

✠
BIBLIOTECA
DEL REAL MONASTERIO
DE HUERTA.
Núm. 300

Aureum ac Egregium Rem in Curatione noli me tangere
Egilopis Strumarum ac aliarum excrecenciarum cuius
modi constructionis pulverum talis est. Lobanillos sancros
ac aliarum excrecenciarum flegmaticarum.

An de tomar una piedra de oropimente y en una cobertera q
sea nueva que mallo hasta que se pare hecho brasa que este
colorado desto an de tomar una quarta y de arsenico blanco
y de arsenico rubeo y cetrino de cada uno otra quarta todo
junto molido y de sangre de drago de gota una onca y mezclillo
todo y desta manera no son muy fuertes y si los quisieren
hazer mas fuertes a toda la cantidad dicha an de hechar
media onca de sangre de drago de gota

Para curar la rixa o lo que fuere tomar una lanceta bien
afilada y sajar la rixa o lo que fuere y tomar unos pape
litos pequeños segun la cantidad de buen papel y
despues al tamaño cortar el papel de estraca y en los chequitos
mojados hechar los polvos hasta cobrir la herida y despues
el de estraca encima mojados de una parte lo qual se a de poner
encima de los demas papeles.

Aureum Egregium ac perusile Rem in Curatione
Strumarum seu scrofularum habui a medico
Romano.

A se de tomar la yerba mora cojida por la mañana antes que salga el sol y
desojarla en un almirez que haga un quartillo las mas flescas hojas de ella y
el almirez bien lleno de ella y antes de majar estas hojas desta yerba
se a de hechar dentro en el almirez quatro adarmes de polvos de alumbre
y otros quatro de sal comun todo esto se a de majar junto las hojas de la
yerba mora y estos polvos hasta que este tan majada que se pueda
sacar el cumo de todo ello y esprimirlo bien con la mano

De aqueste cumo se an de henchir bien los oydos del paciente egipcio
en ayunas y desque el un oydo este con el cumo se le a de atapar
con un poco de la yerba que ya esta esprimida y luego se le a de
poner encima un cabecal a manera de sangria y ansi hazer
de la mesma manera al otro oydo esto se a de hazer tres

tres dias uno tras otro y en menguante de la Luna y no en otro
tiempo / y ansi mesmo se a de hazer en tres menguantes de
Lunas y si el humor fuere grueso hagase todas las menguantes
que fuere menester hasta que sane / ase de hazer y tener la
orden dicha del sacar del cumio cada menguante de Luna
una bez y esta bez ~~para~~ es para los tres dias dichos ase de
guardar el enfermo de todo manjar flegmatico /
Algunos se ayudan mucho con purgar los con polvos
de hojas de la timelea que esta torbisca seca
y molida y dada una drama en caldo y este dia
se rija el enfermo como purgado y use esta purga
muchas bezes segun la necesidad

Sig.t.ª Top.ª
Est. 73
Tab. 6
Núm. 9

Est 73
tab 6ª
no 8

Nicolai Nicoli Florẽtini philosophi mediciq; prestantissimi Sermo secundus de febribus.

Additus est inder nunq; antea excusus copiosissimus.

Nicolai Nicolli Florentini philosophi medicique praestantissimi Sermones lectundae &c.

bibliae.

Addimus et indices numq̃ antea ex-
cusis copiosissimos.

Capitum.

Deus in adiutoriū meū intende.

¶Sermo secundus qui est de cura morborum in generali: ⁊ de dispositionibus febrium ⁊ consequentium ad eas.

Go nicolaus postq̄ gratia dei expeditus sum a sermone p̄: qui est de subiecto medicine: corpore ſ. humano prout in dicto sermone patuit. Venio ad sermonez ſm medicinalem in quo determinabo de vniuersali curatione morborū: ⁊ in speciali ⁊ dispositionibus febriuz ⁊ consequētiū ad eas. Postulans p felici eius p̄n cipio claro processu: ⁊ felici alabri terminatione gratiā sancti spiritus qui suo rore cuncta felicitat: ⁊ fecundat. Diuidam autem hunc sermonem in tractatus quinq;.

¶Tractatus primus est de vii curatione morborum. 4
¶Tractatus secundus est de dispositionibus febrium. 58
¶Tractatus tertius est de crisi. 212
¶Tractatus quartus est de diebus creticis. 222
¶Tractatus qntus est de sigiionibus ⁊ pnosticatione. 228

Tractatus primus sermonis scdi diuiditur in duas partes siue summas: in quaz p̄ia tradit regimē gñalissimū: ⁊ regimen ēt gñale predictū. Et in secūda traditur vniuersale regimen curationis p instrm potionis: sunt aūt capla p̄ie ptis siue p̄ie summe vigintiquinq;. car. 4

De actu curatiuo in generali. car. 4
De speciebus actus curatui 5.
De rebus a quibus sumuntur indicationes curatiue. 5
De indicatione sumpta a causa morbi ⁊ accidente. 6
De pluribus documentis que pertinent ad medicum in generali curatione. 6
De his qui impediunt curationem fieri. 7
De debito modo approximationis instroum medicine. 8
De dispositione virtutis. 8
De dieta per victum in generali. 9
De dieta indicationibus sumptis a rebus naturalibus. 9
De dieta indicatione sumpta a rebus non naturalibus. 10
De dieta indicatione sumpta a rebus preter naturam. 11
De considerationibus requisitis ad cibi exhibitionem. 13
De qualitate diete. 16
De cōparatiōe idicationū adinuicē p̄recta ordinatōe diete. 17
De cibis sumptis ex granis. 18
De cibis febricitantium sumptis ex animalibus. 19
De cibis febricitantium sumptis ex fructibus. 20
De cibis sumptis ex oleribus. 20
De potibus febricitantium. 20
De regimine febricitātiū per manitionē ⁊ repletionem. 25
De febricitantium regimine per aerem. 25
De regimine febricitantium per accidentia anime. 26
De regimine febricitantium per somnum ⁊ vigiliam. 26
De febricitantium regimine per motum ⁊ quietem: ⁊ de balneo aque dulcis. 27

Summa secunda tractatus primi continet capitula. 18.

De curatione morboz per instrm potionis in generali. 29
De curatione morboz contrariarum indicationum. 29
De generali curatione morborum. 31
De generali cura male complexionis cum materia. 32
De generali curatione morborum repletionis. 33
De euacuatione in generali. 34
De rebus a quibus sumitur indicatio de eūone. 35
De considerandis in euacuatione fienda. 36

Index

De regulis cōuenientibus vomitui ⁊ solutioni ventris. 39
De his que sunt fienda sumpta medicina secessiua vel vomicatiua. 40
De rectificatione medicinarum solutiuarum. 41
De significationibus bonitatis vel malitie purgationis ⁊ eius diminute vel sufficientis vel superfluentis. 43
De formis sub quibus exhibentur medicine solutiue. 44
De digestione humorum in generali. 45
De clysterijs ⁊ suppositorijs. 45
De flobotomia. 47
De venis que flobotomantur. 47
De regulis obseruandis in flobotomia. 51
De comparatione eūonum adinuicem. 53
De euacuatione insensibili. 54
De euacuatione sinthomatica. 55
De ventosis ⁊ ventosatione. 55
De sanguisugis. 55
De inanitione in generali. 56
De cura opilationum in communi. 56
De cura morbi compositi. 57
De cura asperitatis ⁊ lenitatis membri ⁊ egritudinis in quantitate ⁊ figura. 57
De cura fluxus humorum ad membra. 58

Tractatus secundus de dispositionibus febrium diuiditur in quatuor summas in quarum prima traditur de generalibus cōsideratiōibus habēdis circa febrem. Et in 2ª de febre effimera. 3ª autem de febre ethica. 4ª ⁊ vltima de febre humorali. 58

¶Summa prima tractatus secundi de dispositionibus febriū continet capitula. 24. 58
De quid nominis febris. 58
De quiditate febris. 58
De extraneitate substantie febris. 59
De subiecto febris. 59
De delatione calozis febrilis in totum corpus ⁊ de deferētibus ipsum. 60
De lesione quam infert febris dominis suis. 61
De diuisione febris in eius substantiales differentias. 61
De diuisione febris per accidentales differentias. 62
De corporibus magis paratis ad febrem. 63
De paratis ad febrem ſm res non naturales. 64
De cōparatione febris ad alios morbos in lesiōe ⁊ malitia. 64
De causis febrium in generali. 64
De signis febris in generali. 65
De temporibus morbi in generali. 66
De quiditate temporum vniuersalium morbi. 66
De quiditate temporum particularium morbi. 68
De notitia quorundam necessariorum ad noticiam tiporum morbi. 68
De signis quibus cognoscuntur tempora vniuersalia morbi. 69
De signis temporum particularium morbi. 71
De curatione febrium in generali. 71
De curatione febrium in generali per dictam. 71
De dieta febricitantium indicatione sumpta a rebus non naturalibus. 72
De dieta febricitantium indicatione sumpta a rebus preter naturam. 72
De gñali curatione febris per instrumentum potionis. 72

Summa secunda secundi tractatus de febre effimera continet capi. 38. 72

De quiditate nominis ⁊ rei febris effimere. 72
De speciebus febris effimere in generali. 73
De causis febris effimere in generali. 73
De signis febris effimere in generali. 74
De generali curatione febrium effimerarum. 75
De effimera ex angustia. 76
De effimera ex tristitia. 77
De effimera ex timore. 77
De effimera ex ira. 77
De effimera ex gaudio. 78

De effimera ex calore siue mora in aere calido. 78
De effimera ex balneatione in aquis calidis. 78
De effimera ex soliditate opilatiõe siue terrestreitate cutis. 78
De effimera ex cogitatione. 80
De effimera ex vigilijs. 80
De effimera ex somno. 80
De effimera ex quiete ꝛ ociositate. 80
De effimera ex motu corporeo ꝛ exercitijs. 80
De effimera ex calefactione capitis ꝛ sole estiuo. 81
De effimera ex fame. 81
De effimera ex siti. 81
De effimera ex cibis vel potibus calefacientibus. 81
De effimera ex medicinis calidis. 82
De effimera non vera ex syncopi. 82
De effimera ex vaporibus putridis. 82
De effimera ex veneno. 82
De effimera ex apostemate. 83
De effimera ex dolore. 83
De effimera ex vlcere. 83
De effimera ex catarro vel coriza. 83
De effimera ex opilatione. 84
De effimera ex nauseatiua facietate. 85
De effimera ex materia contenta in stomaco que debet expelli per vomitum 86
De effimera ex flobotomia. 86
De effimera ex superfluo fluxu ventris aut vomitu. 86
De effimera ex sudore. 87
De effimera ex coitu. 87
De effimera ex medicina solutiua vel vomitiua. 87
Summa tertia tractatus secundi de febre ethica: ꝛ de ethica senectutis continet ca.12. 87
De quiditate nominis ethice. 87
De quiditate rei febris ethice. 87
De speciebus febris ethice minus accidentalibus. 87
De speciebus ethice magis accidentalibus. 88
De causis febris ethice. 89
De signis febris ethice. 89
De signis specierum febris ethice. 91
De cura ethice in generali. 92
De nocentibus vitandis in cura ethice. 93
De iuuantibus.i.dieta febris ethice. 93
De cura febris ethice per instrumentum potionis. 97
De ethica senectutis. 98
Summa quarta tractatus secundi in qua determinat de febribus humoralibus cõtinet distinctiones septem. Et prima quidem distinctio continet.ca.34. 99
De quiditate nominis ꝛ rei febris humoralis. 99
De diuisione febris humoralis in substantiales differẽtias. 99
De diuisione febris humoralis sine putredine. 100
De putrefactione in generali. 100
De causis putrefactionis. 100
De speciebus putrefactionis. 102
De febre putrida ꝛ eius causis in generali. 102
De diuisione febris putride in generali. 103
De causis continuitatis febris. 103
De causis interpolationis febris. 103
De causis periodicationis morbi. 104
De causis aggregationis ꝛ reaggregationis materie. 104
De comparatione febriũ cõtinuarum ad interpolatam. 105
De speciebus febrium continuarum. 105
De speciebus febrium interpolatarum. 106
De motu siue confluxu humorum. 107
De dispositione que precedit febrem humoralem. 109
De signis febrium putridarum in generali. 109
De signis distinguentibus febres humorales. 110
De signis febrium continuarum compositarum. 111
De tipo in generali. 112
De causis tiporum. 114
De generali cura febrium putridarum. 116
De impletione intentionũ curatiuaꝝ febriũ putridarum. 116
De canonibus obseruãdis in curatione febriũ putridaꝝ. 117
De materys euacuandis ex corporibus febricitantium putride. 119
De eũone materierum cõium in febribus putridarum. 119
De euacuatione materie appropriate in febribus putridis per flobotomiam. 120
De euacuatione appropriata per secessum vel vomitum. 121
De eũone insensibili in febricitantibus putride. 122
De dieta febrium acutarum. 122
De dieta febrium cronicarum. 124
De auxilijs implentibus intentiones curationis febrium putridarum in generali. 124
De preseruatione a febribus putridis. 125
Secunda distinctio tractatus secundi summe quarte tractãs de febre sanguinis ꝛtinet.ca.7. 126
De quiditate febris sanguinis ꝛ eius gñibus ꝛ dñijs. 126
De causis febrium sanguinearum. 127
De diuisione febris sanguinis per substantiales differẽtias. 128
De signis febris sanguinis. 128
De cura febris sanguinis per dietam. 130
De cura febris sanguinis per potionem. 130
De quibusdam exemplis ad euacuationem febris sanguinis. 132
Tertia distinctio tractatus secundi summe quarte tractans de febre colerica conti.ca.12. 133
De qditate febris colerice ꝛ eius differẽtijs in generali. 133
De causis febris colerice. 133
De specialibus signis febris colerice absolute ꝛ tertiane periodice. 134
De signis febrium colericarum purarũ ꝛ non purarum. 135
De signis spẽrum febrium colericarum notharum interpolatarum: ꝛ de signis tertiane continue. 137
De cura febris colerice pure. 137
De cura febris colerice non pure. 140
De spãli cura febrium colericarum notharum. 141
De cura colerice continue. 143
De causone in generali ꝛ eius causis. 144
De signis causonis. 145
De cura causonis. 146
Quarta distinctio summe q̃rte tractatus scõdi in qua tractatur de febre flegmatica conti.ca.8. 148
De febre flegmatica ꝛ speciebus eius ꝛ causis. 148
De signis febris flegmatice in generali. 149
De signis spẽrum febris flegmatice. 151
De cura quotidiane periodice pure per dietam. 153
De cura febris flegmatice pure per potionem. 154
De generali cura febrium flegmaticarum notharum. 158
De exemplis curationis febrium flegmaticarum. 159
De febre flegmatica continua. 161
Quinta distinctio summe quarte tractatus secũdi q̃ tractat de febre melica continet.ca.9. 162
De febre melancolica ꝛ speciebus eius. 162
De signis quartane pure. 163
De signis quartane notbe. 165
De cura quartane per dietam. 165
De cura quartane pure per potionem. 167
De cura quartanarum notharum in generali. 171
De cura quartanarum notharum in speciali. 171
De quartana continua. 172
De febre quintana sextana octaua ꝛ nouena. 173
Sexta distinctio summe quarte tractatus secundi tractãs de pestilentia ꝛ febre pestilentiali ꝛ variolis ꝛ morbilis continet.capi.11. 173
De pestilentia in generali. 173
De causis pestilentie. 174
De corporibus magis paratis ad recipiendum pestilẽtiã. 175
De signis future pestilentie. 176
De preseruatione a pestilentia in generali. 177
De preseruatione a pestilentia per dietam. 177
De preseruatione a pestilentia per instrm potionis. 179

De febre pestilentiali in generali. 179
De signis febris pestilentialis. 180
De cura febris pestilentialis per dietam. 181
De cura febris pestilentialis per potionem. 182
De cura antracis ⁊ bubonis pestilentialium. 182
De variolis ⁊ morbilis ⁊ blaccis ⁊ causis eorum. 182
De signis futurarum variolarum ⁊ morbillorum. 183
De signis demonstrantibus variolas ⁊ morbillos. 184
De signis bonis ⁊ malis in variolis ⁊ morbillis. 184
De cura earum per dietam. 184
De cura earum per potionem. 185
De custodia membrorum a lesione variolarum. 186
De cura accidentium euenientium in variolis. 186
De maturatione variolar ⁊ cura ipsar post apparitionem. 186
Ad delendum vestigia que remanent post variolas. 187

Septima distinctio que est de febribus compositis cõtinet capi. 44. 187

De compositione febrium in generali. 187
De febre empiala ⁊ signis ⁊ causis eius. 187
De febre liparia ⁊ signis ⁊ causis eius. 188
De febre lissuria siue sine nomine ⁊ causis ⁊ signis. 189
De cura empiale liparie ⁊ lissurie. 189
De febre erratica siue inordinate vagante. 190
De febribus cõpositis in genere generalissimo earum. 191
De febribus cõpositis in genere subalterno: ⁊ de febribus compositis in speciebus ipsarum. 191
De signis febrium compositarum in gñe gñalissimo. 192
De signis febrium putridarum compositarum in genere subalterno. 193
De emitriteo. 194
De signis veri emitritei. 194
De signis emitritei non veri. 196
De signis febrium interpolatarum compositarum. 196
De cura febrium compositarum in generali. 198
De cura ethice composite cum putrida. 198
De cura emitritei. 198
De cura febrium compositarum eiusdem generis. 200
De febre apostematum. 200
De signis febrium apostematum. 201
De cura febrium apostematum. 201
De accidentibus febrium in generali trahentibus ad securam: ⁊ de febre sincopali in generali. 201
De signis generalibus febris sincopalis. 202
De cura febris sincopalis 203
De febre composita cum rigore. 205
De febre composita cum sudore. 206
De febre composita cum fluxu sanguinis narium. 206
De febre composita cum vomitu. 207
De febre composita cum fluxu ventris. 207
De febre composita cum siti intensa. 207
De febre composita cum profunditate somni. 207
De febre composita cum angustia ⁊ inquietudine. 207
De febre composita cum grauitate capitis vel dolore. 207
De febre composita cum dolore stomaci. 207
De febre composita cum colica. 208
De febre composita cum deiectione appetitus. 208
De febre composita cum tussi. 208
De febre composita cum asperitate lingue. 208
De febre composita cum sternutatione. 208
De febre composita cum nigredine lingue. 208
De febre composita cum constrictione anhelitus. 208
De febre composita cum anxietate stomatica. 208
De febre composita cum difficultate transglutiendi. 209
De febre composita cum subuersione ⁊ alijs q̃pluribus accidentibus. 209

Pars vna que est de conualescentia ⁊ recidiuatiõe: ⁊ continet capitula. 5. 209

De conualescentia in generali. 209
De regimine conualescentium per dietam. 210
De regimine conualescentium per potionem. 211
De recidiua in generali. 211
De signis future recidiuationis. 212

Tractatus tertius sermonis secundi qui est de crisi continet. capi. 14. 212

De nomine crisis. 212
De diffinitione crisis. 213
De speciebus crisis. 213
Ad sciendum in quo tempore morbi eueniat crisis. 214
De causis crisis. 214
De comparatione specierum crisium inter se in bonitate ⁊ malitia. 214
De differentia inter crisim diei ⁊ crisim noctis. 215
De conditionibus requisitis ad perfectionem cutis. 215
De cognitione crisis in generali. 215
De considerandis in iudicando de crisi. 216
De signis crisis minus generalibus ad cognoscendum quatuor conditiones crisis. 217
De signis particularium crisium euacuationis. 220
De signis specierum crisium permutationis materie. 221
Ad sciẽdũ qd sit faciẽdũ ante crisim in crisi ⁊ post crisim. 221

Tractatus quartus qui tractat de diebus creticis cõtinet. capi. 10. 222

De motu humorum tam naturali q̃ preter naturam. 222
De diebus creticis in generali. 222
De declaratione predictorum ⁊ assignatione cãrũ eorum. 223
De speciebus dierum creticorum. 223
De complicatione dierum creticor motu lune in febribus. 225
De declaratione mensis medicinalis ⁊ dierum creticor ⁊ indicatiuorum supradictorum. 226
De his que opponuntur aduersus supradicta generalia. 227
De opinione conciliatoris circa dies creticos. 227
De innuamento cognitionis diei crisis ⁊ principij a quo sumitur computatio eius. 227
De declaratione figure superius assignate. 228

Tractatus quintus diuiditur in sex distinctiones. quarum prima continet. ca. 16. 228

De quid nominis significationis ⁊ accidentis. 228
De principalibus differentijs signorum. 229
De signis corporis eucraton. i. sani simpliciter per complexionem. 230
De signis complexionum naturalium distemperatarum in generali. 231
De signis complexionũ distẽperatarum in spãli magis. 233
De signis complexionum ⁊ dominij humorum. 234
De signis dispositionũ egritudinalium in generali. 234
De signis egritudinum minus in generali ⁊ de signis malitie complexionis. 234
De signis significantibus egritudinẽ in speciali magis. 235
De signis egritudinalium membrorum interiorum. 236
De signis significantibus egritudinẽ propriam. 237
De signis significantibus egritudinẽ per colligantiam. 238
De signis corporis neutri in generali. 238
De signis neutri corporis decidentie. 239
De signis pronosticis future egritudinis in generali. 240
De signis pronosticis futurarum egritudinum sumptis ab aere ⁊ temporibus anni. 240

Secunda distinctio quinti tractatus in qua determinatur de pulsu. diuiditur in ca. 14. 241

De quiditate pulsus. 241
De generalibus causis pulsus. 242
De difficultate cognitiõis pulsus ⁊ regulis tangendi ipm. 242
De generibus pulsus. 243
De pulsu diuerso ⁊ speciebus eius que non habent noia. 245
De speciebus pulsuum diuersorum habentium noia. 245
De pulsu naturali ⁊ temperato. 246
De causis pulsus in generali. 247
De causis pulsuum non diuersorum in generali. 247
De causis diuersitatis pulsus in generali. 248
De mutatione pulsus a causis naturalibus. 249
De immutatione pulsus a rebus non naturalibus. 249

De mutatione pulsus a repreter naturam. 251
De significationibus pulsuum. 251
Tertia distinctio huius tractatus quinti in qua determinatur de vrinis diuiditur in ca.38. 252
De distinctione vrine ⁊ eius causis generalibus. 252
Que ⁊ quando ⁊ qualiter inspicienda est vrina. 253
De principali ⁊ propria significatione vrine. 253
Quomodo distinguitur vrina hominis ab vrinis aliorum animalium ⁊ aliis liquoribus. 254
De his que sunt considerandа in vrina. 254
De substantia vrine in generali. 254
De vrina tenui in particulari ⁊ eius causis ⁊ significatis. 255
De vrina grossa in particulari ⁊ eius causis ⁊ significatis eiusdem. 256
De colore vrine in generali. 256
De generibus colorū in speciali: ⁊ primo de citrino ⁊ eius causis ⁊ significatis. 256
De genere coloris rubei ⁊ eius gradibus causis ⁊ significatis. 257
De colore viridi ⁊ eius gradibus ⁊ significatis. 257
De colore nigro gradibus causis ⁊ significatis eius. 258
De colore liuido gradibus causis ⁊ significatis. 258
De colore albo vrine gradibus causis significatis. 259
De colore composito vrine ⁊ eius speciebus causis ⁊ significatis. 260
De claritate ⁊ turbulentia vrine ⁊ eius causis ⁊ significatis. 260
De hypostasi sedimine seu contento in vrina causis ⁊ speciebus in generali. 262
De hypostasi innaturali ⁊ illaudabili. 263
De qualitate seu colore hypostasiz ⁊ eius significatione quantitate ⁊ situ. 266
De quantitate vrine. 267
De significationibus sumptis ab odore vrine. 267
De signis sumptis a spuma in vrina. 268
De significationibus sumptis a circulo in vrina. 268
De vrina naturali simili vrine sanorum. 269
De significationibus vrine sumptis ex pluribus considerationibus in ea simul iunctis: ⁊ primo de vrina tenui ⁊ alba. 264
De colore glauco ⁊ karopos coniunctis cum substantia. 270
De colore subpalido ⁊ pallido coniunctis cum substantia. 270
De subcitrino ⁊ citrino colore cum vrina contuncto. 270
De colore flauo ⁊ subruffo ⁊ ruffo cum substantia. 270
De colore subrubeo ⁊ rubeo subrubicundo ⁊ rubicundo composito cum substantia. 271
De colore kianos ⁊ inopos cum substantia. 271
De liuiditate in vrina apparente. 271
De vrina distante. 272
De colore coniuncto cum hypostasi. 272
De permixtione coloris ⁊ aliarū differentiarum vrine. 272
De vrina naturali ⁊ innaturali. 273
De variatione vrine varietate etatum sexus ⁊ rerum non naturalium. 273
Quarta distinctio quinti tractatus continet capitula.2. 274
De egōne ⁊ significatis eius in generali. 274
De vomitu ⁊ signis sumptis ab eo. 274
Quinta distinctio quinti tractatus continet capitula tria. 275
De sputo ⁊ signis sumptis ab eo: ⁊ propie de sputo laudabili in generali. 275
De sputo illaudabili in generali. 275
De sudore in generali ⁊ de signis sumptis ab eo. 276
Sexta distinctio quinti tractatus que est de particulari pronosticatione ⁊ de particularibus signis ab ea sumptis continet ca.54. 277
De pronosticatione in generali. 277
De generali diuisione signorum pronosticorum. 277
De signis pronosticis in generali bonis malis ac medijs. 278
In quibus morbis pronosticatio competat. 279
De signis pronosticis ⁊ bonis ⁊ malis ⁊ medijs. 280
De signis digestionis ⁊ oppositi eius. 281
De signis pronosticis sumptis a rebus naturalibus: ⁊ in speciali de signis sumptis a facie. 281
De signis sumptis ab oculis. 281
De signis sumptis ab alijs partibus faciei ore excepto. 283
De signis sumptis ab ore. 283
De signis sumptis ex prefocatione. 284
De signis sumptis ab hypocūdrijs ⁊ ptibus ventris. 284
De signis sumptis a virga ⁊ testiculis. 284
De signis sumptis ab extremitatibus. 284
De signis sumptis ab habitudine totius. 285
De signis sumptis ab operationibus virtutis vitalis. 285
De signis sumptis ab operationibus virtutis animalis sensitiue. 286
De signis sumptis ab inquietudine ⁊ permutatione situs. 286
De signis sumptis a decubitu ⁊ forma iacendi. 287
De signis sumptis ab operationibus virtutis naturalis. 287
De signis sumptis ab etate ⁊ consuetudine egrotandi. 288
De signis sumptis a rebus non naturalibus. 288
De signis sumptis ab exeuntibus in generali. 289
De signis in vrina que significant salutem. 289
De signis sumptis ab vrina que significant mortem. 290
De significationibus egestionis in generali. 292
De signis sumptis ab egōne in speciali magis. 291
De signis sumptis ab exitu ventositatis. 295
De signis sumptis a vomitu. 295
De significationibus sumptis a sputo. 295
De exitu sanguinis ex corpore. 296
De signis sudoris. 296
De signis sumptis ex pregnatione. 297
De iudicio sumpto a similitudine morbi ad dispositiones patientis. 298
De signo sumpto a rigore. 298
De significatione doloris. 299
De significationibus sumptis a sternutatione ⁊ alienatione ⁊ dispositionibus cordis. 299
De significatis oscitationum ⁊ alicum. 299
De significatis sumptis ab accidentibus partium stomachi ⁊ ventris. 300
De significatis sumptis ab icteritia. 300
De significatis sumptis ab accidentibus pectoris. 300
De significatis sumptis a pluribus accidentibus simul. 300
De significatis sumptis a morbo in generali. 300
De significatis quarundam egritudinum coniunctarum cum febribus acutis. 300
De significatis sumptis a febribus ⁊ eoz accidentibus. 301
De significatis sumptis ab apostematibus membrorum exteriorum. 301
De significatis sumptis a pustulis. 301
De signis sumptis ab apatibus ventris inferioris. 301
De significationibus sumptis ab apatibus pectoris. 302
De recollectione signorum significantium morte primā. 304
De considerandis a medico antecz ferat iudicium in pronosticando. 304
De causis mortis. 305
De signis salutis ⁊ mortis. 306
De signis longitudinis ⁊ breuitatis egritudinis. 306

FINIS.

Index eorum que toto hoc volumine digna notatu continentur.

Borsus potest esse crisis. 213.b
Ab operatione membri alteratio. 30.a
Accidentia in crisi apparentia. 216.a
A virtute membri alteratio. 30.a
Actus dietandi per victum triplex. 9.a
Acetū plus inimicat feminis q̄z viris. 24.a
A complexione membri alteratio. 29a
Accidentia sequentia flōmiam indebite factam. 53.b
Accidens potest sumi dupliciter. 63.a
Augumentum habet duas partes. 68.b
Accidentia magna impediunt regimen debitum febris. 201.b
Accidentibus non debetur cura per se sed p accidens. 202.a
Accidentia febres ꝓuitia ad se curam diuertentia q̄ sint. 202.a
Accidentia predicta in crisibus dupliciter diuersificātur. 216.b
Accidens sumitur tripliciter: a philosopho, a logico: z a medico quadrupliciter. 229.b
A carne corporis possunt dissolui tres species resolutionum grossarum. 264.b
Accidentia non solum mala sed z multum mala semper z omni tempore sunt verenda. 278.b
Accidentia quibus sit crisis quando non faciunt eam fortasse significant mortem. 304.b
Aduertēdū est ne virtus deficiat z egritudo augumētetur. 15.b
Ad vltimas egritudines vltime curationes sunt petende. 33.a
Ad cognoscendum per vrinam qui sint minuendi. 48.b
Ad quas itētiones exhibēda sint apozimata cū medicinis. 45.a
Adiuuanda est natura semper. 71.b
Aqua valde calida condensat pozos z non aperit. 79.a
Administratio sex rerum non naturalium. 86.b
Ad rigozem quartane febris quid sequatur. 170.a
Administratio sex rerum non naturalium. 206.b
Administratio medicinarum tam ab intus q̄z ab extra. 206.b
Ad cognoscendum q̄ egritudo sit principalis z q̄ sequēs. 238.b
Aer corporis quomodo per qualitates z substantiam mutet corpora nostra. 174.b
Aer pt acqrere frigiditatē venenosam q̄ alterabit corpa. 176.a
Aere distemperato omnes alie res non naturales ad eius contrarium debent preparari. 24.a
Alteratio z euacuatio, sunt duo fundamenta cure p proportionem sed alteratio in pluribus conuenit q̄z euacuatio. 29.a
Aliquam febrem interpolatam aliqua continua esse periculosiorem non esse inconueniens. 205.a
Almelilotū quid sit: z quod est duplex. 109.a
Alterantia membra ab extra. 125.b
Alexan. contra Gal. 204.a
Aui. contra Gal. 204.a
Albumina quorum esse difficilia ad digerendum. 205 a
Aliquod potest esse signū alicuius morbi dupliciter. 234.b
Aliquis pulsus pōt esse nec ordinatus nec inordinatus. 244.a
Albedo vrine habet gradus plures. 259.b
Alba mucilaginosa. alba vnctuosa. 259.b
Alba glauca. 259.b
Alba fungalis. alba spermatica. alba plumbina. 259.b
Alba lactea. 259.b
Alba. 266.b
Alienatio z vanū eloquiū q̄n sint mala z quādo non. 286.b
an in curatione morborum incipiendum sit a fortibus an debilioribus medicaminibus. 32.b
an res primo putrefiat q̄z calefiat vel econtra. 100.b
an dies. 13. sit debilior in crisi. 14.214.a
an dies. 3. in crisi debilior sit. 4. an dies septimus melior sit ad crisin an decimus q̄rtus. 124.b
an dies octaua sit cretica. 225.a
an in viraq̄ finocha assignande sint omnes tres species. 128.a
appropriatate conferentia in tertiana. 143.a
alia signa. 161.b
apostemata z solutiones continuitatis deteriorum accidentiū sunt que sunt in membris neruosis. 235.b
aquam ordei exhibere post syropum acetosum per horas duas vel plus est canonice factum. 23.b
aquam ordei miscere cum aceto aut syropo acetoso est malum quomodo sit verum. 23.b
aqua fructuum que est triplex. 24.a
aer debet esse contrarius morbo arte vel natura. 25.b
aqua calida facit medicinam lubricare. 43.b
aque z terre nascentia duobus modis possunt esse causa pestilentie. 175.a
a quo indicatur sanitas in egro. 239.a
a quibus sumantur signa pronostica. 278.a
a quo morborum compositorum cura debeat incipi. 57 b
ars non facit vt nunq̄z erremus sed vt minus erremus. 305.a
ars curatiua triplex. 32.a
arabes a grecis dissoni fuerunt in flōmando. 50.b
a sensu membri vehementi z forti indicatio de quantitate medicine. 30.a
a situ mēbri siue positiōe z focietate sumitur indicatio de quāti tate medicine. 30.b
asina cuius lacte vti debemus qualis debet esse. 95.b
asperitas lingue. 283.b
aui. quarta primi. 11.b. 14.a
auxilia extrinseca ap. primāda sunt mēbro a q̄ incipit ethica. 97.b

B

Balneum habentibus fluxum: aut ventrem stipticuz: aut vomitum aut fluxum sanguinis nariuz non conuenit. 28.a
Balneum aque calide non est in vsu febribus: z minus aque frigide. 29.a
Balneatio ante flōmiā quandoq̄z est necessaria. 54.a
Balneum est duplex vnū cū domibus z aliud in tina. 96.a
Balneum ethicis conueniens est: duplex vnum de aqua calida aliud ē de aq̄ frigida z quodlibet duobus modis fieri pt. 56.a
Balneum duplex est ex aqua. s. simplici: z ex decoctōe aut permixtione aliorum. 96.a
Bona comprehensio a stomacho est cā bone digestionis. 13.b
Bonitas appetitus pl°facit ad curā q̄z cōfortatio mētis. 287.b

C

Caro porcina est plurimi nutrimenti. 11.a
Camera de nouo lutata calce vel cemento calefacit aerem. 26.a
Carte papiri. 26.a Conciliator. 27.a
Cause repletionis ex rebus naturalibus. 34.b
Cause repletionis ex rebus non naturalibus. 34.b
Cause maturationis sinthomatice. 36.b
Causa facilitatis vomitus qualis est: z difficultatis. 41.a
Calor naturalis agens in superfluitatem intendit semper reducere ipsam ad benignum. 45.b
Causa inanitiōis corporis. 57.a Cura eūonis supflue. 57.a
Calor nālis z nō naturalis conueniūt z differunt. 59.a
Causa efficiens dupliciter vel tripliciter sumpta. 64.b
Cause efficientes febres ad octo genera reducantur. 65.a
Cause inflamantes spiritum. 81.b
Calefacit accidens ethico post cibum differt a calefactione accidente in alijs febribus. 90.a
Calefactiones due acciduntethico sumpto cibo. 90.a
Caliditas actualiter balnei in quo gradu debet esse. 96.a
Cāe p̄dicte separatim z ꝓiunctim pūt eē cā putrefactiōis. 101.b
Cause extrinsece possunt inducere putrefactionem absq̄z prohibita transpiratione extrinsece aūt nō vel rarissime. 101.b
Causa putrefactiōis est duplex vna p̄parās z alia pficiēs. 101.b
Causa coniuncta est duplex. 102.b
Cause ordinationis vel inordinationis paroxismorū. 107.a
Cause breuitatis aut longitudinis paroxismorum. 107.a
Cause festinationis aut tardationis paroxismi. 107.a
Cā anticipationis post positiōis z equalitatis poxismoꝝ. 107.a
Causon dupliciter sumitur. 144.a

Cauſon non fit a colera vitellina neq; a ſanguine. 144.b
Cauſon non verus alius famoſus alius non famoſus. 144.b
Cauſon cõuenit cum tertiana continua in materia: t differt in loco eius. 144.b
Cauſon qui ſit deterior. 145.a
Cauſe pp q̃s materias ſubtilis colerica iduxit ſincopim. 202.b
Cãe tres q̃ criſis fit in diebus nõ creticis radicaliter. 224.a
Canones in cognoſcendo complexiones. 233.b
Cã efficiens ipſius pulſus eſt anima ſiue virtus vitalis. 242.a
Cauſa efficiens. 241.a
Cauſa formalis. 241.a
Cauſa materialis. 241.a
cauſa finalis. 241.a
cauſe magnitudinis pulſus. 247.a
Cauſe parnitatis pulſus. 247.b
cauſe velocitatis pulſus t tarditatis eius. 247.b
cauſe ſpiſſitudinis pulſus. 247.b
cauſe raritatis pulſus. 247.b
cauſe longitudinis pulſus. 248.a
cauſe breuitatis pulſus. 248.a
cauſe latitudinis pulſus. 248.a
cauſe ſtrictitatis pulſus. 248.a
cauſe altitudinis pulſus. 248.a
cauſe depreſſionis pulſus. 248.a
cauſa debilitatis pulſus. 248.a
cauſa fortitudinis pulſus. 248.a
cauſe durticiei pulſus. 248.a
cauſe mollitiei pulſus. 248.a
cauſe plenitudinis vel vacuitatis pulſus. 248.a
cauſe diuerſitates pulſus in generali. 248.a
cauſe pulſus inclinati. 248.b
cauſe pulſus ſerrini. 248.b
cauſe pulſus bis pulſantis. 248.b
cauſe caude ſoricine. 248.b
cauſe pulſus cadentis in medio. 248.b
cauſe pulſus ſpamoſi. 248.b
cauſe pulſus tremuli. 248.b
cauſe pulſus vndoſi. 249.b
cauſe pulſus vermiculoſi t formicantis. 249.b
cauſe pulſus mali ponderis. 249.a
cauſe pulſus ramoſi. 248.a
cauſe pulſus arcuati. 249.a
cauſa formalis. 252.b
cauſa efficiens. 252.b
cauſa finalis. 252.b
cauẽda eſt deceptio in iudicãdo p vrinã t ſiñ p egeſtionẽ. 254.a
cauſe extrinſece vrine nigre. 258.b
cauſe intrinſece ſudoris ſunt tres. 276.b
cauſe alleuationis non ſecundum rõnẽ poſſunt eẽ multe. 279.a
cauſe aggrauationis nõ ſecundũ rõnẽ pñt eſſe multe. 279.a
cauſe multiplicationis ſudoris t eius minorationis. 297.a
cauſe longitudinis febris ſunt tres. 306.b
cauſonis due ſunt ſpecies vere t non vere de cauſis veri. 144.a
cibus non eſt dandus niſi prius ſtomachus: t inteſtina ſint euacuata. 13.a
cibi adminiſtratio indicatiõe ſumpta a q̃litatib⁹ et⁹ pmis. 14.a
cibatio amore paroxiſmi ſumpta indicatione 15.b
cibatio in hora paroxiſmi quomodo t quantum noceat. 16.b
circa euacuationem t alterationem due ſunt conſiderationes. f. qualitatis t quantitatis. 29.b
circa ſeptem attenditur equalitas vomitus. 40.b
circa eadẽ ſeptẽ p̃dicta de vomitu attenditur ẽt ſolo vẽtris. 41.b
cibi t potus ad febres diſponentes. 65.a
cibi multi nutrimenti t pauce quantitatis. 81.a
cibi conuenientes. 94.a
cibi valde nutribiles. 97.a
circuitus. 107.b cauſa tipi. 112.b
circunfrigidatio quid ſit. 113.a concluſio. 127.a
circa p̃n^m digeſtiue t eũantia dẽnt eẽ ꝺbilia t multiplicata. 155.b
cibus eſt exhibendus ſepe t in pauca quantitate. 181.b
cibi debent eſſe ex acetoſis t ſtipticis. 181.b
cibus t potus. 204.b
cura humoroſe a flãte ſubtili. 204.b
cibi liquidi facilius digeruntur t melius nutriũt q̃ ſolidi eiuſdem ſpeciei. 210.b
circa hypoſtaſin ſeptem eſſe conſideranda. 261.a
clauis totius pronoſticationis. 280.a
colores in vrina. 256.b
color citrangularis. 256.b
color igneus. color croceus. 256.b
color citrinus ſumitur dupliciter. 256.b
color palearis. 256.b
conſtrictio ſudoris. 87.a
conſuetudo ſeruanda eſt in dietando infirmos tam in quantitate diſcreta q̃ continua. 17.a
contra ſtultos medicos nota. 21.a
cõditiões dcẽ bñ mẽſurãde ſũt t ſcõm potẽtiores ſe dirigẽ. 21.b
complexio oxymellis t ſyrupi acetoſi. 23.a
conditiões prohibentes vinum. 24.a
conditiones expetentes vinum. 24.b
conſideratio quadruplex in euacuatione t diuerſione. 31.a
conuenientia indicationum facilitatem facit in curatione: earũ autem contrarietas difficultatem. 31.b
complexio naturalis t etatiua diuerſas habent indicationes in regimine alteratiuo t euacuatiuo. 36.b
conſilium Gal. 44.b
conſolidatio arterie cum errore flõmatur. 52.a
color ſanguis t ſubſtantia in flõmaconſideranda ſunt. 54.a
comparatio flobotomie t ſolutionis ventris. 54.b
comparatio ſolutionis ventris t vomitus. 54.b
comparatio euacuationis per vrinam ad alias. 55.a
comparatio euacuationis vniuerſalis ad particularem. 55.a
cor eſt cauſa febris in alijs membris per accidens. 60.b
comparatio. 61.b
cognitio completa febrium habetur ex conſideratione rerum naturalium non naturalium t preter naturam. 65.b
contrarium digeſtionis eſt duplex vnum actu non aptitudine: t aliud aptitudine non actu. 67.a
cognitio temporum vniuerſalium morbi a conſideratione rerũ naturaliũ non naturalium t preter naturã dependet. 69.b
cognitio temporum vniuerſal. ũ ad nouẽ ordines reducũt. 69.b
complexio ca. t ſicca magis ſunt diſpoſite q̃ alie ad patiendum vigilias angustias t magis reſiſtunt. 71.b
colera pura eſt duplex. 33.b
colera non pura eſt multiplex. 133.b
colere t melancholie p̃mixto vnita eſt difficilis ex multa ſiccitate ſubſtantie earum. 133.b
colera pura non poteſt gñare feb. continuã: t p̃m aliquos neq; putridam omnino. 133.b
colericus humor faciens febrẽ quo loco contineatur. 134.a
conferentia appropriatae. 140.a
contra vomitũ ſuper fluũ remedia. 157.b contra ſodan. 157.b
contra frigus ſuper fluum. 157.b
contra fluxum ventris. contra caceſiam. 157.b
corpora ſimplicia non putrefiunt: ideo aer nos circundans nõ eſt purus cum putrefiat. 174.a
compoſitio febrium ex parte materie. 187.a
compoſitio febrium ex parte accidentium. 187.b
compoſitio febrium ex pte generis vel ſpeciei earum. 187.b
compoſitio humoralis cum humorali eſt duobus modis. 191.b
compoſitio ſecundum vicinitatem eſt tribus modis. 191.a
cognitio ſimplicium eſt via ad cognitionem cõpoſitorũ. 193.a
conualeſcentia eſt duplex. 209.b
cõparatio virtutis ad mãm morbi in indicando de criſi. 217.b
conditiones diei critici abſolute. 222.b
conditiones diei nec critici indicatiui. 222.b
conditiones requiſite ad dẽ indicatiuũ ſunt tres. 224.b
cognitio diei critici eſt ſecundum duos modos. 225.b
cognitio complexionis totius dependet a cognitione complexionis ſingulorum membrorum. 239.a

Index

constitutio anni saluberrimi qualis sit. 241.a
consideratio de pulsu est duplex. 241.b
color in vina potest notabiliter permutari non facta mutatione in substantia z econuerso. 256.b
color citrinus sumitur dupliciter. 256.b
color flauus. color russus. 256.b
colores maxime variantur in vina secundum tres res. 260.b
contenta in vina consideranda sunt. 19. 261.a
conditiones hypostasis naturalis. 261.a
combustio humorum qualem vinum faciat. 271.b
colores vine attestates supra sanitatem sunt plures. 273.a
cor z eius lesio prima consideranda est. 280.b
consideranda in summa circa sudorem. 297.b
consideranda circa flobotomiam fiendam. 48.a
conciliatio dictorum Gal. 213.a
crudorum humorum modi sunt duo. 39.a
crisis habet tres partes. 213.a
crisis alia simplex alia composita z simplex habet quatuor species z composita duas. 213.b
crisis permutatio quot modis fiat. 213.b
crisis fit per diuersas spē exturarum. 214.a
crisis in morbo salubri nō fit nisi i statu aut in declinatiōe. 214.a
crisis in morbo mortali in quo tempore fiat. 214.b
crisis diminuta fieri pt in pn° augumēto z statu vlibus. 214.b
crisis omnis plus attinet sanitati q̄ morti. 214.b
crisis a proprietate egritudinum. 216.b
cretici radicales. 223.b
crisis habet quatuor causas. 227.b
cuius humoris euacuatio magis debilitet. 36.a
cum quis farmacum retinere non potest quid faciendū. 41.b
cum multe sunt egritudines a qua incipere debeamus. 57.b
cu sit mortalior febris marib° vel feminis vel circa etates. 64.b
curatio refertur ad virtutem. 72.b
cura sunt due res. 77.b
cura in colera aduста. 143.a
cura in colera prasina vel eruginosa. 143.a
cura flāticarum diuersificatur secundum tempora vntuersalia: z secundum species flātum. 158.b
cura flāticaz in tribus intētionibus in pncipio est eadē. 158.b
cura in febre a flāte salso multipliciter diuersificatur. 160.a
cura facte a flāte aquoso. 160.b
canones mesue. 167.a
cura experta. 171.a
cura facte a flāte acetoso vitreo z mucilaginoso. 160.b
cura sanguinee. 171.a
cura colerice. 171.b
cura flegmatice. 172.a
cura veri emitritei. 199.a
cura emitritei medij. 199.b
cura emitritei maioris. 199.b
cura yrriusq; sincopalis est valde difficilis. 203.b
cura febris a colera. 204.b
cura sincopalis minute. 205.a
cura sincopalis actu existentis. 205.b
cura rigoris indigentis regimine. 205.a
cum in egōne est aliquid simile corticibus lupinorum est significatio mala. 295.a
clysteris virtus quantum extenditur. 47.a
clystere ad intentiones multas fieri potest. 47.a
clystere debet imponi tepidum. 47.a
clystere pro ventositate. 47.b
clystere. 99.b
calidū naturale potest extraneari pp frigus z pp calorē. 100.a

D

De hora cibationis q̄ duplex est electa z coacta. 14.b
De hora cibationis in febribus continuis. 14.b
De hora cibationis in febribus paroxismalibus. 15.a
De panetriticeo. De condro. De farre. 19.b
De spelta z auena. De cādarusio. De carnibus. 19.b
De ouis. De lacte. De piscibus. 20.a
De cancris. 20.a
De limacijs. 20.a
De testudinibus. 20.a
De fructibus horarijs: z quare sic dicti sint. 20.a
De fructib° fridis z siccis acetosis z pōticis seu stipticis. 20.a
De nucleis fructuum. 20.b
De aqua frigida. 20.b
De quantitate exhibitionis aque frigide. 22.a
De hora exhibitionis aque frigide. 22.a
De iulep simplici siue de aqua çuccari. 22.a
De hidromelle z aqua mellis. 22.b
De syrupis acetosis z oxymelle. 23.a
De aqua cicerum. 24.a
De vino. 24.a
De diuersitatibus vinorum. 24.b
De vino dulci. 25.a
De vino stiptico. 25.a
De vino albo quod in febribus conceditur. 25.a
De vino albo frigide complexionis. 25.a
Deuterium siue aquerellum conceditur in febribus. 25.a
De cerusia. 25.a
De balneis artificialibus z eorum domibus. 27.b
De modo balneandi infirmos in aqua simplici. 27.b
De hora balneandi z quanto tempore debet manere in balneo. 28.b
De balneo aque frigide in febre. 29.a
De electione hore administrandi medicinam. 31.a
De quantitate tā euacuationis in se q̄ materie eūande. 39.a
De qualitate materie euacuande consideranda. 39.b
De modo euacuationis. 39.b
De solutione ventris z regulis eius. 40.a
De vomitu z regulis eius. 40.a
De somno super farmaco. 41.b
De motu super farmaco. 41.b
De cibo super farmaco. 42.a
De lauatiuo post operationem farmaci. 42.a
De ablutione ani post operationem farmaci. 42.a
De cibo post operationem farmaci. 42.a
De clysteri post operationem farmaci. 42.a
De balneo super farmaco: z post eius operationem. 42.a
De consideratione operationis farmaci. 42.b
De vomitiuo z quid faciendum in eius assumptiōe z post. 42.b
De cibo post vomitum. 42.b
De accidentibus euenientibus post assumptionem medicine tā scessiue q̄ vomitiue. 43.a
De modis quibus pillule exhiberi debent. 45.a
De suppositoribus. 47.b
De clysteribus z superpositorijs narcoticis. 47.b
De egritudinibus in quibus conuenit flobotomia. 48.a
De secundatione flobotomia. 50.b
De flobotomia in pregnantibus. 51.b
De flobotomia diuersiua. 51.b
De arterijs flobotomatis. 53.a
De euacuatione per euaporantia. 55.b
Damascenus. 64.a
Declaratio nota. 67.b
Declinatio. 68.b
De vino febricitantium. 71.b
De erroribus prolongantibus effimeram febrem. 73.a
Decimum signum. 75.a
De transitu effimere in altam febrem. 75.b
De aere. 75.b
De accidentibus animi. 75.b
De somno z vigilia. 75.b
De motu z quiete. 76.a
De balneo. 76.a
De cibo z potu. 76.a
De effimeris. 78.b
De ea que fit a caliditate extrinseca. 78.b
De ea que fit a frigiditate extrinseca. 78.b

Index

De ea que fit a balneatione in aquis stipticis. 79.b
De ea que fit ex dimissione fricationum aut absterſionum cutis consuetarum. 79.b
De facta a cibis virtualiter calidis. 81.b
De facta a multitudine ciborum grossorum. 82.a
e facta a multitudine ciborum subtiliū ⁊ inflāmabiliū. 82.a
De facta a potu vini. 82.a
De flobotomia. 87.a
De solutione ventris ⁊ de apertione opilationum. 87.a
De solutione ventris. 86.a
De ethica que fit propter passionem membrorum. 88.b
De causis predictarum calefactionum post cibum 90.a
De aere. 93.a
De accidentibus anime. 93.b
De motu ⁊ quiete ⁊ balneo. 93.b
De somno ⁊ vigilia. 93.b
De cibis ⁊ potibus. 93.b
De inanitione ⁊ repletione. 93.b
De quantitate ciborum ⁊ potuū tā cōtinua q̄ discreta. 94.a
De vino quale concedi debet. 95.a
De aqua frigida quando concedi debeat in potu. 95.a
De lacte quod sit melius. 95.a
De quantitate lactis exhibenda. 95.b
De balneo. 96.a
De causis. 98.b
De cura. 98.b
De putrefactione generaliter sumpta. 100.a
De putrefactione particulariter sumpta ⁊ est de qua loquuntur medici. 100.b
De putrefactione cuius causa sunt cibi ⁊ potus. 101.a
De putrefactione cuius causa est aer. 101.a
De causa ante putrefactionis in corpore. 101.a
De cause eradicationis paroxismi. 103.b
De causis febr. concluse ⁊ non concluse. 105.b
De causis periodicationis siue circuitus in humoribus. 107.b
De periodicatione humorum compositorum. 109.a
De pulsu. 109.b
De vrina. 110.b
De accidentibus. 110.b
De causis inequalitatis tiporum in febribus. 114.b
De speciebus siue modis rigoris. 115.b
De abusione nominum tiporum. 115.b
De tipo quem non sequitur febr. 116.a
De considerationē intentionum predictarum inconuenientia: ⁊ disconuenientia. 117.a
De oppiatis. 117.b
De apertione opilationum. 118.b
De euacuatione. 118.b
De alteratione. 118.b
De euacuatione per secessum. 121.a
De euacuatione per vomitum. 121.a
De euacuatione per clysteria. 121.b
De euacuatione per vrinam. 121.b
De euacuatione per sudorem. 121.b
De cibis acute febricitantium. 123.a
De cibis per acute febricitantium. 123.a
De cibis acute absolute febricitantium. 123.a
De cibis non valde acute febricitantium. 123.b
De potu febricitantium. 123.b
De aeris rectificatione. 123.b
De accidentibus anime. 123.b
De somno ⁊ vigilia. 123.b
De motu ⁊ quiete. 124.a
De regimine per potionem. 124.a
De medicinis lenitiuis. 124.b
De clysteribus. 124.b
De extinguentibus siue alterantibus caliditatem febrilē. 125.a
De his que febribus a proprietate conueniunt. 125.b
De inducentibus febres ex fructibus. 126.a
De permutatione feb. sanguinee. 128.a
De potu. 130.a
De aere ⁊ alijs rebus non naturalibus. 130.b
De quantitate flobotomie sufficienti in sinocha. 131.a
De exhibitione aque frigide. 132.a
Duo signa predictis addita. 135.a
e duplicatione tertiane postq̄ incepit simplex. 137.a
De balneo ⁊ lauatione extremitatum. 137.b
De dieta per cibum. 137.b
De flobotomia. 134.b
De vomitu. 138.b
De balneo ⁊ lauatione extremitatum. 140.a
De cibo ⁊ potu. 140.a
De vino. de aqua ordei. 140.b
De lenitiuis ⁊ clysteribus. 140.b
De digestiuis ⁊ syrupis. 140.b
De euacuatione tam minoratiua q̄ eradicatiua. 141.a
De cura per exemplum in colera citrina. 141.b
De aere. 141.b
De motu ⁊ quiete. 141.b
De somno ⁊ vigilia. de cibo ⁊ potu. 141.b
De lenitiōe vētris. de flōmia. de digōne ⁊ eūone. 141.b
De cura per exemplum in colera vitellina. 141.a
De administratione sex rerum non naturalium. 141.a.143
De euacuatione ⁊ digestione. 142.a
De cura per exemplum in colera flegmati permixta. 142.b
De cura per exemplum in colera melancholie permixta. 142.b
De correctione accidentium. 143.a
De digestione. 143.a
De euacuatione. 43.a
De extinctione caloris febrilis. 143.b
De iuuamento camomille in febri. 144.a
De causis causonis non vere. 144.b
De regimine per sex res non naturales. 146.b
De balneo. de cibo ⁊ potu. 146.a
De bolismo ⁊ causis eius in causone. 147.a
De alteratione ⁊ extinctione. 147.a
De lenitione. 147.b
De flobotomia. 147.b
De euacuatione minoratiua. 148.a
De euacuatione eradicatiua. 148.a
De correctione accidentium. 148.a
De causis. 148.b
De diuisione huius febris essentiali. 148.b
De speciebus flātis in naturalis. 149.a
De diuisione eius accidentali. 149.a
De temporibus quatuor huius feb. 149.a
De aere. 153.b
De accidentibus anime. De motu ⁊ quiete. 153.b
De balneo. 153.b
De somno ⁊ vigilia. De cibo ⁊ potu. 153.b
De regimine cibi ⁊ potus in principijs. 153.b
De regimine eius in augmento. 154.a
De regimine eius in statu. 154.a
De regimine eius in declinatione. 154.a
De cibis conuenientibus. 154.a
De potibus ⁊ conuenientibus. 154.b
De condimentis ciborum. 154.b
De clysteribus. de vomitu. de flōmia. de leui prouocatione vrine. 155.a
De eūone aliarum materierū non propriarum febris. 155.a
De ordine digestiuor ⁊ p̄mo de cōueniētibus in p̄ncipio. 155.b
De digestiuis conuenientibus in augmento. 156.a
De digestiuis in statu conuenientibus. 156.a
De euacuatione per secessum. 156.b
De euacuatione per vrinam. 157.a
De euacuatione per sudorem. 157.a
De confortatione membrorum ⁊ proprie principalium. 157.a
De valentibus a proprietate. 158.a
De diuersitate medicinarum subtiliantium ⁊ incidentiū ⁊ qualia debent administrari, 159.a

Inder

de diuersitate cure flaticarum digestione z euacuatione. 159.a
de fricationibus fiendis in corporibus repletis. 160.b
de causis z diuisionibus eius. 161.a
de signis primum. 161.a
de cura. de flomia. 161.b
de administratione sex rerum non naturalium. 165.b
de balneo. 165.b
de cibis conuenientibus. 166.a
de cibatione in die paroxismi. 166.b
de cibis in particulari z de potu. 166.b
de troci in digerendo. 167.b
de tyriaca z medicinis fortis caliditatis in digerendo. 167.b
de flobotomia. 168.a
de euacuatione per farmacum. de vomitu. 168.b
de eōne eradicatiua: tam per vomitū q̄z per secessum. 169.a
de medicinis ad dictas euacuationes conuenientibus. 169.a
de euacuatione per vrinam. 169.b
de euacuatione per sudorem. 169.b
de valentibus z proprietate. 170.a
de causis. 171.b
de passionibus anime. 178.a
de somno z vigilia. 178.a
de motu z quiete. 178.a
de cibis z potibus prohibitis. 178.b
de cibis z potibus concessis. 178.b
de inanitione z repletione. 179.a
de tiriaca z mitridato. 179.a
de preseruatione a peste facta ab aquis malis. 179.b
de preseruatione a peste facta ex assumptiōe ciboz malox. 179.b
de signis. 180.b
de bolo armeno. 182.a
de aere. de accidentibus animi. 184.b
de somno z vigilia. de cibis. 184.b
de potibus. 185.a
de inanitione z repletione. 185.a
de flobotomia. 185.a
de flobotomia narium. 185.b
de abusione istorum nominum empiala z liparia. 187.b
de causis empiale. 187.b
de causis. 188.b
de specie huius febr. 189.a
de quibusdam alijs speciebus febrium. 189.b
de signis. de dieta. 189.b
de compositione febris sanguinis cum alijs. 193.b
de compositione continue cum interpellata sui generis. 193.b
de emitriteo vero z certo. 194.a
de emitriteo non vero. 194.a
de cibo z potu. 199.a
de euacuatione z digestione materierum. 199.a
de correctione accidentium. 199.b
de distinctione feb. sequentium apostemata. 200.b
de febr. sincopali. 202.a
de signis vtriusq. 203.a
de cura humorose flatice. de nocentibus. 203.b
de conferentibus. 203.b
de euacuatione fienda solum per clysteria. 204.b
de alteratione. de vino. 204.b
de tyriaca. 205.a
de applicandis ab extra. 206.a
de applicandis ab intra. de opiatis. 206.a
de frigiditate extremitatum z eius causis z cura. 206.a
de boliſmo. de appetitu canino. 208.a
de molestia z animi subuersione. 209.a
de alienatione. 209.a
de somnis terribilibus z timore. 209.a
de motibus contractiuis. de singultu. 209.a
de vertigine. de tremore membrorum. 209.a
de dolore in cruribus. 209.a
de ponderositate membrorum. 209.a
de rubedine z vlceratione in partibus oris. 209.a
de alcola. 209.a
de fetore oris. 209.b
de febre in membro particulari. 209.b
de vrina icterica. 209.b
de correctione discrasie derelicte que est prima intentio. 211.a
de confortatione membrorum principalium que est secūda intentio. 211.a
de causis minoratiōis appetitus in conualescente. 211.b
de recidiua non vera. 212.a
de significationibus pulsu. 217.a
de exhibitione digestionis circa crisim futuram. 221.b
decimum signum ex dispositionibus virtutum anime in suis operationibus. 232.b
de signis male compositionis membrorum intrinsecoz. 237.a
de signis sumptis a velocitate z tarditate patiendi siue a iuuantibus z nocentibus. 237.b
debilitas virtutum est distincta causa a mala cōplexione. 237.b
de signis sumptis a leuitate z grauitate. 238.a
de signis sumptis ab exeunte mutato. 238.a
de speciebus dicti pulsus. 245.a
de pulsu habitudinum. 249.b
de pulsu etatum. 249.b
de pulsu sexus. 249.b
de pulsu regionum. 250.a
de pulsu accidentium anime. 250.a
de pulsu exercitio z motu. 250.a
de pulsu ex balneo. 250.a
de pulsu quietis. de pulsu somni. 250.b
de pulsu vigiliarum. 250.b
de pulsus mutatione ex occurrentibus corpori extrinsecus aut ipsum ingredientibus z proprie ex cibo z potu. 250.b
de pulsu ex vino. 251.a
de pulsu ex potu aque. 251.a
de pulsu ex inanitione z repletione z ex coitu. 251.a
de pulsu ex dolore. 251.a
de pulsu propter apostema. 251.a
de rebus ipediētib⁹ siue variantibus significationē vrine. 253.b
de causis. 256.b
de significationibus. 257.a
de speciebus siue gradibus. de causis. 257.a
de significationibus. de gradibus. 257.b
de causis. 257.b
de significationibus. 257.b
de causis. de significationibus. 258.b
de causis. de significationibus. 259.a
de causis. de speciebus eius. 261.a
de significationibus vrine turbide. 261.a
de tempore defensus siue apparitionis hypostasis i vrina. 263.b
de hypostasi orobina. 264.a
de hypostasi furfurea z squamosa. 264.a
de hypostasi squamosa z corticali. 264.a
de hypostasi trinoydali siue grauosa. 264.a
de hypostasi carnosa. 264.b
de hypostasi adipina siue vnctuosa. 264.b
de hypostasi saniosa. 265.a
de hypostasi sanguinea. 265.b
de hypostasi colerica. de hypostasi flatica. 265.b
de hypostasi capillari. de hypostasi filosa. 266.a
de hypostasi sanguisucali. de hypostasi atomosa. 266.a
de hypostasi arenosa. de hypostasi cineritia. 266.a
de signis a colore sumptis. 266.b
de signis sumptis a quantitate. 266.b
de signis sumptis ex situ. 267.a
de causis. 267.a.268.a
de significationibus. 267.b
de speciebus eius. 268.a
de significationibus vrine secundum etates. 270.b
de varietate secundum sexum. 273.b
de diuersitate secundum res non naturales. 273.b
de vrinis pregnantium. 273.b

Index

de significationibus a substantia sumptis. 274.a
de significationibus a colore sumptis. 274.a
de significationibus ex quantitate sumptis. 274.b
de significationibus ex forma sumptis ⁊ ex odore. 274.b
de significationibus sumptis ab exitus eius hora. 274.b
de significationibus ab annexis ei in exitu sumptis. 274.b
de sputo laudabili. 275.a
de significationibus. 275.b
de significationibus a veloci vel tarda apparitione sputi sumptis. 275.b
de sumptis a facilitate exitus eius. 275.b
de sumptis a substantia ipsius sputi. 275.b
de significationibus sumptis ab odore. 276.a
de sumptis ab eius quantitate. 276.a
de sumptis a colore. 276.a
De causis sudoris. 276.b
de diuisione sudoris in species siue modos. 277.a
de significationibus eius. 277.a
de signis sumptis a naso. 281.a
de signis sumptis ab oculis: ⁊ reliquis partibus faciei. 281.a
de signis sumptis ab alteratione coloris faciei. 281.b
de signis ab anhelitu sumptis. 285.b
decubitus laudabilis est q est similis sibi sano quocunq. 287.a
de signis sumptis ab aere ⁊ temporibus anni. 288.a
de signis sumptis a somno ⁊ vigilia. 288.a
de reliquis rebus non naturalibus. 289.b
de vrinis deficientibus ab vrina laudabili. 290.a
de hypostasi nigra ⁊ eius causis. 290.b
de vrina nigra. 290.b
de vrina viridi aut liuida. 291.a
de vrina sanguinea. 291.a
de vrina clara. 291.b
de vrina alba. 291.b
de vrina flaua. de vrina alba subtili. 291.b
de vrina alba turbida siue grossa. 291.b
de sedimine diuersarum partium: ⁊ eius spēbus. 291.a
de vrina grossa. 292.a
de vrina oleaginea ⁊ de sedimine oleagineo. 292.b
de vrine paucitate ⁊ exitu inuoluntario. 292.b
de egestione deficiente a naturali. 293.a
de egōne aquosa ⁊ liquida. 293.a
de egōne viscosa. 293.a
de egestione pingui. 293.a
de egestione sicca. 293.a
de egestione tarda vel veloci. 293.b
de egestione spumosa. de egōne fetida. 293.b
de egōne alba. 293.b
de egestione simili rei aduste. 293.b
de colore citrino viridi nigro: ⁊ liuido: ⁊ rubeo. 293.b
de felle nigro egrediente per egestionem ⁊ q̄ differt ab egestione nigra. 294.b
de egōne diuersor color siue simul siue successiue. 294.b
de lumbricis cum egōne emissis. 295.a
de sputo illaudabili. 295.b
de fluxu sanguinis per os. 296.a
de fluxu sanguinis per anum. 296.a
de fluxu sanguinis narium. 296.a
de sudore bono ⁊ laudabili. 296.b
de sudore illaudabili. 296.b
de significationibus sudoris. 297.b
de hydropis febre. de spasmo cum febre. 300.b
de dolore acuto aurium cum febre. 300.b
de vlceribus cum febre. 300.b
de saniatione ventris apostematum. 302.a
De significatis horum apātū in bonitate ⁊ malitia. 302.a
de sanie in his apostematibus laudabili ⁊ illaudabili. 302.a
de saniatione horum apātum ⁊ eorum eruptione. 302.b
de signis salutis vel mortis in ruptura horum apātū. 303.a
de signis empimatis. 302.b
de crisi deriuationis in peripleumonia. 303.a
de apostemate vel vesica in pede peripleumonici. 303.a
de apostemate emunctoriorum in peripleumonia. 303.b
de signis sumptis a sanie apostematū partium pectoris. 303.b
decē sūt ea q̄ pnosticator ī mēte hre dz ⁊ felicit cōsiderare. 303.b
de longitudine ⁊ breuitate febrium secundum spēs suas. 307.a
debet cibi partitio fieri in plures vices. 10.b
dieta per victum est duplex electa ⁊ necessaria. 9.a
dieta potest dici talis actu vel potentia. 9.a
dieta tenuis nocet ex vna parte ⁊ ex alia confert. 9.b
dieta indicatione sumpta ex virtute. 9.b
dieta indicatione sumpta a complexione. 9.b
dieta indicatione sumpta a compositione. 9.b
dieta indicatione sumpta a spiritibus. 9.b
dieta indicatione sumpta a membris. 9.b
dieta indicatione sumpta ab humoribus. 10.a
dieta indicatione sumpta a sexu. 10.a
dieta indicatione sumpta ab epate. 10.a
dieta indicatione sumpta a consuetudine. 10.a
dieta indicatione sumpta ab estate. 10.a
dieta indicatione sumpta ab hyeme. 10.b
dieta indicatione sumpta ab autumno. 10.b
dieta indicatione sumpta a vere. 10.b
dieta indicatione sumpta a regionibus ⁊ situbus terrarum. 10.b
dieta indicatione sumpta ab accidentibus anime. 11.a
dieta indicatione sumpta a motu ⁊ quiete. 11.a
dieta indicatione sumpta ab exercitio. 11.a
dieta indicatione sumpta a cibo ⁊ potu. 11.a
dieta indicatione sumpta ab inanitione ⁊ repletione. 11.a
dieta indicatione sumpta a morbo: eo q̄ est materialis vel non materialis. 11.a
dieta indicatione sumpta a morbi natura: eo q̄ est acutus vel cronicus. 11.a
dieta indicatione sumpta a morbi tēporibus ⁊ pāo vlium. 11.b
dieta indicatiōe sumpta a tēporibus particularibus morbi. 12.b
dieta indicatione sumpta a causa morbi. 12.b
dieta indicatione sumpta ab accidente. 13.a
dieta egrorum diuiditur in grossam mediocrem tenuē ⁊ tenuissimam. 16.b
dieta sanorum ⁊ egrorum quom̄ do comparātur adinuicē ingrossitie ⁊ subtilitate. 16.b
dieta respectu temporum anni. 17.b
dieta respectu etatum. 17.b
differēna inter vinum aquosum ⁊ mel. 23.a
digestio in nocitiuo quid sit. 45.b
digestio materie nocitiue est triplex: ⁊ similiter digestionis contrarium est triplex. 46.a
digestio habet duo contraria. 46.a
digestio nocitiui largissime ⁊ impropie dicta. 46.a
digestio debetur cause antecedēti ⁊ coniuncte. 46.b
digestio cause coniuncte est duplex. 46.b
digestiua variari dēnt in quātitate ⁊ qualitate ⁊ forma scōm varias dispositiones humorum: mēbrorum: tēporum. 46.b
diuisiones essimere febris per differentias accidentales. 73.a
dieta ⁊ potio. 78.a
dieta in prima specie ethice. 94.b
diuersificatur ēt iuxta diuersitatem membrorum a quibus habet initium. 94.b
diuersificatur etiam regimen sm diuersitatem consuetudinis patientis. 94.b
diuersificatur maxime dieta sm statum virtutis. 95.a
diuisio febr. concluse. 105.b
diuisio febr. continue proportionalis. 105.b
diuisio febr. acute. 106.a
diuisio febr. cronice. 106.b
dispositiones tipum precedentes. 112.b
diffinitio Aluic. est due diffinitiones. 114.a
digō pcedere dz eūonē eradicatiuā nisi in tribus casib⁹. 118.a
diurna longior est ⁊ deterior nocturna propter tres cās. 152.a
digestiua ⁊ euacuatiua fortia similiter frequenter sunt retinenda. 155.b

differētia

differentia inter tertianam duplicem ⁊ quotidianam. 197.a
differentia inter duplicem tertianam ⁊ duas tertianas. 197.a
dieta ⁊ euacuatio. 204.a
dieta vere conualescentium. 210.a
dieta non vere conualescentium. 211.a
dierū creticorū medicus scit quia astrologus aūt pp qd. 222.b
dies est duplex artificialis ⁊ naturalis qui est triplex. 222.b
dies cretici tam in morbis acutis q̄z in cronicis ꝙsiderāt. 223.a
dies cretica naturalis ⁊ integra ⁊ non medicinalis est intelligenda. 226.b
diuersitas naturalis temporum anni est ad tēperandū ⁊ digerēdum humores non naturalis vero ad distemperādū. 240.b
dūa iter vinā hoīs ⁊ alior aīaliū ac iter alios liquores. 273.b
differentia est inter signa salubria in significando sanitatem ⁊ mortalia in significando mortem. 278.a
digestio in substantia efficacior est q̄z digō in colore vine. 281.a
dispositio similis sanitas est laudabilis qūo ꝯz itelligi. 285.b
dormientes magis sudant q̄z vigilantes. 276.b
due sunt species crisis. 213.b
duplex repletio. ſ. quo ad vasa ⁊ quo ad virtutem. 234.b
duplex ordo signorum bonorum. 278.a
duobus modis dicitur febris quieta. 292.b

E

Eadem materia vno modo est causa antecedens ⁊ alio modo est causa coniuncta variolarum ⁊ morbiliorum. 183.a
Ebulino est duplex vna qua ebuliens purificatur ⁊ alia qua putrefit. 183.b
Effimera non habet nisi causam primitiuam. 73.b
Effimera ſm Guilielmum habet causam coniunctam. 74.a
Effimera non habet causam antecedentē. 74.a
Effimerarum cura duplici instrumento perficitur .ſ. dieta ⁊ ponone. 75.b
Egritudo duas habet partes. 32.b
Egestio duobus modis sumitur. 274.a
Egestio est duplex nālis ⁊ non naturalis ⁊ que sit nālis. 174.a
Egrum diligere resupinationē p̄ter cōsuetū: ⁊ de causis. 287.b
Egestio deficiens naturalis nō semper significat incompletam digestionem. 293.a
Egestiōis nigre sunt tres spēs siue modi ⁊ in gbus dſnt. 293.b
Egestionis nigre sponte euacuate sunt pessime ⁊ euacuate per farmaciam non ⁊ quomodo differunt. 294.a
Egestionis nigre possunt apparere in omni tempore morbi ⁊ in quo sint deteriores. 294.a
Egestio nigra non semper est mala per viam cause. 294.b
Egestio dicitur varia multis modis. 294.b
Electio loci ad quem est fugiendum. 177.a
Emplastrum expertum quod in die naturali interemit antracem. 181.b
Emitriteus multipliciter diuiditur. 194.a
Emitriteus citius peruenit ad statum q̄z sola flātica. 195.a
Emitriteus verus quatuor habet significationes. 195.b
Eminentia ⁊ pfundatio oculor qū sint male ⁊ de causis. 284.b
Emtiala nunq̄z vel rarissime reperitur continua. 188.a
Epilogatio signorum tertiane pure. 136.a
Epithima cordiale. 198.b
Exemplum primum. 199.b
Equalitas substantie melior est albedine in ypostasi. 263.a
Ethica quid. 87.a
Ethice nomen proprie conuenit secunde speciei ⁊ tertie primo autem proprie. 87.b
Ethica ⁊ ptisis conueniunt ⁊ differunt in aliquibus. 87.b
Ethica est duplex. 87.b
Exemplum de consumptione humiditatum. 88.a
Ethica incipiens qūo fieri potest. 88.b
Ethice species tertia potest fieri non precedente secunda neq̄z prima. 89.a
Ethice potest assignari causa coniuncta. 89.b
Ethica et incipiens est difficilioris curationis q̄z putrida. 92.b
Etica senectutis potest diuidi per spēs sicut ethica febris. 98.b
Ethice non assignantur genera subalterna: ideo ethica cū ethica non componitur. 191.b
Eūo fit aut ad preseruandū aut ad curandū a morbo. 36.a
Eūo tam p̄seruans q̄z curans est duplex gñalis ⁊ spālis. 36.a
Euacuatio tam sensibilis q̄z insensibilis est duplex spontanea ⁊ artificialis. 36.a
Euacuatio spontanea tripliciter. 36.a
Euacuatio tam spontanea q̄z artificialis est aut eradicatiua aut minoratiua. 36.a
Eūo minoratiua ⁊ radicatiua differunt. 36.a
Euacuatio habet horam electam ⁊ coactam. 36.b
Euacuatio eradicatiua non debet fieri in principio vniuersali ⁊ in augumentis fieri debet. 38.a
Euacuatio ducens ad syncopim fiat p̄fectissim ⁊ non vomitū ⁊ hoc non fiat nisi in casu desperato. 39.a
Euacuatio humoris facientis egritudines nunq̄z est prohibenda neq̄z timenda. 43.b
Eūo nocitiui non semper confert sed aliquando nocet. 44.b
Euacuatio synthomatica dupliciter. 55.b
Euacuatio cōmunis differt ab appropriata. 119.a
Euacuatio minoratiua differt ab eradicatiua. 119.a
Euacuationes fieri debēt in principio aut in declinatiōe. 158.b
Exempla in discordantijs indicationum. 14.a
Exempla de dieta. 18.a
Exemplum. 18.a. emina quid sit. 22.a
Exemplum primum. 133.a
Exemplum secundum. 133.a
Exemplum in tertiana continua pura. 143.b
Exemplum intertiana continua a colera citrina. 144.a
Exemplum in facta a flāte dulci. 159.a
Exemplum in facta a flāte salso. 159.b
Exēplū in facta a flāte mucillaginoso acetoso ⁊ vitreo. 160.b
Exemplum. 170.a. 171.a.b. 172.a
Exhibenda ⁊ approximanda post apparitionem. 186.a
Exemplum positū a Gal. pro cognitione veri emitritei. 197.a
Exemplum de ethica cum flātica. 198.b
Exemplum de ethica cum colerica. 198.b
Exemplum secundum. 200.a
Ex quibus sciatur an morbus sit malignus an saluus. 217.a
Ex loco lune tam in natiuitate q̄z in principio egritudinis dies cretici fiunt boni vel mali. 223.a
Exemplum declarationum signorum predictorum. 229.a
Exiens a corpore preter naturam potest mutari multiplr. 238.a
Exiccatio pulpe aurium ⁊ surditas. 284.a
Extrema infrigidantur a causa primitiua. 284.a

F

Facies tornatilis non fit in egritudinibus flegmaticis ⁊ sanguineis. 282.a
Febricitantium cibi quales debent esse. 14.b
Febricitantes ⁊ proprie continue debent quiescere. 17.b
Febris quod secundum Galū. 58.b
Febris est morbus simplex: quāuis non reperiatur fortasse nisi composita cum qualitatibus passiuis. 58.b
Febris est morbus cordis. 60.a
Febrium tam magnarum q̄z paruarum triplex est modus. 61.b
Febrium mediocrium est duplex modus. 61.b
Febris quantitatis pene quid attendi habeat. 61.b
Febrium differentie a mō impressionis earum intantum. 61.b
Febrium differentie ex parte subiecti sumpte. 62.a
febrium series. 62.a
febris humoralis ⁊ febris effimera proprie philosophice loquēdo non sunt egritudo. 62.b
febris potest sumi dupliciter. 63.a
febris ethica non potest eē accidēs ꝓprie sumēdo accidēs. 63.a
febres diuersificantur in longitudine ⁊ breuitate temporū tam particularium q̄z vniuersalium. 69.a
febris effimera potest durare tribus diebus. 73.a
febris effimera aliquando prolongatur vsq̄z ad septimū. 73.a
febris ethica dicitur habere principium primam specie augumentum secundam ⁊ statum tertiam. 88.b

Index

Febres omnes marasmodes sunt de genere liquefacientium sed differunt. 89.b
Febris q̄ fit in venis stomachi qūo differt ab ethica. 89.b
Febris quare dicatur continua. 103.b
Febris continua quid sit. 103.b
Febris continua ⁊ interpellata: fieri potest a materia introuasa ⁊ extrauasa. 103 b
Febris si acuta. 106 a
Flegmatica ⁊ ethica conueniunt ⁊ differunt. 111 a
Febris sanguinis quid sit. 126.a
Febris sanguinis est duplex. 126.a
Feb. sanguinea interpolata reperiri potest. 127.b
Feb flatica quid sit ⁊ quibus frequentius accidit. 148.b
Febris melancolica multas habet species ꝑm species materie ex qua fit. 161.a
febris pestilētialis fieri ꝑt ex corruptōe cuiuscūq; hūoris. 179.b
febris pestilētialis inter putridas numerari debet. 180.a
febris variolarū ⁊ morbilloꝝ vt plurimū nō est putrida. 183.b
febres erratice vt plurimum finiuntur in quartanam ⁊ quandoq; in quintanam. 190.a
feb.pu.sequens apostemata pōt eē cōtinua ⁊ interpolata. 200.b
fetor in vrina pōt esse duplici de causa. 268.a
fetor oris ⁊ anhelitus. 283.b
fel nigrū habet tres spēs siue modos. 294.a
flōmia pōt ad multas itēritones fieri ⁊ in species diuidi. 48.a
flōmia q̄nq; est necessaria nō erūte repletione in corpore 48.b
flōmia duas habet horas.s. electam ⁊ coactam sed lz flōmare omni hora tam diei q̄ noctis. 50.b
flobotomia non dz fieri in die motus. 51.a
flōmandus iacere debet supinus ne fincopiçet. 54.a
flōmia stricti aut lati orificij quid faciat. 54 a
febris vnde dicitur. 58.b
flōmia pōt competere in omni tempore febr. 120.a
flōmia in die.13.februarij preseruat a morte propter febrem caldam. 126.a
flegma de quarto in quartum moueri potest. 161 a
flurus lachrymarū q̄ fit malus: ⁊ de causis eius. 181.b
flōmiam esse euacuationē vniuersalē quomodo intelligit. 47.b
forma clysteris. 47.a
fortitudo morbi ex sinthomatibus ꝑprijs cognoscitur. 180.a
fricationes ante paroxismum. 27.b
frigiditas auctualis balnei in quo gradu debet esse. 96 a
frigiditas non pōt esse per se causa putrefactionis. 100.a
fractio quid sit. 113.a
frigus quid sit. 113.a
frigus in ꝑncipijs paroxismoꝝ duobus modis accidit. 114.a
fricationes multū cōferunt ⁊ de modo fricandi. 204.a
fricationes non conueniunt. 207.a
frusta sanguinis congelata in vrina. 292.b
fumigia ⁊ odorabilia tempore frigido. 178 a
fumigia ⁊ odorabilia tempore calido. 178.a

G

Gentilis opinio q̄ quedam interpolate sunt suspecte ꝑpter somnū laboriosuz inquiete. 289.a
Grossius dietare q̄z antiqui faciebant est laudabile. 9.a
Grossa. 16.a
Generatio febris secundum tempora. 64.a
Greci audaces fuerunt super flōmiam arabes vero nō. 120.b
Grossitudo vrine ⁊ eius subtilitas aliqñ absolute aliqñ cōparatiue considerantur ⁊ habent latitudinem. 254 b

H

Habentium frigidum stomachum cognitio. 49 b
Hora status est cōuenientioꝝ q̄z in alia hora subtilioꝝ regimen. 12.a
Hora conuenientioꝝ vomitus qualis. 40.b
Hora sumendi digestiuum. 46.b
Hora clysteriçandi. 47.a
Horripilatio quid sit. Horroꝝ quid sit. 113.a
Humor dietandi prestat modum. 13.a
Humiditas que non est apta nutriri in cā febris. 65.a
Humor putrefactus ab adusto differt. 100.a
Humor pōt esse causa coniuncta feb. absq; vapore. 102.b
Humores ꝑm motum solis dupliciter mouentur. 222.b
Humores motu ꝑter naturali tripliciter mouentur. 222 b
Hypostasis est duplex. 262.a
Hypostasis bona non pōt esse nisi cū bonitate vrine: mala autē potest esse sine mala vrina.
Hypostasis naturalis laudabiliter non absolute. 262.b
Hypostasis alba nūq̄z fit rubea: sed bene econtra. 272.b

I

Jacere supine. 287.a
Jacere supra latere. 287.a
Jacere super brachijs rigidis ⁊ pedibus. 287.a
Jacere se repente a capite ad pedes. 287.a
Jacere pedes ⁊ caput inordinate cum labore. 287.a
Jacere super ventrem. 287.b
Idem pōt esse signum crisis bone ⁊ crisis male. 218.a
Impedientia curam regularem circa cibum. 72.a
Immobilitas oculorum. 283.a
Inuersatio palpebrarum 283.a
In oi febre vt digeratur cibus oportet diligentiam poni. 10.a
In substantia ciborum quatuor sunt consideranda. 13.a
Infirmi appetitus sequendus est aliquando. 13.b
In quo tpe paroxismi si cogimur meli⁹ sit exhibere cibū. 17.a
In febre tertiana pura. 15.b
In tertiana nota. In quotidiana. 15.b
In quartana. In febribus erraticis. 16.a
In febribus cum paroxismis subintrantibus. 16.a
In q̄ febre matus fiat nocumentū ex inordinata cibatiōe. 16.a
In die critico est danda aqua frigida. 22.a
In quibus effimeris concedatur vinum. 24.b
In qua ethica concedatur vinū. 24.b
In quibus putridis ⁊ quando concedatur vinum. 24.b
In ꝑn⁹ paroxismi calefieri dz infirmus ⁊ stare coopertus. 26.a
Inanitus ⁊ valde plectoricis cōuenit quies ⁊ nō motus. 27.b
In balneis tres intentiones habentur. 28.b
In dolore lateris vtile est balneum. 28.b
Indicationes de quantitate medicine a membro patiēte sumpte sunt quinq;. 29.b
Indicatio de quantitate medicine a reliquis consentientibus vel dissentientibus. 31.a
Inter oēs res non naturales aer est dignior. 31.a
Indicatio a virtute sumpta in quolibet genere febrū quantuz sunt magnificenda ⁊ ēt in qualibet specie febrium. 32.a
Indicatio a causa febrium ⁊ ipsa febre ⁊ eius accidentibus variationem habet. 32.a
Incipiendum est a leuioribus. 32.b
In quo tempore omni plus debilitet euacuatio. 36.a
Indicatio a virtute de euacuatione. 37.a
Indicatio a complexione. 37.a
Indicatio ab altitudine corporis. 37.a
Indicatio ab etate. 37.a
Indicatio a seru. 37.a
Indicatio a dispositione humorum ⁊ membrorum. 37.a
Indicatio a consuetudine. 37.b
Indicatio ab arte. 37.b
Indicationes de eūone sumpta a rebus non naturalibus ⁊ primo ab aereis temporibus anni. 37.b
Indicationes a regionibus. 37.b
Indicatio ad regine precedente. 37.b
Indicatiōes sumpte a reb⁹ ꝑpter nām ⁊ primo a morbo. 38.a
Indicatio a temporibus particularibus morbi. 38.a
Indicatio ab acuitate vel cronicitate morbi. 38.a
Indicatio a malitia morbi. 38.b
Indicatio a loco morbi. 38.b
Indicatio a temporibus vniuersalibus morbi. 38.a
Indicatio a materia morbi. 38.b
Indicatio ab accidentibus morbi. 39.a
In repletione sanguinis conuenit flōmia ⁊ de signis eius. 48.a
In quibus morbis flōmia fieri non debeat. 49.a

In quibus

In quibus febribus non est flobotomia fienda. 49.a
In multis casibus vti non debemus flobotomia. 49.b
In quibus regionibus conueniat flobotomia. 51.a
In qua etate conueniat flobotomia. 51.a
In flõmia sunt multe vices q̃ quantitatis sit multa. 51.b
In febri pura flõmande sunt vene non arterie. 53.b
In corpore plethorico applicare non debemus euapoatia. 55.b
Inanitio z repletio dum sunt in fieri sunt morborũ cause. 57.a
In cura morborum compositorum tripliciter proceditur. 58.a
In statu quo ad dispositionem materie non semper accidentia vltimantur. 68.a
Inanitio z repletio. 76.b
In secunda specie, in tertia specie. 94.b
Infrigidantia interius administranda. 97.a
Infrigidantia ab extra approximanda. 97.b
Intentio ad dispositiones cum ethica complicatas. 97.b
Intentio ad accidentium correctionem. 97.b
In qualibet etate potest accidere ethica senectutis. 98.b
In feb. putridis semper est reperire cãm añtẽ z cõiunctã. 103.a
In quibus etatibus magis eueniant febr. acute z periculosiores sint. 106.b
In quo tempore anni magis eueniant feb. acute z periculosiores sint. 106.b
In quo differunt. 107.b
Intentiones ad expilandum. 116.a
Indicationes curatiue feb. putridarũ in summa sunt. xij. 116.a
Intentio a dispositione febrili. 116.b
Intentio a causa humorali. 117.a
In febre humorali sine putredine due solum intentiones sunt necessarie. 117.b
In quo tempore paroxismi debet approximari frigida. 119.a
In qua debilitate virtutis conueniat cibatio z in q̃ non. 122.b
In die crisis natura dimittenda si perfecte mouet si imperfecte iuuanda si nullo modo mouere debet medicus. 138.b
Intentiones. 167.a
Infectio aeris quandoq; in qualitatibus q̃libz in substantia q̃ proprie dicitur pestilentia. 174.a
In qbus putridis apparent signa ethice q̃re distinguet. 193.a
Intentio ad alterationem. 199.b
In prima z secunda figura si est distantia. 60. graduum q̃ sunt sexta pars ẽodiaci per q̃z est aspectus sextilis quare. 223.b
Indicatiui per accõmodationem. 223.b
Indicatiui intercidentis. 223.b
In quo differunt signum z accidens. 229.a
Inter quas differentias pulsus detur medium. 246.b
Inchoata digestione in vina subtile quod est in ea ascendit z grossum descendit. 254.b
In egritudinibus frigidis mitigatur vina rubea in tribus casibus. 257.a
In quo differũt vina spissa trãslucens attenui trãslucẽte. 260.b
In corpoubus simpliciter sanis non debent apparere hyposta sis sed bene in egris. 263.b
Interiora etiam sudant. 276.a
In quo tpe anni z in qua cõplexiõe magis accidat sudor. 276.b
In feb. apostematum cum vina in spiciende sunt superfluitates membri apostemati. 281.a
In qua dispositione facillime accidat facies tornatilis. 282.a
Infirmum repente stare aut sedere in statu egritudinis. 287.b
In quo morbo somnus laborem prestat z quomodo verificetur longo sermone declarat. 288.a
Iuuamenta flõmie venarum brachij. 51.b
Iuuamenta venarum pedis cum flõmantur. 52.b
Iuuamenta venarum frontis z capitis cum flõmantur. 52.b
Iuuantia fluxus sanguinis narium. 222.a
Iuuantia sudoris prouocationem. 222.a
Iuuantia prouocationem vomituum. 222.a
Iuuantia fluxum ventris. 222.a
Iuuantia crisis per vinam. 222.a
Indicatiui radicales. 223.b
Judiciũ p sensum factus debet esse ratiocinatiõi cõiũctũ. 230.a
Judiciũ de sicco z humido per durũ z molle est duplex. 23.a

L

Laxatio fieri debet in quantitate iuxta modum virtutis. 43.b
Laxatiũ si nõ laxauerit aliq̃n conuertitur in humorẽ. 44.a
Lac vacchinum nutribilius aliis. 95.b
Lapides preciosi gestati preseruant a peste. 178.b
Lactea vina tenuis. 270.a
Lesio in operationibus gustus z tactus raro fit per cõmunitatem a cerebro. 286.a
Licet cura feb. sincopalis sit difficilis non tamen est impossibilis cũ non est coniuncta cum apostemate. 203.b
Lippitudo q̃n sit mala: z quid sit z de causa eius. 283.a
Limositas dentium. 283.b
Ligatura non dz fieri multũ fortis ante neq; post flõmiã. 54.a
Locus cui ventose adherent aliquando apostematur. 56.b
Luna recipit a sole. 8. varietates. 223.b

M

Male complexionis medicatio triplex. 32.a
Materia furiosa est triplex. 38.b
Materia preter naturam potest reperiri triplicis materiei in corpore. 46.a
Materiarum indigestio denotat principium. 70.b
Materia ad particulam attracta non semper putrefit. 104.b
Materie triplicis maneriei in corporibus febricitantium reperiuntur. 119.a
Materie venenose possunt paulatine generari: z longo tempore manere in venis absq; nocumento. 75.a
Materia euacuanda est in principio eradicatiue si virtus tolerat. 182.a
Maxima signa ad significandũ sunt pulsus z vina. 278.b
Medium tenet autumnus inter estatem z hiemem. 10.b
Melior est elongatio cibationis a principio paroxismi subsequentis q̃z a fine precedentis. 15.a
Media dieta declinans ad latus subtile. 16.b
Media, declinans ad latus grossum. 16.b
Mellicratum in quibus egritudinibus conceditur. 23.a
Membra debilia tempore quietis morbi fricanda sunt. 27.b
Medicina male qualitatis non debet applicari membris acutj sensus neruosis. 30.b
Melius est iterare q̃z vna vice exquisite euacuari. 39.b
Medicine venenose z fortiter soluentes non debent ministrari cum vino. 44.a
Medicina solutiua aliq̃n fit vomitiua z econtra. 44.a
Melancolici epileptici z maniaci quo tempore z qua flobotomia sint flobotomandi. 54.a
Medicus de dieta cibi z potus debet esse solicitus potius pec cando in grossiori q̃z in subtiliori. 122.b
Medicine eligende sunt conuenientes speciei flegmatis febrem facientis. 158.b
Medicus vt medicus ignorat superiores causas pestilẽtie ipsis cum ab astrologo cognitis põt eas impedire ne recipiãt. 174.a
Medicine bene z experte. 206.a
Medicus non hz inuestigare causam crisis sed effectum. 223.a
Minuitur augetur z equatur dieta tripliciter. 14.a
Mixtio medicinarum velociter soluentium cum tarde soluentibus vituperatur. 44.a
Minoratio vnius oculi est mala: z de causa. 282.b
Modus faciendi melicratum. 23.a
Modus componendi syrupum acetosum z oxymel. 23.b
Morbi prolixi ex mutatiõe aeris magnã recipiũt vtilitatẽ. 25.b
Moderantia z immoderantia somni z vigilie consideratur in relatione ad ipsam egritudinem z non ad aliud. 26.a
Modus faciendi adherere z remouere. 56.b
Mutatio duplex. 67.b
Morbus dicitur acutus a tribus. 106.a
Morbus pestilentiale alius particularis alius cõis. 173.b
Morbillus potest dici variola z non econtra. 182.b
Modus quo prohibetur syncopis fieri. 205.a
Motus crisis est compositus ex motu locali z alteratiõis. 213.a

Modus imponendi clystere. 47.a
Mobilitas ꝛ agitatio oculorum. 283.a
Mobilitas manuum ꝛ collectio palearum. 286.b
Modeste ꝛ non laborioſe egrum mutare latera. 287.a
Multitudo viſitantium prohibenda eſt ab infirmis. 25.b
Multiplicatio ſuperfluitatum egritudines generat. 34.b
Multis modis fieri poteſt tranſpiratio cutis. 122.a
Mutatio morbi eſt ſecundum ſex partes. 13.b
Mutatio albedinis oculi eſt ſignum malum: ꝛ de cauſa. 282.b
Mutatio coloris lingue. 283.b
Multotiens ſomniat infirmus modū criſis future. 286.b

N

Natura aliqñ tñ ꝓfortaſ ꝺ cibo affectato ꝙ liberaſ eger ab egritudine per medicū deſperata. 13.b
Nauſeatiua duplex. 85.b
Neceſſitas cognitionis ſtatus eſt duplex. 69.a
Nota ex ſnia Raſ. 9.a. Nota expoſitionē aphoriſmi. 11.a
Nota ſenſum litere. 11.b Nota repzenſionem. 12.a
Non ſp i egris qñ maioꝛ fit diſſolutio plꝰ dādū eſt de cibo. 12.a
Notandum eſt cum diligentia. 12.b
Nota queſitum. 13.b Nota. 14.a
Notandus eſt canon. Nota comparationem. 17.b
Nota modum dandi aquam frigidā. 21.a
Nota cōcilatoꝛis verba. 22.a
Nota virtutes hydromellis. 22.b
Nota canones neceſſarios. 25.b
Nota pulchrum. 32.a
Nō ſemper ambe intentionis curatiue morbi fiendis auxilijs implentur ſed vna ſufficit. 32.b
Nota ꝙ medicina ꝙueniens non eſt permutanda: etiam ſi non appareat iuuamentum ex ea. 33.b
Nota bñ. Nota cōditiones obſeruādas in euacuādo. 39.b
Non ſemper euacuationem fieri propter repletionem. 40.a
Nota canones. 44.a Nota bene. 49.a
Nota diſpoſitiones ſanguinis ꝛ ſigna. 50.a
Non oportet nec in die nec in nocte prohibere flōmiā. 50.b
Nota ſanguiſugarum naturam. 56.b
Nota modum iſtum. 56.b
Non ſemper febris eſt morbus compoſitus. 59.a
Non ſemper eſt neceſſarium in febre putrida calorē ad mēbra expandere cum vapore putrido. 60.b
Noua diuiſio. 63.a
Nō cuicūq; morbi māli attribuit diſtō tpoꝛ penes accūtia. 68.a
Non ſemp ad ſtatū morbi ſalubris ſeqtur declinatio. 68.a
Notitia tempoꝛum morbi eſt duplex. 69.a
Nouum ſignum. 75.a Nota ſigna. 75.b
Nota curam. 76.a Nota ſigna. 84.a
Non eſt danda ethicis aqua frigida. 95.a
Noua diuiſio. 107.a Nouum ſignum. 110.b
Noua intētio de phībētibus ꝛ remouētibꝰ putrefactionē. 125.a
Nouum ſignum. 145.b. 151.a. 164.b
Nota ꝙ immutatio aeris fit quatuoꝛ modis. 174.b
Nouum ſignum ſumitur ab appetitu. 180.b
Nota diligenter hoc dictum licet raro accidat. 186.b
Nota ethymologiā huius vocabuli emitriteus. 194.a
Nota ꝙ febres apātū ītrinſecoꝝ ꝛ factoꝝ ab eadē mā non eque ſūt ſalubritate ꝛ malignitate nec i lōgitudie ꝛ breuitate. 20.a
Noua differentia. 203.a
Nomen criſis ſumi poteſt quatuoꝛ modis. 212.b
Non ſemper eſt deſperādū ex apparitiōe ſignoꝝ verēdoꝝ. 218.a
Nota computationes ſeptimanarum. 226.b
Nouū ſignū ex ſuperfluitatū expulſiōe ꝛ eaꝝ q̄litatibus. 232.b
Nota differentiā inter inflationem ꝛ ventoſitatem. 235.a
Nocumenta operationū fieri poſſunt ratione membri leſi ꝛ ratione obiecti diſconuenientis. 237.b
Nouū genus ſumptū a diſpōne eſſentie arterie. 245.a
Nigra. 266.b
Nullꝰ ſudoꝛē nālis eo ꝙ nō repit in coꝛpoꝛe tēperato. 276.a
Nullū ſignū pronoſticum vigoꝛem pronoſticationis ſeruat niſi ſit permanens. 278.b
Nouē ꝯclones collecte ex dcīs ga. i cōm. ꝑmi pnoſticoꝝ. 281.a
Non oīs debilitas ſenſuū eſt cū cerebri proturbatione. 284.b
nocumentum ex ſomno eſt duplex. 286.b
numerus clyſteriorum in die. 288.b
nota preceptum vniuerſale. 47.a

O

Obſeruanda eſt luna i ſignis in flōmia fiēda. 48.a
octo ſunt ꝓdōnes prohibētes potum aque frigide. 51.a
Octo ſunt conditiones conſentientes potum aque frigide. 21.a
Oculorum curatio duplex. 21.b
Oportet digerere prius ꝛ poſtea euacuare. 96.a
Octauum ſignum febris eſſimere. 40.a
Olei de ſemine lini natura. 75.a
Octauum ſignum febris putride. 81.a
Oſcitatio alices. 110.b
Ordo intentionum ꝛ exequendi eas. 113.a
Octaua intentio de educentibus materias digeſtas. 116.b
Octauum ſignum cauſonis. 125.a
Octauum ſignum febris flegmatice. 145.b
Octauum ſignum quartane. 151.a
Octauum ſignum ex ſignis operationum. 164.b
Octaua regula ex accidētibus: ꝛ eam non ponit Auu. 232.b
Oculos lumen effugere eſt malū: ꝛ quare illud accidat. 236.a
Oēs ſpecies ethice habent latitudinem. 281.b
Octauum ſignum ethice. 88.b
Octaua diuiſio. 91.a
Omnes intentiones ſupradicte ad tres reducuntur. 107.a
Omnes eūo virtutes diſſoluit ꝛ aliquo modo debilitet: ꝛ quid coꝛpus ex ea magis debilitetur. 117.b
Olerum melius eſt latuca. 35.b
Oleū phiſicoꝝ. 186.a Octaua differentia. 20.b
Oīa ſigna pnoſtica ſunt reducenda ad duo videlicet ad ꝓſideratiōnē egritudinis ꝛ ad virtutis egrotātis ꝓſiderationē. 203.a
Oē ſputum perſeuerante dolore malum eſt. 305.a
Omnis liquoꝛ habet ſpericam formam. 295.b
Omnes dictos modos in idem redire oſtendit. 269.a
Operationes ꝛ proprietates ſyrupi acetoſi ꝛ oxymellis. 88.a
Oppoſitoꝝ eadem eſt diſciplina. 23.a
Operationes non equaliter ledunt. 56.b
Operatio aliqua quandoq; per accidens iuuatur a febre. 61.a
Operatio ledit tripliciter. 61.a
Operatio dupliciter poteſt augeri. 237.a
Operationes poſſunt ledi dupliciter ꝛ per ſe ꝛ p accūs. 237.a
Ordo cibandi. 11.b Ordeum quale debet eſſe. 61.a
Ordo regularis intentionum curatiuarum. 18.b
Oratio ſancti ſebaſtiani. 32.b
Octauū ſignū febris peſtilētial ſumit ab accidētibꝰ ligue. 177.a
Oīo ad inducendū ſomnum. 207.b Os apertum. 180.b
Os ꝛ palpebre aperte. 209.b
Oxyçachara. 14.a Oportē ꝓpronē mēbri ꝓſiderare. 283.b

P

Palpebra apta i ſomno qñ ſit mala: ꝛ ō cauſis. 29.b
Panis līſus in vino minuit de virtute ꝛ potētia ei⁹ ꝛ ſilr poſitio vini in aqua frigidiſſima. 283.a
Parati ad egritudines ꝛ proprie ſanguineas preueniri debent cum flobotomia. 25.a
Parati ad egritudines. 48.b
Patientes morbum materialem plus reficiantur in cena q̄ in prandio in materialem vero econtra. 48.b
Peraugmaſticha homotena. 17.a
Per q̄s vias fiat attractio humoꝛa farmaco ad inteſtina. 12.b
Peſtilentia aliqñ reſpicit vnā etatē ita ꝙ non alias: ꝛ ſimiliter vnam cōplexionem ita ꝙ non alias. 44.b
Pillule ruffi ꝛ ſunt dicte communes. 175.b
Per quas ſpecies euacuationum fiat criſis. 179.a
Per cibū ꝛ potum cōtingit pulſum multipliciter variari. 213.b
Perturbatio ſenſuum eſt duplex. 251.a
Pedes nudos diſcooperire. 286.b
Plectoniā equatuoꝛ humoꝛibus fieri. 287.a

Index

Prouocatio vomitus. 40.a
Potus aque frigide in effimeris. 20.b
Potus aque frigide in ethicis. 20.b
Potus aque frigide in febribus ⁊ humoralibus. 21.a
Potus febricitantiū ꝺz eſſe multotiens ⁊ paulatim. 25.b
Poſt primā periodū virtus criſis multū minuitur in q̄ternis ⁊ poſt ſecundam minuitur ēt in ſeptenis. 225.b
Propter duo autumnus eſt malus. 10.b
Peraugmaſtica homotena. 12.b
Pregnantibus non eſt vomitus prouocandus. 41.a
Prohibentia flōmiam. 48.a.53.b
Pro conſtrictiōe ſanguinis ꝑ morſum ſanguiſugarum. 56.b
Prouocatio vnius infirmitatis eſt curatio alterius. 57.a
Primū membrorū quod calefit in febribus ethicis eſt cor. 60.b
Prima diuiſio febrium alia eſt egritudo ⁊ alia eſt accidēs. 62.b
Primum q̄ in corpore a cā extrinſeca calefit eſt ſpiritus. 65.a
Principiū vtile morbi qd ſit ⁊ q̄ tripliciter ſumitur. 66.b
Prīm⁹ poxiſmi eſt duplex. Periodus ꝺr a paroxiſmo. 68.b
Prima diuiſio ethice. 87.b.88
Primum ſignum ethice. 89.b
Prima diuiſio febris humoralis. 99.b
Putrefactio differt a corruptione putrefactio eſt duplex. 100.a
Prima diuiſio accidentalis febris putride. 103.a
Prima diuiſio feb. continue vere. 105.b
Prima diuiſio interpolaris. 206.b
Periodus quid. Paroxiſmus quid. 107.b
Prima opinio eſt conciliatoris. 107.b
Primum ſignum humoralis. 109.b.111
Pigritia quid ſit. 112.b Primus canon. 119.b.121.a
Prima intentio. 124.b Pronoſtica. 127.a
Prima intentio de euacuatione per flōmiam. 130.b
Propter qd eūo ad ſincopim nature nō cōcedit ſed arti. 131.b
Prima intentio de eūone materiarum cōium ⁊ primo de lentione nature per os. 155.a
Primum ſignum de rigore. 163.a
Prima intentio de digeſtione materiarum. 167.b
Propt qd aere magis q̄z aq̄ ⁊ terre attribuat peſtilētia. 175.a
Primum ſignum ſumitur a caliditate ipſius feb. 180.a
Propter qd in aliqua feb. peſtilētiali nō fit mutatio notabilis i pulſu neq; vina neq; ēt in caliditate. 180.b
Preſeruatio oculoꝝ. Preſeruatio gutturis. 186.a
Preſeruatio narium. 186.b
Preſeruatio pueri ꝑparati ad variolas ⁊ morbillos. 186.b
Prima differentia inter feb. ſincopales. 202.b
Pillule gloriоſe. 211.a
Prima conditio an criſis ſit futura vel non. 217.a
Propter quid ſol ⁊ luna operatur q̄ quadrat. 223.a
Prima opinio Ypoc. 226.a
Pronoſticum dupliciter ſumitur. 229.b
Primum ſignum complexionis diſtemperate a tactu. 231.a
Prim⁹ canō ſcds terti⁹ quartus cōplexionis diſtēperate. 233.b
Prima regula de ſignificationibus operationis. 236.b
Primū gen⁹ pulſuū ſumptū a q̄ſtitate dilatatōis arterie. 243.a
Pronoſticatio dupliciter ſumitur. 277.b
Pronunciatiōes ſalutis vel mortis nec in cronicis nec in acutis ſunt certe in acutis tamen minus. 279.b
Pronoſticatio a ſignis cōplexe ſiue diuerſorum generū. 280.b
Pronoſticatio tres partes debet habere. 281.b
Proportiones ⁊ diſproportiones non ſolum ad morbos referē de ſunt ſed ad cauſas ⁊ accidentia. 298.b
Proceſſio ſputi trīm nota ſufficit ſignificare ſup egritudinē ō certitudine ſanitatis trī eius retentio ſola ſignificat ſuper malignitatem. 303.a
Prima opinio Ypoc. dierum creticorum. 226.a
Ptiſana eſt duplex triticea ⁊ ordeacea. 18.b
Ptiſana abſolute pro ordeacea ſupponit que eſt duplex colata ⁊ non colata. 18.b
Ptiſana tam colata quam non colata eſt duplex. 18.b
Ptiſana colata quomodo fieri debeat. 18.b
Ptiſana non colata duobus modis fit. 19.a
Ptiſana frigida eſt ⁊ humida. 19.a
Ptiſana eligenda eſt ſuper omnia cibaria de granis. 19.a
Ptiſana nocet multis modis adminiſtrata vbi ⁊ q̄n nō opz. 19.a
Ptiſana p̄t dari i oi feb. ⁊ ēt i poxiſmo: ſz diuerſimode. 19.a
Ptiſana dari nō ꝺz vētre ſtiptico ⁊ corpore nō ꝑparato. 19.b
Ptolomeus de criſi nota. 226.b Prima ratio. 227.a
Pulſus. 91.a Prima intētio ifrigidatio ⁊ hūectatio. 93.a
Putrefactio ⁊ aduſtio differunt. 100.a
Putredo ſiue corruptio mixti eſt duplex. 100.a
Putreſcibilia facile ſunt calida ⁊ humida, difficulter vero frigida ⁊ ſicca. 101.b
Putrefactio ſcdm eſſentiā abſolute cōſiderata eſt triplex. 102.a
Putrefactio in ſubiecto cōſiderata eſt quadruplex. 102.a
Putrefactio 2ⁱⁿ accidētales diſpōnes ꝯſiderata ē triplex. 102.a
Putrefactio collecta ⁊ ſparſa in tribus conueniunt: ⁊ in tribus differunt. 102.b
Putredo exterioꝝ membroꝝ differt a putredine interioꝝ. 102.b
Putredini triplex contrarium opponitur. 117.a
Intentiones quatuor ſumpte a putredine. 117.a
Pulſus. 195.b Pronoſtica. 196.b.198.a
Pulſus pōt ſumi duplr. 241.b Pulſus longus. 243.a
Pulſus curtus. Pulſus latus. 243.a
Pul. ſtrictus. Pulſus altus. Pulſus ꝓfundus. 243.a
Pul. medius inter dictas differentias. 243.a
Pul. magnus paruus ⁊ medius. 243.b
Pulſus groſſus gracilis ⁊ medius. 243.b
Pul. ſpecies carentes nomine. 243.b
Pul. dicitur magnus ⁊ paruus abſolute ⁊ ſm quid. 243.b
Pul. debilis. Pul. validus. Pul. ſpiſſus. 243.b
Pul. frequens ſiue conſequens. 243.b
Pulſus ſpiſſus differens a veloci. 243.b
Pul. rarus. Pul. equalis Pul. diuerſus. 243.b
Pul. ordinatus. Pul. inordinatus. 244.a
Pul. equi ſiue bōi pōderis ⁊ mali ſiue nō equi pōderis. 244.b
Pul. ca. frigi. ſic. ⁊ humi. 245.a
Pul. plenus ⁊ vacuus. 245.a
Pul. diuerſus gradatus. pulſus imperfectus. 245.b
Pul. amoſaratus. Pul. capriçans. 245.b
pul. bis pulſans. 245.b.246.a
pul. redditiuus. pul. continuus. 245.b
pul. gaçelans ſiue capriçans. 245.b
pul. vndoſus. pul. vermiculoſus. 245.b
pul. formicans qui omnibus minor debilior ⁊ ſpiſſior. 245.b
pul. ſerrinus. 245.b pulſus caude ſoricine. 246.a
pul. meſſalinus ſiue fuſak. 246.a
pul. imperfectus ſiue cadens in medio. 246.a
pul. ſpaſmoſus. 246.a pul. tremulus. 246.b
pul. retortus. pul. cordoſus. 246.b
pul. ethicus ſiue ptiſis. pul. ramoſus. 246.b
pul. complexionis calide. pul. frigide. 249.a
pul. humide. 249.b pul. ſicce. 249.a
pul. diuerſificatur ratione diuerſitatis membroꝝ. 249.a

Q

Que complexio magis patiat ieiunium. 10.b
Quare in hyeme multū exhibemus cibum. 11.b
Quatuor habet tempora morbus. 11.b
Qō ſubtilis eſt ſubſtantie facilis eſt digeſtionis. 13.a
Qō groſſe viſcoſe ſbe eſt difficilis eſt digōnis 2ⁱⁿ plīmū. 13.a
Quantitas diete dupliciter conſideratur. 13.b
Quo in tempore cibationis minus vel plus peccant. 15.a
Quātū ſit elōgāda cibatio a ꝑn⁹ vel a fine paroxiſmi. 15.a
Que dieta tenuis vel groſſa conueniat in febribus acutis vel cronicis. 16.b
Quatuor ſunt a qbus potiſſimus ſumit idicatio de dieta. 17.a
Quedā corpora cibanda ſunt in paroxiſmo: ⁊ tpe criſis. 17.b
Que ſint idicātia ſup potū aq̄ fride: ⁊ q̄ ſup ei⁹ dimiſſiōez. 20.b
Quod vinū magis calefaciat albū citrinum vel nigrū. 25.a
Que corpora min⁹ tolerāt ieiuniū ⁊ i q̄ etate ⁊ in q̄ tpe ānt. 25.a
Qūo infrigidatur camera. 25.b
Quibus febribus conueniunt balnei ⁊ eorum domus. 28.b
Qñ ſunt febres ꝓpter apparata non vtimur balneo. 28.b
Qualitas medicine alterative a qualitate morbi accipit. 29.b

Index

Quãtitatis medicie scia certa hñi ñ pt ꝫ ꝓiecturatiua tñ. 29.b
Qñ indicatio a corruptione humoꝝ fuerit ꝯria virtuti. 31.b
Qñ indicatio a cã fuerit ꝯria indicationi sumpte a morbo. 31.b
Qñ indicatio sumpta ab accidente contradicit alijs. 31.b
Quantum põt medicus debet obuiare accidẽtibus. 31.b
Qñ indicatio a virtute sumpta contradicit alijs. 32.a
Que intentio curatiua debeaꝫ male cõplexioni facte pure. 32.a
Que intentio curatiua debeatur male cõplexioni fienti. 32.b
Qũo ad remotionẽ cause sequiꝫ remotio morbi fientis. 32.b
Qũo medicus egritudinẽ nõ cognoscit vtiꝫ cura tẽtatiua. 33.a
Qð farina cũ fieri dꝫ delectabilissimũ dũmõ fiat vtile. 33.a
Qð medicus non solum dꝫ cognoscere naturam cõem hoiũm: sed propriam vniuscuiusqꝫ vt vnicuiqꝫ offerat qð sibi est conueniens sm eius naturã ⁊ propꝛietatẽ. 33.b
Quartus canõ. qꝫ natura nõ eget auxilio medici nisi cum dominatur morbo. 33.b
Quiꝫ qð nõ dꝫ medicꝰ in cura morbi mutare ꝓpõnẽ nãlẽ. 33.b
Quartus decimus qꝫ in oppositis discrasijs cõiũctis medicamina mixta dari debent. 34.a
Quintꝰ decimꝰ qꝫ ordinate ꝓcedẽdũ ẽ ī morbis mãlibꝰ. 34.a
Quibus corporibus debeatur eũo: ⁊ quibus non. 35.b
Qñqꝫ mã nõ eẽt furiosa ꝫ eradicatiue in principio eũare. 38.b
Quinqꝫ consideranda in omni euacuatione. 39.b
Quibus conuenit vomitus. 40.b
Quid faciendum vt fiat vomitus. 42.b
Quando medicina non soluit aut debiliter soluit. 43.a
Quando medicine indebite ⁊ laboriose soluit. 43.a
Qũo medicina solutiua fit vomitiua ⁊ econtra. 44.a
Que sitis sit laudabilis purgatione. 44.b
Qũo vaporali materie ab humoribus eleuate debeaꝫ digõ. 46.a
Quantitas medicaminis clysteriçandi. 47.a
Quatuoꝝ sunt indicantia super flobotomiam. 48.a
Quod melioꝝ est multitudo numeri qñ quantitatis. 50.a
Quantum de sanguine sit extrahendum. 50.a
Quando sanguis sit retinendus in flõmia. 50.a
Quod tempus anni aptius sit ad flõmiam. 50.b
Quo die ⁊ qua hora sit in febribus flõmandum. 50.b
Qualis debeat esse flobotomus. 53.b
Quid facere debet flõmatoꝝ qñ vena occultatur. 53.b
Qũo flobotomatoꝝ debeat tenere flobotomum. 53.b
Que oporteat habere flõmatorem preparata. 54.a
Quid oporteat facere qñ intenditur flõmie secundatio ⁊ quantum tardari debeat. 54.b
Que incisio vene sit tardioris consolidationis. 54.b
Qũo regendus sit flobotomatus post flobotomiam. 54.b
Que corpora sunt apta purgari ꝑ vomitũ ⁊ qꝫ ꝑ secessum. 55.a
Quidꝑ minutiõe an eũone vtẽdũ sit. 55.a Quid sit vẽtosa. 55.b
Qũo fit attractio a ventosa cũ igne applicata. 55.b
Qñ egritudo cũ accẽte coniungiꝫ a quo cura incipi dꝫ. 58.a
Quibus modis aliquid preter naturam auferatur. 58.a
Qñ superfluitas de membro ad mẽbrum inducitur recipiens confortetur ⁊ mittens membrũ rectificetur. 58.a
Quãuis coꝝ sit subiectũ primum feb. non tñ est necesse febꝝ esse accensum in omnibus partibus cordis simul. 60.a
Quid ꝑ calefaciẽdũ eẽ itelligaꝫ. 62.b Quarta diuisio. 63.a
Quinta diuisio. 63.a Que corpa sunt ꝑparata ad febrẽ. 63.b
Que corpora sint magis parata ratione cõplexionis. 63.b
Que corpa sint magis pata rõne sexꝰ ⁊ etatis ⁊ cõpositiõis. 63.b
Que ꝑparant corpora vt facilius incurrant febres. 64.a
Que sunt in oibus febribus consideranda. 65.b
Quãto minus cognoscimus egritudinem tanto minus curare possumus eam. 65.b
Quid medicus sit facturus qñ ingreditur ad infirmũ. 66.a
Quibus morbis assignentur quattuoꝝ tempora. 66.a
Que accidentia in statu vlumentur. 67.b
Quodlibet tempus vle morbi diuiditur in tres partes ⁊ scdm alios in quatuoꝝ. 68.a
Qũo se habeant virtutes tres in statu morbi. 68.a
Quid sit febris effimera. 73.a
Qũo febris effimera sit fiens ⁊ qũo facta. 73.a
Quarta diuisio. 73.b
Quartum signum. quintum signum. 74.b
Quod effimera habet quatuoꝝ tempora ⁊ qũo. 75.a
Quibus febribus effimeris non conuenit balneum. 76.a
Quartum signum. quintum signum. 77.b
Qũo itelligũf spẽs ethice penes cõsumptionẽ hũiditatũ. 88.a
Qũo ꝓdicte spẽs sumuntur penes coꝝ et alia membra. 88.a
Quartum signum. Quintum signum. 91.a
Quare scda spẽs ẽ difficilis ⁊ tertiã ipossibilis curatiõis. 93.a
Quibus vnctionibus post balneũ vngi debet. 96.b
Qũo transferri debent ad bal'. 96.b
Quantũ morari debent in balneo. 96.b
Qua hora debent intrare balneum. 96.b
Quotiẽs in die debent balneum ingredi. 96.b
Que corpora sint magis apta ad ethicã senectutis. 98.b
Que corpora sint magis disposita ad febres humorales. 99.b
Qũo fiat febris humoralis nõ putrida. 100.a.
Quid sit putrefactio. 100.a
Quare in venis vnus humoꝝ alio magis putrescat. 101.a
Quare vna res alia citius ⁊ magis putrescat. 101.a
Qũo intelligiꝫ virtutes eẽ pares in roboꝛe ⁊ fortitudine. 104.a
Qũo intelligiꝫ qꝫ fortitudo virtutis est causa morbi. 104.b
Quarta diuisio. quinta diuisio. 106.b
Qũo humoꝝ inuicem permixti mouentur non apparentibus eoꝝ accidentibus. 109.a
Qũo hũoꝛibꝰ ꝑmixtis vnꝰ sine alio mouet ad putredinẽ. 109.a
Quartum signũ. quintũ signum. 110.a
Qũo ī febribꝰ ꝓtinuis possit euenire hoꝛoꝝ siue hoꝛripilõ. 111.b
Quartum signum. 112.a
Quare materia mota ad intra venas non facit rigoꝛez ad extra autem sic. 113.b
Qũo reuocatio caloris est causa tiporum. 114.a
Quare corpora post rigoꝛẽ plus calefiunt qꝫ ante. 115.b
Quartus ⁊ quintus canon. 119.b
Qũo in principio solum competit flõmia. 120.a
Quantũ faciat consuetudo in administratione diete. 123.a
Quarta intentio: de educẽtibus mãs cões per vomitũ. 124.b
Quinta itẽtio: de educẽtibꝰ mãꝫ ꝓpriã febris minoꝛatiue. 124.b
Que corpora sunt apta ad sinochas. 127.a
Quare dicatur augmastica: homotena, ⁊ epimastica. 128.a
Qũo distinguantur tempora in dictis speciebus. 128.a
Que sint prohibenda ex cibis ⁊ potibus. 130.a
Que sint conuenientia. 130.a
Quinta intentio. de rectificatiõe subẽ sanguinis putridi. 132.a
Qũo differãt pura: ⁊ nõ pure inter se scdm ꝓdicta signa. 135.a
Quarta itẽtio: de alterãtibꝰ ⁊ extinguẽtibꝰ calitatẽ febrilẽ. 139.b
Quinta intẽtio: de correctiõe accidentium. 139.b
Que sint febres frigide de lnia ꝓma ⁊ qꝫ lnia secunda. 140.a
Quibus corporibus: ⁊ in qbus tpibus maxime accidat. 144.b
Quartũ signũ. 145.a quintum signum. 145.b
Quartum signum. de pulsu. 150.a
Quintum signum de vrina. 150.b
Quarta intentio: de diuersione materie. 157.a
Quinta intentio: de alteratione caloris febrilis. 157.a
Quartana alia interpolata alia continua. 161.a
Quartana vera plurimum sit incipiẽdo: quartana vero nothaꝛa fit incipiendo ⁊ qũo fit. 162.b
Quartum signũ: quintũ signũ: de pulsu. 164.a
Quartanarius potest vti exercitys consuetis. 165.b
Quarta intentio: de confortatione membroꝝ. 169.b
Que constellationes sint causa pestilentie. 174.a
Que qlitates aeris deteriores sunt in faciendo pestilẽtiã. 175.a
Que mutationes aeris sm tempora anni sint magis inducentes pestem. 175.a
Qð qttuoꝛ regrunf ad hoc qꝫ corpora patiãtur pestilẽtiã. 175.b
Qũo corpa dilatatoꝝ poꝛoꝝ sint magis disposita qꝫ strictoꝝ. 175.b
Quare corpora robusta magis: qꝫ debilia ⁊ qꝛe viri magis mulieribus citius inficiunf a pestilentia. 175.b
Quis aer sit melioꝝ ī pestilẽtia an coopt⁹ an discoopert⁹. 175.b
Quartum signum sumitur a pulsu. 180.b
Quintum signum sumitur ab vrina. 180.b
Qð mãfebris pestilẽtiale nõ est coꝛrigibilis a natura. 181.a

Qõ vt plm in his feb. hñtes anhelitũ fetidũ moriunt. 181.a
Qõ frida q̃ exhibẽt ĩ hac feb. sint ꝺficcatiua ñ hũectatiua. 182.a
Quod raro inuenit feb. pestilẽtialis sine acuta febre. 182.a
Que corpora sint magis variol' preparata morbillis. 183.b
Qui moriuntur ex variolis: moriuntur strangulati. 184.b
Quare flãtis vitrei frigiditas nõ sentit anteq̃ putrefiat. 187.b
Quare in emitriteo ꝛ in tertiana non accidit sicut in empiala de frigore. 187.b
Quinq̃ modis cõpositio ipsor̃ genꝰ potest euenire. 191.a
Qũo effimera est cã aliar̃ febriũ: sed nõ alie ipsius. 191.a
Qũo effimera est causa aliarũ feb. ꝛ econuerso: ꝛ qũo ipsa post eas remanet aut ille post eam. 191.a
Qũo intelligitur ethicã esse terminũ aliarum febrium. 191.b
Quatuor sunt de ratione emitritei. 194.b
Qũo flã in hac feb. inducit sincopim: ꝛ in q̃ tpe magis. 202.a
Qũo feb. sincopalis humorosa diuiditur in continuã ꝛ interpolatã ꝛ vt plurimũ sit interpolata. 202.b
Quod maior significatio sup humorũ frigiditate ꝛ indigestione est pulsus paruus rarus ꝛ tardus. 202.b
Quarta ꝺria. Quinta differentia. 203.a
Quod aqua hordei nocet stõ ꝛ facit horripilationem. 204.a
Quod recidiua est duplex. s. vera ꝛ non vera. 211.b
Quod materia que facit recidiuam est duplex. 211.b
Qũo computentur dies cretici in recidiua. 212.a
Quatuor requiruntur in crisi. s. infirmus morbus accidentia medicus. 212.b
Quibus egritudinibus conueniat crisis. 213.a
Qũo intelligitur crisim esse motum velocem ꝛ subitũ. 213.a
Qũo intelligitur crisim esse motũ ad mortẽ: aut ad salutẽ. 213.a
Quot in summa sint mutationes cretice. 213.b
Quid sit crisis perfecte mala. 215.b
Quedam sunt signa tantũ ꝛ quedã sunt signa ꝛ cause. 216.b
Quarta conditio an crisis futura sit bona vel mala. 217.b
Qũo intelligit cũ nãnõ mouet motu hora motus eius. 221.b
Qũo computantur dies per quaternarium. 225.a
Qũo computantur per septenarium. 225.b
Quarta opinio Galeni. 226.a Quarta ratio. 227.a
Quantum est a principio egritudinis ad vestigia digestiõis tm̃ est ab eis ad diem crisis. 227.b
Qũo sumendũ sit p̃n̄ in recidiuis ꝛ febribus apãtum. 228.a
Qũo sumendũ principium in morbo sequẽte post partũ. 228.a
Quid est signum ꝛ quid significatio ꝛ in quo differunt. 229.a
Que sunt signa sana egra ꝛ neutra. 229.a
Quartum signum a colore corporis. 231.b
Quintum signum ex forma membrorum corporis. 232.a
Quantum sit difficilis cognitio egritudinum intrinsecar. 236.a
Quarta regula ex apostematibus. 236.a
Quinta regula ex situ. 236.b
Que nocumenta operationum sint deteriora an que a calido an que a frigido. 237.b
Qũo ex sanitate opationũ arguimus sup sanitatẽ mẽbri. 237.b
Quatuor tempora anni sunt causa quatuor humorum. 240.b
Quid sit pulsus tã p essentialia q̃ p accñtalia notificatꝰ. 241.b
Qũo intelligitur pulsum esse motum continuum. 242.a
Quomodo sit pulsus. 242.a
Quare tangatur pulsus in brachio: ꝛ non in alijs partibus corporis: ꝛ conditiones tangendi ipsum. 242.b
Quartũ genus sumptum a tempore quiete. 243.b
Quintũ genꝰ sumptũ a similitudine vel dissimilitudine. 243.b
Qui sit pulsus naturalis temperatus. 246.b
Qũo intelligitur oẽs arterias consimiliter cordi pulsare. 249.a
Qũo vina est superfluitas ꝛ qũo non. 253.a
Quinq̃ sunt genera colorum in vina. 256.b
Qũo colera est calidior sanguine ꝛ econtra. 257.a
Quid per hypostesim proprie debeat intelligi: ꝛ vnde dicat hypostasis. 261.a
Qũo itelligit q colos hypostasis ꝓportionet coloi vine. 263.a
Quas febres significare possint talis vine. 270.a
Que sit egestio non naturalis. 274.a
Quid sit vomitus naturalis ꝛ laudabilis. 274.b
Quis sit vomitus innaturalis. 274.b
Quatuor consideranda sunt in sputo. 275.a
Qũo cognoscit q̃tũ virtus excedat egritudinẽ vel ecõtra. 280.b
Quantũ valeat spes ꝛ cõfidentia in infirmo. 286.a
Qũo contingat egrũ in vera declinatione mori. 289.a
Quod sputum sit laudabilius. 295.b
Que apãta terminantur per fluxum sanguinis nariũ. 296.b
Quare somnus plus facit sudare q̃ vigilare. 296.b
Que membra sint aptiora ad sudorem. 297.a
Quis sudor sit deterior an calidus an frigidus. 297.a
Qũo intelligendũ sit in morbis minus periclitari egrotantes quibuscunq̃ proprie nature. 298.a
Quo omnes egritudines omnibus temporibus anni possunt euenire. 304.b
Qũo in declinatione etiam vera contingit mori. 305.b

R

Ratio quare nõ euadit aliquis a variolis ꝛ morbillis aut altera earum. 182.b
Repentinas mutationes non tollerat corpus. 33.a
Replo est duplex quanti ꝛ qualis. 34.a.b
Replo secundum duos modos existit. 34.b
Repletio quelibet aut est vniuersalis aũt particularis. 34.b
Repletio vtilis aut vltima aut non vltima. 34.b
Remouentia medicinarum nocumenta. 43.b
Res que faciũt medicinã repere ad inteslina sunt quinq̃. 44.a
Regimen diuersificari debet secundũ ꝺñium siccitatis supra caliditatem vel econtra. 94.b
Regimen conualescentium ab ethica. 98.a
Regimen per sex res non naturales. 137.a. 140.a
Regimen pro instrumento potionis. 240.b
Requisita ad hoc vt vapor putridus cordi cõmunicetur. 200.a
Recidiuatio accidit non vere conualescentibus: vere aũt conualescentibus non. 209.b
Recidiua vero que sit per regenerationem materie nõne in declinatiõe vniuersali totius morbi. 211.b
Recidiua differunt ab egritudine paroxismali. 212.a
Rubea. 166.b Rigor fieri põt in effimera. 109.b
Rigor quid sit. 113.a
Rigor in febribus eueniens est triplex. 205.b. 298.b
Rigor accidens. Rigor comitans. 298.b
Rigor subsequens. 249.a
Robur virtutis punctualiter est incomprehensibilis ab aliquo intellectu humano. 279.b

S

Sanguisugarum appositio cutis insectiõi cõfert. 56.b
Sapientissimi medicorum aliquando etiam falluntur. 305.a
Scamoneata fermentata non sunt verenda. 139.a
Secundum signum. 145.a
Scientia anotomie necessaria est ad cognoscendum dispositiones occultas. 236.a
Scientia de pulsibus est difficilis propter tria. 242.b
Secessus dupliciter sumitur. 54.b
Si minutio premittenda est farmacie ꝛ quomodo. 55.a
Scda diuisio in ethicã morbum: ꝛ in ethicam accidens. 88.b
Stante fastidio aut punctione stõi non etiam flõmandũ. 120.b
Secũda intẽtio de puocãtibus accidẽtibus mãs serosas. 124.b
Sexta intentio de expilantibus partes cutaneas. 124.b
Septima intentio de expilãtibus partes intrinsecas digerendo humores. 125.a
Sincopis est duplex. 131.a
Secunda intentio de eũatione materiarum cõium. 131.b
Sexta intentio de prohibentibus putrefactionem sanguinis de intentione ad infrigidationem. 132.a
Secunda intentio de euacuatione proprie feb. tam antecedens q̃ coniuncte. 138.b
Summa accidentium causonis. 145.b
Summa signorum. 151.a
Scda intentio de distõne mãrum propriarum feb. 155.a
Sexta intentio de correctione accidentium contra casum appetitus. 157.b
Sextum signum de vina. 164.b

Index

Scđa intētio de eūone materiarū ꝛ pīo de linitione. 168.a
Se cūdū signū flā ice sumitur ab opatione ipsius febris. 180.a
Septimū signū sumit a siti ꝛ ingetudine siue angustia. 180.b
Sextum signum sumitur ab egestione ꝛ vomitu. 180.b
Sensus tact⁹ i hac feb. flāmatica decipit nec rō ei cōsentiat. 189.a
Sex cause quare conualescens non resumitur. 210.a
Septem conditiones requirūtur ad perfectam crisim. 215.b
Secunda cōditio an crisis sit futura subito. 217.a
Septimane medicinales debēt cōputari integre sed naturales fracte. 227.a
Sensus tact⁹ est melior regula ad iudicādū de calido frido sicco ꝛ humido sed indiget aliquali rationis discursu. 231.a
Sex regule ad cognoscēdū egritudines occultas. 236.a
Sedimen diuersum in colore ꝛ substantia. 272.a
Sex modis alleuatio ꝛ aggrauatio irrōnabilr ꝑt apparē. 278.b
Sex conditiones attende circa nocumentum qꝫ ꝓuenit ex somno facto in morbis. 289.b
Sedimen rubeum. 290.a
Signa debilitatis vere ꝛ non vere virtutis. 235.a
Signa repletionis quantū ad vasa. 35.a
Signa repletionis quo ad virtutem. 35.a
Signa repletionis sanguinis. 35.a
Signa repletionis colere. 35.a
Signa repletionis flegmatis. 35.b
Signa repletionis melancolie. 35.b
Signū faciens cognoscere superfluam eūonem. 44.b
Situs clysteriçandi. 47.a
Salubrior est rōmia qꝫ solutio per farmatiam. 54.b
Significationes feb. ad nouem genera reducuntur. 65.b
Signa significationis aut cōtrarij eius possunt apparere in ꝑncipio morbi non tū significant augumentum. 66.b
Signa digestionis posse apparere dupliciter. 67.a
Si periodus incipit cum rigore. 68.b
Signa discrete feb. 69.b
Signa ex parte motus paroxismorum. s. anticipationes vel postpositionis. 69.b
Signa ex longitudine ꝛ breuitate paroxismorum. 70.a
Signa ex fortitudine vel debilitate paroxismoꝝ. 70.a
Signa ex longitudine ꝛ breuitate ꝛ ex puritate ꝛ impuritate interpolationis. 70.a
Si tipus fuerit prolixi spacū quid. 70.b
Signa egritudinis quatuor temporum. 70.b
Sicut variatur complexio ita variatur ꝛ dieta. 71.b
Signa prime speciei ethice. 91.b
Signa secunde speciei. 92.a
Signa tertie speciei. 92.a
Signa ethice a membris particularibus prouenientia. 92.b
Signa pronostica. 92.b
Signa corruptionis lactis. 95.b scđa diuisio. 100.a
Signa sanguinee febris. signa feb. colice. 111.a
Signa feb. flegmatice. 111.a
Signa feb. melancolice. scđm signum. 111.b
Signa distinguentia feb. continuas inter se. 112.a
Signa feb liquefactiue. 112.a
Signa distinguēntia acutas a cronicis. signa effimere. 112.a
Signa sanguinee. signa colerice. signa flātice. 112.a
Signa melancolice. 112.b
Sinocha sine putredīe ꝓuenit cū effimera ꝛ differt ab ea. 127.a
Sinocha vr aqꝫ conuenit cum alys putridis se. ꝛ cum effimera ꝛ differt ab eis. 127.a
Signa sinoche sine putredine. 128.b. 129.a
Signa cōia vtriqꝫ sinoche. 129.b
Signa sanguinis grossi vel subtilis. 129.b
Signa specierum. 129.b
Signa breuitatis vel longitudinis feb. sanguinee. 129.b
Signa mutationis sanguinee febris. 129.b
Signa pronostica. 129.b
Signa tertiane periodice. 134.a
Signa proprie tertiane pure. 135.b
Signa facte, a colera per adustionem ingrossata. 137.a
Signa facte a colera praasina vel eruginosa. 137.a
Signa facte a colera flegmati permixta. 137.a
Signa facte a colera citrina. 137.a
Signa facte a colera vitellina. 137.a
Signa facte a colera melie permixta. 137.a
Signa continua. 137.a
Signa causonis vere ꝛ non vere proprie. 145.b
Secundum signum. 149.b
Signa facte a flātica naturali. 151.a
Signa facte a flāte dulci. 151.a
Signa a flegmate salso. 152.b
Signa facte a flegmate vitreo. 153.b
Signa facte a flegmate acetoso. 153.a
Signa lactice que cum ethica conuenit ꝛ ab ea differt. 161.b
Scđm signum. 163.b signa autūni pestiferi. 176.a
Siccitas aeris superflua non est per se causa pestilentie sed per accidens. 176.a
Signa hyemis pestifere. signa veris pestiferi. 176.a
Signa estatis pestifere. 176.a
Signum primum ꝛ primum emitritei. 195.a
Signa quando vnus humor supra alterum dominatur. 195.b
Signa quando humores sunt equales. 195.b
Signa qñ colera putrefit intra venas ꝛ flā extra. 196.a
Signa qñ colera putrefit intra venas ꝛ melia extra. 196.a
Signa qñ melia putrefit intra venas ꝛ colera extra. 196.a
Signa qñ tam colera qꝫ flā putrefiunt intra venas. 196.a
Signa qñ tam colera qꝫ melia putrefiunt ad intra venas. 196.a
Signa qñ māe omnes putrescunt extra venas. 196.a
Signa febris non est cognoscenda ex paroxismis tantum sed ex accidentibus. 196.b
Signa colerice interpolate cum flātica interpolata. 197.a
Signa apostematum renum facientium feb. 201.a
Sincopalis humurosa. 202.a
Secunda differentia. 203.a
Signa crisis differunt a signis digestionis. 216.a
Signa bone crisis. signa crisis male. 217.b
Signa venture crisis cito vel tarde. 218.a
Signa in quo die crisis sit ventura. 218.b
Significationes nebule rubee. 218.b
Signa si crisis sit vētura ꝑ eūonē aut ꝓp mutationē. 219.a
Signa si crisis sit ventura per euacuationem per superiora vel per inferiora. 219.a
Signa permutatiōis egritudinis ad aliā egritudinem. 219.b
Signa crisis per fluxum sanguinis narium. 220.a
Signa crisis per fluxum ventris. 220.b
Signa crisis future per vomitum. 220.b
signa futura crisis per vrinam. 220.b
signa crisis per sudorem. 220.b
signa crisis future ꝑ fluxū sanguinis hemorroydarum. 221.a
signa crisis per menstrua futura. 221.a
signa crisis futura per rigorem. 221.a
signa crisis per future per spasmum. 221.a
signa crisis future per ictericiam. 221.a
signa crisium compositarum. 221.a
sicut in diebus aliqui sunt fortiores ad crisim ita ꝛ in horis eoꝝ aliqui sunt fortiores alys. 224.b
sicut in ꝛtinuis ꝓputāt dies ita in ītерpolatis periodi. 215.a
signa diei cretici sunt triplicia. 227.b
si discurratur per signa manifeste apparebit quadras nō semp esse per signa opposita in duabus q̄litatibus nā ēt opposita signa sunt contraria per duas qualitates. 228.b
signorum tria sunt genera. s. sana egra ꝛ neutra ꝛ quodlibet est triplex. 229.a
signoꝝ qdā sunt vtilia multū ꝛ quedam minus. 229.b
signa quorum quodlibet genus a tribus sumitur. 229.b
signorum quedam sunt propria ꝛ quedā communia. 230.a
signa optime temperantie ex parte complexionis. 230.a
signa sanitatis simpliciter vt multum. 230.b
signa cōplonis eq̄lis ꝙ in fluxū principaliū super toto. 230.b
signa complexionis naturalis distemperate. 232.b
signa complexionis calide. 233.a
signa complexionis frigide. 233.a

Signa complexionis calide z ficce naturalt. 233.a
Signa complexionis humide naturalis. 233.a
Signa complexionis frigide z humide. 233.a
Signum frigide z ficce complexionis. 233.b
Signa frigide z ficce complexionis etatiue. 233.b
Signa sumpta ab extrinsecus alterantibus in cognitione complexionum. 233 b
Signa complexionum considerata in aere temperato non fallunt sed in dissemperato semper fallunt. 233.b
Signa humoris dominantis in corporibus sanis. 234.a
Signa sanguinis dominantis in corporibus nostris. 234.a
Signa flegmatis. 234.a
Signa colere rubee dominantis. 234.a
Signa colere nigre dominantis. 234.a
Signa dispositionis siue complonis melie ex vomitu. 234.a
Signa malarum complonum non naturalium. 234.b
Signa replexionis quo ad vasa. 235.a
Signa replonis quo ad virtutem. 235.a
Signa egritudinum in naturali compositionali z primo opilationis coartatone ab humore viscoso. 235.a
Signa ventositatum. 235.a
Signa maturationis apostematum intrinsecorum. 235.b
Signa pronostica in apostematibus intrinsecis. 235.b
Signa in sanis futuram egritudinem z in egris futuram sanitatem significantia. 239.a
Signa neutralitatis decidentie sunt duplicia. 239.a
Signa neutralitatis decidentie. 239.a
Signa significatiua sup futurā egritudinē z sunt sexdecim. 239.b
Significationes vine. 258.a
Significationes sumpte a loco hypostasis. 263.a
Significationes sumpte a continuitate hypostasis ꝫ tps. 263.a
Significationes a continuitate partium sumpte. 263.a
Significationes circuli per essentiam z colores. 269.a
Significationes vine tenuis albe. 269.b
Signa materiei contente in pectore. 276.a
Signorum ꝓnosticoꝝ quedā sunt signa tm̄ z quēdam nō. 278.a
Significationes in morbis bone male z neutre a quatuor sumuntur. 278.a
Signa tā bona ꝙ̄ mala z mediocria tres habent gradus. 278.a
Signa laudabilia. 280.a
Signa mala que sunt duorum modorum. 280.a
Signa digestionis z indigestiōis in qualibet parte corporis ex superfluitatibus illius partis sumuntur. 281.a
Signum a virtute sumptum inter omnia est potissimū. 281.b
Signa mala sumpta a facie eius apparent tam in senibus ꝙ̄ in iuuenibus. 282.a
Signa digestionis apparentia in omni egritudine materiali salutem promittunt. 288.a
Signa bona semp sunt bona z signa mala semp sunt mala z in omni regione z in omni tempore. 305.a
Signa mortis absq; crisi. 306.a
Signa sanguinee. Signa colerice. 165.a
Signa melancolice. 165.b
Signa sufficientis purgationis. 44.b
Si manus fuerit graues z crura ponderosa. 287.b
Somnum euitare debemus in principio accessionis. 26.b
Somnus in augumento paroxismi. 26.b
Somnus in statu paroxismi. 27.a
Somnus in declinatione paroxismi. 27.a
Somnus non est operatio sed operationis priuatio. 232.b
Somnium aliquando sequitur complexionem naturalē aliqñ accidentalem. 232.b
Sōn⁹ 2ⁿ⁹ ꝙsuetudinē bon⁹ mutat⁹ aūt a ꝙsuetudine mal⁹. 289.a
Species variolarū quo ad colorē z quo ad formā z figurā. 183.a
Spuma granulosa. Spuma ampulosa. 268.b
Spuma absolute dicta spuma. 268.b
Species sputi sunt tres. 274.a
Sputi dispositio in doloribus membrorum spiritaliū est sicut dispositio vine in febribus. 275.a
Splendor z alia apparētia añ oculos qñ sunt mala. 283.a
Spūs triplex. 73.a Secunda diuisio. 73.b
Secundum signum. 74.a
Stridor dentium. 283.b
Somnus in principio paroxismi est prohibendus. 9.a.26.b
Subrubedo z rubedo in sputo duas habent causas. 295.b
Sudores febricitantium qbus diebus sunt vtiliores. 296.b
Sudores frigidi in acuta feb. quid significent z quomodo pñt accidere. 297.a
Syrupus de fumo terre sanguinem mundificās ab humoribus salsis z adustis. 179.b
Syrupus mirabilis. 170.b.172.a

T

Tempora morbi tripliciter distinguuntur. 66.b
Tempora morbi sunt duplicia vniuersalia z particularia. 66.b
Tpa vlia nō in oībus morbis sensualiter possunt assignari. 69.a
Tpa particularia oia coincidere pñt cū vniuersalibus. 69.a
Tertiane feb. in quibus complexionibus etatibus z tēporibus anni magis fiant. 134.a
Tertiana licet vnicum habeat paroxismum non propter hoc dicitur continua. 135.a
Tempora variolarum z morbillorum. 184.a
Triplex modus compositionis febrium. 191.b
Tenuitas grossitudo z mediocritas proprie sunt differentie positionis non substantie. 254.b
Tempora longa vel breuia morbi ex tribus declarant. 307.a
Tipi omnes tres conueniunt z differunt. 115.a
Tria sunt genera medicinarum a quibus medicus approximare sibi cauere debet. 30.b
Tipus quid sit z vnde dicatur. 112.b
Tipus accipitur dupliciter. 112.b
Tipus non est accidens febr. 112.b
Tipi proprie dicti tres sunt species. 113.a
Tremor quid sit. 113.a
Tipi incipiūt a partibus inferioribus: dorsi z lumborum: z ab extremitatibus. 115.a
Tortuositas oculoꝝ qñ fit mala: z de causis eius. 283.a
Tria fiunt iuuamenta in ventosis cum scarificatione. 56.a
Tres sunt modi febrium mordacium. 61.b
Tristitia est duplex vna de preterito alia de futuro. 77.a
Tristitia angustia z cogitatio conueniunt z differunt. 77.a
Tres cause pp quas non debet eūari materia indigesta. 118.a
Trociscus spirituum solidatiuus. 179.b
Tres species signorum. 201.a
Tertia differentia. 203.a
Tres sunt menses lunares z quartus medicinalis. 276 b
Tres cōditiones requrunt ad hoc ꝙ vina nigra sit bona. 158.b
Translucens est duplex. 259.a
Triplex ordo signorum malorum. 278.a
Tripliciter contingit mori. 305.b

V

Variole z morbilli pñt accidere bis vel ter i vno. 183.b
Variole z morbilli i oi etate pñt euenire. 183 b
Variole z morbilli plus eueniūt in autūno z vere. 183.b
Variolas z morbillos post febrem euenire salubrius ꝙ̄ econuerso. 184.b
Ubi est indigentia non oportet laborare. 9.b
Ubi scribitur dieta in secunda specie. 97.a
Ubi desipientiā somnus sedat, bonū z qūo intelligitur. 289.a
Uenti austrini debilitant virtutem. 30.a
Uene brachij q̄ flōmantur sunt sex z in quo loco z quomodo flobotomari debeant. 51.a
Uene pedis que flōmantur sunt quatuor. 51.a
Uene capitis que flobotomantur. 52.a
Uene ventris que flōmantur. 52.b
Uena non apparente flōmandus est ramus. 54.a
Uentose cum scarificatione quem sanguinem attrahant. 55.b
Uentose cū sacrificatione debilitāt membrū cui apponūt. 56.a
Uentose in anteriori parte capitis. 56.a
Uentosa inter duo cornua occipitij. 56.a
Uentose sub mento. 56.a
Uentose inter spatulas. 56.a

Ventose in pulpa crurū. 56.a
Ventose supra nocra. 56.a
Ventosa supra nucam. 56.a
Ventose supra occipitium. 56.a
Ventose in renibus. Ventosa in cruribus. 56.a
Ventose in parte anteriori coxarum ⁊ posteriori. 56.a
Ventose sine sacrificatione. 56.a
Ventose in hypocundrijs. 56.a
Ventose inter duas anchas. 56.b
Ventose super nates. 56.b
Vinum album est melius in variolis omni alio: sed ante apparitionem vitetur omne vinum.' 185.a
Vide hic de syrupo acetoso melino ⁊ çucharino in quibus cōpetat. 189.b
Vide tpa aptiora p̄ reciduatione ⁊ causas ipsius. 212.b
Vide signa apparentia ante aduentum crisis laudabiliter complete ⁊ salue. 217.b
Vide laudabiliores exituras factas in crisibus. 220.a
Vide hic q̄ color melogian⁹ friditatē ⁊ siccitatē significat. 231.b
Vide q̄ nōs sumus expositi aeri maxime scōm cerebrū quia p vias multas aer illi occurrit. 241.b
Vide qualiter pulsus temperatus pōt magnificari ⁊ simul temperantior fieri. 247.a
Vide q̄ pulsus in complexione frigida declinat plus ad partē diminutionis. 249.a
Vide significationes plurimae pulsuū ⁊ nota q̄ optime. 252.a
vide q̄ dolor fortis est cā multiplicationis colere. 260.a
vide q̄ ſm quosdam hypostasis naturalis est superfluitas tertie digestionis. 262.a
vide quid sint petala ſm Gal. 263.b
virtutis fortitudo ex bona dispositione vera operationum cognoscitur. 280.b
virtutis defectio duplex est. 280.b
vlceratio labiorum. 283.b
vide q̄ partes intelliguntur esse extreme cum dicitur frigiditas extremitatum malum. 284.a
vide B̄ q̄ si fiat heresipila in matrice q̄ est mortale. 298.a
vna egritudo altera deterior pōt dici dupliciter. 64.a
vnde dicitur feb. effimera. 72.b
vna ethica imo ⁊ vna spēs pōt esse intensionis gradus alia ethica vel alia spē non tū est hoc necessarium. 91.a
vtrum rigor fortior fiat a materia calida an frigida. 114.b
vtrū i ārtana sit recipiēdū a vieta subtili an a grossa. 166.a
vndecimum signum sumitur a vigilijs. 180.b
vnde dicatur feb. simplex. 191.b
vnde vrina habeat substantiam ⁊ vnde colorem. 254.b
vini differentia. 24.b
vrina quid sit. 252.b
vrina quatuor habet causas. 252.b
vrina ē potēs signū i morbis de ſpone ⁊ certi⁹ q̄ egestio. 253.a
vrina in quibusdā est certius signum q̄ pulsus. 253.a
vrina non est retinenda violenter in vesica. 253.a
vrina non aspicienda post sex horas. 253.b
vrina tota simul est colligenda ⁊ nihil de ea est effundēdū. 253.b
vrina custodiēda ē a vēto ⁊ frigore ⁊ calore superfluo. 253.b
vrina est colligēda in vase mūdo. 253.b
vrina aspictenda est in lumine sine radijs solis aut ignis. 253.b
vrina tenuis deterior est in pueris q̄ in iuuenibus. 255.b
vrina spissa aliquando potest significare bonum: ⁊ quomodo discernitur a mala. 256.a
vrina potest esse nigra a mala qualitate sine materia aut aduren te aut mortificante. 258.a
vrina nigra in sanitate lōgo tempore mincta significat lapidem in renibus. 258.b
vrina nigra q̄ñq̄ significat crisin per fluxum sanguinis narium ⁊ quandoq̄ per sudorem. 258.b
vrina nigra q̄ñq̄ significat spasmum futurum. 258.b
vrina nigra vt plurimum est mortem portendens. 258.b
vrina nigra in febribus quandoq̄ fit mortalis ⁊ q̄ñq̄ nō. 258.b
vrina similis alicui membro. 259.b
vrina alba ⁊ similiter rubea potest inueniri tam in complexiōe calide q̄ frigide. 260.a
vrina similis loture carnis recentis. 260.a
vrina coloris oleagini. 260.a
vrina oleagine sunt tres species. 260.b
vrina cineritia. 260.a
vrina coloris compositi ex rubeo ⁊ nigro. 260.b
vrina spissa translucens generatur ex flāte vitreo aut ex colera vitellina ⁊ q̄uo cognoscitur. 260.b
vrina alba in principio morbi ⁊ in augumento ⁊ statu. 269.b
vrina non certe significat de humoribus in capite. 269.a
vrina tenuis alba in senibus. 269.b
vrina citrina vel sub citrina in prin⁹ ⁊ statu feb. cōtinue. 270.b
vine tres regiones assignantur ⁊ ſm alios quattuor. 272.a
vrina pōt attestari supra equalitatē omnium humorū. 273.a
vrina dig̃nē significans in temporibus neutris ⁊ egris. 273.a
vrina significans cruditatem humorum. 290.b
vrina laudabilis. 289.b
vrina significans diminutam digestionem. 289.b
vrina significans cruditatem humorum. 290.b
vrina significans inceptionem digestionis. 290.b
vrina significans oppositum digestionis. 290.b
vrina quelibet in vltimo contrarietatis vrine naturali pessima est ⁊ mortem significans. 290.b
vrina sana ⁊ laudabilis in febribus mortalibus. 291.a
vrina laudabilis q̄ñ fit bona ⁊ q̄ñ nō in egritudinibus. 291.a
vrina sanguinosa. 291.b
vrina. 195.b
vtrum ptisana coacta cū pipere cōueniat in emitriteo v̄o. 199.a
vtrum calor positus in dessōne feb. sit calor naturalis an innaturalis. 59.a
vtrum e calore nāli ⁊ extraneo efficiat vnus calor p̄ cēntiā. 59.b
vtrū feb. interpolata dēat dici vna feb vel plures. 105.a
vtrum febriens interpolate tempore interpolationis dicatur eger vel non. 105.a
vtrum in qualibet feb. putrida flōmia sit conueniens. 120.b
vtrum feb. ex putredine sanguinis fiat sanguinea. 126.a
vtrū flōmandum sit vsq̄ ad lipotomia. 131.a
vtrū ex colera prassina ⁊ eruginosa possit fieri feb. 133.b
vtrum pulsus flegmatice sit rarior pulsu tertiane. 150.b
vtilitas sumpta ex loco tripliciter. 30.b
vtilitates medico euenientes ex consideratione signorum bone euacuationis. 45.a
vtrum flobotomia sit fienda in oībus febribus putridis. 49.a
vtrum feb. sanguinis possit cum alia feb. componi. 191.a
vtrum due continue eiusdem generis possint componi. 191.b
vtrum flā sit grauius melancolia vel econtra. 238.a
vtrū motus dilatationis ⁊ constrictionis sint equales. 241.a
vtrum vine prius detur substantia an color. 255.a
vtrum vina sani ⁊ vina egri possint esse similes. 255.a
vtrum acutoꝝ morboꝝ certe sint p̄nunciationes salutis vel mortis ⁊ solum cronicorum. 279.a

Z

Zoar. flobotomauit puerum trium annorum. 51.b

FINIS.

¶ De actu curatiuo in generali. Cap.i.

Odus curationis in generali 3r ab au/ctoribus dicit. Dr.n. aliqñ sanatio z dr sic ab actu qui troducitur p actū curatiuū siue qui introduci intendit per ipsum: lz non sp introducatur cuius finis ē sanitas. Et fm hanc ꝯsiderationem actū curatiuū qdā diffiniūt dicētes q ꝑ est ꝯtrarie dispō/nis inductiuus q̄tū. s. est in ē: non q semper sanitas p ipsum inducatur. Medicus eni dixit Ar, nō semp curat: nec rhetor seu orator semp psuadet. Nō.n. cū aliqua cura de aliq egritudine ab auctori/bus scribit. iō ponit q oēs q illā egritudinem patiunt sanē tur p eā: sed q ipsa i se nata est sanare oēs q sanitatē suscipe apti sunt. Dixit.n. Gal. sup 4° regis acu. sup. ℌ. si vo sine z c̄. Vi q periculose z insalubrit hñt: nec p aliqd aliud, nec p aquā saluari pōt est, bis aūt nec tētare oare. Nos.n. tpa z auxilia scribimus his q saluari pñt: q qcūq egrotātiū insanabiles sunt, nec tps aptū, nec auxiliū est his. Et xi° ter. loquēs de causone patiēte in q̄ nō est spes salutis dixit. hūc nec balneādū, nec rarificatiuis inungēdū: nec vinū ei dā dū, nec fridā aquā. sup. nec aliqd fiendū. Jn quo.n. desperabilis est salus vanū erit detrahi ab idiotis: ea que iā multos saluauerunt auxilia. Et sub hac ꝯsideratiōe libri tractantes de actu curatiuo intitulant de ingenio sanitatis. Vñ Auer. coll3 7°. q est de curatiōe egritudinū. in pn° dixit. Liber medicaminis q de ingenio sani. intitulat. ¶ Aliqñ aūt actus curatiuus dr medicatio q̄si medici actio. habito.n. re ad agēte curas. s. medicū. dixerūt q dā. actū curatiuū e gestū medici ꝯgrue ordinatū egritudinis depulsiuū. Cura.n. est vt sit prudētia z sollicitudo: vt pmaneat iuuamētū nocitiuo ōpulso. ¶ Tertio mō dr curatio z h habito re ad instrā medici q̄bus act curatiuus ipse iplet supplēdo diminuta z resecā do supflua fm quā ꝯsideratiōē medicina curatiua siue ars curatiua. dixit Gale. ij° terap. est additio z oblatio. Nō enim ē egritudo: vt ipse dixit p de accñti z morbo nisi aut supabūdātia aut defect: q̄re actus curatiuus est additio eoꝝ q̄ defi ciūt z ablatio eoꝝ q̄ supfluunt. ¶ Uersat aūt ars curatiua, gñaliter circa ea que se indicāt a corpe auferri. Talia sunt autē ea q̄ sunt ꝑter nām: z ista sunt morb cā eius z accñs. Et tñ lz circa ista vsef: ope tñ ipleri nō pñt, nisi cū ꝯsideratiōe rei nālium q̄ se indicāt in corpe ꝯseruari. Et iō curatio recte dr q ē rei nālis ꝯseruatio cū pmanētia iuuatiui z rei ꝑter nām ablatio cū resecatiōe nocitiui q̄ mediāte ꝓcurat medicus: vt corpus curādū sibi traditū in suo nāli eē ꝓstat. Ex qbus liqde pz actū curatiuū hēre duas gñalissimas intētiones: q̄rum vna est res nāles ꝯseruare: z reliq est q̄ ꝑter nām sūt abijcē. Ait.n. Gal. 9° ter. Jntētiones curatiue pñt reduci ad duas. s. ad egrim que est dispō pñs: vt depellat z ad sanitatē que est dispō ꝑterita vt inducat z ꝑseruet. Et dixit. pa hanc intētionū q̄ est egritudis destructio in curatiuo negocio siue opusculo est principalior: sicut 1a q̄ est custodia vtutis siue sanitatis est principalis in sanatiuo opusculo, q̄ius vtriusq earū sit vna cōis intentio q̄ est custodia vite. Docuit aūt sermo p̄cedens z primus q est de regimine sani. qualr custodia rerū nāliū ipleat: q̄r ō hac intētione in hoc sermone nō nisi pauca repetent. Quo aūt ablatio rerū ꝑter nām fiat in hoc z sequētibus q sunt de curatione egritudinū sermonib eno/dabit. ¶ Sciēdū primo ē q in h sermone mei ꝓpositi est p gñalē morboꝝ curationē tractare. z deinceps ad curationē febriū deuenire. Scias aūt añ oia q intentio curatiua z indicatio siue signo curatiua dr ꝓriū dispōnis soluēde. Dixit eni Gal. 3° tegni. Curatio vnū hz modū: z maxie cōez intentionē. s. ei q̄ soluēdū est ꝯtrariū. Jndicatio vero siue signo curatiua est illud p q̄ mēsuramus approximationē eoꝝ q̄ intētione habitā adimplent z sumit a re ꝑter nām. Cā vero curatiua est instrm quo ipsa operatio pficit in corpore egro. ¶ Perficiunt aūt curationē siue operationē curatiuā tria medicialia instrā. s. dieta potio z chirurgia. Dixit aūt Ga. 3° de inge°. q cognitio itētiōis siue dispōnis curatiue z cognitio eoꝝ qb pficit sumunt ab eēn ma morbi. Nō.n. est vtile signones. i. intetiones curādi z ea cū qbus curat eē diuersa: sed fit ab eodē sumi debēt. Et q h nō pōt fieri nisi morbus cognoscat. Jō voluit Ga. q cognitio essentie morbi sit cā itētionuz curatiuaꝝ: z ēt cārū curatiuaꝝ. Nō.n. est pfe curare morbū nisi cognitū. ¶ Perficit itaq intentio curatiua ꝯtrario. Dixit.n. Jpo. 2a apho. Ex plenitudine quecūq egritudines fiunt eūo sanat. Et q̄cūq ex eūone plenitudo sanat z aliorū ꝯtrarietas. Et Ar. dixit p pbleu. pble. 2°. q ois curatio fit ꝯtrariū. Cōtraria.n. sunt q̄ approximant eis q̄ egritudinē faciūt: q̄ in mediū ducunt alterū. i. subm. s. corpus qđ est subz illoꝝ: ꝓriū vtriusq. s. excessus vl ꝓriꝝ oblati z ꝓriꝝ egritudinis. Et 1° ethicoꝝ dixit. Medicine sunt innate fieri p ꝑriū. Et Gal. dixit in tegni. ois cura p ꝓriū. z 9° ter. dixit. vna restat gñalissima intentio que est sanationū ꝓrietas. ¶ Propterea qdā diffinientes curationē dixerūt. Curatio est morbi z aliaꝝ rerū ꝑter nām p ꝯtrariū ablatio. Et hāc gñalissimā intētionē oēs secuti sunt auctores nō accipiētes p ꝓriuz morbi depulsiuū solū ꝓriū qđ ve z ppie dr ꝓriuz: cuius ꝓrietas est formalis solū repta in his q̄ sunt de ꝑnto qualitatis: sz ēt qđcūq ꝓriū large z impropie sumptū: qđ ppie loquēdo appellat oppm. vñ xj° tera. dixit Gal. Si nō vis dicere ꝓrioꝝ ꝓrias esse curatiōes, dic oppositoꝝ eē oppositas cuiuscūq modi fuerit oppō. Sic.n. oppositā auctores medicine ꝓria vocant. quoꝝ. s. ꝓrietas nō solū formalis sed virtualis est, z pōt repiri in alijs ꝑntis a q̄litate. Dis nāq egritudo vt sic hz ꝓriū p qđ est remouibilis q̄tū est de se: lz multe sint egritudines incurabiles p ipoam nāe regulātis. ¶ Repitur ēt x medicinale ꝓriū rep ꝑter nām de pulsiuū: vnū itrinsecū z imediatū dictū ab aliqb ꝓriū antigonisticū siue p̄ricipalis z imediata cā curatiua: z tale ꝓriū est vtus corpis regitiua dicta nā. Dixit aūt 8° pra. Haly. Jpo. dixit. nāq curatrix eē eē morboꝝ: z subdit. dico aūt hāc virtutē corp regentē. Et Gal. dixit in tegni. Oium nā opatrix est. Et Meſ. dixit. Nāe opus curare est: medici vo opus ē opē ferre nāe. Oiuz eniz ꝓducibiliū p nām z artē medicine nā est opatrix p̄ricipalis: medic vo minister ei. Et tñ cū h stat q aliquoꝝ nā sit opatrix: quoꝝ medic nō est minister: vt cū ꝑsipm opat crisim pfectā, pp quod dixit Auer. 3° coll3. Scias q apata que fiunt in mēbris ꝓncipalibus z febres sine medicatione aliqñ sanant: z in h sufficit opus nāe: z ppea inuenies multos hñtes ꝓpliones desertas qui ex fortib euadūt egritudinib sine medico z medicina: sic tartari z arabes q in deserto habitāt banec: z h fit: q̄r aliquā cū brutis hñt silitudinē, z p maiorē pte h accidit illis q ꝓpliōnē hñt effrenē: sz tñ qñ medicine ꝓponunt fm dcā auctoꝝ tūc adiuuāt nāz rpe brevi z bonū finē ꝓsequunt: q̄r bonā hñt determinationē z minime violentā: sz qñ qs solū nā ex fortib egritudib curat in fine remanet in egritudinibus que tēporanee vocant: sic mihi accidit qñ egrotaui febre fortissima z creticaui ex illa p apata in articulis: eo q nēcia mihi administrata nō fuerūt: q̄re remansi artetic z podagricus z adhuc sum. ¶ Opat aūt sanationē nā suis organis z instrīs q sunt cal̄m innatū z spūs z opl̄o tam nālis q̄z acquisita z opō z vnitas tres discrete corporis nāe. Cali nāq innati est oibus cuiuscūq q̄litatis morbis cōtrariari. Nō.n. eius est solum frigiditatez sibi qualitatē cōtrariā ipugnare. verū ēt caliditatē exnēā sibi in qualitate absoluta ꝓsimilē. ipsum nāq non vt est calidū operatur solū: sed vt est cal̄m nāle: z iō morbos frigidos z mor

Medicina non semp sanat.

Artis curatiue tres sunt instrā: dieta potio z chirurgia.

Cōtrariū medicinale depulsiuū rerū ꝑter nām ē duplex.

Ars curatiua circa q̄ versat.

Instrā q̄bus natura opatur sanatōez.

bos humidos sua caliditate z sui nālitate depellit: morbos aūt calidos, z morbos ēt siccos nō sua caliditate qua calm est: sed sua nālitate qua calm est pellit vapozē illoz resoluē/do z remouendo, z ipsoz mās ꝓsumēdo z in cinerē deducē/do. Unī. A. ꝑa 2ª ait. cū extrinseca siue extranea caliditas eq̄/litatē destruere voluerit calor innatus q est intus erit res fortior in reūstendo adeo vt venena calida nō refrenet nec expellat nec ipsoz corrūpat subaz niū calor innatus. Calor nāq̄ innatus nāe est instrm quo calozis aduenientis expellit nocumenta: ppea q̄ spm̄ mouet ad ipm expellendū z ad ipsius vapozē remouēdū z ad ipm resoluendū, i. ad ipsius mām adurendū: z frigidi ēt aduenientis nocumentū p ꝟriū expellit. Dixit Ga. xiº ter. Fortuna z ars z artifex p seipsas non operant sanitatē: sed per medias mās. Nō enīz sunt cā sanitatis in eo qō ꝑm egritudines abscindant: sed in eo qō p res alias aptas necessarias q̄ vocant voitemata. i. auxilia. Nā vero p seipsaz opatur sanitatē. Et rursus dixit. medicina nō operat morboz depulsionē per seipsam: sed aliquo quodā mediante. nā vero p seipsam opatur. Predicta ēt corpis nature virtutis regitiue instra oibus opponunt morbis eisq̄ ad depellēdū morboz virtus p̄dicta operat: q̄uis principalius z potius vtat cōplone. Dixit. n. Gale. p̄ de ꝓplonibus. Cōplo est principalius nāe instrm: neq̄ alie due nāe ad operandū faciūt nisi mediante ꝓplone. Scōm vo medicinale ꝟriū rep̄ ꝑter nām depulsiuū extrinsecū est z mediatū: z ē duplex: vnū dictū organicū siue instrale ꝓsistens māliter in rebus medicinis appellatis alteratiuis z eūatiuis: z in rebus ēt nō nālibus dictis, ac ēt in rebus ꝑter nām, vt in morbis ꝟriis morbis supueniētib⁹ vt febris in spasmo de replone. Et h̄ ꝟriū 4ª p̄ 1ª Aui. rē medicatōis vocauit diuisū in tria superius dicta medicinalia instra. dixit. n. ibi Aui. Res medicationis vna triū rez cōplex. q̄rū vna est regimen z nutrientia cōi noie dicta dieta, alia est medicine exhibitio potio cōiter appellata. z 3ª ē opatio manualis dicta chirurgia. Scōz ꝟriū extrisecū z mediatū dcm̄ a qbusdā ꝟriū disposituū ꝓsistēs in oi eo p qō dictū ꝓtrariū extrinsecuz instrale congrue adaptat ꝓtrario intriseco z imediato. s. nāe. Jd aūt tale porrigēs nāe instrale ꝓtrariū dr ee tripler. s. fortuna z medicus z astās siue famulator medici. ¶ Fortuna aūt est beniuolus aspect⁹ corpoz supioz supb inferiora quo felicitat iferior opatio, actio. s. z passio: de q̄ dixit Gal. 5º de iterioribº. Multotiens adiuuat nos fortuna. Dec aūt potissime attendit in electione medici z horat electiōis z ꝑparatiōis z admistratiōi oci ꝟrij extrinseci organici de q̄ docet astrologia. ¶ Medic⁹ aūt siue artifex eligēd⁹ est fortunat⁹: de cui⁹ fortuna lz astrologia doceat: experientia tñ eū marc manifestat. ipse. n. ē in cui⁹ manib⁹ plres sanant infirmi: z q est: vt dixī Ga. sup 2º regis acutoz. sup. §. cuz q̄ morbo vtutē z cē. solers sollicitus exercitat⁹ z memoians: z sit marc talis q̄lē eū esse debere dictū est p̄ tractatu regis sanitat. ¶ Astās vo z famulator medici aromatarius barbitonsor discipulus z obstetrix: z oēs q̄uolz medico famulatores esse debēt fortunati idonei fideles sagaces solliciti atq̄ expti: z rep̄ que extrinsecus sūt necessariaz copiosi. ¶ Et q: inter nām z morbū cadit pugna. p̄t quis intrinsecū ꝓtrariū z ꝑm̄. s. nām assimilare pugnatori. Extrinsecū vo ꝓtrarium organicū assīare armis. ꝟrium vo extrinsecū depositiuū assīare ministris arma parātibus ad pugnandū. ¶ Ex dictis pz. q̄ medici nō est curare: lz ei⁹ opus est opē nāe porrigē, vt sit ipse mister eius. Dixit. n. G. xjº ter. q̄ virtus ꝓtraria est morbo: siē duo ꝑpiatores z medicus conat nāz iuuare cū debita approximatiōe instroz ei⁹. nā igit ē q̄ curat mādato dei bñdicti q̄ sanat lāguores sol⁹: vt dixit Meh. i ꝑnº sui de appropriatis. dixit Haly. 8º theo. Dñt sapiētes antiq. q̄ eger medic⁹ z morb⁹ tria sunt: z cuz eger a medico audita fouet z q̄ vetat fugit. medicus z eger morbū destruūt z oppugnāt z in duoz vsu facilioz ē pugna z victoria. Si aūt eger medico nō credit nec assignata facit, lz p appetit⁹ reparat suos: morb⁹ z eger medico oppugnāt vnusq̄ duoz nō ꝑualet. ¶ Cōtrariū itaq̄ morbi depulsiuuz in locis trib⁹ medicinalib⁹ instris attēdit: z nō solū istro potionis: vt multi iā putauerūt. A. ēt vt oñderet nō solū istrm potiōis eē morbi ꝟriū, sed ēt dietā z chirurgiā, z p eas posse egritudines tolli z destrui. dixit p̄ 4ª. Scire debes q̄ ñ ois repletio neq̄ ois ꝓplonis malitia suo medicat ꝟrio ex eūo/ne z oppone. s. alteratiōis p q̄litatē ꝓtrariā. imo multotiens sufficit multa regis bonitas. z tūc marc sufficit q̄n egri⁹ ñ fuerit vehemēter magna aut vehemētis malitie. Hoc aūt faciet dieta: aut q: rōne q̄litatis sue erit morbo opposita: quā dñt morbo oppositā lz actūtaut rōne q̄ roborat vtutē q̄ roborata irritat z vtit p morbū depellit ipm: z ipsi⁹ ꝓsumit māz: quā dñt morbo eē oppositā ꝑm vtutē: z h̄ idē pōt intelligi ō chirurgia. ¶ Est aūt ordo approximatiōis ocōz instroz nāe talis: vt a dieta sp sumat exordiū: z ea nō sufficiēte ꝓcedatur ad potionē: z tādē adhuc ea nō sufficiēte ꝓueniat ad chirurgiā. Pro his ingt. G. p̄. de iterioribº. nā nō idiget medicamnū auxilio, in qb⁹ ꝓsistit instrm potiōis. sup. lz sufficiē ei dieta nisi cū magnificato morbo ei oñari ñ poterit. Et Dam̄. dixit in apho. Si poteris hoiez curare p dietā solā: psperā viā inueniēs. dixit Gal. in li. de attenuatiōe diete. q̄m multe egrim cronicaz subtiliāte idigēt dieta: ē vt multotiēs sola ea defīāt nullo āpli⁹ farmaco idigētes. Et ego demū vidi multas nefreticas z arteticas nō paucas q̄cūq̄ nōdū apozijs. i. auriljs oñderūt articulos. Als qdē cessantes oio dieta subtiliāte: alias nō moderatiozes appere. Vidi ēt eos qui frequēter dispniā patiunt ñ paucos intm̄ iuuatos vt vel desisterēt oio vel p longa tpa molestarent paz. Et iō subdit meli⁹ est in q̄bus ꝓuenit dieta solū vtēdo adipisci finē in eis z abscedere farmacos. ¶ De ꝟrio aūt lz actū q̄ sub q̄cūq̄ istro regiat: q̄uis maxc de instro potōis accipiat ꝓprie verificat: q: ois antiquoz cohoz dixit gñalissima. s. intētiōe oēm curatiōez ꝟrio pficit: vt. s. Est. n. canō iste p̄m ꝑn m in actu curatiuo qō ꝑnm: q̄uis habeat medic⁹ p̄supponere z nō a ꝓpoi ꝓbare i quātū medic⁹. tñ Gal. in tegni. dcm̄ p̄m ꝑnm declarando. nec esse est oē imoderatū z ex nāz exūs ad moderatum. i. ad id qō est ꝑm nām z ad pristinā sanitatē ab imoderato ꝑm ꝟriuz imoderati qō est extra nām adduci. Cū. n. curatio sit morbi destructio. opz vt a ꝟrio fiat. q̄ eni se destruūt. sunt ꝟ sunt ꝟria cū adinuicē se nō cōpatiant in eodē. Sciēdū tñ est q̄ ꝟriū p̄dictū repit 2ª. vnū apparenter. i. ꝑm sensum, lz non est tale exūter, q: non opans aut si opat illud facit a ꝑnº extrinseco: sicut aqua calfa est ꝟria male cōplōi frē appenter z a ꝑnº extrinseco. nō āt exūter: q: a ꝑnº intrinseco bz infrida/re. Silr medicina a falsis aromatarijs expoliata virtute: vt lignū aloes coctū aut sophisticata: sicut turbith: sup cuius extrema distillat gūmi arabicū vt appeat gūmosuz, z ō tali ꝟrio nō verificat ꝑnm supradcm̄. ¶ Aliud est ꝟriū ꝑm vtutē essentialr z exūter z a ꝑnº intrinseco exūs tale, z h̄ est illud ve quo vificat ꝑnm ipm. Et h̄ pōt r approximari. vnº sub ꝓportiōe minoris ineqlitatis: z h̄ qdē sufficiēs non est, q̄m a ꝓportiōe minoris ineqlitat nō ꝓuenit actio. Alioº sb ꝓportiōe maioris ineqlitat: z sub tali ꝓportiōe approximari non dz. nā z si sufficiēs sit ꝑimere egricm sibi ꝟriā, oppositā tñ induceret cū repētine suū effcm faceret ex quo terref nā. Dixit Dam̄. in apho. Morbido corpi nō forte ꝟriū dādū. 3º mō sub ꝓportiōe eqlitat qō dr ꝓtrariū adequatū: de quo verificat dcm̄ ꝑnm curatiuū. Considerat tñ adequatio ꝓtrarij vt sit ꝑm gradū qualitatis sue ꝓtrariū egritudini lz suū gradū. Et q̄uis ad hui⁹ ꝓtrarietat gradū certū medicus puenire nō possit: sicut Ga. de seipso 3º tegni testatus fuit dicēs. Si posset vnusc̄uiusq̄ rei nām. s. ꝑm gradū certe cognoscere eēt de semine eius, cuius asclepius fuit. s. de semine deoz: cuius scia fuit reputata certa, z hoc est ipole. Naz vnicuiq̄ nāe ineſt humidū ꝓpriū qōdā: qō nullaten⁹ lingua explicare queat. Et iō medic⁹ exº ipsius eiusdē Gal. q ibidē subdit.

Fortuna qd sit.

Idcirco studui vt nihil eoꝝ que humana comprehendunt natura mō pretermitterem aliquo:debet sollicite ⁊ attente p uenire ad gradū ꝓtrarietatis artificiali cōiectura qua natu re ministrabit ꝓtrariū equale in gradu q̄ztum fieri pōt:con fidens deinde in sagaci ⁊ diligenti opere nāe:q̄ ipsa supple bit qō paꝝ infra equalitatez administratū fuerit:⁊ qō paꝝ plus equali admīstratū fuerit resecabit.paꝝ enim ab eq̄li tate distare credit qō solerti ⁊ fideli cōiectura administratū fuerit:neq̄ volūt sapientes hoc ꝑn̄m perfici per acceptationē ꝓtrarietatis gradualis ꝓportionabil'r:sed cuꝝ peruentione eius ad morbum:qñq̄ nāq̄ necesse est addere ad gradū vt equale perueniat ad morbum:⁊ qñq̄ est necesse diminuere in gradu.put in sequentibus apparebit:neq̄ voluerunt ipꝝ perfici sic in qualibet approximatione ꝓtrarij:ꝝ sic q̄ in tota extensione cure final'r sit ei⁹ approximatio egritudini ꝓtra ria in gradu. Neq̄ ēt q̄ oē auxiliū qō morbo apponit in cu ratione sit ei ꝓtrariū in gradu:sic enim resultaret ꝓprietas ma ioris ꝓportionis:ꝝ qz oia auxilia in vnū collecta facient ꝓtrarietatem egritudini gradualēneq̄ voluerunt adequata ꝓtraria sub oi q̄ztitate vel quacunqꝝ dosi egritudini mini strari.nā q̄ztitas eoꝝ magna sub qua effectū ꝓducerent sub ditū ab eis refugit ꝑ mutationē quā in nām faceret repen tinā:ꝝ elegerūt illoꝝ q̄ztitatē sub qua paulatine inducerent curationis effectū.neq̄ voluerūt q̄ quis auxilia:q̄uis sint ꝓtraria adequata approximāda sint cuilibet patienti. Mul ta.n.nāe patientis sunt penitus imꝓportionata que natu ra eius abhorret:vñ nō morbi depulsio.imo neq̄ iuuamen tum:sed lesio non parua nāe peruenire t infirmi.aqua insup frigida:ꝝ omni febri sit cōtraria.nō tñ oi febricitanti est dan da:⁊ maxime ꝑz hoc in morbis cōpositis. ¶ Ex dictis me dico patere p̄t.q̄ si.v.g.habebit medicari egritudinē calidā in gradu 3° nō debet a ꝓncipio vsq̄ ad finē cure administra re ꝓtrariū.s.frigida in 3° gradu:imo attendere debz:⁊ si in ali quo tpe viderit illa frigida remisisse de caliditate illius egri tudinis:ipse deinceps debz remittere de frigiditate auxilij ꝑm remissionē caliditatis egritudinis:⁊ simil'r si ex aliqua cā cō tingeret caliditatē illius egritudinis augeri debz in frigidis p portionabil'r addere.at qz Aris.ꝑ de gñone ⁊ corru. voluit. q̄ ꝓtraria adequata adinuicē nō agant neq̄ patiant:qz ois actio puenit a ꝓportione maioris inequalitatis ⁊ois passio minoris.Ideo scire debes.q̄ ꝓtraria adequata egritudini ō se nō agerent in eā:sed agūt a nā patientis regulata ⁊ victa. Ipsa enim ꝓtraria illa equata regulat cum suo calore inato: qui per suam nālitatē:vt supra ꝓtriat omni morbo:qua re calor innatus simul cū contrario equato agunt in morbū a ꝓportione maioris inequalitatis:⁊ sic ꝓueniet curatio.

¶ De speciebus actus curatiui. Cap.2.

ACtus curationis multis modis diuidit in spēs nō oino essentiales.sed quales accidentalibus debentur. ¶ Est enim actus cu ratiuus vnus gñalis vlis siue cōis ⁊ alius par ticularis. Et curatio cōmunis est illa que habet attendi ⁊ obseruari in sanatione oium morboꝝ vel saltem plurimorum eorū.eo q̄ oibus spēbus eoꝝ aut saltez pluri mis eorum cōpetit. Curatio vō ꝓticularis est illa q̄ ꝓticulari spēi morborū cōuenit:⁊ ista etiam est duplex.vna gñalis que cōuenit oi morbo illius speciei a quacūq̄ cā ꝓuenerit,⁊ alia spālis que cōuenit morbis illius spēi distinctis ꝑm varias causas ⁊ dispōnes. ¶ Et rursus curatio tā gñalis q̄z ꝓticula ris diuidit in curationē nālē ⁊ regularē ⁊ accidētalē siue ir regularē coactā. ¶ Et curatio regularis est illa q̄ incipit ab eo quo facto reliquū fit:vt q̄ incipit a cā ⁊ ꝓprie in morbis mālib⁹.nā remota cā remouet effect⁹:⁊ hac curatiōe semp ꝓsequēdū est in oi morbo a ꝓn° vsq̄ ad finē. Ea enim supra dictū ꝑn̄m curatiuū.imo ⁊ oēs gñales curationis cañ.intel liguntꝰ ipleri:niſi aliqd abest ⁊ cogat irregularē seq curatio nē. ¶ Coacta enim curatio necessitatē accipit a morbo vel ei⁹ accñtib⁹ qua regularē opōnē siue curationē ꝓposterare co gat dimittere.s.cām ⁊ intendere ad morbū:aut ēt dimittere cām ⁊ morbū ⁊ intēdere ad accñs:⁊ h̄ qdem fieri nō debz nisi apud necessitatē nō puā qz periculosa est:⁊ peā aliqñ deduc it patiens ad molestiaz magnā.Dixit Gal'.in tegni.Inuti liter qdem ꝓuidebit febri siue alteri egritudini nisi ꝑus me minerit cāe. Verū tñ ipse dicit.x° terap.aliqñ est necesse cu rā facere que molesta est vt cū fit balneū aque frigide ime diate post balneū aque calide in ethica ⁊ ptisi qō angustiaz inducit.qñ tñ alia nō est via melius est sic ꝓcedere quā egꝝ mori sinere. ¶ Curatio.insup regularis est duplex:quedā p se:quedā p accidēs. Curatio ꝑse cōpetit soli morbo.dixit.n. Gal'.xj° terapeu.q̄ curatio soli morbo ⁊ ei qō est de essentia eius cōuenit.s.per se:⁊ vt sic nō ꝓuenit cāe neq̄ accñtib⁹.nō enim sunt cāe ⁊ accidētia de essentia morbi.eis tñ cōuenit cu ratio de per accidēs vt ex ꝓcessu curationum patebit. ¶ Et rursus actus curatiuus est duplex.s.ordinarius siue debit⁹ ⁊ alius est tēptatiuus. Et ordinarius est ille quē cōcipit me dicus egritudini debere ex sciētia certa vel q̄si certa noticia egritudinis cū cōsideratione virtutis ⁊ alioꝝ necessario cōsi derandoꝝ q dicem⁹. Actus tentatiuus est quez medicus in ambiguo stans de essentia egritudinis ⁊ virtutis ordinat vt clarificet ꝑ ip̄m:de quo etiā inferius dicetur. ¶ Et rursus actus curatiuus ordinarius est duplex.Unus q debet egri tudini ꝑm discursuz ei⁹ per sua tpa vlia. Et alius q debetur ei ꝑm discursuz eius per sua tēpora ꝓticularia. Et vnusq̄sq̄ hoꝝ diuersificat ꝑm diuersitatē ipsoꝝ tēporꝝ.Alius.n.est q debet egritudini in ꝑn° eius taz vlī q̄z ꝓticulari:⁊ alius q in augmento vel statu vel declinatione cū hoc.q̄ diuersificat ꝑm diuersaz assumptionē ipsoꝝ tēporꝝ.Alius est enim q de bet egritudini penes diuersitatē tēporꝝ ꝑm actionem nāe in mām vel materie in naturā.Alius debet ꝑm diuersitatē tē porū quo ad accidentia. ¶ Et rursus dicūt.curatio duplex est.vna vera qua morbus ⁊ eius causa tollunt q̄ soluz mor bis debet curari dispositis.alia est nō vera mendosa palliata vel blandiens,per quā neq̄ morbus neq̄ cā tollit.sed tātū refrenat augmentū morbi:⁊ ista in incurabilib⁹ debet mor bis. ¶ Actus curationis regularis dupl'r adimpleri potest vno° ꝑm regulas ⁊ ordines intentionū sumptaꝝ ab essentia morbi ⁊ causis eius sicut curat ethica per infrigidatiua:qa eius essentia est caliditas ⁊ sicut curat sinocha p flōmiam ⁊ aquā frigidā:qz eius cā est sanguinis repletio ⁊ eius essen tia est caliditas.Alio mō qñ p opōnē medici tal'r curat q̄ ex eius cura nullū ꝓuenit egro nocumentū:vel saltē nō notabi le ⁊ manifestū.Et iste scōs modus a Gal'.vltimo terap.voca tur cura infallax siue sine fallacia. ¶ Sil'r ⁊ act⁹ curatiuus coact⁹ dupl'r adimpleri pōt.Uno mō qñ cura fit p̄ter regu las:⁊ ordinē intētionū curatiuaꝝ sumptaꝝ ab essentia mor bi ⁊ ei⁹ cā.Alio mō qñ p curationē inducit manifestū ⁊ no tabile nocumētū:⁊ ista curatio vocat fallax siue cū fallacia. ¶ Scias q̄ intētiones curatiue optime.sunt tres:vna q̄ fit curatio breuis q̄ est illa q̄ in breui tpe pficit aut p pauca au xilia aut p vtraq̄.2° est q̄ sit curatio indolorosa nō cōtristās patiētē.3ª.q̄ sit infallax in adipiscēdo sanitatē in nihil nocē do laborāti ⁊ in ꝓuidēdo ne recidiuatio subsequat. ¶ Pre dicta ēt curatio p ꝓtrariū ꝓticularius implet de intentione auctoꝝ afferēdo cuilz ꝓticulari ꝓtrario ꝓticulare ꝓtrariū.vñ 5°.affo. Quecūq̄ infrigidata sunt recalefacere opz.Et dixit in li°.de nā humana,vt⁊ 5°.scribit ꝓtinētis.Sanatio morboꝝ accñtiū ex repl'one ⁊ refectiōe:p famē fiet.s.inanitionē: ⁊ eoꝝ q̄ fiūt ex qete p laborē ⁊ fil'r vtendū est ꝓtrarijs.Qz si aliqñ videat q̄litatē aliquā curare morbū sibi sil'ez,vt balneū calidū effimerā inductā a frigiditate obstruēte poros corpo ris q est morb⁹ calidus nō erit ista curatio facta indicatiōe sumpta a morbo:ꝝ indicatiōe sūpta a cā morbi:qua sublata morbus curat.vñ remota obstructiōe poroꝝ p balneū cal'm effi⁹ illa sequēs obstructionē tollit q̄ztūcūq̄ ipsa inq̄ꝰm cal'e

Curatio regularis est dupl'x.

Actus curationis est duplex

Actus curationis ordiarius est duplex

Curatio ē duplex

Actus curationis regularis dupl'r adipleri pōt cōsimil'r ⁊ coactus.

Intētiones curatiue optime sunt tres. Quo curatio fit per ꝓtrariū ⁊ aliqñ per simile.

morbus est: exigat curari frigidis. Et attende q̄ nō est verū qō qdā dicūt: sicut. l. q̄ egritudo q̄tuor graduū pōt curari cū cōtrario duox graduū: ꝫ in tpe longiori: ex eo qō dicunt ipsi q̄ debile agēs potest facere in multo tempore id qō pōt forte in paruo sicut enim corrumpet cōtrariū duorum graduū duos gradus egritudinis cōtrarie: z sic per ipsius itera tam approximationē corrumperet residuū illi⁹: qm̄ si sic vt dicūt proueniret actio a ꝓportione minoris inequalitatis q̄ vt supra patuit ꝓuenire non pōt. Et illa etiam ꝓpositio famosa: qō pōt forte agens in paruo tēpore pōt debile in multo: sic absolute intellecta est falsa ꝓpter cām dictaꝫ. Sed ꝫ veritatem suppōsita virtute in alterante siue agente vno minori in altero fortiori. v̄. g. si sor. z Plato habeant virtutez portandi pondus aliqō: sed sortes habeat potentiā minorē z plato maiorē: tūc portabit sortes in tpe multo pondus illud qō plato portabit in paruo. Ita ꝓsiūr z in medicis. v̄. g. medicina calida in scō ꝫ in vtute ꝓducendi caliditatē secundi gradus: z medicina calida in 3°. siūr habet illaꝫ virtutem: sed tm̄ medicina calida. in 3° ꝫ maiorē virtutem ad illum effectū q̄ calida in 2°. Et ideo in minori tempore inducet illam caliditatē. Similr quoq; z in dosibus medicinarū. v̄. g. medicina que dosis z medicina magne vtraq; potētiaꝫ ꝫ inducendi gradū: sed medicina magne dosis in minori tpe inducet illū gradū q̄ medicina parue dosis. Cum ḡ dicit medicina frigida in secūdo approximata morbo calido in 4° corrumpet duos gradus illius caloris. dicūt qdā verū esse: z tm̄ nō sequit: ergo corrumpet tertiū gradū z 4m. Et rō est q̄ corrupto 2° gradu illius caloris per illā medicinam frigidā in scō cessabit ab ea operatio eius: eo q̄ produrit tūc totū z tm̄ q̄ztū pōt ꝓducere quare nō vlteri⁹ agit. Et cū dicit nō plus resistet remotis ꝑmis duob⁹ gradibus quarti gradus illi medicine frigide. in scō q̄ faceret ꝑmo ante remotionē illox: dñt q̄ q̄zuis ita sit: tm̄ q̄ ipsa agit q̄ztū ꝫ in potētia nō vltra agere pōt. Sunt aūt aliq qui negant medicinā frigidā in 2° posse corrumpere aliquē gradū caloris egritudinis calide in 3° vel in 4° sed erit ecōuerso q̄ illi duo gradus frigiditatis q̄ sunt in ea corrumpent a caliditate intensa illius morbi: q̄ aget in illā a ꝓportione illius maioris inequalitatis. Qō aūt dixit Ari. ꝑma ꝓbleumatum ꝓbleumate vltimo: sunt egritudines he qdē ab igne. i. a calore. he vō ab humore. sup. z alie a frigiditate: z alie a ficcitate. Et egritudines q̄ fiunt ab igne curant humiditate: z q̄ ab humiditate curant igne: quia calor deficcat humiditatē. intellexit cōprehendendo sub humiditate frigiditatez z sub caliditate ficcitatē: z sic verificat dictū eius. Dixit enim ꝑmi ꝑma Aui. q̄ calor maior q̄ꝫ ꝫ reddit corp⁹ siccius q̄ꝫ op3. z humiditas maior q̄ꝫ ꝫ reddit iꝑ3 frigidius q̄ꝫ op3. Et forte asse in dicta cura Ari. innuit nobis nō solū intēdendū esse ad causam vel ad morbū: sed ēt aliqn̄ ad effectū inducendū per morbū: sicut hoc modo ꝓcessit Hip. in affo. humide diete. cō. Voluit. n. i illo resistere effectui caloris. s. siccitati. Aut forte asse innuit curationē fieri nō posse nō solū per ꝓtrarium imediatū: sed etiam mediatū. calor enim curat morbū humidum: q̄ inducit siccitatē que siccitas postea destruit humidum. Et sic per ꝓtrariū nō intellexit solum cōtrariuꝫ ꝓprie: sed large sumptum: quod ꝓut supradictum est: potest vocari oppositum aut diuersum.

¶ De rebus a q̄bus sumunt indicatiōes curatiue. Cap̄. iij.

Indicatio in sciētia medicine siue sigña tio est cognitio debiti modi operandi in corpore humano accepta a nā rei. Unusq̄sq; n. artifex operat ꝑmi q̄ ei nā rei subministrat. ¶ Res aūt ministrantes medico debitū operandi modū sunt tres. s. res nāles: nō nāles z ꝑter nām. Et siūr tres sunt indicationes. vna sumit a re nāli: que de sui cōseruatione sigñat. Alia sumit a re ꝑter nām que de sui ablatione indicat. Tertia sumit a re non nāli. Res tm̄ non naturalis dupl'r pōt considerari. Uno modo ꝑm se non collata corpori humano: z vt sic ab ea nulla sumit indicatio: cum vt dictum est sit indicatio cognitio debiti operandi in corpore humano. 2° modo ꝓut cōparat corpori humano: z vt sic ab ea sumit indicatio hoc. s. modo. Nam res nō naturalis aliqn̄ ꝓestat auxilium nature z aliqn̄ rei ꝑter naturam. Si nature tunc ab ea sumitur indicatio ꝺseruationis: z vt sic est de causis curationis: si rei ꝑter naturaꝫ sic ab ipsa sumit indicatio remotionis: z est vna de causis egritudinis. Quecūq; tm̄ sit indicatio sumpta a re nō nāli ipsa nō est principalis respectu aliaruꝫ duax: sed est secundaria. Et hinc est q̄ aliquando dictū est de ea: q̄ est indicans: z aliqn̄ q̄ non est indicans. Indicatio quoq; vere z stricte sumpta solum. vt supra sumitur: est a re ꝑter nām z specialiter a morbo. Sumpta vō a re naturali z a re non nāli non ꝓprie dicitur indicatio: sed coindicatio z ipse res non indicare ꝓprie: sed coindicare dicuntur. Unde 13° terapē. ait Gal'. coindicātia dico virtutē z naturā z etatē z horam z regionez z consuetudinē z quecūq; alia talia. Et dixit in 9° eiusdē. nos ab oibus que circa infirmū sunt semper op3 ꝺseruari inuentionē eius qō cōfert. Que autem sunt circa infirmū sunt predicte tres res. ¶ Et vt sciuisti in sermone ꝑmo res nāles sūt virtutes: calor nāles: z spūs complexio: compositio: vnitas: mēbra: humores: etas: sexus: z cōsuetudo. ¶ Res vō nō naturales sunt aer: tempus anni: cōstitutio aeris: regio: accidētia anime: motus z quies: ars: fricatio: balneū: somnus z vigilia: z modi accubitus: cibus: z potus: inanitio z repletio: siue regimen presens z preteritum. ¶ Et res ꝑter naturaꝫ sunt morbus: cā eius z accidēs sequens ipsum. ¶ Differūt aūt inter se in virtute seu potentia indicationis res nāles. Nam potior earum est que sumitur a virtute cum eius organo vel instro calore naturali z spiritu. Et post eam est que sumitur a complone z nāli z acquisita z etativa z sexuali. Et post hanc que sumit a mēbris z ipsox ꝓpone z humorib⁹. Et simil' differūt inter se res ꝑter nām. Nam potior indicatio est que sumit a morbo: deinde que a causa eius: z vltimo que ab accidente. Accidens enim vt accidēs est sequens morbum: velut vmbra corpus nullam in se habet intentionem curatiuā: eo q̄ interempto morbo ipsius sequit' interitio. vt dixit Gal'. xj° ter. Per accidēs tm̄ ab ipso sumit indicatio: vt infra dicet. Simil' z res nō naturales inter se in indicando differunt. Nam potior est que sumit ab aere: deinde que a cibo z potu inanitione z repletione: z post hanc sumpta a motu z qete z sōno z vigilia z accidētib⁹ anime. ¶ Et aduertens Gal'. ad intentionē in vnoquoq; genere reruꝫ potiorem. 9° ter. dixit curatiue intentiones sunt tres. s. ex egritudine: z ex cōplone corporis: ponēs hic agens instrale ꝓ ꝓncipali. s. ꝓ virtute. z ex aere. Et vt monstraret q̄ a predictis trib⁹ sumit indicatio subdit: z si alique sunt alie ad has reduci possunt. ¶ Et rursus ait. Unāquāq; earū diuidentes multas ex eis ꝓstituere possumus. Et cōparando has tres potiores ad inuicem indicationes Gal'. sup ꝑmo regi. acu. testatus est eam que sumit a virtute potioreꝫ esse omniū aliarum. Uñ z x° ter. dixit. Prima omniū intentio que virtutis est: q̄ vt ipse dixit. xj° ter. Uirtus ordinat a cōtrario egritudini quē admodū qdam antigonista. vt etiam supra dictum est. Post hanc aūt dixit ibidem Gal'. est que in disponib⁹ ꝑter nām sumit quas curare preiacet: z deinde alie. Et Haly. 8° practice. dixit. antiqui sapientes medici in vnum totum dedere cōsensum virtutis. s. custodiaꝫ excellentiorem esse q̄ꝫ morbi depulsionē. Cum sit intentio in morbi medela virtutem cōseruare: qm̄ natura est que morbum superat z sanat: vt Hip. testat. Quapropter ꝑma z vltima z semper cōtinua intento medici oꝫ esse ad virtutē: vñ quarta ꝑmi. ait Auic. Op3 vt obserues dispōnem virtutis in omnibus illis. s. que hucusq; dixerat: z que dicturus erat. Et bene ob hoc dixit Gal'. q̄ medicus duos oculos habere debet dextrum intēti-

ad virtutē: ꝛ sinistrū ad egritudinē. ¶ Quāuis tñ intentio ipsa ad vtutē sit principalior ꝛ potissima aliaꝫ: nō tñ semꝑ actu occurrit ꝛ ope ꝓsequēda. Intētio. n. qñqꝫ ad virtutez necessarijssima est: vt fere oia q̄ circa laborante ꝑpillā gerā/tur solā: qñqꝫ aūt est moderate necessaria vt ex ea vel ab ea q̄ sunt faciēda. nō demū tñ ad eā oēm referri ptātē eoꝝ que gerēda sunt opꝫ. Et qñqꝫ est ita parū afferens in auxiliorꝫ intētiōe: vt ꝑp paruitatē lateat qñqꝫ ꝛ dimitti ꝛ fileri q̄si nō vlr exñtē ex vtilib⁹ intētiōibus. Dixit itaqꝫ Hal. x. ter. qñqꝫ egritudo curat ꝑ ea in qbus vel ex qbus in vtute manifeste accidit nocumentū aliqñ: ꝛ aliqñ iuuamentū. Tūc mōstrat ꝙ intētio ad virtutē est subtilis: qñqꝫ aūt neqꝫ proficuū ad eā: neqꝫ nocumentū ex his q̄ dispōnē restituūt factū fuerit: despicit tūc vt inutilis. In morbis itaqꝫ breuibus parua est intētio que est ad vtutē magna: vero in his q multoꝝ sunt dierū ꝛ magis qcūqꝫ sunt lōgiores: vtute itaqꝫ robusta exi/stēte: ꝛ in morbis breuibus maxime ad ipsam intētio sper/nit. Ea vō ente ibecilli sola ad ipsam remanet intētio omni alia neglecta ꝛ postposita. Medio vero mō se hñte nūc ad eā nūc ad morbū dirigat medic⁹ intētionē suā. ¶ Sic itaqꝫ vtutis in actu curatiuo diuersimode ꝓsideratio occurrit: cu ius ꝓsideratiōis diuersitas ꝑcipue ex octo pōt accipi rebus: primo ex seipsa vtute. i. ex suis fundamētis q̄ sunt: vt dixit Hal. xo ter. spūs mēbra carniformia: mēbra spermatica. Cū enim spūs in laborāte est multus nō facilis resolutionis ꝛ mēbra corporis sunt fortia: ꝛ ꝑncipal⁹ ꝑncipalia ꝛ nobilia tūc in tali corpe intētio q̄ ad vtutē est: est parua ꝛ debilis. ꝛ eꝫ cū spūs fuerit paucus ꝛ subtilis resolutōi ꝓnus ꝛ mem bra fuerint debilia pauci caloris innatiuintētio tūc ad vtutē est in vltimo fortitudinis ꝛ magnitudinis. Et cū medio mō se habuerint fundaméta virtutis: intētio ad eā fil⁹ medium tenebit ꝙtatis ꝛ magnitudinis. ¶ Scōo accipit ex suis instris tribus. s. nālibus. Cū. n. fuerit ꝓplexio radicalis vel acḡita cal'a: ꝛ habitudo carnosa densa non rara vel inter densitatē ꝛ raritatē media cū ꝓgrua vnitate tūc si corpus il/lud egrotat. egritudine cal'a: intētio q̄ ad virtutē parua erit. Significat. n. ꝙ virtus sit ꝓstās ꝛ corpus non resolubile ꝛ lapsus est paruus. Et si cū predictis adiuuerit etas ꝛ sex⁹: ꝛ vt q̄ patiens sit vir ꝛ iuuenis adhuc eius plus minuet in/tētio. Si vō ꝓplexio fuerit cal'a: ꝛ habitudo macra rara ꝛ corpus eius egrotet egritudine frigida: tūc intētio ad vir/tutē est magna: ꝛ adhuc maior erit si egrotās est puer ꝛ se/xus fuerit femineus: qꝛ significat ꝙ vtus non est robusta ꝛ corpus est resolubile ꝛ lapsus magnus. Simil⁹ quoqꝫ ꝛ in alijs sil'ē pōt sumi iudiciū. ¶ Tertio sumit⁹ a regimine ꝑteri to. Si. n. fuerit repletiuū multi sanguis ꝛ spūs generatiuū: tūc intētio ad virtutē parua erit. Si vō fuerit inanitiuum extremināe corpus exieiunijs laboribus vigilijs solicitudi nibus ꝛ similibus: tūc intētio ad virtutē est magna valde. ¶ Quarto sumit⁹ ex eūationibus ꝑteritis spōtaneis vel ar tificialibus qbuscūqꝫ potissime tñ ex coitu ꝛ flōmia ꝛ quo/uis sanguinis fluxu. Si. n. fortes ꝑcesserint eūationes intē/tio ad virtutē magna est. Si vero nō ꝑcesserint aut fuerint cōsuete ꝛ debiles nō prosternētes virtutē tūc intētio ad eā est debilis. ¶ Quinto sumit⁹ ex aere ꝛ ꝓstōnibus eius. Nā si fuerit excedētis caliditatis resoluētis spūm ꝛ calorē inna tū: tūc intētio ad virtutē ē magna. Si vō fuerit frigidus nō mortificās: sed phibēs resolutionē tūc intētio ad eā ē pua. ¶ Sexto sumitur a morbi essentia. Si. n. fuerit morbus li/quefactiuus cōsumptiuus: aut pestilētialis tūc intentio ad virtutē est magna valde. Si vō morbus fuerit mitis quie/tus: minoraſ in eo intentio q̄ est ad vtutē. ¶ Septimo su/mitur a longitudine ꝛ breuitate morbi. Si. n. fuerit breuis: intentio ad vtutē est debilis: ꝛ eꝫ si fuerit longus ꝑ lōgi/tudinē durationis pugne. ¶ Octauo sumit⁹ ab accidētibus dissolutiuis virtutis. Nā ipsis presentibus multis ꝛ forti/bus intentio ad virtutē est magna valde. ipsis vero absen/tibus parua: ꝛ pūtibus ipsis debilib⁹ ꝛ paucis mediocris erit. ¶ Cūqꝫ oia ꝑdicta portēdētia intētionē ad vtutē fore magna aut plura ex eis pūtia fuerint: tūc ipsa erit in vltio fortitudinis ꝛ magnitudinis. Cū vero oia aut plurima ex eis simul fuerint ꝑdictis ꝓria erit intētio ad virtutē in vlti/mo debilitatis ꝛ paruitatis. Ubi ergo virtutis exigit intē/tio ad ipsam oēs alie regulant. Oēs. n. alias spernit ꝛ deni grat. ¶ Similiter aūt ꝛ intētio q̄ ad morbū q̄ ꝓncipalior ē ꝛ potior post ꝑdictaꝫ diuersificat magnitudine ꝛ ꝙitate ꝛ mediocritate. ¶ Sumit⁹ aūt eius diuersitas a ꝓsideratione ꝑtis ex rerū. ¶ Prima est morbi magnitudo ꝛ periculo/sitas. Dixit Hal. quarto de inge. sani. maxime fuit studium Hippo. attendere intentionē que sumit⁹ a periculo morbi si morbus est fortissimus: aut molestissim⁹: nā nō solū in mor bo fortissimo plenitudine apparēte in tali morbo flōmia est necessaria: sed etiā non apparente plenitudine. Silr ꝛ alie eūones. ¶ Scōa est morbi ꝓprietas vel cōitas. Nā cū mor bus fuerit in aliquo mēbro per ꝓprietatez maior erit ad ipsum intētio: ꝛ si ecōtra minor: ꝛ exigaſ in hoc intētio alia q̄ est ad membrū: cuius cōitate morbus erit quecūqꝫ fuerit illa cōitas. maxime aūt si morbus in mēbro fuerit ꝓfluxū ab alio: tūc. n. intētio magna erit ad mēbrū mittēs. Et. n. in tali morbo ꝓius opꝫ ꝙidere mēbro mittēti nō debilitādo ipsius virtutē: sed ꝓfortādo. Et. n. vtplurimū mittētia sunt ꝓncipalia vel nobilia q̄ ꝓfortari debēt. nā membra fortia exñtia vel facta fortia ꝑ cōueniētes meat⁹ extra corpus su/pflua depellunt ꝛ non ad intra corpus: vel ad mēbra debi/lia vel forsitā per meatus occultos: debilia vero exñtia vel facta debilia oppositū faciunt. Scōo opꝫ prouidere mēbro recipiēti cū confortātibus ipsuꝫ ne qđ influit recipiat ꝛ re/ceptū non noceat. Inquit. n. Raſ. xo. ꝓti. Quoties supflui/tas inducitur de mēbro ad mēbrū. curetur mēbruꝫ de quo inducit ꝛ breuiter ꝓfortet membrū ad qđ inducit mā: ali/ter non reducet membrū ad suā dispōnē nālē vel non resti/tuet ad eam. ¶ Tertio ꝓsistit in cōpōne morbi. Maior. n. ē ad morbū cōpositū intētio q̄ ad simplicē: ꝛ maxime si id cū quo cōponit ꝓriā hēbit indicationē: aut saltē non ꝓcordez cū indicatōe morbi sive cā eius fuerit sive accñs. ¶ Quar/to sumitur ex aere maxime ꝛ que sequunt ipsum. si enī aer in qualitate sua cū qualitate morbi concordauerit: aut fue rit aer pestilentialis: tūc ad morbū intentio maxima erit ꝛ econtrario parua. ¶ Quinto sumit⁹ ex accidētibus ipsum sequētibus. Si enim magna fuerint: intētio ad morbū ma/gna erit: ꝛ econtrario: si fuerint debilia. ¶ Sexto sumit⁹ a conuenientia eius: ꝛ ōria cū rebus nālibus ꝛ nō nālibus. Et enim si differens fuerit in q̄litatibus a q̄litatibus illarū intentio ad morbū est magna: cū vero cum eis conuenerit in qualitatibus: intentio ad ipsum est parua: quia vt pa/tuit in sermone p̄cedenti: lapsus ad contrariū longe maior est q̄ lapsus ad simile. Cōsimiliter aūt ꝛ in oibus alijs indi cationibus diuersitas predicta assignari pōt. In omnibus enim ipsis contingens est indicationē tam paruaꝫ existere vt spernatur. Et quandoqꝫ tam grandē vt non solū coindi care: sed indicare videatur. ¶ Indicationē sumptā a virtu/te. Hal. super scōo regi. acu. vivificatiuā appellauit. Sum/ptam vero a morbo: curatiuā. Sumptā vero ab accidenti/bus morbi correctiuaꝫ vocauit: ꝛ que ab alijs sumitur par ticularibus: coadiuuatiuam.

Diuersi/tas intētio nis q̄ est ad mor/bū i actu curat. no ꝙsidera/tione sex rer⁹ sumi tur.

¶ De indicatiōe sumpta a causa morbi ꝛ accñte. Cap. liii.

INdicatio sumpta a causa est triplex si/cut est triplex cā a q̄ sumi pt s. primitiua asis ꝛ ꝓiuncta. An tñ a cā ꝑmitiua sumaſ indicatio curatiua: qdā dubitauerūt: ꝛ dixerūt tādē ꝙ cā ꝑmitiua: aut est talis in po⁸ nōdū actu morbū causans. Et tūc aut ipsa est de gñe rer⁹ q̄ nō necārio corpi approximāſ sic est morsus vipere ꝛ filia: ꝛ vt sic ab ipsa sumit⁹ indicatio curatiua: qm̄ q̄uis ipsa: vt sic

Indicatio curatiua ñ sumit a cā ꝓmitiua nisi dū est actu faciens morbum.

ptātē hēat ꝓducē morbū: ipsa tñ ē cā ꝓtingēs: z circa ꝓtingētia nō vſat ars. Aut est de gīe horꝝ q̄ necessario nr̄o ap/ꝓximāt corpi q̄lia sunt sex res nō nāles: z vt sic ab ipsa sumit indicatio curatiua: qm̄ cū talis cā sit parata producere morbū: z sit nēcio approximata corpi: cauēdū est ne ab ipsa ille morb⁹ eueniat. Et q̄ vt sic ista cā gerit vicē cāe añtis: z cāe añti debet ꝓuisio: ꝓuisr z isti ꝓuisio debet. Cū āt cā primitiua ē in actu faciēdi morbū sic isti cāe debet intētio vel idicatio curatiua: z rō hui⁹ est: q̄ hmōi cā posita ponit morbus z ea remota remouet. Nā ois effect⁹ hñs cām in actu ſm totū suū eē a cā illa dependet. Effimera. n. fcā a sole: sole ꝓdurāte ꝓdurat: z sole remoto remouet. Si aūt cā ꝓmitiua nō actu facit morbū: ſz fecit z amota est q̄ dī ab eis cā morbi p accñs: sic ēt ab ipsa nō sumit indicatio curatiua. Dixit n. Hal. 4° de ingenio sanitatis: q̄ a cā q̄ nō est pñs egritudini nō sumit indicatio curatiua. Nō. n. ē act⁹ medici nisi circa ea q̄ sunt in corpe z q̄ pata sunt venire. Dixit. n. Hal. i tegni. in his q̄ dependent a cā vnū est cōe ꝑceptū. i. abscindere p̄ cām. deinde venire ad ea q̄ iam fcā est egritudinē. In quo dcō illa dictio. deinde. nō denotat ordinē curatōis: cū nō sit hoc necessariū: cū egritudo q̄ dependet a cā remoueat ad remotionē sue cāe. Et iō denotat solū ordinē itētiōis z nō executiōis cure: z tñ ēt in casu pōt signare ordinē curatōis: z h cū cā ipsa effectū suū diu in corpe induxerit z ꝓseruauerit: vt exinde aliq̄ mala dispō innata foret in mēbris: aut si cum illa egritudine a cā dependēte eēt cōplicata aliq̄ mala dispō fcā. Et dixit H. 4° de inge. sa. q̄ a cā añte nō sumit indicatio curatiua: qm̄ ipsa nō est pñs egritudini q̄z facit vt si nā aliquos hūores malos p viā crisis ex corp⁹ expelleret q̄ in mēbro p q̄ trāseūt vulnus induxerint: tūc nulla indicatio sumit ab hūoribꝰ illis si oēs ex corp⁹ fuerint expulsi cū ipsi nō sint pñtes: ſz solū sumit a vulnere ab eis ōrelicto in mēbro imo ēt a cā añte. nō sumit indicatio curatiua supaliqua egritudine a b ea ꝓducta: q̄uis sit in corpe: dūmō illa egritudo amplius ab illa cā nō dependeat. Nā a cā nō sumit indicatio nisi inquātū ꝓducit morbū. aut ꝓductura ē nisi forte talle cā illa remanēs in corpe eēt cā augēs vel ꝓseruans illius egritudinis cām. ¶ Et idicatio q̄dē sumpta a cā q̄nq̄z est ꝓria ei q̄ indicat morb⁹: z q̄nq̄z ē ei filis. Et silr q̄nq̄z ē ꝓria ei q̄ indicat accñs: z q̄nq̄z ē simili⁊ ei. Dixt Hal. 12° ter. z scribit. 15° ꝓti. sic. Quotiens cū morbo fuerint accñtia z ipsa fuerint fortia valde ad ꝓterendū virtutē ꝓcede ad curā accñtiū z nō morbi: sed si ipsa fuerint debilia z non possint ꝓsternere virtutē ꝓcede ad curā morbi: nō accñtiū: q̄ tollēdo morbū tollis accñtia ei⁹. Dixit Halia. 8° practice. Sapiētes antiq dixerūt q̄ cū in morbido corpe accñs ꝓtigerit validū q̄ virtutē dissoluit: huic opꝝ magis ꝓriare q̄z morbis ēt si morbi augeāt cām: quēadmodū fit si defect⁹ virtutis. i. sincopis ꝓtingat in causone dam⁹ panē vino infusuꝫ ēt si febrē augeat. Et sicut facimus in colica frigida cū dolor fortis fit medicamē dātes dormitionē faciēs: ēt si colice auget cām. Et Hal. vbi. s. dixit. quoties in vlcerib⁹ intestinoꝝ q̄ sunt cū putrefactiōe est pūctio si ipsa intēsa fuerit indigebit facē christere cū adipe capr̄ino ceroto z silib⁹. Et hmōi res nō cōueniūt vlcerib⁹. imo mitigāt pūctionē z tradūt vtuti aliq̄ spaciū: vt nō dissoluat. Sed si punctio fuerit modica dēs ꝓcedere cū reb⁹ impediētib⁹ putrefactionē. Indicatio itaq̄z q̄ sumit ab accñte non sumit ab eo p se. dixit Hal. 12° ter. Accñtib⁹ intēdim⁹: aut q̄ vtutē debilitāt: vel q̄ morbos quoꝝ sunt accñtia augēt. Et q̄dā addūt: aut q̄ alteri⁹ morbi sunt cā: aut q̄ in seipsis sunt morbi. Oibus. n. dictis modis accñtia vertūt ad se curaz. Silr neq̄z a cā morbi p se sumit indicatio: ſz p accñs: q̄ nō nisi inquātū corpi est nociua: z h nō est nisi inq̄tū morbū facit q̄ nō seqtur ad aliud: ſz p se nocet corpi. Et iō inter res p̄ter nām solū a morbo p se sumit indicatio curatiua. ¶ Dixerūt q̄dā q̄ intētionū curatiuaꝝ alia dī ꝓma alia media: z alia vltima. Prima dī illa q̄ est cōi⁊ alijs duabus: z vltima dī q̄ est spāli⁊: z media q̄ medio mō se hz. U. g. in morbo febrili sicut in ipso triplex ē ꝓsideratio vna gīalis inquātū est morbus. Alia minus generalis inquātū est morb⁹ in cōplexiōe. Alia spālis inquantū est morbus cōplexiō alis calid⁹. Sic z circa febrē triplex est intētio curatiua. Una gīalis q̄ ē destructio morbi. Alia minus gīalis q̄ est alteratio male cōplexiōis. Et z³ spālis q̄ est infrigidatio. Et ista vltima est illa a q̄ fieri dz initiū curatiōis. Non. n. curat febris vt morbus est neq̄z vt est morb⁹ complexionalis: sed vt est mala ꝓplexio cal̄a. Et hoc voluit Hal. 3° de inge. sani. cū dixit. Scientia vltima significatiōis i. intensionis ipsius curationis est initium.

¶ De pluribus documentis que pertinent ad medicū in generali curatione. Cap. v.

Indicatio curatiua ñ sumit a cā q̄ non est pñs egritudini.

Indicatio nō sumit ab accidēte n: q̄z causa morbi p se: sed per accidēs.

IJctū est q̄ inuētio ꝓrij nō solū in potiōe: ſz z in alijs duob⁹ instr̄is inuestiganda est. Restat vt de ipsis ꝑticularibus locutio fiat instr̄is. Et q̄ reseruaui mihi de chirurgia log in sermone. 7°. z ibi ois eius explicabitur intētio. ideo de dieta z potiōe in hoc tractatu solū tractabo adaptādo post gīalē dictionē in eis curationi febrium: cui maxime insistere intēdo in hoc sermone. ¶ Sciēdo tamen ꝓius q̄ medicus ꝓpria z cōgrua approximatiōe dictorū instr̄oꝝ dz indicationes sumptas a rebus supradictis adinuicē cōparare: z siqdē ꝓcordes in indicādo eas inuenerit: hz illud illico ꝓseq dz. Si vō discordes: opꝝ vt intēdat ei q̄ potior est in indicādo. z supradictū est q̄ vbi vtus accipit necessitatē ipsa cūctis alijs venit ꝓponēda. ¶ Dixit. n. Gal. 9° ter. virt⁹ est dignior ceteris in custodiēda vita. Ait Raſ. 25° ꝓtiñ. dico si vis seq Hip. veraciter toto studio ꝓseruare debes virtutē: qm̄ Hippo. totū studiū in curis egritudinuz adhibebat ad cōseruādā virtutē: qm̄ q̄ virtus debilitatur nō erit iuuabilis cura. vt. s. dixit Gal. decimo tera. vtus in omnibus hz intētionē vnā q̄ est ipsius custodia. z. xj°. eius dē dixit. Virtutis indicatio sui ipsius indicat custodiā sicut egritudo interemptionē. Custodit aūt vtus p ꝓseruationē suoꝝ supradictoꝝ fundamētoꝝ. Et spūs q̄dē dixit Gal. ibi dē. cōseruat per respirationē z trāspirationē z per eā q̄ ex sanguine est euaporationē. i. insensibilē eūonē siue resolōné q̄ fit p poros custodit: z solida q̄dē mēbra per solidū cibuz z carniformia p ea q̄ media sunt solidoꝝ z humidoꝝ custodiunt. ¶ Fit aūt vtutis custodia dupl̄r: vno mō ſm primā rōnē. z hoc fit restaurādo deperditū: q̄ maxime ptinet ad instr̄m diete. Alio mō ſm scōaz rōnē: q̄ fit ꝓhibēdo ab ea oē z totū id q̄ alterare aut eūare substātiā eius pōt. Et hz hāc cōsiderationē pertinet custodia eius maxime instr̄o potionis z etiā chirurgie. Magna est. n. dignitas virtutis: z p̄mū omniū custodienda est hominibus vt non euacuetur substātia eius neq̄z alteret alteratiōe tāta vt approꝑinquet corruptiōi. Subdit tñ Hal. z iaz positū est supra q̄ intētio custodie virtutis semp est in sanis pmanēs: q̄ est in eis cuz ꝓsonātia omniū eoꝝ q̄ de eius indicāt cōseruatiōe. Sed in egris nō semp est pmanēs: imo aliq̄n in eis dimittit̄: quapp in egris opꝝ q̄dō ꝑualet scrutari. Dictū autē est in sermone ꝑcedēti fundamenta vtutis: z oēs res naturales z similia cōseruari. vt dixit Gal. idicatio sumpta a vtute sp de silius approximatione indicat: z silr z sumpta a cōplexione etate sexu z cōsuetudine. que. n. a cōsuetudine est indicatio: semp similiū est. letant. n. nature: semper in affluetudinibus sicut testificatus est Hip. in regi. acu. ¶ Et post virtutē intēdēdū est morbo q̄ indicat de sui remotiōe. q̄ vt supra patuit fit ꝓrio adequato. Dixit. n. Gal. 9° ter. nō sufficit inuenire infrigidātia cal̄a dispositionibus. z generalr ꝓria ꝓtrarijs sine cōpetēti mēsura: periculū. n. est deficiētes relinquere aliq̄s egritudinis reliquias: superexcedētes vero genus ꝓrij egritudinis pficere. Qui. n. amplius q̄z opꝝ infridat cal̄az egritudinē sanatiuā excedēs cōmoderationē operatur egritu/

dinē fridā. ḃ ät facē p̄ncipali⁹ ꝓuenit inſtr̄o potiōis. ¶ Ad hoc g̃ vt medic⁹ ſciat p̄dcā duo iſtr̄a ꝛgrue miniſtrare vtuti p̄ cū ad egrū vocat⁹ fuerit: dz ei⁹ näm, ꝛ deinde egritudinis ingrere näm. Dixit. n. Gal. in tegni. neceſſariū ē p⁹ ſcire eā q̄ p̄m näz eucraſiät: quo. n. ſcim⁹ q̄ztū ab eo qō ꝭz näm frigidus ē: aut calidius ſiccius: aut humidi⁹: aut qñ infrigidantes: aut calefaciētes ſiccātes: aut humectātes ceſſabim⁹ nō agnoſcētes cū modū ei⁹ q p̄m näz ē calitatis: friditatis: ſiccitatis: vel hūiditatis? Et dix̄. egritudis ēt eēntiā iueſtiga: qz ſic̄ opandi ſigñiones ab eēntia morbi ꝓſiderari oz: ſic ꝛ ſcia eoꝝ cū qb⁹ cura⁹ ōbeſ ab eadē eēntia ppēdi neče ē: nā. v. g. eēntia feb. oñdit q̄ nō niſi p friditatē: coꝝ⁹ in q̄ eſt ad tēperiē duci pōt: ſz q̄ztas febris: ꝛ nā corpis egrotātis docent eā q̄rere quoꝝ fridas quātitatiue caloꝛi febris cōueniat. Qui. n. febrē ſeu aliā egritudinē q̄ ſit ꝛ quāta ꝛ in q̄: ſeu q̄li corpe ſit ignoꝛauerit: non poterit artificialr medicari: nām igiē iſirmi ingrere oz noſcere ꝛ nālē ꝛ acq̄ſitā. Dixit. n. Auctoꝛ cōpēdij megategni: cęgd diximus: aut dicturi ſum⁹ de näli ꝓpꝛone: idē intelligēdū eſt de accñtali: q. n. venit i calz regionē eſtiuo tpe: ꝛ comedit ꝛ bibit calz: ꝛ vigilat ꝛ labozat ſub ſole: ꝛ coitu aſſueſcit: hūc dico: ꝛ ſi nō ſit näliter cōplexiōis calē: ꝛ ſicce acq̄rit tñ eaz. Et ſi in febrē inciderit vel aliū morbū: opz curari dieta ꝛ curari veluti ſi näliter cōplexiōis calide ꝛ ſicce foꝛet: ꝛ hāc noticiā hr̄e oz: vt ſciat q̄ztū a ſui nälitate ſeceſſerit. Si. n. hoc ſcieris iā errorē i curatiōe vitabis. Eſt. n. nälis ꝓpꝛo: ꝛ ſil⁹ acq̄ſita iudex ſui ꝛ ei⁹ q̄ p̄ter naturā. Naturalē itaq̄ ꝓpꝛonē ſcire ꝓcuret: ꝛ ſil⁹ ꝓſuetudinē. Cōſuetudinē. n. dix̄ Gal. antiq ſcire ſtuduerūt q̄ten⁹ p̄ eā ſcirēt ꝓpꝛietatē näe infirmoꝝ. Et ſubdit. 3° de inge. ſa. De melioꝛib⁹ reb⁹ eſt vt cognoſcas egritudinē. Si. n. medicinā p̄ morbū facere intēdis: oz vt morbi p⁹ tibi ſignificatio ſit. ¶ Et ſtudere ōbes cū ſolicitudine ꝛ pſcrutatiōe multa vt cognoſcas q̄ ſunt ꝓpꝛia accidētia cuiuſlibet egritudis ad hoc vt cognoſcas eā ꝛ diſtinguas eā ab aliis ſicut diſtinguit Socꝛtes a Platone p ꝓpꝛiā ei⁹ formā q̄ in alio nō exiſtit: ꝛ ſil⁹ ab oi alio hoie: ꝛ nobis dix̄ Gal. i cōgne egritudinū accidit ſil⁹ ei qō accidit nobis ſp̄i cognitiōe hoium: qz nos cito cognoſcimus illū qué multotiēs vidim⁹ cū ſtatiōe nr̄oꝝ ſenſuū ſup eū. Illū vo qué nō vidimus niſi ſemel: aut bis nō cognoſcim⁹ cū velocitate imo multotiēs moꝛamur moꝛa longa beſitātes: ꝛ cogitam⁹ qs eſt iſte. Et ſimiliter eſt diſpō in egritudinib⁹. Una queq̄. n. eaꝝ hz formā ꝓpꝛiā q̄z facile cognoſcit q eā multotiēs vidit: p̄cipue cū eſt ſingularis. Et poſt cognitionē accñtiū ꝓpꝛioꝝ egritudinis ꝓſidera. dixit Gal. in eo qō accidit p̄m in ipſa. ¶ Dz ēt medicus ꝓſiderare corpis cōpōnē ꝛ eius vnitatē: ꝛ marie ſtudere oz in ꝓſideratione cārū morbi. Dixit. n. Gal. Studiū eſt añ oia in cā morbi: qñ ꝑculdubio credēdū eſt nullū morbū ſanari poſſe cā ei⁹ ignota exñte ꝓſeruāte ip̄m. Si itaq̄ cāz ignoras qō curas? Et q p̄fectā medicinā dare voluerit: opz vt p̃tia cognoſcat ꝛ futura p̄uideat. Propterea dix̄ Serapiō. Ingre oēs cās ꝛ q̄ p̄ceſſerūt ꝛ q̄ ex eis ſunt future. Uñ ꝛ G. x° ter. ait. In ordinatiōe cure nō tñ p̃tia morbi opz te cōſiderare: ſz futura opz te p̄uidere: ne deteri⁹ ꝓtingat. Dixit hip. nec in aliq̄ egritudine te negligēter offeras: ſz tua intereſt oia diligēter ꝛ bñ ex p̄n° pſcrutari ꝛ attendere ſigna. Et Serap. dixit. Opz a p̄n° ſtatiz vt egritudini reſiſtas, anteq̄z vehemētiā mali attrahat aut debilitet vtutē ꝛ ip̄imat malitiā ꝓplexiōis. Dixit. n. Gal. ſi cognoſcaf mox vt initiuz ſumpſit egritudo augmētū dēpta mā q̄ cā ei⁹ eſt nullaten⁹ bēbit. Ea vo poſtpoſita aut difficulter curabīf: aut incurabilis efficiet. Bñ. n. dixit hipp. Cū cepit qs dolere regeſcē ſtatim remediū ē. Et bñ dcm̄ eſt. Principijs obſta: ſero medicina paraf. Cū mala per lōgas ꝓualuere moꝛas. Et iteꝝ. Neglecta ſolēt incēdia reſumere vires. Pctm̄. n. cū puū eſt q̄z factū magnū. Et melius q̄ñ ē in porta q̄z qñ intrauerit domū. ¶ Dixit Gal. 9° ter. vña nō obliui/

ſcaris vt poſſis p ea pticularia opari: ꝛ noli ſic ſtulti faciūt arbitrari vnicuiq̄ nāe: vnū ꝓuenire medicamē. Nō. n. medicina vñ fit hoi: ſed vnicuiq̄ indiuiduo eius. Jō dix̄ Gal. 2° catagenis ꝛ ſcribif a Rabi. i 3ª pticula. ipoſſibile ē tibi vnā hr̄e medicinā ad medelā oium coꝝpoꝝ: qz diuerſitas ꝓplonū coꝝpoꝝ ꝛ etatū diuerſas regrit medicinas: ꝛ pp hoc oz te hr̄e duas medicinas paratas: vnā fortiorē oib⁹ intrātib⁹ genus ei⁹: ꝛ aliā debiliorē: ꝛ ipſas iuxta neceſſitatē cū op⁹ fuerit imitare. ¶ Et nō putes q̄ corpus ſit in eadē rōp̄lone radicali qñ eſt egrū in q̄ anterius fuit. ait. n. Gal. 9° ter. non ē illud neče: pōt. n. corpus colericū radicalē cōplexionē im mutaſſe ex multo otio ꝛ qete ꝛ cibis frigidis ꝛ hūidis balneo dulci ꝛ multo ſomno ꝛ ſtatiōe in regiōe frigida ꝛ humida hyemis tpe: ꝛ in aere frigido ꝛ humido ꝛ ſic infirmari: ꝛ econtra. ¶ Et noli o medice ire poſt medicinas nouellas: qñ plurimū ꝓſueuerūt parare nouitates. Jngt G. pone mētē tuā in rebus q̄ apparēt tibi viſibilr ex opōnib⁹ eaꝝ. naz ſicut dixit Cato. Cognita iudicio ꝓſtāt: incognita caſu. Leuius eſt. n. vnuz cognoſcere q̄z multa. Ait. n. Gal. qñ potui curare cū ſimplicibus nō intēdi cū compoſitis: ꝛ qñ cū recepta breui nō intēdi cū longa: non pōt eſſe in multis vnū qō impedit alia virtute occulta tibi. Et qñq̄z pl⁹ opaf ſimplex q̄z ꝓpoſita medicina. Medicine. n. cōpoſite nō fuerūt inuēte niſi ꝓpter neceſſitatē q̄ dicef in ſermone de ꝓpoſitis medicinis. Ad p̄dcā bñ dixit Dama. in ſuis aphoꝛi. Medicaminū tibi pauca tenēda ſunt: ꝛ nō niſi ea quoꝝ iuuamento ſepius expertus ꝓſidere poſſis. Rex ēt ꝓpꝛietas dubia eſt. Eas. n. multi oliz experiētes arbitrati ſunt facere ꝓpꝛietatē: qō plerūq̄z faciebat nā. Toti⁹ eniz multitudinis notitia incōpꝛehēſibilis eſt: neq̄. n. ſi p ſingula voluerit ingrēdo oi ſcurrere multiplici diuerſitate ſenſuū diſtricti⁹ i nullo poteris fidē hr̄e. ¶ Et abſtine o medice infirmos ab oi re ledēte ſanos: ꝛ marie ab eis qbus ipſi ledi ꝓſueuerunt in ſanitate ſua. Ait. n. Hip. 2° regis acu. Oē qō ledit ſanos ledit egros. Et intellexit de eis q̄ ſunt cōia ſanis ꝛ egris iuuādo ꝛ nocēdo: nō aūt intellexit vūr: q̄dā. n. ledūt ſanos q̄ tñ egris cōcedunt. ¶ Et ſciat medic⁹ q̄ qñ auctoꝛes moꝛtalib⁹ morbis curā oꝛdināt blāditoriā oꝛdināt qō ſi ꝭz medicū pſeq̄ abſq̄ ptestatōe ſoleniter facta cōſanguineis infirmi: q̄ p̄miſſa p̄t curā pꝛoſeq̄ in bonoꝛē conſanguineoꝝ ꝛ infirmi cōſolatiōnē. Ait. n. G. xj° ter. Quāto meli⁹ eſt cū ſpe benigna facientē. ſ. medicū. qd. ſ. blāditoriā curā ꝛ periclitari. ſ. egrū q̄z ſine ſpe perire certiſſime. Et qnto de ingenio ſanitatis. dixit ſuſcipiūtur in cura ethici ꝛ ptiſici nō ſalutē amicis ꝛ parentibus ꝓmittēdū: ſed ſolū ad vite pꝛotelationē per dies menſes vel annos. Oꝛdinatur ēt cura in apoplia foꝛti: vt nō appareat ex pte medicinalis artis defectus. Jngt Theodoꝛ⁹ pſcianus. egrotos ſub plena iam deſperatiōe poſitos nō vt medicina iam medeat: ſed magis tm̄ amicoꝝ multitudine ꝛ ſolatio viſitamus. Quidam ēt miſericoꝛdia ꝛ pietate moti tales egros viſitant. Dixit Gal. octauo ter. Oportet medicū ſtudioſum ꝛ inueſtigabilē eſſe: bona ergo ꝛ recta icedūt via que verificant artem cum meditatione inueſtigatrice. ¶ Medicari autem ſm libꝛos abſq̄ perfecta rōne ꝛ ſoleꝛti ingenio moleſtū eſt. Ait. n. Gal. p̄. de iterioꝛibus plerūq̄z cauſa paſſionis ſignificationibus apta eſt nobis: plerunq̄z vero cauſam eius neq̄z facile neq̄z certa perpēdere valemus niſi cū ingenio qō eſt artificiale qō eſt inter certa ꝛ incerta: qz impoſſe eſt in oi morbo cām certificare. Si itaq̄z contingat o medice egritudinē: aut eius cauſam ignoꝛare attende qō dixit Gal. ꝛ ſcribitur, 25° conti. Ego nō pꝛoponebā audacter ſeq cūrā penitus in qua fuerit ſuſpitio: duz non cognoſcerē qō fuerit nocumentū ipſius ſi nō ꝓferret: aut ſi nō cumētū eius fuerit paruū. deinde operabar. iuxta illū modū: ꝛ ſi dubia erat cura ne ſit res inconueniēs ꝛ detrimētū iferat magnū. nolebā eā ſeq ꝛ ſi ſpē habuerim in iuuamēto ipſius ꝛ penes me fuerit carēs nocumēto penitus: aut non

Impoſſe ē vnā eſſe medicinā ad medelā oium coꝝpoꝝ.

Medicina expta laudabilioꝛ ē nō expta ꝛ ſimilr ſimplerq̄z cōpoſita.

Infirmi abſtinēdi ſūt a ledētibus ſanos.

Medicꝰ nō oz curare morbos moꝛtales ſine ptestatione.

Scōm libꝛos medicari abſq̄ pfecta rōne ꝛ ſoleꝛti ingenio moleſtum eſt. Quid faciendum ignoꝛata egritudine aut eiꝰ cauſa.

Predicē ſanitatē ꝛ egrē ꝛ cōcinnam ſanitatē ꝛ egritudinē ꝛ ſcia ſanitatē ꝛ egritudinē ꝛ quātā diſtā.

Neceſſitas ꝓpꝛia cuiuſlibet egritudinis cū ſo dicendis pleruncas ſūt vt iſta egritudo cognoſcat facile.

Medicꝰ marie ſtudere oz in ꝓſiderando ꝛ cōſiderare cāe cārā morbi.

fuerit magni nocumẽti. Et dixit p. de interioribus. ꝛ ponitur vbi. ē. Si dubiũ hẽs de dolore an sit ex calitate vel frigiditate: cura ipm cũ rebus calefaciẽtibus ꝛ infrigidãtib⁹ modice ꝛ si cõtulerint inueniſti significationẽ ꝛ seq̃ poteris in calefactiõe vel ifrigidatiõe id qõ fuerit opportunũ. Et ſi cura dicta peccat nocumentũ ipſarũ rex calefacientiũ vel infrigidantiũ modice non manifeſtabitur: quia erit paruum valde: vnde ſtude. Dixit Hal. ad ſciendũ cãm in veritate nullam ſequẽdo experientiã in ipſo morbo per res fortis caliditatis vel frigiditatis: quoniã ſi peccas nocebũt valde. Et hoc non accidit in rebus calefaciẽtibus vel infrigidãtibus modice. q̃ ſi accidit remouibile eſt cito. ait Raſ. ibidem. dico dolori calido nocebit res calida licet non fuerit perfecte caliditatis ad modũ olei in eriſipila. Et dixit in libro de inſtrumentis attributo Hal. quẽ puto. dixit Raſ. fuiſſe Ruffi. Hæc quoties habebant iudiciũ morbi dubiũ tradebãt curã fieri inter naturã ꝛ morbũ: quia natura potẽs ẽ ad ſanãdũ morbum toto poſſe. Ipſi etiã greci viderunt q̃ cura tradita inter naturã ꝛ morbum eſt melior cura facta abſq̃ conſcientia cauſe: quia dubia eſt q̃ non ſubueniat nature. verũtamen natura ſanat morbũ ꝛ eũ tollit niſi debilior fuerit eo ꝛ ei dominet morbus: quia nã non operatur id quod malũ ꝛ ꝛtrariũ eſt ei. Jõq̃ ſi fuerit dubiũ morborũ iudiciũ confortari põt: nã cum nutrimento conuenienti tm̃ remoto ab ea omni ſuſpecto conſilio in negocio morbi: ꝛ breuiter hoc ſequeretur niſi ſuſpectũ fuerit nutrimentũ ſuper naturã ꝛ morbũ. ¶ Dixit Halia. medicina ſic danda eſt: vt conferat ꝛ ſi non confert oportet vt noceat. Inquit Hal. Nullus dabit illud quod nullã afferat vtilitatẽ ꝛ nocumentum habeat magnũ. ¶ Dixit A. cũ aliquã egritudinẽ dubitaueris: an ſit calida: an ſit frigida ꝛ experiri volueris ad ea non experiaris cũ ſuperfluo. i. cũ intenſo in caliditate vel frigiditate. Et caue ne te decipiat impreſſio que erit accidentalis vt cũ additur aliquãdo dolor in materia calida per infrigidationẽ: propterea q̃ inſpiſſat materiã ꝛ poros: ꝛ ſic p̃hibet euaporationẽ materie: ꝛ ſic q̃ dolor addit exiſtimas q̃ mã ſit frigida. ꝛ erras. Itẽ accidit vt erres propter ſedationẽ doloris in mã calida ex calidis: q̃ per reſolutionem mãe quã aliq̃ faciunt calida ſedatur dolor: ꝛ ſic exiſtimas q̃ materia ſit frigida ꝛ ipſa eſt calida q̃ reſoluitur. q̃re conſidera tunc omnia alia ſigna. ¶ Et ſcias q̃ bene notãt gdã 5° affo. ſuper affo. Eſt aũt vt in tetano ꝛc. Q̃ remedia irregularia per accidens potentia iuuare per ſe autem multum potentia nocere non ſunt approximanda niſi in caſu quaſi deſperato ꝛ valde cogente.

¶ De his que impediunt curationem fieri. Cap. vj.

Curationem impedientia licet multa ſint ad vndeciꝫ reducta ſunt. ¶ Primũ eſt medici imperitia: inaduertẽtia: adulatio, pigritia: vel malitia. Et talis non adiutor nãe dicẽdus eſt: ſed potius inimicus homicida: ꝛ ſpiculatoribus deterior iudicãdus. ¶ Scõm eſt infirmi inobediẽtia. Nõ. n. eſt ſpes infirmo q̃ ex ſua egritudine qualeſcat q̃ virtutẽ medicinarũ ꝛ medici ꝓſiliũ vilipẽdit. ¶ Tertiũ eſt carentia miniſtror̃ idoneor̃ ꝛ aſtãtiuꝫ egro affabiliũ. Cũ. n. quiegro miniſtrant non fuerint medico obediẽtes ꝛ ſbi: ꝛ egro non dñi: ſed humiles ſeruitores aut non fuerint ei grati: ſed oneroſi. Aut fuerint famulãtes v̄bo non opere: nõ fidi ſed infidi nõ applaudẽtes ei: ſed obiurgãtes v̄bis vel geſtibus eũ irritãtes: aut non fuerint ſolliciti: ſed pigri. ¶ Quartũ eſt carentia medicinarũ ꝛ aliorũ extrinſecor̃ ad curã requiſitor̃: ſicut eſt dom⁹ inhabilitas cubiculi ꝛ aliar̃ ſupellectiliũ balnei ꝛ alior̃ etiã extrinſecorũ. Nã ſicut natura nõ põt ſine organis ꝛ inſtrõ ſuis nãlib⁹ operari. ita neq̃ medicus operabit ſine medicinalibus inſtris. ¶ Quintũ eſt p̃tia ꝓturbãtiũ ꝛ ꝛtriſtãtiũ infirmuꝫ ex rebus ciuilibus vel familiaribus vel q̃libet aliter extrinſecis. Nõ. n. dꝫ ſup infirmũ induci terror aut timor aut ꝓtriſtatio vel conturbatio aliq̃. ¶ Sextũ ẽ morbi venenoſitas ꝛ malitia eius vltimata vt ſit morbus venenoſus peſtilẽtialis. ¶ Septimũ eſt morbi diuturnitas ꝛ confirmatio ſicut eſt lepra inueterata ethica tabida. fiſtula antiq̃ta ꝛ artetica ꝓfirmata ꝛ ſimilia. ¶ Octauũ eſt morbi ꝓprietas ſiue ex diuerſis fuerit gñatus humoribus ſiue cãm habuerit curatiõi ſue aduerſantẽ vt aſclites ſiue accñs fuerit cũ eo ei oppoſitũ in curatione ſiue cũ eo fuerit cõplicatus morbus ꝓprie intẽtiõis curatiue ſicut cũ idropiſi febris. ¶ Nonũ eſt morbi furioſitas ꝛ acuitas ſicut aplia ſquinãtia tetanus ꝛ ſimiles: q̃ ſui acuitate ita velociter finẽ ſuũ attingũt vt non ſuperſit medico dies quo poſſit iuuare nãm. ¶ Decimũ eſt repugnãtia tpis ꝛ ſibi ſimiliũ curationi morbi ꝓpter intenſionẽ calitatis vt ſub cane: vel frigiditatis: ꝓp intẽſum. n. calorẽ reſoluitur virtus ꝛ q̃ ſubtile ẽ in mã ꝛ remanet groſſum lapidatũ: ꝛ ꝓp intẽſum frigus obtũditur calor nãlis ꝛ extinguit. mãerũ etiã reſolo. ꝓhibet. ¶ Undecimũ eſt diffidẽtia infirmi de ſeipſo aut de medico ꝛ medicinis ꝛ aliis circunſtãtibus ei. Cõfidẽtia. n. neceſſaria eſt q̃ animuꝫ infirmi corroboret ꝛ mentem in ſalute ſua figat per quã iam multi ſunt a mortis exempti periculo cito conualeſcentiã adepti. Propterea dixit Hippo. confortari mẽte in omni egritudine bonũ. Cõfidẽtia pertinet ad v̄tutẽ imaginatiuã fortiter imaginãtẽ ꝛ opinionẽ firmã ſibi facientem de re aliqua qõ certitudinaliter ſibi prodeſſe debeat. Ita q̃ confidẽtia ẽ aie rõnalis q̃dã affectio ex opinione ꝓcedẽs rei alicui⁹ deſiderati ꝓferentis vel ꝓfuture ſiue medicina ſiue exorciſma oio vel incãtatio q̃ plm̃ i egrotãtis ſalute ꝓferre v̄r: ſicut per ſemet experiẽtia demonſtrat. Uidemus. n. per ſepe patientes egritudinẽ grãdẽ deduci ad conualeſcentiã propter ſpẽ affectuoſe habitã in aliquo famoſo medico cũ diu expectat⁹ ei ſuperuenerit. Conſimiliter per orationẽ factã ab aliquo fideli ꝛ iuſto viro: ꝛ ꝓpter applicationẽ aliquor̃ caracterũ vel aliar̃ ſcripturar̃. Et propter potationẽ vel comeſtionẽ aliquorum medicinaliũ vel nõ medicinaliũ ꝛ alior̃ ſimiliũ affectualiter deſideratorꝫ: in q̃bus multi egroti iam apponunt intẽtionẽ ſuã q̃ cũ illa adepti fuerint liberantur. Ait n. plato. Cũ. mens humana rem aliquã quãuis nãliter non iuuãtẽ ſibi prodeſſe certificauerit ex ſola mẽtis intentione corpus re illa iuuatur: in tm̃ vt plerũq̃ viſum ſit plus operari cõfidentiã ad curationẽ q̃z medicinarũ approximationẽ: ſicut etiã expreſſe voluit. Ḡ. ſuper primo ꝓno. Et Aui. dixit operationẽ a ꝓfidentia dependentẽ efficacius curare egritudines q̃z id quod agit medicus cũ inſtris ſuis ꝛ medijs ſiue medicis. Et q̃ confidentia ſequit imaginationez: ideo ille magis ꝛ citius adipiſcitur effectũ eius q̃ fortionis imaginationis exiſtit: ꝛ firmius tenet ſuper re opationem ſuã. ¶ Q̃o aũt ꝓfidentia tã magnũ ꝛ ſic ſubitũ producat effectũ eſt q̃m̃ virtus rationalis habita imaginatione forti ꝛ opinione firma ſuper aliqua re profutura impat v̄tuti naturali: cuius eſt potius ꝫ morbũ bellare ꝛ v̄tus nãlis illius parẽs iperio mouet calidũ nãle ꝫ morbũ ꝛ cãm eius: ita vt cãm morbi ſenſibiliter depellat: ꝛ ſic morbũ abijciat: ꝛ fit vt eius effectus ſuauiter ꝛ mite proueniat: ꝛ nimirũ ſi ex confidẽtia procedat effectus realis in corpore cum imaginatio ſiue cogitatio quã ipſa ſequit ſit ex paſſiõib⁹ aie q̃bus frequẽter corpus immutat. Q̃ aũt inducit infirmũ in cõfidẽtiã rei alicuius eſt viſio vel ſepius auditio de illa re q̃ ſimilẽ vel maiorẽ effectũ opata fuerit ei quẽ deſiderat. ¶ Et medicus conari debet hanc confidentiam inducere in egrotũ omni modo eloquijs dulcibus aſſertionibus blandis promiſſionibus firmis ꝛ exemplorum que ſimili mõ in alios operatus fuerit fidelibus recitationibus. Similiter ꝛ exorciſta ſiue precantator debet ipſam promere ꝛ eã dignißimã cariſſimã reputare neq̃ ſubito debet in eam prorũpere: ſed lõga expectatiõe dꝫ affectionẽ egrotãtis accreſcere: ꝛ ſic credulum

dulū ꝑcātationi monstrare: sic. n. pagēte medico vel exorci/
sta aius audiētis egroti demulcef: dilataf ⁊ hilarescit. Et
cor eius violētia morbi ⁊ fortassis mortis timore ꝓstrictus
ꝓfortatū ampliaf ⁊ multū spūm concipit ⁊ multū ꝑ mēbra
diffundit quo totꝰ regitiua vtꝰ ꝓfortata ꝑ morbū insurgit
potēter. Nō ḡ exorcisma siue ꝑcātatio ꝑ se iducit salutis ef/
fectū: ꝫ pmagna egri ꝓfidētia meritis vel exorciste vel meri
tis eiꝰ in quo perficiē eger sospitatis sortiē effectū. Nō deri
deāt stulti exorcisma dicētes nil posse opari: nā sagitta ossi
vehemēter affixa ꝑcātatiōe sine dolore retrahif: lubrici occi
dunt: sanguis vndecūq; fluēs sistif: cācer mortificaf paro/
xismus expilēsie incātatione ⁊ noibus magoꝝ in aure pla
tis: aut sup se portatis cessare cogitur: dolor dētis mox tol/
lif, caractere ēt ⁊ carmīe dolor curaf renalis ⁊ anulo in di/
gito gestato. Aliq tñ dñt ꝙ ꝓfidētia dolor amputaf: qz per
eā spūs aialis sensitiuus ad cerebrū in quo talis fortis ima
ginatio fit reuocaf a mēbro in quo dolor ꝓsistit: vñ minus
sensibile reddif. Intētio ēt aie a loco doloris ad rē in q̄ con
fidit diuertif: ⁊ sic in mēbro illo dolor aut in totū tollif aut
multū minuif. Propter ꝑdcā dicūt nō eē denegādū eis qui
medicinas cū oꝛone dñica tribuūt vel alia humili ⁊ deuota
oratione. immo ⁊ simulare sic facere non inuanuꝫ fit: non
qz simulata oꝛo effectū hēat: ꝫ vt bonitate ꝓfidētie exhibi
ta perfectius opef. ¶ Cū ḡ eger de salute despat aut diffidit
aut ex sua imaginatiōe fortī: aut auditiōe vbi suspecti a me/
dico vel astātibꝰ platī: aut ex apta nūciatiōe mortis sibi a sa
cerdote vel alio fcā expauescēs timidꝰ ⁊ ꝓtristatꝰ intm intē
tionē suā ab illatis sibi auxilijs remouet vt ea nullatenꝰ nā
regulet. Cor ēt eiꝰ ita ꝓstringif vt reuocati a mēbris spūs in
corde cōculcentf ⁊ vires nāe pdunt: ita ꝙ aliqñ eger ad inte
ritū añ statutū tps deducaf. ¶ Cōfidētiā qdā reducunt ad
res q̄ extrinsece necessarie sunt ad curā ad quā capescendaꝫ
expedif: vt ergo per se assistant amici ⁊ consocij ⁊ coetanei
eius hortantes eum ⁊ bonā spē ei dantes medicū laudibus
exaltātes ⁊ auxilia eius: ⁊ si necessarium fuerit de inobediē
tia ipsum reprehendentes. Dixit Raſ. 15°. cōtinē. Eger de/
bet esse cum medico conueniens super morbum. i. curā mor
bi ⁊ hoc fit adhibito per medicum spontaneo studio ⁊ egri
appetitu malo relicto.

¶ De debito mō approximatiōis istrōꝝ medicine. Ca. vij.

T medicus ordinet ꝙ grue in curatōe
morborū sua medicina/
lia instra tria circa ipsa ꝓsiderare opz. s. eoꝝ q̄/
litatē eoꝝ q̄titatē ⁊ ipsoꝝ approximatiōis ho
rā. Vñ. A. exēplariter loquēs de instro potio/
nis, dixit primi 4ª. Medicatio cū medicinis tres hz regu/
las. vna est regula eligēdi eius q̄litatē. 2ª est regula eligēdi
ipsius quātitatē. ⁊ 3ª est regula eligēdi vel ordinādi suā ho
rā. Cuius silē intellexit in dieta ⁊ chirurgia. Dixit H. ꝙ ad
glauc. Cōpleē methodus curatiuus ꝑ q̄litatē ⁊ quātitatez
vniuscuiusq; auxilioꝝ ⁊ modū vsus eoꝝ: ⁊ ꝑ oim hoꝝ diffi
cillimū vī cognosci tps: ⁊ sic vñr eē quinq; ꝓsiderāda. s. q̄li/
tas quantitas modus vsus ⁊ tps. Tertio vō tegni eas ad
quas reduxit. s. ad q̄litatē ⁊ quātitatez. Ait. n. due sunt he
ꝓsiderationes circa salubre ⁊ egrū: q̄litas. s. ⁊ quātitas eius
qō offerē ⁊. n. tps velut alterū ad hoc ab his tertiū induce/
re in his q̄ dcā sunt cōtētū nō bñ dcm̄ est. Si. n. indiget cor/
pus tali ⁊ tāta ablatiōe maniᵐ ēt qm̄ ⁊ ꝑm tps opportunū
offerē: q̄re nō est tertiū genꝰ tps. Attn ad doctrinā clariorē
plerūq; tpe velut 3° vtimur ꝓpdictā cām. s. qz corpus neces/
sario est mutabile ⁊ mortale ⁊ alteraf ⁊ trāsmutaf succes/
sione tpis. Et hoc idē dici pōt de mō approximatiōis auxi/
lioꝝ: qm̄ si q̄le ⁊ q̄tū oꝛ offerē: manifestū est ꝙ ꝑm debitū
modū offertur tñ ad clariorē doctrinā auctores intellexe/
runt principiuꝫ per qō res potest operari actiue vel passi/
ue: qō principiū: vt i sermone ꝓcedente patuit est tripler. s.
mā rei ꝙ quā patif apta cōuerti nutrimētū ⁊ q̄litas prima
vel scōa: ⁊ forma specifica. ¶ Eligif autez debita q̄litas ex
ꝓsideratiōe in tribus generibus reꝝ supradictaꝝ. s. nālibꝰ
non nālibus ⁊ ꝑter nām. ¶ Dixit. n. Gal. xjº. terap. borū
vniuscuiusq; auxilioꝝ. s. triū instrōꝝ dictoꝝ q̄litatē ⁊ quā/
titatē inuenies. sup. ⁊ similiter debitā horā ⁊ debitū modū
approximationis. ¶ Quātitatē qdē ex q̄titate sbe virtu/
tis. ꝑm. n. ꝙ virtus est robusta vel imbecillis magis vel mi/
nus sic indicat de quātitate maiori ⁊ minori dictoꝝ instru/
mentoꝝ. Et. A. dixit. Opz vt obserues in oibus dispōnem
vtutis. vt. n. viderit medicus forte vtutē dimittere oz eā ꝑ/
liari si dñetur morbo cāe ⁊ accītibus eius minorādo dietā
s. stricte sumptā fortificādo potionē ⁊ chirurgicas opatio/
nes. Si vō vtus imbecillis sit nō tolerās neq; sufficiēs resi/
stere: oz medicus solicite intēdere circa eā in dieta addēdo
minorādo potionē. aut ad tps dimittēdo ⁊ differendo chi/
rurgicas opationes donec viuificef vtus. si vō vtus media
fuerit inter debilē ⁊ fortē mediocriter istīs vti oz. hinc die
ta sustētādo vtutē ⁊ inde potiōe ⁊ chirurgia morbo agēdo
depulsionē. ¶ Qualitatē vō ocōrū instrōꝝ. dixit Gal. inue
nies ex crasi. s. corpis cōplone nāli vel acqsita. A crasi. n. q̄
nūc est. s. statim ēt in sanitate opz in egritudine accipe indi/
cationē: ⁊ nō a diu ꝑteritate sic ēt ab etate q̄ nūc est ⁊ non ab
ea q̄ ꝑterijt indicatio sumēda est: ⁊ hinc deuenitur in cogni
tionē q̄litatis morbi a q̄ maxime sumif indicatio ō pūnci/
pio rei agētis ꝙ est q̄litas de quo dixerūt auctores ꝙ inge
niū curatiōis ab essentia morbi capit exordiū: si. n. ꝑ certo
morbū nō cognoueris q̄liter eū curare scire valebis: Quā/
obrē intētio medici semp eē oz in noscēdo morbum. ¶ Et
scias ꝙ a ꝓdictis gīibus reꝝ nō eq̄ sumif indicatio de q̄li/
tate ⁊ quātitate instrōꝝ. A reb⁹. n. nālibus ꝑncipaliʳ sumi/
tur indicatio sup q̄titate diete. Sup q̄titate potiōis ⁊ chi/
rurgie nō sumif idicatio pncipaliʳ ab ipsis nec se sol. imo
vt dixī H, nō nisi mediāte morbo: ⁊ reb⁹ ꝑter nām. A reb⁹
vō ꝑter nām sumif ꝑncipaliʳ indicatio sup q̄titate potiōis
⁊ chirurgie. sup q̄titate vō diete ab eis nō sumif ꝑncipaliʳ.
idicatio neq; p se sol. imo nō nisi mediāte vtute ⁊ reb⁹ nāli/
bus. Et itez a reb⁹ ꝑter nām sumif indicatio sup q̄litate in/
strōꝝ medicine. A reb⁹ aūt nālibus nōtimo nō nisi mediā/
te morbo. Ita ꝙ in eligēda instrōꝝ q̄litate indicatio sum/
pta a morbo ꝓualet indicationi sumpte a rebus nālibꝰ. De
tpe āt approximationis instrōꝝ quātū ad dietā ꝑncipaliʳ su
mif indicatio a reb⁹ naturalibꝰ. Nō. n. eligif hora cibatio/
nis ꝑncipaliʳ nisi in relatiōe ad vtutē. Quātū vō ad potio/
nē ⁊ chirurgiā pncipaliʳ indicatio sumif a morbo. vñ dixī
Gal. 9° tera. tps eoꝝ ex ipsis tpib⁹ egritudinis sumere opz.
Res vō nō naturales in indicādo sup q̄litate ⁊ quātitate ⁊
tēpore instrumentorū: q̄si medio mō se habēt inter res na/
turales ⁊ ꝑter naturā ꝑncipaliʳ tñ sup nullo illoꝝ indicant
neq; per se solas: sed solū ꝓut ꝓferunt ad res nāles vel pre/
ter naturā. Si oēs indicatiōes similes fuerint ⁊ concordes
vna spēs curationis efficitur. Si vero dissimiles extiterint
intētio ad maiora ⁊ molestiora ⁊ plura ducenda est: alia nō
pretermittendo. Dixit auctor compendij mega tegni. Com
para vnam significationem alteri in virtute ⁊ multitudine
vt opus tuum ordinatū sit: ꝑm q̄ ex significationibus tibi
videtur: aut cōmisceas in vna re aut in vno tēpore vnam ⁊
in alio aliam: ⁊ semper ad vtiliorem rendendū est. Et si alie
plures sint numero verbi gratia: inuestigatio febris est in/
frigidare ⁊ humectare: que vero ex etate ⁊ consuetudine ⁊
regione comprehense sunt multe sunt: sed tamē illa sola ma
gis omnibus his necessaria est: ⁊ maxime si febris a natu/
ra multū fuerit remota. magis. n. tunc studere opz in fien/
da illa sola q̄ ceteris. Attn sicut. ē. patuit intētio q̄ a virtu/
te ⁊ rebus nālibus ꝓualet ei q̄ a rebus ꝑter nām ⁊ rebus ēt
nō naturalibus sumif ⁊ maioris vigoris existit. Ipsis. n. exi
stētibus ꝓrijs equalr ei q̄ sumif a rebus nālibus est inherē
dū. Sublimioꝝ. n. intētionū oium. dixit Gal. sup ꝑ regimi/

Quātitas instrōꝝ medicine ex q̄titate vtutis mēsurat.

Qualitas instrōꝝ medicine ex crasi q̄ nunc est mēsurat.

nis acutoꝝ. Sumit a vtute ⁊ ab his in qb⁹ ipsa fundat cō/
plone cōpone. hūore. spū. ⁊ mēbris. Quicqd. n. idicet mor/
bus aut res nō nālis si illud ꝓhibeat aut nō ꝓsentiat vt⁹ ab
eo ē abstinēdū vt sup 1° regiminis acutoꝝ. dix̄ Hal. ⁊ iō dix̄
Aly. 3° tegni sup vbo. Est āt eufrasis ⁊c. min⁹ caplox ⁊ ma
gis victū inuētiōe cāꝝ curatiuaꝝ ē illud qō sumit ab egritu
dine. s. qt̄ū ad approximationē illaꝝ cāruꝫ: est. n. indicatio
sumpta a nā morbi velut debilis ⁊ despecta in cōparatione
ad eā q̄ sumit a virtute. Dixit Hal. x° terap. Si videris cām
morbi ⁊ virtutē eē eq̄les in intētione tua eq̄l⁹ opare si vero
diuersa indicauerint añ dia ad virtutē intēde nō negligēdo
alia. Et dixit. q̄to egritudo est diuturnior tāto pl⁹ virtuti ē
ĺistēdū. Dixit Haliab. 8ª practice: dico qm̄ medicātiū sapie
tes antiq ꝓmi in vnū ꝓsiliū totū dedere ꝓsiliū virtutis custo
diā excellētioꝝ eē q̄ morbi repulsionē cū sit in morbi mede
la intētio virtutē ꝓseruare: qm̄ nā sanat morbū ⁊ supat. vt
Hippo. testat: nām morbi curatricē esse: dico aūt nām virtu
tem corpus regitiuā. Cū. n. vtus valida est repulsioni suffi/
cit passiōis: ⁊ opera nō eget medici. Jdeoq̄ multi q medica/
mine minime vtunt a difficilibus sepius sananť morbis:
necesse ē tū medici adesse auxiliū nāe. Hac in habitudine q̄
morbū supet citi⁹ ⁊ facili⁹ ⁊ nociui repulsio adsit. Cuꝫ āt nā
eq̄lis est morbo vtuti medici op⁹ est auxilio: sinaūt nō erit
securitas q morbū vincat. At cū nā debilis est ⁊ passio ro/
busta. oīno nā medico indiget ⁊ necessitate. sinaūt egritudi
nis vel morbi nō est securitas. Jōq̄ expedit cū virtute inue
nerit debilē q medic⁹ in ea studeat tolerāda cū cibis ⁊ odo
ribus ēt si materiā augeāt morbi. Aiūt quoq̄: qm̄ i passiōe
patiētis virtus ē tāq̄ pecunie alicuius summa: ⁊ morbi cu/
ratio tāq̄ lucrū. Oportetq̄ medicū tāq̄ mercatorē eē q pe/
cunie fecit lucrū: vel saltē ipsam custodiat sumā. Assimilāt
insup vtutē peregrinatiōis stipēdijs: morbū peregrinatiōi.
⁊ patientē peregrinanti: ⁊ morbi statū ad quē ꝓponit ire
locū. Et quēadmodū peregrinās stipēdia q̄ necessaria sunt
computat vq̄ dū ad ꝓpositū attingat ne forte ante stipē/
dia deficiāt: qm̄ si contingeret periret. Sic cū virtus valida
est ⁊ morbo sufficit resistere vsq̄ ad statū eger nō perit cuꝫ
status sit fortior omnibus morbi tpibus: ideo expedit medi
cū totā ꝓferre diligentiā ne forte virtus succūbat ante mor
bi statū. Et Hal. dixit super 1° ꝓno. Egritudo est nāe sicut
pondus portatori. sed in portatore pōderis considerādū est
q̄tū est pōdus: ⁊ quāta ē vtus debētis illud portare ⁊ q̄tū
est spatiū vbi vel ad qō terminat delatio eius. Sil⁹ ꝓsiderā
do quātitatē egritudinis ⁊ q̄titatē vtutis ⁊ lōgitudinem ⁊
breuitatē morbi pōt medicus ꝑsumere de certa q̄titate die/
ter ⁊ de spe vel desperatione salutis egroti. Dixit itaq̄ Ha/
lia. regimē melius est si dubitatio indicit virtutis cuꝫ cibis
custodia ⁊ odoribus locūdis: ⁊ si morbū augeas. Si enim
roboretur virtus curare poteris ⁊ eūare ⁊ abstinētiā impe
rare. Si vo ceciderit nihil ꝓficies pascens: qm̄ non digeret
cibos nec suscipiet. Jndicatio aūt de quātitate qualitate ⁊
tpe approximationis auxiliox ipsox instrumentox a re nō
naturali sumpta ab ambabus alijs superatur. ¶ Dix̄ Hal.
sexto de ingenio sanitatis. Tria sunt in quibus ꝓsistit inge
nium curatiuū. Primū est intentionuꝫ curatiuarū cognitio
qbus mediātibus scimus quid in curatiōe sit fiēdū. Scōm
est cognitio cārum curatiuarū. i. medicinarū ⁊ vtutū ipsaꝝ
quibus mediātibus scimus cū qbus ⁊ qualibus impleāť
intentiones curatiue. Tertiū est cognitio debiti modi. sup.
⁊ tpis approximatiōis ipsaꝝ cārū curatiuarum: qbus me/
diantibus scimus qūo. sup. ⁊ qm̄ sit agendum.

¶ De dispositione virtutis. Cap. viij.

Quoniam virtus vt dictum est. Est per
se conseruatiua sanitatis: cū
per se sit depulsiua egritudinis q̄ dextro ocu/
lo medicus intueri debet. ⁊ ipsa conseruetur ⁊
augeatur instro diete ⁊ ipsum ēt est primū in/
strumentū cui medicus inniti debet. ideo de virtute ⁊ quo/
modo cōseruetur ⁊ augeatur in morbis per dietā deinceps
videndū est. ¶ Ante tm̄ oia videndus est qbus causis vtus
debilitet ⁊ q̄t sunt modi debilitatis eius ⁊ qbus signis co/
gnoscant vt his scitis act⁹ curationis sequat errore ꝑuar⁹.
Cū itaq̄ vtutē fortē in actu curatiuo sapientes dñi nō com
parāt eam ad id quod erat tēpore sanitatis. oīs. n. egrotās
debilis est respectu sui sani. Unde Hal. ꝓmo de crisi. Virt⁹
egri non est nisi debilior plurimū q̄ sit ꝑm dispōnem natu
ralē. ideo nō est pole vt sit stomachus in dispōne egritudis
fortior: neq̄ sil⁹ aliquod alioꝝ membroꝝ eo q est in dispo
sitione sanitatis. Sed cōparāt vtutē ad res ꝓter nām semp.
Ad res aūt non naturales tūc cōparāt eā q̄ sunt de nume
ro causaꝝ egrotatiuarū siue efficiētiū siue augētiū siue cu/
stodiētiū morbū. Qñ autē fuerint de nūero auxilioꝝ vtus
nō cōparat ad eas. ¶ Et Hal. qdē 1° regimis acu. sup vbo:
neq̄ medicoꝝ q̄spiā ⁊c. dix̄. Qō defectio vtutis est dupler
vna propria ⁊ vera ocā debilitas per resolutōez procedens
a vacuitate venarū ⁊ resolutōez fundamentoꝝ vtutis cuⁱ⁹
cā est oē quod corpus exterminat ex fame ieiunijs: ciboꝝ
⁊ potuꝫ abstinentia laboribus vigilijs eūonibus manife/
stis vel occultis quas adiuuat paucitas ⁊ subtilitas spūꝫ
⁊ humorum ⁊ porox corporis raritas. Alia est debilitas
ipropie ⁊ non vere dicta debilitas. Appellata debilitas ꝓ/
pter aggrauationē procedens a mala complexione morbi
acuitate accidentiū molestia ⁊ humoꝝ multitudine grauā
te naturā ⁊ suffocante calidum quod est innatum sicut am
plius patebit in sermone q̄rto q est de dispōnibus mēbroꝝ
spūalium. Pria debilitas est illa de qua intelligitur cū abso
lute proferť a qua propie sumit⁹ indicatio de refectiōe vtu
tis. Ab alia āt ꝓpie sumit⁹ idicatio ꝓria de inanitōe ⁊ cō/
ne. Sic itaq̄ ꝓma indicat vt in dieta fiat augmentū ⁊ in po
tiōe ⁊ chirugia remissio aut diuisio: ⁊ scōa indicat vt medi/
cus dietā diminuat ⁊ cū potōe ⁊ chirurgia procedat. ¶ Di
xerunt sapientes virtutis defectus duobus fit modis. s. ex
defectu nutrimenti: ⁊ ex mala complone pura vel materia/
li. Propterea dixit Auí. si inuenis virtutē deficientē sis oc/
cupatus in equando cōplexionē contrariā ⁊ reuiuifica vir/
tutē cū cibo: ⁊ sil⁹ dixit. 3. 16ª. de fluxu vētris. Si contingit
q virtus cadat tunc equa cōplexionē. nā fortitudo vtutis
insequtur tēperamentū complōnis. Et viuifica virtutē cum
exercitio quod ipse tolerat saltē fricatione. Nā ⁊ ipse dixit
xj° tertij de subito casu vtutis. Fricatio est ex eis q̄ viuificāt
calorē innatū. Et Hal. dixit. 7° terap. Defectum intelligo
qō auget malā complexionē q facit deficere vtutē. Augent
defectū quia vigor nature in tēperamento existit. Et qñq̄
ambo ꝑdicti duo modi defectionis virtutis simul in eodez
morbo reperiuntur: ⁊ tunc morbus difficilis est valde reg/
rens medicū prudentē q in eo cū bona existimatione proce
dat. ¶ Dixit Hippo. 2° regis acu. Neq̄ qspiā medicorum
mihi repertus est qui distinguat deficiētē ab acumine mor
bi a deficiente a defectu cibi ⁊ in hoc magnus est error.
Cū maior sit cibare deficientē ex acumine morbi: q̄z non ci
bare deficientē ex inanitione venaruꝫ. ⁊ fedū est. dixit Hal.
super dcō vbo Hippo. est medico nesciēti an debilitas sit ꝓ/
pter vacuitatē venarum: an ꝓpalias cās: quapropter inter
eas discernere studeat. ¶ Cōprehendet aūt medicus forti/
tudinē vtutis ⁊ eius imbecillitatē ex opibus eius. Et sicut
vtutes sunt tres: ⁊ vnaquēq̄ suā hz opationē: cōprehendet
vniuscuiusq̄ vtutis fortitudinē vel ōbilitatē ex bōitate pfe
ctiōe vel malitia ⁊ iperfectiōe opatiōis illi⁹ vtutis. v. g. vir/
tutis vitalis fortitudo vel debilitas cognoscit⁹ ex pulsib⁹: ⁊
nālis vtutis ex egōne ⁊ vrina ⁊ animalis virtutis ex sensibus
itrinsecis ⁊ extrinsecis ⁊ motibus corporeis. Cū. n. dictarū
vtutū opatiōes bñ ⁊ opetēter in infirmo fierēt oēs aut plu/
res ex eis: tūc virt⁹ illi⁹ dr̄ fortis seu attinere ad latus forti/
tudinis. Cuꝫ vero oēs aut plures ex eis male vel incōplete
fiunt tunc

fiunt tūc virtus illius: oꝛ debilis vel attinere ad latus debilitatis. Et cū mediocrit fiēt aut fiēt ex eis multe bōe ꝛ multe male: vel incōplete: tunc oꝛ ꝙ virtus mediū tꝫ inter fortitudinē ꝛ debilitatē. ¶ Fortitudo aūt dictaꝫ virtutū que magis attendit ꝛ fiꝛ debilitas est que est v̄tutis vitalis deinde nālis ꝛ vltimo aialis. In morbis tū mālibus maxime attēditur v̄tus nālis cuius est mām digerere ꝛ expellere. ¶ Diuersarum quoq; virtutū opationes qñq; oium oēs lese sunt ꝛ qñq; oēs: sed nō oiuꝫ ipsaꝫ v̄tutū: sed vnius eaꝫ aut duaꝫ. Et qñq; sunt lese opōnes plēs vnius aut duaꝫ v̄tutū ex eis. Et qñq; est lesio in paucis opōnib⁹ eaꝫ: aut vnius vel duaꝫ ex eis: ꝛ qñq; in vna opatione tū. Et qñq; lesio opatiōis v̄l oppionū est magna: ꝛ qñq; pua ꝛ qñq; mediocris. Et q̄ mediocris est aut est p̄ in medio aut attinet ad latus magnitudinis aut puitatis. Et ad qōcūq; latus attineat: hꝫ vere latitudinē magnā in qua plus vel minus appropinquat medio p̄ vel extremis. Ex huius latitudine magna cū neq; facilis neq; certa sit gradus v̄tutis cognitio. imo nō cōprehēsibilis nisi cōiectura ꝛ maxie in cōparatione ad morbū. Accidit frequēter vt discrepent de ea inter se medici dicētes q̄dam fortē competēter esse virtutē ꝛ par est egritudini. Alij p̄ fortē ꝛ morbū precellentē. Alij p̄ debilē ꝛ in resistēdo morbo imparē. Et q̄dam oñt eā fortē plus. Alij minus. Et fiꝛ alij debilē plus alij minus. Et inuenit̄ h̄ diuersitas inter medicos quidē ꝓbos ꝛ exptos parua. Apud impitos p̄ ꝛ inexptos magna. ¶ Dixit Gal. verā defectionē venaꝫ significat vacuitas que cōprehendi pōt visu ꝛ tactu. Et arteriaꝫ vacuitas p pulsum cōprehensa vacuū ꝛ sensibilē ꝛ cāpus exterminantiū antecessio: h̄. n. adiuuāt inanitiōis signa. Laulaꝫ p̄ resoluentiū ꝙuatio cū plenitudine venaꝫ ꝛ arteriaꝫ signāt defectionē non verā: ꝛ coadiuuāt ad h̄ plenitudinis cāe que precesserunt ꝛ eius sig⁹. ¶ Et scias. dixit Gal. sup lib. cibor: ꝛ ponit a Raby. in 3ª ptcula: ꝙ cuiuslibet mēbri fortis virtus trāsmittit ad mēbrum sibi ꝓximuꝫ de mebris debilibus: ꝛ sic fit in illo mēbro debili v̄tus quedam cōposita ex virtute sibi ꝓpria ꝛ v̄tute trāsmissa. Et laudabilis fortitudo v̄tutis semp est a tēperantia cōplexionis. Aliqñ tū reperit̄ alicuius v̄tutis fortitudo non laudabilis que proprie nō dꝫ dici fortitudo: sed potius egritudo: sicut aliqñ expulsiua fortificat̄ in nimio fluxu ad q̄ fortitudinē perseuerāte fluxu aliquando sequitur mors infirmi.

Signa dbilitatis ꝛ non ꝛ v̄tutis

Act⁹ dictādi p victū est triplex.

¶ De dieta per victum in generali. Cap. ix.

RECedens sermo mōstrauit quid sit dieta ꝛ quō circa cōgruā ordinationē sex rer̄ nāliuꝫ cōsistit ꝛ in h̄ loco quō habeāt ordinari ipse sex res nō nāles in actu curatiuo dicet̄. Et demū ad curā febriū ipsaꝫ cōgruitas reducet̄. Putauit tū incipiendū a dieta per cibū ꝛ potū: q; ad regimē per victū pl̄m nomen dicte ꝛ tit. ¶ Est aūt actus dictādi per victū triplex. Alius v̄lis ꝛ irregularis. Alius ptcularis qui pōt dici regularis. Et tertius est actus tētatiuus. ¶ Primus est ille quē cōcipit medicus in cibādo ꝛ potādo infirmū ei dēri a p̄n° sue egritudis vsq; ad finē eius vel saltē vsq; ad finē status ipsius. Cuius cōceptionē medicus facit ifirmi cōparādo v̄tutē ad statū egritudinis ꝑm eius ꝓpinqtatē ꝛ remotionē. Qui qdē act⁹ diuersificat̄ in mēte medici ꝑm lōgitudinez ꝛ breuitatē egritudinū. Aliud est. n. regimē per victuꝫ qō cōcipit medicus dēri egritudini terminature in 7°: ꝛ aliud terminature in 14° v̄l 20°. ꝛ sic de alijs. ¶ Scōs p̄ actus est ille quē medicus cōcipit egritudini dēri in dieb⁹ ꝛ horis occurrētibus. p̄. g. mane ꝛ vespe in decursu p̄ sua tpa v̄lia ꝛ ptcularia. Cuius cōceptionē medicus facit ex varia ꝑsideratiōe in ptcularib⁹ dispōnibus egro p̄ntial̄ supueniētibus ex cāis p̄mitiuis vel accēsitibus nouiter ip̄imētibus i corpus egroti. Potissime tū hūc actū medicus mēsurat ꝑm morbi lētescētiaꝫ vel acumen semp in relatiōe ad virtutē. Et ambos p̄dictos act⁹ innuit Gal. p̄ affo. in cōmē. affo. In poxīmis subtrahere opꝫ. Predictus tū actus ptcularis semp ab actu v̄lī diuersificatur: nec cū eo cōuenit: p̄cipue tū i morbis qui nō terminant̄ per crisim. Et eius diuersificatio qñq; est in additiōe ꝛ qñq; in diminutiōe in eodēmet morbo. Et qñq; semel vel paucis vicibus ꝛ qñq; multotiēs. Ut plurimuꝫ tū in acutis paucis diuersificat̄ vicibus: in cronicis vō multis. In morbis tū p crisim finituris medicus q̄ztū pōt conari dꝫ hunc ptcularē actū v̄lī actui adherere: vel saltē ab eo q̄ modicuꝫ deuiare. In alijs aūt morbis nō multū in h̄ curare hꝫ. ¶ Actus p̄o tētatiuus per victū si ambiguitas cadit ex pte v̄tutis semp dꝫ medicus attēdere ad addendū in victu ꝛ nunq̄ ad diminuendū: sicut. s. patuit p̄ Gal. 3° practice cū dixit. Si dubitatio incidat de roboꝛe v̄tutis ꝛ futuro statu custodia hēat de v̄tute ꝛc. Si p̄o ambiguitaꝫ cadit ex pte egritudinis medicus semp dꝫ ad diminutionē attendere. Dixit. n. Raſ. 16° contiñ. ex libꝛo signoꝝ. Quotiēs accidit febris in aliquo ꝛ nō cognoueris cuius spēi sit: attenuet̄ regimē dum trāseat dies q̄rtus. Et Aui. dixit 4ª p̄mi. Si ambigua sit tibi dispō egritudinis: tūc vt declines ad subtiliationez est melius q̄ vt declines ad additionē te obseruāte virtutē ꝛ tolerātiā. i. si virtus sufficit tolerare subtiliationē: vel dixit v̄tutē q̄ztuꝫ ad essentiā ꝛ tolerantiā ꝓ eos: qui q̄zuis sint v̄tutis fortis: tū cū hoc cū diminutiōe cibi stare nō p̄t: sicut sunt hi q̄ resoluunt̄ facilr. Subtiliatio. n. ois cū qua nō tolerat v̄tus: fꝫ cadit: deterioꝛ est ingrossatiōe. Cōis. n. intētio in dādo cibū sanis ꝛ egris est cōseruatio v̄tutis. Si aūt cuꝫ subtiliatione virtus remaneat tūc ipsa est melioꝛ. ¶ Et scias ꝙ regimen in regulari dieta p victū q̄ncq; incipit ingrossando ꝛ subtiliādo ꝓcedit: ꝛ q̄ncq; incipit subtiliando ꝛ ꝓcedit ingrossando ꝑm varias egritudinis dispositiones: vt ex dictis patebit. ¶ Nō. ꝙ dieta per victū duplex est. vna electa in q̄ nihil cōcurrit cibū dari ꝓhibens: sed solū ea cōcurrūt que cibū dari indicāt. ꝛ est illa que fit in corpibus sanis gra cōseruationis ꝛ in corpibus neutris cōualescētie gra resumptiōis. oꝛ aūt ista dieta cōseruās vel augēs v̄tutis robur. Alia est dieta per victū nēcia in qua cōcurrūt indicātia cibū dari simul cū ꝓhibētibus. Uerūtñ indicātia cibū dari excedūt ꝓhibētia ipsum. Et iuuamentuꝫ ex cibo ꝓueniēs maius est nocumēto datiōis eius: ꝛ ista dieta ꝓuenit corpibus egris ꝛ neutris decidētie. Dieta electe nō dꝫ exhiberi corpibus imundis. Dixit. n. Ipo. in affo. nō pura corpa q̄zto magis nutriētāto magis ledes. nēcia p̄o pōt ēt imūdis exhiberi corporibus. ipsa. n. est q̄ ab auctoꝛib⁹ in curis egritudinū annotat̄. Omne. n. regimē infirmoꝝ subtilius eē dꝫ regimine sanoꝝ: maxīe eius quo eger in sua sanitate solitus erat vesci: nō solum rōne cōseruationis aut ꝑseruationis. sed ēt rōne satisfaciendi appetitui suo seu delectationis gra. ¶ Antiqui solebant ifirmos subtilius dietare q̄z moderni faciūt: qui in cibando egros: amplius cōdescendūt firmātes se super affo. Ipo. In tenuibus dietis peccāt egrotātes: ideoq; magis ledunt̄: ꝛ in hoc bñ faciūt. Sicut. n. antiqtus quedā ex medicinis erāt vtiles ꝛ eligebant̄ a medicis que hodie a modernis sprete abijciunt̄ ꝛ reprobant̄ ꝓp impropoꝛtionē eaꝝ ad nām modernoꝝ. Ita ꝛ antiqs quedā dieta erat laudabilis vtilis ꝛ seruāda que hodie vitupabilis ꝛ inutilis repit̄: maxime cū sint moderni gule ꝛ luxui amplius dediti ꝛ fortas̄se a parētibus debiliores ꝓducti. Senescit enim ꝛ veteratscit megacosmus ꝛ microcosmus. Quapꝓ debent moderni medici dogmata medicoꝝ antiquoꝝ moderare tpa distinguentes. Dixit Zoar. q̄m vsi erant h̄: ꝛ hꝫ locū ꝛ rōnem vsus. Illum p̄o qui nō cōsuenit nō opꝫ hunc ordinē tenere amplius: ꝛ si subtilis illa antiquoꝝ dieta egro cōferat. Nostris tū tpibus medico nocet plerūq; ꝓp infamiā q̄z icurrit. Tenēt. n. moderni saltē nō medici ꝙ illa dicta sit cā ei⁹ qui moꝛit ꝛ nō cā salutis eius q̄ saluat. ¶ Notāt insup ꝙ dieta pōt dici talis actu vel po⁸. Actu sicut vī vinū est humidum

Notanda ē sinia raſ.

Dieta p victū ē duplex electa ꝛ necessaria.

Gꝛosius dietare q̄z antiq fa-ciebāt est laudabile

Dieta ꝑt dici talis actu vel potentia.

ꝛ panis siccus: sicut locutus fuit Ipo. in affo. facilius est re
pleri potu q̄ cibo. Potentia aūt aliquid dr̄ tale dupliciter.
Uno modo passiue: qñ. s. est tale aliqd qđ est aptū pati sic a
corpore nr̄o qđ conuertit in ipsum nihil agendo: sic isto mō
dr̄ aliqs cibus humidus qr est aptus reponere carnē humi
dam patiendo ab ipso mēbro humido nihil agēs in ipsum.
Alio mō actiue: ꝛ est illud qđ est aptū cōuerti in tale mēbrū
alterādo ipsuz cū in eius substām mutat. ℞. g. Lactuca dr̄ po⁹
humida: qr apta est reponere partē carnis humidā per suā
qualitatē alteratiuā: ꝛ qr nata est in sanguinē humidū trās
mutari qui sanguis est mēbri humectatiuus. ꝛ isto mō illud
appellat po⁹ humidū qđ pōt facere mēbrū humidū nō exi
stens hūidū: vel qđ potēs est facere vel pmanere aliqđ cor
pus tale. ℞. g. Aliqua dieta vocat colica: qr est faciens cor
pus esse colericū qđ nō erat vel pmanere colericū aliqđ cor
pus tale. vñ si aliqđ corpus colericū est factū per viā resolo
nis vel exiccationis melicū. tūc dieta frigida refrenādo ca
liditatē resoluentez ꝛ exiccantē facit illud corpus pmanere
colicū: ꝛ dicet dieta colica ꝛ pfitr̄ de alijs. Et dicūt. sicut in
mera cōseruatione sanoꝝ dieta dz esse mere cibalis remota
ab oī qualitate medicinali. Ita in dieta morboꝝ ꝛ preseruā
tiua dieta dz esse medicinalis. hoc est q̄ dz fieri per cibos
medicinales habentes virtutes ꝓprias cōplexionibus mor
borum qui curantur ꝛ lapsuum qui preseruantur.

¶ De dieta idicatiōibus sumptis a rebus nālibus. Ca. x.

Amplius patuit q̄ pp virtutē cibus est dādus:
ꝛ pp morbū patebit cibū esse ꝓhiben
dū. Dixit Hal. in cōmen. affo. Contēplari autē
opz ꝛc. Ut virtus nutriat ꝛ nō morbus dietā
tur infirmi. Et Aui. dixit ꝑ⁹ quarti. Luz intel
lexeris q̄ nisi ad virtutē intēderet non daret cibus. ꝛ iterū
dixit. Scias q̄ nisi esset illud qđ ptinet virtuti ,eēt magis ne
cessariū: vt subtiliaret regimen vltia subtiliatiōe. sed virtus
nō suffert illud ꝛ deficit. ꝛ cū deficit virtus nō valet curatio.
Curās. n. sicut sciuisti est virtus ꝛ nō medicus. sed medicus
facit puenire instrā ad virtutē. quapp est q̄ virtute ꝛ morbo
summe indicātibus plus attēdit virtuti. Summa. n. indica
tio ad virtutē que est dieta sanoꝝ remittit plus summā indi
cationē sumptā a morbo que est nihil dare q̄ eō. ¶ Et die
ta quidē tenuis: q̄uis egris noceat ex pte. s. virtute debili
tando per viā resolōnis: cōfert tñ eis ex alia pte. s. inq̄tum
virtus multo nō onerata cibo pt vacare morbo ꝛ cāis eius
ꝛ accidētibus faciēdo maius iuuamentū q̄ sit nocumentuz
qđ ex ea resultat. Et enim q̄uis dieta tenuis noceat sanis:
non tñ sequit q̄ noceat semp egris. Nam ista ꝓpositio. qđ
nocet sanis: nocet egris: verificat dispōnibus equalr̄ indicā
tibus in vtroq̄. Nunc aūt dieta tenuis nocet sanis virtute
idicāte de maiori oblatiōe nō pñte aliquo indicāte oppom.
In multis aūt egris morbus indicat de tenui dieta. ꝛ vtus
ēt hoc cōsentit cū pro tūc vltra eā non fit regrens cū vltimo
conatu vacet: destructioni morbi ꝛ inimici sui: ꝛ eo maxime
qr egritudinis tpe mēbra infecta sunt cōplone mala: ꝛ q̄ñq̄
corrupta mā q̄re non multū appetūt. Calor insup nālis non
sic agit cōsumendo humidū radicale: sicut in sanis: q̄re neq̄
cibus in egris exgrit tantus: sicut in sanis. ¶ Dicūt virtute
ente debili in seipsa ꝛ non pp infestationez morbi plus pec
cant dietā subtiliātes: sicut virtute existēte debili nō in seip
sa. sed pp infestationē morbi plus peccāt ingrossantes. ¶ Et
dicūt. si pctm̄ cōmitti dz in vna sola cibatione: maius est pec
catū ingrossationis q̄ subtiliatiōis: ꝛ fitr̄ in paucis cibatio
nibus. Si ℞ in oibus vel saltē pluribus ꝛ i eaꝝ vnaquaq̄
singulariter regimē subtiliaret maius esset pctm̄ q̄ si in oi
bus vel pluribus ingrossaret. ¶ Et dicūt. qūocūq̄ virtus
sit debilis siue per resolōnez siue per aggrauationē indicat
de parua dietatiōe cibi: verūtñ diuersimode. naz que est de
bilis per aggrauationē indicat dari de cibo parū ꝛ raro. Et
debilis per resolōnem parū ꝛ sepe. ¶ Et dicūt. si virtus cō
iungit cū dispōne indicāte de ablatione cibi aut saltē de mi
noratione: tūc minus est dandū de cibo tali virtuti enti for
ti. q̄ ei enti debili: qr magis pōt tolerare sine cibo q̄ debi
lis. Si. n. cibus est subtrahēdus securius subtrahit a vir
tute forti q̄ a debili. Si ℞ virtus cōiungit cū dispōne in
dicante de cibi exhibitione: tunc plus est exhibendū ei enti
forti q̄ debili: qr plus pōt digerere ꝛ cōmutare. Quidaz tñ
in hoc casu dicunt q̄ plus ꝓuenit forti in vna cibatione: sed
debili plus in pluribus. ¶ Propter cōplexionez aūt sumit
indicatio de ordinatione diete ꝑm q̄ ipsa est habilis vel iha
bilis ad tolerandū ieiuniū. Et. n. que est facilioris tolerātie
absq̄ cibo de diete minutione coindicat: ꝛ q̄ est difficilioris
tolerātie de additione. ꝛ q̄ medio mō se hz de mediocritate,
Et tu qdem iā sciuisti in sermone p̄ce. qđ cōplo humida ie
iuniū tolerat magis q̄ sicca: ꝛ frigida q̄ calda: ꝛ frida ꝛ hu
mida q̄ calda ꝛ sicca. Dixit Auer. colli. 7°. Qui hñt cōplo
nes calas ꝛ siccas pauci ex eis sustinēt famē. ꝛ maxie i egri
tudinibus sibi cōsimilibus ꝛ tpibus calis eo q̄ qñ talibus pa
ti famē facimus feb. eoꝝ ad icēsiuas declinare facimus: q̄
uis debiles existāt in radice: vl ad ethicā. qr in cōplonibus
silibus multiplicant q̄litates male sui nā: ꝛ maxie qñ eis fa
mē sustinere facimus multiplicant in eis ꝛ adurunt humo
res. Calidis itaq̄ ꝛ siccis ꝓplonib⁹ nil nocibilius est q̄ ab
stinētia. ¶ Cōplo insup idicat de q̄litate diete: qñ cū sit res
nālis idicat de sui cōseruatiōe per sīlia. ¶ A cōpone ēt cor
poris sumit indicatio de dieta. Dixit. n. Hal. ciboꝝ podera
tio ꝑm corpis figurā. i. cōpōnē vel habitudinē sic est. vt si q̄
dē corpus raꝝ fiat hūc a cibo minime arcendū iudicamus.
si ℞ spissum corpus egrotātis inspexeris cibū huic minue
re oportere iudicamus. ¶ Indicat ēt corpis cōpō de q̄litate
modi sbe cibi. Nam raritas texture corpis de cibi grossitie
indicat: spissitudo ℞ de subtilitate. ¶ Spūs ēt dispō in die
tando cōsiderāda est. ꝛ. n. si paucus rarus subtilis in corpe
fuerit idicat vtutē sine cibo stare nō posse. Grossus ℞ spūs
spissus ꝛ multus vtutez cū diminutione cibi stare posse de
monstrat. ¶ Mēbra ēt pcipue ꝓncipalia: ꝛ quecūq̄ opōné
faciūt ꝓ toto in ꝓsideratiōe ad dietandū veniūt. Dixit Hal.
in li. de tpibus egritudinū. ꝛ ponit a Rabi i. 8. pti. Opz nos
inquirere statū virtutū trium principioꝝ. s. cordis cerebri ꝛ
epatis: qđ potius est ꝛ melius. deinde statū mēbrorum ha
bentiū exitum ab illis arteriarū. s. neruoꝝ ꝛ venaruz. ꝛ po
stea statum mēbrorū alioꝝ: ꝛ manu tenere hos status sicut
sunt. Et dixit. 13° terap. Solum intētio de custodiēdo robo
re particule patiētis tibi sit cōis in oibus particulis quarū
opatio talis est: vt toti corpori vtilis existat. Et dixit ibidē.
¶ A patiēte particula sumēda est indicatio. alia eniz ꝛ alia
dieta ꝑm patiētes particulas variat. Flegmonāte nāq̄ ali
qua extremitatuz dieta vnā solam indicationē accipit. s. qđ
tot ꝛ talia offerri opz: quot ꝛ qualia digerunt facillime: sed
nihil differt siue ordeū siue ptisanam siue aliud cibariorum
dederis. Flegmonante vero epe vel stomaco diligentissima
dieta opus est. opa enim eoꝝ vniuerso corpori est cōis: ꝛ nō
bene digesto cibo: aut non bene significato oibus aialibus
mēbris maximū nocumentū aduenit. Et dixi in. xj. restrin
gens sermonē ad feb. Roboris digestiuoꝝ organoꝝ stoma
ci. s. ꝛ epatis: nō parua sollicitudo est hīda in febribus. naz
in oibus febribus multā oportet facere ꝓuidentiā digestio
nis cibo ꝝ. Si enim neq̄ ꝑm ventrem digeratur cibus neq̄
sanguis efficiatur ꝑm epar quale in fame patimur penuria
escarum ieiunare coacti tale quid cōtingat animalis parti
culis oibus. non enim ex his que transglutiunt: sed ex his
que digerunt in stomaco ꝛ epate exhibitio cibi est toti cor
pori. Indigestiones itaq̄ ꝑm ventrē ꝛ ꝑm epar cibariorum
fe. augēt ꝛ acriora operant cacochima. Et auctor cōpendij.
xj. megategni dixit. Actione stōi ꝛ epis nō deficiēte pmanet
corpus sine nocumēto. Preterea aliqñ in stō p̄ sui defectiōe
corrupte la cibo ꝝ accidit. vñ cogit vt vomit⁹ eos expellat

Dieta cantē pta a cōplone.

Dieta cantē pta a cōplone.

Dieta cantē pta a spō nibus.

Dieta cantē pta a mā bris.

Ubi ēt idi gētia nō opz labo rare.

Dieta tenuis no cet ex vna parte ꝛ ex alia ꝓfert

Dieta idi catiōe sū pta a vir tute.

que quum vomitu eijciunt secum aliqs cibus vel chimus digestus excludit. consequit ergo vt corpus nō solū qō habiturum erat nutrimēto careat. vex etiam retēta z habita amittat: quo facto defectio corpori necessario accidit. z ex digōnis corruptione in stō necesse est: vt digō in epe corrūpatur. vñ fit cā augmentādi z acuēdi febrē. Sanguis. n. corrupta epatis cōplone z digone corrūpit. Opz ergo in oi febre studiū in digerēdo cibuz poni: qō nō pōt fieri nisi suum instrm ꝓfortet. Nō tñ quocūqz nobili mēbro lesō: opz equaliter dietare: sed lz in vno subtili? z i alio grossius. Dixit. n. Hal. xj°. tera. in toracе z in mēbris in eo cōtentis nō sicut in stō z epe. opz subtillissime dietare. nā in illis qdez cibus digerit z piculuz est hūtibus flonē in eis nō bene digeri cibū z augeri flonez. Ad thoracē aūt tñ puenit eoꝝ que sunt digesta q̄ztū sufficiens est ipsi soli q̄ nutrit̄ gricule. ¶ Mēbra insup cū fuerint multi sensus z p̄cipue stōus de datione cibi indicāt: z eō si sensus fuerint obtusi. Stomacus ēt maxime cū viget in eo appetitus ad cibū de additiōe in cibo idicat: si ℞o dciecti fuerit appetitus de diminutiōe. ¶ humores ēt corpis in ordinatiōe diete ꝓsideratione p̄bent. Sanguis. n. cū fuerit bonus plimus signāt vtutē cū diminutiōe cibi stare posse: paucus ℞o vel malus eō°. ¶ Flegma quoqz nāle vel dulce z benignū in sanguinē ꝑuertibile si multū ex eo in corpe fuerit ꝓhibitionē cibi indicat z h̄ pluſqz sanguis: vt nā circa ipsius vacet digōnez. vñ ait Ipo. 2° re. acu. Quoꝝ flā eis maxime oñat si ieiunant ꝑ cōsuetudinē suā leuius ferunt: q̄re semel in die comedere p̄ter vsum facile sustinēt. Et dixit. in 4° eiusdē in febre hyemali. i. de humoribus fridis flāticis filibus nāe hyemis patientē custodire in fame: opz .i. opz pmittere eū famē pati. Q, si multuz z incorrigibile z in sanguinē cōuerti nō aptum flā fuerit de diminutione cibi portēdit: non tñ sicut p̄dictū. ¶ Colera ēt si multa fuerit in corpore: aut si multū ex ea ad os fluxerit stōi: de exhibitiōe cibi indicat refrenātis colere furiā z acumē z ab eius lesione stōm defendētis. Unde Ipo. vbi. s. ait quoꝝ sup superiora corporis colera vincēs fuerit tolerare sine cibo est molestius: qō est q? colera vincit sup formā eoꝝ z stomacū eorū velociter. Et notanter dixit Ipo. sup superiora corporis: vt ostēderet q colera vincat z ascēdat ad supiora stomaci. naz si descēdit ad inferiora corporis z stōi nō est sic molestuz: tñ de cibi exhibitione ēt indicat quoniā semp quos vincit colera virtus nō est fortis. Dixit enim Hal. nō ꝓtingit corpus colericum calidū z siccum sufficiēter febriens robustuz esse virtutibus. ¶ In qbus etiā corporibus abūdans est melā indicatur de dieta media inter flegmaticos z colericos.

¶ Sexus ēt de ordinatiōe diete indicat. patiēs. n. si femina fuerit maiorē cibi diminutionē tolerat: vir ℞o minorē: z ois q̄zto aiosior tāto plus cibo indigere signāt. Qui ℞o pusillanimis est z mulierbris cū cibi diminutione facil̄ tolerat.

¶ Etas insup de diete ordinatiōe idicat. Dixit Ipo. in affo. Senes facillime ferūt ieiuniū. 2° cōsistētes: minus ℞o pueri. horū ℞o oium minus maxie infantes tolerāt ieiunium. Dixit. n. Hal. in cōmen. q per senes intellexit p̄mos senes. decrepiti. n. nō facile ferunt ieiuniū. Dixit Hal. super primo regi. acu. virtus in pueris debilitat̄ fortiter z velociter pp multitudinē eius qō expirat z resolui? ex corporibus eoꝝ: substantia. n. eoꝝ est leuis: z humiditas eoꝝ resolubilis. Et dixit in cōmen. p̄dicti affo. q iter iuuenes z pueros alia est etas que est sicut media inter eas. Et Auí. p̄ª quarti dixit: senes. s. decrepiti z debiles. s. per resolutionē z ifantes sunt de genere eoꝝ qui nō tolerant famē: sed de primis senibus sunt qui sunt vehementis tolerātie famis: z sequuntur eos adolescentes. i. iuuenes z ꝓpie hūtes solida mēbra spissa z amplas venas nō pp caliditatem ampliantē: sed pp plenitudinē. per amplas. n. intellexit plenas z in aere frigido degētes: z p̄cipue si sint largi potus. s. vini z vsi fuerint regimie grosso ante. De cāis aut̄ facilitatis z difficultatis tolerātie ieiunij ſm etates z alia plene patuit in sermone precedenti.

¶ Dixit Aū. 7°. colli. gñaliter cōsideranda est cōsuetudo: qm̄ qui cōsueti sunt comedere ter in die nō pñt subtilitatem magnā sustinere regiminis. Cōsuetudo. n. nō paruam p̄bet indicationē in ordināda dieta. Ipsa. n. in dietando plurimū est obseruanda. Dixit Alm̄. cōsuetudines obseruare: z ſm eas icedere opz nisi pessime sint. z ba. dixit. extimatio ciborum ſm cōsuetudinem h̄ est. intuendū est. n. si fuerit infirmo in consuetudine in sanitate sua ciboꝝ copia: z hunc nō opz ꝓhibere a cibis ēt si morbi nō expectat nā. si. n. ꝓhibueris illi cibos virtus dissoluit̄ z perit. Q, si ciboruz illi cōsueta est paucitas omni mō arcendū aut subtiliter reficiendū. Si enim huic grossiora appones virtus nō retinebit: sed grauata debilitabit̄ ēt si morbus nō sit acutus: z sicut in q̄ztitate cōtinua cibi cōsuetudo est seruāda. sil̄r etiā z in q̄ztitate discreta. vt inferius clare patebit. Regimine itaqz vñ z regulari a cōsuetudine minime deuiandū est. Regimine tñ particulari z coacto frequēter cōsuetudinē p̄terire opz z p̄cipue in q̄ztitate discreta cibationis frequēter pluries de cibo dandū est si virtus exegerit aut rarius z paucioribus vicibus si accidēs aggrauās virtutē supuenerit. Sil̄r z in hora cibationis frequēter a cōsuetudine deuiare. opz licet hora sit. 3ª qua prandere cōsueuerit: si poxisimus illa hora inuadat nō est tunc dandus cibus. Inspiciendū igitur est: z si quidē cōsuetudo minus indicet in dādo cibū q̄z aliud in ꝓhibēdo: tūc cōsuetudo p̄termittenda est. vt pz de intētione Ipo. in affo. his qui in circuitibus exacuunt nihil dare ēt si appetat eger pp cōsuetudinē in illa hora: neqz cogere aliqd dare per medicū: dato q̄ sit hora cōsueta: z eger nō appetat sed auferre ex appositis añ. s. tpe sanitatis: vel ante. s. tpe getis: vel ex cōsuetudine: vel. s. auferre ex appositis añ. q. d. si eger cibū assumpsisset ante. s. poxisinū per indebitū tps: auferre opz illud in poxisimis. s. per vomitū illud educendo. Si tñ a cōsuetudine deuiari opz pp aliquā cām non subito: sed paulatim z cū gradatione hoc fieri opz sicut dixit Ipo. p̄mo reg. acu. gradare eū qui semel ꝓsueuit recipere ad bis recipiendū si vides qō indigeat additione z ēt qm̄ si sine gradatione pmutatio facta fuerit inde magnū sequit̄ nocumētum. sicut ibidē Ipo. dixit. ¶ Dixit Hal. z ponit. 5° cōti. da egro qō appetit modice: lz fuerit nociuū qm̄ si prohibeb̄ inducet̄ in eo maior appetitus nisi comederit de eo magnam q̄ztitatē z supabūdās erit nocumentū. Sed si dederis illud ei in q̄ztitate cōpetēti z mitigāti ipsum appetitum nō nocebit magnifice: vt ita patebit in affo. paruz deterior cibus z potus ꝛc̄. ¶ Dixit Raß. xvj°. contiñ. Habētes corpora inflata repleta z colorē plūbeum z nō calefiunt qñ fricantur nō indigent nutrimento quotiēs febrem patiunt. qm̄ in eis sunt abundātes humores crudi. Sed illi quoꝝ oculi erunt concaui z celeriter desiccat̄ cutis z caliditas illoꝝ fuerit mordens indigēt qualibet hora nutriri paulatim cū nutrimento humectatiuo. ¶ Cum dixit Hal. 9° terapen. q signi ficationes diete a cōplexione sunt sumende non a febre siue alio morbo: intellexit per hoc q indicationes variādi dietam a varia cōplexione z alijs rebus nālibus infirmoꝝ sumunt z nō a febre vel alio morbo: q? in morbo indicatione sumpta vna tm̄ datur dieta: sed p̄o varietate rerum naturaliū: z aliqñ etiam non naturaliū diuersificatur dieta.

¶ De dieta indicatiōe sumpta a rebus nō nālibus. La. xj.

Dieta indicatione sumpta a rebus nō nālibus z eis annexis ēt diuersimode variatur. Diuersa. n. dieta danda cōsideraf ſm diuersa tpa anni. Inquit Ipo. in affo. Estate z autūno cibos grauissime ferūt patientes: hyeme vero facillime. vere. secundo idest medio modo.

¶ Dixit Hal. i cōmē. affo. z qbus semel aut bis ꝛc̄. In estate cibus multotiēs est dādus: lz pauc?: multotiēs: q? vt? eo indiget pp sepissimā dissol'onē: paꝝ ℞o pp vtutis defectū ad

Dieta idicatiōe sūpta a cōsuetudie.

Dieta idicatiōe sūpta ab estate.

Debet cibi partitio fieri i plēs vices.

digerendū multū. Et Auic. dixit. ꝑ⁸ 4ⁱ. Estas ꝓpter resolonez quā facit in corpibus indiget cibationis additiōe z sparsione: exponūt quidā z pro. i. vt voluerit Aui. ꝙ nō addat q̄ztitas ꝓtinua: sed discreta: requit. n. estas vt dicūt cibi pritionē debere fieri in plēs vices. qr vtus resoluta nō sufficit digere re qō multū est semel. Et qr resolo in estate est p sparsionez siue sepationē. i. in multas ptita tpis pticulas: vt sit q̄si cōtinua. iō opz ꝙ cābiū sit sile pp sparsionē quasi cōtinuū vt restauratio resoloni rñdeat. Et ꝟ talis restauratio fiet si frequens sit cibi exhibitio. Dicūt tñ. ꝙ nō sic oz esse frequens qō scōs cibus ꝑᵐ impedire possit: sed discrete cū debita spatij intermissione fiat. sic. n. quasi cōtinua in mēbra fiet delatio nutrimēti. Et dicūt hoc nō soluz in ordinatione diete pp estatē attendendū fore: sed summopere etiā in quocūqz regimine partiēte cibum ad plures vices obseruandum esse.

Dieta idē cantōe sūpta ab hyeme.

¶ In hyeme dixit Gal. in ꝓdicto cōmen. multus z paulatim. i. paucis vicibus cibus est dādus: multus qdē pp virtutis fortitudinē ad digerendū ipsum. paulatim ẋo ꝓpraz dissoloné que nō sepissime indiget refectiōe. Et Aui. dixit. in hyeme ex hoc estatis se hz res: qñ pp paruitatē resolonis eius que nō fit frequēter z q̄si cōtinue: sicut vicibus dispartito. Et qr in hyeme vtus est fortis si dederint multū cābiū subito. i. multū cibū in vna vice erit vtus tolerans ipsum z fortis ad expulsionē eius in mēbra z nō ad multiplicandū mām morbi. Et dixit Gal. in cōmen. affo. vētres ⁊c. qō nisi in hyeme corpus cibo fruat copioso vincet qd in id ptinēs frigore z extrorsuz icidēte: z p inspirationē attracto z infrigidabit ei cibo⁹ digō z sanguis benigni gnatio z nutricatio ptiū aialis z superfluitatū cūatio. si ẋo q̄to⁹ dñari pōt cibario⁹ fruat his copiose: ex his augebit. s. calor nālis z spūs z sic digō z oia q̄cunqz dura sunt bñ gnant circa aial z resistet bñ neqz patiet a frigore hyemis.

Quare in hyeme mlt̄ exhibemus cibū

¶ Due ergo sunt cāe exhibitionis multi cibi in hyeme: vna est multitudo calitatis innate q̄ nisi multus daret cibus emarcesceret z minoraret: sicut mult⁹ ignis si nō apponerent ei ligna multa. 2ª cā est multa frigiditas exterior q̄ indicat calorē innatū debere refocillari ne ab ea extinguat: vt ptiat aūt cibus in estate ad multas vices coadiuuat appetitus deiectio q̄ a⁰ʳ est estate q̄z hyeme: qua cibū multū in vice sumere nequeunt.

¶ Quidā aūt querūt in quo dictoꝝ duoꝝ tpoz̄ sūma hue q̄ztitas cibi. ẋ. g. vnius diei oz esse maior. Et dicunt. ꝙ. A. ꝑ⁸ 4ⁱ in vbis adductis supius vī velle. ꝙ tota sūma cibi oz esse maior in estate q̄z hyeme. Dixit. n. estas pp suā cibatiōnē indiget additione cibatiōis z sepatione: z in eo qō dixit. additiōe locutus est q̄ztū ad q̄ztitatē cōtinuā cibi: z nō q̄ztū ad numerū cibationū pp illud qō imediate subdit z sepatione: vñ subdit nā vtus nō sufficit ad digerendū id qō multuz est semel: z nō dixit. qō multū est: sed adiūxit semel: vt soluz multitudinē cibi videat ꝓhibere in vnica cibatione: nō aūt in plūbus. Altñ dicunt. ꝙ siqs vult subtilr indagare mentē Ipo. in affo. vētres ⁊c. videbit ꝙ ipsi volūt ꝙ cibus oīno sit amplior exhibēdus in hyeme q̄z in estate. Et dicūt ꝙ absolute loquēdo Aui. noluit ꝙ estas indigeat additiōe in cibo pluscz̄z hyems: sed voluit assignare cām: q̄re opz ptiri cibuz in estate z dare modicū in vice z sepe. Et est. ꝙ in estate hō indiget maiori cibi q̄ztitate q̄z posset recipe in vna vice z sepe: q̄re oportuit ꝙ partiat. Estas ergo idiget additiōe in cibo qdē pluscz̄z hyems: sed pluscz̄z semel posset dari: z iō sepatione eius indiget. Quidā tñ dicūt in estate egris plus de cibo dādū esse: sanis aūt plus hyeme.

Dieta idē cantōe sūpta ab autūno.

¶ Et dixit Gal. vbi. s. in cōmen. ꝙ autūnus morbo de corruptiōe similat. z febri citātes isto tpe sepissima indiget laudabilis cibi refectiōe. Ideo vtute ente forti mult⁹ cibus: z multotiēs erit dādus.

Propter duo autūnus ē malus.

In vtute vō defecta multotiēs: sed parū. Dixit Aui. Autūnus est tps malū pp duo. s. z qr vtus debilitat in ipso q̄re indicat vt def cibus. z qr in eo mā mala multiplicat que indicat: vt cibus abscindat: z iō opz vt subtiliet in eo inter constantiā virtutis z sepationē māe: vt. s. def virtuti q̄tū est necessariū z nō vltra ne multiplicet mā mala: z spargere paulatim est melius in eo. i. frequēter dare z parū in vice. Cum aūt debilitas virtutis cū mā corrupta est cōiuncta medicus in sua dieta ꝓcedere oz cū bona extimatione an plus sit attendendū defectioni virtutis an plus corruptioni materie. Dicunt dieta autūni quasi media esse oz inter dietā estatis: z dietā hyemis. nō enim ita frequēter cibus est dādus vt in estate: neqz ita paucus sicut in hyeme: neqz tñ dandū est sicut in hyeme in vice neqz ita parū: vt in estate. si tamē bene cōsiderātur cause qbus regulatur dicta dieta autūni plus declinare debet ad latus diete estatis q̄z hyemis.

Dieta cantōe ꝓpa ab hyeme.

¶ Dixit Gal. vbi. s. ver assimilat morbo plenitudinis: qm chimi in hyeme multiplicati dissoluunt ꝑ totū corpus fluētes: vñ in ẋe dietandū est sicut in morbo de plenitudine. ita ꝙ si vtus est fortis parū cibi dat raro: qr lōgis interuallis: qr q̄si idē est iudiciū sicut de dieta hyemis in dādo multū z raro. nisi foret. ꝙ ver cū plenitudine cōplicat que idicat de cibi minoratiōe: z maxie in medio veris z in fine ipsius. ita ꝙ tūc tota summa cibi minuēda est a summa cibi hyemis z ꝓncipij veris. Aui. nō fecit mentionē de dieta veris: qr reliquit eā notā ex his que dixerat de dieta hyemis z estatis: cū teneat ver mediuz inter illa tpa. ppea dixit Ipo. ẋe scōo.

¶ Dicūt ꝙ hyeme z estate indicatio de dieta plus sumit a virtute ꝑm ꝙ plus vel minus patit de resolone. In autūno ẋo sumit indicatio a vtute z a mā cōparationē faciēdo inter eas. in ẋe aūt qr virtus est fortis sumit indicatio a mā.

¶ Amplius in ordināda dieta ꝑm tpa ꝓsiderādus est ordo successionis tēpoꝝ. nā sicut ꝑnᵐ vnius tpis in suis dispōnibus similat fini tpis ꝓcedētis: z finis vnius ꝑn⁰ tpis sequētis. Silr dieta ꝓncipij vnius diete finis alterius sitari oz: z eō dicunt. intellexerūt auctores ꝓdicta de cibo tñ: nō de potu: cū estate z autūno potus oz esse amplior. q̄z hyeme z ve. z intellexerūt ꝓdicta regulr z in vtitate corpoꝝ nō omniū. nā in quoz̄dā particularitate ꝓdicta nō hñt veritatē ꝓcipue quoꝝ calor nālis a frigiditate vincit hyemis z estatis calore vigorat. Et silr in eis quoꝝ corpa pp aliquā dispōnē occultā vel manifestā in aliquo vel in aligbus dictoꝝ tēporum nō ꝓportionant in fortitudine vel debilitate suaꝝ virtutū a dispōne ipsius tpis vel ipsoꝝ tempoꝝ. Quedā. n. corpora fortiora degūt estate q̄z hyeme z quedā autūno q̄z vere vl aliquo alioꝝ tēpoꝝ. Hoꝝ. n. corpoꝝ dieta a dicta dieta supra ꝑm dispōnes tempoꝝ diuersificari oz dādo plus de cibo z rarius: eo tpe quo minus digerunt: q̄uis dispō tpis illius de ex hoc indicet.

¶ Et rursus itellexerūt auctores dictam ꝓdictā ꝑm dispōnes tempoꝝ anni seruandā fore: si tempora ipsa suā seruabūt naturam: q̄z si non seruauerint dieta tunc ordinanda est ꝑm constitutionem aeris tunc existētis.

Dieta cantōe ꝓpa a ordinatiōe rarū.

¶ Simile iudiciū sumit de dietādo a regionibus z sitibus terrarū. i. dispōnibus domoꝝ z camerarū ꝑm ꝓportionem quā hñt in nāis suis ad nās tempoꝝ anni. z. n. dieta regionū septētrionaliū filis esse oz diete hyemis: z meridionaliū diete estatis. Orientaliū diete veris: z occidētaliū diete autūni. dieta quoqz terraꝝ vicinarū mari silatur diete estatis z regionū meridionaliū. Et q̄ site sunt in mōtanis diete hyemis similat. Et que in planiciebus site sunt z vallibus similant veri: si libere sint a paludibus z stagnis z aggregationibus aquaꝝ. Si vero libere nō fuerint ab illis: dieta in illis silabitur diete autūni pp debilitatē virtutū habitantiū eas. z multiplicationē māe male: z ꝑm hāc ꝓportionez variat dieta penes dispōnes ventoꝝ perflantiū loca z ꝑm dispōnē ꝑticularis habitationis vl camere.

¶ Et bñ Aue. 7° colliget. diuersificauit regimē per dietā diuersitate climatū cū dixit: ꝙ subtilius regimen in climate suo est aqua ordei z mica panis lota cū aqua calida ad quantitatem duaꝝ. 3. vel triuz. z hoc qñ virtus fuerit mediocris z etas iuuentutis z egritudo fuerit de illis quibus status est propinquus.

Sed regimen antiquorum subtilius erat.s. nihil dare per hebdam vnã.z qñ volebant ingrossare dabãt aquã mellis solũ:sed hoc ferre non pñt illi qui sunt nri climatis pp complexionẽ aeris z cõsuetudinẽ:sed in climatibus illoꝝ corpora bñt minorẽ resolonẽ. z cũ hoc bibunt vinũ z comedunt carnes porcinas q̃ sunt pũ nutrimẽti. Amplius vnaquęq; regionũ:imo z vnaquęq; terraꝝ bz modũ ppriuz dietę ex cõsuetudine acqsitũ:vel pp aliã disponẽ ei cõgruuz quẽ medicũ scire z obseruare opz. ¶ Accñtia quoq; aie in ordinatione dietę indicationẽ pstant. Cibus.n.dãdus nõ est egris aio eoꝝ ente fortiter alterato nisi alteratiõis mora supfluat: sed eligẽda est hora cibationis cũ aia egri fuerit fm meliorem dispõnẽ alacris z gaudẽs:nisi gaudiũ fuerit exuberãs pniciosum in quo cibũ dari cõuenit ad spũs intus reuocationez. Dicẽt aũt in sermone 4° qui est de mẽbris spiritualibus.quomodo in vnoquoq; anime accidẽte dietandũ sit. ¶ Motus aũt z quies in ordinatione dietę cõsiderationez pbet tam z ante egritudinẽ cõsueti: q̃z ẽt qui ipsis tpe egritudinis adsunt. Et enim corpus multũ vsum exercitio aut balneo resolutiuo multũ cibi regulariter postulat:si tñ virtus sit fortis:raro dari dz:si vero debilis parũ z frequẽter z fm q̃ corpus iminẽte egritudine exercitari pót tãto plus addi in cibo aut minus indicaẽ z econuerso. Corpus otio z quieti deditum parum de cibo z raro requirit. z quanto quieti plus attinet tanto minus de cibo dandum est.

Dieta idi catiõe sũpta a motu z gete.

¶ Consimiliter quoq; z artes in dietãdo auxiliũ prestant. Ars enim ad resoluendũ corpus faciẽs vt fabrilis z cribanaria de additione cibi indicat.z ecõtra qui ad pbitionẽ vel diminutionẽ resolutionis facit:vt ars fulonuz z in aqs frigidis fit z qui corpis quiete sua exercẽt corpa: vt studentes iuriste faciũt. de cibi diminutiõe indicat. Et vlr ois qui victũ suũ viribꝰ nãciscit corpis cibi additionẽ exigit z eẽ.

Dieta idi catiõe sũpta ab exercitio.

¶ Somnus quoq; z vigilia in ordinatione dietę indicant. Et enim plurimi vñ somno z in egritudine diutius dormiẽtes indicant de dieta simili dietę viuentium ociose. Sed tñ non ita parũ istis nec ita raro sicut illis dandũ est. Qui vero vigilijs pluribus vacant: dieta exercitantium regendi sunt.non tñ tantum nec ita frequenter sicut illis est dandũ.

Dieta idi catiõe sũpta a somno z vigilia.

¶ Cibus quoq; z potus in dietando indicationẽ pstat fm cõsiderationẽ in substãtia sua quãtitate z qualitate facilita te digõnis z penetrationis z eius difficultate putrescibilita te vel eius ẽrio hora exhibitiõis eius z ordine:z cibi simul cum potu pmixtione. Et.n.cibus grosse subę multe q̃ztitatis bñs qualitatẽ simbolã q̃litati morbi difficilis digõnis: z difficilis penetrationis putrescere aptus nã vel artificio de sui pbitiõe indicat. z marie si hora z ordine incõgruis aut potui male pmixtus exhibitus fuerit.Dixit Auic.pmi tertia,Omnis res que sanguinez aquositate implet ebullit in corpore sicut succus fructuũ. Et licet tũc iuuet siue iuuare videatur: tñ ad putrefactionem parat. Et dixit:illud qõ sanguinem humore implet crudo:z cucumer silr operatur. nã licet infrigideꝛ:ad putrefactionem tamen parat.contrarius vero cibus contrarium operatur.

Dieta idi catiõe sũpta ab ingestione z repletiõe.

¶ Similiter quoq; inanitio z repletio in regulando dieta beneficium prestat. In dietãdo.n. corpore ptñ regimẽ atq; pñs magnam medico pbet vtilitatem.si.n. corpus vsuz fuerit regimine repletiuo per assumptionẽ ciboꝝ multi nutrimenti z crudi:aut dimissionẽ euacuatione cõsueta z siliuz cibi diminutione vel pbitione indigere signatur. Uentre etiam ex tunc pleno cibo pterito z intestinis fecibus cibus non est sumendus: sed ipsis euacuatis z mũdis. z ecõtra si eger passus fuerit ieiuniũ aut visus fuerit cibis paucis vel pauci nutrimẽti z subtilis:euacuationes quoq; tolerauerit ex coitu vel fluxu sanguinis vel alijs cibo indigere signaẽ. Et gñaliter regimen repletiuũ z impinguatiuuz quodcũq; fuerit cibi diminutionẽ signat. Regimen ẽrio attenuatiuum corpus exterminãs ecõtrario cibi indicat additionem.

¶ De dieta indicatiõe sumpta a rebus pter nãm. Ca.xij.

Dieta idicatiõe sũpta a morboꝝ eoꝝ ẽ mãlis vel nõ materialis.

Orbus quoq; sup dietatione plm idicat z fm ipsuz regulatio diete multi plr variaẽ. Et pmo fm morbi essentiã.nã morbus si imãlis fuerit ampliorez cõsentit cibi dationẽ.mãlis vero tenuẽ magis.Dixit.n.Hal.3° practice. Ex eẽntia morbi variaẽ regimen:qñ morbus mãlis est:qui cibũ pbibet. Nã vt dixit.A.p⁸ 4¹. Nutriens nõ prohibeẽ nisi cũ medicus vult vt nã occupeẽ in maturatione humoruz: que occupatio nõ est neccia in morbo immãli: ppea dixit auctor cõpendij megategni. Cibi nocumentũ nimiũ est his qui febrẽ sup. vel aliũ morbũ de plenitudine vl opilatione seu apate seu humoꝝ putrefactiõe patiunt.paꝝ ergo z raro morbis de plenitudine cibi dandũ est. Morbis ẽro de inanitiõe vt in ethica z ptisi lz cõpetat dieta subtilis ex pte cõuersionis ciboꝝ:qz debẽt exhiberi in eis cibi facilis digõnis z facilis cõuerhiõis.tñ dieta in eis dz esse grossa ex pte q̃ztitatis discrete:qz dz in eis cibus sepius dari: z dz dari cibus multi nutrimẽti:z nõ facilis dissolubilis a coꝛ. z quãtitas cibi cõtinua sit sicut virtus bñ digerere sufficit. ¶ Propria itaq; spẽs passionis dixit Hal. p⁸ ad glauconez cõsiderari opz z determinaẽ tibi in pn°.inq;tũ.n. a nã differunt intm rõnabilis est z dietę modũ mutare: z exẽplũ posuit in tertiana certa z nota z.n.maxime in febribus que fit spẽs febris z postea ad medicãdũ ire. si aũt febrẽ nõ cognoueris.s.z cãm eius:qz loquitur de humoribus tũc illud qõ bẽs facere est subtiliare regimẽ.z hoc qdez nil melius fieri pót in mãlibus morbis:pro eo q̃ subtiliãdo regimẽ mã nõ augeẽ: z virtus nõ disturbaẽ ab opatione sua supra mãm: quapp vt ipse dixit manifestabit eã virtus si vicerit z expellet eã. Aut ipsa.s.mã vel febris manifestabit seipsam in motu suo.s.si fuerit ẽtinuus aut quotidianus aut tertianarius aut q̃rtanarius:q̃re cognoscẽs eã. Et 4ª p¹ precipit Auic. q̃ egri° incognita relinquaẽ nãe:qõ fit subtiliãdo regimẽ:cuius subtiliatiõis q̃ztatẽ z tps cũ nõ possint determinari bñ certe medici extimatiõi reliqt.z totũ b intellerit in morbis mãlibus.in qbus vt dicũt.medico lz leuem aliquã eũonem facere:vt in ea que ipsius sit morbi mã manifestetur.

Dieta; idi catiõe sũpta a,morbi natura: eoꝝ ẽ acutus vl cronicus.

¶ Scõo modo diuersificaẽ dieta in morbo fm morbi nãz. Dixit Haly.ex nã morbi quedã egritudines fiũt acute. q̃dã cronice. cibiq; exhibitionẽ oz disponere fm morbi acumẽ eiusq; dilationẽ:nã morbus acutus de subtili dietatiõe indicat.cronicus ẽro de ingrossatiõe. nam in cronicis timor est maior de casu vtutis q̃z de austeritate morbi.z in acutis ecõuerso. Ideo dixit Ipo.in affo.tenues z certe diete in diuturnis semp passionibus z in acutis qbus nõ ꝓueniũt.que sunt acute tropice difficiles sunt z vitãde. In alijs ãt acutis subtiles diete ꝓueniũt.dixit Hal.in cõmẽ.dicti affo. q̃zuis grossa dieta oibus egritudinibus cõueniat cronicis. subtilis tñ nõ oibus cõuenit acutis neq; semp. Nã in egritudinibꝰ longis que sunt q̃ trãscẽdũt pmã periodũ vl'em.s. 20ᵐ diẽ anteq; morbus eẽt in statu vl' ei ꝓpinquus pp subtilitatẽ diete: virtus eẽt multũ debilitata.z sic in tpe status cũ dẽret fieri pugna virtus in ipsa succũberet. Et si tenues z certe diete sunt vitãde in dictis egritudinibꝰ:multo magis ille q̃ ducũt ad vltimũ tenuitati⁹.i.q̃ sunt subtilissime:sunt fallaces. In his eni lógis egritudinibus marie vificaẽ afforismus in supiorib⁹ allegatus. In tenuibus dietis peccant egrotantes.i. maiorẽ penam z maius dãnum recipiũt z magis ledũtur. q̃zuis enim indicatione sumpta a morbo ex quacunq; dieta subtili z grossa:qz de nulla indicat morbus ꝓueniat nocumentũ egris. In dictis tñ egritudinibus maius est peccatũ quod ꝓuenit ex dieta subtiliori q̃z ex grossiori. nã ex subtiliori accidit debilitas virtutis:que postea tẽpore pugne nõ posset resistere morbo.vñ nec̃io mors sequiẽ. sed ex grossiori ꝓuenit additio z plixitas egritudinis:qbus vtus persistens fortis resistere vz z sanitas subsequiẽ. Et dixit Hale.

Mota exꝓsitionez afforismi.

prima ad glauconē. acutas ꝛ cito venientes ad statū egritudines si valde tenue dietare volueris nil magnū ledes. Que cunqꝫ ꝛo prolixiores sunt has nisi ꝑm ꝑn[a] grossius dietaueris cū egritudine simul boiem perimes vel non in tpe cōueniēti dietā mutabis. nō. n. opꝫ aduenientē statu grossius dietare: sed ꝯtium tenuissimū diete totius passionis ad statū reponere oꝛ: ꝛ ħ est cōe oium. Dixit Aui. 4[a] ꝑmi. plin qō nos laboramus in minoꝛādo cibū aut ꝓhibēdo est cū nos egritudines medicamur acutas. in egritudinibus ꝛo cronicis minuimus. sed minus q̄ꝫ in acutis. qꝛ i cronicis plus de vtute solliciti sumus: qꝛ scimus. ꝙ eaꝝ crisis est lōginqua ꝛ earum status est remotus. Quapp nisi virtus custodiat vsqꝫ ad hoꝛā crisis stare nō poterit. neqꝫ illud qō in longo digeritur tpe digerere valebit. In acutis ꝛo crisis est ꝓpinqua ꝛ cōsideramus. ꝙ ante statū virtus nō resoluet. In dieta tñ tam acutaꝝ q̄ꝫ cronicaꝝ egritudinuꝫ cadit latitudo magna in magis ingrossando aut subtiliādo vel minus. Et. n. q̄ꝫto egritudo diuturnioꝛ fuerit: ꝛ ēt quāto in ea maioꝛ fit resolo tanto dieta grossioꝛ esse oꝛ: ꝛ magis appꝛopinquans diete sanoꝝ. Et q̄ꝫto per minus spatiū ꝓmā transierit ꝓodum tāto oꝛ esse minus grossa ꝛ magis appꝛopinquās diete acutarū: ꝛ que media haꝝ fuerit mediū oꝛ in grossa dieta tenere. Cum aūt dixit Aui. 4[a] ꝑmi. ls multas prolixaꝝ egritudinū ꝓter febres subtiliatiuū resoluat regimen. dixit vt nō crederet aliqs ex supius dictis. ꝙ in morbis prolixis nō fit subtiliandū regimen imo est subtiliandū. ls non q̄ꝫtū in acutis. sed tm̄ q̄ꝫtuꝫ polē est virtute tollerāte. subtiliatio. n. regiminis adiuuat ad resolōnem quoꝛūcūqꝫ morboꝝ mālium. ꝛ grossa qdem dieta que cōuenit in cronicis nō est illa dieta que a Gal. in lib. de attenuāte dieta vocat grossa: que ꝓius dī ꝓ ingrossatiua. ꝛ dī sic ab actione que ꝓuenit ex ea in mām morbi: que est ipsius ingrossatio: que morbis cronicis nullo mō cōuenit: sed oppositā ei. s. dieta attenuatiua. ls dieta grossa que conuenit cronicis: de qua hic est sermo: sic dī ab eo qō ꝓuenit in nām. nā illa que sustentat nām vel eam coꝛoboꝛat dī dieta grossa. Silr quoqꝫ ꝛ in acutis cadit p̄dicta latitudo. Auctoꝛes tñ magis exp̄sse locuti sunt in hoc de dieta acutarum: qꝛ in eis maioꝛ cōsideratio ꝛ sollicitudo hñda est. ꝛ cū cautela pp morbi acumen ꝛ māe furiositatez ꝛ circūstantiū insidias ita vt nō detur cibus nisi necitate cogente. ¶ Dixit Ipo. in affo. ad vltias egritudines. s. in acuitate vltime curationes ad perfectionē sunt potētes ꝛ maxime vltime diete. vt voluit Gal. in cōmē. huius. Dixit Haly. si in vltimo fuerit morbus acuminis ꝛ dietā in vltio tenuitatis esse cōuenit. In alijs aūt morbis qui acuti sunt minus grossioꝛa dari opꝫ. qꝛ q̄ꝫto magis acutus morbus fuerit tāto subtilioꝛē esse cibū cōuenit. Et q̄ꝫto minus acutus grossioꝛē. Et enim in vltimis acuitatis morbis pp breuitatē spatij eoꝝ cōfidens nā in suo roboꝛe tota ꝛ toto tpe ipsi morbo ꝛ digōni ꝛ expulsioni māe eius vacare intēdit. Ideoqꝫ cibi prohibitionē quā regulariter morbus fieri expetit cōsentit ne pp cibi oationē ab actione sua distrahaī. q̄ꝫto aūtē plus recedit morbus ab vltimitate acuitatis tāto minus virtus de se minus cōfidit neqēt tm̄ a morbo stimulaī. ꝙ totis viribus illi vacare cogaī. q̄re ꝛ digōni alicuius cibi intēdere pōt cōfidens. ꝙ cibi poꝛrectione roboꝛata spatio tpis morbū deuincet ꝛ expellet. ¶ Quidā cōparādo febres ad moꝛbos alios circa subtiliationē ꝛ ingrossationē diete dicūt ꝙ ipsis existētibus acutis maioꝛ subtiliatio regiminis oꝛ fieri in febrib⁹ q̄ꝫ in alijs morbis ꝓpipsius maioꝛē lesionē: ꝛ maius discrimē. ipsis ꝛo exūtibus cronicis minoꝛ subtiliatio oꝛ fieri in febrib⁹ q̄ꝫ in alijs: qꝛ maioꝛi febrib⁹ fit resolutio q̄ꝫ in alijs: ꝛ iō plus virtuti est attendendū in febribus. Aui. 14[a] tertij de cura asclitis dixit. ꝛ subtiliatio cibi ꝛ minoꝛatio eius valde est melioꝛ cura eius cuius silē ēt est in alijs morbis cronicis a febribus. ¶ Q̄ñ dicit i morbis acutis subtilē dietā cōueniret in cronicis ꝛo grossam: intelligitur cōparando totū regimen morbi acuti ad totū regimen cronici ꝛ alr non. naꝫ stat ꝙ in aliqua ꝑte morbi acuti dieta cōueniat grossioꝛ vt in ꝑma ꝑte ꝓncipij eius vel in declinatione q̄ꝫ in aliqua ꝑte cronici vt in statu eius. nō enim est incōueniēs ꝙ morbus acutus in aliqua ꝑte sui sit minus molestus q̄ꝫ cronicus in aliq̄ ꝑte sui. ¶ 3[o] diuersificaī dieta in morbū ꝓsideratione suoꝝ tempoꝝ vtium ꝛ ꝑticulariū de qbus oēs cōueniunt auctoꝛes. ꝙ diete varietas in moꝛbis ꝛ ꝑcipue in febribus dependet a ꝓpinquitate ꝛ remotione status. Dixit Ipo. cōtēplari opꝫ egrotantē: si sufficiat dieta ad statū egritudinis ꝛ vtrū ille patiens deficiat ꝓius ꝛ nō sufficiat dieta. aut egritudo deficiat ꝛ obtūdaī. Dixit Haly. 3[o] practice. sic medicus cibū ꝛ potū mensurare ꝛ dispensare oꝛ q̄tenus virtus ad morbi statuꝫ peruenīat sufficiens. non tm̄ subtrahēdo de cibo. ꝙ in via deficiat ꝛ succūbat ante statū. Dixit itaqꝫ Ipo. in affo. Quibus moꝛ continuus est status cōtinuo tenuiter reficiendū: qbus ꝛo posterius ad illud ꝛ ante illud paꝝ auferendū: ꝓius ꝛo reficiendum vberius vt sufficiat egrotans. ꝛ Haly. dixit si morbus breuis est spatij statusqꝫ ꝓpinquus cibuꝫ subtiliet medicus ꝛ minuat. Cum ꝛo morbus est ꝓlixus statusqꝫ lōginquus aiaduertat medicus virtutem ꝛ cibis sufficiēter reficiat ab ipso ꝑn°. In his enim p̄cipit Ipo. morbis ꝓimo regiminis acutoꝝ. Caue ne vna die venas exinaniri permittas. Dixit Constan. 3°. tegni. febris si vsqꝫ ad statū fuerit acuta ꝛ dura necesse est in oibus suis tpibus ꝙ subtilē demus dietaz: qō silr cōtingit fieri in oi acuto morbo velocē hñte motionē ꝛ ingrossamus dietā in initio vt virtus custodiaī: appꝛopinquante ꝛo statu subtiliamus eā. opꝫ itaqꝫ dixit. Haly. maxime sollicitari medicū dignoscere robur virtutis ꝛ futurū statum ꝛ diligentiā summā hr̄e vt virtus ad ipsuꝫ sufficiat. ¶ Variatur aūt dieta ꝑm tpa vūa morbi q̄tuoꝛ salte in ꝑn° augmēto ꝛ statu. vno° ꝑm modū terminationis morbi. Nā in morbis quoꝝ cōsumptio est paulatina per insensibilē resolutionez. qꝛ in his status quo ad accidētia coincidit cum ꝓncipio morbi vel cū augmento quo ad dispōnem materie ꝛ in his in ꝓncipio quo ad dispōnē māe morbus magis molestat nām: qꝛ in eo mā est magis rebellis. q̄re ad eā rectificandam nā magis vacat. Ideo in ꝑn°. hoꝝ moꝛboꝝ est magis tenue dietandū. In augmēto ꝛo parū grossius: ꝛ in statu quo ad dispōnez māe adhuc grossius. Et ħ ex eo ꝙ in ꝓcessu morbus talis cōtinue remittiī ꝛ mā magis ꝛ magis virtuti obediēs reddiī. vnde nā circa eā minus hñs vacare magis pōt circa cibi digōnem intēdere: qꝛ in tali eius distractione paruū ꝓuenit nocumentū. ꝙ si ꝯtiū factū fuerit ꝛ in ꝑn° grossioꝛ ꝛ in ꝓcessu subtilioꝛ dieta exhibita fuerit magnū inde ꝓuenit nocumentū. De oꝛdine cibatiōis in dictis morbis. dixit Auic. p[a] q̄rti. qñ virtus est fortis: tunc qñq̄ facit neciuꝫ dispō vt sis cōtētus iulep solo. ꝛ si nō plus salte bebōa vna ꝛ ꝓprie in febribus apatū. s. terminaturoꝝ per resolōnē. Et si timueris debilitatē ex exhibitione iulep solius sis cōtentus aq̄ oꝛdei que aliq̄ꝫtulū nutribilioꝛ est q̄ꝫ iulep sup. ꝛ si adhuc ex aqua oꝛdei timueris debilitatez. da cibū aliq̄ꝫtulum ea nutribilioꝛē. In his itaqꝫ morbis a subtilioꝛi dieta incipiendū est. ꝛ ħ modus diete cōiter attēdus ꝛ obseruādus est in morbis non seruantibus mām ad vnicam expulsionē siue cū expulsione foꝛti in crisi: qꝛ ipsoꝝ mā sicut paulatine digerit paulatine expellit. ꝛ qꝛ quotidiana febris cōiter est de istis morbis: ꝛō in cura eius Aui. ꝓius subtiliat regimē: ꝛ subsequēter ingrossat ꝛ sic est fiendum in suis sūbus. ¶ In morbis aūt quoꝛū mā paulatine non expellit. sed reseruaī ad vnicaz expulsionē siue ad expulsionē cretica: qꝛ in his status quo ad accidētia coincidit cū statu quo ad dispōnē māe in ꝑn° morbi: grossioꝛ cōpetit dieta: ꝛ ꝓtinue in ꝓcessu subtilioꝛ quousqꝫ in statu subtilissima fiat: qꝛ in ꝑn° talium morboꝝ mā eoꝝ minus molestat virtutē: ꝛ accūtia sunt quietioꝛa: sicut dixit Ipo. affo. vt. ꝑ.

Aui. q̄rta ꝓimi.

Nota sen sum lre.

circa ꝑn[a] z fines z̄c. z in processu nā plus molestat z accidentia intendunt. quapp morbo z mae virtus plus vacare habet: quare z minus oꝫ per cibū disturbari. Et sic quanto plus ꝓcedit egritudo ad statū tanto subtilior dieta est adhibenda. z qz in statu accītia sunt intēsiora. in statu. ſ. taliū morboꝝ cum ipse sit prauus tpoꝛuꝫ egritudinis tenuissima tunc vtendū est dieta. dixit. n. Ipo. in affo. qñ steterit egritudo tunc nec̄ium est tenuissima dieta vti. tūc dixit Gal. in cōmen. magna z multa succedunt accidentia in his morbis. ¶Dixit Auic. ꝑ[a]. 4[i]. Si egritudo fuerit acuta ipsa in ꝑn°. existente tpate regimen subtiliamus. sed si fuerit in statu in subtiliādo itudebimus. Et dixit q̄to plus egri° ꝑn° ꝓpinquior fuerit: z accītia magis geta nutrimus virtutē cōfortantes. z quāto egri° ꝑm augmentū ꝓcesserit z accītia augmētata fuerit minuimus dietā ꝓp hducia. q virtus sit fortis cōsentiens diminutionē ꝓp illud qō iam dedimus de cibo. z ꝓp hoc vt virtus alleuiet in hora luctaminis. in hora vero status regimē vehementer subtiliamus: z dixit in 4ª ꝑmi. dignior horarū ad subtiliationē regiminis est status. in eo. n. est vehementia occupatiois nāe z māe in pugna. z non opꝫ vt ab ea recedēs occupet re alia: z ꝓpie apud crisim. ante ꝛo statū pugna nō est confirmata. z ió supple pōt eger vberius refici sicut dixit Ipo. vt. s. ad illud z añ illud vberius reficiendū vt sufficiat egrotans. ¶Dixit Haly. 3° practice. Congruuꝫ est in morbi. ſ. dicti ꝓncipijs cibum ad grossitiē declinare ne forte infirmi fiat tranitus a grossa dieta. ſ. que est sanoꝝ ad subtilē ad multū sup. nisi talē mutationez exgrat morbus. z subdit z ne noceat amplius illi z debiliteꝛ virtus eius z dissoluat. Debinc aūt minuat eius grossities paulatim per dies donec morbus ad statuꝫ pueniatin quo quidē opꝫ esse dietā in vltimo tenuitatis: vt est prandij dimissio ne forte virtus occupet in digōne cibi: sꝫ cōuertat totam curā suā ad resistendū morbo z ipsuꝫ expellendū. Dixit. n. Ipo. 2° regimis acu. in his febribus vbi pti sane tps vti fuerit illā dare a ꝑn° melius esse fateoꝛ q̄ꝫ vena rum inanitionē ꝓcedere. Et postmodū in die 3ª morbi: aut 4ª: aut 5ª: aut 7ª dare incipere nisi in h̄ tpe crisis fuerit preuentura. Erāt. n. qui ꝛiuꝫ operant z circa quā opportunū est custodiētes cibis egros a ꝑn° duobus aut tribus: vñ z A. Dixit. multotiens errat medicus: qz ꝓhibet cibū in ꝑn° rei. z qñ appropinquat status z scit q virtus cadit cibat in illa hora nec̄io. Et h̄ quidē erroꝛ practicātes frequēter incidit. Et hj dixit. A. errāt duobus modis: z qz dēbāt in ꝑn° cibasse grossius z qz dēbāt in statu cibasse subtilius. Et ꝓp hos errores supueniunt egris accītia. ſ. catarri nauseatiui z colici. i. fluxus materiep calidap z vigilatio ꝓp resol'onē z priuationē digōnis z inqeti fiunt z reuoluunt z alienant z coartant māe virtutes eoꝝ: qz nō vacant ad digōnem ipsarū z expulsionē z multiplicant ipsoꝝ vapores quare audiunt illud qō non est: z ꝓmutant in lectis z imaginant qō non est: z tremūt z citant eoꝝ labia inferiora ꝓp cōpassionem ad os stōi: z cōtristant ipsoꝝ aie ꝓp grauitatē māe. Et hec sunt accītia illa que Ipo. dixit cōtingere 2°. regiminis acutoꝝ in ꝛbo illo. multotiēs aūt a capite ad circū pectus crudos de gīe col'e attrahunt. Unde z illis vigilie accidūt que profecto digōni morbi repugnāt. Angustia supabundant murmurāt z mēte perturbant oculi subito q̄si splēdore obtūdunt auricule vocū tinniētib⁹ tinnitibus replent. Articuli frigēt. Urina indigesta sputū subtile salsuꝫ z pauc̄ū satisq̄ ꝑm colorē tinctū circa collū sudoꝛ. Ingetat flat⁹ z tractus ide si ꝓmutat fortius crebriusq̄ ouciē tempora plananť: z si quoq̄ alicui defectio spūs acciderit h̄ peius erit. a pectore operimenta repellunt manus tremūt. p̄ūbus aūt inferiora. z palpitāt labia. Et ne qs motus erroꝛe quorundā hūc incurrat erroꝛē. A. eū removens dixit. Jam te feci scire erroꝛē illius q extimabat. q cibatio z cōfortatio in febre acuta est melioꝛ. qm̄ in valde acuta febre nō est inētio digōni: sed solum eūoni: z ió intentio ēt est in cōfortatione. hoc. n. non h̄ꝫ veritatē: sed solū cibatio est melioꝛ qñ times casum vtutis supple z non al'r in valde acutis. Et dixit. sil'r nō est attendēdus sermo illoꝝ qui dicūt: q qz in ꝑn° virtus est fortioꝛ q̄re cū minoꝛe cibo pōt stare in ꝑn° esse subtilius dietandū. Quāuis. n. h̄ sit vep rōne p̄ītis dispónis vtutis: tñ hoc medicus nō tm̄ considerare h̄ꝫ. sed ꝓuidet de futura eius dispóne z nō querit. q vtus sit fortis tpe getis: sed tpe motus z pugne in futuro statu z crisi q̄re grossius reficit in ꝑn° vt virtus roborata ad statū pueniat z valeat accītibus resistere z morbū expellere. Et sil'r q̄uis maioꝛ fiat dissol'o in statu q̄ꝫ in augmēto z in augmēto q̄ꝫ in ꝑn°: non tm̄ plus de cibo est dādū. Doc. n. h̄ꝫ locū in sanis: nō aūt sic in egris est: q qñ maioꝛ fit dissol'o sit plus de cibo dandū. nā virtus in morbis debilitat multū ꝓp dissol'onē multā. ipsa aūt debilitata nō est potēs digerere cibū multū. Cibus aūt nō reficit nisi digerat. Amplius in statu z augmēto maioꝛ fit pugna inter nām z morbū. z eadē est vtus que ipugnat morbuꝫ z digerit cibū: vñ si in pugna offerat cibus nō digeret ipsum nec cibus eā cōfortabit z si daret tūc cibus nā se cōuerteret ad dirigendū cibū z derelinqueret pugnā: vñ morbus tūc augmentū sumeret z supstaret māe. Itaq̄ꝫ in statu nihil est dādū nisi virtus sit multū defecta ex abstinētia magna vel aliq̄ eūone forti seu aliquo accīte dissoluēte vtutē. Et notāter dixit. vt. s. A. z dignioꝛ horap ad subtiliationē regiminis est status z maxie apud crisim vt daret intelligi. q de statu quo ad accītia qñ cū statu quo ad digōnez māe coincidit intelligeremus qm̄ talis est status vt. s. morbi cuius terminatio est p crisim. q ēt significauit Gal. in ꝛbo superius allato cū dixit. Cuꝫ vix supsit hora qn nā vincat humores. Dixerunt ēt sic vt oīderent. q maxie de statu morbi acuti itelligerēt: qz talis status est ille q est breuis: cui vix supest hora z ēt nō cuiuscūq̄ acuti: sed solū eius: cuius status est breuis: ne ergo crederet aliqs q si status morbi acuti esset lōgus sicut aliqñ cōtingit eū esse p̄m diep medicus ꝓhiberet cibū toto illo tpe. Dixit. A. maxie apud crisim. z Gal'. dixit. cū vix supsit hora. Et ad hāc ēt intentionē notanter dixit Haly. in vbo eius supra adducto vbi postq̄ dixerat dietā debere esse in vltio subtilitatis dedit exēplū. vt est prandij dimissio. nō aūt dixit. z cene: qz si status esset lōginquus nō posset vtus tāto tpe sine cibo pmanere. Jn quo statu longo dieta oꝫ graduari: qz in eius ꝑn° grossioꝛ esse oꝫ: z circa mediū subtilioꝛ: z apud crisim: z cū vix supest hora oꝫ esse tenuissima: que est oēm cibuꝫ ꝓhibere: qm̄ illo paruo tpe virtus sine cibo poterit tolerare. ¶Dixit Gal. ꝑma ad glauconē cōtinuas febres qbus status nō ꝓcul a die 7° esse oꝫ z virtus fortis z ea q̄ etatis cōcordant certe valde z subtiliter dietare opꝫ. Quibus ꝛo ꝓcul a 7°. est status totius egritudinis aut ea q̄ vtutis nō valde robusta sunt ꝑm ꝑn[a] quidē grossius: ppe ꝛo statū tenuius z in statu tenuissime dietare opꝫ. Deinde rursus. ſ. post statū in declinatione opꝫ grossius z magis sil'e faciēdo augmēto dietatiōis q̄ꝫ diminutionis q añ statū: incipiēdo tñ in ꝑn° decl'onis a subtilioꝛi z gradatiꝫ ꝓcedēdo vſus grossius postq̄ꝫ regēdus est eger regimine cōualescētie. Ex dictis pꝫ q in morbis pacutis in qbus pp breuitatē cōuenit vsq̄ ad declinationē nihil dare si virtus cōsenit p̄dicta diete ordinatio nō h̄ꝫ locū cū tota dēat esse tenuissima q̄ est nihil dare ēt si ipsa fiat pmutatio ad mellicrate: qz mellicrate sumere est etiā tenuissima dieta vt in sequētibus appebit. ¶Dixit Gal'. in cōmē. affo. Quādo steterit egritudo z̄c. q que dicta in statu fiēda intelligenda sunt in statu morbi salubris nō mortalis: qz morituri sunt solis pronosticis dimittēdi. Et si cogitur medicus morituro in statu cibū dare non oꝫ subtilissime z cū re pauci nutri[ti] dietare eūsed potius ecōuerso vel saltē cū mediocri dieta si forte vtus illo cibo fortificato resiterit morbo. Sunt ēt p̄dicta itelligēda nō de q̄cunq̄ crisi: sed de crisi

Nota re pressionē.

Nō semp i egris qñ maioꝛ fit dissol'o est plus dandū ō cibo.

completa que est subita mutatio ad salutē vel ad mortē. Et ad hoc signandū: dixit Ipo. 4° regiminis acu. sozbitionē. i. cibum sippe crisim fuerit ne des si turbet. i. si crisis est cum veloci z subito motu: qui ab eo vocat crisis turbata. Non aūt sunt intelligenda de crisi incōpleta que nō fit subito ad bonū vel ad malū: sz in ples est ptita vices: qm̄ in tali subtili est vtendū dieta nō subtilissima z p̄ crisi transacta nō vsq; ad sequentē crisim cū ipsa subtili dieta regēdum: imo est ali quātulū grossius reficiendū p̄m q; vītus expetit z morbus ꝓsentit. z sic sequēdū est vsq; ad crisiz aliā in q̄ ēt subtili vtē dū erit dieta si morb⁹ fuerit salubris. si vō mortalis reficiat eger tūc cibis pauce q̄ztitatis facilis digōnis multi nutrimē/ti z sic ꝓcedēdū est vsq; ad finē crisium. ¶ Dicunt qdaz. q; qñ repit dictuz egrū in crisi dietādū dz intelligi de crisi in/cōpleta. q; si de crisi cōpleta dcm̄ reperiat: tūc istud dcm̄ pōt intelligi aut positiue. s. cibū dādo z tūc verificat crisi cōple/ta z nō in fieri crisis. aut p̄hatiue. s. cibū p̄hibendo ne ipe/diat aut ne forte noceat. z sic verificat in crisi fiente. Ut in/nuit Sal. in cōmē. affo. Ea quoz crisis sit ꝛc̄. Jn quo affo. Ipo. nō fecit mētionē de dieta exp̄sse vt oñderet q; ēt in cri/si ordināda sit dieta p̄m q; virtus expostulat.

¶ 2°° penes tpa vīa morbi variat dietatio p̄m varia dispō nē māe morbi: p̄m quā mā aut est apans aut nō apans. Si enī fuerit apans in p̄n° quo ad dispōnez māe opz subtilius dietare z gradatim ingrossando ꝓcedere sic Ipo. p̄ regimis acutoz. in apate pleuretico dixit. qñ pleureticus hz os hūi/dum. i. q̄zto plus est de sputo. z h̄ est in statu q̄ ad mām: tan/to plus dabis de cibo. Jdeoq; z in fine eiusdē p̄. dixit p̄ opz dare succum ptisane: deinde grossum ei⁹. Et Ra. in diuisiōi/bus cap'o. de cura cal' apatis ep̄is in qt'tis ꝓtētus vsq; ad/hebōaz aqua ordei p cibis: cūq; alleuiatur ei⁹ febris sunt ci bi ei⁹ ex herbis ꝛc̄. Et in hac intētiōe dixit. A. p̄ 4'. qñ vt⁹ fuerit fortis tūc fortassis nec̄iuz facit dispō vt sis cōtētus iu/lep solo. z si nō plus saltē hebōa vna. z ppie in febrib⁹ apa tū. z sic ꝓcessit in curis pticularīū apatū. vt p̄ tertij cura ca/rabit⁹. z. io. tertij i cura pleuresis. z fere vbiq; de cura apa/tū. Et eni in hac febrīū regimine intētio maior hūda est ad mām q̄ in alijs febribus cū nō soluz digōnē māe in eis: sed etiā alterius māe fluxus p̄hibitionē ne apa augeat medi/cus intēdat. h̄ ēt faciet p̄hibēdo māe multiplicationē ppter cibi diminutionē q̄ mēbra alia ab apate tiēte nutrimēto depauperata anara fcā mām in eis ꝓtētā retinebūt: neq; eam ad locū apatis fluere sinēt. Festinātq; in hac egritudinum p̄n° accūtia seua de dolore z alijs. q̄re z in p̄n° z p̄m ptē au/gmenti est subtili⁹ dietandū. dehic aūt gradati addendū est in cibo. Et si qdē fuerit de his in qb⁹ mā apans cōtinue re/soluat z p sputamia minoret: neq; suppuret cōtinue igrol/sando dietā gradatim ꝓcedendū est donec eueniat sanitas.

¶ Si vō apa suppuret tūc iterū circa suppuratiōez opz die tā subtiliare: q; tunc accūtia intēdunt sic dixit Ipo. in affo. circa gnationē sanie dolores z febres ꝛc̄. Et sic subtiliando ꝓcedere oz vsq; ad fcāz sanē z vsq; ad apatis rupturā. Pro pterea. A. 14ª. tertij. ca° de dubelati epatis. dixit. opz vt ad ministret subtiliatio cibi in p̄n° dubelati siue suppuratiōis. Nā he febres sunt sil'es rebuātib⁹ mām ad vnicā expulsio/nē cū in eis status quo ad accūtia cōcurrat cū statu quo ad digōnē māe. z sic in hoz febrib⁹ apatū rone apatis in p̄n° regimē subtile necessariuz erit ppter causas dictas: deinde iterum z in statu causis preassignatis. ¶ Si vero materia est nō apans tunc eius regimē est simile regimini supradi/cto sumpta ex modo terminationis earum.

¶ 3°° sumitur indicatio de regimie dietē ex tpa morbi a si/tu māe z loco minere eius. nā si mā sita est in nobilibus mē bris regimē oz esse subtilius q̄ si fuerit in ignobilibus z in tēporibus eius ꝓcedēdum est p̄m modum dictum de deter/minatione febrium. Et si quidem minera eius fuerit sita in membris nutritiuis subtilius est dietandum vt superius pa tuit q̄ si fuerit in spiritualibus z animatis z p̄m tēpora ei⁹ procedendum est p̄m determinationem morbi.

¶ 4°° variat dietatio p̄m qō morbus est ꝓtinuus vel inter polatus. nā febris siue sit simplex siue composita cōtinua de subtilioꝛi indicat dieta z a p̄n° eius vsq; ad statū est subti/lius dietandū. ꝓpterea q; nā magis debilitatur z plus hz vacare morbo z causē eius in digōne ipsius. si vō fuerit in/terpolata grossius reficiendū est: intelligendo semp in pro/portionalibus: ita q; interpolata sit proportionalis cōtinue cui cōparat z nō alr. nam posset esse aliqua interpolata in qua subtilius exigeretur regimen q̄ in aliqua continua.

¶ Scōz vō tēpora particularia morbi in paroxismis z era cerbationibus dieta variatur. eteni in p̄n° z statu cibi pro/hibitio iuxta posse fieri dz. z. n. in p̄n° datus extendit eius nocumentū ad totū paroxismum datus vero in statu inten/sius nocet disturbādo nām ab expulsione māe facientis pa/roxismum: dixit Sal. p̄ regimis acu. cómento penul. Dete/rioꝛ hora ad sumēdū cubū est hora p̄ncipij intelligens exē/siue: q; longioꝛi tēpore durat eius nocumentū. Et in augmē to paroxismi cibus datus magis nocet q̄ in declinatiōe ex/tensiue z intensiue z de his amplius inferi⁹ apparebit cuz de hora cibationis sermo fiet. Cum hoc etiā in dietādo per tēpora particularia attendenda est acuitas z latescentia eo/ruz: z scōm illas opz plus z minus subtiliare regimē: q̄zto eni paroxismus acutioꝛ fuerit tanto plus de cibo subtrahē/dum est z econuerso. ¶ Aregimine tñ predicto scōm oēs supradictos modos sumpto excipiūtur febres z morbi pe/stilentiales. naz in iplis regimē diuersificatur a supradicto: prout in sequētibus in ipsarū sūma dicet. Excipiunt etiā supradicto regimine febres sanguinis. Jn febre eni peraū/gmastica cōuenit in p̄n° subtiliare z gradatim ingrossando ꝓcedere: q; in p̄n° suo initiatiuo est status eius z postea de/clinando procedit: z ecōuerso in augmastica. Jn homotena autē continue subtili vtendū est dieta. nō enim pōt in ea or/do diete seruari q fit penes cōparationē p̄ncipij ad statū cū fere tota sit status. ¶ Notant. q; dieta que subtilis est rōne tēporū vīum morbi in cōparone tēporū particulariū est grossa. Jta enim voluit Auí. p̄ª 4'. de vīi curatiōe putrida/rū vbi in re paroxismi regimen grossum esse dixit. aquā or/dei cum zucaro z iulep. que tñ sunt subtile regimē re⁹ roti⁹ morbi. Ait eni. oino caueatur regimē grossum in hora pa/roxismi ita vt nō detur aq̄ ordei z zucarum z iulep. Appa/ret ergo qūo dieta indicatione sumpta a tēpore cū suis cōsi/milibus ab vīi dieta sumpta a dispōne morbi diuertit. v. g. sicut habet a Sal. in cōmē. affo. poxismos z ꝓsistētias. ꝛc̄. Omni quartane vt q̄rtana est eadē debet dieta sed tñ vt sic nō cōgrua esset dietatio: imo ad hoc vt cōgrua sit opz indi/cationē a tēpore ipsius sumere. z aliter dietetur patiēs q̄rta nā in p̄n° z alr in singulis tēporib⁹ ei⁹. ¶ A cā quoq; mor/bi magna in regulatiōe diete indicatio sumitur. dixit Ipo. 4° regimis acutoꝛ. Attēdēduz est sananti. s. medico vt no/ obliuioni tradat aliqua occasionum neq; eorum que p̄m mentē z alique causarū siue ille cāe sint extrinsece q̄s tetigit per id quod dixit occasionum siue sint intrinsece: quas in/tellexit per id quod dixit. p̄m mentē: vt Sal. dixit in cōmē. quasi dicat nulla cā febris siue alterius morbi dz obliuio/ni tradi: quia p̄m ois causarū dz indicatio deitandi diuer sificari: z omnis ēt curatio: vt supra dcm̄ fuit. A causa itaq; multiplr sumitur indicatio in dietādo. z p̄ ab eo qō est eaz esse extrinsecam vel intrinsecā. nā si cā extrinseca fuerit vbe rioꝛē cōcedit cibationem. intrinseca vō tenuioꝛē. Extrinse/ca tamē causa si manifestam in corpore fecerit impressio/nem vt solutionē continuitatis concussionem ossis z fra/ctionē vel dislocationē opz in p̄n° subtilissime dietare z gra dati ingrossando ꝓcedere cōsilr diete apatuz: z ppter cām ibi assignatā. 2° ex eo qō est cām esse humoralē aut sine hu/moralē. nā q̄ sine humore est abūdantē vel saltez moderatam

concedũt escam. humoralis vero diminutionẽ cibi neccessariam esse indicat. Dixit Gal. 8. terapẽ. his qui coaceruãt multitudines humoꝝ sine corruptione ieiuniũ ꝓdest. ¶ Humor autem ipse indicationẽ ꝓstat in dietando ꝑm modũ sbe eius et ꝗtitatẽ et qualitatẽ maliciã vel benignitatẽ: et ꝑm suũ motũ et sitũ. mã. n. subtilis sube subtilioꝛẽ indicat dietã. grossa vo viscosa grossioꝛez. Et mã calida et sicca et mã apans vel ad apandũ fluẽs et mã furiosa: et que est multe malitie et mã ignobili mẽbꝛo sita de subtiliatione diete iudicat. Et ꝗto amplioꝛis fuerit ꝗtitatis tanto de maioꝛi indicat subtiliatione. Et econuerso mã frigida et bu. quieta et non apans a mẽbꝛo nobili longinqua parue malitie siue benigna de ingrossatione diete cõsentit: et quãto minoꝛis fuerit ꝗtitatis tãto diete igrossatio poterit esse maioꝛ. Si tñ mã fozet benigna et in nutrimentũ cõuertibilis dieta subtilianda fozet.

¶ Accidens quoq; morbi indicationẽ de dietando duplr ꝓstat ꝑm q accñs duplicis mãei egris supuenire põt. Accidens. n. aut est de essentialibus morbi aggrauãs et virtutẽ stimulãs et ad se attrahẽs curã. et oẽ tale accñs de cibi phibitione indicat sicut est doloꝛ inquietudo et sitis. De his. n. dixit Ipo. 2° regiminis acutoꝝ malũ enim nimirũ est cum egrũ in doloꝛis et morbi acumine potũ aut ius aut cibũ accipere ꝓmittunt et si er doloꝛe vel morbi acumine defectuz viderint infirmũ: et cã est: q̃ illa defectio nõ est vera: sed est per aggrauationẽ. Et iõ maxime hec bñt vitatẽ si illud accidens euacuationẽ debere fieri demõstrat: aut si cũ eo necessitas est eũonis. Dixit. n. ibidẽ Ipo. tpe solonis nullũ ius cõpetit ꝓpinare. Et Gal. dixit in comen. supradicti ꝑmi vbi Ipo. Ille cui accidit defectio ꝓp doloꝛẽ aut acuitatẽ morbi indiget eũone ꝓprie et non additione in coꝛpoꝛe suo. Et qui istis dat aliqd de cibo nocet eis nocumento magno valde. Et hoc nisi ꝑdicta accidẽtia de inquietudine et sitibus fuerint intẽse facta ꝓp abstinentiã nã tunc cibus ilico est exhibendus. ¶ Dixit Haly. in mẽsurandũ cibũ ꝑm accñtia que infirmũ a cibo phibẽt intuendũ est si in stõ supfluitas est cibꝝ aut in viscoꝛibus et intestinis crapule. nã omni mõ reficiendus nõ est nisi stõus purgef et intestina a crapula eũentur. Et si q̃ infirmo necessitas fuerit eũandi aut lassatiuo aut clysteri aut scief aut deniq; stomia cibuz dari non opz. ¶ Et Aui. ꝑ⁸ 4¹ dixit. de his que indicãt subtiliationẽ regiminis est si sit necessitas flõmie aut solonis ventris ꝓ medicinã maxime fortẽ aut imissionis clysteris aut sedationis doloꝛis. nã in talibus dixit Aui. opz vt des operã ad cõsumendũ illã necessitatẽ. s. de eũone et sedatione doloꝛis et sitibus: deinde ciba si necessarius est cibus nisi sit ꝓhibens. s. a datione cibi post eũonez vel sedationẽ doloꝛis sicut esset superuẽtus noui paroxismi vel aliud sile. vel nisi sit ꝓhibens. s. ab expectatione cibi donec operã dederis ad cõsumendũ illam necessitatẽ sicut esset casus virtutis verus aut egri resolo facilis in eũonibus: aut descensus colere ad os stõi: quos hos oẽs ante eũonez cibare opz. Aut nisi tps minuz interponeret ante sedationẽ doloꝛis ita q̃ virtus sine cibo tolerare non posset: ꝑdicta. n. accñti sunt ea penes que attendif: status: quit vt ꝺ dictum est: quocũq; tpe euenerit phibet cibũ dari. ¶ Sunt insup de hac summa accñtiũ ꝓhibentiũ cibum dari accñtia eueniẽtia in statu ex pugna et laboꝛe ꝓueniente crisim. Dixit Gal. 2° regiminis acutoꝝ in cõmen. super Xbo. nec qspiã medicoꝝ ꝛc. q̃ debiles ex furia morbi nõ debent cibari. et intellexit ꝓprie de virtutis aialis debilitate apparente in statu et appꝛopinquãte crisi. nã ista virtus est que laboꝛat in crisi in expellendo mãm: et iõ apparet q̃ncq; defecta ad monitiones coꝛpoꝛeas. virtus aũt nãlis tunc custodif ꝓout dixit Gal. in cõmen. affo. Inchoãtibus morbis: indicãt aũt predicta accñtia diete subtiliationẽ maioꝛẽ vel minoꝛẽ ꝑm ipsoꝝ intensionẽ et remissionẽ et ꝑm perdurationẽ vel citã remotionẽ sicut tradif ab Ipo. in affo. vbi ergo ꝑm acumẽ egritudo cõtinuos et vltimos laboꝛes hz: et vltima necesse est vti et tenuissima dieta. vbi vero nõ: non: sed cõuenit grossius reficere: et tm̃ subcõdescẽdere q̃tũ egritudo mollioꝛ vltimis fuerit. ¶ Aut accidẽs in moꝛbo eueniẽs est ex his que virtutẽ ꝓsternunt. et tale de cibi exhibitiõe idicat siue ex moꝛbo siue vi nãe siue vi sinthomatis siue ex erroꝛe ꝓuenerit. Et ex his accñtib⁹ potissime est eũo quecũq; curiuz nãe transgrediẽs siue per ventrẽ siue per vomitũ siue per vrinã vel sudoꝛẽ: et ꝓcipue quecũq; fuerit sanguinis eũo magna. Dixit Ipo. 2° regiminis acu. malũ est defectionẽ virtutis ex inanitiõe esse q̃ cũ fuerit ignoꝛãs medicus cibũ restringit. Et Gal. dixit in cõmen. ille cui aduenit defectio ꝓp famen vehementẽ indiget acceptione cibi. Cuius enim coꝛpus debilitat ꝓp inanitionẽ venaꝝ et regif regimine subtili nocet illud ei neq; in hac datione cibi ꝓiudicat indicatio sumpta a tpe morbi. sicut Gal. in cõmen. affo. Contemplari opz ꝛc. Dixit. q̃cq; ꝑm ipsum statũ supueniẽte sinthomate dissolutiuo virtutis cogimur cibare: et est cibus dandus quocũq; ẽt tpe accidẽtibus virtutẽ dissoluẽtibus superueniẽtibus ꝓp sollicitudinem quã opz hre ad virtutem. ¶ Dixit Auer. 7° coll. hoc melius existit. s. cõfortare virtutẽ ne ei accñs periculosum cui necessariuz sit cibũ ꝓpinare: vt in sincopi et resolone. Et si timebimus aliqd ex his cibabimus eos in principijs paroxismoꝝ: q̃n inde eos totaliter a sincopi liberabimus. et aliq̃n opz cibare eos in medio paroxismoꝝ. Sic ergo accidens vtutis dissolutiuũ a regimine regulari diuertit: quãtũ tñ ab ipso diuertendũ sit magnitudo accñtis vel ei⁹ quitas demõstrat. studere tñ oz medicus ꝓ posse regulari regimini adhererе: ita vt sua additio in cibo gradũ necessitatis eius nõ transcẽdat. ¶ Notant. q̃ febꝛis pestilẽtialis est de numero febꝛium: cũ qbus sunt accidẽtia virtutẽ dissoluentia: q̃uis apparẽter medicus accidẽtia illa non videat. Ideo in febꝛe pestilẽtiali ꝑm⁰ grossa competit dieta: vt suo patebit capło. In omni tñ accidẽte dissolutiuo virtutis cibus oz esse facilis digónis partitus dando parũ in vice vt a debili virtute rectificari possit. Sed de eis amplius infra in febꝛiuz cõpositarum cũ accidente cura. Et referẽda sunt predicta ad cibum et potũ cibalem: q̃uis in exhibitione cibi maioꝛ sit adhibẽda sollicitudo q̃ potus: q̃ in eius erroꝛe maius egris ꝓuenit nocumentum.

¶ Deꝓsideratiõib⁹ reqsitis ad cibi exhibitionẽ. Ca. xiij.

DIrit Constã. 5° panthegni. Opz medicuz. nãs et qualitates cognoscere ciboꝝ et potuũ: et de his sufficiẽter dictũ est in sermone ꝑcedenti. Hic aũt dicere opz: q̃ inuestigatio de cibis et potibus cõsistit in cõsideratione sbe ipsoꝝ et qualitatis et ꝗtitatis et boꝛe exhibitionis et ordinis. ¶ In substãtia aũt ipsoꝝ ꝗtuoꝛ cõsideramus s. ipsius subtilitatem et grossitiẽ siue viscositatẽ et ipsoꝝ facilitatẽ ad digerendũ et penetrãdũ vl̃ difficultatẽ et ipsoꝝ putrescibilitatẽ siue malitiã nutrimẽti ipsoꝝ et bõitatẽ et habilitationez nu" ex eis gñati ad resolonẽ vel fixionez siue in resolonẽ.

In sba ciboꝝ quatuoꝛ sũt cõsideꝛãda.

¶ Et de dictis ꝗtuoꝛ Aui. ꝑ⁸ primi. duo tetigit et dixit. nutriens ꝓpea ꝑm hoc. q̃ ex eo fit nutrimentuz duas alias hz opationes que sunt velocitas penetrationis sicut est dispõ vini. et tarditas penetratiõis sicut est dispõ assatoꝝ et frixoꝛum. et spissitudo sube eius. q̃ ex ipso gñatur in sanguine et ipsius retẽtio siue tarditas dissolutionis sicut est dispõ carnis porcine aut vituline aut ipsius subtilitas: et resolonis eius velocitas sicut est dispõ nutrimẽti qõ fit ex vino et ficubus. Et ista duo põt ꝓcedere ex ꝑ° dictoꝝ quatuoꝛ. Et eniz qõ subtilis est sube ꝑm plm facilis est digónis: et penetrationis: et ipsius nutrimentũ facilis est resolonis. et quod est grosse et viscose sube ꝑm plm difficilis est digónis et tarde penetratiõis: et ipsius nutrimentũ difficiliter et tarde a coꝛpoꝛe dissoluif. ¶ Nutriens vero facile putrescibile et q̃cq; est mali cbimi in omni egritudine vitandum est: sicut quod

Qõ subtilis ẽ sbe facilis est digestionis. Qõ grosse viscose sbe est difficilis ẽ digõnis fz plurimum.

euchimũ est ꝛ imputrescibile eligendũ. Dixit Auic. vbi. s. Nobis qñq; est necium nutriens qđ cito penetret: cũ casui virtutis aialis succurrere volumus ꝛ eius resol'oni. ꝛ non pōt tanto tpe stomacus ꝛ virtus tolerare vt nutriens digeratur. qđ tarde digerit. Et nos quidez a nutriēte terremur qđ cito digerit. cũ accidit qđ nutriens p̄cedat qđ tarde digeritur ꝛ timemus ne cuz eo misceat ꝛ corrũpat. Et terremur a nutriente grosso cũ pro certo scimus q; accidunt opilationes. Et eligimus cibũ fortis nutrimẽti. i. diu durabilis ꝛ tarde descẽsionis pp eum quẽ confortare volumus ꝛ exercitijs fortibus p̄parare. Rarũ vero nutriens eligimus pp illum cui accidit velociter spissitudo poroꝝ. Et facilitaꝫ quidẽ ꝛ tarditas penetrationis nutrimẽti aut dependet a facilitate vl' difficultate alterationis nutrimẽti a corpore. Ea enim que faciliter alterant faciliter ꝛ cito penetrant. ꝛ que difficulter tarde: siue istud dependat ex dispone nãli sue ꝑ: siue ex dispõne acqsita per artificiũ vt apparebit in assatis. Aut dependet a cibarij q̃litate siue illa q̃litas sit de primis qualitatibus sicut calꝛ cibaria cito penetrãt ꝛ frigida tarde. Siue sit modus subẽ ꝑm quẽ cibaria subtilis subẽ cito penetrant ꝛ grosse tarde siue sit familiaritas ꝑm quam que magis sunt familiaria cito penetrãt: qz magis attrahunt a mẽbris: ꝛ que non sunt familiaria tarde. In vino quoq; qz est facilis alterationis calꝛ cõpl'onis subtilis subẽ ꝛ maxime familiaritatis reperit citior oiuz penetratio. Ideoq; citius ceteris casui virtutis subuenit. ¶ Cibus aũt eligẽdus est qui est euchimus. i. boni chimi gñatiuus qui sit talis nãliter ꝛ artificialiter. Nãliter qdẽ ℞. g. vt si sit cibus ex granis sit ex frumento vel ordeo solido sano optimo mũdo: ꝛ sano tpe: ꝛ bono aere collecto ꝛ in ficco loco reseruato. Et si sit cibus ex carnibus sit sumptus ex aialibus sanis. Artificialiter aũt vt sint cibi oẽs bene decocti. Oꝫ si cibus euchimus hñi non poterit aut egroto aboiabilis fuerit ꝛ renuatur. tũc eligẽdus est cibus paruã hñs malitiam: ꝛ maxime ille qui ab egroto appetit. Dixit. n. Ipo. in affo. parũ dete rior cibus ꝛ potus delectabilis magis eligẽdus bono indelectabili p̄cipue in q̃ntitate moderata sumptus. Et cõfirmauit ħ Au. 3ª primi. naz sicut dixit Hal. in cõmen. dicti affo. Omnis cibus sapidus quo quis delectat cuz accipit a stõ amplexus retinet: ꝛ cũ magna delectatione digerit plusq; aliqs alius cibus. Bona aũt comprehensio cibi a stõ dixit Aui. 13ª tertij. potissima est cã bone digõnis: ꝛ eius bona digestio corrigit eius malitiã paruaz. Propterea dixit Haly. Disponendũ est regimen ciboꝝ ꝑm infirmi appetitũ eiusq; ad aliqd inclinationẽ: vñ cõsiderandũ est si infirmo sint multi vtiles ꝛ cõuenientes cibi: ꝛ sint quidã ex eis qui minoris sint vtilitatis: ꝛ si infirmi aia ad minus vtilẽ inclinat: infirmi appetitus sequẽdus est dabisq; quẽ magis desiderat cibuz: cõferentioꝝ. n. ꝛ vtilioꝝ est illi. Neq; refert si delectatio illius cibi p̄cedat a cõpl'one ipsius nãli siue ab accidẽtibus siue a cõsuetudine: si tñ cõsuetudinarius fuerit cibus illi infirmo melioꝝ existet. Cibuz quoq; mediocriter malũ fugiat medicus infirmis dare q̃ntum possibile est: q̃uis quidaz in virtute forti ꝛ pigra ad pugnã talem cibũ cõcedi debere dicunt: si auide sumat: qm̃ etiã q̃uis tota eius malitia nõ corrigatur: sed addat in morbũ vel cãm eius. Et alia tñ via p̄dest inq̃ntum instigando irritat nãm cõtra morbũ ꝛ mouet infestata nocumẽto morbi ꝛ cibi vbi ꝑus non mouebat. ꝛ qz fortis est ꝛ virtuti forti nihil resistit expellit morbũ ꝛ nocumentũ cibi: sed in virtute debili talẽ cibuz ꝓhiberi debere dicunt: sicut ꝛ cibũ magne cacochimie vitandũ dicunt in omni hora ꝛ omni dispõne. Quãdoq; tñ contingit. q; eger nil vult sumere ꝛ nihil appetit nisi cibum magne cacochimie. ꝛ ponit in hoc medicus in agonia an cõcedat ipsuz an non. ¶ Dixit Haly. 8° practice. si appetitus ad cibũ inclinauerit nõ opportunũ. oꝫ vt modicũ de eo sumat ꝛ multũ illi promittat. ꝛ maxime si infirmi virtus cecidit ꝛ debilitatus est appetitus aut fuerit ibi subuersio aut aboiatio. Eis. n. qui sapiẽtes non sunt viri ꝛ mulieres ꝛ pueri ꝛ lasciuiosi ex suo subito appetitu modicũ illis porrigere ꝛ amplioza polliceãtur eiusq; nocumẽti q̃ntitatẽ illos doceas: qm̃ cõpetentius est q̃ simul totũ imutare ꝛ occulte eis comedere: dent que nocẽt nihil ꝛ de cibo qui malũ generat sanguinez si ad modũ paululum sumit nocumentũ erit paruũ nisi forte ex eo maioꝝ sumat quãtitas aut eius comestio frequentet aut certe eger illi paratus sit morbo. quem illius gñat humoꝝ. Et melius est quidẽ malũ cibum illũ corrigere q̃ntum possibile est vel aliũ loco eius dare qui illi quẽ appetit simulet. vt ver. g. si appetit lac coagulatũ offeratur ei lac amigdalaruz dul. decoctũ donec coagulet. Oꝫ si nec hoc fieri poterit tunc melius est illũ cibũ exhibere pp effugere maius nocumentum ꝛ q̃ sinere egruz mori: ita q; si ẽt causon izans allia appeteret ꝛ nihil aliud sumere vellet cõcedẽda sunt ei ꝛ si febrem augeat vehementer ꝛ potius ħ fiendũ est cũ iam res posita fuerit in desperatione: multotiẽs enim ꝓtingit. q; nã in tñ confortat cibo diutius affectato q; inde liberet eger ab egritudinibus grauissimis: ꝛ per medicum desperatis. ¶ Medicus oꝫ oino prohibere ne cibi sui corã infirmo parentur. ne pp aliquã occurrentez cãm aboiabiles illi fiant: ꝛ parentur cibi varij in subꝫ vel mõ condiendi eos: qui tñ a bonitate nõ discrepent: ꝛ parent in q̃ntitate parua: ꝛ cũ aliquo ex sapoꝛibus cõgruo ꝛ delectabili. vt ℞. g. in acutis febribus cũ succo granatoꝝ acetosoꝛum vel muzoꝝ vel cum succo arãcij ꝛ silibus. Presentẽturq; cibi corã egro ab astãtibus sibi familiaribus ꝛ placidis i vasis mũdis ꝛ nitidis: ꝛ adsint tunc corã egro viri reuerẽdi ꝛ ei fideles qui eũ placide hortent ad comedendũ laudantes odoꝛe ciboꝝ ꝛ bonam preparationez eoꝝ vt per hec eger viriliter comedat. Est. n. bonũ valde in omni egritudine bene se hꝫ egruz ad oblationes. sicut Ipo. dixit in affo. ¶ Ex parte ℞o q̃ntitatis dixit Aui. 4ª ꝑmi. iudicia hz nutriens propria ꝑm que q̃drupl'r variat. qm̃ nutriens q̃q; ꝓhibet q̃q; minuitur. q̃q; equat. ꝛ q̃q; auget: sed nõ prohibet nisi cũ medicus vult vt nã occupet i maturatiõe humoꝝ: supple ꝛ eoꝝ eõne: ꝛ non minuit nisi cum vult cũ hoc virtutẽ custodire: q; inquãtũ nutrit partẽ virtutis custodit ꝛ inq̃ntum minuit custodit partem mãe: ne nã tunc occupet in digerendo multũ cibum. Hoc aũt tripliciter variat: aut. n. virtutẽ plus cõseruamus ꝛ minus incitamus eã. s. mãm aut ecõuerso. minus virtutẽ cõseruamus ꝛ plus contra mãm eaz irritamus aut equal'r conseruamus: ꝛ irritamus ꝛ dependet ħ diuersitas a diuerso modo hñdi virtutis ꝛ mãe: siue egritudinis: qm̃ medicus vt ibidez sollicitus esse oz de altero istoꝝ qđ magis est suspectũ. Et est virtus si fuerit valde debilis in cõparatione ad morbũ aut egritudo si fuerit valde fortis in cõparatione ad virtutẽ. Equamus aũt aut augemus dietam ꝑm indicationes sumptas a rebus nãlibus ꝑut. s. dictũ est in eis. Et q̃ntitas diete in dictis q̃uoꝛ indicijs semp cõmensuranda est ab ea qua vtebat patiens in sanitate sua. ¶ Et quãtitas quidẽ diete dupliciter consideraꝛ. vno mõ q̃ntum ad quantitatẽ cibi corporeã siue dimensionalẽ qua proprie dr quãtitas. 2°° q̃ntum ad q̃ntitatem nutrimẽti que resultat corpori ex illa q̃ntitate dimensionali: que ab auctoribus dr q̃ntitatis qualitas. ppea dixit Aui. ibidẽ. Nutriens ex duabus minuit partibus. Una eaꝝ est ex pte quantitatis. s. dimensionalis: ꝛ altera est ex pte qualitatis. s. nutrimẽti cibi aut ex pte vtriusq; supple ꝛ totidẽ partibus auget ꝛ equatur. Et hoc est pro tãto: qz nutriens q̃q; est multe quãtitatis ꝛ pauci nutrimẽti sicut olera ꝛ fructus. Ex quibus qui multũ comedit ex quãtitate nutrientis multũ recipit ab eius qualitate. i. ab q̃q; hoc qđ ex nutrito multũ corpori resultet. Et q̃q; est nutriens pauce quãtitatis ꝛ multi nutrimenti sicut ova sorbilia ꝛ galoꝝ testiculi: ex qbus qui multum accipit de quãtitate nutrietis modicum accipit: sed de

Bona cõprehensio cib a stõ ẽ cã bõe digestionis.

Infirmi appetitꝰ sequẽdus ẽ aliqñ.

Nota que situm.

qualitate.i.de nutrimento multū corpori resultat. Et qñq̄ est nutriens pauce q̄titatis:z pauci nutrimenti: z qñq̄ econuerso multe q̄titatis z multi nutrimēti:supple z qñq̄ equatur nutriens in his. ¶Minuit ergo medicus dietā triplici ter dixit Hal.in cōmē.affo.tenues z certe diete z̄c. Tenuis dieta cōsistit aut in parua q̄titate cibi q̄uis z qualitate nō minuat sicut cuꝫ pondus nutricationis minuit: sed nō nutrimenti:sicut cū solebat exhibere.x̄.g. libr̄ā nutrientis: z mō exhibet mediā libr̄ā:sed tñ exhibet de nutriente ex quo de nutrimēto tm̄ resultat corpori q̄tum resultabit ex libra illius qō prius exhibebat. Aut tenuis dieta cōsistit in cibo parū nutriēte q̄uis de q̄titate dimensionali cibi nō minuatur.x̄.g.solebat exhibere libr̄ā nutrientis. ex quo pondus ℥.vj.resultabat corpori:mō exhibet libr̄ā nutrientis ex quo tm̄ tres vel q̄tuor.℥.resultabunt. Aut consistit in vtroq̄.s.in q̄titate z qualitate diete. Et sic̄ intelligēdū est de dieta que augef z que equaf. Causa aūt q̄re vnū nutriens est maioris nutrimēti q̄ aliud dicta est in sermone p̄cedenti: qui est de regimine sanitatis. ¶Pro his dixit Auic. nobis quoq̄ necessariū est qualitatez nutriētis minuere z in q̄titate augmentū facere z hoc quidē est cū desideriū cibi fuerit superans z in venis crudi fuerint humores z volnerimus stōi desideriū sopire per stōi impletionē z a venis multā ꝓhibere mām vt prius maturef illud qō est in eis: aut pp intētiones alias ab istis sicut cum voluerimus corpus extenuare aut secessum aut vomitū ꝓuocare. ¶Dixit Aui.ȝ°.primi. Concedaf eis in qbus mali abūdant humores vt rē bonaz largiter comedāt propie cū non patiunt sibi ventrē solui: qz eoꝝ virtus est debilis si forte virtus per illū cibū fortificata malos expellat humores. Et qñq̄ est necessariū: dixit Aui.nobis in qualitate augmentū facere z minuere q̄titatem.z ꝟ est cum volumus virtutē confortare:z stōi nā rem multā digerere nō valet. ¶Et rursus q̄titas nutrientis aut considerat q̄tum ad continuū ipsis qō est vnaz nutrientis quantitatē vna dare cibatione:aut q̄tum ad discretū qō est eandē quantitatē in duas vel plres partiri cibationes. z de hmōi diuisione amplius infra dicef. ¶Consideratio autē de qualitate nutricationis referf ad ipsius q̄litates ꝓmas. Considerare.n.oꝝ an sit calidū frigidū siccuꝫ vel humidū. Dixit Aui.4ª.primi. Judicia nutrientis in q̄litatibus primis sunt ꝓportionalia iudicijs medicinaꝝ:qz inq̄tum operatur cū qualitate vocaf nutriens medicinale sicut medicinis ꝓpie est opari per qualitatez. Et talia quippe sunt nutrientia que ꝓpie cōueniunt in curatione egritudinū indicatione sumpta ab egritudine:sed nutriētia pura ꝓpie conueniunt in cōseruatione sanitatis. ¶Et nutrimentū quidez q̄uis indicatione sumpta a rebus nālibus oꝝ esse q̄litatis filis cōplōni etati z cōsuetudini:indicatione tñ sumpta a rebus nō nālibus z rebus p̄ter nām oꝝ esse q̄litatis dissilis z ꝓie. Et indicationes qdem sup q̄litate nutriētis eligēda ali qñ oēs cōcordant z aliqñ a se inuicē discrepāt:z hec discrepantia aliqñ cadit inter res nāles z p̄ter nām ex vna pte: z res nō nāles ex altera: z aliqñ inter res nāles ex vna pte.z res non nāles z p̄ter nām ex altera. Et aliqñ inter res nāles z non nāles ex vna pte.z res p̄ter nām ex altera. Et insuper aliqñ est ꝓxia dispō cause morbi dispōni morbi z accūtiuz: sicut etiā aliqñ cadit ꝓximitas inter cās nāles inter se:z aliqñ inter cās non nāles inter se. Cum aūt oēs concordant tunc via dietationis est certa z vna est electio q̄litatis cibi.s.ꝓxie q̄litati morbi:sicut v.g.quidaz frigide cōplōnis senex vsus dieta frigida egrotat egritudine calida, de calida mā vt febre colerica tpe estatis hora z regione calida:tūc huic certe cōpetit dieta frigida:qm̄ ei debef pp cōplōnem etatē z consuetudinē:qm̄ his est filis:z debef ei ꝓpter morbū z mām eius:z pp̄ps horā z regionem.qm̄ his est ꝓxia. Cum autē discordant tūc in via dietationis ad plres z fortiores indicationes respicere oꝝ medicus: z ꝟm illas q̄litates ciboꝝ eligere alias in totū non p̄termittens sicut Hale. dixit.9°.tera pen. Et dixit intuenti in ꝓxijs indicatiōibus nihil est ita cōpetens vt magnitudo vniuscuiusq̄ eoꝝ que cōpetunt in dietando:z ꝟm ipsoꝝ magnitudinē dietare. Et si qdem qs scrutabitur indicationū virtutes nō ei est impossibile mēsuraz inuenire diete:cōcordātibus.n.oibus nō est difficile. discordantibus vero tūc ꝟm plura z maiora informari opz dietā: qz ꝟm numerū z magnitudinē indicationū. Et enim indicatio sumpta a febre cū alie ei nō cōcordant:numero qdez deficit ab illis:sed supabundat magnitudine que ꝟm virtutez z dignitatē vel qualitercūq̄ quis noīare vult:z maxime cū multū ab eo qō ꝟm nām desistit. Due.n. tunc existunt in ea magnitudines.s.illa que ex gñe febriū cōis est oibus febribus:z illa que huic febri familiaris est. Et enim: qz febris est cōuertit magis oibus alijs morbis nos ad seipsaz: qz vt dicit alia trāslatio:febris oibus alijs morbis est melior. Et qz magnitudo est ꝓpria.s. febri huic que supponif magna z ꝓpea occultat indicationes alias z obūbrat z ꝟm hoc dixit auctor cōpendij:q̄litatē cibi ex spē morbi intelligimus. necesse.n.est esse morbo oppositū. frigidissimuz.n. si febris calidissima est:z attenuatiuū si ꝓpilationē fuerit. Et subdit Hale. si x̄o parua existit febris pñt oēs alie cōpo site ab ea examinari z si demū partes apparuerint:tūc neq̄ indicatio febris oñabif vt humectef z infrigidef: neq̄ alioꝝ indicationes vt calefiat z exsiccef:sed mediā diete spēm in sic se hñtibus eligimus. Dominante x̄o altera indicatione tm̄ secedere ab eucrata z media dieta opz q̄tum supabundant ꝓxioꝝ indicatiōes. ¶In discordātia indicationū aliqua cō grue ponunt ex⁹. Supponaf itaq̄ q aliqs iuuenis cōplōnis calide vsus fuit dieta cal̄a qui egrotet egritudine cal̄a de mā calida in estate z hora z regione cal̄a.huic competit dieta calida rōne nālium:sed rōne nō nālium z p̄ter nām cōpetit dieta frigida. Aut egrotet iuuenis calide cōplōnis vsus dieta cal̄a egritudine cal̄a:z de mā calida hyeme z regione frigida:huic cōpetit dieta cal̄a ratiōe nālium qz illis filis:z ēt rōne non nālium:qz illis ꝓxia:sed rōne p̄ter nāliuz cōpetit dieta frigida:qz illis ꝓxiam. Aut egrotet iuuenis calide cōplōnis vsus dieta cal̄a in estate hora z regione cal̄a z pp aliquā cām occurrentē egritudo eius est frigida: huic debef rōne nālium dieta cal̄a:qz filis z rōne morbi ēt: qz ei ꝓxia. Sed rōne rez non nālium cōpetit dieta frigida que cōtrarief illis. ¶Exēplum aūt ponaf qñ discordātia est in dicantiū rez p̄ter nām inter se. Et sit iuuenis cal̄e cōplōnis vsus dieta cal̄a egrotans febre flātica que est morbus calidus de mā frigida in hyeme z regione frigida huic debef dieta frigida:rōne morbi:sed rōne cāe eius: z oīum aliaruz indicationū debef dieta calida:qz filis est rebus nālibus z est ꝓxia cāe morbi z rebus non nālibus. ¶Et sic̄ poni posset exēplum in discordātia indicationū rez nālium inter se: z sic̄ rerum non nālium inter se. Et de his oibus indicationibus z eaꝝ cōparationibus loquif Hal.8°.tera. Ubi dixit. Res nāles per filia cōseruari debere in morbis:hēre veritatez in corporibus ante egritudinē lapsis:quoꝝ pmutatio cōplōnis seu in melius reductio nō fuit cēptata ante casum in egritudinē:qm̄ in hmōi egrotātibus non oꝝ lapsus p̄ristens corrigi neq̄ in melius pmutari:sed solū cōseruari. In corporibus autē sanis simplr si cōtingat ea egrotare nō est nēcia indicatio de cōseruatione: sed solū morbū intendū est cuꝫ ꝓxio. In lapsis aūt quoꝝ rectificatio z reductio ante casum in egritudinē principiata fuit ꝓsideref indicatio a rebus nālibus:nō vt per filia cōseruent:sed vt ipsoꝝ rectificatio cōpleatur ꝓut res exigit. ¶Et dixit Hal. in cōmē.affo. humide diete z̄c.q in q̄litate nutriētis eligēda aliqñ cadit ꝓximitas rōne cōplōnis morboꝝ adinuicem ꝓximam dietā indicantiū sicut ibi declarat in exēplo de dieta idropici febrientis. ¶Et qz vt dictū est indicatio sumpta a morbo pro q̄litate nutrientis eligenda alias p̄excellit indicationes z ipsa

Minuit augetur z equat diet̄a implr.

Aui.q̄rta primi.

Cibi administratio indicatiue sumpta a q̄litatibus q⁹ primis.

Exēpla in discordantijs idicationum.

Nota.

per ꝫ̄ium adimplet. vt facilius ipsa qualitas ꝫ̄ia inueniatur. notãt q medicus medicinalia dz sumere cibaria ī quibus ipa qualitas reperiat ex oleribus fructibus ⁊ silibus: ⁊ cibaria pure egris maxime febricitãtibus cõcedenda nõ sunt nisi in defectione v̄rutis aut in casu in quo eger alia nõ posset aut nollet sumere cibaria: q nutriẽtia pura nõ agũt a qualitate: iõ dz medicus eis artificialiter acqrere qualitatem morbo ꝫ̄iam decoquẽdo infundẽdo vel permiscendo cum illis res qualitatẽ hũtes morbo ꝫ̄iam. Et hoc intelligunt dicẽtes melius esse quãtitatis qualitatẽ. i. nutrimenti copiã minuere q̄ꝫ quãtitatez dimensionalẽ vt sit. s. nutriens potius pauciorꝭ nutrimẽti ⁊ maiorꝭ q̄ꝫtitatis vt. s. sit de nutriẽtibus medicinalibus in quo sit q̄litas nẽcia ad morbi curationem. ¶ Penes aũt supradictas indicationes loquentes de q̄litate diete in febricãtibus. Dixit Ipo. in affo. humide diete oibus febricitãtibus cõueniunt. maxime ẋo pueris ⁊ alijs sic cõsuetis reſici. Et imitans eũ Aui. pª q̄rti. dixit. Scias q cõuenientiores cibi febricitãtibus sunt cibi humidi: ⁊ ꝓprie ei cuius cõplo est humida ex infantibus ⁊ grassis. i. carnosis humidis: nã conueniũt inq̄ꝫtum simulantur rebus nãlibus eoꝝ. s. cõploni etati habitudini ⁊ consuetudini ⁊ inq̄ꝫtum ꝫ̄iant febri. Et Hal. dixit. in cõmen. dicti affo. q predicta cibatio cõpetit qñ febris non est cõiuncta egritudini ꝫ̄iam dietã indicanti: vt. s. dictũ est cũ ydropisi vel empimate. ¶ Et silr dz intelligi: vt dictũ est. s. indicatio sumpta a cã vel accidente indicãtibus de dieta sicca aut consilr si nãlia ⁊ non nãlia ꝫ̄iam exigerent dietã. ẋ. g. si patiens fuerit inuenis ficce cõplonis vsus dieta sicca ī hyeme ⁊ regione humida: nã in his oibus dispõnibus opz dietã a dieta absolute humida declinare: ⁊ tãto versus siccã rendere q̄ꝫtum p̄dicta ꝫ̄ie indicãtia exigunt. In iuuene. n. coleri/co cibis siccis reſici solito dieta mínus humida ꝺ̃uenit q̄ꝫ puero flegmatico cibis ſolito humidis reſici. Neq̄ quidẽ absolute intellexerũt sapientes humidas dietas febricãtibus cõuenire: sed cũ determinatione subẽ quãtitatis ⁊ tpis conuenientis siue sit dieta ex cibis humidis actu ⁊ poª siue poª tm̃. Nam dieta actu humida poª tñ exiccatiua vitãda est. nã dieta dz esse humectatiua ⁊ humiditatis positiua ⁊ cum h̃ inuẽte humiditatis cõseruatiua siue factiua qõ corpus humidũ permaneat. ¶ Et dicit Hal. 8. tera. cibi febrici tantium sint frigidi: q sunt ex directo ꝫ̄ij febri. De his aũt Ipo. ⁊ Aui. nõ exꝑsserunt derelinquẽtes notũ: ⁊ forsasse nõ exꝑsserunt de frigidis: q frigidi cibi in plũbus nocẽt febribus q̄ꝫ humidi mãs eaꝝ ingrossando cõpingendo ⁊ opilationes augẽdo vel nouas gñando. Et hz dictũ Hal. veritatem indicatione sumpta a febre. Nã cibi frigidi indicationibus alijs possent esse nociui: ⁊ iõ intelligendũ est de ipsis sicut dictũ est de humidis. ¶ A dieta tñ predicta excipi debent oia nutriẽtia facile putrescibilia ex oleribus ⁊ fructibus q̄ꝫis frigida ⁊ hu. Omne. n. nutriẽs qõ implet venas aquositate dat viã sanguini vt faciliter putrescat: ⁊ sic febrẽ augeat: sed de cibis febricitantium amplius infra dicetur. ¶ Et dicunt quidã. q q̄ꝫis: vt. s. nutrientia pura febricitantibus sint ꝓhibenda: in die tñ quietis febriuꝫ interpolatarũ ipsa sunt cõuenientiora alijs. Dixit Haly. In estate oia quibus febrientes reficiunt sint actu frigida in hyeme vero actu calida: supple nisi alia indicatio sit prohibens.

Febricitãtiũ cibi q̃les debẽt esse.

De hora cibatiõis q̃ duplex ẽ electa ⁊ coacta.

¶ Hora cibationis est duplex. s. electa ⁊ coacta. Electa est qñ medicus eligit cibũ dare cũ debitis iuuamentis cibationis nõ inde cõsecuto aliquo notabili nocumẽto sicut cũ cibat in cõuenienti tpe ⁊ quiete febris. Hora coacta est: q cogitur cibũ dare pp aliq̃ emergens periculũ magnuꝫ. dato q tunc sit pñs ꝓhibens cibum dare: ⁊ qõ inde sequat nota bile nocumentũ. ¶ Trabitur aũt hora electa ab indicationibus supradictis nãlibus. nõ nãlibus ⁊ ꝑter nãm. A nãlibus quidẽ maxime sumit indicatio a cõsuetudine. ⁊ eniꝫ si hora cibationis ab alijs sumpta indicationibus ꝓcurrit cũ hora cõsuetudinis: tũc dixit Aui. pª q̄rti. ipsa est melior horarum ad cibandũ. Dixit. n. Hal. cõsuetudinẽ in dieta ꝓcurari opz. magnum est. n. iuuamentũ nõ solũ in dietãdis egritudinẽ exeuntibus: verũetiã in dietãdis infirmis. ¶ A non nãlibus vero a tpibus quidez anni: dixit Haly. 3° practice. Si estas fuerit anteq̄ꝫ meridies trãseat. i. anteq̄ꝫ trãseat moderata qualitas aeris. prandiũ da in hora qua nãlis est calor validus. Si ẋo hyems circa meridiẽ cibationis sit hora. tunc nãlis calor fortis est ⁊ in oẽs diffusus corporis partes. Ab inanitione insup ⁊ repletione: ⁊ enim cibus dãdus non est existente in stõ cibo aut fecibus in intestinis. Dixit Ipo. ꝓ: regiminis acu. Incipiente febre siue cuꝫ dolore siue sine dolore paruo post cibũ sumptum tpe transacto neq̄ de ventre exinanito egro ius ꝺ̃icenduꝫ est accipe: vsq̄ꝫ. vꝫ. dũ cibum ad inferiora intestinoꝝ noueris descendisse. Et Hal. in cõmen. huius ẋbi dixit. Si infirmus fuerit ꝓpinqui spatij ab acceptione cibi ⁊ inuaserit eum febris: anteq̄ꝫ euacuetur venter eius tũc non opz vt dent sorbitiones anteq̄ꝫ sciatur q cibus quẽ accepit iam trãsiuerit in descẽsione intestinoꝝ. Et Aui. dixit ꝑª quarti. Cuꝫ accidit febris ⁊ nã est ficca nõ cibes penitus donec egreditur fex perfecte: q vt dixit Ipo. in eodẽ ꝑ. reg. acu. Quibus in ventre cibus reliquias hũtes. i. feces cibus aut ptisana anteq̄ꝫ purgef: porrigitur: si doloꝛẽ habuit augef si non hũerit efficif: nec nõ ⁊ flatus. i. anhelitus crebrius ducif. i. fit frequens: ⁊ inde malũ excitatur: q pulmo exiccaf. Et his que sub diaphragmate sunt sub hypocũdrijs labor inducit: ventositas enim: vt dixit Hal. ex stercore retẽto nõ transit ad inferiora vt egrediatur sed ꝓuenit ad locũ infirmũ aduentu maloꝝ ⁊ est cã reditus doloris vel augmẽti aut q de nouo generef vaporetiã corruptus a fecibus eleuatus ad stomacũ est cã corruptionis cibi per cuius corruptionẽ augef mã morbi ⁊ morbus intendif ⁊ ꝓlongaf. Jdeoq̄ bene dixit Ipo. in eodẽ loco. si antiquus cibus nõ descenderit atq̄ breuis tpis mora post nouissimũ cibũ transierit neq̄ ferre valeat ei ñ virtus etalq̄ pmiserint clysterijs opus opz. Si aũt defectus sit eger supponitoriũ mittendũ est nisi cibi sponte sua bono exitu egerãtur. Et p̄dicta quidẽ accũtia maxime eueniũt his qui assueti sunt illa hora asselare. Jn alijs aũt nõ sic: ⁊ maxime qbus consuetudo est raro vel per dies semel asselare. ¶ A rebus aũt preter nãm sumit indicatio de hora cibationis ab accidente ⁊ de hac iã in ꝓcedentibus dictũ est satis. Et sumitur a morbo ꝓut est cõtinuus vel interpolatus ⁊ ꝓut est difficilis vel remissus ⁊ a morbi tpibus maxime particularibus. Dixit Hal. xi° terapẽ. Ad eligendũ horã cibationis in cõtinuis febribus euphora ⁊ cõsuetudo sunt intẽtiones eupho/ra. i. bona valitudo siue alleuiatio. tũc. n. dandus est eis cibus cũ eufori/simi. i. alleuiatissimi sui ipsoꝝ exiterit ⁊ maxime ꝑm illud tpus diei in quo ⁊ antea sani cõsuetudinẽ habebant cibari: maxime. n. vtiq̄ euphore. i. facile subsistebũt cibus ꝑm has intẽtiones accipiẽtes. Dixit Haly. in cõtinuis febribus patiẽs a cibo arcẽdus est dũ difficultas viget febris. Si. n. hoc tpe patiens reficiaf occupaf nã a resistendo febri circa cibi digõnem. Et stõus cũ innãli affectus fuerit calore cibos nõ digerit: sed alterant in febris mã: ⁊ q̃re morbi tpus producit ⁊ opilatio venis superuenit. Dixit Aui. 7° colliget. Jn cõtinuis febribus horã cibãdi eligimus in qua maior existit quies considerando tñ consuetudinem. Et ex horis diei meliores sunt hore frigide. s. mane ⁊ vespere. Et auctor megategni dixit: tpus cibãdi in febre cõtinua opz: vt eligas qñ infirmo in sanitate cõsuetũ fuerit: aut cũ febrẽ mitigari aliq̃tulum videris. Q, si quietiores horas febris nõ habuerit vt hõtenus: eligaf tunc hora quietior rõne cõtinentis: vt. s. sit hora cibationis in hora frigidiori. Et si hora quietior cuꝫ hora cõsueta occurrit tunc ipsa est melior ⁊ adhuc magis si eis occurrerit hora cõtinentis. Si aũt nõ simul cõcurrerint melius est cibare in hora alleuiationis q̃ꝫ in alijs

ꝛ melius est cibare in hora consueta q̄z in hora frigidiori. ¶ Cornelius celsus loquens de cibatione ꝛ electione horę dicit. Qñ cibus oꝫ exhiberi nō parua est discordia inter dietātes. Quidā. n. dari precipiūt in manę eo qō tūc est tps remissionꝝ accidentiū. qbus rīdetur. q̄ tunc non oꝫ dari: q; subsequit hora meridiei in qua ois febriēs reddit peior aduenięs ante cibi digōnem. Quidā vero ꝓcipiunt dari vespere ꝛ hi nō bene disponūt: q; ħ tpe febriētes praue valde disponunt: ne aspius ex cibo hēant assumpto. quapp recte exhibendū est regimē cū tps me^m fuerit inter ꝓdicta finito. ſ. tpe grauissimo ꝛ distāte longissime ab eius aduētu: qō quidē erit post noctis ꝑn^m. nam sequit tps quo poterit dormire salubriter. fere. n. oēs tunc dormiūt maxie. ¶ Hlo sator dixit. tps alleuiationis esse in aurora. ꝛ sic ēt tps erit cibationis: tu ℞o inuenies in diuersis ħ esse diuersuꝫ tps cibationis. Eligēs ꝑm horā alleuiationis: quecunq; sit illa: ꝛ obserua ꝓposse cōsuetudinē. Sunt. n. quidā soliti cibari in vna hora ꝛ si illā trāsierit tristant ꝛ cadit appetitus eoꝝ: sicut tu vides q̄ quidā soliti sunt qescere ꝛ dormire in ꝑn^o noctis ꝛ si ħ tps somni effugiūt tota nocte tristant ꝛ ingetudines patiunt. ¶ Si cōtinua febris exacerbatiōes hūerit hora cibationis eligat indicatione sumpta ab exacerbatione: q; ipsa equalr indicat cū po^mo in ꝓdicis de quo dixit Ipo. in affo. In paroxismis subtrahere oꝫ: apponere. n. lesio est. Dixit Gal. in cōmen. nō oꝫ dietare in hora accessionis sue: nec anteq̄z veniat dies suus: sed cū iam declinauerit ꝛ quieuerit. Dixit Aue. 7° colliget tps cibādi est in declinatiōe po^mi ꝛ ante ꝑn^m scōi vt nā hēat spatiū digerendi humoreꝫ in tpe po^mi. Dixit Aui. oꝫ vt occurrāt eius paroxismi periodici. i. interpolataꝝ febriuꝫ ꝛ paroxismi qui fiūt fortes. i. exacerbationes cū quibus febres cōtinue fortiorant febricitātibus ventribus ipsoꝝ vacuis: in qbus nō sit cibus oīno. q; si cibati fuerint illa hora occupabit nā in digerendo cibū ꝛ dimittet digerere ꝛ expellere mām morbi: ꝛ ꝑfirmabit egri° ꝛ plongabit. quapp oꝫ vt postponat cibatio. vsq; ad declinationē: ꝛ in eo qō est post ipsam. Et intellexerūt si vtus ad tolerandū sufficit. aut nisi supuenerit accūs dissolutiuuꝫ virtutis: aut nisi sequēs paroxismus ipediat: que ipediētia si nō affuerint toto tpe durationis paroxismi: cibus dādus non est: q̄zto tū plus remouet cibatio a febre ꝛ tēdit versus tps quietis tāto exīstit melius. ¶ Attamē q; ħ modus cibationis vt frequētius obseruari nō potest: iō considerare oꝫ in quo tpe paroxismi si cogimur cibū dare sit melius ipsuꝫ exhibere: ꝛ qō sit melius an elōgari a ꝑn° paroxismi in cibādo an a fine eius. Et videndū est q̄ztuꝫ sit tps ꝓueniēdi cū cibatione ꝑn^m paroxismi: ꝛ q̄ztum sit tps postponēdi eū post recessuꝫ eius. Et qd de ħ tpe dixerunt auctores in vna quaq; febriuꝫ periodicaꝝ. ¶ Pro hoꝝ ꝓio sciendū est q̄ cibus cuꝫ exhibet in declinatione minori efficit lesionē q̄z in aliquo alioꝝ tēpoꝝ. Dixit Ipo. ꝑ. re. acu. Videndū est in quo tpe ius dari dēat in ꝑmordio vel in oibus tpibus morbi. qñ. n. peduꝫ plante frigide fuerint. tūc ius maxime ꝛ ois alius negādus est potus: sed cū iā calor in calcaneū descēderit dandus est. Et Gal. dixit. in cōmen. mihi vi. q; manifestuꝫ est q; melioꝝ horaꝝ in exhibitione cibi est hora in qua inuenit ps pectoris ꝛ stōi in vltio trāquillitatis ꝛ quietis ꝛ deterior horarū est in qua inueniunt ista mēbra cū deteriori dispōne. Et manifestū est. q; hora in qua sunt cū deteriori dispōne est hora inceptionis paroxismoꝝ: ꝛ hora in q̄ sunt cū meliori dispōne est hora declinis paroxismoꝝ. Jtaq; manifestū est qō melior hora ad suscipiendū cibū est hora in qua declināt paroxismi febris: qm̄ inqt Ipo. ibidez. nouimus vim tpis eius q̄z magna sit in oibus egritudinibus: ꝛ maxie in acutis: quā horam Ipo. determinauit cū dixit. cū tā calor in calcaneū siue ad pedes descēderit: qm̄ declinatio indicat ꝓmutationē colōris febrilis de loco ad locū: ꝓp quā mutationē dat intelligi q; Ipo. nō intellexit de caliditate pedū que stat cū caliditate aliorꝝ mēbroꝝ: possibile est. n. vt stet calitas febris cuꝫ caliditate aliorꝝ mēbroꝝ medioꝝ: ficut ea que accidit in hora status ꝛ talis de cibatiōe nō indicat: sed de eius ꝓhibitione. Dixit. n. Daly. si nō patit infirmus cibi dilationē donec ꝑfecte paroxismus febris deficiat: nō oꝫ illū cibare donec calor in supioribus corpis ac per oia ꝛ in oia diffusus est mēbra: sed cum a pectore ardor cessauerit ꝛ a ventre ꝛ ab aliis hmōi leuatus locis in extrema descenderit: ħ est. n. hora ꝑa dandi cibū omni febricitāti maxie debili. Horā cibationis assignauit Gal. in declinatiōe in cōmē. supradicti x̄bi Ipo. qm̄ intentio horę in qua oꝫ vt def infirmo cibus est qm̄ nō ꝓhibet egri° ab illo. ¶ Jtaq; minus errat qui cibuꝫ exhibet in declone q̄z qui in alijs exhibet tpibus. Sed de alijs tpibus vr̄ Gal. voluisse in x̄bis. ſ. allegatis. q; maior error cōmittat in exhibitione cibi in ꝑn°. paroxismi q̄z in augmēto ꝛ statu. Dixit. n. ꝑn^m esse horā deteriorez ad exhibendū cibuꝫ: nocumentū. n. in ꝑn° paroxismi cōmissum extēdit ad oīa alia tpe eius neq; in exhibitione cibi tpa ꝑticularia vlibus simulant: ꝛ ꝑm hunc modū. 2° peccant plus qui cibū exhibent in augmēto q̄z q; in statu. Et vr̄ ħ voluisse Ipo. in affo. Quibuscūq; paroxismi inordinati sunt cauendū ꝑn^a eoꝝ hoc est q; neq; iā factis nec parū post fiēdis nutriamuꝫ. Aui. vo ꝑa q̄rit vr̄ sentire oppo^m. ſ. q; magis peccat qui cibat in statu q̄z qui in ꝑn°. ꝛ ħ sentit in. §. qō incipit: corpora colica: ꝛ tpe assueta multa comestione ꝛc. dixit. Cum nō cibat saltez in ꝑn° febris: imo ꝛ in hora qua est prauioꝝ eo ꝛ est hora status ꝛ nō euadunt ꝛc. In qbus x̄bis voluit. q; illa corpa potius cibāda sunt in ꝑn° q̄z in statu: ꝛ q; hora status ad cibandum sit prauioꝝ hora ꝓncipij. ¶ Dicunt quidā. q; lesio contingēs in paroxismo ex cibatione. aut est virtutis aggrauatio ꝛ nālis coloris suffocatio ꝛ ista est magna: ꝛ plus euenit ex cibatione in ꝑn° paroxismi. Aut est multiplicatio supfluitatū ꝛ māe febris nā non potēte bene digerere ipedita ꝓp cibū: ꝛ ista pōt cōtingere in ꝑn° ꝛ augmēto ꝛ statu. Immo ēt ꝛ in ꝑn° declinationis: maxie tū in ꝑn° ꝛ statu. Aut est augmentū caliditatis febrilis ꝓp caliditatē ꝛ inflāmationē cibi: maxime si fuerit cibus calus aut vnctuosus aut ꝓp ipsi^o ebullitionē factā a calido ꝑter nām ob quā multi vapores a cibo eleuant q̄z ad ptes intrinsecas ꝛ extrinsecas corpis delatis cōsequit calefactio. ꝛ ista maxie cōsequit ex cibatione facta in fine augmēti ꝛ statu. ¶ Cōiter aūt dicunt. q; Ipo. ꝛ Gal. locuti sunt de nocumēto extēsiue. Aui. x̄o intensiue. ꝛ ꝓpea magis esse cauendū a cibatione in statu q̄z in ꝑn°: ꝛ qō cibatio in augmēto inter eas tz mediū. Tu vero experiētia inuenies si bñ notabis amplius egris inesse nocumenti ex cibatione in ꝑn° q̄z ex cibatione in statu. Et Aui. dictū pōt aliter introduci: vt. j. patebit cū de tpibus morboꝝ fiet mētio. Et sic videbis. q; ceteris paribus deterius est cibare in ꝑn° q̄z in statu: maxie cū in ꝑn° nā nō indigeat refectiōe. In statu aūt q; resoluta indicat de cibatione. Dixi autē ceteris paribus: q; si disparitet se habeant posset esse oppositum: posset enim in statu euenire aliq̄ accidens multū ꝓhibitiuum cibationis: imo ꝛ in augmento ꝓpter qō deterius esset cibare in statu vel in augmēto q̄z in ꝓncipio.

¶ Propter secundū predictoꝝ sciendum est magis necessariam esse elongationē cibationis a ꝓncipio sequētis paroxismi q̄z a fine ꝑcedentis regulr operādo: ꝛ indicatiōe sumpta a morbo: ꝛ minus errat qui a ꝑn° se elongat paroxismi futuri in exhibēdo cibū q̄z qui a fine ꝑcedentis: eo q; cibatiōi ante paroxismū subsequit pugna. ei x̄o q; post paroxismuꝫ qes. ¶ Propter tertiū vo hoꝝ sciendū est tps determinatū elongationis cibationis a ꝑn° vel a fine paroxismi ab auctoribus nō reperiri limitatū ꝛ certū: sed i diuersis febribus diuersimode ab eis exꝑssuꝫ inuenies: vt in q̄rto hoꝝ patebit. Luꝫ tū febris interpolationē longā habebit pōt medicus elongare cibationē ab vtroq; multū cum vero habuerit eā breuem nō poterit sic facere: sed expedit vt consideret in rebus

De hora cibationis in febribꝰ continuis, hēpta.

Jtaq; tpe paroxismi si cogimur melius sit elongare cibum.

Quo i tpe cibatiōis minus vł plus peccant.

Melior ē elongatio cibatiōis a ꝓncipio paroxismi subsequētis q̄z a fine ꝑcedētis.

Quātum sit elōganda cibatio a ꝓncipio vel a fine paroxismi.

Indicantibus ꝛ ꝑm indicationem eaꝝ procedat. ℵ.g. q̄ſto fortior fuerit digeſtiua virtus ſtōi patiēt̄is: tanto minus leſionis ſequit̄ cibationē appropinquādo paroxiſmo ꝛ ep̄o. Et ſimiliter q̄ſto cibus durioris fuerit digōnis tāto magis elongādus eſt a ꝑn̄o paroxiſmi futuri: ecōuerſo ex exhibitione ꝓpinqua ꝑn̄o cibi facilis digōnis minor ſequit̄ leſio. Similiter ſi virtus fuerit debilis aut cōplexio calida ꝛ ſicca ꝛ etas puerilis ꝛ habitudo rara ꝛ humiditas facilis diſſoloꝝnis ꝛ ſtōi ſenſibilis ꝛ virtus appetitiua vincens tpibus ꝛ regionibus calidis opꝫ cibum dare ēt ſi fuerit ꝑn̄m paroxiſmi proximū. Dicit Hal. xo tera. q̄ſq; opꝫ cibare: ꝛ ſi duaꝝ horarū ſit mediū inter cibū ꝛ paroxiſmū. Et h̄ in his ꝗbus diſcrafia corpis ad calidū ꝛ ſiccum euerſa eſt: ꝛ in diſpōnibus ꝫ̄ijs p̄dictis opꝫ cibū a ꝑn̄o futuri poxiſmi q̄ſtum ſufficiēs fuerit elongari. In his dixit Ipo. ꝑmo ꝛ q̄rto re. acu. poſt q̄ꝫ farmacaueris ſozbitionibus. i. cibis vtere obſeruās in cibādo poxiſmos febriū: qr nunq̄ꝫ eis exiſtentibus offeras neq; debētibus futuris eſſe: ſed deficiētibus ꝛ quieſcētibus: ꝛ vt longiſſime a ꝑn̄o. Et ſil̄r ſi in ꝑn̄o paroxiſmi vel ante ipſum fuerint accidētia cibum ꝓhibentia: tūc maxime longiſſime elongāda eſt a ꝑn̄o paroxiſmi cibationis hora. Sicut cōſil̄r ſi accidētia talia in declinatione poxiſmi affuerint elongānda eſt ab ea cibationis hora. Et ſil̄r q̄ſto paroxiſmus lōgior fuerit: tāto minus oꝫ cibi elongatio fieri: vt nō deficiat virtus. Si tñ virtus tolerās eſſet tāto magis eēt ab eo in cibatione elonganduꝫ: vt melius poſſit virtus vacare morbo ꝛ māe eius. ¶ Propter p̄dicta dixit Hal. xj. tera. Reſpiciētes ad cibationē opꝫ tentare cibare lōgiſſime a ſtatu p̄teriti paroxiſmi: ꝛ a ꝑn̄o futuri. Si itaq; ſufficiēs fuerit ꝛ longū medium ſpatiuꝫ qđ eſt in medio ſtatus p̄teriti poxiſmi ꝛ ꝑncipij futuri facile eſt inuenire tps cibationis. Si ℵo hoc mediū ſpatium paruū fuerit neceſſe eſt duoꝝ altez vel calido adhuc ſufficienter laborantē cibare vel debēte cōfeſtim fieri inuaſione futuri poxiſmi. Et qñ h̄ eſt. dixit Hal. p̄cognoſcitiuo talis poxiſmi indiget medico potēte cōiecturari ꝑm ꝑmos mox dies. i. a ꝑn̄o inq̄ntum tps extendeꝫ febris tota. Et ſi quidē nō ꝓcul a 7a die febris eſt terminatura: ꝓcedere oꝫ egrotans oīariā ieiunādo illo tpe medio: qr talis febris eſt de his que nō regrunt cibū vſq; ad ſtatū. Uſq; h̄ autē faciendū eſt cōiecturātibus ꝑus nobis ſi ſufficit virtus egrotanti. Si ℵo vſq; ad 9m vel 11m vel 14m die extēdi oꝫ febris vel ſi circa 7m oꝫ ſolui febris: ſed vtus imbecillior q̄ꝫ vt ſufficiat vſq; ad tñ tps ſine cibo videaꝫ. nec̄iuz erit nutriri illo tpe medio: ꝛ tunc opꝫ eligere horā cibatiōis: vt in anxijs. i. ambiguis diſpōnibus in ꝗbus eligunt̄ ea q̄ minus nocent: diſtinguēdo ea ab his que magis nocent a loco qui patit̄ a diſpōne. ſ. ꝛ more poxiſmi ꝛ ſtatus. a loco qdem: nā flōnem hñtes in epate vel vētre piculoſuz eſt cibare ante poxiſmū: ſine flōne ℵo imbecillibus vtutibus exītibus iuuatiſſimū eſt cibare. aſſueuerūt. n. ita hñtibus defectū vel flōnē in epate male egēte egōnes coinuadere poxiſmos. In ore ℵo ventris hñte ſincopes. Et h̄ idē conſiderandū eſt in alijs pticulis ꝑm hanc ꝓportionē ꝑm poſitionē ꝛ dignitatem earum.

Cibatio a more paroxiſmi ſūpta idicatione.

¶ A more ℵo paroxiſmi cōſideraꝫ cibatio. Dixit Hal. obſecro te ſtatū paroxiſmi ꝛ ꝑn̄m attēdere intendēte mēte. In ſtatu. n. ſi ficcus ꝛ aridus fuerit eger ꝛ ſine magnitudine febris ꝛ caloris hūc citiſſime opꝫ humectare ꝛ humectātibus cibis. Aut ſi fuerit ardēs ſine ariditate. i. ſi habuerit exceden tem caliditatē ſine ſiccitate mēbroꝝ hunc opꝫ expectare ſedare plurimū caloris. Ita ꝛ ꝑncipij poxiſmi morē attende ſi in ſrigidādo corpis extremitates ꝛ in faciēdo multā intus tranſpiratiōnē ſanguinis vel in fiēdo ſine oi cōtritione pſcrutaberis. i. ſine difficultate. Naz ꝑm quidē non cōtritū. i. non difficile ꝑn̄m poxiſmi cōtinendū neq; cures dare cibū: qr mite eſt. In priore ℵo. i. in ꝑn̄o cōtrito cōſiderandū eſt: nā ſi ſine flōne fuerit viſcerū vel ſine abundātia humoꝝ oñante motu qui in ꝓfundo in poxiſmo nihil nocebit paruz citius nutriens. Si ℵo flegmon aliqō vel multitudo humoꝝ fuerit cauendū eū qui ante poxiſmū cibum vt ꝛ nocibiliorꝫ. Et dixit xo tera. patientibus febrē ex ieiunio laboꝛe vel ſolis caloꝛe ꝛ ſiſtibus cibus ante acceſſionē: ꝛ in ipſa acceſſione dandus eſt: ꝓhibendus autē eſt illis qui febriū ex plenitudine vel ex opilatione vel aꝑate: ꝛ maxime ſi de humoꝝ fuerint putrefactione. Et ſi cōtingeret ante poxiſmū vel poſt qđ cōueniens hora ad cibandū eſſet hora cōſueta cibatiōis in ſanitate tūc illa eſt hora cōueniencioꝝ. ¶ Et dicūt quidā. q; ſi hora cōſueta diſtet ab hora cōuenienti morbo per ſpatium paruū vt a media hora vſq; ad horā vnā adhuc cōſueta magis eligēda eſt. naz plus pōt in bonitate cōſuetudo q̄ꝫ poſſit hora cōueniens morbi nō longe ab ea diſtās. ¶ Et ſi bene cōſideras iudiciū electionis horꝛe cibationis ipſum magis eſt extimatiuū q̄ꝫ rōne certificatū habēs latitudinē magnaz egens medico prudenti ꝛ exercitato. Propterea dixit Hal. xj° tera. nō eſt vez: vt aiūt indiſciplinati q; vna hora: neduz ſex menſibus pōt qs diſcere artē dietandi: magna. n. exiſtēte tota arte medicine vna pticulaꝝ eius non minima eſt doctrina diete. Et dixit p̄a ad glauconē: opꝫ medicū ſic diſponere ſuū conſiliū vt nō augmētet egritudinē ꝛ nō diminuat vtutē ſaltē ad recipiendū longaz impreſſionē egritudinis ꝑparataz: ꝛ ſeruare iſta duo in vtraq; pte eſt difficile ſimul: quia ꝛ ſi dieta. i. abſtinentia digóni egritudinis ſit vtilis: tñ inutilis eſt virtuti. ꝛ fortaſſe nocuꝫ maius erit iuuamētoꝛcibus ℵo ꝛ ſi vtilis eſt virtuti: eſt inutilis egritudini digónem egritudinis ꝓlongans: quare medicus que ſunt magis neceſſaria ꝛ magis vtilia debeat ſemꝑ ſequi. ¶ Et Auer. dixit 7° colliget. per ſolaz doctrinā extimare nō poſſes: qđ in vnoquoq; indiuiduo faciendus ſit in q̄ſtitate ꝛ qualitate in hac arte. Et ſō neceſſaria eſt in hac arte ꝑter vſum rerū cognitionē experientia per quā particularia ꝑncipalia habeā tur in eo qđ in vnoquoq; indiuiduo fieri oꝫ. Et ſcias q̄ſta particularia ſciri non pñt oia: qr ſunt infinita: ꝛ iſta pars ſcie medicinalis vetat nobis pfectionē in hac arte hr̄e: eo q̄ magis eſt appropriata experiētie q̄ꝫ rōni. Et pp hoc dixit Ipo. vita breuis. ars ℵo longa. debes ergo curā facere ꝑm excellſum a ſignis cōſideratū: ꝛ ꝑm qđ ab experientia ꝛ bonitate extimatiue vtutis extiare poteris. Et egomet dixit Auer. nō ſtudui in hac ſcia: ita vt videaꝫ mihi q; ſim ſufficiēs: ſicut vī multis medicis nr̄is tpis: qui multū elongati ſunt ab ipſoꝝ intētione exceptis filijs Auēzoar: quoꝝ deus cōſeruet virā: nā iſti duo veri ſunt in ſcia medicine. ¶ Et qr extimatiuū eſt iudiciū: ꝛ maxime de hora cibatiōis ante poxiſmū: q̄ꝫ oēs cōcordes ſint in latitudine huius ſpatij: ſed vnus inclinauit ſe plus ad vnū extremoꝝ: ꝛ alius plus ad aliud. ¶ Ideo ad eius euidentiā: ꝛ ꝓp 4m predictoꝝ eſt notatū q; Alm. in febre tertiana pura dixit. Sit iter comeſtionē ꝛ inuaſionis ꝑn̄m tps longuz: vt nutriaꝫ infirmus tribus horis aut duabus anteq̄ꝫ febris acceſſerit aut poſtquā receſſerit. Haly. ℵo dixit. In die acceſſionis febris. aquā ordei miniſtrabis differēs q̄ndiū donec oīno minuaꝫ acceſſio: aut adſit tps alleuiationis ipſius. Et Iſaac 5° febriū dixit. Caueatur ne tribuaꝫ ei aliqd de cibo in hora acceſſionis neq; tribus horis anteq̄ꝫ acceſſio veniat. Et item dixit. Cauendū eſt ne in die acceſſionis nā impediaꝫ cibo. Et Serap. dixit. Deꝫ cibus tribus aut q̄tuoꝛ horis ante aut poſt ſolutionē febris. Dixit Uiaticus. Uitet̄ cibus in die tpe acceſſiōis neq; deꝫ in tribus horis p̄cedētibus: ſed ſuſtentet̄ cū ſyr° viol. vel roſ. vſq; poſt acceſſionē febris. ¶ In tertiana aūt nota. dixit Haly. vtaꝫ cibo poſt receſſionē acceſſionis. Die vero acceſſus cibos deferat quos ꝛ ſubtiliet poſt typi terminationē: ꝛ die quo nō accendit̄ virtus ſeruet̄. Et Aui. dixit. cibatio oi die aut ꝓpe acceſſionez facta eſt ex eis que nocent illis. Immo opꝫ vt cibet̄ vna die ꝛ alia nō. ¶ In quotidiana ℵo dixit Sera. Sit hora cibi poſt quietē febris aut ante ſtatū eius tribus aut q̄tuoꝛ. Et errauit trāſlatoꝛ: qr vbi dixit

statum debuit dicere ꝑn^m. Quidam tñ exponunt ante statum. i. ante qꝫ ponaꝫ in stare siue in esse: nō. n. itellexit de statu ꝓput est vnū de quatuor tpibus poxismi: qr vt sic hꝫ et dari cibus in ꝑn^o vel augmēto: qō est ab oibus negatū. Dixit Alīn. horā cibationis ab hac accessione qꝫto plus possibile fuerit elongāda est. Et notāter dixit sic. qr in quotidiana indicatione sumendo ab ea elongatio cibi a ꝑn^o dꝫ esse maior qꝫ in tertiana. Sed eius quies nō permittit cū sit breuis: sed fiat qꝫtum est possibile: z ob hanc cām nō determinauit tps: qdam tñ dicunt q cū quies eius sit sex horaꝝ cibus dꝫ dari post declinationē poxisimi duabus horis: z ante sequē tez accessionē qꝫtuor horis. Haly. tñ dixit. obseruandū est vt aquā ordei des ante accessionē horis sex. non aūt pauciorib⁹ qꝫtuor. Et Haly. dixit inter accessionē z cibationem sex horaꝝ interueniat spatiū. Dixit Aui. hora cibatiōis est post poxismi tpa eiusqꝫ eradicationē z ante poxismuz ad minus quatuor horis. ¶ In ꝑtana vō dixit Haly. ꝓhibeas cibos accessionis febris die. vt nā in resistēdo morbo potius occupetur. Dixit Uiaticus cū duo ptrāsierint dies qui sunt dies quietis abstinendū est a cibis in die accessionis. in alia aūt die parū comedat. Et Aui. dixit. opꝫ vt ꝓhibeaꝫ in die accessionis a comestione z capiaꝫ ieiuniū. Et cū dixit de cibus ante accessionē per qnqꝫ horas: intellexit cuz medicus voluerit cū cibo ante accessionē vomitum ꝓuocare: z nō de eo qui exhibet gr̄a nutrimēti. Et cōiter ab oibus interdicit cibus in die poxismi z p̄cipit ieiuniū. Et qdam dixerūt spatiū ieiunādi ante accessionē esse. 12. horaꝝ: qdam vō dicunt ß esse nimis longū spatiū: cū postea poxismus duret. 24. horis: z sic longū nimis esset ieiuniū z posset vīus debilitari. Sed intellexerūt auctores q cibatio cōsueta añ accessionez febris dimittaꝫ vt prandiū vel cena ꝑm qō de die vel nocte febris est iuasura nisi inter horā cōsuete cibationis z horaz accessionis interponeret tps longū octo vel decē horis. Et sic si ante accessionē febris de mane foret plēs hore decē: nō ꝓpea esset dimittēda cena p̄cedens. Et silr si esset de sero vel nocte futura post decez horas a solita cibatione nō ꝓpea est p̄cedens prādiū dimittendū: sed diminuēdū est. ¶ Et scias q in febribus seruātibus ordinē in iuasiōe suoꝝ poxismoꝝ facile pōt medicus horā cibationis eligere mō dicto: sed in nō seruātibus ordinē est difficile. sicut. s. patuit. Dixit Jpo. in affo. in qbuscūqꝫ poxismi fuerint ordinati ⁊c. Uñ z Hal. dixit in cōmen. affo. bis q in circuitibus exacuunt ⁊c. si paroxismi seruāt eundē ordinē bñ possumus ordinare cibos ꝑm eos: sed si tps nō seruauerint tūc tpa cibationis non pñt bene certificari. Et Haly. iō dixit. Qñ accessus febris est varius z incertus z minime ordinatus: tūc soluz cū necesse est egrū reficias. Et sic febres errātes siue vagātes qs Jpo. 4° re. acu. vocauit incōsistētes. i. inordinatas non hñt horā determinatā cibationis añ poxismū. Et in his Jpo. ibidē p̄cipit cibū nō dare: sed finere ab eo donec stet. i. donec ad vnuz reducte sint ordinē in inuasione poxismoꝝ z cessauerint ab errore inuadēdi. Et cū steterint obuiandū est eis cū dieta cōpetēte ordinata: neqꝫ qdem voluit Jpo. q toto illo tpe quo errauerint stēt infirmi sine cibo cū aliqñ errēt per mēses: sed finere dꝫ medicus ab occupatiōe de eligēda hora cibatiōis. Sed sicut dixit Hal. cibādus est eger ꝑm q virtus indicat. ¶ Qz si febris fuerit coalternans. ita q inuadat poxismus scōs in ꝑn^o declīonis ꝑmi poxismi: tūc est difficilis. nā in declinatione ꝑmi cibatio fieri nō poterit: cū sit tūc ꝑn^m scōi paroxismi. z si expectet ad cibandum declinatio secūdi paroxismi poterit vīus debilitari ex longitudine cibationis: q̄re restat q in augmēto scōi poxismi cibus dari debeat cū melius sit in eo dari qꝫ in ꝑn^o vel statu. ¶ Et sciendū est q cibatio in exacerbationibus eundē dꝫ hꝫ ordinez cū cibatione paroxismoꝝ. ¶ Dicunt. in febre cōclusa maior sequit lesio ex cibatione inordinata qꝫ in cōtinua proportionali. Et in cōtinua proportionali magis ledit patiens ex cibatione facta in tpe exacerbationis qꝫ ledaꝫ patiens interpolata ex cibatione facta tpe paroxismi. z cā de se est nō. ¶ Dixit Hal. sine dubio intelligendū est cibos febricitantiū leues debere esse facilis digōnis descēsionis z penetrationis: z boni chimi gñatiui. non tñ multi neqꝫ multe qꝫtitatis. z. n. stomaci eoꝝ z epata z vene in suis digōnibus debilitata sunt.

¶ De qualitate diete. Cap. xiiij.

IN precedentibus dictuz est q dieta per vctuz triplex est. s. subtilis grossa z mediocris. Dixit itaqꝫ Aui. ꝑ^a ārti. q de cibatione z regimine est illud qō est valde subtile: z de eo est illud qō est valde grossum: z de eo illud qō est inter illa duo mediū. Et subdit q de eo qō est mediū est cuius ps est declīuis ad subtile plus: z est cuius pars est declīuis ad grossum plus: z vnūqōqꝫ horuꝫ in sua declīone hz latitudinē magnaz. Dixit. n. Gal. q in oi eo qō ꝑm magis z minus est variabile inumerabiles dr̄ie subsistunt plus z minus suo extremo appropinquātes: in qbus dr̄ia reperiꝫ inter suū extremū z dietā mediocrē. ¶ Et qr dieta egroꝝ incipit a nō gradu: qr a ꝓhibitione oīs cibi concluſiue vsqꝫ ad dietā sanoꝝ. Ideo auctoꝝ plurimi diuiserūt dietā totam egroꝝ in grossaz mediocrē z tenuē z tenuissimā: siue subtilē in vltimo. ¶ Dixit Aui. z subtile vltimū in subtilitate est ꝓhibitio cibi qō cōprehēdit: cū vt. s. dixit de regimine est qō est subtile valde. Et intelligiꝫ cibus ꝓhiberi sic. q non detur res cibalis alimentū corꝑoi ꝑstans qꝫis nō ꝓhibeaꝫ ab exhibitione alicuius potus medicinalis nō per se: sed per accīs dictus nutritiuus: inqꝫtuz. s. ꝓhibet corpus a resolone: ꝓp cuius ꝓhibitionē corpus nō eget cibo positiue nutriēte. Gal. tñ in cōmen. affo. tenues z certe diete. diuidit tenuissimā dietam in subtilissimā cū vltimitate i qua cibus oīno tollit: z in subtilissimā sine vltimitate: in q̄ soluz daꝫ mellicratū. ¶ Et subdit Aui. grossuz valde est administratio ciboꝝ sanoꝝ: z sunt cibi grossi. z subdit. cibus grossus est cibus fortis. i. quo sani fortes stāt: sicut caro quadrupedū z panis in qꝫtitate sufficienti sumptus: quo z in qua qꝫtitate patiēs tpe sanitatis fortis stabat. Et sic exponēdo dicūt qdam ß dictū nō esse referendū ad dietā egroꝝ: qr dieta egroꝝ semp minuit a dieta sanoꝝ. Et ß iō dñt q Aui. notanter dixit grossum valde. hi enim dñt q cibus sanoꝝ excludit a dieta egroꝝ. Alij vero dñt q Aui. iclusit in dieta egroꝝ cibū sanoꝝ: non qdē oēm: sed illū quo hoīes cōiter vescunt rōne cōseruationis sue sanitatis: non aūt rōne necessitatis aut gulositatis. Itaqꝫ fructus multi z alia cibaria plura qbus multi vescunt: nō habentes alia cibaria aut volētes gule satisfacere nō ingrediū tur dietaz egroꝝ: sed bñ panis z caro quadrupedū bonoꝝ: vt edi castrati z vitule: z silēs sunt de cibis egroꝝ: sed sunt cibus grossus fortis in cuius virtute eger in sua fortitudine perseuerat: dꝫ aūt ß cibus in minori diemēsionali qꝫtitate dari: vt digeri bñ possit. ¶ Dixit Aui. mediū inter grossum z subtile est chilst ordei sicut est. Et sic cōiter sapiētes dixerunt nō intelligentes ß absolute: qr nō est vere medium in oibus nāis neqꝫ in oibus regionibus: sed in qbusdaz est tenuis: z in qbusdaz grossus. neqꝫ ēt omni tpe: sed in aliquo est dieta grossa. z in qbusdā tenuis. Uñ Auenzoar dixit. Antiq non extimabāt ß qō dixit. s. de exhibitione ptisane z panis loti eē subtiliationē cibi: erat aūt subtiliatio apud eos relinquere oēm cibū penitus: z ß erat apud eos vltima subtiliatio. subtiliationē vō non vltimā faciebant cū mellicrato seu cū aqua mellis: qm̄ vsi erant hoc. Et dico hodie qō chilst ordei siue ptisana hūda est pro dieta tenui ꝓsiderato regimine cōi sanoꝝ pñtis tpis: z cōsiderato q ꝓp regimē moderatū egritudines nr̄is eueniētes tpibus nō sunt adeo acute: sicut antiquitus fuerūt. Immo que apud eos fuerūt ꝓperacute hodie sunt pacute: z que apud eos fuerunt pacute hodie sunt acute: z que apud eos fuerūt acute absolute hodie sunt tro-

Dieta egroꝝ diuidit in grossam mediocrē tenuē z tenuissimā

Grossa.

Media.

pice. Et puto q̄ hodie exhibitio medulle panis similaginei decocte sit dieta mediocris. Dixit Auer. Cibus quo vtunt̄ xp̄iani esse cibum tpatum: z est panis decoctus in aqua vel brodio pulli: z est sicut dieta media. Quidā tñ dñt ptisanā ordeaceā tenere mediu3 diete egro2 in corpe tpato z in regione tpata: z aliter non. ¶ Dieta ẋo subtilis est exhibitio cibo2 q̄bus q̄ꝫ sani aliq̄ vescant̄ nō eis vescunt̄ vt fortes z sani pmaneant: sed aut cā necessitatis aut gra satisfaciendi gule z appetitui eorū. Et dr̄ dieta subtilis cibus qui in corpe receptus facilr̄ digerit̄ z cōuertit̄ in chimū laudabilis nutrimēti: rare tñ cōpositionis z debilis coagulationis: q̄re fit a corpore facile dissolubilis z pauce restauratiōnis deperditi. ¶ Et cibus qdem qui cōsequit̄ latus subtile incipiēdo ab extremo subtilitatis fm Ipo. z Gal. 2° re. acu. est mellicrate. i. aqua mellis sumēdo mel pro melle cāne depurato: qō est zucarū album solidū: q̄uis dicant qdā q̄ tpe illo2 nō habebat̄ zucar: sed loco eius ponebāt mel apum qō hodie in acutis morbis nō prohibebat̄. Aui. tñ dixit. q̄ cibus qui consequit̄ extremū maioris subtilitatis est succus granato2: z in eo cadit diuersitas in plus z minus fm diuersitatē granato2: q̄ succus acetoso2 magis appropinq̄t ipsi extremo: deinde muzo2 z vltimo dulciū. Et deinde dixit Aui. est iulep subtile valde: z aliqui volunt q̄ iste iulep equet̄ succo granato2: z intellexit per iulep: iulep simplex qō ofic̄it̄ ex aq̄ simplici z zucaro albo solido: z in isto iulep cadit diuersitas fm qō plus vl̄ min9 ponit̄ de zucaro: z fm qō pl9 vel min9 decoqt̄: fm. n. pdicta dr̄ iulep subtile z grossum: z subtile est in q̄ min9 ponit̄ de zucaro z min9 coquit̄: z grossum est in quo plus ponit̄ de zucaro z decoquit̄ ad perfectā decoctionē: z istud iulep nō est aliud a mellicrate: z post iulep subtile valde est aqua ordei subtilis: z post ipsam aqua ordei grossa. z est ptisana colata. Et sicut sunt olera frigida hūida que in plūbus locis dicunt̄ follia mollia: z sunt sicut lactuca attriplex bletis spinachia scareola endiuia cicorea malua z filia. ¶ Deinde Aui. numerauit cibos qui ponunt̄ ex pte grosse diete z incipit ab eis q magis appropinquāt extremo grossitiei redeūdo versus mediū: z dixit q̄ sunt galli z galline: z pro gallo dicūt quidā q̄ intellexit capones. aliqui dicūt fasianū: aliqui dicūt galletum siue pullū masculū galline nōdū caponatū: paruū tñ existentē: z per gallinā intellexit ouantē aut fasianā aut pullā paruam nondū ouantē. Et in istis cadit diuersitas magna. nā capo z fasian9 z gallina z fasiana sunt grossio2 dieta valde z galleti z pulle sunt dieta minus grossa vel adhuc minus grossa dieta est pulla q̄ galletus. Et in his adhuc cadit diuersitas fm quitatē z magnitudinē: nam q̄ꝫto maio2 tāto grossio2 z de galletis qdaꝫ nō concedūt nisi eos qui nōdū coire inceperūt. Et adhuc cadit diuersitas fm ptes eorū que approximant̄. nā administratio alar̄ z aliar̄ partiū anterio2 subtilio2 existit dieta q̄ꝫ administratio partiū posterio2: q2 ptes anteriores z ꝓprie ale: ac et caro que ē circa ossa colli sunt purio2is nutrimēti z subtilio2is z placibilio2is sapo2is. Deinde dixit Aui. sunt acubugi. i. pdices starne z coturnices: pdices tñ subtilio2is nutrimēti sunt q̄ꝫ starne: z starne q̄ꝫ coturnices. Et subdit Aui. z pulli. s. pdicuꝫ starnarū z coturnicū. imo z pulli et fasianor̄. qdaꝫ dicūt. z pulli. s. patui gallinar̄: deinde dixit Aui. sunt arabagi. i. aues que non degentes in aqs: z excipiunt̄ et passeres in domibus z tectis nidificātes: z maxime in febribus. Et inter alias auiculas et cadit diuersitas magna que sumit̄ penes placibilitatem z displicibilitatē eaꝝ: z penes teneritatē z ouritiē suaꝝ carniu3: oēs tñ sunt pauci nutrimēti z meliores z sapo2osiores eaꝝ sunt alaude. Subdit Aui. z oua sorbilia subtilia. i. multū liquida. vel subtilia. i. ab auibus subtilis nutrimēti sumpta: vt per ꝟ excludat oua pauonū anserū anatū. Subdit Aui. z pisces pui. s. squāmosi marini vel de flumine petroso currēte cū alijs cōditionibus ad bonitatē pisciū regis tis: quos et cōcessit Gal. sup pmo re. acu. Jsaac tñ dixit q̄ in acutis non cōueniunt q2 viscosi sunt z in stō corruptibiles. Et certe medici nr̄i raro eos exhibēt. Et post q̄ꝫ Aui. gradatim puenit ad mediū vndiq3 ptransiuit ipsum: vt qdam dñt versus latus grossitiei: z qdā dñt versus latus subtilitatis. Et ꝟ q2 posuit vnū cibū qui diuersimode paratus pōt poni in dieta subtili z grossa: z est panis de similа. ¶ Et q2 Aui. dixit p̄a q̄rti de vl̄ curatiōe putridar̄ oīno caueat̄ regimē grossum in horā pīodi. i. poxismi. Jdeo notāt q̄ per regimē grossum intellexit oēm cibū siue sit potabilis siue edibilis siue sit diete grosse siue subtilis: z q2 fortasse aliqui crediss̄ent q̄ solū intellexerit de dieta grossa ad signandū q̄ et de subtili itellexit: subiūxit: ita vt nō det̄ in potu in hora paroxismi aq̄ or. zuca. neq; iulep. s. simplex: z multo magis oz caueri in poxismis dieta media z grossa. Et ꝟ dixit Aui. vt nō frangat cibus pīodū. i. poxismū cū constrictione meatuū. i. opilan9 multiplicādo mām que multiplicata opilat: z maxime si fuerit dieta grossa: z et si fuerit subtilis p̄cipue dulcis: vt iulep z aq̄ zucari z zucarū: q2 ante ipsor̄ digónez attrahunt̄ a membris indigesta z opilāt. ea nō nutriunt: z sic frangit̄ poxismus. i. equalis ascēsio eius ad statū z cita resolo māe eius: q2 multiplicata est z exitus opilati sunt: z sic fit q̄ ascēdit poxismus in eq̄litate z plongat̄ assensus eius: z cū ꝟ ad cibū illū digerendū nā vacare ꝟ. q̄re nō sic vacat digóni māe z resoloni ei9. Non ergo debes cibare. dixit. A. in hora poxismi: sed adiuua: vt mā cito resoluat̄ z trālceat faciendo illā trāspirare. ppea bñ dixit Gilber. qui cibat in poxismo triplex inducit nocumentū. primū est angustia pp nocumentū q̄ euenit cordi z stō in quo corrūpit̄ cibus. 2m est plongatio poxismi pp illud q̄ ipedit̄ virtus digestiua vel regitiua corpis a regimine egritudinis. Et 3m est plongatio egritudinis totius: q̄m ex illo cibo gñatur mā corrupta qua auget̄ egritudinis mā. ¶ Dixerūt qdā q̄ dieta quesanis est mediocris oibus egris est grossa: z que est tenuis sanis est egris mediocris: z q̄ dieta que in morbis cronicis est mediocris in acutis est grossa: z que est in cronicis subtilis in acutis est mediocris: z q̄ cibus in egris q̄ꝫto plus ꝓpinquat cibo patiētis oū sanus erat tanto plus ꝟ de grossitie diete: z q̄ꝫto plus ꝟ de distantia ab illo plus ꝟ de diete subtilitate: z q̄ qui medio modo ab illo distat est dieta media. Et auctores inuenerūt longa expientia z multa inuestigatione ptisanā cū tota fece mediū tenere dicte. ¶ Dieta tenuissima cōpetit febribus acutis in vltio q̄s quidā pacutas valde: z qdā pperacutas vocāt. De his dixit Gal. in cōmen. affo. tenues qbusdā acutis febribus dāda est vltimitas diete que est prorsus nihil dare: de qbus dixit Ipo. in affo. Ad vltimas egritudines. s. que sunt acute in vltio: vltie curatiōnes. i. vltie diete ad pfectionē sunt potētes z ꝑparant ad pfectionē cure: z q2 debito tpe obseruate curationē pficiūt. Febribus aūt pacutis: que terminant̄ in ꝑ 7ª cōuenit dieta tenuis: si tñ esset de liq̄faciētibus grossitiē oporteret dari diete tam. Febribus ẋo acutis que terminant̄ in 14ª cōuenit dieta mediocris: si tñ iter septimā z 14m febris fuerit finitura: vt in 9° vel in xj°: tūc dieta erit cōueniens inter tenuē z mediocrē media q̄lis maxie est que in extremo subtilitatis existit versus mediū. Et febribus acutis tropicis quarū crisis futura est in 40° die cōpetit dieta grossa. illa. s. q̄ est in extremo grossitiei ẋsus mediū vsq; ad mediū diete grosse: z fm q̄ febris plus appropinquat acutis absolute que terminantur in. 20. vel. 24. vel plus appropinquat cronicis: vt q̄ terminant̄ in. 27. vel. 34. z fm illud eligēda est de dicta dieta grossitiei vel min9 grossa: febribus ẋo cronicis cōpetit dieta grossa a medio grossitiei vsq; ad dietā sanor̄. z in hac laritudine dieta variāda est fm q̄ egri° diuturnio2 vel minus diuturna fuerit. Et in summa q̄ꝫto distat egri° ab acuitatis vltimitate: tanto oz distare dieta ab vltimitate subtilitatis. Dixit. n. Ipo. in affo. vbi fm acumē egri° cōtinuos z vltios

labores

Subtilis.

Media declinās ad latus subtile.

Media declinās ad latus grossuz.

labores habet ⁊ vltima ⁊ tenuissima dieta necessariū ē vti. vbi vero nō:nō ſz cōuenit grossius reficere:⁊ tm̄ ſubconde/scēdere q̄ſtū egri° mollior vltis fuerit:q̄uis etiā iste affo.ſit ſuperi⁹ attradduct⁹. ¶Scōm igit modū antiquo⁹ nihil da re cōpetit pperacutis maxie terminaturis in p̄ termino:qz in eis cū virtus ſit fortis ſolū eā irritam⁹ cōtra morbū ⁊ cāz eius ⁊ potū medicinalē:vt iulep dare cōpetit pacut]:qz i his plꝰ näz ꝫ morbū irritam⁹ q̄z ꝓseruem⁹. Et absolute acutꝫ cō petit ptisana nō colata:qz in his eq̄liter näm irritam⁹ cōtra morbū ⁊ equaliter ꝓseruam ⁹ ⁊ pullaꝫ paruarū caro maxie ale ipsarū cōpetit acutis tropicis:maxie ſi pauce fuerit q̄ſti tatis:qz i ipſis plus ꝓseruam⁹ vtutē. q̄z irritemus. Et dieta grossa cōpetit cronicis vſq; ad cibos ſanoꝫ. Attn̄ moder/niores a dicta dieta deuiant:vnde in cauſone ⁊ a viatico cō/cedit ptisana ⁊ mica panis bis vel ter in aqua frigida lota. ¶Et alm̄.cauſonizāte dixit regi regie tertiane in qua con/ceſſit olera frida. Et Rogeri⁹ ceſſit lac amigdalarū nebu/las lactucā ⁊ ſiliā. Et Ferrarius micā panis ptisanā ⁊ olera. Et Gulielm⁹ dixit.ſi virt⁹ ſit fortis ⁊ stat⁹ ꝓpinquus regat ſolū cū aqua ordei vel ptisana ⁊ ceſſit iulep ⁊ ſyrupū nenu farinū. Et ſic diſcurrēdo per curas moderno⁹ eſt reperire tenuiſſimā dietam foze in oi egritudine caſſam ⁊ vanā ⁊ die tā peracutaꝫ dari in perperacutis ⁊ dietā absolute acutaꝫ in pacutis. Et dietā acutaꝫ tropicarū dari in acutis absolu te ⁊ dietā cronicaꝫ in acutis tropicis. ¶Notare tm̄ debēt medici cū deuiāt a ſubtilitate diete antiquo⁹:dietā ſubtilez reddere ſaltē quo ad facilitatē:digōnis:⁊ quo ad multipli/cationē q̄ztatis diſcrete:⁊ diminutionē q̄ztatis continue. Et eo maxime q⁹ hodiernus vſus ſm̄ plūmas nationū ⁊ re/gionū ſit plies in die reſici. Et hec vſus etiā in egri^m vehemē ter ſeruandus eſt. Ait.n. Gal.de cōſuetudine in dieta pſcru tari magnū eſſe iuua^m:⁊ nō ſolū in dietādis egri^m exeunti/bus:verū ēt in dietandis infirmis.rō.n.nō oſtēdit niſi vlia. ticularia ℞o q̄bus pficit nr̄a intētio ex ꝓſuetudine cōſide ranf:ſunt.n.aliq qui guſtata ptisana vomūt. Alijs in ace/toſitatē mutaf:alij vtunf aqua:alij vino:alij amāt ⁊ digerf bene vnū cibū:⁊ alij nō pñt illud digerere. q̄uq; ergo ali/quaz rerū in vſum habuerūt ad eam reddendi ſunt. Et opz ex hoc maxime attēdere cōſuetū cibationū numerū ſanita/te:⁊ illū in morbo ſeruare.ſicut Ipo.in affo. Et quib⁹ ſemel aut bis ⁊c̄.primo reg.acu.dixit. Si eger bis in die ſumere cōſueuerit cibū bis ⁊ ptisanā dabis:⁊ ſi ſemel:ſemel. Dixit Auer.7° coll'z.gñatr ꝓſideranda eſt ꝓſuetudo:qm̄ q ꝓſueti ſunt comedere ter in die nō pñt ſubtilitatez regis ſuſtinere. imo totidē reficiendi ſunt in egritudine. Et ſic dixit. Ipo.2° reg.acu. Qui ſemel aut bis in die comedere cōſueuerit:ſi a ſolito vſu in aliū mutef nō ꝓſuetū ei gñatur defectio:ſicut etiā bis q⁹ ꝓſuetudo nō ē prādere:ſi prādēt mox deficiūt:⁊ aggrauantur ⁊ torpent ⁊ alia in incurrunt accidentia. Siīr qui bis in die comedere ꝓſueuerunt ſi prādiū dimiſerint cor poza eorū in ſe deficiunt:p̄cordia dolent:⁊ q̄ſplura patiunf nocumēta. ¶Et debēt notare q⁹ q̄uis in ſanitate ſuppoſi/ta bina cibatione in die plus ſit ſumēdū in cena q̄z in pran/dio:in egritudine eſt oppoſitum obſeruandū.nā amplius debēt reſici in prādio q̄z in cena:⁊ hoc ideo:qz nā plus occu patur circa māe digōnem in nocte q̄z in die:⁊ qz ot frequen/tius accūtia näm aggrauantia augenf de ſero. Et p̄dicta in telligenda ſunt niſi adſit ꝓhibens prādij augmētum. ¶Et notant qdā q⁹ in morbis pacutis in q̄bus non ledif virtus nālis:q̄uis näliter ab opatione ſua diſtrahatur:vt in apo/plexia ⁊ ſilib⁹ cibus pōt aut in totū prohiberi aut multum minui. In q̄bus autē virtus nālis ledif:vt in febribus pu/tridis ⁊ alijs morbis de putrefactione cib⁹ nō ſic diminuē/dus eſt. ¶Et notāt q⁹ in morbis imālibus dieta tenuiſſima ⁊ tenuis nō competit:qz vt ſupra dictum eſt talis dieta non exhibetur:niſi vt nā circa morbi mām occupetur. Et patiē/tes imālem morbum debent ſicut ſani plus cenare q̄z prān/dere. Dixit enim de his Ipo.p̄ re.acu. Ad prandiū ius da ⁊ ad cenā ius in cibū cōmuta. Et Gal.dixit 7° terap. In ve/ſpera extimamus cibū fortiorem dari nō paruis bonis po/tionibus his qui ſic dietantur. Et notant alios etiā cibos ſe bricitantib⁹ ꝓueniētes vltra eos q dicti ſunt de q⁹ dicef. ¶De comparatione indicationum adinuicem pro recta or dinatione diete. Cap.xv.

EJctum eſt in precedentibus ſolerti ⁊ per ſpicaci ingenio medicū prudēter ⁊ ſolicite pro recta ordinatione diete egri ſui ſuperiores oēs indicationes in cumulū vnum reductas fideli cōparare mente examinantē, earū fortiores ⁊ ſemper preponderantē eam que a virtute Et vt hoc facilius facere ſcire poſſit adducā ad hoc caplm cōparationes quas ab auctorib⁹ ſcriptas reperi.Dixit Ga. in cōmēto affo. Contēplari oportet ⁊c̄.hec duo.ſ. virtus ⁊ ꝓpinquitas ſiue remotio ſtatus in dieta ſi bene cōſiderenf vtiliter noſtrū ſequitur operari. Et ideo dixit x° terapeu. Sunt ſm̄ vnumquēq; infirmum cōfeſtim a primo die intē/tiones cibandi ipſum. vt Ipo. iuſſit. Egritudinis ſtatus ⁊ egrotantis virtus:⁊ ſi quidem poteſt egrotantis virtus ſine cibo ſuperexcedere ſtatum in ieiunio opz cuſtodire hoiem. Si vero breui auxilio indiget mellicratum ſufficit ſolum. Si vero aliquo maiori auxilio q̄z mellicratum ptiſane tre/morem idest ptiſanam trementem dabis. Si vero non pōt morbi ſtatum ſuperexcedere vel ſubtili cibo dietatur vel ie iunio tempta cibare hunc confeſtim in primi paroxiſmi de/clinatione. Et dixit in x° eiuſdem. Robuſtis exiſtentibus virtutibus ſm̄ rationem ipſarum ⁊ ſtatuz egritudinis cito eſſe exiſtimato dietare ſubtiliſſime licet. Jnualidis vero exi ſtentibus non licet ſine magno dāno. Sed oportet adijcere his que nutriunt tantum q̄ztum abſtulerint de euchima .i. valitudine virtutis. ¶Et dixit Gal. vt ſcripſit Uiaticus in lib.de criſi. Jn nutriendo egro intentio noſtra triplex eſt in acuta egritudine.ſ.q̄ztas virtutis infirmi tempus infirmi tatis ⁊ q̄litas morbi:⁊ ſic ad dictas duas intentiōes addi/dit tertiam.ſ.morbi qualitatez:⁊ per qualitatem morbi in tellexit eius intenſionē ⁊ remiſſionē:que propie ad coſide rationē accūtiū referēda ē. Et alm̄.addidit aliā:⁊ eſt conſi/deratio ſm̄ quod in tēpore ſanitatis vſus fuerit patiens ci/bationē. Et ſic quatuor ſunt potiſſime in dietatione indicā/tia.ſ. virtus tempus ſtatus accidentium diſpoſitio:⁊ cōſue/tudo dietationis:prime tamē due ſunt potiores:⁊ ſunt adin/uicē colligāde:⁊ nō ē altera ab altera ſeparāda:cū neutra ea rum per ſe ſufficiat:⁊ maxime in regimine morbi vniuerſa/li. Jn regimine autem particulari indicationes potiſſime ſunt ea que a virtute ⁊ que ab accidentibus. ¶Dixit. Aui. ſubtiliationem regiminis ſignificat natura materiei tam ea que eſt cauſa coniuncta q̄z accidens ⁊ poſſibilitas nature in digerendo ipſam ⁊ reſoluendo ⁊ euacuando eam. Et per ſubtiliationem intellexit cibi prohibitiōez quā materia de ſe indicat:⁊ poſſibilitas ipſa virtutis que eius certam oſtē/dit fortitudinem conſentit. ¶Jngroſſationem vero diete ⁊ cibi dationem ſubtilis groſſi vel mediocris.dixit Auic. ſi/gnificat vel requirit virtus quando nō ſufficit ſine cibo mor bo reſiſtere ⁊ materiam digerere ⁊ expellere. Jtaq; ſubdit Auic.cum intellexeris hec.ſ.quod prohibitionem cibi in/dicat morbus ⁊ eius dationem indicat virtus tunc cōſide/ra egritudinem:⁊ ſi fuerit acuta valde ⁊ illud eſt vt ſit ſtat⁹ eius propinquus ⁊ extimaueris q⁹ virtus non deficiet in huiuſmodi tempore q̄ō eſt inter p̄n^m eius ⁊ ſtatum alleuia bis occupationem tuā a virtute non dando ei occupationē non neceſſariam:ita vt non facias eam occupari in cibo ſal tem ſpiſſo.imo facias eam irritari ſupra materiam ⁊ ſubti/lia regimen cum dimiſſione cibi omnio.⁊ propie in die cri ſis:ſicut dixit Ipo.4° re.acu. Cuſtodire opz omnium egri/tudinū criſes ⁊ auferre cibationem ſm̄ hoc ſit hora criſis

Conſuetudo ſeruanda eſt in dietando infirmos tam in q̄ntate diſcreta q̄ continua.

Patiēt morbum materialē plus reſi/cantur in cena q̄z in prandio:i. materialē perdecoc ra.

Quatuor ſunt a qui bus potiſſime ſumitur in/dicatio de dieta.

Notandū est canon

pauioꝝ ad cibādū. Dixit.n. Alm̃. cum signa crisis visa fuerint ⁊ status appropinquet: ægro a cibo est abstinendum ⁊ dieta ad vltimum temperatis est adducēda quousq; fiat crisis. Et subdit Aui. si videris egritudinē acutam non valde: imo absolute: tūc opꝫ vt subtilies regimē nō in vltimo nisi apud statū in die crisis maxime nisi ꝓpter cām maximā vt ꝓpter magnā resolorē virtutis. Et si videris egritudinem cronicā aut ꝓpinquā cronice vt acutā ꝓuersiuā nō subtilies regimē. ſ. sic in p̄dictis acutꝫ absolute. virtꝰ enī nō saluabitur vsq; ad statū cū regie subtili. ¶ Dixit Haly. si virtus est fortis ⁊ morbus pacutus rege infirmū subtiliꝫ: plm cibozū. ſ. dimissione: aut iulep: aut violꝫ syrupo. cū aqua temperato. Sed si virtus est debilis ⁊ morbus nō est acutus ⁊ status est remotꝰ: būc dieta reficies ad grossum inclinātē: sepius: ⁊ parū exhibēs: vt virtus cōseruet ad statuꝫ. Si vō virtus est fortis ⁊ status longinquus būc cibo reficies tpato: sed si virtus tēperata sit ⁊ status remotꝰ: cibo ēt reficies tēperato. supple. plus tñ q̄ in virtute forti ad grossitiē inclinante. At si vō virtus est tēpata ⁊ status ꝓximꝰ subtilis ⁊ sepius cibus erit dādus. ¶ Dixit Auer. 7° colliꝫ. opꝫ te ꝓsiderare: qm̃ si fuerit febris ex egritudinibꝰ ꝓperacutis: cuiꝰ stat⁹ est ꝓpinquus ⁊ virtꝰ fortis fuerit tūc nihil dare debes vsq; ad statū. Et si virtus est debilis hoc nullatenus facere debes: ſz si virtus mediocris reperitur ⁊ etas iuuentutis cibabis ipꝫ aqua ordei ⁊ mica panis: ⁊ si cognoueris statū egritudis esse longinquū ⁊ virtꝰ debilis cibādus est pluſq; diximꝰ in p̄n°. ⁊ cū statꝰ appropinq̄bit minuendus erit virtute exīte forti. ¶ Inqt Ipo. in affo. Et qbꝰ sel' ⁊c. Dādū esse aliquid ⁊ tpi ⁊ regioni ⁊ etati ⁊ ꝓsuetudini p̄m. n. hec opꝫ aliqñ magis aut minus subtiliare. Dixit Hal. i 2° dicti affo. Si virtꝰ infirmi debilis sit ⁊ q̄litas corpis corrupta. dicūt qdā. i. hūores corpis sint corrupti: vel vt dicūt alij q̄litas corpis sit corrupta. i. habitudo corporis sit diminuta: ⁊ sit corpus macrefactū: tūc parū cibi in vice: sed multotiens est dandū: propter virtutis debilitatē parū est dandū in vice: qz nō suffice/ret digerere multū: ⁊ ꝓpter macrescētiā dādū est: multotiēs vt reapponat depditū ⁊ restaurē habitudo: qua nō potest restaurari ab hūoꝝibꝰ cū sint corrupti corruptōi āt dix Hal. nēcia est restauratio cū tpamēto. In alia aūt trāslatiōe dr q̄ corruptio corporis indiget abscisione. ſ. corrupti in primis. Deinde refectiōe: ſz tñ pa lra ēt saluari pōt: qz notāter dixit Hal. cū tēpamēto: nā q̄n virtꝰ est debilis nō sustinens abscisionē corruptōis. i. cūatōez hūoris corrupti: tūc opꝫ vt cuz tpamēto. i. paulatine reficiatur in p̄mis. Et postea cū virtus sufficiat: fiat eūo. ¶ Si vō virtus est debilis corpore nō extenuato ⁊ cibis incorruptis habūdātibus: opꝫ vt cibi paꝫ ⁊ paulatim. i. raro det. parū qz virtus est debilis. raro: ⁊ qz corpus cibo nō indiget. Q; si virtus fuerit fortis cū chimis multis ⁊ tpatis. Dicūt. i. pauce corruptōis sic q̄ pñt ad benignū reduci: ⁊ p ꝓñs corpore nō extenuato multū cibi dādū est. supꝫ. sed raro multū: qz virtꝰ eū tolerare pōt raro: ⁊ qz cibo corpus nō eget. Inuenit aūt alia lra q̄ dicit. nō multuꝫ cibi dādum est: ⁊ tūc totū refert ad corpus nō indigere eo. ¶ Si vō virtꝰ est fortis corpe ente corrupto. i. cū corruptōe humoꝝ: ⁊ p ꝓñs extenuato: multus cibus ⁊ multotiēs erit dād⁹: multa. n. refectiōe indiget corpus quā virtutis sue fortitudo digerere pōt: ⁊ hoc dixit Hal. nisi paroxismus febris obstiterit: in quo casu multū ⁊ sel' dari expedit: sed nō sepe ꝓpter po^m p̄hibētē. ¶ Et si virtꝰ sit fortis ⁊ morbus ex superabūdantia cibi sit. i. ex solo pctō humoris in q̄to cibus dr dari paucus ⁊ raro: nā lz virtꝰ digestiua fortis sit: tñ ꝓpter abūdātiā humoris nō corrupti parū dādū erit. ¶ Notant q̄ q̄m ad totalē extēsionē morbi pla cōpetit de cibo virtuti debili q̄ forti: qz pluri indiget: ⁊ ideo ei frequēter dandus est: sed virtuti forti plus cōuenit q̄tū ad sel' refici: ⁊ io rarꝰ ei exhibēdus est: vñ si causonizās terminaturus in 4° cibo indiget: tūc si virtus eiꝰ est debilis plus de cibo in toto spatio illoꝝ 4^or dieꝝ sumere dr q̄ si eius virtus esset fortis: fortitudie tñ cibū regrente in dicto spatio 4^or dierū. Sz illō plus in virtute debiliori partiri dr ad plres vices: sed in fortiori dr exhiberi plus in vice: sed raro: ita tñ ꝰ totū sit minus eo qō debet virtuti debiliori. ¶ Et rursus notant: q̄ virtus fortis pōt stare: nō tñ absolute fortis cū humoꝝ corruptione nō totali: sed q̄dā ꝑticulari in aliquo membro corpis alijs nō exīstibus corruptis: ⁊ ecōtra virtus debilis pōt stare cū humoꝝ bonitate: aut qz grauat sub multitudine humoꝝ bonoꝝ: vt sub multo sanguie solo peccāte q̄to. Aut qñ cā añs in corpore multa est: sed nōdū venit ad eam cā corrūpēs vel putrefaciens ipsas: q̄uis cā cōiūcta in aliq̄ corpis parte sit iam putrida ⁊ pauca. ¶ Dixit Haly. si morbus ex replone fuerit ⁊ virtus fortis subtiliare cibū opꝫ: ⁊ ei⁹ minuere q̄titatē. ſ. cōtinuā ⁊ discretā: cuius vō morbus ex eūone fuerit ⁊ virtꝰ debilis vtile est cibū esse grossum. i. multa nutrimenti: sed eius diminuēda est q̄titas in vice ⁊ sepius apponēdus est ⁊ nō sel'. Cū vero morbus est de replone ⁊ virtus est fragilis cibi parū apponēdū est: sed non semel. ⁊ cū virtus est valens ⁊ fortis: ⁊ morbus est de inanitione: cibū in sba ⁊ q̄titate ꝓuenit eē tēperatū. Dixit Aui. cū virtus est fortis tūc fortassis nēcium facit dispō vt sis cōtēt⁹ iulep solo: ⁊ si nō plus saltē bebdomada vna. ¶ Dixit Hal. supradicto cōmēto: In estate multotiēs cibus est dandus ꝓpter sepissimā dissolutionē: sed paucū in vice ꝓpter virtutis defectum. Et in hyeme econuerso multuꝫ ꝓpter virtutis fortitudinē: sed raro ꝓpter paucā dissolutionē: ⁊ medio vere ⁊ appropinquante iam estate parū cibi ⁊ longis debemus dare interuallis. In autūno vero in forti virtute multū cibi ⁊ multotiens erit dandū: in defecta vero multotiens ⁊ parum. ¶ Dixit Hal. in 2° affo. Senes ⁊c. Decrepiti nō facile ieiuniū ferunt neq; multā quantitatem cibi accipiant. ſ. in vice: qz vt ipse dixit 9° terrap. Impossibile est ipsoꝝ virtutem fortē esse. Est. n. eorum natura: sicut lucerna extinctioni pata: que cum fere extinguit exquirit: vt in ea parū olei ponat: qz si plus olei administrent citissime extinguitur sic: ⁊ ipsi multotiens debent reficiꝫ: sed parū in vice. Senes vero multum ⁊ raro: multum respectu decrepitorū: sed non respectu iuuenum. ¶ Virtus enī eorū nō est manifeste defecta ⁊ specialiter vsq; ad medium senectutis. Raro autē: qz de ipsoꝝ corporibus rara fit resolutio. Iuuenes vō multum ⁊ raro accipiant: sed non ita raro sicut senes: qz maior fit in eis resolutio ⁊ citior q̄ in senibus. Adolescentes vō multum ⁊ sepe: qz multa ⁊ cita fit in eis resolutio ⁊ pueri sepius eis ⁊ plus reficiendi sunt: qz magis sūt resolubiles. ¶ Dixit Aui. Scias q̄ a regimine regulari dicto superi⁹: vt qō in pacutis p̄hibeat cibus: q̄ paroxismus occurrat ventre vacuo: q̄ in paroxismo ⁊ statu ⁊ crisi nō detur cibus: excipiuntur aliqua corpora que requirunt contrariū regimen: de quibus sunt corpora colerica: nō qdem oia: sed quedā que sunt cala ⁊ ficca multū: ⁊ sunt magna rara resolubilia ⁊ vtentia exercitijs: que sunt assueta cibationi plurime: ⁊ maxime corpora eoꝝ: de quib⁹ dixit Aui. 13° tertij. q̄nq; accidit vt esuriant quidā boiuz plm ⁊ comedāt plm: ⁊ non aduenit eis nauseatiua satietas neq; egreditur in egestione eoꝝ fex plurima: neq; cū hoc eoꝝ corpora impinguantur: quoꝝ cā est resolutio plurima velox: hos enīz ꝓuenit grossi⁹ reficere ⁊ in ꝓperacutis cibū dare ⁊ i paroxismo ⁊ statu ⁊ cibant omni tpe paroxismo innocue. Et ꝓpter hoc dixerūt qdā q̄ nō est necessariū vt occurrat paroxismus ventri a cibo vacuo. Et dixerūt. ꝓter p̄dicta corpora nō est etiā illud sp necessariū: ⁊ si sit necessariū a cibo crudo: non tamē a digesto vel semidigesto. nā nō semper occurrit spatium ab hora cibationis vsq; ad p̄n^m paroxismi tantum q̄ cibus sit digestus. ¶ Dixit Hal. x° terrap. auctoritate Ipo. Ieiuniū calis ⁊ siccis naturis sanis exīntibus nociuū ē: febricitantibus vō in estate cala ⁊ ficca febre que ex

incensione solis vel laboribus imoderatis vl' ex vigilijs vel ex passionibus aie nō simplex est nociuum: z super aliquid aliud oium est pernitiosuz. Ex eo eni causonides incidunt febres ex quib⁹ si nó anticipauerint mortuos esse in ethicaz transcendunt: z ex his in marasmum aut eis a p̄n° confestiz occurrit ethica. ¶ Et Auic. de predictis dixit. q̄ si nō cibā tur, saltem in p̄n° febris. imo z in hora que est prauior ea: z est status hore. z intellexit tā de p̄n° z statu vlibus q̄z particularibus: nō erūt vacue eoꝝ dispōnes a duabus rebus: q̄m cū ipsi sint debiliū virtutum supueniet eis sincopis z moriū tur ex proximo: z hoc erit aut ꝓpter decursum cole ad os stomachi: z tunc erit defectio in p̄n° maxime: aut ꝓpter resolutionē: z tūc erit in ꝓcessu z maxime in statu: z si sint fortiū virtutum cadūt in extenuationē z apparēt sup eis signa ariditatis z tonalitatis ex minoratione nasi z ꝓfunditate oculoꝝ z depressione timporū. ¶ Et dixit Auic. q̄ de corporibus sunt quibus accidunt dolor capitis z lesio stomaci. z dolor capitis est ꝓpter cōitatē: z hi sunt ad quoꝝ stōus multa defluit cole qualibet leui cā: z lz ista non sint in alijs conditionib⁹ filia predictis: nec sint apta ad resolutionē: tñ ex defectu cole etiā multis ex eis accidit sincopis. z ista etiaz sunt de hoc gñe. s. eoꝝ q̄ excipiūtur a regie supradicto regulari: que opz cibare añ paroxismū vel in eius p̄n° : nō quidē cibis resumptiuis: sed cibis refrenātibus fluxuz cohere: z alterātibus z cōfortātib⁹ os stomaci ne recipiat z ne ledat. Sed in corporibus prius dictis: q: i eis timetur de sincopi ꝓpter mordicationē colere simul z resolutionē opz cibari cibis resumptiuis tñ alteratis z mixtis cū corroborantibus os stōi. Cū ergo sumūt syrupū aceto pmixtum cū aqua calda multa aut vinū cū aq̄ multa euomūt in vomitu hūores colicos post quē vomitū cū cibant aliquo robub. stiptico fit virtus eoꝝ fortis. Si tñ inuit Aui. in dictis verbis fuerit cā sincopis vehemētia resolutionis: nō debet vomitus ꝓuocari. Vomitus. ¶ Notāt q̄ colicis si ad os stōi eoꝝ dfluit cola cibādi sūt añ paroxismi p̄n^m tanto spatio q̄ cib⁹ sit semidigestus vel saltē in ipso p̄n° paroxismi initiante: vt nō iueniat febris stōm vacuū z defluat cola z mordicet: lz si sint resolubiles: z timet eis sincopis per viā resolutionis cibādi sunt tāto spatio ante paroxismū q̄ cib⁹ tūc sit digestus. Et si timet sincopis per ambas ipsas vias cibent añ: vt sit digestus ipse cibus: z etiā cibent in initio paroxismi initiante: q̄ si erratū fuerit aut si cibus datus nō suffecerit cibādi sunt quacūq̄ hora. ¶ Dixit Gal. x. terap. colerici ante p̄n^m paroxismi cibati z maxime p̄cedētibus causis resoluentibus z ieiunio prohibent febrire. In ipso etiā p̄n° horroris z in ipso horrore z parum post opz cibare eos: q̄to tñ citius cibabis eos: tanto magis phibebis eos febrire. Si vō tardaueris q̄ñq̄ parū febriunt: neq̄ ita fit calor in eis multus: q̄ si demū tardaueris plus adhuc plus hi calefiant z tanto z tali calore vt dubitet si febrilem sit vocandū eū esse calorē. nā in omnib⁹ aridis. i. calis z siccis dispōibus nou quiescunt paroxismi anteq̄z vel balneis vel cibis humectantibus extinguant: sive cali sint z sicci nā: sive ex tpe acq̄sierint dieta cala z sicca z motibus multis z vigilijs vel sollicitudinibus vel regione cōstitutióe aeris estiua. Q̄ō autē ibidē dixit Gal. Si vō horroꝝ quidē quieuerit febrieritq̄z añ iam manifeste nō adhuc cibare eos vllo tpe: sed declinante paroxismo cibare cōfestim nō expectans in febricitationē: intellexit si cibati fuerint ante p̄n^m paroxismi: ita q̄ possit sustinere vsq̄z ad declinationē. Q̄z si nō omni tpe debet cibari: lz melius in declinatione cibent si virtus sufficit. Et dixit etiā illud: q: maxime respexit ad sincopiz que ꝓpius z frequētius accidit in p̄n° po^m: dicūt ex mō cibādi Gal. in p̄n° po^m sumit. q̄ vinum z geḡd tūc afferē oz actu calm esse ꝓpter horroꝝ principij: p̄dictis ēt corpib⁹ que excipiunt a regie regulari z opz cibari ante paroxismū z in ipso paroxismo si erratuz fuerit z non datus cibus ante po^m: similes sunt habentes os stōi multe sensibilitatis a qua frequēter incurritur in sincopim si tardatur cibus ꝓpter doloꝝ ei euenientē ex nimia sensibilitate inanitiōis. ¶ Et dixit Auic. ex hominib⁹ sunt qui sunt exuberantis carnis: sed cū abscindit ab eis cibus resoluūtur velociter z debilitātur z extenuationē incurrunt quare prohibitionē cibi nō tolerant: z isti sunt corpora habentes carnosa rara i porositatibus subtiliū spūum. ¶ Et dixit q̄ ois cuius calor innatus est valde fortis idest intēsus in qualitate caloris: z ois etiā cuius calor est plūmus. s. in q̄ztoz: lz ꝓpter aliā cām nō sint dispositi ad cibū: nō p̄t tñ dimittere cibū: eo q̄ habentes caloꝝ intensuz a ieiunio valde inflāmantur: z isti debēt cibari cibo multo z sepe. Et hītes caloꝝ multū q̄ztitatiue sine cibo detenti debilitant ex resolutione: z debent hi cibari cibo pauco z raro. Et subdit Aui. ois cuius calor est valde debilis nō pót dimittere similiter cibuz. hi enim ieiunantes extinguūtur z cibandi sunt cibo pauco z sepe. Exempla de dieta ¶ Ad horū autē omniuz declarationē maiorem z aliorū his similiū adducā duo ex^a. Quorū vnū posuit Gal. 8° ter. dicens. Age occupatos esse febre duos in eucrata regione natos z occupatos nō esse vero in eadem nunc: sed in sicca quidē z cala alterum in humida vero z frigida alterū: esse vero z cōplone differentes eos natura z cōsuetudine z etatibus: si vero vis z ꝑm differentes horas āni z ꝓstitutiōes aeres infirmari: vt qui quidē cals z siccus nā dieta tali assuetus sit z iuuenis sit: z hyeme egrotet in humida z frigida regione z cōstitutione tali: humidus vero z frigidus z in ꝓsuetudine diete similiter: z puer etate egrotet estate in cala z sicca regione z cōstitutiōe tali. Intentio in febriēdo. i. inq̄ztū febriūt est vtriusq̄z cōis. s. infrigidantibus z humectantibus regi. Sed aliorū nulla est cōis. nam prior: i quidē ꝓpter nām z etatē z cōsuetudinē apta sunt siciora cibaria: z tñ ꝓpter ꝓstitutionē z horā z regionē non similibus. s. congruit eos nutrire: nō enim similiū est ea que ab his indicatio: sed cōtrariorū. Alteri vero ꝓpter naturaz etatem z cōsuetudinē similiū eis humidis quidē z cōmēsurate calidis ꝓpter etatē: humidis vero z frigidis propter naturā z cōsuetudinē: propter regionē autē horā z cōstitutionē cōtrarijs: que vtriq̄z ipsa. s. natura etas z cōsuetudo sūt alicubi fridiora z humidiora intm eucratis q̄ztū sunt z regionis eucratas caliores z siccziores. ¶ 2^m ex^m posuit. H. 2° re. acu. supponēdo duos egrotare pleureti: sub diuersis tñ cōditionibus: ita vt sit vnuz cōplonis sicce z superficies corporis eius extrinseca sit spissa: z vene eius sint ample: z virtus eius aialis fortis: z de cōsuetudine eius sit: vt comedat multos cibos z aduenerit ei egri° hora hyemali que nō sit frigida frigore vehementi: z hita° eius est regio: cuius dispō est simlis hore p̄ntis. Et fuerit regimē eius añ egri^m delitiosum quietū z pmiscuit. i. errauit in eo q̄ō comedit: z vsus est cibis quib⁹ multiplicat eoꝝ nutri^m z stōus ei⁹ cuz illo est fortis. Alter vō sit humidus lenis z superficies corporis eius rara z vene eius minute z virtus eius aialis debilis. Et de ꝓsutudie ei⁹ est vt sumat ex cibis q̄ztitatē multā: z aduenerit ei egri° in hora estatis stante aere z ꝓstitutione sili illi: z ante egri^m suā fatigauit corpus suū pp tedia q̄ aduenerūt ei z opationes eius ꝓtinuas: z comedit p̄m ꝓtraiū eius quo currit ꝓsuetudo eius cibos paucos ex olerib⁹ z alijs quoꝝ nutri^m est puū: z stōus ei⁹ nā debilis ē. vides: q: nō opz vt sit termin⁹ canonis i curatióe vtriusq̄z vn⁹: sed opz vt cibet scōs ab ipo die p egri^{mis} sue: p̄m⁹ vō opz vt regat eo q̄ bibit tm vsq̄z i die 5^m. Et ego dixit Gal. expt⁹ sum i vtroq̄z h̄ regie tpe lōgo z iueni ipz iuuatiuū. Si vō ꝓuerteris rē i vtriq̄z z cibaueris p̄m a p̄n° z phibueris 2^m a cibo iterficies vtrūq̄z sil. q̄m vt dix̄ Jpo. tu p̄focas vnū cū velocitate cibatiōis: z ꝑsternis vtutē alteri⁹ z si posuer] p̄m iuuenē. 40 ānoꝝ: z 2^m puerū erit moꝝ illoꝝ velociter cū illo errore Et Rasis ambo hec exempla recitauit continentis 4°.

¶ De cibis sumptis ex granis. Cap. xvj.

Nquit Albucasis lib.26. In oĩbus cibarijs quibus homo nutritur debet esse intentio ad cõmodũ nutrimẽti corpis ⁊ nõ delectationis. Si tñ poꝛe fit ꝙ cibus simul sit laudabilis ⁊ delectabilis per naturam vel artificium tunc est felicitas adimpleta. Et hoc est generaliter verũ in sanis ⁊ infirmis excepto ꝙ infirmis ꝺꝫ dari cibus delectabilis ꝓ tuo posse: ⁊ similiter cõualescẽtibus ideo qꝛ citius eis ꝓficit ⁊ reducit ipsoꝝ virtutẽ. Et dixit. ingenia ꝓ tuo posse ꝙ sit tua curatio in infirmis cũ cibis sine medicinis: hoc.n. est securius ⁊ ducit ad melioꝛem finem. ¶ Incipiam autẽ tractare de cibis. Ptisana ꝛ̃ est vna triticea que cuꝫ tritico fit. ⁊ alia ordeacea que fit cũ ordeo. Et Ayc. primo ꝓbleu.26. quesiuit que sit lenior ⁊ melioꝛ ad egritudines curandas: ⁊ tandem dixit ꝙ ordeacea melioꝛ est febricitantibus: eo ꝙ ordeũ nõ solũ est humidius tritico: sed etiã frigidius: ⁊ tale debet esse qõ offertur febricitantibus: eo ꝙ nutrimentũ breue ideſt paruũ facit reꝰ tritici ⁊ virtus in febricitantibus debilis est ⁊ impedita circa mãe morbi digestionẽ. ¶ Quia aũt auctoꝛes medicine posuerunt ordeũ esse siccũ: triticũ vero in passiuis temperatũ. ⁊ Ayc. dixit. ordeum esse humidius tritico. Iccirco sciendum est triticũ esse humidius ordeo humiditate naturali ⁊ nutribili. ⁊ ideo est ꝑfis nutrimẽti eo ꝛsed ordeum est humidius tritico humiditate accñtali aquosa quã maxie acquirit cũ ex ipso conficiꝛ cibus per decoctionẽ ipsius in aqua. Et de tali cibo intellexit Ayc. cuꝫ ordeũ dixit esse humidiꝰ tritico. ¶ Ptisana cum absolute ꝓfert supponit ꝓ ordeacea: ⁊ inuenitur ex auctoꝛibus ptisana in feminino genere: ⁊ etiã ptisanum in neutro genere ꝓ eodẽ. Et ab Azarauio vbi supra vocaꝛ frese. Et ptisana quidem est nomen cõe ad aquam ordei ⁊ ad pultẽ ordei: ⁊ aqua ordei ꝓpie cadit in potum febricitantium: ⁊ est illa qua cõiter potant que a quibusdam vocatur ptisana colata vel sine fece. Puls vero ordeacea est ptisana nõ colata. de ꝙ dixit Hal. primo re.acu. §. cũ hoc eis maxime ⁊c. ptisana ordei cũ totalitate sua ⁊ ptisana cum fece sua: ⁊ ptisana ordei absolute est vna ⁊ eadem res: ⁊ est ptisana ordei nõ colata: qñ si tu colas eam postq̃ decoquitur ⁊ remoueas aquã eius per se: deinde das infirmo aquã illã tñ nõ ꝺꝛ tunc ꝙ vtaris ptisana ordei cum totalitate sua. Et dixit ibidez sup. §. quo sumpto ⁊c. ptisana ordei tenet locũ cibi ⁊ locũ medicine. cibi: qꝛ nutrit. medicine: qꝛ incidit ⁊ hũectat res quas opꝫ spuere. Et ptisana nõ colata a multis ꝺꝛ ordeatũ. ¶ Dixit Ipo. primo re.acu. ptisana ex optimo ordeo facta esse ꝺꝫ. dñt. s. grosso pleno ponderoso tenuis corticis medio inter nouũ ⁊ antiquũ ⁊ mundo a terra ⁊ omni alio grano. Cũ aũt Meſ. dixit. ꝙ ordeũ ꝺꝫ esse ſbtile noluit ꝙ nõ dẽat esse grossum: sed ꝙ nõ ꝺꝫ esse curtũ: cõtractũ sed oblongũ qõ subtile nominauit: hoc.n. meliꝰ est ⁊ magis hũectatiuũ. Quidã autẽ dicunt ꝙ Meſ. intellexit de quadã spẽ ordei qõ apud nos reperiꝛ ⁊ vocaꝛ ordeolũ ⁊ est minus ordeo cõi. ⁊ alicubi vocaꝛ ordeũ minutum: qõ ideo Meſ. subtile vocauit: hoc tñ nõ vꝛ: qꝛ ordeuꝫ minutum est magis siccũ ordeo cõi: posset tñ cõpetere in febribus flãticis in qbus non querit multa humectatio. Et dicũt alij ꝙ Meſue ꝓ ordeũ ſbtile intellexit ordeũ qõ nasciꝛ nudũ a corꝛice aspero exteꝛioꝛi: qõ mundatũ ordeũ nominatur: ⁊ est magis absterſiuũ: sed minus nutritiuuꝫ altero. Unde sciendũ est ꝙ hoc ordeũ ⁊ ordeum qõ nasciꝛ cum corꝛice aspero: vtrũqꝫ in spicis ꝺꝫ quẽdã corꝛicẽ separatuꝫ ab ipso grano qui postea in trituratiõe ⁊ vẽtilatiõe secedit. Et opꝫ vt bene caueaꝛ ne iste corꝛex in granis ordei vtriusq̃ remaneat: de hoc enim corꝛice loquẽs. vbi. s. Azarauiꝰ dixit. ꝙ si remaneret aliquid de eo cõmoueret tussim ⁊ faceret inflationẽ: ⁊ ex vtroqꝫ ordeo põt cõfici aqua ordei: verũ tñ hñs corꝛicẽ asperũ aliqñ in factione aque ordei ponitur sicut est cũ illo corꝛice: ⁊ aliqñ tollit ab eo ille corꝛex in toto vel in parte per positionẽ eiꝰ in pãno lineo rudi vel aspero in quo manibus fortiter ꝑmẽdo cõfricaꝛ hac illac ducẽdo in pãno ordeũ illud sup lapide vel tabula donec corꝛex ille a grano sepeꝛ. Cuiꝰq̃ qrit medicus nutricationẽ maioꝛez ꝺꝛ ordeũ ponere ꝙ mũdũ nasciꝛ: cũ vero abstersionẽ maioꝛem ordeũ cũ toto corꝛice aspero: cũ vero mediũ vult tenere apponat ordeũ per fricationẽ mũdatũ siue aquam ordei velit ꝓficere siue ptisanã: cũ totalitate sua. ¶ Et est insuper ptisana ꝛ̃ tã colata q̃z nõ colata: vna simplex que ex solo ordeo ⁊ aqua ꝓficiꝛ: ⁊ alia cõposita in qua apponunꝛ alie res diuerse tñ ꝑm varias intentiones. Si.n. per ipsam queritur vẽtris lenitio leniẽtia in ea ponanꝛ: sicut mãna zucaꝛ viol. syrupuꝫ viol. ⁊ similia. Si qrit opiloñ apertio apitiua ponantur: sicut radices apij. feniculi petrosili. spargij ⁊ similia. Et si qrit pectoꝛis lenitio apponãt ea q̃ sũt: sicut ligritia ꝺragãtũ sebestẽ ⁊ filia. Et si pectoꝛis ⁊ pulmonis aptioꝛ ea q̃ sũt sic isop⁹ calamẽtũ ⁊ filia. Et aliqñ apponiꝛ pip ⁊ filia cũ qrit grossoꝛ humoꝛ icisio: ⁊ ſbtiliatio: ⁊ qñq̃ exhibeꝛ tã colata q̃z ñ colata cũ zucaro albo vꝫ rubeo. ⁊ qñq̃ sine zucaro. Et q̃ ex ea ẽ ñ colata qñq̃ ꝺcoqiꝛ cũ lacte amigdalaꝝ dulciũ qñq̃ cũ emulsiõe scium cõiuꝫ fridoꝝ aut papaueris albi: ⁊ qñq̃ apponiꝛ de penidijs: ⁊ qñq̃ alia ꝑꝫ ꝙ occurrit medico sapiẽti. ¶ Debet aũt ptisana colata seu aqua ordei cõfici ex ordeo integro nõ cõfracto. Ait.n. Zoar. 6° theisir: q frangũt ordeum sunt longinqui a via veritatis: qꝛ in vnoq̃q̃ scie est vita nãlis añq̃ teraꝛ ⁊ frãgaꝛ: q̃. s. vita vel virtus nãlis sequit integritatẽ eius: videmus.n. ꝙ semina integra seminata nasciunꝛ: fracta vo nõ nasciunꝛ: ⁊ ꝓpter illaꝫ virtutẽ. dixit Zoar. trahit ordeũ ad se aquã qñ infundit in ea. supple. ⁊ qñ decoquiꝛ in ea: imo potius aqua in qua infusio fit vel decoctio trahit ad se apertis poꝛis seminis infusi vel decocti virtutem ipsius que remanet in aqua ipsa. Et Auer. 5° coll'z. Ordeum ꝺꝛ stare in aqua infusum anteq̃ ꝺcoquatur per 4ᵒʳ horas. ¶ In cõficiendo aũt ptisanã colatã in appõne q̃ritaris aque ⁊ ordei: ⁊ in tẽpoꝛe decoctionis ipsius diuersificati sunt abinuicẽ. Auctoꝛes. Meſue enim ⁊ Zoar. Auer. ⁊ Aui. voluerũt ꝙ ad partẽ onã ordei apponãtur partes. x. aque: ⁊ rursus. Zoar. in cura aꝑatum pectoꝛis dixit. accipiantur due partes aque ⁊ vna ordei. Azarauius dixit. ponãtur ad vnam partem ordei. v. partes aque. Dixit Aui. decoquatur donec redeant ad quintã partez: ⁊ Meſ. dixit. donec redeant ad medietatem vel tertiam partem. Et Auer. dixit. donec adipiscatur aqua rubedinẽ quali vinuꝫ. Et alij etiaꝫ dixerunt alia: ⁊ sunt qui ita parum decoqui faciunt vt delectabilius accipiatur a febricitantibus ꝙ satis appꝛopinquat näe aque: ⁊ errant: quoniã nõ nutrit non abstergit ⁊ remanet ventosa ⁊ inflat ⁊ fit eius delectabilis sapoꝛ aliquãdo causa ꝙ ex ea nimia sumatur q̃zitas. Immo ꝺꝫ diu bulire ad hoc vt virtutem suam ordeum in eam imꝓmat qua infrigidet ⁊ humectet lauet ⁊ abstergat: ⁊ etiã vt aliquid de ſba ordei in eam transeat qua nutriat: debet autem fieri decoctio eius in vase stãnato aut in olla vitrea, ta vel rudi optime pluries lota ⁊ eligatur ordeum: vt dictũ est. ¶ Et Hal. docuit cognoscere ordeũ bonum primo reg. acu. sup. §. ptisana. vero ex optimo ⁊c. Et dixit. melius ordeum aut per experientiam: aut per ipletionẽ ⁊ ipsius spissitudinem cognosces. per experientiam. s. si decoquitur ⁊ infletur in decoctione vltima inflatione: ⁊ est soꝛbitio q̃ fit ex eo multa valde. hec enim est significatio qua confiditur de bonitate ordei: plenitudo vero eius non est cum significatione certa vera super bonitatem ordei ⁊ maturitatem ⁊ digestionem eius in omni hoꝛa: sed veritas eius est ꝑm plm. ¶ Dixit Azarauius abluatur ordeum prius in aqua ⁊ ꝓ ijciant grana eius q̃ supnatant in aqua: ꝓcesserunt aũt ꝓdicte diuersitates a varietate itẽtionũ qs habueꝛ auctoꝛes: qñ. n. qrit ifridatio ⁊ hũectatio maioꝛ: ponit plus de aqua: qñ aũt qrit mũdificatio ⁊ absterſio maioꝛ ponit ꝺ aq̃ mĩ⁹;

Ptisana ẽ duplex: triticea ⁊ ordeacea.

Ptisana absolute ꝓ ordeacea ꝛ̃ppo nit que est duplex colata ⁊ non colata.

Ordeũ q̃le ꝺꝫ esse.

ꝛ tunc debet apponi ordeũ non excorticatum: qñ aũt queritur sitis ꝛ caliditatis extinctio sumit ordeum excorticatũ ꝛ ponitur in aqua multa: ꝛ cũ queritur parua nutritio non decoquitur donec ordeum crepetur ꝛ rumpatur: qz qñ non rũpitur in decoctione parũ est ꝙ ex sba eius transit in aquã de sba nutritiua ordei. Et si querit nutritio maior decoquit donec ordeũ crepetur qz tunc transit in aquã de sba nutritiua pars satis magna. Amplius qñ diu permittit residere post coctionẽ eius donec descendat pars ipsius grossior minus nutrit: ꝛ vocat tũc ptisana colata subtilis siue aqua ordei subtilis. Cuz aũt non dimittit residere plus nutrit ꝛ vocatur ptisana colata grossa vel aqua ordei grossa. Cum tñ absolute ꝓfertur ptisana colata vel aqua ordei supponit ꝓ ea que recipit ordei integri nõ excorticati ptem vnã ꝛ aque partes vigiti. ꝛ decoquit donec rubescat: ꝛ est ꝑdicta aqua me^na cibalis: ꝛ ꝓprie que ex ea est subtilis. dixit Auer. col/liget. 5° nã eius ꝛ ꝓprie que colata est plus igredit in opus medicinaꝝ q̃z ciboꝝ: ꝛ est dieta satis subtilis. ¶ Ptisana vero cũ totalitate: siue cuz tota fece. puls dicta ordeacea fit duobus modis: vno mõ ex farina ordei ꝛ aqua. Alio mõ ex ordeo cõfracto per molã: que per manũ voluitur ꝛ est reductum in frusta pua: ac si vnũquodq̃ granuz diuideretur in tres vel quatuor ptes: aut plures: ꝛ si aliqd est in eo de farina per molitionẽ illam extrahit ab eo per settaciũ. ꝛ ordeũ sic confractũ vocatur in multis ptibus far ordei: aliqñ absolute vocatur far siue faricellũ: ꝛ dicũt qdam ꝙ istud far ordei est chist ordei. Alij aũt dicunt ꝙ chist ordei est panis confectus ex farina ordei debite decoctus in furno: de quo pane in frusta reducto: ꝛ in aqua decocto fit cibus vtilis febricitantibus acute. Aui. autem ꝑ⁹ q̃rit. de cibis febricitantium per chist ordei intelligit ptisanũ confectũ ex farina ordei vt ordeo ꝓfracto confectũ sicut est. i. non collatũ. Et chist quidem ordei nõ collatũ ad spissitudinẽ decoctum vocatur saluich ordei. Debent aũt illa frusta ordei poni in aqua ꝛ lauari: deinde cõteri in mortario: ꝛ sic cõtritũ poni in aqua mundissima: ꝛ sic poni in olla vitriata oĩno abluta: vt nullũ saporem possit sumere ex ea: ꝛ silr farina ordei in aqua dz poni: ꝛ in ea cõquassari bene: ꝛ sic in filr olla poni: ꝛ debent decoqui lento igne sine fumo remouendo a ꝓncipio oẽm spumã supernatantẽ: ꝛ decoquat sepe miscendo donec acqrat spissitudinem: q̃si mellis colliquati: si. n. nimis decoqueret adipisceretur viscositatẽ qua adhereret vijs ꝛ pderet lubricitatem ꝛ mundificationẽ: ꝛ si parũ decoqueretur nõ tolleretur ab ea ventositas: sed remaneret inflatiua: hoc ergo chist ponitur mediũ diete febricitantiũ: ꝛ est cibus medicinalis: verum factũ cum farina est aliquãtulum nutribilius q̃z factũ cum ordeo cõfracto. ¶ Omnes cõcordant auctores ꝙ ptisana frigida est ꝛ humida: ptisana tñ colata frigidior ꝛ humidior est nõ colata: ꝛ vt dixit Tacuinus. est frigida ꝛ humida in 2°. pdidit ergo ordeũ siccitatem suã quam hz in primo gradu: ꝛ acquisiuit ab aqua in decoctione humiditatẽ: ꝛ etiam vlteriorẽ gradum frigiditatis. ¶ Inquit Ipo. ꝑ re. acu. ptisana ordeacea merito me iudice supomne de granis cibariũ in his acutis passionibus excellentissimũ habetur. Eiq̃ qui illã primum ꝛ ꝑcipue oĩbus alijs ꝓtulit collaudando assentio: quippe que pro qz viscosa est ꝛ leuis: iũctaq̃ ꝛ mollis nec nõ ꝛ lubrica tẽperataz hñs humiditatẽ sitim extinguit: ꝛ si opus fuerit facilis ablui nequaquã stiptica nec ad laborẽ. i. non ad digerendũ laboriosa nõ inflat in stoma co neq̃ acescit: ꝙ vtrũq̃ vitium in decoctiõe dum. vz in potestate hz. s. ordeum expleuit. i. deposuit. lubrica est ita vt si quis ordeum integrũ transglutierit id ea secũ in lambendo subducit: nõ. n. inheret mordẽdo: nec vsquã locoꝝ erecti pectoris. s. in meri remanet vel inuiscat. Et est vehemẽtis debilitatis: ꝛ hoc Ipo. dixit. vt Hal. in cõmen. ꝓpaucitatem eius qõ aduenit corpori ex nutrimento eius: aut dixit hoc: qñ tu non inuenis in ea qualitatẽ fortem: vt ita ꝑcutiat neruos aut mentẽ: sicut acetum aut vinũ neq̃ alia nocumẽta faciat non inuiscat: qz lubricissima. i. mũdificatiua est: ꝛ dicit viscosa nõ qz inhereat: sed qz cito labitur: ꝛ secũ descendendo trahit. s. quod adherens vijs inuenerit ꝛ facile digerit valde leuis existens. i. facile passibilis si perfectã habuerit coctionẽ. supple. ꝛ data fuerit ꝑ⁹ put oportet. ¶ Dixit Hal. in cõmen. manifestum: manifestũ est ꝙ eligitur super candarusium ꝛ panem. bonitates enim reperte in ptisana ordei non reperiuntur in aliquo: aliozꝝ ciborum. s. de granis paratozꝝ in medicatione acutorũ: necesse est enim hñti febrez acutã: vt fit operatio cibi in corpore ipsius in vltimo bonitatis: ꝛ hoc non fit nisi quãdo cibus est velocis digestionis descensionis ꝛ penetrationis: tũc enim aggregantur in eo oĩa que sunt necessaria. Et subdit Hal. ptisana ordei non mollificat stomacum neq̃ facit nauseã: ꝛ est sedacolla. i. sedatiua sitis: qõ magnuz est in acutis que hñt calefacere ꝛ exiccare corpus: ꝛ est velocis ablutionis si necessariũ est illud ex ea: velocitas tñ ablutionis nõ facit iuuamentuz in febribus acutis inq̃ztuz huius: sed est rectificãs accidentia ꝓñtia eas: de quibus est tarditas descẽsus cibi. Si ergo hec adest tunc cõuenit: qz abluendo facit facilẽ ꝛ citum cibi descẽsum: ꝛ subdit: nõ est in ea stipticitas neq̃ stimulatio mala in ꝓuatione enim stipticitatis est eius iuuamentũ ꝑm plurimũ: nõ enim vtuntur medici rebus stipticis in curatione febriuz nisi per accidens qõ facit nauseã: aut ꝓpter superfluã lenitatẽ nature: qñ cibi stiptici aggregant corpora ꝛ stringũt ea ꝛ cogunt meatus cibi. at qñ penetrat in corpore ad hoc vt coarctentur. s. poꝛi ꝛ prohibẽt resolutionẽ que occultatur sensui: sed iuuamentum fit vt sint meatus aperti. Et nõ est in ptisana stimulatio mala: qz nõ facit accidere in hora digõnis siue aliquid stimulationis qõ nocumentũ fit in pluribus aliozũ ciboꝝ. nam eoꝝ qdam faciunt accidere in ventre mordicationẽ: ꝛ quidam eoꝝ inflant: ꝛ qdam eoꝝ sunt compositi ex ptibus resistẽtibus in ventre: vt est in lente ꝛ caule. ¶ Uerũ tñ dixit Ipo. si medicus non curat. i. nõ aduertit ꝛ exhibet ptisanam vbi. supple. aut qñ non est opportuna sit ꝑculdubio multis modis nociua: quibus enim ciboꝝ reliquias in ventre habentibus porrigit eis si dolorem habuerint augmentatur: si aũt non efficit. s. eis dolor nec nõ ꝛ flatus crebrius ꝛ laborioſius ducit. Et qõ malum est exiccat pulmo ex illo flatu creb° ꝛ laborioso ꝛ laborat qõ est sub hypocũdrijs ꝛ sub diaphragmate. Et dixit Hal. in cõmen. ꝙ tũc necesse est vt eueniat lateri nocumentuz ꝓp opilationes accidentes in intestinis ex stercore retẽto in eis: qñ ventositas non trãsit ad inferiora: vt egrediatur post acceptionẽ ptisane: sed venit ad locum infirmũ aduentu malo. Quare opz vt si dolor quieuerit paululũ redeat: ꝛ si quieuerit oĩno accidat: qz vapor ꝛ venti inflatiui ꝛ fumus qui eleuat a sterco/re qñ perueniunt ad locum infirmũ: faciunt in ipso dolorez ꝛ addunt dolorẽ eius. Et qz anhelitus fit vehementis frequentie fit in instrumẽtis pectoris caliditas magis addita super frequentiã motus eoꝝ: ꝓpter quã caliditatez exiccatur pulmo ꝛ diaphragma: ꝛ exiccant cum hoc ꝛ calefiũt mẽbra que sunt sub hypocũdrijs ꝛ mirach ventris: qz omnia ista mẽbra mouentur motu pectoris. Et dixit Ipo. non cõtingit error iste ex ptisana tñ: sed multo magis cũ alium accipiunt cibũ in non sua hora. ¶ Dixit Haly. 5° theorice. Aqua ordei. s. ptisana nõ colata est cibus laudabilis ꝛ concedẽdus in omnibus acutis ꝛ colericis ꝛ sanguineis: qz lauat ꝛ abstergit: temperat calorẽ ꝛ prouocat. s. per secessum: ꝛ aliquando etiã per vrinam. In flegmaticis aũt ꝛ melancolicis febribus simpler nõ est exhibẽda ꝛ maxime in flãticis nisi adesset sitis intensa aut aliud accidens exqrens eaz. Sed cõposita ꝛ ꝓprie cuz apio ꝛ feniculo. vt docuit Aui. 2° can. cap. de ordeo. est i illis febribus valde vtilis. Aqua ordei nõ prohibetur si est subtilis ꝛ pauce decoctionis vel pauci ordei quod nõ posset regularius dari tpe paroxismi

Ptisana nõ colata nocet mo^do dicto fit.

Ptisana nocet mꝛtis mõis administrata vbi ꝛ qñ non oportet.

Ptisana frigida ẽ ꝛ humida.

Ptisana optima ẽ super oĩa cibaria de granis.

Ptisana pot dari i oi febre: ꝛ ẽt i paroxismo: ꝛz diuersimode.

quemadmoduꝫ ꝛ aqua ſimplex decocta. Dixit tñ Aui. non ponaꝫ in ea ꝛuccarum: qꝛ qñ ponitur efficit tunc potus cibalis: ꝛ eſt regl'r ꝓhibēdus ois cibus in paroxiſmo. vt.ſ. patuit. In paroxiſmis ſubtrahere opꝫ: eſt.n. ois cibus in paroxiſmo regimē groſſum. nec obſtat lꝫ aqua ordei cū ꝛuccaro in ſe ſit regimē ſubtile reſpectu totiuꝫ morbi. ¶ Dixit Aui. non opꝫ vt deꝯ in potu aqua ordei cū ſiccitate ventris: ꝛ intellexit de ptiſana colata ꝛ nō colata: q̄uis plus de colata: ſed ante ipſam fiat clyſtere: eſt.n. potus cōferens nā exiſtēte leni. ió ante ſumptionē ptiſane. dixit Ipo. 2° re. acu. q̄uis ēt ante ſumptionem alioꝝ ciboꝝ ſoꝛbitionē ꝛ potuum opꝫ vt p̄cedat p̄paratio: que p̄paratio eſt. vt dixit Hal. in cōmen. q̄ ſi opꝫ ꝓius fiat flōmia: aut clyſtere: aut ſuppoſitoꝛiū ꝑm q̄ medico videbit opportunū. Datur tñ aliq̄n aque ordei ad abluendū inteſtina poſt medicinā ſolutiuā: ꝛ poſt ſyrupum acetoſum: vt appebit. ꝛ ptiſana per ſeipſam vbi ventrē feciꝫ bus inuenerit vacuū ipſuꝫ lenit ꝛ lubꝛicat. ¶ Dixit Hal. 3° re. acu. ꝛ ponit a Rabi in 8ª parti. Cum egrotās aboiatur far ordei nullus cibus eſt ei adeo vtilis poſt ipſum: ſicut piſces lapides habitātes coquinati cū aqua poꝛro ꝛ aneto ꝛ ſale ꝛ oleo tpato. Et in defectu eoꝝ piſces alij ꝓximi nature eoꝝ: ſed opꝫ te añ cibū ipſum aliquē de ſyrup. aceto. ſibi dare. ita tñ q̄ in aliquo mēbroꝝ ſuoꝝ neruoſoꝝ nō ſit malum.

¶ Eſt aūt panis triticeus ſimilagineus. i. de mūdiſſima farina factus bñ fermētatus ꝛ coctus a coꝛticibus mūdus: vt.ſ. patuit de cibiꝫ febꝛicitantiū: paraꝫ aūt multis modis. vno mō ꝑm Azarauiū lib. 26. ℞. offas panis bñ fermētati ꝛ p̄parati cū ſale tēperate ꝛ ponaꝫ in caꝛia cū aqua dulci: ꝛ ſtet in ea per aliquā moꝛā: poſtea ꝓoijciaꝫ aqua illa: ꝛ hoc fiat ter vel amplius p̄ter q̄ tangaꝫ panis manibus ꝛ ponaꝫ ibi ꝛuccarū vel oxicª ſi nō habuerit ruſſim vel fluxū coleriꝫ cum: ꝛ qñq̄ abluiꝫ cuꝫ aqua roſata loco aque dulcis: ꝛ eſt melioꝛ. Et dixit modus rectificandi panē frementatuꝫ illis qui dubitāt q̄ aceſcat in eoꝝ ventre: ꝛ nō deſcendat a ſtō citius ℞. panis fermentati ſicut diximus: ꝛ fricēꝫ in vna caziolla cū modico olei abluti ꝛ ponaꝫ ibi ꝛuccarū ꝛ iſto mō nō inflāmaꝫ in ſtō ꝛ deſcēdit ab eo citius. Et dixit. modus alius infundēdi panē in aqua vtilis in paſſionibus inflāmatis ꝛ tpibus calidis qñ febꝛis eſt in decōne. ſ. particulari ꝛ abſcindit caloꝛē mire. ℞. offas panis fermētati vnius diei vel duoꝝ: ꝛ ponaꝫ in aqua per boꝛā vnā vel duas vſq̄quo diſſoluaꝫ: fricādo ēt manu ꝛ potēt febꝛicitātes de illa aq̄: ꝛ qui vult q̄ ſit ſapidioꝛ ꝛ cōminuat modicū de illa frigiditate ponat ꝛuccarū puluerizatū deſup. Et ad aſperitatē pectoꝛis ꝛ pulmonis iulep de ꝛuccaro. Et ad laxandū ventrē ſyrupū vioł. Et ad cōfoꝛtandū ꝛ auferendū caloꝛē oxizacaram. Et ad reſtringendū fluxū ſuperfluū ſyrupū citoniꝛuꝫ vel mirthi. ¶ Auer. quoq̄ dixit 5° colliget. qñ fruſtula paniꝫ bullierit in aqua feruenti tūc fit iſte cibus in velocitate digōnis ꝛ lenitate maxime egritudinis de cōp̄one calida.

¶ Et Aui. tetigit duos modos p̄paratiōis panis. vnuꝫ eſt: vt fiat panis ſubtilis qui hoc mō. ſ. pōt fieri. ſ. vt ſumaꝫ medulla panis ꝛ gratuſſet. vel alio quouis mō reducaꝫ in fruſtra pua multuꝫ: ꝛ ponaꝫ in aqua frigida. ꝛ in ea manibus fricēꝫ: deinde iterū ab illa extrahaꝫ aqua exp̄ſſus: ꝛ in alia ēt ponaꝫ ꝛ fricēꝫ: ꝛ ſic plies fiat vltimo ab aqua exp̄ſſus in aqua ꝓus cocta ꝛ ifrigidata ponaꝫ ꝛ diſtēperetur in ea. Et tunc ſunt qui tñ de dicta aqua apponūt q̄ poſt mixtionem reddit potabilis. ꝛ in potu exhibēt. Et ſunt q̄ minus ponūt de aqua ꝛ cū cocleari ſumūt ex ea ꝛ panez illū exhibent. Et ſunt q̄ ipſuꝫ panē in ipſa aqua decoquūt donec fiat ſicut ptiſana. Et oibus iſtis modis eſt dieta ſubtilioꝛ ptiſana cū totalitate ſua: q̄uis velint qdā q̄ tertius modus ſit in virtute ptiſane. ¶ Alius modus eſt vt medulla panis reducaꝫ in fruſta groſſa in bucellas ſiue bollos: ꝛ ſic ponaꝫ in aq̄ frigida ꝛ dimittaꝫ ſic per boꝛā: deinde exꝓimaꝫ aqua ab ea ꝛ comedi deꝛ. Et iſto mō dixit Aue. q̄ eſt cibus foꝛtioꝛ: eſt.n. ante ptiſanam ex pte diete groſſe: nutrit.n. plus ea. Sunt tñ qui bucellas panis añ infuſionē eaꝝ in aqua ꝓus aſſant aliqualiter igni: ꝛ ſic aſſas aque infundūt. Et ſunt qui ꝓmutāt aquā bis vel ter. Et ſunt qui poſt exp̄ſſionē ab aqua ſupermittūt ꝛuccaꝝ. Et ſunt qui ſuꝑ infundūt vinū vel aceū vel ſuccum granatoꝝ: ꝛ filia ꝑ varias intētiones. Et ſunt qui bucellas vel bollos panis lotos vel nō lotos in aqua decoquunt ſicut paraꝫ panis: ꝓo infantibus. Et ſunt qui decoquunt eas in bꝛodio carniū pulloꝝ vel perdicū vel alioꝝ: ꝛ tunc fit cibus q̄ſi in medio groſſoꝝ: lauaꝫ aūt panis ꝛ decoquiꝫ: vt remoueaꝫ ab eo ꝓtes calide ꝛ acute fermēti qō maxie cōuenit facere in febꝛibus aꝑatū ītrinſecoꝝ añ ipſoꝝ maturationē ne ſequaꝫ ꝓfermētū aꝑatꝫ eruptio nō maturi.

¶ De exhibitione panis loti mētionē fecit Hal. ꝑª ad glauconē ponens eū inter cibos febꝛicitātiū humectātes: cū dixit. Et panē per aquā: ꝛ ibidē poſuit inter dictos cibos ſoꝛbitionē que dꝛ condrū: de qua dixit ꝑmo alimentoꝝ. genus fruměti eſt condrū ſufficienter nutritiuū viſcoſum bñs chimuꝫ: ſi in aqua ſolū coctū fuerit. Et ſubdit q̄ dꝫ decoqui in aqua multa plurimuꝫ aſſidue miſcētes donec ſit decoctum.

¶ Habemus aūt apud nos genꝰ farris qō abſolute far vocamus q̄ qdaꝫ dñt condrū eſſe qō nō vꝛ eſſe: qm̄ in naturis cū eo nō cōuenit. Doc. n. far: vt experiētia habitū eſt per p̄deceſſoꝛes nr̄os exhiberi pōt febꝛicitātibus ſine nocumēto reductū in fruſtuꝫ: ſic de ordeo fracto dictū eſt: ꝛ ſiꝛ decoctū: ꝛ eſt ſaporis delectabilioꝛis q̄ ptiſana. Ego aūt credo q̄ ſit nutribilius ꝛ minus infrigidatiuū q̄ far ordei. Quidā autem dicunt q̄ eſt de natura ſpelte: qō etiam non credo.

¶ Sunt aūt qui febꝛicitātibus cōcedunt ſpeltaꝫ ꝛ male faciunt cū ſit ſiccioꝛ ordeo: ꝛ deterius faciūt qui eis cōcedunt auenā: qm̄ 6° de ſimplici medicina. ponit calida in ꝓmo: ꝛ ſicca in ſcōo: ꝛ hꝫ virtutē diſſolutiuā ꝛ ſiꝛ ſcōo caſ. ponitur calida. Et primo alimentoꝝ. dixit Hal. q̄ eſt cibus ſubiugalium non hominum: ꝛ caliditate ſufficiente participat.

¶ Quidā ēt cōcedūt cādaruſiū: ꝛ ſi p candaruſiū intelligit id qō fit ex ordeo. ſicut dixit Serap. cº de exituris ep̄is. candaruſium qō ex ordeo fit ꝛ eſt far ordei nō errant. Si ℞o ſumerēt cādaruſiū ꝑm Hal. p̄ re. acu. ſup. §. ptiſana ℞o ordeacea ꝛc. cū dixit. ſoꝛbitio triticea que eſt candaruſiū. errāt: eo q̄ ꝛ3° tera. dixit cādaruſiū eſt viſcoſuꝫ opilatiuū meſaraicaruꝫ: ꝛ ꝓinde caueri opꝫ: qñ colꝛa ab eꝑe ad inteſtina attrahi aut mādari deꝫ: ꝛ maxꝫ i aꝑate ep̄is. gloſa dixit q̄ cādaruſiū eſt granū pillatū ꝛ p̄paratū. poꝛrū anetū: ſal oleū aceū ꝛ aq̄ cū eo ferueant: deinde colef ꝛ abijciaꝫ aqua cū illis alijs rebus: ꝛ granū ipſum in alia aqua ponaꝫ ꝛ coquaꝫ perfecte ꝛ tunc ſitꝫ colleꝛ: hoc enim ſic collatū dꝛ candaruſiū: ꝛ dixit q̄ poꝛrū ponitur ad remouendū viſcoſitatez eius: ꝛ anetum ad dandum ei diurecitatē: ꝛ ſal ad dandū ei ſaporē abſterſionem ꝛ ſeceſſum: ꝛ oleū ad dādum lubꝛicitatē: ꝛ aqua ꝛ acetum ad dandum ei infrigidationem ꝛ penetrationem.

¶ Ex alijs granis non fit cibus febꝛicitantibus cōueniens ratione febꝛis: quidam tamen cōueniūt in febꝛibus ratione alicuius accidentis cum febꝛe complicati: ꝛ de his dicetur in cura febꝛium cum accidentibus compoſitarum.

¶ De cibis febꝛicitantiū ſumptis ex animalibus. Cap. xvij.

Omnis cibus ſumptus ex carnibus eſt dieta groſſa in febꝛicitantibus: differunt tamē in plus ꝛ minus ſubtilitatis ꝛ groſſitiei: ab omnibus tamē abſtinendū eſt in febꝛibus quātuꝫ poſſibile eſt: qꝛ plena eſt ois caro hūiditate pingui aerea: que eſt pabulū caloꝛis febꝛilis ipſum multiplicans. Et ió oēs carnes debent eis exhiberi ab oi pinguedine denudate ꝛ cute denudate ꝛ a pinguedine ſupnatāte bꝛodio ipſaꝝ penitus mūdo: ꝛ cū alterātibus ad frigidū ꝛ humiduꝫ decocte: aut cū illis mixte ꝛ ſumpte.

¶ Caro aūt volatilium melius eis concedit q̄ caro q̄drupedū: non qꝛ q̄drupeda ſint calidioꝛa illis: ſed ſunt plurium

Ptiſana dari ñ debet vētre ſtiptico ꝛ corpe nō prepaꝛato ꝛc.

De pane triticeo.

superfluitatum ⁊ minus digestibilia ⁊ magis nām grauan
tia ⁊ magis ventosa sunt. Volatilia.n. ꝛ sint calꝛa gressi
bilibus sunt faciliozis digōnis ⁊ pauciop superfluitatum.
Jdeoq; minus excitāt calorē illis. ¶ Et caro qdem femina
rum tā ex volatilibus q; ex gressibilibus melioꝛ est febrici
tantibus q; caro masculop: qꝛ minus calida est femina ma
sculo ⁊ magis humida. Veruꝫ Azarauius de cibis quarta
nariop dixit de pullis denꝯ femelle: qꝛ sunt magis humide.
Quidam tñ dicunt si plus timeꝫ de discrasia exhibe femi
nam. si ño plus timeꝫ de putrefactione exhibe masculū: qꝛ
magis depuratus: vñ minus ſbs putrefactioi. Et.n. mascu
lus teneriop femina ⁊ rariop ⁊ magis digestibilis. ¶ Capo
nes ⁊ galline sunt dieta grossiop febricitantiū exceptis alis
eop: que sunt dieta satis appꝛopinquās diete medie. Debēt
aūt eligi que querūt sibi victū per seipsas: post pullos p̄di
ctos sunt fasiani masculus ⁊ femina: ⁊ post fasianos sunt co
turnices ⁊ starne: ⁊ post eas pdices ⁊ post pdices pulli sunt
⁊ pulle gallinap: ⁊ sequent eos pulli fasianoꝛuꝫ: ⁊ post eos
pulli coturnicū ⁊ starnap ⁊ pulli pdicū optimi sūt. Et post
eos sunt auicule pue. ¶ Oua aūt. s. ipsop vitelli sozbiles in
febribus effimeris maxie veris ⁊ in febribus cōcedunt: sed
maxie in ethicis: qꝛ humectāt ⁊ roborāt virtutē. in febribuꝫ
aūt putridis vitari debēt. p posse: qꝛ facile cōuertibilia sunt
in putrefactionez: ⁊ p̄cipue in stōis cacochimijs: ppea ma
xime vitari debēt in febre sanguinea ⁊ in flātica: nam aliqñ
cōcedunt in tertiana ⁊ in q̄rtana rōne siccitatis māe eap: vt
in ipsap patebit curis: cōceduntur ēt in febre pestilētiali. vt
Raſ. in diuisiōibus suo c°. ⁊ b̄ pp coꝛꝛ: qꝛ vigorāt ipsuꝫ: mul
topp.n. sunt spirituū gñatiui: ⁊ ēt qꝛ cōtēperāt coꝛ. Oua deco
cta in aq̄ sola vel cū pua admixtione aceti secū sine testa me
liora sunt febricitātibus: ⁊ decocta sil'r cū testa meliora sunt
assatis tā ad ignē q; sub cineribus. De carnibus aūt q̄dru
pedū meliozes sunt edine maxie lateris anteriozis: deinde
q̄ sunt vitule lactētis: ⁊ post eaꝫ pulli caprioli. ¶ Dixit Gal.
5° affo. in cōmen. affo. lac dare ⁊c. Q. lac est nociuuꝫ oibus
febribus: qꝛ inflāmabile est multū pp vnctuositatē suā: ⁊ ma
xime tñ est nociuū in febribus humoꝛalibus. de qbus itelle
xit Jpo. cū dixit: lac dare febricitātibus malū: ⁊ maxie ma
lū est in febribus acutis: in qbusdā tñ febribus lac cōcedit
nō rōne febris: sed rōne alicuius secuti ad febrē: aut cū ea cō
iuncti: qō magis indicat de exhibitione lactis q; indicet fe
bris de eius p̄hibitiōe: sicut accidit in febribus cū qbus est
p̄sumptio ⁊ coꝛpis tabefactio multa: siue sint febꝛes ethice:
siue būoꝛales: p̄sumptio.n. coꝛpis plus idicat de exhibitiōe
lactis pp restaurationē q; p̄hibeat eā dari inflāmatio eius.
⁊ iō dixit Jpo. q; pōt dari in febribus lōgis. Attñ non p̄sitē
doloꝛe capitis neq; multa siti aut vehemētia febris aut flu
xu colico vel sanguineo: ⁊ ppie si pduxerit febris lōga ad
coꝛpis ariditatē. Luꝫ aūt. dixit Jpo. 4° re. acu. q; daſ in ali
quibus acutis nō intellexit sub rōne cibi: sed sub rōne me'.
¶ Pisces aūt in febribus cōcedunt pui petrosi squāmosi:
siue marini sint: siue de flumie bono: ⁊ vt. s. patuit. ponunt
loco ptisane p dieta media: vt p̄ re. acu. Jpsi tñ ꝛ sint frigidi
⁊ hūidi ⁊ ab auctoꝛibus p̄cessi nō sunt cōtinuādi cū viscosi
sint p̄m Jsaac. melius tñ p̄cedunt in febribus colicis min°.
aut b̄ñ in flāticis: ⁊ in alijs equal'r. ¶ Cancri ño fluuiales
febribus acutis: ⁊ de mā calꝛa ⁊ ficca in febribus ethicis cō
ueniūt. Et loquēs Gal. de gābaris dixit. Cācri in fontibus
repti quop forma ⁊ molles sunt: vt eop qui vocant cancri:
laudabilius tñ his cū fontales fuerint b̄ñ id qō est fil'e car
ni: vñ ethicis ⁊ p̄sumptis valēt cū sint facilis digōnis ⁊ bōi
alimēti: ⁊ facile ipinguatiui: ⁊ cū b̄ sunt calitatis extinctiui.
¶ Et limacie dañ p̄sumptis ⁊ ethicis: qꝛ sunt multi nutri
menti ⁊ ipsap nutri'm est adherēs: difficilis tñ sunt digōnis.
Et 3° alimentop dixit. cochleas greci comedūt sepe: q̄ durā
b̄ñt carnez: ⁊ pp b̄ indigestibilē. Si tñ digerunt multi sunt
nutri'i. ¶ Testudines aūt pp superfluitates q̄s in extrinseca
ppellunt laudabilis reddunt nutri'i: non tñ absolute neq;
vt alioꝛ plūa. cū nutrimentū ipsap sit absolute vnctuosuꝫ
valde ⁊ aboiabile: q̄uis ipsas ponit Jsaac ex mā cui equa
liter quatuoꝛ p̄dominant elementa. s. duo grauia ⁊ duo le
uia intermixta. Jsta tñ mixtura nō est vera: sicut que coꝛpo
ris humani in qua qōlibet nimium vniuꝰ tangit quodlibet
minimum alteriuꝰ: sed est fere per iuxta positionem.

¶ De cibis febricitātiū sumptis ex fructibus. Cap. xviij.

FRuctus multop sunt modoꝛū. Quidā enim sunt calī ⁊ hi indicatiōe sumpta a febre nō conueniūt febricitātibus. P̄sūt tñ aliq ex eis cōcedi rōne alicuius p̄iūcti cū febre: sicut p̄cedunt carice pingues cū mā coꝛrupta cōtinerē in intestinis: qꝛ abstergūt ⁊ mūdificant ea ab illa mā: ⁊ isto mō cōueniūt cū febri coniungit colica. ¶ Quidā sunt frigidi ⁊ tēperati in passiuis vl' frigidi ⁊ hu midi: ⁊ isti indicatiōe sumpta a febre cōueniūt ⁊ p̄sūt exhibe ri in effimeris ño ⁊ in febre ethica. Jn putrida aūt febre ꝛ cōueniant: rōne febris nocent rōne putredinis. Et.n. hi fru ctus p̄mi sunt ex eis: q̄s Gal. i lib. de euchimia ⁊ cacochi mia vocauit hozarios: ⁊ sunt sic dicti: qꝛ solū in hozis qbus maturañ cōueniūt esui ⁊ non p̄sūt seruari. Et sunt cōiter ex his cereſa mora p̄runa p̄sica mala dulcia vel insipida: ⁊ sil'r pira ⁊ sil'es his. Et ex his sunt melones citruli cucurbita ⁊ cucumeres. de qbus dixit Aui. Oēs fructus. s. hozarij no cent febricitātibus. s. putridañ aut ēt effi' nō ño vel pati cō uerti in putridā. ⁊ hoc cū ebullitione. i. qꝛ ebulliūt ⁊ coꝛrū punt in stomaco ⁊ gñant chimos putrescibiles. Et si aliqñ obediūt p̄me digōni nō obediūt scōe ⁊ tertie pp ipsop aquo sitatē. Et vt p̄sūt qdaꝫ isti fructus pp impfectionē sue mixtio nis ⁊ formā specificā nō multū coꝛpi famulant humano ex quo fit eos nō b̄ñ regulari ⁊ retineri a nā: pp qō malop chi morum ex eis in coꝛpoꝛe gñatio fit ⁊ putrefieri paratoꝛuꝫ ⁊ malignationi alioꝛ ⁊ spāliter de malis hozarijs dictis. Di xit Auer. 5° colliget. q; gñant ventositatē h̄ñtez magnā ma litiā. ⁊ subdit q; maxie nocent ethicis ⁊ ptisicis ⁊ b̄ñt eā ge nerare. Et Rabi dixit aucitate Zoar. Odoꝛ eoꝛum est vtilis melicis ⁊ ptisicis: sed eop cibatio est peioꝛ omni cibatiōe: ⁊ sil'r intelligo de piris illis silibuꝫ. ⁊ nullus auctop hmōi ma la ⁊ pira febricitātibus cōcessit. Veruꝫ apud italicos a mul tis annis cōsuetudo cucurrit exhibere ea: ⁊ p̄cipue mala pꝛo tenui dieta quēadmodū cōcedunt ⁊ olera: ⁊ ista cōsue tudo est mala: ⁊ p̄posse nō seruanda ⁊ p̄cipue in moꝛbi p̄n cipio. Jn p̄cessu aūt non sic nocerēt. Et si cogiſ ea exhibere nō exhibeat ea cruda: qꝛ nocibilioꝛa sunt coctis ⁊ eligat ex eis antiquioꝛa: ⁊ mala qdem cū assant minus sunt putresci bilia: qꝛ sic multū de ipsop humido putrescibili euapoꝛat. Elixa tñ in aqua magis infrigidāt ⁊ humectāt. Aliquādo tñ isti fructus hozarij cōcedunt in febribus inflāmationis magne. Usñ Gal. dixit istis febricitātibus da de citrulis cuꝰ sanguis eop sit colericus ⁊ opus sit: vt sit in coꝛpibus eoꝛuꝫ humoꝛ flāticus crudus: moderate tñ quātitatis vt refrenet furiā colere. Aui. ēt vī p̄ma quarti. p̄cedere melones aliqñ est ꝛium illud qō cōfert febri ei qō cōfert cause: sicut melo nes indi. Concedunt ēt aliqñ quidā ex eis ante cibū indigē tibus lenitione vētris: ⁊ aliqñ concedunt vt remittāt vehe mentiā sitis ⁊ lingue ariditatez. Et aliqñ necessario dañ in defectu alioꝛ cibop. ¶ Sunt aūt ⁊ alij fructꝰ frigidi ⁊ sicci acetosi aut pōtici seu stiptici. Et pontici quidē aut stiptici in oi febre putrida p̄hiberi debēt pp opilationē quā inducūt: ⁊ maxime vsq; ad declinationē. Aliqñ tñ qd parū ex eis: vt ex citonio decocto cōcedit in fine cibatiōis idigētibus clau sura oꝛis stōi effusionē. Et aliqñ modicū in cibi p̄n° his q; bus cibus ex stō lubricat ante digōnē: fructus ño frīdi ace tosi: seu ēt pōtici nō cōueniūt ethicis: ppea q; exiccāt: in effi meris aūt aliqñ cōuenire p̄sūt: sed ēt putridis acetosi conue niunt: qꝛ cū b̄ q; infrigidāt resistūt putrefactioi ēt maligne.

De fructu bus hoꝛ rīj: ⁊ q̄re sic dī sint

De fructi bus frigi dis ⁊ sic cis aceto sis ⁊ pōti cis seu sti pticis.

Ideoq; maxime conueniunt in pestilentialibus febribus.

De nucleis fructuū

¶Nuclei etiā fructuū in febrientibus putride maxime vitari debēt ꝛ pīsertim in acutis. Addunt.n.inflāmationē cuꝫ vnctuositate ipsoꝝ. Et si affuerit cū febre dolor capitis: aut timeſ ne eueniat oīno vitādi sunt: ꝛ pīsertim qui ex eis sunt cali: sicut nucleus nucū auellanarū pineaꝝ ꝛ fisticoꝝ. Amigdale aūt dulces silr pp vnctuositatē eaꝝ non cōueniūt in febribus maxime acutis: q; de facili inflāmant: qñ tñ concedunt oꝫ ab eis amoueri oīs spuma ꝛ ois vnctuositas. amouetur aūt aut qñ decoquunt prius cōtuse in aqua: nā cū buliunt oīs oleaginitas supnatat: que oꝫ abijci cū cocleari: aut qñ bene cōtuse in aqua ponunt frigida ꝛ multū cū cocleari concutiunt in ea donec optime spument: ascendit.n. cū illa spuma ois vnctuositas earū: ꝛ illa spuma tota ab eis abijci oꝫ. Quidaꝫ exhibēt eas sic cōtusas ꝛ despumatas absq; decoctione: ꝛ dicūt eas esse melioris saporis q; decocte ꝛ magis infrigidatiue per ptes aquosas quas hñt plures: ꝛ sic minus esse inflāmabiles ꝛ minus euaporabiles: ꝛ sic in chimū cōuertunt laudabilē ꝛ minus putrescibilē. Quidā vero exhibent decoctas ꝛ sunt magis nutritiue crudis. Qui autez volunt eas ab inflāmatione ꝓhibere ꝛ magis alterare miscent cū eis medullas seminū cōmunium frigidoꝝ: ꝛ tenent eas diu post mundationē ipsaruꝫ a cortice in aqua frigidissima permutādo aquā multotiens. Quidam autē exhibēt oleum ipsarū recens condiēc cum ipso reliqua cibaria indigentia cōdimento: ꝛ dicunt substantiā earum deteriorez esse lacte earum: ꝛ oleo: q; dure sunt digestionis.

Olex melius est lactuca.

¶De cibis sumptis ex oleribus. Cap.xix.

Lera que eligunt in febribus sunt illa q̄ nā vel artificio infrigidāt ꝛ humectāt: ꝛ oia quidē sunt pauci nutrimēti: ꝛ ppea ponunt ex parte diete subtilis nisi ex eis magna deſ quātitas. ¶Et melius olerū in febribus est lactuca gñans sanguinē laudabilē ꝛ magis infrigidatiuuz. Et postea eā in gñone sanguinis laudabilis ponit borago: sed infrigidatione ponit endiuia: ꝛ deinde taraxacon siue cicorea ꝛ quidā exhibēt ista olera cruda: ꝛ sunt difficilis digōnis: ꝛ quidā exhibent ea cocta in aqua: ꝛ est melius ꝛ magis sunt infrigidatiua ꝛ humectatiua. Et adiuuat ad infrigidationē ipsoꝝ multa lotio eaꝝ in aqua frigida pmutando aquā. Et sunt qui exhibēt cruda cū modico salis. ꝛ sunt qui exhibent ea cū aceto debili ꝛ sale. Et cocta exhibent qdam sine cōdimento: ꝛ qdam cōdiunt ea cū oleo amigdalarum dulciū: aut cū oleo onfancino. Et ad excitanduz appem sepe dātur cū aceto. ¶Sunt aūt ꝛ alia olera ventrē lenificantia molīa a qbusdaz vocata. Et sunt sicut attriplex spinachia: blitis siue ficla ꝛ malua. Et ista post lotionē eoꝝ non multū debent decoqui in aqua: ꝛ post decoctionez debent incidi minute vel grosse ꝛ cōdiri cum oleo amigdalarum dulcium ꝛ sale: ꝛ sic exhiberi. Q; si cum eis alius danduz est cibus ipsa debent premitti: huiusmodi olera infrigidant ꝛ humectāt naturam ꝛ leniunt. ¶Etiaz est cū in febribus flāticis ad intentionē lenificatiōis ventris exhibet ius cauliū semicoctoꝝ in aqua conditū cum oleo ꝛ sale.

De aq̄ frigida.

¶De potibus febricitantium. Cap.xx.

Potum febrietibus cōueniētiū. Aliuſ est potus tm̄ vt aqua frigida: ꝛ alius est potus ꝛ cibus q; s. est potus nutritiuus. Potus tm̄ est potus aque fride. Aqua frigida exhibēda in febribus oꝫ prius corrigi per decoctionē eius in vase vitreo vel vitreato mūdo donec deficiant due ptes ipsius ꝛ remaneat 3a pars: ꝛ postea oꝫ infrigidari vase posito in aqua frigidissima. Antiquitus tñ hyeme ꝛ omni tpe fere infirmi aqua calida potabant. Et Aui.3.13.cap.de cōturbatione ꝛ anxietate stōi dixit: nō opꝫ vt bibaſ in febribus nisi aqua cala. Et intellexit Aui. qñ timeſ in febribus de anxietate ꝛ conturbatione: qō pꝫ per id qō dixit: q; aqua frigida qñ bibitur non in hora.i. in tpe in quo non oꝫ bibi aut nō cum cōditionibus reqsitis ad potū aque frigide cōturbat ꝛ gñat anxietatē ꝛ inflamaſ morans in stomaco ꝛ aliqñ imbibiſ inflāmata in substātia stōi: ꝛ ió in febribus multotiēs fit aqua frigida que bibiſ non in sua hora cā additionis febriū ꝓpea q; inflāmatur ꝛ sequiſ inde cōturbatio ꝛ ingetudo patiētis. Quidam tñ dicūt q; est cā additionis febris: q; opillat vias. Dixit aūt Aui. multotiēs q; multotiēs in febribus cōmittiſ error in potu aque frigide. ¶Aqua frigida intus ꝛ extra approximata corpa nra infrigidat ꝛ humectat. Gal. tñ super pa affo. dixit. q; aq̄ nec iterius sumpta nec exterius approximata humectat. s. substantifice: q; non nutrit: qualitatiue aūt humectat. Et b̄ voluit remouere. Aui. cū primi. 2a. cap. de his que ꝓcedunt ex balneo dixit. Non sunt attēdenda verba illius qui dixit. q; aqua nō humectat interiora mēbra cū bibiſ aut cū ea abluitur corpus: qm̄ b̄ est falsum cū ipsa humectet vtroq; modo approximata. s. qlitatiue: sed nō substātifice. ¶Aqua itaq; frigida indicatione sumpta a febre oibus febricitātibus cōuenit intus ꝛ ex approximata. indicatiōe aūt sumpta a virtute semp nocet cū virtutē debilitet: calorē nālem diminuat ꝛ extinguat ꝛ spiritū ingrosset ꝛ tenebrosum reddat: q̄uis aliqñ per accidēs virtutē roboret discrasiā calidā eius debilitatis cām corrigēdo indicatione ꝛ sumpta ab alijs rebus nālibus: ꝛ nō nālibus ꝛ preter nām aliqñ cōfert ꝛ aliqñ ledit. ¶Et enim robur virtutis cōplexio calida habitudo carnosa etas iuuētutis sexus masculinus cōsuetudo potationis eius in sanitate absq; nocumēto humor exuberās calidus tpe estiuū: constō aeris calida ꝛ sicca ꝛ regio pōsita ꝛ mēbra principalia ꝛ nobilia fortia sine dolore opilatione vel apate mā febris calida subtilis mobilis ꝛ accūs de alienatione ꝛ ingetudine ꝛ maxime de siti molesta clamosa ꝛ timor. casus in discrasiā ficcā ꝛ in ethicā: b̄ oia ꝛ his silia potum aque frigide postulāt. ¶At eō virtutis debilitas complexio frigida habitudo extenuata etas senectutis sexus femineus in cōsuetudo potationis aque frigide ꝛ sensus lesionis ex potu eius humor frigidus corpi dñans tpe hyemale constō aeris frigida ꝛ silis regio mēbra principalia ꝛ nobilia debilia dolorosa opilata vel apōsa: ꝛ accūtia supradictis oppositā ꝛ ablatio timoris de casu in ethicā: hec oia ꝛ silia aquam frigidā in potu dari ꝓhibent. ¶Considerātes itaq; ad ꝓdicta auctores ꝛ videtes: q; aqua frigida lz per se ꝛ semp cōueniat febrienti: per accūs tñ posset multū nocere ingeniati sunt adinuenire canonē regulantez medicū in datione eius. In febribus itaq; effimeris que a cāis inflāmantibus ꝓueniunt aqua ꝑcipit dari frigida. Ait.n. Gal. 8o. therap. Ex effia ex ira ꝛ mora sub sole ꝛ silibus aquā frigidam da ꝛ maxime cōcedit eā in ꝑno eaꝝ. Et Aui. pa q̄rit inquit. opꝫ vt aqua frigida nō prohibeat eis in ꝑno rei: q; virtus est fortis ꝛ nō timeſ. q; per illā debilitef ꝛ est melior infrigidatio neq; ēt per eaz spūs ledit lesione notabili: q; inflāmatus tolerat aque frigiditatē. Compendiū megategni. Juuamen aque frigide scire poteris si eos qui patiunt feruorē in estate pp solis calorez inuestigaueris q̄liter ois angustia ab eis aqua frigida bibita cessat ꝛ stōus confortaſ atq; venter liquefit cū colica egestione que cāta fuit pp estuz. Maxime tñ concediſ in dictis febribus aque frigide potus cū timeſ in eis casus in ethicā. In alijs aūt effimeris aque frigide nō laudaſ exhibitio nisi timeaſ. ex eis casus in ethicā aut nisi fuerit bosa illaz ingrens cū eis complicatū fuerit. ¶In ethica quoq; se. docuit Gal. x. therap. per potū aque frigide curare patientē: extinguiſ. n. cōfestim ꝛ quiescit finaliter febris. ꝛ 4o re. acu. dixit. aque frigide potus vltimus est in febribus coliquatiuis. Uex qr macris potus aque frigide est fallax. ideo ethice febres neq; sincera aqua silr neq; multū frigida indigēt. Dixit Aui. frigida aqua que nō est vehemētis frigoris nō est maluz si detur ethicis in potu. Et intellexerunt

ꝓdicti auctores in dictis febribus effimeris: z ethicis aquā frigidam cōferre nisi adsit ꝓhibens forte. Ideoqꝫ .x. tera. dixit Hal. si qdem neqꝫ flegmon extiterit neqꝫ putredo humorum. Et Aui. dixit si nō fuerit patiēs debilis aut aliqō ꝓhibens. s. forte vt apa sub hypocundrijs aut chimi putrefacti vel crudi in toto. tpe al's. corpe indigesti. Jn debiliter autez ꝓhibentibus concedit aqua frigida in dictis febribus imo qñqꝫ ét z in fortiter ꝓhibētibus sicut declauit Hal. loco ꝓdicto i flegmone cui vltime ꝓximus est potus aque frigide 4° re. acu. Ubi ait. Ego vidi multis taliū melius esse extimās in tali tpe augeri flegmonē qꝫ substinere hoiem in ethicā cadere. Et Aui. dixit. Si tñ timetur malitia caliditatis z sitis: z extimas ꝙ parant ad ariditatē non ꝓhibeas aquā frigidam. nā additio apatis z cruditatis eius melior est qꝫ extenuatio. s. cū ethica febre. ¶ Jn febribus aūt humoralibus z maxime in putridis auctores maxie solliciti fuerūt de exhibitione aque frigide: qñ qñ datur vbi non expedit dixit. auctor cōpendij nocumentū eius est magnū: qz ꝓhibet humores dissolui z subtiliari z apa maturari. Et si febris sit pp grossos humores vl apata nō solūmodo sic remanebūt: sed diu morabunt ad dissoluendū maturandū z purgandum. Aqua. n. frigida non purgat eos: sed cruditatē auget qꝫuis cū bibitur qddā quietis z refrigerij egri patiunt. Naz cā febris z apatis non solum ꝑmanet: sed augmētata z a digōne remota est. Et necesse est ét vt aqua illa incendat z calefiat cū frigiditas eius nō stet ante fortitudinē febris: vñ necessario febris cōfortat z indurat magis qꝫ fuit pp opilationem: quā in poris z vijs facit: z cōclusionē rex dissoluenda rum. quo circa diuturna fit febris. Aliqñ ét virtutes quorūdam mēbroꝝ actionē hūtium magis defectat si ea debilia inuenerit sive ex gñatione sive ex illo tpe: vñ penitus vtutis illius actio amputat. vidi. n. cuidā aquam frigidā meri nocuisse adeo ꝙ nō poterat deglutire nisi cuz magna angustia z dolore. Alij nocuit i stō adeo ꝙ nō poterat digerere. Alij anhelitū gñauit. s. malū. Alij spasmū vel tremorē in neruis vel alijs mēbris. ppea bene dixit Hal. 9. tera. z ponit a Rabi. in. 10ª particula. nō festines dare. s. in potu aquā frigidā febricitātibus: sed prius diligēter inspicias si in aliquo mēbrorum nobiliū flegmon fuerit supple vel alia de cōditionibus ꝓhibentibus aquā frigidā. que dicent. ¶ Voluerunt ergo auctores. ꝙ in sinocha febre facta flōmia aqua frigida detur: qz vt dixit Hal. 9. tera. resiluū discrasie alterat z reliquias māe ad eūones parat. Et dixit in. xj° qñ instat magnitudo febris sicut in sinochis: neqꝫ vino vtendū neqꝫ balneo neqꝫ vnctionibus rarificatiuis: sed frigida aqua bibita in his aptissima est nisi sit: qō ꝓhibeat. Qz si ex terrore vl egri formidine vel alijs iminentibus causis flōmia omissa fuerit dāda est aqua frigida qꝫtatis plūme: eo ꝙ discrasiā alterat z virtutē ac discrasie equationē vigorat que vigorata cōuertit se supra mām z eā expellit. vñ Hal. 9. tera. dixit. Si vero coactus fueris aliqñ curare infirmū a quo non solū ante relictū fuerit flōmie auxiliū: sed z nunc aut pp inscia medici aut pp laborantis vel famulantiū formidinē z in tpe procedente ꝓhibitus fueris auferre sanguinē ad frigide aque dationē veniendū est. Cura. n. sinocharum est flōmia z frigide aque potus. ¶ Et Aui. dixit. qñ flōmia iuuat vt i sinochis: deinde veteris via mala: qz nō exhibes eis aquā frigidā quā dare debes: tunc non purgabit egri°. i. non sequit eūo māe egritudinis que eūaret si dedisses aquā frigidaz. ¶ Et voluerunt auctores: ꝙ in febribus colicis vt in causone z tertiana pura continua vel interpolata poni aqua det frigida: qz alterat discrasiā z mām digerit subtilē ingrossando eaz: vnde ꝑª quarti Aui. postqꝫ dixit. ꝙ digō humoris subtilis est eius ingrossatio subdit: z aqua frigida facit illud. dixit Hal. xj. tera. Si virtutes oēs fortes extiterint febris ardentissima dare ei audacter opz aquā frigidā. Et ꝓma ad glauconem dixit. causon certissime extinguit si aquam biberint multā z nimis frigidā. Et 4° re. acu. dixit. potione aque frigide curamus causonicos nullo morietē ex eis qbus dedimus aquā frigidā. ¶ Dixit Rasis in diuisionibus: nō ascultes neqꝫ attēdas illud qō dr a stultis ét medicis qō multitudo extinctionis tardat crisim. Ego. n. expertus sum ambas vias z inueni hāc incolumiorem z sanioꝝ z minoris timoris. Et qui mortui sunt ex hūtibus hanc febrē cuz hoc regimine multo pauciores sunt eis qui mortui sunt cuz regimine primo: qñ dimittere extinctionē z subtiliationē regiminis vt appropinquet crisis: est dimittere egrū ad mortē pro culdubio ire: nisi speret multitudo humoris in corpe toto aut inobediat medico: z bibat aquā frigidaz multā aut comedat cibū quē desiderauerit plurimū ꝙ si nō cerebrū assatur z eoꝝ stomacus: ita vt spasmet. quare dissoluunt oculi z mandibule: z accidit eis tortura ab assatione stōi z cerebri z spasmant nerui. Et non prohibebet in hac febre qn sumat aquā frigidam cū vult: z qō appetit de cibis frigidis z humidis. Dixit Haly. febre. s. colica cōsistentiā tenente prodicam patienti ꝓpinari opz aquā frigidā. ¶ Auctor compendij megategni lib. 9. aliqñ dare aquam frigidā acute febrientibus iuuat: qz febris extinguit: sed tñ non vt opz ab infirmo amputat. nam ꝑmanet diminuta z pigra facta vsqꝫ ad. 40. dies z vltro morat. vbi tñ non sunt aquā frigidam ꝓhibentia in acutis febribus bonū est dari aquā frigidaz: qz nihil peccati inde eueniet nisi qz febris pigra efficiet longiusqꝫ ꝑmanet diebus. Maius tñ peccatū facimus si eam nō dederimus qñ non sumus certi vt nā bonā crisim faciat: vñ hoc mō non vni vel duobus: sed multis frigidā aquā dedit: vnde febris eoꝝ extincta est quoquo mō: sed pigra effecta non oīno cessauit durās vsqꝫ ad. 40. dies. Vidi. n. ꝫ eis esse vtilius qꝫ ꝑmanere in illa molestia. figūratio. n. eius cōmixta z dubia erat. ¶ Conditiones potū aque frigide ꝓhibentes ab auctoribus posite sunt octo. Prima est vtutis debilitas cū paucitate caloris innati z spirituū z sanguinis: siue talis debilitas fuerit ex nā siue ex accīte z ex egritudine ꝓcedente vel ꝑte multū resoluente siue fluxu nimio vel ieiunio. nā virtus cū istō sic debili nō posset frigiditati resistere aque: sed potius mors inde succederet. ¶ Scōa cōditio est frigiditas cōplexionis nālis in toto corpe vel etatiua vt decrepitoꝝ vel accidētalis z vsu frigidoꝝ vel resolone multoꝝ spirituū ex raritate texture totius corpis: z non solū frigiditas totius sed ét alicuius vel aliquoꝝ membroꝝ principalium vel nobiliū: sicut stōi meri z intestinoꝝ renū vesice mēbrorū spiritualiū z nervosoꝝ: maxime tñ dixit Almā. stōi z epatis: naz aqua frigida bibita augmentū in ipsa discrasia faceret. Et vt dixit Aui. qñ obuiat mēbro debili corrūpit opationē eius z multotiēs facit deglutionē difficilem aut difficultatē anhelitus aut tremorē z spasmū z debilitatē vesice vel renū aut colon supple z alioꝝ membroꝝ ꝑm dispōnem mēbrorū in debilitate z ꝑm facilitatē patiendi ab aq frida. ¶ Tertia conditio est cōpositio siue habitudo corpis extenuata rara: talia nāqꝫ corpora pcussa ab aque frigiditate penetrātis facile ab ipsa debilitant. his. n. qui paucū sanguinē hñt. dixit Hal. z paucas carnes potus aque frigide fallax. cito. n. ad solidas aialis partes penetrat z nulli mēbroꝝ aduenit a quo frangat. 9° cōpendij: in eis que sunt pauperata carne z sanguine nihil est ꝙ ꝓhibeat frigiditatē aque vsqꝫ ad fundamenta penetrare mēbroꝝ pp hoc ethicis z ptisicis nō est danda aqua frigidissima sicut acute febrientibus nec in qualitate nec quātitate. ¶ Quarta cōditio est dolor in visceribus: dolor. n. reddit mēbruz in quo est multum passibile ab aqua frigida. quare ipsius corrūpit cōplexionē: non tñ quicūqꝫ dolor: sed magnus. Et nō quilibet magnus: sed potius qui extēsiuus est cātus ab humore frigido multo vel vento sitate. naz in dolore mordicatiuo ab acuitate māe cāto aqua cōferet frigida. ¶ Quinta ꝺditio est apa in visceribus existens: qz aqua frigida: dixit Ha. 2° re. acu. venīēs ad mēbrū

Contra stultos medicos.

Octo sūt cōditiōes ꝓhibētes potuz aq frigide.

apostematum auget dolorem in eo. Cum.n. sit debilitatus & diserasiatū in suis ptibus multū & subito percutiat ex aqua frigida ad ipsum veniēte: & dolor inde augeat: & dolor est cā q̄ mā trahat ad locum: & sic q̄ augeat apa. Et hec aqua frigida pozos claudit mēbri apati. qbus clausis phibet & resolo & resudatio māe apatis. ab ipso tñ maxime vitāda est in apatibus pulmonis & diaphragmatis: ppea q̄ ex ea i eis timet de celeri suffocatione vel spasmo: marie aūt nocet aq̄ frigida in apatibus frigidis & duris: dixit.n. Hal. 9° tera. q̄ si apa fuerit aut molle aut durū aut flegmon sanguineū aut flegmon herisipillatū in nullo boz in primis aq̄ frigida est vtilis. Sed post digōnem flōnis sanguinei potus aque frigide est vtilis: & patiēti herisipillā purā potus aque fride semper est vtilis. 9° tñ cōpendij dr. Aqua frigida nō nocet herisipillato apati si paruū. alīs purū & sine cōmixtione alicuius humoris sit alr si purū: imo est eius curatio cū hoc apa non fit necessariū. sed refrigerari. Si vo herisipilla fuerit cū alio apate cal'o ne des aquā frigidā nisi post maturationē eius.

¶ Sexta cōditio est incōsuetudo bibendi aquā frigidā aut nocumentū sequens bibitionē eius: siue nunq̄z vsus fuerit ea: siue raro valde & sine nocumēto: siue fuerit cōsuetudo bibendi aquā calidā de necessitate ex defectu aque frigide vt multū calidis regionibus cōtingit: qui.n. cōsueuerūt aquaz actu calidā bibere cū bibunt frigidā spasmant velociter & perueniūt ad singultū: q: percutit eoz mēbra laxa: & rarificata: ita q̄ aliq̄n congelant per eam. Qui aūt non cōsuevit aquā frigidā bibere cū bibit eam ledit ab ea tanq̄z a re insuetam mutationē repentinā faciente: p̄cipue tñ a potu eius ledit ille qui nunq̄z bibit eā in sanitate sua sine lesiōe. Hic.n. est dixit Auí. quē plurimū opz phibere a potu eius. ¶ Septima cōditio est pñtia febris de mā grossa viscosa opilāte. nā aqua frida magis ingrossat eā & incrudat & addit in opilationem. Et si aqua frigida talē febrē remittere videat aut extinguere: ad tps tñ redibit fortior q̄z fuerit: aut de nouo aliam causabit opilationē in alijs corporis ptibus: que erit cā aduentus noue febris: & forte deteriozis p̄: & sic fierēt ex vna febre due febres vel ples. Dixit Haly. si febris nō fuerit acuta & humor crudus phibendus est aque fride potus. Et Auí. dixit cū non lz vt bibat aqua frigida & fiat audax supra eā medicus dans aut infirmus accipiens timet q̄ faciat accidere cōstrictionē pectoris: q̄ re sit cā febris alterius cū superuenit opilationis alterius que fortasse erit vehemētior prima. ppea non cōpetit in febre flegmatica neq̄z in ārtana. Concedunt tñ eā qdam in quartana nota de colera subtili adusta. Neq̄z cōpetit ēt in febre cōposita de mā flegmatica & colica vt in emitriteo vo in quo flegma supat coleram. In emitriteo tñ ex colerica cōtinua & flegmatica interpolata cōcedunt eam qdam ppter dñium colere supra flegma.

¶ Octaua cōditio est pñtia humoris crudi indigesti grossi siue calidi siue frigidi faciētis febrē siue simplicē siue cōpositam siue cōtinuā siue interpolatā. Etiaz dato q̄ humor sit mixtus sanguini: sic q̄ cōperat in eo flobotomia: q: magis ingrossaret humor & incrudaret: vt dictū est in septima cōditione: & per hanc cōditionē tollit dictū dicentiū aquā frigidam cōferre in omni casu in quo cōpetit flobotomia: non enim lz arguere iuuamētū aque frigide ex iuuamēto flobotomie. fortasse ꝓtra eos est textus Auí. supra adductus. qñ flōmia iuuat: deinde vteris via mala: q:. s. exhibes aquā frigidam arguēs ex iuuamento flōmie eā debere iuuare: tunc non purgabit egri°: q: reddet humor ineptus euacuationi pp cruditatē acqsitaz ex potu illius aque frigide & opilationez meatuū. Et ad hāc conditionē pōt reduci qđ dixit Ipo. 2° de re. acu. Aqua frigida nō detur qñ plante pedū sunt frigide. Hoc est in ꝑn° paroxismi: q: paroxismū plongat. Quidam tñ dñt. q̄ in statu paroxismi data vbi non cōpetit magis nocet & ad ipsam seuiora sequunt accidētia. De dictis cōditionibus dixit Auí. q̄z quis dictū sit aquā frigidaz aliq̄n conferre bibitaz. B est ver nisi sit stōus aut epar debile sup. aut aliqō aliud de mēbris nobilibus. aut nisi sit in viscerib⁹ apa aut dolor: aut nisi sit egri cōplo pauci sanguis: aut nisi fuerit eius caliditas innata debilis: aut nisi sit incōsuetus potare aquam frigidam: & subdit. & extenuatus est de hac summa.

¶ Similiter octo sunt cōditiones indicātes siue cōsentientes potū aque frigide dari debere: & posse in febribus acutis. Ait.n. Ipo. 3° re. acu. Aque nullū inueni vsuz nisi q: in acutis bibit morbis. Prima cōditio est pñtia māe colerice subtilis siue digeste siue indigeste. nā coleraz subtilē alterat & digerit & parat expulsioni. Et post pñtiam huius māe est mā sanguinea. vñ 9° tera. aqua frigida in mā colica. s. subtili melior reperit: deinde in sanguinea sine putredine: in q̄bus concedit: et signatione digōnis non apparēte. Deinde est mā sanguinea cū putrefactione. & post eā colerica grossa & postea flegmatica salsa: sed nō nisi signis digōnis apparētibus. Et cū coniūcte fuerint calor intēso regrēti ad sui extinctionē infrigidatiuū forte. nā tunc p̄dictas mās grossas iam digestas parat expulsioni virtutē roborando cū equalitate cōplexionis. ¶ Scōa condi. est q̄ corpus sit carnosum sanguine plenū. ipsa.n. eis optime ꝑ: q: sanguis & calor in eis abūdanter sunt & nō percutiunt ab aqua. ¶ Tertia cōditio est q̄ caliditas nālis sit multa ex cōplone nāli vel etatua: q: pōt frigiditati aque resistere. ¶ Quarta cōdi. q̄ virtus sit fortis & maxime principaliuz & nobiliū mēbrorum.

¶ Quinta est q̄ mēbra interiora sint sine apate & dolore. & hoc intellexit Auí. cū dixit. q̄ viscera sint sana: nō qdē oino cum sint febrietia: sed q̄ sint vt dictū est: sine apate & dolore & debilitate virtutū ipsoz. ¶ Sexta q̄ nō sit frigida ipsoū cōplexio radicalis. In corpibus enim frigidis & cōsumptis aquā frigidā vitari opz. ¶ Septima cōdi. est q̄ hora anni sit calida estiua. ¶ Et 8ª est q̄ eger sit solitus bibere aquaz frigidā in sanitate sua sine lesione. Dixit auctor cōpendij: cōsidera illā nocitura non esse his qui in sanitate ea vsi sunt: & nō eis nocuerat. si.n. eam biberūt sine lesione: cū non multū caloris habuerūt: & mēbra eoz refrigerata non fuerūt: hoc est nō fuerunt lesa a frigiditate aque: q̄z to magis cuz febris intensa est & nō refrigerabunt: q: calor febris friditati eius repugnat & phibet eam in ꝑtem membroz penetrare: sicut tpe sanitatis penetrabat. De dictis ꝓditionibus dixit Auí. vbi mā calida est. s. mō dicto: & caliditas innata exuberāst & virtus fortis: & viscera sana nō frigida eoz cōplexio radicalis nō insueta aque frigide: imo assueta valde: tūc melior res est. dixit Auí. aqua frigida: multotiēs.n. adiuuat ad expellendū mām per fluxū ventris aut vomitū aut vrinaz aut sudorem supple. aut fluxū sanguinis nariū vel alioz locoz: quare fit vt subito eger sanatus sit. Dixit Auctor cōpendij megategni. 5° multos assero quasi sudorē in toto corpe patit: quoz corpora sanguineū emittebant sudorē: eos q̄ defectio & angustia sequebat: neq̄z cum aliquo alio curati sunt nisi cū frigide aque potu. Dixit Hal. 9° terap. qō ex frigide aque potu calore extincto nā particulaz roborata solidarū humoribus p̄subtiliatis opponet vt quicūq̄z suaues & nutrire cōuenientes fuerint hos qdem attrahat ad eos: inutiles vero abijciat. aut per ventrem aut per cutē. sup. vel per alia loca. ¶ Quia tñ non semp p̄dicte cōditiones seu indicationes de aque frigide phibitione siue de eius exhibitione in febribus cōueniunt: sed vtplurimū sunt mixte sibiinuicem repugnātes oz tunc medicus eas diligenter discutere: & intentionē suā p̄m magis p̄ualentes dirigere semp se vertendo ad id qō magis ifestat. Oz si equales extiterint debet iuxta posse loco aque frigide aliqd exhibere: cuius nocumentū sit paruū & iuuamentum multū: vt syrupū acetosum vel iulep pmixtionis plurime. Dixit.n. Auí. syrupus acetosus qñq̄z sedat sitim & incidit & soluit. i. subtiliat & nocumētum eius apati non est plurimū sicut aque frigide & non est ei vis aggregandi mām & ingrossandi eā. Et fili iulep plu-

rime permixtionis. Et melius est stante apate syrupuz aceroſuz vel iulep dare cū aqua calida: quā si noluerit eger aut timueris ex ea caliditatē vehementē da cū frigida. Q; si nō poterit medicus p̄dictos aut eis sil'es dare potus respuente egro: tūc si timuerit aque frigide nocumentū magni piculi supuenientis oz eam ꝓhibere z magis eligere egrū ab inflā matione molestari q̄z ponere eū in grandi piculo. Q; si videritoppositū z fuerit inflāmatio plurima z sitis inextinguibilis: z corpus tēdit ad arefactionē tunc opz aquā frigidaz dare ēt si ibi sit apa vel aliud ꝓhibens. Dis.n. casibus Jpo. p̄re.acu. in febribus apatum spirituali aquā frigidā dari iussit. Et Aui. dixit. Et qñ iterū sunt aliqua ꝓhibentia aque frigide dationē: deinde timeſ malitia calitatis z sitis: z extremas q̄ pueniaſ per ipsam febrē ad ariditatē z extenuationem z ethicā non ꝓhibeas aquā frigidā. sicut.n. supra patuit additio apatis z eius cruditas melior est q̄z corpis extenuatio: oz itaq; medicus bone extimationis esse vt diuertat curā ad id qō magis est timorosuz: z anteq̄z exhibeat aquā frigidam copiose oz prius eius tēptare dationē non multā exhibēdo q̄ntitatē. Dixit Hal. in lib. de ꝓsuetudinibus z ponitur a Rabi in 8ª particula. q̄ꝑtibus hoibus aquaz frigidam secure z indubitāter oibus tēporibus sue egritudinis ꝓpinaui z aliq̄bus dedi aquā ipsaz aliq̄n z raro: qō alij medici facere abstinebāt. Cum.n. febris patiētis erat adurens pura: nec erat in pte ventris aliq̄ apa petenti aquā frigidā secure z sine aliquo dubio ministrabā. Aliq̄bus dabā non secure: sed cū dubio z dicebā p̄ntibus. q̄ h̄ egrotans si nō biberit aquā frigidaz sine dubio morieſ z si biberit de salute eius sperat. Et per deū quilibet de cuius salute speraui per aque frigide potū a morbo potu ipso liberatus est: z ad salutem puenit. Dixit cōcil'. non sit p̄sumptuosus medicus in aque frigide exhibitione cū plurima corpa nūc sint frigidis alimētis suppeditata crudis humoribus plena opilata delicijs. z ocijs dedita q̄bus aqua non cōpetit frigida. Jdeoq̄ ad euitanda picula nisi ostensiones de eius exhibitione euidentissime fuerint dare non oz eam. ¶ De quātitate exhibitionis eius dixit Hal. p̄ª ad glauconē: mensura in multitudine dationis aque frigide horā anni regionē etatē z consuetudinem z nām sup. z reliqua indicātia: q̄ztitas.n. que daſ ex aqua frigida diuersa est ꝑm diuersitatē inflāmationis febris. Magna.n. est latitudo febris arsiue a qua indicaſ p̄ncipaliter aque frigide exhibitio: vt dixit Auer. colliget. 7° magna.n. est diuersitas alioꝝ indicantiū. Dixit Hal. vbi. s. da q̄ztum laborās voluerit non determinās se ad aliquam quātitatem. z subdit. Forsasse sumiſ in potu de ea donec tremere faciat. Et Aui. dixit. Q̄ñq̄ dat in potu medicus infirmo de aqua frigida q̄ztitatē plurimā adeo donec color eius fiat viridis. i. liuidus z tremat z sit saltē perueniens vsq̄ ad eminā vnam z dimidiā. Et emina est pondus. xx. vnciaꝝ. z forsasse est mēsura alicuius vasis. cuius capacitatē nō habemus. Sed q̄ocunq̄ sit per istud pōdus vel mensurā debemus intelligere quātitatē copiosam. Dixit.n. Hal. p̄ re.acu. sup. §. Eis vero qui pleuretici ꝛc̄. Dico q̄ qñ accidit febris p̄ter. q̄ cū ea sit dispō aliqua cui sit possibile euenire ex potu aque frigide nocumentū tunc si vtimur aq̄ frigida non solū non est possibile vt noceat: sed iuuamentū eius est magnū. Et q̄ztitas qua bibiſ ex ea tpe magne sitis z fit iuuamentuz per eā est mensura quā possibile est vt bibat p̄ter qō attrahat aerē. ¶ Sed in dando aquā frigidā qñ febrē extingue re volumus: daſ ex ea quātitas subito donec impleaſ ex ea infirmus: q; que bibiſ ꝑm hūc modū non bibiſ nisi ꝑm qō est medicina. Dicunt q̄dam. i. q̄ztum vult infirmus bibere. Non tñ datur. dixit Hal. aqua frigida donec ex ea impleaſ infirmus donec matureſ egriº. Dicunt q̄dā. q̄ q̄ztitas emine z dimidie est maior q̄ztitas que daſ in potu ex aqua frigida: infra quā est eligēda mēsura ꝑm indicātia supradicta: maior.n. quātitas cōpetit in febribus de colera subtili q̄z in sanguineis z maior in sanguineis q̄z in colericis de colera grossa. Cum Haly. dixit 3° practice. q̄ in causone expectanda est digō ad hoc vt aqua frigida deſ intellexit de causone facto a colera grossa vl'state salso. Vel forsasse per causonē intellexit sinochā putredinalē. Aqua frigida in mā grossa crisim retardat. In subtili aūt minime. Et dixit Rasis i diuisionibus: vidi multos per aquā frigidā liberatos: lz crisim retardet. Et melius est dādo crisim retardare q̄z infirmum morī nō dando: maxie qñ mā est furiosa vel qñ crisis declinat ad malū: sed in crisi ad bonū in mā furiosa nō retardaſ crisis. per aquā frigidā: sed accelerat. ¶ Hora exhibitiōis aque frigide satis ex supradictis pz. Nā in causone z febre de mā calida subtili pōt exhiberi in p̄n°. augmento z statu. licet melius in p̄n°. Deinde in augmēto z vltio in statu. Et in sinocha inflatiua sil'r: z p̄cipue in augmastica z hōtena. In dictis febribus: dixit Auer. 7° colliget. melius est exhibere aquā frigidaz in p̄n°. sine apparitione signoꝝ digōnis z nō curare de dictis auctoꝝ cōtra hoc. In febribus aūt de mā grossa calida hora exhibitionis eius est. dixit Hal. p̄ ad glauconē qñ primo videris digōnis sigª. s. cōplete vel fere: qō dicunt q̄dam erit in fine augmēti vel potius in p̄n° status. Non.n. est intelligendū. q̄ deſ in statu ꝑpe crisim nec in crisi: q; in crisi data aut valde ꝑpe eam cū iaz nā separat iuuatiuū a nocitiuo esset disturbare nām a crisi. Dixit Auctor cōpendij. Aqua frigida ꝓhibet fluxū sanguinis nariū z sudores que nā vt egrederenſ sperabat. Jdeoq̄ cuz h̄ nā cooperante ꝑparata ad exeundū videris nequaq̄z aquā frigidā dabis ne per eius exhibitionē crisis ipedita remoueatur z sanitas nequaq̄z nisi cū occulta dissolone in longo tpe veniat. Dixit Hal. vbi. s. Aqua frida die 3°. exhibenda est: non q̄ h̄ sit terminus p̄fixus: sed forsasse in ꝑperacutis vel peracutis. ¶ Ex dictis pz. q̄ cū medicus exhibere voluerit recte aquā frigidā oz eligere die creticā: q; tunc iuuaſ nā roborata per aquā frigidaz z ex aspectu celestiū. Jn febribus interpolatis in die porismi dixit Haly. ꝑpinānda est aqua frigida accessionis medio tpe: dicunt. s. in fine augmēti vel statu: sed in p̄n° nullo mō aqua frigida suscipi est permittēda. ¶ Cum itaq̄ aquā frigidā dederis z calor infirmi mutatus fuerit z iā sedata fuerit febris inflāmatio: debes egrū cōuenienti pānoꝝ operimēto cooperire: qñ tunc nā confortata supra mām expellet eā. Dixit Aui. Aliquo modoꝝ expulsionis ꝑm dispōnem māe z inclinationē eius ad aliq̄ mēbra z ꝑm situ eius z ꝑm dispōnem mēbroꝝ: z ꝑm cōsuetudinez euacuationū suaꝝ in egro illo. Aut cōuertiſ febris ad nām flātice ingrossata mā per aque frigiditatē: qō maxime contingeret cū dareſ ex aqua frigida q̄ztitas vltia. ¶ Et scias q̄ qñ in febribus incensiuis regrentibus potū multe aque frigide ipsa daſ in parua q̄ztitate tunc ipsa obtegit caliditatem febrilē: vnde fortificaſ. Dixit Aui. de cura febris pestilentialis aqua frigida ꝑma subito vel iuuatiua valde. pauca aūt ꝓhibita forsasse excitat caliditatē. Similiter ēt in febribus arsiuis aqua angurie pauce sumpta cōuertitur ad colerā: vt dixit Auer. 5° colliget. z sil'r aqua frigida pauca data in eis z in his in q̄bus colera dñatur sub diaphragmate cōuertiſ ad colerā. Non q̄dez formaliter: sed effectiue: q; efficit q̄ mā inflāmetur sic q̄ cōuertiſ ad coleraz: quapp non oz in febribus arsiuis dari aqua frigida in pua q̄ztitate siue detur sola siue p̄mixta siue cuz cibis siue gra sitis extinguende. Cum tñ daſ in parua q̄ztitate oz cum pane misceri vt eius substātia ingrosseſ vt non sic inflāmeſ z conuertaſ.

De hora exhibitionis aque frigide.

In die cretica est danda aq̄ frigida.

De potibus

De iulep simplici siue de aq̄ zuccari.

Xo cibalibus est aqua ordei. z de ea satis dictum est in ca°. de cibis sumptis ex granis. z ex eis est aque zuccari siue iulep simplex pauce decoctionis. Cum.n. aq̄ zuccari siue ipsum iulep fuerit plurime p̄mixtionis cū aqua: ita q̄ zuccarū sit paucū cōuenit in febribus arsiuis extiguēdo ipsaꝝ caliditatē z sitim extinguit: q; multa aqua corrigit zuccari dulcedinē: z pro/

bibet eius conuersionem in colerā quare non facit sitim in stomaco nō mozatur: sed cito penetrat subtilitate acquisita per zuccarū: z qz dulcedine zuccari attrahit a mēbris colera subtilez digerit z abstergit. Parum tñ nutrit: z ideo si iulep fuerit perfecte decoctum oz frangi z misceri cū aqua plurima. ¶ Aqua ℞o zuccari in qua plurimuz ponitur de zuccaro z parū de aqua aut ipsum iulep: pauce pmixtionis cum aqua nō conuenit in febribus arduis: z nō oz dari nisi in febribus remisse caliditatis: in qbus sitis nō sit valida z plus nutrit. z iō eligitur vbi virtus sit debilis: cū ad libram aque ponit de zuccaro ponō. ℥.i.ß. tunc oꝛ ꝙ est aqua zuccari mediū tenens inter multum z parū z de tenente mediū intellexit. Alīn. 4. cum dixit. iulep est tpatum: z frigiditati attineat. Extinguit sitim z guttur lenit ac stomaco inflāmato confert: z febrē acutaz cōtinue potatū reprimit. Hoc idē intelligendū est de aqua ordei confecta cū zuccaro: qz aqua ordei magis lenit mēbra pectoris z est parum nutritiuioꝛ.

Julep qō

Julep aūt violī. est magis extinctiuuz iulep cōi. z magis extinctiuū eo est nenufarinū. Et cucurbitinū extinguit calorē z sitim: z est lenitiuū viaꝝ vrine. Rosaceum ℞o minus extinguit calorē z sitim: sed est magis placibile z magis cōfortat mēbra lapsa: z cōfert qñ cū febre incēsiua est diaria. colica.

De ydromelle z aq̄ mellis.

¶ Et ex dictis potibus est ydromel. z est ℥°. reg. acu. aqua mellis z oꝛ etiam mellicrate. Uerū dixit Meſ. sunt ex hominibus qui mellicratū vocant potū factū ex melle. s. qūocunqz. z mulsa etiā oꝛ aqua mellis: z qdam oꝛiam ponunt inter ydromel z aquā mellis: quia ydromel plus recipit de melle q̄ aqua mellis. Fit ēt ex vna parte mellis. z. x. ptibus aque z coquit ad spissitudinez. Aqua ℞o mellis fit ex vna parte mellis. z. xij. ptibus aque vel pluribus z nō coquitur ad spissitudinē: z mel oz esse mel apū. Et si fuerit mel mundum claꝝ. dīt quidam. oz aqua mellis confici ex eo crudo: z hoc si nō fuerint in ventre inflationes ventose: qm̄ in tali casu oz esse mel coctū: z sīl'r si mel non fuerit vel mundū clarum: nā tunc mel coctū est minus inflatiuū: z per decoctionem depuraf. oz autem in decoctiōe eius ois spuma abijci.

¶ Et qz apud antiquos fuit aque mellis vsus plurimus referam que de ea tradiderunt antiqui: z pcipue Ipo. z Gal. Dixit ℥° re. acu. ydromel in oibus tēporibus morbi bibi in acutis egritudinibus: eius tñ conueniētia plurimū minoꝛ est eis qui colerā hīt amaram: quiqz viscera magna hīt q̄ non hītibus. Dixit Gal. in cōmen. ꝙ qñ virtus est fortis z de aptitudine egritudinis est vt consequaf statum suū circa diez 5ᵐ tūc sufficit vt remaneat per potū oxymellis tm̄ z tolerat illud est ydromel tm̄. Igitur in oibus his infirmis est conueniens in hmōi egritudinibus. Iuuamentū tñ eius in hītibus coleram amaraz est minus: qz conuertit in eis ad ipsaz nisi antecedat z egrediaf ante colerā ex intestinis aut ex vesica. Naz si egrī° antecedit cū eo ꝙ non fit iuuamentū magnū valde: qz egredit cum eo colera. dicunt tñ qdam ꝙ ydromel si inuenerit colerā paratā expulsioni lapsat eā. z si non aut stringit. Et dixit Gal. ꝙ ille qui multiplicat colerā bibat iulep permixtū aqua pmixtione vehementi donec sit propinquū aque. sic. n. nō excitat sitim nec gīnat coleraz. Et dixit Ipo. nō intellexit per viscera magna eum qui hz ipsa magna per nām: sed illū cuius viscera sunt magnificata pp apā lapideuz in eis aut ex apate calido aut molli. ydromel etiā nocet in istis: qz nō est possibile in eis vt añcedat z egrediaf a corporibus eoꝝ velociter: sed conuertit ad colerā facile z ppie in apatibus calidis. z cā in illo est calitas eius. In alijs autez apatibus est minoris nocumenti.

Notabiles ydromellis.

¶ Et dixit Ipo. ydromel genus de colera rubea purgat ab infra: hoc aūt qō purgat aliqñ est bonum z aliqñ est plusq̄ opꝝ satis tinctū plusq̄ spumosuz que maxime colam hītibus: z que viscera magna hīt ptingūt. Et Gal. dixit in cōmen. ꝙ Ipo. cōparauit ydromel ad vinū dulce in dictis opationibus vt sit sensus. ꝙ ydromel educit humoꝛes qui sunt de gñe colere inferius plus. qō est: qz vinuz dulce ēt soluit: ydromellis potus stercus duplicat respectu potus vini. vinū tñ magis nutrit. s. per se: sed ydromel accidentaliꝛ magis nutrit vino.

¶ Et aqua mellis dixit Ipo. multā ꝓuocat vrinā nisi aliqō viscerum ꝺdicat. s. per magnitudinez suam pter nām. dixit Gal. in cōmen. viscera delectant in ydromelle z alijs oibus rebus dulcibus. Et ꝙ stōus delectef in eis appet: qz postq̄ deglutimus eas sentimus stōm itez desiderare eas sicut sentimus stōm semper ledi a rebus asperis amaris nō in hora qua comedimus eas tm̄: sed ēt post illud tpꝰ: z pp hoc non inuenimus aliquē qui sumat eas nisi ſm rōnez medicine pp humoꝛes aggregatos nō ſm cursum nālem in stō. Quādo vero stōus permanet in sanitate sua ledit ab oibus ipsis rebus z ēt meri inuenimus delectari multum qñ deglutiunt res dulces: z in lingua ēt manifeste appet sensus eius in rebus dulcibus. Et sīl'r alia viscera delectant in rebus dulcibus: qz attrahūt ex eis velociter q̄ztitatē multū in hora sanitatis z nutriunt ea. Luz ergo sunt in hora qua ledunt a febre z apatibus calidis ꝓuertunt ipsas ad colerā.

¶ Inquit Hunayn. Non cōueniunt res dulces in visceribus opilatis aut apatis nō solū apate calido: sed in quolibet alio qz ipsa attrahūt eas velociter. s. in q̄ztitate multa qñ perueniunt ad stōm: quare coartant pp cām istam in extremitatibus venarum: z propie eaꝝ que sunt in epate in locis in qbus occurrunt extremitates venaꝝ diuersaꝝ ex vena que est in latere gibboso eius que noiatur ꝓfunda z mel ēt non cōuenit eis: q̄zuis in eo sit virtus inciſiua: verūtñ medici frangunt dulcedinē mellis cū aceto quare fit secaniabin qñ ꝓbas ipsum cū ratione z experimēto conueniētius reꝝ z magis iuuatiuum in regimine eaꝝ subtiliatiuo: vt dicef infra in syrupo acetoso.

¶ Inquit Ipo. vbi. ſ. ydromel plm minus accēdit sitis furiā q̄ vinū dulce: qz pulmonē humefacit z ad sputū screatū iuuamentū tpatum prestat: sitim sedat: ß aūt ideo qz virtutis hz quiddam lauatiue z sputū viscosum plusq̄ opꝝ reddit. Dixit Gal. in cōmen. ydromel pp subtilitatē suam z penetrationem suā ad oia loca minus est excitans sitim q̄ vinū dulce: qñ tñ morat in stomaco excitat sitim nō minus q̄ vinū dulce: verūtñ hoc accidit raro: sed velocitas penetrationis eius a stō z intestinis z ab epate ad renes z vesicā plusq̄ vini dulcis nō solū non accidit raro: sed est inuēta in ydromelle in plūbus horis. Et qō Ipo. dixit. ꝙ viscosuz efficit sputū non est: qz non fit lauatiuū absterſiuū: sed pp paucitatem lauationis eius: qz necessaria est in eo cuius sputū est grossuz medicina vehemētis absterſionis que possit abstergere humoꝛem viscosum qui iam tenef in cāna pulmonis. Si aūt humoꝛ iste grossus est aggregatus iter pectus z pulmonem tūc fortasse necessaria est in excreatione eius plus multū medicina: cuius vtus in inciſiōe sit fortis z in absterſione: vt abstergat illū humoꝛem a pāniculo tegente costas z incidat ipsuz z subtiliet: qz nō est possibile vt penetret iste humoꝛ in pāniculū tegentem pulmonē: ita vt veniat ad cānam eius nisi ſm hāc disponem. ¶ Et sic per ydromel non fit iuuamentū in humoꝛe viscoso: sed dimittit ipsum remanere ſm nām suā: nō tñ addit in viscositatē eius.

¶ Et dixit Ipo. screatus opportunus cū sputo ac pulmōis humectatio maxime fit ex potu aque mellis plus mixte: sed egestio sterꝛis colerā hītium z calorem ex potu aque mellis cuius mixtio parua vicina sit est plus q̄z eius cuius cōpl'oni aqua dominaf. Sed ēt cuius egestio hāc habuerit q̄ztitatez. s. ꝙ fuerit colerica z spumosa: ipsi maximo nocumēto est. i. magna infert nocumenta: non. n. ardorē qui est sub diaphragmate extinguit: sed potius feruorē stimulat z excitat atq̄ infirmo morbi intolerantiā infert: z mēbris eius gīnat molestiam. s. ingetudinem z angustiā z qñq̄ syncopim z in itestinis z stō vulnera generat pp acuitatez z mordicationē colere.

Dixit Gal. in cōmē. In febribus acutis rectius est vt vtaris ydromelle cuius pmixtio sit ex multa quantitate aque cū parua

quantitate mellis. mel enim facit eaz penetrare ⁊ fit exitus vine facilis per hunc potū ⁊ ſputi excreatio facilior ⁊ velocior. Sed ſi permiſces q̄ſtitatem maiorē mellis faciet puerire ſitim velociter ⁊ addit in viſcoſitatē ſputi. ⁊ dixit. egeſtio colerica ſpumoſa multotiens fit in acutis morbis ⁊ ſedat inflāmationem in locis qui ſunt ſub diaphragmate ⁊ in hoc caſu ſi bibit ydromel: ꝫ egeſtio egrediat colerica ſpumoſa: non tñ ſedat illā inflāmationem: ſed potius auget: q⁹ per ydromel gñatur multū de colera. ¶ Et dixit Jpo. qñq; ydromel eſt fortius illo vino qō aquā ſubſtinere non pōt. ſ. vino albo aquoſo. ⁊ qñq; eſt debilius eo. Dixit Hal. in cōmen. vinū nou oꝝ paruū tolerās aquā niſi qñ non eſt neceſſe vt cōmiſceat ei aqua vt bibat niſi q̄ſtitas parua valde: ⁊ vinum qō indiget aqua multa oꝝ plus tolerās aque. ¶ Et dixit Jpo. oꝝia q̄ eſt iter virtutē vini aquoſi ⁊ mellis vtriuſq; non cōmixti magna eſt: qui. n. duplum vini puri biberit q̄ mellis eius vtute magis illud mellis cōfortat. ſ. q̄ vini niſi nām humefaciat ſtercoris ⁊ duplū egerat. vini aūt illius nutrimentū eſt minus nutrimēto mellis. ¶ Apud aūt modernos vſus ydromellis in febribus maxime acutis reſpuit. q⁹ vt dixit Almā. 4° ydromel ſimplex calidū eſt ⁊ lenitiuū ⁊ eſt calidū q̄ꝫ ſm molē aqua multū p̄dominet in eo: nam aqua eſt ꝑm mäle miſcibiliū: ⁊ ducit ad nām eius cū quo miſcet ⁊ eſt calidius q̄ oxymel: q⁹ aqua paſſibilioris nāe eſt q̄ acetum. Conſtā. dixit. q⁹ ydromel eſt inter calidū ⁊ frigidum mediū: ⁊ intellexit de eo qō hz multe aque mixtionē. ¶ Et Hal. rj. tera. dixit. mellicratū in incidēdo groſſos humores ⁊ viſcoſos ⁊ excreationē ꝓmouendo optimū auxiliū eſt in ſinocha putredinali que a cōſtipatiōe fuerit: ſed in q̄ꝫtum auget calorez nociuū eſt: vñ ſi īmoderatus fuerit calor parcere opz mellicrato. Uerū ydromel in qbuſcunq; febribus in qbus acetoſitatez ſentiret patiēs in ſtomaco ſuo ſm Raſim. 17. cōtinen. concedi pōt: vz inſuper aqua mellis ad alias egritudines frigidas: dixit. n. Almā. frigidas patiētibus egritudines remediū affert ēt ſi ſimplex fuerit de quo vſq; huc dictū eſt: ydromel vō compoſitū vt pōm conficit cū rebus calidis ⁊ ſic ēt ad egritudines frigidas fortius opat. ¶ Et de aqua mellis cōueniēte ad egritudines frigidas dixit Meſ. poſuerūt antiq diuerſitatē in aqua mellis ⁊ aſcripſerūt ſibi iuuamenta pma que ſunt: q⁹ ſedat ſitim ⁊ vz ad egritudines pulmonis ⁊ que ſunt in cerebro ⁊ neruis ⁊ vz ad tuſſim humidā ⁊ mūdificat pectus a ſanie ⁊ hūore groſſo: ⁊ vz ad vias vine ⁊ nō permittit in eis lapidem gñari ⁊ mūdificat per vinā ⁊ cōfert colice ⁊ lauat ⁊ abſtergit viſcera ⁊ ſoluit ⁊ mūdificat ventrē a fecibus ⁊ bibit in egritudinibus neruoꝝ loco vini: ⁊ in egritudinibus iuncturarum. ¶ Et dixit. ponimus inter diuerſitates opationis eius modos duos. Et vnus eſt vt accipiat mellis boni ⁊ mūdi ⁊ p̄pie cuius color eſt bñs mediocritatē ⁊ p̄prie ſicut color pl̄e ⁊ qō eſt inter tenue ⁊ ſpiſſum ⁊ eſt boni odoris ⁊ p̄prie qō eſt modice acritatis ⁊ qō non eſt antiquū: ⁊ ſit eius pars vna ⁊ pone ipſum in vaſe lapideo aut vitreato ⁊ funde ſup ipſuz aque fontis dulcis ⁊ clare ptes octo ⁊ coque ipſuz cū facilitate ⁊ auferat ſpuma eius ⁊ nō dimittat ſupra ipſum multiplicari: imo q̄ cito appet auferat: deinde colet colatorio denſo ⁊ pāno: ⁊ ſi bibit recens opz vt fiat multe aquoſitatis ⁊ bibat impmixta ſicut eſt: ⁊ illud ideo: q⁹ ea que eſt groſſa no penetrat in vīs remotis ⁊ cōuertit p̄p pluralitatē ſue dulcedinis ad colerā ⁊ addit ad ſitim. Si aūt bibat antiqua opz vt fiat pinguior: vt iulep ⁊ bibat permixta pmixtione multa cū aqua ſitq; magis aquoſa ⁊ inſipida. Et ſcias dixit Meſ. q⁹ñ ars coctare acgrit ei p̄prietates aliquas: ⁊ illud eſt: q⁹ñ parū cocta facit inflationes ⁊ minus nutrit ⁊ plus laxat: multa aūt coctio inflationē ſoluit ⁊ plus digerit. ⁊ magis facit eā eſſe nutribilē ⁊ minus laxare. Et dixit. ſunt ex boibus q aromatiçant eam cū ſpēbus alephangie: ⁊ qui cuz galia muſcata ⁊ muſco ⁊ ligno aloes ⁊ ſūbus. ſup. aut cum alijs rebus ſm neceſſitatez: ⁊ tunc vocat ydromel vel aqua mellis cōpoſita. ¶ Scōs modus cōpoſitiōis eius eſt dixit. Meſ. vt accipiat mellis pars vna ⁊ aque fontiū clare ptes octo ⁊ diſtemperet cū eis parū fenugreci. al. fermēti ⁊ ſint ad oēs centū ptes aque ⁊ mellis ptes tres eius ⁊ includant in vaſe ligneo ſicut ponitur muſtū: ita q⁹ remaneat ex vaſe vacuū ſicut menſura trium digitorū: ⁊ illud ideo q⁹ñ patit de ebullitione ſicut muſtū. Deinde poſt ebullitionem ſtringat orificium vaſis ſicut ſtringit vas vini ⁊ bibat poſt menſes tres: ⁊ ſi aromatiçare volueris ponant in vaſe ſpēs alephangie ligate in pāno. ¶ Et ex potibus febricitantium eſt ſyrupus acetoſus ſiue oxymel ⁊ inter ſyrupū acetoſum ⁊ oxymel non eſt oꝝia niſi q⁹ ſyrupus acetoſus conficit cum melle cāne non clarificato ⁊ oxymel cōficitur cū melle apū: ⁊ vnū ſepe pro alio ponit. Et vocat iſte ſyrupus ab antiqs ſecaniabin ⁊ ab aligbus ſquingibin. Et dixit Hal. 3. re. acu. ſuper. §. potus aūt qui oxymel oꝝ ⁊c. q⁹ ſecaniabin nō eſt ex aceto ⁊ melle tm̄: ſed eſt ex aqua melle ⁊ q̄ſtitate parua aceti: ⁊ melius qō eſt in ipſo eſt vt decoquat: q⁹ virtus mellis frangitur q̄n decoquit quare acgrit ydromel permixtum ei iuuamentū qō ex eo neceſſariū eſt: ⁊ nō eſt poſſibile ei q⁹ no ceat. Differt tñ ſyrupus acetoſus ab oxymelle: q⁹ ſyrupus acetoſus fit ex melle cāne. ſ. zuccaro: ⁊ oxymel fit ex melle apū. ſicut mel apū eſt calidius melle cāne: ita oxymel eſt minus frigidus ſyrupo acetoſo: vterq; n. ponit cōplexiōis frigide q⁹ acetum ⁊ aquam: vocatur aūt ſyrupus acetoſus de melle mellinus: ⁊ de zuccaro zuccarinus. Qui fit de zuccaro diuerſificat ſm duas ſpēs zuccari: nā qui fit ex zuccaro nō clarificato qō oꝝ zuccarum rubeū eſt minus frigidus: ⁊ qui fit ex zuccaro clarificato albo ſolido qō vocat zuccarū album vel zuccarū abſolute ab auctoribus vocatū zuccar tabarçet eſt magis frigidus. ⁊ vterq; eſt cōplonis ſicce p̄p acetum qō eſt potēs in exiccādo. Uerum oxymel eſt ſiccius ſyrupo acetoſo ſicut mel ſiccius eſt zuccaro. Et ſyrupus acetoſus factus de zuccaro rubeo eſt ſiccius fcō de albo. Quidam dīnt. q⁹ oxymel eſt ſiccū ⁊ eſt in actiuis tpatum ⁊ ſyrupus acetoſus de zuccaro albo eſt frigidius ⁊ in paſſiuis eſt tpatus: ⁊ ſyrupus de zuccaro rubeo acetoſus in p̄dictis ꝫ quāſi mediū inter ea. Diuerſificant tñ iterum in dictis q̄litatibus ſm diuerſitatē aceti in q̄ſtitate ⁊ q̄litate ſua. Naz qui fit ex aceto acetoſo ⁊ parua q̄ſtitate aceti eſt magis frigidus ⁊ minus ſiccus: ⁊ qui fit ex aceto acuto ⁊ ponit de aceto plus eſt minus frigidus ⁊ magis ſiccus ⁊ qui fit ex aceto mediocri inter acetoſum ⁊ acutū mediū tenet. Q⁹ ſi mel aut zuccarum fuerit cū quo conficit antiquatū erit tūc ſyrupus ipſe minus frigidus ⁊ magis ſiccus. Eſt aūt oīs ſyrupus acetoſus cōficiendus cū aceto vini ⁊ non cū alio ſucco acetoſo ⁊ oꝝ eſſe acetū vini albi: in eius tñ defectu ponit acetū vini rubei. ¶ Syrupus acetoſus oīs eſt apparitiuus iciſiuus ſubtiliatiuus ⁊ abſterſiuus: vex mellinus in oīs oībus eſt potentior zuccareo: ⁊ zuccarinus factus de zuccaro rubeo eſt potētior facto de albo: ⁊ cū hoc factus de melle cū zuccaro antiquo eſt potētior. Et adhuc potentior eſt qui plus recipit aceti ⁊ p̄cipue acuti in quo ēt rōne ſuaꝝ partiū calidarū acutarū reperit reſolo. Et ſyrupus acetoſus cōparatus ad aquā mellis eſt inciſiuior ⁊ abſterſiuior ea: ⁊ ēt nutribilior: ⁊ minus inflāmatur: ⁊ ex h̄ vſus eius in febribus melior eſt vſu aque mellis. Et in febribus q̄dem acutis oꝝ dari ſyrupus acetoſus factus de zuccaro albo ſolido cū minori q̄ſtitate aceti q̄ꝫ q̄daz dīnt. q⁹ non cōuenit in mā colerica ſubtili: q⁹ magis ſubtiliat eā ⁊ facit eā imbibi vel moueri motu malo furioſo. Dixit de eo Aui. p⁹ quarti. q⁹ multotiens inuenit res que digerit ⁊ ſubtiliat ⁊ eūat. ſ. per virtutē ſuaz abſterſiuā infrigidās ſicut ſyrupus acetoſus. Sufficiat ergo tibi vſus ſyrupi acetoſi p̄dicti. q⁹ in eo eſt ſufficientia ad ea qbus indiges in febre de digōne aptione abſterſione: ⁊ p̄uocatione. Eſt ēt vſus eius melior q̄ꝫ iulep ſimplicis vel

Poſita inē vinū aq̄ ⁊ mel.

De ſyrupis acetoſis ⁊ oxymelle.

Compoſo oxymellis ⁊ ſyrupi acetoſi.

Effectus cuius in gñ egritudinib⁹ exercit.

Modus faciendi mellicratum.

Opōnes ⁊ p̄prietates ſyrupi acetoſi ⁊ oxymellis.

Aqua zuccari: q; non timeꝫ ex eo inflāmatio sicut ex illis. In materijs aūt grossis colicis ⁊ sanguineis grossis sit vsus syrupi acetosi de zuccaro rubeo hītis mediocritatē aceti ⁊ in materijs frigidis grossis ⁊ viscosis sit vsus oxymellis cū maiori quātitate aceti: verūtñ est ꝙ in oi mā in exhibitione syrupi acetosi cuiuscūq; incipiendū est ab eo qō minus recipit aceti ⁊ gradatim ꝓcedendū est ad illud qō plus recipit de eo. Uerūtñ si mā multa fuerit nō debent dari nisi virtute ente forti nā si daref in mā multa cū virtute debili fieret cā agitationis ⁊ suffocationis virtutis ⁊ mortis. ¶ Modus aūt compositionis eius ꝑm Meſ. in anti°. ℞. zuccari boni albi ptes.ſ.⁊ funde super illud in vase lapideo.sup. vel in alio vase vitreato vl stagnato aque fontis clare dulcis.i.in fipide ptes.xij. ⁊ coquaf semper abijciendo spumaz eius ⁊ sit ignis sup quo decoquit ꝓnuaꝫ aut tenuis flāme sine fumo donec clarificef ⁊ diminuta sit aq̄ sicut medietas eius: deinde funde sup ipsum aceti vini albi clari ptes.ij.in leui ⁊ in forti ptes.iiij.⁊ in medio.p.iij.⁊ da ei postea perfectionē in coctura dof.eius est ab.ʒ.j. vsq; ad.iiij. cū aqua frigida. Eodem mō fit cū zuccaro rubeo ⁊ melle. Et q̄uis p̄dictus modus cōpositionis eius traditus sit ab auctoribus: tu tñ considera in appōne quātitatis aceti boium nās. Sicut.n. boies diuersificant in vsu vini: ita q; qdaz eo vti pñt puro: alij cū aqua pauca ꝑmixto. alij cū aqua multa. Ita sil diuersificant in vsu aceti: ita vt qdam eo vtant fortissimo alij mediocri ⁊ alij debili: alij nullo mō vti pñt aceto. Ideoq; oz diuersificare syrupū acetosum in plus ⁊ minus: ita vt correspondeat gustui febriētis. ¶ Loquens in ꝑticulari Ipo. de syrupo ace.ʒ° re.acu. dixit Acidissimus syrupus bis qbus screare est necesse non parū facit: q; qō est inclusuz adiuuat screari lubricū faciens atq; canalia pulmonis dilatās pulmoni p̄stat aliqd quietis: q; illū humidū reddit: ita q; maximum impedit iuuamentū. Qui nō acidissimus p̄m screatū per sputū fieri adiuuare non pōt: quare sputi viscositas augetur: vñ ⁊ opus illius impedit. Dixit Hal. in cōmen. q; secaniabin vehemētis acetositatis nō est possibile vt efficiat in sputo grosso viscoso rerēto. al. restrictio in pulmone operationem mediā. Sed aut vt incidat illas mās ⁊ abstergat eas ⁊ adiuuat ad screandu; eos aut claudicat ab opatione hac: quare exiccat ea: qñ sicut illa ex medicinis cuius dispō est ista dispō incidit mās ⁊ abstergit eas: sil ēt inuenimus eas exiccare illas: ⁊ nos nō vtimur ea nisi in screatione materierū grossaꝫ retentaꝫ in pulmone ⁊ nō ad exiccādū eas: q; tunc est nociua: sed vt incidat ⁊ abstergat eas: cū ergo nō est ei possibile vt efficiat istud nō fit iuuamentū ex ea ꝓz; sus: sed nocet nocumento magno. ¶ Et dixit Ipo. Accidit aūt hoc illis maxime quoꝫ morbus piculosus est: vñcunq; fuerit neq; trāsire neq; ea que in pulmone sunt clausa screari p̄nt. Et Hal. dixit. maxime ꝑ accidit in egritudine cui nō est digestio oino: qñ ille cuius est ꝑ dispō non screat per sputum aliq̄ penitus. Et dixit Ipo. que si ita fuerit vires infirmi necesse est vt cognoscas: nā ꝑm ꝑ sibi cōsiliū dabis. q; salus speref. ſ. ex secaniabin multe acetositatis. Et Hal. dixit in cōmē. Iuuamentū ex secaniabin multe acetositatis ꝓuenit qñ infirmus est vehemētis virtutis: qñ absq; hoc nō est possibile ei vt iuuet per id: cuius dispō est hec ex secaniabin iuuamēto: quin nō careat iste secaniabin vna duaꝫ opationum. ſ. aut incidat ⁊ abstergat humores penitus: sed addit in viscositatē sputi. aut vt incidat ⁊ abstergat ipsos. Cuz ergo efficit ꝑ accidit ex eo screatus materieꝫ illaꝫ subito cuz multitudine. q; si virtus nō fuerit fortis sup illud manifestū est: q; illud qō sequit hanc dispōnez est vt p̄focet infirmus. ¶ Et dixit Ipo. qñ egroto oxymel dare volueris. ſ. p̄dictuz qō est multe acetositatis in egritudine piculosa in multo tūc tepidū. ſ. dabis atq; paulatim. nō. n. multū dare necesse est: dixit Hal. Ipo. ꝓcepit vt in potu def ei qui non screat aliqd oino ꝓp grossitudinem ⁊ viscositatē sputi: ⁊ virtus eius non est debilis secaniabin multe acetositatis tepidū in vltio. Et sit qō ex eo in potu daf parum tepidū. aut in vltimo est qō est mediū inter calidū ⁊ frigidū ꝑm veritatē. Et q; huius secaniabin vtus est fortis valde. Ipo. ꝓcepit ne def ex eo q̄ntitas multa in vice vna. ¶ Et dixit Ipo. paꝫ aūt acidissimuz .i. parue acetositatis datū oxymel os ⁊ palatū humidū facit sputū adiuuat screari: sitim extinguit locis subdiaphragmate ⁊ visceribus aptū atq; lesiōi que ex melle accideret repugnat ⁊ amaritudinē ab eo procedentē mortificat. i. refrenat coleraz que a melle gñaref: qñ vt dixit Hal. in cōmen. acetum ꝑ se daf dulci. Et rursus secaniabin predictū. ſ. pauce acetositatis ventositatē resoluit. ſ. ⁊ ꝑ inferius educit ⁊ vinaz ꝓuocat: sed in inferioribus intestinoꝫ vltra q̄z opus sit humiditatē infert. i. humectat. eaq; excoriat. Dixit Hal. humectat inferiora intestina: q; abradit humores grossos viscosos qui tenebanf in locis superioribus ⁊ incidit eos ⁊ mouet eos ad exitū: ⁊ fit ēt facilis per hāc virtutē descensus superfluitatū que descendūt ab epate. Cum ergo aggreganf iste superfluitates in intestinis ⁊ ꝓpie in inferioribus accidit a multitudine eaꝫ vt ꝓtranseant illā q̄ztitatez nālem ⁊ excorient intestina ꝓp q̄litatem suā: ⁊ qñ in secaniabin est vtus abstersiua possibile est in eo q; qñ administraf tpe longo vt excoriet intestina: ⁊ superfluitatis colerice ēt que descendit cū eo est eadē virtus. ſ. excoriatiua. ¶ Et dixit Ipo. qō maluz in acutis p̄m accidit morbis: maxime q; ventris vētositas prohibet exire sursumq; remittit: ⁊ q; debilitat virtutem. Articulis etiā frigus importat. ſ. excoriatio intestinoꝫ eueniens in acutis morbis: ipsa. n. dixit Hal. nō est laudabilis in acutis morbis: itaq; q; nocumentū ex oxymelle nascit id notari necessariū est. ¶ Et dixit Ipo. bonū qdem est bibere aliq̄ꝫ paꝫ de nocte iciunis aūt accipiendū est ante ius neq; quicq̄ꝫ ꝓhibet dari cibū post longū tp̄s. Alia translatio habet: ⁊ non ꝓhibet a potu eius aliq̄ post acceptionē cibi qñ steterit supra illud tp̄s longū. Et Hal. dixit in cōmen. q; per sorbitionē siue ius intelligit aquā ordei qua vtimur vt cibetur ea corpora ⁊ cōfortenf que duo complenf in ea bene qñ digeritur ⁊ bona digō eius est qñ est sola in stō in illa hora: qñ diuersitas reꝫ que comedunf ⁊ bibunf propie qñ non sunt sil es in virtutibus suis stō facit ingetudinem: ⁊ ꝓp hāc cām non opz vt bibaf post eam secaniabin donec digeraf aqua ordei. Cumq; digerif absoluit potus eius in noctem mane illius diei anteq̄ sumat sorbitionē ⁊ sufficit q; dē vt sit hora que est inter horaz sorbitionis ⁊ potū secaniabin tp̄s duaꝫ horaꝫ q; secaniabin p̄cedit in ꝑ spatio ⁊ penetrat etiā pars eius ad venas ⁊ ps eius descendit: venit ergo ad stōm aqua ordei ⁊ est vacuus mundus: qñ p̄cessit ⁊ eūatus est a secaniabin. Hoc verbū Rabi sic poluit in 8ª. pti. secaniabin: qō daf egrorantibus ad mūdificationem apertionē ⁊ ꝑparationē meatuū sumendū est nēcio ante aquaz ordei p duas horas: q; qñ simul ⁊ vno tpe accipiūtur ex eis in stō motus orif inequalis. Et 4° cōtinentis scribif. q; loquens Hal. de syrupo acetoso in pleuresi dixit. si volueris eū dare noli dare aquā ordei nisi post acceptationē eius per horas duas ⁊ plus. eo q; in ꝑ termino peruenire poterit ad loca in qbus fuerit opportunū. Sed si mixtus dabif cū aqua ordei necessario male erit. Et Haly. dixit 3° practice de cura tertiane. q; non oz misceri squingibin cuz aq̄ ordei. imo nec statim post ipsam dari: ⁊ reddēs cām dixit. q; facit eā descendere asiq̄ digeraf a stō: vnde corpus non pascif ea laudabil. Sil ⁊ Aui. ꝑª quarti dixit. q; nō est conueniēs miscere syrupū acetosum ⁊ aquā ordei in febribus. Primo aūt alimentoꝫ docuit Hal. ꝑmisceri acetum cū aqua ordei: ⁊ sil Isaac. Et iterum dixit Hal. incipe eū nutrire nutrimēto subtili: ita vt sis cōtentus oxymelle: deinde post ꝑ die vno aut duobus permuta ipsum ad aquā ordei subtilem cū oxymelle. Et Almā. 9°ca°. de dolore epis dixit. dari aquā ordei cū syrupo acetoso. dixerunt qdam. q; aqua ordei cibalis non oz cuz syrupo

Modus cōponēdi syrupū acetosuz ⁊ oxymel.

Adiuuat excreatiōem.

acetoso misceri: sed aqua ordei medicinalis qlis est que fit ex multa aqua z pauco ordeo z non multū decoquit potest cū eo misceri. sicut lz diuersas res medicinales et oppositarum virtutū misceri. Alij dixerūt. q cū aqua ordei pōt misceri acetū siue syrupus acetosus in parua tñ dosi: qz solum phibeat aquā ordei ab inflāmatione z facit ipsam citius z melius penetrare. Uerūtñ si timet ne aqua or. acescet in stō nullo mō est ei acetū miscendū: qz magis eā parat ad acescendū: multum aūt de aceto vel de syrupo acetoso nō est cū aqua ordei miscendū: qm illaz facit: ante digōnem a stō descendere z facit: ante hoc eā acgrere acetositatē: qō intellexit Aui. cū dixit. q corrūpit eam fm plm. Et dixit sic. q fortasse in qbusdam stōis calidis cū toto illo aceto non acescaret. z sic pz qd intellexerūt auctores phibentes mixtionem aque ordei cū syrupo acetoso. z qd intellexerūt cōcedentes ipsoz mixtionē. ¶ Dixit Ipo. vbi. ē. qui solo potu dietant non grosso ptisane qcqz accipientes nō illis oxymel cōuenit solū precipue cū cōstat q excoriat intestina. Ad b. n. cū vene inanes sunt aceti po[a] magis ꝑualet non hñs fecē: sed aq̄ mellis frāgit virtutez eius. Et Hal. dixit in cōmen. qui vult eo qō bibit tñ z non suscipit ptisanā ordei nō conuenit potare secaniabin in oibus horis egritudinis: qm̄ abradit intestina vehemēter cū sunt nuda z non tetigit ea aliqd. ¶ Et dixit Ipo. Acetū feminis plus inimicat q̄z masculis. qz vult nociuū est. Dixit Hal. in cōmē. q acetū nocet neruis. experimentuz testificat super illud z rō signāt: qō est: qz nerui ꝑuati sunt sanguine: z pp istam cām opz vt eueniat eis facile nocumentū ex omni me[na] in nā sua frigida subtiliuz particuz. nocumentū. n. neruis aduenit ex oibus rebus frigidis in nāis suis. Uerūtñ acetum pp subtilitatem subē siue hz penetrationem in ꝓfundo neruoz z penetrat in totū mēbrum ita vt nō remaneat in eo pars q̄ꝫ sit pua valde cui nō nocet: fm b ergo nocet acetuz mēbris neruosis: z matrix est mēbrū neruosum vt pz in ca° de anotomia eius. Dixit Almanso. in lib. 4°. oxymel calorē reprimit atqz colerā rubeā z sanguinem z sedat sitim cū non multa ptcipat dulcedine. flegma incidit z subtiliat z abstergit z opilationes aperit z vinā prouocat: guttur tñ z pectus exasperat qō ppie operat cū multam hz acredinē neruos quoqz hñtibus debiles vel in eis aliqō patientibus malū aut fluxuz ventris in quo abradunt intestina abrasione laboriosa aut acidū ructuantibus nocumentū pstat eosqz ledit qui stōm z epar hñt debilia. ¶ Dixit Ipo. vbi. ē. vir acredo aceti eos iuuat qui colerā hñt amarā: non aūt nigrā. colera. n. euanescēdo in nām flātis transfert cū ab aceto trahit: nigra vero ebullit z crescendo multiplicat: acetū. n. coleram nigrā adiuuat multiplicari. Et Hal. dixit. in cōmen. nāis melicis acetū nocet valde: z cā in illa est: qz colera nigra est acetosa qñ est pura: z est dispō corporis egrediens a dispone nāli: qō est: qz qñ corpus est sanū sapor eius est ppinquus huic sapori: z nō est ex eo fm finē. ¶ Mesue vero dixit. vbi. ē. Jaz magnificata est virtus syrupi acetosi inter vificātes z excellētia eius in cōitate z posse eius in mās calas z frigidas z subtiles z grossas z viscosas siue adherētes. Et si qdez virtus infrigidationis eius cito tollit non sublata virtute penetrationis ipsius z hoc qdez Aui. testatus est. q qñqz est eius potētia ad oēs mās cōis: z non vr. q ad colerā nigrā pp cōitatez z silitudinem cōplexionis. Et nos qdem dicimus. q facit penetrare medicinas in ptes in quas forte nō penetrarent z facit eas acgrere diuisiuas sectiones duri z difficilis. ¶ Et de potibus febricitantiū est oxiçacara. z ꝓueniens in pperacutis z pacutis z acutis absolute. z Nicolaus cōficit ipsam sic. ℞. zuccari lib. j. succi granatoz acetosoruz. ʒ. viij. aceti vini. ʒ. iij. z decoquat taz diu semp cū spatula agitando qō ad q̄ꝫtatez zuccari redeat: ita q posit in pside portari. pōt. n. deram cū succis triuz granatoz. s. dulciuz niuzoz z acetosoz bulitorum cū zuccaro albo solidor z ista est minus infrigidans p̄dicta z minus incidēs z subtiliās: sed est placibilior z nutribilior illa. ¶ Et de potibus febricitantiū est aq̄ fructuum. Aui. n. numerat ad febres acutas aquā cucurbite z melonis indi aquā cucumeris succū granati muzi z acetosi agrestam. succū morozꝫ z aquaz acetositatis citri limonū z berberoz. Dixit. A. oino soli[do] sit vt postponat aqua fructuū vsqz ad hebdōaz sumens pro hebdōa tps in quo nō apparent signa digestionis manifeste p̄incipiate: lz non cōplete. ¶ Est aūt aqua fructū triplex: vna que sumpta est ex fructibus virtutē hñtibus ventris lenitiuā qualis est quā posuit Mesue in anti°. Et de hac non intellexit Aui. hic. nā talis aqua cōuenit in pn° ante appitionē signoz digōnis conuenit et ista aqua in effimeris z ethicis: qñ foret cū eis ventris stipticitas. Alia aqua est sumpta ex fructibus frigidis hñtibus acetositatez ponticitatē vel stipticitatē per quā resistūt putrefactioni: z de hac et non intellexit. Auic. in dicto cañ. nam talis aqua cōuenit in febribus putridis oi tpe vsqz ad statū: maxime autē cōuenit in pestilētialibus z oibus febribus de putrefactione maligna: nocet aūt p̄dicta aqua in febribus ethicis: qm̄ exiccat corpa. In effimeris ño qbusdaz nocet z in qbusdā cōfert vt in effi[a] ex siti. Et z[a] aqua est sumpta ex fructibus maxime horarijs insipidis aut dulcibus: ea. n. nō est lenitiua ventris neqz phibitiua putrefactionis: sed potus est addēs in putrefactionē: qz apta est ebullire z putrefieri. Et de hac intellexit Aui. in dicto cañ. z ista aqua dz phiberi in febribus putridis z et effimeris de qbus timet ne transeant in putridā omni tpe q̄ꝫtuz possibile fuerit: maxime tñ in pn° putridaz: in augmento vo z statu non sic nocet maxime facta aliqli apertione opilationū z minorata mā: tunc. n. si cogit medicus exhibere eā aut pp lasciuiā patientis aut pp euitare maius malū erit minus nociua: vñ in febribus arsiuis z multitudine sitis aliqñ ista aq̄ concedit ad remittendū acuitatē febris z sitis. z sic cōcessit eaz Aui. ca° de reg. acu. z c° de tertiana z de febre syncopali minuta. In ethicis tñ dicta aqua ꝓuenire pōt humectādo z infri[a°]. Dixit Auer. colliget. 7°. In granis granatoz ꝓprietas reperit resistendi putrefactioni z vt cibus in fumositatibus malis nō possit cōuerti. Et qō dictū est de aquis fructuū sile intelligi pōt de aquis olerū que sunt lenitiua. z que sunt acetosa: z que sunt insipida putrefactioni parata. ¶ Et ex potibus febricitantiū est aqua cicerū de qua dixit Mes. Antiq dixerūt duplicē in cineribꝰ ꝓprietatē ee: z vnā ee: z vna est: qm̄ expasa est i supficie corticis eoz hūiditas baurachia cū calliditate subtili que tollit sola ebullitione: z est alia ꝓprietas sedes in toto corpore eoz: z est humiditas subtilis dulcis nutribilis tñ inflatiua. Si ergo coreris lib. j. cicerū seruantiū adhuc nitrositatē suā cū lib. xx. aque facili decoctione vsqz dū redeat ad lib. tūc erit potus aque eoz potus medicinalis: z ꝓprie absterssiuus lauatiuus apitiuus opilationum taz precordioz q̄ꝫ nutritiuoz z viaz vine frāgitiuus lapidū in eis z mūdificatiuus viscez: sitim tñ non tollit. Et si vlteriorē recipiat coctionē: z cū plurima aq̄ vsqz dū acquirat mediocritatē inter tenue z iunctū est cibus bonus febribus: vez opz vt edaf colatura eius: z ipsa qdez p̄cipit dari maxie in febribus flāticis: z p̄cipue qñ minera putredinis in spūalibꝰ cōtinet. Ex ciceribꝰ aūt a qbꝰ est expoliata nitrositas st cibaria ex eis fcā icitātia venerē z corpa ipinguātia. ¶ Et ex potibus febricitantiū est vinū: z volentē ipsum recte administrare opz diligēter indicationez sumere a rebus vt. ē. nālibus non nālibus z p̄ter nām. Ex eis. n. accipiet cōditiones vinū dari phibentes ac et pmittentes z exigentes ipsum dari in febribus. ¶ Prohibētes qdē sunt: pma calor febrilis: ois. n. febris: dixit Hal. 8° terap. inq̄ztum febris est oino vinū dari phibet. cōuertit. n. faciliter in colerā z febrē z eius mām adiuuat. ¶ Scōa conditio si affuerit cā febris calida vt colera vel sanguis: nam vinū illam mām agitat z

Aqua fructuū q̄ est triplex.

De aq̄ de cerum.

De vino.

Cōditiones phibentes vinum.

inflāmat. Dixit Haly. 3° practice: vinū febricitātibus ex colera minime competit: maxime aūt nocet vinū in mā calida ante digōnem eius. Et iō in ꝑn° febrium de mā calida nō dz dari vinū ēt ad rarificandū corpus: sed si rarificatione indiget cū alijs rarificātibus rarificet: non.n. cōuenit in febribus de mā frida ante digōnē: sed tñ minus nocet q̄z in cala. ¶ Tertia cōditio est multitudo māe cuiuscūq; siue digeste siue indigeste ꝓpagitationē quez in ipsa ponit. Dixit Jsaac. febrientes vinū non bibant nisi corpis plenitudine careant. ¶ Quarta cōditio est ꝑsētia ap̄atis in mēbro intrinseco aut doloꝛ z pulsatio capitis: aut doloꝛ in alijs mēbris mozdicatiuus aut ꝑmixtio rōnis ꝑs aut suspicata ne eueniat in ꝓximo: ꝓ dictis cōditionibus: dixit Hal. ꝑ ad glauconē. z ponitur ēt a Rabi in 8ª pti. Ex vino si calidū ap̄a existit in aliqua ꝑte ventris. s. cuiuscūq; siue supioris siue medij siue inferioris aut fortis doloꝛ capitis aut egritudo imutans mentē aut egritudo indigesta aut febris adurēs bis stantibus oibus ꝓuenit nocumentū magnū qō difficile curaf. Et q̄uis in oibus febribus noceat tetigit de acutis: qꝛ i ipsis maius ꝓuenit nocumentū: est.n. vinū in eis augens mām calozis z ipsum calorē quēadmodū est oleū ardenti lāpadi imissuz z maxime si vinū forte aut potens fuerit. z nō limphatū: nam per ipsum aliqñ intantū calor augef vt per ipsum magna se quaf humidi radicalis cōsumptio z sic nālis calozis resolo z extinctio z totius corpis infrigidatio. Et si febris fuerit hñs excrescentiā aut fuerit de interpolatis vinū maxie ꝓhibendū est ꝓpe tp̄s accessionis aut poxismi: z non solū ꝓpe: sed in toto tpe exacerbationis seu poxismi: z si necessarius fuerit potus tūc bibat aquā decoctaz vel aquā ordei vel iulep vel aliū ex potibus dictis. Et scias. q̄ non solū in febribus acutis valde ꝓhibef vinum ipsis ꝑdurātibus: sed ēt post cōpletam declinationē saltē per tres dies. ¶ Post p̄dictas cōditiones vinum ꝓhibentes sunt alie cōditiones consentientes ipsius ꝓhibitionē. Et sunt iste virtus fortis robusta: spūs multus: cōplexio radicalis cala habitudo corpis carnosa: ac ēt extenuata raroꝝ porozꝝ etas iuuētutis z ei ꝓpinqua. Jncōsuetudo bibendi vinuz tp̄s estiuū regio calida regimen ptīm calefaciens z si cū hoc fuerit humidū z impinguatiuū multo magis. ¶ Conditiones ꝛo vinū expetentes sunt iste: virtus debilis calor innatus z spūs paucus cuz cōplexione radicali frigidat z omne accñs virtutē ꝑsternens z maxime sincopis z non solū in actu eius: sed ēt cū suspicatio fuerit de aduentu ipsius. est.n. vinū de festine z maxime cōfortantibus virtutē. Et dixit Aue. 7° colli. q̄ in tali casu vinū concedif saracenis qbus ex lege ꝓhibitū est. ¶ Et cōditiones que adiuuāt p̄dictas vt vinū exhibeaf sunt habitudo corpis mediocris z cōpositio ēt extenuata melica strictozum porozꝝ: calefit.n. z rarificaf per vinū z etas senectutis z decrepite. Est.n. vinū melius potuū senū z consuetudo bibendi vinū z non ledi ab eo: z ipsius anni hyems z regio frigida z regimē ptīm frigidū z corpus inanitū. Et conditiones cōsentientes p̄dictis vinū dari: sunt calor febrilis debilis cū ꝓuatione ap̄atis doloris capitis z alienationis mētis: z mā digesta aut digeri incipiēs z mäe paucitas aut minoratio z declinatio febris tam vlis q̄z ꝑticularis. Dixit Aui. ꝑ quarti. nō est malū apud declinationē z apparitiones digōnis z eūone humoꝝ si administref potus vini permixti. Dicūt: q̄ si cōtingat simul adesse aptitudinē ad sincopim z ad frenesim tūc in exhibendo vinū aptitudo ad sincopim ꝑualet ei que ad frenesim z dandū est vinū. verūtñ eligendū est qō minus pōt capiti nocere vel ꝑmiscendū cuz re qua possit minus ei obesse. ¶ Si ergo bñ considerant indicationes p̄dicte pz q̄ in effª causata ex angustia tristicia timore sollicitudine sincopi cutis spissitudine aut frigore vel alia quacūq; cā frigida vinū concedi pōt z fit in effª ex vigilijs: qñ iuuat digōnem z subleuationē facit vapoꝝ ad caput: vñ accidit somnus. Sed i effª ex sole ira furoꝛe gaudio somno actione z oi alia cā calefactiua vinū vitari dz. Dixit Aui. ꝑª quarti: vinū plurime cōmixtionis bonū medicamē est febri effc ex angustia: qꝛ vinū coꝛ z spūz letificat. Jn effª aūt ex nauseatiua satietate aut opilatione aut ap̄ate vinū dari non dz nisi in decłone. ¶ Jn febre aūt ethica de per se vinum oino ꝓhibef maxime si eius caliditas intēsa fuerit. Dixit Hal. in lib. de tabe. vini vsus in frigida tabe vltie vilis. Jn ea ꝛo que de assatione fugiendū est vinū. Jn ethicis tñ debilis calozis cōcedif vinū multa permixtū aqua maxime non ꝑfectis cōditionibus vinū dari ꝓhibentibus. Dixit Almā. x. Si neq; caliditas neq; acuitas fuerit vinū albus subtile qō tñ frigide aque hēat permixtionez q̄ sapoꝛ vini abscondat bibat. Et Aui. dixit. fortasse. i. qñq; opz vt detur ei in potu aliqd vini subtilis ꝓmixti aqua multa: nā tale vinum infrigidat z humectat z aquā celeriter penetrare facit. ¶ Jn febribus aūt putridis in sinocha causone tertiana cōtinua z periodica vinū est ꝓhibendū ēt in die interpolationis. Jn flātica aūt de flāte dulci vel salso cōsentiente virtute de ꝓhibitione eius. Dixit Hal. 9° tera. Si vincat magnitudo febris sicut in sinochis vino nō est vtendū: maxime tñ vitari dz mā existente colica z inflāmata. Et ꝓma ad glauconem. Jn tertiana oino a vino abstine q̄diu videris fieri digestionis cām z ad sanitatē venire. ꝓhibef ēt in omni febre putrida mā existente cruda: vt. s. ¶ Dixit Hal. ꝑª ad glauconem: leuiter febriētes minime plectozici nō penitus ꝓhibeanf a vino. Dixit Aue. colli. 7°. Jn febribus que nō sunt acute vina qdez exhibere possumus aromatica z leuia que modicū possint sustinere aque: flāticis. s. z melicis febribus. Dixit Hal. vbi. s. ad glauco. in flātica ante accessionē. s. per tp̄s sufficiens dabis in potu vinū subtile albi colozis z modicum tpatum calidū. Et Aui. cū videris q̄ in flātica digō apparet z maxime cū mā est frigida valde nō est malum vi pauco pipe z pauco vino subtili. digerit.n. vinū. Dixit Hal. 4° de re. sa. sup oīa semicrudos humoꝛes: z in q̄rtana dixit Hal. vbi. s. vino vtendū est tenui albo z mediocriter nāli vigoꝛe calido. Et Almā. x. Ante. 40. diez p̄cipit vinū subtile z valde tpatum bibere. Et in q̄rtana prolixioꝛi concessit vinū purū z potens bibere vt materiā eius alteret z subtiliet. Et Hal. 2° affo. in cōmen. affo. A spasmo z tetano z̄c. vinū limphatū concessit dari in declinatione z cōiter concedif in cuiuscūq; febris putride decłone. Dixit. n. Hal. xj. tera. q̄ vinum ꝑ tpe sumptū vniuersas mouet excreationes. Et dixit prima ad glauc. vinū al. tenue nō dormientibus dandū esse z qdam concedūt ipsum in febribus vt sudoꝛez ꝓuoceꝛ: qō tñ non puto bonū foꝛe in acutis. ¶ Post p̄dicta opz considerare quale vinū sit exhibendū in febribus: q̄uis de eo aliquid sit tactū. Et. n. vinū multas hz diuersitates maxie quo ad virtutē seu poªm siue cōplexionē eius. quo ad sapoꝛem z odoꝛez. quo ad coloꝛē: z quo ad modū sube. Et hz de oibus his plene sit dictū in sermone p̄cedente hꝫ pauca quedā refera ad que intētio hūda in febribus. ¶ Dixit Jpo. z. re. acu. Potus dulcis. i. vinū dulce cuiuscūq; coloꝛis. fuerit in acutis exhiberi non dz nisi post multā consideratiōnem. Dixit Hal. in cōmen. vna reꝝ in qbus vina differūt est coloꝛ. 2° est sapoꝛ 3ª est suba. 4ª odoꝛ z 5ª est virtus. Diuersitas in colore diuidif in album z nigrū z citrinū z rubeum clarū: z inter ista sunt ēt spēs alie. Diuersitas etiā in sapoꝛe diuidif in dulce z stipticū. Et manifestū est qō inter ista duo etiaz sunt spēs medie in qbus non vincit aliqs duoꝝ sapoꝝ: z sunt ēt alie cōpositē ex dictis duobus sapoꝛibus. Et diuersitas eoꝝ in suba diuidif in aquosum subtile z grossum valde z medium inter ista duo. Et diuersitas eoꝝ in odoꝛe est qō aliqō eoꝝ hz odoꝛē bonū aromaticū delectabilē apud sensum: z aliud eoꝝ est qō hz odoꝛē ꝓcutientē odoratū absq; delectatiōe. Et est eoꝝ aliqō cui penitus nō est odoꝛ: sz est sicut aq̄. Et diuersitas eoꝝ in virtute est: qñ eius est cuius virtus est fortis valde: z ex eis est cuius est debilis: z ex eis est qō est

medium

Cōditiones expetentes vinum.

In qbus effimeris ꝓcedatur vinum.

mediū in virtute sua. Et forte qdem est ex vinis qō calefacit vehementer replens caput. Et debile est illud qō facit contrarium illi: z mediū intelligas cū determinatione nr̄a qua determinauimus extrema: z forte qdez ex vinis notatur vinosum z debile aquosum cum sit sile aque in oibus dispositionibus suis. s. colore suba z priuatione odoris: z puatione calefactionis. Et iste sunt proprie dr̄ie que sunt vinis. Et quidam addūt eis dr̄ias que sunt ꝑm tēpus qō preterijt ꝑm vnū qōq; ipsoꝝ qō est: qz ex vinis est qō ē antiquū z ē qō est recens z est qō est medium inter hec duo. Sed iste dr̄ie accidunt vinis ex rebus accidentalibus extrinsecis qō est: qz aquitas vini z calefactio eius est accidēs vino ꝑm q̄ pterijt super ipsum de tpe: z mutat cā eius in colore z odore z virtute z suba ꝑm istas res. Nos. n. putamus de tēpore q̄ facit euenire vinis dr̄ias. q̄ si tps non mutaret aliqō istoruz non notarent vina antiqua z recētia. ¶ Et dixit Hal. auctoritate Hunayn. Ex vinis est albū cuius calefactio est paruo: z pp illud inuenimus ipsum ꝓcutere caput parū. Et vinū citrinū est vehementis calefactionis: z iō percutit caput vehementius: z vinū nigruz in cōparatione ad citrinū inuenimus cū sit minoris calefactionis eo minus ledere caput: sed per cōparationez ad album: qm̄ nigrū est tardioris descēsus eo in ventre z minus vine ꝓuocatiuū percutit caput vehementius albo. ¶ Dixit Hal. 3° re. acu. vinū dulce est calidum z grossum z pticulares opationes que apparent ab eo qñ bibitur non fiūt a dictis duabus q̄litatibus z per qualitatem grossitudinis huius vini est tarditas penetrationis ipsius: quare opz vt non solū non aperiat opilationes alicuius mēbroz: sed faciat eas in eis: z pp hāc cām fit nocumentū eius magnū epati qñ est in ipso infirmitas z proprie qñ est in eo ap̄a aut lapideitas. Et nocet huic mēbro nocumēto nō paruo: qñ opilationes que sunt in eo sunt ab humoribus grossis aut pp debilitatem in eo. Deinde est nocumentū eius in splene. Sed res nō est ita in egritudinibus pulmonis qñ est retentus in cānis eius humor grossus: qz puenit ad pulmonem post penetrationē eius in venis multis z digōnez eius in eis z sic potus vini dulcis in acutis est cōueniens ad excreandū illud qō necesse est screari per sputū: z etiā pp cōez causam oibus vinis que est cōfortatio virtutis. Et nō inuenimus in potu eius in febribus iuuamentū aliqō nisi iuuamentū predictū. Sed tñ nocumentū eius in febribus est minus nocūēto potus vini qō est vehementius caliduz eo: z tñ in eo non est iuuamentū vltra illud qō narrauimus: nisi qz iuuat ad euacuandū ventrē parū. ¶ Et dixit Ipo. Vinuz dulce mentē lenius q̄ fortiora vina percutit: qz vina fortia: dixit Hal. in cōmen. pp vehementiā sue caliditatis replent caput humoribus z vaporibus z vapozibus q̄ fiūt ipsum: sed vehementius euacuat intestina q̄ reliq̄ vina. ¶ Et dixit Ipo. vinū dulce non cōuenit colerā bñtibus amaram: qz vt dixit Hal. cōueniētiores res in gñatione colere sunt dulces. Vinū quoq; dulce: dixit Ipo. inflat: qm̄ humores grossi qñ calefiunt gñant ventositatē vapozosam grossam: sed tñ nō nocet inferioribus intestinis: qz ventositas que gñatur per ipsum in superioribus mozat̄ neq; transit ad inferiora nisi in tpe longo vsq; quo subtilief z tūc fit eius penetratio facilis. Et ꝑm pm̄: dixit Ipo. vinū dulce in vina minus penetratiuum est q̄ potus vinosus albus. i. citrinus. ¶ Et dixit Ipo. vinum stipticū non inuenimus ꝓuocare vinā: qz grossum est z tardatur mora eius in eis que sunt sub hypocōdrijs z vini nigri tardat̄ exitus pp grossitudinez suā. ¶ Dixit Hal. cuius calefactio ex vinis est vehemens color eius est rubeus clarus: z scōm post ipsum est vinū qō noiatur citrinū. z tertiuz post hec duo est vinū rubeuz: z potus dulcis est quartū. vinū aūt albū est minoris calefactionis oibus vinis z hoc est vinū aquosum cuius calor est albus z suba subtilis: z non ostendit in eo aliqua de q̄litatibus que inueniunt in reliqs vinis: z h̄. n. vinū priuat̄ nocumentis que eueniunt ex potu aque: z priuat̄ omni malitia quā faciunt euenire reliqua vina z est illud qō in potu dat̄ febricitanti de quo dicūt. qz vinum aquosum post q̄z humor inceperit digeri cōfert in febribus: qz virtutes cōfortat vias aperit ventositates resoluit z vrinam ꝓuocat z mām que est in stō z venis decoquit: z est cā bone digōnis z bonum gñat sanguinē z cibū ad mēbra portat: cōplexionem tēperat fecez cibi per egestionē excludit: z per corpus penetrans cū impetu siue ambulatiōis superfluitates expellit et per sudorē. ¶ Henti. dixit. Reperit quoddā vinū qō est frigide cōplexionis q̄z uis sit vinū de vite z reperit̄ in partibus nr̄is album z rubeū gustu acerbuz quasi in sapore vini granatoꝝ acetosoꝝ vl̄ a sapore agreste. Et experiunt̄ hoies remitti in calore ab eo z si non sunt stōi fortis leduntur ab eo sicut a rebus fridis subtilibus. Et Hal. in paucis locis fecit mentionē de isto vino qō opponit alijs vinis in cōplexione. Cum. n. oia alia vina sint calida h̄ vinū est cōplexionis frigide z nō dico cōparatione ad alia vina: sed absolute est frigidū z infrigidat corpa humana. z dixit hoc vinū posse cōcedi febrientibus z in p̄n° z in processu: z non est timendū de eo nocumentū aliqō vinoꝝ de lesione capitis z calefactione z dissolone māe a calido z cōmotione eius. Immo qñq; vidi quosdā febrientes cōqueri de frigiditate stōi a frigiditate huius vini non minus q̄z a frigiditate vini granatoꝝ. Et de h̄ vino q̄z uis ipse dicat ipsuz posse colligi ex sermonibus Ipo. 3° re. acu. z Hal. in cōmen. 9°. r. x. tñ non exp̄sse est ab auctoribus posituz z si reperit̄: reperit̄ in locis alpestribus: z est vinū indigestum pp alpiū frigiditatem: z credo q̄ in febribus opilationū non sit cōcedendū cum sit acerbū opilatiuū z maxime in p̄n° eaꝝ. ¶ Et si contingat pp aliquā causaꝝ vinū debere exhiberi in p̄n° febriū corrigat̄ q̄tūcunq; sit aquosum cū limphatione eius aqua plurima aut cū imissione panis in eo. Multum. n. diminuit panis infusus in vino de virtute z po° eius. Et si contingat vinū aquosum nō reperiri: z non habeat̄ nisi vinuz potens: tunc opz vt illud vinū ponat̄ in aqua veri frigoris z dimittatur in ea tpe longo: qm̄ vehemēter eius minuet̄ po°: z cū hoc et sufficienter limphet̄. Q̄z si non poterit medicus pertransire quin vinū exhibeat purū tunc post potū eius exhibere oz alīqd: qō corrigat ipsum z ꝓhibeat a nocumentis eius. Unde qdam exhibent aquā frigidā post ipsuz statim: quidam succū granatoꝝ vel similiū: qdam iulep rosatū cuz aqua frigida: z superimittunt alia ꝓhibentia z repzimentia euaporationem vini. ¶ Sunt aūt qui in febribus exhibent deuteriū. i. aquerellū asserentes ipsuz excusare a nocumētis aque fride: z a nocumētis vini z esse ipsuz sile vino aquoso. De ipso dixit Hal. 2° alimentoꝝ. deuteriū non tangit caput: bonum aūt inest huic potui qō celeriter vrinat̄: z dr̄ia non modica in ipso puenit ꝑm vnaꝝ species ex qbus facta sunt brizia. i. vinacia dulcissimis. n. entibus ipsis delectabilius multo fit poculum z citius vrinat̄, ponticis vero z acetosis existētibus vnis indelectabilius valde z minus vrinatiuū. ¶ Et sunt qui in febribus ceruisiā exhibēt ex ordeo factā: z errant q exhibent eaz que de auena fit. De facta ex ordeo dixit Alm. li. 4. q neruos ipedit capitis dolorē facit z inflat: vrinam tñ ꝓuocat atq; colorez ex ebrietate repzimit. sunt ēt qui febrientibus ceruisiā ex malis factaz in potu tribuunt.

¶ De regimine febricitātiū p̄manitionē z replonē. Ca. xj.

Amplurima dicta sunt in p̄cedentibus ex eis que p̄nēt ad inanitionē z repletionem q̄re h̄ pauca sunt dicenda: pro recta tñ sinia inaniendi z replēdi febricitantes opz indicationē sumere a p̄dictis rebus nālibus non nālibus z preter nām. z. n. corpora colica calida z sicca nāliter vel accidentaliter minus inanitionis tolerant oibus alijs: nihil. n. deterius est eis q̄z absti nentia: z iō pluri cibo cibādi sunt vt virtus remaneat. Impossibile est. n. dixit Auctor cōpendij megategni virtutem

De vino albo fride cōplonio.

Pōāis infusus i vino minuit de vtute z potētia eius z sile positō vini in aq̄ frigidissima.

De ceruisia.

Que corpora minus tolerant ieiuniū z in q̄ etate z i q̄ tpe auni.

calidas ⁊ ficcas complexiones hñtibus fortem permanere ipsis febricitantibus ⁊ in alijs complexionibus vtere cibo plus ⁊ minus sicut dictū est in eis de tolerātia ieiunij: ⁊ qui sunt in etate augmastica minus tolerāt inanitiōis: senes vo primi plm: decrepiti parū. Et consueti plm comedere amplius repleant ipsis febricitantibus q̄ consueti comedere pax: ⁊ hyemis tpe ⁊ vere plus cibi concedit q̄ estate ⁊ autumno. hyeme tñ plusq̄ vere. Et prandiū sit amplius cena: q̄ de nocte nā plus occupat ad digerendū humores. In febribus de mā maxime sanguinea vel flātica minoret repletio. In febribus liquefactiuis augeat ⁊ in oībus ethicis. In essi⁹ aūt ex fame aut siti repletio cōuenit ⁊ inanitio vitu-
Pot⁹ febricitātiū dz cē multotiens ⁊ paulatiz. peratur: sed laudat in effimeris ex opilatione ⁊ apate: ⁊ etiā angustia poro⁹. ¶ Dixit Ax. problematū. p⁹. 56. febrici-tantibus dz dari potus multotiens ⁊ paulatim. i. multis vicibus ⁊ parū in vice ⁊ cām reddens: dicit q̄ multus potus effluit cito: ⁊ trāsit a stō: quare nō madefacit ipsuz. Sed modicus potus nō effluit: sed transit in parietes stōi ⁊ madefacit eos ⁊ cōtingunt ei talia qualia cōtingunt in terra tpe pluuie. Et. n. si ꝑm modū. i. in magna q̄titate superueniat terra pluuia ipsa effluit ab ea ⁊ nō madefacit eā: sed si pluuia superuenit terre paulatim intrat in poros terre non effluens ad ea: ⁊ madefacit eā. Et proprie cōuenit iste modus bibendi in potu cibi cōmixtiuo: q̄n sic etiam melius cū cibo miscet. Nam in potu delatiuo potus dz esse multus in vnica vice vt cū effluxerit a stō possit deferre cibū ⁊ faciens penetrare ipsum ad loca: ad que opz: silr in potu sitis extinctiuo nō dz esse ita paulatine sumptus vt potius hēat excitare calorem ⁊ sitim q̄ extinguere. In oībus tñ dictis potibus cōuenit expositio: quā qdam faciunt dicētes. q̄ per paulatim Ax. non solū intellexit pax: sed etiā q̄ bibitio fiat asiatim ⁊ nō subito ingurgitando. sed quasi lambēdo cū longa mora deglutiens: quē modū deglutionis qdaz subtilē vocant: nā sic sumptus adheret meri in trāsitu ⁊ madefacit ipsuz ⁊ mē bra ei adherentia vt pulmonē ⁊ cānam eius. Et patiens ēt inde magis ⁊ diutius delectat. Non sumat cibū ante q̄z precedens cibus a stō digestus descenderit. Et nō bibat post cibum ante ipsius digōnē inq̄tum possibile fuerit. q̄ si absq̄ potu tolerare nō poterit: tunc maxime cōpetit potus modicus asiatim sumptus: ⁊ multiplicent vices eius ꝑm necessitatem: sic. n. non extinguit ebullitio cibi in stō: ⁊ non impeditur ipsius digō. apparet. n. ꝑ in olla aque feruētis in qua aqua frida paulatim posita ⁊ asiatim nō extinguit feruorē.
Nota canonem cessarios. ¶ Sit cōtentus febriens vno ferculo si ex eo sufficiēter acceperit. Et varient cibaria sua per varias formas ⁊ varias res dūmodo laudabiles sint vt non accidat ei aboiatio: sed persistat appetitus eius ⁊ si regrit patiens aliquem ex saporibus cōuenientibus cum cibis suis concedat ei omni die. ¶ Febriens acute frequēter approximet ori ⁊ gutturi eius aquam frigidā aut aquā ordei infrigidatam aut aligd simile colluendo os ⁊ gargarizādo. Hoc enim vt Auic. dixit in dictis febribus valde cōueniens erit. ¶ Omni etiā die procuret emittere superfluitates prime ⁊ scde digestionis ipsius aut beneficio clysteris lenitiui vel absterssiui aut suppositorij facti post descensum cibi ad inferiora intestina: sic tñ q̄ inter emissionem clysterij vel suppositorij ⁊ sequentez cibum sit mora cōueniens: in qua possint fricationes fieri sufficientes aut etiam balneum si necessarium fuerit.

¶ De febricitantium regimine per aerem. Cap. xxij.

AErem velimus nolimus infirmis cōcedere dz inquit Haly. theorice. 5°. Ineuitabilem esse necessitatē ad aerem anhelitus causa: ⁊ ideo est vna causarū fortium in mutatione corpo⁹. Immutat. n. corpora nr̄a plusq̄ aliqua alia res non nālis. Ideo dixit Isaac febriū 5°. Aer nocibilior est cibis ⁊ potibus: eo q̄ velociter peruolat ad cor. ⁊ pulmonem cū flatu attractus sine vlla re meliore. ¶ Dixit Haly. 8° practice: cū expedite oia feceris vt opz: ⁊ maxime tibi curādus est aer in vltimo ꝓsonantie in patiētis loco ⁊ habitatione: maxime tñ in morbis acutis: q̄m hi velocis sunt alterationis. ¶ Debet aūt eligi aer camere patiētis qui sit mūdus oi fetore priuatus in suis q̄litatibus morbo patiētis ꝓxius qui si talis fuerit nāliter: bñ ⁊ si non arte fiat. Inquit Hal. 9° terap. Aer si nāe morbi ꝓxius fuerit erit vna ex eius curationibus. Si. n. morbus frigidus ⁊ humidus fuerit aer calus ⁊ siccus erit vnū de curantibus morbū illū. Si aūt esset aer ille frigidus ⁊ bu. silis morbo erit vnū de facientibus ipsum: ⁊ ipsum seruātibus. quapp opz aerē illū ante rectificare ⁊ cal'm ⁊ siccum reddere. q̄ si fieri nō poterit opz egruz ab illo aere remouere: ⁊ si possibile ꝑ ēt non fuerit. Dixit Hal. opz curam cū alijs auxilijs tāto calidiorē ⁊ ficciorez facere q̄to aer in frigiditate ⁊ bu. cognoscit esse mutatus. ¶ Morbi quoq̄ plixi magnā recipiunt cōmoditatem ex aeris pmutatione de vicis ad vicos: de ciuitate ad ciuitatē: de regione ad regionē de locis planis ad loca montuosa vel ēz: dūmodo aer ad quez fit pmutatio sit in q̄litatibus suis oppositus q̄litatibus morbi. ¶ Rectificat aūt maxime igne si calidū facere voluerimus ⁊ ingeniamus in rectificatione ipsius p̄cipue cū fumigationibus stramentis ⁊ irrorationibus ⁊ odorificatione hñtibus aerez alterare ad qualitates oppositas morbo. Dixit Aue. colli. 4°. Aliq̄n fit necessariū vt aerē infrigidemus ⁊ aliq̄n vt ipsum calefaciamus ⁊ aliq̄n egruz remoueamus de vno climate ad aliud. Et Aui. dixit ꝑ ārti. Ex eis que medicationi sunt ꝓpinqua est mutatio de terra ad terrā: ⁊ de aere ad aerez. ¶ De aere febricitantiū acute: dixit Aui. ꝑ ārti de re. acu. q̄ vnus de modis extinctionis calitatis febilis est cuz infrigidatione aeris. nā opz vt sit aer infrigidatus frigiditate corrūdente gradui caliditatis febris. Ait. n. Aue. 4° colli. q̄n aer ꝓxius est egritudini. s. p̄cise in gradu: tunc bonū est infirmo ⁊ gaudium medico. ¶ Aeris aūt infrigidatio fit per ꝓhibitionē frequentie. s. pluriū personaꝝ in camera infirmi. Dixit Hal. x. tera. ꝓhibete hoiuz multitudinē intrare. s. camerā. Et. n. hoc calefacit domū: ⁊ per ꝓhibitionez accensionis ignis ⁊ positionē calidoꝝ in camera ⁊ introitus radij solis in ipsaz ⁊ prohibitionē candelaꝝ accensaꝝ in ea. Et fit per clausionem hostioꝝ ⁊ feneſtraꝝ per que solis radius intrat: mane tñ ⁊ sero circa solis ortū ⁊ occasum apiant hostia ⁊ fenestre ⁊ p̄cipue que a pte boreali sunt vt ois vapor malus excludatur ⁊ aer innouet. ⁊ postea claudant. ¶ In febribus aūt non acutis: dixit Aui. in ca° de curatione putridarū in gñali. febricitans in estate febre frigida nō ingrediat domū venti. i. non stet in loco quē perflat ventus ⁊ ꝓprie q̄n sudat vt nō conuertat mā a resol'one sua: q̄ flatus venti sua frigiditate cōstipat poros ⁊ ꝓhibet resol'onem ⁊ sudorē. Et maxime vitādus est: ió aer ventosus in declinatione vli ⁊ particulari vt nō remaneat in corpore mā intrāspirat: flatus tñ vēti magis tolerabilis est in febre de humore cal'o: ⁊ fit per prohibitionē accessionis ad egrotuz vicinoꝝ seu amicoꝝ ⁊ alioꝝ visitantiuz multoꝝ. inflāmant. n. aerē. Ideoq̄z si intrauerint nō permittant in ea moza trahere longā. ꝓhibent ēt maxime in die cretico: ne näm ad creticandū parataz ab ea diuertant. ꝓhibent ēt egro pafrenesim patiēti nisi sint tales ob quoꝝ reuerentiā patiētes de alienatione verecundent: ⁊ sic ab ea cessent. ¶ Et fit infridatio per suspensionē in camera multoꝝ flabelloꝝ ⁊ pueri ⁊ puelle flabella faciunt de folijs seu sumitatibus cānaꝝ recentiū sup que infundūt aquā frigidā ⁊ hac illac per camerā ducunt ⁊ aerē sic irrorāt ⁊ fit per appositionē minis plime in ea ⁊ fit cū rorationē ⁊ infusione aque fride vel rosate vel aceti ⁊ silꝰ vndiq̄z per camerā ad parietes eius. Et q̄ñq̄z fit vt currat per camerā aq̄ frigida dulcis ⁊ tūc bene infrigidat aer: ⁊ silr q̄ñq̄z tenet in camera aq̄ frigida in conchis ⁊ alijs vasis ⁊ sepe renouat. Et fit q̄n in camera sternunt flores herbe ⁊ rami ⁊ folia arboꝝ

cum roze de mane colectoꝝ aut ſparſoꝝ aqua frigida vl'ro ſata: z ſint ex herbis floribus z ramis fridis odoriferis vel odorificatis cū roſis z ſandaliſ z camphora z violis z ſiliꝫ bus: z qñq ponunt in camera calathi ſiue caniſtri in qbus ſunt ordines de fruſtis fructuū. ſ. frigidoꝝ odoriferoꝝ aſpſoꝝ aq roſata. Et ſil'r ſunt i camera ordines calatoꝝ in qbus ſunt nenufar z ſalices ſuper que puluerizata ſunt ſandali z cāphora z ſup que diſtillatū eſt parū vini odoriferi: eſt. n. B vltimū in bonitate: qz illud vinū paucū portat virtutē illoꝝ odoriferoꝝ ad infirmū z peruenit cū eo ad cor. Quidā ponunt in hydriꝫ ramulos myrti cōſil'r aſperſos. Et qdā ſternunt ramos z folia populi: qdā tñ ea ꝓhibent moti qbuſdā rōnibus ad ponendū arborem ppli eſſe calide cōpl'onis: ſed certe ꝓhiberi non dz cū de intentione auctoꝝ arbor populi ponat frigida vt apparebit in ſermone de medicinis ſimplicibus ſuo ca° z rōnes illoꝝ ſatis debiles ſunt. ¶ Et fiat dixit Aui. qñ domus ſiue camera in qua iacet infirmus eſt ꝓximi tpis in quo lutata fuit luto nō cemento ſeu calce qbus nos vtimur in cōſtrictione ſeu lutatione domoꝝ: qñ camera eis de nouo lutata calefacit aerē. Et per hāc cām vituperauit Hal. in li. de vtilitate reſpirationis domos nouas linitas calce. Sed ſi lutata domus ſiue camera luto terre quodam quo vtunt ſaraceni qō eſt frigidū z humidū in quo alii qñ permiſcent paleas: vt melius ſubſtenteť. Dixit Aui. melius lutū eſt illud in quo loco palee ponit cotuꝫ papiri. i. lanugo quedā ſilis coto que naſcit in ſumitate iunci aquatici de quo antiqui ſolebāt facere cartas ad ſcribendū: de qbus cartis adhuc alique repiunt que dicebant carte papiri: de qbus Aui. ca^m facit 2° can. 15. z cōbuſte intrāt in multis receptis: z nō ſunt ille qbus nūc vtimur. Et iſtud lutū eſt melius: qz per illud totū participat frigiditatē z humiditatez. Et domus nouiter facte de iſto luto ſunt meliores febricitātibus: qz frigidiores z humidiores. Et inſup domus de cal ce facte z antiquate meliores ſunt eis qꝫ noue ꝓp oppoſitaz cām. ¶ Et ad maiorē aeris ifrigidationē: dixit Aui. ponat ſtratus ſupra lacunā vel aliud vas aqua plenū coopertū cū rethi vel alia quacūq re foraminibus plena vt per illa aſcēdat aer infrigidatus ad lectū patientis. Et ſit ſtratus ſiue letus ſup quē dormit ex thabari. i. corio flatu impleto qſi velit per hoc Aui. ꝓhibere lectū non ſolū de plumis: ſed de lana z bombace z pellibus: hodie aūt in nr̄is partibus hoies delicate viuere aſſuefacti tales ſtratus ſpernūt: z volunt in plumis iacere in qbus frequēter ſupflue calefiunt: qre plures feci ſup culcitra de plumis apponi aliquā cultram ſiue coopertoriū lineū vel bōbacinū: z ſupra ipſam poni lintheamen ſup quo bñt egrotantes iacere. Et coopimenta ſtratus debēt eſſe linea vel bombacina vel de ſirico ſubtilia z leuia: non tñ corpi multū adherentia. ¶ Odorent res odoriferas frigidas roſas violas ſandalos nenufar cāphoraz z ſilia z fugiant ab odoriferis. ſ. calis. Et ois olphatio calida aeris febricitātibus eſt nociua. ¶ Dixit Raſ. 16. cōti. In pn° paroxiſmi occupatio cū pannis. ſ. calefactis z ēt cooperientibus bona erit cū ipſa ſubueniat ſup velocitate in aſcēſione: citius. n. fit z cōpleť aug^m: tū in ſtatu diſcoopertio erit melior ſi aer fuerit equalis z ſup. z multo magis ſi fuerit calidus. Si ℞o fuerit frigidus tūc diſcoopertio noceret. in pn° etiaz vū conuenit coopertura magis qꝫ in aug^to: z in aug^to qꝫ in ſtatu. In ſtatu autez diſcoopertio fortaſſe nō noceť: niſi apud criſim futurā per ſudorē. ¶ Quidam tñ ex practicāti bus ꝓhibent patiētes febrez tangi a rebus actu frigidis oi tpe febris z p̄cipiunt eos manere coopertos ſm vniuerſum corpus ꝑter faciē: plus tñ z minus ſm manerié febris z cōplexionē egrotantis z qualitatē tpis z regionis. Et hoc ne ab actuali illa frigiditate exterius approximata mā ingroſſetur pori cutis cōſtringanť z vapores retineanť z retenti inflāmentur z febrem augeant. Et dicunt hec innuiſſe Aui. de cura pu. in gñali. procurant tñ iuxta poſſe ꝙ aer infrigidatus ad ipſoꝝ faciem z ora peruenſat vt frigidus inſpireť: z frigidus peruenſat ad cor ad extinguendū vel ſaltē ad remittendum calorē febrilem in eo in quo remiſſus ſequiť eū remitti in vniuerſo corpore: z ſic iſti ꝓhibent ne putride febrientes diſcooperiāt mēbra ſua extrema etiam in eſtate: z maxime camere feneſtris z hoſtijs entibus apertis z flantibus ventis per ea: z maxime inhora ſuperuētus febris: qñ ſudor exire per illud ꝓhibebitur. Debet autē membrorum diſcoopertio maxime ꝓhiberi in febribus de materia frigida: minus enim tolerabilis eſt diſcoopertio in eis qꝫ in febribus de materia calida z precipue colerica.

¶ De regimine febricitantiū per accñtia aie. Cap. xiij.

OMnis febricitans dz auferre a ſe z mente ſua oēs ſollicitudines z curas de re familiari vel politica z alijs: z dz fugere triſticiam z timorē z oēm ſuſpitionē maxime que poſſet eſſe circa egritudinē: ſed ſemp ponat cordi ſuo bonā ſpem. Inquit Ipo. confortari mente in omni egritudine bonū: contrarium ℞o malū: z fugiant medici z aſtantes verbo neq aſpectu vel alio ſigno ꝓmere coraz infirmo aliquid ꝓp qō de ſua poſſit deſperare ſalute: ſed viſu alacri ore ridente ſpē ei firmā de cita liberatione ꝓmittant. ¶ Fugiat eger furorē z iram qꝫis ira leuis poſſit in febre de mā frigida aliqñ eſſe iuuatiua: furor tamē z ira fortes febrem augent: facit enim ira: dixit Hal. 5° de accidenti ebullire ſanguinē circa cor: ꝓpea non nuncienť infirmo aliqua que triſticiā aut irā aut timorem aut ſuſpitionē habeāt generare: nuncientur autē ei alacria vel vtilia de exaltatione ſui de victoria de lucro z alijs ſilibus quibus iocūdeť z letetur z eius aīa dilateť. ¶ Viſitantes ſint ei dilecti pānis induti pulchris mūdis z odoriferis vocibus ſuauibus horantes ipſum z de certitudine ſue ſanitatis audiuiſſe medicos loquentes. ¶ Aſtantes ſint ydonei amicabiles fideles cōpatiētes mitibus vocibus ſine ſtrepitu z murmure vel clamore aut aliquo actu diſplicibili ſeruiētes beniuole z p̄ſto in nullo ipſi infirmo tedioſi: dixit Raſis. 25. cōtinentis ex verbo Tabri. ſi eger horribilē habuerit aliquem ſuū familiarem vehemēter: iz ſit efficacius famulatus noli eū dimittere famulari ei: qñ natura ipſius non cōuenit ei: z nullum iuuamentuz ſequitur de eo. ¶ Semper ad pedes lecti ſtent vnus vel duo tacite ſine locutione vel biſbilio vigiles prēſto reſpondentes infirmo ad ea que petierit.

¶ De regimine febricitantiū p ſomnū z vigiliā. Cap. xiij.

OMnis z vigilia vtraq moderate facta oibus egrotātibus cōueniunt: ſic ecōuerſo vtraq magis mō facta nocent: vt 2° aſſo. Ipo. dixit. ¶ Attenditur autē moderantia z imoderātia ſomni z vigilie potiſſime in tribus. ſ. in ipſorū qlitate quātitate z tpe ſiue hora. Et horum triū moderantie z imoderantie ꝓſideratio nō attendiť in relatione ad ſomnū z vigiliā in corpore temperato neq etiā in ipſo patientis corpore dum ſanū erat: neq etiā ad quodcūq aliud corpus: non enim omnis ſomnus z vigilia cōueniens corpori tēperato vel corpori ſano eſt conueniēs corpori egro z ipſi facto egro: z ſomnus qui eſt moderatus ſorti: eſt fortaſſe imoderatus platoni. Immo aliqs ſomnus z aliqua vigilia ſunt moderate z cōueniētes alicui corpori egro: ꝑm tres dictas cōſiderationes que nō ſunt cōueniētes corpori tpato: neq ēt ipſi egrotanti dū ſanum erat: aliqñ enim in corpore egro natura facit ſomnū profundū z diu durantē: z die in hora veſpertina vt excedat in oibus octis tribus ſomnum debitū corpori tēperato: vel ēt ſibimet egro dum erat ſanū cū natura querit inſenſibiliter reſolvere morbi materiā aut cū querit eaz per ſudorē expellere cre ticum. imo etiam in aliqua diſpone aliquis ſomnus poteſt cōferre z cōfert alicui corpori ſano qui nō confert ei in alia diſpone. Et boc idem dici pōt de corpore neutro z deciden-

Moderātia z imoderantia ſōni z vigilie cōſiderat i relatiōe ad ipſaz egritudinez z ñ ad alia.

tie ⁊ cõualescentie: sed attendit in relatione ad egritudinez patientis: intelligit tamẽ hoc maxime de somno ꝓueniente in egrotãte a causa intrinseca ex corporis dispõne pluscz de somno ꝓuocato per artem a cã extrinseca. Jn hoc ẽt debet attendi moderãtia in dictis tribus rebus: qz̃uis enim somnus a cã extrinseca prouocatus nõ absolute sit bonus: põt tamen esse bonus per accidens vt inq̃ztum alienationẽ ꝓhibet aut doloꝛẽ mitigat vel alia similia facit. ¶ Et qualitas quidẽ somni attendit in eius leuitate ⁊ ꝓfunditate ⁊ quãtitas in ipsius breuitate ⁊ longitudine ⁊ tps vt fiat in horis cõuenientibus. ¶ Et eodẽ modo põt assignari predicte res vigilijs vt qualitas eaꝝ attendat in facilitate cõstrictionis somni ⁊ difficultate ⁊ quãtitas in breuitate ⁊ longitudine ⁊ tps in horis cõuenientibus. Debet enim patiens post vigilias sibi moderatas facilr a somno capi ⁊ post somnũ moderatũ faciliter excitari. ¶ Dicetur aũt de somno cõuenien te cuilibet egritudini in ꝓpijs ipsoꝝ caplis. verũtñ auctores de somni moderãtia in febricitãtibus maxime sunt locuti cõsiderationem habẽdo ad tps somni siue horaz. Hal. nãqz in cõmento affo. Jn quo morbo somnus ẽ. voluit q̃ somnus in ꝓncipio ꝑoxismi siue excrescẽtie nocet pluscz in alio tpe paroxismi vel excrescentie. Et ideo Hal. vt scripsit Raſ. 25. conti. ait. medice ꝑcipere debes febricitãtibus sequi vigilias in ꝓncipio ꝑoxismi vt egrediat calor ad superficiem corporis: ⁊ dixit. ex somno facto in ꝓncipio paroxismi sequit magnũ malũ viscerib⁹ aꝑatis: qm̃ manabit ad ea mã sanguinea ex declone eius pene somnuz ad interiora corporis cũ caliditate innata. Et dixit. oẽs hoies ꝓter paucos sciunt de nocumẽto somni facti in ꝓncipio paroxismi ⁊ ꝓprie si cũ febre fuerit subeth. ⁊ cũ dixit Hal. in ꝑcedenti cõmen. q̃ somnus in initio ꝑoxismi factus iuuat nãm ꝓncipij: intellexit q̃ fortificat ꝓncipiũ in malitia: ⁊ nõ q̃ iuuet nãm in ꝓncipio. nã ⁊ si aliqualiter iuuamentũ reuocato calore ⁊ spiritu ad interiora sequat quo nã a suis opibus requiescit: nocumentũ tamẽ eius longe maius est ipso iuuamẽto. ¶ Et Aui. loquens in interpolatis ꝓma quarti. ait. ꝓhibe egrũ a somno in ꝓn° febriũ. s. in ꝓncipio ꝑoxismoꝝ interpolatarũ: ⁊ hoc pp tres causas. ꝓma est: qz plongat super infirmum pp somnũ illum frigus vel rigor siue ozipilatio: ⁊ si forte aliqualiter remittit motus cõcussiuus rigoris ex illo somno: alia tñ accidẽtia ꝓncipij ꝓlongant: qz somnus ille nõ finit calidũ nãle cito ad extrinseca nãm febris expellere sicut fecisset si vigilasset: quã si expulisset cito accidẽtia ꝓncipij pertrãsissent: ⁊ cum hoc ẽt frigus non solũ ꝓlongat: sed auget in extremis saltẽ pp maiorem reuocationẽ caloris ad intra: si tũc secũ cõiungit somnus in quo ẽt de sui nã reuocat: due cãe simul cõcurrunt ad reuocationez eius. Et ꝓpea. dixit Aui. ⁊ bñ ꝓprie prohibe somnũ in ꝓn° ꝑoxismi: cũ est ozipilatio aut frigus aut rigor. nã istis accũtibus ꝓlongatis ꝓlongat ꝓncipiũ ⁊ ꝓlongato ꝓncipio ꝓlongabit augmentũ: ⁊ ꝓn° ⁊ augmẽto ꝓlongatis supueniet status cũ maiori labore nãe. ¶ Scõa cã est dixit Aui. qz talis somni ꝓuocatio. exprimit mãs si fuerint euntes ad quedã viscera .i. exprimere facit. Uel est cã q̃ in motu typi mãe exprimantur ad quedã viscera pata illas suscipere pp aꝑata in eis existentia: vel qz parata sunt aꝑari: vel pp caloꝛẽ in eis intẽtum aut ipsoꝝ debilitatez. vel aliã q̃zcunqz cãm vel augeat in eis aꝑa si affuerit: ⁊ si nõ affuerit gñatur: vñ Hal. in cõmen. supradicto dixit: q̃zuis somnus hẽat imobilitare ⁊ prohibere motũ materiez de cẽtro ad circũferentiã: mãs tñ in centro cõtentas sicut sunt in principijs ꝑoxismoꝝ: in qbus mãe expellunt de venis ad extra venas: lz eaꝝ expulsioni ad extra venas somnus opponat: motũ tñ eaꝝ intus nõ compescit. Jmmo dixit glosator. q̃ calor in somno illo reuocat⁹ ad intra eas magis fluere facit. q̃re sic ad viscera fluentes ledunt ea: ⁊ passiones in eis exĩtes augẽt. ¶ Tertia cã dixit Aui. qz somnus prohibet digestionẽ humoꝝ: q̃zuis. n. in somno naturalis calor reuocatus magis digerit mãs tamẽ iste somnus: qz nõ est nãlis: sed factus a cã ꝓter nãm caloꝛ reuocatus in eo nõ fortificat: sed submergit. vnde nõ fit: sed ꝓhibetur bona digestio: ⁊ cibi ⁊ humoꝝ. Et ideo maxime ꝓhibendus est somnus in ꝓn° ꝑoxismi q̃ accidẽtia dicti ꝓncipij significant caloꝛẽ reuocatũ sub mã suffocari. Et qdaz dicunt q̃ Aui. in dicta tertia cã potuit intellexisse nõ de digestione ꝓprie dicta: sed de large dicta: que ẽ est inobedientia materiez expulsioni de intra venas ad extra venas: quã expulsionẽ vt dictũ est somnus ꝓhibet: ⁊ dicũt. somnus in ꝓn° ꝑoxismi sub rõne cãe semꝑ est malus: qz semꝑ addit in malitiã in quã etiã tñ posset addere q̃ esset cã mortis: sed sub rõne signi lz significet malũ: non tñ semꝑ magnũ malũ necz mortẽ. ¶ Dixit Rasis. 25. cõtinẽtis aucte Hal. si somnus sequit corpus laborãs febre putrida infrigidat caliditatẽ innatã augẽdo caloꝛẽ extraneũ in eo: ⁊ hoc fit quotiẽs ipsa febris fit de putredine humoꝝ flicoꝝ: ⁊ quotiens ipsa febris fit de humoribus colericis: tũc si cõdominat virtus ad digerendos ipsos humores vel ad destruendũ ⁊ purganduz eos de corpe: sequet q̃ inducet corpus ad equalitatez eius nãlez: sed si nõ cõdominat ad exequendũ illud qõ dictũ est: cõseruabit illud sup cõplexionẽ ipsius. Qz si dormit febriẽs febre aꝑatum viscerũ in ꝓn° paroxismi augebit somnus in corpore dispõnẽ calidiorẽ ⁊ frigiditatẽ faciendo ipsum esse calidius per caliditatẽ alienã: frigidius per caliditatẽ innatã. ¶ Dixit Rabi ex ℞bo Hal. sup ꝑ. humoruz somnus est res nociua ei qui humores frigidos in stomaco suo multos: ⁊ iõ nocet in ꝓncipio accessionis febriũ ⁊ ventri aꝑato: qz calor in interiora corpis subintrat: ⁊ subintrat cũ eo sanguis. Sed eos qbus sunt humores crudi pauci cũ virtute debili somnus iuuat. ¶ Notãt q̃ somnus in ꝓncipio ꝓxismi ꝓncipij vñs factus plus nocet q̃z factus in ꝓncipio paroxismi augmẽti vñs. Et plus nocet factus in ꝓncipio ꝓxismi augmenti vñs q̃z factus in ꝓncipio ꝓxismi status vñs. Et silr plus nocet factus in ꝓncipio ꝓxismi status vñs q̃z factus in ꝓncipio paroxismi declonis vñs: qõ totũ procedit ꝓpter nãm febris que cõtinue ꝓcedit minoradꝛ: ⁊ sic etiã minus ꝓcedit fieri mobilẽ motu suffocatiuo caloris nãlis. Sic ergo non dz medicus regulariter operãs in ꝓn° ꝓxismi somnũ ꝓuocare: imo ꝓhibere ne fiat: ⁊ siqdem dormierit dz q̃z citius melius ⁊ cõmodius fieri poterit egrũ a somno excitare ⁊ excitatũ tenere: põt tñ medicus in qbusdã casibus somnũ in ꝓncipio ꝓxismi factuz dimittere ⁊ nõ prohibere nec excitare: imo aliqñ ẽt ꝓuocare coactus effugere maius nocumentum q̃z sit nocumentũ ex somno tũc facto ꝓuenies: sunt. n. qdem sensibilissimi circa musculos febriẽtes de mã subtili, mordaci ⁊ pugitiua multa in qbus tã fortis ⁊ tã perdurans rigor euenit vt in qbus virtus tñ ꝓsternit. q̃ exinde mors sequat ⁊ sunt aliqui in qbus ꝓxismus cũ tãto dolore iniciabit q̃ inde ꝓsternet virtus: q̃re in his casibus ⁊ similibus somnus in ꝓn° ꝓxismi nõ solũ nõ est ꝓhibendus: sed ꝓuocandus: quo sensus remittat ⁊ sopiat: ⁊ rigor ⁊ dolor mitigent. ¶ Non curauerunt auctores exꝑsse loqui de somno facto in augmento ꝓxismi derelinquẽtes notũ per ea que de somno dixerunt in alijs tpibus ꝓxismi. Et est q̃ regulariter operãs medicus nõ dz dimittere dormire egrũ in augmẽto ꝓxismi ⁊ multo minus dz in eo somnũ ꝓuocare: cuz adhuc caloꝛ nãlis sit ab obsessione sub mã ereptus: plus tñ nocet somnus factus in ꝓncipio augmẽti q̃z in medio eius: ⁊ plus in medio q̃z in fine: ⁊ est nocumentũ somni in augmẽto paroxismi ꝓncipij ⁊ augmento vñ maius q̃z in augmẽto ꝓxismi status ⁊ declinatiõis vñum. Coacte tñ in quibusdã casibus põt medicus dimittere egrũ in augmẽto paroxismi dormire. Jmmo ẽt somnũ ꝓuocare ⁊ maxime in fine ipsius augmẽti vt in corpibus multuz resolubilibus in qbus timeret de resolone virtutis: quoniã tunc iuuamentũ maius erit nocumento. Et q̃zuis nocumentum sequens ad

Somn⁹ in principio ꝓxismi ẽ ꝓhibẽd⁹

somnum principij paroxismi semper sit magnū in quacūq; parte ipsius fiat: nō sic est de nocu^to somni facti in augmento maxie facti in fine eius: qm̄ pōt tunc esse nocu^m paruū z inuamentū magnū. Quidaz dīt q; somnus factus in aug^to paroxismi in nocēdo tz mediū inter somnū factū in p̄n^o z factum in statu. ¶ Dixit Aui. somnus fortasse nō nocet apud statū. s. poxismi: z ex mō loquēdi eius dīt qdaz innuit q; in plibus sit nociuus: vel q; magis sit nociuus q̄z iuuatiuus: z in ß consentire ei q; dixit in 2^a q̄rti de signis sumptis a somno totū illō in statu poxismox febriū est deterius: z q: Aui. in dicto signo 2^a q̄rti dixit salubrior somnus diurnus. i. minus malus est ille qui fit in p̄n^o eius: z ß totū in statu febriū paroxismox est deterius: in p̄n^o ℞o eius multotiēs fit z nō nocet. Et vī per ß inuere q; somnus in statu poxismi factus plus nocet q̄z factus in p̄n^o poxismi: cuius oppo^m dixit Gal. vt. s. in cōmen. affo. p̄dicti. ¶ Ad ß dixit cōciliator q; tz sermo Aui. sic superficialiter auditus videat qō dictū est sapere: non tñ est ita: nō. n. intendit Auic. cōparare somnū factū in statu poxismi febris ad factū in eius p̄n^o. Sed intēdit cōparare nocu^m somni facti in p̄n^o ipsius status ad nocu^m eius facti in fine status: q̄si velit dicere: dormire in die quoquo mō in statu poxismox febris est deterius: vex pro. s. in eius p̄n^o. z pro: sed multotiēs fit in eius fine. s. status: z tunc nō nocet apud statū: ß aūt dixit cū p̄pinquat declinationi. Et cōcordat cū eo qō dixit. p^a q̄rti cū dixit. Et fortasse nō nocet apud statū. z q̄nq; in fine eius nocet. In summa cōciliator voluit q; nocu^m ex somno in p̄n^o status sit maius facto in fine eius. ¶ Dixit thomas q; p̄dicta expō non bñ cōsentit textui. A. nisi qñ ipsum trāsponit violēter. Exposuit ēt ipsuz textū alr̄ ciliator z dixit. q; A. Galieni interpres exposuit dictū Gal. z nō sibi p̄dixit. z nō intellexit per statū: statū p̄prie dictū: sz declinationē que pōt dici status lz improprie sicut dicimus stare illud qō declinat z cessat a motu z actu. z sic esset p̄mo Gal. recte expositus: z īstud dixit Thomas q̄tūcunq; sit verūmihilominus non vī ire ad mentē. A. nō. n. est verisile q; Aui. volēs exponere dictū Gal. loquat obscurius eo: z magis indigēs expositiōe q̄z verbū Galeni. Deinde. n. dixit. q; Aui. cū dixit. z ß totū ℭc. nō refert dictū suū solū ad somnū vt exponat z ß totuz. i. somnus: sed retulit ad totū id qō dixerat. s. de somno diurno z nō de nocte: z tūc exponit: z ß totū. s. somnus diurnus z nō dormire de die z de nocte est deterius in statu poxismi febris z est cā q; status paroxismox fiat deterior. qñ. n. nullo modo dormit fit status deterior: q: virtus est magis resoluta z calor magis inflāmatus. Silr somnus diurn^o est cā q; deterior fiat status: q: somnus diurnus p̄hibet resol'onem māe z expansionē calōris facilē ad exteriora que debēt fieri i statu. ¶ Et item Dynus exposuit aliter dictū verbū vt ly ß totū referat ad somnū tñ: z exponat ß totū. i. somnū ℭc. Sed tūc pro decl'atione dicti distinguit de malitia, cāe: z malitia signi: z dixit q; malitia causę somnus in p̄n^o est deterior: deinde in augmēto deinde in statu z est bonus in decl'one: sed de ista malitia non intellexit ß Aui. cuz dixit oppositū: vt. s. sed malitia signi cū somnus est malus est deterior in statu: non aūt accidit ß in statu. s. q; somnus in eo fiat malus qui est ad modū subeth: nisi ex vehementia poxismi z mala dispōne māe. nā cū in statu calor z mā sint expāsi magis nō accidit talis somnus nisi a cā magna valde: z a maxima pessimitate māe. Et hoc cōcordat cū eo qō dixit. 3. pri. s. subeth preterea sunt cāe alie ex qbus est vehementia poxismox fortior ℭc. Et ß somnus accidens in p̄n^o poxismi nō tantaz malitiā signāt cū debeat accidere ex nā ipsius p̄ncipij z p̄cipue in febribus flāticis. Et tūc exponit illud qō Auic. dixit: in p̄n^o vero multotiēs fit somnus z nō nocet. i. non signāt nocumentū malū de quo fit curandū. ¶ Posset etiā aliter exponi. q; in p̄n^o poxismi multotiēs. i. aliqñ fit somnus. i. oz induci: z nō nocet: non tñ regulariter: sed coacte. pp q̄z cām aliqñ in p̄n^o. i. ante aduentuz poxismi exhibeat aliqua me^na opiata. Et Aui. docuit exhiberi opiū cum agarico ad p̄hibendū vehementiā rigoris. Agaricus enim remouet malitiā opij z cōfert rigori. ¶ Et dīt qdā. distinguēduz esse de somno accīte in statu poxismi: qm̄ aut est leuis nālis nāliter p̄uocatus z maxie in hora cōsueti somni tpe sanitatis: z talis somnus nō est cohibēdus: est. n. iuuatiuus de quo intellexit Raſ. 16. cōti. cū dixit somnus qui fit in statu poxismi cōferens erit: p̄fert. n. maxie in statu qñ mā paucificata fuerit z facta facile euaporabilis: q: in tali somno illa mā aut insensibilr resoluit. aut per sudorē ēducit. Aut somnus est p̄fundus subethicus accīs maxie in hora incōsueta: z talis somnus p̄hibēdus est: est. n. nociuus: eo q; calorē p̄ter nām tunc tpis multiplicatū z fortificatū interius cōtinet z auget vniēdo ipsum. Et est ß somnus in statu poxismi status vlis deterior. ¶ Et sunt qui dīt. in statu poxismi nullū somnū regulr esse dimittendū: sed p̄hibendu: z p̄m plm̄ nocu^m eius est maius iuuamēto. nā ex somno in statu multū auget inflāmatio intrinsecus q̄ magna est: z multitudo vapox in toto z per totū corpus expāsox intus reuocatur z coarctat cū oz a corpe excludi. Aliqñ tñ reperit iuuamētū huius somni eē maius nocu^to eius vt in iuuenibus colicis rarorū poroz facile resolubilibus z maxie in estate estiua z regione cal'a z febre acuta z arsiua: sicut in oppositis dispōnibus nocu^m eius maius eēt iuua^to. ¶ Dixit Aui. somnus in decl'one poxismi est iuuatiuus valde: z sic si non affuerit esset regulr̄ p̄uocandus: z rō sui iuuamēti est: q: nā in p̄cedētibus tpibus fatigata pp pugnā somno supueniēte viuificat z cōfortat neq; timet tūc de oppressione eius sub mā: qm̄ mā paucificata est z ois reliqa eius est ad exteriora ppulsa que in somno insensibilr resoluit aut sudore eūabit. mā. n. cū pauca fuerit z subtiliata z posita iuxta cutē facile euaporabilis facta cōsumet; neq; ab insensibili aut manifesta eūone p̄t p̄hiberi per aliqualē retractionē in illo somno factā: qm̄ statim post vnito calore nāli z fortificato vtus expulsiua fortius insurgit p̄ illaz mām z expellit eā. Et iuua^m quidē huius somni est maius in decl'atione poxismi decl'onis vlis q̄z in declinatione paroxismi alioz tempoz vlium. ¶ Et locuti sunt sapiētes p̄dicta de decl'one ℞a nō de mendosa. naz in mēdosa aliqñ somnus plus nocet q̄z iuuat. imo etiā dīt quidā in decl'one vera poxismi decl'onis vlis in aliquo casu somnus factus plus nocet q̄z iuuet vt si in tali declinatione nā deberet crisim facere per fluxuz vētris vel vomitū. nā somnus hmōi eūones retinet. q̄re dīt: cuz videris in tali decl'one signa appere ostēdentia aliquā dictaz crisiū debere supuenire: nō debes egrū finere dormire: sed p̄hibere donec crisis illa cōpleat si virtus illud tolerat ēt si in p̄cedentibus tpibus vigil fuerit eger. ¶ Hēlis dixit. q; Rabi moyses ait i cōmē. p̄ 2^e pti. affo. q; tpa in qbus iuuabit somnus sunt post q̄z cōpletū fuerit p̄n^m poxismi z p̄n^m apatis: sz multo magis in tpe status: sed vtilius qō est de somno est in tpe decl'onis: z sic vī velle. q; somnus in p̄n^o poxismi plus noceat q̄z in aliq̄ alio tēpox: z qō in oibus alijs tpibus vel iuuet vel nō noceat: vel minus noceat: totū. n. ß vocauit iuamentū respectu nocu^ti magni: qō facit in p̄n^o paroxismi. ¶ Somnus in decl'atiōe vlī plus ꝓfert q̄z i alijs tpibus vlibus: z post ß in statu: deinde i aug^to: z in p̄n^o vlī nocet plus vel minus iuuat q̄z in alijs tpibus. Et ió in p̄n^o vlī somnus oz esse mino: pliritas. n. eius est nociua: q: adhuc calor nālis multū sub mā mersus est: nō sic aūt in aug^to: z adhuc minus in statu: z nō est sile de somno facto in p̄n^o vlī z pticulari: q: factus in p̄n^o pticulari semp nocet: factus vō in p̄n^o vlī nō semp nocet: sed multotiēs iuuat vt cū fit in diebus vl'boris qetis vel remissiōis febris. ¶ Et pp hāc cāde cām nō est sile de somno facto in aug^to vlī z pticulari: q: in statu pticulari aliq̄tulū nocet somnus z aliqñ iuuat multū vt in statu poxismi status vlis z eō in aliq̄ pte status vlis somnus nocet multū: vt qñ fit in p̄n^o poxismi ipsius status vlis plusq̄z

noceat in statibus particularibus. ¶ Et cōsimile dicendū est de declone vlī z pticulari: qm̄ plus iuuat somnus in aliqua pte declinationis vlis q̄ in declinatione pticulari iuuet z in aliqua pte declinationis ipsius vlis non iuuat. imo nocet vt cū sit in p̄n° porisimi declinatiōis vlis. ¶ Dixit Rabi auēte Hal. in li. de somno z vigilia somnus qui semp humectat vtilis est egritudini i declone sua manifeste z vtilis est siccitati vētris. Receptus. n. aer per inspirationē sua caliditate ventrē siccat z somnus humectat eu3 z ex hoc x̄bo p3. q̄ somn⁹ in febrib⁹ ethicis iuuatiuus existit. ¶ Dixit Aui. q̄ somnus factus in vacuitate stōi a cibo nocet: intelligens in sanis in qbus non sunt mäe extranee: supra quas in somno calo3 nälis se cōuertat: non aūt in eis in qbus sunt predicte mäe siue egri sint siue sani. ¶ Non o3 febriens dormire supinus vllo tpe neq̄ super latus dextrū nisi imediate post cibū neq̄ sil'r debet accūbere. ¶ Et q̄titas somni in putridis o3 esse p̄m q̄ humo3 digestione aut resolutione indiget. Somnus. n. digerit z vigilia resoluit. Somnū fugiat diurnum nisi consuetus aut nisi de nocte non dormierit.

¶ De febricitantium regimine per motum z quietem. z de balneo aque dulcis. Cap. xxv.

Inanitis z valē plectoricis cōuenit q es z ſſi motus.

Febricitātes z p3o/pue cōtinue ōbēt q escere.

Mēbra debilitatē pore q/tis morbi fricanda sunt.

Fricatio/nis aūt po esrmū.

De bal/neis artifi cialib⁹ z eo3 domi bus.

Motus z quies moderate facti oibus cō/ueniunt egrotātibus sicut imoderate facti nocēt. ¶ Sunt aūt ex egritudinib⁹ qbus quies cōuenit sicut p̄cipue sunt oēs egritudines inanitiōis. Jdeoq̄ qes in oibus ethicis febribus cōuenit z cōuenit plectoricis z cacochimiis plectoria vl' cacochimia multa grauatis: qm̄ bis oibus motus z p̄cipue fortis nocet: inanitos magis inaniēdo: plectoriam inflāmando: cacochimiā agitādo z ad putrefactionē parādo nō resoluēs plectoriā magnā: neq̄ cacochimiā digerens multā: sed potius mēbro3 debilitās virtutes: qua tñ exīte plectoria vel cacochimia pauca z digesta exīte: motus suauis z puus cōuenit. De his tñ dicet in curis singulariū egritudinu3. ¶ Dixit Hal. 2° affo. cōmen. affo. febricitātes non moueant cū debent quescere nisi in itinere in febrē incidāt. s. in loco in quo non possint debitas h̄re cōmoditates: ita q̄ oporteat eos itinerare: z maxime febricitātes febre cōtinue quos p̄m p'm nō est possibile motū exercere vel paruū valde pp debilitatē virtutū ipso3. Febricitantes aūt interpolate iuuat motus in horis getis z diebus interpolatiōis ante cibū in locis tpatis z tutis a vētis z nebulis. In horis autē porisimo3. s. exacerbationū qes est magis conueniens: motus. n. inquetudo z reuolutio cōmouent humores: z ebullire faciunt. ¶ Febricitātes ēt z maxime acute debēt taciti z silentes stare: z pauca loqui. locutio. n. motus q̄dē est z linguā desiccat. ¶ Fricatio. n. vt patuit in sermone p̄cedēte vicaria est motus z in dicto sermone p̄cedēte dictum est de disp̄onibus fricationū z de effectibus cuiuslibet specieru3 ipsa3: z adhuc in pticularib⁹ curis plenius dicet. ¶ Dixit Hal. 4° de re. sa. z ponit a Rabi. in 8ª pti. sic: mēbra debilia tpibus getis morbi sunt fricanda: p̄cipue ficca fricatione p̄mēbris ceteris. Et h̄ vt excitet calo3 nälis in eis z resoluant si que in ipsis mäe cōtinerent. sic. n. fortificant mēbra ipsa z p̄hibet per hmōi fricationē tpe ipso factā gñatio dolo3 in ipsis mēbris debilibus: z maxie cū fiet fricatio eo3 ante accessionē per duas vel tres horas: sed in horis in qbus excitat dolor in ipsis mēbris est ab ipso3 fricatione cessandū. ¶ Cōueniunt insup infricationes tpate ante cibationem in oibus egrotātibus nō potētibus exercitiū tolerare: cōueniūt ēt fricationes leues ante p̄n^m exacerbatiōis: sed maxie cōueniūt ante p̄n^m porisimo3 interpolata3 p duas vl' tres horas aut saltē vnā: fortes plus vel minus p̄m exigētiam derivationis mäe febris: z p̄m tolerātiaz vtutis. ¶ Dixit Hal. 3° re. acu. q̄ in diebus Jpo. balnea facta nō erāt: sed q̄n volebant balneare calefaciebāt aquā in vasis z fundebant eā in tinā: deinde sedebāt in illa tina. Sed tpe Hal. balnea facta erāt babentia q̄tuor domos in quar3 p̄ª aer est calidus: in 2ª est aq̄ cal'a z ista est que p̄ncipal'r dicebat balneum. in 3ª est aer z aqua ambo frigida: z in 4ª aer tpate calidus. p̄ª domus calefacit z rarificat z resoluit. 2ª calefacit z humectat. 3ª infrigidat z humectat: z 4ª mäm resoluit circa cutē existentē: z in ista fit sudoris abstersio z ipsius iteratio. ¶ De p̄ª harum domo3: dixit Hal. x. tera. Jn p̄ª domo balnei in q̄ aer ōtinet calidus. aio multos eo3 q̄ indigónez patiunt z adhuc plēs in qbus multitudo est mordaciū superfluitatū: z vniuersos eos q̄ in inuasiōibus febriū vel accessiōibus sunt: z eos q̄ in statu p̄ter paucos qui eēnt illi in qbus pauce eēnt superfluitates decenter horrere: sed intrent. Jn balneo. n. nō horrent in qbus nō est mordax superfluitas vel est tam pauca vt de facili euacuet. Et dixit. his qui nō horrēt in balneo: balneū rarificat cutē z per poros supflua eūat caliditatē equalē per totū corpus facit: z facit remissionē eo3 que intēsa sunt: q̄ mollificat ea z humores opilatos p mēbra effundit. rarificatio z supfluitatū eūo3 z mollificatio tensionū que fiūt p balneū in oibus febribus vtiles sunt: sed neq̄ effusio supfluitatū neq̄ caliditas in oibus febribus est vtilis: q̄ calitas addita per balneū oibus febriētibus est p̄ria: q̄ infrigidari indigēt nō calefieri. Effusio aūt supfluitatū equal'r oibus p̄ticulis aialis nō est inepta: humidioribus x̄o nō semp est vtilis: s3 q̄n vel flegmon vel dispō filis flegmoni in corpe existit vel multitudo q̄liscūq̄ siue que ad vtutē siue que ad regionē vaso3 est nobilissima: q̄ pp dissol'onez humo3 effluentiū augent flones z tendit tumo3 vaso3 nō sufficiētiū multitudini neq̄ virtus h̄ patit: s3 in calis z siccis disp̄onibus vt ethicis effusio nō est piculosa: s3 calefactio est obnoxia. Et voluit Hal. q̄ aqua ista eēt aq̄ dulcis potabilis. Un̄ p̄ª ad glau. loquēs in febribus ait. balnea marina salsa nitrosa z sulfurea: z si plus eūant de colera. s. q̄ aq̄ dulcis: minus tñ iuuāt potabilibus: imo melius est dicere ea nihil iuuare: q̄n magis sunt nocētia q̄litatibus suis q̄ iuuātia eūonibus. ¶ De 2ª autē domo. dixit Hal. vbi. s. in hac humectari p̄ficū est: calefieri aūt non. ¶ Et de 3ª domo que est frigida: dixit. in ea infrigidant sine tristicia que calefacta sunt reuocat. al'. roborat virtus z si q̄ ps vltra mēsurā calefacta est remittit: z oia p̄m moderationē reuertunt. De balneo aq̄ frigide iferius dicet in h̄ ca°. ¶ Et de 4ª domo dixit. Jn ea ostēdit q̄ oia bñ gesta sunt z post frīde vsum sudāt adhuc: z oia eo3 eūant superflua. Tēpore aūt Aui. balneu3 hēbat q̄tuor domos. s. q̄tuor p̄dictas: z vnā in q̄ erat aer tpatus in q̄ hoies denudabant: z hec p̄ma erat. ¶ De balneo aūt sufficiēter dcm̄ est in q̄ali sermone p̄cedēte vbi fit sermo de rebus nō nälibus. Hic aūt dicendū est de balneo in febricitātibus. Et p̄ in q̄ali adducā que dixit Jpo. de balneo 3° re. acu. Jngt balnea in qbusdā morbo3 iuuāt. Jn qbusdā x̄o minime. Rursus bona in qbusdā plus z in qbusdā minus. Si vt necium est aliqñ p̄sto nō sint: cū itaq̄ instr'a huic opi necia sint vtilia ac idonei ministri raro inueniunt. Cum x̄o infirmus nō bñ balneat maximū inde patit nocumentū: necesse est. n. huic officio locus cooptus z a fumo tutus z maxia aq̄ plenitudo. Et subdit. nō aūt cerebro balneandū est nisi fuerit forte nece: z vbi corpus depēdendū est nō calidius q̄ ipsuz p̄suesse: opz p̄mo vtiq̄ pau3 aque primū: deinde crebrius supponendum esse. Dixit Hal. in cōmē. Non indiget aliqs infirmus vt abstergat corpus eius qñ balneat nisi. ē. ipsum sit aggregata sordicies aut hēat pruritū: qō est: q̄ sessio infirmi in aq̄ z balneatio eius cū aq̄. opz vt sit absq̄ labore nō ledēs. abstersio aūt corpis fit cū rebus qbus abstergit: res aūt oēs iste sunt mordicatiue: z siccatiue. Jsta ergo opatio est p̄ria ei qō necessariū est de balneatione ad iuuamentuz qō querit ab eo. cuz ergo indiget infirmus vt abstergat corpus eius aut pp sordicie aut pp pruritū opz vt frangat virtus medicine cuz qua abstergit ita vt misceat de aqua quātitas multa: z misceat cū aliquo ex oleis. ¶ Et dixit Jpo. via ergo breuis su

ad solum: z ingressus z exitus facilis esse dz. Et Hal. dixit tina in qua balneari dz nó dz esse eleuata: sed ppinqua terre vt introit⁹ in eã z ab ea egressus sit facilis. ¶ Et dixit Jpo. qui lauat solutus .i. getus z tacitus sit nec gcq̃ faciẽs: sed alius supponẽs .i. ifundẽs ei aquã corpus eius diligẽter fricando ptractet. Dixit Hal. iste res ẽt adiuuant ad paucitatẽ laboris. ges infirmi est iuuatiua in mollitie corpis eius z leuitate eius cũ multitudine: qõ est: qr lacerti tẽdunt in hora mot⁹ z qñ tẽdunt lacerti minorant lenitas z mollificatio. ¶ Et dixit Jpo. ỹinde multũ aq̃ ꝑpareť mixte z multũ: deinde supuerseť. Dixit Hal. in cõmẽ. Jpo. vł vt ꝑparet aquaz q̃z vult fundere sup infirmũ post exitũ eius: de tina sicut de cõsuetudine medicor̃ est facere in h̃ nostro tpe qñ volũt vt balneeť infirmus ipsi nõ cõcedũt ei introitũ ad locũ in quo est aq̃ frigida neq; ad locũ vbi est tina subito: sz fundũt sup ipsum loco illius aquã tepidaz. Et ex hoibus sunt q implẽt tinã de hmõi aq̃ tepida z faciũt infirmũ sedere in ea: qõ est: qr corpus postq̃ rarificatũ est z extenuatũ post balneationẽ cũ aqua calꝺa aggregãt corpus eius z stringũt paulatim: qñ illud adiuuat ad additionẽ eius in virtute neq; fit facile vt eueniat ei nocum̃ q̃uis ꝑpareť vt eueniat ei in aeris pmutationẽ subita ad ỹrium. Jnde est. q̃ iuenio sanos ꝓicere se in aquã frigidã post balneationẽ ipsor̃ in aqua calꝺa. Uerũ tñ infirmi: qr corpora eor̃ sunt debilia pp aliquã causaz̃ nõ tolerãt vt corpa eor̃ tãgat aq̃ frigida q̃re ledant inde. z pp hãc cãm inuenimus Jpo. frãgere ex frigore aq̃ miscẽdo cũ ea aq̃ calidã: q̃titas aũt aque quã opz misceri ex aq̃ calida cũ frigida sumit⁹ in pmis ex cõsideratiõe in nã infirmi ꝓpria z cãe horę pñtis anni z regione z disponẽ aeris cõtinentis pñte. Hoies aũt melius opantes sunt q ꝑparãt tres spẽs ex spẽbus aque tepide que abinuicez sint diuerse vt vtant eis post balneationẽ in aq̃ calꝺa: z est ꝑ⁹ spẽs tepida vehemẽti tepore: z 2ª post ipaz ẽ minoris teporis: z 3ª est ꝓpinqor frigori q̃z 2ª: z qñ fit effusio aq̃ sup corpus opz vt nó fit iter effusionẽ pmã z scõaz iterpositio spatij: sz fiat effusio frequẽter. ¶ Et dixit Jpo. post ꝑdicta loco fricatiõis vtere spõgia ad deficcãdũ corpus. Dixit Hal. in cõmẽ. nõ inuenimus medicos neq; aliquos hoies in hac nr̃a hora in exiccatiõe corporis infirmi vti in fricatorijs spõgia: sed mãdilibus aut alijs pãnis z ꝓprie crudis q ex eis nó sunt cãdidati. Jnuoluũt. n. corpus ifirmi ex oi latere inuolutiõe vehemẽti vt sudet sudore vehemẽti: sed nõ est necesse semp vt sudet ifirmus sudore multo post balneationẽ suã qõ est: qr nos vtimur balneatione multotiẽs nó ad eũandũ corpus: sed ad ỹriuz illius. .s. ad humectãdũ ipsuz z mollificãdũ qñ est vehemẽtis siccitatis. Cũ ergo idiges h̃ nõ opz te vt dimittas ipsuz morari in balneo lõga mora q̃si sudet sudore multo. sz opz tibi vt ꝑpares ad imittendũ ipsuz in vorarꝺ: z cũ extraxeris ipsuz exsicca corpus eius velociter. Et dixit Jpo. Uñ qñ non multũ sicci sunt vnge: z h̃ referendũ est ad corpa q̃ nõ indigẽt sudore: sz alia trãslatio hz. nõ opz vt vngať corpus eius cuz aliq̃ oleo dũ est vehemẽtioris exiccationis. Et istud referendũ est ad corpa que indigẽt sudore multo. Dixit Hal. Oleũ in istis dz esse calefactuz: qr mollificat corpus z apit poros eius z resoluit ipsuz: oleũ aũt cuius tactus est frigidus nõ solũ nõ facit aliquã hax opationũ: sed iuenim⁹ facere tremorẽ. ¶ Et dixit Jpo. sed z caput q̃tum plus poteris spõgia deficcãdũ est. Dixit Hal. q̃ dz q̃ exsiccet caput post balneationẽ exiccatione exq̃sita ita vt nõ remaneat sup ipsum aliqd humiditatis ẽt si pax̃ sit: res est manifesta: qr qõ remanet sup ipsuz de humiditate ifrigidat ipsum. Uerũtñ nõ est tibi possibile vt facias illud per spongiã. sed melius est loco spõgie vsus mandiliũ. ¶ Et dixit Jpo. cauẽdũ est ne articuli .i. extrema z caput neq; quicq̃ totius corpis frigescat. Dixit Hal. non opz vt dimittať aliqõ ex mẽbris nudũ in hora qua exiccať corpus ex aqua que administrať post balneationẽ: oẽs eniz homines sciunt q̃ ad mẽbra festinat frigus qñ nuda sunt.

¶ Et dixit Jpo. neq; balneandũ est parua trãsacta tpis mora post acceptũ ius nec quẽquã potuũ. Dixit Hal. nõ infirmis tm̃: sed z sanis nõ est cõueniens vt vtaťr balneatione in hora in qua suscipiũt potũ z cibũ: qr q vtiť aliquo potuuz: deinde balneať post illud repleť caput eius z qui cibũ .s. suscipit deinde vtiť balneatione repleť caput eius z reliquuz corpus: qr attrahit cibũ ad se ex stomaco ante digõnẽ eius. ¶ Et dixit Jpo. neq; circa ipsam horã balnei ꝓpinandũ est .s. ius vel potus. Dixit Hal. melius est vt suscipiat homo cibum z potũ post quietẽ corporis eius z ingetudine accidẽte post balneationẽ sicut facit illud post getudinis accidentis post exercitiũ: qr ex vsu cibor̃ z potuũ post balneationẽ statim implet caput z natat qõ ex eis sumitur. ꝫ. os stõi ꝑm plurimũ. ¶ Et dixit Jpo. Qui balneũ amant vel sani cõsueuerit eo maxie adhibendũ est cũ hi nãq; desiderant si eũ dimiserint mocet eis z iuuat eos si balneauerint. Et h̃ est dixit Hal. pp virtutẽ cõsuetudinis. Et ió subdit Jpo. balneare nõ nocet amãtibus ẽt si bis ꝑceperis in die balneare. ¶ Et dixit Jpo. balneare humidũ vltra modũ ventrẽ hñtibus non est necessariũ neq; eis qui stiptici sunt plus debito neq; defectus cõuenit neq; fastidio vomẽtibus neq; fluxũ sanguinis per nares hñtibus nisi illud minus opportuno fuerit: tu vo scis q̃tum oporteat esse si ergo minus sit balneũ est adhibẽdum si tñ corpori sit necessariũ. Dixit Hal. in cõmẽ. qui fluxum vẽtris hz superfluũ abscindit ab eo introitũ ad balneũ ꝓpea q̃ trahit illas mãs ꝑm ỹrium ad totũ corpus: vñ aduenit ex eis nocumentũ. Cui aũt nã stringiť z nõ egreditur nõ debeť balneũ super fece aliq̃ que est in eo: sed melius est vt euacueť vẽter eius in pmis a fece antiq̃: z postea balneeť. z qui est ꝑstratus in vtute nõ balneať: qr balneũ addit in resolutione eius ꝛc. aia nauseat z hz vomitũ: opz vt non balneeť: qr timeť sup ipsum vt nõ resoluat virtus eius z accidat syncopis ꝓueniens a stõ illo: z nõ opz tibi vt vtaris balneo in hñtibus fluxũ sanguinis narium. nã qñ balneanť pertrãsit mẽsurã in multitudine sua: sz manifestũ est q̃ opz tibi vt ꝑcipias de balneatione cũ festinatione qñ fluxus sanguinis nariũ est diminutus qõ est necessariũ de ipso. Jn istis. n. ꝑcipiť balneatio cũ festinatiõe vt ꝓperet motus sanguinis qui est in capite. Et nos qdẽ vtimur balneatione qñ indigemus fluxu sanguinis nariũ vt adueniat z nõ aduenit: fundimus. n. aquã calidã sup caput eius tm̃ absq; alio corpe reliquo. ¶ Et dixit Jpo. q̃ balneare in peripleumonia. sup. z pleuresi iuuatius est q̃z in acutis febribus: z in his vbis inuit. q̃ cõpetit i acutis febribus. Et Hal. dixit q̃ balneatio est valde iuuatiua in pipleumonicis z pleureticis. z in peripleumonicis qdẽ: qr adiuuat ad screandũ humores retẽtos in pulmone. z in pleureticis: qr sedat dolorẽ quẽ hñt. ¶ Et dixit Jpo. balneũ multo cõueniẽtius est ptisanã cuz fece sumẽtibus q̃z qui accipiũt solũ succũ: qbus tñ cõuenire videť qñq̃. Et rursus minus ꝯgruũ est his qui solo potu dietantur. Et Hal. dixit. q̃ Jpo. dabat ptisanam. .s. cũ tota fece eis quor̃ febris est quieta z quor̃ dispõ est deterior hac dabat eis in potu aquã ordei tm̃: z quor̃ dispõ est deterior ꝑdictis duaz̃ z est eor̃ febris acutior vtebať potibus tm̃. Et precepit vti ptisana apud maturationẽ qr i hac hora est vsus balneationis absq; timore: qñ adiuuat iuuamento magno ad screandũ humores retẽtos in pectore z pulmone. Et in eo cuius dispõ est h̃. q̃ dispõ z ꝓsuetudo eius currit cũ vsu balneatiõis tũe non ꝓhibet aliqd qn in eo administreť de balneatiõe ꝑm duplũ. Et dixit Hal. manifestũ est q̃ opz vt vtaris balneo post eũonez corpis. Scias. n. vł. q̃ balneatio si administrať ante eũones corporis attrahit ad loca que sunt sub hypocũdrijs mãs: z si fiat post eũonẽ corporis adiuuat ad maturationẽ. ¶ Et iuuamentũ qdẽ balneatiõis quãdo administrať in hora sua est in egritudinibus in q̃bus possibile est vti ea in toto corpore: z pp hanc cãm fit iuuamentũ per eã in hũte febrẽ adurẽtẽ: cũ febris nõ habuerit apa neq;

Balneuz hñtibuz fluxũ: aut ventrẽ stipticũ: aut vomituz: aut fluxũ sanguinis narium nõ cõuenit.

aliquid.s.phibens ab ea z in febribus factis a colera citrina tantū que ebullit in corpore qñ signa maturationis eius apparent tūc iuuamentū per balneationē in eis est multuz. Et qñ febris adurens est ex flegmate salso putrefacto tunc balneū est nociuū z ꝑrium valde:eo ꝙ humor flegmaticus nō resoluit ꝑ balneum sicut resoluit colera: qñ est grossus viscosus z eius caliditas nō extinguit neq; extinctionē suscipit:qñ indiget maturatione spatio longo. Ex dictis patent conditiones que prohibent balneū aque dulcis calide fieri in febribus:z etiā ille que expetunt ipsum z cōsentiūt.

Quib⁹ febrib⁹ que nūt balnei z eorū domus.

¶Nunc aūt dicendū est particularius gbus cōueniunt febribus. Sciendū est ꝙ prima domus balnei de quatuor z similiter quarta nullo mō per se cōferūt in febre ethica per accidens tamen cōpetere possunt: vt quando per viā indigestionis multiplicati essent in ethicis fumi capinosi ledentes qui per introitū in ipsas domos resolucrent:scōa autez domus omni febri potest competere effimere ethice z humorali si debite balneatio facta fuerit.tertia ꝛo domus potest competere in aliqua effimera z in ethica z in sinocha inflativa vt apparebit. Et quarta domus pōt conuenire in aliqua effimera z in aliqua putrida. ¶Dixit Sal.xj.terapen. Tres intētiones oportet hre in balneis que in omnibus febribus fiunt. vna si fine horrore facta fuerint.secūda si nulla principaliū particularū imbecillis existit.tertia si non multitudo crudox humorum fuerit ꝑm ꝑmas venas.nam horror vt ipse dixit.x.tera.nō solū auget eas que iā sunt febres: sed z gñat qñq; eas que nō sunt:aptus natus est. imbecillitas aūt particulax effusos humores suscipe apta est magis antea qz effundant:multitudo.n.crudox humox ꝑm prias venas in totū reuertit corpus. Sed nullo predictorū trium impediēte.dixit Sal.duo lucrabunt patientes.s.euacuari superfluitatē humox z transpirari multū caliditatis febrilis. Et dixit.ꝙ si nulla ꝓncipaliuz particulax imbecillis fuerit: aliqua ꝛo non ꝓncipalis sit imbecillis vt in podagra pedis in artetica vniuersi articuli corpis maxima vtilitas ex balneo erit ad salutē febris: sed illis ꝑticulis imbecillibus nō. nā assueuit qñq; ex balneis influere imbecillibus particulis supfluitas. ¶In effimeris febribus nō prohibet balneū propter debilitatē virtutis:sed bene prohibet quando esset timor casus eius in putridā.cū enim timet ne effimera transeat in putridā a balneatione est abstinendū. Nō enim oportet dixit Aui. vt balneū deuitet habens effimerā nisi qui habet eaz ex opilatione in qua balneatio febrē generat putridam z nisi qui patit eam ex nauseatiua sacietate aut ex bubone:timeret enim in eis ne humores balneo moti in putredinem veniant. Amplius de balneo in effimeris dicetur in propriis capitulis ipsax. ¶In ethicis vero febribus:dixit Aui. ꝑmi secunda. qui balneū ingrediunt vt humectentur sicut ethicā patientes faciūt: debent in aqua.s. dulci tepida mergi nisi debilitarent.i.nisi sint debiles:debilitas.n. virtutis phibet balneationē in ethicis: z ēt i putridis febribus. Et postea:dixit Aui. ex oleo.s.dulci debēt iniungi: iō vt humectatiōis fiat augmentū:z vt teneat intus in poris aqueitas que in ipsis penetrauit z cōstringat inter cutē:z nō longa ibi teneat mora. imo longa mora māsit illa aqueitas in eis:z locū ad balneandū eligāt tpatū:z in balnei terrā.i.solariū camere in circuitu tine multā pijciant aquaz.iō vt vapor aque elargef z aer camere humectef: z a balneo deferat sine sollicitudine z labore ad locū qui sit in ꝑma domo balnei que est tpata. Et ibi vna hora moref:z duz attractio aeris tēperati ad eū redeat. Et inunganf.al'. z melius.odorificent.ex bene redolētibus frigidis:z ad potandū eis tribuatur aliqd ex humectātibus sicut aqua ordei.z lac asine non aūt dimittat in balneo diu morari:qñ dixit A. siqs in balneo longā effecerit morā timet ne supueniat ei syncopis ppea ꝙ calefit cor z cōmouet syncopis. Dicūt.ethicus cum balneauerit ꝛo aliq̄tulū in aere frigido morari: vl' aqua frigida aspergēdo irrorari vel linthco frigido inuolui: z non ꝛo poni in loco calido. ¶In humoralibus ꝛo febribus.dixit Serap.6° breuiarij.caueat ne balneet ante digestionez: qñ si facimus illud attrahimus tres res malas:qz effundit mā qua gñatur opilatio z putredo: z qz mā retenta in mēbro vno z putrefacta qñ calefit effundit z ꝑmiscetur cū mā alia non putrefacta:z sic permiscet maligñ cuz benigno:z per ꝑns corruptio amplior reddit z febris. Ac etiā qz per balneū resoluit qō est subtile z remanet grossuz opilatiuū: vñ dicit Ori.non est bonū ab initio lauari balneis: sed cum apparuerint signa digōnis. Et Aue.colliget.7° dixit:scias ꝙ balneū in declinatione collaudat: qñ supfluitates subtiles euacuat:in principijs vero minime:qñ rigores hz prouocare z dissoluit humores multiplicatq; opilatiōes z superfluitates per totuz corpus dispergit: z nō est tutū quin inde ꝓueniat apa in aliquo ꝓncipaliū:z q̄uis humores euacuet caliditatē tñ febrilē multiplicat z siccitatē. Verificanf autē ꝑdicta nocumēta ex balneo:qñ balneū administraf ꝓp euacuare mām per viā resolōnis.nā tunc opz in eo morā ꝓlongari: vñ concitanf humores z sequunf inde nocumēta ꝑdicta. Sed tñ de intētione auctoꝝ pōt aliqñ fieri balneū in putridis:nō ꝓp euacuare:sed ꝓp humectare corpus z humorē siccū z calefacere tpate:parum in eo trahēdo morā. Et ꝓprie hoc mō administraf balneū ante digestionē in corporibus extenuatis febrientibus de mā frigida z sic. vñ Auic. de cura quartane dixit.ꝙ de illis in quibus fit iuuamentuz est sessio in aqua calida dulci ante cibū omni die: z balneatio que humectat:z nō facit sudare neq; excitat caliditatez, nam talis sessio siue balneatio vel aspersio cū aqua calida digerit illū humorez cū temperata calefactione z humectatione z nō dissoluit eum. Dixit Auic.ibidē: ingrediat balneum:z si nō fuerit digestio non fiat nisi effusio aque calide q̄titate qua delectat corpus z humectat minus tanq; perueniat ad hoc vt liquefiat humor. Et scias.ꝙ si cōtingat error z administretur balneū cuz mora ad euacuandū minus nocumentū inde sequef in febribus colericis q̄z in alijs: qa materia colerica propter sui subtilitatē est magis apta euacuari per balneū q̄z aliqua alia z cū hoc eius siccitas humiditate balnei corrigitur. ¶Dixit Sal.x.terap. flōres ꝓpter balneū augentur. effundunt enim humores calidi z tendunt porozum tunice z virtus etiā male patif. Et Aui. dixit.in febribus apostematū non cōuenit introitus balnei: ꝙ si forte cōpetat erit per accidens valde z extraneū vt fortasse ꝓpter dolores mitigādos: tertio autē regi.acutox. vt s. patuit. Sal.dixit.ꝙ in dictis febribus balneū non est aggrediendū nisi materia fuerit digesta:z tūc non fieret ꝓpter mitigare dolorez cū sit sedatus dolor facta sanie. Hoc dictā adducens Rabi in 9ª particula ait. balneū competit auris apostematibus lateris z pulmonis. Et ait Moyſ. vba que dixit. de bonitate balnei in auris apostematibus lateris z pulmonis manifestāt mihi.ꝙ voluit intelligere de hūtibus dolorez in latere z pulmone ex mala cōplexione vel humoribus grossis vel pungitiuis sine apostemate vel febre. Et isti sunt quibus balneū est vtile. Nam de ꝓhibentibus balneum est cruditas z indigestio materie putride:z ꝓptercā ꝓhibetur in ꝓncipio z augmēto. Dixit Sal. in lib. de tabe. z ponit a Rabi ibidem. Cum obuias febri ethice cōiuncte cū putredine nō intromittas egrū in balneū nisi ꝓus sint digesti chimi. Et dixit Sal.12.tera. ꝙ febri syncopali humore cōtrarijssima. sunt balnea. ¶De hora aūt balnei in interpolatis dixit Sal.12.terap.decēter neq; in epismatio.i.inuasionis febris ꝓncipio quis balneabit infirmū neq; in epidosi.i.in augmēto: quia densata est z opilata in eo tēpore cutis z caro. Sed post declinationē incipientez z ꝓcedentem vel ꝓcessuz amplius vel q̄ñq; ꝑm statū q̄z quis raro ꝛo ferat ad balneū ducere tūc. Et in.xj.terap.dixit. In deficiētibus febribus.i.interpolatis tps aptissimū balneationis est cū tra-

In balneis tres itē tiōes habentur.

spirare incepit febrilis calor. i. in decoctione: p festim. n. ad cibos pparat balneū hos. Et dixit. cū in decoctione accepint balneū trāspirato iam corpe moderate nō quā vtilitatē opatur eūans ex ipso vniuersas lucernosas z fumosas supfluitates. nā ipm opaē in toto corpe qō opatur in hypocundrijs vel alijs ptibus appolita auxilia calastica. i. resolutiua: dicūt q balneū in decoctione pticulari oz fieri soluz tpe decoctionis vhs: tūc. n. digesta est mā z parata reloloni. Et dñt. post exituz a balneo cibus sumēdus nō est nisi postq̄z anhelit⁹ eius quietatus fuerit. Et si inter cibū z pn̄m future accessionis puum interfuerit spatiū cib⁹ facillime digōnis dādus erit. Et scias. q sig̃m q nō opz patiētē balneari est aduētus rigoris i balneo. Cū ḡ rigor in balneo euenerit ilico extrahēdus est: z nō est pro tunc vlterius balneāduz. ¶ De balneo autē aq̄ frigide in febre. dixit Hal. xj. terap. z ponit a Rabi in. x. pticula. sic. Si nāq̄ febriū noticiā hēremus secure mandaremus plurib⁹ febricitātib⁹ se in aqua frida extra balneū balneare: z ꝓuenit iaz hoc qbusdaz. Sz qz nō cognoscimus febrium nās vere z pfecte si error caderet extra locū suū magnū accideret nocumētū: ideo effugim⁹ hoc in curatione. ¶ Et dixit. xj. terap. Si patiens bene carnosus fuerit z constitutio calda z sicca z in piscinā natatoriā miseris frigidā nō nocebat: qz p̄m tale tps pijciendū egrū in aquā frigidaz mox sudat z venter mouet quibus erumpit colera. Et de hoc posuit Hal. ex̄m. x. terap. de iuuene carnoso qui misit seipsum in aquā frigidā z mox sudauit: eo q calor nālis frigiditate aque reuocatus ad intra vnitus z vigorat⁹ redijt. ē. māz digestā z eā expulit. In quibus verbis vī velle. q nō debet balneū frīm administrari nisi mā ente digesta sup. minoratā: ita q. ē. eā calor possit nālis preualere. Et A. dixit. cū videris calefactionē fortē z cōplexionē calaz z siccā z cūauer] tūc cōcedas balneationē qñq̄z fieri in aqua frida apud declarationē z appitionem signoz digōnis z eūonez humoz.

¶ Nota q q̄zuis ab intra melius ꝓcedat carnosis aqua frigida q̄z in macris: tū ab extra melius approximatur in corpore calo z sicco quā in calido z hu. qz forsan calor inde in carnoso corpore reclusus exacueretur clausis poris z retentis vaporibus: z sic adderetur ad febrē: qō nō contingit in corpore macro. Corpus tñ macrū nō debet esse ita macruz. q possit puenire aqua frida ad pfundū z extinguere calitatē eius innatā vel pcutere ipsius mēbra neruosa: sic q inde sequat spasmus aut aliud nocum̄ magnū. Et tale corp⁹ dñt vocauit Hal. bñ carnosuz. Et tale est p̄m plm corpus. qō añ febrē fuit carnosuz: z postea a febre est aliqualiter macrefactū. Et qdā dñt. q balneū. frīm in corpe bene carnoso cōpetit in statu. vt dixit Hal. sz in macro cōpetit solū in declinatione: vt voluit Aui. Et q̄zuis in corpe carnoso sit timor de exacutione febris propter cām supradictā: tñ hoc preeligitur: qz inde maius iuuamentum sequitur scilz māe febris eūo. Et quidā dicunt. q in decoctione vera in corpore macro multū pōt cōcedi balneū aque frigide. Et hoc ad extinguēdū caliditatē que remansit in mēbris ꝓfundis ex qua timetur arefactio. Et hoc preeligitur: qz vitare arefactionem est maius iuuamentū q̄z sit nocumētū qō inde timetur. s. casus in ethicā senectutis. Et in ꝓplone cal̄a z sicca remansit in mēbris inflātio magna que vt plm in calidis z siccis remanere solet. Ut tollatur illa inflātio z nō fiat masiua perdurens ad ethicā. conceditur infusio aque frigide: ita tñ q ariditas non sit tāta q ab aqua frigida possint ledi membra z spasmari vel cadere in ethicā senectutis: ꝓpterea nō debet aque frigiditas esse multa: sz tāta q sufficiat ad remissionez caliditatis derelicte: ¶ Et mora qdē in balneo frigido oz esse pua: qō innuit Aui. cū dixit. q sit p̄m modū infusionis: z quidā solū aq̄z frigidā sup corpus aspergunt. z quidā ponunt patiētē in tina aque frigide: sz tā cito extrahunt ip̄z ab ea: z maxime si macer fuerit: nā carnosus pōt maiorez trahere in eā morā. Debet autē medic⁹ bñ cōsiderare: z si videbal. pro aque frigide in febr.

rit nām paratā eūare mām febris nullo⁹ balneū frīm administret: qz impediret nām ab opone eūonis illius nec iuuaret. ¶ Scias. q in nr̄is ptibus medici raro administrant balneū aque calē in febribus: qz boies raro assuescūt istis balneis. Unde in eis faciliter resoluūtur z deficiunt ꝓmouētur q̄z mā per balneū que aliqñ nō deducunt ad cute neq̄z resoluūtur. Et Rasis. 16° continentis. dixit. Dico non vidi balneum febricitantib⁹ esse vtile in aliqua dispositione: maxime tñ ipsum vitare consulo in febribus putridis q̄ztum pole fuerit. Et adhuc rarius vtuntur medici in febribus balneo aq̄ frigide: eo q difficile sit mēsurare dispōnē i qua balneū cōueniat frīm: z qdaz fugiūt administrare ipsuz: propter infamiā non incurrere si ex alia cā eger conueretur ad malū: cū sit remediū multū inusitatū ab annis multis.

Balneus aque calide non est in vsu i febribus. z minus aq̄ frigide.

¶ Explicit summa p⁹. Incipit summa scōa tractatus p̄mi.

¶ De curatione morboz per instr̄z potiōis in gñali. Ca. j.

Otio quid sit z qūo distingua/tur generaliter in actum alterativum z euacuativum preteritus sermo qui est de regimine sanitatis ostendit. In hoc autē loco q̄ztū conuenit operi curativo dicendum est in generali quidem primo: z posterius q̄ztū pertinet curationi febrium generali. Et primo de actu alterativo. z posterius de euacuatione.

¶ Impletur autem cuz medicinis alterantibus: z sunt ille que debent morbis a causa corporali añcedēte vel cōiuncta nō dependentibus de quibus necessitas potionis in curis morboz̄ ideo fuit: quia sicut dixit Auer. coll̄z. 7°. Sunt aliq̄ egritudines quaq̄ correctio nō sufficit fieri a nā nisi per medicinas iuuet. Et in hoc casu medi⁹ po⁹ declaratur nō obstāte q sint egritudies q̄dā z febres z ap̄atez alia quaq̄ correctioni medicina z nā sufficientes nō existant. Et si aliqñ euadunt per acciñs euadunt patiētes: sicut in reb⁹ nālibus extraneitates aliquando fiunt tamen de raro ꝓtingentib⁹ hoc existit sicut sunt vlceratio pulmonis z similia. ¶ Dixit Rasis. 25° conti. duo sunt fundamenta cure per potionem scilicet alteratio z euacuatio: sed plus comuniter z debite z in pluribus locis alteratio competit q̄z euacuatio. Et modus equitatis appetit. q vbi posset alterari complete cum medicinis non fiat euacuatio. Uerūtamē vbi hoc fieri non poterit necessaria erit euacuatio primo dum diminuatur q̄ztitas materie morbi: deinde fiat tantum alteratio. Alteratio tamen sola debetur morbis malitie complexionis pure sine materia humorosa: quos vocant morbos a causa corporali antecedente vel coniuncta non dependentes. Et euacuatio competit omnibus morbis a causa corporali antecedente vel coniuncta dependentibus siue ille morbus sit mala cōplexio mālis siue sit opilatio ab humore prouenīē te siue sit ap̄a. Et vniuersaliter euacuatio debet omni morbo de replexione. Dixit Ipo. in affo. quascunq̄z egritudines plenitudo causat euacuatio sanat Alteratio autem simul z eūo debentur morbis de malitia cōplonis cum mā. Ait enim Hal. in tegni. duas fore causas curatiuas male discrasie cuz materia: quarū vna respicit suā causam. Et manifestū est. q causarū facientiū discrasiā cū mā sanatio est per eūonē. Alia respipicit discrasiam ipsam z ipsius sanatio est alteratio. Dixit Ipo. al̄. Haly. in lib. de medicina antiqua. z ponitur a Rabi vbi. ē. Morbi accñtes a ꝓplone carente materia velociter accipient sanitatē: sz accñtes cū mā nō sanabuntur nisi cū eūone aut digone. Digō. n. aliqñ: vt dixit Hal. in tegni: est faciens cessare putredinez suba remanente z est causa corrigens malitiā subē humorū. Et qz digō nō fit nisi per modum alterationis non quidem male discrasie solius: sed z modi substātie humorum. Ideo fuit de opinione multoruz. q altetatio aliqñ sufficiat in curatione discra/

Alteratio z euacuatio sunt duo fūdamēta cure per potionē: sed alteratio in plurib⁹ cōuenit q̄z eūo.

sie mālis absq; eōne: hoc tñ rarū est: z non nisi qñ humor peccans esset paucus z pauce malitie: ita q; esset reducibilis ad benignū. Et iterū opinati sunt quidam de intentione Rasis. q; sola alteratio aliqñ sufficiens sit in sanatiōe discrasie mālis: vt .ẋ. g. multa infrigidatio in curatione febris incensiue extinguendo caliditatē illā intēdentē: ita q; calor ille totaliter extinguat: qō etiā posset esse verū in humoralibus sine putredine: z maxime cū humor ille de se est aptꝰ recipere per illa extinguētia debitū moᵐ siue subē. Apparet hoc in sinocha z causone sine putredine. ¶ Dictū est autem in precedentibus necessariū fore in recta ordinatione supradictorū medicinaliū instrōrū ōbite scire eligere rectū modū approximationis eorū: sic z similiter est in alteratiōe z eōne: pro quo dixit Hal. in tegni. Due sunt cōsiderationes circa salubre z egrū. s. z neutrū. i. circa cās sanas egras z neutras: nā z cōsideratio debet esse qualitatis z q̄titatis eiꝰ qō offert. s. cū corpori approximat. Et per qualitatē vt dñt. z bene: intellexit p̄nᵐ per qō ipsa cā seu res oblata siue approximata pōt operari. Et omne tale p̄nᵐ aut est subā aut q̄litas aut forª specifica. Et q; quibusdā antiquoꝝ visum fuerat. q; quedā fuerat alia cōsideratio. ȝª. s. tpis in recta ordinatione potionis. Jdeo G. hoc remouet: z dixit. q; velle addere ad predicta tp̄s velut aliqō aliud ȝᵐ nō est bñ dictum: qñ manifestum est q; si eget corpus tali z tanta administratione alicui? dicta; causa; z si offertur: qō etiā p̄m tēpus opportunū offert. Et subdit Hal. q; si corpus nīz mutabile z mortale p̄m fluxū tpis aliter z aliter imutet z alijs z alijs p̄m fluxū tpis oblationibus z approximationibꝰ egeat: nō tñ sequit̄ ꝓpter cām assignatā tp̄s esse req̄situ z tp̄s esse ȝᵉᵐ cōsiderationē. Nam si offero. v̄. g. in p̄nᵒ poᵐⁱ carnes quas offerre nō debeo: nō erit hoc rōne tpis: sed rōne q̄titatis: q; offero q̄titatē carniū qua nō idiget eger in p̄nᵒ poᵐⁱ Subdit tñ Hal. q; cōsideratio tpis iuuat ad perfectā cōsiderationē qualitatis z q̄titatꝭ cuiuslibet instr̄i: z sic itellectꝰ Aui. 4ª p⁹. posuit tp̄s esse ȝᵃᵐ considerationē: z dixit. medicaᵒ cū medicinis tres hz regulas: vna est eligendi suā qualitatē: z 2ª est regula eligendi suā q̄titatē: z 3ª est eligendi suā horā. Dixit Hal. 9ᵒ terap. Mox vt morbus sumit initiū ꝓlo patientis sciēda est. Et q; sanitas z egriᵒ sunt ȝria. via q̄ eger ducit̄ ad sanitatē est p̄m ȝriū egritudinis: z hoc in q̄litate z q̄titate: qñ si q̄titas fuerit minor remanebit pars morbi: si vero maior: ꝝ ille morbus curetur: alius tñ gñabit̄ oppositus p̄. ¶ Sciendū est autē. q; qualitas medicine alteratiue a qualitate morbi accipitur: qñ per cañ. gñalē. s. positū dz esse oppoª morbo. Dixit Hal. 3ᵒ de ingenio sanitatis. signationes curatiue ab essentia morbi sumende sunt: cū semper morbus indiget auferri cōprehēdēs sub morbo etiam cām eius z accñs. Dixit Aui. 4ª p⁹. Jn electiōe qualitatis meⁿᵗ absolute. i. ꝓsiderate sub rōne. meⁿᵗ z nō alr itelligēda iq̄tū est talr vl talis q̄litas soᵐ z nō inq̄tū est sub tali z tali gradu velinq̄tū est in tali vel tali subā nō hētur cognitio nisi per cognitionē spēi egritudinis. i. p cognitionē essentie morbi. nā scita egritudinis q̄litate erit medicina eligenda que ei in sua q̄litate sit ȝria. Jntelligendo p̄dicta de q̄litatibus medicine p̄mis q̄ sunt calr̄tas friditas siccitas z hu. nā q̄litates siue virtutes rᵗ z etiā ȝᶜ nō solū a re p̄ter nāz accipiunt̄ z eliguntꝰ ꝛ̄z et a re nāli. a nā mēbri tñ maxiᵉ: z sub his etiā comprehēdit̄ q̄litas meⁿᵗ. s. ipsius simplicitas z ꝓpō. ¶ De electione aūt q̄titatis medicine: dixit Hal. ȝᵒ de ingenio sanitatis: certa q̄titas medicine nō pōtᵉ calamo scribi neq; verbo pferri: sed cū cognitione artificiali. i. cōiectura simili vel p pinqua veritati sciri bñ pōt: vñ Aui. 4ª p⁹. loquēs de q̄titatis meⁿᵗ electione dixit. p̄m modū mēsure artificialis nō certe. Est enī ista sciētia difficilis multi laboriᵒs. Dixit Hal. ȝᵒ de simplici medicina. Debet. n. q̄titas mediⁿᵗ corrñdere q̄titati morbi cuius morbi q̄titatis nō hētur scīa certa: ꝛ̄ soᵐ ꝓiecturalis. Ad sciendū aūt debitā q̄titatem oppositionis morbi: dixit Hal. 9ᵒ terap. opz scire q̄tū morbꝰ sit a sanitate remotꝰ: hoc āt nesciē nisi cognoscaᵗ q̄tū corpꝰ in sui sanitate fuerit calidū frm̄ siccū vel hūidū vl quo aliter se habuerit: qō qdē sciri nō pōt nisi ꝓiecturatione vt dictū est. ¶ Eligitur aūt ꝓiecturatiua q̄titas medicine ex cōsideratione in tribus gñibus rerū supradictarū. s. nāliū nō nāliū: z p̄ter naturā De qbus vbi. s. dixit Aui. q; ex duabꝰ cognoscitur ptibus. s. rebꝰ p̄nᵗ indicātibꝰ: z vna que nō p̄nᵗ ꝛ̄ scōdario indicat siue coindicat: q; coindicat mediātibus duabꝰ p̄nᵗ indicantibus. Et p⁹ due: dixit Aui. sunt nā mēbri: z q̄titas egritudinis: z ȝª est res que sup illud sua ligñat ꝓuenientia: z aptitudine qua sunt gemus. s. etas sexus consuetudo siue nā acq̄sita z tp̄s z regio aris z virtꝰ. s. regitiua totius z forma idest corpis habitudo siue cōpositio. ¶ Et indicationes qui dē que sumunt̄ a mēbro patiente. Dixit Hal. 7ᵒ terap. sunt q;q; p⁹ sumit̄ a crasi. i. ꝓplone patientis mēbri nāli vel acq̄sita ab ea. n. sumit̄ mēsura calefaciēdi ifrigidādi siccandi z humectandi. 2ª sumit̄ ab opatione mēbri si habet exercere opationē vniuersis particulis sicut stōus: vel tribuere eis cōem vtutē sicut cor cerebrū epar. ȝª sumit̄ a plasmate. 4ª sumit̄ a positione colligantia colligatione vel vicinitate cū alijs mēbris. Et 5ª sumit̄ a q̄titate sensus mēbri. s. vtruꝝ sit multi sensus aut pauci aut mediocris. Aui. aūt 4ª p⁹ de dictis ꝓsiderationibus tetigit: q̄tuor. s. sumptā a ꝓplone mēbri. s. pñte: sub qua sanū degebat: z sumptā a creatione siue plasmatione: z sumptā a situ: z sūptā a vtute: z sub hac comprehēdit sūptaz a sensu mēbri. ¶ Et declarās dictas considerationes dixit Hal. ex p⁹. s. ex ꝓplone mēbri sumit̄ indicatio isto mō. nā si mēbrorū ꝓlonis calide egrotabit egrotatione frigida magis calefieri z longiorī tpe oportebit z ecōtra. Ait. n. q̄cūq; calidiores nā pticule p̄m frigiditatē egrotant. idest egritudine frida magis z p̄m amplꝰ tp̄s calefieri indigebūt. Et silr dixit. in alijs ꝓplonibus. Et reddens causam ait. intātū. n. reddere ad eā. s. dispōnē que p̄m nām vnāq; pticulā est necessariū inq̄tū in eā que p̄ter nām euerse erāt. Si vero mēbrū calr ꝓplonis egrotabit egrit⁹ calida. Dixit. Hal. pua breuis spatij opus est infrigidatione. z ꝓsimiliter dixit. de alijs ꝓplonibus. z subdit: vñ piclitant̄ minus quibuscūq; ꝓprie nāe egriᵒ existit. Et est affo. Jpo. in morbis minus piclitant̄ egrotātes ꝛ̄c. Et p; ex dictis q̄re oporteat ꝓplonē mēbri ꝓsiderare: qñ ꝓplo nālis ē iudex sui z ꝓplon innālis. nā cū ꝓplo nālis mēbri scita fuerit z ꝓplo innālis eius. Dixit Aui. scitur. s. per mēsurā extimatiuaz: qua scita sciet̄ q̄titas meᵉ cū qua ad tpamētū reduci possit. v̄. g. qñ si sanatiua ꝓplo fuerit calr z egritudinalis frida: tunc iam multa esset elongaᵒ a ꝓplone sua nāli: z tūc multa indigebit calefactiōe. Q; si ambe fuerint frigide: q; pua est elongaᵒ a nāli: sufficiet ei parua calefactio. Jn dictis verbis Aui z Hal. insinuāt. q; lapsus dissimilis ꝓploni sanatiue sit maior q̄ similis: qō dictū sic in se z absolute cōsideratū nō continet veritatē: qñ vñq̄q; corpus pōt duci ad vtrūq; lapsum. s. similē z dissimilē equalis gradus siue magnus lapsus sit siue paruus siue mediocris. Et fortasse hoc dictū sic absolute cōsideratū potius indicat oppoᵐ: qñ omne corpus est magis aptū alterari ab agente ducente ipsum ad lapsum similē q̄ ad dissimilē. Ex qua aptitudine fortiorē z maiorem ab illo impressionē recipiet. Actus. n. actiuoꝝ: dixit Ar. sunt. in patiēte dispositio. Et ideo corpus calm ab agente calr facile incurrit egriᵉᵐ calidā magnaz vbi corpus frm̄ ab ipso agente egritudinē calidā in paruā difficulter incurrit: z nō nisi a magna cā. Sed p̄dictū verbū Hal. z Aui. ꝓtinet veritatē suppositione facta q̄ ipsi intellexerunt: q̄ est. q; lapsus similis z dissimilis indicet per sensum tactus eq̄lis: z cū eq̄litate accñtiū ab ipso lapsu euenientiū. v̄. g. supponatur: q; corpus calr icurrat egriᵉᵐ calaz z frm̄ corpꝰ ēt icurrat egriᵉᵐ calaz: tūc si in vno q̄q; corpe q̄ ad tactū inueniat eq̄lis calitas z fuerit i vtroq; accñtia a calitate ꝓuenientia eq̄liaūt cer-

Circa alterationem z eōnem due sunt considerationes. s. q̄litatis z q̄titatis.

Indicationes sumunt̄ a mēbro patiente. Dicit. mēbrum tēte sine quo.

A cōplexione mēbri.

Aperte cōpicuo nec multi videm.

Qualitas medicine alteratiue a qualitate morbi accipitur.

Quantitatis medicine scīa certa haberi non pōt: sed cōiecturatiua tm̄.

nū est q̄ valde est maior recessus a ꝓpōne sua nāli in corpe frigido q̄z in calō. nō. n. puenire pōt corpus frm̄ vt in eo reperiatur ad tactuz idē gradus caloris qui repit in calō nisi in eo addita fuerit caliditas multa. Et sic verificato dicto Hal. z Aui. bñ apparet eligi debere q̄titatē me^k maiorē cōtra lapsum dissilez q̄z ꝓtra similē. Ita vt q̄cūq; egrotat corpus frm̄ egritudine cal'a indiget me^a frigidioris q̄z corpus cal'm egrotās egri^k cal'a suppōita paritate lapsus ꝓdicta: opz. n. vt q̄titas me^k cōrrideat q̄titati lapsus: vt ꝓportionet virtus eius q̄titati recessus a ꝓpōne nāli. Et ēt ex causa q̄z posuit Hal. 7°. terap. nā ꝓpō nālis nō solū indicat sup inuentionē me^k z q̄titatis eius: in q̄tū ipsa signat. q̄ magnus est recessus ab ea vel paruus. sed etiā indicat ꝓpter seipsaz in q̄tū indicat se debere per simlia cōseruari. Et sic corpi flātico egrotanti egritudine cal'a debent frigidiora q̄z coleri co egrotāti egritudine cal'a eiusdē gradus cuz illa ad sensuz tactus: z vt. ē. dictū est. Et similiter intelligendū est de iuuene z sene z de viro z muliere: z de egrotāte estate z de hyeme modis dictis ꝓsuppositis: tm̄ semp ceteris paribus de virtute habitudine corpis ꝓsuetudine z alijs. Si. n. cetera paria nō essent non verificaret verbū eozuz sicut Auer. 7° coll3. oñdit: cū arguit cōtra medicos qm̄ iuueni causonizāti ꝓcedunt frigidiora que si concederent seni causonizanti extingueret calor eius. nō. n. cōtingit hoc seni rōne lapsus suisz rōne vtuꝫ z nālis ꝓplexiōis ei^9. ¶ Ex nāli autē operatione mēbri seu ꝓparatione: dixit Hal. vbi. ē. cōsiderandum vtrū faciat opōtionē vtilem toti aut solū qbusdā membris aut solū sibiipsi. Et dixit Hal. q̄ in discrasijs cū humoris vitio in qbus habet intentio eūonis sumit indicatio a vtute. nā si soluz sibiipsi oponē facit audacter fit eūo sicut dispō requirit: nō curādo ō virtute. sed si fecerit opōnē cōez: toti: nō opz tūc paruā sollicitudinē facere de roboze virtutis ne q̄n dissoluamus. i. ne vnq̄z dissoluamus virtutē mēbri: repenina. s. eūone vtētes. Et put maior est dignitas opōnis mēbri siue put oponē facit magis necessariā vite z maxime egrotantib^9 tanto maior sollicitudo hñda est de roboze ei^9. v. g. dixit Hal. cordis opatio oium nečia est egrotātib^9. cerebri vero opus ad vitā est epar necessariū sicut opus cordis: nō tñ pari roboze eius indigem^9 in egrotantib^9. nō. n. necessarium est oibus opari neruis seu musculis. s. in egris. quare sufficit tm̄ eius seruitiū. s. robur esse qō debeat z posit perficere respirationis opus. Ēpis vero opus oibus pticulis necessariū est: nō tm̄ sp hz esse necesse opis eius: sicut operis cordis: z sicut est opus ēpis ꝓportionabiliter est opus stōi. Si vero fecerit mēbrū opationez vtilē qbusdā pticulis: dixit. ē. seruare opz cor robur ꝓportionabiliter vtilitati virtutum: vt famuletur aialis pticulis. rj. aūt terap. dixit Hal. q̄ cōtracta ☧tute cordis ad virtutē pulsatilē ipsius epar est dignius dicta sollicitudine. i. custodia. Et post ipm est cor. dixit. n. nō indigem^9 ☧tute pulsatili multū forti sicut nec vtute motiua. vtute aūt digestiua indigem^9 multū robusta. neq; intellexit hoc Hal. de virtute cordis absolute a qua ſm Ar. oēs vtutes ꝓdeūt. q: ea oi tpe fortiori indigemus ceteris. Et dixit ē. eodē 7° ter. q̄ si discrasie sint pure sine materia aut sine humoris vitio in qbus solū alterare z opz mbil ex hac intētione accipitur. s. a ☧tute z opōne mēbri: q: i hoc oia mēbra sunt paria. s. in intētione ad alterādū tm̄. Dñt. intellexit Hal. de alteratione discrasie pue. nō aūt magne. naz in magna discrasia z ꝓprie mēbrozū nāliū. iz° terapeu. ipse docuit in alterando indicationē sumere a virtute mēbri: cuz in cura flōnū mēbroꝝ nāliū docuit indicationē sumere a nā i. vtute mēbri ſm alterationē. ¶ Dixit. Aū 7° coll3. de cura calitatis stōi. Qñ Hal. dixit. q̄ in cura lesionis opōnis mēbri maior cadit timor in eūando q̄z in alterando nō sane locutus fuit: sed errauit: q: sicut timenda est eūo vt virtutez nō ledamus sic z in alteratione. Et Auer. dixit verū si Hal. illud itellexisset in discrasijs magnis. Et maxie dixit. Auer. in alteratione frigiditatis. nā ille modus est maioris dāni scilz alteratio frigiditatis q̄z calitatis in mēbris nutritiuis. Sed Hal. vt. ē. dictū est nō intellexit illud dictuz nisi in puis discrasijs. ¶ Aui. etiā posuit 4^a p' in alterando debere indicationē sumere a virtute. ¶ Dixit Aui. q̄ ex virtute mēbri eligitur q̄titas me^k ſm tres semitas. Et vna ē semita dignitatis z ꝓncipat^9 mēbri cuius curā habere opz: ex qua semita hz. q̄ super mēbra principalia cū fortibus medicinis non faciamus aliquid in quo sit ambigendū: q̄tū magis poterimus ne nocu^m toti corpori cōe faciam^9. Et hoc siue medicine sint eūatiue siue alteratiue siue eas exhibeamus ad intra corpus siue ab extra eas applicemus. Et dās ex^m Aui. dixit. q̄ ex cerebro z epe non eūabimus illud qō ab eo eūare debemus in vna hora nec vllo mō vehementi infrigidam^9 infrigidatione. Et similiter cū epati emplm apponimus ex rebus resoluentibus nō reliquimus qn in eo res retentuas idest stipticas z boni odoris apponamus: ꝓpter custodiam virtutis eius: z similiter in eis que ꝓpter ea ad bibendum damus. Et ex his vbis Aui. manifestat. q̄ in alterādo solū de virtute solicitudinē habere debemus in alterantiū fortiū approximatione: sicut dictum est Hal. intellexisse. Dicunt. administrentur medicinis resolutiuis. i. fortibus medicine stiptice. q: aggregando z vniēdo subam mēbri confortant virtutē z actū eius. s; ea q̄ rarificant z lapsant subam mēbri vt dixit ē. 3° affo. in pmē. affo. Austrini venti debilitāt virtutē z operationē eius. Et medicine odorifere illis admiscētur: q: oēs sunt cōfortatiue mēbroꝝ ꝓncipaliū cōtēperates ipsoꝝ cōplexionē z spiritus eoꝝ. Et dixit Aui. q̄ inter oia mēbra cor est dignus hac custodia: deinde cerebrū: deinde epar. Et verificatur hic ordo mēbroꝝ ꝓncipaliū ꝓsiderando ipsorum virtutes absolute: z absolute querit medicus virtutes eorū cōseruare pro custodia vite. Vita. n. principaliter dependet a corde: deide a cerebro in q̄tū facit ad anhelitū sine quo vita esse nō pōt: z vltimo ab epate: qō est principiū alimenti. Scōm tamē alias cōsiderationes ordo ipsorum est vt dictum est supra. ¶ 2ª semita est consideratio virtutis mēbri facientis iuuamentū siue vtilitatem toti cōem: q̄ dñr mēbra principalibus sociata sicut stōus z pulmo. In his. n. sicut in principalibus non debent approximari medicamina que faciant ipsa lapsa: nam nocumentū eis aduenies toti etiā corpori cōicatur. Et ideo dixit Aui. in febribus cum stōi debilitate aquam vehemētis frigoris nō damus: q̄z uis febrem ipsam extinguere velimus. ¶ 3^a semita est consideratio acuitatis sensus mēbri z ipius habitudinis. Dicitur aute mēbrū acuti esse sensus a facilitate z vehemētia patiēdi a quolz sensibili. Et ꝓpterea a sensibili etiā debili patit z tristatur: z talia mēbra sunt mēbra neruosa: z q̄tū mēbrum fuerit magis neruosum z neruos habēs magis circa superficiem positos z magis detectos: tanto est sensibilius z pati magis aptum. Et inter omnia mēbra os stōi maxime ponitur esse tale: z per oppositum dicitur esse mēbrum obtusi sensus. ¶ Et ista semita fuit indicatio 5^a posita a Hal. supra de qua dixit 7° terap. membra multi sensus non possunt tolerare quecunq; farmaca maxime mordicatiua. nam dissoluuntur ipsorum virtutes: pauci vero sensus membra possunt tolerare omnia farmaca: etiam sufficienter mordicantia sine lesione z dissolutione virtutis: z dixit vt quinto ponitur continentis. noli procedere in cura membroꝝ habentium vehementem sensum cum medicinis fortibus subito. sed corroboretur in spatio longo z econtra. Et haly. dixit 8° practice. Sapiētes antiqui in membro quod acuti est sensus z subtilis medicamen ne posueris quod fortiter pungit. naz accidentia cōmouet pessima. Sunt autē mēbra fortis sensus z acuti oculi cerebrū pāniculi neruus os stomaci z matrix. Membra autem grossa z que parum habent sensus z si passiones habent robustas omnibus curabis medicamib^9 validis que fortiter imerguntur z solubt

A virtute mēbri.

Uenti austrini debilitant virtutem.

A sensu mēbri vehemēti z forti.

quēadmodū splenis curant morbi cū corticibus radicum capparis sinapi ⁊ scordeon. Et. A. dixit ex hac cōsideratione medicus sibi cauere dz ne mēbris acuti sensus neruosis applicet medicinas malaz qualitatū ⁊ mordicatiuas: sicut sunt titimali ⁊ similia. Inferūt. n. vehementē passionē ipsis mēbris. Unde puenit illis dolor quē sequit virtutis pstratio ⁊ nocumētū corpori toti. ¶ Et ex dictis tribus sensib⁹, vel semitis. Aui. posuit tria gña medicinaz a quib⁹ medic⁹ sibi cauere dz approximare. Et pmū genus est medicinarū vehementer resoluētiū: sub quo genere cōprehendit omnes medicinas suas ⁊tutes hītes fortes. Et scōm genus est medicinaz vehemēter infrigidantiū: sub quo gīe cōprehendit oēm medicinā intēsas habētē qlitates primas. Et 3m gen⁹ est medicinarū hītiū ꝓias qlitates nāe spūs ⁊ mēbrorum, sub quo genere cōprehēdit oēm medicinā vtutē hītē venenosam vel ad nāz veneni accītē sicut flos eris ceruſa ⁊ silia. ¶ Ex 3a aūt cōsideratiōe. ē. posita a Hal. q̄ sumit a creatione mēbri sumit indicatio de qztitate medicine ꝑz duas nās creatiōis tm̄. s. ꝑz viā ⁊ receptaculū. Alie āt due figura ⁊ superficies parū aut nihil sup hoc indicant. ¶ Et Aui. ad significandū per illas duas nās innuit quasdā distinctiones mēbroz que sunt. q. quedā sunt mēbra quoz interius ⁊ exterius loca sunt vacua per que expellunt ipsoz supfluitates sicut renes ⁊ pulmo q̄ cōcauitatē hīt interius ⁊ ꝯcauitatez hīt exterius. i. cōicationē ad aliquā viā extra se positā per q̄z pīt suas supfluitates expellere cū medicina subtili ⁊ pta ta. i. ꝓportionata egritudini ipsorū nō superexcedēte eo faciliter ab eis supfluitates expellunt: ⁊ hoc solū indicationem sumēdo a nā receptaculi: q. ꝓpter aliqs indicationes possent indigere me⁴ forti. Et quedam sunt mēbra que nō hīt aliqō receptaculū neqz interius neqz exterius sicut nuca ⁊ nerui: ⁊ ista indigent me⁴ fortiori. q. ab eis supfluitates cuz difficultate pellunt. Et quedā sunt que solū hīt ꝯcauitatez extra se sicut cerebrū qō hz nares ⁊ palatū ad que suas supfluitates expurgat. Et quedā mēbra hīt cōcauitatē solū interius sicut vene ⁊ arterie. ¶ Et Dixit iterū Aui. q. mēbrorū qōdā est rarū ⁊ sufficit ei me⁴ subtilis: ⁊ qōdam densum ⁊ medicina indiget fortiori. s. idicationē sumēdo a nā raritatis ⁊ densitatis. nā ꝓpter alias cōsiderationes pōt mēbrum rarū indigere medicina forti sicut splen. qui q̄zuis sit rarus: tm̄ ꝓpter humorē grossuz quē continet requirit medicinam fortē. Indicatione. n. sumpta a creatione mēbri dixit Aui. q. mēbrū qō magis forti medicina idiget est illud qō in nulla duaz ptiū ventriculū hz neqz receptaculū ⁊ post hoc ē illud qō habet receptaculū a duab⁹ ptibus ⁊ est rarū. ¶ De situ vero siue positione mēbri sumit idicatio de q̄ztitate medicine 3r. vno⁰ sumēdo situ p loco. Alio⁰ situ p ꝯsocietate. ⁊ 3⁰⁰ sumēdo situ p loco ⁊ ꝯsocietate simul. Et Dixit Aui. q. vtilitas resultans ex loco cōioz est ea q̄ ex ꝯsocietate: q. ꝑ11 egritudinib⁹ mālib⁹ ⁊ imālib⁹ q̄ vō ex ꝯsocietate solū ꝯuenit mālib⁹. Sumēdo ergo positionē sicut sumit ab eo idicatio de q̄ztitate medicine dixit Hal. in tegni. in pfundo posita que patit per te cōsiderare opz huius facere salubres causas vt nō cōtingat exsoluī ꝑm viā robur medicine. v. g. dixit Hal. si sit mēbrū aliqō positū in pfundo pro quo medicamen sit approximādū salubre: calidius esse opz nō solū tm̄ calz q̄ztū indiget passio. s. ita q. sit el equale in gradu: ꝑz. ē. modus apponat ꝓpter positionē ei aduenies supple ⁊ tm̄ sup appona q̄ztū extimabimus de ⁊tute eius exsoluī in via anteqz ad illud perueniat mēbrū vt ad illud ꝯueniat equale in gradu gradui discrasie mēbri. si enim in minori gradu perueniret ad ipsum nō curaret illud. Et dixit q. si mēbrū positum in pfundo: fuerit ꝓpter suā discrasiā indigens medicamine frigido nō solū opz medicamē facere frigidius ꝓpter deperditionē sue virtutis in via. sed opz medicamen considerare pius: ⁊ si fuerit pachimeres. i. grosse subē nō peruenīet ad profundum multū ita q. non curabit. sed cōtrariū per accīs aliqū operatur poros obturando ⁊ calm vnien⁰ ⁊ fortificādo: quare vel opz te ad aliud pmutare medicamen vel alqd permiscere qō ipsum penetrare faciat vsqz dum perueniat cum virtute equali ad mēbrū illud. si vero medicamē lepto meres idest subtilis subē ⁊ penetratiue fuerit dist Hal. pone est ipsum peruenire sine admixtione alterius vsqz in pfundo plm supple hoc idem de suba pachimeres ⁊ leptomeres in humectantib⁹ ⁊ siccantibus ⁊ alijs etiā medicaminibus oibus cōsiderandū fore. Sed si ipsi patienti parti addu cas medicamē. i. potes ei applicare: q. locata est in extrinsecis partibus corporis: tunc in tm̄ sit ⁊ humidius ⁊ frigidi⁹ medicamē in q̄ztū manifestatio excessus egritudinis precesſit que posita est cala ⁊ sicca. Et idem dixit Hal. 7⁰ terap. ⁊ idem etiā ponit 25⁰ cōtinentis auctoritate eiusdē. ¶ Dixit Aui. vtilitas ex loco sumpta est triū modoz. vnus eoz est longinquitas ⁊ ꝓpinquitas mēbri: qm̄ si fuerit ꝓpinquus sicut stōus perueniunt ad ipsum medicine tpate. i. ꝓportionate: ⁊ operant in ipso. Si vero longinquū fuerit sicut pulmo corrūpent virtutes me⁴ tpataz ⁊ ꝓportionataz dulcra sie eius anteq̄z ad ipsum peruenīat. q̄ ꝓpter opz vt in earū virtutibus augmētū fiat. 2⁰ modus est vt per ipsum sciatur quid me⁴ fit admiscēdū vt per illud ad mēbrū velociter veniat sicut medicamini morboz viarū vīne admiscent diuretica: ⁊ medicinis cordis crocus: ⁊ similiter miscenda est medi⁴ cuiuscūq̄ mēbri med⁴ que cū ꝓprietate. ⁊ 3a virtute sua respiciat mēbrū illud. 3⁰ modus est vt sciam⁹ a qua parte ad ipm medicinas peruenire faciamus. v. g. si vlcera in inferioribus fuerit intestinis per clystere medicinas injicimus: ⁊ si in superioribus per os. Quidā aūt dīt. dcm̄ cañ. Hal. ⁊ Aui. ⁊ similiter alioz auctorū nō esse implēdū: eo q. lederetur grauiter perticula posita. ē. vel añ mēbrum pfundū: qm̄ si discrasia egritudinalis mēbri positi in pfundo sit. v. g. cala in 3⁰ gradu q grad⁹ est sensibil⁹ ledēs mēbrum supp potiū si administrauero ei med⁴ frigidā in 4⁰ nulli dubiū q. illud mēbrū vehemēter ledet: sed hi declinant a recto. nā cañ. eorū est verus indicatione sumpta a morbo: neqz ledit mēbrū. ē. positū. q. ibi est prohibēs ab eo lesionē. s. calitas mēbri pfundi qua cōtinue calefacit perticulā sic q. resistens phibet ne ledatur a medicamine ei superposito etiā q̄ztūcū q̄z frigido. verū est tm̄. q. pdictus cañ. nō est semper in curatione obseruandus: qm̄. s. alie indicationes obstarent. Si. n. v. g. obstaret indicatio sūpta a pticula ante mēbrum lesum posita vt obstat in hīte epar calidius ⁊ stōuz friduz tūc per interius exhibita iste cañ. obseruādus non est. q. ledet per illud stōus vehementer in quo casu nō est approximandus medicamē epis cali actu frm̄. sed solū po⁴ frm̄: cal'm vero actu. Et sic ēt phibet cañ. pdictus obseruari indicationem sumēdo a pncipatu seu dignitate mēbri ⁊ eius vtilitate toti cōi. ¶ Et docens Hal. indicationē sumere a plasmate p societate simul ⁊ via dixit vbi. ē. q. ab eo sumitur indicatio in q̄ztū mēbrū hz vias sensibiles: per quas mā pōt transire vel adduci ad aliud mēbrū vel nō habet. Et si quidē hz vias ad pncipalia siue nobilia vt splē qui habet vias. s. arterias ad cor. ⁊ mā per illas fluat ad ipsa membra nobilia statim aduertem⁹ illū fluxū ⁊ si fluat ad viliora puocabim⁹ ipsum fluxū ⁊ maxi⁴ ista cōsideratio habet in eūone. ¶ Dixit. 7⁰ terap. Indicatio a plasmate sumitur de eūone sic q. mā debeat eūari per ꝯuenientē regionē. Si. n. fuerit. v. g. humor eūand⁹ ifundo epis educend⁹ est p fluxū vētris vel per vomitū: melius tm̄ per fluxuz vētris: q. fundus epis magis cōcauitatibus intestinoz sotiat ⁊ si fuerit in gibbo epis ⁊ fuerit replo multa tūc etiā educendus est per fluxū ventris vel vomitū. Si vero pauca vel paucificata educēdus est p vīnam. Et si humor fuerit in cerebro eūandus est per palatū nares ⁊ aures: ⁊ si in pulmone ⁊ thorace educēdus est p sputū veniens per tracheā arteriā. Et Aui. dixit. mā contenta in ꝯcauo epis oz eūari per secessuz: ⁊ si fuerit in gibbo oz

Medicine male q̄litatis nō debēt applicari mēbris acuti sēsus neruosis.

Tria sunt gña medicinarū aq bus medicus approximare sibi cauere debet.

A creatione mēbri.

A situ mēbri siue positiōe ⁊ societate.

eūari per vrinā vt dixit Sal. si mā nō fuerit exuberans multa: q̄ prius tūc educi dz p̄ secessuz multa q̄titas eius: z de inde reliquū dz eūari p vrinā. vie. n. vrine non sunt apte sicut intestina eductioni multe materie ꝓpter strictura ipsarum. ¶ Et docēs Aui. indicationē sumere de q̄titate medi⁹ a situ pro loco z societate simul dixit. q̄ ista indicatio confert in hoc. qō facere debemus qñ mā in mēbro tota fuerit eūata. i. adunata siue aliunde fluxerit ad ipm siue in ipso fuerit cōgesta. Et cōfert etiā in hoc qō facere debemus qñ materia adhuc eūaē. i. fluit iam actu vel aptitudine: q̄ sit parata fluere. Et subdit Aui. q̄ cū in mā fluēte z que apta est fluere sint duo ꝓsiderāda. s. ipsa mā cui debeā eūo z fluxus ei⁹ siue aptitudo ad fluēdū cui debetur diuersio tūc insurgit ex situ sumpto simul pro loco z societate quadrup⁹ ꝓsideratio in eūone z diuersiōe. ¶ Una est vt diuersio fiat ad ꝓxiā partē vt ex dextra ad sinistrā vel ex superiori ad inferiorem vel ex pfundo ad superficiē vel ex anteriori ad posteriorē. Et est ista cōsideratio p⁹ vera z regularis in se. licet in quibusdaz particularibus casibus non sit seruāda sicut cū fluxus esset a mēbro nobili ad ignobile. nam tali fluxui nō debet medicus oppugnare. sz obtēperare: imo z ipsuz adiuuare z conari totā ad ipsuz ignobile adducere mām. Silr si mā foret venenosa z fluxerit ad partes exteriores ēt si a mēbro ignobili interiori nō dz medicus eā ad diuersum trahere. sed totā ad exteriora mouere. ¶ 2ª ꝓsideratio est vt fiat attractio ad mēbrū cōsociū nō qdē societate cōi z gñali: q̄ oē mēbruz alteri sociat sz societate pticulari z determinata per venas aliquas vel arterias aut alias vias patentes sicut mamillis ventosas apponimus cū menstrua retinere volum⁹. ¶ 3ª ꝓsideratio est rectitudo diuersiōis. cū enim mām trahimus debemus illā fm rectitudinē trahere ꝓpter maiorē tractus facilitatē sicut cū mā est in epate flōmam⁹ basilicam dextrā z cum est in splene sinistrā. Et h cōsideratio est regularis in quibusdā tñ casibus seruanda nō est. Qñ aliqñ necessariuz est nō rectitudinē cōsiderare: sed maiorē distātiā querere z diuertere ad 2m diametrū. z hoc maxime qñ plenitudo eēt magna in toto aut fm rectā diametrū fieret transitus māe male sup principale. ¶ 4ª cōsideratio est elongaō diuersionis: vt mēbrū ad qō trahitur mā nō sit multū ꝓpinquū ei a q̄ trahitur: sed ab eo sit aliqualiter distans z remotū: z ista distantia z remotio per tertiam cōsiderationē dictam dz eē fm rectitudinez. ¶ Et subdit Aui. Cū volueris māz ad diuersum trahere obserua duos casū. primus est q̄ si mēbruz a quo vis māz trahere ad diuersuz habuerit dolorē tūc añq̄ trahas seda prius illū dolorē: nō intelligens de dolore debili vel moderate tolerabili: qm̄ nō est necessariū prius hūc talē dolorē sedare. imo vt sedetur debet fieri diuersio. sz intelligens de dolore ūmenso difficulter multū tolerabili: cuz quo tñ stat virtus: z cā est: q̄ talis dolor est causa attractionis ad locuz in quo est. In quo dolore si diuersio leuis fiat plus erit qō trabis q̄z qō diuertis: q̄ nihil ꝓficiet. si autem diuersio fiat eūatiua fortis cū ille vehemēs dolor significet multā esse mām cāntem ipsum erit eūo illa magna: z per ꝓns fallax z timenda z regulariter nō fīēda a medico: put innuit Ipo. in affo. In exercitantibus ad sūmū: z quare prius debes sedare dolorē. Et notanter dixit. A. debes sedare dolorē: z nō dixit remouere dolorē: vt oēm modū mitigatiōis doloris cōprehēderet siue per anodinoz approximationez siue per deliciā causantiū siue per narcoticoz approximationē. Aliqñ tñ irregl̄r opans medicus a diuersione eūatiua forti incipiet vel saltē nō expectabit donec dolor mitigetur: z hoc qñ ꝓpter vehemētiā doloris timeret de casu virtutis z mortez: z tūc max⁹ qñ per sedantia dolorē dolor non mitigaret. In tali. n. casu ꝓpter maius periculū euitandū exponit se medicus alicui periculo z incipit ab eūone forti. imo z vsqz ad syncopi. Ut voluit Sal. in 2º affo. Eozū que egrūtur. ¶ Scōs cā. est q̄ in diuersione cauere sibi debet medicus ne transitus fiat sup ꝓncipale: vbi notandū est de intentiōe auctorū q̄ iste cā. cōtinet veritatē: qñ tractus fieret sup ꝓncipale: ita q̄ remaneret in eo z figeret ibi tanq̄z in termino in quo. sed si mā trahēda fuerit benigna ipsa ꝑt trahi sup ꝓncipale tanq̄z ipsum sit via transitus ipsius māe ad loca eūonū. Si vero mā sit corrupta: ñ tñ venenosa neq̄ furiosa pōt ꝓmitti trāsire⁹ ei⁹ sup ꝓncipale tanq̄z p viā trāsit⁹ ad loca eūonis: corde excepto sup qō nl'o⁹ mā corrupta duci debet. z max⁹ qñ est alia melior via per quā transeat vel saltē nō sit pata alia via: neq̄ mirū cū nā regl̄r opās frequēter hoc in crisibus faciat. facit. n. trāsire mās per venas cerebri in crisi per fluxuz sanguinis narium: z facit similiter eā transire p venas epatis per fluxuz ventris vel vomitum. Et si dicat z per cor hoc licet. natura Meſ. in cura pleuresis dextre docuit facere flōmiā ex parte sinistra versus cor. dōm est q̄ Meſ. nō fecit illā flōmiā rōne māe corrupte cōtente in epate pleuretico: sed rōne māe añtis in venis cōtēte nōduz corrupte q̄ pata est ad epa fluere z corrūpi. Sz mā furiosa z venenosa nunq̄z dz trahi a medico sup aliqō ꝓncipaliū etiā tanq̄z per viā trāsitus: nedū tanq̄z ad terminū: eo q̄ eēt cā maioris periculi: cū tal' mā nō possit a nā regl̄ari: nec ab arte. q̄r timor eēt ne i ꝓncipali remaneret z mortē induceret: q̄re oēm talē motū medic⁹ ꝓhibere dz q̄tuz potest.

¶ A reb⁹ aūr figūantibus sua cōueniētia z aptitudine sup electione q̄titatis medicine faciliter sumit⁹ indicatio. Ipse eni aut ꝓsentiūt exhibitionē medicine fortis aut nō. sed potius dissentiūt z ꝓhibēt. Si ita q̄z egri⁹ de se indicat de medicina forti z ille res cōsentiūt: tūc secure illā administram⁹ Si vo dissentiunt ab ipsa desistim⁹. Et si q̄dā cōsentiūt q̄dā nō: tunc mediā seruabim⁹ viā medicinā fortē debilē facientes. Si itaq̄z etas fuerit iuuentutis securius medicinā fortē administrabimus. Si vo etas fuerit senectutj illā remuim⁹ ꝓpter virtutis debilitatem. Et silr si etas fuerit pueritie propter facilitatē z multitudinē resolōnis puerorū. Et si sexus fuerit virilis securius fortē adhibebimus medicinā: nō aūt sic si fuerit femine⁹. Et si corpus fuerit assuetū fortes sufferre medicinas secure eas ei administrabim⁹ z retinemus eas in insuetj. Ars q̄z si fuerit ex eis q̄ artificis corpus ꝑparat ad minorē passibilitatē fortē medicinā securius approximabimus. Sic q̄z bitudo corpis densa difficulter dissolubilis de fortis medicine exhibitione cōsentit z rara ab ea prohibet. Anni q̄z tps z regio z aeris ꝓstō si vtutē nō fuerint resoluētes fortē medicinā exhiberi consentiūt: z silr regimen ptm̄ repletiuū z horū ꝓria fortē medicinaz dari prohibent. ¶ Dixit. A. Inter oēs res ꝑdictas aer est dignior: cuius rē custodire opz z ꝓsiderare an sit res medicine iuua⁹ ꝓstans an egritudini. Dixit. n. Sal. 9º ter. z. s. iam dictū est. q̄ aer aut est sicut q̄dā cā curatiua egritudis: aut ē sic gñatiua ei⁹ custoditiua vel augmētatiua ꝓpter qō ibidē Sal. reducens oēs cās curatiuas ad tres spāliter erpsit de aere. Cōsiderare ergo dz medicus aerē si ꝓstat iuu⁹ me⁹: q̄. s. si sit ꝓrie q̄litatis morbo z cause curatiue ei⁹: z si sic de fortis me⁹ dationē consentit. sed si ꝓstat iuua⁹ morbo: z sit sibi filis in qualitate z velut cā augmētans vel ꝓseruans ipm tūc de illius datiōe dissentit intelligendo de medicinis eūatiuis. De alternatiuis āt est o⁹. nā si aer ē ꝓrius morbo in q̄litate sua remissiora dz facē reliq̄ auxilia alterātia. Si vo e' morbo filis intēsiora cū hēant oppugnaē morbo z aeri. ¶ A morbo āt sumit⁹ idicatio ō exhibitatōe q̄titatj me⁹. dix. A. q̄ opz vt me⁹ sit ei ꝓria in q̄du. ¶ De electōe āt hore ꝓgrue approximationis ipsaꝝ. dix. H. 9º ter. tps auxiliorꝝ ex ipsis egritudis tpibus accipere opz. Et. A. dixit. 4ª p'. ex tpe egritudinis sumit⁹ idicatio de approximatiōe medicine in ꝓueniēti hora ꝑ mō. s. vt sciam⁹ in q̄ suoꝝ tēporꝝ sit egri⁹: z ꝑ an sit in ꝓn⁹ augmēto statu z decōne tā vlib⁹ q̄z pticularib⁹. nā alr z alr ē necīū curationē morbo adhibē p diuersitate dictoꝝ suoꝝ tēporꝝ. x. g. in medicinis alteratiuis in cura āpatis.

Cōsideratio q̄rta quid sit eius exactior quarta.

Indicatio de q̄titate medicine a relīq̄s cōsentientibus vel dissentientibus.

Inter oēs res nō naturales aer ē dignior.

De electione hore administrādi medicinam.

cũ.n.fuerit in ꝑn° apponimus solũ que ipsum repcutiant: z cũ in declinatione fuerit solum qꝫ ipsum resoluat: z cuꝫ fuerit in augmento vtraqꝫ miscebim⁹ equaliter z in statu z in eq̃liter: z sicut.ꝟ.g.in medicinis eũatiuis dix̃ Aui. Egri° si multũ ebullientis mãe fuerit.i.furiose in ꝑn° eam eũabimus nõ expectantes digõnẽ. Si vero mã mediocris fuerit maturabimus eã ꝓius: z postea eũabimus.

¶De curatiõe morboꝝ cõtrariaꝝ idicationũ. Ca.ij.

Cum res nãles nõ nãles z ꝑter nãz in idicãdo cõcurrũt: tunc cura facilioꝛ erit nec vehementer subtili indigebit studio z auxiliũ in qꝫ ꝓcurrũt ꝺꝫ tũc potissimũ.al's. potẽtissimũ approximari ꝓsentiẽte vtute ei⁹ vltimitatẽ ꝟ.g.si ꝑpl'oni statice eueniat egri° cal'a in regiõe z aeris cõstõne cal'is: tũc huic debent auxilia frã potissima al's. potẽtissimã. Dix̃.n.H.8.ter. Si cui febrienti etas ꝑpl'o ꝓsuetudo hꝺa z cõstõ infrigidãtiũ z humectãtiũ hñt idicationẽ hũc opꝫ infrãre z hũectare nõ modice neqꝫ ꝓtingit. sed fortiter valde z magne. Et dixit x° eiusdẽ. si in idẽ ꝓueniũt z febris extinctiua z cãe auxilia id qꝫ oñdit ab vtriusqꝫ pte faciendũ est sup̃. z tunc maxime pate z prõpte: qm̃ oẽs alie indicationes in id cõsentiũt: qñ vo ñ ꝓcoꝛdãt ꝑdicte res in indicando: sed sibi inuicẽ aduersantur tunc cura difficilis redditur. Dixit enĩ Hal. eodẽ 8° ter. sed cui infirmo alioꝫ oium indicatio nõ frigidoꝫ z humidoꝝ similiter fieri est. sed ꝓioꝝ febri cal'aꝫ. s. z siccarũ. Alteratio fit in pugna indicationuꝫ adinuicẽ nec. s. opꝫ tũc pate ad vnũ aliqꝫ auxiliũ ꝓperare. sed subtili indiget studio. Dixit.n. A.4ª.ꝑⁱ. Ex rebus in q̃rũ medicatione subtile adhibendũ est studiũ est cuꝫ in vna egri[c] cõiungũtur duo q̃ sint ꝓria. s. in indicando: ita qꝫ ꝓrias indicationes faciant. ꝟ.g. opꝫ vt egri° infrigidet. i. opꝫ vt ꝓtra egri[m] que cal'a est afferant infrigidãtia auxilia: z opꝫ vt ei⁹ cã caleſiat. i. opꝫ vt ꝑ cãm calefaciẽtia auxilia afferantur aut eꝫ. Et sicut in cura colice ſtatice indiget mã eius frã grossa z viscosa calefactione subtiliatõe z incisione: z fortitudo doloꝛis eius indiget vt infrigidet z stupefiat. hoc aũt est subtile studiũ qꝫ medicus ꝺꝫ habere in ꝑdictis. ¶Dix̃. H.a.8°.ter. qꝫ maxime opus est vt cõparent numerus z magnitudines indicationũ. vtrũ. s. ex vna parte idicatiões sint plẽs q̃ꝫ in alia: vel vtrũ ex vna pte sit aliqua indicatio maioris dignitatis vel ꝟtutis q̃ꝫ ex alia. ꝟ.g. qñ ab eo q̃ febrit indicatio est sumpta a febre numero qdẽ deficit ab alijs cuꝫ vniuersa ꝓriũ eius iniũgũt aegente: qꝛ est vna z ille multe. sed supabũdat magnitudine que ꝑm dignitatẽ vel virtutem est: z maxime cũ multũ ab eo qꝫ ꝑm nãm desistit. i. cum febris magna fuerit: z.n. due tunc inexistunt magnitudines: vna que ex genere febriũ cõis est oĩbus febribus. quia ipsa ceteris morbis molestioꝛ est: z alia est que ꝓpria z familiaris est ei: inq̃tũ. s. magna est z multũ a nãli cõpl'one elõgata per primã magnitudinẽ. s. inq̃tũ febris est conuertit nos ad seipsam magis oĩbus alijs. s. morbis vel magis oĩbus alijs indicantibus. Et per sedam multo magis cõuertit nos ad se qꝛ magnitudo ei ꝓpria magna est: z ꝓpea occultat z obũbrat oẽs alias indicatiões ꝓrias. Si vero febris parua existit pñt oẽs alie indicatiões cõiũcte simul ad eam rẽ examinari z cõparari. Et si demũ pares apparuerint nec indicatio febris dñabit vt infrigidet z humectet neqꝫ indicatio aliorũ vt caleſiat z exiccet: z sic mediã spem dicte. sup̃. z potionis in ita hñtibus corpibus eligemus. dñante vero altera indicatiõe tm̃ succedere opꝫ a media dieta z media potione inq̃tũ supabundant ꝓriorum indicationes. ¶ Dixit Rabi x[a] particula suoꝫ affo. Opꝫ pfecte scire qꝫ cõmẽsuratio inter febrẽ z putredinẽ z cãm putredinis etiã si sint oĩa manifesta est quedam res z secreta z laboꝛiosa z difficilis indigens ingenio subtili z ordinata scia: z magis laboꝛiosa illa est cõmẽsuratio que inter illã est z vtutẽ. Quapropt dixit Hal. eodem 8° ter. Exercitatũ z vere prudẽtẽ opꝫ esse medicũ studiosum. s. z bene inuestigabilẽ vt vniuscuiusqꝫ indicationis cõputãs virtutem z adinuicem oẽs cãparans vnũqꝫqꝫ capitulum coaceruet indicationũ ꝓpriarũ dictarũ z potionũ. ¶Dicendũ tñ adhuc particularius adducendo dicta auctoꝝ. dixit Hal. x° tera. qꝫ coꝛruptum est alienum est a natura: tale aũt indicat sui ablationẽ: si ergo coꝛruptio cum virtute ibecilli esse cõtigerit ipugnat diſpõnis. i. morbi auxiliũ qꝫ est eũo custodia vtutis. nã diſpõ quidẽ idicat eũonẽ vel ꝑ flõmiã vl' ꝑ farmaciã. sꝫ nullũ eoꝫ ibecillis fert vtus ꝑm ergo tales indicationũ ꝓprietates opꝫ quidẽ paulatim cũare qꝫ malũ est: z paulatim ꝑ eo qꝫ bonũ est adiungere. Et dixit in 9° ter. z adduxit hoc Rabi in 8ª particula. Coꝛruptio humoꝝ que accidit cũ virtute debilitatis egri° incurabilis est oĩo: aut difficilis curationis z laboꝛiose in tpe longo si inuenit medicũ sapientẽ: z tũc egri° ꝟ nõ cũ aliquo curanda est. imo patiẽtis virtus nutrienda est z viuificanda quousqꝫ cõfortet vt eũo nõ noceat ei z si nocuerit sit nocumẽtũ eius leue etiã si medicus ipsam egritudinẽ inciꝑiat curare tũc. Et dixit Raſ. 25° cõtiñ. Quotiens id qꝫ significat morbus fuerit ꝓrium ei qꝫ significat virtus lupſedere debes: qm̃ qñqꝫ bonũ est sequi id qꝫ significat morbꝰ: z qñqꝫ malũ est qꝫ fiat ex eo penit⁹ aliquid. ¶Et dixit Ha. eodẽ x° ter. qñ indicatio a cã ꝓriatur indicationi sumpte a morbo siue a diſpõne morbi aut econuerso si sanatio iã generataꝫ febrium adiungeret cãs antecedẽtes eas vel si ea q̃ causam abscindunt febrẽ incitant scrutandũ tunc diligẽter de specie auxiliorũ. Scrutatio autez cõueniens vtriſqꝫ tibi generabitur dividendi totã scrutationẽ in tres has scrutationes vtrum ne febris est sola sananda contẽnẽdo cãm an cã abscindenda sit nullã curã ad febrem habẽdo vel an ꝑz auxiliorum ad alterũ eoꝝ est faciendũ: nõ autẽ reliquũ negligendo ꝑm autẽ horum nõ laudamus: si enim quibuscũqꝫ sanauerim⁹ auxilijs id febris qꝫ semꝑ generatur hec nobis augebit cãz nec interimem⁹ vnqꝫ generationẽ eius nec magnitudinem minuemus. nã eius generatio sequitur qui facit eam cãm z magnitudo febris illi cãe que augebit. Naz si quidẽ fuerit intolerabilis laboꝛãti magnitudo febris nõ opꝫ per ea per que cãm abscindimus augere febrẽ. simul.n. interimemus febrẽ z hoiez. si vero febris ita moderata fuerit vt nõ ꝓsoluerit virtutẽ egrotantis in eo tẽpoꝛe in quo ad cãm institerimus solã nõ abiectabilis erit hic secundus modus. sup̃. sed bonus z obseruãdus: nõ abiectabilis quoꝫ z tertius modus. s. tertiũ predictoꝝ stare iubens ei qꝫ maioꝛẽ habet dignitatẽ neqꝫ alterũ omnifariaz conteneret q̃ꝫplin tñ dixit ipse cã maioꝛem habet fortitudinẽ: qñqꝫ tñ febris sit tã magna vt subito inferat pernicem nisi quis eaz ꝓhibuerit: z tunc opꝫ hanc abscindere pri⁹ z deinceps ad cãe interẽptionẽ ire. Silr z hoc ꝫ[m] in oĩbus indicatiõibus ꝓrijs cuiuscunqꝫ modi sint seruandũ est. ¶Qñqꝫ aute interuenit sinthoma ꝓrium his qui soluunt febrẽ vel alĩa egri[m] auxilijs necessariũ est in tẽpoꝛe i quo durauerit. Dixit Hal. xi. terapẽ. omnia deterioꝛa fieri z tẽpus sanationis extendi vel piculũ seq vl' vtrũq̃ fieri: z hoc accñs est illõ qõ diuertit ad se curã. de q̃ dixit Hal. cũ medicus sic sciuerit ordinare auxilia vt nullũ sinthoma ad se curã diuertens in medio ideſt ꝓcessu cure supueniat citissime sequet sanatio febris: tali vo sinthomate superueniẽte neẽe est tardari finẽ curatiõis. Alia ꝟo sinthomata: z si nihil iuuant ad soluendũ febrẽ neqꝫ multũ noceãt: tñ correctio ꝑncipalis que est ad diſpõnẽ. s. febrẽ retardabit ꝓp correctionẽ quã opꝫ facere ad sinthoma superueniẽs. Et dixit Hal. z adducit ꝟ Rabi vbi sup̃. Cũ in egritudine est accñs forte qõ nocet ꝟtuti oꝛ medicũ curã egritudinis ꝑtermittere z opponere se accñti cuꝫ disturbãtib⁹ z faciẽtib⁹ ipꝺꝫ a noc[to] cessar̃ et si egri[m] augmẽtet vt eger a ꝺstructiõe cui approximat liberet: postmodũ vo medic⁹ securꝰ a nocu[to] ipsi⁹ accñtis ad curã redeat egritudis quã dimisit. Dixitqꝫ Rabi auctoꝛitate Hal. ibidem.

Cõueniẽtia indicationũ facilitatẽ facit in curatione eaꝝ aut cõtrarie tas difficultatem.

In medi/coꝝ

Accītia virtuti nocentia quibus opz medicū opponere se festinăter z ptermittere auxiliū egritudinis z sue cause: z si id quod phibet accīs inutile sit ad expellēdū egritudinem z eius cām sunt: dolor vigilie z ois eūonis spēs cū augetur z pre oibus accītibus syncopis est acutū. ¶ Et subdit. Ha. post predicta allegata. xj. tera. nō paruā pticulam ad hoc vt saluet hō vtus habere videt: vñ fiet tibi hec intentio. s. que ad virtutē nō parua ad rerū iuētiones: z sic in bis febrib⁹. s. putridis tres surgunt intentiones: vna ad febrē: alia ad cāz: z tertia ad virtutē: z primas duas interimere cōuenit: z tertiā custodire. igitur cōparare opz vtutē ad febrē z cām: z si essdē ambo indigent auxilijs per te agendū: aduersantibus autē indicationib⁹: aut ea que a virtute: aut ea que a causa vel ea que ad febrem preeligendū qdē qō fortius z maius: nō tñ cōtenendum est reliquū: ex talibus enim distinctionibus docet pmū cām abscindere z febrē cū apparuerit harū sanationibus virtus sufficiēs: primūqz docet corroborare vtutē cū imbecillis fuerit nō ferēs z que cāe z que febris sunt auxilia: z qñqz oia simul coincidere pōt est sicut dictū est. pōt esse coincidere simul cām z febrem. Et qō Hal. dixit exēplificando in febre in oium egritudinū curis seruari oz. ¶ Et rursus loquēdo in pdictis adhuc particularius incuratione febriū cōparando febrium genera ad predicta. Dixit Hale. 9° ter. Intentio ad vtutez in effimera parua est valde intelligens potissime de effimera vera. nā in nō vera aliqñ hec intentio aliquā accipit magnitudinem. Ait. n. 8° ter. Indicationes que ab effimeris febribus ex his intentionibus accipiunt z nimirū si aliqñ accipiant a nā mensurata nā virtutis patientis. q. d. qz aliqñ in eis sumenda est. indicatio a vtute febrientis effimere. ¶ Sed in febribus multoz diez dix Hal. indicatiōes ex nēcitate a virtute sumunt. nō parua eni i illis ea que ab hac est intentio. In bis. n. semper virtus considerāda est. Differunt tñ in hac intētione febres multorū dierū. nā in ethica febre intentio que ad virtutē est potissima. In humorali. n. febre q̄uis intētio ad virtutem magna sit. est tñ multo infra illā: vnde dicūt quidam humoralē febrē in hoc mediū quasi tenere inter effimeram z ethicā. In ethica enim febre virtus est multū lesa: z cum sua lesione diu duratura est in bello. cronica enim est. Effimera vero breuis est: z virtus in ea in nullo aut in paruo lesa: z cū sua fortitudine parū in bello est mansura: humoralis vero fere mediū durabilitatis tenet: z vtus etiā fere mediū fortitudinis z imbecillitatis. ¶ Differunt quoqz hac intentiōe nō solū febres in genere. sed etiā in suis speciebus subalternis z spālissimis. nā in 3ª spē ethice intētio ad virtutē tenet vltimitatē. In 2ª vero infra illā. Et in 1ª etiam est multo minor ita vt parua dicat. s. re⁹ aliaz spēz eius. Et in humorali nō putrida intentio ad virtutē multo minorem. ita vt attineat in hoc effimeris febribus: putrida vero attinet ethicis: nō putride. n. min⁹ durature sunt putridis: z sic cū maiori sunt semp cōstātia vtutis: putrida vero magis duratura z cū minori cōstātia. ¶ Intentio vero ad cām febris z ipsam febrē z eius accītia: licet quodāmō possit dici qz in oibus vna sit z equalis morbis. tñ spālius considerādo ea in febrib⁹ variationē habet. nā intentio ad cāz in ethica cū sit habituata amp. ab ea nō dependens nulla est aut parua valde nisi aut adesset causa cōseruans aut adaugens ipsam nisi ethica sequeret ad aliā febrē vel egritudinē cū ea complicate remanērē. Intētio vero ad morbi essentiā in ethica est magna valde. Intētio vero ad cām in morbo humorali. idest in febre humorali est potissima cū semp cū ea cōsistat: z ab ea sit dependēs z in fieri z ꝓseruari. Intētio autem ad essentiā morbi in humorali minor est qz in ethica Dixit Ha. 9° tera. opz attēdere cām q̄ gīat febres pter qz qz in ethica. dixit Aui. ꝑ 4ª. curatio ethice est cōtenta sup ꝫrietate egritudinis tñ. sed curatio putride non est cōtenta sup contrarietate egritudis tñ. sed ēt sup absciſiōe cāe eius: febris vero effimera in intētione ad cām z ad dispōnē: q̄si medio mō se hz inter hūoralē z ethicā. Verūtñ in intētione ad cām febris effimera vera plus attinet ethice: z nō vera hūorali. Et ecōtra in intētione ad morbuz effi⁹ va pl⁹ attinet hūorali: z nō vera ethice. Intentio quoqz ad accīs in effi⁹ febre est parua valde: ad eān. n. nō sequūt accītia curā diuertentia: z si aliqñ aliq̄ sequūt pauca sunt z debilia. In ethica vero z hūorali hec intētio est magna: magnificat aūt hec intentio i oib⁹ ꝑm intētionē accītis. ¶ Et iterū dōm est qz intētio ad res nō nāles in effi⁹ pua est z debilis: nisi inq̄tū occurrat in cōsideratiōe cāz suaz. In ethica vero z hūorali est magna. licet in h diuersificet ethica ab hūorali ꝑm diuersitatē ipaz rez nō nāliū. ita vt q̄rundā eaz ꝓsideratio sit maior in ethica: z q̄rūdā in hūorali: vt in ipsaz curis ꝑticularius apparebit. ¶ Impugnatiōib⁹ itaqz indicationū in inuicē exīti⁹ bus dixit Hal. xj. ter. difficile fit auxiliari: q̄re qñqz quidez vniuersaliter insanabilis dispō erit: z qñqz in tpe z vix medico magno sanari poterit. Et dixit. xi. ter. difficillimū erit inuenire aliqō auxiliū tale qō nihil nocēs iuuet multū: qō ptigit pp̄ iplicationē dispōnū q̄ pter nāz in corpe cōsistūt sik cū añtib⁹ eas cāis z sequētib⁹ sint hōatib⁹. Et iterū dixit. nihil est adeo tñ iuuatiuū pter aliqd lesionis hñs. Et auctor cōpēdij dixit: q: nō inuenimus medicinaz que quodāmodo non noceat oportet vt que melior est eligamus.

Nota pulchrum.

¶ De gñali curratione morborū. Cap. iij.

ARS curatiua diuiditur diuisione morborū. Ideoqz sicut morbus: vt in pcedēti sermone patuit est triplex. ita z ars curatiua ipsorum triplex est. nā alia est curatiua morbi i cōpone. alia morbi in cōpōne. z alia morbi i vnitate. Et insup sicut morb⁹ est duplex. s. simplex z cōposit⁹. ita z duplex est ars curatiua: simplex. s. z cōpositaz: z simplex pueīt morbo simpli z ꝓposita ꝓposito. In h tñ loco solūmodo arte curatiua morbi i cōp̄one z simplicis z ꝓpositi in gñali dicere itēdo. ¶ Sicut ergo malitia cōp̄onis est triplex. s. fiēs facta z futura fieri. ita z ars curatiua ei⁹ triplex est. Alia q̄ debetur male cōp̄oni facte alia fienti z alia future fieri. Et Hal. quidem in tegni. voluit qz male cōp̄oni facte propie attribuatur ars curatiua ꝓprie dicta curatiua. male vero cōp̄oni future fieri attribuatur ars curatiua ipropie dicta que propie est ars preseruatiua: de qua dictum est in precedēti sermone. Et male cōplexioni fienti cum ipsa habeat duas partes. s. partē iam factā z partē futurā fieri sibi attribuitur vtraqz ars curatiua. s. propie dicta z impropie dicta siue curatio z preseruatio: curatio quidem ratione partis eius facte z pseruatio ratione future fieri. ¶ Dixit. A. 4ª p̄. dicemus qz male cōp̄onis medicatio multis fit modis tribus scilz: sicut triplex est modus essendi malā cōp̄onez in subiecto. nam malitia cōp̄onis aut erit infusa. i. facta z fixa: z erit eius medicatio ex contrario absolute: que scilicet est curatio. Aut erit malitia complexionis in termino: vt ipsa generetur: z hoc dupliciter aut vt generet z actu fiat includēdo gīationē in termino illo: sicut est mala cōplexio fiens aut vt gñet excludēdo gīationē a termino illo q. s. nō gīetur adhuc: sed fit apta vt gñet: sicut est mala cōp̄o futura fieri erit medicatio cū premissione preseruatiōis.

Vere curatiua triplex.

¶ Male cōp̄onis medicatio triplex.

¶ Male ergo cōp̄oi facte eius. s. que nō est ps fiētis: sed est infusa z fixa q̄ vocat mala ꝓp̄o pura: z ē illa q̄ ꝑm totū suuz esse nō dependet a cā hūorali in suo existere in subo siue q̄ nō dependet a causa efficiente ipsam intentio curatiua debet. Et intentio curatiua dixit Hal. in tegni est vna que est illi⁹ destructio cū contrario: quare inuenies illi auxilia contraria que sint talia ꝑz virtutē z nō ꝑm apparitionē idest actū. Et Aue. dixit 7° coll. z. in compōne mala nō materiali intētio est vnica sola: z hoc est vt ad suam reuertatur naturam: q̄ nō fit primo z subal'r nisi per cōtrariū: per qō male compōnis remouet spēs. Et Aui. dixit. vbi. s. q̄ ex cōp̄onib⁹

Que intētio curatiua debeat male ꝓp̄oni scē pu. re.

sine mā existit ipsa solū permutat. s. ipsaz cū cōtrario alterā do. vbi. n. est sola eēn[a] egritudinis z nō est in ea cōplica[o] alterius rei ꝓter nām solū est illi intētio curatiua sūpta cōtrarietate ad eēn[am] illi⁹ egritudinis modo altera[o] directe contrariat eēn[e] illius male cōpl'onis facte: quare solū alteratur cū ꝓrio: z hoc verū est per se: p accēs tñ posset curari a sili; sicut aqua frigida. dixit. Aue. vbi. s. curat malā cōpl'onem frigidā: eo q claudit poꝛos z ispissat cutē: z sic caloꝛē intrīsecū fortificat. hec tñ medicina dixit ipse est multum timenda: z nō debet fieri nisi necessitatis tpe: non ergo in cura dicte cōpl'onis male facte habet intentio ad cām efficientem tanq̄ ad illud ad cuius remotionē sequat remotio ipsius male cōpl'onis cū ipsa mala cōpl'o facta fit potēs se in subiecto seruaꝛ sine pītia ipsius cāe. bñ tñ pót haberi in cura ei⁹ intentio ad cām augentē vel cōseruantē ipsam. imo haberi debet si talis causa adest tanq̄ ad id qō nisi remoueat non posset curari ipsa mala cōpl'o facta ✠. g. i ethica que est mala cōpl'o facta cū ipsa dependēt ab vlcere pulmonis nō amplius in fieri vel introduci. sz solū in cōseruari: z sicut in ethica dependēte a febꝛe putrida remanēte z cōseruāte eā: z sicut in ethica senectutis dependēte a mala cōpl'one ficca stōit: z sicut. ✠. g. de causa augente in ethica introducta a causone: causone remanente vel ethica superueniente augēte suo intenso caloꝛe caloꝛē ethice in q̄ztum cōtinue ponit quid caloꝛis in mēbꝛis haberi opz intētionē ad cās dictas cōseruātes z augētes: non qdē q⁹ si ipsa causa remouereꝛ: remoueretur ethica. sed q⁹ sine illius remotione nō posset ethica remoueri. ¶ Male vero cōpl'oni fienti que dependet in suo existere in subo a causa humoꝛali partim in actu z partiz in po[e] ꝓpinqua actui dixit Gal. in tegni. eadē debet intentio curatiua que male cōpl'oni facte. s. vt inueniatur ei causa salubꝛis illi contraria ꝑm virtutē. verūtñ ista sola intentio nō sufficit. sed opz in ea habere intētionē ad cām facientē ipsaz z concludendo subdit. z manifestū est: qm̄ facientiū causaꝝ diſcrasiā per eūonem est curatio. i. sanatio. ipsarum vero diſcrasiarū alteratio sanatio est. dixit enim xi° tera. nō simpliciē: sed cōpositā esse totā ꝓcurationē eaꝝ que huc fiunt passionū q⁹ est cōpositā ex ꝓcustoditiua z curatiua z in 3° eiusdē dixit. oium egritudinū que gñationem adhuc pñtē hñt: z nōdū cōpletā z oium fientium 2ª est intētio: sicut ipa egritudo duas habet partes. s. factā z futurā fieri. z 8° eiusdem dixit. intentio in curatione moꝛbi: cuius cā adest est causaz eius abscindere principaliꝛ: deinde partē firmam depellere. Dixit Aue. 7° collz. Intentio remotionis male compl'onis mālis ex duabus rebus extat. vna est vt humoꝛ eūetur. alia vt mala cōpl'o alteretꝛ z rectificetur que relicta est male materie ſparsione in mēbꝛis. Dixit Aui. que vero mala cōpl'o cū mā fuerit: tunc mā eius eūabitur. sup̄. z nō solū alterabitur. nā vbi cū moꝛbo est cōplicatio alterius rei ꝓter nāz opz ad illā etiam habere intentionē cū se indicet auferri. Et q⁹ in mala cōpl'one fiente est cōplicatio eius cū sua cā non opz solum ad ipsam malā cōpl'one habere intentionē. sed etiam ad cām quecūq̄ causa fuerit siue efficiēs: de qua principaliꝛ est sermo siue conseruans siue augēs. Intētio que respicit cām ei⁹ ē ipsius eūo. Et sicut cā male cōpl'onis fientis est 2ª s. añs z cōiūcta: sic etiā intētio erit ad vtrāq̄z, ad añtē qdem ꝓhibendo ne fiat cōiuncta z ad ꝓiunctā ipsam ꝑparādo expulsioni z resol'oni: z ad vtrāq̄z simul ipsas eūando. ¶ Et quia causa est ꝓrioꝛ moꝛbo: z est id sine cuius abscisiōe moꝛbus tolli nó pót: iccirco in cura diſcrasie fientiꝭ intentio ꝓpꝰ est ad cām. z 2° ad moꝛbum. ita q⁹ alteratio nó precedit eūonē. Q⁹ si pars facta que est pars fientis distincta consideretꝛ a parte futura fieri: que est pars ipsius fientis sic intētio ꝓpꝰ est ad cām cōiunctā q̄z ad añtē. Si vero ambe ipse partes cōiunctim cōsideretꝛ intentio ꝓrius erit ad añtē: z deinde ad cōiunctā: cū cā añs continue transeat in coniunctā z ipsam augeat: z cōsideratio amboꝝ simul cōiunctim est illa que hz z haberi oz in regulari curatione moꝛbi fientis. Ordo enim regularis intentionū curatiuarū eius est: vt medicus ꝓmo attendat ad cām añtē. 2° ad cōiunctā. z 3° ad moꝛbū, licet aliq̄ irregulariter z coacte ꝓsternaꝛ ordo predictus z incipiet aliq̄ medicus ab alteratione: deinde eūabit: z sic in vehemētia caloꝛis febꝛilis Gal. x° ter. ꝓcedi iussit. Et aliq̄ incipit medicus ab eūone cause cōiuncte ꝓtermittendo eūonem cause añtis: z deinde redit ad añtem: vt q⁹ mā esset venenosa siue furiosa. ¶ Quāuis tñ oue sint intentiones curatiue moꝛbi fientis: nó tñ in oi actu curatiuo ambe implent auxilijs adhibitis ꝑm vtrāq̄z. sed aliq̄ sufficit implere eā que ad cām eūando eaz: q⁹ vt frequēter tota cura complet tūc. s. cū factū qō est pars fientis nondū est firmuz fixū: tunc eniz ad remotionē cause sequitur remotio effect⁹, si vero factū pars fientiꝭ fixum z firmū fuerit: tūc nó sufficit ad remotionē effectus remotio cause. sed opz ad remotionē ipsius effectus peruenire: vñ eūata causa alterare necesse erit derelectā in coꝛpoꝛe vel mēbꝛo diſcrasiā. Unde dixit Aui. plerūq̄ ei sola sufficit eūo si cōpl'onis infixe. i. fixe z firme que ꝓterita est malitiā non ibi reliquerit: z q⁹q̄z nō sufficit eūo si cōpl'onis dimiserit malitiā. imo erit nobis necesse cōpl'onē permutare cum in eūando finē fecerimus. Dixit. n. de his moꝛbis Gal. in tegni. ꝓpꝰ intendere opz vnāquāq̄z abscindere cām: z deinde ad nunc factā egritudinē deuenire. ¶ Et scias q⁹ remotio cause non est ꝓprie remotio moꝛbi sequētis ad ipsam: remouens. n. cām nō curat moꝛbum. ✠. g. in febꝛe colica si eūat colera per reubar. cū ip̄m sit calz nō coꝛrūpit febꝛē. sed remota causa que faciebat febꝛē colica caloꝛ nālis fit fortis z potēs z caloꝛē illū febꝛilē destruit z coꝛrūpit: z sic febꝛis illa remouetur. Quidā tñ dicunt. q⁹ febꝛis illa coꝛrūpitur ad coꝛruptionē cause eius: quasi per modū cuiusdā sequele naturalis: sicut coꝛrūpitur lumē per interpositionē obstaculi. Et sunt qui hos reprehendunt: eo q⁹ diuersa sit nā qualitatū: qualitates eniz reales z magis actiue z passiue cōtrariū hñtes coꝛrūpuntur a suo ꝓrio non aūt est sic de spūalibus. dicūt tñ q⁹ remotio cāe potest dici remotio moꝛbi fientis. q⁹ ad remotionē eius sequitur remotio ipsius moꝛbi nō apparente alio curāte: sicq̄ dicim⁹ reubarbarū curare tertianā: q⁹ per suā actionē apparet curatio eius nō cōcurrente alio agente manifesto abijciente tertianā. ¶ Ex dictis in precedētib⁹ pz. q⁹ indicatione sumpta a moꝛbo medicus reglr opans oz ꝓtra malā diſcrasiam semper opponere se cū ꝓtrario in gradu: eo tñ gradu quo oēm est supra. Illa. n. sunt que curant malas diſcrasias. Dixit ió Ay ꝑ[a] ꝑbleu. 2°. egritudines aliq̄ curāt excessus: q⁹ ꝓxia sunt que approximant in excessu his que faciunt egritudines. Auctores tñ in hoc dissonare vident mandantes aliq̄ approximari equale in gradu etiā vltimo. aliq̄ vero a remissioꝛi. Inquit Ipo. ꝑ[a] affo. Ad vltimas egritudines vltie curationes ꝛē. Innuus equale in gradu fore approximandū. Et licet Gal. solū curationē per dietā exposuerit, añ etiā verificari debet per alia medicinalia instrā: hoc eniz voluit ipse 4° affo. in 2do affo. Elleboꝛus piculosus est. Et sitr. 5° de ingē sanitatis cap̄ vltimo. Et Aui. 4ª ꝑ[a] dixit. ꝑm egritudinis q̄ztitatē illic cuius calitas egrotatiua est fortioꝛ necessariū est ipsum extinguere cū medicina infrigidante fortissima. Melue vero in suo de appropꝛiatis in plurib⁹ locis dixit. ordo sapientū est incipere a debilioꝛibus z gradatim ad fortioꝛa tendere. Dicunt. q⁹ q̄ztū ad totā curā infirmitati fortis fortis cōpetit medicina: q⁹ tā fortis debet esse medicina q⁹ illā fortē egritudinem coꝛrumpat: q̄ztū vero ad ꝓtiales si fortis egritudo nō fuerit periculosa z multi rimoꝛis que est illa que oꝛ egritudo fortis. sed nó vltima cū quo cunq̄z instro medicus habeat curā facere nō debet incipere curā a fortibus auxilijs subito z repente. Ait enim. Ipo. 2° affo. ꝑz multū z repēte eūare aut replere aut calefacere aut ifrigidare aut q⁹lz aliter coꝛpus mouere fallax est z nāe inimicū:

Aue intētio curatiua debet tur male compl'oni fienti.

Egritudo duas hz partes.

inimicū paulatim vo certū est: z alr ex altero trāsire nō opz ad alterū. Et Rab. dixit: 5° cōtīn. opatio cure lupabūdans: subito aut repēte corpus aut replēs aut eūans aut calefaciēs aut infrigidās aut inducēs aliqualā de motib⁹ alicui⁹ spēi in ea erit pctīn: qm̄ nā corporis cōstituit z surgit propter eqlitatē. Et ideo omne intensum opponit nāe: z nō solū habet hoc veritatē in methodo curatiua: verūetiā z in reductiua z pseruatiua. nō eni dixit Hal. in tegni. sustinet nā repētinas mutatiōes sine magno discrimine. nā ois mutatio intensa z subito facta puertit corpus extra tēperamētuz. Ideo dixit Ipo. 2° re acu. Si corpora cōtra cōsuetudinē suā longo tpe corpuerint z longo tpe requieuerint si postea ad laboris exercitiū fuerint translata. s. subito malū est: cuius simile est in oibus mēbris corporis. Et habent predicta vitatē in oibus corpoz dispōnibus: maxime tīn in debilibus z facile passibilib⁹ z resolubilib⁹ z infantib⁹ z decrepitis z pgnātibus z mulieribus meūcis in cōplonibus z rarīs z porosis cōpositionib⁹ z texturis. ¶ Et intelligendū est. q nō est in oibus egritudinib⁹ incipiēdū in curis earū ab vltime remissionibus. sed a remissionibus cōparatiue ad intensionē egritudinis. nā quedā equata alicui egritudini alteri possunt esse intensiora vel remissiora. cū ergo remissiora applicantur debēt tandiu ptinuari donec paulatine effect⁹ debitus inducatur sintqz electa remissiora que applicant plus z minus remissa pm plus z minus timoris egritudinis: z pm breuitatē: z longitudinē eius: pcipue quoqz verificatur qđ dictū est: de non approximādo auxilia fortia si ipsa auxilia fuerint talia actu. calida nāqz auxilia intēsa si actu talia fuerint caloē nālem exalare faciunt: frigida vo extinguūt. sed adhuc magis ab infrigidantibus intensis abstinendum est etiā in acutis febrib⁹: pterea dixit Aui. 4ª p' est etiam cū acutorū humorū digestio nō dz fieri de eis: vbi maxime videt cōpetere vehemēs extinctio: tum pter cām: tū etiaz pter dispōnē: fieri phibet per vehemēter infrigidātia: lz quidā boium sint qui proteruiunt ad hanc destruēdū sniaz z ignorāt q fortis extinctio deijcit virtutē que pncipaliter hz digerere illos humores z curare morbū deijcit. n. eaz in sani⁹ z debiliter egrotantibus: quanto ergo magis in corporibus a forti egritudine debilitatis: ideoqz qđuis aliquo mō mām rectificent vitāda tīn sunt. ¶ Dixit Hal. 8° tera. z ponit a Rabi 8ª ptic. calefacias cōplonē que iaz egressa est a tēperamēto suo ppio ad friditatem. vt ad suū reuertatur tēperamētū secure. infrigidare autē qđ iam calefactum est nō est ita: sed facias hoc cū cautela custodia z timore: quia nisi ea que sunt circa mēbrum qđ vis infrigidare sint fortia credit q accidit ei ex rebus fridis maximū nocumentum. ¶ Infirmitati autē mediocri pōt medicus a pn° approximare equata in gradu: aut etiā remissiora cū cōditione tīn q ipsa medicina nō fit otraria cause morbi cū equalitate sua. ꝟ.g. medicina acuta: licet cōueniat in colica ex fece ficca: nō tīn cōuenit ei in pn°: imo nocet cōmouēdo z magis exiccando ipsas feces: z ideo ab ea nō est in tali colica incipiendū. sed a mollitiuis prius. ¶ Si vero egritudo fuerit acuta ex mā furiosa vel cū seuis accītibus magni timoris ne in breui spatio inferat magnū periculū vel mortē: tūc qz talis egritudo nō dat inducias medico ad regulariter curandū: tunc cogitur medicus ad incipiēdū sine dilatione cum medicina equata gradui egritudinis: imo z aliqñ cū intēsiori z in his morbis. 5° de ingenio sanitatis locutus est Hal. pter Erasistratū: qui fortē z periculosam egritudinē incipiebat cura re cū debili medicina dicēs. Nō opz nos a paruis z debilibus medicinis incipere: vt ex his intendamus ea que intēdūt dicēres initiū debē fieri a debilibus z minimis medicinis qbus nō prevalētibus fiant magne z fortes cuz id expediat in egritudinib⁹ securis. sed in his in qbus infirmus moritur. i. suspitionē magnā habet de futura morte exordiū nō est fiendū a paruis medicinis. sed a fortibus z crebris z nō solū cū alterationib⁹. imo etiā cū eūantibus. dixit. Aui. in egritudinibus in qbus est timor z nō sumus securi de defectu virtutis a forti medicina pus incipere debemus. Et Hal. itez dixit in tegni. vltime repl'om vltima debetur eūo. Et Alex. retulit sciuisse quēdam in squinantia mane fuisse flōmatū z vespere venas sublingua fuisse incisas: z oatū cū ptisana dragātū fuisse sero. Et ideo Ipo. dixit in affo. Ad vltimas egritudines vltime curationes ad perfectionē sunt potētes. Et iterū. farmaca in valde acutis egritudinib⁹ eadē die si expedit differre. n. in talibus malū est. Qō ergo dixit Aui. in cura apoplīe opz vt incipias a debiliore vnctionū si cōferat: z si nō permuta te ad aliud qđ est fortius. nō intellexit per hoc agere otra can. dictū. Nā in apoplīa cum sit fortissima egri^m incipiēdū est a forti medicina que sit de se fortis in eūando vel alterādo qualis nō est inunctio: fuit etiā locut⁹ tētatiue: q significat id qđ dixit si pferat sicut Ipo. psimiliter fecit 2° re. acu. in cura pleuresis cum calefaciebat locū doloris cū vaporatorijs: neqz etiā est otra pdicta id qđ dixit Aui. in cura palesis nō propes in vsu medicinarū fortiū in pn°: imo tarda vsqz ad 4^m z 7^m diē: z si fuerit egritu° fortis. i. periculosa vsqz ad 14^m: qz lz palesis sit egri° fortis idest piculosa: tū nō est fortis rone acuitatis: neqz accītiuz: z si modus curatiōis regularis aliqñ coacte peruertit: sicut hoc mō in sinocha inflatiua sit flōmia ducēs ad sincopim: z sicut in forti dolore fit eūo copiosa valde: vt Hal. dixit pmo affo. in cōm. affo. que egerūtur 2c̄. z sicut in febrib⁹ arsiuis z in timore supuētus apatis cali in corde subito z multum infridamus. vt. A. voluit xi° tertij. Immo aliqñ nō solū incipimus ab eqto in gradu otrario forti egritudini sz aliqñ ab intēsiori: vt qñ alteram⁹ cū aqua frā infridata glacie seu niue q̄ erit intēsioris friditatis qz sit gradus calitatis febris arsiue z maxime cū pter effugere morē vel mag^m periculū q̄rimus subitā remissionē facere gradus egritudinis fortis qz remissionē: vt subito faceret otrariū adequatū neduz remissius: bñ ergo dixit Hal. corrigere quidē opz ex multo studio paulatim transferētes in melius nisi sint egritudines in vl t° in qbus vltime pueniūt curatiōes. ¶ Tētatiuū quoqz regimen quo aliqñ medicus certitudinaliter egri^m nō cognoscēs vti dz a debilioribus incipiēdū est. qz melius est incipere ab eo qđ z si nō iuuat modicū nocere queat. Et licet medico paruū inferre nocu^m tentādo pter iuuamētū magnū qđ inde sequi pōt. nā cū illo puo nocu° certificabit medicus de essentia egritudinis cui⁹ certificatione magnuz resultabit iuua^m. qz certificatus regulariter cōtra ipsaz opari poterit: paruū etiā illud nocumētū cito tolli poterit.

Qñ medicus egritudinē nō cognoscit vtitur cura tentatiua.

¶ De gñali cura male cōplonis cū mā. Cap. iiij.

Galenus dixit 4° de ingeo sanitatj. Mē sura quā ego designaui z ostendi in statibus curationū. s. morboz māliuz hic est. mūdifica qđē pmo corpus totū a superfluitatibus deinde medicare mēbrū cū medicina cala z acuta si expedit: qz cuz nō incipis ab eūone corporis attrahes ad mēbrū mām cū calida medicina: sicut attrahis cuz ventosa. Et ait Moyses. attrahes ex mēbris vicinis ad locū egritudinis plus sanguinis qz resoluas: z dixit cū egritudo materialis est fortis z difficilis propera z euacua per flōmiā per assellationē vel per vomituz etiam si non apparuerint signa repletionis.

pm° cañ

¶ Et dixit q̄rto de regie sanitatis. vna cōis debet esse intentio in sanis z egris facere farmacū delectabilissimū qztum possumus: dūmō ad eius vtilitatē custodiatur vtus: nō. n. hec dissoluēda est gratia delectatiōis: pter mittere enī iuuamētū propter gustū ignauū est sicut sumere nocinū propter delectationē nephādū ait poeta. Ut redimas corpus ferrū patiaris z ignē: Atqz bibas succos qz̄uis iuit⁹ amaros. Et Hal. ꝟ quēdā pp b qnto de regie sanitatis exclamauit.

Secūdus

q farmacū fieri dz delectabilissimum dū modo fiat vtile.

¶ Jngt Hal. gñalia in pticularib⁹ otineri: z et in eis seruari

Tertius

debere ⁊ ꝓpter hoc in ꝑticularib⁹ curis auctores ponũt seu ꝓsupponũt semp obseruãdũ cau̇m. vl'es ab eis in vtib⁹ curationib⁹ positi nisi ab eis specificato sermone excipiant.

¶ Dixit Gal. quto de ingenio sanitatis: ⁊ ponit a Rabi in 8ª ꝑtic. opz nos ꝑuidere in spãlitatib⁹ näz: qz nouit quosdã qui ipediti i initio noctis amiserũt ꝓncipij somni horã ⁊ nõ potuerũt dormire in toto residuo noctis ⁊ alios qui cũ gustant far ordei ab ominatione subito patiunt: ⁊ alios qui cũ far ordei bibunt in stõ acetositatẽ sentiũt. ¶ Et dixit prima ad glauco. nõ solũ cõem hiũm näm vniuersoz scire opz medicũ. sed ꝓpriã cuiuscũqz indiuidui. Ab Jpo. recte dcm est: nõ tñ pol'e est scribẽ sicut cõez ita ⁊ ꝓpriã vniuscuiusqz. Et dixit ꝓma alimẽtoz. diuersificant opatiões alimẽtorũ ⁊ oiũ receptoz in corpe ꝑm diuersitatẽ cõplonũ ⁊ ꝓprietatẽ recipiẽtiũ ea: vnde vinũ ⁊ vitella ouoz. ſ. bona sunt in sanis ⁊ mũdis corporib⁹. sed nõ i imũdis ⁊ febriẽtib⁹ colicis. nã quicqd recipitur amplius opat̃ per näm recipientis. Et ex his segtur ꝙ nil est pol'e discutere oportune total'r nisi ꝓius inueniat diligenti rõne dispõ eius cui offert qõ discutitur que sit cibus siue pot⁹ siue medicina: nõ eni potes absolute dicere mel est sanũ: sed opz ꝺterminare ⁊ cũ exceptione vel disceptatiõe q̃bus cõplonib⁹ ⁊ etatib⁹ ⁊ tpibus ⁊ regionib⁹ ⁊ quoquo mõ vite ꝓficũ est vel nociuũ. Dixit Ga. necessarijssimũ est ꝓsiderare näm horum ⁊ ciboz: supz. ⁊ potuũ ⁊ medicinarũ. Impol'e est eni sine notitia certa eoz auxilioz quibus vtimur auxiliari his qui indigent ipsis: näs ergo rerũ innatas cognoscere opz: vtetur eni materijs cãrũ recte inatas eaz virtutes sciẽs. ¶ Diuersificantur quoqz ⁊ cure ꝑm ꝓprietatẽ recipiẽtiũ. Quidã. n. digerũt melius bouinas carnes q̃z pullinas ⁊ pisces bestiales q̃z petrinos: vnaqueqz. n. cõplo ⁊ figura ⁊ hitudo cibũ hz sibi cõsilem. supz. ⁊ etiã ꝓriũ ⁊ similiter potũ ⁊ medicinã.. Est. n. cui aliquis ciboz laudabiliũ nocet: opz ergo näm vniuscuiusqz ꝑm diuersitatẽ sue ꝓprietatis inuestigare: non. n. mellicrate subducit ventrẽ oium nec lens detinet: imo qbusdã incidẽter accidit: vt lapsẽ eius venter post lentez ⁊ stringat̃ post mellicrate. Jn oibus ergo discretiua ☧tus est necessaria: vñ squilla cõfert stõ scilz frigido: si qñ ⁊ qũo oportet sumi: ⁊ lactuca nocet coitui: ⁊ tamen in calefactis addit in coitu.

¶ Anteqz egri⁹ appeat ꝑfecte salubris: ⁊ ꝙ nã dñetur perfecte morbo oz medicus opari ⁊ iuuare näm: sed postqz nã ꝑfecte morbo dñatur ⁊ morbus apparet certe salubris medicus ab opatione vel oppõne morbi cessare oz: ⁊ ꝑm quosdã oz sinere näm solam per se opari. Ait eni Gal. ꝑ de interioribus. nã non eget adiutorio medicaminis nisi cuz morbo perfecte nequierit dominari.

¶ Jn nulla morboz curatione medicus oz nãlẽ cõplonem mutare aut diminuere aut augere: sicut in cõmẽto affo. bumide diete dixit Gal. nõ ergo oz calam cõplonẽ nãlẽ in frigidã mutare: nec frigidã in calam: nec oz calam aut frigidã remittere vel minuere: nec in melius reducere. Ait enim auctor compendii negategni in curatis infirmis intentio nostra nõ est aliud q̃z conuertere ipsos ad id qõ ante fuerant. Quidã tñ dicunt ꝙ hoc habet veritatẽ in corporibus temperatis: nõ autẽ in lapsis: ⁊ si hz veritatẽ in lapsis hoc erit indicationẽ sumendo a cõplone inquantũ est nãlis ⁊ omne nãle opz conseruare. sed habita indicatiõe a cõplone inquãtũ est lapsa vel labilis: licet eã mutare: ⁊ etiã in melius deducere inquãtũ fuerit possibile: semp tñ saltẽ oz eã prohibere ab vlteriori lapsu ad quem labi disposita est.

¶ Et dixit Gal. ꝑma ad glauconẽ. ⁊ ponitur a Rabi vbi. s. opz tet te adeo disponere tnũ ꝓsiliũ ⁊ adiutoriũ: vt nõ augmẽtes egritudinẽ neqz diminuas virtutem que est ad recipiendũ longã impulsionẽ egritudinis ꝑparata ⁊ seruare ista duo i eadẽ parte est difficile simul. qz ⁊ si dieta digestioni egritudinis sit vtilis: tñ inutilis est virtuti ⁊ forte nocumentũ est maius iuuamẽto. Cibus vero ⁊ si vtilis est virtuti inutilis est egritudini oigõnẽ ei⁹ ꝓlongando quapropter tu q̃ sunt magis necessaria ⁊ magis vtilia seq semp debes.

¶ Dixit. A. 4ª ꝑ'. cũ egritudo fuerit ꝓiucta doloz siue ipe doloz sit accñs ipsius egri. siue nõ. sed aliã hz cãm corporeã vel ꝑmitiuã in curatione tua incipias curare doloẽ. ſ. si ꝓsternẽs fuerit ☧tutẽ. nã si nõ remouea' vel sedetur nõ potest egri⁹ illa curari. imo augebit̃ vel alia generabit̃ exactẽ do reuma. vnde curatio aut impedietur aut ꝓlongabitur.

¶ Dixit Ga. in libello de crisibus ⁊ ponit a Rabi in 9ª ꝑti. Greci cũ in cura egritudinis sunt stupefacti permittũt näm cuz egri⁹ ꝓeliari dicentes ꝙ nã docta a se nouit cõplones mẽbroz ⁊ vnicuiqz mẽbro ministrat qõ sibi sit'e est ex cibo ⁊ cibus est cura: que sufficit tpe sanitatis ⁊ egritudinis: qre tũc cũ solo instrõ diete ꝓcedẽbat. Dixit Aui. 4ª ꝑ'. cũ ignoras: que sit egri⁹ dimitte eã näe: ⁊ nõ ꝓperes ad administrationẽ medicinaz. sed fine ⁊ nihil agas: qm̃ aut nã superabit egri⁹ aut ipsam manifestabit. Et intellexit Aui. regie regulari inq̃ztũ in se ex ignorantia indicat̃. Et maxime verificatur hoc dictũ in egritudinibus paucoz ⁊ nõ fortiũ accñtium ⁊ pauci timoris. Jn oibus tñ egritudinibus a medico non notis põt ipse regie tẽptatiuo aliqd operi: vt per illud manifestet̃ ei egri⁹: sed in egritudinib⁹ magni timoris ⁊ suspectis nõ solũ põt medicus: sed oz tẽptatiue opari: sicut 2º re. acu. Jpo. dixit. qñ adest doloz lateris pũgitiuus ⁊ suspitio est an ꝓcedat ex apate pleure doloz ille an a ventositate administra calefactoriũ: vt suo loco patebit. Et notanter dixit. Au. nõ ꝓperes ad administrationẽ medicinaz: vt daret intelligere ꝙ nõ excludebat instrm̃ diete: qm̃ hoc instrm̃ nõ põt medicus ꝓter mittere. Sub exclusione aũt potionis excludit̃ in hoc etiã instrm̃ cyrurgie. ¶ Dixit Jpo. 2º affo. Dia ꝑm rõnẽ faciẽti ⁊ nõ euenienti ꝑm rõnẽ: nõ opz trãsire ad aliud: manẽte eo qõ visuz est a ꝑn⁹. Et scribitur iste affo. 25º cõtinẽtis sic. si oparis totũ id qõ cõpetit ⁊ non vides id seq qõ vis noli trãsferri de eo cui ꝓdes dũ fuerint cõditiones que te induxerint ad ipsum operãdo firme. Unde etiã. A. dixit vbi. s. ꝓterea tibi caue ne a rectitudine curationis recedas. licet videris ꝙ medicinaz tuaz recte approximarũ tarde' iuuamẽtũ. Et dixit Gal. in 2ᵗᵒ affoᵐᵘ predicti. medicinarũ iuuamẽtũ aliqñ nõ subito est apparẽs etiam si sint approximate. Et maxie dixit Rabi in 8ª partic. in morbis ad digerendũ duris non succedit ilico sapienti actio ad quã intendit nisi post lapsum tẽps: ⁊ si recte ⁊ ꝑm rõnẽ medicine fuerint ꝓbus tpibus ꝓpinate. Et hoc duobus mõis dixit Gal. põt cõtingere. vno⁹ ꝓpter inobediẽtiã mãe morbi ⁊ difficultatẽ ei⁹ ad patiẽdũ a medicinis. alio⁹ qz medicina recte approximata ꝓpter aliquã cãm electa est debilis in virtute. vnde nõ inducit effectũ nisi in tpe lõgiori. ⁊ medicari quidẽ ꝑm rectũ oz intell'z: qñ. ſ. opatur medicus ꝓcognita disponẽ ⁊ cognitis medijs in ope suo disponi ꝓportionãdo remedia. Et verificat̃ dictus affo. nõ solũ in opere curatiuo. sed in cõseruatiuo reductiuo ⁊ ꝓseruatiuo: qm̃ nõ licet trans̃ire ad aliud. ſ. ꝑm ☧tutẽ: ⁊ de isto transitu ad aliud Jpo. ꝓmo. re. acu. vituperauit antiquos qui in suis curationibus se permutabãt de vna medicina ad aliã irregl'r: ⁊ nõ recte manẽte qõ fuit a ꝑn⁹ ideſt nõ facta permutatione in rebus indicãtibus. nã talis ꝓmutatio est nociua ad interitũ ducens: sed bñ licet ꝓmutare mãm auxilioriũ: ⁊ etiã variare artificiũ ⁊ formã eoz: dũmõ in eis eadẽ remaneat virtus: ⁊ licet ꝓmutare regulariter ⁊ recte opando permutatis indicationibus auxilia. ista. n. permutatio ab auctoribus laudatur: imo ⁊ ꝓcipit̃ sicut precipit hoc Serap. cº de asmate. ⁊ Raſ. 4º ꝓtiũ. ꝑ cº. Jnqt. Aũ. 7º coll'z. ꝓcedo ꝙ medicus de vna medicina ad aliã permutari põt. ⁊ oz supple etiã nõ permutatis accñtibus indicantib⁹: dũmõ sit eiusdẽ ☧tutis: qm̃ dixit ipse: si solũ vna medicina vteret: pol'e esset ꝙ nã illam in habitũ reduceret: ⁊ in corpore debitã non faceret operationẽ. ¶ Et. A. dixit 1ª tertij. in cura asmatis post locutio-

ꝙ medicꝰ nõ solum oz cognoscere naturã cõez hominũ: sed ꝓpriã vniuscuiuscqz vt cuicqz offerat qõd sibi est conueniens ꝑm eiꝰ naturã ⁊ ꝓprietatem.

Quartus

ꝙ natura non eget auxilio medici cũ oñat morbo.

Quintus

ꝙ non oz medicus in cura mõbi mutare ꝓpõnẽ naturalem.

Sextus

ꝙ nõ augeat morbus neqz minuat virtus.

nē de medicinis lassatiuis in reliqs medicinis opz vt ꝓmutatio fiat z nō cōtinuet vna medicina ex eis assidue: z non dixit in reliqs. vt velit excludere ab hoc cañ. solutiuas. ipe n. est gñalis ad oēs: sed dixit sic: vt oñderet ipsuz esse magis attēdēdū i medicis alteratiuis q̄z i solutiuis: vt pz ex cāis q̄s Aui. assignauit dixit. n. i p̄a: si ꝯtinuaf vna medicina assidue amplectif eā nā. sup. z fit ꝓsueta: z ab eo qō ꝓsuetū est res nó patif: vt ipse dixit quarta p̄. mó medicine solutiue sunt nobis magis extranee q̄z alteratiue: etiā nó sic veniūt in frequēti vsu: quare nō sic amplectif eas nā. Et dixit in scōa cā q̄ inter medicinas z corpora sunt ꝓportiones q̄ nō cōprehēdunf nisi cū experimēto: ꝓprietates enim quedā particulares: vt. ē. patuit reperiunf inter hoc corpus z banc medicinā: que nō reperiunf inter ipsum z aliā medicinā z in bonitate z malitia maiozi z minozi: vt ergo expiaris q̄ sit magis vtilis z iuuātio ꝓmuta te: de vna ad aliā. z simile verbum dixit Aui. 4ª p̄. de medicinis facientibus nasci carnem in vulneribus. z quidā addūt q̄ dicta permutatio medicinaꝝ dz fieri pro honore scie medicine z sui artificis operantis: tac ēt: q̄ ex tali ꝓmutatiōe eger vt frequnti⁹ maiozē captat ꝓfidētia de medico z me: q̄ ꝓfidētia multū vtil est ad curationē.

¶ Permutationē aut regulare medicinaruz supradictā medic⁹ dz semp facere: z h̄ aut inq̄litate aut i suba aut tpe exhibitiōis. In q̄litate q̄dē ꝓpter variā dispōnē morbi ꝑm sua diuersa tpa aut supaduentū morbo in qualitate diuersoꝝ: sicut isto mō fit permutatio in cura aꝑatū de medicina repercussiua ad resolutiuā: z similiter in alijs morbis cū variant p̄z sua diuersa tēpora. In q̄ztitate vō fit ꝓmutatio z ponderis z gradus ꝑm ꝓmutationē factā in rebus ꝑter nām: z in reb⁹ nō nālibus: z p̄cipue in aere de calitate ad friditatē vel econtrario: vel de humiditate ad ficcitatē vel cōtrario: ꝑcipue etiā in rebus nālib⁹: z maxime in vtute cū ꝓmutaf de fortitudine ad debilitatē vel ecōuerso. In suba etiā dupl'r. i. aut ratione nāe infirmi vel nāe alicuius ipsius mēbri: sicut si odio hēret infirm⁹ vel in dīsplicētia vel abbominatiōe vnā aliquā medicinā: aut q̄ de ea nō cōfideret per ea que de ipsa alias audiuit vel vidit in opere ei⁹ vel ꝓpter incōfidētiā in ꝓparante eā. Allo modo fit permutatio in suba q̄n inter ipsam medicinā z egrū esset ip̄roportio ab occulta dispōne ꝓueniēs: que ip̄roportio pōt esse aut semp aut ꝑm quedā tpa vel horaꝝ spatia. dixit. A. quarta ꝓmi. vnicuiq̄ corpori: imo oi mēbro in vna hora: z nō in altera est ꝓprietas a medicina pati z nō ab altera: etiam si sint similis qualitatis z quantitatis: z dixit 2º cañ. cap̄ de lacte. q̄ ꝑter cibos z medicinas ex vna parte sunt ꝓportiones occulte.

¶ Dixit Hal. 8º practice. Aiūt sapiētes antiq. cuz diutius vno curaueris medicamine z nō ꝓdest ad ꝓriuz transi. q̄n istius fortasse nā huius passionis nāe cōuenit neq̄ expedit in morbis plixioribus in vno ūmorari medicamine z cura nihil eo nā iuuaf: q̄n illi tanq̄ cib⁹ est. q̄cūq̄ nāq̄ diutius dantur alicui eius nā fit illis similis nec sentit illa iuuare in quibuslibet accñtibus. sed ex ꝓmutatione ad aliud medicamēn nām z virtutē cōfortat ad morbi repulsam z in morbuz fortius operatur. Dixit. A. 4ª p̄. nó moreris in errore: z si videris q̄ me[e] vel alterius erroris tardetur nocu[m] q̄ tarda repōt ꝓpter difficultatē passibilitatis corporis a medicinis vel ꝓpter debilitatē medicine aut puitatē erroris sed debet medicus ilico ab errore recedere: z si adhuc non apparuerit sensibile nocu[m]: q̄n si cū eo perseuerabit appebit. deinde sensibilis lesio z p̄iudiciū infirmi z honoris sui. Dicūt. non dz ꝓmutatio medicinarū recte approximataꝝ cū die z hora oi fieri: sicut a multis fit medicis deceptoribus: vt videantur multa operari. medicamen etiam corpori applicatum absq̄ sufficienti mora nō efficit opus suum.

¶ Et dz medicus nō cū infirmo ꝑteruire. q̄ suā accipiat medicinā dū aliq̄n desiderat aliā candē virtutem habentem.

¶ Et scias q̄ aliq̄n vtile est retardare curā: z nō oino accelerare vñ. H. xj. ter. ait. Retardare eligimus magis in cura maxime in aꝑatibus intrinsecis vt custodiaf robur illoruz mēbroꝝ. h. n. tutioꝝ ꝓcessus est in cura cū infirm⁹ fuerit nalr vel ex egri[e] vel lōgo vsu medicaminū fastiditus vel medicamina sustinere nequeat: tunc extrinsecis auxilijs curandus erit: ac etiā dieta ex cibis medicinalibus sūpta: vel medicis aliquibus cibis ꝓmixtis vel potibus. v. g. si digerere humor rē crudū calefieri subtiliari z incidi egentē habuerit: cibis tūc z potib⁹ illō facere potētib⁹ dietabim⁹ vt caparibus cū aceto oliuis salsis z salsamētis cū zinzibere pipere z silibus spēbus z mustarda z porris cū aceto z melle z mēta z silibus q̄bus multi libēter vescūtur: z si humorē subtilē digerere humoꝝ ingrossatione egētē cū cibis z potib⁹ ingrossantibus infrigidabim⁹: vt fridis oleribus z fructibus: z si hmōi medicinales cibi z potus debiliores sunt medicinis diutius erit ꝓsequendū cum eis.

¶ Dz insup medicus cōmēsurata q̄ztū pōt facere auxilia discrasie: nullus tñ pōt in hoc puenire ad hoc qō est certū. Q̄ si posset. dixit Gal. 3º de ige. sanitatis. scia nra esset sicut scia Asclepij qui i numero deoꝝ fuit exaltatus. sed si cōiectura bona auxilia faciet ꝓportionata discrasie: z si a puncturali ꝓportione deficiant in plus vel minus confidere dz q̄ natura qō plus fuerit resecabit z quod minus adijcier.

¶ Et scias q̄ habētes oppositas discrasias interiorū distincto vsu ctrariorū auxiliorum leuiter offendentur. z ideo dz mediocria vel cōmixta ministrare interius z exterius ꝓportionata cuilibet discrasie propinare.

¶ Dixit Gal. 14. terap. z ponit a Rabi in 8ª particula. sic opz te semp incedere in morbis mālibus. s. quos nō potuit dieta corrigere per tramitē qui talis est. ꝓmo euacua z resolue qō ꝑter nāz est. z si ex hoc aut nā mēbri aut nā morbi incurabilis nō poteris adimplere ad cirurgiam deueni. rūpe z putrefac qō est extra naturā: z si ad finē nó venerit qō intendis p̄cide aut eradica membrū aut cauteriza cauterio ferri adurentis aut cauterizantibus medicinis.

¶ De generali curatione morboꝝ repletionis. La. v.

Dictum est in sermone p̄cedente qui est de subo medicine z eius cōseruatione qūo inter res non nāles repletio z inanitio numerantur. z q̄ repto que eūone indiget est duplex vna que dicit repl'o quanti dicta aliq̄n absolute multitudo z aliquando absolute plenitudo. que ꝓprie dz plectoria z dolor eius plectoricus: z dz etiam repletio quo ad vasa dicta sic: q̄ in ea vasa. i. vene z arterie replete extendūtur z manifestantur ꝓpter multitudinē masse sanguinee p̄z plm: vel etiā sanguinis solius: imo ēt z alicui⁹ humoꝝ manente qualitate humoꝝ vel humoris impermutata z inalterata: ita q̄ humor ille augmentatus a cōplone sua nāli sibi debita ꝑm nām vel saltem cōsueta nō deficit: z cū hac replone semp stat robur vtutis ꝓpter quā cām non est dicta repl'o quo ad vtutē. Dixit de ea Gal. 13º. terap. cū eq̄liter ideſt ꝓportionalr adinuicez adaucti sunt humores plectoria vocatur. z dixit in lib. de multitudine: z scribitur a Rabi in 13ª ꝓticu. sic repl'o quo ad vasa est repto sanguis multa in quātitate eius q̄litate manēte laudabili ꝑm nām sui. Et dixit scō miemyr. plectoria fit quatuoꝝ humoribus adauctis: aut solo sanguine. z subdit. q̄n autē alius hūoruz adauctus fuerit nō plectoriā aut multitudinē nominat absolute. sed cū additiōe dicētes multitudinem statis aut colleru. aut ni. intelligens de his hūoribus nālis nó de inālibus. Ex quo dicto p̄z q̄ alij hūores a sanguine: etiā extra massam sanguineam p̄ñ peccare solo q̄zto absq̄ malignitate suaꝝ qualitatū lz nūq̄ deuenire possint ad tantā q̄ztitatē ad quātā deuenit massa sanguinea: vel etiā ipse sanguis sine alteratione q̄litatis: neq̄ etiā possunt tāto tēpore durare in alterati in qualitatibus quātū sanguis: q̄n sanguis magis

Undecim⁹ q̄ medicina ꝑ dz cē. ꝓteru⁹ cū infirmo.

12º q̄ vtile ē aliq̄n curā tardaf

13º q̄ auxilia discrasie cōmēsurata sint ad ministranda iuxta posse.

14º q̄n oppositas discrasias cōtrarioꝝ auxilioruz leuiter offendantur.

15º q̄ ordinate proceedendū est i morbis materialibus.

Repto ē duplex quāti z q̄litas.

Plectoria quātitas equatuoꝝ humoribus fit.

alijs humoribus a nā regulaf:z ipse est tanq̄z dilectus nāe filius magis obediēs actionibus ei⁹:quare tardius malignatur. ¶Alia replō oř replō qualis. z oř sic.q; humor replēs peccat q̄litate sola lesiua vtutis: ppter qō oř replō quo ad vtutē:q; cū ea sua lesiōe nō remanet debitū aut consuetū robus virtutis.z est ista replō qñ massa sanguinea vl sanguis solus vel alius de alijs humorib⁹ singulr vel cōpositepportionabiliter vel ipproportionabiliter nō aucti vltra ipsorū debitā vel nālē quātitatē vel cōsuetā in suis q̄litatibus malignanf intelligendo de qualitatib⁹ ipsop̄nis. z etiā scōis. Ad istā replōnē ēt reducīf replō supfluitatū congestarū chilosarū aquosarū ventosarū fecaliū z oium suppfluitatū in stō per indigōnē vel in intestinis gñataruz:ita q̄ etiā replō neruop̄ z cuiuscūq; humoris innālis.z nō oř ista replō quo ad vasa:quia in ea vasa nō replenf vltra ꝓsuetū. neq; tēdunf z vocaf h̄ replō cacochimia.i.mali chimi abū dātia:z ei⁹ oñs oř cacochim⁹. Et p̄dictas ambas replones oēs senserunt auctores. ¶Dixit Aui.replō p̄m duos existit modos.est enī replō p̄m foramina.i.vasa.z est replō p̄m vtutē z replō p̄m foramina est vt sint humores z spūs:z si in suis q̄litatibus boni existant:sunt tñ in quantitate sui supflui adeo q̄ foramina extenderint z ipleuerint z replō p̄m ℞tutē est vt humores q̄titate sui nocū nō faciāt.sed malitia q̄litatis sui tñ.q̄ ppter vtutē malitia q̄litatis vincant z fiant inobediētes ad digerēdū z maturādū:z est cū humores peccāt simul q̄titate z q̄litate.z oř replō q̄ti z qualis: q; cōpositaex vtraq; .z ista replō semp noce t vtuti aggrauās z debilitās ipsam:siue peccatuz quo ad vasa z quo ad virtutē sit vnius humoris tm̄:siue pluriū:siue oium simul pluq̄z pctm̄ qualis solius nisi illa q̄litas fuerit venenosa.

Repletio secundū duos modos existit

Replō q̄ libet aut ēplis aut particularis.

¶Et q̄lz dictarū replonū:aut est vlis:aut pticularis:z vlis oř q̄ est cōis toti aut saltē plib⁹ mēbroz:z maxime p̄m vasa magna q̄ sunt a furcula superiori vsq; ad inguina:z particularis est que in vno mēbro tm̄ aut saltē in paucis vl p̄m vasa parua:z pōt esse aut in aliquo mēbrorū extrinsecorum aut extrinsecorum.Dixit Gal.in lib.de multitudine:z scribitur a Rabi in octaua ptic.sic. Accidit q; vene exteriores sunt plene z tēse nec sī iteriores ita:z accidit ēt q; vene exteriores sī vacue z inanite z iteriores sī replete. ¶Et replō vlis aut est vltima:quā tetigit Ꝑpo.in affo.Jn exercitātib⁹ ad summū ꝛc̄.nō tñ intelligas.q; ita sit vltimata q; oīno sit suffocatiua:z alia nō est sic vltimata vt predicta.sed deficit ab ea sensibiliter z notabiliter distincta in gradus mltos. ¶Et ptic̄laris replō diuersis accīs mēbris:aut erit vnius humoris:aut pluriū in oibus ipsis mēbris:aut erit humorū diuersop̄.sic q; vnius humoris in vno mēbro vel pluribus vel alterius humoris in altero mēbro vel pluribus: sicut si peccaret colera in epate:z flegma in stō:z cuz replō est in vasis pōt esse cuiuscūq; humoris:sed cū est extra vasa pōt esse alioz humoz a sanguine. ¶Et peccatū quidē quāti solius pōt reperiri in sanis z in egris nūc:z in neutris decidētie vere existētib⁹ sanis z tēdentibus ad egritudinē:sz pctm̄ solius q̄ti in neutris decidētie nō vere qualia sūt corpora cōualescētiū nō verorū reperiri nō potest:aut rarissime valde:sed pctm̄ q̄lis solius pōt reperiri in corpibus sanis z egris nūc z in neutris decidentie vere z nō vere:pctm̄ vero vtriusq; simul reperīf in corpib⁹ egris nūc. ¶Et oīs replō actu faciēs egritudinē p̄t vocari replō quo ad ℞tutē:q; oīs talis replō virtutē debilitat. ¶Dixit. A.1ª p̄.h̄ns replonē quo ad vasa p̄m timorē motus existit:scilz fortis cuiuscūq; maneriei motus ipse fuerit:est nāq; cū replō predicta venas scindit z ad suffocātia fit fluxus z accidit aut suffuca⁹:aut epilepsia:aut apoplia:z maxime in vltimata replone vel ei propinqua:sed h̄ns replonē quo ad virtutē ex egritudinibus putrefactionis timet.

Repletio vlis aut vltia aut nō vltia.

Cause replonis ex reb⁹ naturalibus.

Et repletio quidē in corpoz⁹ accidit cū retentio fit in corpore eius q̄ extra p̄m naturā debet eūari siue illud eūandū sit supfluū quāti solius siue q̄lis solius:siue quāti z q̄lis simul:sicut eūo eius:q̄ p̄m nāz in corpe oz retineri est cā inanitionis ipsius. ¶Et accidit retentio eius q̄ oz eūari. ¶Dixit Aui.scōa primi.aut ex pte vtutis:aut ex pte māe eūande:aut ex pte vie per quā oz fieri eūo. Et si ex pte ℞tutis tūc aut ex pte virtutis naturalis aut aialis sensitiue:z si nālis:tūc aut defectu vtutis retentiue aut expulsiue:aut digestiue.Si retentiue.dixit Aui.accidit ex fortitudine eius nō q̄dē ex fortitudine eius ꝓportionata magnifica z aucta:q̄uis etiā ex ꝓportionata possit p̄uenire interdū:vt q̄n digestiua est debilis z nō digerit in tpe naturalr debito:nā tunc retētiua retinet vltra tēpus cōsuetū:q; expectat cōplemētū opōnis digestiue.z talis retētio vere nō oz iputari retētiue:sed digestiue debili. Et ppea dixit Aui.q; aliq̄n accidit ppter debilitatē vtutū digestiuarū. Unde elongatur mora rei digerende in receptaculo.i.in mēbro in quo digerīf.Si ℞o ex causa expulsiua:tunc dixit Auicen.aut accidit ex debilitate ipsius expulsiue:aut quia virtus separatiua z expulsiua sunt ad aliā intentionē z ad eūo nē per aliā viā q̄z per quā qō retinef oz eūari:sicut frequēter apparet in crisib⁹ q; retinef egō z vrina:ppea q; eūo cretica est in parte altera.Si ℞o ℞tutis animalis.dixit.A.accidit ppter defectū sentiendi:tūc enim natura non facit expulsionē eius qō expelli oz cū nō sentiī.nam nō mouef nā ad expellendū nisi nocumēto p̄cepto. Et etiā q; cuz accidit defectus sentiendi nō mouef ℞tus aialis motiua ad p̄standū iuuamētū ℞tuti expulsiue cuz expressione sicut accidit, dixit Aui.in colica z icteritia:qñ est cū vtus voluntarie motiua iuuat in expellēdo:cū vero retinef gr̄a māe expellēde: tūc dixit Auic.erit ppter suā grossitudinē quā subtiliare nō pōt ℞tus:aut ppter suā viscositatē z adherētiā quā nec incidere nec seperare pōt:aut ppter sui multitudinē quam nō pōt regulare z supare.Cū autē retinetur ppter cām in via tūc illō est:aut pp vie coangustationē.aut pp ei⁹ opilationē.

¶Et de causis replonis nō nālib⁹ est aer frigidus p̄ozos cōstringēs z p̄hibēs exalationē z aer grossus paludestris z accidētia aīam exilarātia z quies multa:z exercicij cōsueti dimissio z somnus plixus cū dimissie vigiliarū cōsuetarū. z regimē repletiuū in q̄titate z q̄litate ciborum z potū:z retentio supfluitatum z oium eūonū spōtaneaū z artificialiū:sicut est amputatio manus vel pedis vel alterius mēbri:z in mulieribus cessatio a cōceptione ante tēpus a natura ꝓstitutū. ¶Et multiplicatio quidē supfluitatū z eius qō oz vel cōsuetū est eūari retentio gñat egritudines:qñq; quidē cōpōnales.dixit Aui.sicut opilo z lapsitas i deist paralesis spasmus homoris.s.de replone z egritudines cōplonales:sicut est putredo p q̄zto ponit malā cōplonez in mēbro in quo est z caloris innati constrictio:z ipsius in igneitatez cōuersio ppter vaporū dzigmiū retentionē:aut ipsius caloris innati extinctio ex plixitate cōstrictionis z eius fortitudine:nā qñ plongaf eius cōstrictio aut vehemēter z in quo tpe calor nālis cōstringīf sub eo q; debebat eūari:z non est eūatū:tūc suffocatur z sequīf ad illud ipsius infrigidatio: z extinguīf etiā exuberātia hūiditatis.s.indigeste supfluitatis corpus z egritudines vnitatis receptaculorū maxime venarū fixura z disruptio z orificiorū earū apertio z egritudines cōpositeficut apata z bothor. Et dixit Aui.q; vna de deteriozibus causis dictarū egritudinū que sequuntur ad retētionem supfluitatum euacuandarū est fastidium i deist defectio virtutis appetitiue:z attractiue simul:z non solū stomaci:sed epatis z membrozum:z maxime dixit ipse cum enenerit fastidium postq̄z cōsueuerit euenire vacuitas:sicut accidit in multa saturitate:in annis fertilitatis post superfluam famē annorū fertilitatis:cū enim pauperes tpe sterilitatis nutriant infra q̄titatē eis necessariā debilitant inde z exiccant:z postq̄z venerit tps fertilitatis nutriunt copiosius q̄z sit eis necessariū:vñ deueniūt ad fastidium.

Signa repl'onis q̄ztū ad vasa sunt. dixit. Gal. in lib. de flōmia: habētes eā ab exercitijs tendi videnť: z non parua cognō est ħ ipsius repl'onis: ppriū. n. signum dixit ipse repl'onis quo ad vasa est tensio sicut signū repl'onis quo ad virtutē ppriū est grauedo. z vtriusq repl'onis sigm est grauedo sociata extensioni: z sensus vlcerosus ħm mot? maxime fiens in toto corpore cacochimie est signum.

Signa repletionis signum ad regi.

¶ Dixit Ipo. 4° affo. Sudor multus ex sōno factus absq manifesta z primitiua causa in hoie nō accipiēte ampliorez cibū: signat repl'onē: z per ons eūonem debere fieri: z dixit in quinto eiusdē: mulieribus si mēstrua fuerint sine colore ppio. s. debito ei ħm cōpl'onē mulieris: cuius sunt purgatione indigere signū: q; signū repl'onē alicuius māe: q̄ mixta menstruis pmutata ea a colore ipsoz debito. ¶ Dixit Almā lib. 2. Signa repl'onis quo ad vasa sunt coloris corporis rubedo z calitas cū incensiōe: obscitationū multitudo z sōnus multus venarū repl'o cū ipsaz tensione. Dixit tn̄ Gal. in li. de multitudine. q; repl'o venarū exteriorū nō est signū multi sanguinis nisi in duobus pactis. Primū est equalitas caloris in interioribus z exterioribus corpis: z hoc ideo q; pñt exteriora esse calefacta ex calitate aeris vel balnei vel alterius: z apparent tūc vene exteriores replete stāte vacuitate interiorū. 2m pactū est calor extrane? qui nō ambit corpus sicut est febris adurens: z subdit Almā. z sanguis ex naribꝰ z gingiuis guttatiz fluēs cū parūper tacte fuerint: z capitis ppie z oculoz z timpoz grauitas z ingenij atq; sensus turbatia z pulsus magnitudo: cui? dispositio sit similis dispōni ei? qui lapsus est: z qui ante multa cibatione z potatione fuit vsus z somno supfluo atq; multa quiete. Et predicta sunt signa repl'onis quo ad vasa. Sz signa repl'onis quo ad virtutē dixit ipse: sunt casus appetitus z grauitas ad motiones z pigritia z dissolo z lassitas z pulsus nō est magn? z vrina nō est cocta: z p̄cipue qñ p̄dicta signa sunt sine caloris corporis multitudine z sine ei? extēsione. ¶ Dixit Raſ. 15. oti. intelligim? hñtes repl'onē quo ad virtutē quotiens in eoz opib? referūt q; sentiūt in corpore pōderositatē z lassitudinē z motū difficilez: z q; sentiūt in eoz corpore aut in aliqua parte eius idiciū esse ad modū vlceris in tēpore motus ipsoz: q̄m hoc signat super corruptionē humorū ipsoz. Et iste dispones aliquādo sentiuntur in corpore toto. aliqñ vero in parte corporis: z qñq; sentiť in capite aut in musculis timporū aut epe aut stō aut costis aut dyaphragmate aut alijs mēbris corporis: z qui sunt repleti quo ad vasa intelligimus per inflāmationē z rubedinē z extensionem. Et pñt he dispōnes similiter esse aut in corpore toto aut in pte eius. Cū enim accidit pulsatio in aliquo mēbro aut ex superabūdātia alicuius manationis alicuius humoris subito aut exclusione inflāmatiua in eo signat oportunitatem esse eūonis in oibus dictis dispōnibus. ¶ De signis repl'onis quo ad vasa. dixit Auí. p' 2ª. repl'onis. s. quo ad vasa signa vlr sunt mēbrorū grauitas z in motibus pigritia z in facie rubedo z venarū inflatio z cutis extēsio z plenitudo in pulsu z tinctura in vrina z spissitudo z paucitas desiderij z visus debilitas z somnia que grauitatē ostendūt: sicut eius q videt quasi se mouere nō posse: aut loqui nō posse: aut onus graue deferre: sz videre se volare: z motuū velocitas humores signat subtiles in q̄ztitate tpata. Sed signa repl'onis ħz virtutē sunt grauitas z pigritia z desiderij paucitas: q̄ huic etiā repl'oni p'. s. quo ad vasa sunt cōia: que etiam sunt sigª vtriusq repl'onis simul: sed cū repl'o ħm virtutē simplex est: nō sunt vene adeo inflate neq; cutis est in vltimitate extensionis neq; pulsus adeo plenus z magnus neq; vrina ē multum grossa: neq; color eius valde rubeus z contussio z lassitudo nō pueniunt in eo nisi post motū z incessum. Et videt in sōnijs pruritū z mordicationē z incensionē z odores fetidos. Et ħm plm repl'o ħm virtutē gnat egritudinē anteq; eius opleant signiatiōes. ¶ Dixit Gal in lib. de flōmia: sicut sunt signa plenitudinis ħm totū: ita etiā ħm ptē aliquā. Caput enim aliquē sensuz hñs vel in timporū musculis tensionē vel simplr. s. cū est plectoria vel cuz caliditate plurima. s. cū cacochimia: z similit ħm aliquā aliaz partiū. Similiter autē z dolores ħm aliquā firmati particulā vel ppter humorū multitudinē repente quidē simul supadditorū vel ppter spūm inflatiuū. Et dixit ibidē q; multitudinis alterutriusq repletionis. s. quo ad vasa z quo ad virtutē q̄ztitas ex multitudine cognoscet signorū: inq̄ztū enim seipso grauior esse videť manifestū est: qm̄ que ad virtutē intantum est aucta multitudo. Et ħm eandē rōnē inq̄ztū tensius sensus auctus est intantū z alia multitudo. s. que ad vasa aucta est. z dixit. qualitatē rei. s. replentis in alterutra multitudine ex calore dignosces. nā frigidioribus quidē frigidior totius corporis sensus appet: calidioribus vero calidior: z eis qui ħm venas coaceruati sunt humoribus: tumor z extensio vasoruz eo q; non solū pñt fieri per excessum q̄ztitatis: sed etiam per accessum calide qualitatis que sui motu que est de centro ad circunferentiam extendit. Eis vero qui in carne. s. sunt coaceruati. ħm illā est sensus grauedinis z tensionis: quemadmodū z caliditatis: mali humores in mēbris se occultantes intrinsecis q̄zuis ostēdāt suā malitiā per qualitates mutatas z alia signa: malitie tn̄ ipsorū q̄ztitas p̄hebēditur maxime per agitationē z motū ipsoz p̄o q̄zto tales humores agitari euaporant: z ad mēbra nobilia deducunť z transeūt ad partes in quibus nō fuerāt: z per incōsuetudinē fiūt illis partibus molesti. ¶ Et Gal. dixit 2° affo. in commēto affo. Sana habētes corpora ꝛc̄. q; malitia humoz manifestatur multū per farmaciam cū cōmouet illos. Dixit Rasis 25°. cōtinentis z 2° de simplici me. quotiens curamus aliquē cū rebus corrigentibus cōpl'onē: z inde excitatur dolor vel augetur statim eūare debemus eum: qm̄ hoc significat q; corpus est repletum de humore malo difficilis alterationis z abundātis q̄ztitatis. ¶ De signis dominij sanguinis dixit Rasis. 15° cōtinentis. pōderositas z tetanus. s. simul exñtes non sunt ex alio humore nisi ex sanguine z cognoscitur ex rubore z caliditate tactus z regimine precedenti. z si sentitur tetanus ideſt tensio sufficiens erit eius signiatio sola: sed firmior erit signiatio si sentitur in corpore pulsatio: sed pōderositas poťe est q; nō sit ex sanguine: sed ex humoribus crudis. Et ait Raſ. dico q; ponderositas fit ex repl'one carnis. sed tetanus ex repl'one venarū. ¶ Dixit. A. 2ª p' sanguinis signiationes cū dñatur ħm vasa repl'onis signationibus vicine exñt. Et ppter hoc accidit ex dñio eius grauitas in origine oculoz. z ppie in capite. z tiporib?. z alices z oscitationes z nausea z dormitatio mēbri. z hoc gra humiditatis sanguinis. nō sue caliditatis z in sensibus perturbatio z in intellectu tarditas z lassitudo absq precedente labore z dulcedo in ore preter solitū z rubedo in lingua z fortasse in corpore apparebūt ademanui siue furūculi. z in ore bothor z sanguinis fluxus accidit a locis que facile funduntur: sicut naribus ano z gingiuis. Et sunt qui ad predicta signa addunt q; vrina est incensa z grossa equaliter per totū cum obscuritate. z pulsus est velox frequens plenus z mollis. z facies rubea z subtumida z alba oculorū rubea z sanguinea. z ħm totū corpus color naturalis parū acrior. z magis patiuntur in horis sanguinis. z vene appent plene tumide z eminentes. Et Auí. dixit est cū dñium sanguinis demīrat cōpl'o z etas: z regimē p̄teritum: z regio: z tps: z consuetudo: z tps longū a minutione z sōnia que illud signiant sunt sicut cū i sōnis videt res rubeas: aut sanguinē multū ex corpore suo exire: aut i sanguine natare: z his similia. Et sūt q; dicūt q; gen? egri? m h̄ signat: sicut sinochus z pustule rubee.

Signa repletionis sanguinis

¶ Signa vero repl'onis z dñij cole: dixit Auí. 2ª p'. sunt facies z oculorū citrinitas: z nariū acuitas: z vento frigido delectari. z sitis multa z festinatio pulsus. z desiderij comedēdi debilitas z nausea z vomitus colericus citrinus z viri-

Signa repl'onis colere.

dis:7 ventris mordicatio 7 orpilatio ad modū puncture. Et quidā addūt q̄ vrina est incensa 7 tenuis cū clara suba. aliqñ tñ grossa erit vrina. si ex colera vitellina fuerit vel ei⁹ admixtione vel humorū perturbatione cū spuma alba vel cū citrina si epar cōpatiē 7 dolor in asterioi capitis 7 ad radices capillor 7 maxime infestant in horis cole:7 qñq̄ insōnietas appet 7 totius corporis exiccatio 7 extenuatio. 7 calor acutus sm totū corpus. Et subdit Aui. q̄ p̄cedēs regimē 7 etas 7 ppīo 7 cōsuetudo 7 regio 7 hora 7 tps 7 ars 7 somnia in qbus videnť ignes 7 vexilla citrina 7 videre q̄ nō sunt citrina: citrina: 7 incensiones videre aut calorē balnei aut sol. 7 his similia vel lāpades 7 corruscatiōes 7 gen⁹ egritudinis pñtis significat vt causon tertiana. Icteᵗᶦᵃ citrina 7 berisipilla 7 silēs. ¶ Et signa replōnis 7 dñij flatis: dixit Aui. vbi. s. sunt albedo in colore supflua: 7 lassitas 7 in tactu mollities 7 frigiditas 7 saliue multitudo que est vitiosa 7 sitis paucitas nisi salsuz fuerit flā. 7 p̄cipue in senectute 7 digerēdi debilitas 7 oxiremia 7 vine albedo. 7 quidam dñt vrina est remissa in colore 7 grossa si est flā est nāle vel vitreū. 7 ex acetoso flāte vrina est tenuis: 7 qñq̄ est etiā ex vitreo 7 ex salso flāte vrina erit aliqñ incēsa 7 in suba mediocris 7 i dulci erit grossa 7 icēsa 7 qñq̄ est spumosa ex vē tositate. 7 qñq̄ infūdo trūbos flaticos p̄tinet. Et sbdit Aui. 7 somn⁹ adest mult⁹ 7 ociositas mēbrorū gravitas 7 pigritia 7 pulsus lenitas qui tarditati 7 raritati attinet. Et quidā dñt pulsus est mollis tardus rarus 7 vacuus ꝓpter sanguinis indigentiā. 7 addūt. Adest dolor 7 gravitas in posteriori capitis vel in sinistra pte eius: 7 maxime infestatur in horis flatis. 7 facies erit palida 7 oculi subalbidi: 7 sitr totū corpus. 7 qñq̄ somnos lōgos 7 p̄fundos hz 7 abundātia est saliue 7 insipiditas in ore 7 sputū quidē sm diuersas spēs flatis diuersum. in nāli 7 vitreo exīs insipidum. in salso salsuz: in dulci dulce. 7 in acetoso acre. 7 appetitus cibi multus 7 indigō 7 rugitus ventris torsio nausea 7 vomitus albus vel palidus. si circa os stōi abundauerit 7 egō alba vl̄ liuida spissa vl̄ vnctuosa ex vitreo flate. Et dixit Aui. Amplius etas 7 cōsuetudo 7 regimē p̄teritū 7 ars 7 regio 7 hora: 7 somnia in quib⁹ videnť aque pluuia 7 niues 7 flumina 7 frigus. 7 cognoscit ex pñti egrī 7 quotidiana apopl̄ia paralesi vndimia 7 similibus. ¶ Et signa dominij melācolie. dixit Aui. vbi. s. sūt corporis macies: 7 vt sit fuscus 7 sanguinis nigredo 7 eius grosities 7 vigilie multe: 7 multa sollicitudo 7 ardor oris stomaci 7 desideriū mendosuz 7 vrina fusca aut nigra 7 grossa. Et quidā dicūt. vrina tenuis alba limpida 7 clara 7 quasi liuida spissa ex admixtione flegmatis cū vrina. 7 quādoq̄ est glauca tenuis 7 spumosa 7 corpus. dixit Aui. est brunū pilosum. qm̄ colera nigra raro gignit in corporib⁹ albis 7 lenibus. Et frequēter accidūt morfea nigra 7 vlcera mala 7 egritudines in splene. Et sūt qui addunt q̄ pulsus est rarus tardus durus 7 vacuus ꝓpter penuriam sanguinis 7 facies nigra vel liuida. 7 alba oculorū liuida. 7 multas habēt lippitudines 7 timitus auriū 7 debilitas visus. 7 dolor capitis gravatiuus vel extensiuus in sinistra vel posteriori parte eius. eructuatio aceto sa: 7 magis infestatur in horis melie. pusillanimitas 7 totiꝰ corporis gravitas 7 pigritia. tensio hypocūdriorū ex vētositate egōnes nigre vel liuide spumose cū multa ventositate. Et subdit Aui. ꝓter hec etas 7 cōplō 7 consuetudo 7 regio 7 ars 7 hora 7 tps 7 regimē p̄teritū 7 somnia terrefacientia ex tenebris 7 cruciatu 7 reb⁹ nigris 7 terroīb⁹ 7 egrī⁹ melica. pñs 7 q̄rtana 7 similes illud demīt. ¶ Et sunt qui dñt. si melia fuerit innālis per adustionem 7 fuerit adustio nocēs vrina erit incensa 7 in suba mediocris 7 facies subnigra 7 siccitas oris cū siti 7 pulsus aliq̄tulū velox 7 durus attenuatio ventris 7 calor sm corpus 7 infectio sub nigro colore sollicitudo 7 mestitia 7 oris 7 sputi 7 eructuationis acredo indigō torsio p̄cordiorū egōnes nigre virides 7 vnctuose. 7 vigiliarū instanᵃ. 7 ꝓtingit mariᶜ colicis iuenib⁹ laboratibus ieiunātibus 7 estate 7 dieta calā vtentibus 7 ficca. Si vō adustio fuerit antiqua. vrina erit tenuis subnigra superius viridis. alba oculorū si benigna obscuritas visus: vt videat quasi muscas 7 telas aranearū vel nigra corᵃ ante oculos 7 tinnitus auriū 7 vigilie 7 egōnes nigre.

Signa replonis flegmatis

Signa replonis melancolie.

¶ De euacuatione in generali. Cap. vj.

Euacuatio 2ʳ sumitur. Uno° cōit 7 large ꝓ amotione māe supflue siue q̄ltᵗᵘᵉ siue q̄litatiue siue vtroq̄ mo. de loco in quo ꝓtinet siue extra corpus educatur siue nō sed ad alia trāsportetur loca. 7ᶜ sumit ꝓ eūone ꝓpie supta ꝓ diuersione. Alio° stricte 7 ꝓpie ꝓ eūone ducēte mām a loco in quo continet ad extra corpus. Dixit Gal. 3° ter. q̄ eūo inq̄zū eūo est nō magis iuuamēti q̄z nocumēti est cā. imo est indifferēs ad iuuādū 7 nocendū cū possit eūari res iuuatiua: 7 ꝓueniēs etiam nocitiua 7 incōueniēs: sed diuersificata sm modos debitos determinať ad iuuādū vel nocēdū. 7 pōt ꝓueniēter 7 incōueniēter corpori administrari. ideo reducit ad aliq̄ rez nō nāliū. s. ad inanitionē. 7 sub ea cōtinet. ¶ Et eūo quidē debet corporib⁹ sanis nūc lapsis 7 neutris decidentie vere 7 cōualescētibus nō vere 7 corporib⁹ egris nūc. Et qñq̄ debetur corpib⁹ sanis vt multū 7 parū lapsis ꝓpter cōseruationē eoꝝ vel reductionē ad melius. Corpibus aūt sanis simplr semp. imo etiā 7 sanis vt multū vtentibus bono 7 recto regie nō ꝓsuetudine vel aliqua de cā deprauato: qm̄ per se absq̄ auxilio extrinseco suas expellūt supfluitates: eūo nō cōpetit. de quib⁹ loquēs Ipo. 2° affo. dixit. Sana hūtes corpora farmacijs vti difficile. Et ꝓsīr dixit Aui. 4ª p̄. 1. eo q̄ cū sint mūda: 7 per seipsa a superfluitatibus si sumerēt farmaciam ipsa conuerteret se ad bonos humores 7 agitaret ipsos. vnde sequerenť accūtia de dolore capitis vertigine 7 alijs numeratis a Gal. in 3ᵗᵒ dicti affo. 7ᶜ eūo illa in eis fieret difficilis. dz. n. difficilis eūo illa ad quā grauia sequunť accūtia siue hūores agitenť: 7 nō educanť vel tarde educātur: 7 cū accūtibus: sicut cōtingit in dictis corporibus sanis ex farmacia ipsa cū in eis hūores bonos agitat vt educat: sed quia boni sunt nā nitiť ad retinendū eos: 7ᶜ pugna accidit inter nām retinētē: 7 farmaciā attrahentem. 7ᶜ agitatio accidit in humoribus. 7 mala tolerātia in virtute. Et accidit vtīgo ꝓpter agitationē spuūm 7 humorū 7 multoꝝ fumorū ascēsionē. 7 accidit vētris torsio agitatis hūoribus 7 ventositatib⁹ multis eleuatis in stō 7 in itestinis 7 gnant in eis mala cōplonē 7 solonē cōtinuitatis: vnde gignatur in eis dolor 7 cōtorquētes patiētes circa stōm 7 intestina 7 circa se totū. vñ angustiať 7 ingetatur frequēter mutando situm. 7 hinc accidit dissolo multa spūuz 7 resolō humidi substātifici. ¶ Et dixit Gal. in 3ᵗᵒ affo. i fluxu muliebri 7c. Q̄ ois eūo virtutē dissoluit 7 oia corpora 7 sana 7 neutra 7 egra debilitat aliquo mō. Et dixit Aui. 3ª p̄mi. cº de exercitio. q̄ meª solutiua purgat 7 inueterat. hz. n. q̄litates p̄cipue occultas ꝑnias corporib⁹ hoium quib⁹ nō solū peccātē mouet humorē: sed etiā corpori ꝓueniētē per cui⁹ cōuenientis eūo nē corp⁹ debilitatur 7 maxiᶜ debilitať per eā plus corpus sanū simplr semp q̄z sana multū. 7 sana multū q̄z sana nūc. 7 sana nūc q̄z neutra. 7 neutra q̄z egra nūc nisi corpa egra nūc multis hūoribꝰ malis sint repleta. nā corpa egra nunc ipsis multis malis humoribꝰ repleta cū purgant citius exsoluū tur q̄z corpa neutra 7 q̄z sana simplr 7 q̄z sana nūc. 7 etiā q̄z egra nūc nō tot malis humoribꝰ repleta. Et ꝓparans. Ipo. corpa sana simplr semp que oīr inculpate sana ad corpora egra multis malis humoribꝰ repleta. 2° affo. dixit. Sana hūtes corpa farmacijs purgati celeriter exsoluuntur q̄z malo cibo vtētes. intelligens per vtentes malo cibo hūtes malū sanguinē nō aptū nutricatiōi mēbrorū: 7 plenos multis pessimis hūoribꝰ q̄les sūt leprosi. dictis. n. corpib⁹ sanis nō

cōperit eūor: q: vt dictū est. fit in eis difficilis: ⁊ etiā corpib⁹ leprosorū nō cōpetit eūo per farmaciā. q: accidit per eam in eis cōmotio in humoribus eor malis q sunt multi. bonos enim hūt paucos: ⁊ illi multi hūores mali moti a farmaco amplius ledunt eos: ꝛficant tñ dicta de farmacijs eūanti/bus exsoluēdo ⁊ maxi⁹ fortibus. me⁹. n. lenitiue non p̄hibent ēt in leprosis cū nō sint hūor agitatiue. ¶ Et eūo gō spūum magis debilitat q̄z eūo humor: q: spūs sunt instra mae p̄ncipalia ⁊ magis imediata aie q̄z humores. Et p̄pter hanc cām flōmia āpla magis ōbilitat q̄z stricta. q: in ea magna spūum copia eūat. ¶ Et eūo sanguis plus debilitat q̄z aliorū humorū: q: est p̄ncipalior humor: deinde eūo flātis: deinde col'e rubee: ⁊ deinde nigre. Indicatione sumēdo ab humore. Et tñ q̄ per accīs eūo flātis ⁊ melie plus debilitat q̄z eūo col'e p̄pterea q̄ requirūt magis violētā farmaciā: ⁊ p̄cipue melia ⁊ eūo subtiliū humorū plus debilitat q̄z grossorū. q: magis eūat subtilis q̄z grossus. est tñ qō per accīs eūo grossorū plus ōbilitat: vt appet in flōmia ampla in qua eūat sanguis grossior. nō tñ est hoc rōne grossitudinis sanguinis: sed q: in illa flōmia multi exalāt spūs. vt dictum est. In eūone etiā aliorū humorū grossorū sequit maior debilitas nō p̄pter grossitudinē eor: sed p̄pter violentiā me⁹ que ad ipsorū exigit purgationē. ¶ Etiā homo delicatus ⁊ hō dilatatorū por or plus in eūonē ōbilitat q̄z rustic⁹ strictor por or ⁊ grossor hūor. ¶ Et eūo fcā sub cane plus debilitat: postea fctā in autūno: ⁊ postea fctā in hyeme. Et eūo fctā in vē est minus oib⁹ aliis debilitās: dz. n. p̄supponi regula Gal. de opōnibus. s. q̄ p̄supponatur paritas aliorum.

¶ Quāuis tñ eūo corp⁹ debilitet nō licet arguere ergo dz phiberi ⁊ nō fieri. q: cū fit vbi est necessaria cū ꝺditionibus ad eā regritis maius est iuua⁹ ei⁹ q̄z nocu⁹ ⁊ eūatis a corpore superfluitatib⁹ nā exonerata per amplius fortificatur.

¶ Eūo. n. ois. dixit. A. p⁹ qrti. nō fit necessaria p̄pter superfluitatē replōnis. imo qñq̄z est nēcia pp magnitudinē egritudinis: ⁊ pp replōnē p̄m q̄litatē: ⁊ nō p̄m q̄ntitatē ad euitādū maius malū. ¶ Et eūo qdē fit aut gr̄a p̄seruādi corp⁹ a futuris egritudinibus: vt sic fit in corpib⁹ sanis nūc lapsis ⁊ neutris decidentie ⁊ ꝺualescētie nō ꝛe: ⁊ fit etiā in morbis p̄iudicis oibus tpe interpolationis eor: aut fit gr̄a curādi corp⁹ egrū a morbo māli multotiens. tñ dixit Aui. eūo est nēcia siue sub rōne p̄seruationis siue curatiōis. ſz supuenit aliqd qō p̄hibet eā fieri: ⁊ nō est tūc ingeniū nisi in ieūnando ⁊ subtiliādo regimē: vt ꝑuertat se calor nālis supᵒ māmq̄ deberet eūari: ⁊ digerat eā ⁊ resoluat: tolerantia. n. famis ſz per se nō eūet: eūat tñ per accīs mō dicto. Et est ēt tūc ignis in dormiēdo. reuocat⁹. n. calor innat⁹ in somno ⁊ fortificatus māmq̄ digerit ⁊ ꝓsumit: ⁊ est etiā ingeniū in emēdādo opl'onis mālitiā q̄ exreplone puenit. ¶ Et eūo tā p̄seruās q̄z curās aut est gñalis aut spālis. Et gñalis eūo p̄seruatiua est illa. s. q̄ fit pp p̄seruare corp⁹ gñal'r ab oibus egritudinib⁹ q̄lis est: q̄ vtplm fit in vē q̄z is in mulcū lapsis fiat aliqñ bis in āno ꝛe ⁊ autūno: q̄z uis etiā alijs possit fieri tpib⁹ ⁊ eūo spālis p̄seruatiua est illa q̄ fit aut p̄pter p̄seruare aliqō corp⁹ ab aliq̄ spāli egri⁹: sicut fit tpe epidimie p̄seruatio ab ea. Aut fit p̄pter dispōnē corp⁹is ad aliquē morbum p̄pter lapsum tp⁹is vl⁹s q̄litatē illius morbi: ⁊ ista eūo nō dz tps anni electū: ſz pōt ⁊ dz fieri añ tps appropriatuz ad illā egri⁹. Et eūo curatiua gñalis est illa q̄ fit aut ad egritudines ꝓpositas aut fit pp cās gñales añtes. Et spālis est q̄ fit aut pp egri⁹ aliquā simplicē aut pp cāz appropriatā ꝺiuncti. ¶ Auctores vtūr istis noib⁹ eūone purgatōe ⁊ mutiōe vtplz synonime vel⁹ ꝑz Jpo. ⁊ G. maxi⁹ i p⁹ affo. Jn p̄turbatiōib⁹ vētris ⁊c. purgatio p̄pe refert ad hūorē peccātē in q̄li eūo. ⁊ minutio p̄pie ad humorē peccātē i quāto.

¶ Est aūt eūo hūs duas spēs gñales. s. sensibilē ⁊ insensibilē. Et sensibilis est q̄n exit⁹ superfluitat⁹ appet manifestus sensui. ⁊ insensibilis est q̄n eūo fit occulta ⁊ nō apparēs sensui.

¶ Et sensibilis q̄dē eūo fit p flōmiā carafationē sanguisugarū appōnē p emorroſagiā ⁊ fluxū māe spmatice in coytu vel sine coytu per secessuz p vomitū p excreationez ex pectore p vrinā p sudorē p mīricē per aures p nares p oculos per os ⁊ p cauteriū per vlcera ⁊ p trāspirationē mae ō vno mēbro ad aliud. de istis eūonib⁹ sensibilib⁹ dixit Gal. in tegni. eūones fiunt p flōmiā ⁊ clystere ⁊ vrinas ⁊ respirationes q̄ p̄m cutē fiūt. s. manifeste. Amp̄. vō ⁊ p ꝓriā detractionē. s. cum manifesta eūone ex corp⁹ ⁊ poeriuationē ad alia. s. sine eūone manifesta ad ex corp⁹. Et hui⁹ gñis sūt mēstrua soluere emorroydas apire: et p nares ⁊ p palatuz purgari. supᵒ. ⁊ p alia supradicta. ¶ Eūo vō insensibilis fit p superfluitatū eua porationē exeūtiū p̄m viā resolōnis p corpis poros: ⁊ p̄plet p ea q̄ hūorē in vaporē ꝓuertūt: ⁊ ipsum ēt corpus euaporare faciūt q̄ resoluētia cōiter vocant. resolo tñ vt dixit Aui. 3ª tertij. de vñ curatione oculor sumit 2ʳ. Uno⁰ stricte ⁊ p̄prie p eūone insensibili. Alio⁰ large p oi eūone sensibili q̄ fit p ptē in q̄ mā cōtinet. Et fit. dixit. G. 14⁰ ter. p fricationē ⁊ balneationē ⁊ motionē. supᵒ. ⁊ vētosaz appōnē sine scarificatione. Et subdit Gal. q̄ spāliter fit cū vnctionibus calidis dissolutiuis. supᵒ. ⁊ emplis fomētationib⁹ cataplasmatib⁹ fumigijs ⁊ alijs fūbus. Et subdit ⁊ fit per abstinentiā cibi. supᵒ. ⁊ aliqñ fit p longā dormitationē. ¶ Et tā sensibilis eūo q̄z insensibilis est 2ʳ. vna dicta spōtanea que spōte absq̄z āminiculo extrinseco ⁊ p corpe p̄cedit: sed soluz aut fortitudine vtutis expulsiue aut debilitate retētiue de qua dixit Gal. 5⁰ de interioribus. ⁊ ponit a Rabi in 3ª p̄ticu. iic. Ois superfluitatū corpis eūo duob⁹ fit modis. s. aut p corpa circūdātia ipsas que illas expellūt ⁊ a se excutiunt: aut per egressionē superfluitatū ipsarū fluentiū a corpibus que ipsas circūdant debilibus nō valētibus ipsas ꝓstringere nec continere. Alia est artificialis q̄ fit a medico p artē me⁹ siue q̄ fit a nā adiuta bñficio ⁊ auxilio me⁹. ¶ Et eūo spōtanea ē 3ʳ. vna regularis q̄ nā eūat superfluitates p⁹ ⁊ 2⁹ digōnis per loca debita ⁊ consueta: aut q̄ eūat mām hūoralez digestaz p ꝓueniētia loca. 2ª ē irregularis ⁊ coacta dicta sinthomatica q̄ fit a nā stimulata vi morbi aut acumine furiositate vl grauedine mae eūate p indebita ⁊ incōsueta loca: vt sicut cū eūat indigestū ⁊ nō in die ꝓueniēti ⁊ debita. Et cōpōsita ex his duab⁹ est eūo 3ª spōtanea q̄ nā eūat ptē mā elz indigestā ⁊ nō in suo tpe: vt in p̄n⁰ morbi: vt minorata mā reddat se supᵒ residuū potētiore ad digerendū ⁊ expellendū: ⁊ ista non est eūo oio regularis: q: facta de mā idigesta in nō suo tpe: nec est oio irregularis: q: fcā a nā p̄pter melius. Et ad hāc semp̄ seqtur alleuiatio: ⁊ p hoc distinguit a sinthomatica ad quā nō seqt alleuiatio. Et sunt q hāc diuisionē eūonis ēt adaptāt eūoni artificiali saltē regulari cū eūat mām digestā per ꝓueniētia loca ⁊ eūonē cōpositā: sicut cū minorat mām in p̄n⁰ morbi vt reddat in p̄cessu eius auxiliū potenti⁹ supᵒ residuū siue sit auxiliū digestiuū siue eūatiuuz. ¶ Et est eūo tā spōtanea q̄z artificialis aut eradicatiua aut minoratiua: ⁊ eradicatiua dr pfecta siue cōpleta in q̄ mā peccās totalr ex corpus expellit nō remanēte ex ea portione aliqua sensibili potēte facere morbū: ad quā si regularis fuerit statim sequet ꝓualescētia ⁊ sanitas: ⁊ si sinthomatica fuerit sequit mors: minoratiua vō eūo dr ipfecta ⁊ incōpleta: q̄ ptez mae eūat ⁊ nō totā. imo ptē relinqt in corpe notabilē potētē facere morbū. Et si aliqñ ptingat pē morbū tolli sequet postea recidiua. Dixit. n. Jpo. in affo. q̄ relinquunt in morbo post crisim subuersionē facere ꝓsueuerūt. dz tñ ista minoratiua eūo fieri vbi opz. Dixit. n. G. xj⁰ tera. alleuiata eūone q̄ dispensat corp⁹. nā ⁊ deponēs qō aggrauat ipsaz velut on⁹ aliqō dñabit reliquo facile ⁊ digeret qō digeri poteri ⁊ excernet: sicut etiam dixit. A. p⁹ 4ʳ. ¶ Et eūo minoratiua ⁊ eradicatiua differūt abinuicē: q: nō dz eūo eradicatiua fieri nisi mā ente digesta pfecte. ⁊ iō nō dz fieri nisi in statu ⁊ in fine eius qñ mā est pfecte digesta. sed minoratiua pōt fieri

Nico. sermo. EE iiij

mā nō ente pfecte digesta: z sic añ statū in augmēto: pōt etiā fieri in fine ꝓncipij añ finē eius: z mā erūte oio cruda: z hoc maxime in aptibus qñ mā añs est multa valde: z est i fluxu: tūc. n. licet minorare mām añtē: vt ꝓhibeatur aug^{m} apatis mag^{m} z max^{a} dum est in fluxu: qz tūc ꝓpter suū motū erit magis obediēs eūoni per farmacū. pōt etiā fieri in ꝑn^{o} ante finē eius eūo minoratiua. qñ morbus inciperet a mā multa valde vel a mā multū mala: cui^{9} multitudine vel malitia timeret de pditiōe egri: ppea q virtus nō posset eā tolerare donec digereret z rarificaret illā. Jn his. n. casibus z sīlibus dixit Jpo. in asso. inchoantibus morbis si qd vī mouēduz moue in statu ⁊c. Et. A. dixit 4^{a} p^{i}. nō moueas nisi in ꝑn^{o}: qñ in talib^{9} casib^{9} tardare eūonē minoratiuā est discrimen infirmi. ¶ Dicūt quidā non dari eradicatiua z minoratiua eūo p q̄ztitatē māe eūande. qz pol'e est q tñ ō mā eūet i vna q̄ztū in altera: z pol'e est q eūet minus. vtp'm tñ est q in minoratiua minus de mā eūet q̄z in eradicatiua: z eūo quidez minoratiua securior est eradicatiua. Jmmo eradicatiua nō dz fieri nisi qñ mā est tante q̄ztitatis q absq; discrimine virtutis possit eradicari. tūc. n. ꝓuenit etiā nulla ꝓmissa minoratōe: mā aūt ente multa z repl'one ente in vltimo: q̄zuis ei opponat eūo vltima: nō tñ dz fieri: fallax. n. z suspecta est. talis etiā eūo ꝓfert. dixit Jpo. in asso. Jn exercitantibus ad sūmū ꝓpter qō. A. dixit. melius est infra sustinere. al's. substistere q̄z exq̄sitissime eūare. Conuenit tñ repl'oni in vltimo eradicatio facta per pl'es eūones minoratiuas. in faciendo enim eūonē minoratiuā opz discretionem hre in inferendo ipsam semp ad virtutē: q̄zuis. n. eūata vna pte māe. vt. v. g. lib. 5. nā reddat potētior supra residuū: nō tñ licet arguere. ergo eūatis duabus vel tribus libris nā adhuc reddet potētior: qz magis exonerata: qñ ad hoc vt virt^{9} reddat potētior requritur: vt cū sufficiē. i q̄ztitate caloris nālis z spūs nālis z sanguinis remaneat cū qua forte nō remaneret fcā vna magna minoratōe. Et ideo minoratio fctā paulatine partis post partē melior est facta i magna q̄ztitate simul. qz magis ꝓseruat virt^{9}: z^{c} reddit potētior supra residuū. Et sic voluit Serap. in cura squinātie. z Alex. in cura vposarce. z Mes. In cura melie: z etiā i cura optalmie. Et ideo. A. dixit. melior est multiplicatio nūeri q̄z multiplicatio q̄ztitatis: qñ ꝛz multū z repēte eūare fallax est. Et ꝓpterea dixit Gal. p^{a} ad glauconē nō debem^{9} eūonē facere n; q̄z totā simul. sed parti z tpate. tollitur. n. suspitio agitatōis humoz: dixit Mes. p. tim sublata multitudine: vnde passionarius inquit. nō opz catarticū simul dare: sed frequēter paulatim: sic. n. supfluitates z humores z reumatismū articuloz detrabēs. melius. enim purgat humor per ptes. ¶ Jn multiplicatione quoq; numeri minoratiōis debemus incipere a debiliori z minori q̄ztitate z paulatine excrescere: qñ i ꝓcessu mā semp redditur aptior z obediēs eūoni ꝓpter susceptionē digōnis. vñ Gal. in li. experimētoz circa finē dixit. ꝑ eūa paz postea mediocriter: deinde fortius: z notāt: vt voluit. Gal. 4° de ige^{o} sani. eūones minoratiue saltē q̄ fiunt per farmacias nō soluz sunt minoratiue māe: sed etiā diuersiue eiusdē: z maxime in cura apatū: sicut dixit Aū. coll'z 2°. de cura apatū in generali. ¶ Et scias q eūo sinthomatica cōtingit aut rōne q̄ztitatis māe grauātis: aut rōne q̄litatis eius stimulātis: aut rōne vtriusq;. Et qñq; ptingit ex aspectu superiorū. s. planetarū maliuoloz z infortuniorū vel lune cōbustione aut oppōne: z qñq; ex malitia regis z errore ex parte medici aut infirmi aut famulātiū aut defectu extrinseco. vnde Ga. 3° ō creticis dixit. nā regitiua qñq; nō valēs sustinere humorē: z in tpe digerere stimulata cogit ante horā ipsum expellere difficultātē: sicut portitor imbecillis pondere stimulat^{9} graui añ terminū deponit ipsum: z sicut stōus ciboz q̄ztitate vel q̄litate grauatus añ tps digōis ipsorū deponit illos.

Cae eūo, nis sinthomatice.

Eūo nō ē vtilis nisi obseruāti regulas.

¶ Et scias q eūo q̄ztūcūq; vtilis nō fit vtilis: aut parū valde nō obseruanti regulas ei^{9}. Dixit. n. Gal. in lib. ō flōmia. Medicine solubilis assumptio z celebratio flōmie nō valde cōfert ei: qui cōsilio suo inordinate ꝓcedit copiosuz potum sumēdo vel in alijs errando: qz ex malo suo ꝓsilio. multi bumores cito aggregant: z iō ad curā sui approximare remediū nō opz. ¶ Habet aūt eūo duas horas. s. electā z coactā z hora electa pertiet ad eūonē regularē siue fiat ad ꝓseruādum siue ad curandū: coacta vō ptinet ad curā irregularē.

Ca. vij.

¶ De rebus a quibus sumit' idicatio de eūone.

Gvicēna 4^{a} p^{i}. reduxit ea que indicāt de eūone ad decē res q̄ sunt repl'o virtus. s. ꝓsiderata in sua debilitate vel fortitudine z accītia supueniētia: sicut si velim^{9} eūare z soluere ventrē: z postea supuenit solo vētris: qñ vētrē soluere sup ventris sol'onē est timorosum. Et figura. i. corpis habitudo z etas z tps z ars z dispō regionis z cō suetudo eūandi z ars eūandi. ¶ Et hoz qdē repl'o est ꝑn^{cr} indicās. nā ei opponit eūo: sed tñ nō ois repl'o de eūone artificiali indicat. Que. n. pua est per se eā nā eūat aut saltem adiuta instr'o diete: sed ea tñ q̄ est tāta q nā per se vel adiuta instr'o diete eūare eā nō valet. Et relīq̄ nouē res sunt indicātes sc̄dario: inter q̄s tñ virt^{9} obtinet ꝑn^{um}. Jsta enim cuz fuerint ꝓria figūatiōi ꝓpter quā eūo fienda est ꝓhibebunt eā fieri: si vo nō ꝓcedēt eūonē. Et Gal. qdē vī addere ꝓdcis 4° de inge^{o} sanitatis. aliud indicās de eūone. Et sīr. A. 4^{a} p^{i}. z istud est magnitudo morbi: morbus tñ iste magn^{9} aut est penitus imālis: sicut marasm^{9}: z talis nō indicat de eūone: cū in eo nulla fit mā actu vel po^{a} replēs corpus: aut morbus magnus est de repl'one: z talis indicat de eūone: sunt eni in eo duo. s. repl'o per quā morbus est mālis z magnitudo morbi: z per repl'onē indicat de eūone per se: sed q eo aliqñ pōt perfici solo bñficio nāe: vt dictuz est: vel cū debili auxilio: hinc est: q repl'o: z si indicet de eūone: nō tñ indicat necessario de artificiali eūone: de qua intellexerūt cuz dixerunt morbi magnitudinē de eūone indicare. Si itaq; cum repl'one cōiungit magnitudo morbi facit ipla magnitudo: vt illa plenitudo cui coniungit necessario indicet de eūone artificiali: qñ magnitudo morbi no dat nāe spatiū quo possit illā eūonē perficere per se: quā nō pficeret nisi in tpe longo. sed cogit vt subito eūo fiat cum forti auxilio artificiali sue per flōmiam siue per farmaciā: ¶ Añ oia ergo cōsiderādū est. an corpus egeat eūone artificiali an nō. Dixit Gal. in lib. de flōmia ad inueniēdū si corpus eūone indiget scrutandū erit ea que ptinent ꝑm corpus humida si iuuamentū vel nocu^{m} inferāt partibus ei^{9}: z si quidē iuua^{m} eūone nō indiget: si vero nocu^{m} indiget ea. Sīr scrutanduz est si corpus humoribus caret: z est exiccatū eūone nō indiget. dixit enīz Jpo. in asso. vbi indigentia nō opz laborare. imo indigētia repl'o soluit: sicut z inanitio repl'onē. ¶ Et ex cōsideratione itaq; in dictis decē rebus apparet idicatio de eūone siue sumit' a rebus nālibus nō nālibus z ꝓtra nām. Et indicatio a rebus nālibus. alia sumitur a virtute: alia a cōpl'one: alia ab habitudine: alia a dispōne mēbroz: alia a sexu: alia ab etate: alia a ꝓsuetudine. ¶ Et scias h; q̄ q̄zuis cōpl'o nālis z etatiua sint eadē in ſboz: nō tñ ab eisdē in curatiōe eadē sumit' indicatio: sed diuersa. Aliud. n. indicat frīm etatiuuz: z aliud frīm cōpl'onale. Nā frīm etatiuū: q: est frīm per cōpōnē ad ipsum corpus dz esse in sua bona dispōne. indicat q si bi semp debēt approximari ꝓria q̄q̄ mō cū tale frīm sit frīm ōcidentie illi^{9} corpis: vnde regimē senis nunq̄z dz esse per similia sibi. s. frida z ficca. sed cal'a z humida: vt patuit in sermone ꝓcedēte. sed frīm ex cōpl'one inq̄z^{m} est nāle sibi indicat de ipsius cōseruatiōe que fit per silia. verū inq̄ztū corpus ex cōpl'one frīm deficit a tēpantia: sic aliqñ indicat de ipsius reductione ad melius: q̄ fit per sibi ꝓria: z sicut est in qualitatibus actiuis. ita etiā z in passiuis. Alr. n. indicat humiduz etatiuū z alr humiduz ex cōpl'one. nā videmus q corpora humida ex etate: sicut sunt corpora puerorū difficulter tole-

rant ieiuniū. Sed humidū ex cōplone faciliter tolerat. Et similiter dici pōt de cōplone nāli ⁊ sexuali. Et nō solū in alterātib⁹: sed etiā in eūantibus vt mō patebit. ¶ Indicatioe itaq; supta a virtute. dixit Hal. p̄ affo. ⁊ ponit a Rabi in 8ª parti. Corpora fortia sustinēt eūonē subitā: q; magnā sil' ⁊ repētinā. debilia aūt necesse hūt: vt egrediant ab eis superfluitates successiue ⁊ in virtutis defectu eūo est cohibēda etiaz si nō exierit superfluitas tota. fortes. n. vehementes sustinent eūones: debiles ℞o eis exsoluunt. imo qdā debiles nō tolerant eūones. ¶ Cōplo cōsiderāda est in eūone. Dixit passionarius quotquot cali ⁊ sicci nā sunt hi oēs a subitis eūonibus faciliter ledūtur. Sanguinei vo fortiorē tolerāt eūonez colicis: ⁊ flatici adhuc maiorē sanguineis ꝓpter ipsorū humoꝝ multitudinē. Melici vero ⁊ si tardius in eūone ledant colicis: multū tñ ex forti eūone exsoluuntur ꝓpter paucitatē spūum ipsorū: vt aūt purgentur colici leuius exigūt farmacū ꝓpter colam est facile mobilē. Sanguinei ℞o leniētibus ⁊ sanguinē mūdificantibus farmacis eūandi sunt flatici ℞o ꝓpter humorū grossitiē ⁊ viscositatē fortius colicis exquirūt farmacuz: etiā melici oibus fortius ꝓpter humorū ipsorū cōpactionē ⁊ duritiē. Amp. colici sicut dixit Jpo. in affo. ad supiores eūones. s. per vomitū apti sunt: melicos vero inferius. s. per secessum vehemētius purgare cōuenit. Et flatici sunt apti eūoni per inferius ⁊ per superius: licet magis per secessum ⁊ sanguinei in hoc indifferenter se hūt. ¶ Et figura siue habitudo corpis ꝯsiderandaē Dixit Raſ. 15. cōti. corpora cōdense carnositatis vtant eūone magis q̄z corpa rare carnositatis. qm̄ h⁹ⁱ corpa. s. rara sunt velocis satietatis nauseatiue: ⁊ silr pinguia valde. Dixit H. p̄ª ad glauco. bitudinē corpis oz cōsiderare. nā solidā ⁊ densam hūtes carnem passibilis est egri°. vñ nō opz verreri eūare eo simultaneē si ⁊ alia iusserint: mollē vo hūtes ⁊ lapsam ⁊ fluxibilē carnē ⁊ facile passibilē versute. quare horū neq; si oia iusserint de sanguine effundere audēdū: sed ⁊ alijs eūonib⁹ q̄z tū pol'e est moderate ⁊ caute vtendū. Silr aūt ⁊ quicūq; sūt pingues excessiue aut macri: ⁊ eni horū incidere venas cauēdū est: ⁊ alias eūones repētinas verēdū. oēs. n. spēs eūonis in his dubie sunt ⁊ timorose: ⁊ isti purgandi sunt cum dieta tpata fricatione clysterib⁹ lenibus distillationibus ⁊ emplis ⁊ suppositorijs ⁊ balneis ⁊ silibus. Dixit passionarius. valitudinem corporis in his cōsiderabis: q; illi q stricto ⁊ spisso sunt corpore ac valido: ⁊ nō facile sentiunt molestiā hos nō verearis sel' vehemēter purgare si erit necessitas. Illos vero qui molles sunt corpore ⁊ fluido ⁊ imbecilli q̄z facile vincunt ab oi re neq; ferūt molestias minime exauriētes. Lenseo. al's. cōsentio: etiā cū id fieri manifesta cā postulat: ⁊ nō solū i sanguis detractōne: sz ⁊ in alijs etiā purgatorijs mediocriter: ⁊ nō semel vehemēter vtendū q; mox iā victi fiunt ⁊ deficiunt: vnde paulatim medius vtimur ⁊ sine metu ⁊ periculo. Silr cōsiderādi sunt qui nimia corporis mole grassi vel pingues sunt: aut qui nimia exilitate partenues ⁊ macilenti satis sunt. In his. n. neq; sanguis detractio neq; vētris purgatio facile ⁊ sine piculo fit. Dixit. A. p̄ª 4ª. superfluitas maciei ⁊ raritatis ab eūone ꝓhibēt ꝓpter timorem ne in eis spūs resoluātur ⁊ cadat virtus cū in eis sit parū de calore ⁊ spū. Sed in regēdo debilē ⁊ macrum ⁊ multā colerā i sāguie hūtē necesse: vt ei blādiaris ⁊ nō eūes ipsum. imo eū nutrias cū eo qō bonū gñat sanguinē ad friditatē ⁊ humiditatē declinantē: qm̄ fortasse ex hoc sui humoris cōplo retificabit aut fortasse ipsum fortez efficies ⁊ eūonez tolerabit. Et dixit A supflua pinguedo etiā ab eūo ne ꝓhibet ꝓpter timorē ne in eis frigiditas dñet ⁊ caro ⁊ pinguedo venas cōprimat ⁊ eas extinguas cū vacuas inuenerit ⁊ calorē suffocet innatū: ⁊ vt superfluitates cōprimendo ad interiora repellat. ¶ Etas insup ꝯsiderāda est. nā pueri ⁊ adolescētes nō tolerant nisi eūones leues ipsi. n. nō solū fortibus sed in mediocribus exsoluūt ꝓpter mēbroꝝ ipsorū facilē dissolōnē. Et decrepiti cū hoc q; nō tolerāt fortes eūones: etiā nō sunt purgādi nisi imineāt necessitate nopua. Et tūc leuissimis farmacis sunt purgandi. Juuenes autez ⁊ ꝓmi senes maxime vsq; ad mediū senectutis sue fortes tolerāt eūones. Dixit passionarius pueri ⁊ senes decrepiti nō postulāt eūonē sibi fieri neq; gaudēt si facta fuerit: sed mere perturbantes ⁊ piclitantes. Dixit. A. 4ª ꝓmi. Etas que nō dū ad augmēti cōplemētū puenerit aut ad cōsūptōis termiñ: ⁊ transiens. s. ad decrepitā ab eūone ꝓhibet. s. forti ac ēt mediocri: ⁊ maxime reglr opādo: coacte enim aliq̄n eūare possumus in qbusdā casib⁹ fortibus ⁊ suspectis saltē eūone mediocri. Unde Auer. recitat q; Zoar flōmauit puerū in 4° anno ꝓpter euitare mortis discrimē. Dixit Hal. sup 6° epidimiarū: ⁊ ponitur a Rabi in 13ª. parti. cum volumus purgare pueros. s. lactantes, ꝓpinamus nutricibus eoꝝ aliquā medicinā solutiuā: vt virtus medicine remaneat in lacte earū ⁊ hoc manifm est gñaliter in oi aiali: quorūdā. n. vēter solutus est aliq̄n ex potu lactis caprarū cōmedētiū ramos scamonee siue lacticiniaꝝ: ⁊ quidā eoꝝ qui comedūt coturnices ex el'o quē ipse aues sumpserūt mēbroꝝ passi sunt tortionē. Et dixit Hal. p̄ma ad glauco. erit aūt etas velut sinthoma quoddā ꝓhibitiuū subite eūonis: neq;. n. infantes neq; senes intristāter eā ferūt. ¶ Sexus etiā cōsiderandus est. Mulieres. n. nō tolerant eūones fortes ꝓpter mollitiez mēbroꝝ eaꝝ ⁊ virtutū suaꝝ imbecillitatē. viri vo q; fortiores sunt ⁊ mēbra hūt solidiora illas sustinēt. Et scias q; nulla eūo facta in prēgnāte pōt dici vere electa: eo q; fieri non pōt sine magno nocumēto fetus aut matris aut vtriusq; q̄re ois eūo in ea est coacta q̄uis vna magis altera: que enim fit p̄mis tribus mēsibus ⁊ vltimis tribus est magis coacta q̄ que fit in tribus mēsib⁹ medijs. Inquit Jpo. in affo. prēgnātes purgare si cōuenit a 4° mense iclusiue: ⁊ vsq; ad 7ᵐ exclusiue si purgāde sunt minus. tñ bas. s. q̄z que nō sunt p̄gnātes: minora vero ⁊ seniora vereri opz. Cū aūt Auer. 7° coll'z. reprehēdit medicos purgantes p̄gnantes fecit illud de purgatione regulari: nō autē de coacta.

Indicatio a sexu

A dispone quoq; mēbroꝝ. al's humoꝝ sumitur indicatio de eūone fienda. Dixit enim. Hal. sup 2° re. acu. sup. §. porro si passio ⁊c. ⁊ ponitur a rabi in 13ª pti. sunt aliqui ad purgandum difficiles ⁊ aliqui qui purgant debili medicina. ideo dixit ibidē. In medicinis eūantibus exsoluendo accidit timor ⁊ multotiens: eo qō ex hoibus multi sunt quoꝝ ē difficile soluere nām: ⁊ ex eis sūt quos soluit parua q̄titas medicine sol'one multa. Et dixit p̄ma ad glau. velut sinthoma qōdā egrotātis facilē passibilitatē inspici opz: ples eni nec eūonē subitā nec vllā neq; incibationē ꝓlixiorem tolerant. Dixit. A. 4ª ꝓmi. Minus vtiq; cūctis hoibus eūone dign⁹ est ille: cuius cibus bonus est ⁊ digō bona: ⁊ ideo vomitus ⁊ vētris sol'o: ⁊ que eis sil'anᵗ nō attinēt ei qui bono vtitur regie: qm̄ ille qui bñ regitur nō indiget nisi eo qō fit leuius istis. fortasse enim extrahūt superfluitates eius exercitium fricatio ⁊ balneum: ⁊ si contingat q; corpus eius repletum sit plurimum talis replexionis ex eo erit que humorū melior est: scilicet ex sanguine: ⁊ tunc minutio erit illud quod ad ipsum mūdificandū erit necessariū: ⁊ nō ventris sol'o nec vomitus. ¶ Et nō solū diuersitas humorū cōsideranda est in eūone: sed etiā diuersitas mēbroꝝ in quibus eūandus cōtinetur: ⁊ mēbra etiā per q̄ trāsire habet humor cōsiderāda sunt. Et ꝓpter p̄m horū opz miscere farmacis solutiuis medicinas ducētes virtutes ipsoꝝ ad mēbruz in quo cōtinet humor. Et ꝓpter 2m opz cōsiderare maxime stōm ⁊ intestina si sunt sine lesione parata eūoni an sint cū lesione vel parata abrasioni. Et dixit Paulus. Illi indigent clysteri: quorum nā cōstipata est: ⁊ stōus debilis: vnde ledit a laxatiuis aut nausea cōmouet in eis. Dixit Dam. in affo. suis. Si cui ꝓncipalia mēbra ōfcā sē ⁊ catarticū nēciū fuerit clystē adhibebim⁹: ⁊ ille q; sūpserit deābulādo mouēdus est. Et dixit

Indicatio a dispone hūorū ⁊ mēbroꝝ.

Indicatio a consuetudine.

Indicatio ab arte.

Indicationes de eũone sũpte a reb⁹ nõ naturalibus: et primo ab aere et tẽpore ipi⁹ anni.

ꝑncipalia mẽbra vlr ofcã hñtib⁹ timẽdũ ẽ daꝝ acutã medicinã: ꝫ ad vicitatẽ tẽpameti reductã accipiãt. ¶ Cõsuetudo quoq; dixit Gal. ꝑ⁸ ad glauco. nõ paruꝫ coopatur ⁊ ad alia vniuersa: ⁊ nõ minus ad eũonis indicationẽ quidã. n. nec eũati fuerunt ante nec vnq̃ eũonẽ repetinã sustinuerũt. plũmis aũt cibis vtebant'. Alij vero ecouerso nec q̃ multis vtebant' cibis ⁊ eũonibus assueti sunt. hos ergo intrepide eũandũ qñ alia enũciant: alios ño nó: ⁊ si vniuersa suadẽt. Cũ ergo ꝑmo occurrit q̃rẽs a te purgari ꝑm q̃rere debes an sit solit⁹ purgari an nõ siue flõmari an nõ. nã ex hoc habet' eũandi corpis noticia: ꝓsueti enĩ flõmari securius flõmant': ⁊ ꝓsueti purgari facilius farmaca sumũt. Querere quoq; debes ab eo de q̃ztitate tã ꝓtinua q̃ discreta eũonũ ꝓsuetarũ: ⁊ an facile eũent': an difficulter: an cito vel tarde: an cuꝫ ab oiatiõe sumãt farmaca an ñ ⁊ an exsoluãt' i eũonib⁹ an nó. Et cũ his etiã ꝓsiderãdũ est qbus farmacis solit⁹ sit purgari. dixit. A. ꝑ⁸ 4'. ꝓna eũandi ꝓsuetudo ab eo phibet siue nõ sũpserit aliquo tpe purgatiuũ: siue nunq̃ fecerit flõmiã: siue al's fuerit eũatus ⁊ raro valde aut tm̃ sel' ⁊ ex longo tpe trãsacto: ⁊ hoc si san⁹ fuerit. Si ño aliq̃ fuerit solitus eũari ⁊ eũones dimiserit ⁊ san⁹ nõ fuerit h̃ maxi' eũandus est. Et dixit. A. opꝫ ne sis ausus eũare eũ q ex ꝓsuetudine parũ cõedit q̃diu ab eũone abstinere poteris. q; in eo pauce aggregant' supfluitates. q; si ꝓtingat in eis aggregari supfluitates: tũc eũa eã: sed eũonẽ paruã facies. Dixit H. 2° re. acu. ꝑ¹°. xj. timorosum esse dare medicinã solutiuã hoi incõsueto sol'oni per medicinas. Ideoq; timorosum est ignotos ⁊ inexpros farmacare ꝓpter diuersitatẽ nãꝝ ad soluẽdũ. Hlo sator cuidã sexagenario purgationi insueto: ⁊ ab eo purgationẽ petẽti dixit Amice si alius vsq; huc nõ te purgauit vade in pace: q; nec ego te purgabo. Insuetos tũ tentatiue leuibus medicinis purgare possum⁹ incipientes a lenientibus vẽtrẽ. ¶ Dixit. A. vbi. s. ars cũ qua multa fit eũo sicut seruendi in balneo aut onera dorso deferẽdi. s. frequenter ab eũone phibet ⁊ ad vltimũ ois ars onerosa. i. laboriosa ab eũone phibet: q; in exercitijs taliũ artiuꝫ multa fit resol'o: quã pstratio seqtur vtutis. A reb⁹ autẽ nõ nalibus sumit' indicatio de eũone ꝑcipue ab aeris ꝓstõne ãi tpe ⁊ regione ⁊ ptõ regie. Tpa magis apta eũoni sunt ver ⁊ autũnus. Ait enĩ Ipo. in affo. Quos oꝫ farmacare aut flõmare vere ⁊ autũno fieri opꝫ. vẽ q dẽ: q; tps tpatũ est: ⁊ virtus in eo fortior existit: ver ẽt mediat iter hyemẽ in qua hũores multiplicãtur ⁊ estatẽ in qua timet' de illoꝝ hũoꝝ motu ⁊ ebullitione Jõq; corpora sunt vere eũonibus magis apta: nõ. n. sunt vẽ humores qeti: ⁊ imobiles vt hyeme neq; fluxibiles ⁊ agitati: vt in estate. Autũno vo post ver corpora sunt magis eũonibus apta: q; tps min⁹ distẽpatuꝫ est q̃ estas ⁊ hyemes. verũtñ q; in autũno virtus est debilior q̃ in vere eũo cautius ⁊ leuius est fienda. In estate vo ab eũone est abstinẽdũ. Ait enim Ga. ꝑ⁸ ad glauco. sufficit. q; corpibus nr̃is in estate resoluit' in fumũ ⁊ sudorẽ: nõ posset. n. corp⁹ hũanuꝫ hũorum p' medicinã eductiõeꝫ simul: ⁊ ex tpe ꝓsumptõem tolerare: sed cito trãsiret in ethicã ⁊ ptisim neq; cõgrue posset tolerare flõmiã. sanguine enim ex corpore in estate extracto colerici humores in estate multiplicati supcalefierent acuerent' ⁊ furerẽt. Similiter ⁊ in hyeme ab eũone desistendũ est: q; frigidi humores: tunc multiplicati nõ possent facile educi p farmacũ: neq; etiã in hyeme flõmãdũ est ne educto ex corpore sanguine frigidi humores amplius infrigident' ⁊ icrudent'. ꝓpterea dixit Aui. ꝑ¹ 4ª. Caue in flõmia ne ad alterã duarũ rep perducas. s. ad colericoꝝ ebullitionẽ aut flati coꝝ cruditatẽ. Neq; insuꝑ oꝫ fieri eũo hyeme ne calor nãlis defectũ inde patiat' ⁊ nõ valeat exteriorẽs aeris friditati resistere ⁊ penetratiõeꝫ ei⁹ i interiora corporis ꝓhibere: nec nõ vt phibeãt accñtia mala puenire q̃ potionatis hyeme accidere solẽt de torsione vẽtris tenasmone dyssenteria ⁊ filibus. De aeris aũt ꝓstõnibus. dixit Ipo. 4° affo. Sub cane ⁊ añ canẽ molestę sunt eũones. Et Gal. q dẽ voluit 2° alimẽtoꝝ q; ortus canicule fit tps. 30. dierũ. s. a. 20. die mnesis Julij vsq; ad. 20. mẽsis augusti. Passionarius aũt dixit. Si aer vehemẽter siccus ⁊ cal's fuerit arbitrãdũ est: q̃si sinthoma esse sicut icipiẽte canis ortu aut arturi. al'r. siri. stelle: qõ tps incipit a 15° kl'as augusti vsq; ad nonas septẽbris: ⁊ sũt dies nuõ 50. Et per ꝓdicta tpa daꝝ intelligi ois aeris cõstõ excellẽtis calitatis ⁊ siccitatis siue sit añ canẽ siue post. Et rõ dictoꝝ est: q; cũ ois medicina exsoluẽdo soluẽs sit cal'a ⁊ sic ca ⁊ agitatiua timet' febriũ euẽtus supfluitas fluxus dyssenteria virtutis ibecillitas ⁊ silia. ⁊ cũ hoc aeris calitas intẽsa actõi solutiui resistit distrahendo mãs ad exteriora quas farmacũ conat' ad interiora deducere. Et per dcñ affom⁹ dedit Ipo. intelligere nobis aliud q; sicut in aere cal'o molestę sũt eũones: ita ⁊ in tpe frido. Dixit passionarius. idẽ etiam sinthoma fit si sit frm̃ satis ⁊ humidũ tps. Dixit Gal. 3° practice. imoderatã cũ hitudine. s. aeris cauẽdũ est eũonẽ: magis aũt in graui estu: ⁊ ecõtra fridiore. lassatiuũ nãq; medicamẽ in graui estu morbos subseq facit pessimos: ⁊ in graui estu sincopim flõmia facit subitã ⁊ difficilem. In fridiori aũt tpe corpus refrigerat ⁊ actões ipedit nãles: ideoq; sol'onẽ ⁊ cauere validã in dictis tpibus. ¶ Et. A. dixit 4ª ꝑ'. hora multũ cal'a ⁊ multũ frida ab eũone phibet: ⁊ scito q; tpe quo maior canis ascẽdit ⁊ frigoris fortis nõ est tps sumẽdi medicinã. medicina. n. in vere ⁊ autũno est bibenda. Qz si cui in vere necessariũ fuerit medicinã sumere ventũ observet meridionalẽ: ⁊ in estate: vt dixerũt quidã ẽ. Et hoc q; dẽ diuisionẽ hz. i. nõ est vlr verũ. Uerũtñ si intelligũt p ventũ meridionalẽ aerẽ calin sic est verũ. ¶ Et regiões quidez ꝓsequunt' de iudicio eũonis ꝓsit' tpibus. iõq; in regiõibus calis ⁊ fridis eũone nõ est vtẽdũ: sicut dcñ est in tpibus cõsilibus tã in flõmia q̃ in farmacia. Dixit Aui. regio meridionalis vehemẽter cal'a ab eũone phibet ꝓpter cãs assignatas de tpe cal'o. Et regio septẽtrionalis multũ frigida etiã ab eũonẽ phibet: q; in ea supfluitates sunt imobiles cõgelate q̃ difficile a farmacia mouẽtur. Dixit Gal. ꝑ⁸ ad glauco. In regiõib⁹ neq; calis nimis neq; fridis nimis sanguinẽ auferre audem⁹. Qz si ꝓcordant eã q̃ tpis regioni peritꝰ ab ea abstinem⁹: nõ ꝓcordãtibus aũt nõ eũamus: sed minꝰ multũ q̃ si nihil aliud phiberet. Et scias q; in regionibus calidis ⁊ sit' tpib⁹ calis magis expetit' farmacia q̃ flõmia: ⁊ in fridis eꝰ plus flõmia q̃ farmacia: ⁊ medie regiones ⁊ ꝓstõnes mediocriter se hñt ad vtrãq;: ⁊ vt pꝫ ex serie auctorum phibẽtiũ eũonẽ fieri i dcis tpib⁹ p farmaciã itellexerũt de farmacijs fortibus ⁊ cura regulari. nã farmacie ẽt ersoluendo purgãtes õbiles nõ ꝓhibite sẽ ab eis vt aloes ⁊ reu barbaꝝ: q̃ pñt dari oi tpe: imo' ⁊ forti⁹ coacte licet erbibere peter euitare maius piculũ. debemus tñ ex illis eligere minus venenosas ⁊ magis ⁊ melius correctas: ⁊ cautius etiã in minori dosi dare debemus: lenientes aũt ⁊ lubrificãtes ⁊ cõpimẽtes nõ sunt ab auctorib⁹ phibite q̃uis lenientes ⁊ lubricãtes melius approximent' estate q̃ hyeme. ¶ Dixit Gal. in li. de flõmia. Qui ibecilles oculos hñt aut stõaticis passionibus facile passibiles. al's. captibiles sunt ꝑm ꝑm veris indigẽt eũari pcõsiderãtib⁹ nobis q̃le est qõ coacervatur in eis: nã qdã hũore colicũ coagularũ ampliorẽ alijs q; dã colicum vel flaticum: ⁊ quidã oẽs in qbus sanguis abundaꝝ dz hos vniuersos eũabis quẽadmodũ ⁊ podagricos ⁊ arteticos in ꝑn° veris siue farmacãs siue flõmãs. Cũ fit eũo humorũ fridoꝝ in fine veris vel in ꝑn° estatis est causa: vt morbi supueniant acuti. q; eũatur frenum humorũ acutorũ ⁊ eũo cal'oꝝ in fine autumni vel in ꝑn° hyemis causa ẽ euẽtus morboꝝ cronicoꝝ. Et scias q; stante eq̃li replone calorũ ⁊ frigidorũ humorũ in estate ꝓius educẽdi sunt cali q̃ frigidi: ⁊ hyeme ꝓius frigidi q̃ cali. ¶ Regimẽ vero ptm sic sup eũone indicat cum ꝑceperit in hyeme regimen indebitũ multiplicatiuũ supfluitatũ: ⁊ tale ẽt in vere obseruatuꝫ

fuerit ipso vere eūandū est ꝓpter pctm̄ in q̄sto: z ꝟ plm pp pctm̄ in q̄li. Si ꝟo hyeme z vere regimē obseruatuꝫ fuerit ꝫgruū nō excessiuū: tunc in vere neq; rōne peccati q̄sti neq; rōne pcti q̄lis eūandū est. Et hoc indicatione sūpta ab ipsis tpibus z regionibus. Verūtm̄ indicatiōe sumpta ab estate futura: sicut verius finē veris eūanduꝫ est: qm̄ ꝫ tunc pctm̄ nō sit rōne veris in q̄sto: pctm̄ tm̄ est re⁹ estatis future qua supueniēte calor nālis debilitaret z extraneus inualescer et: quare si supfluitas q̄ re⁹ veris non peccabat in q̄sto reseruabitur ad estatē: peccabit tunc in q̄sto re⁹ caloris nālis diminuti: z posset etiā peccare in q̄li: qz nō bñ gubernata: z sic posset egritudines gñare. Eūo ergo ꝑdicto mō facta preseruat ab egritudinib⁹ estatis. Et ꝟ fieri ista eūo cū flōmia sola z farmacia incipiendo a flobotomia: qz vt plurimū replo illa est masse sanguinee. ¶ A rebus aūt ꝓter nām sumitur indicatio de eūone a morbo causa ei⁹ z accīte z morb⁹ qui dē aut indicat ꝑm seipsum: aut ꝑm ꝓcessum eius in diuersa tpa ipsius ꝑm seipm q̄dē: qm̄ ois morbus mālis de eūone indicat in q̄sto talis morbus est: nō mālis vo ꝓ se nullo mō de ipsa eūone indicat in q̄sto talis morb⁹ est: posset tm̄ esse cā multiplicationis alicuius māe peccātis in q̄sto vel in quali quā eūare necesse esset: ꝑm vo tpa ei⁹ aut ꝑm vīa aut ꝑm pticularia. ¶ Scōm vīa quidē qm̄ in ꝑn° licet eradicatiue eūare mām solo q̄sto peccantē: qm̄ ipsa ab ipso ꝑn° est eūoni obediēs: imo z ad ipsam faciendū nō est tardādum: qm̄ nisi cito fiat reddetur peccās etiaꝫ in quali: z sic fiet inobediens eūoni: licet etiā in ꝑn° vī eūare mām peccātē in quali eradicatiue si furiosa vel venenosa fuerit. Sed de mā peccāte in quali nō furiosa nec venenosa nulla eūo eradicatiua fieri ꝟ in ꝑn° vī z sīt neq; in augmento: qz talis eūo non ꝟ fieri nisi de mā pfecte digesta: sed pfecte digesta non est nisi in statu: z cū hoc etiā dicta eūo in statu fieri non ꝟ: nisi cū nā eā nō fecerit: quare expectandū est motū nāe vsq; ad finē status: z si quidē mouerit z crisim fecerit sufficientem nullo mō est eūandum per medicū. Dixit etiā Ipo. in affo. Ea quoꝝ crisis fit aut facta est equaliter. i. pfecte nō mouere ꝛc. i. medicus nō ꝟ se ipedire in mouēdo aliqd dū crisis fit: aut facta est pfecte: z Hlosator supplenit aut futura ē in ꝓmo pfecte. sed ꝟ sinere z totum nāe relinquere ne impediat crisis z mor⁹ nāe: cuius ipedimēto maximū sequi pōt nocum̄. Et nō solū nō ꝟ se medicus ipedire in eūando: sed nec etiā in alterādo: qō dedit Ipo. itelligere per id qō dixit: neq; nouū facere. s. in alterādo neq; farmacys. s. eūando. Et vt oēm modū eūonis cōp̄rehēdat: z per quācunq; viaꝫ siue eūando siue diuertēdo subdit neq; alijs ꝓuocationibus vti. Et ex verbis suis Ipo. tacite dedit intelligere q̄ si crisis non sit eq̄liter z pfecte aut nō sic fit facta aut cognoscat eam non pfecte factā medicus: ꝟ tūc mouere z iuuare nām: z supplere in quo ipsa deficit. dixit Aui. si nā nō mouet moue tu hora motus eius. s. debito tpe expectato in quo casu licituꝫ est medico in fine vltimo status aut saltē in ꝑn° declinationis eradicatiue eūare: sed nō toto tpe quo nā est vel esse pōt apta ad eūandum: qō significauit Ipo. in affo. cuꝫ dixit in statu silentiū hābe. s. ab eūone melius est. si tm̄ nā in statu moueret: sed debil⁹ vel imperfecte iuuāda est nā in ipso statu: z si cum auxilio adhuc nō cōplet eūonē medic⁹ ꝟ eā cōplere. ¶ Sed eūo minoratiua vt in ꝓcedētibus patuit pōt fieri in ꝑn° vī: z etiā in augmēto vī. qz ad minoratiue eūandū sufficit q̄ mā sit ꝟ qd digesta: z maxime si mā peccat in quali z q̄nto simul: imo stāte multitudine māe nō debemus incipere a digōne: sed ab aliquali minoratione eius maxime si mā opilās fuerit ne agitata per digestiuū amplius opilaret deducta ad locū opilonis. Periculū. n. est. dixit Hal. 8° ter. do obstructionē auferentibus nobis ante q̄ eūamus. s. minorā affo. cum dixit. Inchoantib⁹ morbis si qd vī mouendū mouere, z subdit. In statu silentiū habere melius est. s. ab eūone minoratiua. Ipsa. n. regl⁹ nō ꝟ fieri in statu: sed eradicatiua mō quo dictū est. Et notanter dixit Ipo. in dicto affo. Si qd vī mouēduꝫ moue vt daret intelligere q̄ de eūone minoratiua intelligebat taꝫ māe ꝓpie q̄ cōis. Nā ista dictio qd vel aliqd denotat diminutionē: vt dixit H. ꝟ° reg. acu. xj. p⁰ Dicunt. hūt ꝑdicta veritatē in morbis reseruātib⁹ mām ad vnā creticā expulsionē: vt nō impediat postea nā in ꝓcessu ab opatione in ea ꝑ multidine eius. Nā mā nō ꝟ reseruari ad vnicā expulsionez: qz nihil ex ea eūetur añ crisim: sed qz maior pars ipsius ad vnicā expulsionē reseruat. Et in tali morbo minoratio de materia melius fit in principio q̄ ꝫ in augmēto: qz in augmento magnificatus est iam morbus z natura est magis intenta digestioni materie: si tm̄ nō fuisset facta in ꝑn°: tūc deberet fieri in augmēto. Quidā cōparant eūonē factā in ꝑn° ad eūonē factā in augmēto: z dicunt q̄ indicatione sumpta a virtute melior est facta in ꝑn° ꝓpter virtutē tūc esse fortiorē: sed indicatiōe sūpta a dispōne māe melior est facta in augmēto: qz mā magis digesta facta magis obedit eūoni. ¶ Ex dictis ꝑz q̄ licet purgare ante crisim: z in ꝑn° z in augmento mā ente multa: sed in statu non licet ante crisim dū putas nām esse facturā crisim. Ait enim Hal. in expōne scōi iuuamentoruꝫ: z ponitur a Rabi in 13ª ptic. Oꝫ te timeꝛ cū ꝓposueris daꝛ medicinā solubilē fortitudinē tēporis accessus ad dies crisim: qz virtus medicine corrūpitur cum humores tendūt ad supiora corporis ad ꝫriā ꝓpē eius per quā debēt eūari. Et qz vt dixit Ipo. i affo. circa statū omnia fortiora sunt. s. accītia tam ꝓpria morbi q̄ cōia: z maxime si sequuntur qualitatiuaꝫ dispositionem māe z actionē nāe in mām: z māe in nām: z est tunc pugna magna. Sed hora cōuenienti expecta motuꝫ nāe: z ea non operante potes in fine status eūare: ac etiā ea opante: sed debiliter z imperfecte potes eūare nām iuuādo in eūone sua: sicut ꝓuocantia damus sudoris vel vrine aut z clystere facimus z similia. ¶ Tēpora vero particularia morbi sic de eūone indicāt. In morbis ꝓpudicis eūo nō debet fieri in die po^mi si morbus fuerit de illis qui hūt dies medios quietis: sicut est simplex tertiana z q̄rtana simplex: z etiā ꝛ. Dixit enim Aui. Et non moueas in die po^mi q̄sto magis poteris q. d. licitū est mouere cū nō poteris excusari: sicut in morbis nō hūtibus diē mediū q̄etis: sicut ē quotidiana tertiana 2ª z q̄rtana 3ª. Verūtm̄ i his morb⁹ ōbes ad eūandū expectare diē minoris mor⁹ vel debes ꝓuidere dare solutiuū post declinationē ante aduētū alterius po^mi si virtus tolerauerit: z tm̄ tps interuenerit qō possit reg⁹ cibari post eūonez ante ꝑn^m po^mi futuri. Pōt etiā fieri eūo in die po^mi dato cibo leui declone po^mi preteriti: z post ipsius cibi digōnē dari pōt solutiuū: sicut. v. g. si paroxismus p^r tertiane iuadit hora 21ª z declinet hora 9ª noctis sequētis: posset medicus tūc mādare clystere fieri: z eo emisso cibū dari pauce q̄ntitat z leuis digōnis: z sic cibabitur in. x. hora: z erit illetalis cibus digestus in 14ª hora: tunc si dabit solutiuū de cito z nō tarde opantibus erit cōpleta eius opatio z quietatus infirm⁹ anteq̄ supueniat alius paroxismus. Et qō dictū est de paroxismis similiter intelligendū est de exacerbationibus. Rabi tm̄ in 13ª ptic. adduxit auctoritatē Hal. in expōne scōi iuuamēto ꝓ que talis est. Opꝫ te eūare humores tpibus accessionuꝫ per superius vomitu fluxu sanguinis nariū z similib⁹: z in tēporibus quietis per inferius vrina asselatione z similibus. Et multi etiam sunt qui ante po^m per duas horas vel circa clysterizant vomitū prouocant z similia faciunt: vt mām debentē facere po^m a loco minere putredinis diuertant affirmātes inde po^mi minorationē sequi. ¶ Morbus insuper de eūone indicat per sui motum. Ut vtrum fuerit velocis motus vel tardi. vtrū acutus vel cronicus. In morbis enim acutis in principio non est eradicatiue vllo modo euacuandū: neq; etiā minoratiue cum farmaco fortiter solutiuo; sed minoratiue cum farmaco debili pōt fieri eūo: z in

Indicatio a tpe pul pucularibus morbi.

Indicatio ab acuitate vl cronicitate morbi.

augmẽto ẽt cũ farmaco aliquãtulũ acutioꝛi ſemp̃ puidẽdo nõ hocere virtuti. Jn ꝓperacutis aũt ⁊ peracutis: qꝛ vt plm ipſoꝛũ mã eſt mobilis licet a ꝑn° eradicatiue eũare vl ſaltez bonã minoꝛationẽ facere: ⁊ poſtea reſiduũ digerere ⁊ eũare. Jn mediis autẽ moꝛbis eũo minoꝛatiua p̃cedat eradicatiuã in ꝑn° ⁊ augmẽto: vt. ſ. dictũ eſt. Dixit Jpo. ꝑ⁹ affo. in acutis paſſionibus raro. i. que raro eueniũt: ſicut ſunt ppe racute que in reꝫ aliarũ egriꝫ raro accidunt ſiue ſit iſte moꝛbus ꝓperacutus de mã peccãte in q̃ẓto vt ſinocha inflatiua: ſiue de peccante in quali: vt cauſon ⁊ alij moꝛbi de mã furioſa: in p̃incipijs farmacijs vti. ſ. opꝫ eradicatiue: qm̃ in talibus moꝛbis non eſt expectanda digõ. Primo nõ in materia peccante ſolo q̃ẓto: qꝛ vt dictũ eſt de ſe eſt apta eũoni: nec in mã furioſa ꝓpter eius ſuſpitionẽ ſue mobilitatis ꝓpter quã virtus non ſufficit expectare donec digeraꝛ. Et q̃ẓuis in ꝑn° dictoꝛũ moꝛboꝛũ cõpetat eũo eradicatiua. tñ dixit Jpo. ꝑus bñ diiudicantes eã facere ꝓuenit. Et enim p̃riuſq̃ fiat talis eũo dꝫ medicus bene cõſiderare ſi moꝛbus quẽ curat eſt de illis de q̃bus hic loquit Jpo. ⁊ dꝫ bñ diiudicare diſpõnem coꝛporis egri: ⁊ etiã farmaci. Sunt. n. oia talia caꝑa ⁊ ficca inflãmabilia. vt dixit Gal. in huius ꝑ⁰. ¶ Jndicat ẽt moꝛbus de eũone per ſui malitiã parũã vel magnaꝫ per quã eſt ſalubꝛis vel moꝛtalis. Nã in egritudinibus deſpatis nulla eũo fieri dꝫ niſi fiat: vt nõ appareat in arte vel artifice defectus. Dixit. n. Meſue. in cura apoplexie foꝛtis: vt nõ appareat opantis defectus conaberis in ꝑn° mãm detrabere q̃ẓtũ poſſe fuerit. Hoc tñ medicus facere nõ dꝫ niſi ꝓteſtatione ⁊ clara excuſatiõe p̃miſſa. Dixit Gal. ſup 2° re. acu. ⁊ ponit a Rabi in 13ª ꝓtic. ſic. Cũ egrotans nõ patiꝫ foꝛtẽ febꝛẽ ⁊ noueris eius nãm da ſibi ſolubilẽ medicinã: ſed cũ febꝛis eſt valde foꝛtis caueto ab appꝛoximatione medicine ſolubilis ſcilz exſoluẽdo educẽtis: ⁊ hoc ne additionẽ faciat in febꝛe. Et ſubdit q̃ in munitionẽ etiã aliq̃d dubij cadit. ¶ Jndicat etiã moꝛbus de eũone per ſui locũ. Dixit enim Gal. 3° de ingenio ſanitatis. Caueas lenire ventrẽ in ꝑn° aꝑatum aniſ ⁊ circũadiacẽtiũ mẽbꝛoꝝ neq̃ ꝓuoces vrinã in ꝑn° aꝑatum veſice virge aut renũ neq̃ ꝓuoces mẽſtrua in ꝑn° aꝑatum matricis veſice aut renũ nec vomitũ in ꝑn° aꝑatum ſtõi vel meri. Et cũ guttur ⁊ ſuꝑmũ oꝛis ⁊ lingua ⁊ qõ in oꝛe eſt incipiunt aꝑari caueas a gargariẓatione. ſ. cum ſolutiuis: qꝛ tales eũones multũ mãe mouẽt ad locũ aꝑatis: ⁊ ſic additionẽ faciunt in eo. ¶ A mã autẽ moꝛbi ſumiſ indicatio de eũone: ſicut dixit Jpo. i affo. Digeſta medicari ⁊ mouere nõ cruda niſi furioſa ſint. ꝓma aũt nõ ſunt furioſa. Et Gal. cõſilꝛ in ꝑbus locis hoc idẽ dixit: ⁊ ſilꝛ Auí. ꝑª 4ª. ⁊ 4ª ꝑ⁹. õ cura putridaꝝ in gñali Debet autẽ eũari mã digeſta perfecte eradicatiue: imperfecte vero digeſta minoꝛatiue. Et per mãm digeſtã intelligi opꝫ mãm eũoni paratã: que ſi eũationi quaq̃ parata ⁊ obediẽs facta fuerit dꝫ perfecte digeſta: ⁊ que deficit ab hac dꝫ imperfecte digeſta hñs in hac imperfectione in plus ⁊ minus gradus multos. Et ratio quare digeſta dꝫ eũari ⁊ nõ cruda eſt qꝛ nõ timetur in eũone eius de eductione multi iuuatiui ſecũ: ſicut timetur in eductiõe mãe crude: ꝓpterea q̃ in eductione mãe digeſte ⁊ parate educi nã parũ laboꝛat: ipſa etiã mã eſt bene a iuuatiuo ſequeſtratarcuius oppoꝫ eſt in mã cruda ipſa eſt magis ꝓxima iuuatiuoꝝ ⁊ nã ꝓpter ipſius inobediẽtiã multũ laboꝛat in eũone eius: ⁊ maxime ſi poſita fuerit in locis longinquis a vijs expulſionis. Nã ſicut virtus magis laboꝛat in expulſione mãe digeſte ſite in locis longinquis: vt in iuncturis q̃ ſite in locis ꝓpinquis. ita conſilꝛ in expulſione mãe crude. ¶ Dixit Jpo. ſi mã nõ fuerit furioſa. Eſt autẽ mã furioſa 2ꝫ. vna dicta ꝓꝑie furioſa ⁊ alia ipꝛopꝛie. Et mã ꝓꝑie furioſa ſm Gal. in ꝑ⁰ dicti affo. eſt mobilis de loco ad locũ ꝑturbans actiones nãe neq̃ ſinẽs infirmũ quieſcere ꝓpter ſui malignitatem participãtẽ aliqua venenoſitate: ⁊ dꝫ ſic ad ſilitudinẽ furoꝛis. Furoꝛ enim eſt coꝛporis inſtabilitas ꝓpter nimiũ appm perſecutionis obiecti ſub ꝛõne delectabilis vel ꝓtriſtantis. Et dicũt quidã dꝫ furioſa: qꝛ eſt furoꝛis coꝛporis in quo eſt inductiua: vt nõ ſinat egrum in vno loco nec vno ſitu quieſcere: ſed nunc ꝓijciat ſe ad caput lecti nũc ad pedes nũc ad latera nũc decubat ſupꝛa latus nũc ſupꝛa ventrẽ nunc ſupꝛa doꝛſuꝫ parũ manẽs in aliquo ſitu. Et vocaꝝ iſta diſpõ inqetudo ſiue anguſtia. Et eſt anguſtia. dixit Gal. ꝑmo ꝓnoſticoꝛũ. ꝑ⁰ 20°. q̃ infirmꝰ ſic afficiꝫ in omnibus decubitibus: q̃ in vno ſtare non põt. Et eſt dicta mã furioſa intenſe caꝑa: vñ febꝛẽ intenſaꝫ cauſat. Mã vero furioſa impꝛopꝛie ſic dicta ẽ multiplex: qꝛ aut ꝛõne ſue venenoſitatis: ⁊ põt ẽe caꝑa ⁊ frigida: aut ꝛõne ſue multitudinis valde grauantis ⁊ ipedientis virtutẽ ⁊ cogentis infirmũ inquietari ⁊ anguſtiari: aut ꝛõne mẽbꝛi ꝑncipalis ⁊ nobilis: i quo continef: aut ꝛõne loci eminẽtis ꝑiculi: ſicut mã in gutture cõtẽta in ſquinãtia ⁊ ſilibus. Et põt iſte mãe eſſe caꝑe ⁊ frigide: ⁊ oẽs cogũt ad cito eũandũ. Et quoquo mõ mã furioſa ſit lꝫ per ſe debeat digeri: tñ per accñs ꝛõne periculi nõ expectatur in ea digõ: quare eũanda eſt eradicatiue nõ expectata in ea digõne. Dixit. n. Gal. ſup 4° affo. ⁊ ponitur a Rabi in 3ª ꝓtic. opꝫ te occurrere cũ eũone cũ humoꝛ eſt furioſus ante virtutis defectũ ⁊ ante caloꝛis augmẽtũ: ⁊ anteq̃ ad aliq̃ mẽbꝛoꝝ nobiliũ ipſa fluat. Et. n. mã mala quoquo mõ malla poſſit dici q̃ẓtiſſime eũari dꝫ. Ait. n. Gal. 3° de virtutib⁹ nãlibus. Tardans vnã quãq̃ ſupfluitatũ in coꝛpoꝛe putrefit: ꝫ tñ minoꝛi: hec aũt ampliꝰ. ſ. putredine ⁊ ita moꝛdax ⁊ dignus his qui cõtinẽt eã fit particulis. Et dixit Gal. i 2° affo. ſuperi⁹ adducti. in acutis paſſionib⁹ raro ⁊ẽ. q̃ mã furioſa ꝓma die vel 2ª dꝫ eũari ⁊ eſt hoc dicere q̃ eũef q̃ẓto citius fieri põt. Et intellexerunt ſapiẽtes ꝑdicta vbi virtus cõſentiat: ⁊ nõ ſit aliud ꝓhibẽs eradicationẽ mãe fieri. Et tale ꝓhibẽs. dixit Gal. in 2° affo. Jn acutis paſſionibus raro ⁊ẽ. põt eſſe multa coꝛporis pinguedo aut aꝑa exñs in via tranſitus mãe aut maxia inflãmatio in coꝛpoꝛe tunc exñs aut multa ventoſitas in inflãs ⁊ cõuertẽs mãm ad ſupioꝛa aut diſpõ infirmi ad aliq̃ malũ accñs: vt ſincopim aut diſpõ ipſius ad ethicã ⁊ ſimilia. Et dixit Gal. ꝑmo de criſi. q̃ in materijs ſolũ furẽtibus nõaliter quis in ꝓncipijs vtef farmacia coopationẽ habens ad attractionem ſubtilitatem ſuperabũdãtiũ humidoꝛũ motus. ¶ Et ſcias q̃ aliq̃ liꝫ in ꝑn° eradicatiue eũare mã nõ ente furioſa: vt cũ mã incipit fluere ad poſtemãdũ aliq̃ mẽbꝛũ nobile: hãc. n. licet a ꝑn° mox eradicatiue eũare ꝓcipue cuꝫ flõnia: ⁊ hoc añq̃ mã ꝓo aliqua ꝓte ſit collocata in mẽbꝛo. nã cũ iam collecta fuerit ꝑm ꝓtẽ nõ põt eradicari: ſed dꝫ minoꝛari in ꝑn° : vt ſicut dixit Gal. in tegni ꝓhibeaf augmẽtũ aꝑatis: ⁊ ipſius etiam eruptio ante tꝑs maturationis. Qui. n. hꝫ aꝑa. dixit Auic. 4ª ꝑ⁹. minuẽdus eſt q̃ timetur ne apiaf anteq̃ maturef: licet nõ indiguerit neq̃ fuerit i eo multitudo. Verũ tñ iſta minoꝛatio in dicto caſu nõ eſt fienda in ꝑn° cum farmaco foꝛti. Dixit. n. Gal. ſuper 4°. re. acu. Quecunq̃ flõnãtia in ꝑn° egriꝫ mox conanf ſoluere foꝛti farmaco conẽti flõnãtis nihil auferunt: neq̃. n. remittif cruda exñs paſſio: ſed reſiſtẽtia egritudini: ⁊ que ſunt ſana colliquãt. Et Auí. ꝑª 4ª dixit. Cũ humoꝛ fuerit in vno loco cõꝓhenſus nullo mõ moueatur donec maturef ⁊ ſbam habeat tẽpatã. Sitẽ enim fiet ceu ſi qs conaref arboꝛẽ a terra euellere nõ ſeparata ꝓius terra laterali: neceſſe eſt. n. cã vel non euelli vel frangi. ¶ Et notant q̃ non ſoluꝫ materia apoſtematis añs eſt minoꝛanda: vt dictũ eſt: veruꝫ aliq̃ etiã cõiuncta in ꝑn° ſicut ſit in ſquinãtia cũ mã eius eſt multa ⁊ timetur de ſuffocatione: extrahitur eni tunc in tali caſu de mã in aꝑate coniuncta ex ipſo loco aꝑatis vel maxime ſibi vicino vt tollaf timoꝛ de ſuffocatiõe. ¶ Et rurſum cũ malitia humoꝛis peccãtis cõicaf oibus hũoꝛib⁹ coꝛpis nõ dꝫ fieri eũo eradicatiua: ſꝫ minoꝛatiua tñ: nõ eni tolerat virtus tot ⁊ tãtoꝛũ humoꝝ eradicationẽ: ſꝫ ꝓius decederet. Et iterũ põt inueniri

Jndicatio a malitia moꝛbi

Jndicatio a loco moꝛbi.

Jndicatio a materia moꝛbi.

Materia furioſa eſt duplex

Furoꝛ q̃s

vna aliq̄ mā cruda tā pauce q̄ztitatis: z in via eūonis debite lita ꝙ poterit mox eradicatiue eūari. Mi quoq; ente diuersa: z quo ad ſbam z quo ad q̄ztitatem. vna z eadem eūo pōt esse minoratiua reⁱ alicuius vnius māe z eradicatiua reⁱ alterius: vt notū est. Dixit Hal. Mi oigesta oz eūari cū forti medicina: cruda vo cū debili. ¶ Dixit Hal. in expōne ꝑmi iuuamētoꝝ: z ponit a Rabi in 8ª ptic. humoꝝ crudoꝝ modi sunt duo: vnus est ſubtilis z aquosus: z alius est grossus z viscosus. Et ſubdit in mēbris collocatū ſubtile z aquosum opz te eūare cito anteq̄z putrescat a calore febris z pungēs reddat z corrosiuus: grossum vo z viscosum anteq̄z fluat digerere te opz. ¶ Et dixit Rabi in 13° auctorita te Hal. ſuper ꝑmo affo. Egritudo q̄ est ex colā vel flegmate multotiens curat per vnicā potionē: ſz ea q̄ est ex melia: vt cācer z lepra nō curat ꝙ vnicā potōez: ſz idiget 2ª 3ª 4ª 75ª. Mā. ſicut dixit Jpo. ſup 2° epidimiax: z ponit a Rabi ibidē. cū oñat in corpore eⁱ purgatio melior est in pūbus vicibus cōtinuis: z ptinuis diebus tpe ſanitatis: z tpe egritudinis per inferius. Et dixit 7° affo. purgare coleram est facile citrinā: ſed purgare flegma z ſpāliter grossum z viscosum: z ſilr colam nigraz est difficile. Et in 4° affo. dixit ad purgationē cole nigre ē necessaria medicina fortis z fortior ea que necessaria est ad purgationem cole citrine propter grauitatem z ſpiſſitudinē ſuā. ¶ Dixit Aui. 4ª ꝑ. cuz mā fuerit multū penetratiua ideſt ibibita vbi ibibilis aut cū ſanguine multū mixta nō poteris ipſam in vna vice eūare sicut est in ſiatica z artetica longi tpis z cancro z ſcabie antiqua z carbunculis veteribus. ¶ Accūtia q̄ꝑ z ꝑpria z cōia de eūone indicāt: sicut ex dictis in p̄cedentibus ſatis colligi pōt. Dixit tñ paſſionarius. Cōſiderādū est ſi vigilijs continuis aut doloribus aliquibus eger afficiatur: aut aliquo alio ſinthomate vehemēti: z tunc nullā eūonē per ventre aut per ſanguinis detractionē facere debes: non eni ad oia hec eger ſufficit. Et Aui. dixit ꝑª 4ª. ꝙ accūtia mala ſūt aptitudo colice paſſionis z ſpaſmi: z hec ab eūone ꝓhibēt. ¶ De eūone inſup aliq̄ indicatio a virtute ſimul z rebus p̄ter naturā ſumitur. Dixit Hal. in lib. de menſura eūonis. Magnitudo egritudinis ſel cū roboze virtutis ꝑme intentionis flōmie erūt he quidē: vt indicans ea que opz agere: illa vero. ſ. virtus: vt nō ꝓhibens ea ꝙ coindicare. Dicunt quidā iunioꝝ medicoꝝ: q̄ſq̄z eni dispō ſubeuūciat flōmiā. Imbecillitas vero virtutis ꝓhibet: his vero ambabus dispōnibus exīſtibus manifeſtū est nō esse in corpore multitudinē tantoꝝ z taliū humoꝝ crudoꝝ vt ꝓhibeat auxiliū: z dixit. melius est cauere ſubitas eūones niſi necitas aliqua magna iubeat: z nō mirū aūt ſpaſmi nō paruū exīs auxiliū per flōmiā fiens plerūq̄z: q̄zto ergo ad numerū ampliorem eas que ꝑm pres alteratiōis auſerit tāto opatiuius fit.

¶ De conſiderandis in eūone fienda. Cap. viij.

Alcmus dixit in tegni. ꝙ in eūone fiēda 5. ſunt conſideranda. ſ. mā tps q̄ztitas q̄litas z modus eūonis: his enim bene cōſideratis oblatio fit eūonis. ¶ Et per māteellexit humorē peccātē eūandū: vel etiā vt dixit Daly. in 3° intellexit rē per quā debemus facere eūonē: vt flōmiā medicinā ſolutiuā ꝛc. ſimilia. Materia quoq̄z que euacuatur aliq̄ est materia ꝑpria morbi siue ſit eius cauſa añs siue cōiuncta: z aliq̄ cūatur mā que nō est ꝑpria morbi: ſed cōis: z hec mā cōis ꝑpie eūari oz in ꝑn° vñ morboꝝ maxime in febribus putridis: z iſta mā cōis nō est faciens morbum neq̄z ſicut cauſa añs: nec ſicut cōiuncta: z aliquādo eūat mā nondū actu in corpore aliquē faciens morbuz: est tñ apta cauſare eum. ¶ Per tēpus aūt intellexit tā tps anni z aeris cōſtōnē cōprehēdens ſub his etiā regionez: q̄z etiā tps egritudinis tam vle q̄z particulare. ¶ Et q̄ztitas etiam conſiderāda est tā māe eūande q̄z etiā eūonis ipſius. Et māe quidē: q: q̄ſq̄z medio mō ſe habet. Et qūo vnaq̄z quantitas māe sit eūanda dictum est. q̄ztitas etiā eūonis ſiue māe que euacuat in ea aliq̄ est parua aliq̄ mediocris aliq̄ multa z aliquādo ſuperfluens. Jpſa tñ debet fieri vt cōrñdeat q̄ztitati māe peccantis ſiue ſemel in vna vice ſiue in pluribus vicibus fiat: nō tñ exquiſite. Dixit enim. Auic. 4ª ꝑ. Scito ꝙ reſiduū māe dimittere minus nocumenti est q̄z exquiſitiſſime eūare z peruenire ad hoc vt virtus terrea tur: qm̄ multotiens hoc natura reſoluit reſiduum. Uerum q̄ſq̄z in caſibus aliquibus licet eūonem ducere ꝑm auctores vſq̄z ad ſincopim. Dixit. n. Jpo. ꝑmo affo. Que egerūntur nō multitudinē conſiderare opz: ſed quō egeruntur: z ſi qualia opz: z vbi opz vſq̄z ad defectionem ducere: z hoc facere ſi ſufficiat egrotans. z Hal. dixit in 2°. ꝙ talis eūo pōt fieri cum flōmia z cuz farmacia. Uerūtñ auctores de ea loquētes intellexerunt ꝙ fiat maxime cum flōmia: q: de ea valde minus dubium est: q: corpora ducenda in flōmia ad ſincopim fortia ſunt abundantia multo ſanguine peccante ꝑm pl̄m ſolo q̄ztō: z ſi aliq̄ peccet in quali: ſed tñ cum maiori fortitudine virtutis q̄z qui ſunt cuz humoribꝰ alijs peccantibus in quali qui debēt educi per ſolā farmaciam: potest etiā flōmia melius cohiberi q̄z farmacia: q: quacunq̄z hora volueris. Hal. tamē voluit ꝙ eūo ducens ad ſincopim: etiā poſſit fieri cū farmacia. Uerūtamē vt bñ notant nunq̄z fienda est: niſi in caſu deſperato z timore maximo: z cum hoc nunq̄z fienda est per medicinā vomicā: ſed ſi aliquādo cōcedat ſolum per ſeceſſiuā fiat: q: vomica farmacia z eius eūatio est magis violēta. ¶ De flōmia autē ducēte ad ſincopim dixit Hal. 8° terap. ꝙ ꝑm eas que conſtrictione ſinochas fortī exīte virtute ſepius ſine periculo fiet eūo ducens ad ſincopim. Sed in alijs egritudinibus de humorum corruptione vltime periculoſa est. Et idem voluit 9° eiuſdem de curatione febriū ſinocharuz. z in lib. de flōmia: dixit. egros qui habēt multitudinē ſanguinis apti incunearī in aliqua ptícula principali decet vſq̄z ad defectionez in flōmia ducere: quoſdā enim eoruz vidi infrigidatos in defectione aduenientibus humectationibus ideſt ſudoribus in toto corpore z ventre erupto cito tranſire egriᶜᵐ. attendere nimiruz bene decet defectionē pulſuuz tangentē ipſos cum adhuc fluit ſanguis quēadmodū in omnibus alijs flōmatis aſſueui facere ne lateat teipſum pro defectione morte operās qō vidi tribus medicis fieri. Et ꝓpter hoc melioꝰ est cauere ſubitas eūones. ¶ Dixit Aui. 4ª ꝑ. cum humor in eūone illius fuerit generis cuiꝰ esſe opz z eger tolerare pōt nō terreri debes ex ſuperfluitate eūonis: q̄ſq̄z enim contingit ꝙ te eūare opz vſq̄z ad lipotomiā: talis tamē eūo cuz flōmia in ſinocha z ſinocho z in doloribus vehemētiſſimis: z maxime apatibus. dixit enim Hal. ꝑmo affo. in 2°. ſupra dicti affo. ꝙ cōpetit in maximis flōnibus z ardentiſſimis febribus: z vehementiſſimis doloribus. Et Aui. 4ª ꝑ. dixit eā conuenire ſinoche apoplexie ſquinantie apūbus magis pernitioſis z fortibus doloribus. ¶ Dixit Hal. in dcō 2°. Flōmia ducens ad ſincopim confert in apate acutiſſimo ꝓpter cuius feruoꝛē diſponetur multa materia ad fluxum: z ponitur totuz corpus in magna inflātione: ꝓpter cuius etiā feruoꝛē timetur corruptio membri in quo est aut timetur corruptio nimia māe multe aut agitatio magna multe materie: ꝓpter quā timetur de fluxu eius ad principale: ſicut eſſet aliqō apa colericū vel ſanguineū de ſanguine multum inflāmato: z in tali apate debet flōmia ducens ad ſincopim fieri mā ente in fluxu potente educi per flōmiam. In fortiſſimo etiā doloꝛe rōne intenſionis ſenſationis tñ competit eūo ducens ad ſincopim: z ꝓprie in flōmia cōpetit. qz in tali doloꝛe maxime inflāmatiuo z attractiuo multoꝝ humoꝝ ad locum opz fieri eūonē maxime refrigerantē: z maxime diuertentē que ſuperet doloꝛē z eius attractionē diuertendo: ſed talis est que ducit ad ſincopim. In doloꝛe acutiſſimo ſic dicto ꝓpter ſui poᵗᵉᵐ in proſternendo virtu-

Eūo ducēs ad ſincopi fiat per ſeceſſiuā z non vomicā z hoc non fiat niſi in caſu deſperato.

tē ꝛ pſternēte ipāz nō cōpetit talē eūatio ducēs ad ſincopim. ¶Auer. autē 7° colli. eūonē ducētē ad ſincopim nō fiendā dixit. qm̄ eſt valde inartificialis ꝛ erronea: qm̄ ars imitatur nām ꝛ nā nunq̄ creticat eductione ſanguinis vſq̄ ad ſincopim: ſed potius accidit illud in criſibus p̄auis. Eſt autē intentio medici ſolū remouere ſanguinē ſupfluū ꝛ conſeruare nālē q̄ſtitatē ipſius: qō in tali eūone fieri eſt ipoſſ. ſed educitur qō eſt nālius ꝛ p̄ſterniſ per talē eūonē vehementer nā: vnde modus datur putredini ꝛ exinde ad interitum peruenīēdi. Dicūt quidā q̄ ſermo Auer. bonus eſt inq̄tū reddit hoiem timoratū vt ſollicite ꝛ bñ mentē ꝓuideat qñ vult facere talē eūonē: tñ ipſa qñq̄ eſt neceſſaria: vt in caſibus. ſ. dictis. ꝛ dicunt. q̄ per eūare ꝑm artē vſq̄ ad ſincopim n̄ on deuiat ars a nā: qm̄ nā etiā aliqñ eūat vſq̄ ad ſincopim iſto mō ſaltē: q̄ nā facit aliqñ tantā ſanguinis eductiōez: q̄ ſi fieret per artē accidere ſincopis: ꝛ cā ꝓpter quā ab eūone que fit a nā nō accidit ſincopis eſt: q᷑ eūo ab ea facta eſt ſibi magis ꝓportionata ꝛ regularis q̄ illa que fit ab arte. Et ideo plus ſuſtinet ꝛ melius eūonem ſpūum in ea. Uerūtñ dicūt. q̄ medicus talē eūonē facere nō oz imo non niſi coactus: ꝛ tunc nō niſi cōſentiēte virtute ꝛ oībus alijs coindicantib⁹ Tūcergo dixit Hal. ſup 4° reg. acu. Auide vſq̄ ad lipotomiā ducere ſi virtus fortis fuerit ꝛ laborās iuuenis ſanguineus habitus cuius dēſus ſit ꝛ durus inreſolubilis ꝛ hora anni ꝛ regio eucrate fuerint. Et tūc etiā poti⁹ oz ducere ad ſincopim excluſiue: ita vt nō ſupueniat ſincopis: ſed ſit ꝓpinqua ſupuenire: quā diſpōnē quidā lipotomiaz debilem vocāt. Et ſi aliqñ ducat ad ſincopim incluſiue ducat ad eaz que eſt recuperabilis ꝛ non vltra. ¶ Et nō debet medicus eūonem ad ſincopim facere niſi in ꝑn° morbi: q᷑ in talibus egritudinibus opz medicari eadē die a ꝑn° aut 2° ad plus. Poſtea ꝛo nā fatigata morbi acumine talē eūonē ſuſtinere nō poſſet: ꝛ ſi fieret ducereť eger p eā ad ſincopim irrecuperabilē ꝛ mortē. Moderni tñ nr̄is diebus eligunt: ꝛ bene talē eūonē ad ſincopim ducētē relinquere ꝛ multiplicare potius numerū donec ſufficiat eūo q̄z illā facere. Nā corpora iueniunť debiliora q̄z olim fortaſſe fuerit. Et. A. dixit 4ª ꝑ. q̄ oīs eūo ſupfluēs febrē generat ſequūturq̄ ad ipſaz mala habitudo diſcoloratio corporis caceſia hydropiſis apoplexia ep̄is ꝛ ſtōi imbecillitas ꝛ ſimiles defectus. Et ꝓpter hanc cām. dixit Hal. ſup 4° re. acu. Melius eſt ſi excedat bis in vice vna ſanguinē auferre q̄z ad defectionē ſeī perducere.

Melius eſt reuera re q̄z vna vice exquiſite eūari

¶Qualitas etiā māe ꝓſiderāda eſt: ꝛ hoc q̄ztū ad qualitatē eius gūalē: que eſt eius nocibilitas. Nō ſolū eſt in cōſideratione q̄ mā que ledit eūanda ſit: ſed opz ꝓſiderare etiā ei⁹ qualitatē ꝑmā. ſ. an ſic calā vel frida: ſicca vel hūida: ꝛ aliā etiā q̄litatē que eſt modus ſbe. ſ. groſſitiē vel ſubtilitatē viſcoſitatē vel fluxibilitatē. p q̄litatē. n. hūoꝝ q eūat vl eūati ſt iam generalē cōprehēdit eūonē nō debere eſſe ſupfluentē: q᷑ q̄ztū eūat nocitiuū. nō eſt ſupfluēs. Cōprehēdit etiam per eā iunctā quibuſdā ſignis eūonē nō debere ſuperfluere neq̄ diminutā eſſe: ſed pfectā ꝛ hoc ex alleuiatiōe q̄ ſequit ꝛ bona tolerātia cū aliquali ſiti ꝛ ſomno. nā ſi eūat nocitiuū q̄le opz eūari: ꝛ ad ipſius eūonē ſequit leuitas ꝛ bona tolerātia cū appitōe alicui⁹ ſitis ꝛ ſomni iā ſignū eſt q̄ nocitiuum ſufficiēter eſt eūatū: ꝛ q̄ nō ſupfluit: ꝛ per q̄litatē ꝑmā ꝛ ſilr p q̄litatē que eſt modus ſbe ſignat q̄ eūat tale quale oz: ꝛ ſilr et ſignat h̄ p q̄litates ſpāles ex coloze ꝛ ſilib⁹. ſ. q̄ eūatur quale opz eūari.

De quali tate materie eūande cōſideranda.

¶Modus et vſus eūonis. i. p quā ſpēz eūonis mā eūanda ſit ꝓſiderādus eſt: q᷑ modus diuerſificatur aliqñ rōne modi peccāti māe. Mā eni peccās ſolo q̄zto ꝑm plm oz eūari per flōmiā: ꝛ peccās ſolo q̄li p medicinas ſolutiuas ꝛ peccās vtroq̄ mō: vtroq̄ mō eſt eūanda. Et aliqñ rōne diuerſitatis q̄litatū māe eūande. Mā. n. cala ꝛ ſubtilis oz educi per vomitū: frida vo groſſa ꝛ viſcoſa per ſeceſſum. Et aliqñ rōne diuerſitatis loci in quo ꝓtinet. Mā. n. cōtenta in cyte oz eūari inſēſibiliter: mā in ꝓfundo poſita: vt plm ſenſibilr: ſtās in gibbo epatis per vrinā. ſtās in cōcauo p ſeceſſum: ꝛ cōſilr in alijs. Et aliqñ rōne diuerſitatis declinatiōis māe: que. n. declinat ad ſupioza ſtōi oz per vomitū eūari: ꝛ que ad inferioza per ſeceſſum: ꝛ q̄ ad renes p vrinā: ꝛ q̄ ad mr̄icē per mēſtrua. Et oz medicus in hoc ſeq̄ declōné factā a nā ſi illa declo ꝛgrua fuerit. Dixit Ipo. in affo. vndecūq̄ nā repit inde educere opz. ſ. per ꝙuenientia loca. Aliqñ tñ licet medico ducere mām ad oppom declonis ipſius: ꝛ hoc ꝓpter diuertere nīāz ab illa declone vel ꝓpter ꝓhibere nouū fluxum ad viam fieri declonis ipſius vt docuit Ipo. 6° affo. affo. A diaria habito diuturna ꝛc.

Demodo cūonio.

Nota bñ

¶Dixit. A. 4ª ꝑ. q̄ intentio in oi eūone eſt vna qnq̄ rez. Prima eſt eūo ei⁹ q᷑ eſt eūandū. 2ª eſt ꝓſideratio ptis ſue declonis. 3ª res eſt egreſſionis mēbroꝝ eius a ꝑte declonis eius: ſicut baſilica dextra in egritudib⁹ epatis: ꝛ nō baſilica ſiniſtra: qm̄ ſi error ꝙuenit in tali q̄le eſt iſtud qñq̄ ſequitur inde timor. Et ſubdit. opz vt mēbrū egreſſiōis ſit ignobili⁹ illo a quo fit eūo: vt mā ad illud declinet qō eſt ignobilius. Et opz etiā vt ſit eius exitus nālis: ſicut mēbra vine gibbo ſitati epatis ꝛ inteſtina ꝓcauitati epatis: verūtñ ꝓtingit aliqñ q̄ mēbrū a quo expellit eſt ipſuz mēbrū per qō expulſio fienda eſt: ſed in ipſo eſt egritudo vetus vel recēs: ꝓpter quā eſt verendū de curſu humoꝝ ſup ipm: q̄re humores ad mēbrū qō eſt ignobilius diuertēdi ꝛ trāſponendi ſunt. Et ꝓtingit etiā q̄ ex ſupatione humoꝝ egri⁹ timeť ſup ipſum: ſicut cuz motus ſit ab oculo ad gulā: qm̄ timeť qñq̄ ne ibi ſupueniat ſuffocatio. Jóq̄ q̄le ē hui⁹ ſuauit ꝛ leuit fieri oz Nā. n. plm talr opať ꝛ eūat nō ꝑptē per quā ꝙſueuit. Et h̄ facit: vt mēbrū cuſtodiať qō debile fuerit. Et plm eſt illud qō nā eūat ptis longinq̄ ꝛ oppoſite: ꝛ remanet cū ipſo ambiguitas: ſicut cū a capite ad anū aut crura vel pedez eūat. nō. n. ꝑ certo ſcitur ſit ex toto ſi cerebro: aut ex vno ventriculo. ¶Quarta res eſt hora eūonis ipſius. Dixit enim. Hal. Penit⁹ q̄ in cronicis egritudinib⁹ maturatio tñ: ꝛ nō plus expectāda eſt: ꝛ anteq̄z eūes: ꝛ poſt maturationē ex ſbiliatiuis in potu tribuere debes: ſicut aquā yſopi ꝛ aſce ꝛ ſeminū. Sed in acutis egritudinibus maturationē expectare et melius eſt: ꝛ ꝑcipue cū quiete fuerint: q̄ ſi mobiles fuerint ad eūandū mām feſtinare erit melius: qm̄ ipedimētū mot⁹ eius mai⁹ eſt q̄z ſue eūonis anteq̄z ſit matura: ꝛ ꝓpter cū bumores fuerint ſubtiles: ꝛ ꝑcipue cū in ꝙcauitatibus venarū fuerint ꝛ nō in mēbris egrediētes: cū aūt humor in vno mēbro fuerit cōprehēſus nullo mō moueas donec maturetur ꝛ eſſen^am habeat tēpatā: ꝛ ſilr cū nō fuerimus ſecuri q̄ virtus vſq̄ ad maturatiōis horā ꝑduret. Eūabim⁹. n. eā poſtq̄ nobis cauerimus: vt eius groſſitiem ꝛ ſubtilitatē ſciamus: qm̄ ſi ſpiſſa fuerit ꝛ groſſa ipſam mouere nō debemus niſi poſt ſbtiliationē. Et ei⁹ groſſitiē ſciem⁹: qm̄ faſtidiū ptm̄ iā ꝑceſſit aut ſub hypocūdrijs dolor extenſiuus aut aduentus apatū in interioribus. ¶Dixit Hal. xj. tera. In eūone māe opz viā mēbri ꝑ quā hz trāſire coaptare ꝛ apire: ꝛ ſi qdez mā ꝓtineatur in ſtō vel inteſtinis aut meſeraicis aut ꝙcauo epatis viā inteſtinoꝝ coaptabis. Si ꝛo circa gibbū epatis vel venā ꝙcauā vl circa femur renes ꝛ veſicā viā vine coaptabis. Si ꝛo circa pulmonē ꝛ pectus viā ſputi: ꝛ ſi circa cerebrū viā palati ꝛ nariū coaptabis. Et Aui. dixit. Illud qō in h̄ magis cuſtodire debemus eſt habitudo canaliū ne ipſi ſint clauſi: ꝛ poſt h̄ totū poſſe tibi erit: vt añ eūonē vētre ſoluas. ¶Dixit Hal. in lib. de flōmia. ꝛ ponit 15° cōtinentis. Qui vult diſputare ō eūone ſcire oz añ oia corꝑ in q̄ opoꝛtuna ē eūo: deide ſcire oz an p minutionē ſit eūandū an alio mō: qm̄ poſſe eſt q̄ opoꝛtuna ſit eūo: ſz abſq̄ purgatiōe vel abſq̄ minutiōe. Et deide corpus in quo cōportabilis ſit eūo abſq̄ nocu⁰: qm̄ fortaſſe corpus indiget eūone: ſz illā prohibet eras aut tps aut regio aut vitiū accūs in ore ſtōi aut aliud: deinde ſcire oz tps in quo oz fieri eūo ꝛ deinde i qua ꝑte corꝑis oz fieri: ꝛ deide q̄ztatē opꝑtunā i eūone. ſ.

q̄titatē ꝯtinuā ꝛ discretā. ſ. an ōbeat fieri ſeꝛ an bis an plies
Et vtrū eūo ſit neceſſaria in coꝛpoze ſano aut non ſano: ꝛ in
vtraq; diſpōne. ſ. neutralitate ꝛ egriᵉ. Eūo. n. ꝓhibet ſanuz
in quo apparēt ſigna repl̄onis: q nō inducaꝛ ad moꝛbū ꝛ ſa
nat patiētē. ſ. neutralitatē ꝛ egriᵉᵐ. ¶ Et ſcias q nō oīs eūo
fit rōne repl̄onis. imo aliq̄ fit eūo in coꝛpe mūdo: vt in ca
ſu vel percuſſione: ꝓpea q timeꝛ aduēꝛ apatis in mēbꝛo no
bili. Et fit talis eūo cū flōmia: ꝛ aliq̄ fit etiā cū enematibꝫ.
Dixit Hal. 13° tera. Eūamꝫ totū nō ſolū in plectoꝛica paſſio
ne: ſed q̄q; ꝓpter magnitudinē paſſionis: doloꝛ. n. ꝛ caloꝛ
mēbꝛi cāe reumatis fiunt: ꝛ opz ſibi deficiēti ideo facere. ſ.
ipſum reddere magis vacuū ꝛ auarū vel. i. paruā flōmiam
in eo facere. Et Aui. 4ª. ꝑ¹ dixit. Illis quibꝫ percuſſio acci
dit aut caſus q̄q; minuunt ne eis accidat apa. Nō. n. dixit
ipſe oēs eūones fiunt rōne repl̄onis. ¶ Dixit Ipo. 4° affo.
In farmacijs talia ducere opz: q̄lia ſunt ſp̄ōte eueniētia: que
ꝺo ſunt ꝓie veniētia quieſcere. q. ꝺ. medicus ꝺz talia educe
re a coꝛpoze per farmaciā q̄lia eūata ſp̄ōte ſunt vtilꝛ eūata.
talia. n. ꝺz medicus eūare q̄lia eūanda ſunt: qꝛ talia eūat nā.
Sed medicus ꝺz ſtatim q̄eſcere ab eūone illoꝝ q̄ ſunt ꝯtra
rio mō veniētia: qꝛ. ſ. nō ſunt talia qualia opz eūare nec q̄lia
eūat nā. ¶ Et ſcias q aliq̄d pōt ꝺici ſupfluitas alicuius mē
bꝛi: aut qꝛ ab alijs mēbꝛis ad aliō fluit vel ꝑpellitꝛ: ſicut fle
gma ꝓtētū in pulmone: aut qꝛ ex actione ipſiꝫ mēbꝛi in mäz
aliqua pars effugit actū ipſius ſiue intēdat mēbꝛū illud foꝛ
mā ſuā: ſicut i nutricatiōe ſiue formā a ſe ſepatā: ſicut in ge
neratione ſanguinis: ꝛ iſta ſuperfluitas eſt 2ꝫ. ſ. in q̄ꝛto ꝛ in
qualit: aut in vtroq; ſimul. Et ſuperfluitas q̄lis eſt cōtraria
ei cuius eſt ſupfluitas: ſicut vtraq; coꝛa ꝛ ſta: que qꝛ ſunt ſu
pfluitates ſanguinis ꝺrie ſunt ſanguini: nō tñ ſunt in toto cō
trarie ꝛ oīo imo in aliquo ſimiles inq̄ꝛtū aliqō veſtigiū ac
cipiūt agentis caloꝛis nālis: ſed ſupfluitas q̄ꝛti nō eſt ꝺria ei
cuius eſt ſupfluitas ſicut ſpma. Et. n. ſupfluitas q̄ꝛti nō reſi
ſtit agēti ſm aliquā q̄litatē: ſicut facit ſupfluitas qualis.

¶ De regulis cōibus vomitui ꝛ ſolutioni vētris. Caꝑ. ix.

Vonia ſolutiuoꝝ vſus ꝓueniēter factꝫ ꝓ
utilis exiſtit. in cōueniēter ꝺo pi
culoſus ꝛ inutilis: ꝛ difficile eſt ſcire cōpetentē
vſum eoꝝ. Ideo iuxta poſſe cōpetenter vſus
coꝝ regulas aſſignabo. ¶ Dixit. n. A. 4ª. ꝑ¹.
Debes ſcire q vētris ſol̄o a ſupioꝛibus trahit: ꝛ ab inferio
ribus eradicat: ꝺuabꝫ ergo attractionibus eſt apta: conue
nienti. ſ. ꝛ diuerſe que etiā attractio diuerſa poſt mēbꝛoꝝ
quietē eſt cōueniens. Cū ergo mäe fuerint in ſuperioꝛibus
ad diuerſum trabet eas. ꝛ ipſas etiaz eradicabit ab eis vbi
ſunt. Uomitu vero fit attractio ꝛ diuerſio ecōtra. ſ. q; ab in
ferioꝛibus diuertit: ꝛ a ſupioꝛibus eradicat. Et dixit. babē
tiū in interioꝛibꝫ apata ventrē ſoluere eſt difficile ꝛ facere
vt vomant. Qz ſi tibi neceſſariū fuerit ꝺa eis qō ſit ſicut vo
lubilis ꝛ ſemen croci oꝛtēſis ꝛ apozima polipodij ꝛ caſſie
fiſtule: ꝛ bis ſimilia. ſ. q̄ nō ſunt excedētis ſol̄onis. ¶ Dixit
Ipo. 2° affo. Coꝛpoza vbi quis vult purgare. ſ. qꝛ cacochi
mia ſūt opz bñ fluxa facere. Et intellexit: vt dixit Hal. in 2°
q opz mäm ꝓparare ꝛ vias aperire ꝛ ductuū meatus: ꝛ ſic
ꝓparādo coꝛpoza ad fluxū per eūonē nullū recipiunt nota
bile nocumētū. in nō appatis autē ſequunt accūtia: q̄ dixit
Hal. i 2°. que ſi fuiſſent ꝓparata euitaſſent. Et hoc ſiue coꝛ
poza ſint ſana ſiue neutra ſiue egra: dūmō mä non ſit multū
malitioſa furioſa vel venenoſa in qua nō expectaꝛ digeſtio.
Et intellexit Ipo. maxime de eūone eradicatiua: q̄uis etiā
de minoꝛatiua verificetur ſaltē ad aptionē ductuū ꝛ viarū.
¶ Et Aui. dixit. Anteq̄ fiat ventris ſol̄o aut vomitus pre
mittēda eſt humoꝛis q eſt eūandus ſubtiliatio ſup. vel in
groſſatio: qꝛ ꝓmittēda eſt ipſius digeſtio: ꝛ amplificatio ēt
canaliū ꝛ ipſoꝝz aptioꝛ: q̄m hoc eſt ex eo qō coꝛpus a pena
ſecurū reddit. Et ſubdit q facere nature ꝺſuetudinē lenita
tis ꝛ obediētie: ꝛ qō vis ex ſol̄one ventris ꝛ vomitu facili
anteq̄ medicina ꝺetur aut vomitus eſt ex regiminib⁹ apiē
tibus. ¶ Et dixit. opz vt illius cibus cuius ſoluēdus eſt vē
ter aut vomitus ꝓuocandus partiatur: vt qō ei in vna ꝺie. Prouoca
alꝫ. vice ſufficiebat multis comedat vicibus: ꝛ vt ſint cibi tio: vomi
diuerſi multi: ꝛ potus etiā diuerſi. nā ex hac diſpōne accidit tus.
ſtō: vt expellere deſideret: qō eſt in eo ſuperius aut inferius.
Ex cibo aūt nō diuerſo neq; ſup aliū cibū ingrediente ſtōus
eſt auarus ꝛ ipſum foꝛti cōtinet retentione ꝛ ꝓprie ſi fuerit
eius q̄ꝛtitas parua. Mollē tñ bñs ventrē nihil ex hoc face
re ꝺz: qꝛ nō eget. ¶ Et dixit. anteq̄ ventris ſolutio aut vo
mitus fiat premittēda eſt: humoꝛis ſubtiliatio ꝛ ꝓparatio.
Dñt. q ꝓparatio canaliū eſt cōis oibus hoibus: ꝛ prepara
tio h ūoꝛis eſt cōis oibꝫ egritudinibꝫ mälibus ꝛ ꝓprie frigi
ꝺis: q̄in frigidis mä nō ꝺz eūari indigeſta: ſed lenificatio
näe non eſt cōis oibus hoibus: qꝛ dixit Aui. non in eo qui
eſt aptus colice paſſioni: nā in eo nō eſt lenificanda nā: quia
eſſet cauſa ſupfluitatis eūonis que ei accideret: in iſtis tamē
aptis colice paſſioni bene licet ampliare canales ꝛ digere
re ꝛ ꝓparare humoꝛes. ¶ Et dixit. i ſolutiuo ventris exhi
bendo apto colice paſſioni admiſcēda eſt res in qua eſt vir
tus vomica: ꝛ hoc ne ꝓperet ſolutinū ventris deſcēdēdo de
ſtō anteq̄ ſuā perficiat operationē: ſed per virtutē vomiti
ui in ſtō reapponaꝫ: ꝛ ideo ꝺz ſic miſceri vt equetur in ipſo
ꝺuarū medicinarū virtus. ſ. vomice ꝛ ſeceſſiue: ꝛ perficiat
ventris ſolutiua operationē ſuā ꝛ vomica ſuam econuerſo
illius. Et nō intellexit q equatio ipſaꝝ virtutum ita fiat vt
vnaqueq; perficiat opationē ſuam que eſt eūo: ita q vna ſol
uat ventrē ꝛ alia ꝺucat per vomitū. nā talis ꝓmixtio nō eſt
cōueniēs cū ſit agitatiua cōturbatiua: ſed equatio eaꝝ ōbet
eſſe talis q ſolutiua ſuam perficiat operationem ꝛ ſoluat ꝛ
vomica ſuam. ſ. illā de qua dixit q teneat ſolutiuā vētris in
ſtomaco: ꝛ nō ſinat eā cito deſcendere: vt nō ſupfluat in ſol
uendo ventrē: que operatio ꝓprie eſt quedā coꝛrectio medi
cine ventris ſolutiuez ꝛ ꝓhibitio nocumēti eius. Et ex hoc
apparet. q medicina vomica que illi miſceꝛ nō ꝺz eſſe foꝛ
tis ſic q vomitum poſſit inducere neq; multe q̄ꝛtitatis: ita
vt ex eis ambabus ꝓueniat operatio vna. ſ. ſeceſſiua tantuz
nō ſuperfluens ꝓpter ꝓueniētē retentionez factam de ea in
ſtō per medicinā vomicā. ¶ Dixit Ipo. 4° affo. Coꝛpoza q̄
quis vult purgare opz bene fluxa facere multo nutrimen
to ꝛ requie: vnde tribus aut quatuoꝛ ꝺiebus ante purgatio
nē opz coꝛpus prehumectari lenibus cibis ꝛ ſolubilibus:
vt venter molliaꝫ: ꝛ etiā in otio ꝺz teneri vt facilius ad vo
mēdū faciat coꝛpus. Niſi enim ſic fiat ꝺata medicina ledit
ſtomacū ꝛ inteſtina: qꝛ nō poteſt humoꝛes attrahere nec ex Oportet
pellere ꝓpter cōclusionē ipſoꝝ ꝛ multā moꝛā in ſtomaco digere pri
traheret: vnde coꝛrūperet ꝛ coꝛrūperet humoꝛes. ¶ Dixit us ꝛ po
Aui. Timoꝛosa res eſt vt medicina ſolutiua ſumatur fece ſtea eua
exiſtente ſicca in inteſtinis: imo expellenda eſt primo cum cuare.
clyſteri. ſ. ſi fuerit in inteſtinis inferioꝛibus: aut cū iure mol
lificatiuo: ꝛ eſt ius gallinaceū aut ius malue mercurialis: ꝛ
ſimiliū: ſi fuerit ex inteſtinis ſuperioꝛibus ad que clyſteria
nō pertingūt. ¶ Et dixit. q balneū. ſ. aque ꝺulcis ingredi
anteq̄ ſol̄o fiat aliquantis ꝺiebus eſt ex eis que bene prepa
rāt: qꝛ ꝺigerit amplificat ꝛ mollificat: ꝛ ideo ꝺz adminiſtra
ri niſi ſit ꝓhibēs: vt debilitas alicuius membꝛi nobilis aut
multa q̄ꝛtitas humoꝛū vel ipſoꝝm coꝛruptio: ꝛ opz vt in
ter balneū ꝛ hauſtum medicine paruū interueniat ſpatium
ad hoc: vt nō lapſet virtutem: ꝛ ideo nō ꝺebet adminiſtrari
niſi paucis ꝺiebus. Balneare tamē ꝺiebus noſtris ante me
dicinā ſolutiuā parū eſt in vſu. ¶ Dixit Damⁿ in affo. Ante
purgationem per aliquos ꝺies hūoꝛes cōmouēꝺi ꝛ agitan De vomi
ꝺi ſunt cibo medicinali ꝛ medicina cibali: ꝛ ſic cū p̄cedētis tu ꝛ regu
ꝺiei abſtinentia purgandi ſunt. ¶ Dixit Aui. vbi. ſ. Si nō lis eius.
potuerit facere medicus vt habens neceſſitatez vomendi vo
mat. ſ. p ſe vel abſq; vomitiuo foꝛtitunc ꝓpara iſpuz ante
ad vomēdū: ꝛ ſimiliter ſi fuerit aptus ad vomēduz vomitu

leui ⁊ fuerit ei necessariū vomitiuū forte ꝑpara ipsuꝫ ad vomēdū anteq̄ꝫ des ei qđ est forte. Mollifica ergo ei nutrientia ⁊ face ea vnctuosa ⁊ solutiua ⁊ fac eū quiescere ab exercitijs: ⁊ da in potu vnctuosa ⁊ olea cū vino: ⁊ postea da vomitiuū ei. Vnctuosa nāq̄ relaxant os stōi vnde facilitaꝫ vomitus. Inueniť aūt hec lr̄a affirmatiua que dicit ⁊ si oportuerit facere vt vomat ⁊c. ⁊ est clara. Scias q̄ medicus dꝫ añ vomitiuū semp ꝑparare humorē educendū per vomituꝫ si inducias habuerit: sed ꝑparationē canaliū nō dꝫ facere nisi ineptis ad vomēdū. ¶ Vomit⁹ corporib⁹ sanis simplr̄ est noictiu⁹: nec dꝫ in eis puocari si vita degunt libera ⁊ regie ꝯgruo. Si vō vita degūt seruili ⁊ nō seruāt regimē ꝓueniēs tunc eis cōpetit: sicut ⁊ oibus corporibus lapsis: qm̄ dixit Aui. Ipo. securitatē facit q̄ in eo est sanitatis conseruatio: ⁊ cū eo fit ꝑseruatio a futuris egritudinibus ⁊ ab iminentib⁹ multotiēs fit euasio. Est ergo in ipso iuuamentū maximū si administrať cū eq̄litate. ¶ Nō tn̄ ē ei⁹ iuuamētū oib⁹ corporibus lapsis equale. imo colicis vomitus aptior est ⁊ iuuantior. Dixit n. Gal. 6°. regie sanitatis ⁊ ponit a Rabi in 14ª ptic. sic, vsus vomit⁹ ꝓfert ei cui⁹cōplo ad calitatem ⁊ siccitatē est declinans a sui ꝑn°. Et Aui. dixit. Ille cui maiꝫ iuuamētū ꝓferť vomit⁹ est cui⁹cōplo prima. i. radicalis est colica. ⁊ est macer: qꝫ macies signāt q̄ remansit in sua radicali cōplone: ⁊ est cum priuatione carnis ⁊ pinguedinis. Et ideo iterum dixit. Macris melioꝫ est vomitus. Et vt significaret q̄ de macris colicis intelligeret subdit. Colē ipsoꝫ aptus: eo q̄ colā est alijs būoꝛib⁹ leuioꝫ ⁊ est leuigans ⁊ facile ascēdēs ad superiores regiones. Et inueniť hic lr̄a que loco lr̄e macris dicit mediocrib⁹: ⁊ pōt verificari de mediocrib⁹ in bitudine inter pinguedinē ⁊ maciē. ¶ Post colicos vomit⁹ est iuuātioꝫ flaticis eo q̄ stōus ē ꝓtētiuus multi flatis: imo flegma est in stō: sicut in minera vel q̄si sicut in receptaculo. Et post flaticos iuuantioꝫ est sanguineis nō qdem rōne sanguinis q̄ debeat eūari in vomitū: ꝫ rōne colē q̄ multiplicať in eis. Melicis vō minus iuuatiuus est: qm̄ mlia est humoꝛ minus aptus eūari per vomitū ꝓpter suā grauitatē. De ipsa etiā in stō parua q̄ꝫtas repitur. Neq̄ etiā predictis oibus in suo gradu est vomitus eque iuuatiu⁹. Nā consuetis ex eis vomere est magis iuuatiuus q̄ꝫ incōsuetis ⁊ intātū facit ad eius iuuamētū ꝓsuetudo q̄ vomitus flaticis ꝓsuetis reperiť magis iuuatiuus q̄ꝫ colicis incōsuetis. Neq̄ est eis oibus vomitus eque iuuatiuus in oi etate: sed in iuuentute iuuātioꝛ est q̄ꝫ in senectute: ⁊ in senectute iuuātioꝛ ē q̄ꝫ in pueritia. ¶ Et scias q̄ vomitus eq̄lis in septem rebus attēdiť. Et ꝓmo qdē ex ꝑte habitudinis corporis. s. vtrū vomitoꝛ sit macer vel carnosus vel mediocris inter macrū ⁊ pinguē: ⁊ vtruꝫ sit lati pectoris faciliter anbelans nō aptus sputo sanguinis fortis stōi ⁊ cerebri. Et ideo vomitus nō est inducēdus in valde pinguibus: qꝫ cum habeant venas artas ⁊ mot⁹ fit laboriosus timeť in eis de estuatione vel vene fractura. Nec est inducendus in habentibus pectus strictū male anbelantib⁹ paratis ad sputū sanguinis aut iā ꝓsuetis spuere ipsuꝫ ex trib⁹ pectoris: qꝫ bi oēs sunt dispositi ad fractūrā vene in pectore ⁊ inde ad ptisim ꝓpter laborē vomēdi. Dixit Ipo. 4° affo. ptificos metuētes ad superiores farmacias. i. vomitiuas. Et Gal. dixit in 2°. q̄ per ptificos intellexit actu ptificos: ⁊ etiaꝫ aptitudine qui sunt parati ad ptisim: sicut sunt alati habētes colla gracilia. Nec est inducēdus vomitus in hūtibus stōm debilē. s. fundum eius ꝓpter accūtia timorosa. Dixit. A. que sequunť ad ipm̄ que sunt similia eis que patiť qui difficulter vomit. Illi qdē cuius stōus est debilis accidit: vt syncopizet ipso. s. in actu vomitus ⁊ non possit vomere ꝓpter vacuitatē stōi sui. i. qm̄ est vacuus a cibo aut ꝓpter paucitatem humoris ledentis ipsum: siue sit imbibitus siue nō imbibitus: ⁊ tū si eēt stōus fortis nō pateret ab eo. s. vomitu: qꝫ nō syncopizaret. Scias q̄ hūs stōm debilē quo ad os stōi ad fundum dū est in actu vomēdi ledit facilr̄. Nec est puocādus vomitus hūtibus membra gutturis debilia aut lesa ⁊ hūtibus lesionē in meri: ⁊ ideo nō dꝫ induci in paratis egritudinib⁹ gule neq̄ in cōsuetis incurrere squinantiā aut similes passiones: ne mā ad illas ꝑtes in vomitu tracta ꝑte debilitate ipsarū in eis retineatur ⁊ ledat eas apando vel aliā egritudinez inducendo. Nec est inducendus in hūtibus cerebrū debile aut oculos aut aures nec in paratis incurrere lesionē in dictis membris aut ꝓsuetis in eas cadere: qꝫ vomitus mouet mās ad supio ra: ⁊ versus caput: quare posset esse causa lesionis in eis. ¶ Scōo attēdiť equalitas vomitus rōne tꝑis anni. Nam ꝓuenientius tps: vt in eo fiat vomitus. dixit. Aui. est estas. Ait. n. Ipo. 4° affo. Purgare qdē estate q̄lm̄ per superiora, nā calitas estatis adiuuat ad subleuationē humoꝝ ⁊ aptionē meatuū. Et Gal. dixit in 2°. q̄ humores ꝑm dispōnem tēporū anni hūt cām creméti ⁊ ōcremēti. Colā. n. cū sit calā ⁊ acuta multiplicať i estate: q̄ vt pꝫ hꝫ facilē aditū ad supiora: ⁊ est causa subtiliationis aliorum humoꝝ: ⁊ q̄ alij humores surſum secū ferant. Et qꝫ subtilis humoꝛ est maxie calo ris tꝑe paratus surſum ferri: ⁊ nō in tꝑe frigoris. dixit. Gal. sicut scripsit Rabi in 14ª ptic. q̄ talis humoꝛ hyemali tpe nō purgeť: ⁊ ꝓpter ꝓuenietiā estatis ad vomēdū scias q̄ si necessariū fuerit ꝓhibitos a vomitu ꝓpter aliquā cām inducī ad vomēdū fiat illud estate: securius. n. ⁊ melius fit. Et per eandē cām facilitať vomitus in estate difficulter vomenti. Et post estatē cōuenientius tps vomitiui est ver. ⁊ post ver autūnus. Hyems vero est tps minus ꝯgruū ei. Dixit enim Ipo. Timētes hyemē ꝓpter humores esse in ea quietos cōglutinatos difficile mobiles ad superiora. ¶ Tertio attenditur eq̄litas vomit⁹ ꝑm horas diei. Dixit Aui. In leuibus vomitibus melioꝛ hora diei est meridies: qꝫ tūc est hora caloris qui vt supra adiuuat ad vomitū: ⁊ est ēt hora mot⁹ colere: qꝫ magis mouet ⁊ leuigat: ⁊ subleuat oēs alios būores ad supiora: ⁊ mora etiā tūc colē magis stimulat expulsiuā: que oia adiuuant vomitiuū debile. Et in estate. i. in vomitu doloroso qm̄ quis sine dolore vomere neq̄t sed oi vice qua vomit dolet: vt ergo effugias dolorē in vomitu: vel saltem minus doleat eligat vomere in meridie: ⁊ maxie si cā doloris illius fuerit vomitus difficultas. Et inuenitur hic lr̄a que loco doloris dicit caloris ⁊ etiā saluať. In fortibus vō vomitibus. dixit Aui. melioꝛ hora ad vomitū est 1ª hora diei: qꝫ si ante sumeret vomitiuū forte inueniret humores quietos imobiles ex dispōne aeris matutinalis qete noctur na: vnde difficultaret vomit⁹. Et si post scōam horā versus meridiē sumeret cū sit vomitiuū forte esset ō supfluo vomitu timoꝛ ꝓpter iuua^m qō in meridie recipit a calore ⁊ colē motu: ⁊ esset etiā timoꝛ de supflua calitate ⁊ estuatiōe: cū oē vomitiuū forte sit calm̄ in 3° gradu. Restat ergo q̄ in vomitibus mediocribus ꝓuenietioꝛ hora sit hora 3ª aut 4ª que est media inter scōam horā ⁊ meridiē. ¶ Quarto attenditur vomit⁹ equalitas penes dispōnē stōi in vacuitate aut repletione a cibo. Dixit Gal. 6° de re. sa. ⁊ ponit a Rabi 14ª ptic. sic: humores colicos declinantes versus stōm purga per vomitū post exercitiū. s. debile vel ꝑatū ante cibū. Et dixit in lib. de doloribus mulierū: ⁊ ponitur a Rabi ibidē. Qui est ex vomitib⁹ facilis ad mundificationē corporis sui a superfluitatib⁹ cibi exerceat vomitū ante cibū ⁊ qui est ex vomētibus difficulter post cibū: vnde scias q̄ si vomitus inducitur per vomitiuū debile aut mediocre debet induci post cibū. nā cibus sumptus corrūpitur ab humore qui dꝫ eūari ⁊ corrupt⁹ irritat expulsiuā. Cibus etiā mouet humorem ⁊ humoꝛ motus irritat expulsiuā: ⁊ facilius etiā mouetur ab ea. Dixit Aui. da eis ad comedendū anteq̄ꝫ vomant nutriētia bona: qm̄ forte ꝓfasse nō mouent ipsum: sed retinebit eū nā: ⁊ melius est vt bonum retineat q̄ꝫ malū. Et habet ꝫ veritatem in difficulter vomētibus. Si vero inducatur vomitus per vomitiuū forte hora ad ipsum est in ieiunio: qꝫ nō idiget stenuāte.

Quādo cōuenit, vomitus

Circa septē attenditur eq̄litas vomitus.

stenuante. Et q; si forte post cibū vomitiuū exhibereť cor/
rūpendo cibū q stimularet expulsiuā aut nimis cito expel/
leret aut forte ſſe ſupflueret i vomitu aut retardareť eius re
ductio ad actū impedimēto cibi: factus vo cū vomitiuo me
diocri pōt induci añ cibū: z post cibū: q̄uis in difficulter vo
mentibus melius iducať post cibū. ¶ Quinto attēdiť vo/
mitus eq̄litas z facilitas ꝑm disponē mäe. nā humor in stō
exīs q̄nq; est cā difficultatis vomit⁹: z ℔ aut q; est paucus
q̄uis sit malus supra quā paucitaté stōus nó pōt corrugari
ad ipingendū z expellēdū ip̄m: z eget vt crescat q̄titas ei⁹
per admixtionē cibi cū eo itaq; cū comederit poterit eū ex/
pellere vomitu. Et. A. assignat in ℔ duas cās: vna est: q; ali
q̄ hūor ille est i fundo residēs pax nocēs pp sui paucitatē:
z sic nó mouēs: ſz stimulās: sed q̄n cibať eleuat ip̄m cib⁹ ad
ip̄z. ſ. os stōi magis sensibile: patiēs ab eo. multiplicať ēt. i.
extēdiť vel expādiť vel multiplicať: q; miscet cibo z eū cor/
rūpit. 2ª cā est: q; adiuuať. ſ. stōus cū q̄titate cibi: q; fortifi/
cať z roborať ad expellēdū z vincēdū eū z meli⁹ z vincēdū
ip̄m: ita q; expellit. nā vbi ꝑus hūorē paucū nō poterit vin/
cere z ꝓtinere exp̄imēs: nūc ip̄m mixtū cibo: z sic multipli/
catū vincit z exp̄imit z expellit ip̄z. Et q̄nq; est hūor cā dif
ficultatis vomit⁹: q; ē subtilis ibibit⁹: q̄re dixit Aui. idiget
vt ingrosseť z nō fiat ibibit⁹. Et silr q̄nq; est cā difficultatis
vōit⁹ grossities vel viscositas hūoris: q̄re idiget vt subtiliet
z icidať z remoueať ab adhesiōe sua. Cā ℞o facilitatis vōi
tus est hūor exīs natās in ꝓcauitate stōi. Mō vōitiuū leue
z ēt mediocre in mā natāte ei tpe exhiberi pōt: nec eget alia
digōne nec alia ꝑparatiōe mäe. In mā ℞o ibibita vel adhe/
rēte nullū vomitiuū est dādū nisi ꝑus mā digerať: z. n. leue
nullā in eo opōnē faciet z mediocre agitaret z nō educeret:
z forte idebite z laboriose expelleret. ¶ Sexto attēdiť vōi/
tus eq̄litas in q̄ti[te] ei⁹ tā ꝓtinua q̄ discreta. In cōtinua qdē
vt nō excedat q̄titatē hūoris eūandi: nec ēt infra multū subti
stat: meli⁹ tñ est infra subsistē q̄ supflue eūare. In q̄ti[te] ℞o di
screta vt poti⁹ ptiať ad pl̄es vices q̄ vnica tota mā eūetur.
De vōitiuo tñ ꝓseruatiuo sanitatis. Dixit Aui. q; Ipo. ꝑce/
pit fieri vōitū in vnoquoq; mēse duob⁹ dieb⁹ ꝓtinuis: vt in
2° die emēdet z educať illō qō in ꝑ die fuit difficile educi: z
vt expellať illō qō aduenit stō. ſ. ex mēbris alijs pp agitatio
nē z motū ꝑ' vōit⁹: z in his inuit q; vōit⁹ in 2ª die oz esse le/
uior ne sui agitatiōe efficereť ēt attractiu⁹ hūor ab alijs mē
bris ad stōm. Et dixit. A. Amať ēt a qbusdaz antiquor vt
fiat in mēse bis: z sunt v̄ba Gal. 5° de vtilitate pticulaz: vbi
dixit. aliq medici p̄ceperūt exercē vōitū semel in mēse z qdā
bis. Itaq; dixit Aui. fieri oz vōit⁹ i mēse semel aut bis. ſ. q̄li
bet vice duob⁹ dieb⁹ ꝓtinuis pp ocās cās. Jō tñ dixit Aui.
q; nō obseruet reuol'o scita. i. certa nūeri dier interpolatorū
iter vōitū z vomitū. ſz sup. nūc iterponant pl̄es nūc paucio
res z quaq; vice variet ne nā in prauū z ieuitabilē vsuz de/
ducať: qui tolli nō possit nec dimitti sine discrimine. Supra
duas vices in mēse vomēdū nō est nisi obstet cōsuetudo. di/
xit. n. Ga. supra lib. de nā humana: z scribiť 5° cōtin. multo
tiens exercere vomitū nō prohibebť illi qui cōtinue vomere
cōsuevit: sed ꝓhibebť illi qui solū semel aut bis cōsueuit: illa
tñ consuetudo cōtinue vomēdi mala est z vitāda z ꝑ posse
paulatine dimittēda. Ait Albugerig. sicut scribiť eodez 5°
cōtinen. frequēs vomitus: debilitat nām: z destruit virtutē:
z aptat stomacū vt suffundat supfluitates in eum. ſ. ab alijs
mēbris z a toto corpe. Et. A. dixit assiduatio vomitus de/
bilitat virtutē stomaci: z facit ipsum lacunā supfluitatū. Et
scias q; vomitus ꝓcessus semel vel bis in mēse: z ēt qui cō/
cediť pl̄es ꝓsuetis ē vōit⁹ leuis aut mediocris. nā vōit⁹ puo
cat⁹ cū vōitiuo forti nó ꝓcediť nisi raro aut i casu necitatis.
¶ Septio attēdiť vōit⁹ eq̄litas ꝑm disponē vomētis i facili
tate vel difficultate vomēdi: z silr in ꝓsuetudine vomēdi: z i
incōsuetudine. Et facile vomentes vti debēt vōitiuo leui ad
plus mediocri: forti i eis oīno ꝓhibito: z difficulter vomē/
tes debēt vti vōitiuo mediocri: z i casu necitatis pñt vti vo/
mitiuo forti: bona tñ ꝑparatione ꝑmissa: z tūc maxie si fidu
cia habeať q; vomat ꝑ ip̄m: ex eo q; cōstat ꝑ ip̄m als vōisse.
Si aūt incōsuet⁹ est vomē tūc nō cogas eū ad vomēdū forti
bus vōitiuis: q; eēt iducere in nām subitā mutationē repēti
nā atq; forte a nunq; vōisse ad fortiter vomē. Dixit. A. oēs
difficulť vomētes: neq; vomēdi ꝓsuetudinē hūtes caueant:
q̄n si istis vōit⁹ ꝓuocat⁹ fuerit fortib⁹ vōitiuis nō remane/
bit q; eor vene i ipsor pectorib⁹ scindanť z pueniēt ad pti
sim. sup. vel aliq̄ aliud prauū accīs icurrēt. Cū igiť alicui⁹
res q̄lit fuerit ignorabiť. i. q̄n medic⁹ ignorabit an patiētis
disp̄o sit facilis an difficilis ad vomēdū vōitiuis leuib⁹ pus
erit expiendū: q̄ si ei dare. ſ. mediocrib⁹ p̄missis: q; gradatiz
i vōitib⁹ ꝓcedēdū est. Et supradcē septē res i oi vōitu ꝓside
rari debēt iducēdo p artē: z reglr sunt firmiť obseruāde nec
ab eis secedēdū est nisi magna necitate cogēte: z tūc ēt q̄to
min⁹ fieri poterit. ¶ Amplius. Dixit. A. faciendū nō est vt
p̄gnās vomat: q̄n supfluitates corpis ipsi⁹ nō egredienť cū
eo. Et vomit⁹ z labor. i. vōit⁹ laboriosus ad eſtuationē pdu/
cet eā. Faciēdū est q̄ vt qescat. Et itellexit Aui. cū forti vōiti
uo: z ꝑm quosdā ēt cū mediocri. Supfluitates ēt p̄gnātiū
crude z idigeste sūt: neq; ꝓgrue ꝑparari pñt. quapp ab illis
vōitiuis agitabunť z nō egredienť cū eis: vñ succedet eis la
bor estuosus: vomitus aūt leuis siue sponte siue arte factus
p̄gnantibus cōuenit: z p̄cipue in 2° z 3° mēse. Nam corpo/
ra ipsar a supfluitatibus mūdat. ¶ Et scias q; vomitus nō
est ꝓuocādus in eor cuius mäe declinant ad inferiora: nā in
tali declinatione mäe q; cōuenientius est vt eius soluať ven/
ter. ¶ Et facile quidē vomētes sunt hi qui ex seipsis vel le/
ui cā vel adiutorio vomūt: z hi sunt habētes os stōi sensi/
bile z virtutē eius expulsiuā fortē: z maxie qui ꝓsueti sunt
vomere z nō cōsueuerūt inde incurrere nec apti sunt incur/
rere aliq̄ notabile nocu[m]. Et difficulter vomētes sunt his
ꝑij. ¶ Dixit Ipo. 4° affo. Quibuscūq; vētris liēterici. i. q
bñt flāta iuiscata in stō z itestinis quos vocauit liēthericos:
q; sunt dispositi ad liēteriā p supius. i. per vomitū medicare
cūando malū est. q̄n talia flāta inclinanť deorsuz: z nō sunt
apta vt cōmode p vomitū educanť: quapp violentabiť nā p
illū vomitū: z eūabiť de iuuatiuo multū z de nocitiuo pax:
z ℔ oi tpe: maxie tñ hyeme: q; hyeme multiplicanť talia fle
gmata z iuiscanť z nō est hyems tps aptū eūoni p vomitū.
Dixit Ipo. 2° affo. in affo. In oib⁹ morbis q̄ sunt circa vm/
bilicū. z q; hūtes vētrē spissuz apti sunt ad iferiores purga/
tiones: z qdā addūt ēt ad supiores. Et p oppo[m] hūtes ventrē
macrū extenuatū nō sunt apti ad purgatiōes neq; iferiores
neq; supiores. Dixit Aui. q̄rta ꝑ'. Solo vētris z vomit⁹ cū
macredine vētris est difficilis z laboriosus z timorosus: eo
q; bñt vtutes nāles debiles z nimis extenuarētur ex eūone
vētris eor: z ℔ siue sint sani siue neutri siue egri. Spissitudo
aūt vētris que nō fuerit pp pinguedinē signāt vtutes nāles
fortes que melius digerūt humorē eūandū z melius regu/
lant medicinā solutiuā: z melius expellūt: vñ in eis eūo red
diť facilis z nō timorosa. Scias tñ q; supradicti extenuato/
rū ventriū nō ꝓhibenť a quacūq; eūone: sed solū a purgatio
ne forti: z maxie cū medicinis fortibus. ¶ Dixit Aui. q; fa
stidiū siue nauseatiuā facietatez hūtibus z hūores viscosos
z in hypocūdrijs tēsionē aut qui in suis iteriorib⁹ hūt in/
flationē aut opilationes nō est dandū aliq̄. ſ. soluēs donec
p̄dicte disp̄ones rectificenť nutriētibus mollificātib⁹ z bal/
neo z rege z dimissiōe eius qō mouet: z ei⁹ qō iflāmat: z di/
xit q; in hūtib⁹ itestina debilia: sic q; hūt ea gracilia ex potu
solutiue maxie fortis p̄m accidit vētri ſz solo fortis: z plōga
biť res ei: z multis indigebit me[nis] ad ℔ vt retineat: quapp
his me[na] soluēs exsoluēdo dari nō oz. Et silr senib⁹. ſ. decre
pitis timenť ex vētris ipsor solone. ſ. cū farmaco forti nocu
mēta: q; hūt silr intestina debilia. Et dixit q; vnūquēq; qui
ficce cōp'onis fuerit dejcit me[na] fortis: q̄re eis dāda nō est.

Et facilitas vōitus est vōitus ēt cōficultuosus.

Pregnātibus nō est vōitus ꝓuocandus.

Bis i mē se vti de, bent vo, mere.

Illis aũt q stãtes bibũt aq̃s z hũtibus splenes fortes me[nt] sunt necessarie: eo q i eis hũores grossi z difficile mobiles multiplicant. qui nõ attrahent a me[na] debili. ¶Dixit Ipo. 6° affo. Trauli maxie a dyaria capiunt longa. sup. vel liẽteria. ¶ Aui. dixit 4ª pmi. Trauli sunt ex eis q sunt apti colerice passioni: q̃re nõ tolerant fortẽ medicinã. i. fortiter solventẽ z multũ eũantez. Nam ipsoꝝ plimi colirica incurrũt passionẽ ex reumatismis suoꝝ capitũ. s. fluẽtibus ad stõm z intestina. Et pb̃ dedit itelligere q nõ de traulis pm nãm intellexit: sed de his q sunt tales ex ꝓprio reumatismo maxie diutius pseuerato. In his. n. mlta hũiditas descẽdẽs ad linguã z musculos eoꝝ relaxat eos q̃re aliqs lras maxie liquidas ꝓferre nõ pñt: siue ponãt alias loco eaꝝ siue nõ ponãt. Et reponit iste fluxꝰ. 16ª tertij sub fluxu cerebrali: qz ab humiditatibus cerebũ ꝑncipalr ꝓcedit. ¶ Et p̃dicte septẽ res que attendunt circa eq̃litatem vomitus: silr attẽdunt circa eq̃litatẽ fluxꝰ vẽtris: z eodẽ mõ debẽt ad fluxũ vẽtris duci. ¶Dixit Damas. in suis affo. Nõ est purgandũ nisi cũ me[na] que nõ sit lõge a tpamẽto: timẽdũ est. n. ne abhorrẽs eã reiciat z nõ misceat hũoribus nec corroborata nociuũ expellere possit. Nec opꝝ ad purgãdũ intercluſos hũores me[nam] in silitudinẽ cibi cõuerti vt nã eã apte recipiat z receptã eã per venas deportet: z sic cõfortata facile inimicũ excludat: nã si q̃litate fortior fuerit deficit nã z ei ꝓriatur medi[a]. Et subdit: medicina data si nõ a nã victa nõ eos quos q̃rimus expulerit hũores z retineat in corpe de sui q̃litate mutata morbos gñare intẽdit: z nã egritudinẽ substinere nõ ꝑt. Et ꝺꝛ ꝓprietas medicine talis esse q̃ humorẽ educat peccãtẽ cuius q̃titas nõ sit excedẽs neq; ẽt a debito mũltũ deficiẽs: z eius q̃litas nõ sit excellẽtis nimiũ caliditatis hũtis multũ hũores liquefacere z eos discurrere faciẽs. ¶Mirabant quodãmõ quidaz qũo humores circa ptes cutis locati ad intestina z stomacũ redirẽt. Unde. H. dixit 3° de virtutibus nãlibus. Nihil mirabile ex vltima supficie corpis intus qdẽ reuerti: z per eadẽ vasa z ex epate z splene in ventrẽ afferri ꝑ ea que ab eo. s. epate ad illa ꝑus delatũ est: z b̃ maxime si trahant a farmaco solutiuo. Ait. n. Hal. in lib. alimentoꝝ. Medicine que eũant totã coleraz. i. humorẽ totũ vel maiorẽ partẽ ipsius veniũt super totũ illud qõ cõtinent vene ex humoribus cõtentis in ipsis: z trahũt ex ipsis mẽbris radicalibus q̃ cõtinent in eis ex humiditate per violentiã z laborẽ vehementẽ z resoluũt corpus z q̃si conant resoluere ipm in elemẽta. ¶De his q̃ fiẽda sũpta me[na] secessiua vl vomica. Ca. x.

Circa eadẽ septez predicta ꝺ vomitu attẽdit ẽt solo ventre.

Cuz quis farmacuz retinẽ nõ pót qd faciendum.

De somno sup farmaco.

Ispositaente mã z vijs atq; canalib? ꝑparatis me[na] secessiua danda est vel sunt alig qui farmacũ z si sumant: illud tñ retinere nõ pñt: sed reijciũt. Et hoꝝ qõ vomitui z farmaci irretẽtiõi obuiare oꝝ. Et hoc qdẽ fiet anteq; pñtet farmacuz os eius bñ colluat z nares cũ cocto obturent infuso in aceto vel in aliquo odorifero liquore ne percipiat odorẽ eius: z apponat vẽtosa magna stõi fundo: z ea sic stãte farmacũ offerat: z statim brachia ligent z crura fricent: insup facies aqua ros. vel alia odorifera aq̃ vel ẽt aqua sola aspergat. Aliqñ põticũ ei ad masticandũ det z de ipsius succo deglutiat. Naribus eius crusta vel medulla panis in aceto acerrimo infusa applicet vel alia applicent odorifera in qbus delectet. Os suũ ponticis z odoriferis sepe z multũ colluat: z spõgia aceto infusa ori stõi apponat: z iteret si necesse fuerit: x̃bisq; hortet. imo z alludat iocũdis vt farmaci z saporis ei? obliuiscat. Et sic rectus aut sedẽs aut saltẽ eleuato cerulicali moret donec farmacuz ad inferiora stõi descẽderit: z nausea z aboiatio sedet: z tũc iaceat z sup dextro accubet vt vapores a farmaco eleuati melius x̃sus epar dirigant: z fortior fiat opatio eius. ¶Deinde dñt qdã. dormiẽdũ est siue farmacũ fuerit forte siue debile: dũmodo timeat ne vigilie z motus destruãt opationẽ eius: plus tñ z minus dormiendũ est pm q farmacũ debile fuerit aut mediocre: naz sup mediocre dormiendũ est pluſq; sup debili. nã sup debili paꝝ dormienduz est. Dñt qdã vt circa horã: ne multus somnus sit cã digõnis lenitiuoꝝ z ipsoꝝ cõuersionis in nutrimẽtũ aut fit cã cõuersionis eoꝝ ad aliã nãm. Et b̃ intellexit Aui. cũ pma q̃rt. de cura causonis dixit. Conueniẽs est vt dormiat sup aquã tamarindoꝝ. Super mediocre ẽt farmacuz dormiendũ est vt reuocat? nãlis calor ad iteriora in somno ipm farmacũ melius actuet z actuatũ melius attrahat z eũet. Dicũt qdã. sit somnus circa horã vnã: plus tñ z minus pm modũ cõpõnis farmaci. nã sumpto sub forma potionis potabili minus est dormiendũ z sub forma el'arij dormiẽdũ est aliqñtuluz plus: z forma tragee adhuc multo magis plus sup dormiendũ est farmaco sumpta in forma pill'ari: dormiẽdũ eni est donec dissoluant z ad actũ reducte sint. Sup medicina aũt forti plus dormiẽdũ est nisi ipsa sit venenosa sicut est scamonea ellus z sil'es: sup ipsa. n. nõ est dormiendũ aut valde paꝝ ne trãseat in somno venenositas eius ad ꝑncipalia z nobilia. ¶Dixit Auic. 4ª pmi. q qui medicinã solutiuã biberit melius erit ei si medi[a] fortis fuerit. s. absq; venenositate notabili siue fuerit fortis rõne sue vtutis siue vt dñt qdã: rõne forme sue sũbe: vt qz fuerit exhibita in forma sicca pillulari vel tragea seu puluere vt sup dormiat anteq; operẽt: qz sup dormiẽdo melius reducit ad actuz. Sed si medi[a] fuerit debilis melius est vt sup eã nõ dormiat: qñ digerit medicinã. Et intellexit b̃ de medicinis talibus q̃ eũant leniẽdo z lubrificãdo sicut est mãna cassia z sil'es: z nõ de alijs debilib? siue sint debiles virtute siue vt dicũt qdam per modũ forme sbe sue: vt qz sit potabilis vel sumpta sub forma el'arij vel cõfectionis. De his intelligẽs. A. p[a] q̃rt dixit: dormiendũ esse sup medicinã debilẽ ne vigilie z motus destruãt eã. q si accidat farmacatũ dormire nõ posse sumpto farmaco saltem quiescere oꝝ ad tps z non ilico se mouere vt circũdet eaz nã z nõ diuertat per motũ ab ea: sed agat in ipsam z actuet eã: quoniã dixit Aui. nisi nã operata fuerit in medicinã nõ operabitur ipsa in nãm. Et dixit. opꝝ sup debilẽ medicinã vt ex motu minuat ne virtus eius resoluat. Debet autẽ somnus ꝑdictus siue quies ꝑdicta esse maior aut minor pm dispositionẽ stomaci. nã in debili stomaco plus est dormiendũ vel quiescendũ q̃z in. stõ forti. Immo fortis stõus medicinã cito actuet etiã aliqñ absq; somno z quiete. ¶Et moret? farmacatus in camera nõ luminosa quieta a vẽtis z a frigore tuta: tacit? absq; colloquijs z fabulatiõibus olfaciẽdo odores bonos nauseã phibẽtes sicut est odor mẽte apij z citrorum z boli coraſceni aque ros. z pauco aceti aſperſi z similiũ ex eis que delectãt ipsuz. Et ingeniandũ est omni mõ vt farmacũ nõ euomatur. ¶Qz si stomacũ aut pedes frigidos habuerit calefaciẽdi sunt cũ pãnis calefactis. ¶Cum autẽ farmacũ actuatũ fuerit qõ ꝓcipit ex sedatione nauſee z gurgulatione vẽtris descendẽte ad inferiora tũc corpus mouere cõuenit motu maxime ambulatiuo suaui nõ fortine moueat x̃sus exteriora ad ꝓriuz farmaci neq; sic vt apiant pori z ꝓducat ad sudorẽ ne medicine virtus resoluat z euanescat. Et cũ mouere cepit ꝑceptũ est ab oibus vt nõ dormiãt farmacati quouſq; medicina suã expleat operationẽ sufficiẽter nisi effrenitet medicina. Dixit. A. q̃diu medicina operatur nõ dormiat nisi effrenitet z volũtas fuerit vt restringat. Inquit Ipo. 4° affo. Cum biberit qs elleboꝝ. sup. vel aliaz medicinã solutiuã ad motiones qdẽ corpus magis ducere: ad somnos x̃o z imobilitates minus: declat. n. nauigatio: qñ motus corpus ꝓturbat z iterũ cũ volueris magis ducere elleboꝝ move corp? z cũ x̃o statuere: sõnũ fac z noli mouere. ¶Et pãni qdẽ calitatẽ hũtes tẽperatã vẽtri applicãdi sunt: qñ ventositatẽ farmacũ subleuantẽ dissoluũt tortiones sedãt: z medicinã in soluẽdo iuuãt: qõ maxie fiẽdũ est his q moueri nõ pñt nec ambulare: phibendi aũt sunt pãni intẽse calitatis: qñ versus exteriora trahunt ad ꝓriũm medicine.

De cibo dñer farmaco.

¶Dixit Aui. opz ne medicine potatoz comedat vel bibat donec me^{na} suā cōpleat opationē: qz cibus aut potus sumptus a me^{na} alteraref z corrūperef aut fortasse cibus esset cā q medicia digereref z traheref secū ad mēbra: z hz hoc veritatē de medicinis eūantibus exsoluēdo nō lenientibus aut lubricātibus. Et hz illud veritatē: dixit Aui. nisi potionati stōus nō tolerat nisi comedat: ppea q eius stōus est colericus: z cito descēdit ad ipsuz cola: aut ppea q ante medicinā a comestióe vehemēter abstinuit: z tamē tolerauit: tūc enim dandū est ei pan^{z} panis infusi in vino sup me^{na} anteq̄z venter soluat: z vt dñt: postq̄z soluere incepit si exigit illud dispō stōi: qm̄ hoc ē ex eo q medicinā fortasse adiuuat: qm̄ cōfortādo stōm ꝓhibet descēsum cole ad ipsum: z virtus ēt cōfortata melius regulat medicinaz: imo ēt ille qui cale cōplonis existit z debilis cōpōnis: z debilis stōi: melius assumit medicinā postq̄z pus biberit aut cepit aliquod nutriēs subtile leue: vt aquā ordei z succū granatoz: z sile. sed q nō fuerit talis melius sumit medicinā ieiunus. Regulariter. n. oz dari medicina solutiua stō ente ieiuno z iā ꝑcedenti cibo inanito: non tñ eo famelico exīte z cibi abstinētia resoluto q̄lia ꝫm plm sunt corpa colica debilē būtia stōm. hec ēt corpora qm̄ medicinā exsoluentē sumūt in estate vtplm ex ea p̄ueniūt ad febrē: qz talis medicina est calida z sicca serosa z inflāmatiua: que cū tpe estiuo sumif in quo ex calitate aeris corpa inflāmanf ꝓducit ea ad inflāmationē z febrē. Quapp cuz estate dāda erit medicina exsoluēs erit sumēda in nocte vt in aurora suā faciat opationē z nō est differēda ad diez ne inflāmet adiuta calore diei. Et erit locādus sumēs eam in loco tpati aeris declināte ad aliqualez frigiditatē. Sed ēp̄io in hyeme medicina exhibēda est in die z locādus est sumēs eā in loco ad caliditatē declināte. ¶Postq̄z medicina suam cōpleuerit opationē dandū est de aq̄ or. cala in potu marie colericis z estate z febriētibus. Et sunt q exhibēt eā cū zuccaro rubeo vt lauēt z abstergāt magis alijs: aut pōt exhiberi hyeme cū brodio pulli vel galline macro silr cū zuccaro. Dixit Ypo. 2° re. acu. post solonez de ptisana dandū est. Dixit Hal. in cōmen. post potū medicine solutiue fit iuua^{m} per vsum aliquātuli de ptisana ordei: qō est: qz medicina solutiua ꝓpr̄auitatē sui figif in ꝓcauitate stōi: z in trāsitu suo permeri z ptes supiores stōi: non solū recipiunt loca illa ipsius qualitatē: vez etiā aliqd de substātia eius adheret eis z nocet eis istud nocumēto magno. Et dixit nō fit potus aq̄ ordei iuuatiuus post susceptionez medicine: nisi qz de nā eius est vt abstergat z trahat inferius totū qō retentū est z tenef in trāsitu suo de medicina per illa loca: z tpet z resoluat q̄litatē eius que retēta est interius. attñ qñ solonis est ꝑma inceptio non vr ei q in potu def eis aliqd de aqua ordei: qm̄ timef ne destruat opatio medicine solutiue per illud. Et pp illud subdit Ypo. tpe solonis ius nullū cōuenit ꝓpinare: sed eūone cessante. ¶Dixit Rasis 4° cōtinē. post paruā horaz acceptiōis medicine solutiue dandū est aliqd de aqua ordei eo q lauat vestigia ipsius z adaptat q̄litatē ipsius. Sed tpe solonis ipsius nō est dandū de ea eo q ꝑfacit solōni. Aqua enim ordei si daf cū medicina solutiua velociter facit ad soluendū: sed si daf qñ incepta fuerit solo ꝑfacit solōni. ¶Dixit Aui. q qñqz me^{na} suū odorē in stō derelinquit z est ac si ipsa eēt in eo: cuius me^{na} est aq̄ ordei q̄ ipsuz lauat: q̄ melioz est eoz q̄ in potu sumunf: qm̄ melius lauat reliquas me^{nf} q̄ aliqñ remanēt inuiscate in stō pp q̄s eius odor sentif. ¶Et pp̄dicta dicūt q aqua cala simplex vel ordei vel brodium aliqñ daf post medicinā solutiuā vt iuuet ad liquefactionē eius z citius opanduz aut vt medicinā a supiorib⁹ stōi ad fundū eius descēdere faciat. Et vt sic marie daf cuz medicis q̄ sumunf in forma sicca: cū ēt aliqñ cū pillis daf aliqō apozima: z tūc oz dari vt sumaf q̄si sorbēdo z in pua quātitate vt sit potēs liquefacere medicinā tm̄: z nō opz ió vt def sup medicinā liquidā potabilē: z aliqñ daf post cōpletā opatio nem me^{nf}: z tunc oz dari in magna q̄ztitate vt abstergendo medicinā deponat z eā extra lubricare faciat. ¶Ait Rabi in 14ª pti. Necesse est vt mēbra lauenf post opationē medi^{f} ante cibū cuz iure galli ad ℔ vt cibus nō admisceaf illi residuo qō remānsit in villis stōi ex me^{na}: z opz q lauatio fiat cū aliquo viscoso mūdificatiuo z mollitiuo. Et ió Ypo. z Hal. elegerūt ad ℔ far ordei z viderūt ipsuz esse vtile ad vsuz p̄dictū vt de eo modicū porrigaf qō sit sufficiēs ad lauādū tm̄. Sed si hodie dixit Rabi aliqs nostrū ℔ faceret stati euomeret medicinā totā simul: vñ melius mihi vr: q recipiat modicū de iulep cala: z subdit. silr receptio farris ordei est modicū vsitata in regióibus oibus q̄s nouī: z est aboiabilis: z cū ℔ stōus citius deuenit ad aboiationez post purgationē: z melius vr mihi. q porrigaf modicuz aque cale in q̄ bulita sit radix altee z semē eius maratro viridi vel anisō aut dara sabā z sillibus ad hoc vt simul colligāt mūdificationē viscositatē z aromaticitatē z saporositatē: que colef supra zuccaruz addef se. myrti cōiungif viscositas z aromaticitas z est de medicis cordis: z cū hoc egredif a stō offeraf ius galli: z si patiaf sitim ponaf loco seminis myrti. z se. psilij. ¶Dixit Aui. q si pp aliquā cām oz lauare anū post medicinā: vt pp mordicationē non erit lauāduz cū aq̄ frigida: sed cū cala: qz abstergit melius medicinā vel būorez mordicantē qui loco adheserit stimulās expulsiuā. Cū ergo remanēt post medicinā dispōnes sicut tenasmonis lauādus est anus cū aq̄ cala. ¶Cū ergo me^{na} interposita mora cōueniēti vt hore vni⁹ nō amplius eūat z nō pcipit in vētre motionē neq; pturbationē neq; rugitū seu gurgulationē z i ore nō sentif sapor me^{ne} neq; in eructuationē z facta fuit trāquillitas tūc ꝑparādus est ei cibus. Dixit. A. Est tñ facta eūone nēcium ne ꝓperet comedere nutriētia multa aut mala ne nā chimos malos z indigestos attrahat. Dixit Ypo. 2° re. acu. Primū qdem de ptisana siue de quouis alio cibo minus q̄z sumere cōsueuit est dandū. Deinde ℞o semp ascendēdo ad plus gradatim. s. donec ad cōsuetū reditus fact⁹ sit: si dolor geuerit nec qōlibet ꝯtuz occurrēs obsteterit. Et Hal. dixit. in cōmē. q Ypo. ꝑcepit vt def bibēti medicinā post mūdificationez de ptisana ordei q̄ztitas minor: z silr innuit de q̄libet cibo: qō est: qz virtus corpis qō iā solutū est qñ debilitaf pp solonez nō est ei possibile tolerare cibū z bñ digerere ipsuz nisi sit paucus valde: oz. n. vt sit illud qō sumit porator me^{nf} de aq̄ or. post exitū eius ab eo in die p̄ cū mēsura quā digerere possit: deinde addaf in illa post paulatim: z carnes qdez boni chimi gñatiue facilis digōnis sunt ei bonus cibus. z silr panis infusus in brodio eoz cuius q̄ztitas q̄to solo maior fuerit tāto minor ef ꝯ. z potus eius silr sit pauc⁹ ex vino bono limphato cū aq̄ cala si nō fuerit qō vinū ꝓhibeat: finaūt sit pot⁹ eius aq̄ or. vel aq̄ mellis vel ali⁹ potus cōueniēs abstinēdo a potu actu frido: z nō opz vt in cibis suis z sequētib⁹? z q purgationē antecedūt: dixit Aui. sit multū saliz vt nō irriteī expulsiua: aut vt nō nimis exiccef venter. ¶Et opz vt post purgationē. abstinētia fiat ab oibus cibis putrescibilibus. Dixit Aui. ex potu nabit. i. aquaz vl succoz fructuū multe hūiditatis post medicinas vētrez soluētes puenif ad febres. s. putridas: qz apti sunt facilr putrefieri. Dixit Auic. q ille cuius cōplo est frida z supalios būores fuerit flā supabundās oz sumere post me^{nam} z eius opationē cōpletā nasturtiū aq̄ ablutū cala z oleo. Et q cale fuerit cōplonis oz sumere psiliū cū aq̄ frida z oleo vio. z zuccaro tabarzet vel iulep z ille qui tpate est cōplonis oz sumere semē lini. ¶Sequēti mane post purgationē expedit vt fiat clystere ad lauandū z abstergendū intestina a reliquijs medicine z humorū si qd remāserit ex eis adherēs eis. ¶Post assumptionē medicine solutiue siue anteq̄z incipiat opari siue postq̄z incepit. dixit Meſ. nullū balneandū esse nisi illū in quo effrenitat opatio farmaci: in q̄ casu ēt cōcedif ab Haly. 2° practice dicēte. Si in aliquo abundat solo vt defectus etiā timeaf virtutis

De ablutione ani post opationē farmaci.

De cibo post opationē farmaci.

De lauamino post opationē farmaci.

De clysteri p⁹ opationē farmaci.

De balneo super farmaco z post ei⁹ opationē

hunc in balneū introduc: z aquā supinfunde calidā: z in pedibus z manibus. Aui. tñ cōcessit tpibus frigidis introitū ꝑme cāe balnei in q̄ aer est tpatus aut ad remissam calitatē declinās nō valēte ℞sus exteriora attrahē ad ꝓriū farmaci. ¶Sed post cōpletā opationē farmaci est cōsiderandū: z si qdē corpus fuerit sufficiēter purgatū z oīno alleuiatū balneū nō est ei nēciuz: z posset esse cā nocu[tū] pluſq̄ iuuamēti. Dixit.n.Aui.4ª ꝑmi loquēs de sufficiēter purgato: si inueneris q̄ in balneo nō delectet: imo in eo estuationē patiatur eū expelle a balneo z ilico exbe. Si ℞o nō fuerit sufficiēter purgatū z remanserint relīqe humoꝝ in corpe ℞sus stōm z intestina tracte. dixit Meſ. balneū admistrari nō dz: si remāserint mäe in corpe a medi[ª] nō tracte neq̄ mote z ꝑcipue si ℞sus exteriora ꝓtineant: qō vtilm est in corpe densoꝝ poroꝝ z strictaꝝ viaꝝ: tūc huic ꝓuenit balneū: z maxie si assuetus fuerit balneari. Et de his loquēs Aui. dixit. Ille q̄ medicinā bibit scā die balneū intraturus est. s. post ablutionē intestinoꝝ cū clysteri. s. si virtus robusta fuerit. Si.n. fuerit debilitata melius est vt differat balneū: dixit Aui. si qdē ex humoribus relictū fuerit mūdare poterit. Si ergo videris q̄ balneū sit ei sapidū z in ipso delectet erit ℔ signuz q̄ balneū ipsuz ab eo qō relictū est mūdificat. ipsuz ḡ in eo dimitte. s. tpe cōueniēti. z intellexerūt de purgatiōe facta ꝑ farmacum eūans exoluēdo. nā in facta ꝑ farmaca lenitiua balneū posset cōcedi eadē die si aliud nō fuerit qō ꝓhibeat ipm: vñ Aui.22ª tertij de doloribus iūcturaꝝ dixit: qui sumere vult medicinā summo mane sumat ipsaz: z post horā sumat panē. i. cibū suū: q: post opationez lenitiui: deinde post sex horas: q: iā digesto cibo ingrediat balneū nō qdē vt resolōnē faciat: sz vt leniat z mortificet: z dolorē mitiget: z iō subdit. z egrediat ab eo. s. anteq̄ agitet mäs z fluere faciat: z itelligūt de balneo dulcis aq̄ simplicis aut ōcoctiōis anodinoꝝ.

De ꝑsideratiōe opationis farmaci.

¶Post balneū nocte sequēte post cene digōnē multi exhibent tyriacā: maxie tñ flāticis: z tpibus nō estiuis: qm̄ z ipa adhuc reliquas si q̄ forēt cōsumit: z mēbra relaxata cōfortat. ¶Dixit. S. sup 6º epidi. z ponit a Rabi in 16ª pti. nō opz te cū vēter soluet ad cessationē fluxus ante horā intēdere cōgruā neq̄ et si spōte cessauerit añ horā ipsaz ꝓstrictionē aliqualr tolerare. Sed opz te ispicere videre q̄ztitatē z q̄litatē status humoꝝ corpis oiuz: q: siqdē ipoꝝ reliquū remaneat durā egritudinē gñat z molestā. Et itez dixit. noli intēdere ad cessationē fluxus q̄ alicui ꝓfert neq̄ ꝓ cibū bñtē vtutē restrictiuā debilē neq̄ per medicinā et restrictiuā: q: si humor malus restrictus fuerit surſuz ascēdit: z multotiēs gñat febrē vel apa in epate: vel in alijs et mēbris. ¶Dixit Aui.4ª ꝑmi. eūato. s. q̄cūq̄ eūone est nēciuz ne ꝑperet comedere cibaria multa aut mala ne nā idigesta trahat: q̄ si aliqd ex ℔ fieri neē fuerit opz vt paulatim z suauiter fiat donec sit ꝑm ordinē: z vīr sic qdē corpus igrediat digestibile z ꝓueniēs. ¶Et dixit. nō est faciēda ꝓsuetudo bibēdi medicinā cū qua neē sit mollificare vētrez: q: fit cōsuetudinaria: z ℔ bñs ad ipedimēta mali finis ꝓuenit: fiet. n. ex hoc nā pigra: dñt qdā intellexit de medicinis fortib⁹ in qbus est aliqd venenositatis: nō de leniētibus neq̄ de bñdictis. ¶Uomitiuū ℞o qō cunq̄ dz sumi actu tepidū vel ad calitatē debilē declinās: z nō calm neq̄ frigidū sumi dz: post cuius sumptionē nihil stipticū vel ponticū seu cōpressiuū sumēdū est neq̄ et masticandū aut colluendū est os ne reddat vomitus pinde difficilis: quo sumpto si vomitiuū forte fuerit sup dormiēdū est: nō tñ multū: imo z minus q̄ sup farmacū secessiuū: neq̄ eni ilico post vomitiui sumptionē vomit⁹ est ꝓuocādus z icitādus: sed est sinendū z expectandū donec reducat ad actū: in quo tpe: dixit Auic. currat z exercitet z fiat vt laboret: z postea vomat. ¶ si medi[ª] ꝑrauit ad opandū anteq̄ deat: tūc vomitor dz gescere z ab oī motu z labore abstinere z odores bonos olphare z eius extrema cōprimēdo sunt refricāda: z paꝝ aceti est ei in potu tribuendū z comedat maciana z citonia cū pauco mastice. s. si alia ꝑdicta nō retinuerint medicinā ab operādo: hec.n. faciūt medicinā tardare vsq̄ ad horā debitā. Cumq̄ appropinquauerit hora z dispō ad vomēdū z incipiat nausea z subuersio. dixit Aui. opz vt oculi ligent suppositis duabus pilis z leui fascia tpate fascient ne ꝑ forte motū vomitus oculi exāt. ꝑmineāt z inde ledant. Et tūc vēter leui fascia. i. nō fortiter stringēte fasciet: deinde vomat. Et cū me[ns] vomitū opat scit: dixit Aui. q̄ mot⁹ magis facit vomere z ges min⁹: cui⁹ silē intelligēdū est de somno z vigilia. Et ꝑm qdē Hal. in cōmē. affo. Ad motiōes qdē corpis ꝛc. dixit Rabi itelligēdū est de motu fortitudo mēsurāda est ꝑm vtutis tenorē. ¶Ex ℞bis Aui. colligē q̄ si medi[ª] vomitiua debite opat corp⁹ mouēdū nō est: si ℞o aduenīēte hora in q̄ vomitiuū opari dz q̄ est cōiter ab hora media vsq̄ ad vnā z mediā post ipsi⁹ sumptiōez: tūc digitos in os mittat aut pēnā oleo inūctā: z si sic nō vomuerit moueat parūper z itez pēna inūcta gutturi imittat: z si adhuc vomit⁹ retardat dixit Hal. ꝑª ad glauconē: calefac stōm eius. s. cū pānis z cū aq̄ cal'a plātas pedū z manuū. Et Aui. dixit adiuuat ad ℔. s. ad facilitādū vomitū: stōi z extremoꝝ calefactio. s. suauis z nō intēsa ne diuertat ad oppm vomitui. Et ℔ inuenit alia ſra q̄ dicit stōi z intestinoꝝ calefactio z est bōa z clara. Et si adhuc nō iuuāt subdit Hal. ꝑpina sibi oleū cal'm meli⁹ qō bri pōt. z dixit vt ponit a Rabi in. 14. pti. ℔ oleū multotiēs nō ꝓuocat vomitū: sed mollificat egestionē: z ex ℔ accidit vtilitas dño hui⁹ status. Dixit Auic. z si adhuc vomit⁹ nō ꝓuocat in balneū mittat. s. dulcis aque calide: sua calitate cōmouet mäm z sua humiditate relaxat stōm z sic vomitū facilitat. ¶Et dixit. A. cū post cibū quez cā sumpserit vomendi vomuerit. s. debite gescat vomitor z olfaciat odores bonos: os quoq̄ z facies ei⁹ lauet cū aceto z aq̄ cal'a cū modico cynamomo vt grauitas q̄ aliqñ capiti accidit remoueat z mala mā z mali fumi in ore remanētes abstergant z expellātur vt nō noceāt dētibus nec alijs oris ptibus. ¶Uomitor ēt non dz ilico post vomitū comedere: qm̄ stōus debilitatus nō ꝑt debite illū digerere cibū. Immo dixit Aui. q̄ tardet comestionē dōec fames fortis veniat. i. vera: z nō multū valida: nō tñ donec stōus debilitet neq̄ sit fames mēdosa. Et seda inqt sitim suā cuz aliquo qō sit sicut succus maciano⁹ sine aq̄: z nō cū iulep: neq̄ syrupo aceto⁹: qm̄ vomere faciūt. Et cib⁹ q̄ est ei vtilis est puls intabazet: exponūt qdaz. i. cū aliquo pontico patus vt agresta. Et oīs cibus boni sapoꝝis z bone sbe velocis digōnis z vinuz eis vtile est qō est clarū odoriferū ad pōticitatē declinās mediocriter aquaticū: z cibi eius z pot⁹ q̄ztitas sit pua que nō grauet stōm. Et Aui. tres phialas vini cōcessit q̄si voluerit. q̄ potus cibi cōpōne sit ampliꝰ: z q: facilius digerit z magis hūectat. Et dixit. ille q̄ acetosum vomuerit z nō ꝓsueuit vomere illō z in pulsu aliqō sig[m] febris appuerit comestionē vsq̄ ad mediū diē tardet: dñt qdā. s. vsq̄ ad sex horas: sperauit. n. Aui. q̄ illa febris sit effª que post sex horas declinabit: non tñ q̄ iste terminus sit pūctualis: sed est ac si dixisset tardet comestionē vsq̄ ad horā declonis. Et añ comestionē dixit ipse aq̄ ros. cal'az bibat: q: in ipsa est stōi ꝓfortatio: z discrasie febrilis alteratio: z subdit: cū colerā vomuerit nigrā ipsius stōus spongia aceto calido infusa z exꝑssa fomētetur. Et dixit. q̄ post vomitū superfluū cōferunt aues que z pulli. s. colūbaꝝ cū ambulare inceperint: ossa tñ suarū extremitatuz nō comedant: q: sunt grauis digōnis in stō morantia: z fac eū ingredi balneuz. s. calidū vt diuertat a motu vomitus ad ꝓsum. ¶Post vomitū quoq̄ cōueniente cibo sumpto vt dictū est vomitor gescere dz ad horā: deinde dormiat: cūq̄ senserit stōm digessisse balneū itret z ablnat se velociter z egrediat ex eo: qm̄ tūc nō querit ꝑ balneū nisi mēbroꝝ hūectatio qbus hūectatis fcā tpis interpōne ꝓueniēti dñt qdā in ipsa eadē die ante assumptionē scōi cibi: z qdā z melius dñt die sequenti. Dixit Aui. absolute: balneū ingre-

De vomitiuo z qd faciēdū i et⁹ assumptiōe tp⁹

diatur: intelligẽs q̃ cõueniẽtẽ in eo trahat moraz: qñ per ipsum tũc querit vapor reiolo: z reliqay hũoy ꝓsumptio. ¶ Et scias. q̃ ex assumptiõe medi⁹ solutiue taz vomitiue q̃z cessiue aliqñ mala eueniũt accña: que vt dixit Meh. sunt accñtia terroris z elementũ z mã egritudinũ multay z senij z mortis cẽpestiue. Et ista accñtia supueniunt: aut qz mouet humoꝛẽ z nõ expellit ipsuz neq; eũ: aut qz indebite z laborioſe soluit: aut qz soluit vltra q̃z opz z vltra necitatis indigentiã: imo est ꝓ̃s vltimitatẽ aliqñ. ¶ Et ꝓdicta tria incõueniẽtia eueniũt ex tribus cãis: quay vna est incõuenientia exptę me^nę: aut qz ipsa est de gñe maligna: aut si nõ est talis nõ est fortasse cũ cõditiõibus z ꝓportiõibus dictis q̃ corrigũt illas. Et tibi supereſt vitare vitãdas in qbus neq; aras neq; aliud auxiliat: z in nõ vitãdis obseruare cõditiones z ꝓportionũ modos. ¶ Ex pte aũt suscipiẽtis erroꝛ supueniꝛ: aut qz est eoy qui ꝓhibent a farmacia: aut si nõ ꝓhibentur ꝓparamẽta ad eã nõ ꝓcesserũt que ꝑm x̃itatẽ corpus a nocumẽtis securũ reddũt. Et sunt vt patuit: eũande mãe adeq̃tio z canaliũ z ductuũ ꝓparatio z facẽ mãe obediẽtiã lenitatis. ¶ Ex pte aũt accñtiu forinsecoy erroꝛ supueniꝛ: aut pp cõculcationẽ in occultis meatibus z poris z fit cã ad febres putrefactionũ z syncopim z mortẽ festinaz. Aut qz expulsiua debilitat: aut pp opilationẽ z cõstipationẽ in vijs z canalibus expulsiois: aut pp mãe inobediẽtiã ad expulsionem q̃re fit cõmotio z agitatio in ea z nõ expellit: imo dilatat z multiplicat in corpe: aut qz me^na est debilis in se z remissa in opatione sua. ¶ Et si qdẽ fuerit pp debilitatez vtutis: cuius signũ dixit Meh. est res q̃ cadit in sensu sicut ꝓua lesẽtia aut incibatio aut sile z me^na fuerit eay q̃ faciũt opationẽ suã labificãdo vel lubricũ faciẽdo: exhibitio rei cibalis cõfortatis ilico z vigoratis nam post potũ aque nõ veri frigoris medicinã in suo effectu iuuat. ¶ Si aũt ꝓdcã sumpta me^na: cã nõ solonis fuerit vetositas aut q̃litas mala: cuius signatio habet ex vetositatis vestigijs q̃ ꝓcesserunt aut malitie cõplonis sitis vel diuerse. cura est vt clysterizet aut vomitu expellat: deinde redi ad ea q̃ ventositatis dissoloné aut male q̃litatis ꝑmutationẽ faciũt. ¶ Et si expulsiua debilitat aut me^na est debilis in opatione sua: damus dixit Me sue aquã fridã nõ x̃i frigoris z post horã res pẽticas cõprimes suas sicut citonia pira z silla. Dec. n. medicinã cuz vtute ad inferiora deponũt. ¶ Et si fuerit ꝑ cõstipationẽ canaliũ clysterizatio est melioꝛ cura facta ꝑm q̃ eget dispõ. Qz si cũ his adiutoriis soloneꝛ nõ fecerit nõ timet per ea lesio de q̃ fit curãdũ valde: ideoq; dimittat. ¶ Si aũt me^na fuerit eay que mouẽt cõprimẽdo. dixit Meh. q̃ voluerũt qdã ex ꝓbis vt si soloné nõ fecerit supeaz def aqua frigida q̃ lubricare z descẽdere eã faciat acgrẽdo ei grauitatẽ qua citi⁹ descẽdet. Et errauerũt asserẽtes illud simpl'r: lz aq̃ frigida faciat illõ in hñtibus liberos corpis ductus: tñ in hñtibus cõstipationẽ aut coangustationẽ in anfractuositatibus itestinoy acqret ex ẽ maioꝛ angustatio: q̃re in his est ꝓhibẽda: dabis ergo tũc tepidã aquã: qñ lubricare facit z per eaz nõ timebit illud. Et dixit. q̃ oĩs medi⁹ cõpressiua si nõ soluit inducit lesionẽ z ꝓprie in mẽbris anfractuosoy ductuũ z viay subtiliũ: quapp conãdũ est eã expellere nũc cũ rebus ipsaz ad inferiora trahẽtibus nũc cũ rebus ipsaz lubricare faciẽtibus. ¶ Sed si medi⁹ sumpta fuerit eay que opationẽ suã faciũt dissoluẽdo z fuerit eay que in approximãdo soloné nõ fecerit opz vt angustiã gñet z estuationẽ z motũ q̃ est sicut motus spasmoy cũ extẽsiõe z retractiõe corpis z faciat motus laborioſos in vniuersuz corpus z doloꝛe oculoy z doloꝛez capitis z scotomiã ita q̃ videant q̃si expelli z mortuum corꝛdis z ꝓuocationẽ qbusdã. q̃re festinandũ est tũc vt cito a corꝛe expellat q̃to citius poterit: z ꝑ vomitu aut purgatiõe cũ rebus icitãtibus vtutẽ quo melioꝛ fiat expulsio. Et si fuerit ipsius mot⁹ ad supioꝛa cõpescat motus eius z trahat ad inferioꝛa cũ clysterijs et fortis attractiõis si nec̃iuz fuerit. Et Ruffus dixit. Multay taliuz medicinay reprimit malitia potu aque fride vehemẽter z sessio in ea. ꝓpea q̃ frãgit acutatẽ. Oia. n. ea que eã frãgũt z inflãmationez remouẽt z furiositatẽ sunt ex eis q̃ cõferunt: z silr tyriace spẽs cõueniũt. ¶ Si aũt medi^a eay fuerit qbus medici vtunt z soloné nõ fecerit: mordicationẽ z angustiã in vẽtre gñabit z estuationẽ in corꝛe z in capite doloꝛẽ x̃tiginosum cũ scotomia z in oculis obscuritatẽ z oscitatiões z alices: festinabimus succurrere cũ colirijs z clysterijs trahẽtib⁹ eã ad inferioꝛa post administrationẽ reꝛ cõpressiuaꝛ deponẽtiũ eã. Qz si nõ ꝑderit z accñtia mala multiplicant: z mã leuigata ferẽ sursum nec̃ia tũc erit flõmia z ꝓprie de basilica z postea de saphena: est. n. vtuosa ad h̃. z in his oĩbus cõsidẽ. Verũtñ expecta bñficiũ ex clysteribus z ꝓprie ꝑm q̃ exigit dispõ: h̃. n. a magnis terroꝛib⁹ securos faciũt. Vomitus aũt magis ꝓuocãdi sunt qñ farmacia gñat cordis morsuz z nauseaz: z est de gñe strãgulatiũ: z facit singultũ strãgulatim: tũc. n. aude sup vomitũ: z nõ contẽnas clysteria: sed fiducialr cõside de illis: z ꝓprie qñ circa ventrẽ angustiã medi^a gñat z in hypocundrijs aut tortionẽ in eis z estuationez fecerit. ¶ De hac me^na dixit Aui. cũ me^na plongabit opari z ad tps debituz opari nõ cepit si alleuiatio fieri potuerit vt nõ moueat fiat: sed dimittat: qñ fortasse ꝑ se opabit. Et itellexit. q̃ nõ moueat ꝑ alterius me^nę solutiue sumptionẽ. nã duas me^nas solutiuas vẽtris simul in vna die cõiũgere est timoꝛosum z est ex rectitudinẽ: lz tñ illa me^na q̃ nõ mouet suo tpe iuuãda est vt moueat z non retineat. Et illud qõ melius est ad h̃ est vt idromel traijciat aut ei⁹ syrupũ aut aquã in q̃ nitrũ resolutũ fuerit: aut subijciat ei colliriũ: aut fiat ei clystere. ¶ Si x̃o dedisti me^nam debilẽ: q: ôbili eguerit eger z nõ opabit tũc: dixit Aui. nõ magis moueas. s. cũ alia me^na solutiua siue debili siue forti z maxie forti z ꝑcipue eadẽ die vel 2ª: eo q̃ nõ est in tali egro solonis indigẽtia magna: neq; est timoꝛ de remanẽtia debilis me^nę in corꝛe. ¶ Dixit Gal. in li. de apꝛobatiõe boni medici: z ponit a Rabi in 13° pti. Quidã medici famosi q̃s nouj cũ dederãt me^nas solubiles z ipse me^nę earũ virtute nõ soluebãt stupefacti sunt z nesciebãt qd facere deberẽt: z cũ vocatus fui alicui eoy q me^nas sumpserãt ꝑcepi vt balnearẽt se in aq̃. s. dulci calã: aliquez flõmaui: alicui vomitũ ꝓuocaui: z alicui me^nas stipticas dedi. s. ad cõprimẽdũ z cũ h̃ feci: q̃ vẽtres eoy statim moti sunt. ¶ Medicinã aũt indebite aut laboꝛioſe soluere dicim⁹: dixit Meh. illã q̃ soluit: lz nõ qõ opz aut q̃ laboꝛioſos gñat mot⁹ sicut subuersionẽ z vomitũ z extenuatiões z tortiones: z q̃ soluit nõ qõ oz aut soluit rẽ corꝛuptã: q̃z nõ eã cuius q̃rebat eductio aut soluit rẽ bonã nõ corꝛuptã z derelingt malã. Et cã ꝑmipl'm est positio hũoꝛis cuius q̃rit eũo in locis lõginqs a locis eductiõis z positio alteri⁹ mãe corꝛupte in locis illis ꝓpinquis. Et cũ istud acciderit: dixit Meh. Iteratio soloꝛis nec̃ia ẽ vt educat mã cui⁹ q̃rebat eductio: aliq̃n dilatabit z multiplicabit in corꝛe ꝓpagationẽ z cõmotionẽ in ea facta: z cõuersionẽ mãey aliay ad illã sic in subuersiõib⁹ lacunay sepe videmus qñ aggregant ad illã ex diuersis ptib⁹ z reflexiõib⁹ pura z ipura z i fine fit ipurũ. Et cã 2ª est vt plm inobediẽtia mãe eũande ꝓ ipsi⁹ indigẽnẽ. ¶ Dixit Gal. 4° de re. sa. z ponit a Rabi in 13ª pti. Oẽs hũoꝛes crudi sũt tardi mot⁹ ꝓ eoꝛ grossitiẽ z friditatẽ: z cũ mouent a me^na ꝓcedũt z claudũt oẽs meat⁹ strictos. Et iõ dixit. ipse hũoꝛib⁹ crudis exñtib⁹ nõ debẽt ipsi medi⁹ solubili icitari: z in sũma oĩs hũoꝛ q̃ nõ põt ꝑ medicinã solutiuã educi seu ꝑ grossitie seu viscositate seu nimia subtilitate vel malitia põt indigestus z crudus vocari. Cũ ergo nõ obedit eductiõi medicina cõuertit se super humoꝛẽ bonum z illũ educit: estuationem

De accñtibus eue mentibus post assumptionem medicine di scessiue q̃ vomitiue.

Qñ medicina nõ soluit aut debite solui.

Qñ medicina indebite z laborioſe soluit.

in corpore gñians. Nam dū medicina supfluitates eūat non est cū ea estuatio. Cum aūt qui eā sumpserit estuabit ⁊ vexabit ⁊ debilitabit debilitate supflua: scito q eūatur nēcium retineri ⁊ inuatiuū: qō nā repugnat expellere. Quapp festinandū est tūc dixit Meſ. illā medicinā a corpe expellere illeo ⁊ eius vires frāgere. Et illud qō aggregat has duas intentiōes est pot⁹ aq̄ cal'e ex qua hora post horā bibat. Eius nāq̄ potus medicinā cito lubricare facit: ⁊ eius vtutē frangit: ⁊ si sic nō exierit vomitu expellat. Nulla.n. me^na q̄ purgando nō cōfert dz dimitti opari: sed ab opando arcēda est. ¶ Vomitus aūt ⁊ subuersio accīt. Dixit Meſ. aut q̄ medicina ō sui nā est vomitiua: aut q̄ nō vomitiua: ſz alia atq̄ alia faciūt eā vomitiuā: q̄ sunt aut stōi ōbilitas. ſ. oris ei⁹: aut multa siccitas fecū aut canaliū angustatio: aut q̄ vētositas subleuat medicinā: aut q̄ medi^a abhorref. Et si qdē accidit vomitus. pp fecū siccitatē aut canaliū coangustationē clysteria nēcia sunt: aut suppositoria aut alia q̄ canales exopilāt. Et de clysteribus bonis ꝫ est qō fit ex decoctiōe mercurialis blitis malue furfuriſ addito oleo cōi ⁊ sale ⁊ alijs nēcijs. Et si hoc nō sufficit meli⁹ est vt vomitu expellat. Uerū si pp stōi debilitatē aut medi^e horribilitatē vomit⁹ accideret, subueniendū est cū qete mētis ⁊ corpis ⁊ odoribus bonis ⁊ diuersionibus trahētib⁹ medicinā ⁊ mām ad iferiora ⁊ sustinētibus ne vomit⁹ fiat sicut dictū est. ē. ¶ Tortiōes aūt accidūt ex potu medi^e. dixit Meſ. aut q̄ pungit ⁊ lenit stōm ⁊ ptes per q̄s trāsit: aut q̄ vtus attractiōis eius multiplicat bonū simul ⁊ malū humorē trahēs: aut q̄ facit acgrere cōplexionis malitiā in mēbris p q̄ trāsit: pp que festinabimus debilitare ⁊ frangere virtutē eius: ⁊ cito a corpe expellatur. ¶ De causis aūt signis ⁊ mō curationis supfluētis solonis catartici siue per vomitū siue per secessum ꝓposui reseruare ad sermonem quartū. Ubi enim plenarie dicetur.

¶ De rectificatione medicinaꝝ solutiuaꝝ. Cap. ij.

Ipocras dixit: vt 6° scribit cōtinētis. Opz te volentē dare medicinā solutiuā interrogare patiētē: vtrū sumpserit aliquā medicinā solutiuā ⁊ q̄liter rñdet nā in eo ⁊ in medi^a sumpta ⁊ q̄liter est de ꝯsuetudine eius ⁊ scrutari opz si fuerit pol'e q̄ ⁊ q̄lis fuerit illa medicina sumpta. ⁊ postea ꝑm hūc modū ꝓcede: ⁊ ingeniari oz inuenire modū exhibēdi medicinā absq̄ suscipiētis horrore: q̄re interrogare patiētē expedit qūo ⁊ sub q̄ forma meli⁹ ⁊ placibilius sumere eā possit. Exhiberi.n. pōt medi^a soluti ua aut in forma liqda vt in forma syrupi vel decoctiōis siue apozimatis: aut in forma solida sicut pill'ari: aut i forma media iter liqdā ⁊ durā vt in forma tragee seu pulueris aut electuarij vel cōfectiōis: ⁊ illo mō ⁊ ꝑm formā ei placibiliorez exhiberi dz: nisi sit qō ꝓhibeat ab illa. Et cū timor affuerit. dixit Auic. q̄ nausea aut syncopis alicui euenerit postq̄ biberit medicinā opz vt anteq̄ ipsaz sumat duob⁹ dicbus aut tribus: de aq̄ raffani bibat ⁊ raffanū comedat: q̄ icidēdo ⁊ eūando humorē q̄ fecisset nauseā vel syncopim cū cōmotus fuisset a medicina ꝓhibeſ nausea ⁊ syncopis: ⁊ nō dz mouere vomitus cū vnctuosis ⁊ fastidiū faciētibus: q̄ ꝓparāt ad maiorē vomitū ⁊ nauseā nō remouēdo: sed augēdo causam. ¶ Dixi Dioſ. Succus citri ⁊ maxie corticū eius medicamētis ventrē soluētibus mixtus cōturbatiōis piculū demit. Et dixit dragagātū reprimit nocu^ta medicinaꝝ solutiuaꝝ ⁊ reprimit virtutē eaꝝ ⁊ sil'r gūmi arabicuz. ¶ Dixit Bimasui. Si q̄s vſus fuerit laxatione bona erit ei laxatio cōſueta: ita tñ vt fiat q̄ztitas assellatiōis ⁊ modus laxatiōis iuxta modū vtutis q̄ si fortis fuerit: fiat laxatio violēta. i. magna semel. Et si supabundās fuerit humor ⁊ vtus debilis paulati paulatim laxatio fiat plies: sed si supfluitas fuerit modica ⁊ virtus debilis nō indiget nisi pauca laxatione cū tēperie. Et in summis glauc. oſ. Si idiges eūare aliquē abūdāter in multa q̄ztitate ⁊ nō erit ꝫ cōueniēs defectu vtutis fiat eūo paulatim paulatim plies. Ait. Raſ. Dico hoc ꝯuenit in defectu virtutis ⁊ in morbis in q̄bus est corruptio sanguinis firma ⁊ obtēta sicut in scabie carbūculis cancro ⁊ fīūbus: q̄ melius erit si eūo fiat paulatim plies. ¶ Hal. 6° epidi. Lauēda est supabūdans eūo quecūq̄ fit: qm̄ si fuerit sudor supabundans: q̄uis ipse sit debilior alijs eūonibus sensibilib⁹: ex eo tñ decidet virtus sicut vides vīnā facere ⁊ fīūa. Et iō q̄uis oporteat lenificare vētrē ante assumptionē medi^e fortis: nō tñ fiat intēsa lenificatio eius: nā tūc nō erit securitas q̄n fiat in fine eūo violēta ⁊ intēsa laxatio ⁊ maxime fieret ꝫ in balbis. Plures.n. discipuli Ipo. dixit Rasis dubitabant dare balbis laxatiuū lz fuerit pauce q̄ztitatis: q̄ apti sunt ad fluxum vētris ⁊ ipsi dubitabāt ne inde paterent fluxū ventris supfluū. Et quidā eoꝝ dixerūt. q̄ hoc accidit eis ex humiditate: ⁊ qdē ex siccitate: sed primū dictū accipit ex expimēto. Ait. n. Raſ. dico. q̄ balbuties fit ex humiditate ipsoꝝ ⁊ q̄si corroborant ⁊ crescūt in caliditate ⁊ sicci. cessant hincinde. Et q̄ difficile est: vt dixit Hal. in li. de flōmia scire quātitatē i eūando opportunā: ió cū magna cautela oz fieri laxatiuū: sed tñ vomitiuū magis: q̄m nō poteris inbibere vomitiuū. q̄ non faciat actū suum cū fuerit in ventre nisi cum labore. ¶ Dixit Rasis 6° cōtinētis. Si humor cōdominās extēſus fuerit in corpore eūandus est p oēs meatus. ℵ. g. si Idrops fuerit carnosa eūo fiat per laxationē ⁊ vomitū: ⁊ vīnā ⁊ sudorē: ⁊ in ictericia et colera rubea cū his eūonibus educenda est. De ingenio sani. dixit Rasis eodē 6°. Pulmo stōus ⁊ pectus eūanda sunt de supfluitatibus ipsoꝝ i velocioꝝ tpe. Et ait Rasis. dico. q̄ si opus fuerit. q̄ eūet apa in epate aut in stō cū medicina dissolutiua paulatim paulatim erit eūandū ne virtus ipsius dissoluat: ſz si alius humor eūandus est de stomaco euacuet violēter. ¶ Et dixit. Si videris corp⁹ eūari de humore nocēte ei per vomitū abūdantez noli phibere ipsuz: sed si abstinet subueni ei: capiēdo tñ in hoc figūationes de oñatiōe humoꝝ ⁊ lenitate substātie corpis in ipsa eūone. ¶ Ait Rasis nō est dubitanda eūo facta de humore faciente morbū et si patiēs sit in macie vltima: plies.n. patiētes icteritiā maniā meliam lz fuerint in vltima macie sanati sunt per laxationez: qui tñ si fuissent dimissi mortui fuissent statiz. Et Hal. 3° epidi. dixit. Si q̄s patiēs egerit aligd egrediens a nā colicum aut spumosuz ⁊ turpe: ⁊ inde nō debilitat corpus nō dz intercidi lz abundās sit: nā si intercidat in ventre incidit apa ⁊ ꝓprie in epate. ¶ Et dixit Rasis. Jam dixit Ipo. q̄ quelibet eūo supabundās opponit nāe ⁊ laxatio crudelis cōterit senescētes: ⁊ eos ꝯsumit: ⁊ ió nō est vtendū ea in eis. Et ait. Expertus sum ⁊ inueni. q̄ intēsam laxationē ⁊ intēsum vomitū: ⁊ intēsam eūonē sanguinis subito per minutionē aut per sīa febris sequit: vñ cōtemperādū est in hoc toto. Et ait. dico: qdā sumpsit medicinā solutiuaz: ⁊ eo q̄ assellauit qndecies large stabat anulus in digito ei⁹ ⁊ eo ꝫ est figūatio. q̄ medicina eūat de humiditatibus que fuerant in cōcauitatibus partiū. i. potis magis q̄ztitatē abundantē ⁊ hinc est: q̄ laxatio interficit ethicos ⁊ cōsumptos. ¶ Dixit Hal. 9° terap. ⁊ scribit 6° cōtinen. q̄ oēs medicine ⁊ nutriētia eūantia repletionē cala actu esse debēt cū frigida replonē cōstringant cōseruādo eā in disp̄one sua. ¶ Dixit Auī. q̄rta ꝑmi. Omnis medicina q̄ alicui humori est ꝓpria cū ipsum nō inuenit in corpe abundātez ⁊ supfluū: perturbat ventrē cū difficultatē facit. i. soluit. Et silr si ipsum in suo ꝓio infusuz inuenerit. i. in humorē cui illa medi^a nō est appropriata. ¶ Dixit Hal. ⁊ scribit 6° cōtinen. laxativa primo attrahūt ⁊ emittunt humorē ꝓpriuz quē attrahere hīt: deinde emittunt humorē subtiliorē: deinde grossiorē: saluo semp sanguine qui vltio emittit in laxatione: ⁊ cū emittit laxatio est crudelis. Et dixit Auic. humorē ꝑus attrahit q̄ est ei ꝓpriꝰ. Deinde illū q̄ est post ipsuz in multitudine ⁊ subtilitate: ⁊ reliquos ꝑm hūc ordinē ꝑter sanguinē: q̄m natura vsq̄ ad postremū eum retinet ⁊ recondit. ¶ Et Meſ. dixit

Aq̄ calida facē me dicinā lubricare.

Remouētia medicinaꝝ nocumenta.

Laxatio fieri dz in q̄ztitate iuxta modū virtutis.

Eūa pmum ⁊ cienter ⁊ gr tudinē ppter nez fin da.

ꝑfitꝛ: dixit Rabi ptcula izª suoꝝ affo. Tradidit Ebilie filiª Zoar Macien filio suo doctrinā: medicinaꝝ solubiliū quā opꝫ medicū semp hre in memoria: que talis est: ꝓcaue tibi a ꝓrrectione medicinaꝝ fortis solonis ⁊ ꝑmitte semp digō/nē: ꝓrorꝝ aptionē ablutionē meatuū ⁊ lenitatē egestiōis: ⁊ tūc demū eā mām. Et cū te vrget necitas vētrē soluere tpe frigoris appone medicinis solubilibꝰ aliqd qō liqfaciat humores vt salis spēs ⁊ piper longū: ⁊ estus tpe cū fuerit tibi neciū ventrē soluere noli apponere aliqō calefaciēs medicinis solubilibꝰ ⁊ in vtroqꝫ statu opꝫ te aliqd qō ꝓfortet stōm ūmiscere vt est mastix aniſuꝫ absinthiū ⁊ siliat ⁊ opꝫ te apponere ipsis meⁿⁱˢ aliqd qō ab itestinis ⁊ epate medicinaꝝ solubiliū, ꝓhibeat lesionē vt sunt amigdale fistici ⁊ ipoꝝ oleū succꝰ liqritie ⁊ silia. ¶ Et dixit: oia solubilia q̄to magis lauant tāto magis minuiſ ipsoꝝ solo ⁊ silr est cuꝫ ebulliunt. Et q̄to magis terunt tāto magis aliq̄ ipsoꝝ citius interficiunt ⁊ aliq̄ citius soluūt q̄ si sint secure cinus ꝓuocāt vrinā. Et de oibus stipticis est. q̄ q̄to magis lauant tāto magis minuiſ ipsoꝝ stipticitas ⁊ ēt si decoquunt: sed q̄to magis terunt addit eis stipticitas ⁊ retinēt vrinā. Et dictū suū est de oi medª solubili ꝑ quā purgare caput intēdis fac pillulas grossas ⁊ illaꝫ porrige eūti dormitū cū cala aq̄ in qua bulliāt vue passe donec ascēdāt supius: ⁊ semp misce modicū alioꝝ medicis purgātibus caput. ¶ Et dixit recordare. q eū q accipit medicinā solubilē in aere frigido ꝓp grossos hūores quoꝫ hēbat ex q̄ accidit sibi lāguoꝝ ⁊ angustia ⁊ dolor stōi ⁊ intestinoꝝ: ꝑ eo q medª ipsa nullatenus eū solue bat descēsus eius in balneū ⁊ itroitus eius in cōcā calaꝫ solu it ⁊ humores suos ad exitū faciliores reddit ⁊ dolores eiꝰ ⁊ angustias cessare facit. Et recordare eius q sumpsit medicinā solubilē in aere frido ꝓp subtiles humores quos hēbat ex quo augmētatus est fluxꝰ eius: ⁊ ꝑ introitū eius in balneū ⁊ descēsuꝫ in aquā calaꝫ restrictꝰ est ipse fluxꝰ. In ꝑª. n. balneū liquefacit humores ⁊ dissoluit: ⁊ in 2ª calitas balnei ad exteriora trahit eos. ¶ Et dixit. medicinaꝝ fortiter solubiliū alique nō opant in aliq̄ in quo aliq̄ medicinaꝝ minoris vtutis q̄ ipse opant: ⁊ iō cū porrigis alicui aliquā medicinā ⁊ nō operaꝝ noli addere ex ea aliqd: sed da aliā ēt si hꝫ minorē virtutē: ⁊ h̄ post multos dies post ꝑmā medicinā vl statim. Alia lra hꝫ. nō statim. neq̄. n. vnq̄ post medicinā solubilē porrigas statim aliā: ⁊ añ medicinā ipsaꝫ porrigas cibū subtilē: ⁊ postea ēt ꝑ dies aliquos iuxta q̄titatē fortitudinis meⁿᵗ. ¶ Et dixit. Medicinaꝝ diureticaꝝ seu solubiliuꝫ ꝓfectio seu receptio cū vino est erronea: qꝝ gñat maximā dubitationē opantibus illud: ⁊ tales cogitāt cōfortare cū hoc mēbra: sed nō ꝓfortāt ea: sed augēt potius venenositatē ipsaꝫ medicinaꝝ: ⁊ nō recordant mēbroꝝ ꝑncipaliū que non sustinēt medicinas fortes quaꝝ fortitudine mors succedit. Ait Moyses h̄ est vez cū eūo est ꝑ medicinas solubiles venenosas vel fortes: venenosas qdez sicut sunt colloqntida ⁊ turbit: fortes sicut catapucia: ſz meⁿᵗ secure sicut agaricus q est medª iuuās ꝑ venena: cōferūt multū qñ sumunt cuꝫ vino. Et ego dixit Moyses opatus sum h̄ multotiēs ad purgationē capitis ⁊ vidi illō multū opari: ⁊ ꝑ ceteris medicis cerebrū mūdificauit ⁊ corpus iuenit alleuiationē ⁊ aia. Et iō cū porrigis medicinas respice in spālitatibus suis. ¶ Dixit Gal. sup ꝑ de iuuamētis mēbroꝝ ⁊ scribit 6° cōtinē. sic. Maioꝝ ps corruptionis medicinaꝝ solutiuaꝝ cadit si fuerint diuerse in tpe laxatiōis. Uñ quedā eaꝝ laxāt velociter: ⁊ q̄dā tarde: cū tūc laxatio fiat diffusa ⁊ ꝓturbata: cū medª laxās velociter egrediat: cū pte meⁿᵗ que nō pōt agere actū suū: deinde icipiēs: cū tarditate agit ⁊ labore. Et Aui. dixit Medicinaꝝ vētrē soluētiū deteriꝰ est illa q̄ est cōposita ex medicinis multe diuersitatis in tpe q̄ soluēdus est vēter: qñ vētris solꝰ cōturbat: ⁊ pria suā opationē fecit añq̄ 2ª. ⁊ ꝑª ēt ipsaꝫ scōaꝫ expellit. ¶ Et subdit Gal. ⁊ scribit vbi. s. Si cōponunt meⁿᵗ laxātes diuersos humores lz q̄titas laxationis ipsaꝝ fuerit minoꝝ erit nocuᵐ in cōpōne ipsaꝝ oūo. ¶ Et dixit. Nature medicinaꝝ laxantiuꝫ ꝓie sunt nobis ⁊ pernecabiles: ⁊ tamē si pauce fuerint iuuabiles nobis erūt. Ideoq̄ dictū est. q̄ cōponamus eas cū corroborātibus ostōi. Et aromata tollūt nocumēta eaꝝ ⁊ cōfortāt ipsas ad laxandū: cū ipsoꝝ nā sit attractiua. ¶ Et de sunmis vtutū: dixit Rasis ibidē humores penes potū laxatiui cōuertunt ad venas nō pulsatiuas: deinde ad epar: deinde ad itestina. deinde ad stomacū. ¶ Et dixit Aui. Debes scire. q̄ humoruꝫ attractio que fit a potu soluentiū ventrē aut vomitū facientiū nō est nisi in venis donec pueniat ad intestina ⁊ stomacū ⁊ tunc nā mouef ad h̄ vt eos expellat ex: ⁊ raro accidit vt cū vētris solutiuū bibit ad stomacū ascēdat: ⁊ si ascēdit ad vomitū declinabūt. ¶ Dixit Meſ. Attractio solutiuoꝝ nō est nisi ex venis ⁊ occultis ductibus corpis donec humor eua/cuandus ad stomacū ⁊ intestina repat: stōi ℞o ⁊ intestinoꝝ nā grauata mouef vt eos extra expellat: repe tū ad stomacū rarius est ⁊ si repat faciēs agitationē supius ad vomitū declinabit: ⁊ si qdē inferius ad ventrē. ¶ Repere tū ad intestina est illud qō est ꝑm plurimū. Et istud ꝓp qnq̄ res: pria est: qñ declinatio materieꝝ plus est ad inferiora: ex eo q̄ duct? ⁊ vie: qbus mēbra suas superfluitates expellūt plus ad intestina q̄ ad stomacū redūdant. Et scōa est: qꝝ nā intestina facte esse instra expulsiōis nō stomacū. Et tertia est qꝝ melius est vt nā ad ignobilia q̄ ad nobilia trāsmittat. q̄rta est: qñ melius est vt ex ꝓpinquoribus ducat vias. Et qnta est: qñ cū ad stomacuꝫ repit mā decētius est illā ad intestina expellere q̄ ad meri: virtus. n. nālis inferiorē stomaci ptez expulsiōi. attractioni ℞o meri discreuit nō expulsiōi: q̄re ꝑ nām rarius opus farmaci per vomitū celebrare q̄ p ventrē. Opatio. n. cui accidit ab eo q̄ regulata de diuersiōe est ifelix. ¶ Dixit Rasis 6° cōtinētis ex li. indo. Medicina vomitiua qñq̄ ꝓcedit de vomitu ⁊ ꝓcedit ad laxandū quotiēs stomacꝰ fuerit vtuosus valde ⁊ medicine sumptio fuerit facta sup famē vehemētē: aut fuerit vēter in intēsa lenificatione: aut sumēs eā nō ꝓsueuerit vti vomitu: aut si pōderositas ⁊ descēsio fuerit ex nā māe aut substātia eius. Et si laxatiuū ꝓcedit ad vomitū aut stōus erit debilis aut vēter durus valde. Aut medicina fuerit horribilis aut erit cū nauseatiua satietate penes sumptionē eius. ¶ Dixit Meſ. Scire opꝫ. q̄ medicina vētris solutiua efficit aliqñ vomitiua. ⁊ aliqñ ecōuerso: ⁊ cā ꝑmi est qñq̄ ꝓp dispōnē medicine qñq̄ ꝓp dispōnē que est in recipiēte: ⁊ qñq̄ ꝓp dispōnez cōtingentē super vtrūq̄. Et hoꝫ primū est: si medicina est eaꝝ que sup natāt in stomaco aut eaꝝ que nimis abhorrent: aut qꝝ est eaꝝ que agitationē ⁊ ꝓturbationē faciūt nimiā. Et scōz est exhibitio medicine sup stomacū debilē ant exhibitio eius qui siccitatē secū adherentiū in itestinis patit aut hꝫ canaliū ⁊ ductuū expulsionis coartationē. Et qñq̄ est cā huius ipetus vētositatis subleuātis corpus medicine. tertiū ℞o est cōmotio corporea aut aialis sup farmaciā aut fetoꝝ ⁊ aspectꝰ rei aboiabilis ⁊ silia. ¶ Uomitiuā vo qñq̄ inuenimꝰ vētris solutiuā per illa eadē tria diuerso mō se hntia. Primū. n. est si medicina in se fuerit velocis descēsus aut sit cū admixtione rei facientis delectationē. Et 2ᵐ est: si fuerit exhibita medicina ei qui stomacū hꝫ fortē aut q̄ suscepit eā sup famē vehementē qñ stomacus est auarus aut q̄ lenitatē nāe hꝫ. Et 3ᵐ est distractio intētionis ad alia ꝓp res delectātes exteriores: ⁊ qꝝ nā oia regulās facere decreuit sapiētius de re vomitiua solutiuā ꝓp ea q̄ dicta sunt. ¶ Dixit Rasis. vbi. s. Gal. dixit laxatiuū nisi laxauerit ⁊ digestū fuerit cōuertif in humorem quē debebat attrahere. Et non est h̄ vez in quolz laxatiuo: qñ semē vtrice nō gñat flegma in oi dispōne: sed in veritate nisi laxauerit ⁊ digestū fuerit gñat humorē ꝓueniētē ꝓplōni eiꝰ. Et piretrū nisi laxauerit flegma ⁊ digeraf gñat coleraz ru. Et hꝫ h̄ rōcinādū est de quolz laxatiuo hñte in se aliquā fortitudinē ad attrahendū aliquē humorē cū ea. ⁊ laxatiuuꝫ

Per q̄ vias fiat attractio humoꝝ a farmaco ad intestina.

Reo q̄ fa cūt medi cinaꝫ repe ad itestina sunt quq̄

Medicis solutiua a/liqñ fit vomitiua et econtra.

Quo medicina solutiua fit vomitiua ⁊ econtra.

Laxatiuū si nō laxauerit ali/qñ conuertit in humorē ꝛc.

si remanserit in vētre si de eo qō trāsmutabile fuerit digerit efficit nutriēs gīans illū humorē attrahere solitū. Qō nisi laxatiuū fuerit de eo qō trāsmutabile fit infert corpi dispōnem malā z intēsa laxatio durabilis erit: vtus laxatiui violenti in officijs venaꝝ nō egredief. Et Aui. dixit. Illius ẋ bum qui dicit. q medi⁹ gīat illud qō attrahit: z q in pmis attrahit illō qō est subtile nō est aliqd. Et Gal. lz hoc quasi sentiat. penit⁹ tñ dicit. s. in 2° de simplcii medi⁹: q medi⁹ ventris solutiua in q̄ nō est venenositas cū ventrē nō soluerit z digerat gīabit humorē quē attrahere solebat: sed hmōi dicta nō sunt cōuenientia. Et vī qdē. q Gal. ex hō qō certificat sentiat. q inter attrabētem me^nam z humorē attractū sit cōuenientia in suba: z pb attrahit ipsuz: sed h nō est vez: qm si attractio fieret cū cōuenientia ferrū attraberet ferrū. cū ipsum superet. Et si qdem Gal. intellexit cōuenientiā in suba ppie sumpta que est forma substalis rei dictū suū non hꝫet ẋitatē: sed si ipse itellexisset per cōuenientiā in sba cōuenientiā in forma specifica q̄ ab Aui. 4ª p⁹ vocat tota substantia: hoc mō dictū eius hꝫ vitatē: sic. n. turbit eūat flā: q2 est vt sic flāticū.

Cōſi. Ga.

¶ De signationibus bonitatis vel malitie purgatiōis z eius diminute vel sufficientis vel superfluentis. Cap. xij.

Amin pcedētibus in ca. de ꝓsiderādis in eūone fiēda patuit. q ea que determināt bonitatē z malitiā eūonis. s. tā spontanee. q̄ artificialis sunt q̄litas humoꝝ q euacuanf z ipsoꝝ q̄titas z hora siue tps in q̄ fit eūo: z locus. s. a quo ad quē z per qué eūo fit z tolerātia vel intolerātia infirmi siue farmacati: z iuua^m vel leſio sequēs ad eūonē: z fuit ibi dictū de his sufficiēter: h tñ aliq̄ adducētur z ppie de q̄litate. Jngt Jpo. p⁹ affo. In pturbatiōibus vētris z vomitibus q̄ spōte fiūt. sup. vel arte z cōsil'r in alijs eūonibus si q̄lia opz purgari purgenf cōferūt z bñ ferūt. si ẋo nō ꝓfiū eius. Tūc oꝛ purgari q̄le opz si nociuus humor educif z bon⁹ in corpe relinquaf. Et ep⁹ tūc oꝛ eūari qō nō opz cū bonus humor eūaf: malus aūt dimittif. Et eūo nocitiui de se semp est ꝓferēs z infirmi bñ eā tolerātes sunt: per accns tñ in casib⁹ pōt aliqñ nō ꝓferre: sz nocere. Q. ñ. n. eūat humor malus: verūtñ est multus crudus rebellis z inobediēs eūoni tūc nō eūabit' qn cuz eo multū de iuuatiuo eūef cui⁹ iuuatiui eūonē sequef notabile nocu^m: z notabilis debilitas: vñ nec cōfert eūo illius nocitiui: nec bñ ferf. Et sil'r qñ eūo fieret cū medicina mala aut nō cōsolata q̄uis eūef p eā de humore malo vt. ẋ. g. de col'a mala p scamoneā incorrectā. Jpsa tñ sua malitia z acumine magnā ifert leſionē: z vtutis debilitatē: vñ nec ꝓfert nec bene ferūt. Et sil'r qñ eūo nocitiui fieret p locū siue mēbrū q ex illa eūone recipit magnū nocu^m ficut cū fit eūo col'e acute male p secessuz in hore apparato dissynterie q̄ ad ipsuz sequeref: tūc talis eūo nocitiui nō ꝓfert: nec farmacatus illā bñ toleraret. Et cōsil'r qñ nō fieret eūo nocitiui in hora ꝓueniēti ex horis diei aut āni. Et ꝓsil'r qñ nō sieret sup medicinā regimē cōueniēs: aut et si eūo supflueret. Supfluentē. n. eūonē bñ sustinere nō posset. Et ꝓsil'r qñ eūo fieret in etate nō ꝓgrua eūoni vt in hore multū decrepito aut in egritudine inanitiōis: z ptificis ethicis z cōsumptis. Et sil'r in oibus egritudinib⁹ in qbus vtus fuerit debilis valde. Jn his. n. eūo nō solū nō ꝓfert: sz ad morte pducit. ¶ Dixit. Ā. 2ª 4' ca°. de iudicijs eūonuz. Aliq̄ sunt eūata vtil'r z sunt ea q̄ sunt eūata post sig⁹ digōnis. ad quoꝝ eūonē leuitas infirmi cōsecuta est: z sunt eūata facil'r z q̄lia vel q̄liter vl' p quā regionē eūare oportebat: z aliq̄ sunt eūata inutil'r. z sunt ea q̄ hñt ẋias ꝓditiones ꝑdictis. ¶ Et scias q̄ q̄uis ꝓueniēs q̄litas eūati z bona tolerātia farmacati in se ꝓsiderata nō sint signa distinguētia iter eūonē sufficiētez z deficiētē nec inter sufficiētē z supfluētē: tñ cū alijs signis q̄ dicent cōiūcta pñt iter eas distinguere. ẋ. g. si ꝓueniēs est q̄litas purgatorū z purgatio facile ferf sine siti: z sine somno: tūc purgatio est pficiēs: sz deficiēs. Et ſō in ea pcedēdū est.

Eūo nocitiui nō semp confert sz aliqñ nocet.

Sed si fuerint cū forti siti z pfunditate somni tūc est pficiēs z sufficiēs nec vltra est in ea pcedēdū: lz est phibēdū vel desistenduz. Sigīaf. n. pn^m supfluētis eūonis q̄uis vsq̄ ad h pn^m sit licitū ducere nisi inde terreaf nā. ¶ Sunt aūt ꝑdicta signa q̄tuor. Et pmū est dixit Aui. q q̄diu eūat medi⁹ supfluitates nō erit cū ea estuatio: sed cū incepit hre estuationē iā tūc eūat qō nō est supfluū. Et istud qdē signū est signū sufficiētis eūonis: imo z supfluētis quo ad virtutē lz ꝓtingere possit. q nō sit sufficiēs necq supfluēs q̄ad humorē purgandū. Medicus tñ nō oz eūare plusq̄ nā tolerare possit. Cum itaq̄ virtus deficit a tolerando estuat z inquietat z dolet. ¶ Scōm signū est dixit Gal. sup 6° epidi. z scribit a Rabi in. 13. pti. cognoscit. q medi⁹ solubilis quā dedisti ꝓtulit. z q corpus est mūdificatū ab humore quē eūare intēdebas: si illud qō emittit inspexeris imutatū esse dūmō imutatio ipa nō sit rasura itestinoꝝ aut aliqd de gīe sanguinis aut aliqō fetidū vel aliqō putridū. nā egressio humoꝝ putridoꝝ fit a malitia caloris extra nāz z fetidoꝝ ex putrefactiōe: z egressio melie q̄ egredif p me^nam fit ex dñio adustiōis. Dixit. Ā. Cū humor q vomitū aut sol'one vētris eūat mutaf ad aliuz humorē: signat q iā corpus est mūdificatū a supfluo humore quē eūare volumus. Dicūt qdā q h ꝺcm oz referri ad q̄litatē humoris quā in mēte tua habuisti siue fuerit vnius humoris siue plm: vñ si dedisti medicinā vt solueret colerā tūc cū pmutaf ad flā iā supfluit: z si dedisti medicinā vt eūet colerā z flā: tūc lz eūet flā post col'am nō supfluit: sed q̄n eūaret meliam. Dixit. Ā. q q̄nq̄ exitus eius: q̄ egredif est demōstratiuus horę ꝓstrictiōis. q. n. colerā expellit rubeuz cū viderit q iā pueniſ ad flā sciat q iā medi⁹ supflue opaſ: z q̄to magis si ad colerā peruenif nigrā. Et adhuc sanguis cū egredif maioris est timoris z deterioris periculi. Sunt āt alij qdā qui dictū Aui. reducūt ad q̄litatē humoꝝ gīalem: q vt in pcedētibus patuit est nocibilitas humoris: sed nō reducūt ipsuz ad q̄litatē humoꝝ spālez q̄ est calitas vel friditas subtilitas vel grossities z files. Et dicūt. q q̄diu eūat humor nociuus eūo nō supfluit: sed q̄n mutaf ad humorē inuatiuū. ¶ Tertiū signū sumptū est a somno. nā cū somn⁹ post vētris sol'onē aut vomitū fuerit multus demōstrabit. q eūo iā pfecte mūdificauit corpus z ꝓtulit. Dixit. Ā. Et itellexit de somno q causaf a nā pp restaurare spūs depditos in eūone: nō de eo: q causaret ex elenatiōe multoꝝ vapoꝝ ascēdentiū humectātiū z infridātiū cerebrū z opilātiū trāsitū spūs aialis ad mēbra. ¶ Quartū signū sumptū est a siti: de q̄ dixit Jpo. 4° affo. Quicūq̄ in farmacijs nō sitiūt cū purgaf nō quescant donec sitiāt. s. a purgatiōe: z ēt a motu locali: sed moueātur z dimittaf purgatio donec sitis aduenīat. Dixit Aui. Cū sitis post vētris purgationē aut vomitū fuerit fortis maximā z vltimā purgatiōis bonitatē signat. verū plus attendif in purgatiōe vētris q̄ in vomitu: z maxie in sol'one facta p medicinā eūantē exsoluēdo siue eūo fuerit minorati ua siue eradicatiua. Jn eradicatiua tñ amplior expectaf sitis: z in eūone p vomitū ēt amplior expectaf sitis q̄ in secessu: z h iō: q2 pm pl'm farmacuz vomitiuū acutius est secessiuo: z q2 vtpl'm ēt per vomitū educunf humores colici sitis gīatiui: plus ēt abradif os stōi: vñ z plus cōsumif eius humiditas roalis: vñ z maior fit sitis. Et nō intellexerūt ꝑdicti vl'r de quacūq̄ siti: sed de siti certis circūstātijs limitata qbus obseruatis dederūt intelligere. q supueniēte siti sic limitata qescēdū est a motu locali z ēt a purgatiōe exhibēdo tūc potionato lauatiuū per qō deponaf farmacū z nō operef amplius. signīat. n. talis sitis eductā fore euacuandā māmm. ¶ Pro dictis aūt circūstātijs limitatibus signationē sitis. dixit Meſ. ca. de siti post purgatiōez. Sitis q̄nq̄ ꝓoccupat purgationē anteq̄ medi⁹ eūef: z q̄nq̄ succedit ei: z q̄nq̄ succedit supfluitati eūonis ei⁹. Et supoccupatio sitis fit aut pp illud qō est ex pte medi⁹ aut pp illō qō est ex pte stōi: aut pp illud qō est ex pte eius qō est eūandū. Dispō ẋo medi⁹ fit ea

Signa sufficientis purgationis.

fitis si calida sit aut acuta aut salsa aut amara aut qlibet deiccatiua. Et dispo receptoris ,stoi sit ca sitis si positus sit ppie sub dnio calitatis aut sicci. aut amboz. Euacuade at mae dispo ca est sitis qm receptor posit? est sub dnio humo/ rm calidoz z acutoz sicut colere ru. ppie: aut humoris sal si q cm bonitate opatiois medi[c] educunt: sitis repimit nisi fortita malitia cpl'onis dereliquerit. Si aut stous positus fuerit sub dnio humoz pinguiu viscosoz z slatico sitis no fit: z si tuc cm bonitate opatioi farmacie succedit sitis boni tatez acqsita per ea signat: z b est illud qo Ipo. cosiderauit cm dixit. No sitiete pp plenitudine sua: z itez sumpto farma co no sitieti. opz denuo ac denuo sumat. als sinat vsqz dm si/ tiat. Et extimauit Ruffus oportere semel simulqz sm sniam Ipo. exqsitissime eare vsqz du succedat sitis: z no est recor/ datus sermonis eius in epidimijs. No opz inqt ad vltimuz puenire eonis cm opatioe catartici. terref. n. ex hoc na. Et Gal. dixit. Elegi ex duab? vijs hac incolumioze: qm melioz est iteratio qz multiplicatio. Sitis itaqz laudat sm tetione hac post purgatione. Et dixit Joannitius. Laudabilis e signa tio talis sitis ppie du otinuant ei ppie tres alie signatio/ nes: laudabiles: q sunt leuitas iocuditas z qes. Supfluitati aut opatioi catartici succedes sitis no est qua Ipo. cosidera uit. Supflua. n. inanitio in extenuatione z ethica stoi z sitiz z asperitate cadere facit: vn plus terroris qz bonitatis est si/ gnu. Dixit Aui. Ex signatioibus qbus cognoscit boza q ca tarticu est ostringendu est sitis: cu ergo vtris solo pseuera/ uit: z sitis no acciderit: no est timendu. q supfluitas puenerit. No tn qcuqz acciderit sitis e catarticu restringendu: q qnqz accidit sitis dixit Aui. z no pp multitudine soloris ventris nec pp eius supfluitate. imo pp cam disponis stoi: qm si fue/ rit calus aut siccus aut calus z sicc? facit cito sitim: z qnqz accidit sitis pp cam disponis medi[c] cm fuerit cala pungitiua exiccatiua: z buiditatis oris stoi cosumptiua. Et qnqz acci/ dit pp disponez mae: q mouet ab eo in seipsa si fuerit calida acuta z sicca colica. In talibus. n. casib? qles sunt hmoi no erit loge qn festina veniat sitis. s. an sufficiete purgatione si/ cut qn aderut hoz ozia no erit loge qn sitis cu tarditate ve/ niat. Cu ergo videris: dixit Aui. q sitis ia supfluit z q vr/ tris solo no est pua: tuc restringe: z pcipue cu cae festinatio/ nis sitis ia dicte no fuerint inuete: qm in hmoi no debes tar dare restrictione cu sitis appuerit. ¶ Sitis poccupas eo/ ne pfecta ort a succedete eoni pfecte in tribus. s. in tpe appe/ tionis: q appet an pfecta eone: z in tpe sedatiois: q sedat post eone medi[c] cale aut mae cale: z in accitib? subsequi/ tibus: q ad sitim succedete sequit iocuditas: z trauillitas sed ad poccupate sequit grauitas torpio in vtre z tristitia z estuatio: z non sedat: quis medi[a] vel humoz educat: siue et no educat: z qnqz sequit ea febris. ¶ Et sitis succedes sup flue eoni ort a succedete eoni pfecte z sufficieti et i dictis tribus: q succedes sufficieti eoni euenit pus z sedat cito cu tolerantia z somno z retentioe eonis z sumptioe lauatiui: z sequunt ea accidetia bona supradicta. Sed sitis succedes eoni supflue tardius aduenit fortis z no sedat p pdicta z se quit ea debilitas z ipo[a] tolerandi. Et sitis eueniens post pur/ gatione no pua est signu sufficietis purgatioris: q qda coie/ ctura no puata ambiguitate. Sicut. n. in pcedetibus patuit no pt certa qtitas humoris eundi mesurari: pio eo non semp pducenda est donec magna succedat sitis: sed qdiu pce detis humoris eo sine defectioe z absqz angustia tolerat. Et sitis qde per se est signu sufficietis eonis stoi z p accns z secario totius corpis qzuis in flomia sufficiete cotingeter possit accidere, sitis: no sic tu sicut in eone cuz farmaco. In flomia. n. pm no adest ca in sto iductiua sitis. ¶ Et scias. q per signa apparetia post purgatione q sunt opferetia z bona tolerantia vel eoz ozia medicus hz has vtilitates. Na cu vi/ det. q eo opfert scit q alia eone no eget: z scit. q no oz naz ab ea deuiare nec restringere nec ad alia se pmutare. Et p b

Sitis restringens medico e. necessaria et sydera nis signo rū bne e. nacuatio nis.

et reddit puidus vt si videat alia vice nam silr operante di/ mittat eaz opari. Et silr si eo fuerit artificialis reddit puidus vt sil medi[a] als vtat in futuru. Si vero eo no cofert: tuc scit. q oz ea costringere aut nae auxiliu dare aut ad alia se pmutare. ¶ Dixit Ipo. p affo. que egerunt in morbis no multitudine cosiderare opz. s. solu: sz cu alijs signis sic vt cu qlitate mutata z mo eonis z tolerantia infirmi z coferetia. Possibile est. n. multu de humore esse eatu z tn egru no ee alleuiatu: z eone bn tolerare aut no qtu opz: p qtitate. n. multa vel per pauca no pot signari sup debita eonez: qzuis qtitas ocideranda sit an supfluat an no z no sit multa an pau ca vt cognoscat an leuitas sequs sit sm rone z. Si. n. pleni/ tudo eandi humoris multa sit leuitas sequs pbabilr con iuncta esse oz multe qtitati humoris eati. Dnt qda no in/ tellexit Ipo. neqz Gal. in come. de qtitate cotinua: sed de di screta z numero assellationu. Et ro eoz est: q ides respectu sui no pt esse signu z signatu. qre a qtitate tanqz a signo no pot capi iudiciu de debita qtitate tanqz de signato: sed opz qtitate per alia signa dicta cognoscere: voluerut ergo vt co sideret qtitas discreta. s. ad b vt in ea cosideret qlitas exeu tis mutata. Na cu mutat: vt. s. dictu est. est signu ia sufficie/ tis eonis z maxie si mutatio est ad melius. Dicut insup q ex qtitate discreta cprehedit eonis supfluitas. qzuis non necessario cprehedat eius sufficietia: q stat cola pecca/ re sola. z solaz eari. z tn in quatitate maiori qz expediat. z erit euacuatio supfluens no facta permutatione humoris. Motádú.

¶ De formis sub qbus exhibent me[ne] solutiue. Cap. xiij.

Edicine solutiue dant sub diuersis for/ mis ad diuersas intentiones. Qn. n. volumus a logings eare damus eas in forma ficca pillulaz traggea seu puluere vt diu remanetes in sto attrahant a remotis. sed qn volum? a ppinqs educere. vt sto intestinis epate z pmis venis damus eas in forma liqda potabili: q sic data cito de sto descedit. Et qn volumus eare a mebris medijs damus eas in forma mediocri iter pdictas vt in forma electuarij vl pfectiois. ¶ Parant et medicine. solutiue pp varias hoiuz dispones ad sumedu eas. qda. n. pillulas nullo mo deglutir re pnt. potabile xo medicina facile recipiut. z qdaz ecotra. Sunt. n. qui pus finerēt se mori qz medicina potabile bibe/ re: z tn pillas auide sumut. Ac et medicine i forma ficca da/ de no sunt in bntibus stom debile z itestina gracilia ne ex lo ga ipsaz moza ea ledat. bntes et humores in sto imbibitos sub forma puluris. vtilius sumut medicinas vt pz 7[o] tera. z 13[a] tertij de puluere yere. ¶ Distēperant autē aliqn cofe/ ctiones electuaria z syrupi cu aqs decoctioibus z apozima/ tibus z bibunt post me[nas] siccas ad varias intetioes. aliqn qde vt cita eliquatione eaz faciat. z tuc oz azima simul cuz ea dari aut post paz in pua tn qtitate: z aliqn damus vt ei? virtute adiuuet. z tuc oz dari post qz medi[a] iaz incepit opari sed debilr: aut qn venerit tps in q deat opari z no opat. Et aliqn vt medicine vtute debilitet z restringat z tuc oz dari cu ia sufficieter opata est z volumus q no amplius opet. q tpe damus lauatiuu siue abstersiuu. Et aliqn damus vt vias aperiat z humores subtiliet. z habilitet ad motu z tunc oz simul cu medicina dari. Et aliqn damus vt vtutez me[ne] ad quedā determinata mebra magis dirigat: z tunc et oz simul cu ea dari aut paru post cofectu ex medicinis ad illa mebra aspectu bntibus. sicut z apozima iuuas vtute me[ne] in solue do oz esse pfectu ex hogenijs ipsi me[ne]. Damus. n. apozima ex fumoterre prunis violis z silubus cu medicina colaz eua cuante rubea. z damus apozima eptimi polipodij z silium cu me[na] solute colera nigra. z apozima de cetaurea z car/ tamo z silubus cu medicina fla solute. Et oia qde farmaca potabilia z apozimata sub ac[illegible]piditatis sumi debet. sic eni magis relaxat retentiua. ¶ D[illegible]it Rasis 6[o] coti. Pille da tur iuuenib? iuolute in iulep rosato. z silr colicis: z tpibus:

Ad qs in tentiones exhibeda sint apozi mata cuz medici/ nis.

De mois qb[o] pille exhiberi debet.

z regionibus calis. senibus vo dant inuolute in melle coctor: z sitr flaticis z tpibus z regioibus fridis. dant et i melle inuoluto aut in ceroto. Et Aui. dixit medici pillas qs daturi sunt aliqñ in melle inuoluũt. z qñqz supeas pjciũt mel coctũ aut zuccarũ coctũ. donec eis ex illis faciãt tunicã. Et ex ingenio vtili est vt ponat cera pauco oleo mollificata. Et ex igenijs cõueniẽtibus est vt os aq̃ aut alia re liqda ipleat. deinde pillẽ sicut sunt vt bibant sup ipsaz. debẽt.n. mitti in ore z cũ illa re liqda trãsglutiri. Sumunt et aliqñ nebulis in vino intinctis iuolute: vel imisse ceresis vuis vel passulis aut cũ pulte siue ptisana aut cũ ouo sorbili z aliquãdo auro coopiunt vt nõ pcipiat sapor eaz z aliqñ trãsglutiunt cuz sorbili z sunt q eas sicut sunt facilr ꝺglutiũt. z dixit Aui. q pillẽ ad bibẽdũ dãde nõ sunt post q̃z exiccate sunt z fcẽ vt lapides neq̃z et cũ sunt molles ne penetret. i. ibibant z retineã tur: sz sint sicut q̃ mõ exiccari cepint z q̃ digitis cedunt si cõprimant. ¶Dixit Serap. i ca°. de medicina solutiua z mũdificatiua. qñ pilla nimis magna daf ad purgãdum aliquẽ humorẽ morat nimis in stõ z non põt dissolui. q̃re attrahit humorẽ q nõ est nec̃ius. z qñ est nimis pua est ipotẽs ad trahendũ humorẽ a mẽbris lõginqs sicut illis q̃ sunt in capite z extremitatib⁹. z nõ attrahit qꝺ oz. quapp dico q pillẽ mediocritatẽ hr̃e debẽt inter magnas z paruas q̃s mediocres Mes. z Aui. vocãt. magnas pcipue eas q̃ sunt mediocres ex pte latitudinis magnaz. Cñ Mes. de suis pillis aggregatiuis dixit. fiãt pillẽ magne. z Auic. p° tertij ca°. cũ mãm eũare volumus ẽ. de pillis aseyaret dixit. fiat pilla magna reddẽs duas cãs. Una est vt paruũ põdus opationẽ efficiat sufficiẽtẽ cũ mora. qr rõne magnitudinis tardius dissoluit i stõ z sic i eo plus morat. z sic pluri tpe effumat ad caꝑ. z sic plus opat in quo põdere sumpta q̃z si fuisset pua. Scõa cã vt nõ noceat ppquitatez suã iteratio: q̃ iteratio põt referri p ad iterationẽ doſ. nã cũ dosis est pua z fiũt ide pillẽ pue nõ facit opõnẽ sufficiẽtẽ. q̃re ad cõplendũ eã opz iterare dosim. scõo põt referri ad iterationẽ trãsglutiõis. Nã q̃to plres pillule numero fuerint tãto plres opz esse trãsglutiões. z ꝟ a cap̃ientibus tediosuz est. Cũ itaq̃z humores colici vt iã patuit habiliores sint purgationi q̃z frigidi z grossi z viscosi: iõ pp ipsor eũonẽ nõ debẽt pillẽ sic grosse fieri sicut pp eũonẽ frigidor. Et sitr q̃ fuerit pp purgationẽ humor in stõ cõtẽtorũ aut ei ꝓpinquor sicut cũ fuerit ad purgationẽ humoruz remotor. humorẽ.n. dixit Aui. attrahere a longinq̃ cũ medicina est difficile. Et scias q policatis hoibus cõficiende sunt medicine solutiue sic vt remaneãt doni sapozis sic sunt diamãna cassiafistulatũ dya prunis orilaratiuũ dyacitonitẽ. solutiuũ catarticũ imp̃iale electuariũ allefcoph. z similia. Medicina quoq̃z acuta cũ permisceꝰ cũ medicina lubrica. z bibit multũ istãmat guttur. z maxie guttur aridũ siccũ: qr ei inuiscat z adheret. Jõq̃z iuxta posse vitanda est talis mixtio. Cũq̃z humores liqdi fluidi eũandi sunt farmacũ in forma sicca est exhibendũ. z euitandũ est humidũ iuxta posse. Et Aui. qdẽ docuit medicinã fortẽ debilẽ facere cũ diminutiõe dosis eius. Uel et põt fieri debilis per modũ ꝓparationis eius sicut cũ ꝓparat elleborus niger in musco aut cũ infundunt radicule eius in mãna vel cassiafistula vel syrupo que ꝓparatio z silis põt et fieri de alijs medicinis violẽtis. ¶Dicitur autẽ farmacũ forte. qr euacuat humorẽ difficilis eductionis. z dr debile farmacũ qñ pauꝯ ex eo euacuat. z tali farmaco egeꝰ quãdo oportet euacuare humorẽ difficilẽ z virtus est debilis. Et dicũt quidã. q etiã potest vocari farmacũ forte debile illud qꝺ datur in dosi magna. vnde dicit forte: qr euacuat humorẽ facilis eductionis. vnde etiã dicit debile. ¶Plurimor quoq̃z natura post sufficiẽtẽ euacuationẽ remanet sicca cõstipata: qbus opus est eã mediocriter laxã tenere maxime cuz alimẽtis ad illud facientibus que si non suffecerint lenitiuis vti debent.

¶De digestione humorum in generali. Cap. xiiij.

Quia in p̃cedẽtibus dictũ est digõnẽ regulariter p̃cedere debere eũonẽ. Jõ de digõne humor ꝟ aliq̃ dicẽda sunt. de ea. n. cõplete dicet 5ª doctrina de vtutibus nãlib⁹. Dicendũ autẽ ꝟ de digõne in nocitiuo q̃ large dr digõ que fit a vtute digestiua aliqñ se sola nullo adiutorio adiuta. z aliqñ adiuta adiutorio medicinaz digestiuaz z ꝑm quosdã aliqñ et a calore pter nãm. Calor.n. nãlis cuz agit i supfluitatẽ nocitiuã agit pncipalr vt illã ad iuuatiuũ z benignuz reducat. z reduceret si supfluitas q̃ sibi subijcit sue foret obediẽs actiõi z benignitatis capax fuerit z nõ fuerit ꝓhibẽs. Et q sic pncipalr intẽdat appet in multis corpib⁹ neutris decidẽtie in qb⁹ ꝓtinent supfluitates multe nociue q̃ sepe in eis fine auxilio medici sola actiõe vtutis digestiue nulla supueniẽte eũone illaz reducunt ad benignuz z fiũt eor corpa sana pseruata a casu i egritudinẽ. Appet et ꝟ in qbusdã corpib⁹ iã egris nũc in qbus ꝓtinent aliq̃ mãe nocitiue iã putride: remissa tñ putredine q̃ sola actiõe digestiue vtutis nulla supueniẽte illaz eũone sensibili ipsis reductis ad benignũ sanant. ¶Uez supfluitas nociua aliqñ intñ est exneata q nullo mõ põt reduci ad benignũ nisi forte ꝑm aliquã ptẽ sui per actionẽ vtutis digestiue in eã et q̃tũcũq̃z adiute auxilio medicine. q̃re tũc agit vtus digestiua in eã scõario intẽtiõe q̃ est ꝓparare z sic disponere supfluitatez illaz vt possit a vtute expulsiua expelli. aut se sola. aut auxilio medicine. Dixit Aui. vt reddat eã aptã vtutis expulsiue actiõi z nõ dixit aptã expulsiõi absolute. Nã aliq̃ mã nociua ante opationẽ vtutis digestiue in eã in se ꝓsiderata z ꝑm modũ sue sube est magis apta expulsiõi q̃z post actionẽ eius vt aliq̃ mã ligda subtilis: z tñ nõ expellit: qr nõ ẽ apta actioni vtutis expulsiue cũ nõ sit sibi ꝓportionatũ obm q̃ mã postea p digõnẽ ingrossata facta ꝓportionatũ obiectuz vtutis expulsiue expellif. q̃juis ꝑm modũ sue sube nõ sit sic apta expulsiõi sicut erat añ digõnẽ. Exẽpluz dictaz reductionũ posuit Gal. 2° affo. in cõmẽ. vbicũq̃z cibus pter nãm intrat ẽ. de aceto vini qꝺ aliqñ reducit ad pstinũ statũ z redit vinuz z aliqñ nõ. Qr autẽ nõ expellat mã nociua q̃tũcunq̃z ex mõ sue substãtie sit apta expulsiõi nisi ꝑus per digõnẽ fiat debitũ obiectũ vtutis expulsiue declarat duobus. p̃mo ex ordie actionũ adinuicẽ virtutũ nãliũ. Dñt.n. ordinẽ. s. q vtus expulsiua nõ insurgat ad expellẽdũ añ actionẽ vtutis digestiue: imo expectet donec digestiua suã cõpleat actionẽ: deinde expellat: q ordo tã in nocitiuo q̃z i iuuatiuo seruat. 2° ps a siũ. Uidemus. n. q vinũ z aq̃ carnis cũ sumunt nõ expelluntur ad intestina añ ipsor digõnẽ q̃juis ex mõ suaz substãtiaz sint magis apta expulsiõi q̃z post digõnẽ cũ digõ grossando pcedat. ¶Oꝛq̃z vtus digestiua in mã nocitiua nõ reducibili ad benignũ semp agat in ea pncipali intẽtiõe z conet eã rectificare z reducere ad benignũ. declat ipsius actio scõaria per q̃sdã iductas in eã dispones post ipsius cõplctã actionẽ sil̃es dispõnibus inductis p eaz in mã iuuatiua siue ad benignũ reducta añ nutricatiõis actũ: q̃ in mã nõ reducibili ad benignũ nõ repirent p digõnẽ in ea factã nisi vtus digestiua in eã ageret de pncipali intẽtiõe. Sunt autẽ pdicte dispones albedo z lenitas eq̃litas sube eius per q̃s dispones ipsa mã sic digesta reddit magis obediẽs actiõi vtutis expulsiue. ¶De hac digõne i nocitiuo dixit Gal. in tegni. Digestio est alteratio faciẽs cessare putredinẽ manẽte suba. i. humoris corpulẽtia. Sup qua dispõne dixit Haly. in cõmẽ. Digestio nõ est aliꝰ plus facere nisi vt dominet nã z vincat humorẽ malũ q̃cũq̃z sit. Habilitatio itaq̃z z adaptatio pdicte mãe nocitiue non est aliud nisi reditio ipsius mãe q erat inobediẽs vtuti expulsiue ad obediẽtiã eius: z susceptionẽ actiõis ipsius q̃ fit p virtutẽ digestiuã. Jõq̃z mã sic obediẽs facta dr digesta. Juuz autẽ huius dispõnis q est indigõ nõ est aliud facere: nisi mãm inobedientẽ actioni vtutis expulsiue magis inobedientẽ reddere. fit autẽ ista digõ in nocitiua mã

ficut in luuatiua per pmixtionē hūidi eius cū sicco ipsius: p quā debita fiat substātie eqtio que debita eqtio subē ei⁹ est phibēs putredinē eius deuenire ad terminū extrinsecū inci nerationis. Et h intellexit Hal. cū in dicta diffinitione dixit: q est faciēs cessare putredinē manēte sba. i. est phibens pu trescentē mām deuenire ad incinerationē z corruptionē: ad quā deueniet si nō fuerit digō in ea facta. ¶ De hac digone loquēs Aui. pª qrti. dixit. Intētio in digerēdo est eqre sub stantiā māe ita vt fiat pparata ad expulsionē facilez. Triplr aūt istius sba mäe dr ineqlis cuius ineqlitate nō est apta ad expulsionē facilē: pmo q: sit subtilis ibibilis vel ibibita seu fit rare subē seu sit sbē liqde fluide. scōo q: sit grossa adhesi bilis vel fixa nō apta motui: z tertio q: sit viscosa adhesibi lis vel adherēs nō facile remouibilis a loco. Un dixit Aui. Subtile imbibitū z grossum fixū z viscosuz adherens totū illud nō est paratū ad expulsionē facilē. Necesse est q vt mā pdicta peccās: dixit. A. digerat z maturet sumēs sinonime digone z maturatiōe: vel fortasse dixit digerat pp qsdā par tes alicuius mäe nocitiue que pñt corrigi z reduci ad beni gnuz z maturet dixit. pp alias nō possibiles reduci ad beni gnū. ¶ Dixit aūt Hal. p̄ de crisi. q digō mäe nocitiue est tri plex: vna occulta nōdū sensui manifesta q̄ cognosci pōt cōie curatiue per pmutationē vrine subtilis in mediocrē vel vri ne albe ℞sus rubedinē z per sputū paucū apparēs in pleu resi. scōa est apparēs manifeste: sed tñ incōpleta est: z cogno scit per appitionē nebule in vrina vel hypostasis rubee: z p multiplicationē sputi in pleuresi. z tertia est appens manife ste z cōplete. s. que hypostasi laudabili apparēte cognoscit: z per sputū multū facile eueniēs in pleuresi. Prima aduenit in ꝑn° morbi q̄uis qñq; in ꝑn° appeat digō manifeste: incō pleta tñ que nō est decisa a mā faciēte morbū: sed ab aliqua mā in quā virtus digestiua egit ante aduētū morbi. scōa ℞o accidit in augmēto morbi. Et tertia solū in statu. Est enim in morbo salubri pcessus hanc digestionū talis. Nā pmo inci pit occulta: deinde pcedit ad appentē incōplete: z deinceps ad cōpletā. ¶ Et sīr ꝑtiuz digōnis est triplex. s. occultū: ap parens incōpletū: z appens cōpletū. Primū est in ꝑn°. 2° in aug^to: z tertiū in statu. Et pcedit in morbis mortalibus de occulto ad apparēs incōpletū: q̄uis pm quosdā appens in cōpletū possit in ꝑn° appere ex aliq mala disponē inexistēte materiei ante ꝑn° morbi. Immo aliqñ hz raro pōt euenire in ꝓncipio appens cōpletū sicut aliqñ appet in ꝑn° vrina nigra ex pessimitate mäe: z filtrimo magis pōt ēt cōpletuz appere in augmēto z in morbis qui in augmēto iterficiūt. ¶ Inter mām digestā siue incōplete siue cōplete: z mām hñtē dispō nem ꝑtij digōnis est dispō media que dr cruditas que oppo nit dispōni digōnis z dispōni ꝑtij digestionis que dr ꝑtiari vtriq; dictoꝝ extremoꝝ actu: sed nō potētia. Ipsa. n. est actu digesta nec actu sub dispōne ꝑtiam digōni: sed est in potētia ad vtrūq; pōt nāq; mā cruda digeri: z pōt ēt ꝑtiam digōnez acgrere. Et sic pz. q digō hz duo ꝑtia. Unū actu: sed nō po tentia z est cruditas. Aliud actu z poª z est dispō oino incō possibilis digōni: sicut est dispō colere eruginose que a nulla poª pt digeri: z sicut est dispō mäe morbi mortalis in aug^to vel statu. ¶ Predicte tres dispōnes. s. digō cruditas z ꝑtiuz digōnis: z supradicte tres subē humoꝝ ineqlis soluz in tri bus humorib⁹ alijs a sanguine repiunt puris vel cōmixtis. Colera. n. rubea hz inequalitatē supflue subtilitatis: z cole ra nigra supflue grossitiei: z flegma grossitiei z viscositatis. Et sīr qlibet istoꝝ humoꝝ pōt esse sub actu digōnis z cru ditatis vel ꝑtij digōnis. In sanguīe aūt solo nō pmixto alijs humoribus nō cōsiderant pdicte dispōnes. In pmixto autē cū alijs sic: nō rone sui: sed rone pmixtoꝝ cū eo. ¶ Et debes scire. q triplex mā siue mā triplicis maneriei preter näm in corpe reperiri pōt. s. humor nō putridus patus tñ z dispositus ad putrefactionē: per cuius pñtiā corpus dr neutrū de cidentie. Et talis humor non solū in corpe neutro repit: sed ēt in corpore egro nūc repiri pōt: z ꝑm pl'm de facto reperit qui sic reptus in corpore egro egritudine mali stat sub rone cause antecedētis si egritudo putrida fuerit: si ℞o nō putri da stat siue stare pōt sub rone cause ꝓiūcte. 2ª mā est humor actu putridus qui si obtinet gradū remissuz putredinis pōt repiri z in corpore neutro decidētie z ēt in corpe egro nunc. Et stat in ipsis corpibus cōsimili mō supradicto. Si ℞o ob tinet gradū putredinis mediū vl' vltimatū nunqz repit. nisi in corpore egro nūc: z semp stat in eo rone cause cōiuncte: z est cā coniūcta egritudinis mālis putride aut p se z imedia te aut mediāte suo vapore putrido. tertia mā est ipse vapor capinosus z putriduz ab humore eleuatus q ꝑm quosdā dr tenere rōnez cause cōiuncte febris putride. ¶ Rursus scire debes. q apud auctores est alius modus siue alia maneries digōnis: q̄ satis largissime digō dr: z est remotio cuiuscūq; rei phibētis actionē virtutis expulsiue fieri circa mām no citiuā digestā vl' indigestā pter tres modos substātie ipsius mäe iā dictos in pcedēti digone: z est ēt remotio cuiuscunq; dispōnis per quā mā posset derelinqui a nā z non regi neq; gubernari per quā paratur ad putrefactionē. Et iste dispō nes aut sunt ex pte mäe vel ex pte corpis: z sic ista digō aut rectificat dispōnes mäe aut corporis. Et dispōnes qdē mäe sunt aut ex pte q̄titatis eius: q: supfluēs multū grauās in de näm: sic q nā relinquit eā z nō gubernat: q̄ sic derelicta parat putrefieri: aut q: sua grauedine irritat expulsiuaz ad expellendū ante ipōs ꝓueniēs. Aut sunt ex pte q̄litatis mäe: z tūc aut q̄litatis ꝑme vt q: est calidior vel frigidior ficcior vel humidior q̄z opz. Uñ parata est relinqui a nā z sic putre factioni. Aut q̄litatis secūde subsequētis ad ꝑmas: vt q: sit acuta pūgitiua mordax vel sit vehemēter putrida. aut vene nosa: quapp virtus expulsiua eā expellere aut nō tēptat aut non pōt. Dispositiōes ℞o ex pte corpis sunt porozꝝ opilatio trāspiratione phibens. Uiarū clausio mäe phibēs trāsitū: z canaliū coangustatio mäe phibens expulsionē z exitum. Et sic bis corpis dispōnibus nā inepta reddit ad expulsio nem facilē. Est igit digō largissime sumpta pdictaꝝ dispō nū mäe z corpis remotio. ¶ Cum itaq; digō necessario fiat rone inobediētie mäe ad virtutem expulsiuā quacūq; de cā inobediēs fit: z fiat obediēs quacūq; a suo distēperamēto z ineqlitate reducta fuerit ad tēperamentū z eqlitatē. Et om ne imoderatū ad moderatū ꝑm ꝑtiuz ab imoderato necesse sit adduci: vt. s. patuit p Ga. in tegni. sequit id qō Hal. Di xit. xj. terap. s. q digō fit per ꝑtiū dispōni cruditatis vel ine ptitudinis vl' inobediētie mäe ad expulsiuā. Itaq; digō que attendit p modū sbe per ꝑtiuz fiet. Si. n. peccauerit mā sua subtilitate p ingrossationē digeret: z si sua grossitie p subti liationē: z si sua viscositate per incisionē. Et sic dixit Aui. ne cesse est vt inspissēt subtile: z subtiliet grossum z incidat vi scosum. Et si peccauerit mā sua supflua quātitate minorāda erit: z si sua qualitate erit alteranda: z si in corpe opilatio z clausio z coangustatio fuerit exopilet: z aperiat. ¶ Ex di ctis cōprehendere potes q ꝑme mäe de tribus supradictis debet vtraq; digō in nocitiuo. Et ꝑma qdē qñ pp suū malū moduz sbe ipsa parata est putrefactiōi. Et scōa. s. largissima qñ pp suā nimiā q̄titatē vel qualitatē ipsa parata foret pu trefactioni: z scōe mäe silr debet vtraq; pdicta digō pter q̄ cū humor putridus vltimatū gradū putrefactiōis acgrierit quē digestio rectificare nō pōt: tertie ℞o mäe. s. vapozali nō cōpetit ꝑma digestio de pdictis. nā z si quā substātie ineqli tatē hz illā trahit ab humore a quo surgit: retinet. n. dissolu tum näm eius a quo dissoluit: vt dixit Hal. in cōmen. affo. Qui crescunt ⁊c. Et Aui. pª qrti de cāis putredinis: posuit diuersitates vaporoꝝ ꝑm diuersitatē humoꝝ a qb⁹ surgūt: z dixit: iō q vapor humoris melici est puluerulētus: erit er go rectificatio ineqlitatis si qua est in sba vaporis ex rectifi catione sbe humoris a quo surgit: vaporibus tñ debet digō largissima: pro ipsoꝝ. n. digestione medicus querēs ipsoꝝ

Digō no citiui lar gissime z ipropē di cta.

Uño va porali ma terie ab hūoribus eleuate d. beatur dē gestio.

transpirationez ꝛ eductionē ad extra cōrpus pōrōs aperit: ꝛ querēs remissionē acuitatis ꝛ mordicationis ipsoꝝ extinguentiaz frigida ꝛ humida exhibet. ¶ Et pōt ēt ex ꝓdictis patere. qꝫ digō fit aut rōne disponis future fieri vt cū ad cām añtē dirigit: aut rōne disponis fientis ꝛ facte: vt cuz ad cām cōiunctā dirigit. Et sic pz. qꝫ digō debeꝯ cāe añti ꝛ cōiūcte. Et qꝫ cause añti debeat. pz ꝓcedendo per curas egritudinū periodicaꝝ in qbus auctores docēt digōnē facere in die interpolationis vt appet ēt exꝑsse de mēte Aui. de cura febris tertiane. Immo dñt qdā. qꝫ in curatione ꝓdicoꝝ morboꝝ digō tota dirigit ad cām añtē: ꝛ hoc ió qz tota cā eoꝝ cōiūcta in paroxismo cessat: resolui. n. ꝛ incinerat vl extra corpus sensibiliꝛ euacuat: ita qꝫ illi nō amplius restat intētio digestionis. Dicūt tñ. qꝫ digerēdo cām añtē in interpolatis est digerere cām cōiunctā eaꝝ inq̄tuz per talē digōnē ꝓhibet mā que est futura cā cōiūcta deuenire ad tantā putrefactionez ad quā deueniret si nō fuisset facta illa digō. Et dñt alij. Docent facere auctores digōnē in die poxismi interpolataꝝ rōne cāe cōiuncte. Nā nō semꝑ tota mā poxismi resoluit vl incinerat: sed aliqñ manifeste eūat: ꝓ cuius eūone facilitā da digō fit in die poxismi. ¶ Oꝫ aūt fiat digō cāe ꝺiuncte pz per oēs ꝛ spāliter de mēte Sal. ꝑ de dr̄ijs febriū. vbi voluit. qꝫ mā qua in febribus digerit sit sicut pus in apātibus: sed pus est cā cōiuncta apātū. ꝛ qꝫ vtriq̄ cāe debeat digō ꝛ silr eūo: pz qꝫ i cura morbi mālis nō dz medicus solū remouere morbū qui iaz factus est: sed ēt dz ꝓhibere futurū fieri: alr curatio nō eēt ꝓfecta. Modo ita est. qꝫ morbꝰ factus removet ꝑ remotionē cāe cōiuncte ꝛ futurus fieri per remotionē cāe añtis: ꝑncipalius tñ debeꝯ rōne cāe cōiūcte q̄ antecedētis: sicut ꝑncipalius medicus intēdit remouere morbuz factū actu ledēte opationes q̄ futuꝝ fieri qui nondū ledit. Et digō qdē in cōtinuis morbis fit rōne vtriusq̄ cāe nisi cōtingat iā tota cām añtē esse cōuersam in cōiūctā: tūc. n. tota intentio est ad cām cōiūctā: cū añs nō sit in corpe pñs. ¶ Et digestio qdē que debeꝯ cāe cōiūcte est duplex: vna ꝓfecta que fit qñ calor nālis totali victoria disponit mām iuxta possibilitatē. receptionis ipsius māe: sicut pz in apātibus in sanie laudabili ꝛ in febriꝰ putridis in hypostasi laudabili. Alia est imꝑfecta que nō est cū tali victoria calidi nālis: sed in ꝑte vincit ꝛ in ꝑte nō vincit: ꝛ appet in febribus putridis in hypostasi nō oīno laudabili ꝛ silr in apātibus in sanie nō oīno laudabili. ¶ Reducens aūt ꝓdicta ad supradictā. 5. diffinitionē de digōne: dico qꝫ digō est faciēs cessare putredinez. i. ꝓhibet putredinē venire in mām paratā putrefactiōi: ꝛ iterū est faciēs cessare putredinē. i. a mā hūte remissum gradū putrefactionis stāte sub rōne cāe añtis. eā. n. a putrefactiōe exuit ꝛ in nō putridā adducit. Et rursus est faciens cessare putredinē a cā cōiuncta putrida. i. vltimā putrefactionē in eā peruenire. ꝓhibet: ita qꝫ facit qꝫ mā hūs remissum gradū vel mediū putredinis nō ꝓueniat ad vltimū. vltimū. n. gradū putredinis iā in mā existentē digō rectificare nō pōt: cuz sit inductus a totali victoria cali: ꝑter nām supra calm nāle. Et rursus digō nō facit sic cessare putredinē qn putrefactio augeat in latitudine ꝑmi ꝛ scōi gradus siue medij. q̄uis. n. digō sit incōpossibilis gradui putrefactionis vltio: est tñ cōpossibilis gradui putrefactiōis medio ꝛ remisso: ꝛ nō soluz cōpossibilis: sed vt qdā volūt: pōt cū ea simul intēdi in mā: ita qꝫ ꝓcedēte digōne in mā simul cū ea ꝓcedet ꝛ intēdet ēt putrefactio sic qꝫ mā simul plus accipiet de nālitate ꝛ ꝑter nālitate realr. Et pōt ꝫ esse quouscq̄ digō cōpleat: ea. n. pfecta nō pōt putrefactio vlterius intēdi pp ꝓfectā eq̄litatē ſbe māe. Quō aūt hoc sit possibile dicet in sermone 5° de virtute digestiua in nocitiuo. ¶ Pro cōpleda aūt digōne materie vtraq̄ ꝓdicta diuersa sunt eligēda digerētia diuersitate multiplici. Et ꝑmo qdez ꝑm diuersitatē humoris digerēdi sicut subtilis grossus vel viscosus. 2° ꝑm diuersitatē mēbroꝝ in qbus digerēdus hūor cōtinet. nā cōmiscere debemus digestiuis hūoris illius medicinas hūtes aspectū ad mēbruz in quo tpe humor ꝓtinet vt ducāt virtutē digestiuoꝝ ad ipsuz mēbrū: ꝛ inquirere opz nām ipsius mēbri. Si. n. sit. ꝟ. g. pectus: ꝛ sit paratū tussi: aut intestina sint pata abrasiōi aut fit mr̄is aut aliud mēbrū neruosum in quo hūor digerēdus cōtinet vitādus est syrupus acetosus q̄uis sit digestiuꝰ illius hūoris: ꝛ silr si fuerit stōus abhorrēs medicinā tuā digestiuā nō dabis eā: sed pmutabis te ad aliā quā nō abhorreat. Et ꝓpea dixit Sal. si fastidiū hz patiēs ex mellicrato sumat ptisanā: ꝛ si fastidiat ptisanā sumat candarusū cū aceto. Et variaꝫ ēt q̄titas digestiui ꝑm sitū mēbri in quo est hūor digerēdus: qm̄ si fuerit ꝓpinquū parua digestiui sufficit q̄titas: ꝛ si remotuz magna digestiui exigit q̄titas. Et fortasse ꝑ hꝫ Aui. cap. de lapide vesice ait. Digestiui ibi positi sit dosis lib. 5. Variaturq̄ quātitas digestiui ꝑm varias cōpōes mēbri in quo est hūor: si. n. strictū fuerit mēbrū ipsuz in suis poris ꝛ meatib⁹ ꝛ venis opz augere q̄titatē digestiui. ꝓpea Alman. dixit. oeſ splenēticis quotidie troč. vnus cū syrupo acetoso cuiꝰ dosis fuit. ʒ. iij. Et variaꝫ digestiui q̄titas ꝑm grossitiē vel terrestreitatē vel viscositatē seu eruditatē hūoris digerēdi ꝛ eaꝝ ꝛ̄ia: humoris nāq̄ multi: ꝛ ꝑm ipsuz flegmatici digō est difficilis. quapꝑ in eis digerēdis maior q̄titas digestiui dāda est. Et variaꝫ digestiui q̄titas ꝑm q̄titatē passionis. Uñ in opilationibus duris q̄titas apitiuoꝝ augēda est: ꝓpea dixit viaticus. Da omni die de succo endiuie ꝛ solatri: ꝛ maratri: cocto ꝛ colato. ʒ. vj. cū oxizaccara; nā q̄titas addit vtutē: plus. n. calefacit. ʒ. j. piperis q̄. ʒ. j. Ad hoc. n. vt digestiuū imꝑimat regrit eius debita quātitas: qd. n. operabit. ʒ. j. syrupi in opilatione forti aut in humore grosso crudo ꝛ cocto modicū. Variaꝫ insup exhibitio digestiui ꝑm tpa morbi: q̄uis. n. decoctio absynthii subtiliet ꝛ digerat: non tñ cōpetit ante septimā: ꝓpea dixit Sera. Non debeꝯ absynthiū nisi mā incipiēte digeri: ꝛ Aui. dixit cap. de tertiana nota illud idez de absynthio: ꝛ dixit. Troč. de rosis nō sunt cōuenientes in ꝑncipijs haꝝ febriū nisi post digōnem ꝛ eūonez. Uariaꝫ ēt digestiuoꝝ exhibitio ꝑm tpa anni ꝛ ꝑm ēt horas pñtes diei. Unde in hora calōris debēt dari magis alterātia ad frigiditatē ꝛ actualez ꝛ potentialē: ꝛ ecōtra in horis frigoris. Et scias. qꝫ qñ mā digerenda est subtilis fluida syrupus digestiuus eius dz dari nō limphatus cū aqua. In alijs aūt limpheꝯ plus ꝛ minus ꝑm cōsiderationē in dictis varietatibus ꝛ aqua cū qua dz limpharī: dixit Serap. dz esse ꝑus decocta. pōt ēt limpharī cuz aquis sublimatis cū decoctionibus vel apozimatibus cōueniētibus ad intētionē digōnis subi humoris. Incipienduz tñ est in exhibitiōe digestiui a q̄titate eius minoꝝ donec stōus ei assuefiat: ꝛ gradatim ꝓcedēdū est ad q̄titatē eiuſ ꝓueniētē. ¶ Danf aūt digestiua sub varijs formis vel sb forma troč. cōfectionū electuarioꝝ syrupoꝝ sublimationū ꝛ decoctionū siue apozimatū. Et cū danf in forma ficca dz sequi potꝰ alicuius rei ꝓueniētis. ¶ Et hora ad sumendū digestiuū ꝑ ꝓrie est auroza post digōnē cibi ꝑteriti ꝛ mūdificationē stōi ab ipso cibo: pōt ēt exhiberi ante cenā ad minus ꝑ duas horas mūdificato stō a cibo prandij. ¶ Sup digestiuo quoq̄ dormiendū est aut saltē gescendū. Et si timeꝯ ne abhorreat ꝛ eijciat fiant ea que dicta sunt in sili casu assumptiōis medicine solutiue aut ꝑus vomitus ꝓuocet: deinde post horā sumat digestiuū. Et caue q̄tuz potes ne simul cum cibo vel alio potu occurrat. ¶ Cū euacuatiuo aūt ꝓmisceri pōt siue vtrūq̄ respiciat cām antecedentē siue vtrūq̄ coniunctā: siue vnū añtē ꝛ alterū cōiunctā equalr vel inequalr: ꝛ siue vnuz respiciat cām antecedentē in aliquo vno mēbro cōtentaz: ꝛ aliud cām ꝓiunctā in alio mēbro sitā: ꝛ siue māe in diuersis mēbris site sint eiusdē spēi: sicut. ℞. g. cū in corpore alicuius essent due colere: quaꝝ vna eēt in venis ꝛ alia extra venas: ꝛ esset. ℞. g. existēs in venis egens digōne ꝛ existēs extra venas vt in stō egens eūone: ꝛ siue ipse māe sint diuersaꝝ spe-

Digō debeꝯ cause añti ꝛ coniuncte.

Digestio cāe cōiuncte est duplex.

Digestiua variari debēt ſ q̄titate. q̄litate: ꝛ forma scōm varias dispōnes humoꝝ: mēbroꝝ: tempoꝝ: ꝛc.

ciex: vt. ẋ. g. sit flegma in venis digerēdū z colā in stomaco
eūanda. Q̃cūq; tñ permisceant: sic permisceri debēt q̄ di-
gestiuū ꝓius efficiat opationē suam q̃ solutiuū suā efficiat
manifeste. Et hoc bz veritatē in euacuatiōe minoratiua qua
aliqñ eget in ꝓn° vel augmēto in qbus tp̄bus materia ad-
huc est indigesta aut non perfecte digesta. Jn statu vero z
declinatione quando materia est perfecte digesta ipsorum
permixtio adinuicem non est necessaria.

¶ De clysteris: z suppositorijs. Cap. xv.

CLystere dicit: q: vnctū: cū in eo dēant
oleū vel aliud vnctuosuz ipo-
ni: tale. n. ꝓprie dr clystere lz ad quasdā inten-
tiones aliqñ fiāt absq; vnctuositate. Arabice
autē dr enema. Dixit Hal. in li°. introductorij
medicor. Clysterizari dicūt ab ibide. i. ciconia fuisse inuētū
implēre eā que circa collū cutē vt clysteris vtriculū marina
aq̄ z niuosa z per rostrū imittere sibi retro. Dixit Rasis. 9°
cōtinē. Liber de clysteribus est intitulatus Hal. sz ego credo
q̄ fuerit Ruffi. z ex ipso libro dr q̄ ꝓmus qui ꝓxit clystere
fuit Aluis quedā marina q̄ clysterizat se cuz rostro cū aqua
maris ad laxandū in exitu qō comederat. ¶ Dixit Aui. 4ª
ꝓmi. enema est medicamē nobile. s. rōne suar vtilitatū quas
efficit: de qbus dixit Hal. 13° tera. clystere optimū z vile in
passionibus inferiorz intestinorz: q: eor que comedunt. sup-
ple. vel bibunt virtus exsoluit anteq̄ ad inferiorz ptes pue
niant. ¶ Dixitq;. q̄ me[nt]e ꝓ clystere imisse nequaq̄ pñt ascē
dere ad ieiunū sine vehemētia magna in feces. s. imittēdo ip-
sum fortasse tāget gracilia intestina z illud erit ꝓp magnitu-
dinē z inuolutionē colon: z ꝓpter saccū in quē descēdit. q̄ si
transgredit tunc pp longā inuolutionē yleos. Et intellexit
Hal. q̄ nō ꝓuenit ad ieiunū subst̄ialr nō virtualr. naz vir-
tualiter clystere attractiuū acutū pōt ꝓuenire ad ieiunū. Di
xit. n. Rasis 9° cōtinē. Si cōprimat clystere cū vehemēti ve
hemētia ascēdit qñq; ad supiora ad stōm z emanabit de na-
ribus: sz cōpressiōe leui: valde ad sursuz nō ꝓuenit nisi ad lo-
cū necium. Et Hal. 6° de accūti z morbo dixit. Q̃nq; ascen-
dit dr clysteri aliqd qō vomitu emittit: z dixit in li. de coli-
ca vt scribit Rabi in 13ª pti. cū fit clystere ex fortibus medi-
cinis magnitudo sua forte ꝓuenit ad stōm z ascēdit i linguā
. s. suba eius aut sapor ipsius. Et loquēs virtualr de clystere
Hal. 5° de ingenio sani. dixit. Clystere nō trāscendit cū vtu-
te sua meseraicas. pñt q. dā. s. eradicatiue. nā diuersiue bene
trāscendit clystere. n. ab inferioribus eradicat z a superioribus
diuertit. ¶ Dixit Aui. Enematis vtilitas est in expellēdo fe
ces z superfluitates q̄ sunt in intestinis: z in sedādo dolores re-
nū z vesice z apatū ipsor in egritudinib⁹ colice: z in attra-
hendo superfluitates a mēbris ꝓncipalib⁹ superioribus z fit ei⁹
inua[m] in expellēdo reliqas q̃s inanientia. i. catartica relin-
quūt. Dicunt qdā. clysteribus vtimur qñ superfluitates tñ q̄
sunt in intestinis extrahē intēdimus: aut qñ intēdimus mām
supior ad oppositā ptē ducere. Et sicut laudat vomitus in
egritudinibus inferiorz: ita z clysteria in egritudinib⁹ supio-
rū: fiunt ēt clysteria qñ egri nō pñt recipe cat̄ticū aut non
pñt deglutire. ¶ Et scias. q̄ clystere ad multas intentiones
fieri pōt: qñq;. n. clystere fit lenitiuū ad leniendū siccitatē in-
testinorz z mollificādas feces siccas sgbalosas in intestinis
exist̄tes. Et qñq; fit clystere lauatiuū seu absterssiuū ad la-
uandū z abstergendū intestina ab hūoribus in eis cōtētis z
reliquijs me[nt]e solutiue ad abstergendū vlcera in eis exist̄-
tia in dissenteria z tenasmōe. Et qñq; fit clystere attractiuū
ad attrahendū mās cōtentas in intestinis superioribus z ꝓmis
veniz z ad diuertendū mās a superiorib⁹ ad inferiora. Et aliqñ
fit clystere cōsolidatiuū vlcerū intestinorz post bonā abster-
siōnē ipsorz. Et qñq; fit sedatiuū dolorū in colica z alijs do-
loribus z tortiōibus intestinorz. Et qñq; fit clystere alteratiuū
ad alterandū malitiā cōplonis eor z circūadiacentiuz mē-
brorz. Et qñq; fit ad carminandū z ad resoluēdū ventosita-
tes in intestinis cōtentas in gurgitibus a gurgulatiōibus ip-
sorz. Et qñq; dñt qdā fit clystere ad somnū inducēdū. Et di-
xit Hal. 12° tera. humorz mordicatiuorz declinantiū ad inte
stina eūo fienda est ꝓpter ius. s. p clysteria cōueniētia. Et iter
res alias aq̄ farris ordei est potior z ꝓueniētior ad ꝓdicta.

¶ Dixit Joānitius. Accidit vētositas in stō z intestinis ex ¶ Modus
inordinata positiōe clysteris. Ait Rasis 9° cōtinē. dico hoc ponendi
accidit qñ vna vice cōprimit: z alia aperit vter siue vas cly clystere.
sterizandi: ita q̄ erit dispō eius vt est dispō in vtre: bñ inflat
vtrū restringēdo supra aliquā ptez medicaminis supfluētis
in eo: vñ expedit q̄ restringat subito sup locū in quo fuerit
clystere sumarie: deinde cōprimat caute q̄ nō ingrediat in
eo vētositas. Jdeoq; bñ faciūt qui ilico misso liquore clyste
ris in vtre torquēt z circūuoluūt: deinde liquorē in anū sine
intermissiōe cōprimēdo ipellūt. Dixit. n. Serap. Stude i cly
steribus: q̄ nō ingrediat in vtrē ventositas: ita q̄ ponas ca
nulā in vna vice: deinde cōprimendo vtrē noli dimittere cū
exinde. s. ex dimissione ingrediat vētositas: vñ cōprimendū
est subtilissime. als successiue z caute. Dixit Paulus imisso
instrō in anū cū tēperātia infestādus est vter eius z detinen-
dus est cū lenitate dū ingrediat. ¶ Dixit Rasis vbi. s. Dico ¶ Sola cly-
expedit. q̄ hēat clystere duos meatus: vnū ad imittēdū me- steris.
dicamē z aliud ad emittendū vētositatē z b fieri pōt tali mō
cōueniēter. Fiat cānula in cuius pte inferiori fiāt duo meat⁹
diuisi: quor finis vn⁹ ligef penes ꝓtinuationē eius cū vtre
cū plūbo cōsolidato: ita q̄ sit supius ne currat in eo medica
men: z in b meatu ligato in fine eius dz esse foramē vt egre-
diat p ipsuz vētositas: tñ hoc foramē nō dz ꝓuenire ad anū.
Vñ si clysterizaueris cū hoc instrō. ita q̄ medicamē imittat
per vnū meatū: z per aliū meatū in quo factū fuerit foramē
egredief vētositas in maiori parte nō infestabif ad egrediē-
dū foras: qñ clysteria nō sic facta in maiori pte expellunt a
vētositate: eo q̄ infestant dū mēbrū fuerit rectū: vñ si emis-
sa fuerit ipsa vētositas per meatū ꝓpriū nō expellef cū vio-
lentia potēti: qñ emissa vētositate in q̃titate qua imissa fue
rit remanebit vēter vacuus in dispōne sua. ¶ De forma cly
steris z mō vsus eius locut⁹ est Aui. 16ª tertij ca°. de colica
z ego reseruabo vsq; ad illud ca[m] ponere ipsuz. ¶ Et q̃ti- ¶ Quanti-
tas qdez medicaminis injiciēda per clystere: dixit Rasis. 9. tas medi-
cōtinē. maior esse dz. ʒ. xxvij. z minor. ʒ. ix. Et si minor fue- camis cly
rit q̃titas nō ꝓuenier ad locū. Et maior si fuerit infert hebe sterizādi.
tudinē z inflationē. Et qō est inter ꝓdictas q̃titates dz va-
riari bz magnitudinē corpor z alior ꝓticulariū ꝓsiderādo
ruz. Cūq; fit clystere in apate z calculo renū dz esse pue q̃ti-
tatis ne impellāt z cōprimāt intestina eo repleta renes z fiat
per b additio in dolore. ¶ Et dixit Rasis: clysterizandū est ¶ Numer⁹
in die ad plus bis aut ter z ꝓprie si fuerit in intestino recto clysterior
vlcus: aut apa cal'm inbibēs. q̄ nō egrediat stercus de inte in die.
stinis que ꝑsunt ei. ¶ Et dixit si fuerit clystere vehementis ¶ Clystē dz
caliditatis infert tenasmonē: z si fuerit multe friditatis exci imponi te
tabit ventositatē z cōstipabit ventrē z nocebit intestinis z ve pidum.
sice: vñ sciendū est q̄ in oi dispōne clystere dz esse actu tepi-
dū vel ad paruā caliditatē declinās ꝓterq̄ in colica frida in
qua dz esse actu cal'm q̃tū tolerari cōmode poterit. ¶ Et di ¶ Horas
xit Rasis ibidē de li. ani. Si vis facere clystere nō facias ie- clysteri
iuno stō. Et Rasis ait dico: vidi in q̃pluribus locis. q̄ expe zādi.
dit q̄ patiēs cibef anteq̄ vtaf clysteri. hodie tñ cōsuetudo
est clysterizādi ieiuno stō. Attñ si patiēs esset debilis aut fa-
cile resolubilis melius erit ei si ante clystere pan cibi acce-
perit facilis digōnis z post horā capiat clystere. Et hora ad
clysterizandū melior est cū est aeris frigiditas. s. nō intēsa z
ꝑcipue in dieb⁹ estiuis z febricitātib⁹ acute: qñ dixit Aui.
sequef inde ne augmētef grauitas z dolor z estuatio z nau
sea. Et intellexit Aui. de hora electa. nā coacte in casibus ne
cessitatis clystere oi hora fieri dz. ¶ Dixit Rasis vbi. s. Cly ¶ Sit⁹ cly-
sterizatio dz fieri sic. Patiēs dz iacere supine sup dorsuz de- sterizādi.
clinādo caput iferi⁹ z eleuādo pedes supi⁹: ita q̄ subleuent

lumbi ⁊ clysteris auctor sedere dz ꝑpinquus eī: incisis vn/guibus manus eius ne ledāt anū ⁊ ponere dz īnstrm ano: tñ ꝓus inungēda sunt capita digitoꝝ sinistre manus cū oleo ⁊ inungēdus est anus cū oleo abūdanter: deinde iponat digito ano plies vt amplief: deinde iponat instrm ano nō impfecto ingressu. nā cū sic fit nō intrabit in totū: deinde cōprimē dū est cū vtraq; manu efficaciter qō imissum est: ⁊ dixit Rasis ibidē: dico ex auditu clysterizādus est patiēs dolorē renū ⁊ vesice dū iacet supine sup dorso. Et Aui. dixit 4ª ꝑ vr q; clysterizati situs melior sit supinus: deinde reuoluat se ad latus dolēs. Et dixit Rasis ex li. ani. Jacere dz patiēs sup finistrū latus ponēdo sub cossa capitale ⁊ extēdendo pedē finistrū ⁊ dextrū sublevādo dū adhereat pectori: credo q; sit: qr melius ⁊ citius in ꝫ situ clystere ingredif ad itestina grossa q̄ sunt sita magis in finistro latere. Et caue dixit Rasis ne sternutationē fecerit aut tussiat dū clystere fit. q; si inde egredif clystere cōuertēdū est statim velociter. Et si ꝓcesserit ad egrediendū nō est inhibēdum in suo exitu. ¶ Dixit Serap. pacto clysteris ingressu calefaciēda est sela ani post clystere cū ꝫ ꝓhibeat: q; nō egrediaf clystere: ⁊ ꝫ dz fieri in dissenteria cū lana infusa cū aqua calā stiptica ⁊ alijs in aq̄ calā fimplici. ¶ Dixit Paulus: in quo remanebūt clysteria itus supponēda sunt licinia solutiua. ¶ Dixit Rasis vbi. s. Si quis cū audacia vsus fuerit clysteri cū aq̄ pura opz. q; ifirmef in inferioribus. ¶ Et Aui. dixit vbi. s. q̄ ex clysteris sunt acuta debilitāt epar ⁊ pducūt ad febrē. Et Gal. dixit in li. de colica. ⁊ ponif a Rabi in 13ª pti. Cauendū est ab oi clysteri in quo medicamina apponunf acuta sō debili exīte: sed hñtē stōm debilē clysteriza medicinis lenitiuis: ipse. n. nō addunt stō debilitatē aliquā neq; mutāt de egritudine in egritudinem patientē. Dixit Aui. vbi. s. Balneū solet facere vt ebulliāt humores ⁊ aspganf: ⁊ cōditio clysteris est vt aerez ⁊ hūores retētos trahat. Et ꝓp hoc ꝫm plm nō est bonuz vt balneū enemati ꝓmittaf. Et dixit: siqs in itestinis pustulas hūs indiguerit clysteri cā febris vel alteri⁹ egritudinis ⁊ timuerit ne enema retineaf. s. in vtre ⁊ nō ingrediaf corp⁹ vel retineaf intus imissuz ⁊ nō egrediaf: qō iō maxie posset cōtingere: qr nā timēs trāsmittere superfluitates sup itestina patietia pustulas conaf ad illā clysteris retētionez: tūc dz supponere ano suo ⁊ femori ⁊ in locis q̄ sunt in circuitu spelta; calefactā cū pāno: ponif. n. in sacculo ⁊ calefit sup tegula ⁊ supponif vel fiant plies sacculi ⁊ apponaf vnus post aliuz. Dixit Rasis vbi. s. Adde de oleo i clysterib⁹ iuuenū cū ipsi indigeāt hūectatione sicce sbe ⁊ in eis accidat magna siccitas sbe: ⁊ adde de melle in clysteribus senū: ⁊ adde de oleo.

Clystē ꝓ vētositate

¶ Dixit Ori. Ad ventositatē fiat clystere cū aq̄ calā: qñ aq̄ tepida gñat vētositates. Aui. tertij. 16ª de cura colice posuit can. in administratiōe clysteriorꝝ. Et dixit. qñ enema administraf ⁊ nō descēdit neq; educif nō est excusatio qn administrenf suppositoria vt deponāt ipsuz cū egrim. i. cū cā egritudinis: ⁊ nō opz vt fit impulsio enematis cū facilitate ⁊ nō cōsequaf locū egritudinis. Et cū impellis enema ⁊ declinat ad egrediendū nō ꝓhibeas ob ꝫ. s. ab egressiōe. s. sed dimitte ipsuz egredi ⁊ post emissionē reitera ipsuz statim sicut est .i. in ipsa hora. Et dixit. nō opz vt eger clysterizef dū sternutat aut tussit: qr ꝓhibef ingressus eius: differaf ergo donec sedef sternutatio ⁊ tussis. Et scias. q; intestina supiora nō cō sequunf iuua^m enematis eq̄lis. i. cōueniētis q̄titatis ⁊ mediocris: exigit ergo vt sit magne q̄titatis nō tñ excessiue: qr qñ enema est ér plm. i. magne q̄titatis valde multiplicatur nocu^m eius ⁊ timef ex nocu^to ipsius. Et dixit Aui. Spissuz enema. i. grossuz ⁊ viscosum adheret itestinis ⁊ efficit per ꝫ nocu^m plm vel plmi. i. eius q excedit q̄titatē: qō nocu^m efficit sua adherētia ⁊ mora. Subtile ꝙ clystere nō cōfert. s. cōferentia notabili: ⁊ ꝓpea est in iudicio clysteris pauci. s. p/ue quātitatis.

De suppositorijs.

¶ Suppositoria ꝙ: seu colliria dicta debēt hre formā solidam durā vt possint imitti ano cuz violētia si opus fuerit: ⁊ debēt esse oblōga circit digitos q̄nq; aut pauciplus aut pauciminus ꝫm diuersitatē staturaꝝ hoium in magnitudine ⁊ quitate in grossitudie digiti. Et sunt ex eis alia debilia leuia: alia mediocria: alia fortia acuta. Et debilia q/dē sunt sicut q̄ fiūt ex zuccaro cocto aut melle cocto: aut lardone aut cū tirso caulis: ⁊ siūbus. Et sunt q; in infantib⁹ supponūt oleū intra anū cū pēna inūgēdo. Et mediocria sunt q̄ fiūt cū bñdicta aut Jerapi. ⁊ siūbus electuarijs decoctis aut cū melle ⁊ sterco/re muris: aut cuz sapone albo ⁊ siūbus. Et fortiora sunt q̄ fiūt cū radice ciclamis aut cucumeris asinini aut cū cepe aut cū squilla aut cū reb⁹ in qbus ponunf sicut salgema pulpa colloqntide scamonea ⁊ siūa. ¶ Debent aūt caueri clysteria ⁊ suppositoria in qbus ponunf opiuz ⁊ alia narcotica. Inqnit Gal. sup epidimijs vt 9° scribif cōti. vidi quosdā supposuisse sibi de opio ⁊ mortui sunt: vñ nō est supponendū ei q; fuerit modici sanguis ⁊ pauce calitatis. nō. n. est vtendū eo in talib⁹. Et ego vidi puerū cui suppositū fuit opiū ꝓp tenasmonē: ⁊ mortu⁹ fuit puer. Et vidi virū in senectute cōstitutū cui imissuz fuit clystere cū opio ꝓp sedare dolorē imēsum colicū quē patiebaf ⁊ mortuus fuit hō ille. Si vo aliqñ nēciuz fuerit: admistrādū erit cū timore ⁊ cautela. ¶ Jnqt Jpo. ꝑ re. acu. Si vt⁹ etasq; ꝓmiserint clysteris op⁹ est ad educēdū superfluitates cibi. Si vo defect⁹ fuerit. s. virtutis vel etatis suppositoriū imittēdū ē nisi cibi. s. superfluitates spōte sua. i. nāliter ⁊ bono exitu. s. sine molestia egerant. Jóq; dixit Gal. i cōmē. Opz te clysterizare eū cui⁹ vtus est fortis: ⁊ supponere licinium ei cuius virtus est debilis. ¶ De eūone aūt per vrinam dicef in sermone 5° tractatu de dispōnibus renū. Et de euacuatiōe per sudorē dicef in hoc sermone cū de accidentibus febrib⁹ superuenientibus fiet mentio.

¶ De flobotomia. Cap. xvj.

FLōmia dixit Gal. 4° affo. in cōmento affo. Sub cane ⁊c. ē eūo vlis. Et Aui. ꝑª q̄rti addidit q̄ multitudinez eūat. Est aūt eūo ꝓncipalr hūoris peccātis in q̄to: scōario vo ēt eūat hūorē peccantē in qli: ⁊ est eūo exhens hūores de venis nō eos q; sunt ex venas. Et est eūo vlis. i. a toto educēs corpe. Dixit. n. Gal. 2° reg. acu. cōmen. x° q; eūo per flōmiā ex qbuscūq; venis fiat a toto corpore eūat q̄uis spālius respiciat aliqs determinatas ptes: ⁊ ex magis ꝓpinqs eūet ꝫm venaꝝ varietatē in qbus flōmia fit. Et rō q̄re eūat a toto est: qr oēs vene corpis adinuicē sūt cōiuncte: ⁊ colligate. ¶ Quidā tñ dñt. flōmiā esse eūonem vlem. Xificari sumendo flōmiā ꝫm spēm: sic. n. sumpta eūat totū corpus eq̄liter ⁊ ꝫm denoiationē: qō sic pz: nā aliq; flōmia purgat vel eūat caput: aliq; pedē: ⁊ sic de alijs: ⁊ sicut caput denoiaf eūatū per flōmiā ita silr ⁊ pes ⁊ silr ⁊ alia mēbra: vñ est eq̄litas denoiationis purgatiōis nō autē est purgatio vlis nec eq̄liter eūat totū corpus: sic q; a toto eūet q̄titatē sanguinis equalē: imo a pte ꝓpinqua plus eūat q̄ a remota ⁊ aliqñ dextrā aliqñ plus sinistrā: vñ flōmia non eūat totū corpus pūctualr: sed determinata flōmia bz determinatos respectus ad determinata mēbra q̄ eūata denoiant esse purgata per illā flōmiā. Jóq; nō oīs eūo sanguis q̄litercūq; facta purgat totū corpus eq̄liter q̄uis per cuiuscunq; ptis eūonē sanguis sit aptū totū corpus purgari equalr ꝫm denoiationē pp colligātiā quā hñt oēs vene corpis adinuicē Jóq; ptingens est per eūonē sanguis a vena vna totū corpus eūari. ¶ Et dñt alij: dr eūo vlis: qr eūat a venis cōibus totis qbus eūatis dr esse eūatū totū corpus: eūata mā cōi: nō aūt q; in cuiuscūq; vene flōmia de sanguine cuiuscūq; vene corpis eūet. Immo multotiēs in flōmijs sanguis plum venaꝝ nō cōmouebitur: nec eūaf neq; ex hoc sequef vacuū in vena que flōmaf: qñ ad replendū sufficit sanguis qui remanet sufficiēs rarificatio. ¶ Eūat aūt flōmia multitudinē: q; oēm humorē in venis cōtentū nō eligēdo hūc vl illū: sed ꝓp/ie eūat massam sanguineā peccantē sme q̄to tñ sme q̄to

z quali. Et pp hanc cām si flōmia fiat in corpore nō repleto adhuc dr eūare multitudinē. Dixit Hal. sup 4° affo. z ponit a Rabi in 12ª pti. Luz chimi in corpe equalr dñant: equalr sunt purgādi z lr facere itelligit flōmia spāliter. Et Aui. dixit. 4ª ṗmi ca°: ad sciendū qñ z qualr purgari opz. q minutio est eūo humoribus equalr augmentatis ppria. ¶ Dixit Hal. in li. de flōmia z scribit 15° cōtinē. sic. Qui vult disputare de minutione scire oz corpus in quo sit opportuna eūo per minutiones: aut alio mō: qm possibile est. q opportuna sit eūo: sed absq; minutiōe: deinde corpus in quo cōportabilis sit eūo absq; nocu[tō]: qm forte patiens indiget eūone: tm illā ꝓhibet tps aut etas aut regio aut vitiū accidens in ore stōi: deinde oz scire tps in quo oz fieri minutio: deinde in q̄ vena oz fieri minutio: qm si minutio facta fuerit in aliq̄ vena q̄uis ꝑm aliq̄s equalis sit vtilitas: apō tm Jpo. z socios eius inter venas in qbus fit minutio ꝓ vna passiōe minuta alia vena est distās z remota valde: deinde inspiciat q̄titatē opportunā in eūone: deinde corpus in quo oz exhibi sanguis semel aut bis aut plies: z i quo oz fieri eūo vsq; ad sincopim: z in quo vitāda est talis eūo: in quo magnaf nocum eius: aut erit ad fallaciā. Et oz scire si opportuna erit eūo in corpe sano aut nō sano in vtraq; disponē: qm eūo ꝓhibet sanū in quo sunt signa replōnis q nō inducaf ad morbū z sanat patientē. ¶ Rabi in 12ª pticu. dixit se collegisse ex vbis Hal. pª ad glauc. q status hoium z accītia in qbus nō debes approximare ad flōmandū ēt si signa sanguinē demonstrāt sunt sicut ista. s. Spasmus angustie fortis dolor: tps calois fortis: tps frigoris fortis: regio valde cala: regio valde frigida: cōplo cala z sicca nimis: corpus carnis leuis humidū rarū facilis resolōnis grassities in corpe dñans z macies in corpe dñans: etas puerilis: etas senilis corpus timidū z insuetū flōmie: corpus cuius os stōi dolet: aut est debile ex fastidio: aut pūctura maloꝝ humoꝝ: z corpus a dyaria occupatū: sed tm cū corpus est repletuz replone multa in aliquo dictoꝝ statuū ēt si insuetū sit flōmie exhes sibi modicū sanguinis cū dubitatiōe z timore. Et status hmōi ēt sunt hi: q defectiōi inheret z apati. ¶ Et flōmia qdē qñq; fit gra curatiōis a pītibus morbis: z qñq; gra ꝑseruatiōis a futuris morbis: z que fit gra curatiōis aliqñ eūat mām morbi: z aliqñ diuertit: z que eūat aut minorat mām aut eradicat ipsa: z q̄cūq; haꝝ sit: alia fit regulr alia coacte. ¶ Et aliqñ fit flōmia tēptatiua eūando paꝝ sanguinis vt videaf an tolerabilis sit an nō: an iuuatiua sit an nō. ¶ Et flōmia minoratiua qñq; regrit secūdationē sui semel vel plies: z qñq; non de qbus oībus spēbus in ꝓcessu huius capli appebit. ¶ Et flōmia qdē ꝑseruatiua qñq; cōpetit corpibus sanis nō qdez simplr: qz nō egēt ea: sz sanis nūc lapsis z neutris decidētie. ¶ Curatiua xo fit in morbidis iā corpibus z vtrisq; fit sanguine dñante supra alios humores: z nō alijs hūoribus dominantibus supra sanguinē dñio. s. absoluto: qđ est qñ non simplr disponunt dispōne sanguinis: sz ipsi magis disponūt sanguinē ꝑm se z pp hoc nō fluūt cū sanguine neq; in flōmia eūant cuz eo. Si aūt alij humores supra sanguinē dñarent dñio ꝓportionis qđ attendit ꝑm ꝓportionē q̄titatū z dñij eoꝝ in corpe cursu näli. x. g. Suppositō. q sit ꝓportio q̄titatis z dñij sanguis supra alios hūores dupla vt. 12. ad. 6. mō pōt cōtingere vt aliq mali hūores in hac ꝓportione sint diminuti: z sint. x. g. vt. 4. ad. 12. z in tali ꝓportiōe sanguis dr hre dñium: z pōt ēt cōtingere q in illa ꝓportione aliqui mali humores sint aucti: z sit. x. g. vt. 8. ad. 12. z tunc in hac ꝓportione alij hūores dñr hre dñium supra sanguinē. s. dominiū ꝓportionatū nō absolutū: z in quolibet dictoꝝ casuū pōt fieri flōmia lz maior in ꝓio q̄ in scō vt Aui. pª tertij dixit illo ca°. cū māz eūare zē. Ubi ambos istos casus tetigit: ꝑmo ꝑmū z scō scōm. ¶ Pro his dixit Hal. 4° de ingenio sani. z ponit 15°. cōti. sic. vtimur extractione sanguis aut ex cā supabundātie eius. s. qua timef casus in egritudinē: z sic tetigit flōmiā ꝓseruatiuā: aut ex cā crudelitatis morbi ex violēto motu ipsius: z sic tetigit curatiuā. z itez dixit: quotiens timef futurus morbus magnus aut adest in initio oz fieri. ¶ Dixit Auic. 4ª ṗmi. Nemo est flōmandus nisi alter duoꝝ: z vnus est q ꝑparatus est ad egritudies sanguineas: sed tm nōdū incurrit eas: z alter est qz iā incidit in eas. Jn p̄ sanguis. i. massa sanguinea peccās in q̄to quali vel vtroq; tz locuz cāe sñtis siue multiplicatus fuerit in corpe toto seu in aliquo vl in aliqbus mēbris: z oz eūari ne trāseat in cām cōiunctā z actu faciat egritudinē: z in 2° tz locū cāe cōiūcte z oz eūari vt tollatur z extinguaf egritudo ab eo ꝓgressa. ¶ Almansor dixit: flōmia in sanitatis cōseruatiōe. s. ꝓseuerativa ac ēt in egritudinū curatione magna opationū medicine cōsistit si q̄lis oz fieri fiat. ¶ Dixit Rasis 15° cōtinen. Corpa sana in qbus oz fieri flōmia sunt illa q̄ ꝓxima sunt ad casuz in morbos: z sunt illa in qbus est replo. aut quo ad virtutē aut quo ad vasa: nō autē cōpetit minutio inculpabilr sanis: sed lapsis. Jn nullo tm̄ p̄dictoꝝ oz minutio fieri nisi cōsiderata flōmandi vtute z alijs pticularibus. ¶ Dixit Hal. in lib. de flōmia. tres determinate sunt intētiones flōmie. s. magn° egritudinis vel pītis vel expectate vel icipiētis. Etas iuuētutis: z robur vtutis exinfantiū etatē: z 15° cōtinē. addidit tps anni: qm lr sunt accītia nobilia. alr. vlia que oino cōsideranda sunt in minutiōe fiēda per q̄ cognoscif an flōmandū sit an nō. Et Rabi dixit in. 12. pti. Hec tria flōmiā esse neciaz portēdūt. s. egri° magna q̄. s. de ea idicat. Et abītia accītis magni futuri: z etatis senilis z puerilis. Et forti[dō] vtutis q̄ coindicāt: z flōmiam fieri cōsentiūt. ¶ Et dixit Hal. in li. de flōmia z scribit a Rabi 12ª pti. Hoc est gñale ꝓceptū attēdēduz in oibus quos ꝑponis flōmare: in ipso ꝑn° q̄rere ab eo qui est flōmādus si in eius corpe est aliqō mēbrū debile z si hz declina replōnē sui sanguis ad ipsuz mēbrū: z exhe mām sue replonis ꝑ ipsum locū. Si aūt in eo nō fuerit aliqō mēbrū tale flōma eū ex q̄cunq; mēbro malueris. ¶ Dixit Hal. in li. de mēsura eūonis: si aliqñ sanguis mult° appet coaceruat° in corpe z hora anni vnalis z regio tpata z nā bñ sanguinea auferes de sanguine: adhuc aūt magis si piculū imineat de ꝑ pleumonia squinātia vel pleuresi vel aliq̄ alia egritudine acuta vehementi. Et dixit: in quo fuerint vene late z grosse z corpus modice macilentū brunū non būide carnis sanguis extrahaf ex eo absq; cautela: z vl ois in quo sanguis supabundat cōsentiētibus pticularibus est flōmādus. Et tu qdē in p̄cedentibus habuisti signa dñij sanguis z silr signa replōnis quo ad vasa: z quo ad vtutē ad q̄ maxie attēdere opz. ¶ Dixit Rasis 15° cōtinē. Minutio oz ꝓprie fieri in replone sanguis: qñ sanguis lz in se hēat cōferre corpori iuua[tā] mag[ā]: tñ aug[tō] sui in q̄titate aut q̄litate maiori infert morbos malos: z. n. si abūdās fuerit valde subito manabit de eo q̄titas magna ad aliqō mēbrū mortificās illud z exinde anihilabif actus ipsius dū putrefiet: aut forte manabit ad cerebrū afferēs apoplexiā aut ad aliqō aliud mēbrū inferēs apa aut forte infrigidabif corpus ꝑ suffocatiōē calidi nālis ab illa magna sanguis exuberātia. Et subdit Rasis: cū pōderositas z tēsio q̄ sunt duo signa replōnis nō sunt ex alio hūore q̄z a sanguine qō cognoscif ex ruboꝝe z calitate tactus z regimine p̄cedēte. s. gñatiuo multi sanguis: fiat minutio z si sentif in corpe tensio: sufficiēs erit sua signatio sola ad minuendū z firmior erit eius signatio si sentif in corpore pulsatio vt minutio fiat. ¶ Dixit Aui. Tu debes esse sollicitus anteq̄ flōmes. s. in cōsiderādo de colore corpis: z de tēsione sensata ab infirmo. nā per tēsionē per totū corpus incidētē magis eris securus flōmare. sup. z silr per colorez corpis rubicundū. Jsta. n. duo sunt de signis significātibus flōmiā fieri debere. Et pōderositas qdē sensata in corpe toto signū est replonis. Et replo quo ad vtutē intelligit qñ patientes cū fuerint in eoꝝ opatiōibus audiunt dicētes. Sentimus in nro corpe pōderositatē z lassitudinē z difficilē mo/

Quatuor sunt indicātia sup flōmiam.

Nota ꝓceptū vle.

In replone sanguinis cōuenit flobotomia: z ō figuis ei⁹

tum: z qui sentiunt in eoꝝ corpibus vel aliqua ipsoꝝ ꝑte iudiciū eius ad modū vitij vlceris apud ipsoꝝ motū ꝫ signat corruptiōez humoꝝ eoꝝ. sicut repl'o quo ad vasa cognoscit per inflationē: z rubedinē: patiunt. n. laborē extensiuuz. In oibus istis dispōnibus signat opportunitas eūonis. ¶ Ait Rasis 15° cōtinē. Dico minuēdus est ille cuius vrina fuerit sub ruffa grossa z facies inflata ruffa: sed nō est minuēdus ille cuius vrina fuerit tenuis ignea z cōpl'o colica. Et Auic. hoc idē adducēs ad febres putridas dixit. In febrib⁹ putridis: post ꝯsiderationē decē regulaꝝ regulantiū eūonē supra positaꝝ inspice in vrinale: z si vrina fuerit grossa rubicūda: z pulsus fuerit magnus z febris i suo motu nō ꝓperat. i. nō mouet. tūc. n. vt dicit non oz fieri flōmia in hora mot⁹ egritudinis seu febris ad proximū vel exacerbationē: vel nō ꝓperat in suo motu: qz nōduz venit ad aug^m vel statū innuēs per ꝫ q flōmia fiat in ꝑn° vel nō ꝓperat. i. nō furiose ꝓcedit quēadmoduz colice faciunt: tūc flōmia in ea hora q̄ stōus a cibo est vacuus. Sed si vrina fuerit subtilis z facies a ꝑn° fuerit tornatilis: caue tibi a flōmia. ¶ Attū cōsidera bñ oia signa: qñqz. n. decipiūt medicū. Ait. n. Gal. supꝑ chimoꝝ z ponit a Rabi 12ª pti. Inclinat aliqñ medicus ad credendū. q in corpe supabūdat sanguis z nō supabūdat: z ꝫ accidit aut ex caloꝛe aeris aut ira aut febꝛe z silibus inflāmātibus z rubificantibus corpus: z ꝓcipue faciē. Et sil'r aliqñ putat corpus esse diminutū in sanguine: z nō est diminutū: qđ accidit ex frigiditate sanguinē ad interiora pellēte: q̄re nō appet corpus inflatū neqz rubicundū. Propterea dixit Gal. 4° de inge. sa. z scribit 15° cōtinē. sic. Non quotiēs apparētia fuerint signa repl'onis cogi debemus vti minutiōe: sed dēmus curā facere cū ea vel cū re alia: z in libro de flōmia dixit: cuz ea que grauant multitudine molestāte corpa: nō oino. s. flōmabis absqz determinatiōe: nō. n. tūc semp de sanguine auferendū est: qz cōtingit aliqñ crudum ꝑm vniuersuz corpus coaceruatū esse humoꝛē. s. z aggrauare quo aduenīēte attēdere diligēter opz vsqz q̄ztum vtus robusta est: z vsqz q̄ztuz ipse humoꝛ grauās infrigidatus est: ꝓsoluit. n. in hmōi dispōnibus vtus in flōmijs vltie z nō adhuc ipsam recupare fit pot'e: hoc aūt fiēte piculū magnū sequit marie qñ supincederit febris in ꝯstōne estiua stō praue hñte vel toto corpe: molli mā exīte z cōpl'one humida. dyaforanf. n. hi tales z syncopiçāt citissime et q̄zuis eis magna supervenerit febris. Si x̄o nil fuerit hoꝝ. s. q nō habuerit stōm praue hñtez ꝛc. sed vel hyems fuerit z regio nā frigida z cōpl'o hois frigidioꝛ infrigidabit x̄sute. i. valde intēse toto corpe flōmatus z accidēt quedā eoꝝ que pp frigiditatē fortē accidūt sintho matū. Itaqz eos qui talr dispōnunt nō cōuenit flōmare: sed alijs curare remedijs: pot'e est vt sit repl'o in corpe exigens eūonē: non tñ semp per minutionē vt cuz eēt ex multitudine humoꝝ crudoꝝ aut subtiliū colicoꝝ: sed si cū signis multitudinis virtutē fortē esse cōsperexeris z dispō corpis sit cū extensiōe flōmabis nihil determinās: qz tūc plenitudo est peccati quāti solius: sed adhuc magis nihil determinabis ꝑm flōnosam dispōnez: qz in ea est pctm̄ q̄zti z q̄lis simul. ¶ Et Aui. dixit. Non quotiēs notata signa repl'onis appuerint: opz vt minuas: ereniz qñqz est repl'o ex humoꝛibus grossis viscosis crudis: z erit eoꝝ repl'o aut ꝑter repl'onē sanguinis aut cū sanguis repl'one: z si cū sanguis repl'one fuerit nō oz in ꝑn° fieri flōmia: qñ si fiet erit flōmia ipediēs z ꝓhibens ipsoꝝ maturationē: z timebit ex illo ne eger ꝓdat incrudatis illis hūoꝛibus vehemēter: sed debent ꝑus tales hūoꝛes digeri z eūari: z postea oz fieri flōmia. Si x̄o illi humores sine sanguis plenitudine fuerint nullo tpe conuenit flōmia. ¶ Rursus sciēdū est. q aliqñ flōmia fieri oz plenitudine in corpe non exīte: dixit. n. Gal. in li. de flōmia: non solū plenitudine exīte vel ea q̄ ꝑm vasa vel ea q̄ scōm virtutez flōmia multū iuuat: sed z sine multitudine incipiēte flōne vel pp ꝓcussionē vel doloꝛē aut imbecillitatē ꝓticularū. cura. n. taliū flōnū sine multitudine incipiētiū nō eūonis hz intētionez. s. solā. Attñ in eūone a flōmia ꝑm^m fiat. In his. n. corpoꝛibus nō multitudinis expectare opz familiare sinthoma siue grauedinē eius q̄ ad virtutē siue tēsionē eius q̄ ad vasa: sup. sed eūare opz nō ꝓtibus grauitate z tēsione. Et in vulneratis ꝓticulis magne vel alr q̄liter cūq incipiētibus hr̄e flōnē qñ ipsum magnū futuꝝ expectabimus ab eūone vl' purgātes: vel flōmātes alterutrūlibet vti diiudicauerimus eūonē meliorez esse. ¶ Egritudines quoqz ad q̄s qui pati sunt idigēt flōmari anteq̄z in eas icidāt sunt egritudines sanguinee magne siue solite fuerint illis euenire siue nō: sed de nouo parē tur ad eas: sicut apoplexia epilepsia melia arterica sgnātia optalmia cū fuerint cū exuberātia sanguis z sputū sanguis expectare: z apata interioꝝ. ¶ Dixit Gal. z ponit 15° cōti. sic. Quotiēs in corpe fuerit sputū sanguis z cōpl'o. al's. ꝑpō pectoris z pulmonis eius fuerit stricta si in corpe eius colligitur sanguis de facili pectoꝛe eius vena frangēt: vñ velox oz fieri minutio z in ꝓmoꝛdio veris: hz nō manifeste in corpoꝛe eius sit aliqō accūs inducēs ad hoc. Et sil'r in quo dubia fuerit apoplexia aut epilepsia aut aliqua alia passio magna: ad moduz palefis ꝓpleumonie z squinātie: ꝓcessiue oz fieri minutio in x̄e ab q̄zq aliq̄ tarditate hz non accidāt vitia significātia sup repl'onez. Et sil'r in q bus fit retentio eūonis sanguis cōsuete: z in illis q solēt pati quolibet āno moꝛbos de repl'one fiat eūo in x̄e. Et sunt qdā qui indigēt minutiōe in x̄e ex debilitate oculoꝝ suoꝝ z velocitate doloꝝ oculoꝝ in ipsis. Sil'r in podagricis z arteticis. oz fieri in x̄e minutio vel laxatio. Et in eis q laborāt moꝛbis melicis hz fuerit corpus nō repletū. Et oz fieri minutio in eis in q bus icipiūt apata cal'a siue ex cā ꝓmitiua siue ex alia. Debet aūt fieri minutio in sano corpe in casibus dictis nullo habito respectu nisi ad virtutē etatē z tp̄s anni. ¶ Et Aui. dixit: pati ad egritudines pp q̄s cōuenit flōmia sunt q sunt dispositi sciatice z podagre fortibus z arteticē sanguineis: z illis q bus accidit sputū sanguis z fissura vene q̄ in pulmone eius existit tenuit cōsolidata: qz cū ei⁹ multiplicabit sanguis frangēt. Et apti epilepsie apoplexie melie cū sanguinis multitudine. Et apti apatibus iterioꝝ z optalmie cal'e z eis q bus sanguis emoꝛroidaꝝ aut monstruoꝝ q fluere solebat est restrictus. s. ꝑ nām: hz boꝝ coloꝛes nō demōstrēt q flōmari debeāt ppeoꝝ obscuritatē aut albedinē: qm̄ eoꝝ sanguis interius est ꝓstrictus qui eūone indiget. Et illi q in interioꝛibus mēbris debilitatē patiunt cū repl'one calida: debilitate. s. per viā aggrauationis. nā istis. s. oibus supradictis: dixit Aui. melius est vt in x̄e minuant hz in dictas nōdū inciderint egritudines. Et subdit. A. cuz aūt in eas ceciderint penitus in eaꝝ ꝓncipijs flōmia dimittat: non qdē penitus: qz nulla flōmia fiat: sed penit⁹. i. vltiata q̄ est eradicatiua: minoꝛatiua. n. fieri oz. ¶ Dixit Aui. Sanguis multus facit vt flōmia fiat necia vt exhoneret corpus a grauedine eius: a grauedine z. n. ipsa flōmia multū alleuiat tale corp⁹. Uerūtñ q̄zuis ista frequēs flōmia in ꝑtī alleuiet: z q̄zuis tolleret in iuuētute: i senectute tñ si fiat puenit inde ad malas egritudines. s. frigidas ex q bus est apoplia palefis z sil'es: qz in senectute ex frequenti flōmia corpa multū infrigidant: z ꝓcipue cerebra eoꝝ: z inde pueniūt ad dictas egritudines. Et dixit Aui. scito q qui multū sudat cā repl'onis. s. sanguinee flōmia indiget: qz non posset cōmode eūari tota illa repl'o per sudoꝛē. Et dixit. illi q bus ꝓcussio accidit aut casus q̄zq minuunt timoꝛe ne eis accidat apa z qui hz apa. s. magnū in interioꝛibus est minuēdus: qñ timet ne apiat añq̄z maturet: hz nō indiguerit neqz fuerit ibi multitudo. ¶ Et de egritudinib⁹ in q bus flōmia cōcedit z cōuenit dixit Gal. 4°. de inge. sa. est egritudo que est fortis z difficilis z vtus egri fortis: q̄ cū exercuit artez me^ne z laborauit circa ipsaz nō oz extractionē sanguis ꝓhibere neqz ab ea cessare ēt si repl'onē signa egritudis nō ostendant: sed tantūmodo ostendūt fortitudinē z difficultatē sui.

Et iterum

Ad cognoscēdū ꝙ vrinā q sint minuendi.

Globotomia q̄zq est necia non exīte repl'one i corpore.

Et iterum 4° re. acu. sup. §. Acutas egritudines flomabis. suasit nos flomare qñ egritudo fuerit magna z eger iuuenis z robur aderit virtutis: sed male minus doctus medicus dixit: inuẽto plectorico solo cõcursu flomias esse seruãdas: cõtrariũ. n. cõtingit esse. Intẽtiones. n. flomie nõ assumũt prio in se ipsius multitudinẽ: sed suspitionẽ fiẽtis egritudis sup/ple. vel future: naz si magna esset passio oz flomari oño ẽt si nulla multitudinis videat cognitio. nõ solũ. n. qñ magna iã fuerit egritudo flomie est tps: sz cũ suspicamur debere esse: vñ min⁹ docto ꝑuenit. i. ꝑuenit eruditio Jpo. quã dedit doc/tens nos quecuqz de flomia ꝑtibus egritudinibus iã cõue niunt: recte ergo agemus melius esse ℔ ꝑm ꝑn⁹ egritudinuz fieri vel dolẽtibus incipe anticipe faciẽtes vt z ꝑdicte intentiones adhuc ad sanos trãsferant: z. n. z hos flomabis su/spicabiles eẽ factos a magna egritudine capit: qz sic faciẽdo ꝑseruamus a futura egritudine: vel a magnificatiõe iã incepte. ¶ Et dixit in li. de flomia z scribit a Rabi in. 12. Cũ febris gñat ex multo sanguine: z feruẽti fortiter calo q in corpore cõtinet festina patiẽtẽ eũare: z exhere sanguinẽ in q̃ti/tate mlta adeo vt eger deueniat ad syncopim fortitudine virtutis ꝑmitus regsita. Et ego recolo 2° vel 3° die febris incẽptionis hmõi emanasse fere sanguinis libras qnqz: qũo aũt flomia ducere dẽat ad syncopim in ꝑcedẽtibus patuit. ¶ Et dixit 8° z ẽt 9° tera. q plenitudo sanguis q̃titatiua nõ permittit secũ stare debilez vtutẽ: sed semp est cũ ea vtus fortis siue in sanis fuerit siue in egris vt in sinocha iflatiua: z iõ in his oz fieri in ꝑn° flomia copiosa eradicatiua: plenitudo. n. regrit vt vtus cõsentit. ¶ Et Aui. dixit. Jn febrib⁹ sinochis nõ curamus si exitus sanguis ꝓueniat vsqz ad syncopim z in ꝑn° silr apoplexie. s. sanguinee: z in sinochis z oibus aꝑtibus phitiosis magnis z in fortib⁹ doloribus. Jn his. n. casibus sz in flomia ad syncopim ducẽ patientẽ vtute ente forti. ¶ Dixit Gal. xj. terap. Melius qõ dixit. est q flomet vena nõ in febrib⁹ acutis tñ: sed in oibus febrib⁹ accñtib⁹ ex putredine humoz si ibi nõ fuerit ipediens de vtute etate z tpe: qñ facta eũone corpus corroborabit sup digõnẽ residuũ: tñ in febrib⁹ putridis noli exhere sanguinẽ supabundãtez: qñ nõ ad finẽ tẽdit per exitũ sanguis tm̃ febris putrida ad modũ eũonis in sinocha: sed indiget postea cura ad purificationẽ alia sanguis: sed fiat aliq̃ minutio sanguis ꝑm longũ terminũ cure ne cogat vt nutriat: eo q fuerit incõmodum. xj. aũt terap. Gal. in qbusdã febribus putridis flomiã fieri ꝓhibuit: vnde excogitat. q ꝑdictio sit in dictis suis: ppea ait Moyses in 25ª pti. Dubitat qs in opatione sua facere minutionẽ in oibus febribus putridis: qz Gal. inhibuit in pticula de flomia z alibi ẽt in febre flãtica pura in q̃ hũores sunt crudi indigesti. Et silr inhibuit minutionez in febre q̃rtana pura nisi fit de sanguis dño. Et mihi vf. q solo hui⁹ dubij est: qz intellexit ꝓictũ suũ in oibus febribus putridis. i. in q̃libet se. putrida cuius mã nõ est hũor singularis: sz multipler z corruptus. Et redit res in q̃libet febre: cũ putredine sanguis accñt: qz cũ flã aut melia putrefit cũ sanguine vtilis est flomia: sed cũ putrefit flã aut melia tm̃ flomia est ꝓhibenda: qz oportuit eũ dicere ℔ ꝑpriũ: z in oibus febrib⁹ accñtibus ex hũoribus putridis q̃uis flomia nẽcia nõ sit. i. nõ sunt signa multũ indicãtia de flomie opportunitate: tñ si fiat efficit vt nã supra mãm morbi fortis fiat: ppea q materiã efficit paucã. i. qz paucificat z minorat eã: vñ nã postea supra reliquũ potẽtioz reddit. Et ℔ dixit Aui. oz ẋitatez qñ figura. i. habitudo corpis z vtus z reliq̃ talia ꝓmittũt flomiã fieri: z nõ ꝓhibent eã: qz si ꝓhibent nõ oz fieri. Et ex ℔ corrigit error multoꝝ qui in oibus se. putridis flomant ꝓp ẋbũ Gal. xj. tera. dicẽtis. q in oibus se. pu. cõuenit flomia. nã ẋbũ eiꝰ oz intelligi si ꝑticularia ꝓmittũt z nõ ꝓhibẽt. Et dixit Aui. si febris fuerit putrida attẽde decẽ regulas supradictas regulãtes eũonẽ: z ꝑm illas z alia signa indicãtia de minutiõe in flomando ꝓcede. ¶ Ait Rasis. 15. cõtinẽ. Dico quotiens febris fuerit cõtinua z nõ sinocha inspiciẽda sunt repleo corporis z paucitas dissoloonis eius z iuxta modum ipsaꝝ fiat opatio in minutione: sed in febribus q̃ nõ sunt cõtinue iuxta modũ ꝓdñationis hũoris q est in eis fiat. ¶ De morbis aũt in qbus flomia fieri nõ oz. dixit Gal. sup ꝑ ꝓnosticoꝝ: z scribit. 15. cõtinẽ. sic manifestũ est sup ℔: dico q minutio oz fieri in febribus in qbus nõ est cõmotio vehemens in corpe: qñ ipse sunt repletiue: sz in febrib⁹ in qbus mouet corpus velociter vitãda est minutio: qñ ipe sunt ex tenuitate humoꝝ cũ debilitate vtutis z fragilitate corpis: vñ de his fit resolo materiãre hmõi egent vt infrigidet corpus z humectet. ¶ Dixit Rasis ibidẽ. Si hũores fuerint crudi cõdñantes facientes febrẽ penitus dimittat minutio: z ℔ fit in febribus flãtis in qbus erit rigoz magnus aut lõgus. Dixit Aui. attẽde dispõnẽ tremoris. i. rigoris in ꝓncipijs febriũ: qñ si tremoz fuerit fortis tũc tibi a flomia cauere debes. Dixit Rasis vbi s. in febribus calis valde vt in causonide quotiẽs eius insultus fit caue tibi a minutiõe. nã si minutio fit in hmõi febrib⁹ laxa fiet vtus z deficiet digõ z labor erit hñdus: vñ euitetur in eis minutio: qñ sic ꝓcipit Gal. in li. minutionis. ¶ Dixit Aui. in febribus vehemẽtis calefactiõis inflãmatiuis vt in causonicis: eo q tales febres sunt rarefactiue vtutis: caue tibi a flomia: qz timet ẽt in eis ne ꝓp sanguis minorationez colꝛa ebulliat z furiat remoto freno furiositatis sue. Sed dixit Aui. Si cũ sanguine colici fuerint hũores tũc ingeniãdũ est vt cũ subtili farmacia eũent aut vomitu vt sedent z eoꝝ sedatio fit vt qescant: digerant z eũent. Et sic inuit. q si humores fuerint colici subtiles facilis ibibitionis nẽciaqz fuerit flomia ꝓp sanguinẽ: tunc illi humores sunt ꝓus digerẽdi z eũandi: z postea oz fieri flomia. ¶ Et dixit. Nõ est incõueniens vt ille in quo abũdat hũor melicus. s. cũ sanguine minuat: z postea cũ me^na solutiua ipse humor melicus eũetur in cuius ꝓrium oz fieri cũ humor flãticus est mixtus sanguini qñ q̃uis humor mlicus sit grossus: nõ tñ est viscosus adherens parietib⁹ venaꝝ: sz simul cũ sanguine in flomia egredit. Est ẽt magis cõueniens nãe sanguis q̃ flegma: cũ vt dixit Auic. ꝑª ꝑmi. fiat a calore tpato: flegma aũt sua viscositate adheret z nõ bñ fluit cũ sanguine: nec ita nãe sanguinis cõuenit: cũ fiat diminutio calo. ¶ Dixit Gal. 4° de inge. sa. cũ egri° fortis est z difficilis cũ fluxibus vẽtris z vomitib⁹ z ipsoꝝ cã est multitudo alioꝝ humoꝝ a sanguine ipsos humores ad ꝓriam ptẽ ad vtutis releuationẽ trahere nos opz. Et dixit. 15. ꝓtinẽ. cũ dyaria vẽtris non oz fieri minutio: qñ sufficit eũo exñs in eo q si minuit patit inde malã dispõnẽ. Et silr voluit Aui. z dixit ipse. Multotiẽs est. q bñti febrẽ z bñti dolorẽ capitis: q ex bono cõsilio flomia esset medicãdus supuenit fluxus vẽtris nãliter qui flomiã excusat. Dixit Gal. 9° terap. z ponit a Rabi in. 12. pti. Cuz acciderit alicui opatio emoꝛroydarũ aut multitudo mẽstrui aut egestio lenis in tpe in quo oz fieri flomia: attende boꝝ multitudinẽ z modũ expullionis. Et si videris sufficere hmõi purgationẽ ꝑmitte ipsam totã opationi nãe: quã si minus sufficiẽtẽ vide bis tũc ipsaz eũa per flomiã q̃tum fuerit neẽe. ¶ Et. 15. cõtinen. Jn febriẽte si cũ febre fuerit spasmus q̃titas sanguis que extrahi oz indicãs: q ꝑtñ febris sit in sanguie: minor sit q̃titate opportuna febri: qñ cũ spasmo in maiori pte erit supabũdans vigilia cũ defectu appetit⁹ cibi. Et Aui. dixit. Jn febribus in qbus est spasmus a minutione cauendũ est: q̃uis sit nẽcia: qñ spasmus qñ accidit facit vigilare z sudare multũ: quapp sanguis thesaurus est recõdẽdus ne nimis ꝑsternat virtus. ¶ 15° cõtinẽ. Quotiẽs in patiẽte fuerit dolor vehemẽs vitãda est abũdãs minutio. Et Aui. dixit. Cauere debes a flomia i bona fortis doloris nisi cogaris ad ipsam: doñt qdã nisi ꝓus sedet dolor. Et sunt q dñt: hoc intelligit de dolore ab hũoribus fridis: z maxie de dolore colico. Dixit. n. Aui. flomia z colica raro cõiũgunt: qz raro ꝓtingit vt flomia cõpetat in colica: qz vtplm est q colica procedat a

In quibus morbis flobotomia fieri ñ deat.

In qbus febrib⁹ nõ est flobotomia fiẽda.

Nota bñ

frigido ⁊ ab humoribus frigidis viscosis stantibus in intestinis: in qbus flomia multū lederet patientē. Aliqñ tñ flobotomia cōuenit in colica vt cū est apōsa. ¶ Et 15° cōtinen. Sacietas nauseatiua ostēdit. q nō trahaf sanguis oīno cuz nō fuerit digesta ⁊ emissa substātia eius ex corpore. Et Aui. dixit. Caue tibi ne fastiditū flomes: sed plonga ipsuz in hoc q fastidiū eius digeraf. Et Hal. dixit in lib. de flomia. Jn eo cui est necessaria flomia ⁊ supuenit ei fastidiū opz te differe flomiā quouscz cibus digeraf ⁊ a corpore exeat superfluitas eius. Dicunt: qñ fastidiuz pcedit ab humoribus malis qui sunt in sanguine nō fiat flomia donec digerant ⁊ euacuent. Sed si pcederet ex nimia sanguinis replone: tunc flomia a pncipio cōpetit. ¶ Dixit Rasis 15° cōtinen. Corpora quoz os stomaci est debile aut multi sensus aut gñatur in eo colera supabundās nō debēt minui. Et dixit pma ad glauconē. ⁊ ponit ibidez. Pone q aliqs passus est febrē ⁊ in corpore eius est replo de sanguine: tñ ex primo tpe ex sacietate nauseatiua accidēti in eo passus est punctionē ⁊ pressurā in ore stomaci eūando humorē maluz: ita q illatū est inde ori stōi eius nocumentū: ⁊ passus est anxietatē ⁊ iniectionē lamentabilē nos aūt nō possumus tūc euacuare illā repletionē sicut debemus vbi hoc accidēs nō fuerit: sed puenire dēmus cū cura correctiua oris stōi eius. Et facta correctione ipsius euacuationē totius corpis faciemus: qm̄ plres huius cōditionis eūati per medicos ante correctionē stōi ⁊ eius cōfortationē periculo subiecerūt: ⁊ aliqui eorū ppinqui fuerunt perditioi. Et ait Rasis. Dico scire debes: q nō dixit hoc de sacietate nauseatiua accidētali: sed intellexit de dispone in q erit debilitas vehemēs in ore stōi: cū ex ipsa dispone supueniat syncopis velociter valde: ⁊ in qua accidit febris fitr huius dispónis. s. syncopalis. ¶ Et Aui. dixit. tibi caue ne subtilitatē sensus oris stōi habētez. i. hñtez sensus acuitatē per quā etiā a leui cā patit mordicationē vel dolorē: ⁊ habentē debilitatē stomici a quacūq cā fuerit debilis: ⁊ infelicez ex gñatione colere rubee in stomaco eius cōtinuo repte ex cōtinuo influxu eius a pozo fellis ad ipsum: flomes: imo a flobotomia in ipsis cauere debes. Et hoc iō qm̄ isti sunt apti facile incurrere syncopim ex flomia: q stōus in pmis duobus magis per eā debilitaf: q vene minute pp flomiam inanite magis attrahūt ab ipso stomaco: vñ magis debilitaf. Et in tertio: q per flomiā colera magis mouef magis furit ⁊ magis mordicat ⁊ cōpatit i his ori stōi cor: ⁊ accidit syncopis. Et pprie dixit Aui. tibi cauere debes flomare aliquē predictorū cū est ieiunus: q debilitas ⁊ mordicatio cole tūc erit maior. Et docēs Auic. cognoscere pdictos homines dixit. Subtilitatē sensus ori stōi habentē cognosces: eo q mordicatiua traijcere ei nocet. Et hñtez debilitatē oris stōi cognosces ex paucitate desiderij eius ⁊ dolozibus stōi. Et habentē os stomaci aptū receptioni cole rubee in quo ipsa multum gñaf cognosces ex perseuerātia nausee ipsius ⁊ ppea q colerā quasi omni hora euomit ⁊ ex oris ipsius amaritudine. Jsti ergo cū flomati fuerint oris stomaci eoz cōfortatiōe nō pmissa accidit timor magnus ⁊ qñcq morīunt inde. Et ideo qñ isti indiget flomia opz vt puenias ⁊ cōfortes os stomaci eoz anteq̄ flobotomes vt nō sequat timor ille. Subtilitatē itaq oris stomaci habentē cōfortabis ante flomiā dando ei bucellas panis mūdi infusas in rob aliquo acetoso bonum odorē hñte. Et si fuerit debilitas stōi sint intincte in aliquo qō sit sicut aqua zuccari alphegnati. i. cū speciebus odorifetis cōfortātibus stomacū aut cū syrupo mente muscato aut in miua muscata: panis quidez in hoc melior est q̄z caro: qa diutius in stō remanet. Sed hñs stomacū aptuz receptioni colere pus mūdari oz ab illa colera dādo ei in potu aq̄ calide multitudinē cū syrupo ace. puocādo. s. postea vomituz aut faciēdo. q inferius descēdat: postea dent ei bucelle panis ad comedendū vt cōfortet stōus: ⁊ postea pax quiescat: deinde minuaf. Et in oibus dictis post minutionē pcuran-

Hñtiā frigidū stōz cognitio.

dum est, vt ex bono sanguine qō resolutū. i. qō euacuatū est restaurez: ⁊ hoc quidē fiet: si fortis fuerit ad digerendū cuz assatura carnis que fit sup prunas: qm̄ si digerit multū nutrit ⁊ bene. Verūtñ opz q sit pauca: q stōus factus debilis pp flomiam nō posset multū ex ea digerere: si autē nō fuerit fortis restaurez cū alijs cibis euchimis facilis digestionis. ¶ Dixit Hal. in lib. de mēsura eūonis. Sanguinē modicuz hñtem ⁊ dyaphorabilē carnē nō flomabis. Et 5° de ingenio sani. sicut scribit a Rabi in 12ª dixit flomiā mēsurare taliter te opz: vt hñtem modicū sanguinē mediceris pus vt ipsius humores boni fiāt: ⁊ deinde flōma eū ⁊ post flomiam cibat deinde si neēe erit poteris flomare. Et subdit. Hec cura pncipaliter oz fieri eis in quoz sanguine est fex vel sba resides grossa. Et. A. dixit. Cū alicuius sanguis fuerit bonus pauc⁹ ⁊ fuerit in ipsius corpore multi mali humores non debes flobotomare: q flobotomia bonū raperet sanguinez ⁊ malū dimitteret: ⁊ esset hoc cā ad accidentia mala ⁊ perditionez. Dixit. n. Hal. 4° de regi. sani. ⁊ scribit a Rabi in 12°. Corpus in quo est modicū sanguinis boni ⁊ humores sunt crudi multi mouere cū aliquo vel ingredi balneū non opz: flomia. n. extrahit sanguinē bonū ipsum ⁊ attrahit malū in venis pmis epis aggregatū: ⁊ ipsuz per totū corpus diffundit. ¶ Dixit Aui. Cū alicuius sanguis fuerit malus ⁊ paucus, verūtñ ille sanguis declinat ad aliqō mēbrū: vñ magnū insequit nocum ex quo fiet nēcia minutio tunc in tua flomia paucū ex illi⁹ sanguine est assumendū: ⁊ postea erit cibis bonis alēdus: ⁊ postea erit iterū minuēdus post dies aliquos ⁊ totū b fit cū malus sanguis ab eo extrahit ⁊ bon⁹ restauretur. ¶ Dixit Aui. caue tibi a flomia in corpibus que plixas passa sunt egritudines: qm̄ sunt debilia ⁊ pauci sanguinis: ⁊ b nisi i eis sanguis fuerit corruptus que corruptio in eis inuenit aut pp religas mäe corrupte derelicte ex egritudine aut pp malā cōplonē ex egrim derelictā corrūpentē ipsius hūores. Si itaq talis fuerit illa corruptio que te ad tō mandū pducat tūc flomabis ea. ¶ Et dixit. Tibi cauere debes a flomia in cōplonibus fortis friditatis: ⁊ in corpibus fortis maciei: ⁊ fortis grassitiei ⁊ raris: ⁊ albis ⁊ lapidosis ⁊ citrinis: ⁊ sanguinē nō hñtibus a minutione q̄to plus poteris cauere debes. ¶ 15° cōtinen. Cū cautela fiat minutio in corpibus in qbus pdñaf cola rubea: ⁊ in cōplonibus calis ⁊ siccis: qm̄ ex eūone supabundāti velox supueniet nocum. Et dixit Rasis ex vbo Hal. sup 6° epidi. Dimittēda est minutio penes pdñationē cole rubee sup corpus ⁊ sup aerē calidū vehemēter. nā in hac dispone ait Rasis auget in malitia ⁊ acumine cola rubea. Et dixit Rasis. Vidi in oibus libris Hal. q nulla fiat minutio quotiēs cola rubea pdñans fuerit sanguini per nām aut in ipso tpe: ita q in pleuresi in q oz fieri minutio nēcio. s. inq̄tuz apa est mēbri nobilis si videris corpus in ea esse vehemētioris siccitatis extenuatū ⁊ declinans ad colerā rubeā: nulla fiat minutio. ⁊ summaric. dixit. A. Tibi caue ne egrū ad alterā duaz rez pducas aut ad colicoz humoz ebullitionē aut ad flāmicoz cruditatem. ¶ Et dixit Raf. 15. cōti. Jnspice in minutiōe fīēda vtrū extenuatū fuerit corpus aut opilatū vltra q̄z fuerat ante ⁊ vtrū retēta fuerit aliq̄ eūo psueta in eo ⁊ nō fit b ex dispone aeris cōtinētis anteq̄z flomes: ⁊ nō respicias habitudinē corporis tñ qm̄ dixit Hal. sup 6° epidi. sunt corpa aliq̄ exilia que sanguinē multū hñt: ⁊ sunt corpa grossa pinguia que sanguinē modicū hñt. ¶ Cum flomia est nēcia: ⁊ vtus fuerit fortis ⁊ etas ⁊ alia pticularia cōuenerint ⁊ replo magna fuerit: ⁊ nō fuerit phibens minutio tota simul fiat. Et fortitudo vtutis cognoscit vt in pcedētibus dictū est. Et Hal. in b casu dixit. in li. de flomia. Didicisti a forti pulsu cū eqlitate vt in fallaci signo credere sempoe vtute forti. Et Raf. dixit 15° cōtin. Jnspice in fortitudine triū vtutū ⁊ cognoscit vtus appetitua. i. nālis ex abūdantia corpis vel sanguis ⁊ spūalis ex pulsu ⁊ alialis ex motibus. Quotiēs. n. he vtutes sunt fortes:

z etas z tẽpus anni cõueniunt iminentibus sigñationibus repl'onis magne flõma. quasi dicat flõma simul eradicãdo. Et quãto intẽsiora z plura fuerint signa repl'onis tãto plus de sanguine eũa. ¶ Quãuis tñ supra dictũ sit licere ad sincopim ducere in flõma: tñ melius z securius est añ sincopiz ab extrahẽdo sanguinẽ desistere. Sicut. n. scribit 15° cõtiñ. Gal. dixit. Quoties nõ accidit ipediẽs: debes dimittere ptẽ sanguinis extrahẽdo ptẽ opportunã. i. cõueniẽter magnã in ꝓma vice: z extrahe partẽ quã dimisisti in 2ª die: z si videas esse exhendũ in pte 3ª extrahe: qñ videmus magis cõgruũ fieri hoc. Et Aui. dixit. ꝙ in febribus q̃ nõ sunt cũ putredine vt in sinochis z inflãmatiuis minoratio fiat. s. flõmie ab ea q̃ ducit ad sincopiz: qñ q̃zuis dictũ sit multis i eis cõpetere flõmiã ad sincopiz: tñ ego dico: ꝙ minoratio fiat ab illa: opz ergo fieri magnã: lz non tñ qn in corpe de sanguine reseruef vt sufficiat virtus ad resoluendũ febrez: z sic inuit. ꝙ in oi febre melius sit infra subsistere in flõmãdo: q̃ si in quo magis vr ineſſe z nõ ineſt: ergo nec in quo minus: sed magis oꝛ ineſſe. ꝙ in febre sine putredine fiat flõmia copiosa z nõ fit: vt hic dixit. A. g̃ nec in alijs febribus: sz erit in oibus infra subsistendũ: z si opus fuerit partiẽda est flõmia: z maxime in qbus vtus non est fortis. Immo dixit Gal. in qbus vtus est debilis z maxie in debilibus nãliter extrahaf sanguinis ꝑs vna post aliã in pñbus vicibus. Et dixit vt posuit Rabi in. 12. Cuz vtus est debilis z patiẽs idiget vt ab eo extrahaf sanguis multus: tũc ipsuz extrahe per ples vices p̃ die 2° z 3°. ¶ Et Aui. dixit flõmia si nocia fuerit cũ virtutis debilitate cã febris vel alterius morbi sanguinei vel aliorũ humoꝝ. s. cũ sanguine mixtoꝝ tũc ptire flõmiã: q̃ vtus debilis nõ toleraret magnã: in quocũq̃. n. tpe: dixit Gal. in li. de flõmia volueris poteris fluere facere sanguinẽ. Jõq̃ melius est si nil ꝓperat ablationẽ sanguis defectionẽ facere. s. ab opportuna: sup auferre autẽ si volueris iterũ z 3° facies. Et vbi mult? est sanguis prauus: z timef virtuti oz fieri secundatio flõmie. De iuuamẽtis. n. scõationis: dixit Aui. est ꝙ flõmati virtutẽ cũ pfectiõe sue eũonis que nocia est cõseruat z spũaliter vtilis est in passiõibus splenis. Dixit. n. Gal. vt scribit 15° cõti. In passione splenis valde melius est z magni iuua''. ꝙ eũetur q̃zitas q̃sita per biduũ. ¶ De q̃zitate aũt attrahẽdi sanguinis. dixit Gal. in lib. de mẽsura eũonis: scire cõuenit. ꝙ intẽtiones auxilij eũonis ampliorẽ indicant eũonẽ exsolutas nõ remouere in tñ q̃zitates inq̃zum diminute sunt. Et dixit. vt scribit 15° cõti. Accidẽtia que faciunt fieri abũdantẽ eũonẽ sunt: magnitudo morbi: supabundantia sanguis z ipsius calitas violẽta: vtus: etas: cõplo cõpositio corpis: tps cõueniẽs z regimen ptm̃ repletiuũ. Et accidẽtia minoris eũonis sunt eꝝ p̃dictis. Et dixit: res que indicãt. ꝙ nõ extrahaf de sanguine nisi modicũ sunt eũones ꝑterite z pñtes: corpus humidũ z rarꝝ: aer calus: z dolor: cũ lꝫ oia per se eũent corpus. Et ꝛia istoꝝ sigñant eꝝ. ¶ Et Aui. inuit 4ª ꝓmi. ꝙ minor q̃zitas sanguis oz auferri in egris q̃z in sanis: q̃ plm debiliorꝭ sunt vtutis. ¶ Dixit Gal. in li. de flõmia. Nequaq̃z pole est p scripturã in vnoquoq̃ vnaz determinare eũonis mẽsurã: vidi. n. in qbusdã ꝙ sufficiẽter auferens ſex lib. sanguis febrẽ cõfestim extinguit z nullã asseq malignitatẽ vtutis. Jn qbusdã auferẽs lib. i. 5. absq̃ aliquo vitio ledẽte vtutez in qbus si duas libras eũasset qs nocuisset. pp hoc igit' noui vnã auferre libã ab ea que ꝓm cubitũ vsq̃ ad inguina z cauillã. s. spatule est vena: qñ dicat a venis magnis ꝓficue: non aũt a paruis q̃les sunt que frõtis z manus z pedis: z q̃ sub lingua. Certa tñ q̃zitas eũonis sanguinis sciri negt. Jnqt. n. Gal. i li. de mẽsura eũonis. Nihil medicinale artẽ in actiõibus oñdit esse cõiecturatiuã vt q̃zitas vniuscuiusq̃ auxilioꝝ. Et. n. colẽ eũatiuũ farmacũ certe scimus: q̃tũ aũt oporteat dare firmit' nescimus. ¶ Habet aũt flõmia signa ab auctoribus posita ꝑ q̃ scimus determinate horã retinendi sanguinẽ ex vena exeuntẽ. Jõ dixit Aui. Tu debes scire. ꝙ retẽtio sanguis z ligatio ꝓcussionis determinatã hz horam: lz sit in diuersis hoibus diuersa. nã q̃dã sunt qui tolerare pñt: ẽt si febricitates essent vt q̃q̃z aut sex lib. sanguis auferaf ab eis: z plus z minus tñ multũ. Et q̃daz sunt q nõ pñt tolerare vt vna libra sanguis eis auferaf: etiã sani exũtes aut ẽt minus libra. ¶ De ocis signis: dixit Gal. in li. de flõmia q̃n apta fuerit vena z fluit sanguis in trãsmutatione eius: z maxie si aliq̃s fuerit in corpe flõn: z in vtutis vigore z in trãsmutatiõe pulsus vt in fallaci signo attẽdere mẽte te opz: z cessare cõfestim trãsmutato pulsu vel ꝓm magnitudinẽ vel ꝓm eq̃litatẽ q̃zũcũq̃: in qbus tñ iuxta incisionẽ vene est flõn magnus melius est expectare anteq̃z restringaf flõmia mutationẽ sanguis in colore z cõsistẽtia: quẽadmodũ dixit Jpo. 2° re. acu. in pleureſi faciẽs sermonẽ. Alter enim est qui ꝓm flõnẽ sanguis ab eo q ꝓm nãm: qñ calefactus est p ampli?. Et si qdẽ erat antea crudior. i. flãticus albus: rubrior z flauior erat antea ẋ̃sus nigrũ cõuertiſ adustus. Et ppea scribit Jpo. in pleureſi ita: icidere opz venaz q̃ est in cubito: z nõ pigritare auferre multũ sanguis quousq̃z rubrior z flauior fiat vl' ꝑ puro. s. rubro z flauo lividus fiat. i. niger remisse. nã signũ posuit. ꝙ trãsmutatus est iꝭ q ꝓm flõnẽ: sanguis ad icisaz venã aspicere. s. aliquã trãsmutationẽ in eo. Nõ tñ penit?: dixit Gal. expectare opz hãc trãsmutationẽ in eo: sed aliq̃n ẽt anteq̃z fiat sedare cõuenit pp oupliciẽ cãm. s. vel vtutis ibecillitatẽ vl' malã flõnis mozigeratiõnẽ. nã q̃nq̃z qdẽ nõ remittiſ flõn: sed ꝓstringiſ fortiter. Sed si vtus nõ appeat ibecillis exsoluta pp eũonez. qõ scies tangẽs pulsuz z q flõmaſ iuuenescẽs erit tũc expectare oz trãsmutationẽ sanguis z ꝓprie si cõtinẽs fuerit tpatũ. ¶ Et. A. ẽt p̃dicta signa ad tres reduxit disponẽs. Quaꝝ vna est bonitas sanguis z ipsius leuitas. i. ꝙ sanguis dũ exit est leuis subtilis z calus: z tũc de ipso est paꝝ auferẽdũ: q̃ talis sanguis est multũ spũosus ex cuius nõ multa eũone cadit vtus z sequiſ sincopis. Cuz aũt exit p̃dicto oppositꝰ. s. grossus z minus calus tũc ex eo põt extrahi maior q̃zitas. Repiſ aũt ḃ alia lra q̃ dicit lenitas infirmi z ipsius lapsitas: z in tali dispõne oz modicũ auferri de sanguine cuius oppoᵐ pót fieri in corpe nõ leni nõ lapso: sed musculoso duro z solido 2ª diſpõ est color sanguis: vez in mutatione coloris sanguis: dixit Aui. qñq̃z cadit error: qñ aliq̃n in ꝓnᵒ sui egrediet subtilis z albus. q̃re cuz repl'onis fuerit sigñatio z oportuerit te flõmiã facere nõ decipiaris ab hoc. nã color sanguis in eis qui repl'onis signa hñt pmiscet. al'. pmutaf qñq̃: sed tñ inde nõ est curandũ. Jn eis. n. q ãpata cala hñt color sanguis errare facit: qñ ãpa ad seipz trahit sanguinẽ q̃si dicere voluerit: sanguis exiẽs albus idicat de retẽtione ei? z exiẽs niger de ipsi? egressiõe: sed multotiẽs accidit qõ in ꝓnᵒ flõmie exit albus z maxie in ãpate in iterioribus exũte: nõ ergo ꝓp hoc decipiaris: sz respice signa repl'onis q̃ trãsmiserint nõ debes flõmiã restringere: q̃zuis sanguis exeat albus: sz debes expectare: qñ nõ multũ post ḃ exiet niger q oz eũari. 3ª aũt dispõ est pulsus: z ipsa est cui innitere debes z ab ea discedere nõ debes: qñ in ipsa nõ cadit error. ¶ Et dixit Auic. Cũ trãsleritꝫ pulchritudo coloris. s. a facie z toto corpe eius q flõmaſ z pmutatus fuerit ab eo q erat añ flõmiã: aut pmutabiſ color sanguis. s. q: prius fuerat niger grossus q̃lis esse oz q oz eũari: deinde succedit albus z subtilis: aut mutabiſ pulsus: z ꝓprie ad debilitatẽ: tũc stati retine. Et silr si acciderit oscitatio: aut alices: aut singultus: aut nausea. s. nisi cito appeãt ex cõmotiõe mãe: z nõ ex debilitate vtutis iter q̃ distinguiſ per pulsuz. Si itaq̃z cito in ꝓnᵒ flõmie mutabiſ color z pulchritudo corpis tũc si statim retineas sanguinẽ: sed innitere pulsui: z si pulsus ꝓstat: exire sine: z si deficit retine. ¶ Est ẽt ꝓsiderãda corpis dispõ. nã dixit Aui. Jlli q sunt magis pati ad ḃ vt sincopis eis accidat in flõmia sunt q caliday cõplonũ exñt macri: lapsa. i. resolubilia hñtes corpa. Et aliq sunt qui nõ caliday exñt cõplonuz macri lapsa hñtes corpa: z ḃ

Nota dispositiões sanguinis z signa.

exponit lapsa.i.frigida sicut sunt corpa flatica:hmõi.n.cito deficiũt ꝛ syncopizãt. Et Aui.dixit. Syncopis ꝑm plm non accidit sanguie egrediẽte.imo ꝑm plm nõ accidit nisi pp retẽtionẽ.i.postq̃ retinet aut nisi supfluus fuerit sanguis exitus. ¶ Et scias. q auctores greci ꝛ ꝑcipue Gal. securiores fuerũt in flõmãdo:ꝛ liberius ꝛ maioris q̃titatis cõcesserũt flõmiã q̃ Arabes:vt ꝑz ex dictis. Propterea Aui. 4ª ꝑmi. dixit:melius est q flõmie vices sint plures q̃ q̃titas multa. Et 4ª ꝑmi:dixit. Cõsiliũ meũ in flõmia est vt dimittat q̃tuz est pole.si autẽ nõ est pole tũc melior est multiplicatio nũeri q̃ multiplicatio q̃titatis. Potuit aũt ocã dissonãtia hre ortũ a prĩa. In terris.n.grecoꝝ:corpa sunt fortia ꝛ sanguie abũdantia. In terris Xo arabũ nõ sunt sic fortia nec sic sanguie abundãt. Egritudines ẽt:dixit Aue.7° colli. in terris Ipo. acute in nrĩs sunt pacute: ꝛ iõ in eis minus expetit flõmia.

Arabes a grecis dissoni fuerũt in flõmãdo.

¶ Dixit Damas.in suis affo. Qui In iuuẽtute cõstituti sanguinẽ minuẽ cõsueuerũt multũ ꝛ frequẽter calor eis in fridi tatẽ ꝛ sicci.cõuertit:maxie si frigidi sunt nã. ¶ An aũt cũ secundatio ꝺz fieri:ꝺz ꝑus plus exhi sanguis:an posteri?. Dixerũt. q qñ scõatio hz fieri in corpibus fortib? ꝛ robustis: tũc ꝑma flõmia ꝺz esse maior 2ª sed in debilib? eꝫ: q in eis gradatiz ꝓcedẽdũ est in flõmijs icipiẽdo a minori. ¶ Dixit Aui. In febre sanguinea.s. putrida neẽ est vt mioratio fiat minutiõe nõ supflua in ꝑn° ꝛ supflua cũ fuerit minoratio febris. Et itellexit ꝑ nõ supfluã minoratiuã: ꝛ ꝑ supfluã eradicatiuã. Et dixit. Qui ceciderũt in egritudinẽ cũ corruptiõe sanguis in eaꝝ ꝓncipijs penitus flõmia dimittat nõ qdẽ penitus.i.oĩno:ita q nulla flõmia fieri dẽat:sz penit?.i.flõmia vltimata eradicatiua q̃ poterat ꝓcedi añ caluz in ipsas egritudines:vel nõ fiat ita magna sicut poterat fieri añ ipsuz casum. Nã vtus nõ est ita fortis ꝛ sanguis est corrupt? q ante nõ erat corrupt?:ꝛ per ꝺns nõ ita obediẽs eũoni. Si igit fieret in eis flõmia magna aut eradicatiua:tũc dixit Aui. ipsa subtiliaret hũores ꝛ ipsos ꝑ corꝑ fluere faceret:ꝛ sano sanguini ipsos misceret.ꝛ cũ ꝫ non eũaret qõ opz: ꝛ faceret q neĉia eẽnt medicate alleuiatiua.s. vtutẽ a debilitate inducta ꝑ illã flõmiã ꝛ alleuiãtia eã a nocutĩ in q̃ occurreret ex illa flõmia. Minoratiua itaq̃ eũo nõ phibet in ipsaꝝ ꝓncipijs: sed ꝺz fieri:ꝛ cũ matura° appuerit i illa mã corrupta ꝛ ꝑnm aut status.s.quo ad disponẽ mãe ꝑterierit:q.s. facta fit mã digesta.tũc.n.dixit Aui. Si oportuerit vt minutio fiat.s.eradicatiua ꝛ nõ fuerit qõ phibeat eaz fieri fiat. Et si fuerit qõ eradicatiuã fieri phibeat:tũc fiat scõatio minoratio. ¶ Dixit Gal.9° tera.ꝛ scribit a Rabi in.12. pti.sic. Cũ cã efficiẽs replonẽ est sanguis multitudo. sicut accidit mẽbris apatis stati febricitatẽ minuere debes q si timuerit minutionẽ aut fuerit debilis attrahe sanguinẽ ꝑ tractũ mutatẽ. Et dixit in li.de flõmia. Cũ sanguis in pte est iminerat? eadẽ die fiat flõmia:q.iã fact? est ꝑter nãm. ¶ Et ver qdẽ est tps in quo regulr flõmia ꝺz fieri:ꝛ ad qõ ipa reseruãda est siducie dant. In estate Xo dixit Raſ. 15° cõti.nulla fiat radicit? minutio. ꝛ silr si aer fuerit calus ꝛ siccus. Attñ si aer fuerit eqlis poterit fieri minutio in q̃ extrahat sanguis moderate. Et dixit. qbus sanguis est grossus timet hyeme flõmiã facere:q.ꝑm plm in frigore nõ exit ex sanguie nisi qõ est subtile. Si tñ cogat ad flõmiã hyemis tpe ante eã mouẽdũ est corpus donec excitet calor in oibus mẽbris eius. ¶ Dixit Aui. Recordare eius qõ diximus in eũone ꝑ farmaciã. q i hyeme dies est eligẽda austrina. qñ silr in flõmia ꝛ in estate eꝫ° dies est eligenda borealis. Et dixit. q si multũ ꝑterierit tpis in quo qs minutus fuerit:ꝛ in hyeme cõquestus fuerit. q se q̃si cõfractũ sentiat minuat:sz sanguis ꝑ thesauro recõdat. q.n. in eo est signũ replonis.s.cõfractio mẽbroꝝ ꝺz flõmia fieri:sed q hyems est:ꝛ est frida ꝺz paꝝ trahi de sanguine ꝛ residuũ ꝑ thesauro reseruet vt valeat hyemis resistere friditati. minuendũ est.n.min? in tpibus distẽperatis q̃ in tpatis. ¶ Dixit Gal.in li.de mẽsura eũonis:in qbus ꝑspexeris abũdãtis sanguis esse plenitudinẽ q̃ citissime tẽpta eũare ipsaz afiq̃ ad aliqõ inclinet ꝑnm ꝑticulaꝝ. quapp ꝛ ꝑ noctes nõ pigritabis facere minutionẽ. Ridiculosuz.n. ẽ q plmi agũt a 2ª hora diei vsq̃ ad qntã ꝛ sertã auferre sanguinẽ som ꝛ in alio nullo tpe. Dixit Raſi 15° cõti. nõ ꝺz phiberi minutio nec in horis noctis nec diei:vex est:dixit Auic. q flõmia duas ꝺz horas:vnã electã ꝛ alterã nec̃iam ꝛ coactaz. Et hora electa est in lumine diei post digõnis cõplemẽtuz ꝛ supfluitatũ nutrimẽti expulsionẽ. Et hora nec̃ia ꝛ coacta ẽ hora q̃ fieri opz pp aliqõ accñs qõ ꝑiculũ magnũ indicaret:in q̃ res ꝓhibẽtes eã nõ attẽdunt.s.accñtales: vt q nõ eẽt lumẽ diei aut tẽperies aeris ꝛ silres.pp res.n.ĩstas nõ phiberet minutio:sed res phibẽtes eã essentialr vt vtutis debilitas etas pueritie hũoꝝ cruditas aut ipsoꝝ furia ꝛ silres bñ debẽt attendi:bis enim cõsideratis ꝛ nõ phibẽtibus q̃cũq̃ hora nec̃itas cogit flõmia fiat:nec̃itas.n.cũ affuerit nõ ꝑstat inducias vt tardet qõ expedit fieri neq̃ q expectet debituz tps aut hora:igit regulr flõmia ꝺz fieri in die:q in die sanguis ꝛ spũs ꝛ ẽt superfluitates trahunt ad exteriora. Et cõcordat ipsoꝝ motꝰ cũ motu flõmie qui ẽt est ab interioribus ad exteriora. In nocte aũt regulr nõ ꝺz fieri: ppea q in nocte motus sanguis ꝛ humoꝝ est ad interiora oppositus ei q est in flõmia. Loacte tñ aliqñ flõmamus in nocte ꝓpter in maniacis melicis ꝛ in casibus nec̃itatis:sic Gal. flõmauit de nocte sinochã patientẽ 9° terap. Jóq̃ dixit in li.de flõmia:nõ opz te phibere flõmiã neq̃ in die neq̃ in nocte cũ cognoueris in corpe sanguinẽ plm sed eũa eũ celeriter ꝑus q̃z ad aliqõ mẽbrũ nobiliuz defluat. Multotiẽs.n.sanguis multus subito ad aliqõ mẽbrũ fluit anteq̃ putrefiat ꝛ mortificat mẽbrũ ipm totũ ꝛ ꝑ hibet actiões eius ꝛ nocum magnũ ex ipso gignatur: sicut est apoplexia q̃ ex sanguine multo subito ad cerebrũ defluente gignit. Tu ergo cũ signa multi sanguis inspexeris aut spũalis aut nãlis ad flõmãdũ ꝓpera absq̃ timore. ¶ Et iterũ dixit in lib.de flõmia. Quidã iubent flõmare mane vel lõgissime vsq̃ ad qntã vel sertã horã diei:sed nõ falleris flõmãs in omni diei hora omniq̃ noctis intẽtionẽ hñs in febricitãtibus decõnẽ ꝑticulariũ ꝓximoꝝ. In eis aũt qui optalmiã hñt aut qd tale sine febre indigẽt hoc auxilio nõ oino decõnẽt:sed magnitudinẽ ipsaz egritudinis vel doloris vel dispõnis in qua flõmie est opus cõsiderare opz: nullo tñ tali imminente aut phibẽte melius est mane flõmare nõ cõfestim surgentes a somno:sed ꝑuigilãtes spacio vniuꝰ horę:q.n.sanguis mouet ab hora nona noctis vsq̃ ad tertiã horã diei ꝛ sibi ipse tres horę diei appropriant:iõ in ipsis tribus horis est flõmãdũ:ꝛ maxime qñ flõmia fit ꝓp sanguis augm.nã in illis horis fiẽda est eũo in qbus hũoꝝ eũandus ꝺz motũ:facilitat.n.per illud eũo:ꝛ ꝑcipue qñ ꝺcurrit in illis cũ motu lumẽ diei ꝛ calitas tpata. ¶ Dixit Ga.sup 2° epidi.ꝛ ponit 23° cõti. Cõuenerũt medici q̃si faciẽdo ꝺstõnẽ indissolubilẽ. q nõ minuat febricitas post 4m diẽ. Et dixit Haly. 5° prac̃tice. flõmiã nõ debere fieri post 4m dies. Et silr dixit Isaac febriũ 5° dixit Gal. vbi.s. fac eã si dies sit decimus iminẽte vtute robusta ꝛ opportũitate eius vrgẽte: tñ si fiat ante 4m diẽ erit vtilior. Et Serap. dixit 6° breuiarij. Opz ne cõsideres in numero dieꝝ. q qñ vtus est remanẽs sis cõtẽtus flõmare 6° ꝛ 7° die ꝛ in diebus sequẽtibus 15° pti. Noli respicere in diebus:sz minutionẽ fac vsq̃ in 20m. Et 9° tera. dixit Gal. Optimũ est vt dediciſti semp nos facere nõ solũ sextenos vel septenos:sed ꝑm eos q deinceps flõmabis. Etenim sicut dixit Auer. 7° colliget. Et iterũ dixit Gal. in li. de flõmia. nõ opz vt attẽdas dieꝝ numerũ in flõmia:quẽadmodũ qdaz scripserũt. qdã.n.ridiculose nolũt post eũ q post 3m vel 4m qñ vt aiunt aliquã habemus oĩgõnẽ qualis sit ꝑm spẽz egritudo ꝛ morez eius totãq̃ ipsius substantiã.s. q̃ntum ad egritudinẽ ꝛ cãm eius ꝛ locũ cãe flõmiã fieri. Quidã autẽ extremũ tps flõmie determinauerũt diez 4m. Intra eũ enim cõcedũt flõmiã in ꝓximoꝝ iteruallis qñcũq̃ voluerimus.

De scõatione flõmie.

Qñ tẽpus anni aptus sit ad flõmiam.

Quidam ꝯo festinant auferre sanguinē in quibuscūqꝫ determinauerimus ablationis eius opus esse adhuc trāsfluēte eo: z nondū detracto eo in aliq̄ parte que recipit copiam: vnū solū superscrutātes. qꝫ nō sit corruptio facta eius qui in ventre digerit cibus vel tarditas aliq̄ digōnis: vel non sint cibaria fm ventrē: z hi optime dicūt: z pobediendū est eis. Sed qm̄ plerūqꝫ iam die quintū vel sextū durāte iā aliquo in egritudine a pn° ad curā vocamur bñ vtiqꝫ habebit venam eius incidere si ptermissum fuerit auxiliū fm tps. nazꝫ vtiqꝫ in quo die intentionē flōmie in egrotāte inueneris in eo adduces auxiliū etiā si fm diez a pn° dietauerit sed qz in tpe pcedente dissoluit virtus in plūmis egris ppea tps flobotomie pterijt in plūmis diey nō ipsius diebus h̄ agētibus principal': sed per modū dissolōnis virtutis: quappsi vtiqꝫ in 2° die post pmū videat dissoluta iā virtus abstinebimus a flōmia. Dixit Aui. cū oportuerit te flōmare tunc nō attendas qō quidā dicūt. s. qꝫ nō est bonū. qꝫ post quartū die fiat: qm̄ est bonū vt fiat etiā post 4m. Et hoc fm sniam. S. cuius sit bonū pmittere z pperare cū signa de flōmando certa fuerint. Qz si in hoc erratū fuerit qñcunqꝫ vides egrū z oppotunū fuerit flōma ipsum postqꝫ decē rep supradictaꝝ certitudinē habueris. Et intellexit hoc Aui. maxie in febribus de putredine. nā in eis quocūqꝫ tpe videris opus eē flōmie face eā minoratiuā: sed in febribus peccāte quāto sine putredine dꝫ: vt. s. in pn° fieri flōmia copiosa eradicatiua z si in h̄ erratū fuerit: z nō fuerit in pncipio: tūc dixit Aui. pma ārti nō est amplius ei intētio. s. vt fiat flōmia copiosa eradicatiua: qz tūc pctm̄ quāti trāsit in peccatū qualis in quo nō cōpetit flōmia eradicatiua: virtus etiā debilitādo pcedit: z si tūc fieret fortasse interficeret pp aduentū debilitatis superfluē: minoratiua tm̄ pōt fieri sicut in febribus de putredine. Dicūt. stātibus indicātibus de flōmia: z nō pntibus his que phibent ab ea: cū cōstātia virtutis flōmia omni tpe pōt z dꝫ fieri: nō pntibus aūt indicātibus nullo tpe dꝫ fieri nisi in timore alicuius futuri mali: vt. s. dictū est. Sed stātibus quibusdā indicātibus: z qbusdā phibentibus: vel pntibus quibusdā phibētibus z qbusdā nō: flōmia moderāda erit. Dixit Aue. 7° colliget. tps faciendi flōmiā sequit virtutis fortitudinē: z qz ipsa est pus in pncipijs egritudinuꝫ fortis: ideo ordinauerūt qdā in pncipijs fieri flōmiā: z multi egrorū sunt qui flōmiaꝫ patiunt vsqꝫ ad die septimū. Gal. tm̄ dixit. qꝫ debilitatez vtutis aut fortitudinē nō sequit numerus dierū omni itaqꝫ tpe tolerāte virtute pōt flōmia fieri. Dixit Gal. in lib. de flōmia: manifestū esse extimo: qm̄ fm diez in quo flōmamus obseruabimus declōnez febris. Et locutus est in interpolatis. Et 15° cōtinen. dixit. febricitātes minuimus quotiēs declinans fuerit paroxismus siue de die siue de nocte. Dixit. A. nō cōpetit flōmia i febribus nō acutis. i. in interpolatis in die periodica. i. in die paroxismi in pn°. i. qꝫ sit in pn° vñ. sup. z multo minus post pncipiuꝫ in die paroxismi cōpetit: bene tm̄ dꝫ fieri in die interpolatiōis: vñ in cura tertiane: dixit: qm̄ est possibile vt flōmes vsqꝫ ad tres periodos fac. Et dixit: cū flōmia est necessaria ipsa nō est fiēda in die motus egritudinis. i. in die paroxismi: sed est expectanduꝫ vt fiat in die interpolatiōis si interpolatio affuerit. qꝫ si nō: tunc dꝫ fieri in die' minoris motus. Et hoc iō dixit Aui. qz dies motus inoꝛbi est dies requiescēdi. s. a motibus coꝛporis z aialibus z est dies inquirēdi somnū nō quidē in oi tpe paroxismi sed in quo cōuenit vt in declone: z qñqꝫ etiā in statu. Et quidā dicūt. qꝫ per somnū intellexit cōfortationez virtutis quā debemus querere in die motus z nō ipsius debilitatē: maxime cū sit dies ebullitiōis in qua virtus satis debilitat': qre nō debemus eā per flōmiā debilitare per amplius: coacte tm̄ cōcedit flōmia in die motus pp effugere magnum periculū. Et potuit ēt Aui. intellexisse per die motus die crisis. z est hoc clarū. qꝫ in die crisis non dꝫ fieri flōmia. Immo dixit Aui. cū egritudo est h̄ns crisiz: in cuius tpe est lōgitudo. i. cū egritudo est habitura crisim nō de ppinquo: sed de lōginquo nullo mō sanguis est minuēdus si pōt fuerit: imo qes ab ea est faciēda: sed si nō fuerit pōt z sit necessariū vt fiat: tūc parū ex sanguine minuat' z sanguis p thesauro recōdat' ad faciendū flōmiaꝫ post crisim si oportebit. Non dꝫ aūt sanguis minui aut nō nisi parū vt reseruet' virtus ad resistendū in crisi: nō. n. est debilitāda cū adhuc interfit tps longū anteqꝫ possit vl debeat crisim facere. Et cū debilitat' virtus multi generant' humoꝛes cū nō possit debilis virtus bonā digōnez facere. Dixit Ptolomeus in cētilo/quio tāgere mēbrū ferro luna existēte in signo illius mēbri horribile: ppea flōmia de brachijs nō dꝫ fieri luna exīte in geminis: nec de pedibus luna exīte in piscibus: neqꝫ de capite luna exīte in ariete: z sic de alijs. Dicūt qdā qꝫ luna existente in signis cōibus: qz aut flōmatoꝛ plies pcutiet aut necessaria erit flōmia alia post paucos dies. Et silr luna exīte in signo bicoꝛpeo. qꝫ nēcia erit eius iteratio. Paulus arismetricus de flōmia dixit. bonū foꝛe flōmiam facere de brachijs z manibus luna exīte in signo arietis. Et silr ēt de pedibus luna exīte in thauro z silr in leone z silr in scoꝛpione sagitario z aq̄rio. Et malū esse flōmiaꝫ facere luna exīte in geminis cācro virgine capricoꝛno z piscibus: sed ea exīte in virgine flōmia tꝫ mediū inter bonū z malū. Dixit Michael scotus diximus qꝫ ante qntaꝫ lune in sui renouatione neqꝫ post. 25. in sui antiqtate sanguis de vena studiose nunqꝫ extrahat' nisi sit talis necitas. qꝫ nā oīno h̄ regrat ad sui salutē vt ppapa z filia. Et insup cauēdū est ne sanguis minuatur luna exīte in signo sanguineo vt in geminis libra z aq̄rio: q̄to tſi luna plus recēs fuerit in aug^to sui tāto plus extrahi pōt sanguis z securius pp calitatē cū humiditate abūdantē z ecōtra pp deficientē caliditatē z humiditatē regnāte frigiditate z siccitate. Et est vez. qꝫ flōmari melius est in aug^to lune q̄ in diminutione z plus circa pleniluniū maxie post septimū aut octauū die: dūmodo luna nō sit in signo vetito. Si tm̄ necitas incūbit tēpus nō obseruet: sed tm̄ minus extrahat' q̄ extraheret si tps esset cōueniēs. Et dicimus. qꝫ in diebus canicularibus sanguis reseruet' in venis z hi dies sunt 16° ad exitū mēsis iulij z oēs dies augusti z sex dies ad introitū septēbris. Et dicimus. qꝫ in die egiptiaco z infelice sanguis nō dꝫ auferri. Ceteruꝫ aucte. Dixit Raynaldus de villanoua etas lunaris in qua minus hūiditates reumatizant multiplicant' aut fluctuāt z in qua minus ob diminutionē humiditatis cōdensat' sanguis est magis flōmie cōueniens z talis est 2a q̄dra lune. In ea enī moderate minuunt' aquositates: z iō in flōmando eligēda est. Et qdam dicūt. qꝫ scda q̄dra melioꝛ est maxie circa ipsius finē z post eam 3a z maxime circa ipsius pnm. in vltima aūt fieri non dꝫ flōmia neqꝫ ēt in pma: sed nō est sic mala sicut vltima. Dixit glosatoꝛ qꝫ saphene pp mēstrua puocāda cōueniētius flōmant' luna eunte ad cōbustionez: qz tūc magis fluit sanguis menstruus. Dixit Damascenus in suis affo. habitantes in 5° vel 6° climate plus minuere sanguis expedit q̄ in alijs climatibus z puincie quidē pfinite ad flōmandū sunt tres. s. scithia ethiopia z asia. In scithia nō debemus flōmare pp nimiū frigus. In ethiopia nō dꝫ fieri pp nimiū caloꝛez. In asia ꝯo: qz tēperata est flōmamus secure. Dixit Auic. tibi cauere debes a flōmia in regionibus fortis friditatis in qbus caloꝛ nālis est pauc9 z flōmia in eis fieret subtracto sanguinis caloꝛe maxie infrigidarētur: sed in regionibus frigidis nō vehemētis frigiditatis flōmia cōpetit: qz. n. in eis multiplicat' sanguinis multitudo pp bonitatē digōnū in ipsis habitatoꝛes ipsaꝝ multa vtunt' flōmia z frequēti. Et silr in regionibus multe calitatis non dꝫ fieri flōmia qz nimio aeris caloꝛe exsoluti flōmiā non tolerāt: sed in ea deficerēt. in calidis aut nō vehementer flōmia minoratiua tolerabilis est. Dixit Gal. xi° ter. Prohibet flōmia ante 14m annū. z pa ad glau. dixit ante 16m. Et 2° reg. acu. cōmen. x° dixit. pueri

Obseruāda est lūa in signis i flōmia fienda.

In qbus regionibꝰ cōueniat flōmia.

In q̄ etate conueniat flobotomia.

non ferũt flõmia 15° cõti. ex x° tera. pueri nõ perueniẽtes ad etatẽ. 14. annoꝝ nõ debent minui: cũ corpa ipsoꝝ sint vehementis calitatis ꝛ hũiditatis: ꝛ dissoluiᷓ ab eis q̃ztitas supabundãs quaq; die. Sed si trãsierint etatẽ. 14. annoꝝ: aut 14. annoꝝ sint regre carnẽ ipsoꝝ. Et si inueneris musculos ipsoꝝ esse collectos ꝛ fortes ꝛ siccos ꝛ venas latas supabũdantis sanguinis vtendũ est in eis minutione sinaũt nõ. naz si etas fuerit. 30. annoꝝ: ꝛ corpus fuerit grossum molle pingue ꝛ subtiles fuerint vene eius radicitus nõ oz minutione vti: ꝛ si vtiᷓ non extrahaᷓ sanguis abũdãs. ¶ Et dixit Hal. in li. de mẽsura eũonis. septuagenarios flõmabis pulsibus pñtibus si dispõ iusserit quẽadmodũ alios in senectute. sunt enim multi ꝑm etatẽ hãc sanguinei cũ robore virtutis: quẽadmodũ sunt alij sicci pauci sanguinis. nõ attendas ergo in numero solo annoꝝ: sicut multi faciũt: sed in corporis habitudine. Et enim septuagenarij aut alij tolerãt eã: sed tñ minus auferes his: ẽt si dispõnez videaᷓ hẽ eandẽ iuuenescẽti corpori. ¶ Dixit Aui. tibi cauere debes a flõmia in etate que est minor. 14. annis: quãto magis poteris. ꝛ in etate senuz quãto magis poteris nisi in figura. i. habitudine ipsoꝝ cõfisus fueris: ꝛ in soliditate musculoꝝ suoꝝ ꝛ venaꝝ eorũ amplitudine ꝛ ipsaꝝ repleone: ꝛ ipsoꝝ rubedine: qm̃ hos ex adolescẽtibus ꝛ senibus flõmare audebis. Et Zoar quidez flõmauit filiũ suũ triũ annoꝝ: ꝛ liberatus fuit ab egritudine sua. ꝟ tñ flõmia fuit coacta nõ regularis. Dixit Aui. Adolescentes ꝑm gradationẽ ad flõmare cõmouere debes gradatim paulatiz cũ minutiõe pauca. dixit Ha. in li. de flõmia. auferes ꝑmo cotillã vnã que est pondus. ʒ. 4. ℥. 5. ℧ si post hoc appeat tibi virtutẽ forte ꝑmanere mediã addes: ꝑm tñ supabũdantiaz. ¶ Dixit Ipo. 5° affo. Mulier in vtero hñs flõmata aboꝛtit: ꝛ magis si maioꝛ est fetus. Et Aui. dixit. ꝓgnans ꝛ mẽstruata nõ minuaᷓ nisi ꝓp magnã necessitatẽ sicut esset necẽtas retinẽdi forte sanguinis sputũ cũ fuerit virtus cõueniẽs ꝛ tolerãs. In ꝓgnante. n. nõ oz fieri flõmia: qz in ea est necessitas multi sanguis ꝓp nutrimentũ sui ꝛ fetus qui si auferaᷓ ipsa debilitaᷓ ꝛ fetus moꝛiᷓ. In ꝓgnãte tamẽ aliqñ põt cõpetere flõmia: ꝛ maxie in tribus ꝑmis mẽsibus: vt qñ in ea eẽt supabũdans sanguis grauãs nãm: cuius grauitate timeref de aboꝛsu vel de supaduẽtu alicuius egritudinis. Menstruata ẽt nõ oz minui ne fiãt simul due eũones fortes ꝛ ꝓsternaᷓ inde virtus ꝛ ne flõmia diuertat ab actione nãe. Attñ aliqñ cõfert in ea flõmia saphenaꝝ: vt cũ cõsueta fuerit multa hẽ mẽstrua: ꝛ postea habuit pauca ꝛ cũ difficultate. nã tũc debemus iuuare nãm in opatione sua: ꝛ maxime si vtus est tolerãs. ¶ Dixit Hal. in lib. de flõmia: ꝛ ponitur a Rabi in 12ª pti. Cum ꝓponis sanguinez eũare cõple flõmiã eadẽ die: sed cũ ꝓponis ipsuz attrahere ad aliã ꝑtem attractionẽ ipsaz noli cõplere ꝑma die: sed eã reitera 2° ꝛ 3°. In eũando tñ tentare in oibus egritudinibus melius est in flõmijs moderate fiẽtib⁹ vocatio supadditionẽ facere: q̃cz tñ in vna die qñ quidẽ ita agere cõperit: q̃cz aũt ꝑm scõam ꝑterq̃z si aliqñ vsq; ad defectionẽ eaz ducere satagimus. Et dixit in lib. de flõmia in qbus anticipare volumus ꝛ si vtiq; duobus diebus: ꝛ q deinceps fiat melius est: qz cũ sanguis sit in fluxu tũc nã magis inclinabit ipsuz trãsmittere ad locuz ꝑme flõmie ꝛ mẽbra cũ habuerint sufficiẽs ꝑtiũ inter ꝓmã flõmiã ꝛ scõam magis attrahũt ipsuz ad se. Et dixit. nõ oz negligere flõmiã: vt nõ antipasticũ auxiliũ. In ea nãq; ex naribus est hõroꝛagia qñ fuerit fortis vtere hoc auxilio: sedat. n. fluxũ cõfestim: ꝓgruit tñ ad vltimũ nõ expectare cõcidentẽ virtutẽ: sed cũ iam eũatũ vr̃ esse qd cõmensuratũ: ꝑducto ℞o latioꝛis sanguis fortis ꝑmaneat incidere eaz que in cubito venã dextraz quidẽ homoꝛoꝛagiãte nare dextra: alia ℞o ꝑm sinistrã. ¶ Dixit Rasis 15° cõtinẽ. summarie oũ apata calida fiunt ꝛ in gñari fuerint attrahatur sanguis ad partẽ ꝓziaz: sed si in cronica fuerint: exctio fiat de mẽbris in qbus fuerint apata si fieri põt: sinaũt fiat de propinquoꝛibus locis ipsis. Et dixit. minutio cura fortis est in attractiõe per oppoᵐ valde. Et dixit Aui. vene qñ flõmanᷓ vt fluxus sanguinis ex naribus ꝛ ano ꝛ pectoꝛe: ꝛ ẽt vndecũq; fluat ꝓhibeatur: eo q; sanguis ad illud qõ ab illa parte est diuersum ꝓbitur: ꝛ hoc quidẽ medicamẽ est forte in iuuando: sed opz vt flõmus cũ quo fit fit valde strictus ꝛ fiat in vicibus multis que nõ sint in vna die nisi magne necessitatis cã fuerit: ꝛ in diem post diẽ: ꝛ semp procedaᷓ minuẽdo q̃ztitatẽ sanguinis q̃ztuz poꝛe fuerit. Et ad summũ vt flõmie vices sint multe q̃ vt q̃ztitas sit multa. Et scias q; flõmia de se cũ sit ad diuertendũ semp retinet alias eũones sanguinis: per accidens tñ cõmouet eas: ꝛ hoc erit qñ nã per eam exonerata per aliquam aliam eũonem expellit quod superfluum fuerit.

¶ De venis que flobotomantur. Cap. x.

IRit Auic. Uenarũ que flõmanᷓ alie sunt vene: ꝛ alie sunt arterie: ꝛ vene manꝰ sumẽdo manum large ꝓ eo qõ est a spatula vsq; ad manũ stricte sumptaz iclusiue sunt .x. .s. cephalica nigra basilica. Funis brachij sceylen: ꝛ illa que ꝓpꝛio noie appellaᷓ ascellaris: ꝛ ipsa qdez est ramus basilice. Et cephalica quidẽ nigra ꝛ basilica flõmantur supꝛa iunctura brachij ꝛ funis brachij flexuose incedit per brachiũ ꝛ est ramus cephalice ꝛ sceylẽ est vena que est inter pollicẽ ꝛ indicẽ ꝛ oꝛiᷓ a vena nigra ꝛ ascellaris dr̃ salvatella ꝛ est inter digitũ minimũ ꝛ anularẽ: ꝛ est etiã ramus nigre lz dixerint quidã q; est ramus basilice ꝛ errauerunt. Et sceylen ꝛ ascellaris flõmanᷓ intra iuncturã manus ꝛ funis brachij flõmaᷓ quasi in iunctura cubiti. Et dixit Auic. opz vt supꝛadicte tres vene flõmenᷓ supꝛa iũcturã ꝛ nõ sub ea nec in ea. ꝛ loquiᷓ de cephalica nigra ꝛ basilica: ꝛ hoc fit vt egrediaᷓ sanguis ꝛ bñ saliat: ꝛ vt sit securitas a nocumẽtis ipsoꝝ neruoꝝ ꝛ arteriarũ: sub iũctura enim iste vene nimis tortuose ꝓcedũt ꝛ in iũctura sunt nimis recte ꝛ sunt ibi cõmixte cũ neruis ꝛ arterijs. Et dictaꝝ venaꝝ flõmia que fit in longitudine ad cõsolidandũ est tardioꝛ: qm̃ ipse sunt coniunctionales in nõ cõiunctiõalibus aũt res est ab hac diuersa: qz citius cõsolidanᷓ: alie ℞o vene melius est: vt ꝑm longitudinẽ flobotomenᷓ. ¶ Ait Raf. 15° cõtinen. dico q; minor minutio est que fit per longitudinẽ ꝛ salubrioꝛ in oibus cõditionibus de aliquo neruo subsistẽti aut arteria: qm̃ si apertio inuenit aliquẽ neruũ per lõgitudinẽ nõ infert magnũ nocumentũ. in venis ℞o hñtibus nõ oz fieri minutio per lõgitudinẽ: qz quotiẽs fit ponenᷓ instꝛa super eas labenᷓ ex maioꝛi parte. ¶ Dixit Hal. in arte anothomie. ꝛ scribiᷓ 15° cõtinẽtis. Cephalica nõ hz in sui minutione aliqd hoꝛribile si in vna vice facta fuerit minutio lz percussio magna sit: sed si multiplicata sit musculꝰ dolebit ꝛ inflabiᷓ. Dixit Aui. Saniοꝛ ꝓdictaꝝ venarũ est cephalica. i. est securioꝛ ad flobotomandũ: qz sub ea nõ cadunt nerui nec arterie. Et Aui. dixit. nõ accidit apa in cephalica. i. iflatio quotiẽs minutio facta fuerit ampla. Dixit Aui. Opz in flõmando cephalicã: vt a capite musculi remoueaᷓ. s. apertio eius ne cadat lesio in neruo ꝛ dilateᷓ. s. apertio: qz oz fieri ampla vt flõmus flobotomũ non ꝓsequaᷓ: qz non oz fieri aptio eius in plũbus percussionibus: qm̃ si sic facta fuerit faciet ꝓuenire apa in loco. nã plurimũ erroꝛis qui ꝓuenit in minuẽdo cephalicã nõ ꝓuenit ex ꝓcussione vna cũ sit magna: imo nõ ꝓuenit nocumẽtum: nisi ꝓp iteratiõnẽ percussionis. Et que ex ipsis flõmia plus tardaᷓ ad cõsolidandũ est illa que fit in longitudine. ꝛ eius flõmi sunt dilatãdi: vt faciãt apertionẽ amplã: ꝛ etiã si voluntas fuerit q; scõatio fiat. Et cũ cephalica nõ fuerit inuenta queraᷓ aliqs ramoꝝ eius qui sunt in siluestri assaid ꝛ flobotomeᷓ. Dixit Hal. vbi. s. Est aliqs neruus. vñ cũ cautela fiat in eis minutio: qñ enim opatio flõmatoꝛis in ea fuerit cõgrua incideᷓ neruus paruulus ibi. Ait Rasis. dico nõ intẽdit dicere de neruo. s. de subtili ꝓte eius valde: sed de magno vicino azulee per nãm. ¶ Dixit. A. In vena nigra que

Zoar flõmauit puerũ triũ annoꝝ.

De flobotomia ipgnãtiꝫ.

De flobotomia diuersa.

flobotomaf est timor pp neruuꝫ qui est sub ea: ⁊ qñq; etiã est inter duos neruos. Tibi igit cauere debes ne ipsuꝫ flõmes. ſ. sine cautela a dictis neruis ⁊ fortasse: qr nõ in oibus: sed in qbusdã cadit sup eã neruus subtilis sensus sicut chor da: ⁊ opꝫ vt cognoscaf. ſ. per tactũ eius: ⁊ tũc caueaf ne per cussio in eo cadat ⁊ pueniat inde stupor pseuerans. In eo tñ cuius nerui sunt grossiores ramus est magis manifestus: iõ meliꝰ põt cognosci ⁊ fugere pcussionẽ eius. Error tñ in ipso est deterioris nocumẽti. Oꝛ si errasti ⁊ pcussisti neruũ nõ cõsolides flõmiã. imo sup ipsaꝫ pone qõ ipsius ꝓhibeat cõsolidationẽ: sed sit medicamentũ eius medicamentũ vulneris neruoꝝ. cauendo tibi summope ne res infrigidãs ad ipsam pueniat siue sit ifrigidãs actu siue poᵗ: imo totũ corpus oleo calefacto frica. Errãt ergo flõmatores qui post flõmiã huius vene sup infundunt aquã frigidaꝫ. ¶ Funis xo brachij. dixit Aui. melius est vt transuerse minuaf nisi vtrinqꝫ. i. ad vtrãqꝫ ptẽ dextrã. ſ. ⁊ sinistrã fuerit flexuosa: qñ tũc in longitudine flõmef. cũ. n. ista vena flexuose pcedit nõ dꝫ incidi in lõgitudine: qr caderet incisio in ea in latitudine: sed dꝫ incidi in trãsuerso brachij: ⁊ tũc cadit incisio in longitudine. ¶ Dixit Hal. in arte anotomie. ⁊ ponit 15° cõti. Sub basilica est arteria: vñ in ea nõ dꝫ fieri minutio nisi penes necessitatem: ⁊ si cogeret inspice anteqꝫ in brachio fiat ligatura in quo loco percutit pulsus ⁊ euitef. Et ẽt euitet q; fiat penes brachiũ toto posse: qñ ibi diuidif arteria. Et si penes ligaturã factã nõ inflaf statim soluaf ligatura ⁊ cõprimaf ipse locus dũ fugiat: deinde 2° ligatura fit in quo cũ eam incipimus vbi erat vena pulsiua: postea sub radice sinistra adiuto rij. Et dixit Hal. in quo fuerit basilica manifesta ⁊ extẽsa minutio fiat in loco qui separaf ab arteria: sed in quo nõ manifestaf basilica penitus in loco pulsus toto studio inquire: ⁊ incipe in ꝑmo vtrũ ascendat arteria vehemẽter qñ ligatura fit in adiutorio: q; si sic acciderit nulla fiat tũc minutio in basilica ipsa quoties iflaf locus qui ꝑest ei ⁊ arteria subsistẽs ei est magna ⁊ fortis: vñ qñ inflaf abundãter cõtingit inde qꝫ eleuef ⁊ extendaf vena supstans ei: vñ ex cã ista: qñ vena eleuaf sup gibbũ arterie locus extẽsus in eo est magis alior vnde flõmator quoties apit cuꝫ suo instrõ iuxta solitã in ea apertionẽ incidet totũ corpus basilice cũ celeritate ⁊ inueniet arteriã sublevatã a pte extrema illius instrĩ ⁊ apief arteria vñ dꝫ relinqui minutio huius fiꝰ in loco eius incidatur alia vena que erit in pte focilis exteriozis: qua nõ inuẽta minuaf azulea: que ẽt si nõ inueniaf minuaf cephalica. Et filr si in aliqua dispõne opportuna fuerit minutio cephalice ⁊ nõ manifestef minuaf azulea: qne si nõ inueniaf minuaf vena iminẽs focili supior: minor tñ vtilitas est in flõmia harum. Dixit Auic. Basilica in flõmando magni est timoris: ppea q; arteria cadit sub ea: ⁊ ppea q; nerui ⁊ musculi ẽt sub ea cadũt ⁊ posset accidere pcussio in eis aut in arteria: ppea in flõmando caue tibi ne pcutias arteriã: qñ si sic factũ fuerit sanguis non restringif aut difficulter. Et scias q; horum quidã sunt quoꝝ basilice due cõiungunf arterie: ⁊ h̃ debes scire ne forte cũ signaueris vnã eaꝫ ⁊ credaꝫ esse securus ab errore cadat pcussio in altera. Et subdit. cuꝫ ligaueris brachiuꝫ sm plm rei accidet ibi inflatio ⁊ tumefactio que erit qñq; ex arteria qñq; ex basilica ⁊ qlitercũq; fuerit ligaturã soluere debes ⁊ inflationẽ molliter ⁊ leuiter ab eo iniũgere: ⁊ deinde iteꝫ ligare. Et si inflatio reuersa fuerit reitera. ſ. ligaturã sol'onẽ ⁊ inunctionẽ: ⁊ si iterũ redit inflatio ⁊ nõ inueniaf. ſ. manifeste an sit basilica an arteria qd erit in hoc si basilicã dimiseris ⁊ ad ramuꝫ qui ascellaris vocaf redibis ⁊ flõmabis ipsuꝫ loco illius. Et est hec ascellaris sup domesticuꝫ asseid ad interiora qñ dixerit hoc est melius ⁊ magis tutũ: qñ inflatio errorẽ multoties facit: qr ligatura arterie pulsum ⁊ qescere facit: ⁊ nõ sentif: ẽt ipsuꝫ eleuat ad exterioꝝ ꝛ̃sus superficiẽ ⁊ extimaf tũc q; sit vena ⁊ flõmatur ⁊ sic cõmittif error. Ergo ad fugiendũ errorẽ melius est ⁊ securius flõmare ramũ eius. Et dixit Auic. cũ quãlibet venã ligaueris ⁊ ex ligatura ꝓuenerit supeã qõ sit sil'e lẽti aut cicatrix: tunc fac in ea qõ diximus in basilica. nã in basilica quãto plus descẽderit. ſ. aptio eius ad brachiũ tãto erit sanius. Et si ex aliq; pte eius fuerit arteria tũc ꝓcede ad apiendũ eaꝫ cũ flõmo ad ꝓziuꝫ ptis illius arterie. Et caue ẽt tibi ne tangas musculũ aut neruũ qui sub ea positus est. ¶ Et signũ qdem erroris in flõmia eiuꝫ ⁊ q; percussa est arteria est q; sanguis egredif subtilis ruffus qui saliẽdo manat ⁊ lenificaf cũ eo tactus. i. inuenif sanguis lenis ad tactũ: ⁊ ipsa fit iferior: qr deprimif cum igif ista apparẽt opꝫ vt cito succurraf ei. Et pone in orificio eius. dixit Aui. paꝫ de pilis leporis cũ pauco thuris ⁊ sanguis draconis ⁊ aloes succotrini ⁊ paꝫ colchotar aut zegi. Et. n. est ista medicina cõstrictiua ⁊ cauterizatiua gñans escarã ⁊ opilef per eã labiũ vulneris ⁊ prohibeaf sic fluxus sanguis: ⁊ est medicina valde vtilis qñ pcussio ceciderit i arteria valde magna in q̃ arteria magna percussa aliqñ est nr̃a intẽtio solũ gñare escarã: ⁊ tũc ponif sup eã colchotar ⁊ mirra: qr colchotar gñat escarã: ⁊ mirra dat sibi penetrationẽ: vt ponat escarã ꝓfundã nõ cito neq; facile remouibilẽ. In arterijs aũt puis in qbus nõ querif escare gnõ: sed solũ labioꝝ cõglutinatio tunc apponaf medicamen cuꝫ thure ⁊ aloe ⁊ pilis leporis ⁊ albumine ouj: vt dixit. H. 3° de inge. sa. vbi dixit. q; nõ inuenif melius medicamen ꝑdicto. Pili. n. leporis ponunf cum albumine: vt plẽs alij tenaciter adhereãt labijs vulneris: ⁊ ẽt albumẽ sua frigiditate ꝓhibet fluxũ sanguis. Et Almñ. adiũxit ꝑdicto medicamini Hal. sanguinẽ draconis: ⁊ tũc cõglutinat ⁊ cõsolidat: ⁊ est medicina valde bona in aptione arteriarũ medioriũ. Et postq; supposueris medicinã opportunã de ꝑdcis. dixit Aui. sup ipsum ex aq̃ frigida q̃ztuꝫ poteris roza: ⁊ sup locuꝫ ipsius flõmati ligaturã appone tenacẽ: q; si se tenuerit ⁊ sanguis nõ fluxerit vsq; ad tres dies nõ soluas ligaturã: ⁊ etiã post tres dies quãto magis poteris tibi cauere debes a sol'one ligature: sed suppone loco empl'm de stipticis: ſz si se nõ tenuerit ⁊ fluxerit sanguiꝭ tũc solue ⁊ medicamẽ reitera. Et vbi posuisti medicamẽ cõglutinatiuũ Hal. pone ẽt cõsolidatiuuꝫ: vt medicamẽ Almñ. Oꝛ si ẽt sic se nõ tenuerit: pone medicamẽ qõ ẽt hꝫ escarã gñare reiterãdo infusionẽ aq̃ calide ⁊ ligaturã. Et multi horuꝫ sunt. dixit. A. qui illã arteriã penitus incidũt: vt ipsa ꝓbaf a capitibus suis: ⁊ caro super ea oriaf: ⁊ sic teneaf ⁊ nõ fluat sanguis. Et h̃ maxie eẽt fiendũ qñ ꝑdictus modus curationis nõ cõtulerit. Et dixit. A. q; pleriq; ex h̃ sanguis fluxu moriunf: ⁊ qdã eoꝝ moriunf pp fortitudinẽ doloris ligature quã fecerunt pp fortitudinẽ ꝓhibitionis fluxus sanguis arterie donec mẽbruꝫ factũ est sm viã mortis. ¶ De venis ãt pedis q̃ flõmanf. dixit Aui. est sciatica q̃ flõmaf a pte sinistra alchabi aut sub eo aut supra ipsuꝫ: ⁊ ligaf qñ dꝫ flõmari illõ qõ est supra ipsaꝫ a summitate coxe vsq; ad cahab. ⁊ involuit i arteria fortiter: ⁊ melius est vt ante balneef tenẽdo pedẽ ⁊ crus in aq̃ cal'a: qr tũc melius appet. Et dꝫ flõmari in lõgitudine que si nõ apparuerit ⁊ fuerit occulta aliqs suoꝝ ramoꝝ flõmef q; est inter minimũ digitũ ⁊ sequentẽ. Et ex eis est saphena q̃ est in pte domestica alchabi: ⁊ est manifestior q̃z sciatica. Et dꝫ flõmari transuerse attinẽdo latitudini. Et ex eis est vena curuature poplitis. Et ex eis est que est post alaurdoch: qr vt dicũt est parũ supra calcaneũ: ⁊ est q̃si ramus saphene ⁊ operaf q̃ztũ ipsa. ¶ De venis aũt capitis q̃ flõmanf. dixit Auic. est vena frontis que inter duo supcilia existit. Et ex eis est vena q̃ est sup caput. Et ex eis sunt due vene timporꝝ que flexuose incedũt. Et alie due vene q̃ sunt in angulis lachrymalibus que sm plm nõ apparẽt: nisi pp cõstructionẽ suffocantẽ q̃ fit mediãte tobalia in gula. Et cuꝫ flõmaf nõ est flõmus ꝓfundãdus in eis ne forte fiãt fistule: ⁊ ex eis non egredief sanguis nisi paucus. Et ex eis sunt tres vene parue quaruꝫ locus est post illũ vbi extremitas auris tãgit cũ puenit ad capillos: ⁊

Cõsolidatio arterie cũ errore flõmaf.

Vene pedis q̃ flõmanf sũt quatuor.

Vene capitis q̃ flõmanf.

vna ista⁹ triū est magis manifesta. Et ex venis capitis sunt guidez ⁊ sunt due: ⁊ oz vt minuant flómo hñte pilū. Et modus ligādi eas est q⁹ opz trahere caput ad ꝑtem ptis flómie vt vena extendēdo: sic vt chorda fiat: ⁊ cōsideret tūc que ps fit magis declinās ⁊ fiat flómia ex ꝑtio ptis illius: ⁊ opz q⁹ eius flómia fiat in latitudine ⁊ nó in longitudine: sicut fit in saphena ⁊ sciatica: ⁊ cū ꝫ toto oz vt eius flómia cadat in lōgitudinē. Et ex eis est vena que est in lepore nasi. i. in pūcta nasi: cuius flómie locus est ipsi⁹ extremitas q̄ digito pressa in duo partic vbi flómia fit: sed sanguis q ex ea egredit est pauc⁹. Et ex eis sunt vene q̄ sunt sub ase ex pte colli ⁊ nuce in fine colli. Et ex eis sunt vene q̄ i labijs sunt q̄ sunt ꝗtuor. ſ. sup vnūqōq; labiū due. Et ex eis est vna vena q̄ est sub lingua sup occultū menti. Et ex eis sunt vene q̄ sunt sub lingua existētes sup ipsaz linguā que qdē in latitudine sunt flóman de: qz sanguinē cōstringere est difficile q fluit ex flómia que in lōgitudine facta est: ⁊ ex eis est vena alāphachi q̄ est inter mentū ⁊ labiū inferius. Et ex eis est vena furcule. ¶ Et sup ventrē sunt due vene: quaꝝ vna est sup epar ⁊ altera sup splenē. ¶ 15° cōtinen. Melioz est minutio q̄ fit de venis que attrahūt sanguinē cū celeritate a loco in quo ꝓposituz fit in qua vena si minutio fieri nō pōt fiat in 2ª ei: qm̄ pars pti seruitutū sanguis qui extrahit ex ipsa nō est tāti iuuamēti ⁊ vtilitatis: sicut q de ꝑma: qm̄ non eūat loca in qbus opportuna erat minutio: ⁊ itellexit de flómia cūatiua. ¶ Et dixit aūcte Ipo. Extrahat sanguis in passiónibus mēbroꝝ que sunt sup epar de venis man⁹: ⁊ q̄ sunt sub epate de plica genu aut de saphena. ¶ Dixit Gal. ⁊ scribit 15° cōtinen. De venis de q̄bus fit eūo iuxta morbos de oi eūone facta ꝑm ꝓximitatē. ſ. sup lineā rectā iuua[m] patiētis erit magnū. Et eūo sanguinis facta cōtra illā erit nociua: eo q⁹ deijciat vtutē absq; alleuiatione passionis: qm̄ fluxus sanguis de nare dextra nó cōfert splen in sedādo apate eius nec de nare sinistra in apate epatis. Et sil'r attractio facta ad ꝑtiā ptez loci ad quē humor est declinās quotiēs fit ꝑm rectā lineā ꝑm passionē iuuamentū eius erit magnū cū celeritate manifesta: sed quotiens fit diuerso mō non cōfert: quoniā si fluxus sanguis fuerit ex nare dextra ⁊ ponat⁹ vētosa loco lateris dextri sub hypocūdrijs incidet fluxus ille stati. Et sil'r quotiēs patit splen ⁊ minuit saluatella manus sinistre cōfert. Et sil'r si minuit basilica sinistra: melius tū est q⁹ minuat⁹ q̄ztitas que per biduū in passionibus splenis. Et dixit sua. In corpibus in qbus fit minutio in vere ne repleant⁹ tm̄ fiat minutio a vena ad velle. Sed in corpibus in qbus fit minutio pp morbū ꝓdicū ad modū doloris articuloꝝ aut alterius fiat minutio ad inclinandū mām de ipso mēbro ad qō cōsuenit manare. Jōq; si fuerit podagra fiat minutio in manu: ⁊ in quo fuerit dolor articuloꝝ fiat minutio per oppo[m]. Dixit. n. Gal. 2° re. acu. q⁹ in flómando er brachio vel pede indicatio a patiēte ptícula sumit⁹. nā nō sufficit solūmō qō eūandū est inuenire: sed per quā viā eūandū sit. nā euellere opz a lōgissime incipiētibus rematizare supfluitatē nō attrahere ad ea. ¶ Dixit Gal. in li. de flómia. Oculis humoralis vena ⁊ que ab ea ramificat⁹ ꝑm cubitū incisa celeriter iuuamētū infert. Dixit Aui. Sanguis qui pl'm ex cephalica eūatur est ex collo: ⁊ ex eo qō est supra ipsum: ⁊ parū sub ipso egredit⁹ ⁊ terminū epatis non transcēdit ⁊ hypocūdrioꝝ ⁊ interiora nō taliter mūdificat: vt inde sit cura. Et basilica eūat qō est a pte suminis vētris inferius. Et nigre iudiciū est inter cephalicā ⁊ basilicā medium. Et funis brachij filis est cephalice. Et sceylen que est dextra: vt dicūt quidā cōfert doloribus epatis: que ⁊o sinistra splenis. ita tū q⁹ sanguis fluere permittat⁹ donec per se restringat⁹: aut nō facile egrediat⁹. dixit Gal. ⁊ ponit 15° cōtinen. Vidi in somno meo q⁹ facere flómiaz ex vena que est inter pollicē ⁊ digitū ꝓximū ei manus dextre ⁊ dimittere sanguinē manare donec restringat⁹ per se qua pacta sanguis extractus est minus rotulo vno ⁊ mitigatus est dolor: quez patiebar in epate meo cronicus in loco vbi cōtinuat⁹ epar cū dyafragmate. Et ascellaris iudiciū est: sicut iudiciū basilice: qz est ramus eius. Et rō qdē facit necessitatē esse q⁹ basilica dextra ⁊ sinistra ꝑm eandē ⁊ rectā dyametrū ab epate educant mām cū ambe supra furculā a vena ascēdente que ab epate ꝓcedit oriatur: vñ epati tantū oz valere vna ꝗztum altera. Sed experiētia inuentū est oppositū: ⁊ q⁹ basilica dextra plus cōfert egritudinibus epatis ⁊ sinistra splenis. Et in hoc experiētia vincit rōnem ⁊ huic experientie medicus oz acqescere. Et eodē modo ꝓcedit res in ramis basilice ⁊ in ramis nigre ⁊ cephalice. ¶ Dixit Rasis 15° cōtinen. Minutio fiat ad strictū anhelitū ⁊ omnes morbos accidētes in anhelitu. i. in mēbris anhelitus in basilica sinistra ⁊ ad saltum cordis cū repletione in basilica dextra: qm̄ vas dextrū cordi est ꝓpinquū ⁊ sinistrū anhelitui. ¶ Dixit Aui. q⁹ sciatice iuuamētū est magnū in dolore scie ⁊ in podagris. ſ. sanguineis vl' in humore multū permixto sanguini: qz euacuat mām de loco. Et sil'r est iuuamentū eius magnū in varice ⁊ elephātia. Et saphena flómat⁹ vt cūetur sanguis qui est sub epate in mēbris que sunt sub eo: ⁊ vt sanguis a supioribus ad iferiora declinet: ⁊ ꝛre mēstrua vehemēter ꝓuocat ⁊ emoroidarū orificia aperit. Dixerūt Joānitius ⁊ Aui. q⁹ rō facit oportere q⁹ sciatica ⁊ saphena sil'is existant iuuamēti: ⁊ hoc ideo: qz ab eodē trunco vene magne descendētes ad inguina vbi bifurcant⁹ oriuntur. Experimentū tū fecit oportere. aks. apparere oppositū: ⁊ q⁹ sciatice flómia pl'm cōuenit doloꝛi scie: ac si hoc esset ei debitū. Et q⁹ saphene flómia cōueniat vbi dictū est: ac ēt si esset ei debitū. Dicūt quidā. q⁹ licet experimētū videat⁹ ꝓdicere rōni illi qua dicta est de origine dictaꝝ venaꝝ ab eodē trunco: nō tamē ꝓdicit rōni ꝑticulari que est q⁹ flómia alicuius vene: nō solū attrahit mās de venis ad venas: sicut rō vult imaginat⁹: sed ēt attrahit mās de porositatibus carnis ad venas: sic ergo cū flómat⁹ sciatica: qz ipsa situata est in ptibus scie trahunt⁹ humiditates stātes in ptibus illis ad ipsaz ⁊ eūantur per ipsam: ⁊ sic cōfert doloribus scie. Et eodē modo dicūt de flómia saphene quetꝛ tuose incedit. Et quidā dicūt ⁊ melius q⁹ rō ꝑticularis est vt nō attrahat vena a porositatibus carnis: sed a venis quis oriis ab ea que sunt disseminate in vicinis ptibus parti per quā descēdit que terminant⁹ ad mēbra a qbus illa eūat. Et consil'r dicunt de basilica dextra ⁊ sinistra ⁊ alijs ramis supradictis. ¶ Et vene curuature poplitis flómia tātū efficit ꝗztum flómia saphene: est tū fortioꝛ ea in ꝓuocatione menstruoꝝ: ⁊ in doloribus ani ⁊ emoꝛroidaꝝ ⁊ flómia vene que est paꝝ supra calcaneū operat⁹ ꝗztū flómia saphene ⁊ vlizando. Aui. de flómia venaꝝ pedis dixit. cōfert egritudinibus que fiunt ex materijs declinātibus ad caput: q⁹ diuertit eas ad inferiora: ⁊ hoc qm̄ mā est in fluxu aut pata fluere nó qm̄ ia est locata ⁊ ꝓfert melie oibus egritudinibus de mā melica: q⁹ ꝓuocat mēstrua ⁊ emoꝛroidas in qbus eūat⁹ sanguis melicus: ⁊ ēt q⁹ diuertit humoꝛē melicū a supioribus ad inferiora: ⁊ etiā: q⁹ nāliter ad inferiora descēdit sanguis grossus ad nutriendū ipsa. 2° regi. acu. In renibus vesica pudendis ⁊ matrice existēte passione eas que in cruribus opz incidere venas maxie eas ꝑm inguina: qbus nō inuētis eas que ꝑm nodos pedis. Uerūtamē dixit Aui. flómia venaꝝ pedis plus debilitat virtutē ꝗztiua flómia venaꝝ manus. ſ. ꝓpposita equalitate quātitatis eius: qō eūatur ex flómia vtriusq; ꝫ ideo: q⁹ ad longinquiora diuertit sanguinē a ꝑncipalibus ⁊ nobilibus mēbris in qua maiori diuersione plus debilitantur. Uerūtū ꝑm pl'm nō euacuat⁹ ex venis pedis multa sanguinis ꝗztas: ideo ꝑm pl'm eoꝝ flómia minus debilitat ꝗztiua flómia venaꝝ man⁹: que sunt maiores: ⁊ ꝑm plurimū ex eis plus de sanguine eūatur. ¶ Et vene frontis flómia cōfert ꝓprie doloꝛi illi q⁹ est in posteriori pte. Dixit. n. Ipo. in affo. Posteriora capitis dolētia vena que ꝑm frontē incisa iuuat: qz diuertit ⁊ cōfert gravitati oculoꝝ ⁊ stupoꝛi ⁊ doloꝛi capi

Vene ventris q̄ flómantur. Canones qdam.

Juuamēta flómie venarum brachij.

tis perseuerāti antiquo. s. quādo ꝑdicte egritudines proce/dunt de sanguine vl̄ de alio humore multū sanguini mixto. Et hoc ꝓpz: q̄ non cōfert stupori ꝓpter sumpto que fit de mā frigida: sed stupori cuidā ꝓueniēti ex aggregatiōe māe san/guinee circa cerebrū quā hīs reddit stupidus. ¶ Et vena que est super caput flomat ꝓp emigraneā z vlcera capitis. ¶ Et flomant vene lachrymaliū in dolore capitis z emigra nea z optalmia antiq̄ z lachrymis z pāno z sebel z vngula z noctilopis z scabie palpebraꝝ z ipsaꝝ bothor. ¶ Et tres vene parue post aures flomant in ꝓncipio aque z imagina tionū z cuz caput fumū stōi recipit. Et cōfert eaꝝ flomia vl/ceribus auriuz z colli z posteriorꝝ capitis. Et dixit Ipo. in li. de aere aqua z regiōibus. In posteriori parte auris sunt due vene quas multi minuūt vt non gīient: qz ꝑm Ipo. sper/ma pistas venas descēdit a cerebro ad testiculos. Sed Hal. negauit hoc dictū Ipo. esse vez. Ipo. tñ fortasse vidit hoc in aliqbus cōtingere post incisionē dictaꝝ venaꝝ: qō tamē nō fuit ꝓp hoc: sed ꝓpalias cās. ¶ Et quidez minuunt in ꝓnci/pio lepre z squinātie z cōstrictione anhelitus z asmate acu/to z raucedine vocis z in habēte aꝑata in pulmone z diſnia ꝓueniente ex multo sanguine cal'o z egritudinibus splenis z laterū ꝓuenientibus ex mā sanguinea. ¶ Et flomia vene que est in pūcta nasi cōfert calef. z turbationi oculoꝝ z bo/thor qui in naribus nascunt z pruritui qui est in eis. Et 15° cōtinen. dr. q̄ cōfert pōderositati capitis z faciei cū sanguis declinatus fuerit ad ipsas ptes. Judeus tñ dixit. q̄ vitanda est flomia vene naris qñ excitabit post eam rubedo in facie eo q̄ rubedo expandit sup faciē de vltima parte naris. Et Auic. dixit. qñq̄ accidit ex ea coloris rubedo pseuerās que simulat sabaph. z corrūpit faciē z est ipsius impedimentuz maius suo iuuamēto: z ꝑ marie: qñ sanguis ex flomia eius nō egredit. trahit. n. tūc ad nares z faciē sanguis pūnus q rubedinē illā efficit. ¶ Et flomia venaꝝ colli cōfert egritu/dinibus oculoꝝ antiqs que sunt ex sanguine subtili z anti/quis doloribus capitis. ¶ Et venaꝝ labiorū flomia cōfert vlceribus oris z alcola z doloribus gingiuaꝝ z eaꝝ aꝑati/bus z ipsaꝝ lapsitat z vlceribus z fistulis z fixuris que in eis sunt. ¶ Et vena que est sub lingua sup occultū mēti mi/nuit in squinātijs z aꝑatibus amigdalaꝝ. Et vena sub lin/gua minuit ꝓp lingue grauitatez que est ex sanguine. ¶ Et vena que est inter mentū z labiū inferius flomat ꝓpter oris fetorem. ¶ Et vena furcule flomat in medicationibus oris stōi. ¶ Et vena dextra posita sup ventrē flomatur in hydro/pisi. s. ꝓueniente cū cōitate sanguinis z aliis egritudinibus ēpis sanguineis z sinistra in sanguineis egritudinibus sple/nis. ¶ Arterie aūt flomant que ex eis parue z subtiles sunt sicut que in timporibus: z que post aures z q̄ in manu: que aūt in brachio: qz magne sunt nō flomant: z subtiles ēt mi/nus flomant q̄z vene ꝓpter ro: rē eius qō in arterijs existit de timore fluxus sanguinis. Et suaꝝ quidē dispōnū dixit Aui. minor est qō ex ea ꝓuenit amburisma: z ꝑ quidē cuz fixura fuerit vehemēter angusta. cū aūt fuerit securitas q̄ ex arte/ria nō fluet sanguis superfluus marie est eius flomia iuuatiua in egritudinibus ꝓpriis ꝓp quas flomat. Maius tñ iuua/mentū qō ꝓuenit ex minutiōe arterie nō est nisi cū in mēbro sibi vicino male sunt egritudines: quaꝝ cā est sanguis sub/tilis cal'is. Nā cū arteria flomat que est ei vicina in qua non erit timor maximū ei affert iuuam. ¶ Dixit. S. in lib. de flō/mia. Arterias q̄ ꝑm timpora z q̄ post aures consuetudo est medicis incidere eas qdē q̄ timporibus in reumatibus ocu lor quecūq̄ cal'a z spumosa sunt. Eas vō que post aures in stomaticis marie z eis qcūq̄ diuturnis doloribus calis ca pitis laborāt. Jam aūt z ꝑm q̄sdā al's diuturnas capitis pas siones vsi sunt qdaz arteriaꝝ q̄ post aures flomia. Aliqñ. n. fiūt cal'e passiones z diuturne ex sanguine spumoso ꝓp cōti/nuā vel frequētez inouationē eiꝰ in loco z facilē alterationē eius ad dispōnē ꝓexistētē. Nō tñ demū dixit Ha. in aliq̄ alia particula patiēte vsi sunt ꝑ auxilio: q̄uis multi indigeāt eo magis q̄ flomia venaꝝ. vbi. n. molestat cal's sanguis z spu/mosus in arterijs coaceruatus: est opus illi particule patiē ti cōibus incisis arterijs. Sed ꝓp difficilē retentionē fluxus sanguinis nō audēt medici incidere arterias: vbi. n. flomato res aliqñ arteriā percusserint cōfestim difficulter fistūt emo rosagiā: z quecūq̄ meliora sunt operant in cicatrizationez existente incisione in amburisma. i. mater sanguinis siue tu/mor factus fit supra incisionē arterie ex carne ibi gñata. Et nimirū mortuos quosdā scimus ex suppositā arteria ei que ꝑm cubitū vene q̄ intus z quosdā cōfestim ꝓp circūpositum laqueū volētibus medicis sistere emorosagiā in cācrenā ve nientes. Quosdā vō postea in ancurisma torū cirurgia cor/ruptos: necesse est. n. in hac loquor circūꝓhēdi eas. s. arte/rias. Jgit dignas qdez rōne ꝓp ꝑ ꝑm magnitudinē arterias fugiūt medici. puas vō vt nihil magnū facē potētes: hec. n. plerūq̄ vise sunt magnū iuuamentū inferentes cū hoc q̄ cō solidaꝝ absq̄ ancurisma te. Et nimirū si magna fuerit aliq̄ arteria: z hoc absq̄ amburisma te cōsolidat diuisa tota. Et multotiēs ꝑ ipsum q̄ ex emorosagia periculū sanāt. Appa/ret. n. quasi tota per totā seipsaz trāsuersaliter incidit alte/rutra ps partiū retracta alterutriq̄. hec qdem ps sursum. ꝑ vō deorsum. Et ꝑ qdez demū z venis inest: sz moderate ar/terijs: tñ magis q̄ venis. ¶ Et dixit Hal. Ego quidē vsi p/cessi ad diuidendū arteriā tibi dicaz. Monitus a quibusdā somnijs duobus mihi factis eā que ꝑm indicē z magnū di/gitū arteriā dextre manus iussiq̄ fluere quousq̄ vtiq̄ spon te cessaret sanguis ꝓcipiente itaq̄ somno fluxit. Jgitur hoc quidē mihi accidit iuueni existēti etate. Et famulus qdam in pergamo dei adiutorio a lateris dolore liberatus est per arteriotemiaz. i. arterie flomiaz in extremo manus factā ex somno ad ꝑ deueniēs ipse. ¶ Dixit Aui. Arteria timporis qñq̄ flomatur qñq̄ incidit z qñq̄ extrahit z qñq̄ aduris. Et hoc fit vt acuti z subtiles reumatismi ꝛstringant qui ad oculos descendūt: z ꝓp amplificationis ꝓncipiū. i. dilatatio nis pupille. s. si a mā sanguinea ꝓuenerit. Et due arterie que sunt post aures flobotomant ꝓpter ſpēs optalmie z ꝓnci/pium aque z noctilopā z sebel z antiquū dolorem capitis. In eaꝝ tamen flomia semp existit timor z ipsaꝝ cōsolidatio tardatur. Et oēs ꝑdicte arterie sunt maxie vie defluxus hu/moꝝ a cerebro ad oculos: z ideo cōfert ipsaꝝ flomia z inci sio qñ fluxus fit per eas: sed qñ fieret per venas intrinsecas: tūc non cōfert quicq̄. ¶ Dixit Hal. q̄ cuiusdā in gula vul/nerati arteriā parū percussit ex qua magna pars sanguinis manauit: z Ha. ei subuenit cū medicamēto thuris z aloes: z sanguinis draconis z mirre z restrictus est sanguis. Et do lor antiquus quē in exteriori parte coxe posterius cōsueue/rat habere recessit. Dicūt quidā. q̄ litera corrupta est: z vbi dicit coxe dz dicere gule: qz ꝓpter magnā distantiā que est a gula ad coxā non videt verisimile q̄ ex illo fluxu sanguinis cessasset dolor coxe. ¶ Dixit Aui. Arterie manus que flo/botomant est arteria que est iter pollicē dextre z indicē: cu/ius iuua^m in antiqs doloribus ēpis z ꝺyafragmatis est mi rabile. Et Hal. qdē ꝑ iā vidit in somnijs: vt. s. ꝓcipiebat. n. homini hāc facere flomiā cā doloris quē in epate hēbat qui cū eam fecit sanus est factus. Dicūt q̄ ista arteria est ramus arterie cōis q̄ est in brachio q̄ respicit ptes ꝺyafragmatis z epatis. Et valde vz eius flomia cū dolores sunt antiq indicā tes malā cōplonem esse multū affixā pp cuius affixitatē opz eūare sanguinē multū ebulliētē ālis est sanguis arteriaꝝ: z intelligit de mala cōplone ēpis gīante mām colicam: q̄si oi die inouatā z nō ꝑmanentē sic q̄ ingrossef. z induref. nā in tali casu nō cōpeteret flomia arterie cū eūct mām subtilē nō grossaz. In doloribꝰ aūt nouis. z nō ꝓcedētibꝰ a mala cōplo ne affixa plus cōpeteret flomia vene. s. saluatelle q̄z arterie. Et subdit Auic. q̄ plerūq̄ flomat alia arteria in manu que ad interiorez partē palme declivior existit q̄z arteria ꝑdicta

Mota de/prauatio/nē testue.

In febri. pu. flōmā de sunt ve ne nō ar// terie.

ꝛ eius iuuamentū est sile iuuamēto illius. ¶Dicūt in febri/ bus putridis plus cōfert flōmia venaꝝ q̄z arteriaꝝ ppter es cās: ꝓma est: q̄ qñ flōmamus arterias attrahimus māz pu/ tridā de venis ad arterias: ꝛ sic de ignobili ad magis nobi/ le ꝛ ad mēbrū magis cōrñdēs cordi: cuius oppm̄ dz fieri: qō fit qñ flōmamus venas: q̄ in tali flōmia trahit mā de ar terīa ad venā: scda cā est: q̄ mā putrida faciēs febrē magis existere repit in venis q̄z in arterijs: ꝛ sic melius educit per flōmiā venaꝝ. tertia causa est: q̄ debemus cōseruare vtutez ꝑm possibilitatē: ꝛ ipsa magis cōseruat flōmia facta in vena q̄z in arteria pp eūonē multā que fit de spū in flōmia arterie. ¶Dixit Dam̄. in suis affo. Sanguinē mox vt ex est in aere cōgelari terreā abūdantiā demīrat ꝛ q̄nto ei ꝓpiat tāto ꝓpiuz est. ¶Dixit senex a. 40. annis cephalicā a. 60. annis media naz a. 70. basilicā incidere desistāt. Et q̄bus in iuuētute tm̄ q̄ter in anno flōmari cōsuetudo fuerit in. 40. annoꝝ etate ad ter in. 50. ad semel redeat ꝛ vlterius in totuz dimittat. sup. nisi vbi necitas coegerit. ¶Supradicta iuuamēta ex flobo tomijs eueniēt cū vbi: ꝛ qñ opz ꝛ debita quātitate ꝑm debi tos canones ꝛ regulas fiat ꝓut in sequēti cap̄ dicet. Si ño ecōtra fuerit mala ad ipsas sequunt accidēta. Dixit Hal. ꝛ scribit 15° cōtinen. Sepe post eūonē sanguinis supabūdan/ tem accidit syncopis incurabilis nō conuertibilis ad vitā: ꝛ sepe dissoluit vtus que nō corroborabit neq; reddet donec moriat patiēs in longitudine diez. Et sepe trāsmutabit cō plo patientis ad cōplonem peiorē durādo per totā vitā ip/ sius sup ipsam cōplonē. vnde accident in eo morbi multi: ꝛ forte incidet in hydropisim vel asma aut debilitatez stōi aut apoplexiā vel paralesim ꝛ siles egritudines. ¶Et Cōstanti nus dixit de supabūdanti minutione facta nō cū opportuni tate ꝛ ventosa. s. cū scarificatione. sup. ꝛ sanguisuga fridior. alꝫ. strido ꝛ gīatur in corpe corruptio digōnis ꝛ forte apo/ plexia ꝛ palesis ꝛ corpus macrescet celeriter. Et dixit. Qui vtit ea ex opportunitate vigēte velociter vtat ad cōfortan/ dū se aqua carnis vino aromatibus ꝛ cibis delectabilibus. ¶Dixit. A. per supfluā flōmiaz debilitat vtus cuius debi/ litate multi mali humores gīant in corpe. Et dixit. q̄busdā accidit syncopis in ꝓma minutiōe cū subito obuiat ei in quo nō cōsueuit: que iō aduenīet: aut q̄ flōmia fit supflua dissol/ uens virtutē pp quā cām non dz fieri in ꝓma minutione flō/ mia eradicatiua: sed solū minoratiua: aut accidit pp timorez qui supuenit ei q flōmat: aut accidit pp debilitatez oris stōi que debilitas accidit: aut pp nimiā sensibilitatē oris stoma/ ci: aut pp humores malos qui in stō continent ꝛ cōmouent per flōmiā. Debes. n. scire q flōmia est pturbans donec ge/ scat. s. sanguis ꝛ hūor agitatus. In tali. n. agitatiōe dicti hu mores in stō exītes ascēdunt ad os stōi ꝛ ledūt ipsum ꝛ cō/ patit ei cor. ꝛ sic fit syncopis. Et vomitus est ex eis que hāc syncopim ꝓhibēt: q̄ in vomitu educunt humores mali. ipsi itaq; nō pñt postea oꝛ stōi inferre lesionē. Et si erratū fuerit ꝛ nō fuerit ꝑmissus vomitus: tūc saltē fiat vomitus in hora in qua accidit. i. est apta nata vt euomat: q̄ sic ꝓhibet vel in hora in qua accidit. i. iā euenit: q̄ vomitus tūc curat illā syn copim. ¶Et dixit. A. Propterea q flōmia ad diuersuz tra bit mām ꝑm plm ventrē retinet ꝛ remouet fluxū vētris. Et flōmia cū nō est necia: ꝛ fit colaz rubea ebullire facit: ꝛ post h aduenit lingue siccitas: ꝛ q̄ ei sunt filia vt fitis amaritudo oris: ꝛ est ei succurrendū cū aq̄ ordei ꝛ zuccaro dādo eaz in potu. ¶Dixit Aui. Luz aliqs flōmat cor. i quoꝝ corpibus supabūdātez sunt hūores flōmia fiat cā ebullitiōis illoꝝ hu moꝝ ꝛ ipsoꝝ cursus ꝛ ipsoꝝ ꝑmixtionis: q̄re fit frequēs flō/ mia ei necia. s. ꝛ pauca in vice vt educat sanguis ꝑmixtione illoꝝ humoꝝ infectus. Et dixit. Flōmia multotiēs cōmouet febres. s. agitādo humores ꝛ excitando colerā ꝛ multotiēs resoluit putrefactionē educēdo sanguinem corruptum. Et erunt hec ꝑm quod congrue vel incongrue flōmia fit.

¶De regulis obseruandis in flobotomia. Cap. xviij.

Alenus in lib. de flōmia dixit. ꝛ scribi tur a Rabi in 12ª pti. sic. Hoc est gīale ꝑceptū attēdēdū in oībus quos ꝓpo nis flōmare. In ipso ꝑn° q̄rere ab eo q flōmā/ dus est si in ei° corpe est aliqō mēbrūz debile. Et si hz aliqō mēbrū debile declina replonē sui corꝑis ad ip suz mēbrū ꝛ exhe replonē sui corꝑis ꝑ locū ipsuz. Si aūt in eo nō fuerit aliqō mēbrū tale flōma eū ex q̄cūq; mēbro ma/ lueris. s. ꝑm tū can. dictos. ¶Et scire debes ꝓhibentia flō/ miaz. Quedā. n. sunt fortia vt timor fortis vtutis debilitas etas puericie ꝛ decrepite ꝛ filia: ꝛ tūc nō flōmes: q̄daz debi/ lia: vt tps anni regio hora electa. Et tūc si plenitudo adest ꝛ timeꝫ de futuro malo magno tūc flōmes: ꝛ q̄dā sunt medio cria vt cibus in stō fex in itestinis ꝛ filia. Et tūc si egrī° pīs fortis fuerit nō ꝓbēs inducias coact° flōmes. ¶Et Hal. q/ dē innuit 8° ter. de cura effimeraꝝ ex opīlone q̄ in pctō so/ lius q̄zti nulla expectatio fienda est ad flōmandū. Et silr qñ cū pctō q̄zti erit cōiunctū pcīn q̄lis nō multe malitie: in quo sint hūores ipsi mali sic cū sanguine mixti: vt apti sint simul cū sanguie in flōmia educi: tūc. n. ilico flōmia est fiēda nulla ꝑmissa illoꝝ humoꝝ digōne. Immo ptermittere eā ꝛ indu cias dare flōmie est error: q̄ in illa hora fieret additio i ma litia illoꝝ hūoꝝ. Si ño pcīn q̄lis fuerit multe malitie red/ dentis eos ineptos ad exeundū cū sanguine: tūc anteq; fiat flōmia hūores illi ꝑparandi ꝛ disponēdi sunt eūoni: vt Hal. dixit 7° affo. i cōmē. affo. dolores oculoꝝ ꝛc. ¶Dixit Aui. a minutiōe tibi cauere debes sup cibi replonē ne mām non matura ad venas trahas loco eius qō eūasti. Et oz et vt ab ea caueas replone stōi ꝛ itestinoꝝ iā ꝓsueta ꝓpinqua ppeā/ dē cām: ꝛ silr fecibus siccis in intestinis exītib°. Sed in eā eūando stude eūando qō est in stō vomitu: ꝛ qō est in itesti/ nis qūo poteris: ꝛ si nō alia saltē cū clysteri. ¶Et dixit. La/ ue a flōmia post balneū resolutiuū ꝛ post coytuz. s. supfluū: q̄ in his iā debilitata est vtus ꝛ nō toleraret flōmiaz. Si tm̄ cogereris ad ipsaz fac flōmiā paucā. ¶Et oz q̄ flōmus cū quo fit vene icisio. dixit. A. nō sit obtusus in cuspide sua: qm̄ talis flōmus nō bñ acutus ꝛ penetrās in cutē est magni ipe/ dimēti: qm̄ obtusus errat ꝛ nō cōsequit illud qō oz: q. s. nō apit venā aut paz apit ipsam ꝛ est cā doloris ꝛ apatis loci. Cūq; cū flōmo opaberis nō manu ꝑmēdo ipellaz: sed suauit blādiēdo vt extremitas flōmi ad iterius vene pueniat: qm̄ si illud duriter feceris sepe caput flōmi ad intus in vena occul ta rūpetur fractura q̄ facit vt vena refugiat ꝛ nō vulnerabit venā. Et si pfidiose isteteris ꝛ cū eo flōmes augmētabis ma litiā. quapp expiri debes q̄liter flōmus igrediat cutē anteq; cū eo flōmes ꝛ cū pcussionē scōare volueris si tibi nociū fue rit. ¶Dixit Rasis 15° cōti. dico in guidez ꝛ in oīb° venis la bentibus minutio fiat cū instro hūte acumē subtile bonū ꝛ acutissimū: vt nō peccet declināte capite ad ptē in qua fit mi nutio vt distorta fiat vena: sz cōsiderādū est ad quā ptē eius lapsus fit vehemētior: vt fiat minutio in ꝓpia pte illi°. ¶Di xit Au. Tibi cauere debes ne venā ipleaz ex sanguine ꝛ in/ fles: q̄n tūc lapsus ꝛ remotio minus erūt. ¶Et dixit. Opz q minutor habeat flōmos multos: quoꝝ q̄dā sunt pillū ha/ bentes. i. sunt incidētes ex vtraq; pte cuspidis: vel: vt q̄dā di cūt: hēant duas cuspides: ꝛ q̄dā sunt pillo carētes. Et hūtes pillū sunt ꝓpueniētiores venis labētib° sicut sunt guidez. Et dixit. A. Si tibi vena rebellauerit ꝛ occultauerit ꝛ ipsi° re/ plo sub ligatura nō appuerit solue ipsaz: ꝛ multotiēs liga ꝛ inunge eā ꝛ cōprimēdo descende ꝛ ascēde donec eā manife/ stare ꝛ apparere facias: ꝛ hoc q̄dē experieris cū duobus di gitis vnūq̄q; locoꝝ tāgēs in q̄bus scis venā extēdi: qñq; tangēs vtriq; digitis ꝛ qñq; vno ipsoꝝ: ꝛ cū alio facies san guinē incedere donec altero cadēte ipsius sentias accessionē cū ad ipsuz pduces sanguis ꝛ eius recessionē cū dimittitur. ¶Et dixit q̄ caput flōmi habeat spatiuz in q̄ penetrat: q̄ tū non est longū: ne ad arteriā aut neruū penetret. ¶Et flo/

Accīa se/ quēcia flō miā inde bite fcāz.

botomū plm impellere debes cū vena fuerit magis subtus z minus cuz fuerit elevata. ¶ Et opz vt flomi apprehensio fiat pollice z impudico. i. medio digito z dimittat index ad palpandū. ¶ Et opz vt in medio ferri fiat apprehēsio z nō apprehendat supius: qm̄ non bñ tenebit. imo erit vacillās. ¶ Et cū vena remouēdo se ad partē vnā mutabit oppones te ei cū ligatura z strictura ēpio partis illius: z cū remouēdo se ad duas ptes eqliter mutabit: tunc debes eā in longitudine incidere. ¶ Et opz q constrictio z cōpressio sint pm qntitatē dispónis cutis in duritie sui z grossitie z in multitudine carnis z paucitate. ¶ Et opz etiā vt ligatura sit ppinqua: z cū ligatura venā occultauerit fac signū super eā: z cauetibi ne a signi rectitudine remouearis cū ligaturā facies: z cū hoc toto impelle flomū. ¶ Et scias q casus ligationis z cōstrictionis in iūctura phibet venaz implerionē: z cum vene declinatio z ipsius elevatio tibi rebelles fuerint scide locū qui est sup eam in corpibus macris: z ppie cū vncino opare. s. trahēdo ipsam: z tūc flōma eam. ¶ Dixit Au. qui volverit flomare venā manus. s. in brachio z nō poterit eaz inuenire ibi curet in ligādo eā fortiter cū involutione z iteratione ligationis ad h vt intumescat z appeat: tūc si nō apparet nō amplius sequat pro tūc: sed dimittat sic vno die vl duobus z tūc iteret. Et si tūc etiaz non appet nō amplius de ea curet: sed recurrat ad flomandū ramū eius si appet vl ad alia veniat auxilia. Si ergo aliqn̄ vena nō appuerit: sed ramus eius sic tūc premat ramus eius ille digito manus profundādo sanguinē ipsius intus. Et si sanguis cito ad ipsum reuersus fuerit cū digitus remoueat z itumuerit: tūc ille ramus flomet: z si nō: nō. ¶ Et dixit. si iterare percussionē necesse fuerit tūc a pma pcussione remoueat: qz non oz percutere bis in eodē loco: sed tn̄ ab illa nō descendat. s. multū ad hoc: vt nō habeat pcutere in iūctura. ¶ Et dixit. opz te cauere a forti ligatura. s. in oibus venis: nisi qn̄ vena nō manifestat: vt dictū est: qn̄ solet fortis ligatura ꝓuocare apa: cuius prohibitio si erratū fuerit est infrigidatio z humectatio cū aqua ros. aut cū frigida sup loco. maxime tn̄ opz cauere a forti ligatura in macris. nā in eis ligature fortitudo est cā eūandi venas z retinēdi sanguinē in eis: vt nō fluat in grassis aūt ꝑ lassitudinē vena nō appet nisi cōstringat. ¶ Et oz ne ligatura remoueat cutē a loco suo nec ante flomiam nec post eā ne habeat post solonē ligature coopire orificiū vulneris. Verūtn̄ cum volūtas lauādi brachiū a sanguine fuerit: tūc cutis trahat inferius: vt cute tracta orificiū vulneris cooperiat ne aqua per ipsuz ingrediat: z tunc lauet. Et ablutione facta z facta exiccatione eius cutis ad locū suuz redire permittat. Et pone sup locū pānum eminentiā hñtem aut sicut modo faciūt cotū z liget. Et pānus cū quo fit ligatura nō habeat eminentiā aliquā: z si hz ab ea rectificet. Et nō est fiendū sicut multi faciūt q vocant sedare dolorē vulneris ligādo fortiter brachiū: vnde stupefit: qz non pōt transire spiritus ialis ad ipsuz. Et quidā hoc faciunt inūgendo flomū oleo: z istud fieri pōt: q̄uis cōsolidationem retardet. ¶ Et ió maxime fit qn̄ querit scōatio 2° die. ¶ O, si ex orificio vulneris egredit adeps molliter z suauiter interius reducēdus est: z nō est incidēdus ne per ipsius incisionē supueniat mater sanguinis: z in scōatione hoz nō est fiducia habenda absq; pcussione alia. s. noua: qz ꝑ adipē sup intromissum nō oz sup eodē loco iterz percuti. ¶ Dixit Raſ. 15. cōti. auēte. H. sup ꝑmo affo. Minuant plures febricitātes. s. hi qui sunt debiles aut timidi aut soliti in flomijs incurrere lipotomiā z defectionē: iacentes sup occipitiū z dorsuz: eo q de erectione z sessione eis accidit syncopis. Et ait Raſ. dico hec est signatio q oz minui ille cuius virtus fuerit debilis quotiēs illi fuerit opportuna minutio. ¶ Et. A. dixit. Flobotomādus iaceat supinus: qm̄ hoc est cōueniēs ad hoc vt ipsius cōseruet vtus z ne ei adueniat syncopis: qm̄ in tali situ tu iacēdo virtus minus laborat. Immo nulla vtus motiua tūc laborat in sustētādo corpus: cū per seipsuz in tali situ sustentet: vñ virtus nō fatigata in suo robore cōseruat: z non accidit syncopis. Et duz sanguis egredit ex flomia vtile è q masticet patiens aliqō refrigerās z cōfortans vt grana granatoꝝ aut spicas arāzioꝝ vl aliqd sile z aliqn̄ tussire conet.

¶ Dixit. A. flomia stricta. i. cui⁹ orificiū in vena fit paꝝ est magis ꝓseruatiua vtutis. Verūtn̄ ꝑ strictura fozamis solū sanguis subtilis mūdus z clarus effluit z grossus z turbidus retinet. Et ampla. i. cuius fozamē fit magnū in vena facit oppo^m. s. qz ipsa est magis apta ad ꝓsternendū virtutē z syncopim velocius ꝓuocandū: z cū hoc ēt est ad cōsolidādū tardioz: hīc stricta citius. Verūtn̄ ipsa est magis apta ad mū dificandū. s. sanguinē grossuz turbidū: quapp in sanis robustis z repletis sanguine grosso oz flomia ampla fieri: sed in egris z debilibus z hñtibus sanguinē subtilē oz stricta fieri: z in mediocriter se hñtib⁹ oz mediocris fieri. ¶ Et scias. dixit Aui. q cū minuunt melici z epileptici. s. aut ēt mania ci: z vl oēs illi quos opz minuere de nocte in hora dormiēdi opz: vt sit flomus angustus. sup. z ēt opz vt desup fortiter liget. Et hoc ió ne ꝑ ipsoꝝ motus z instabilitatez cōtingeret solui ligaturā: aut ne ꝑ ipsoꝝ falsas extimationes ipsimet soluāt z sequat multi sanguis exitus. Et subdit Auic. Sil⁹ opz agere in oibus qui scōatione nō egēt non volēs q flomus in eis sit angustus: sed q fiat custodia post flomiam ne sanguis accidat exitus. Et innuit Auic. in dictis ꝟbis q melici z maniaci debēt minui in nocte: qz i nocte magis desistūt a motibus diuersis z falsis extimatiōibus. Et nō fit in eis flomia stricta rone peccati sanguis in eis: qz in eis cū sit grossus deberet fieri flomia potius ampla: sed fit ad evitandū periculū dictū. Et ex dictis itelligere potes q si eoꝝ motus nō fuerit valde diuersi nec ipsoꝝ extimatiōes valde corrupte pōt in eis flomia in die fieri ampla. ¶ Et dixit Auic. In flomia sanguis qui egredit colorē attēde. s. z ꝟbam. Et si fuerit subtilis albedini attinens ipsuz ilico retine: qz signat sanguinē esse digestū non aptū eūari per flomiam. sup. sed si videris ipsuz grossum attinentē rubedini vel nigredini exire ꝑmitte. nā subtilitas sanguis signat dñiuz cole in eo z albedo colorꝭ dñium hūorꝭ crudi. Et tu dixit Aui. sūmope tibi cauere debes ne egrū ad alterā duaꝝ rez ꝓducas. s. colericoꝝ ebullitionē z flāticoꝝ cruditatē. ¶ Dixit Hal. in li. de flomia. balneare quosdā melius est: de quo dicto qdā intellexerūt q in tpe frigido hñtes humoꝛes grossos z viscosos z cōgelatos debēt balneari ante flomiā: vt dissoluant ꝑ balneū humoꝛes ipsi z fluāt: z in flomia egrediant. Hoc aūt eoꝝ dictuz nō est ad mentē Hal. qz tales hūoꝛes hñtibus: vt ē. nō cōpetit flomia. Sed intellexit de balneo ꝓticulari aque cal'e: sicut est illud qō fit qn̄ aliqō ꝓticulare mēbrū volumus flomare: vt manū vel pedē qō maxie fit cū vena aperiēda nō bñ manifestat. ¶ Dixit Auic. Balneatio añq; minutio fiat plm aggranat. i. difficilē facit minutionē: eo q cutē ingrossat: z cū hoc eā lenificat z ad labendū eā aptā reddit: q̄re nō pōt cōgrue percuti supra venā. Non oz ergo ꝑmitti balneū ante flomiā intelligēdo de balneo dulcis aq̄: nisi. dixit Aui. flomādus multā sanguis hēat grossitiē: qz in h casu cōpetit eo q subtiliet sanguinē z ꝑparet eū ad exitū. ¶ Et dixit. H. vbi. s. z ēt iam. s. patuit ꝑambulātes aliquos est melius. s. flomare. Et in qbus ꝟe veniēte ad flomiā venimus ꝑ expectationē febriū vel aliaꝝ passionū vidi flomari aliquos etiā postq̄ egerūt aliqs consuetaꝝ opationū vt in ergasterijs. i. apotecis vel in scholis vel in foris vel in domo. ¶ Et dixit Hal. sup 1° epidimiaꝝ. Quotiēs volueris minuē saluatellā z venā aliquā de manu dextra pone manū in aq̄ cal'a dū rubefiat: deinde liga manū z flōma z fcā flomia ponat man⁹ in ipsa aq̄ cal'a dū iuxta velle egrediat sanguis: deinde extrahat manus z lauet cū aq̄ frida z supponat ei olcū z sal donec cōglutinet. ¶ Dixit Aui. Opz vt minutoꝛ hēat glomoꝛē ex rutulo aut serico. i. habeat sacculum vel aliud vas

Flōtomia stricti aut lati orifi. cij qd faciat.

Melici epileptici z maniaci q̄ tpe z q̄ flōma. fiat flomādi.

Color sanguis z ſba in flomia ꝓsideranda sunt.

Balneatio añ flomiā. qñoz est nec̄ia.

Que oꝛteat here flomatoꝛ ē ꝑparata.

in quo oz medicamē restrictiuuz sanguinis si oportuerit re/stringere ipsum ex errore pcutiēdi arteriā vel alia de causa. ꝛ habeat aliud vas in quo deportet diamuscū vel alia ꝓfor/tantia si acciderit syncopis ꝛ habeat secū instrm ex ligno vl̄ pēna ad intromittendū in os ad vomitū ꝓuocandū si fuerit oppoꝛtunū: oz. n. hr̄e pata oia ista penes se vt nō tardet succurrere accñtibus si q̄ euenerint. ¶ Dixit Aui. qui secūda/re voluerit ꝛ nō accidit ex pma minutione malitia palesis. i. syncopis. nā si acciderit in pma minutione syncopis nō oz fieri scōatio: nisi ꝑus ꝑcedat cōfoꝛtatio. nā multis in scōatione eōo syncopi affert nisi fiat post q̄z assature carnis aquā sum/pserit: ꝛ si accidat in pma minutione syncopis ex errore pcu/tiendi neruū: ēt nō oz fieri scōatio: ꝛ cū volueris scōationez facerꝫ venā in longitudine flōmare debes: vt iūcture motio illius ꝓhibeat consolidationē: ꝛ vt amplificēt: q̄ si ad h̄ ti/moꝛ affuerit q̄ cito cōsolidēt ꝰupponat ipsi pānus oleo cuz pauco sale infusus ꝛ ligēt: ꝛ si flōmus ēt inunctus fuerit cū fiet flōmia ꝓhibebit ipsius cōsolidationis velocitatē ꝛ mi/tigabit dolor: ꝛ hoc q̄dem est: vt sup ipsum flōmū oleū imit taſ vel sibi fiēt vel ipse in oleo mittaſ. ꝛ postea exicēt. Et dixit q̄ inter flōmiā ꝛ scōationē dormire cōsolidationē vene festinare facit: nō ergo est dormiendū cū q̄s vult scōationez facere: q̄ in somno nā cōsolidationē citius efficit. Ac ēt in/ter flōmiā ꝛ scōationē dormire ꝓhibe ne supfluitates q̄ ex/trahunt cū sanguine ad exteriora retrahant ad interiora in somno. ¶ Et scias. dixit Aui. q̄ scōatio ꝑm debilitatis mē/surā tardari oz: ꝛ si debilitas nō affuerit sit eius tardatio vl/tima. i. lōgioꝛ hora vna: sed tñ qui voluerit h̄ facere vt san/guis eius ad diuersuz trahaſ sit dies vnus ꝛ melioꝛ. al'. ma/ioꝛ. scōationis terminus est duobus aut tribus diebus: ꝛ h̄ si debilitas affuerit. Et nō est ēt hic terminus ꝓfixus: sed su/mēdus est a q̄ztitate debilitatis virtutis: ꝛ a quātitate san/guinis in ꝑma flōmia extracti. Omnis. n. flōmia notabilis q̄ztitatis exposcit ad scōationē triduanū spatiuz: ꝛ si tardaſ scōatio ꝛ non fit eadē die nō oz somnus ꝓhiberi: nisi q̄zdiu flōmia quiescat ꝛ supfluitates in flōmia ad exteriora educte resoluant'. ¶ Et dixit Aui. Flōmia trāsuersa melioꝛ est ei q̄ scōationē vult in eodē die: ꝛ que est ꝑm latitudinē est melioꝛ ei qui vult eā in eadez hora: ꝛ illa que est ꝑm longitudinē ei qui nō vult vna esse ꝓtentus scōatione: sed in corde suo tz q̄ faciet eā per pl'es dies quaq̄ die: ꝛ totū hoc ꝓcedit per illō q̄ citius vel tardius consolidaſ vena in illis flōmijs factis ꝑm diuersos situs vel diuersas dimēsiones vene. ¶ Et dixit Aui. q̄ q̄zto in flōmia dolor maioꝛ fuerit tāto erit eius cōso lidatio tardioꝛ: q̄ pp dolorē plus fluit ad locū de mā ꝓhibente cōsolidationē: virtus insup magis debilitaſ. ¶ 15° cō tinen. In passione splenis valde melius est ꝛ magni iuuamē ti q̄ eūetur sanguis in q̄ztitate q̄sita per biduū ꝛ non simul. ¶ Post flōmiā autē Hal. ꝓcepit: vt 15° scribit' cōtinen. q̄ nō debes ꝛ ꝓcedere faciēti minutionē q̄ ingrediaſ balneū: aut vtaſ nutrimēto absq̄ cautela. Et dixit 4° de re. sa. Cū extra xeris sanguinē abundantē noli dare licentiā patienti accipe abūdans nutrimentū subito: sed paulatim paulati in modi/ca q̄ztitate sumat illud toto studio: qm̄ si vtaſ abūdanti nu/trimēto post eōnez abūdantez corpus eius de eo attrahet q̄ztitatē multā ꝛ corpus eius nō corroborabit': q: attrahet ante digōnez: vñ gīabunt' exinde postea morbi: vt declarat experiētia. Et Aui. dixit. Opz vt flōmatus in se replēdo ci/bo nō sit audax: sed ꝑm ordinē nutriaſ ꝛ cibū ꝑmitus subti/le: dixit Ꝑpo. 2° re. acu. Post oēm eōnez minorāda est die/ta: sed tñ post flōmiaz magis minorāda est. ¶ Et dixit Hal. ꝓcipe ei vt iaceat sup lecto vtendo quiete a motibus corpo/reis ꝛ aīalib⁹: nō tñ ꝑma dormiat die: qm̄ dixit Aui. ex dor/mitione flōmie ꝓpinqua pl'm accidit in mēbris cōfractio. s. pp motū supfluitatū q̄ fit in somno ad interiora eꝫio ei qui accidit in flōmia. Propterea nō est dormiendū donec quie/scat agitatio eueniēs in sanguine ex flōmia ꝛ resolute sint su perfluitates. Timeſ etiaz in tali dormitione ne ex motione egri facta in somno soluaſ ligatura ꝛ aperiaſ vena ꝛ fluat sanguis supflue. ¶ Et dixit. A. Opz ne post flōmiā exercite tur: sed supinus iaceat: neq̄z balneo vtaſ resolonez faciente. Et dixit Aui. ois sanus qui flōmaſ illud q̄ō diximus in cap de potu. s. in 3ª ꝑmi. accipe oz. ꝛ ibi dixit. q̄ nō est maluz su/mere post minutionē tres fialas vini. i. satis bonā quātita/tem: nō tñ superfluā. ¶ Oꝛ si accidat post flōmiam brachiū aperi: ex alio brachio. dixit Aui. minuaſ ꝑm q̄ tolerauerit. ꝛ sup ipsuz emplastrū de ceruſa supponaſ. Et ex fortib⁹ in/frigidātibus in circuitu eius fiat cataplasma. Et h̄ bz veri/tatē q̄n ex dolore ꝛ pcussione apa sequit': si aūt ꝓcederet ex punctura nerui vel fieret ibi ambustiōa ꝑdicta non cōpete rent: sed tūc regant' regimine illoꝝ posito in suis caplis.

¶ De cōparatione eūonum adinuicem. Cap. xix.

Quid oꝛ/porteat fa/cere qñ i/tēdit flō/mie scā/tio ꝛ q̄ztū tardari ō/beat.

Que in/cisio vene sit tardioꝛ/ te consoꝛ/lidatiōis.

Quo re/gēdus sit flōmatus post flobo tomiam.

Cōparatio flōmie solue/tiue.

Sal. de ebi/mata flume/ta ꝛ fle/botomia.

Liber/ra. de eōnib⁹ per mala/tias.

Sal. de ebi/mata flume/ta ꝛ fle/botomia.

Sal. de ebi/mata flume/ta ꝛ fle/botomia.

Liber/ra. de eōnib⁹ per mala/tias

habet cerebrū cōpati. Vñ Hal. 13° terap. ait. In oibus q̄ fm caput subductiuū farmacū dandū est nō vomitiuū. Uomitus ēt ceteris paribus piculosior est secessu cū vt dictum est. stomacus ⁊ meri facti sunt ad attrahendū: intestina vero ad expellendū vt 3° de vtutibus nālibus. dixit Hal. ⁊ Meſ. de rectificatiōe medicinaꝝ pmo. ioq̄ fm plm sequunt vel seq̄ pūt piculosiora accūtia ad vomitū q̄ ad secessum. Et pp hoc cōiter corpa purgāda sunt p secessum potius: q̄ p vomitū ēt omni tpe: q̄uis in aliquo tpe plus fit eūandū per vomitū q̄ in alijs tpibus. Impropie. n. dicit absolute loquēdo estate eūandū fore p vomitū hyeme p secessum: sed sic dr: q; eūo p secessum hyeme multū supat eaz que p vomitū in hyeme: sz eūo p secessuz in estate nō tm̄ supat eaz q̄ p vomitū in estate. Et būcitellectū habuit Ipo. cū dixit in affo. purgare quidē cōuenit in estate per supiora. hyeme ℞o per inferiora. Et nō voluit q; in estate plus cōueniat purgare per vomitū q̄ per secessum: sed plus q̄ cōueniat purgare p vomituz in hyeme. Et ħ quidē voluit Meſ. pmo de rectificatione medicinaꝝ. Et hoc idē intellexit de tpibus ꝓportionatis p̄dictis: vt de p̄n° veris ⁊ fine autūni hyemi ⁊ fine vis ⁊ p̄n° autūni estati. ¶ Corpora ēt quedā sunt magis apta purgari p vomitū q̄ quedā alia corpa sint apta purgari per vomituz vt graciles colici ⁊ facile vomētes sunt magis apti purgari p vomituz q̄ carnosi flātici ⁊ melici. Et cōsilr sunt q̄dā corpora magis apta purgari p secessum q̄ q̄dā alia corpora. Idcoq̄ impro prie ēt dictū est absolute loquēdo colicos esse eūandos per vomitū: flāticos ℞o ⁊ melicos p secessuz: sed sic dictū est: q; secessus factus in flāticis ⁊ melicis ⁊ pinguibus ⁊ difficulter vomētibus multū supat in bonitate eūonē in eis factā p vomitū. Et eūo facta per secessuz in gracilibus colicis ⁊ facile vomētibus nō sic supat in bonitate eūonē in eis factā p vomitū. ¶ Eūo per vrinā ēt pōt dici eūo vis inq̄ztuz a plūbus eūat mēbris: ⁊ diuersas pōt eūare mās: nō tm̄ est ita vis sicut secessus ⁊ vomitus: q; secessus ⁊ vomitus pūt respicere omne mēbrū mediātibus medicis solutiuis ⁊ vomitiuis: sed eūo per vrinā nō pōt ħ facere per medicinas vrinatiuas. Cōueniētius ēt plres mäe tā grosse q̄ subtiles pūt eūari per secessuz ⁊ vomitū q̄ p vrinā. Immo mäe multe ⁊ grosse nō pūt cōueniēter educi per vrinā. ¶ Et nō est ēt eūo per vrinā ita vis: sicut que p flōmiā: q; indifferēter pōt flōmia eūare a toto corpe: nō. n. sic vrinatio q̄uis aliq̄ vrinatio: vt eūo crētica per vrinā aliq̄ flōmia: vt de vena pua alicuius digiti pos sit esse ⁊ sit vtor. Et q̄uis vrinatio sit eūo vtis per modū dictū: respectu tm̄ eius a quo eūat imediate: ⁊ q; ab vrinando denoiaf vr: ⁊ est eūo pticularis: q; per vrinationē imediate eūaf vesica: q̄ sic ab vrinādo denoiaf: ⁊ fm hāc viā Hal. posuit eā eūonez pticularē. ¶ Et scias q; mäe deriuanf ad aliquā partē aut sui grauitate decursuz aut sui leuitate sursum: aut pp colligantiā ptis in qua cōtinenf cū parte ad quā deriuanf: aut pp debilitatē ptis: aut pp calitatē pter nām trahentē mām ad ptez in q̄ est: aut pp occultā malitiā mäe. Sicut. n. q̄dā venena qbusdā mēbris appropriant ⁊ illa petūt: ita quedā mā sui occulta malitia ⁊ ꝓprietate pt aliq̄ spāle mēbrū petere. Et q̄nq̄ mouet eas nā ⁊ facit eas ad aliquaz pticularē pticulā deuenire. ¶ Et scias q; reglr opando vles eūones pticularib⁹ p̄mittunf: stāte. n. replone in toto nunq̄ dz pticulare mēbrū eūari nō p̄cedēte eūone totius: qm̄ plus ad ipsuz ex corpe traheref q̄ eēt illud qō ex ipso eūaref: dixit. n. Hal. 4° de inge. sa. Ordinē curationis mutauit ⁊ subuertit q; corpus infirmū. i. aliq̄ mēbrū egrū curat corpe nō mūdificato. Meſ. dixit. p̄m curationis ex pte non sublata multitudine corpis totius mäz ⁊ agitationē loco doloris. i. in mēbro egro multiplicat. Et ħ hz veritatez nisi pticularis eūo ꝓhibeat vlem: sicut ante flōmiā p̄mittimus eūonē intestinoꝝ a fecibus cū lenitiuo vel clysteri ⁊ p̄mittimus añ eaz vomitū mā colica replēte stōm. Et nisi mēbrū per qō dz fieri eūo vis fit simul cū corpe plenū: vt stōus vel intestina.

¶ Dixit passionarius. stō ⁊ corpore toto existētibus plenis supfluitatibus faciemus ꝑus eūonez stōi: ⁊ tūc melius totū corpis purgationē faciemus. Si. n. ecōtra fecerimus nō sine magno malo faciemus. Et rursus. si pticularis eūo eēt ptis vtis nō oporteret p̄mittere vlez: sed simul impleri debēt. ℞. g. capite simul ⁊ toto corpore plenis existētibus cōgrue exhibef medicina solutiua euacuās a capite ⁊ a toto corpore: vt pillule cochie vel aliqua yeraꝝ magnaꝝ. ¶ Et nō opz p̄mittere vlem q̄n mā fluxerit ad aliq̄ particulare mēbrū ⁊ postea sedatus est fluxus ⁊ amplius nō fluit: aut ēt si mēbrū recipiēs eēt corroboratū q; amplius nō recipiat nec est aptū recipe: sed repellere. ¶ Et dicunt quidā: q̄n in mēbro eūoni ꝓpinquo mā esset pauca dispositā eūari per farmacū debile nō exagitatiuū: tunc eūoni eius nō opz vlem p̄mittere eūonez. Q; si in aliquo pticulari mēbro fuerit plenitudo corpore ente nō repleto: sed mūdo nō est opus vlem facere eūonē siue per flōmiā siue per farmaciā. Non eni semp eūo vtis est nēcia: vt q̄n in corpore nō est plenitudo nec in aliquo pticulari mēbro colligato ei a quo vis eūonem facere. Et in tali casu Meſ. in cap̄ de soda docuit pticularē euacuationē facere nō p̄missa vtī. ¶ Et etiā aliq̄n coacte facimus eūonem particularē postposita vtī etiaz in corporis plenitudine vel mēbro colligato repleto ⁊ mādante: vt cū esset aliq̄ prohibens ab vtī eūone forte vt virtutis debilitas nō potēs vlem eūonē tolerare vel formido magna de eūone aut istabilitas patiētis: vt in maniacis ⁊ freneticis. In qbus casibus: lz a particulari incipe maxime cū leui eūante vel per insensibilr resoluens. vez est q; in istis casibus coactis debemus p̄mittere diuersionē ad partē oppositā mēbro a quo eūare intendis ⁊ nō solū ante: sed ēt post ipsaz eūonez ⁊ facta diuersione etiā post pōt iterari eūo ipsa pticularis si opportuna fuerit. Et vt voluit Meſ. in p̄missionis pticularis eūonis electione ⁊ deliberatiōe opz medicū esse prudentē ⁊ bone extimationis. Exceptis ergo dictis casibus semp vtis eūo debet particulari p̄mitti. ¶ Ait Hal. in tegni. Si fuerit totū corpus plectoricū non opz per ipsaz particulā eūare. si eniz carrassationibus ⁊ inciſiōibus sensibiliter eūauerimus dolentes. i. dolorē inferētes attrahemus pp dolorez amp̄. Si ℞o calefaciētib⁹ dyafonesim. i. resolonē aggressi facē fuerim⁹: ⁊ trahemus a calore amplius. ſ. eo qō resoluef. ¶ Q; cōtingat qnēquā simul flōmia ⁊ secessu indigere attēde qd dixerunt auctores docētes a qua incipe debemus eūone. ¶ Dixit Rasis 15° cōtinen. ⁊ 6° epidimiaꝝ. Si qs indiget minutione ⁊ eūone cū electuario. supᵒ. vel alia medicina secessiua forti simul incipiendū est a minutiōe ⁊ postea cū electuario. Et ait Rasis dico hec rñsio est contra illū qui extimat q; dignius est q; p̄cedat lassatio: sz rō significat sup robur huius ꝑsilij: ⁊ dixit. si indiges ad eūandū passionē in qua fuerit extensio cū malitia humoꝝ cū minutione ⁊ lassatiōe incipiendū est cū minutione: ⁊ postea cū lassatione si hūores fuerint calidi: sed si fuerint frigidi fortasse indiges ꝑus lassatione. ¶ Et Aui. dixit 4ª ꝑmi. Luz minutio fuerit nēcia ⁊ ventris solo cū aliquo qō sit sicut elleborus ⁊ medicie violēte a minutione incipe debes: qm̄ hoc est ex p̄ceptis Ipo. in lib. epidimiaꝝ. ⁊ hec est ℞itas. ⁊ silr si humores fuerint flegmatici cū sanguine mixti. ſ. apti educi cū sanguine in flōmia: sed si viscosi ⁊ frigidi fuerint nō apti educi cū sanguine fortasse minutio grossitudinē ⁊ viscositatē eoꝝ augmētabit. Incipiēdū q̄ erit a ventris solone ⁊ ad summū si hūores fuerint eq̄les p̄mitte minutionē: ⁊ si postea supabundauerint alij hūores eūa eos. Q; si eq̄les nō fuerint in p̄mis supabūdante eūa humore donec equenf: ⁊ postea minue. Q; si qs ante minutionem p̄miserit medicinā cū minutionē p̄mittere debuerit postponat: deinde minutionez diebus paucis fm tm̄ robur vtutis. Et dixit Aui. cui paruū itercesserit spatiū ex quo minutus fuerit ⁊ eūone indiget me^{nam} sumere est ꝓueniētius. ¶ Et scias q; multotiēs ex hausti medicine ille qui minui

Si minutio p̄mittēda ē farmacie ⁊ q̄ modo.

Quid p̄us minutione an eūone vtē dū sit.

debebat puenit ad febrē z estuationē: z si ex eis que gescere faciunt nō quieuerit sciat q minutionez ꝑmittere debebat. sup. z minuat. ¶ Et scias q verendū est eadē die flomare z farmaciā dare: etiam si eodē die succesiue fiant: imo nec eadem die oue euacuatiōes fiēde sunt: maxime fortes siue sint eiusdē specici siue diuersay. ¶ Quidam dicunt q humoribus frigidis dñantibus supra sanguinē in mixtione ipsoꝝ si quidē eūabis cū medicina debili eam ꝑmitte ante minutionē: si vero cū medicina forti premitte minutionez solōni.

¶ De euacuatione insensibili. Cap.xx.

Insensibilis eūo: licet imediate z ꝑncipaliter euacuet a cuti z sibi vicinātibus: nō mediate: z ex ꝑnti eūantur per eam etiā interiora mēbra. Et iō cū adimplētia hanc eūonem que sunt exercitia balnea calida fricationes vētosatiōes siue scarificatiōe embrocemētationes cataplasmata emplastra: z alia hmōi resolutiua applicanf exterius toti corpori faciūt vel facere ꝑnt euacuationē vlem: q ꝑnt a toto corpore eūare. Cuz aūt applicātur vni soli mēbro vel paucis euacuationē faciūt particulare a mēbris qbus applicanf. ¶ Dixit Hal. 15° terap. Attendere opz q euaporātia farmaca multitudine existēte in toto corpore ptibus qbusdā iam oblata implēt magis q euacuent. Et iō nullo euaporatiuoy audeas vti anteq̄ euacuatione totius vtaris. Aliqn̄ tn̄ vsus euaporatiuoy in corpore repleto cōuenit medico instruēte patiētē qualiter circa curā alicuius ap̄atis debeat opari. Nam si dolor per illud sedatus fuerit significat corpus nō fore repletū: si vero non cessauerit dolor aut auctus fuerit corpus est repletū: z tunc q plus attrahit ad locū q̄ resoluat oz illud illico remouere z trāsire ad aliā euacuationē sensibilē ꝑter q̄ ex loco. Et ad hoc vt nō cadat error aut error sit paruus in vsu euaporatiuorū semp incipiendū est a debilioribus. Et scias q euaporatoriū per accidēs soluit doloreż. s. inq̄tum resoluit mām que erat cā cause doloris. s. male cōplōnis vel solōnis cōtinui. Materia tn̄ ente diffōrmi euaporatoriū apponi ꝓhibet: q resoluit subtile z relinquit grossum nisi mā esset valde pauca in mēbro: q tunc nō est multū curandū si aliq̄ parua indicatio remaneret. ¶ Dixit Auic. 4ª ꝑmi. Fortasse desiccātia apponere exterius z medicinas absterg̃tes est euacuare quēadmodum hydropisim faciunt patientes.

De eūone ꝑ euaporantia.

In corpe plectoni co applicare ñ dē mō euaporantia.

¶ De euacuatione sinthomatica. Cap.xxj.

Euacuatio sinthomatica est duplex. Una que est penit⁹ sinthomatica in qua de iuuatiuo euacuat multū vñ prosternit vtus: z alia est sinthomatica nō penitus: in qua lz de iuuatiuo eūetur multuz: nō tn̄ tm̄ q per illud vtus notabiliter debilitef. Et vtraq̄ quidē est mala per viā signi inq̄tum signat dñiuz mäe male super näm qō nä regulare non pōt. Verūtn̄ qn̄ non est penitus sinthomatica pōt esse bona per viā cause inq̄tum in ea eūatur mä mala vel indigesta qualis est que accidit in ꝑn⁹ vel etiā in augmēto febriū putridaꝝ z ista euacuatio nō est cohibenda: sed dimittēda. Et aliqn̄ non solū est dimittēda: sed iuuāda. tunc aūt est dimittēda absq̄ auxilio: qn̄ euacuaret aliqua mā mala incorrigibilis sua furiositate vel malitia a longinquo: z finaliter mortē inducēs vel mēbri corruptionem. Et tūc est iuuāda cum mā nō est tante malitie z incorrigibilitatis supra cuius expulsionē debitā vel sufficientē natura nō posset: tūc enim licet iuuare näm in illius eūone: leuiter tn̄ z paulatine maxime cū eius iuuamētū esset maius nocumēto. Euacuatio Xo penitus sinthomatica est mala ēt per viā cause inquātuz virtutē semp debilitādo interficit: z ista euacuatio cohibēda est z nō iuuāda: imo nec ꝑmittēda nisi qn̄ mā que eūaf esset tante malitie q eius retētio citius induceret mortē cū furiositate vel venenositate sua. In tali enim casu talis eūo sinthomatica permittit näe: q eūo eius retardat nocumentū z mortē vel mēbri corruptionē: retentio vo accelerat. Quecūq̄ ergo eūo licet nō sit facta ꝑm cursum nāe nāliter opantis nō multū ꝓsternit virtutē ꝑmittēda est vel iuuāda: multotiens. n. talis eūo est liberās z sanans. Dixit Meſ. cap̄ de pleuresi. Consueuit egritudinē hāc fluxus seq imoderantia: z si qdem fuerit incessus incolumitatis ad anhelitū z lentescentiā febris erit hmōi apparitio significatio laudabilis: si vero contraria contrarium.

Euacuatio sinthomatica

¶ De ventosis z ventosatione. Cap.xxij.

Ventosa dr̄ grece fitia a qbusdaz dr̄ cucurbita: z a qbusdā cornicula. Et vtplurimū fit ex vitro: qn̄q̄ tn̄ fit ex cucurbita sicca: qn̄q̄ ex cornu vel aliquo ligno. Et est alia hns orificium latū alia strictū alia mediocre. Et ventosa qdē qn̄q̄ applicaf cum igne: z qn̄q̄ sine igne. ¶ Et que apponit sine igne ad hoc vt attrahat oz vt habeat foramē paruū in superiori eius mediāte quo aer intus existēs ore alicuius vilis pſone firmiter z stricte sugat. Cuz enim suctus fuerit totus necessariū est vt trahat ad ipsaz loco eius caro vel sanguis vel aliq̄ humiditas replēs locū sucti aeris z nō remaneat vacua. ¶ Et que apponit cuz igne attrahit ad se ex lege vacui. nā ignis cū quo apponit extinguitur z in aerē ꝓuertit. Aer tn̄ ille minus occupat de loco q̄ ignis occuparet ꝑmo accēsus: ne ergo sub ea locus detur vacuus attrahit nēcio aliqd qō locū deperditi ignis ipleat. Et aer qdem exterior attrahi negt in vētosa ꝓhibēte corpore densō vētose nimiū ad carnez adherēte: quare necesse est: vt de substātia carnis vel sanguinis vel alterius humiditatis ad impleda vacua loca trahaf z tn̄ q̄ztuz aer vētose minus de loco replet q̄ replebat ignis: occupat aūt aer minus de loco q̄ ignis: q ignī densior est. ¶ Sunt autē quidā dicentes q cū ventosa apponit cuz igne ignis ille cōsumit de aere in ventosa existēte: quare opz: q q̄ztum de ipso aere in ventosa actione illius ignis cōsumit tantū de carne vel alia re attrahaf. ¶ Et vētosa siue cū igne siue sine igne quādoq̄ ponit cū scarificatione siue scalpellatione siue crassatione z qn̄q̄ sine ea. Et scarificatio qn̄q̄ fit ꝓfunda z qn̄q̄ superficialis z quādoq̄ inter eas mediocris. Et ventosa cū scarificatione sanguinē non nisi ex puis venis in carne dispersis trahit. Ideoq̄ nō sicut flomia virtutē debilitat: lz corporis minuat repletionē. Ait Albucasis 15° cōtinen. Ventosa trahit sanguinē de carne z reddit carnē humidā per oppressionez z attractionē neq̄ attrahit de sanguine nisi partē subtilē claram z vehemētis ruboris. Et facit hoc ad modū aque casei que extrabit per expressionē quādo caseat lac. ¶ Et dixit Auic. q̄rta ꝑmi. q ventosa cutis partē magis mūdificat q̄ flobotomia: qm̄ imediate attrahit sanguinē a venis terminatis ad cutē z que sunt pue. Flobotomia aūt attrahit a venis magnis z ꝓfundis: licet vētose possint mediate attrahere a ꝓfundo z ꝓsequi euacuationē materiey profundaꝝ. Et trahūt dixit Auic. sanguinē subtilē plus q̄ grossum: q cū attrahant vi vacui semp ad locū replendū mouef qō facilius est moueri: sed facilius est mouere quod est subtile q̄ grossum. Et itaq̄ ipse attrahūt a venis paruis in qbus cōtinef sanguis subtilis magis: z si aliqn̄ ibi appareat in remotione ventose q sanguis attractus sit grossus: hoc iō est nō: q talis sit in sua substātia: sed sic appet: q in motu quē ventosa facit cōgelaf intus z ingrossaf. Et q sanguinē extrahit locū tenet flomie quādo flomia aliqua de cā fieri non posset. Immo etiā extractio sanguinis cū ventosa aliqn̄ necessaria est: q̄ruis nō sit necessaria flobotomia. vñ. H. in lib. de flobotomia dixit. Non semp necessariū est aperire venā ꝓpter sanguinis eūonem fiendā: sed sufficiūt aliqn̄ carassationes ad euacuandū qō superfluū est: z hoc maxie qn̄ vel lemus ex cute sanguinē eūare ꝓeter q̄ ex ꝓfundo corporis educaf. Et subdit Hal. Fiunt ēt scarificationes. aliqn̄ in coxis z tybijs in ꝓuocatione menstruoy. s. z emoroidarum.

Tria fiūt iuuamēta in vētosis cū scarificatione.

¶ Et dicimus. dixit Aui. q̄ in vētosis cū scarificatione tria existunt iuuamenta. Et vnū eoꝝ est eueniens ex ipso membro. Et scōm est repositionis ⁊ cōseruationis substātie spūs ne eūonem humoris qui educit sequēdo eūetur: sicut in flobotomia fit. ¶ Et tertiū est: qm̄ non timet: vt ex principalibus mēbris fiat eūo sicut timet in flōmia. ¶ Et sit dixit ipse in vētosis securitas ne mäe ad interiora descēdant. Uerūtñ iuuamentū eaꝝ in corpibus cōpactis grossis ⁊ grassis ⁊ habentibus sanguinē grossum est paruū: qm̄ ex istis nō attrahunt sanguinez sicut opz. Immo nō extrahūt nisi qui ex eo multū subtilis est: ⁊ istū ēt extrahūt cū difficultate eo q̄ p̄dicta corpa hñt sanguinē grossum ⁊ venaꝝ occultas ⁊ cooptas a carne ⁊ pinguedine: vñ nō pñt ab eis euellere sanguinē nisi cū difficultate ⁊ eū q multū subtilis existit. ¶ Et ipse quidē debilitatē efficiunt in mēbro cui apponunt: ⁊ qz eius soluit cōtinuū: ⁊ qz mala in eo causat cōplo: ⁊ qz eius essentiā diminuūt. Hoc tñ faciūt in dictis corpibus grossis ⁊ grassis: qz difficilius ⁊ violētius ab eo sanguinē educūt. Et scarificatio tanto pfundior fieri dz q̄nto cutis grossior fuerit ⁊ sanguis grossior ⁊ pfundior. Jn cuti. n. subtili ⁊ sanguine subtili ⁊ aquoso sufficit scarificatio superficialis. ¶ A ventosis aūt cū scarificatione. dixit Aui. q̄sq̄ sibi caueat post balneū nisi ille cuius sanguis fuerit grossus. qm̄ iste balneare se dz: ⁊ vna hora post balneū morari ⁊ donec estuatio balnei gescat: ⁊ tūc dz scarificatio fieri. ¶ Dixit Cōstan. q̄ fincopis accidit ex vētosa tybie cū scarificatione magis q̄z accidat ex minutiōe. ¶ Dixit Aui. Quidā p̄cipiunt vt nō apponaf vētosa. s. cū scarificatione in p̄n° mēsis. s. lunaris conīunctionis: qm̄ humores nondū moti fuerūt nec ebulierūt: neq̄ ēt in fine ipsius mēsis: qm̄ hūores tūc sunt diminuti: sz apponant in medio mēsis cuz hūores sunt ebulliētes ⁊ augmētati augmentū luminis lune sequētes. Habet ēt luna dominiū sup oēs humiditates que sunt in corpibus hoiuz. Et intelligif regulr operādo. nā coacte omni tpe menfis poni pñt. Melior aūt horaꝝ diei est 2ª ⁊ 3ª. ficut dictū fuit de flōmia. Et nō dz apponi alicui mēbro luna exñte in signo illi⁹ mēbri scarificādo. Quidam notāt q̄ scarificatio melior fit post pleniluniū in 3ª quadra lune. ¶ Dixit Auic. plūmi hominū abhorrēt vētosas in anteriozibus capitis apponere: qz reperiūt exinde sensuz ⁊ intellectū ipediri. Dicūt qdaz in regi. sa. cōseruatiuo ⁊ p̄seruatiuo eas nō esse applicādas anteriori pti capitis pp dictā cām. Jn actu tñ curatiuo docuit Hal. 13° ter. Dicūt non qdē regulr: sed coacte: nec ēt tūc sunt cū violētia ⁊ molestia multa ponēde neq̄z frequētāde. ¶ Dixit Alīn. q̄ que inter duo cornua occipitij ponunt cōferunt gravedini capitis ⁊ vanitati eius: ⁊ sanguis qui inde cū eis trahif caput ⁊ facie ⁊ oculos alleviat ⁊ gravitati capitis ⁊ doloꝝib⁹ ⁊ radicibus dentiū auxiliaf ⁊ fortasse p̄dictas passiones q̄ntuz flōmia adiuuat. ¶ Que aūt ponunt sub mēto puis pustulis que sunt in ore ⁊ que dētibus nocu^m p̄bent remediū afferunt ⁊ gingiuaꝝ corruptiōi ⁊ his oibus q̄ in ore fiūt remediaf. ¶ Que aūt iter spatulas locant tremori cordis qui est cū repl'one ⁊ calore cōferunt. ¶ Et que in cruris pulpa repletionē supioꝝ vehemēter minuūt. Et antiqs doloribus qui in matrice aut in renibus vel vesica fuerint cōferunt ⁊ puocant mēstrua. Corpus tñ plerūq̄z macrescere facit. Sincopis ex ea accidere cōsueuit. Quibus ꝯo pustule ⁊ carbūculi accidere cōsueuerūt auxiliū p̄bēt. ¶ Et Aui. dixit. Uentose posite supra nocra que est in collo sunt vicarie vene nigre ⁊ cōferūt gravitati supciliorꝝ ⁊ alleviant palpebras ⁊ cōferūt scabiei oculoꝝ ⁊ fetori oris. Dicūt quidaz per nocrā intellexit loca carnosa que sunt iter spatulas ⁊ nō nucā: vt qdam putauerūt. ¶ Nā dixit Aui. vētose posite su posteriori ventriculo cerebri: ⁊ silr in nulla pte debent poni sup nucā. Dixit ipse. q̄ posite sup alchaylie. i. sup nucā intra spatulas debilitāt os stoi pp cōtatez ad meri. Et posite sup alchada. i. sup nuca in supiori colli faciūt p̄uenire tremorez capitis. Parūper itaq̄z mutemus nos a nuca ⁊ ab alchayl parūper ascēdamus nisi vētose nēcie fuerint pp fluxū sanguinis extensi. qm̄ tūc descendendū est ⁊ nō ascēdendū. Uentose ꝯo posite sup alchayl vicē tenent basilice: ⁊ cōferūt doloribus humeroꝝ ⁊ gule. Et posite sup alchadan posterius tenent vicē cephalice ⁊ cōferūt tremori capitis ⁊ mēbris que sunt in capite: sicut sunt facies ⁊ dentes ⁊ mole. i. maxille ⁊ aures: ⁊ oculi ⁊ nasus ⁊ gula. Et posite in alchayl iter duas spatulas cōferūt in egritudinib⁹ pectoris sanguineis ⁊ spasmo ⁊ asmati sanguineo: sed stōm debilitāt ⁊ cordis tremorē gñant. ¶ Et subdit. Quidā dixerūt q̄ vētose posite sup occiput ⁊ sumitatē capitis cōferunt amētie ⁊ scotomie ⁊ tardant canos. Jn hoc tñ cōsideratio est hñda. naz istud in his operaf corpibus ⁊ nō in alijs: qm̄ corporibus plūbus festinare faciūt canos ⁊ impediūt intellectū ⁊ faciūt hereditare stupiditatē ⁊ oblionē ⁊ malitiā cogitationū ⁊ egritudies permanētes: ⁊ nocēt aquā in oculo hūtibus: ⁊ fortasse si hora qua p̄sumpserint q̄ illud fieri dz nō impediet. Cōferūt tñ egritudinibus oculoꝝ: ⁊ hec est maior eaꝝ vtilitas: qm̄ conferunt eoꝝ scabiei ⁊ bothoꝝ ⁊ abinseragi. ¶ Et vētose posite sub mēto cōferunt dētibus ⁊ faciei ⁊ gutturi ⁊ mūdificāt caput ⁊ mādibulas. ¶ Et suppositе renibus cōferūt apatibus coxarū ⁊ eaꝝ scabiei ⁊ bothoꝝ ⁊ podagre ⁊ emorroidibus ⁊ elefantie ⁊ ventositatibus vesice matricis ⁊ pruritui dorsi. ¶ Et vētose que cruribus supponunt sunt minutioni. i. flōmie venaꝝ pedis cōformes. Cuz. n. pulpis cruriū apponunt eūant multū de sanguine ⁊ mūdificant ipsuz ⁊ puocāt mēstrua. Et dixit. q̄ in muliere alba ⁊ laxa sanguinē habente subtilē vētose cruribus appposite sunt meliores q̄z flobotomia de saphena. qz talis mulier nō hz sanguinē aptum exire per flōmiā saphene. ¶ Et vētose in anteriori pte coxarum cōferūt apatibus testiculoꝝ ⁊ vlceribus coxarū ⁊ cruriū. Et posite in posteriori coxaꝝ p̄sunt apatibus ⁊ exituris que fiūt in natibus. ¶ Et posite sub poplite cōferunt pulsationi poplitis que ex calis hūoribus gñatur ⁊ exituris malis ⁊ vlceribus putridis in crure ⁊ pede. ¶ Et vētose super duas alchabab cōferunt p̄hibitioni mēstruoꝝ ⁊ sciatice ⁊ podagre. ¶ Dixit Rasis 15° cōtinen. Uentose quotiēs ponunt sine scarificatione calefaciūt ⁊ desiccāt: ⁊ cū scarificatione infrigidāt ⁊ desiccāt. ¶ Dixit Aui. vētose sine scarificatione qñq̄z ponunt: vt mā a parte sui motus trahaf: vt fluxus ille cōpescaf: sicut cuz māmillis apponunt vt retineaf fluxus menstruoꝝ: ⁊ sicut apponunt hypocundrijs: vt retineaf fluxus sanguinis nariū. ¶ Dixit Hal. 13° terap. ventosam ponere hypocūdrio ei. s. qui est p̄m rectitudinē in fluxu sanguinis nariū cōfert. ¶ Et aliqñ apponunt vt apa p̄fundum ad exteriora trahaf: ⁊ ió vt medicamētū sic ad ipsa perueniat: qō aliqñ fit in pleuresi. ¶ Dixit Hal. 13° terap. Appositio sitie attrahit que sunt in p̄fundo corporis ⁊ euellit apata multe duritiei p̄e medicinis ceteris attractiuis. Uerūtñ hoc faciendū nō est nisi totū corpus sit euacuatū: qz cū apponis sitiā corpore ente repleto mām ad ipsum attrahes magis. Et qñq̄z apponunt ad hoc: vt apa a membro nobili ad ignobile trahaf ⁊ mutef: ⁊ tunc dz apponi sup ignobilius eoꝝ qō in circuitu illius nobilis existit. Et nō solum vt apa: sed vt quecūq̄z etiaz mā locata in mēbro nobili: sicut in soda mäli sepe fit. ¶ Et qñq̄z apponunt vt mēbrū aliqō infrigidatū calefiat: qz trahūt sanguinē ⁊ spūm ad ipsuz: vt in mēbro paralitico. Et qñq̄z ponunt vt trahaf nutrimētū ad mēbrū ⁊ non solū vt calefiat. Et quādoq̄z vt ventositates in mēbro cōcluse resoluant. Et qñq̄z vt dolor sedef: sicut cum supponif ventosa vmbilico in dolore colico vehemēter cogente: ⁊ in vētositatibus vētris ⁊ doloribus mīricis q̄ accīt post vomitum mēstrui ⁊ p̄pie in adolescētulis. Et qñq̄z vt membrū aliqō ad suū nälem locū reducaf: sicut in ruptura inguinis ⁊ i descēsu matricis ⁊ lōganonis. Et qñq̄z vt mea-

Vētose su p occiput

Vētose sb mento.

Vētose in renibus.

Vētose in cruribus.

Vētose in pte añtiori coxaꝝ ⁊ posteriori.

Vētose sine scarifi/catione.

Vētose in hypocundrijs.

tus pmanear aptus: sicut supponit 6° spondili colli in squinatia: vt deglutire possit. Et qñq; vt opilatio de loco tollat sicut apponunt in lapide renū. Et qñq; ponunt super laxitate partis exteriozis coxe in sciatica qñ timet exitus ossis a iunctura. Et qñ ponunt in morsibus z pūcturis venenosis: vt venenuz sugat z extrahat. Et qñq; ponunt supp papillis māmillaz vt lac exterius effluat. Et qñq; ponunt vt qō occultū est interius foris manifestet: vt in emozroidibus occultis.

Vētose iter duas anchas.

¶ Dixit Aui. q iste ventose ponite iter duas anchas cōferunt duabus anchis z duabus ptibus interiozibus coxaz z emozroidibus z hñtibus rupturā inguinis z podagricis. ¶ Et ponite sup nates a toto corpore trabūt z a capite z cōferunt intestinis z mēstruoz sanāt corruptionē z alleuiat per eas corpus. ¶ Dixit Aui. Uentose cū scalpellatione sunt fortiozes in omni casu q̄z sine ea pter q̄z in vētositate. Nam que sine scalpellatione sunt in remouēdo vētositates frigidas: z vt radicit9 euellant sunt fortiozes. ¶ Dixit Gal. vt scribit. 15. cōtinen. Forte in locis vētose apa accidit z difficile fiet eius euulsio. Unde circūferentia eius cū aqua cala calefiat vt vētosa laxefiat exinde sinaūt perforet aut cōstringatur. ¶ Et Aui. dixit. locus cui vētosa adheret aliqñ apatur: z fit difficile remouere ipsam: z tūc spōgia in aqua attinenti calitati infusa. s. z exprssa supponat: z cū ea etiā in circuitu fiat embzoca: qm̄ sic faciendo dolor sedat pozi aperiū tur z vētositates excludunt. Ego aūt puto q melius sit ventosam frāgere: z deinde fomentare vel embzocare locū. Et ista apatio dixit Auic. frequēter cōtingit cū ventosas super māmillaz ptibus apponimus: vt mēstruoz fluxus arceat: quare sup māmillas nō debemus apponere eas sup. sz in radice ipsaz. ¶ Et scias q locus in quo apponēda est vētosa dz inungi cū oleo: z cū inunxisti dixit Aui. ppera suspēdere ventosam z nō tardes. i. nō diu retineas vētosaz in loco: sed ad scarificandū festina. Et fit pīa positio leuis z nō diu retineat ipsa: deinde sm ordinē tardet ipsius remotio z tolerantia. Cum locus inungitur citius z facilius recipit in eo ventosa z cū minoz dolore. ¶ Et opz dixit Aui. vt vētosatus post vnā hozā aut plus cibet: z cibus postponit vt requiescat ante ipsuz a labore vētosationis z cibet subtiliter z modice. Colericus tñ vētosatus dz comedere post ventosationē res infrigidātes ad remouendū inflāmationē si quā ex ventosatiōe recepisset. Sumat ergo granata z ipsoz succum: z succū scariolarum cū zuccaro aut lactucā cuz aceto. ¶ Et dixit Aui. Infans in tertio anno ventoset z post transactis duobus annis: qm̄ prius non dz vētosari cū est anni vnius: nec post annos. 60. s. maxime cum scarificatione.

Loc9 cui vētosa adheret aliqñ apat.

¶ De sanguisugis. Cap. xxiij.

Nota sanguisugaz nām.

Dixit Aui. indi dixerūt q in qbusdaz sanguisugaz nā existit venenositas: q̄re ab eis cauendū est: z sunt ille que sunt magna hñtes capita: quaz colores sunt antimonialles aut nigri: aut quaz color est viridis: z que sunt lanuginē hñtes: z sīles meçamerez. i. que sunt diuersi z gipsei coloris. Et sunt sup quibus existūt fila coloris aculi: z quaz color similat madion. In oibus enim istis existit venenositas. Et pueniūt ex oibus istis apata z sincopis z sanguinis fluxus z febris z laxitas z vlcera mala. Et nō accipias sanguisugas ex aqs malis in qbus limus aluei est niger z cenosus z motus statim turbat aquā z fetet: sed illas elige que in aqs colligunt ochalibus tababaci. Et nō attendas qō quidā dicunt q que morant in aquis in qbus morant rane sunt male. Sitq; earū color sīlis rei sup quaz existit viriditas z tendant sup eas fila duo colorē arsenici. i. auripigmēti hñtia. Et ruffe rotūde que sunt hñtes colorē epatis: z ille que similant parue locuste z que caude muris sīmiles existūt z minute parua hñtes capita oēs iste eligēde sunt: z nullas magis eligas q̄z hñtes ventres rubeos z dorsum viride z pcipue si ex aqs fuerint currentibus. ¶ Dixit Almñ. Obseruandū est vt cū sanguisuge capiunt per diē medium sic dimittant: deinde in mēbrū postq̄z confricatū fuerit aut aqua calida supfusa donec rubeat sunt ponēde: z si adherere noluerint locus ex sanguine recēti liniat. Et si volueris vt a corpore cadāt pulueriza sup locū in quo suspense sunt cinerē aut salē. ¶ 15° cōtinen. aūt dixit Raß. q dz ꝑseruari sanguisuga per diē vnū z detur ei modicus sanguis vt nutriat de eo z in tpe opportuno fricet mēbrū cū nitro: deinde lauet: deinde vngat cū sanguīe aut calefiat cū aqua calida deinde ponat sanguisuga in tali aqua cala posita: deinde abstergat cū pāno vt mundificet id qō super eā est de viscositate: deinde suspēdat in loco quesito z dimittat desup suspēsa ad velle. Et ad remotionē ipsius supaspergi oz eius de sale aut de cinere spongie oleo infuso. ¶ Et Auic. dixit. sanguisuge anteq̄z ponant quasi per vnā diē sunt colligēde: z cū fricatione faciendū est vt euomāt donec id qō in earuz existit vētribus egrediat si fieri pōt. Et tunc supipsis paruz sanguinis alicuius aialis aut alterius rei proijciat: vt inde nutriant anteq̄z ponant: deinde sumant z earū soꝛdities z viscositas aliquo qō sit sicut spōgia mundent: z deinde apponant. Et ex eis que ipsas efficiūt volūtarias ad ipsas se suspendendū est vt locus luto liniat aut sanguine z cū fuerint plene z eas abijcere volueris pulueriza sup eas paꝛsalis aut cineris aut sete cōbuste aut lini aut spongie cōbuste aut lane cōbuste z cadēt. Et post casum ipsarū. dixit Auic. melius est vt locus vētosa sugat z ex sanguine loci paꝛ acipiat vt morsure ipsaꝛ malitia remoueat. ¶ Oꝛ si sanguis nō cōstringat galle cōbuste aut calx aut cinis aut tegula cōbusta subtiliter pulueriçata supponat aut reliq̄ ab istis ex eis que sanguinē cōstringunt. Et hec quidē remedia opz vt sint apud illū qui sanguisugas suspēdit. ¶ Et extractio sanguinis facta a sanguisugis. dixit. A. profundioꝛ est ea que fit a vētosis. Et hoc dicūt quidā esse veꝝ q̄ztum ad mēbruz: de quo imediate eūant: qꝛ ipse cū oꝛibus suis peruenīūt ad pfundū cutis: vētose aūt ad cutē peruenīūt magis superficialiter: sed q̄ztum ad mēbra de qbus eūant mediate vētose attrahūt a pfundo magis: qꝛ attrahūt magis subtile z cū maioꝛi violētia. Cuz itaq; necessitas fuerit in aliq̄ parte corporis aperiēdi venā z fuerit vena occulta nō apparēs: tūc debemus sanguisugā ibi suspēdere. ¶ Dixit Almñ. sanguisuge ponant in locis vbi est impetigo aut saphati aut vulnus malū z antiquū corpore ꝑpus flōmia minuto: qꝛ auxiliū prebent. Et. A. dixit. q appositio sanguisugarū egritudinibus cōfert succutaneis: sicut saphati z alcule z filūbus. ¶ Dixit Almñ. Post q̄z ceciderint locus in quo ꝑpus erāt si polle est vētosis erit sugēdus z multa aqua cala lauādus z fricādus z cōprimendus si fuerit polle. Et melius est vt etiā post ventosarū appositionē locus vt diximus lauetur multotiens.

¶ De inanitione in generali. Cap. xxiiij.

Inanitio indigētia z eūo eius qōrenerī oꝛ sm nām opponitur repletioni plenitudini z retētioni eius qō debet eūari sm ntaurā. Et tot modis oꝛ quot modis oꝛ repletio: Est enim eius alia quo ad virtutez alia quo ad vasa alia quo ad vtrūq;. Et est pticularis z alia vlis. Et particularis pōt esse in vno mēbro vel plibus: z potest esse in exteriozibus pter interiora: z ecōuerso: z pōt reperiri in sanis z egris z neutris z decidētie z cōualescentie: z pōt esse aut cibi aut humoꝛ vnius vel pluriū vel oiuz: z potest esse scōarū humiditatū: z pōt esse humoꝛū oium simul. ¶ Et cōsideratur inanitio aut rōne loci: vt si fiat in loco vel de loco vel ad locū debite vel indebite aut rōne quātitatis: vt si fiat q̄ztum opz: aut plus aut minus aut rōne qualitatis seu forme: vt si fiat de q̄li opz: aut rōne modi fiendi si fiat sensibiliter vel insensibiliter: aut rōne tpis: vt si fiat tpe debito vel indebito. Et est ex ea alia vltimata. i. magna: non tñ intantum q̄ fit irrecupabilis ꝓp vltimā virtutis debilitatē quam tetigit

tetigit Ipo. in affo. In exercitātibus ad summuz ⁊c. Et alia nó est vltimata: ſz minoꝛ ea bñs latitudinē magnā in plus ⁊ minus. ¶ Dñt qdaz ꝙ replo ⁊ inanitio oū ſunt in fieri ſunt cāe moꝛboꝝ ⁊ nō moꝛbi. Cū aūt ſunt in fcō eē pñt ꝛ cóſideraꝛi. vnoꝰ put ſunt diſpónes rei replētis vel ianiētis: ⁊ ſic ēt ſunt cāe moꝛboꝝ ⁊ nō moꝛbi. Et ſi tales diſpónes fuerit modice paꝝ excedētes: id qō ꝑm nām tenēt locuz cāe añtis: ⁊ ſi multū cāe ꝓiūcte locū tenēt. Alio mō ꝓput ſunt diſpónes coꝛporis repleti vel ianiti: ⁊ ſic ſunt moꝛbi: qꝛ imediate vt ſic ledūt opatiões. ¶ Et qdā dñt. ꝙ ſi ad bonū ſenſuz inanitio ⁊ replo ſumātur ꝓput ſunt diſpónes coꝛpis vel mēbꝛi ſic aliqñ ſunt moꝛbus aliqñ ſanitas ⁊ aliqñ nālitas. naz ſi ſunt valde ꝑter nām ledētes ſenſibilr ⁊ imediate opatiões ſic ſunt moꝛbus. ſ. in via. Et ſi ſunt minꝰ ꝑter nām ledētes: ⁊ ſic ſunt nālitas. Et ſi ſunt debite ⁊ ꝓportioāte: ⁊ ſic ſūt ſanitas. ¶ Alij dicūt ꝙ replo ⁊ inanitio in coꝛpibus ſemper videnť ſignare exceſſuz: vt qd nois ipſaꝝ oſtēdit: ſed tñ nō ſemp dicūt exceſſum rōne termini ad quē. imo ꝑm hunc terminū pñt dicere exceſſuz ⁊ nō exceſſuz cū poſſit coꝛpuſ repleri ⁊ inaniri debite ⁊ indebite. Sed bñ ſemp dñt exceſſuz rōne termini a quo ℞. g. coꝛpus qō regulr inaniť mouēť de exceſſiua replone ad cōueniētē replōnē: ⁊ ſ. fiat irregulr mouēť nó ſolū exceſſiue a termino a quo: ſed ēt ad terminū ad quē exceſſiuū. Dixit Dam. i ſuis affo. Moꝛbi ex penuria q̄litatis ⁊ q̄ntitatis nó minus fiūt q̄z ex nimia plenitudine: vñ medici in temeraria purgatiõe pleꝛūq̄z delinquūt. ¶ Dicūt ꝙ vltia replo q̄z/uis ad eundē terminū ducat ad quē imoderata ianitio. ſ. ad moꝛtē ⁊ in hoc equalr ſe hēant: tñ vltiata replo minus mala eſt vltiata inanitiõe. Et hoc ió qꝛ vltimata replo ꝑ auxilia artis facilius ⁊ citiꝰ reducit ad cōgruitatē q̄z vltiata inanitio. facilius ēt eſt ⁊ breuiꝰ eũare repletū q̄z replere inanitū. Et ꝟ absolute loquēdo. In ꝑticulari aūt poſſibile eſt: ꝙ aliq̄ vltimata replo facilíꝰ ⁊ citius interimat patientē q̄z aliq̄ vltimata inanitio: ⁊ eꝰ. ¶ Et ſcias ꝙ abſtinētia nō purgat ꝑ ſe: qꝛ abſtinētia cōnotat abſtinētiā cibꝝ ⁊ potuū que nō eſt cōſumptiua ſupfluitatū: ſed ꝑ accñs inq̄ztū per abſtinentiaz exacuit calm ſupza humidū quo exacuto potētioꝛi facto ſuperfluitates reſoluunť ⁊ minuunť. ¶ Et cāe qdez replonis coꝛpis ⁊ ipſiꝰ inanitiõis ſunt foꝛtitudo vtutis expulſiue aut debilitas retētiue aut mā nocēs ⁊ ſtimulās ad expellēdum ſua grauitate vel extēſione vel moꝛdicatiõe ⁊ pūctione aut mãe eliquatio ⁊ fluxibilitas quā aliqñ adiuuat viaꝝ ampli tudo aut ipſaꝝ lenitas ⁊ lubꝛicitas aut vaſoꝝ fixura vel inciſio ⁊ ipoꝝ oꝛificioꝝ aptio. Et qñq̄z inaniť coꝛpus ſbaliter ꝓp defectū nutriᵗⁱ ſequentē ad penuriā ciboꝝ: ⁊ qñq̄z ꝓp defectū digõnis in ſtõ epate ⁊ mēbꝛis: ⁊ ꝓp defectū vtutis nutrietis mēbꝛa: ſicut in antrofia cōtingit. Et ſunt cāe haꝝ cauſaꝝ qñq̄z intrinſece añtes vel cōiūcte: ⁊ qñq̄z ſunt extrinſece ꝓmitte. ¶ Et ex eũone qdē eius qō retineri oꝛ ꝑm nām ſequit cōplonis frigiditas: qꝛ eũať mā q̄ erat apta ad nutriēdū calorē innatū: vñ nó pabulatꝰ minuiť. Et qñq̄z ſequiť ad ipſaꝝ cōplonis calitas: vt cū eũabiť ex coꝛpe hūoꝛ frigidus aut ſanguis plimus: qñ tūc colꝛa ſupabit i coꝛpe ⁊ calefiet. Et ad ipm de ꝑ ſe ⁊ eētialr ſemp ſequiť cōplonis ſiccitas: paccñs tñ pōt ꝓuenire hūiditas: vt cū eũatur hūoꝛ ſiccus: ⁊ bñs coꝛpus ericcare. vt colꝛa: nó tñ ſupflue aut cū deficit caloꝛ innatus ad digerendū. vñ ſupfluitates flātice multe i coꝛpore gñanť humectātes ipm per accñs: ſed de ꝑ ſe ſemp ſequiť ad eũonē ſupfluā frigiditas ⁊ ſiccitas. ¶ Et eũo qdez ſupflua tribus curať medicinalib⁹ inſtris. Et dieta qdē pſiſtit in aere ſiccoꝛ: vel ēt declināte ad frigiditatē aliqualē: niſi eũo vltimate ſit: qꝛ tūc aer oꝛ eſſe ꝛpatus. Et accñtia aie ſint que ilaritatē ⁊ letitiā gñant. Et qes ſit moderata ⁊ ſomnus ſit moderatus ⁊ cibi ⁊ potus ſint ſtiptici facilis digõnis eu/chimi ⁊ paucaꝝ ſupfluitatū. Et dixit Ipo. in affo. ſupius allegato ꝙ coꝛpa vltimate inanita nó debēt repleri ſubito: ſed paulatine quouſq̄z redeāt ad terminū nāleꝝ cū quo ſtat pfectio opationuz ipſoꝝ: ⁊ nō vltra: ēt dato ꝙ antea fuiſſent ſupreme repleta. Et rō ꝑmi dicti eſt: qꝛ vtꝰ ipſoꝝ debilis exñs nó poſſet ſimul multū de nutriᵗᵒ cōuertere. Et rō ſcōi dcī eſt: qꝛ ſufficit eos fuiſſe reductos ad ꝓpriū tēperamentū ipſoꝝ. ¶ Et potio cōſiſtit. dixit Aui. qꝛ ea que eũanť retinenť multipliciter. ſ. aut ꝓp inclinationē mãe ⁊ eiꝰ diuerſionē ad loca alia ⁊ oppoſita: ⁊ ꝟ aut abſq̄z manifeſta eũone ad exꝰ coꝛpꝰ: ſic faciūt vētoſe ſine ſcarificatiõe appoſite ⁊ fricatiões ⁊ ligature ꝙlozoſe: ⁊ alia hmõi: aut cū eũone ad exꝰ coꝛpus. ſicut cōpeſcit fluxus ſanguis cū flōmia vel carraſſatiõe ⁊ fluxus vētris vomitu vl eꝰ. Et ſicut cū retineť aliq̄ eũo fluxu vine multe vel ſudoꝛe vel alio ſiñ. qñcunq̄z. n. eũones ſic ſe bñt ꝙ vna pōt diuertere alterā: tūc ꝓuocatio vnius eſt curatio vel iuuaᵐ ad curationē alterius. Et cū coꝛpus qdē repletū non fuerit dēmus vti diuerſiõe abſq̄z eũone ad exꝰ. Cū ℞o repletū nō fuerit: ⁊ vtus nō multū debilis melius eſt: vt id qō diuertiť ad exꝰ coꝛpus educať. ¶ Et dixit. A. ꝙ melioꝛ eſt retentio eũonis q̄ fit ꝑ attractionē ad diuerſum cū q̄ exiſtit ſedatio doloꝛis illius a quo fit attractio: qꝛ doloꝛ duz ꝑmanet ſemp attrahit ad locū in quo eſt: aut fit retētio eius qō eũať cū medicinis aut ifrigidātibus aut ſtipticis aut viſcoſis aut glutinoſis aut adurētibꝰ. Infrigidātes. n. meᵘᵗ ꝟ faciūt: qꝛ cōgelāt ⁊ ingroſſant mām fluentē ⁊ oꝛificia vias ⁊ ductꝰ cōſtringūt. Et viſcoſe: qꝛ opilones in canaliū oꝛificijs faciūt: q̄z ſi fuerint acute exiccatiue plus opabunť illud ⁊ meᵘᵗ glutinātes: ⁊ ſiſtr ⁊ adurētes ēt ꝟ faciunt: qꝛ coꝛtices ſiue eſcaras efficiūt: vt ſup canalis oꝛificiū maneāt: ⁊ ipſuz claudāt ⁊ cōſtringāt. Uerūtñ ipſaꝝ timeť ꝛpedimentū: ⁊ eſt: qñ poſſe eſt vt coꝛtex rūpať ⁊ eradicet ⁊ foꝛamīs amplificatio augmēteť. Et ex adurētibꝰ tñ ſunt q̄dā in q̄bus exiſtit ſtipticitas: ſicut atramentū. Et iſte ſunt nēcie cū volūtaꝝ affuerit vt coꝛtex ſit fixus. Et q̄dā ſunt adurētes ſine ſtipticitate: ſicut calx nō extincta: ⁊ iſte ſunt nēcie qñ volūtas adeſt vt coꝛtex cito cadat. Dixit. A. ꝙ ſanguis fluxus q fit ex aptione oꝛificioꝝ venaꝝ ſtipticitaꝝ medicabiť: vt oꝛificia eaꝝ applicenť. Et ſi ex fractura fuerit ſtipticitas glutinoſis: ſicut terra ſigillata: ⁊ ſi ex coꝛroſiõe fuerit medicabiť eo qō carnē naſci facit cū eo qō coꝛroſionē abſtergit. ¶ Per cirurgiā autē curať cuacuatio eius qō oꝛ retineri aut igne adurēte ⁊ inducēte eſcaram. ſicut dictū eſt de medicinis adurentibus: aut fit ſtrictura facta ſupza oꝛificiū: aut clauſura foꝛaminis ⁊ coartatione ad hoc: vt ipſius partes in vnū conducanť: aut fit cū opilatione oꝛificij vulneris ⁊ clauſione.

¶ De cura opilationum in cōmuni. Cap. xxv.

Ræſis coangustatio ſiue opilo mēmbꝛoꝝ: vt patuit i ſermone ꝓcedente eſt triplex. ſ. coartatoꝛia attenuatoꝛia ⁊ carnoſa. Uez in ꝟ loco ſolū de coartatoꝛia dicēť cuius cā qñq̄z eſt ex gñone qñ vie ductꝰ ⁊ vaſa ſunt ꝙa ſtricta aut inuoluta. Sed cā mālis opilās eſt humoꝛ aut groſſus aut viſcoſus aut multus. Et multitudo qdem humoꝝ qñ non fuerit cū ea alia cā cōiuncta remouetur eũone ꝑ flobotomiā vel fluxū ventris vel alias eũones. Et groſſoꝝ cura eſt ſubtiliatio que fit cū medicinis calis reſolutiuis: ⁊ deinde euacuatio. Et viſcoſoꝝ curatio eſt ipſoꝝ inciſio cū rebus que incidūt viſcoſitatē ⁊ tenacitatē ipſoꝝ ſeparādo inter humoꝛē ⁊ parietē mēbꝛi cui adheret diuidēdo ipſum humoꝛē in ꝑtes minutas: deinde ipſius expulſio. ¶ Dixit Aui. ꝙ in reſolone groſſi cauendū eſt a duabus cōtrarijs reb⁹: quaꝝ vna eſt replo debilis ⁊ remiſſa: qñ in raritate humoꝛis groſſi opilātis augmentū facit ⁊ ipſius locū augmētat ⁊ ad reſolōnē eiꝰ nō ꝓuenit: ſed in opilone augmētum facit. Et altera res eſt reſolo foꝛtiſſima que ſubtile humoꝛis cōuertit in vapoꝛē: ⁊ ſpiſſum eius in lapidē. Et ió cuz reſolo foꝛtis neceſſaria fuerit iuuet cū lenificante ſubtili cū materia in qua nō ſit groſſities: ſed ſit in ea caloꝛ tēperatus qui iuuet in reſoluendo totum illud quod eſt opilans.

Nota.

¶ De cura morbi compositi. Cap. xxvj.

MOrbus cū morbo potest dupl'r cōponi. vno° cū morbo nō sibi cōtrario in indicatione curatiua: sicut cū cōponit mala discrasia cal'a cū sicca vel cū humida. Et in tali cōpōne debet medicus ꝓcedere cū cura composita oppositā ambobus ipsis morbis simul. Dixit enim Gal. in tegni. ꝑm cōpositas discrasias ex simplicibus cōpō ostēdit salubria ꝑcepta. Similiter quoqꝫ si similis cōpō fiat morbi cū cā aut morbi cū accīte: q̄ tū cōpō pōt dupl'r fieri: vno mō ꝑm equipollētiā z paritatez: z tunc cura debet fieri cōposita ex medicinis equipollentibus. Alio mō ꝑm dispritatē: z tūc respectu potētiozis est addēda medicina. Et pōnēs de hoc ex^m Gal. vbi. s. dixit. Ueluti si ita accidat q̄ decem numeris. i. gradib⁹ ꝑm calīs excedet ab eo quod ꝑm nām: septē ℞o ꝑm siccius esse opz: tūc salubrē cām in talib⁹ frigidiozē quidē in decē numeris: humidiozē ℞o in. 7. Si enim adducas patienti parti huius medicamētū intantum frigidius z humidius inq̄ꝫtuz manifestatio. s. excessus egritudinū ꝓcessit cal'o z ficco salubre erit. Et talis quidē curatio faciliter inuenit z ipleri potest. ¶ Alio modo fit cōpō morbi cū morbo: aut etiā morbi cum causa morbi vel cum accidēte: sic q̄ cōtraria sit eoz indicatio curatiua: sicut cum cōponit mala cōpl'o frigida cū fluxu sanguis aut hydrops cum febre aut vlcus cū ap̄ate z similia. Et tunc licet ab eis indicatio sumat de cura coposita cura tū simul in actu perfici non pōt. Ex^m posuit Ipo. 5°. affo. Quecūq̄ dicēs infrigidata sunt recalefacere opz excepto: vnde sanguis manat aut manare opz. Et ꝓpter talē cām hmōi cura redditur valde difficilis. Dixit. n. 5. xi° ter. Una q̄dē in corpore dispōne exīte: z si rōe z experimēto deniq̄ inuenire nō difficile est ei⁹ sanationem. Complicatis aut̄ duabus vel tribus: z maxime cū cōtrarijssimis indigent auxilijs imple q̄dē est inuenire experimēto q̄d fiendū est. rōne ℞o non facile. ¶ A cuius aut̄ dictoz morboz sic compositoz̄ cura inchoandū sit obseruare opz regulas tres quas. 5. posuit. 3° de ingenio sanitatis. z 7° etiā ter. Quarū prima est scire qui illoz̄ morboz̄ sic cōpositoz̄ sit maior z ab illo incipiendū est. 2ª regula est scire quis illoz est cā alterius: z ab illo incipiēdū est. Et 3ª est scire quis illoz est ille quo nō ablato alius auferri non pōt: z ab illo similiter incipiendū. 2ª tamē regula de prędictis q̄nq̄ fallit: vt. ℞. g. in morbo in situ: sicut cū solutiuo cōtinuitatis siphac est causa mali situs intestinoz̄ scilz situationis ipsoz in bursa testiculoz. nā in hoc casu nō curamus ꝑius solōnē siphac: sed ꝑius curamus malū situ intestinoz̄ z reducimus ea ad eoz situ nāle. Et postea curamus ruptura siphac: fallit etiā q̄n morbus qui est effectus est maior sua causa z magis suspectus: vnde vertit ad se curā. sicut cū ad opilationē sequit febris valde intensa sua intensione ꝑsternens virtutē: z tūc incipim⁹ a curatiōe febris z nō opil'onis. Et intelligit ista regula siue morbus sit causa alterius morbi efficiēs siue augens siue cōseruās: maxie tū si fuerit cā efficiens sine cuius remotione nō pōt effectus remoueri: z ad cuius remotionē remouet effectus. Et intelligit cōsilr de cā morbi mālis respectu ipsius morbi z causa morbi respectu accūtis. ¶ Et opz scire q̄ predicte tres regule hūt inter se ordinē necessitatis z dignitatis. Nā ꝑma ex eis dignior est z magis necessaria. nā q̄ocūq̄ morb⁹ sit maior ab eo ceteris parib⁹ opz incipere curationē. Et scōa regula est post ꝑmā dictā dignior. z tertia est post scōaz. q̄libet tū eaz hz sub se alias intētiones spāles: prima nāq̄ que est supta a magnitudine morbi hz sub se tres speciales intētiones ꝑm q̄ triplex est magnitudo morbi. Cōsideraf enim magnitudo morbi. Dixit Ga. 7° ter. in trib⁹. s. aut rōne virtutis dispensantis totū aut ratione essentie passionis aut ratione alicuius principat⁹ alias nobilitatis mēbri cui⁹ actio ledit. Et iste tres ēt habēt ordinē adinuicē nā ꝑma dignioz est vt ab ea inchoet curatio. Ideoq̄ a morbo ad quē sequit sincopis inchoādū est: z post eā dicūt q̄dā inchoādū est a 2ª de predictis: z post eā a 3ª. Et quidā dicūt ecōtra post ꝑmā esse incipiēdū a 3ª de p̄dictis. s. a magnitudine lese actionis z vltimo a 2ª. s. magnitudie eēn^t morbi: z puto q̄ hoc sit verius: z si cōtingat plēs ex dictis magnitudinibus adinuicē cōiungi a maiozi ipsaz inchoandū erit. ¶ Scōa ℞o de predictis regulis generalibus sub se hz duas intētiones spāles: quarū ꝑma est scire q̄ egritudo nata apta est causare alterā. z 2ª est scire q̄ egritudo apta nata est causari ab altera augeri vel cōseruari. ¶ Et similiter 3ª regula generalis hz sub se tres intētiones spāles. ꝑª est scire quid añ. 2ª quid post: z 3ª qd cū quo ad quarū intētionū clariorē doctrinā. Gal. 7° ter. posuit tale ex^m. Sit aliq̄ corpus in quo mali būores sint in ambitu totius corporis: z cū hoc etiā sit q̄ mali bumores a cerebro fluāt ad stōm qui faciāt malā cōplonez in stō: z horū humorū quidā sint cōtēti in cōcauitate stōi: z quidā ipsoz̄ sint imbibiti in tunicis ipsius: z illi qui sunt ibibiti faciāt mordicationē in ore stōaci ad quā sequit sincopis z sudor. dyaforeticus sic in hoc corpore sunt male dispōnes ꝓter nām. Si ergo voluerimus videre a qua ipsarū incipiēdum sit in cura opz ꝑmo cōsiderare ꝑm ꝑmā generalē regulā que de ꝑdictis dispōnibus sit maior alijs: z hoc quidem non sufficit nisi cōsiderent^r intētiones eius spāles z seruetur ordo dignitatis in ipsis. Est ergo vt ꝑmo cōsiderent^r que ex dispōnibus ꝑdictis sit maior rōne virtutis dispensantis totū corpus z manifestū est q̄ repletio stōi ex humorib⁹ ibibitis mordicantibus os stōi ad quā sequit sincopis est illa: q̄re ab ea inchoādū erit in cura: postea ꝑsideretur que ex eis est maior rōne dignitatis lese actionis: z est mala cōpl'o stōi z ista curāda est post ꝑmā. Et 3° cōsideret q̄ ex eis est maior rōne eēn^t z supponat^r q̄ sit repl'o cerebri: z ista oz curari 3° post ꝑmā. Quidā tū faciūt istā tertiā secūdā: z scōaz faciūt tertiā. Et q̄ ꝑdictaz dispōnū cā adhuc existit in corpe z nullius morbi curatio fieri pōt: nisi amoueat^r cā eius ideo opz deuenire ad scōam regulam gīalē: in qua opz videre q̄ dictarū dispōnum est apta causare augere vel cōseruare aliam vel alias: z que augeri ab alia vel ab alijs. Et q̄ repl'o totī⁹ ambitus corporis ex malis humorib⁹ est apta causare oēs alias z augere z cōseruare: z oēs alie sunt apte causari augeri z cōseruari ab illa: ideo post ꝑdictas ab ea inchoandū est. Et post hāc a repl'one cerebri ꝓpter ꝓsil'em cām. Et post hanc a repl'one tunicarū z vltimo remouēda est mala stōi cōpl'o. Et post ꝓsiderationes ꝑdictas cōsiderāda est 3ª regula gīalis supradicta cū suis spālibus intētionibus: ordo tū sūptus ab ea vtpl'm cōicat cū ordine scōe regule gīalis: z ab eo nō discrepat nisi in paucis. Et per illū iā patuit q̄ predictarū dispōnū curāda sit ante alias z que 2° z que deinceps. Et similiter p̄z que ipsaz dispōnū cū qua eaz sit curanda ante alias. z ꝓsil'r in alijs exēplificatioib⁹. ℞. g. Dixit Gal. 3° de inge°. sanitatis. Si in aliquo mēbro calidū fuerit ap̄a vulnus ꝓcomitans z fuerit in vulnere ꝓcauitas z putredo ꝑmitus ap̄a curandū erit deinde putredo. 3° ꝓcauitas z vltimo ipsum vulnus nam nisi curet^r ap̄a neq̄ putredo nec ꝓcauitas neq̄ vulnus curari pōt ꝓpter malā cōplexionē ap̄atis cōiungi vulneri: mediāte qua putredo in vulnere cōtinue generabit^r: z dū cōtinue est putredo nō poterit concauitas curari: q̄ nō poterit caro gīari: z nisi caro in cōcauitate vulneris gīetur nō poterit vulnus consolidari z vniri. ¶ De dictis regulis dixit. A. 4ª p'. Cū multe cōiungunt^r egritudines ab ea incipe debemus in qua vna harum ꝓpietatū triū existit: vna earū est: q̄ alia sanari nō pōt añ q̄s ipsa sanet^r: sicut ap̄a z vlcus cum cōiunguntur: medicamur enim ap̄a donec cōplexionis malitia: que cū eo venit removeatur: absq̄ cui⁹ sanatiōe vlcus sanari nō pōt: postea medicamur vlcus. Et 2ª earū est cū vna egritudo cā fuerit alterius sicut cū accidit opilatio z febris medicamur eni opilo

A q̄ morboz cōpositoz̄ cura debeat incipi.

nē prius: deinde febrē etiā si nobis necessariū fuerit aperire opil'onē cū eo: in quo aliqua existit calitas nō curabim⁹. Et medicabimur pulmonis apa cū deficcatiuis ⁊ nō curabimus de febre: qm̄ impole ē vt febris remoueat cā ei⁹ exīte. Et cāe qdē eius sanatio est exiccatio q̄ febri nocumētū facit. Et 3ª est cū vna earum fuerit ea de qua maior est sollicitudo habenda: sicut si cōiungit' sinochus ⁊ paralesis: medicabit' enim sinochū extinguendo ⁊ flōmādo: ⁊ de paralesi nō curabimus. ¶ Cū autē egritudo ⁊ accīs cōiunguntur a sanatione egritudinis incipiemus: sed si accīs supauerit tūc incipiem⁹ accidētis curā egritudinē non cōsiderantes: sicut in colica damus stupefaciētia: vt doloris fortitudo removeat: lz ipsi colice nocumētū faciat: ⁊ cū hoc etiā tardamus quod facere debebamus ꝓpter stōi debilitatē: aut ꝓpter ventris fluxū q̄ p̄cessit: aut ꝓpter p̄item nauseam. Et q̄nq̄ nō tardamus: sed opamur ⁊ nō totā removemus cām: sicut in egritudine spasmi: nō eni totū expellimus humorē. imo ex eo aliqd dimittum⁹: vt ipsum spasmosus removeat motus ne humorē resoluat nālem. ¶ Debes aūt scire q̄ regul'r opando morbus minor non dz in totū negligi: imo medicina composita ex sua ⁊ medicina maioris morbi dz adhiberi: fic. ſ. q̄ medicina maioris supet medicinā minoris: q̄uis coacte aliq̄n in totū negligat' ad tp̄s. ¶ Et scias q̄ ea que in compōe diuersa indicāt sunt duplicia: quedā sūt que non dependent ab inuicē: ⁊ ista sicut diuersa indicāt: sic ⁊ diuersa requir̄ūt administrari in actu curatiuo. Et quedā sunt que adinuicē coniungunt: que lz diuersas habeant intētiones curatiuas: tn̄ in actu curatiuo per eandē removentur: ⁊ tunc nō est necesse actu amborū ipleri intentiones: sicut est in mala cōpl'one fiente in qua diuersa sumitur indicatio a causa: ⁊ ab ipsa mala cōpl'one: ⁊ tn̄ in eius actu curatiuo nō opz adimpleri nisi intētionē cause remotiuā: q⁹ ad eius remotionē sequit' remotio ipsius male cōpl'onis fiētis cum ab ipsa dependat neq̄ egeret post cāe remotionē vltra ad curā ipsius cōpl'onis male fientis procedere. Similiter si apa fiat in aliquo mēbro in eo erit opilo ⁊ apa diuersa indicātia: ⁊ tn̄ nō erit in actu curatiuo necessariū impleri nisi vnā intentionē: vt Hal. dixit in tegni. cap. quecūq̄ vō eufrasis: ⁊c. Sil'r si cōponat' morbus cū accīte: licz indicatio curatiua sit composita: tn̄ ad curā sufficit iplere intētionē que est ad morbū cū ad morbū sequatur accīs velut ad corpus vmbra: sed in morbo facto semp est necessariū: vt curatio cōposita impleat: nō eni sufficit auferre cām eius: sed opz postea morbū interimere factum. Si itaq̄ cā sol'onis cōtinuitatis fuerit humor corrosiu⁹: tūc detur ꝓmo causa remotiua illius humoris: sed tn̄ q⁹ eo remoto remanet solutio cōtinuitatis: ideo necessaria est curatio ipsius solute continuitatis: sicut etiam si ꝓpter opilationē epatis ꝓuenit icteritia q⁹ remotis opil'one ⁊ calefactione epatis remanet icteritia: ideo ei sua necessaria est curatio. ¶ Hal. i tegni. in cura morborū compositorū equalium indicationū tripl'r docuit procedere. Uno mō simul ꝺrias vel diuersas medicinas administrando: vt ꝺtra diſcrasiā calidam ⁊ siccam medicinas frigidas ⁊ humidas in eadē medicina simul pmixtas. Et hic modus licz ab auctoribus sit factus: tn̄ nō est oio laudabilis maxime in quibusdā particularibus: ꝓpterea q⁹ talis permixtio nām impedit ⁊ grauat propter sollicitudinē ad quā cōuertitur in discretione ipsarū ⁊tutū ⁊ approximatione earū ad ea que cōuenit: quare disturbatur nā in actionibus alijs multis ⁊ necessarijs in regulatione cibi ⁊ alioꝝ. Impediunt etiam ⁊tutes oppositę illius medicine seipsas in suis opationibus. 2° mō docuit H. dictas medicinas approximare successiue vnā post aliam. ⁊ nūc vni morbo nūc alteri. Et 3° modo: vt per oppositas partes approximent. sicut. ⁊. g. per interius conuenientes vni morbo: ⁊ per exterius conuenientes alteri. ⁊ econtra.

¶ De cura asperitatis ⁊ lenitatis mēbri. ⁊ egritudinis in qu ātitate figura. Cap. xxvij.

Scias q⁹ inālis asperitas ossis duobus modis curatur. Uno radendo ipsum os. Alio liniēdo ipsum. Sed asperitas inālis cutis curatur balneis vellotionibus mūdificatiuis ⁊ postea lenitiuis oleis vel vnguētis. Et coadiuuat ad hoc humoris sicci ⁊ nitrosi eūo ⁊ correctio: lenitas vero innālis mēbrorū tollitur medicinis incisiuis ⁊ abstersiuis: ⁊ si fuerit in mēbris intrinsecis vt stō vel intestinis curatur ponticis ⁊ stipticis mordicationē nō inferentibus.

¶ Si vero quid ꝓter nām numero nāli: vel etiā mēsure nāli additum fuerit si fieri poterit cum securitate totū est auferē dū incisione vstione ⁊ corrosiōe. Attamē incisio ⁊ corrosio timenda est vbi vene ⁊ arterie notabil'r magne fuerit timore fluxus sanguinis superflui. Corrosiua etiā timēda sunt in membris acuti sensus. Si figure malitia ex creatione euenerint in tenera etate rectificari pōt. In adultis aūt minime aut raro ⁊ cum difficultate multa. ¶ Que vō figure malitia accidētaliter superuenerit si fuerit cū deperditione subste in oi etate incorrigibilis existit. Si vero sine subste deperditione vt sepius in dislocationibus cōtingit corrigi poterit: vt in sermone. 7. complete dicetur. ¶ Et scias q⁹ dissocatio spōdilū figuram dorsi vel pectoris deturpans in infantib⁹ euenies raro rectificari pōt. Qz si spondilia relaxatione suorū ligamētorū dislocantur in quibuscūq̄ etatibus exiccatiuis remedijs. maxime tn̄ cū balneis siccantib⁹ sulphureis aut cauterijs: ⁊ si cū difficultate rectificant. ¶ Qz si cōcauitas aliqua repleta fuerit eūanda erit: ⁊ si ꝓpressa aliquo fuerit: vnde ipsius minuat' capacitas tota curatio ad illud cōpimēs dirigat'. Concauitas itaq̄ intestinorū siccis repleta stercoribus clysteribus aut medicinis lenientibus corrigatur. Et renū cōcauitas lapide repleta medicinis calculū frāgentibus aut ipsum lubricare facientibus emendatur. Eodem modo opilatus ⁊ clausus meat⁹ aperitur. q⁹ si res ipm claudens ad extra corpus excludi nō poterit transponēda erit: ⁊ ad alium deducenda locum: sicut transponitur lapis foramē virge claudens ad vesicam: ⁊ sicut cataracta a pupilla removetur ⁊ inferius deponitur.

¶ De cura fluxus humorum ad mēbra. Ca. xxviij.

Fluxus ad aliq̄ mēbrum de mālebus malis fit q̄nq̄ a toto corpore q̄nq̄ a mēbris vno vel plūbus. Et fiat talis influxus aut ad emūctoria que deputata sunt ad recipiendū supfluitates totius corporis ⁊ principaliū mēbrorū aut ad mēbra vilia aut ad mēbra debilia. ¶ Et in cura taliū morborū opz ꝓuidere toti aut membris mittētibus non quidē debilitādo ipsorū ⁊tutē: sed confortando. Etenim mēbra mittētia: vt plūr sunt mēbra ꝓn'lia vel nobilia que cōfortari debēt. Eteni ipsa fortia exīa ⁊ fortificata non ad intra corpus ⁊ ad mēbra debilia suas expellūt superfluitates: sed ad extra corpus per cōueniētes meatus patētes vel occultos. Ingt Raſ. 25° 9ti. c°. 8. Quotiēs supfluitas inducit' de mēbro ad mēbr̄ curet' mēbr̄ de q̄ inducit' ⁊ fiat cōfortatio mēbri ad q̄ inducit' mā alr̄ non reducet' mēbrum ad dispōnē nālez aut non restituetur sue cōpl'oni nāli. ¶ Impletur aūt curatio borū morbor̄ ꝓmo cū rectificatione mēbri mittētis ⁊ generantis in eo superfluitates: que vtpl'm est alteratio ipsius ꝓpl'onis nālis ⁊ cū confortatione digōnis ipsius mēbri quo partē sui nutrimēti bn̄ digerit ⁊ conuertit. Et fit 2° cuz minoratione materie que influitur: ⁊ ipsius eūone ⁊ minoratio eius cōpletur cū abstinētia a cibis ⁊ potibus repletiuis ⁊ ꝓprie illius māe generatiuis: vt mēbrū mittens precipue: ⁊ alia etiam inaniant: vt inanitum non habeat mām ad mittendū: sed potius indigens factum ab alijs trahat. Et eūo māe fit cū aliquo vel aliquibus ex modis conuenientibus eūonū: prout melius videbitur conuenire. Et fit 3° cum diuersione māe ad loca

oppoſita mẽbro recipienti. Et fit 4° cũ rebus ingroſſantibus mãm fluẽtẽ: z ſic ꝓhibẽtibus eã a fluxu. Et fit 5° cũ rebus cõſtringentibus meatus: per quos illa mã mittit: quã ſi fuerint extrinſeci z manifeſti facile conſtringentur cuz ligaturis z appõne ſtipticoꝝ hũtũ eos cõſtringere z coadunare. Si vero occulti z intrinſeci fuerint difficulter fiet ipſorũ cõſtrictio: ingeniandũ tñ eſt eos coadunatos reddere cũ cõſtringentibus per interius ſũptis. Mẽbrũ autẽ recipiens cõfortãdũ eſt cũ vnientibus ipſius ſubam nã mẽbra farmacijs ſtipticis cõfortata fluentẽ ad ſe mãm repellũt: nõ autem debẽt repellẽtia ei apponi in ꝑn° z eũone nõ ꝑmiſſa: maxie ſi replo in vicinis ei mẽbris affuerit: ſed replone minuta: vt remaneat locus capax repellende mãe approximari ꝑñt. Et opz vt ſi in mẽbro recipiẽte aliqua fuerit cauſa ſue debilitatis vel attractionis mãe ad ipſum corrigatur ſm q diſpõ exigit. Et ſi tandẽ aliqua mãe pars fluxe in recipiente membro remanſerit dyaforeſim facientibus ſine attractione reſoluẽda erit. ¶ De cura autem aꝑatum z vulnerum generali dicetur ad plenũ in ſermone 7°. vbi de cirurgia tractabitur. Et de vniuerſali curatione doloris dicetur in ſermone ſequenti. tractatu ſecundo.

¶ Explicit 2ª pars ſcõi ſermonis: de cura morboꝝ i gñali.

¶ Incipit tractatus de diſpoſitionibus febrium.

Xpeditus a declaratione vniuerſalis curatiõis morborum deo propitio. Tractatum aggredior de diſpoſitionibus febrium. Et diuido hunc tractatum in quatuor ſũmas. Et prima erit de generalibus conſiderationibus habendis circa febrem. Secunda vero erit de febre effimera. Tertia autem de febre ethica. Et quarta z vltima de febre humorali.

¶ Summa ꝑª. tractatus ſecũdi de diſpoſitionibus febriũ. cõtinet capitula. 14.

¶ De quid nominis febris. Cap.j

Ebris ſumitur qñq; large pro omni mala complexione ꝓter nãm ſaltẽ actiua. vnde Serap. c° de ethica: diuidit eã i calãm z frigidã. Et A. c° de tertiana non pura febres nominauit frigidas. Et hanc quidẽ denominationẽ nõ ꝓprie faciunt: ſed quidã ſimilitudinarie: ſicut ethicam ſenectutis febrẽ frigidã appellãtes aut abuſiue referẽdo hoc: aut ad ſuam cãm: vt cũ cã eius fuerit frida eẽntialiter: ſicut febres ſtãticã z melicã frigidas appellant: vel ad ſuũ accñs cũ ea cõplicatũ vt frigus extremitatũ in ꝑn° paroxiſmoꝝ febriũ frequenter eueniẽs. Et qñq; ſumitur minus large ꝓ omni mala complone calã totius corporis vel alicuius mẽbri nobilis. vnde Serap. c°. de nocumẽtis odoratus dixit. Cognoſcitur mala complo calã cerebri quando percutit caput. Et. A. 14ª tertij. Et haly. practice 5° i cura vngule oculi dixit. niſi oculo febris acciderit. i. calor extraneus. Et Zoar dixit. hoc nomẽ febris cõſueuerunt medici appellare quẽlibz calorẽ excedẽtẽ modũ naturalẽ in ſanitate facientẽ egritudinẽ. ¶ Et qñq; ſumit frigide: z ꝓprie ꝓ mala opone calã ꝑnᵐ in corde habẽte z ab eo ꝓcedente in totũ corpus que dr a mala opone calã cordis: ſicut ſpãle dr a gñali. Et eni febris ſpẽs male cõplonis calẽ cordis. Et ſic febris dr a feruco. u. mutata in. b. eo q patiẽtẽ quem poſſidet feruere z eſtuare faciat. vnde ꝑª ad glau. febricula quaſi feruicula. vel dr a fomos grece qõ latine eſt calor vl ignis. Et greci ad hoc aſpicientes febrẽ pyretros vocant. a pyr qõ eſt ignis. Apud quoſdã tñ febris aliqñ dr a frigeo aut per antifraſim: nõ q frigere: ſed q calere facit. Aut q ad ipſam corpis hũtis etiã ſequitur infrigidatio reſolonẽ ꝓpter quã faciẽte febrili calore ſpũs z calũ inati. Quidã aũt dixerunt. Febris dr a feruos grece qõ latine dr fomido: eo q dñm ſui formidaꝝ facit ꝓe ceteris morbis. ¶ Et q febris morbus eſt vlis toti corpori ipſum multiplr infeſtans z frequẽter humano aduenies corpori ita vt fere nullus euadat qñ aliqñ febrẽ incurrat: ideo conati ſunt auctores exquiſitũ z ſeparatũ facere de febre tractatum. Et merito cum ipſa occulta ſit paſſio: vt in ſequentibus apparebit.

¶ De quiditate febris. Cap.ij.

Ebris dixit. A. 4ª ꝑ¹. eſt calor extraneus acceſus in corde ꝓcedẽs ab eo mediantibus ſanguine z ſpũ per arterias z venas in totũ corpus: ita q noceat nãlibus opõnbꝰ. Et q̃ꝫ plẽs alie ab auctoribus habeantur de febre diffõnes predicta tñ cõplectior extat. ¶ Ad quiditatẽ autẽ eẽntie febris plene intelligendũ ſcire opz q calor in ꝑdicta diffõne ponit loco gñis. Dixit. n. H. ꝑ de diffis febriũ. Sba febriũ in gñe eſt caloris. z in hoc oẽs concordati ſunt auctores. Dixit. H. in lib. de malitia opl'onis diuerſe. Febris eſt morbus in cõplone: z manifeſtũ eſt: q nõ eſt cõplo frigida nec humida: vt ſenſus manifeſtat: neq; etiã cõplo ſicca vt apparebit. quare relinquit: vt ſit calida. Neq; ponit calor in diffõne: vt quidã iã putauerũt ꝓ corpore calido: ſed ꝓ q̃litate: vt Hal. voluit 8° ter. que qualitas vocata eſt ab Ar. in ꝑntis ſub ꝑª ſpẽ q̃litatis. Et eſt febris calor vt dictũ eſt abſolute oi circũſcripta q̃litate paſſiua: ita vt ſz ſe eſt morbus vnus z ſimplex: q̃ꝫ in re fortaſſe nõ reperiatur niſi cõpoſitus: aut cũ ſiccitate: z hoc vtplm: aut cuz humiditate: z hoc vt raro: verũtñ ſiccitatẽ per ſe calor febrilis ſibi aſſociat. Calitas nãq; maior q̃ꝫ oporteat dixit. A. ꝑª ꝑ¹. aſſociat ſibi ſiccitatẽ: q agens in humidũ corporis ipſum reſoluit z maxime ſpñ qui eſt corpus aereũ humidũ ſubtile facilis reſolonis a cui⁹ etiã reſolone etiã tpe breui non vi cor febrientis abſoluit: cuius reſolonẽ ſequit in corpe ipſius febrientis ſiccitas. Per ſe itaq; calor febrilis calefacit: z ꝓ accẽs exiccat ſm plm. Ad quod aduertẽs Hal. ſup ꝑª affo. in 2° affo. humide diete. dixit. febris eſt mala cõplo calã z ſicca ab effectu quẽ inducit: q eſt calor z ſiccitas. Et cũ Joãnitius dixit. q febris eſt ledẽs ſuo effectu: ꝓ effectu intellexit ſuã q̃litatẽ intenſam. Effectus. n. ꝓprie eſt ipſa leſio. Et ſi ſiccitas cũ calore ſit ꝺiũcta febrili: tñ ipſa vtplm eſt remiſſa reſpectu caloris ipſius. Et q calor febrilis eſt predñans ab ipſo febris denoiationẽ ſuſceperit. ¶ humiditatẽ etiaz põt febrilis calor ſibi aſſociare: z hoc potiſſime duob⁹ modis: vno°. qñ repiret in corpore humiditates crudas cõpactas in q̃s agens diſſolueret que diſſolute per corpus fluẽtes redderent ipſum humidius: qõ nõ faciebãt cũ cõpacte pmanebãt. ſcõo mõ qñ a calore febrili multũ de nãli calore reſolueref: cui⁹ reſolone ſequit multa v̈tutũ debilitas ꝓcipue digeſtiue: vnde per viã indigõnis magna humiditatũ copia i corpe reſultaret: quib⁹ corpus humidũ redderetur: qõ frequenter accidit in febrib⁹ cronicis: in qbus earũ oñi ſubſtãtifice z exiccãtur z humectãtur humiditate accitali madefaciente ꝓſiꝛ in corporib⁹ ſenũ. Et q calori febrili ſz minus: z per accñs magis aſſociat humiditas: nõ eſt ideo ab auctoribus dictũ. q febris ſit cõplo calã z humida. neq; intelligere debes febrẽ eſſe morbũ cõpoſitũ: vt aliqñ dicunt ſapiẽtes cõpõne v̈a: ita. i. q ſiccitas ſiue etiã humiditas calori aſſociata febrili ſit ſemper morbus. nam ſiccitas illa ſiue humiditas calori febrili aſſociata nõ eſt ſemp morb⁹ ſaltez ꝓ aliq̃ menſura earũ qua ꝑñt ineſſe corpori ꝓter q eius ledãt opones. Immo z qõ plus eſt poſſet ſiccitas ſiue hũiditas ſic calori aſſociari febrili q eſſet cã perfectionis ſanitatis: q̃ pus inerat: ſicut pz de febre ſupueniente corpori lapſo

Febris vnde dicit.

Febris ſemp̃ ſit morbus ſimplex: q̃ꝫ in paſſe cõpoſita cũ qualitatibus paſſiuis

Calor naturalis z innatus ſemper ſit bonus

Liber Aphorismorum

ꝑsus multã humiditatẽ in quã febris resoluẽdo agens erit causa reductionis eius ℞sus ꝓpamẽtũ: z sic ad sanitatẽ melioré. Silr supueniẽs corpori ficco ꝓpter suaꝫ humiditatũ cõpactionẽ illas dissoluẽs z dissolutas resoluẽs reducet corpus illõ ad sanitatẽ ꝓiore melioré. Si tñ calor febrilis excãdo ꝓcederet multũ de humido cõsumẽdo ꝑse z paccñs humidũ nutrimẽtale mẽbris vniri ꝓhibẽdo aut ꝓcedens multũ digestiuã ꝓsternẽdo virtutẽ: z per accñs multam in corpore inducẽdo humiditatẽ: sicut accidit cũ aliqñ ad febrẽ sequitur asclites z yposarca: tunc illa siccitas z humiditas essent morbi. Et fieret tũc ex eis cũ calore febrili morbꝰ cõpositus calꝰ z siccus vel calꝰ z humidus. Itaqꝫ febris nõ semp est morbus cõpositus z precipue circa iuũ ꝑnm in processu vero z maxime cũ eius ꝓlongauerit spatiũ bñ posset effici morbus cõpositus. Immo z qdam spẽs eius semp est morbus cõpositꝰ: vt 3a spẽs ethice que semp est morbꝰ calꝰ z siccus. calori eni eius semp siccitas egritudinalis associatur. Itaqꝫ apparet q siccitas posita a Hal. z ab alijs i diffõne febris: vt. ꝑ. nõ est de eẽa febris. nã si de eẽntia eiꝰ foret in oi febre egritudinalis reperiret siccitas: qõ est apparẽs falsum. Sola ergo calitas est de eẽa febris. Et nõ solũ siccitatẽ aut humiditatẽ calor febrilis sibi appropriare põt. Uerũ ẽtiam frigiditatẽ: vt cũ hũores frigidos crudos cõpactos in corpe repiret qs dissolueret z dissoluti corpus ifrigidaret: vt in sequẽtibus de febre empiala z lipparia apparebit.

¶ De extraneitate substantie febris. Ca. iij.

AQuiunt sicut aial ꝓ eẽntiales ꝺias diuidit in rónalẽ z irrónalez scilz hoiem z brutũ. ita calor eẽntialiter diuiditur in nalẽ z inalẽ siue ꝓter nam. sunt. n. he caloris spẽs eẽntialiter distincte. Quid autẽ sit calor nalis in sermone seqnte plenius declarabitur. Uerũtñ hõm q sicut calor nalis virtutis corporis regitiue organũ est quo psistit in esse: ita z calor inalis ei oppositus istrm morbi est quo corporis cui ꝑest nã vastat. ¶ Cõueniũt tñ z differũt calor nalis z inalis in inuicẽ. Cõueniũt quidẽ q sicut nalis caloris fundamẽtũ est corpa etiã z caloris inalis saltẽ febrilis. 2o cõueniũt: qr sicut calor nalis delegat a suo principali fundamẽto ad oia corporis mẽbra mẽte sanguine z spũ: ita z calor inalis: vt. ꝫ. 3o qr sicut caloris nalis nãlitas est 2x. vna que ꝺr nalitas mẽsure siue gradualis ꝑm quã stat in latitudine nalitatis in qua tãtus esse debet z nõ amplior siue minor: z alia ꝓprietatis qua instrm est virtutis. ita z caloris inalis ꝑternalitas est 2x. per quarũ vnam egredit extra mensurã gradualẽ caloris nalis: z ꝺr ꝑternalitas mensure siue gradus: z per aliã egredit extra ꝓprietatẽ nalitatis per quã non existit cõueniẽs virtutis instrm sive sit cũ mensura graduali nalitatis siue nõ. Põt. n. calor inalis esse remissior in gradu caloris nali: z tñ per suã malaz ꝓprietatẽ põt occidere: sicut sepe cõtingit: z maxime in febribus pestilẽtialibus: z põt esse ecõtra: vt sepe apparet in acutis. Scire tñ ꝺbes q ꝑternalitas gradualis nõ est eque mala: sicut q̃ ꝓprietatis. Ponũt tñ exm de ꝑdictis de tyriaca in qua est mẽsura gradualis caloris qua ponit calꝫ in tãto gradu: z est in ea ꝓprietas siue ꝓportio qua resistit venenis. ¶ Differũt aũt calor nalis z inalis ꝑmo: qr calor nalis in organo sensus tact? iprimit ꝓportionẽ. inalis ꝺo disproportionẽ. 2o qr calor nalis ꝓpter ꝓportionẽ quam infert in organũ sensus tactus est suauis z mitis. inalis ꝺo per oppositã cãm est acutus z insuauis z mordax. 3o qr nalis caloris ꝑnm est nã que est ꝑncipale instrm aie siue forme. inalis ℞o caloris ꝑnm nõ est nã: sed aliquid nãm ledẽs. 4o qr nalis caloris ꝑnm semp est ab intrinseco. inalis vero nõ semp est ab intrinseco. quinto qr calor nalis tenet nãm medij. inalis ꝺo extremi per quã qntã ꝺiam ꝺixerũt qdã q nalis z inalis calor nõ sibi inuicẽ ꝓiantur: vt vere duo extrema maxime a se distantia: sed opponũtur velut extremũ medio.

Dixerũt qdã q mensura gradualis caloris nalis est scõus gradus z inalis febrilis ẽ 3o gradꝰ z inalis nõ febrilis est citra 3m gradũ ℞sus 2m vt 2a vel 3a mãio scõi gradus.

¶ An autẽ calor in diffõne febris positus sit calor nalis an inalis auctores nõ vniformiter exꝑsserũt: sed alij z alij diuersa de calore febris cõsiderãtes ad diuersa se referentes alr z alr dixerũt. Ipo. eni visum fuit q febris tũc sit quãdo caliditas innata mutata fuerit ad calitatẽ igneam. Et Hal. ꝑmo affo. in 2o affo. qui crescũt. z affo. humide diete. ꝓsiderãs cũ Ipo. calorẽ nalẽ q ꝓius erat in termino sanitatis z mõ nõ est: sed exiuit ad terminũ inalitatis febris: dixit. Febris est calor nalis mutatꝰ in igneũ. i. est extra ꝺbitũ nãe incensus z sensibilr z imediate ledẽs opõnes: vt per sui incẽsionẽ videat ad nãm ignis accedere nõ q incẽdat: vt ignis. imo q̃ꝫ ꝑm plm sit intensior calore nali ꝑexñte: aliqñ tñ est valde remissior eo: vt ꝑz i febribꝰ in qbꝰ anhelitꝰ exspiratꝫ frigidus. ¶ Et qdã male intelligẽtes ℞ba ꝑdicta Ipo. z H. dixerũt q febris sicut est calor ita est siccitas: qr dixerunt q est calor mutatus in igneũ q nõ solũ est calꝫ: ꝫ siccus. Unde sup ꝑmo re. acu. dixit Hal. euentꝰ febris est ꝑm alterationez q̃litatis inate ad calitatẽ igneã. Et subdit. nã febris calꝫ est z ficca: qõ est: qr ignis est cũ hac disponẽ. dicũt autẽ q potius ꝺr esse in gñe calitatis q̃ꝫ siccitatis: eo q calitas q̃litas actiua exñs in eo potior est z ꝑor siccitate passiua. ¶ Aui. ℞o z Isaac z multi alij cõsiderãtes innalitatẽ caloris febrilis nocẽtẽ opõnibus nalibus habere ꝑnm ab extrinseco ꝺixerũt q febris est calor extraneꝰ. Et qdã vt Ipo. z Hal. cuꝫ suis sequacibꝰ fecerũt in diffõne febris ꝑdicationẽ ipropriã z denoiatiuã ꝺõo. Febris est calor nalis neq; voluerũt aliõ ꝺicere nisi q febris est calor in subiecto eius cui aduenit cũ calitate nali eius. A. ℞o z sequaces fecerũt ꝑdicationẽ proprią z essentialẽ. nã febris vere est calor extraneus siue calitas extra nam siue mala cõplo calꝫ: z est vere calor exneus extraneitate ꝓprietatis que ꝺr improportio z nõ extraneitate solius mẽsure. nã exneitas solius mensure nõ semper facit febrẽ. imo z ꝑm quosdã nũq̃ facit eã. naz z si habeat hõ gradũ caloris intẽsiorẽ nali. nõ tñ febrit vel nõ aliqñ febrit: vt apparet mirato z fatigato q q̃ꝫ caleant supra mensuram caloris nalis nõ febriũt. Unde Aui. dixit. nõ sicut calor ire z laboris. Et Isaac febrium ꝑmo dixit. hos calores ire z laboris z similes vt q solis balnei ignis ciboruꝫ z potuũ z medicinarũ calaꝫ nõ esse febres cũ nõ ledãt primitiue opationes oẽs nisi ꝓus mutent ad febrẽ. i. q̃ꝫ extra nãm sint exneitate mẽsure: nõ tñ sunt febris. ſ. in certa mensura citra 3m gradũ calitatis permanẽtes. vel alr. nõ sant febris nisi aliam extraneitatẽ acquirãt. Et hoc sentit. A. cũ subdẽs ad dictos calores ait: nisi vltiment. i. nisi ad 3m gradũ calitatis extranee aduenerint. vel: z melius nisi in ꝓcessu querentes vltimari aliã extraneitatẽ que est ꝓprietas acqsierint. Et q ista vltima expõ sit melior ꝺemr arra q̃dam que hic reperitur affirmatiua dicẽs. cũ vltiment. i. si etiã vltiment in gradu mẽsure: nõ tñ sunt febris nisi extraneitatẽ ꝓprietatis habeãt: ex quo ꝑz q cũ extraneitate mẽsure põt stare sanitas: cũ extraneitate ℞o ꝓprietatis nõ: sed semp cuꝫ ea egritudo erit: quapropter maioris malitie z lesionis erit multo extraneitas ꝓprietatis q̃ꝫ q̃ mensure. ¶ Et Auer. 5o colꝫ. voluit q calor innalis sit 2x. Unus q oifariã est ꝑter nãm z oio vite oppositꝰ eq̃lis est cadauerũ z mẽbrorũ corruptor. Alius est innalis ꝑm qd sive nõ oifariã: q̃lis est q est medius inter calorẽ nalẽ z eũ qui est innalis oio: z iste est bñs latitudinẽ ꝑm quã talis calor inalis ponit esse sub triplici gradu innalitatis: quoꝝ vnus est ℞sus latus caloris nalis in primo gradu inalitatis: q̃lis est calor inalis extraneitate mensure illius. Et hic vt patuit vel nõ nocet opõnibus vel z si nocet nõ nocet oibꝰ de q̃ ex dcis. ꝑ. satis apparet. an possit ꝑdicari de febre an ñ. Aliꝰ est ℞sus latꝰ caloris q oifariã est innalis: q̃lis ẽ in extremo extraneitatis ꝓprietatis caloris inalis

versus sumũ:qlis est calor febrietiũ putride in hora mortis exñtiũ:aut qlis est calor mẽbri vel etiã mẽbroꝝ exñtium in via corruptiõis vt in herpete vel cancro.ꝛ 3º est inter hos duos medius:qlis est calor febris marie febris salubris: ꝛ de vtroqz horꝝ duoꝝ vltimoꝝ modoꝝ caloris innalis dr calor inalis in diffõne febris posit⁹. ¶ De caloꝛe tñ extraneo medio loquẽs. Ga.pmo de dñis febriũ in febrib⁹ putredinis dixit.q ipse est sicut semiputredo q̃ est media inter saniẽ siue pus q̃ ad bonũ simplr est in suo gñe ꝛ putredinẽ oio ad malũ cui posset assimilari calor exneus scõi modi: sicut saniei totaliter ad bonũ posset assilari primus eius modus. ¶ Ex qbus apparet q extraneitas caloris febrilis non est totalr ꝛ oifariã pter nam.nõ.n.cũ ea starent opa vite:est tñ totalr oppositа sanitati.nusqz.n.cũ febre stant opa sanitatis ꝛ apparet q exneitas caloris febrilis hz latitudinẽ magnã in qua qdã ponũt extraneitatẽ febris putride intẽsionis gradus exneitate aliarũ febriũ:ꝛ post eã ponũt exneitatẽ febris ethice intensionẽ ea que effic. Et nõ solũ hec latitudo exneitatis attẽdit in gñibus febriũ:sed etiã in spẽbus generuz ꝛ subalternis ꝛ spãlissimis pm quã vna spes febris.v.g.vna putrida vel flãtica pticipat maiori extraneitate qz alia ꝛ similiter in alijs spẽbus. ¶ Rursus q caloꝛ febrilis:vt pz ex dictis vr tenere mediũ inter calorẽ nalẽ ꝛ calorẽ oifariã pter nam quidã pfiderates mediũ sape nam extremoꝝ. vt 5º phy.dixit Ar.ꝛ noibus insup extremoꝝ aliqñ vocari media:vt sup 4º affo.dixit.G.dñt quosdã auctorũ:vt.v.g.G. ꝛ Aũ.referre calorẽ febrilẽ in alterũ extremoꝝ dictoꝝ dicẽs q est caloꝛ nalis. Et alios vo.vt Auic. ꝛ Jsaac referre illũ in oppm extremũ dicẽs q est calor extraneus ꝛc.

Utrũ caloꝛe naturali ꝛ extraneo efficiat vn⁹ caloꝛ per essentiã.

¶ An aũt ex caloꝛe nali ꝛ extraneo efficiatur vnus caloꝛ per essentiã siue vterqz per se maneat in febriente distinctus ab alio licet ex eis vnus fiat per cõtiguitatẽ videt hẽre dubitationẽ. ¶ Quidã tñ dixerũt.q bi duo caloꝛes qztuz ad subẽ radicẽ nõ sunt vnus:sed qztũ ad viã pcessus sic.declarãt h per simile. Si.n.in eodẽ loco vt in vna camera ponãtur due candele accense:quaꝝ vna sit cerea ꝛ alia sepoſa ex ambabus his vnus idẽ erit pcessus luminis vel caloris in camera:in suba tñ radicis eaꝝ sunt duo: qr vnus habet p radice candelã cereã ꝛ alter sepoſam. ¶ Alij vo dixerunt in qbusdaz febriũ generib⁹ ex illis duob⁹ caloꝛib⁹ fieri vnũ per cõpõnẽ vt in putrida ꝛ effimera:qzuis maxie in putrida ꝛ in alio gñe vt in ethica non fieri vnũ per cõpõnẽ qzuis per cõtiguitatẽ:in essentia tñ remanere diuersos.pmũ dictoruz declarãt in effimera quidẽ per id q spũs alterat ꝛ actuat cõplionẽ inatã vt sit bona pro operationibus vite.ꝛ hoc facit: ꝓterea q alius est spũs in quo permanet caloꝛ nalis oio incõpositus a spũ in quo pmanet caloꝛ febrilis. de putrida vero declarant per hoc q cũ eius exneitas sit maxima non fieret cũ ea opa vite:nisi esset calitas nalis a qua fierent ab illa distincta.nec hñt p inconuenienti q in mẽbro sit simul calitas nalis ꝛ calitas extranea:qr nõ opponũtur: nisi sicut extremũ medio:vel etiã si sint vẽ otraria adhuc possunt simul inesse subiecto saltẽ in esse remisso: ꝛ ad tẽpus in quo inter eos currat pugna:sicut in mixtione elemẽtoꝝ stant elementa simul mixta manifeste. Ita cõsilr in eodẽ corpore seu mẽbro caloꝛ nalis ꝛ innalis durante inter eos pugna simul stare possunt:qzuis finaliter vnus eoꝝ vincat alterum:puta nalis extraneũ ꝛ sanet patiens:aut ecõtra vincat nalem extraneus ꝛ moriatur. Et dixerũt q ad hanc distinctionẽ essẽtie caloꝛũ aspiciens A.dixit.q febris est caloꝛ extraneus: eo q caloꝛ nalis nõ predicat de morbo.3m vo pdictoꝛũ declarãt in ethica dicentes in ea ex nali ꝛ inali caloꝛe fieri vnũ per essentiã:qm si sic nõ foret tunc isti duo caloꝛes essent in ea:sicut duo agentia distincta:quoꝛũ vnũ esset potens corrũpere aliud:sicut in putrida ꝛ effimera:ꝛ tũc sequeret q ethica posset ab intrinseco corrũpi:qõ videt esse cõtra mentem oium auctoꝝ. Et dicũt q ad istã vnionẽ caloris aduertens Auer.colliget 3º dixit. q caliditas febrilis est cõposita ex nali ꝛ pter nam. ¶ Sunt aũt ꝛ alij dicentes in omni genere febris hos duos caloꝛes esse abinuicẽ diuersos ꝛ nõ facere vnũ nisi p cõtiguitatẽ:differũt eni hi duo caloꝛes suba ꝛ situ.ꝛ maxime cũ sint sicut duo agentia otraria:quoꝝ vnum corrũpit aliud. Dixit eniz Aui.p 1ª.cap de signis cõplionũ. caloꝛ nalis est nature instrm quo caloris extranei aduenientis nocumenta depellit:ꝛ q differant suba apparet:qr caloꝛ nalis est vapoꝛ calidus ꝛ humidus tactu suauis constrictiuus ꝛ viuificus. Caloꝛ vero innalis est vapoꝛ calidꝰ ꝛ siccꝰ horribilis tactu igneus cõsumptiuus:quare ex his duobus nunqz posset fieri vnus pm essentiã:quos etiã esse alios ab inuicẽ differẽtes declarãt effectꝰ diuersi in quolibet febriente eueniẽtes:bone.s.opationes ꝛ male:declarãt etiã eos eẽ diuersos apud medicũ diuersa.s.intẽtio circa ipsos. Intendit.n.in quolibet febriẽte medicus nalẽ pseruare calorem extraneũ vo expellere ꝛ destruere. Et huiꝰ intentionis fuit Ar.pa.pbleu.pbleumate 56º. vbi ponens regimẽ febrium interpolataꝝ apte voluit caloꝛẽ nalẽ ꝛ inalẽ esse distinctos: cum docuit multiplicare caloꝛẽ innatũ:vt extinguat febrilẽ sicut maioꝛ ignis extinguit minoꝛẽ. ¶ Medicus tñ inqzũ medicus de hac ambiguitate curare nõ habet:ꝛ cũ nihil ei pficiat in curatione febriũ:habet tñ tenere q caloꝛ febrilis sit caloꝛ diuersificatus:tñ cum cõparat caloꝛ vnius febris ad alium alterius febris:pter qõ 8º ter.dixit Gal.q caloꝛ febrilis alius est leuis ꝛ facilis:quasi caloꝛ solis. Alius fortissimus ꝛ qsi igneus incẽsiuus:sup.ꝛ alius inter ipsos medius. Et Dam.dixit in suis affo. Oium febrium caloꝛ extra nam est:sed differũt inter fortẽ ꝛ debilẽ ꝛ hz medicus tenere q caloꝛ febrilis sit additus caloꝛi nali:nõ tñ q per eius additionẽ sit necessariũ in febriẽte caloꝛẽ intẽsiorem esse qz fuerit in eo ante.s.tpe sanitatis:cũ ois caloꝛ febrilis de nali multũ resoluat ꝛ resoluẽdo miuat. Et qõ dixit Auer.colliz. 7º.q caloꝛ extraneus rarificatur a nali ꝛ mensurat mensura eius:sicut etiã innuit Jpo.pmo affo.in affo. Qui crescũt dñ dixit. Et febres senibus nõ sunt similiter acute:frigiduz enim habẽt corpus.hoc aũt dictũ est sic intelligendũ:q pm q caloꝛ nalis est fortioꝛ vl debilioꝛ in corpore pm hoc plus vel minus debilitatis pter nam poterit tolerare:vñ robustũ corpus multũ habens de calitate nali intensiorẽ poterit sustinere febrem qz corpus debile:ꝛ non intelligimus q in robusto corpore sit semper calitas pter nam fortioꝛ qz in debiliori. Jdeoqz concedit q corpori in esse in hyeme maiorẽ calitatem pter nam posse sustinere qz insit ei in estate:nõ tñ q in hyeme pducatur intensioꝛ calitas pter nam in corpore qz in estate. Et similiter dr q inuenis plus põt pati caloꝛẽ extraneũ qz senex:dicũt tñ q caloꝛ extraneus in febriente semp maioꝛ est suo caloꝛe nali:ꝛ hoc vel in comparatione ad humidũ ipsius corporis vel in comparatiõe ad id qõ erat in eo de caloꝛe naturali tempore sanitatis.

¶ De subiecto febris. La.iij.

Capler posuerũt sapiẽtes febrem habere subiectum.primũ est primũ ꝛ immediatũ siue principale ꝛ ppinquũ.vñ. Gal. 2º de accidenti ꝛ morboꝛ ponitur in 16º contiñ.dixit. Febris est morbus de mala cõplionet ꝛ hec mala complexio fit quotiens in corde inducitur caliditas egrediens cursum nature:si aũt calitas fuerit in aliquo vno mẽbro.s.pter coꝛ.nõ sequitur consuetudo appellare eam febrẽ:sed erit morbus in ipso mẽbro: ꝛ si dictum fuerit q in ipso membro sit febris erit magis incongruum: quare bene dicitur q febris est mala cõplio cordis differẽs a mala complione cordis calida.de qua. A. determinat xº tertij.sicut species a genere.vt supra dictũ est. Unde xº de ingenio sanitatis dixit Gal.a stõ calido ꝛ siccoꝛ ꝛ ab epate calefacto procedit aliquando caloꝛ pter naturã in totũ corpus:ꝛ tamẽ tunc febris nõ est:sed est morbus similis febri:

est tñ deniq; hic calor ꝓter nãm: sed nondũ febrẽ esse dicim? nisi cũ caluerit cor. Est nẽpe qñq; radix vel minera a q̃ ꝓce/dit febris extra cor: sed nondũ est febris nisi ꝓcedat ad cor. ¶ Scõm subiectũ febris est mediatum ⁊ secundarium: ⁊ hoc est totũ corpus in qõ febris a ꝓncipali ⁊ immediato su/biecto. s. corde defert. Et hoc qdem subiectũ ꝑm subiectum extensiue adequatum febris appellant. vnde Hal. 2°. de ac/cidenti ⁊ morbo: nihil aliud videtur esse febris nisi calor ni/mius in toto corpore extensus vel expansus. Et 7° tera. di/xit Illud qõ est calida dispositio ꝑm ventrẽ hoc est febris ꝑz vniuersũ corpus. Et Haly. 8° theorice dixit febris est mor/bus ex mala complone calida tori aduenies corpori. Sa/nitas nãq; ⁊ egritudo calor naturalis ⁊ innãlis circa idem subiectũ versant: cuius eni tẽperies est sanitas ipsius intẽ/peries est morbus: ⁊ cui primo attribuit sanitas siue tẽpe/ries ei primo attribuit intẽperies illi opposita. mõ ita est q̃ calor nãlis siue ꝓpꝛio nãlis que est principale ⁊ imediatum instrm perfectiuũ operationũ toti?: primo ⁊ imediate attri/buitur cordi: ⁊ cũ ipsa possit distemperari distẽperantia ca/lida lesiua operationũ toti? que est febris: ideo est q̃ febris primo ⁊ imediate attribuitur cordi; ꝓceditq; postea ab eo in totũ corpus. ¶ Apparet autẽ ex dictis febrẽ esse ꝓpriuz morbum cordis: ⁊ nõ solũ in suo esse incõpleto: sed etiaz in suo esse cõpleto ⁊ perfecto vt Hal. voluit ꝑmo de differen/tijs febriũ. Cum ergo dicũt q̃ febris est ꝓpria passio cordis nõintelligũt q̃ ista formalicet accidentalis sit ꝓcedat ex ꝑn cipijs subiecti eius siue cordis nisi receptiue que accidenta/lis forma vt febrilis calor ita determinat sibi principaliter cor in quo primo recipitur: q̃ nullum aliud mẽbrum sicut similitas determinat sibi nasum: ⁊ nõ aliqõ aliud mẽbruz: ⁊ in ipso solo naso recipitur. Sic ergo patet q̃ calor febrilis accensus in corde: etiam anteq̃z ad totum corpus spargatur realiter est febris: ⁊ eius dñs realiter febrẽ patitur. Et Auí. hoc expresse voluit cum ca° de febre effimera ex calore so/lis dixit cum calefit aer ⁊ peruenit ad cor: ⁊ fit febris: dein/de spargitur ⁊c. Nã licet tũc nondũ habeat febris totũ suũ esse extensiuũ: habet tñ totũ suũ essentiale. Voluit eni Hal. ꝑmo de interioribus. q̃ morbus quilibet in sui initio totuz suũ essentiale esse habeat: sed nõ sic est econuerso. s. q̃ calor extraneus primo accẽsus in suo subto febris q̃tum ad vnũ vel plura vel oia mẽbra fit realiter febris neq; eius dñs fe/brem pati dicit nisi caluerit cor. tunc enim illico facta est fe/bris: etiã anteq̃z cor illã extraneam caliditatẽ in totum cor/pus expanserit. Et fortasse est hoc: q̃ denoiatio ꝺbet fieri a forma principij ⁊ non a forma principiatorũ. Et q̃juis calor accẽsus in corde sit febris ante expansionez eius in corpus: nõtamen est post expansionẽ eius in corpus vna ⁊ alia fe/bris: sed ex calitate cordis: ⁊ ex calitate expansa in corpus fit vna calitas que est vna febris. ¶ Dixit quoq; Hal. in li. de malitia compl'onis diuerse q̃ parũ mouatur calitas ex/tranea in toto vel in aliquo mẽbro principali vel nobili vi/cino cordi quin ꝓueniat finister ventriculus cordis ad finẽ calitatis i. est ad caliditatẽ extraneã febrilẽ. Dixit autem de finistro vẽtriculo: q̃ est calior ⁊ est magis aptus inflãmari. Et coadiuuat ad hoc dixit Ha. q̃ sanguis eius est subtilior ⁊ nãe spũs vicinior ⁊ mouetur motu ꝓtinuo. ¶ Et q̃juis ad esse febris requiratur calitatẽ extraneã esse in corde accen/sam: nõ tamẽ necessariũ est eã sempesse accensam in oibus partibus simul ꝓut accensum dicit calefactuz esse: sed suffi/cit: vt sic alterã tñ partiũ cordis esse accẽsam vel subam ei? humorẽ vel spũm vel aliud ꝓportionabile his. Semper tñ requirit oẽs partes cordis esse accensas ꝓut accensuz dicit calefactũ esse vel calefieri. Dixit Hal. ꝑmo de differẽtijs fe/briũ. necesse est aliquã partẽ cordis esse in calefacto eẽ alijs extrinsecis solum in calefieri ad hoc vt sit febris. Contingẽs tamẽ est oẽs dictas tres partes cordis esse in calefacto esse vel duas ex eis: sicut ꝑz in febribus compositis ex diuersis generibus febriũ. In simplicib?. n. solũ vna pars cordis est in calefacto esse ⁊ reliquę due in calefieri quas partes sic se habere contingit ex varia dispõne ipsarũ. Cõtingens. n. ali/quam vel aliquas ꝑtes cordis sic esse dispositas q̃ resistant receptioni calefacti essẽ in se. Aliam vero sic esse dispositam q̃ nõ resistat: sed erit habilis ad recipiendũ calefactũ esse ⁊ ipsum in se recipiet siue agens illã caliditatẽ sit extrinsecum siue intrinsecũ: qua ꝓpter pole est subam cordis ex sui di/spõne esse aptã poni ab agente calo in calefacto esse humo/re ⁊ spũ non positis ab illo agente in calefacto esse ꝓpter eorũ inhabilitatẽ ⁊ resistentiã quã facere pñt agenti: q̃juis de se humor ⁊ spũs sint habiliores ad recipiendũ calefactũ esse ⁊ ꝑtim spũs. Si enim sic non cõtingeret: tunc ois fe/bris esset cõposita ⁊ nulla simplex qõ est contra intentionẽ oium auctorũ. ¶ Sunt autẽ qui ꝓpꝛie assignãt febri 3m subm: ⁊ est mẽbrũ illud vel mẽbra a quo vel a quibus cau/sa febris ꝓius manifestatur: vel est tanq̃z in minera. ver. g. in effimera ex sole caput. In putrida ex sanguie aliqñ epar. In flegmatica stõus. In melia splen vel aliqõ de mẽbris oc/cultis vel manifestis.

¶ De delatione caloris febrilis in totum corpus ⁊ de deferẽ tibus ipsum. La. v.

Calore extraneo ad cor accedente. Dixit Isaac febriũ ꝑmo. nãlis a pamento egreditur. s. tã innatus q̃z influẽs. Calor enim extraneus qualitas exñs horribilis ⁊ cordi im proportionalis cũ cordi imprimit calorẽ eius nãlẽ a sua nãli dispõne permutat: ⁊ ad calm distẽperat. Tal autẽ influit sup mẽbra calor nãlis qualis in ipso corde est. Est autẽ in ipso extraneatus ad calitatẽ febrilẽ: quare ⁊ qui influitur calor i mẽbra extraneatus ad calitatẽ mittitur ⁊ in mẽbra ⁊ talis influxus ea versus suã dispõnẽ disponit ⁊ al/terat: ⁊ sic ad calitatẽ extraneã que est febris: quare ⁊ sic in eis febrẽ ponit: vnde ꝓcedẽs in mẽbra cã est febris. Et ca/lor ex eius ꝓcessu in mẽbris derelictus est ipsa febris. vnde Ha. in li. de flõmia: ⁊ scribitur 16° cõtiñ. Sicut calitas nãlis ꝓcedit in totũ corpus de corde ita calitas egrediens modũ nãe nõ ꝓcedit in totuz corpus nisi ꝓcedat ꝓius ad cor. ipsa enim perueniẽte ad cor leuiter fit calefactio. Iste tamẽ pro/cessus vt ex dictis. ē. ꝑz: non est necessarius ad esse febris: põt. n. esse febris sine ipso: tñ ponitur in diffõne febris: q̃ nõ stat febris sine illo tpe aliq̃ notabilr sensato: sicut neq; stat vita in mẽbris tpe consilij corde nõ influẽte super eis. Et si/cut calor nãlis a corde de se est delabilis ad oia mẽbra cor/poris nisi aliquo ipediẽte ꝓhibeat ita ⁊ febrilis calor de se est etiã delabilis in totũ corpus: ⁊ oia eius mẽbra nisi sit qõ ꝓhibeat. Jnest ergo de se oi febri in oia mẽbra corpis de/ferri: ⁊ totũ corpus habere ꝓ suo subto extẽsiuo: ⁊ si ꝓpter aliqõ ꝓhibẽs non semp ois febris ⁊ saltẽ nõ omni eius tẽ/pore in totũ deferat corpus. Unde Auic. c° de lipparia fe/bre. mouẽs hanc dubitationẽ in sol'one sua dixit. q̃ in termi/nis. i. diffõnibus rerũ nãlium in quibus diffõ datur per ali quos effectus siue accña opz ad eius vificationẽ vt vna cõ/sideret cõditio que est vt non sit qõ ꝓhibeat: vnde diffinit aqua q̃ est corpus frigidũ: ⁊ tñ reperitur aqua cala. nã illa diffõ verificatur cũ aqua dimissa fuerit ꝑm nãm suam ⁊ nõ sit q̃ ꝓhibeat. Et similiter dixit de diffõne grauis quod est illud qõ descendit inferius: q̃ verificatur cũ dimissum fue/rit in sui natura: ⁊ non sit q̃ ꝓhibeat: ⁊ simile est in diffõne febris: nam de se in omnibus diffunditur mẽbris nisi fuerit ꝓhibẽs. Accidit autẽ febrẽ ꝓhiberi spãdi ad aliqua mẽ/bra corporis aliqñ ꝓpter cãm intrinsecã vt opil'onez vel humorẽ frigidissimũ in illis mẽbris exñtem: ⁊ aliquãdo ꝓ/pter cãm extrinsecã: vt propter strictura vehementẽ supra illa mẽbra factã aut appõnem rerum frigidissimarum sicut niuis vel pluuie super eis factã. ¶ Quãuis tamẽ in febrilẽ/te caliditas febrilis ad aliqua mẽbra expandi ꝓhibeatur:

febris est morbus totius

Quãuis cor sit subiectũ ꝓximũ febri. nõ tamẽ est necesse febrẽ esse accensaz in oibus partibus cordis sic accensis.

vr. anginã ex morbi cario cõtẽ a ville [illegible] formis in [illegible] cõplõ calum.

illa tñ mẽbra nõ sunt sana: ꝫ egra qõ indicauit. A. cũ vbi. s. dixit: nocuꝫ earũ. s. febriuꝫ actu necessariũ est esse in omnibus ꝓtibus. i. mẽbris. Quo autẽ morbo egrotẽt illa mẽbra diuersimode sensere sapientes: dixerunt enĩ quidã illa membra febrẽ pati: qm̃ quouisꝫ viuũt aliquẽ calorẽ a corde recipiunt: sed nõ aliũ q̃ꝫ habeat: habet aũt febrilẽ: vnde ⁊ febrilem recipiũt: ⁊ sic febrẽ patiunt: q̃ꝫuis febrilis calor in eis non sentiat: qr in eis valde remissus est: tñ cũ hoc stat ꝙ in eis sit morbus calidus: qr calor ille cõparatiue cõsideratus in respectu caloris nãlis in ipsis mẽbris: tũc existentis qui fere mortificatus est dici põt intensus: ⁊ q̃libet mẽsura caloris innãlis exñs in mẽbro excedẽs mẽsuram caloris nãlis ipsius mẽbri põt dici ⁊ est morbꝰ calꝰ in ipso mẽbro etiã: ⁊ si dici põt alio reꝰ in ipsis mẽbris quo ad sensum fridissimis fridissimũ esse morbũ ꝓpter ꝓuationẽ maximã caloris nãlis in eis. Et hoc dictũ intellerit Aui. cũ dixit ꝙ febris defertur in totũ corpus nisi sit ꝓhibẽs q̃ꝫtum ad caloris febrilis intensionẽ tñ. Alij vero dixerũt ꝙ in mẽbris frigidis. febrientiuꝫ ad que calitas febrilis ꝓhibeꝫ peruenire si frigiditas eoꝝ fuerit ꝓuatiua ꝓueniens ex paucitate spiritũ in ipsis quacũqꝫ causa cãta fuerit est febris ⁊ morbus calꝰ: sicut ꝑdicti dixerunt. Si vero illa frigiditas fuerit positiua in illis mẽbris ab agente infrigidante intrinseco vel extrinsero actu posita: dicũt ꝙ si febris fuerit simplicis caloris: vt ethica ⁊ effimera tunc magno exñte frigore in aliquib⁹ mẽbris illius sic febrientis in illis mẽbris nõ est febris: imo ⁊ si ante ipsorũ infrigidationẽ in eis erat febris per supuentum illius frigiditatis sublata est ⁊ corrupta que intentioꝝ calitate febrili prioꝝ esse ꝓsupponiꝫ: nec est dĩa a quouis agẽte illa intentioꝝ friditas in illis mẽbris inducaꝫ in intrinseco vel extrinseco. Si vo febris non simplicis fuerit caloris vt putrida: dñt ꝙ si meꝰ vapore putrido a corde calor febrilis erpãdaꝫ in mẽbra tũc cũ frigiditate etiã magna repta in aliquibus mẽbris in ipsis est febris cũ nõ ꝓhibeat nec ꝓhibere possit frigiditas eoꝝ vaporẽ illum putridũ venire ad ipsa ꝑm totũ: veniẽs autẽ est cã febris in eis. Si vo in dicta febre expanꝺ caloris fiat sine vapore putrido ad ipsa mẽbra frigida: tunc in illis febrẽ nõ esse dicũt: sicut etiaꝫ in febribus simplicis caloris dixerũt. ¶ Propter predicta scire debes ꝙ nõ semp est necessariũ i febre putrida calorẽ febrilẽ expandi ad mẽbra cuꝫ vapore putrido ꝓpter tres causas quas sapiẽtes assignauerũt. Prima est: qr sola facta alteratione in corde a vapore putrido est febris putrida: ⁊ si nũq̃ꝫ expanderetur: ⁊ cũ hoc etiam põt expandi sine vapore illo putrido: influit. n. cor mẽbris subm febris deferens plus q̃ꝫ causam febris. 2ª est: qr posset vapor putridus cor alterans esse pauce q̃ꝫtatis: ita ꝙ per anhelitũ totus poterit extra corpus emitti ꝓter ꝙ ex eo aliquid expãditur in mẽbra. 3ª causa est: qr posset esse cã febris putride aliq̃ materia ꝓpinqua cordi pauce q̃ꝫtatis: sed pessime qualitatis vt aliqua mala colꝫ que nõ gꝫa q̃ꝫtatis sue: sed cã alicui⁹ sue magne malitie causabit febrem putridã: cuius vapor rõne sue pue q̃ꝫtatis nõ esset delabilis per corpus vel nõ saltem ad oĩa mẽbra corporis. Itaqꝫ febrilis calor a corde in totũ corpus expanditur remoto ꝓhibẽte: sed nõ equaliter ad oĩa expandiꝫ mẽbra: nec eodẽ mõ: nec etiaꝫ in oĩbus febribus ipsius expansio est equalis neqꝫ simul. imo per ꝓus expandiꝫ vel põt expandi ad vnũ mẽbroꝝ q̃ꝫ ad aliud Exẽplũ posuit Rabi auctoritate. Hal. in li. de tabe in febre ethica a causa extrinseca generata cũ dixit. ꝓmꝰ mẽbrorũ qõ calefit in hmõi febribus ethicis est cor: ⁊ post ipsuꝫ calefit epar ⁊ stõus ⁊ post stõm mẽbra alia. ¶ In febre quoqꝫ que est mala cõplo calꝫ equalis ⁊ facta vt ethica calor febrilis toti ⁊ cuilibet eius parti tam formali q̃ꝫ mãli equaliter ꝓportionatus cõicatur: intelligendo per cõicationẽ equaliter ꝓportionatam qm̃ mẽbra siue quelibet partes seruãt inter se in disꝛasia febrili eandẽ ꝓportionẽ caloris: quã seruabant de calore nãli tpe sanitatis: cũ quadã tñ latitudine: sicut cõsiderauit Hal. in li. de malitia cõplonis diuerse. In febre vero que est mala cõplo diuersa ⁊ fiens nõ equaliter ꝓportionata qm̃ qbusdã partibus plus: qbusdaꝫ vo minus de ipso calore febrili cõicatur. ¶ Sũt autẽ qui dicũt calorẽ febrilẽ nõ semp actu expandi ad oĩa mẽbra: ita ꝙ in eis actu percipiatur ad tactũ: sed quãtũ ad effectũ ei⁹ que est lesio operationũ bene semp expanditur ad totũ corpus: vt in sequẽti patebit caº. ¶ Fit autẽ febrilis caloris expansio in corp⁹ dixerunt sapientes: mediãte sanguine ⁊ spũ per arterias ⁊ venas: eisdẽ. n. deferentibus calor ꝓter nãz portabitur in mẽbra quibus ⁊ nãlis influiꝫ. Cũ ergo de tribus cordis partibus pars mẽbrana nõ sit delabilis: humoralis aũt ⁊ spũalis sic: restat ꝙ mediante sanguine ⁊ spũ fiat delatio: fitq̃ delatio tã innãlis caloris q̃ꝫ nãlis sanguine ⁊ spũ pariter ⁊ nõ vno sine alio. nã ⁊ q̃ꝫuis agens extrinsecũ a corde siue sit extrinsecũ siue intrinsecũ posset alterare sanguinẽ eius sine spiritu ⁊ spũm sine sanguine: vt. ꝛ. dictũ est: eo ꝙ nõ bꝫ ordinẽ siue dependentiã sanguis ⁊ spũs cordis ad aliud agẽs: cor tñ vnũ absq̃ altero alterare nõ põt ꝓpter ordinem ⁊ dependentiã quã habet ad ipsum: q̃re vtroꝝũqꝫ simul fit aliorum caloꝝ in corpus delatio. Et si fortasse sit poꝛe dicere ꝙ pro aliquo quo tpe nõ cõsiderabili a medico posset esse facta delatio mediante spũ ⁊ non adhuc mediante sanguine cũ spũs velocius fluens citius ad mẽbra pueniat q̃ꝫ sanguis: medicus tñ delationẽ factã in mẽbra actu nõ inueniet nisi postq̃ per sanguinẽ delata fuerit neqꝫ quidẽ ambobus equaliter fit ꝑdicta delatio: sed ꝓncipaliꝰ fit per spm̃ q̃ꝫ sanguinẽ caloris delatio tam nãlis in sanitate q̃ꝫ extranei in febreteo ꝙ sit spiritus sanguine mobilioꝝ ⁊ impꝛessionũ magis receptiuus. Et cũ hoc toto in febre humorali fit delatio caloris sebrilis sanguine plusq̃ꝫ in ethica ⁊ effimera. Et in effimera fit plus spũ mediante q̃ꝫ eodẽ mediãte fiat in humorali ⁊ ethica: ⁊ in effª fit minus mediãte sanguine q̃ꝫ in ethica in qua fit delatio per sanguinẽ equalr ad delationẽ spũs ipsaꝫ ꝓportionalr cõparando. ¶ Deferunt autẽ sanguis ⁊ spũs ꝑdictos calores in mẽbra per arterias ⁊ venas: q̃ꝫuis parterias magis ⁊ ꝓncipaliꝰ q̃ꝫ per venas ꝓpter q̃ꝫtatẽ spũs ⁊ sanguinis subtilitatẽ in eis cõtentoꝝ maioꝛ existere q̃ꝫ in venis per illas deferunt ad totũ corpus: nõ tñ imediate ad quãlibꝫ partẽ eius: cum nõ ad oẽm corporis ꝑticulã perueniãt arterie ⁊ vene. Sed ad quasdam corporis ꝑticulas ꝓueniũt sanguis ⁊ spũs per arterias ⁊ venas mediate. Ad quasdã itaqꝫ defertur calor febrilis cum ꝑtia corpulentie sanguinis ⁊ spũs. ad alias autẽ pueniꝫ febrilis calitas per simplicẽ alterationẽ alterando ptẽ post partẽ. In ꝑª itaqꝫ delatione caloris febrilis in mẽbra dicũt in eis esse accensam febrẽ: ⁊ per sequentes delationes dicunt in eis fieri febris additionẽ aut cõseruationẽ: neqꝫ tñ ois febris cõseruatio ꝓ dictas delationes eodẽ modo fit. Nã ethice ꝓseruatio fit sola ꝓseruatione gñali q̃ est in ordine mẽbroꝝ ad cor in dependere neqꝫ per hãc dependẽtiã febris ethica dꝫ dici dependẽs: sed vẽ facta ⁊ indepẽdẽs: ita ꝙ nõ est in eis in fieri ⁊ alterari ⁊ ꝓduci: ⁊ tñ in eis per transmissionez sanguinis ⁊ spũs ꝓseruatur cũ habeãt oĩa mẽbra ordinẽ ⁊ colligantiã ad vnũ ꝓnm quod est cor. Ita ꝙ calor ethice in mẽbris habituatus ⁊ factus exñs ⁊ indepẽdẽs in eis: nec in eis amplius exñs in ꝓduci ꝑ sui ꝓseruationẽ requirit transmissionẽ sanguinis ⁊ spũs ad mẽbra in qbꝰ est: nullus. n. mẽbrũ q̃ꝫtũcũqꝫ hẽret calidũ factũ siue nãle siue innãle remanet calm sublatꝫ ab eo totalr sanguine ⁊ spũ: ꝫ vita ꝓuareꝫ ⁊ mors cuꝫ frigiditate possideret illud In febribus vo que sunt mala cõplexio diuersa non solũ fit ꝑdicta ꝓseruatio: sed etiã ꝓseruatio spãlis a qua habet depẽdẽtiã in ꝓseruari: ita ꝙ ea remota ⁊ sublata cã nõ amplius ꝓmaneret. ¶ Et si bñ ꝓliderant que dicta sunt cor causat febrilẽ disꝛasiã in mẽbris nõ per se: sicut cãtes ipsam in eo faciũt: sed per accñs inq̃ꝫuꝫ ꝓpter eius

Nõ semp est necessarium in febre putrida calorẽ ad mẽbra expãdi cuꝫ vapore putrido.

Primuꝫ mẽbrorũ qõ calefit in febribꝰ ethicis ẽ cor.

diserasiã accidit sanguinẽ ꝛ spũ calefieri: ꝛ sic alteratos ad mẽbra ꝓcedere: vñ accidit ea mẽbra alterari ꝛ ꝑter nãm fieri. Et q̃uis accidat sanguinẽ ꝛ spũ deferentes alterari ad calitatez: nũq̃ tñ ad tm̃ gradũ calitatis pueniũt in q̃to gradu est calitas illius ptis cordis in q̃ est calitas in facto esse. nã agens ꝙ ꝓncipal᷑r transmutat aliqd ad aliquã q̃litatem mediante agẽte organico debz potẽtius in se hẽre illã q̃litatẽ quã hẽat eius agẽs organicũ. Nec obstat huic dicto: qõ dixit Ar. ac etiã Aũ. 3° coll̃z. ꝙ parua mutatio facta i ꝓn° est magna in ꝓncipiatis: qm̃ intellexerũt re" sue ꝓportionis ꝛ nõ re" ci? qõ est in ꝓn° : qm̃ mutatio in ꝓn° facta in se est semp maioꝛ mutatiõe facta in ꝓncipiatj ꝓpter illã: q̃uis respectu ꝓportionis principiatorũ mutatio in eis possit dici maioꝛ ea que est in principio respectu sue ꝓportionis.

¶ De lesione quã infert febris dominijs suis. Ca. 6.

SIcut caloꝛ nãlis per se stãs in suo tpamento est ꝓn^m^ pfectiuũ opationũ omniuz cordis ꝛ totius corpis. Ita febrilis caloꝛ in coꝛde stãs ꝛ ab eo ꝓcedẽs in corpus est p se ꝓn^m^ lesiuũ oium opationũ cordis ꝛ corpis. Un̄ Aui. dixit. ꝙ nocet opationibus nãlibus. i. omnib? operationibus q̃ nãliter nobis insunt vitalibus. s. aialibus ꝛ nãlibus: sicut voluit Gal. 8° ter. Dixit. n. Gal. febrẽ hoiez cõtristare ꝛ actionibus eius nocere sumẽdo actiones etiaz ꝑ passiones. Qꝛ si nil horũ fecerit q̃uis caloꝛ factus fuerit nõdũ eũ febrilẽ dicem?. Illud idẽ ꝺclarauit Isaac febriũ ꝓmo dicẽs. Cũ nãles actiões dicim? intelligenda sunt cibi appetitus somn? ꝛ vigilia sedere ambulare ꝛ oia alia filia. h. n. oia mutanꝯ ꝓpter caloꝛẽ febrilẽ: ꝓncipalius tñ ꝑ ipsuz imutanꝯ opationes cordis vitales deinde nãles: ꝛ 3° aiales Expresserũt aũt sapiẽtes de opationibus nãlibus plus: qꝛ ipse semp in oibus febrib? magis apparenter ledũtur. Alie autẽ licz ledanꝯ: ꝛ in qbusdã etiã febrib? multũ apparẽter: nõ tñ sic apparenter ledunꝯ in oibus febrib?. Et quidẽ lesio oiuz dictaꝛ opationũ est lesio diminuta vl̃ coꝛruptiua: nũq̃ autẽ destructiua. nam ꝛ si q̃rũdã opõnũ caloꝛ febrilis possit aliquãdo destructiuus esse: sicut. ver. g. appetitus vel visus: oium tñ opõnũ destructoꝛ esse nõ põt vita stãte. Dixit Isaac, vbi. s. Actio nãlis nũq̃ destruitur. s. ꝑm totalitatez in toto nisi cũ fit sepatio aie a coꝛpoꝛe. Et hoc idẽ inuit. A. cũ dixit ꝙ nocet opationibus nãlibus: ita vt retineanꝯ. s. ꝛ non destruanꝯ. ꝛ dici põt ꝺsiderato ꝓn° oium operationũ ꝛ tpamẽto ꝑ eis oibus req̃sito a quo distẽperamẽtũ febrile ita eq̃l᷑r distat ꝙ oes opationes eq̃liter ledanꝯ. Uerũtñ cõsiderato ꝑticulari tẽperamẽto cuiuscũq̃ opationis per se ad ipsam req̃sito a quo distẽperamẽtũ febrile nõ eq̃l᷑r: sed ineq̃l᷑r valde distat cũ illa tẽperamẽta sint valde varia ꝛ diuersa nõ solũ in generib? opationũ: ꝫ etiã in spẽbus generũ. Est enim aliud tẽperamẽtum req̃sitũ ꝑ aialibus opationib? exercẽdis: ꝛ aliud ab illo diuersum ꝑ opationibus nãlib?: ꝛ aliõ est qõ est req̃sitũ ꝑ digõne fienda ꝛ aliud ꝑ retentione siue attractione: ꝛ in alijs ꝺsil᷑r: qõ rõnabiliter ꝛ de facto est.

¶ Qꝛ nõ oes opationes nec in gñe nec in spẽ equaliter leduntur nec eodẽ gradu lesionis nec etiã alia lesionis spẽ: ꝫ aliqua plus ꝛ altera minus: ꝛ aliqua etiã minuit ꝛ aliq̃ coꝛrũpitur ꝛ destruit: ꝛ est hoc ꝓtingens ꝛ in generib? ꝛ in spẽbus opationũ: q̃uis ad hanc varietatẽ lesionũ cõcurrat seu ꝺcurrere possit etiã alia causa sumpta ex parte patiẽtiũ febres ꝑ diuersitate reperta in mẽbris eoꝝ tã ꝓncipalibus q̃z nõ ꝓncipalibus in facilitate ꝛ difficultate patiẽdi. Sunt. n. quidã parati ledi faciliter in aliquo mẽbroꝝ suoꝝ: puta capite vel stõ: ꝛ aliqui difficulter: vt plerũq̃ sensus demõstrat.

¶ Et sicut vt Gal. dixit 4° de accñti ꝛ morbo. ledi possunt operationes dupl᷑r. s. per se ꝛ per accñs: ꝺsil᷑r ꝛ leduntur a caloꝛe febrili. per se quidẽ qñ distẽperat tẽperamẽtũ mẽbri ipsius mẽbri ꝛ distẽperamentũ non est ipsarum perfectiuuz per accidens vero sicut nõ distẽperat tẽperamẽtũ illius mẽbri: cuius ledit᷑r operatio: sed alterius superioris: cuius tẽperamentũ ꝑsupponit᷑ vel requiritur ad hoc vt operatiões mẽbri inferioris perficiantur: ver. g. febrile distẽperamentũ aliqñ ledit opationẽ que est sanguinis gñio distẽperando tẽperamẽtum epatis: cuius sanguinis gñio operatio existit: ꝛ sic ledit istã opationẽ per se: ꝛ aliqñ ledit eandem operatiõnẽ distemperando tẽperamẽtũ stomaci quo distẽperato nõ ꝑparat stomacus epati mãm ꝓueniẽtẽ ꝓ generatione sanguinis: ꝛ sic ledit istã opationẽ per accidẽs. Dixit tñ Ga. 3° de interioribus. ꝙ põt ledi operatio alicuius mẽbri ꝑter ꝙ in ipso mẽbro fiat immutatio in suo ꝓprio temperamẽto: sicut cum fit immutatio in membro mittente vel preparante aut deferente illi mẽbro spũ vel virtutem: ꝛ sic patet ꝙ a febrili distẽperamento possunt ledi operatiões alicui? mẽbri ad qõ illud distẽperamẽtũ nõ peruenit: ꝛ siue febris per se siue per accidens ledat operationes huius vel illius membri per se: tamẽ semper est apta ledere operatiões oẽs totius nisi sit ꝓhibens: ꝛ saltem oẽs operationes totius in febriente sic leduntur ꝙ oẽs ꝛ quelibet earũ per se in eo nõ febriente perfectius fierent. ¶ Cõtingens quoq̃z est q̃ñq̃z ꝑ accidens aliquã operationẽ iuuari a febre: sicut cũ digestio ni stomaci auxiliatur in eo qõ habuerit humores frigidos in stomaco suo digestionẽ eius impedientes: auxiliatur. n. isti per accidens ad digerendũ calefaciendo ꝛ cõsumendo illos frigidos humores. Cũ autẽ dixit Gal. 6° de accidenti ꝛ morbo. ꝙ virtus frenetici augetur: qꝛ quidam eoꝝ saliũt ad parietes: non intellexit absolute: sed cõparauit calidam frenesim ad frigidã que est lithargia, dixit enim. frenesis calida ꝛ sicca egritudo coꝛp? in actiua operatiõe forte efficit: frigida vero frenesis mẽbra congelat. ꝛ non voluit: vt quidam putauerunt iam ꝙ virtus motiua in frenetico fortioꝛ sit q̃z in eo sano existente. Similiter aliqñ contingit ꝙ quis febriẽs qui se mouere non põt insultatus ab inimico surgit currit velociter ꝛ fugit: ꝛ similiter etiam reperiretur in operationibus naturalibus: sicut qñ in febriente contingit vrina bona ꝛ egestio laudabilis. Dẽ tamẽ omnes operatiões: q̃uis in febrientibus bone fiant: perfectius tamẽ ꝛ diutius perseuerantes fierent ipsis nõ febrientibus: sed sanis existẽtibus. Si. n. sanus ꝑ saliendo ad parietes vltimũ suum conatum faceret: sicut freneticus facit propter coꝛruptionem imaginationis sue fortius eo saltaret ad parietẽ ꝛ diutius in sic saltãdo ꝑseueraret. Similiter ꝛ sanus insultatus ab inimico velocius curreret fugiendo q̃z febriens. ¶ Dixit quoq̃z Gal. in ꝓ^o^ pulsuuz lib. 4. ꝙ vtutes nãles. i. oẽs que nãliter nobis insunt necessitatẽ aliquã assumẽtes vehementius operantur. Ubi in exẽplo posuit Gal. Qꝛ senes etiam defecti ꝓpter egritudinem necessitate aliqua coacti faciunt motũ aliquẽ nõ minus iuuenibus: sed fortius tamẽ necessitate coacti. Cũ itaq̃z caloꝛ nãlis influens ab epate super totum vel a cerebro non sit ꝓn^m^ pfectiuũ per se oium operationũ totius similiter neq̃z caloꝛ innãlis: ab illis etiã influens mẽbris vel eoꝝ altero super totum nõ erit per se ꝓn^m^ lesiuum oiuz operationũ coꝛpoꝛis. Et si aliqñ oẽs ledat per accidẽs erit illa lesio: sicut ꝓpter caloꝛẽ innãlem epatis mẽbris delatum distẽperatur ꝓn^m^ ꝓmũ: ꝛ per se operationum vitaliũ vt coꝛ vel aialiũ vt cerebrũ. Et ideo ille innãlis caloꝛ ab epate vel cerebro toti delat? nõ est febris: põt tñ bene esse causa eius: vt cũ posuerit aliquã partiũ cordis in calefacto esse.

Operatio aliq̃ q̃ñq̃z per accñs iuuatur a febre.

¶ De diuisione febris in ei? subales ꝺzias. Ca. 7.

SAlenus dixit ꝓmo de differẽtijs febriũ ꝺzie febrium quedam secũdũ subam earũ sunt. Alie vero ꝑm accidẽtia. sic. n. ꝛ quecũq̃z res alie abinuicẽ differũt: aut ꝑ substantialia: aut per accñtalia. Et sicut ꝺzie sũpte a subalib? rerũ sunt maxi' ꝛ ꝓprie ꝺzie p q̃s vna res ꝓprie ꝛ maxi' ꝺcit ab alia: ꝺsil᷑r erit etiã in febrib?: dixit enim ibidẽ

Dñie specifice febris dupliciter sumuntur.

Sal. maxime quidē z ꝓprie z principalissime sunt que ſm ſubam per quas vna febris ab alia potissime z maxie differt. Nosce tñ ꝙ cum febris sit calor qui est q̄litas: z sit merū accīs ꝙ dñie eius etiā ſubales nō sunt ꝓprie z vere dñie specifice p q̄s z ꝓprie z specifice vna febris differt ab alia: sicut nec aliorum accīdium ꝓprie sunt specifice dñie propter qō neq; ꝓprie diffiniunt: dicunt itaq; dñie febris specifice q̄ztum accidēti pertinet. ¶ Dupl̄r quidem sumūtur dñie specifice z ſubales febris. vno quidē modo a ſuba siue essentia caloris febrilis qūo potest dici dñia febris sumpta a causa formali eius. Alio modo a causa eius mäli: z qz accidēs est nō habet mām ex qua: sed mām in qua: z sic dicitur sumpta a ſubiecto in quo ipse calor febrilis fundatur. ¶ Dñie autē ſubales febris ſumpte ab essentia ipſius caloris febrilis dupliciter ſumunt. vno modo a magnitudine z paruitate siue ab intensione z remissione ipſius caloris febrilis. Alio modo a modo ipressionis ipſius caloris in tactū tangentis. vñ Sal. ꝑmo de differētijs febriū dixit. essentiales dñie febrium sunt que ab ipso calore ꝓter nām sumuntur: qm̄ ſuba febriū in genere est caloris ꝓter nām: qui dñias habet in magis z minus: vnde dicimus febrē paruā z magnā nō qdez ꝓprie in qualitate nomē q̄ztatis inferentes: huius etiā differentie. ſ. ſumpte ſm modū ipressionis caloris in tactū ſūt plurime. vnde febriū quedā sunt pungentes manū tangentis quedā tactu ſuaues: quedā nō pungentes in prima immissione manus ſuperaddentes autē postea. Alie quidem acute. ſ. in ꝑma imissione manus: sed victe a manu tangentis. Alie vero ardentes cōfestiz. Alie imbecilles semp ſicce. Alie vero infixe. Magnitudo autē febris z ipſius paruitas siue intensio z remissio. dixit. A. 4ª p̄. cap̄ de significationibus accidentium febriū: considerant qm̄ insequuntur quātitatem caloris z ipſius q̄litatē. Quantitatē quidē consideramus in ſubto ipſius caloris ſm ꝙ magnitudo febris cōſistit in multo ſubto. ſ. in multitudine vaporū calefactor: z febris paruitas in illorū vaporū paucitate. Qualitatem vero cōſideramus per gradū ipſius caloris ita vt magnitudo febris cōſistat in gradu ipſius caloris intenſo z ꝓuitas in remiſſo: hec dñie nō ſt vere specifice. nō. n. diuersificāt ſpēz maius z minus phyſicorū. 5°. dicūtur tamē dñie ſubstātiales inquātū ſunt ſumpte a ſba febris. Et ſm hanc diuiſionē febris ſumit de ea diſtinctio talis. Febriū alia magna siue intenſa alia parua siue remiſſa alia inter eas mediocris.

Febriū tā magnarū q̄ quarū triplex est modus.

¶ Magnarū quoq; febriū z paruaruz triplex est modus. vnus est ſm quē ſimilis febris hz intēſionē in quantitate z qualitate caloris ſui: z iſte modus vere dī z est febris magna sicut tertiana ꝓtinua z ſtatica ō ſtate ſalso aut eō simul habet remiſſionē in q̄ztate z q̄litate caloris sicut effimera: z ſm hūc modū vere dī z est febris parua. Scōs modus est ſm quē febris magna habet intenſionē in q̄ztate caloris ſui z nō in q̄litate sicut ſinocha inflatiua. Tertius modus est ſm quē febris magna hz intenſionē in q̄litate ſui caloris z nō in q̄ztate sicut cauſon z ecōtra pua. Et ſcias ꝙ ad magnitudinē z paruitatē febris regitur perſeuerātia ſue diſpōnis: vt illa febris dicatur magna que cū ſua magnitudine perſeuerat toto tēpore: aut ſm plm ſue durabilitatis z ecōtra pua que cū ſua puitate ſimiliter pſeuerat.

Febrium mediocrium est duplex modus.

¶ Medio criū vero inter magnas z puas febrium duplex est modus vnus. ſm quē febris ꝑ aliquo tpe hz calitatē magnā z pro alio tpe paruā: z hoc tam in quātitate q̄z in q̄litate caloris z in vtriſq; ſit. Alius est ſm quē febris ſm totū tps aut ſm plm ſue durationis hz calitatē mediā inter magnā z puam tā in quātitate, q̄z in q̄litate caloris z ꝫ est verus modus mediocritatis ei⁹. Et qdā aſſignāt modū 3ᵐ lz magis exneuz ſm quē febris tz mediū in q̄ztate caloris z nō i q̄litate aut eō i q̄litate z nō in quātitate. Et qdā addunt modū aliū magnitudinis z puitatis febris q ſumit hz accña q̄ ipſimit febris in patiētē. Unñ dix Joar. qñ audis a me febrē magnam aut puā intelligas ꝓ magnā magnitudinē rei patiētis in hora moleſtie z per puā. ſup̄. puitatē z per mediocrē mediocritatē moleſtie. ¶ Quidā dixerūt ꝙ q̄ztas febris pōt attendi penes diſtantiā calitatis ꝓter nāz a caliditate näli: z hoc pōt esse duob⁹ modis: qz vel penes tātā diſtantiā abſolute vel penes tātā diſtātiā ꝓportionabil̄. ꝟ. g. ſi ſeni ſupra calitatē ſuā nālē addaf vnus gradus z iuueni ꝺ ſil̄: tūc diſtantia erit abſolute eq̄lis. Si vō addatur ſeni vna calitas ꝓter nām tñ excedēs calitatē ſuā q̄ztū vna calitas ꝓter nām addita iuueni excedit calitatē iuuenis: tūc est diſtātia ꝓportionalis. 2°. attēditur quātitas febris penes q̄ztitatē leſiōis corporis patiētis z penes approꝑinquationē ad mortē vel remotionē ab ea. Et 3° attendit penes intēſionē q̄litatis infirmātis corpus patiētis febrē tactu vel alio ſenſu ꝓceptibili. tūc dicūt ꝙ tanta intēſa febris pōt accidere ſeni q̄zta iuueni penes ꝑᵐ modū diffōnis q̄ztitatis febris ꝓdictū: q̄uis non q̄ztūcūq; accidere pōt iuueni 2° mō possit z ſeni. Et dicūt ꝙ iſta ꝓpoſitio nō est ꝑ ſe q̄ztū ad ꝑmā prē: z quātū ad ſcōam prē declarant sic. Calitas nālis ſenis debilior est calitate nāli iuuenis. mō ꝟtus fortior ꝑis pōt ꝺrij ſubſtinere vrute debiliori. notū est. n. ꝙ calitas ꝓter nām ſe hñs in aliq̄ ꝓportione reᵘ calitatis nālis in ſene plus debilitat ipſum paucificando ſpūm z humidū nāle q̄z calitas ſm tātā ꝓportionē debiliter iuuenē. an aūt debilitas ſit ꝓportional̄ vel nō: nō curāt. z dicūt ꝙ q̄ztocūq; febris pōt 2°° ꝓncipali accidē iuueni tāta pōt z ſeni. z eō. qz q̄ztūcūq; iuuenis leſibilis ſit ſuis operationib⁹ ex febre: tm̄ z ſenex z eō. vtrūq; enim ex febre mori cōtingit. Licet aliquāta febris mō tertio cōtingibilis iuueni accidere poſſit ſeni. nō tñ q̄ztūcūq; accidere pōt iuueni z ſeni. Et prima ꝑs huius ꝓpōnis nota est. Incurrere. n. pōt febrē tertianā ſenex vbi iuuenis incurret effimerā leuē: ita ꝙ tactis vtriſq; senex erit eq̄lis intēſionis iuueni. z ſcōa pars per ſe etiā nota est z experiētia eā demonſtrat. Exiſta ꝓpōne infert intellectus auctor dicentiū. ꝙ ſenibus nō fiūt febres ſil̄ acute iuuenibus: qz nō ad tantam deueniūt senes intēſionē ad quātā iuuenes. ſunt enim corpora ſenum frigidiora etatiue: vnde nō cōtingūt eis febres ſimiliter acute vt iuuenibus z ex ea etiā dicūt patere itellm Auer. cū 7° colliz dixit. ꝙ calitas ꝓter naturaz ramificatur a calitate naturali: quia ſm ꝙ fortior vel debilior aut näliter intenſior sit cū ea plus poterit stare calitatis ꝓter nām. Et dicūt qdā ꝙ caliditas ꝓter nām pōt aduenire cuicūq; q̄ztitati caloris nālis etiā q̄ztūcūq; pue ſolū ꝙ cū illa poſſit stare vita.

Febrium differentie a mi⁹ positis earum tactus

¶ Differētie ſūpte a ſba caloris febrilis. ſcō°. ſ. a mō impreſſiōis ei⁹ in tactū ſunt vt iā ſupra patuit per Sal. ꝙ alia est mordax acuta siue austera alia mitis siue ſuauis z alia inter eas media. Quāuis enim vt voluit Sal. ois calor febrilis sit mordax z acutus. ſ. reᵘ caloris nālis. alius tñ est valde mordax alius pauce q dicī mitis z alius mediocriter. Febris mordax est febris magna magnitudine qualitatis caloris tantūz: lz poſſit aliqñ coniungi cum ea magnitudo quantitatis eius que imprimit in manū tangentis mordacitatem ledentem z cōtriſtantem ipſum aut toto tpe aut ſm plm ſue durabilitatis siue ex qua manus tangētis pcipit calitatē acutā mordentē siue ledentē quotieſcūq; tetigerit patiētē febrē z febris mitis est febris parua paruitate qualitatis caloris ipſius siue ſit cū multitudine quantitatis siue cum ipſius paucitate que imprimit in manū tangentis ſuanitatem caloris nullā triſtitiā inferentis ſm totū tps. aut ſm plm durabilitatis ſue siue ex qua manᵒ tangētis pcipit caliditatem mitē non mordentē quotienſcūq; tetigerit febrientem.

¶ Aui. quoq; has tangens febres dixit de febribus ſunt quarū calitas est humida. ſ. vaporoſa. ſup̄. z ꝑ hoc ſuauiter imprimit in ſenſum z de eis ſunt q̄rū calitas est ſicca paucorū vapor z ꝑ hoc mordaciter imꝑmit in ſenſuz. Et de febrib⁹ mordacib⁹ poſuit tres modos: qm̄ aliq̄ est q̄ mordicatiua vehementer a ꝑn° ſue inuaſiōis vſq; ad finē vt cauſon: z

iste est primus modꝰ febris austere: ꝛ de eis est q̃ mordicat in primis: deinde in ꝓcessu minuit mordicatio eius ꝛ lenitur ꝓpter resolonẽ mãe: ꝛ hoc maxime est qñ febris est de mã mixta cuius subtile in primis iprimit postea resoluto subtili ꝛ remanente grosso nõ iprimit acuitatẽ: aut qñ est de mã pauce q̃titatis: esto q̃ sit homogenea que in primis est potẽs iprimere: sed in ꝓcessu ea paucificata nõ pót iprimere. ꝛ de eis sunt: dixit Aui. que mordicãt. ſ. in ꝓcessu: in primis aut nõ ꝓpter oppositas cãs: dixit. Hal. ꝑ de dñijs febriũ q̃ calitas ethice in ꝑmis est pauce mordicatiõis: ſz in ꝓcessu efficit mordicatiua. In putrida aũt nõ est sic. nõ enim efficit mordicatiua in ꝓcessu. Aui ꝛ̃o inuit. q̃ aliqua putrida in ꝑmis nõ est mordicatiua: sed in ꝓcessu sic: ꝓpter q̃ aduertũt. q̃ in oi ethica in ꝓcessu auget mordicatio: sed in oi putrida in ꝓcessu nõ puenit mordacitas ad gradũ mordacitatis ethice. nã ꝛ si putrida ꝛ aliqua in ꝓcessu efficiat mordax cõparatiõe mordacitatis ethice mordicatio illius putride est parua. ꝛ sic intellexit Hal. cõparauit eñ in mordacitate putridã ad ethicã. ¶ Febri aũt medie inter ꝑdictas triplex modus assignat. vnus ꝑm quẽ manus tãgentis simul ꝛ sel' sub diuersis tñ ptibus manꝰ: aut in diuersis corporis ptibus mordacitatẽ ꝓcipit ꝛ suauitatẽ. ſcõs modus est ꝑm quẽ manus tãgẽtis in eodẽ tactu diuerso tñ tẽpore ꝓcipit caliditatẽ mordẽtẽ ꝛ mitẽ: sicut cũ in ꝑmo appositiõis manus ꝓcipit calitatẽ mitẽ ꝛ in ꝓcessu acutã aut ecõuerso in ꝑmo acutã ꝛ in ꝓcessu mitẽ: ꝛ tertius est ꝑm quẽ manus tãgentis in toto vno tpe vñ febris quotiẽſcũq; tetigerit febrientẽ ꝓcipit mordacitatẽ ꝛ in alio aliquo vno tpe vñ vel pluribus quotiẽſcũq; tetigerit ꝓcipit suauitatẽ. ¶ Et hec diuisio febris ſz sit ꝑm essentiã febris: q̃ ꝑm calorẽ: in se ipsa ꝓsiderata tñ a mã febris ꝛ a dispõne sui subi siue cãe mãlis febris dependet. voluit tñ Hal. q̃ eadẽ calitas in diuersis apphẽsa subis differẽtibus in duritie ꝛ mollitie seu siccitate ꝛ humiditate diuersa tãgẽtibus sensibiliꝫ appareat. In duro enim ꝛ sicco subto acuta sensatur. In molli ꝛ̃o ꝛ humido suauis: ꝛ in mediocri mediocris. huic tñ dicto. Ga. Auer. collz 2° aduersari videtur dicẽs Aꝛ. voluisse. q̃ ꝓpria forma ꝓpriam regrit mãm: q̃ dictũ in nãlibus formis hz veritatẽ: in accidẽtalibꝰ ꝛ̃o in q̃bus ꝑdictus sermo Hal. attẽdit nõ verificat: ꝓterea de febre in hoc est ꝑm q̃ Hal. sensit. Et sunt q̃ addũt febri mediocri 4m modũ ꝛ est modus magis ꝓprius ꝛ est ꝑm quẽ manus tãgentis quotiẽſcũq; tetigerit febrientẽ ꝓcipit disponẽ mediã inter mitẽ ꝛ austerã. ¶ Et predicte ambe dñie facte de febre nõ sunt vere specifice: nõ enꝫ diuersificat spẽm maius ꝛ minus: neq; etiã modus ipressionis calorꝭ cũ sit accñs variat spẽm. verũtñ q̃ sumpte sunt a ſuba caloris febrilis: ideo posite sunt dñie specifice ꝑm q̃ in accñtibus poni pñt. ¶ Et scias. q̃ febris que tenet mediũ inter extrema tam ꝑmi modi q̃z ſcõi dictarũ spẽrũ ſubaliũ tenet illud cũ latitudine magna cum qua appropinquat aliq̃n plus vel minus ad latus alterius extremoꝝ. ¶ Dñia vero febris sumpta ab eius subiecto siue mã duobꝰ modis: dꝫ vel dici pót dñia essentialis febris: vno mõ inq̃tũ subta febriũ sunt faciẽtia ꝛ cõstituẽtia hanc diuersitatẽ specificatã in febribus nõ q̃ sunt de essentia febriũ. ſcõo inq̃tũ medicus calorẽ febrilẽ cõsiderat nõ absolute: sed vt est remouibilis a subto per suũ actũ curatiuũ qui sumit potius diuersificatus in spẽm a subto febris q̃z ab ipsa febre. nã omni febri vt calor est: vnus tñ debetur actus curatiuus qui est infrigidatio: sed nõ omni febri put est calor in tali vel in tali subiecto vnus tñ debet actus curatiuus: iſto specifice valde diuersus vt notũ est inſpiciẽti curas earũ. hic tñ modus sumẽdi specificas dñias febris a subiecto siue cã mãli eius respectu ꝑmoꝝ duorũ modorũ dictorũ qui sumunt a cã foꝛ mali eius est multũ ꝓprius ꝛ maxie reꝰ ꝑmi modi: q reꝰ ſcõi est magis ꝓprius: ꝓpter quã cãm: dixit Aui. q̃ hec diuisio febris est per modũ ꝓpinquũ diuisioni euenienti ꝑm dñias. ſ. ꝓprias: ꝛ nõ dixit. q̃ sit ꝑm modũ primarũ dñiarũ. Unde Hilibertus dixit: febris formalis est morbus ꝑm se ꝛ specialissima: ꝛ ꝑm q̃ est calor accessus in corde nõ est diuisibilis in species: sed prout est calor excedẽs supra membra acquisitus a vaporibus vel humoribus ꝓculcatis ꝛ a motu ſpũum diuiditur ꝑm suã mãm in qua est vel ex qua procedit. nã vt sic est morbus mãlis: ꝛ ꝑm cõparationẽ ad mãm diuidit febris. ¶ Predictos tres modos ſbaliũ dñiaruz febris tetigit Hal. ꝑ de dñijs febriũ auctoritate Jpo. in 6° epidi. q̃z cuius culpa translatoris hoc nõ habeamus. Et nimiruz Jpo. optime faciẽte hanc diuisionẽ in 6° epidi. habet autez series ita febres hee qdẽ mordaces manu: quedã ꝛ̃o mites Alie qdẽ nõ mordaces: sed qdẽ sup addentes. Alie quidez. acute ꝛ vicre a manu. Alie ꝛ̃o ardẽtes cõfestim. i. ꝑm totũ ſps. Alie ꝛ̃o imbecilles semp sicce. Alie vero infixe visu ꝛ̃o sute. Alie ꝛ̃o ad manũ humide. Alie vero rubicunde. Alie vero liuide. Alie palide: ꝛ alia talia. Et hꝫ est series textus Jpo. ꝛ subdit Hal. ꝛ̃ie quidẽ febrilis caloris hee sunt. hee quidẽ que a magis ꝛ minus. ſ. sumũtur: ꝛ hee quidẽ a mã in qua est hoc ꝓter nãm calm: ꝛ hee qdẽ sunt a mõ motꝰ caloris ꝑm quẽ. ſ. iprimit in tactũ sũpte: quas vniuersas cum mõ dignotionis eaꝛ. Jpo. in supradicto li. scripsit. Febriũ se ries.

¶ Primas duas dñias etiã febriũ ꝑdictas auctoritate Jpo. tetigit Cõstantinus in pãtegni: tertiã vero que a subiecto febris est sũpta ipse ꝛ fere oẽs tangũt auctores: quãuis plimi eorũ auctorũ eas ꝑmas duas ꝑmiserunt rõne a Hal. vbi. ſ. tacta: que est q̃ dñie que ꝑm magis ꝛ minus sunt. sũp. ꝛ etiã que sumunt a mõ motus manifeste sũt. ſ. quo ad digõnẽ earũ. Ad tactum ꝛ. n. cognoscuntur. noscit. n. tactus qs calor est magnus ꝛ quis parvus. noscit ꝛ qs mediocris: ꝛ similiter qs mordax: ꝛ qs mitis: ꝛ quis medius. Et manifeste sũt etiã quo ad ipsaꝛ actũ curatiuũ: qñ idẽ est: vt. ſ. oium actꝰ vnus curatiuus ꝛ notus. ſ. infrigidatio: sed oẽs auctores tetigerũt tertiã ſpecificã diuisionẽ febris: eam. ſ. que est sũpta a subto siue mã tanq̃z nõ manifestã: mõ. n. notũ est ad tactum in quo subto sit hꝫ febris vel alia: neq; notus est actus curatiuus: cũ sit valde varius. Et ꝓpter dictas causas ab auctoribus medicine ꝑmis duabus dñijs substantificis ꝓtermissis in totũ vel fere solũ de dicta 3ª spẽ scriptũ est: dicentibus hanc solã ꝓpriã esse febris specificã dñiaz: vnde Hal. vbi. ſ. que vꝰ a mã sunt in qua est hꝫ ꝓter nãm calm maxie ꝓprie eius sunt dñie. ¶ Diuidit aũt hꝫ 3ª specifica dñia diuisione particulaꝛ que sunt in corpe nr̃o: q̃ sunt dixit Hal. tres. ſ. q̃ ꝓtinẽt: ꝛ sunt mẽbra: ꝛ que ꝓtinent: ꝛ sunt hũores: ꝛ q̃ ipetu fluũt: ꝛ sũt ſpũs. In his. n. trib⁹ corpis ptibꝰ calor febrilꝭ stare põt. Et ꝓter ista tria nõ repit in corpe aliq̃ aliꝰ genus corpeuz qꝰ possit caloris febrilis eẽ subiectũ: q̃re restat q̃ aliq̃ dictarũ triũ ptiũ sit febris ꝑncipale subiectũ: ꝛ alie etiã sint eius subiectũ: sed nõ ꝑncipale. Et ꝑncipale qdẽ subiectũ dr̃ illa ps in qua calor febrilis est in facto esse: ꝛ nõ ꝑncipale illa in q̃ ẽ i fieri. Incipit. n. dicit idẽ Hal. ab aliq̃ ꝑdictorũ subiectoꝝ febrilis dispõ: nõ permanet aũt in eo qꝰ lesum est: ſz ledit reliq̃ duo: ꝛ nisi anticipauerit solui disponit cõsimiliter ꝛ alia duo tpe ꝓcedẽte. ꝑm ergo dñiam dictarũ ptiũ corpis q̃ pñt eẽ ꝑncipale subm subẽ febris triplex surgit febris differẽtia. Quarũ ꝑma est in qua mẽbra sunt ꝑncipale subiectũ ipsi⁹ febris: ꝛ 2ª in q̃ hũores: ꝛ tertia in q̃ ſpũs sup̃ vel aliqꝰ ꝓportionale his: ꝛ cui⁹ subiectũ est mẽbra vocat ethica: ꝛ cui⁹ ſpũs vocat effimera: ꝛ cui⁹ hũores vocat humoralis. ¶ Dixit Hilibert⁹: febris sua ꝑ⁹ diuisione sic ꝓsuit diuidi a multis auctoribꝰ febris alia effimera alia ethica ꝛ alia putrida: sed hãc diuisionẽ reprobam⁹: q̃r dixit A. qñq; febrẽ esse q̃ nõ ẽ effi⁹: q̃r nõ est in ſpũ nec putrida: q̃r nõ est ex putredine: nec ethica: q̃r nõ est in humiditate mẽbrorũ: vt ẽ sinoeba iflatiua: ꝛ qñq; causon de colera nõ putrefacta: ꝑre oz ꝑmitti diuisio febris quã ꝑmisit Aui. dixit. n. si accẽdatur calor febrilis accẽtione ꝑma in mẽbris radicaꝛ

bus:tūc hoc genus noiaf febris ethica. Si ño accendatur accēsione ꝑ[a] in humorib[9]:deinde accendatur ex eis in mē/bris:tūc illud vocaf genus humorū febris:ꝛ sic accendaf accensione ꝓma in ſpiritib[9] ꝛ vapoꝛib[9] deinde accendaf ex eis in mēbris:tūc illud vocaf febris effimera. Et Hiliber/tus exponit caloꝛē febrilē accēdi accēſione ꝓma in altera,di/ctarū ſubſtātiaꝝ coꝛporis.i.ꝓmo loco.nō aūt ꝓma ſeu ꝓnci/palr.i.imediate:qꝛ vt ſic plures febriū eēnt in ſpū:imo foꝛ/taſſe vt ſic ois febris ex iflāmatione ſpūuꝫ fieret. ¶ Quidā dñt percalefactū eſſe poſſumus intelligere duo.ſ. calītatis factū ꝛ firū eſſe:ꝛ iſto mō nō puto qꝛ in effimera ꝛ humoꝛa/li ſit ſemp calefactū eſſe. Alio mō calefactū eſſe.i.caloꝛē pꝛo/ductū eſſe a quo vt ꝓncipalioꝛi dependet calītas febris:ꝛ iſto mō in oi effimera dicūt eſſe calefactū eſſe in ſpiritibus coꝛdis. ¶ Diuidit itaqꝫ febris ꝑ[a] ſui diffiſione in ethicā hu morale ꝛ effimerā. Et ad ꝓdictā diuiſionē declarandū Hal. aſſimilauit coꝛpus nr̄m lebeti ꝛ folli. Et Auic. balneo. Et Iſaac. vtri. Et ſicut in dictis tres cōſiderātur. v̄.g.in balneo parietes eius:ꝛ aqua ꝛ aer:inter illos cōtēti:ſic ꝛ in coꝛpo/re mēbra parietib[9] ſimilātur humoꝛes aq̄:ꝛ ſpūs aeri. Et ſi cut parietes balnei aliq̄n calefacti per ignē calefaciūt aquā ꝛ aerē q̄ in eis ſunt:ita ꝛſiłr ſubſtātia membrana nr̄i coꝛpo ris iterdū calefīt ab aliquo agente calo in calefacto eſſe:ꝛ poſtea calefacit hūoꝛes ꝛ ſpūs qui in eis ſunt. Et ſicut in bal neo aliq̄n ponīf a q̄ cala cui[9] caloꝛe calefiūt parietes ꝛ aer: ita ꝛ alq̄n humoꝛ in calefacto eſſe apꝓhendīf:ꝛ poſtea cale/facit mēbra ꝛ ſpūs. Et ſicut cōtingit aliq̄n aerē balnei cale/factū eſſe vt per follē q̄ poſtea calefacit parietes ꝛ aquā:ita aliq̄n cōtingit ſpū nr̄i coꝛpis apꝓhēdi in calefacto eſſe ꝛ ca/lefacere mēbra ꝛ hūoꝛes:neqꝫ intell'n[m] eſt qōcunqꝫ dictoꝛū triū calefactoꝛ eſſe in vno eodēqꝫ gradu perſiſtere:ſz quod libꝫ ſit factū ꝛ in terminoꝛ:ita qꝛ idē ſit terminus oīum:neqꝫ etiā ita qꝛ illis poſitis nō poſſit vlterioꝛ gradus calītatis ac qꝛitimo in calefacto eſſe eſt latitudo magna:in qua, v̄.g. ca/lefactū eſſe mēbroꝛ differt in plus ꝛ minus a calefacto eſſe humoꝛū ꝛ ſpūuꝫ. Immo vt dicūt caloꝛ ethice foꝛtioꝛ eſt ca/loꝛe humoralis ꝛ effimere ſicut foꝛtioꝛ eſt caloꝛ in re ſolida vt ferro q̄ꝫ in re liquida vel rara vt ſtuppa:quāuis apparē/ter in febre putrida caloꝛ foꝛtioꝛ ſit q̄ꝫ in ethica:qꝛ in ethi/cā caloꝛ eſt in mēbris tanq̄ꝫ in ſubiecto:ꝛ eſt etiā in humoꝛi/bus tanq̄ꝫ in obiecto:ſed in febre putrida caloꝛ eſt in humo rib[9] tanq̄ꝫ in ſubiecto ꝛ obiecto. Et qꝛ humoꝛes ſunt poſiti in exterioꝛib[9] coꝛpis magis ꝛ mēbra magis in ꝓfundo:tō̄ appoſita manu coꝛpoꝛi febrīētis ſentit tangēs caloꝛē in pu/trida apparēter magis intēſuꝫ.q̄ꝫ in ethica. Et hoc itellexit Iſaac febriū ꝓmo cū dixit:q; in febribus putridis eſt foꝛtiſ/ſimus caloꝛ ꝛ pūgitiuus:nō aūt ſic in alijs febrib[9]. In qua etiā dicta latitudie vnū calefactū eſſe:puta in mēbris.differt ab alio calefacto eſſe ſui generis in plus ꝛ minus:pōt enim vnū eſſe intēſius altero etiā nullo eoꝝ a cā depēdēte:pōt ēt vni calefacto eſſe a cā nō depēdēte addi vlterioꝛ gradus ca/loris a cā aliqua vlterius agente in ipm:ſicut manifeſtat ex/periētia:qꝛ iaz aliqs exñs ethicus vlterioꝛē gradū calītatis recipit ꝓpter cām calefaciētē agentē in ipſum:ſiłr etiā ꝛ in humoꝛali ꝛ effimera. Nulli.n.dubiū qꝛ patiens effimeram, v̄.g.calefactione ſolis:ſi vlterius ſub ſole moꝛabitur altera bit ad vlterioꝛē calītatē in ſuis ſpiritibus. ¶ Et ſcias qꝛ ꝓ/prie philoſophice loquēdo:febris humoralis ꝛ febris effi/mera nō ſunt ꝓprie egritudo:cū ſint in ſubto nō viuēte:ſolū eni mēbra in coꝛpoꝛe viuūt:egri[o] aūt eſt paſſio viuentis:q̄re vt ſic ꝓprie febris ethica ē egritudo. Ad qō aduertēs. Aui. de humoꝛali ꝛ effi[a] dixit. Si accēdatur caloꝛ accēſione ꝓma in humoꝛib[9] vel ſpiritib[9]:deinde accēdaf ex eis in mēbris ꝛ ſpiritib[9]:qñ ad eſſe febris egritudinis ſufficit:qꝛ ſit facta in mēbris accēſio:ſed nō ſufficit qꝛ ſit facta in humoꝛib[9] vel ſpiritibus niſi accēdaf in mēbris. Medicinal'r tñ loquendo ꝛ ipꝛopꝛie in quocūqꝫ ꝓdictoꝝ fuerit accenſus caloꝛ extra neus erit febris ꝛ egritudo:qꝛ medici non conſiderant ſolū egritudinem ſeu febrē:ꝓout eſt paſſio viuētis:ſed vt eſt re/mouibilis a ſubiecto per ſuū actū curatiuū qui eſt alius ꝛ alius qñ caloꝛ eſt accēſus in mēbris ꝛ qñ in humoꝛibus ꝛ qñ in ſpiritibus. ¶ Et q̄ꝫ ita ſit qꝛ ad eſſe egritudinale fe bris ethice nō regratur caloꝛē eius accēdi in humoꝛibus ꝛ ſpiritibus. Accidit tñ ꝓpter calītatē eius accēſaꝫ in mēbris accēdi calītatē:vt dictum eſt ſupꝛa in humoꝛibus ꝛ ſpiriti/bus. Similiter quāuis ad eſſe egritudinale febris humo/ralis ſit neceſſariū calītatē accēdi i mēbris:nō tñ in ſpiriti/bus vt ex mō loquēdi Aui.pꝫ.qꝛ vt dixit:deinde accēdaf ex humoꝛibus in mēbris.nō ſubiūxit ꝛ ſpiritibus:accidit tñ calītatez humoralis accēdi in ſpiritib[9]. Et ſimiliter in effa quāuis ad eius eſſe egritudinale nō regraf:qꝛ caloꝛ accen/datur in humoꝛibus vt pꝫ ex ſimili mō loquēdi Aui. acci/dit tñ ei vt in humoꝛibus accendaf. Et hec eſt diuiſio gene/ris ꝓmi febris in ſua genera ſubalterna. Q̄ſz tñ ſuoꝝ ge/nerū ſubalternoꝝ rurſuſ in ſua alia genera ſiue ſpēs ſiue mo dos diuiditur:ſic inferius ſuis apparebit locis.

Quid ꝙ calefaciē/dū eſſe in telligaf.

Febris hu moralis et febris effi mera pꝛo ꝓprie phi/loſophice loquendo non ſunt egritudo

¶ De diuiſione febris ꝑ accñtales differētias. Cap.viij.

Febris diuiſio in ſuas accñtales ꝛias mi/tifariā variaf. ¶ Pꝛia tñ quā au/ctoꝛes poſuerunt eſt iſta. Febriū alia eſt que eſt egritudo.ꝛ alia que eſt accidēs. Et hanc diui/ſionē poſuit Hal.7° affo.in cōmē. affo. Si fe/bris nō habeaf a cola:dixit. febriū alie ſunt egritudines:ꝛ ſunt ille quas non pꝛecedit niſi cauſa egrotatiua. Alie vero accidētia egritudines ꝓña. Ideoqꝫ dixit.16.cōtinētis Raſis auctoꝛitate Hal. Initiū caploꝝ febriū oſtēdit.qꝛ pars febriū ſit ex apate accidēti in aliquo mēbroꝛ:ꝛ pars ſit abſqꝫ apa/te:ꝛ ait Raſis.dico hoc eſt verū ꝛ veriſimile:qꝛ quotiēs di/uidimus febres in ꝓmo bipꝛite erunt. Unde dicimus. qꝛ fe bres:aut ex moꝛbo.aut ex accidēti erunt:quare diuiſio ſana ꝛ perfecta oſtēdit.qꝛ febres ſunt bipꝛite aut cū apate aut ſi/ne apate. ¶ Hanc etiā diuiſionē poſuit Ioar:ꝛ Aui.etiā eā tāgens declarādo dixit. Intētio eoꝝ in hoc ſermone eſt.qꝛ febris egritudinalis eſt illa inter quā ꝛ cām que nō eſt egri tudo nō eſt mediū ſicut febris putredinis:putredo enim eſt cauſa febris abſqꝫ medio ꝛ in ſe non eſt egritudo:ſed cauſa egritudinis:febris vero accñtis eſt que ſequit aliquā egri/tudinē ſiue cuius cauſa eſt aliqua egritudo imediate ſicut febris apatis vel opilationis. Apa.n.ꝛ opilatio egritudi/s ſunt in ſeipſis ꝛ ad ea ſequit febris. ¶ Dixit Rabi moiſes in.15[a] particula ſuoꝝ affo.qꝛ Hal.in ꝓmo de accñti ꝛ moꝛ/bo blaſſemauit homines qui nominat febrē quadam vice egritudinē ꝛ a[a] vice febrē ad apa ſequentē noiant accidens nā malū.ſ.febris ſemper eſt malū.i.egritudo:ꝛ ſic videf ꝛtradicere ſibi in dicta diuiſione. Similiter Aui.dicte diui ſioni cōtradixit volēs oſtendere qꝛ febris que ſequitur apa nō ſit accñs:qꝛ aut ſequereſ apa inquātū ei[9] accñtia vt cali tatē inflāmationē vel putredinē eius aut inquātū apa eſtiz nullo mō.ergo ꝛc.febris nāqꝫ ſequēs aut erit effa aut pu/trida:ſi effimera nō ſequit apa:ſed doloꝛē apatis:ꝛ ſi per ħ dicaf qꝛ febris effimera ſit accñs tūc pꝛm febriū effimerarū eſſet accidēs:qꝛ plume eaꝝ ſequūtur ad doloꝛē:ꝛ ſi fuerit pu trida ſimiliter nō ſequit apa inq̄ztū apa eſt:ſed putredinez apatis. Dixit.n.ꝛ ſi apa ſequit putrefactionē. expone ſi ꝓ qꝛ febris putrida ſequitur ad putrefactionē que eſt in apa/te ꝛ nō ſequitur apa vt apa eſt:ꝛ ſic nō debet dici accidens: ꝛ ſi qs dixerit qꝛ ipſa ſeqtur apa:qꝛ per ipſuꝫ inuenit ꝛ per hoc eſt accñs tūc ſimiliter erit diſpō oium febrium putrefa/ctionis:qꝛ cū ſequaf ad putrefactionē ꝛ per ipſam inuenia/tur tūc oīs febris putredinis erit accidēs. Et tandem Aui. ſubdit.qꝛ occupatio in hmōi ꝑdictoꝝ nō ꝛfert in ſciētia medicine aliqd:ſed facit medicū ꝓcedere ex arte ſua ad iqſi tōēs q̄ foꝛtaſſe ipediūt eū ab arte ſua. Et p[9] ꝑdcāz diuiſionē A. ſeqf dicēs cū alijs.qꝛ febres ſeq̄ntes opilatiōes ꝛ apata

sunt accñtia ⁊ quedā alie febres sunt egritudines.

¶ Notāt. q si accidēs sumaf stricte ⁊ ꝓprie ꝑt est disꝓ ꝓter nām sequēs morbū vt vmbra corpus qđ est aut actio lesa aut q̄litas mutata aut exiens mutatū vt sic febris nullo mō est accñs: q accñs sic sūptū nullo mō imediate ledit opationes sicut febris ledit. Si vō accñs sumatur large ꝓout est disꝓ ꝓter nām q̄ insequitur morbū sic q ad positionem morbi ponaf ipm: ⁊ ad morbi remotionē remoueaf: ita q a tali morbo dependeat in cōseruari vt sic febris est pōt dici accñs qñ sic sequitur aliquē morbū ⁊ si diceretur tūc silr esset de oi febre putrefactionis negādū est: q: lz febris putrefactionis sequaf apa ꝓpte eius que est putredo: nō tñ sequif putredinē vt putredo est absolute: sed vt collecta est in apate. ¶ Ex dictis cōprehēde q post q̄z Aui. sequēdo alios posuit hanc diuisionē q inuestigatio ad sciēdū vtrū febris sit accñs vel egri° nō est illa que impedit medicū: imo ptinet ad ipsum ⁊ est sibi vtilis in scia curationū: cū alr curetur febris vt morbus est: ⁊ alr vt accñs est: sed inuestigatio an febris sequaf apa inquātū apa est: an ꝓpter aliqd qđ cōtinef in eo vt putredinē vel dolorē que est inuestigatio de mō consecutionis effectus ad cām: ꝫ est q impedit medicū: q: solum cōpetit philosopho nāli. ¶ Dicūt quidā, febris pōt sumi dupliciter: vno mō ꝑm suā essentiā: ⁊ sic a toto genere est morbus. s. mala cōplō calā ledens imediate opōnes: ⁊ sic sūpta nō pōt poni cā ꝑm essentiā neq accñs ꝑm essentiā. Nō qđē cā ꝑm essentiā. i. q nūq̄z ledat opōnes imediate ⁊ nisi ab ea alius ꝓueniat morbus: immo ipsa per se semꝑ ⁊ imediate ledit opōnes: neq accñs: ꝑm essentiā sic q ita sit accñs q nō sit siue nō possit esse morbus: q: semꝑ est morbus: ⁊ per se ledēs: bene tñ pōt dici cā ⁊ accñs ꝑm relationē. i. q q̄z p se sit morbus: pōt esse cā alterius morbi vt frenesis ⁊ pōt dici accidēs ꝑm relationē: hoc est q q̄z sit morbus pōt sequi ad aliquē morbū. Et hoc mō ꝓsiderata febris est ꝑm mēbꝝ diuisionis ista ꝓ. q est ꝓsideratio de febre ꝑm modū sui proueni° ⁊ sue cāe: ⁊ sic: q aliqua febris sequitur post aliquez morbū: quo etiā ipso curato ipsa curaf: que ambo sunt de rōne accñtis: pōt quedā febris dici accñs. ¶ Et dicunt alij ⁊ iā supra patuit q q̄z tū ad actū curatiuū: medici aliq febris potest dici egri° ⁊ aliqua accñs. Egri° dr qñ ei per se debetur curatio: accñs vō qñ curaf curatione morbi alterius ⁊ nō cura ꝓpria. Inquit Hal. xi° tera. Morbi per se est curatio: sed accñtis curatio sequif curā morbi. ¶ Dixit Ratis 16° ptinē. Febris carens apate: triplex est. s. effiª putrida: ⁊ ethica. sup. sed sequens apa est tñ duplex. s. effiª ⁊ putrida Si eni bñ cōsiderantur ꝓdicta ꝑm mēbrū diuisionis supra posite. s. febrē esse accñs nō cōuenit nisi humorali ⁊ effimeř: nō aūt ethice. nulla. n. ethica. ꝓt dici accñs ēt si sequaf aliū morbū vt vlcus pulmonis: est enim ethica facta non depēdēs a cā seu alia egritudine in cōseruari: ⁊ non curaref illo morbo curato: vnde si ꝑ possibili vlcus pulmonis curaref. ad qđ ethica sequitur nō tñ curaref ipsa: ꝫ remanet: qđ nō est de rōne accidētis. ¶ Posuit aūt Hal. 7° terap. alia diuisionē accñtalē de febribus que talis est. Febris diuiditur in cā cū qua est cā q facit illā ⁊ in eā cuius cā faciēs iā cessauit ꝑma dr febris habitudinalis ⁊ facile solubilis vt putrida ⁊ alia habitualis siue difficile solubilis vt ethica. Et ꝑmam similauit ligno a sole calefacto: a q̄ calitas cito ⁊ facile dissoluif: ⁊ secūdā ligno ab igne calefacto vsq ad euapoādū ⁊ fumū emittēdū: a quo tarde ⁊ difficulter calitas tollif.

¶ Est aūtē ⁊ alia febris diuisio talis: q: alia est ꝓpria: ⁊ aª per cōitatē. Et febris ꝓpria est illa cuiº cā est in ipso corde vel ꝑncipalr in ipsum ipressit: ⁊ febris per cōitatē dr cuius cā continef in aliquo vno mēbro vel plūbus a corde vel in toto: nec dr sic: q: in illo vel in illis mēbris ꝑncipalr sit febris: ⁊ exide cōicata sit cordi: q: ois febris vt supra patuit: est ꝑncipalr in corde: sed q: ex illo mēbro vel mēbris ex cā in eo vel in eis exñte cōicata est febris calitas cordi.

¶ Rursus de febribus alia diuisio datur accñtalis que talis est. febris alia salua. alia nō salua: ⁊ salua est illa in qua nō ꝓhibetur aliquid de regie eius qđ ei est necessarium in seipsa ad curationē: vt de egritudine salua. Dixit Aui. tertij pª: ⁊ febris huius vt plm terminaf ad salutē. ⁊ nō salua est illa in qua cadit ꝓhibitio de regie ei necessario ad curationē in toto vel in ꝑte ꝓpter egritudinē secū cōplicatā vel aliā cām: ⁊ febris huiusmodi semper est suspectuosa. quarta diuisio.

¶ Et rursus ponif alia diuisio febriū talis: q: alia est salubris alia suspectuosa alia mortifera. Et salubris est illa que a tota spē sua semꝑ ⁊ in oibus sanatur q̄z tuz est de se: sicut effimera vā: ⁊ ꝑmᵐ ethice. Suspectuosa ẋo est illa que a tota spē sua mortis suspitionem secū habet. contingens tñ est ex ea deuenire ad salutē: vt flātica continua. Et mortifera est que a tota specie sua semꝑ ⁊ in omnibus mortez infert vt ethica tertie speciei. quinta diuisio.

¶ Et rursus datur de febre alia diuisio talis: q: eius alia est incolumis: ⁊ alia maligna. Et incolumis dr illa que nō est coniuncta prauis accñtibus cū vtutis dissolutione. Et maligna est huic oppositа que est cū virtutis dissolutione ⁊ inquietudine ⁊ alijs prauis accñtibus. Et malignitas qđē febris aliqñ est a sua magnitudine: vt q: fit multi caloris vel acuti vel intēsi: sicut causon ⁊ synocha de putredine: ⁊ aliqñ est a sua ꝓpria malitia sicut est febris pestilētialis aut febris de aliqua mā mala ledente plus sua mala putredine ⁊ sua intrinseca malitia q̄z sua q̄litate sicut sunt quedā flāti ce maligne que cū sua mala putredine ⁊ suo malo mō substātie: ⁊ nō rōne sue intense q̄litatis inducūt accña prava de dissolutione virtutis inquietudine ⁊ similibus. sexta diuisio.

¶ Et ex his sequitur alia diuisio de febre: q: alia est fortis alia debilis alia mediocris: ⁊ debilis est illa que est pauci caloris ⁊ pauce malignitatis effectiue. Et fortis est huic oppositа. s. que est multi caloris ⁊ multe malignitatis effectiue: ⁊ mediocris tenet mediū inter eas. Dicūt. febris debilis dr febris superficialis sicut de aliquo medico pauce sciētie dr q est medicus supficialis: de qua febre locut° est Ipo. in affo. Febricitantibus nō oino in superficie ⁊c. Febris autē fortis nō dr supficialis. Mediocris dr supficialis nō oino. septia diuisio.

¶ Predictas aūt q̄tuor vltimas diuisiones febriū Aui. intelligit dedit per vnā diuisionē quā posuit que talis est. De febribus sunt salubres recte ⁊ de eis sunt habentes accidētia horribilia.

¶ Rursus febris ꝑm accñtia sibi cōplicata multiplicē pōt recipere diuisionē ꝑm multiplicē accñtiū varietatē cū febre cōplicabiliū de qb° tetigit Ipo. vnā 4° affo. que est: febriū alia laboriosa: alia nō laboriosa. Et laboriosa ꝓprie est que lassitudini est cōiuncta siue labori spontaneo ꝓueniēs ab intrinseco vitio humorū peccātium in quāto aut in quali aut in vtroq: aut que talē cōsequif laborē. Et nō laboriosa est huic oppositа. Et itez Ipo. aliā dedit itelligi 4° re. acuto ꝓ: que est: q febris alia est anxia: alia qeta seu non anxia. Et anxia dr illa que inquietudini est cōiuncta in qua patiens nō potest in vno loco neq scōm vnum situm seu formā manere: ⁊ quieta est huic oppositа. octaua diuisio.

¶ Diuiditur insup per accñtia febris ꝑm longitudinē ⁊ breuitatē eius: intelligendo longitudinē febris reⁿ febris terminabilis in 20ª die vel ante: de qua dixit Hal. ꝑmo de differētijs febriū. q alia est febris dieⁱ: ⁊ ista est effimera: ⁊ alia est plurium dierū: ⁊ est putrida vl ethica. ¶ Et rursus alie diuisiones dant de febre sumpta a cā formali eius quaruz vnā innuit Ipo. 4° re. acu. que est. Febrium alie hyemales alie estiue. Et per hyemales pñt intelligi febres que inchoāt in hyeme: ⁊ per estiuas que inchoant ⁊ mouentur estate ⁊ tunc opz supplere. Alie sunt vernales ⁊ alie autūnales. Vl per hyemales pñt intelligi febres habētes secū accidentia frigoris vel horripilationis cōplicata: ⁊ per estiuas his oppositas. Et Auicen. hanc imitans diuisionem dixit: q nona diuisio. decia diuisio.

febres alie sunt frigide ⁊ alie sunt calide:⁊ ꝑmas tetigit 4ª ꝑmi ꝑ caº. cū dixit. De febrib⁹ sunt fride hñtes rigorem aut horripilationē. Et ex supradictis quidē patuit ꝙ auctores cū fridas febres vocāt nó loquūtur de ēntia earū:sed cōparāt eas ad suas causas:⁊ hoc nō sic ꝓprie:qz dato ꝙ .v. g. aliqs humor febrē causans in nā sua fridus esset: nunqz tñ febrē causabit nisi accñtaliʳ calefiat. Calidas vero febres Aui. tetigit cū caº de preparatis ad febres dixit. Corpora calʼa ⁊ sicca sunt ꝑparata ad febres calidas.

Que corpora sunt ꝑparata ad febrē.

¶ Et iterū ab Ipo. 4º affo. trahitur alia diuisio febriū talis:qz alia est hñs:⁊ alia est habita. Et per febrē hñtē itellexit febrē fortē valde obsidētē ⁊ detinētē possessorē suum vt per hoc ipse dicatur habitus a febre ⁊ nō hñs febrē: ⁊ per febrē habitā intellexit febrē debilē nō valde molestantem possessorē suū vt per hoc melius dicatur ꝙ sit habēs febrez qz habitº a febre. ¶ Et Aui. finaliʳ de febribus posuit diuisionez q̄ talis est:ꝙ alie sunt simplices ⁊ alie cōpposite. Et huius diuisionis mēbra patebūt in ꝓcessu cū de febrib⁹ cōpositis sermo fiet. ¶ Possunt insup adduci plures febrium diuisiones supte penes ipsarū cām efficiētē que ex dictis in caº de cāis febriū satis patebūt. ¶ Et amplius. vltra predictas diuisiones q̄ fieri ꝓueniūt in cōi sunt alie multe diuisiones vnicuiqz generū febriū assignate q̄ in ꝓcessu suis locis tangentur.

Undecima diuisio.

Duodecima diuisio.

¶ De corporibus magis paratis ad febrē. Ca. viij.

Que corpora sint magis parata rōne cōplexionis.

Girit Salie. in lib. de malitia cōplonis diuerse:ꝙ ꝑm dispōnē cuiuscz corporiz erit febris in quibusdam corpibus fortior ⁊ in quibusdā debilior:⁊ quedā corpora penit⁹ nō febriunt. ¶ Et Isaac febriū ꝑmo posuit ꝙtuor fore cās ꝓpter ꝙs vnū corpus citi⁹ patiʳ alio. Et prima est similitudo in cōplone:⁊ 2ª est raritas in cōpositione:⁊ 3ª est fortitudo agentis:⁊ 4ª est longa cōtinuitas actiōis. ¶ Corpora q̄qz indispositiora vt febrē patiant sunt corpora ꝑpata in cōplone ⁊ cōpositiōe:ipsa eni minus dispōsita sunt vt cāe febrē inducētes ea alterēt ⁊ calitatē febrilē in eis ponāt: ꝓpterea ꝙ fortitudo vtutis ipsorū resistit causis ipzimentib⁹ sic ꝙ nō patiunt nisi a cā magna valde: q̄zuis itaqz sint corpa ꝑpata qbusdā distēperatis dispōni febrili magis cōformia:nō tñ illā dispōnē febrilē citi⁹ aut magis incurrūt illis: qz plus pōt fortitudo vtutis eoz in resistendo q̄z possit simboleitas dispōnis in recipiēdo. hñt ergo corpa ꝑpata indispōnē ad febrilē dispōnē recipiēdū nō soluz erga dispōnē febriū absolute ⁊ in gñali sumptā:sed etiā in spāli erga q̄scūqz pticulares dīas febriū. Posuit.n. Hal. 8º tera. corpus eēle minus dispositū ad recipiēdū febrē. ¶ De corpibus vō distēperatis ad recipiēdū febrē. dixit Hal. ibidē. pat. issima crasis ad febres calʼa est ⁊ sicca. Crasis aūt calʼa ⁊ sicca est crasi febrili ceteris cōformior:cū siccitas vt. s. dictum est: vtpote calitati febrili cōiungat. Ipsa eni ꝓiuncta corpis crasi. calē calitatē eius acuit:ita vt in calitatē extraneam cito ac facile trāseat. ¶ Et post ꝑdictā crasim magis pata est ad febrem crasis calʼa in passiuis q̄litatib⁹ tpata:qz post calʼam ⁊ siccā plus hz de simboleitate cū febre q̄zuis qdā ꝓpter tpamētū passiuaꝝ. qō donat ꝑdicte crasi fortitudinē extrahāt eā ab hoc ordine:⁊ loco ei⁹ ponāt crasim calʼaz ⁊ humidaz. Unde Aui. ait. sequūtur ea ambo. s. corpa calʼa ⁊ sicca: ⁊ corpora calʼa ⁊ humida: corpa que equantur in humiditate ⁊ siccitate: dñatur eis calitas. ¶ Post ꝑdictaz crasim ponit crasis calʼa ⁊ humida. Aui. tñ videt ponere corpa calʼa ⁊ sicca ⁊ calʼa ⁊ humida in eodē gradu dispōnis: nō tñ intellexit loquendo de febre absolute vt febris est:sed vt ꝯcta in spēs: nā corpora calʼa ⁊ humida dixit Aui. ꝓprie cū humiditas est cōdominātior calitate sunt magis pata ad febres putredinis:calʼa ꝯo ⁊ sicca sunt magis pata ad febres calʼas: effimeras. s. ethicas ⁊ humorales q̄sdā sine putredine:⁊ in hac ꝑparatione sunt equalia ita vt sic sint pata corpora calʼa ⁊ humida ad febres putrefactionis sicut corpora calida ⁊ sicca ad febres calʼas. ¶ Post ꝑdictaz crasim sequitur sicca in actiuis tpata. nā siccitas magis cōformis est dispōni febrili qz humiditas:⁊ sic ordinauit eā. Halʼ. 8º ter. Aui. vō de ea mētione nō facit:sed post calidā in passiuis tempatā locauit humidā in actiuis tpatā:⁊ illā relingt vt notā sicut ⁊ Hal. post crasim siccam in actiuis tpatā no posuit humidā relinquēs eā similiter notā. Sequitur itaqz ad siccam in actiuis tpatā illa in qua eq̄tur calor ⁊ frigus ⁊ dñatur humiditas. ¶ Post ꝑdictā crasim Hal. posuit eucratā ⁊ tpatā in vtriqz oppositionibus:⁊ in hoc solo cōsiderauit simboleitatē, non aūt fortitudinē ad resistēdū. ¶ Post crasim eucratā sequit crasis frigida ⁊ sicca:⁊ post eā frigida ⁊ humida. Jsta enim minus pata est ad febrē ꝓpter oppositionē cōplonis. Aui. tñ corpa frigida ⁊ sicca ⁊ frigida ⁊ humida in eodē gradu posuit. Dixit.n. ꝙ corpora frigida ⁊ hūida ⁊ frigida ⁊ sicca sunt longinquiora a febribus. Hal. quoqz cū predictis in eo dē gradu posuit frigida in passiuis tpata: ⁊ humida tpata in actiuis. Ait.n. reliq̄ ꝯtuor crases. i. frida ⁊ humida: frigida ⁊ sicca: frigida in passiuis: tpata: ⁊ humida i actiuis tpata: nō facileʼ occupant a febribus. ¶ Cōsiderando aūt febrē ꝑm eius spēs subalternas ⁊ spālissimas ꝑdictus ordo crasium in ꝑparatione ad febres nō hz ꝛitatē: vt sic. n. aliq̄ vna crasis paratior est ad aliquā vnā spēz febriū subalternā vel spālissimā q̄z alia crasis ⁊ econuerso. v̄. g. corpa calʼa ⁊ sicca sunt magis parata incurrere febres effimeras ⁊ ethicas: ⁊ calʼa ⁊ humida: vt. s. dictū est sunt magis parata incurrere febres putredinis. Et corpora sanguinea sunt pata magis incurrere febres sinochas. ⁊ colerica causonides ⁊ cōsimiliter alia ꝓut inferius in febribus humoralibus appebit.

¶ Quidā cōpationes facientes inter corpora calʼa ⁊ sicca ⁊ corpora calʼa ⁊ humida: dixerūt: ꝙ corpora calida ⁊ humida sunt magis parata ad febres putredinis q̄z sint corpora calʼa ⁊ sicca pata ad febres calʼas. Qm̄ Hal. 8º tera. ⁊ ponit in 6º ꝓtinētis dixit ꝙ corpus calidū ⁊ humidū est ꝓius caloʼ ⁊ siccoʼ: ⁊ velocius inducit ad putrefactionē: ⁊ ꝓpterea Hal. in ordine corporū ad ꝑparationē ad febres icipit a corporibus calis ⁊ sic. de huiusmodi tñ disceptatione medicꝰ curare nō hz: cū nihil ei ꝓficiat ad curationē: ⁊ sit potius gd extimabile q̄z certū. ¶ Et rursus variant corpora in preparatiōe ad febrē ꝓtrahendo cōplonē ad sexū ⁊ etatē. Et. n. viri absolute cōsiderando febrē: magis sunt parati receptioni ei⁹ mulierib⁹: ⁊ iuuenis magis pueris ⁊ senib⁹. Et insup variant corpa in ꝑparatiōe ad recipienduz febres rōne cōpōnis eoꝝ. Corpa. n. rara absolute ꝯsiderādo febrē sunt ei magis parata q̄z corpa densa: sunt. n. calidiora ⁊ ficciora: ⁊ ꝓptioza a causis calefaciētibus inflāmari. ¶ Considerādo aūt febrē nō absolute: sed ꝓtrahēdo eam ad suas spēs ⁊ ad id qō de facto de febre reperiʳ nō sic de facto febris illis aduenit eo ordine quo posita sunt in ꝑparatione eoꝝ: imo de facto corpa calʼa ⁊ hu. ⁊ ꝑcipue eam qbus humiditas supra calitatē existit: qz calitas diminuta nō pōt sibi hñ humidū supradominās regulare: vnde facile extraneaʳ. Et post ꝑdicta corpa sunt q̄ sunt hūida in actiuis tpata: post sequūtur calʼa in passiuis tpata. Quidā tñ dixerūt. ꝙ calʼa in passiuis tpata debēt in hoc ꝑcedere humida in actiuis tpata: ⁊ eo ꝙ calʼm supabūdās pōt melius humidū tēpatū regulare q̄z calʼm tpatū humidū supabūdans: nō tñ sic est: qz cū tpamēto actiuarū stat maior fortitudo virtutis: ⁊ ita maior resistentia q̄z cū tpamēto passiuaꝝ. Et post ꝑdicta plura de facto reperiunt febrire corpora calʼa ⁊ sicca: ⁊ postea sicca in actiuis temperata: post sequuntur frigida ⁊ humi. ⁊ postea frigida ⁊ sicca: ⁊ vltimo loco ponuntur frigida: in passiua temperata Quidam tamen fortasse bene preponunt in hoc corpora frigida ⁊ humi. ⁊ frigida ⁊ sicca: corporibus calidis ⁊ siccis ⁊ tu in hoc considera causas.

¶ Et rursus de facto plures mulieres febrire reperiuntur viris: fortasse ꝓpter multitudinē superfluitatū ipsarū ⁊ mi-

norẽ potentiã resistẽdi causis alterantibus. Et iteruꝫ senes de facto plus iuuenib⁹ febriũ: qꝫ iuuenes eis magis resistũt ꝛ minus sunt supfluitatib⁹ repleti. Et pueri de facto plus iuuenibus ꝛ senibus febriũ ꝓpter mulꝫplicationẽ indigõ/nis que sẽ ad ipsorum gulositatẽ. Et corpora insup densa plus de facto raris egrotant febre ꝓpter detentionẽ super/fluitatũ in ipsis ex paucitate resolꝰonis que in eis fit.

¶ De paratis ad febrẽ ꝑm res nõ naturales. Caꝑ. x.

COnsiderando febrem absolute. Estas ꝛ constitutio aeris calꝫ ꝛ sicca ꝛ regio siũr calꝫ ꝛ sicca ꝛ simiꝫliter vnaquecꝫ rerũ nõ nãliũ calꝫ ꝛ sicca ꝑparãt corpora vt facilius incurrãt febres. Et post estatez est autũnus ꝛ ꝯstitutio ꝛ regio ei siũs: ꝛ ꝓpterea ꝙ autũnus in pluribus horis est distẽperatus cuius distẽperãtia ⁊tutẽ debilitat: vnde nõ resistit sic occurrentib⁹ causis. Et post autũnũ est ver ꝛ cõstitutio ꝛ regio ⁊nalis: ꝛ vnaquecꝫ alia rerũ nõ naturaliũ disponẽs corpora ad calm ꝛ humidũ. Et maxime quecũcꝫ extensiue magis approximata corpib⁹ fuerit. Et vltio loco situat byems ꝛ ꝯstitutio ꝛ regio ei siũs. Et siũr vnaquecꝫ rerũ nõ nãliũ corpa reddens frigida ꝛ hu. Et forsasse in hoc ista ꝑcedit vnãquãqꝫ rerum nõ nãliũ ꝓter aerẽ: cõstitutionẽ anni ꝛ regionẽ que corpora reddit frida ꝛ ficca. ¶ Et qꝫis sic sit absolute loquendo tñ ꝓtrahendo febrẽ ad suas ſpes dixit Ꝯ, 3° affo. In siccis tẽporib⁹. ſ. siccioꝛib⁹ eo qõ inest eis ꝑm nãm febres acute fiũt ideſt sunt apte fieri: qꝫ in tali tẽpore acuũtur hũores ꝛ multiplicant mãe febriũ acutarũ: ꝛ subdit. Et si quidem fuerit annus talis exñs qualẽ cõstitutionẽ fecerit vt in plibus egritudines tales expectare opꝫ. i. si annus fuerit ampliꝰ tpe talis. ſ. siccus ꝙẽ cõstitutionẽ habuit in aliquo vno tpe ꝑm plm opꝫ expectare morbos acutos ꝓpter dictã causam: vel ꝛ si fuerit amplius talis. ſ. siccioꝛ. Dixit tñ Ꝯ, vt in pluribus: quasi voluerit intelligi in dispositis ad has febres ꝛ plures in tali tpe sunt dispositi ad eas: vel dixit vt in plibus ideſt ꝑm plmũ: nõ tñ oi vice: ꝛ maxime nõ quando siccitas esset ita lima caloris ꝙ calitas ita acueret ꝙ a materijs ita subtile resolueret ꝙ solũ remaneret grossum non aptum acutos generare morbos. ¶ Et dixit Ꝯ, ibidẽ. Estate fiũt febres ꝯtinue ꝛ causon ꝛ tertiãe plume. Autũno ⁊o febres ꝗrtane ꝛ errantes. ¶ Aꝝ. autẽ ꝑª ꝓbleumatũ ꝓbleumate 6° reddẽs cãm ꝓpter quã febres in estate fiunt: ꝛ maxime in estate acuta calꝫ ꝛ sicca: dixit hoc esse: qꝫ ꝓpter disponem illius tpis gignũt humores calꝫ ꝛ sicci febrem generantes. Et subdit. ꝙ in byeme fiunt egritudines calꝫ ꝛ humide: qꝫ reseruatis calidis hũoribus in estate generatis supueniẽte byeme miscẽt humiditates: ꝗre totũ mixtũ istud reddiꝫtur calm ꝛ humidũ vnde egritudines fiunt calꝫ ꝛ humide ꝛ febres ab humiditate que vt ipse dixit sunt acute ꝛ velociter interimũt: cuius cã est: qꝫ nolunt digeri ꝓpter multitudinẽ supfluitatũ. humidũ enim byemis suffocat multum exñs calorẽ inatũ: ꝛ sic egritudines ab eo facte acute: reddũtur subito aut cito suffocantes. Dicũt quidam ꝙ cũ byeme dixit. fieri egritudines calas ꝛ humidas sub byeme cõprehendit ver. vel intellexit calas per accñs: qꝫ. ſ. putrefactis humoribus. ¶ Et quesiuit Aꝝ. eadẽ ꝓticula ꝓbleumate. 29° ꝓpter qd autũno ꝛ byeme adustiões. i. egritudines seu febres adurẽtes: vt causon ꝛ tertiana cõtinua magis fiunt cũ sint tpa frigida debẽtia inducere febres eis ꝓportionales: ꝛ ꝓpter qd in estate rigores ꝛ frigora sibi cõplicata magis fiunt adustionibus. i. calitate fortiẽte in estate que non deberet inducere rigores ꝛ frigora. Et soluẽs dixit: qꝫ cum flegma sit qd frigidũ: ꝛ colꝫa sit qd calꝫ: flegma reseruatũ ad estatẽ caloꝛe estatis dissoluitur ꝛ diffunditur per corpus ꝛ diffusũ causat rigores ꝛ tremores. In byeme aũt calm nr̃m vincitur ꝛ pellit a frigoꝛe aeris ad interius corporis: ꝛ ibi vnitur ꝛ fortificatur: ita ꝙ adustio in byeme interi⁹ est ꝛ nõ supficialis. Quapropter merito adustiue egritudines byeme fiunt. Et 14° ꝓbleumatum ꝓbleumate tertio quesiuit ꝓpter qd in fridissima regione. supꝰ. ꝛ tpe frigido causones. supꝰ. ꝛ febres cõcluse incensiue ex humoꝛe ardente generate magis fiunt. ſ. qꝫ in regione ꝛ tpe oppositis. Et ꝫ notãt quidã. ꝙ Aꝝ. per ly magis intellexit extensionez febris: ꝛ non ipsius intensionẽ. Si. n. intensiue teneret tũc causones plus fierent byeme ꝛ regione frigida ꝙ nõ est verũ: cũ egritudo sit ꝓportionalis vt ad multũ tpi ꝛ regioni. Et qdã dicunt. ꝙ litera est corrupta: ꝛ vbi dicit magis ꝺ dici magni. Et soluens Aꝝ. dixit cãm esse: qꝫ frigus regionis. ſ. ꝛ tpis repercutit intus calitatẽ qua intus fortificata febris fortioꝛ reddit. In estate autẽ ꝓriũ accidit. Interiora nãqꝫ estate ꝛ calꝫ regione sunt frigidioꝛa ꝓpter aptionẽ poꝛorũ calitate cõtinẽtis: ꝛ dissolutionẽ. i. resolꝰonẽ humidi. Et qꝫ calm suo simili cõgaudens confluit ad exterioꝛa: ita vt non tanta caliditas relinquat febri. ꝛ de facto ita est. ꝙ pauciores febres reperiuntur vere: qꝫ tpatũ est ꝛ vtus in eo fortioꝛ ꝛ post ver byemẽ ꝛ estate. Autũno ⁊o ꝓpter ipsius distẽperiẽ ꝛ virtutis in eo debilitatẽ plura corpa febrire reperiũt. ¶ Plura quoꝫ corpa ex sõnolis ꝛ otiose viuẽtibus balneis vtẽtib⁹ humectantibus febrire de facto reperiunt ꝗ ex eorũ ꝓrijs cibisꝫ vtentia calidis ꝛ humidis: ꝛ cũ his grossis ꝛ tarde penetrãtibus de facto plura febrire reperiũtur ꝗ cibis vtẽtia contrarijs. Amplius corpora que a suis nõ ꝓgrue supfluitatibus expurgant aut que in ipsis multiplicãt plura febriunt. Et dicũt. quedã corpora parata febrire redduntur aspectibus celestibus de quibus docere ꝺ astrologus. Et quidaꝫ dicunt: quedaꝫ corpora magis alijs parata esse febrire qui busdam particularibus dispositionibus suorum mẽbroꝛuꝫ de quibus forsasse non cadit disciplina.

¶ De cõpõne se. ad alios morbos in lesiõe ꝛ malitia. Ca. xj

AIaticus dixit Sal. dixisse. ſ. 8°. tera. febres esse molestioꝛes omnibus quas patiunt interioꝛa ꝛ exterioꝛa passionib⁹. Unde bene dixit Jsaac. Febris ceteris morbis molestioꝛ est: qꝫ ceteri morbi ꝓter febrez vnã nocent tantũ mẽbro. al̃s. accidunt mẽbro ꝛ ꝑmanẽt aliquo tẽporis iterstitio ꝛ subito actioni naturali nõ nocẽt. ſ. eo mõ quo dictũ est febrẽ actioni nãli nocere: febris autẽ toti accidit corpori ꝛ subito sine tẽporis dilatione actioni nocet nãli: ꝓpter quã lesionẽ febris vltioꝛ morbus reddit ꝛ manifestioꝛ in sui vltate ꝛ motioꝛ. al̃. notioꝛ reputat. ¶ Et qꝫ vt dixit Aui. ꝑª ꝑ. cap̃ de humoꝛibus: vna egritudo põt dici altera deterioꝛ dupl̃r. ſ. aut lesionis rõne ad ipsam cõsequẽtis. aut accñtiũ occurrẽtiũ ad ipsam ꝑm quẽ modũ egritudo que lesionẽ infert maioꝛẽ: ꝛ accñtia ꝺ molestioꝛa: ꝺcit molestioꝛ: veruntamen dicunt lesio operationum aut erit maioꝛ: quia in gradu intensioꝛ aut maioꝛ: quia vniuersaliοꝛ vt pluribus noceat opationibus. Modo ita est ꝙ febris infert ꝓre ceteris lesionẽ maioꝛẽ. i. vltioꝛẽ: nõ autẽ intensioꝛez: ꝛ ideo licꝫ maioꝛ ꝛ vltioꝛ sit morb⁹: nõ tñ est mortalioꝛ. Alio mõ rõne sue curationis ꝛ eradicationis a corpoꝛe: ꝑm quez modũ que difficilius ꝛ tardi⁹ a corpoꝛe eradicatur deterioꝛ extat: ꝛ isto etiã mõ febris nõ ꝺ oibus alijs molestioꝛ ꝛ deterioꝛ. Quidã ⁊o dicũt. ꝙ febris est ceteris morbis molestioꝛ extensiue ad cĩa mẽbra: vel ꝑ qꝫto principalius ꝑ alijs ledit cor: vel est molestioꝛ ceteris alijs morbis cõpl̃onibus. al̃. cõpl̃onalibus: vel qꝫ per eam latioꝛ vite alteratur. ſ. caloꝛ innatus: vel qꝫ plures eoꝝ qui moriunt: ex febribus moriũtur: ad qõ significandũ dixit Damascenus in suis affo. Calidi morbi plus frigidis sunt mortiferi. ¶ Et contrahẽdo febrẽ ad ſpes vna febris predictis modis etiã altera difficilioꝛ siue deterioꝛ dicitur: quedã etiam intensius ledit operationes altera: ꝛ cũ deterioꝛibus occurrit accñtibus vt causon: ꝛ quedã min⁹ siue remissius ꝛ cũ accñtib⁹ occurrit pauce molestie vt effª: ꝛ qdã meꝰ mõ se ꝺ. Quedã etiã diffici/

Una egritudo altera deterioꝛ põt dici dupliciꝛ

Damascenus.

lius curaf ⁊ q̄dā facili⁹ vt effimera ⁊ q̄dā me⁹ mō. Indicatione q̄q̄ sūpta a re nāli ⁊ nō nāli canone cōpationis seruatovna febris altera ōterior dicit: q⁹ mortalior p̄m. q̄ febris eueniēs feminis mortalior est eueniēte viris: ⁊ eueniens senibus deterior est eueniente pueris ⁊ iuuenibus maxime si senes decrepiti fuerint vt dixit Hal. in fine cōmēti affo. q̄ scūt ⁊c. ⁊ patebit inferius cap̄ de causone per Aui. Et eueniētes pueris deteriores sunt eueniētibus iuuenibus. Et ratio istoꝝ est longior distātia a calitate nāli. Et febres exercitantibus artes fabriles ⁊ similes minus piculose sunt q̄z in contrarias artes exercētibus vt in fullonibus ⁊ silibus: ⁊ minus piculose sunt eueniētes in vigilantibus ⁊ se exercitantibus q̄z deliciose ⁊ desidiose viuētibus: ⁊ regionibus ⁊ cōstitutionibus frīdis ⁊ hūidis piculosiores sunt q̄z in calis ⁊ siccis. Et totū hoc sumitur in affo. In morbis minus ⁊c. Et febris eueniēs nō consuetis febrire ⁊ corporibus tpatis piculosior est q̄z in corpibus distēparatis cōsuetis febrire: ⁊ maxime si absq̄z febre in āno p̄cesserint: non enim egrotant huiusmodi corpora nisi causa magna valde.

Cui sit mortalior febris maribus vel feminis vel circa etates.

De causis febriū in generali. Cap̄.xij.

Ebriū cāe sicut ceteroꝝ quatuor sunt. f. Mālis: formalis: ⁊ efficiēs ⁊ final. ¶ Et causa mālis febri nō attribuit tanq̄z mā ex qua fit: sed sicut in alijs accītibus solū mā in qua ꝓsistit que eius est subiectum que quid sit ⁊ quotuplex sit iam dictū est cap̄ de diuisione febris per substātiales ordias. ¶ Causa vero formalis q̄ est essentia eiꝰ est calor extraneus: vt. ḡ. in diffinitione febris dictum est.

Causa efficiens triplicitter

¶ Causa vō efficiēs large sumēdo efficiēs est triū modoꝝ: nā aliud est efficiens ꝓprie acceptum: ⁊ aliud est adaugens ⁊ aliud est cōseruās. Et causa qdē efficiēs ꝓ ut est ꝑtra distincta augenti ⁊ cōseruāti est triplex: alia ꝓmitiua alia antecedēs: ⁊ alia ꝓiūcta. Et ꝓiūcta qdē ad eē cuiusl̄z febris nēcio requirit: sine ipsa. n. febris eē nō pōt: ꝓmitiua vō ⁊ añcedēs nō nēcio requirit ad esse cuiuslibet febris: sed solū in q̄busdā. Añcedēs. n. cā nō req̄ritur nēcio ad esse febris effimere licet q̄nq̄z accidat ad esse eius causa in añcedēte concurrere vt in effimera ex apate: vel opilatiōe: ſz sufficit ad esse febris effimere vt cōcurrat cā ꝓmitiua: sed ad esse febris humoralis nēcio requirit causa añcedēs: ꝓmitiua aūt nō nēcio: q̄uis q̄nq̄z cōtingat esse cām ꝓmitiuā ad esse febris humoralis ⁊ etiā ethice. Et ad esse febris ethice sola cā cōiūcta sufficit: ⁊ si aliq̄n cōtingenter alie due cause concurrāt. Cā vero augēs ⁊ etiā cōseruās diuidit in añcedentē ⁊ ꝓmitiuā. Et neutra earū ad esse febris nēcio ꝯcurrit. De ꝓseruāte dīt qdā q̄ alia est intrinseca ⁊ est eadē cū gñante siue efficiente. Forma. n. que dat esse rei se etiā ꝓseruat in esse. Altera est extrinseca oīno diuersa ab efficiēte. Aꝝ. quoq̄ pª ꝓbleumatū ꝓbleumate 6⁰ dixit febres fieri q̄n associant exītia acuta idest q̄dam dispōnes acute seu piculose distēperātes nāz corpoꝝ ꝓpter id q̄ violēta sunt. i. q⁹ violētiā ingerūt nāe ⁊ molestāt eā. Violētia aūt extra nām est ꝓpter q̄ō q̄busdam locis relaxatis interioribus flēmasia fit. Flēmasia autem ex cessus calitatis exīs febres facit ⁊ h̄ est cā in vij. Dix̄ Jsaac febriū p̄. Febris sit ꝓpter aliq̄ō accīs: humores ⁊ spūs. sup. ⁊ mēbria exire faciēs tpamētū calefaciēs ea ⁊ assimilās febrē igni. Dixit q̄ de ea est simile sicut de igne: est. n. cā eius qua ignis cōuertaf ⁊ qua custodiaf: ⁊ qua augeaf. ¶ Causa efficiens febrē est oē quod calefacit corpus ducens ipsuz extra tpamētū suū siue omne ad q̄ō sequitur additio calitatis in corpore siue per se siue per accidens. ¶ Et cā augens febrē est omne q̄ō calitatē corpori additā iā preexistentem est augmentans siue per se siue per accidens. ¶ Et causa custodiens est omne q̄ō ꝓhibet resolutionē seu extinctionem fieri calitatis extranee: q̄ō in eius cām mālē ꝓuertitur ⁊ cāe efficientis seu augētis pmanētia ⁊ durabilitas: oīsq̄ error in curatione ꝓueniēs. ¶ Una queq̄ ꝑterea dictaꝝ causaruz aut est res nālis aut nō nālis aut ꝑter nām. Nālis est sicut humor in corpore in q̄ritate vel qualitate cursuz nāe trans/grediens: nō nālis aūt vt aer calidus ꝑter nālis: vt apa vel alia egritudo. Sunt enim cause febris quecunq̄z sunt cause reliquarū egritudinū calidarū ⁊ siccarum. ¶ Causam efficiēte rursum diuisit Jsaac in presentē ⁊ ꝑteritam: presens dixit ipse est omne q̄ō extrinsecus corpus percutit: quod tripliciter diuiditur. Una est nimius furor ignis solis ⁊ similium. 2ª est nimia frigiditas aeris vel aque ⁊ similiū. Et 3ª est putridus horribilis ⁊ corruptibilis odor: ⁊ qui cadauerū reptiliū ⁊ similiū. Et causa ꝑterita est sicut aqua egritudo p̄cedēs sicut angustia vel tristitia aut humorū ad putredinē ꝑparatio in corpore. ¶ De causa augente ⁊ efficiēte dixit Hal. ꝓmo de differentijs febrium. Sicuti. neq̄z calor ignis vnus est generationis ⁊ augmentationis modus: sed aer ꝓpter motū imoderatū aut ꝓpter putrefactionem aut pp copulationē alterius caloris aut pp retētionē effusionū colere aut ꝓpter infusionē substātie cale: ita febriuz cāe necesse est ad predictos reduci modos. Et Jsaac dixit sicut sordities putrida cū se cōculcat calefit ⁊ vritur ⁊ ignē generat. Et sicut fortis ⁊ velox motus loca calefacit circūstantia ⁊ ignē generat: sicut molendinum hoc demonstrat q̄n suo motu vicinātē aerē calefacit: ita nimia fortis aie ⁊ corporis motuū ⁊ humorū putredo ⁊ ebullitio caloris febrilis sunt generatiua. Et subdit Jsaac. de causa augēte. Sicut res de qua ignis nutritur vt cera pix oleū sepum ⁊ hmōi est causa augmētatiua ignis: ita cā augmētatiua febris cala sunt cibaria potus ⁊ medicina. Et Ga. xi⁰. ter. dixit. q̄cūq̄z actu vl̄ potētia vel per accīs calefaciunt deteriores operantur febres. ¶ Et dixit de causa conseruante 9⁰ tera. q̄n vapor et feruentibus humoribus fuerit q̄z plurimis ⁊ effluxerit extra q̄z paucos eum qui relictus est necesse est seruare febrilē calorem nō solum in mouēdo: sed in addendo ea que appropinquant. Dixit Jsaac. sicut res cooperies ignē cū conuenientis spatij intermissione in quo aer contentus calidi/tate ignis efficiatur calidus ꝓhibēs ignē a cōtractu aeris frigidi est ignis custoditiua. ita causa febris custoditiua vt nō resoluatur est corporis opilatio ⁊ poroꝝ ꝓstrictio: ⁊ est sicut aeris frigiditas ⁊ alia per que fumus ⁊ vapor capino fus in interioribus corporis clauditur. Et de istis causis est cibi de facili inflāmabilis aut putrescibilis perceptio: ⁊ omne q̄ō ꝓparat ⁊ disponit corpus ad receptionē impressionū a causis febris generatiuis vel augmētatiuis. Et ois causa potēs febrē gīre vl̄ augē est cā cū aderit q̄ febris permaneat ⁊ nō soluatur. ¶ Specialius aūt adhuc ⁊ de causa efficiente loquēs Hal. eodē ꝓmo de differētijs febriū dixit. q̄n qdē ex ira ⁊ labore ⁊ tristitijs ⁊ estubus ⁊ infrigidationib⁹ ⁊ vigilijs ⁊ indigōnibus ⁊ plenitudinibus videntur febrire homines manifestū est similiter ⁊ pestilētijs aeris cōstitutio affert febrē. Et qui dimiserūt cōsuetudinē exteriorū inuadūtur a febribus: ⁊ ea que vocatur plectoria fert febres: ⁊ cibaria quedā mala farmaca ⁊ estus que sunt circa canis ortū ⁊ alia quedā talia his similia. ¶ Et Jpo. quidē 5⁰ affo. dixit. q̄ aer multū frigidus ⁊ balneū aque frigide generāt febres: aliq̄n quidē effimeras ⁊ aliq̄n putridas que vtplūm sunt flātice longe a qua ingrossante humorē ⁊ disponēte ad tardā resolutionē. Et Hal. dixit. i suo de sōno ⁊ vigilia: sicut scripsit Rabi in 13ª pticula: q̄ fortasse corpori existenti in quete ⁊ ocio accidit febris ex hoc: ⁊ dixit. xi⁰. ter. Sicut scripsit Rabi in 9ª ptic. Febres augentur ⁊ exacūtur: cū ciborum digō que fit in stō ⁊ epe nō cōplef. Et dixit ibidē. q̄ velut fornax febris particula q̄ enfrarim vel flegmonē vel putredinē suscipit est. ¶ Et in die quidem dormire attrahit febres frequēter: q̄n sōnus q̄n nō ꝓuenit attrahit febres: vt quarti 2ª de regimine cōualescētis: ꝓpterea q̄ facit eruditatez ⁊ frangit de virtute caloris innati. ¶ Et farmaca acuta sepe sumpta sunt causa febris. Et de opilatione poroꝝ ⁊ obstructione

ctione humorũ febriũ ⁊ similia. ¶ Et cibaria mala febriũ sunt cause. oico aũt cibaria mala ⁊ q̃ nã sũt talia: sicut alia: cepe: nasturtiũ: porri: caules basilicon: vtice: ⁊ quecũq; vocãtur silvestria olera: vt eruce: ⁊ ẽt que nã qdẽ sunt bona: ꝓpter putrefactionẽ aũt paria facta sunt p̃dictis: vel ẽt maiorẽ aliq̃n acq̃rẽtia malicią sicut frumẽtũ. ⁊ ordeũ: ⁊ alia cibaria vniuersa frumẽto⁹: hic qdẽ a tpis lõgitudine in nãm putridã deducta sunt. Alia vo vermibus repleta ꝓpter ordei malã dispõnẽ talia cibaria comedẽtes hi qdẽ mortui sunt a putridis ⁊ pestiferis febrib⁹: ⁊ alij pustulis possessi sũt scabiosis: ⁊ lepra: ꝓterea q̃cũq; lubrica. i. viscosa sunt grosso⁹ humorũ gñatiua cibaria sunt morbi ⁊ febriũ cãe: obturare eni ⁊ obstruere parat⁹ est humor q ex ipsis est. ¶ Et Auic. dixit nutriẽtia q̃ aquositatẽ gñant ⁊ humorẽ crudũ ⁊ colerã gñant ẽt febres: ppea q; q̃ ex eis sunt aq̃sa faciũt sanguinez putrefieri: ⁊ q̃ ex eis sunt grossa ⁊ viscosa claudũt corpus: ⁊ q̃ ex eis sunt colica corp⁹ calefaciũt ⁊ sanguinẽ acuũt q febrẽ generat: ⁊ ois res q̃ sanguinẽ aquositate implet in corpe ebullit sicut succus fructuus ebullit extra: ⁊ ꝯ ea hora q̃ sumit iuua^m ꝓstet tñ sanguinẽ ad putrefactionẽ parat. Silr res q̃ sanguinẽ hũore replent crudo sicut cucumeris ⁊ herbe crude ꝯ q̃cũq; ꝓferãt in pñti ⁊ infrigidẽt: q tñ eis multus vtunt febrib⁹ fiũt apti. Silr febrib⁹ apti fiũt q̃cũq; q̃lẽcũq; corruptã aquã bibũt sicut q turbidã vel limosam vel gurgitis vel piscine. ¶ 16° ptinẽ. Ois hũiditas aliena a nã corporis: nõ apta nutrire est cã in gñatione febris: ⁊ corruptio nutrimẽti in febrib⁹ augẽs erit in eis: qñ gñat humores malos: ⁊ iõ intendẽdũ est ordinẽ cibi in febrib⁹ valde: ⁊ gñant febres qñ in corpore remanẽt superfluitates quas non põt nã extrahere de corpore: aut ex grossitie ipsarum: aut ex viscositate earũ: aut ex angustia pororũ aut virtutis debilitate: quare putrefiũt iuxta plixitatẽ spatij tẽporis ⁊ aptationẽ earũ ad putrefactionẽ. ¶ Et dixit Hal. in li. de cãis cõtentiuis nõ ppe eos q a maiorib⁹ occupati laborib⁹ nõ febrierunt impole est minori labore occupatum febrire aliquẽ alium. ¶ Dixit Auer. col°. 3° cãe gñationis calidis febrilis sunt eedẽ cũ causis gñatiõis calidis extranei. ſ. q est ex toto gñe ꝓter nãm saluo q in hoc calore. ſ. febrili ille cãe sunt eq̃les. i. nõ multũ excedẽtes: si. n. ita nõ foret calor febrilis ẽt extraneus absolute. Et dixit. gñat egritudo calda ⁊ sicca sicut est febris a cibis calidis ⁊ siccis distẽperatis: vel q; reperiuntur in multa quãtitate aut nimis minuũtur: aut q; recipiuntur supra ieiuniũ: q; qñ recipit cibus post multũ ieiuniũ in stõ ⁊ epate pmutabit ad caliditatẽ ⁊ siccitatẽ fortem ⁊ inducet stõm ⁊ epar ad eãdẽ dispõnẽ ⁊ tũc erit facta opatio earũ ab ambab⁹ causis. ſ. mali ⁊ efficiẽte: ⁊ sanguis q gñabitur ab hoc cibo erit calidus ⁊ siccus distẽperat⁹ ⁊ multiplicat in ipso colera in nimia quãtitate ⁊ distẽperabit in qualitate: ⁊ tũc impedit opatio fellis: ⁊ nõ poterit attrahere colerã in debita q̃ztitate: ⁊ sic remanebit. ſ. sanguini permixta. Et qñ vrẽtur mẽbra illo sanguine exibunt paulatiz a sua cõplone nali ad malã cõplonẽ calidã ⁊ siccã: ⁊ sic euenient mẽbris egritudines calide ⁊ sicce. Dixit Hal. xi° tera. fames mor⁹ vigilie eloq multũ excitãt febres. Et subdit Auer. vbi. ſ. a rebus extrinsecis sicut ab aere calido a multo exercitio ⁊ vigilia ⁊ accñtibus aie q̃ bñt calefacere vt ira furor ⁊ cogitationes cordis ⁊ fortior harũ cãrũ extrinsecarũ est aer ⁊ artes ⁊ aliq̃n erit cã istor opilatio pororũ q̃ sunt in cute per quos euaporat calor q̃re retinet ⁊ cõculcatur intus. Et qñ accidit hoc a cõplone radicali. ¶ Alterat aũt ad caliditatẽ extraneã de substãtijs nrĩ corpis: ꝑm plin. ꝓmo qdẽ spũs 2° humor: ⁊ vltio: mẽbra ⁊ marĩ^c a cãis calefaciẽtib⁹ extrinsecis. Dixit Hal. in li° de causis ꝓtẽtiuis multotiẽs dixit. virtutẽ extrinsecarũ cãrũ ꝓmo qdẽ aerẽ ⁊ spãlẽ noiatã subaz alterare. 2° vo eã q̃ humorẽ: deinde sic ad eã q̃ solidorũ accedere. Et hor qdẽ pmũ ad pinguedinẽ: ⁊ inde ad carnez. scõo aũt mẽbranosa ⁊ neruosa corpa: deide cartilaginosa ⁊ ossa. Cõtinẽt aũt sic in spatiositatib⁹ corpis hũiditas: tita ⁊ spũs. Eũ aũt q in solidis pticulis spũm priusq; hũores nõ vtiq; dicet aliqs alterari: eo q; nõ pmanet is spũs: si aũt pmaneret alteraret vtiq; cito ꝑm se ipm. n. deniq; suscipit patissime eã q̃ est ex calefaciẽtib⁹ ⁊ infrigidãtibus humectãtibus ⁊ desiccãtib⁹ ⁊ alterationẽ: sicut lz euidẽter videre in cõtinẽte nos aere: prius. n. rõnabile est alterari leptomera: videm⁹ enĩ manifeste a solari calitate in caumatib⁹ q̃ sub cane pus qdẽ calefieri aerẽ. parũ ẽo post aquã si aq̃ fuerit q; apphendit vel aliq̃ humidũ postea ẽo solida corpa. Ac ẽt calefactor sole occidẽte ꝓmo qdẽ aer ad eã q̃ ꝓ° erat redit translmutationẽ seu crasim: subsequẽter aũt aq̃: postremo vo lapides: qũ. n. est facile alterabile actiões facit eas q̃ ad alterarũ sũt trãslmutatiões q̃z qõ est difficile alterabile. Qõ ãt tpe multo eã q̃ ad id qõ ꝓter nãm euersionẽ hz b̃ ⁊ reditum ad id qõ ꝑm nãm hz tardũ. Silr aũt in aiatis corpib⁹ sicut in aialib⁹ aerea suba citissima suscipit alterationẽ. humida tardior: oium ẽo solida tardissimã: q̃ circa cũ estuatio vel infrigidatio in aliq̃ pticula fit ꝓmo qdẽ in ea aerea alterat nã in ipsa ꝓtenta: deinde hũida: ⁊ deinde q̃ solidor. ¶ Silibertus reducit eas ad 8° gña quor septẽ sunt actiua ⁊ vnus est passiuũ. ꝓma ex actiuis causis est obuiatio caloris extrinseci: vt sol. ignis vel alicui⁹ filis. scõa est cib⁹ calid⁹ ⁊ por⁹ actu vel potẽtia 3ª est media supflue cal'a. 4ª est exercitium supfluũ ⁊ mot⁹ nimi⁹. qnta est cõmotio accidẽtiũ aialium. sexta est defect⁹ nutrimẽti vt ieiunĩ: ois. n. idebita approximatio sex rerũ nõ nãliũ põt esse cã febris. septima est poror ꝓstrictio ⁊ ꝓhibitio trãspirationis ei⁹ qõ a corpe dz dissolui qõ accidit sepius a frigiditate exterius obuiante aut interius aut opilatiõe: vnde cõculcat vapor ⁊ calefit superflue. octaua cã ⁊ est cã passiua est extenuatio: ⁊ subtilitas corpis de facili calorẽ suscipiẽtis. Satis itaq; pz ex p̃dictis q̃ ex dictis causis sunt primitiue ⁊ que antecedẽtes: de cã aũt cõiũcta febris dicetur in vno quoq; genere eius. ¶ Cã aũt finalis febris est nãles opationes possessoris sui ledere sensibilr. Ait. n. Hal. febris in tãta immoderatione erecto calore fit vt ꝓtristet hoiem ⁊ actionib⁹ eius noceat q̃re si non ꝓtristat hoiem neq; eius noceat opationib⁹ q̃ztũcũq; maxime calidior factus fuerit homo nondum febrire dicimus.

Cãe efficientes febres ad octo gña educuntur.

¶ De signis febris in generali. Ca. xiij.

Galenus testatur. x° ter. cognitionẽ oino certã ⁊ perfectã de esse febrium haberi nõ posse per medicũ. Et Rabi hoc idez innuit in suo⁹ affo. pticula. x^a cũ ait. Si nãrum febriũ noticiã haberemus plenã ⁊c. ⁊ tñ ⁊ si oiariã cognitio eius certa haberi nõ põt: hr tñ per eũ q solliscitus est in cognitione essentie eaꝝ sufficientia cognitionis q̃ reddet earũ curationi idoneus. Et ista sufficiẽs cognitio hẽri põt p cognitionẽ sue cãe maxie efficiẽtis ꝓmitiue añcẽdẽtis vel ꝓiũcte ⁊ pei⁹ cãm finalẽ. ſ. p ei⁹ effectũ vel p vlem lesionẽ opationũ tot⁹ corporis: ⁊ est ista cognitio duplex: vna gñalis. ſ. febris in gñe: alia spãlis. i. cuiuscunq; spẽi febriũ: ⁊ vtraq; est duplex. ſ. subalis ⁊ accñtalis. ¶ Et cognitio qdẽ febriũ subal'ẽ a subalib⁹ febriũ sũpta ⁊ earũ effectib⁹ ꝓprijs: ꝓprior. n. effectuũ vtus magna est in demõstratione sue cãe: qñ ⁊ si substãtialis nõ sit a substantialib⁹ tñ imediate pcedit: ⁊ hmõi p subalia febris cognitio nẽcia est medico ad curationẽ ei⁹: ⁊ sine ipsa recte curare nõ poterit. Aiteni Hal. qũo ẽt vtiq; ad hoc sanationib⁹ copiosi erim⁹ suba egritudinis ignorãtes: q̃si dicat. nullo mõ. Et Auic. 4. b^a dixit scias q; nõ ẽ tibi possibile vt cures febrẽ nisi priꝰ cognoueris eã. ¶ Accidẽtalis ẽo cognitio febriũ nõ est certa: q; fallit cũ nõ sit ex subalib⁹ effectib⁹ ꝓprijs sũpta: sed ex accñtalib⁹: ⁊ calib⁹ q̃ qñq; appent ⁊ qñq; nõ ⁊ qñq; appent in ꝓncipio qñq; in medio ⁊ qñq; in fine: est tñ ꝓferẽs ⁊ coadiuuans cognitionẽ que p subalia ⁊ maxie cũ in subalib⁹ fuerit gd occultũ: ⁊ per cognitionẽ subalẽ de febribus habeꝫ

noticia febris in gñe.s.eẽntie eius q̃ est calitas ⁊ suox generũ subalternox:⁊ vtrũ sit ethica hũoralis vel effi⁹:⁊ suax spẽx subalternax ⁊ etiã spãlissimax:⁊ vlr oium ꝺziarũ febris subaliũ:⁊ p cognitionẽ accñtalẽ habef cognitio de differẽtijs eius accñtib⁹. ¶Igit opz scire p subalẽ cognitionẽ an febris sit magna siue intẽsa siue pua vel remissa siue mediocris an sit mordax vel mitis vel mediocris:⁊ an sit effimera humoralis vel ethica:⁊ q̃ sint eax spẽs:vsq; ad specialissima. Et p accidẽtalẽ cognitionem opz scire an sit egritudo vel accñs:an sit cũ pñtia cãe vel eius absentia:an sit propria vel p cõitatẽ:an salua vel nõ salua:an salubris suspitiosa vel mortifera:an incolumis vel malitiosa:an lõga vel breuis:cronica vel nõ cronica:an acuta vel nõ acuta:an sepabilis vel insepabilis:an diurna vel nocturna:an sit cũ accñtibus cõplicata ⁊ cũ qbus:an sit sine eis ⁊ an sit simplex vel cõposita:⁊ opz hẽre noticiã tpox eax ⁊ terminatiõis ipax. ¶Specialis aũt cognitio febris est cognitio febris q̃ pñtialr curãdo occurrit:quã distincte subalr ⁊ accñtalr cognoscere opz ꝑm suã spẽm sicut aliq̃ aial cognoscit p suaz formã ꝓpriã. ¶Dixit Haripont⁹ in passionario. Que ⁊ quot sint febrium diuersitates maxime dieticos medicos conuenit nosse ne p ignorãtiã nõ intelligẽdo cõtraria adhibeãt ⁊ piculũ mortis faciãt virtutis aut macronoxia.i.graue ⁊ longã egritudinẽ de modica ⁊ breui. ¶Dixit aũt Gal. ꝓua ad glauc. Maxima oib⁹ febricitãtib⁹ signa sunt ipulsib⁹ ⁊ vrina. Addere aũt opz his alia oia que circa faciẽ ab Ypo. dicta sunt ⁊ ea q̃ accubitus ⁊ rñsionis:⁊ quecũq; desup ⁊ de desubtus eũant ⁊ si qd etiã sit thoma circa alquã corporis pticulã vel opationẽ eius ꝓsistens videris. ¶Et passionarius dixit. Intelligere oz manifestissime pulsuz venarũ ⁊ indicia vrine cognoscere:q̃ in his duob⁹ maxime intelligitur gen⁹ febris ⁊ origo cãe:⁊ rõ tẽpox vite mortisq; professio. Et dixit. In oibus febrib⁹ ꝑsiderãda est habitudo corporis color oculi vult⁹ mens anim⁹ anhelit⁹ aspiratio loquela lingua manus auris nasus frons cutis:scema.i.positio vel figura iacentis motus ró quies silẽtiũ patiẽ ia vel impatientia languẽtis obsequia vẽtris ac vesice facilia vel difficilia. Et ipsa vniuscuiusq; phisis.i.oꝛia corporis nã.s. cõplo an calida vel frigida sicca vel humida sit. Et qbus rebus maxime delectabaf in sanitate.s.regimẽ ꝓteritũ:⁊ alia q̃cũq; sũt his silia. Et qbus apperq; cognitio de differẽtijs febrium extrib⁹ rerũ gñalibus sumif.s.nãliũ nõ nãliũ ⁊ preter nãm ¶Quidã vo reducũt oẽs significationes ad duo gña.s.ad cãs ⁊ ad accñtia. Cãe aũt sive sint extrinsece sive intrinsece sive ꝓter nãm aduenientes ex egritudinib⁹ ꝓteritis cõsuetis patiẽti aut tũc tpis primos de patria inuadẽtes. Accñtia vo sive accñs sit actio lesa sive qualitas mutata sive exiens mutatũ. ¶Dixit quoq; Gal. Si exercitaueris te ipsum ⁊ visitatus fueris in cognitione vniuscuiusq; febris ⁊ ꝑprie singularis tibi nõ erit difficilis earũ cognitio vt nos in prima die cognouim⁹ spẽm febris nõ expectãtes vt p tertiã vel ãrtã aut quotidianã reditionẽ. Oz si cõtingat vt tu nõ cognoscas febrẽ a ꝓmo die cũ accidit cognitione certa:tu tñ potes a ꝓmo die aliqd cõseq de cognitione eius cũ extimatiõe ꝓpinq; certitudinis:cũ q̃ pueniat ad hoc vt mẽsures p eã regimẽ egri ꝑm q̃ opz subtiliãdo regimẽ:deinde certificeris de egritudine qd cepisti in p̃ die.scõ aut tertio aut ꝓculdubio in ãrto. Ideoq; exerce te ipm adeo donec cõprehẽdas vnãquãq; egritudinẽ:ꝓmũ qdẽ dũ est singularis nõ posita:q̃ singularis egritudinis esse nõ ignoraf a p̃ die q̃ venitur ab illo q exercitatur in B studio cũ sollicitudine. Sz egritudis ꝓpositevl cõnexe nõ est posse cognoscere vnãquãq; spẽx a p̃ die sui neq; est turpe medico si indiget in cognoscenda egritudine cõposita ex duabus egritudinibus p̃ die aut scõ ⁊ tertio. Cũ vo egritudo est singularis ⁊ a p̃ die nõ cognoscit eã:tũc illud est turpe ⁊ malũ valde. Sed si tu nõ exercitaris in B studio cũ sollicitudine in ꝓncipio nõ cognosces egritudinẽ pcipue q̃n incipit cũ sit pua sicut si nõ cognoscis arborẽ q̃n ouf q̃ sit:sz q̃n est integre cõpleta nisi ex frequẽti studio in cognoscẽdo. Et quãto est minor cognitio egritudinis tãto maioꝛ ẽ erroꝛ curatiõis. Dixit Gal. ꝑ⁹ ad glauconẽ:nihil mirũ:⁊ tm̃ peccare plures in sanationib⁹ in quãtũ in dignotionib⁹ fallũtur. ¶Aui. q̃q; de significationib⁹ febriuz loquẽs fecit capl'z ãrti ꝓma:qõ intitulaf de significatiõib⁹ accñtiũ febriũ sumẽs accñs large p oi signo qõ significat su p febres ⁊ eax significatiões seu dispones:qõcũq; sit illud: ⁊ dixit q acceptio significationũ febriũ ex regimine añcedẽte ⁊ qũo fuit.i.ex regimie ꝓterito in quãtitate ⁊ q̃litate ei⁹ ⁊ mõ vsus ⁊ mõ ꝓparationis ei⁹ in ꝑsiderãdo ⁊ disponib⁹ ⁊ añcedẽtib⁹ ⁊ pñtib⁹. B ẽ ex disponib⁹ febrilib⁹ ⁊ egritudini b⁹ ꝓteriti.i.sibi egro ꝓsuetis ⁊ pñtib⁹ ⁊ ẽt q̃uis ñ sint febres. Ut. x. g. si añ febrẽ ꝓsueuit hẽre aliquã egritudinẽ calidam vel frigidã:⁊ mõ hz illã vl'ex disponib⁹.s.causis febriũ ⁊ añcedẽtib⁹ ⁊ pñtibus.i.ꝓiũctis. Et ex regiõib⁹:⁊ tpib⁹ ⁊ etate ⁊ cõplexione ⁊ pulsu ⁊ vrina:⁊ egestione vomitu ⁊ fluxu sanguinis nariũ:⁊ ex disponẽ febris in rigore ⁊ sudore ⁊ q̃litate calitatis:⁊ ex porisimis ⁊ ex disponẽ appetit⁹ ⁊ sitis ⁊ ex disponẽ anhelit⁹ ⁊ ex ꝓiugatis siue ꝓiũctis vt ex dolore capitis ⁊ vigilijs ingerudine alienatiõe ⁊ silib⁹:q̃ sic vocauit:nõ q⁹ semp cũ febre ꝓiungãtur:sed ad ꝺziam disponum añcedẽtiũ q̃ cũ febre nõ semp repiunf:vel ad ꝺziaz accidentium que nõ sequũtur febrẽ vt febris est:sed percõpassionẽ vt sincopis ꝑdicta aut sequũtur febrẽ:vt febris est. Sic ergo vides q ꝑsiderare oz medic⁹ discurrẽdo p res nãles nõ nãles ⁊ ꝓter nãs.nã nãles scire oz:vtrũ cõplexio sit cal'a vel frigida:sicca vl'hũida. an habitudo sit toꝛnatilis vel cacetica: an macra carnosa vel pinguis:an rare texture vel dense:an egrotãs masculus sit vel femina:an puer vel iuuenis siue senex:an ꝓsueuerit sanus degere vel egrotare ⁊ q̃ egritudine. ¶Nõ nãles vt an ꝑstitutio aeris sit frigida vel cal'a:⁊ regio sil'r an dispõ aeris sit bona vel mala vel pestilẽtialis aut fuerit patiẽs vsus mlto exercitio vel vigilijs an gete ⁊ somno. An occupat⁹ fuerit accñtib⁹ aie ⁊ sollicitudinib⁹ exterminãtib⁹ corp⁹ an ꝓlijs:vtrũ vsus fuerit regie repletiuo an inanitiuo an ꝓsuet⁹ fuerit hẽre eũones spõtaneas vel artificiales q̃ postea sint sõlate. ¶Res Vo ꝓter nãs vt an ꝑterite ꝓsuete sibi egritudines fuerint fride vel cal'e hũorales vl'nõ hũorales:⁊ q̃ sint egritudines in regiõe pñtialr inuadẽtes: an opationes ei⁹ sint mutate ab eo q ꝑm nãm oẽs aũt ples vel vna tm̃. An corpis q̃litas sit mutata ab eo qõ ꝑm nãs ad calorẽ nõ nãlẽ an ad calitatẽ vel frigiditatẽ vel lenitatẽ aut ariditatẽ:ꝑm totũ corpus an ꝑm aliquã vnã pr̃ẽ corpis vel plures. an aliqõ exiẽs a corpe sit mutatũ ab eo qõ ꝑm nãm vel suã ꝓsuetudinẽ in vrina egestione ⁊ sputo ⁊ sudore vel alia quacũq; eũone vel superfluitate solita emitti ex corpore. ¶Et rursus Aui. vbi.s. pticularius loquẽs de significationib⁹ febriũ reduxit eas ad nouẽ genera. ¶Et ꝓmũ est earũ q̃ significãt magnitudinẽ vel puitatẽ an mordacitatẽ vel suauitatẽ. ¶Scõm est eax q̃ significãt gen⁹ febriũ.s. subalternũ vt q̃ significãt tertianã vel q̃tidianã. ¶Tertiũ est earũ q̃ significãt malitiã febriũ. ¶Quartũ est eax q̃ significãt digõnẽ vel idigõnẽ mãe. ¶Quitũ est eax q̃ significãt crisim. ¶Sextũ est eax q̃ significãt sospitatẽ vel ei⁹ ꝓriũ. ¶Septimũ est eax q̃ sumũtur a forma.i.habitudine corpis. Forme eni sunt idicia plurima ⁊ maxie cũ consideratiõe colonis. ¶Usq; dixit Aui. Ille.s.q hz facilẽ cacetica ⁊ ꝙuertif colorẽi⁹ ad plũbeitatẽ ex albedine ⁊ viriditate significat frigiditatẽ humox cũ cũ grossitudine ⁊ multitudine ⁊ paucitatem caloris inati ⁊ ei⁹ extinctionẽ aut excitationẽ ⁊ inflationẽ: est aut excitatio qdã mod⁹ cacesie in q̃ facies inflaf ⁊ fit talis q̃lis frequẽter apparet patiẽtib⁹ indigõnẽ ex mlta comestiõe. Et A. dixẽ sic accidit ei cui⁹ cã febris ẽ satietas nausea tiua:vocitas vo ꝏtumitiõis faciei siue diminutiõis ei⁹ ⁊ torpor natilitas ipsi⁹ ⁊ tenuitas nasi significat aut vehemẽtiã calj-

Cognitio cõpleta febriũ habetur ex cõsideratiõe rerũ naturaliũ non naturaliũ ⁊ ꝓter naturam.

Que sũt in oibus febribus ꝑsiderãda

ditatis resoluẽtis aut subtilitatẽ humoꝝ z velocitatẽ resolutionis ipsoꝝ pp amplitudinẽ pozoꝝ z motus in seipsis. s. humoꝝ ad fluxũ spõtaneũ vel artificialẽ vel in seipsis. s. infirmis: qz vigilãt inquietantꝫ z mouẽtur. Et ista ingetudo z motio accidit pp disponẽ febris aut pp motũ ad ascellã vl' aliũ volũtariũ motũ: aut pp exitũ infirmoꝝ a ꝯsuetudis aut casuꝫ eoꝝ. i. reditũ in eã: ut. v. g. q multũ ꝯsueuit ieiunare mõ multũ repleꝫ: aut q multũ ꝯsueuit qescere mõ multuꝫ laborat: z sicut q multũ laborauit: post multã qetẽ mõ iterũ redit ad pmã ꝯsuetudinẽ: z qescit. Quidã autẽ dicũt. q i h̃ Aui. tetigit vnũ aliud genꝰ significationũ qõ est sũptũ a cõsuetudine: z est. q sup febres ingñiat exitꝰ infirmoꝝ a ꝯsuetudie z casus eoꝝ ab ea. ¶ 8m genꝰ figñonũ est eaꝝ q figñant tpa febriũ. qdã. n. figñat pnm qdã augmẽtũ qdã statũ z qdã declonẽ. ¶ Et 9m genꝰ ẽ illõ qõ figñat dispones febris z ex q̃sit spẽ. s. tã subalterna q̃z spalissima. Et est hoc signũ sũptũ ab acuitate febris z eiꝰ lenitate. ¶ Amplius dixit Aui. hñt figñatiões sup febres: res alie de qbus fũt disponẽ febris in h̃. q accit a cãis ꝓmitiuis vl' añcedẽtib⁹: z dispõ i adherẽtia. i. ꝓtinuitate febris z eiꝰ eradicatiõe. i. interpolatiõe z tpe eiꝰ. Et dispõ febris in acuitate sua cũ rigore frigore z horripilatiõe aut eiꝰ ꝓrio. s. in tepiditate cũ ꝓdictis: aut eiꝰ ꝓrio. i. q sint sine tipo. Et dispõ febris dimissiõe sua cũ sudore plurio aut pauco. Et dispõ ꝓteriti regimis z etas z forma z tpe z ars: z dispõ pulsus z vrine. Quo aũt p pdcã significẽt satis cõmode hr ex his q̃ in seq̃ntib⁹. pticulariꝫ dicẽt. Et cũ his in dignoscẽdis febrib⁹ oz medicꝰ pcedere via quã Ipo. docuit in 4o re. acu. cũ docuit qd agere oz medicus cũ p ingreditur ad ifirmũ. ¶ Custodire inquit. Ipo. oz pmã diẽ q̃ imbecillis cepit eẽ egrotãs sciẽtẽ ꝓncipiũ ex q̃ z qd añcedit h̃ pnm scire oz. i. cãz faciẽtẽ egritudinẽ. Et post h̃ ingrat pmũ q̃r caput se hz si doloroſũ ẽ z nõ grauedinẽ hñs in seipso vl' cõ z hypocũdriũ si doloroſũ ẽ vel eleuatũ: vel si ſcoloniã. i. ꝓuersionẽ hz vel satietatẽ. s. hẽat stõus: z si dolor coste insit: z si simul cũ dolore insit tussicula vel tortio vl' dolor vẽtris. Et Sal'. dixit in cõmẽ. q p h̃ Ipo. dedit intelligere. q medicus ingrere oz de esse oĩuꝫ triũ vtutũ aĩalis vitalis z nãlis. Et subdit Ipo. adiscẽ q̃z oz si in rectionib⁹ vel qñ surgit ab assẽlatiõe lipotomizat z si spũs euporia. i. bonitas eũ hẽat: z vide egõnẽ ne in ea fortasse aliquẽ colorẽ nigrum egesserit vel purũ vl' q̃les egestiões sani hõis sint. Et sup. silr in vomitu z alijs eũonib⁹: z si febris tertia diẽ exacerbata fuerit: z si tertiana i q̃rta diẽ mota fuerit sicut i tertia. Ad hoc. n. oia supradicta z alia silia aspiciẽs oz eẽ medicus nec hoꝝ qcq̃z z sillium ptermittere oz cuiꝰ nõ q̃rat hẽre notitiã: nec credat hec oia a seipso posse cognoscere: i q̃z plurimis. n. dispõnib⁹ cognoscẽdis neẽe est medicũ adiuuari p inq̃sitionẽ ab egris z famulãrib⁹ eis: sic Sal'. dixit: neq̃z de hmõi inq̃sitiõib⁹ tã ab egris q̃z ab astãtib⁹ vẽcũdari nz retrahi oz: put Damascenus in suis affo. dixit: in sipiẽtes. n. verecũdãt ex his. Ad cognitionẽ q̃z febriũ medicꝰ eẽ oz pmptꝰ atq̃ sollicit⁹ z studiosus nõ tolũ in pcessu febris sz i suo ꝓncipio. Ait. n. Sal'. 2o tera. a ꝓncipio ꝓfestim cognoscẽdũ esse febris spẽm: q postea cognoscere nulla vtilitas. ¶ Dixit Sal'. i libro signorũ: z ponit 16o ꝓtinentis: nõ sepatur a febre velocitas z spissitudo in pulsu: z calitas tactui acuta: z spissus anhelitus. Cognitio. n. febris p corpis tactũ est p q̃litatẽ eiꝰ mutataz in calitatẽ quã pcipit tactꝰ nõ tpatã z suauẽ z corpis sanitatẽ acutã i suauẽ z mordacẽ z pungitiuã. Cũq̃z cũ ꝓdictis signis vrina coloratioꝝ fuerit q̃z in sanitate z sitis aderit z oris siccitas z opõnũ lesio iã certificatꝰ es. q eger ille febriens est: z maxime si cũ figñationib⁹ ꝓdictis insperit in eo fore signa malã cõplonẽ cordis calꝝ significãtia. ¶ Dixit Jsaac scõ bus nec ab eis sepant sunt dolor capitis sitis z spũs angustia que hz in qbusdã febrib⁹ sint itẽsiora: z in quibusdã imbecillioꝝ sine ipsis tñ febris esse non potest.

¶ De tempoꝝibus morbi in generali. Cap. xiiij.

ANtiqui sapiẽtes ꝯsiderãtes egritudines nõ morari a ꝓncipio earum vsq̃ ad finẽ: ꝓm vnã z eãdẽ disponẽ: sz pmutationes recipere aut in eaꝝ essentijs aut cauſis aut accitibus: qbus pmutatiõib⁹ necario variat ipsaꝝ curatio: conati sunt egritudibus assignare tpa z ea nota facere: vt p eã noticiã variatiõe egritudinũ pcepta sciat prudẽs medicꝰ ꝓgrue medicari: cũ h̃ q iuuet et ipoꝝ distinctio in scia ꝓnosticatiõis iuuamẽtũ q̃z magnũ: z tẽpus qdẽ egritudis ẽ mẽsura extrinseca motꝰ q ẽ in ipsa egritudie cã egritudis vt ipsa ẽ in motu: z attribuitur egritudini nõ rõne sue essentie: sz rõne modi inherẽdi motũ ei: z iõ attribuit oibus egritudinib⁹ fiẽtib⁹: cũ illis insit sp motꝰ z variatio. Egritudinib⁹ aũt vẽ factis sic est ethica z palesis z silẽs: q nõ hñt subitã z manifestã mutationẽ eis nõ attribuit tps nisi valde ꝓprie. Nõ vere aũt factis sicut dicũt q dã de etismera: q pñt recipe subitã z manifestã mutatione attribuũt illi tẽpus. ¶ Tps tñ i se z absolute ꝯsideratũ: put. s. iportat mẽsurã durabilitatis seu pduratiõis nõ ꝯsideraf a medico circa eẽ egritudinũ vt ab ipso vel p ipm aliquã curatiuã egritudinũ indicationẽ sumat: vñ. vt dicut 3o z 4o de igenio sanitatis Sal'. ait: tps nullũ signũ curãdi demõstrare z ait in tegni. q tps vt sic ꝯsideratũ vt in approximatiõe eoꝝ q̃ corpi offerunt cõprehẽdit sub eoꝝ debita q̃titate z q̃litate. nã si illud qõ offerf i debita q̃titate z q̃litate offerf: manifestum est q ẽt ꝓm tps oportunũ offerf. Sz tps ꝯsideratũ p q̃to i tãto vel tali tpe alia vel alia dispõ egritudini acgrat q̃ se aliter z aliter idicat auferri: z vt sic ꝯsideratũ idicatione curatiuã pstat medico z in ꝓnosticatiõe auxiliũ. ¶ Quidã autẽ sunt q dicũt q tps ꝯsideratũ in rõne sui subiecti qõ ẽ motꝰ pmi mobilis indicationẽ ẽt pbet in egritudie rõne aspectuũ z ꝓiunctionũ quos efficit sicut h̃ mõ sumit idicatio a diebꝰ creticis z idicatiuis: z a tpibus ãni z ꝓstitutiõe aeris: quoꝝ cã est motꝰ celi vel aspectꝰ vel coniunctio aliq̃. Attñ auctores medicine pcise ꝯsiderauerũt tps prout in alia z alia mẽsura eiꝰ egritudo manifestã mutationẽ recipit: q̃ maxima z manifesta mutatio: qz ꝓncipalr z pcipue i morbis mãlibus euidẽtius appet: iõ eis ꝯsideratio dicta de tpe pcipue tribuitur. Morbus aũt imãlis disponũ ꝓprie vt dictũ est variam mutationẽ recipit z maxie eiꝰ cuiꝰ dispõ facta ẽ eq̃lis z fixa. Et voluerũt sapiẽtes: q mutatio dicta aduenies morbo sit sensu pceptibilis vel pcepta z nõ occulte vel intellectu. Et sicut q̃tuor sunt etates vt dixerũt Sal'. Aui. z alij auctores: ita morbis quatuor assignauerũt tpa. s. ꝓnm augm statuz z declinationẽ. Et dixit Aui. 2a pmi. Cũ dicim⁹ horã ꝓncipij z horã augti. sup. z status z declinationis nolumus intelligi duo extrema i qbus egritudis nõ mãifestef disponi: sz volumꝰ q vnũq̃q eoꝝ hz tps pceptũ sensu qõ ꝓprũ hz idiciũ. ¶ Dictoꝝ aũt q̃tuor tẽpoꝝ assignatio nõ oibꝰ ꝓuenit morbis: sz solũ salubrib⁹. nã mortalib⁹ nõ ꝓuenit declo vt iferi? appebit. Et p hãc cãz dixit Aui. p'scda. Egritudinũ plurime q̃tuor hñt tpa: z nõ dixit oẽs: q̃z uis ẽt fortasse in h̃ dicto Aui. habuit aliã ꝯsiderationẽ: q est. q ipse erat tractaturus solũ vl' potissime de tpib⁹ morbi ꝓprie ꝯsideratis ꝓm medicũ q attẽdunt ꝓpe i morbis mãlib⁹ z nõ in alijs in qbus nõ variat idicatio indicatiua p tpa: vt palã est videre in curis eoꝝ in qbus sapiẽtes nõ curauerũt distinguere regimẽ eoꝝ poiuersa tpa: iõ ipsis nõ attribuẽdo tpa dixit. egritudinũ plurime ẽc. Quidã dicũt q ois morbꝰ mãlis salubris q curat a nã hz q̃tuor tpa necessario: sz illi q curant ab arte nõ necario hñt q̃tuor tpa: q pñt curari in ꝓnº eradicatiue eũando p medicinã totã mãm eiꝰ. Et sunt q dicũt hoc nõ solũ ꝓtingere in morbis arte curatis: sz ẽt silr curatis a nã: cũ possit itidẽ facẽ nã eũare totã mãm morbi. s. in ꝓnº. Alij vo dicũt nõ esse verũ qõ dicũt pdicti. imo neẽe ẽ omnẽ morbũ mãlẽ salubrẽ hẽ q̃tuor tpa. nã ois morbꝰ talis nec

Quibus morbis assignent quatuor tẽpora.

Tpa morbi triplr distinguũtur.

hz ōcl'onē. ergo nēcario hz tpa eā p̄cedētia: nūq̄z. n. tpa morbi in quātitate discreta in dictis morbis minorant: hz occulter p̄ brevitate aliq̄n aliq̄ eop̄ z p̄cipue stat⁹. ¶ Prosequntes aūt de tēporib⁹ morbi tractare sapiētes dixerūt. q̄ tpa morbi triplr distinguūtur: vno mō penes essentia: morbi: hoc est p̄m q̄ morbi essentia variat: vt calor extraneus in febre. scōo mō penes actionē nāe in māz morbi: z vt sic p̄prie cōpetit cāe morbi z nō morbo: z p hāc actionē distinguunt penes actionē nāe in mām morbi: z vt sic p̄prie cōpetit cāe morbi z nō morbo. Et p hāc actionē distinguunt penes digōnē māe vel ei⁹ idigōnē. aut penes p̄riū digōni: q̄ distinctio p̄pe cōuenit morbis mālib⁹. 3°° penes actionē māe morbi vel q̄litatis ei⁹ in nāz cui⁹ effect⁹ est egri° ipsa z accūs seq̄ns eā z vt sic p̄pe cōpetit morbo z ñ cāe ei⁹: z p hāc actionē distinguūt penes accūtia morbū p̄seq̄ntia. s. p̄m itēsionē siue difficultatē vel remissionē seu agilitatē ipsop̄: z hꝫ distinctio z silr p̄a ꝓuenire pōt vtrisq̄ morbis z mālib⁹ z imālibus. ¶ Et p̄m q̄dē p̄m modū sumēdi tpa tūc est p̄m cū morb⁹ incipit z eius eēntia p̄m vnā disp̄onē vniformiter manet. z augmētū est cū morbi eēntia sensibilr augef vt in febre calitas exnea. Et stat⁹ tūc ē cū āplius nō augef: hz stat vniformiter in suo eē vltio. Et decl'o ē cū iā morbi remittit eēntia vt calitas febrilis in febre. ¶ Scōz ꝟo modū p̄m distinguēdi tpa morbi tūc p̄m est q̄n in mā morbi nō appent signa digōnis nec ēt p̄riī ei⁹ z augm est cū incipiūt appere z appent: nō tn cōplete: z stat⁹ erit cū appent cōplete: z decl'o erit cū mā iaz digesta extra educif. ¶ Et hꝫ tertiū modū: p̄ncipiū erit q̄z diu ab initio egritudis accūtia vniformit se hēbūt: z augm cū accūtia augent: z stat⁹ cū accūtia seuissima: z decl'o erit cū post statū accūtia remittūt. Et Aui. q̄dē p̄mi 2ª locutus fuit de tpibus morbi put variant p̄ z 3°°. s. p̄m eēntiā morbi z ei⁹ accūtia. q̄rti ꝟo p̄ma locut⁹ ē de eis put distinguūt 2°°. s. penes actionē nāe in mām. ¶ Rursus Hal. p̄ de crisi: z alij ēt auctores diuiserūt tpa morbi i vlia z pticularia. Et vlia tpa cōsiderant in varietate morbi quocūq̄z dictop̄ triū modop̄ variet in vltate sua. s. a p̄n° vsq̄ ad finē. Et pticularia tpa cōsiderant in varietate morbi ꝓtingēte p̄m vnūquēq̄z porismop̄ siue exacerbatiōe ei⁹. Dixit enī Aui. p. 2ª. he q̄dē hore q̄nq̄z attēdunt p̄m egritudinē a p̄n° ipsi⁹ vsq̄ ad finez ei⁹ in suis porismis: z vocant hore vles: z q̄nq̄z cōsiderant hꝫ vnūquēq̄z porismū z vocāt hore pticulares. ¶ Et Isaac dixit. tpa sūt duplicia aut ab initio vsq̄ ad finē sunt pducentia infirmuz ad salutē vel ad mortē aut ab initio vnaquaq̄z die sunt exūtia: z subdit: q̄ tpa vnaquaq̄z die exūtia in acutis morbis licz sensui nō appeant tq̄ q̄litas vni⁹. i. continue eē vr: rō tn oñdit illas alicui⁹ esse getis siue in die siue in nocte q̄dō duob⁹ modis testificat: vno q̄ febre qescēte infirm⁹ est sollicitus z suauis q̄dō p̄m fit in aurora pp̄ suā frigiditatē calori febrili repugnantē. Alio° ex scia rex nāliū. nā ois vstio hz finē licē z ois mot⁹: z q̄dō hz finē nēcio habuit p̄n°: z q̄dō hz initiū nēcio paulati ascēdit vsq̄ dū ad finē accedit z qescit. Et tpa q̄dē vlia Ipo. p̄ affo. ꝓsistētias vocauit particularia vō porismos vel exacerbationes: z sic tota egri⁹ hz q̄tuor tpa ita z q̄dlz porismus. Et iterū Isaac vbi. ē. p̄dicta tpa diuisit dicēs. q̄ duob⁹ sūt modis. s. tā vlia q̄z pticularia. Aut. n. hūt velocē motū z cito ad finē deueniunt sicut in acutis egritudinibus. aut ecōtra: sicut in cronicis: q̄dō est dicere q̄ tpa aut sunt brevia aut sunt longa.

Tpa morbi sūt duplicia vlia z pticularia.

¶ De quiditate tempop̄ vlium morbi. Ca. xv.

Principium vle morbi q̄d sit z q̄ tripliciter sumitur.

Sapientes alr distinxerūt tpa vlia morbi z alr pticularia. Et vlib⁹ diuersas posuerūt diffinitiōes. Et p̄cipue inter alios ß fecit Auice. ipse. n. p̄mi 2ª. diffiniuit tpa vniuersalia. put oibus ꝓueniūt egritudinib⁹: z q̄rti p̄ª. diffiniuit ea put febrib⁹ ꝓueniunt tātū z nō oibus: hz hūoralib⁹ q̄ forte adaptari ēt posset oibus morbis mālib⁹. ¶ Dixit itaq̄z Aui. p̄mi. 2ª. hora p̄ncipij est tp̄s in quo appet egritudo: z eius similanf disp̄one: nec appet in ea aug^m eius. Et Isaac dixit. Initiū est cū incipit morbus z ei⁹ accūtia paulatim veniūt quousq̄z vel oia vel plura appent. Et de p̄n°. n. dixit Hal. de crisi p̄. z p affo. porismos z ꝓsistentias ⁊c. q̄ triplr sumit. Uno° p̄m initiale p̄ctū siue p̄m instans egritudinis in quo eger manifeste sentit alterationē a sanitate sua ad egritudinē: q̄dē dixit Haly. x°. theorice: est latitudinē nō hūs z insensibiler pp̄ quā cām: dixit Hal. p̄ de crisi. q̄ hoc tale p̄n^m nō sumit a medico. put est vnū de q̄tuor tpibus vlib⁹: hz p̄m aliā viaz cadat in cōsideratiōe medici in q̄ztū ab isto initio sumit medicus cōputationē diep̄ egritudinū vt exinde ꝓueniat ad scīē dū dies creticos z nō creticos: vt Hal. voluit. p̄ de creticis. ¶ Scōo° dī p̄n^m spatiū p̄mop̄ triū diep̄ egritudinis: z vt sic sūptū nō in oibus cadit egritudinib⁹. In pacutis. n. morbis tale p̄n^m nō cadit p̄m cōsideratiōnē quā facit medicus ꝺ p̄n°. Nō enī vt sic sūptū est vnū de q̄tuor tpibus morbi: p̄m enī nec aliq̄ꝺ de alijs dictis tpib⁹ morbi certo numero diep̄ terminat. Ait. n. Hal. p̄ de crisi: harū horarū determinatio nō fit numero dierū sicut forsitā q̄dā existimāt: z illud iō q̄n nō est pōle vt sit vnaq̄z horarū egritudinis cui⁹ cōsumptio est in q̄tuor dieb⁹: nō. n. est q̄ztitas ꝓtinua horarū in oibus morbis eq̄lis: hoc tn p̄n^m q̄ꝺ est p̄mop̄ triū diep̄ spatiū ꝑsideraf a medico. put ab ipso sumunf q̄dā indicatiōes curatiue pticulares: z maxie de eūone minoratiua fiēda z diuersione māe: z p̄cipue in acutis morbis. Ait Hal. in li°. de vltimis tpibus morbi. Ridiculosum est p̄mi porismi p̄mū tp̄s p̄n^m existimare totius morbi. Qꝺ aūt vtile est ad auxilia tp̄s: hoc nomē p̄ncipij egritudinis possidet. Et ad hꝫ sapiēs. Ipo. in affo. dixit: in affo. Incipientib⁹ morbis si qd vī mouere moue in statu ⁊c. Et itep̄ circa p̄n^a z fines oia q̄dē imbecillioza ⁊c. Et dixit. n. alia his silia. Nō ergo est p̄m p̄mi po^mi imissio: hz in lōgius tp̄s extenditf vt flōmare sit pōle z clysterijs vti z purgare z alia facere. Et ridiculosum ē est eap̄ q̄ in 7ª soluūtur egritudinū: z q̄ in anno pmanent equale p̄n^m ponere. ¶ 3°° dī p̄n^m de toto tpe in quo nō manifeste appet noua disp̄o in esse egritudis ab eo qꝺ fuit ab ipsi⁹ initio: z sic acceptū ꝑsideraf a medico. put est vnū z p̄^m de q̄tuor tpibus morbi. Dixit. n. Ga. vbi. ē. z ponit a Rabi in xi°. pticula. Cū accidit egri° z tp̄s eius a p̄ pūcto egritudinis vsq̄ ad p̄n^m manifestationis digōnis. Et Haly. vbi. ē. dixit. Ab hora qua maturationē recipit infirm⁹ z sentit nocumētū actionū quoadusq̄z morbus incipiat decoq̄ hꝫ certū tp̄s est initij: z p appitionē digōnis dederūt intelligi. Hal. z Haly. etiā appitionē p̄riij digōnis sicut manifeste. 4. p̄ª dixit Aui. p̄n^m est hora in qua calor innat⁹ p̄focaf a mā subuersa in mēbro: siue mēbris tādiu donec nō appeat maturationis māe aut p̄riij eius vestigiū. Est enī hoc p̄n^m totum illud tp̄s in quo calor nālis sub mā suffocaf sicut debilis flāma sub multis lignis viridib⁹ z hūidis sicut: dixit Hal. 1ª. de dijs febriū. Istud nāq̄z exēplū hz a Hal. ibidē ponaf p de clone p̄ncipij pticularis: cōgrue tn vlis p̄n° adaptaf: in quo tpe nō apparent signa digōnis neq̄z p̄riij eius manifeste: z si occulte: vt dixit Hal. aliquale vestigiū digōnis vel p̄riij eius adsit: nō tn adhuc sensui repūtabile. ¶ Sapiētes quoq̄z cū loquunt de priuatione apparitiōis digōnis vel p̄riij eius in p̄n° nō loquūtur absolute de quacūq̄z digōne vel eius contrario: sed solū de ea que post p̄mū initiale punctū egritudinis in mā egritudinis p̄cesserit ex actiōe caloris nālis i ea inducētis digōnē vel caloris extranei inducētis ꝺtrariū digōnis. Et enī bñ in p̄n° pōt appere signū digōnis vel ei⁹ contrarij nō p̄cedētis ex actiōe caloris nālis vel extranei in māteriā morbi: sed ex disp̄onib⁹ p̄exūtibus in mā anteq̄z egritudinē generarēt: sicut. v. g. sepe cōtingit in p̄ª vel in 1ª die egritudinis vrinā fieri cū signis digōnis saltez diminutis nō p̄cedit a mā faciēte morbū nec q̄ factura erat tp̄s anitatis siue morbus sit salubris siue mortalis. Et sicut est pōle

in ꝑn° appere vrinã nigrã vt in ꝑn° alicui⁹ febris melice ex mã añ febrẽ mota ꝟsus vias vrinales q̃ tales dispõnes habebat vt redderet vrinã nigrã etiã si nõ supuenisset febris q̃rta na: q̃ tñ vrina nõ stgñabit ꝑn^m pertrãsisse: q̃uis vrina nigra inter signa ꝛrij digõnis numeret: ꝛ adhuc posset aliq̃ febris inchoare a mã ita mala: vt. ꝟ. g. a mã prassina vel eruginosa q nũq̃ posset a ꝟtute alicuius hois rectificari vel digeri: ꝛ tñ signa illã prauã mãm indicantia in ꝑn° appentia nõ dicẽtur: esse signa ꝛrij digõnis: sed dicenẽ esse signa cruditatis: nó ex eo q̃ signifícẽt eã aliq̃ posse rectificari: ſz q̃ nonduz est talis ex actione caloris extranei in ipsam: ſz solũ ex actione caloris ꝓxñtis ante aduentũ febris in illã. Jn nulla eniz mãli febre ichoãte a mã cruda. dixit Gal. 4° affo. in cõmẽ. affo. qbus vine grosse ꝛc. põt appere. hypostasis laudabil' in ꝑn° merito actionis nãe ꝑ mãm morbi ꝛ eꝫ°. Jn morbo q̃t nó ichoãte a mã cruda põt in ꝑn° hypostasis laudabilis appere vt ꝑz in febre pestilẽtiali: ꝛ declarat' sic: inchoante febre hypostasis decisa a mã febris põt esse laudabilis cũ mã possit eẽ ꝓplete digesta q̃ remota a corde nõ faciebat febrẽ: sed postea ꝓpter q̃dã ꝓtingentia facta ꝓpinq̃ cordi inchoat febrẽ. hypostasis itaq̃ laudabilis appens in febre pestilentiali nõ decidit a mã morbi: imo cũ mã illa facta fuerit mã febris pestilẽtialis nedũ ab ea decidit hypostasis laudabilis: sed decidit ꝑm plm laudabili ꝛrio: cũ ꝑm plm febris pestilẽtialis sit mortifera. ¶ Et dicũt. ꝛriũ dígõnis eẽ duplex: vnũ actu ꝛ nõ aptitudine qõ est cruditas: mã eni cruda licz actu sit ꝛria digõni: q̃ nó est digesta de se: tñ aptitudine non est ꝛria digõni nec ꝛrio ei⁹: ſz bz se indifferent ad vtrũq̃: ita q̃ põt digeri: ꝛ põt ẽt puerti ad ꝛriũ digõnis: ꝛ sicut actu est ꝛria digõni ita ẽt actu est ꝛria ꝛrio eius: ꝛ de hoc ꝛrio digõnis qõ est cruditas nó itellexerũt sapiẽtes cũ dixerũt in ꝑn° nó appere vestigiũ digõnis ꝛriũ imo vestigiũ huius ꝛrium digõni qõ est cruditas toto ꝓncipij tpe manifeste appet: ꝛ signa eius in ꝑn° semp sunt ita ẽt vt signa in eo appentia q̃ si alio tpe appuissent siue apperent signarẽt digõnẽ vel ꝓtrariũ ei⁹ ꝓtũc sunt signa significãtia cruditatẽ. ¶ Quidã tñ dixerũt q̃ signa cruditatis nó appent manifeste toto tpe ꝓncipij: sed solũ in ꝑma eius pte. Jn 2ª aũt ei⁹ pte in qua iaz nã egit actionẽ in mãm nõ appent manifeste signa cruditatis: sicut nec etiã digõnis vel ꝛrij ei⁹: ſz appent signa occulte digõnis. i. multũ remisse vel ꝛrij ei⁹. Et dixerũt. q̃ signa digõnis vel ꝛrij eius nunq̃ associant signis cruditatis: q̃ digõ ꝛ putrefactio tollunt cruditatẽ a mã q̃ digerit vel putrefit. ¶ Et hi q̃dẽ assignauerunt trib⁹ ꝑmis morbi tẽporibus. s. ꝑn° augmento ꝛ statui q̃tuor gradus mãe morbi: primus est gradus cruditatis cui⁹ signa in ꝑª pte ꝓncipij apparent: ꝛ 2⁹ est occulte digõnis siue ꝛrij eius cui⁹ signa in 2ª pte ꝓncipij apparent. ꝛ tertius est manifeste digõnis siue ꝛrij eius: sed tñ icõplete cuius signa in augmento apparẽt: ꝛ q̃rtus est manifeste ꝛ cõplete digõnis vel ꝛrij ei⁹: cui⁹ signa in statu appent. ¶ Et alij dixerũt signa digõnis siue ꝛrij eius posse apparere in ꝑn° esse duplr: q̃ vel merito actionis in ꝑn° facte tñ: vel merito huius actionis ac etiã actionis facte ad ꝑn^m morbi: Et dixerunt merito actionis ꝓncipij in ꝑn° alicuius morbi mãlis appere posse signa digestionis cõplete vel ꝛrij eius. Et hoc declarant ꝑ supponẽdo ꝑmo. q̃z nã agat aliqualiter in mãm in ꝑn° morbi salubris: ꝛ q̃ in ꝓncipio mortalis aliqualiter mã indigeraẽ. 2° supponẽdo. q̃ mã ali qua apans aliq̃ mẽbrũ extrinsecũ sit manifeste digesta: ita q̃ sit in fine augmẽti: ꝛ q̃ ꝓp suã longinquitatẽ a corde nõ faciat febrẽ: ꝛ supponẽdo q̃ mã ista non sic manifeste digesta ꝓpter aeris frigiditatẽ vel aliã quãcũq̃ cãm conuertat' ad interiora corꝓris qõ est ꝓle ex Jpo. 6° affo. cum dixit Derisipilla extra intus cõuerti malũ: ꝛ q̃ tũc ista mã sic facta intrinseca inchoet febrẽ ꝛ per actionez nãe factã in ꝑn° febris istius ꝓfecte digeraẽ monstraẽ: q̃ in ꝑn° digeritur pluſq̃ ante fuerit q̃ actionẽ factã a nã ante ꝓncipiũ febris.

Cõmuniũ dogmatis ẽ duplex. vnũ actu aliud aptitudine. cruditas actu nõ aptitudine.

Signa digestionis ꝓfecte apparentia in ꝑn° duplr.

Cũ ergo ante ꝑn^m huius febris illa mã fuerit terminata exclusiue ad digõnẽ statũs que est perfecta digestio: sequit q̃ per actionẽ nãe in eam in ꝑn° febris perfecte digerit: ꝛ simili modo põt mõstrari de contrario digõnis in morbo mortali. ¶ Ex dictis dixerunt plura sequi corꝛelaria. primũ est. q̃ nã nãlis opans in alicuius morbi ꝑn° bz crisim facere ꝛ no ciuam euacuare mãm: nã ceteris paribus bz creticare mã ante digesta: sed in supradicto casu mã erat cõplete digesta in ꝑn°. 2^m corꝛelariũ est. q̃ est repire aliquẽ morbũ salubrez saltẽ ꝓbabilr hñtẽ ꝑn^m quo ad digõnem mãe q̃ nõ bz aug^m neq̃ statũ quo ad digõnem mãe vt ꝑz in cãu ꝓdicto. Tertiũ est q̃ qs põt mori in ꝑn° merito malitie cõplete ꝓducte. in ꝑn° vt cõsimili cãu mortali posito. s. q̃ aliqua mã sit malignata ad gradũ exclusiue cũ quo non est vita ꝛ sit locata exterius nõ faciens febrem: deinde ex aliqua cã intrinsecetur ꝛ faciat febrẽ: tũc in ꝑn° hui⁹ febris cõplete indigeret ipsa mã ꝛ pueniet ad gradũ inclusiue cũ quo mõ non stat vita ꝛ morietur infirmus: nec põt dici q̃ in digõne ꝛria digõni cõplete morbus ille sit in statu: q̃ tunc incepisset a statu siue ꝑn° ꝛ augmẽto nõ precedẽte: ꝓterea in statu ꝓticulari ꝓncipij vñs: cõtingens est egrũ mori valde debilẽ existentẽ: ꝛ dixerũt q̃ ex signis digõnis vel ꝛrij ei⁹ nõ est absolute arguendũ sup tpa morbi mãlis: sed solũ in morbis a crudis mãijs inchoantibus: ꝛ in istis solũ morbis dixerũt auctores distinxisse tpa. ¶ Aliud ẽ ꝛriũ digõni aptitudine: ꝛ nõ actu soluz: ꝛ hoc ꝛriũ est dispõ mala in mã ꝓ quã ipsa non redditur apta corrigi a nã cuius dispõnis ꝓximus est ex dispõne caloris ꝓter nãm in mãm: cui⁹ ꝛrij digõnis signa in ꝑn° non appent. Et differt vt ex dictis apparet a dispõne mãe que est cruditas: q̃ hoc indicat mãm nõ posse digeri ꝛ q̃ nũq̃ digeret: sed cruditas non sic: imo indicat mãm posse digeri si calor nãlis in eã ꝓualuerit: ꝛ nõ posse digeri si ꝓualuerit calor extraneus. ¶ Differt autẽ ꝑn^m hoc qõ est vnũ de ꝗtuor tpib⁹ morbi a ꝑn° triũ dierũ: q̃ in isto nõ appet vestigiũ digõnis vel ꝛrij eius manifeste: in illo autẽ appere põt: imo etiã ꝛ cõplete siue ꝓfecte vt in morbo ꝓperacuto. Et ꝑn^m qõ est vnus de ꝗtuor tpibus morbi cũ ꝑn° initiali cõcordat in ℞. q̃ i illo sicut in isto nõ põt in ꝑn° merito actiõis ipsius in mãm appere vestigiũ digõnis vel ꝛrij eius. Et differt ab eo in hoc: q̃ in ꝑn° punctuali pñt appere signa digõnis vel ꝛrij eius magis mãifeste ex dispõnib⁹ ꝓxistentib⁹ mã q̃z ꝑn° qõ est vnũ de ꝗtuor tpibus morbi in quo ꝛ si appent signa ipsa nõ tñ sic manifesta: imo ꝛ in ꝓcessu paulatine ꝓcedendo occultant' saltẽ que digõnis. Et quidã dixerunt in ꝑn° punctuali mã peccante in ꝗli nõ põt appere vestigiũ digõnis nec ꝛrij eius: ſz mã peccãte solo q̃ꝫto sic: eo q̃ talis mã est digesta nec noua exquirit digestionẽ. Et dñt. ꝓncipiuz punctuale ꝛ qõ est vnũ de quatuor tẽporib⁹ morbi in omni morbo necessario requirũtur: ꝑn^m vero triũ nõ q̃ in ꝓperacutis: vt. s. Et ꝑn^m punctuale in oi morbo est manifestum: qõ ꝟo est vnum de quatuor tẽporibus morbi non est in oi egritudine manifestum. imo in aliqbus occultantur vt infra patebit.

Augmẽtũ vero dixit Aui. ꝑ' 2ª est tps in quo egritudinis manifestatur cõstrictio. i. molestia vel grauamẽ qõ causat' a morbo. i. in quo accñtia egritudinis manifestãtur oi hora post horã: aut ꝓstrictio. s. mãe sub nã aut nãe sub mã postq̃z egri⁹ aliq̃diu steterit sicut icepit: ꝛ deinde accñtiam egritudinẽ ꝓsequẽtia siue ex actiõe nãe in mãm siue mãe in nãm incipiũt paulatine augendo manifestari ꝛ palã fieri. tunc a ꝓncipio manifestationis eoꝝ incipit aug^m ꝛ durat q̃ꝫq̃ in illis fiat additio manifeste. Dixit Jsaac ꝟbi: ꝟ. Augmẽtũ est cũ nunciatiua cõplentur accñtia idest postq̃z accñtia egritudinẽ nunciantia ꝛ indicantia veniũt ad cõplemẽtũ in toto tpe ꝓncipij: q̃. s. assumũt suũ esse cõpletũ: deinde molestiora ꝛ acutiora fieri incipiũt. Et durat quousq̃z nãe ꝛ morbi repugnatio oñdit'. Et 4ª ꝑ' dixit Aui. Aug^m est tps in quo mouet' calitas inata ad resisten-

dū mãe motu manifesto: z appent signa dīgōnis z ẽrij eius: sed ḃ diffinitio solum ꝓuenit morbis mãlibus. ¶ Et declarãs. Ga. ꝑ de crisi de cui⁹ dīgónis appitione intelligaf ait: finis tpis ꝓncipij qō tps est inter ꝓn^{m} z statū egritudinis est pars vna egritudinis vocata aug^{m} cū initio appitiōis manifeste signoꝝ dīgōnis q̄ cōsistit inter signa digestionis abscōdita z debilia z iter signa dīgónis pfecte z similiter intellexit de ẽrio dīgōnis. Ex q̄ dicto pz. q cū ipse dixit. q febris ꝑperacuta hz ꝓn^{m} z statū ꝓtinua: nō itellexit de vera ꝓtinuitate q sint fine medio: qz intermediat aug^{m}: sz intellexit. q sūt ꝓpinqua z vicina: qz aug^{m} inter ea medians breue est. ¶ Predictas aūt ambas aug^{m} diffinitiões collígit. Gal. vt in li⁹ de tpibus morbi dixit a tpe a quo incipit dīgō augmẽtari z egri⁹ semp auget in suis. s. accñtibus ḃ totū est tẽpus aug^{ti}. Quẽ imitãs. Aly. theorice x⁹ dixit. aug^{m} est cū nã incipit digereř morbū z morb⁹ augmẽtaf in fortitudine: sed virtutes deficiūt. Aug^{m} ergo est qñ cessat ꝓn^{m} z incipit fieri ascẽsus z appet dīgō vel corruptio manifesta. qñ ḡ dīgō in mã sensibiliř ꝓcedit tūc est aug^{m} morbi salubris: z cū corruptio in mã ꝓcedit tūc ẽ aug^{m} morbi mortiferi. ¶ Appet itaqꝫ q in aug^{to} morbi mãlis duplex mutatio manifeste fit: vna in mã morbi: ipsa. n. mutaf de cruditate in q̄ fuit tẽpore ꝓncipij ad dīgónẽ vel ad corruptionẽ: alia mutatio est in essentia morbi q̄ auget z ei⁹ accñtia augent. v. g. in febre cū eius eẽntia q̄ est calitas extranea incipit augeri z exacui z maior z acutior se sensui repñtari tūc est aug^{m}. Et cū calitas ipsa extranea incipit augeri z auget filr z accñtia ipsaꝫ cōcomitãtia vt sitis ficcitas oris z similia augentur.

Mutatio duplex.

Status aūt dixit Avi. p' 2ª. est hora in q̄ egri⁹ in oib⁹ suis ptibus ꝑm vnã manet disponẽ. Et dz hoc intelligi nō absolute: sed q ꝓmanet ꝑm vnã dispónẽ: qz ꝑm maiorẽ intensionẽ in q̄ nō est diffformitas notabilis sicut in dispónib⁹ alioꝝ tẽpoꝝ lz aliq̄ mutatio in statu ꝑm intẽsuꝫ z remissuꝫ fiat: ipsa tñ est pua nō ꝓmutãs intẽtionẽ curatiuam mutatiõe de qua fit curãdū z pōt dicta diffinitio de statu cōuenire morbis mãlibus z inmãlib⁹: qñ. n. oẽs dispositiões egritudinis siłant tam penes accñtia q̄ penes alterationẽ mãe tūc est status. Uerūtñ qz ẽt in ꝓn⁰ egri⁰ ꝑm vnã manet dispónẽ: similant. n. oẽs dispónes eius vt patuit. opz vt iter filitudinẽ dispōnū stat⁹ z filitudinẽ dispōnū principij distinguant aut iter eas maxie per duo vnū est: qz ꝓn^{m} anteceſſit dispō sanitatis vł neutralitatis: sz statū ꝑcessit aug^{m} egritudinis. 2^{m} est: qz dispónes tã accñtiū q mãe in statu sūt in vltimitate sui esse: sed in ꝓn⁰ sunt in ipsarū remissiõe. Dixit. n. Ipo. circa ꝓn^{a} z fines oia ibecillioꝝ: circa statū vo senioꝝ: z intellexit de tpib⁹ vłib⁹ nó ꝑticularib⁹: de eis. n. nō vificaf vt in eoꝝ noticia appebit. vñ Gal. ꝑ de crisi. p statuꝫ inquit intelligo fortiorẽ horarū egritudinis oium z vehemẽtiorẽ: dixit eni in li⁰ de tẽporib⁹ morbi. q cū egri⁰ ꝓuenit ad suuꝫ statū fortiorẽ: tūc est tps status. que aūt sint illa accñtia que intẽdunt in statu: dixit Gal. in cõmẽ. ꝑdicti affo. q sunt accessiões febriū z interpolationes. i. fortiorationes z excrescentia z vigilie z angustie z dolores z sitis z similia. Qō autẽ ambe ꝑdicte due dispónes. s. mãe z accñtiū sint vltimate declauit Haly. vbi. ś. dicẽs: status est cū adest cõplementū dīgónis: z ḃ est cū morbus figiť z nō vltra augmẽtatur z morbus molestior z piculosior habeť. ¶ Accñtia ꝓcomitantia siue ꝓportionata morbo que sunt illa que ꝓsequunť q̄litatiuā dispónẽ mãe morbi z actionẽ mãe in nãm vel ecõtra: z nō sequũtur corpulẽtiã seu multitudinẽ mãe: sunt ea q̄ sunt in statu maiora z sunt maiora: qz morbus in statu est maior: intelligẽdo de statu quo ad accñtia: z quo ad dispónẽ mãe simul que siłꝫ ocurrũt in morbis seruantib⁹ mãm ad vnicã creticã expulsionẽ. In morbis aūt nō seruãtib⁹ mãm ad vnicã expulsionẽ: in qbus status quo ad accñtia nō concurrit cū statu quo ad dispónẽ mãe nō est sic: imo sunt maiora añ statū q̄ ad dīgónẽ mãe. Sicut eniꝫ circa gnõnẽ saniei in apatib⁹ accidũt febres z dolores magis: ita circa dīgónẽ humorũ febres z accñtia augent. Et hec est cã q̄re vehemẽtiores fiunt motus z accñtia in nocte q̄ꝫ in die: q̄ est: qz in nocte nã vehemẽtius occupaf circa dīgónẽ mãe. Et sicut postq̄ꝫ maturatū est apa nō ẽ febris difficilis: ita ẽt z postq̄ꝫ digeſt⁹ est humor. Cū. n. subsidet in vrina hypostasis laudabilis nō est possibile vt febris sit difficilis. ¶ Accñtia autẽ nō ꝓportionata egritudini q̄ ꝓpter aliã eueniũt cãm extrinsecã ab egritudine: vt ꝓpter cãm ꝓmitiuã vel inordinatã regimẽ vel errorẽ in curatione z filia pñt maiora fieri in oi tpe. ¶ Et accñtia cõmunia morbo z nãe: que. s. ꝓcedunt ex pugna ipsorũ: sunt intẽsiora in statu qz in statu vehemẽtior est pugna inter eos. A. n. diffiniens statū ꝓut ꝓuenit morbo mãli z maxie febri humorali ꝑ^{a} q̄rti dixit. stat⁹ est hora in q̄ vehemens fit pugna inter nãm z mãz: z appet victoria vni⁰ supra alterũ. Et victoria qdẽ nãe supra mãm tunc appet qñ actione caloris nãlis inducta fuerit in mã maior pfectio q̄ꝫ possibile est eã hẽre que est eius digestio cõpleta. Et econtra tūc appet victoria mãe supra nãz qñ ex actiõe caloris extranei inducta fuerit in mã maior malignitas siue imperfectio q̄ꝫ possibile est eã: hẽre q̄ est cõpletio corruptionis siue contrarij dīgónis: ita q in statu appet in mã cõpletio dīgónis q̄ possibilis est in ea induci bonitatis aut ipsius malignitatis. Sūt tñ q tenẽt dīgónẽ z putrefactionẽ sił posse intendi in mã: z apud eos q̄ꝫ in statu morbi mortalis mã sit vltime putrefacta: ẽ tñ tūc etiã magis digesta q̄ꝫ ante fuerit. Et dicũt. q q̄ꝫ in statu mã sit perfecte digesta in morbo salubri: nō tñ po^{mi} status sunt remissiores: imo fortiores: qz siłstant. q in statu mã sit digestior z ẽt est putridior. Et qz putridior po^{mi} sunt fortiores: qz a fortiori putrefactione fortiora fiunt accñtia. ¶ Alij tñ ad ḃ aliter dicũt. s. q q̄ꝫ in statu mã sit digestior z nō sit putridior adhuc porisimi sunt fortiores nō ex dispónibus mãe in seipsa: sz qz tunc fortiter agitaf a nã faciẽte vltimũ conatũ ꝓtra eã vt a iuuatiuo separet eã z ad loca vel vsus loca expulsionis dirigat illã. Dicũt. n. isti q in statu vł morbi nō sit digestio: z cū Gal. in cõmẽ. affo. Jn porisimis z c. Et Avi. 4ª ꝑmi de horis febriuꝫ dixerũt in statu dīgónẽ mãe fieri: dz intelligi. q z si in statu nō fiat dīgō tñ apud cõmunẽ modũ loquẽdi ꝓcedẽdũ est dīgónẽ hẽre pfectũ eẽ suũ in statu: qz q̄ꝫ i statu nō fiat digestat tñ cū hoc terminũ dīgōnis cõpletũ esse in statu: tunc. n. dicem⁹ motũ eẽ cõpletũ z hẽre eẽ ꝓpletũ qñ ꝓpletus est z cõplete acqsitũ qō acquirebaf ꝑ motũ. Quãuis. n. in statu nō fiat digō vel ꝓpleaf: sed ꝓpleaf in augmẽto nō seqť tñ humores esse pfecte digestos z vltiate in augmẽto: sz solum in statu: qō ꝓbant sic ꝓmũ nō esse dīgónis cõplete imaginari qs pōt in statu. ḡ hũores erũt vltimate digesti solũ in statu: ꝓsequẽtia tz: qz ꝓmũ cõpletũ mutatũ eẽ mot⁹ est ꝓmũ nō eẽ motus z nō añ ẽ cuiusłbz est euidẽs: z añcedẽs cuilibet dz eẽ notũ. Et ex his seqť vt dicũt. q nō sequiť. dīgō bz pfectũ eẽ in statu: ḡ fit in statu: z nō seqť. q lz digō fiat z ꝓpleat in aug^{to} ḡ nã crisim debitã inchoabit in aug^{to}: qz nō inchoat crisim nisi post ꝓpletã z vltimatã dīgónẽ: q̄ꝫ ḡ nã in statu mãm nō digerat: qz nō eget: cū sit pfecte digesta: ipsa tñ agit cū conatu mãm seq̄strãdo a iuuatiuo z dirigẽdo x⁹sus viaꝫ expulsionis. ¶ Alij x⁹o dicũt. q dīgō fit in statu: qō ꝓbant ex vrina: qz in statu appet cū melior hypostasis q̄ꝫ in augmẽto ex q̄ ꝓbẽdiť in statu nãz auxiliasse dīgónẽ. Dicũt q victoria mãe. ś. nãz in statu actualiter ōmōstraf ꝑ effectũ suũ q est ꝑiteritũ ifirmi in ipo statu: sz victoria nãe. ś. mãm nō actualr ꝑ effectũ ōmōstraf in statu: nō. n. in statu iducit sanitas q est effect⁹ ei⁹: sz postea in declinatiõe victoria nãe effectualr ōmōstraf. Attñ in statu victoria nãe bñ medico manifestaf: nã medic⁹ iã certificat⁹ ẽ i statu visis signis pfẽ dīgōnis ō victoria nãe. ś. mãz: z q postea sanitas oino seqť.

Que accidẽtia in statu vltimentur.

Declaratio.

Declinatio x⁹o dixit. Gal. post statū incipit z durat donec liberet egrotans: z Jsaac dixit

declinatio est ab initio crisis mitigatis terribiliũ accñtiũ furoꝝ vsq; ad salutẽ. Et Aui. p' 2ª dixit. declinatio est hora in q̃ apparet diminutio. s. morbi z suoꝝ accñtiũ: z q̃nto plus ꝓcedit declo: minoratio illoꝝ tanto magis erit manifesta. Accidit aũt in morbo mali minoratio sui z accñtiuꝝ in declone sic̃ dixit Aui. 4' p' qz declo est hora in q̃ calor inatus iã dñaf mãe z iã vicit eã z exist: in sepatiõe ꝓgregationis ei⁹ expulsionẽ ei⁹ rei p⁹ rẽ. i. ptis post ptẽ: z tũc qdẽ alleuiatur: z remitit calitas occulti. i. mãe q̃ in interioꝝib⁹ retenta latebat. vel occulti. i. interioꝝ ptiũ corpis: q̃uis nõ semp remittaf adhuc calitas ptiũ exterioꝝ sicut appet increscẽdo sudoris: z expellit mã ad extremitates. i. ad partes exteriores z mẽbra ignobilia z ptes viarũ expulsionũ donec resoluaf totalr z destruaf. s. ꝓpius totalẽ expulsionẽ eꝰ corp⁹: vl' donec ingrosset. s. in aliq̃ exterioꝝ vel ignobili mẽbro retineatur: vñ ingrosset ipm mẽbrũ z apemet: sicut accidit in crisi p mutatiõis vel donec ingrosset. i. donec mãe resoluaf subtile z remaneat grossuꝝ incineratũ nõ potẽs esse ampli⁹ pabulũ calitatis febrilis sic̃ i qbusdã accidit interpolatis febrib⁹: qz declo ñ attẽdit nisi i morbo salubri: z seqt statũ ipius morbi in q̃ vt dcm̃ est mã erat pfecte digesta. Jõ Aui. in dicta diffinitiõe declonis nó fecit mẽtionẽ ꝺ disponẽ mãe q̃lis sit: qz notũ erat ex dictis: z q mã in declone nó digerit nec et in declinatiõe põt ꝓpriũ digõnis in mã repiri actu nec aptitudine: z̃ notificauit eã p victoriã calitatis inate supẽ mãm q̃sistit in actu ꝓueniẽtis expulsiõis mãe sic̃ dicẽt tractatu de crisi q̃ victoria seqt ad victoriã iã habitã qñ ꝑualuit digeren⁹: eã: z dura hic victoria donec eger fiat conualescẽs.

¶ Dixit Haly. vbi. s. declo incipit post statũ cũ accñtia se figũt. i. nõ mouenf z̃ minui incipiũt: z vtutes ꝑualẽt in morbũ z firmit qescũt finiendo morbũ. ¶ Quidã dixerunt. q oẽs ptes vle morbi diuidit in tres ptes. s. ꝓncipiũ mediũ: z finẽ: z ꝓncipiũ seqntis multũ cõicat cuz fine ꝓcedẽtis. Et alij dixerũt q qõlibet dictoꝝ tẽpoꝝ diuidit in q̃tuor ptes siue in q̃tuor ꝑtes. s. ꝓncipiũ augm statũ z declonẽ z ꝓcipue stat⁹. Et dicũt. q in ꝓn⁰ z aug⁰ stat⁹ nã adhuc vacat digõni mãe z cõplet eã. Unde Ga. in ꝓmẽ. affo. qñ steterit egri⁰: z q in statu. s. in ꝓn⁰ z aug⁰ ei⁹ q̃ apud quosdã dicunt ꝑª medietas stat⁹ nã ꝑm laborat i digerẽdo z ꝓp̃ tenuissima vtẽdũ est dicta nec a digerẽdo diuertaf. Jn statu vo z declone ipsi⁹ status q̃ di scda medietas stat⁹ nã nõ laborat in digerẽdo: sed in sepando nocitiuũ a iuuatiuo z dirigẽdo nocitiuũ ad vias expulsionis: dicunt q si mã morbi simul cretice siterpellendatũc eius scda medietas est fortior ꝑ ma: si vero paulatine bẽat expelli z nõ sit: tũc ꝑª medietas ẽ fortior scda. Et dicũt q morb⁹ relat⁹ ad cãz afficedẽtẽ est in statu minor q̃ añ. Et de hac cã intellexit Ga. cũ dixit nó est necẽ in statu cãz eẽ maiorẽtimo minor: qz minorata est iã cã afficedẽs nã vl' art: z̃ morb⁹ relat⁹ ad cãm ꝓiuncta in statu est maior: qz cã cõiuncta in statu est amplior q̃z ante. nã z̃ in ꝓcessu morbi de cã ꝓiuncta aliqd minuaf: tñ ꝓcedẽdo vsq; ad statũ cõtinue augef: qz plus est q de afficedẽte p putrefactionẽ ꝓuertitur in cõiunctã q̃z sit illud qõ de cõiuncta resoluit: z qz a cã cõiuncta dependet fortitudo accñtiũ: ideo in statu accñtia fiunt fortiora: qz dependent a fortiori z maiori cã: z maxime in scda medietate ei⁹. ¶ Et dicũt. cũ dixit Hal. i ꝓmẽ. affo. Jncboatib⁹ morbis ꝛc. q Ꝛt⁹ aialis laborat plñ i statupõt verificari actiue z passiue. Actiue qz aliqñ Ꝛt⁹ aialis motiua coadiuuat crisim cũ maxie fit p secessuz vomitũ vl' sputũ in q̃ laborãt istra mot⁹: passiue Ꝛo: qz materijs agitatis fit vapoꝝ maloꝝ ascẽsus ad cerebrũ qb⁹ ledunt vtutes aiales: z̃ vt⁹ nalis z vitalis custodiũtur. ñ qz ũ laborẽt i statu: nalis. n. digestiua laborat i digerẽdo vt dcm̃ est: z expulsiua seqstrãdo z digerẽdo: vitalis ẽt in statu mltũ ãgustiaf: z̃ ꝺñr custodiri: qz facre sũt tũc potẽtiores. ꝺ. mãm morbi.

¶ Et dicũt q qz distinctio tẽpoꝝ penes accñtia ꝺz esse notabilr sẽsibilis. Jõ ipsa nõ attribuit cuicũq; morbo mali siue cuicũq; febri. v. g. in febre homotena. in ea. n. ꝺz appeat aliq̃lis ꝓmutatio in accñtibus: qz pua est z nõ notablr sensibil: ideo nõ assignaf distinctio tẽpoꝝ penes accñtia. Et dicunt quasdã eẽ ita breues egritudines q ꝑdcã tpa appenter non ꝑñt distingui maxie ꝑn^m z aug^m: q̃uis bẽant ea: Alit. n. ⅁. in li⁰. de tpib⁹ morbi z ponit a Rabi in. xi ª. pticula. Jnueni mus alicui⁹ egritudis valde fortis vt apoplexie ꝑn^m z ascẽ suz in breui hora: si direrim⁹ q ascẽsio vel accessio apoplexie sit sine tpe affirmabim⁹ ipam eẽ accñs seq̃ns egritudinẽ q̃ egri⁹ nec̃io ipsa tpa habet. Et dixit egritudo cum incipit est tps ꝓncipij: z̃ ipz z sil'r tps augmẽti sũt abscõdita sensui in aliqb⁹ egritudinib⁹: z̃ tps stat⁹ est scibile in oib⁹ egritudinib⁹: z si egrotãs ꝺz liberari seqt nec̃io statũ declo scibilis. Est q̃ mãifestũ. q sũt aliq̃ egritudines quaꝝ nõ põt sciri ꝑn^m neq; etiã aug^m: merito. n. statũ morbi salubris tempseqt declo. nã si seqret mors nõ fuisset salubris: p accñs tñ ꝑt ꝓtingere q statui morbi salubris nõ succedit declo: z ꝑ maxime in duob⁹ casib⁹: ꝑ in decrepito appropinquãte morti ꝓp defectũ etatis in q̃ põt añ mortẽ aduenire aliqs morbus salubris ꝺ se q pcedet vsq; ad statũ: z cũ fuerit in statu extinguef calor nãlis ei⁹ z seqt mors z nõ declo. 2° qz pole est q in statu alicui⁹ morbi de se salubris supueniat egro aliquis morb⁹ mortalis vt apoplexia: in quo casu succedat statui illi⁹ morbi nõ mortalis mors. ¶ Et dicũt. q in statu q̃ ad accñtia ipsa semp sunt intẽsiora q̃z in alijs tẽpoꝝib⁹: z̃ in statu quo ad dispõnẽ mãe accñtia nõ sp sunt intensiora: z̃ solũ in morbis seruãtibus mãm ad vnicã expulsionẽ: vt qdã dñt sunt oẽs illi morbi mãles q bñt mãm suã ꝓiunctã cum mã iuuatiua: in talib⁹. n. stat⁹ quo ad dispõnẽ mãe ꝓcurrit cũ statu q̃ ad accñtia. Jn statu quoꝝ morboꝝ vehemens fit pugna: vñ accñtia vltimanf: ista tñ accñtia nõ sũt eq̃ intensa in q̃lz pte stat⁹: z̃ in medio ei⁹ potissime: in ꝓncipio vero ei⁹ z fine sũt aliq̃tulũ remissiora: nec ẽt in oi morbo in q̃lzp te stat⁹ ipsa accñtia sunt pñtia vt maxie appet in interpolatis: in qbus in die iterpolatiõis proximi eueniẽtis in suo statu vlt: nulla adsunt accñtia: Jn statu aũt morboꝝ nõ seruãtiũ mãz ad vnicã expulsionẽ: z sũt illi vt dñt: q bñt suã mãz ꝓiunctã a iuuatiua sepatã: vt apata q̃ nõ suppurant: z̃ paulatine resoluũtur: z sicut sunt multe febres z ꝓtinue z interpolate maxime quaꝝ mã paulatine eũaf aut insensibiliter aut sensibilr: accñtia in statu quo ad dispõnẽ mãe nõ sunt in tẽsiora: imo remissiora: neq; coincidũt cũ statu q̃ ad accñtia vt ꝑz in pleureti q̃ nõ saniaf in statu. n. taliũ morboꝝ nõ cadit pugna iter nãm z morbũ. vñ habeãt intendi accñtia: in morbo aũt mortali si ꝓuenit ad statũ semp in ei⁹ statu ẽ vltia tio accñtiũ: qz sp ocurrit stat⁹ morbi mortalis quo ad accñtia cũ statu ei⁹ q̃ ad dispõnẽ mãe: vltimatur q̃ tũc accñtia z pp pugnã z pp malignitatis mãe vltimitatẽ: in q̃ statu q̃z to plus ꝓcedit tãto plus accñtia vltimãtur: qz tãto mã est malignior z vtus magis supata ẽ cũ ꝓcedit p viã resolonis vtutis. Si aũt morb⁹ eẽt mortalis p viã aggrauatiõis vtutis tũc in tali morbo ñ coicidũt stat⁹ q̃ ad accñtia cũ statu q̃ ad dispõnẽ mãe: seu in ꝑn⁰ talis morbi q̃ ad dispõnẽ mãe accñtia sũt itẽsiora pp mãe mltitudinẽ suffocantẽ. Qz si accidat in morbo mortali seruari mãz ad vnicã expulsionẽ: qz ꝓtingẽs ẽ in ꝑn⁰ aug^to z statu ipsi⁹ morbi egrũ mortiñ in q̃libz ipoꝝ tpoꝝ pñt accñtia vltiari: i mõte. n. vltimitas ẽ accñtiũ.

¶ De quiditate tẽpoꝝ pticulariũ morbi. Ca. xvj.

Ꝯsideratio tẽpoꝝ pticulariũ morbi nõ attẽdit sicut vltiuz penes alteram mãe nz penes accñtia ꝓña morbũ vt morb⁹ est. Et q nõ attẽdaf penes alterationẽ mãe ꝑz ex aug^to statu z declone poximorũ ꝓncipij vlis in quib⁹ nã nõdũ manifestault actionẽ suaz in mã: nec adhuc appent digõnis vel ꝓfij eius signa. Et q nõ attendaf penes añtia morbũ ꝓña appet ex ꝑn⁰ aug^to vel declone paroxismi febris mortalis in q̃ in aliquo tpe dicto/

tū poxiſmi eger moꝛiꝫ in quo accūtia ſunt fortioꝛa poſtq̄ moꝛiꝫ: ꝛ tū in illo nó debēt eſſe fortioꝛa ꝑm cōſiderationem vltimū: ſz in ſtatu ipſius poxiſmi. ¶ Sz ꝓſideratio tēpoꝛum ꝑticulariū attēdiꝫ penes motū in febꝛe calitatis abſolute ꝛ nō vt extranea eſt vel vt eſt nālis: ꝛ iſte motꝰ ꝓſideratur i cō/cłone ipſius calitatis in iteꝛioꝛibꝰ coꝛpoꝛis: ꝛ in ipſis ad ex expāſionē: ꝛ penes calitatis ipſius intēſionē ꝛ remiſſionez: ꝑm quā ꝓſiderationē ꝑn̄ poxiſmi eſt qñ calitas eſt intus in cluſa exterius nō ꝓꝑhenſa apparenꝫ. Et augm̄ eſt qñ calitas ad extra expādiꝫ ꝛ manifeſte ꝛ apparenꝫ addiꝫ. Et ſtatꝰ eſt qñ calitas eſt in totū expāſa ꝛ addita. Et decłio eſt qñ ipſa calitas minuiꝫ ꝑter hoc q̄ ad interioꝛa includatur. ¶ Et ex his ꝑz. q̄ diffinitiones ſupꝛa poſite de tꝑibus moꝛbi vłibꝰ tꝑibꝰ eius ꝑticularibus nō adaptanꝫ neq; ꝓueniūt: niſi ꝑm quādā ſilitudinē. Et ꝑcipue diffinitiōes ab Aui. quarti ꝑ⁹. poſite: ꝛ maxie diffōnes augmēti ſtatꝰ ꝛ decłonis. Principij aūt diffinitio foꝛtaſſe pōt ꝑn° ꝑticulari adaptari in hoc q̄ in eo ſicut in illo nō appent ſigna digōnis nec ꝓꝛij eius: nō ſolū in ꝑn° poxiſmi eueniētis in ꝑn° vłſed ēt in ꝑn° poxiſmi eue nientis in ſtatu vł in quo manifeſte appent digeſtionis vel ꝓꝛij eius ſignū ꝛ veſtigiū: eo q̄ mā in ꝑn° poᵐⁱ ſtatꝰ vłs ꝛ cuiuſlz ēt alterius tꝑis vłs moueaꝫ ꝛ mouet motu ſuffo/catiuo caloꝛis: ita ꝛ talꝛ q̄ nō appent tūc ſigna digōnis nz ꝓꝛij eiꝰ: ſed bñ appent ſigna cruditatis in eo ſicut in ꝑn° vł: vt ſubtilitas vīne ꝛ remiſſio coloꝛis eiꝰ. Et ad oſtendendum q̄ diffinitio ꝑncipij vłs poterat mō dicto ꝓuenire ꝑn° ꝑticu laꝛi: notāter oēs dixerūt auctoꝛes q̄ nō appet in eo digō nec ꝓꝛium eius: nō dixerūt nō eſt: ſz eni in ꝑncipijs quoꝛūdā po xiſmoꝝ vt ſtatꝰ vłs mā ſit digeſta vel in diſpōne ꝓꝛia digō/ni: nihilomiꝰ nō appet: q̄ꝫis aſſignēt alij aliā cām dicētes: q̄ in ꝑn° poxiſmi ſtatꝰ vłs māe iam digeſte admiſceꝫ alia mā cruda nouiter ad faciēdū poxiſmū mota: ꝑ cuiꝰ mixtio/nē occultaꝫ veſtigiū digōnis illius: vel ēt ꝓꝛij eiꝰ. Et foꝛtaſ/ſe ipſa mā nouiter mota nō miſceꝫ māe ꝑexiſtenti digeſte vł malignate ſz per ſe ſola mouet: cuiꝰ motu ſigna cruditatis ipſius appent ꝛ occultanꝫ ſigna ꝑexiſtētis diſpōnis māe.

Principiū poxiſmi eſt duplex.

¶ Poſuerūt aūt antiq duplex ꝑn̄ ꝑticulare ſiue poxiſmi. Unū in quo mā debēs facere febꝛē mouet ad locū putredi/nis: nōdū tū putrefit ſiue nondū febꝛem facit. Et in hoc ꝑn° moꝛbi caloꝛ ad interioꝛa coꝛpoꝛis mouet. Uñ cauſanꝫ tipi in ꝑncipijs poxiſmoꝝ eueniētes: Aliud eſt ꝑn̄ poxiſmi in quo mā i ꝓꝛio dicto ꝑn° mota ꝓuenit ad minerā putredinis ꝛ putrefit iā ꝛ fumigat vapoꝛē putridū ad coꝛ: ꝛ iā fecit fe/bꝛē: ꝛ hoc eſt illud ꝑn̄ qō ꝓꝑie eſt ꝑn̄ poxiſmi. Et ad de/monſtrādū ꝓdicta duo ꝑncipia dixit Gal. 2° de ꝛiſis febꝛiū. In inuaſiōibus qdē poxiſmoꝝ q̄ſi vtiq; adhuc ꝛ ſuffocato int⁹ caloꝛē: ꝛ in hoc tetigit ꝑᵐ: ꝛ ſcōm tetigit cū ſubdēs di/xit. ſubfumigātibꝰ vel calefaciētibꝰ ſupfluitatibꝰ. Et ſimili ter Aui. diffiniens ꝑn̄ poxiſmi vtriq; ꝑncipiū eiꝰ tetigit di cēs. Hoꝛa. ꝑncipij poxiſmi eſt hoꝛa in qua coaꝛtaꝫ pulſus ꝛ plūbeꝰ fit coloꝛ extremitatuꝫ: ꝛ ifrigidant extrema ꝛ ꝓꝑie extremitates auriū ꝛ naſi. In qbus vbis oedit intelligi pri/mū ꝑn̄ ꝑncipij poxiſmi. Et 2ᵐ ōdit intelligi cū ſubdit: vſq; ad hoꝛā in q̄ ſentiꝫ ſparſio calitatis. ſ. incipere: nō tū adhuc

Augmētū ꝛz ouae ꝑtes.

multū māifeſte. ¶ Cū aūt poſt inceptionē ſparſiōis calitaꝫ calitas manifeſtaꝫ: ꝛ ꝓuenit ad totū coꝛpus tūc eſt augmen/tū quouſq; ad ſūmū deueneꝛit. De quo augmēto dixit Gal. vbi. ē. Cū māe oñantioꝛ caloꝛ fuerit: vocaꝫ qdē ſupadditio ꝛ ſup accēſio. i. augm̄ hoc tale tꝑs: augeꝫ. n. in ꝟ caloꝛ tātus multitudinē vt nō ſolū illā aꝛdeat regionē q̄ velut cā putre/dinis eſt ſz iā ꝑm ꝓtinuitatē ſuppoſſederit vniuerſum coꝛ/pus. Aui. aūt augmētū diuiſit in duas ꝑtes ꝛ dixit. Hoꝛa au gmēti mediet⁹ ꝑ⁹ eſt hoꝛa in q̄ pulſus incipit appere ma/gnificari ꝛ velox fieri: ꝛ ſpargiꝫ caloꝛ in toto coꝛpe ꝑm eq̄li tatē. Et mediet⁹ eius 2ª eſt hoꝛa in q̄ nō ceſſat hec calitas ſparſa cū eq̄litate augmētari: ꝛ duraꝫ toto tꝑe quo nō ceſſat caliditas augeꝛi. ¶ Poſt augm̄ poxiſmi ſequiꝫ ſtatus eius

Status

de q̄ dixit. ē. cū ad ſūmū deueneꝛint ſeruoꝛis accenſi humo res vocaꝫ ſtatus hec poxiſmi pars. Uniuerſum. n. pigneꝛ vł eſſe laboꝛātis coꝛpus: caloꝛe in totū aial eq̄lr extenſo. Et Aui. dixit Hoꝛa ſtatus poxiſmi eſt hoꝛa in q̄ remanēt caliditas ꝛ accūtia cū diſpōne ſua. Jn ſtatu. n. ꝑticulari eſt vltima tio accūtiū eoꝝ. ſ. q̄ ſequunt pugnā nāe ꝙ mām reᵘ alioꝝz tēpoꝝ ꝑticulariū. Et dixit Auic. Pulſus fit maioꝛ ꝙ vnq̄ fuerit in toto paroxiſmo: ꝛ fit vehemēti⁹ velox ꝛ frequēs. ¶ Decłio vō eſt hoꝛa in q̄ caliditas ꝛ accūtia remittūtur: ꝛ duraꝫ quouſq; eradicanꝫ. Dixit Aui. hoꝛa decłonis eſt hoꝛa in q̄ incipit diminutio. ſ. caliditatis ꝛ accūtiū: ꝛ incipit pul/ſus tēperari ꝛ equaꝫ: deinde ſeqtur de decłone ꝑs illa in q̄ incipit coꝛpus ſudare. ſuꝑ. vel aliā eūonē hꝫ manifeſtā ſi/ue occultā inſenſibilē: ꝛ ꝓducit ad eradicatiōez. ¶ Gal: i li° de tꝑibus poxiſmoꝝ febꝛiū voluit q̄ ꝓodus eſt totū illud tꝑs q̄ō eſt ab vna egritudine ſiue ab vna febꝛicitatione vſq; ad aliā: ita q̄ ꝓhendiꝫ tꝑs laboꝛis ꝛ tꝑs q̄etis: ſz paro/xiſmꝰ eſt ꝑs illa ꝓodi q̄ ꝓhēdit ſolū tꝑs laboꝛis. Et vo/luit Gal. q̄ ſi ꝓodus incipiat cū rigoꝛe. ſuꝑ. vł alio tipo vł tepoꝛe. hēat ſex tꝑa. ¶ Primū ē qñ infrigidatum eſt coꝛpus ꝛ iſtud di ꝑn̄. ¶ Scōz tꝑs qñ inueniꝫ ꝓꝛiū ꝛ incipit cale/factio: ita q̄ ad pulſuz ꝛ ad motū coꝛpoꝝ inueniꝫ calm donec calꝛa fiat tota moles coꝛpis. ¶ Tertiū eſt tꝑs qñ augeꝫ cali tas ꝓꝑtionalꝛ ei pulſibꝰ ſupaddētibꝰ. ¶ Quartuz eſt bñ ad ſenſuz nr̄m apparet q̄ calitas ſuā cuſtodiat magnitudi/nē. ¶ Quintū eſt in q̄ calitas fit minoꝛ in quo tꝑe pluribus euenerit ſudoꝛ. ¶ Et 6ᵐ eſt qñ iā ſeqꝫ infrigidatio. Et dixit Nō deficiētiū febꝛiū ꝑtes qnq; eē dixim⁹ q̄ ſilꝛ ſe hñt qnq; ꝑ tibus ꝑmis febꝛiū deficiētiū: Et ſola 6ª ꝑs eis deficit. ſ. q̄ eſt infrigidatiōis: q̄ ꝛo in alijs ſilꝛtudo tꝑi cuſtodiꝫ. Silꝛeniz cū imiſſione paroxiſmi eā q̄ cū ſiſtole fit: noīant ſic eā q̄ cuz in/frigidatiōe. ſ. incipit. hoc. n. ſeqtur ꝛ q̄ pulſus in eis magis moueaꝫ. ſ. cū ꝙitate ſecedēte ſanguine ad viſcera q̄ rurſus ſeqꝫ ex neciꝫtate q̄ anomalie: deinde q̄ aſcenſiōis ꝛ ſtatus ꝛ decłonis. Jn qbus ꝛo moꝛbis abſq; ſenſibili ſiſtole imiſſio fit poxiſmi tria tꝑa in vnū trāſcēdere neciꝫum eſt ꝛ fieri totū vſq; ad ſtatū aſcēſionē. Ubi. n. nō appet ſiſtoles palāq; neq; anomalia: ſtatū vō nunq; vidi deficiēte: ſed ſemp remanere ꝑm ſenſibilē ſiſtolē ꝑm oēs febꝛes in aliquo tꝑe. Immiſſiōes vō millies vidi abſq; ꝓdictis ꝑncipij ſintbomatibus. Et in his febꝛibꝰ tꝑa erūt tria. ſ. manifeſta. vz: augm̄: ſtatus: ꝛ de cremētū. Et dixit Gal. ibidē: ſz. n. ꝑm quēdā aliū modū diui dere in maioꝛes ꝑtes vnū totū ꝓodū vnā ꝑtē totū pa/roxiſmū facientē a ꝑª imiſſione vſq; ad diſſolutionē eius: ꝛ aliā eā que eſt inter decłonē ꝛ imiſſionē paroxiſmi. ſ. ſequē/tis ꝓodi. Uoco aūt imiſſionē ꝑm certitudinaliter tꝑs qō ſi/ne latitudine. hoc. n. iꝑm imiſſionē noiare ꝓſueuerūt.

¶ De noticia q̄ꝰdā neciū ad noticiā tꝓoꝝ moꝛbi. Ca. xvij.

TEmpoꝛa ꝑticularia oia coincindeꝛ pñt cū quocūq; tꝓoꝝ: vłium vt ſa tis iā appuit. Tꝑa aūt vłia ꝓut ſūt diſtincta per actionē nāe in mām: q̄ qdā vocāt tꝑa ꝑm vīuté pñt coincidere cū eiſdē diſtinctis ꝑ actionē māe in nām: q̄ qdā vocāt tꝑa ꝑm ſenſuz: ꝛ pñt nō coincidere: qm̄ ꝓdicte actiones ſimul ꝛ ſeparatim fieri pñt ſimul quidē cō/currūt maxie in egritudinibus ſeruātibꝰ mām ad vnicam expulſionē in qbus tꝑa ꝑm diſpōnē māe ꝛ ꝑm accūtia coin/cidunt: ꝛ raro eſt q̄ in eis inueniaꝫ oppoᵐ. Jn egritudi/nibus aūt pluriū criſiū: ſz aliq̄n: raro tū dicta tꝑa coincide/re: ꝑm pl'um nō coincidunt: qm̄ paulatine terminanꝫ ad ſa/lutē vel ad moꝛtē. Et ſilꝛ in egritudinibus cronicis flāticis melicis ꝑm pl'm nō coincidūt: ſed paulatine ipſaꝝ mā cōſu/mitur aut paulatine virtus egrotantis reſoluit: ꝛ ſimile eſt reperiꝛe in egritudinibus cōpoſitis: cōtingens eſt. n. duos moꝛbos aut tres ſic componi q̄ qñ vna erit in declinatiōe: alia erit in ꝑncipio vel alia in augmento. ꝛ. g. ſi cōponatur tertiana cuz quotidiana in 7ª die tertiana erit in ſtatu vel

decłone ꝛ quotidiana erit adhuc in ꝑn⁹. Et si cũ his cõpo/
nat tertiana nota ipsa posset esse in augmẽto. Ex quo dicũt.
qdã. ꝙ q̃libꝫ oĩs morbis simplex salubris habeat quatuor
tpa: nõ tñ oĩs morb⁹ salubris cõpositus: vnde in dicta cõpõ
ne febriũ tertiana cessabit sine decłone qz remanebit stãtica
ꝛ in febrib⁹ interpolatis maxie eis q̃rũ pxismi sunt sup in/
uadẽtes tpa multũ ꝯfundunt ita vt aliq̃ credat fore augm
vel statũ post iterũ apparet ꝑncipiũ vel augmẽtũ. Et in his
febrib⁹ nõ solũ repitur dicta confusio tpox nr̃is tẽporibus.
Uerũ ẽt in simplicibus ꝛ acutis: qõ est: qz in febribus mo/
dernis sepe defluunt mãe de nouo ad minerã putredinis ꝛ
ad putrefactionẽ ꝙuertũtur: que de nouo signa digestionis
vel ꝯrij eius mãe p̃cedentis pmutãt ad signa cruditatis vñ
signa ꝑncipij inouant ac si nou⁹ morbus inciperet. Accidit
aũt hoc hodierna die pluſq̃ antiqtus ꝑpter inordinatũ re/
gimen quo cõiter tpibus nr̃is hoies vtunt re regiminis an
tiquox: vnde diebus nr̃is multiplicant ſupfluitates valde
varie in quãtitate q̃litate ꝛ mõ subẽ: q̃ pñt esse cãe pmutatio
nis tpox in morbis. Iterũ ẽt dieb⁹ nr̃is plẽs in curatione
cõmittunt errores ex pte medicãtiũ vel infirmox vel famu
lantiũ aut ẽt ex pte eox q̃ extrinsecus regrũtur: ꝛ ꝑpter va/
rias ẽt cãs extrinsecas nũc pluſq̃ antiqtus occurrẽtes: que
pñt variare tẽpox dispones ꝛ eox pmutare signa. ¶ Et si/
cut iã in superioꝛib⁹ ꝙ pte patuit ꝙ tpa vñ tã sũpta penes
alterationẽ mãe q̃ ẽt penes accñtia nõ in oĩb⁹ morbis ꝛ fe/
bribus pñt sensualr assignari: ita ꝙ in quolꝫ morbo distin/
cta possint signari nõ solũ ꝑꝑ cõfusionẽ eox ex motu noue
mãe seu ꝑpter errores aut alias cãs occurrẽtes: sed ex ipsa
disponẽ morboꝝ. ṽ. g. õ tpibus penes alterationẽ mãe: ꝑn
q̃ꝫ occłat: ita ꝙ puter de ipla ꝙ sibi nõ sit ꝑn vt in egri
tudine valde breui in q̃ in ꝑa die appet signũ digõnis cõple/
te vel eius ꝯrij ꝑpter cuius breuitatẽ nõ apparuerũt signa
cruditatis festinantibus euenire aug⁹ ꝛ statu. Sunt. n. q̃/
dã febres q̃ cõplẽt aug ꝛ statũ in pxismo vno ꝛ faciũt po
xismũ aliũ declinãdo. De tpibus aũt penes accñtia pz in fe
bre homorena in qua ꝑn ꝛ augmẽtũ sensui nõ rñdent cũ to
ta appareat status neq̃ in paugmastica febre augmentũ ꝛ
status apparent sensui cũ ab ipso ꝑn⁹ incipiat declinare: nz
status ꝛ decłone in augmastica cũ tota appareat aug: penes
etiã accñtia q̃ꝫ occultat ꝑn ꝑꝑter dispõnẽ corpis patiẽ/
tis: vnde Aui. ꝗrti ꝑa ait. q̃ꝫ occłat ꝑn ꝑꝑter debilita/
tẽ accñtiũ ꝑncipij. ꝛ. g. in febre eueniẽte alicui robusto cor/
pori cui⁹ principij accñtia nõ remouebũt ipsum a solitis cõ
uersatiõib⁹ vł occupatiõib⁹ ciuilib⁹ vel familiaribus: ꝛ po/
stea statim cũ incipit iacere ꝛ remoueri ab occupatiõibus
ꝙsuetis appet signũ digõnis vel ꝯrij eius: ꝛ facit tũc extima
re q̃ ibi nõ fuerit ꝑn ꝑꝑter neq̃ penes accñtia neq̃ etiaꝫ penes
alterationẽ mãe: sed nõ est ita sicut dixit Sal. ꝑ de creticis.

¶ Pñt ĩsiup tpa vña in aliquo morbo oia coincidere cum
ꝑticularibus: ita ꝙ ꝑn ꝑticulare cõcurret cũ vł: ꝛ augmẽ/
tũ ꝑticulare cũ aug vł: ꝛ status ꝑticularis cũ statu vł: ꝛ
fiet decło sicut pz de febre tertiana de qua dixit Aui. 4ª ꝑ: ꝙ finiẽ in vno pxismo. ¶ Ubi etiã dixit. ꝙ febres diuersi
ficant in tpibus suis. s. tã vñbus q̃ꝫ in particularib⁹: ꝛ hoc
in lõgitudine ꝛ breuitate ipsox: de eis eni sunt quax aug
plongatur: ꝛ de eis sunt quax decło plongatur. sup. ꝛ sunt
tetigit de aug ꝛ decłone: qz in eis vtplm cadit dicta diuer/
sitas: quarũdã eni aug plongatur ꝑticulare vt quottidia/
ne interpolate. ¶ Dixerũt qdã. ꝙ cũ ita sit ꝙ vtplm longi/
tudo morbi ꝛ breuitas loquẽdo de morbo mãli dependet ex
dispõne mãe morbi: sic erit ꝙ cũ mã fuerit cõpacta grossa lẽ
ti motus ꝑn eius erit lõgi⁹ alioꝝ tpox. si vero mã fuerit
subtilis acuti mot⁹: qz sic cito exit a ꝑn⁹ ad augmẽtum erit
augmẽtũ longius ceteris alijs. ¶ Et decłõ qdẽ in morbis
variaf maxime penes dispõnẽ vtutis: si. n. ĩ ꝑcedẽtib⁹ tẽ/
poꝛibus vtus pax fuerit diminuta decło erit breuis vt acu/
ti morbi ostẽdũt q̃ꝫ in multũ acutis decło sit longioꝛ tẽ/
porũ eox: ꝛ sit ꝛ in effimera. Cõiter oẽs affirmãt. ꝙ stat⁹ est
breuius aliorũ tpox morbi ꝛ eius spatiũ dixit. Auic. est in
hñtibus pxismos acutos. i. in morbis acutis hñtib⁹ pxis
mos, est pxismus vnus aut duo pxismi nisi in egritudini
bus macronosijs. i. maloꝝ morboꝝ vt pest. lẽtialib⁹ in qui
bus fortasse similant pxismi plẽs in oĩbus iudicijs suis:
qõ cõtingit ꝑpter malitiã ipsax: dixit Au. fortasse sĩlantur:
ꝑpterea q̃ cõtingere pñt ꝑpter que posset cadere varietas
in illis pxismis. Si itaq̃ po⁸ facere varietatẽ in eis nõ su/
peruenerint erunt oẽs similes. Sed in egritudinibus cro/
nicis pole est ꝙ status cõprehẽdat pxismos multos q erũt
oẽs sĩles: nisi. s. varietatẽ faciẽtia supueneriꝛ. Appebitq̃ de
p̃dictis ꝑticularib⁹ in dictione cuiusl̃z ꝑticularis febris.

¶ De signis q̃bus cognoscunt tpa vña morbi. Ca. xviij.

Haliabas theorice. x°. dixit in scia tẽpo/
rũ morbi maxima est necitas
hoc autẽ potissime est ꝑpter statũ. status autẽ
cognitionis necitas duplex est: vna est ꝑpter ꝑ
uidere futurũ malũ ꝛ crisim: ꝛ altera est ꝑpter
ꝑuidere infirmi regimẽ. Futurũ malũ preuidere est necẽ: qz
plurimi q moriunt in statu moriuntur: qz hoc q̃busl̃z mor/
bi tpibus molestius tps est atq̃ periculosius ꝛ fortius: l̃z qui
dã. s. pauci in agmẽto moriant. Itaq̃ nõ est timor de infir/
mo nisi vsq̃ ad statũ. Regimẽ. n. ꝑuidere opz per respectum
ad statũ: ipsum enim totũ ordinat ꝑm remotionẽ ꝛ ꝑpinqui
tatẽ status ꝛ ꝑm ipsum statum: vt infra in dictatione febri/ Nec essi/
citantiũ appebit. ¶ Dixit Passionarius. scire oz medicus tas cogni
quatuor esse tpa egritudinũ que nisi optime intellexerit gra tiõis stat⁹
uiter ledit infirmũ: nesciẽdo qd in ꝑn⁹ qd in augmẽto in sta ẽ duplex.
tu vel decłone debeat egrotãti prestare vł auferre. s. in quo
tpe eueniet in quo potũ vel escã det vel in quo abstineat: in
quo dormire debeat vel vigilare: ꝛ in quali loco vel cubi/
culo iacere. ¶ Habeꝫ aũt de tpibus morbi noticia duplex: Noticia
vna de pñti qñ sũt pñtia ꝛ alia de futuro anteq̃ sint. Et ista tpox mor
cognitio de futuro est duplex. s. qua scitur eox remotio vel bi est du/
ꝑpinquitas: ꝛ q̃ scitur ipsox durabilitas. s. lõgitudo vł bre plex.
uitas. Dixit Sal. ꝑ de crisi: melius est vt cognoscantur tpa
anteq̃ sint: ꝛ saltẽ añ ꝯfirmationẽ eox tpe longo ꝛ nõ post
ꝯfirmationẽ ꝛ maxie aug ꝛ status ꝛ ꝑcipue status vt resul
tet ex cognitione eox vtilitas duplex q̃rũ ꝑa ꝯfert ꝑncipali/
ter medico: ꝛ scõario infirmo. Et 2ª confert ꝑn infirmo: ꝛ
scõario medico. Dixit tñ Sal. ꝑ de crisi: ꝛ ponit a Rabi. xi.
ꝑticula: vix ꝓuenit ad cognitionẽ hore pñtis ex horis egri/
tudinis cũ extimatiõe vã q̃ hora eius sit etiã cũ ꝯsideratio/
ne in oĩbus rebus nec̃ijs ad cognitionẽ eox ꝛ ꝑcipue stat⁹.
Dixit. n. Sal. ibidẽ statũ egritudinis anteq̃ sit q̃ꝫ erit non
metit nisi prudens medicus dign⁹ cõparari ad artẽ ꝯpo. ha
betur tñ cognitio de eis in absentia cognitiõe cõiecturati/
ua ꝑpinqua ꝛitati q̃ sufficiẽter satisfacit ꝑ cõgrua febrium
curatiõe. Et dixit ibidẽ. Qui ꝯsideraueriꝛ cũ pscrutatiõe ꝛ
studio oĩa signa dicẽda nõ occultabit ei aliqua horax egri/
tudinis oĩo. Sz si egri⁹ fuerit breuis cognoscet vnãquãq̃
horarũ eius in dispone pñtie sue ꝑm vitatẽ ꝛ pscrutationez
ꝛ añcedet ꝛ sciet ante aduentũ suũ paruũ qd eueniet in pa/
roxismo. Et si erit egritudo ꝑlixa sciet qñ erit vnaqueq̃ ho
rax eius ante aduentũ eius tpe lõgo cum approximatione
ꝛ extimatiõe. Et quotiẽs extendit cũ ea tps ꝛ appropinq̃t
pñtie ei⁹ erit p̃cognitio ei⁹ de illa hora clarioꝛ ꝛ mãifestioꝛ.
¶ Dixit quoq̃ Sal. ibidẽ: nõ est possibile ĩ die ꝑmo vt scia/
tur longitudo ꝑncipij in febribus quax ꝑn est longũ: neq̃
etiã necessariũ est vt sciaf ei⁹ longitudo quãta sit a ꝑn⁹ egri
tudinis. sed sufficit vt sciamus: qz longũ est: vnde arguam⁹
statũ remotũ. nam per hoc scimus rem cuius causa indige/
mus añcessione cognitionis scilꝫ vt sciamus cõmensurare
cibũ ꝑm q̃ cõuenit egritudini: cui⁹ status nõ venit nisi post
dies plurimos: ꝛ sed ĩ egritudinibus breuibus possibile

Cognitio tpoꝝ vtiũ morbi a ꝓsideratione reꝝ naturaliũ ñ naturaliũ ⁊ ꝑter naturã depender.

Cognitio tpoꝝ vtiũ ad nouez ordies reducunt.

est a die ꝓmo vt sciaf lõgitudo ꝓncipij quãta sit ⁊ qñ ꝓsume tur. Jn egritudinib⁹ aũt valde acutis nõ opꝫ vt añcedas ⁊ sclas qñ erit cõsũptio ꝓncipij ei⁹ sed nec augmẽti: ꝫ sufficit tibi vt cognoscas ipm in disponẽ pñtie sue. Et hoc ideo qz tps ꝓncipij ⁊ augmẽti in illis est valde breue: ita vt ꝓueniat aliqñ egri⁹. ad finẽ sui status in die ꝓmo: ita vt fortiã aliqs existimat. q nõ est illi egritudini ꝑn^m. ¶ Cognitio quoq; tpoꝝ vtium morbi in gñe dependet a ꝓsideratiõe in tribus gñibus rerũ: nãlibus. s. nõ nãlibus: ⁊ ꝑter nãm. A nãlibus quidẽ vt virtute cõplone cõpositiõe etate sexu ⁊ ꝺiuetudie. A rebus nõ nãlibus vt ꝓstitutiõe aeris regione arte ⁊ gñaliter a regimie ꝓcedente. A rebus aũt ꝑter nãz: dixit Haly. a nã morbi ab accñtibus cõcomitãtib⁹ ⁊ decoctiõe mãe vel decoctiõis ablatione. ¶ Jpo. quoq; in affo. poꝛismos ⁊ cõsistẽtias ⁊c. ⁊ Hal. in cometo eius reduxerũt signa qb⁹ tpa vtia cognoscunt ad duo genera. s. ad genus signoꝝ apparentiũ ⁊ ad gen⁹ signoꝝ post apparẽtiũ. Et vt ibidẽ dicunt. signa ꝑapparẽtia sunt tria. s. spes vel nãe egritudinis: circuituũ icremẽta: ⁊ eoꝝ decremẽta: ꝫ est poꝛismoꝝ adinuicẽ cõparatiões ꝺm septẽ varietates qs ꝑsit hꝛe poꝛismi: q̃ inferi⁹ adducẽtur siue poꝛismi illi fiant q̃tidie siue ꝑ ꝺiẽ siue ꝑ amplius tps. Et tpa ãni. s. cũ suis sñb⁹ vt regione etate arte ⁊ hmõi. Signa vo post apparẽtia sũt accñtia ⁊ signa sumpta ab exeuntibus mutatis a lesione operationũ ⁊ a qualitate coꝛporis mutata ꝑ que habẽtur signa ꝺigestionis ⁊ ꝓꝛij ei⁹ signa crisis: ⁊ signa ẽt salutis ⁊ mortis. ¶ Doꝝ isup signoꝝ quedã sunt signa pñs tps indicãtia q̃ signa ad duo gña reducunt. Primũ est signoꝝ cruditatis mãe morbi vel ꝺigõnis vel ꝓꝛij eius ab exeũtibus accepta. Et scõm est signoꝝ sumptoꝝ a qbusdã ꝺitionib⁹ poꝛismoꝝ q̃ sunt maxie tres sez anticipatio ⁊ postpositio: hue eq̃litas eoꝝ ⁊ ipsoꝝ fortitudo ⁊ debilitas. Quedã vo futurũ tps anteq̃z fit sunt ꝓnosticãtia q̃ ad q̃ttuoꝛ gña reducũtur. Primũ est spes egritudis. 2^m est ꝓueniẽtia vel diſcõueniẽtia rerũ nãliũ ⁊ nõ nãliũ. 3^m est icremẽta ⁊ decremẽta circuituũ. Et 4^m est signa cruditatis mãe siue ꝺigõnis ei⁹ vel ꝓꝛij eius. ¶ De his. n. signi q̃dã ꝺocẽt cognoscere vt signa ꝺigõnis: ⁊ q̃dã ꝑcognoscere vt spes egritudinis: ⁊ q̃dã cognoscere ⁊ ꝑcognoscere vt sig^a ꝺigõnis ⁊ circuituũ icremẽta. Signa tñ q̃ solũ ꝺocent ꝑcognoscere tpa morbi ponũt cognitionẽ satis cõfusaz nõ deꝛticulatã ꝑ quã hẽaf q vnũ tps ab alio ꝺistinguaf ⁊ qõ maxime ꝑ ea habef est noticia lõgingtatis ⁊ ꝓpingtatis stat⁹: sed signa q̃ ꝺocẽt cognoscere ponũt certã ⁊ ꝺearticulatã noticiã tpoꝝ ꝑ quã vnũ ꝺistinguif ab alio. ¶ Auic. quoq; 4^i ꝑ^a. collectionẽ ꝺe oibus dictis signis faciens redurit ea ad nouẽ gña siue ad nouẽ ordines: ꝺe qbus videdũ est: ꝓncipiũ faciẽs a signis sũptis a rebus nãlib⁹. Dixit Hal. 2° ꝺe ꝺñis febriliũ. ⁊ 2° ẽt de crisi. q si vtus sit fortis egr° breuiaf ⁊ si debilis ꝓlongaf. Auic. vo dixit. q si vt⁹ ẽ debilis signaf breuitas egritudinis ⁊ status ꝓpinquus. Et locutus est. Auic. in morbis mortalibus: qz cũ vtus patiẽtiũ est debilis citi⁹ pimũt eos: si vo fortis diuti⁹ durat egritudo anteq̃z pimat. Ha. vo fuit locut⁹ in morbis salubꝛib⁹ q cũ vtute fortí breuiant: ⁊ cũ debili ꝓlongant. vez est tñ q coꝛpa ꝺbilia ⁊ fortia cõparata ad cãs debẽtes facere morbũ: siue ad morbuz futurũ coꝛpa debilia facile ⁊ citi⁹ vincunf ⁊ ea a qbusdam causis etiã paruis morbũ incurrũt: fortia vero eꝛzio tarde vincunf ⁊ nõ patiunf nisi a magnis causis. ¶ Et dixit. Auic. q in etate frigida vt senectute ⁊ maxime in senio egritudo ꝓlongatur: ⁊ in etate calꝛa vt in iuuentute breuiaf. Et in habitudine macra raroꝝ poꝛoꝝ ⁊ viarũ egri⁹ breuiatur ⁊ in ꝓꝛia ꝓlõgatur. Et dixit Rasis. 16° ꝓtinẽ. status febriũ in coꝛpoꝛib⁹ cõdẽsis erit tardioꝛ cũ nõ dissoluanf nisi tpe ꝓlixo: ⁊ harũ signũ habef: qz difficilis erit in eis mictus egestio sudoꝛ ⁊ vomit⁹ cũ aliis eũonib⁹. ꝫ in coꝛpib⁹ raris supfluitates emittunf per vomitũ egestionẽ ⁊ vrinã aut fortẽ emittũtur per poꝛos occultos ⁊ tolletur febris cito. ¶ A reb⁹ nõ nãlibus signa sumunf. dixit Auí. in tpe frigido ⁊ regiõe frigida ꝓlongaf egritudo ⁊ in ꝓꝛijs breuiatur: Et de alijs ⁊ õ his etiã rebus nãlibus ⁊ nõ nãlibus amplius dicef in ca°. de lõgitudine ⁊ breuitate morbi. ¶ A reb⁹ vo ꝑter nãm sic sumunf ꝑ a nã siue spẽ egritudinis: quedã. n. de sui nã hñt statũ ꝓpinquũ vt febris colica ⁊ sanguinea: ⁊ tẽ scio q ꝑn^m ⁊ aug^m sunt breuia: ⁊ quedã hñt statũ remotuz vt flãtica ⁊ melica: ⁊ tũc scio ꝑn^m ⁊ augmentũ esse longa: ⁊ quedã medio mõ se hñt: egritudines declarãt poꝛismos ⁊ ꝓsistentias declaratione habita a cã supꝛa effectũ sicut poꝛismi ⁊ excrescentie declarãt egritudines declaratiõe sumpta ab effectu supꝛa cãm. ¶ 2° sumunf signa a cã siue mã morbi: etenim si fuerit multa grossa vel viscosa status sigñat remotionẽ: ⁊ si fuerit pauca subtilis illius sigñat ꝓpinquitatẽ. Et cũ morbus nõ habuerit poꝛismos recurrendũ est ad hoc signũ sũptũ a mã. Dixit. Auí. si nõ fuerint poꝛismi: imo mã ⁊ fuerit acuta. i. calꝛa subtilis sicut sinochi tũc egri° erit acuta breuis: ⁊ si fuerit grossa frida aut tẽdit ad grossitiẽ: tũc egri° est nõ acuta. Et subdit Auí. si remãserit cũ disposne sua. s. mã. q. s. media iter subtilẽ ⁊ grossaz ⁊ calꝛam ⁊ frigidã: tũc egritudo erit nõ illius acuitatis. sup. nec illius plixitatis: sed erit media inter acutã ⁊ plixã: vel si remanserit mã cũ disposne sua ⁊ nõ mutef ad aliã disposnẽ subtiliozẽ: tũc nõ erit illi⁹ acuitatis. sup. sed minoꝛis ⁊ erit egritudo nõ sic breuis: vel si remãserit in disposne sua ⁊ nõ mutef ad disposnẽ grossiozẽ: tũc nõ erit illius plixitatis: sed minoꝛis. Quidã aũt reducunt hoc ꝺcm nõ ad mãm: ꝫ ad egritudinẽ: nã si remãserit egri° cũ disposne sua: tũc egritudo nõ erit illi⁹ acuitatis. ¶ Dixit Jpo. 4° affo. Si qua hoꝛa poꝛismus hodie inuaserit. 2ª die eadẽ hoꝛa inuaserit. ⁊ 3ª silr: ⁊ sic de alijs qõ est febrẽ manere cũ disposne sua talis febris ꝺiscrita est ⁊ plixa: vel etiã si in febꝛib⁹ in ꝺiebus creticis eũones nõ supuenerint: ꝫ remãserit cũ disposne sua cũ q̃ erant: tales febꝛes sunt plixe: sicut inuit Jpo. 4° affo. in affo. Jn febꝛib⁹ aꝑa nõ solutũ ad ꝓmas crises ⁊c. ¶ 3° sumunf signa a septẽ cõditiõibus repꝛis in poꝛismis: quaꝝ qnq; se tenẽt ex pte motus eoꝝ: ⁊ due ex pte getis. Prĩa ex pte mot⁹ est ãticipatio ⁊ postpositio po°ꝝ: ⁊ ipsoꝝ equalitas: de q̃ dixit Hal. ꝑ de crisi: poꝛismi in febꝛibus qñq; eq̃liter inuaduntꝛ ita vt q̃ hoꝛa incepit ꝓmus eadẽ hoꝛa incipiet 2° silr ⁊ 3°: ⁊ 4° ⁊ oẽs gcũq; sequunf. Et aliqñ in febꝛibus venire accipiantꝛ ita q añ hoꝛã q̃ ꝓm⁹ poꝛismus inuasit: 2° veniat ꝑ hoꝛã vnã vel duas vel plures. Et silr 3° añq; 2°. ⁊ 4° ante 3^m. Et sic de oibus seq̃ntibus vsq; ad finẽ febris. Et aliqñ poꝛismi postponũt ⁊ tardãt venire ita q post hoꝛã in q̃ ꝓmus poꝛismus inuasit 2° venit ꝑ aliqꝺ spatiũ ⁊ post 2^m silr: ⁊ 3° ⁊ 4° post 3^m ⁊ sic vlterius vsq; ad finẽ. Et de febꝛibus sunt in qbus aliquo tpe po^mi eq̃lr inuadũt ⁊ in aliquo alio tpe anticipant: ⁊ in aliquo alio postponũt ⁊ eꝫ. Et nõ solũ hoc in febꝛibus ꝓtingit in diuersis tpibus: ꝫ ẽt aliqñ ꝓp mãe difformitatẽ in eodẽ tpe morbi ꝓtingit q aliq poꝛismi eq̃lr inuadũt aliq postponũt: ⁊ aliq anticipãt: qꝺ ẽt põt ꝓtingere ex pte vtutis nõ potentis eq̃lr gubernare ⁊ movẽ mãz ⁊ cũ ꝓcesserit ista diuersitas in vno tẽpoꝝ ex diuersitate mãe signãtur egri° plixa: ⁊ q stat⁹ erit remot⁹: ꝫ cũ ꝓcesserit ex cã vtutis debilis sigñaf egritudinis breuitas ⁊ moꝛs cita: ⁊ nõ sigñat po°s ⁊ ꝓsistẽtias: sed eos sigñat anticipatio postpositio vel eq̃litas cũ ꝓueniunt ex actiõe nãe i mãz. ¶ Anticipatio q̃ po°ꝝ qñq; est eq̃lis: ⁊ ꝺz anticipatio absoluta: ⁊ qñq; est ineq̃lis ⁊ tũc aut est excedẽs ⁊ ꝺz anticipatio supfluẽs aut est minoꝛãs: ⁊ ꝺz ãticipatio ꝺiminuẽs. Et silr postpositio aut ẽ eq̃lis ⁊ ꝺz postpositio absoluta aut ineq̃lis excedẽs: ⁊ ꝺz supfluẽs aut minoꝛãs ⁊ ꝺz ꝺiminuẽs. Per hãc q̃ conditionẽ põ°ꝝ sic sumit sigñatio qñ qñ poꝛismi i inuadẽdo mltũ sũt varij sigñaf q stat⁹ erit ꝓpinqu⁹: ⁊ qñ sũt stabiles ꝫz vnũ modũ signaf q stat⁹ ẽ remot⁹. Sigñant ẽt p ea tpa de pñti. nã in febꝛib⁹ in qb⁹ variaf ordo po°ꝝ ⁊ nõ oi tpe vno inuasionis mõ ꝓcedũt tunc

Signa ꝑtis motus poꝛismi ⁊ anticipatio vel postpositio

Signa ꝑtis motus poꝛismi ⁊ breuitas

a p̃n° nõ appentib⁹ signis oigõnis vel eius ꝓprij:si po^{m} eq̃lr iuadũt eadẽ hora tũc est p̃n^{m} morbi. Cũ aũt anticipari incepint tũc est p̃n^{m} augmẽti ⁊ durat aug^{m} donec durat anticipatio. Cũ vo nó vlteri⁹ anticipãt tũc est stat⁹ ⁊ durat stat⁹ q̃uscq; sic in sua vltia anticipatiõe steterint. Cũ vo postponere incepit:tũc incipit decl'o ⁊ durat vsq; ad finẽ. ¶ Jn morbis vo in q̃bus a p̃n° porismi vsq; ad finẽ anticipant q̃diu anticipatio est absoluta ⁊ eq̃lis. vt. v. g. q̃diu 3⁹ porismus anticipat q̃tũ ãticipauit 2⁹:⁊ 4⁹ q̃tũ 3⁹ ⁊ sic vlterius. tũc nõ apparẽtib⁹ signis oigõnis nec ei⁹ ꝓrijest p̃n^{m} morbi. Et cũ anticipatio incipit augeri ⁊ fieri supfluens: vt q; p̃us. v. g. anticipabat porism⁹ p vnã horã mõ anticipat pouas vel plẽs: ⁊ ali⁹ adhuc in anticipãdo addit:tũc est aug^{m}:⁊ post q̃ anticipatio supfluẽs steterit nec ampli⁹ addẽdo in anticipatiõe ꝓcedit tũc ẽ stat⁹:sic eni: dixit Aui. cũ steterit supfluitas. s. anticipatiõis tũc est stat⁹: Et cũ anticipatio fit diminuẽs: ita q; p⁹ statũ supfluitatis icipit anticipatio minui:⁊ porism⁹ cius inuadit tũc est decl'o. ¶ Jn morbis aũt in qb⁹ a p̃n° sp postponũt porismi q̃diu postpositio est absoluta eq̃lis non appentibus signis oigõnis nec ei⁹ ꝓrij tũc est p̃n^{m} morbi:cũ vo postpositio augef:⁊ fit excedẽs tũc est augmẽtũ:⁊ cum postea stat ⁊ nõ amplius augef tũc est stat⁹. Cũ vo incepit postpositio minui tũc est declinatio. Alij aũt q dñt. q; tunc est aug^{m} cũ postpositio exñs in p̃n° icipit minui:⁊ tũc est decl'o cũ postpositio exñs in statu icipit augeri:⁊ credo q; hoc sit veri⁹ Jtaq; nõ sp anticipatio porismo⁹ figiiat aug^{m} nec eo⁹ postpositio decl'onẽ:sz quãtitas anticipationis ⁊ postpositiõis scz ãticipatio anticipatiõis figiiat aug^{m}:⁊ postpositio postpositiõis decl'onẽ. Qñ eni in febre in q̃ porismi nati sunt anticipare anticipãt plus solito tũc est aug^{m}:⁊ q̃n minus tũc ẽ decl'o. Et in frebre in q̃ po^{mi} nati sunt postponere q̃n postponũt plus solito tũc est decl'o ⁊ q̃n minus tunc est in aug^{to}:⁊ q̃n nõ ampli⁹ augenf anticipatio vel postpositio:sz eq̃lr stat:tũc febris est in p̃n° vel statu:⁊ opz:q; distinguaf iter ea p alia signa. Jn febrib⁹ vo in qb⁹ porismi nati sũt eq̃lr inadere a p̃n° vsq; ad finẽ nõ põt hãi cognitio tpor eap pocñ motũ porismor:sz opz q; hẽatur per alia signa. ¶ Er lõgitudine aũt ⁊ breuitate porismor sic sup tpa vlia morbi signãt. nã cũ ꝓparãt porismi diuersap febriũ in eodẽ tpe eap adinuicẽ sicut cũ ꝓparanf po^{mi}. v. g. ꝓncipij vel augmẽti adinuicẽ vel vtriusq; fil'vni⁹ febris ad porismos ꝓncipij vel augmẽti vel vtriusq; fil' alterius febris:tũc dixit Aui. si porismi sunt breues signãt q; stat⁹ est ꝓpinqu⁹: sicut in tertiana pura:⁊ si sũt plixi signãt. q; mã est gssa ⁊ status lõginqu⁹. Et si porismi mediũ tenẽt in lõgitudine ⁊ breuitate ⁊ stat⁹ fil'r mediũ tenebit in ꝓpinquitate ⁊ plixitate. Cũ vo cõparanf porismi adinuicẽ in eadẽ febre p̃m diuersa tpa ei⁹: sicut cũ cõparanf porismi augmẽti febris vnius ad porismos ꝓncipii eiusdẽ febris tũc signãt eqlio. Nã cuz incipiunt porismi in febre plongari tũc signãt aug^{m}:⁊ q; stat⁹ est ꝓpinqu⁹. Et de hac 2ª cõparatiõe porismor accipitur cognitio tpor de p̃ti ⁊ ẽt de futuro:sz de p^{a} cõparatione nõ accipit cognitio nisi de futuro ⁊ satis ꝓfusa:⁊ in gñe ⁊ nõ habef ex lõgitudine porismi: de iudicio nisi. q; morb⁹ erit lõgus:⁊ eo ex breuitate:sz tñ cũ dearticulaf certificaf iudiciũ istud q̃ fit inspiciẽdo ad disponẽ mãe. cũ. n. mã fuerit subtilis ⁊ porismi breues certa est indicatio. q; morbus est breuis:⁊ si fuerit grossa: porismi lõgi certa est figñatio. q; morb⁹ est lõgus:⁊ ad hoc declarãdũ: dixit Aui. significatur q; mã est grossa ⁊ status lõginqu⁹. Dñt qdã. q; stãte eq̃litate iuasiõis porismi cõiter porismi sunt eq̃les in tpe durationis:q; ꝓsupponũt mãm eẽ eq̃lẽ stabilẽ ⁊ firmã ⁊ raro cõtingit eos eẽ breuiores ⁊ si aliq̃n cõtingat eos esse breuiores ꝓpter aliq̃s cãs:tũc illud est melius. ¶ Ex fortitudine aute ⁊ debilitate porismor siue ex magnitudine ⁊ puitate ipsoꝝ. nã siue dicaf fortitudo siue magnitudo eadẽ est intẽtio. Dixit eni Hal. p̃mo de crisi: q; ꝑ magnitudine morbi eius vehemẽtia itelligif: sic significaf sup tpa morbi. Cũ. n. icipiũt porismi fortiores fieri: tũc inuif augmẽti ꝓncipiuz ⁊ durat quousq; augeanf:⁊ cũ pueniũt ad vltimã fortitudinẽ eor ⁊ stãt in vltimitate sua tũc inuif status:⁊ cũ incipiunt remitti in vehemẽtia eor ⁊ debiliores: tũc signiaf declinaº. ¶ Attẽ dif aũt fortitudo ⁊ debilitas po^{or} in vehemẽtia ⁊ remissione accñtiũ cõsequntiũ de necitate morbuz. v. g. in pleureti in vehemẽtia tussis febris doloris lateris pungitiui ⁊ malitie anhelit⁹. Cũ. n. in pleureti p̃dicta accñtia intẽdunf: tunc est aug^{m}:⁊ cũ remittunf est declinaº:⁊ sic. v. g. in febre cauma siue caloris inflatio inquetudo ⁊ sitis. Cũ. n. ista in porismis intẽdũf significaf ipsi⁹ aug^{m}:⁊ postea cũ remittunf ipsius significaf declinaº. Dixit. n. Jpo. 2° affo. p̃m p̃n^{a} ⁊ fines oia ibecillioza. s. sunt accñtia: circa statũ vo oia fortioza intelligẽs maxie vt ẽt. s. ocñ est de accñtib⁹ ⁊ seqntib⁹ q̃litatiuaz dispõnẽ mãe ⁊ actionẽ nãe ꝑ mãm ⁊ eꝑ nó. n. vificaf ꝺ accñtib⁹ ꝯtib⁹ multitudinẽ seu corpulẽtiã mãe. nã talia sic oppressio nãe sub mã vel nãlis caloris suffocaº p̃t esse fortiora in p̃n°: vt dixit Hal. p̃ de crisi. ¶ Dñt accñtia sunt in decl'one ibecillioza: q̃z i p̃n° ceteris paribꝫ: qz i decl'one nã iaz supauit vere mãm ⁊ paucificauit eã: qꝺ nódũ factuz erat in p̃n°:⁊ i augto sũt fortioza: q̃z i p̃n°:⁊ in statu q̃z i augto. Dñt tñ q; cũ ħ stat q; in aliq̃ pte signata p̃ncipij ⁊ decl'onis accñtia sint seuioza q̃z in aliq̃ pte signata augti vl'stat⁹ vt pz i statu pticulari ꝓncipij vlis vl'decl'onis vlis in q̃ accñtia sũt seuioza q̃z in decl'one pticulari augti vlis vel etiã status vlis. ¶ Et ex columitate vel incolumitate figñanf sup tpa morbi. nã cũ accñtia q̃ nó necio comitanf morbũ siue febrẽ q̃ sunt sicut doloz capitis vigilie aliena° sincopis ⁊ silla: incipiunt fortiq̃ fieri tũc indicaf aug^{m}:⁊ cũ fuerit vehemẽtia:⁊ difficilia ⁊ fere iportabilia: tũc est stat⁹:⁊ cũ incipiũt remitti tũc est decl'o. ¶ Ex mlitudine aũt ⁊ paucitate accñtiũ. s. eor q̃ nõ nẽcio morbũ sequũt: sil'r figñaf sup vlia tpa morbi. nã cũ p̃dicta accñtia nuõ multiplicaf tẽ indicaf stat⁹:⁊ cũ incipiũt pauciora fieri: tũc idicaf decl'o. Signãtiões q̃q; dictis trib⁹ modis vltimis sũpte docẽt cognoscere tpa in eor pñtia docẽt ẽt ꝑcognoscere statũ. nã cũ accñtia morbũ seqntia intẽdunf cito ⁊ accñtia morbũ cõcomitãtia vehemẽtiora ⁊ plura fiunt: tũc indicaf q; stat⁹ est ꝓpinqu⁹. ¶ Ex lõgitudine Signa ex lõgitudie ⁊ breuitate:⁊ ex puritate ⁊ ipuritate interpolationis.
ħo ⁊ breuitate interpolatiõis poor ⁊ interpolatiõis purita-
te ⁊ ipuritate sic sup tpa figñaf. Dixit Ha. p̃ de crisi: oz vt cõ
sideres in tpe getis febris ⁊ tpe decl'onis ei⁹ si est longi⁹ q̃z
fuerit añ aut breui⁹:⁊ si corp⁹ inuenif in eo hie pl⁹ lassitudinis q̃z añ aut min⁹:⁊ si remanet in eo aliqd de accñtib⁹ porismi febris. an qesciit in eo oia accñtia. nã si inuenif corpus p̃m õteriores dispõnes i eis mõis q̃s narrauim⁹ signãt illud mãifeste: qñ egri° est in augto ⁊ docẽt ꝑcognoscere: qñ status est ꝓpinqu⁹. Et si inuenif p̃m meliores dispõnes eor si gnificaf q; egri° est i decl'one. ¶ Si itaq; ꝯsiderant p̃dicte ꝺditiões porismor ꝓncipalior est anticipatio ⁊ ẽt variabilior ⁊ figiiatio ex eis sũpta sigillati cõfusa est ⁊ icõpleta: vna vo ex oib⁹ adunatj sũpta ꝓpleta est ⁊ pfecta. ¶ Et iudicia p̃ dictarũ ꝺditionũ porismor bñt veritatẽ nisi p accñs p̃dicte ꝺditiões euenerit: pol'e est. n. q; ex inordinato regimine mã multiplicef in corpe q̃ trãsiẽs de mã añte in ꝺiunctã erit cã vt sui multitudine:⁊ nõ sui subtilitate ⁊ acuitate porismus ãticipet ⁊ plongef:⁊ tũc talis ãticipatio ⁊ plõgatio ⁊ reliqua nõ sũt signa abbreuiatiõis morbi: sz poti⁹ plõgatiõis. ¶ Dixit Hal. p̃ de crisi: ponam⁹ q; porismus febris añcedit horã ꝺsuetã:⁊ q; plongef plusq; plongabaf:⁊ plus fiat vehemẽs q̃z fuerit:⁊ q; plus fiat malign⁹:⁊ inueniant cuz eo accñtia pluris malitie:⁊ inueniaf tps decl'onis eius breuet ⁊ corpus in ipso nõ fuerit cũ alleuiatõe neq; mũdificatũ ab oibus accñtibus porismi: dico q; qñ inuenif eger ꝺm istam dispõnẽ nõ videf mihi q; aliqs dubitet qn egri° ei⁹ fit i augmẽto. Et deide ponam⁹. q; eger inueniat ꝑz oẽs dispositiones ꝑdictas cuz eis q̃ supra dictis ꝺrie sunt. s. vt postponat

ꝑn^m poꝛiſmi:z minuaſ lõgitudo eius z vehemẽtia ipſius z minoꝛeſ ei⁹ malignitas z minoꝛenſ accẽtia q̃ cõcomitanſ ipm:z leniaſ aut oio nõ appeant:z ſit tps qetis febꝛis aut tps decłonis lõgũ:z ſit coꝛpus in eo leue:z deſtruantur oia accẽtia q̃ ſunt in hoꝛa poꝛiſmi:tũc dico q⁹ iſte ſigñationes ſigñant vltia declaratione.q⁹ egri⁹ eſt in declinatiõe. Dixit cũ iueris oẽs diſpões p̃dictas cẽgri in duob⁹ modis po⁹r febꝛis ſigñat:q⁹ egritudis ſtat⁹ iã puenit ad ſũmũ. Totum quoq;.qõ ocm̃ eſt de cõditiõib⁹ p̃dictis in poꝛiſmis afferri põt z oꝛ ad excreſcẽtias febꝛiũ ꝛtinuaꝝ ꝓportionaliũ: qm̃ de ipſis z poꝛiſmis febꝛiũ ĩterpolataꝝ idẽ eſt iudiciũ. Jn febꝛib⁹ aũt ꝛcluſis nõ hñtib⁹ poꝛiſmos nec excreſcẽtias cum nõ poſſit ex dict] cõditiõib⁹ ſumi iudiciũ de ipſaꝝ tpib⁹ opꝛ ꝓ noticia eoꝝ recurſum facere ad diſpões mãe:ac etiã ad alia ſupipſa iudiciũ ferẽtia. ¶ 4° ex reb⁹ ꝓter nãm ſumitur indicatio de tpib⁹ moꝛbi ex tipiꝭ z eoꝝ ꝓportiõe. Dixit Aui. z cognoſcunſ ex rigoꝛe.ſuꝑ. vel alio tipi mõ. Et ſi fuerit tipus ꝓlixi ſpatij tũc egri⁹ eſt decliuis ad ꝓlixitatẽ: z ſi breuis ſpatij tũc egri⁹ ad acuitatẽ tẽdit z breuitatem. Et dixit. Aui.q⁹ qñ nullo⁹ eſt rigoꝛ breuiaſ tũc retentio febꝛis: z ſi nõ fuerit rigoꝛ ſiue tipus ꝓp febꝛẽ eſſe cõcluſam vel ꝓpter febꝛẽ eſſe de mã benigna:q̃uis ſit ꝓportionalis vel interpolata. Quã ſi tipus nõ adeſſet ꝓpter mãe groſſitudinẽ z ineptitudinẽ ei⁹ ad expanſionẽ ſup mẽbꝛa ſenſitiua ſicut in tertiana nota aliqñ cõtingit q⁹ incipit ſine tipo:tũc ablatio tipi nõ breuitatẽ:ſz moꝛbi lõgitudinẽ indicat:z iſtud ſignũ 4^m ſolũ docet p̃cognoſcere. ¶ 5° ſumiť indiciũ ſup tpibus moꝛbi vltibus ab accẽtib⁹ criſis z eũonis. Dixit Ꝑpo. 4° affo. Febꝛicitanti ſudoꝛ ſupueniens nõ deficiẽte febꝛe malũ:proꝛlongaſ.n.moꝛbus z humoꝛez pꝛm ſignificat. quapp opus eſt vt tps ꝓlongeſ vt illũ humoꝛẽ cõſumat vt dixit Gal.in cõmẽ. Et Haly.dixit theoꝛice. x°. Jn ſinocha z cauſone ſudoꝛe ſupueniente terminũ nõ cõplẽte diuturnitatẽ ſigñat:qz multitudinẽ mãe õmõſtrat. Dixit.Au.qñq̃ cognoſcuntur tp⁹ ex pte eũonũ.nã cũ incipit in poꝛiſmo aliq̃ ſudoꝛ aut vẽtris fluxus aut aliq̃ alia eũo z poꝛiſmus 2⁹ eſt in ſilitudine vehemẽtie ꝑ⁹ z fortitudine ei⁹ aut ſupꝛa eã:tũc egri⁹ iḋicaſ lõga:qz ſigñaſ q⁹ eũo illa fuit ꝓpter multitudinẽ mãe z nõ vi vtutiꝭ:z h̃ ſigñat eq̃litas 2⁹ po^m⁹:qñ ſi eũo illa fuiſſet fcã vi vtutis poꝛiſm⁹ 2⁹ fuiſſet minoꝛ p⁹:z hoc maxie verificaſ de moꝛbo ſalubꝛi z ꝓpꝛie in ꝑn° vñ moꝛbi ſtantibus ſignis cruditatis mãe. Jn moꝛbo ꝟo moꝛtali ꝓ illã eũonẽ z eq̃lita tẽ iuaſionis poꝛiſmi ſigñaſ breuitas egritudinis: qz ex illa eũone ꝟtus ꝓſterniť:vñ citius ſuccũbit. ¶ Sexto ſumiť indicatio de tpib⁹ moꝛbi a pulſu. Dixit Aui.ſi pulſus é velox z freq̃ns magn⁹ tũc egri⁹ eſt decliuis ad acuitatẽ:z eſt breuis:z ex hoc indicat q⁹ ſtatus eſt ꝓpinquus. Si ꝟo pulſus nõ eſt talis tũc idicat q⁹ egritudo nõ eſt acuta:z ꝓ ñs neq̃ breuis q̃re indicat q⁹ ſtat⁹ eſt longinquus.

Si tipus fuerit ꝓlixi ſpatij quid.

¶ 7° ſumiť ab exeũtib⁹ ſiue a ſignis cruditatis mãe ſiue digõnis ſiue ꝛtij eius:z hoc hec ſigna docẽt cognoſcere z p̃cognoſcere:cognoſcere:dixit Aui.quia q̃diu apparent ſigna cruditatis tã diu eſt ꝓncipiũ:z cũ apparent ſigna digeſtionis alicui⁹ aut ꝛtiũ ipſius tũc eſt ꝑn^m aug^tl:cũ ꝟo multiplicanť illa ſigna z cõpleť digõ aut ꝛtiũ ipſius tũc eſt ſtat⁹. ꝑcognoſcere aũt:dixit Aui.docẽt:qm̃ qñ appet digõ aut ꝛtiũ ei⁹ velociter tũc ſcias.q⁹ ſtatus eſt ꝓpinquus:z cũ tardať tũc ſcias.q⁹ ſtat⁹ eſt lõginqu⁹. ¶ Dixit Ga.ꝑ de criſi:in ꝑn° vñ.q⁹ eſt ꝑ⁹ ps egritudinis nũq̃ appet ſudoꝛ neq̃ vomitus neq̃ fluxus vẽtris neq̃ exitura apõ aurẽ vel aliq̃ emũctoꝛioꝝ neq̃ fluxus ſanguis nariuz:ita vt fiat ꝓ illud criſis egritudis. Bene tñ pñt appere in eo ſigna ſigñantia criſim ſicut cõmixtio ſenſus z vigilie z ſõnus ꝓfundus z doloꝛes z lachryme z ſcothomia z his ſimilia q̃ ſigna cũ in eo appaꝛẽt ſigñant:q⁹ egri⁹ eſt i ſũmo malitie. ¶ Et dixit Gal.ibidẽ q⁹ in egritudinib⁹ in qbus cõſumptio fit ꝓ creticã eũonẽ cũ accidit in ea vt alteret ſubito ad criſim:tũc expedit tibi vt ponas ꝑn^m criſis terminũ vltimũ aug^tl:ſz in egritudinibꝰ q̃ cõſumũť paulati opꝛ vt experiaris z tẽptes vltimũ terminũ augmẽti ſcire cũ poꝛiſmis ꝓpoꝛ eius qm̃ cũ videris illos poꝛiſmos añcedere z ꝓlongari pluſq̃z fuerit z augmẽtari pꝛm:egri⁹ adhuc eſt in aug^to z aſcẽſione:ſicut cũ videris illos ꝓmutari ad ꝛtiũ harũ diſpõnũ:egritudo iã qeſcit z declinat. Et dixit. poſſe eſt vt ſignifices a ꝑ die egritudinis ſigñatione maxia q̃ puenias ad hoc vt añcedas z ſcias q̃ſtitatẽ ꝓncipij:q̃ſtũ.ſ.ꝓlongeť z qñ conſumeť. Uerũtñ hec ſigñatio in die ſcõa manifeſtioꝛ erit:z potes eam diſcernere pluſq̃z in die ꝑ.v.g.in febꝛe cuius moꝛ⁹ eſt tardus:z in ꝓma die ei⁹ viſa eſt vꝛina filis aq̃:tũc ſi in die ſcõo febꝛis z vꝛina remanſerint cũ diſpõne ſua cũ qua fuerit in ꝓio die poteris ſcire q⁹ egritudo nõ incipiet in aſcẽſiõe añ ſeptimũ diẽ neduz dicaſ q⁹ iã inceperit in aſcenſione:z illud iõ qm̃ vꝛina eſt in vltimo elõgationis a digõne:z cũ vꝛina eſt ſm̃ hãc q̃ſtitatẽ elõgationis a digõne:tunc hoꝛa ꝓncipij elõgatur valde:z ſiſr intellige ſi vꝛina fuerit cũ minoꝛi elongatione a digõne erit ꝑn^m febꝛis illius minus longũ:breuiabit.n.ꝑn^m ſm̃ q̃ſtitatẽ ſm̃ quã vꝛina minus a digõne elõgaſ. Jtaq; ſi in ſcõa die ꝓmutationẽ videris in vꝛina verſus eã que min⁹ elongaſ a digõne tũc iã certus eris.q⁹ ꝑn^m nõ ꝓlongabiťur:ſed breuiabiť. Et q⁹ oꝛ de vꝛina reducere potes ad egeſtionẽ z ſputum z alia ſigñantia digõnẽ vel ꝛtiũ ei⁹:q̃ꝓpter neciũ eſt ſcire ſigna digõnis z cõtrarij eius z ſigna cruditatis que oia dicenť in ꝓceſſu ſuo capł̃o. Et qõ dictũ eſt de ꝑn° põt dici de alijs tpibus. ꝟ.g.de aug^to cũ ſigna digõnis incipient apparere remiſſa que ſigñant ꝑn^m augmẽti:tũc ſi in ſequẽti die illa ſigna remanſerint cũ diſpõne ſua nihil addẽtia digõnis augmẽti ſigñaſ lõgitudo:z ſi ad digõnẽ addiderint augmenti ſignificaſ breuitas. Status ꝟo longitudo z breuitas ſignificaſ ꝓ citã aut tardã apparitionẽ ſignoꝝ criſis z ꝓ fortitudinẽ z remiſſionẽ ſuoꝝ accidẽtiũ. ¶ Dixit Auer. 4° colłz.ſigna ſigñantia ſup q̃tuoꝛ egritudinũ tpa q̃ puenũt ad criſim:aut nõ ſunt hec. Scias.q⁹ ſigna ꝓncipij ſunt qñ accidentia ſm̃ vnũ modũ inueniunť z nõ fortioꝛa z tpa inuaſionũ tũc erũt equalia quẽadmodũ z tpa quietum talia erunt. Et de hmõi tẽporis ꝓprietate eſt vt nullũ ſignũ digõnis appareat in vꝛina neq̃ ſputo neq̃ egri⁹ ꝓtioꝛ efficiatur. Et ſignũ augmenti eſt qñ egritudinis accẽtia creſcũt z tunc tẽpus afflictionis ꝓlongatur z tps qetis breuiať. Sed anticipatio poꝛiſmi tps augmenti nõ ſignificat niſi cũ longitudo tẽporis aut fortitudo adiungeꝛeť:qõ eſt:qz qñ anticipatio paroxiſmi a fortitudine z velocitate egritudinis cãtur tũc neciõ ſequereť longitudo paroxiſmi:z fortitudo:ſz qñ cã anticipatiõis eſt digõnis aptitudo z humoꝛ ſubtiliatio tunc paroxiſmus fortioꝛ nõ eſt:ergo anticipatio ſola augmẽti ſignũ nõ eſt. Et illud quod augmẽto ꝓpriũ exiſtit eſt digõnis manifeſtatio hoc eſt vt nebula ſuſpenſa in medio vine videatur aut in ſuperficie ſui:z ſigna ſtatus ſunt q̃ſi ſimilia ſignis ꝓncipij ſm̃ tps:q̃uis ſm̃ patientis vires diuerſificẽtur:z tunc in digerendo nã cõplectationẽ ſuã.nã i vꝛina cõpleta digõ reperiť. Et ſcias.q⁹ non eſt neciũ q⁹ in hoc tpe accẽtia fortia ſint. Et ſi q̃ſierit q̃ ſit cã q̃re in ſtatus tpe nã debilitata digõnem oñdat:z in tpe ꝓncipij virtus digeſtionez occultet:z hmõi ꝛtiũ ſ.q deberet:qz fortitudo nãe oꝛ oppoſiti in obedientie mãe. Rñdemus:qz eſt ſemp vna cõparatio tpis inter agẽs z patiẽs:z ſicut forma efficiẽs ꝓpriũ z oꝛdinatũ tps hz ſibi ad agendũ:ſilr mã ſibi hz ꝓpriũ z determinatũ tps ad patiẽdũ. Et q̃uis forme veraciter tẽpus nõ attribuaſ:ſed mãe:tñ hoc eſt dictũ in formis abſtractis verũ etiã in formis relatiuis hoc põt dici.q⁹ dictũ eſt. Et decłonis ſigna ſunt:dixit Auer.qñ accẽtia alleuianť z nã egritudini oñaſ z poꝛiſmi abinuicẽ elonganť z breuioꝛes efficiũtur:z ſicut anticipatio ſola non eſt ſignuz augmenti ſic ſola poſtpoſitio nõ eſt ſignũ decłonis:qõ eſt qz poſtpoſitio a mãe paucitate fieri poteſt z a nature debilitate.

Mãerus idigeſtio denotat ꝓncipiũ

¶De signis temporum ptcularium morbi. Cap. xix.

Isaac inquit febris pyodice tpor. s. ptcularium inuestigatio facilis est qr patẽt sensui: z ex dictis sup̃ clare patẽt: pp clariorẽ tñ de eis doctrinaz dñt. q signa ꝑme ptis ꝓncipij porismi sũt frigꝰ z rigor: siue horripillatio oscitatiões alices z alij modi tibi cũ incipiunt appere: nec adhuc calor aliqs i corpe in exteriorib⁹ pcipit ab infirmo vel ad tactũ medici vel astãtis: z ꝟ si febris fuerit de illis q̃ sine frigore inuadũt: tũc nõdũ sentiẽ i exteriorib⁹ aliq̃ caloris additio vltra eã q̃ ꝑus erat: z pulsus in ꝟ pn⁹ est puus debilis: z est q̃ztũ ad dyastolẽ tardus z rarus: vnde Auer. collz. 4⁰ dixit. In pn⁹ porismi pulsus est puus debilis z rarus. z hoc pp humorẽ q caloꝛẽ obruit nãlẽ: z ppea infridat corp⁹: qr calor nãlis ab humore oppñit putrido: q putrescere incipit: ſz q̃ztũ ad systolẽ pulsus ẽ velox: qr tũc ẽ tps expulsiõis vaporũ. Et dñt qdã. putãdũ est systolẽ eẽ paruã pp virtutẽ tũc eẽ mlt̃ aggrauatã. Uñ dixit Aui. de pulsu febris flãtice pyodice: pulsus est puus remissus debilis z rarus i pmis. i. in ꝑ pn⁹ po^mi z ꝟ idẽ dixit ꝺ pulsu ꝓncipij q̃rtane z de pulsu pncipij tertiane dixit. In pn⁹ coartat pulsus vsq; ad horã dilatiõis febris z tũc ꝯfortat: z fit velox z freq̃ns: dãs pꝟ intelligere. q ꝟus erat tardus z rarus. Sal. ꝺo scõo de crisi dixit: tertiana febris ꝓculdubio ponit in pn⁹ po^mi pulsũ puũ tardũ debilẽ z rar: verũtñ tarditas z raritas ipsius diminute sũt a tarditate z raritate z debilitate q̃ sũt in q̃rtana plm valde. ¶Scõe ꝺo partis ꝓncipij sig^a sũt ꝟ. corp⁹ a rigore z frigore aliquãtulũ alleuiat: z incipiũt: accñtia ꝓncipij. s. tipi remitti z calitas pua incipit sentiri z ſggi p corp⁹: nõdũ tñ est ad totũ adhuc corpus expãsa: nõ. n. adhuc puenit ad extrema: z i locis ad q̃ iã attigit nõdũ manifestat tãgẽti subito in ꝑ^a appositiõe man⁹: ſz manu trahẽte morã in tãgendo pcipiet. Dixit. n. Sal. 2⁰ de dzijs febriũ: de hac 2ª parte ꝓncipij loq̃ns. In iuasiõib⁹ itaq; po⁰ q̃si vtiq; a dhuc z suffocatio itus caloꝛe subfumigãtibus tñ vel calefaciẽtib⁹ supfluitatib⁹ nõ ꝯfesti imittẽtib⁹ manũ cognoscit acredo caloris: ſz tardãtib⁹ calor ex ꝓfundo ascẽdit: z ꝟz ꝟ vitatẽ in febribus incipiẽtib⁹ cũ frigore. In icipiẽtib⁹ ꝟo sine eo in hac 2ª pte ꝓncipij calor ad tactũ manifeste sentit auct⁹ vltra caloꝛẽ q̃ prius erat: z in hac 2ª pte ꝓncipij pulsus q̃ztũ ad dyastolẽ est puus: qr calor oppñit sub mã: z est velox z freq̃ns: qr tũc iã mã est putrida: z corpus fcñ est febriẽs: vñ aucta est nẽcitas euẽtatiõis: cui cũ nõ possit satisfieri ꝓpuitatẽ pulsus fit tũc velox z freq̃ns: q̃ztũ etiã ad systolẽ pulsus est puus z velox z freq̃ns: qr vtus oppꝛessa z nẽcitas expulsiõis vaporũ est magna: imo qr maior est nẽcitas expulsiõis vaporuz q̃ euẽtationis caloris in hoc pn⁹ systoles ſz sit pua: est tñ minus pua siue est maior dyastole: z de hoc pulsu loquẽs Ga. in cõpẽdio pulsuũ dixit. Eor q febrire icipiũt pulsus puus dio est z subintrãs z pſecutionẽ patiẽs in vtrisq;. s. in dyastole z systole: subitratio aũt z pſecutio in pulsu nõ est aliud q̃z pcussionũ velocitas z spissitudo. Dixit Raſ. 16⁰ ꝺti. Quotiẽs cõmutat pulsus repẽte absq; cã cibi aut pot⁹: neq; alio accñte anhelit⁹ z absq; hũore fluẽte ad stõum: iã icipit isultus febris q̃ũcũq; cõmutat⁹ fuerit cũ calitate aut friditate. In vtraq; ẽt pte ꝓncipij vrina efficit cruda in suba tenuior: z in colore remissior. ¶In aug^o ꝟo pulsus incipit magnificari: z velox fieri z calor ad totũ corp⁹ expãdi: z ꝓtinue intẽdẽdo ꝓcedit quousq; ad sũmũ deueniat gradũ q debetur febri illi: z tũc est status z vrina i aug^o incipit colorari z ingrossari: donec accipiat colorẽ z grossitiẽ materiei illius febris debitã: z tũc est stat⁹. Et declina⁰ nota est ex dictis in ꝓcedẽtib⁹. ¶Dixit Rasis 16⁰ ꝺtinẽ. ptes tẽpor febriuz diuerse sũt. In tertiana plrũ erit ꝑn^m. In sinocha stat⁹ ẽ prolixus. In causone decl'o est plra: ſz ista tria tpa plra sũt in q̃rtana febre. Et Aui. ꝟ dcm̃ Rasis accipiẽs dixit: ꝑn^m prolõgare in tertiana: z stat⁹ in cõclusa z declinatio in incẽsiua: z stat⁹ z decl'o in quotidiana: z nõ exꝑsserũt de aug^o: qr ptẽ aug^i ꝑmã: ꝑn⁹ ꝓximã seq in hoc iudicio ꝑn^m notũ relique rũt: z sil'r sedaz augmẽti ptẽ statui ꝓtinuã seq in iudicio hoc status iudiciũ. z vificant ꝑdcã tã de tpib⁹ vlib⁹ q̃ ꝑticularibus nõ vt ꝯparant ad alia tpa sui morbi: ſz vt ꝯparant ad eadẽ tpa alioꝝ morboꝝ: nõ qdẽ oium: ſz ꝟm hũc modũ: in tertiana ꝑn^m est lõgũ cõparãdo ipsaz ad sinochã homotenam: cuius ꝑn^m est occultũ. Et in cõclusa homotena ꝓlongatur status re^u tertiane: qr est q̃si tota status. In incẽsiua decl'o ẽ longa re^u homotene z ẽt tertiane. nã i causone eũata mã in crisi. remanet lõgior tpe flãma circa spũalia q̃z i alijs febribus colicis: z q̃z in homotena: qõ cõtingit ex intẽsiori calitate incẽsiue: z in flãtica aug^m est lõgius alijs suis horis vt suo patebit ca⁰. Sed post aug^m longius in flãtica est status z decl'o. s. re^u sini ꝓncipij: Flegma eni post q̃z calitatẽ recepit diu seruat illam: vnde de difficili declinat.

¶De curatione febrium in generali. Ca. xx.

Recedens tractatus declarauit oẽm malã discrasiã curãdã sore ꝺio. Quia ꝙ dixit Sal. xi⁰ tera. Toti⁹ gñis febriũ discrasia calitas ẽ: p friditatez curabit: qr idicatio curatiua ex ipa egritudine q̃ curat facta ꝺio⁹ est. Et siue dixerim⁹ febrẽ p frida actu sanari debere: siue p frida ptãte: siue p frida p accñs: siue dicam⁹ p frida absolute: oia ꝑdcã frida ꝯpẽdẽtes nullã ꝺuetatẽ hz ꝟ sermo. Et qr vt. ꝙ. patuit febri sp ꝯiungit ficcitas: q̃ lz nõ sit semp egri⁰: sp tñ parata est a calitate deficcãte in egritudinẽ fieri: ió auxilia infridãtia ꝯiuncta debent esse humidis: ita vt infrigidẽt z humectẽt. Dixit Rasis ꝺti. 16⁰. Febris ex ea via q̃ est morb⁹ discrasia est cal'a z ficca: ió oio corpa indigẽt in ea eo qõ infrigidat z humectat. Et Sal. dixit 9⁰ ter. Febris inq̃ztuz est febris infrigidatio z humectatio sanatiões sũt. nã sola exñte febre intentio oium auxiliorũ cõis est q̃ nũc dcã est. q̃re nihil regrit aliud ad sanationẽ nisi medicinas inuenire in qbus sit ꝑdicta intẽtio. s. ifridatio z humectatio Dixit Auer. 7⁰ collz. In febrib⁹ q̃ nõ hñt resistẽtiã sue medicatiõi: q̃. s. sũt ille q̃ sunt sole: dicimus q friditas z humiditas in oib⁹ ingressuz hñt ꝟm modũ medicine z cibi. Et notanꝺ dixit Sal. sola exñte febre nã vt ipse. xi⁰ eiusdẽ iquit: q̃zuis semp vez sit ꝺzia ꝺrioꝝ existere curationẽ. neq; pole sit aliã sanationũ spẽm eẽ: nõ tñ sp meli⁹ est sanari oia q̃ ꝑter nãm sũt. s. cũ ꝺzio. intelligẽdo hoc p approximationẽ eius qõ imediate z per se ꝺziaf vnicuiq; eoꝝ q̃ ꝑter nãm sũt pp iplicationẽ sibi inuicẽ aduersantiuz cãꝝ vel dispõnũ vel accñtiũ. ¶Nã cura vera q̃ sumit a ꝯsideratiõe morbi ꝟm se ꝯsiderati qua approximantur ꝺzia ipsi morbo tũc ꝺz pfici qñ morb⁹ est solus: vñ bñ subdit Sal. ibidẽ. tũc sp est bonũ sanari q̃ ꝑter nãm sũt cũ ꝺzio qñ sola cõtigerit eẽ ꝟm seipsa. nã si cũ alijs fuerit disꝑõ ꝑter nãm. s. ꝯiuncta multotiẽs ꝺz aliã añ illã sanari: sic appet in vlceris ꝯcaui cũ flõne ꝯiuncti sanatiõe: qr opz ꝑus sanare flõnẽ: deinde vlcus replere: z sic appet in cura febris cũ putredine z repl'one: qr ꝑus ꝺz remouere repl'onẽ: deinde febrẽ curare: z sil'r i multis alijs. nã lz ꝯsiderati cã morbo z accñte inq̃ztuz hñt in se adinuicẽ rõnẽ cãe z effect⁹ z vt sic qcqd ꝺziaf cãe ꝺziaf mõbo z accñti: tñ eis ꝯsideratj ꝟm ꝓpas nãs: ꝟm q̃s aliq̃: imo vtplm nõ ꝓueniũt: ſz discrepãt ab inuicẽ in intẽtiõib⁹ curatiuis: qõ ꝺziaf vni nõ ꝺziaf alteri: si aliq̃ illud auget. Aliq̃ eni cã est frida z inducit morbũ calm vt flã febrez: z aliq̃ morb⁹ est calidus z inducit accñs frigidũ vt febris acuta friditatẽ extremoꝝ. Si tñ ꝑdicta que sunt ꝑter nãm in intẽtionibus curatiuis ꝓuenerint: tũc semp bonũ eẽt ꝺzia approximare ac si esset sola ꝟm seipsa. ¶Et qr febres hũorales ñ cõtingit esse solas: sed semp hẽ cõplicationẽ cause: estimerã aũt z ethicã ꝟm plm cõtingit esse solas. Ideo dixit Sal. xi⁰ ter. estimeraꝝ z ethicaꝝ cura est vã. cura ꝟo humoraliũ nõ.

vera cura dr:sed p̄custodia q̄ est cām eius abscindere.noia/
tur autē abusiue curatiua:separata tñ est hec custoditiua a p̄
custoditiua que vere ⁊ pure dicit p̄custoditiua:qz hec custo
ditiua fit cū iam egritudo sit sensibiliter a causa.Illa vero q̄
proprie est p̄custoditiua tunc est cū egritudo debet esse:sed
nondū est.Et bene dixit Hal.siue dixerim⁹per frigida actu
seu potestate seu p accñs sanari febrē:qz qñqz frigido actu
qñqz frigido potestate:qñqz frigido per accñs sapiens me/
dicus dr sanare febrem ⁊ diuersis frigidis vti alio ⁊ alio tē
pore ⁊ alia ⁊ alia dispone:⁊ nō semp quibuscūqz infrigidan
tibus:nō enim semper aqua frigida etiā in sinochis febri/
bus danda est.¶Implet autē generalis curatio febriū die
ta ⁊ potione que implet vt in precedenti patuit tractatu in/
dicationibus sumptis a naturalibus non nālibus ⁊ preter
nām:de qbus qūo impleantur in generali plene dictum est
in tractatu precedente.Hic tñ quedā pauca repetēdo ⁊ adij
ciendo dicentur:⁊ maxime cū curationi febriū cōueniētius
adaptentur:qm̄ ⁊ de dieta ⁊ potione in singulis febrib⁹ sin/
gulariter in sequentibus seriose tractabitur.

¶De curatione febriū in generali per dietā:indicatiōe sum
pta a rebus naturalibus. Cap.xxj.

In tractatu p̄terito patuit.q tā in die
tando q̄z in potionādo in/
dicatio a rebus nālibus sumit a vtute spū ⁊ ca
ore nāli cōplone sexu etate corporis cōpone ⁊
dsuetudine.¶Cōsiderāda nāqz est phisis egro
antis.multi.n.neqz multam sustinēt hauritio/
nē vel eūonē neqz ieiuniū ferunt.i.nō abstinere pñt a cibo in
longum.Sunt enim aliqui qui mox amittunt virtutem cor/
poris ex hauritione p venas aut per ventrē:aliq per ieiuniū
stōm in vitium mittūt ⁊ fastidiū incipiunt pati ciborū ⁊ si q̄
cōpulsi ⁊ coacti accipiūt digerere nō pñt:sed aut vomūt aut
nō digerēdo grauant in peius:cal'a q̄qz corpora nō pñt pati
vigilias neqz angustias neqz laborē fortē:ad quas res si di/
sponent corpora eox turbabunt:ꝑm enim oia nālia supra/
dicta variat dieta in sex rebus nō nālibus.Et enim virtute
ente forti ⁊ spū ⁊ calore nāli multo:aer dr equari in frigidi/
tate ⁊ humiditate gradui caloris ⁊ siccitatis febris.Si ve/
ro virtus debilis fuerit ⁊ spūs ⁊ calor nālis paucus dr ca/
lor ab aere pauce frigiditatis remitti ne forte multū frigi/
dus corpori approximatus eius puū calorē extinguat inna/
tū.¶Et similiter intellige in cōplone sexu ⁊ etate:qñ si cō
plexio nālis febriētis cal'a fuerit vel cal'a ⁊ sicca ⁊ sexus fue
rit virilis ⁊ etas iuuentutis ⁊ maxime si cōsuetudo fuerint
patienti in sanitate sua approximari aeri frigido vel frigido
⁊ humido sine lesione:aer infrigidatus iurta gradū caloris
febrilis ei approximādus erit.Sz si cōplexio ⁊ sexus ⁊ etas
ecōtrario se habuerint aer ab ista frigiditate remissus ap/
proximandus erit.Et intellexerunt sapiētes de aere inspirā
do tñ:qm̄ intentionis eox est:vt aer qui reliquo approxi/
matur corpori nō sit frigidus salte intense:⁊ maxime si cor/
pus eius fuerit dense cōpositionis ne phibeatur ab eo va/
porū qui in corporibus febricitantiū surgunt exclusio.Nā
retenti intus febrem augent.Unde Haly.8° practice. dixit
Aiunt sapientes antiqui:cū expedite oia:⁊ vt opz feceris:
magis tibi curandus est aer in vltimo consonantie in patiē
tis loco ⁊ habitatione ⁊ maxime in morbis acutis:qm̄ hi
velocis sunt alterationis.In plixis autē malū eorū in pro/
lixioribus manifestat' tpibus.Si ergo in morbo acuto re/
frigerantibus quibuslibet disposueris aerē pānis exterius
operi egrū ne forte aeris frigiditas corpori occurrēs calorē
in interiora cōuertat ⁊ roboretur ibi.sup. ⁊ multo magis
in morbis cronicis:⁊ subdit Haly.necesse est autē aerē quē
patiens respirat refrigerare quo pectus eius refrigeretur
⁊ quiescat aīa ⁊ cor.eo q̄ nālis tēperatur calor ⁊ in corde ⁊
in toto corpore.¶Dieta vero per cibū ⁊ potum indicatio/
ne sumpta a reb⁹ nālibus dictis in febricitātibus sic ordina
ri dr:qm̄ vtus fortis ⁊ spūs abundātia ⁊ etas senectutis ⁊
cōplo flātica ac etiā sanguinea sanguinis boni aut nālis ⁊
benigni flegmatis in corpe copia ⁊ cōpositio corporis den/
sa:⁊ cōsuetudo ferendi ieiuniū sine lesione in diminutione ci
bi dsentiūt ⁊ ꝓria horū ꝓriū indicant.Quocūqz n. vtus sit
debilis si ipsa cōiungit cū dispōne indicāte de ablatiōe cibi
vel diminutiōe indicat ablationē nō debere fieri neqz tantā
cibi diminutionē q̄tā indicat vtus fortis cū filī dispōne cō/
iuncta:⁊ multo magis si vtus debilis ꝓiuncta fuerit cū dispō/
ne de subtractione cibi nō indicāte:q tñ est debilis per viaz
aggrauatiōis minorē exigit cibi quātitatē ea q̄ est debilis p
viā resolonis.Quō dixit Hal.8° de inge.sani.q indicatiōes
diete a opl'one sunt sumēde ⁊ nō a febre intelligit de diete
varietate:variat.n.dieta ꝑm varietatē opl'onū febricitātiū:
⁊ nō ꝑm varietatē febriū.Nā oi febri inqztuz febris est vna
quenit dieta.s.frida ⁊ hu.vt Ipo.voluit in affo.humide die
te.s.z fride oib⁹ febricitātib⁹ queniunt.¶Et scias q semp
medic⁹ iqztū pōt dr regul'r cibare:coginur tñ aliqñ irregu/
lariter cibare p̄cipal'r ex defectiōe vtutis:⁊ sc̄ario ex cōpli
catiōe morbox aut ipox ꝓtinuitate.Cūqz dieta in aliqbus
morbis grossa magis videat quenire q̄z subtilis vel min⁹
pctm̄ facere:nō tñ lz arguere q̄ grossior adhuc magis que/
nit vel minus pctm̄ facit.Immo dieta mediocris vbi que/
nit subtilis minus nocet q̄z grossa:⁊ grossa vtus latus re/
missius minus nocet q̄z mediocriter grossa:⁊ q̄z grossa ver
sus lat⁹ intensius:qō ió est:nō qz plus vtutē custodiat:sz qz
plus ō mā morbi gīat:⁊ ꝫ referēdū est ad dietā subtiliorez
vel grossiorē exīstē intra latitudinē diete debite morbo illi
cui adhibet.Nō cōtingit dixit Hal.in p̄a vel 2a diex extēsa
febre fieri vtutē imbecillē q̄ztū est de se:sz tñ ꝑm accñs pote/
rit iudicari imbecillis effecta vt p malā bitudinē laborātis:
⁊ pp senectutē:⁊ qz in labore vel incēsione solis vel ieiunio
vel vigilijs p totū diē fiūt ⁊ hmōi.Et si añ vesperaz añq̄z cibe/
tur hō iuasus fuerit a febre ⁊ sit exsoluta vtute:vñ cibū ⁊ po
tū idicat dādū.In his ⁊ silib⁹ casib⁹ medicus cibū ꝓdonās
plebanis rusticis ⁊ vulgarib⁹ videbit mortuum suscitasse.

¶Auctor cōpēdij.corpa hītes cal'a ⁊ sicca ⁊ vigilijs ⁊ an/
gustijs ⁊ laborib⁹ fortib⁹ exponūtur ⁊ his silib⁹ accidet eis
tremor ⁊ febris:⁊ si ad cibū sumēdū festinauerint p̄sertz si
diuturnā egritudinē pus passi fuerit:⁊ ide liberati tales.n.
durāte tremore illico cibādi sūt maxie cū pane ifuso in vino
cibati.n.añ tremorē neqz tremor neqz febris seqf:⁊ cibati
tremor febris phibet:⁊ q̄zto citi⁹ cibāt tāto a febre securio
res sūt:aut puus post tremorē accidet calor:q nō est dignus
vt febris noiet.Si aūt nō fuerit cibati stāte tremore:⁊ iā fe
bris venerit nō dr tales i illa hora cibar:sz cibent cū iaz fe/
bris declinauerit neqz expectes q̄sqz febris trāseat:q ab
istis corpib⁹ nō auferet febris nisi pri⁹ cibo aut balneo hue/
ctati fuerit.¶Uinū bibāt febriētes paucifex:ō q̄ dixit H.
3° reg.acu.⁊ scribit a Rabi.i 21a pti.meli⁹ vinū hūrib⁹ egri
tudines cal'as est vinū aq̄z albū sbtile:qō nō hz sapore aut
odoris q̄litatē:qm̄ tale vinū nō hz malitiā aq̄ nz malitiā vi/
ni:⁊ i ōfectu hui⁹ vini def vinū qō i dictis ꝺditiōib⁹ ei ma/
gis approp̄inq̄t aq̄ pus ōcocta liphatū.Et scias q panis ca
lid⁹ vino ifus⁹ vini malitiā remittit.¶Nō ē āt.s.cibū bibē
dū ⁊ mari' sepe.Dix Aū.7° coll'z:si potaf freq̄nt ē ac si po
naf aq̄ frā sup ollā bulliēt:qz stati cessaf ebullitio ei⁹:⁊ silr
cessaret ebullitio cibi in stō.¶Dñt qdā.q vinū qō dr exhi
beri febricitātib⁹ dr diu stare cū aq̄ mixtū:⁊ si cū ꝫ in aq̄ fri
gida teneat remittit malitia ei⁹ quā efficit capiti ⁊ remittit
calitas ei⁹.Dix Hal.sup li.epidi.q q̄zuis i p̄n⁹ febris sit p/
ua:tñ i ei⁹ curatiōe dr iri cū cautela:qz aliqñ postea magni/
ficat.Et dedit exēplū de quodam q comedit ⁊ bibit de sero
mixtū ⁊ vomuit i nocte totū:⁊ tñ postea secuta sūt seua accñ/
tia:⁊ vine fuerūt grosse sine residētia:⁊ in 5a die ⁊ in 7a fue
rūt oleaginee ⁊ in xj° mortu⁹ est.¶Et dixit.q i febrib⁹ ma
lis periti medici iuuant nām anteqz vincatur a morbo.

¶De dieta febricitãtiũ idi^ne sũpta a reb^9 ñ nälib^9. Ca. xxij

Galenus inuit in ꝓmẽt. assoꝝ. poxismos ꝛ ꝓsistẽtias ꝛc. q dieta idicatõe sũpta a tpe anni cũ suis ꝓsilib^9 differt a disponẽ diete sũpte a morbo. ṽ. g. oĩ q̃rtane vt q̃rtana ẽ ea dẽ debeꝯ dieta: ꝛ tñ vt sic nõ cõgrue dietaretur quartanarius: imo vt congrue dietetur oportet idicationẽ sumere a tpe anni ꝛ suis sil̃ibus. Eteni lz ois q̃rtana se lõgã esse sig̃net: estiua q̃rtana min^9 lõga ẽ alijs: pq̃ cãs nõ ẽ i grossãdũ regimẽ in ea tñ q̃ztũ in alijs: ꝛ sil̃r di uertit a dieta sũpta a cã morbi. Eteni lz ois mã cãns morbũ idicet se eradicari debẽ: ort^9 tñ canis a me^na eradicatiua ꝓhibet. Et q̃uis ois mã oi tpe de subtiliatiõe diete idicet: in estate tñ regimẽ nõ est sic subtiliãdũ. imo dieta grossior dari dz. Et sil̃r diuertit a dieta idicatiõe a reb^9 nälib^9 sũpta in q̃litate diete. ṽ. g. colico febricitãti in estate rõne sue ꝓpꝛie ois nälis debent^ꝯ caliora q̃z flãtico sil̃r febriẽti: ꝛ tñ indicatiõe sũpta ab estate illa cala debẽt remitti. Voluit. n. Gal. 9° tera. q li flãticus ꝛ colicus eq̃ iter se febriãt respectu ꝓpꝛij tẽperamẽti flãtico in hyeme debent^ꝯ re^u ꝓpꝛie ꝓpꝛionis frigidiora ꝛ re^u tpis caliora q̃z colerico: ꝛ colerico febriẽti i esta te respectu sue nälis cõpꝛionis debent^ꝯ caliora q̃z flãtico: sed respectu temporis debentur ei frigidiora.

¶De dieta febricitantiũ indicatiõe sumpta a reb^9 pꝛeter naturam. Cap. xxiij.

Indicatio sumpta a morbo siue a febre mäli ꝛ ñ mälli regul^r sp cibũ febriẽti dari ꝓhibz: vñ ꝑ reg. acu. Lib^9 ꝓ seipm nõ est iuuatiu^9: in aliq̃ horaꝝ egritudinis: addit eni. in eã ꝛ ꝑualere eã facit supra näm: maxime ñ si mälis fuerit: eo q lz cib^9 näe amic^9 sit: est tñ amicus inimici ei^9. Et vt sic dixit Au. ꝑ^a. 4. näe reddit^ꝯ inimicus.

¶Dixit inde Raſ. 5° ꝓtinẽ. Nutrimẽtũ addit in ẋtute sani ꝛ i morbo infirmi: ꝛ ait Rasis. dico nutrimẽtũ q̃ẽs vitiatus fuerit patiẽs nõ digereꝯ ad digõnẽ bonã: imo ad malaz ad mo^m ꝺdominãtis hũoris: q̃m vt ait Gal. 2° de ẋtutibus nälib^9 si febriunt boies stati digõnes in eis fiunt deteriores morq̃ ꝛ actũ vẽtris nocitũ eẽ aiunt recte dicẽtes: ꝛ cũ h ẽt cib^9 nãm ab occupatiõe circa morbũ distrahit ꝛ disturbat: ꝓpea vnaquaq̃ egri^o indicatiõe ab ea sũpta citi^9 sanat absq̃ cibo q̃z cũ ipso ꝛ maxie egri^o mälis. nã de imäli ꝑsertim q̃ est de inanitiõe seu supflua inanitione: dñt qdã. q ipsa regulariter cibũ exigit cũ idicet de sui ablatione ꝛ de ꝓxĩ approximatiõe. ¶Dixit Haly. 8° practice: in morbis repletionis q̃hũoꝝ fiant copia medic^9 egrotãtẽ suo arceat appetitu ꝛ ipsum morbẽ ab his cauere doceat. In morbis aũt q de inanitione fiunt ꝛ siccitate opz medicũ patientẽ corroborare ꝛ sanitatẽ policeri ꝛ cibos illi afferre ꝓpetẽtes. ¶ Morbus ñ irregulariter ꝛ i defectu ẋtutis cibũ dari ꝓsentit ꝛ mar^e cibũ medicinalẽ alteratiuũ sui ad ꝓxĩũ aut lassatiuũ cãe ei^9. Immo dñt qdã de tali cibo regul^r indicat vt p̃ipm sicut p ꝓxĩũ tollat ꝛ hoc nisi sit ꝓhibẽs: ꝓhibẽs aũt aliq̃ñ est ẋtuti debilitas ꝓpaccñs forte vt in febre sincopali in q̃ ẋtus multũ sit debilitata. nã tũc nõ ꝓpetũt i frigidãtes cibi: q extinguerẽt debilẽ calorẽ nälẽ q remanſit: lz ꝓpetũt cibi calefaciẽtes ꝛ vinũ ꝛ aq̃ carnis ꝛ alia sicut in ca° de febre sincopali dicet^ꝯ. Et aliq̃ñ ꝓhibẽs est ẋtus nõdũ debilitata: lz de q̃ timet^ꝯ ne subito debilitet^ꝯ: sic in febre pestilẽtiali in q̃ exhibẽt^ꝯ calefaciẽtes cibi ꝛ pot^9. Et aliq̃ñ ꝓhibẽs est cã morbi q̃ indicat ꝺ dieta ꝓria ei qꝺ idicat morb^9 vt in febre sẽtica in q̃ magis attẽdit^ꝯ cãe q̃z ipsi febri ꝛ maxie q̃ñ cã plus idicat q̃z morb^9: vt i febre de magna opilatiõe in q̃ cõpetit dieta cala ꝛ aptiua. Et aliq̃ñ ꝓhibẽs est accñs vt vigilia supflua in febre flãtica sõnus subethicus in causone. sõnus. n. in hoc indicat de dieta cala ꝛ causon de frã: sed subeth plus indicat q̃z ipsa febris. Et aliq̃ñ ꝓhibens est morb^9 cũ febre cõplicatus vt in febre cõposita cũ asclite. Et scias q in aliquo morbo virtus fortis exñs magis posset tolerare ieiuniũ q̃z potuisset tpe sanitatis maxie in morbo de hũore crudo ꝑcipue reducibili ad benignũ: circa cui^9 oigõnẽ ipsa maxime foret intẽta: tũc. n. nõ appetit: si. n. vna de cãis deiectiõis appetit^9 ẋtus ipedita circa morbũ. 13. tertij. vt etiã expiẽtia ỏclarat.

¶Cã febris hũoralis semp de cibo ꝓhiberi indicat: qñ ipsa ꝓpter cibũ crescit: lz q̃ztũ cã hũoralis morbi crescit: tñ virtus patientis deficit: ꝛ cũ morb^9 ꝛ escit nõ spatur q eger sufficiat ad salutẽ: quare medic^9 semp ad ẋtutẽ egri ꝛ ad impetũ cãe morbi aspicere dz: ne forte nimiũ cibis reficiendo egrũ vires cãe morbi augmentet: aut egrũ ad discrimen nimiũ abstinẽdo deducat. ¶Accñs vero morbo supueniens q̃ñq̃ de cibi datiõe ꝓhibet: ꝛ q̃ñq̃ de eius datione postulat ꝛ ꝓsentit: supueniẽtibus. n. accñtibus ẋtutẽ dissoluentibus dixit Gal. ilico cib^9 est dandus. ¶Et scias. q cũ morb^9 est quietus ꝛ accñtia sunt mitia si virt^9 tũc est debilis ei^9 debilitas per viam resolꝰonis ꝛ inanitionis erit: ꝛ tũc talia accña de pluris cibi datiõe indicant: q̃ñ vero accña sunt malitiosa inq̃tatia egrũ ꝛ ipsum pausare nõ sinẽtia: ẋtus tũc si debilis fuerit eius ỏbilitas erit ꝓpter morbũ ꝛ per viã aggrauatiõis: ꝛ tũc talia accña de cibi subtiliatione indicant addere. n. tũc in cibũ est addere in morbũ ꝛ in ꝓiudiciũ patiẽtis. Pro oi aũt alio regimine febricitãtiũ per dietã in gẽali sufficiat q̃ꝺ dcm̃ est in tractatu precedenti de generali curatione morboꝝ: ꝛ quod dicetur in sequentibus.

¶De gẽali curatiõe febris ꝑ instr̃m potiõis. Cap. xxiiij.

Iamuis in ꝑcedẽti tractatu satis dcm̃ sit de cura male ꝓpꝛionis per instr̃m potiõis: nõ tñ culpabile erit si repetẽdo aliq̃ vel declarãdo dicant^ꝯ de cura per potiones febilis diserasie gẽal^r. Mala. n. diserasia febrilis: q̃ cala est ꝛ cũ calitate ꝑm plm est: ꝛ sicca curari dz frigidis ꝛ humidis. Verũtñ dixit Gal. 9° ter. nõ solũ sufficit inuenire infrigidantia calidis dispositionibus: sine cõpetenti mẽsura periculũ eni est deficientes relinquere al's egritudines reliquias sup excedente ṽo genus ꝓxĩũ egritudines facere. qui. n. amplius q̃z expediat calidã egri^nem sanatiuã excedẽs cũ moderatione opatur egritudinẽ frigidaz: vt ergo hoc nõ fiat nãm scire opz eius qꝺ curat^ꝯ corporis. s. cõpꝛionẽ vt q̃ztũ amota est eius egri^o a cõmoderatiõe sciẽtes ponam^9 ei qꝺ infridat auxilio mẽsurã: lz nõ est pole illud scire nisi cognouerimus q̃ztũ erat humidũ vel siccũ calm vel frigdũ q̃ñ sanum erat ipsuz corpus: qꝺ eni plm secesſit ab eo qꝺ ꝑm näm fortibus indiget ꝓxĩs: sicut cala egritudo in corpe frigido eueniẽs: qꝺ aut ad plm nõ secesſit ibecillibus: sicut cala egri^o in corpore calido: in q̃ztũ enim secesserit ab eo qꝺ ꝑm näm corpus: intãtũ humectare vel exiccare calefacere vel infrigidare opz laborãtẽ. ¶Et Haliab. dixit. x° practice: opz medelã ꝑm cõpꝛionẽ corpis nälẽ fieri vt si qdẽ fuerit nälis cõpꝛio frigida ea febriẽte egemus eis q̃ fortiter infrigidant: eo q corpus hoc frigidũ plm a näli ꝓpꝛione elõgatũ sit: q si corpi sit cõpꝛio calida neẽe fit hũdis refrigerantibus min^9 medicaminib^9 vti: nõ. n. elongatũ est corp^9 hoc a näli plm ꝓpꝛione. ¶Dixit Aui. 4^a ꝑ^i. q̃ztitas medicie sumit^ꝯ ꝑm egritudis q̃ztatẽ: q̃m illi cui^9 cõpꝛio egrotatiua fit fort^j calitatis neẽariũ est eã extinguere cũ re q̃ sit infrigidatiua fortissima. Si ẋo nõ fuerit fortis compꝛiones egrotatiue medicine debilioris q̃ztatis nobis sufficient. Et dixit si compꝛio sanatiua fuerit frigida ꝛ egrotatiua calida: tunc iã multa erit elongatio a näli calore ꝛ tũc iã multa eget infrigidatione. si ṽo ambe fuerint calide sufficiat ei parua infrigidatio. Et intellexerũt sapiẽtes ꝑdicta nõ de ꝓpꝛione radicali q̃ hactenus fuit: sed de ꝑñte q̃ nũc est siue radicalis sit siue acq̃sita. Dixit. n. Gal. xj. ter. q̃litatẽ auxilio ꝛ inuenies ex crasi q̃ siue sit optia siue culpabilis in egrotãtib^9 custodiri oz mẽsura. n. auxilio ꝛ ex ea q̃ nũc est crasi sumẽda est. ¶Et sic voluerũt sapiẽtes. q si corp^9 frigide cõpꝛionis egrotat egritu-

dine cal'a vt q 2' gradus egeat ad sui curatõez fridioꝛib⁹ q̃ corpus cal'e ꝓpl'onis: qõ egritudine cal'a eiusdẽ giis egroꝛtat. Eget.n. frida ꝓpl'o p̃dicta fridis in 2° gradu ꝓ repulsione egritudis sue cal'e in 2°: qb⁹ etiã eget ꝓpl'o cal'a silr egrotãs: sed frida ꝓpl'o eget ẽt fridis auxilijs ꝓ sui ꝓseruatione: cal'a ẋo calis ꝓ sui ꝓseruatiõe. z sic cal'a remissioꝛib⁹ fridis indiget q̃ frida. Et coadiuuat ad h̃ difficultas receptionis ipꝛessionũ corpis ꝓpl'onis fride ab auxilijs fridis q̃ ꝓuenit a strictura poꝛoꝝ z viarũ sui corpis fridi z facilitas receptiõis ipꝛessionũ corpis ꝓpl'onis cal'e ab ipsis auxilijs fridis ꝓueniẽs a largitate suoꝝ poꝛoꝝ z vasoꝛũ ꝓ quã friditas q̃ h̃ facilr penetrat ꝓuenit ad locaꝛ vñ facili⁹ z foꝛti⁹ impmit z alterat ei⁹ discrasiã cal'az. Et ꝓp cãz p̃dictã cauti⁹ ifridãdũ est corp⁹ cal'z raꝝ q̃ corp⁹ frm̃ dẽsũ: qꝛ foꝛti⁹ ledi p̃t a fridis ita vt foꝛtassis in ꝑticularib⁹ approximatiõib⁹ fridioꝝ corpus illõ rarũ febriẽs egeat fridis minoꝛatis a gradu eq̃tionis ꝯrietatis. Silr q̃z oñt in ꝓpl'one etatiua z sexuali: vñ si senex aut mulier egrotat egritudie cal'a 2' gradus egebit fridioꝛib⁹ auxilijs q̃ inuenis aut vir egrotãs sũ egritudine cal'a ꝓ ea dẽ supꝛadictas cãs: si tñ puer z iuuenis egrotent eadẽ egritudine cal'a egent eq̃li ifridatiõe: z puer eget amplioꝛi humectatiõe q̃ iuuenis. ¶ Magna itaq̃ necitas est in curatiuo opusculo z ꝑcipue discrasiaꝝ febriũ cognitio sanatiue ꝓpl'onis corpis egrotãtis vt ab ea auxilioꝝ summatur mẽsura: hãc tñ egritudinis tpe certissime cognoscere dixit Gal.9° tera. est difficile valde: z oꝛ medic⁹ hãc eã notã a tpe sanitatis quã si sic notã nõ habuerit ad eaz sciendã studeat ꝓ ea q̃ ocã sũt de signis ꝓpl'onũ z ab etate z ꝑcedẽte vita q̃ ex studijs z dieta ꝓsistit z ex ꝙuersatiõe in tali regiõe in tali hoꝛa z talis aeris ꝓstitutiõe. nã q̃zis qs sit nã gracilis z cal'us tactu z iracũdus z asper. z vt sic colicus ꝓpl'one nãli: nõ tñ ex necitate erit talis nũc. s. eo tpe q̃ egrotare incepit: possibile est. n. eũ nũc fride cõpl'onia esse ex otiosa vita ĩ frigidis z hu. cibarijs z sõnis multis z balneis dulcib⁹ supꝛa repletionẽ z ꝙuersari in frida regiõe z silũ aeris ꝓstitutione. Et silr possibile est quẽ flãticũ a cõplone nãli fieri colicũ ex vita opposita p̃dicte. ¶ Quãuis aũt auxilioꝝ mẽsura in febriũ curatiõe mõ p̃dicto eligat: nõ tñ semp in actu curatiuo obseruãda venit: qm̃ totus actus curatiu⁹ ad vtutẽ refert: z ꝑm eã regulat': z idcirco p̃dicta mẽsura auxilioꝝ ꝯz singulares approximatiões fieri nõ oꝛ nisi ẋ tute enerobusta z potẽte mẽsure eoꝝ resistere lesioni. Cũ itaq̃ impossibile sit vt dixit Gal. eodẽ 9° tera. vtutẽ senũ eẽ foꝛte z maxie intẽse febriẽtiũ: ió nõ oꝛ medicus eis cũ intẽse febriũt talia p singulas approximatiões itẽse approximare frida nõ solũ eleuatoꝝ in gradu supꝛa gradũ calitatis febrilis eoꝝ q̃lia eorum cõplo etatiua z ipsoꝝ discrasia expostulat: sed neq̃ eq̃lia discrasie: piculũ est eni senile corp⁹ z virib⁹ imbecille z friduz infridare foꝛtissime ne ipsius debilis caliditas nãlis extinguat'. vñ Auer. coll'z 7° ait de his qui dicũt q̃ cum cõplo z etas z ãi tps z regio z dieta ꝑterita cũ egritudine cal'a cõcurrũt tũc nõ est egressa egri cõplo a nã ꝓpꝛia nimio eritu q̃si curãdus tũc erit cũ reb⁹ in friditate remissis. Et qñ ꝯriũ fuerit tũc mlta fcã est elõgatio. z ió huic resistẽdũ erit maioꝛi ꝯrietate: vñ idigebit medi⁹ multũ ifrigidãte distẽperata: z subdit. ego dico q̃ manifeste appet. q̃ vex nõ dicũt. qꝛ manifeste videt medic⁹ p sensibile argu^m. q̃ iuuenis cal'e ꝓpl'onis in regiõe cal'a z tpe cal'o vsus dieta cal'a causonẽ patiẽs curari nõ poterit nisi cũ rebus h̃ũtibus inferre frigiditatẽ: sicut cũ aq̃ cucumeris z cãphoꝛe: seni ẋo fride cõpl'onis in hyeme z regiõe frida vsus dieta frida causonẽ patiẽti si talia frida ꝓpinent' calor nãlis ipsius extinguet' z moriet'. Dicũt qdã. q̃ dcm̃ Auer. verificat' ꝑm totũ curatiõis ambitũ: nõ aũt: ꝯz singulas approximatiões. Attũ Aũ. tãdẽ voluit. q̃ iuueni supꝛadicto causonizanti. frigidioꝛa conueniant q̃z seni similiter causonizanti ideſt ꝑm singulares approximatiões. Unde dixit. scire debes. q̃ si iuueni fride medi' adhibeant vltra suã cõpl'onẽ nãlẽ ei nõ nocẽt: imo ꝓsunt. eo q̃ ipsius ẋtus foꝛtis existit ad ipsaꝝ permutatiões z ob hoc ad gradũ coꝛrũpendi nãm nõ ꝓueniũt: z ipsam ad tẽperantiã reducũt: qõ seni nõ accidit ꝓpter ipsius mẽbꝛoꝝ radicaliũ frigiditatẽ: z ꝓpter hoc sufficit seni q febrẽ calidissimaz hz medi' frigida in 2° gradu ꝓpter rõnes supꝛadictas z ẽt qꝛ corpus senis po^am nõ hz ꝙuertendi medicinas frigidas ad ſubam igneã sicut corpus iuuenis. ¶ Silr etiã ex modo hitudinis z cõpõnis corporis repiri cõtingit mẽsurã ꝯrij in actu curatiuo nõ debere semp obseruari. corpora eni raroꝝ poꝛoꝝ egrotãtia egritudine cal'a secũdi gradus nõ tolerant approximationẽ frigidoꝝ secũdi gradus sicut sustinent ea corpora densoꝝ poꝛoꝝ. hoc demõstrat: qꝛ fride nãe ꝓpter esse densas in poꝛis difficilius z tardius recipiunt calitatẽ veris tpe q̃z in eodẽ tpe calide nãe recipiãt frigiditatẽ veris. ¶ Eodẽq̃z modo cõtingit reperiri dictã mẽsurã ꝯrarij obseruari nõ debere ꝓpter diuersitatẽ humoꝛũ z humiditatez corporis egrotãtis. hũtes. n. humiditates corpoꝛũ suoꝛum facile dissolubiles z resolutioi ꝓnas vt pueri si egrotãt egritudine frida nõ eque sustinebũt approximationẽ calidoꝝz hũtibus hũiditates cõpactas difficile resolubiles. timet. n. in illis resolo z vtutis casus per cal'a in istis. n. nõ.

¶ Huic quoq̃z simile reperiri põt penes diuersitatẽ spũz corporis. hũtes. n. spũs paucos z subtiles exhalare patos nõ eque portãt cal'oꝝ approximationẽ habentibus eos solidos z multo difficile exhalabiles.

¶ Incipit summa 2ª secundi tractatus de febre effimera.

Summa 2ª est õ febriũ b⁹ effimeris. Auctoꝛes. n. tractantes de febꝛibus incipiunt ab effimeris. qõ facimus: dixit Jsaac febriũ primo ꝓpter quatuoꝛ res. vna est qꝛ h̃ febris cito ad corpus de patua venit occasione 1ª est: qꝛ eius dispõ z significatio ad aliaꝝ febriũ ꝓparationẽ facillima z planissima est. 3ª qꝛ cura eius est leuissima ĩ ꝑm q̃ opꝛtet fiat. 4ª cã est qꝛ vtplr̃ hec febris est causa aliarũ: z nõ ecõtra. Et põt assignari causa. 5ª que est: qꝛ ipsa est simplicissima aliarum dixit. n. Hal. ꝑma ad glau. febꝛes effimeras simplicissimas vocauit Jpo. Et cõtinet hec summa capitula. 36.

¶ De quidditate nois z rei febris effimere. Cap.j.

Febris effi. dicit' ab effimeron grece. q̃ est vnius diei operatio. Descendit. n. hoc nomẽ ab ymera qõ ipoꝛtat diẽ vnã nãlem. Uel vt alij dicũt. descendit ab effimeron quod interpꝛetatur simplex vel vni⁹ diei: qm̃ est simpler z vnius diei. Est enim simplex: qꝛ fundata in simplicioꝛi mã corporis nostri. s. in spiritu q̃ simplicioꝛ est q̃z mẽbꝛa z humoꝛes. Jsaac vero febriũ 2° dixit. effimera est abusiuũ nomẽ: fuit enim ablatũ a quadã bestia maris que nõ viuit nisi per vnã diẽ: z fuit impositum huic febꝛi a simili: qꝛ non permanet nisi per vnã diẽ: vnde Hal. xi° . ter. dixit. Omnes febꝛes effi. si optimus medicus eas curauerit apte sunt in se ipsis solui ymera. i. die vna naturali. ipse eniz ꝑm sui ipsius rationẽ nõ expectant scõm paroxismũ: sed in. 24 hoꝛas sepius quiescũt: ꝓpterea vocauit Haly. effimerã febrẽ diei: q̃ manet eni in coꝛpoꝛe integra die z integra nocte z aliquando videt secedere infra hoc tps. ¶ Dictũ est aũt sepius: q̃ aliq̃n dixit Haly. videt diutius imoꝛari vt in. 48. aut. 72. Raro tamẽ dixit Aui. pertransit diẽ cuz nocte. Et reddens causam huius breuitatis dixit: qꝛ accensa est in re subtili que accenditur cũ velocitate. Est enim dicũt quidã eius inflãmatio

Curatio refert ad virtutẽ.

flammatio ⁊ calefactū esse in spiritu influēte: cuius resolo in die nāli pficit cū ipse ꝑm vnāquāq; fere cibationē renouet. Ipso aūt resoluto cessat febris: qm̄ spūs qui de nouo ex noua trāsmissiōe sanguis ad sinistrū cordis vētriculū gīnat nū inflāmat: cū iā cessauerit cā inflāmans nō apta ꝓmanere cū sit ꝓmitiua: ⁊ ꝫ intelligūt de pse. nā spūs qui erat in corde a cā ꝓmitiua inflāmatus q̄ztūcūq; eēt tūc multus: cōsiderata tū facilitate sue resolōnis in .14. horis erit cōplete resolut⁹. Et dato q̄ infra dictū tp̄s de nouo alius spūs gīnet: qz non gīnat in calefacto esse nec ꝫ cām pñtē ponentē eū in calefacto esse nō erit cā ꝓlongatiōis febris. Alij ꝛo dñt. q̄ cā brevitatis effi⁹ est: qz calefactū esse ei⁹ est i re cui repugnat multū cōseruare q̄litatē sibi imꝑssam: vñ lz nō innouarent spūs adhuc ꝓpdictā cām effi⁹ esset breuis. euanesceret. n. a spū cito q̄litas sibi imꝑssa. ¶ Dicūt tū. q̄ p accēs febris effi⁹ pōt extēdi vltra diē nālē. Jnqt. n. Ga. vbi. s. Alicui vl aliq̄n extēdit ꝫ febris vltra. due. n. sunt cāe q̄ ꝓhibēt eā resolui vna die: vna est ifrigidatio exterius aduenies cordi. ⁊ 2ª est ieiuniū triduanū. Si. n. medicus aere exīte calo tpate nō impauerit ieiuniū triduanū cessabit febris in ꝓmo paroxismo. Dixit Auctor cōpēdij. neq; ꝫ tp̄s trāsit nisi cū error eēt in dieta aut eēt tp̄s frigidissimū aut cataplasmata frida in exteriori bus apponerent. Dixit Zoar. ꝫ febris nō trāsit die neq; redit nisi raro: ⁊ ꝫ qñ humores corpis fuerint tpati in q̄ztitate ⁊ cōplone ⁊ sba eoz: pole tū est hāc febrē ꝓmanere trib⁹ diebus. ꝫ aūt fieret qñ hret cām ꝓseruantē sicut si denouo nouā cā supueniret hue si ꝓma cā iteraret: sed in his duob⁹ casibus. nō esset vna febris cū ꝑsistēte: qz differt ab ea in mā ⁊ in efficiēte vtp̄lm: tū oñt. q̄ effi⁹ infra .14. horas terminat. Infra tp̄s accidit sue terminatiōis diuersitatē magnā eē que ꝓcedit maxie penes tria. s. penes multitudinē spūz in corde repror: cū positi fuerint in calefacto esse ⁊ penes diuersitatē ipsoz spirituū in facilitate ⁊ difficultate resolōnis: ⁊ penes diuersitatez corpis in raritate ⁊ densitate. ¶ Jnqt Gal. 9° ter. Non est vex vtiq; ex his q̄ peccant nō ꝓlongari solū vel in aliqđ aliud genus trāscēdere quācūq; egritudinē: sed ⁊ gīnari nūc antea nō existēte. q̄re te opz in q̄cūq; egritudine vitare errores ⁊ in hac ēt febre. Qui vt vitent Jsaac febriū ꝓmo posuit cās errōis dicēs. medicus nonunq; errat. fauet. n. cibū infirmo añ cōgruū tp̄s sumere: aut q̄nq; iubet eū abstinere quoadusq; tp̄s status trāseat: deinde cibū ei donat: deinde balneare facit eū priusq; cibus digerat. q̄re calor stōi cibū put opz nō vz digerere: sed crudus ab eo egredit: vñ fit q̄ ad corporis exteriora crudus trahat ⁊ sui cruditate ⁊ viscositate poros cutis claudit. Sunt aūt ⁊ alie error cāe q̄ꝑplures q̄s hic nō refero: qz tā ex dictis q̄z ex dicēdis bñ pñt. ¶ Dictū est insup febres effimeras infra .14. horas gescere sepius pp quasdā eius spēs que ꝑm plm diē trāscendūt nālem: qz secū bñt cām cōseruantē ꝑm cuius cāe diuersitatē in plus ⁊ minus trāscendūt: ita q̄ aliq̄n pueniūt ad tertiū diē: ⁊ aliq̄n vsq; ad septimū: quē tū nunq; trāseūt nisi ad aliud genus febris ꝓuertant: aut nisi de nouo alia cā adueniat: aut nisi pria innouet ⁊ augeat: aut nisi pp frigus extrinsecus a quo q̄ dissoluendū est dissolui ꝓhibeat: aut pp clausionē porox ⁊ meatuū. Jnqt Jsaac porox corpis opilatio nālis sue accītalis grossuz nō sinit fumū dissolui: vñ fit cā elongādi febrē vsq; ad 4ᵐ diez sup̄. aut minus aut plus. ¶ Et Avi. dixit. Iste febres recedūt in die vna ⁊ raro ptrāseūt diē tertiū. nā si ptrāseūt illā q̄ztitatē extimat de esse earuz. q̄ ipse ꝓmutant ad aliud genus febris: lz sit de boibus qui dicāt. q̄ ipsa remanet aliq̄n sex diebus ⁊ cōsumit integra cōsumptiōe cui nō esset sile si ꝓmutaret ad aliud genus febris. ¶ Est. n. febris effi⁹ calor ex̄neus accēsus in spiritib⁹ cordis ⁊ totius corpis nocēs nālibus actiōibus ⁊ passionibus. dixit Viaticus. spūs hi sunt vitales q̄ fundamētū sunt vite ⁊ mā caloris nālis ⁊ spūs aialis qui fundamētū est sensus ⁊ volūtarij motus ⁊ spūs nālis qui fundamētū est quatuor virtutū nāliuz. Et spūs calefactus ⁊ inflāmatus nō est cā mālis simul ⁊ efficiēs febris effi⁹ sicut humor inflāmat⁹ febris hūoralis: sed est cā mālis tm̄. ¶ Est aūt febris effimera ꝓprie ⁊ stricte loquēdo febris fiēs: eo q̄ in ea ꝓprie quo ad illā calitatē que ꝓprie dz febris appellari que est in mēbris est in fieri ⁊ alterari sicut supra dictū est. q̄ spūs inflāmatus inflāmat mēbra. Jmpropie tū loquendo pōt dici febris facta. ꝑmo inq̄ztuz calitas eius q̄ est in facto eē est fundata in spiritib⁹ q̄ spūs aliq̄ mō poni dr ꝓtib⁹ ꝓstituētib⁹ corpus nr̄m ⁊ saltē pluscūq; hūor: vl pñt aliq̄ mō poni sbm sanitatis ⁊ egritudis. Et qđā dñt. q̄ in ꝫ ipsa tz mediū iter ethicā ⁊ putridā: qz nō est hic facta sicut ethica: nec fit fiēs sicut putrida. 2° pōt effi⁹ poni febris facta: qz in eius curatione vna simplex intētio curatiōis habet. s. que ad morbū. Cū. n. medicus in cura solū hēat intētionē ad morbū iam pōt ponere illū a cā nō dependere: circa cuius remotionē hz intēdere: et dato q̄ ꝑm ꝛitatē ab aliq̄ cā dependeat: intelligēdo de cā efficiente. nō de ꝓseruatiua. pp hoc. n. ethica cōplicata cū apate vel vlcere pulmonis est febris ꝛe facta: q̄zuis medicus i curatione hēat intēdere ad apa siue vlcus illud: qñ apa vl vlcus illud nō est cā factiua ethice: sz ꝓseruatiua: ꝑm hūc mōdū. s. q̄ si apa vl vlcus nō remouet nō pōt ethica remoueri: ipso tū apate vel vlcere remoto ethica remanet ⁊ non cessat nisi postea sua ꝓpria curatiōe curaret: ⁊ iō nō est fiēs. nā febris fiens est illa in cuius curatiōe nō est vna sola intētio curatiua. s. morbi solius: imo est ēt in ea intētio ad cām efficiētē sic in febre putrida nō est sola itētio ad ipsaz febrē: sz ēt ad cām ipsaz faciētē. s. hūorē putridū: itelligēdo ꝑdeā de recta ⁊ ꝓpria curatiōe q̄ de p se debet morbo. nā p accēs in curatiōe febris facte als pōt medic⁹ hre intētiōes: vt ꝛ. g. in effi⁹ aliq̄n ꝓuocat sudores aliq̄n cutis apit poros ⁊ alia ēt facit vt in ꝑticularib⁹ curis appebit pp aliq̄s dispōnes cū effi⁹ cōplicatas: sunt tū q̄dā effi⁹ hñtes cās ꝓseruātes eas vt q̄ a bubone vel opilatiōe: nō qz ipsa calitas fcā in spū a bubone vl opilatiōe ꝓseruet ampli⁹. nā si ꝓtūc bubo vel opilatio eēnt remota adhuc ipsa calitas remaneret: sz qz ꝓtinuo ab illa cā accit regnatio calitatis i spū: pp quā cāz. q̄zuis in die nāli ꝫ calitas fcā in spū resoluat iā ab illa met cā calitas in fcō esse ponit i alio spū: vñ nō cessat febris: sz ꝓcedit ⁊ cōtinuat. Et isto mō. S. dixit febrē effi^am eē factā cū 8° ter. ait eōe est ethice. Et effi⁹ hre eē factū q̄zuis factū eē ꝫ magis possit appropriari effi⁹ nō bñti cām cōseruantē mō dicto q̄ bñti eam.

¶ De spēbus febrium effimere in generali. Cap. ij.

Effimera febris diuidit in essentiales dr̄ias eo mō q̄ essentiales pñt dici a medico diuisiōe sui sbi. s. spūs. spūs. n. triplex est. s. vitalis aialis ⁊ nālis ꝑm q̄s tres spūs effi⁹ diuidit in tres spēs. s. in eā q̄ puenit ex accēsiōe spūs vitalis ꝓncipal⁹ ⁊ in eā q̄ puenit ex accēsione spūs aialis ꝓncipal⁹ ⁊ i eā q̄ puenit ex accēsiōe spūs nālis ꝓncipal⁹. Dixit Silibertus. effi⁹ fit ex distēperantia spūs vitalis aut aialis aut nālis ꝓmū. i. ꝓncipal⁹. Dr̄ āt ꝓncipaliter: qz in vnaq̄q; dictaz triū spērū oēs tres spūs ꝓdicti sunt accēti ⁊ in calefacto eē positi: sz nō ꝓncipal⁹. Jmmo ꝓncipaliter distēperat vnus ipsoz ad cuius distēperātiā sequit̄ distēperātia aliox duox. ¶ Diuidit ēt febris effi⁹ per accītales dr̄ias ꝑmo a Gal. xj. ter. dicētes. ples effi^e dr̄ie due sunt. vna cū qua nō affuerit faciēs eaz cā ⁊ alia cū adhuc affuerit cā eā faciēs. Et auctor cōpēdij megategni. Intelligimus ait aliquā effi^am esse cuius cā cessata est vt calor solis: ⁊ alia cuius occasio cū ea ꝓmanet sicut viaz ꝓclusio: ⁊ intelligūt per ꝓmā effimerā verā vocatā: ⁊ per scōam effimerā vocatā nō verā. Et de vera loquēs Gal. xj. tera. ait in effimeris est simplex in corpe ꝓter nām disꝑsō. s. ex ꝓuatione cōpōnis eius cū cā vt vtiq; ꝑmis operātibus eā valis nō adhuc existētibus: ipsa. n. accidit p simplicē alterationē neq; trāscēdit die nālez nisi p accēs ⁊ nō annectit intētiōi sue curatiue aliā intētionē

Quō febris effimera sit fiens ⁊ quō facta.

Spūs triplex.

Diuisiōes effimere febris p differentias accītales

curatiuā per se z est semp morbus z nunq̄ est accidēs z hz
pro sua cā pcatartica siue ꝓmitiua siue exteriorez ſm plm.
Dñt aūt ſm plm: qz aliqñ hz raro ſm Auer. 4ª colliget. pōt
puenire a cāis corpalibus. Effimera ẋo nō ẋa est ꝑdicte op
posita. nō est. n. in ea simplex in corpe dispō ꝓter nām: sed est
cū cōplicatiōe sue cāe z diē transcēdit ſm plm nālē: z anne/
ctit sue intētioi curatiue intētionē curatiuā ad cām saltē ſm
plm: qñ fit a cā corpali ſm plm z est ſm plm febris accīs.
Dia. quoq; z Cōstan. p effiam morbū intellexerūt verā: z p
effiam accīs nō verā. Silibertus aūt dixit. q̄ febris effia alia
est febris pse z ē illa q̄ aūcedit putridā z ethicā z alias egri
tudines z alia est sintho[a] siue accīs z est illa q̄ sequit alias
febres seu alis egritudines. ¶ Et rursus. 10° cōpēdij sic di/
uidit effa. Effimera ẋ q̄dā sunt in qbus qō solitū est dissol/
ui isepabilr latitat z nō dissoluit vt sūt q̄ ex balneo alumi/
noso z ex reliqs stipticis aqs aut frigidissimis z pclone po
roꝝ fiūt. Et q̄dā sunt in qbus plime cōstāt resolones vt que
fiūt ex assiduitate solis z silibus. Et q̄dā sunt cū qbus raro
sunt resolones sic̄ q̄ fiūt ex ira tristitia vigilia aīpate iguinis
z silibus. ¶ Diuidit isup febris effa tā ẋa q̄z nō ẋa in spēs
ſm cās efficiētes de qbus in sequēti ca° dicet. Dixit Auer.
7° colliget loquēs de effa ẋa vtplm lb febris accit hūtibus
cōplonē calidā z siccā. z Aui. dixit boies velocius cadētes
in febres effimeras. s. ẋas z qui vehemētius ledunt ab eis
sunt illi in qbus calor z siccitas sunt magis vincētes: deinde
illi in qb⁹ calor z hūiditas vincūt: deinde illi in qb⁹ calor est
plus: z deinde illi in qbus siccitas est plus. Frigidis aūt cō/
plone siue sint cū tēperātia passiuaꝝ siue cū distēperātia al/
teri⁹ eaꝝ raro accit febris effa ẋa: nō ẋa āt magis z facili⁹
accidit corpibus calidis z hu. deinde calis z siccis: deinde
calis: z deinde hūidis. ¶ Febris effa tā ẋa q̄z nō ẋa aliqñ
nō resoluit: sed in aliud genus febris trāsit: qñq; in putridā
qñq; in ethicā ſm diuersitatē reptā in hūoribꝰ z mēbris ad
recipiendū calefactū esse a calefacto esse spiritus aliqñ dixit
Isaac in corpe sunt hūores augmētati existētes in locis ad
putredinē ꝑparatis: vñ cū febris accēdit i spū illos hūores
calefacit z putrefacit qbus putrefactis febris accēdit putri
da. Silr qñq; hñt solida mēbra quādā hūiditatē nō nālem
ad suscipiēdū calitatē appatā aut hñtez siccitatē q̄ si calefiāt
ꝑ effiam deficiūt z nō valēt illū calorē a se repellere: sed pma
nēs calori ille in eis febrē gīat ethicā. ¶ Effimera ẋa raro
trāsit in aliud genꝰ nisi vel pp medicoꝝ insciētiā vel pp isir/
moꝝ lassiuiā vl pp famulantiū delictū. nā incōgrue cōmissa
circa tales febres in aliud genꝰ trāsire faciūt eas. nō. n. hb eue
nit ſm ꝓpriā eius nām. Et ipsa ſm q̄sdā ei⁹ spēs facili⁹ trā/
sit in putridā z ſm q̄sdā facili⁹ trāsit in ethicā ſm diuersita/
tē cārū ei⁹ z dispōnis corpoꝝ. Dixit. u. Gal. 10° ter. z ponit
16° pti. quotiēs accidit febris in corpe sollicito puro in cali/
tate z siccitate ex labore vigilia z abstinentia cibi z his sili/
bus: deinde medici vtunt in eo abstinētia nutri[a] illa febris
inducit illō in maiori pte ad ethicā z cōsumptionez. z dixit.
quotiēs videris febrē supuenire ex cā festinātie courgentis
corpis ex pte laboris aut ipetus aut famis plire aut vigilie
z siliuz i corpe calo z ficco si cōplo fuerit cala z ficca ille cu/
ius erit hec dispō poxīmus erit ethice z pcipue in estate. silr
que sunt ex pclone pororꝝ mlto somno otio z qete z balnea
tione in aqs dulcib⁹ aut regimīe repletiuo z maxīe in corpe
calo z hu. z hyemis tpe magis pate sunt trāsire in febrē pu/
tridā. ¶ Effimera tñ nō ẋa frequēti⁹ z facili⁹ pmutabilis
est in aliud genꝰ febris pp hīe cām corpalē cuz q̄ stat dispō
maior in hūoribꝰ z in mēbris ad recipiēdū calefactū eē ab
inflātione spūs q̄z in effa ẋa. z pōt pmutari in putridā z in
ethicā: z ſm plēs suaꝝ spērū cōuertit in putridā. Dixit Al.
10° febriū. Effia nō hz ꝓiodos: sz vnius est ꝓiodi trīs: eo q̄ ca
ret hūore siue mā cui ineſt ꝓprie ꝓiodicare. Si aūt dicāt ali
qñ auctores eā hīe poxīmos: vt in fcā ex opilatiōe aut nau/
seatiua sacietate impropꝛie locuti fuerūt: z nō ſm nām pro/
priā febris effimere. ¶ Est aūt febris effia q̄cūq; de hūtib⁹
terminū sibi em valde acutis: quaꝝ stat⁹ est festinus. Uerūtñ
nō est acuta: qz non est in ea timor: imo ex toto gīe salubris
neq; cōtingit ex ea mori ipsa manēte in suo gīe: nō. n. est lon
ga neq; molesta. Et de effimera quidē ẋa hoc manifestū est
apud omnes. de non vera patet hoc per Ipo. affo. In bubo
nibus omnes febres male exceptis effimeris.

¶ De causis febris effimere in generali. Cap. iij.

Galenus dixit. ꝓma ad glauc. vlis cā in oibus effimeris est duplex vna que ꝓhibet calitatē exhalare. z alia que acq/
rit z adducit corpori calitatē extraneā. z illa q̄ ꝓhibet caliditatē exhalare est illa que claudit
supficiē corporis z inspissat eā sicut frigiditas z aqua stipti
ca z medicina stiptica z opilatio. Et illa que adducit corpi
caliditatē aut est ab exterioribus aut ab iterioribus aut ab
vtroq;. Ab interioribus sicut a medicinis z cibis calidis z
motibus aialibus putrefactiōe z calitate que fit ex aīpate z
carbūculis z silibus. Ab exterioribus ẋo sicut a spēbus la
boris ira vigilia agitatione z timore. Ab vtroq; aūt sicut a
caliditate aeris calefaciētis intus z extra. ¶ Cōiter aūt iste
cause ab auctoribus reducunt ad q̄tuoꝝ gīa. ¶ Inqt Bal.
huius ororꝰ febris cā fuit aliqua ꝓmitiua: cuius gīa sunt
q̄tuoꝝ. Unum cū extrinsecus patit corpus ab aliq̄ re calefa/
ciente actualr vel potētialr aut cōstipat in poris a re cōsti/
pāte sua actuali virtute vt aq̄ frigida: aut potētiali vt alumi
nosa. 2m genus est ab iterioribus accidēs corpi vt calidi ci/
bi z potus. 3m est ex nimio motu aut corporeo aut aiali. Et
4m est ex cā quā exteriora patiunt mēbra sicut inguinū aīpa
te calo aut pedū vulnerib⁹ z silibus. ¶ Serap. quoq; Dia/
ticus. Constā. in pantegni silr ad q̄tuoꝝ gīa pdurerunt bas
cās. Primū est oē qō calefacit aut ifrigidat imoderate actu
vel potētia: z qō actu vl potētia opilatione poroꝝ exterioꝝ
operat. Et talia ñt esse mlta sicut calor aeris vel calefactio
solis balneū vel stupha vel soliū calidū aq̄ salsa vel sulphu/
rea vel amara z aer frigidus. ¶ Scōm genus est cibus vel
potus z me[na] calidiores vt vinū forte alliata vl piperata ce
pe porri: z sicut me[na] in qua est elleborus vel euforbiū z si/
cut opopira z yeralogodion z silia. ¶ Tertiū genus est oia
exercitia exteriora corporea vel aiata imoderata vt ambula
re laborare vel alr corpꝰ exercere: z sicut ira angustia z gau
diuz tristitia z dolor corpalis. ¶ Et 4m genus est aīpa eue/
niens in collo vel sub ascela vel in inguine vl matrice z sicut
aīpa gīatū a causis ꝓmitiuis vt pcussiōe vel casu z sicut vul/
nera z vlcera in mēbro multū sensibili. ¶ Tertio ẋo coll⁹
Auer. eas ad q̄tuoꝝ reduxit: z silr Aui. fecit. Reduxit. n. eas
aut ad dispones aiales: z iste sunt 8°. s. angustia tristitia cogi
tatio ira vigilia somnus trāquillitas aīe timor z gaudium.
Aut ad dispones corpeas actiōes z motiones z ꝓria: z sunt
7. s. labor tranqllitas corpis eūo dolor syncopis fames z si/
tis. Aut ad dispones corpeas que nō sunt actiōes nec passio
nes nec ꝓria: z sunt q̄tuoꝝ. s. opilatio nauseatiua sacietas aīpa
z soliditas. Aut referunt ad res que veniūt deforis z sunt
quinq;. s. adustio frigus ablutio cib⁹ z potus. Et sic in sum
ma sunt oēs ꝑdicte cāe. 24. ¶ Possunt ēt reduci ad plures
z ēt ad pauciores: vñ Aui. reduxit eas ad. 21. q̄s numerans
Al. dixit. sunt sicut supfluus labor ira dolor angustia solici/
tudo vini puri vel multi poratio diu stare sub sole vl in aere
frigido vel aq̄ frigida calidū aīpa qō accidit pp casuz vel p/
cussionē replo cibor multi nutrimēti aut grossoꝝ opilatiū
aut multe calitatis forte fastidiū frequēs vētris fluxus z ve
hemēs multa mora in balneo vl aq̄ incōueniēti z balneatio
nō cōsueta z medi[a] cala z multū comedere longa abstinētia
z coriza z catarrus. ¶ Possunt aūt ꝑdicte cāe leuius z ba/
bilius reduci quo ad medicū ad duo gīa. s. ad genus cāruz
ꝓmitiuaꝝ exterioꝝ z ad genus causaꝝ ꝓmitiuaꝝ corpaliū.
Ambe. n. de intētione auctoꝝ cū considerant ẋba eoꝝ dñt

Secta di/ uisio.

Tertia di uisio.

Quarta diuisio.

cause ꝓmitiue: z maxie sunt cāe febris effimere cuz sunt sine vehemētia z oñr cause corporales ita vt nō pertrāseāt illud qō inflāmat spūm. Dixit ꝛoar q febris effimera pīm fit ab aliq̄ causa ꝓmitiua q̄ occupant totū corpus ab extra ex causis cōtingētibus. Et maxie dixit Auer. x. colliget ꝑm pīm fit pp cutis denſitatē. ¶ Et Auctores cōiter nō assignauerunt febri effi[c] vere nisi cām ꝓmitiuā exteriorē z corpales nō vere z ꝟ inq̄ztum febris effi[a] est in fieri z de nouo ꝓduci. ¶ Guil. Ꝛo conatus est assignare ei cām cōiunctā: sed tamē huic cāe nō est nomē impositū: z qz ꝟ cā iam nō est manifesta noie: ideo a sapiētibus nō fuit ei assignata: attñ ei pōt nomen imponi: nomē. ſ. q̄ztuz ex cōgerie vocabuloꝝ z est subtilitas ſbe spūalis z ipſius igneitas z raritas z spirituū coadunatio z motus eoꝝ velocitas cū quadā siccitate excedēte z habilitāte eos ad maiorē inflāmationē q̄ si eueniat ex nā spūs in eo q spūs. Et hec cā q̄ cito reperta fuerit erit febris effi[a]. Et rō ꝑ quā ꝓbat huic febri z ēt ethice inesse cām cōiunctā est ista. Omne qō fuit qō est qō erit tādiu qō cōseruat inesse z durabilitate aut fuit est vel erit tale qō ꝓseruās z cōseruatū sunt idē aut diuersa. Si idez sequit ipossibile. ſ. q cōseruans z cōseruatū faciens z factū perficiēs z pfectuz sunt idem. Si diuersa. ergo est aliud id qō cōseruat z aliud illud qō cōseruat. Ergo effi[a] cū conseruat inesse z durabilitate ꝑ necessario ei cōseruans tribuet z assignabit qō erit aliud ab effi[a] qō cū remouebit ab esse z durabilitate remouebit effi[a]. Et ista cā cōiuncta febris effi[c] sic se hz ad ipsaz quēadmodū putredo ad febrē putridā que q̄diu durat z febris putrida durat: z cum destruit z febris putrida destruit. ¶ Cām Ꝛo añcedentē febris effi[a] nō hz cū nō sit mālis. qdaz tñ oñt. q non Ꝛa effi[a] hz non hēat cām añcedentez ꝓprie stricte sumptā que est cā corpalis z mālis simul z efficiēs morbi hz tñ eā large sumptā p: o cā corpali tm̄: ꝑter q sit cā mālis morbi z maxie ea q̄ est ex opilatiōe aut bubone.

¶ De signis febris effimere in generali. Cap. iiij.

QVIT Isaac febriū ꝑ. Febris effi[c] disputatio est facillima z planissima. H. aūt primo de oñs febriū dixit. q ipsa est facilis cognitionis sicut ēt ꝑn[m] ethice. ꝓpea dicūt. q Isaac itellexit quo ad doctrinā. hz. n. paucas cās z vtp̄m notas z hz pauca sig[a] z curā facilē quare faciliter docet z breuiter z leuiter eius explicatur doctrina. A. aūt intellexit q̄ztuz ad inuentionē essentie eius z causaꝝ ipsius per signa z ꝟ in principio sue inuasionis. H. vero locutus fuit de processu eius in quo ipsa faciliter cognoscitur.

Habet itaq̄ febris effi[a] signa ꝓpria per q̄ ab alijs distinguit febribus. de quoꝝ ꝑ dixit Hal. ꝑ de oñs febriū. ꝑ[a] cognitio effimeraꝝ est. q a quadā incipiunt ꝑcipiente cā apta z receti. i. ꝓmitiua z noua. oꝛ notāter noua: qz nō fit ab antiqua. putrida aūt fit indifferēter a noua z antiq̄ oūmodo moueat cām añcedentē. dixit Al. ante q̄z hec febris accidat ꝑcedit eam cā diuersa ꝑm q currit cōsuetudo vt labore ⁊c. Et Aui. dixit nō fit a cāis añcedētibus: sed soluz a ꝓmitiuis siue ille sint corpales siue nō. verificat. n. hoc signuz tam in effi[a] non Ꝛa q̄z de Ꝛa. Dixit tñ Rasis 7° cōti. Ois effi[a] fit a cā ꝓmitiua tñ nō ois febris que fit a cā ꝓmitiua est effi[a]: qz pōe est. q a cā ꝓmitiua gñet putredo ex qua gñabit febris putrida: q̄ztuis nō necessario q̄libet putridā ꝑcedat cā ꝓmitiua. Immo ois febris quā nō ꝑcedit cā ꝓmitiua est putrida. Et Auer. dixit 4° coll'z. cū febre diei semp ꝟ inuenit signū: sz nō cōuertit vt cāis talib⁹ stātib⁹ nēcio febris adsit diei. q̄dā. n. febres aliq̄ icipiūt a tali cā vt ethica. ꝓpea subdit Hal. ꝟ sig[m] est ei insepabile: sed nō ꝓpriuz: qz pōt et cōuenire ethice quare per ipsum ab ea nō distinguitur.

¶ Scōm signū dixit Hal. est vine digō maxime mox in ꝑmo dierū apparēs. i. cōfestim in ꝓncipio diei in quo incipit effimera. Et ꝟ dixit ad oñam quarūdā acutaꝝ febriū z tertiane pure in qbus aliq̄ appet in ꝓma die nubes in vina z signū maturationis: sed nō in ꝓncipio diei sicut in effimeris. Et q̄ agitat cito ascendunt eius atomi seu resolones z cito demergunt in ꝓfundū cū dimittit eius agitatio. Et subdit. hec signa nō fallūt nec adhuc me fefellerūt. q̄ ergo videris hec signa tūc scias hāc febrē nō esse rediturā z cōtentus sis si fuerit vina sil' in suba z colore sicut in sanitate. ¶ Dixit Al. vina in hac egritudine neq; in suba neq; in colore neq; ꝑm odorē multū mutat ab eo qō cōsueuerat. Dixit aūt non multū: qz parū cōpōne ad alias febres in qbus multū mutatur z si mutat in effi[a] mutat in colore neq; in ſba neq; in cōtento. Alterat. n. color vine aliq̄n pp incēdiū febris: sed nō mutat color hypostasis neq; vine ſba aut suba hypostasis. Et iō dixit Aui. Sedimen in vina est digestū nō decliue ad colorē alicuius hūoris. ſi. n. declinaret ad colorē alicui⁹ humoris tūc iā esset febris hūoralis non effi[a]. Si. n. declinaret Ꝛ. g. ad citrinitatē tūc febris esset colica. in effi[a]. n. alteratur spūs nō humor. Et iō dixit Auer. 4° colliget. vina suū nāle sedimē nō mutat: qz in hac febre vina nō mutat nisi colorez hypostasis aut nō egredit ab eq̄litate. Et ꝟ intelligendū est de per se inq̄ztuz effi[a] est: per accīs aūt hoc euenire pōt vt ꝓmutet nō soluz color sed ſba z hypostasis z vt vina nō sit bona z maxie in effi[a] ex opilatione apate z nauseatiua facietate z filibus z nō solū in dictis effimeris: sed ēt in qualibet Ꝛa vt q̄n ante eaz in corpe ꝑexisterent multi grossi z viscosi hūores aut ēt multi colici z subtiles: pp quos vina alterabit nō solū in colore: sed z in ſba z cōtento. Et sil' pōt alterari vina ex cā ꝑexistente in corpe patiētis ante effimerā. hūs enim eā crudā vel alterius malitie ex mala dispōne epis aut venaꝝ aut viaꝝ vine vel alterius mēbri añ. effi. talē venientе effi[a] hēbit: nec hic vina est signū q non sit effi[a] cū appeat talis vina ab alijs cāis z nō ab effi[a]. Si aūt appet in febre vina mala que ante nō erat ex febre z nō ab alijs cāis tunc signīat. q illa febris nō est effi[a]. hoc ergo signū nō est febris effi[c] tanq̄ ab ea vel eius cā effectiue ꝓductū: sed inq̄ztuz in vina ꝑexistēs ex supuētu effi[c] nō perturbat nec remouet.

¶ Et q̄ztuis reprehēsor dicere posſit nō pōt patiēs effimeraz hre vinā bonā z digestā cū male digerat febriēs saltē digestione ꝑma in ſtō ꝓp virtutē digestiuā in quolibet febriēte eē defectā: dōm est ꝑm Isaac febriuz 2° q defectus virtutis in effi[a] vt ēt in supioribus patuit: est puus. q̄re nō hz vina per ipsuz notabil'r imutari. ꝟ tñ signū. ſ. digō a ꝑn° in vina apparens nō signīat directe sup effimerā febrē eius cū directa signīatio sit sup hūorē qui nō peccat notabil'r in effi[a]. sz indirecte signīat sup eā inq̄ztum ex ꝟ. q febris est signīat. q corpus a nāli dispōne nō est multū ꝓmutatū: z q nō est in eo humor crudus digōne indigēs: nec corrupt⁹ aut multū alteratus. febris aūt tali dispōne eueniēs nō pōt esse nisi effi[a]: z maxime cuz nō cadit in ꝟ signo diuersitas ꝑm varia tpa febris. dixit. n. Aui. q nō permutat vine esse in ꝑn° introitus eius nedū in processu ab eo qō fuerat ante ipsaz nisi modo dicto supra. Et dixit Hal. q hoc signū. ſ. vt. ē. cōditionatū est inseparabile z ꝓpriū effimere nō tñ apparēs est in effi[a] cōplicata cū putrida nec in ea q̄ putride supueniret in qua putrida eēt signū indigōnis in vina. nō. n. tollet ipm indigōnis sig[m] ex effimera cū ab ea nō causet digō nec appenter idigestio.

¶ Tertiuz signū est dixit Al. ꝓpria signīatio effi. est q neq; cū rigore neq; cū horripilatione incipit: est. n. eius ꝑn[m] puatum frigore horripilatiōe rigore tremore pūctiōe submersione caloris z pulsus declone ad pigritiā z somnū z omnī tipo. qui marie accidit in ꝑn° putridaꝝ: qm̄ in effi[a] calor nō revocat ad interiora ad aliquē locū minere sicut in putrida: nec est in ea motus māe hūoralis ad exteriora ad venas supra mēbra sensibilia q̄ cāet tipū: ita q febris effi[a] cū nō dependeat a mā hūorali vt. ē. patuit: nō hz poxismos de per se z marie q̄ Ꝛa est. p accīs aūt in non Ꝛa pñt appere poxismi large sumēdo poxismū z ꝟ rōne sue cāe secū cōplicate. Causa nāq; ei⁹ que est fixa z ꝑmanēs cū secuz cōiungit post impſsionē calitatis

Tertiū signum.

febrilis põt esse cã. q alius aduenīat poxismus inq̃tum est cã q in corpe multiplicent supfluitates acres que põt eẽ cã q reuertat calitas in spũ: z sic iterũ z ꝟ mõ videbit hre paroxismũ cũ vere nõ hẽat. Jn nõ vera ẽt põt in eius ꝑn° aliq̃n euenire tipus debilis tũ puus z nõ pdurans ẽt fortassis dñt qdam aliq̃n eueniet aliqualis tipus frigoris vel horripilationis aut pctionis: z ꝟ ẽt nõ de per se: sed p accñs. possibile est. n. calore solis inducẽte effi^am in corpibus dispositis vt colũcis poni mãm humoralẽ in calefieri: ita q ab ipsa resoluent aliqui vapores acres q venientes ad sensibilia mẽbra inducẽt quẽdaz leue tipũ qui si fuerit tipus frigoris vel horripilationis nõ erit ver positiuũ neq horripilatio positiua. Et ex hoc pz ãre Aui. in ꝟ signo dixit silitudo frigoris. si tñ ab illis vaporibus induceret pctio ipsa eẽt ẋa pctio: sed tñ pua z cito trãsiens pp citã resolonez illox. vapox. frigus aũt z horripilatio nõ sunt va: q nõ inducta a cã positiue in/frigidãte vel horripilatiõe causante positiue: z maxie cum sint leuia z nõ durabilia. Et q isti tipi raro cũ effi^a eueniũt: ideo dixit Aui. q ꝑm p'm incipit siue eis. ¶ Silr intelligẽduz est de pigritia z somno. nõ. n. sunt effimere mãles pp qõ non põt pigritiã aut somnũ inducere cũ cã inductiua ipsox sit humor. per accñs tñ põt agitari humor in corpe z euaporationem facere ad cerebrũ z ad neruos z inducere somnũ z pigritiã. Et q̃uis Al. de hoc signo dixerit. q est ꝓpria signãtio nõ tñ p'pm distinguit ab ethica febre. ipsa. n. cũ fit inciplẽdo icipit p se si nõ tipo lz p accñs possit in ꝑn° ei° appere tipus sic in effi^a. Nõ differt ẽt a putrida ꝯtinua q̃ vtplm incipit sine tipo neq ẽt a multis iterpolatis de mã pauca z miti q̃ icipiũt sine tipo: lz Al. de ꝓpria signone large locutus est.

Quartuz signum.

¶ Quartũ signũ est sumptũ a pulsu de q̃ dixit. G. ꝓpriuz z insepabile signũ effimeraꝝ est in magnitudinẽ z velocitatẽ digna róne supadiacẽt ib° pulsuz vt derelinquat ꝓportio z spissitudo ꝑm exteriorẽ qetẽ ꝟ est ꝓportio. q̃ in sanitate ẽ inter diastolis magnitudinẽ z velocitatẽ fistolis derelinquit: q. s. nõ fit nã in effi^a solũ fit additio i magnitudine ex velocitate diastolis cũ sola nẽcia fit pp euẽtationẽ attractio aeris frigidi nõ aũt mũdificatio fumox capinosox nisi valde pua cũ nõ sint in ea nisi pauci valde: z ita fistoles nõ addit i effi^a multũ q̃re iproportionalr addit diastoles ad fistolẽ z nõ seruat ꝓportio iter eas z spissitudo silr addit in qete q̃ sequit qetẽ q̃ vocat qes exterior. nã ipsa fit spissa. i. breuis. Et subdit. G. ampli° magis ꝓpriũ z isepabile signũ effimeraꝝ est nequaq̃ in velocitate supaddere fistolẽ z si aliq̃n supaddiderint puissimũ est z difficile cognoscibile z pauco aliq̃ ab eo qõ ꝑm nãm remotũ. Jn qbus ẋbis voluit. q in effi^a diastoles sit maior z velocior q̃ fistoles. ¶ Et dixit Bal. ꝑma ad glau. in effi^a pulsus neq flõnis signũ ꝟ neq oino eaz q̃ ꝑm vnã pcussionẽ arterie ineq̃litatẽ z si ꝟ aliq̃z hãc oino debilẽ ꝟ. Et dixit cessante febre effi^a mor° arteriaꝝ p oia fikant ei qui sanox cũ in nulla alia febriũ ad id qõ ꝑm nãm reuertat neq ẽt si multũ tps iter mediũ finis ꝑmi poxismi z 2' multũ fuerit sicut i tertianis z in q̃rtanis. Jn istis. n. semp remanet febris signũ: i effimeris ẋo totũ delef po^mo cessante. ¶ Jnquit Jsaac febriũ 2° pulsus patiẽtis effi^am nõ differt a pulsu sanox. s. sui ipsi° sani. s. multũ: q: modicũ pmutat ab eo. qõ erat añ effi^am tñ pmutat. ¶ Dixit. n. A. q pulsus in effi^a est spissus respectu ei° qõ erat in sanitate: z q: vltia dria q̃ acq/rit in pulsu q̃ est spissitudo p̃supponit eã q̃ ꝓpinqus ante eã p̃cedit q̃. s. est velocitas sequit. q pulsus i ea ẽt est velox re" sue sanitatis q̃ ambe dꝛie eueniũt pp adauctã necessitatẽ: nõ tñ multũ est velox z spissus cõparatiõe aliox febriuz. Et dixit Aui. q pulsus est magnus z fortis nõ qdez absolute sed cõparatiõe aliox febriũ. intellexit de p se z inq̃tũ est effi^a: p accidẽs tñ per cãs subueniẽtes cũ effi^a pulsus põt esse puus z debilis: imo in aliq̃ effimera debilitat: sic in effi^a ex lõga abstinẽtia famis z sitis supflua eũone costu tristitia z silib°. Et est dixit Aui. pulsus eq̃lis nõ diuersus: q: nõ est in eo mã tunc talis grauãs virtutez: sic q sequat diuersitas in pulsu. Jn eo pmanet ẽt toto tpe eq̃litas caloꝛis z nõ fortiter variat aut modicũ variat z si aliq̃ ineq̃litas in pulsu appeat modica est z nõ pdurat. ¶ Ait Hal. pulsus est eq̃lis paꝝ tñ diuersus z abscõsus z ei° diuersitas cito in eq̃litatẽ reducit: z ꝑin de dñt q si aliq̃n accidit q sit diuersus ipse ẽ ordinat° vñ s° epidi. i effi^a pulsus est simplex nõ valde ineq̃lis aut feruid° nec difficilis. nõ. n. dur° ẽ: lz declinãs ad lenitatẽ mediocrẽ. Et intelligẽdũ est ꝟ de pulsu sicut dictũ est. s. de vrina. s. nisi fuerit diuersus ab eo qõ dictuz est pp alias cãs pp q̃s talis apperet pulsus ẽt si nõ eẽt effi^a vel si adesset alia febris. Et iõ dixit Aui. q diuersitas in pulsu in effi^a aliq̃n est pp cãz afficẽtẽ. i. pexistẽtẽ añ febrẽ effi^am aut pp cãm vicinatẽ. i. simul vel ꝓpe cũ febre effi^a cãliter eueniẽtẽ. ¶ Dñt. cuz. A. dixit diastolẽ velociorẽ eẽ fistole in effi^a addidit qñq̃ cũ videat ꝟ eẽ semp vt. G. supra dixit z assignauit cãm ei° quã ẽt assignauit Aui. q illõ fuit qdã ipropri° modus loquẽdi ipsius. A. Alij dñt. q sic dixit ꝓpea. q ꝟ signũ nõ est i effi. nõ ẋis: lz solũ in ẋis: z q: vtplm est repire effi^a' nõ ẋas q̃z ẋas. Jõ. A. dixit qñq̃. Alij dñt. q in vtraq̃ eff^a ꝟ signũ bz ẋitatẽ: lz dixit qñq̃: q: raro est iuenire aliquã effi^am nõ cõplicatã cũ plenitudine corpis hũoꝛali tali. q pp multiplicationẽ multox vapox fiet fistoles nõ tardioꝛ diastole. ¶ Et dicũt. cũ. A. dixit. q in febriẽte effi^a vapoꝛ nõ est corrupt°: lz bon° cõparatiõe sui ad eq̃lez: nõ itellexit absolute cũ vapoꝛ in oi febriẽte sit alterat°: sed cõparãdo vaporẽ effi' z vaporẽ putride ad eq̃lẽ. sic. n. cõparãdo iueniret. q vapoꝛ effi' respectu vaporis putride ẽ bon°: q: nõ putrid° neq corrupt°. z ex dcis sequit. q nõ semp vbi in febriẽte sit vrina bõa z pulsus bon°, q ibi sit effi^a: q: põt boni iueniri in alijs febrib° maxie in pestilẽtiali: lz tũc sequit ipsaz eẽ effi^am qñ cũ i eis iueniunt alia signa signãtia effi^am cũ ꝑuatiõe signox signãtiũ aliq̃ aliã febriũ. Dixit Aui. qñ nõ sunt bõi pulsus z vrina nõ oꝛ vt nõ sit febris effi^a sicut ẽt qñ sunt bõi nõ est vt sit febris effi^a nisi cũ cõditiõe p̃dicta pp quã cõditionẽ tollit ꝯtrouersia q̃ ꝟ videbat eẽ ex ẋbo Ari. 2° phy. z Meſ. p̃ de ꝓsolatiõe medicinax. voluerũt. n. ambo. q ad cui° esse sequit aliqd ad ei° nõ esse sequit oppm illi°: q̃uis dicãt qdã q Ay. z Meſ. itel lexerũt de cãis z effectibus adequatis: quales nõ sunt bic.

Quintuz signum.

¶ Quintũ signũ est sumptũ ab anhelitu. ipe. n. in effi^a febre modicũ mutat a nãli: nõ. n. festinat in eo fistoles siue cõstrictio siue expiratio plus q̃z in nãli nisi raro vl paꝝ nisi ꝓpter alias cãs: lz diastoles siue dilatatio siue ispiratio bñ festinat ex eo. q necitas euẽtandi caloꝛẽ magna est in effi^a respectu necessitatis emittẽdi vapores cũ sint in effimera pauci z nõ corrupti z iudicandũ est de anhelitu cõsilr pulsui. verũtñ signum sumptũ ab anhelitu certius est z verius q̃z sumptũ a pulsu. ꝓpea q fistoles apud plmos medicoꝛuz ambigua est in pulsu: nõ autẽ in anhelitu: imo ipsa in anhelitu cõprehenditur visu. Et ideo dixit. A. cũ ambiguus fuerit tibi pulsus scilicet quo ad fistolẽ oportet vt recurras ad anhelitum.

Sextuz signum.

¶ Sextũ sig^m dixit Bal. est caloꝛis suauitas. est. n. dixit. A. calitas ei° mitis bona nõ qdẽ respectu calitatis nãlis seu respectu sui sani respectu cuius ois calitas febrilis est mordax vt dixit. G. in cõmẽ. affo. Qui crescũt: lz est mitis respectu caliditatiz aliax febriũ. s. putride z ethice respectu q̃ũ calitas effi^a est vaporosa sic calitas exercitãtis vel ebriꝛ z silũ: z ꝟ: q: fundata est in sba spũali miti z hũida. nõ. n. est mordicatiua nec aspera cũ nõ sit fundata in sba ficca: z per ꝟ q nõ est mordicatiua distinguit a putrida: z per hoc q nõ est aspera distinguitur ab ethica. Caliditas. n. putride in ꝑn° tactus appet tãgẽti mordicatiua: lz postea in ꝓcessu tact° remittit eius mordicatio: q: lz eius mã sit densa respectu spũs: est tñ hũorosa z vaporosa cui° vapores pueniẽtes ad manũ tangẽtis remittũt i manu mordicationẽ: quã pus sentiebat. Calitas ẋo ethice in ꝑn° tact° nõ appet multũ: q: est fundata in sbto dẽso grosso: cui° grossitie nõ pt in ꝑn° fortiter ipzimere:

sed in ꝓcessu tactus fortificat ⁊ appet aspa: qz nō veniūt ad manū tangētis vapores q mitigēt eā. Caliditas ℞o effi^{e} eq̄liter ꝑseuerat mitis in ꝓcessu tangendi sicut in ꝓn^{o} dixit Al. Calor eius neq; superfluus neq; mordicatiuus sentitur.

Septimus signum.

¶Septimū signū est sumptū ab eq̄litate caloris de quo dixit. H. nō est incōtrietus ascēsus calitatis eius. i. nō est ineq̄lis neq; in calore neq; in pulsu. Et dixit Hal. q; miticitas caloris est signū ꝓpriū ⁊ inseparabile effimerarū: sed equalitas ascēsus eius est signū inseparabile: nō tñ ꝓpriū: qz quibusdam alijs febribus inexistere pōt vt hūozali causate ab aliq̄ mā pauca subtili ⁊ miti nō mordicatiua vt a pauco flegmate dulci: in qua nō fiet in calore ⁊ pulsu ascensus inequalis.

Octauus signum.

¶Octauū signū dixit Hal. in effimeris est status māsuetudo itelligēs p hāc māsuetudinē eā q̄ est ꝑm accūtia. dixit. n. 2° de crisi. nō est in ea aliq̄ō accūs malignus de his de q̄bus dictū est in ꝓnosticis. sicut. n. ꝓpriū est putridaꝝ ꝑm ascēsus caloris ⁊ statū aliq̄ō sint thoma fieri: ita ꝓpriū est effimeraꝝ nullū fieri sinthoma tpib^{9} qb^{9} augeat ⁊ fiūt fortiores. nō. n. hūt in corpe cām hūoralē ꝑ cuius digōne diuisiōe ⁊ expulsione sinthoma ⁊surgatū neq; hūt caloris intēsionē caumata ⁊ cōsumptionē faciēt ⁊ siūa. Jō dixit Aui. Cū effi^{a}. est ꝑua tio accūtiū fortiū ⁊ timorosoꝝ ⁊ doloꝝ fortiū ⁊ in ea lingua ⁊ os nō multū exiccant neq; exaspant: imo infirmus patiēs est in sufferēdo mordū ⁊ aug^{m} caloris: ⁊ accña si q̄ sunt: sunt leuia ⁊ breuia ita vt dixit Aui. q; nō addūt. ē. duas horas. Et si qs dolor est nō est fixus nec remanet post eradicationē effi^{e}. nā post cessationē eius remanēt pulsus ⁊ reliqua oīa in sua dispōne nāli: qō in alijs nō cōtingit etiā in putrida vnius porismi. Jn alijs ēt febrib^{9} post cessationē eaꝝ semp remanet aliqd ꝑter nām. effect^{9} aūt effi^{e} est ledere m^{n} alijs febribus. nō. n. hz sinthomata vehemētia ⁊ intensa neq; praua ⁊ malitiosa. Et dixit Hal. stat^{9} māsuetudo nō est sig^{m} ꝓpriuz: q̄n q̄busdā ēt alijs pōt vt in aliq̄ febre hūorali de mā subtili ⁊ miti repiri nisi large sumēdo ꝓpriū inq̄ztum in effimera magis ⁊ melius tale signū reperitur ⁊ est ab ea iseparabile.

Nonus signum.

¶Nonū signū dixit. H. optimū ⁊ certissimū ⁊ ꝓpriū simul ⁊ inseparabile effimeraꝝ signū est declinatio ei^{9} cū sudore vel hūiditate vel oīno cū vapore aliq̄ benigno fiēs finali i febricatiōe succedēte ei. Est. n. optimū: qz signat. q; effi^{a} nō trāsit in aliā febrē ⁊ est inseparabile. qz oi effi^{e} ꝯtingit ⁊ est ꝓpriū: qz nulli alij febri ꝓuenit. Dixit auctor cōpēdij li. x. Cessatio effimeraꝝ fit cum sudore vel cū aliq̄ alia dissolōne ⁊ sentit eger cessationē suā. Et Aui. dixit. vt pl'm effi^{a} eradicat cū sudore nō hūoroso: sed hūte humiditatā ⁊ āsi cutis rozationē silī in q̄ztate ⁊ q̄litate sudoꝝ nāli. i. qui accidere ꝓsueuerit sibi sano cā exercitij vel alterius. Non. n. pōt aliqs sudor dici vere nālis vt suo patebit ca^{o}. Et est sibi silis in q̄ztate ⁊ qualitate: qz. ſ. est mitis ⁊ nō multus. nā si vehemēs fuerit sudor signū est dixit. A. q; nō fuit effi^{a} būc talē sudorē nr̄i suffugamentū vocant. De cāis huius sudoris cū effi^{a} nō sit humoralis: ⁊ per ꝯns nō dz hr̄e humiditatē sudabilē. dixit Jsaac febriū 2° effi^{e}. inqt sudores hūores esse negamus: qz. ſ. non ꝓueniūt ab hūoribus q a nā expelluntur. ſ. de 3^{e} digōnis superfluitate est hoc q̄ dissoluit' per poros corpis cū sudore ⁊ tumo pp febris calorē ⁊ virtutē actionis nāe quēadmodū videmus boies semp pati ꝑ nimiū motū vel pp aeris seu balnei calorē. nō est. n. hic sudor cā cessatiōis effi^{e}: sz solū signū. nō. n. hz mām humoralē qua in sudore eūata febris cesset sicut accidit in febre hūorali in q̄ sudor est cā cessationis ⁊ signū: hoc tñ signū nō est ab effi^{a} vt inseparabile: in q̄dā. n. effi^{a} fortasse appebit sudor ex aliquo hūore q simul erit cā cessationis eius ⁊ signū vt in febre effi. de opilatiōe facta ab aliq̄ hūore pauco nō putrido opilāte poros q a calore dissolut^{9} in sudorē emittit'. ¶De dictis signis dixit Hal. 2° de crisi. q; pulsus addit in velocitate ⁊ frequētia: ⁊ q̄ntq; addit magnitudinē ⁊ remanet ꝑm dispōnē suā nālez in eq̄litate ⁊ ordine ⁊ lenitate. Et in vrina q̄ntq; est in ea nubes laudabilis pendens in medio: ⁊ q̄ntq; est in ea sex residēs. ſ. hypostasis laudabilis: ⁊ q̄ntq; est in ea nubes natās ⁊ oēs sunt boni coloris ⁊ calitatē inuenies ꝓculdubio vaporosaz. Verūtn̄ q̄ntq; declarat tibi illud in ꝑmis cū ponis manū tuā sup corpus: ⁊ q̄ntq; nō declarat tibi nisi post horā vnā vt in febre de cōclusione poroꝝ ⁊ nō inuenis in ea de signis malignis. ſ. nisi per accūs. Et Raſ. de eis dixit. in diuisionibus. nō mutat color vrine neq; tingit' pl'm neq; pulsus fit velox neq; frequēs vehemēter neq; corpis tactus in ea est adurēs mordicās neq; anhelitus est vehementer cōsecutiuus neq; lingua est vehemētis aspitatis ⁊ siccitatis ⁊ nō fit in initio ei^{9} horripilatio. Et post eius declonē. ſ. inceptā fit sudor aut hūorositas. Et Auer. 4° colliget. dixit huius febris signa ꝓpria duo sunt. vnū q; pulsus varius nō est ꝑm q; eius vrina suum nāle siue eq̄le sedimē nō mutat nisi colorē: qz hypostasis nō egredit a solito nisi pp hūorē putridū. Et dixit. ex signis cōib^{9} in hac febre sunt vt accūtia fortia nō sint ⁊ est lenti caloris nō inflāmati: ⁊ vt pl'm semel aduenit vel fortassis ter aduenire pōt.

Decimus signum

¶Post hec signa pōt cognosci febris effi^{a} ꝑ experientiā q̄ est vt mittat febriēs effi^{e} i balneū aq̄ dulcis cal'e in q̄ stans per aliquā morā si nulla senserit horripilationē aut senserit talē qualē al's sentire cōsueuit cū sil'e intrauit balneū tūc ipsa est effi^{a} vel ethica: ⁊ opz vt inter eas distinguat ꝑ alia signa. Et hz hoc ℞itatē nō state repl'one humorali in corpe. Si vero senserit horripilationē nō solit^{9} sentire vel senserit aliā a cōsueta tūc ipsa nō est effi^{a}: sed putrida. Jnquit. n. Haly. si post effimerā. i. post ipsius ieceptionē patiēs balneet in balneo ⁊ nullos sentit rigores neq; pūctiones: sed in suas q̄litates reuertit' nāles sicut fuit: est effi^{a}: si ℞o sentit rigores ilico a balneo est exhendus: q̄n noceret: lz. n. vt appebit balneū in aq̄ dulci in aliq̄ putrida cōcedat: nō tñ cōcedit' in eius ꝓn^{o}: sed tñ in fine. hec experiētia fieri nō dz in quolibet febriēte: sed solū in eo q solitus est balnearit: qz in nō ꝓsueto nō es certus an illa horripilatio ꝓcedat a calore balnei ⁊ subita innouatione facta in nām an ꝓcedat ex cōmotiōe facta a balneo in humore: q̄uis iter has duas horripilatiōes distinguat tps supueniēs eius: q̄n ꝑma accidit in itroitu in balneū. 2^{a} vero magis in ꝓcessu cū morā in balneo traxerit febriens. Dixit Alex. ꝑ meditare debes i balneo faciēdo in effi^{a}: qz si in corpore est putrefactio trāsit in putridā cōtinuā: ⁊ si cōplo patientis est cal'a trāsit in ethicā. Jn effi^{a}. n. nō ℞a ⁊ maxie facta ab opilatiōe aut nauseatiua sacietate h^{9} experiētia facta ad putridā disponit patientē ⁊ posset esse cā trāsitus eius in eā. Jn effi^{a} ēt ℞a melius ⁊ tutius est hāc experiētiā dimittere ⁊ in crastinū expectare q̄z tēptare ꝑ eā: qz tps breue est ⁊ i crastino sig^{a} certissima erūt ⁊ tu ꝑ teip̄m ꝓfidera ⁊ vide i ꝑdcis q̄ ex dcis sig^{is} faciūt effi. distiguē a putri. ⁊ q̄ ab ethica.

Q^{z} effimera habet q̄tuor tpa ⁊ q̄uo

¶Supra ex Hal. ⁊ ēt. A. maxie in signo 8° suprapositō iuenit' q; febris effi^{a} hz q̄tuor tpa non qdē ꝓprie ꝑut tpa cōueniunt cāe morbi ꝑut cā variat penes actionē nāe in cām q̄ tpa sic sumpta solū cōueniūt febribus ⁊ alijs egritudinibus mālibus: sed hz ea ipropie sumpta. ſ. penes essentiā morbi variata vt ꝑm q; variat' calitas febris in tpe durationis eius. isto. n. mō tpa sumpta cōueniūt morbis vtriscz. ſ. mālibus ⁊ īmālibus ⁊ factis ⁊ fiētibus vt in ꝑcedētib^{9} patuit. hz ergo effimera ⁊ ℞a ⁊ nō ℞a q̄tuor tpa q̄ in ea distinguunt penes calliditatē inductā a spiritibus inflāmatis supra mēbra: mēbra. n. durante calefacto esse in spū in calefieri diuersimode disponunt'. Aliq̄n. n. vt in ꝓn^{o} effimere incipiūt ipsa mēbra calefieri ⁊ tunc dr̄ ꝑn^{m} effi^{e}. Et aliq̄n ipsa calitas in mēbris augeat ⁊ tūc dr̄ esse augmētū effimere. Et aliq̄n ipsa calitas nō amplius augeat in mēbris: sed stat eo mō quo aucta fuit ⁊ tunc dr̄ status effimere. ⁊ aliq̄n ipsa calitas in mēbris minuit' quouscz in totū recedat ⁊ tunc dr̄ esse effimere declinatio. Et oīa ista quatuor tpa vere hz effimera cū sit morbus a toto gñe salubris nec cōtingit ex ea mori nisi per accidens ⁊ ꝓprie ex complicatione eius cum aliquo morbo mortali.

De trāsitu effime re ialiā febrem.

¶Dictum est aūt supius q̄ febris effi^{a} aliq̄n trāsit in aliud genus febris siue in febrē pluriū dierū cuius trāsitionis: dixit. H. x^{o} tera. tres sunt modi. vnus est ex inscia medici. sup. vel inobediētia egri ineptitudine astantiū aut defectu rerū extrinsecus nēciū. dixit Raſ. Al. x^{o} cū spēs effi^{e} cognita fuerit z vēter solutus z vrina ꝓuocata z nutricatio subtiliata fuerit. ſ. cōgrue z sil^{r} si ordo intrādi balneuz z balneādi ꝑm febris diminutionē obseruat^{9} fuerit bñ sanabit^{r} q̄ in febrē putredinis minime trāsibit. sup. nec in ethicā. Quāuis eniz Al. p̄dicta de effi^{a} ex cibi multi nutrimēti comestiōe locut^{9} fuerit p̄ñt ad oēs effimeras gñalizari. Si vo error in regimine acciderit in febrē mutabit^{r} putridā sup. vel ethicam. Alij vo duo modi subdit. H. sunt spāliores: q̄ in effi^{a} aut iā erecta est efficiēs cā aut z nūc adhuc manet. erecta est cā cū cessauit puta ira vigilia labor z sitis z bubo. dr aūt bubo cessare ꝓ cessationē inflāmationis z ebullitiōis z doloris in ipso z cessauerit cā cōstipatione nō derelicta. nō erecta aūt cā est q̄n ab ipsa cā vel ipsa febre vel q̄litercūq̄ gñata fuerit aliq̄ cōstipatio siue opilatio. ¶Cognoscere quoq̄ opz an effi^{a} sit trāsitura in aliā febrē an nō. Dixit itaq̄. H. p̄ de dr̄ijs febriū.

Nota signū.

Signū ꝓpriū z inſepabile trāsitus effi^{e} in aliā febrē est nō deficere effi^{am} in febricitatione certissime. Et lz Hal. ponat hoc signū de signis trāsitus in putridā ꝑm tñ vitatē hoc signū nō distinguit an in ethicā: an in putridā sit trāsitura. Et subdit Hal. q̄ nō solū in decōne: sed q̄libz cōtingit ꝑm statū effi^{e} appere signū trāsitionis eius vt cū in statu eēnt accūtia fortia z sil^{r} si eēt in decōne z nō fuerit declinatio facilis: lz difficilis z maxie si fuerit declinatio sine sudore supradicto. est. n. h signū trāsitus eius. Et Aui. dixit. q̄n declinatio effi^{e} est longa z nō mūdificat pulsus: z nō recedit dolor si affuerit nec alia accūtia euanescūt p̄existētia: sed remanēt hec oia significāt. q̄ ipsa ꝓmutat ad aliud gen^{9} febris. ¶Signorū quoq̄ figūantiū trāsitionē effi^{a} in aliā febrez quedā sigñant eā ꝓmutaturā sicut decōo febris absq̄ sudore supradicto: z decōo lōga difficilis in qua nō incipit pulsus mūdificari ab eo q̄ ꝑter nām manifeste: z quedā sigñant eā iam trāsiuisse vt decōo effi^{a} cū sudore grosso humoroso. ipse. n. sigñat. q̄ iā trāsiuit in humoralē vel q̄ a ꝑn^{o} fuit humoralis. Et remanētia doloris capitis z aliox accidentiū post diē nālē vel saltē post tertiū diē sigñat q̄ iā trāsiuit in humoralē: aut q̄ a ꝑn^{o} fuit humoralis. ¶Opz aūt cognoscere ad q̄ genus febris effi^{a} trāsitura sit vel iā trāsierit. Significāt aūt eaz trāsire in ethicā calitas effi^{a} intēsa ꝓueniēs a vehemētia causax eius z longa ipsius ꝓduratio in intēsione illa fixa. Q; aūt iā trāsierint: aut q̄ a ꝑn^{o} fuit ethica sigñat calitas in locis arteriā rū maior ad tactū q̄z in alijs mēbris z additio calitatis in toto corpe post replōnē a cibo sicut in ca^{o}. de ethica appebit. Q; si pulsus appebit magnus durus z minor tñ cū eqlitate in qua erat tūc iā trāsitū fecit in ethicā aut a ꝑn^{o} fuit ethica z maxie si nō fuerit cū ea sudor z cutis fuerit sicca z aspera. cognoscit^{r} et q̄ ipsa trāsiuit in ethicā p alia signa ethice tunc apparētia vt q̄ eger incipiat macrefieri z sitis que dicent in ca^{o} ethice. ¶Signox vo que sigñant ipsaz trāsiturā in febrē humoralē q̄dā sigñant ipsaz ꝓmutari ad febrē humoralem nō putridā vt in sinocha sine putredine z sunt plectonia totius corpis ꝑexistēs cū inflāmatione faciei z inflāmatiōe eius z totius corpis. Et quedā sigñant ꝓmutationē eius ad humoralē putridā z sunt ineqlitas pulsus coartatus z submersus z accidētia vehemētia z calitas mordicatiua ad tactū. Q; si horripilatio vel tipus supuenerint iaz certus eris q̄ trāsiuit i putridā aut q̄ a ꝑn^{o} fuit putrida z tūc vrina est priuata digōne ꝑm pl'm z cutis remanet lenis absq̄ h q̄ sudor sit: de vrina tñ dñt. q̄ si ipsa remanet cuz sba bonitate q̄ quasi appeat digesta in sba sua lz in ꝓtento z colore sit ꝓmutata tūc trāsitus eius erit in hūoralē sine putredine. tūc. n. dixit. A. fortasse in sba vrine remanet digō: q̄n sba humox nō putridox est eqlitas. Sz cū vrina ꝓmutat^{r} in sba colore z cōtento: ita q̄ nō remaneat in ea digōnis signū tūc fit trāsitus effi^{e} in putridaz. ¶Cognoscit^{r} et ad q̄ genus ꝓmutat^{r} effi^{a} per suas spēs z per corpox z aeris dispōnes. Quedā. n. effimere de sue cāe dispōne sunt pate trāsire in putridā sicut ille cū qbus sua cā cōsistit vt effi^{a} per opilationē. Et vl^{r} ois febris effi^{a} nō pura est magis parata transire in putridā q̄z in ethicaz exceptis paucis de qbus in ꝓprijs caplis dicet. Et quedā sunt magis pate trāsire in ethicaz vt qua fit ex tristitia z silibus. Dixit. H. 8° terap. Vi qui cal'e sunt nāe z ficce z rari in poris si oyatritū ieiuniū fecerint occupant a febrib^{9} acerrimis z acutissimis. Et ex his rursus in circūscriptaz z māsiuā trāsire febrē z tabē z dispōnē cū qua cū sincopi moriunt. talia. n. corpa ꝓp samē febrez incurrūt sana exītia nō solū si per diē ieiunauerint: sed si ab aliq̄ cibo assueto abstinuerint. Auctor cōpēdij in 8°. cū in calis z siccis cōpl'onib^{9} cum nimia siccitate febris acciderit z cā febris fuerit labor aut vigilia aut fames aut calor solis vel aeris z figura eorū macrescit z deficcatus fuerit eger z facies sit acuta z febris calissima z ignea: egrū hūc scias ad ethicā fore apparū maxime in estate z cala z ficca regione. dixit. H. 9° tera. Cōpl'o frida z hu. frā z ficca z hu. in actiuis tpata z frida in passiuis tpata capte ab aliqua effimera^{x} si ieiunauerint nō facile trāscēdūt in febrē multox dierū. Et scias q̄ ex vna aliq̄ spē effimere magis est aptus trāsitus i aliquā vnā spēm febris humoralis ꝓut dicet^{r} in ꝓprijs singularū ea^{x} caplis.

¶De gñali curatione febrium effimerarum. Cap. v.

Nquit Hal. p^{a} ad glau. Cura effimera^{x} est facilis his qui bñ cognoscunt eas. Et Isaac. z Aui. dixerūt q̄ effi^{a} est facilis curationis. ſ. p cōparationē ad putridā z ethicā: nō aūt simplr. tūc. n. nō indiguissent medici auxilio: imo vt Hal. dixit: vbi. ē. effi^{e} piculose fūt si ab ignorantibus curent^{r}. difficiliores. n. eas faciunt: z sic piculosas eas reddūt: ꝓfacilis tñ est his q̄ scire eas z itelligere certissime p̄t: ꝓficit^{r} aūt cura effimera^{x} duplici istro. ſ. dieta z potiōe. ¶Propter diuersitatē tñ spērū effi^{e} rect^{9} ordo gñalis curatiōis in dictis instris poni pōt. Ponā ergo q̄ cōmodi^{9} sciuero z ꝑmo in dieta in qua vt moris mei est in oibus sermonibus curatiōis ꝑmo nocētia ordinabo vt vitent^{r}. scdario inuātia subiungā vt administrent^{r}. Qui. n. ait Boetius ꝑmo de cōsolatione ingenuū serere volet agrū liberet prius arua falce rubos filicēq̄ resecans vt noua fruge gravis ceres eat. ¶Inquit Hal. 8° terap. In his febribus intētio est fugere vigilias furores tristitias sollicitudines estus infrigidationes z labores z maxie in calis z siccis cōpl'onibus. Etenim patissime sunt hec cōpl'ones ledi ab vnoquoq̄ pdictox z cōsumi a febribus. Tu quoq̄ reliq̄ vitāda ex subsequētibus in particularibus curis cōprehendere poteris.

¶Juuātia vo sunt aer patiētiū effi^{am} nāliter vel artificialr declīuis ad friditatē clarus aptus euētatus nisi in patiētib^{9} effi^{am} ex soliditate cutis z ex catarro siue corriça maxie frigidis in qbus aer oz vti ad calitatē tpatā. i. nō excedētē. Dixit Viati. lecto flores frigidi sunt apponēdi vt rose violesalicis folia z silia. sup. in his in qbus non requirit^{r} aer ad caliditatez decliuis nam in his predicti flores non cōueniunt.

¶Letari quoq̄ z gaudere ꝓ posse in omnibus conuenit effimeris ꝑterq̄ in facta ex gaudio.

¶Somnus quoq̄ multus cōuenit in fcā ex vigilijs aut ira vel mora sub sole aut in aere cal'o sollicitudine vl labore corporeo dolore vel angustia tristitia aut balneatiōe in aqs termaticis gaudio vel fastidio seu nauseatiua facietate z comestione multi cibi seu cibi difficilis digōnis: aut molto vl inordinato fluxu z silibus. Somnus aūt tpatus cōuenit i effi^{a} ex catarro ex timore ex fame aut potu vini acuti aut multi z silibus. ¶Vigilie vo cōueniūt in effi^{a} ex somno aut nimia gete z soliditate cutis z opilatiōe z ex re enomibili in ore cōtenta stōi aut ex veneno vel fumis seu vaporib^{9} putridis vel

syncopim ⁊ in ꝓncipio febris effimere ex timore vel cuꝫ qua esset horripilatio vel rigor ⁊ sitibus. Quies ℞o conuenit in qbus cõuenit somnus: ⁊ motus cõuenit in qbus cõueniunt vigilie: q̃uis nulli effimere cõueniat motus fortis. Fricationes tpate in extremitatibus facte oibus effimeris cõueniũt. fricationes ℞o moderate facte in toto corpe ⁊ extremitatibus cõueniũt in effiª ex soliditate cutis ⁊ retẽtione vapoꝝ ⁊ ex syncopi ex timore ex qete aut somno ⁊ in sitibus ⁊ i facta ex opilatiõe pauce mãe. Jn facta aũt ex opilatiõe multe mãe nocẽt mãm ad loca opilationis trahẽdo ⁊ incuneãdo eam. Dixit.n. Aui. in opilatiõe intrinseca aut extrinseca fricatio aperit poros hñtis eã: deinde si obuiat humiditati plurime resoluit. i. dissoluit eã ⁊ colliquatt ⁊ iõ nõ cõuenit pp dictam cãm: sed si obuiat hũiditati pauce exiccat eã ⁊ cõsumit ⁊ sic cõpetit. ¶ Balneuꝫ quoq; nulli effimere cõpetit in ꝑn° eius nisi fortassis vt qdã dñt effimere fcẽ ex soliditate cutis ⁊ poroꝝ clausione ⁊ in his ẽt maxime si corpus mũdũ est ab humoꝛib⁹ ⁊ marie cacochimis. Jn fine ℞o balneũ est fere cõe auxiliũ oium effimerarũ maxie veraꝝ. rarificat nãq; poros densatos venaꝝ. ⁊ arteriaꝝ. ductus ⁊ opilatiões apit sudorẽ ꝙocat fumosas supfluitates multiplicatas resoluit. spũs reddit claros: ⁊ hũores clarificat ⁊ purificat mẽbra infrigidat ⁊ hũectat ⁊ in dispõnẽ qetã totũ corpus adducit. ¶ Dixit. H. ꝑ ad glauc. Quiuslibet effimere dños vt ẽt dꝛ a Rabi in 9ª pti. opꝛ intrare balneũ exceptis eis de qbus dicẽt. Dixit Auer. colliget 7°. balneũ est oib⁹ cura vũ: sꝫ iter aquã est diuersificatio ꝑm diuersitatẽ cãrũ facientiũ febrẽ. Et. A. dixit. Cõcedat eis balneũ cũ eoꝝ porissimus cõsumit pp accidẽtia. i. effectus q̃ cõsequunt ad balneũ: de qb⁹ est hũectatio ⁊ sudatio ⁊ poroꝝ rarificatio ⁊ infridatio qeta dispõne. Et Rasis dixit in diuisiõibus. in hac febre nõ est neciũ nisi vt eius cõsideret decꝛo. deinde mittat in balneũ ⁊ sup iꝑm aq̃ intepida mittat ⁊ tpate fricet: balneũ tñ nõ fit supflue calidũ nisi in illis q frigore febriũt supfluo. Jn qbusdã tñ balneũ plus cõpetit ⁊ in qbusdã minus. Ait.n. H. 8. tera. Fures tristicie vigilie sollicitudines ⁊ hmõi neq; fricatiõibus neq; balneis indigẽt multis. ¶ Et dixit Auctor cõpẽdij i. 8. Calidas ⁊ hũidas cõplones hñtes magis opus hñt balneo ad apiẽdũ poros q̃ vt humefiãt. sup. ⁊ calas ⁊ siccas hñtes cõplones magis opus hñt eo hũefieri q̃ pp poroꝝ aptionẽ. Dixit aũt supius. balneũ fere oibus effimeris cõpetit: qꝛ nõ oibus. nõ. n. cõpetit i facta ex opilatiõe hũorali saltẽ magna nec in fcã a bubone aut nauseatiua sacietate ⁊ catarro ⁊ ꝓpter frigido ⁊ multo. Jn facta aũt a catarro acuto ei cõpetere põt: vñ ait Aui. opꝛ vt deuitet balneũ nisi hñs effi. ex opilatiõe: ppea q in ea balneatio gñat egritudinẽ putridã ⁊ sitim patiẽs eã ex sacietate nauseatiua nisi in fine rei ⁊ cũ dilatant pozi ⁊ descẽdit iã nauseatiua sacietas. ſ. aut ꝑ vomitũ aut ꝑ fluxũ vẽtris aut per digõnẽ. Illic.n. opꝛ vt balneet. Et subdit hñs catarruꝫ nõ balneet nisi fuerit adustiu⁹. Et fortasse ad hec aspiciẽs Jsaac dixit febriũ ꝑ. Jn effiª nõ est balneandũ ante digõnẽ. aliq tñ magis vtiãdo dictũ Jsaac exponũt ante digõnẽ. i. antẽ statũ ⁊ balneet in statu vel decꝛone. nam balneũ factũ ante statũ spũs ⁊ hũores inflãmat ⁊ horripilationes facit ⁊ ad putredinis febrẽ trãsmittit. ¶ Et cauẽduꝫ est balneũ in oibus effiᵗ⁹ in qbus est suspitio ne cõuertat in putridã. Ait.n. A. phibeat balneũ vbi timet casus putredinis nisi in fine rei ⁊ post securitatẽ a casu in putridã pp aptionẽ. ſ. opilationũ ⁊ digõnez ⁊ eũationẽ. ¶ Et balneũ de quo intellexerũt auctores est balneũ tine aq̃ dulcis ⁊ aeris ei⁹ de quo dixit Aui. q oẽs hñtes effimeras opꝛ vt nõ plongent morã in aere balnei: imo in aq̃ ei⁹ q̃tũ volũt nisi hñtes effi. ex soliditate ⁊ spissitudine cutis. Eis nãq; cõuenit vt plõgẽt morã in aere balnei donec sudẽt ⁊ i fine rei in aq̃ balnei paꝝ morari debẽt. Alij ℞o debẽt in aq̃ morari nõ in aere nisi spatio valde breui. ¶ Embrocatio aũt filis est balneo nisi q in ea nõ cadit tã magna cõsideratio sicut in balneo cũ sit potꝰ alicui⁹ ꝓticularis mẽbri q̃ totius corpis. De q̃ dixit Jpo. 2° affo. si febris nõ a colera. i. ab hũore aliquo hẽat. ita q̃ fit febris hũoralis aq̃ multa calꝛa in capite ifusa. ſ. dulcis solo sit febris. Et qdã gñalizant affo. dicẽtes ẽt in alijs mẽbris a capite: imo ⁊ in toto corpe qũlibet ipsaꝫ aquã corpi approximando nisi sit qõ phibeat. ¶ Et aqua balnei dꝛ esse dulcis vt dictũ est: bñ tñ ꝓt in ea decoq res ifrigidãtes ⁊ hũefaciẽtes in effimeris. illis in qbus timet trãsit⁹ in ethicã aut abstergẽtes in effiª ex sorde cutis ⁊ in alijs res tpate aut declinãtes ad calitatẽ ꝑmi gradus ⁊ nõ debẽt esse excedẽtis calitatis: sꝫ tpate cũ leui calitate: plus tñ ⁊ minꝰ ꝑm q dispõ cãe eius ⁊ corpis patiẽtis exigit. Aq̃ ℞o frida actu ⁊ ois aq̃ stiptica vitãda est. ¶ Dixit Hal. post balneũ p vnã horã qescẽdũ eẽ anteq̃ cibũ sumãt. qdã post balneũ in cõpetẽtib⁹ oleis corpus inũgunt. Ait Auctor cõpẽdij 8°. Delicati ⁊ nobiles trãsacta hac febre. i. ea declinãte. dixit. n. H. 8° terap. ducere opꝛ eos ad balneũ in decꝛone post poᵐ. i. post itẽrionẽ poᵐ. Et. A. dixit. cũ eoꝝ porissimus cõsumit balneent ⁊ vngant: deinde comedãt ⁊ dietaꝫ seruẽt. Vulgi ℞o absq; balneatiõe ⁊ vnctiõe comedũt. ¶ Cibus aũt in effimeris nõ phibet sicut in putridis: qꝛ nõ est in eis intẽtio ad mãm q̃ est in putridis: ⁊ qꝛ in febre breues sunt ⁊ nõ ꝓtingit vt dixit Hal. in ꝑª vel 2ª dierũ extẽsa febre vtutẽ fieri ibecillẽtiõ ẽt nõ cogit medicus cibũ offerre añ decꝛonẽ nisi in qbusdã ærũ trãsitus cito fieret in ethicã nisi cito cibũ sumerẽt ⁊ in ꝑn°. Et iste sunt i effiª ex labore ex angustia ex fame ex siti ⁊ ex vigilijs ⁊ oẽs ille in ærũ patiẽtiuꝫ corpibus repit colꝛa plima. timet. n. eis absq; cibo dimissis casus in syncopi ⁊ decursus hũoris colici ad os stõi vel casus in putridã si illa colꝛa inflãmarent ⁊ putrescerent. nec audiẽdus i ꝫ affo. Jpo. nõ pura corpa q̃ toma gis nutries tãto magis ledes: qm̃ Jpo. loquit i eo de corpibus nõ puris in qbus hũores sunt cũ dispõne ꝑuia ad putre factionẽ. Signũ aũt taliũ debẽtiũ cibari in ꝑn° est mot⁹ horripilatiõis q causat ex supuẽtu vaporis colici acuti sup mẽbra sensibilia. maxie aũt dixit. H. cibãdi sunt in ꝑn° in dictis febrib⁹ hi q calꝛe sunt ⁊ ficce nãe rari i poris ⁊ extenuate habitudinis. Qui.n. eos ꝑm diatritũ ieiunare fecerint i nullo a carnificib⁹ deficere vident. nã si effiᶜ febrierint occupat a febrib⁹ acutissimis ⁊ ex his rursus in circũscriptã ⁊ mãsiuã trãseũt ⁊ tabẽ ⁊ dispõnẽ i q̃ cũ syncopi moriunt. Nec obstat qõ dixit Jsaac febriũ 2° adductũ a Girardo sup viatico q in effiª facta ex fame in q̃ magis vꝛ cõuenire cib⁹ in ꝑn° phibẽdus est in statu ⁊ anteq̃ incipiat declinare: qm̃ Jsaac itellexit de corpib⁹ carnosis plenis ⁊ robustis in qb⁹ fames nõ tãtã facit exiccationẽ. q timeat eoꝝ casus in ethicã neq; colꝛa est tñ mobilis q timeat ei⁹ decursus ad os stõi ⁊ inde casus in syncopi. Jn effimeris ℞o ex opilatiõe ⁊ ex soliditate cutis ⁊ qete ⁊ somno ⁊ repl'one hũorali apate ⁊ nauseatiua sacietate ⁊ sitibus differt exhibito cibi decl'onẽ nisi sint lõge determinatiõis in qbus ad cibãdũ nõ expectat decl'o pp lõgitudinẽ eaꝝ ⁊ cib⁹ in medio tpe exhibet. Dixit Hal. 8. tera. dieta oium febricitatiũ effimere cõis oiuꝫ sit tibi dieta euchimia ⁊ facile digestibilis nusq̃ ꝑm poros detẽta estuatis qdẽ ⁊ raris. sup. ⁊ his sitibus ⁊ ifrigidãte ⁊ hũectãte. Jnfridatis ℞o ⁊ his sitibus cũ calefaciẽte moderate: vigilãtib⁹ ℞o tristibus ⁊ sollicitis ⁊ his sitib⁹ cũ hũida ⁊ somnifera. patiẽtib⁹ ℞o eũones ⁊ fluxus cũ stiptica: ⁊ laborãtibus qdẽ fame vel exercitio ⁊ sitib⁹ nutribilioꝛ cib⁹ est dãdus. his ℞o q ifrigidati sunt. ſ. qete vel alr minus nutribilis: ex alijs ℞o q̃ mediũ est amboꝝ. ¶ Et. A. dixit. oibus spẽbus febris effiª oꝝ vt afferant sup corpa hñtiũ eas ea q̃ nutriũt eos nutri⁹ bono cũ velocitate digõnis: qm̃ eger ẽ febriẽs ⁊ est lesus. ſ. ꝑm vtutẽ digestinã: qbusdã tñ ex eis ꝓcedit deliciari in eo ficut patiẽti ex labore angustia ⁊ fame ⁊ in illis in quoꝝ corpib⁹ est colꝛa plima. Et ille q ꝙquirit se pati horripilationẽ i ꝑn° deglutiat cibũ. ſ. panẽ ifusuꝫ in aq̃ aut vino vt fit magis penetrãs. Et isti qdẽ. ſ. ⁊ files cibant in ꝑn° febris: qbusdã ℞o

De cibo ⁊ potu.

Nota curam.

ꝓhibeꝫ deliciari in cibo ⁊ ꝑcipit in eis vt fiat ſubtiliatio ſicut in patiẽte ex opilatiõe ⁊ ſoliditate ⁊ aꝑte ⁊ ſitib⁹ corꝓ/bus meli⁹ eſt vt poſtponant cibaria vſq; ad decoctionẽ. ¶Dixit. H.2ª ad glau. vinũ tenue albũ his q nõ dormiũt indubitanter dabis ſi capitis nõ patiant dolorẽ neq; timpoꝝ pulſus neq; plectoriã aut buboñ. Et dixit 8° tera. de potu. In calis ⁊ ſiccis febꝛiẽtib⁹ effª vinũ dãdũ eſt qõ eſt aquoſuꝫ ⁊ viſu ⁊ vtute. meli⁹. n. aq̃ h̃ vinũ ꝙ oia digeſtiua auxiliaꝫ ⁊ ſudoꝛeꝫ ꝓuocãs niſi ſint calꝛ ⁊ ſicce näe q vſ ſint vti ampliori aq̃ q̃ vino tpe ſanitatis. ¶Dixit Auer. colꝛ. 7° vina aquoſa alba aromatica oib⁹ vſus vtilia ſunt ſi bibere aſſueti ſunt vinũ: ita tñ q; poſt digõnẽ bibaꝫ. nã pꝛa hñt iuuaª q̃ aq̃. nã vinũ natationẽ cibi in ſtõ vetat vẽtoſitatẽ reſoluit vrinã ⁊ ſudoꝛẽ ꝓuocat aiam letificat ⁊ adiuuat näm ad expellẽdũ ſuꝑfluitates: qñ patiẽtes hãc febꝛẽ debilitatẽ incurrũt digõnis ⁊ marie hñtes ipſam ex vigilia vel triſtitia. Dixit. H. vbi. ſ. Et ſi i talib⁹ näis aq̃ frã ꝓſit ꝑm effª aſſueto aſſero ꝓdeſſe: iſueto x̃o nequaq̃z. icipias tũc dare eã: ſz ꝓpus reddẽdus ẽ ſanitati ꝓſtine. Aq̃ tñ frida dixit. A. opꝝ vt nõ ꝓhibeaꝫ i ꝑn° rei: qñ vtus eſt fortis q̃re nõ timeꝫ debilitas ei⁹. Verũtñ ſi fuerit illic debilitas in viſcerib⁹ ⁊ febꝛis iã extẽdaꝫ aut fuerit vehemẽs tũc meli⁹ eſt vt nõ multũ ex ea ſumaꝫ. Cũ. n. aſſuerit debilitas mẽbꝛoꝝ nutricatiõis frigidũ actu aduenieꝫ illos multũ ledit ⁊ mortificat vtutes: eoꝝ: ⁊ nõ valẽs ab eis rectificari cãret rugitũ ad diſſenteria: ⁊ qñ febꝛis extẽdit ⁊ plõgaꝫ tũc ipſa iã nõ eſt x̃a effª: vñ timeꝫ ipſi⁹ trãſit⁹ in putridã: ⁊ ſilr qñ calitas ẽ vehemẽs vltra eã q̃ debeꝫ febꝛi effª timeꝫ ẽt tũc trãſit⁹ ei⁹ in putridã. mõ febꝛi putride rõne mãe eius in ꝑn° aq̃ frida nõ debeꝫ. Dixit. H. 8° terap. Libatio calidoꝝ ⁊ ſiccoꝝ ⁊ colicoꝝ cũ febꝛicitauerint effª optim⁹ cib⁹ eius eſt ptiſane ſuccus ⁊ panis clibani eſt eis bon⁹ ⁊ piſciuꝫ petrinoꝝ caro. Et ex volatilib⁹ optie ſunt ꝓdices ſil cũ mõtanis oib⁹ paſſerib⁹ deinceps ⁊ galline ⁊ faſiani ⁊ noue colũbe exercitate. Et ſubdit Hal. in näis calis ⁊ hu. cura ſilis eſt cure eaꝝ i calis ⁊ ſiccis ⁊ ab ea paꝝ differt. verũtñ eis cõuenit magis ſufferre ieiuniũ ⁊ ſitim minuſq; ledunt fame ⁊ ſi indebite trãſpirãt indiget magis balneis rarificatiuis ⁊ nõ idiget hũectãtib⁹. ſ. balneis vt illi. ¶Et habeꝫ ex ꝓdcis. q cib⁹ oiuꝫ patiẽtiũ effiam oꝫ eẽ ꝑꝛie q̃litatis q̃litati cõpl'onis corꝓoꝝ ⁊ q̃litati cõpl'onis cãrũ iducẽtiũ eas: ſemp tñ aſpiciẽdo ad diſpõnẽz febꝛilẽ ne augeri poſſit ex illo: aut ſaltẽ taliter ordinẽt. q ei parũ nocere poſſit ⁊ in oi effª cibus oꝫ eſſe pauce q̃ntitatis: qñ bꝛeuis eſt egritudo ⁊ virtus fortis.

Inanitio ⁊ repl'o.

¶Et cõuenit vt ſuꝑfluitas vrine ⁊ egõnis q̃lz die expellaꝫ ꝑ ſe aut bñficio meⁿᶜ. Dixit. H. 8. tera. Ad nõ peccãdũ in dicta effª ſufficit cognoſcẽ ꝑm ꝓmos dies effiam ab alijs febꝛib⁹.

Cura x̃o p potionẽ duas hꝫ ꝓncipales intẽtiões: q̃ruꝫ vna reſpicit cãm ⁊ 2ª diſpõnẽ. Intẽtio aũt q̃ ẽ ad accñtiũ intẽſionẽ nõ habeꝫ in effª: cũ: vt. ſ. patuit: nõ ſint in ea accña ꝓaua diſtrahẽtia ad ſe curã. cõpleꝫ ergo cura eaꝝ cũ abſciſiõe cãe extriſece ſiue itrinſece: ⁊ cũ febꝛilis diſcraſie alteratione, ꝓncipaliſſima tñ itẽtio in eis dixit. H. 9° tera. eſt q̃ eſt ad diſpõnez. ⁊ lꝫ remota ſua cã ꝑcipue adimpleꝫ. Et ſic itellexit Auer. 7° colꝛ. cũ dixit. q intẽtio curatiua in mala cõpl'one imãlẽ vna ſola q̃ eſt vt ad ſuã reuertaꝫ nãz. ¶Ait Iſaac febꝛiũ 2° ceſſante cã effiẽ ceſſat ipſa: qz. ſ. ⁊ ſi nõ ſtatim ſaltẽ poſtea paꝝ durat. Intẽtio quoq; ad cãm ſcõariã ẽ ⁊ nõ niſi manẽte ea. Inqt. n. Hal. cũ adeſt cã q̃ febꝛẽ facit inutilr qs puidebit febꝛi niſi ꝓius meminerit cãe. ⁊ ſic via executiõis intẽtio ad cãm erit ꝓt. dixit. n. Hal. ꝓactice 3°. diuerſitatũ febꝛiũ diei cõis medele eſt ex reb⁹ cãis aduerſantib⁹ ex q̃bus fcẽ ſunt de his duab⁹ intẽtiõib⁹. ¶Dixit Aue. vbi. ſ. Intẽtio medicatiõis in effª oue res exiſtũt. vna ad remouẽdũ calidã ⁊ ſiccã cõpl'onẽ malã q̃ eſt ipſius ſba. ſ. cõpl'onẽ febꝛilẽ: ⁊ alia vt cãe eã faciẽti reſiſtaꝫ. Addidit tñ Hal. q cuz cã ⁊ diſpõne febꝛili coindicãt curationẽ cõpl'o corꝓis ⁊ conſuetudo ⁊ regio ⁊ hora ⁊ cõſtitutio. ſup. ⁊ etas ⁊ habitudo ⁊ reliq̃ ꝓticularia ꝑter virtutẽ. dixit. n. ipſe q vtus nulla potiſſima ꝓuidẽtia in effimeris indiget. nõ. n. timeꝫ de caſu ei⁹ cũ effimera ſit morb⁹ breuiſſimus ⁊ remiſſe moleſtationis.

¶De ꝓticulariũ quoq; coindicatione ⁊ cãe indicatiõe dixit Auer. vbi. ſ. mẽſura ifrigidatiõis ⁊ humectatiõis in hac febꝛe eſt ꝑm mẽſurã rex ꝓticulariũ ſicut eſt cõpl'o aer etas cõſuetudo ⁊ regio ⁊ cãe ipſaz faciẽtes. hoꝝ tñ ꝓticulariuꝫ ꝑcipua cõſideratio eſt ꝓticulare. i. mẽbꝛi leñ a cã ſicut in eſtib⁹ faciẽtibus effiam in capite accipiaꝫ q̃dã ex ꝓticula iãdicatio. ꝓio ergo intẽdendũ eſt ad cãm: dixit. n. auctoꝝ cõpẽdij 8°. Cũ cã eius trãſacta fuerit ad malã cõpl'onẽ reuertamur opz vt qõ calefactũ eſt opportune refrigerem⁹. Utraq; tñ tã cãe q̃z diſpõnis intẽtio adimpleaꝫ ꝑfiũ ei adhibẽdo. Cãe nãq; ſi ꝓmitiua fuerit ablatio fit cũ ꝓuatione eius: ⁊ ei⁹ euitatiõe ⁊ cũ ꝑꝛie diſpõnis introductiõe. Si x̃o ẽtrinſeca ſiue corꝓalis fuerit ablatio fit cũ cutis rarificatiõe opilationis aperione ⁊ eũone ⁊ filibus. De eũone tñ dixit. A. Eũone nõ indiget aliqs patiẽtiũ effiam niſi hñs repl'onalẽ opilationẽ ⁊ hñs nauſeatiuã ſacietatẽ ⁊ hñs effiam ex ſoliditate cui⁹ corꝓus eſt repletũ. Dixit ꝓticulariter Hal. ꝓª ad glauc. Temptãdũ eſt ꝑfiũ inducere ſemp. ſ. cãe faciẽti vt laboꝛi qetẽ vigilijs ſomnũ ire ⁊ triſtitie ⁊ furoꝛi delectationẽ q̃ in ſermonibus ⁊ actiõibus ⁊ aſpectib⁹ ⁊ narratiõibus eſt: ſic aũt ⁊ q in ſollicitudine fiũt totalr cogitationẽ qeſcere facit. Et qui pp buboñ febꝛicitat bũc ipſuz curet ⁊ multo plus ipſuz vulc⁹ in quo cõſtitutus eſt. i. a quo ꝓceſſit ipſe bubo. ſilr aũt ⁊ in alijs. Silr aũt ⁊ diſpõni febꝛili ꝑfiũ afferaꝫ ifrigidãtia ⁊ bũectãtia aꝓximãdo intus ⁊ ex. ¶Dixit Aue. vbi. ſ. Scias q ifrigidatio in febꝛe ꝑ ſe ⁊ p accñs fit ꝑ ſe ſicut p cibos ⁊ meⁿᵃʳ frigidas. p accñs ſicut p balneari in aq̃ calꝛa aut tepida: q; per ſõuz vapoꝛes in ſpũalibus diſſoluunt q niſi reſolueꝛent corꝓus nimiũ inflãmareꝫ ⁊ fortaſſe ad putridã ꝙerteꝛeꝫ. Debent autẽ frigida ⁊ hu. q̃ aꝓximanꝫ eligi ex aromaticis q̃ ſpũs rectificãt ⁊ vtutes cõfortãt. ¶Quidã tñ dñt. q exterius aꝓximãda nõ ſunt ſup totũ corꝓus: qñ quecũq; frigida exterius aꝓximent poꝛos opilãt ⁊ ſic iteri⁹ fumoſitates detinẽt q̃bus detẽtis inflãmatio augeꝫ: ſed dñt aꝓximari debẽ ſupꝛa mẽbꝛa ſpũalia ⁊ marie ſup cor. ſic. n. aꝓximata in oi febꝛe ꝓueniũt alterãdo diſcraſiã ⁊ exceſſum eius extinguẽdo: ⁊ marie in effª que ꝓncipalr in ſpiritibus vitalib⁹ acceſa eſt: quoꝝ fons coꝛ exiſtit ⁊ minera. Nec obſtat q̃ dici pót cõtra: qz nõ ꝓmittunt acutos fumos per poꝛos pectoꝛis exhalare: qñ hoc nõ eſt in ſpũalibus nẽciuz cũ cõtinue viã pulmõis in anhelitũ extra expirãt. Amplius in curis ꝓticularibus de dieta ⁊ potione ſermo cõplebitur.

¶De effª ex anguſtia ⁊ de ꝓueniẽte ex amoꝛe. Cap. vj.

Procedẽs ad curas ſpãles effimeraꝝ icipiã a cura veraꝝ ⁊ er eis ꝓmo ab accẽſis ꝓncipalr in ſpũ vitali. Et de his icipiã a cura facte ex anguſtia. Sciẽdũ tñ ꝓpus eſt q accña aie cũ ꝓea ſpũs mouent motu nãli nullã leſionẽ iferũt in corꝓus: imo ẽt cũ mouent pauſatine nõ ledũt notabilr ipſuz: ſed ſolũ ledũt ⁊ febꝛẽ inducũt cũ mouent intro vel foꝛas vel vtroq; mõ ipetuoſo ⁊ fouꝛi ⁊ ſubito motu nõ tñ tãto: q ꝓducat ad mortẽ ad quã aliqñ ꝙducunt ꝓpea puſilanimes ⁊ male diſpoſiti. Similr laboꝛes corꝓei ⁊ alie ſupꝛadicte cãe extrinſece nõ perducũt ad febꝛẽ niſi magnificent: vñ bñ dixit Aui. q caloꝛ febꝛilis nõ eſt ſicut ire caloꝛ aut laboꝛis cũ nõ vltimant. Luz. n. laboꝛ ira ⁊ ſilia nõ ſunt magna ⁊ intẽſa nõ ſunt cã febꝛis eſt aut anguſtia vt patebit in ſermone ſequẽti paſſio aie cauſata in ea ꝑp depditionẽ rei de cuius reacqſitiõe nõ ſperaꝫ ſicut de morte vxoꝛis dilecte aut filij aut pecunie in pelago maꝛis. cũ ergo accidit dixit. A. ex motu ſpũs ad interioꝛa ⁊ occultatiõe ei⁹ in eis ꝓpter ſuꝑfluitatẽ anguſtie vt ſpiritus in coꝛde ⁊ interioꝛibus conculcent ⁊ cõculcati ⁊ conſtricti inflãment in coꝛde: ⁊ deinde expandaꝫ inflãmatio ad totũ corꝓus fit fe/

bris spūalis.i.in spūalibus ꝑncipal'r accensa q̄ vocat' ex angustia siue tedio que frequēter oucit patientē ad ethicam.

Primus signum.

Et signa eius sunt. Primū dixit. A. igneitas vine z acuitas eius: ita vt hñs eā sentiat actuitatē eius ꝓpoñium ficcitatis in ea. Et Sera. dixit. vina eius est acuta donec mordicet mēbrū per qō trāsit. s. virgā z maxie caput eius: que mordicatio maxie sentit' apud mictū in fine mictionis q̄ ꝓuenit ab aliq̄ mā a spiritibus inflāmatis z febrib⁹ caloꝛe mēbroꝝ exiccata z exacuita z talr in vina expulsa. Et h̄ dñt nō accūt stati in ꝑn⁹ febris aut qñ ꝓp āgustiā caloꝛ reuocat' ad coꝛ z depaupant' mēbra nutritiua eoꝛ: sz accidit in ꝓcessu cuz expādit' caloꝛ x̄sus exteriora q̄ inflāmat' epar: z epar iflāmatū inflāmat mās z sbaz vine aut accit in ꝓcessu durabilitatis angustie. Quinto dinamidioꝝ dr vina in his febrib⁹ ruffioꝛ repit' q̄z i ceteris febrib⁹ effimeris.

Secūs signum.

¶ Scōm signū dixit. A. est motus oculi declinis ad clausionem z est oculus submersus pp resolōnem: z est cū quiete z subclusione. Et Sera. dixit. oculoꝝ fortasse motus addit' z ipsorum aspectus ad exteriora fortasse quiescit: qr. n. desperant nō pellūt oculos ad exteriora. Et vident' quasi sint submersi z ꝓfundati: qr sunt exiccati pp resolōnē spūum ab eis z resolōne facta a caloꝛe febrili in hūiditatib⁹ eoꝝ: z qr cogitatio eoꝝ fortassis est in eo: qr cōtristat. Cū g̃ sunt solliciti de eo qō timēt ne veniat sup eos submergit' caūtas inata z mēbroꝝ z mouent' plus ad iteriora: z pp istō sbmergunt' oculi eoꝝ: z qr fortassis i cogitatiōe cōprehēdūt aliqd pp qō sperāt z ē tūc cogitatio. s. ab aliq̄ de euasiōe a dāno recepto tūc dixit. S. accidit ei ꝑtiū illius. s. motus oculoꝝ ad exteriora.

Tertius signum.

¶ Tertiū sig^m dixit Auic. ē q̄ facies ē tēdēs ad citrinitatē: exponūt qdā. i. ad viriditatē vl' fuscedinē pp retractiōez caliditatis ad iteriora z renocationē sanguis z spūs ab exterioꝛib⁹.

Quartus signum.

¶ Quartū signū dixit. A. est pulsus ad puitatē z debilitatē declinis. z fortassis declinat ad ouritatē: fit nāq̄ puus z debilis: qr in exterioꝛib⁹ retractis sanguine z spiritib⁹ ad iteriora virtus oīno debilitat' z declinat ad ouritiē pp siccitatē corpis z arteriaꝝ z h̄ maxie in ꝓcessu angustie. Et h̄ signāuit Auic. cū dixit fortassis. Cū. n. angustia pseuerat corp⁹ totū exiccat'. spūs nāq̄ tristis desiccat ossa. Ait. n. Sera. de ꝓpietate rei aialis. i. passionū aie z maxie angustie ē vt exiccet corpus valde z oꝛ vt significet' sup illud ex h̄. q̄ illi q̄ nō cogitāt neq̄ tediū patiunt' digerūt totū illō qō comedūt ex cibis: z illi q̄ tediū patiunt' z cogitāt nō digerūt totū qō comedūt ex cibis. Et illi qui tediū patiunt' z cogitāt nō digerūt q̄uis sint facilis digōnis z pauce q̄titatis. Et dixit Serap. pulsus qñ ꝓfundat' nā. i. nālis caloꝛ ad interiora est parvus z cū extēdit' ad exteriora magnificat'.

¶ Quinto dinamidioꝝ dr. si febris ex egri^e ai vt tristitia aut cupiditate nata fuerit pulsus eius est lapsus tenuis in ꝑn⁹ ita vt putes eū egrotasse lōgis tꝑibus ex lōginq̄ infirmitate. Hal. tñ 2° de crisi inuit. q̄ accūtia aie que remanēt cū febre z adhuc sunt ꝓsentia facilr cognoscunt' p pulsuz: qr vnicuiq̄ inest pulsus q ꝓpius est illi accūti: sed qñ sedata sunt z euanuerūt z nō remanet nisi febris tūc in pulsu nō remanet nisi signū occultū de ipsis accūtibus. z oꝛ tūc distinguere inter spēs febriū ipsarū p alias signationes. Et esse oculoꝝ est illud per qō ꝑm plm fit distinctio inter eas. signatur. n. q̄nq̄ dispō aie in hora sanitatis nedū in hora egritudis. Et ꝑm plm in ista febre multiplicant' vigilie. qdā reducūt ad hāc febrē effi^m ꝓuiētē ex amore cui⁹ signa sunt macrescētia corpis coloris citrinitas z mēbroꝝ ingetudo z ad sunt cū ea ēt alia sig^a melie ꝓueniētis ex amore scripta in sequēti ꝑmone. ca°. de Jlischi.

Cura huius effi^e est vt elōget' patiēs a reb⁹ oibus exicantib⁹ ne trāseat de effi^a in ethicā. Et dixit Uia. Dixit Serap. post resolōnem febris facimus eos sedere in tina aque cal'e tepide. aut ꝑpate. Uerūtn dixit Uia. nō mouetur in ea. s. multū: z inūgim⁹ dixit Ser. corpa eoꝝ oleo violato z nenufarino z nō fiat inūctio cōtinue fricādo: qr nō oꝛ fieri cū multa z forti fricatiōe ne exiccet corpus. Et. A. dixit oꝛ vt hñs eā multiplicet introitū tine z ponat plm sue intentionis in balneatiōe cū aq̄ balnei dulci nō in aere ei⁹: z multiplicet inūctionē cū fricatiōe. s. leui post illud: oleū nāq̄ est magis iuuatiuū ei q̄z balneū. Et dixit Ser. cibamus eos cū cibis laudabilis hūiditatis sic̄ sunt caro pullorꝝ z edoruz z pisces petrosi. Et sit illud qō bibit vinū cōmixtū. s. cū aq̄ mūdū. alr nouū nō antiquū. Sed accipiat' ex eo paꝝ vt nō exiccet corpus ex multitudine eius. nā cū accipit' cū mēsura remouet vigilias attrahitq̄ somnū quapp hūectat z letificat tristes z sedat tediū patientiū. Et. A. dixit sumat in potu vinū plīme cōmixtiōis: est. n. bonū medicamē ei dixit Al. dormiat in locis suauiter redolētibus z in lecto molli z vl'de ita sit in oībus rebus nō nālibus infrigidans z humectans.

¶ Potio x̄o in hac febre tribus cōplet' intētionibus quaꝝ ꝑma respicit cām cū rebus letificātibus z diuertētibus eos ab angustijs z cogitatiōibus adherēdo amicis z magis dilectis qui eos rōnibus moralib⁹ z blādis sermonib⁹ a desperatiōe z cogitatiōe semoueāt in q̄ re fratres religiosi viz magnā hñt. Et dixit Uia. cū diuersis musicoꝝ gñibus z videndis rebus diuersis z omni mō gaudij z tripudij dūmodo tñ eis spūs non supcalefiant.

¶ Scōa intētio respicit dispōnē siue febrilē caloꝛē que cōpellet' cū alterātibus fridis z humidis maxie ex letificātibus z odoꝛibus bonis ex medicinis odoꝛiferis fridis cordialibus q̄ sint fride tpate z nō oīno exute a pmixtiōe alicuius cordialiū cal'oꝝ ex eis in q̄bus nō sit exiccatio que approximent' ab intus z ab extra. Dixit Auic. vtant' letificātibus z odoꝛiferis fridis z ponāt sup pectus suū epithima ex mucilaginibus z succis z aqs bonis infrigidātibus z in hac cura oꝛ maxie vt admistrent' patienti me^ne mūde nitide z in forma magis ei placibili vt auidi⁹ eas sumat.

¶ Tertia x̄o respicit accūs huic febri cōplicatum qō est exiccatio z corpis ariditas z complet' cum dieta resumptiua z electuarijs z alijs humiditates restaurantibus corporis ex eis que dicentur in cura ethice.

¶ De effimera ex tristitia. Cap. vij.

Tristitia ē duplex vna ō ꝓterito alia ō futuro.

Ebrem effimerā ex tristitia Zoar vocauit febrē ex suspirijs. Est aūt tristitia passio aie cū cogitatiōe sollicita de re super cuius habitiōe nō cadit desperatio. Et est tristitia duplex vna de ꝓterito z alia ō futuro. De ꝓterito sicut cū quis tristat' de pditione pecunie vel alterius rei super cuius rehabitione sollicitat' z cogitat: qr sperat illā posse rehabere. De futuro x̄o sicut cū quis tristat' timore perdēdi amicū vel pecuniā vl' eundi in exiliū sup quo sollicitat' z cogitat: qr sperat posse euadere dānuz.

Tristitia ⁊ angustia z cogitatio cōueniūt z differūt

¶ Et tristitia q̄dem z angustia cōueniūt z differūt. Conueniūt q̄dez dixit Uiaticus qr ambe oculos cōcauant z faciē versus torpatilitatē adducūt z quasi ex eis sequit' angustia corpalis q̄ est nō qescere in aliq̄ figura in qua se situet. z Jsaac voluit q̄ ambe cōueniūt in motu spirituū ad interiora. Et Raſ. in. 17. cōti. dixit q̄ angustia z tristitia sunt idē. Et haly. 3° practice voluit. q̄ ambe ipse z etiā cogitatio essent idez z ꝓpea de febre ex eis ꝓueniēte vnū fecit capitulū. Sed differūt vt apparet ex diffinitiōibus datis de angustia z tristitia z cogitatio est meditatio ꝓfunda valde de aliq̄ re in tantū. q̄ sic cogitans nō videt ꝑsentem nec audit in pñtia sui loquentē. Et Jsaac dixit. q̄ angustia ptinet ad vtutē vitalē cordis: tristitia x̄o ad aialē cerebri ad quā ēt reducit' cogitatio. Azaraguius x̄o dixit. q̄ angustia est passio vtutis aialis. z tristitia vtutis vitalis. Et qdā dñt. q̄ angustia est doloꝛ aie de dāno ꝓterito de morte filij: tristitia x̄o de futuro z maxie cū non pōt assequi qō affectat. Et qdaz dñt. q̄ angustia est passio aie in q̄ caloꝛ nālis q̄si subito reuocat' ad interiora: z dñt ea esse subitā tristitiā. tristitia x̄o est passio aie paulatim eueniens z in ea paulatim caloꝛ reuocat' ad interiora: z ideo ꝑm plm

febrem nō causat nisi eū multū sit perdurās. ita q̄ multi spi/ritus in multis retractiōibus reuocati in corde cōculcent & inflāment aut causat febrē: qz lz spūs paulatim iterius re uocent ipsis tñ reuocatis motiones plūe & magne eis assō cient nunc versus ex̄ cū spes ei aduenit nūc ad intra cū spes elōgat. & sic spūs cōmoti & agitati inflāmant & febrē faciūt. Tristitia itaq̄ est minor passio q̄ angustia & minus pducit ad ethicaz & ptisim q̄ illa & silr eius febris est minor. Sepe tamen ab auctoribus vna pro alia ponitur maxime cum nō differant in signis & curis nisi scōm magis & minus.

Signa vero eius sunt vrina ignea cuius pcipit acui/tas in emissiōe eius pp oñiū calitatis & siccita/tis in iterioribus & motū colere Xpus viā vine: nō tñ est vi na ignita & acuta sic in angustia. Et color palidus faciei mi/nus tñ q̄ in angustia. non. n. offuscat facies sicut in illa: imo in facie & oculis aliq̄tuluz redit coloris boni tūc. s. q̄ñ spes crescit: vñ spūs mouent ad exteriora & oculi sunt submersi cū gete & subclausiōe. Dixit. A. oculi sunt cū debilitate de/pressionis. i. cū remissiōe depssionis: qz. s. sunt minus depssi q̄ in angustia: imo q̄ñq̄ accidit eis oppo^m qō nō pringit in angustia: qñ in tristitia lz oculi hēant motū ad subclausio/nez hñt itez aliq̄ motū ad aptionē cuz nō sit in ea despatio: sed spes. Et in pulsu dixit Auic. appet saltus siue iectigatio quedā ex subito q̄ñq̄ motu ad extra & ppie cū sollicitudo ingrēdi rē insurgit. vel saltus. i. pmutatio de pfunditate pul sus ad eius eleuationē: quando. s. appet ei iam via assequen di qō sperat vel saltus. i. dilatatio ad extra pp dictam cām. Et quidam reducunt ad motum cordis saltum in pulsu.

Cura eius est similis cure effimere ex angustia: non tñ egef tanta infrigidatione & humectatiōe in am/bobus instris. Dixit. n. Aui. q̄ hec cura remissionibus indi get. Dixit Hal. mitigationē tristitie molliri expedit. & hilari tatem facere. audiat ergo cātilenaz diuersitates cū cithara & lira & tonos dulces. Et si estas fuerit in frigidis sit locis. Si Xo hyems in locis secretis & tpatis nec plm faciat sonū.

¶ De effimera ex timore. Cap. viij.

IN timore aliq̄n adeo reuocātur spūs ad interiora subito & impe/tuose. q̄ sic oculati suffocant & extinguunt & sequit mors: & aliq̄n mouent: sed nō sic subito & ipetuose: sed tñ sic vt cōculcent in iteriorib⁹ & corde vt inflāment & inflāmati febrē causent q̄ pm varias corpis dispōnes perducit ad ethicā aut ad febrē sincopalez.

Et signa huius febris dixit Aui. sunt prima signis eius q̄ fit ex angustia: q̄rum sint itēriora pp maiorē & magis subitā reuocationez siue motionē spūs ad interiora pp quā maior est diuersitas in pulsu. Et forma ocu li est forma territi sicut in angustia est sicut forma suffocati: & pulsus fit in ista tremulus qui nō fit in illa. Et sitis ēt in hac febre magis accidit q̄ñ in illa: qz in hac calitas magis exic/cat roridā humiditatē eius. Et in timore qdez magno adeo debilitat virtus cōtentiua nālis ac ēt virtus fixiua aialis vt pueniat exinde debilitas fixionis mēbrorū & ipsoz titubatio/ & per oēs etiā pulsus tremulatio: nec nō & inuolūtarius & egestionis & vine exitus. Et cū timor vltimat infrigidan tur interiora & exteriora & suffocat caliditas. Cum Xo non vltimat infrigidant exteriora in pncipio & iteriora calefiūt: sed in pcessu extendit ēt calefactio vsq̄ ad exteriora.

Et cura eius dixit. A. est silis ei que fit ex angustia in ambobus instris. Oportet tñ in ista vt ause/ratur causa timoris & adducat eis securitas cum oibus eis que spē bonam faciunt & securitatē: & presertim nūcios ad/uocando noua portātes tribuentia spē bonā & tollentia su/spitionem de his in q̄bus affuit timor cū his spiritū & calo/rem ad exteriora diuertēdo & administrādo infrigidantia & humectantia remissa & odorifera potentia aiam dilatare & letificare & prestare gaudium & iocunditatem.

¶ De effimera ex ira. Cap. ix.

IRa seu furor pm. S. nō est audacia: lz est ebullitio sanguis circa cor ex qua accidit feruor & inflāmatio in spū cordis pp ap/petitū vindicte. deinde: vt dixit Serap. calitas innata & spūs mouent ad exteriora vt iudicet de nocētibus. sup. & vt vindictaz exerceant. ōre & sanguis & spūs: spūs tñ pncipalius tanq̄ magis aptus mouef malo & supfluo motu ex quo supcalefit & fit febris effi^a qua pm plm perducit ad febres humorales incēsiuas & q̄ñq̄ ad ethicas.

Signa eius sunt dixit. A. rubedo faciei nisi ei admi/sceatur timor: qm̄ citrinat tunc. Et facies qui/dez rubet dixit Serap. pp missionē sanguinis ad illud qō ex corpore appet. vñ inflāmatur & rubefit facies. & fortasse di/xit. ipse fit color citrinus ex timore cōmixto cū ira: q. pp timorem nō ita mittit sanguis ad exteriora: vnde nō sic in/flammat. Rubedo tñ faciei nō apparet in pncipio rei: imo tunc facies fit palida reuocato calore ad interiora: sed rubet facies post q̄ mouef calor ad exteriora. Et propterea dixit Uiaticus. q̄ aliquando facies citrinatur: qz in principio.

¶ Et accidit ēt rubedo oculoz vaporibus calis in motio/nem sanguinis & spiritus ad eos eleuatis: & pp vehementez motum eorum ad oculos ad exteriora proeminent oculi.

¶ Et dixit Serap. tremorē patiunt. & silr dixit Uiat. & hoc maxie erit q̄n ira timori cōmixta fuerit tñ tūc pp malū mo/tuz spūum & ipsoz multā resolōnē debilitat vtus cōtentiua mēbroz: vñ tremūt mēbra. Et Aui. dixit q̄ñq̄ accidit q̄d daz eoz tremor pp motū hūoris. s. colici ad os stōi eoz mor dicās ipm: aut pp debilitatē nārū. cū. n. nā irati est resolubi lis debilis mouef in eo col'a feruēs simul cū sanguine q̄ rā sit p sensibilia mēbra: maxie cū nā eā regulare nō pōt: & tre/morē ea pūgendo p modū rigoris inducit: & q̄ñq̄ ira pcedē te tremor eis accidit absq̄ rigore apparēter. q̄ō est q̄n spūs vehemēter moti exterius vtute cōtentiua debilitata existē/te vt eos cōtinere nō possit resoluunt: qbus resolutis mēbra in suo situ nāli & debito nō valent cōseruari: vnde tremunt.

¶ Et dixit Aui. accidit eis inflatio faciei silis ei que accidit in dormitiōe. s. in fine somni multi q̄ inflatio pua est & accidit pp vapores multos eleuatos ad faciē in ebullitione sangui nis. ista tñ inflatio nō perdurat nec remanet in eis sicut nec postq̄ bñ euigilauerit dormiens: qz transacta ira illi vapo/res resoluuntur & aspectus eorum est sicut aspectus irati.

¶ Et mot⁹ oculoz dixit Sera. ē velox & vox fit alta & accit qbusdā eoz tremor labioz & extrēitatū pp cās supradcās.

¶ Dixit Serap. vrina in hac febre est citrina: lz nō est acuta pp motū col'e ad exteriora. Et Jsaac dixit. vrina in hac febre nō hz acumē. Aui. Xo dixit. vrina est rubea acuti tactus pp hec oñt quidā. vrina est acuta in pn^o ante expāsionē col'e ad exteriora sed in pcessu col'a expansa nō est acuta. Et subdit A. q̄ñq̄ est ei aliq̄tulū claritatis siue tenuitatis. Et hoc erit q̄ñ calor nālis non oino loca dignōis deseruit veniēs ad ex/teriora. Cum aūt in suo exitu ad exteriora multuz ipsius re/soluerēt & loca dignōis essent eo puata: tūc esset in vrina tur batio non claritas. qdam Xo dicunt q̄ vrina hz esse citrina clara subtilis q̄ñ nō est vehemēs ebullitio & cōmixtio: & per oēs q̄ñ calor multū trahit ad extra & per oppo^m appet tur/bida. Et 5° dinamidiarum dr. q̄ in hac febre vrina crocea & ignea est: & q̄ extra consuetudinem colica venit cum motu ventris existēs egestio: licet pm plm nā in eis sit constipata.

¶ Et pulsus dixit Sera. est velox eleuat⁹ magn⁹. Et Aui. dixit. q̄ est grossus plenus pulsans frequēs. Et 5° dinami/diaz dr q̄ pulsus nō fit minuēs neq̄ deficiens sicut in his q̄ ex tristitijs aut vigilijs aut cogitatiōibus fiunt & hoc est pp cursum sanguinis & spūs ad exteriora loca arteriē: & hoc ideo est qz magna est in interioribus necessitas euentandi.

Cura huius egritudis est due res. p^a est cāe ablatio: & 2^a est caloris febrilis extinctio. ¶ De p^a ait Sera.

Ingeniemus in ꝑmis vt ſedemus irā ⁊ bonū faciam⁹ anhe litū eius cū delitijs: ⁊ delitie ſint ad vnūquēq; eoꝝ cū eo qō bonificat aiam eius plus. Māſueſcere. n. dixit Hal. opꝫ ⁊ ſe dare ⁊ ſeipſuꝫ iocūdare. Sedant aūt irā inductiōes ⁊ ꝑmiſ ſiones de vindicta fienda: ſed ſuo loco ⁊ tpe ⁊ cōmodius ⁊ magis apte ⁊ cū obtinentia pluris honoris ⁊ admonitiōes ēt rōnabiles que refrenāt motū ſpūs ⁊ cōuertūt ipſuꝫ ad in terioꝛa coꝛpis cū ſuauitate ⁊ paulatiꝫ iducēdo ēt eis ſi opoꝛ tuerit aliquē timoꝛē ꝑ demōſtrationē dānoꝝ ⁊ maloꝝ q̄ in de euenire pñt in executione ſaltē feſtine vindicte. Jocūdos aūt reddunt eos tripudia ⁊ ludi delectabiles ⁊ res noue pla cibiles ⁊ truffe hiſtrionum: circa quas eoꝛū aius occupet ⁊ preſentia ſocioꝝ dilectoꝝ narrantiū res que ab ira remo uent ⁊ oſtēdentium vindicte plenā ſufficientiam preceſſiſſe. ¶ Scōa aūt res dicta cōplet ⁊ potione. Fugiāt itaq; aereꝫ calm ⁊ vētoſum ⁊ multū luminoſuꝫ ⁊ moꝛā in loco tumul tuoſo ⁊ vitēt narrationē eoꝝ q̄ ptinēt ad rixas ⁊ bella ⁊ de uitent moꝛ⁹ fontes ⁊ ipetuoſos ⁊ fricatiōes. ¶ Et dixit Se rap. oꝫ vt ꝓhibeant⁹ a balneo: qm̄ vt qdā oñt. ſi fiat balnea tio in aqua calꝛa inflāmant⁹ ſpūs ⁊ ad exterioꝛa nimiuꝫ tra hunt⁹ ⁊ cū frida ſi fiat retinebunt⁹ fumi colici q ad interioꝛa cōuerſi ſpūs ꝑ amplius igniēt. Et hñt oñt iſti ✠itatē ꝑdicta durāte ira ⁊ inflāmatione. In fine ✠o debēt poni in tina aq̄ dulcis tepide. In hac. n. febꝛe aq̄ tine oꝫ eſſe remiſſionis cali tatis q̄ in ceteris effimeris. In aere aūt balnei nullo⁹ moꝛa ri debēt. Dixit Al. balneū tardet⁹ vſq; ad receſſuꝫ eius. ſ. ire vel febris ⁊ in loco balnei ita moꝛet⁹ vt neq; a vēto neq; a fri goꝛe tangat⁹ ⁊ eo egrediēte a balneo aquā frigidā ingrediat⁹ ⁊ ab ea citiſſime egrediat⁹. Et cū egreſſus fuerit aq̄ roſ. ca piti ſuo infundat⁹ ⁊ pect⁹ ex ea ⁊ ſandalis ⁊ cāphoꝛa liniat⁹ ⁊ deuitēt vigilias ⁊ cibos calꝛos. Dixit Serap. nō potemus eos vino donec ſedet⁹ calitas. Et Hal. dixit. nō accipiāt vinū: auget. n. iracūdiā. Et Al. dixit. oino a vino abſtineāt niſi ex eius dimiſſiōe magnū ſequat⁹ nocu^m. A. ēt ꝓhibet vinū ⁊ vē ꝓhibendū eſt in eius ꝑn^o niſi timeat⁹ nocu^m magnū vt caſus in ſincopim: ira tñ ſedata ⁊ declināte febꝛe pōt cōcedi vinuꝫ debile aquoſuꝫ vel bñ limphatū, moꝛent⁹ autē in aere tpato vel ad friditatē puā decliui qeti aut doꝛmiētes: vt dixit. H. ſomno plimoꝛnō tñ tāto nec ſic ꝓfundo. q̄ ad infridationeꝫ coꝛp⁹ ꝓducē poſſit. Et cibis vtat⁹ fridis ⁊ hu. ⁊ facilis digō nis. ⁊ pot⁹ ſit aq̄ frida ingt Ha. r^o terap. Quidā inuenis in caumatib⁹ canicularib⁹ febꝛuit ex ira ⁊ bibit in p̄ poꝛiſmo aq̄ fride duas cotilas ⁊ ꝓteſtim euomuit colꝛaꝫ rubꝛiſſimā ⁊ paulo poſt deoꝛſuꝫ ēt emiſit. Et deinde rurſus in cibatiōe ac cepit aq̄ fride cotilā: ⁊ nō vltra febꝛuit. ¶ Potio ✠o fridis ⁊ hu. ꝓficit. reſpicit. n. ifridatio ⁊ hūectatio cām ſimul ⁊ di ſpōnē. Cū his tñ dixit Serap. oꝫ vt ſtudiū ſit i coꝛde: q⁹ hui⁹ ſceptio febris ⁊ oꝛigo nō eſt niſi in coꝛde. Uñ bñ dixit Zoar. da in potu illud in q̄ eſt infridatio ⁊ ſedatio ire ſicut ſyrupū lingue bouis: qm̄ ipſe letificat ⁊ ſedat irā Al. dixit. pot⁹ ſit ſuccus granati muçi rob de ribes ⁊ maloꝝ acetoſoꝝ ⁊ ace toſitas citrini ⁊ ſilū. Et ſup ſpūalia apponant⁹ epitimata ex oleis ⁊ ſuccis ⁊ aqs frigidis ⁊ hu. odoꝛiferis. Et dixit Se rap. remoue acuitatē vine quāto poteris: q⁹ acuitas vine iram auget. Et opꝫ vt eoꝝ nā leniat⁹: qm̄ ſepe cōſtricta eſt. Ḃ tñ fiat cū lenientibus frigidis caſſiafiſtula māna ⁊ tamarin dis zuccaro violꝛ. ⁊ ſiłubus ⁊ cū exhibitione ſeminū cōiuꝫ fri gidoꝝ: qm̄ alterant colam ⁊ ꝓuocant ⁊ cum vina educūt.

¶ De effimera ex gaudio. Cap. x.

Gaudium qm̄q; adeo intēditur vt ſpūs ita verſus exterioꝛa moueat ⁊ exhalare faciat q⁹ remanet fons eoꝝ ita de paupatus vt infrigidet⁹ ⁊ extinguat⁹ caloꝛ nā lis in coꝛde ⁊ ſequat⁹ inde moꝛs vt Ha. voluit 4° de accñti. Et de Ḃ loquēs Raſ. 7° cōti. ait. Ideo accidit effimera ex letitia: q⁹ ipſa caliditatē facit exhalare: qñ autez gaudiū ſic intendit⁹ ſiue cito accidat⁹ ſiue paulatim ſpūs mo uent⁹ ad exterioꝛa male ⁊ ſuꝑfluo motu vñ inflāmant⁹ ⁊ fe bꝛē cauſant effi. que ſepe trāſitū facit in ſinochā inflatiuam.

Et ſigna eius ſunt rubedo faciei ⁊ ꝓeminētia oculo rū ⁊ aſpectus eius eſt aſpectus gaudētis ⁊ riſus multus ꝓpea q⁹ multi ſpūs mouent⁹ ✠ſus facié ex pce ptione rei gaudioſe. Dixit Aui. ſigna eius ꝓpria ſunt ſignis eius q̄ eſt ex ira niſi q⁹ forma oculi é forma gaudētis nō ira ſcētis. In vtroq;. n. ſpūs ad exterioꝛa ꝓpellunt⁹: ſz in ira ma gis ſubito ⁊ i gaudio magis paulati. Et frequētia. ſ. ⁊ velo citas eſt i pulſu minoꝛ q̄z i fcā ex ira: q⁹ mín^o incēdiū eſt i ite rioꝛib⁹ i fcā ex gaudio ⁊ vina nō mltā hz acuitatē. Et accit i hac febꝛe aliqñ tremoꝛ ⁊ ipo^a ſuſtinēdi mēbꝛa ꝓp debilita tē vtutis cōtētiue mēbꝛoꝝ ſequētē ad multā reſolōnē ſpūs.

Cura eius dixit Aui. ꝓpria eſt cure ei⁹ q̄ eſt ex ira diffe rēs ab ea in Ḃ q̄ in iſta frida approximāda ab eā debēt eē itēſioꝛa vt magis claudēdo poꝛos magis ꝓhibeāt ſpūs aduētū ad exterioꝛa ⁊ ipſi⁹ reſolonē ⁊ qō iſtis debēt nū ciari ea q̄ triſtari faciūt ⁊ cogitare. aut ſaltē q̄ timoꝛē iducāt ⁊ vt aſſiſtāt ei viri ſibi odioſi. Et q̄ ab intus admiſtrant⁹ nō debēt eē ſic frida vt in fcā ex ira ne noceāt⁹ minere vtutū de bilitataꝝ in iterioꝛibus ⁊ in coꝛde ꝓp ſuꝑfluā expanſionē ſca loꝛis. In hac ēt febꝛe nō eſt intentio tanta ad humectandum nec ad naturā leniendum nec ad ſedanduꝫ vine acuitatem.

¶ De effimera ex caloꝛe ſiue moꝛa in aere calido. Cap. xj.

Gandoq; qs moꝛā ꝏbit lōgā in aere calo marie in dieb⁹ canicu larib⁹ aut in ſtufa aut coꝛā igne fozti: vñ ⁊ ex cōtactu ad aerē calm ⁊ ex aere calo intus iſpi rato inflāmant⁹ ſpūs coꝛdis ⁊ fit febꝛis effi^a q̄ aliqñ facit ebullire colam ⁊ ꝓducit ad febꝛes colicas maxi me diſpoſitos ad ipſas ⁊ qñq; perducit ad ethicam.

Et ſigna eius ſunt anhelitus magnus ⁊ frequēs ꝓp caliditatē multū additā in ſpūalibus ⁊ coꝛ de ⁊ ſiłr pulſus ⁊ maxime appet magnitudo eius in diaſto le ⁊ tactus coꝛpoꝛis ſui inuenit ariditatē ⁊ caliditatē ime menſam quātam nō percipit eger in interioꝛibus neq; ſitis coꝛ reſpōdet calitati reperte exterius: q⁹ minoꝛ eſt q̄z illa idicet: ⁊ ſedat⁹ ſitis eius per aeris fridi inſpiratione pluſq̄z. per po tum aque frigide ꝓp cām eius eſſe in ſpūalibus: ⁊ vina non eſt multū tincta ⁊ ſignificat eam anteceſſio cauſarum eius.

Cura eſt vt deuitent aerē calidū irā motū fricationes ⁊ vigilias: ſed locent⁹ in aere frigido ⁊ hu. ⁊ iuxta fontes ⁊ riuos ⁊ vmbras arboꝝ frigidoꝝ ⁊ ſternant⁹ in lo co rami ⁊ floꝛes frigidi odoꝛiferi ⁊ in tali loco qeſcat ⁊ doꝛ miat⁹ pro poſſe. Dixit Hal. 8° terap. Qui febꝛiūt in eſtuatio nibus infridatiua educatione indigēt: quapp cibis fridis ⁊ ſiłubus potib⁹ alēdi erūt. Dixit Hal. accipiāt⁹ refrigeratiuā aquā cū zuccaro ⁊ panē mundū infuſuꝫ ⁊ refrigeratū in ni ue ⁊ olera ⁊ fructus frigidos. Et Aui. dixit. det⁹ eis in potu aqua frida ⁊ que currūt⁹ curſu eius ſine ceſſatiōe. i. frequen ter donec declinet⁹ febris ⁊ tūc a potu eius deſiſtāt. Ante tñ cibationē in balneo aque tepide mittant⁹ cauēdo ſibi a cōta ctu potu balnei ⁊ aere calo eius. Et exeūtibus eis a balneo aſpgant⁹ aq̄ frida nō excellētis friditatis ſupra totū coꝛpus ⁊ inūgant⁹ oleo roſ. ⁊ nenufarino ⁊ ſiłubus actu fridis ⁊ cuz aceto ⁊ aq̄ roſ. conquaſſatis. De potione in hac febꝛe dixit Auer. colliget. 7°. Que ꝓp moꝛam in aere calo febris acci dit plurima indiget refrigeratione. ſ. ab intus ⁊ ab extra.

¶ De effimera ex balneatione in aquis calidis. Cap. xij.

Tam quis in aqs ſulfureis ⁊ alijs termati cis nāliter calidis balneat⁹ moꝛaz in eis trahēs accidit aliqñ vt mediāte anhelitus inſpiratiōe aer calidus in ſupficie ipſaꝝ aqua rū exiſtēs trahat⁹ ad coꝛ ⁊ inflāment⁹ ſpiritus eius marime iuuāte ad hoc alteratiōe ad caliditatem facta a contactu ipſarū aquarum calidaruz ⁊ fiat febris effimera que perducit ad febꝛes colericas ⁊ aliquando ad ethicam.

Et dñt quidã. põt ẽt hec febris ꝓuenire ex balneatione longa in aquis dulcibus calefactis. hoc tñ rarius cõtingit.

Signa eius sunt sitis intensa que potu frigido nõ sedatur: sed mitigat aere frigido ⁊ accidũt reliqua signa dicta in febre ex aere calido: nisi q̃ in facta ex balneatione in ags termaticis asperitas in cute est maior: sed in aquis dulcibus balneatione cutis inuenitur mollis.

Et cura huius est filis cure illius. Dixit Raſ. in diuisionibus. Illũ qui ꝑp longã morã in aere balnei febrit in aere vẽti sedere fac ⁊ dormire in eo frido. Et da ei in potu aquã cũ nine. Aer tñ nõ fit excedentis frigiditatis ⁊ infundat totũ corpus in aq̃ leuis calitatis in q̃ sint herbe camomilla ordeũ ⁊ filia. Et inũgant post absterſionẽ ab infusione ꝑdicta cũ oleo viol. ⁊ de camomilla tepido. Aui. tñ dixit. q̃ nečitas ad balneãdũ. i. ifundẽdũ plus est q̃z ad inũgendũ ⁊ i fine potest potu vini debilis multũ limphati: ⁊ potio filr adimpleat sicut eius q̃ est ab aere calo: nisi q̃ nõ oz exterius appropriata esse tãte friditatis virtualis: nec debẽt actu frigida: sed tepida applicari. dixit Raſ. sup ipsius corpones sandalos ⁊ aquã rosatã ⁊ cãphoraz cũ rosis tritis.

¶ De effimera ex soliditate opilatione siue terrestreitate cutis. Cap. xiij.

Dixit Hal. 8° terap. A qbus nõ resoluunt fumi cali capinosi soliti resolui ⁊ hoc ꝑp cõstrictionẽ cutis pati sunt a febre capi effa. Uerũtñ dixit. ipse vt 6° ponit cõtiñ. Corpa de qbus dissoluit vapor dulcis ex bonitate sanguinis ipsoꝝ. q̃zuis cõdẽset supficies eoꝝ nõ calefiẽt. s. febrili calore: sed replebunt. Sed corpa de qbus dissoluit calor pũgens calefiẽt quotiẽs cõdẽsabit supficies ipsoꝝ ex vapore pungẽti qui dissoluit de sanguine malo. hmõi. n. corpa in qbus est sanguis malꝰ quotiẽs euaporãt vt debẽt sani erũt: sed non sanitatis firme. Et si corrũpat euaporatio: qz. s. retineat ex ꝺdẽsatiõe supficiei corpoꝝ ipsoꝝ accidit in eis effa. Et si corrũpit euaporatio ex opilatiõibus ꝓfundis accidit eis febris putrida. Et corpa q̃dẽ in qbus capinosus fumus solet dissolui sunt corpa rara pilosa calidi tactus ⁊ pũgitiui quoꝝ vine ⁊ egõnes ruffe sunt ⁊ cũ famẽ sustinẽt vine eoꝝ pũgũt ⁊ egõnes eoꝝ sunt pauce ⁊ ficce ⁊ irascibilia sũt multũq̃z sunt vigilatia ⁊ somnꝰ leuis ⁊ puus ⁊ color eoꝝ est ruffus ⁊ pulsus magnꝰ ⁊ frequẽs ⁊ maxie si etas fuerit iuuẽtutis ⁊ tps ⁊ regio calta. talia. n. corpa si opilationẽ porozꝝ passa fuerint retinent ꝑdci fumi. vñ facile febres icurrũt. ¶ Dixit Sera. scias. q̃ nõ oẽ corpus q̃ indurat. i. solidat ⁊ cõstringit cutis eiꝰ accidit ei febris. Cutis aũt soliditas: dixit Ha. 2° de crisi. accidit: aut ꝑp frigus aut cũ obuiat corpi res stiptica pontica de cuius ꝺsuetudine nõ est vt ei obuiet sicut illud qđ accidit balneato in aq̃ alumĩs. Et Aui. dixit. aliq̃ accidit ex frigore ⁊ balneatiõe cũ ags stipticis fridis vt cõdensent porꝰ apparẽtes ⁊ coartent vapores fumosi ãre accidit febris. Et Auer. 7° coll̃z. ait, cutis densat ꝑp frigus: ⁊ ꝑp in ags stipticis balneationẽ: aut ꝑp necessarii balnei negligentiã: aut ꝑp totius corpis sacietatẽ sicut in illis accidit qui in aere calidissimo degunt. ¶ Multe ẽt assignant huic cõstipationi cãe hincinde ab auctoribus sumpte. Cõstringitur. n. dixit Hal. ex balneo albula aquaꝝ. i. aluminosaruz. sup. ⁊ quarũcũq̃z aliaꝝ stipticaꝝ: ⁊ ꝑp quecũq̃z implasmant ⁊ inuiscant poris ex appositis exterius: ⁊ ꝑp multiplicationẽ sordiũ in exterioribus corpis ex dimissiõe balnei aut fricationũ ꝺsuetaꝝ. Et subdit. est ẽt cũ imoderatio: ficcitas poros densat vt ex effusiõe aq̃ multũ calide sup corpus aut fricatiõe aspa solidãte porꝰ cutis ⁊ silibus: ꝓpea ꝓhibet qui floze eris vtit in balneo. ⁊ qui vtit multo vino. s. pontico cũ pauco oleo ad inũgendũ corpus ⁊ qui vtit oleo lẽtiscino vl aliis stipticis oleis vl emplis. Et ꝓhibet ꝑm vnũquẽq̃z die ad solẽ morari ⁊ in puluere voluptuari: ⁊ prohibet mora ⁊ itineratio in aere frigido ⁊ balneatio ⁊ infusio cũ ags frigidis de ꝑdictis tñ causis magnis afferẽtes ⁊ sepius hanc febrem sunt cõstipatio ex stipticis ⁊ frigiditate aeris vl aque frigide balneatiõe. ¶ Inqt Ha. 10° tera. Effimeraꝝ ex cõstipatione nõ est oiuz eadẽ disp̃: sed q̃dã insepabilẽ. i. cõtinuã hñt cõstipationẽ ⁊ q̃dã nõ insepabilẽ. i. nõ continuã. Et hæ q̃dẽ nõ insepabiliũ q̃dã hñt eã multũ coherentẽ ⁊ raro sepabilẽ: ⁊ quedã hñt accipientẽ seu augentẽ seu anticipẽ: ⁊ q̃dã raro insepabilẽ. i. plm separabilẽ. Raro insepabilis cõstipatio est his qui febriũt ꝑp aquas stipticas vel ꝑp infrigidationẽ vel breuẽ obstructionẽ. multũ aũt cõstipatio coexistit his qui pp incensionẽ febriũt solis: anticipẽ dispõnem ad cõstipationem hñt hi qui ꝓpter laborez febriũt: sed qui ꝓpter irã vel tristitiã vel vigilias vel intensam cogitationẽ vel indigestionem vel bubonem raro eis coexistit constipatio.

Sequens aũt de dictis cãis incipiaz a caloze aeris cũ suis cõparibus. cũ. n. laborat qs circa ignẽ fortẽ vel sub sole estiuo capite coopto aut effundit sup corpus eius aq̃ vehemẽter cal'a aut voluptuat ⁊ plm resoluit in arena calida ⁊ cinere seu puluere cal'o aut fricat' dura ⁊ longa fricatione accidit ei vt arefiat ⁊ induretur cutis eius ita vt fiat sicut testa fructuũ aut sicut cutis bruto ⁊ at tenuant' inde pori cutis eius ⁊ cõstringunt' ita vt supfluitates fumose in eo gñate nõ valentes exire retineant ⁊ trãspiratione ꝓhibita inflãment' ⁊ inflãmata inflãment spũs ⁊ sequat' febris effa que multotiẽs ꝑducit ad ethicã ꝑp cõsumptionez humiditatũ corpis ⁊ aliq̃n ꝑducit ad febres colericas maxime si cõplexio patientis calida fuerit ⁊ ficca.

¶ Signa huius febris sunt accensio alicuius dictaꝝ causarum ⁊ cutis induratio cuz ficcitate ⁊ calitas sentit' acuta in toto corpore ⁊ patiente ⁊ etiã a tangente ⁊ erunt cuz ea sitis ⁊ angustia ⁊ alia signa dicta in effimera ex balneis calidis.

¶ Cura eius post abscisionẽ cãe est extinctio calitatis eius que ipleat dicta ⁊ potiõe. Et dieta q̃dẽ est vt morã trahat patiens in aere hũido multũ näliter vel artificialr hũectato q̃ ad paruã declinet calitatẽ: ⁊ in eo letet ⁊ gaudeat. Et dixit Hal. 8° terap. Eos qui ꝑp ficcitatẽ solis. sup. vel sui cõparis febriũt fricare opz minus balneare aut plus. Jõq̃z administret balneũ aque dulcis. in aq̃ morã trahat sufficientẽ q̃ cũ tẽ mollificet ⁊ fumosas resoluat supfluitates ⁊ post exitũ a balneo inũgat cutis cũ oleis frigidis ⁊ hu. deinde gelcat ⁊ dormiat ⁊ nutriat cibis ⁊ potibꝰ hũectãtibus declinibꝰ ad friditatẽ facilis digõnis. Et alteret febrilis diserasia cũ medicis cordialibꝰ fridis ⁊ hu. qbus maxie vtendũ est ab ira. Ab exo applicate poros ꝺstringũt: ⁊ nõ cõueniũt nisi sup mẽbris spiritualibus cũ non supponunt' multum frigide.

Cum etiã qs ꝺbit longã morã stando vel itinerando in aere multũ frõ vel se balneando in ags fridis obstruunt' pori cutis eius frigiditate coartãte: vñ retinent' vapores capinosi qui debẽt ⁊ solebãt excludi ⁊ cõclusi supcalefiunt ⁊ inflãmant spũs ⁊ fit febris effa: ⁊ coadiuuat ad hoc indebita ⁊ insufficiẽs euentatio cordis ꝓueniens ex cõstrictione facta in pulmone ⁊ lesiõe toracis a friditate illa causata: vñ non bñ euẽtatũ cal'm cordis inflãmat ⁊ spũs cũ eo.

¶ Dixit Ha. frigiditas febrẽ non gñat. s. per se ⁊ imediate: imo per se ⁊ rõne sue ꝓme actiõis q̃ est infrigidare febrẽ curat: ꝛ gñat febrẽ ꝑ accñs: q̃n. s. ipsa nõ est tãta. q̃ mortificet: est tñ tãta. q̃ poros densat ⁊ fumos cõcludit. tũc ꝑm dictus modũ febrẽ facit. Et si q̃dẽ densationẽ fecerit ꝓfundã ⁊ vapor cõclusus fuerit acutus febrez gñat putridã. si xo fuerit suauis nõ gñat putridã: ꝛ posset gñare sinochã sine putredine. Si xo friditas solũ dẽsationẽ supficialẽ fecerit tũc gñat: vt dictũ est effm q̃ dixit. A. multotiens ꝑducit ad putridã.

¶ Dixit Consta. in pantegni discernit' si mutat' in putridã: an nõ: q̃n si recedit cũ sudore ⁊ laudabili vrina in pulsu eq̃li signat effm. s. solui ⁊ nõ mutari in putridaz. Si xo morez ⁊ nõ mundificetur corpus a calore: ⁊ pulsus fuerit diuersus ⁊ vrina indigesta ⁊ fetida mutari ipsaz in putridã demõstrat.

¶Signa eius: dixit Aui. sunt eius cāe. ſ. p̄cedētes eam vel adhuc pñtes. Dixit Hal. 2° de crisi. inuenis calitatē in p̄mis cū ponis manū tuā sup corpus qetā. q; si plongas morā aliquātulū inuenies eā acui. Et Aui. dixit. corpus in ea in primis cū tangit nō est vehemētis calitatis: cūq; figit manus sentit calor eleuari. ¶Et Constātinus dixit: cutē hz cōiunctā z solidā cui si manus apponat in initio puus calor sentit que manus si imorat calor augeri p̄cipit. calor. n. in initio nō appet magnus pp frigiditatē aeris z porox cutis cōstrictionē nō sinētis calorē ipsimere in manū: sed cū manus diu inberet suo calore frigiditatē abijcit z poros lapsat z sic demū calor emergit in manuz. ¶Dixit Serap. pulsus eox sunt pui veloces cōtinui: z puitas est pp frigus in exteriorib⁹ indurās ēt arteriā: z velocitas z cōtinuitas est: q; calitas iā submersa est ad iteriora z nō sufficiēter sibi satisfacit cū pulsus puitate. dixit tñ Ga. 2° de crisi. nō inuenis pulsum minorari sicut minorat in tristitia z tedio z vigilijs z labore supfluo: q; nō tm̄ debilitat in ista febre v̄tus sicut in illis: eo q; pfunditas aeris z dēsitas cutis p̄hibēt resol'onē multā fieri: ppea dixit Aui. pulsus nō est in puitate in qua est in illa que fit ex angustia z tristitia z fame z his cōparibus: q; nō est ibi resol'o: sed est velox pp nēcitatez additā nisi frigus vehemēs. ſ. adeo q; nō faciat febrē: sed nō sinat vapores elevari z calorē nālē extinguat. Et subdit. fortasse pulsus declinat ad ouritiē: z hoc qñ frigus super eos plongatū fuerit. ¶Et in hac febre semp adest anhelitus malitia pp leſionez inductā toraci z pulmoni. ¶Dixit Hal. 2° de crisi. nō inuenis corpa eox detumefacta neq; oculos eox pfundos neq; exiccatos: sed inuenis eos q̄si hūidiores z grauiores q̄z eēnt in bona sanitatis. Et Aui. dixit. oculus nō est pfundus: imo appet inflatus pp vaporē coartatū. sup. ¶Et facies ēt dixit Via. mutat colorē z aufert pulchritudinē: mutat. n. in liuiditatē z obscuritatē z p̄m p̄m facies est palida nō rubicunda nisi post aptionē poroz. ¶Dixit Serap. iueniūt grauitatē in capitibus suis z in reliqs ptibus corpis sui. ¶Et Via. dixit. in capite sentit frigiditas cū grauitate z cū ea p̄m p̄m est grauitas cāne pulmonis z catarrus z corriça in ea sunt familiares pp cōsumptionē factā a frigiditate. ¶Isaac tñ dixit. nares eox parū aut nihil emittūt maxime in p̄n° vel si ex eis aliqd currit in p̄n° est frīn z viscosum: z est cū ea sitis magna. ſ. respectu calitatis exterioris. nā in ea vt dixit Via. corpus exterius refrigescit: intrinsecus x̄o calet. ¶Et cutis inuenit aspa pp multā cōdensationē eius. Et dixit. A. est cū nigredine z frigiditate inducēte opacū. ¶Et dixit Hal. 2° de crisi. nō fit vrina ruffa ruffedinē tinctā hñs. Et Sera. dixit. vrina est alba aut declīuis ad citrinitatē puā: qñ calitas nō cōpleuit tincturā vrine Aui. x̄o dixit. vrina q̄nq; est alba: qñ calitas est p̄focata z b̄ erit p̄cipue in p̄n° z aug^to: z q̄nq; est tincta: qñ calitas que resoluta fuit. i. calida superfluitas que hactenus resolui ꝯsuenit pporos z mō nō est resoluta pp eax cōstrictionē expellit ad vias vrine: vñ tingit. ¶Cura eius est cū omni sollicitudine abscindere cām maxime eā que adhuc pñs est. Dixit Hal. 8° terap. his qui fumosa z brumosa trāspirāt quecūq; viscosa z pichimia. i. humoribus grossa custodiēda sunt: q; opilāt. Et. n. ea que implasmant poris opilant z ea que deficeāt cutē vltra mēsurā vt mora multa sub sole. Fricari nitro vel salibus. ſ. fortiter vel exercitijs multis aut frictione dura vel puluere z silia custodienda sunt vt a qete multa aere frigido multo somno aspersione aq̄ frigide z ros. z aliax aquarū stipticax. Isaac tñ dixit. q; exercitiū tpatuz dissoluit nō qdē corpus: sed fumos retētos vel dissoluit. i. deopilat. ¶Dixit Hal. bi calefactiua indiget dieta. dixit ergo inde Hal. In loco opz esse secreto: q; a vētis z aere frigido coopto qui sit multū humectatus siue nō siccus. Et Viaticus dixit. vicinū hēant carbonum focū vt aeris p̄hibeant frigiditatē coopiaturq; lenib⁹ vestimētis in quo loco z sub qua cooptura pānox totū: dixit Alm̄. fricandū est. ſ. tenui z leui frictione z nō forti: vt dixit Hal. multa. n. z fortis fricatio. dixit auctor cōpēdij. corpus indurat: mollis x̄o corpus humefacit. ¶Dixit Auic. fricent cuz illis que poros abstergūt z mollificant eos. Et deinde statim dixit Aui. facta. ſ. fricatione coopiat pānis. ſ. calidis donec sudet. Dixit. n. Mes. q; sudoris puocatio in hoc est multū vtilis: z in hac calefactiōe z sudore diu moretur donec bñ expiret calitas z vapores plurimi excludant z resoluant. ¶Cūq; febris cessat. i. cessare incipit z declinat: dixit Alm̄. domū calidā balnei ingrediat in qua morā faciat donec sudor egrediat. Et dixit Viaticus: plus i aere eius cal'o q̄z in solio moret. sup. q̄z in aqua. Et. A. dixit. cuz declinat febris igrediat balneū z balneet cū aqua ad calitatem decliui. ſ. post morā in aere balnei. p̄us. n. stuphādus est si aderit disp̄o ad stuphandū. Et Aui. iō subdit. z cū aere calido. Et dixit Aui. fricent z balneent in aq̄ calida valde. referēdo ly valde ad ly fricent. naz tūc magis lauat z abstergit poros z aperit. Et nō est referēda illa dictio valde ad ly aquā calidā: qm̄ p̄diceret ei qō dixit. cū aqua ad calitatē declīui. Et q; ēt vt supra patuit: aqua valde cal'a cōdensat poros nō aperit. Et subdit Aui. opz vt añcedat balneatio cuz aqua balneationē cū aere nō intelligēs de p̄mo introitu balnei: q; vt p̄z per Alm̄. z Viaticuz in p̄mo introitu balneatio in aere p̄cedit balneationē in aqua. Sed itellexit in fine balnei hoc est post q̄z balneatus est cū aq̄ stet aliquātulū in aere balnei vt exiccet corpus: z nō remaneat aqua in porositatibus eius ne tandē reuersa ad disp̄onez suā nālē frigidā poros dimittat clausos. Et Hal. qdē voluit balneū esse reiterā duz z bis z ter: si semel nō sufficit z eger balneo fuerit assuetus. Et Auer. colliget. 7° dixit. balneatio medicatio huius febris existit in cal'a aut tepida aqua post decl'onē poxismi. calidus tñ aer balnei calida aqua melior existit. Dixit Aui. embrocent sup ipsos aque in qbus decocte sunt sicut marathrū aut amaracū. i. matricaria z anetū z sisimbriū z silia. Et debēt iste aque esse actu calide. Ait. n. Auer. vbi. s. Embrocatio post balneū ex aq̄ frigida vt mihi vī iteratā ꝯclusionē faceret porox nisi pori minuti ab intus forēt aperti aut corpus esset nimis calefactū. ¶Post frictionē aūt z balneationē z absterſionē. dixit Aui. inungat corpus cū oleis dilatantibus poros in qbus stipticitas nulla reperiat: vt dixit Auer. sicut est oleū anetinū z yrinū z de camomilla z silia. Dixit tñ Serap. nō opz vt vtat oleo aliquo ante sudorez vt non opilent pori pp viscositatē olei: z iō dixit Aui. postponat in eis inunctio quousq; sudēt z facta sit aptio. post balneū x̄o z inunctionē qescat z dormiat: deinde cibet. ¶Et sint cibi eox dixit Aue. tpati ad calitatē declinātes vt turtures z coturnices z silēs z aq̄ mellis valde vtilis est. Et Al. dixit. In cōmestione cibos sumāt subtiles z vinuz forte bibant. sup. nō quidē purū: sed cōmixtū aqua. Dixit. n. Aui. cibent cibis lenibus z aromatizent z sumāt in potu vinū album subtile cōmixtū. ſ. aqua. Est. n. eis melius q̄z aqua per illud qō est in eo de sudatione z puocatione. ſ. ois excretionis: vt dixit Hal. 6° z xi° terap. Hal. tñ dixit. si pua est densatio parū vini ei tribuat vt aperiant eius calore pori z dissoluant inclusa. Si x̄o magna est vinū nullo° est dandū. Vinū enim ad aperiendū poros fortius densatos nō sufficit. liquefacit. n. humores z dissolutos ad poros mittit z addit opilatio z si nēcia fuerit vētris lenitio cū clysteri fiat. ¶De cura aūt huius febris per potionē auctores pauca dixerūt cōfisi de absciſiōe cāe per curā supradictā. Si tñ post absciſionem cāe febrilis caliditas remaneret alterez cū infrigidātibus nō eleuatis in gradu frigiditatis. Dixit Hal. 8° terap. Si ex disp̄one aeris frigidi febriēs patiat catarrū vel corriça mantez q̄z digerant hūc balneare non oz. sup. si bñ post q̄z digesti fuerint. Et tūc in balneo. i. post balneū caput infundere oportet calefacientibus oleis: ideo dixit. A. fundat ex eis super caput. Et Rasis dixit. in diuisionibus fiat effusio

Aq̄ valde cal'a cōdensat poros z nō aprit.

olei cali sup sinciput z vaporatio cū pānis. Et Serap. z sīlr Uiati. dixerūt ꝓfortamus spīm aialem in eis cū odoramētis aromaticoꝝ vt sanſuci z siliuꝝ. Atqꝫ ꝑ catarrū vel corriçā z ꝑ asperitatē pulmonis q̄ vtplīm in hac febre reperiunt pro/cedendum est cū cura illis ꝑpria dicenda in suis capīs.

De ea q̄ fit a bal/neatiõe i aquis sti/pticis.

Cum ño qs in aqs stipticis sicut sunt ille sup quas vin cit vtus eris vel ferri: sed maxie alumis vel dra/ganti. i. vitreoli aut alia aq̄ mineraꝝ stipticaꝝ aut in aqs ar tificialr stipticis factis vt decoctiõe gallaꝝ z silиꝝ balneat aut fricat diu z fortiter cū dictis rebus stipticis aut inūgan tur epitiment vel emplastrent cū eis. Accidit enim vt vehe mēs fiat in eo spissitudo porꝝ cutis. Uñ retinent vapores dirigmes interius z cōculcant z inflāmant z inflāmāt spūs z sequit febris effa: que vt dixit Auic. multotiēs ꝑducit ad putredinē z signa ꝑmutationis eius. Dixit Zoar. sunt qñ nō videris in vrina eius hypostasim bonā. tūc. n. scias ꝑculdu bio hāc febrē esse redituā z trāsire ad aliquā spērū febriuꝫ ꝑm corꝑis dispōnem. Et sīlr pōt suspicari de trāsitiõe eius si appuerit i vrina hypostasis ad nigredinē parū declinās aut ad puluerē rubeū aut fuerit hypostasis suspensa. ¶ Signa huius febris sunt dixit Aui. añcessio cāe eius z qō testificat ipsuꝫ de nigredie cutis que nigredo ꝑcedit ex opacitate po roꝝ z tinctura reꝝ stipticaꝝ z appet cutis ꝑparata z extēsa ꝑparatione qua ꝑparant coria. ¶ Dixit Serap. cognoscit ex tactu: qñ acutis est dura sicut terra solida extenuata sicca arida plusq̄ꝫ in facta a frigore z similant illis q̄ submergūt manus in aq̄ gallaꝝ aut corticū granatoꝝ tpe longo. ¶ Et vt cōprehēdit ex auctoribus ℔ eisdē cognoscit signis q̄ di/cta sunt in ꝓme ꝑcedenti febre: nisi qa vt ait Uiaticus: in istis reddit cutis ad tactū duriorꝫ z ficciorꝫ z est tactus eius sicut tactus coriorꝫ ꝑparatorū. ¶ Et pulsus: dixit Auic. est debiliorꝫ z minorꝫ z vehemētiorꝫ velocitatis: z vrina est ve/hemētius alba z tenuis sicut vrina mulieris: z nō est in cor/poribus eoꝝ detumitio neqꝫ in oculis eoꝝ ꝓfundatio: z nō est in ista malitia pulmōis nec toracis nec remanet in ea tus sis z ꝑm plīm nō aduenit eis catarrus nec corriça. nō. n. pue nit ex cā eius lesio capiti neqꝫ istris spūs. ¶ Cura dixit Al. eodē regendus est regimine quo patiēs effa: ex frigore. Et Aui. dixit. q̄ cura eius ꝓma est cure illiꝰ que ex aeris fri/giditate. verūtñ: dixit Aui. huic nō dat i potu vinū nisi post fiduciā vehemētie amplificationis porꝝ nisi sit cōdensatio parua. fortassis. n. aperit eā tunc vinū: z dixit: opꝫ vt sit sub/tiliatio regimis istoꝝ maiorꝫ z mora in aere balnei maiorꝫ. z sīlr balneatio eoꝝ cū aqua calda maiorꝫ: z tardet eoꝝ inūctio plus. Et Sera. idē dixit. z addidit q̄ mora in aere balnei oꝫ esse maiorꝫ: z in tina ℔ est in aqua calda minorꝫ. nō intelligens per cōparationē factā ad febrē ex frigore: sed ꝑ cōparationē ad morā in aere balnei. z dixit. inunctio fiat multa leniꝫ do/nec leniat cutis: dixit tū Uiaticus. opꝫ balneū ꝓhiberi nisi post declinationē febris. s. icipientē z crura ponamus in aq̄ vbi cocta sunt camomilla anetū sanſucus z silиa: z caueant vnguēta in balneo: qr poros claudunt z fumos includūt: z vitent cutē refrigerātia: ꝺmo vt ait Al. iteret ifusio aque ca/lide in itroitu in eas z fricet multū. i. diu viciſſim donec po ri apiant z intumescat corpus z sedet febris. Gal. qdem 8° terap. adduxit in exēplū iuuenē qui balneatus fuerat in bal neo aluminoso z dixit ad būc venientes in balneū eū duxi/mus cōfestim z oleū tepidū. sup. inungēdo post balneū ad/didimus z q̄ plūmā tpis particulā in calide pili. i. i balneo aque cōmorari iussimus. Hoc aūt fecit Gal. qr ad eū ductus in ꝓn° non fuerat: sed in ꝓcessu: deinde exeuntez a balneo z vtentē aq̄ frigida. s. aspergendo sup corpus ꝑm assueta. i. qr assuetus erat ille tali balneatione sindone tergētes z paꝝ se dere iubētes vt resumeret virtutē rursus inducētes in bal/neū z sīlr rursus inungētes z fricātes ꝑm calidā aquā mo/rari iubētes. Deinde rursus educētes z frigida aqua intin/gentes parū valde morari ozr z deinde abstergētes sindone cibū dedimus cōfestim exeūti post potū aque ptisane succū. Auer. aūt colliget. 3° ait. nō est necesse balneū intrare vltra semel sicut Gal. faciebat qui faciebat infirmū itrare bis aut ter: eo q̄ istud regimē non cōuenit nisi boibus assuetis mul tum balneari. Et dixit melioꝫ cibus q̄ post balneuꝫ est ꝓpi/nandus si tps fuerit calidū vel siccuꝫ z eger fuerit cōplonis calide z siccez est ptisana ordei: z post huius digōnez dandi sunt pisces petrosi z carnes edine z pdicū z silиum. Gal. ño dixit. post ptisane succū paꝝ quiescēti latucaꝝ dedimus non intelligēs ilico post quietē: sed post ptisane digōnem z post hoc. s. post latucā. s. imediate aut post. eius digōnē dedimus ex simplici albo iure pisces carnes molles. s. teneras z fran gibiles hñtes. ¶ Al. dixit. post exitū a balneo indutus ve/stimētis suis dormiat. s. vel qescat ante cibationez cōpendii. ergo vtile est eis ptisanū z que sunt digōni facilia z nō sunt stiptica neqꝫ vrinā ꝓuocantia: z panis optimus z pisces te/neri z humidi maris odorē horribilē nō hñtes. Dixit Zoar. z si fuerit vrina cū hypostasi laudabili cōcede ei pullū galli ne cū modico aceto: sed nō hñtibus talē vrinā non cōcedas pullū: ꝺmo iube ipsuꝫ ꝑseruari. s. a pulla z cibet ptisana aut modico pane fermētato loto. s. ad ℔ vt non trāseat in aliā fe brez. ¶ De potiõe idē seruādū est vt in febre ꝑcedēte. Dixit Hal. Si eiꝰ febris differat ad tps sitqꝫ ꝑnm febris tanqꝫ cō/tinue febris timeat neqꝫ in putridā cōuertat acceleradū est cū medela z flōmandū si tps pñs virtus z etas nō ꝓhibue/rint z auferat de sanguine q̄ꝫtuꝫ opus est: z siqdē fortis fue rit vtus educes de sanguie donec defectio appeat. huiꝰ nāqꝫ febris dñs magis indiget flōmia q̄ꝫ ceteraꝝ febriū. s. effime rarū dñiz eo q̄ cōcluse supfluitates dissolui prohibentur.

De q̄ fit et mutatiõe carnis et aquis stipticis.

Si vero quis solitus balneari z fricari siue abstergi ꝑm corpus suū dimittit balneatiōis z frica/tionis cōsuetudinē accidit ei vt multiplicent in supficie cu/tis eius sordicies plurime adherētes cuti: que cū multipli/cant ex cā dicta seu a quacūqꝫ alia cōcludūt z opilāt poros cutis: vñ ꝓuiat euētatio ꝑm arterias z retinent vapores z igniunt: vnde inflāmant spūs z generat inde febris effime ra: quā. A. vocauit febrē ex terrestreitate: eo q̄ ex ipsis sor/dibus accidit vt generet qd sīle testiculis fructuū vt nucuꝫ vel testiculis cōchiliorū induratū adherens supficiei cutis. ¶ Et dixit Aui. plēs eoruꝫ qui febriūt hac febre sunt illi in quoꝝ corporibus generat vapor colericus ꝓp cōplexiones corꝑoꝝ eoꝝ z ciboꝝ ipsoꝝ. s. eoꝝ qui sunt gñatiui colere a quo colerici z acuti surgūt vapores aut ꝓpter cōplexiones aquaꝝ eoruꝫ malaꝝ: qbus. s. vtunt in potu: que. s. morant diu in stomaco z tardāt trāsire. Unde supercalefiūt z cōuer tunt in nām colericā vt ipse dixit. 13ª tertij. aut ꝓpter dispo/sitiones corꝑoꝝ eoꝝ accidētes ex vigilijs: que. s. subti/liant z inflāmant z humores in vaporē colericū dissoluunt. Jn his. n. oibus vapores ipsi colerici z acuti ꝑdictis de cau sis gñati z ꝑdicta porꝝ opilatiõe detēti sunt cā accēsionis febris in spiritu vitali cui maxie admiscent: z hic febris ali/quādo perducit ad se. putredinis. ¶ Signa eius sunt ante/cessio cause ꝑdicte z multiplicatiões sudoris z sordiū quas nō lauit balneū neqꝫ fricatio absterſit: z cutis corꝑis inve nitur lapsa mollis ex illis sordibus remollita z est cū grauitate laxitudine z pigritia mēbroꝝ totius corꝑis: z vrina efficit grossa turbida z tincta admixtis eis vaporibus re/tētis colericis z grauitas odoris in anhelitu z abominatio odoris corꝑis eorum proueniens a spurcitia cutis eoruꝫ z est in hac febre deiectio appetitus ꝑm plurimū. ¶ Et cu/ra eius est mora in aere subtili claro luminoso in quo paula tim deābulet. Et dixit Aui. cura eius est admistratio balnei z sudare in eo post declonē z fricatio cū eis q̄ sunt sicut fur/fur z faria fabaꝝ vl ordei: z amigdale amare: z semē melo/nis. s. nō exorticatū: sz ꝓtusuꝫ cū cortice sua z aligd de vīne. z baurach z aq̄ balnei sit i qua decocte sint res ꝑdicte z si/miles z iteret balneū multotiēs: z iter ꝑdictas res sunt que

abstergunt plus ⁊ minus qbus vtendū est ꝑm q̄ztitatem sozdium maiozē vel minozē. Dixit Hal. 8° ter. Abstergētia moderate sunt farina ozdei: ⁊ ozobi ⁊ fabaꝝ ⁊ mellicratū aquo sum. Magis ℞o his abstergūt yreos ⁊ panacis. i. ferule radix ⁊ aristol. ⁊ mellicratū moderatū in cōmixtiōe cū aqua. Et fortiora bis sunt mellicratū pauce aq̄ ⁊ spumosa nitri ⁊ nitrū. Et cib⁹ eoꝝ dixit Aui. sit extinguēs. i. ifrigidās ⁊ sit būectās. Et vinū sit plūme cōmixtiōis cū aq̄. vinū dixit Al. sit albū claꝝ. Potū ℞o cura dixit. A. est extinctio q̄ ꝑt oi hora fieri cū admīstratis ab itra: sz nō ab ex̄ nisi qñ post bonaz abstersionē sozdiū remanēt discrasia febris qō raro ꝓtingit.

¶ De effimera ex cogitatione. Cap. xiiij.

SIcut sex sunt cāe qbus ꝑncipaliꝝ iflāmatur spūs aiales cerebri. s. cogitatio vigilia supflua: somn⁹ ꝑfund⁹ ⁊ supflu⁹: ges tranqlla supflua labor corpeus supflu⁹ ⁊ lōga mora sub sole cal'o capite discooperto. ita sex sunt spēs febris effi. pueniētes ꝑncipaliꝝ ex accessiōe caloris in spūs ipo aiali. ⁊ ꝑ ōm est de ꝑma. Cogitatio ꝓprie est passio aie exis cū meditatiōe ꝑfunda de aliq̄ re ad intelligēdū vl ad discēdū vel fugiēdū illā ꝓter q̄ cū ea fit angustia vel tediū siue tristitia ⁊ maxie qñ meditatio est de reb⁹ in qb⁹ accidit speculari. tūc. n. nō accidit despatio sicut i angustia nec spes sicut in tristitia. Cū. n. qs meditat de deo vel de salute ꝓprie vel de liberatiōe amici vel de ℞itate alicuius ꝓpōnis ⁊ illibus: ita tñ dixit Aui. q̄ cogitatio sit multa reuocat tunc spūs aialis ab instrīs sensuū ⁊ mouet ad cerebrū ⁊ ꝓculcat ineo ⁊ inflāmat ⁊ inflāmatus inflāmat spūm cordis ex ꝓtinuatiōe ipsoꝝ adinuicē ⁊ fit febris effimera que ꝓducit aliquando ad ethicam ⁊ aliquando ad egritudines melicas.

Signa dixit Aui. filis est illi q̄ est ex tristitia vel angustia: nisi: qz motus oculi est eq̄lis nō ad clausionez neq̄ ad exitū declinās. situs. n. oculoꝝ est eq̄lis nō plus ad intra q̄ ad ex̄ declinans. i. nō ad clausionē vel opationē. forma ēt in tunica eoꝝ est eq̄lis maxie qñ cogitatio est ꝑfunda. Intuent⁹. n. oculi tūc in vnū locū ⁊ figunt⁹ ⁊ stat sic cogitans q̄n fuerit abstractus nō mouēs oculos suos ad aptionē nec ad clausionē. ꝑfundant⁹ tñ aliq̄tulū oculi: sed tñ in cōparatiōe ad angustiā vel tristitiā pñt dici eq̄les: qz in illis fit repletio maior q̄ in ista: ⁊ aspect⁹ eius est aspect⁹ cogitātis ita vt figat oculos suos ℞sus terrā cū q̄dā locutiōe circa seipm vt iueniat cogitās qō q̄rit: ⁊ facies ei⁹ dixit. A. est decliuis ad citrinitatē ꝓp reuocationē spūuz ad iteriora: ⁊ qz multuz vigilat. Et pulsus ei⁹ dixit ipse est diuersus in dilatiōe ⁊ cō. strictiōe ⁊ plm ē eq̄lis: diuersitas qdē ei⁹ est cū cōparat dias̄ toles sistoli: est tñ diuersitas ista ꝓpua respectu diuersitatis tristitie ⁊ angustie. ⁊ ꝓpea dixit. q̄ plm est equalis. s. respectu pulsus illaꝝ. accidit aūt dicta parua diuersitas in pulsu ꝓp varietatē motus caloris ⁊ spiritus nūc ad extra qñ. s. existimat se cōprehendisse id de quo cogitat: nūc vero ad intra cū nō appet sibi cōprehēdisse illud. Et scias hic. q̄ auctores sepe cōfundunt⁹ ista noia vnū ꝓ alio ponētes. s. angustiam tedium tristitiam cogitationem merorem animi.

Cura huius febris dixit Al. filis est cure facte ex vigilijs. A. āt dixit. q̄ est filis cure facte ex angustia. Sicut aūt diuersimode dixerūt. q̄ cura ista oz dirigi ad cerebrum sicut in vigilijs: ideoq̄ auctores ꝓcedunt vinū albū subtile adaquatum ⁊ procurant ꝓuocare somnū ꝓ posse. Et debet in cura simul dirigi ad cor sicut in angustia.

¶ De effimera ex vigilijs. Cap. xv.

VIgilie cū vltie supfluūt ifrigidāt corpus ꝓp ninniā caloris resolonez: vñ extinguit⁹. Cum ℞o nō sic vltie supfluūt aut ꝓter cōsuetudinē pseuerāt cerebrū exiccāt ⁊ spūm aialē circa actiones sensus ⁊ motus agitatiue mouēt: vnde inflāmat⁹ ⁊ inflāmatus ꝑm cōtinuationē suam inflāmat spiritū cordis ⁊ fit febris effimera que aliqñ perducit ad ethicam aliqñ ad frenesim vel febres colericas ꝑm varias corporis dispositiones.

Signa sunt ꝑcessio vigilie multū arguētis supra suuz effectū. dixit Hal. 2° de crisi. calor eius. s. faciei declinat ad violaceū. Et Serap. dixit ad citrinitatē ꝓp oigestionis paucitatē ⁊ motū colere ex vigilijs. Et Auic. dixit. adest citrinitas faciei ꝓp oigōnis malitiā. Oculi tñ rubent: sed nō sunt cū rubedine dixit Auic. sicut illa q̄ est ex ira. Et subdit Hal. mouent⁹ oculi cū labore quodāmodo ⁊ mioraf motus palpebraꝝ eius. Aui. dixit grauitas adest palpebra rū ita vt fortasse nō aperiat eas vel difficulter aperiat. virtus. n. eaꝝ debilitata nō pōt ipsas tenere aptas cū ēt grauiores facte sint multitudine vapoꝝ surgentiū ad eas ex corrupta digōne. dixit Cōstantinus in pātegni. oculos hñt cōcauos nālibus būiditatibus eoꝝ exiccatis ⁊ humidos ꝓp indigestionē ⁊ dormitiōi cōtiguos. ¶ Dixit Aui. adest inflatio palpebraꝝ. supꝰ. ⁊ etiā faciei ꝓp dictos vapores ad eas eleuatos intumescentiā deducētes. vñ facies fit estata. i. inflāmata filis faciei cacetici: vnde ēt oculi lachrymant⁹ aliqñ ⁊ ꝑfundant⁹ sicut accidit senibus. Et dixit Hal. ꝓ humiditatē oculoꝝ differt a febre ex tristitia in qua oculi sunt ficci ⁊ per ipsoꝝ ꝑfunditatez ista febris ⁊ ēt illa que est ex tristitia differūt a febre ex ira in q̄ oculi nō ꝑfundant⁹. ¶ Dixit Serap. vrina q̄zuis sit acuta: cuz hoc tñ est digesta turbida. Et Aui. dixit. adest cōturbatio vrine ꝓp puationē digōnis. supꝰ. ⁊ cōmixtionē humiditatis crude cū ſba eius: sed tñ est alba ⁊ in ſba sua subtilis. tales. n. sunt vrine vigilantiū ꝑm plurimū nisi ex febre inflāmen⁹. Quidaz exponūt. vrina turbida. i. luminositate ꝓpria: que tñ esset subtilis ⁊ clara si māe indigeste ei nō imiscerent. Et qdā exponunt. vrina turbida. i. discolorata ꝓpter resolutionez spiritus ⁊ caloris in vigilia. ¶ Dixit. A. pulsus est debilis ꝓpter resolōnem. supꝰ. ⁊ est durus. imo ⁊ spasmosus ⁊ tensus fit in multo processu sicut chorda corioꝝ cōtracta ꝓpter exiccationē arterie. ¶ Dixit Constantinus sentitur lassitudo in mēbris ⁊ caliditas in toto est ꝓter nām cum siti ⁊ impotentia dormiendi.

Cura respicit cāe abscisionē inducēdo oppm. s. somnū ⁊ alterationē discrasie febrilis ⁊ correctionē accidentiū que maxime sunt indigō ⁊ corpis exiccatio. ¶ Dixit Serap. Incipiamus ⁊ ingeniemus in attractiōe somni eius cū embrocatione supra caput ⁊ fricatiōe manuū ⁊ pedū donec attrahant⁹ māe ad inferiora ⁊ descēdant vapores cōtracti ⁊ in corpe ⁊ cibemus eos cibis hūidis velocis digōnis ⁊ potu vini insipidi qō non sit antiquū. Et Hal. dixit soporatio molieda est. cōcipiat ergo naribus oleū violatū ⁊ filia ⁊ cataplasmen⁹ eoꝝ capita aq̄ decoctionis violaꝝ nenufaris papaueris ⁊ ordei ⁊ si vini cōsueuerit potū ꝓpines illi parū plm cōmixtū vt acceleret cibos digō cum sit vigiliaꝝ extenuare digōnē ⁊ vt eoꝝ būectent⁹ corpa. ¶ Et ex reb⁹ vtilib⁹ ēt est balneū post cuius egressuz sumēdū est vinū limphatū ⁊ multū: qm̄ sic sumptū magis būectat ⁊ inebriat ⁊ dormire facit. ¶ Dixit. n. Serap. ca° de effi⁹ ex tristitia. Vinuz qñ accipit⁹ cū mēsura remouet vigilias ⁊ attrahit somnū. ⁊ cibi in hac febre sint frigidi ⁊ hūidi qbus cibādus est eger ēt nō expectata pfecta febris declinatione. Q; si remāserit calitas extranea sublata cā alteret⁹ cū frigidis ⁊ hu. approximatis ab itus ⁊ ab ex̄ ēt circa cor ⁊ cerebrū. Et si nēcium fuerit cōtra corpis exiccationē aut stōi indigestionē ꝓcedere fiat illō cum rebus restaurantibus ⁊ bene digerere facientibus.

¶ De effimera ex somno. Cap. xvj.

SOmnus ⁊ quies ꝑ se febrē nō accēdūt quies. n. dixit Aui. ꝑ se ē ifrigidās ⁊ humectās ⁊ somnus qeti vehemēter filis existit: sed per accns somnus ⁊ ges inflāmāt ⁊ febrē accēdūt. Cū. n. qs dormit somno multo ⁊ ꝑfundo spūs aiales reuocati in ꝑn⁹ somni ad suuz ꝑn^m cōculcant⁹ in eo ⁊ ꝓhibent⁹ a motu ⁊ euētatione: vñ in-

flammanf z maxie fi in corpe colici fint humores quos ſpūs inflāmati diſſoluāt z in calidos cōuertāt vapores qui ſpiri tibus miſcenf non reſoluti ſicut reſolui cōſueuerūt in vigi/ lijs z ſic inflāmatis ſpiritibus aialibus per inflāmationem ſpūs cordis ꝑm cōtinuitatē ſequif febris effimera z ꝓprie ſi ſomno ſuccedit qes: que febris aliqñ perducit ad putridaz: aliqñ ad ſubeth vel litargiā z multiplicationem catarri.

Signa eius ſunt añceſſio ſomni multi ꝓfundi z ſunt oculi declines ad ſubclauſionē cū lipitudine: z inflatio ineſt faciei z palpebraꝝ ꝓp retentionē dictorū va/ porum z ſunt oculi tardi motus. Et vrina eſt groſſa ꝓp ad/ mixtionē ſuperfluitatū ꝓhibitaꝝ reſolui in ſomno. Et dixit Auí. ſigñat ipſaz repl'o vaporoſa pulſus. nā pulſus in ea eſt plenus mollis nō ſicut in repl'one hūoroſa: z tact⁹ corpis eſt vaporoſus z ꝑm pl'm ſunt cuz ea raucedo vocis z opilatio nariū ex materijs deſcēdētibus ad ipſas z ſunt cuz pigritia aie z corporis z faciei decoloratione caloꝛe intus reuocato.

Et cura eius reſpicit abſciſionē cāe z alterationez fe/ bilis diſcraſie ꝙre locādus eſt patiēs in aere luminoſo tpato in ꝙlitatibus vel ad calitatē z ſiccitatē decli ni z cōmouēdus eſt ad irā ℞bis iniurioſis: exercitandus eſt per camerā z domū exercitio moderato z fricādus eſt ꝑm extremitates ſuas z in ſtupha ponēdus ſiue in aere cal'o bal nei in quo ſudet z lauef in aq̄ eius que ſit decoctiōis camo/ mille melliloti aneti ſticados z ſiliuz. Ait. n. Auí. q curatio eius eſt ſudatio i aere balnei z ablutio eq̄lis in aqua cal'a. ſ. decoctionis dictaꝝ rei. z dixit, cibus ſit paucus declinans ad frigidū z hu. z notāter dixit declinās: qz paꝝ oz eſſe fri/ gidus z hu. Immo aliqui hñtes reſpectū ſolū ad cām cōce/ dunt cibos exiccātes z i forma ſicca. Et dixit Auí. ꝓhibeaf vinū. Potio ℞o qñq ℞tif ad cām cū eis q̄ alterāt cor tpare ad frigidū: z ad cerebrū appꝛoximādo q̄ in actiuis ſunt exic cantia moderate cū qbus ꝓmiſcere aliqñ q̄ reſoluūt ſunt at/ tractione iuuatiuū erit in reſol'one vapoꝝ in capite ꝓtéroꝝ.

¶ De effimera ex quiete z otioſitate. Cap. xvij.

Alies z trāquillitaz corpis multa febrem effimerā inducūt nō per ſe: ſed p ac/ cidens: inq̄tuz vapores ſoliti reſolui in motu z exercitio nō excludunt: ſed retinenf z inflā/ manf z ꝑcipue in aſſuetis exercitijs vt z ꝓ/ prie in corpibus colicis ex qbus multi fumi cali eleuanf qui nō reſoluti inflāmant ſpūs aiales qui inflāmati ꝑm cōtinui/ tatem inflāmant ſpūm cordis z ſequif febris effimera que aliqñ perducit ad ſinochaz de putredine z aliquādo ad fe/ bres flegmaticas z nō nunq̄ ꝓducit ad ethicā. Ait. n. Auí. q dimiſſoꝛ exercitij conſueti frequenter incurrit ethicam.

Signa eius ſunt tactus corpis vaporoſus z ipſi⁹ gra uitas z tarditas ad motū quā ꝑceſſit multa z longa corpis nō ꝓſueta otioſitas. Et pulſus eſt plen⁹ z vrina groſſa cū multo ſedimine nō multū tincta z ꝑm pl'm nō ē tin cta z aſpect⁹ eius eſt ſic bois gaudētiꝭ leti: z adſunt alia ſig⁹ ſiūa effic facte ex ſomno cū valde ſimilenf ſomnus z quies.

Et cura hui⁹ eſt ſic cura illi⁹ in dieta z potiōe. In hac tñ ꝑt ꝓcedi vinū ōbile mediocrit adaquatū.

¶ De effimera ex motu corporeo z exercitijs. Cap. xviij.

Motus corporeus cū ſupfluit cōducit cor/ pus ad laſſitudinē z calorē corpis efficit fortē z motū z agitationē in hūoribꝰ z ſpiritibus ponit: cōmotis. n. nobis cōmouenf oīa que ſunt in nobis: z ſic ſpūs aiales incēdū tur z inflāmanf z ꝑcipue ſi corpus fuerit colicuz z fiat mo/ tus in aere cal'o aut poſt vigilias mlt'as: aut in ieiunio z in/ flāmati ſpūs aiales inflāmant ſpūm cordis ꝑm cōtinuitatē: z fit febris effi⁹. Auí. tñ reduxit hāc febrē ad ſpūm aiales z vitalē cū dixit grauitas ipſius ſup aialem z vitalē eſt ſpūm. Nam hi duo ſpūs maxie ſunt ꝓn⁹ motus volūtarij. alij ℞o auctores ad aialem ſpūm magis reducūt. Ait enim Iſaac.

Effimera ex labore magis ad ſpūm aialem eſt ꝓtinens: z q hz ſuū ꝓncipiū motū neruoꝝ z muſculoꝝ z cōcatenationū quoꝝ motu fricanf z calefiūt: qbus mediantibus caloꝛ ad cerebrū ꝓius q̄z febris fiat aſcēdit: z ſic ꝑs inflāmat ſpūm aialē. Dixit Gal. in lib. de cauſis cōtentiuis nō ꝓp eos qui a maioꝛibus occupanf laboꝛibus: z nō febriunt ipoſſibile eſt minoꝛi laboꝛe occupatū febrire aliquē aliū. Dec febris cuz motus ꝓducit ad laſſitudinē arefactiuā: ſicut plerūq̄ accidit in exenuatis ꝓducit ad ethicā. cū ℞o motus ꝓducit ad laſſi tudinē vlceroſam ſicut ꝑm pl'm in his q colā abūdant facit ꝓducit ad febres colicas. Si ℞o ꝓducit ad laſſitudinē exten ſiuā ad quā ꝑm pl'm ꝓducit ſanguine repletos conuertit ad ſinochā. Et ſi ꝓducit ad laſſitudinē apoſtemoſaz ſic pl'm fa/ cit i corruptis repletis hūoꝛib⁹ ꝓducit ad febres putridas. Scias q auctores in h cap̄. nō fecerūt mentionē niſi de effi⁹ ſequēte ad motū ꝓducentē ad laſſitudinē arefactiuā ꝓut ex ſignis que ponūt z curatione manifeſte colligit: qō ió fece/ runt: qz alie laſſitudines ꝑm pl'm perducūt ad febres humo rales: z raro ad effimerā. Et ſi aliqñ ad effimerā perducunt raro remanet effimera: ſed ꝑm plurimū trāſit in humoralē.

Signa dixit Auí. ſunt añceſſio laboꝛis. Ex laboꝛe. n. dixit Serap. igniunf iuncture oēs z ſpūs aia/ les z ſentiunt aliqd doloꝛis in iūcturis in fricatiōe eoꝝ ad/ inuicē ad motū. Et Conſtā. dixit. in pātegni. q doloꝛ z debi litas in iūcturis eſt multa. Jóq̄ in hac febre inter effimeras veras pl'm ledunf opationes ciuiles. ſ. motiue z cōſeruatio nes. Ait. n. Uiaticus. fatigatio corpis debile z ſiccū facit z articulis nimiā debilitatē z cōtinuū doloꝛē z ꝓcipit eger ēt in oībus alijs mēbris laſſitudinē. Adeſt dixit Auic. additio calefactionis iūcturaꝝ ſup alia z tactus laſſitudinis. i. laſſi/ tudinis ꝓceptio ēt apud tactū. ¶ Dixit Gal. 2° de criſi. nuc niſ in ea cutis ſiccioꝛ q̄z in alijs in hoꝛa q̄ eſt iter ꝓn⁹ febris z ſtatū eius. In hoꝛa ℞o ſtatus in ꝑfectis eoꝝ qui nō multū excedūt modū in laboꝛe eleuaf vapoꝛ calꝰ ex ꝓfundo cor/ poris. In qbuſdā ℞o remanet ſiccitas ꝑm diſpōnē ſuā in eo qō eſt poſt ſtatū febris. z pl'm hoc accidit ei q multū excedit in laboꝛe aut ei cui accidit cū laboꝛe frigus. Uñ Sera. ait. ſi nō eſt laboꝛ vehemēs ſiccitas appet in eo tpe paruoꝛ deinde egredif ex corpoꝛe hūiditas que eſt ſicut ros aut vapoꝛ ex caliditate nāq̄ trahif humiditas humoꝝ vt humectet ſicci tatē z roridū reddit corpus. Sed ſi eſt laboꝛ multus tūc ꝑple ponit corpus ſiccū in decl'one febris. ¶ Et Auí. dixit. ſiccitas adeſt corpis: ſed qñq̄ accidit in fine eius hūectatio ſi fue rit laboꝛ tpatus. qñ ℞o laboꝛ fuerit ſupfluus minoꝛat hu/ mectatio z ſudoꝛ. Et qñocūq̄ ſit dixerunt Uiaticus z Con/ ſtantinus. ſudoꝛ in ſtatu minoꝛ eſt q̄z in alijs effimeris. ſ. ve/ ris. Scias tñ q corpus exiccaf z attenuaf plus z min⁹ ꝑm diſpōnem corpoꝝ z durabilitatē laboꝛis z modū ſiue mane riem exercitij: z locū in quo fit. Dixit Gal. vbi. ē. In eo qui in laboꝛe modū excedit pulſus eſt ꝓnus: z in eo qui nō exce dit eū pulſus eſt magnus. Et Ser. ſil'r dixit. ſi laboꝛ eſt mul/ tus pulſus eſt paruus: z ſi nō eſt multus pulſus eſt magnus cōſecutiuus. qz indiget attractione aeris ꝓpter caliditatē z ſiccitatez que comitanf eos. ¶ Et Auic. dixit. q eſt pulſus paruus debilis: z hoc cū laboꝛ fuerit multus ꝓpter multaz reſolutionē ſpirituū factā a motu ſupfluo. z ſubdit. q q̄z declinat ad duritiez qñ ex laboꝛe multo ꝓuenit exiccatio ad arterīā. ¶ Dixit Serap. vrina erit ſubtilis z acuta: ſubtilis ꝓp laborē reſoluentē z acuitas eius eſt ꝓp motū. qui igniuit corpus. Et Auic. dixit. vrina eſt ſubtilis citrina cal'a. i. acu/ ta. al's. clara. z anhelitus in ea eſt magnus z velox ꝓpter ne ceſſitatē attractionis aeris. Dixit Auí. q̄z cōſequitur eas tuſſis ſicca ꝓp cōitatem pulmonis: cū. ſ. laboꝛ fuerit multus exiccatiuus cuz anhelitus ſpiſſitudine. ſup. z qñq̄ eſt tuſſis humida ex diſſolutione humiditatū z maxie capitis fluen/ tium ad pulmonē. Signa vero aliaꝝ ſpecieruz laſſitudinis habita ſunt in ſermone precedente in ſuis capitulis.

Cura

Cura huius febris sicut aliaꝝ effimeraꝝ ẏarũ ꝓsistit in abscisiõe cãe ⁊ i febril' discrasie alteratiõe. De die ta: dixit. Ser. caueãt se ab eis q̃ exiccãt. sup. ⁊ calefaciũt q̃ cũqꝫ sũt illa: sꝫ ꝑprie a coitu locet' aũt patiẽs in aere hũido nãlr vel artificiali. Sit aer decliuis ad calitatez paruã aut ad friditatẽ. s. paruã. Dixit Hal. put tpis exigit q̃litas: qz i calido tpe ad friditatẽ ⁊ in frido ad calitatez remissam: in q̃z letari ꝑposse ⁊ in eo gescere. Dixerũt. n. Jsaac ⁊ Cõstãti. rege eos otio ⁊ trãqllitate ⁊ rege: ⁊ suauitate ⁊ stent in lecto: ⁊ dixit Al. lect⁹ sit mollis plusqꝫ pz⁹. ¶ Et Aui. dixit. sternant strata eoꝝ ⁊ aromatizent iduméta eoꝝ ⁊ se dilia eoꝝ: curatio. n. istoꝝ ẽ trãqllitas. Cũ qete. n. ⁊ tranqllitate. dixit Ser. curam⁹ eos in ꝑ iu tali loco. dixit Al. i quo delectant neqꝫ vllo mõ sudẽt si est polẽ neqꝫ inflãmẽtur neqꝫ estuent neqꝫ cogãtur balneare vehemẽter in quo somnũ plongẽt plm. ¶ Dixit Hal. q̃qꝫ lassitudo ex exercitio facit puenire duas res in corpe. vna est corpoꝝ siliuz ptiũ exiccatio: ⁊ altera est: qz loca vacua q̃ sunt inter ista mẽbra replent hũiditate nõ bona nec nãli ⁊ iuuatiua: sed subtili cala mordicatiua ⁊ lesiua dissoluta ex motu. modo balneũ ⁊ embrocatio vtiqꝫ ꝑdicte rei ꝓuenit. ꝛsoluit. n. illã hũiditatẽ ledẽtẽ ⁊ exiccata mẽbra humectat: oz g̃ balneũ eẽ ex aq̃ dulci moderate calida. bñ g̃: dixit Aui. q̃ curatio eius est balneatio ipsius in tina. Et Al. dixit. semicupiũ in q̃ intrat ꝓtinet aquã tepidã in qua delectẽt. verũtñ: dixit Serap. nõ tardẽt in eo. i. nõ plongent in eo mozã: sꝫ tñ aq̃ tepide multitudo sup corpus fundat ꝑcipue in locis articuloꝝ ⁊ musculoꝝ ⁊ fricent suauiter ⁊ ꝑmant molliter: deinde abstergãtur: ⁊ oleo violẽ. inũgant repefacto: ⁊ inũctio: dixit Aui. fiat fricãdo. s. leuiẽ. ꝑprie sup inuncturas: ⁊ opz vt istoꝝ inunctio sit plũa q̃z aliaꝝ febriũ vt humectent mẽbra ⁊ eoꝝ iuncture exiccate ⁊ mollificẽt illõ q̃ accidit eis de tẽsione: ⁊ oz vt cõicet inũctio corpi ⁊ ꝑprie eoꝝ capiti ⁊ collo ⁊ spõdilib⁹ dorsi ⁊ iũcturis oib⁹ ⁊ oleũ violẽ ex oleis melioꝛib⁹ eis. Et sit dixit Al. longitudo ⁊ breuitas fundẽdi aquã ⁊ inungẽdi ꝑm laboris vehemẽtiã ⁊ ei⁹ debilitatẽ. ¶ Dixit Sera. inũgant ẽt nenufarino si epar ẽ calm ⁊ siccũ ⁊ opl̃o ifirmi sit ad ista duo ocliuis. Si aũt he dispónes sint ecõtrario inũgant cũ olo de been ⁊ camomellino ⁊ dixit. sit inunctio post balneũ vt ꝓserue tur hũiditas acqsita ꝑ ipz. dicũt qdã q̃ oleũ de semie lini ⁊ camomellinũ sũt ꝑpria istis. nã oleũ de semie lini tpata calitate ꝓfortat ⁊ lenit duritiẽ iũcturaꝝ ꝑncipalr patiẽtiũ ⁊ ab alteri⁹ olei friditate defendit: ⁊ oleum camomillinũ vltra hoc q̃ ꝓfortat mẽbra iuncturaꝝ lacertoꝝ remouet laritudinẽ pl⁹ oi medi⁹: qñ calitas sua ẽ filis calitati alr. ¶ Dixit Hal. cib⁹ chimi hũectãtis sit. Et Ra. dixit. in diui sionib⁹. sit facil. alr. fridus ⁊ hũidus. Et subdit Ba. sit in q̃titate q̃ digerir. nõ. n. debẽt ꝓsidere q̃ digerãt illõ q̃ digerebãt in tpe sanitatis: qz vtus eiꝰ debilitata. sit g̃ minus illo. ⁊ silr: dixit Aui. Et q̃ dixit Sera. nutriant cibis mltarũ supfluitatũ. exponir. i. mlti nutri⁽ⁱ⁾. Dixit Hali. farcula mltotiẽs mltiplicẽt: qz vt bñ humectẽt cibos voluit eẽ elisos. ¶ Dixit Sera. accipiãt cibos mltis vicibus: eo q̃ egẽt reñci hũiditate nutrimẽtali: ⁊ sel nõ põt dari q̃titas magna cibi ꝑ dictã cãm: ⁊ ió dixi. Aui. opz vt sit cib⁹ ex eis quoꝝ paucũ nutrit multũ q̃les sũt de genere carnium pullo ⁊ edi ⁊ pisciuz petrosoꝝ puoꝝ ⁊ sicut vitelli ouorũ sorbiles ⁊ testiculi gallo. Et subdit Aui. oz vt sumãt de fructib⁹ hũidis. s. bonis hũidis. i. recẽtib⁹. ¶ Et Al. dixit. nutriat cũ oleríb⁹ ⁊ fructib⁹ recẽtib⁹: ⁊ qdã exponũt recẽtib⁹. i. fridis. dicũt qdã. ptisana q̃ ofert in hac febre cũ febris est valida sic fit. Rc. ordei mũdi fracti partẽ vnã aq̃ ptes. 20. ⁊ coq̃ vsqꝫ ad 5ᵐ. ⁊ postea cola ⁊ exprime fortiter: deide pmisce ei zuccaꝝ: aut lac amigdolaꝝ aut vtrũqꝫ ⁊ iterũ a coq̃t modicũ: deide bibat: aut cũ cocleari sumatur. Dixit Al. si nõ ꝓsueuit bibẽ vinũ sumat in potu iulep. ⁊ si ꝓsueuit bibere vinũ: bibat ipsuz minꝰ tñ solito: sꝫ plꝰ solito mixtũ aq̃. Et silr dixit. Aui. ¶ Sera. dixit. oam⁹ in potu vinũ nõ antiquũ pmixtũ aq̃: vt humectet corpus. Hal. vero dixit. Vinũ bibat qñ occurrẽtes ⁊ ꝓueniẽtes dabunt cãe. i. ꝓcedẽt vel exigẽt. s. cõplõ etas tps regio ⁊ cõsuetudo. dixit Al. post exitũ a balneo nutriat: ⁊ nõ opz ad cibandũ vt febris perfecte declinet. nisi. n. isti cibent ⁊ rehumectent cibo febris nõ poterit declinare perfecte.

¶ De effiᵃ ex calefactiõe capitis ⁊ sole estiuo. Ca. xix.

Quis lõgã cõtrahit morã sub sole estiuo capite discooperto subtiliant ⁊ inflãmant spũs a tales cerebri sui: ⁊ maxie si ceciderit rectitudinalr aspectꝰ solis super caput eiꝰ: spũs aũt alis inflãmat⁹ inflãmat spiritũ cordis: ꝓp suã ꝓtinuitatẽ: ⁊ fit febris effiᵃ q̃ ꝑm plm pducit ad frenesim ⁊ febres colericas.

Signa eius sunt alteratio eiꝰ. s. mora lõga sub sole: ⁊ calitas cutis capitis ad tactũ amplior apparet q̃z reliq corpis: licz ẽt in toto corpe appareat magna. Et sentit ista calitas in exteriorib⁹ maior q̃z in interioribus ⁊ oculi exiccant. Uene tñ in eis tpibus pleniores apparent q̃z in reliquo corpe. Et dixit Sera. oculi igniunt ⁊ rubescũt: facies vero citrinat aut efficit color ei⁹: ⁊ ẽt totius corpis fuscus adustus ꝓp multã resolõnẽ ⁊ exiccationẽ. ¶ Et dixerũt Jsaac ⁊ Uiaticus. facies est rubicũdissima. s. cũ facta eẽt multa attractio vapoꝝ calidoꝝ ad ipaz ꝓp quã cãm capita iueniũt ad tactũ calidiora reliq corpe aliq̃n patiunt calm reuma icidẽs in nares ⁊ mordicans eas. Et dixit H. vt scribit 17° ꝓtiñ. caput cũ caleãt a sole patiet replõnẽ in maiori ptẽ dispõnũ nisi corpꝰ ei⁹ fuerit mũdũ a supfluitatib⁹. nã cũ fuerit hui⁹ dispónis tñ polẽ est ꝙ q̃n caleãt caput ei⁹ remaneat absqꝫ replõne capitis sui. ⁊ ió si corpꝰ fuerit imũdũ caput ei⁹ grauat ꝓp attractiõez facta a calore solis ex corpe ad ipm caput: vñ dolet dolore aggrauatiuo ꝑm plm: ⁊ pulsus ⁊ anhelit⁹ in hac febre fit velox ⁊ frequẽs: eoꝝ tñ velocitas ⁊ freq̃ntia est minor q̃z in reᵘ calitatis cutis exterioris eẽ ꝛberẽt: qz ipressio calitatis ꝑncipalr nõ ꝓuenit ad cor ⁊ spũalia. Et via i hac febre ẽ sẽtilis citrina aut paꝝ rubea: ẽ. n. sẽtiꝫ ꝓp diuersionẽ mãerũ ad supiora. citria vl ruffa ꝓp calitatẽ: ⁊ cũ hac febi vrplz sit vigilie ꝓp exiccationẽ humiditatũ capitis. Aliq̃n tñ nõ sit vigilie q̃n fieret attra⁹ vapoꝝ multoꝝ mulcebriũ ad caput.

Cura huiꝰ febris silis est ei q̃ fit a calitate supflua aeris: nisi qz oz ꝙ in ista itẽtio ꝓncipaliꝰ ⁊ magis ẽtat ad caput cũ absciscõe cãe ⁊ febril discrasie alteratiõe. Dixit itaqꝫ Hal. medela ẽ in fridis sedẽ locis ⁊ odoratu sãdalozꝝ ⁊ silꝫ fridoꝝ in q̃ loco letent gaudeãt ⁊ qescant. Dixit H. s. ter. Qui patiũt effiam ex calore solis a ꝑnꝰ ofestim idigẽt fridis ⁊ ꝓuenit eis oleũ roꝛ aut onfancinũ pzꝰ refrigeratũ puteo vel niue ifundẽs ipz sup caluariã capitis sublimẽ: qz sup ꝓmissura coronali embrocãdo: ⁊ sic faciez vsqꝫ ad declõnẽ. Dixit tñ Ser. nõ sit oleũ roꝛ supplenz onfancinũ ãtiquũ: sꝫ fem eodẽ ãno: qz cũ ãtiquat igrossat ⁊ minorat ifrigidatio eiꝰ ⁊ ofortatio. ¶ Dixit Hal. ifundẽs pãniculũ laneũ in aq̃ roꝛ ace. oleo roꝛ ⁊ sãdal ⁊ sup caput eiꝰ effũdes frõ ⁊ ifũde eũ sepiꝰ ⁊ appones nec cessabis donec febr cessauẽit aut ỏcliata fuẽit. Al. ãt dixit fiat aq̃ roꝛ. ptes. 2. ⁊ olei ro. sptẽ vnã. ⁊ aceti ptẽ vnã. ⁊ i ãpulla ponãt ⁊ ocutiant donec igrossent: ⁊ ex eis ifridaz sup sinciput fũdat paulati. Et qñ nõ ẽ replõ vl coriza dixit Ser. cõfert oleũ violatũ cũ lacte papauer]. Et sbdit. H. idigẽt plurib⁹ balneis: minime vo oleo copioso. s. ad inũgẽdũ totũ corpus pⁿ balneũ nec idigẽt fricatiõe ꝓtinua. ¶ Et Ser. dixit. fũdat sup caput eiꝰ aq̃ tepida dulcis ỏcoctiõis ca nomille sicce floꝝ nenufaris ⁊ roꝛ. s. i ỏclone. Dixit. n. Uia. subfumigãda st capita coꝝ pⁿ febr] ỏclonẽ cũ tepida aq̃ vbi cãomil ⁊ viole sint cocte si inq̃z reuma nõ hẽat neqꝫ caput doleat

z si hũores sint i capite nimis nutrim? eos cũ mica pãis loti cuz zuccaro z cucurbita portulaca lactuca z silibus. Et damus in potu succũ maligranati cũ zuccaro z iulep. ros. vel viol. vel aliõ vt aquã ordei vel zuccari sup. z vbi nõ sint in capite hũores multi nutrimus eos carne pulloꝝ puorũ vel pulloꝝ pdicũ vel auiculaꝝ bonaꝝ aut edi z silũz: z damus in potu vinũ albũ aquosuz debile z mixta pmixtũ aq̃.

¶ De effimera ex fame. Cap. xx.

Cae inflãmates spiritum.

SIcut q̃tuor ponunt esse cãe inflãmantes pncipaliꝝ spũm nãlẽ epatis: ita quatuor ponunt spẽs febris effimere pueniẽtis ex inflãmatione pncipali dicti spũs. Et sunt cãe iste fames sitis cibi z potus calefaciẽtes z medicine calẽ. Et fames qdẽ nõ per se: sed p accñs desiccat z inflãmat corpus. ex tolerãtia. n. famis aufert ca lori naturali hũidũ nutrimẽtale pabulãs z ptẽperãs ipm: z sic ipse calor incõtẽperate calẽs intẽdit z inflãmat z inflãmatus nõ inueniẽs materiã extrinsecã nutrimẽtalẽ in q̃ agat cõuertit se sup hũiditates substãtificas easq̃ depascit z cõsumit: z sic corpus desiccat: z ad recipiendũ inflãmationẽ parat. Cũq̃ agendo pcedit ipsam hũiditatẽ substantificã z sanguis vẽtositatẽ in vapores calidos resoluit: qui cũ spiritibus nutritiuis miscent. currunt insup liquati humores z inflãmati per mẽbra ad stomacũ z ad epar maxime: z igniti spũm naturalẽ igniũt z inflãmant: qui inflãmatus ꝑm cõtinuitatẽ eius cũ spũ cordis inflãmãt ipsuz z sic fit febris effimera z maxie in colica cõplone in etate iuuẽtutis z habitudine macra z hñtibus fortẽ sensuz stõi: que febris aliq̃ perducit ad ethicã z aliq̃ ad febres colicas.

Signa eius sunt antecessio cãe ei?. s. fames plurima cuius reliquie adhuc remãserũt in corpore z corpis extenuatio sequẽs ad depascentiã factã de hũidita te substãtifica corporis z tactus calitatis acute in toto corpore exacuito calore naturali z ad igneitatẽ cõuersa: z est cũ dolore lassitudine arefactiua z fricatiõe in mẽbris z discoloratio totius corpis z facies citrinitas pp ꝓuationem sanguis z spsis z oris siccitas z ipius amaritudo pp decursum colẽ ad os stõi qua inficit os: vñ exiccat z amarifi cat. Et pulsus dixit Aui. est debilis puus z aliq̃ declinat ad duriciẽ vt cũ exiccatio ꝓcesserit: ita vt perueniat ad corpus arterie: z vrina est citrina subtilis pauca z adustionẽ in exitu faciẽs z egestio pauca squibalosa sicca. ¶ Et cuz fames multũ ꝓcesserit vtplm appetit? debilitat maxie cũ virtutes fuerint sopite in ore stõi pp resolonẽ: aut qz vtus attractiua stõi se conuertit supra epar z mẽbra z attraxerit ad ipsum rẽ incõuenientẽ: z tunc erit in ore stõi cõmotio z nausea pp illud incõueniens qõ ad ipsum est attractum.

Cura istius febris perficit per famis ablationẽ z calloris ꝓter naturã alterationẽ. patiẽs itaq̃ locet in loco naturaliꝝ hũido vel artificialiꝝ hũectato cuz irroratiõnibus z stramẽtis rep. humectãtiũ q̃ ad frigiditatẽ declinẽt remissaz: in quo letet gaudeat z qescat z aliq̃ moueat: motꝰ sit debilis puus z facilis z dormiat post cibos augmẽtãdo somnũ supra vigilias. ¶ Dixit Auer. colliget 7. ppinãda sunt ei cibaria valde digestibilia tẽdẽtia ad frigiditatẽ z humiditatẽ. z dñt qdam. aut ad humiditatẽ cũ temperãtia actiuaꝝ. ¶ Dixit Aui. cibatio in hac febre est sicut ex sorbitiõibus factis ex kist ordei cũ olerib?. Et post illã. s. ea digesta cũ cibis cõfortãtibus bonis. i. boni chimi. debẽt tũ dari in pua q̃ztitate i vice pp digestiue debilitatẽ: sed sepius cõcedere opz vt restaurẽt corpus z virtus fortificẽt. ¶ Dixit Rasis in diuisionibus nõ ꝓsideres nec expectes ad cibandũ febris declonẽ. ¶ Dixit Auer. si cibaueris hos in pncipio porisini nõ febricitabũt. i. nõ ꝓcedet porisimus q̃ztum ꝓcessisset vel si cibaueris in pncipio porisini. i. ante porisimũ nõ febricitabũt: qz ꝓhibebit ex cibatione sua infrigidatione z hũectatione mẽbra disponẽte vt nõ recipiãt calorẽ ꝓter naturã aduẽt? porisini. Et potus eoꝝ sit vinũ debile adaquatũ: aut iulep vel aq̃ ordei cũ zuccaro z balneent z effundatur sup capita eoꝝ aq̃ tepida plũa z sedeãt in ea z hũectent corpa eoꝝ cũ eis q̃ sunt sic oleũ viol. z cucurbita z silia. Qz si stõus nauseaz patiat pp supradictã cãm leuiter vomit? ante cibũ ꝓuocet: z in istis maxie insistendũ est circa epis z stõi cõfortationẽ: vt digõ bona fiat: z si calitas ꝓter naturã remãserit cũ tpate infrigidantibus alterent q̃ cessante corpus exiccatũ z cõsumptũ cũ dicta resumptiua dispositioni pristine reducatur.

¶ De effimera ex siti. Cap. xxj.

Sitis silꝝ fami p accñs ignit z inflãmat spiritũ naturalẽ. Intolerãtia. n. eius z fridi pot? hũide irroratiõis ꝓuatiõe arescũt mẽbra z spũs naturales principaliꝝ ex cõmixtiõe vapoꝝ acutoꝝ a mẽbris eleuatoꝝ per actionẽ caloris nãlis igniti in ipsa cũ eis inflãmant z inflãmati ꝑm ꝓtinuitatẽ inflãmãt spm̃ cordis: z fit febris effia q̃ aliq̃n pducit ad ethicã aliq̃n ad febres colicas. Et febris q̃dẽ ex siti magis accit z fortior q̃z ex fame: qz i siti ꝓtingit citi? z magis ꝑm plm̃ nãles spũs inflãmari q̃z in fame: qz i siti deficit hũidũ rotidũ: cui? est magis tpare calorẽ q̃z hũidi sicciois: ppea dixit. A. q̃ sit ẽ dignior: vt accidat ex ea febris.

Signa ei? sunt silia signis febris ex fame nisi qz iista appetit? ẽ ad hũidũ z frm̃ pl? z vrina ei q̃ztate mino? q̃z in illa: z in ista ꝓcessit cã ei?. s. tolerãtia sitis.

Cura ei? est silis fcẽ ex fame nisi qz in hac oz vti extinctiõe magis cũ ifridãtib?. z hũectãtib?. oãdũ ẽ q̃ iulep viol. vel cucurbitinũ vel nenufarinũ cũ aq̃ frida. Et ꝺ si nõ sit mã in stõ q̃ ꝓ potũ aq̃ fride ei magis adhereret vel ibiberet in eo: qz tũc vt dixit. A. in. 13a tertij. fieret augm in siti: dixit Ser. denẽ eis ea q̃ ꝓueniũt epi. s. z aliis nutritiuis mẽbris in mala cõplone eoꝝ cal'a z sicca. ¶ Dixit Aui. da in potu aquã fridã z aquã fructuũ fridioꝝ z ꝓprie granatoꝝ. Dixit Al. si dolorositas z lassitudo z fricatio iuaserit eũ añq̃ febris sit in eo ofirmata nutriat ex tritico multa aq̃ abluto z zuccaro tabarzet. Si vo ꝺ nõ iueniant nisi postq̃ febris iflãmata fuerit pcipiendũ est ei ex aq̃ frã bibere paulatim donec febris repumat: deinde in aquã frãm ẽ mittendus p aliq̃ztulũ spatiũ z fundẽda est supeũ ita vt frigore nõ ledat. ¶ Dixit. A. hũecta corpꝰ cũ tina z ad balneũ sequat aspsio cũ aq̃ frã. ¶ Dixit Aui. si illõ ẽ polẽ: qz. s. pticularia ꝓsenserit: z tũc ẽt sit aq̃ nõ excedẽtis friditatis: z post exitũ a balneo qescat: z postea cibet cibis fridis z h:. bñ digestibilib? pauce q̃ztitatis in vice z ptisanã bibat. i. ordei aquã.

¶ De effia ex cibis vel potib? calefaciẽtib?. Cap. xxij.

Cum qs cibos accipit cal'os virtualiꝝ: sic allia sinapiz nasturtiũ: z silia q̃ calefaciũt stõm z epar z alia nutriẽtia z cõmouẽt z iflãmãt spm̃ nãlẽ in eis: cui ẽt admiscent vapores calẽ z acuti q̃s eleuare faciũt illa cibaria ipsoꝝ calitate. euaporatiõnẽ faciẽte in humoꝛib? z mẽbris: z maxie cũ actu cal'a recipiunt qbus vapoꝛib? inflãmat: z ipse spũs epatis z inflãmatus ꝑm cõtinuitatẽ inflãmat spũm cordis fit febris effia. Dixit Al. hec febris z q̃ ex vini potatiõe accidit vtraq̃ in putridã cito mutat febrem.

¶ Signa dixit Uia. vrina rubicũdior est in hac febre q̃z in alijs oib?. s. effimeris vis. Et rõ ẽ. dixit Ser. qm̃ bi leduntplus in epe: pp hꝺ. n. sunt vrine eoꝝ decliues ad calitatez. Et pp hꝺ dixit Constã. in pãtegni. epar in tactu cal'n est: z i stõ z epe eger q̃si sentit icẽsionẽ z siccitatẽ. z sentit ẽt ad tactũ medici i stõ z alijs nutritiuis calitas amplior q̃z in alijs ptibus corpis z q̃z in alijs effimeris vis. ¶ Et dixerũt Cõstã. z Uiati. q̃ eger sentit exiccationẽ z amaritudinẽ in ore: qz calor in hac febre a spũ nãli icipit z cib? calꝰ stõm pus: z postea epar calefacit: vñ exiccat os z amaricat colã vt colicis vapoꝛib? ori cõicatis. z pp pdicta accit fumosa eructua

tio ⁊ sit is que potu aque frigide iuuat magis q̄z aere frigi
do ⁊ egestio in hac febre exiccat pp p̄dictas cās. Sunt ꝑm
plū patientes eā cū dolore capitis ⁊ rubore faciei ⁊ oculo⁹
potissime calis vaporibus ad supiora eleuatis ⁊ pulsus ⁊
anhelitus ẽt maiores sunt q̄z in effi⁹facta a calitate exterio
ri. Et de signis eius est antecessio sumptionis taliū cibo⁹.
¶Et cura ei⁹ est abscissio cāe ⁊ febrilis discrasie alteratio.
Si itaq̄z cib⁹ adhuc in stō affuerit vomitu expellat: ⁊ si iā a
stō descenderit vētris fluxu educi dz. Jngt Al. ingeniādū est
q̄liter ei⁹ vēter soluat ex p̄unis ⁊ tamarindis ⁊ zuccaro ta
barzet aut cū aq̄ fructuū solubiliū frido⁹: aut cuz māna ⁊
zuccaro viol. ⁊ silib⁹ aut cū clysteri ex aq̄ ordei ⁊ decoctiōis
violariem alue blitis ⁊ zuccaro viol. ⁊ oleo vio. ⁊ alijs silī
bus q̄ abstergūt ⁊ ifrigidāt ⁊ hūectāt. Et locet eger in aere
frido. dixit tū Hal. in locis accubat fridis in q̄bus aqlo flat
aut fiat cū flabello vētus si tps est estus: si vo fuerit hyems
in tpato accubat aere letet ⁊ qescat ⁊ dormiat donec cibus
illū digerat ⁊ emitti nō potuerit. dixit Al. ab oib⁹ q̄ calefa
ciūt abstineat. ¶Et dixit Hal. hui⁹ febris dns vinū nō bi
bat ⁊ abstineat. dixit Al. a cibo donec corpus mūdificatus
fuerit ab illo: ⁊ febris sedata fuerit: ⁊ postq̄z febris qeuerit
er aq̄ ordei frida bibat multū ⁊ nutricatio ei⁹ sit post febris
sedationē. s. postq̄z dcāz aquā or. biberit ⁊ de stō exierit ⁊ sit
cib⁹ ex his in q̄b⁹ nō est caro. sup: neq̄z ei silē: ⁊ sit cōdit⁹ cū
aceto ⁊ cōedat granata musa ⁊ acetosa ⁊ silla: ⁊ bibat syru
pū acetosuz cū aq̄ frā. O⁹ si siti añ digōné illi⁹ cibi cali mo
lestet aquā vi frigoris bibat si nō sit qō ab ea ꝓhibeat aut
aquā ordei aut iulep fridū cū aq̄ frigida. dixit Ser. intētio
tua sit circa epar: qr calefit a calitate dicto⁹ cibario⁹ ⁊ al
teret cū rebus ifrigidātibus: ⁊ cū his que ꝓuocāt vrinā. s.
cū seminibus q̄tuor frigidis ⁊ alkekēgi ⁊ silibus: ⁊ det sy
rupus acetosus zuccarinus cū aqua granato⁹ ⁊ silium.

De fcā a multitudine cibi grossi nā.

Cum vo qs accipiat cibos in q̄ztitate multos ⁊ multi
nutri⁽ⁱ⁾ ⁊ grossi ⁊ difficilis digōnis a mēbris: sic
sunt pultes triticee caro vaccina ⁊ porcina assata sup pru
nas ⁊ silia: tūc q̄zuis in p̄ncipio receptiōis eo⁹ calor nālis
ab eis opprimat ⁊ obtūdat ⁊ ꝓhibeat dispgi p corpus ad
exteriora ⁊ accidat ide in exteriorib⁹ ifridatio: tū postea in
pcessu ex forti ⁊ lōga actiōe quā calor nālis facit in ipsos ci
bos iflāmat spūs nālis: ⁊ h̄ maxie: qr nō potēs calor nālis
illos cibos pfecte digerere ꝑm magnā ptē eos ꝓuertit i fu
mos multos ⁊ calos q̄ cū spū nāli p̄mixti coadiuuāt ad iflā
mationē ei⁹: ⁊ sic ipse iflāmat⁹ ꝑm cōtinuitatē ei⁹ inflāmat
spūs cordis: ⁊ fit febris effi⁹. maxie tū i corpib⁹ colicis ⁊ bis
q̄ vtunt coitu vel exercitijs corpalib⁹ post ipm cibū suptū
dūt coadiuuat ad cāndū hāc febrē replo mag⁹ stōi ex mul
ta comestiōe ꝓximēs diafragma: vñ ꝓhibent spūalia a bo
na ⁊ sufficiēti euētatiōe: q̄re inflāmant. Et h̄ q̄dē febris ꝑm
plū ad tertiū extēdit diē: ⁊ aliq̄n illū ptrāsit. dixit Al. h̄ fe
bris plū adeo fit māsiua p multos dies vt sinochus esse vi
deat ⁊ ipsa vtplū pducit ad opilatiōes ⁊ febres putredis.
¶Signa ei⁹ sunt añcessio cōestiōis cibi multi p̄dci ⁊ grauī
tas sentit⁹ i stō ⁊ eructuatio adest vētosa ⁊ anhelit⁹ ⁊ pulsus
ſt spissi: ⁊ adest sōn⁹ ⁊ pigritia corpis ad motū p⁹ cōestionē.
¶Cura ei⁹ est absciſio cāe cū emissiōe dicto⁹ cibo⁹ ⁊ alte
ratio febrilis discrasie. dixit Al. a grosso ⁊ cibario⁹. sup. ⁊
multo⁹ ⁊ multi nutri⁽ⁱ⁾ assiduitate abstineāt: q̄m h̄ ab hac
febre pseruat. locent patientes in aere tpato vl ad paucā de
clinate friditatē in q̄ qescere debēt. ¶Et dixit Raſ. ꝓcipue
vt sōnū plōgēt maxie sup sinistro latere donec cibi cōpleat
digō abstinēdo añ digōné ei⁹ ab oi cibo ⁊ potu. Cū vo cib⁹
digest⁹ fuerit ⁊ passio minui cepit balneet ⁊ sōn⁹ augmēte
tur: sz nutricatio subtiliet ẽt p aliquot dies ⁊ a labore ab
stineāt. ¶Dixit Al. iteret p aliquot dies balneū in q̄ lōgio
rē faciat morā. s. q̄z i alijs supradcis effi. ⁊ aquā calidaz sup
corp⁹ fundat: ⁊ sic balneādū ꝑm q̄ febris diminui visa fue
rit obseruādo in eo ne laborez patiat ⁊ ne corpus caleſiat.

¶In p̄ncipio tū hui⁹ febris dixit Al. absq̄z magna cautela
balneū nō debēt ingredi: vt. s. nō p̄ducat ad opilatiōnē ⁊ putre
dinē. cibis vtant fridis ex carne pullina ⁊ edina: ⁊ silib⁹ q̄
sunt facilis digōnis. Jn p̄mis nāq̄z dieb⁹ sunt ex ptisana tm
mō nutriēdi: ⁊ cū p̄dcis cibis p̄t vti aliqb⁹ cibis q̄ pauꝑ vē
trē soluāt ⁊ vinū bibāt albū subtile clarū aut syrupū aceto
suz maxie si de opilone timeat. ante tū cibū dz vti exercitio
tpato aut tpata fricatione. Et expedit vt digōni iuuam⁽ⁱⁱ⁾ fiat.
Dixit Al. si cib⁹ vōitu vel vētris fluxu nō fuerit a corpe edu
ctus nō est expectādū donec febris a corpe recedat: imo ili
co vēter egri ex succo fructuū est soluēdus. ⁊ vtat flōmia ⁊
solone ẽt vētris. s. vltra lenitiē cū succo fructuū nā si in hoc
negligens fuerit eger egritudines incurret acutas ⁊ pessi
mas. Raſis tū in diuisiōibus dixit flōma eū si coloris ei⁹ ru
bedo sit vehemens: ⁊ cōsentiētibus tū ꝑticularibus. Jn oi
bus aūt alijs procedat: sicut in p̄cedenti cura dictum est.

De fcā a mltitudine cibor̄ subtiliū ⁊ iflāmabilium.

Cum q̄z qs cibū accepit subtilē de facili iflāmabilē q
istō maxie igneo calefit supflue ⁊ p̄cipue si ci
bus ipse cal̄ fuerit nāe ⁊ actu cal̄s sumpt⁹ fuerit accit vt cō
uertat in eo in fumū calm ⁊ acutū q̄ p̄mixt⁹ spūi nāli inflā
mat ipm ⁊ iflāmat ꝑm cōtinuationē suā spūs cordis: ⁊ fit fe
bris effimera que ꝑm plū perducit ad febres colericas.
¶Signa eius sunt p̄cessio acceptionis dicti cibi ⁊ inuētio
calitatis in stō ⁊ in nutritiuis pluſq̄z in alijs corporis parti
bus cum siti ⁊ oris amaritudine ⁊ eructuatione fumosa: ⁊
ideo plurimum est cum dolore in anterioribus capitis.
¶Cura autem eius est in dieta ⁊ potione sicut eius que fit
ab acceptione cibi calidi.

De fcā a potu vini

Cum vo qs vinū bibit acutū antiquū aut multū i q̄zti
tate accit ei: vt ei⁹ spūs nālis iflāmet eo mō quo
iflāmat⁹ ex cibis cal̄s: ⁊ maxie si actu cal̄m bibat: ⁊ ꝓpie
in hoie colico ⁊ stō ⁊ epe cal̄s si spūs nālis iflāmat⁹ ꝑm cō
tinuitatē inflāmat spūs cordis: ⁊ fit effimera febris q̄ aliq̄n
pducit ad sinochā inflatiuā ⁊ aliq̄n ad febres colericas.
¶Signa sunt añcessio illi⁹ por⁹ quē aliq̄n seq̄t ebrietas ⁊
iflāmatio in stō ⁊ nutritiuis p̄cipit cū oris siccitate ⁊ siti ⁊
debilitas ⁊ pigritia ad motū ⁊ declo ad sōnū ⁊ aliq̄n est cū
ea ꝓturbatio mēt⁹ ⁊ obtenebratio oculo⁹: ⁊ ꝑm plū sentit
i eo dolor capitis: q̄ oia p̄cēdūt ex vaporib⁹ ẽt dissoluti cali
tate vini ⁊ calitate ꝓter nāz ascēdētib⁹ ad supiora: ⁊ q̄nq̄z ē
cū ea nausea vino natāte i stō: ⁊ seq̄t ad ipm aliq̄n vomit⁹.
¶Cura ei⁹ est sic cura ebrietatis locādus est patiēs in aere
frido ⁊ hu. in q̄ dixit Hal. extrema fricent qescat ⁊ dormiat
donec crapula soluat. Et Al. dixit. ⁊ bibat aquā fridā plū
mā ⁊ vtat potiōib⁹ ⁊ medicis extiguētib⁹ vñ aliqd de poti
bus robub fridis ẽ dādū cū aq̄ frā ex qbus nō ipetuose: sz
paulati bibat. Cūq̄z febris sedata fuerit balneū ingrediat ⁊
multa aq̄ frā ⁊ tepida sup cap ei⁹ fundat: ⁊ postea nutriat
cibis fridis ⁊ hu. facilis tū digōnis ⁊ pauce q̄ztitatis cū q̄
bus bibat robub acetosa ⁊ a vio oino abstineat ⁊ dormiat
⁊ cū expgefact⁹ fuerit balneū itez ingrediat: dz tū balneū
ingredi. dixit Rasis i diuisiōib⁹. cū facilitate ⁊ leuitate. Et sit
intētio in hac febre maxie circa cor ⁊ epar. dixit. A. Jn fi
ne rei aliq̄n cōuenit flōmia ⁊ solo vētris cū aq̄ fructuū so
lubiliū. Erit aūt h̄ fiendū maxie vt dixit Al. si in capite re
māserit grauitas ⁊ i oculis rubedo ⁊ extēsio. nā tūc sāguis
exhibit cū flōmia ⁊ vētosis ⁊ vēter cū succo fructuū soluat.

¶De effimera ex medicinis calidis. Cap. xxiij.

Cam qs sumit medi⁽ⁱᵉ⁾s cal̄as vt multū pi
peris vel castorei vel euforbij aut op
poponacū aut el̄ariū de anacardis aut bibit
nectar cū multis cal̄s spēb⁹ iflāmat i eo spūs
nālis eo mō q̄ iflāmat ex cal̄s cibis ⁊ potib⁹:
⁊ iflāmat⁹ iflāmat ꝑm cōtinuitatē spūs cordis: ⁊ fit febris
effi⁹ que pducit aliq̄n ad febres vstiuas aliq̄n ad fluxū vē
tris colericū ⁊ aliq̄n ad fluxū sanguinis nariuz ⁊ nō vnq̄z
ad febrē ethicam. Et sciaz q̄ hec febris nō solum ex medi

cinis ebibitis ꝓuenit: verū ēt aliqñ ex exterius appꝛoximatis: vt pz in cura egritudinū māliuz frigidoꝝ neruoꝝ.

Signa eius sunt antecessio causē ⁊ adsunt alia signa filia signis facte ex cibis calidis.

Et cura sil' est filis cure illi⁹. dixit Meſ. ꝑ de rectificatiõe medicinaꝝ cura oz fieri cū extiguẽtibus calitaté ⁊ sedantib⁹ acuitaté medi' ꝓpea. ¶ Dixit Al. Egro aliqd de potib⁹ q sūt fridi ⁊ hu. simplices absqz alteri⁹ rei cõmixtiõe. s. calē vel ꝙuertẽtib⁹ ad calitatē dādū ē cū aq̄ fridissima mixt̄: ⁊ sil' cibis reficiaē fridis ⁊ hu. In hac tñ febre nõ oz: vt abstinẽtia fiat a cibo: sz ilico vel saltez añ declonẽ ꝓpletā dādū ē. ¶ Dixit. A. Sic effi[a] q̄ fit ex sole ſz plꝰ ē cerebralis i spũali. i. aiali spũ: ⁊ q̄ fit ex balneatiõe ē cordial' ⁊ i spũ vitali: sil' illa q̄ fit ex cibo. sup. ⁊ medi[a] calis est ẽpica i spũ näli. Quidā tñ febrē factaz ex medicis calis ab ex̄ approximati poti⁹ eē dñt ꝺ iflāmatõe spũs vitalꝰ eo ꝙ vt freqnti⁹ ad iducẽdū febrē applicaē locis arteriaꝝ ⁊ pulsuũ vbi applicate ꝓn' iflāmāt spũ vitalē q̄ illis arterijs ꝓtiet'. ¶ De effimera non vera ex sincopi. Cap. xxiiij.

Febris effi[a] nõ vꝺ a ꝓueniẽs ꝓncipal' ex iflāmatõe spũs vital' q̄tuoꝛ hz spẽs: sic̄ q̄tuoꝛ cãe ei assignāt. s. sincopis vapoꝛ putrid⁹ ispirat⁹ venenũ ⁊ apa i mẽbris exterioꝛib⁹: ⁊ aliqñ ēt i qbusdã iterioꝛib⁹. ¶ Sicopis ꝓprie ⁊ ꝑse ex febre effi[a] nõ ꝓtigit. Effi[a] āt ex sincopi: ⁊ si accidẽ possit raro tñ aduẽit: qñ sincopis ꝑpe ꝓueit ex ẽfectu caloris nälis ⁊ spũs q̄ fridatõis ē cā ꝑ se. imo i sincopi q̄ foꝛtis ē extiguiē calor näliꝭ ⁊ seq̄ē moꝛs. Cũ vo nõ ita foꝛti fuerit aliqñ nõ ꝑ se: sz ꝑ accūs ē cā iflāmatiõis spũs vital': maxie cũ spũs vital' mouet motu supfluo ⁊ ipetuoso ad coꝛ ꝓp cās faciẽtes accidẽ sincopi: ⁊ cũ itez ad ex̄ trahit cũ fricatiõib⁹ ⁊ alijs diuertẽtib⁹ vt sincopi succurraē q̄re i⁹ cis motib⁹ ipse spũs iflāmaē ⁊ febrē cāt effi[am]. Et ħ voluit. A. cũ dixit. qñq̄z accit ei cui sincopis supuenit ꝑ cõmotionẽ mot⁹ spũs diuersaz calefactio q̄ ꝙuertit i febrē: ⁊ ħ maxie eēt qñ remanerēt ꝺ sincopi post ablationē cāe ei⁹ relique: mouet. n. tũc adhuc spũs ad intra ⁊ adhuc a medico trahit ad exteꝛioꝛa. ¶ Et sūt q dñt. ꝙ qñq̄z i sincopi spũs vital' reuocat⁹ ad coꝛ. ⁊ i eo ꝙculcat⁹ ꝓhibet' a ꝙueniẽti euẽtatiõe: vñ sup calefit ⁊ iflāmaē ⁊ fit febris. Et fit ħ ꝓprie i sincopi pua ⁊ dispõne p[a] ad ipsaz. Et dñt. ꝑt ħ febris effi[a] supuenire durã te sincopi: ⁊ ꝑt remanẽ sincopi recedẽte: siue fuerit vna sincopis siue plꝛes ꝓntes se: sz qñocūq̄z sit calitas hui⁹ febris nõ appebit exterius niſi sincopi remota. Et. n. durante sincopi friditas semꝑ est in exterioꝛib⁹. Sumpſit aūt ħ febris nomẽ a sincopi: q̄z̄uis sincopis sit remota: qꝛ eius gr̄a cõmotio diuersa facta est in spũ: ⁊ sil' eius cõculcatio: ⁊ per ꝓns eius inflāmatio ꝑter näm. Et hec febris quãdoq̄z perducit ad ethicam: ⁊ quandoq̄z ad pulsum coꝛdis.

Signa dixit Aui. vicinitas sincopis: qꝛ. s. añcessit de ꝓpe ꝓp aliquã cārū ei⁹ max[e] extrisecaꝝ ⁊ pñtia casus vtutis ⁊ debilitat̄ ei⁹ absqz signis aliaꝝ febriũ q̄ nõ sūt ex febrib⁹ effimeris. s. absqz pñtia signoꝝ febriũ putridaꝝ qꝺ dixit ꝓp febris putridas sincopales. ¶ Et pulsus i ea. dixit. A. ẽ diuersaꝝ dispõnũ. qñq̄z. n. cadit ⁊ occultat: ⁊ ħ ẽ cũ cã sincopis ꝓncipio accidit: vt timoꝛ ⁊ angustia vl' tristitia: tũc. n. vincit frigus sup exteꝛioꝛa: ⁊ qñq̄z fit velox. sup. ⁊ manifestaē: vt cũ caloꝛ expandit cũ spũ ad exteꝛioꝛa. appet. n. pulsus cũ dñatur calitas sup exteꝛioꝛa: ⁊ cũ ħ etiã toto fere in oibus differẽtijs eius diuersificaē. ¶ Dixit Aui. ⁊ silit̄ pulsui patiẽtiũ extenuationē exiccatiõ in duritie cũ inanitiõe. al's. cũ vniculatiõe: vt p ħ voluerit ꝙ pulsus eius appeat vniculosus: ⁊ qñq̄z formicās: dixerũt qdã boc erit stãte sincopi ꝓp multã debilitatẽ virtutis.

Cura hui⁹ febris: vt dixit. A. qñq̄z vtit ad sincopim ⁊ cãz ei⁹ qñq̄z ad dispõnẽ febrilẽ: ⁊ ꝑ itẽtio cõpleē cũ eis q̄ curãt sincopiz ⁊ auferũt cãm ei⁹ ꝓprie extrisecã ⁊ ꝓcedit ista itẽtio alterationẽ disc̄rasie. nõ. n. ẽ itẽtio ad febrẽ nisi postq̄z totalr cessauerit sincopis: ita ꝙ nõ spē amplius redit⁹ ei⁹ ꝓp sublationẽ cãe ei⁹. ꝓpea dixit. A. cura eius est cura sincopis cũ exhibitiõe cibo⁹ facil' digõnis bõi chimi: ⁊ ꝟbdit si ꝑ remotiõe sincopis idigueris dare sibi vinũ da ipz i potu ⁊ nõ cures febrẽ. ¶ Ex qb⁹ ꝟbis accipiũt q dã ꝙ qñ cũ q̄cūq̄z febre fuerit aliqꝺ accūs dissolutiuũ vnū tota itẽtio oz vti ad remotionẽ illi⁹ accūtis: ēt si neciũ sit i totũ ꝛelinq̄re febrẽ dõec illꝺ accūs tollaē: cũ āt liberaē ex sincopi ⁊ remāet feb dix̄. A. cura ei⁹ ē silis ei q̄ ē cũ extẽuatiõe. i. cũ q̄ ē extẽuatio q̄ curaē cũ ifridātib⁹ ⁊ hũectātib⁹.

Am qs moꝛā trahit i locis putridis imũdis a qb⁹ vapoꝛ putrid⁹ eleuat⁹ mediãte ispiratiõe corpus ei⁹ igrediaē ⁊ ꝓuenit ad coꝛ ⁊ ibi multiplicet ⁊ cõculcet ⁊ ꝙculcat⁹ iflāmaē ⁊ iflāmat⁹ spũ vitali miscet iflāmaē ex eo ipe spũs: ⁊ fit febris effi[a]: q̄ vtplin ꝓducit ad febres putredis.

Signa ei⁹ sunt añcessio ipsius cãe de ꝓpe ⁊ inspiratio anhelit⁹ nõ est maioꝛ expiratiõe ei⁹: sz aut equalis aut minoꝛ ea ad excludẽdū ipm vaporẽ putridū ⁊ inflāmatio ab ifirmo: ⁊ ēt a tãgẽte ꝓcipit̄ maioꝛ circa partes coꝛdis ⁊ thoracis q̄z in circa alias partes corꝓis.

Et cura ei⁹ ē vt loceē eger i aere tpate frido: odorifero tñ ex redolẽtib⁹ fridis sandal' rosis violis ⁊ cãfoꝛa si dispõ illoꝝ vapoꝝ fuerit cal'a aut ex riloal' ⁊ cinamomo mace ⁊ silib⁹ si dispõ illoꝝ vapoꝝ frã fuerit: ⁊ ois vapoꝛ grat⁹ patiẽti ꝙeit ei: ⁊ i dcõ loco moueaē tpate ⁊ vigilet neq̄z dormiat vsq̄z ad declonẽ febris: cũ āt feb declinare cepit balneaē i aq̄ simplici cal'a aut decoctiõis rerũ tpataꝝ odoriferaꝝ: sic̄ dcoctiõis floꝝ camomille: ⁊ silũ: vt cõpleaē resolo vapoꝝ illoꝝ putridoꝝ: deinde cibet cibis fridis ⁊ hũidis odorificatis ⁊ bibat vinũ debile clarũ odoriferuz limphatũ: ⁊ deinde qescat ⁊ dormiat: ⁊ si qd febrilis calitaꝝ remãserit fridis ⁊ hu. odoriferis extingaē ab intꝛ sumptis: ⁊ ab ex̄ approximatis maxie circa spũalia. ¶ De effimera ex veneno. Cap. xxvj.

Accidit qꝺ qñ qs sumit venenũ sui fortis lesiõe quã facit in coꝛde motu supfluo moueat spm̃ coꝛdis ei⁹ aut si fuerit ex gñe calꝺoꝝ sui calitate ipsuz inflāmet ⁊ accidat inde febris effimera que aliqñ ꝓducit ad ethicã ⁊ aliquando ad febres putredinis.

Signa ei⁹ sunt añcessio assumptiõis veneni aut medicine venenose cal'e. Et Sera. ⁊ Hal. de hac febre loquẽtes simul cũ ea q̄ fit ex calefactiõe solis dixerũt. igniũt capita ⁊ cutes eoꝝ pluſq̄z i alijs effi[is]: nõ tñ pluſq̄z alie ptes corꝓoris. Immo dixit Viati. effi[a] ꝓp venenũ coꝛpoꝛa magis q̄z capita calefacit ⁊ iterioꝛa deſiccat ⁊ icidit.

Cura ei⁹ est cura veneni assumꝑti nec est itẽtio ad hãc febrẽ: nisi postq̄z cã ei⁹. s. venenũ sublata fuerit. Si tñ abꝛici posset venenũ cũ frigidis ⁊ hu. aut fridis tñ: tũc illꝺ eēt melio⁹: qꝛ sic ꝺferũt cãe ⁊ dispõi. Si āt nõ potuerit cũ ꝑdcis expelli venenũ: qꝛ dispõ veneni nõ regrit illa: tũc itẽde veneno ⁊ derelinq̄ febrẽ: eo āt sublato redi ad cura febris dixit Hal. qꝛ ex veneno timeē coꝛpis exiccatio: eo ꝙ plꝰ ħ febris ꝓcedit a veneno calꝺ: hos sic patiẽtes humectandos foꝛe cibis ⁊ potibus ⁊ medicinis hũectãtib⁹.

¶ De effimera ex apate. Cap. xxvij.

Arit Aui. ꝑ[a] 4ⁱ. c. de febrib⁹ apatũ. Dispões febris q̄ sequũtuꝛ apata apparẽtia sūt sm plꝰ de gñe febriũ diei cuz apata ꝑdcã nõ pueniãt ſz plꝰ ad coꝛ nisi cũ calefactiõe sua absqz putrefactione ⁊ plꝰ hoꝝ apatũ est a cãis ꝓmitiuis: cũ vo pueneꝛit ipsoꝝ putredo ad coꝛ ꝓp suã magnitudinẽ aut ꝓp suã ꝓpinqtatẽ fortasse fit febris nõ ꝺ gñe febriũ diei: sz putredis. Et plꝰ hoꝝ ⁊ silũ. s. a qb⁹ pue

nit putredo ad cor nō fit nisi a causis añtib⁹ corpeis ⁊ re/
plonib⁹ crudis ⁊ indigestis. ¶ Et dixit i.c. hui⁹ febris effi⁹.
febres sequēt aꝑata iteriora sūt putride. ſ. ꝑm plm: ⁊ qñq
associat eis ethica. Sed aꝑata apparētia: vt sūt furūculi ⁊
exiture ⁊ aꝑata ēt magna i carnib⁹ mollib⁹: ⁊ ex emūcto/
riis qñq sequunt febres: ⁊ nō eũant qn aut sit illō qō pue
nit ad cor dōec igniat ipm ⁊ spñ ei⁹ calefactio sola: aut cū
putredie. q si nō fuerit calefactio sola tūc erit ō gñe febriū
aꝑatū itrinseco⁹. Sz tñ plm qō accit ex istis febrib⁹ sūt se
quētes aꝑata: q̄rū cāe sūt añtes: sic replones ⁊ opilones ꝑ
teriter: ⁊ sūt putride. Sz qr vtplm ꝓuenit ex eis ad cor cale
factio sola: nō vtplm sunt effi⁹: ⁊ q nō sunt effi⁹ sunt male.
Ait. n. Ipo. in aſo. Jn bubonib⁹ oēs febres male exceptis
effi⁹: ꝓuenit. n. ex eis ad cor simplex calefactio ꝑ alteratio
nē ptis post ptē fcās a supcalefactiōe hūo⁹ ptēto⁹ ꝑ aꝑate.
nā hmōi aꝑata ad q̄ febris seq̄t: vtplm sunt cala ꝑ eēntiā a
calis nālit fcā hūoꝛib⁹. ¶ Dixit Aui. q plm sequunt aꝑa
ta sanguiea: ⁊ qñq accūt seqntes herisipillā: ⁊ sīlia: vt aꝑa
ta cōpolita ex flōne ⁊ herisipilla. Sūt ēt cala ꝓaccūs ex pu
tredine acqsita. Et hūc modū tetigit Hal. ꝑ de dīijs febriū
dicēs: qm ex bubonib⁹ cū calescētib⁹ semp appꝛoxiatū ꝓti
nuū ei mēbrū calo⁹ ptrāsit vsq ad cor. ſ. vnū mēbrū calefa/
ciēdo p⁹ alio: nō ꝓuenit ām ad cor putrida fuligo: sz ibidē. ſ.
i loco bubonis ꝑmanet circūscripta. i. iclusa alteratiōe sola
q̄ ꝑm ꝓtinuū ad cor ꝓueniēte calore q̄ max⁹ mō ⁊ inestuā
tib⁹ ⁊ labꝛātib⁹ ex ꝑmis mēbris calefcis. ſ. iūcturis ad vi
tale ꝑn⁹ traditio fit calꝛis simplicis: ꝓcedit ām ex istis aꝑa
tib⁹ ad cor simplex calefactio absq̄ putredie: max⁹ cū sunt
pua: aut q̄uis sint mag⁹ sūt remota a corde ⁊ a locis arte/
riaꝝ plm: nec cū sūt eꝫ cōicat cordi putrida fuligo. ¶ Dixit
Gerard⁹ sup viatico. q aliqñ lz raro febris effi⁹ pōt seq ad
aꝑata itrisēca: ⁊ max⁹ cū sūt pua: ⁊ a corde remota sic sūt
aꝑata pua mīicis: ꝓꝛie ām effi⁹ febris seq̄t aꝑata extrisēca
q̄ sit a cā ꝑmitiua ⁊ ē sensui mānifesta: ⁊ erit ꝫ max⁹ cū i cor
poꝛe: non fuerit cā añs plectoꝛica aut cacochima. ¶ Dixit
Jsaac febriū ꝓ aut cā bubonis ē in ꝓpatulo ⁊ palā sensui
aut nō: si nō ē palā sensui tūc aꝑa ēꝫ se mozb⁹ ⁊ ligūat illō
ē de hūoꝛib⁹ grossis putridis: ⁊ fit febris ei⁹ molesta pessi
ma: ⁊ ꝑ aut de pestilētiali mozbo creata: ⁊ seq̄t tūc febris
pestilētialis: vt i antracib⁹ ⁊ bubōib⁹ malignis q̄ sepe tpi/
bus pestiū apparēt. Si vo cā ē palā sensui: vt qr sit a cā ꝑ/
mitiua vl exteri⁹ mānifesta: lz corꝑali: vt ꝑ pustulas aut bo
thoꝛ aut vlcera i crurib⁹ ⁊ i mānib⁹ aut i cute capitis: ⁊ ꝓꝛie
sub collo tūc febris sequēs ē effi⁹ nō mala. Et Aui. ió ꝓdcās
cās noiauit iter cās ꝑmitiuas qr dato q̄ sint corꝑee: veniūt
tñ ad aꝑata cāndū: sic cāe ꝑmitiue. ¶ Dixit Ser. si cā illa i/
cipit: ⁊ ē sic vlc⁹: tūc attrahit febrē effi. ⁊ si ē ex cā añte: sic
replone: tūc attrahit putridā. ¶ Dixit Uia. sanguis colle/
ct⁹ i aꝑate nisi cito dissoluat nece ē vt calefiat ⁊ putrefiat:
⁊ vitalē spñ calefaciat ⁊ cor ꝓ ꝓiūctiones arteriaꝝ. ¶ Cā
autē q̄re dolor mēbroꝝ exterioꝝ ⁊ vlcera eoꝝ ⁊ bothoꝛ ⁊
scabies: ⁊ alia sīlia attrahūt aꝑata i emūctoꝛijs ē. dīt Ser.
q̄ nascētib⁹ pustulis ⁊ bothoꝛ ⁊ sīlib⁹ nā ad regēda illa lo
ca ⁊ custodienda currit: ⁊ qr cū ea sanguis ⁊ spūs ferunt
sanguis ꝑ mollia ⁊ lacertosa loca ptrāsiens replet ea: ⁊ ibi
morās gñat aꝑata: dolor isup ꝓueniēs ex illis pustulis ⁊
vlceribus ē cā attractiōis: ⁊ q māe ferant ad locū doloris q̄
remanētes i locis illis lapsis aꝑata cānt i eis. Et ꝫ qdē fe/
bris effi⁹ extē dīt ꝑm plm ad 1ᵐ diē: ⁊ aliqñ ptrāsit illū: qō
erit ꝫz qō mā hēbit effusionē ad aꝑata: deiñ paulati cessat
dōec i ifebricitatōez desinat q̄ febris max⁹ euenit tpe q̄ aꝑa
ta i sanię ꝓuertunt. pp ꝫ: dīt qdā hāc febrē a putredie fie/
ri lz nō sit putrida. ¶ Dixit. G. ꝑ⁹ ad glau. febres bubonū
simplicissime sūt nisi absq̄ mānifesto vlcere fiāt: tūc. n. suspi
tiose ēt ⁊ neq̄q̄ mites: ⁊ ꝫ febris vtplm ꝓducit ad putridā.

Signa dixit Aui. sūt añcessio aꝑatū añ eas: ⁊ ꝓ ꝫ vī
inuē q nō i ꝑn⁰ taliū aꝑatū febris causet: ⁊ ꝑ/
cesserūt cāe ipo⁹ supradcē: ⁊ ipa aꝑata nota hñr ex relone
ifirmi vl astātiū ⁊ dolore illi⁹ loci. ¶ Dix. G. ꝓ dē crisi. pul
sus erit i fine magn⁹ ⁊ fit velox ⁊ freqns: ⁊ ꝑ⁹ ad glau. dix.
pulsus maximi sūt ⁊ veloces ⁊ spissi: ⁊ ꝫ ē dixit. A. ꝓꝓ re/
plōnē ⁊ calitatē. Et qdā dīt. q ē vndosus maxie i statu cū
aligs sudoꝛ aduenit. ¶ Et ꝫdit. G. ē calitas i corꝑe ei⁹ plū
ma: sentit. n. eger i toto corꝑe suo calitatē extēsaz. verūtī dī
xit Hal. ei⁹ calitas ē suauis nō supflue malitie: ⁊ illō ió: qm
calitas ⁊ mozdicatio i hac febre minoꝛes sūt q̄z i oīb⁹ alijs
spēb⁹: acre. n. ⁊ mozdax minime oiuz febriū bis iest. Et. A.
dixit: nō ē ei⁹ calitas mltū mozdicās: q̄uis sit mltitudo ei⁹
i ipsis: qm hmōi aꝑata sūt sāguinea nisi sint febres seqntes
herisipillā: qr tūc calitas eaꝝ ē magis acuta ꝓꝓ vapoꝛē coli
cū expāsiz ad mēbra. ¶ Et ꝫdit Hal. facies ei⁹ ē rubea in
plib⁹ disponib⁹ ⁊ vehemētioꝛis iflāmatōis q̄z fuerit. Et. A.
dixit. facies ē rubea ꝓꝓ vapoꝛ eleuatione ad ipaz ⁊ iflata:
ē. n. additū ei supra dispōnē sanitaz: ꝫ ē: qr appet tumidioꝛ
⁊ magis plena q̄z eēt tpe sanitaz. ¶ Et dixit Hal. vrina fit ō/
clinis ad albedinē. i. ē subalbida. Et. A. dixit. vrina ē alba
aq̄sa ꝓꝓ raptū māeꝝ ad locū aꝑatū ⁊ vlceꝝ. ¶ Et dīt qdā.
sunt huic febri ꝓdi ꝑm māz q̄ effundit ad aꝑata. ¶ Et di
xit. A. p⁹ statū febris eleuat velocit ex ꝓfundo corꝑis ros
cal⁹ siue q̄dā calitas būida suauis. Dix. A. q i istis febrib⁹
succedit hūectatio. i. sudoꝛ debilis. Dīt qdā q lz i ista febre
calitas sola i spūalib⁹ accēdat absq̄ putredine: putredo tñ
in aꝑate exīs ad aliq̄ cōicata mēbra per vapoꝛes putridos
ab ipsa ad illa veniēs: supra dicta signa aliqualr cōfundit.

Cura ꝑ vtit ad buboně ⁊ cās bubōis. ꝓ ad discrasiā
febrilē: ⁊ 3⁰ accīa corrigit. Dix Jsaac 2⁰ febriū añ
oia oz studē pustulas curare ⁊ bothoꝛ q̄ sūt cā bubōis. Et
Sili. dixit. opz ꝓus curare buboně. Cōplent ām ꝑdcē itētio
nes dieta ⁊ potiōe. Dixit. G. ꝑ⁹ ad glau. Eos q bubōib⁹ fe/
briūt ꝓhibe a vino añq̄ bubōes soluant. Dix Ser. ꝓhibe
mus eis carnē. Dixit Hal. caueat balnei itroitū. Et Aū. dix
coll̄z. 8. G. ꝓcipit vt bas febres patiētes ponant i balneo:
sz mihi nō plz vt fiat nisi i declone. Et dix Hal. caueat bal/
neū ⁊ vini potū dōec ꝓsumat mozb⁹: ⁊ fugiat moꝛā in aere
cal⁹ ⁊ irā ⁊ motū ⁊ fricationē mēbri bubōati: ⁊ gñat⁹ oēs
dietā grossaz ⁊ cal⁹az: sz vt dix Hal. qete vtat i locis fridis ⁊
dormiat tpate. Dix Passiōari⁹. leptomerē. i. ſbtilē accipiat
dietā ⁊ fridā. Et Al. dixit. cibis ifridātib⁹ nutriat. Et Hal.
dixit. extīguētia bibat. Dixit. A. ſbtilier regimē ⁊ nō bibāt
vinū oīno: ⁊ nō cibent nisi ꝑ⁹ declonē ꝓpletā. ſ. si vt⁹ ꝓsense
rit q si nō: paꝛ cibi dādū ē ſbtilis facil⁹ digōnis ⁊ paucarū
supfluitatū. Et sīr si sine vino stare noluerit eger aut nō po
tuerit: dabis vinū paucifex ⁊ bñ liphatū i q̄ztitate pauca ⁊
vētrē eoꝛ tene solutū cū enematib⁹ leniētib⁹ ipm. Cūq̄ in
balneo ponēd⁹ erit. dix Raſ. 17. ꝓti. oz patiēs moꝛā trahē
in aere balnei plusq̄ in alijs: qr maioꝛi indiget dissolutiōe.

Cura vo ꝓ potionē respiciēs buboně ē. dix Aui. q oz
vt añcessio fiat i eo cū flōmia ⁊ fluxu vētris. Dix
.n. Hal. sanguis minuat de vena mēbro cōpetēti i q̄ ē aꝑa.
Et Al. dixit. ex ꝑte ꝓxia minuat: tu vo ꝑm cañ. gñales dcōs
ō flōmia elige venā q̄ respicit mēbrū mādās a mēbro patiē
te diuertēs. ſ. ad mēbra viliora: ⁊ max⁹ extrema si aꝑa max⁹
in emūctoꝛio fuerit. Deinde vēter cū medi⁹ soluēd⁹ ē hūte
sanguinē mūdificare ⁊ educē hūoꝛē peccātē ꝑmissa ipsi⁹ di
gōne si nēcia fuerit ipsi⁹ digō ⁊ itēdēdū ē bubōi ꝓut i cura
ei⁹ dicet. i. c. ꝓxio. ¶ Dixit tñ Al. ifridādū ē aꝑa. Et. A. di
xit. nēcia sūt ei empla ifridātia cū niue supra mēbriū ifirmū
aꝑatū: ita tñ vt nō noceāt aꝑati nec faciāt ipm crudū. Et ió
dixit glosa. sūt ponēda ꝓpe locū aꝑat. ſ. ipm paꝛ. Et ꝫ ēt
nō oz fieri i ꝑn⁰ vt nō ꝓhibeat mā fluē ad aꝑa mēbri igno/
bilis: sz dimittat fluē. Et fortasse ꝓꝓ ꝫ dixit. A. nō ifridēt
viā iter ipz ⁊ coꝛ ifridatiōe penetrāte i ꝓfundū: sz fiat talis
ifridatio postq̄z mā fluxerit: ⁊ tūc ēt nō oz eē penetrās i ꝓ/
fundū ne ꝓhibeat trāsit⁹ spūs vitalis a corde ad mēbꝛ ipz

ap̃atū:vt nō ꝑdat mēbrū aut idurat ap̃a ꝛ ñ soluat. ¶Super ipso loco vo ap̃atis cauēdū ē oi tpe empl'a apponē ifrigidātia ꝛ stipticātia:qñ nō cōpetit ei repcussio: ꝛ ꝓpe post ꝑn'''':ſz circa locū ap̃atis cū calis tpatis nō stipticis aut puā bñtib⁹ stipticitatē in ꝑn° ꝓcedēdū est:ſic cū inūctiōe cū ol'o camomillino:deiñ post ꝑn''' ꝓcedēdū est cū resolutiuis:ꝛ si videris resol'onē ei⁹ nō fore pol'ez intēde maturatiōi eius ꝛ maturatū apiendū ē:ꝛ aptū mūdificādū:ꝛ mūdificatū ꝯsolidādū. ¶Dixit Āu.7° coll'z.vltimū remediū est ap̃atis curatio. ¶Dixit Gili.si mā fuerit ſbtilis cal'a itēdemus resolui eā i vapores. Inūge g̃ locū cū dialtea:ꝛ postea fiat ep̃lz cū farina tritici succo apij ꝛ melle:ꝛ sit mel duplū ad succuz apij:ꝛ totū misceat ꝛ supponat. Si vo mā nō sit cal'a neq; ſbtilis:resol'oni apta oz vt itēdat ad gñonē sanei:tūc g̃ fiat ep̃lm ex senatiōe:auxiliat.n.i po''°:aut fenugrecū:ꝛ semēlini supponat ꝛ si ap̃a sit valde durū: oz tūc vti calis dissolutiuis valde. Accipiat g̃ radix rafani ꝛ lapatij acuti ꝛ ꝛterant ꝛ superponant vel cōcaueꝫ cepe ꝛ impleat dialtea:postea decoquat sup cinere calido:deinde cētundat ꝛ supponatur:deinde ꝓcedat in eo cura exituraꝝ maturarum.

Ad alterationē vo febrilis discrasie.dixit.Ā.nēcia sunt ei extinctia ifridātia ꝛ hūectātia ab int⁹ ꝛ ab ex approxiata:ꝛ marie circa eoꝝ ꝛ supra mēbrū qō mittit mām. Oz si aliqō accūs assuerit de dolore siti vigilijs ꝛ sibi⁹ i ei⁹ remotiōe ꝓcedendū est:sicut in ꝓprijs eoꝝ dicetur caplis.

¶De effimera ex dolore. Cap.xxviij.

Febris quoq; effi^a nō ꝺa de inflāmatiōe ꝓncipalr spūs aialis: silr dividit in species divisione sue cause: ponit tñ cōiter tres fore causas eius.s.dolor: vlcus siue attritio musculoꝝ:ꝛ catarrus siue coriza.

Dixit Gal.ꝑ^a ad glau.effi^a accidit ex dolore alicui⁹ mēbroꝝ corpis. Ait Raſ.dico.vidi mltoties effi^am seq carbūculos ꝓsq; digerant ꝛ dolorē oculoꝝ ꝛ auriū ꝛ dentiū ꝛ colicuz ꝛ emorroidaꝝ: ꝛ ꝓprie qñ dolor supfluit. ¶Dixit Āui.dolor qñq; calefacit spūm adeo donec inflāmet febris. Dixit ät qñq; q: nō ex oi dolore accedit febris: q.n. valde puus est:nō est cā febris:q ēt valde vehemēs existit nō est cā febris: sed ꝓp multā resol'onē quā facit de spū est cā resol'onis ꝛ infridatiōis totius corpis: sed q inter hos duos est medi⁹ ipse est cā febris effi^t:neq; ēt iste est cā ei⁹ in oib⁹ mēbris corpis eueniēs:fed potissime in mēbris multi sensus:vñ dixit Āui. dolor in capite aut oculo vel dēte aut in iūcturis aut extremitatibus aut musculis brachioꝝ aut tybiaꝝ aut colic⁹ aut emorroidalis.sup.aut alioꝝ mēbroꝝ multi sensus:aut ēt dicit Āui.dolor furūculoꝝ.i. seqns ad furūculos. ¶Dñt qdā. Cū in dolore cōtristent mēbra sensibilia spūs aialis i eis exñs ad suū ꝑn'' ex armōia nāe attrahit vt referat ipsi ꝛstrictionē:ꝛ tē nā sollicita circa regimē corpis subuenit mēbris illis dolētib⁹ vt ꝛfendat ea:ꝛ ꝓpea retrahit ad se ex alijs corpis ptib⁹ calorē ꝛ spūs ꝛ sanguinē seu instra:vt trāsmittat ad mēbra dolētia:q tacta ipetu q̄dā trāsmittit ꝛ subito ad illa: vñ ex ipso malo ꝛ supfluo motu ipse spūs aialis iflāmat:ꝛ adiuuat ad ẖ aliqñ q̄ ipse aialis spūs ad mēbra dolētia trāmittit mult⁹:vñ ꝯculcat in eis ꝛ nō debite euētat:ſz iflāmat ꝛ iflāmat ꝑm ꝓtinuationē spūz cordis ꝛ fit febris effi^a. ¶Et dñt.dolor sic exñs cā inflāmatiōis spūs reducit ad cās ꝑmitiuas. ¶Et dñt. dolor est ēt cā febris effi^t alio°.s.inq̄tū exacuit reuma ꝛ est cā cōmotionis ꝛ attractiōis hūoꝝ cal'oꝝ ad locū doloroſuz: q hūores cali illuc tracti calefaciūt ꝛ inflāmāt spūm aialē ibi exñtē:ꝛ puenit eius iflāmatio ꝑm cōtinuitatē ad spūm cordis ꝛ sequit febris effi^a:ꝛ sic dolor reducit ad cās corporeas: que tñ imprimūt vt ꝑmitiue:ꝛ ẖ febris qñq; pducit ad putridā qñq; ad ethicā:ꝛ qñq; ad ap̃ata loci dolētis vel ei vicini.

Signa sunt ꝑntia doloris in aliq̄ dictoꝝ mēbroꝝ.dixit Gal.ꝛ ponit.17.ꝓti. Si febris euenerit cū soda aut aliq̄ mēbroꝝ a ꝑn° ei⁹:ꝛ cessante febre cessat dolor ipsa ē effi^a. Et calitas i febre ex dolore i corpe toto sentit:ſz itēsior i mēbro doloroſo. Et anhelit⁹ est freq̄ns diuersus. nā qñq; appet puus ꝛ rar⁹:ꝛ qñq; magn⁹ ꝛ velox ꝑz aug^o ꝛ diminutionez doloris:pulſus ē anhelitui silis ꝛ est dur⁹. max^t si dolor existit i mēbris neruosis ꝛ pāniculosis:ꝛ vigilie ꝛ ingetudines multiplicant:ꝛ vrina ē tincta:max^t si dolor ē mēbris vrinalib⁹ vicin⁹. Et qñq; fit aq̄sa:vt qñ ab ipsis mēbris vrinalib⁹ hūores cali ad locū tēdūt doloris:aut qñ ad resol'onē dolor pduxerit caloris nālis. Dixit Ā. dolor capitis.sup.ꝛ alioꝝ etiā mēbroꝝ multi sensus:ꝛ maxime nobiliū febrem declinantē facit redire ad augmentū.

Cura est intētio ad sedādū doloreꝫ. Inquit Al.q̄ fit cā doloris sic cōsiderāda est. Et me^a ad ipam cām remouēdū oīno vtēdū est:ſic in cura doloris dicet. Et ē postea intētio ad febrilē discrasiā cū infrigidātibus ꝛ hūectātibus si doloꝛi aut cause eius non fuerint aduersatiua.

¶De effimera ex vlcere. Cap.xxix.

Cum qs vlcus hz aut attritionē ex pcussione in locis musculoꝝ multi sensus accidit ei:vt inflāmet spūs aialis i neruis ꝛ musculis illis ꝓtētus.cui⁹ iflāmatiōis cā erit aut doloꝛ ibi exñs inflāmās eū ꝑm modū dcm.s.aut ap̃a i illis gñatū ex hūoꝛibus cal'is defluētib⁹ illuc vel ocluſis ibi aut sanies acuta mordicatiua multa in locis vlceris in suis cōcauitatibus siue cauernis cōtēta aut in loco attritiōis gñata que retēta ꝛ nō cōgrue ex purgata supcalefit ꝛ inflāmat spūm aialē ibi exñtē q iflāmat⁹ iflāmat ꝑm ꝓtinuitatē suaz spñ cordis:ꝛ fit effi^a que aliqñ pducit ad febrē putridam.

Signa ei⁹ sūt ꝑntia talis vlceris vel attritiōis:ꝛ talia signa sunt silia signis febris effi.ex dolore.

Cura hui⁹ febris fit cū remotiōe cāe ei⁹.s.sanatiōe vlceris vel attritionis:deinde si febrilis discrasia remanserit alteret cū infrigidātibus ꝛ hūectātibus notis.

¶De febre effimera ex catarro vel coriza. Cap.xxx.

Catarrus ꝛ coriza qñq; sunt cā febris effi^t.nā cū accūt a calido liquefaciēte ꝛ dissoluēte hūiditates capitis ifiāmant ab illo cal'o spūs aiales cerebri ꝓpue si humiditates ille cal'e fuerint iuuātes cū sua caliditate ad inflāmationē illius spūs: ꝛ cū accidit frigido cōdensante ꝛ faciēte per modū exꝑssionis fluere hūiditates capitis coadunant calor ꝛ spūs aialis in ventriculis cerebri ꝛ in eis cōculcatus ꝛ nō cōgrue euētatus supcalefit ꝛ inflāmat:ꝛ inflāmat ꝑm cōtinuitatē spiritū cordis:ꝛ fit febris effimera:que aliqñ perducit ad putridam.

Signa eius sunt ꝑsentia catarri vel corize:ꝛ añexio causaꝝ eius:siue causa fuerit calida siue frigida:ꝛ siue humor descendens fuerit calidus siue frigidus: quorum oīum significatio dicetur caplō de catarro.

Cura eius.dixit Al.ẖ febris nō ē negligēda:ex ea nāq; qñq; puenit ad pleurefim vel pipleumoniā.sup. vel ad sgnātiaz ꝛ silles egritudines. Et dixit.a carne ꝛ vino abstineat ꝛ aquā oz.bibat. Dixit Ulia.si catarrū būerit cauerat fortiter balneari nisi postq; catarr⁹ ad dissolōné venerit ꝛ maturitatē. ¶Dixit Gal.8.ter.ꝛ ponit a Rabi in.19. pti. Opz dñz q̄rūcūq; supfluitatū fumositate ex frido ſbtili aduenīēte itrare balneū nisi febris adsit ex fluxib⁹ aut coriza:in ipsa.n.igredi balneū nō patiaris añ digōné ipsi⁹ fluxus siue corize calefcis tñ ex solis ardore ꝓuenit itroit⁹ balnei:ēt si fluxū hēant vl' coriza:ꝛ ẖ ꝓ fluxū itellerit Rabi catarrū. In oibus aūt alijs ꝓcedet ſic in cura catarri dicet. ¶Circa curā hui⁹ palterationē febrilis discrasie scias q si cā catarri fuerit cal'a ꝛ hūiditas ēt supfluēs fuerit cal'a añ cōpletā sanationē catarri vel corize possumus vti extinguētib⁹ odoriferis ab int⁹ ꝛ ab ex approxiatis sup pectus si nō adest tussis. Sz si cā aut hūiditas fluēs fuerit frā nō appro-

ximēt extinguētia ante catarri aut corize curationē neqz
postea ét si nō remāserit diserasia tāta q̄ regrat ea. ¶Dixit
Al. i fcā a catarro calō flōmādus ē eger lz puū a p̄cedēti flō
mia iteruenerit spatiū: z si flōmiā pati ñ poterit cū vētosis
sanguis minuat. In hac. n. febre dixit Raſ. i diuisiōib⁹. flō
ma deiñ violas cōtritas z zuccarū viol. cū aq̄ ordei tribue.
¶De effimera ex opilatione. Cap. xxxj.

Ebris effi[a] nō va de iflāmatiōe p̄ncipali⁹
spūz nāliū diuidit in spēs p̄m ip/
sius cās q̄ cōiter ponunt nouē. s. opilo nausea
tiua sacietas mā i ore stōi otēta q̄ vōitu oz ex/
pelli aut flōmia vētris ostipatio imoderat⁹ flu
xus vētris vel vomit⁹ imoderat⁹ sudor supflu⁹ coit⁹ z me[na]
cāa solutiua vel vōitiua agitās hūores in corpe. ¶Opilo
aūt de q̄ in h̄ cap̄ fit mētio nō est opilo porox cutis pue/
niēs a cā p̄mitiua: lz est opilo ppria q̄ ad venas reuertit: z
ad porositates ét mēbrox ppie intrinsecox z profundox
ex supfluitate aliméti ipsox gñata. Que tñ refert ad venas
ppie refert ad hūorē aliquē exñtē in cōcauitate ipsax: vel
ipsax porus z orificijs. ¶Dixit Gal. xj. tera. due sunt oꝛie
opilonis: vna densatio porox oꝛ: z ista fit aut pp siccitatē:
vt er caloze solis vl laboze z siūbus exiccātibus: aut pp in/
fridationē simplicē vel cōpositā cū stipticitate. Alia oꝛ hu
morosa q̄ fit aut pp multitudinē hūox aut eox q̄litatē. i. mo
dum sbe grossitiē vel viscositatē. ¶Et Aui. dixit. opliones
fiūt in porīs cutis pp spissitudinē eius nālē. s. z paucitatez
ablutiōis z multitudinē cibox: z pp friditatē: z pp ablutio
nē cū stipticis: z pp adustiōez solis: z q̄z fit i villis venax
z meatib⁹ eax z orificijs ipax z curūb⁹ seu vijs eax. Et ista
opilo relata ad venas ē duplex: vna exñs i venis magnis z
max[e] p̄fundis: z ad hāc p̄m plm sequit inträspiratio z ide
putrefactio: z sic febris putrida. Et q̄daz est i venis puis z
iuxta cutē terminatis: z ad hāc sequit febris effi[a] nō vera.

Scire aūt debes q̄ opilo faciens febrē q̄dam p̄bet cām
mālē vt est opilo viscex z venax magnax p̄fun/
dax aggregās supfluitates hūorales parās eas ad iflāma
tionē z q̄dā p̄bet solū cām efficiētē: vt est opilo porox z ca
pitū venax puax z arteriax z ipsax meatuū otiguatox si/
mul q̄ p̄hibet träspirationē vapox calorē spūz z hūores i/
flāmātiū: z de ista itellexerūt sapiētes in h̄ cap. ¶Dixit. n.
Au. cū oꝛ febris effi[a] ex opilone nō inuit nisi ad hāc spēz:
oñt tñ q̄dā q̄ nō ois talis opilo cāt effi[am] febrē: sed illa solū
q̄ causat a sanguie vel cola seu colico sanguie: qñ z ista p̄t
sui calitate iflāmare spm nālē exñtē i venis: fcā aūt a gros
sitie melie seu viscositate flātis nō facit effi[am] cū nō hēat cali
tatē iflāmātē spm nisi putrefactiōe calitatē acqreret: z tūc
causaret putridā z nō effi[am]. ¶Quo auté dcā opilo causet
effi[am]: oñdit Gal. p̄ de oꝛijs febriū dicēs: in dēsitate cutis ac
cendit febris cōstructa vel coacruata i corpe morbaci effu
sione: cū. n. aliq̄ cā fortis träsit⁹. i. duct⁹ z vias obstruxerit
multotiēs q̄dā in plectoꝛicā imittit disponē cū euapoꝛabi/
le z suaue fuerit q̄ effluxerit: lz in febrē imittit cū acre fue
rit z moꝛdax: z tūc ét max[e] cū nil itra corpus attrahit re/
frigerās. ¶Et Aui. dixit. plerūq̄z accit pp opilonē vt mi/
noꝛ resolb ei⁹ q̄ resolui oz z multiplicet ei⁹ replo z co/
ūrtatio z p̄uet respiratio z aggregef vapoꝛ plimus q cū
nō resoluit tūc aduenit ex eo in corpe calitas supflua: z dū
pseuerauerit ei⁹ inflāmatio in debiliozi ex corpibus siue ex
subiectis q̄ sunt in corpe q̄ est spūs erit febris spēs sinoce:
que est de sūma febriū humox nō pp putredinē: lz pp iflā
mationē: q̄ erit sinoca inflatiua. Qz si träsit illō ad putre
dinē quā facit opilo z respiratiōis p̄uatio permutat ad fe
bres putredinis. ¶Jngt Gal. 8. tera. ista febris fit max[e] in
corpib⁹ in qbus q̄ euapoꝛat. s. tpe sanitatis nō est vapoꝛo
sum q̄le in euchimis: lz moꝛdax z acre fumo caliginis sile:
a qbus ipse capinosus fumus dissolui solebat. Jn talib⁹ q̄
corpibus dicta mā cala exñs sua calitate: z ét ipsi vapoꝛes
cali retēti sua calitate inflāmant spūm nālē q est in venis p
nutricatiōe mēbrox q iflāmat⁹ p̄m p̄tinuitatē iflāmat spm
cordis: z fit febris effi[a] nō va. Qz si dcā opilo z vapoꝛ re/
tētio fuerit i arterijs iflāmaret spūs vitalis i eis exñs z in/
flāmaret p ipm spūs cordis z fieret febris effi[a] nō va repo
nēda i ca[e] effimeraz nō veraz de iflāmatiōe p̄ncipali⁹ spūs
vitalis. Attñ q̄ i arterijs talis opilo raro p̄tingit: ió de ea
sub opilone p̄dictax venax ab auctoꝛib⁹ agit: z h̄ qdē fe/
bris vtplm producit ad febres hūorales: z vt h̄. 8. ter. si mali
z grossi z viscosi z cinerati fuerit hūores: ipolt ē i termis
suis remanē effi[am]: lz de nēcitate putrida succedit si i corpe
cacochimia fuerit. si vo plectoꝛica sinoca. s. iflatiua. dix. A.
h̄ febris raro p̄mutat ad ethicā: q̄m corp⁹ ē i ea plme māe.

Signa dixit Aui. h̄ febris est difficilis ad cognoscēdū
z. n. siūtudo ei⁹ est p̄xima siūtudini febriū hu/
moꝛ intrñ: q̄ dicūt qdā: q̄ per h̄ signū ipsa distinguit ab
oibus alijs effimeris: est aūt vehemēter silis sinoce inflati/
ue: z ab ea difficulter distinguibilis. Qz aūt febrib⁹ hūox
ipsa silt appet: q̄ in ea dixit Aui. q̄z accit frigus z oꝛi
pilatio fit in hūoralib⁹: z accūt in ea po[mi]: sic in illis: z re/
manet q̄z vsq̄z ad 3[m] die: z q̄z p̄träsit ip3. ¶Dix Raſ.
17. cōti. dico q̄ effi[a] q̄ est ex opilone polt est: vt vedicet sibi
aliquot dies: z pp h̄ nō p̄träsit statū effi[e]: q̄ nō est putrida
nec ethica. dixit Gal. q̄ declo hui⁹ febris morat. i. tardat
vel morat. i. est lōga. Et q̄ discessio z minoꝛatio ei⁹ nō ē bñ
ordinata fit incipit: q̄dā cadūt i errorē arbitrātes eā nō eē
effi[am]. Sed cū viderint eā velociter qescere: z a corpe fumū
sudoꝛē z vinā purgari certificāt eā éé effi[am]: z dixit Ga. z
ponit. 17. oti. q̄n effi[a] accit cū opilone z opilo est modica
z ē a medico bñ curata nō träsit 3[m] die. Si vo opilo ē mul/
ta nō est secur⁹ q̄n träseat ad 7[m]: z si cū hac opilone sint in
corpe hūores fridi grossi z viscosi nō remanebit hic febris
effi[a]. imo si corp⁹ erit i bona eqlitate träsibit i sinochā sine
putredine: z si nō est corpus in bona eqlitate träsibit in pu
tridā. Jdē oꝛ 3° cōpēdij. ¶Dixit Aui. h̄ febris q̄z durat
vsq̄z ad 3[m] die: z q̄z remanet in eo q̄ est post ipm si sunt
opilones plme fortes nō itelligēs plme z fortes absolu/
te: lz in cōparatiōe ad puas: z ió subdit: z nō sūt ispissantes
z nō odēsantes de foris. s. tñ sic pue faciūt: z p̄m q̄ maioꝛ
fuerit opilo ita plus träsit 3[m] die: ita q̄ aliq̄n extēdat ad 6[m]
die: z p̄m q̄s dā ad 7[m]. Sed si opilones sunt pue festinat ei⁹
eradicatio si nō comitat errox: q̄ztitas. n. opilonis ex lōgi/
tudine cognoscit febris z ei⁹ magnitudine: vt dixit Gal. 8.
ter. ¶Dixit Raſ. 17. oti. dico q̄ effi[a] q̄ accit ab opilone ici
pit sine cā p̄mitiua opilāte poꝛos cutis: lz accit ex cōestiōe
cibox grossox: supfluitates quox in 3[a] digone opilāt mea
tus p q̄s fluit supfluitas 3[a] siue sudoꝛ: eteni q̄n isti meat⁹ sūt
opilati: z nō pōt aliqd fluere p eos erit multa replo z cali/
tas ex qbus iducit talis febris. Si itaq̄ effi[a] manifestā nō
būerit cām: z in p̄ piodo multa fit purgatio cognoscēs eaz
éé ex opilone. Et subdit Rafis: h̄ febris z si sit ad cognoscē
dū z curādū difficilioꝛ oib⁹ alijs effimeris: tñ cognosci p̄t:
q̄ caret rigoꝛe. s. tali q̄lis accit in putridis: z ei⁹ calitas est
silis calitati aliax spērū effi[e] z in corpib⁹ cala cōplonis erit
violētioꝛ: z nō mānifestabit p vinā defect⁹ digōnis: nec ap/
parēt signa putredinis in venis: z si scieris patiēté vsum
fuisse grosso regimine z cibis viscosis z multa qete facili⁹
est dignoscere morbū. ¶Dixit Gal. 8. tera. cū suspicaueris
obstructā éé cutē ex eo q̄ nō fuerint p̄m declonē po[mi] eūo/
nes multe: z q̄ pmanet sibiipsi declo si a nulla cārū aptarū
februerit hō maioꝛ erit tibi z certioꝛ obstructionis digno/
tio: z tū cū fuerit cū aliq̄ p̄mitiuax cārū: sup. adhuc éé po/
terit opilo. nō. n. est ipole simul cōuenire duas cās. s. p̄miti
uā z hūoralē. sup. lz é polt cōplicari eas ad opilonē cāudā.
¶Dixit Rasis in diuisiōib⁹. cū febrē effi. in p̄ma die vides
deinde in 2° die eā iuenis auctā: z vina iaz tingit z pulsus
fit velox: z silt anhelit⁹: z rubēt iā facies z oculi tūc exti/

Nota fi/
gna.

ma q̄ est de gñe huius febris: ⁊ calitas hui⁹ febris effi⁹ ve calitatis q̄ztitatē ptrāsit: nō tñ est mozdax sicut calitas putride. ¶ Et Aui. de ocis signis dixit. qñ accit febris effi⁹ nō a cā ꝓmitiua ⁊ est lōge declonis: ⁊ h̄ ꝓprie cū signa replo/nis in corpe videris: tūc extima q̄ ipsa est opilo. s. cā faciēs febrē: ⁊ ꝓprie qñ declināt sine eūone cū būectatiōe. i. sudo/re cōueniēte effi⁹: qō in alijs nō cōtingit effimeris nō veris. Dixit aūt Aui. extima q̄ ꝑdicta signa nō certificāt ipam eē de oplone: sed vificāt extimationē ipsam signa replonis in corpibus plūi sanguinis aut humoꝝ grossoꝝ ⁊ viscosoꝝ repta. Et dīa inter h̄ ambo est: qñ si opilones sunt in eis ꝓp grossitudinē humoꝝ ⁊ viscositatē sigiiant eā signa no/ta eis ⁊ nō est illis inflatio corpis ⁊ rubedo ⁊ extēsio: ⁊ nō sunt in eis signa multitudinis sanguis. In illis aūt in qbus est replo ex sanguine multiplicato sunt signa replexiōis ei⁹ ex rubedine faciei ⁊ exuberatione venaꝝ ⁊ inflatiōe ⁊ extē siōe: ⁊ alia apparētia. s. sunt idicātia opilone. ¶ Dixit. A. hec febris iter febres effi⁹ qñq̄ accidit ⁊ redit ꝓp fixionē opilonis que est cā q̄re fiūt ei po^{m}. s. filles po^{m} putridaꝝ: pōt. n. hec febris eē cōtinua: ⁊ nō cōtinua: sed hr̄e po^{m} os: ⁊ vtroq̄ mō durare per ples dies: qō cōtingit ꝓp diuersitatē sue cāe. s. opilonis que aliq̄n tota recedit: ⁊ tñ cuz accit po/xisimus: vel q̄ aliq̄n diminuit ⁊ aliq̄n addit: ⁊ cū addit ac/cidit poxisimus: ⁊ cū minuit recedit. Dñt qdā. q̄ cā q̄re hec febris nō semp est cōtinua ē q̄ nō est ꝓtinua gño spūuz: ⁊ si est: nō tñ est neēe eos cōtinue poni in calefacto eē. ¶ Dixit Aui. si supfluūt opilones. i. si sunt magne: pulsus est puus: q̄ calor nō pōt expādi ad arterias extrinsecas ꝓp opilonis magnitudinē: ⁊ sic nō pōt eas eleuare: ſz fiet pulsus: tūc ꝓp necessitatē velox ⁊ frequēs: ⁊ si nō supfluūt opilones nō oz vt minor⁹ pulsus: naz in hac febre vtus nō est debilis per viā resolonis: sed p viā aggrauatiōis: cū opilo est pua: pua erit aggrauatio a q̄ pulsus nō minuet. ¶ Et vina est me/dia inter rubeā ⁊ igneā: ſz plus pricipet rubedine ⁊ media iter grossaz ⁊ subtilē: ⁊ in sba est silis vine sui sani. Et scias per h̄. q̄ ista febris velociter qescit ⁊ tendit ad declonē: ista febris distinguit a sinoca nō putrida: ⁊ distinguit a putri/da ꝓp pulsuz ⁊ vinā: qñ nō ē in pulsu nec in vina putredis signū effi⁹ nāq̄ ꝓmanet. ¶ Dixit. G. r. ter. donec in pulsu ⁊ vina ⁊ calore putredis nō ē sig^{m}. Et dixit. G. ibidē. effi⁹ ex opilone nisi cito sanet multotiēs trāscēdit i febrē multoꝝ dieꝝ: etenī talis febris q̄tū est in seipsa est cōis effi⁹ ⁊ mul/toꝝ dieꝝ febriū: sed pp puitatē cāe: vni⁹ diei fit: ⁊ pp magni tudinez multoꝝ fit dieꝝ. Et si p^{m} sit dieꝝ ipsius: tñ poxis/mus est vn⁹ a p̄n⁹ vsq̄ ad finē nisi assumat a febre putrida.

Signa ꝓmutatōis huius fe/bris ad aliam.

¶ Signa aūt trāsit⁹ istius febris in aliā. dixit Gal. 8. tera. cū obstructio aliq̄ moderata in cacochimis ꝑm ꝓmā ⁊ 2^{am} diē vsq̄ ad aliqd. i. vsq̄ ad aliquā ptē scōi diei nō est in pul su putredinis signū nec in vinis signū indigōnis: ſz plon/gat declatio nec remittit successiue: siē post statū icipit re/mitti: suspitiosa est h̄ dispō: qō qdez marie vez est qñ scōs poxisimus nō minuit a p̄. nā tūc fortasse iaz facta est putri/da: ⁊ subdit Gal. qñ hec febris ꝓperat ad solonē ⁊ vapores qdē siue sudores excreti sunt ⁊ vine ampliores ⁊ bōe: ⁊ cū signis bōis ꝑm pulsuz effi⁹ est certissima h̄ febris: ⁊ in pra opilone h̄ erit iudicādū ꝑm ꝓmā diē. Cōpēdij. 8. si accña ei⁹ sunt magna ⁊ fortia: scias eā de gñe effi. eē egressurā ⁊ i si/nocā vel acutā eē cōuersurā. Scias q̄ reliq̄ signa a ꝑdictis huius febris sunt silia signis effimere facte ex apostemate.

Admistra tio sex rer⁹ nāliū.

Cura huius febris ad tria referē. s. ꝓmo ad cām. s. opilo/nē. 2° ad discrasiā. ⁊ 3° ad correctionē accidentiuz si que aderūt. Cōplenē aūt ꝑdicte res dieta ⁊ potiōe: nō mo reē ergo eger in aere multū calo ⁊ multo minus in frido ⁊ hūido: nulla. n. friditas corpus egri tāgere oz ꝓter anbeli/tū. quapp pānis bñ coopiri oz: si tps fuerit hyemis: ſz mo reē pro posse in aere tpato aut ad leuē declināte calitatē: ⁊ in tali loco let⁹ ⁊ gaudēs moderate moueat: ¶ Dixit Gal. tera. his corpibus suauissimū est balneū dulciū aquaꝝ eu/cratoꝝ ⁊ fricatio rarificatiua ⁊ exercitia moderata ⁊ dieta euchima. Cōtrarijssima sunt eis balnea frigida ⁊ alumiosa ⁊ stupha ⁊ ibalneatio. i. dimissio balnei cōsueti ⁊ exercitia acuta. i. fortia ⁊ fricatio vel nequaq̄ⁿ. s. facta vt dura. i. aspa fiens ⁊ dieta cacochimia ⁊ vigilie ⁊ furor ⁊ exercitatio ⁊ la bor: ⁊ dixit. post balneū ꝓmo factū in ꝓma. s. declone cōpe tit dare mellicrate coctū cū petroselino ad educendū p vri/nā mām que remāsit: ⁊ de cibo tribus horis post balneū ⁊ duabus añ poxisimū futuꝝ: ⁊ post 1^{m} poxisimuz in mane. i. in declone balneandū est 2°. ⁊ postea cibandū ptisane suc/co: ⁊ si nil attulerit caloris horē suspecte poteris die 3° bal neare. Cōsiderādo omni die vrinā ⁊ pulsum q̄ si appuerint moderata aut puā obstructionē ostēdētia poteris 4° die ⁊ 5° balneare. Quidā nō recte itellexerūt per ꝓmū poxisimuz ꝓmā diē inceptiōis hui⁹ febris nisi qñ opilo eēt valde pua ⁊ certificati fuerint q̄ sit febris effi⁹. Alij vo ⁊ recte itel/lexerūt a Gal. p ꝓmū poxisimū declonē sequētē ad ꝓmū po xisimū seq̄ntē post eūonē. In tali. n. declone balneū regulr admistrandū est. Et sīlr itelligēdū est de fricatiōe: q̄tus ali qualis valde leuis fricatio possit cōcedi ante eūonē. Et tiō nō est eger fricādus nec in balneo ponēdus. Dixit Gal. nisi cū iā ꝑter nām est ad 3^{m} diē: p quē diē 3^{m} qdā intellererūt declonē scōi po^{m}: qdā vo declonē tertij: ſz melī⁹ est: vt ille tertius dies nō sumat ꝑ termino ꝑfixo: ſz quocūq̄ die non ꝑcesserit eūo ⁊ aptio nō est eger intromittēdus in balneū: cū vo ꝑcesserit tūc balneādus erit. ¶ Dixit Aui. itromitte egrū in die 3° post poxisimū in balneū hora mollificatiōis po^{m}. i. declonis expectata si fuerit febris vsq̄ ad 5. horas: q̄si dicat p horas. 5. añ poxisimū futuꝝ. notāt aūt balneādū nō eē nisi cōditiōib⁹ obseruatis: q̄ ab Au. in h̄ cap innunt. ꝓma est q̄ ꝑcesserit eūo ⁊ aptio. 2ª est q̄ febris in declatiōe vā aut declinet ꝑm totū aut ꝑm ptē. i. q̄ lz alius vel alij ex/pectent po^{m}. tñ vnusq̄sq̄ minuēdo ꝓcedat: vt. s. fit scōs ꝑ minor ⁊ terti⁹ minor 2°: ⁊ sic deinceps. Si aūt eq̄rent po/xisimi aut augerent nō sigiiaret tūc declo vīs: ſz potius ca sus in putridā. ¶ Dixit cōpēdiū. metire scōam accessionez cū ꝓma ⁊ si minor est mitte egrū i balneū sine timore. 3ª est q̄ vrina sit digesta. ⁊ 4ª q̄ pulsus nō iudicet putredinē. 5ª q̄ introit⁹ in balneū sit. 5. horis añ po^{m} futurū si expectat po xisimus: ⁊ h̄ intellige si iter declonē ꝓcedētis: ⁊ ꝓx^{m} sequētis interfit tñ spatiū. si aūt tñ nō iterest spatiū tūc stātib⁹ alijs ꝓditiōib⁹ poteris balneare añ po^{m} p q̄tuor horas vel tres: aut ēt duas ꝑm quosdā. 6ª cōditio est vt postq̄z itromiseris eū in balneū cōsideres si balneū facit aliq̄ mala accña eue/nire: ⁊ ꝓprie corpilationē vel aliō qō mineē putredinē: q̄rū si aliq̄ō euenerit alico exhēdus erit ita vt nō stet in eo: dixit Aui. ictu oculi. Si vo nullū maluz accñs appuerit in bal/neo cōpetēti tpe dimittat ⁊ tergat ⁊ fricet in balneo cū re/bus absterssiuis mūdificatiuis: sicut cū farina ordei ⁊ sale: ⁊ si nō multū habuerit caloris cū nitro ⁊ melle aut alijs ab sterssiuis que tetigit Aui. ¶ Dixit Aui. cū egrediē de bal/neo nō opz vt approximet cibo vel vino nisi post securita/tē a poxisimo futuro: vt. s. tñ distet q̄ cibatio possit fieri. Et si exigit dispō vt cibet aliq̄tuluz ⁊ nō tolerat sine cibo det in potu illud in quo est aptio: siē aq̄ ordei subtilis plime aq̄ pauci ordei: ⁊ plime decoctiōis decocta cū apio. Subtiliā/dū tñ est regimē exhibēdo cibos facilis digōnis pauci nu/trimēti ⁊ pauce q̄ztitatis: nec fiat ipsoꝝ freq̄ns exhibitio: ⁊ sint ex cibis aptiuis absterssiuis ⁊ fris. Dixit. A. cib⁹ sit ille i q̄ē ablutio ⁊ nō i q̄ē viscositas: siē cbsit ordei cū zuccaro. ¶ Per istz potiōis oz nos ꝑus attēdē ad cām eūando illā: ⁊ si post ei⁹ eūonē aliqd opilonis remāserit apiat: q̄ius. n. aptio ꝓpe oppōat opilōni. tñ i exequēdo curā eūo oz ꝑce/dē aptionē saltē cū apiētib⁹ fortib⁹: qñ apitiua ⁊ mar^{a} fo/tia sūt cā portādi ⁊ fluē faciēdi hūores ad vias ⁊ loca opila tu ⁊ iuiscādi ⁊ icinerādi eos in eis: ⁊ sic addēdi ad opilonē.

Cura ꝑ eūonē tertie tertiane.

¶ Dix̄ Alex. si eūo fieri ñ poterit aliq̄ ꝓhibēte cā ⁊ calasti
cis: ⁊ diafoꝛeticis vſus fuerit eger auxilijs magne ⁊ pessi
me ex eis q̄rele ꝓsurgūt ⁊ ꝓstipatio adhuc magꝭ augm̄tat.
Arti diafoꝛetica sola exhibeb añq̄ digō cāe fiat silr ledes.
¶ Et A. dix̄. nō ꝓperes ad aptionē añ eūoné. Illud. n. foꝛ
tasse fit cā ad attrahēdū hūoꝛes subito ad q̄sdā meat⁹ ⁊ ad
iuiscādū in eis: ⁊ istudest res in q̄ sūt plimi errores: ⁊ foꝛ
tasse adde i opil'onib⁹ si fuerit grossi ꝓpe si meat⁹ i creatōe
sua fuerit stricti cū h̄ q̄ flōmia iterū ⁊ eūo q̄nq̄ educūt su
pfluitates fumosas faciētes coartatiōe sua hāc febrē: ⁊ phi
bēt ne pmutent ad putrefactionē: ⁊ ꝓpe cū ad vltimū faci
m⁹ eā puenire: ⁊ facim⁹ appꝛoximare incopiz: nō ḡ apias
añ eūoné nisi i coꝛpib⁹ bñ mūdis ⁊ bono vſis regie i qb⁹
mā opilās eēt pauca valde p cui⁹ paucitatē spares q̄ illa
apientia posset eā i mouere a loco opil'onis ⁊ alr nō ꝓpdi
ctas cās: ac ēt q̄ ꝓ iceptionē appꝛoximatōis apitiuoꝝ re
tardat eūo q̄ fortasse hūoꝛē educēdo opilantē remouisset
opil'oné ⁊ febrē ⁊ ꝓhibuissz putredinē ⁊ fortasse excusaꝭ
set ab exhitiōe aperitiuoꝝ sublata iā opil'one per eūoné.
¶ Quidā dñt ōbilia apitiua ēt añ eūc nē i magna opil'o
ne admistrari posse: q̄ nō timeē ex eis nocu^m supꝛadictū.
Et dñt ab exē apitiua ⁊ abstergētia añ eūoné administrari
posse: dūmō cū calis attractiuis admixta ñ sint. Dix̄. n. H.
g⁹ ter. cauēdū est attractiua ab exē cū apientib⁹ ⁊ abstergē
tib⁹ miscere vt nō attrahāt ⁊ obstructionē augeāt siue sint
hūoꝛes grossi viscosi siue multi. Vſ. n. q̄z multū q̄nq̄ flui repē
te simul nō min⁹ obstrui ⁊ icuneari viscosis ⁊ grossis. Ad
euitādū ḡ piculū h̄ vtilissimū est pēuare coꝛp⁹. Dix̄ itaq̄
Ale. ꝓuenit i cura hui⁹ diligēter adhibē sensuz: vt pri⁹ co
gnoscat si plenitudo sit de q̄ fcā ē enfraxis mā. s. an ō san
guine vel alio hūoꝛe mixto sāguini an pinguis .i. gl̄ssus: ⁊
glutinosus sit hūoꝛ q̄ loca ꝓglutinauit ⁊ opilauit: cū ḡ ple
nitudo facit ꝓstipationē eūare oz. Et ad oēs tales emphra
xes flōmia iuuat q̄ ex sāguie aut alio hūoꝛe sāguini mixto
sūt. Quecūq̄ aūt laxāt ⁊ diafoꝛesim faciūt aut extenuant
adhiberi oportet adhuc ⁊ ista adiutoꝛia. s. in enfraxi ex
grossis humoꝛib⁹ ⁊ viscosis vt digerantur ⁊ eūentur.

¶ De plenitudine aūt ⁊ pctō q̄sti dix̄. H. 8°. ter. si mā detē
ta pp opil'onē penit⁹ dissoluat penit⁹ putrefiet: iōq̄ ē neēe
vt iuuem⁹ nām: vt illa mā pri⁹ q̄z putrefiat dissoluat. Vñ
festinādū est in his flōmare ꝑm q̄ vt⁹ postulat ⁊ ꝑz opil'o
nis q̄stitatē. Et subdit. q̄ nullus febricitās ex sola opil'one
ad putredinē ꝺueniꝭ i initio flōmat⁹. ¶ Dix̄ Raſ. i diuisio
nib⁹. si est rubedo mānifesta ⁊ pulsus plen⁹ ⁊ coꝛp⁹ carnosū
⁊ i tactu cū calitate pcipit hūoꝛositas icipe cū flōmie. Et
dix̄ 17° pti. dico. q̄ q̄n opil'o est mag^a flōmād⁹ est patiens
nisi etas ꝺdixerit: ēt si nō apparēt oia signa repl'onis me
lius est q̄ eūeā totū coꝛp⁹ ꝓ flōmiā. Et. A. dix̄. cū ē multitu
do hūoꝝ ⁊ repl'oꝛtē oz: vt i ꝑn° ꝓpes ad flōmiā ⁊ eūoné.
Et dix̄. festina vt flōmes cū iā nō febrit: q̄n tē ē meli⁹. q. d.
fac flōmiā añq̄ febris supueniat opil'oni: q̄n si feceris eaz
supueniet ei: vel q̄n nō ē febris. s. si febris est de poꝛisimāti
b⁹ fac flōmiā q̄n nō est febris. s. in die iterpolatōis vl' q̄n ñ
ē febꝛ]. s. fozt]. q. d. flōmia tpe remissiōis ⁊ lētescētie febris
in his q̄ ñ hñt po^es: ⁊ i flōmādo nō ē expectāda hoꝛa diei
electa. imo fiat q̄n erit iterpositio vel lētescētia: q̄n aūt fe
bꝛ] adest. i. supuenerit iā opil'oni aut q̄n ñ ē ei⁹ iterpolatio
vel lētescētia. Dixit Aui. statio ⁊ dimittere flōmiā ē magꝭ
ꝓueniēs. q̄n tūc fcā flōmia facit currere hūoꝛes exagitāꝭ
eas ⁊ pmiscēs iter eos ⁊ bonos cū mal'. Si āt nō ē excusa
tio q̄n fiat flōmia febꝛe stāte nec ꝑt expecta° fieri: vt q̄ ad
sit magnitudo repl'onis faciēs suspitionē ō suffocatōe: aut
q̄ eēt in mēbꝛo nobili doloꝛ vl' ext̄ēsio faciēs suspicari ad
uētū apatis i ipoꝛtē ñ oz vt postponat flōmia. sup. sz fiat
q̄cūq̄ hoꝛa egrū ineneris sic idigēte. Dix̄. n. H. vbi. ē. i me
dia nocte exñte venā icidēdū ē ꝓus. ¶ Et si qdē pctō̄ re
pl'onis fuerit sāguinis multitudo soli⁹ fiat flōmia eradica
tiua. Si vo fuerit multitudo hūoꝛū sanguini mixtoꝝ fiat
flōmia minoꝛatiua eūando in vtraq̄ ō sāguine ꝑm q̄stita
tē repl'onis ꝑticularib⁹ ꝓmittētib⁹. Q. si flōmia aliq̄ ō cā
fieri ñ poterit fiat scarifica° ⁊ sāguisuga ꝓ apposition ⁊ eaꝝ
reiteratio si oportuerit. Dix̄ A. fcā flōmia si doloꝛ. s. extēsi
u⁹ accit p⁹ eā nō ē excusatio qn iteret flōmia ex ꝺuia pte vl'
eadē ꝑm rectā ꝓsiderationē in cañ. vūb⁹: q̄ iteratio flōmie
maxi' fieri oz si ex ꝑ^a flōmia febꝛ] receſserit aut diminuta
fuerit: q̄n illō ē sig^m ñ ꝓmissi erroꝛ]: sz ē sig^m q̄ flōmia ꝓue
niebat. ¶ Q. si opil'o ab alijs fuerit hūoꝛib⁹ a sāguine: tūc
oz vt eūone mioꝛatiua educāt cū eo q̄ ex eis ꝓuenit: ⁊ silr
si alij hūoꝛes cū sanguie mixti fuerit ⁊ fcā flōmia ipsoꝝ re
linq̄e in coꝛpe remāserit ꝓuētēti medi^a educāt. ¶ Dix̄ Raſ.
i diuisiōib⁹: si i coloꝛe nō ē rubedo plima ⁊ coꝛp⁹ extenua
tū leue aut lacertosū fuēit ⁊ pūlsus veloꝝ ⁊ freqns ⁊ laꝛ⁹ ⁊
calitas mozdicativa ⁊ cut] obscura sicca cū tangit coꝛp⁹:
tūc cū aq̄ ōfructib⁹ ē faciēda solo: ut q̄ i i° coꝛpe peccat cola
sup. Et silr si i coꝛpe ali⁹ peccauerit hūoꝛ cuꝫ cōpetēti sibi
medi^a eūand⁹ erit. Dix̄ auctoꝛ cōpēdij 8°. q̄ pp mlt̄itudinē
hūoꝝ ē opil'o vtil' ⁊ laudabil' ei⁹ curatio ē flōmia: q̄ vo pp
hūoꝝ viscositatē ꝓ icessiua attenuatiua ⁊ mūdificatiua cu
ret. ⁊ subdit. si purga° nō extēdat. i. nō fiat sudoꝛ i hac fe
bꝛe nō pigram⁹. i. si pigritem⁹ eoꝝ flōmaꝛ q̄ sinoche ſt appa
ti ⁊ catarticū daꝛ eis q̄ i acutā febꝛē ſt vēturi: cū h̄. n. oꝛdie
possum⁹ ꝓhibere q̄ effi^a ad has duas febꝛes nō eueniet.

¶ Factis aūt eūonib⁹: vt dcm̄ ē: si humoꝛ fuerit ḡssus aut
viscosus q̄ remāserit ⁊ opil'oné manutenuerit: tē admistrā
da ſt farmaca q̄ subtiliēt ⁊ icidāt hūoꝝ ḡſſitiē ⁊ viscositatē
absq̄ multa calefactiōe: q̄z is H. dixerit vbi. ē. q̄ si opil'o ꝓ
eūoné nō fuerit sublata admistrāde sūt medi' apitiue: sicut
oximel ⁊ mellicratū coctū cū calameto ⁊ isopo oꝛigão ser
pillo ⁊ ireos selino ⁊ silib⁹ q̄ ſt medi' apitiue mlte calitatꝭ
q̄ tñ ū voluit cū sint multe calitatꝭ ea admistrari: sz ea noia
uit vt oñderet i exo q̄ sūt apitiua: ⁊ nō vt hmōi admistrenē.
nā multū calā ꝑm pl'es casus fugiēda sūt: neq̄ ēt in apiti
uoꝝ opil'onis admistratiōe ēt si mā opilās grossa fuerit ⁊
viscosa sola cā attēdēda est: sz ēt dispō febꝛilis ad ipaz secu
ta. Et pp h̄ dix. auctoꝛ cōpēdij 8°. post eūoné da ex cibis ⁊
medicis q̄ mūdificatiua sūt: sz elige ex eis q̄ calefactiua nō
sūt: sic̄ ptisanū ⁊ oꝛizacharā: deiñ ppēde febrē q̄stū sit di
minuta: ⁊ ꝑz q̄stitatē diminutiōis actio curatiōis fiat. Et
Ale. vt oñdat admistratiōez apitiuoꝝ calidoꝝ a H. ē. noia
toꝝ ⁊ silū si eē bonā. dix̄. si hūoꝛes pigues ⁊ glutinosi en
freſigdaiauerit ñ oz flōmari: sz poti⁹ vtaꝫ apozim] q̄ sine ca
lefactōe extēuāt ⁊ icidūt: ⁊ ñ eas admiſceas: sic̄ mlti pſu
mūt medici. s. male itelligētes dcm̄. ē. positū H. ꝓpillū aut
calamñtū aut ysopū aut oꝛiganū vl' ruthā nesciētes q̄ pl⁹ le
dūt q̄z iuuent egrotātes: sic. n. videtur extenuare: tñ maio
rib⁹ febꝛib⁹ excitatis maioꝛē lesionē icurrūt: q̄re festinādū
est magis illa q̄rere q̄ sine nimio caloꝛe ꝓhibeāt febrē ⁊
extenuēt q̄le est oximel qō ꝓicit. i. abiicit febrē ⁊ nō exci
citat. Inutile est aūt alr ꝓstructū in calā discrasia ⁊ nō solū
oximel: sz ⁊ alia apozimata q̄ ōsiccare ṗñt. Ad q̄ aduertēs
Aui. dix̄. q̄ aptio fiat cū medicis ⁊ cibis abstergētib⁹. Sz
ꝓpea q̄ egri° est febꝛis nō est poſe: vt redeas in apiendo
ad abstergētia calā. Immo iter illa q̄ sūt iter ſyrupū aceto
sum purū. i. simplicē: ⁊ illū q̄ est cū semib⁹ dicūt q̄dā. i. cū
cōib⁹ fridis: alij dicūt: cū semib⁹. s. cōib⁹ calis: vt apij feni
culi ⁊c. Sz meo iudicio oz itelligi cū vtrisq̄. s. calis ⁊ fri
dis sil' mixtis: qō fortasse ṗt cōprehēdi ex eo q̄ A. dix̄: ⁊ si
cut aq̄ endiuie vsq̄ ad apiū ⁊ feniculū. Et iō q̄dā laudant
ſyrupū acetosuz simplicē cū aq̄ endiuie ⁊ feniculi ⁊ apij ⁊
silū: vt est ſyrup⁹ de ſeptē radicib⁹ acetosus cū aq̄ cicoꝛee
⁊ lupuloꝝ: deueniēdo tñ vsus minus calā vel plus calā ꝑz
q̄stitatē discrasie. Cūq̄ ꝓdicta oia opaberis iteriz coꝛ ⁊ to
racē cū odoꝛiferis fridis nō eleuatis ad gradū itēsuz fridi
tatꝭ exteri⁹ alterabis: fcā q̄z aptiōe pfecte si remaneret in
coꝛpe disꝑō calitatꝭ febꝛilis alterātib⁹ solis ab int⁹ ⁊ ab exē
erit insistēdū donec oīno extinguat. Q. si aliq̄ superuene/

De solu/tione ven tris.

De aptio ne opila/tionum.

rint accidentia corrigant' prout suis dicetur capitulis.

¶De effimera ex nauseatiua satietate: z ex retentione fe/cū z ex' corruptione chili. Cap.xxxij.

Mauseatiua duplex

Nauseatiua satietas z fastidiū multo/tiens fit ex' corruptiõe ci/borū in stõ: z est 2': vna q̄ ad fumosū: z alia q̄ ad acetosū: z q̄ ē ad acetosū ē 2': vna pue/nies a calitate faciẽte ebullitionē: z alia a fri/giditate calitatē diminuente innatam. Et ex proueniente a frigiditate nunq̄ aut rarissime puenit febris: z ex aceto sitate puenīente a calitate põt puenire febris licet nõ mul tū sepe: sepi⁹ ãt puenit acorruptõe q̄ ē ad fumosū. ¶Dix̄ G. 8° ter. ex ea q̄ fit a cibis i acetositatē mutaꝯ raro fit fe/bris effi⁹. Et Alm̄. dixit. q̄ febris cū ructus fuerint fumo/si fetidi suadere solet z vix accidit cū acetosi fuerint. ¶Et Aui. dix̄. de mā eructuatiõis acetose: z in hũtib⁹ eā raro ꝓtingit q̄ febris: z si gīat erit debilis. imo dix̄ ipe: nõ gīa tur ex ea z si extimam⁹ q⁹ gnet ab eructuatiõe acetosa: q⁹ si patiẽs aliq̄ sentit febrē. sup. nõ ē ex ea: sꝫ ex alia cā q̄ re ducit ad fumosa: z sic ñ ē nisi satietas nauseatiua. s. ad fu/mosū faciẽs febrē. Et rõ ē dix̄ auctor ꝑdict⁹ 8°. q⁹ ista fe/bris ꝓprie fit in corpib⁹ colicis in q̄b⁹ plenitudo rarissime ad acetositatē ꝓuertit: z si euenit nõ seq̄t eā febris: z si se/q̄t itellige vt dix̄ G. eā ee: q⁹ corp⁹ aut opilone aut putri/dos hz hũores: q̄re cū sic acciderit putrefa⁽ⁿ⁾ suspicari oz. ¶Dix̄ A. accidit q̄ febris ꝓpe corpib⁹ colicis z in illis q̄ nõ hñt amplos poros: nã plm supfluitatū eor⁹ vapozat va pores fumosos z mino⁹ af i eis eructua⁹ acida. Et q̄dit. q̄ illis q sũt magꝯ disposĩti ad ipz febrē sī q̄ cipiũt p⁹ nau/seatiuā satietatē vt exercitio z motu z aere sub sole z bal neatõe z silib⁹. nã tũc agitaꝯ hũorib⁹ z cibis corrupt⁹ ml'/tiplicãt i eis vapores fumosi: z ꝓpe q̄ febris eis aduenit cū habuerit in suis corpib⁹ dolorē z ꝓpe i viscerib⁹ eorũ: q̄ñ dolor spñ inflãmat. imo z aliq̄ solus febrē excitat. vt ꝑ. ¶Et dix̄ G. nõ est mirabile: q̄re idigõnē patiẽtiũ hi qdē febriũt. illi vo minime. Nã hi qdē q iã cocochimi sī z ma/le trãspirant' vel laborãt ipotune aut balneati sī indiscre te ꝓmpti sũt febrire. Cuchimis vo z trãspirãtib⁹ z qescẽ/tib⁹ z fouẽtib⁹ ea q̄ hz vẽtrē z epar ipole est febrē venire. mãet. n. ibi oē qd hz vẽtrē aut epar idigestũ ē: z tpe pcedẽ/te digerit' paulati: z fit benignũ qd pa⁹ erat idigestũ. sup. sꝫ i illis ñ manet z tpe pcedẽte nõ digerit: sꝫ agitatũ disp/git' ad corp⁹. sic ēt nõ ē mirãdũ: vt dix̄ Jsaac. si ml'tos vide m⁹ homes labozib⁹ aie z corpis z satietatib⁹ vtẽtes effi. tñ n̄ õ hr̄e: q̄ñ corpi accñtia eueniũt q̄tuor mõis: aut pp cor/pis opl'onẽ illis similãtẽ: sic oleũ cera z adeps sũt silia igni aut pp ipz corp⁹ ee ad recipiẽdũ accñtia ꝑparatũ: sic cala/m⁹ z pili sī ꝑpati ad recipiẽdũ ignẽ: aut pp eor⁹ vtutẽ cor/pi oñantẽ: sic vt⁹ opij oñat corpib⁹ multã ei⁹ q̄ntitatẽ acci/piẽtib⁹: aut pp ꝓtinuationẽ plõgũ tps: sic sẽsibiliꝫ viden⁹ aquã guttati cadẽtẽ lapidẽ ꝓcauat' pp ꝓtinuationẽ actõis sub lõgo tpe. Q⁹ cũ ita sit: neẽe ē vt effi⁹ gnet ad cãs febris effi⁽ᵉ⁾ gīatiuas i corpib⁹ ꝑparat': sic sī cala z ficca: z q⁹ ipse cãe sint fortes aut debiles: tñ ꝓtinnate: qbustrib⁹ si cor/pus careat impole est vt effimerã incidat.

Corpori eueniunt accidẽtia, q̄tuor mo dis.

Dixit aũt febris effi⁹. ex corruptõe cibor⁹ in stõ eo q⁹ cũ cib⁹ corrũpit' eleuãt ab eo vapes mlti z ma li inflãmati q retẽti max⁽ᵉ⁾ i ptib⁹ stõi epat' z alior⁹ nutritiuo rũ inflãmãt spñ nãle i ill' pncipal'r exĩtẽ: ad qõ adiuuat mã. ml'ta q̄ ad ipa mẽbra calefcã attrahit: z ibi calefit ēt mor⁹ stõi z ipetuosus q in eo accidit ex appetitu q ē in ipsa nau seatiua satietate ad vomẽdũ sine po⁸ vomẽdi: spũs ãt nãt inflãmat⁹ sui ꝓtinuitate inflãmat spñ cordis: z seq̄t ipa febr' effi⁹: de q̄ dix̄ G. q⁹ aliq̄n ē cũ fluxu vẽtris: z aliq̄n cũ ipius ꝓstipatõe: z q̄ ē cũ fluxu vẽtris min⁹ mala erit: deiñ dix̄ A. isti cũ eor⁹ soluũt' nãe iuuãt' valde z remouet' febr' eor⁹ pp expulsionẽ supfluitaꝯ fumose. ¶Hec febr' plꝰuertit' i pu tridã: maxi⁽ᵉ⁾ si chil⁹ corrupt⁹ trãsit ad epar z gīet' ex eo chi m⁹ corrupt⁹: ex: chimo. n. corrupto i epate ñ gīat' effi⁽ᵉ⁾: sꝫ putri. ¶Dix̄ A. q̄ febris cuꝰ plus remanet nõ excedit tres dies. s. sm plm: aliq̄n hꝫ raro trãscedit ipz. nã dix̄ ipe. q̄ fe/bris aliq̄n venit cū pjodis q̄ttuor aut septẽ: z cū q̄ ē effi⁽ᵉ⁾: z scit' q⁹ ē effi⁽ᵉ⁾: q⁹ pulsus ei⁹ ē san⁹ nõ qdē absolute: sꝫ ē silis sano i ꝓparatõe ad pulsuꝰ putridaꝯ: q⁹ nõ ē diuersus: vt i illis: z sũt pjodi i ista febre: sic sũt i effi⁽ᵉ⁾ ex opil'one q ñ sī ex nã vẽ pjodicatiõis: sꝫ sī ex noua realisuptiõe cibi: q̄ de nouo ēt corrumpit'. Et si ex alia cā supueniret in hac febre paroxismus significaretur transitus eius in putridam.

Signa tio fumosa fetida vel acetosa z ḡuitas i stõ z nutritiuis sensata z istatio i eis z deiectio appetit⁹: ipse. n. hꝫ plm vel forte sẽp deijcit' ex passiõe quã recipit stõus ex corruptiõe cibi z cursu maluaꝯ mãeꝯ ad ipz: z ꝺbili⁽ᵉ⁾ sua seq̄nte ad võitũ vel secessuꝰ. Et si qdē fuerit ex corruptõe ad fumosuꝰ dix̄ Cõstãti. i pãtegni. erit sitis minꝛa z ardoꝛ i stõ. ex cibo corrupto: z accit cordis motus z eructa⁽ᵉ⁾ ē fu mosa in q̄ emittit' vapoꝛ siue fum⁹ ardẽs oc'los z nares ifir mi. Et dix̄. A. si i'anf accñtib⁹ effi⁽ᵉ⁾ ex ira. Est. n. ei⁹ aspect⁹ terrẽs. nã rubẽt oculi z facies valde z fit iflãmatio vehe/mẽs z magnificat' pulsus z fit vehemẽs pp necitatẽ valde auctã: imo q̄ñq̄ fit tremulus cū anxietate ãhelit⁹: z rubꝛ vna z cū hꝫ est sbtilis: z aliq̄n est alba sbtilis excedẽtis q̄ñ tatis subito exies p⁹ eũonẽ crapule mltã: z p⁹ hãc euenit turbida indigesta sbtil' z subito emissa reptonẽ z crapulã significat: z q̄n associat' ei flux⁹ vẽtris sẽtic' dolor pũgitiu⁹ in viscerib⁹ z ardoꝛ z pũctio i ficteri flux⁹ tũ vẽtris ē idigõ nis z corruptiõis digõnis z mediũ singular'. ¶Si fuerit ex corruptiõe ad acetosũ erit eructuatio acetosa z calitas z acuitas minoꝛ valde erit: sꝫ iflatio z rugit⁹ maioꝛ valde erit: z puls⁹ erit puꝰ nõ mltũ freq̄ns: q⁹ ñ ē in ea cuenta⁽ᵉ⁾ sic neẽia: z vna erit cruda aq̄sa sbtilis p: decide fit turbita: z ñ sũt in ea signa effi⁽ᵉ⁾ ex ira: sꝫ signa effi⁽ᵉ⁾ ex tristit⁽ᵉ⁾. ¶Et tig⁽ᵉ⁾ cãe corruptiõis cibi hñt ex dcis i ꝑcedẽtib⁹: sic. v. g. si fue rint vigilie: sig⁽ᵉ⁾ ei⁹ erũt signa effi⁽ᵉ⁾ ex vigilijs. ¶Appebũt n. i facieb⁹ ipoꝛ iflatio z in palpebris ḡnitas z pal'r i aliꝭ Dixit Aui. cũ alterat' eructua⁽ᵉ⁾ ad sanitatẽ. s. q̄ cessat ab ea fetoꝛ z fumositas z acetositas tunc indicatur sanitas.

Cura bui⁹ febris. dix̄ A. patiẽs hãc nauseatiuã satie tatẽ ñ euadit q̄n aut sit ei⁹ nã soluta aut nõ solu ta: z ei⁹ c⁹ ostipat' nã diuersificat' cura⁽ᵉ⁾ ab eo c⁹ soluit'. Di xit Haly. si cũ ostipatiõe est difficilioꝛ: ē z fortioꝛ. Ait. n. G. si vẽter in hac soluet' neẽe ē vẽtrē effici leniorē. z si strict⁹ fuerit febris fiet peioꝛ z molestioꝛ. Respicit aũt cura⁽ᵉ⁾ ei⁹ aliq̄n cãm z aliq̄n discrasiã febrilẽ: z aliq̄n accñtia supue/nire po⁽ᵉ⁾: z cõplet' dieta z potiõe. Et dieta qdē sit vt patiẽs ex corruptiõe fumosa vitet aerẽ calm z odoꝛamẽta cala z irã. Et dix̄ Alm̄. a laboꝛe z statiõe sub sole z coytu abstine at. z ab oi ēt cibo abstineat: donec a corrupto z indigesto purificat⁹ sit stõus: locet' aũt in aere frido. ¶Dix̄ A. infri gidet' locus. al's. lect⁹ ei⁹: z odoꝛamẽtũ ipsi⁹: q⁹. s. odoꝛifi/cet' cũ frigidis odoꝛib⁹: z in tali loco moꝛans letet' z gau/deat z qescat vel mite exerciteť z dormiat. ¶Dix̄. Ga. 8° ter. si hec febris sit cũ fluxu in q̄ sola corrupta eũata sint. s. sufficiẽter balneãdũ est. s. vt si q̄ fumositates corrupte ad venas trãsierint resoluãt', z cibãdũ est. dix̄ ipse in nectione febris: z hꝫ siue cib⁹ corrupt⁹ fuerit ad fumosuꝰ siue ad ace tosuꝰ: ꝓcurãdo tñ ꝓpus mẽbra q̄ sm vẽtrẽ sũt. s. añ cibatio nẽ cũ ꝓfortãtib⁹ ea. Si vo eũo sit mlta. s. supfluat: ita vt la xet' vt⁹ siue sit facta antea. s. ante febrẽ siue sit adhuc nũc fiẽs: tũc melius est cibare sine balneo cũ ꝓcuratõe hz vẽtrẽ: vt inungat' cũ oleo absintileon fcã in aq̄. s. ei⁹ calefactiõe: q̄ in vase duplici vt ardoꝛẽ nõ faciat: timuit. n. G. addere ad discrasiã. Et post G. i. hãc vnctionẽ sensus mordicatio/nis derelinquat' sm ventrẽ vel laboꝛis tũc filtrũ in dicto

oleo infusū supponēdū ē multotiēs: meliꝰ ē tñ oleū nardi nū. ſ. ſi corruptio fuēit ad acetosū: ſz dix̄ ipe. ardēte dispōe vētris vt flegmiosa dispō videat: sic̄ i corruptiōe ad fumo ſuz accit meliꝰ é ad ꝓfortatōes dictoꝝ mēbroꝝ cerotū qō p millinū. i. oleū citonioꝝ fit ꝛ silū vt flores vitis hypoqsti dos ꝛ silla apta ifrigdare ꝛ robur vētris facē. Daly. ét sil̄r dixit. ¶ Et A. dix̄. ſi nā fuerit soluta ꝓsidera an res q̄ eūaꝰ sit illō qō est corruptū vel idigestū: ꝛ ſi fuerit illud nō retineaꝰ donec totū eūeꝰ vsqz ad postremū eiꝰ qō cogſces per reditū eructuatiōis ad illud qō ꝓueuit eructuare in sanieꝫ sua: ꝛ p reditū appetitꝰ ꝛ expectat declōnē poⁱᵐ eiꝰ: ꝛ fac ipz tūc igredi balneū ꝛ ciba ipz: ꝛ b̄ fac nisi fuerit illic sup fluū. ſ. qō educiē p fluxū ōjciēs vtutē: tūc. n. stāte supfluo fluxu ñ facies eū igredi balneū. imo ciba ipz ꝛ ꝓforta stōz eiꝰ: ꝛ sil̄r itellige de vōitu: sicut dcm̄ est de fluxu vētris. Et de ꝓfortātibꝰ est lana infusa in oleo i q̄ ē vtꝰ absintbij aut in oleo nardio postq̄z fuēit exp̄ssa ꝛ sepata fuēit ab ea maxia ps olei: ꝛ subdit. ſi pseuerat solꝰ. sup. aut vōitꝰ: ꝛ iuenis illud qō egredit absq; eo qō corruptū est: administrātūc oleū ō citonijs tepidū. i. nō excelléter calz recēs ꝑz hūc modū. ſ. facta infusiōe lane i ipso: ꝛ oleū ō mastice: ꝛ b̄ fiat ꝑm varietatē dispōm: q; i calā oleū citoninū ꝛ i frida oleū de mastice: ꝛ in oleo nardino ét nō ē ꝓietas istis. Et ſbdit H. q; ſi indigestio fuerit sine fluxu. ſ. ꝛ sine vōitu ꝛ ōtinet vēter tūc tāge hypocūdriū ꝛ totū vētrē ꝛ scrutare ſi fuēit i ſbtili itestino aut colon cibꝰ idigestꝰ ꝛ iterroga patientez ꝑz quā maxiᶜ vét. is pticulā gredinē sentit ꝛ cuiusmodi sérit eructuationē. nā ex his cognosces i cuiusmodi pte sit cibꝰ vētris: q̄ in sublimi. i. alta pte vētris exūte pa electuariū diatrion pipeon nō farmacosuz. i. nō solutiuū: ſz simpx nō digerēti aptū. Deide fomētare p̄cordia ꝛ vniuersuz vētré cū olcis. ſ. supradictis absinthileō nardileō ꝛ masticileō: q; in ordie ad acetosuz locutꝰ est in hac pte. H. Et subdit. q; ſi inferiꝰ descēderit ꝑm q; plus vel minꝰ descēderit oz te eē alterātē. i. opantē. nā ap̄lioꝛi idiget ꝛ tpe ꝛ fomētatione i pperatōe eoꝝ q̄ deiceps sūt agēda in istis qbꝰ adhuc ſblimis. i. altꝰ ē corruptꝰ cibus. sup. ſi corrupᵒ fuēit ad fumosū ñ oz dar̄ diatrion: ꝛ fomētādū ē nō cū ocis oleis: ſz cū cotanino. Et subdit. H. moto vo. ſ. cibo corrupto mltū ad iferiora vētris tē coopari oz: vt p ſuppositoria aut clysteria mitia nō acuta educātur: ꝛ hoc ſi mordicatio fuerit in vētre: ꝛ ſi qdē magª fuerit mordicaᵒ fiat clystere cū oleo sabino. alb. salicino ꝛ adipe anseris vl̄ galline vel capre an serino ñ iueto. Et ſi vētositas fuēit i vētre. ſ. mltꝫ p suppositoria ꝛ clysteª illā ſbsistētia ꝛ eūantia educaᵗ: vt cū oleo ruthe ꝛ decoctiōe feminū apij ciminī feniculi ꝛ sinoni aut sanatiōi. Et ſi neutꝝ fuerit: q; nec mordicaᵒ nec vētositas in vētre fiat clystere ex aq̄ ꝛ melle ꝛ oleo pauco. sup. ꝛ ſi ad huc cibꝰ corruptꝰ vel idigestꝰ in stō ꝓtineᵗ vōitu educaᵗ: ꝛ vētre eūato ciba: ſz dimitte dare in cibo stipticātia. vt dix̄ cōpēdiū. ꝛ oīa dura ꝛ indigestibilia. Et ſbdit H. ꝛ i seq̄nti die fac ꝓsil̄: deinde ſi citissime cognoueris q; infebricitās fuerit balneaᵗ. ſ. dix̄ cōpēdiū. sex horis trāsactis pꝰ cibū: ꝛ ſi supueniēte nocte sine tristiª dormiēit finaliᵗ extiª sanū eē Si vo i 3ª die affuerit febꝛ: vt dcm̄ ē i 4ª die ꝑcuret. ſi vo afferat qd modicū febꝛ ñ oz ita formidare: ſz in supueniēte die balneare ꝛ cibare. Et Daly. dix̄ ꝓsil̄ H. ¶ Dix̄. A. ſi fuēit aliqd cibi aut fecꝛ: accipiēs b̄ fecē cibi p cbilo corrupto in stō rēanēte tē oportebit vt faciat euomē ipz: ſi. n. ō fece vā itellexiſſz nō cōpeteret vōit. Cōuenit aūt vōitꝰ: q; p regionē aptā corruptū cibū educit ꝛ phibz ipm trāsire ad venas: ꝛ b̄ itellexit in facil̄ vomētibꝰ. Oꝰ ſi vōitꝰ fuerit difficilis ꝛ cibꝰ fuerit stās in supioꝛibꝰ in stō: tūc oz vt vōitus dimittaᵗ: ꝛ sicut dicē cureᵗ: ac etiā ſi cibus nō fuerit in stō: ſz iā ab eo ōscēderit: ꝓsidera dixit. Aui. vbi eger inuenit grauitatē. i. in qua pte vētris an in supioꝛi an in testinis ḡcilibꝰ an in grossis: ꝛ ex b̄ cognosce an sit rectiꝰ eūare corruptū cū suppositoꝛijs aut clysterijs: qō erit ſi in inferioꝛibꝰ vētris ꝓtinebit aut eūare cū eo qō bibit vt soluat. ſ. ꝛ educat ipm: ꝛ b̄ erit rectiꝰ ſi fuerit in supioꝛibꝰ intestinis. sup. aut stō: q̄z uis etiā in nō valētibꝰ sumere desup solutiuū: clysteria acuta ꝛ suppositoria a supioꝛibꝰ attrahētia sint necessaria: ꝛ cognosce etiā ſi rectius sit vt desuper sumat illud qō deponat aut digerat ipm: deponat. ſ. cū aq̄ mellis vel ꝛucari calā bibita: digerat vo sic̄ diapipereon. Et dix̄ 3ª p'. cū i aliq̄ comedente repletio supfluerit ad vomēdū erit ꝑperādū. q; ſi vomere nō poterit aquā calidā bibat paulati: qm̄ replōnē deponet ꝛ sonū afferet. Cōuenit aūt depositio incibo corrupto: ꝛ sōn? : ꝛ digestiuū ꝓuenit in cibo indigesto ꝛ adhuc ente ꝓuertibili ad benignū. Oꝰ aūt ō his sit rectiꝰ. dix̄ A. significat dispō eructuatiōis: qm̄ ſi fumosa vel fetida opz soluere ꝛ ōponer̄ ꝛ sil̄r ſi acetosa. Si adhuc sapoꝛē cibi afferet ꝑz totū vl̄ ꝑm ptē: tē oz ipsi iuuare digōnē. Et dixit A. In his casibus administrentur embꝛoce. i. fomētatiōes ꝛ ēplastra. ſ. cerotaria inūctiōes vl̄ sacellatiōes ꝛ hȳ digestiua cognita: ꝛ 13ª tertij in cap̄ digestionis dixit. fortasse administram? cerotaria. i. vnctiōes: ꝛ ꝑpie q̄ nō suffert dispō patiētis ꝑp iconsuetudinē vel lassiuiā ei? strictura eoꝝ q̄ fomentant̄ cū lana vel emplastroꝝ ꝛ hȳ. ſ. vētrē. ¶ Et dixit Aui. toleret̄ fames. ſ. patiētē tādiu donec nō remaneat dubitatio. supple. ſz certitudo in destructiōe nauseatiue satietatis: oz. n. intētio esse ad famē ꝛ ad somnū tm̄ qō excuset solicitudinē curatiōis per replōnis alleuiationē. ¶ Dixit Raſ. in diuisiōibꝰ. illi q̄ ꝑp cibi supfluitatē febꝛit p̄cipe ei: vt sonū ꝓlōget. Attñ ſi nō ꝑt sine cibo tāto tpe tolerare cibeᵗ declināte aliq̄liter poᵐᵒ cū his q̄ facile dī gerunt̄ ꝛ parū eoꝝ nutrit multū. Et Aui. Dixit. deinde sumat cibū leuē velocis digōnis boni chimi. ꝛ b̄ dix̄ i illis: quoꝝ nāe sūt ꝓstricte: i illis vo q̄ꝝ nāe sūt solute dixit. da eis ad comedēdū illō: cuiꝰ alleviat nutriᵐ ꝛ facilis sit digō: sicut testiculi gallorꝝ ꝛ pisces petrosipui ꝛ ꝑmitte añ dcm̄ cibū sup illud supfluū fluxus de fructibꝰ ꝛ succis vl̄ robub stiptici s. Attñ q; ꝑles auctoꝝ in b̄ cap̄ loquūtur de corruptione ad fumosuz ipsi ordinauerūt cibos debere eē fridos. Dixit. n. Alm̄. ex cibis ifrigidātibꝰ q̄ neq; cito corrumpunt̄ neq; ꝓuertunt̄ nutriant̄ sicut sunt ea q̄ i succo vue acetose aut sumach ꝛ granis granati ꝓdiunt̄ ꝛ potꝰ bibat bis sil̄es. Cñ syrupus acetosus i potu tribuēd? ē: ꝛ ptisana tm̄mō nutriēdus. Dicūt. ſi eructuatio erit acetosa ex frido: cibi debēt eē calī nō frigidi ꝛ poª ꝛ actu. quapp cibi eligēdi sūt fridi vel calī vel tēperati fluxibiles vel stiptici ꝑm varietatē dispōnū corporū. De solone vētris.

¶ De instro potionis quātū ad absciſionē cāe. dix̄ A. ſi nā eiꝰ nō fuerit soluta tūc ꝑculdubio oz vt soluas eā. ſ. cū eo qō ꝓuēit cāe. Eño. n. i hac febre siue fiat p vōitū siue p secessuz siue ſpōte siue sinthomatice siue arte vtil̄ vꝛ eūando qō corruptū siue indigestū est: q̄re nō est ꝓhibēda donec ad plenū educta sint indigesta ꝛ corrupta. Et q; vtplim auctores: siē dcm̄ est plz loquūt̄ de fumosa. ō fumosa dix̄ Alm̄. nō ē expectādū donec febꝛ recedat: ſz ilico vēter cū succo fructuū solubiliū est soluēdꝰ. Et A. dix̄ da eis in potu aq̄s fructuū ſi tolerat eas: q; ſi sit eructuaᵒ fumosa sine solone nā: q̄z uis b̄ ét possit ꝛferri vt loq̄t̄ ō his i qbꝰ supfluit fluxꝰ vētris: ꝛ tūc itellerit de aqs fructuū stipticoꝝ. Dix̄ aūt in vtraq; dispōne ſi tolerat eas. ſ. q; ñ sit calitas stōzū eoꝝ tm̄ diminuta q; nō tolēt eas: q; fride sint. Si vo eūo supfluat vt ñ solū idigesta ꝛ corrupta educant̄: ſz ētiuuatiª ꝛ vtilia: ꝛ maxiᶜ ſi moleste ferat̄ ꝛ ñ ꝓferat: tē nā restringēda est cū his q̄ dicūtur in cura liēterie vel fluxꝰ lubꝛificatiui. Dixit Raſ in diuisiōibꝰ. hūdo reᵐ ad cām: flōma eū ſi corpis ois rubedo vehemēs sit. Aui. vo dixit. iter ad flōmiā est vt nō fiat in ea donec declinet: tūc. n. ſ. declone ente pfecte fiat. ſ. ſi nēcitas magª sit. Dixit. n. 4ª p'. a minutiōe cauere debes sup cibi replone ne māz idigestā ad venas trabas loco eiꝰ

qꝫ eũasti. Et dix̃ iterũ ibidẽ: oꝛ vt ab ea caueas in repl'one stoci ⁊ iteſtinoꝝ. Et rurſ⁹ dix̃ caue tibi ne faſtiditũ flomes bñ ergo dix̃ ꝟ Aui. ꝙ fiat p⁹ decl'oné i caſu necitatis magne q̃ maxi⁽ᶜ⁾ erit qñ crapulatoꝝ vene p⁹ decl'oné remãſerit replete ⁊ tẽſe: qꝫ ſignificauit Raſ. i vbis ſuprad̃ictis per vehemẽtiã ruboꝛis appentis in toto: ⁊ nó fiat: ẽt q̃zuis ſigna mediocria de flomia indicãtia appeant: ẽt dix̃ A. poſt qꝫ nã bis vel ter aſſellauerit vt ꝓ ꝟ crẽdas totũ coꝛruptũ vl' indigeſtũ fuiſſe eductũ ex q̃ poſſes putare flomiã tẽ cõpetere ⁊ nõ poſſe nocẽ: ẽt ſi coꝛruptio ſit ad fumoſuz: qñ flomia maxi⁽ᶜ⁾ nocet: qñ vt dix̃ A. ſi flomia fiat fortis fit ſu ꝓ ipz̃ fluxꝰ vẽtris: ⁊ fortaſſe fiet fluxꝰ epatic⁹ quẽ ſigñabũt pulſus coꝛdis ⁊ nigredo ligue ei ſupueniẽtes. Lꝰ cã poſſz aut ꝺbilitas ꝓtẽtiue mẽbroꝝ ⁊ epis maxi⁽ᶜ⁾ ſeq̃ns ad illaz flomiã: ⁊ ſine dubio tal' fluxꝰ eẽt malus: vel poſſz eẽ cã eiꝰ mã coꝛrupta multa aut col'a acuta exñs circa nutritiua: q̃ mota ⁊ agitata p flomiã ebulliẽs moꝛdicat ⁊ iduxit fluxũ: ⁊ tẽ ex hac iſurgũt vapoꝛes mali ⁊ coꝛrupti q aſcendẽtes idnc̃ũt pulſũ coꝛdis ⁊ denigrãt liguã: ⁊ accideret ꝟ maxi⁽ᶜ⁾ colicis ⁊ col'a abũdãtib⁹ circa nutritiua: ⁊ ꝟ fluxꝰ ſiꝛ eſt malus ⁊ freq̃nter ducẽs ad diſſinteriã. Uel poſſz eẽ cã eiꝰ: q ꝛ reſiduũ cibi coꝛrupti p flomiã trahit ad epar ⁊ venas ⁊ coꝛrũpit hũoꝛes i eis: vñ fit fluxꝰ q ẽt ẽ malus. Poſſz tñ ꝟ fluxꝰ i aliq̃ caſſu eẽ bonꝰ: vt cũ nã alleuiata p flomiã eũo to priꝰ toto coꝛrupto exonerãdo ſe p ampliꝰ expellit mãs malas ꝓtẽtas circa regiões nutritiuoꝝ. Attñ q: ꝟ rarũ ẽ. ió ſi aliq̃n poſſz ſeq vtilitas a flomia tũti⁹ eſt eã nó facẽ: ac ẽt q: de vtilitate eiꝰ nó eſt bñ cognoſcibile añ ipaz. Et fortaſſe pp ꝟ nullus auctoꝝ ꝑter Raſ ⁊ A. fecit de ea mẽtionẽ in ꝟ cap̃. ¶ Quãtũ vo ad alterationẽ febrilis diſcraſie debẽt adhiberi frida ⁊ hũida: in fumoſa qdẽ ſatis eleuata in ḡdu cũ qbꝰ ſit aliq̃ ſtipticitas pp ꝛtatiõez nutritiuoꝝ. Et A. ꝓceſſit troc. ō cãphoꝛa in qbꝰ nó ponit̃ reubarbaꝝ. In acetoſa vo frida debẽt eẽ remiſſa in ea. ſ. q̃ ꝓcedit a frido. Immo in hac dix̃ A. maxi⁽ᶜ⁾ eũata mã nó eſt maluz electuariũ fortẽ de illis q̃ digerũt ⁊ ꝛtãt ⁊ apiũt opiõnes: vt. ſ. dcm̃ eſt de diapipion vel aliꝰ qꝫ ſit ꝺbiliꝰ eoꝛ: qꝫ fortaſſe poſſz ẽt ꝓcedi in coꝛruptiõe ad fumoſuz pꝰ remiſſionẽ febꝛis ⁊ accñtiũ. Ac ẽt in hac coꝛruptiõe ad fumoſũ eũato toto coꝛrupto ſi aliq̃ ps cibi eualiſſet coꝛruptionẽ ⁊ remiſiſſz i digeſta: tũc ẽt cõpeteret iuuare digõnẽ eiꝰ. ꝟ tñ raro ꝓtigit. ¶ Ampliꝰ p cõpleméto huiꝰ cure recurrẽduz eſt ad capm̃ ō nauſeatiua ſatietate in ſmõe 5° de mẽbꝛis nutritiuis. ¶ De coꝛrectõe ãt accñtiũ q̃ ꝑpe eueniũt ⁊ ſũt deiectio appetitꝰ võitꝰ ſupfluꝰ aut fluxꝰ vẽtris ſupfluꝰ aut colica paſſio recurrẽdũ eſt ad ꝑpa capª. Jõ dix̃ A. ſi abſcidit̃ de appetitu aliqd moue ipm̃ cũ eis q̃ ſciuiſti. ſ. 3° cañ. feni. 3ª. ⁊ ꝑpe cũ eis q̃ fiũt cũ citonijs: ⁊ ꝟ ꝑpe ſi adeſt fluxus vẽtris. ¶ Et ſciãs ꝙ ad ꝟ capz̃ reducit̃ effiª ꝓcedẽs a coꝛruptiõe fecũ in inteſtinis vel meſeraicis qñ coꝛruptio nó eſt tãta ꝙ poſſit ponere inflãmationẽ niſi in ſpiritu.

Et ſigna facte ex fece ſunt retẽtio fecũ diuturna cuz acceptiõe cibi ꝓſueti ⁊ in eadẽ quãtitate ⁊ grauitas ⁊ tẽſio in vẽtre. Et ſigna facte ex chilo ſũt grauitas ⁊ tẽſio in vẽtre ⁊ cõmotio in eoꝛ: ⁊ ſeqtur ad ipm̃ ꝺbilitas vtutis ⁊ extenuatio coꝛpis. Et cura ambaꝝ iſtarũ eſt cũ euacuatiõe cauſe ꝓſiꝛ eũationi cibi coꝛrupti ꝑter qꝫ ꝙ in iſta nó eſt introducẽdus vomitꝰ nec fienda eſt flomia.

¶ De effiª ex mã ꝓtẽta i ſtõ q̃ ꝺz expelli pvõitũ. La. xxxiij.

Liquãdo accidit ꝙ in ſtõ alicuiꝰ cõtinetur aliqd qõ nauſeã facit ⁊ ꝺz expelli p vomitũ: ⁊ tñ ñ expellit̃ ſiue illõ ſit hũoꝛ ſiue res eẽtne avt vmes: ſiue ſit cibꝰ ſiue medicina virtutẽ vomicã debilẽ habẽs: vnde exagitat ⁊ non educit. tũc enim ex multo ⁊ malo motu in nauſeando canſato ex labore quẽ patit̃ ſtomacus: vt expellat inflãmat̃ ſpũs nãlis: ⁊ ꝑm cõtinuitatẽ ſuam inflãmat ſpm̃ coꝛdis ⁊ fit febꝛis effimera: que aliq̃n ꝓducit ad putridã ⁊ aliq̃n ad ſupfluum vomitũ.

Quõ ad flomiã ſequtur fluxus vẽtris aut epatic⁹.

Signa eius ſunt nauſea ⁊ tremoꝛ labij inferiꝰ ⁊ ſenſus grauitatis in ſtõ: ⁊ aliq̃n ſentit̃ in ipo inũdatio ad quã ſequit̃ aliq̃n emiſſio alicuiꝰ ſupfluitatis per os: ⁊ adſunt ſigna alia ꝓnoſticãtia vomitũ: ⁊ aliq̃n ꝑceſſit acceptio rei faciẽtis illud vt cibꝰ võitiuꝰ vel medicina võitiua: ⁊ iſtud capz̃ ſatis ꝙgrue poteſt reduci ad ꝓcedens.

Et cura eius ſilis eſt illi. dixit. Alm̃. ſi qõ ꝓtineat i ſtõ euomi poſſit ex aq̃ cal'a foꝛbeat: ⁊ cũ ipa illud euomat. Et dix̃ Guil's. cũ oximelle ſimplici vel ꝙpoſito ipaz bibat ⁊ pẽna inũcta in eleo oꝛi intromiſſa vſq̃ ad meri võitũ excitet: ꝟ. n. ſi vomere nõ poterit deſcẽdere facit ad inferioꝛa illud qõ in ſtõ ꝓtinebat: ⁊ cognoſcet̃ eiꝰ deſcenſus p g̃uitatẽ in inferioꝛibꝰ ſenſatã: ⁊ tũc p inferioꝛa ẽ educẽdũ. Dix̃. n. Alm̃. ſi g̃uitas in iferioꝛibꝰ vẽtris ſentit̃ colliriũ ſiue clyſtẽ ei ſupponat̃ vt educat̃. Qꝫ ſi ñ educit̃ p ipz̃ reiteret̃ ⁊ fiat clyſtẽ acutũ magl vl' aliqꝺ ſolutiuũ bibat qõ ipz̃ educat. Cũ ãt put oꝛ mũdificaueris: qõ cognoſces: q: nz ructꝰ fumoſus nz nauſea nz moꝛdicatio nz guitas i vẽtre ſẽtit̃. dix̃ Alm̃. balneãdꝰ ẽ eger: ⁊ ꝺinde nutriẽdus cibis ⁊ potibꝰ bñ digeſtibilibꝰ boni chimi: cũ ſtipticis aromaticis ꝙditis. Et ſi qd diſcraſie remanſerit alteretur.

¶ De effimera ex flomia. La. xxxiij.

Quãm qs flomiã fecerit ⁊ ꝑprie magnã ⁊ in tpe cal'oꝛ aliq̃n incurrit effimerã. A. vo dix̃. ꝙ flomia aliq̃n febꝛes reſoluit: ⁊ qñqꝫ cõmouet eas q̃ qñqꝫ ſũt putride ⁊ qñqꝫ effiñ. nó aũt iſiducit flomia febrẽ p ſe: ſz p accñs: ⁊ hoc mó põt duplr̃ inducere effimerã. vno mó inq̃ztũ cõmouet hũoꝛes ⁊ ꝑprie calidos exiſtẽtes in coꝛpe: ⁊ proprie ſi ſunt multi: quoꝝz cõmotione ⁊ calitate inflãmatur ſpũs nãlis exñs i venis. ſcõo mó. qꝛ cũ flomia euacuet̃ ſanguis qui eſt frenum colere: colera ipſa reddit̃ effreniꝰ ebulliẽs: ⁊ facit. dixit Aui. redire humiditatẽ vapoꝝ: ⁊ ſanguinis ad furioſitatẽ colere: vñ ponit̃ inflãmatio in ſpũ nali qui inflãmatus ꝑm continuitatẽ inflãmat ſpm̃ coꝛdis ⁊ fit febꝛis effimera que maxie accidit colera abundantibus que multotiens permutat̃ ad febꝛes putridas calidas.

Signa ſunt añceſſio flomie quã ſeq̃t̃ febꝛis ⁊ calitas maioꝛ i nutritiuis q̃zialijs coꝛpis ptib⁹. ſẽtit̃ ⁊ ẽ eiꝰ calitas moꝛdax ad tactũ ⁊ amariº ⁊ ſiccitas i oꝛe p̃cipit̃: ⁊ vꝛ̃ª ignea ẽ ſbtil̃ ⁊ acuta ⁊ pulſus velox ⁊ freq̃ns.

Cura cõpleꝰ cũ cibis ⁊ potibꝰ ⁊ medicis extinctiuis ⁊ ſedatiuis ebullitiõis ⁊ fumoſitatꝫ coꝛe. Et ſi aliq̃n col'a multa exñs in coꝛpe effrenit̃ tauerit eũanda erit ꝑpe cũ aq̃ fructuũ: vt tamarinº ⁊ pũoꝝ ⁊ caſſie fiſtle ⁊ filiũ.

¶ De effiª ex ſupfluo fluxu vẽtris aut ex võitu. La. xxxv.

Quãm qs fluxũ vẽtris vel võitũ imoderatuz patit̃ ſpõte vel arte ꝓuocatũ humoꝛes in eo agitati agitãt ⁊ ꝙmouẽt ſpũs nãles eos ſeq̃ntes: ⁊ maxie ſi hũoꝛes illi ꝙmoti cal'i fuerint q agitatõe a calitate ipoꝝ humoꝝ iſtã manſ⁽ᶜ⁾ẽt laboꝛ ſurgẽdi vel vomẽdi eſt maxie cã incenſiõis hũoꝝ ⁊ ſpũuz. Jnflãmati ãt iflãmãt ſpm̃ coꝛdis: ⁊ ſeq̃t̃ febꝛis effiª ⁊ maxi⁽ᶜ⁾ in colicis. Dixit auctoꝛ cõpẽdij 8°. colici ⁊ macri ſepiſſime aſſellãtes aliq̃n febꝛicitãt: ꝟ etiã voluit 6a. 8°. ter. ¶ Dixit A. qñqꝫ accidit ex cõmotiõe humoꝝ apud vẽtris ſoloné motꝰ ſpũi ſupfluꝰ inflãmãs in ipo febrẽ pp multitudinẽ lãſſitudinis q̃ ſeq̃t̃ ipaz: ⁊ cõmouetur etiã in ꝺcis ſpiritibꝰ inflãmatio ex multis vapoꝛibus calis eleuatis ab hũoꝛibꝰ ipſis cõmotis: ac ẽt ſi ꝑceſſerit ex farmaco: q: oẽ tale farmacũ calidũ eſt nã. Et dixit Gal. ꝙ. ſi patiẽs hãc febrẽ ſentit calꝛẽ aut doloꝛẽ aut pũctionẽ ſeu moꝛſurã in ſtomaco vel iteſtinis augmẽtabit̃ febꝛis i eis ⁊ moleſta efficiet̃: ⁊ hec febꝛis multotiens ꝓducit ad ethicã ⁊ quandoqꝫ ad ſpaſmum de inanitione ⁊ inde ad moꝛtem.

Signa eius sunt añcessio: z ēt adhuc pñtia talis fluxus vel vomit⁹ z calitas inde secuta in corpore vniuerso ledēs z ꝓtristās: z sequūt ad eā sitis z vigilie z deiectio appetit⁹: z pulsus est debilis pu⁹ spissus cū aliq̄ li ouri tie z vrina pauca subtilis z corporis extenuatio.

Cura dixit Meſ. p̄ de rectificatione medicinaꝝ: nē fit cū reb⁹ q̄ opponunt cāis faciētib⁹ fluxū vel vomitū vl ipsaz febrē: nē cū eis q̄ curāt febrē: sz tñ ꝑm plm in effimeris maxie est necessitas resistere cāis: lz in putrida a dictis cāis eueniēte aliq̄n sit magna necessitas curandi febrē: z maxime cū malignior fit febris: locādus est hāc effimerā patiēs in aere tēperato nisi calitas itēsa fuerit: nā tē aer oz declinare ad frīm aut nisi fuerit h̄ febris in hñte clausioné porꝝ cutis ex frigore vel alia re: naz tūc oz aer declinare ad aliq̄lē calitatē: let⁹ maneat: dormiat z qescat nz pmittaſ ad sellā surgere: cibis facilis digōnis multi nutrīmēti cibet q̄ sint pauce q̄ntitatis in vice: sz sint sepius exhibiti: sint aūt frigidi aut tēperati in actiuis q̄litatib⁹ ꝑm varias fluxus vel vomit⁹ dispones: sint tñ electi ex stipticis aut cū eis ꝓditi aut p̄parati: z pot⁹ ēt sint his siles. ¶ Dix Raſ. in diuisionib⁹. cibis fridis vētrē retinētib⁹ ciba. Et Aui. dix. cibet cū cibis q plus ꝓfortāt cū q̄ntitate q̄ digerāt: z ex eis q̄ infrigidāt z humectāt nō itelligēs de humectatiōe accītali: sz de substantifica: qō significauit p id qō subdit: sint in eis posita stiptica: z qz i tali casu sp vel sepe consueuit cadē vt⁹: ió sp ad eā est oculus vtēd⁹: z adducātur ꝙ cām ea q̄ dicent in caꝑ vomit⁹. z in caꝑ flux⁹ vētris. Jn h̄.n. caꝑ ponet vn⁹ cib⁹ valde vtil i h̄ casu z ibi regre cū: z itēde ꝓfortatione stōci z epatis z aliꝝ nutritiuoꝝ. Et si remotis causis remāserit febrilis discrasia extinguaſ cū alterātib⁹ eā odoriferis habit⁹: z ab ex̄ administratis.

¶ De effimera ex sudore. Caꝑ. xxxvj.

Cum sudor accidit supflu⁹ pcedēs a mā sūtili cala z acuta mota vsus ptes cutis vt expellaſ calitate ei⁹ z motu nimio z fatigatiōe spūs nālis cū q̄ vtus expulsiua suā exercēat oponē aliq̄n inflāmat: z ꝑm ꝓtinuitatem suā inflāmat spm̄ cordis: z seq̄t febris effi⁹ q̄ plm accidit colic⁹: z rarā hūtibus porꝝ texturā: z his maxie in qb⁹ sanguis abūdat colicus: que aliq̄n pducit ad ethicam.

Signa nota sī ex añcessione z presentia sue cause. s. sudoris multi ad quē secuta est calitas extranea in corpore toto.

Contra/ria ludo tis.

Cura silis est cure febris ex vōitu vl fluxu vētris. verūtñ sicut illa cohibēd⁹ ē vōit⁹ vl flux⁹: ita z in ista cohibēdus est sudor. cohibetur aute sudor cū phibitione abstersionis eius z euētatiōe z pmutatione patiētis de loco ad locū facili z inūctione cutis cum frigidis stipticis z aliis q̄ dicent in cura sudoris superflui.

¶ De effimera ex coytu. Caꝑ. xxxvij.

Ex coitu duob⁹ modis p̄t inflāmari spūs nālis. vno⁰ qñ ē supflu⁹ in q̄ maxime accidit mor⁹ z ꝙcussio corpis z agitatio multiplicata q̄ inflāmatur spūs nālis ꝓncipal'r māe spmatice applicat⁹. 2⁰⁰ qz lz coytus nō sit supflu⁹: est tñ fcūs i nō sua hora: vt cū fit sup cibo indigesto aut p⁹ fortē motū corpeū vl aialē: vt p⁹ balnea z silia pp quē fit agitatio z fit calitas i hūorib⁹ aut cibo vl vtroq̄z z inflāmaſ ide spūs nālis: spūs āt nālis inflāmat⁹ hz ꝓtinuitatē suā inflāmat spm̄ cordis z fit effi⁹: cui⁹ 2ª ē spēs vt patuit. q̄ꝝ p⁹ pducit freq̄nter ad ethicā: z 2ª ad putridam.

Signa p̄ spēi sī añcessio coit⁹ supflui ad quē secuta ē calitas p̄t nām in toto corpe cū ariditate z exiccatiōe toti⁹ corpis z faciei citrinitate z discoloratōe z ē cū ōbili⁹ in oib⁹ vtutib⁹: z est cū pigritia ad motiōes z cū siti. Et pulsus ē ōbil pu⁹ z freq̄ns ōclinās ad duritiē.

¶ Signa 2ª spēi sunt: q̄ coytus nō supfluus precessit post supradictas causas vel similes. Et pulsus in ista nō est debilis z caliditas eius est intensior q̄z in prima specie.

Cura prime spēi est vertēda ad suā causam his que dicētur in caꝑ supflui coytus. Et cura secūde est sicut cura effimere procedētis a flobotomia.

¶ De effia ex medicina solutiua vel vōitiua. Ca. xxxviij.

Accidit q̄ñq̄z cū qs sūpserit medicinā solutiuā vētris vel vomitiuā calaz vt exagitent māe p eā in corpe ei⁹ q̄ exteri⁹ nō expellunt ꝓpinordinatione sup medicinā facta ex frigore vel calore vel festina comestiōe: z silib⁹. q̄re ex calitate ipli⁹ medicine necnō z māe mote z ipsi⁹ agitatiōe: ad cui⁹ agitationē seq̄t agita⁹ in spū nāli z inflāmat: q ꝓtinuitate cū spū cordis inflāmat ipm z fit febris effimera: que ꝑm plz perducit ad febres putredinis. Farmacū etiā ꝑm se est cōiter calm: vñ calefacit z paratos cōmouet z nō patos dissoluit. hūores vim inferēdo nāe ex qbus fumi cali dissoluunt: z ꝓprie si cali sint hūores z mti z corpa sint cala z sint dempse cutis ex q̄ euaporare nō possint. Agitāt ēt qz frequēter vrget hoiem surgē ad sellā.

Signa sunt añcessio assūptōis alic⁹ medi^ne z cāꝝ superueniētiū, phibētiū eōnē: ad c⁹ phibitionē seqūt ꝓturba⁰ z anxietas z rugit⁹ z cōmotio i vētre z calitas vaporosa mag⁹ i nutritiu]. Et via turbat igrossat z tigit.

Et cura ei⁹ nūc dirigit ad cāz nē ad disponē q̄ ꝓpter dieta z potiōe. Et p̄ q dē intendēdū est circa cām z māz notā in corpe ingeniādo vt educat vōitu vel clysteri q̄ educta respiciēdū est ad cāz q̄ illā phibuit educi. ¶ Et si q dē cā fuerit frigus dix Meſ. administrent ea q̄ apiūt poros z faciūt vapoꝝ exclusionē: lic dcm̄ est. s. i cura febris ex frigiditate aeris: z sb dit. q puoca⁰ sudor] ad h̄ mltū vtilis est. ¶ Et si cā fuerit calor inflāmās aut calitas acuta ipsi⁹ med^ne curent cū extiguētib⁹ calitatē. z sic dcm̄ est. s. in cura effi. ex calore z assūptiōe medi^ne calide. ¶ Et si cā fuerit mor⁹ corpeus vel aialis supueniēs curet: sic in effimeris ab illis cāis dcm̄ est. ¶ Et si fuerit pp festinā cōestionē cura est abstinē. ¶ Oz si febris mlte fuerit inflāmatiōis aut p⁹ ablationē cāe remāserit inflāmatio cura ē dix. Ml. cū his q̄ inflāmatōez sedāt z cū p̄paratōe aer]. s. ad frīm z būidū z cū administratōe refrigerātiū ex cibis z potib⁹ z vnctiōib⁹ z ēplis. sup. z aliis mōis: circa cor z epar cū administratōe redolētiū fridoꝝ z medi^naꝝ cordialiū fridaꝝ. Et vlti⁰ cuz balneis būidis tēperatis. Et hec de febribus effimeris dicta sint dono dei sublimis q sit benedictus.

¶ Jncipit sūma 3ª tractat⁹ 2⁹ ō fe. ethi. z ō ethica senectu.

Equitur sūma tertia ō febribus in q̄ ōtermiabit de febre ethica. Et qz auctores cōmuniter in hac pte determināt de ethica senectut]: similiter seq̄ndo eos i hac sūma de ea dicem. Cōtinet aute hec summa capla. 12.

¶ De quiditate nominis ethice. Caꝑ. j.

Ethica quid

This grece latie hitudo: z h̄ dix. A. q ethica dr ab ethicos grece q̄ō latine iterptaſ hitudō: z qz habit⁹ est dispō fir⁹ pmanēs z ethica ꝓncipal'r i mēbr] hz suū fcm̄ ee q̄ sūt subz solidi⁹ corpis a q̄ tali subo cū difficul^te fcā frīmouet ipssiorsiē. n. mēbra tarde fcipiūt i ipssionē: ita ēt tarde fceptā ōponūt. Jō meri⁰ h̄ fe. hituata dr: q̄re bñ dicit: q ethica hoc nomē accipit potius a suo pro

Ethice nomẽ ꝓprie ꝓuenit scdm ſpẽt & tertie: ꝑme aũt iprie.

ceſſu & ei⁹ fine q̃ ab ei⁹ ꝑn⁹. Cũ.n. habituata ꝓduerit aut difficulr remouebit aut remotio erit ipoſſis: q̃re ꝓpe ℔ nomẽ dr¹ª & 3ª ſpẽ eius dr: que aut difficilis aut ipoſſis ſũt abl atiõis: nõ aũt ſic ꝓpe: imo iprope de ꝑma ei⁹ ſpẽdr. ipa. n.ꝓ ꝑus dr eẽ in diſpone q̃ in hitu cũ ſit facil amotionis a ſubo vt i ſeq̃ntib⁹ appebit. Quidã tñ onũ ꝙ ℔ febris dr ethica: q̃ habitũ corpis poſſidet: nã ethica ꝓpe eſt ꝓportionata cuilibz pti corpis eq̃lr. bñt. n. in ea mẽbra oia iter ſe eq̃lẽ ꝓportionẽ diſpõis quã hẽbãt tpe ſanitatis õ calore nãli. nã ſi in ethica foret ineq̃lis ꝓportionata diſpõ m ẽbris: tũc poſſz in corpe eſſe actio vni⁹ ptis in aliã & nõ eẽt tũc febris habituata & fcã & fixa: ſz fiẽs & ineq̃lis & eẽt in ea dolor: q̃ ẽ ꝑ intẽtionẽ o⁽ᵐ⁾ auctoꝝ. ¶ Auctores q̃z

Ethica & ptiſis ꝓueniũt & differũt i aliquibus.

q̃cz ꝓfũdũt i ª noia etbi⁽ª⁾ & ptiſis vnũ ꝓ alio ponẽtes: ꝓpq̃ ſciẽdũ ẽ ꝙ ethica & ptiſis ꝓueniũt & differũt: ꝓueniũt in ℔: q̃ vnaq̃z cõſũptionẽ corpis iportat õ difficili remouibilẽ: ſ. n. corpis arefactio & exiccatio ſiue ꝓſũptio. Sumunt. n. ℔ noia in eoꝝ cõi ſignificato ꝓ q̃cũq̃z ꝓſumptiõe corpis: ſiue illa ꝓſũptio ſit ꝑter nãm facta: q̃lis eſt q̃ euenit vlcus patiẽtib⁹ pulmonis: ſiue febrẽ liq̃factiuã: ſiue ſit nãliter fcã q̃lis eſt q̃ decrepitis nãliter aduenit cũ appropinquãt morti. Quãuis tñ vnaq̃z ꝓſũptio ocã inueniat dici ethica & ptiſis: ℔ tñ nomẽ ptiſis apõ plẽs auctoꝝ ꝓ q̃ cũq̃z ꝓſũptiõe venit in vſuz freq̃nti⁹. Ait. n. Jſaac febriuz 2º. ptiſim dicim⁹ ꝓſũptionẽ eẽ corpis q̃ eſt duob⁹ modis ſ. nãlis & inãlis: nãlis ſic patiũr ſenes & decrepiti cũ nãlis eoꝝ vt⁹ in digerẽdis cibis & in hũidi⁽ᶜ⁾ nutri⁽ᵘᵃ⁾ attrahẽda dñcit: ita ꝙ nõ reſtaurat corpoꝝ ipſoꝝ hũiditas in ſudorẽ & fumũ reſoluta: õ q̃ loq̃ns Alm̃. li. 4ª ait. Qui bono vtũr regie: poſſe ẽ vt ad decrepitã lõgã pueniãt atq̃z ptiſim. Nõ nãlis aũt ꝓſũptio. dr Jſaac eſt duob⁹ mõis: aut cũ febre: aut ſine febre. Que aũt ſine febre ptiſis dr cõir ſiue ethica ſenectutis aut ſenij: q̃ aũt cũ febre etbi⁽ᵃ⁾ abſolute cõir dr: & cũ multũ ꝓceſſerit: ptiſis ẽt vocat. Idẽ ẽt dr Cõſtãti. in pnategni. ¶ Differũt aũt dicta noia in ꝓprio eoꝝ ſignificato. nã ptiſis ꝓpe ſũpta ꝓſũptionẽ iportat corpis cũ vlceratiõe pulmõis: q̃uis ẽt alq̃n: vt ꝑmone de mẽbris ſpũa lib⁹ appebit ptiſis ꝓ diſpõe ad dictã ptiſiz ſumit: ſz ethica ꝓpe ſũpta ſumit ꝓ ꝓſũptiõe corpis cũ febre vl ſine febre abſq̃z vlceratiõe pulmõis & abſq̃z appatu ad ipaz. Et iſtis modis ſumẽdo ptiſim & ethicã ipa bz ſe vt excedens & exceſſuz ethica ptiſim ſupat. Dis. n. cũ vlcere pulmõis ptiſicus ẽ: ſz nõ ꝓuert: cũ multi ethicã patiũr ſine vlceratiõe pulmõis: & ſt q onũ ꝙ ptiſis ẽ ſic ſpes ethice cũ febre: & vt ſic ethica ſumit ꝓ corpis ꝓſumptiõe cũ febre ſiue ſit cũ vlcẽ pulmõis ſiue abſq̃z ab eo Et ptiſis ꝓ ꝓſũptiõe ſumit corpis cũ febre ꝓp vlcus pulmõis. Jnueniũt ẽt iſta noia alit ſũpta. vz. ptiſis ꝓ ꝓſũptiõe corpis cuz febre ſine pulmõis vlcẽ: & ℔ erit cũ ipa febris puenit ad q̃dũ ipolitatis cure: & ſic dicet õ 3ª ſpẽ ethice febris: & ethica dicet ipa febris cũ adhuc ẽ curabil ſiue facilr ſiue difficilr: & ſic de ꝑª & 2ª ſpẽ ſaltẽ q̃tũ ad aliqd ei⁹: vt colligit 9º õ ige⁽ᵉ⁾ ſani.

Ethica ẽ dupler.

¶ De noie ethice ꝓpe ſũpto. dr Ser. ꝙ diuidit in duas ſpes: q̃z vna ẽ q̃ ſeq̃t ex aduſtiõe caloris: & alia q̃ fit i corpib⁹ ſenũ abſq̃z febre qñ extiguit calitas nãlis q̃ eſt in eis ex multitu⁽ᵈᵉ⁾ reſolõnis: & noiat eã. Filagri⁹ ſenectã ex egritudine. Et Haly. dr. ethica diuidit in duas. Una eſt que vocat ſenect⁹ in qua finit humiditas: & ſuccedit ſiccitas dñans ſup oia corpis mẽbra: vt deſiccentur & rugent & caloꝝ nãlis diſſolutus finit: & ſcõa eſt febris ptiſis vera.

¶ De quiditate rei febris ethice. La.ij.

Ethica febris eſt calor exne⁹ imãlis accẽſus ꝓncipalr i ſba cordis & mẽbroꝝ: deide alioꝝ & i eis fix⁹ ꝓhibẽs ipa mẽbra a nãli ipoꝝ actiõe & inatã ꝓſumẽs hũiditatẽ eoꝝ: ꝓp quã cãz ei ꝓpe ꝓuenit diffõ de febre data a Gal. q̃ ẽ mala cõplõ cala & ſicca: dixit ꝑ õ dñtijs febriũ. ethica ꝑ caloꝛe & ſiccitatẽ fcã: facit fundamẽta mẽbroꝝ eẽ caliſſima velut ferrũ cũ exigne calz extiterit: & in lib. de malitia cõplonis diuerſẽ. dixit. cu oia ꝑª corpis eſt fixa: & illud iõ: q̃ñ ei⁹ eẽntia nõ exiſtit tũc in hũiditatib⁹ & ſpũ tñ: ſz eſt ꝑter ℔ in corpib⁹ qb⁹ adeſt fixio. ¶ Et Aũ. dixit coll 3º. Spẽs egritudis calẽ & ſicce ſine mã eſt febris ethica. Et ℔ febris ẽ calor exne⁹ fix⁹ in ſba mẽbrorũ & ꝓhibz fieri epationẽ & ꝓſumit eoꝝ hũiditatẽ ſbales. ¶ Dixit A. cũ iſlãmãt mẽbra radicalia & ꝓprie corẽ illud egri⁹ ipa q̃ eſt ethica: & calor ci⁹ eſt mãſiu⁹ in ſba mẽbroꝝ infix⁹: & nõ ẽ ℔ calor fact⁹ & ifix⁹ in hũiditatib⁹ q̃tuor ſis vel eaꝝ alĩa in aliq̃ ſpẽz ethice & fiẽs i ſba cordis & mẽbrorũ: put qdã iã putauerũt: ſz hz vez fcm eẽ in ſba cordis. Loq̃ns. n. G. ꝑ õ dñtijs febriũ. õ ꝑª & 2ª ſpẽ ethice ait. q ipſe ſt aſſumẽtes ipz corp⁹ cordis: & hinc accẽdũt & ẽ ethica febris mala cordis cõplo fixa: nõ tñ ꝓfirmata eo mõ q A. locut⁹ fuit xiª ẽtij. mala ꝓplo cordis calẽ ꝓfirmata cu rationẽ nõ recipit. Jntellexit. n. de ea q̃ puenit ad vltimitatẽ malitie q̃lis dici poſſz 3ª ſpẽs ethice. nã ꝑª & 2ª ſpẽs curationẽ recipit. Gloſator tñ dicit. ꝙ i ꝑª ſpẽ ethice & i ꝑnº 2ª eſt mala ꝓplõ diuerſa. Jn fine ãt 2ª: & i 3ª ſpẽ ẽ mala ꝓplo eq̃lis: q̃ dato dixit ipe ꝙ in oi ethica ſit reſiſtẽtia iter eã & nãz: q̃ illa repugnãtia ẽ ſolũ retardatiua nõ reſtauratiua ſeu reſũptiua: iõ Auctores ñ poſuerũt eã eẽ malã cõplonẽ diuerſaz ꝑm oẽz ſpẽz ei⁹. Et qdẽ in caplo putre⁽ⁿᶦᶠᵃ⁾ patebit ꝙ ethica febris nõ ponit a medicis febris de putre⁽ⁿᶜ⁾: ſz õ i flãma⁽ⁿᶜ⁾ ſolũ: q̃ ipſi loquũt de q̃dã ſpãli putre⁽ⁿᶜ⁾ q̃ i ſubo febris ethice euenire nõ põt: cũ ſit oio õnudatũ a cãs illi⁹ putrefactõis. poſſz tñ poni febris õ putre⁽ⁿᶜ⁾: ſz ꝙ putrefactiõez ſb gñali ſignatiõe ſũpſit Aꝝ. q̃ oi elõgato corpi euenire ꝑt. ¶ De ſpẽb⁹ febris ethice min⁹ accñtalib⁹. La.iij.

Ethica febris diuidit in ſpes duob⁹ modis. vno mõ i ſpes q̃lz nõ ſint ꝓpe & ve ſpes: ſũt tñ min⁹ accñtales alijs ñ. n. ſũt ve eẽntiales: q̃ nõ ſũt penes eẽntiã caloris febrilis ſũpte nec penes ſbiectũ ei⁹. ſ. ſbaz cordis & mẽbroꝝ: cũ vna iſtaꝝ diuiſionũ ſit ſolũ ſũpta penes q̃ddã accñs ad ethicã febrẽ ꝓnſ: q̃ eſt ꝓſũptio: ſz. n. diuerſos termios ꝓſumptiõis ei⁹ ſpes diſtinguunt: & alia penes intẽſionẽ & remiſſionẽ caloris ei⁹: q̃ tñ iſte diuiſiones ſũt vna ſũpta penes ſubm aliq̃liter: & alia penes eẽntiã febris: & iõ re⁽ᵘ⁾ diuiſionũ dicẽdaꝝ poſſunt aliq̃ mõ nõ ꝓprie dici eẽntiales. ¶ 1ᵐ ꝑª harũ diuiſionũ ethica febris cõiter ab auctoꝛib⁹ diuidit in tres ſpes. ſ. in ꝑmã: & tertiã q̃ poti⁹ vocari debent tres modi diſtincti penes tres gradus ꝓſumptiõis q diſtinguunt penes ꝓſũptionez q̃tuoꝛ hũiditatũ: ꝑm q̃s febris ꝓſumit ethica: q̃ſ ſint q̃tuoꝛ: nõ tñ ipoſuert eis auctores q̃tuoꝛ ſpes: ſz ſolũ tres: q̃ꝝ ꝑª ſumit penes ꝓſũptionẽ ꝑme & ſcõe hũitatis ſimul. Sera. tñ dixit. ex ꝑma hũiditate accẽdi febrẽ putridã poti⁹: q̃ õ dixit: q̃ ꝑma hũiditas multũ ſapit nãm humoralẽ: dicũt tñ ꝙ tali febri putride plm ſociat febris ethica.

¶ Scõa aũt ſpes ſumit penes ꝓſumptionẽ hũitatis ꝛ. ¶ Et 3ª penes ꝓſumptionẽ hũiditatis q̃rte. ¶ Ha. vo 7º ter. q̃tuoꝛ ſpes ſicci tatis diſtinguit: q̃rũ vna eſt euenies in ſba mẽbroꝝ ſolidoꝝ ſpermaticoꝝ: & 1ª in ſba carniformi: & 3ª eſt ꝓſumptio hũiditatis diſſeminate ꝑ poꝛos mẽbrorũ in modũ roꝛis: & 4ª eſt q̃ fit ex ꝓſũptiõe hũiditatis erũtis in capitib⁹ venaꝝ puaꝝ. Dixit. n. certiſſi mũ ꝓplonis ẽ i eo: ꝙ ſolida ſba ꝓſiliũ corpoꝝ fcã ẽ ſiccioꝛ. i. mãifeſtũ ſig⁽ᵐ⁾ vel manifeſtus termin⁹ vel manifeſtuz ꝑ⁽ᵐ⁾ tẽs vltimitatis diſcraſie ſicce ẽ ꝙ ſolida ſuba ꝓſiliuz. i. ſpmatico⁽ᵐ⁾ mẽbroꝝ fcã ẽ ſicciꝛ nãli ſua ſiccitate. Alia vo ẽ ſiccitas mẽbroꝝ q̃ ꝓſiſtũt ex ſba hũida coagulata q̃les ſt pinguedo & caro cũ liq̃fiũt. 3ª fit ꝑdita hũidi⁽ᵉ⁾ familiari ex q̃ nutriũt ptiẽ q̃ ptinẽt ꝑm oẽs aialis ptiẽs roꝛifoꝛmiter. i. ad mo⁽ᵐ⁾ roꝛis

diſſemiata i eis. ⁊ 4ª ē q̄ ꝓſtit ꝑm arterias ⁊ venas puas q̄ſūt ꝓprie vnicuiq; ꝑticulaꝝ q̄ fit ꝑm idigētiā ſāguinis. ¶ Iſaac q̄q; ſeq̄ns in h̄ S. poſuit aliq̄n q̄tuor ſpēs ethice adaptās eas q̄tuor hūiditatib⁹ ſcōis: vnā penes glutē. ſecūdā penes cābiū: 3ª^m penes rozē: ⁊ 4ª^m penes hūiditatē q̄ ē ſine noie: lz aliq̄n Iſaac ſicut Hal. tm̄ tres ethice ſpēs aſſignēt. ¶ Quidā tm̄. ſ. dictas 4^or ſpēs ſiccitatj ad ozdiné hūc reducūt: alia ē penes ſbam mēbroꝝ: alia penes hūiditates nutrimētales: ꝑª ē 2ª ſic̄ duplicia ſt̄ mēbra ſpmatica ſolida: ⁊ circa iſta ē ꝑª ſpēs: ⁊ carniformia penes q̄ h3 ſpēs 2ª. 2ª ēt ē 2ª: ſicut due ſt̄ ipſi⁹ hūiditates nutrimētales q̄rū vna ē i diſpōne ꝓpinq̄. ſ. rozal' hūiditas: penes quā fit 3ª ſpēs: ⁊ aª ē i diſpōne remotū mariᶜ: ⁊ ē ꝑª ō ſcōis hūiditatib⁹ ſtās i vēis capillarib⁹ ⁊ oriciis ⁊ poriſ eaꝝ. ¶ Aū. collz 3º. tres h3 ſpēs. vna eaꝝ ē acceſa a caloꝝ exneo i hūiditatib⁹ nälib⁹ radicalib⁹ q̄ ꝓſtūt i ſba puaꝝ venaꝝ. i. q̄ cōtinētur i extremitatib⁹ puaꝝ venaꝝ: ſicut i loco: ⁊ nō itellexit Aū. q̄ caloꝝ accēſus ſit i ocis hūiditatib⁹ ſbiectiue: lz obiectiue: ⁊ 2ª ſpēs ē: q̄ ē i hūiditate exñte i carne: ⁊ 3ª eſtᶜ caloꝝ exne⁹. pfundat⁹ ē in mēbris ſolidis. ſ. ñ ſolū ſubiectiue: lz ēt obiectiue. Dat ſpēs dixit Raſ. 16º. ꝓti. q̄ vna eſt deſiccatiua: alia ꝓſūptiua: ⁊ 3ª arefactiua: ꝑdictas hūiditates. ¶ Et ethice ſpēs S. ꝑ ō dixit ijs febriū. i exēplo ō clarauit q̄ ſumēs. Aui. dixᵗ. ſilitudo hūditatū ꝑmaꝝ. ſ. bᶜ ⁊ cᶜ eſt oleū effuſuz i lucerna: ⁊ ſilitudo ſcōaꝝ. ſ. 3ᶜ hūiditatj ē oleū effuſū i corpe licinij lucerue: ⁊ ſilitudo 3ᶜ hūiditatis q̄ ē 4ª eſt oleū cui ꝓtinuāt ꝓtes coti: ō q̄ fcm̄ ē licinij. Cū g̃ dixit A. caūtas ethice ꝑmanet finiēdo hūiditates ꝑmas ꝑdcās i mēbris ⁊ maxie corde: ſic̄ finit flāma licinij oleū effuſū i lucerna: tūc ē ꝑª ſpēs ſiue ꝑm⁹ grad⁹ ethice q̄ approꝑat uoie ethice giiis. ſ. ethica: ita q̄ p ethicā abſolute itelligit ꝑª ſpēs: ⁊ cū finiūt dictas hūiditates q̄ ſt̄ diuiſiōis 1ᶜ. ſ. cābiū ſic̄ poſt q̄z finiuit flāma lucerne oleū effuſuz i ea icipit finiᵗ oleū ibibitū i corpe licinij: tē erit grad⁹ 2º ſiue ſpēs 2ª. Cū āt ꝓſumūt iſte ⁊ icipiūt finiᵗ hūiditates diuiſiōis 3ᶜ. ſ. glutē. ſic̄ icipit flāma adureᵗ corꝑ licinij ⁊ finire eiꝰ hūiditates radicales. i. ꝓtinuātes ipſi⁹ ꝑtes: tē ē g̃d⁹ 3º ſiue ſpēs 3ª. ꝑª^m ſpēz lz. A. abſolute ethicā dixerit appellari. S. tm̄ vbi. ſ. ꝑmā ⁊ 2ª^m ꝑm q̄zdā 2ᶜ ꝑtē. ſ. vſq; ad ſtatū eiꝰ excluſiue ethi cā appellauit: reliquā vo ꝑtē 2ᶜ ſpēi ⁊ 3ª^m ſpēz S. appellat tabē ſiue maraſmō. A. vo 2ª^m ſpēm ſalte finē eiꝰ appellat adubul ⁊ forozſmos: qō iterꝑtat are facticia: ⁊ 3ª^m ſpēz dixᵗ vocari curuaciu⁹ ⁊ alūicaſiᵗ grece: ⁊ exponit lra exᵗ. i. i q̄ appet forma q̄ eſt in ōcrepitis q̄ztuz ad caloꝝ ⁊ ſiccitatē. In Ser. āt ca⁹ de egritudib⁹ cozdis fridis exponiᵗ. i. 3ª ſpēs ethice: ⁊ ē eiꝰ itētio frāgēs icidēs. Et 3º collz rodui expōiᵗ ethica 3ᶜ ſpēi vl' ꝓſūptio toti⁹ corpis. ¶ Di cūt qdā: ethica ñ diuidiᵗ penes diuiſiōes mēbrorū cū ꝓpe ſit ſolidoꝝ tm̄: lz diuidiᵗ penes hūiditates eorū. Ethica. n. radicalᵗ fit i mēbris ſolidis ex iflāmatiōe ipoꝝ: q: i ipſis eſt 2º radicaliᵗ. q̄ nō ē in hūiditatib⁹: iō i eis ñ fit ethica radicalᵗ. In eis tm̄ eſt 2º influēs rōne cᵒ penes ipſaꝝ iflāmationē dici pōt eē formale febris ethice: ⁊ q: actio formal' ipſi⁹ febris ethice in hūiditatib⁹ ē mäifeſta: ⁊ iō penes eaſſit diſtictio ōiaꝝ ethiᶜ febris: ipe tm̄ hūiditates ſt̄ cā ei⁹. ſbiectiua ſiue mälis nō efficiēs: cū g̃ dixᵗ ipſi caloꝝ ethice ꝓpe hūiditates ꝑª^m aſſūpſerit ⁊ inflāmauerit 2ª^m: oſtituet ꝑª eiꝰ ſpēs: ⁊ cū ipe caloꝝ 2ª^m hūiditatē aſſūpſerit ⁊ iflāmauerit 3ª^m hūiditatē aſſūpſerit ⁊ iflāmauerit 4ª^m oſtituet 3ª eiꝰ ſpēs. ¶ Et dicūt nō itelligas cū dr ꝑª ſpēs ethice fit penes ſoliꝰ ptis: ⁊ oſilᵗ de alijs: ⁊ iō cābiū nō itelligit ꝓſumi ꝑm te ad ꝑª^m ſpēz ethice ſeq̄reᵗ 2ª ꝓ itētione auctoꝝ: dñt tm̄ q̄ ⁊ ꝑª: ⁊ 3ª nō pōt eē niſi ꝑceſſerit ꝑª: ita q̄ q̄n ē 1ª: eſt etiaz totū: ſi. n. ꝑz totū ꝓſumereᵗ ñ poſſz cābiū fieri: ⁊ de necita 2ª ſpēs iduci nō pōt niſi ꝑceſſerit ꝑª: ita q̄ q̄n ē 1ª: eſt etiaz ⁊ ꝑª: ⁊ 3ª nō pōt eē niſi ꝑceſſerit 2ª: ⁊ ſic in 3ª oēs ipe tres ſpēs otinēᵗ. Dixᵗ Rogeri⁹. in ꝑª ꝓſumiᵗ maioꝝ ps ꝑᶜ hūiditatis: ⁊ in 2ª maioꝝ ps ſcōe: ⁊ i 3ª maioꝝ ps 3ᶜ. Dixᵗ Iſaac in ꝑª ſpē nō fit ꝓſumptio intelligēs manifeſte ⁊ apparenᵗ q̄ ad medicū: ⁊ maxie in cōparatiōe ad 2ª^m tertia: nō ät ab ſolute: q: in oī ſpē fit ꝓſumptio. Cūq; oꝛ ꝓſumi hūiditatē roꝛalē: qdā itelligūt de roꝛe carniformiū: nō aūt ō roꝛe ſpmaticoꝝ: penes. n. hꝫ ꝓſumptionē. Haly. dixᵗ. ſumi finē 1ᶜ ſpēi ethice. Jō de eo dixᵗ S. 7º ter. roꝛidū hūidū difficulᵗ innatᵗ. ros nāq; i poꝛoſitatib⁹ vtroꝛūlibz mēbroꝝ. ſ. ſpmaticoꝝ ⁊ carniformiū repiᵗ: egēt. n. eo oia mēbra. Mō q̄lis eſt ꝓportio tertie ⁊ q̄rte hūiditatū mēbroꝝ carniformiuz ad ſuū roꝛē talis eſt ꝓportio dictaꝝ hūiditatū tertie ⁊ q̄rte mēbroꝝ ſpmaticoꝝ ad ſuū roꝛē: tantā. n. vicinitatez hꝫ ros ſpmaticoꝝ ad cābiū ipoꝝ q̄zta hꝫ ros carniformiuz ad eoꝝ cābiū: in vtriſq; n. pōt imediate trāſmutari in cābiū ipſoꝝ. Et ſilᵗ q̄lis eſt ꝓportio hūditatū 3ᶜ ⁊ 4ᶜ ſpmaticoꝝ ad hūiditatē 3ª^m ⁊ q̄rtā carniformiū talis ē ꝓportio roꝛis ſpmaticoꝝ ad roꝛē illoꝝ. Itaq; ſic̄ 3ª ⁊ 4ª hūiditas ſpmaticoꝝ eſt magis ſolida ⁊ cōpacta ⁊ difficili⁹ reſolubiᵗ q̄z 3ª ⁊ 4ª hūiditas carniformiū: ſic ⁊ roſ ſpmaticoꝝ eſt ſolidioꝛ ⁊ ꝓpactioꝛ ⁊ difficili⁹ reſolubiᵗ q̄z roſ carniformiū: q̄re eo ꝓſūpto imediate ꝓuertiᵗ caloꝛ ethice ad ꝓſumēdū ſbſtātificā hūiditatē ipoꝝ mēbroꝝ radicaliū: ⁊ ſeq̄ᵗ 3ª ſpēs ethice. ¶ Dixᵗ S. ꝑ de dīnijs febriū. cū ꝑus euertiᵗ eucraſia nälis ꝑm corꝑ⁹ cozdis: q:. ſ. inflāmaᵗ: nec adhuc coinata ei⁹ hūiditas deperijt neq; ꝓſumiᵗ neq; ꝯtus iſirmaᵗ ſz velut ebullitio q̄dā fit ipſi⁹ hūiditatis: tūc eſt initiū ethice. ſ. ꝑª ſpēs. Cū āt ꝓſūptio q̄dā fit in ebullitiōe. i. i ipa hūiditate ebulliēte coinata 2ª. ſ. efficit ſpēs: ⁊ āpli⁹ p cedēte. ſ. ꝓſumēdo: ita q̄ ꝓſilia corpa q̄ ſt̄ velut elēnta corꝓoꝛis: vt oſſa vene neruiꝛ ⁊ ꝓſilia ꝓſumūᵗ: ⁊ ſiccioꝛa ⁊ ſbtilioꝛa fiūt: tē ē 3ª ſpēs ⁊ maraſm⁹. Maraſmū. n. dico. dixᵗ S. cū coinata hūiditas q̄ i vtroq; diſſemiata ē hꝫ mediaz ꝓſiluz regiōes ex q̄ ꝑᵐ nutriūᵗ ꝑticule ⁊ ē cābiū piclitaᵗ nō vltra eē hꝫ corꝑ⁹ cozdis. nā vtiq; cū ſeruaᵗ ꝑdcā hūiditas i corpe cozdis ethica ſolū eſt ⁊ nōdū maraſm⁹. ¶ Et dixᵗ xº ter. Priuz gen⁹ ethice ōnoꝛat familiarē hūiditatez ꝑticulaꝝ a q̄ nutriūᵗ: trāſit āt hinc ad carnoſuz gen⁹ q̄ō i villis ⁊ mēbra noſis ſolidaꝝ ꝑticulaꝝ ē coinatū deide tāgit ipſas ſolidas ꝑticlas: ō hac dñt q̄dā: q̄ hꝫ diſtictio S. vī ſūpta penes ꝓſūptionē ptiū mēbra naliū: ⁊ iō ñ vī ꝓueniᵗ niſi 1ᶜ ⁊ 3ᶜ ſpēi. nā i ꝑª ſpē nō ꝓſumiᵗ familiaris hūiditas a q̄ ꝑᵐ nutriūᵗ ꝑticule q̄ ē cābiū dcā ab A. hūiditas ꝓpinq tpis coagulatiōi. de hac diſtinctiōe loq̄ns A. ꝑª 4ᵗ dixᵗ. Quidā dixeᵗ febres ethice aut pēdēt ex hūiditate ꝓpiq tpis cū coagulatōe: aut cū eis q̄ ſt̄ ſic̄ caro aut in mēbris radicalib⁹ duris. Et ſbdit. ſi ex ꝑmōe iſto itelligūt q̄ ꝑdicte febres ethice q̄ztū ad 1ᵐ g̃dū hꝫ ſemitā q̄ finiūt qō i eis ē ō hūiditate radicali coinata eis eſt itētio eoꝝ eq̄lis ⁊ recta: lz ſi itelligūt q̄ ꝑᵐ qō finit ethica ē hūiditas ꝓpinq tpis cū coagulatōe ñ erit ꝑmo ſan⁹: q̄ñ illā finit 2º g̃d⁹ ⁊ ñ ꝑm⁹. ¶ Sera. q̄q; diuiſit febres ethicas ſic: q̄ñ ꝯplō nälis cozdis iflāmaᵗ ⁊ ñ ꝓſumiᵗ hūiditaſ q̄ ē i ipo adhuc: lz appet i ipo: q̄ſi ebullitio noiaᵗ tē ꝑª ſpēs ethice. Et q̄ñ accit in ebullitiōe ei⁹ ꝓſūptio macies ⁊ finis: tē ē 1ª ſpēs: ⁊ cū ledūᵗ mēbra ſiluz ptiū ⁊ capiᵗ i eis caūtas ⁊ ſiccitas ē ſpēs 3ª. ¶ Et q̄ñ recte ꝓſideräᵗ oēs ꝑdicti modi diſtinctionū ſpēꝝ febriū ethice i idē videᵗ ꝓtēdē: dico itaq; ꝑª ſpēs ethice ē q̄ñ nōdū accit cōſūptio in hūiditate coinata cozdis ⁊ ſbſtātifica: glutie. ſ. ⁊ cābio nᶜ i ꝑtenᶜ i toto: lz accit ꝓſūptio i ꝑte i ꝑᵗᵉ duabꝰ hūiditatib⁹. ſ. ſāguinea ⁊ roꝛida: q: iſte due nō ſt̄ coinate ⁊ ſbſtātifice: bñ tm̄ ex iſtaꝝ duarū calefactiōe accit glutē ⁊ cābiū caleñeri ⁊ ebullire ⁊ hinc diſponi ad ꝓſumi. ꝓp q̄ dixᵗ S. xº ter. ethica ēvia velociſſima ad ſiccitatē ſolidoꝝ mēbroꝝ. ¶ Et 2ª ſpēs ē q̄ñ ꝓſumiᵗ in ꝑte hūiditas coinata q̄ eſt cābiū q̄ imediate nutriūᵗ ꝑticule q̄ eſt ver⁹ cib⁹ ⁊ nō futurus: ſicut ſūt ꝑᶜ due hūiditates.

Quo pdicte ſpeciesſumū turpenes cor ⁊ alia mēbra.

Oēs dictos modos i idē redire oñdit.

¶ Et ʒ⁹ spēs est qñ calitas ꝓsumpserit vniuersos liquores cordis: z accidit vt ꝓsumat sbam mēbrorꝝ. s. humiditatem substātificā mēbrorꝝ q̄ est gluten ꝓtinuatiuā sbe eorum.

Spēs ethice habet latitudinem.

¶ Dixit Ga. p̄ de differētijs febriū. scōa spēs ethice obtinet mediū iter p̄mā z tertiā z inest ei latitudo q̄ꝫ multa. nō. n. pua ē in magis z min⁹ ipsi⁹ alteratio: q̄ꝫ is etiā vnaquęq; alia habeat latitudinē magnā ꝑm maiorē z minorē ꝓsuptionis gradū: tñ scōe spēi meli⁹ attribuit latitudo: qz in ea manifestat magis. Jn hȳ. n. latitudine: dixit G. est ps siue mod⁹ siue grad⁹ q̄ appropinquat spēi p̄ᵉ z eius sapit nām ꝫ quē gradū 2ª spēs z p̄ª a Gal. vocate sunt ethica absolute. Et iste mod⁹ dicte 2ᶜ spēi: z ipsi⁹ sapit nām pp qō isto mō sil'cū ipsa 3ª spē Gal. vocauit tabē siue marasm⁹: z est terti⁹ ei⁹ modus q̄ ve tenet mediū iter p̄mū modū z 2ᵐ: z pticipat z sapit de nā vtriusq;.

Febris ethica dicit hēre p̄ncipiū p̄ma spēm augmētū secūdam: z statū tertiam.

¶ Et pp istos tres modos febris ethica dī hēre p̄nᵐ z est mod⁹ p̄mus: z p̄ma spēs ei⁹: z dī hēre augmētū: z est scōa spēs eius: z dī hēre statuꝫ: z est tertia spēs: nō dī aūt hēre declonē: qz q̄ ethica ad statū puenit nō declinat: ꝫ interficit: p̄dicti ēt modi siue grad⁹ nō sūt pūctuales: sed vnusquisq; hȝ latitudinem in plus z minus. Dixit Zoar. qlibet dictoꝝ graduū hȝ diuersos gradus.

Scōa diffinctio principalis.

¶ Scōa aūt diffinctio que magis appropinquat essentiali: sumit ꝑm intēsionē z remissionē gradus caloris fixi z habituati ꝑm quā dī ethica magna intēsa vel fortis z parua siue remissa vel debilis. Et hȝ diffinctio maxime attēdit in diuersis corporib⁹ cōparādo vnū ad aliud: polle est eniꝫ accēdi calorē ethice in quo vno corpore talis gradus: z in alio corpore alteri⁹ gradus intensionis vel remissionis. Similiter z in eodē corpore potest hoc accidere: potest enim accendi in aliquo corpore febris ethica alicui⁹ gradus: q̄ postea ea perdurante extenditur ad vlteriorē gradū. Et tñ hoc non comprehendat tactus: tñ potest comprehendi per maiorem vel minorem operationum lesionem.

¶ De spēbus ethice magis accītalib⁹. Cap. iiij.

Prima diuisio

Incipitur insup ethica in spēs accītales magis. Unā a Ga. p̄ de differentijs febriū: z sili' ab. A. z alijs reperitur ista diuisio febris ethice. Alia est difficilis cognitionis z facilis curatiōis. Alia est facilis cognōnis z difficilis vel ipolis curatiōis. z pōt dici q̄ alia tenet mediū inter p̄dicta: ꝑma est ethica ꝑme spēi dicta. s. est. n. facilis curatiōis: qz multū ꝓpinqua est febri humorali: z est difficilis cognitionis: qz ſgna ei⁹ multū ꝓfundūtur cū ſgnis febris hūoralis: scōa aūt est ethica tertie spēi q̄ oio est ipolis curatiōis: mā in ea calor inīalis ꝓfundatus est in sba mēbrorꝝ radicaliū: z iā multā debilitatē in vtutibus induxit. Ampli⁹ aūt hūiditas glutinosa in ea ꝓsupta est z restaurari nō pōt. ʒª aūt spēs est 2ª spēs de supradictis q̄ ꝫtū ad p̄mā ptē ei⁹ est media inter facilitatē cognitionis z difficultatē: q̄ꝫ is plus declinet ad difficultatem: z sili' est media inter facilitatē curatiōis z difficultatē: q̄ꝫ is plus declinet ad facilitatē: cui⁹ oppoᵐ est q̄ꝫtū ad scōam ptē: ipsa. n. satis est facilis cognitionis: ꝫ est difficilis curatiōis z curaᵗ si bene attendaᵗ circa curationē ipsius: eo q̄ cābiū restaurari possꝫ: dūt: vtutes ēt nō sunt sic debilitate: vt in ʒª spē: de hac spē dixit. A. q̄ est facilis cognitionis: z q̄ꝫtū ad ei⁹ p̄nᵐ: maxᵉ reᵐ p̄ᵉ spēi: z est difficilis curatiōis: hȝ ñ ipolis ꝫ q ꝓsequᵗ finē ei⁹ ñ rectificaᵗ. s. ꝑm plm: parū eni recipit curationē nisi deus velit z ppie qñ pueniat ad hoc: vt caro minuaᵗ. s. multū z manifeste. Dixit Zoar. q̄ ꝑm diuersitatē graduū in qualibꝫ spē erit facilitas curatiōis ei⁹ z difficultas: z similiter mortis festinantia.

Scōa diuisio ethicā morbū: z in ethicā accidens.

¶ Diuidit̄ etiā febris ethica accītaliter: z ꝗsi velut sub rōne ordinis in ethicā morbū z i ethicā accīs: z ethica morbus est illa que a se incipit nullo morbo precedēte: z ethica accīs est illa que ad aliū morbū sequit̄: vt febrē effimerā vel putridā aut vlcus pulmonis. Dixit G. 1° ō dīntijs febriū. Ethice febres ꝑm duplicē modū fiunt. sup. s. aut sequēdo alios morbos aut incipiēdo: seq̄do qdē cut in causonib⁹ q̄ꝫ multū. i. ꝑm plm vel plongatis intrīs vt ꝓsumpserit tpe anoda. i. liq̄rē corpis: cordis tāgēs in h tertiā spēm ethice vel seqtur causones ꝓmanēte adhuc. s. in corde eo liquore multo tangēs in h scōam spēm. Et dixit p̄ eiusdē, in febrē marasmonidē incidūt plūmi eorꝝ qui ex causonib⁹ male medicati sūt: z maxie qcūq; indiget aquā bibere frigidā z eam nō bibūt vel indiget alia refrigeratiōe ꝑm torace vel hypocūdria z nō habuerūt illā: ꝫ medic⁹ cataplasmatilla mēbra cū melle z alijs medicinis calis desiccatiuis qbus nō indiguerūt. Et qz hec multū desiccāt parati sunt hi calere siue febrierint simplr siue cum stōci aut epatis flegmone. Et maxime horū mēbrorꝝ flegmones nō recte curatos sequūtur marasmi. Fit etiā aliqñ ethica seqns emitriteū. ¶ Uñ p̄ª 4' dixit Aui. emitriteus est de febrib⁹ interficiētib⁹ magis: qm̄ ꝓducit ad ethicas z egritudines cronicas difficiles. Et dixit in cap̄ de ethica. q̄ ipsa fit qñ q̄ꝫ post febres putridas z febres apātū: febris. n. putredinis z apātū ꝓmutaᵗ multotiēs ad ethicā ꝓpter febris vehemētiā: z pp vehemētiā subtiliationis cibi in ea z pauci tatē obseruatiōis lateris cordis cū inunctionib⁹ epithimatibus z emplis. s. cordialib⁹ frigidis: z ppie in egritudinibus mēbrorꝝ vicinorꝝ cordi: vt diafragmatis pulmonis z similiū qñ sunt in eis dispōnes ꝓhibētes illa frigida approximari: z ꝓpter ꝓhibitionē aque frigide. Et multotiēs etiā dixit Aui. consurgit ex vlcere pulmonis z pectoris z ptisi: z nonumq̄ꝫ ex empimate. Et vlr ex oi apate interioi maxime saniato. Et dixit in caº de signis ethice. q̄ qñq; accidit ethica retenta cum stō. i. accīs ꝓpter lesionē stomaci: z qñq; seqtur febrē effimerā. ¶ Dixit aūt Gal. 9° tera. Effimera nō pōt trāsire in ethicā nisi per mediū nō intelligens q̄ illud mediū semp sit febris. nā ipsemet in rº eiusdē voluit oppᵐ: ꝫ intelligēs per mediū siue ipm sit febris siue nō. nā effiª anteq̄ꝫ transeat in ethicā calefacit hūores p⁹. Et ista calitas posita ab effimera in humorib⁹ aliqñ potest esse tāta q̄ sit febris. z tūc vtplm sapit nāꝫ sinoche inflatiue: z aliqñ nō est tāta q̄ sit febris. Et dixit Aui. multotiēs in ipsam cadere facit medici necessitas dantis in potu vnū aut aquā carnis aut medicinas calas: vt demulco ꝓp casum vtutis z frequētiā. sincopiꝫ ¶ Dixit G. p̄ de differētijs febriū. Ethica que fit ꝓpter passionē alioꝝ mēbrorꝝ qñq; fit a seipso. s. corde: vt iris z tristitijs longis: z similibus. z qñq; a toto corpore: vt ex causonibus fortibus: z qñq; ex alijs mēbris: vt in passiōibus que ꝑm pulmonē z toracē fiunt: z qñq; ex flegmonibus ventris z epatis z ex oibus longis flegmonibus que in principalibus. i. nobilibus particulis fiunt. Dixit. n. Gal. se vidisse ex longo flegmone stomaci z vesice z renū marasmū seq. imo z quidā facti sunt tabidi dissintericoꝝ: z eoꝝ qui diarrias z liēterias patiunt longas vt mox a pn° vel in tpe pcedēte febris coinciderit longa marasmi sequunt z vlr cū corpus cordis desiccatū calorē febrilē difficile solubilē suscepit a quocūq; mēbro. ¶ Et dixit rº ter. Ex eodē stō z epate q̄ꝫ plm ethicas z tabidas fieri febres ꝓsideraui⁹: in pulmone aūt qñq; supueniūt calē z sicce discrasie: ꝫ pulmo non est aptus ad tales febres cū sit mēbrū humidū rarū: supueniunt autē ethice febres toracī z meseraice z ieiuno intestino z colon z qñq; matrici z renibus. Jn diafragmate autē tabem nō vidi: ethicā vo ex eo cōsideraui semel certissime consignatā incōpletā: multotiēs aūt vidi interficiētē. s. passionē diafragmatis: et eni dissnia z insipiētia sequūtur eius dispōnes in qbus moriunt: q̄ꝫ plm anteq̄ꝫ ethica certissime gūetur. Jncipit eni. Dixit Jsaac. hec ethica patet latim. ¶ De dicta diuisione dixit Jsaac est ethica quędaꝫ cuius causa est alius morbus z est alia cuius causa alius non est morbus. Et Zoar dixit. vna fit species ethice q̄ vt in plib⁹

in plib⁹ nó accidit p se ꝑncipaliꝛ: ſz ſeqꝫ aliquã febriũ cro/
nica ꝙ corꝓ⁹ deſiccãtiũ ipmqꝫ diſſipantiũ: z qñqꝫ ét aliquã
febriũ diei. Incipiédo aũt fit cũ nulla alia febꝛis anteceſſe/
rit ipſã neqꝫ aliq̃ quecũqꝫ egritudinũ. imo calitas febꝛilis
ethice ꝑmũ accédit i corꝑe cordis a cã quadã fortitudine qua
dixit S.9° ter. ꝙ ipſa incipit ſubito: dicũt tñ qdã ꝙ itelle/
xit de iſta: z de illa q̃ ſeqꝫ morbos bꝛeues vt effimerã. Et
quiſta febꝛis nó occurrit niſi a cã valde fꝛti hic eſt ꝙ ethi
ca raro fit incipiédo cũ etiã cã valde fꝛtis raro occurrat.
Et ꝑpea dix̃ Raſ. 16° ꝑti. Noſcas ꝙ febꝛis ethica nó ici/
pit: qm̃ nó ſeqꝫ ꝙ mẽbꝛa ꝑncipalia corꝑis caleſiant ꝑmo
dialiter penit⁹: quẽadmodũ caleſiũt ſpũs z hũores: cum
ſpũs pi⁹ caleſiãt in corꝑe per motũ: z ſiũa: z hũores cale/
ſiant ſemꝑ ꝑ putrefactionẽ: z ſiũa. Sed mẽbꝛa ꝑncipalia
eſt ipoſſe ꝙ caleſiãt niſi calefacta fuerit aliqua pars iſtoꝝ:
z acquiret in eis p⁹ lõgũ ſpatiũ mala cõplo cala ꝏdñans
in eis: z intellerit niſi a cã valde fꝛti z raro. Et dix̃ in 17°
Dico ſcire debes ꝙ hec febꝛis nó eſt ꝑncipalis: qꝛ nõ cale/
ſiũt mẽbꝛa ꝑncipalia a ꝑn°: ſz opꝛs ꝙ ꝓcedãt alie febꝛes
aut effi⁹ qñ corꝑus eſt paratũ ad ea: z maxime corꝑora co
lerica aut febꝛis putrida: aut febꝛis ex apꝑate: ꝑpterea dix̃
Auer. 4° coll̃. Raro ethica fit niſi poſt alias febꝛes: ſicut
poſt effimerã in corꝑoꝛib⁹ paratis aut poſt aliquã ex febꝛi
bus putꝛidis. Et meritoꝛ: qꝛ vt dixit Auic. lõginquũ eſt vt
accidat ethica incipiẽdo niſi quaſi ſint mẽbꝛa radicalia iã
inflãmata z nó iflãmeť humoꝛ aut ſpũs ante illud: qꝛ imo
opꝛs vt caleſiant illa. ſ. humoꝛ z ſpũs in ꝑmis: deiñ ꝑm ꝓ
ceſſionẽ diex̃ caleſiãt iſta. ſ. mẽbꝛa. nã caloꝛ febꝛilis ſine du
bio nó ꝑót trãſire ad mẽbꝛa niſi ꝑ ſpm̃ z humoꝛẽ trãſeat z
vnũqꝺqꝫ näle agens inducit formã citi⁹ z magis in mãm
magis diſpoſitã q̃ indiſpoſita ſiue in min⁹ diſpoſitã. Mõ
de trib⁹ mäeb⁹ corꝑis humani magis diſpoſita ad recipiẽ
dũ calitatẽ eſt ſpũs: deinde humoꝛ: mẽbꝛũ vo eſt min⁹ di/
ſpoſitũ: vt a cauſis calefaciẽtib⁹ occurrẽtib⁹ alteretť: cuius
etiã indiſpõnis mẽbꝛi cã coadiutrix eſt tutela quã nä cir/
ca mẽbꝛa hz z maxiᶜ circa coꝛ: q̃re ſic tardi⁹ inflãmabitur
a cauſis calis occurrẽtib⁹ mẽbꝛũ: z ſpũs z humoꝛ citius.
Quãnis tñ h̃ ſit lõginquũ: nó tñ eſt ipoſſe: ſz aliter ꝓtinge/
re ꝑót: qm̃ agẽs initiãdo nó agit in qõcũqꝫ ꝓtingẽs: ſz in
patiẽs ſibi diſpoſitũ: ꝓtingit aũt patiẽtẽ foꝛe indiſpoſituꝫ
duplr: aut qꝛ nimis durũ z cõpactũ: ſicut ferrũ: aut qꝛ ni/
mis molle ſubtile z ceſſibile vt aer z vapoꝛ. Et ſilr cõtin/
git ex pte agẽtis: vt ſit ita foꝛte ꝙ nó agit in rẽ ſibi cedẽtẽ
ſz ſolũ in reſiſtẽtẽ. ſicut apparet de fulgoꝛe ꝙ eliq̃t aux in
marſupio z marſupiũ nó ledit: z ferrũ in nauiꝫ z boies z
ligna nõ offendit: z iſto modo ꝑót occurrere aliqñ ꝙ ſpũs
z humoꝛ nó ſunt obiectũ ꝓportionatũ cãe calefaciẽti oc/
currẽti ꝓpꝛi⁹ cãe fortitudinẽ z dictoꝝ obiectoꝝ ceſſibili
tatẽ: mẽbꝛa aũt erũt ipſi cãe ꝓportionatũ obm: vñ aget in
ipſa z inflãmabit ea: z fiet ſic ethica: incipiẽdo nó ꝑceden
te effi⁹ vel humoꝛali. Quãuis. n. febꝛilis caloꝛ ꝑ ſpm̃ z hu
moꝛẽ trãſeat ad mẽbꝛa: tñ cũ cã eſt fꝛtiꝫ valde ita ſubito z
fꝛtiter trãſit per ea ꝙ nó radicať in eis vt accẽdat i eis fe
bꝛẽ: ſz trãſit ad mẽbꝛa z in eis radicať z ponit ea in cale/
facto eſſe: q̃uis fꝛtaſſe caleſiãt ſpũs z hũores in fieri ca/
liditatis: z h̃ qdẽ nó ꝓtingit. Dix̃ A. niſi cũ aderit cã aliq̃
fꝛtj mot⁹: z tũc qdẽ erũt mẽbꝛa obiectũ ꝓportionatũ ta/
li cãe cũ erũt habilia inflãmari ꝑ aliquã diſpõnem in eis
poſſibilẽ reperiri ꝑ tũc nó repertã in ſpũ vel hũore. talia
aũt corꝑa. Dix̃ S. x° ter. ſunt calidas z ſiccas diſpõnes hñ
tia: capiunť. n. h̃ ab ethicis febꝛib⁹ a ꝑn° ꝏfeſtim maxiᶜ ſi
laborãt vel iraſcunť vel ſilib⁹ agonijs afficiant. Et Añ. dix̃
vbi. ſ. ꝓuenit aũt per ſe in his q nã calidioꝛes z ſicciꝛes
ſunt viuentes z laboꝛib⁹ iugis z ſollicitudinibus: z dieta
ſubtilioꝛi. ſup. vel caliꝛi z ſicciꝛi. Et amꝑ. ſi cũ his dixit
ethicã in irã vel triſtitiã peruenĩat diuturnã: ꝑdicte. n. di/
ſpõnes: q̃uis ſtent cũ mẽbꝛis ſibiipſis ſanis: tñ reddũt ea
arida habilia inflãmari a cauſis extrinſecis calefaciẽtib⁹.
Alijs aũt a ꝑdictis minime aduenit ethica incipiens. Uñ
ibidẽ dixit S. nullus ꝏfeſtim captus eſt ab ethica ab ini/
tio habẽtiũ coꝛꝑ⁹ hũidũ: z multomin⁹ frigidũ. ¶ Et ſcias
ꝙ ethica ꝑót ét fieri icipiẽdo alio mõ. ſ. ex pte agẽtis. ſ. cũ
ſic fuerit foꝛte vt ſil̃ inflãmet ſpm̃ hũoꝛes z mẽbꝛa: z h̃ vo/
luit Auí. cũ dixit: fit ethica tũc incipiendo qñ. ſ. accidit cã
fꝛtis valde dato ꝙ alie febꝛes. ſ. effi⁹ z hũoꝛalis ſimul cũ
ea fierẽt. ¶ Notãt ꝙ cũ auctoꝛes dixerũt. ꝙ ad iſtã ſpẽm
ethice nó peruenit̃ niſi ꝑ primã z ſcõam ipſi intellexerũt
ꝑm pl̃m nó ꝙ illud ſit neciũ: imo poſſe eſt lz raro ad tertiã
ſpẽm deuenire nó ꝑcedẽte ꝑma nec ſcõa. z poſſe eſt ſcõam
z tertiã inuicẽ cõplicari ſil̃ incipiẽdo: ita ꝙ nõ ſit neciũm
ꝑn⁹ ſcõe fuiſſe ante ꝑn⁹ tertie. Et ſilr ꝑót ꝑ⁹ z 2⁹ ſimul in/
cipe z ſil̃ terminari nec eſt neceſſe ſemꝑ ꝑmã ſpẽm ꝑceſſiſſe
Nã poſſe eſt ꝙ ſimul accẽdať calitas in roꝛe carniformiꝫ
z roꝛe ſpermaticoꝝ: z ſil̃ terminet̃ in vtroqꝫ: vel vt dicunt
qdã alij: ſimul accẽdať z terminet̃ in roꝛe cãbio z glutine
z remaneat calitas in facto eſſe ſimul in carniformibus z
ſpermaticis per cui⁹ remanentiã ſimul incipiẽt ꝑ⁹ z 2⁹ z 3⁹
ſpẽs ethice. Et poſſunt aliquo tpe ſimul cõplicari ſaltẽ ꝑ⁹
z 2⁹ z hoc eſſet cũ humiditas roꝛida poſt ſimultaneã ince/
ptionẽ citi⁹ cõſumit̃ q̃ cãbiũ: z etiã poſſunt toto tpe cõpli/
cari: maxime ſi humiditas roꝛida fuerit valde multa i coꝛ/
pe aut ſi ꝓtingat ipſaꝝ pl̃m reſtaurari: z h̃ reſpectu cãbij.
¶ Sũt aũt alij q dicũt. ꝙ qꝛ ethica q̃ fit incipiẽdo inuadit
Dixit S. ꝑ de ꝏntijs febꝛiũ. ſilr effimeris. ſ. veris a cauſis
ꝑmitiuis ira laboꝛe ampliꝏi eſtu. z ſilib⁹. Ideo ei⁹ 1⁹ ſpẽs
nó ꝑót fieri qn ꝑmo fiat ꝑ⁹ nec 3⁹ qn ꝑ fiat 2⁹: qꝛ ꝑdicte cãe
nó poſſũt ponere coꝛ z mẽbꝛa in calefacto eſſe: ita ꝙ ſit cõ/
ſumpta 3⁹ z 4⁹ humiditas qn ꝑ ꝓſumať ꝑma hũiditas z
2⁹: nec ita ꝙ ſit cõſumpta 4⁹ humiditas qn ꝑmo ſit ꝓſũpta
3⁹. Sed qñ ethica ſeqꝫ alias febꝛes: tũc ꝑót induci 2⁹ ſpes
nó ꝓcedẽte ꝑ⁹: z 3⁹ no ꝓcedẽte ꝑ⁹ vel: 2⁹: qꝛ aliqñ caliditas
vt cauſonis ipꝛeſſa in mẽbꝛo ab hũoꝛe nõ hz eſſe calefactũ
in mẽbꝛo niſi poſtq̃ cõſũpſerit ꝑmas tres humiditates z
cũ icipit ꝓſumere quartã tũc habebit calefactũ eſſe: ſz tũc
erit 3⁹ ſpes ethice z nó ꝓcedẽte 2⁹ nec ꝑ⁹. Eodẽ mó nó ꝑót
illa calitas ꝓſumere ꝑmã z ſcõam humiditatẽ anteq̃ ha/
beat calefactũ eſſe in mẽbꝛis z cũ incipit ꝓſumere ſcõam
humiditatẽ habebit calefactũ eſſe in eis: z erit 2⁹ ſpes nó
ꝓcedente ꝑma: z ꝑót etiã ipſa calitas ꝓſumere ꝑmã z ſcõaꝫ
hũiditatẽ: z tũc bẽret calefactũ eſſe in mẽbꝛis: z erit tunc
ꝑma ſpes ethice. Et cã dicũt ipſi: q̃re calitas habebit ſolũ
eſſe factũ qñ ꝓſumit quartã humiditẽ aut tertiã eſt ſilis ei
que dicta ẽ. ſ. qũo ethica ꝑót fieri incipiendo ſiue ex parte
patiẽtis ſiue ex pte agẽtis ſiue vtriuſqꝫ. Uolũt tñ ꝙ a ꝑma
ſpẽ ethice nõt fiat trãſitus in tertiã niſi ꝑ ſcõaꝫ. ¶ Dix̃
Sal. in libꝛo de tabe: z adducit̃ a Rabi in partícula affo.
ſuoꝝ. ꝑmũ qdẽ coꝛ calidi⁹ decẽti factũ ethicã ſubinfert fe/
bꝛẽ: ꝓñr vo epar: nó tñ infert velut coꝛ: deinceps vero his
vẽter: z poſtea quecũqꝫ poſſunt calefacere coꝛ. Per vniuſ/
cuiuſqꝫ. n. omniũ iſtoꝝ mẽbꝛoꝝ morbũ ethica ꝑót habere
initiũ: formale tñ ſuũ z eſſe cõpletũ h̃z a corde. Et ſubdit
S. quãtũ ꝑmũ ꝓpter vicinitatẽ oportebit pulmonẽ calefa
cere coꝛ z ethicã ſiccam ſuperinferre febꝛẽ: nõ tñ apparet
vna. i. ſil̃ factũ: qꝛ viſceris h̃: qm̃ per reſpirationẽ refrige/
rať nõ facilr diſpõnẽ bãc acqret. Q̃qꝫ multũ vo ſm reli/
qua viſcera cũ colerico humoꝛe nata eſt ꝓſtitui ethica fe/
bꝛis: retinebiť aũt q̃qꝫ multũ in vẽtre patiẽtis colericus hu
moꝛ. Et ꝓp hoc Philippus herꝛipiloſaꝝ diſpõnẽ in vẽtre
extimat gñari ſm plures calidaꝝ febꝛiũ: ſed neqꝫ herꝛipi/
loſa diſpõ ſola ſm vẽtrẽ factã talẽ ſupinducit tabẽ neqꝫ ſi/
ne hac eſt aliqñ tabes neqꝫ corꝑus ipm ſolũ febꝛiens vel
ignitũ exñs abſqꝫ colica hũiditate ꝓfert: z ſm aliquã aliã
ptẽ ſilez fieri diſpõnẽ ſi qdẽ fuerit ꝓticula talis eodẽ poſſ

Ethice ſpẽs ẽtia pót fieri ñ ꝑcedente ſcõa neqꝫ ꝓma.

febres oēs marasmonides sūt de genes liq facientū ꝫ differunt.

calefacere cor. ¶ Dixit H.x° ter. Oēs febres marasmonides sunt de gñe febriū liquefaciētiū: ꝫ differūt inter se: qz illud qđ liquefit a carnib⁹. s. in febre liquefaciente est multū: qđ vo liquefit a solidis in febre ethica est qdē parū ꝛ fere insensibile: sicut apparet in aialib⁹ siccarū carniū: vt in suib⁹ silvestrib⁹ quoꝝ carnes posite in craticula modicum aliqd effluūt: a domesticoꝝ aūt carnib⁹ multū. Et q̄nto carnosus ꝛ pinguius est aial tanto qđ defluit est plus. Et sic in calidissimis febrib⁹ si carnes sunt humide valde: ꝛ cum multitudine pinguedinis liquefactiones sensibiles hūt: si vo ꝛ sine pinguedine a talibus occupant febrib⁹. Euidētissimū aūt huius rei signū sunt infirmi qui colliquātes p vētrē excernūt: ꝛ si nō pueniunt morbi: deinde ex violentia egritudinis aut ex insciētia medicoꝝ in marasmonides incidūt febres donec qdā mām habeāt copiosaz hāc colliquāt. Cū vo derelinquūt eos pinguedines ꝛ carnes molles desiccāt duras ꝛ difficile liquabiles a qbus nī ōfluit pp siccitatē: sic neq; a siccis carnib⁹ si eas assare volueris nā siciores qdē fient ꝛ indurabunt mō cozi: nō tū defluit ab ipsis aliqua liquefactio sensibilis. Rabi quoq; dixit: q liqueſit ex carne in febre ethica resoluit per corporis poros: qđ vero liq fit ex febre liquefaciente in ventrē fluit ꝛ decurrit ꝛ egredit per secessum. Et cōpendiū dixit. q exit cū egestione ꝛ cū vrina: ꝓpterea oz cū videris hāc purgationē esse: aut sicut eruginē: scias q caro ꝛ piguedo liquefiūt: q̄re nisi morꝫ pp vtutis defectionē aut medicoꝝ errorē festinauerit nēcio ad ptisim veniunt: qz donec caro ꝛ piguedo in corporib⁹ eoꝝ abūdant acumine febris liq fiūt: qb⁹ ꝝsumptis febris ad solida seu siciora liquefacienda ꝟuertit. s. lacertosaz carnē: ꝫ de hac nō tāta ōfluit q̄ntitas.

Causa febris ethice duplex

¶ De causis febris ethice. La.v.

CAusa febris ethice duplex est. Alia per se: ꝛ alia p accns. Et cā per se est omne calefaciēs ꝛ exiccās dūmō sit potēs ponere caliditatē in facto esse in sba cordis ꝛ mēbroꝝ q̄lia sūt aer ferues ꝛ ois ꝓstitutio cal'a ꝛ ficca ira siue furor ꝓdurās labor supfluus balneū exiccatiuum assūptio ciboꝝ ꝛ potuū ꝛ medicinarū calefacientiū ꝛ exiccantiū abstinētia a cibo ꝛ potu ꝛ oē qđ superflue corpus exiccat: per cuius exiccationē accidit ipsum inflāmari sicut plurima vigilia longa tristitia multa sollicitudo dolor corporeus ꝓdurās vel fortis ois imoderata eūo ꝛ ꝑcipue coytus: ꝛ particulariter dixit Ferrari⁹ fit q̄nq; ex mēstruorū multa emissione. qz corpus ꝝsumit. Et ex partu difficili pre nimio labore in eo facto. ¶ Causa vo per accns ē qđ cūq; impedit digestionē in corpore bonā fieri. nā ad indigōnē segt̄r defect⁹ nutrimēti ꝓuenientis: ꝛ sic mēbroꝝ inutricatio: vnde exiccāt̄r ꝛ inflāmant̄: talis itaq; cā erit regimē frigidū calore obtūdens nālē: ꝛ ꝑcipue otiū multū. dixit enī Auic. 3ª ꝑ'. cap̄ de exercitio: dimittēs exercitiū cadit in ethicā. Et possunt reduci cāe ethice ad extrinsecas ꝛ intrinsecas. Et que sint iste satis pz ex supradictis. ¶ Et Guilelmus qdē nititur assignare febri ethice cās cōiunctā ꝝsilr cause ꝝiuncte per eū assignate febri effimere. Dixit ḡ ethica cū ꝝseruet̄ in esse ꝛ durabilitate tpaliter necessario habebit cām ꝝseruantē: que tādiu qđ remanebit in esse remanebit ethica: ꝛ cū remouebit̄ ab esse ꝛ durabilitate remouebit̄ ethica: ꝫ b̄ cā in ethica nō hz nomē manifestuz: sicut in putrida: ꝛ ꝓpterea oz a qbusdā q ei nō assignatur nec oz assignari causa ꝝiuncta: cū tū debeat assignari ꝛ assignabit̄ cause ꝝiuncte ethice nomē ꝓpriū ꝟctū ex ogerie vocabuloꝝ qđ est habilitas humiditatū radicaliū existentiū in foraminibus ꝛ ꝛcauitatib⁹ mēbroꝝ ad inflāmationē in qbus repta sunt subtilitas ꝛ ariditas cū quadā acuitate: b̄. n. cā q̄z cito reperta fuerit in ipsis humiditatibus erit ethica: ꝛ q̄z cito ab eisdē poterit p nām vel artē amoueri: amouebit̄ etiā ethica: verū est tū q q̄cūq; ista cā multū aucta fuerit ꝛ firmata in 2ª ꝛ 3ª humiditate mēbroꝝ ꝓpter nimiā habilitatē inflāmationis ꝛ exiccatiōis reperte in ipsis hūiditatib⁹ ita figitur ꝛ firmat̄ calor accidētal' in eisdē: q neq; per nām neq; per artē ab eis poterit remoueri: ꝛ tūc ipsa ethica remanet incurabilis post illud: sicut ēt putrida remanet incurabilis cū putredo currit vlr per oēs hūoꝝ venaꝝ: ita q tota massa hūoꝝ putrefit vel q̄z: tūc. n. necessario mēbra ꝓuantur nutrimento humorali: ꝛ fit vltima debilitas: ꝛ sequit̄ mors ex necessitate māe.

¶ De signis febris ethices. La.vj.

DOctores nō fecerūt mētionē de signis ꝑcedētib⁹ ethicā. Immo H. ab eoꝝ determinatiōe se excusauit 2° de crisi di cēs. b̄ fecisse: qz ethica nō accidit a ꝓncipio. s. nisi raro. De his aūt que raro eueniūt non est sciētia. Signa itaq; gñis ꝑ q̄ febris ethica ab aliis distinguitur febribus sunt. ¶ Primū est. dixit H. ꝑ de vīntijs febriū. maxima ꝛ indubitabilis cognitio ethice est: cū patiēs supegressus fuerit oēs horas suspectas: q. s. sunt horę in qbus esset vel esse posset suspitio habēda de exacuitiōe siue exacerbatione febris exhibe patiēti cibū: ꝛ si videbit̄ per vnā horā post sūptionē cibi vel duas oib⁹ tangētibus ipm hēre additamētū calitatis: tūc ille iudicādus est ethicus. Erit aūt illa addita calitas post cibū: ac si esset alteri⁹ febris inuadētis additio: ita vt videat̄ fuisse illa cibi exhibitio facta tpe poxismi: ꝛ vt sic reꝑhēsibilis: ita q quis maliuolus vel indoct⁹ talē cibū dātes importune accusauit dicēs. q fuit febris inuasio: ꝛ q fuit cib⁹ ille dat⁹ tpe poxismi: ꝛ sic male cū debuerit amplī⁹ differri. Et ne posset imponi illa calitatis additio alteri cāe q̄z cibo notanter dixit H. cū cibū dederis: p⁹ horas suspectas: ꝛ subdit H. b̄ signū esse ꝓpriū ꝛ inseparabile febris ethice addere. s. calorē allato cibo ꝛ addere pulsum in magnitudine ꝛ in velocitate vt incōtrita videat̄ inuasio fieri sine aliquo mō tipi. hoc signū sic posuit Rabi: signū spāle qđ nō fallit vniuscuiusq; febris ethice est accensio caloris corpis ꝛ ipius fortificatio absq; ipulsione statim post cibū acceptū p horā ꝛ pulsus magnus. Et subdit Ha. q ꝛ si in aliqbus putridis cōtinuis fiat aliqñ inuasio in ꝓncipio ꝛ qdā ex crescētia ꝛ caliditatis sine aliquo mō tipi: nō tū sequit̄ q b̄ signū nō sit ꝓpriū ꝛ inseparabile ethice: qz imo est. nā inter inuasionē incōtritā ethice ꝛ inuasionē incōtritā putride nō parum differt. nā que fit in ꝓtinuis febrib⁹: fit ēt sine cibatiōe. i. dato q cibū nō accipiāt. Secus est aūt in ethica: qz nō fit in eis illa incōtrita inuasio nisi cib⁹ det̄. nā ethica est vna ꝓtinua febris: sicut que vocat̄ sinocha. ¶ Et dixit Raf. 16° ꝓtiū. q est qdā spēs febris que fit in venis stomachi: ꝛ est calitas supabundans in eo: quare sumpto cibo fit in eis febris. Sed distinguēdū est inter hāc ꝛ ethicā. nā ethica ꝑ seuerat: illa aūt finē hz: leuis. n. exūs sine frigore declinabit cū declinatōe vehemētis nutrimēti. ¶ Cā aūt q̄re solū post cibū accidit dicta inuasio in eticha est: qz ethica nō hz mām cām ad inducēdū talē inouationē inuasionis: sicut putride hūt febres. Et q̄uis ēt in alijs febrib⁹ fiat additio calitatis in inuasione ex exhibitione cibi nō est silis ei q̄ accidit in ethica. nā dixit Gal. inuasio q̄ alijs accidit febricitātib⁹ cibatis accidit: qz cib⁹ datus fuit in p̄n° poxismi: ꝫ ethicis accidit tpe datiōis cibi: ꝛ q̄cūq; datur: ꝛ nō existit in eis ꝓter hoc q qñ dat̄ cibus. ¶ Et dixit talis inuasio in ethicis ꝓp multitudinē calitatis ꝛ magnitudinē pulsus ꝛ vehemētiā eius multos inexercitatos medicos decipit qz extimāt ex illis ethicā poxismos habere. ¶ De hoc signo dixit Zoar. ꝙuenim⁹ corpus suū nō multū cal'm in sūpto cibo quōcūq; siue frido siue cal'o. post duas aut tres horas sentim⁹ i suo corpe calorē augmētatū: ꝛ addit̄ in eo strictura anhelitus. ¶ Et Auic. de hoc signo dixit. Et ipsa q̄ supuenit ei cib⁹ augmentat̄ velociter ꝛ fit pulsus fortis valde nō intelligas absolute: sicut neq; Ha. de magnitudine: ꝫ re" ei⁹ qđ erat añ q̄z fortificaret̄ ꝛ ma-

Ethice potest assignari cā cōiuncta.

gnificaret ⁊ velocitaret. Et fortificat pluſq̃ in putrida: qr nõ ꝓhibetur cib⁹ in ethica a reſtauratiõe: ſicut in putrida q̃ hz mãm corrũpentẽ cibũ qõ nõ hz ethica: tñ minus fortificat q̃ in effi⁹. Et ſubdit Aui. icipit pulſus magnificari: eo q̃ vtus poſt cibũ eſt roborata: ⁊ arteria eſt remollita facta magis obediẽs ⁊ neceſſitas eſt addita. Et pp illud dix̃ Aui. accidit ſtultis medicis q̃ ꝓhibẽt eis cibũz pp illud qõ accidit eis de accñtib⁹. ſ. de ſtrictura anhelit⁹ ⁊ additiõe caloris: q̃re pdunt. i. occidũt eos. Et cibus ꝑculdubio in reliq̃s febrib⁹ nõ intẽdit ipſas hac itenſione: ſicut iueniturh: qr neccio facit diuerſitatẽ pp mot⁹ nãe: ita q̃ hz ex cibo in alijs febribus corpus caleſiat: nõ tñ ſicut in ethica. imo ſupcalefactio alia⁹ eſt diuerſa pp mot⁹ quos nã facit ſup cibũ ad ipm digerẽdũ. Et ſubdit. q̃ hec inflãmatio in ethica nõ eſt ſicut intẽſio alia⁹ febrii. ſ. veniẽs p⁹ coartationẽ pulſus ⁊ caloris in ꝓncipijs po⁹r: m3ꝑm ꝓdos notos. imo ſolũ cũ comedũt: ⁊ inq̃cũq̃z hora comedũt. Scias ãt q̃ in oib⁹ febrib⁹ cib⁹ aſſũpt⁹ aliq̃lẽ inducit calorẽ: eo q̃ in oi febre mẽbra exñtia ſub exñeo calor calefaciũt cibũ q̃ calefact⁹ calefacẽ ea ita vt appeat tãgẽti calitas augmẽtata. verũtñ in effi⁹ ⁊ putrida: ſz maxie in putrida illa calitatis additio ſiue ſup calefactio nõ ſic ſentit ab infirmo clare: nec ẽt ſic clare a medicis diſtinguitur a calitate ꝑexñti ſicut in ethica: cuius rõ eſt: qr ethicus ante cibi aſſumptionez nõ iudicat ſe febrientẽ cũ nõ ſentiat ſuã calefactionẽ: ſz poſt cibũ ex caloze ſupueniẽte iudicat ſe calefieri ⁊ calidũ eẽ: ita q̃ ex cibo ethicus mutat⁹ a nõ ſentire ſe calm nec calefieri ad ſentire ſe calefieri. In putrida aũt cũ ſit i fieri ſentit ſuaz calitatẽ ſemp. Et iõ q̃zuis ſentiat ſe ſupcalefieri ex cibo: qr nõ ſentit ſe mutari ab eo qõ prius erat: ⁊ ſi ſentit: ſentit ſe mutari ab eo qõ eſt ſentire ſe calm ad ſentire ſe caliorez: iõ nõ clare ꝓcipit calitatẽ ex cibo: nec dicit ſe ſupcalefieri de nouo. ¶ Et ſcias rurſus q̃ in ethica ex cibo due accidunt ſupcalefactiones: vna ſtatim cibo accepto: ⁊ alia nõ cõfeſtim: ſz poſt tps. Et p⁹ ponit i ea variationẽ in caloze quo dãmõ ſilem ei q̃ accidit in febrib⁹ alijs ꝓfeſtim poſt cibũ: eo q̃ in eis calor reuocat⁹ ſupra cibũ ad digerendũ ipſuz: ſicut in alijs ẽt nõ febrictib⁹ ex cui⁹ reuocatiõe quodãmõ vident exteriora infrigidari: ⁊ dico quodãmõ: qr nõ eſt ſili tudo p oia. nã in effi⁹ plus reuocat⁹ q̃z in putrida: eo q̃ in effi⁹ calitas ſit fiẽs in mẽbris ex q̃ calor ⁊ ſpũs magis põt reuocari ⁊ plus q̃z in putrida ⁊ adhuc in putrida magis q̃ in ethica pp eſſe calitatẽ in ethica factã in mẽbris: tñ minus q̃z in effi⁹: qr in putrida calor agens in mãm ei⁹ añ cibũ ſtabat occupatus circa ipſam mãm: vñ nõ ſic ab actione in cã diſtrahit⁹ pp cibũ. Supcalefactio aũt nõ cõfeſtim facta poſt cibũ in ethico duplex eẽ cõp: ehẽdit: vna p⁹ vnã horã vel duas vt. ſ. dcm ẽ. poſt aſſũptũ cibũ: ⁊ alia poſt q̃z cibus diſpartit⁹ mẽbris. Fit. n. duplex nutrimẽti ad mẽbra delatio: vna ꝓpij nutrimẽti ⁊ veri que fit tpe appõnis ei⁹ ad mẽbra quo fit vera nutritio: ⁊ alia eſt nõ ꝓpij nutrimẽti ⁊ veri: ſz ſolũ cuiuſdaz humiditatis roride vaporoſe cibi: ſua ſubtilitate cito penetrabilis ad mẽbra qua nõ fit mẽbroꝝ vera nutritio: ſz quedã refocillatõ q̃ fit poſt vnaz vel duas horas poſt aſſumptũ cibũ vel tres: vt voluit Aũ. q̃zuis repiat ibi alia lra q̃ dicit poſt quinq̃. Et ꝓcedit in ea hec tpis latitudo a diuerſitate corpoꝝ in hoc: aut etiaz cibi. nã hui⁹ refocillatiue humiditatis attractio ad mẽbra magis ⁊ citi⁹ fit in corporib⁹ inanitis. nã inanita mẽbra ili co ſũpto cibo: ⁊ eo iã in ſtõ diſſoluto pp auiditatez attrahũt dictã roridã ⁊ vaporoſam hũiditatẽ cibi: quã etiã citi⁹ ⁊ magis attraheret ſi cibus fuerit talis q̃ ab eo citi⁹ tal roridus vapor poſſit eleuari. Et de iſta hũiditate roꝛida intellexit Hal. cũ dixit. poſt vnã vel duas horas. ⁊ ſilr Aue. cũ dixit poſt tres horas: ſed ſi lra dicat poſt quinq̃: tũc intellexit de vera nutrimentali humiditate. ¶ Jſtud ſignuz Sera. ⁊ Jſaac attribuunt ſcõe ſpẽi ethice. Ait enim Sera. ſi addit calitas ⁊ fortior ſit qñ dat eis cib⁹: ⁊ in quacũq̃z hora fuerit donec putes q̃ nõ eſt niſi qr magnificatur: ⁊ non ſit ei reuolutio. ſ. poriſmoꝝ: oz ſcire tũc. ſ. q̃ febris iaz peruenit ad ſcõaz ſpẽm ethice: ⁊ oz vt formes in ꝓſideratione tua: vt des ex cibis illũ q̃ eſt tpati humoris in duob⁹ diebus aut tribus ⁊ in horis diuerſis. v. g. dixit Jſaac. vt in primo die des in mane. in 2° ad ſextã: ⁊ in 3° ad veſperã: cũ. n. facis h: dixit Sera. ⁊ illud qõ dixim⁹ accidere eſt cũ diſpõne ſua tũc ꝓfidenter iudica q̃ eſt 2ª ſpes ethice. Et haly. 8° theo. addidit his dicens q̃ caliditas ethice ꝓfortat poſt cibũ cũ acceperit eũ: ⁊ in nocte cũ ſomn⁹ eſt. Dixit Ferrarius. in ſcõa ſpẽ hũiditate multa cõſumpta añ prãdiuz febrilis calor nõ inueniens hũiditatẽ qua nutriat q̃ſi ſepultus manet: ⁊ poſt ciboꝝ aſſumptionẽ humiditate reperta fouet ⁊ agens in hũiditatẽ illã ipſaz reſoluit in calidũ fumũ ⁊ acutũ ex quo calor febrilis acuit⁹ ⁊ auget⁹. ¶ Predictarũ calefactionũ poſt cibũ i ethicis diuerſi diuerſas reddũt cãs: q̃zuis q̃libz reducat⁹ ad irroratiõnẽ dictaꝝ humiditatũ ſup mẽbra ſicca: diuerſimode tñ. H. nãq̃ ꝓdecẽtibus febriũ dixit. q̃ iſta calefactio in ethicis vt cõtingere: ſicut cõtingit in calce ⁊ lapidibus calefactis. Si. n. frigidiſſimã aquã eis ſupinfundis multũ caliores eſſe vident enutrito eoꝝ caloze arido ab humida ⁊ aquea ſuba. i. excitato calore ipſoꝝ per ꝓpriũ ſuũ. Cũ. n. aliq̃d obuiat ſuo ꝓprio tota ei⁹ vtus vnit ſe ⁊ colligit: ⁊ fort⁹ ipellit ⁊ apparet hoc in cõgelatione aq̃ cal̃e que fortior eſt q̃z frigide. Et apparet in dicto ex° Ha. de calce ⁊ lapidibus ignitis: ⁊ ideo ſubdit. Si q̃s in mãu glebã calcis accepit ꝓtenit eius caloꝛẽ ⁊ nõ ſentit ipſum. Si autẽ deponens eã aquã ſupinfuderit videbit cõfeſtim multã calefactionẽ: ⁊ ita feruentẽ: ſicut in lebete q̃ñ appropinquauerit flãme q̃z multe: ⁊ conſiderabit vaporẽ q̃z plm eleuatũ a calce ⁊ ſi tãgere audebit in hoc cõburet⁹ facile. nã ois arida caliditas irrorata humido prõptiorẽ ⁊ maiorẽ calitatẽ oſtẽdit. Et qr calitas ethicorũ eſt arida. ideo ꝓſilr in eis accidit. Dicũt tñ ſeqñtes. H. roridã humiditatẽ que ſupinfundit⁹ debere eſſe debite q̃ntitatis: ita vt ñ ſit valde ſupflua extiguẽs: ſed tãta vt remaneat ei⁹ ꝓpriũ deuincẽs. ¶ Aue. aut colz 4° dctm Hal. deridet dicẽs. q̃ cauſe que dant a medicis in hoc ſunt accidẽtales: ⁊ ſicut fabule. als cãtilene. Et impugnãs dictũ modũ: inqt. Aqua frigida caloꝛi eſt ꝓpria: ⁊ p hoc roborat calitatẽ ſui ꝓprij: ſz impoſſe eſt q̃ vtus nutribilis a nutrito ſit tñ elõgata: vt ipm ſit eidẽ ꝓpriũ: ſicut aq̃ calci: vnde nõ vigorabit ipm. Et iõ alia aſſignauit cãm dicẽs. q̃ in ethica caloꝛ eſt infixus ⁊ habituatus in mẽbris: nutrimẽtũ aũt oz aſſilari nutrito. cũ aũt nutriat. ſ. mẽbrũ ethice hz calitatẽ innãlẽ ſibi infixã alterabit nutrimẽtũ: q̃zuis in ſe ſit frigidũ ad calitatẽ ex cui⁹ calitate cũ mẽbris apponit⁹ creſcit calitas in eis: nõ aũt eſt ſic in alijs febrib⁹: qr in eis caloꝛ preter nãm nõ eſt infixus radicalr mẽbris: nec ex eo ⁊ caloze nãli factũ vnũ eſt ſicut in ethicis. imo eſt in eis accñtalis. Et ideo cũ mẽbra in alijs febrib⁹ aſſimilãt ſibi illud ꝑm q̃zitatẽ caloꝛis nãlis mediãte quo agũt in ipſum. ⁊ qr eoꝝ caliditas nãlis eſt diminuta ꝓuertũt nutrimẽtũ in rẽ min⁹ cal̃am q̃z ſit eoꝝ caliditas febrilis: vñ nõ addit in eis calitatẽ: ⁊ in dictis verbis Aue. inuit. q̃ de ſupſparſione humiditatis nutrimẽtalis intelligat. Et tu cogita: qñ ſi ſic: tũc dcm eius poſt quinq̃ horas nõ intelligeret imediate. imo poſt ſpatiũ multũ: qñ fuerit triplex digõ celebrata. ¶ Aui. aũt reddẽs cãm dicte ſupcalefactionis poſt cibuz in mẽbris ethicoꝝ ait: ſicut augmẽtat flãma apud iniectionẽ olei: ⁊ ſartago cũ infundit⁹ aq̃ ſup eã: ita augmẽtat⁹ dicta caliditas in ethicis. Et in his duobus exẽplis tetigit ꝓdictos modos. ſ. modũ Hal. ⁊ modũ Auer. ꝑ tetigit modũ Auer. cũ dixit q̃ augmẽtat⁹ ſicut flãma augeꝛ ex ſupinfuſione olei. ⁊ 2° tetigit modũ Hal. cũ dixit ſicut ſartago cũ infundit⁹ aqua ſup eã. Et mod⁹ qdẽ Ha. verificat⁹ de p⁹

De cauſis ꝓdictarũ calefactionũ poſt cibum.

irrozatione post cibū.s.de humiditate rorida vapozosa:z ideo dixit illā post vnā vel duas accidere horas:qz tūc fit illi⁹ humiditaꝫ aspso sup mēbza:z mod⁹ Auer. verificaꝫ de aspsione hūiditatis nutrimētalis q̄ fit post ꝓpletas digestiones:z ió dixit post qnqz horas:z qđ vtraqz dictaꝝ duarū supcalefactionū in ethicis repiꝫ:ad experiētiam.n. appet.q ethici cōquerunt de additiōe calitat⁹:z post assūptioēz cibi p duas horas vel circa:z tpe ei⁹ disponis nutrimēti ad mēbza:ic ēt in dictis duob⁹ tpib⁹ corpa maxi⁹ q̄ sunt inanita sana exītia post cibū recipiūt fortificationez z aug⁹ inati calozis:z qz dispsio veri nutrimēti maxie fit de nocte:ió dix Daly. de hac loqns.q ꝓfortaꝫ post cibum de nocte cū sōnus est. ¶ 4° tñ ꝓtin. dixit Raſ. auctozitate Ga.q febres subtiles oēs aug⁹ patiunt de nocte:z ait dico q in nocte humectaꝫ corp⁹ sicut humectaꝫ post cibū: z ió vehemētioz fit hmōi febꝛ tpe quo accipit cibū. Et dñt qdā q de nocte plus augeꝫ dicta calitas q̄z de die pp hūiditatē noctꝛ q̄ cadit aliq̄ hūiditas sup mēbza ethici z adiuuat ad p̄dicta maioz cibi q̄titas q̄ de nocte sumit a quo ō nocte maioz q̄titas humiditatis irrigaꝫ sup mēbza ethici.

¶ Quidā aūt ad p̄dictā calefactionē aliū exhibēt moduz dicētes q cā ei⁹ nō est:qz mēbza sint sicca sicut dicebat G. z ꝟ pp rōnē assignata ab Aū nō.n.mēbza ethici vnq̄z veniūt ad tātā ꝓietatē cū nutrimēto vt sicut hūidū aquz labiꝫ in corpus siccū sicut in calozē:z deiñ euaporat ita hūidū nutribile illabaꝫ i mēbza ethici sic̄ videnꝫ sonare verba Gal. ita q rō Aū. ꝓ deñ suū est efficax. Et ió dñt. q cā ei⁹ est:qz ille humiditates rozide vapozose ac ēt nutrimētales ꝓueniētes ad mēbza inflāmata iflāmantꝫ ab eis z postea iflāmate calefaciūt mēbza ethici:z cū hoc ēt rebūectando ea suis vapozib⁹ sunt cā q illi vapozes cali exītes occurrētes manui tāgētis magnā oñdāt calitatē. Adiuuāt etiā ad ꝟ vapozes ex cibo adhuc nō diſptito mēbris surgētes ex actione calozis reuocati intus ad digerēdū cibuz q cali pamplius calefacti calozefebꝛili cū dispgunt ad mēbza calefaciūt ea:sicut appet de aq̄ aspsa sup pauimētū in stufa q̄ reddit pauimētū illud calius ista aūt calitas nō repsentabaꝫ sensui nec imprimebat in ipm añ cibū pp ꝓuationē dictaꝝ humiditatū z dictoꝝ vapoꝝ. Et hi.dñt.q G. p̄dicta vba de calce nō dixit assertiue:sz solū exēplariter:nō.n.voluit G.q.cā q̄re ethicus supcalefit ex cibo sit siccitas mēbzoꝝ suoꝝ:sz solū voluit.q pp siccitatē mēbzoꝝ ipoꝝ calliditas q̄ in eis est nō multū appens z manifesta postea sūpto cibo repletis mēbris hūiditatib⁹ z dictis vapozib⁹ calefactis occurrētib⁹ tūc tāgēti q ꝓpus nō occurrebāt manifesteꝫ z occurrat tāgēti ipm ēdo in ipm qō ꝓpus nō ipzimebat:ita q ꝟ silitudo in ethico z in calce est gñalis multū. Et q G. sic voluerit appet:qz dix. q calitas arida aspersa hūido caliozē calitatē oñdit:z nō dix. q sit cā ei⁹. ¶ Que aūt dictaꝝ duaꝝ supcalefactionū sit maioz nō est declaratū ab auctozib⁹:sed qz plures eoꝝ determināt de p^a z nō de 2^a:z de p^a ēt plures eoꝝ intelligere videnꝫ:ideo ꝓmā supcalefactionē.s.p vnā horā vel duas post cibū eē maiozem altera z ei magis eē intēdēdū ad sigñandū z maxie cuz sit prioz z sic manifestioz z magis pceptibilis q pp cibū venerit. Et q̄z Sera.z Jsaac vt.s. videāt:ꝟ signū magis 2^e spēi adaptare. G. tñ ad oēs gñalizauit:z sic est veritas. Sz illi sic dixerūt:qz in 2ª spē istud signū est valde manifestū: z ēt est plus manifestū in 2^a q̄z in 3^a. Jn p^a aūt spē nō est sic manifestū:z eo maxie:qz in p^a spē illa supcalefactio est minoz z ꝓcipue si fiat icipiēdo:cū tñ seqꝫ aliū morbū fortaſse manifestaꝫ apte:cū.n. fit icipiēdo corpus in ea est satis repletū z plures hz supfluitates sup q̄s calor febꝛilis pōt se multiplicaꝝ z circa illas negociari ēt añ cibū:sed cū sequtur aliū morbū corpus est in ea iā inanitū:z calor in ea añ cibū stat sōpit⁹ cares mā in quā agat:sed post cibum hīs mām excitaꝫ agere in ipaz z augmētaꝫ z manifestabitur vbi in corpe repleto nō excitabatur post cibū alr q̄z ꝓpus ꝙ paꝝ:z ió nō augmētabaꝫ neq̄z manifestabaꝫ post cibū nisi paꝝ. Siliber. in dicto signo a snia auctoꝝ dissonus fuit: ppea nō adduco dicta ei⁹. ¶ Ex supradictis videre potes q stricte loquēdo ꝟ signū nō est ꝓpriū signū ethicaꝝ: sic q in alijs febꝛib⁹ nō repiaꝫ:qz imo repitur vt supradictuz est:sz a G. positū fuit ꝓpter eaꝝ signū: qz manifestius in ethica pcipiꝫ a medico z infirmo q̄z in alijs:z ió Aui. vt.s. dix:cib⁹ in alijs febꝛib⁹ nō itēdit hāc itēsionē sicut repiꝫ ꝟ q̄si dicat. itēdit:si nō ea itēsione q̄ in ethica. Et dñt qdaz q hec supcalefactio magis māifestaꝫ in volis manuū. Et q pet q sz arguē:asi cibū febꝛiēs nō sentit se caꝛz nec se alterari z postea supto cibo sentit illō:g febꝛis ē ethica: z nō sz arguē g̃ est putrida. ¶ Dix G. q postq̄z cib⁹ calefecit mēbza ethici:mēbza rursus sūt redeūtia ad cōstitutionē q̄ in ꝓn⁹ fuerāt añ q̄z cibaret. Et hoc ió:qz cib⁹ calefact⁹ reuertitur ad dispōné suā nālé q̄uis nutrimētū in ethico gñatū sit calius eo qō foret in corpe sano:z sic finaliꝛ si cib⁹ fuerit fridus ifridat ethicū:z multo magis si fuerit fridior:qz minus a mēbris ethici patiꝫ z minoꝛé recipit calefactionē z sic ēt eū min⁹ calefacit. Fit aūt talis cibi reuersio ad dispōné nālé resolutis vapozib⁹ ab eo eleuatis calefactis:ad qō iuuare possunt infrigidantia extrinsecus approximata. ¶ 2^m sig^m dix G. maxia cognitio ethicaꝝ est arterie. sup. z vene caliozes appentes his q̄ in eaꝝ sūt circuitū corpiꝫ: qō nō ꝓtingit ꝟm alias febres. Et subdit. q adhuc fit hoc signū manifesti⁹ balneatis vel q̄litercūq̄z irrozatis in illis locis ita vt liquoꝛ cū quo balneant vel irrozātur ꝓfundaꝫ int⁹ in illis mēbris vt trāspireꝫ calitas p balneationē illā vel irrozatiōez rarefactis z āpliatꝫ poris cutis. nā post talē trāspirationē i ethicis fcāz caloꝛ q est in alijs ptib⁹ circūstātib⁹ arterijs z venis videꝫ moderat⁹ factus re⁹ eius qō ꝓpus appebat. Sed caloꝛ q est in arterijs z venis in nullo fact⁹ est minoꝛ āterioꝛi q p̄ erat:z sic remanet caloꝛ maioꝛ ꝟm loca arteriaꝝ z venaꝝ:z maxie sentiꝫ caloꝛ ille maioꝛ ꝟm diastolē pulsuū q pulsus nō trāsmutant in p̄dictis trāspiratiōib⁹:sz p oia manēt siles. ¶ Cā aūt hui⁹ signi ē:qz in ethico caloꝛ q est in corde maioꝛ ē q̄z in alijs febꝛib⁹ z talis mittiꝫ p arterias z venas q̄pp in locis p que transit maioꝛ appet:z eo maxie:qz in oib⁹ alijs locis exceptis arterijs z venis caloꝛ in ethico nō occurrit tactui cū vaporibus z multitudine eoꝝ. Jn arterijs aūt z venis repūtaꝫ cū vapoꝛe q eleuaꝫ a sāguie z spū ꝓtētis in eis quo mediāte calitas in locis ipaꝝ repūtaꝫ maioꝛ. Jn alijs aūt febꝛib⁹ z maxie i putrida ē multitudo vapoꝝ q expādiꝫ fere p totuz corp⁹:ita q vbiq̄z in corpe caloꝛ occurrit tactui cū multitudine vapoꝝ. Et ne caderet erroꝛ in hoc signo pp aliq̄s vapozes q in ethicis in locis circūstātib⁹ venis z arterijs sūt q repūtaꝫ pūt caloꝛé sicut vapozes illaꝝ: G. docuit balneare illa loca:qō sic fit. Accipiaꝫ aliq̄ de coctio rep apientiū z trāsp irare faciētiū vapozes z cū ea actu caꝛa balneent loca illa:vt. v. g. brachiū in loco i q̄ tāgiꝫ pulsus in febꝛici tātib⁹ q balneato ꝟ signū māifesti⁹ appebit in ethico: qz exclusis p balneū vapozib⁹ si q erāt in locis circūstātibus nō āplius repūtabiꝫ caloꝛ eoꝝ magn⁹. Sz q̄uis arteria z vena p balneū illō rarificēt:nō tū tm̄ q resoluāt oēs vapozes ab eis cū sint multi re⁹ vapoꝝ mēbzoꝝ circūstātiū: z maxie cū sint tecte a tunicis eaꝝ:z ió i eis caloꝛ nō repūtaꝫ minoꝛ q̄z ꝓpus:sz forte maioꝛ:qz caloꝛ eaꝝ cū vaporib⁹ qui remāserūt in eis ipzimit magis in tactū:cū fcā sit cutis raroꝛ z magis apta. Et dñt qdā fortaſsis fit illa balneatio vt remoueaꝫ dēsitas ab arterijs z venis q̄ naꝛ sicce sī densē vt ex eis vapoꝛ ꝓsurgēs nō retineaꝫ:sz egrediēs occurrat tactui. Sz in putrida febꝛe nō pōt sic resolui vapoꝛ multiplicaꝝ in carnib⁹ z locis circūstātib⁹ arterijs z venis p balneationē illā pp sui multitudinē: z ꝓtinuā ei⁹ exhalationē z eleuatione ab hūoꝛib⁹:q̄pp ita eis nō manifestaꝫ ꝟ sig^m.

Secūdū signum

¶ Hoc ꝗꝫ signū nō est vere ꝓpriū ethicaꝝ. nā i qbusdaꝫ aliꝫs egritudinib⁹ q̄ nō sūt febres appet vt in spasmo ⁊ litargia vt suo patebit ca°: imo ēt est comune oibus febrib⁹ pp maiorē mltiplicationē vapoꝝ in arterijs ⁊ venis q̄ꝫ in circūdātib⁹ eas locis: est tñ ethice appropatū: qr i ea magꝭ ⁊ clari⁹ māifestat q̄ꝫ i aliꝫs. De ꝟ signo dixit A. ē calitas q̄ est i ethico loc⁹ venaꝝ ⁊ arteriaꝝ. 16° aūt ꝓtinēt dix. Raz: erūt loca venaꝝ pulsuaꝝ ⁊ cordis sēp caliora oib⁹ aliꝫs locis corpis. ¶ Tertiū sig^m ē calitas eqlis ⁊ vniformis: ait n. H. neqꝫ in ethica vlr fit iuasio. i. po^ua ꝫ vllū tps. sup. nꝫ exacerbatio: sꝫ ethica vna ē ꝓtinua febris sic̄ q̄ vocat ꝓpe sinocha: vñ in lib°. de tabe ait. ablato aug^to caloris qō fit post cibos febres ethice eqles pmanēt sp. Si aūt ⁊ coincidit qñqꝫ lꝫ breuissima aliq̄ augmētatio aut epulsigatuꝫ. i. iuasio intēde ne qs humoꝝ putrescentiū locus ꝑ^m passus ali⁹ sit circa cor neqꝫ ipe simplicē neqꝫ ethicalē hñs dispōnē: sꝫ aut flegminosā quādā aut herisipilosaꝫ. qsi dicat. qñ est iuasio putredie tūc ipa segt mo^m iuasiōis alicui⁹ putridaꝝ maxie q̄ ad tps iuasiōis ⁊ pduratiōis: qō nō est iuasiōe ethicaꝝ. vā. n. ethica ē q̄ neqꝫ vnū ꝑn^m neqꝫ aug^m aut statū aut declonē pticularis po^mi fac̄. Et A. de ꝟ signo dicit ē ei⁹ calitas vniformis eo ꝙ nō minuit neqꝫ auget: nō n. hꝫ māz: vñ insint ei excrescētie vel piodicatiōes: sꝫ iuenit spabsqꝫ diuisiōe. ¶ Quartū sig^m est dix H. ꝙ ꝑꝫ ethicas febres nō obuiat multitudo caloris tactui. Et p ꝟ dix ipse. differt a sinocha q̄ hꝫ quādā flāmā q̄ꝫ multā obuiātez manū imittētib⁹ in patiētē. Et A. dixit. in tactu ethicarū est illud qō sentit de calitate min⁹ calitate sinochi ⁊ eius silꝫ iflāmatoꝝ in mā vt causonis ⁊ tertiane vere ꝓtinue. ¶ Pro verificatiōe hui⁹ signi ōbes scire. ꝙ calor ethice ꝑꝫ eqle. i. intēsiue ⁊ gradualr in mēbris ethici est maior q̄ꝫ caloꝝ exñs in mēbris cuiscūqꝫ putride febrientis ex q̄ ad illā ethicā pduct⁹ sit cū semp q̄litas sit maior in termino q̄ꝫ in via: sꝫ nō est maior in q̄nto siue extēsiue. i. in maiori subiecto repñtat⁹ tactui: imo est minor: eo ꝙ plm subti caloris in ethica est ꝓsumptū ⁊ diminutū: qr in ea modicuꝫ est de caloꝛe nāli in q̄nto ⁊ sic modicū est in ea de caloꝛe exneo in q̄to cū mēsurent ꝑm Aū. eadē mēsura: eo ꝙ in eodē sunt subo. Et sic calor putride febris illi⁹. s. q̄ pduxit ad ethicā est in q̄nto maior q̄ꝫ sit calor illius ethice ⁊ si remanet hec putrida ethica illa inducta pōt eā intēdere amplius ⁊ pōt calitas subiectiue exñs i mēbro i multis putridis vt in coliquatiuis maior esse intēsiue q̄ꝫ in alia ethica. s. in illa q̄ esset minoris calitatis q̄ꝫ in ethica ad quā ipse coliqtiue pducerent. Calor. n. putride pducētis ad tertiā spēm ethice nō ꝓcedēte p^a nec 2ª maior est in mēbris intensiue q̄ꝫ esset calor ꝑme vel scōe spēi ethice alicui⁹ vt. v. g. incipientis: pōt. n. alq̄ calitas fiēs vt causonis plus ꝓsumere vel ꝓsumpsisse de hūiditatibus substantificis q̄ꝫ aliq̄ calitas facta: vt. v. g. ꝑme spēi ꝓuenientis a minori calitate q̄ꝫ sit calitas illius putride. nā ꝓsūptio illaꝝ humiditatū nō fit a calido in eo ꝙ est in fieri vel in facto esse: sꝫ in eo ꝙ hꝫ intensum vel remissuz eē. ¶ Et ex his tibi patē pōt. ꝙ vna ethica pōt esse intēsionis gradus calitatis q̄ꝫ alia: imo ēt ꝙ vna spēs ethice pōt esse intēsionis gradus calitatis q̄ꝫ alia: nō tñ ꝙ ꝟ sit neccariū. nā calitas ethice in oibus suis spēbus pōt eē eqlis: dcm̄ est eni. s. ꝙ iste spēs distinguunt penes diuersos gradus ꝓsumptiōis hūiditatū corpis: mō idēmet gradus caloris ex longitudine sue actionis pducit vel pduce re pōt corpus ad diuersos terminos ꝓsūptiōis. Et q̄ꝫ nō fit neccariū calitatē ethice ꝑm diuersas ei⁹ spēs esse intēsionē: imo sit pole eā eē equalē: est tñ neccariū calitatē eius ꝑm diuersas spēs eē acutionē: qr nō sunt oēs spēs ethice cū eadē siccitate: sed vna est cū maiori q̄ꝫ alia: mō idē gradus caloris i subo ficcioꝛi repñtatur mordicatioꝛ: ⁊ patet ꝙ in multis aliꝫs febrib⁹ ab ethica: sicut dixit H. caliditas tactui repñtat maiori in quāto q̄ꝫ in ethica. Unde iudicat tactus calitatē illaꝝ putridaꝝ maiorē eē: dato ꝙ in ethica sit maior intēsiue ⁊ cā dicti iudicij ē: qr in illis putridis repñtat calor tactui cuz multitudine vapoꝝ caloꝝ ita vt appeat vna magna flāma: sed in ethica: qr in ea multū est diminut⁹ calor in quāto nec est cū multitudine vapoꝝ calidoꝝ nō appet sic magnus tāgēti. ¶ Et dix H. ponēdo 5^m signū q̄ꝫ sit cōnumerandū cū 4° ꝙ sicut calitas ethici est eqlis ita est ibecillis a ꝑn° vsq̄ ad finē: ⁊ sic appet tāgēti: pua. n. ⁊ debilis iudicat calitas ethici a tāgēte: ⁊ sp ꝓcedit ꝟ signū augēdo ita vt minor appeat in 2^a spē q̄ꝫ in ꝑ^a ⁊ minor in 3^a q̄ꝫ in 2^a: eo ꝙ subm caloris ⁊ ipse calor nalis semp in ethica diminuēdo ꝓcedit. Et intellexit H. sic appere in ꝑ occursu manus: sed in ꝓcessu ꝑsistēte manu in tāgēdo ⁊ appet augeri ⁊ acui. Et magis dixit H. si anipli⁹ ꝑseuerauerit tāgēs: est. n. calor ethice fundat⁹ in subo grosso terrestri tarde ip̄ssionē gerēte pp difficultatē penetratiōis eius in passuz. Sz qñ multiplicat ex ꝑseuerātia tactus ⁊ maxi^t in marasmo in q̄ calor nālis modic⁹ est in quanto ⁊ pauce euaporatiōis ⁊ si aliq̄ euaporatio mltiplicat sub tactu: qr ipa est ficca acuta hinc est. ꝙ in ꝓcessu mordicat tangētis manū. ¶ Sextū signū dix H. in li. de malitia ꝓpl'onis diuerse. In hac febre nō est passio nec dolor: ⁊ extimat patiēs. ꝙ nullo mō fit in eo febris: qr nō sentit calitatē: qr oia mēbra ei⁹ iā calefacta sūt eqlr ꝑm dispōnē vnā: ⁊ iā q̄dē ꝓueniūt sup ꝟ speculatores apud ꝓsideratiōes suas de sensib⁹. ꝙ nō est sensus nisi i alteratiōe ⁊ nō est passio nec dolor i his q̄ iā integre alterata sūt. q̄ꝑ fit vt cū febre ethica nō sit passio neqꝫ dolor neqꝫ penit⁹ patiēs eā sentiat: eo ꝙ mēbroꝝ eoꝝ dispō nō ē dispō q̄ q̄dā ipoꝝ agant ⁊ q̄dā patiātur cū oia iā fcā sint eiusdē dispōnis ⁊ fcā sit eaꝝ cōplō vna ꝓueniēs: ⁊ si sint q̄dā augmētate calefactiōes: ⁊ q̄dā intētiones friditatis: nō ex supfluitate calefactionis eoꝝ q̄ sūt calidioꝛa ꝓuenit eis aut q̄ sūt fridioꝛa vt ipediant q̄ vicina sūt calefactiōe: qm̄ si ita nō eēt mēbra se ipedirēt ad inuicē nāli eēntia ⁊ dispōne: mēbra. n. in illa dispōne nāli ⁊ ꝓplone sua diuersificarent: est. n. caro mēbrū calm̄ ⁊ os fridū: verūtm̄ cū diuersitate eoꝝ nō ē passio neqꝫ dolor pp paritatē iter ea in calitate ⁊ friditate: ⁊ ide est ꝙ aer circūdās cor⁹ nō ipedit ea q̄ꝫ alterent eo nisi supfluat in eo caloꝛ aut frigus. Dixit A. ethic⁹ nō ē hñs egritudinē vehemētē discernēs illud qō est in eo de calitate: qm̄ fcā ē ꝓplo mēbro ꝓueniēs. Et nō itellexit absolute. ꝙ ethicus nō habeat egritudinē vehemētē imo hꝫ eā maximā ⁊ pessimā: sꝫ nō hꝫ eā vehemētē apud sensuz: nō. n. discernit qō ē in eo de calitate neqꝫ sentit eā neqꝫ idicat se calūz: qr ei⁹ calitas nō ē fiēs: sꝫ fcā. Dñt qdā nō sentiꝫ ab egroꝛ: qr doloꝛez vel tristiciā faciat: sꝫ bñ discerniꝫ ab eo inq̄ꝫtū solitas opōnes facer nō pōt. ¶ Septimū sig^m sūptū ē ab vrina Urina nāqꝫ diuersis mōis in ethica appet: nā qñqꝫ ex dissolutioꝛe pinguedis oleaginea appet: ⁊ aliqñ est hñs resolones files petaloydib⁹: ⁊ qñqꝫ files crinoydib⁹ ad modū farris fracti: ⁊ qñqꝫ est in suba tenuis: ⁊ qñqꝫ spissa: ⁊ qñqꝫ discoloꝛata: ⁊ qñqꝫ coloꝛata: ⁊ i plurib⁹ est subꝛuffa supi⁹ spissa iferi⁹ tenuis i supficie appositā manu liuida. Et dix. Hili. ꝟ est ex dissolutiōe piguedinis supioꝛa petētis: fit. n. pinguedo resoluta a pectoꝛe valde in vrina cōmixta: vñ tū pp sui leuitatē tū pp sui fortē cōmixtionē tū pp̄ocisa a pectore liuida est ⁊ supius spissa: ⁊ qñqꝫ gutte olei supnatare vident in supficie vasis: ⁊ qñ est sicut tele arāee ⁊ maxi^t si lō gū tps ꝓcesserit: nā hec febris aliqñ sola tpis diuturnitate cognoscit: ⁊ maxie si ad marasmū deuenit. Et qñqꝫ ē vria ei⁹ sicut vrina hois sani: ⁊ ē ꝟ ꝙ ē vtplꝫ ⁊ maxie circa ꝑn^m ⁊ mediū ei⁹. 16° ꝓtiñ. dix. Raz. vrina erit oleaginea q̄si in ea eēt oleū: ⁊ egestio erit vnctuosa ⁊ pinguedinosa.

¶ Octauū sig^m ē sūptū a pulsu. dix. Zoar. pulsus fit duꝛ⁹ pp siccitatē. ⁊ ē velocioꝛ] distractiōis. i. dilatatiōis q̄ꝫ ꝓstrictiōis: ⁊ moꝛa q̄ ē p⁹ distractionē lōgioꝛ fit gete q̄ segt p⁹

Tertiū signum.

Quartus signum.

Quintus signum.

Sextum signum.

Septimū signum. Urina.

Pulsus. Octauus signum.

ꝓstrictionē:z sentiť velocitas distractōis magis z pmane
būr ꝺ mō q̄ſqꝫ cibꝰ digerať digestiōe 3ª: deide remittitur
paulati. Dcñ. n. fuit. s. q pulſus ꝑ cibū fit velox z ma/
gnꝰ deiñ redit ad diſpōnē in q̄ fuerat añ cibū. Dix Auic. in
ethicis pulſus eſt durus puus freq̄ns z debilis z ꝺ3 vna3
habitudinē fixus. 15° aūt pulſuū dix H. vt ſcribiť 17° ꝓti.
In pulſu ethicoꝝ lz nó ſit magnitudo mānifeſta ſine dubio
eſt in eo velocitas: q velocitas pulſus eſt ꝓpriꝰ oibꝰ fe/
bꝛibꝰ. Et Hilib. dixit. q pulſus ſit ſubtilis z lōgus: pulſus
ethicoꝝ eſt puus z debilis ꝓp debilitaté vtutis z inobediē
tia inſtri. z eſt durus ꝓp ſiccitaté arterie z eſt ita durus. q
nō repiť in aliq̄ febꝛe, ei ſilis niſi ꝑ accūs vt qñ febꝛis eēt ex
multa friditate ab exterioꝛi occurrēte. aut niſi ēt de febꝛi/
bꝰ apatū mēbꝛoꝝ pānículoſoꝝ z duroꝝ: z eſt velox z fre/
quēs ꝓp necitaté additā vt ſatiſfaciat puitati ei⁹ z eſt ſub/
tilis ꝓp vacuitaté arterie: z ꝓp puitaté z eſt lōgus vt recō/
pēſet ſubtilitati ei⁹ z eſt fixus ꝑm vnā diſpōnē: q nō pmu
taťſicut in febꝛibꝰ būtibꝰ poxiſimos: pmutať tñ pmutatio
ne aliq̄ ex cāis occurrētibus maxie ex cibo z potu.

Nonū ſignum. ¶ Nonū ſigm dix Rabi. auctoꝛitate. H. ſupꝛ° ꝓnoſticoꝝ: in plurib⁹ lōgaꝝ egritudinū infridanť digiti: ſz in febꝛib⁹ ethicis caleſiūt ꝓp modicā carnē digitoꝝ ethici: z demon/ ſtrať ex ꝺ q febꝛis ei iā in mēbꝛis radicalib⁹ collocata. 5° aūt ꝓtiñ. ſcribiť ſic: digiti in febꝛe ſbtili durabilr. al. dura bili caleſiūt: qm̄ eē hui⁹ febꝛis ē i mēbꝛis ꝓncipalib⁹: ióq̄ magis mānifeſta erit calitas i iterioꝛi pte digitoꝝ: eo q hū/ ditas eſt ibi maioꝛ z magis manifeſta erit calitas febꝛis ſubtilis penes hūiditaté. Quidā dñt calēt ethici in plātis pedū: z volis manuū z maxie poſt cibū pluſq̄ in alijs pti bus coꝛpis: q cū caloꝛ nālis z innālis ſint ꝟ3ū cū vn⁹ eſt i vna pte ali⁹ erit in alia: vñ aduenięte caloꝛe nāli ad iterio/ ra vt receptū cibū digerat: inālis tē expellit ad exterioꝛa z maxi⁹ ad volas manuū z pedū. Hoꝛū tñ dictū debile eſt.

Decimū ſignum. ¶ Et ferrarius poſuit ſignū. x^m z eſt. q in ethica eſt plm tuſſis ſicca lz qñq̄ ſit hūida hūiditate aliq̄ in mēbꝛis pe/ ctoꝛis coadunata z ex nimio motu tuſſis z ſiccitate arida qñq̄ ſpuūt ſanguiné: q aliq̄ venula frangiť: z adeſt qñq̄ doloꝛ in ſiniſtra ſpatula pungitiuꝰ ꝓp colligātiā quā ꝺ3 cū ſpūalibꝰ z pp aſcēſuꝫ alicui⁹ feruidi vaporis ad eā ab eis: z aliquādo adeſt genarū rubedo z frontis caliditas.

Undeci/ mū ſignū ¶ Et Huliel. ponēs. xi^m ſig^m dixit. coloꝛ ethicoꝝ eſt plū/ beꝰ ſeu liuidꝰ ꝓp ſpūum z ſanguinis paucitaté: z aliqñ eſt citrinus. ſ. remiſſe. maxie in coꝛpib⁹ colericis ethicis fact] poſt febꝛes colericas putridas. ¶ Dixit Jude⁹. qñ febꝛis remanet vno ſepteno z iuenit tepida ſemp in eodē ſtatu nō addēs nec diminuēs ethica eſt. Et ſi remanet ꝑ duos ſe ptenos iā dñata eſt: z ſi remanet ꝑ tres ſeptenos in eodez ſtatu iā adheret z ꝓfirmať. ¶ Dix Almā. cū febꝛis tribus dieb⁹ aut amꝑ. pmāſerit neq̄ ſe mouerit neq̄ caloꝛ ei⁹ nz iflāmatio vehemēs fuerit neq̄ accūtia q̄ febꝛes cōcomitāť acutas cū ea affuerit: vt eſt pulſus magnitudo z calitas z iq̄etudis vehemētia z anxietas z ligue ſiccitas z ei⁹ nigreꝺ ipſa tñ ſic vnoꝰ pſeuerauerit nz ꝑt de ea deprehēdi diuiſio aliq̄ nz poſſ°: z in tpe ēt ꝺ ipſa iuenit qeta z q̄ſi tepida tūc ethica eē crediť. Eſt igiť ipſi⁹ vitas ſic experienda vt eger i diuerſis comedat horis ē ꝑcipiēdū: z ſi iuēt⁹ fuerit poſt comeſtionē ſemp magis infeſtari ethicus eſt ꝓnūciandus.

¶ Dicūt qdā. ꝓpetas ethice eſt aridū reddere coꝛp⁹ z hīe calitaté extēſam z mordacē ſine ineq̄litate de ſe: addi vo z ieq̄lē fieri ſūpto cibo z aſcēſu ei⁹ fieri i ꝺtritū nō ꝺtritū vt i putridis z pulſū hīe duꝝ ſit z puū z ōbilē ꝓpuꝫ ē ethica rū ex eo q calitas ē accēſa i dura ſuba z ifixu abſq̄ putreť.

¶ De ſignis ſpērū febꝛis ethice. Ca. vij.

Igna ſpecierū. Dixit Haly. ſi hec febꝛis ab initio ſcho auerit moleſte z du/ re cognoſciť: q vo facta fuerit ꝓp febꝛes ꝑce/ dētes cognoſciť ex exiccatiōe cuj z ꝓfunditate oculoꝝ z notabili ꝓſumptiōe coꝛpis z ſi fit poſt effimerā cognoſciť: qꝛ effi^a ꝑcellit ꝓſiſtēs poſt x^m z 3^m diē in eodez gradu: z appet i cute coꝛpis infirmi liuiditas z obſcuritas ſiue citrinitas ſiue palledo: z icipit coꝛp⁹ ꝓſumi: nó tñ nota bilr: z maxie ꝓuenit i coꝛpib⁹ ad ethicā apparatis ſupꝛa/ dictis: z maxie ſi effi^a fuerit ex accūtib⁹ aie exterminātib⁹ coꝛp⁹ vel ex cūatiōib⁹ fortib⁹. ¶ Dix Auctoꝛ cōpēdij: cuz febꝛis effi^a in colerica fuerit ꝓpōne cū nimia ſiccitate: z cā febꝛis fuerit laboꝛ aut vigilia aut fames vel ſolis aut aeris caloꝛ: z figura coꝛpis macreſcit z ōſiccať z facies fit acuta: z febꝛis caliſſima ignea tē iā febꝛis illa trāſit i ethi. ¶ Dixit H. z ſcribiť 17° ꝓtiñ. ꝺ febꝛis. ſ. ethica q̄tiēs fue/ rit ꝑ ſe tñ leuis erit cognitionis: ſed quotiens fuerit cū ſe bꝛib⁹ alijs vt putridis difficile erit iudicium eius.

¶ Et ꝑme qdē ſpēi ſigna q̄ poſita ſūt ab auctoꝛib⁹ nó ſunt bñ ꝓpria: ſz ſūt ſatis cōmunia. Dixit H. nó determinať tēs initij ethice. i. ꝑme ſpēi ei⁹ numero diex vel horaꝝ: ſz ꝑm q̄litaté diſpōnis: q. ſ. ꝓcedit ex ꝓſūptiōe hūiditatū: z ꝺ qdē dcñ pōt ēt adaptari ſcḋe z tertie ſpēi: qñ nuō dierū ēt nó ꝺterminať: ſz ꝺ3 ꝓſūptioné hūiditatū. ¶ Et dixit H. ſigna ꝑme ſpēi q̄ ſit ſequēdo effi^am a cā ꝓcatartica factā ſunt ſi appeant in ꝑma die febꝛis effi^e ſigna z ea extēdi ꝑm ſcḋaz diē: neq̄ in febꝛicitationē qeſcere: ſz tñ nec vehemēter eſt facta aridioꝛ tñ ſic tūc ſuſpicādū eſt būc futurū ethicū: q iā effi^a trāſit in ethicā. Q. ſi vltra in tertia die trāſactis ho/ ris ſuſpectis iuaſiōis febꝛis tertiane: z neq̄ aug^m aliq̄ō fa ctū fuerit neq̄ ꝺiminutio ꝺigna rōne fiat. ſ. ſicut conſueuit fieri in po°: z cū ꝺ reliqe ꝑme febꝛis extē dūť z ꝑmanent cū arido coꝛpe z cū caleꝛe ꝑm ꝑmā imiſſionē man⁹ appare te miti: acri vo z mordaci z arido manui ꝓtinuāti appente extimādū eſt hāc febꝛē eē ethicā. Et H. dixit. de ſignatio/ nib⁹ trāſitiōis effi^e in ethicā eſt vehemētia fortitudinis ca liditatis intro valde. nā ꝑm plm incipit effi. poſt. 12. horaꝝ declinare: cū q̄ ptrāſit eas z nó apparent ſigna declōnis: imo ꝓtinuať vſq̄ ad tertiā diē z oi die fit fortis tūc illa ē ethica. ¶ Et qꝛ Aui. in dictis verbis videť ꝺicere Hal. de calitate hui⁹ febꝛis. Jō ſcias. q intellect⁹ horū auctorū eſt. q ꝺ febꝛis effi^a vera cū ꝺebeat in fine diei ꝺimittere ſine febꝛe ſi nó ꝺimittit ſignū eſt: q ad aliā trāſit febrē: ſz q trā ſeat ad ethicā ſigñat illud qꝺ dixit. H. ſ. q calitas ei⁹ nó eſt fcā vehemētioꝛi: nó itelligēs abſolute. nā vt ſic caloꝛ ethice maioꝛ nō eſſet caloꝛe effi^e: ſz qꝛ eq̄lis ꝑmanet nō hñs po°° nec excreſcētias: neq̄ ēt eſt vehemētioꝛ q̄ztū ad iudicium patiētis: ſed bñ ad iudiciū medici. nā medicus iudicat eaz vehemētioꝛē ſicut in rei veritate eſt: nó q ꝺ in ꝑ^a imiſſiōe man⁹: ſz cū pſeuerauerit tāgēs. Qꝺ ſigñauit Aui. in eo q dixit. Uehemētia calitatis intro valde. q̄ſi ꝺicat: in ꝑ^a imiſ ſione man⁹ ſupficieten⁹ nó appet vehementia calitatis: qꝛ eſt occulta intro valde. Et ſūt q ꝺñt. q ē poſſibile. q calidi tas ethice cauſate ab effi^a in ꝑma ſua diſpōne nó ſit multo maioꝛ q̄z calitas illi⁹ effimere fuit in ſtatu in q̄ incipit cau ſare ethicā: ſz qūocūq̄ ſit ſiue vehemētioꝛ ſiue nó: ſemp tñ eſt acutioꝛ: qꝛ in ſbo eſt aridioꝛi. ¶ Dixit Sera. ſi iceperit febꝛis ex ira z̄c. z remāſerit vſq̄ ad diem cōm z nó qeſcit penitus neq̄ addit. ſ. illud qꝺ incipit: z appet in coloꝛe z forma nigredo z extenuatio z citrinitas: tūc oꝛ vt ſcias. q ꝺ eſt ꝑ^a ſpēs ethice. ¶ Et Iſaac dixit. cū videm⁹ febꝛem effimerā verā z febꝛis ꝑmanet: vſq̄ ad tertiū diē oſtās in vnaquaq̄ q̄litate. ſ. vt nō augeať neq̄ minuať: z appet in cute infirmi obſcuritas liuiditas citrinitas ouities z cō ſūptio z manu ſup ifirmū poſita ſentiť caloꝛ pungitiuus z acut⁹ z nulla hoꝛa augeť neq̄ minuitur: hec eſt ꝑ^a ſpēs ethice. Et ſilla ēt vba Haly. z Almā. dixerūt. Et ſi bñ oſ/ deras oia ſupꝛa dicta ſigna poſita ab auctoꝛib⁹ referūť ad ethicā ſeq̄ntē ad effi^am: z nō poſuerūt ſigna incipientis: qꝛ vt dixit Auer. accūtia ei⁹ ſunt occulta in ꝑn°. ¶ Dixe/ rūt Plateari⁹ Rogeri⁹ z Ferrari⁹. q ꝑ^a ſpēs cognoſcitur

ꝓsūptionē corꝑis exīnāli caloꝛe ꝓtinuo parū excedēte ca
loꝛē nālē ⁊ ex caloꝛe ꝓtinuo circa plātas pedū ⁊ volas ma
nū: qñq; tñ magis ⁊ qñq; minꝰ: ⁊ qꝛ magis ifestaꝫ eger
ante prādiū q̄ post ⁊ ꝑ vīnā itēse citrinā: ⁊ ꝑ arenullas ru
beas: i fūdo vatis residētes. sup̄ rubeas resolones pieti va
sis adherētes. Et qñq; ps tertie būiditatis albe residet in
fundo. Guil. vo dixit. q; ꝓpria signa ꝑme spēi sunt altera/
tio coloꝛis ⁊ aliq̄ mutatio cōpositiōis mēbꝛoꝝ officialiū: ⁊
vlr totꝰ corꝑis extenuatio absq; ariditate manifesta. ⁊ q;
vīna hēat aliquā piguedinē supnatātē absq; renū doloꝛ ⁊
grauitate supple ⁊ absq; intēsa calītate in renib⁹ sensata.
Et cū his sūt iā reiq̄ signa gñalia scz icipiētia appere: sz nō
dū multū manifesta: ⁊ est tps breue in q̄ talia signa cepeꝛt
appere: ve. n. tūc ꝑa spēs iudicabit. ¶ Signa scōe spēi. dix
G. pcedente ethica in deinceps dies manifestius appent.
Signa. n. gñalia dicta in ꝑcedēti cap̄ icipiūt manifestari in
ꝑn⁹ scōe spēi. Dixit. n. Jsaac. si appeat cuz signis ꝑme spēi
aug̃ⁱ febris cū infirm⁹ māducauerit itelligim⁹ scōaz spēm
hui⁹ febris eē. Et Ser. dixit: si scōa addīt calītas ⁊ foꝛtioꝛ
fit cū daꝫ ei cib⁹. ⁊ Alm̄. dixit. si cū additiōe calitatis post
cibū facies ei⁹ extenuata eē videaꝫ ⁊ oculi concaui ⁊ caro
diminuta atq; cutis deficcatio fuerit iā nō est ethica in ꝑn⁰
imo in ipso cōfirmata est ⁊ opata: ⁊ diu est q; ipm inuasit.
Et haly. scōe spēi videt adaptare hec signa. s. cū augetur
⁊ ꝓfortaꝫ hec febris: ⁊ in būiditate venarū icipit ⁊ ꝓsumi
tur ifirmus ⁊ minuiꝫ caro ei⁹ ⁊ cutis desiccaꝫ ⁊ facies atte
nuaꝫ ⁊ oculi ꝓcauanꝫ ⁊ totū in ꝓsūptionē venit coꝛpus.
Et Aue. dixit: q̄ñ fortificaꝫ hec febris ⁊ macrescit coꝛpus
ifirmi ⁊ siccaꝫ pellis ei⁹ ⁊ ꝏformaꝫ facies ⁊ oculi ꝓfūdāꝫ.
¶ Dixit Hui. si cū ꝑdictis signis ꝑme spēi vel post appa/
ritionē eoꝝ vīna appeat oleaginea sepius ⁊ magis ⁊ pul
sus fit debilioꝛ ⁊ subtilioꝛ: ⁊ facies icipit extenuari mani/
feste: sed nōdū fit arida neq; toꝛnatilis ⁊ oculi cōcauanꝫ: sz
nō ꝓfundātur ⁊ minuiꝫ caro manifeste: sed nōdū fit arida:
⁊ appetit⁹ adhuc remānsit cū digōne quadā ⁊ pulchꝛitudo
coꝛpis ⁊ carnis manifeste incipit minui: ⁊ desiccari ⁊ cum
hoc lōgū tps est. q; ista ceperūt apparere: tūc vere iudicari
oꝛ ethicus in scōa specie maxie in eius ꝑn⁰ ⁊ augmēto. nā
in statu eius: ⁊ cū facta est adubul oīa predicta signa intē/
duntur ⁊ similantur signis tertie speciei: ⁊ marasmi.
¶ Et pp hāc cām Aui. posuit signa adubul. ⁊ tertie spēi
ethice sil: de qb⁹ dixit G. q; ethica. s. scōe spēi q̄ coincidit cū
marasmo sup̄. vel q̄ illi appꝛopinquat vt cuz scōa spēs est
in statu suo paratissima est cognosci: qꝛ cū ea iā manifestā/
tur signa tertie spēi. Ait. n. ꝑ de dīntys febriū. ꝑter hec q;
tāgas pulsuz aut caloꝛē cutis ꝓsidera oculos esse cōcauos
ac si in gurgitib⁹. i. cauernis viuētes ex depditione ois eo
rū būide subē ⁊ palpebꝛe apparēt eminētes ⁊ lippitudies
ꝑm eas apparēt sicce: būiditas eniz nutritiua pueniēs ad
oculos ⁊ palpebꝛas nō pōt ꝓuerti in ipsoꝝ substātiā ꝑ ni/
mia vtutis nutritiue debilitate: sz trāsit i lippitudinē que
est ficca: qꝛ caloꝛ febrilis ꝓsumit ipsius būiditatē: neq; pñt
egri ertēdere palpebꝛas in sursum q̄z multū. Uñ reddūtur
silēs dormiētib⁹ ⁊ claudūt oculos q̄z multū sic dormiētes:
hec tñ dispō nō est sōnus: sz vigilā di ipotētia. ¶ De hoc si
gno dixit Jsaac iacētes claudūt oculos sine vlla voluntate
q̄ñ sōno sint grauati pp vtutis defectionē: exītes. n. ōbiles
pp depaupationē sanguinis ⁊ spūs nō st bñ potētes extēde
re palpebꝛas in sursum: maxi⁹ ꝏdicēte illi extēsiōi siccitate
ipsaꝝ: ⁊ hi ex nimia siccitate nō pñt bñ dormire: vñ lz di/
apparet in ne scōe spēi: ⁊ cū adest tertia spēs tūc mani/
ficaꝫ. Dixit. n. Aui. cū adubul ⁊ puenit ad statū foꝛtioꝛ fit
pfundatio oculoꝝ amboꝝ ⁊ puenit lippitudo sicca ⁊ pdu
cit ad grauitatē eleuādo supcilia ⁊ fit oculus sōnolentus:
clausus tñ absq; sōno. ¶ Scōm signū subdit G. est. q; i coꝛ
ꝑe appet q̄dā dispō arida q̄lis est hoīb⁹ q multū ptrāsierꝰt
puluerē in sole calido de q̄ dix. A. fit q̄si fit sup ei⁹ cutē pul
uis qdā ex adustione solis. Et Aue. dixit. cū venerit ad vl/
timū gradū videbis oculos aspersos cinere sicut videtur
in oculis eoꝝ q tangūt cinerē ⁊ ꝏbunt palpebꝛe inferius
sicut accidit patiētib⁹ subeth. ¶ Tertiū sigm̄ subdit Gal.
coloꝛis comoꝛ. i. vitalis flos. s. viduitaꝫ coloꝛis deperit pp
paupem sanguinis ⁊ spūs qb⁹ mediātibus apparet coloꝛ
floꝛidus. Et Aui. dixit. destruiꝫ coloꝛ cutis. s. ⁊ mutaꝫ ver
sus nigredinē ⁊ tolliꝫ ois pulchꝛitudo faciei: ita vt appe/
at eger visui versutus ⁊ hoꝛribilis. ¶ Nā ⁊ 4m signuz est
dixit Gal. q; ꝑ moderata ariditas vniuerse cutis ⁊ circa fa/
ciē appeat ⁊ maxie circa frontē vt pp carnis diminutionez
cutis fiat dura ⁊ tēsa: ⁊ liq̄facte sunt carnes q̄ circa tipoꝛa
sunt. s. in lacertis eoꝝ ita vt appareant cōcidētes ⁊ cōcaue
regiōes timpoꝝ. Et Alm̄. addit q; aures minoꝛantꝫ ⁊ eaꝝ
cutis subtiliaꝫ. Et Aui. dixit. in frōte applanantꝫ timpoꝛa
⁊ tēdiꝫ ois cutis ei⁹ ⁊ subtiliaꝫ visus idest acuiꝫ: Et Aue.
dixit. pellis frontis est arida tensa quasi coꝛiū ꝑparatum:
⁊ timpoꝛa hz tensa ⁊ auricule: ⁊ palpebꝛe citrini coloꝛis
fiūt. ¶ Quīntū signū est dixit Gal. deperditio carnis vlr
ꝑm totū: teteni nihil aliud sunt q̄z ossa ⁊ coꝛiū vlr: ⁊ si de/
nudaueris eos discoopiendo ⁊ scrutaberis ꝑm vētrē vide
biꝫ tibi nil intestinoꝝ ⁊ nil viscerū reseruatū esse: ⁊ hypo/
cūdriū sursum euulsuz eē vehemēter ad toꝛacē: ꝑ ꝏctio/
nē q̄ accidit in lacertis illis exītib⁹ versus suā ouginē ex
multa siccitate. Et A. dixit crescūt. i. manifestātur extremi/
tates ossiū ois mēbꝛi: ⁊ videt vēter ei⁹ minoꝛari ⁊ adhere
re cū dorso q̄ñ sit cutis sicca q; iā est attenuata ⁊ attrahitur
cū ea cutis pectoꝛis: Et Alī. dixit. pellis mirach vētris fit
sicca ⁊ rugosa. ¶ Sextū signū dixit Ga. Si volueris tāge
re eos cutis valde arida est ⁊ si suspēderis assumēs eā di/
gitis sicut coꝛiū dat. sup̄. ⁊ nō descēdit cito ad locū suum.
Dixit. n. Jsaac: si cutē eoꝝ cū duob⁹ digitis ꝓstringas ali/
quātulū ascēdēs extēsa pmanebit ⁊ minime ad inferi⁹ de/
scēdet: caret. n. būiditate q̄ mollis fiat ⁊ ad locū suū ꝙuer/
taꝫ nisi manu deprimaꝫ. Septimū sigm̄ dixit Gal. termin⁹
q; scōa spēs trāsierit in tabē est cū ꝑm pulsus fit debilis ⁊
durus simul. nā ꝓfestim. i. ꝑ⁰ q̄z fiat trāsit⁹ pulsus pus est
ex nēcitate ⁊ spissus ⁊ tñ nōdū erit adubul nec marasm⁹:
sed pp debilitatē ⁊ duritiē additas puitati ⁊ spissitudini di
stinguiꝫ inter scōam spēm ethice ⁊ tertiā. Et itelligenduz
est nō de q̄cūq; debilitate ⁊ duritie: qꝛ in oi spē adsunt debi
litas ⁊ durities: sz itelligēdū est de foꝛti ⁊ manifeste appa
rēte ⁊ cū pmutatōe ad alia signa marasmi. Et cā hui⁹ signi
dix. G. est: qꝛ ōbilitas pulsus. s. foꝛtis ⁊ appens fit i foꝛtib⁹
discrasijs coꝛdis: ⁊ durities fit i siccitatib⁹ scz foꝛtib⁹ ⁊ sub
dit: si hee passiōes. s. calītas ⁊ siccitas foꝛtes coꝛ assūpserint
neče est febrire aial febre tabida. Et dixit G. pulsus fit sub
tilis durus debilis ⁊ spissus. Et dī subtilis duplr. s. p vā
subtilitate q̄ accidit pp diminutionē sanguis ⁊ spūs: ⁊ p
lōgitudine: qꝛ cadit sup̄ plurib⁹ digitis q̄z q̄tuoꝛ pp mul/
tā carnis diminutionē p quā discopta est arteria ꝑm lōgi/
tudinē brachij ⁊ ēt debilis pp vtutis ibecillitatē ⁊ durus
pp arterie siccitatē ⁊ spissus pp nēcitatē refrigerationis.
¶ De pulsu dixit Aui. q̄ñ febris expelliꝫ. i. trāsit ad adu/
bul vehemēs fit durities pulsus ⁊ ei⁹ debilitas ⁊ puitas ⁊
frequētia ⁊ ꝓprie q̄ñ casus in ethicā est pp apa qđ nō re/
soluiꝫ. nā illud. s. frequētia addīt valde ⁊ silr velocitas vt
satisfaciāt necessitati multe ⁊ fit pulsus de genere ei⁹ qui
vocaꝫ cauda muris. s. ꝑmānitua: q̄uis q̄ñ deuenit ad cōple/
mētū augmētēt ꝑdicte differētie in pulsu: ēt fit sicut cau
da muris finititiua: qꝛ ꝑcedit de puo ad minoꝛē: ⁊ de fre/
q̄nti ad freq̄ntioꝛē: ⁊ hoc ꝓtingit: qꝛ pulsus fit pus valde:
qꝛ pp apa vtus multū cadit. q̄re oꝛ. q; recōpēset necessita/
ti pp multā freq̄ntiā. Et subdit Aui. q; si fuerit pp potuz
vini calidi nō actu: sz poᵗ. s. talis mutatio i pulsu vel talis
febris adubul. ⁊ marasmus erit pulsus loco caude muris

acualis siue fusualis: qz ꝑter ꝓfortationē caloris a vino scz nouiter bibito factā post percussiones quasdā paruas fiūt alique magne: z deinde fit reditus ad puas sicut i pulsu fit fusali: Et subdit Aui. z nō erūt accītia adubul vehemētia valde. s. qñ talis pulsus acualis ꝓcedit ex potu dicti vini: hic tū repit alia lra q̄ dicit. nō erūt accītia adubulati. s. qñ casus in ethicā cēt ex apate dubelati erupto vel nō erupto erūt accītia ei⁹ valde vehemētia: qō est aut qz ꝓius occidit q̄z ex eo fiat ethica: vel ꝓius occidit q̄z det spatiū q̄ fiat pulsus cauda sozicina vel acualis. Et Auer. dixit. pulsus ei⁹ sicut chorda est tēsus z velox z debilis.

¶ Octauū signū dix̄ Sera. vrina ei⁹ est oleaginea in q̄ sūt q̄dā filia petaloydis ꝓpter liq̄factionez mēbroꝝ z qñ fundit vrina eoꝝ in vas aq̄ audit vox ei⁹ sic vox olei. Et. A. dix̄: In vrina eoꝝ apparēt vnctuositas z petala ꝓpter carniū dissolutionē. ¶ Nonū signū dixit Aui. elongant pili eoꝝ. i. apparēt lōgiozes: qz cutis facta est densa ꝓpter carnis cōsūptionē: vñ et erecti stāt magis q̄re apparēt longiozes: z fortasse dñt q̄dā elōgant exūter z nō solū appenter: qz ꝓp calitatē ethice multiplicat in corpe fum⁹ mā ꝓueniens ad aug^m piloꝝ: qz nō ex toto deficit nutrimētū vapoꝝ ex vapore eleuato ex humido extēsibili: sed lz crescāt in longuz minuit tū z ōcrescit eoꝝ multitudo ꝓp oppditionē multe māe ex q̄ stabat ipsoꝝ multitudo: imo et aliqñ pili cadūt in ethicis vaporib⁹ eleuatis ad radices eoꝝ corrodētib⁹ eas: aut et ꝓsumpto humido in porīs eoꝝ: vñ elargati pori nō detinēt eos. ¶ Decimū signū dixit Aui. appent pedi culi in corpib⁹ eoꝝ: qz multiplicant ex corruptione nutrimēti sub cute: vbi pā⁹ generant: deinde exeūt ex: z b etiaz accidit ꝓp defectū vtutis nutritiue sicut et appet in ꝓn⁹ lepre. z in cancrenatis. al'. carceratis nō hūtib⁹ qō comedāt in qbus corrūpit qō recipiūt: z hoc infectū cum nō possit trāsire in mēbrū trāsit in pediculos. ¶ Dixit Alm̄. signa ptisis. i. tertie spēi ethice cognoscēda sunt vt duz medicus de egri sanitate ꝓfidit ad eā curādā ꝓperet supple: z dum diffidit ab ei⁹ curatiōe ōsistat. Sūt aūt signa ei⁹. dix̄ Alm̄. hec: qñ timpora ei⁹ q̄ ab ethica in ptisim trāsit vehemēter plana sūt z oculi cōcauant z nares subtiliant z facies fit tornatilis z aures minozant z eoꝝ corpus subtiliat: faciei q̄z ac frōtis tēdit cutis ac si esset coriuz qō sup faciei ossa ōsiccatū foret. Et dñt q̄dā. q̄ q̄z uis cetere ptes corpis rugent z extenuent: frons tū z facies extēdunt: nō q: augmētent z nutriant plus alijs ptib⁹: sz appenter crescūt ꝓp vapores resolutos a calore febrili ascēdētes z inflātes frontē z aciēt: z maxīt cū pulmo iflāmat. Et subdit Alm̄. totū corp⁹ fit a carne nudū existit z collū tēue fit z epiglottis ex̄ peminet: cūq̄z ossa pectoris tactu atq; visu ꝓsiderata fuerit: z vnū q̄q̄z os eoꝝ cū suis extremitatib⁹ notari poterit: z postremo corp⁹ nō videt nisi coriū: z ossa: z vox oīno exilis audit z vt⁹ ōbilis z oīno destructa videt z pulsus subtilis debilis z durus. z chorde manifeste apparēt: q: caro dissoluta est z vene fiūt: z cū b a sanguine vacue nz eaz ꝓcuitas magne rei capax existit: pulchritudo q̄z z claritas ꝓcul dubio ab ipsius corpe recesserūt z cui⁹ desiccata est z sibi cuti existētis in senio. vēter et eius attenuatur z dilatat donec videat ac si costis adhereat z in se nil ꝓtineat. Mirach ꝑte ea vētris subtiliat vt nō videat esse nisi solūmō coriū z ꝑter hoc spasmat z desiccat. Ossa q̄z pectinis z rascete manus plm apparēt z vngues curuant z arcuant. Et Sera. addidit. q̄ margines spatulariū nudi a carne apparent: z vlr oia signa febris ethice gīalia in vltimitate ipsoꝝ appebūt. ¶ De deteriozib⁹ aūt signis est cū appent sup corpus infirmi q̄si puluis aspersus z nimia abūdātia pediculoꝝ ꝑter solitū: z vngues curuant: vt medij earū eleuet z extrema deprimant tūc certū est cartilagines dissolui. Dixit Aui. z mortē ꝓpinquā esse. Cum. n. dix̄ A. adubul incipit tēdere ad occasuz. i. mortē liquefiūt cartilagines z ꝓsumūtur musculi: qz calor hui⁹ ethice radicatus in mēbris solidis est. z quāto mēbra sunt solidiora tanto calor ille in eis est fortior z acutior. ¶ De signis aūt ethice ꝓueniētis a ꝓticularib⁹ mēbris Ga. loquēs, ꝓ ter. dixit. Q̄si ex diafragmate fuerit facilis est dignotio in duritie pulsus z in eo q̄ hypocūdriū q̄z plm sursum euulsum est cū eo: z q̄ difficulter spirāt anomaliā. i. inequalitatez quādā z multiformē diuisiā. nā q̄z plm qdē parū z spissuz hūt hanelitū z rursus qñq̄z tardat manifeste: deinde repete sicut gemētes respirāt vel duplicē eaz q̄ ex̄ lationē spūs vel sup inspirātes vel duplicē eā que allationē ex̄ faciunt quēadmodū superspirātes. respirāt āt z toto corace z multotiēs sensibiliz magne humores eleuatos z qñq̄z sufficiēter rarā z magnā faciūt expirationē cū dñatur in eis infirmitia. Et ex his dedit nobis mo^m cognoscēdi ethicaz ab alijs ꝓcedentē mēbris: qñ cū signis ethice semp apparēt signa lesionis membri a quo ethica sumpsit initium.

¶ Dixit Ypo. 5° affo. q̄buscūq̄z ptisicis diarria supuenerit moriēt. itelligēs i vā ꝑpa ptisi ac ēt i adubul z marasmo: qñ diarria siue lienteria aufert nutrimētū vtuti ōpaupere z ōbili: z q: ēt diarria in eis vtplm est colerica: z colera ꝓueniēs ite stina ōnudata excoriat ea z disenteriā mortalē. cāt. ¶ Dix̄ Alm̄. cū capilli cadūt ethico z vēter soluit tūc iā moꝝ ꝓpinq̄ est. Dix̄ Ferrari⁹: sicut in ptisicis sputū sup carbones effusuz fetēs est sig^m mortis ita z i ethicis. Et dix̄. si sputū i pelui aq̄ cal'a plena aut p se aut cū baculo motū supnatat q̄si oleū mortale est z pessimuz. ¶ Et Bozdo. qñ vngues incuruant tūc est marasm⁹ in statu: qñ aūt capilli cadūt iā vicinat morti: z si supuenerit flux⁹ vētris tūc est ei ꝓxim⁹: qz citissime deijciet vtutē. Et qñ tibie icipiunt istari oiu viuere nō potest: sz vtplm infra tres dies moritur.

¶ De cura ethice in generali. La. viij.

Galenus ingt ethicas q̄ fiunt incipiēdo nō difficile est sanare q̄si vtute nil passa nisi ipsa inciderit in man⁹ medicoruz ignorantiū ex quoꝝ ignorantia ipsa trāseat in alias spēs. Et Haly. dixit: i ꝓn⁹ donec adhuc vtus valida est z mēbra carnosa sunt: sanari pōt z expelli si regie quo opz regat. Et sic Aui. itelligēs dixit. ꝓn^m ethice ē facilis curatiōis. Dix̄ Hiliber. hoc eē ꝓp tres cās potissime. s. ꝓp debilitatē caloris inalis z ꝓp passibilitatē būditatis in qua fundat z ꝓp citā ei⁹ restaurationē. Et subdit: est tū difficilioris curatiōis q̄z putrida: qz humor putrescēs q̄zus a se fumuz emittat ad cor inflāmatū putridū z horribilē z in ethica fumus veniēs ad cor peccat solū ꝓm q̄litatē cal'am nihilomin⁹ est facilis extractiōis a corpe z ꝓuersionis a nā. In ethica vo mala cōplo fundata ē in mēbris solidis: z eoꝝ nutrimēto. Et mēbra calefacta calefaciūt hūiditatē ipsoꝝ z ōsiccāt z calor ēt fundat⁹ in hūiditate mēbra ad calitatē distemperat z fit plus circuitio. z ꝓp hāc circuitionē grauis est cura ei⁹. dixit tū Rab 17° ōn. q̄ in tpe ꝓncipij cura ei⁹ erit facilis iuxta ꝓximitatē ei⁹ ad dispōnē inālē. Et subdit H. q̄ ex ethicis cadūt in marasmū ñ solū nō facile sz ēt ipossibile ē sanar: z maxie si certissime fuerit marasmides. nā icipiētes marasmari vt q̄ sūt adhuc ꝑm mēbra carniformia: z nondū in solidis mēbris adhuc possibilis sūt curatiōis. Et hoc est verū. dixit H. x° tera. si diligētissime oia fiant q̄ regruntur. Si vo peccabitur ꝑm qd ēt ꝑm vnū euertet oia alia auxilia: eteni pnitiositas diſpōnis hoꝝ neq; breuissimū fert peccatū ita ēt vt nō deat inducie medico ad curādū. Bene q̄ dixit H. de scōa spē q̄ ps ei⁹ q̄ ꝓpinquior est marasmoni periculo appropinq̄t q̄ vo ꝑme spēi appropinq̄t: nō puā hz salutis spez. Et pars ei⁹ q̄ est media mediū tenet iter facilitatē curatiōis z ipossibilitatē. ¶ Dixit: si vides vtutē ōbilitatā z mēbra iā ōcrescāt z liqscāt donec vene videātur vacue a sanguine z iam minuūtur grūdines manuū z pedū tūc caue a curatōe ei⁹:

q; tunc est labor timorosus: & assignans cām Gal. vbi. ē. di
xit. Cā est eo q; cura fit per infrigidātia & humectātia: & in
frigidatio eius fit ab efficaci q̄litate quare est fallax. Et cor
rectio eoꝝ que deficcata sunt. s. nō vltie per humectātia lō
geu a existit. de siccitatis aūt & marasmatis dixit: iō esse im
possibilis curatiōis: qr in eis cor patit sile ei qō patit car
bo licinij in lucerna cū plīm cōbustū est. nā carbo tūc difficil
uit & cōtinuitatē tūc deperdit ab ariditate: vñ & si supinfun
das oleū nō poteris flāmaz sufficiēter reaccendere: & sili in
egro marasmato circūpalpitat pua & ibecillis flāma & sem
per minor fit donec extiguat & moriat. Et q̄uis supinfun
dat būiditas ab extra nō reaccendit sicut nec carbo licinij
ex supinfusione olei. sup. q; si nō moriat cōfestim necesse est
vt ipse dixit eū trāscēdere i ethicā senectutis. ¶ Dixit Sili.
1ª spes difficilis est curatiōis pp tres cās. s. pp fortitudinez
caloris innālis iprimētis & soliditatē māe in q̄ fundat diffi
culter recipiētis in se humiditatē aduenientē ei: & pp ppin
quitatē māe cambij ad mēbra. Vñ cōsumit humiditas nu
trimētalis anteq̄z ei adueniat cū hoc q; nā defecta humidū
aduenies nō incorporat ei. Et dixit. 3ª spes oīno incurabi
lis ēt redditur pp tres cās. Prima est calor vltimate accēsus
cōsumēs qui nullo alterativo extinguit. scōa est cōsumptio
nālis humiditatis in ipsa que restaurari nō pōt. & tertia est
elongatio nutrit" qō ante aduentū ipsius ad mēbra in vlti
mo cōsumptiōis ipsius termino positū est cū hoc ēt. q; vir
tus multū ibecillis facta nō pōt restaurationē facere. ¶ Di
xit Al. cū corp? ethici ad debilitatis & diminutiōis venerit
terminū nunq̄z sanari poterit nec meliorari. Sz dū sangui
nis & carnis pulchritudinis atq; vtutis reliqe in eo iueniū
tur: & qō ex signis timoris apparuerit nō fuerit vehemēs
neq; cōfirmatū sanari poterit & ad suā redire dispōnē: si ei:
vt oz subueniat. cū aūt nō fuerit debilitas neq; multa ma
cies: neq; longū incesserit spatiū ex quo pati iceperit: neq;
ēt ex signis ethice aliqō appuerit. s. manifeste: nili qr febris
lenta est: q; iā per aliquos pleuerauerit dies. & q; cū ea parū
siccitatis & maciei inceperit: hmōi patiens cito & leuiter sa
nitati restituet si deus voluerit. ¶ Dixit Gal. 7. tera. Arefa
ctio corpis incipiēs a corde est deterior ceteris & ad mortez
festinat: & post eā in malitia est que incipit ab epate: & post
eā que incipit a stō: deinde que ab alijs puenit mēbris in q̄
ēt cadit diuersitas fm nobilitatez ipsoꝝ mēbroꝝ. Et dixit.
sicce discrasie oia solida mēbra tangētes si qdē circa aliquā
pticulā cōstiterint vt circa stōm finalr nunq̄z curabunt nec
reuertent i dispōne in qua fuerāt anteq̄z egrotarēt. Sed qō
assuete est dici a multis ab ipsa re edoctis est. q; si egri° lelit
ventrē & imbecillē ipsum pparauit in vita que deinceps in
talibus maxime discrasijs incidit senis. i. ethica senectutis.
hi. n. bñt ventrē senis anteq̄z senescāt. Idcirco leduntr faci
le a puis causis. Sunt & senes & bene digerere non pñt ex
quo cōtingit euersuz corpus deterius hre. ita vō cōtingit &
si aliq̄ alia particula patiat. s. faciens operationē pro toto.

Curatio ethice siue incipiētis siue aliū morbū sequen
tis illo sublato cū auxilio dei bñdicti dicēda
est. Dixit auctor cōpendij. 10. Oñ ethice cā ipsa exīte abest
necesse est vt solū morbū curemus: q̄re in curatione sua vni
ca surgit itētio q̄ est male discrasie ablatio. Et qr hec febris
ex mala est cōplone cal'a & sicca sine māe dixit Auer. 7. col
liget. curatiōis intētio vna existit q̄ est infridare & būecta
re. Attñ qr ad ethicā aliqñ seua sequunt accñtia: oz addere
intētione aliā q̄ est ipoꝝ maloꝝ accñtiū correctio. ¶ De pª
tibus & būectātibus oz ponere auxilijs. Et Aui. dixit. intē
tio in curatiōe ethice est infridatio & būectatio eo q; ois cu
la fundamentū curatiōis ethicaꝝ in infridando & būectan
do ꝓsistat: oibus tñ infridatiuis auxilijs insidet no" facere
ethicis pp subtilitatē corpoꝝ eoꝝ: pp quā penetrāt in pro
fundū & nocēt calori nāli ipoꝝ debili q̄re oz ea modificare.
Vñ. 10. cōpēdij dr. Cataplasmatū. sup. & multomagis alio
rū auxilioꝝ intrinsecus sumēdoꝝ oz te eligere q̄ sine mul
ta stipticitate & infridatiōe sunt. Si. n. multū fuerint stipti
ca nō solū corpus deficcāt: sed ēt ipsoꝝ friditas vsq; ad cor
poris interiora nō penetrat: sed claudit & coadunat corpis
supficiē & carnē. Et Aui. dixit. tu nō debes accipe infridan
tia q̄ deficcāt sicut troc. de cāphora & de spodio neq; būectā
tia q̄ calefaciūt sicut vinū: qr q̄uis ex vna pte ꝑtietatis būe
ctēt: nocēt ex alia pte q̄ calefaciūt: & iō si aliqñ cogat te neci
tas talia exhibere & vocat ad vehemētē infridationē cui cō
iūgit exiccatio nō fiat nec exhibeat talis res. s. infridās. s.
cū exiccatione nisi cū re illa cōiūgat aut nisi ꝑcedat aut nisi
succedat ei res in q̄ sit vtus būectationis: sicut. v. g. misce
do cū supradictis troc. violas aut nenufar aut dādo eos in
potu cū syrupo violato & silibus. aut dādo ℔ būectātia añ
eos aut faciendo ea seq; post illoꝝ sumptionē vt remoueat
nocum exiccatiōis ab illis infridantibus stipticis: & si vocat
necitas ad exhibēdū rē in būectatiōe fortē & velocē: cū q̄ sit
calefactio vt aquā carnis & vinū opz vt adiūgat ei aut ꝑce
dat eā aut sequat eā res in q̄ sit infridatio ad ꝓhibēdū cale
factionez & vt infridatio & būectatio simul ꝓcedāt. dixit tñ
Gal. infridantia nō sint eleuata in gradu: qr cuz fortis erit
infridationis iprimēt pluſq; nā ethicoꝝ mēbroꝝ facta de
bilis valeat tolerare & pinde ledit: qm̄ q̄uis discrasiā cali
dā alterēt: siccitatē tñ augent: eo q; vtutē nālez debilitāt: &
innutricationē mēbroꝝ defectā reddit & inutricationē se
quit exiccatiōis augm & maxie si fuerint infridātia stiptici
tati cōiūcta. q̄re: nō oz frida'esse discrasie ꝓportionata i gra
du: sed remissiora. Attñ oz addere ad q̄ztitatē eoꝝ: aut reite
rationē q̄plimā facere vt per multas vices absq; nocu° cō
pleāt q; oz in tpe lōgiori. būectātia aūt siue substātifice siue
madefactiue pñt & debēt in gradu ꝓportionata appropria
ri: qr nō sunt vehemētis impssionis vt nature pstēt nocum
vel debilitatē: & cū hoc resistunt calitati febrili obtundēdo
ipsam & siccitatē alterant & mēbra restaurāt vel saltez ꝓhi
bent vlteriorē constipationē: dūmodo vt dictuz est: calitati
nō sint cōiuncta. Bene ergo dixit Auer. colliget. 7. plus in
digemus in hac febre humectatiōe q̄z infridatiōe. Qr si hu
mectātia in gradu eq̄lia inuēta nō fuerint addat in ipsoꝝ
q̄ztitate vel reiteratione donec būectationē sufficientē com
pleat. Complebit autem dicta intentio dieta & potione.

¶ De nocentibus vitandis in cura ethice. Cap. ix.

Ieta qdem ꝓs vitanda & nociua repellit. De aere.
¶ Nocet aūt eis aer callus oi tpe: ita
q; ēt hyeme maxie si multū fuerit cal's pignis
appositionē itelligēdo de aere q; inspirat. Aer
. n. circūdās corpus nō oz esse fridus & si talis
fuerit nō oz ꝓmitti corpi appropriari absq; medio. s. cooptu
ra: qm̄ nocet ethicis oibus & maxie marasmatis. Ait Gal.
10. ter. Frigidissimū aerē inq̄ztū ispirat amicabilr suscipiē
dū: infridat. n. sufficiēter calorē qui in corde est: nō aūt de
mū q̄ztū extorsuz corpus. tāgit densat. n. & ꝓstringit curē &
ꝓhibet effusionē putridoꝝ hūoꝝ expirare. nā aerē fridū ꝑ
pulmonē ad cor trāsire facile est nō solū q̄litatē sz & sbam: ꝑ
cutē vō nec q̄litatē nec sbaz ad cor trāsire facile est cute ꝑue
niēte dēsata. Dixit Gal. hos oz cauere frm aerē ne forte ca
tarri accidāt. Dixit. A. aerē attrahē calm & sudare oi re eis
deterior existit. Dixit. A. nō sit in camera ci? ignis neq; fu
mus. Et dixit Gal. phibēdū est multitudinē hoiuz intrare
in domū egri. Dixit. A. qr aerē calefaciunt. Dixit Guill's. si
hyeme regrerēt ignē ppaliquaz cām q; nō est illis cōueniēs
sit ille ignis absq; fumo & calore notabili: & sit de lignis vl
time siccis nō de carbonibus: qr duplicē bñt siccitatē & fu
mū emittūt vltie siccū plus alijs reb?. Nocet quoq; eis aer
sicc? aer mōtuosus: & mora ad ignē & solē & ventū. Et aūtū
nus qdem vehemēter nocet ethice taz febrili q̄z senectutis.

De accñ/tibus aie.

¶ Et nocẽt eis oia aie accñtia que corpus deficcant. Dixit A. custodiaꝫ ab eo eger qõ facit ipsuꝫ irasci aut tristari aut angustiari aut alr̃ qũlibet moueri ſm aiam: vnde corpus exiccaꝫ aut calefit vel infrigidaꝫ patiens ethicã senectutis.

De motu ꝙmere ꝛ balneo.

¶ Et nocet eis oĩs mot⁹ corpeus nisi valde paulatin⁹ ꝛ mitis: ꝛ placibiliꝛ factus. Et oĩs fricatio sicca nocet ꝛ oĩs fo/tis trãspiratio ꝛ balneũ calefaciẽs ꝛ deficcãs. Dixr̃ Au. Jn/gressio balnei ñ ꝓcedit ei nisi fuerit ita ne sudaꝫ faciat neqꝫ igneat neqꝫ alteret anhelitũ neqꝫ ẽt in eo morã ꝓlonget.

De ſõno ꝙ vigilia.

¶ Et nocet vigilia plurima ꝛ maxime cum multiplicatur ꝛ excedit tempus dormitionis.

De cibis ꝛ potibus.

¶ Et nocent cibi oẽs calidi ꝛ sicci ꝛ oẽs multuꝫ calidi aut facile inflãmabiles aut cõuertibiles in humores calos acu tos q̃ꝫis sint humidi actu vel potẽtia: ꝛ oẽs cibi intẽse fri giditatis actu vel potentia: ꝛ oẽs ẽt cibi sicci actu vel potẽ tia: ẽt licet sint frigidi: ꝛ de potibus intelligendũ est silr̃ si/cut de cibis. Dixit. n. Hal. reprime illum ab oĩbus calidis ꝛ siccis cibis silr̃: ꝛ potibus. Et ꝑpea dixit Rasis in diuisio nibus abstineãt ab amaris acutis ꝛ salsis: ꝛ nocẽt eis oẽs cibi difficilis digõnis ꝛ tarde penetratiõis in mẽbra q̃ꝫis sint plurimi nutrimẽti. Dixit Hal. 7. tera. cibus mínime vi scosus sit neqꝫ superfluitatẽ hñs. ꝛ iaꝫ inquit custodiri opꝫ paludestria ꝛ carnibus dura. Et Jsaac dixit. Caueant a ci/bis oĩbus qui sunt graues. Et Rogerius dixit. Caueãt ab acetosis acruminibus a frixis ꝛ a vetustis. dixit Hal. 10. te rap. Mel fugiendũ est q̃ztũ possibile est. Et cõpẽdiũ dixit. Mel ꝛ oĩa dulcia ꝓhiberi opꝫ: qꝛ cito ad colicos ꝙuertunt humores. vñ febris eoꝝ necẽ in calitate ꝛ siccitate ꝛ acumi ne augeꝫ. dixit. A. in aceto est exiccatio vehemẽs ꝛ vtus re sol'onis: sed hec vtus maxie est in aceto acuto q̃re opꝫ vt nõ bibaꝫ nisi cũ eo qõ resistit duabus ꝓprietatib⁹ eius. ſ. exic/cationi ꝛ resol'oni per cõmixtionẽ aque multe cũ eo aut cũ cibis q̃busdã hũectãtibus lenificãtibus. Et dixit. Aq̃ vlti/mi frigoris nocet eis i oĩ dispõne ꝛ corrũpit inatũ calorẽ mẽ brorꝫ ipsoꝝ radicaliũ. Et dixit. custodiaꝫ a fame ꝛ siti ẽt lõ ga: ꝛ nõ iferaꝫ ei violẽtia i fame ꝛ siti. ſ. sbstinẽda. q̃re oꝫ vt nõ ieiunẽt neqꝫ famẽ ꝛ sitiñ tolerẽt ne inflãmenꝫ ꝛ exiccenꝫ.

De inanitione ꝛ repletione.

¶ Et nocet eis oĩs imoderata eũo ꝛ maxime coitus. est. n. eis vehemẽter inimicus. Dixit Serap. Jngenia omni inge nio vt nõ resoluaꝫ nã. i. venter eius qui hꝫ febrẽ ethicaꝫ ꝛ ptisim: ꝛ vt non resoluaꝫ ex corpore eius aliqõ. ſ. notabile. Et cã est dixit Jsaac: qñ solũ ventris in hac febre pessima est: qꝛ mã eius acuta est ꝛ pungitiua: ꝛ hũores in hac egri/tudine soliti sunt ad intestina descẽdere: qꝛ mẽbra ad dissol uendũ eos ꝓporos defecta sunt. q̃re in iteriora corpis clau/si descendũt ad itestina ꝛ in eis diuersas faciũt actiões aut lubricãtes vt egestio nequeat retineri: aut excoriãtes ꝛ na/sciꝫ dísenteria. Et nocet ẽt eis multus cibus ꝛ potus vnica vice datꝰ. Uñ Aui. ait nõ cibenꝫ in saturitate eoꝝ vice vna.

¶ Pro dictis oĩbus dixit Al. ab oĩb⁹ que calefaciũt ꝛ de/siccant oĩno remoueãtur a vigilijs cogitatione motu atq; coitu ꝛ a statiõe in locis calis ꝛ siccis ꝛ a fame abstineãt: ꝛ caueãt ne semel tñ comedant q̃ztuꝫ est id quo egẽt supple: sed partiaꝫ cibus eoꝝ ꝛ nullo mõ famẽ aut sitiꝫ abstineãt.

¶ De iuuantibus. i. dieta febris ethice. Cap. x.

De aere ꝛ v. n'ris ac habitatio nibus.

Dieta autẽ ꝓiuuatiua hec est. Dixit Hal. x° terap. Eucrato existẽte aere. i. tẽpera to in substantia ꝛ q̃litatibus illo vtendũ est vt hꝫ in nullo mutantes. Si vo vel calidus suffi/cienter vel supflue frigidus extat corrigere oꝫ. Calidũ qdem artificiose ifrigidandũ terrestres domos fri gidas ꝛ facile flabiles inueniẽtes ad aquilonẽ versaꝫ ꝛ au/ras quasdã ꝓprias aliquo ingenio in aere facientes: vt cuꝫ flabello. ꝛ folibus. ꝛ hoc cũ non flaret aquilo aut nõ habe retur domus illi opposita cũ portis ꝛ fenestris: aut etiã qñ nimiuꝫ flaret ꝛ importabiliter ab infirmo ꝛ q̃ꝫ qdem ex strictis foraminibus in q̃bus sint infusiones aquarũ trãs/fluentes plures in domũ egri per canale vt velocius defluẽ do magis alterent aerẽ ꝛ magis delectent egrotum. Q̃ꝫ vero ex vase in vas trãsfluente aq̃ frigida. nã cõfestim hoc somniferũ existit maxie si in vas defluat ex quo leuis son⁹ audiaꝫ vt in bacile: ꝛ aspergẽtes cõtinue domũ pura aqua frigida ꝛ rosas multas in terrã effundẽtes vel vinearũ ser/menta. ſ. viridia ꝛ recẽtia cũ frondibus suis vel rubi extre/mitates vel lẽtisci. exponũt qdam. i. mirti ramos vel alia arboꝝ: supple ꝛ herbaꝝ: ꝛ floꝝ quecũq; infrigidãt. Et di/xit. ita fiendũ esse in estate ꝛ calꝫ ꝛ sicca regione. Dixit Al. domus in qua morꝫ talis sit eius aer fridus ꝛ hu. ꝛ paui mentũ ex rebus viridibus que fride sint ꝛ hũide stratũ sit. Et Sera. dixit. Si tps est calm sedeat in domo frida strata salicib⁹ rosis mirto ꝛ siłubus. Dixit Hal. q̃ sint suauis odo/ris vt sunt viole nenufar pomoꝝ flores: ꝛ piroꝝ ꝛ citonio rũ punoꝝ ẽt granatoꝝ: ꝛ folia vitiũ semperuiua ꝛ silia. Et dixit Jsaac sit mãsio infirmi spatiosa ꝛ alta modicũ aq̃ fri/gide sup̃ dicta strata irroret. Si tñ haberi nõ poterit do/mus. ad septẽtrionẽ versa eligaꝫ versa ad oriẽs vel etiã ad occidens: ꝛ vitenꝫ versa ad meridiẽ. Flatus insuper ventoꝝ nõ sit validus ne aerẽ exiccet neqꝫ perueniat ad egrotũ ne sibi noceat cõstringendo. ꝓpea oꝫ domus esse spatiosa ne ẽt aer in ea cõstringaꝫ ꝛ possit lectus in ea collocari vt custo/diatur a vẽto si valde flauerit. Dixit cõpẽdiũ. 10. Aeris fri/giditas: qꝛ velociter ad cor penetrat maximũ ptilicis pstat iuuam: ꝛ oĩbus ethicis ꝓp cor maxie febriẽtibus. Et si hec passio ꝓp pulmonẽ fiat frigidus aer magis ceteris reb⁹ est iuuatiuus. ¶ Qr si tps fuerit hyemis ꝛ aer fuerit frigidus, dixit Hal. frigidũ aerẽ moderate existentẽ cũ desiderio su/scipere opꝫ nullo eius cõplonẽ artificio alterãtes. Et Jsaac dixit. Si tps fuerit hyemale: non tñ multũ frigidũ non de/cet illud ingeniari. ſ. vt permuteꝫ. bonuꝫ est enim. Dixit. n. Aui. q̃ infrigidatio aeris est melior res eis. ita q̃ in hyeme ꝛ si nõ tolerat eger frigiditatẽ hyemis alleviat ab eo ignẽ. ſ. medicus: qꝛ. ſ. non cõcedat. nocet. n. ei: vt sup a; sed tamẽ cũ aliis contẽpereꝫ vt vestimẽtis. Dixit. n. Jsaac. si fortiter fuerit frigidus aer necesse est ingeniari vt cũ pãnis opera tur ne frigida aeris virtus corporis exterioribus dominef ꝛ cutẽ deficcet ac fumos ad iteriora claudat: ꝓpterea dixit Hal. necesse est vt egrũ coopias ꝛ a frigido aere defendas: ꝛ solum cũ olfatu frigidum aerẽ attrahere dimittas. Nam dixit Hal. si hyems sit: in locis qescat tẽperati aeris in qui/bus nõ horrescat. ꝓpterea dixit Al. pãnis calidis. i. caloꝛ prestãtibus vel a frigoꝛe defendẽtibus in pondere tñ leui/bus caput eius cooperiaꝫ ꝛ ꝑcipue caput ne catarrus aut corriza ei superueniat: ꝛ quãto plus ꝓcesserit ethica tanto plus frigidũ aerẽ cauere debet. vestibus quoq; ethicus in/duatur leuibus, lineis veteribus odorificatis ꝛ mũdis. di/xit enim Jsaac: oꝫ vt vestimẽta sint nãliter frigida ꝛ humi/da sicut linea vetusta. ꝛ dixit. odorẽt res fridas odoratiuaꝫ aromaticas: sed deuitẽt cãphoram ꝓp siccitatẽ quã hꝫ nisi cõ sueti sint hr̃e humidã sbam capitis nãliter que resistat sicci tati cãphoꝛe: qñ nocet duobus modis. ſ. sua friditate hũi/ditatẽ accidentalẽ in capite augmentãdo ꝛ cũ sua siccitate nãlem humiditatẽ exiccãdo. Jntelligẽs in his quoꝝ nãlis capitis humiditas est pauca: licet accidentalis sit multa.

¶ Gaudeat quoq; ethicus ꝛ letetur ꝛ cum dilectis solatie tur ꝛ amena pertractet.

¶ Quiescat corpe. Motꝰ tñ aliqs puꝰ ꝛ mitis ſm possibi litatẽ añ cibũ factꝰ ꝓuenies existit. Et dixr̃ Al. extremitates leuiꝫ cõprimaꝫ. i. mãu tractenꝫ vl fricẽꝫ ad sõnũ ꝓuocãdũ.

¶ Et dormiat diu iacẽs tpe somni maxie in domibus hũi/dis trãquillis bñ redolẽtibus: in qbus sit aeris paucitas. ſ. per appositionez pãnoꝝ ꝛ cortinaꝝ circũcirca lectũ eius ꝛ ꝛ super lecto ꝛ circa ꝓpe ipsuꝫ sint res infrigidãtes hũectã tes strate dicte supra: ꝛ lectꝰ eius solito mollior sit. i. magis leuis. dixit. A. opꝫ vt ethicus declinet ad getez ꝛ somnũ ꝛ

tranquillitatē ⁊ gaudiū: ⁊ stratus. i. lecti infridantes ⁊ hu mectātes sunt illi q sunt plani de corio aspi aqua ros. aut qui sunt de lino subtilissimo ⁊ sit eius ipletio id qō nō cale faciat. q̄re non oz esse de plumis: imo sit de lino pectinato ⁊ remoueat assidue vel saltē pmutet de latere ad lat⁹ ⁊ sint ppe stratū aque ⁊ cursus eaꝝ: ⁊ sub eis vel supra eas fron des arborum frigidarum ⁊ humidarum ⁊ olera odorifera. ¶ Dixit Hal. frigida ⁊ humida debent esse cibaria que de bent ꝓficere ethicis febriētibus: ⁊ debent esse frigida actu ⁊ potētia. Actualis tñ friditas. Dixit Hal. nō sit pura quē admodū neq; frigiditas potus sit pura. i. intēsa. nam dixit ipse frigiditas moderata calefit cito in stō ⁊ pertransit. In tensa vero in ventre amp̄. pmanet: ⁊ fortasse infrigidat ven trem imoderate existēs frigida. dixit Isaac cibaria sumant infrigidātia ⁊ extinguētia extraneū calorē ⁊ nālem cōfor tantia ⁊ substantialē corporis humiditatem custodientia. ¶ Et talia cibaria. dixit Hal. sunt succus ptisane frigidus acceptus: ⁊ panis infusus in aqua frida: ⁊ sit panis vt ipse dixit. 7. terap. Libaniticus purus. s. a furfure vel purus. i. mūdus a corticibus duris studiose coctus habēs fermen tū ⁊ sal sufficiēter. Dixit Auī. melius ex quo cibant est aq̄ ordei: ⁊ ordeū ⁊ panis tritici a furfure mūdus ablutus in aqua frigida. Et qdam exhibēt micā panis coctaꝝ in lacte amigdalarū vel brodio pullarū cū zuccaro ⁊ penidijs. Et quidā loco ordei exhibēt far siue candarusiū. Et errāt qui exhibēt auenā cū sit calida vt pz scdo can. ca°. Et quidā cō cedunt cōdrum cōtusum in pulmēto bñte modicū aceti vt incidat viscositatē condri. Et Isaac cōcessit pané bis vel ter lotū in aqua frigida ⁊ ēt infusum in vino albissimo ⁊ leuis simo ⁊ bene mixto aque. Et qdam cōcedunt rixū coctuꝝ in lacte amigdalarū cū zuccaro ⁊ maxie si ventris aderit flu xus ⁊ digō satis fortis. Et concedunt ethicis olera frigida ⁊ humida ⁊ fructus eis silēs. ¶ Et de oleribus ꝓpie lactu ca ⁊ endiuia ortulana ⁊ borago ⁊ spinacia ⁊ blitis ortula na ⁊ malua ⁊ atriplex: ⁊ maxime vbi venter sit stipticus. ¶ Et de fructibus cerasa mora pruna ⁊ pfica malagrana ta dulcia ⁊ muza ⁊ cōcedunt citrulus ⁊ melon indus: ⁊ cu cumer ⁊ cucurbita maxie lōga. ¶ Et cōcedunt pisces petri ni boni. fluuiales cancri ⁊ testudines ⁊ limacie ⁊ rane: ⁊ cō ceditur lac vt infra dicet ⁊ caseus recens nō salitus. Dixit enim Auī. maxime cū sentit eger alleuiationē siue rectifica tionē ⁊ ova etiā sorbilia p̄cipue in aqua decocta. ¶ Et de carnibus cōcedunt carnes edi ⁊ agni ⁊ porcelloꝝ si dige stiua fortis sit ⁊ carnes fasianoꝝ perdicū ⁊ p̄cipue pullorū eoꝝ ⁊ carnes auium paruarū bonaꝝ ⁊ p̄cipue pulloꝝ gal linarū. dixit Hal. 7. terap. exhibeant maxime ale auiū ⁊ te sticuli gallorū in lacte cocti ⁊ galli nō siluestres ⁊ fasiani ⁊ pdices ⁊ passeres mōtani. i. auicule parue bone. dixit Zoar. testiculi gallorū impinguatoꝝ cum lacte cōferunt iuuamē tum oibus patiētibus banc febrē ⁊ etiaz si nō sint galli im pinguati nihilominus est iuuamentum in ipsis testiculis. Dixit Auer. colliget. 7. quāuis corpora ethicoꝝ maiori in digeant nutrimēto ceteris. tñ q̄ virtus eoꝝ nutritiua debi lis reperit cōueniens est studiū adhibere in p̄bendo eis ci baria digestibilia ⁊ bōi chimi. q̄re de carnibus que eis me liores existūt sunt pulle gallinarū nutrite ex frumēto. ⁊ glo sa docuit cū frumēto decoquere limacias. Et subdit Auer. ⁊ vitellus oui est eis optimū nutrimentū ⁊ capones nutri ti ex amido ⁊ frumento eis optime laudant. ¶ Et quidam cōdiunt cibaria cū agresta: sed nō oportet vt vua sit multū acerba: ⁊ cōcedunt eis pro cōdimento sapor albus ⁊ suc cus granatorū dulcium ⁊ muzoꝝ ⁊ succus etiā aranciorum maturoꝝ maxime cuz admiscent eis spēs que sic fiunt. ℞. cardamomi. ʒ. i. liquiritie cinamomi. aā. ʒ. ij. croci. ℈. ij.

¶ Et de potib⁹ dicendi eis aq̄ or. de q̄ dix Auī. q magnā eis bz vtilitatē ⁊ aq̄ cū zuccaro decocta ⁊ iulep recētia. Et Ha. 7. tera. dat vinū aquosum aliqd hñs pōticitatis. ⁊ tale dixit esse albū clarū aq̄ pmixtionē nō sustinēs nisi puissimā ⁊ cō cedit etiā vinū aromaticū debile aque sufficienter mixtuꝝ. ¶ Dixit Hal. eodē. 7. Indigent aūt qui ita bñt q̄plurimo eo qō nutrit. nō pñt autē digerere ea que moderata paula tim ergo ⁊ multotiens eis dare melius est. Et Auer. dixit. q: vtutes coꝝ sunt debiles cibaria coꝝ diuidere debemus in pluribus vicibus: ⁊ iō subdit Hal. ibidē non solū semel in die nō possibile est cibare eos sufficiēter: sed neq; bis do nec sunt subtilissimi. i. macri. Et pp hanc cām assuescui ciba re eos ter in die. s. nāli: vt suppleant. s. tres cibationes mul titudinē nutrimēti quo egent. sup. ⁊ aliqñ est necesse ciba re eos plūbus vicibus tribus: vt qñ magna est resolō ⁊ vir tutis debilitas: ⁊ aliqñ pauciorībus: vt qñ resolō est minor ⁊ vtus cōstātior. Et iō subdit. H. qñ aūt meliores seipsis ap parēt fci sufficit bis in die cibare. Et dixit. H. ibidē tm̄ igit rōnabile est esse cibū p̄m vt certissime totus digestus sit an teq; scōs accipiat. hoc aūt nō pōt est fortioribus. s. ad resi stendū digōnibus exñs cibarijs ⁊ duris ⁊ grossis. suscipiē dū est igit imbecillē. i. facile digestibilē nō potentē digōni repugnare p̄m cibū vt digestus cito sit ⁊ subeat eius superflui tas ⁊ vacuo a cibo ⁊ puro a supfluitatib⁹ vētre cibus def. Et subdit: sed q: nō solū qes ⁊ somnus: sed ⁊ tps lōgius. s. qō sequit post cenā excipit. i. ꝓcurat hoc. i. cibi cene dispē sationez rōnabile est quecūq; cibarioꝝ fortiora sunt scdm hoc maxie dari tps. s. in cena quo circa ⁊ athlete sic gerunt nō rōne aliq̄ inueniētes sibi iuuare: sed lōga experiētia te stante: sed nimirū ⁊ qp athlete gerūt non malū eos ⁊ q re sumptiue agunt. i. qualescētes ⁊ debiles illud facere. ¶ Et dixit Hal. ⁊ nō bibere in cena statim. i. post cenā anteq; di gestus sit cibus. innatāt. n. cibaria bibētibus eis vt nō tan gat ea vētris corpus media stāte inter cibū ⁊ vētris corpus hūiditate pot⁹ illius. Si vo siticulosi fuerint: abstinere eos a potu penitus triste ⁊ iutile est eis. paucū aūt dandū vt mi tiget tristitia ⁊ humiliet sitis. i. remittat. cū aūt bene digeſ serint cibū cōcedere opz copiose bibere. distribuit. n. ita di gerētibus citissime. ¶ Et dixit Hal. ibidē q̄stitas i cibarijs est vt neq; grauēt vnq; ventrē. verūtū in his difficile est b̄ vt nō grauent pp debilitatē virtutis coꝝ: ⁊ iō oz duo facere vt citissime qescat grauedo ⁊ deinceps oz facere vt tēsio ⁊ vētositas hypocūdrioꝝ custodiat ⁊ tēptando q̄stitatē cibi dare dixit Hal. si ꝑm primā die cōtigerit qō tale. s. aut grauitas aut tēsio aut vētositas in posterioꝝ. s. sequēti die oz au ferre ex cibarijs ꝓportionalr magnitudini sinthomatis. s. grauitatis tēsionis vel vētositatis. Si vo ꝑma die sine q̄re la fuerit ⁊ nō adsit aliqd hoꝝ sinthomatū addicere de ciba rijs oz in scda die breue qd. i. paꝝ. ⁊ sik i tertia die ⁊ sequē tibus. Cōparans. n. ad p̄cedētes dies oz minuere vel adde re de cibo. Et subdit. tēptandū est vsq; ad oē tps cure ita. s. qp ēt in resumptiua cōualescentiū custodire. qp in vespe. i. ce na dignū extimauimus dari fortioꝝ cibuz. s. q̄ in prandio nō puis bonis patiētibus bis q sic dietant: q: ex dieta fcā vt dictū est: nō paruū bonū: sed magnū percipiūt patiētes. ¶ Dixit Al. cibaria nō semel sunt tribuēda: sed multas vi ces ꝓtienda ⁊ p̄cipue si estas fuerit. Ex qbus eger: nō tm̄ su mere oz q̄stū est ei neciuz: sed sibi cauere ne semel tm̄ come dat q̄stū est id quo eget pp vtutis debilitatē. ¶ Dixit Hal. fit cibus in die paulatim bis iuxta qō digerit stōus eius ⁊ mēbra suscipiūt. Et. A. dixit. oz vt sepe in eis cibus. nā di xit Isaac oz q̄stitatē cibi fieri talē q stōm nō grauet quaz possumus itelligē b̄ mō: q: si dederimus firmo cibū ⁊ inde stōi extēsionē patiat ⁊ acidū vl fumosuz ructuet cognosce mus eū nō bñ digerere illū: vñ q̄stitatē coꝝ dcrescim⁹ adeo vt p̄cipiamus eā ee bñ digestā. ¶ Et scias. qp q̄sto plus ꝓce dit ethic⁹ in corpis dsumptionē tāto plus minuēdus é cib⁹ vni⁹ vicis ⁊ acdēdus est nūer⁹ cibationū. Et tāto plus stu dēdū est vt cibi sint fridiores ⁊ hūidiores ⁊ nutribiliores ⁊ oibus minus dissolubiles. Et in potu vinū minuēdū est in

De q̄stitate ciborū ⁊ potuum tā primua q̄ discreta

quãtitate ⁊ acuitate eius ⁊ addendũ in limphatiõe ipsius.

Dieta i ꝑma specie ethice.

¶ Et scias rursus.q᷑ lz ꝑdicti cibi ⁊ potus sint positi ethicis fore ꝓueniẽtes diuersimode tñ cõueniũt ꝑm diuersa tpa gradus siue spẽs ethice ⁊ diuersitatib⁹ vtutis ⁊ alioꝝ ꝓticulariũ siue circũstãtiaꝝ.loquẽs.n.de cura ꝑ⁸ spẽi. Al.dixit. hac febre laborãti in ꝑmis aq̃ ordei est dãda ⁊ postq̃ ipsa a stõ descẽderit de piscibus q᷑ezie vocant᷑ supꝓnas assatis aut in veru nutriẽdus est: ⁊ ex olerib⁹ fridis ⁊ hu. Et Jsaac ẽt ꝓcedit fruct⁹ ⁊ olera supꝓdicta. Et Hal.dixit. post exitũ a balneo refice eũ pullis hũidis.i.elixis ediscꝫ cõditis cũ lactucis atriplicib⁹ spinacijs ⁊ cucurbitis ⁊ sũb⁹ ⁊ plerũq̃ fac illi sorbitionẽ de cruberi cũ zuccaro ⁊ amigdalaruꝫ de oleo. Et nonunq̃ cibabis illũ piscib⁹ recẽtib⁹ optimis ꝏditis cũ expidalago aut frixis cũ amigdalis de oleo aut assatis desup᷑ piecta aq̃ ⁊ sale. Et notauit Guil. q᷑ nõ cõcedunt᷑ pisces: eo q᷑ bñ in stõ digerant᷑: sz qz resistũt cũ sua friditate ⁊ viscositate dissoloni calitatis exnee: ⁊ qz eoꝝ nutrim᷑ multũ adherẽs durat in mẽbris lõgius. Et subdit Hal. q᷑ꝫ re ficiunt᷑ ouis sorbilib⁹ ⁊ medulla cucumeris ⁊ citruli: ⁊ lactucaꝝ radicib⁹ ⁊ intybe ⁊ sũb⁹. dabis quoq̃ illi granata optia ꝑsica nabateria bñ matura. poma quoq̃ silr. ⁊ iuiubas recẽtes. subdit tñ. q᷑ nõ oz hos fruct⁹ multiplicare. ſ. vt nõ ꝓducãt ad putredinẽ. ⁊ q᷑ fic⁹ ⁊ vue. ſ. recẽtes laudabiles sunt si ꝓrigat᷑ eaꝝ q̃ opz q̃ztitas: qz. ſ. pua. Et Guil. dixit. q᷑ in ꝑma specie nutrientia vberius ministrare oportet.

In scda spẽ.

¶ In 2ª aũt spẽi regimie dixit Al. in hac siue in ꝑn⁹ siue in vltio visa fuerit vrina oleaginea aut in ei⁹ supficie sicut tella vnctuosa aut frusta carnis. pilis silia aut aliq̃d silẽ furfuri in ei⁹ regimine est festinãdũ: ⁊ iõ cũ ad terminũ ꝑm quẽ eaz incurabilẽ ee diximus nõdũ ꝓuenerit laborãs eo regimine indiget q̃ ⁊ ꝑdicti: oz tñ vt sup᷑ eũ fiat assiduatio ⁊ pscrutatio ⁊ frequẽtatio remedioꝝ ⁊ ꝓueniat᷑ in eo ad vltimũ. Et Hal.dixit vtere regimie infridãte ⁊ hũectãte. ⁊ qõ añ dixit. ⁊ refice eos pullis ⁊ piscib⁹ bonis ⁊ alijs cib⁹ digõni faciẽtib⁹. ¶ Dixit Guil. medicinalia resumẽtia vberi⁹ ministrare oz quocũq̃ mõ pareãt᷑ ⁊ dixit. sint ꝓtẽti lactucis portulacis scariolis ꝓnis cerasis ⁊ farina ordei vel auene ⁊ in hac errauit cũ lacte amigda. Et aliq̃ accipiũt ordeũ mũduz vel farinã eius vel farinã tritici ⁊ faciũt cibariũ ex ea cũ lacte amigdalaꝝ dulciũ ⁊ lacte seminũ cõium frigidoꝝ ⁊ zuccaro ⁊ aliq̃ addũt lac seminis papaueris albi. Et pot⁹ dixit Siliber. sit ptisana. i. aq̃ ordei. vel lac q̃tuor seminũ cõiũ frigidoꝝ. Et aqua ordei decocta cũ cancris fluuialibus est eis optimus cibus ⁊ sic fit. Elige cãcros fluuiales recẽtes ⁊ abscinde dentes eoruz ⁊ euelle ipsoꝝ cortices ⁊ extrema ⁊ ablue cũ aqua frigida sale ⁊ cinere tribus vicibus ⁊ supra dõec remoueat᷑ q̃itas odoris eoꝝ: deiñ ablue: itez cũ alia aq̃ frã sola ⁊ ꝓtere eos quoq̃ cũ aq̃ or. excorticati ⁊ sit pot⁹ ei⁹ li. 5. ¶ Et Aui. dix. cura ꝑ¹ grad⁹ ⁊ 1¹. ſ. vsq̃ ad possibilitatẽ sanatiõis eadẽ existit: nisi qz diuersificat᷑ ꝑz pl⁹ ⁊ min⁹.

In tertia spẽ.

¶ De finis aũt scõe spẽi ⁊ tertie spẽi regimine dixit Al. nõ est in eis laborandũ vt ad sanitatẽ pueniãt: sed vt quo mõ sustẽtent᷑ qõ fit ex nutriẽtibus que. ſ. digesta velociter pene trãt ⁊ bonis odoribus. Caro itaq̃ pullina sumẽda est ⁊ in pua frusta incidẽda ⁊ succus ab ea paucũ bñs salis exbendus est. ſ. p sublimationẽ eius aut assationẽ ei⁹ ⁊ post multã cõpressionẽ aut vehementẽ elixationẽ aut fiat ẽ ex carne rubea edi q̃ in collo eius reperit᷑: deinde huic succo paꝝ de succo pomoꝝ ⁊ citonioꝝ ⁊ paꝝ vini admisceant᷑ aut torrel le bñ trite ⁊ sic bibat᷑ aut sorbeat᷑ ⁊ olfaciat cibos odores hũtes delectabiles sicut est cibus q᷑ fit de carne epis ⁊ pulmonis minutim incisa: ⁊ postea in frixorio cũ ouis ⁊ aceto ⁊ croco cocta. pulli quoq̃ assandi sunt: ⁊ corã sua facie scindendi ex quoꝝ pectore carnẽ masticãdo succũ solũ traijciãt si nimiũ debiles fuerint. Si aũt qs aliquãtulũ fortior fuerit ex carne illa iuscula fiant cũ tortellis ⁊ vino pauco cinamomo ⁊ succo coriandri ⁊ traijciant᷑. Et Hal.d. Jn hac cu stodiatur virtus vt supsit aliquo tpe ⁊ cibet᷑ pullorꝝ carnibus ⁊ fasianoꝝ ⁊ perdicũ in qbus ꝓiecta sint citonioꝝ frusta aut pomoꝝ siccoꝝ ⁊ paꝝ vini ⁊ cinamomi frusta ⁊ rioalis crudi fiatq̃ illis aqua carniũ eduli subtilis aut aq̃ pullorum cũ succo pomoꝝ aut citonioꝝ: ⁊ proijciat᷑ supea aliq̃d biscocti: ⁊ subdit. nõ ꝓhibeas eũ ab illis q᷑ appetit. ſ. si nõ fuerint eis multũ nociua. De odoribus aũt bonis recipiendis dixit Jsaac: de aromatibus sunt flores ⁊ frondes confortatiui ⁊ refrigeratiui sicut rose viole ⁊ eis similia.

¶ Dixit Hal. 7. tera. Siccitati si nõ valde multa calitas fuerit cõiuncta primã eductionẽ. i. dietã custodiamus: nõ aũt augẽtes vini virtutẽ aut multitudinẽ mellis. ſ. ⁊ filium: sed mutãtes vt mel q̃dez nequaq̃ gustent. vinũ quoq̃ vet⁹ minime offerat᷑: ⁊ multo amplius si amplior fuerit caliditas vinũ aquosius dabim⁹ ⁊ ita dabimus bñs friditatẽ vt fontana aq̃ in medio vẽ. Et ex his vbis Hal. cõprehẽdere potes curã eius in q᷑ siccitas ꝓdominat᷑ calitati siue modicum siue multũ: qñ addẽda sunt multũ hũectãtia supra infridãtia sicut Hal. voluit eꝫ fieri supdominante calitate siccitati.

¶ Et rursus scias. q᷑ regimen ethice diuersificat᷑ ꝑm diuersitatẽ particularũ a qbus ipsa hz initiũ. Dixit. n. Hal. eodẽ 7°. Sciendũ est tibi hoc ꝓe oĩbus vt cuz fortiter alterata fuerit ꝑm vtraſq̃ q̃litates. ſ. caliditatẽ ⁊ siccitatẽ aliq̃ particula corporis perit eius opus vniuersum ⁊ nõ facile est eã que sic disposita est particulã redire in id qõ ꝑm naturã supple ⁊ multomagis si alteratũ fuerit totũ corpus ꝑm illas q̃litates. Cum aũt altera sola q̃litas amplius ſ̃altera fuerit altera vo fuerit moderata possibile erit sanare ita dispositũ hoiem ⁊ maxie si moderata fuerit siccitas. Et dixit Hal. si initiuz habuerit a mẽbris nutritiuis vt stomaco ⁊ epate rõnabile est his diligẽtiori indigere dieta ⁊ maxie q̃ztũ ad ciboꝝ ⁊ potuũ digestibilitatẽ ꝓpter imbecillez esse qõ circa digones. supple. ⁊ silr ingeniandũ est ⁊ procurare de salute alioꝝ membroꝝ a quibus ethica habuit initium.

¶ Et iterũ scias ethice regimẽ diuersificari ꝑm diuersitatẽ cõsuetudinis patientiũ in dietãdo. nã alia ⁊ nõ vna species diete in oĩbus in cõsuetudine est. nã hic qdem semel alius vero bis in die cibari solitus est ⁊ his qdez citius: alijs vo ad vepserã accipere cibationẽ cõsuetudo est. Et vtiq̃ comedunt᷑ ab his quidẽ pisces ⁊ sunt plũ vel vlter qui ex marinis: alijs vo olera ⁊ vlr que ex ortis: alijs: vo fruges: ab alijs vo legumina: alijs vo extremitates arboꝝ: ab alijs vero carnes quadrupedũ aialiuz alijs vo volatiliũ. Et horũ alijs quidẽ gallinarũ ⁊ gallorum: ⁊ alij vtiq̃ ⁊ caseo ⁊ lacte vtunt᷑ quidã plurimo caprarũ vel bouz. quidã vo ⁊ alioꝝ quorũdaz. Et bibũt alij quidẽ calidũ alij vo frigidũ ⁊ vinũ vel multũ vel modicũ vel nequaq̃: qz solũ aquã vel sincerã. Et tale: qz dulce vel austerũ: vel tale qz vinosiuz vel aquosiuz. ad ḃ aũt reducere vnũquodq̃ ad que assuetus est ops. Et dicendũ q᷑ nõ solũ in resumptiua dieta: sed in ea que ꝑm egritudines q̃z multã particulã in mãe electione accipe est ex assuetudinibus. nã ratio qdez. i. can. gñalis totius gñis dieta annũciatiua est. i. vt si morbus sit frigidus dieta sit ex calidis ⁊ ecõtra. Materiã aũt cibarioꝝ ⁊ potuũ ex qbus cibetur dietatus aut ex q̃litatibus ⁊ potibus ex alijs que diximus. ſ. ex rebus nãlibus: ⁊ nõ nãlibus ⁊ maxie ex virtute digestiua: ⁊ nõ minus ex cõsuetudinibus sumẽdũ est. Et subdit. in dietãdo supinspicere oz: ⁊ naturarũ ꝓprietates ⁊ occultas vel specificas inter cibũ ⁊ cibãdũ. Vidi. n. quosdã si per noctẽ qõcũq̃ vigilãtiũ opus gerere coacti fuerint nõ vltra dormire potẽtes. Jn illis ergo nõ oz cõsiliari nocte bibere ne ꝓp hoc in vigilias trãseant. nã hi multũ ledunt᷑. ficãt. n. totius corpis hũidũ vigilie. ⁊ ꝓpea sunt nociuissime his q ex siccitate egrotãt. Quidã aũt si gustauerint ptisanã mox᷑ nauseã patiunt᷑. qbusdã ãt ptisana facile acuit᷑. i. acetositatẽ cõuertit᷑. Et q᷑ qdaz bouinas carnes digerũt facile nomẽ diuulgatũ est: ⁊ q᷑ alij ad alꝫ disponant᷑ pot⁹ ⁊ esca

bene ⁊ male. Et dixit nō solū ex his: sed ex horis anni ⁊ regionibus. sup. ⁊ ex alijs pticularibus copia mālē dietaꝝ fit. ¶ Maxime aūt variaꝫ dieta in ethicis ꝑm statū virtutis in fortitudine ⁊ debilitate ⁊ ꝑm hūc modū Aui. magis ꝓcedit dicēs si vtus debilitaꝫ. s. manifeste nō est maluꝫ vt cibet iure facto ex carnib⁹ edi aut ānualis agni: ⁊ fortasse est necessariū vt cibet ex carnibus fasianoꝝ ⁊ pdicū ⁊ pullis: aut ex carne edi: ⁊ qñ ꝓlongaꝫ cū ea debilitas ad syncopim est neče vt cibet aqua carnis. Cōcessit aūt Aui. carnē vaccinā .s. lactentis vitule: ⁊ p̄sertim si erit illic fortitudo digōnis. Alex. quoq; cōcessit testiculos gallinaꝝ. sunt. n. optimi ⁊ faciunt alia cibaria digerere ⁊ bñ assimilari. ¶ Dixit Jsaac. oꝑz arbitrari ēliter corpa eoꝝ humeñāt ⁊ excitemus virtutes eoꝝ cū cibis q̄ sunt facilis digōnis ⁊ multū nutribiles: q̄ corpoꝝ eoꝝ lz sanguis sit laudabilis modicus tū est. Et sīl ꝓp sanguis ⁊ spūs paucitatem mēbra minuunt q̄ sunt totius sanguis fundamēta: ⁊ ꝓp spūs puitaté aīalis ⁊ vitalis deficit nalis calor: vñ necesse est vt festinemus ad restaurandū eoꝝ corpa in vtute ⁊ nutri⁹ cibis ⁊ potibus q̄ sunt faciles ⁊ subito ⁊ multū nutribiles: sicut vinū albū grossuꝫ ⁊ rubeū grossum. sicut Jpo. in affo. ait. facilius est repleri potu q̄ cibo. Sed tū ꝓt oꝑz. ⁊ q̄tum oꝑz dandū est: vt. s. nō purū neq; in iciuno vt nō ꝑstet mēbris ⁊ ꝑcipue stō calorez ⁊ siccitaté. Sed ⁊ neq; oz accipi multū neq; subito ⁊ velociter vt intrās velociter exeat ⁊ nō nutriat mēbra: sed ⁊ neq; multū grossuꝫ ne morās in angustis locis opiłonez gīet. Libūq; accipiat mediocré qui qdē grossitiez bēat vt ꝑmanēs in mēbris nutriat ⁊ cōfert sicut lac ⁊ ptisana ⁊ panis lotus ⁊ silia. ¶ Al. quoq; ⁊ Aui. silr̄ ꝓcedunt vinū qñ vtus est debilis. Et Aui. dixit. sit paꝫ vini subtilis ꝑmixtū cū aqua multa. Hal. quoq;. 7. tera. dixit. h̄ solo potu. s. vino vtendū esse ab oibus his qui renutricatiōe indigēt corporibus sine febrīedo. Et vt vinū vtile cōprehēdamus sub regula in gīe sit vinū aquosum: ⁊ aquosuꝫ vinū nomino: qō est albū: ⁊ purū ⁊ luciferū ⁊ pauciferū. i. qō cuꝫ miscet aq̄ paucissimū fert. hoc. n. tale vinū est imbecillissimū ⁊ aquosissimū sicut qō sustinet plime aque mixtionē vehemētissimū est ⁊ fortissimū. Et tale noiauit Jpo. viscosum. ⁊ hoc oꝑz custodiri ne sit ꝓcutiens imbecilles virtutes. ⁊ cōsidera etatē vini. nā nouū qdem. i. mustū aquosius ⁊ ibecillius est quodāmodo q̄z vt vinū decet. s. esse in cura huius sicce discrasie. Et cū hoc est difficilius digestibile ⁊ magis ꝑfluitatē hūs. Senius vero vinū vinosius est ⁊ fortius q̄z cōgruat in hoc casu. sup. ergo mediū etate est conueniens.

¶ De potu aūt aque frigide in ethicis: dixit Hal. in lib. de tabe. oꝑz ethicas extimare hīe tpa spāliter in exhibitione aque fride. nā ifortunatio exhibitiōis aq̄ fride. s. cū nō daꝫ in cōueniēti tpe in magnā fit lesionē: ⁊ iō dixit ipse cōsulo ꝓ mū. i. in ꝓn⁰ vel in ꝓma spē dare aquā frigidā. ipericulosuꝫ .n. est hoc tpe. vtute ente robusta rursus ⁊ sanguine copioso in corpe cōtento. tardātes aūt. i. ꝓlongati in ethica vt ꝓueniētes ad scōam spēm ibecilles fiūt vtutibus ⁊ modicū bñt sanguinē: vñ nocent ab ea vt multū lesiōe duplici. vna quidē ꝓp ꝓcuti ⁊ infridari quasdā ptículas potu aq̄ fride. altera vō postea dantes aquā frigidā ipsis nō tenentes qō cōmēsuratū infridat nō solū aliquā quādā ptículā ꝭ ⁊ ipsam ꝓn^m gīonis hūtez febris. s. cor. Si aūt ⁊ cor ꝑm infrigidet si qdē adhuc custodierit innatū humidū: siue vt alia ſra dicit innatū calm casus fiet vtutis. Si aūt iā siccius extenuatū tradet talis dispō. Et dixit. 10. tera. Ethici repentinā aquā frigidā. i. subito in vna exhibitione in multa q̄titate datā non ferūt qn ledant. Jn ꝓn⁰ tū corpibus nō dū siccis effectis sufficiēter impiculosius est vti aqua frida in potu sumat. Et Hal. dixit. nō arceas illū aq̄ frida. ¶ Dixit quoq; Jsaac. cū ethica fuerit ꝑ se morbus ⁊ simplex ⁊ corpa patientiū sunt absq; vlla putredis mā optimū est vt demus illis cibaria infridātia nāliter: eaq; artificiose fridiora faciemus sīc ptisana lactuca panis lotus cucumeres pa lestini ⁊ silia. Et aquā demus fridā ꝓt oz vt maxᵉ si vtus eoꝝ nō fuerit ibecillis ⁊ digō appeat in vrina. Qz si ethica ꝓp aliū morbū fuerit acutū vel diuturnū ꝓhibemus aquā fridā ⁊ reliq̄ infridātia ꝓt melius possimus maxᵉ si nullū signū digōnis i vrina appeat ⁊ corpa nō sint pura a mā generāte putredinē. Et cā huiꝰ duob⁹ modis est. vno q: corpora egritudiné olim patiētia sunt defecta ⁊ calor eoꝝ debilis est ⁊ puus. Aqua vō ⁊ reliq̄ frida sūt ꝑcussiua mēbrorū ⁊ nālez extinguūt calorē. Qz si corpa eoꝝ fuerint ūmūda ꝓp aliq̄s apātū aut crudoꝝ humoꝝ reliquias aq̄ frida ⁊ cetera frida indurāt ⁊ ingrossant eas vt nequeant digeri. Et subdit. loquēs de 2ª spē ethice. prohibebimus patiētes ab aq̄ frida nisi apa affuerit calidissimū: ⁊ tūc ét modicū dabimus ex ea: q: calor apatis friditatē aq̄ ad se trahet ⁊ phibet eā ne vadat ad cor ⁊ noceat calitati nāli. Qō si apa non fuerit calidū abstinebimus eos ab aq̄ frida. Jnqt. n. Hal. aqua frida in ethica q̄ est ꝓp aliū morbū est pessima ꝑcipue si morbus fuerit diuturnus: q: morbus q est cā ethice neče est aut vt sit calus sicut frenetis aut diuturnus sicut putrida febris erratica aut cōmixta ⁊ silia. Et si morb⁹ fuerit acutus morās ꝓuocet ꝑcutit sbalē mēbroꝝ hūiditatē ⁊ desiccat eā ⁊ dissoluit vtutē mēbroꝝ: vñ calor cordis fit defect⁹ ⁊ nequit aq̄ repugnare. fit q̄ friditas aque cā nālem extinguēdi calorē. Si aūt morb⁹ fuerit diuturnus ⁊ cōsumauerit sanguinem mēbroꝝ ⁊ denudauit ea a carne: vñ mēbris infriditatis deficit calor nālis ⁊ nēcio calor cordis fit defectus ⁊ neqt fride aq̄ repugnare: ⁊ maxᵉ si fuerit in venis ⁊ anterijs mā ad putredinē pata: q: humiditas aq̄ illā anget mām vt nequeat digeri: ꝑcipue si in vrina nullū coctionis signū appeat. Palā ergo itellexim⁹ dixit Jsaac. q̄ nec debeat dari in ethica aq̄ frida nisi cū ipsa ꝓ se morb⁹ fuerit si vtus eoꝝ fuerit custodita. Qō si vtus fuerit debilis caueāt aquā fridam. ¶ Dixit Aui. aqua frida que nō est vehemētis frigoris nō est malū si in potu deť eis si non fuerit phibens. Et illud phibēs est aut apa sub hypocūdrijs. s. in nutritiuis: aut ēt in toto corpe chimi putridi ⁊ chimi crudi q oēs digōne indigēt ⁊ nō appet signū digōnis. q̄ si appuerit si timor erit morbi ⁊ silr̄ si fuerit ethica ꝑmutata ex sirsen aut brisen. nā in hoc melius est vt interdicaꝫ eis potus aque fride q̄z cū alijs. Ethica vō cū supuenit egritudinibus destruētibus virtutē ⁊ mollificātibus eā rarefaciētib⁹ ossa ⁊ carnē supuenit debilitati. Cū ergo supuenit ei sup debilitatē potus aq̄ fride nō moraꝫ qn cadat in genus ethice sequtis. Et subdit Auic. vltimi frigoris aq̄ plm nocet eis in oi dispōne ⁊ corrūpit innatū calorē mēbroꝝ eoꝝ radicalū ⁊ fortasse festinat aut ꝑmutat eos ad gen⁹ aliud ethice.

¶ De exhibitione aūt lactis. Dixit Hal. 7. terap. humanū lac vt vtiq; cognitū optimū est: q: vō nō sustinēt multi lac mulieris sibi offerri dandū est asininū lac. hoc aūt omniuz alioꝝ supra mulieb̄re melius est in hmōi dispōne subtilissimū. n. est ⁊ minime caseaꝫ ⁊ cito pertrāsit vbiq; ad oia corporis mēbra. Jndiget autē ista dispō ambobus. s. vt nō caseetur: qm̄ cū caseaꝫ in ventre oēs ledit ⁊ sanos ⁊ egros: ⁊ vt pertrāseat cito: q: cita eget patiens nutricatione: ⁊ qm̄ precluſi sunt eius trāsitus. hoc ergo lac dandū est ipsuz solum: qm̄ nō caseaꝫ vl mel tepidū purū. s. vel zuccarū supermiscere ei ne caseeť. phibent. n. mel ⁊ zuccarū a caseatione lac: zuccaruz tū melius est. Dixit Al. nunq̄z in caseitate lac mutabiť si ei paꝫ zuccari tribuaꝫ. Sal ēt a caseitate phibz lac: ſz q: nimis exiccatiuū est: iō supmiscere ipz lacti phibē dū est: lz. H. comestibile lac ꝺeedat tanq̄ minus exiccatiuū aliis. Dñt qdā in decłone lac mulieris melius est: i aliis vō tpibus si itēdimus plus vtutis cōfortatione adhuc asininū melius est: q: magis alterat cū sit fridi⁹ ⁊ hūidius mulieb̄ri. ¶ Post asininū vō est lac capraꝫ vt dixit Al. Et Aue. dixit

Nō ē dāda ethicis aq̄ frida.

De lacte qd sit melius.

cibus q̄ est melior eis est lac: z melius lac est lac mulieris z post ipsum lac asine: z post ipsum lac capre. Et Aui. dixit. nō est post lac mulieris nec lac asine z postea lac capre z. nā lac z ppie asine eradicat ethicā si fuerit ei eradicator. i. si pōle sit eā eradicari: z nō est electio supra ipsum lac nisi ꝓhibeat putredo accūs. i. iam pūs: z expectatio māe apprehēse. i. cibi sumpti. alīs. me^m cōprehēse. i. sumpte in potu. nā primū est vt sit lac asine cū būectatione infrigidās z sic curās ethicam. nā quidā faciūt infrigidationē lactis vicini de quo extractū est butirū: z ipsum qdē lac vaccinū de quo extractū est butirū est in bonitate post lac capre z. Cerū dixit. A. ipsum est plūm nutrimēti dixit Jsaac: q̄ cū lac ceteris cibis facilius oia mēbra corpis nutriat: iō ethicis z ptisicis erit facilius z melius oibus z nutribilius z maxie eis q aliū nequeūt sumere cibū. Et melius oibus est muliebre: maxie si puellā nutriat: postea asininū. Sz tū q̄ qdā odiūt vtrūq̄ z est eis aboīabile dari opz caprinū. est. n. mediocre iter subtile z grossum. Dixit Aui. opz vt caueat spissum lac. i. grossum: q̄ difficilius digerit q̄z fluidū z nō sic ad oia corporis mēbra ptrāsit: vel caueat spissum lac. i. coagulatū: vel. i. caueat ne inspisset z caleet. Dixit Hal. cuz nō fuerit febris. s. putrida si icōmodū erit lac sugere mulieris a māmillis aut lac asine sumere cū mulget. ¶ Si autē sit calor z febris. s. putrida patiēti oino lac nō ꝓpinet. dixit. n. Auic. lac cōuenit ei qui nō hz febrē periodicā neq̄ mām neq̄ humorē prepparatū ad putrefactionē. Dixit Guil. Omne lac in ethica z omni egritudine regrit stōm mūdū ab omni malitia: q̄ val de conuertit ad omne qō inuenit siue bonū fuerit qō inuenit siue malū: z ꝓpter hoc dubiū est dare lac ethicis z alijs specialiter absq̄ zuccaro: z cum non sugitur proprio ore.

Asina q̄ ius hz cē.

¶ Dixit Hal. 7. tera. vt autē lac sit tale quale opz cibos animali ꝓpinandū est aptos z exercitijs exercitāduz moderatis: z si quem lactat pullū auferendū ne. s. per pulli suctionem lac indigestū hēat patiens z aīal in etate hz esse robustum: scilicet iuuenile z studēdū est vt bene digerat cibaria. ¶ Dixit Ser. sit asina flaua iuuenis ꝓpinqua partui. s. per duos vel tres mēses. Et sit eius lac lene tpate substātie donec q̄n distillat super vnguē aut speculū nō expandat vsq̄ ad latera z nutriat asina herbis fridis z hūidis z ex aqua dulci bona potetur. lac. n. qō generat ex hmōi asina cōfert iuuamentū magnū. Dixit Jsaac. opz ponere capra in puro loco z nutrire eam cū bono ordeo z herbis cōuenientibus vt endiuia lactuca coriandro frōdibus celsi z sūbus.

De q̄ntitate lactis ex ybēda.

¶ Dixit Hal. vbi supra ꝓma die de lacte pugilus dādus est: z nō plus: deinde adde lactis quātitatē medio pugilo: z deinde alio dimidio z sic paulatim addēdo ꝓcedes vsq̄ ad mensuram cōmoderatā. Dixit Auer. 7. colliget: lac in ieiuno dare debemus in ea q̄ntitate qua digeri possit z cōuenit sibi studere vt bñ ipsum digerat: eo q̄ in stō defecto caseari cōsueuit. quare incipe debemus a modico dando ei ꝓmo. ℨ. i. z sic

Lac vaccinuz nutribilius alijs.

addēdo donec perueniat ad mediū rotulū. i. libram. Dixit Jsaac. Si videmus corpus multa nutricatione carere dabimus lac vaccinū plus in die. butiro ablato: q̄ nutribilius est alijs z ꝓma vice dabimus. ℨ. ij. z sic ascendemus vsq̄ ad q̄tuor. Serap. vō dixit. si calītas ethice est diminuta z corpus est mundū ex mā parata ad putrefactionē dabimus ei lac vaccinū mūdū a butiro z vnctuositate z damus ex ipso quātitatē. ℨ. x. z addimus ex ipso gradatim vsq̄ ad. ℨ. xo. z si adiuuat virtus z digō z das sup hanc q̄ntitatez nō erras. Et Aui. dixit. melius est vt incipias a pondere. ℨ. x. vsq̄ ad ℨ. xo. z tibi fineſt vt addas in potiōe ꝓma. s. supra. ℨ. x. z in postrema. s. supra. ℨ. xo. si fuerit virtus potēs supra digonez. z melius qdem est vt a māmillis siue vberibus sugat. Qz si aboīabile fuerit aut impossibile pp imbecillitatē: tūc ilico cū mulctū fuerit sumendū est ꝑter vaccinū de quo ꝓus extrahendū est butirū. ¶ De quātitate autē discreta sumendi lac. d. H. vbi supra si delectent patiētes de lacte post. scōm balneū etiā dabimus eis. supplent qdā z si iterū delectent dabimus z ℨ^o. Si autē non delectent nō dabimus nisi semel z loco eius scōa vice dabimus ptisanā cōueniēter decoctā vel condrū: z nos loco cōdri damus genus farris qō habemus apud nos cōsūr ptisana cōstructū. Et Al. etiaz micas panis cū lacte ad comedendū ꝓbet. s. in eo ifusas. ¶ Quo autē modo tpe dandū sit Hal. ibidē dixit Cronica exīte iam febre lac dandū esse. Et Alm. dixit. cū laborās hac egritudine corpus habuerit siccū z fortiter macrū lac esse dandū. Et sic hi vident velle lac dandū in processu esse: z nō in ꝓmo siue in ꝓma spē. Et Jsaac. z Constātinus dixerūt vtr vinuz perdices z lac danda nō esse nisi certissime sciamus: q̄ ethica sit extincta z sic solū in cōualescentia. Ser. vō dixit. q̄ cura ratio ethice est in ꝓmis cū acceptione lactis. Et Aui. dixit. q̄ lac iuuatiuū est a ꝓn^o ethice vsq̄ ad finē eius ꝓpter quod dixerunt qdā. q̄ in casu in quo corpus sit mundū z stōus sit a malitia z mā putrida vel dispositā putrefactiōi. lac omni tpe conuenit. verūtū melius cōuenit in ꝓcessu qñ iam exicatio appet manifeste. Sed q̄n in ꝓn^o non sic appet manifesta cōsumptio. Jdeo Hal. z plēs auctores nō fuerūt sollicīti de exhibitiōe lactis in ꝓn^o: sed cronica iā facta egritudine: z maxie: q̄ regimē infrigidatiuū z hūectatiuū ℨ simul omni tpe ethice cōueniat: in ꝓn^o tū plus cōuenit infrigidatiuū q̄z humectatiuū. Et q̄ reperiunt aliq̄ ad infrigidādū vtiliora q̄z lac vt ptisana: iō fuerunt cōtenti ea z dimiserūt lac in ꝓn^o: maxie q̄ in ptisana nō est suspitio de cōuertione eius ad putrefactionē sicut est in lacte. nec ēt est ptisana suspecta vt augeat calorē sicut lac. lac. n. cōuertibile est z aliqñ calorē auget. Jdeoq̄ dixit Hal. attende ne cōuertat lac in stō. Et Al. dixit. duo in lacte sunt obseruāda. s. ne caleet z ne cōnertat maxime ad fumosuz: q̄ tūc auget calorē. Et ꝓpea dixit Aui. Cum senseris putrefactionē accidentalē ex lacte tūc solue cū facilitate. s. qō putridū. Et si timueris calefactionē tūc abstine ab eo aliquot diebus. s. quousq̄ asse curatio fiat de calītate: deinde itera. Securior itaq̄ via est abstinere a lacte in ꝓn^o: z oi etiā tpe si stōus mūdus nō fuerit: z silr z corpus a mā corrupta vel parata corruptioni. Et q̄ frequētius corpus nō est munduz: iō multi auctores nō exhibuerūt lac nisi febre extincta nō intelligētes de adbul z marasmone: qñ in his tanq̄z in desperatis exhibēt lac attendētes plus resumptioni vt nō cito deficiāt egri q̄z extinctioni vt sani fiāt. Et dicūt idē intelligendū esse de vino z perdice z oibus carnibus q̄ securius est ꝓponere ea quousq̄ calor febrilis sit extinctus: nisi virtus ꝓ defectionē ea exegerit. ¶ Ut autē effugiat error z cognoscat vtruz lac sit dādū oz medicus tēptatiue exhibē ipsuz z ēt in q̄ntitate pua: z postea cōsideret z si inuenerit post assumptū lac pulsuz fortiorē fieri sine additiōe in calore z siti z absq̄ dolore: sciat lac bñ digestū esse z ꝓfuisse: z cū eo ꝓsequēdū est. Si vō lac nō digerit: sz corrūpit: dixit. H. cognosces p pulsuz quē inuenies eē talē qlē in tribulatiōe stōi cōtingit. sit. n. pulsus velut hūtis angustiā in stō: z ꝓp intellectū hui^s pulsus attēde qō scripsit Hal. in fine libri de introductorio pulsus. Dixit. n. ibi mordicatiōes. s. stōi z vomitus z singultus z nausee z anxietates z dissolōnes spissant pulsuz fortiter puū z imbecillē opant z q̄dā moderate velociorē. ¶ Dixit Al. siqs egrū a lactis corruptiōe custodire voluerit eius dispōnē in calītate cōtinue tāgēdo cōsideret: z qlit aerē attrahat attēdat z eius pulsuz inspiciat z vrinā: atq̄ ipsius sitis q̄ntitatē. Si. n. inuenerit h oia maiora q̄z ꝓus eēnt anteq̄z lac biberet z vehemēter augmētata fore: z dixit. vehemēter augmētata vt sint supra aug^m qō ex oi cibo ꝓtingit tūc a lacte erit abstinēdū: qñ h̄ q̄nq̄ sig^a. s. caloris accēsio anhelitus maior z frequētior pulsus arctat^r: vrina colorationi z acutior: z sitis itēsior sig^a sunt corruptiōis lactis. Dixit Jsaac. In exhibitiōe lactis dēmus esse solliciti ne infirmi patiant̄ solōnē ventris: que si affuerit opz calīm lapidē vel calibem

Sero corrupti lactis

bis vel ter: in lacte extingui vt eius cōsumatur aquositas.

¶ De balneo aūt in ethica febre. dixit Hal. 10. tera. vniuersos eos q ethica egrotāt & magis ex eis quicūq; iō marasmat: ita tñ vt nō alia aliq; febris cōplicet eis vel cū putrefactiōe humoꝝ vel cū flōne balnea audacter. Si vō febris cū putredine aut herisipilosa dispō cū ethica cōplicata fuerit abstinere oz a balneo. Et Aui. dixit. s. balneare fieri nō oz vbi mā sit ꝑparata putrefactiōi aut idigestus est cibus. Et Rogerius addidit nō fiat balneū qñ est cū reumate. ¶ Est aūt balneū duplex. vnū qō est cōstructū ex tribus vel quatuor domib⁹ diuersaꝝ q̄litatū: qm̄ ꝑ⁹ oz eē leuis friditatis aut tepida. 1ª oz esse medie caūtatis: ita vt sit media iter ꝓximā domū & 3ªm que oz esse sufficiēter calā in q̄ vas aq̄ calē oz esse & si q̄rtā hūerit domū & tertiā q̄ oz esse sensate caūtatis in q̄ vas aq̄ fride positū esse oz: ꝑm plm aūt triū est domoꝝ & vas aq̄ fride in 3ª māsione collocaē qō sub actuali friditate seruaē per aq̄ fride frequentē inouationē. Aliud balneū est qō fit in domo vel camera infirmi in tina siue in semicupio vel camera infirmi seu concha iponendo in vna aquā calām & in alia frigidā. Et cōparās Al. iter dicta duo balnea dixit. nos. n. nequaq; volumus ethicū intrare balneū. s. cū illis domibus cōstructū nisi cū semicupiū iuenire non possumus melioꝝ. n. eo est tina siue concha. Et iō plēs auctoꝝ de illo mētionē nō fecerūt: sed solū de tina. ¶ Et vt vides balneū ethicis cōueniēs est duplex. Unū de aq̄ calā. Aliud de frida. Et cōparās Aui. inter ea dixit. Si nō esset qō ꝓhibeat tinā aq̄ fride nō esset eligēdū supra illud. Uerū qō ꝓhibet ab hac est debilitas corpoꝝ eoꝝ & ipsoꝝ exte nuatio: ꝙre pcutit aq̄ frida mēbra eoꝝ que sunt minera virtutū. Sed in ꝓmis rebus ipsoꝝ. s. in ꝓma spē fortasse sanat eos illud. s. balneū aq̄ fride: q̄ nōduz sunt corpa debilitata nec extenuata. Et debilitatē corpis istoꝝ existentiū in ꝓma spē si quā acqreret ex balneo aq̄ fride sanat istud. s. balneū calīn de quo ꝓus locutus fuerat & nocuⁿ qō facit balneuz aque fride cū fridatione eius in cōplōne est polē vt cureē.

¶ Et rursus balneū siue aq̄ calē siue fride duobus modis fieri pōt. Uno mō ꝑ infusionē siue submersionē in aq̄. Alio mō per solā aspsionē. Et balneū qdē aque calē ꝑm oēs auctores per submersionē i aq̄ melius est q̄z per aspsionē. Et silr balneū aque fride ꝑ submersionē melius est nisi balneū aq̄ fride succedat balneo aque calē: tūc. n. dixit Aui. si polē est vt submergaē post tinaz calām in aq̄ frida subito absq; gradatione est magis vltimū ex pte cure: eo q magis infrigidat & būectat: sz est magis vltimū ex pte timoris: q̄ magis penetrat: & sic magis pcutit mēbra radicalia. Et effusio aque fride cū facilitate post tinā calām est ecōtra: q̄ est minoris timoris q̄z submersione in aq̄ frigida: sed est minoris iuuaⁿ: & nō est malū gradari in eo. s. incipe ab effusione & deuenire ad submersionē in aq̄ frida: vl gradari in eo. s. incipere a remissioꝝ gradu aque fride & tendere intēdendo friditatē eius. ¶ Et dixit Aui. in vsu tine melius est: vt fiat inceptio in ea cū aqua que ē calā ad terminū. i. debite & fiat gradatio ad aquā frigidā & tēperate frigidā tolerabilē. hec .n. gradatio facit corpus susceptibile aq̄ frigide cū lesio. nō fiat nisi per aduentū ꝛziij in cōplōne subito & interim corpus acqrit ex aqua calā silitudinē teneritatis. i. būiditatis & tolerat frigidā. Quidā tñ cōcedūt solū tinā calām nō facientes sequi frigidā: cōtra quos Hal. ait. Quicūq; febrici tantiū ethice ad balneū venerit nisi frigida aq̄ infundaē nō inde aliqō ꝓficuū habebit: nō. n. eis sufficit calefacere & intingere solū in balneū calidū. nā sic faciēdo escaz daremus & augm febri. nā in calis & siccis dispōnibus vt ethicis effusio in aqua nō est piculosa: sed calefactio est noxia: & iō post balneū calidū melius intingētes aqua frida extinguere ca lozē neq; ꝓhibendū est eis balneū aque fride q̄ius possit aliqs dicere. q̄ noceat: cū in ꝛziū ducaē per infusionē aque frigide: q̄ nō est possibile alr sanare ethicos & maxie tabidos in fallacioꝝ via & neče est extimo qd efficiētes q̄z periclitari egrū & maxime: q̄ nocumentū qō est ex tali balneo nō est oīno fallax: sed est adiuuabile: & lz sanare ipsuz calefaciētes postea. ¶ Et balneū quidē aque calide duplr fieri pōt: aut. n. ex simplici fit aqua calā aut ex aqua calā decoctionis rez infrigidantiū & humectantiū. Et cōparans inter ista Aui. dixit. Melioꝝ est tina que est cū vtutibus olez & herbarū infrigidantiū & humectantiū. Dixit Sera. decocta sint in ea folia cucurbite & ordeū nō excorticatū & viole & nenufar & alia silia. Et silr dixit Hal. Et Almñ. docuit qñ virtus est debilis nō tolerans aspersionē lactiz sup caput & corpus suuz vt ꝑmisceaē lac cū aqua balnei. Et Rogerius docuit decoquere in aq̄ balnei pedes & capita arietū & auenam excorticatā: & de auena errauit: vt supra patuit: sed loco eius oz poni ordeū. Et Platearius imiscuit albumina & vitellos ouoꝝ cōquassata. Dixit Hal. aq̄ conche sit tepida suauis. & Isaac dixit. calor aque sit sicut calor lactis cuz ab vberibus emulsuz est. Et Hal. dixit. nō sit calā summe neq; frigida sed eucrata. ¶ Dixit Aui. tina melioꝝ est illa que est tepida in qua nō est caūtas multa: & nō sit ita calā vt rarificet nedū sudare faciat. Ingressio aūt balnei nō ꝓcedit nisi fuerit ita ne sudare faciat neq; ignīat neq; alteret anhelitū & sit calidū aque eius minus calō aeris sui: sed sit caliditas aque eius ita vt delectet: & nō ledat neq; faciat sudare: calidioꝝ vō si fuerit nocebit resoluēdo & cōsumendo. imo dixit Aui. nō lz vt tine sit vapoꝝ calis aut retētus per coopturā. Et maxie qñ patiēs in tina fuerit. Dixit Guilius nō cooperiaē vas balnei pānis aut alijs rebus. nā per talē cooptura fieret anhelitus spissioꝝ & velocioꝝ & febriz augmētareē. Quod aūt dixit Auic. euaporatio cū sudore & balneo. putant qdaz textū esse corruptū nec veritatē hz vt sonat lra: sed exponunt qdā euaporatio cū sudore. i. q̄ sudori appropinquet: nō tñ sudet vel. i. vt i balneo sit euaporatio cū aere pleno vaporibus aqueis per aspsionē aque in solio & paries balnei vt per illoꝝ vapoꝝ applicationē ad cutem hō videaē sudare. vel euaporatio cū sudore. i. cū re rarefacente sicut cōuenit ei q sudare vult. Scōa expositio est melioꝝ.

¶ De gradu aūt friditatis aque balnei dixit Aui. sit frigus eius ꝑm q̄ūtitatē frigoris aque estatis que est inter tepidaz & illā que est vehemētis frigoris sicut est in estate in regione sua & alijs regionibus calis aqua fontiū: nō aūt sic esset in regionibus nr̄is neq; in regionibus fridis: qm̄ esset nimis frida: & iō notāter dixit: que est inter tepidā & illā que est vehemētis frigoris: vt per hō indicet. q̄ aq̄ in qua oz patiens mergi: aut qua oz aspergi oz esse mediocris friditatis nō excessiue: sicut ēt supius dixit. q̄ oz esse frida tolerabilis. ¶ Dixit Ypo. 3° re. acu. Balneū iuuat ꝓpīe eos qui balneū amant. i. desiderāt vel qui sani eo vti cōsueuerunt: & maxie si necessaria & ministri idonei habeanē. dixit Hal. sit balneatio sine labore aliquo vt nō dissoluaē vtus: q̄ labor nocēs fortiter est cā inculpādi. ergo vt balnees sine labore volo infirmū adduci in lectulo ad balneū ꝓptaq; & parata sibi sindone calā vt linteo in casaz ꝑmā balnei trāsferaē denudatus q̄tuor hoibus tenētibus sindonē. Et si ꝑma domus calā fuerit sufficienter denudatus in scōam deducaē. Et si frigida ꝑma domus videaē nō nudus deducaē in secundā: sz indutus & sindon duplicēē. Si aūt media domus nō solū positione media: sed & crasi tāto calidioꝝ ꝑma fuerit quāto est frigidioꝝ tertia in hac media domo oleū tepidū circūinfundaē infirmo. s. vt ꝑparet ad aptionē pozoꝝ: deinde opz vt abstergaē illud oleū alr impediret vtilitatez balnei. ¶ Inquit aūt Sera. ante egressum. al's. ingressum eius in tinā nō inungaē vt nō opileneē pozi eius ꝓp visciositatē olei & ꝓhibeaē humiditas balnei ingredi in ipsuz. Et subdit Hal. per domos nō fiat mora: sed in ꝑma tm̄ moreē q̄ztum depositus in solio a lectulo inducaē in scōaz: & in secunda tm̄ moreē vt circūinfundaē oleo. sup. & abstergatur.

Balneuz duplex. ex aq̄. s. simplici: & ex decoctiōe aut pmixtiōe aliorum &c.

Calitas actual' balnei in quo gradu oz esse.

Friditas actualis balnei i q̄ gradu oz esse.

Quib⁹ vnctionibus p⁹ balneū vngi debet

Et sit aer domoꝝ oium neqꝫ calꝰ summe neqꝫ frigidus: sed eucratus sufficiēter ⁊ moderate hūiditatis. Erit aūt hūiditas ꝑfusa i balneo ⁊ solio aqua eucrata copiosa ita vt affluat ꝓcēs domus. Inaq̄ vo mozeꝯ moderate portatꝰ in singulis nulla fomētatione ei fiēte. sufficiēs aūt est huic mergi bis vel ter: i aquā. Et rursus eductus hic in aquā ifundat frigidā repentę paꝝ mozās in ea hēaturqꝫ alia sindon parata q̄ inducat ⁊ abstergat molliter in lectulo positus cū spōgia qdē ꝑmū: deinde mollibus pānis māsuete ⁊ leuiter tāgēdo eū: deinde oleo inūgat ⁊ vestimēta circūponant ⁊ in lectulo ad domū deferat ⁊ cibet. Inqt. n. Hal. 7. tera. vngere oꝫ oleo post balnea vt nō euaporet plus decēte: sꝫ obstruant cutis pori. erit. n. ꝫ ꝑfectim siccitatis remediū velut coopto riū ad nocumᵐ qō ex otinēte nos aere ꝓuenit. ¶Dixit Ser. cū egredi ex tina vnge ipꝫ oleo nenufarino ⁊ cucurbitino ⁊ violi. cū cera alba colata. Jsta. n. hūectant corpus ⁊ cōseruāt hūiditatē acqsitā ex aq̄: ⁊ silr alij auctores preceperūt. Inūctio aūt vtilis fiēda post exitū a balneo sic fit. Re. oleoꝝ fridoꝝ ⁊ hūidoꝝ q̄ztū volueris ⁊ pone in eis ad bulliendū de medulla cācroꝝ fluuialiū ⁊ de carne limaciaꝝ testudinū ⁊ ranaꝝ aq̄ticaꝝ ⁊ bulliāt ad cōsumptionē ⅓ ꝑtis olei. postea colet cū expssione fort ⁊ cū eo spina inūgat. ¶Dixit Jsaac. Jngeniemus vt balneū māsioni egri sit vicinū ⁊ ducat ad ipm in culcitra vel in lecto ne motio eoꝝ pedib⁹ eum tiū nocumᵐ faciat: cū inde duo nocumᵗᵃ fiāt. vnū vt faciat eos siccioꝛes. aliud vt calefaciat ⁊ debilitet eos vt i balneo stare nequeāt q: neče est eos diu in solio balnei morari itelligēs per diu. i. sufficiēter: q: aq̄ solij que est tpata ꝑstat corpibus eoꝝ hūiditatis augᵐ ⁊ virtutē: opꝫ aūt vt soliū sit spatiosum ⁊ hostio balnei vicinū vt nō ambulent per aerē balnei ne pua eoꝝ hūiditas substātialis exiccet. Et neče est vt aq̄ solij sit in tēperamento ꝓfecta: qm̄ si calꝺ fuerit pluſq̄ opꝫ coadunabit cutē ⁊ indurabit. si vo fuerit frida pluſq̄ opꝫ debilibus corpibus tribuet debilitatē ⁊ friditatē ꝑ calorez extinguet nālē ⁊ cutē claudet ⁊ opilabit. Et sm nostrā intētionez pori debent apiri ⁊ cutis mollificari: q: in istis sunt clauli nāliter ⁊ nulla res pōt inueniri dilatās ⁊ apiens poros corporis eoꝝ sicut aq̄ tpate calꝺ: q: mēbra corporꝝ delectant in ea ⁊ nā corporis excitat: ⁊ per totius mēbra corporis dilatat pp aque dilatationē que est silis eis. nā aūt se dilatāte sanguis eā sequit ⁊ veniēs vsqꝫ ad corpis exteriora poros mollificat apit ⁊ dilatat: q: actio nāe in ꝫ loco delectat ⁊ est oppolita actiōi loci quē odit: qm̄ a re nociua fugit nā ad interiora corpis: q: extrema a sanguine minuunt ⁊ calorē nāli ⁊ pinde patiunt rigorē opilationē ⁊ ouritiez in cute. ¶Dixit Aui. opꝫ vt sit introitus eius in balneū: ⁊ deinde exitus eius ab eo sm modū in quo nō sit labor i eo oino. nā opꝫ vt pmuteť. ſ. a domo sua siue mānsione ad balneū in lecto portato in quo sint stratus stati ingenioſe: ita vt ꝓueniat cū eo ad ꝑmā domū ⁊ pmuteť ad illud cū eo qō ex duobus pānis factū est plenū lana aut coto: sicut in culcitra: ⁊ exuat vestimētis eius in ea aut in 2ª si nō fuerit calida. ſ. ꝑma domus: ⁊ nō mozeť in alīq̄ eaꝝ nisi mozā pmutatiōis ⁊ anhelitus pauci. Et exutus vestimentis ingrediat ad domū secūdam ⁊ tertiā: ⁊ nō sit vehemētis calitatis. ſ. aer eius ⁊ stet in ea. ſ. ⅓ª q̄ztitate qua toleret tinā: q: nō dꝫ stare vlterius in aere eius. Sed qō magis dilectū est mihi dixit Aui. est vt sit tina in domo media tpata. dixit. n. Al. dispona tina in tali loco manere in quo calitas nullo mō ledere possit neqꝫ horripilatio iuadere. Et subdit Aui. cū sepat a tina. ſ. frida coopiat cū mantili: aut farcha hūte duas tunicas ⁊ pmuteť ad stratū suū cū sua sabina. i. cū suis vestimētis vel vt alij dōt cū gete. Et exiccet sudoꝛ eius. i. hūiditas superficialis eius cū mātili. dixit cōpēdiū 10°. Qui ad ptisim nodū veniūt nō opꝫ eos ad balneū in linteo duci. pūt. n. pedibus ire: ⁊ qui ad ptisim venire incipiūt nullū laborez vel errorē vl negligentiā pati pūt. ¶De moza in balneo: dixit Hal. Siue aquā supinfundas calā tēpate cuicūqꝫ ptiçle corpis siue balnees siue frices siue q̄liter cūqꝫ calefacias videbis qō Jpo. dixit. his qui in aq̄ calꝺ fomentant. nā pūmū qdē eleuat. ſ. in tumorē pticula: deinde vo subtiliat. nā aqua calꝺ ꝑ attrahit ad mēbrū hūiditatē: deinde resoluit ppea dixit Hal. carnē nobis facere volētibus. i. corpus impinguare vsqꝫ intm̄ calefaciendū est vt in tumorē eleuet cutis. Macrescere vo volētibus corpus vsqꝫ in tm̄ imozandū est vt subtilieť qō ꝑpus calefactū est ⁊ tumefactū. Ex hoc. n. accipit debita q̄ztitas balneādi. Et subdit certissime intellectu attēdere opꝫ medicū qui ꝑexistit talibus actibus: ⁊ maxime in qbus vult carnē facē nā macrefactiōis latū est tps: neqꝫ volēs peccabis in eo: carnē vo facienti acutū. i. b. cuius est tps. qū. n. ꝑmū tumefiet qescere opꝫ: hoc aūt tumefieri sm vnūqōqꝫ corpoꝝ ꝓpriū est. i. est aliud ⁊ aliud vnicuiqꝫ. nō. n. est polē macrefactū hūc patientē in tumorē deuenire silem sanis: sed qū in paucū eleuatus fuerit qesce: q: euaporaret cōfestim. Opꝫ ergo certissime intēdere intellectu vt nō lateat ꝑterlens tps. Si. n. fricaueris macrū subtilē sufficiat tibi rubor solus ⁊ si balneaueris sufficit calefacere moderate. vltra vo lꝫ morans dissolues magis q̄ nutrias: vñ dixit Jsaac moza in balneo talis sit. Cum viderimus rubicūda ⁊ inflāmata fieri corpa ꝑus q̄ cōsumari ⁊ minui incipiāt: eos a balneo exhibimus q: si dimittemus eos pluſq̄ oꝫ cōsumabunt: ideoqꝫ cū volumus carnē augmētare dimittimꝰ eos in balneo quousqꝫ fiāt rubicūda ⁊ inflāmata mēbra. Si vo minuere volumus ea post inflationē dimittimus in balneo donec inflatio trāseat: ⁊ ipsi ad suā nām reuerā sint: sed nō docet iuestigare ista tpa: q: valde stricta sūt ⁊ acuta: pcipue si carnē volumus augere: pinde terminus verus cū a balneo debēt egredi est robur nāe corpis te tpe vltra pmanente ad deterius veniat. Et iō dixit Hal. paꝝ stent in cōcha: q: melius est ifra subsistere. Et. A. dixit. no ꝓlonget moza in balneo: sed sepeť velociter. ¶De moza aūt intrādi in balneū dixit. H. in libro de tabe q: vsus balnei in ethicis optimus est ad retributionē cibi: iō optimū auxiliuz est suscipe ipsuz digesto iā cibo. dūt. ſ. in stō ⁊ epate: ⁊ nō ante nec sup indigētia lōgioꝛi. hic. n. pariter allatū balneū crudis ⁊ indigestis hūoribus replet corpus. illi vo sup indigētia longioꝛe virtutē diminuit. Et. A. dixit. moza melioꝛ huiꝰ actionis est post digōnē cibi. Opꝫ. n. vt li introitus balnei cū voluntas est vt expandat digestū eius ad corpus. ¶De iteratione aūt balnei in die dixit Sera. Sedeat in tina vice vna in mane post lac ⁊ vice alia post cibū. Et post in vespis donec reddant humiditates acqlite per cibū ⁊ diuidant mēbris. Et Al. dixit. patiēs in balneū mittat postq̄ duaꝝ horarū spatiū ꝑterit: exquo aquā ordei in potu sumpserit: intelligēs de va aqua ordei: ⁊ subdit cū venter ab aqua ordei alleuiat⁹ fuerit. neqꝫ in ructu sapoꝛ vllus remāserit: sumēs ꝫ aquā ordei pro va ptisana vl pro quocūqꝫ alio cibo iteꝝ in balneū deducat. Et Hal. ēt. bis in die balneabis ducens vespe introducant balneum quēadmodū in ꝑ die factū est. Jsaac vo dixit. opꝫ vt in diuersis tpibus balneet. ꝑmū balneū fit mane anteq̄ꝫ lac recipiāt aut ptisanā vt infridient coꝛpora eoꝝ. 2ª vo vice vespere postq̄ꝫ lac ⁊ cibos digessit. Qui virtutē infirmi fortē ꝑpenderis esse vt possit balneari 3ª vice optimū est. maxie si assueti fuerint. Et. A. dixit si iteret tina ter in die erit rectū. Dixit. H. 7. tera. Cōueniens tps a ꝑ balneo vsqꝫ ad 2ᵐ est spatiū q̄tuoꝛ horaꝝ equinocti aliū aut qnqꝫ: ⁊ sit inter 2ᵐ ⁊ 3ᵐ: si 3° debemus balneare. balneabis aūt 3° si balneis assuetus fuerit. letant aūt hi multotiens balneari ⁊ pdest eis. Jsaac ēt posuit spatiū. 5. horarū. Dixit Al. vsus regēdi ipsuz in balneo incrementū recipit: vt. ſ. incipiat ab vna vice ⁊ ascendat gradatim ad 2ᵃᵐ ⁊ 3ᵃᵐ. Et nō dixit q: incipiat a pua moza in balneo ⁊ gradatim ꝓcedat ad maioꝛē. nā q̄ztō amplius procedit in ethica tāto spissius balneū ꝓcedi opꝫ. sed moza dꝫ tanto amplius minozari.

Quādiu mozari debēt in balneo.

Quādiu mozari debēt in balneo.

minorari. Dixit Gal. in lib. de tabe. balnei impiculosus est vsus his febribus nisi alicubi qs suspicaverit infirmā esse virtutē. Jsta. n. febris ꝑm seipsaꝫ balneo idiget sicut ⁊ oēs alie ficcitates siue fride sint siue calē seu sicce. s. cū tēperamē to actiuaꝝ. Mirabile enim est hoc de balneis cōferre calis ficcitatibus ⁊ frigidis: quēadmodū ⁊ sticulosos insticulosos, ⁊ nō sticulosos sticulosos operatur. Apparētes nāqꝫ transitu ⁊ itinere calefacti ⁊ exiccati balneati mirabilr humectati ⁊ infridati apparēt. Et qui ex itinere ⁊ sole sticulosi insticulosiores fiunt: ⁊ nō sticulosi balneati sunt: opꝫ tū hos nō sticulosos multotiēs balneari: alios vo. s. sticulosos semel dixit Aui. si patiens sitit in balneo sedet sitim cū aqua ordei: ⁊ cum aqua lactis acetosi: ⁊ lac sit lac asine.

¶ De cura febris ethice per instrm potionis. Cap. xj.

Cura febris ethice per potionē si simplex est ⁊ nō cū alijs cōplicata febribus aliqū vertiē ad cām introducētē ipsaꝫ vel cōseruantē ⁊ aliqū respicit ipsaꝫ disp̄onem. s. febrilē calitatē: ⁊ aliqū respicit mēbrū a quo hꝫ originē: ⁊ aliqū respicit disp̄ones corꝑis secū cōplicataꝫ ⁊ aliqū respicit accūtia corrigēdo ea. ¶ Et de intētione qdē ad cām: dixit Jsaac. opꝫ incipe curā cām ethice expellentē cū ꝓrio. s. tristitiā cū leticia irā cū patientia ⁊ silia. ¶ De intētione vō ad disp̄onē: dixit Gal. 10. ter. Fundamētū curationis ethicaꝝ in infrigidādo ⁊ hūectādo est: ⁊ q̄ztū disp̄o ethicaꝝ calidior est tāto auxilijs indiget fridioribus. sup. ⁊ q̄to ficcior tāto humidioribus. oꝫ nāqꝫ in medicina rū approximandaꝝ graduatiōe ⁊ maxie infrigidantiū cōsiderare gradū caloris ethici, nec putandū veꝝ esse qō qdaꝫ dīt. caloꝝ ethice febris vltimū esse in gradu ⁊ vltimis infrigidationibus indigere. nā ethica febris latitudinē hꝫ magnaꝫ in qua diuersi ethici inter se differūt in gradu caloris intēso ⁊ remisso. sic. n. est de caloꝝ ethice sic̄ de caloꝝ aliaruꝫ febriū. ois. n. gradus caloris qui hꝫ esse factū in corde extis a ꝑmo gradu caloris facti vsqꝫ ad vltimū gradū caloris facti cū quo stat vita est ethicus caloꝝ. nec vnus ethicus hꝫ cādē mēsurā siue gradū caloris cū alio ethico. ¶ Dixit Aui. vnaqueqꝫ eaꝝ. s. infridatio ⁊ hūectatio cōplēt cū administratione causaꝝ suaꝝ ⁊ expulsiōe causaꝝ sui ꝓrij hoc est cū ꝓhibitione egri ab oibus cāis calefaciētibus ⁊ exiccantibus ⁊ approximatione eius ad cās infridātes ⁊ humectantes: qō duobus modis fit. s. p interius exhibita ⁊ p exterius applicata. Et oibus istis infridatiuis auxilijs, dixit G. inest nocumm facere ethicis ꝓp subtilitatē corꝑoꝝ eoꝝ q̄re indiget diligētie amplioris: ne in aliquo noceamus fortibus infridatiuis auxilijs vtētes. Ex qbus verbis accipiūt aliq in ꝑnō ethice fortioribus vtendū esse infridatiuis q̄z in ꝓcessu: q̄ minus sunt subtiliata ethicoꝝ corꝑa in ꝑnō q̄z in ꝓcessu: ⁊ q̄to plus ꝓcedit in ea tāto remissioribꝫ infridatiuis vtendū: ⁊ hꝫ h vītatē stāte eodē gradu caloris in ꝑnō ⁊ in ꝓcessu. Si vō in ꝓcessu caloꝝ eēt additus nō hꝫ vītatē: sꝫ addendū esset in infrigidatiuis ꝑm mēsurā caloris additā. ¶ De infrigidatiuis aūt approximādis iterius: dixit Aui. q diligit cōpositionē regimis eius. s. p medicinas ex modis diuersis cōueniētibus. s. p infridantia ⁊ hūectantia: ⁊ h in eo in quo febris fit vehemēs valde tūc necesse est vt icipiat ⁊ dent in potu troc. cāphore ⁊ que currūt cursu eoꝝ cū syrupo acetoso. s. multe aque ⁊ pauci aceti: ⁊ det diluculo. i. in aurora: ⁊ de mane in ortu solis aq̄ ordei cū cāeris si non abhorret illā: vel dent in ortu solis troc. cāphore cuꝫ iulep vel aq̄ granatoꝝ: ⁊ ad māsionē. i. ad vesperā da mucillagine psilij si nō fuerit ꝓhibēs aliqō pp stōm vel alia sicut si timeret ne pp psilij mucillaginē adueniret stō mollificatio vl' friditas supflua aut in ipso ⁊ itestinis lubrificatio. Dixit. n. Jsaac. aliqū dabimus psiliū si egestio nō sit būida ⁊ est medicamē infridans ⁊ humectās fortiter. Jn qbus casib' dimittendū est psiliū ⁊ alijs vtendū remedijs Sera. qdē ⁊ silr Aui. dant aquā ordei decoctā cū cāeris fluuialibus ꝑm doctrinā scriptā supius: qm̄ cōfert qū pp mām patā ad putrefactionē nō pōt exhiberi lac. ⁊ dosis eius est lib. 5. cū vno extroc. infridātibus ⁊ hūectātibus. Dixit Haly. dabis illi oī die ordei aquaꝫ cū zuccaro iuxta qō opus esse videbis. Et postq̄ aquā ordei accepit dabis ei iulep: aut papaueris syrupū vel iuiubaꝝ circiter. ʒ. ij. cū aq̄ frida. Et cū febris ⁊ cō sumptiōis sigā māifesta sunt dent quotidie ante solis ortū trocisci de cāphora cū aq̄ granatoꝝ aut succo melonis indi vel cucurbite ⁊ silū: ⁊ cū ort' fuerit sol ordei dabis aquā: in qua decocte sint iuiube: ⁊ trib' trāsactis horis dabis syrupū de papauere: aut iuiubaꝝ: aut iulep. ⁊ silr cōcessit cuꝫ est dormiturus. ¶ Aui. aūt dixit. q me^{ll} infridantes ⁊ humectātes. s. q̄ interiuꝫ approximant oēs sunt nutritiue aut vincit in eis nutribilitas: qō nō inest eis pp friditatē: ſꝫ pp humiditatē q̄ est mā nutri^{ll}. Alia aūt lra dicit. q me^{ll} oēs infridantes ⁊ hūectantes sint. s. esse debēt nutritiue ⁊ ex rebus nutriētib' sumpte: aut vincat in eis nutribilitas. s. per mixtionē reꝝ nutriētiū cū eis. Et pp hāc cām multi vtunt medicinis fridis ⁊ hu. resumptiuis. Ūñ Rogerius ordinauit syrupū restauratiuū de testudine ⁊ Ferrariuꝫ syrupū cucurbitinū cū diapapauere. Et Guill's restauramētū de carnibus ⁊ de lacte. Et Gili. elium de testudine nemorali cū colatura: ⁊ syrupū de brodio testudinis de q̄ dixit. q est optimus. in hoc. n. marie ipinguat. Attñ dixit. q intm laxat. q educit intestina. Ūñ opꝫ cōstrictiua ad restaurandū cū eo apponere sicut sanguinē dra. bolū ⁊ cōsolida ⁊ silia. Et docet nutrire gallinas ex ordeo cū quo decoquant. 10. vel. 12. rane fontanine: qm̄ multū ipinguāt ⁊ aq̄ sublimatiōis eaꝝ bibita multū valet ethicis ptisicis ⁊ ꝓsumptis ⁊ cācri fluuiales coeti cū sumach comesti. ¶ Elium gordonij. ℞. diaprunis diadragāti fridi diapenidion sine cinamomo elarij resumptiui aū. ʒ. iij. carniū testudinis ꝑparataꝝ lib. 5. triasal'. zuc. rosat. ⁊ viol. aū. ʒ. j. panis zuc. qō sufficit. ¶ Elium aliud cōueniens. ℞. rosat. ru. sebesten iuiubaꝝ seminū citonioꝝ ⁊ bōbicis ⁊ lactuce ⁊ portulace ⁊ coriādri ꝑparati ⁊ papaueris albi: ⁊ sandali albi: ⁊ rubei. aū. ʒ. iij. q̄tuor seminū cōium frigidoꝝ mūdatoꝝ ligritie rase amigdal'. dulciū pineaꝝ pistachioꝝ passulaꝝ enucleataꝝ. aū. ʒ. j. storacis calamite spodij succi ligritie mac. ambre. ℈. i. mirtillorū aurī puri. aū. ℈. i. corticis citri ɔditi iringoꝝ ɔditoꝝ rasure eboris ossis de corde cerui margaritaꝝ. aū. ʒ. ſ. carniū testudinis nemoralis. ʒ. i. ſ. zuccari cocti in aq̄ decoctiōis ligritie ⁊ dragāti lib. i. fiat elium per bolos. ¶ Eliuꝫ aliud restauraꝫ humiditatē ethicoꝝ. ℞. carnis cancroꝝ fluuialiū ranarum aq̄ticaꝝ testudinis ⁊ limaciaꝝ. aū. ꝑtes eq̄les. decoque eas ad pfectionē cū aqua endiuie ⁊ oleis viol. amigdalaꝝ dulciū ⁊ sisamino ⁊ silibus postea colent ⁊ cū colatura exbat' lac amigdala. dulciuꝫ ad cuius lactis vnāquāqꝫ lib. ponat' ʒ. i. ſ. zuccari albi ⁊ decoquat' ad spissitudinē ⁊ ponāt cum eius dictas carnes optie cōtusas vel incisas: ⁊ si calitas fuerit intēsa valde addat' modicū cāphore. ¶ Syrupus ipinguatiuus ethicoꝝ. ℞. ligritie ⁊ succi eius dragagāti gummi arabici. aū. ʒ. i. seminis papaueris albi lactuce portulace ⁊ amig. aū. ʒ. i. seminis citonioꝝ ⁊ bōbicis. aū. ʒ. i. ſ. pendiarū pineaꝝ berberoꝝ passulaꝝ enucleataꝝ sebesten semi nis malue viol'. aū. ʒ. ſ. seminū cōium frigidoꝝ amigdalaꝝ dulciū. aū. ʒ. i. ordei excorticati. ʒ. vi. spodij rosat. aū. ʒ. i. ſ. postea accipe testudines ⁊ pone in aqua feruētissima ⁊ extrahe eas a conchis suis ⁊ mūda bene eas a cute. postea decoque eas cū ordeo ⁊ cum cocte fuerint accipe carnes earū ⁊ contunde eas ⁊ laua cum vino optimo tūc decocta cola a brodio ⁊ in ea reliqua oīa supradicta simul cū ipsis carnibus cōtusis ⁊ lotis bullire fac: clauso tamē orificio caldarie fortiter: deinde cola ⁊ fortiter exprime ⁊ cum zuccaro albo fac syrupum dosis eius. ʒ. ij. mane ⁊ vespere.

¶ Ꝓ approximādis autem auxilijs extrinsecus nota cā.

Libi fertur dicta i scba spē.

Libi valde nutribiles.

Elium restauratiuum.

Infridantia ab extra approximanda.

supra in cura generali ethice positos. Dixit Aui. oz vt emplastra ponēda supra pectus sint infrigidātia. dūm qdā potentialiter: sed nō actu. Alij dicunt. q etiā actu: vñ scire debes. q si auxilia approximari debēt aliis mēbris a pncipalibus z nobilibus debēt actu frigida apponi. Si vō super principalia vel nobilia nō frigida actu: sed tepefacta applicanda sunt nisi in eis sentiaf calitas intensa manifeste tunc enim apponēda sunt actu frigida. ¶ In hoc. n. casu. Dixit Almā. pāni aqua ros. infusi in niue infrigidata in qua cāphora z spodiū dissoluta sunt pectori superponanf: verūtamē hoc fieri cōuenit cum stōus alleuiatus fuerit z cibus descēderit z anteq̄ comedat. s. sequentē cibum z nō stante cibo in stō vt ipsius nō impediat digestio a frigiditate medicaminis. Et dixit Alman. cū predicti tepefacti sunt pāni mutandi sunt: qō tādiu est faciendū donec eger frigiditatē sentiat iam ad multū sui corporis pueniſſe: z qñ caliditas est magna nō est cessandū: imo importune infrigidandū cū frigidis epitimatibus. Dixit tñ. q si pp hoc. s. pānorū actu frigidop appositionez superueniat horripilatio tūc postq̄ accidit caliditas. s. trāsacta horripilatione tepefiant panni infusi z sic pectori apponanf: z nō remoueant nisi cū delicati fuerit aut multū calefacti. Et Aui. dixit oz vt assiduef profundatio. aliter z melius pmutatio. s. auxiliop vt nō remaneant medicine diu in loco z calefiant z postea calefaciant per calitatē acquisitā. Infrigidef tñ dixit Aui. medicamen cū obseruatione infrigidationis eius. naz cū ipsum infrigidat vehemēter nō elongaf quin debilitet mēbrū super qō ponif. Et qñ est supra mēbra anhelitus nō est lōgin quū quin impediat diaphragma: z alia. s. mēbra anhelitus ab emissione eius cū facilitate. Dixit Bal. sup pectus eius proijce pānum infusum in aquā ros. z sandalo aut in cero to facto ex aq̄ ros. z succo portulace z cucurbite z sempui ue z oleo ros. z viol. z vt inclinauerit pānus frigidus imuta ipsum. Dixit Aui. meliores inunctiones sunt cum oleo de cucurbita z papauere z nenufare: z salicibus z violis. ¶ Unguentū conferēs ethicis z ptisicis z cōsumptis. Recipe assungie galline medulle cruriū vituli butiri recentis sine sale medulle ceruine sepi ircini: aii. ʒ. ʒ. assungie anatis assungie serpētis cocti. aii. ʒ. iij. mucillaginis psilij z seminis citonioꝑ. aii. ʒ. i. dragagāti gummi arabici. aii. ʒ. i. olei viol. olei amigdalaꝑ dulciū. añ. ʒ. i. ʒ. cerre citrine q̄ʒtū sufficit vt sit bñ cursibile: z cū eo inūganf tepido ptes pectoris añ z retro. Dixit Guil. cētū oua frangant z ponant vitelli in aliquo vase z supfedeat nudis natibus z sugat eos per posteriora. Est. n. hoc ēt vltimū remediū cōtra spasmū de inanitione. ¶ Et scias q auxilia extrinseca maxie debēt approximari illi mēbro a quo ethica hz originē. Impletur .n. sic intētio que respicit mēbrū a quo ethica sumplit initium. Dixit Rabi aucte. H. in lib. de ptisi. cū mēbra que pñt cor calefacere calefaciūt ipsum z accidit inde febris ethica appositio medicinarū frigidaꝑ in ꝑn° appitionis signorū ethice sup mēbro qō calefit pūo qō est accentiuū febris est valde vtilis. z subdit. silr ethica q̄ueniēs ex febribus aduentibus curaf rebus fridis appositis interius sup mēbrū egrū. ¶ Et dixit vt. 17. scribit cōti. qñ ethica pcedit ex liquefactione in qua appet vnctuositas in egōne studeat dari in potu aquā frigidā velociter z cibaria infrigidātia z humectātia. Et dixit. 10. terap. vti opz tali fridissimo aere ꝑm illas maxie horaꝑ febriū in qbus cor patif ꝑm. Sic z si vēter ꝑ passus est per comesta z bibita auxiliari opz. nā sicut illā vtutē suā sincerā custodiētia accedūt ad ipsuz stōm: ita aer ad cor epi vō ex inspiratione nulla vtilitas fit: pficuuz aūt fit ei nō obtuse ꝑm per ea que comedunt z bibunt mīnus q̄ʒ ventri: pulmone aūt ꝑmitus patiēte infrigidāte eū aere indigebis magis oibus alijs mēbris. ¶ Dixit Aui. cū fuerit cā ethice aꝑa aut lesio in aliquo mēbro tūc necesse est curare ipsum: semp nāq̄ respiciendū est ad mēbrū vñ ethica originē habuit: z illi insistendū cū illis que ipsius corrigunt passiones. Ante oia tñ z in oi casu huius febris cordi intendū est intus z ex. ¶ De intētione aūt ad dispōnes aliq̄n in corpore cū ethica cōplicatas scire debes. q auctores tres hmōi dispōnes potissime cōsiderauerūt. s. imundiciā corpis a mā parata putrefactioni z febrē ex putredine gīiantē z fluxibilitatē ventris z eius stipticitatez. ¶ De ꝑ dixit Sera. si illic est febris putrida z corpus nō est mundū a mā ꝑparata vt gīiet febrē ex putredine: tūc opz vt custodiaf a lactibus: z deē loco lactis aq̄ ordei cū cancris: vt. s. Dixit Jsaac. z silr Constā. in pantegni. mām putrefieri incipientē expellimus cū mūdificātibus absq̄ calitate z sic citate: sicut est succus lupuli cum zuccaro ros. z mirabol. z sicut māna cassiafistula z sirūbus. ¶ Et q̄ frequēter in ethicis per viā indigōnis mā parata putrefactioni gīiaf: ió bonū est per interualla mūdificare ipsos cum elio cōpositio ex māna cassiafistula z zuccaro viol. z zuccaro albo aut pssibus. ꝑter hoc. n. nulla alia eūone in ethicis indigemus. Ait enim Aaron. Jsta febris nō indiget ꝑ urgatione fīē alie febres nec indiget subtiliatiōe z ex opil'one sicut febris effi^a q̄ ex mala cōpl'one est cal'a z sicca sine mā. ¶ De 2^a aūt dispōne dixit Serap. Jngenia oi ingenio vt nō soluaf nā eius qui hz ethicā vel ptisim z si soluif damus ei loco ordei decoctū ex mūlio. s. vel panico excorticato assatione pauca: qō panicū pillatū vocamus z puluerizamus sup illud gūmi. s. arabici assatū. Et cōfert ei hoc medicamen. ℞. boli armeni ʒ. ʒ. karabe. ʒ. iiij. teranf z cōficiant cū aqua citonioꝑ. alsmaloꝑ. z fiant troc. z sumanf cū eadē aqua in mane. z deē in vespe puluis. ℞. psilij assati. ʒ. i. cancroꝑ cōbustoꝑ. ʒ. i. gūmi arabici assati. ʒ. ʒ. z boli armeni aur. ʒ. z misceanf cū aqua maloꝑ z cibenf acetosa elixata z alijs cibis frigidis stipticis dicēdis in capūs fluxus ventris. Et si accidat intestinis excoriatio curef cū regimine eius. Dixit Jsaac. opz esse sollicitū ne infirmi patianf solōnē ventris: vñ oz calm lapidē bis vel ter: in lacte extingui vt eius aquositas cōsumef. Et Al. dixit. Si venter fuerit solutus troc. de spodio qui sunt cōstrictiui denf. ¶ De 3ª aūt dispōne dixit Al. venter strictus si fuerit cū apozimate ꝑunoꝑ z terreniabin. s. z silib^o est soluēdus. sup. aut cū clysteri facto ex iure z pinguedine pulli z zuccaro ru. z vitellis ouoꝝ cū oleo viol. z cōueniūt ethicis enemata facta ex mucillaginibus z oleis infrigidantibus z humectātibus. ¶ De intētione aūt ad accidentiū correctionē auctores ꝑcipue de sincopi loqui videnf: eo q̄ est oium accidentiū terribilius in hac febre. Dixit Ser. Si accidat sincopis in hac febre tūc pone sup mēbra eius linimentū factū ex aqua ros. z sandalis z cāphora z ros. tritis z ligno aloes crudo z rozef semp cū aq̄ ros. Et ingenia oi ingenio vt resoluat ex corpe eius aliqd z cibef vitello oui sorbili z medulla panis cū vino insipido nō antiquo z cōfectione de carnibus. Dixit Rasis. 17. cōtinē. Si accidat patiēti sincopis liniaf cū aqua ros. sandalis z camphora z pomis z si neče fuerit da in potu aquā carnis edi z succū pomoꝑ z paꝑ vini. hoc. n. vehemēter cōfortat egrotos si ceciderit virtus ex abstinētia cibi. Et Aui. dixit. qñ plongaf cū eo debilitas ad sincopim est neče vt cibenf aqua carnis accepta ex carnibus edi cū sale pauco que colef z fundaf sup eam q̄ʒtuz totū est eius de aq̄ pomoꝑ maloꝑ z sūum z q̄ʒtuz est decima eius de vino odorifero z potenf tepida. ¶ Dixit Sera. Si est illic tussis da gūmi arab. z bolum ar z psiliū. s. assatū z castaneas z grana mirti z ꝑrupū mirtinū purū. z intellexit de tussi cōplicata cuz fluxu vētris in ethica. ¶ Dixit Aui. 4^a ꝑ'. Scire debes. q cū senex. s. decrepitus indiget infridatione z hūectatione: ppea q egrotat morbo calo z sicco nō sufficit ad illud qō ipm ad eq̄litatē reducit. s. absolutā: imo sufficit tibi. q ipsuz trāsire facit ad cōpl'onez frigidā z hu. q̄ ei debef: q̄ vnūqōq̄ corpus eoꝑ oz reduci ad tpamētū sibi ꝑpriū in quo erat in

Auxilia extrinseca approximāda sūt mēbro aq̄ icipit ethica.

ſanitate ſua ante egri^em ꝛ non ad tpamentū abſolutū ſiue illud tpamentū ꝓpriū fuerit näle ex gñone ſiue in tpe ex cō ſuetudine acq̄ſitū. Sed ſenex decrepitus eſt frūs ꝛ hūidus: ꝛ iō nō ſufficit reducere eū ad tpamētū abſolutū: ꝛ oz ꝙ vl tra ducaſ. ſ. ad frīm ꝛ hu. qō ſibi debeſ inq̄tuꝫ ſenex eſt. Et ſi dicaſ ꝛ: qr ſenex decrepit? eſt dicce cōplonis näliter rñdet Aui. ꝙ lz hūiditas ſenū ſit accītalis: eſt tñ i eis q̄ſi näls: qr ſcā eſt eis q̄ſi cōſuetudinaria ex tpe: ꝛ iō ad hanc reduci oz.

Cura vō adubul ꝛ ʒ^e ſpēi ethice ſiue vi maraſmi: vt. ſ. patuit impoſſis eſt. Ait. n. Hal. nō eſt poſſ ſolidaꝫ pticulaꝫ ſiccitatē ſanare. ꝙ ſi forte eēt ſeneſcibilis vtiq̄ fie ret tali dieta vtēs. Et cōpēdiū. 10. dixit. ptiſis icurabilis eſt qr ſicut etas ſenilis eſt: ſi nāq̄ poſſ eſſet ptiſim ſanare poſſ vtiq̄ eēt hoies cuſtodire ne ad ſeniū deueniret. Dixit itaq̄ Ha. Eū q certiſſime maraſmatus eſt: nō tēptabimus ſana re. nā ꝛ ſi caloꝛē extinxerimus: ſiccitas tñ derelicta ſenectu tis mō hoiem pficit tāto victurū tpe q̄ſto reſiſtēt ſolide pti cule ad ſiccitatē vltimā: lz. n. poſſimus ethicos refrigerare: ſiccitas tñ cōſumit corpus ſicut videmus ſenes ſeniū cōſu mere. ꝓpea dixit cōpēdiū: nihil aliud ptiſicis ipēdere poſſu mus niſi cū hūectatiuis vitā eius ꝓlōgare: q quoq̄ paſſiōe eoꝝ ꝓlōgata ꝛ augmēta veniūt ad talē moleſtiā vt eis am plius hūectatio nō ꝓficiat. Quapp cura boꝝ nō erit cura vā: ſed cura blādiēs ꝛ refrenās cōſumptionē eoꝝ cito fieri. Jngeniare. n. nos oz vt vite eoꝝ vel mēſeꝫ vel dies aliq̄s au gere valeamus: ꝛ talis eſt cura quā auctores ptiſicis ꝛ ma raſmatis attribuerūt q̄ duobus cōpleſ modis. vno bladiē do ei cū ꝑdictis me^lis infrīdatiuis ꝛ hūectatiuis frequēta tis ꝛ iteratis multotiēs: ꝛ ſilr de cibis ꝛ potib?. Alio^o pmu tando eos de hac diſpōne febrili ad ethicā ſenectutis: ꝛ iſte modus eſt melior: qñ ptingit eos ex eo diuti? viuere ꝛ ma ius tps eoꝝ adijcere. ¶ Dixit Hal. ſi ꝓ qr iſanabilis eſt illa ſiccitas melius eſt infrīdari ethicū in ꝓriaꝫ diſcraſiā trāſla tū. ſ. patientē q̄ dimittere eū in illā ſiccitatē ꝛ tabidā diſpō nē trāſire: qm̄ q ſic geſſerit: ſi cū cura blādiente tm̄ reuoca bit vtiq̄ poſtea nocu^m. Qui vō cōceſſerit in viā ire que ad mortē deſpabilē laboꝛāti ſalutē opatus eſt. q̄ſto ergo meli? eſt cū ſpe benigna efficiētes qd. ſ. medicos ꝛ piclitari poſtea egrū q̄ ſine ſpe pire certiſſime. Et tāto meli? eſt cū magnis auxilijs agoniʒare q̄ nihil ꝗgere. Jtaq̄ infrīdandi cōfe ſim ſunt ethicas patiētes febres añq̄ deueniētes in tabeꝫ vel maraſmū moriant ꝛ ḃ ipſe laboꝛās: ſʒ ꝛ ei? familiares magis eligūt. ſ. ſupuiuere aliquo tpe i ſenis habitudine q̄ ꝓeſtim mori. Dixit tñ Hal. ꝙ curare iſtas febres in aliā trā ſlaturas. ſ. in ethicā ſenectutis oz facere cū ꝑdictione: vt. ſ. medicus piculū ꝛ totū inde ſequutuꝫ ꝓus notū faciat pa tienti ꝛ familiarib? eius. lꝫ aūt trāſlatio ethice febris i ethi cā ſenilē vt voluerūt auctores maxie fit cū balneo aq̄ fride ꝛ potu eiuſdē. Dixit. n. Aui. poſſe eſt vt balneo aq̄ fride de ueniat in ethicā ſenilē: qō erit ꝓ more in eo ꝓlongatione ꝛ eius iteratione frequēte. Naʒ cū iſto mō tardaſ magis tps mortis ꝛ fortaſſe viuūt cū ea cui ē q̄ſtitas. melior ḡ eſt ꝛ po tior pmutatio ei? ad hāc ethicā ſenectutis. q̄uis ipſa ſit i ſe egritudo ſeua incurabilis: in qua innatus deſtruit calor.

Cura vō cōualeſcentiū ab ethica febre dixit Hal. 7. tera. cū demū meliores facti ſunt paulatim trāſducere eos ad renutricatiuā ꝛ reſumptiuā noiataꝫ educationē q̄. ſ. cōualeſcētibus cōuenit. fiet aūt ḃ ꝛ fricatiōibus plībus q̄ ante ꝛ ſublimatiōibus fortib?. ſ. vtētibus exercitijs ſubal terare ḡre oz. i. addere oz ciboꝝ q̄ſtitatē ꝛ q̄litatē vt ąplio ra ꝛ fortiora ꝓ cibis cibaria: ſed ꝛ tpe ꝓcedēte cū iā veniūt ad ſanā ꝑpe oſtōnē ſecedere. i. trāſire paulatine a ptiſana ꝛ lacte ꝛ ſorbitiōe ex cōdro ad aſſueta adijciēs cibaria: dein de ꝛ piſces auferre niſi in cōſuetudine ei fuerint: ꝛ volatili bus dietātes ꝛ comeſtiōe porcinaꝫ carniū. Jncipiēdū q̄dē a pede porci in ptiſana cocto. ſ. in aqua ordei: poſtea vō ad nares. i. roſtrū: ꝛ demū iam ꝛ alie ptīcule porci. Et p^m q̄dē accipiāt porci noui. ſ. anni ſui carnes ꝛ ſi hyems fuerit an te ꝙ vnā diē occiſi heſternū. n. facilius eſt digeſtibile recēte: eſtate vō extinctū māe fuiſſe porcū op3: comedi vō oz circa ſolis occaſum. ¶ Dixit Conſtā. ethica extincta dē mane lac cū aq̄ coctū ad cōſumationē aq̄ tepefactū ſicut exit ab vbe ribus ꝛ expecta donec digeraſ: deinde da ſtarnā perdicē ꝛ pullos gallinaceos ꝛ ſilia vt edū ꝛ oia viſcelata. i. eliſſa ſint ꝛ nō frixa nec aſſata. ¶ Et Aui. dixit. q̄ſ ſentit rectificatio nē tūc nō eſt malū cibare ipſuꝫ caſeo humido. i. recēte nō ſa lito ꝛ forte eſt neče vt cibes galadia. Ait. n. ꝛ forte neče eſt vt cibes cū moſſos ex carne aducagi. i. edi ꝛ athanegi. i. an nualis agni. ꝛ acubegi. i. ꝑdicis ꝛ pullis. Et moſſos qdem eſt modus cōdimēti cibarij in modū mirtiti. Et heſime ace toſo ꝛ eſt alius modus cōdimēti cibarij vt romania vel ſuc co granatoꝝ acetoſoꝝ aut ꝯgelato acetoſo. i. geladia ex car ne edi aut carne vacina. i. lactāte vitula q̄ illic ē fortitudo digōnis. ¶ Dixit. H. 7. ter. poſt ſomnū aūt. ſ. nocturnū ma ne q̄dē egerēte. ſ. ifirmo p^m ꝛ breui q̄dē ambulāte via frica re cōmoderate oz. ſ. poſt ābulationē illā: ꝛ cōmoderata fri catio i his ē vt caleſiat corꝑ: deiñ prādeat. Et pꝛ prādiū. ſ. iā digeſtū ſublimatiōib?. i. exercitijs vtēdū ꝛ rurſuꝫ balneā dū ꝛ fricādū añ mediū diē vl i ipo medio. ſup. vl parū poſt dōec ſufficiēs fiat ſpatiū ad veſdā. i. ad cenaʒ. Et ſic inuit. ꝙ prādiū oz cito ſumi: ꝛ ꝙ oz eē leue ꝛ facile vt cibi digerant.

¶ De ethica ſenectutis. Cap. xij.

Ethica ſenectutis ē duplex.

Hauicēna dixit. ꝑma q̄rti. cōſuetudo currit apud auctores vt determinēt de ethica ſenectutis que eſt ethica nō febris poſt ethicā febrē ꝛ merito: qr cū ethica febre cōicat in ſiccitate ꝛ ꝓriaſ ei in frigore ꝛ tū ꝓp ſilitudinem tū etiā ꝓꝓrietatē pōt cadere ꝛ cadit debita determina tio vtriuſq̄ in eodē tractatu. Et eo maxie: qr vt Hal. dixit. 8° terap. antiq cōſueuerūt hāc ethicā febrē frigidā appella re. ¶ Hec ethica nō febris dicta eſt ethica ſenectutis vel ſe nij ſiue ſenecti: eo ꝙ vel vtpl̄m accidit ſenib?: vel qr in quo cūq̄ accidat ſilitudinē hz ſenij. Et Aui. noiauit hāc diſpō nē ſenectā vel ethicā ſenij: qm̄ corꝑi accidit in hora ſenij il lud qō accidit in illa hora de adubul ꝛ ſiccitate. dī etiā hec ethica ꝓprie maraſmus tabes. eſt. n. tabes: dixit Hal. in lib. de tabe in quo ſpāliter loquit de paſſiōe hac: corruptio coꝛ poris viuētis ex ſiccitate: ꝛ Hal. dī marcoꝛ. Dixit Aui. abſq̄ febre. ¶ Dixit Hal. ꝑ de dīſijs febriū. Ethica ſenectutis eſt duplex. vna nälis alia accītalis. näliſ eſt illa que ꝓuenit ex actione caloris näls in humidū radicale que ꝓprie accidit decrepitis ꝛ nō eſt ꝓprie egri^o. accidētalē vō dixit. ibidē. H. Vocauit Filippus ex egri^m ſenectā: ꝛ eſt illa que accidit in alijs a decrepitis ꝛ vt appet ab eo in lib. de tabe hec eſt du plex. ſ. ſimplex ꝛ cōpoſita: ꝛ ſimplex eſt q̄ ex ſiccitate ſola ꝓ uenit. ſ. cū tpantia actiuaꝫ. ſ. q̄litatū. Et ꝯpoſita eſt duplex. vna que eſt ſiccitas ꝛ calitas ſiue illa calitas ſit febris vt ʒ^e ſpēi ethice vl febris putride liquefactiue ſiue illa calitas nō ſit febrilis: ſed ſit ſola mala cōplō cal̄a: ꝛ alia ſiccitas ꝛ frigi ditas q̄ ꝓprie dī ethica ſenectutis. ¶ Aui. aūt diuidēs ethi cā ſenectutis dixit. ꝙ ei? ſiccitas q̄nq̄ ſit cū frigore ꝛ eſt ꝑm plim: ꝛ q̄nq̄ ſit cū eq̄litate in frigore ꝛ caloꝛe: ꝛ ḃ eſt ꝑm mi nus. Dixit. n. Hal. 7. tera. ꝛ ponit a Rabi in 3^a pti. oz te ſci re: qr cū ſiccitas mēbroꝝ radicaliū plīm ātiquaſ ſine dubio ſequit eā friditas: qr cū mēbra cibi abſtinētia deſiccant fri giditas eoꝝ ſequit ſiccitatē: nō tetigit aūt Au. ſiccitatē q̄ cō iungit cū calitate: nō qr nō poſſit cōiungi: ſed qr cū calitate cōiuncta ꝓprie ſub ca°. febris ethice reponit. Et Aui. in ḃ ca° ſolū tractauit de ethica ſine febre ꝛ ſine calitate. ¶ Di xit Auer. 2° colliget. egritudinū frigidaꝝ ꝛ ſiccaꝝ q̄dā ſunt que appellant egritudines ſenectutis ꝛ hec eſt dñatio fri giditatis ꝛ ſiccitatis ſup mēbra: ꝛ ꝓpea q illud qō dat vitā eſt calitas cū humiditate: ob ḃ hic egri° cōiungit cuꝫ ſeni bus: ſed nō eſt ꝓprie egritudo niſi quādo fit in nō ſenibus.

¶Appet ergo ex dictis. q̄ ethica senectutis est cōsumptio corpis a siccitate pueniēs. Et eius fundamentū ꝑus est in corde q̄z in alijs mēbris. Et pp̄ꝫ differt a siccitate pueniēte vitio stōi q̄ nō ꝓprie dr̄ ethica senectutis neq; tabes siue marasmus: q̄uis.n. in ethica senectutis sit siccitas ipsa tñ siccitas nō diu durat simplex: imo nō ē bñ cōpehēsibile ipsaz iuenire sine distēperamēto in actiuis q̄litatib⁹. Uñ Ga. 7.ter. manere.n. siccitas ꝑm seipsaz. i. solā iculpabili exīte oppositiōe q̄ ꝑm calm̄ z frm̄ nō ꝑt. qm̄ dñante siccitate mēbris ptic̄le nō nutriunt̄. citissime aūt in nutricatione ifrigidant̄: ptic̄le qz z nutricatio est eis ex calo hūore. s. sanguine. Uex est tñ siccitatē cāri i ptic̄lis ꝑus q̄z friditas cō sequat̄. vñ dixit Aui. ꝑa siccitas nō diu stat qn assocciet sibi friditatē. Infridatio.n. accidit defectu hūido qō est caloris pabulū. ¶Et dñt qdā. q̄ qñ dixerūt auctores: vt. s̄. q̄ siccitas qñq; est cū eq̄litate q̄litatū actiuaz: itellexerūt de eq̄litate q̄ erat tpe sanitatis: nō aūt tpe egritudinis. Aut itellexerūt nisi ad breue tps. tāta. n. siccitas q̄zta est siccitas ethice senectutis cū sit magna nō pōt introduci a cāis eq̄libus: imo nō nisi a magis calis vel fridis. ¶Et qdā dñt. q̄ auctores itellexerūt. q̄ siccitas illa sit cū eq̄litate actiuaz ꝑ exclusionē tpamēti positiui i calore z frigore sicut cū accidit siccitas pp defectū digestiue stōi q̄ poterit eē in aliquo ꝑter bñ q̄ sit distēperatus in calore: vt q puenit ad debilitatē digestiue stōi absq; febre vl mala cōplone cala. Jn frigore vo vt q puenit ad eandē debilitatē absq; mala cōplone frida vel potu aq̄ fride z silum. sic.n. voluerūt. q̄ ethica senectutis qñq; est nō a frido. i. nō a cā infridante: z ꝓsilr̄ est de calore. i. de cā calefaciēte vel de nō calefaciēte: sed bñte eq̄litatē in calore z frigore. ¶Et dñt: q̄ ethica senectutis pōt diuidi ꝑ spēs siue gradus ꝑm 2m z 3m sicut febris ethica ꝑ cōrñdentiā ꝓsumptiōis hūiditatū scōarū sicut dictū est i illa. ¶Dixit Ga. ꝓpes vidimus z nō solū senes in hāc ethicā: sz z pueros incidētes. Et Aui. dixit senes sunt facilioris casus in eā q̄z iuuenes: z iuuenes sunt velocioris casus in eā q̄z pueri: sz in iuuenibus accidat z pueris. accidit aūt minus pueris pp multitudinē hūiditatū ipsoz z digestiue eoz fortitudinē. Uerūtñ q̄ ipsoz hūiditas est facile resolubilis aliqñ velociꝰ in eā cadunt q̄z iuuenes z q̄z senes z silr̄ in spasmū de inanitiōe. ¶Dixit Rabi in 3ª pti. Ille cuius corpus cordis siccū est siccitate incōpleta puenit cito ad senectutē: sz tñ vi uit aliqbus annis. Cuius vo corpus cordis siccū est siccitate cōpleta cito deueniet ad ptisim. Et post hūc deueniet ad illud ille cuiꝰ corpus epis est siccuz silr̄: z post hūc deuenit ad illud ille cuiꝰ corpus alioz mēbroz est silr̄ siccū. Quidā tñ dñt. q̄ ꝑm plm causat̄ hec egriꝰ ex ꝓsumptiōe hūiditatis epis: z tō ꝑm gradus ꝓsumptiōis hūiditatis epis eius spēs diuersificant̄. ¶Dixit Ser. Nos iā vidimus multos quos bñ egriꝰ iuasit ex senib⁹ z adolescētibus z pueris ꝓter q̄ finita fuerit eoz hūiditas nālis aut extincta fuerit eoz calitas nālis ex multitudine egritudinū ꝓcedētiū aut ꝓuersiōe in doloꝛib⁹. Supplēt sz iuasit eos ex cāis ꝑmitiuis. ¶Dixerūt Jsaac z Cōstā. Frida ptisis ꝓsumit corꝑ pp diuturna apata vel pp alios diuturnos morbos. morbi.n. diuturni nimiū de sbali corpis dissoluūt hūiditate. Uñ ifridato corꝑe vt⁹ digestiua dficit. Jōq; cibaria cruda z idigesta pmanēt: q̄ cū ita sint mēbra corpis abhorrēt neq; ex eis nutriūt mēbra: aut nō nutrita ꝓsumunt̄ sic recitauit. Gal. de simia.

De cāis. Dixit A. cā eiꝰ aut est frigus dñans cū debilitate corpis q̄ocūq; accidat. q̄re ꝓhibet virtutē nutritiuā ab opone sua itegra sic accit itez in fine vite aut est potꝰ aq̄ frigide in nō horia sua aut sup debilitatē corpis cū febre aut in dispone siue successiōe exercitij resolutis vtutē z apientis porosꝫ eo q̄ vocat ad trahēdū aquā fridā ad viscera subito. ¶Et 3ª ꝑ dixit. q̄ reliquēs exercitiū frequēter icurrit ethicā. s. senectutis: q̄ ex otio calm̄ obtūdit̄ nāle: z nō bñ digerit cibū: z nō bñ trahit̄ ad mēbra nec eis apponit̄ ex q̄ acci dit ipsoz exiccatio z diminutio z caloris ifridatio z multiplicatio hūiditatū accītaliū. Cōsilr̄ senib⁹ decrepitis q̄ sūt fridi z sicci sbalr̄: sz accītalr̄ hūidi. ¶Dixit. G. in li. de somno z vig. z scribit̄ a Rabi i 3ª pti. fortassis accit corpi exīti in qete z otio desiccatio ex debilitate mēbroz nō nutriētiū se bono nutrit⁹ z cuz mēbra nō nutriunt̄ desiccat̄ corpus. ¶Et subdit. A. ꝑª 4ª. Aut est cā eius vaporꝫ malis fridi q̄ eleuant̄ ad cor z ifridāt cōplonē ei⁹. hi.n. vapores pōt sursgere ab aliq̄ mā frida nō putrida in aliq̄ ꝑte corpis exīte q̄ pueniētes ad cor ponūt friditatē in eo q̄ friditas postea expandit̄ ad cor z mēbra. Aut cā ei⁹ dixit Aui. ē calitas q̄re soluit z liq̄facit hūiditates q̄re calitas inata debilitat̄ z sucedūt frigus z siccitas. Aut cā ei⁹ est supfluitas in ifridādo fortes febres sic aliqñ nece est facē i febre ethica z febre arsiua ifridādo cū eis q̄ bibunt̄ aut ēplant̄ aut qūolz alr̄ corꝑ ab ex approximent̄ in epitimatib⁹ z balneis z silib⁹.

De signis Dixit Gal. 7. ter. Ethica senectutis manifestas bz cognitiōes z nō magnas. i. difficiles ad cognoscēdū: adsunt.n. sigª frigiditatis z siccitatis dñantiū cordi z toti corpi. Et dixit in li. de tabe aucte filippi. sigª ethice senectutis sūt pulsus puus z rar⁹ z respiratiōis appet pulsui pue silr̄ z rara pp necitatē paucitatē. z nequaq̄z expirāt calz: qō est isepabile sigm̄. pcipit̄. n. i ea anhelit⁹ frūs. z bz pp refrigeratū eē ꝑnm̄. s. cor neq; pect⁹ eoz est calm̄ neq; ēt ꝑm mediū pectoris anteriorꝫ neq; i his q̄ ꝑm ascellas z gibbosa costarū neq; vsq; spinale. pulsus tñ ē durus. q̄ oibus tabefactis pp siccitatē arteriaz iest. ¶Dixit Jsaac. ptisim bñtes fridā pulsuz bñt debilē tardū z strictū. debilē qdē pp dissolonē vtutū pp morbi diuturnitatē. sup. vel pp alteri⁹ cāe magnitudinē: tardū aūt pp caloris nālis defectionē suiq; ogelationē. ¶Et vrinā bñt: dixit Jsaac al bā crudā z subtilē. crudā pp friditatē cōplonū: z pp nālez caloē in loco coctiōis deficiētē: z subtilē z clarā pp corpis siccitatē: z pp hūiditatis indigētiā vrinā ingrossare solētis. de bz signo: dixit Aui. vrina eoz est alba subtilis z aquosa pp frigiditatē z siccitatē: z talis vrina est cruda: nō tñ semp est talis: q̄ pole est q̄ aliqñ sit grossa: vt cū gñata in corpe ex indigone mā flātica cū vrina euacuaret̄. ipaz igrossans. Et dixit Aui. pulsus eoz nō ē sicut bñtiū febrē ethicā: imo est puus debilis z rarus pp ꝑdias cās dictas de pulsu patiētiū ethicā febrē: nisi forte fiat debilitas: imo fortissima: q̄. s. sit tāta q̄ faciat pulsuz ita puū z tardū q̄ nō sufficiat satisfacere necessitati. vñ oz. q̄ recōpenset̄ ei ꝑ frequētiā: z ꝓpter ꝓprie dixit Aui. in illis in qbus aduenit bz ethica ex potu aq̄ fride. s. fit pulsus puus z rarus sed frequēs: z bz q̄ñ non est tāta friditas. q̄ extingueret vehemētē calorē: sz tñ sua frigiditate iduraret arteriā z eā ineptā redderet z inobediētē dilatationi. Jn tali.n. casu: q̄ nō plene satisfacit ꝑ pulsuz puū z tardū oz q̄ satisfaciat ꝑ ei⁹ frequētiā. z vtraq; expositio pōt saluari ꝓ diuersos gradus extinctiōis caloris nālis qs aq̄ frida iduceret bibita aut ēt exteri⁹ approximata. ¶Et dixit Aui. patiētes eā sunt in dispōnibus suis sicut senes in habitudine z caloe. Dixit Rasis. 17o. cōti. erūt in eis signa friditatis mānifesta. ¶Dixit Aui. in ista videnť sigª adustionis z exiccatiōis: sz nō videnť in ea sigª incēsiōis z inflāmatiōis sic illa: q̄ hi sunt sicci excluso oi calore: imo fortasse iuenitur fridi tact⁹ ꝑm plm. fortasse.n. sz raro nō iueniunt fridi tact⁹. s. cū adhuc durat siccitas cū tpamēto actiuaz aut cū siccitas adhuc eēt calitati ꝓiucta. ¶Dixit Sili. z silr̄ Roge. q̄ bz ethica cognoscit̄ ꝑ discoloratiōne vrine z toti⁹ corpis z ꝑ corpis debilitatē z ꝑ acetosas eructuatiōes z sitis absentiā. Et cōfirmat̄ eius cognitio ꝑ pñtiā vel ꝓcessionē causarū exiccantiū quarūcūq; primitiuaz vel extrinsecarum.

Dixit Gal. vbi. s̄. Mōstrauimus q̄ siccitas fundamētorū ipossibilis est pfecte curari. nā si polē eēt vtiq; possibile foret hoies in senectutē nō posse peruenire. mala quoq; cōplo sicca si in vno mēbro fuerit cōfirmata non bz

ingenium curationis. qūo ergo habebit si in toto corpore fuerit. hec. n. siccitas cōfirmata si in vno. i. pmo visceruz. s. corde fuerit. cito inducet ad mortē. Et post hāc est illa que incipit ab epate. Et post hāc tertio loco est illa que incipit a stō. Consumptio vō que ab alijs icipit mēbris tardius in consumptionē vltimā egros adducit ꝑm q minoris q̄z illa nobilitatis existūt. Et plus z minus minuūt ꝑm q plus vl minus sunt exiccati. ¶ Dixit Auic. Egritudo ista est egrī pzaua in qua inatus calor iā destructus est: z iō nō adhibet huic cura nisi cū nondū fuerit cōfirmata: z sperat q nō cō firmet z tūc est cura vā. Aliquoz qui hāc cōsumptionez z ethicā euadūt cōsumptio nō est nisi in carne. nā si fuerit in fundamēto: vt dixit Gal. nō poterit pfecte sanari. Et iō sub dit Auic. cū cōfirmata est z erit ḃ qñ cōsumptio puenerit ad gluteū nō curat: qz si esset huic ingeniū: esset morti ingeniū: sed tū spat vt postponat pditio z moꝛs parūper: z erit tūc hec cura mēdosa blandiēs z referēs ad tps vltimitatē sene ctutis. ¶ Dixit ergo Gal. 7. tera. cura est nō solū humecta/ re sed z calefacere sitis in ea. s. que cōplicata est cū friditate que est vtplīn. Et Auic. dixit. cañ. in curatione eoz est hūe/ ctatiꝫ z calefactio q̄ duplici pficit instro. s. dieta z potiōe. ¶ Scōm ergo dietā custodiamus eos ab aere frido z a sic/ co z vētoso a tristitia angustia ira z sollicitudine multa ab exercitio multo fricatiōibus fortibus a balneo resolutiuo z a vigiliarū instātia z ab oibus cibis infridātibus z exic/ cantibus dure aut digōnis difficilis z a multi cibi saltē vni ca vice sumptiōe z cibi indigesti. s. indigestū positiōe. A fa me iti ieiunio coitu z oi forti eūone. Confert aūt eis aer ca lidus z hu. aut saltē hūidus in actiuis tpatus. meliꝰ tñ est. q declinet ad calīn nāliter aut artificialr z gaudiū z leticia z fortasse leuis ira nō nocet z motus facilis paulatinus z modicus in loco ameno z leni factꝰ z sitis ei fricatio z bal/ neū in loco tpato aliqñ ad calitatez paruā decliui. ¶ Dixit Auic. ex hūectātibus sunt balnea: sed nō administrent nisi post digōnē. s. cibi nā si ipsa administrent successōe come/ stionis faciūt cadere vtutē: qz trahunt indigestū ad mēbra quo nō nutriunt. Et cibi debēt esse calī z hūidi facilis digō nis z pauce q̄ztitatis: sed tū multi nutriti velocis descēsiōis z cite penetrationis ad mēbra in qbus non sit viscositas. s. opilās vel phibens facilē penetrationē: pua tñ viscositas in cibis cōueniens est qua diutius pmanet nutrim in mēbris z nō cito dissoluat. Et potus sit vinū subtile odoriferū: pue tñ q̄ztatis: qm cōueniēs est eis. ¶ Dixit Gal. 7. terap. Ad siccitatis sanationē moderate. i. nō excedentis certissima. i. subtilissima nō indiget dieta. s. sicut in sanatione imoderate siccitatis: qm nec vtus in eis vltie decidit z neq; pp aliō qō difficile sit curare. s. fortē siccitatē: quā qm indiget renutri/ care. s. corpus: cibus aūt nō aptus est seipsuz vnire mēbris: sed vniri indiget nutritiuo vtēte. s. vtute. cū ergo fuerit mo derate corpus siccū neq; vtute vltie decidēte grossus dieta re cōcessum est z piculū nullū peccare in mēsura. s. leui pec/ cato: cuius. s. oppositū est in imoderata siccitate decidente vtute. Et dixit ibidē Gal. Cū siccitati solidoz vl alioz mē/ broz associat friditas: tūc talis disp̄ curat magis. i. indi/ rat magis debere curari q̄z qñ siccitas sola est. ¶ Et vt cau tius dicā friditas qdē qñ dñat supra siccitatē in indicando curationē debere fieri. Et piculū ē ꝑm eā. s. friditatē: qz ma/ gis vite ꝓxia est q̄z siccitas: z iō magis debilitat virtutē. Et post friditatē piculū est ꝑm siccitatē vltra. s. alias duas q̄li/ tates. Et iō dixit scō nō est siccitas. s. in piculū in dietādo. Uerūtñ friditatis sanatio ꝓperata est z citissima. s. magis q̄z siccitatis: qz curat a calitate q̄litatiue ente magis actiua q̄z hūiditas a qua curat siccitas: dixitq; ibidē Gal. attēde/ re opz mās auxilioz ne misceat qd eoz q̄ valde calefaciūt tū bis que hūectāt siue cibi sint siue meꝰ. Insistit. n. forti/ ter calefacientibus siccare. Sed intñ hūectantibus miscea/ mus calefacientia inq̄ztuz infridata est ꝓticula sicca vel pti/ cula a qua ꝑus habuit originē. Si vō moderate infridata fuerit picula his q̄ dicta sunt in cura siccitatis stōi. s. 7. ter. z dicent cū auxilio dei in sermone. 5° in trac. de disp̄onibus stōi. s. de vsu lactis z mellis adijcimus mellis plus z vinuz dabimus magis aquosuz z antiquū plus z, sitr cibaria oia calidioza dādū nō solū nālibus. i. potētialib⁹ vtutibus: sed z recedētibus in actualibus q̄litatib⁹ q̄s recenter z de no/ uo acgrūt. ¶ Et docēs q̄lia debeāt esse cibaria inlib. de ta/ be dixit. q nōdū pfecta est ethica senectutis: sz est de ꝓpe ve niēs ipūus gīoni vnā hz sanatiōis itētionē quā resumptio nē z renutrīcationē noiauit pp qō opz dicere. q solida mē/ bra exiccata sanant cibis. Ostēsuz aūt est i his q̄ de vtutib⁹ nālib⁹. q nō seipsuz cib⁹ ad oia corpis mēbra ducit: sed ad ea trahit nutriri idigētib⁹. Ju robusta aūt sunt ḃ mēbra in talib⁹ z attrahē ifirma pp friditatē z siccitatē. Opz g̃ bñ at trahibilē esse cibū vt qō idiget vigore trahētiū ex ea q̄ ꝑm māe est aptitudinē cōpleat. bñ aūt attrahibilis est cib⁹ qui subtilis est i ptib⁹ z nālit cal's: sz ipse. s. cib⁹ subtilis sine ci/ bo. i. nutriᵗᵒ est sepi⁹. Ostēsuz. n. est sepi⁹. q cibo solo neēe est grossitiē inesse vt vtiq; sit vniforme mēbro nutricādo qō grossitiē hz z difficile trāspirabile. i. resolubile sit a mēbro z nutriēdis corpib⁹ pōpte apponat z vniat z assimilet. Et subdit. neq; tabido ꝓ ita itrāde ipole est qdez copioso cibo diligēter viuificāti z restaurāti vtrūq; existē. Tēptādū aūt est saltē mediocri⁹ vtrūq; alterutroz opari potētez iuenire nil qdē in talib⁹ meli⁹ lacte forte vī maxie qdē si qs ipm su stineat nō aboiari iposita oi muliebri mamilla. Si vō non q alīne accipe adhuc calīn puissimo tpe familiari ꝓtinēt. i. exꝰ vbera. ꝓfert. n. talis intētio cibozꝰ. mel quoq; i talib⁹ di/ spōnib⁹ vtilissimū z vini vsus vtilis est i frida tabe. ¶ Dixꝭ Sera. cibam⁹ eos ex sebdagi. i. cū cibario fcō ex carne pul/ loz z ouis. z demus i potu vinū nō antiquū multū z dem⁹ in mane vitellū ouī vt sorbeat ipm z paz vini insipidi: deiñ igrediat balneū in tina cui⁹ aq̄ sit decocta cū camomilla z sansuco z lilio: z silib⁹: z nō dimittat in eo tardare. Et post exitū a balneo det eis p̄dict⁹ cib⁹ cōdit⁹ cū zuccaro z spēb⁹ alefangie z ꝓfortam⁹ eos cū odorib⁹ delectabilib⁹ calis sic narcisco croco citro sambuco sansuco z lilio z silib⁹: z suf/ fumigem⁹ eos assidue cū ligno aloes recēte. ¶ Dixit Jsaac si sunt ꝓfortati balneent: z p⁹ balneū comedāt annalē agnū vistelatū ꝓditū cū spica z zinziber: z bibāt vinū vt ꝓuocet eis somnū. Uinū tñ nō sit multū vetustū ne doloꝛē capitis faciat corpusq; deseccet. Et dixit. cui⁹ calor est extinctus ꝑp sanguis pauptatē z nālis hūiditatis ꝓsumptionē oz vt re/ stituat cū corpis calefactiōe z icipiam⁹ a modico calore: z ita modicū ad maiorē ascēdam⁹ ne subita corpis imutatiōe ifirmus deficiat. ppea dixit Roge. cōferūt mediocriter cal's z hu. i cibis z potib⁹ z el'arijs z fructib⁹ dulcib⁹. ¶ Dixit Auic. lac decoctū cū lapidib⁹ est vehemētis iuuamēti z mel est vltimū in iuuamēto eoz. Et dixit. opz vt obseruet hūe/ ctatio p̄dicta in ca° ethice: sz misceat cū ea qō calefaciat ex odorib⁹ bonis z emplis: z vnctiōib⁹ z fricatiōib⁹ z cibis: z potib⁹ z alijs. ¶ Dixit Sera. Jncipiam⁹ in ꝑmis in calefa ctiōe corpis cū reb⁹ tpatis: deinde cū reb⁹ fortib⁹ in calefa/ ctiōe ꝑm qō dictū est. s. sz pillud oz vt dem⁹ in iceptiōe mel z zinziber z secacul. Et istoz cōpō vocat zinziberata. Et si debilitet. i. debilitatū sit parūper. s. ab eo qō erat ꝑm nām dam⁹ i potu tyriacā vel dyamuscū vel metridatū. Et Jsaac dixit damus syrupū de zinzibere z yringi radice. s. cū melle factū: z si eius vtus augmētari incepit dabimus tyriacaz z muscatā. ¶ Opz aūt dixit Cōstā. vt in frida ptisi ꝑus epar cōfortemus z vt cibaria digerant: z ḃ cū reb⁹ digestiuā ad/ iuuātib⁹ vtutē: sicut est lignū aloes zinziber galāga piper longū cinamomū gariofoli spica z silla: z oz vt cōtinue in/ tēdat. ppea dixit. S. 7. ter. nardino oleo cōtinue inūgēduz esse vētrē vt nunq̄z fiat siccus. i. vt nunq̄z sit sine vnctiōe. Et si nō fuerit nardinū pñs masticinū sufficit. z opobalsamuz

filr cõuenit solũ. Et cum ꝑdictis põt etiã adiungi cera si ea magis voluerimus adherere ventri. Et si aer fridus fuerit lanã infundẽtes oleo. s. ꝑdicto calo supponemus. Est autẽ melior lana succida: z dixit. neqz euaporatiue oz esse virtutis qõ calefaciat farmacũ: z neqz mẽbra hre oz admixtã stipticitatẽ sed stipticare oz moderate: q̃ vo ꝑ amplius stipticãt: siecãt. Et si siccitati friditas multa admixta fuerit vt cogat amplius calefacere filr a ꝑdictis stipticis abstinere tempta expectãs in tpe amplioꝛi ꝑ infallacioꝛa remedia sanare disponẽ. Jdeoqz stõm oleo nardino linies masticemqz pinguissimũ resumẽs per focã. i. lanã succidã vteremiscere vo melius est z succũ balsami: z mel decoctũ vtile est frido vẽtri: impinguatissimũ aũt calo. Et oz frequẽter appetitũ excitare dãdo in potu mel rosatũ cũ vino albo decoctionis ciperi radicũ cappariꝭ acoꝛi. Et si aliqñ per viã indigõnis aliqua cal'a supfluitas in stõ contineret vomitu facili expellat aut cũ lenitiuo aliquo subducat. Oportetqz intestina ꝑhumectare z impinguare. ¶ Dixit Ser. clystere fiat ex decoctione capitũ z pedũ agni z camomille oꝛdei z tritici z anetꝰ cũ oleo sisamino z butyro z aliqñ olei de been. Et dixit. clysterizemus cũ eo tribꝰ diebꝰ. Et deinde. s. post aliquos dies iteruꝫ administremus z sic donec corpus humectet z ipinguet. Et Aui. ẽt posuit clystere filr ꝑdicto. sed loco oꝛdei z tritici posuit cicera z nõ posuit anetũ neqz butyrum. ¶ Et scias. q̃ auctoꝛes nõ curauerũt ponere signa z curaꝭ ethice senectutis cal'e absqz febre: q̃ in oibus est filis ethice febri. Amplius ꝑ cura ethice recurrendũ est ad curã siccitatis stõi z epatis. Dixit. n. Compẽdiũ. Curatio ethicoꝝ filis est cure siccã in stõ cõplõnem hũtiꝫ: sed tĩ ethicis frigidioꝛa sunt necessaria ꝓpter multitudinem caliditatis eoꝝ.

Clystere

¶ Jncipit summa quarta tractatus secundi in qua determinatur de febꝛibus humoꝛalibus.

Summa quarta q̃ est de febꝛibꝰ humoꝛalibus continet distinctiões septẽ: quaꝝ ꝑma erit de gñali dictione febꝛis humoꝛalis. scõa erit de febꝛe sanguinea. tertia erit de febꝛe colica. quarta erit de febꝛe flãtica. quinta erit de febꝛe melica. sexta erit de pestilẽtia z febꝛe pestilẽtiali z variolis z morbilis. Et septima erit de febꝛibꝰ compositis. Et ꝑma quidẽ distinctio continet capitula. xo.

¶ De quiditate nois z rei febꝛis humoꝛalis. Cap. j.

Febꝛis humoꝛalis sic dicta est a subto in q̃ ꝑ accensus est febꝛilis caloꝛ: qõ est hũoꝛ vel aliqd aliud reducibile ad hũoꝛes. Est z. n. febꝛis hũoꝛalis caloꝛ exꝛneus ꝓncipaliꝛ accensus in hũoꝛibus coꝛpis vel in alia re ad humorẽ reducibili in coꝛpe nr̃o repta distẽperãs coꝛdis sbam. s. humoꝛes z spũs ipius: z ab eo ꝓcedẽs in totũ coꝛpus: ita q̃ nocet nãlibus opõnibus ꝑm q̃ declaratũ fuit in ꝑma summa huius tractat⁹. ¶ Et febꝛis q̃dez humoꝛalis semp est mala cõplõ fiens tã in eius dicto ꝓncipali subto q̃ ẽt in subto nõ sic ꝓncipali. s. mẽbꝛis z spiritibus: eo q̃ semper in vtroqz subto dependet a cã in fieri z ꝓseruari. ¶ Et coꝛpa q̃dẽ magis appata ad suscipiẽdũ febrẽ humoꝛalẽ ꝓcipue putridã sunt q̃ sunt cal'a z hu. deinde hũida in actiuis tpata z post h̃ sunt cal'a tpata in passiuis: post q̃ sequunt cal'a z sicca: postea frã z hu. deinde sicca in actiuis tpata. Et post h̃ frida z sicca. Et vltio loco ponunt in vtraqz ꝑietate tpata. Predicta aũt cõparatio veritatẽ hꝫ loquẽdo de febꝛe hũorali in genere: nõ aũt in spẽ. põt. n. in q̃busdã febꝛis humoralis spẽbus ꝓriuꝫ euenire vt suis patebit spẽbus z locis.

Que coꝛpora sint magis disposita ad febꝛes humoꝛales.

¶ Dixit Aui. coꝛpora cal'a z sicca sunt magis pata cadere in febꝛes cal'as: effi. s. z ethicã sic ab eo vocatas: q̃ sunt sine caloꝛe humoꝛoso vapoꝛoso: sed coꝛpa cal'a z hu. sunt magis pata cadere in humoꝛales. ¶ Dñt q̃dã. q̃ maioꝛ est apparatio coꝛpoꝝ calidoꝝ z siccoꝝ ad febꝛes dictas cal'as q̃ calidoꝝ z hũidoꝝ ad febꝛes putridas: q̃ facilius est altera re mẽbra z spũm ad caliꝛtatẽ q̃ sit exꝛneare humoꝛes exꝛneitate qua fiãt putridi: q̃ñ ad putrefactionẽ in hũoꝛibus inducendã maioꝛ cã reqrit q̃ ad calefaciendũ mẽbra vel spiritus. vt de se notũ est per expientiã. ¶ Et dicunt. q̃ coꝛpa cal'a tpata in passiuis sunt magis apta cadere in febꝛes humoꝛales sine putredine z hũida in actiuis tpata sunt magis apta cadere in febꝛes putridas. Dixit. n. Ꝑpo. ꝫª affo. in affo. hoꝛis si q̃dẽ ꝛc. Febꝛes acutas putridas magis fieri in mulieribꝰ z hũidis nã. Et dixit Hal. in cõmẽ. Flãticos plũ febꝛes pati. s. de putredine cũ eoꝝ coꝛpoꝛa sint humidioꝛa. Videmus. n. q̃ coꝛpa moꝛtua reseruata in loco hũido magis z citius putrescũt: ẽt si loc⁹ sit tpatus in actiuis: imo ẽt si sit fridus q̃z carnes reseruate i loco cal'o in passiuis tpato vel cal'o z sicco. Et accidit febꝛis humoꝛalis frequẽtius in etate puerilitie z adolescẽtie z in assuetis cal'o z hu. regimie z ociose viuẽtibus. Et frequẽtius accidit in ꝓstõnibus aeris z anni tpibus z regionibus calis z hu. maxime q̃n caliditas non est multum excedens supra humiditatem.

¶ De diuisione febꝛis hũoꝛalis in sbales dꝛias. Cap. ij.

Juiditur aũt febꝛis humoꝛalis aut penes essentialia aut penes accidẽtalia. Penes vo essentialia diuidit dupliꝛ. Uno mõ absolute cõsiderãdo sub̃m eius. Alio mõ nõ absolute: sed cõsiderãdo ipsuꝫ ꝓut est talis modi. i. sub q̃busdã cõditiõibus q̃bus mediãtibus ipsa febꝛis inducit. ¶ Et ꝑm q̃dẽ cõsiderationẽ absolutã diuiditur febꝛis humoꝛalis in eã cuius subiectũ est humoꝛ stãs sub forma humoꝛis: vt. v. g. sanguis vel col'a. z hec dꝛ febꝛis humoꝛalis vere z ꝓꝓie. Et in febrẽ cuius subiectũ nõ est humoꝛ ꝓꝓie: sed est alia res humida de substãtijs ptentis in coꝛpe reducibilibus q̃ꝫtuꝫ ad h̃ ad humorẽ: z ista res ꝓꝓie est duplex. Una est cibus z chilus qui nondũ est humoꝛ: sed est in ꝓparatione vt fiat humoꝛ. Ex cibo. n. z chilo actu putrescẽtibus põt causari febꝛis putrida: q̃ñ coꝛdi cõicari põt vapoꝛ ab eis eleuatus putridus. Et est tũc ipse vapoꝛ cã cõiuncta illius febꝛis. Si tĩ vapoꝛ ille calefaceret z putrefaceret humorẽ coꝛdis sic q̃ ẽt remotis cibo z chilo coꝛruptis humoꝛ ipse coꝛdis esset sufficiẽs facere z cõseruare febꝛeꝫ: tũc ille cibus vel chilus z vapoꝛ eoꝝ putridus z ipse humoꝛ coꝛdis putrefactus sunt cã vna cõiũcta illius febꝛis: ꝛz ẽt possit dici. q̃ cibus ille z chilus remanerẽt loco cause ꝑmitiue ꝓp varios respectus. Non ẽt cibus z chilus coꝛruptus semp causat febrẽ putridã: sed aliqñ põt causare effimerã nõ purã reducibilẽ ad effimerã ex nauseatiua sacietate z h̃ esset q̃n nõ cõicarent coꝛdi nisi simplicẽ caliditatẽ. Alia res est ꝑma humiditas de humiditatibus scõis. aut aliqõ mẽbrũ in coꝛpoꝛe putrefactũ. ꝑma. n. humiditas ꝑdicta in capitibus z poꝛis venaꝝ maxie capillariũ stans que iã fuit humoꝛ z egressa nãm humoꝛis adhuc satis retinet de cõditionibus humoꝛis ꝓp qõ ebullire põt z putrefieri z causare febrẽ: põt ẽt assari z fumũ calm z siccũ trãsmittere coꝛdi z febrẽ facere. Relique vo tres humiditates de scõis cũ exute sint oino a nã humoꝛali z ab oibus cõditionibus humoralibus denudate non pñt putrefieri neqz assari: z sic nec febrẽ cãre nisi in mẽbro putrefacto vt estiomenato foꝛent cõtente. Et de cãbio qdem z glutineres satis est manifesta. Et de roꝛe ẽt: maxime cũ nõ sit de eo in aliqua ꝑticula q̃ꝫtas notabilis inculcata: sed sparsa cui non põt euenire vt ebulliat nisi fortasse cũ roꝛe misceret portio humoꝛis: aut ꝑme humiditatis per cuius cõmixtionez cõ-

culcaret & ebulliret. Mẽbrũ quocz putridũ põt trãsmitte/re vapores putridos ad cor & febrẽ facẽ putridã. ¶Scõm vero ꝯsiderationẽ de subiecto febris nõ absolutã febris hu moralis diuidit i febrẽ humoralẽ cũ putredine & febrẽ hu moralẽ sine putredine. Et Hal. qdẽ scõo de dꝛijs febriũ vi/sus fuit voluisse: ꝙ ois febris humoralis sit putrida & sil̃r multi auctoꝛ maxime cũ diuiserũt febrẽ in gñe in effimerã ethicã & putridã nullã mentionẽ faciẽtes de hũorali nõ pu trida. Et hoc ió fecerũt: qꝛ locuti fuerũt de febribus que vt plũm accidũt: non tñ negauerũt qn possit fieri febris de hu more nõ putrido. imo in ꝑticularibus caplis asseruerũt eã posse fieri: vt pꝫ i caplis coꝛ de sinocha. Sanguis. n. intrñ multiplicari põt absq; eo ꝙ putrefiat ꝙ sui calitate vapoꝛo sa febrẽ faciet. humoꝛ ẽt a nãe regimine derelictus nõ semp putrefit: sed aliqñ putrefit & aliqñ vir̃: nõ qdẽ semp vstio/ne cõpleta: ita ꝙ incinereꝛ: & nõ possit deinde pabuluz esse caloris: sed vstione que est q̃dã fortis assatio: a quo assato sicut a putrefacto põt vapoꝛ vl̃ fumus calꝰ eleuari: cũ cõe sit vtriq; effumare: q fumus sic vstus si ad coꝛ ascẽderit po/net ipsuz in calitate ꝑter nãm ledẽte opões manifeste: & sic febrez faciet q̃ erit sine putredine. ppea Au. 3° coll̃z ꝛ Hal. siue ꝛ malũ itellectũ ei datũ dixit. si cõsiteremur Hal. ꝙ ois caloꝛ exneus esset putredinalis caderet magnũ piculũ in di ctis Ax. & h qꝛ calm nãle põt exneari pp duas cãs. s. pp fri giditatẽ. vñ debilitaꝛ & nõ põt hũoribꝫ dñari. vñ supuenit illis caloꝛ exneus & putrescunt. Et pp calitatẽ: & qñ puenit exneatio caloris nãlis a caloꝛe: tũc ꝑt supuenire hũoꝛi assa tio & vstio & nõ putrefactio. declat aũt hos duos modos ca loris exnei hũoribꝫ supuenire ab inuẽtis in corꝑibus vlce/ribus: putrefactiuis. s. & cõbustiuis. Itaq; hũoꝛ & ꝑ assatio nẽ & ꝑ cõbustionẽ põt febrẽ facẽ: & sic febris putrida est hu moralis: qꝛ eiꝰ imediata cã ponẽs humoꝛẽ cordis in calefa cto eẽ est hũoꝛ: siue ꝑ seipsuz: siue mediãte eiꝰ vapoꝛe putri/do. Ita febris q̃ fit mediãte assatiõe hũoris est hũoralis: qꝛ eius imediata cã ponẽs in calefacto eẽ humoꝛez coꝛdis est hũoꝛ: siue ꝑ seipsuz siue mediãte eiꝰ fumo drigma & acuto. De diuisiõe aũt febris hũoralis in accñtales dꝛias patebit infra cum ponet diuisio febris putride per accidentalia.

¶De diuisiõe febris hũoralis sine putredine. Cap. ij.

Febris humoralis sine putredine semp hz ꝓ suo subiecto hũoꝛẽ nãlẽ calm. Qui hũoꝛ cũ sit duplex. s. sanguis & colꝛa: seq̃ ꝙ ipsa ꝑm essentiã diuidit in sanguineã & coll/cã. ¶Uerũtñ sanguis põt febrẽ sine putredine facere a cã itrinseca & a cã extrinseca. Ab itrinseca qdẽ. nã põt i coꝛpe multiplicari sine pctõ q̃litatis in q̃ztitate tã mul ta ꝙ ab eo accẽdet in coꝛde calitas supflua ledẽs opatiões. Sustinet aũt nã tantã sanguis q̃ztitatẽ absq; h ꝙ derelin/quat eũ a suo regimine: qꝛ ipsa sanguinẽ tanq̃ filiũ magis dilectũ tolerat & totis viribꝫ regulat. A cã aũt extrinseca ca lefaciẽte põt sanguis in coꝛpe alterari ad vlteriorẽ gradũ ca liditatis eiꝰ q̃ sibi debet ꝑm nãm ꝑter q̃z corrũpat & putre fcat: & sic põt febrẽ cãre. ẽt nõ addita eius q̃ztitate supꝛa nã/lem. ¶Sed colꝛa a cã intrinseca nõ põt febrẽ sine putredine facere: sic̃ dixit Hal. 2° de dꝛijs febriũ. nã colꝛa nec aliꝰ hũoꝛ a sanguine nõ põt in coꝛpe multiplicari a cã itrinseca intrñ ꝙ febrẽ facere possit nisi cũ eo sit pctñ q̃litatis cũ nõ sit ali gs alius humoꝛ a sanguine plus dilectus nãe: q̃re statim a regimine derelinquit eius. Ois aũtẽ humoꝛ pctõ q̃lis u nã derelictus. dixit Hal. necnõ putrefit: & sic febrẽ cũ putredi/ne facit. Sed a cã extrinseca calefaciẽte bene põt colꝛa ad tñ gradũ calitatis alterari per modũ assationis ꝙ poterit fe/brẽ facere ꝑter hoc ꝙ putrefiat. Et fortasse h voluit Auer. in verbis supꝛapositis. ¶Ex flegmate autez & melancolia cum sint humoꝛes naturaliter frigidi non põt febris accen di sine putredine a causa intrinseca nec ab extrinseca.

¶De putrefactione in generali. Cap. iiij.

Hoc vt perfecta & clara habeaẽ de fe/bre putrida notitia oꝛ ꝑus putre/factionis clarã hr̃e sciam. ¶Jõq; sciẽdũ est ꝙ putrefactio est via in coꝛruptionez sbe eius qõ putrefit & q̃litatũ cõponentiũ ipsum. ꝓncipaliꝫ tñ attendit circa sbam: & scõario circa q̃litates: sicut & gño ꝓsilꝫ attẽdit q̃ est coꝛruptionis ꝛrium. nã gño & coꝛruptio ꝑꝛie attribuunt sbe. qñ. n. in mixto calm bñ terminat hu/midũ suũ tũc bona est & õbita cõmixtio que tãdiu ꝑmanet q̃zdiu calm eius suo ꝓportionaꝫ hũido. Luz vo nãle calm mixti alteraꝫ & exneaꝫ: tũc reddit ipꝛoportionatũ suo hũi do nec ipsuz bñ terminat: vñ exneat hũidũ & putrefactionẽ recipit & coꝛruptionẽ. ¶Differt autẽ putrefactio a coꝛru/ptiõe: sicut spẽs a gñe. ois. n. putrefactio est coꝛruptio: sed nõ cõuertit ꝙ ois coꝛruptio sit putrefactio. põt. n. res coꝛ/rũpi cõgelatione & assatiõe. ¶Est aãt putrefactio vt sapiẽ/tes dixerunt duplex. Una nãlis q̃ est coꝛruptio mixti ꝑue/niens ex nãli & itrinseca dispꝛoportiõe ꝓncipioꝝ q̃ ꝑuenit ex actiõe caloris nãlis mixti in suũ hũidũ dispꝛoportiõate agẽtis: cui⁹ dispꝛoportio iuuaꝫ a calo cõtinẽtis nos aeris. Alia ẽ putrefactio ꝑter nãm ꝑueniẽs a calo nãli rei exnea to & ipꝛoportionaliꝫ agẽte in suũ humidũ adiuto silr̃ a calo cõtinẽtis & exneo. Et ista putrefactio duplr̃ inuenit cõside/rata a sapiẽtibus. Uno mõ gñaliꝫ & large: & vt sic ꝯsiderata est ab Ax. 4° metha. q̃ ꝑm eũ est coꝛruptio ꝑꝛie calitatis hũido ꝑꝛio facta ab aliena calitate: q̃. s. est calitas am/bientis nos aeris. nõ. n. fit exneatio nãlis calitatis ab ipsa/met calitate ꝑꝛia: sed ab exnea calitate aeris & ipsa calitas ꝑꝛia exneata agẽs ipꝛoportionabiliꝫ in suũ humidũ sepat ipsuz a suo sicco mediãte dissoluone ipsius hũidi: vñ accidit ꝙ oẽ qõ putrefit putrefactiõe sic cõsiderata ꝑmo appet ca/lidũ & hu. calm qꝛ putrefactiuũ eo exneato: humidũ vo qꝛ rei q̃ putrefit humidũ trahit ad superficiẽ eiꝰ ꝑ caloris actio nẽ: terminat tñ deniq; oẽ qõ sic putrefit ad frigidũ & siccũ: & hoc nisi ad coꝛruptionẽ rei simul cũ mõ putrefactiõis ꝑ/misceret modus adustiõis. nã tũc posset in re putrefacta re manere aliqd de calitate & vestigiũ eius: vt pꝫ in aceto acer rimo siue acuto. ¶Et putrefactio qdem sic sumpta differt ab adustiõe: qꝛ putrefactio est a ꝑnõ näli lz exneato: qõ in/q̃ztũ nãlitate ꝑticipat cõseruat humidũ suũ: sed inq̃ztũ ꝑti/cipat exneitate ipsuz resoluit & cõsumit: sed adustio est coꝛ/ruptio subita & violẽta. nõ. n. fit coꝛruptio in adustione: sic̃ in putrefactiõe: sic. s. ꝙ ꝑ calm nãle exneet: deinde exneatũ dissoluat hũidũ: & sic agat putrefactionẽ. Adustionẽ. n. nõ agit calm nãle q̃ztũcunq; exneatũ. imo adustio fit. vt dictũ est a calo exneo extrinseco: qõ ꝑ magnũ suũ excessum alte/rat simul & coꝛrũpit & resoluit calm nãle rei q̃ adurit & eiꝰ humidũ radicale. ita ꝙ calm nãle in adustiõe nõ est agẽs: sz est solũ passiuũ: sic̃ & hũidũ. Dixit Aui. 2ª ꝑ'. cap̃ de cãis ca lefaciẽtibus. adurere nõ est vt sba hũida a sicca separet: ita .s. ꝙ illa sba hũida sublimet. i. euaporet & ista sicca descen/dat. & notãter dixit sublimet: qꝛ p actionẽ subitã fit. ¶Dif fert etiã putrefactio & adustio in termino: qꝛ q̃zuis vtraq; istaꝝ coꝛruptionũ ducat mixtũ ad incinerationẽ: putrefa/ctio tñ ad minoꝛẽ icinerationẽ deducit quã adustio. Immo in re putrefacta multũ de hũido remanet respectu eiꝰ qõ re manet in re adusta: & iõ adustio ꝑducit ad maioꝛẽ eq̃litatez sbe: putrefactio vo ad minoꝛẽ: imo non ꝑducit ad eq̃litatez sbe vnius modi: sic̃ aliqñ ꝑducit adustio. nõ. n. putrefactio finit humidũ rei: sicut adustio. Et per h ꝙ putrefactio non ꝑducit ad vnitatẽ sbe hinc est ꝙ in diuersis hũoribus putre factis diuersi apparẽt cineres. Requirit itaq; ad adustionẽ agẽs fortius q̃z ad putrefactionẽ. ¶Differt ẽt humoꝛ pu/trefactus ab humoꝛe adusto: qꝛ humoꝛ adustus nõ rema/net sub eadẽ spẽ sub qua ꝑus erat: eo ꝙ in adustione ꝑuaꝫ humoꝛ hũiditate essentiali. Et qꝛ a ꝑuatione ad habitũ nõ põt fieri regressus: non põt vnq̃z humoꝛ adustus recupare

Quid sit putrefa/ctio.

Putrefa ctio dif/fert a coꝛ/ruptione.

Putrefa ctio est du plex.

De putre factiõe ge neraliter sumpta.

Putrefa ctio & adu stio diffe/runt.

Hũoꝛ pu trefactꝰ ab adusto dif fert.

humiditatē quam hēbat ⁊ nām suā virtute q̄ztūcūq; fortis; sed oz vt in aliā trāseat nām. hūoz vō putrefactus: q; trās/mutatio est solū accūtalis. ⁊ h̄ dū est in fieri trāsmutatiōis: iō non mutat spēm: sed remanet in spē in q̄ pus erat. nō. n. pdit hūiditatē suaz radicalē neq; nām suā: lz occultet. ⁊ iō manet sub eadē cōplone sub qua pus erat: lz exnea que cō/plexio aliqñ detegit. ⁊ deoccultat: ⁊ h̄ cū vtus digerēs illū humoz fortis fuerit: tūc. n. māifestat eā faciēdo cessare pu trefactionē reddēdo humorē ad id qō pus erat. Jn facto tñ esse putrefactionis nō remanet humor sub eadē spē nec ad pmā nām redire pōt: q; tunc nālis calor eius est in totū re/solutus ⁊ remāsit solū exneus. Cū itaq; calor agens putre/factionē nālitate adhuc pticipet qua pōt esse alicuius oigō nis ⁊ mixtiōis pn̄m: ⁊ cū humidū rei in putrefactiōe nō to/taliter finiat: hinc est q; in putrefactiōe pōt fieri noua remi xtio humidi cū ficco: ex qua noua remixtiōe pōt cōtingere gño alterius. ita q; ex putrefactiōe alicui⁹ rei aiate seu inaia te pōt aiatū fieri: ⁊ gñari: sicut videmus ex putrefactiōe ge/nerari aialia plura. ¶ Dixit Aui. vbi. s. loquens de calore putredinali. est nāq; cuz calūtas ⁊ hūiditas mutant ad h̄ q; vni cōplōni cōueniunt. Et fient alij cōplōnū nāliū cōgrue: qō qdez nō est putrefacere: sed digerere. ſ. respectu eius qō gñat nō aūt respectu eius qō corrūpit: hoc tñ non fit in fi/nali termino putrefactionis: sed dū est in fieri: qñ in finali termino puata est res illa calō oīno ⁊ reducta ad frigiduz.

Friditas nō pōt eē p se cā pu trefactio/nis.

¶ Scias tñ q; q̄zuis terminus finalis putrefactiōis sit fri/giditas: nō tñ friditas pōt esse cā imediata ⁊ per se putrefa/ctiōis: q; fr̄iditatis nō est humidū a sicco dissoluere: qō ad solā calūtatē ptinet. ¶ Et si bñ cōsideras videbis q; putrefa ctio sic gñaliter sumpta pōt accidere oī rei elemētate seu mi xte que inducit in esse p gñonē. Et sic isto mō nō solū hūo/res: sed ⁊ spūs ⁊ mēbra corrūpi pñt ⁊ putrefieri. Et horuz putrefactiōi ꝯria sunt inepta: sicut mineralia. Jlla tñ mixta maxime huic putrefactiōi apta sunt quecūq; hñt humiduz facile solubile a suo sicco. ¶ Et scias q; q̄zuis Ar. vbi. s. oi xerit. caliditatē rei ppriā extraneari a calitate ambiētis: nō tñ per hoc voluit q; cā extraneationis illius sit calūtas ae/ris sola. tūc. n. in hyeme res nō putrefierēt. hanc tñ cām so/lam noīauit: q; maxie appropinquat aer rebus que putre/fiunt: tñ alie pñt esse cāe: vt in sequēti cap̄. ¶ Dixerūt qdaz q; putrefactio vlis q̄lis est illa q̄ fit in cadaueribus non pōt fieri in corpe viuēte: q; aia defendit corpus ne sic putrefiat.

De putre factiōe p/ticulariter sumpta ⁊ est de q̄ lo quuntur medici.

¶ Particularis aūt putrefactio q̄ est illa que in spāli cōsi/derat in re a sapiētibus me^nt^: cū de putrefactione loquunt nō est hūidi dissolo ⁊ ipsius a sicco sepatio nec sic opposita mixtioni: sicut pdicta: sed remissio ea multū: vñ pōt in cor/pore viuēte fieri: ⁊ ista solū attēdit in hūoribus ⁊ reb⁹ su/pradictis reducibilibus ad hūorē. nā. n. que corpus guber nat nō hz mentē siue intellm: quapp non pōt vti pulsione. Jōq; hūoz in corpe viuēte pōt paulatine aggregari ad pu/trefactionē: ⁊ q; adhuc nō iducit nocu^m^ pceptibile a nā nō expellit ab eo. nā. n. non mouet ad expulsionē nocitiui nisi nocu^to^ pcepto. ¶ Hec itaq; spālis putrefactio quā cōsiderāt medici: dixit Gal. 12. ter. est trāsmutatio toti⁹ sbe corpis pu trefiētis ab exterioi calore. Et Jsaac dixit febriū 3° q; ē cor/ruptio accūs hūoribus pp ebullitionē caloris exnei. nā vt ait Gal. xj. ter. a ppio calore nō corrūpit quicq̄: lz auget. ⁊ roborat. ⁊ sanū est: ⁊ viuit vnūqōq; a ppio calore dispē/satū. videmus. n. q; corpa q̄ sunt calā ⁊ hūida aialiū p pro/priū calm multoz annoz numero sana viuūt ⁊ iputrida cu stodiunt: q̄zuis inq̄ztū calā ⁊ hūida sint apta cite putrefa/ctiōi. ¶ Dixit Sili. putrefactio fm medicos ē multa supac/censio: ⁊ ex fumoz retētione ignitio: ⁊ sic est corruptio hu/moz liqdoz p ebullitionē ⁊ pturbationē caloris nālis effe cta: vel est ebullitio in hūorib⁹ facta p calorē exneū: quapp putrefactio est supaccēsio cū horribilitate. ¶ Et ex hac pu trefactione dñt qdā medici supaccēdi in corpe calitatē ope/rationes manifeste ledentē: quā febrē putridā noiant. Dñt tñ. q; ista putrefactio qñq; accipit large p oi exneitate seu a calore exneo de calo nāli in suo hūido: q̄ exneatio est cali nālis a sua nālitate ad dispōné egritudinalē dispō: ⁊ fz hūc modū multe pñt ee exneitates cali putredinalis in corpe q̄ nō sunt febres putride. Et qñq; accipit putrefactio ista stri cte p exneatiōe facta de calo nāli hūoris in suo hūido qua accēdit calitas in corpe tanti gradus q; sensibiliter ledit opa/tiones. Et h̄ est febris putrida: hz tñ ista putrefactio in hu/moribus gradus. nā aliqñ est vehemēs ponēs ipsos in di/spone qua nō sunt reducibiles ad benignū: ⁊ aliqñ nō est sic vehemēs: sz est ita remissa q; ipsi hūores pñt ad benignū re duci. ¶ Pro maiori tñ declatiōe p̄dictoz scire debes q; pu tredo siue corruptio mixti duplex ē. vna vē nālis pueniēs ex nāli ⁊ intrinseca pportiōe pncipioz q̄ fit a calo nāli rei: q̄zuis aliqñ adiuto a calore ambiētis. dato. n. q; agēs extrin secū in rē non ageret ponēdo h̄ pro poli q̄zq; sua actio non posset absolui ex nālitate sue approximationis adhuc calor nālis suū hūiduz cōsumeret ⁊ finiret. nā a calore nāli q̄ztū/cūq; nālis non pōt absolui cali actio: vt calm est: q; est resol uere ⁊ psumere hūidū suū: vñ nece ē q; hūidū mixti finiat. Alia est putrefactio siue corruptio mixti q̄ fit qñ corruptio mixti puenit ex ipropoztiōe suoz pncipioz eueniēte a calo nāli exneato pp multas cās accūtales euenire potētes. De pma dñt qdā. q; fit per viā exalatiōis caloris nālis sequētē ad cōsumptionē hūidi radicalis: ⁊ p subintrationē caloris innālis: ⁊ ista est putrefactio ppriē sumpta ⁊ oi mixto ele/mētato nēcia: de q̄ nō loquunt medici: sz phi:2ª vō est pu trefactio: de q̄ loquunt medici. Et multiplr reperit in cor/pore. vno° in mā apatū qñ putrefit ⁊ mutat in saniē: ⁊ ista mutatio fit ptim a calore nāli ⁊ ptim a calore innāli. Alio° in mā vlcerū qñ pmutat in virulētiaz ⁊ venenositatē: ⁊ ista fit a calore innāli tantū. Alio mō fit a calore nāli aut innāli epatis excedēte ⁊ exiceāte hūiditatē ⁊ corrūpente eaz: sicut in hūiditatibus accidit leprosoz cū pcedit dispō ⁊ fiūt hu/miditates eoz putride. Et 4° mō fit per ebullitionē humo rū: ⁊ est illa q̄ cōsiderat in febrib⁹ putridis. ¶ S. qdē in li. de tpibus vlibus morbi: dixit. qñ res icipit putrefieri cali/tas quedā innascit pp putrefactionē: ⁊ sic vī voluisse. q; res pro putrefiat q̄z calefiat: ⁊ q; putrefactio sit cā effectiua il/lius calitatis: qō dictū vī ee oppo^m^ dicto. ſ. q; calitas nā/lis exneata siue calitas exnea sit cā putrefactiōis effectiua ⁊ pcedens eā ⁊ fortasse difficile est in h̄ recte iudicare. qdā tñ dñt. q; res que putrefit extraneat a nā sua: ⁊ acgrit aliā po tentiā ⁊ virtutē. Similiter ei qō dixit. S. 2° re. acu. in cōmē. cū dixit. q; humor qui putrefit pt nutrire: sicut due colē q̄zū trabēs vtus nām illaz: ⁊ iō sicut due colē hñt potētiā ⁊ vir tutē calefaciēdi aliud: ⁊ ēt seipsas cuz nō sit incōueniens q; virtualr exīs tale possit se calefacere vt lumē in medio: sic est de humore qui putrefit cū sit calidus virtualr pōt se ca/lefacere. Alij vō dñt. q; due colē calefaciunt calitate actuali id a q̄ cōtinent: ⁊ istud sic calefactū calefacit illas: ⁊ sic silr est de humore q; putrefit: q; exneatus cōuertit versus nām calidā vehementiorē ⁊ calefit id in quo cōtinet: ⁊ illud cale factū postea calefacit ipsum. Dixit Alex. de febre putredi/nis. q; humor putrefit ⁊ accenditur sicut pix ⁊ aspaltum.

Lap. v.

¶ De causis putrefactionis.

Ex causis prime putrefactionis dcm est sufficienter in sermone pcedē/ti: ⁊ aliqd tactū est in capō pcedenti. adhuc in isto aliqd dicet. Dixit Auer. 2° colliget. q; pu/trefactionis cā est duplex. vna p se que est calor exneus: qui calorē exalare cogit nālez: maxie cū vehemēti cūiūctus fuerit q̄litati. Alia est per accūs: vt friditas q̄ cuz caloi dñat itrinseco extinguit ipm: ⁊ tūc ex mā alius calor gñat exneus. ¶ Putrefactionis vero a medicis cōsiderate duplex est causa: vna primitiua siue extrinseca: alia corpo/

ralis siue intrinseca. Et causa qdē intrinseca semp est fortior extrinseca. Et q̄uis dicāt qdā. q̄ cā añs que est causa intrinseca sit cā p̄terita: z inq̄tū p̄terita nō sit fortior extrinseca q̄ est pñs. tñ cā añs nō cāt putrefactionē inq̄tū p̄terita: sz inq̄tū ad actū reducit: z tūc est pñs z fortior illa. Cā quoq; extrinseca putrefactiōis est duplex. s. potus z cib? z aer. ¶ De cibo z potu dixit Aui. p̄ 4ⁱ. putredo accidit aut pp cibū malū cū p̄parat? est vt putrefiat illud qō gīnat ex eo pp malitiā siue subē: vt pisces q cōicāt corruptiōi: aut ppterea q̄ velociter recipit corruptionē: quānis sit bone subē vt lac: aut qñ est aquosus nutrimēti mali: cui? aquositatē recipit sanguis: sicut illud qō gīnat a fructib? tardis būidis valde. Et p fruct? tardos voluit istos q maturant tarde: vt in autūno aut eos q tarde in stō digerūtur z tarde ōscēdūt z tarde ad nutricādū trāscēdūt: sz in stō diu morātes ab exnea calitate tacti putrescūt. Aut z melius intelexit eos q in arboib? suis tardāt: z diu pmanent donec multū maturētur exinde multā recipiētes būiditatē ex q̄ reddunt aptī: vt facile putrefiāt: vt p hoc Aui. voluerit excludere fruct? q nō sunt bñ maturi q educunt cū būidita/te aliq̄li: crudiori tñ z grossiori: pp qō ñ facile putrescūt vt multū maturi. Aut est dixit Aui. qñ cib? est de illis q nō cōuertunt ad sanguinē bonū: imo remanet ex eis hūor malus frigidus quē abhorret calor innatus z succedit extraneus: z sicut est ille q gīnat ex piris citrulis cucumerib? z sillibus. ¶ Et posuit Aui. ēt tres cās qb? cib? bon? ēt reddit aptus putrefactiōi: vnā ex parte artificij: qñ aliqñ artificiū siue modus p̄parationis seu alteri? mixtiōis cū eo: sicut coctura p̄parat cibū ad recipiendū putrefactionē: sicut sunt ova frixa dura z mel cū lacte mixtuz z silla. 2ª cā est sumpta ex parte horae assūptiōis cibi: sic̄ cū sumit cib? supra cibū p̄assūptū indigestū. Et 3ª sumit ex pte ordinis ciboz: sic̄ cū p̄mittit cib? grossus subtili. ¶ Dix Raſ. 16° otiſi. Sanguis malus sit ex comestiōe ciboz malor z superfluis satietatib?: z ppie si aq̄ q̄ bibit sup ipsos fuerit turbida ad modū aq̄ paludū z aq̄ corrupte z putrefacte: z corrūpit sanguis in eo q intēse vtit cibarijs calis: z corruptis cū supabūdāti vigilia z labore aut fructib? q passi sunt icteritiā. i. corruptionē colōris eoz: z dixit cibaria viscosa z grossa valde inducūt ad febres cū ex eis accidant opiliones: z cibaria ēt attenuatiua gīnant febres min? p̄dictis cū calefaciāt sanguinē vtētiū. tñ dixit Raſ. satietatib? nauseatiuis. s. z silib? cāis faciētib? ad putrefactionē non oēs seq̄t febris putrida: sz partē eoz sic: z ptē nō: qñ corpus cui? sanguis est malus si nō euaporat cū dz z laborat nō in tpe suo z velociter vtit balneatiōe velociter sequitur ipm febris. Sz cui? sanguis ē bon? si ei acciderit satietas nauseatiua: z seq̄t postea qtē z calefactionē stōi sui z epatis ipole est q̄ febris sequat ipm: qñ res corrupta digerit in totū paulatiz dū efficit laudabilis. Et silr q vtit laxatiōe vētris ad emittēda cibaria corrupta nō patiet febrem nisi accidat ei defect? aut supabūdātia flux? vētris aut dolor in stō q̄ per ipz trāsit ledēdo. nā pole est q̄ ex vtraq; cā ista supueniat febris. Qui vō vtit post satietatē nauseatiuā motu violēto aut exercitijs in loco calo aut balneatione aq̄ cale: eo q̄ vitiū corruptiōis abūdat in corpe toto sequtur febris exinde. ¶ De aere vō dixit Aui. aut inducitur putrefactio pp dispōnes extrinsecas ex aerib? malis: sicut est aer pestilētialis z aer lacunaz z locoz ifusoz: z in qb? madefiūt res: sicut linū z aspaltū qō in hyspania est simile canapi. Et aer qdē duob? modis putrefactiōis cā esse pōt. Uno mō ratione sue substantie. z secūdo ratione sue qualitatis: vt inferius de cansis pestilentie patebit. ¶ Causa autem antecedens z alia coniuncta.

¶ De cā añte dixit Aui. p̄im cāz añtium. s. corporaliū putrefactiōis est: aut pp multitudinē hūoris: aut pp grossitiē suā: aut viscositatē suā q̄ q̄ fecerit opil'onē accidit putrefactio pp p̄uationē euētatiōis. Et ista opilatio aut erit extrisecis corpis z finib? vasoz aut in valis interioribus. Ad oēm. n. opil'onē siue intrinsecā siue extrinsecā si magna fuerit ipa opil'o semp sequit indebita trāspiratio q̄ est sufficiēs cā putrefactionis. Inter cās aūt extrinsecas q̄ in sūma de effimeris febrib? dicētur aeris frigiditas est potissima: z ió sola iter ipsas cās extrinsecas ab auctoribus notat. ¶ Dixit Gal. de eis xi° ter. dēplatio sm fines vasoz: sit vl pp vehemētē frigiditatē exteriorē: vel pp multitudinē grossitiē seu viscositatē humoz q̄ i eis ptinetur repētine simul fluētiū sm motionē q̄ est exterius. Fit autē hec motio siue allatio repētina pp fortia exercitia vel ambulationē ptensam: vel q̄ aer repēte ex frigido in estū mutat: vel pp iram humores ebullientē vel aliā rem sil'em repētine humorem afferētē ad exteriora vt balneū cal'z fricatiōes z silla. In vasis aūt intrinsecis causat opil'o a cā intrinseca: q̄uis aliqñ adiuuet ad h̄ cā p̄mitiua cōmouēs añtē. corpus. n. cal'm z būidū putrefit quotiēs p̄uat ab eo euaporatio: pp opil'onē vō p̄uat hūor euaporatiōe debita q̄ in duob? attēdit. s. in debita attractiōe aeris p pulsuz z anhelitū z in debita emissione vapoz drigniū z fumoz capinosoz. p̄dictis. n. duob? modis indebite trāspiratiōis calitas exnea accenditur in hūore indebite trāspirato: eo q̄ calor hūoris cū nō euētat exacuit z exneat: z fit humor inconueniēs ad regulādū humidū ei? z ad manutenēdū ipsi? humoris humidi cū suo sicco mixtione p̄mā z nāle: fumus ēt capinosus z vapor malus ab humore eleuat? z retētus discurrēs p corpus hūorē quē inuenit apparatū suo calore q̄ illi hūori est exneus exneat ei? calorē q̄ postea motu malo mouet illuz: vñ accidit in eo putrefactio. ¶ Dixit Gal. xi° ter. tollit p̄ p̄riū cal'z ex nocu'° eoz qbus custodit. Custodit aūt p respirationē z trāspirationē. sublato aūt ppio calo exneū: z p̄ter nāz cal'm inascit: qō ppios hūores corpis pp ipsorū būiditatē putrefacit z corrūpit. Nā cū calitas inalis superat nālē hūoz: ita vt nō possit debite ipsoz humidū regulare mouet eos motu malo p modū ebullitiōis vel euaporatiōis ex q̄ accidit discōtinuari ipm hūidū a suo sicco: z fit in eis indebita mixtio: z sic putrefactio: qñ fcā in hūore exnea mixtiōe hūor ipe a nā ōrelinqt: z derelict? nō gubernat ab ea. Dixit. n. H. p z 2° ō dixe. fe. hūor nō putrefit nisi a regie relinquat nāe. Sz dis hūor pp quācūq; cāz a regie nāe derelict? etiā statiz putrefit nisi sit ex pte sue subē z q̄litatis vehemēter putrefactioni resistēs: vt flegma gipseū. Et sm quosdā ēt vitreū z acetosum. vex sm vitatem vitreū z acetosuz putrefit: lz rarius. ¶ De his causis dixit Aui. accidit in hūoib? putredo: aut pp resolutionē. phibētiū respirationē z euētationē: q̄ ad phibitā trāspirationē seq̄t mala cōplo pp quā malā cōplōnē nō pōt nā digonē humoz facere bonā: neq; vtutes agūt in alimētū sicut debēt: sz dimittūt ipm crudū z mouēt ipm vsus finem suo motu pigro. vñ aut gīnat ex ipso hūor malus aut corrūpitur. i. corruptioni parat illud qō ex eo gīnat. Et dix 2ª p'. calor exneus cū inuenit hūores nō gubernatos a mīstratione calōris nālis cōprehēdit ipsos z reddit eos sibi obedientes: z illos mouet motu exneo. Ambiētis. n. nos calōr sua actiōe ad quālibet ptē corpis pueniēs inueniēs humorē a nā ōrelictū nō gubernatū neq; alteratū neq; motuz ad ea vsus finē quē dz hre ipm occupat tāq; idefensuz z exneat ipz mō supradicto z corrūpit. Cā aūt pp quā nā destituit hūorē est abhoiatio ei? pp aliquā malā q̄litatē ei? aut est ipsi? multitudo nimia gssities vl viscositas. Cū. n. nā mouet hūorē: vt corrigat z rectificet ipz: z nō pōt eū rectificaī pp aliquā dictaz cāz victa succūbit z ōficit ab ei? rectificatiōe: q̄r hūor ille ꝯculcaī z rcipit calorē exneū: vt pz i fimo ¶ Dixit H. 2° de dīntijs febriū. Scire ōbes q̄ nā suis vtēs virib? tētat sēp assimilaī his q̄ nutriunt. s. mēbris q̄ōcūq;

supfluoꝝ pōt fieri benignū: z tentat expellere qō nō ē tale. Si vero qñqꝫ vel pp grossitiē vel multitudinē vel viscosita tē vel obstructionē viaꝝ vel sua imbecillicitate nequierit expellere qō malū est necesse est ipm mozās ꝺm aialis cor/pus corrūpi: manere. n. qle erat a ꝓn° nō pōt aliqō hūido/rū: z multomin⁹ vtiqꝫ ꝙ ita malū ē: vt nō vltra recipiat qō a nā est decoctū: qre a regie ei⁹ deiecit. ¶ Daꝝ aūt corpo/raliū cāꝝ potior ad corruptionē inducēdū apud sapientes vī esse multitudo: de qua in spāli Ga. dix. nā cū nimiā mlti tudinē nō possit regere ipsam destituit: mouet tñ: sz motū nō pficit. vñ humor corrūpit: qz nō depurat. Jn motu eniz tali fumus resolut⁹ in id ipm reflectit. Uñ totū supaccēdi/tur: sicut pz i fimo humido de stercore cooperto: qñ sicut alteratio q̄ fit in corpe nr̄o q̄ vocat digō: separat purū ab ipuro: ita alteratio q fit a calore extraneo tñ in corpe nr̄o pmiscet vltima pmixtione purū cuz impuro: ita ꝙ purum corrūpitur a nō puro z vocat putrefactio. ¶ Et scias ꝙ qlibet dictaꝝ cāꝝ z pmitiuaꝝ z corpaliū añtium p se sola pōt esse cā putrefactiōis: q̄uis vtpl̄m plures ex eis simul ꝯcurrāt ad cāndū putrefactionē Dixit. n. H. xj. ter. pol'e est opilatū esse corp⁹a frigiditate extrinseca z multos z visco/sos esse in corpore humores. Et Aui. dixit. aliqñ aggregat ex eis numerus rerū: qz aliqñ oēs vel plēs cāe de p̄dictis aggregātur vt aliqñ pmitiue cū corporalib⁹. Et tūc ꝓprie vt z ipse subdit. cū ipe fuerit succedēte⁹ motib⁹ nō i sua ho ra. ē. repl'onē z nauseatiuā satietatē: imo z sup oēs repl'o/nes maloꝝ hūorū absqꝫ satietate nauseatiua: z balneatio/nes fil'r aut sol calūs: aut sumere calefatiētia sup repl'onez aut dimissio cautele obseruationis digōnis in stō z epate. Et hoc siue hō ille habuit stōm z epar cal'a supflue: quorū calitas erat cā ꝙ nō fiebat in eis bona digō: vnde ꝯsueuit inungere vel epithimare ea cū frigidis qb⁹ adhibitis bene digerebat: vñ dixit Aui. z dimissio succurrēdi defectui di/gōnis si acciderit pp calefactionē amboꝝ. s. stōi z epatis cū epithimatib⁹ z vaporib⁹. s. frigidis: siue hō ille habuerit stōm z epar frigida supflue: vñ nō bona in eo fiebat digō z ꝯsueuerit inungere ea cū calis z nō inunxit. vñ postea non digerebat. nā ex dimissiōe talis vsus seqtur ꝙ stōus z epar nō bñ digerāt z sic parāt ad putrefactionē hūores vel adu nat numerus rer̄. s. pluriū cāꝝ pmitiuaꝝ absqꝫ corpoali/bus vel corpaliū absqꝫ pmitiuis. ¶ Ex dictis pz: ꝙ cā extrinseca vtraqꝫ potest esse cā putrefactiōis absqꝫ h̄ ꝙ p/hibeat trāspirationē: sicut cibus putridus assūpt⁹ pōt esse cā putrefactiōis hūoꝝ in stō z epate p̄ter hoc ꝙ prohibeat debitā trāspirationē: sz solo cōtactu. nā qō tangit a putri/do putrefit. Et sicut aer putridus ꝓueniens ad cor pōt sil'r esse cā putrefactiōis humoꝝ in corde p̄rer h̄ ꝙ trāspiratio nē ꝓhibeat. Sed cā intrinseca corporalis ꝺm pl̄m est cā pu trefactiōis humoꝝ mediāte ꝓhibita trāspiratione debita: qz vtpl̄m ꝯcurrit in humore peccatū multitudis aut gros/sitiei aut viscositatis aut pluriū eaꝝ sil'a qb⁹ statim seqt' opil'o z ad opil'onē indebita trāspiratio: pōt tñ aliqñ licet raro cā intrinseca esse cā putrefactiōis absqꝫ ꝓhibitiōe trā/spiratiōis: sicut cū putrefiat hūor boni modi z bone sube: z bone q̄litatis ex solo ꝓtactu hūoris putridi causantis in eo ebullitionē. Et sic cū putrefit humor disposit⁹ putrefa/ctiōi ex solo ꝓtactu humoris ꝓp suā dispōnē. Et q̄uis ita sit: nō tñ post inductā dictā putrefactionē est pol'e humore ipm putridū stare diu qn ibi sit indebita trāspiratio. nam statiz cū putrefact⁹ est humor nō cōgrue ꝓtinet in pte in q̄ est ad cui⁹ incōueniētē positionē siue situ seqtur opilatio: z exinde indebita trāspiratio: z tūc fit ēt cā augēs putrefa ctionē. Et sic pz ꝙ aliqñ lz raro indebita trāspiratio ꝯcur/rit z ꝯcurrere pōt: sicut cā cōcomitās ad putrefactionē: z sicut cā augēs z nō semp: sicut cā efficiēs vel agēs: sicut cā sine q̄ nō ꝓuenit putrefactio in humore a causis intrinsecis. Et qō dix̄ Ga. xj. ter. z Aui. p⁹ 4¹. z alij ēt auctores ꝙ inde

Cāe p̄dicte separatim z oēs cum p̄ñt esse cause putrefa/ctionis.

Cāe extrinsece p̄ñt inducere putrefactionem absqꝫ pro dibita trāspiratione extrinsece autem nō vel rarissime.

bita trāspiratio est immediata cā putrefactiōis ꝓueniētis a causis intrinsecis intelligēdū est: vtpl̄m z nō semper.

¶ Propter p̄dicta aūt nota ꝙ cā putrefactiōis est duplex. vna ꝓparās z mediata z ista ē mala dispō humoris facies ipm aptū ad putrefactionē q̄ dispō ꝓcedit ab aliq̄ supra/dictaꝝ cāꝝ pmitiuaꝝ vel corporaliū. Et alia cā est ꝑficiēs putrefactionē q̄ in gñali est calitas exnea exneans calidita tē ꝓpriā humoris z reddēs ipsaz ipoportionatā humido suo a q̄cūqꝫ cā dicta caliditas exneata ꝓuenerit extrinseca siue intrinseca q̄. ē. posita est duplex. s. phibitio respiratio/nis z ꝓtact⁹ rei putride cū nō putrida. ¶ Dixit Auic. iste cāe adiuuāt se adinuicē qñqꝫ z augēt se: ita ꝙ in eaꝝ ꝓces/su q̄si qdā cōmittit circulus. v. gr. de causis corporalibus opil'o est cā ꝓhibite trāspiratiōis z ꝓhibita trāspiratio est cā male cōpl'onis: pp quā vtutes nō bene digerūt cibos z humores in stō z epate. Uñ malus z crudus gñatur hūor malus aūt humor est cā opil'onis z additiōis ei⁹: z sic rur sus a capite opilatio aucta est cā ꝓhibite trāspirationis z intrāspiratio est cā male cōpl'onis: z mala cōpl'o ē cā idige stionis humoris crudi: z humor crudus est cā opilationis z augmēti ei⁹. Et sic rursus a capite opilatio ꝛc. erūt p̄dicte cause circulariter se ꝯseruātes z augētes. Et ꝺsilr̄ potest ostendi hoc in causis pmitiuis: z in pmitiuis etiā z corpo ralibus simul. ¶ Dixit Ga. 9° ter. Oportet semp ita q̄ pu trefiunt calida esse z hūida z trāspirabilia difficulter: z di xit. si semel p̄diderit eū q a nā est decorē humor ipol'e ē nō putrefieri: qz nullū corpus cal'n z humidū: ēt rep exterio rū pmanet iputridū a nāe regimine derelictū. z xi° terap. dixit. putrēt solū illa corpa q̄cūqꝫ nām habēt cal'am z hu midā intranspirabilia z inflāmabilia manētia in humido loco z cal'o. Si vo in motu fuerint z trāspirent z flabellē tur possunt imputribilia custodiri: z maxie q̄cūqꝫ corpora disp̄sant nā vt aialiū z plātaꝝ. hec. n. a ꝓn° h̄t sibiipsis inatos z ꝯnales motus: qb⁹ excernūt supflua. habēt enim aialia respirationē z pulsuz ad hoc vt flabellet z trāspire/tur corp⁹: z vt custodiat calorē nālez. itaqꝫ oz detineri trā spiratiōes p̄dictas: si aliqō eoꝝ q̄ intra corpus sunt oz pu/trefieri. Et dixit z° affo. in 9no affo. De bonis si qdē ꝛc. cbi mi putrefiunt in corporib⁹ ex calitatis z hūiditatis dña/tiōib⁹. Et ꝓpositū chimi frigidi z sicci putrefactiōi re/sistūt: z hūiditas q̄dē putrefactiōis mā est: calor vo effi/ciens. Dixit Jsaac febriū 5°. Ea q̄ sunt in nā frigida z sic/ca nō putrefiūt: qz nō pōt cadere i eis ebullitio z pmixtio puri cū ipuro. ¶ Dixit Ga. p̄ de cōpl'onib⁹. nullius rei ꝙ/prietas est: vt putrefiat a frigido z sicco. Et tu poteris sci/re h̄ cū ꝯsideraueris carnes z alia q̄ boies reseruāt z recō dūt: qñ quedā eoꝝ reseruant sale: z q̄dā absqꝫ sale z que/dā aceto z q̄dā alijs rebus desiccatiuis: z ꝓpea in vēto se/ptētrionali: qz frigidus est z siccus remanent omnia sal/ua a putrefactiōe z putrescūt velociter cū flat auster q cali dus ē z humid⁹. ¶ Multiplicat aūt putrefactio in horis z tpib⁹ z regionibus calidis z humidis. Dixit eni Ga. in 9no supradicto. humiditas aeris superfluitates in corpore siccari nō pmittit. Unde coadiuuatiua est cā putrefactio/nis: qre z maxie accidit putrefactio in ꝯstitutiōib⁹ pluuia libus cū calitate nō excedēte: z in regiōib⁹ silibus: z prona est putrefactio euenire z fieri in corporib⁹ calis z humidis strictoꝝ porox z clausarum viarū. Dixit. n. H. 8° mienir. putredo citissime in obstructionib⁹ fit in calis diserasijs. Jn frigidis aūt nō cito: sz tpe ꝓcedente. Et 3° de vtutibus nālibus dixit. vt scribit a Rabi in 2ª particula suoꝝ affo. Quecūqꝫ supfluitates in corpore resident intrāspirate pu trefiunt putrefactiōe manifesta: sz aliqñ in breui tpe: z ali/quādo in lōgo. Et dixit Rabi ex vbo Ga. 2° de accidenti z morbo. superfluitas cū decurrit ad aliqō membrū z putre/fit ibi augmentat malitia z fumositas ei⁹ z corrūpitur qō attrahit ad membrū postea ex cibo ēt si cib⁹ ille bonus sit.

¶ Et cā q̄re vnus humor in venis existens simul cū alijs putrefit: & illi alij nō: q̄uis calor inālis equaliter agat sup oēs est: qm̄ vt patuit hūor nō putrefit: nisi qm̄ exosus redd/dit näe & derelinqtur ab ea. Mō nä pōt habere exosū alique vnū hūorē pp aliquā malā suā dispōnē: quare ipse solus putrefit p̄ter alios: q̄uis.n. in venis humores sint sil: nō tm̄ sunt sil̄r & eque dispositi: & per ꝓns non eque parati putrefieri. ¶ Et scias q̄ qm̄ putrefactio inducit in humorē a nä siue a calore näli p̄ncipaliter: tūc ille humor q plus hz de q̄litatibus nälibus: & maxime de calitate näli citius putrefit: & q̄ talis humor est sanguis ꝑm istam viā citius putrefit. est.n. magis apparat⁹ etiā putrefactiōi ꝓpter eius cōp̄lonē cal'am & humidā: & ꝓpīsius quātitatē multam. Opilat maxie si crudis superfluitatib⁹ sit infect⁹ ex fructib⁹ & herbis gīat⁹. Et q̄ eius nälis locus est intra venas in q̄bus est min⁹ aptus transpirari. Sed qm̄ putrefactio inducit a calore p̄ter nām p̄ncipaliter tūc ille humor q magis & melius regit & custodit a nä tardius putrefit: & talis est sanguis q est filius dilectus. ¶ Flegma quoq; magis apparatū est putrefactiōi q̄z due colere q̄ cōtingit pp eius multitudinē grossitiē & viscositatē & humiditatez cōplonis ei⁹ cū calitate debili: & q̄ in loco p̄fundiori in corpore locat' vicinus sanguini: vñ minus est trāspirabilis q̄z ille due colere. ¶ Post flegma col'a est magis apta putrefieri q̄z melia pp'sui calitatē q̄ calitas licet sit putrefactiōis effectiua: min⁹ tm̄ in hoc pōt q̄z hūiditas flegmatis cū alijs ꝯditiōib⁹ eius. Quidā tm̄ colerā p̄mittūt flegmati in facilitate putrefactiōis: q̄ magis ē exosa nāe. melia vero tardi⁹ oibus hūorib⁹ putrefit: q̄ resistit putrefactioni cū calitate & siccitate sua. ¶ Propter supradictas causas accidit: q̄ putrefactio rari⁹ in sanguine reperit⁹: & cuz reperit⁹ nō diu pmanet in eo: deinde rarius in melia: sz cū in ea reperitur diutius in ea pmanet pp sui multā grossitiē: deinde in colera: sz cū reperit⁹ & cito ab ea trāsit. sepius aūt reperit⁹ in flegmate & diu & in eo durat pp sui grossitiē & viscositatē. ¶ Dicūt. plures sūt causē: q̄re vna res citius & magis putrescit. alia vo tardius & minus: & vna est ambiētis q̄litas: q̄n.n. est frida vel remisse cal'a: siue aer sit: siue aq̄ res tardius & minus putrescit: & eō q̄n est mediocriter cal'a. multa aūt calitas & multa frigiditas p̄seruāt rem a putrefactiōe: alia est frigidi coagulatio. nā q̄ est coagulata a frigido: sic̄ adeps tardius & min⁹ corrūpit⁹: & eō q̄ est a cal'o. alia est mult⁹ & freq̄ns ei⁹ motus localis. p̄seruat.n. a putrefactione: vt p̄z in aq̄ fluente: & eō p̄uatio dicti mot⁹ facit: vt p̄z in aq̄ stante. & alia est magna rei q̄titas. p̄seruat.n. a putrefactiōe: q̄ ei⁹ calor inatus mult⁹ est potēs ꝓseruare: & ecōtra parua q̄titas: vt p̄z de aq̄ pauca que citius putrefit q̄z multa. ¶ Dicūt. cū Aui. dixit. putrefactio nō hz tēpus: nō intellerit absolute cū sit alteratio q̄dā q̄ fit in tpe: sz itelle/xit q̄ tps in quo ex sanguine fit putredo est minus q̄z sit tps in q̄ ex eo fit trāsmutatio in colerā: q̄ plures ad transmutationē eius in colerā regrunt mot⁹ & trāsmutationes q̄z ad transmutationem eius in putredinem.

¶ De speciebus putrefactionis. Cap. vj

Putrefactio ꝑm medicos considerata. dupl̄r diuiditur in spēs. s. ꝑm eēntiā & ꝑm accūtales dispōnes. Et hz eēntiā dupl̄r diuidit: q̄ aut ꝑm eēntiā absolute cōsideratā aut hz eā ꝓsideratā in subiecto ꝓpio. ¶ De ꝑmo mō dixit Isaac fe. 2°. Putrefactio est triplex. s. ꝑm q̄ magis aut min⁹ aut mediocrit̄ p̄ticipat calore exneo. Et vt sic putrefactio alia est remissa alia intensa vel vltima ta: & alia est iter eas media. Et intēsa q̄dē dixit Isaac. causatur q̄n vtus digestiua est debilis oīno: vt in nullu⁹ possit trāsmutare q̄ putrescit ente & ipso cōmensurate trescibili malo vltie: & talis q̄dē putredo nec colorē hz nec odorē determinatū: sz ꝑm subam ei⁹ q̄ putrescit alterat mäliter. Remissa vo causat q̄n vt⁹ digestiua est fortis potēs in benignū transmutare q̄ putrescit: q̄uis sit valde paucū vel q̄n vt⁹ digestiua nō est sic fortis: sz q̄ putrescit est parue malitie: & ista odorē hz & colorē determinatū. Et q̄ media existit inter p̄dictas est mediocriter iudicāda. Intensa aūt siue vltima putrefactio p̄ducit ad corruptionem mixti & incinerationē ei⁹: sz tm̄ dicūt q̄dā pōt cessare p̄ dignē illi oppositā: de q̄ dicūt itellexit Ga. cū dixit in tegni. Digō est alteratio faciēs cessare putredinē. Remissa autez putrefactio pōt cū digōne & sine digōne cessare. q̄ vt voluit Ga. 2°. affo. in 2do affo. vbicūb⁹ p̄ter nām intrat solū per actionē nälis caloris pōt reduci q̄ sic est putridū ad benignū: mediocris vo putrefactio nō cessat p̄ digōnē: sz pōt si mul cū digōne intēdi: vt p̄z in statu febriū putridaz salubriū in q̄ mä eaz est maxie putrida & maxi⁹ digesta nō q̄dē in eadē p̄te mäli: sz bñ in eadē p̄te formali. Et in eadez p̄te formali nō sil'eq̄liter itēdit digō & putrefactio. imo valde ineq̄liter: neq; ēt vsq; ad oēm termūnū: sz solū vsq; ad terminū certū & limitatū: vt. v. g. in morbo salubri de mä putrida mediocri putrefactio & digō sil' intēdunt vsq; ad statū ei⁹. Verūtm̄ putrefactio nō p̄uenit ad gradū ad q̄ē p̄uenit digō. nā digō i ei⁹ mä semp excedit putrefactionē: sicut v. g. ēt in mä morbi mortalis mediocriter putrida digō nō p̄uenit ad gradū ad q̄ē p̄uenit putrefactio: sz putrefactio in ea semp excedit digōnē. ¶ Insup Ga. p̄ de diffe. fe. diuisit putrefactionē in bonā malā & mediocrē: & vocauit remissam bonā & intēsam malā: & dixit. putredo est duplex ꝑm genus: & ex his duob⁹ p̄ cōpōnē fit 3us gen⁹ q̄ tenet medium iter illa duo gīa extrema: cui⁹ gīonis medij putredo ꝑm spēm ienumerabiliter variat: hz.n. latitudinē magnaz in q̄ plus vel minus & inenumerabil̄r pticipare pōt altero extremoz & plus vno q̄z alio. ¶ Et subdit Gal. p^us genus fit dñante nā: & 2us fit deuicta nā. Et assimilauit Ga. ibidē dispōnē saniei in venis dispōni saniei in exitura. Vñ Raz. 16° ꝓti. ex vbo ei⁹ dixit. putrefactio q̄ fit in humorib⁹ intra venas erit ad modū putrefactiōis q̄ fit in apatib⁹: & hypostasis q̄ erit in vrina boz erit ad mo^m saniei in exitura. Et dix̄. G. bona dispō in apatib⁹ est pus. i. sanies laudabilis: in hūorib⁹ aūt vasoz est qd ꝓportionale puri id. s. q̄ substitit in v. ina. s. hypostasis: de q̄ dixit G. q̄ est putredo nō simpl̄r. imo aliqd hz digōnis. naz fit a vtute digestiua adhuc forti cū dñio nāe nō simpl̄r: q̄ tūc ꝓverteret illū hūorē in nutri^m: sz forti & dñante ꝑm qd: q̄ multas bonas dispōnes in illo hūore iducit. Sz putredo mala. Dixit G. fit egrotāte intm̄ vtute digestiua vt nullā ad bonū in hūorem operet dispōnē: q̄ vt ipse dixit pōt ꝓtingere dupl̄r: vno mō ex pte vtutis plus: vt q̄n humor nō est vltime malus: sz vtus ad vltimū ifirmitatis deuenit & eū rectificare non pōt. Alio mō ex pte hūoris plus: vt q̄n vt⁹ nō vltime egrotat: sz humor est vltie malus & ab ea rectificari nō pōt. Et gen⁹ 3us sicut multipliciter variat p̄ spēs sic multipl̄r variatur p̄ cās. ¶ Putrefactio vo cōsiderata in subiecto ꝓpio diuidit diuisiōe sui subiecti: q̄ vt. s. patuit est. aut humor aut qd reducibile ad humorē & q̄ hūor q putrescit aut est sanguis aut flegma aut col'a aut melia. hic ē q̄ putrefactio est 4^or. s. sanguinea flatica colerica & melica. ¶ Putrefactio vo ꝑm accūs diuidit aut ꝑm gradū sue q̄litatis aut 2um situ aut hz mo^m sit⁹: de p̄ mō dix̄ Ga. 2°. de accūti & morbo ca° de causis morbi cali. & similiter Aui. 2^a p^i. q̄ ois morbus putridus est morb⁹ calus: fit.n. putrefactio a cal'o: & calitatē ponit in mēbro in quo est. Et diuidit in putrefactionē remisse cal'am & intēse cal'am & mediā iter eas. Et scias q̄ nō seq̄t. ista putrefactio ē calior. g̃ est deterior. imo aliq̄ putrefactio remisse calitatis pōt eē deterior alia calidiori ea: & hoc etiā respectu diuersi humoris & respectu ciusdē. v. g. aliqua putrefactio flegmatis aliq̄ putrefactiōe col'e q̄

Putrefactioi subiecto cōsiderate ē q̄druplex

Putrefactio ꝑm accūtales dispōnes ꝓsiderata est triplex

fit maioris calitatis calitate illius flegmatis: z silr aliqua putrefactio alicui⁹ flegmatis minoris calitatis erit ōterior aliqua putrefactione alicuius alterius flegmatis maioris calitatis. ¶ Scōm sitū vero diuidit. dix Ha. xi°. ter. putredo vel eq̄liter in oibus existit vasis vel in maximis vel pncipalissimis q̄ sunt in medio bubonū. i. ascellaꝝ z inguinū vel ꝓsistit pm vnā quādā particulā flegmonē habentē: vel etiā sine flegmone existētē. Et Aui. dixit putredo qñq̄ est cōis toti q̄ñq̄ est in mēbro aliquo: z nō intellexit de cōi toti q̄ ipsa sit in oib⁹ partib⁹ totius corpis: sz q̄ est in venis cōib⁹ aut in porositatib⁹ siue cōcauitatib⁹ cōibus toti. In particulari vo mēbro tūc esse itelligit qñ in eo colligit humor collectione vnita vel iucta vt in aꝑate: z istud mēbrū pt esse aut de intrisecis aut ō extrisecis. ¶ Scōz vo modm fit putrefactio diuidit in eā q̄ ē collecta vt in aꝑate z eā q̄ est sparsa per vasa nō aꝑans. dixit Rabi in 3ª particula ex vbo Ha. p de differētijs febriū. māerū que sunt in aꝑatib⁹ oibus z humoꝝ qui sunt in arterijs z venis idē est status. nā cū vtus imutatiua digestiua q̄ est in ipsis mēbris apostematis vel in ipsis venis humores ꝓtinētib⁹ est firma z fortis imutat qō est in aꝑatibus in sanie bona z albā tēperate subē: z imutat qō est in venis in sedime laudabile qō residet in vrina. Et hoc gen⁹ sanioſitatis nō est tm̄ putredo: sz in se cōtinet digestionē. Cū vero virt⁹ hec est debilis valde putrefactio sequit absoluta z egrediunt de aꝑatib⁹ humiditates inequales z residēt in vrinis febricitantiū se dimina illaudabilia. Et Raſ dixit 17° ꝓtin. diſpō hypostasis male est ad modū diſpōnis saniei subtilis fetentis z viridis: z sicut senies bona est vna z putrefacta ita mala est multimoda. ¶ Et scias q̄ putrefactio collecta z sparsa in qbusdā cōueniūt z in qbusdā differūt. Cōueniūt aūt in tribus. Primo in mā: q: sicut mā vnius ꝓpter causas agentes putrefacientes subijcit putrefactiōi: ita z mā alterius. 2° in agēte: q: in vtrisq̄ agens est calor nālis pncipaliter z calor exneus scōdario. 3° in speciebus. q: quot sunt species vnius tot sunt spēs alterius. ¶ Differūt aūt silr in tribus de pma differentia dixit Haſ. vbi. s. q̄ in bubonū siue aꝑatū putrefactione cōtingit fluere simul repēte oēs pm vnaz diē siue pm duos tāq̄ adinuicē copulatos simul z concluſos in vno loco. quapp totus humor ꝓclusus z ineuētat⁹ totus z q̄libet ps eius simul mouet ad putrefactionem. Sed humores q̄ sun pm magna vasoꝝ viscera ap̄lior tpe ꝓtingit accendere putridū calorē tāq̄ effluēs semp: cū eo scz nō sint ecōculcati in poris nec ꝓpter largitatē venaruz sint itrāspirati vt ꝓtēti in aꝑate. ¶ De scōa aūt dixit ibidē. q̄ mā in aꝑatibus minoꝝ tpe ad putrefactionē mouet: sz putredo i magnis venis in pluri tpe. Nā humores putridi vasoꝝ mouēt ad putredinē z putrefaciūt quecūq̄ tetigerint que sunt disposita putrefactioni: ita q̄ per istā viaz semp fit additio māe. putrefactio aūt vasorū ꝓcedit calefaciēdo z putrefaciēdo partē post partē humoris. sibi cōtigui z propinqui: sicut ipse dixit se vidisse in fimo bestiarū in agro qui erat ex aliqua parte calefactus ita fortiter: vt q̄z multū vaporē emitteret in modū fumi eleuatuz fortiter mordētē z cōtristantē si quis ei appropinquaret z oculos z nares ledētē. Erat quoq̄ z nimirū tangētib⁹ idē stercus ita alicubi calm: vt cōbureret eos qui amplius apponebāt ei manus vel pedes nō aūt sic pmanebat semp: sz 2m deinceps diē sequētē reinfrigidabat: z qō cōtinuū siue ꝓtiguū sibi erat calefaciebat z feruebat illo declinātē: z parū post in statu erat caliditatis: z sic post hoc declinabat z aliud calefaciebat sic ꝓcedēs vt prius. ¶ Tertia aūt differentia assignat: q: putredo apostematū multo plus pticipat inālitatis q̄z putredo vasoꝝ: q: m̄ putredo aꝑatū ad saniē ꝓuertit cū digerit. putredo vo vasoꝝ ad hypostasim q̄ residet in vrina. mō hypostasis plus hz nālitatis q̄z sanies: z pp hoc H. p̄ pnostico penultimo ꝓto dixit. hypostasiz tenet mediū iter saniē z humorē. ¶ Amplius putredo exteriorū mēbroꝝ differt a putrefactione interiorū siue fuerit in aꝑate collecta siue in vasis sparsa: q: putredo citi⁹ aduenit in mā in interioꝝib⁹ ꝓtenta q̄z in mā in exterioꝝib⁹ locata: eo q̄ mā ꝓtenta in iterioꝝib⁹ in loco est calioꝝ z būidioꝝ. ¶ Et putredo etiā in interioꝝibus pluri tpe ꝓcedit q̄z in exterioꝝibus: q: in interioꝝ semp de nouo currit mā: nō aūt sic in exterioꝝ. Et ꝓpter hanc effusionē māe maxime putredo interiorū est ꝓtinua: z ꝓcedens de parte ad partem: quare diutius in ea ꝓtinet extraneus calor: z iccirco Hal. p̄ de differentijs febriū. assignans differentiā inter dictas putrefactiōes dixit. putrefactionē exteriorū sequit febris effia: sicut iā declaratū est in his que ꝓcesserūt. Sed ex putredine: q̄ est pm viscera z magna vasa velut fumus ex his qui putrefūt humoꝝib⁹ ad vētriculos puenit cordis. s. z cū eo etiā calitas: cū fum⁹ ille sit putridus: z ideo ad ipam sequit febris putrida: z cā puentus dicti fumi ad cor ipm est ꝓpinquitas eius ad ipm. Uñ ex loci ꝓpinquitate ad ipsuz deuenire pōt antq̄z resoluat: z maxime cum in corpe multi fuerint in quātitate extrēsibile vsq̄ ad ipsuz cor z nō facile nec cito solubiles. z ꝑcipue accidit hoc: q: interiores vie large sunt faciliſq̄ trāsitus illoꝝ: z maxie cuz nō inueniāt vapores illi obstacula multa intermedia inter minerā putredinis z ipsuz cor. Et locus minere putredinis. dixit H. xi° ter. est febri sicut caminū igni: z pp oppositas causas nō ꝓuenit fumus a loco putrido in exterioꝝib⁹ locato ad cor: q: māe in exterioꝝib⁹ sunt pauciores z lōginquiores a corde z facilius solubiles: z coadiuuat ad h̄ viarum strictura z obstaculoꝝ pluriū interpositio. ¶ Et differūt. 3° q: putredo iterioꝝ deterior est putredine exterioꝝ: cuz sit humor putridus in iterioꝝib⁹ exñs multo magis ꝓclusus z min⁹ euētat⁹ eo q̄ ꝓtinet in exterioꝝib⁹: z q: putredo iterior inducta est a fortiori cā. nā ad inducēdū putredinē in iterioꝝib⁹ fortius requirit agens: qō posset ꝑesse vtuti loca intrisseca gubernāti: q̄ potētior est gubernāte exteriora. ¶ Et pp dictas ét cās putredo venaꝝ deterior est ea q̄ est ex venas in porositatib⁹ z ꝓcauitatib⁹ mēbroꝝ mā. s. non ente collecta ad aꝑa. in dictis tñ cōparatiōib⁹ semp suppondēda est eq̄litas z paritas ceteroꝝ. ¶ Et scias q̄ putredo interiorū in corporib⁹ calidis latoꝝ venaꝝ velocius extēditur ad plures ptes: z ecōtra tardius in corpib⁹ strictaꝝ venaꝝ z viarū. Dixit. n. Ha. 9° ter. putredo humoꝝ in oēs venas que sunt in medio bubonū eq̄liter z cito expādi z extendi pm frigidos habit⁹ nō pōt. sup. sed bñ pm calos. Et Haſ. qdē 3° affo. in 9° affo. s. allegati cōparauit putredinē humoꝝ ad putredinē vini cū pmutat ad acetū. z dixit. Cū sanguini putredo supuenit idē fit qō in vino soletfieri: q: cū vinū in acetū icipit mutari z in pfectū acetū ōuenerit impoſe est ap̄lius in vinū redigi. Q̄ si parū mutet z nō i acedinē plurimā ad vini nāz ꝓuertit. Idē z in sanguine intelligere oz: q si nimiū sit corrupt⁹ impoſe est vt i bonū sanguinē redigat. Si vo parū in sui nāz reuertitur. Et dixit. putrefactionē remissam multitudinem z non corruptionē voeam⁹ humoꝝ. aliā vo corruptionē vocamus.

Putrefactio collecta z sparsa in tribus conueniūt: z in tribus differunt.

¶ De feb. putrida z eius causis in gñali. Cap. vij.

Ebris putrida dr a subiecto ei⁹ putrido siue a putredine sui subiecti: cuius cāe ꝓmitiue z añtes ex dictis de causis putrefactiōis patēt: q: sūt ille eedē. ¶ Cā vo diuicta ei⁹ est duplex. vna est instrālis z imediata. nō tñ p se: z talis est vapor putridus. Ipse. n. vapor putridus nō est p se cā febris putride: sz in virtute hūoris putridi a quo eleuat. a rōne. n. vaporis nō sumit essentia fe. putride: cū non sumat ab eo differentia essentialis febris putride neq̄z pm vaporē: inq̄tum vapore absolute variat cura tio febris putredinis. Allia vo eius cā per se est causa diuicta ei⁹: z talis est humor putridus. nā ab eo sumit diffe-

rētia essentialis febris putride: ⁊ ab eo ſm eū variaf act⁹ curatiōis ei⁹: ac etiā humore putrido remoto remouetur ipſa febris putrida. ¶ autez dixit Ysaac. q⁹ ois febris putride cā est calor cīneus agens in fecē tertie digōnis p hāc fecē intellexit humores ⁊ nō ſupfluitates ſcōay humiditatū. ¶ Et scias q⁹ adesse febris putride semp est nēcarium adesse humorē putridū neqz ſufficit adauctū esse humores vniuerſi. n. vtiqz icterici febrirent putride qbus multitudo colere in vniuerſo corpe cōtinef ⁊ vniuerſi qb⁹ flegmatis multū ſuperabundat: ⁊ tñ nō febriūt putride niſi humor putreſiat prius. Uerūtñ nō semp est nēciuz ad esse ei⁹ ad esse vaporē putridū. nā ad p̄sentiā humoris putridi in corde ſolū pp cōtactū ſube cordis fit febris putrida absqz hoc q⁹ aliquis vapor putridus ab eo eleuef: cuius diu nō ſtet qn adſit vapor putridus: cum nō ſtet humor putridus ſpatio notabili qn ex actione caloris in ipſuz eleuetur vapor putridus: ⁊ sic cā cōiuncta febris putride est aut humor putridus exſus in corde aut vapor putridus ab hūore putrido eleuat⁹ pueniens ad cor. ¶ Dixit Aui. humor recipiens putrefactionē aut est colera talis modi: vt ab ea vapor egrediaf q ſit ſubtilis valde fumoſus: aut ſanguis talis modi vt euaporet ab eo vapor ſubtilis: aut flegma tale vtillud qō euaporat ab eo ſit vapor ſpiſſus: aut melia talis vt illō qō euaporat ab ea ſit vapor fumoſus ſpiſſus puluerulētus. Ex qbus verbis pz. q⁹ ad esse febris putride nō est nēciuz humorē putridū esse in corde: ſz ſufficit ab humore putrido esse cōiratū cordi vaporē putridū. Quidā tñ accipiūt ex dictis vbis Aui. q⁹ imediata cā febris putride est vapor putridus ⁊ non humor: ſz humor est ei⁹ cā mediata nō cauſans febrē putridā niſi mediāte ſuo vapore putrido: ōpp dicūt q⁹ humor putridus est cā mālis febris ⁊ nō efficiens: q⁹ illud qō imediate cauſat febrē putridā est fuligo putrida ſiue vapor putrid⁹ q nō est hūor: imo eēntialiter differt ab eo. P̄ōt tñ alīq̄ mō dicī hūor putridus cā efficiēs febris putride: q⁹ ad ei⁹ remotionē remouef ipſa. iuxta id qō dixit in tegni. vnū. ſ. cōe habēs p̄ceptū efficiēte vnā quāqz harū cāy abſcindere pri⁹: ⁊ logf de humor.

¶ Et scias q⁹ hūor putridus ad benignū reducibilis cum reparat ptē mēbri cū ſui febrili calitate q̄ est i calefacto eē no ponit in mēbro qō reparat calitatē in calefacto esse: q⁹ ſi sic tūc ſemp cū illa putrida cōplicaref ethica: qō non est verū ad experiētiā. Et qñ dicunt auctores. q⁹ mēbra reſeruāt cōplōnē datā eis a nutriēte: intelligūt qñ nutriens hz q̄litatē ꝓueniētē nāliter mēbris in nutricatiōe nāliter fcā a nutriēte nō alterato ad q̄litatē exneā mēbris: ſicut hz ille humor putridus: bñ tñ ille humor ponit in mēbris ab eo nutritis calitatem in fieri: ita q⁹ in illis mēbris est febris in fieri ⁊ nō in facto esse. Ideoqz remoto a mēbris hūore illo putrido ceſſat a mēbris febris ⁊ redeūt ad nām ſuam: q⁹ remota est cauſa ꝓſeruatiua calitatis eoy. ¶ Dixit H. p̄ de viſe. fe. Indigō aliqñ inducit febrē ⁊ mordacē ſupfluitatē. intelligēs de corruptiōe ad fumoſuz: ⁊ dixit. cū homo fuerit repler⁹ malis ſupfluitatib⁹: ⁊ nō fuerit opilo in eo ſm aliqō vaſoy. i. venā vl via: ⁊ ñ hz. p̄hibitā trāſpiratiōnē ſm vniuerſaz cutē. imo ſm eā refrigeraf tūc est ſanus. tñ hz breuē ⁊ fallacē ſanitatē: q⁹ hz in ſe multitudinē ſuperfluitatū malay: ita vt cū fuerit ꝓſtrictus in finib⁹ exterioꝝ vijs intrinſecis ſeqf vt egrotet. ¶ Notāt q⁹ in febrib⁹ putridis nūqz tota cā añs trāſit in ꝓiunctā cū ſit morb⁹ fiēs. Ideoqz nunqz est reperire corpus putride febriens abſqz vtraqz mā. ſ. añte ⁊ cōiuncta. Sz in aliis morbis mālibus pōt repiri corpus abſqz mā añte: vt in ſpaſmo de replone cū iā tota mā factura ſpaſmū fluxerit: tūc nō est in corpore ſpaſmato mā q̄ reſpectu illius ſpaſmi ſit mā añs: hz aliqñ fuerit: vt cū pars fluxerit: ⁊ pars adhuc fluit.

¶ De diuiſione febris putride in generali. Cap. viij.

EBris putrida diuidif eſſentialiter diuiſione ſui ſubiecti qō est humor vel res reducibilis ad humorē: ⁊ ſm hoc est aut de putrefactiōe ſanguinis aut colere aut melie aut flegmatis. Prima vo hūiditas de ſcōis ſi putreſit abſqz pmixtiōe alicui⁹ hūoris cū ea reducitur ad febrē de putrefactiōe ſanguinis. Et ſi putreſit ipſa: vel etiā humiditas ſcōa ſm quoſdā per admixtionē alicui⁹ humoris ſecū reducif ad putrefactionē illi⁹ humoris ſecū mixti dicūt tñ q⁹ ſupfluitates in mēbris remanentes ex ſecūdis humiditatib⁹: licet nō poſſint esse cā mālis nec efficiēs febris putride: poſſunt tñ esse cā diſpoſitiua ad febrē putridā. nā cū mēbra defecerint ab expulſione ipſay remanētie in corpore redeūt ad interiora eius: ⁊ pmiſceri poſſunt cū humoribus: rōne permixtiōis quaruz humores illi impuri fiunt: ⁊ impuri facti a regie relinquūtur nāe: vnde putreſcunt ⁊ febrē generāt. Febris autē generata de putredine chili ad febrē redūcit flegmaticā. nā chilus flegmati multū ſilis exiſtit. ¶ Et diuidif febris putrida accītaliter pluribus modis. vno mō ſumēdo differētias eius a ſua cā: ſz quē modū tres ſumūtur differentie q̄ colligunt⁹ a Ga. xi⁰ ter. Et p̄ma est ſūpta a mō ſitus humoris putridi ſm quez talis ſumif diuiſio. febris putrida alia est de mā coartata ⁊ collecta in vno loco: ⁊ alia est de mā ſparſa. de q̄ dixit H. p̄ma ad glau. aliarū febriū. ſ. putridaꝝ he qdē in flegmonibus. ſup. ⁊ vlceribꝰ. he vero in humoribꝰ. ſ. ſparſis accendunt. Et ſubdit. q̄ in flegmonibus accēdunt: quaſi ſint thomata ſunt flegminātiū particulaꝝ: q̄ vero in humoribus accendūtur ſunt nō ſinthomata: ſz ſunt ipſe egritudies. Et est dicere febris putrida qñqz est morbus: ⁊ qñqz est accidēs ſequēs aliū morbū. ¶ De hac diuiſione dixit Silibe. gñalior diuiſio febris putride. ſ. accītales est iſta: q⁹ q̄daz est de mā coartata: quedā de ſparſa. de mā coartata ſicut de mā coadunata: in interioribꝰ. ſ. vel exterioribꝰ: ſicut ſūt apata opilationes aut vulnera ſaniosa. Et dixit Silib. que est de mā ſparſa: aut est in venis ⁊ arterijs: aut est in carne ⁊ raritate mēbroy. 2ª ōia de p̄dictis est ſumpta a ſitu ſiue a loco humoris putridi ſm quaz ſumif diuiſio q̄ est q⁹ febris putrida alia est a putrefactiōe cōi toti alia a putrefactione alicui⁹ particularis mēbri. Et iſta diuiſio vt quidaz dicūt magis ⁊ manifeſtius attendif in febre colica putrida q̄z in aliis. Et 3ª diffe ētia ſumif a p̄ſentia cauſe putredinis ⁊ eius abſentia ſm quā talis ſumif diuiſio. Febris putrida alia hz cauſaz ſue putredinis p̄ſentē ⁊ ſecū ꝓiunctā: ⁊ alia nō habet eā: ſed iam ſublata est ⁊ remota cauſa eius. ¶ Alio mō ſiue ſcōo mō diuidif febris putrida ſm accīs a mō motus ipſius: ⁊ vt ſic: febris putrida alia est cōtinua ſiue inſeparabilis ⁊ indimittēs ⁊ indeficiēs: ⁊ has febres dixit Ga. esse illas in quib⁹ est paroxiſmus vnus a p̄nº vſqz ad finē ſm plures dies extenſus: quas ſinochas greci noiant. Et alia est interpolata periodica dimittens ſiue deficiens ⁊ ſeparabilis. Et h̄ qdē diuiſio licz nō cōpetat febri putride de oi humore: q⁹ nō ſanguinee: cū ois ſanguinea ſit ōtinua: cōpetit tñ febri putride in gñe. Et q⁹ H. vidit hāc diuiſionē nō cōpetere febri ſanguinee. ideo 2º de differentijs febriū. ponens diuiſionē febriuz putridarum dixit. tres eē earū differētias. ſ. colericā flegmaticā ⁊ mlicā q⁹ ibi ſolū locutus fuit de his que poſſunt diuidi inter cōtinuā ⁊ interpolatā. ¶ Et doctores cōiter cōſueuerūt ponere de febre putrida diſtinctionē: que ōſi in idē redit cuz predicta. Et est q⁹ febris putrida: alia est de materia ꝓtenta intra vaſa venas. ſ. ⁊ arterias aut est de materia contenta extra vaſa: ⁊ febris de mā contenta intra vaſa est ⁊ continua. Dixit. n. H. xi⁰ ter. febrē q̄ ſm maria vaſoy vel ſm vniuerſa ſimul fit vtiqz neceſſariū est ſinochaꝝ. i. cōtinuaz esse ad putredinē. Et 2º de differentijs febriū dixit. Febres cōtinue ſunt in qbus humor putridā febrē gñans itra ve-

Diuiſio eēntialis est penes ſubiectū.

Pria diuiſio accītalis febriū putride.

Secūda diuiſio.

nas est ꝓtétus. Et Alex.2° sue practice ait. Oēs sinoce febres natiuitatē assūmūt materierū de qbus accēdunt que intra venas cōmiscent sanguini ⁊ putrescūt. Et Haly.dix. Cū humores q febris mā sunt itra venas ⁊ arterias putre scūt febrē ꝓtinuā gīant. Dicit.n.febris ꝓtinua: vt voluit Ga.2° de crisi:q3 ei⁹mā est in venis:⁊ nō dī ꝓtinua:q3 ꝓtinue affligat:licz hoc sibi accidat.nā ⁊ tertiane ⁊ interpolate cōpōite possunt cōtinue affligere:vt infra. ¶ Febris aut de mā ꝓtēta ex vasa qdā fit de mā ꝓtenta ⁊ collecta in loco:vno vt apate vel alic⁹ mēbri ꝓcuitate:vt pectoris:⁊ qdā fit ō mā sparsa. Et q est de mā ꝓtenta in vno loco qnqz est ꝓtinua ⁊ qnqz interpolata:⁊ tūc est continua qñ mā est collecta in aliquo mēbro nobili interiori:aut qñ esset multa valde:quāuis nō in mēbro interiori vel nobili:⁊ p̄cipue qñ fuerit ꝓpinquū cordi aut mēbro multaꝝ arteriaꝝ. Et tunc est interpolata qñ est collecta in mēbro exteriori non magno nec cordi ꝓpinquo. Et qñ mā nō est multa ⁊ est in mēbro aliquo interiori a corde remoto:sicut si esset collecta in mꝛice vel intestino recto. ¶ Et Aui.dixit ꝑ⁸ 4ⁱ. mēbra q̄ sunt remota a corde debilē cū eo cōitatē habētia:⁊ sicut renes nō semp ꝓpter apata inducunt febres ꝓtinuas. imo qnqz interpolatas de genere cōmixtaꝝ existens ⁊ febriū tertianarū ⁊ ērtanaꝝ ⁊ quintanaꝝ ⁊ sextanaꝝ. ¶ Et Ga.p̄ affo.in 2⁰ affo.poxīmos ⁊c. dixit.q ex apate interiori fit febris interpolata.s.aliqñ.⁊ 4° affo.in 2⁰ affo. q̄cūqz no deficiētes in diatrijs ⁊c. dixit.q ex apate interiori fit febris ꝓtinua.s.aliqñ:imo fm plz. Apa tñ calm dignī⁹ est inducere ꝓtinuā:frigidū vero interpolatā. Et apa magnū de mā multa replēte ⁊ extēdente doloroſuz magis dignū est inducere ꝓtinuā:⁊ huic oppontū interpolatā. Jtē apa de mā subtili dignī⁹ est afferre ꝓtinuā:de grossa vō interpolatā:Jtē apa cū suppuraī dignī⁹ est inferre continuā:ante suppurationē vō interpolatā:scliroticatū vō ⁊ induratuz nullā. ¶ Et dixit Aui.2i.tertij.q apa cancrenatū ⁊ sensuz a mēbro remouēs fm plm facit interpolatā. Apa vero in mēbris multi sensus dignī⁹ est adducere ꝓtinuā ⁊ oppositū interpolatā:⁊ apa cordi vicinū aut in mēbro habēte cū corde magnā colligātiā dignī⁹ est afferre ꝓtinuaz:⁊ ecōtra interpolatā. ¶ Que aūt fit febris de mā sparsa ex vasa sem p̄ est interpolata. Dixit.n.A. qñ colera flegma melā putrefiūt ex venas:⁊ nō est cā alia:vt putredo in aliqua magna ꝓcuitate:vel apa in aliquo mēbro qō det cordi putredinē ꝓtinuā tūc faciūt febrē periodicā:dicūt:mā ex vasa putrescēs pōt facere ꝓtinuā subintrātib⁹ ex ea multis ⁊ ꝓtinuis vaporib⁹ venas ⁊ arterias sic q ꝓtinue dirigantur ad cor pp sufficiētē māe q̄titatē. ¶ Est ergo febris ꝓtinua illa in q̄ calefactū esse est in humoribꝫ exītib⁹ inꝭlocis ex quibus possit putrida fuligo ꝓtinue petere cor:ꝓtinua itaqz febris ꝓprie ē qñ hūor putridus vapore putridū cordi ꝓtinuat. hz.n.ꝓtinuā dependētiā a cā ꝓiuncta faciēte eā:⁊ p oppositū est interpolata qñ calefactū esse est in humoribꝫ a qbus putrida fuligo eleuata ñ pt ꝓtinue ad cor trāsire. ¶ Scias q licz diuersitas sit⁹ māe nō faciat diuersitatē in spē māe sic locate:facit tñ diuersitatē in spē in opatione vel effectu ab ea pueniēte fm diuersitatē sui situs:⁊ sic humor putridus cōtentus in venis facit ꝓtinuā ⁊ ex venas interpolatā. ¶ Et rursus scias q nō est sīle de mā ꝓtēta ex venas dispsa faciēte interpolatā:⁊ de ꝓtēta in apate:licz ponat ⁊ ipa ex venas:qm̄ qñ mā colligeī i apate aggregaī:vñ fortior efficit ei ipsa dispersa. Et iō mā venenosa plerūqz existens p totū dispersa ⁊ disseminata nō sentit:cū vero apa efficit multū ledit aggregatione vigorata. ¶ Et p̄dicta qdem de feb.ꝓtinua ⁊ interpolata vītatē habēt fm plm:vt.n. pz ex dict⁹:nō est impole ex mā ꝓtēta intra vasa qñ fuerit pauca:⁊ in vasis a corde remotis fieri interpolatā:⁊ ecōuerso nō est impole ex mā multa ex vasa in loco cordi vicino cōtēta sparsa fieri ꝓtinuā. Jnquit Ga.5° de creticis. cuz dico febris ꝓtinuitatē significo per ipsaz:q3 nō eradicaī eradicatiōe recta certa:ita q̄ febris ꝓtinua est q̄ toto tpe a ꝓn⁰ vsqz ad finē affligit patiētē nec definit spatio tpis q̄tūcūqz parua. Et interpolata est q̄ p̄o aliquo tpe affligit:⁊ p aliquo tpe remouet. Et iterū vt sepius p aliquo tpe redit ⁊ affligit:⁊ iterū remouet:⁊ sic vltra donec totaliꝫ finiatur. Scias tñ q reperit aliqua interpolata q̄ in vno solo paroxismo eradicaī finaliꝫ. ¶ Sciasqz q febris ꝓtinua est duplex:vna cōtinua certe ⁊ recte q̄ est illa:de qua dictum est. Alia est nō certa nec ꝓpria ꝓtinua:sz tñ ꝓtinue affligit. Et hoc erit qñ aliq̄ interpolate sic adinuicē cōponunt q ꝓxīsimus scōs inuadit anteq̄z ꝓmus finiat. Jn his.n.interpolatis afflictio erit ꝓtinua:nō tñ faciet febrē ꝓtinuā certaz. ¶ Et noscas q ois febris interpolata est putrida:sz non ois cōtinua est putrida:⁊ pōt esse putrida ⁊ non putrida: vt iam.s. dictū est:⁊ inferius apparebit. ¶ Et iterum noscas.q ex febribus cōtinuis pluries ⁊ frequētius accidit deuenire interpolatā cōtinua remota ⁊ interpolata remanente. Et econtra: rarius est ex interpolata deuenire in cōtinuā. Dixit G.pma ad glau. Febriū putridaꝝ quedā sine sinthomatibus p̄cedūt:que quidē rarissime sunt:quedam vero simul cum sinthomatibus infestant. Et que cū sinthomatibus infestant:maxime multis ⁊ fortibus laboriose dicuntur. Et oppositi his non laborioſe.

Febris q̄re dicaī ꝓtinua.

Febris cōtinua q fit

Febris cōtinua ⁊ interpolata fieri pōt a materia intra vasa ⁊ extra vasa.

¶ De causis continuitatis febris. Cap.ix.

Rasis 17° ditiū.ex qōnib⁹ epidimie dix qñ pauxilla aut nulla fit dissolutio vaporū ꝛigmiū vel acutoꝝ siue putridoꝝ a mā febrē faciēte surgētiū:tūc fit ipsoꝝ cōtinua cordi cōicatio:quare ꝓtinue ipsuz cor alterāt calitate febrili:siue putridi fuerit siue fumi capinosi calidi. Fit aūt illoꝝ pua ⁊ incōpleta resolō pp ꝓtinuitatē quā hz mā a qua surgūt cū alia mā:q̄ alia mā ꝓpus paraī ad recipiendū calefactū esse cū putredine vel sine putredine:imo de facto ipsuz recipit p̄iusq̄z ꝑma mā moueat ⁊ extinguatur ⁊ p̄iusq̄z eius vapores sint resoluti. A qua postea vapores eleuati petentes cor ꝓtinuant p̄dictā alterationē in corde:ita q̄ semp est in corpore mā stans actu sub forma cause ꝓiuncte ipsius febris ꝓtinue. ¶ Et Aui.loqns de causis ꝓtinuitatis febris:dixit.cū accidit putredo in venis tunc accidit.i.fit q̄ sit eius resolō cōpleta difficilis ꝓpter duas causas:ꝑma est ꝓpter ꝓtinuitatē que est in qbusdaz venis cū alijs:⁊ putrefit ois res que est ei vicina.vt.s. dictū est: aut pata ē putrefieri:⁊ ex vno vicino reuoluitur ad aliud. 2ª cā est:q3 illud qō est cōꝛehēsum in venis est maioris cōtinuitatis ad cor. ¶ Et coadiuuant p̄dictas causas cause alie de qbus est q vapores ⁊ fumi capinosi in febre cōtinua sunt positi in pfundo corpis:vnde difficulter fit ipsorū dissolutio:⁊ de eis est soliditas ⁊ densitas corpis venarū in quibus cōtinent prohibens facilitatez resolutionis eoꝝ. Et de eis est ipsoꝝ multitudo quā vtus nō pōt perfecte resoluere:quapropter remanētes ꝓtinuitatē faciūt febris donec causa ebullitiōis vel putredo fuerit totaliter vel p maiori parte sublata. ¶ Et de eis est opilatio fortis. Dixit Gal.9° ter.nō euaporāt finientes humores stantib⁹ fortibus obstructionib⁹:quare necesse est multis diebus fieri poxīmū. ¶ Quidā reducūt cās ꝓtinuitatis ad q̄ttuor: s.ad ꝓtinuā in venis putrefactionē:fumoꝝ coarctationē: respiratiōis p̄hibitionē:⁊ directā ad cor ipsoꝝ ascēsionē.

¶ De causis interpolationis febris. Cap.x.

Causa autem interpolationis febris:dixit Gal.2° de differētijs febrium:est similis cause fluxus reumatici p̄iode confluentis ad aliqō mēbrū. Et causa quidē interpolatiōis cōsideratur in duob⁹.s. in eradicatione poxīmi ⁊ in reditu ei⁹ fm plm. Et causa eradicationis est cōpleta resolutio vaporū qui ascendebant ad cor vel hu-

mor in corde cōtento: ita q nō est in corpe ꝺtinue mate/
ria stans sub rōne cause ꝺiuncte. Silr nāq; est. dixit H. ibi/
dē de calore accēso in humore: z calore accēso in lignis. Et
sicut ligna nō sufficiūt in infinitū tēpus ad alterationez. i.
cōbustionē: sz est tēpus accēsionis ignis in eis ꝺpditio li/
quoris eor: ipsa. n. intrīn sunt potētia ardere ꝺonec habēt
qd innate hūiditatis: q; per eā sunt apta sustentare ignez:
ꝺsumpta aūt eor humiditate inata cessant ardere: z reli/
quū eor est cinis nō aptus amplius ignē fouere. Silr est
de calore humorū: nā vtiq; eor q putrefiunt humorez silr
calor pmanet ꝺonec ꝺecoquat finalr. s. z finiat eor hūidi
tas inata q̄ erat apta fouere calorē: z reliquū eor fit cinis
Dixit tīn Ha. ꝺria est iter ligna z humores: q; cū in humo/
ribus ꝺnetur elemētū humidū z nō siccū: sicut in lignis pa
rū est q incineraī ꝺe humoribꝰ z multū qō de lignis neq;
credas cineē humorū ꝺeuenire ad gradū cineris lignorū:
qm nūq; possunt ita in corpore decoqui q ad tātā siccita/
tē ꝺeueniant: plus tīn z minꝰ de cinere humor relinquit z
plus z minus cineri ligneor siīatur: prout plus z minus
grossitie z terrestreitate vel aereitate z subtilitate partici/
pauerit humor: itaq; z incinerato humore cessat calor fe/
brilis. Dixit. n. H. 9° ter. poxīmi reges sit euaporatis fer/
mētib⁹ hūorib⁹: z si ꝺe nouo alia mā nō calefieret vel pu/
trefieret: nō amplius febriret hō. Et incineratio qdē hū/
oris fit a calore agente eū toto tpe poxīmi. Et hz talis actio
in pn° poxīmi fiat a calore exneo tīn: in augmēto tīn statu
z ꝺeclinatiōe fit z ab eo z a calore nāli. Immo in statu z
ꝺeclinatiōe poxīmi potissime incineraī per actionē calo/
ris nālis: z plus vel saltē nō minꝰ q̄z p actionē caloris p̄ter
nāz. ¶ Et cā qdē cōplete resolonis vapor in interpolatis
est: q; mā a q̄ surgebāt nō hz ꝺtinuitatē cū alia mā: q̄ p eā
ꝺisponeret ad ebullitionē z putrefactionē añq; ipsa inci/
neret z cesset ab ea vaporū eleuatio: sz eleuator fit prius
cōpleta euaporatio. Et adiuuāt cām p̄dictā cause alie que
sunt locatio vapor in extrinsecis z locis porosis raris: vñ
facilr resoluūtur: z vapor ipsor paucitas quā pōt vt⁹ cō/
plete finire. ¶ Ad p̄dicta ꝺixit A. nō eradicaī febris: nisi
qñ mācī q̄ putrefit supuenit putredo. i. putredinalis cali/
tas in tpe poxīmi: z finit eiꝰ hūores ex qbus pēdebat ca/
liditas z resoluunt z egrediūtur a corpe. s. vapores eius:
qñ nō sunt mā retēte in venis: vt ꝓhibeat eas illud a cō/
pleto resolonis: illud. s. qō ꝺictū est. ē. z remaneat cine/
reitas ei⁹ z ipsi⁹ terrestreitas q̄ nō sunt vehiculū febris z
calitatis: sicut vī de cumulatiōe sterchor paulatī ꝺonec fiat
cinis totū: z qñ nō remanet in humore aduſto per putrefa
ctionē. i. calitatē putredinalē hūiditas: calitas ꝺestruit
febris vsq; quo aggregeī mā vice alia ad locū putrefactio
nis. ¶ Dixit Aū. 4° coll'z. Febris cui⁹mā est ex venas: q̄
scz est sic ꝺm plm q̄ pri⁹ in venis exnis postq; acq̄siuit i eis
ꝺispones ꝺpinq; z ꝺuias ad putrefactionē expellik a vir
tute expulsiua venar nō valēte illius vlteri⁹ sustinere mole
stias hz interpositionē circuit⁹ z tipos: ex eo q humor quē
putrefieri opz nō putrefit simul z semel: qō est q; putrefa/
ctiōis p̄paratio in eo nō est ꝺpleta: sz paulatine in eo ꝺce/
ꝺit. Et ꝺix. putrefactio q̄ in humore q extra venas existit
fit est ei⁹ q̄ in humore q itra venas est ꝺria: pp euaporatio
nē q̄ fit p porositatē mēbrorum: z ꝓpea sumik i istis circuit⁹.
¶ Et nō itellexerūt auctores q cā eradicatiōis febris solū
p viā p̄dictā: q̄. s. est p insensibilē euacuationē fiat: q; imo
voluerūt q ēt fiat p sensibilē euacuationē materie facien/
tis febrē per sudorē vel vomitū vel secessum vel vrinā vel
aliū quēcūq; modū sensibilis eūonis fiat. ¶ Dixit Hilib.
interpolationis quatuor sunt cause. s. fluxus māe ad locuz
putrefactiōis paulatiz z itermissus. 2ª est libera fumorum
exalatio. 3ª remotio māe a corde ꝺm directionē: z nō ꝺm
localē ꝺistātiā. z 4ª est ipedita fumorū respiratio ad cor.
¶ De causis periodicationis morbi. Cap. xj.

SErmo p̄teritus ostēdit. q morbꝰ perio/
dicus est ille q de tpe in tps occur
rit siue de sui nā est aptus occurrere ordinarie
vel inordinarie. ¶ Et Ha. quidē 2° de dif. feb.
assignās cām redit⁹ siue periodicationis morbi
adduxit causas fluxus hūor ad aliquē locū z cās coadu/
natiōis supfluitatū in aliquo loco: q̄zuis ex alio nō fluant
ad ipm: he. n. ꝺue cāe sunt cāe periodicatiōis morbi. s. defluꝛ
xus hūor ad aliqō mēbrū z ꝓgestio māe in aliquo silr mē
bro: qm mā in mēbro adunata est cā morꝰ poxīmi morbi
¶ Et ponēs cās ꝓgōnis māe ꝺixit: coaceruaī hūor ꝓpter
eā q̄ in pticulis est vtutū. s. nāliū q̄tor fortitudinē z ibe/
cillitatē. nā si qdē robore pares extiterit vtutes ipse i mē/
bro q̄ tūc ꝺicunt esse pares cū hīt adinuicē ꝺebitā ꝓpor/
tionē p operatiōibꝰ nālibꝰ ipsi mēbro ꝺebitis reqsitā: que
qdē ꝓportio attēdik in ꝺebito ordine opationū ipsar: z
in ꝺebito tpe in q̄ opatiōes faciūt ipse vtutes. v. g. in ordie
vt. s. attractiua vtꝰ ad mēbrū trahat ita taliter z tīn q re/
tētiua possit illud retinere: z retētiua attractū retineat: si/
cut reqrit ꝺigestiua: z ꝺigestiua ita alteret z ꝺigerat vt re/
qrit expulsiua. In tpe vero q; ꝓmo ꝺz attractiua attrahēr:
ꝺeinde retētiua retinere z ꝺigestiua alterare z finalr qō su
pfluū restat ī q̄nto vel q̄li vl vtroq; expulsiua expellat nec
aliq̄ eaz ꝺz insurgere z suā opationē facere ante opatiōis
p̄terite cōplemētū. ¶ Vel tūc ꝺicūtur ipse vtutes esse pa/
res nō solū qñ in vno mēbro sūt pares modo ꝺicto: sz qñ
vtutes nāles totiꝰ vel plium mēbror adinuicē ꝓportionē
seruāt in fortitudine z ꝺebilitate reqsita p opationibꝰ to/
tiꝰ vel ipsor pluriū mēbror q̄ ꝺm nām in toto vel in illis
plibꝰ mēbris vel ipor vtutibꝰ repiri ꝺebēt. q̄ꝺā. n. quorū/
ꝺā mēbror vtutes vtutibꝰ quorūꝺā alior mēbror nālik
fortiores existūt. Et subdit Ha. si cū hꝫ vtutes nāles alicuiꝰ
mēbri vel aliquor vel totiꝰ sunt pares z poxi. i. vie q̄ irri/
gāt supfluitates ꝺm nām se habuerint tunc particule sane
sunt. Si vo ecōtra fuerint. s. vtutes nō pares z poxi. p q̄s
supfluitates expellunt nō habuerint se ꝺm nām tūc infir/
mank pticule. nā amplioꝛi ꝺuctu. i. pluri de nutrimēto q̄z
q̄ztū ꝓuenit ad nutrimētū pticule supfluū id necesse est ex/
pelli a vtute expulsiua ipsius pticule: q̄pp si ipsa expulsiua
vtus ifirma z ibecillis fuerit nō potēs illud expellere re/
manebit in ea z grauabit eā z alterabit eā ꝼz suā q̄litatē: z
isto mō coadunaī humor supfluus in illa pticula p viā cō/
gestiōis. ¶ De fluxu aūt hūorū ad pticulā. ꝺixit Ha. q qñ
vtꝰ expulsiua est fortis in aliq̄ pticula qō in ea est supfluuz
eructuat. i. eūat in alias ꝺebiliores z ex illis qdē in alias
ꝓpellētibꝰ fortioꝛibꝰ pticulis suscipiētibꝰ ꝺebiliorꝰ z ex
illis rursus ꝺfluit ī alias: z sic nō cessat ꝺflux⁹ ei⁹ q̄uscz in
ptes oib⁹ ꝺebiliores supfluū illud ꝺeuenerit: z isto mō ag/
gregaī humor in pticula p viā ꝺfluxus: qō maxiᶜ cōtingit
qñ pticula in q̄ aggregaī supfluū nō hz poros z canales p
q̄s illud expellaī ad ex corpus vel si hz sunt obstructi vel
q̄uolibz ipediti. Et isto mō itellexerūt Gal. z alij auctores
fortitudinē vtutū z ibecillitatē cām eē coadunatiōis hūo/
rū in mēbro z ꝓpie ꝺbilitas z fortitudo spāliter reducūt
ad ꝺigestiuā z expulsiuā vtutē. nā qñ ambe sūt ipotētes
ad suos actus: tūc p viā ꝓgestionis coadunatur supfluitas
in mēbro: z ꝺbilitas qdē expulsiue soli⁹ sufficit ꝺigestiua
ēt existēte forti: sz q̄zuis ꝺigestiua sit ꝺebilis si expulsiua sit
fortis nō aggregaī supfluitas in pticula ipsa: q; totū idige
stū expulsiua fortꝫ expellit. Est tīn cā aduna tōis ei⁹ i pticu/
la p viā ꝺfluxus. Virtutis aūt attractiue fortitudo pōt eē
cā coadunatiōis supflui in pticula sua cū attrahit ad ipam
qō supfluū est: z pōt ēt eē cā in alia pticula alia a se: vt qñ
vtus attractiua pticule fortioris tpe penurie nutrimēti at/
trahit partē nutrimēti ꝺebitā pticule ꝺebilioꝛi. nā tūc pti/
cula illa ꝺebilioꝛ ifirmaī. Et silr retētiua cū ꝺiuti⁹ retinet:
aut retinet qō supfluū est: est cā coadunatiōis māe in pti/

Quō intelligit vtutes eē pares in robore z fortitudine.

Quo intelligitur q̄ fortitudo virtutis est cā morbi.

culā.nā cū acciderit ex aliquo casu ipsaz in suo actu vehemēte ponere conatū:tūc oīa cia z pozos pticule vehementer attrahit z ꝓstringit ex quoꝝ vehemēti ꝓstrictiōe nō solū iuuatiuū.verū ēt nocitiuū in ipsa accidit detineri.

¶ Et ne apparere pōt q̄ cū auctozes dicūt.q̄ fortitudo vtutis pōt esse cā morbi:nō intelligūt de vtute gubernāte z dispesante p toto corpe q̄ dz vtus regitiua toti⁹. nā istius vtutis fortitudo morbi cā esse nō pōt:imo q̄to vtus ista é fortioz tāto totū z q̄libet ei⁹ pars pfecti⁹ regit:z p sanitate cuiuslibet ptis pfectius dispensat. Dixit.n. H.3° ō crisi. q̄ vtus in nobis posita est ad saluté. Sed de pticulari vtute cui⁹ fortitudo semp est cū disparitate aliaꝝ q̄ fortitudo nō ꝓprie z ꝙueniēter appellat fortitudo:sed plus dici dz itemo. q̄uis.n.ab aliq̄ vtute aliq̄n ꝙueniat aliq̄ opatio in tēpoz q̄z esse debeat ꝑm nām vel sanitatē ei⁹ in quo est. nō tñ ex illa dz dici fortis ꝓprie z maxie in comparatione ad illā q̄ facit operatiōné tēperatā vel ꝑm nām z sanitatē ei⁹ in quo est.nō.n.dz dici vtus fortis ex intētione sue opatiōnis absolute:n.n.sic diceret:tūc vt⁹ digestiua in colerico eēt fortioz ea in tēperato:cui⁹ oppositū volūt auctozes.nā fortis dz dici vtus ex pfectiōe sui actus. Et act⁹ tēperatus pfectioz est intenso:z ꝓpea ñ aliq̄n cogat aliq̄ vtus pp aliquos casus aliquā opatiōné vehementer facere z plus q̄z aliq̄ vtus ea fortioz nō coacta faciat:nō tñ illa vtus dz dici fortioz ea. Virtutes.n.nāles necessitatē aliquā assumētes, dixit Hale. in 2° pulsuū.forti⁹ opant. Aliq̄n.n. fit sic pulsus maioz in febriēte q̄z in eo tpe sanitatis. ¶ Scōa cā coadunatiōis mäe in pticula dixit Ha.est cā pp quā attrahitur mä ad pticulā:q̄ qdē est duplex. Una est calitas addita ipsi pticule q̄litercūq̄ ipsa calitas ipsi particule aduenerit attrahit.n.calitas maxie ad particulā aptam recipere si in corpe toto vel aliqua vna vel plurib⁹ particulis fuerit mä apta attrahi:z attrahit calitaꝝ ꝓncipaliter vi vacui:inanit.n. z hūiditate vacuū locū reddit:q̄re ad repellēdū siue phibēdū vacuū fluere ad illā pticulā humiditates opz. Adiuuat etiā ad hoc opatio canaliū z meatuū pticule in qua é calitas z circūstātiū resolo hūiditatū illarū particularū z illaꝝ subtiliatio sequētes ad illā calitatē vñ habilitanť ad fluxū. Supflua ēt caliditas debilitat pticulā z dolere ipaz facit:vñ disponit ad recipiēdū. Dixit Rabi.egritudinum fluctuantiū p circuitus fluctuationis cā est stat⁹ mēbroꝝ supfluitatē gñantiū expellētiū attrahentiū z suscipiētium supfluū:z ipsoꝝ inflāmatio. ¶ Alia causa dixit. Ha.est dolor.influit.n.humor nō minus in his q̄ dolēt. Dixit tñ in ex° q̄ posuit q̄ dolor nō semp attrahit ad mēbrū q̄ dolet:z aliq̄n ad circūstātia z illi suppositā vel suppositā mēbra:maxie cū alia debilia fuerint aut pozosa po⁴ recipere z ꝓtinere flegma. Vñ multotiēs digitū extremū punctum qs dolet z parū post flegmoné patiunť z in tumoré eleuātur maximū vniuersū q̄ sunt in circuitu z aliq̄n bubones insurgūt ꝑm alias:z q̄busdā ꝑm medium brachiū. Et Hal. 13° ter.assignauit cām pp quā dolor exacuit reuma z fluere facit ad locū. Et dixit q̄ vtus nālis expulsiua nō efficit opatiōné suā:nisi cū aliq̄ sensit nocum⁽ᵐ⁾: nō.n. mouet expulsiua nisi nocumēto pcepto:vt ipse dixit p̄ de interioribus. Ait.n. vtus excretiua mouet solū in illo tpe vel ꝑm illa ꝙa in q̄b⁹ sensit aliq̄d eoꝝ q̄ cōtristāt:z ió cū in mēbro est dolor z sensus rei ꝓtristātis mouet ad expellēdū illam rem:z cū ꝑmis ipsius motib⁹ nil pfecerit:tūc vehemētius conās ad illud q̄ ꝓtristat expellere cōtingit flegmoné ꝑz pticulā illā operari.coexprimit.n.ad pticulā ex supadiacētibus sanguiné z spm:q̄ q̄dē sic ꝓtingit fieri cū in mēbro sensus rei ꝓtristātis fuerit:mä ipetuoso motu mouet: vt a se depellat cām ei⁹:ex q̄ seq̄t in illo mēbro ebullitio in sanguie z spū ei⁹:ad quā ebullitionē p viā calitaꝝ attrahēť se q̄t attractio hūoꝝ ad ipz. Et etiā q̄ mēbra ei vicina in sensu illi⁹ rei ꝓtristātiꝝ ei cōpatiūť:vñ nō solū i ipso mēbro dolente mouet vtus excretiua:ꝙz ēt in circunstātib⁹ z potissime in supiacētib⁹ ei q̄ illi cōpatiunť:vt a se cām illi⁹ cōpassiōis depellāt:exꝑmit g̃ fortiter:ex qua cōpressione accidit de sanguine z spū illoꝝ mēbroꝝ ad mēbꝝ ipm dolens z ꝓtristatū descēdere. Ac ēt q̄ vt dixit. Hal. 5° affo.in 9° affo.q̄cūq̄ c oꝛruptiue sunt fetus ꝛc. Nā cū magno conamine vt nocitiua expellat sāguiné z spm̄ a toto corpe illud mouet:q̄ sanguine z spū ceu instrīs vtiť in expellēdis nocitiuis:z sic sanguis z spūs ad illud mēbrū fluūt:z sic ꝓtigit ꝙa in illo mēbro fieri:ita q̄ nā p se intēdens iuuare p accīs nocet. Et scias q̄ calor z dolor in pticula sť cā attractiōs ad ipm.ét si corp⁹ nō sit pletoꝛicū vel cacochimum: q̄uis ampli⁹ in plectoꝛico z cacochimo. ¶ Predicte itaq̄ cāe sūt cāe attractiōis mäeꝝ ad pticulā z aggregatiōis eā rū in ea. Ueꝝ mā q̄ attrahit z coadunat in pticula nō semp est putrida neq̄ semp putrefit. Dixit.n. Ga. vbi. ō q̄ descēdit ex aliq̄ pticula in aliā supfluitas q̄ñq̄ vtiq̄ qdē ita est multa z maligna vt ledat reumatizātē pticule vtuté. Et si qdē lederet vtuté intātū:vt exsolubilis fiat:ita vt nō posset ei neq̄ digerat ipsam putrefieri tūc necesse est ipsaz. Si āt nō ledat intātū:vt dissoluta qescat oīno a regie illi⁹ semi maligna z velut semiputrida in tali disponē fiet supfluitas. Et vicinitate eaꝝ q̄ putrefiūt supfluitatū cōputrefiet. naz in suo nāli statu intātū manet inquātū in rone est pozmanentis eā vtutis. Quādo aūt ita est mītis z pauca supfluitas que descendit vt in nullo noceat filr recipienti eā corpori: z talis qdē nō destituiť a regimine näe neq̄ putrefit: sed ad benignū a nā transmutať. Materia itaq̄ ꝓpter dictas causas in toto vel particula aliqua aggregata facit egritudiné. Et si cōtingat egritudiné illā cessare:z postea ppdictas causas iterū cōtingit materiā in toto vel particula aggregari erit cā reditus egritudinis:z q̄ ō nouo moueat:z faciat egritudiné.z sic egritudo illa periodica fit ordinate vel inordinate ꝑm circuit⁹ reaggregatiōis mäe. ¶ De predictis cāis.dixit A. Mä ad putrefactionē in mēbro adunať z colligiť aut ꝓpter debilitatē suā.i. vtutis sue digestiue q̄ nō digerit z ꝙuertit nutrimētū sibi cōpetēs z trāsmiť suꝝ siue p debilitatē suā.s.sue vtutis expulsiue q̄ nō potest expellere supfluitates eius:vnde in eo coadunať mä p viā cōgestionis:siue dicūt qdā ꝓp debilitatē suā.i.sue virtutis regētis ipsum mēbrū z repellētis nocum⁽ᵐ⁾ ab eo qua nō potest resistere mēbro mādanti ad ipz supfluitates q̄ mittat illas nec pōt missas a se repellere:sed in eo p viā defluxus colliguntť. Aut colligiť.dixit Aui.in mēbro mä pp vehementiā calitatis exnee sue.i.sui mēbri sicut colligiť in mēbro mä pp malā cōplexionē suā calam. Uel sue.s. materie in ipso ꝓtēte calide z acute mordicatis. Et fit caliditas ei⁹ cā attractiōis mäe ad ipsum:z mordicatio fit cā defluxus: aut dixit Aui. ꝓpter acuitatē sui sensus vehemēté qua ab oi alteratiōe ledit:z debilitat z patitur:vnde defluunt ad ipsum materie. Aut fit dixit Aui. ꝓpter vehementiā doloris sui exacuentis reuma ad ipsum.

¶ De causis aggregatiōis z reaggregatiōis mäe. Ca.xij.

Predicte cāe ꝓdicatiōis morbi sūt cāe poxismatiōis febriū iterpolatarū z circuit⁹ eaꝝ. ¶ Et Aui. qdem reddit⁹ poxismoꝝ febriū duas cās particulariter assignauit:q̄ꝝ vna est remāsio reliquaꝝ caliditatis febrilis in loco minere ꝑme putredinis q̄ calitas est cā q̄ de nouo alia mā moueat ad locū minere illi⁹ que ibi putrefit z febré facit. Et quidā dicūt q̄ cum dicta calitate remanet in loco minere putredinis qdā q̄litas occulta disponēs ita vnū hūoré ad poxismādū q̄ ñ aliū. v.g. in q̄rtana q̄litas illa occulta:ꝙz agat in hūoꝛes oēs:ita tñ disponit meliam q̄ mouebiť ipsa:z nō alius humor. Et dicūt q̄ hec q̄litas informat ipsum mēbrum in quo est minera putredinis z aliq̄n etiā informat aliquas ptes cinereas

derelictas

derelictas post paroxismū ꝑteritū ꝑ quā qualitatē noue māe ad putredinē disponūt. ¶ Scōa cā ꝑm Aui. est inuē tio causarū putredinis q̄ fuerūt in mā ꝑmi paroxismi: ipsis eni cāis stātib⁹ neče est aliā mām putrefieri: z paroxismū re dire: que. s. sunt cāe, ille q̄ fuerūt cā putrefactionis ꝓme māe. ¶ Dixit Gal. in cōmē. affo. Quibuscūq; quotidie ri gores fiūt zč. ꝙ aliq̄ disponēs accītales reꝓunt in aliq̄ bus ꝓticulis q̄ sunt cāe coadunationis humoris z reag gregatiōis ei⁹: z ꝑm intēsionē z remissionē ipsaꝝ qualita tis remittit: z intēdit seu augeť q̄titas humoris q reag gregať. Et dixit vbi. s. sigdē nulla imbecillitas inascit ꝑ primā egritudinē virtuti illius ꝓticule in qua fuit neq; rursus imittent ei supfluitates aliūde qescet egritudo illa finita eius supfluitate ꝑ eūationē eius vel incinerationē nec vltra febriet hō ille neq; ꝑm decinceps diē neq; per 3ᵐ neq; per 4ᵐ. q: non sunt ibi cāe reaggregationis māe de nouo neq; ꝑ viam cōgestionis neq; per viā defluxus. Sed si ꝑm eandē cām imittent rursus supfluitates ꝑm quā im misse sunt a principio vel z si q̄uis nō imittant: ꝓmanet tū in ꝓticula virtutis ipsius imbecillitas: necessario scōo febriet hō: z hoc si fuerit in corꝓre suo cā añs. Cuꝫ vero nō fuerit ita ꝙ egeať ad paroxismandū generatiōe noue māe: tunc nō febriet nisi sint aut supueniant cāe supradicte de ibecillitate virtutis z ꝑcipue epatis: cū mala ꝙlō cuꝫ malitia reginīnis sit cā ꝙ generet humorē malū paratuꝫ putrefieri. ¶ Multis iaꝫ visum fuit ꝙ febris interpolata a ꝑn⁹ vsq; ad finē nō sit vna febris: sed multipler ꝑm nu merū suoꝝ paroxismoꝝ: q: nō vno ꝓtinuať tpe: sed qete me dia intercipit: mō dicūt ꝙ ꝑm Arist. 5. phiī. ad vnitatem motus neča est tpis ꝓtinuitas. Calitas quoq; de nouo in sequēti paroxismo ꝓducta nō est eadē numero nec esse pōt cū calitate ꝑcedētis paroxismi iā corrupta: qō aūt corruptū est nō pōt reuerti idē numero. Mā insup cōiuncta a qua dependet febrilis calit⁹ ꝑcedentis paroxismi cū sit reducta ad incinerationē vel eē corꝓus educta: z si est intus in cor ꝓore est eē formā humoralē: z ꝑ ꝓns corrupta: nō pōt pe nitus eē eadē numero cū mā ꝓducta paroxismi sequētis. ¶ Alijs vō visuꝫ fuit ꝙ qñ mā interpolate febris tota re perit in corꝓe generata in ꝑmo paroxismo stans sub forma cāe añtis ad oēs paroxismos subsequentes: z si tota simul nō moueať: q: tota simul nō ꝓtinuať oīno regimine māe: sꝫ solū mouet ꝑs eius illa que ꝑ amplius recipit dispones ꝓpinquas putrefactionis ab oi iam regimine māe dereli cta: aut z si nō tota simul repiať in corꝓe mā febris ꝓdi ce generata tū semꝑ in corꝓe de ea q̄ fuit in ꝑncipio gene rata remanet ꝑs ei⁹ stans sub forma cāe añtis q̄ non fuit mota in ꝑmo paroxismo: q: nō erat cōplete dispōsita ad pu trefactionē q̄ pōt tota die multiplicari ꝓꝑ cās generatio nis māe male in corꝓe: z intātū multiplicať siue multipli cari pōt ꝙ efficit sufficiēs ꝓo tota mā ipsius febris inter polate tunc ꝓꝑ dicte māe añtis vnionē febris interpolata merito dꝫ dici vna: z nō multiplex: z marie a medico qui magis sensibilr cōsiderat res: z minus subtilr inuestigat de rei vnitate q̄ plꝰs. ¶ Sub qua aūt dispōne ꝓsistat cor pus patiēs interpolatā in die interpolatiōis dissoni sunt ab inuicē auctores. Quidā. n. multū medicinalr loquētes dicūt simplr ipm egrū fore. nā apud ipsos interpolata fe bris a ꝑn⁹ vsq; ad finē est vna q̄re a ꝑn⁹ vsq; ad finē cor ꝓus febriētis interpolate sua q̄litate informabit: quare a principio vsq; ad finē corꝓus erit egrū. Cū. n. hi videt cor ꝓus lꝫ nō actu egrotās: in quadā tū hitudine existens: vt ꝙ febris aut est act⁹ aut hitus: z febris actus est actualis ista in corꝓe: ꝑm quā hꝫ cito redire ī actū dcē distēperātie. ¶ Alij vō direrūt corꝓus in die interpolatiōis nō egrū: sꝫ neutrū esse: quoꝝ qdā ipsum eē neutrū qualescētie volue runt: eo ꝙ in tpe interpolationis sic in neutro qualescētie cōtinue successiue reliqe māe: z accidentiū ꝑteriti paroxismi resoluunt: z est in hoc sicut sequēs egritudinē. ¶ Alij vō neutrū ipsum direrūt eē decidētie. nā in tpe interpolatio nis reaggregať mā ꝑ quā alius eueniet paroxismus: z sic ꝑ quā decidet in egritudinē: z vt sic egritudinē sicut neu trū decidētie ꝑcedit. ¶ Sunt aūt z alij dicētes corꝓus in tpe interpolationis nō esse egrū febre. Dixit enim Ꝓpo. in affo. qbus in febribus quottidie rigores fiunt quottidie febres soluunt: nō. n. illo tpe corꝓus caliditatē hꝫ exneā: cū iā quā habuit corrupta sit: nec adhuc aduenit ei calidi tas extranea q̄ futura erit. Sꝫ dicūt hoꝝ qdā ipsum esse egrū egritudine male oꝑonis sicce q̄ remānt post paroxis mū: ꝑ quā aliqualr sensibilr tū reddit impotēs ad solitas opationes. ¶ Et alij dicūt nō esse corꝓus egrū egritudine ledente sensibilr opationes totius q̄ cōsistunt in actibus cōibus cōsuetis toti corꝓori. ímo respectu taliū actuū pōt dici sanū: cū in multis nō sensibilr ledit: vt notat experié tia: vel saltē est corꝓus neutrū. Sed tū ꝓsiderata mala di spotione mēbroꝝ in qua remanet corꝓus in tpe interpo lationis ꝑ quā maxime sensibiliter leduntˇ opationes ali quoꝝ mēbroꝝ: per quoꝝ lesionē alia mā aggregať: z ad locū minere putredinis expellit: corꝓus ipsum est z dicit egrum. Et hoc dicūt: innuit Gale. in cōmen. dicti affo.

¶ De cōparatione febriū ꝓtinuaꝝ ad interpolatas. Ca. xiij.

EJrit Ꝓpo. in affo. febres q̄cūq; nō deficiē tes in diatritis. i. de 3⁹ in 3ᵐ vel in dia tritis. i. in oi die ꝑiodica: z hñte motū humi ditatis faciētis illas febres fiūt fortiores pe riculose. Et subdit ꝙ que cunq; sic defecerint signant: q: n nō sunt ꝑiculose: z ꝑ nō deficiētes itellexit cō tinuas: z ꝑ deficiētes intellexit interpolatas. Et Gal. dixit in cōmē. Febris illa q̄ de se corꝓus mūdificat nō est mole sta: que vero nō mūdificat molesta: z maxime respectu sue ꝓportionalis mūdificātis. ¶ Dixit Raſ. 16. cōtinentis. Febris si tepescens fuerit salubris erit: sinaūt fallax. Et iu xta plirā tepiditatē eius erit salus eius abūdātio: z ecō uerso. ¶ Et deteriores febres: dixit Aui. sunt insepabiles in qb⁹ putredo est itra venas: deinde ille q̄ eradicant q̄rū putredo est in toto corꝓe sparsa: aut in plurib⁹ ꝓtibus cor ꝓoris. ¶ Scias ꝙ febres ꝓtinue semꝑ sunt ꝓauiores in terpolatis in mā illis ꝓportionalib⁹ ceteroꝝ suppositis pa ritate ꝓꝑ ꝓtinuā afflictionē deteriorē esse nō ꝓtinua. Sūt eni cū senioribus accidētib⁹: z magis ꝑstratiue vtutis: z iō sunt plꝰ ꝑles mortꝫ iductiue. Sꝫ sublata paritate māe z alioꝝ ꝓtingēs est: z nō inconueniēs aliquā interpolatā pe riculosiorē eē aliqua ꝓtinua: q: pōt eē aliq̄ interpolata de mā ampliori z malignioꝝ q̄ aliq̄ ꝓtinua q̄ sit de mā pau ca z benigna: z marie cū interpolata illa eueniret in cor ꝓore imbecillis virtutis: ꝓtinua aūt illā in corꝓe virtutis robuste. ¶ Dicūt qdā: febres interpolate sunt salubres: z nō molestē a tota spē qō est dicere: q: de termino specifico importante febres interpolatas verificať esse salubre. Di cimus. n. quottidianā febrē eē salubrē: q: plures quotti diane sunt salubres q̄uis aliq̄ quottidiana possit eē mor talis: z silr de alijs interpolatis: vt q̄ est in sincopi: non ḡ interpolate sunt absolute salubres: sꝫ solū ad ꝓtinuas cō parate. ¶ Dixit Ralis 16° ꝓtinētis. Jn febribus in qbus corꝓus sepať cū vltima paritate nō erit fallacia: sꝫ poris mi ipsaꝝ fuerint cū vltima violētia: z pliritate: qm̄ hmōi febres nō sunt cū apate: neq; cū putredie maligna hūoꝝ. Nā a febre q̄ accidit cū altero istoꝝ duoꝝ modoꝝ nō sepa rať corꝓus cū paritate bona. Si vō paroxismi febris a qua sepať corꝓus cū paritate bona fuerint leues z breues cū hoc ꝙ est salubris: erit ēt velocis finis. ¶ Dicūt ꝙ febres cōtinue ꝓportionales cōparate ad ꝓclusas ꝑm plurimum alioꝝ suppositā paritate sunt minus periculose ꝓclusis.

Aliquā ſi/ terpolata/ aliq̄ contī nua eē pi culoſioꝛ nō eſt incō ueniens.

¶De ſpeciebus febrium continuarum. Ca.xiiij.

amastica para mastica omo fona

Amſupradictū ē q̄ febriū ꝯtinuaꝝ: alia ē ꝑa ꝯtinua: de q̄ dixit Ga.1° de criſi q̄ nō eūaſ donec plene ꝯſumaſ neq; fit i ea decło q̄ ſentiaſ oīo. ſ. totaliſz moraſ ꝟz vnā diſpōné ſemp a ꝑn° vſq; ad finē: ꝑ quā. ſ. diſpōnem ꝯtinue abſq; itermiſſione affligit patiēté. Et alia ē ꝯtinua nō vere: z eſt illa q̄ lz ad ſenſuz ꝯtinua videaſ ꝑm tñ rei veritatē nō eſt ꝯtinua: ſz eſt plures interpolate vel vna febris cōpoſita ex plib⁹ interpolatis quaꝝ poriſimi: ita ſibi iuicē ſubintrāt q̄ ab eis appareter reſultat vna ꝯtinua febris. Dixit. n. Ga.1° de criſi poſſe eſt q̄ ſit cor⁹ egri nō vacuū a febre oīno in aliq̄ hora: z ſit ꝓpło ei⁹ z calitas ex febribus q̄ oēs ſepaneſ. Et Aui. dixit. qñq; cōponunſ q̄daz febres putredinis. ſ. iterpolate tali cōpoſitiōe q̄ fiat i forma febris iſepabilis: z illō eſt. v. g. qñ icipit aliqs hūor putrefieri i loco: deide icipit ali⁹ hūor putrefieri de gñe ſuo: aut ō gñe alio z obuiat ſcōs poriſim⁹ tpe declōnis ꝑmi poriſimi: deide ꝯtinuat res: ita aut alr: put iferi⁹ de febrib⁹ cōpoſitis appebit. ¶Febris ꝯtinua vā multifariā diuidit: z vna ei⁹ diuiſio ē. Febris ꝯtinue vē: alia eſt q̄ reſeruat mām ſuā ad vnicā expulſionē: z ē illa cui⁹ mā añs ab ipſo ꝑn° tota extitit in cor⁹pe gñata: z mota nec poſt ipſi⁹ ꝑn^m alia de nouo mā gñaſ q̄ poſtea ſubijciaſ ꝑ mā febris. Et alia eſt q̄ nō reſeruat mām ad vnicā expulſionē: z eſt illa cui⁹ mā añs ab ipſo ꝑn° nō fuit tota i cor⁹pe gñata z mota: ſz poſt ꝑn^m alia de nouo mā in cor⁹pe gñaſ q̄ poſtea mouef: z ꝑ mā febris ſubijciſ. Debes tñ ſcire q̄ qñ dī de aliq̄ fe. q̄ mā eius reſeruaſ ad vnicā expulſionē: nō intelligiſ q̄ tota ſemp ſit expellaſ: ſz eūef ex ea portio multa: z maxie ea q̄ groſſior eſt. Aliq̄ tñ eius portio pauca ſubtilis reſeruaſ eūanda in declone ſenſibilr. vel inſenſibilr: lz vtplm inſenſibilr reſoluatur. Si. n. tota fuiſſet eūata in fine ſtat⁹ iā febris illa ſalubris exñs nō hꝛet declinationē. Et febris qdem reſeruās mām ad vnicā expulſionē ſp ē breuis ꝟz plż: z ꝟz plż i ꝑª ſeptimana terminaſ ꝑ criſim ſenſibilis expulſiōis: pp quā cām pnoſticatio i ea fit facilis. Et hec qdē febris apō anti quos freq̄nter iueniebaſ. Febris vō q̄ nō reſeruat māz ad vnicā expulſionē ē illi i dictis ꝺditiōib⁹ oppoſita: vtplż. n. eſt lóga z trāſcēdēs duas aut tres ſeptimanas pliesq; faſ criſes: aut ꝑ eūonē aut ꝑ deriuationē añq; pfecte finiaſ: z pnoſticatio i ea ad ſaluté vel moꝛté ē difficilis q̄ qdē febrīs tpib⁹ freq̄nter occurrit ſic ei oppoſita raro: z ß pp icōueniēs: z inordinatū regimē q̄ vtunſ coetanei nr̄i: z pp infirmoꝝ inobiaz: nec nō z plż pp erroꝛē medicoꝝ z aſtātiū p̄cipue multo pl⁹ debito igroſſando dietā maxie i hac ciuitate Floꝛētie: z i ꝙuicinijs eius: in qb⁹ medici dietā teneuē exulē fecerūt: qñ pl⁹ ꝙueniēti q̄tidie mētib⁹ eoꝝ inſtilat Ꝺpocratic⁹ affo. Jn tenuib⁹ dietis peccāt egrotātes: pp quā cām ꝯtingit q̄ ſi aliqñ in manib⁹ eoꝝ occurrat aliq̄ ō reſeruātib⁹ mām ad vnicā expulſionē febrib⁹: nō talis in eoꝝ manib⁹ ꝑmanet: ſz i oppoſitā mutaſ febrē: hīc ēt accit q̄ in pnoſticis q̄tidie volubiles ſunt: hodie ſaluté affirmātes: cras vō de ea heſitantes: aut de moꝛte ꝓnunciantes.

Prīa diuiſio febr. ꝯtinue vē

Secunda diuiſio.

¶Alia diuiſio ꝯtinuaꝝ febriū eſt dixit Ga.1° de dīijs febriū: q̄dā ſūt ꝑpie ſinoche noiate q̄ꝝ vniuerſuz tp̄s vnuz eſt a ꝑn° vſq; ad finē: z ſūt poriſim⁹ vn⁹: z iſte dñr vniformiť moueri: z nō hēre excreſcētias aliq̄s. Quedā vō dixit Ga. equoce dñr ſinoche: z ſt ille q̄ lz ſint ꝯtinue tñ ſūt puniētes. ſ. ad ſolōné i multi. ſ. pticularib⁹ circuitib⁹. ſ. exacerbatiōib⁹. ¶Et ex hac diuiſiōe ēt ſumiť q̄dā vſitata febriū ꝯtinuaꝝ diuiſio q̄ ē q̄ alia ē ꝑportionalis: z ē illa q̄ hꝛ excreſcētias: z alia ē nō ꝑportionalis q̄ nō hꝛ excreſcētias: ſiue q̄dā ē ꝓcluſa q̄dā ñ ſiue icōcluſa. nā q̄ vniformiť moꝛetur: z ē nō ꝑportionalis ab auctoꝛib⁹ ꝓcluſa vocaſ: z alia eſt nō ꝓcluſa ꝓcluſe oppoſita. z cā qdē ꝓcluſiōis febris eſt putredo in venis exñs ꝑpings cordi: vt i ea q̄ eſt ab epate ad cor: aut ea q̄ eſt a corde ad pulmonē p̄cipue cū mā multa fuerit. Scōm tñ multos nō ſolū mā multa ꝑpinq̄ cordi faciet ꝓcluſaz: veꝝ ēt ꝑm totū cor⁹ ſparſa vel ſaltē i venis magnis. Et ꝑpea dixit Aui. cū putredo ē dñans iteriꝰ. ſ. venas oēs: aut. ē. plm ei⁹ qō ſeqť cor i venis. ſ. q̄ ſunt itertitilicū z iguina: nō ſūt fortaſſe additiōes z diminutiones appētes. Dixť āt fortaſſe: q: aliqñ accidē pñt aliq̄ breues: z leues z q̄ i occłte excreſcētie vt i cauſone. Et cāe icōcluſiōis febris. dixť Aui. ſūt oppoſite p̄dictis. nā mā cū. ñ ē ita multa nec i venis ꝑpings cordi: nec i venis magis p̄dictis tūc fit ꝯtinua ꝑportionalis in q̄ appent alteratiōes p̄dicte manifeſte. Et febris qdē ꝓcluſa pōt fieri ex oi mā. Uerūtñ plm fit ex ſanguie: z poſt ſanguiné ex colā. nā colā poſt ſanguiné magis multiplicaſ i venis ꝑpings cordi qō maxie ꝯtigit ꝑp ſanguiné miſſuz ad nutriēdū pulmonē q̄ nutriť ex ſanguie colericiozi: z poſt ſanguinē: z colerā pl⁹ accit iſta febris ex flāte ſalſo: deinde a flāte dulci vel náli. ß. n. flata pñt multiplicari in venis ꝑpings cordi: ex meliā aūt lz ſit poſſe iſtā febrē fieri: raro tñ accit: q: nō ē apta i venis illis multiplicari z i eis putrefieri. ¶Diuidit āt febris ꝓcluſa dñt doctoꝛes i febrē vē ꝓcluſiōis: z i febrē nō vē ꝓcluſiōis, z febris ꝓcluſa vē ē illa q̄ cū ꝺditiōib⁹ iā dictis hꝛ intēſuz caloꝛē: vt ſanguinea: z colica. Et nō ꝓcluſa vē ē illa q̄ cū ꝺditiōib⁹ hꝛ remiſſū caloꝛē: vt flātica z melica ſi aliqñ repiaſ. ¶Et rurſus febriū ꝓcluſaꝝ vaꝝ q̄dā ſūt ꝓcluſe vē z ꝑpie: z ſūt ille q̄ nō hñt excreſcētias actu nec poª: q: nō pñt hꝛe eaſ: z iſte ſūt ſanguinee: q̄ñ ſanguini nō ieſt mor⁹ ꝑiodicatiōis: ſz ſolū vniformiť moueſ. Alie ſūt ꝓcluſe vē ſz nō ꝑpie: z ſūt ille q̄ lz actu vel appenter nō hēant excreſcētias: tñ occulte excreſcē pñt: de ſeipſis. n. nate ſunt excreſcere: vt febris dcā cauſon flātice: z ēt melice: q: ipſaꝝ hūorib⁹ accit ꝑiodice moueri pñt dici ſi ꝓcluſe fuerint cōcluſe nō ꝑpie. lż. n. mor⁹ ipſaꝝ hūoꝛib⁹ inſit ꝑiodic⁹ aliq̄ñ tñ occultaſ: z nō p̄cipiť ꝑp debilitatē ipreſſiōis q̄ reſultat i tali motu re^u impreſſiōis ꝯtinue q̄ ꝯtinue p̄cipiť: ita accidat occultari impreſſionē illā minoꝛē ꝑp eā q̄ maioꝛ ē ſiē i vnaq̄ re ꝯtingit q̄ maiꝰ obūbrat min⁹: vt iſinuauit Ꝺpo.1° affo. in affo. duoꝝ doloꝝ ꝛc. ¶Febriū q̄q; ꝓcluſaꝝ vē z ꝑpie ſiue ſint iflatiue ſiue nō: tres ſunt ſpēs. ſ. augmaſtic⁹: paugmaſtic⁹ z homoten⁹. Et augmaſtic⁹ eſt illa febris q̄ ꝯtinue vniformiť augeť a ꝓncipio vſq; ad finē. Et paugmaſtic⁹ ē illa q̄ ꝯtinue vniformiť minuiť. Et homoten⁹ eſt illa que vniformiť ſtat i ſuo ee. de his ſpēb⁹. dixť Aui. de febribus inſepabilib⁹ ſūt q̄dā qb⁹ ſūt intēſiōes. ſ. ꝯtinue in caloꝛe z accñtib⁹: z de eis ſūt qb⁹ ſūt remiſſiōes: z de eis ſūt q̄ ſunt ſiles. ¶Sciaſ tñ q̄ ab auctoꝛib⁹ nō ſūt noiate febres ꝓcluſe niſi ſanguinea z colica dcā cauſon. Sinocha ſiue ſanguinea febris magis eſt z dici ꝺz ꝓcluſa q̄ꝝ cauſon. ꝑpea dixit Gil. q̄ Aui. dixť q̄ nulla febris ē vē ꝓcluſa niſi fiat de ſanguine. ¶Rurſus febris ꝓcluſa vā ꝺidiť: q: ei⁹ alia ē aduſtiua icēſiua: z iſta ē cauſon q̄ pōt ꝺidi i duas. ſ. in factā ex hūoꝛe colico putrido: z i factā de nō putrido: ſz vſto z icēſo q̄ ē vehemēť icēdij cito liq̄faciēs z ꝯſumēs cor⁹p⁹: ꝑpea liq̄factiua dī. Et Gal. vocauit eā febrē arſiuā q̄ eſt vt plm moꝛtalis: de q̄ auctoꝛes nullā fecerūt exp̄ſſe mētione: z q: raro accidit: z q: paꝝ durat qn ille hūor a regimine relinquaſ nāe: z putrefiat. cōprehēderūt āt eā ſub cauſone putrido: eiſdē. n. intētionib⁹ curaſ. Et alia ē nō arſiua nec itēſa valde: z iſta ē ſanguinea. ¶Febris quoq; ꝯtinua ꝑportionalis ſiue equoca ſic diuidiť. dixit Ga. 1. de dīijs febriū q̄ ipſi⁹ due ſunt ꝑ^e dīe: nā ex eis q̄daz exacerbanť ꝑ ^m: z vocanť teoſices. i. tertianaꝝ habētes nām z q̄daz exacerbanť oī die: z nō eſt eis nomē impoſitū. Et ſubdit. z q̄dā cōſiſtūt ſub forma q̄rtani poriſimi: ſz ß gen⁹ raro eſt fiens q̄ nō geſcat in infebricitationē. naz vt infra dicet raro fit quartana ꝯtinua. nā de humoꝛe meſico q̄ eſt mā eius puaq̄ꝛtitas eſt in cor⁹pe. z cū ſit ꝑ ſuas q̄litates q̄ꝛius vite raro

Dē cāis ꝺb. ꝓcluſe z non cō cluſe.

accidit q̄ in venis putrefiat: q̄ prius a nā non potēte ei⁹ molestiaz tolerare ad ex̄ venas expellit in eo ēt de difficili accēdit putrefactio pp siccitatē z frigiditatē suā. ¶ In febre aūt sanguinis stātis sub forma sanguinis dixit Ga. 2° de dīīs febriū: non reperit excrescētia: z si aliq̄n in sincho putrido accidit excrescētia nō euenit ex sui nā cui⁹ est moueri tm̄ vniformiter: ꝫ est eo q̄ aliq̄ eius subtilis pars cōuertit in colerā z mouet de 3° in 3m. sicut colā: z sic per experientiā inuētū est eē. ¶ Dixit Ga. aliq̄n in pleuresi sanguinea motū fore tertianariū: q̄n. s. in pleuresi sanguis superexcoquit ita q̄ ei⁹ ps subtilis trāsit in colaz. ¶ Dixit A. putredo sanguinis facit ꝯtinuā: z nō eradicat: z neq̄ est ꝓpinqua ei q̄ eradicat: q̄ nō est ꝓportionalis. imo est assidua inseparabilis: q̄ putrefactiōis sanguinis loc⁹ est in venis: nō q̄dē q̄ nō possit putrefieri ex̄ venas: q̄ imo pōt in flōne: z in oi ꝯcauitate ad quā egressus fuerit ex̄ venas. sicut dixit Ipo. in affo. si sanguis in vētrē effuderit nece ē ipsum putrefieri: ꝫ nō putrefit ex̄ venas putrefactione qua moueat motu piodico sicut alij faciūt humores: nisi ad alterū eoꝝ declinet: tūc. n. dixit Aui. inest ei vehemētia. i. excrescentia p quā cognoscit proximus q est ei. s. humori ad qué declinat. Quidā dicūt. cū ps sanguinis grossa transit in meliaz cū excoquit sanguis nō fac proximū q̄rtanū: siē tūc cū ꝙuertit in colaz facit proximū tertianū: z rō est: q̄ melia nō fit stati in termino ex illa pte grossa: sicut fit stati in termino colā ex illa pte subtili: ita q̄ q̄n ps subtilis sanguinis ꝙuersa est in colerā: ps grossa adhuc nō est ꝙuersa in meliaz: ꝫ solū acquiuit q̄sdā dispōnes vsus meliaz p q̄s quasi i medio ē ꝓstituta iter meliaz z dispōnē quā hz pus: z rō hui⁹ est. nā dixit Ga. 2° de crisi: colā gīnat ex sanguine q̄n calitas supfluit i eo plusq̄z oz: melia vo gīnat q̄n calitas valde supfluit q̄re accidit colerā citi⁹ fieri ex pte subtili q̄z meliaz ex grossa. Si tū ex aliq̄ cā ꝓtingeret meliaz gīnari i termino añ colerā tūc mot⁹ ei⁹ eēt q̄rtan⁹: ꝫ h nō est in experiētia inuētū. Quidā aūt alij dicunt. nō voluit Ga. q̄ ex parte subtili sanguinis sit facta colā in termino: q̄ tūc sanguis sub forma sanguis nō remāllisset nec faceret febrem sanguineā: ꝫ solū acqsite sunt dispōnes in sanguine vsus colaz: citi⁹ tū q̄z in pte sanguis grossa sunt acqlite dispōnes versus meliaz: pp quas dispōnes mouet motu colē z non motu melie. ¶ Diuidit isup febris ꝓtinua in acutā: z non acutā siue cronicā. Morb⁹ aūt dī acut⁹ a trib⁹. s. a rōne sue cāe a rōne ipsi⁹ morbi: z a rōne accītiuz ꝓītiū ipm. Rōne quidē cāe dī morb⁹ acut⁹ triplr. s. rōne sue q̄litatis q̄ztitatē z sit⁹ ei⁹: rōne aūt q̄ztitatis: vt q̄ sit multa valde: z isto mō sinocha iflatiua dī morb⁹ acut⁹: rōne vo q̄litatis: vt q̄ mā ei⁹ sit vehemēter calā vt colica: rōne vo situs vt ꝓsiderato mēbro in q̄ est sita cui ꝓpinquat. vt in squinātia in mā situata in epigloto. Rōne vo morbi: morb⁹ dī acut⁹ triplr. s. rōne sue eēntie: vt q̄ sit febris multe calitatis: vt febris tertiana cōtinua: z causon z sinocha: z rōne sue q̄ztitatis: vt morb⁹ grādis in q̄cūq̄z mēbro fuerit nobili vel ignobili: z rōne nobilitatis mēbri in q̄ est hz quē modū sincopis apoplexia z spasm⁹ dīr morbi acuti. Rōne vo accītiū dī morbus acut⁹ q̄n seua sequunt accītia: vt dolor fortis pōt dici acut⁹: z q̄nq̄z vna tm̄ de p̄dcis trib⁹ reb⁹ ocurrit ad febrē acutā: z q̄nq̄z due: z q̄nq̄z oēs tres: vt in karabito: est enim morb⁹ acuti⁹ rōne sue cāe: z rōne sue eēntie: z rōne suoꝝ accītiū. ¶ Morb⁹ vo nō acut⁹ est acuto oppositus p oppositas cās. Dixit Gal. in cōmē. affo. In acutis nō oino: z q̄dā egritudo ē acuta pp acuta sinthomata: z q̄dā est acuta pp mām: vt q̄ fit de colā vel de flāte salso vel sanguine. sup. z quedā est pp acutā ipsi⁹ magnitudinē. sup. z quedā est nō acuta pp mām nō eē acutā: z pp nō eē in sui sba magnaz: z pp nō hze sinthomata fortia. ¶ Et tā egritudo acuta q̄z nō acuta diuidit in eā q̄ est febris vel cū febre: z in eā q̄ nō est febris nec cū febre. Et q̄ est febris: z est acuta addit. s. ꝓdi

tiones p̄dictas morbi acuti has ꝓditiones. s. q̄ sit breuis terminatiōis: z cito deueniat ad statū pp suā magnitudinē quā nā tolerare nō p̄t: z nō ex vtutis debilitate vel alia cā. Ethica. n. tertie spēi ꝫ ex vtutis debilitate cito terminet ad mortē: nō tū est neq̄z dī febris acuta: z q̄ sit piculosa rōne sue magnitudis z suoꝝ accītiū: z q̄ sit de mā furiosa vel facilr mobili: z q̄ fiat in ea velox z magna ꝓmutatio q̄ est z dī crisis: vel saltē q̄ nā cito vincat: z deficiat absq̄ aliq̄ crisi: z q̄ ꝓnosticatio in ea de salute vel de morte nō sit facilis neq̄z certa sic̄ dixit Ipo. in affo. Acutoꝝ morboꝝ z c̄. Et febris qdē nō acuta dī discrita siue cronica vel lōga: z est opposita acute pp oppositas cās: fit. n. de mā nō furiosa neq̄z facile mobili: ꝫ de frida grossa z viscosa non facilr digerēda: z nō sunt cū ea sinthomata fortia: q̄re nō est magna neq̄z piculosa: neq̄z fit i ea magna z velox ꝓmutatio q̄ est crisis: z ꝓpea ꝓnosticatio i ea ē certior z facilior. Dicūt quidā: mā cruda pseuerāz diu i sua cruditate nō apta deduci ad intēsuz gradū putrefactiōis siue ad itēsaz calitatē nō pōt facē febrē acutā: ꝫ mā q̄ est i p̄ti cruda si ē apta deduci ad intēsuz gradū calitatis z putrefactiōis bñ pōt facere febrē acutā. ¶ Dixit Gal. 2. de creticis q̄ feb iū acutarum alie dīr acute absolute: z alie nō absolute. Et febres acute absolute dix̄ Ipo. in affo. 14. dieb⁹ iudicant: nō. n. 14m. diē trāseūt ꝫ possint añ ipm terminari: est. n. eaꝝ duplex maneries: alie. n. sunt acute valde: z alie nō valde: z acute valde terminant in ꝑma 7a aut añ ipsaz. Sūt. n. eaꝝ dixit. G. quedā acute valde fm pseuerationē z vtatē: z sunt ille q̄ terminant in p̄a 4a: aut añ ipsaz. vt in 3a. Et has moderni ꝑacutas vocāt z alie sunt acute valde: ꝫ nō fm pseuerationē z veritatē q̄ terminant in dicta p̄a 7a ꝫ eaꝝ aliq̄ terminent in 5a: z has ꝑacutas vocāt moderni. Febres vo absolute acute nō tū valde sunt ille q̄ post ꝑmā septimā terminant vsq̄z ad 14m: vt q̄ terminant in 9a aut xj a aut 14a. Et scias q̄ febres absolute acute plr z mínr iudicant acute ex varia dispōne aeris: tēporꝝ anni z regionū in calitate maiori vel minori. nā intēsior aeris calitas reddit eas acutiores. Dixit. n. Auer. colliget 7°. scire debes q̄ egritudines que acute sunt i terris Ipo. in ptibus nr̄is ꝑacute existūt. ¶ Febriū aūt acutaꝝ nō absolute silr duplex est maneries. quedā. n. dīr acute fm trāsumptionē: z sunt ille q̄ꝝ terminus a pte post ē dies 20°. q̄zuis aliq̄ eaꝝ aliq̄n terminētur in 17°. Et alie dīr acute fm recidiuationē siue ꝙuersionē: z vocant acute tropice siue ꝙuersiue: z sunt ille q̄ꝝ terminus a pte post ē dies q̄dragesim⁹: nec illū ptrāseunt q̄zuis añ ipm terminari possint. vt in 14° z 17° 31° 34° z 37°. Et dixit Ga. noīant tropice ꝙuersiue: q̄n q̄n est crisis diminuta in aliq̄ febriū acutaꝝ in die 20°: aut in die q est añ ipz. s. cretico debilitat z frāgit virt⁹ ei⁹. q̄ remanet z fit postea crisis ei⁹ in 48. sup. aut añ ipsum post 20m. ¶ Et qdā dīr q̄ febres q̄ vltra 20m vsq̄z ad 40m terminant vocant tropice ꝙuersiue ad silitudinē solis cū ꝙuertit in tropicis estiuali tpe q̄ fit cū sol igredit p̄n cācri aut hyemali tpe q̄ fit cū sol ingredit p̄n capricorni in qb⁹ tropicis sol ꝙuertit in elōgationē sui a nobis: vt in estiuali: vel approximationē sui ad nos: vt in hyemali. ¶ Et qdā dīr q̄ egritudo que finit in 14° nomē ve acute hz: z reseruat sibi h nomē vsq̄z in 20m si tūc terminat: si vo nō terminat: tūc elōgat a rōne formali acute febris z capit nomen morbi cronici p cōuersionē ipsius ad rōnē morbi cronici ad silitudinē ꝙuersionis solis q̄ fit in dictis tropicis z sic capit nomē tropice cōuersiue. ¶ Quidā vo z magis ad mentē Gal. dixerūt q̄ febriū acutaꝝ nō valde alie absolute dīr acute: z terminātur in 14a: z q̄dā ꝫ trāsitionē z terminationē in 20°. ¶ Et sunt q dicūt q̄ cū auctores dixerūt q̄ febris acuta nō transcēdit 14m diē intellexerūt absq̄ aliq̄ vna de q̄ttuor spēb⁹ crisis. Si tū accideret in 14. die crisis ei⁹ diminuta: tūc 14m diem trāscēdet quousq̄z totalr finiat: verūtū post 14m diez

Dilatio febrium acutarum

Febris si acuta.

nō remanet acuta absolute: ꝫ sapit deiceps nām acute nō absolute ꝛ ōbilitaꝫ vt⁹ ei⁹. Et hui⁹ silr intellexerūt ò termino aliaꝝ. ¶ Et scias ꝙ febris absolute acuta est ordinati mot⁹ a ꝓncipio vsq; in finē. Acuta vò ꝓuersiua a sui ꝓncipio est inordinati mot⁹ ꝛ discōtinui vt plꝫ. Incipit. n. aliqñ debiliter deinde fortificaꝫ: deinde iteꝝ debilitaꝫ vl' eō. ¶ Et qdā iteꝝ dicūt ꝙ febriū ꝓtinuaꝝ acutaꝝ alia est liq̄factiua: ꝛ cito ꝓsumptiua hūiditatū corpis. Et alia est nō liq̄factiua. ¶ Et febres qdē acute iuuētute multiplicanꝫ: ꝛ sunt difficiliū accītiū ꝓp colē multiplicationē in ipsa etate ꝛ fiunt in ea etate acutiores q̄ in etate p̄cedēte ipsam sicut colera iuuenū acutior ē colā añcedētiū ipsaꝫ etatū: cū ꝫ tñ sunt tardioris terminatiōis i etate iuuētutis q̄ añ iuuētutē. Dixit Ipo. i affo. ꝫª affo. Senioꝝb⁹ vò factis ꝛ ad iuuētutē accītib⁹ febres diuturne magis: q; hūores eoꝝ sunt terrestriores. Attñ in pueris ōteriores sunt q̄ in iuuenib⁹ ꝛ piculosiores: q; sunt in pueris cū ꝓprietate pticulariū siue circūstātiaꝝ: ꝛ sic sūt in eis a fortiori: cā qm̄ pueri sunt hūidi: ꝛ cū hūiditate iꝑ ꝛ sistūt cāe faciēti febrē acutā q̄ calā ē ꝛ sicca. Iuuenes vò sūt calī ꝛ sicci: q̄re a leui cā incurrūt i eā. ¶ Dixit Ipo. in affo. Qui crescūt ꝛc. ꝛ ét Aui. parum accidit senib⁹ febris valde accēsa ꝓp frigus cōplexiōis eoꝝ ꝛ paucitatē carnis ipsoꝝ. Et vt dicūt cā est: q; calitas ꝑter nām vt plīm mēsuraꝫ mēsura calitatis inate: ꝛ calitas inata senū est pauca in quali ꝛ quāto: ꝓp ꝫ. n. dixit Aui. ꝓp frigus cōplexionis eoꝝ in qualitate sua: ꝛ paucitate carnis ipsoꝝ tangens per hoc paucitatē caloris inati ipsoꝝ in qn to: caro. n. in senibus minuiꝫ ex diminutione caloris eorū innati diminuta mā ei⁹ in eis. Nō. n. voluit Aui. vt qdaꝫ male senserūt ꝙ paucitas carnis in se sit cā ꝙ febris acuta parū accidat senib⁹. nā in colericis in qb⁹ paucitas est carnis ex multitudine caloris eoꝝ in quali frequēti⁹ accidit febris acuta: ꝛ si aliqñ accidat febris acuta senibus: nō est illud ꝓp cōplexionē eoꝝ: sed p accidēs: q; accidit alicui seni: vt multiplicet humor acut⁹ in eo ex cā ꝑmitiua: vt labore ꝛ dieta calā ꝛ ficca. ¶ Et frebris qdē acuta in estate magis ꝛ frequēti⁹ generaꝫ q̄ ihyeme. nā ꝫ calor nālis i hyeme sit fortior: ꝛ quātitatiue maior. In estate tñ est q̄litatiue maior ꝛ actior: ꝛ ꝫ plus faē ad gñonē febris: acute: est tñ hyeme tardioris ꝛ deterioris terminationis q̄ in estate: q; in hyeme māe sunt grossiores icluse in ꝓfundo: ꝛ vie ꝛ pori stricciores: cui⁹ ꝓriū est in estate. Et hui⁹ silr intellige de ꝓstitutiōib⁹ aeris ꝛ regionib⁹. ¶ Febris vò cronica siue ñ acuta. dixit. H.2° de cretic̄is. est illa q̄ incipit a ꝑn° sui cum motu leui ꝛ tardo: deinde ꝓgraꝫ: ꝛ nō accidit in eo qō est iter illud spatiū mutatio subita q̄ est crisis. ¶ Et q̄uis ois febris cronica sit lōga respectu acutaꝝ nihilomin⁹ in se ꝓsiderata ꝛ ñcōpata ad acutā: alia dī breuis ꝛ est illa c⁹ termin⁹ vltra ꝑmiuz acute paꝝ ꝓgraꝫ: alia lōga c⁹ ꝑmin⁹ ꝓgraꝫ diutius. Et de hac dixit H. in cōmen. affo. acutoꝝ morboꝝ ꝛc. ꝙ diuturni morbi sunt lōgi: ꝛ fiūt de mā inuiscata in mēbris. s. in loco radicis vel minere morbi: ꝛ est tarde digōnis: ꝛ plīm sic est ꝙ ad ipsos passio in aliq̄ determinata mēbro seqtur sicut ad ārtanā in splene: ꝛ ad anfimerinā lōgā tumor in extremitatib⁹ siue caceſia. ¶ Et dixit ét Ga.2° de creticis ꝙ febris cronica est duoꝝ modoꝝ. nā ex ea est q̄ eradicaꝫ apud declarationē poxīmoꝝ eius eradicatione certa: ꝛ est iterpolata: ꝛ alia est in qua mouet febris semp ꝛ est cōtinua. Et subdit ꝙ que est cōtinua numeraꝫ in numero febriū acutarū. s. ꝓuersiuarū: sed q̄ est interpolata est ex egritudinibus cronicis. Et ex dictis accipiūt qdā ꝙ cronica tā interpolata q̄z cōtinua: pōt aliqñ infra 40ᵐ diē terminare more acutaꝝ ꝓuersiuarū: ꝫ ꝑm plīm illū terminuz ptrāseāt. Et ꝑm ístos acuitas ꝛ nō acuitas morbi poti⁹ determinaꝫ a motu ei⁹ veloci vl' tardo: ꝛ a timore siue piculositate eius vel eius oppositō q̄z a lōgitudine vel breuitate.

¶ De speciebus febrium interpolatarū. Cap. xv.

Aquit Auic. qñ colera flegma: ꝛ melā putrefiūt ex venas: ꝛ nō est cā alia vt mā putrida in ꝓcauitate pectoris vl' vētriculis cordis ex venas ei⁹ vel in apate dāte cordi putrefactiōez ꝓtinuā: tūc faciūt febrē ꝓdicā: ꝛ ipa qdē. vt. ē. pz: ē triplex. s. colica flātica ꝛ melica. Et putredo qdē colere: dixit Aui. facit tertianā. sup. ꝛ q̄ currūt cursu ei⁹: vt sincopalē minutā. Et putredo melie facit q̄rtanā. sup. ꝛ q̄ currūt cursu ei⁹: vt qntanā ꝛ siles. Et putredo flegmatis: vt multū facit q̄ttidianā. s. ꝛ q̄ currūt cursu eius: vt empialā: lipparīā ꝛ sincopalē humorosam.

¶ Febriū q̄q̄ iterpolatarū: qdā sūt iterpolate ve: ꝛ appenter: ꝛ sūt ille in medio poxīmoꝝ: q̄ꝝ remanet tps sensatuz getis: in quo nō affligūt patiētē: ꝛ iste possunt eē simplices ꝛ cōposite: ꝛ alie sūt iterpolate ve: ꝫ nō appent: imo appenter sunt ꝓtinue: ꝛ iste vt. ē. patuit semp sunt cōposite.

¶ Et haꝝ ét oiuz tā flegmaticaꝝ q̄z colericaꝝ q̄z ét mixtarū: alia est interpolata pura: alia nō pura ab Aui. vocata nota. Et cā qdē interpolate pure est vn⁹ de trib⁹ hūoribus purus alij nō pmixt⁹ hūori. Et nō pure cā est ali⁹ de dictis hūoribus alteri pmixt⁹ pmixtiōe vnita i q̄ hūores ipsi pmixti deducti sunt ad formā vnā vincētē hūorē alteꝝ in cōmixtione: ꝛ talis iterpolata declinat ad nām humoris vincentis: ꝛ ipsi⁹ seruat ꝓditiōes: ꝛ mores: dcm̄ est aūt pmixtione vnita: q; ex nō vnita in q̄ ambo hūores seruāt nām suā nō gñaꝫ vna febris simplex: ꝫ cōposita. ¶ Dicūt tñ qdā ꝙ in casu aliq̄ ex hūoribus pmixtis nō vnite pōt fieri vna febris simplex: vt qñ colere multe eēt pmixtū flātis vel melie modicū qd: ita ꝛ talⁱ ꝙ colera illa multa nō mouebiꝫ vel non poterit moueri ad poxīmū qn secū trahat illud modicuz flātis vel melie. ¶ Alij q̄q̄ sunt dicētes: ꝛ magis ad mētē auctoꝝ ꝙ febris interpolata pura est illa q̄ fit de hūore ali quo nāli putrefcō: sicut tertiana pura fit ex colera nāli putrefcā: ꝛ nō pura siue nota est illa q̄ fit ex hūore ināli putrefcō: vt tertiana ex colā citrina vel vitellina putrefcā: ꝛ sūt q dictis istoꝝ addūt dicētes ꝙ interpolata pura est illa q̄ fit ex hūore nāli putrefcō: sic tñ ꝙ pticularia siue circūstātie cū ea ꝓueniūt q̄ sunt ꝓpō cōpositio etas tps āni ꝓstitutio aeris regio ars: ꝛ regimē ꝑteritū. ¶ Et hoꝝ qdā dicūt vt. Hili. ꝙ iterpolata pura est triplex. s. verissima verioꝝ ꝛ vaꝝ: ꝛ vissima est q̄ fit ex hūore nāli putrefcō cū ꝓuenientia oium dcōrū pticulariū: vt tertiana de colā nāli putrefcā i colico macro iuuene estate aeris ꝓstōne: ꝛ regione calidis assueto exercitijs ꝛ artib⁹ calefaciētib⁹ ꝛ vso cibis ꝛ potib⁹ calidis colē gñatiuis. Et vior est q̄ fit de dcō hūore cuz ꝓueniētia pticulariū dcōꝝ pluriū lz nō oiuz. Et va est q̄ fit de dcō hūore cū ꝓueniētia aliquoꝝ dcōrū pticulariū: paucoꝝ tñ. Et nō est q̄ fit de hūore ināli putrefcō cū q̄ pticularia nō ꝓueniūt: ꝛ est silr triplex. vissima: vior: ꝛ va ꝑm opositas ꝓditiōes ex ꝓueniētia pticulariū. Et rursus ex. H. Aui. ꝛ alijs auctoꝝib⁹ sumunt alie diuisiōes febris interpolate. Quaꝝ vna ē H. ꝑ de diffe. febriū. Et est ꝙ inuasionuz febriū iterpolataꝝ alia ē ꝓtrita: ꝛ alia incōtrita. Et inuasio ꝓtrita est in q̄ accidit rigor horripilatio vl' frig⁹ aut sonus vel pigritia: aut aliqō eoꝝ q̄ in ꝓncipijs poˣ febriū euenire solēt. Et dī talis inuasio ꝓtrita: q; pilla accītia infirmus vī ꝓteri ꝛ ꝓterif. Incōtrita vò ē huic opposita in q̄. s. nullus tipus accidit. Et Aui. de hac diuisiōe dixit. Et poxīmi qdē q eradicanꝫ incipiūt vt plīm cū horripilatiōe frigore ꝛ rigore. sup. aut alio mō tipi. Et in ꝫ qdē qō dixit. ꝑm plīm dedit intelligere ꝑm mēbꝝ diuisiōis. s. ꝙ qñq̄ incipiūt sine māifesto tipo: ꝛ ꝫ erit qñ mā iterpolate eēt pauca obediēs ꝛ benigna: vt in q̄ttidiana de flāte dulci. ¶ Alia diuisio trahiꝫ a H.2° de diffe. febriū q̄ est poˣ iterpolataꝝ qdā resoluunt sensibilr ꝑ māifestā eūonē: ꝛ qdā insensibilr ꝑ incinerationē māe vel resolōnē insensibilez absq; manifesta eūone: de q̄ dixꝫ Aui. ꝙ eaꝝ poxīmi ꝑm plīm resoluūtur cū

In q̄bus etatibus magis eueniāt febres acute: ꝛ piculosiores sunt.

In q̄ tpe āni magis eueniāt feb. acute ꝛ piculosiores sunt

Diuisio feb. cronice

sudore.sup., vel alia manifesta eūone: sed exp̄ssit de sudore: q3 vtp̄m p ip̄m resoluunt': z per id qđ dixit ꝑm plm dedit intelligere aliud mēbrū diuisionis.s.q3 eo3 alig insensibiliꝫ resoluunt'. ¶ Alia diuisio ēt sumit' a Ha. vbi.s. z est q3 interpolata3 q̄dā hñt po⁹ ordinatos z q̄dā inordinatos. Et oñdēs Hal. cās ordinati p̄iodi siue ordinatiōis poxismoꝝ dixit: fingat' qđ ꝑus ꝓticule vtus coadunās eas vo in medio tpe supfluitates tales q̄litate tātasq3 multitudine q̄les z q̄tas in p̄n⁹ imiserūt. Erit ꝫ aūt tale qbuscūq3 mittētiū dispō eadē pmanet: z cibi q attrahit' ad eā eadē dispō z q̄litaꝫ z q̄ntitas. nec̄io. n. vt eristimo par: z silē ab eadē vtute alteratū pares z silēs facē supfluitates. Et qđ coacerbationis ea3 tps par erit. Mēbra. n. q̄ nutriunt' donec silem hūerit dispōné ab eodē nutricata cibo pareꝫ q̄litatiue: z q̄ntitatiue silēs ꝑm eādē tpis determinationē coaceruabūt supfluitates. Et nimirū ꝑm eādē p̄iodū intēdūt ad has expellēdū z ibecillioꝝ⁹ mittēdū. Et sic in sūma Hal. voluit q3 cā ordinatiōis poxismoꝝ sit eadē dispō ꝓticula3 q̄ ꝑus erat: z idē regimē. Et oñdēs Ha. cās inordinatiōis poxismoꝝ dixit: nō illud mirabile eē: q3 neq3 ꝑm vnā z eādē determinationē coaceruabunt' vniuerse supfluitates: q3 neq3 q ferē mēbris in rōe cibi sanguis semp̄ existit silis neq3 mēbroꝝ q̄ nutriunt' eadē est dispō. Et aliō alij mēbro tps sufficies est in tāte supfluitatis coaceruatiōe: a quo qđē p̄ cōtristat' nā ꝓticule. vñ cogat' vt alienū sibi expellē qō ꝛtristat. Et sic in summa Hal. voluit q3 cā varietatis poxismoꝝ est variatio cārū faciētiū eoꝝ eq̄litatē. ¶ Has quoq3 cās Auic. ad qnq3 reduxit, p⁹ est ex ꝓte mäe q̄ diuersa est i multitudine z paucitate grossitie z subtilitate i viscositate: z ei⁹ oppositō: q̄re de ea qñq3 mouet' pa3 qñq3 multū: z qñq3 sbtile ei⁹: z qñq3 grossuz: ⁴ cā est sūpta ex ꝓte mäe et in gñe suo diuerse ita q3 mā vni⁹ po^m alia est a mā alteri⁹ po^m vt qñ mā vni⁹ po^m est colica: z alteri⁹ est flā. ³ cā est malitia regimis egri: vel astātiū vel inopia eoꝝ q̄ reqrunt' ad curā. 4ª cā sumpta est a vtute egri. nā cū est debilis nō pōt vniformiter mouere mäz: ꝛ diffōrmiter mouet eā ex cui⁹ mot⁹ diffōrmitate accit inordinatio poxismoꝝ. Et 5ª cā multitudo siue vehemētia sensus egri: q q: ex oi pua cā: z mäe quātitate p̄cipit nocu^m sti-mulata vtus ei⁹ mouet inordinate ledentē mām. ¶ Alia diuisio ēt ibidē sumit' a Ha. z est q3 poxismoꝝ febris alius est breuis: z alius est lōgus. sup. z alius ꝛ mediū. z assignans Ha. huius cās diuersitatis dixit: nō opꝫ admirari: q3 poxismoꝝ impar sit lōgitudo. Si. n. neq3 vna spēs neq3 eadē est multitudo supfluitatū neq3 silr accēdi oēs poxismos neq3 silr euaporari decet. nā ampliores qdē z fridiores z viscose z grosse mäe lōgiores opant' poxismos pauciores z subtiliores z caliores breuiores: cōcordāte ꝛo ad ꝫ nō parū totius corꝑis ꝓtōne in illo tpe z virtutis robore: nā rarius qdem corꝑus breuiores in seipso opat' poxismos. Dēpsius ꝛo longiores. Sed z robur virtutis breuiores: ibecillitas ꝛo lōgiores. nā fortis qdē virtus patius z citi⁹ a seipsa expellit qō alienū est. corꝑis quoq3 raritas nō detinet q3 ferē q̄re necesse est his que ita hñt velociter eūari. qō supfluū si in alijs silr existāt. i. ceteris parib⁹. Et ꝑm eādē rōnē qbuscūq3 corꝑus ꝛie disponi' neče est ꝛiam fieri dispōné. s. p-lixioré fieri eūonē supfluitatū. Et Auic. dixit. plōgatio poxismoꝝ fit aut pp grossitiē mäe: aut viscositatē aut multitudiné aut qtē ei⁹: aut pp debilitatē virtutis: aut debilitatē sensus: aut pp obtusionē poroꝝ. Et pp horū ꝛia abbreuiatio eoꝝ fit. Et subdit Ha. ibidē. Lōueniētibus vniuersis dictis cāis longitudinis poxismus lōgissimus erit. Et eō cōueniētibus vniuersis dictis cāis breuitatis breuissim⁹ erit sup. z ꝛueniēti⁹ eisdē cāis mediocriter se hñtibus: aut pp eaꝝ remissionē siue per cōparationē causaꝝ breuitatis cuꝫ cāis longitudinis qbusdā poxismi mediocres erūt in lōgitudine z breuitate. Et intm̄ declinabūt ad lōgitudinem vel breuitatē inq̄tuꝫ cause vnius sup̄a cās alterius excedent: aut inq̄tū remittent' plus vel minus. ¶ Alia diuisio ēt a Ha. ibidē sumit': z est q3 paroxismoꝝ alij desinūt in infebri citationē: z alij nō. Et assignans cām dixit: neq3 admirari opꝫ: q3 non est difficile inuenire ꝑm quā rōnē paroxismorum hi deficiunt in infebricitatione hi vero nō. nam cū primi paroxismi tps ita fuerit breue: vt anteq3 incipiat' scōs iam dissolutus est p̄ius mediū spatiuz p̄incipij scōi: z finis primi sine febre erit: anticipāte vero z inuadēte 2° anteq3 certissime soluat' primus nihil eoꝝ relinquit' mediuz qō sine febre sit. Sunt ēt paroxismi febriū alij coinuadentes: vt qñ simul inuadūt duo paroxismi diuersaꝝ febrium saltē anteq3 ꝑn^m vnius ꝑtereat. Et alij sunt subintrātes: vt qñ anteq3 primus finiat' paroxismus inuadit alter. Et alij sunt coalternātes eueniētes cū quiete media inter ꝑmuz z ipsum 2^m. ¶ Alia diuisio sumit' ab. A. p^a q̄rti. Et est q3 paroxismoꝝ alij festināt euenire: z alij tardāt: z cā festinationis paroxismi est: aut q3 mā est multa sicut est flā ꝑm plm: q̄uis non oē flegma ēt si sit multū in corꝑore sit cā festinationis poxismi: flegma. n. vitreū qñq3 tardat' ad poxismandum: ita q3 aliqn faciat poxismū in 5°. Aut q3 mā est subtilis sicut cola. Sunt ēt alie cāe eius sumpte ex ꝓte virtutis sensus z viaꝝ. Nā fortitudo virtutis z vehemētia sensus: z viarū largitas ad velocitandū motū operant'. Et ecōtra mā pauca: z q̄ est tardi motus ꝑp grossitiē suam: vt melia debilitas virtutis z obtusio sensus z poroꝝ strictura ad tardandū motū paroxismi faciūt. Dicūt qdā q3 velocitaꝫ z tarditas poxismoꝝ duplr sumi pōt. Uno mō improprie sumēdo velocitatē frequentiā z tarditatē ꝓ raritate. Et vt sic velocioꝝ paroxismoꝝ est motus flāticus: q3 flegmatis est moueri oi die: deinde colicus: q3 eius est moueri de 2° in 3^m: deinde melicus cuius est moueri de 4° in 4^m. Alio mō sumendo velocitatē z tarditatē ꝑprie: vt illa febris dicat' velox qñ motus humoris facientis ipsaz breuiat': z in minoꝛi tpe facit poxismū: z eō tardius. Et dicunt q3 terminus humoris faciētis actualr paroxismū penes velocitatē z tarditatē attēdit': aut in digōne sua: aut calefactiōe z putrefactione eius aut in resolōne eius: p̄cedit enim humoꝛ vnus citius q̄z alius in calefactione sui ex dispōne q̄ntitatiuj sui: z ex mō subē eius. Nā quicūq3 ex humoꝛib⁹ erit minoris q̄ntitatis: z subtiliozis z rariozis subē citius z velociuꝫ inflāmabit': z ex ꝫ colera citius inflāmatur q̄z flegma z q̄z melia sicut ligna ficca z subtilia velocius igniunt' q̄z viridia: z q̄z grossa. vt dixit Ha. p° de diffe. fe. Et ex dictis: dicunt: ꝑz: q3 vnus z idē humoꝛ pōt eē velox in motu sui paroxismi: q3 frequentat' poxismus eius: z erit tū tardus in motu sui caloris: vt flegma: z eō vt colera: z cōsilr pōt dici in resolōne sui. ¶ Alia diuisio est q3 febriū interpolataꝝ alie semp̄ inuadere anticipant alie semp̄ postponūt: z alie eadē hoꝛa inuadūt: z cā qdē primaꝝ est mäe diuersitas in grossitie z subtilitate q̄ si fuerint in dispōne q3 ꝑs eius subtilis incipiat p̄ius putrescere tūc talis morbus p̄cedit semper postponēdo: q3 semp̄ mā que in posterū reseruat' est difficilioꝛis mot⁹ cū sit grossioꝛ facta. Si vo fuerit cū dispōne q3 ꝑs grossioꝛ incipiat p̄ius putrescere tūc talis febris p̄cedit semp̄ anticipādo: q3 ꝑs que relinquit' in posteꝝ facta est subtilioꝛ: z sic citioris motus. Et eodē mō intelligendū est de mā diuersa in viscositate: z ei⁹ oppositō: z silr est de diuersa in friditate z calitate. Et adiuuat p̄dictā cām diuersa corꝑis dispō in sensibilitate: z sensus obtusiōe: qñ. n. sensus é acut⁹ mā stimulat näz vt citi⁹ expellat z sic anticipat: z eō tardat. ¶ Et scias q3 cā eq̄litatis iuasionis poxismoꝝ in p̄n° vñ tā in morbis salubrib⁹ q̄z in mortalib⁹ est vna z eadē: z est q3 in p̄n° illa mā q̄si sub eodē mō resistēdi vtuti pmanet: z q̄si in eadē dispōne ad recipiendū digōnē vel putrefactionē q̄re q̄si iuariata pmanet vl nō variata sensibilr. Nōdū. n. nā manifeste egit in mām neq3 mā in nām: vñ ab eq̄li mouet' ꝓportiōe. ¶ Sz cā eq̄litatis iuasiōis poxismoꝝ

Octava diuisio

Nona diuisio

Cāe festinationis aut tardationis paroxismi.

Decima diuisio

Cā anticipationis postpositionis z eq̄litatis poxismoꝝ.

in statu in morbo salubri est: q; tota mā añs exñs digesta stat in equalitate ꝓportionis: ⁊ vnifoꝛmiter nāe obedit: nō eni pót nā vlteri⁹ addere agēdo in mām: ⁊ iō non agit digerendo. Uñ mā equaliʳ mouet: q; nō molestat nām per amplius q̄z ꝓius. In morbo vō mortali cā est eq̄litas malitie ⁊ oppositi digōnis. nō. n. ampli⁹ augeꝛ malitia, quare nō ꝑ ampli⁹ festinat ad stimulandū nām: vñ neq; citius mouet.

¶ Cā vō ineq̄litatis iuasionis poxisꝛoꝝ in augmēto illi⁹ in febꝛe salubꝛi est q; nā iaꝫ tñ egit in mām q̄ est cā añs q; ipsa facta est potētioꝛ ꝙ eā: ⁊ mā ex sui digōne ꝑ accñs fcā est magis dispositā ad putrefactionē: qō ḃ mō ꝓtingit. naꝫ friditas resistit putrefactioni. Cū aūt nā egerit in mām calefaciēdo: vt digerat ipsam ꝑ accñs facit q; sit magis dispositā putrefactioni ꝑ remissionē sue friditatis qua putrefactioni resistebat. Et adiuuat ad ḃ modus subē: q; q̄zto mā est grossioꝛ tāto est ineptioꝛ ad motū ⁊ eō. Cū ergo nā egerit digerēdo ⁊ subtiliādo reddit eā ꝑ accñs habiliorē motui putrefactionis. Uñ nā eaꝫ citius mouet: ⁊ citi⁹ expellit eā. de venis: q; ꝑ putrefactionē eius ꝓus stimulat: ⁊ ꝑ eius digōnē plus pót supꝛa eā: vñ ⁊ poxisꝛi citius veniūt. Sed in morbo mortali est oppositū: q; mā nō recipit actionem nāe. imo mā accipit dñiuꝫ supꝛa eā: vñ magis molestat eā: ⁊ ꝑ ampli⁹ molestata citi⁹ mouet: vt expellat eā. vñ anticipant poxisꝛi. Fiūt ēt in augmēto vñ lōgioꝛes: q; in vtraq; febꝛe de mā plus mouet.

Undecia diuisio.

¶ Et cā ineq̄litatis iuasionis ꝑ poxisꝛoꝝ. ſ. postpositionis eoꝝ in declōne vñ est: q; q̄zuis nā sit potētioꝛ supꝛa mām: tñ q; diminuta est mā nā negligit eā nō vt ꝙsueuit molestata ab ea q̄ꝛe tardius mouet ꝙ eaꝫ.

¶ Et rursus febꝛiū interpolatarū alie sunt quaꝝ paroxisꝛoꝝ tꝑa oīa velociter ꝙsumunt: ⁊ alie sunt in qb⁹ oīa extendunt: ⁊ alie sunt in qb⁹ fit velociter ꝙsumptio aliquoꝝ tépoꝝ eoꝝ: ⁊ alia tꝑa ꝙsumi tardāt. Et q̄nq; erit vnū tépoꝝ illud qō velociter ꝙsumit: ⁊ q̄nq; erūt duo ⁊ q̄nq; tria.

Duodecima diuisio.

Et cāe hoꝝ satis hēri pñt ex dictis.

¶ Et dixit Gale. ꝓ⁰ de crisi q; paroxisꝛoꝝ: alij sunt incolumes ⁊ alij maligni: siue alij sunt multoꝝ accñtiū ⁊ seuoꝝ ⁊ alij paucoꝝ ⁊ mitiuꝫ: ⁊ de cā incolumitaꝫ ⁊ malignitatis iferius apparebit.

Deciaterꝛia diuisio

¶ Et itē dixit ibidē q; poxisꝛoꝝ quosdā sequit̄ ges longa: vt quartanos: quosdā breuis: vt flāticos ⁊ quosdā media vt tertianos: vt in sequēti ca⁰ appebit.

Deciaqrta diuisio.

¶ Et itē poxisꝛoꝝ alij sunt foꝛtioꝛes ⁊ alij debiles. Et ꝑ foꝛtitudinē intellige magnitudinē lesionis quā faciūt: ⁊ ꝑ debilitatē paucitatē ipsius. Et lesio qdē vnius est maioꝛ q̄z alterius: aut ꝓp q̄ztitatē māe maioꝛē: aut ꝓp ipsius intēsaꝫ qualitatē: aut ꝓp vehementē ⁊ malaꝫ ipsius putrefactionē aut ꝓp nobilitatem loci in quo ꝓtinet aut ꝓp eius velocē motū ⁊ furiositatē.

¶ De motu siue confluxu humoꝝ. Ca. xvj.

Experientia declarat verū esse id in q̄ oēs ꝙcoꝛdāt auctoꝛes de fluxu humoꝝ dicētes q; sanguis stans sub forma sanguinis nō ꝙuersus nec declinās ad nāz alterius humoꝛis mouet vnifoꝛmiter cōtinue nec est ei circuitus: ⁊ flā mouet in diē ⁊ colꝛa in 3ᵐ ⁊ melia in 4ᵐ.

Circuitus

Periodꝰ

¶ Et scias q; circuitus ⁊ ꝓiodus gñaliʳ sumpta cōuertunt: spālius aūt sumpta differūt in ḃ q; circuit⁹ est reditus coꝛpis vel ptīcule in id in q̄ erat siue ille redit⁹ fit oꝛdinatus siue inoꝛdinatus: ꝓiodus vō est redit⁹ oꝛdinatus tñ: de caulis aūt effectiuis periodoꝝ disceptatio fuit apud antiquos nec adhuc apud modernos hr̄ oīmoda ꝙcoꝛdia. Sz referā q̄ a valētibus ⁊ ꝓbis auctoꝛib⁹ sunt tradita magis ꝙsona veritati.

Paroxisꝛmus

¶ Dicūt aūt q; ꝓiodus est tꝑs in q̄ incipit circuit⁹ terminat⁹ rediens in eādē dispōnē in qua ꝓmo erat cū incepit. Uñ merito ꝓiodus circuit⁹ appellaʳ. Cōtinet aūt ꝓiodus ꝑm Gal. ꝓ⁰ affo. ptes duas. ſ. ptē foꝛtē q̄ ab eo paroxism⁹ appellaʳ. dix. n. Gal. ibidē. paroxismū oꝛ itelligē toti⁹ ꝓiodi ptīculaꝫ deteꝛioꝛē q̄ durat a ꝓ⁰ ꝓiodi imissione vsq; ad declinationē iclusiue: ⁊ ptē debilē q̄ incipit a declōne

In quo offerunt.

paroxisꝛmi durās ꝑ totā qtē q̄uscz cōpleaʳ circuitus: ⁊ incipit alia ꝓiodus: oꝛz. n. in oī ꝓiodo esse interruptionē quādaꝫ ꝓiusq; redeat ꝓmeua dispō: ⁊ iō in febꝛibus cōclusis non accidit ꝓiodicatio cū nō interrūpaʳ: ſz ꝓtinue ifestāt vsq; in finē: nisi ipꝛoꝛie valde velit qs totā egritudinē vnā appellare ꝓiodū cū a sanitate incipiat ⁊ in ipsam tādē termineʳ vel terminari sit apta: ſz in ꝓtinuis ꝓꝓoꝛtionalibus ⁊ interpolatis tm̄ ꝓtingit inueniri periodicationē: q; in his vtriscz quādam ꝓtingit inuenire interruptionē: vt in cōtinuis illis tepoꝛē: ⁊ in interpolatis qtē ꝓp quā magis ꝑ ꝓie in ipsis interpolatis attēdiʳ: ⁊ repiʳ ꝓiodicatio cuꝫ ēt ipsaꝝ interruptio sit appaꝛēter.

¶ Periodi quoq; diuersi sunt ꝑꝫ diuersitatē humoꝛis: nā vt iā patuit cuilibet hūoꝛi ineſt ꝓꝓius ⁊ determinat⁹ circuitus in q̄ mouet. Hoꝝ āt diuersitatis cām Cōciliatoꝛ assignās dixit. q; ꝓfluxus i humoꝛib⁹ sicut ceteri effect⁹ ex actiōe agētis in mām causaʳ: nō. n. agit agēs in seipm: neq; mā se deducit in actū: ſz actꝫ ꝓuenit ab agēte in mām: mā aūt ꝓfluxus ꝓiodici est hūoꝛes talib⁹ vel alijs ꝓꝓietatibus insigniti. Agēs vō est duplex. ſ. ꝓticulare ⁊ vle: ⁊ ꝓticulare est nā particularis nr̄i coꝛporis: vt virtus regitiua totius vel vtus alicuius ꝓticularis mēbꝛi vel pluriū mēbꝛoꝝ. Agēs vō vle est nā vlis mediāte nā elemētali in quā ois nouatio istoꝝ inferioꝝ reduciʳ. Et ꝓpea dixit. ꝓiodicationū diuersitatē non euenire ꝓp humoꝛes esse abinuicē diuersos solū: sed ꝓut diuersi cōparaʳ ad dicta duo agētia nām. ſ. vlem ⁊ ꝓticulares: ꝓp que aduertunt q; humoꝛes interdū gubernaʳ a forma coꝛporis. ſ. ab aia ⁊ virtute eius regitiua ita q; in eis parū oñdiʳ regimē nāe vlis: qō maxime est cuz coꝛpus est in nāli eius dispōne. Et aliqñ ita gubernaʳ ab ea q; in eis multū apparet regimē supꝛioꝝ. ſ. nāe vlis. imo ⁊ pluſq̄z nāe ꝓticularis qō maxime fit cū coꝛpus extra nālē dispōné existit: tūc enim humoꝛes nō ꝑfecte a nā ꝓticulari gubernaʳ vñ moueʳ motu nāe vlis. In coꝛpe vō neutro vel lapso humoꝝ gubernatio mediocriter ꝓcedit a dictis duabus naturis.

¶ Et subdit. q; humoꝛes pñt ad duo cōpararī. ſ. ad intrinseca: ⁊ ad extrinseca. Ad intrinseca cōparaʳ cū ꝓsideraʳ ꝑm nām ipsoꝝ q̄ attendiʳ ꝑm quattuoꝛ dispōnes eoꝝ. ſ. penes subam q̄ztitatē qualitatē ⁊ locū: ⁊ ꝑm ꝑdicta quattuoꝛ cōtingit diuersificari ꝓiodos. Nā ex his quattuoꝛ vt dixit Haly. theo. 8⁰ ⁊ Jsaac. febꝛiū 5⁰ ꝙsurgūt ꝙgregationis humoꝝ ad putrefactionē velocitas ⁊ tarditas facilitas putrefactionis ⁊ difficultas ⁊ eōnis acceleratio aut moꝛa: naꝫ humoꝛ q; hꝫ dispōnes subsātie q̄ztitatis qualitatis: ⁊ loci per quas cōgregaʳ cito in loco putrefactionis citioꝛes hꝫ periodos: q; putredinalis calitas remanēs est cā q; citius trahaʳ mā ad locū putrefactionis ⁊ citiuꝫ putrescat. Et ex humoꝛ hūs dispōnes ꝓpias ꝑdictis hꝫ ꝓiodos mediū tenēs reditus velocis ⁊ tardi.

¶ Jtaq; si humoꝛ fuerit subē mediocris multe q̄ztitatis calꝛus ⁊ humidus ⁊ intra vasa locat⁹ sicut est sanguis nō ꝓiodice ꝙfluet: ſz suū ꝓtinuabit motū. oīa nāq; in sanguine ꝙcidūt ad ꝓtinuandū motū putrefactionis: ꝓp ipsius nāq; subam fluxibilē multā caliduz ⁊ humidā motui ⁊ putrefactioni paratā: ⁊ maxie ꝓp ipsi⁹ locū interioꝛē in quo ꝓtinet adeo ꝓtinue ⁊ vnifoꝛmiter affligit vt additio nō ꝑpēdaʳ in ipso nec minoꝛatio.

¶ Et q; flā post sanguinē in coꝛpe est auctū ⁊ humidū est: ⁊ paruꝫ fridū: ⁊ ꝑ q̄ztitatē suā nām aggrauat: nā citius irritaʳ ꝓtra ipsum: vt expellat: ⁊ q; humidū est velociter putrescibile: ⁊ q; flā est humoꝛ sanguini ꝑpinquus silr̄ in loco illi ꝑpinq̄ in coꝛpe situaʳ. Et q; viscosuꝫ est manet in eo ipsius putrefactio amꝑ. nec cito sicut alioꝝ humoꝝ dissoluiʳ. ꝑp ḃ pios hꝫ ꝓe alijs humoꝛib⁹ citioꝛes: ꝓp tñ friditatē ei⁹ ⁊ ꝑp locū q̄ putrescit ex venas aliquo ꝑuo tꝑe reⁿ alioꝝ hūoꝝ putrescere desinit ⁊ qtē minoꝛē alijs facit.

¶ Melia vō: q; grossa est: ⁊ in coꝛpe pauca frida ⁊ sicca terrestris tardius putrefactioni subijciʳ. attñ non oīno putrefactioni resistit

cum sit cū sua grossitie corpus liqdū hūidū: in oi.n. hūore ꝑdñat hūidū elemētū: q̄uis mlia minus sit hūida aliis: ic/circo piodū facit tardiorē in reuersiōe ⁊ qetē ei⁹ lōgiorē: cū tū mota fuerit: q⁹ grossa ⁊ terrestris diutius ei⁹ durat acces/sio: ⁊ hora fortis piodi: q⁹ impssio a subto sicco terrestri est de difficili remouibilis. ¶ Colera mediū iter dictos duos hūores in ꝑdictis dispōnibus obtinēs nō ita vt flā ad pu/trefactionē est apta: nec ita vt mlia dispōsita: q⁹.n. calā est ⁊ subtilis citius ad putrefactionē aggregat q̄ mlia: ⁊ q⁹ ēt est acuta nām citius stimulat: vñ citius q̄ mlia periodū fa/cit. Sed qm̄ pauca est respectu flātis: ⁊ est amara ⁊ sicca nō cito ad putredinē aggregat sicut flā cū sit ꝑ ꝑdicta magis eo indispōsita: ⁊ iccirco tardius illo periodū facit: sed tñ q⁹ subtilis est: ⁊ difficile ꝑmutabilis facilr resoluit nec in tali subiecto diu durat impssio: ⁊ sic eius porisimus nō ꝑmanet diu: sed minor est tpe alio⁹: ⁊ qetē opat ei⁹ accessio maiorē q̄ flā ꝑ q̄ cōtingit piodū ei⁹ mediū tenere iter piodū flātis ⁊ mlie. ¶ Et notant ꝙ sicut in febribus cōtingit ꝑdictas dispōnes humo⁹ piodos diuersificari: ita ēt ⁊ in alijs mor bis periodico⁹ diuersificabunt ꝑm ꝙ ex sba quātitate q̄li/tate: ⁊ loco humo⁹ cōtingit diuersimode reaggregationes siue aggregationē hūoris hui⁹ vel illi⁹ fieri. Ita vt qdā eo⁹ piodicēt de mēse in mēsem qdā de anno in annū: aut in tpe amplior vel minor. In febrib⁹ tñ ad motū cuiuslibet hūo ris ad putredinē est tps ōterminatū: nā tps q̄ō est iter vnū porisimū ⁊ aliū in quo hūor de nouo venit ad locū putredi nis flātis qdez est sex hora⁹ ꝑ cās supradictas relatas ad agētia itrinseca. Et colē est .36. hora⁹: ⁊ melie .48. Et ꝓpea accidit vt febris de flāte piodicet oī die: ⁊ febris de colā de 3° in 3ᵐ. ⁊ de mlia de 4° in 4ᵐ. ¶ Et dicūt ꝙ q⁹ ille dispō/nes in hūoribus sunt accidētal⁹: ⁊ ꝑñt in eis variari: hinc est ꝙ tales piodi in febribus ꝑñt ꝑmutari aliq̄ ꝑm partē: vt ꝑm tps accessiōis vel quietis: vñ tps accessionis vel qe/tis aliq̄ fit longius aliq̄ brevius: ⁊ aliq̄ ꝑm totū: ⁊ hoc erit: q⁹ flā poterit moueri de 3° in 3ᵐ motu colē vel de 4° in 4ᵐ motu melie: vt Aui. voluit ꝑª 4ⁱ. capᵒ de empiala: ⁊ capᵒ de qntana ⁊ sextana. Et sile huic pōt euenire: vt ꝑmutētur piodi in alijs morbis sicut in febrib⁹. ¶ Ad extrinseca aūt dixit, cōparant hūores cū cōsiderant in cōparatiōe ad agē/tia extrinseca ⁊ mouētia supradicta. ſ. nām ꝑticularē ⁊ vni/uersalē. Et q̄tum ad nām ꝑticularē cōparando inq̄tum. ſ. motus hūo⁹ ex actiōe virtutis depēdet. dixit ꝙ tpa perio/dorū in morbis nō sunt determinata nec vni⁹ modi: vt pos/simus dicere ꝙ morbus factus ex colā hēat motū de 3° in 3ᵐ. ⁊ de flāte in diē ⁊ ex melia in 4ᵐ. Immo respectu cuius/libet hūoris hec tpa sunt ⁊ ꝑñt esse diuersa: ita vt aliq̄ pio dice morbus factus ex vno humore eueniat ꝑm dies: aliq̄ ꝑm mēses vel annos: qō iō cōtingit: q⁹ vtus expulsiua suā operat actionē quocūq̄ tpe supfluū ei occurrerit irritans eā per sui lesionē ad actū expulsiōis. Et q⁹ tale supfluū pōt diuersis tpibus occurrere cū ei⁹ gñatio depēdeat a cāis di/uersis nūc vno tpe occurrētib⁹ nūc alio ⁊ alio. Iccirco mo/tus piodici tps nō est vnū: sed diuersus. Et sil aggregatio supfluitatis que depēdet ex defectu vtutis digestiue nō hz tps ꝑcise determinatū: sed diuersus ꝑm diuersitatē eo⁹ que occurrūt itrinsecus ⁊ extrinsecus. Et eodē mō est de aggre gatione supfluitatū que dependet ex fortitudine vtutis at/tractiue vel retētiue: ⁊ iō periodicatio taliū morbo⁹: vt ad opationē vtutū refert diuersificat diuersitate: in qua nō est pōle assignare tps determinatū: ēt dato ꝙ morbus sit gña tus ex eadē spē hūoris. Et dixit. cū hac virtute oz cōsidera re corpis dispōné in raritate ⁊ densitate corpis sexus in he/betate ⁊ acuitate etatē regionē: ⁊ tps anni ⁊ regimē ꝓteri/tū: nāq̄ diuersimode piodicare cōtingit ꝑm diuersitatē ha/bitudinis ⁊ sexus etatis ⁊ regiōis tpis anni ⁊ vite. Dñt aūt ꝑ qdā ꝙ dato ꝙ nō sit bñ determinatū tps i piodo vñ hor morbo⁹: tñ post q̄ reuertunt multotiēs: ⁊ plures piodos particulares faciūt vt multum euenit: ꝙ postea piodicant ꝑm tps qō causat ex nā hūo⁹. ¶ Quātū vō ad cām vl̄z ⁊ corpora celestia referēdo humores dupl̄r pñt cōsiderari siue cōparari sicut duo extrema agētia vlia. ſ. agens ꝓnci pale ⁊ instrumētale: ꝓncipale est celū ⁊ instrumentale est elementū. Et his humores dupl̄r appropriant. ſ. aut rōne substātie aut accidētis: si rōne accidētis tūc aut rōne q̄ti ta tis aut q̄litatis aut motus. Si q̄litatis dicūt ꝙ cū sanguis veri attribuat: cui caliditas ⁊ humiditas insunt: sintq̄ q̄li tates hec motus ⁊ ꝓfluxus causatiue maxime expādendo se de centro ad circūferentiā assidue. calor.n. mouet humi/ditatē: ⁊ ipsa tanq̄ celerius passibile dilatat secū: ⁊ ad ex/teriora expādit: ita accidit in sanguine: vt motus ei⁹ absq̄ periodo ꝓtinuet in finē. Et q⁹ friditas in flāte humiditati est iūcta: motū eius ipedit expāsiū: vel q⁹ ei⁹ friditas nō est multa: ⁊ ē flā calitatis accidētalis susceptiuū ex opil̄one quā cāt: lz mot⁹ eius sit ad intra: nō tñ est ꝓtinuus in finē: ⁊ sic febrē cāt interpolatā. Sz in colā calitas est iūcta ficci/tati ⁊ calitas bz mouere ad ex: siccitas vō eō. quare mot⁹ impedit calitate: vñ interpolatio maior q̄ in flāte adue/nit. In melia vō friditas est ꝑiūcta siccitati q̄re cuz vtraq̄ ꝓstringat ⁊ reducat in intra: accidit: vt ꝓfluxus ei⁹ tardet: ⁊ qes eius sit maior alia⁹: eius tñ exacerbatio ꝓtendit vl/tra q̄ ipsius expectāt q̄litates ꝑ substātiā terrestrē in qua fcā est impssio sicut in colā minor est q̄ expectat caliditas eius ꝑ oppositā sub̄az. ¶ Si vō intēdat in mot⁹ elemētō⁹ inueniunt hūores ēt vtcūq̄ sibi cōrūdētes ⁊ colā motui ignis ⁊ sanguis motui aeris: ⁊ flā motui aq̄: ⁊ terre melia. Sil̄r ⁊ rōne attributionis eo⁹ in sub̄a ꝓsuadet ꝙ q̄to hu mor fuerit subtilior tāto erit mobilior: ⁊ q̄to grossior tāto motui ieptior. Sil̄r in q̄titate. nā q̄to augmētationes fue/rint humores tanto mobiliores nec in ꝫ recipit instantiā. ¶ Inq̄tū vō cōpant ad nām vl̄z q̄ est ꝓncipale agēs tūc vel in lunā vel in planetas alios: ⁊ si in planetas tunc inest alicui: vt dicat ꝙ melia ꝓportionet saturno frido ⁊ sicco: ⁊ sicut saturn⁹ est tardi mot⁹ sic melia ēt: ita vt longū hēat periodū ⁊ porisimū ⁊ interuallū. colā vō marti calō ⁊ sicco minus saturno tardo in q̄ motus ꝓgrationis est lōgus re trogradationis vō est brevis. Sil̄r ⁊ colā est in suo motu brevior melia. Flegma vō lune attribuit fride ⁊ humide cu ius mot⁹ est ꝑceps pauce qetis: sic ⁊ flā diutius movet pa rū qetatū. Sanguis, quoq̄ ꝓncipal̄r ioui attribuit calō ⁊ humido cū ipse fons vite aialiū exist at: ⁊ q⁹ mot⁹ iouis est cōtinuus ita mot⁹ sanguis est ꝓtinuus. ¶ Si vō in lunā re ducant cui maxie attribuendus est ꝓfluxus ex eo ꝙ quā q̄z Haly. ⁊ Isaac: hūores dicāt ee filios elūtoꝝ ⁊ eis humorū ascribant nāe ⁊ ꝓpōnes: nihilominus sube humorū ada/ptant amplius aq̄. nā humiditates subtiliant ⁊ fiūt vapo res. vapor āt est humiditas aq̄a minutatim decisa. vt dixit Hal. ꝑª de simplici meª pp qō dixit Isaac: febriū 5°. hūores cōuerti ad aquā. mō sicut aq̄ lune subijcit in suis motibus ita ⁊ q̄libet alia res aquosa: ⁊ p ꝑns hūores. Et q⁹ flā lune ꝓportionat ⁊ ipsi ꝓpinqus existit p nām aquea: iō a luna magis afficit: pp qō ꝑm vnā piodū que ꝑficit in .24. horis modicū deficit in motu assequēdo i suo motu circulationē lune: ⁊ pp ꝫ in sua piodo tps getis est modicū: nō.n. potuit eē qn in suo motu deficeret cū deficiat ifm a nā aq̄. deficit aūt in sex horis. Et sic in motu lune pp sui velocitatē nō pci pit stat⁹: sic ēt in flātis modica pcipit qes: pp qō vt infra patebit flātica nō eradicat fine dimissione reliquarū. Sil̄r āt hore qetis ei⁹ sex sunt: q⁹ inūdationes aq̄: ⁊ simil̄r oiuz humidoꝝ tāto cōplent spatio. ¶ Melia vō q̄ multū distat a nā aq̄. ⁊ lunē: iō motū ei⁹ modicuz imitat: ⁊ in suo motu afficit modicū ab ea cū ēt de se sit iepta ad recipiēdū alterationē ⁊ motū: ⁊ iō nō solū p vnā circulationē lune ex pectari oz ad ꝫ: vt agitet ad motū. imo oz duas cōpleri: vt ex motu lune diuti⁹ affecta tādē in 3ª circulatiōe moueat.

¶ Colera vo de se: se hz medio mo: z si plus nae melie appropinquet: vñ mediocriter a luna afficit: z sic mouetur z quietat. ¶ Et dñt q cofluxus humoꝝ maxie attribuit motui lune per q̃dras qui per sex cõplet horas: z io motus flatis a motu cole distat per sex horas: z silr motus melie di/stat a motu flatis per sex horas. ¶ Reddit et cociliator p̃dicta cãz pp quã in febribus magis appet iste ofluxus hũoꝝ pcedere ꝑm rps determinatũ: z est q piodi plus appent in hũoribus cũ minus gubernent a nã pticulari: z ab ea derelicti plus subijciunt gubernatioi nae vlis: z h maxie est in febre que est passio cordis: cui attribuit nã regitiua corpis plusq̃ in alijs egritudinibus: z io in febribus sunt magis derelicta a nã ꝑma: z io in eis magis eueniunt. in alijs aũt egritudinib9 nõ sic sunt derelicti: z nõ tm subijciunt regimini nae vlis. Et io in eis nõ sic appent circuit9 ꝑm determinatũ tps. Joq̃ est repire alias egritudines: vt podagraz piodicare diuersimode: vt aliqñ de 7° in 7m diem: aliqñ de mese in meseꝝ vel p min9 vel p amplius tps de quocũq̃ humore fiat. Et dñt q q in febribus p̃dicti piodi sumunt: z fiũt put destituti sunt a nã pticulari z subiecti z moti a nã vli: io hũoribus cõuenire dr ꝑm ꝓpriã nãm eoꝝ. vt Auic. dixit. ca° de febrib9 apatũ. ¶ Sentilis aũt z alij multi dixerũt q cã q̃re flã mouet in die z cola in 3m z melia in 4m est ꝓprietas siue forma specifica hũoris relati ad vtutẽ mouẽtẽ siue ad cãm nãle: h aũt declat pro tãto q ois effect9 puenies ab aliq̃ spẽ entiũ nãliuꝝ in quocũq̃ tpe: z in quocũq̃ corpe semp vl vtplm q effectus nõ pt reduci ī q̃litates notas: ꝓcedit a forma occulta siue ꝓportione siue forma specifica: sed moueri de 3° in 3m ita est cole semp vel ꝑm plm q effectus nõ pt reduci ꝛc. z moueri in die ita est flatis: z moueri in 4° ita est melie in quocũq̃ tpe estate vl hyeme die vel nocte: z in quocũq̃ corpe iuuene vl sene grasso vl macro: z nõ pt reduci in calitate: qr per calorẽ citi9 moueret cola q̃z flã qõ est frigidũ: nec in grossuz z subtile: qr cola q̃ est subtilis citius moueret: nec in q̃ztitate: qr ꝓtingit repiri in corpore meliaz pluris q̃ztitatis q̃z cola: neq; mẽsure esse pñt cã specificatoꝝ effectuũ: nisi vt determinant formis entiũ nãliũ: vt dixit cõmẽ. 3° celi: cõmen. 72. relinquit g̃ q sit ꝓprietas. hz. n. cola in corpe humano ꝓprietatẽ hãc que sequit suã spẽz q ipsa cõgregat de 3° in 3m: z sic flã in die z melia in quartũ z sanguis q continue succedit in suo calore qui est suus periodus. s. cõtinue affligere ex sui nã siue fit in toto siue in pte. Et hoc vr voluisse Hal. 2° de diffe. fe. cũ dixit. nõ silr aũt putrefiunt oia: ppea q hec qdẽ flatica: hec vo colerica: z h melica: q̃si voluerit q cã varietatis putrefactionis ex q̃ cõtingit accẽdi po" est: qr hec flatica: h vo colica: z h melica: z talis spẽi humoris: z sic de alijs. Et Aui. exps sius sentiẽs in ca° de febrib9 apatũ dixit. vnicuiq̃ humori ineſt piodus qui sibi cõuenit. notãter dicẽs sibi. ¶ Deinde Sẽti. instat ꝑ p̃dicta: z dixit p. effect9 q debet alicui p ꝓprietatẽ specificã nõ pt alteri cõicari: sz moueri in 3m ineſt cole a ꝓprietate specifica: nõ g̃ cõicabit alteri: qõ est falsuz: qr cola pt facere febrẽ sincopalẽ proxime oi die: vtplm sicut Aui. dixit. cap̃ de febre sincopali: z flã pt facere pom 3m z quartanũ. Silr inueniunt mot9 qntani z sextani ꝛc. Et Hal. dixit. vidisse febrẽ decimã quartanã: z Raz. eã affirmauit. 16. cõti. ¶ Amplius si talis mot9 insequit hos humores p talẽ formã suã deberet h appere in hoibus sanis. ¶ Amplius q̃q; nihil remanet in corpe de mã pcedentis paroxismi. ¶ Propter ergo dictas instãtias dixit. considerandũ esse q quãdo aliqs effectus insequit aliquã formam non sequit illaz nisi in certa q̃ztitate: z certis accidẽtibus: quibus pmutatis cõtingit pmutari effectũ: sicut attrahere ferrũ ineſt magneti a forma specifica cũ determinata quãtitate z accidẽtibus: ita q si fricet allio nõ trahet ipm: z turbit hz eũare flegma z nõ sanguiné: si tamẽ det in tali quãtitate: z in tali modo substãtie traheret de omni humore. Silr motus piodicus hũoꝝ sequit formã eoꝝ in tali mensura z q̃ztitate z qualitate: a qbus si pmutent nõ seruabũt illũ motũ: sed alĩ. Flegma g̃ a sui forma mouet oi die: z si permutet a dispõnibus accñtalib9 poterit moueri in 3m vel in 4m. z p hoc soluet ꝑa z 2a instãtia. ¶ Ad instãtiã tertiaz dixit. q motus qntani z sextani sunt facti a melia p additiones q̃sdã accñtales vt grossitiẽ: z paucitatẽ: nec oz q multiplicatis modis piodoꝝ multiplicet numerus humoꝝ: z forme hũorales ꝑcise specifice ita q sint plures q̃z q̃ttuor nã z si vez sit q qlibet hũor hẽat suã piodũ: z q h sit a forma specifica: nõ tm est vez q ois mot9 piodicus sit a forma specifica: qntani ãt mot9: z silres sunt accñtales: z ꝑm quãdã silitudiné violẽti pp accñtia nõ corrñdẽtia forme specifice: z tm si vis imaginari quãdã formã specificã potes ꝑm q statim videbit. ¶ Ad vltimã instãtiã dixit. q lz colera mo/ueat in 3m a forma specifica: tm h forma specifica non comitat eius formã substãtialẽ adequate: sz ꝓcomitet eã qñ erit cũ talib9 accñtibus. v. g. qñ erit a sanguine sepata: z non a virtute recta: z q̃uis ita sit nihilomin9 opatio est a forma specifica: vñ filũ lane ꝓferre in squinãtia nõ ꝓcomitat filuz lane vt filũ: sz cũ hoc accidẽte q strãguleť cũ eo vipa z tingat sanguine mirice: sicut ẽt trahi a scamonea colerã lz sit a forma specifica: nõ tm ꝓcomitat colera nãm scamonee ex corpus: sz cũ scamonea recepit calitatẽ a corpore nr̃o: z qñ colera fuerit sic z sic dispositã. Et tm oia ista sunt opões a forma specifica. Appet g̃ q cã velocis sequẽtis mot9 flatis z tardi mot9 cole z tardioris melie est forma specifica: sed qualitates note z dispões iuuant in accelerando motum istoꝝ humoꝝ in suis diebꝫ. Et q̃q; ẽt pp ista accñtia moueant ex suos dies. ¶ Et dixerunt q qlibet humor mouet toto suo die a forma specifica sua: ita q tot9 dies ille est latitudo anticipationis z postpositiõis motus: vñ cole ineſt a forma specifica moueri in 3° die: z in ipso 3° die pot anticipare z postponere ita q quacũq; hora in die 3° accit poxismus: dumo nõ trãseat ad 4m: aut redeat ad 2m seruat ordo tertianus: sz q̃ motus eiꝰ exit die 3m re" pcedẽtis poxismi: z fit in 2° vel in 4° tũc mouet nõ p formã specificã: sed per accñtia q̃dã cõia ex qbus fuit sibi ꝓtingens sic moueri: vel qr acqsiuit aliã formã silez forme flatis si mouetur in 2° vel similez forme melie si mouet in 4°. Pñt. n. diuerse specifice forme cõuenire in diuersis sup eodẽ effectu sicut attrahere flaz agarico z carthamo. Et sicut dr q turbith trahit sanguiné nõ ꝓprietate: sz accñtibus q̃busdã. s. qr mordicat venas z debilitat ꝓtẽtiuã eaꝝ: vel qr acqrit ꝓprietatẽ quãdã aliã q̃ ꝓuenit in effectu cũ illa herba q̃ hz ꝓprietatẽ specificã eũandi sanguinẽ. De qua notauit Hal. in libro de farmacijs. ¶ Et dixerũt q q̃ztitas humoris z qualitas z modus sue ẽ ad hũc effectũ nõ ocurrũt: vt ꝓncipale agẽs: qr vt dictũ est motus piodicus sequit ꝓprietates hũoꝝ pcõparationé ad calm nãle qõ est mouẽs in h effectu: sz bñ ocurrũt seu ocurrere pñt sicut cãe adiuuãtes vel adiuuare potẽtes. ¶ Et dixerũt q cã q̃re in apatib9 vel alijs egritudinib9: vt opthalmia z podagra nõ accit p̃dictus mot9 est: qr ista forma specifica p quã hũor mouet piodice nõ dat hũori stãti in loco determinato vel hũti dispõnẽ a tali loco: z io humores febricitãtis vel alij intrinseci tenẽt motũ piodicũ: extrinseci vo nõ. Et dãt ex" de medicina solutiua q eũat: sz nõ fortit illaz ꝓprietatẽ nisi in tali loco: vt in sto vel venie: z io si exponat vel vngat nõ eũat nisi ferat ꝓpzos ad loca intrinseca. Silr filũ lane tinctũ in sanguie mirice nõ hz ꝓprietatẽ in squinãtia si ligef cũ ea cauda vl vẽter vipe: sz si ligef collũ ei9. Et io opthalmia: z podagra z silres morbi nõ piodicãt: z si repiat aliq opthalmia q̃ piodicet: vt. v. g. facta ꝺ hũore colico in 3m nõ est ꝓp ꝓprietatẽ specificã hũoris opthalmie: sz ꝓtingẽter accit vel est: qr illa cola in interioribus acqsiuit illã formã specificã p quã postea in opthalmia pdicat. Et p̃dicta dixerũt de piodicatione humoꝝ simpliciũ.

Scõa opinio est gentilis z aliorum.

¶Sed de pio dicatiõe hūoꝝ cõpositoꝝ cõpõne ducẽte ad vnã formã vel ẽt cõpositione nõ ducẽte ad vnã formaz:sed exñte ꝑm cõtinuitatẽ:ita tñ ꝙ ad motũ vni⁹ sequat motus alterius:dixerũt ꝙ pio dicatio fit ꝑm motũ hũoris ꝑdominãtis:qui trahit secũ aliũ ſz suã formã:z sequit suũ motũ cõgeries suoꝝ signoꝝ refracte tñ flã salsuz sequit motum flãtis:z colera vitellina motũ colere:z sequũtur motũ flãtis salsi sig[a] flãtis:z motũ colere vitelline sig[a] colere tñ cũ refractiõe.ṽ.g.flã salsum oi die mouet cuz signis flãtis:tñ assotiat sibi aliq̃ signa colere refracta:vt sitim vigilias tinctura vrine z silia. Et cũ h̃ ꝙ oi die moueat oi 3[a] die vł fortiꝰ moueri ꝓp nãm colere ꝑ quaz in 3[m] vigoꝛosius excitat: vñ oi 3[a] die i febꝛe a flãte salso fctã accidit fortioꝛ poxism⁹: z sic̃ intelligendũ est de alijs cõpositis hũoꝛib⁹ modis cõpositiõis ꝑdictis. ¶Et si q̃ret qs qũo est ꝙ in humoꝛibus adinuicẽ sic ꝑmixtis ꝙ vn⁹ sequat in motu aliũ ꝙ accidẽtia vtriusq̃ nõ appeant vt manifestet mot⁹ vni⁹ plusq̃ motus alteri⁹. Rñdet ꝙ h̃ nõ est ex ꝑte nãe nec caloꝛis ꝓncipalis mouẽtis:sed est ex ꝑte humoꝛũ q̃ꝝ vni est ex ꝓprietate moueri hodie:z nõ cras:z iõ q̃uis moueat ad motũ alterius in nõ suo die nõ facit in eo vehemẽtiã:z manifestationẽ signoꝝ sicut in die in quo per se moueret ꝑm nãm suaz. Et dixerũt.si eq̃lr ꝑmiscent hũoꝛes 2° mõ ꝑmixtiõis.s.ꝓptinuitatẽ.ṽ.g.colera z flã tunc oi 3[a] die erit fortioꝛ z accessus z signa colere intẽsioꝛa. Signa vo flãtis in ipso 3° die magis refracta. In die vo intermedio erit accessio minoꝛ z signa flãtis intensioꝛa:colere vo remissioꝛa:silr z in aliꝭ hũoꝛib⁹. ¶Et si q̃rat quo hũoꝛib⁹ duob⁹ sic adinuicẽ iuiscatis pot nã siue caloꝛ putredinalis agitare vnũ sine alio aut caloꝛ putredinalis putrefacere vnũ sine alio:dom ꝙ hoc nõ est ex ope nãe siue caloꝛis putredinalis:sz ꝑ nãz hũoꝛũ illoꝝ q nõ sunt eque dispositi moueri: aut recipere actionẽ putrefactionis. ¶Dixit Rabi auctꝛ Hal.2° de febꝛib⁹:coꝛrũpit circũstãtia circuitus febꝛis z variat duabus ex cãis.s.aut ꝑ uersionẽ hũoꝝ gñantiũ febꝛẽ de nã in nãm ꝓp pctm̃ incidẽs in ꝓsilio:vnde dicũt ꝙ ꝓpposito ꝓ possibili ꝙ aliq̃ mã colica faciat hodie poxismũ:z ꝙ hũoꝛes in venis sint eq̃lr peccãtes vel nõ peccãtes:ꝓtingẽs est nouã tertianã accidere ꝓp hũc cinerẽ plus inficere colerã:q̃ aliũ humoꝛẽ:z nãm ex h̃ plus cogi ad expellẽduz colerã. Et silr dom est de flãte z mlãa. Ex h̃ accidit ꝙ q̃uis in poxismo tertiane coleriçant oẽs hũoꝛes:ꝓp hãc tñ determinatã alterationẽ plus expellit colera:z silr plus vn⁹ hũoꝛ q̃ alius.imo ẽt ꝓcedẽdũ est ꝙ in venis colera poterit peccare ꝑm q̃ztũ z ꝙ iã fecerit vnũ poxismũ:z ꝙ deinceps poxismi sequẽtes erunt q̃rtani. Et h̃ cõtingẽtia ꝓz ꝓ hoc ꝙ colerica mã potest in sui putredine talr intendi ꝙ termina bit ad cinerẽ ṽe mlicũ:qui postea erit cõmotiuus mlie ad minerã putrefactionis. Et item est ꝓtingens ꝙ mã coleri ca poxismãs stãs sub rõne cãe añcedẽtis ꝑmutet colerã stã tẽ sub rõne cãe ꝓiuncte in mlãam:notũ est.n.per expientiã ꝙ q̃pluries post bꝛeuẽ tertianã seqt q̃rtana valde lõgissima.dixit Rabi.putat qñq̃ ꝙ febꝛis nõ hẽat exñtẽ circunstãtiã:z ipsa hz eã. Et cã huⁱ⁹ est:q̃ multi sunt circuit⁹ cõpositi:quoꝝ medic⁹ ignoꝛat cõpositionẽ. Dixit H. 5° affo. in cõmẽ.affo. Quecũq̃ in vtero hũtes a febꝛib⁹ accipiunt ẽ.ꝙ febꝛes ꝑgnantiũ molestãt ꝑm nãm hũoꝛis.s.seruant in sua molestatiõe ꝓpoditũ ꝑm nãz humoꝛis z silr iterpolãt.

¶De dispõne que ꝑcedit febꝛez humoꝛalẽ. Ca.xvij.

Febrem humoꝛalẽ maxime putridã ꝑcedit dispõ neutralitatis decidẽtie cũ qbusdã signis ꝓnosticãtibus futurã esse febꝛẽ humoꝛalẽ:z vocat ista dispõ a Hal. vt qdã dicũt anomalia. A Rasi 16° ꝓtinẽtis vocatur mabla.al's.malila.ab Aui.4[a] ꝑmi.almelilotu. dicũt qdaz scilz manifeste:sed tñ oẽm febꝛem putridã ꝑcedit dispõ almelilotu.dicunt quidã.occulta tñ vel remissi gradus caliditatis:qz oẽs ꝑcedit putrefactio in mã:cũ.n.incipit opilatio incipit supercalefactio z putrefactio:z fumoꝝ eleuatio:z ipsoꝝ retẽtio a quibus saltẽ remissus gradus caloris accidit:qui ꝓpter sui occultationẽ nõ pot a medico ꝓprie vocari almelilotu.imo nec aliqs gradus:nisi illi ꝓiunganꝭ accidẽtia q̃ dicẽtur oia vel plura z maioꝛa. Est autez almelilotu neutralitas decidẽtie ꝑcedẽs ad cadendũ in febꝛẽ humoꝛalẽ. Et ista neutralitas est dispõ calida calidita te nãli ꝑmixta cũ caliditate extranea nõ tãte itẽsionis siue gradus ꝙ sensibiliter ledat opationes:z sit febꝛis. Insensibilr tñ ledit eas cui dispositiõi cõmiscent accñtia dicenda. ¶Sunt aũt q dicũt ꝙ almelilotu est duplex. Unũ est ꝓdicta dispõ neutra significãs febꝛẽ hũoꝛalez futurã nisi ei succurat.2° mõ sumit large tã ꝓ dispõne ꝑcedẽte febꝛẽ putridã q̃z ꝓsequẽte. ¶Dixit Raſ. vbi.s. mabla.al's.malila. est dispõ q̃ accidit añ febꝛẽ vel post febꝛẽ:aut forte ꝓnunciat eã:z est febꝛis:tñ ex paucitate eius nõ sentit manifeste ꝙ si lõgũ fit spatiũ eius coꝛrũpit cõpl'onẽ z caloꝛẽ: dñt qdã ꝙ sequẽs febꝛẽ est neutralitas remissa multũ maxime respectu caliditatis que ꝑcessit febꝛẽ:z est remanẽs febꝛe remota:z est durãs vsq̃quo ad tẽperamẽtũ deueniat sanitatis. Almelilotu tñ absolute platũ supponit ꝙ neutralitate ꝑcedẽte febꝛẽ:z accidẽtia q̃ cũ ea ꝓiungunt sunt species tres lassitudini.s.vel vna vel due earꝝ. ¶Dixit Ipo.i affo. labores spõtanei narrãt morbos ꝓcipue laboꝛ vlceroſuz. Dixit.n.Hal.in signoꝝ.li°.z ponit a Rabi vbi.s.iuenit in supficie coꝛpis eoꝝ morsus silis morsui acus.dixit Aui. lassitudo mẽbꝛoꝝ. Et dixit Rasis sentiunt põderositatem mẽbꝛoꝝ sui coꝛporis absq̃ cã illã faciẽte:z ꝓpter hoc sunt tardi motus.dixit.A.z pigritia. Et dixit Rasis.erit dispõ supficiei coꝛpoꝝ ipsoꝝ ineq̃lis maxie quo ad tactũ calidi tatis z friditatis duritiei z mollitiei:z dix oscitationẽ patiunt abundantẽ. Et Aui.dixit:z alices que accidũt ꝓpter vapoꝛes malos q cõmunicant mẽbꝛis:z musculis maxie spũaliũ z mandibulaꝝ:vñ mẽbꝛa mouent ad expellẽdum eos. Et subdit Aui.z saltus.s.ex eisdez vapoꝛib⁹ cõcatis neruis. Et subdit Raſ.abundat in eis sputũ:z mucilagonariũ multiplicatis materijs in capite ex indigõne:z ex vapoꝛib⁹ ad ipsuz eleuatis:z ꝓpea subdit Raſ:z põderosum erit caput:z subdit.cũ ancha.nã põderositas ẽt in anchis sentit:z maxie apud motũ. Et dixit:z excitabit somn⁹ vł turbabit sõn⁹. Et Aui.dixit cõmotio somni.s. qñ vapoꝛes humidi cerebꝛo cõicantur. Et subdit.cõmotio vigilie.s.cõcatis cerebꝛo vapoꝛib⁹ nitrosis. Raſ aũt dixit. erit laboꝛ in vigilia. Et sbdit.banelit⁹ penes nãm boꝛibilis erit nõ boni odoꝛis cũ amaritudine oꝛis z siccitate ei⁹. Et Aui. dixit.ꝓstrictio banelit⁹ q̃ ꝓcipue accidit ꝓp vapoꝛes cõicatos spũalib⁹. Et dix Raſ.erũt cũ inflatione faciei:z citrinitate ei⁹. Et Aui.dixit.qñq̃ assotiat ei grauitas capitis: z excitatio.i.inflatio in facie:qñ aliqñ appet facies inflata sicut in cacesia:z facit accidere citrinitatẽ coloꝛis mar[e] faciei ex inflãmatione sanguinis in ẽpe:z venis.sup.vel aliũ coloꝛẽ:citrinus tñ freq̃nti⁹ accidit. Et facit dixit Raſ accidere vomitũ vel sudoꝛẽ.sup.vel aliã eũonẽ per secessuz vel vrinã abundãtẽ. Et facit accidere inflationẽ.i.itẽsionẽ: z hãc dixit Aui.aut venaꝝ qñ in eis cõtinet mã sanguinea plũa:aut vapoꝛosa plũa:aut tẽsionẽ.s. hypocũdrioꝝ ex vapoꝛib⁹:aut vẽtositate ex idigõne multiplicatis tẽdẽtib⁹ hypocũdria. Dix Aui.qñq̃ assotiat ei multitudo supfluitatis z muc⁹ z nausea z vrina plũa z egestio plũa putrida pp cõmotionẽ mãe plũe putride q̃ sinthomatice vel a nã expellit. Et dixit Raſ pulsationẽ timpoꝝ patiunt. Et Aui.dixit.pulsatio capitis ex mã sanguinea ei cõicata. Et dixerũt:z doloꝛẽ capitis multis vapoꝛib⁹ ascẽdentib⁹ ad ipsum. Et dixit Raſ:z patiunt debilitatẽ appetitus z sincopim z debilitatẽ coꝛporis. Dixit Aui. qñq̃ accidit frequẽtia in pulsu nõ ex cã extrinseca.s.ꝙ sit tanta ꝙ deberet

pulsuz frequẽtẽ facere. imo ꝑ.i. ex labore z ira z alijs puis cãis extrinsecis: qz in illo almelilotu ex quo labore vel pua ira accidit frequntia i pulsu: vel exponẽ accidit frequẽtia in pulsu nó ex cã extrinseca. imo pro sicut ex labore ira z similibus. sup. sed accidit ex dispositiõe illius caliditatis pre uenientis febrẽ. ¶ Dixit Raſ. quotiẽs hec accñtia erunt modica significant ꝙ febris futura est. Sed quotiẽs magnificanꝫ z vehemẽtia fiunt febris iã aggredit z infirmabitur. Et Aui. dixit. Cũ prologaꝫ almelilotu facit accidere febrẽ: qz addit in ꝓcessu ei⁹ mala calitas ad gradũ febrile. Et dixit Rasis. si videris tactũ corporis esse condensuz vehemẽter: interrogeꝫ eger an ꝑsentationẽ fecerit an balneationẽ an cibũ sumpserit supfluũ: z nisi aliqõ horũ fuerit futura febris est. ¶ Succurraꝫ autẽ patiẽti almelilotu cũ his q dicta sunt in ca⁹ de preuisiõe ad accñtia ꝓnosticãtia morbos. Dixit Raſ 16⁹ ꝓpriñ. curaꝫ cũ eũone z zuccaro ros. Et. n. rose ꝓprie ꝓferunt huic passioni: fit. n. ex humore malo incluso in corpore. Et mirabolani nigri cõferunt ei: z coriãdrũ etiã sumptũ cũ zuccaro. s. tritũ qualibz die: z cuscute z ameos: z policaria.

¶ De signis febriũ putridaꝝ in gñali. Cap. xviij.

SIgna febriũ hũoraliũ ꝑcipue putridaꝝ gñalia z nõ ꝓcta ad spẽs eaꝝ sunt numero decẽ. Et sunt supta alia a re nãli vt a cõplone. s. q pñs ẽ: z silr hitudie pñti seru eta te z ꝓsuetudie. alia a re nõ nãli vt a regimine ptõ z alijs reb⁹ nõ nãlibus tpe anni ꝓstõne aeris z regione: z alia a re ꝑter nãz: vt ab egritudinib⁹ q̃ tũc accidunt vel accidere solẽt. Et sigñatões qõ supte a re nãli z a re nõ nãli dñr sigñationes cões. Et alia a re ꝑter nam vt a cã febris ab ipsa febre z ab accñtib⁹ ei⁹ que sunt aut exeuntia mutata aut opatiões lese. Et iste sigñatiões supte a re ꝑter nam vocanꝫ sigñationes ꝓprie. ¶ Primũ ergo signũ posuit Ga. 2⁹ de diffe. fe. z est supt̃ra cã z est ꝙ nulla ꝓcatartica ꝓ cãꝝ. i. ꝓmitiuaꝝ siue extrinsecarũ añcedit eas: h. n. signũ est ꝓpriũ: qz nulli alteri gñi febriũ ꝑexistit. nã effa q dẽ ab illis fit: z ethica si incipiẽdo fiat ab illis fit: sed nõ est iseparabile siue ꝓuertibile: qz aliq̃ putridaꝝ: fiunt ab accñte cã primitiua inq̃ztũ ex corpis disponẽ cõmouet cãz corporalẽ z intrinsecã. s. añtẽ plectozice vel cacochime corp⁹ replẽte: licz ergo arguere h nõ febrit ab añte cã primitiua igit̃ putride: sz nõ econuerso. h febrit putride. igit̃ nõ a cã ꝓmitiua. Itaq̃z cũ absq̃z ꝓcedẽte cã ꝓmitiua cepit qs febrire: ita ꝙ prius nõ febriebat: tũc sciaꝫ hui⁹ febris cãm in humoꝛib⁹ existere. De h signo dixit Aui. sigñant febres putredinis aduẽt⁹ cãrũ añtiũ eas: z iste sunt cãe replonales ex regie ꝓcedẽte. Et ex signis oñdẽtibus multitudinẽ aut grossitiẽ aut viscositatẽ humoꝝ in corpe oñantiũ: z sunt iste cãe opilonis. Et subdit. istud sigm̃ ꝓprie hz veritatem qñ nõ est ei⁹ cã ꝓmitiua. ¶ Scõm sigm̃ dixit Ga. ibidẽ. ẽ et ꝓpriũ: sz nõ iseparabile: z est sumptũ ab accñte qõ est rigor: z est a rigore incipere febrẽ nõ accñte eo ab estu vel infrigidatiõe aeris forti. sup. vel alia cã primitiua: z ꝙ rigorẽ intellexit horripilonẽ ẽt: z tremorẽ z frigus. Dix Daly febrẽ hãc sequũtur rigor z tremor in ꝑn⁹. Et h qdẽ sigm̃ est pro priũ: qz nz effa nz ethica incipiũt cũ illis: cũ nõ sint cũ eis cãe illa accñtia cãntes: sz nõ est iseparabile: qz nõ reperit̃ in oib⁹ putridis vt in sinocha de putredie: z alijs cõtinuis putridis. Silr ẽt nec in aliq̃ interpolata vel in facta ab ali q̃ mã pauca subtili: z miti nõ repẽte: sz paulatine mota. In febre. n. de tali mã nõ manifestabit̃ horror. Hoc sigm̃ ẽ gm̃ ab Aui. positũ de quo dixit. putrida si est interpolata est incipiẽs cũ rigore aut horripilone. Et h qdẽ sigm̃ nõ est vere febriũ putridaꝝ: qz pót in qbusdã nõ veris effimeris reperiri: vt. s. suo loco patuit: ppter qõ nõ est necesse ꝙ ois febris hñs rigorẽ sit putrida: qz aliqñ rigor accidit in effa per accñs. Effimera nãq̃z si malos in corpore inuenerit humores calefacit eos z mouet eos: z fumũ ex eis generat q̃ per sensibilia tendẽte mẽbra eaq̃z pungẽte rigor innascit: sed tamen non diu permanet: sed cito finitur.

¶ Tertiũ signũ sumptũ est ab opatiõe lesa. s. pulsu: z est ꝓ priũ: sed nõ inseparabile: z pulsus qdẽ plurib⁹ modis significat. ¶ Et ꝑ qdẽ dixit Ga. Adest ineq̃litas pulsuũ z caloris siue in inuasionib⁹. i. ꝓncipijs siue in ascensiõib⁹. i. augmẽtis fiat. Dixit Daly. in pulsu hui⁹ febris est diuersitas que accidit a mã febris grauãte nam: z h qdẽ signũ est ꝓpriũ: qz alie febres nõ sunt mãles: z per ꝓns nõ sunt grauãtes nam: sz nõ est inseparabile. z. qz multe putride sunt sine anomalia. i. inequalitate sensibili: z sic inuadũt z ascendũt ad statũ. vt que fiunt de mã pauca subtili z miti paulatine mota in q̃ nõ apparebit iu pulsu diuersitas sensibilis. Dr aũt notãter sensibilis: qz nõ fit cino aliq̃ putrida sine aliq̃ diuersitate pulsus: licz aliqñ nõ appareat vel nõ manifeste sentiaꝫ ppter ipsius puitatẽ. ¶ Scõo significat etiã pulsus ꝓ suã ꝓtritionẽ. Dixit ibidẽ Ga. pulsus est cõtritus z ineq̃lis: z est sicut pulsus eueniens in ꝓncipijs poxisimorũ. s. paruus z ineq̃lis: talẽ eni pulsuz vocauit Ga. ꝓtritũ. Et h qdẽ pulsus est signũ ꝓpriũ putridarũ: qz nulli alteri gñi febriũ inest de per se z ex ipsis febribus. dr aũt per se: qz in alijs gñibus febriũ posset h pulsus repiri: sed nõ ex ipsis: sz inq̃ztũ cũ ipsis cõplicareꝫ aliqõ sinthoma hñs pulsuz cõtritũ facere vt dolor: z mordicatio fortis oris stomaci: hũc pulsum vocauit Aui. coartatũ õ quo dixit. Cũ accidit coartatio in pulsu tũc accidit poxisimus. In ꝓncipio aũt poxisimi accidit ista diuersitas in pulsu ꝓpter aggrauatonẽ vtutis sub mã sicut accidit latozi ponderũ grauiter põderib⁹ onerato. Et h pulsus in augmẽto poxismi etiã accidit. Dicũt qdã ꝓpter nõ esse mãm vniformiter calefactã. Notãt ꝙ pulsus diuersus pót fieri in statu. imo magis q̃z in ꝑn⁹ z augmẽto pp cõmotionẽ vtutis ad pugnã: z crisim: ꝑdict⁹ ẽt pulsus ꝓtritus vocaꝫ aliqñ submersus aliqñ ꝓfundat⁹ siue retractat⁹. De quo etiã dixit Aui. ꝙ coartatio pulsus est submersio ei⁹ z puitas diuersi i quo accidũt pulsatiões magne fortes. s. alique pauce q̃ pmiscẽtur percussionib⁹ multis paruis z debilib⁹: z cã hui⁹ debilitatis aggrauatio est vtutis a mã vel alia re vel cibo. Nã virtus aggrauata nõ mouet vniformiter arteriã: z h pulsus significat ꝑn⁹ poxisimi febris. significat. n. ꝙ mã mota est tãte malitie ꝙ iã ledit nam q̃ lesa mouet cũ suo calo nãli ad locũ mãe vt ei resistat: vnde accidit pulsus submersio: z qz mã illa suffocat calidũ nãle fit pulsus ipse puus: sz qz vt⁹ ipsa eq̃liter ꝺbilis nõ est: z calor q suffocaꝫ euẽtatiõe indiget: quẽ qñ ipsa vt⁹ intẽdit euẽtare facit aliqs pulsationes fortes: deinde reuertit̃ ad puitatẽ: z isto mõ accidit diuersitas ista in magni⁹ z puitate: z ꝑm ꝙ vtus est fortis z minus grauata stãte eq̃li necessitate euẽtatiõis sic permiscet multas vel paucas pcussiões fortes. Et ꝑz h ista pulsus diuersitas z submersio valde diuersimode reperit̃ in diuersa pte ꝓncipij z augmẽti. Et ad hãc ẽt diuersimode submersionẽ cãndũ adiuuat diuersitas superexcrescentie calozis: z ipsi⁹ ad exteriora reditiõis. Dixit. Al. cap̃ de febre flegmatica. cũ oi febre cũ q̃ ẽ frig⁹. s. positiuũ vel ẽt puatiuũ stringit̃ pulsus. i. submergit̃ z coartaꝫ: qz mã oppzimit vtutẽ z minoraꝫ pp. s. diminutionẽ necessitatis z debilitatẽ vtutis. ¶ Et significat etiã pulsus ꝓ diuersitatẽ ei⁹ in fortitudie z magnitudine. Dixit Aui. pulsus qñq̃z tẽdit ad fortitudinẽ z magnitudinẽ: z h erit in horis expãsionis calozis: z i horis ẽt eleuatõis vtuꝫ post eũones mãeꝝ. Et scias ꝙ lz in febre effa virtus sit fortioz q̃z in putrida. nõ tñ facit pulsuz ita fortẽ vt in putrida: qz in effa pua est necitas re⁹ putride. q̃re in ea nõ sic irritaꝫ vtus ad magnificãduz z fortificãdũ pulsuz sicut i putrida: pp qõ dicũt qdã i effa pulsus est ve fortis: sz i putrida est ficte fortis: qm̃ qñ pulsus est magn⁹ z velox facit extimari ꝙ sit ẽt fortis. Jcirco

Primus signum

Secũdus signum.

Rigor fieri põt i effimera.

Tertius signum. De pul.

dixit. A. q̄ effi[a] nō permutat' ad putridā dum nō fit pulsus fortis ⁊ nō fit velox velocitate. s. q̄ attēdit' in putridis ⁊ silr tali fortitudine. ¶ Et signat pulsus ét ꝓduritiē ⁊ mollitiē. dixit Rabi in 14[a] ptic. quotiēscūq; iueneris in p̄n° febris pulsum alienū in duritie nullo mō talis febris est ethica: ⁊ cū pulsus est fortis ⁊ magn⁹ absq; duritie manifestū signū est q̄ é febris putrida. Et Aui. dixit. de ꝓprietate febris putride nō est vt fiat pulsus durus: sed aliqñ accit ei vt qñ cuz febre putrida cōiungit' aliqd ex eis que sunt cā duritiei pulsus: qñq; ergo dixit Auic. in febribus fit pulsus durus pp cās faciētes duritiē pulsus: ⁊ qñq; fit mollis pp oppositas cās. Et subdit Auic. q̄ qñ est ista diuersitas in pulsu tūc de signatiōibus fortibus q̄ sit febris putrida est q̄ pulsus nō sit fortis neq; velox. s. tūc: q̄uis minuat' hoc in tertiana. s. pura pp leuitatē māei. nā in tertiana nō appet diuersitas in pulsu in p̄n° ⁊ aug° appitione p̄ma pp dictā leuitatē mäe eius: dicit. notāter dixit in p̄n° ⁊ aug° simul: ⁊ non solū in p̄n°: q; polē est in effimera ⁊ p̄cipue nō vera q̄ in p̄n° eius appeat diuersitas que postea tollit' statim ⁊ nō durat aug^{to} tpe. ¶ Et significat pulsus per ōria quz attendit' in sistole ⁊ diastole. Et dixit Hal. q̄ h̄ signū est ꝓpriū febriū putridarum: ⁊ est q̄ velocitas sistoles in pulsu est manifestior q̄z diastoles: ⁊ h̄ in aug° febris est multū apparēs: ⁊ in p̄n° ⁊ statu nō est ita manifesta: lz nō sicut in aug°: ⁊ vlter in febrib⁹ putridis sistoles est maior diastole. Et subdit Hal. q̄ in his febribus coexistit spissitudo s̄m exteriorē quietē manifesta magis q̄z s̄m interiorē: que neq; in effimeris neq; in ethicis silis est. Et Rabi dixit in 4[a] pticu. aučte Hal. in 15° pulsuū. in p̄n° oium febriū ex putredine motus cōstrictiōis arterie est valde velox: qō signū est valde remotū a falso: ⁊ oz te magis cōsidere in h̄ signo q̄z in quolibet alio: ⁊ silr in aug° ⁊ in additiōe accessionū ipsay: sed in tpe status mot⁹ dilatatiōis: ⁊ cōstrictiōis est velox. Et Raſ. dixit. 16. cōtinē. Signū qō dat' in febrib⁹ de pulsu accipit' de restrictiōe venaq; restrictio fit velociter q̄ est signū vehemētis ministerii. Et subdit. si q̄plēs nō parui in me[na] recusarūt q̄ nō pcipit' restrictio arterie: q̄to ergo magis velocitas restrictionis. Et si h̄ sic fuerit nō possumus h̄re signationē ex h̄ sig°. Alit Raſ. dico pulsus cōcomitat' in dispōne modū anbelitus: vñ recursum hēaz ad anbelitū: cū restrictio ⁊ expansio sint in eo manifeste ex plixitate tpis ipsoy. Q̄ñ ergo restrictio pulsus occultat' quotiēs videris tps restrictiōis anbelitus eé breue noscas q̄ cōstrictio venę erit silr breuis. Et si videris casuz post restrictionē anbelit⁹ pseuerare dū reuertit' anbelit⁹ breuē noscas q̄ pulsus est spissus. Et breue tps restrictiōis significat q̄ nēcia est emissio vapoy vehemēs. ¶ Propter dicta Rasis Aui. h̄ signū posuit a pulsu ⁊ anbelitu simul sumptū. Et dixit. pulsus ⁊ anbelitus eius restrictio est velox. s. febris putride: ⁊ reddēs cām dixit. q̄ñ necessitas est. s. ad mūdificandū vehemēs valde: est. n. necessitas expellēdi fumos putridos maioz necessitate attractiōis aeris frigidi: cuius ōrium est in effi[a] ⁊ ethica. ¶ Scias tñ q̄ hoc signū nō est insepabile: nō enim repit' in omni putrida: q; polē est repiri aliquā putridā vel aliquā colicaz: vt de colera subtili pauca in qua maioz erit necessitas attrahēdi aeris frigidū q̄z expellendi vapozes. Itē non repit' hoc signuz in febre de humore vsto nō putrido: ⁊ maxie si eius mā est pauca. sic. n. voluit Auer. 3° collz. de tali febre: q; i ea nō est eleuatio vapoy necessitas multū ad eoy expulsionē. Et cū dī hoc signū nō repiri in effimeris: intelligit' de veris: q; in aliqua nō vera posset reperiri: vt in facta ex opl'one: maxie pp pctm̄ sanguis in q̄to. ¶ Et scias q̄ in febribus putridis non est sistoles nō est solū velocioz diastole: sed ét maioz. Virtus. n. in eis in causando sistolē ⁊ diastolē est equaliter aggrauata: lz tamē finis sistolis magis necessitat q̄z finis diastolis: vnde conat' virtus ad faciendū sistolem maiorē sicut eā facit velociorez. Et causa qdem quare spissitudo in pulsu est magis manifesta s̄m exteriorē quietē est: q; quies fit spissa s̄m necessitatē motus sequētis eam: mō quies exterior est quies añs sistolē: ⁊ q; sistoles est maioris necessitatis: ideo ipsa est magis manifesta: qes aūt interior antecedit diastolem q̄ est minoris necessitatis. Dixerūt aūt qdā imaginabile esse q̄ sit aliq̄ febris putrida multe inflāmationis ⁊ pauce māe ⁊ vaporis: in qua esset tāta necessitas attractionis aeris fridi quāta expulsionis vapoy: vt iā ét supradictum est. imo ⁊ posset esse tā magne inflāmationis ⁊ tam pauce māe ⁊ vapoū q̄ diastoles esset maior ⁊ velocior sistole: ⁊ quies añs diastolē manifestior ⁊ si non sensui saltē intellectui. Et maxie h̄ esset in statu poxisimi ⁊ fine augmēti eius. In p̄n° aūt poxisimi nō: nec in p̄n° augmēti: cū nōdū calor excreuerit. Nā dixit Aui. pulsus in p̄n° poxisimi est debilis coartatus pp aduētū virtutis supra mām ⁊ occupationez ei⁹ in mūdādo ⁊ euētando. Quidā tñ de hac tali febre dñt q̄. lz in se sistoles non sit in ea maior diastole siue velocior: in cōparatiōe tñ ad alias febres pōt dici velocior ⁊ maior. Et dixit Hal. p[a] ad glauco. ⁊ ponit' a Rabi in 5[a] pticula. nō redit' pulsus in aliqua febriū putredinis ad statū suū nālē: etiā si inter primā actionē ⁊ scōaz sit magna mora: sicut est in tertiana ⁊ quartana. In his febrib⁹. n. signū fixū febris nō recedit a venis: sicut recedit in effi[a]: in qua signū febris perit ⁊ disturbat' cū recessione sua. ¶ Dix' Aui. q̄ dispōnes pulsus diuersificant' i febrib⁹ putridis s̄m diuersitatē earū in giib⁹ suis: ⁊ hz diuersitatē vniuscuiusq; spēi eaz in vehemētia ⁊ debilitate: ⁊ fortitudine accītiū ⁊ ipsoz debilitate. ¶ Quartū signū sumptū est ab essentia febris. s. a mō caloris febris putride. de q̄ dixit Hal. q̄ maxia cognitio febris putride est caloris eius q̄litas: nullū. n. hz suauē neq; moderatū calorē neq; silez cū effimeris: lz est mordax quo anxiat ⁊ corrodit tactū: sicut fumus oculos ⁊ nares. Dixit Haly. calorē putridaz necesse est eé pūgentē corpus inflāmantē: ⁊ sicut flāma ignis rarificantē. Et Aui. dixit. calitas eaz est mordicatiua nō suauis sicut est calitas febris effi[a]. Et cā hui⁹ est: q; calor febris putride est fundat⁹ in sbo magis dēso q̄z calor effimere. sup. ⁊ cū h̄ est ét intensionis gradus s̄m plm: referēdo hec ad effimeras veras: nā in nō veris aliqñ posset esse oppositum: q̄uis ét posset eé oppositū in ỽa effi[a]: sed nō inq̄tū ỽa: imo ex dispōne cāta in corpe a cā añte eaz: vt in effi[a] facta a clausione porozꝝ cāta ab adustione solis. in hac. n. effi[a] polē est calorē appere mordacē: ⁊ plusq̄z in aliq̄ putrida pp vapores colicos cōmotos ⁊ retentos sub cute q̄ mordicāt tāgētis manū. h̄ ét signū nō est distinctiuū febris putride ab ethica: cū ét calor ethice sit pūgitiu⁹ mordax. Et subdit Hal. q̄ in iuasionib⁹ poxisimoy. s. in 1[a] pte p̄ncipij: q̄si suffocato calore ad int⁹ suffumigātib⁹ vel calefaciētib⁹ supfluitatib⁹ nō ꝓfestim ēmittētib⁹ manū cognoscit' acredo caloris: tardātib⁹ vo ⁊ plōgātib⁹ in tangēdo p̄dicta spēs caloris ex pfundo ascēdit: ⁊ é ac si scintille ignis in volā man⁹ penetrarēt. Jōq; h̄ signū est ꝓpriū putridaz cū sunt in ascēsione ⁊ statu. In iuasionibus vo. s. in p̄n° ⁊ aug^{to} ⁊ maxie circa p̄n^{m} ipsi⁹ aug^{ti} non manifeste appet neq; mox. Dixit. n. Hal. q̄ ineq̄litas adest caloris in p̄n° ⁊ aug^{to} q̄ pcedit ex varia dispōne humoris in dictis tpibus. ¶ Quintū signū est sumptū a mō iuasionū febris putride. Dixit. n. Hal. 2° de diffe. fe. q̄ febris putrida multas hz inuasiones. s. poxisimos vel excrescētias q̄ inuasiōes fiūt qñ hūores mouent' ad putredinē: ⁊ itelligit' s̄m plm: ⁊ h̄ qdē signū nō est ꝓpriū: q; pōt in effi[a] repiri: nec est iseparabile: q; nō oib⁹ putridis ouenit: q; ñ sinoche de putredine: nec causoni ī qb⁹ nō sūt poxisimi neq; exacerbatiōes. ¶ Sextū signū est sūptū a mō terminatiōis putride: dixit Ha. vbi. ḡ. nō gescit siue nō declinat febris putrida i febrici tationē siue cū sudore siue alr declinet: nā vt dix' Aui. nō est silis effi[a] in cōplemēto mūdificatiōis accītiū: lz semp remanent in corpe relige siue alie male q̄litates pp q̄s oino non

Quartus signum.

Quintus signum.

Sextum signum.

mundificanť. Et hoc qdem signū est ꝓpriuz putridaꝝ: sed non est insepabile: qz pōt aliqua putrida vt tertiana pura de mā subtili posita in loco a quo pōt apte resolui anteqz alia mā effundať ad ipsum totaliť declinare ꝛ infebricitationē: hoc tñ nō erit nisi cū sudore copioso abūdanti: ꝛ nō cū vapore aut humiditate benigna: vt i effimera febre fit.

Septimū signū.

¶ Septimū signū. dixit Aui. de signis q̄ febris sit putrida est cū ꝓdi primi sudoris ꝛ humectationis. i. sudoris humorosi. nā in effa fit sudor ex̄io illius. s. non humorosus abūdans: vt suo loco patuit. Et subdit Aui. vez in tertiana fit minutio sudoris ꝓp leuitatē māe eius: ita vt in ℔ sit silis effi. Et cū ita fit: nō tñ effa ꝓmutať ad putredinē: ideſt nō est putrida nisi bēat signa eius. nā ꝛ si ꝙueniat cuz tertiana i sudore. differt tñ ab ea in alijs signis.

Octauū signum.

¶ Octauū signū. dixit. A. qñ nō fuerit augmētū ei⁹ ꝓmixtū ꝙ̄ gēdo illā negatiuā dictionē nō cū ly ꝓmixtū: vt sit sensus: qñ fuerit augmentū ei⁹ nō ꝓmixtū: ꝛ nō fuerit ꝓportionatū neqz sile. s. in accñtib⁹ ꝑn° tūc est febris putrida: qz in effimera sil abiť augmētū ꝑn°: sz nō in putrida. Quidaz tñ dicūt. q̄ de signationib⁹ q̄ febris effa nō ꝓmutať ad putredinē est q̄ nō sit augmētū eius ꝓmixtū. s. cū signis ꝓncipij. s. de ꝓfundatiōe caloris ad intra: sicut fit in putrida. Et hi nō iūgunt ly nō: ad ly ꝓmixtū: ꝛ subsequēter repetūt ipsam negationē dicētes: ꝛ nō sit nō ꝓportionatū: sz ꝓportionatū: ꝛ nō sit nō sile: sz sile ꝑn° in calore: quoꝝ ꝙ̄ia ꝙ̄tingunt in putrida. nā augmētū in putrida est ꝓmixtū ex accñtib⁹ ꝑn cipij: ꝛ est ei nō ꝓportionatū in calore. nā calor augmenti putride est valde maior calore ꝓncipij ei⁹ respectu caloris augmēti effi ad ꝑn̄m eius. Et in putrida est nō silis: sz dissilis: qz calor augmēti putride nō vniformiter ascēdit: siē calor augmēti effi: ꝛ ió introducūt hāc ptē: vt sit decō ei⁹ qō Aui. dixerat. s. q̄ effa silať i sudore pauco tertiane: ꝛ tñ nō ꝓmutať ad putredinē qñ augmētū ei⁹ nō est ꝓmixtū nō est nō ꝓportionatuz nō est nō sile: ꝛ ℔ modus introducēdi est ēt bonus.

Monum signum.

¶ Nonū signū est sumptū ab exeūte mutato qō est vrina. de q̄ dixit Hal. q̄ est maximū signū ꝓpriū febriū putridaꝝ: vñ dixit ꝓ de crisi: ꝛ ponit a Rabi in 5ª ptícula: opz in oib⁹ febribus. s. humoralib⁹ ꝛ maxie putridis cū sit egritudo in venis: vt sit plm illi⁹ in q̄ intēdis ꝙsideratio in vrina. Et istud signū est in ꝑn° vine indigō aut eius obtusa. i. occulta digō. de q̄ dixit Haly. q̄ indigō in vrina ē ita vt hypostasis lenis in ea non appet ꝛ nō est hypostasis in vrina in ꝑn° putridarū. dixit Auer. 4° coll̄z: quia calor nālis est ipedit⁹ in digēne humoꝝ. Et Aui. dixit. vrina in ꝓn° est indigesta aut paꝝ digesta: ꝛ ℔ signū est in ꝑn° vli febris putride: eo q̄ dep̄det ab humore q̄ in ꝑn⁹ nō est digestus neqz maturus: pōt tñ in qbusdā putridis i ipso ꝑn° appere occulta digō cū sint ēt qdā eaꝝ in qb⁹ nō putet esse ꝓn̄m pp citā apparitionē digōnis. In febre itaqz putrida nō pñt de p se appere signa digōnis in ꝑn° vli. imo nec signa ꝙ̄rij digōnis: sz semp appent signa cruditatis: p accñs tñ pñt apparere: vt. s. patuit. cap̄ de signis temporꝝ morbi vlium: ℔ signuz maxie differre facit putridas ab effimeris in qb⁹ ab ipso ꝑn° appet manifesta digō. nāqz vt subdit. S. Alterutrū horꝝ. s. indigō: ꝛ obtusa digō est ꝓpria cognitio febris hūoralis: sz ambo sil. s. indigō ꝛ obtusa digō oisariā sunt iſepabilia signa febriū putridaꝝ. nā cū tali gñe febriū ꝓne vine. i. vine euenientes in ꝑn° sunt vel oisariā indigeste. i. crude vel obtuse digeste. Et subdit. magna vō ꝛ rōne digna cognitio digōnis. i. manifesta digō in primis vrinis nō appet ꝑm has febres exceptis effimeris. i. exceptis illis putridis q̄ sequunť ad effimeras in qb⁹ pōt a ꝑn° manifesta digō appere. Vñ Aui. ca° de signis ꝓmutationis effi. dixit. in vrina āt fortasse remanet digō ex ſba ꝛ in plīb⁹ nō appet digō in ea: pōt tñ in ꝑn° putride sequētis effimeram appere digō: qz signa eius ꝓmiscent signis effi: sed in effa digō est appens in ꝑn°. ꝛ ió in sequente eā putrida digō est appens. Sz tñ signū ℔ digōnis q̄ ꝓfectus est trāsitus effi in putridā nō diu remanet in vrina: qz in mā introduciť putredo. Et qdā exponūt exceptis effimeris. i. qbusdā nō veris in qb⁹a ꝑn° pōt appere vrina idigesta vel obtuse digesta. Et pp ℔ Aui. notāter dixit. digō in vrina fortasse remanet: ꝛ non dixit absolute digestio remanet: quia dato q̄ in principijs putridaꝝ nō appeat vrina digesta cū hypostasi laudabili: tñ non semp est male ſube ꝛ coloris: vt qz nimis grossa aut nimis subtilis: imo aliqñ ꝛz raro in ꝑn° alicui⁹ putride appet vrina mediocris ſube ꝛ coloris. Ideo dixit Aui. in pluribus nō appet digō in ea. Et dixit Auic. vrina fortasse est acuta. i. valde tincta vel mordicatiua. vel acuta. i. acuti odoris: vrina. n. ex ſba sua ꝛ sua qualitate ꝑa ꝛ calore ꝛ odore putrefactionē significat.

Decimū signū. Decimū tribus.

¶ Decimū signuz est sumptū ab accñtibus. Dixit Aui. cū plurimo febris putride sunt accñtia plurima ex siti ꝛ dolore capitis ꝛ nigredine lingue: ꝛ ꝓprie apud statū. vel multiplicať ingetudo ex angustia ꝛ agitatione vehemēti: quā facit pugna māe ꝛ virtutis. qñqz. n. eleuať mā ꝛ qñqz ꝙsurgit virtus: ꝛ in statu accidūt accñtia significātia augmētū putrefactionis: sicut dolor capitis ꝛ malitia anhelitus ꝛ silia. Febris ēt putrida maxie gñat angustiā pp grossitiē fumi de putredine gñati: pp quā fit coaduantio virtutis ꝛ caloris ad iteriora donec vtus expediat se a suo ꝙ̄io. s. fumo illo grosso. Et ℔ tps expeditionis vtutis ab eo cōmensurať ꝑm grossitiē ꝛ subtilitatē māe: ꝛ ꝑm fortitudinē ꝛ debilitatē virtutis. Cū eni fuerit fumus subtilis ꝛ vtus fortis cito expedit se ꝛ velociter disꝑgiť fumus ille: ꝛ redit vtus ad mēbra: ꝛ ecōtra.

¶ Dicūt. qñ nō adsunt signa effimere: nec signa ethice: tūc illa febris est humoralis.

¶ Et Auer. dixit. 4° coll̄z. si febriēs putride ponit⁹ in balneo sentit ex eo horripilationē. Et dixit. signa ꝓpria febriū putridaꝝ sunt duo. Unū est. q̄ vrina in ꝑn° hypostasim nō hz: qz est impetus sup digōnez humoꝝ. Aliud est q̄ pulsus est varius: ꝛ diuersus. Et subdit. sunt iteꝝ haꝝ febriū signa sumpta a signis significātibus duas spēs repl'onis: hec qdē ꝑm vasa: hec aūt ꝑm virtutē. Et ista sunt signa ꝓpria vlitatis febrium putridarū.

¶ Dixit Hili. qñqz signa distinctiua putride ab effimera ita cōculcanť: vt non possit cōstare medico de effimera vel putrida: ꝛ tūc opz expectare crisim vel motū materie vsq̄ ad crastinū vel tertiū vel quartū. nam tūc apparebunt signa putride vel effimere. Et ꝓpterea precepit Cōstanti. in cura effimere differre balneū vsq̄ ad declinationem.

¶ De signis distinguētibus febres humorales. La. xir.

Alicēna ꝑa quarti de signis accidentiū febriū notauit multas fore res q̄ bus signa distinctiua febriū humoraliuz sumūť: ꝛ debēt: quarū quedā sumunť a rebus naturalibus: quedā a rebus nō nālibus: ꝛ q̄dam a rebus ꝓeter nām.

¶ Et de nālibus est etas: de qua dixit Auic. q̄ si etas infirmi fuerit etas iuuētutis in qua multiplicať colera verissime videť posse opinari febrē inuadentem fore colericā. Et si etas sit adolescētie in qua multiplicatur sanguis verissime videť posse opinari febrē illaz esse sanguineā: ꝛ si etas fuerit pueritie in qua ꝓpter gulositatē multiplicata indigestio ne multiplicať flegma: aut fuerit etas decrepita: verisimiliť videť posse opinari febrē fore flegmaticā. Et si etas fuerit ꝓme senectutis in qua multiplicať melīa verisimiliť videť posse opinari febrē fore melicā. Et sub etate dedit intelligere de alijs rebus nālibus: vt de naturali ꝙpl'one ꝓncipali vel acq̄sita quecūqz ꝑo tūc fuerit. Si. n. fuerit ꝙpl'o sanguinea verisimiliť vī posse opinari febrē esse sanguineā: ꝛ ꝙsilr de alijs cōpl'onibus. De cōplexione sexuali ēt ꝙsilr: si. n. fuerit vir qui febriat verisimiliť vī posse opinari q̄ febris illa fit de humore calido: ꝛ eȝ si fuerit femina. ¶ Et de eis est corpis habitudo. nā si fuerit pinguis visimiliť vī posse extimari febrē fore flāticā ꝛ si fuerit carnosa

sanguineā: ⁊ si fuerit macra rara colicam: ⁊ si macra densa melicam. ¶ Et de rebus nō nālib⁹ est regimē ꝑteritū: in sex rebus nō nālib⁹, maxie tñ in cibo ⁊ potu: qm̄ hūoꝛ in coꝛpoꝛe gignāt ⁊ multiplicāt ꝑm ipm regimē. Et ꝑsile vr posse extimari q̄ febris illa sit ex illo hūoꝛe quē regimē multiplicatiuū foꝛe poꝛtēdit. B tñ regimē ꝑteritū nō dz ꝓsiderari p paucos dies ante inuasionē febris: sed p mēsem vel mēses. ¶ Et ex eis é regio an sit gñatiua hūoris, cali vl frigidi: ⁊ ꝑm illud iudicare de febre illa. ¶ Et tps anni ⁊ aeris cōstō sile pulsus: vt. s. ꝓsideret pulsus cui⁹ spēi febris sit: ⁊ ꝑm illū iudicare de spē febris. ¶ Et ex eis est vrina q̄ dz ꝓsiderari: cuius hūoris sit significatrix: ⁊ dz illū iudicare febrē. ¶ Et ex eis est hūoꝛ exiēs in vētu vel egōne, ⁊ ꝑm illuz iudicare febrē. ¶ Et ex eis est sanguis exiēs p nares vel p alias regiones: ⁊ ꝑm ipm ꝓsilr iudicare. ¶ Et ex eis est appetit⁹ q̄ est fames, naz variat iste appetit⁹ ꝑm plin ꝑm hūoꝛē in coꝛpe peccātē ⁊ spāliter in stō exūtē. ¶ Et ex eis est appetit⁹ q̄ est sitis: qm̄ variat ꝓsilr fami: ⁊ ꝑm hūoꝛē ꝓdñantē iudicare febrē. ¶ Et ex eis est anhelit⁹ q̄ ꝓsiderādus est cōsilr pulsui. ¶ Et de reb⁹ ꝑter nām dixit Aui, ꝓsiderāde sunt dispōnes ūtes. s. egritudinales: q̄s. s. egritudines eger in ptō pati cō sueuit. nā vīsile vr posse opinari febrē quam mō patit foꝛe silem illis: multi. n. multotiēs ꝓsueuerūt pati febres tertianas vel q̄rtanas vl alias q̄rū assuetudo facit opinari ꝓsilez illis esse febrē pñtē: vl dispōnes egritudinales. i. pñtes que nūcin pñti tpe multis vel plibus insunt: vel egritudinales dispōnes pñtes alias a febre in coꝛpe eius existētes, nā ꝑm humoꝛē illa⁹ verisile vr esse febrē pñtez. ¶ Et ex eis est dispō febris: ꝓsiderāda. n. est dispō calitatis. Dixit. n. Raz. 16. cōi. maioꝛ significatio supra humoꝛē gignantez febrē est dispō in qualitate calitatis: qm̄ calitas quotiēs declinās fuerit ad vapoꝛē: ⁊ minoꝛē, al's. mitioꝛē feruoꝛem ⁊ lenioꝛē tactuz erit de sanguine. Sed quotiēs fuerit pungēs feruēs ⁊ mordētis tact⁹ de vtraq̄ cola erit. s. aut de cola rubea aut de nigra. Et quotiēs in ꝑn° qm̄ tangitur fuerit vapoꝛosa ⁊ plongādo manus morā supra eā sentit punctionē augentē paulatim paulatim: ⁊ cū hoc fuerit diuersitas i locis quasi penetret per colatoꝛiuz vel cribellū de flegmate erit. ¶ Et cōsiderādus est mot⁹ febris ⁊ modus inuasiōis eius: ⁊ modus terminatiōis ei⁹. ¶ Et ex ꝓsiderādis sunt accña q̄ sunt cōiuncta cū febre de doloꝛe vigilijs somno siti ⁊ filibus.

Signa febrium.

Post ꝑdictas ꝓsiderationes posuerunt auctoꝛes signa vniuscuiusq̄ spēi febris putridaꝝ in gñali. ¶ Et posuit Auic. febris de putredine sanguis tria signa: quoꝝ ꝑm est q̄ ipsa est ꝓtinua inseparabilis semp: ⁊ est nō hñs poꝛissimos vel excrescētias: sed semp est ꝓclusa ⁊ eḡlis: ⁊ B nisi sanguis ad aliū humoꝛē cōuertat: ⁊ per B sig^m^ differt a febribus alioꝝ humoꝝ: que lz sint cōtinue hñt excrescētias. 2^m^ signū est, dixit Aui. q̄ caloꝛ eius est plurimus. s. in q̄to ⁊ est cōis. s. toti sicut ⁊ ipse sanguis est cōis oibus mēbris: sed tñ caloꝛ eius est cū lenitate nō moꝛdax: sicut caloꝛ colē: q̄ iste est vapoꝛosus: ille vo fumosus dr̄ignus. Et iō istud signū verificat in respectu ad colericā. nā caloꝛ flātis est ēt lenis nō moꝛdax. 3^m^ signū dixit. A. Ista febris q̄ntq̄ peruenit ad statū in q̄tuoꝛ diebus: ⁊ bene dixit. q̄ntq̄: q̄ nō semp: neq̄ vt multū. imo raro valde: q̄ raro est q̄ fiat crisis eius in h^a^ 4^a^. Est tñ semp cite terminationis: differēs per B a febrib⁹ flegmaticis ⁊ colicis ⁊ melicis notis: que tarde sunt terminationis. Et febris q̄dem sanguinea maxime accidit in coꝛpibus carnosis sanguineis vtētibus dieta sanguinis multiplicatiua: ⁊ maxime tpe veris ⁊ ꝓstōnibus aeris ⁊ regionibus calis ⁊ hūidis. Et est febris sanguinea salutifera.

Signa febrium.

¶ Colice aūt febris Aui. 4^or^ posuit signa. Primū ē q̄ motus ei⁹ est tertian⁹ siue sit motus ꝓncipij po^m^ interpolātis siue excrescētie in ꝓtinuis ꝓportioālib⁹ nīsi in spē eius q̄ dr̄ adusta: ⁊ est causon: cui⁹ mot⁹ tertian⁹ est occult⁹ valde: est enim sicut insepabilis ꝓclusa. Uerificat aūt hoc signuz de colerica simplici nō de composita: duplex. n. tertiana facit paroxismū oi die. ¶ Scōm signū dixit Aui. Febris de colera pura est acuta. i. breuis ⁊ citi motus pp māe subtilitatem de quo signo loquēs Ipo. in affo. dixit. tertiana pura in septē ꝑiodis iudicat lōgissima. Dixit. n. Gal. in cōmē. q̄ tertiana ꝓtinua in. 7. dieb⁹ terminat: si pura fuerit ⁊ non accidat erroꝛ. nā illud qō tertiana facit interpolata in vno periodo ꝓtinua facit in vna die. Maxie tñ breuis est causō. Scias tñ q̄ colica pura tā ꝓtinua q̄z interpolata p̄t citi⁹ terminari. Quidā dicūt. q̄ lz interpolata pura nō trāscēdat 7^m^ ꝑiodū: ꝓtinua tñ pura q̄ntq̄ trāscēdit 7^m^ die ascēdens ad 9^m^ vel xj^m^. Et iō Aui. dixit. q̄ ꝓsumit in hebdā q̄ntq̄ sup. ⁊ q̄ntq̄ nō. ¶ Tertiū signū dixit Aui. calitas eius est magna. i. intēsa mordicatiua pp multitudinē colē eius vehemētia cōprehēdit ab infirmo: ⁊ ēt a tangēte ipm. Et cā huius vehemētie ⁊ mordicationis est calitas colē ꝓiūcta siccitati. ¶ Quartū signū. dixit Aui. colica est salutifera: q̄ colā est leuis supra nām. i. est subtilis habilis resoloni ⁊ obediēs in B nāe: ⁊ q̄ ipsa facit quietē. s. magnā tam in paroxismo q̄z exacerbatiōe in qua qete virtus cōfortat ⁊ fortificat ⁊ resistit māe. Et vt sic dicūt. salubꝛioꝛ est q̄z sanguinea ⁊ q̄z flegmatica. Uerū est q̄ Gal. 2° ꝓnostico ꝝ 5to 48° dixit. q̄ febris flegmatica ⁊ sanguinea sunt salubꝛioꝛes colericis: ⁊ est verū indicatiōe sumpta a q̄litate febris: q̄ sunt calitatis mitioꝛis: lz indicatiōe sumpta a facilitate resolutionis māe ad quā respexit Aui. ⁊ bñ: colerice sunt salubꝛioꝛes illis: febris quoq̄ colerica, dixit Gal. 2° de diffe. feb. sepe in coꝛporib⁹ existit colericis nā ⁊ in etate eoꝝ qui sunt in statu. i. iuuētute que est oium etatū colicissima ⁊ in hoꝛa estiua: maxime ꝑm quā dñat humoꝛ colicus: ita etiā in calis ⁊ siccis ꝓp̄one regionibus ⁊ cōstitutionibus cōtinētis calis. Et vita nō est in desidia pigritia: lz in laboribus ⁊ vigilijs ⁊ sollicitudinib⁹ ⁊ estibus ⁊ cibis paucis calis ⁊ siccis. Sz ⁊ deficcantiū ⁊ calefaciētiū farmacoꝝ i/moderat⁹ vsus facilis est gño tertianaꝝ ⁊ colicaꝝ febriū.

¶ Febris aūt flegmatice signa, dixit Auicē, sunt quatuoꝛ. ¶ Primū est. q̄ flegmatica facit accessionē oi die: ⁊ dicunt quidā q̄ inuasio eius de sero magis est: q̄ illa hoꝛa flegmati magis ꝓportionat. ¶ Scōm signū, caloꝛ eius est leuis per cōparationē ad colericā: q̄ fundatus est in substātia humida ⁊ frigida. ¶ Tertiū est. q̄ est longa ꝑpter tres causas: ꝑpter quas difficulter ⁊ tarde resoluit: prima est ꝓpter viscositatē sue māe. scōa ꝑp frigus cōp̄onis eius. tertia ꝑpter sui multitudinē. Et verificat hoc signū taz de vlibus tpibus morbi q̄z de ꝑticularibus paroxismi vel excrescētie: ⁊ hoc in cōparatione ad colericā. ¶ Quartū signū. dixit Aui. est magni timoꝛis: qm̄ hz parū spatiuz interpolationis ⁊ qetis: ⁊ qm̄ ipsa associat debilitati in/oꝛe stomaci a qua non excusat patiens flegmaticā: qm̄ stomacus est sicut lacuna ⁊ velut receptaculuz flegmatis. Dixit enim. 13^a^ tertij. q̄ plus in stomaco repit est flegma. Luz g̃ coꝛrūpit debilitat stomacus ⁊ agitatū cōmouet ad os stomaci. Et istud est. dixit Aui. de illis q̄ attrahunt accidētia mala de syncopi ⁊ pulsu coꝛdis p cōpassionē coꝛdis ad os stomaci ⁊ debilitate appetitus ex q̄bus flegmatica reddit timoꝛosa: q̄ ista sunt accītia virtutis dissolutiua ⁊ debilitatiua. Et dixit Auer. 7° coll. flegmatice piculosioꝛes sūt colericis ꝑpter grossitudinē flegmatis ⁊ coꝛruptionē causatā ab illo. Dixit Gal. 2° de differētijs febriuz: flegmatice febres oīno colericis sunt ꝑuie in supradictis ꝓditionib⁹: etenim in flegmaticioꝛib⁹ cōp̄onib⁹. sup. ⁊ etatib⁹ pueris ⁊ senibus ⁊ habitudinib⁹ pinguibus ⁊ hoꝛarū in hyeme ⁊ ꝓstitutionū in humoꝛibus ⁊ fridioꝛib⁹ ⁊ fridis ⁊ humidis regionibus: ⁊ vita pigra sil: ⁊ cū plenitudine: ⁊ maxie cū post cibū in balneis balneant: ⁊ multo magis cuz ipsa cibaria flātioꝛa existūt. ¶ Dixit Auic. flātica est res ma/

Signa febrium flātica.

Flātica et ethica cōueniunt ⁊ differunt.

gis silis ethice: z ꝫ est in hre calorẽ obtusum lentũ remissi gradus: sic ꝙ in primo occursu non imprimit nec cõtristat tangentẽ: nec ẽt dolore sensibili affligit patientẽ: ita vt suã calitatẽ z febrẽ nõ ꝓcipiat patiẽs: sicut nec ethicã patiens ipsam: hoc tñ signũ nõ verificaꝫ de oi flãtica cõtinua: sz de ea solũ q̃ latica siue latẽs appellaꝫ: que ẽt ethice siłaꝫ in assiduitate caloris. verũtñ distinguiꝫ ꝑ pulsus. nã dixit Aui. In flãtica est lenitas pulsus. In ethica vo est pulsus dur⁹: quãuis in flãtica. dixit ipse. fiat pulsus durus qñqꝫ pp cãs exiccãtes a febre q̃ hñt exiccare venã pulsus: z maxime in latica i qua corpus cito extenuaꝫ: qõ ꝓprie ꝓtingit pp appetit⁹ debilitatẽ: vñ patiẽs paꝫ de nutrimẽto sumit: maxie qñ multũ flãtis a capite descẽdit ad pectus: qõ ꝓstãs super mediastino pãniculo seu diafragmate corrũpit: cui⁹ corruptiõis nocum corda cõicaꝫ arterijs: vñ accidit exiccatio i hũido ei⁹ substãtifico silis exiccationi ethice q̃ exiccatio cõicaꝫ tãdẽ arterijs: vñ fit pulsus duricies: sicut ẽt in ethica aliq̃ repit pulsus mollis: vt qñ ꝓcederet a sanie in pectore ꝓtẽta: cuius hñiditas cõicaꝫ arterijs. ¶ Febris vero melice. A. posuit signa: pmũ est q̃rtana ꝑ oi febre melica nõ est acuta. s. in calore vel nõ est acuta. i. nõ est breuis motus pp frigus mãe: pp qõ ẽt est lõga z adiuuat ad lõgitudinẽ ei⁹ grossities humoris: z in ꝫ cõprehẽdit. ¶ Scõz signũ. s. q̃ q̃rtana est lõga. ¶ Tertiũ signũ est. ꝙ in q̃rtana accñtia sũt remissa: nõ. n. accẽdit in mã ei⁹ calitas intẽsa acuta pp sui duriciẽ z terrestreitatẽ: z ꝫ hz vtatẽ respectu colice maxie. Et ppea dixit Aui. ꝙ nõ est in ea timor pp lõgitudinẽ ẽt qetis eius. Et dixit Hal. vbi. s. sicut flãtice febres flãticos sequũtur humores ita z q̃rtane melicos. Et eueniũt corpib⁹ nã melicoꝛib⁹ z autũno z ꝓstõnib⁹ z regiõib⁹ fridis z siccis. ¶ Dixit Raſ. 16° ꝓtiñ. Febres q̃ accidũt in corpe raro erũt cũ vomitu frequẽti z abũdãti sudore z ꝓfluxu vẽtris: sz in corpe dẽso febris erit aliqñ vehemẽs z aliqñ leuis: z qñqꝫ erit cũ singultu z siccitate corꝑis z ariditate grossa ligue: z oia accñtia sunt mõ vehementia mõ leuia. ¶ Et scias ꝙ nõ semp signa posita de febrib⁹ taz in gñali q̃z in ꝑticulari oia ad cognitionẽ ipsi⁹ febris requrunt: sz sufficit ꝙ ex eis ꝓcipaliora vel plura inueniant: z maxie q̃ sunt sumpta a re ꝓter nãm: q̃z uis oia sint apta euenire ex nã ipsi⁹ febris: aliqñ tñ aliq̃ ex eis nõ eueniũt: ppea q̃ in ipsa febre euenire pñt: sicut. v. g. in febre ficca sitis exiccatio lingue z silia ex nã ipsius febris euenire debent tñ aliqñ nõ eueniunt vt in his in qbus flegma aquosuz ad os reumatizat: sicut dixit Ipoc. in affo. qbus tñ febribus plerũqꝫ tusses ficce: z modice ꝓuocate in febribus vrentibus nõ valde sitiẽtes fiũt. ¶ Dixit Alexãd. si infirmus colore irreo. i. siligineo fuerit z insomnietatẽ patiaꝫ: z circa vtilitatẽ dom⁹ sollicitudinẽ gerat: z etate plenus fuerit: qr in iuuẽtute: scias qñ colera suã generat febrẽ. Si vero albedo z palledo in colore sit: z nã sit piger aut in ope fixus: scias anfimerinas esse ex fleg mate generatas. Si aũt plũbo similẽ habeat colorẽ scias quartanam esse febrem de humore melancolico.

¶ De signis febrium ꝓtinuaꝝ cõpositaꝝ. Cap. xx.

Primus signum.

Dixit Hal. 2° de diffe. feb. si nocbaꝝ. i. cõtinuaꝝ febriũ: ppriũ est nõ horrere sumẽdo horrorẽ ꝑ oi forti tipo. Vñ Alex. dix. Cõtinue febres nec horrore nec tremore moueñt. Et Almñ. dixit. neqꝫ cũ tremore icipiũt. Dixit Aui. febri ꝓtinue nõ associaꝫ de dispõnib⁹ eradicationis. i. de dispõnib⁹ q̃ eueniũt in febrib⁹ q̃ eradicanꝫ z interpolãt: z marie de antecessiõe rigoris. ¶ Hal. tñ ꝑ⁹ ad glau. inuit in eis euenire posse horrorẽ. Dixit. n. febris qñ cũ puo icipit horrore: tũc magis alijs signis opz mẽte attẽdere tãq̃ nõ solũ anfimerina z tertiana: sz ẽt emitritea vel alia ꝓtinua eẽ potente: pp q̃ scire debes ꝙ febris ꝓtinua ꝑ se horrere nõ pót: qr nõ ꝑticipat cãm horroris q̃ est motus mãe male repẽte sua mẽbra sensibilia: q̃re nõ infert. Dixit

Quõ i febrib⁹ ꝓtinuis possit euenire horror sine horripilõ.

Alexã. sensibilibus locis extrinsecus z acredine humorũ mordicationẽ. sup. vel aliã malã sensationẽ: sicut in tipicis febrib⁹ euenire solet: ꝑ accñs tñ pót rigor euenire i ꝓtinua febre: z ꝫ aut eo ꝙ ei supuenit aliq̃ accñs subito terroꝛs nãe inducẽs: pp qõ accidit ꝙ nãlis calor reducit ad interiora: vñ exteriora eo depauperata rigẽt. Aut qr nã nouã pugnã ꝑ morbũ vel ei⁹ mãm icboat vel morb⁹ ꝑ nãm. pp qõ nãlis calor interi⁹ retrahit z retract⁹ vnit z vnit⁹ fortificat: z fortificat⁹ mãm expellit sup mẽbra sensibilia cretice vel nõ cretice. Dixit. n. Ipo. i affo. a causone bito: si q̃tidie rigores fiũt q̃tidie febres soluunt: aut qr in dcã pugna nã nocumẽtũ mãe ꝓcipiẽs irritata aliquã eius ptẽ sup mẽbra sensibilia expellit: aut qr i patiẽte febrẽ ꝓtinuã aliqs repit humor exi vasa posit⁹ circa sensibilia mẽbra get⁹: q postea ex pugna ipsa vel alia q̃cũqꝫ de cã mouet sup ipsa sensibilia mẽbra z horrorẽ cãt. Et isto mõ 1° ꝓnostico 4° 2° 1° dixit Hal. in ꝑn° febriũ acutaꝝ ꝓtingit aliqñ friditas extremitatũ: aut qr z si hũor nõ expellaꝫ sup sensibilia mẽbra: expelluñ tñ acuti mordicatiui vapores q horrorẽ causãt: aut qr reuocaꝫ calor nãlis ad intra pp malas z venenosas ꝓprietates febris z sue putredis: z pp motũ mãe ei⁹ malũ z ipetuosuz: vñ ifridant exteriora: aut qr añ acceptionẽ febris ꝓtinue supueniat rigor q postea febre supueniẽte nõ sedaꝫ: sz ꝓseqꝫ: aut qr vtus retẽtiue mẽbroꝝ itñ debilitaꝫ z relaxaꝫ ꝙ mãm i valis ꝓtinere non pót: vñ sinthomatice mã illa sup sensibilia mẽbra mouet z horrorẽ cãt. Dixit. n. Ipo. in affo. A causone bito si rigor iciderit ꝛc. Aut qr febris ꝓtinua cõposita sit cũ aliq̃ interpolata rõne cui⁹ accit horror i ea: aut cõposita cũ apate aliq̃: sicut dix Aui. ꝙ in apate renũ febris ei⁹ est cũ frigore extremitatũ z fit illius horripilo cõmiscẽs iflãmationẽ. ¶ Dix Ga. ꝑ⁹ ad glau. In ꝑn° oiuz ꝓtinuaꝝ nõ erit rigor: z si in ꝑn° ꝓtinuaꝝ erit infridatio extremitatũ aut horripilo ꝫ erit ex apate magno i vẽtre: aut qr cõposita erit cũ aliq̃ interpolata: dicũt q̃ ꝙ in ꝑn° ꝓtinuaꝝ nõ cõpositaꝝ nõ accidit horror: z tñ in processu augmẽto z statu euenire pót. Et cã qdẽ q̃re in cõtinuis in ꝑn° nõ accidit horror: z i augmẽto z statu qñqꝫ accidit est: qr in ꝓtinuis in nãe vincẽtis morbũ z expellẽtis mãm eius ad ius venas ad exẽ venas mã facit rigorẽ mota sup sensibilia mẽbra. Sz in ꝑn°. qr nã nõ est vincẽs nec potẽs expellẽ mãm cũ nõ sit potẽs expellẽ nec expellẽ nisi digestã z in ꝑn° nõ sit digesta iõ in ꝑn° nõ fit rigor. In augmento ãt z statu: z maxie in fine augmẽti: z ꝑcipue i statu fieri ꝑt rigor mã hñte digõnẽ quã expellẽ ꝑt nã. s. mẽbra sẽsibilia.

Secũs signum. De pul

¶ Scõm signũ. dixit Almñ. in pulsu ꝓtinuaꝝ est diuersitas z est male ordinat⁹: z mali põderis. s. respectu pulsus interpolataꝝ. Dixit Aui. In ꝓtinua diuersitas pulsus q̃ est ſm febrẽ est apparẽs valde q̃ aũt sit ista diuersitas pulsus est: vt ꝑz ex supradictis ꝙ sistoles est maior diastole z pulsus qñqꝫ tẽdit ad magnitudinẽ z fortitudinẽ: z qñqꝫ ad puritatez z debilitatẽ. Et notãter dixit Aui. diuersitas ſm febrẽ vt excludat diuersitatẽ pulsus q̃ fit in ꝓncipijs interpolataꝝ pp submersionẽ caloris sub mã: z ẽt vt excludat inequalitatẽ pulsus: q̃ aliqñ ꝓtingit in febrib⁹ pp cãs ꝑmitiuas vel alia accñtia inequalitatẽ illã faciẽtia in pulsu. q̃si dixerit Aui. cuz videris diuersitatẽ in febribus in pulsu magnã z nõ fuerit illa diuersitas pp accñtia: neqꝫ pp cãs ꝑmitiuas neqꝫ in ꝓncipijs porismoꝝ: sz solũ pp febrẽ tũc iudica febrẽ illã ee cõtinuã. nã q̃z uis in interpolata sit diuersitas in pulsu: non tñ est magna nec multũ apparẽs respectu ei⁹ q̃ erit in ꝓtinua: bñ tñ posset in interpolata pp accñtia vel cãs ꝑmitiuas euenire i pulsu diuersitas magna: imo z maior q̃z q̃ accit in ꝓtinua pp febrẽ tm̃. Et cã maioritaꝫ diuersitaꝫ in pulsu in ꝓtinuis reꝰ interpolataꝝ est: qr i ꝓtinuis cor z arterie magis leduñt. Et sic dit Aui. ꝙ i ꝓmo febriũ ꝓtinuaꝝ pulsus nõ hz ordinẽ neqꝫ pód⁹. i. ñ ꝓportionaꝫ dñio febris: q̃si voluerit ꝙ in ꝓtinuis pulsus magis distat a pulsu suimet tpe sanita

ris q̄ in interpolat̄: vel nō hz pōdus. i. nō seruat ꝓportionē
musicā siue arismetricā: q̄ ꝯsideraī i pōdere pulsus: ex qb⁹
ꝯcludēs. dix. A. q in ꝓtinuis fit pulsus ineqlis iordiat⁹ z
mali pōderis nō ꝓportionat⁹ ad pulsuz sanitat̄ ei⁹ in q̄ est.
¶ Tertiū signū. dixit Al. Febres ꝓtinue in spacio. 24. ho/
raꝝ nō recedūt. Et Aui. dix. ꝓtinuaī febris: z nō eradicaī
post. 24. horas: qz cū i. 24. horis ois poxism⁹ febris iterpo
late sit finit⁹ sigñaī q nō ē q̄tidiana nec tertiana nec q̄rta/
na. s. iterpolata: z sic q sit ꝓtinua. Et silr sigñaī q nō ē effi⁹
q̄ in die nāli finiī. Istō tū signū: z si vicerī i plūb⁹ horaꝝ:
nō ē tū certū sp: z qz aliq̄ iterpolatevt aliq̄ tertiana nota: vt
suo cap̄ patebit durat vltra. 24. horas: z silr aliq̄ effimera.
¶ Quartū signū. dixit Aui. nō associaī febri ꝓtinue de si/
gnificatiōib⁹ eradicatiōis alijs. s. a p̄dcis. s. alijs ab horroz
z silib⁹. Et h̄ qz nō finiī cū sudore vomitu vl̄ secessu vl̄ alia
eūone manifesta sic. s. q ōsinat i ifebricitatione vsq̄ i finē.
¶ Quintū signū est. dix̄ Aui. assiduitas. s. caloris z ipsi⁹ ca
loris diuersitas apō augmētū: q̄si voluerit q calor ei⁹ assi/
due eq̄lis pseueret: hz nō sp: qz nō apō augmētū. nā in aug/
mēto diuersificaī z augeī q̄q̄z z minuiī q̄q̄z diuersitate
vehemēti: vel de signis ei⁹ ē assiduitas z vehemētia diuer/
sitaī i disponib⁹ ei⁹. s. pulsus: vt h̄ cōpleat qō. s. dixerat ō
pulsu vel i disponib⁹ ei⁹. s. febris q̄ dispones sūt dispō calo
ris ei⁹ z accūtiū. nā i calore z accūtib⁹ augeī dispō q̄q̄z
minuiī q̄q̄z. Et ista diuersitas caloris febris manifestaī
magis in ꝓtinuis ꝓportionalib⁹. ¶ Dixit Sili. in ꝓtinuis
febrib⁹ semp vrina nigra vel viridis vel liuida distincte vel
cū appone man⁹ appet. Accidūt aūt hi colores in ꝓtinuis
febrib⁹: qm̄ i eis calor fortior z magis ꝓsumptiu⁹ est: z p
oppositā signa p̄dictis cognoscīt q febris sit interpolata.
¶ Dixit Aui: putrida siue iterpolata est icipiēs cū rigore
aut horripilone: z dimittit hz plm cū sudore z hūorositate.
¶ Dixit Hal. 2° de crisi. iter. iterpolatā z ꝓtinuā ei ꝓpor/
tionalē nō ē dr̄ia: nisi qz chim⁹ in illis. s. in iterpolatis est
sparsus i corpe toto: z i his. s. ꝓtinuis ē stās fix⁹ i vacuita
te venaꝝ. Et oēs res i eis. s. ꝓtinuis z iterpolatj ꝓportio/
naī iueniunt eq̄les: niti qz i illis iterpolatj ē rigor: z i alijs
ꝓtinuis nō ē rigor. Et cū illis fit sudor z vomit⁹ i p̄ncipijs
absq̄ crisi: z cū istis nō ē vomit⁹ neq̄ sudor. sup. neq̄ aliq̄
manifesta eūo. sup. z oīa alia signa supi⁹ posita repiunt in
interpolata. ¶ Et febres qdē ꝓtinue ꝓportionales dr̄nt a
ꝯclusis z nō ꝓportionalib⁹ p ea q̄. s. satis i ipsaꝝ notificā
tib⁹ patuerūt. ¶ Que aūt ex eis ē ꝓportionalis cogīscīt: qz
est cū tepore. nā z hz nō qescat in ifebricitatione siue in iter
polatā: tū finita ipsi⁹ excrescētia tepescit: z nō i ꝓportiona
lib⁹ nō fit decl̄b q̄ sentiaī oior: hz morīaī p̄m vnā dispōnē sp
a p̄n⁰ vsq̄ ad finē. ¶ Dix̄ Aui. poxisimi. i. excrescētie febris
insepabilis minuunt: hz nō eradicanī p sudorē: qz i sudore
sequēte excrescētias eūaī ps māe faciētis febrē: hz nō tota.
Et poxisimi febris sepabilis resoluunt z eradicanī cōplete
z p̄m plm p sudorē. Et dixit p̄m plm pp ptes aliqs q̄ isensi
bilr resoluunt: fit aūt cōpleta resolo māe poxisimoꝝ iterpo
late. nā calitas resoluit hūiditatē facilr cū nō fit obsessa in
venis: hz ex venas posita. Et resoluunt poxisimi iterpola/
taꝝ aut p resolōne māe z ꝙuersione ei⁹ in cinerē aut p eūo
nē manifestā aut vtroq̄ mō fiī. ¶ Et febris qdē ꝓtinua si
fuerit cū supfluitate caloris z acuitate accūtiū: tūc ipsa est
de gīe febris adurētis gīiate ex colā: q̄ est iflāmatiua adu
rēs acuta valde. Si vō fuerit cū supfluitate caloris nō acu
ti: hz vaporosi tūc ipsa est ꝯclusa vā. Et si fuerit sine supflui
tate caloris vaporosi erit ꝯclusa nō vere nec ꝓprie. ¶ Et
signa febris liq̄factiue sunt. Dixit Raſ. 16° ꝓtiū. Patiētes
gētis. cito corp⁹ ꝓsumūt: z ad dispōnē tornatilē deducūt z
in vinis z egōnib⁹ ipsoꝝ plm supnatat pinguedo: sūt. n.
vnctuose manifeste. ¶ Et signa distinguētia febres acutas
a cronicis sunt: dixit Ga. 2° de creticis. poxismi siue excre
scentie plurimū per 3ⁿ eueniunt. In plūrib⁹ tū vtplurimū
eueniūt oī die: z nō est facile inuenire cām: z calor quidem
acutaꝝ est pungitiuus z mordax: plus tū z minus p̄m ma
iorē eius acuitatē z minorē. Et calor ꝙsilr leuis nō pungi/
tiuus plus z minus est febriū cronicaꝝ. ¶ Et Hal. qdem
voluit q p̄dicte febres interpolate possint cognosci a pri/
mo die quedā in p̄n⁰ poxismi alie in augmēto alie in statu
z alie in declinatiōe poxismi: si medicus bñ ꝯsideraverit: z
exercitatus fuerit in illis: hz si nō fuerit exercitat⁹ in h̄ stu/
dio cū sollicitudine nō cognoscet febrē qñ incipit. s. a p̄mo
die: cū sit parua: sicut nō cognoscīt arbor aut herba cū na/
scīt nisi ab illo q studuit cognoscere eas: z tū pol̄e est co/
gnoscere egritudinē p̄ma die. nos. n. dixit ipse: cognosci/
mus periodū tertianē z q̄rtane z quotidiane nō expectan
tes ipsaꝝ circuitū. Et dixit. nō opz circuitus periodoꝝ z
anologias poxismoꝝ scrutari solū: hz multo magis ipsam
spēm febris z ex hoc cognoscere eā quēadmodū hoiez per
propriā formā. ¶ Dixit Raſ. 16° ꝓti. vt a p̄mo die siue a p̄
periodo vel poxismo cognoscas febrē inspice an hēat cām
p̄mitiuā an nō: z an ei⁹ regimē z dispō corpis in p̄terito
faciāt ad putrefactionē an nō: aut ad repl̄onē: z qñ icipit
cuz rigore z q̄lis fuerit spēs rigoris z calitatis eius z q̄lis
est finis eius: an fuerit cū sudore: an cuz alio z q̄lis fuerit
opl̄o ipsi⁹ corpis: z q magis accidit i ipso tpe de febrib⁹.
¶ Verbi gr̄a. ponamus q febris incipiat a cā p̄mitiua
carēs rigore z calitas ei⁹ sit vaporosa: z pulsus ei⁹ nō mu/ Signa ef/
tatus iminēs magnifice z dignō in vrina est manifesta z re fimere.
gimē fuit cū cautela z ppea finē secuta est cū sudore vl̄ va
pore egrediēte de toto corpe z eger post eū secut⁹ ē alleuia
tionē: ita q q̄si eā nō sētiat notū erit q illa febris erit effi⁹.
¶ Et ēt ponamus. q febris incepit absq̄ rigore z regimē Signa; fā
erit faciēs ad repl̄onē z repl̄onis signa erunt manifesta z guinee.
pulsus erit fortis magnus latus z vrina ruffa z circulus
ruffus eminēs inflat⁹ z regimē hz fuerit faciens ad repl̄o/
nē: nō tū ad acuitatē sanguinis: z cū ea erit asma z iflāma
tio z nō manifestabunt in venis signa putrefactiōis z ca
liditas erit cū abūdantia: hz vaporosa z restrictio pulsus
ei⁹ erit velox: notū erit q est sinoca ex calefactiōe sanguis.
¶ Et ponamus q oīa hec accidāt z signa erūt manifesta
putrefactiōis z restrictio pulsus erit ad iteri⁹ magis z vri
na augmētationis acuitatis z minoris digōnis z spēs ca/
liditatis i q̄litate erit vehemēs magis: z silr sitis z calitas
in toto corpe eq̄lis silis: z nō sicut in p̄a. s. p̄terita febre: in
qua erat inflāmatio z calitas i corde z pectore abūdātio/
res z regimē fecerit ad putrefactionē et durauerit absq̄
diminutiōe nō q diminuaī ad modū interpolate: dico q
hec febris est sinoca putrida. ¶ Et ponam⁹ q febris ince Signa co
perit absq̄ cā p̄mitiua. tū cū horrore z morsu illato in cor lerice.
pore ad modū pūcture ac⁹ in p̄n⁰: z in ipso tpe pulsus fue
rit occultior z anbelit⁹ restrictiōis z puitatis vltra solitū:
deinde icipit calitas z nō erit spatiū longū dū dñabit⁹ toti
corpi pfecte cū iflāmatiōe z siti z vomitu colico: z calitas
erit ficca fumosa z regimē ipsi⁹ faciēs ad colerā rubeā de/
inde declinabit z terminabit⁹ post ad vomitū: deinde acci
det post euz alleuiatio in capite z vrina erit tenuis ex his
approp̄inquat rōni q febris ista est tertiana: z maxime si
terminant z mūdificant vene de febre post. 12. horas vel
ante. Et ponam⁹. q hec accidētia appareāt oia: z cū ea nō
erit vrina rubea grossa nec pulsus. ampli⁹ dico. q appro/
p̄inquat rōni: q hec febris erit tertiana. s. nota. ¶ Et po/
nam⁹ q febris icipit. s. cū frigore debili z est pura nō mor Signa fle
dēs calitas ei⁹: z postea cū spacio lōgo difficilis erit ei⁹ ex gmatice.
pās io: z qñ expādit nō erit abūdātis iflāmatiōis: z nō ap/
parebit sitis itēsio: hz puitas z tarditas i pulsu z diūsitas
maior q̄ i tertiana z regimē ei⁹ io illi⁹ z tps z ꝙsuetudo
faciūt ad febres flegmaticas: z erit silr absq̄ cā p̄mitiua. Et
approp̄inquat rōni q sit febris quotidiana z paroxism⁹

ei⁹ erit ꝓlixus ⁊ vrina alba nec remanebit sudor apud se/
paratione ipsius ⁊ erit aliq̄ residuū. Et ponam⁹ q̄ hec
accña inueniant' absq̄ friditate ⁊ sepatione:dicim⁹ q̄ hec
erit q̄tidiana ꝯtinua ⁊ ꝑprie si aggrauat' in tpe poxisimi.
Signa melanco/lice. ¶Et ponamus q̄ febris incepit post febrē erroneaz:aut
post magnitudinē splenis:aut post aliquē morbū melicū
⁊ rigor erit quasi ꝯtūdens ex ꝑfundatione eius in corpe
⁊ difficulter calefit ⁊ secuta calefactiõe vehemētior fit ca/
lefactio in q̄ztitate ⁊ qualitate vrina carebit digone:⁊ pul
sus erit q̄si ligatus interius trahēs valde cū puitate ⁊ tar
ditate ⁊ spēs calitatis erit arida ⁊ sicca.dicimus q̄ hec fe/
bris est quartana:⁊ ꝑprie si ꝯsuetudo hec sequit':⁊ si hec
accñtia fuerit absq̄ rigore ⁊ vrina declinat ad nigredinē
dicimus q̄ hec febris est quartana ꝯtinua. ¶Satagēdū
itaq̄ est in discretiõe febriū abinuicē nō solū cõia signa:sz
ꝓpria vnicuiq̄ earū bñ scire:vt sic facile ꝑ insepabilia ⁊
ꝓpria ⁊ familiaria signa vna febris ab alia distinguat'.
¶Clauis aūt cognitionis ea⁹ ⁊ melior viarū ꝓueniendi
ad earū cognitionē ꝟz certitudinē est cognoscē vnāquāq̄
ea⁹ ⁊ ꝑmo singulare q̄z cõpositā:⁊ ꝑmo purā q̄z cõmixtā.
Cū.n.fuerit febris singularis pura:necesse est vt manife/
stent' i ea signa sign̄antia chimū gñante eā. Et ē ētvt cog̃/
scas pri⁹ singl'arē purā iterpolatā:q⁹ si cog̃sces iterpolatā
cognosces certe ꝯtinuā ꝓportionalē sibi.nā relatiue sunt
adinuicē. Esse itaq̄ febris singl'aris nō ignoraf' a p⁹ die q̄
euenit ab illo q signa cuiusq̄ ea⁹ certe cognoscit:q⁹ vni/
cuiq̄ ea⁹ sunt signa ꝓpria sibi:⁊ nō alij. Spēs ēt febriuz
nō simulant' neq̄ in initio suo⁹ paroxisimo⁹ neq̄ in aug
mēto neq̄ in statu neq̄ in declaratione neq̄ in quātitate
calitatis neq̄ in motu vena⁹ neq̄ in accidētibus q̄ comi
tant' eas neq̄ in eis q̄ coexistūt:sz neq̄ in eūonibus que
fiūt in paroxisimis sudorib⁹ vomitib⁹ egonib⁹ vrinis ⁊ flu
xibus sanguinis. Cū ergo febris tertiana quotidiana q̄r/
tana inuenit' singularis stans p se vsq̄ ad declinationez:
non est tibi difficile vt distinguas inter eas cognoscendo
quālibet ea⁹ ex ipsamet ⁊ nō ex rebus tm̄:que ei extrinse
cus accidūt. Si ergo tuū p̄n̄ cognoscēdi egritudinez ex
rebus q̄ sunt illius egritudinis ꝑ ie:q̄m vnicuiq̄ egri/
tudini in initio issunt signa sibi ꝓpria ⁊ nō alij egritudini.
Deinde ꝯsidera postea in eo q̄ accidit ipsi plm:⁊ nō op3
periodos ⁊ analogias poxisimo⁹ scrutari solū:sed multo
magis ipsaz spēm febris. Et ex spē cognosces eas quēad
modū hoies cognoscunt' ex ꝓpria forma. Genus vero fe
briū nō ex interpolatione sua sciri oz:sz ex accñtib⁹ ipsaz
comitātibus que sunt ei ꝓpria p̄cipue cū accidentiū testi
moniū ad iterpositionē fuerit diuersuz. Uñ si febris vno
die accidit:⁊ alio nō:accñtia tm̄ tertiane nō sunt fortia nec
pura:sz cōmixta:tūc aut nō est tertiana aut nō est tertia/
na pura. Et si febris hz poxisimū oī die non extimet q̄ sit
quotidiana.nā⁊ due tertiane faciūt poxisimū oī die:sz si
dera accñtia que hz an sint accñtia tertiane:⁊ tūc scies q̄
sunt due tertiane.an sint accñtia quotidiane:⁊ tūc iudica
q̄ sit quotidiana.dixit Rasis 16° cōtiñ. Si febris accidit
post dolorē stōi in maiori pte erit quotidiana:⁊ si post do
lorē splenis erit q̄rtana:⁊ si post dolorē epatis tertiana.

¶De tipo in generali. Cap.xxj.

Tipo⁹ multe sūt spēs.

TIpo⁹ Sal.in lib.de tipo.tipus est ordo in/
tensionū ⁊ remissionū ⁊ periodus est
tps intensionis ⁊ remissionis in egritudine
fiens:⁊ dixit.pauce passionū nō tipantur vt
atrofia.i.incibatio palisis ⁊ egritudines eis
proportionales:plures vero passionū tipant':sed rarius
quedā:oium vo maxime febres tipant':sz absq̄ ꝯtinuis
⁊ inordinatis. ¶Et dixit:tipo⁹ alij sunt ꝑmi:alij scōi:alij
stantes:alij moti:alij simplices:alij cōpositi. Et primi sunt
qui paruā bñt inuasionē ⁊ longā remissionē:vt tertiani ⁊
quartani:⁊ scōi sunt q̄ lōgā bñt inuasionē ꝑuā vo remis
sionē:sicut q̄tidiani ⁊ ꝓlongati tertiani. Stantes vo tibi
sunt qcūq̄ in eisdē horis inuadūt. Et moti sunt quicūq̄
alijs horis inuadūt ⁊ remittunt':quo⁹ q̄ ꝓueniūt ⁊ ꝓliūt
anticipatiui dicunt':q vo tardāt suppositātes. Simplices
vero dicunt' q vnā inuasionē faciūt:cōpositi vo ex plūbus
remissionib⁹ ⁊ inuasionib⁹ ꝯstūt. ¶Tipus apud grecos Tipus
dr figura vel forma vel imago siue exēplū alicuius rei.est
eni velut imago future febris ⁊ est dictus a q̄dā herba fri
gida tipo grece dicta q̄ in aqs nasci' ⁊ in aqs inflat'. Est
eni tipus dispō eueniēs in corpe in qua ꝑm plm sentit' fri
gus a patiēte ipsaz vel saltē a tāgēte ipm. Et dñt qdaz ti/
pus est accñs ꝑcedēs febrē:vt indicās eā ꝑ q̄ cognoscit'
spēs febris:⁊ qd futurū sit in febre.nā ꝑ tipū pōt cogno/
sci spēs febris vt appebit. ¶Dixit Hilib. Tipus accipit Tipus
duplr. Aliq̄n gñalr ⁊ largissime.s.put ꝯtinēs oēs tipos pūt duplr
ꝑm q̄ accidūt in latitudine sanitatis siue egritudinis cu/
iuscūq̄ siue sit apa siue febris siue ex debilitate vtutis vel
caloris nālis paucitate vt in senib⁹. Et fit gñalr ex desti/
tutiõe caloris nālis in sensibilib⁹ mēbris. Et q̄nq̄ accipit
spālr ⁊ stricte put est accñs ꝯcomitās febres. Joq̄ tipus
aliq̄n accidit p̄ter h̄ q̄ adsit febris vel subsequat':⁊ aliq̄n
accidit cū febre sequēte vel p̄nte. Tipus ēt q̄nq̄ p̄cedit fe/
brē:⁊ est illud q̄ō est ꝑm plm. Et aliq̄n accidit in febre ita
q̄ febris p̄cedit tipū:⁊ tipus supuenit ei. Et p̄cedēs febrē
dr tipus p̄occupās siue añs. Et febris sequēs ipm q̄nq̄ ē
cōtinua ⁊ est hoc raro. Aliq̄n tñ in p̄n⁹ ꝯtinua⁹ aliqua⁹
añcedit aliq̄s tipus. Et aliq̄n est iterpolata:⁊ est illud q̄ō
est ꝑm plm. Et q̄ añcedit iterpolatā ꝓprijssime oī tipus:⁊
inde febres interpolate merito tipice dicunt':q⁹ cuz tipo
intrāt. ¶Et cā hui⁹ tipi dixit Aui.est humor crudus eue/ Cap.
niēs ad lacertos in ꝑmis.sup.aut cā ei⁹ est humor calus
veniēs ad lacertos in ꝑmis nocens eis sua mordicatione
aut saltē vapor ab ipsis humorib⁹ eleuatus ifrigidās vel
mordicās:deinde cū humor aut saltē vapor ei⁹ incipit pu
trefieri incipit calefieri calefactiõe p̄ter nāz. ¶Et iste q̄dē Tipus
tipus añs nō est de accñtib⁹ febris:q⁹ accñs febris sequr accñs
ipsaz:sicut vmbra corpus ⁊ nō ꝑuenit ipsaz. Sz e⁹ accñs
alteri⁹ morbi:vt solōnis ꝯtinui in dictis mēbris sensibili/
busvel alicui⁹ male q̄litatis disratiātis ipsa mēbra:quo⁹
morbo⁹ febris nō est cā:sz cā eo⁹ est mā debēs facere fe/
brē apud motū ei⁹ sup ipsa mēbra. Cū ergo aliq auctores
noiant hūc tipū inter accñtia febris large ⁊ multū impro
prie locuti fuerūt:sic tñ fecerūt appropriātes eū febri tāq̄
principali morbo curatiōi eo⁹ sbo. Quidā tñ dñt q̄ tipus
añcedit febrē nō tpe:sz ꝓprietate māe febrē faciētis de sui
nā mote ad febrē faciēdū ⁊ assimilāt tipū rumori inimici
insultātis. ¶Tip⁹ aūt eueniēs i febre ē dupler:vn⁹ dict⁹ Tipus
subsequēs:q ꝟz plm fit i febrib⁹ ꝯtinuis:⁊ aliq̄n lz raro fit duplex
in iterpolat':⁊ fit vtute forti expellēte māz i ꝯtinuis de ve
nis ad eā venas ⁊ in iterpolat' de vno mēbro sensibili ad
aliō mēbrū sensibile. Et dñt qdā q̄nq̄ p̄cedit crisim:⁊ est
signū ei⁹:⁊ est h̄ vtplm.q̄nq̄ fit in crisi q̄nq̄ post crisim.
Ali⁹ tip⁹ dr icidēs eueniēs in ꝯtinuis febrib⁹ aliq̄n vtute
ente potēte expellere māz de venis ad mēbra sensibilia:⁊
signāt mām malā stimulātē vtuté. Et aliq̄n fit vtute ōbili
⁊ caloze nāli appropiquāte extinctiōi:⁊ signat mortē. Et
q̄nq̄ fit ꝑ aliq̄ō accñs supueniēs ꝑ q̄ō ꝯtigit calorē nā/
lē reuocari ad itra. Tipū añtē tetigit Jpoc.5.affo.i affo.
Quibuscūq̄ rigores i febrib⁹ fiūt q̄tidie febres soluunt':⁊
tipū sequētem tetigit ibidē in affo. A causone hito rigor
supueniēs soluit egritudinē. Et rigorē incidentē ēt tetigit
ibidē in affo. Si rigor acciderit febri nō deficiēti iā debili
erñte corpe mortale. ¶Tipū quoq̄ febrē añtē p̄cedit di Tipus
spões due.s.pigritia:⁊ fractio mēbro⁹ q̄ cū eueiūt nūciat
ipz. Et sūt iste dispones aliq̄n mixte cū alicib⁹ vel oscitatio
nib⁹ vel vtrisq̄ ⁊ aliq̄n absq̄ eis. ¶Est aūt pigritia dispō i
corpe cū qua p̄cipit patiēs grauitatē in mēbris suis:nō tñ
multam

multū.fit tñ pp eā piger ⁊ tardus ad motū nec libēter mouef:ſz deſiderat qetē. Et cā huiꝰ pigritie eſt mā q̄ expandi tur paulatine ſup mēbra:ita q̄ per talē expanſionē ipa mā nó mouef per ipſa mēbra:ſz manet: qete ſupea. ¶ Fractio vero eſt laſſitudo ſponte ꝓueniēs corporis:totius:in qua pa tiēs iudicat mēbra ſua fore cōfracta vel q̄ſi. Et eſt duplex: vna remiſſa:⁊ alia magis intēſa. Et cā remiſſe eſt eadē mā que eſt cā pigritie cū amplius multiplicata fuerit ſup mē bra nódū tñ mota p ea. Et intēſe fractionis cā eſt eadē mā cū iā moueri icipit:vñ Aui.ait.q̄ ſi mā fuerit plus ex cui vaporibus cauſant alices cōtingit pp eā laſſitudo penalis ideſt filis ei que fit a penis.ſ.vberib illatis cū vgis. Acci dit ⁊ ꝫ ſi fuerit quieta aut ꝓuenient alie ſpēs laſſitudinis ſz vlceroſa vel apoſtemoſa ſi fuerit mobiles.ſ.paruo ⁊ de bili motu. Et huic laſſitudini intēſe nó aſſociat frigus nec punctio apparēs manifeſte:q̄dā tñ occulta punctio bene aſſociat ei ita q̄ patiēs incipit remiſſe ſentire quādā leuem punctionē:⁊ ꝑm aliquos ēt quādā leuē frigiditatē. Et de hac ſpē laſſitudinis pp dictaꝫ occultā ⁊ remiſſaꝫ ſenſatio nē pūctiōis ⁊ frigiditatis.dixit Aui.q̄ fractio eſt q̄ſi ma neries horripilationis. Eſt.n.ſic remiſſa occlta ⁊ obtuſe ſen ſata horripilo. ¶ Oſcitatio vo ē diſpō:in qua os inuolun tarie vehemēter aperit. ¶ Et alices eſt diſpō in qua totuꝫ corpus ꝓtendit inuolūtarie:ſed maxie circa ſpūalia ⁊ bra chia:vñ dr alax ꝓtēſio. Et cā hax diſpōnū.dixit Auic.2ª ꝑ.eſt mā pauca vaporoſa:cuiꝰ vapores ꝓueniētes ad nu ſculos ſpiritualiū ⁊ mādibulax excitant expulſiuā ipſorū muſculox ad expulſionē illax cū illo motu. Et ō his diſpō nibꝰ dixit Ha.ſpādidatio eſt modicus vtutiꝫ motꝰ:⁊ minor eſt eo qdā motꝰ rigoꝛis:⁊ adhuc turbatio q̄ añcedit febriū rigorē minor eſſe vt:q̄ inter ſpēs motuū minime cōputari dr:ſz q̄ſi ſenſus dicēda eſt:ſicut ſenſus vlceroſi laboris.

¶ Tipi quoq; ꝑpe dicti tres ſūt ſpēs.ſ.horripilo ſiue hor ror ⁊ rigor ſiue tremor ⁊ frigiditaꝫ:ſiue circū infrigidatio. Quidā tñ tipi ꝓprie dicti quatuor faciūt ſpēs:q̄ tremorez diuidunt a rigore:melius tñ dicēdū eſt.q̄ tremor ſub rigo re cōprehēdat ⁊ horripilatio qdē:⁊ horror dicūtur ab hor reo qō idē eſt qō frigere cū erectione pilorū totiꝰ corporis ⁊ cutis.nā infrigidata cute accidit in ea q̄dā condenſatio a q̄ ꝓuenit in ipa cute ⁊ carne q̄dā ꝛctio pp quā ꝛtractionē accidit in cute diſpō ſiſis diſponi q̄ accidit pullis q viui de pillant. In radice nāq; pēnax apparet cutiꝫ eox eminētior ⁊ ea q̄ eſt iuxta illā radicē apparet depreſſior. Similiter in cute horripilata accidit ꝛctio cutis in loco pilox ⁊ eminē tia in loco eox:vñ erigunt ⁊ apparēt ex dicta eminentia ⁊ erectiōe lōgiores facti licz nō ſint:q̄uis tñ erectio pilorum ꝓprie attribuat horripilationi:ipſa tñ eſt accidēs:ueniēs ēt in rigore:⁊ qdā dicūt etiā in frigore vt ſit accīs ꝓnis oēz tipū ꝓprie dictū. ¶ Predicti tipi:q̄uis p̄cedāt febrē inter polatā:nō tñ oēm:q̄dā.n.ſine tipo inuadūt:ille.ſ.quax mā eſt pauca ⁊ benigna nō ledēs mēbra ſenſibilia ſup q̄ cadit expātione ſua:vt aliq̄ flegmatica de flegmate dulci: ac ille etiā:quax mā eſt calx:ſz multū groſſa q̄ ꝓpter ſui groſſi tiē paulatine ⁊ tarde mouef ſup mēbra ſenſibilia pp cuius paulatinū motū nō ſentif:⁊ pp ſui calitatē ſicut mouef ita calefit ⁊ nō infrigidat mēbra ipſa:vñ nó pcipit mot ei⁹ nec tipus. ¶ Et ſcias q̄ p̄dicti tipi ab auctoribꝰ q̄ñq; acci piunt ꝓprie ⁊ diſtincte vnuſq;q; in ſeipſo:⁊ q̄ñq; accipiū tur cōiter ⁊ ꝛfuſe vnū p alio ponēdo ⁊ abutēdo eox noi bus vt apparebit. ¶ Eſt aūt horripilo ꝓprie ⁊ diſtincte ab alijs tipis ſūpta.dixit Hal.in lib.de rigore frigore ⁊c.mo tus inordinatꝰ ſupficiei corporis ⁊ ipſius irſutio. Si.n.cor porisſupficies mouef motu inordinato ⁊ irſuerit in ꝑn⁹ ſiue horror. Et ſic fit.dixit Ha.q̄ horripilo eſt diſpō accīs ſoli cuti:vñ Aui.dixit.horripilo eſt diſpō in qua iuenit di uerſitatē in frigore ⁊ punctione in cute ⁊ lacertis .i. pcipit patiēs ſil frigus ⁊ pūctionē in cute ⁊ lacertis: q.ſ.ſūt pro pinqui cuti:vñ a qbuſdā horripilo,paſſio dicta eſt ſuperfi cialis:⁊ nó intellexerūt q̄ ꝑdicta ſenſatio ſit iuxta cutē:qn etiā in ꝓfundo in exitu māe de venis ꝓfundis ad lacertos ꝓfundos nō fiat. Sed ꝑdicta ſenſatio in ꝓfundo eſt debi lis ⁊ parue more.nā mā cauſās horripilationē mouef ve lociter ⁊ feſtine venit vſus cutē ⁊ loca cuti ꝓpinq̄ ſaltē cū ſuis vaporib⁹:ita vt pcipiat patiēs frigus ei⁹:ac ſieēt ſubi to delatū p mēbra pp qō dr q̄ talis ſenſatio fit in cute ⁊ lo cis ꝓpinqs ei. ¶ Et horror qdē eſt idē q̄ horripilatio ⁊ ſi in aliquo differūt:differunt ꝑm magis ⁊ minus: ita vt ſit horror diſpō intēſior horripilone:⁊ qdā dicūt q̄ differūt etiā ꝑm locū ita vt ſit horror diſpō magis ꝓfunda ⁊ horri pilo magis ſupficialis. ¶ Rigor vo dixit H.vbi.ſ.eſt frigi ditas cauſans dolorē cū motu inuolūtario ⁊ ineqli ꝛcuſſio ne toti⁹ corpis faciēs ipm ꝛtremiſcere. Et 4° de accīti dix Rigor eſt cōpoſit⁹ eſt tremore ⁊ frigore:⁊ tremor fortifica tur occaſiōe mouētis:⁊ frigus occaſione hūoris. Et Haly. dixit.rigor eſt ex frigore ⁊ tremore cōpoſitus. Dixit Aui. Rigor eſt vt nō poſſit patiēs ꝛtinere mēbra ſua ex cómo tiōe ⁊ tremore eueniēte in eis in motib⁹ inuolūtarijs ⁊ ſub dit.fortaſſe eſt frigus forte. Et frigus qdē poſitū in diffō ne rigoris nō eſt rigor.nā frig⁹ eſt accīs ſenſitiue vtutis. rigor vo eſt accīs vtutis nālis expulſiue mouētis:eſt eniꝫ rigor motꝰ ꝛcuſſiōis muſculox cū mouent ad expellēduꝫ rez ledētē:q̄ motꝰ nō pōt cōpeſci voluntate. Tñ dix Aue. 3° collz.q̄ rigor ⁊ tremor ſūt motꝰ vtutis expulſiue i mu ſculo pp expulſionē humoris ledentis calitate ſua vel fri giditate ſua. Et q̄ ita nobis cōprehendit:q; tales tremo res aduenīūt corpori ꝓpter res extrinſecas:ſicut ſi ſubito ſupra corpus ſpargat aq̄ calidiſſima:q; ex hoc accidit ri gor:⁊ aliq̄ horripilo aut tremor:⁊ ꝑ etiā accidit pp aerē frm ⁊ aquā frigidā. Sed iō in diffōne rigoris ponit frig⁹: q; nēcio frigus ꝛcurrit ad eſſe rigoris tā q̄ id ſine quo eſſe nō pōt:vt pbauit Ha.loco vbi.ſ.ppea dixit Rabi in 7ª pti cula. Res eſt euidēs ⁊ manifeſta:q̄ peſtis hec eſt frigus a quacūq; cā fiat:ita q̄ tremor.i.rigor eſt frigus ſubitū gra ue pp qō corpus in diſpōne nāli poſitū reddit ad diſpōnez ꝑter nām:⁊ ſil rigor nō eſt punctio ſiue mordicatio:q̄uis qdā ponāt ipſaꝫ in diffōne rigoris ſili dē cā.nā punctio eſt accīs ſenſitiue vtutis:ſz iō ab eis i diffōne ponit:q; aliqñ ad rigorē ꝛcurrit:ſicut cā:nō tñ ſemp:ſz frigus ad ipz ſēp ꝛcurrit ⁊ motꝰ ꝛcuſſiuus. Et iſta duo aliqñ adinuicē pro portionant:ita vt ſint motꝰ ꝓportionatꝰ in magnitudine frigoris:⁊ aliqñ nō ſunt ꝓportionata:ſz vnū eſt fortiꝰ alte ro:q; pōt eſſe aliqñ motꝰ paruus:⁊ frigus forte:vt in febri bus flegmaticis:⁊ aliqñ eō frigus paruū:⁊ motꝰ fortis vt in febribꝰ colicis.⁊ pp hāc cām aliqui introducūt textum Aui'ſ.poſitū cū dixit.fortaſſe eſt frigus forte cū eo qō ſe quif .ſ.⁊ rigor.ſ.put eſt motꝰ cōcuſſiuus nō fit fortis:vt in febribus flegmaticis in qbꝰ motꝰ cōcuſſiuus nō eſt fortis: ſz frigus eſt forte:cuiꝰ oppoᵐ eſt i colicis. ¶ Et tremor q̄ dē idē eſt q̄ rigor. Et ſi differūt ꝫ eſt ꝑm magis ⁊ minꝰ:vt dicat tremor qñ eſt rigor fortis.dixit.n. Hal. 5° de accīti. tremor febriū eſt rigor multus fortis ⁊ ſpiſſus:ſz qñ tre mor eſt puus tūc eſt rigor. Et rigor qō p motu concuſſiuo dici pōt actio motiua leſa corrupta:q; malus motꝰ corpo ris mēbris ſe mouētib⁹ q̄liter moueri nō debēt:⁊ p frigo re dici pōt actio ſenſitiua corrupta:in q̄ vtus ſenſitiua pci pit q̄liter nō dz pcipere vel pcipit qō nō eſt:cōprehēdit.n. oēm ifrigidās eē ex corpus cū nō ſit. ¶ Frigus vo dix.A. eſt vt ſentiat patiēs in mēbris ſuis ⁊ dorſis lacertox ſuox frigus purū.i.ſine punctiōe ⁊ ſine motu malo ineqli. nā ſi eēt cū pūctiōe ⁊ malo motu:tūc eēt vl horripilo vl rigor:ñ g̃ eſt nēciū ad eē huiꝰ tipi q̄ frigus:niſi q̄ ſentiat frigus purū in mēbris ⁊ dorſis lacertox.i.i lacertis dorſi:tūc.n. iſte tipꝰ cū ſentit frig⁹ i ſpina dorſi ⁊ lacertis ⁊ p totū cor

Rubrica ſtio qd ſit

Diffinitio Alicis.

Tipi pro prie dicti mo ſunt ſpecies.

Horror qd ſit.

Rigor qd ſit.

Tremor qd ſit.

Frigus qd ſit.

pus. Maxime aũt sentiť in dorso: qz plus de mã causante ipm expelliť ad posteroza q̃z ad anteriora: z facilitať ipressio frigiditatis in posteriorib⁹ frigiditate nuce coadiuuãte z neruoz ab ea orto z. Et qdã exponũt sentiť frigus purũ in mẽbris. s. que sunt extrema a dorsis lacertoz. i. i gibbositatib⁹ z grossioríb⁹ ptib⁹ eoz. i. i ptib⁹ eoz magis carnosis q̃ vocanť dorsa lacertoz. ¶ Et circũfrigidatio idẽ est qđ frigus: z si differũt hoc erit ꝑm magis z minus aut ꝑm locũ: frigus. n. dici põt cũ est intẽsuz: circũinfrigidatio vo cũ est remissum: z frigus est accñs toti⁹ corpis: circũinfrigidatio vero solũ extremoz. Est. n. frigiditas remissa q̃ in extremitatib⁹ aduenit: z in qbusdã staticis febrib⁹ sepe: ppea dicũt q̃ Au: diffiniuit frigus distictũ a circũinfrigidatiõe dixit. frigus purũ. i. intẽsuz: qđ q̃to est intẽsius tãto magis est purũ. Dixit Ha. in lib. de tipo. si supficies corpis nõ mouet vllo mõ nedũ q̃ ieq̃lr tipus ille vocať frig⁹.

Circũinfrigidatio quid sit.

¶ De causis tipozum. Cap. xxij.

Causę dictoz tipoz seu accñtiũ aut sunt ꝑmitiue z extrinsece: aut sunt corporales z itrinsece. ¶ Et ꝑmitiue qdẽ sunt sicut aer frigidus aut aqua frigida ꝓiecta subito super corpus: z sicut est aqua feruẽtissima cadẽs sup mẽbra sensitiua: aut ignis scintilla cadẽs sup corpus. Et sicut medicamẽ acutũ positũ sup carne aut cute nuda: vt in vulnere q̃nq̃ ponitur z bis silia. ¶ Intrinsece vo ab auctoríb⁹ in suma ponũť esse due: vna ex pte vtutis: z alia ex parte mãe. Et q̃ est ex pte vtutis aut est ex parte vtutis in se aut est ex pte sui instri. s. calozis nãlis. Et q̃ est ex parte mãe aut est ex parte q̃litatis ipsius aut ex pte motus ei⁹ p mẽbra. ¶ De his causis dixit Ha. x° ter. Rigoz est z ꝓpt multitudinẽ z acredinẽ eoz q̃ ferunt sup mẽbra sensitiua: z ꝓpter velocitatẽ delationis eoz: z pp vtutis ibecillitatẽ Et tãgẽs cãm ex pte calozis nãlis in lib. de tipo ait. Rigoz accidit. ꝓpea q̃ corpus leditur nocumẽto qđ accidit calori nãli. Et ꝓpea q̃ mot⁹ mãe est ineq̃lis accidit ex ꝟ toti corpori cõcussio in vtrisq̃ motibus. Cũ. n. calor nãlis existit ꝑm cursum nãlẽ qdqđ ei obuiat in corpore conforme z cõueniẽs est. q̃pp sine turbatiõe mouet in oibus motib⁹ totius corporis ordinãdo se q̃tũ expedit ẽt in dilatando. In hora vo rigoris motus ei⁹ nõ est ꝑm formã hui⁹ ordinationis: dicimus. n. q̃ calor nãlis in rigore qñ ad interiora ꝓcedit: quasi saltãdo descendit z ipelliť simul: ita q̃ velocissime approximať: z silr cũ egrediť ad exterius. tremor igitur corporis z cõcussio z cõmotio z agitatio: z ois motus accidẽs in rigore est ineq̃lis z inordinat⁹ z innolũtarius ꝓp celeritatẽ status z mot⁹ inequalis z fortis z angustiosi calozis nãlis. ¶ Dixit A. in cap̃ putrefactionis tangens causas intrinsecas z extrinsecas: nõ incipiũt febres cũ rigore vel frigore z horripilone ꝑm plm: nisi aut pp frigus humoris: aut q̃ humor mordicat lacertos: aut pp ꝓfunditatẽ calitatis ad interiora tẽdẽtis ad ptẽ mãei: aut pp debilitatẽ vtutis: aut pp frigus aeris. Et q̃nq̃ cãe extrinsece mouent causas ãtes ad causandũ rigorẽ. ¶ Dixit auctor cõpendij megategni x°. horrẽt multi eoz q indigestionẽ patiunť: z adhuc plꝰ eoz in qbus multitudo est mordaciũ supfluitatũ: z vniuersi illi q in inuasiõibus z ascẽsionib⁹: z ẽt illi q in statu ꝑter paucos in qbus pauce essent supfluitates si intrant in ꝑmã domũ balnei in q̃ aer cõtinet calid⁹ siue in sole sient calo siue exercitia siue fricatiões siue apprehẽsiones tẽtauerint. nã singulũ hoz repentinũ operať supfluitatũ impetũ: q̃ ipetuose veniẽtes ad cutẽ eo tpe dẽsam nõ potẽtes resolui coaceruate sub cute nocẽt ei: z mordẽt z horripilonẽ faciũt q̃ si nõ ipetuose mouerent: ſz paulatine nõ causarẽt eã. Dixit. n. H. in lib. de tipo. res eniz se habẽt: sicut dixit Plato. q̃ res aduenientes corpi cũ quiete z paulatine nõ sentiť: z opz ꝓculdubio q̃ adueniat forti motu z subito. ¶ Assignãs Ha. 5° de accñti. cãm ꝓp quaz mã mota ad faciẽdũ porisimũ ex venis sup sensibilia mẽbra facit ꝑdicta accñtia z intra venas mota nõ facit ea Dixit. causam eẽ duplicẽ: quaz vna se tenet ex parte humoris q̃ est: qz humor nõ mouet in venis motu vehemẽti z subito: sicut cũ mouet extra venas expulsus: z qz intra venas nõ mouet nisi ꝑ mixtus alijs humoribus extra venas mouetur solus. 1ª cã se tenet ex parte mẽbri: z est duplex: vna qz vena assueta est ipsi motui: quare inde nõ patitur. 2ª est: qz mẽbra sensibilia que sunt extra venas sunt multũ sensibilia: vene aũt sunt pauce sensatiõis. ¶ Et dixit. H. cũ hũores ꝑ lacertos z carnẽ penetrant loca per que trãseũt pungunt: z vt q̃si venenũ mordẽt. nã dixit ipse ibidẽ. ista accñtia cõtingunt ꝑm mãe mobilitatẽ vel imobilitatẽ. videm⁹ enim q̃ plures si quiescũt angustiã sustinẽt vel pigritiaz vel fractionẽ: si vero moueanť rigorẽ: z si plurimũ exercitanť tremorẽ inducunt. nã res nociua cũ quieuerit nõ multum molestat: si vo moueať aliqua occasione maximũ dolorem generat. Testatur aũt hoc dolor oculoz: quibus si aliq̃d icidit dũ clausi tenenť paruã angustiã patiunť: z si moueãtur intolerabilẽ dolorẽ sentiunt. ¶ Silr Auic. ꝑª 4ª. cap̃ de rigore assignãs cãm quare humor frigidus stans in mẽbro nõ sentiť nec̃z lesionẽ facit. Dixit. qz est getus: z qz illi ꝓsuevit mẽbrũ in quo est. Quare vt dicũt qdã. acquisitus est modus cõplonis medius inter cõplonẽ humoris z cõplonẽ mẽbri: quare dixit Aui. quiescit passio mẽbri ab humore: qz humor nõ agit z sic nõ sentiť frigus ei⁹. Cũ ergo mouet z spargiť sparsione plurima aut pauca ꝓpter aliquã causaz facientiũ illud patiť ab eo mẽbrũ qđ erat nõ occurrẽs ei z sentit frigus eius ꝓpter ipsuz esse cõplonis diuerse. ¶ Et scias q̃ vtutis imbecillitas nõ est cã dictorũ accidẽtiũ respectu mãe mouende. imo respectu eius esset cã paucitatis vel priuationis eoz cũ. s. mãm mouẽdã mouere nec expellere z expãdere sup sensibilia mẽbra nõ posset: sz causa eoz est vtutis ibecillitas respectu mãe ꝓgregã de expellende z ꝓsumẽde antec̃z aggregata grauet z ledat z irritet vtutẽ expulsiuã ad expellẽdũ que simit cã aggregari z nõ expellit nec̃z cõsumit eã. cũ. n. mã aggregata irritat ad expulsionẽ: tunc opz q̃ vtus sit fortis ad expulsionem eius si causa esse dz dictoz accidẽtiũ. Et in hoc verificatur verbũ illoz qui ponunt fortitudinẽ vtutis esse causam corũ. nã vtus expulsiua venaz cũ fortis fuerit mãm aggregatam in eis expellit ex ipsis ad mẽbra sensitiua. imo dixit Hal. 5° de accidẽti. tanto intensior est tremor quãto corp⁹ est fortius: qz tãto plus conať z ꝓcurrit: z sic per accidens fortitudo vtutis est cã male sensationis in mẽbris sensitiuis mã ab ea expansa sup ea causante illã malã sensationẽ ꝓpter quã malã sensationem mouetur virtus expulsiua ad expellẽdum quod cõtristat z cõmouet z cõcutit ipsa ad expellẽdũ illud: sic ergo ꝓprie z ꝓncipaliter est causa motus euenientis in illis tipis z per accidens est causa male sensationis. s. frigoris z punctionis in eis euenientium.

Quare materia mota ad intra vẽnas nõ facit rigorẽ ad extra autem fit

¶ Oz aũt reuocatio calozis ad interiora sit cã dictoz accidentiũ. ꝺclarauit. A. cap̃ supradicto z ait. sanguis submergitur cũ rigore ad interiora per sanguinẽ intelligens calorẽ nãlẽ z spũm qui submergitur cuz rigore. i. dũ fit rigor. Submergiť autẽ altero duoz modoz: aut qz reuocatur ꝓpter mãm ledentẽ vt resistat ei: aut qz reuocať ꝓpter aliqđ: q̃uis nõ sit ledens: sicut submergiť subito ad digerendũ ipm cibũ vel sub aliqua mã: vt digerat z rectificet ipaz vel expellat stãs submersus: z postea de ea triumphans redit z expãditur ad exteriora. Fit aũt ista reuocatio calozis ad intra a vtute vitali que retrahit talẽ spm̃ ad se z ad suũ ꝑn^m: vt cibũ vel mãm digerat rectificet vel expellat: z vt cõgregatis suis viribus in vnũ mittat ad resistendum ei qđ ꝓtristat in quocũq̃ loco fuerit: ad cui⁹ vtutis imperiũ aiata vtus surgit ab exterioríb⁹ corpis ad interiora cuz sanguine z spũ. Et qz qđ ꝓtristat in diuersis locis corpis pot

ptineri: hinc est q̄ diuersimode ex hac cā p̄dicta eueniunt accūtia. nā mā ptristās aliqñ est spansa itra venas in pluribus venis stās. cū g̃ ad reistēdū ei vtus retraxerit calorē z spm̄ accidit frigus in exteriorib⁹. Et hoc mō ptingit frigiditatē exterioꝝ in febrib⁹ fieri: ptinuis: z aliqñ est mā ptristās spāsa ex venas sup mēbra sensitiua: cūq; ad reistēdus ei calor nālis reuocat fuerit et infrigidant exteriora: z h mō ptingit frigiditas extremitatū in febrib⁹ iterpolatis in p̄cipijs pⁿⁱ eaꝝ: z aliqñ mā est collecta in loco vnō vt in apate: z nō est expāsa: z cū reuocat calor ad reistēdū ei infrigidant exteriora: z sic ptingit in febrib⁹ apatū. Dixeni A. qñq; accidit rigor ppea q̄ refugit calor ad interiora vt in apatib⁹ itrinsecis. Dicūt qdā. q̄ reuocatio caloris fit: qr vt⁹ sensitiua nocita seu lesa cōmouet vtutē vitalē regitiuā totī⁹ vt pugnet aduersus nocitiuū: z ipa ide retracta p̄bit z reuocat calorē z spm̄ velut instra pugnādi z velut copia escarū in arcē: Et tē ipsoꝝ reuocatiōe z ogregatiōe munita cōmouet vtutē expulsiuā. ¶ Et qdā dixerūt q̄ cā tremoris eueniētis in mēbris pp reuocationē caloris innati ad itra est ōbilitas vtutis aialis in mēbris extrinsecis depauatis caloꝝ. Uñ fiūt illa mēbra ipotētia sustineri i suo situ: vt⁹ tū aialis conat sustinere ea i suo situ: sz ḡuitas mēbroꝝ inclinat ea deorsuz: z sic fit pugna iter mouens volūtarie z mouēs nāliter quoꝝ vnū surſuz z aliud deorsuz inclinat mēbra: z sic fit mot⁹ in eis tremulus. ¶ Mā vo ē cā tripoꝝ sua q̄litate calā z frida. Dix. H. i li. de rigore: z ponitur a Rabi in 7ª p̄ticula. neče est in ḡione rigoris q̄ sit in corpe cā mordicatiua siue sit res calā siue frida. De cā frida dixit Aui. q̄ cā rigoris est mā frigida cū mouet z spargit sup mēbra sensibilia illi nō assueta p̄pter aliquā cāz mouētē z separante ipsaz a loco in quo est stās faciēs z ponens tūc in ipsis malā op̄lonē frigidā ledētē z ptristātē illa quā paī nō p̄cipiebāt eo q̄ ei⁹ frigiditas cū getus stabat z non mouebat nō p̄cipiebat. tūc vo a motu in vicinis mēbris z insuetis eo ptiguo eis z vicino facto p ipsius sparsionē percipit z sentit. Et cā mouēs hūc humorē getū est aut vtus expulsiua fortis mēbroꝝ nobiliū z venaꝝ aut q̄libet cā calefaciēs dissoluēs ipm̄ fluere faciēs ex ira forti aut balneo sub sole vel ad ignē z silibus. ¶ De mā ēt calida dixit Au. z q̄q; añcedit rigor z febris p̄pter mordicationē humoris z fortitudinē vtutis expulsiue q̄ est i lacertis. ¶ Dicūt qdā. q̄ ipositione hui⁹ cāe Aui. copulauit secū cām ex parte vtutis qō nō fecit in positiōe cause humoris frigidi propter tres cās: quaꝝ vna est q̄ vtus expulsiua fortiter z celeriter mouet tā ad expulsionē māe calē mordicātis q̄z māe infrigidātis sine mordicatiōe. 2ª est: qr ad māz frigidam nō sic sequit rigor q est mot⁹ cōcussiuus: sicut ad calidā mordicantē: qr vtus nō sic mouet ad excutiēdū mēbra. Ad iudicādū ergo q̄ mām calidā mordicantē maxie seqt rigor q est mot⁹ cōcussiuus ineqlis cōplicauit has duas cās sil. 3ª cā est: qr ad mām frigidā pōt rigor q est frigus seq absq; h q̄ vtus expulsiua moueat: sz ad māz calidā nō seqt rigor nisi vtus expulsiua moueat: mouet aūt p̄pter mordicationē māe calide z excutit mēbra: sicut excutit hō p̄pter effusionē supcutē suā aque valde calide. s. tñ q̄ sua caliditate mordicet. ¶ Et subdit. A. q̄ mordicatio māe calide ē apō pāniculū tegētē lacertos: nō qr nō fiat etiā in alijs ptibus lacertoꝝ: sz iō de pāniculis expressit: qr fit apud eū: maioꝝ cū maxie sit sensibilis z prius mordicāti occurrens. Et. s. qdē iā dictū est. q̄ velocitas mot⁹ māe sup sensibilia membra: z ipsius subita delatio est cā dictoꝝ tipoꝝ. Et ideo dix. H. in lib. de tipo. q̄liter abundante in corpore humore calido acuto nō absolute causat rigor declarabo ex hoc. s. i. n. ex supabundātia humoris acuti calidi fieret rigor necessario sequeret q̄ corporib⁹ calidis z acutis humorib⁹ repletis z corpora ictericoꝝ z febriētiū acute detinerent manifesto rigore: cū tñ res nō inueniat hoc modo: qr nō sufficit ad generationē rigoris vincere humiditatē calidā aut frigidā in corpore: sz opz aliud qdē occurrere ppriuz: z est q̄ mā ipsa calida acuta subito z fortiter moueat p mēbra sensibilia nō per cōcauitatē venaꝝ. nā cū sic mouet p̄pter actū mē eius accidit silē punctioni z doloꝝ in interioribus. Et ex hoc duo cōcurrūt. vnū est q̄ sanguis ad interiora puertit z infrigidant p hoc mēbra extrema. 1ᵐ est q̄ mēbra corpis in qbus ista mā ptinet nō cessant singulariter eā expellere ad mēbrū ppinquū: z durat h vsq; q̄ expellāt eā oia mēbra. ¶ Et scias q̄ mā q̄ spargit sup sensibilia mēbra qñq; per totū spargit p̄m suā substātiā: z qñq; nō per totū p̄m suā subam: sz qñq; ad plura eoꝝ p̄m suos vapores: qui qr sapiunt nām sui humoris leduntlla z causant p̄dictos tipos. ¶ Et rursus pz ex dictis q̄ frigus in p̄cipijs pⁿⁱ duob⁹ accidit modis. vno mō per se z dr tale frigus verū: cui⁹ cā est mā frigida flegmatica vel melancolica expansa sup mēbra sensibilia vere z positiue infrigidans: ea z hanc frigiditatē qñq; coadiuuat reuocatio caloris ab exterioribus ad interiora: cui⁹ retractiōe exteriora eo p̄uata remanēt frigida. Et ex his duob⁹ modis pōt resultare vn⁹ tert⁹ modus frigoris cōpositus ex illis duob⁹ modis: ita q̄ aduenient extremis frig⁹: z p se z p accñs: z silr mā faciēs tipos pōt esse mixta ex calā z frigida siue mixtiōe vnita siue non vnita siue eq̄li siue inequali. Uerūtñ dixit A. 2ª p̄. q̄ si mā fuerit fortior. i. in q̄titate maior z in motu mobilior illa q̄ facit lassitudinē faciet horripilonē. Et si adhuc fuerit magis fortis p̄ueniet inde tremor. i. rigor: z sic voluit q̄ ad eē horripilonis mā regratur amplior q̄z ad esse lassitudis: z amplior ad esse rigoris q̄z horripilatiōis. Uñ z p̄ 4ª. dixit mā faciēs lassitudinē p paucitatē suā facit rigorē p suā multitudinē. z sup. p suā mediocritatē facit horripilonē. horripilo. n. fit. dixit ipe. ex causis pauciorib⁹ causis rigoris q̄z uis in q̄titate nō solū sint pauciores: sz ēt in q̄litate. sic. n. dixit. H. 1° de accūti. nō differūt. s. ex pte māe nisi in q̄litate z q̄titate māe. i. in multitudine ei⁹ z acumine siue q̄litatis siue ei⁹ intēsione z remissione. nā mā faciēs horripilonē ē minoris quātitatis z remissionis q̄litatis siue calā sit siue frigidita q̄z mā faciēs rigorē. mā quoq; faciens horripilationē p̄m plurimū est calida. Dixit. n. Aui. 2ª p̄ 1ª horripilatio est qñ mā nocet sua punctione: mā aūt pungitiua est calida. Et ppea p̄ª 4ª. caº de putredine dixit: qō fit ex mordicatiōe calitatis est digni⁹ q̄ ppōtionet ad horripilationē: q̄libz tū mā. vt. s. dcm̄ est: z calida z frigida pōt facere horripilationē. ¶ Propterea dixerūt qdā diffinitionē datā ab Aui. z supra positā esse duas diffinitiōes. Una est in q̄ corpus inuenit diuersitatē a dispositione nāli in frigore: cū. s. cā eius est mā frigida. Et alia est: vt inueniat diuersitatez a dispōne nāli in punctiōe: vt qñ mā calida pungitiua est cā eius. Et dixerūt iterū q̄ cā rigoris indifferēter esse potest calida z frigida. ¶ Uer fuerūt alij dicētes materiā horripilationē faciētē esse mām mixtā ex calida z frigida mixtione nō vnita. nā qñ sic se hz mā nō multū ledit ps calida per sui caliditatē: qr remittit a frigiditate alterius partis. Et insup dixerūt ipsi q̄ ad quasdā ptes corporis mouetur mā calā: z facit in eis p̄ctionē: z ad q̄sdā ptes mouet mā frigida: z cāt in eis frigus: z sic inuenit in corpe dispō diuersa a dispōne nāli in dispōne punctiōis z frigoris. Et horū amboꝝ dicta sunt vā: sed tūc maxie cū adinuicē cōplicātur. Attñ mā qñ est vrl esse potest amplior cā ad cāndum horripilationē q̄z qñ est sola altera eaꝝ siue calida sit siue frigida cā sola. Silr z cā rigoris pōt esse mā simplex calā vel frigida: z pōt esse ex eis mixta mixtione vnita: z nō vnita. rigor tñ cū forti tremore magis accidit a cā calā q̄z frigida. Quidā aūt iā dixerūt: sz nō recte rigorē attribui colē frigus flegmati horroꝝ melācolie tremorē aūt oi humori vel oi tipo. vñ metrice dicebāt. Est triplex tipus rigor horripilatio frigus. Frigus flā facit: rigor est cū colera pūgit.

Frid⁹ in p̄cipijs poꝛismorū duob⁹ modis accidit.

Diffinitio Auic. ē due oppositiōes.

De cāis inequlitatis tipoꝝ in febri/bus.

Cū poros claudit fex sanguinis horror hinc inest. Est tre/mor ⁊rtus circuens oē gen⁹. ¶ Predicti quoq; tipi in fe/bribus repti nō in omni febre eque reperiunt: ſz in qbuſ/dā debiles ⁊ remiſſi: ⁊ in qbuſdā fortes ⁊ intēſi: ⁊ vnuſqſq; horꝝ fit intenſus vel remiſſus ſm intenſionē ⁊ remiſſionez dictaꝝ ipſorꝝ cāꝝ. Et eni frigus vel fit intēſuz ⁊ remiſſum ſm q̄ztitatē māe fride maxie: ⁊ ſm ét gradū ſue frigiditatis: ⁊ ſm eius magis vel minus ſubitā delationez ſuper ⁊ per mēbra ſenſitiua: ⁊ ſm fortitudinē ⁊ debilitatē vtutis expulſiue. nā vt.ē. patuit q̄to fortior fuerit tāto frig⁹ maior erit: qz plus ⁊ velocius de mā iā aggregata frigida: ⁊ magis repētine expellit. Et ſic per oppoſitā cām q̄to debilior tanto min⁹ frigus erit. Et frigus per accidēs eueniēs etiā fit maius ⁊ minus ſm q̄ztitatē caloris nālis reuocativel fugati ad iteriora. nā q̄to plus ō ipſo retrahit vel fugat ite/rius tāto frigus eſt maius: qz min⁹ de eo remanet in exte/rioribꝰ: ⁊ eꝰ eſt min⁹ q̄zto min⁹ reuocat ex eo. Et hinc di/cūt qdā cū vtus vitalis regitiua totius eſt fortis: qz eſt cū pluri calido ſpiritu ⁊ ſanguine interius: min⁹ hz de ipſo cal'o iteri⁹ reuocari. vñ frigus in exterioribꝰ eſt minus. ⁊ eꝰ ꝓpter oppoſitā cām. Et dcā eaꝝ ſunt vā ceteris pibus. ¶ Et ſm cōſilem modū cāꝝ fit horripil'o: ⁊ ſil'r rigor inte/ſior ⁊ remiſſior. Dixit. n. H. x°. ter. ⁊ ponit 18° ꝓtinētis ſic. Rigor erit ſm q̄ztitatē ⁊ malitiā vel velocitatē motus humoꝝ: ⁊ vtutis debilitatē: ⁊ a ꝓrijs horū alleuiat. Et x° cō pēdij dicit. intelligim⁹ multitudinē humoꝝ ſueq; q̄litatis peſſimitatē neq; nō ⁊ velocitatē motionis eoꝝ circa exte/riora: ⁊ vtutū defectionē ⁊ ſenſuū acumē cām eſſe maximi tremoris: acumen tñ ſenſus maxia cā eſt: ⁊ maior ceteris: ⁊ ſm q̄ iſte cāe ſunt fortes vel debiles. ſic rigor vel tremor erit fortis vl debilis. ¶ Et Aui. dixit. de cāis vehementie rigoris eſt fortitudo vtutis expulſiue. ¶ Et qō dixit Hal'. 9° ter. q̄ vtus fortis exñs ꝓuenit ⁊ ſubſtinet oia. imbecillis vō fcā a qbuſlibz ꝓriſtat' nō ꝓriat' p̄dcis. nā dcm ei⁹ i hoc caſu hz vitatē qñ vr⁹ eſt fortis añ aggregationē māe: qz tē eā aggregari nō pmittit: ſz eā ꝓtēnēs reſoluit illā ⁊ expel/lit a corpe: vt plm tñ inſenſibil'r: ⁊ aliqñ ét ſenſibil'r p vias eūonū: ⁊ nō ſup mēbra ſenſibilia: qñ vō eſt ibecillis mām aggregari pmittit: ⁊ eſt cā q̄ ab illa poſtea ꝓriſtat' ⁊ ꝓri ſtata inſurgit: vt poſtea eā expellat: ad quā cū inſurrexerit ad expellēdū ſeq; maior vel minor rigor ſm ſui fortitudi/nē ⁊ debilitatē. Si tñ ꝓtingeret ex aliq occaſiōe q̄ virtus intm̄ ſit debilis q̄ māz vllo mō mouere nō poſſit: tūc ex cā vtutis vel ét māe nullus rigor accidet. ¶ Et rigor ét intē/dit' ⁊ remittit' ſm maiorē ⁊ minorē retractiōez caloris ad iteriora. Et calor qdē retrahit' ex leſiōe cuiuſcūq; māe cal'e vel fride: q̄uis de mā cal'a nō ꝓceſſerint qdā antiquoꝝ: eo q̄ in rigore ſenſibilē inueniebāt frigiditatē. Et iō de ea. A. ſp̄aliter declarauit ⁊ dixit. Et fortaſſe fit nocum̄ ei⁹ qō mordicat cā: vt refugiat calor innat⁹ ad interiora: ⁊ dominet frigus. ſ. in extremis: q̄re fit cū mordicatiōe caloris. i. māe cal'e frigus. Et nō dixit Aui fortaſſe ambigēs: ſz qz mā q̄ pungit ⁊ mordicat aliqñ eſt ita pauca q̄ ad eā nō ſequitur rigor. vt.ē. dcm eſt: ſz ſolū fractio: tūc aūt ſeqtur ad eā ri/gor qñ mā eſt multa: ⁊ tūc accidit cū mordicatione frigus. ymo poſſet eſſe dcā mā tāta: ⁊ tāte mordicatiōis q̄ frigus ꝓpter vehemētē retractionē caloris multū itēderet: ita q̄ iudicabit patiēs ſe magis frigere q̄z mordicari: ⁊ accidit tūc ſicut dixit Aui. vt virtus ſit dñans. ¶ Que aūt mā fortiorē faciat rigorē an calida aut frida nō eſt apud auctoreſ ꝓſultū. Et. n. H. 5° de accīti. voluit q̄ a mā cal'a fortior fiat rigor q̄z a frigida: mot⁹ ex eo q̄ a mā cal'a fit maior pmu/tatio ad id qō ꝓter nām: ⁊ magis ſubito q̄z a frida. qñ ca/liditas eſt magis actiua q̄litas q̄z friditas. Et cū B calitas adiuuat ⁊ fortificat expulſiuā: friditas vō eaz debilitat: ⁊ ex eo q̄ fortificat ét vtutē ſenſitiuā caliditas: vel ſaltē non minuit ſenſuz: friditas vō ebetat ipz. Mā inſup cal'a fortius ⁊ velocius mouet p mēbra ſenſibilia ſua ſubtilitate ledēdo ipſa ſua acuitate: mā aūt frida nō ſic. Et cum B mā cal'a velocitate ſue penetratiōis puenit ad mēbra nō remiſ/ſa in q̄litate ſua q̄re multuz ledit: mā vō frida in tarditate ſui aduētus ſup mēbra ſenſibilia alterat' ⁊ deꝓmitur: q̄re nō tm̄ ledit. Quar' ꝓcludit Ha. q̄ a mā cal'a fortior fit ri/gor: q̄re dix' 4° de accidēti: ⁊ ponit 18°. ꝓtiū. qñ cā rigoris eſt colera rigor eſt vehemēs: ⁊ ꝓpter hoc rigor tertiane ve hemētior eſt rigore flātice. ¶ Aue. 3° col. voluit oppoſitū. dixit. n. Medici dicūt q̄ rigor qui fit ab hūoribus calidis eſt fortior: qz humor eſt magis mordicatiuus: ⁊ q fit a fri/gore eſt minus mordicatiuus. Et nos videmus q̄ fit ꝓtiū huius in rebus extrinſecis: qz aer fridus dat hoc accīs ve hemēs: ⁊ aer calidus nihil: ſed horripilationē bñ facit. p/terea dicit' q̄ fortis tremoris cā eſt ꝓcluſio caloris nālis in ptibus intrinſecis ⁊ infridatio mēbroꝝ exterioꝝ: qz tūc mouet' nā ad expellēdū id qō eſt ſibi ꝓriū: ſz frigidū eſt ei plus ꝓriū. ¶ Aui. ét inuere videt' q̄ a mā frida fortior fiat rigor cū dixit q̄ q̄zto cā rigoris eſt viſcoſior tanto rigor eſt vehemētior mō mā viſcoſa eſt frigida. Et rurſus loquens de humore calido mordicatione faciēte rigorē dix'. marie ſi humor mordicatiuus fuerit ſalſus: ⁊ ſic min⁹ calidus. Et ratio dictoꝝ Aui. eſt q̄ q̄zto conatus expulſiue eſt fortior tanto rigor eſt vehemētior. mō humor frigidus ſua viſco/ſitate ⁊ groſſitie magis reſiſtit expulſiue q̄z calꝰ qui ſua ſubtilitate eſt ei obediēs. quare maior erit conat⁹ expulſi/ue in expellendo humorē fridū q̄z calm. ¶ Ari. quoq; ꝑ pbleumatū. x° ꝓbleumate dixit. Rigem⁹ cal'o: ⁊ ét frido: ſz diuerſimode. nā horripilatio. i. rigor ꝓtingit a frido: qz per corpa q̄ infridant' a frido calidū itus ꝓctū extinctū. i. debilitatū ⁊ diminutū horripil'onē cāt ſicut accidit in exte nuatis cū in frida balneātur aq̄. A calido aut extrinſeco cātur horripilatio: qz per illud calidū corpori appꝛximatū fridū qō erat circa ſupficiē corporis repercutit' ⁊ recol/ligit' in vnū ꝓpter fugā ſibi illatā: ⁊ impulſionē a calido ſupueniente: ⁊ collocatū ptes ſupficiales corpis ſubingre/dit'. Et ſic vnitū fortificatū motū ſup ptes ſenſibiles horri/pil'onē facit. Et ſubdit. ſi bene ꝓſiderant' p̄dicta ambe pre/dicte horripilatiōes a frigore fiunt. ¶ Ad p̄dicta dixerūt qdā q̄ loquēdo de rigore q eſt mot⁹ ꝓcuſſionis inequalis maior fit rigor a mā calida. ſ. intenſiue q̄z a mā frigida: qz cū talis mot⁹ fiat vehemēs a vehemētia conat⁹ ⁊ motus expulſiue: ⁊ mā calida ſit maioris ⁊ magis ſubito nocumē ti i preſſiua: qz magis prona ſoluere ꝓtinuum q̄z frigida: ⁊ expulſiua ſm q̄ztitatē maiorē p̄ceptionis nocumēti maio/rē conatū ⁊ motū facit in expellēdo. quare cuz mā calida amplius ledat: ſequit' q̄ a mā calida maior. i. intenſior fiat rigor. Et ſic dicūt H. intellexiſſe. Sed a mā frigida rigor q eſt frigus intenſior fit q̄z a calida. Et inſup dicūt q̄ rigor qui eſt mot⁹ cōcuſſiuꝰ fit maior extēſiue a mā frigida q̄z a calida. nā pluri tpe durat. Et ſic dicūt intellexiſſe Auic. ⁊ Auer. nam rigor p frigore a mā frigida viſcoſa ⁊ groſſa eſt fortior: ⁊ p motu ꝓcuſſiuo pluri tpe durat. Et dicūt ver ba hec ꝓformātur vōbis Ha. in lib. de rigore ⁊c. cum dixit q̄ rigor cauſatus a flāte nō eſt fortis rigidus licz duret die bus pluribus. Et dicunt ꝓpter dictas cās qñ predicte due cāe iungerent' adinuicē. ſcz materie groſſities ⁊ viſcoſitas ⁊ caliditas mordicatiua: tūc fieret intēſior rigor q̄z ab aliq alia mā etiā ſubtili. Et qz humor falſus cū groſſitie parti/cipat caliditate mordicāte: ⁊ ſic duabus vijs irritat expul/ſiuā ad faciendū vltimū conatū in expulſione ſui. Jō Aui. loquendo de intenſiōe rigoris qui cātur ab humore cal'o ſubdit: ⁊ ꝓpie ſi eſt falſus. nā mordicat eq̄ ſicut humor co lericus ⁊ vtuti reſiſtit plus eo cū groſſitie ſua. Et fortaſſe: vt qdā dicūt Aui. noluit q̄ ab hūore falſo fieret fortior ri/gor intēſiue: ſz ſolū extēſiue q̄z a colico: qz diuti⁹ ſua groſ/ſitie reſiſtit expulſioni. ¶ Sunt aūt ⁊ alij qui dicūt q̄ Aū.

De cāis inequlitatis tipoꝝ in febri/bus.

Utruz rigor fortior fiat a materia calida an a frigida.

voluit q rigor p motu cōcussiuo intēsiue fortior fiat a frigido q̄ a calo z sic est vitas: qō declarāt: q a flegmate acetoso ente frido puenit fortis rigor valde: eo q penetratiuū est satis: z cū h infridatiuū z mordicatiuū mēbrorū: z sic est maxie lesiōis iupressiuū. vñ expulsiua fortiter mouet ur z conat z mēbra excutit. vñ z rigor fit fortior. z cōfirmātes h dixerūt se vidisse in qbusdā febrib⁹ flāticis z melācolicis intēsiorē motū rigoris q̄ vnq̄ viderit in febrib⁹ colericis. ¶ Sūt q̄ z alij dicētes. Auer. intellexisse. sicut dicūt pfati: sz male itellixisse: z velut. H. aduersariū dixisse qō ptulit: z nō qr ita sit. Et ad rōnes Aū. rndēt. Ad p^am q̄ q̄uis fridū magl existat p̄ciū mēbris: z magl imutet ea ad id qō p̄ter nāz q̄ calz: nō tñ illud facit eodē mō nec sic vehemēter. Res āt nociua q̄to magis subito ipimit tanto magis ledit: z fit velocitas lesiōis cā intensionis rigoris z mot⁹. Ad scōam dicūt fridū nō eē magis occlusiuū caloris nālis interi⁹ q̄ calm: qm̄ calor nālis intus occludit: nō qr cā occlusiōis sit fridū vel calm: sz p̄m q est lesiōis inductiuū. ita q plus z min⁹ includat p̄m q̄titatē maiorē vel minorē lesiōis pcepte. Et declarāt h dicā p tāto q in q̄rtana. ō media nāli accidit frigus z nō rigor. s. mot⁹ cōcussiuus. Et dicūt sīl accidere in q̄tidiana de flāte vitreo. Et si aliqs mot⁹ accidat in cis tūc ille est puus. Negāt q̄ silitudinē p Aue. inductā: qr nō reperit aer habitabilis q pueniat ad tantā caliditatē ad quātā puenit frigiditatē. Et si reperiatur aer sic calidus induceret maiorē lesionē q̄ fridus sicut apparet de aq̄ feruētissima q̄ maiorē rigorē inducit q̄ aq̄ frigidissima. Et itez dicūt: similitudo nō tz: qr mā frigida interi⁹ mota nō mouetur eque velociter per mēbra rōe sue grossitiei ipediētis sicut moueā aer fridus: cui⁹ frigiditas est p̄iuncta subtilitati substantie ei⁹. Et ad illud qō adducūt pfati de flāte acetoso dicūt de ista mā ad cāndū rigorez auctores nō fuisse loquutos. Cōfitent tñ ipm rigorē cāre forte: nō tñ eq̄ intensum rigori colere pp nō esse mordacitatē flātis acetosi tātā q̄ta colere: qr nō est p̄iuncta cū tanta subtilitate substātie: vñ nō est sicut colera penetratiuū nec sic subite lesiōis inductiuū. Et ad illud qō adducūt se vidisse. s. intēsiorē rigorē p motu p̄cussiuo in q̄rtanis z q̄tidianis p̄cedūt vez esse in qbusdā. nā vt. H. dcm est per alios si calitati mordicatiue p̄iungeret grossities vel viscositas sbe tūc fieret fortior rigor q̄ a mā calā subtili. sicut voluit A. cū vt. H. dixit ppie si hūor mordicatiuus est salsus. Et addunt isti. Aui. cū dixit. q̄to mā est viscosior tāto rigor est fortior intellexisse qñ mā est p̄iuncta cū calitate: z iō dicūt in q̄rtana de melācolia aduста z quotidiana de flāte salso valde fortes iueniri rigores itēsiue: z sic per experientiam inuenisse. dixit Ha. 2° de differentijs febriū. in tertianis colera febrē opat z rigorē: ita q in eis eadē est mā rigoris: z febris. sup. in q̄tidianis vo lz in qbusdā flā possit esse cā rigoris z febris: tñ nō est sic in oibus q̄tidianis: sicut est ō colera in oibus tertianis: qr vt Ha. determinauit ibidem pōt eē aliq̄ flā cui supuenit putredo: z facit febrē: z aliq̄ ēt nō putridū qō facit rigorē: ita q in qbusdā flāticis febribus alia est mā cāns febrē: z alia cāns rigorē. ¶ Ex supradictis pz q oēs supradicti tres tipi p̄ueniunt in hoc q in vnoquoq̄ ipsoz inuenit frigus siue illud frigus eueniat p se siue p accñs: siue p se z p accñs sīl. ¶ Differūt aūt i multis. Prio frigus ab horripilone, z rigore qñ ipm nō accidit ex mā mixta ex calida z frida: sz in horripilatione z rigore bñ pōt frigus accidere ex mā mixta: z itez in vo frigore nō accidit frigus ex sola reuocatiōe caloris: sz in horripilatione z rigore bñ euenire pōt. Et in vo frigore nō accidit mot⁹ z p̄cussio apparēs. nā ad h vt accidat mot⁹ z cōcussio opz frigus fieri p reuocationē caloris inati: cui⁹ auxilio moueat vtus expulsiua ex cui⁹ motu z conatu accidat mēbroz p̄cussio' z excussio. vñ Hal. in li. de rigore tc. dixit. qñ accidit in p̄n° proximi frig⁹ sine p̄cussiōe z agitatiōe notabili nō accidit ei rigor: accipiēs rigorē ēt p horripilatiōe qñ h accñs. s. frigus sine agitatione notabili opz intēdi ad h: vt sit rigor qñ ad eē rigoris nō solū requrit frigus: sed ēt malus mot⁹. ¶ Differt ēt frigus vez a rigore horripilatiōis: qr in vo rigore sentit frigus ēt in pfundo corpis: z nō solū in superficie q nō accidit in horripilatiōe: z cū h est eo fortius multū. Frigus aūt rigoris pōt eē mai⁹ z min⁹ rigore vo: attū frigus rigoris q̄ accidit a cā frigida est mai⁹ eo q̄ cātur a cā calā vel sola reuocatiōe caloris: sicut verū frigus vtplm est mai⁹ rigore p accñs: iōq̄ in febrib⁹ flāticis z melancolicis requrit intēsi⁹ frigus q̄ in alijs febrib⁹. ¶ Differt ēt vez frigus a rigore per accñs: qr ipm tūc solū qescit qñ mā ipm cāns calefacta est siue a calore putredinali siue a calore inato itus reuocato. frig⁹ aūt per accñs inductū a lesiōe māe calide nō qescit: qr mā calefiat vel putrefiat: sz solū qñ ipsa qescit a motu suo fortī z repētino. colera. n. q̄uis sit mordicatiua: vt supra patuit nō cāt frigus horripilationē vel rigorē nisi repentine moueat sup mēbra sensibilia. ¶ Et dixit Ha. 5° de accñti q dicti tipi differūt p̄m corpa subiecta inq̄tū sunt sensibilioza vel min⁹ sensibilia: nā in valde sensibilibus ab eadē mā q̄titatiue z q̄litatiue accidūt maiores z fortiores. in obtusis vo sensu minores z debiliores. vt. v. g. mā q in obtuso corpe inducit rigorē. in sensibili inducit tremorē. Et sīl minor māe q̄titas in acuto sensu cāt rigorē q in eq̄li q̄titate z etiā in maiori in obtuso sensu cāt horripilationem. ¶ Horripilatio quoq̄ z rigor p̄ueniūt in h q in vnoq̄q̄ est frig⁹ z mot⁹ ineq̄lis p̄cussiuus. ¶ Differt aūt horripilatio a rigore: qr humor mordicās q est cā horripilationis est in cute tñ: sz faciēs rigorē est in mēbris q̄ sunt sub cute ac ēt differt ab eo in frigore: z in motu. In frigore q dē: qr in horripilatiōe frigus remissius est: z p̄m p̄m min⁹ durās q̄ in rigore. In motu quoq̄: qr in horripilatione motus est remissus q̄si occult⁹ superficialis: vt p hoc horripilatio dici possit occultus rigor. nā in rigore mot⁹ est fortis p̄cutiēs oia mēbra superficialia z p̄funda z aliqñ in tñ augef: vt sequat ad ipm tremor in quo p̄catenatiōes oēs mēbroz p̄cutiunt z mouent: ita vt accidat collisio dētiū adinuicē: p̄catenationū tñ mot⁹ segt ad motū lacertoz. vnde Hal. 5° de accidēti dixit. In rigore oēs musculoz pticule mouētur: vt vnaquaq̄ rem nociuā a se depellat: z dū hoc p̄tingit necesse est: vt p̄catenatio iuncturarū moueat: z in de totū corpus cōcutiat. ¶ Differt ēt horripilatio a rigore: qr in horripilatiōe pōt p̄cipi frigus: z pūctio tāq̄ a mā faciēte ea. si. n. in rigore sentit frigus positiuū nō sentitur punctio: z si sentit pūctio nō sentit frigus positiuū: q̄uis possit sīl cū punctiōe p̄cipi frigus per accñs. ¶ Tremor quoq̄ q est rigor differt a tremore q est accñs vtutis aialis motiue: qr in hoc tremore semp p̄cipit frigus z dolor siue mala sensatio: sz in illo tremore nō est necessariū frig⁹ vel malā sensationē p̄cipi cum possit fieri nullo dolore vel mala sensatiōe p̄ti. dixit. n. Ha. in li. de tremore tc. Tremēs nō p̄cipit friditatē sicut rigens. ¶ Differūt ēt isti tremores in motu. nā mot⁹ q fit in rigore occupat totū corpus: z est accñs vtutis nālis expulsiue. q̄uis H. 5° de accñti aliqñ videat ipm attribuere vtuti aiali motiue volūtarie: z eū inter ipsi⁹ accidētia numerauit: z aliqñ vr eū attribuere vtuti nāli expulsiue: tñ vitas est q vtus nālis expulsiua est p̄n^m initiatiuū: z ēt p̄pletiuū hui⁹ mot⁹: q̄uis vt⁹ aialis sensitiua sit ēt p̄n^m iritatiuū. dixit. n. ibidē H. Fateor hūc motū vtuti nāli magis p̄tinere. Ha. quoq̄ hūc motū inter accñtia vtutis aialis nominauit: qr motui eius multū similat: z qr ad ipsum p̄curit p̄n^m instrumentale vtutis motiue volūtarie. s. lacerti corpis: sed q̄uis motib⁹ silibus similent: z q̄uis lacerti p̄currāt ad hūc motū: nō tñ ipsi vtuti dicit p̄tinere. nā licet ista sit va. Omnis mot⁹ volūtarius fit mediāte lacerto. nō tñ ei⁹ p̄uersa est vera. scilz

ois motus q fit mediante lacerto est volũtarius:q2 lacertus pót moueri nó solũ motu voluntario:sed ẽt näli.ppea nó cõpescit hũc motũ volũtas:sz tremor q nó est rigor bñ est ptinens virtuti motiue volũtarie:z pót occupare ptez corpis tñ. Et insup tremor rigoris nó est penitus motus pter näm sicut est ille tremor:q2 est causatus ptim a re pter näm:z ptim a re näli:vt a virtute que satagit expellere rẽ ledentẽ:sz ille tremor est penitus pter näm:z adhuc tremor rigoris est breuis:ille vo lõgus z diu pdurans. Dicũt quidã q motus rigoris tremulus est spissior motu pulsus nälis:z ẽt innälis nisi fortasse formicantis:z est ẽt spissior supradicto tremore mẽbror. ¶ Et pz ẽt ex dictis q rigor factus a mä calꝫ differt a facto a mä frida:q2 in eo pcipit in exteriorib⁹ frigiditas:z in interioribus calitas:q2 frigiditas in eo solũ accidit ex reuocatiõe caloris ad interiora:sz in facto a mä frigida sentit frigiditas in interioribꝰ z exterioribꝰ simul. Et motus tremulus in rigore facto a mä calida est maior q̃z in facto a frigida. Dixit.n. Hal.calor in motu est frigore fortior. Et dixit Hal.5° de accñti q plures qbus accidit rigor.s.a mä calida sitiunt ipsa hora: q2 calor remansit in interioribus corpis:sed in facto a mä frigida frigus est ẽt in interioribus:z iõ non accidit in eo sitis vel parua valde. ¶ Et dixit Hal.ibidẽ q rigor factus a mä substãtialr delata p mẽbra differt ab eo qui fit a mä vaporosa.sup.vel vẽtositate:q2 si est a liquore substãtie illius mãe sequit eius eũo p vomitũ vel secessum seu sudorẽ:q2 in reditu caloris a pfundo corpis multotiẽs accidit ipsum dissoluere aliqd de humiditatibus coartatis z expellere illud:sz factũ a vapore siue calido siue frigido siue etiã a vẽtositate nó sequit eũo aliqua de pdictis. Dixit ãt. siue a vẽtositate:q2 vt posuit Rabi in 6ª pticula auctoritate Hal.in lib.de rigore z̃c. Aliqñ cã tremoris est vẽtositas grossa inclusa in loco solido q̃ nó pót resolui aditu libero nó repto pp soliditatẽ corpor ipsam circũdantiũ:z petẽs semp exitũ mouet suũ cõtinens tali motu. ¶ Dixit Ypo.5° affo. Mulierib⁹ rigores qdẽ ex lũbis magis:z p dorsum caput ascẽdunt:z viris retro magis q̃z in prioꝛa pte corporis velut cubitor z costar z aliar partiũ extremaruz. Et sumpsit hic rigorẽ pro oi tipo manifesto a quacũq̃ cã pueniat. Et verificat̃ pma ps affo.maxime de mulieribꝰ frigidioribus vel frm totũ vel frm lũbos z matricẽ.dixit.n. Albertus auctoritate Hal.sup 3° epidimiar q mulieres:q2 bñt matrices neruosas valde frigide sunt frm lũbos:z iõ cito incboat frigiditas in lũbis ear tamq̃z in ptibus frigidioribus:z q2 viri calidiores cõiter sunt mulieribus in lũbis:iõ citius z magis manifeste incipiũt rigores in lũbis mulierũ q̃z viror:intelligẽdo p lũbos spinales musculos maxime q sunt suppositi renibus.deinde rigores cõicant partibus frigidioribus:z sic prius nuce:vt ppinqoꝛi dorso. Viris aũt incipiũt rigores a posterioꝛi magis:q2 frigidior est ps posterior anteriore.qõ declarat maior porositas z raritas ptis anterioris quare ẽt z pilosior est. Rasis adduxit dictũ affo.18° ptinẽtis sic. Rigor frm plm incipit ab inferioꝛi pte dorsi:z ascẽdit ad caput.h nãq̃ locus frigidior est:z neruosus magis z min⁹ sanguinis bñs:z fortis spissitudinis. Anteriora vo corpis plus sunt carnosa: z plus sanguis bñtia:z in poris aptioꝛa:z pp hec incipit rigor frm plm a dorsor:z ppríe in mulieribus. Et Hal.dixit 8° theorice:opz vt intelligas q rigor in febrib⁹ accidit in dorso mulieribus. Viris aũt in extremitatibꝰ manuũ z pedũ:q2 extrema frigidiora sunt. Dixit.n. Ari.8° pblematũ 5° problemate. Extrema sunt ptez frigidiores z dẽtiores nó potentes bñ calefieri:aut nó potẽte calido näli ad ea bñ deriuare maxie cũ remote sint a fonte caloris. Et iõ dixit Ari. he ptes sunt cito rigẽtes. ¶ Dixit Rasi.18° ptin.ex 6° epidimiarũ. Ex rigore est q est vehemẽs:z calefit velociter:z ex eo est q est vehemẽs:z calefit tarde:z est q est debilis z velocis calefactionis:z est q est debilis z tarde calefactionis. Et pmus est ex melia.1° ex flãte vitreo.3° ex flãte salso.4° ex flãte grosso nó vehementis friditatis. ¶ Et dixit ibidẽ.tres sunt spẽs rigoris:vna quã sequit febris.2ª quã nó sequit febris.3ª quã sequit mors. Et quã mors sequit: est cuz casu virtutis de q̃ dixit Auer.3° col.tremor q fit in hora mortis est motꝰ virtutis expulsiue pp impotẽtiã sustentãdi mẽbra:z ppea extinguit calor innatus:z ex toto resoluit:z similar ille motꝰ motui q nó bz pn̄m neq̃z finez neq̃z cãm.s.positiuã:sz solũ defectũ sicut vr in motu flãme cãdele:z in motu folioꝝ arboꝝ pp ꝛsumptionẽ. Et ppea qñ aduenit aliqd näe ab extrinseco qõ sit mortiferuz ipsa expellit tũc corpis superfluitates p tremorẽ sicut accidit his qui decapitant. ¶ Dixit Hal.5° de accñti. Rigor a q̃cuq̃ cã pueniat q̃zto est fortior tãto breuior intelligẽdo ceteris paribꝰ. Et rigor qdẽ pueniẽs a cãis pcatarticis freqñtꝰ z citius accidit corpibus macris z latoꝝ porozꝝ:z pcipue si malis z pũgitiuis sint repleti chimis. Eueniẽs aũt a causis añcedẽtibus p ampliꝰ aduenit corpibus grassis z densis z opilationes porozꝝ hũtibus. ¶ Dixit Ha.in lib.de tipo de friditate q̃ corpi aduenit subito:z fortiter nõ est opinandũ q̃ semp fit ledẽs:z cã doloris.imo qñq̃ valde debilis est qõ ex dicto Platonis est manifestũ q dixit.ex hens ex näli dispõne subito aduenies nobis cã lesionis z doloris est. Cã vo aduenies subito z fortiter ex his exñs q̃reducũt ad nälẽ dispõnẽ delectationis cã est q̃re relingtur ex h̃ q̃ delectationi z doloꝛi cõe sit eoꝝ cãs subito:z fortiter aduenire. Est quoq̃ ẽt h̃ necessariũ ꝓiungi q̃ sentiat.neutrũ.n.eoꝝ est sine sensu:z necessariũ est vtrũq̃ deficere sensu deficiẽte. Cũ ergo sentiẽs ad dispõnẽ nälẽ reducit est ei delectabile:qõ vo ipsuz a dispõne näli extrahit necessariũ est:vt causet tristitiã z dolorẽ. Et ex hoc est q fortis caloꝛ z fortis frigiditas qñq̃ delectat:z qñq̃ ledit:si.n.corpus fuerit fortiter infrigidatũ:tũc pculdubio caliditas fortis intrñ q̃ possit sanitatẽ restituere delectat z silr frigiditas aduenies corpi imoderate calefactoꝛ vtraq̃ tñ si aduenerit näliter dispõ ledit ipsuz:friditas vo qua rigor causat non est tñ friditas fortiter z subito aduenies corpi:sed opz q̃ fit cã affligẽs ipz extrahẽs ipsuz a dispõne näli.vñ segt q̃ rigor ẽ friditas fortis subito corpi aduenies necnó trahẽs ipsum a dispõne näli ad innälẽ. ¶ Et dixit Häl.ibidẽ.post rigorẽ corpa calefiũt pluscq̃ qñ remanẽt frm cursum nälẽ: q2 cũ calor nälis conat expellere forti allisione rẽ nociuã z tẽperare z euẽtare seipm accidit necessario triplici de cã calefieri corpus.quarũ vna est:q2 calor nälis freqñter ad interioꝛa reflectit:z p magna pte caret euẽtatione exterioꝛi.vñ fortificat interius.2ª cã est:q2 calor nälis accendit z inflãmat pp ꝛfricationẽ z allisionẽ angustiosaz ipsi⁹:quẽ admodũ l'gna aut lapides cũ adinuicẽ ꝛfricant z allidun tur emittũt ignez in ictu ipsoꝝ forti:z multomagis spũs nälis q näliter calidus est si ꝓtingat ei:vt fortiter moueat: z augmẽtat inflãmationẽ corpi.nec ꝓriũ opinandũ est cuz visibilr videamus h̃ in motibus corpis q̃ corpa laboriãtiũ z currentiũ z mouẽtiũ se aliquo quouis motu calefiũt nó minus q̃z ea q̃ exist̃ũt ex opposito solis estiui aut forti appꝛopinquãt igni. ¶ Supradictũ est q auctores frequẽter abutunt dictis noib⁹ tipoꝝ vnũ pro alio ponẽtes pp qõ scire debes q horripilatio aliqñ sumit̃ p rigore.vt pª q̃rti ca° de putredine cũ dixit. A. q ex mordicatiõe accidit horripilatio itelligẽs p horripilationẽ ẽt rigorẽ. Et silr Rasis in diuisionib⁹ ca° de tertiana. Et qñq̃ accipit horripilo pro frigore.vt Rasis ibidẽ in ca° de flãtica z de q̃rtana. Et Almñ.10° ca° de flãtica. Et frigus aliqñ sumit̃ p rigore q est motꝰ ꝓcussiuus.vt Hal.in li.de rigore z̃c.cũ dixit rigor est fortis friditas:z aliqñ sumit̃ pro horripilone:vt 1° de ꝛdijs febriũ cũ dixit friguit z horruit motus:z rigor aliqñ sumit̃ p forti frigore.sicut cũ vt.s. Aui.dixit z fortasse est

Tipi inclpiũt z ptibus iferiorib⁹ dorsi: z lũboꝝ.z ad extremitatib⁹.

De spẽb⁹ siue mõis rigoris.

Ad corpoꝛa post rigorẽ pt' cal fiũt.q.ab

frigus forte.7 cū 2ª primi ca° de causis motuū innāliū di/xit.mā sua friditate facit rigorē.i.frigus. Et aliqñ sumit̄ p frigore cōpūctione 7 ꝯcussione:vt 2° de crisi.cap.de signis tertiane. Rigor et aliqñ sumit̄ ipropꝛie p q̄dā recētatione siue leui friditate valde carniū infirmi cū nō est tāta q̄ apō medicos dicat̄ vā friditas. Et dix̄ Gil.q̄ rigor aliqñ sumit̄ p oi tipo:vt i affo. Quib⁹ in febrib⁹ q̄tidie rigores fiūt 7c. vt ét voluit Gal.in cōmē.ei⁹. Et dix̄ Gili.q̄ tremor est apō quosdā accūs oiuꝫ tipoꝛita vt sol⁹ tremor ab eis dicat̄ tipus sic q̄ si nō sit tremor nullū fuisse tipū affirmēt. Ut ḡ ef fugias errorē ad p̄dcoꝛ noiuꝫ ofusionē.oꝫ vt sollicite 7 sa piēter ꝯsideres p̄dictos tipos ꝑm rē:7 nō ꝑm noia:7 noia omittēs rei adhērere. ¶ De tipo āt quē nō seq̄t febris.dix̄ Gili.de malitia ꝯplonis diuerse.raro accidit q̄ aduenīat quē nō seq̄t febris:tū accit aliqñ ꝑm disp̄nē qbusdā mu/lierib⁹:7 qbusdā viris. Uerūtū oꝫ.vt ipꝫ p̄cesserit regimē quietis:aut q̄ ꝑpatio lōgo patiēs sit vsus multitudine cibi ḡnatiui hūoris fridi crudi silis vitro. Et dix̄ 2° de diffe.fe. 7 scribit̄ sic.18° ꝯtiū. Jā vidim⁹ rigorē ex flāte:7 postea nō eē seq̄ntā febrē.fuit āt ꝟ semel:7 alia vice vidim⁹ ꝟ redis/se:7 aliqñ q̄tidie multis dieb⁹ nō erat fortis rigor. ꝟ āt erit cū in corpe fuerint supfluitates flātice nōdū putrefacte:qa si cū calitate fuerint accidet cū rigore febris. Et qꝛ tpe Ipo cratis nōdū fuerat inuētū q̄ ad rigorē nō seq̄rē febris:ió subdit.sermo antiqu⁹ q̄ ad rigorē nēcio seq̄t febris nō est verus. Rigor tū quē nō seq̄t febris nō est tāte fortitudinis sic rigor cū q̄ est crisis febris adurētis. Et voluit Gal.5° de accūti q̄ a cāis ꝑmitiuis qꝫ incurrit aliqñ rigorē quē non seq̄t febris. Et ió vbi.ē. Rasis subdit:erit dict⁹ rigor corpe exīte pleno cibis 7 potu nec vtī exercitio moderato:sed quiete 7 otio 7 balneat̄ post cibū multū:7 cū his vtī ci/bis fridis in sua q̄litate ḡnantib⁹ fl̄a grossuꝫ. Et subdit ꝟ ꝟ erit rigor sine febre minor 7 velocior.i.breuior. Et dixit Ga.in li° de rigore 7ē.7 scribit̄ a Rabi in 7ª pticula sic.cū creat̄ in corpe hūor flātic⁹ vitre⁹ nō corrupt⁹ ḡnat tremorē p multos dies ꝯtinuos:7 dū pmanet hō ꝗetus nec in aliq̄ mouet̄ qescit tremor:7 cuꝫ mouet̄ seq̄t eū mot⁹ tremoris statiꝫ:7 ē tremor ipse ꝑm q̄titatē mot⁹ nā cū mouet̄ motu forti seq̄t euꝫ fortis tremor. Et dixit 5° de accūti.hic rigor inuenit̄ plerūq̄ magis in mulieribus q̄ in viris. ¶ Dixit Aui.3.fen.ca° de debilitate digōnis. Et qñq̄ pducūt debi/litas digōnis 7 ꝑuersio cibi ad fl̄a ad tremorē 7 frigus ex/tremitatū 7 cōmotionē filez cōmotioni poꝛissimi febris. Et pria ḡrti dixit. Et qñq̄ accidit frigus 7 rigor pp submer/siones calitatis in corpe cā cibi:7 q̄ ei sunt filia sic sunt alie cāe ꝑmitine. Et itez dixit ibidē.7 multotiēs accidit ex fleg mate vitreo sparso in corpe rigor nō pducēs ad febrē:cui⁹ cā dixit ipse est qñ si humor nō putrefit nō pducit ad febrē 7 flegma vitreū est difficulter putrefactibile. Et itellexerūt auctores p̄dicti tā de rigore q̄ est frigus purū seq̄ns ad ta lē humorē qñ sua friditate infridat mēbra sup q̄ spargit̄ q̄z etiā de rigore q̄ est motus ꝯcussiuus q̄ segtur ad motū ex/pulsiue ꝯiunctū cū conatu eius q̄ fit ex ꝓceptione subite in fridationis quā seq̄tur reuocatio caloꝛis:vt expellat rē le/dentē. Dicūt ꝟ rigor raro fit ab hūore cal̄o. ¶ Differt aūt hic rigor ab eo quē seq̄tur febris:qꝛ vt dixit Gal.5° de acci denti.nō est adeo fortis:vt ille quē seq̄tur febris. Et Aui. dixit p̄ª ḡrti.fortitudo hui⁹ rigoris nō est fortitudo rigoris perducētis ad febrē:ſz est minor illa. Nā qñ sequit̄ febris illud flegma vitreuꝫ quo accidit putrefit 7 calefit 7 calitas eius putredinalis liquefaciēdo ipsuꝫ:facit ipsuꝫ velocius moueri:cui⁹ motus velocitatē maiorē fortior seq̄tur rigor. Sunt aūt q̄ dicūt q̄ ꝟ rigor put est motus est minor illo: ſz put est frigus nō est minor eo:ſz plerūq̄ maior.vt inuit Aui.p̄ª ḡrti ca° de frigore q nō calefit. Jd tū qō manifeste distinguit inter hos rigores ē pulsus. Uñ. A. tertij 13ª vbi ē.dixit q̄ 7 si simulent̄ hi rigores:pulsus tū in rigore quez non seq̄it̄ febris nō est sicut pulsus eueniens in p̄n° paro xisini febris:qꝛ nō est diuersus neq̄ subuersus vt ille.

¶ De generali cura febrium putridarum. Ca.xxiij.

GAlenus xj° tera.multū ḡnal̄r loquens dixit.febris humoralis cura/tionē vnicā hēre indicationē q̄ est sumpta a ꝑtietate ex can.ḡnali.ois cura fit p ꝑtiū.vez qꝛ febris humoralis est mala ꝯplō fiens 7 nō est pura:qꝛ est cuꝫ mā. Gal.in tegni minus ḡnal̄r loquens sub exēplo febris putride oēm febrē humoralē cōprehen/dens duas posuit eē ei⁹ indicationes indicatiuas q̄ sunt al teratio 7 eūo. Et Auer.colliget 7° dixit febriuꝫ q̄ sunt ex mala ꝯplone māli.p̄ª.ſ.post generalissimā eaꝝ intentionē intētio duas ꝯsiderat res:hoc est:vt malā remoueat cōple xionē:7 vt malā remoueat mām. Et vna q̄qꝫ dictaꝝ duarū intētionū:vt in tractatu de ḡnali curatiōe morboꝝ patuit: sumit̄ a tribus generibus reꝝ.ſ.nāliū non nāliuꝫ:7 ꝓter nām:put inuit Gal.xj° tera.aliqñ ponēs duas fore inten/tiones curatiuas humoralis febris.ſ.sumptā ab egritudi/ne:7 sumptā a ꝯplone egri:7 aliqñ ponēs tres addidit ꝯsi deratione sumptā a virtute. Et sub his dedit itelligere reli quas:q̄.ſ.in p̄dicto tractatu tradite sunt 7 declarate. Et cō siderationes in his q̄dā reducūt ad sex necessariū est.n.p° cognoscere febrē.2° egri ꝯplonē.3° eius etatē.4° eius vir tutē.5° aeris ꝯplonē.7 6° egri ꝯsuetudinē. ¶ Et adhuc mi nus ḡnal̄r loquēs de cura febris humoralis. Ga.dixit 10° tera. In febrib⁹ in qbus est adhuc cā q̄ facit eā in his nec disp̄nō nec eūo est simplex.opꝫ.n.qō febris iā genitū est sol uere ex ꝓpriaci⁹ indicatione:qō aūt ḡnandū est opꝫ auerte re:7 ꝓhibere ḡnari. ¶ Et adhuc ꝑticularius exequēs Ga. curatiuā methodū febriū humoraliū dixit xj° tera.tres in hac methodo ꝯsiderationes hēre eē necesse.quaꝝ p̄ª est cō sideratio febris.2ª est ꝯsideratio cāe eius.7 3ª est cōsidera/tio finthomatū cū ea reptoꝝ. ¶ Per alterationē Gal.intel lexit q̄litatis febrilis extinctionē 7 māe febrē causantis di gestionē:7 p eūonē intellexit māe extra corpus eductionē: 7 eius ad loca opposita vel saltez ignobilia deductionem. ¶ Et Aui.p̄ª quarti imitās Gal.dixit. Scias q̄ intētio in medicādo has febres qñq̄ vertit̄ ad ptem febris quare est necessariū:vt infrigides 7 humectes:7 qñq̄ vertit̄ ad ptē māe.quare necesse est:vt matures vel digeras:aut necess̄e est:vt euacues.sup.aut diuertas. Et dixit Aui.intētio ver tit̄ qñq̄ ad ptē feb.7 qñq̄ ad vnā ptez 7 qñq̄ ad alteram: quā partē eliget sapiēs medicus post pfectā ꝯsiderationez in his q̄ sunt dicta in ca° a quo prius sit incipiendus an a morbo an a cā. Et dixit Aui.in intētione digōnis neče est vt digeras vel matures:vt p digōnē vertat se medicus ad cām antecedentē 7 p maturationē ad cām ꝯiunctā illā pre parādo expulsioni. Et in humorali qdē non putrida qdaꝫ exponūt illud vel pro 7. In putrida vel tenet se diſiūctiue. nā aliqñ mā febris putride siue sit cā aūs siue ꝯiūcta aliqñ est pauce malitie.ita q̄ corrigi rectificari potest:7 ad beni gnū reduci:7 respectu huius dixit.opꝫ vt digeras. Et ali/qñ est tante mali⁹ iei q̄ rectificari non pōt:sed soluꝫ opꝫ vt pareꝫ expulsioni:7 respectu huius dixit opꝫ vt matures. Et dicūt qdā. Aui.dixit.aut necesse est vt eūeč:loquēs cuꝫ hac diſiunctiua aut:vel qꝛ nō semp est neče vt eūeč p medi cū:qꝛ nā per se eūat siue sensibil̄r siue insensibil̄r:vel qꝛ mā est talis q̄ p solā digōnez ita rectificari pōt q̄ ea digesta 7 rectificata cessabit febris:7 nō erit necessariū eūare eam:7 maxime in febre putrida.ait enī Gal.in tegni.digō est alte ratio faciens cessare putredinē manēte substātia:ita q̄ tūc sola remanet intētio alterationis diseratie. Quidā vero di cunt q̄ illa dictio aut:tenet se subdiſiunctiue:ita vt solū vo ces nō sensuꝫ diſiungat:imo ꝯiungat:7 sit sicut vna copu/latiua:ita vt sit necessariū i febre humorali eūare humorē: sicut manifeste apparet ex mō loquēdi Gal.cū copulatiue

dixit.necessaria est alteratio ⁊ euacuatio silr Hal.3° practice dixit.opus est his duobus.s.caloris febrilis alteratiõe ⁊ humoris putridi eũone.Et Aui.1ª quarti dixit.nõ fit febris sublimatio cũ apparitione digõnis sicut non fit cũ digestione apostematũ doloꝛ vehemẽs. Jn qbus verbis vr voluisse q̃ p solã digõnẽ nõ cessat febris:sed mã ente digesta adhuc febris remanet:eo q̃ nisi intẽtiones curatiue febris remotiue sint adimplete adhuc remanebit febris:cuz aliter remoueri nõ possit:sz mã digesta oẽs intẽtiones curatiue febris humoralis nõ sunt adimplete:vt pz:cuz sint intẽtiones alie a digõne:vt.ꝫ.dictũ est. Et ppea Hal.ait 1° ꝓnosticoꝝ.mã multotiẽs iã digesta est:⁊ nõ est pcessio sputi ꝑm q̃ opz pꝛe virtutis imbecillitate,pectus mouẽtis.vñ stat febris.q̃ꝫuis g̃ mã digesta febris minuat nõ tñ tollit.

¶Sunt aũt p̃dicte due intẽtiones ꝓueniẽtes oi febri humorali.Ueꝝ de cura putridaꝝ exequẽs Hal.xj° tera.post supꝛadictas duas intẽtiones subdit aliã intẽtionẽ in cura putridaruz surgere q̃ sumit a putredine:⁊ vt sumat ab eo in eo.xj° tera.cũ putredine cõcurrit cã eius q̃ est indebita humoris trãspiratio:⁊ ꝓcurrit accñs cãe eius qõ est detẽtio eoꝝ q̃ trãspirari debẽt:⁊ iccircovltra intẽtionẽ sumptã a putredine surgũt due alie intẽtiones curatiue vna ad ꝓhibitã trãspiratiõnẽ remouẽdã.Alia ad trãspirãdũ qõ retinet.

Jntẽtiões ad exopilandũ.

¶Et q̃ vt ibidẽ pz,phibita transpiratio cãm hz.s. opl'onẽ.iõ alia surgit intẽtio ad apiendũ ⁊ expoliãdũ:⁊ q̃ opl'o q̃ttuoꝛ hz cãs.s.cãm ꝑmitiuã:vt friditatẽ exteriozes soꝛdicie cutis ⁊ silia ⁊ tres cãs coꝛpales.s.multitudinẽ humoris grossitiẽ ipsius ⁊ eiꝰ viscositatẽ. Ab eis alie q̃ttuoꝛ insurgũt intẽtiones curatiue:quaꝝ vna est ad cãm ꝑmitiuã tollẽdũ.Alia ad eũandũ multitudinẽ.3ª ad subtiliãduz grossitiẽ:⁊ 4ª ad viscositatẽ incidendũ. Et q̃ vt dictuz est eũo neccia est:⁊ hũoꝛ febrẽ faciẽs aliq̃n eũoni ineptꝰ reddit sua nimia subtilitate qua ibibit:hinc ⁊ alia surgit curatiua intẽtio q̃ est ad ingrossandũ humorẽ illũ subtilẽ. Et q̃ mẽbꝛa febricitãtiũ leduñt ⁊ debilitant:hinc ⁊ alia surgit curatiua itẽtio q̃ est ad mẽbꝛoꝝ ꝓfortationẽ.

Jndicatiões curatiue febr. putridarũ in summa sunt.xij.

¶Sic itaqꝫ bñ ꝓsideratis eis a qbꝰ sumunt idicatiões curatiue febriũ putridaꝝ ipse curatiue intẽtiones sunt numero.12.vna sumit a febre:⁊ est alteratio caloꝛis eiꝰ. Alie nouẽ sumunt a cã febris vna a cã ꝑmitiua alie a cã coꝛpali.s.multitudine hũoꝝ grossitie ⁊ viscositate:⁊ subtilitate ab opl'one a phibita trãspiratiõe a trãspirãdoꝝ retẽtione:⁊ a putredie.xj° sumit a ſbo febris q̃ est mẽbꝛoꝝ ꝓfortatio.⁊.12ª sumit ab effectu febris:⁊ est accũtiũ rectificatio.

Ordo itẽtionum ⁊ exequẽdi eas.

¶Dixit Hal.eodẽ xj° ter.q̃ꝫuis intẽtiones p̃dicte nõ sint pauce:ad oẽs tñ oz medicũ inspicere:vt iueniat q̃ auxilio qdẽ ꝑm ⁊ magis qd minꝰ ⁊ ꝑm:⁊ qd adhuc minꝰ:⁊ 3m ita ⁊ deinceps qũovno post aliud vtat auxilio.Et ad hoc idẽ ipse ibidẽ dixit. Jn curatiõe haꝝ febriũ nõ oz attẽdere alterã tñ dictaꝝ intẽtionũ:vt.ꝫ.g.ea q̃ sunt sanatiõis putrefactionis tñ nec ẽt hoc cãe solius:sed ad oẽs oz attẽdere.

¶Scias tñ q̃ ꝑm qõ occurrit in mẽte medici de curatiõe haꝝ febriũ cũ intẽtionibus dictis est:vt febrẽ abijciat.1° vt putrefactionẽ depellat.3° vt retẽta respiret.4° vt opl'onẽ abijciat. Et 5° vt cãz opl'onis moueat. Et q̃ in ordine regulari curationis.dixit Hal.eodẽ xj° qõcũqꝫ inuẽtũ est:vltimũ esse ꝛz analeticã.i. resolutiuã methodũ in curatiõe:ꝑm oiuz eẽ oz qõ est dicere qõ est ꝑm via intẽtionis est vltimũ via executiõis.vt dixit Hal.sup 3° tegni.hinc itaqꝫ pz q̃ medicꝰ cupiẽs rectã ⁊ regularẽ febriũ putridaꝝ exercere curationẽ ꝑ° cãs opl'onis remouebit.1° opl'ones apiet.3° retenta trãspirabit.4° putredinẽ depellet ⁊ 5° caloꝛẽ q̃ remãsit extinguet.

¶Sz q̃: vt in p̃cedẽtibus dictũ est nõ põt medicus semp ordinẽ regularẽ seruare curationis.imo irregulr plerũqꝫ cogit operari:tũc scias q̃ ꝑm via executionis est illud qõ magis ifestat:⁊ maius minat discrimẽ:vñ aliq̃n in vehemẽti caloꝛe febrili cogit medicus a curatiõe febris incipe cãm eius negligendo:aut totalr aut ꝑm ptẽ:totalr sicut cuz vtit pure frigidis:q̃ꝫuis ꝓhibeat debitã trãspirationẽ ⁊ digõnẽ mãe grosse ⁊ viscose:vt cũ phibet aquã fridã.ꝑm ptẽ vero siue ꝑm qd sicut cũ cogit ꝓp caloꝛe febrilẽ vti remisse frigidis mã grossa ⁊ viscosa trãspirationẽ ꝓhibẽte.dixit Auic,ꝑª quarti.q̃ꝫqꝫ febris est tãte vehemẽtie q̃ nõ licz vti regimine cãe vel ẽt ꝑm qd:vt ⁊ q̃ꝫqꝫ lz incipiat a regimine cãe: non tñ incipit ab ea vel eius intẽtionibus q̃ sunt pꝛioꝛes: sed cogit posterioꝛes pꝛioꝛibus ꝓponere:vñ q̃ꝫqꝫ incipit ab eũone ⁊ postponit digõnẽ ⁊ aptionẽ. Et hoc silr ẽt accidit totalr:aut ꝑm qd totalr sicut cũ incipit ab eũone euacuatiua dicatiua ꝑm qd sicut cũ incipit ab euacuatiõe minoꝛatiua.

¶Dixitqꝫ Hal.intẽtio curationis est triplex.nam aut minuit caloꝛẽ lz cãm eius augmẽtet:⁊ hanc non laudo.nã si febrẽ medicaueris cũ his q̃ cãm eiꝰ augmẽtent nulla spes erit q̃ ꝑ hoc febris auferat vel minuat.eius nãqꝫ cã sepiꝰ augmẽtata febrẽ crescere necesse est. Aut cãm amputãdo febris postponẽs caloꝛẽ:⁊ hanc bñ pquisitã ⁊ indagataz iuuatiuã esse videbis:sz tñ si febris adeo foꝛtis est q̃ eger eius pati nõ possit molestiã:nõ est tũc bonũ cũ his q̃ cãm auferũt augmẽtare caloꝛẽ.nã si ꝑ feceris febris cũ febricitante pibit:⁊ iõ indiges tũc infridatione vltima ⁊ ꝓpie si inueneris virtutẽ nõ eẽ foꝛtẽ resistentẽ.sicut.n.dixit Hal,1° tera.si intolerabilis fuerit laboꝛãti magnitudo febris non opz per ea ꝑ que cã abscindit febrẽ augere.Si vo inuenis virtutẽ tolerantẽ.dixit Aui.abscinde cãm:⁊ expelle hũoꝛem:⁊ abscinde cibũ:⁊ nõ infrides infridatione que phibeat resolꝛonẽ.Sz si inuenis virtutẽ deficientẽ.dixit Aui. sis occupatus inequãdo ꝓpl'onẽ sibi ꝓpriaz.s.caloꝛẽ febrilẽ quare infrida ⁊ viuifica virtutez. Cũqꝫ fuerit fcã foꝛtis:⁊ vicerit aduersariũ suũ:tũc redi ad cãm ⁊ abscide eaz. Aut studiũ inducas in vno dictoꝝ nõ negligẽdo reliquũ:⁊ hãc 3am intẽtionẽ laudo:sz in foꝛtioꝛi magis intẽdas:in altero tñ negligẽtia careas.sepiꝰ tñ cãm febris foꝛtioꝛẽ iueniesꝫ iõqꝫ sepius vertit intẽtio curationis ad cãm.

¶Amplius ꝓ dictis intẽtionibꝰ recte implẽdis opz accñtia ꝓsideꝛe.dixit.n.Hal. Si inter hec q̃ diximus aliq̃ accñs forte nõ euenerit:vt nõ cohibeamur ꝓp hoc diuersas opari medicinas:⁊ ab initio vsqꝫ ad finẽ sic steterit febris:cito ⁊ facile amputabit:sz si accñs ꝓtigerit ꝓp qõ oporteat:vt cuz medicina ei occurrat diuersa:aut ꝓpria medicinis que nouit febri:aut cãe eius necessario erit vnũ ex bis tribꝰ:aut elõgabit tps curationis:q̃ nõ nisi in longo tpe:⁊ magna curabit difficultate:ẽt ⁊ si in manu boni medici puenerit: aut moꝛbꝰ suspectus fiet ⁊ lõgus:aut aderit vtrũqꝫ.ꝫ.g.cõcedat in febre infirmũ eẽ stomacũ.⁊ q̃ per eũ sincopis generet:cohibet nos sincopis eũ cibare:⁊ cibũ in nõ ꝓgruo tpe dare:⁊ vinũ ⁊ aquã fridã:cũ hec sine dubio opilationẽ a putredinẽ generẽt:⁊ febris ꝑ hec augebit.

¶Et oẽs intentiones supꝛadicte sunt a re ꝑter nãm:sz vt.ꝫ.patuit oz etiã indicationẽ sumere a re nãli:⁊ p̃cipue a opl'one maxie ea q̃:tũc est cũ febris incipit.Dixit Hal.3.de ingenio sanitatis nõ sufficit scire qd opandũ:sz cũ qbus ⁊ quo mõ.Sz q̃ nã est opatrix depulsionis moꝛboꝝ ⁊ rerũ ꝑter nãz oz cãm curatiuã talẽ existere q̃ tres coꝛpis nãs seu mẽbꝛi cõseruet:vt eis mediãtibꝰ moꝛbi fiat expulsio.q̃re nõ sic oz eẽ moꝛbo ꝓpria gn ẽt fit nãli dispõni silis.sicut.n.curatio fit ꝑ ꝓpriũ:ita ꝓseruatio fit ꝑ silẽ.

¶Querũt aũt qdã qũo coꝛpꝰ curatũ a febre ꝑ medicinas calidas reducat ad nãlitatem suã:⁊ dicendũ q̃ a virtute sua cũ suo calido nãli coꝛrũpẽte caliditatẽ ꝓeter nãm ⁊ ducẽte ipsum ad suã nãlitatem.

¶De ipletiõe intẽtionũ curatiuaꝝ fe.putridaꝝ. La.xxiiij.

Cõmplẽtur aũt supꝛadicte itẽtiones ꝑm gñalẽ curatiõis canonem vnicuiqꝫ eaꝝ ꝓpꝛietatẽ iueniẽdo. ¶Eteni itẽtio supta a dispõne febrili q̃ dispõ cala ẽ ipleꝫ ꝑ frida. Et q̃ ꝺ dispõ:vtplz ẽ ꝓiuncta siccitati

impletur ēt tunc per humida: ⁊ q̄ est discrasia corpis vni/
uersi implet cū pluribus ⁊ fortioribus fridis ⁊ humidis:
⁊ q̄ est p̄ncipalius cordis:ió ei est p̄ncipalius ⁊ forti⁹ insi/
stendus. Et si aliq̄ ab aliquo vno vel plūbus mēbris hēat
originē cum eisdē erit ēt illi vel illis subueniendū. ¶ Intē/
tio vo sumpta a cā huius febris siue a cā humorali cū ipsa
sit peccans duplr. ſ. per sui putrefactionē ⁊ indigonē: ⁊ per
sui q̄titatē implet duabus illis oppositis dispōnibus. ſ. di
gestione ⁊ eūone. Dixit. n. Gal. in tegni demonstratio. i. de/
mōstrata curatio per rōnabile eius ingeniū curatiuū sum/
ptū a nā māe facientis hanc febrē duplex est. ſ. digō cōtra
primā māe dispōnem. ipsa. n. p̄riatur putrefactioni ⁊ indi/
gestioni ⁊ eūo cōtra ſcdam. ipsa. n. p̄riatur q̄titati replēti.
Uerūtū scias q̄ eūo est eius p̄ncipalis intētio: digō vo est
ei sicut accessoria. nō. n. digō in omni mā adimpleri debet.
Undē nō attendēda est in mā furiosa. ¶ Et q̄ opilatio cā
est putrefactionis. dixit Gal. xj. ter. Ad p̄rietatem vniuscu/
iusq̄ cāe opilationis attendes. nā si qdem a frigida cā den/
satū est corpus remittere eā ⁊ rarificare opz: ⁊ si fuerit den
satio a caliditate ⁊ siccitate: dilata poros cū calitate ⁊ mol/
litie: grossos vo humores ⁊ viscosos facies subtiles ⁊ flu/
xibiles. nā subtilitas p̄riat grossitiei: ⁊ liquiditas viscosita
ti: ⁊ si multi fuerint humores cūabis: ⁊ si ad opilationē ali
q̄ plures cōcurrant cāe ad oēs instare debes cuz suo p̄rio:
aut singulariter vnicuiq̄ aut cū medicina cōposita hūte cō
trarietatē oium eaꝝ: ⁊ si humoꝝ subtilitatis eūonem impe
diat insiste ei cū ingrossatione. Et p̄dictis intētiōibus ad/
impletis instandū est p̄hibitioni trāspirationis eūonē p̄cu
rando cū aperiētibus opil'onē: ⁊ post hꝫ ad putrefactionez
cū p̄rietate deueniendū est. ¶ Putredini aūt dixit Gal. xj.
ter. triplex p̄rium opponit. ſ. digō ⁊ eūo ⁊ infridatio. digō
. n. est oppositū formale putrefactionis. est. n. faciēs cessare
putredinez: sed q̄ cessata putredine humor in corpe rema/
net qui dz ab eo extrahi: vt sic ei opponit eūo. Et q̄ omnis
mā putrida est calida: hz differenter q̄ quedā est calida per
se: ⁊ per accīs: q̄ per putrefactionē: vt colera putrefacta q̄
est cal'a inq̄tuz eius nā est calida ⁊ inq̄tum est putrida: ⁊
quedā est cal'a per accīs tm̄: ⁊ nō per se sicut flā putridū: qō
de sui nā est frigidū: sed est cal'm per putrefactionē: ⁊ vt sic
opponit ei infridatio q̄uis ēt differenter. nā in mā calida
per se: ⁊ per accīs cōtingit infridātia simul ⁊ semel appro/
ximare tā in alteratione q̄z in digone etiā in p̄n°: sed in cal'a
solū per accīs non cōtingit infrigidatio in p̄n° nisi remissa
valde inq̄tuz nō est negligēda intētio infridationis. Jocz
in p̄n° cōpetit ei digō cū calis subtiliatiuis ⁊ incisiuis. ⁊ in
p̄cessu eūo cum eisdē: ⁊ in fine si discrasia cal'a remanserit
cōuenit ei infridatio. ¶ Et impletis intētionibus putredi/
nis deueniendū est ad essentiā febris. ſ. ad caloꝝ p̄ter nām.
Et q̄ caloris p̄ter nām duo sunt abiciēda. ſ. calitas ⁊ p̄ter
nālitas: ió vtriq̄ eoꝝ p̄rium est inueniendū. ſ. calitati infri
gidantia: ⁊ p̄ternālitati cal'a aromatica que virtutē hūt ro
borādi cal'm nāle vt p̄ternāle depellatur. ¶ Post hec dixit
Gal. medicis sanare febrē tentātibus putridā: q̄ fiens est:
necessariū est in p̄dictis intētionibus duas hr̄e cōsideratio
nes. ſ. cessare facere qō iā febris factū est: ⁊ p̄hibere qō fu/
turū est: ⁊ silr cessare facere qō putredinis iā factū est: ⁊ p̄
hibere qō ex ea iā futurū est ⁊ eodē mō qō detētū est trāspi
rare ⁊ p̄hibere ne qd aliud detineat'. Et dixit Gal. sanabit'
qō iā factū ē de opil'one ab eis que extrafractāt. i. aperiūt:
qō futurū aūt est de opil'one p̄hibebit' inhibendo influxū
humoꝝ opilantiū: ⁊ sbe eoꝝ modos p quos opilāt vel opi
lare sunt pati rectificādo eos ⁊ ad cōtemperantiā sbe redu/
cēdo ipos. ¶ Rursus. xi. ter. Gal. posuit a putredine q̄tuor
surgere intētiones: quaꝝ vna sumpta est a putrefactiōe p̄m
se ⁊ absolute cōsiderata: de qua iā dictū est. 2ª sumit' a pu/
trefactione p̄m q̄ ipsa est cū p̄ntia sue cāe aut fine ea. Et 3ª
sumit' ab ea put putredo est in toto corpore aut pte eius.
Et 4ª sumit' ab ea put ipsa est cōiuncta cū flone. i. apate aut
fine eo. ¶ De p̄ma aūt dictaꝝ q̄tuor intentionū. dixit Gal.
ibidē. Sicut non viuentiū corpoꝝ primū cū putrent boies
exuunt ab eis q̄titatē iā putrefactū est: ⁊ reliquū appendē/
tes in aere frido trāspirātibus refrigerāt ne vltra putreat:
ita sanāda est putredo que in aialibus est viuētibus qō iaz
corruptū est eūantes oimodo: reliquū vo appētibus mo
deratis ⁊ trāspiratiōibus refrigerātibus in certissimā mo/
derationē reducentes: qō faciūt: vt dictū est digerēdo eūan
do ⁊ infridando. ¶ De scōa vo p̄dictaꝝ q̄tuor dixit interi/
menda est cā si affuerit p̄m suā spēm. ¶ Et de 3ª dixit. si p̄m
totū fuerit aliqd eoꝝ que sunt cā putrefactionis: tūc insur/
git occurrere toti corpi: si vo fuerit p̄m quādā vnā partē in
illa opandū ē: ⁊ h̄ fiēdū p̄m nām p̄ris in q̄ est putredo. Ma
nifestū est. n. q̄ nō p̄m eūdē modū opandū est in vnaquaq̄
p̄ticula. nō. n. indigēt p̄ticule oēs eisdē eūonibus vl' farma
cijs alterātibus: sic nec ipse oēs in cōpl'onibus positiōibus
plasmatiōibus: ⁊ vniuersa p̄stone ⁊ nā in inuicē p̄ueniunt:
sed plm ab inuicē differūt. ¶ De 4ª aūt dicē inferius ca°
de feb. apatū. ¶ Opz aūt vt medicus sollicitē in cōparan
do oēs supradictas intētiones: vt firmiter eaꝝ cōcordantiaz
⁊ discordātiā fortitudinē ⁊ debilitatē cognoscat: qō qdē nō
est pigri ignari ⁊ inexercitati medici pp cōparatiōis difficul
tatē. ppea dixit Gal. exercitatū oz esse in his methodis me/
dicū qui laborat intēdere sanationē febriū. difficile. n. est ⁊
mēte acuta indigēs si vult inuicē cōparare febrē ⁊ putredi
nē ⁊ cām eius efficientē cū adhuc adest: ⁊ adhuc difficilius
est virtutē ad p̄dictas cōparare. sup. ⁊ difficilius est omnes
alias cōferre cū p̄dictis. Et tñ necessariū est. dixit Gal. vir/
tutē sic cōparare pp custodiā vite: ⁊ pp sanationē egritudi/
num. nā si putredo esset in ligno aut in alio inanimato corpo/
re vna esset ad ipsam intētio: sed q̄ est in viuēte corpore q̄
sua pōt virtute digerere ⁊ reducere ad benignū quecūq̄ se/
mi putrefacta ⁊ semicruda ⁊ semimala neče est q̄ hēat vir/
tutē fortē que digerere possit. Sic ergo cōsideret medicus
si adinuicē cōueniūt intētiones. multotiēs. n. cōueniūt pa/
riter oēs: ⁊ nāles ⁊ nō nāles: ⁊ que p̄ter nām: vt cū colicus
iuuenis estate ⁊ regione cal'a vsus exercitijs vigilijs: ⁊ mo
tibus aialibus ⁊ cibis ⁊ potibus calis egrotat febre colica
cū siti. nā in eo ⁊ sibi sillibus ab oibus indicatiōibus vna ⁊
eadē sumit' intētio curatiua. ſ. de fridatione ⁊ hūectatione.
Cōuenit. n. hec intētio febri: ⁊ cāe eius ⁊ accidēti qō est si/
tis: ⁊ cōuenit ei rōne aeris ⁊ vniuerse diete: nec ab ea etas:
aut cōplō p̄hibet q̄re huic vna cōpetit me^na que sit infrigi/
dās ⁊ hūectās: vt aq̄ frida. Cūq̄ medicatio vna pōt perfici
me^na tūc illud ilico est fiendū. nā tali me^na nihil est melius
q̄ tñ dr̄ q̄ vna me^na cōuenit febri: ⁊ cāe eius: vt aq̄ frida
in febre de cal'a subtili nō intelligit quo ad oēs intētiones
que hr̄i pñt circa cām: sed sufficit q̄ cōueniat p̄m vnam vel
plres. x. g. Aqua frida nō cōuenit in febre predicta cāe eius
p̄m oēm intētionē: q̄ nō intētione eūonis maxie de per se:
cū vt sic hēat imobilitare ⁊ resolonem p̄hibere: sed cōuenit
de per se ad ipsius digonē ⁊ alterationē: per quā per accīs
pōt cōferre ad ipsius eūonē inq̄tū ea digerēdo ingrossat: ⁊
ipsi⁹ p̄hibet inhibitionē: ⁊ sic ea eūoni aptā reddit. ¶ Attñ
vt frequētius est q̄ p̄dicte intētiones sibi inuicē aduersant'.
dixit. n. Auer. colliget. 7. vtplm euenit: vt p̄rient' accidētia
medicationi. ſ. regulari febris: ⁊ maxie q̄n supuenit accīs
qō significationi medicatiōis febris p̄rietur. Et aduersatio
quidē q̄nq̄ cadit inter indicationes sumptas a re nāli: ⁊ nō
nāli ex vna pte: ⁊ a re p̄ter nām ex alia: ⁊ q̄nq̄ inter sum/
ptas a re nāli ex vna pte: ⁊ re nō nāli ⁊ p̄ter nām ex altera.
Et q̄nq̄ inter res nāles ⁊ p̄ter nām ex vna pte: ⁊ res non
nāles ex altera: vt satis liq̄de monstrari posset in exēplo tā
in oibus p̄dictis q̄z in oibus generibus cuiuslibet ipsoꝝ.
Et q̄nq̄ cadit cōtrarietas inter intētiones cuiuslibet gene
ris inter seipsas sicut cuz cadit in genere rerum nālium vt

De p̄fide/
ratiōe intē/
tionū p̄dic/
taꝝ in cō
uenientia:
⁊ discōue/
nientia.

ꝓietur.ꝟ.g.intētio sumpta ab etate ei que sumit a cōplo/
ne vel cōpositione:7 sil̄r in alijs generibus rex: vt cū ꝓiat
intentio sumpta ab aere ei que sumit a regimine preterito.
Et sicut cum ꝓiat intētio sumpta a febre ei que sumit a cā
eius vel accidēte. ¶ Dixit Auic.pª quarti qñq ꝓiat illud
qō requirit febris ei qō regrit humor de digone 7 eūone 7
resolone qñq.n.est digestiuū 7 eūatiuū calm.imo fm plm
est ita.sup. 7 febris indiget fridis 7 sil̄r fortasse est ꝓiuz il/
lud qō cōuenit febri de infridatione ei qō conuenit humori
de minoratione.ḡre.ſ.phibet intētio sumpta ab hūore da/
re frida in potu nisi vbi nō est mā. Et dixit Auic.q ꝓietas
inter cām 7 febrez accidit vtplm qr ples febres sunt de mā
tātica vel saltem de mā mixta. Et si alique sunt de mā cala
nō sunt de mā subtili que cōcordet in curatione cū febre in/
digens ingrossatione per infridantia que cōueniunt febri.
Sil̄r qñq est ꝓia indicatio que sumit a febre ei que sumit
ab accidēte:vt in febre incēsiua cū debilitate stōi. nā ipsa fe
bris indicat.ꝟ.g. de aque fride exhibitione: sed debilitas
stōi phibet ab ea:7 sil̄r qñq cadit ꝓietas:vt sit ꝓia inten/
tio sumpta a febre ei que sumit ab ei? cā: 7 ej que ēt sumit
ab accidente:vt in febre sincopali de mā grossa:nā intentio
sumpta a febre indicat dari frigida.mā vero grossa indicat
dari subtiliantia cala 7 indicat de cibi phibitione:sincopis
vero de datione eius. Et qñq est ꝓietas:vt sit ꝓia indica/
tio sumpta ab accidente ei que sumit a febre 7 cā eius vt in
sincopali humorosa:nā sincopis indicat de cibi datione:fe/
bris aūt ipsa 7 eius cā phibent. ¶ Similiter in cōparatio
ne rex ꝓeter nām ad naturales.opz.n. te cōprehendere si/
gnificationes magnitudinis febris:7 q̄ztatis putrefactio
nis 7 virtutis:7 his perspectis virtutē custodi: deinde illa
vtraq; curare satage: 7 cōpara virtutis q̄ztatē ad magni/
tudinē febris:7 ipsius putrefactiōis que si cōueniunt festi/
nanter qō faciendū est vtiliter fac. Si aūt in his aliqd ꝓij
videris succurre ad faciendū qō magis necessariū est. Alia
tñ:vt.ſ.iam dictū est:nō ꝑtermittas.plurimas.n. vidimus
significationes cām febris expellendā fore significantes:7
plures custodiā virtutis magis esse necessariā:vnde debes
hic rōnabiliter perpendere: 7 si videris virtutē perunanere
cū putredo matura fuerit eijce eam:q; si defecta nō sustine/
ret eūonem vel cibi abstinentiā vel alia talia putrefactiones
expellentia: ꝓmo cōforta virtutem: deinde ad expellendū
mām te conuerte. ¶ Debet.n. medicus has 7 sil̄es ꝓieta/
tes inuenies duo principaliter attēdere. Unum est:vt cōsi/
deret 7 obseruet si hz aliquid qō oibus:aut pluribus cōue
niat. ꝟ.g.sicut dixit. A. pª quarti de syrupo acetoso: qr di/
gerit aperit eūat 7 infrigidat 7 sic cōuenit febri:7 cāe eius.
digerit.n. grossitiē subtiliando humorē: 7 viscositatē inci/
dendo 7 ingrossando mām subtilē sua frigiditate: 7 aperit
rōne zuccari: 7 partiū acutaꝝ aceti: 7 euacuat abstergēdo
rōne zuccari:7 digerēdo 7 aperiendo sepat ad expulsionē:
7 infrigidat rōne aque 7 aceti. 2m est qr si nō pōt talem hre
medicinā solerti examinatione videre hz que intentionū si
dimittat fit maioris nocu vl maioris vtilitatis si fiat:7 ad
illā festinet implendā.ppea.7.ter. Inquit Sal. qō maximū
est vel primū sanare opz. ad maximū ergo deuenire hz. Et
Aui.dixit. opz vt obseruet magis timorosa de vna duarū
rex. Et Auer.7.colliget. de his loquēs in exēplo dixit. qñ
fuerit iḋicatio recepta ab essentia febris ꝓia ei que recipit
a cā eius: tunc opz medicū cōsiderare sup accidentia si for/
tissima sunt:7 si nō cogat medicus a febre vl accidentibus:
tunc instare hz remotioni cāe. naz remota cā remouebitur
effectus:7 accūs eius qō maxime cōtingit fieri in febribus
de mā frigida flātica vel melica:7 si febris est cā fortior:tūc
opponat se febri:saluo q; cāe non obliuiscat.nō.n.negligē
de sunt interim donec agit contra illud qō maximū est in/
tentiones alie. Et subdit Auer. possibile est. vt cogat medi
cus ambo.ſ.cām 7 febrem cōsiderare equaliter: 7 tūc.sup.
contra vtrūq; ꝑcedat equaliter. ¶ Ex supradictis hre po/
tes q; in curatione febriū humoraliū sine putredine duc tñ
de dictis intētionibus necessarie sunt.ſ.eūo 7 alteratio. In
sinocha.n.sine putredine nihil aliō requirit: nisi vt eūetur
sanguis 7 eius extinguat caliditas: 7 sil̄r in colica sine pu/
tredine.nā si cola in ea est nō furiosa cū non peccet nisi qti
tate sui apta est ipsa eūari nulla digestione ꝓmissa: 7 sil̄r ēt
si furiosa fuerit nō expectat in ea digestio: 7 cola eūata ces/
sabit febris sola alteratiōe male discrasie si remāserit. ¶ In
ctores ēt eas oēs ad tres reduxerūt que sunt digestio eūo 7
alteratio.nā intētio subtiliationis hūoris grossi: 7 incisio/
nis viscosi 7 ingrossationis subtilis:7 apertionis opilōnis
ad digonē reducunt. Et intētio sumpte a ꝓhibita trāspira/
tione 7 a detētione eoꝝ que trāspirari debēt ad intētionem
reducitur eūonis: 7 que sumit a putredine ad alterationez
reducit ꝓpea Aui.pª quarti dixit. Scias q; intētio ad me/
dicandū has febres qñq vertit ad partē febris.ḡre est ne/
cessariū vt infrides 7 hūectes:7 qñq vertit ad partē mate
riei ḡre est nēcium: vt matures aut euacues. loquutus aūt
fuit Aui.distinctiue pp curā irregularē qua cogimur vnaz
dimittere:7 aliā implere:7 sil̄r vt cōprehenderet curā o um
hūoraliū quo ad dictas duas intētiones. Et sil̄r loquutus
fuit distinctiue in intētionibus ad mām dicēs:vt matures
aut euacues pp curā ēt irregularē qua cogit medicus eūa/
re digōne non ꝓmissa. ¶ Propter dictas q̄ intētiones im/
plendas oium medicinaꝝ quas in curādis hūoralibus fe/
bribus medicoꝝ adducit vniuersitas vsus ēt 7 apprōr ma
tione siue illos impleāt cū q̄litate manifesta siue occulta.q/
dam.n. cū ꝓprietate remouēt putrefactionē de qbus dixit
Auer.q; cōueniens est vti oibus medicinis ꝓiis a tota spē
putride febri: 7 reducunt ad intētionē alterationis. ¶ Et
scias q; aliqñ medicine oppiate dant in curatione febriū:7
si dant fermentate aliqñ reducunt ad intentionē digōnis:
vt qñ dat rubea trociscata in tertiana facta aliqli minora/
tiōe māe:vt digerat residuū illius: 7 aliqñ reducunt ad in/
tentionē eūonis;vt cū dant versus finē facta multa mino/
ratione māe:qr tūc resoluūt:7 reliqas eius ꝓsumūt. Aliqñ
aūt dant ꝑdicte me nō fermentate: 7 tūc reduci debēt ad
intentionē alterationis. Ab ipsaꝝ tñ exhibitiōe ꝓbus me/
dicus sibi cauere ꝓtinus hz:sunt.n. medicine vagabūdoꝝ
7 deceptoꝝ medicoꝝ. ¶ Amplius medicinaꝝ iplentiū di/
ctas intētiones q̄dā implēt vnā tñ:vt sandali qui alterant
calorē febrilez:q̄dā duas:vt syrupus acetosus. digerit.n.7
alterat.7 q̄dā oēs tres vt tamarindi qui alterāt febrē coleri
cam:7 colerā digerūt:7 ipsam ēt eūant. ¶ Et scias q; digō
7 eūo in cura febriū putridaꝝ cōueniūt cāe antecedēti 7 cō
iūcte:diuersimode tñ 7 rōne māe 7 rōne motus eius. Rōne
māe:qr cāe añcedenti ꝓncipalr debet digō 7 scōario eūo:7
ejusdē cause cōiuncte ꝓncipaliter debet eūo 7 scōario digō.
Causa nāq; añcedens: lz sit apta putrefieri non tñ est actu
putrida:7 sic est reducibilis ad benignū saltē fm plm eius.
iō principalis intētio est ad ipsius digonez: vt phibeat ab
ea futura putredo:7 ad benignū reducat. Et qr pp occur/
rentes cās aliqñ pars eius non pōt ad benignū reduci. se/
cundario debet ei eūo: vt illud extra corpus pellat. Causa
xo cōiuncta:qr est actu putrida 7 fm plm eius nō reduci/
bilis ad benignuz principalē intentionē hz que est eūo ex/
tra corpus. Ueruz qr pars eius que est minus putrida po/
test aliqñ reduci ad benignū:ideo scōario debet ei digestio
vel etiam:vt preparet mām coniunctam euacuationi.

¶ De canōib⁹ obseruādis i curatiōe febriū putridaꝝ. Ca.xxv.

Multi canones ad dictas intētiones implen
das positi sunt supra i tractatu vlis cu
rationis morboꝝ quos opz ad hunc adducere:
hic tñ illis aliquos adijcia:7 si ex eis his et ali/
qui repetantur nō malum nec incōueniens erit.

¶In regulari.n. curatione febriū putridaꝝ digestio eūonem ꝑcedere dz non tñ omnē. Et enim lenitiuā eūonem: z aliqñ etiā minoratiuā necessariū nō est digestionē ꝑcedere. imo he eūones sunt ex digōnē faciētibus: z vult pars eius necꝫ ēt oēm digōnem necessariū est eūonez sequi. Dixit.n. Raſ.16.cōti. Quotiens nā alterauit humorē digerendo: z ipsum ad benignū reducendo ille humor nō dz postea euacuari a corpore cū sit tunc mā cōueniens ad modū nutrimētū: z si nimia fuerit eius q̄ntitas possibile est ꝙ corrigaſ per abstinentiā a nutrimēto. Et sic eūo in tali casu non hz locū qñ si eūabis. eūabis rez cōuenientē nō incōuenientē. Sed digestio oino ꝑcedere dz euacuationē eradicatiuā: siue eradicatio eius fiat simul in vnica vice: siue fiat per pſes minoratiuas eūones post minoratiuā que est velut ps digestionis nisi in tribus casibus. ¶Primus est qñ mā est sanguis siue putridus siue imputridus. dixit Aui. ꝑ⁸ q̄rti qñ est intentio. s. ad euacuandū qō est de genere sanguinis nō est de gñe eius in quo expectaſ digestio expectatione que expectaſ in solutiuo: qz per sui modū substātie eūoni est aptus. imo dixit Aui. nō expectaſ digestio nisi in hūoribus aliis intelligens ꝑm plurimū. nā humores alij a sanguine aliqñ saltē dz sunt sub forma cause antecedētis pñt reperiri sub tali modo substantie: z sub tali qualitate ꝙ pñt a corpore educi per euacuatiuū nulla digestione ꝓmissa que euacuatio erit eradicatiua māe antecedētis: licet sit minoratiua respectu totius cause febris. ¶Secūdus casus est qñ materia est furiosa: z est illa que est vehemēter calida acuta velociter de loco ad locū mobilis: z que malignitate participat: z potissime que vtraqꝫ dispōne participat. s. acuitate z venenositate. Et assimilauit Gal. hanc mām in cōmen. affo. digesta medicari z mouere zc. aialibus vtētibus coitu furiose: que dū sunt in forti appetitu coitus in loco quiescere non pñt. Similiter mā furiosa de mēbro ad mēbrum mouetur: z nō quiescit neqꝫ finit infirmū quiescere. In huius enim māe eradicatione digestio nō expectaſ. Dixit Āu. x. col. 8a. z maior pars medicoꝝ dicunt minime purgare debemus. s. eradicatiue nisi mā sit digesta nisi egritudo sit in vltimo acuitatis. s. furiosa. Et hoc intelligere possumus ex dictis Ipo. qñ qñ egritudo est in vltimo acuitatis tūc humores sunt in vltima furiositate: z nō est securitas quin descendant ad quedā mēbra principalia: z ledāt ipsa nisi sint euacuati in ꝓn° egritudinis: eo ꝙ humores acutissimi existentes sunt subtiles: nec est ibi viscositas vl grossities que ꝓhibeant operationē medicine laxatiue ipsoꝝ: z non pōt inde ꝓuenire nisi vnū nocumentū: qō est ꝙ medicine laxatiue suis qualitatibus ꝓmis augmētent febrē. Et id pōt removeri miscendo cū eis frigida z humida ꝑm ꝙ conuenit. ¶Tertius casus est qñ humor fuerit multus grauās sua multitudine super nām. Dixit Aui. si times victoriā humoris supra nām. s. qz humor est tante multitudinis ꝙ q̄uis non fit sanguis nec sit furiosus: tñ ꝓp sui multitudinē non speras ipsum posse digeri: z sic nā sub eo succūberet z moreret eger: tūc dixit Aui. magis necessaria cautela est eūo: z si ꝓ q̄uis non sit digestus. Itaqꝫ statim in ꝓn° euacua nō eradicando: sed minorando illū dixit. Aui. z si nō est digestus nō moueas. s. intētionē tuā. s. ab eo qō dixi. s. ꝙ non euacues in hoc casu tante multitudinis nisi in ꝓn° hic talis multitudo indicās de eūone in ꝓn° ante digōnez vtpl'm accidit in flātica febre: raro aūt in colica z rarissime i melica. Et in hoc casu bñ verificaſ qō dixit Ipo. in affo. Inchoantibus morbis si quid videſ mouendū move. Et hinc dixit Aui. ꝑ⁴ quarti nō euacues mām indigestā in calido aut frigido nisi ꝓp necessitatē. s. dictoꝝ triū casuū: z b ꝓp tres cās. ¶Prima est: qz fortasse multiplicaſ eūo humoris nō pueniētis ad statū. i. eūo boni humoris cuius eūo est cā ꝙ nā non ꝑduret vsqꝫ ad statū vel si ꝑdurat nō cū fortitudine cū qua possit tunc expellere humorē malū: vel multiplicaſ eūo humoris. s. subtilis nō ꝓuenientis ad statū ēt si nō fuisset facta eūo. nā pars subtilis hūoris mali quottidie resoluiſ nec dz ꝓo ipso eūando farmacū dari per cuius eūonez nō ꝓfuisti in aliquo: sed lesisti virtutē. farmacū qppe datuz ante digōnez eūat humorē bonū: z ēt qō subtile est de malo: qz sunt magis apti eūoni. Et fortasse nocet eūo ista maturationi z digōni humoꝝ cuius cā est eūo boni z subtilis. Nam vt dixit Hal. 3° practice ca° de eūone humoris putridi neqꝫ lassatiuū in morbi opz dari ꝓn° cuz humor crudus est. eūabit. n. qō in eo subtile est z tenue: z superit grossum simplr nihil hīs secum qō illuz subtiliet z maturet: vñ difficilior fit eius maturatio: z maior labor ad extorquenduz illū nature fitqꝫ morbus ꝓlixior z fortasse permiſcebiſ per eūonem factā ante digōnem malignū cū bono: ppea ꝙ movetur malignū absqꝫ digōne sua: vnde nō pōt euacuari: sed permiſcet cum bono z corrūpit illuz: z sic multiplicaſ malignuz: z sic dixit Aui. 4ª primi. reddiſ febris fortior z deterior. dixit aūt Aui. fortasse ꝓp causas euenibiles in qbus predicta nō euenirent qui rari sunt valde in qbus ꝓpter eūonem factā ante digestionē eueniat laudabilis finis z sanitas q̄uis ēt contra ea nō factū fuerit: hoc tñ aliqñ cōtingit in quibusdā robustis in qbus nā irritata cōtra malum humorē totis viribus insurget: z expellit ipsum: z nō permittit ipsum cū bono miſceri. non ergo fienda est eūo ante digōnem nisi in casibus supradictis: dixit.n. A. cuz mā est plūma mobilis. i. plūma in mobilitate vt mā furiosa vel plurima mobilis. i. multa in q̄ntitate que per suā q̄ntitatē q̄uis non fit furiosa est apta moueri non regulata a nā ad aliqō mēbruz nobile: z facere in eo apā: aut plūma mobilis: qz fit plūmus sanguis in venis mobilis per ipsas ad aliqō nobile mēbrū. talis ergo mā est eūanda in ꝓn° dixit. A. ante digestionē: qz timor in diuisione eius est maior q̄ in eūone: z maxie cū videamus nām quā sequi debemus in ꝓn° expellere mām eam grauantē sua multitudine vel furiositate. Et qz dixit Aui. cū nā iuuaſ a medico. querit.n. adiutoriū vltimū fieri: sed nullū adiutoriū in tali mā est vltimū. i. sufficiens nisi eūo minoratiua. cum ergo videris nām nō posse mām digerere euacua: z nō nisi in ꝓn°: z per hoc vī velle ꝙ nō in aug°: z est vez hoc cum mā fuerit tam multitudinis magne z morbus ita malus ꝙ medicus nullo mō sperat ꝙ nā posset in ea incipe digōnē: sed potius oppositū eius eueniret: ita ꝙ post illud ꝓn^m nō sequeretur aug^m morbi salubris: ſz mortalis. nā in tali morbo medicus nō dz eūare nisi in ꝓn° qñ virtus est fortior: z mā adhuc nō est prava facta. Et si expectaret tūc ad aug^m mā pravior facta est vtuteimbecillior facta nō valebit eūo eius. ¶Et scias. ꝙ si in ꝓn° tante māe medic? videret nō posse iuuare: sed extimaret infirmū oino moriturū sive eūet sive nō. non dz eūare etiā in ꝓn° ne sue eūoni imputeſ mors eius. dixit.n. Gal. in cōmē. affo. Inchoātibus morbis z c. mouturos nō debere medicari: sed solū futura ꝑdicere. Si vō in ꝓn° dimisisti eūonem quā facere dēbas: z vides in ꝓn° augmēti vīnā malignari: nō tñ adhuc ex toto: tūc restat in extimatiōe medici si accipit ꝑ eūonē suā posse ꝓficere: z rectificare illā: z si sic eūet: z si nō: nō nisi cū bono ꝓtestu. Si vō mā nō fuerit tā multe q̄ntitatis: sed tāte ꝙ medicus sperat partē post ptē posse digerere: z silr partē post ptē minoratiue eūare: tūc dz eūonē differre ad aug^m in quo aliqualē digōnē iam mā recepit: z maxie si in ꝓn° fuerit multe cruditatis z ineptitudis eūoni. ¶Quidā ex dcis addūt 4^m casuz fiēde eūonis añ digōnē. z voluit ipsuz Gal. 13. ter. de cura apatū partiū capitis. Et Aui. ēt 4ª ꝑ⁴ de cura apatū occultoꝝ in qbus voluerūt ꝙ mā minorāda sit flōmia: z sol'one vētris. flōmia qñ apa est sanguineū: aut defluxus est cū sanguine. sol'one vō ventris qñ defluxus est alioꝝ hūoꝝ nō cū sanguine. In ꝓn°. n. taliū apatū dz fieri eūo diuersiua maxime si mā ad apa fluens fit multe q̄ntitatis que si non minuaſ magnificabiſ intm apa

in li misce.

q̄ ex eo timebiť mors infirmi. Et q̄uis talis eũo nõ fiat vt eũetur mã in aꝑate iã collecta: multotiens tñ cõtingit q̄ ea facta eodẽ die liberatio aꝑatis fiat; siue per tractũ factũ de mã aꝑatis a mẽbris vicinis ianitis per illã eũonẽ: siue per trãsmissum eiꝰ factũ a vtute mẽbri aꝑati in venas mẽbroꝝ vicinoꝝ eũone inanitas: z sic aptas recipe: z ꝟ per eũones cũ flõmia euenire sepe vidi. ¶ Et scias q̄ oigõ iuxta possibilitatẽ oꝛ fieri cũ his que putredini reſiſtũt ꝓhibendo ab ea: z refrenãdo qõ iam putridũ est: aut saltẽ hmõi debẽt cũ digestiuis misceri. ¶ De intẽtione aũt ad aperiendũ opilationes. dixit Gal. xj. ter. Si voluerimus his que aperiũt auxilijs vti si nõ ꝓuacuauerimus multitudinẽ non solũ nihil explebimus: sed maiorẽ banc disp̃onẽs opilonis opati erimus repugnãtibus sibi inuicẽ intẽtionibus: sed si euacuantes ꝑus ad remouendũ venimus enfrasim apitiuis auxilijs bene opati erimus: sed q; plima hoꝝ aperientiũ sunt cala periculũ erit augere putredinẽ z febrez. Quecũq; igiť sine calefaciẽdo aperire ꝑñt his vtamur: z maxie in materijs calidis opilãtibus vel saltẽ ea cũ calefaciẽtibus misceanť. Qz si cũ cañs apientibus puris apire neciũm fuerit semp inciꝑiendũ est a debilioribus z gradatim ad fortiora deuenien dum est. Et n. hic ordo sapientũ est: vt plez dixit Mesue in suo de appropriatis. Dixit Raſ. 16. cõti. maior ps eoꝝ que incidũt z attenuant calefacit: z minor ps eoꝝ nõ calefacit.

De eũone. ¶ De intẽtione eũonis in cura febriũ. dixit Gal. xj. tera. q̄ multis fit modis. ſ. per vomitũ: z per vẽtrẽ per vrinã z per sudorẽ: z iterũ per trãspirationẽ z per sensibilẽ eũonẽ que per acutã fit. Et ibidẽ Gal. vnicuiq; eaꝝ can. apponens suimens eos a re näli dixit. robustis exñtibus egris audacter vtere eũatiuis auxilijs que ex disp̃one que ſm egritudinez accepta sunt. Inualidis vo illis exñtibus timide tẽpta eũatiua auxilia. Et vt daret aliquã cognitionẽ de disp̃one virtutis eoꝝ sumpta a tpibus morbi dixit in 10° eiusdẽ. In febribus nõ multoꝝ dierũ bñte se ſm näm virtute neq; bre uissimo tpe auxilioꝝ eũatiuoꝝ ipediť vsus nõ ſm aũt näm bñte. i. qñ imbecillior existit ipediť: z ſm multitudinẽ imbecillitatis eius ipediunť eũantia auxilia. raro tñ dixit ipse in ꝓma vel in 2ª dierũ existit vtutẽ esse ibecillẽ. Fit tñ qñq; sic esse vel ꝑ malã habitudinẽ patiẽtis vel ꝑ senectutẽ vel ꝑ resoluẽtes cãs. q; busdã. n. labor cũ incẽsione solis: z tristitia z vigilie aduenientes z ieiuniũ per totã diẽ deinde circa vesperã innata est febris anteq; cibet hõ: z insomnietas facta nocte sufficiẽter dissoluit virtutẽ: z ió subdit. si disp̃o quã curare intẽdimus indiget eũone ibecillis aũt vtus vltime fuerit eoꝝ que disp̃onẽ sanãt nihil laborãti asserimus illo tpe oi: sed renutricamus vtutẽ. Cũ aũt in tantã fortitudinẽ venisse eã extimauerim?: vt aut nihil aut paꝝ ab eũone ledatur: tũc ad disp̃onis sanationẽ intẽdimus. ¶ Dixit Raſ. 18. cõti. nihil in febribus humoꝝ est laudabilius eũone: qñ ꝟ febris est ignis inflãmatus in supfluitatib?: vñ si nõ inuenit supfluitates recedit. Adheret aũt semp supfluitati donec paulatim dissoluat: z in ꝟ vtus debilitat: z dissoluit z sequit mors. ¶ Et eũo qdẽ minoratiua ante digõnẽ in ꝓn° fieri ꝑt et cũ me^na eũante exsoluẽdo cũ mã illã exegerit. Eradicatiua aũt nõ oꝛ fieri nisi cõpleto statu: z tunc solũ in casu in quo videas näm nõ debere crisim facere exceptis casibus supradictis. ¶ Dixit Aui. nõ moueas apud statũ. i. adueniẽte statu. nec in ꝓn° eius: q; nõ opz eũonem eradicatiuã fieri nisi de mã pfecte digesta que talis nõ est in ꝓn° status. ꝓpea dixit nõ moueas donec vincat nã: z digerat qõ est in fine status pfecte: z tũc ẽt expecta näm q̄ solet illo tpe mouere q̄ si tũc mouit vel mouet: aut pata est mouere dimitte eã z opationẽ eius. Si vo nõ mouet moue tu in hora motus eius. ſ. cõpleta z expectata. Si ḡ nõ mouet per totũ diẽ creticũ moue tu in die sequẽti: z si mouet motu diminuto: aut lento adiuua eã. ¶ Dixit. H. ꝑª ad glau. vt scribiť a Rabi 10ª pti. cuicũq; febris accidit ex calefactione: z

De aperitione opilationũ.

De ꝛectificãdo.

supuenit ei diaria sufficit sibi illud ẽt si nõ fit diaria ſm resolonis corꝑis q̄ntitatẽ: z q talibus ꝓcurauerint minutionẽ vel adiũxerint purgationẽ supponũt periculo cito eos. ¶ Cũq; eũas eũa per regionẽ cõueniente: z nõ ꝑ ptem näe eũantis per cõueniẽtia loca. ¶ Et in oi eũone dixit. A. melius est ifra subsistere q̄z exq̄sitissime eũare. ¶ De dcis duabus intẽtionibus. ſ. digõne z eũone dixit Auer. 7. colliget. Eũo que fit aperiẽdo opilones fit incidẽdo hũores grossos z subtiliãdo ipsos z digerẽdo eos z rectificãdo illõ qõ põt rectificari z expellẽdo illud qõ nõ põt rectificari: z ꝟ fit maxie in oibus febribus: z ꝑcipue in illis q̄ nõ sunt incẽsue: z ẽt in oibus tpibus ei?: eo q̄ mã putrida nõ rectificat nisi in his duobus. ſ. expellẽdo qõ rectificari non põt: z rectificãdo qõ põt rectificari. ¶ De intẽtione aũt ad alterationẽ: sciendũ q̄ eũo regulr oꝛ ꝑcedere alterationẽ: coacte tñ aliq̄n incipimus ab alteratiõe: dixit tñ Gal. 10. ter. q̄cũq; infridas infridãdo nullo mõ intẽdendũ est ad disp̃onẽ tñ: ita. ſ. q̄ intẽtio ad cãm oino dimittat: z voluit q̄ infridatio nõ fiat tanta q̄ lz per se extingueret calitatẽ febrilẽ paccis augeat cãm eius ingrossando: z cõpingẽdo ne cã adaucta redeat febris intẽsior z peior q̄z fuerit sicut sepe ꝯtingit vtẽtibus multa aq̄ frida in nõ sua hora. Sufficiat aũt medico infridare infrigidatiõe tãta q̄ nõ augeat inde cã febris vel exinde deueniat ad ꝓriã disp̃onẽ: z nõ infridet cũ infridãtibus stipticis ante digõnẽ z eũonẽ. Errant. n. dixit Aui. ꝑª ãrti qui cõcedũt frigidos trociscos. ſ. z stipticos: vt de rosis z spodio: z filibus: z sicut zuccaꝝ rosatũ marᵏ antiquũ in quo est stipticitas. nã dixit ipse q̄uis dictis trociscis vtamur siue vti possimus i febre ethica in febre tñ putrida nõ. nã cura febris ethice diuersa est a cura febris putride. curatio. n. ethice est ꝓtẽta sup ꝓprietate egritudinis tñ: sed cura putride nõ est cõtẽta sup ꝓprietate egritudinis tñ: sed et sup absciſiõe cãe eius quã pdicti troc. z alia frida stiptica phibent: qñ stiptica opilant z trãspirationẽ phibent: z sic ad putredinẽ faciũt. ¶ De zuccaro tñ rosato sciendũ est qõ illud qõ fit cũ succo rosaꝝ cõcedi pót. q; in eo nõ est stipticitas: sed absterſio z eũo aliq̄lis: z maxie qõ nouũ est: z maxime qñ dať ꝛr eo dosis cõpleta. vt ab. ʒ. i. vsq; ad. ij. q; adhuc in eo est absterſio a zuccaro: z aliqualis ẽt solo a rosis. Sed in antiquo nõ remanet absterſio neq; solo: sed solũ stipticitas q̄re ꝓhibendũ est. Et Auer. 7. collz ad inueduz q̄ frida stiptica in ꝓn° nõ cõueniũt postq̄z posuit multa infrigidãtia posuit iulep. qõ fit ex aq̄ rosacea z zuccaro: z ait q̄ ꝑ siccitatẽ aq̄ rosacee q̄ stipticat ponẽdũ est in eo tantũdẽ aq̄ simplicis z plus z minus ſm q̄ vꝛ cõuenire disp̃oni febris z egri. ¶ In duob? tñ casibus lz vti añ digõnẽ z mãe eũonem fridis stipticis. Unus est qñ cã febris foret fluxus vẽtris: aut vomitus virtutẽ ꝓsternẽs: aut timeret aduentus lubricitatis vl diſenterie a colo transeũte sup intestina. Alius casus est qñ magna fieret a corꝑe trãspiratio: aut sudor plurimus quo vtus ꝓsterneret: vñ timeret inde aduẽtus arefactionis z ethice. ¶ Post digõnez aũt z mãe eũonẽ dictoꝝ frigidoꝝ stipticoꝝ vsus est securꝰ z vtilis. nã extinguũt q̄ relictũ est de calore febrili: z aggregãdo vniunt mẽbra: z ipsa fortificãt z cõfortant z lassitudinẽ peũantia inductã remouent z defendũt z sic adimplẽt vnã de intentiõibus supradictis q̄ est ad mẽbroꝝ cõfortationẽ: z insup reliquas mãeꝝ cõsumunt. Sed ante digõnẽ z eũonẽ frida q̄ ad alterãdũ in his febrib? danť debẽt cũ friditate hre humectationẽ abstersionẽ z mundificationẽ que alterãdo putredinẽ mundificent z abstergãt. ¶ Debent aũt hmõi infrigidãtia sumi ex rebus nõ nocẽtibus vel saltẽ nõ nocẽtibus pluſq̄z iuuẽt. Et si qdẽ ꝟ fecerint cũ ꝓprietate bone erunt. Dixit Aui. qui calitatis supfluitatẽ cũ opilationibus medicať sibi cauere oꝛ ab infrigidatiõe que in opilatione augmentũ facit. Et dixit. cõplexionis calide augmentũ facit. imo paulatim primo medicari debet cum eo qõ abstergit.

Et si qō infrigidat: vt aqua ordei ⁊ succus scariole ei suffe/cerit erit cōueniens. s. ad infridandū ⁊ exopilandu: ⁊ si nō suffecerit istud. s. ad exopilandū: tūc cū illo ꝓcedat ꝙ tēpe/ratū existit in calitate ⁊ friditate. Qō si h̄ non suffecerit tūc cū illo in quo est calor subtilis: qm̄ iuua⁹ diaforesis ei⁹ in aperiēdo plus cōuenit qz sit nocu⁹ qō facit eius calor qui ad extinguēdū est facilis post aptionē. ¶ Dixit Aui. In die po⁹ nō cures febrē intelligēs cū eis que implēt intētionē a febre sumptā q̄ sunt infridātia eo ꝙ ꝓhibēt citā resolōnē ⁊ terminationē po⁹: ⁊ h̄ nisi calitas febrilis in po⁹ fortia iduxerit accūtia de siti vigiliis. ⁊ ingetudine: ⁊ silibus. aut nisi fortiter resoluēdo virtutē ꝓstrauerit. ¶ Et iste medici ne infridatiue pñt approximari itus ⁊ exi: ⁊ simplices ⁊ cō/posite. ab intus qdē in cōfectiōibus electuarijs syrupis iu/lep. decoctiōibus: ⁊ alijs silib⁹ modis: ⁊ gargarismatib⁹ ⁊ clisterib⁹. Ab extra vō epithimādo emplastrādo embro/cando inungēdo balneādo ⁊ odorādo: ⁊ alijs silib⁹ modis. Et pñt approximari sup toto corpe: q̄uis qdā nō cōcedant h̄z: cōstipādo poros totius ꝓhibēt debitā trāspirationē: ⁊ sic vapores retinēt orgmes q sunt cā maioris augmēta/tionis caloris q̄z sint cā extinctiōis vel remissiōis ei⁹. Qui/dā vō cōcedūt dicētes ꝙ calor febrilis excedit vel saltē eq/pollet vtute sua in calefaciendo ⁊ apiendo poros ⁊ vapor⁹ exclusiōe friditati illor: ⁊ nō finit cōstipare nec vapores re/tinere. Appet aūt h̄: qz nō obstātibus fridis toti corpi ap/proximatis ab ex corpis cōtinue resolui⁹. Et addūt ꝙ saltē in extremitatib⁹ p illa frida cōtempatis cōfortat: ita ꝙ nō solū resistat friditati eor: sed supat: ⁊ supando suppfluitates resoluit sensibiliter vel occulte. Ab extra et pñt approximari supp̄ticularibus mēbris maxie p̄ncipalib⁹ ⁊ nobilib⁹: vt sup frōte ⁊ timpora sup epate corde stō pectore testiculis ⁊ dorso. Attñ approximare ea ab ex siue sup toto siue p̄ticula/ri mēbro añ cōuenientē māe minorationē ſm plm non est tutū ppcām supi⁹ dictā: ⁊ p̄cipue si fuerint stiptice. ab eis omino cauendū est añ dictā eūonē. nō stiptice vō in inten/siōe multa caloris cōcedunt. ¶ Dixit Aui. nō est malū inū/gere cū oleis lenificātibus. s. ⁊ infridātibus ſm q̄ztitatē di/scrasie: ⁊ p̄cipue cōcedunt virtute ente fortitūbecilli vō exi/stente nō est tutū approximare infridātia intēsa maxie nec ab intus nec ab ex et si gradus discrasie expeteret ea ppea ꝙ calorē innatū debilē extingueret. In omni et vtute cauē/dū est ne friditas ad excessum pueniat: qz tūc esset cā indi/gestionis māe ⁊ additiōis opilonis: ⁊ sic augmēti febris: ⁊ sic et debilitatis vtutis. Et hoc nō solū in remissis febrib⁹: sed et in acutis: vñ et Aui. dixit ꝙ acutor⁹ morbor⁹ oīgō vir/tutē extinguēdi ꝓhibet: lz aliq ꝓcurent ad hāc destruēdaz sniam: ⁊ ignorāt ꝙ fortis extinctio deiicit virtutē. Et h̄ ve/rum est nō solū de frigiditate potētiali: sed et ⁊ maxime de actuali ne densatis subito poris ꝓhibeant penetrare in p/fundū: ⁊ maxime cū pura frida fuerint. In eor⁹ itaqz appro/ximatione siue intus siue extra opz vt paulatine ꝓcedat ⁊ gradatim quousqz ad sufficientiā perueniāt quā sufficien/tiā tibi calor nālis simul cū quātitate ⁊ qualitate caloris fe/brilis ostēdet ⁊ silr cōtinentis qualitas: quāto. n. aer dixit Gal. in q̄ntū curationis est mutatus tāto alterātia fient for/tiora: ⁊ ecōtra cuius silr et faciunt ꝓticularia reliqua de cō/plexione etate ⁊ silibus. ¶ Super cor tū pure frigida ap/proximari nō debēt absqz permixtiōe alicuius rei cal'e aro/matice que eius calidū innatū cōfortet ⁊ a frigiditatis no/cumento defendat. ¶ Et caue ne infrigidatio tua cadat in p̄n⁹ paroxismi cū sit hora obsessionis nāe ⁊ silr neqz in au/gmento nec in declinatiōe cū sit hora resolōnis māe ⁊ su/doris: sed cadat in statu paroxismi qui est hora feruoris. qui/dam tū cōcedunt eā etiā in fine augmēti: ⁊ qdā et concedūt eā in die interpolationis ⁊ et ante paroxismū p multas ho/ras vt aler. ¶ Et iā qdem habitū est ꝙ infrigidātia appro/ximāda quedā infrigidāt per se vt que natura sunt frida ⁊ quedā per accūs vt que humorē eūant calm ⁊ vaporē ex/cludunt ⁊ trāspirant orgmē. nam ad quor permanentiaz in corpore permanet caliditas ad illor exclusionem sequi/tur infrigidatio lz excludentia natura sint calida.

¶ De materijs euacuandis ex corporibus febricitantium putride. Cap. xxj.

Euacuationū que in febriū curatio/ne putridar attēdunt alia est cōis que ab Aui. vocat exiccatio ⁊ alia est appropriata. Et cōis qdē respicit mās cōes corpis ⁊ illas solū eūat. Euacuatio vō appro/priata respicit mām ꝓpriā facientē febrē tā cām antecedē/tem qz p̄iunctā: ⁊ ista est duplex. vna dicta mīnoratiua que de mā ꝓpria febris partē abscindit. alia eradicatiua que to/tas febris eūat mām. ¶ Et differt eūo cōis ab appropriata in tpe in quo fiūt. nā cōis fit statiz ab ipso p̄n⁹ febris q̄uis et aliqn̄ i ꝓcessu: lz appropriata regulariter nō fit nisi post p̄n⁹ febris ⁊ differt et ab ea in medicina cū qua fiūt: qz eūo cōis nō fit cū medicina eūante eligēdo: qz fit cum lenitiuis que eūant solū ea qbus obuiant: sed eūo appropriata fit cū medicina eūante eligēdo humorē qui febrē facit. ¶ Et eūo minoratiua differt ab eradicatiua: qz minoratiua pōt fieri statim cū aliqua māe portio est digesta: sed eradicatiua nō fit nisi in tota mā ente digesta pfecte minoratiua et fit cum medicina leuiori virtute vel dosi q̄z eradicatiua nisi fortas/se ante eradicationē multe minorationes facte forēt: pp q̄s ita parū de mā remansisset. ꝙ eam eradicaret leuissima me dicina. ¶ Et eūo qdem cōis est ꝓparans ad minoratiuam sicut minoratiua ꝓparat ad eradicatiuaz. ¶ Et vtraqz eūo cōis ⁊ appropriata pōt pfici per flōniam per medicinā se/cessiuā per vomitiuā ⁊ ꝓuocatiuā vāne vel sudoris ⁊ p in/sensibilē eūonem pro quarū recta ⁊ regulari executiōe no/tandū est ꝙ in plibus corpor⁹ febricitantiū putride tripli/cis maneriei māe repiunt quedā. n. ſm suū modū sbe vere seruant nālitatez eap: q̄uis ſm q̄ltates ꝓmas mutate sint ad calitatē fientē in eis a calitate febrili. Et he māe nō sunt mā febris putride neqz añcedēs neqz cōiuncta: q̄uis q̄ndqz cōtingat ex febris malignitate vel errore in curatiōe eas cō uerti in mām antecedentē: ⁊ deinde in cōiunctā febris pu/tride: ⁊ iste māe eūone nō egent nisi q̄ztitatē excedant nālē aut nisi in cām vertant antecedentē: tūc. n. eūande sunt ⁊ in hac eūone non querit eūo alicuius portionis māe añcedē tis vel cōiuncte faciētis febrez. nec ꝙ de per se aliqd eūetur lz aliqn̄ per accūs cōtingat de mā appropriata eūari p mo dum cuiusdā sequele: vel qz māe cōtinue sint adinuicē: vel qz nā per illarū eūonez alleuiata ⁊ irritata supra mām fe/bris expellat illā ſm partē vel ſm totū: ſm habilitatez ip/sius ad expulsionē ſm suū modū sbe vel ſm suuz situ ⁊ ſm nāe vires: sed solū per hanc eūonē querit nāe exoneratio ⁊ alleuiatio vt melius ⁊ citius nā febri resistat. Et intēdit et preuisio sup infirmū. s. ꝙ materia illa cōis exuberans ⁊ qualitate alterata a regimine nō relinquat nāe que vacare hz circa febrē ⁊ materiā eius: ⁊ derelicta corrūpatur ⁊ fiat mā antecedēs ⁊ finalit cōiuncta febris: ⁊ sic febrē augeat ⁊ ꝓlonget vel in deteriorē dispōnem mutet: qz tū ista mā nō in oibus febricitātibus putride repit: iō non in oibus eius eūo querit. In plibus tū est eā repiri. imo aliqn̄ repit in fe/bricitātib⁹ effimere vt cū effimera supueniret homini mul/tū repleto. Et huius talis effimere timet in putridā cōuer/sio: ⁊ in ea illius māe querit eūo anteqz in putridā trāseat. Immo hec materia et aliqn̄ repit in febre ethica: que si est ꝑme speciei et eūari dz. hec itaqz eūo ꝓprie cadit sup pre/seruatiōe sui cū fuerit intētio dz fieri in p̄n⁹ q̄zto citius fue rit possibile. ¶ Reperiunt insup in corpe putride febriētis māe alie q̄ nec et sunt mā appropriata ipsius febris ⁊ sunt duplices: qz qdā sunt in eo nēcio repte et in effi⁹ ⁊ ethica. ⁊ qdā sunt repte cōtingēter ⁊ repte nēcio in quolibet genere

Eūo cōis differt ab appropria ta.

Eūo mīo ratiua dif fert ab era dicatiua.

Materie triplicis maneriei i corpib⁹ fe bricitātiū repiunt.

febris in effiᵃ putrida ⁊ ethica sunt duplices: qꝝ q̄dā repiuntur semp in stō vel intestinis vel venis meseraicis proprie in orificijs eaꝝ vt mäe quedā fecales ⁊ mucose: ⁊ kilose ⁊ q̄dā semp repiunt in venis cū sanguine que sunt aquose seroſe vel vnctuose. ⁊ vltra p̄dictas duas in febrib⁹ putridis reperiunt alie mäe vaporose magis vt vapores corrupti a mä appropriata cōiūcta febri putride eleuati qui pueniētes ad corpis supficiē: qꝝ nō oēs petūt cōrsed q̄dā ad ambitū corporis nō expulsi: sed retēti pp aliquā cārū p̄m totuꝫ vel p̄m ptē ingrossant ibi vapores ēt corrupti missi simul cū calore febrili a corde ad mēbra. vapores ēt eleuati a cā āncedēte febris que oēs mäe alterant a calore febrili ⁊ disponunt vt corrūpant ⁊ vt misceant ēt cū vaporibus corruptis aut inflāment marie q̄ seroſe sunt ⁊ vnctuose. Et p̄dicte mäe tā diu in corpe repiunt q̄ꝺiu durat febris q̄ quotidie gignant ⁊ alterant. Mäe aūt cōtingēter in febrib⁹ repte nō repiuntur in ethicis: sed solū in effimeris ⁊ putridis q̄ꝫ in putridis magis. Et cū hoc nō repiunt in oibus effimeris nec in oibus putridis: sed in q̄busdā corporꝫ disponibus. Jōꝯ cōtingēter ⁊ nō necio in eis repiri dicunt. Et iste mäe sunt aliqñ sanguis aliqñ colā flā vel melā ⁊ aliqñ sunt mäe in stō gignate p viā indigōnis fructuū herbaꝝ ⁊ siliuꝫ vltra viscositates supradictas necio reptas. Et p̄dicte mäe oēs dicunt cōes sicut ēt p̄me: qꝝ ēt iste nō sunt mä appropriata febris: ⁊ sicut ille nece est vt eūent. imo multo plus cū altera te sunt magis disposite corruptiōi q̄ꝫ ille: qñ nām plus grauant. Et sicut in illaꝝ eūone nō q̄rit eūo mäe appropriate: sic nec in eūone istaꝝ: sed solū sicut in eūone illaꝝ q̄rit p̄uisio supinfirmū: ⁊ iō sic cadit in pte p̄uisiua: pōt tñ cōtingēter seq eūo mäe appropriate ad haꝝ eūones sic ad illaꝝ pp easdē cās. Et vocat ēt ista eūo ab Aui. exiccatio cuꝫ dixit. oꝫ vt occuperis in eūone que nō est p̄m semitā minoratiōis ⁊ p̄sed. vel. i. exiccatiōis. ¶ Tertie aūt mäe repte in febrie putride sunt mä appropriata febris que vt iā dcm̄ est: est duplex. nā alia est q̄ ve cōputruit ⁊ vocat mä p̄iūcta febris putride: qꝝ ea posita ponit ⁊ ipsa febris ⁊ ea amota remouet ipsa febris. Alia aūt nōdū cōputruit: sed est sub dispōne sub q̄ si in corpe remaneret necio putrefieret actu ⁊ eēt mä p̄iūcta febris: ⁊ ista vocat iō cā āncedēs febris putride. ¶ Et iste tres mäe q̄ꝫ proprie sunt febris putride: tñ pñt adaptari febri humorali nō putride dū sunt sub dispōne p quā lꝫ nō sint putride febrē tñ gignant: pñt ēt adaptari q̄busdā effimeris nō veris vt que est de opilatione vel de nausea tiua sacietate bubone vomitu fluxu vētris ⁊ siliibus. naꝫ in oibus istis febribus mäe peccātes debēt eūari sicut ēt in febribus putridis. ¶ Et ad oēs dictas mäs tā cōes q̄ꝫ ppias eūandas distincti sunt can. ab auctorib⁹ q̄ obseruari debēt.

¶ De eūone mäeꝝ cōium in febrib⁹ putridaꝝ. Cap. xxvij.

Atuit ex dictis q̄ mäe cōes supradicte in diuersis corpis ptibus sunt locate: qꝝ q̄dā in venis vt sanguis vel alius hūor sanguini mixtus mixtiōe vnita ⁊ forti. Et q̄daꝫ ēt sunt in venis: sed nō tali mixtiōe sanguini vnite: sed potius sepate vt aquose ⁊ seroſe. Et q̄dā in stō ⁊ intestinis ⁊ oīb⁹ meseraicaꝝ. Et q̄dā sunt circa corpis supficiē vt mäe vaporose ⁊ vapores ingrossati. Et q̄daꝫ sunt locate in diuersis ptibus venis vel receptaculis sic tñ q̄ sunt apte deriuare ad stōm vel intestina. Et qꝝ vnaquecꝫ mä oꝫ eūari per cōuenientē regionē: ⁊ loca situationis eaꝝ sunt q̄nq̄. Jdeo Aui. q̄nq̄ can. ad ipsaꝝ cōuenientē eūonem direxit. Quoꝝ p̄mus ⁊ vltimus ad mäs cōes dictas cōtingēter repertas dirigunt. tres vero medij ad necessario repertas.

Primus canon.

¶ Est igit̄ p̄mus can. respicē sanguinē ⁊ hūorē ēt quēcūq̄ alīū sanguini supradicto mō mixtū put sanguis ⁊ ipe hūor repiunt in putride febrīēte tanꝫ mä p̄tingēter repta: de q̄ Aui. dixit. cū fuerit illō q̄ vincit sanguis aut fuerit cū humore q̄ vincit sanguis tūc flōmia est ꝓueniētior res ⁊ ꝓprie cū vrina est rubea grossa nō citrina ignea ex q̄ timeaf apūd flōmiaꝫ victoria colerea ⁊ acuitas ei⁹. sup. necꝯ liuida necꝯ alba ex q̄ timeaf flātis eruditas. nā talis vrina rubea grossa signiat q̄ sanguis est abūdās: ⁊ q̄ cōplō radicalis est sanguinea q̄ꝫ pro tūc egrotet egritudine alterius hūoris.

¶ Deinde scōs can. est directus ab. A. ad mām cōem reptā flōmiā dictā vbi ipsa sit necia fac seq solōnē ventris subtilē .i. debilē ⁊ paruā: qꝝ cū rebus debilitet leniētibus. Et p̄pie fac linitionē istā sequi: dixit Aui. si fuerit illic siccitas .s. ventris: qꝝ tunc maxime sperat necitas eius pp maiorē multitudinē dictaꝝ materiaꝝ. Et subdit. ⁊ si nā nō fuerit lenis. i. lenificata per dictū lenitiuū tunc adde in eo aliqd ex leniētibus fortibus. Et tñ dixit ipse. sit vltimitas. s. opatio nis lenitiui exhibiti lenificatio. s. sola ⁊ nō fluxus vētris. s. minoratis de mä appropriata febris neꝯ sit solo laboriosa. s. fluxus q̄ eradicet mām febris appropriatā. nā talis eūo in p̄n⁰ febris putride fieri nō ꝺꝫ cū nō sit mä digesta tūc obediens tali eūoni: qꝝ vt. ē. solū p tale lenitiuū q̄rit mäe cōis eūo. Et si lenitio p̄dicta fieri nō possit pp aliquā cām plenitiuū sumptū fiat per clystere lenitiuū suppositū: ⁊ clystere ꝺ apud plurimos est melius. Et iō Aui. dixit. magis dilectū est apud me administratio clysteris p̄m vltimitatē. s. lenitionis qua indigeat in vtute in cōparatiōe ad mäs dictas per ipsa eūandas. Et scias hic q̄ Aui. locutus fuit hic tñ de lenitione sequēte ad dictā flōmiā. Eā aūt que flōmiā p̄cedere ꝺꝫ Aui. notā p̄supponit simul cuꝫ aliis can. cōsiderandis ante flōmiam positis in tractatu gene. alis curationis.

¶ Tertius aūt can. dirigit ab A. ad duas mäs in febrib⁹ necio reptas que sunt hūiditates aquose ⁊ seroſe. Et dixit Aui. deinde. s. post lenitionē dictā facipsam seq ea q̄ vinā p̄uocā. s. subtiliter ⁊ debiliter. q̄ appet ex eo q̄ exēplificauit cū dixit. sicut syrupus acetosus. s. simplex decoct⁹ cū radice apij ⁊ siliibus. Ista. n. debēt esse leuiter p̄uocātia sicut lenitiua dicta debēt eē debiliter leniētia: qꝝ sicut per illa nō querit nisi mäeꝝ cōium eūo per ventrē tanꝫ p cōuenientē regionē cū in viis illis repte sunt ⁊ nō minoratio neꝯ eradicatio mäe febris appropriate: ita ⁊ ista p̄uocātia soluꝫ querit dictaꝝ aqueaꝝ ⁊ seroſaꝝ mäerū eductio per vinaꝫ tanꝫ per cōuenientē regionem illis aptā ⁊ a nā paratam.

¶ Et post dictū 3ᵐ can. Aui. ponēs. 4ᵐ direxit eū ad tres mäs nēcio reptas in dictis febrib⁹ q̄ sunt mäe vaporose: ⁊ dixit. ocinde. s. post dictā p̄uocationē dictaꝝ humiditatum aqueaꝝ fac eū sudare vt eūent ipse mäe vaporose ⁊ ingrossate: ⁊ aperi etiā poros vt excludant vapores nōdū ingrossati. Et intellexit ꝓbāt q̄ dicta sudoris p̄uocatio sit subtilis .i. debilis: ⁊ ppea dixit. cū his in q̄bus nō sit calor fortis: qꝝ nō intēdebat euaporationē facē de mä appropriata febris: sed solū de dictis mäis vaporosis insensibiliter per poros vt sudoꝛe tanꝫ p cōuenientē eis regionē. Et est ordo executionis dictoꝝ q̄tuor can. quos Aui. posuit vt p̄ fiat flōmia p̄dicta. scō lenitio. 3⁰ vine p̄uocatio. ⁊ 4⁰ sudoris p̄uocatio ⁊ poroꝝ aptio. Et iō Aui. locut⁹ est: deinde ⁊ cām assignabit infra cū hi can. approbabunt eūoni approbate mäe febris.

¶ Et tandē Aui. posuit 5ᵐ can. quē direxit ad alios humores a sanguine ipsi sanguini nō p̄mixtos: quos cōtingēs est repiri in corpib⁹ febricitātiū. Et dixit. si inuenis hūorē in p̄mis: qꝝ in p̄n⁰ vii. imo ēt in p̄ticulari declinare ad stōm p signa. s. porrēdentia vomitū vt nausea ⁊ silia fac eū vomere. Et qꝝ nō intellexit per vomituꝫ istū eūare de mä appropriata febris voluit. q̄ vomitus iste sit subtilis debilis: ⁊ iō exēplificādo dixit. cū eis in q̄bus nō sit diuersitas cōsuetudini. imo p̄ro sed: cū eis que sunt sicut syrupus acetosus cū aqua cala. nā ista duo non diuersificant ab eis quoꝝ vsue tudo est vti sanos ad p̄uisionē vomitū p̄uocātes. Et subdit. A. cū nā mouet hūorē p̄dictū ad vomitū ⁊ euꝫ p̄uocat nō diuersifices eā neꝯ disturbes neꝯ impedias: sed sine eā

opari. Et sīl'r si deriuauerit humor p̄dictus ad intestina qō cognosces p rugituz z fillia: tūc adhibe qō soluat ventrē. s. subtil' z debil'. Et si nā eūat humorē illū p vētrē p seipsaz nō diuersifices ipsaz: sed sine. ¶ Et Aui. qdē cū posuit hūc 3m can. nō dixit decinde: vt daret itelligere vt q̄cūq; hora nā mouerit hūc humorē ad vomitū vel secessum eadē hora est humor ipse puocandus siue p̄esserint alie eūones p̄dicte siue nō: siue febris sit in p̄n° vl̄ siue pticulari po^m^ sīc multotiēs ptingit in p̄ncipijs porrisimor z febriū. q nā mouet talē hūorē ad vomitū vel secessuz. Et sup. q si nā moueret talē hūorē ad aliā viā vt vrine sīl'r puoca p̄llā. Ego. n. multotiēs vidi febrīcētes in qb^ talis hūor mot^ est ad vias vrine in p̄ncipijs porrisimor. z minxerūt tūc vrinā plūmā subtilē albā. Et vidi alios i qb^ talis hūor mot^ est ad corpis superficiē in p̄n° porrisimor z hor alij sudāt añ rigorē z post sudorē stati secut^ est rigor z alij i qb^ post rigorē stati secutus est sudor q nō fuit de mā ppria po^m^. eo q post sudorez illū porrisim^ puenit ad aug^m^ z statū z declinauit sīc si sudor ille nō p̄cessisset. ¶ Quānis aūt Aui. inuerit p̄dictos q̄nq; can. ipleri debere i p̄n° vl̄ febris putride: z vex sit eos i p̄n° max^ obseruari z ipleri debē tū scias p^m^ z 5^m^: qr ad mās cō tingēter reptas dirigunt^ solū obseruari z ipleri debere qñ ipse māe in corpe repte fuerint: ita q ēt aug° z statu vlibus vel pticularib^ z si nō iueniunt^ aliquo tpe ipe māe in corpe medic^ nō oz mouere q̄cūq; p eas. Sed alij tres can. medij q dirigunt^ ad mās nēcio reptas nō solū in p̄n° vl̄: sed ēt i oibus tpib^ vlibus debēt obseruari z ipleri cū oi tpe ipe māe in dictis febrīētib^ repiant^. ¶ Ut aūt ordo dictor can. clari^ bris possit ponā hic casuz vnū q mihi occurrit vt sit exēplū alior. Petrus de barbarino cōplonis nāl'r sanguinee satis carnosus habitudine z etate ādrigenari^ ducē^ fuit captiu^ z detēt^ p annū otiosaz vitā duxit sumēs cibaria cruda mlta ex fructib^ z olerib^ pp q̄ multiplicatū fuit i eo flā plm. Relaxatus aūt laborauit plūbus diebus^ labore fortis pp quē liq̄factū z dissolutū fuit in eo flā multū z motū opilationes ples in eo cāuit: z tādē putruit z gīnauit in eo febrē flāticā cōtinuā. Fui vocat^ mane sēcē diei ad ipsuz z vidēs habitudinē ei^ z vrinā rubeā grossaz q̄tis signa portēdentē febrē fore flāticā ilico clysterizari eū iussi clysteri leniti uo. nō. n. assellauerat die p̄cedente z circa horā tertiar flōmari feci trahēs sanguinē circa. ʒ. 6. z ℔ feci p p^m^ can. s. dictū. sequēti nocte circa aurorā exhiberi feci. ʒ. ij. syrupi acetosi simplicis: z post sol' ortū exhibui sibi aq̄ ordei cale sci phū vnū cū. ʒ. i. zuccari rubei. feci aūt ℔ vt p syrupū aceto suz aliqd digererē de mā appropriata febris. s. flātica z vt leniret vēter p absterſionē aq̄ ordei zuccari rubei sumpto post opōnē syrupi acetosi z sic adiplere 2^m^ can. supradictū. Eodē die post digōnē sui prādij z añ cenā p duas horas z plus exhiberi feci. ʒ. iij. aq̄ capilli veneris: qō feci: qr i ea est digō flātis z puocatio vrine vt p ipaz iplerē 3^m^ can. serosas excludēdo hūiditates. Et post assumptionē dicte aq̄ p horā cū dimidia iussi eū fricari leuit^ tū cū pāno aliqualit^ aspo calefacto z ℔ vt iplerē can. q̄rtū z vapores excluderē. z tū q̄tis fecerim eū pānis cooperiri nō sudauit. Post cenā āt circiter tres horas passus est nauseā z tūc misit ad figīanduz ℔ mihi z dixi his q venerāt. q si i ipor reditu nō vomuisset daret ei ad bibēdū ciatos duos z plus aq̄ tepide cū pauco aceto q̄ sumpta post paululū itromissis in os digitis vel pē na vomitū puocaret z sic fecit z euomuit hūiditates visco sas declinātes ad colorē citrinū vel viridez. Et ℔ feci vt 5^m^ can. iplerē. Mane sequēti sumpsit mel ros. collatū z syruz dictū. aij. ʒ. i. Et post solis ortū recepit clystere factū ex decoctiōe blitis malue furfuris in quo apponi feci de zucaro rubeo z melle z oleo cōi z sale: z deinde p̄cessi cura fe p̄it a medico semp oēs: tum qr aliqñ non vocat^ medicus in p̄n° vl̄: tum qr aliqñ p̄dicte māe oēs non repiunt^ z sal-

tem sanguis indicans de flōmia. tum pp nocumēta q occurrere p̄nt: debet tū medicus semp satagere iplere eos z saltē illos qui ad materias necessario repertas diriguntur.

¶ De euacuatiōe materie appropriate in febribus putridis per flōmiam. Cap. xxviij.

Actū est q flōmia est vna de eūonib^ qbus eūat^ mā appropriata febris humoralis. Et iste qdē febres in qbus flōmia p̄uenit duplices existūt. Alie. n. sunt in qbus pctm̄ est in sanguie solo stāte sub forma sanguis siue sit sanguis p̄ distinctus alijs humoribus siue sit massa sanguinea. z pctm̄ ipsi^ sanguis pōt esse aut in q̄to solū aut in q̄li solū aut in q̄to z q̄li simul. Aut est pctm̄ in sanguine: sz nō solo: sz cū alio vel alijs hūorib^ mixto mixtione vnita q̄ seq̄ p̄nt sanguinē. Alie sunt in qbus pctm̄ nō est i sanguie neq; solo neq; alijs mixto hūoribus mixtiōe dicta: sz est in vno vel plūbus alior humor pctm̄ z tūc aut cū eo vel eis peccat ēt sanguis aut nō. ¶ Si itaq; pctm̄ est in sanguie solo: z sit pctm̄ quāti tunc ilico a p̄n° nulla expectata digōne oz fieri flōmia: qm̄ sanguis talis i ipso p̄n° est obediēs z aptissimus per flōmiā educi: est. n. digestus nullā hās in se malā cōplonem ipedientē eūonē eius. Et sba eius ēt nō peccat: sz apta est eūoni q̄re in quacūq; pte corpis fuerit vena p̄cisa fluet statim. ¶ Si l'r cū sanguis cū alijs hūoribus mixtus mixtione vnita vna cū eis fuerit auctus supra nālē quāti tatē. ita q oēs peccāt solo q̄to ilico a p̄n° nō expectata digōne oz fieri flōmia pp cōsiles rōnes. ¶ Si aūt sanguis solus peccat solo q̄li aūt ēt alijs hūoribus mixtus: ita q oēs q̄litatiue peccent tūc illa mala q̄litas si est cōiuncta putrefactioni siue putredini put ita q nō multū sit ipse sanguis vl' alij hūores cū eo remotus a nālitate sua neq; sit facr^ iobediēs fluxui per suū maluz modū sbe: tūc ēt ilico a p̄n° fiēda est flōmia nō expectata digōne. Et oibus dictis tribus casibus oz fieri flōmia copiosa eradicatiua q̄tis copiosior fieri oz adducens vsq; ad defectionē in p̄mo casu q̄ in scōo z copiosior in scōo q̄ in tertio cōsentiētibus pticularibus cōditionibus de cōplone habitudine etate z alijs. Et oz fieri quāto citius fieri poterit anteq; sanguis vel alij ēt humores alterent^ z corrūpant^ vl' augeat^ eor mala q̄litas: ad qō figīandū Aui. p^a^ 4^i^ dixit. Cū ponit^ a p̄n° flōmia: z nō fit nō est ei amplius intētio. s. ea vel tāta quāta vel q̄lis erat in p̄n°. nā si post p̄n^m^ feceris eā. s. tantā z talē quāta q̄lis cōueniebat in p̄n°: fortasse interficies egrū p aduentū debilitatis vtutis. Nā post p̄n^m^ sanguis z alij ēt hūores alterātur z cōtinue remouent^ a suis bonis dispōnib^ qbus erat eūoni aptissimus. q̄re nō sic bñ p̄t fieri flōmia: vñ debilitat^ virtus nō bñ regulās illos hūores q̄ nō fuisset debilitata si flōmia fuisset fcā in p̄n° q̄re ēt nec post p̄n^m^ pōt fieri flōmia ita copiosa sīc in p̄n° qñ vtus erat fortior z sanguis ad fluxū aptior. ¶ Non tū audiēdus est sermo illor q dixerūt q post p̄n^m^ p̄tin^ nō est flōmie intētio: z sumebāt p̄n^m^ p spatio triū aut q̄tuor dierū z ℔ dicebāt pp virtutis debilitatē. Quē fmonē remouēs. S. dixit. q vtutis debilitatē vel fortitudinē nō insequit^ nūerus dier nec ē. bñ. n. post p̄n^m^ p̄t fieri flōmia si dimissa fuerit z nō fcā in p̄n°. voluit ēt Ba. 9. terap. q oī hora q̄ videris indicationē flōmie facias eā. Et A. dixit. 4^a^ p^i^. nō solū post q̄tuor dies: sz post. 44. z nō est iste termin^. 44. dier terminus p̄fixus: qr ēt post eos fieri pōt: sz voluit ex ℔ mō loquēdi q oī tpe quo videris dñium sanguis modis p̄dictis si pticularia ꝓsenserint flōmia cōueniēs erit. ¶ Si āt pctm̄ q̄lis sanguis soli^ vl' ēt cū alijs hūoribus mixti mō dicto magnū fuerit z iā p̄esserit corruptio. q inde facta sit in eo vl' in eo z alijs hūoribus indispositis ad fluxū ex vena p̄cisa z remotio lōginqua a nālitate tūc in flōmando semp oz expectari digō: z cū signa digōnis apparēt: tūc oz ilico flōmia fieri nō tū eradicatiua: sz minoratiua tm̄ i q̄ pl^ z min^ ꝺ sanguie minuat^ z semel vl' cū reiteratio

Quōi p̄n cipio solꝫ cōpetit flō mia.

Flōmia pōt cōpetere in oi tpe feb.

ne ꝑm q̄ ꝓticularia indicāt ⁊ cōsentiūt: q̄uis ēt intētio mi/
nuēdi sanguis accipiat̄ a fortitudine egri[nis] ⁊ vtutis habi/
tudine etate ꝓsuetudine tpe anni dieta p̄cedēte ⁊ ꝓsilibus.
¶ Et ꝓsilr intelligere debes si sanguis sol⁹ vel cū alijs hūo
ribus peccauerit i q̄sto ⁊ q̄li simul. nā si pctm̄ puū fuerit oz
fieri flomia nō expectata digōne: ⁊ si multū expectari oz di/
gō. In p̄dictis casib⁹ itellexerūt. H. 10. tera. ⁊ Aui. p⁹ 4¹ cū
dixerūt. cū fuerit illud qō vincit sanguis tūc flomia est ma/
gis ꝓueniēs res. Dixit Auer. 7. coll3 q̄ flomia fieri oz vbi
multi sanguis signa appebūt: ſz melius est vt fiat vbi nō est
malitia nisi q̄titatiua. Et hinc est q̄ iuua[m] flomie i sinocha
inflāmatiua mai⁹repit̄ ⁊ magis manifestū: deiñ mai⁹est in
febre q̄ fieret de sanguie peccāte in q̄sto simul cū alijs hūo/
rib⁹ vno vel plib⁹ peccātib⁹ ēt solo q̄sto. Et deiñ si pctm̄ fue
rit in q̄sto ⁊ q̄li simul. Et deiñ i pctō sanguis soli⁹ in q̄li tm̄.
Et tādē i febre fcā de sanguie ⁊ alijs hūoꝝ⁹ simul i q̄li tm̄
peccātib⁹. ¶ Si vo pctm̄ ⁊ alijs hūoꝝ⁹ sanguini nō mi/
xtis mixtiōe vnita ⁊ victoria eoꝝ fuerit sup sanguiné mlta
aut ēt pauca siue sanguis peccet siue nō: dñt qdā q̄ flomia
adhuc cōpetit. volētes p h̄ q̄ flomia cōpetat i oi putrida fe
bre: qō dñt voluit. H. 10. ter. cū dixit. Optimū qdē est venā
icidere nō solū in sinochis febrib⁹ ſz ēt in oib⁹ alijs q̄ de pu
tredine sunt hūoꝝ. Et Alex. dixit. curabis eos q pleni sunt
putridis hūoribus flomo ⁊ nō solū eos q ex sanguine pleni
sunt. Et Aui. dixit. flomia lz nō fit nēcia. ſ. simplr vt in sino/
chis febrib⁹. sup. est tm̄ nēcia ꝑm qd vt i febrib⁹ alioꝝ hūo/
ruz. nā efficit vt nā. ſ. exonerata. ꝫ. mām febris fortis fiat.
Alij vo dñt flomiā nō cōpetere i oib⁹ febrib⁹ putridis p se.
⁊ puto q̄ dicāt verꝝ. Dixit. n. H. in lib. de flomia. ⁊ scribit̄ a
Raſ. 19. ꝓti. hic. In q̄busdā febrib⁹ sequit̄ nēcio flomiā fieri
in q̄busdā penit⁹ nō. In q̄busdā si minutionē feceris aut in/
terficies aut nocebis vt i febrib⁹ i q̄b⁹ corꝑ⁹ erit repletū hu
more crudo abūdātis q̄titatis q̄ febres erūt flātice ⁊ circui
tus eaꝝ flātic⁹ p maiorē ptē in q̄b⁹ si minutio fit ⁊ vtus fue
rit fortis nocebit egro ⁊ tardabit̄ digō: ⁊ si vtus fuerit for
tis ⁊ abūdāter post lōgū tps sanabit̄ sinaūt pibit. Nā si v/
tus fuerit debilis sup egrū eueniet syncopis ⁊ cito morie ⁊
maxie si os stōi ei⁹ fuerit debile. Uñ dixit. H. quotiēs iuene
ris rigorē fortē ⁊ plixū: q⁹ sigñat abūdantiā hūoris crudi
noli minuē ⁊ p̄cipue si calor corꝑis ⁊ regimē p̄teritū ei at/
testant̄ ⁊ calitas sequēs fuerit brevis ⁊ debilis. Et Aui. lo
quēs de flomia in q̄ est intētio alioꝝ hūoꝝ dixit. Cōsiliū meū
in flomia. ſ. hac est vt dimittat̄ q̄tū pole est ⁊ maxie in casu
in q̄ estimari possit sanguinē ee bonū. hūores aūt alios pec
care: q̄m eūabit̄ sanguis q nō peccat. vñ debilitat̄ vt⁹, neq;
ēt solū in abūdāti hūore crudo nō est fiēda flomia: sed neq;
ēt in multis febrib⁹ acutis. vñ nō quotiēs videris calitatez
vehementē debes minuere. In febre. n. ꝓtinua in q̄ corpus
attenuat̄ cito q̄ est causonica fortis adurēs ⁊ adducēs cito
facié ad tenuitatē cui⁹ hūores sunt vehemētis subtilitatis
nō oz fieri minutio. timet̄. n. col'e ebullitio ⁊ furia ⁊ flātis
incrudatio vltia. ¶ Et ad aūctates Hal. Alex. ⁊ Aui. supra
p illos aductas dico q̄ intellexerūt de febrib⁹ alioꝝ hūoꝝ
pmixtoꝝ sanguini pmixtiōe q̄ sequunt̄ sanguinē. cuz eo. n.
exeūt i flomia. Et dñt. p illā flomiā nā nō exoneraret̄: ſz bñ
debilitaret̄ ⁊ succūberet. Dñt tū q̄ ex mō loquēdi. H. ⁊ A.
inuit̄ q̄ fortasse in aliq⁹ febrib⁹ alioꝝ hūoꝝ nō pmixtoꝝ
sanguini posset i casib⁹ cōpetē flomia saltē p accīs: vt. v. g.
i febre flātica de hūore calo p viā flātici regimis ⁊ p viā in/
digōnis gñato aut de hūore colico p viā colici regimis gña
to. in hoie sanguinee cōp'onis habitudis carnose i etate iu/
uētutis vel adolescētie solito flomari rubicūdo i facie. In h̄
. n. flomia facta saltē p accīs exonerādo nām ⁊ remouēdo
impediēta regularē curationē cōpetere posset. i h̄ ⁊ in silib⁹
casib⁹ pōt cōpetere flomia. q̄ si in his casib⁹ nō potes trāsi/
re sine flomia fac eā. Uerūtn̄ dixit Aui. in faciēdo eā melior
est multiplicatio numeri multiplicatione q̄titatis. nā neče
est vt nō multiplicet̄ eūo multi sanguis subito. i. nō fiat flō/
mia copiosa in vna vice vbi est itētio flomie alicuiꝰ hūoꝝ a
sanguine q⁹ in tali flomia eūat̄ multū de eo cui⁹ eūo nō est
nēcia. ſ. de sanguine q nō peccat. 2°: q⁹ p eūoné talis sangui
nis nō nēcia ꝫ nō est excusatio ab eūone alioꝝ hūoꝝ ⁊ si nō
excusat̄ medic⁹ ab ea ⁊ ad ipsaz faciēdā est nēcia vtus q̄ nō
oz debilitari vtus cū eūone multi sanguis nisi in casu in q̄
post flomiā nō eēt nēcia eūo alioꝝ hūoꝝ. nā tūc posset fieri
flomia satis copiosa: qō tū raro contingit. Et q⁹ iudiciū de
tali cōtingētia est multū icertū meli⁹ semp est flomiā mino/
rare ⁊ sanguinē i corꝑe ꝓseruare: ⁊ tertio: q⁹ p eā debilitat̄
nā a resistēdo in crisib⁹. Et q̄rto q⁹ aliq̄ talis flomia alios
hūoꝝ deteriores reddit eūando frenū eoꝝ. Uñ erunt po/
stea eūones plures nēcie q̄ si non fuisset fcā flomia. ¶ Scias
q⁹ Hal. ⁊ alij greci fuerūt multuz audaces in flomādo in oi
ēt putrida febre mō itelligēdo supra posito: eo q⁹ clima gre
coꝝ est multiplicatiuū mlti sanguis. Sed Aui. ⁊ alij aucto
res Arabes fuerūt in flomādo magis timidi ⁊ magis avā/
ri ēt in q̄titate sanguis minuēdi: q⁹ eoꝝ clima multomin⁹
de sanguie multiplicat. Et eos imitādo dñt qdā. In minuē
do sanguine nō temere p̄sumas: ſz postpone ei⁹ eūoné q̄sto
plus poteris operādo ad instar nāe q̄ sanguiné vsq; ad po/
stremū reseruat nec deserit eū nisi coacta. Et ipsa qdē pctm̄
sanguis sepe corrigit ⁊ emēdat. ¶ Et si flomiā celebras cō/
digne nō multū simul educas de sanguine. Dixit. n. Ipo. in
affo. multū simul ⁊ repete eūare fallax est ⁊ nāe insuave. ⁊
eni nām debilitat vt nō possit potēs esse in expectatis crisi
bus: ⁊ cogit̄ inde medic⁹ inordinate ⁊ nō ꝓgruo tpe cibare
⁊ vberi⁹. Uñ indigō causat̄ ⁊ putredo ⁊ febris auget̄. Dñt
tm̄. oēs in pctō soli⁹ sanguis ⁊ p̄cipue in q̄sto solo aut q̄sto
⁊ q̄li simul audacter eē flomādū: ⁊ silr i oib⁹ febrib⁹ cū ap̄a
te saltē intrinseco ꝓximis ꝓprie in ꝑn° ⁊ ēt in augmēto ipsi⁹
ap̄atis. ¶ Dixit auctor cōpēdij li. x. dico icōpositis febrib⁹
flomiā vltimā forē ⁊ nō fallacē: ⁊ vz in oib⁹ casib⁹ supradi/
ctis tā in iterpolatis febrib⁹ q̄ in ꝓtinuis: lz in ꝓtinuis sit
magis nēcia. ¶ Dixit Ipo. i affo. mulier in utero hīs flāta
aborsit: ⁊ magis cui maior est fet⁹ ⁊ multomagis si febres
fuerit. Attū i p̄gnāte febrīēte dixit Aue. 7. coll3. dico q⁹ flō
mia q̄n est i corꝑe repleto. ſ. sanguis q̄ embrio nō idiget nō
est mala. ¶ Dñt flomiā in febrib⁹ ꝓtinuis cōpetere rōne cāe
añcedētis ⁊ cāe cōiūcte: q⁹ in eis ambe dicte māe sunt in ve
nis: ſz iterpolatis cōpetit solū rōne cāe añcedētis q̄ est i ve
nis: nō aūt rōne cāe cōiūcte cū nō sit in venis nisi per accīs.
¶ Scias q⁹ aliq̄ cōtingit in febrib⁹ putridis. q⁹ flomia in
q̄ est intētio alioꝝ hūoꝝ in ꝑn° fit pua ⁊ postea in p̄cessu fit
copiosior. Et h̄ in casu in q̄ hūores eēnt mixti sanguini tali
mixtiōe. q⁹ ps pua eoꝝ est apta seq sanguinē i flomia vt ps
eoꝝ subtilior min⁹ indigesta. Et si p tunc fieret flomia ma/
gna nō eūaret̄ ps ipsoꝝ illa indigesta: ſz remaneret i sanguie
aut mult⁹ exiret in p̄iudiciū vtutis: q⁹ eūaret̄ qō est robur
ei⁹ ⁊ frenū alioꝝ hūoꝝ. Sed postea in p̄cessu digestis illis
hūoribus ⁊ aptis factis ad sequēdū sanguinē flomia copio/
sior oz fieri: ⁊ ꝑm h̄ p̄cipit Aui. i febre sanguis. ſ. cū admi/
xtiōe alioꝝ hūoꝝ secū puā flomiā fieri in ꝑn°. ⁊ i p̄cessu co
piosiorē p quā copiosiorē q̄ncq; ꝓtingit q⁹ mā iā multū di/
minuta ⁊ nā dñante residuo māe egerliberabit̄ i hora. i. ci
to ⁊ eadē die vl'seq̄nti. ¶ Dixit Rabi aūcte. H. p⁹ ad glau.
nō festines minuē febrīētē de sui crebra ꝓsuetudine patiētē
fastidiū vel hūtē p̄uctionē siue cōstrictionē oris stōi ēt si sit
repletū corꝑ⁹ eius sanguine nisi cū os stōi ei⁹ fuerit reapta
tū: ⁊ tūc purga totū corꝑ⁹. nā vidi alicḡs hui⁹ stat⁹ q̄s medi
ci purgauerūt añ cōfortatione stōi ⁊ q̄sdā ex eis ad destru/
ctiōis terminos adduxerūt. ¶ Dixit. A. p⁹ 4¹. Scias q⁹ q̄n
flomia iuuat ea fcā: deiñ tu vteris via mala nō cōsequendo
curā quēadmodū oz per instr'a diete ⁊ potionis tūc nō pur
gabit̄ mā neq; fiet sanitas infirmi. sup. stude ergo seq viaz
rectā nō solū ante flomiā: sed ⁊ post eam vsq; ad finem.

¶ De

Utrū i q̄libet feb. putrida flomia fit cāueniēs.

¶De eūone appropriata pcessum vel vomitū. Cap.xxix.

FActores in eūone per secessum posuerunt canones quos obseruare oz ⁊ ꝓposuerunt vnū canonē gñalem ad eūonē per secessum vomitū vtinā ⁊ sudorē qui est dixit Gal.10.ter. Est aūt nō pauca mā eoꝝ que ꝓdictas eūones implēt q plēs medicinarū ipsaꝝ cale sunt ⁊ sicce virtutis febrē augentes. Et.A. dixit. qñq est oportunum ⁊ euacuatiuū calm.sup.⁊ siccū. imo est plm ita dixit. qñq ⁊ pm plurimū: qa aliqua digerētia ⁊ ēt aliqua eūantia sunt frida. Uerū que frida sunt. sunt lenitiue aut minoratiue nō aūt eradicatiue: ⁊ hoc est veꝝ de medicinis singularibus. Nā de cōpositis reperiunt alique fride que sunt eradicatiue: lz nō eradicent nisi per medicinas calās que sunt in eis vt electuariū de succo roſ.solutiuū diamāna ⁊ similia.

De eūone p secessum. Bernardus canon.

¶Dixit Raſ.16.cōtinē. auctate Jpo. nō oz dari febricitāti medicamē lassatiuū ante 14m diē: qñ carnes febricitantiū sunt añ ipsuz diē cale valde: ⁊ iō attrahent ad se medicamē illud cū celeritate. Et si medicamē fuerit abūdās interficiet eū celeriter: ⁊ si modicū augebit in febre ⁊ longū faciet spaciuz morbi ⁊ deducet ad ictericiā. Et si in medicamine ipso fuerit de fortitudine id qō nō poterit corpus attrahere laxabit illud fortiter ⁊ inducet ad spasmū ex violētia siccitatis corpis. Oꝝ si eger saluabit ⁊ tollit febris eius post eūonē subuertet postea ⁊ interficiet illū. Jōq nō debēt febribus fortibus laborātes sumere laxatiuū forte nec sumere medicamē calefactiuū nisi opus fuerit. Dixit Raſ. tū ibidē q laxatiuū lz sit calm infridat tū per accns magis q̄ calefaciat. ℞.g. scamonea lz calefaciat substātialr infridat tū per accns magis: qm educit colam rubeā que est mā caliditatis. Et si infert calitatē infert eā in termino laxationis tm deinde conuertet cōditio ad frigiditatē cū eductione rei cale ⁊ eductio neui cū ea: lz calm medicamē nō lassatiuū si sumit calefacit ⁊ pseuerabit. eius calitas iminens ⁊ nō est ei infridatio per accns. Et si lassatiuū fuerit calm educēs rē fridā tūc calefaciet per ſbam ⁊ per accns. ℞.g. si dare in cura tertiane pulpa colloquintide calefaciet p̄ per ſbam eius: ⁊ paccns. 2o: qa eūat flā qō est frm. ¶Quare in febribus putridis mena maxie appropriata esse oz humori peccāti. nā si non fuerit sic mala inducet accūtia ⁊ laborioſe ⁊ angustioſe eūabit ⁊ qñq qō frenū erat peccātis hūoris educet vſ peccās hūor effrenitabit ⁊ in furia ponet. ⁊ oz esse leuis. nā fortis agitat humorē ⁊ ingetat ⁊ qñq febris ꝓdum incitat ⁊ citat. Et nō oz esse multe stipticitatis sicut mirabolani ne in opilatiōe addat.

Beta ca. bon.

¶Et in eūando maxie debemus seq nām sic dixit Aū.7.coll3. Imitari debemus in hac arte nām toto posse: ⁊ bñ dixit. toto posse: qa nō possumus artificialr eūare mām in hora fortis motꝰ eius. ¶Dixit Aui. nō moueas in die poⁱ vel exacerbationis si illud fuerit poſe eo q motus meⁿᵉ ꝓriat motui nāe mouētis mām de cētro ad circū ferētiā ⁊ meⁿᵉ ecōuerso mouet ō circūferētia ad cētrū ⁊ molestaret inde nā duobus ꝓrijs motibus fortibꝰ: ⁊ posset in cā antecedēte febris fieri agitatio vehemēs q̄ posset esse cā defluxus ad eius principalia: ⁊ tū nā nāliter opans mouet māz ⁊ facit crisim in die poⁱ ⁊ exacerbationis. Coacte aūt possumus mouere in die poⁱ vel exacerbationis vt qñ febris esset de illis q̄ faciūt poᵐ siue exacerbationē oi die aut si esset febris cōclusa nō ꝓportionalis. nā in his febribꝰ nō habet dies aliqs qui nō sit dies motus hūoris: aut vbi mā esset venenosa furiosa nō dans iducias ad eūandū: aut vbi nā in die motus mouerit nām ad crisim p secessuz: lz pigriter ⁊ debiliter egēs auxilio quo nō exhibito timor esset ne mā mota flueret ad aliqō ꝓncipaliū. In dictis.n. casibus lz medico eūare in die motus hūoris: p hunc tū diē motus.ſ. poⁱ vel exacerbationis oz itelligi horā durationis ipsius ⁊ ante ipsuz per aliqs horas: vt 4or vel qnq ⁊ nō totus dies poⁱ vel exacerbatiōis. imo si inuaderet poxisimus de sero nō phibet eūo mane cū potuerit eūare cōplete añ poᵐ per tps cōueniēs. Et Aui. direxit dictū can. ad eūonē per secessuz cū mena lassatiua. posset tū dirigi ēt ad flōmiā ⁊ vomitū per menam vomitiuā. regulr tū non oz fieri in die motꝰ humoris: coacte tū in p̄dictis calibꝰ fieri pñt. Uomitus tū securius q̄ secessus ꝓuocari posset: qa hūores in poᵐᵒ turbati mouent surſuz ⁊ vt frequēter ad os stōi. Et iō in magna pte fit vomitus in poᵐᵒ vel paꝝ ante. Et potissime dirigit can. p̄dictus ad eūonē eradicatiuā: a q̄ q̄z maxie est cauēdū: ⁊ deinde ad minoratiuā. lenitiuā aūt qdā ꝓcedūt: q̄uis melius sit differre eā ad diē qetis. Et scias q in febribꝰ poxismātibus oi die eūo quecūq fuerit reseruari oz ad diē minoris motus ⁊ molestie: ⁊ tūc ēt eligēda est hora: ita tū q nō appropinquet pn° poᵐ: vt.s. dictū est. Oꝝ si añ poᵐ nō fuerit tps sufficiēs ad eūandū dñt qdā fiat eūo post declinationē eius cōpletā nisi declo per eūonē vt sudorē copiosuz vel alr terminata fuerit. Oꝝ si poᵐ fuerint sibi inuicē subintrātes tūc si declo ꝑmi fuerit sine eūone māifesta fiat eūatio in ipsa declone. Si aūt declo fuerit cū eūone melius est vt loco flōmie fiat scarificatio i ancis vel secꝰ anū appositio sanguisugaꝝ: ⁊ secessus ꝓuocet cū clysteribꝰ. In febre ℞o cōclusa nō ꝓportionali eligi oz ad eūandū hora qua magis tepescit aut hora diei fridior que p maiori pte est aurora cum toto sequēti mane vt dixit Jsaac febriū 5o. Dixit.A. in eūando regulr siue irregulr cōsidera horā interpolatiōis.i. diē interpolatiōis in febribꝰ piodicis aut horā teporis in ꝓclusis ꝓportionalibꝰ aut horā fridioꝝ in ꝓtinuis ꝓclusis: quā horā fridioꝝ dixit Gal.9.ter. de nocte repiri: ⁊ maxie in aurora vt dictū est. ¶Dixit Jpo. in affo. Uñcunq nā repit inde ducē oz si eūet p cōueniētes regiones. Et Aui. dixit. nō agāt in eūone p̄ partez ꝑ pte eūonis nāe: quecūq eūo fit illa: qm eius hūores faceres redire p illud qō facis in disponē ad disponē motꝰ piodi.i. poᵐ. ¶Et dixit Aui. nō diminuas.i. nō eūes minorādo a pn° hūores p medicinas q̄ faciūt statim habitudinē motꝰ poᵐ.i. disponūt ⁊ faciūt statiz redire poᵐ sicut maxie facit scamonea sola exhibita statim in pn° tertiane. ipsa.n. facit q poxismus tertiane redeat fortior q̄z fuerit: ppea q inflāmat hūores. ⁊ sic miraboł. opanť i pn° exhibiti citrini in tertiana. kebuli in q̄tidiana. indi in q̄rtana. ppea q̄ sua stipticitate opilāt ⁊ addūt ad putrefactionē ⁊ reditū opanť poᵐ maioris: ⁊ ppea vituperať scamonea in tertiana ⁊ mirabolani ad minorādū mām regulr opando: aliqñ tū irregulr ꝓcedi pñt: sed in eūone eradicatiua p̄dicte meⁿᵉ cōcedi pñt tpibus suis regulr opando. Et maxie dixit Aui. caueri debēt dicte meⁿᵉ in die poᵐ. dñt qdā p̄dicte meⁿᵉ ꝓhibent nō coacte: coacte vō dari pñt si fuerit expediēs modis dictis.ſ. ⁊ silr horis suprapositis. ¶Cū aūt iuenis in pn° mām crudā ⁊ multā: ⁊ vtus nō fuerit fortis: aut times ne p eūonē debilitet: ita q nō possit residuo dñari in digerēdo illud: si tū portio eūaret ꝑter q vtus debilitet: sed possit residuū digerere: tūc in eūone illius portiōis indiges menā forti debili. Dixit Aui. cuiꝰ fortitudo sit vt soluat humorē viscosuz crudū ineptū eūoni: ⁊ eius debilitas sit vt faciat assellare semel aut bis ⁊ non eūat plm simul vt nō cadat vtus: ⁊ non solū in pn° ⁊ in tali mā cruda indigemus tali menā forti debili: sed ēt in quocūq tpe ⁊ in q̄cūq mā virtus repiret debilis aut timeret casus eius. menā aūt fortis fit debilis maxie per diminutionē sue dosis sicut cuz dat de turbit. vō. g.3.5. aut.3.i. cū debuisset dari.3.i. ⁊ aliqñ fit menā fortis debilis dando solū virtutē eius dimittendo ſbam q qdē fit per infusionē vel decoctionē eius in re ꝓueniēte: ⁊ postea decolat ⁊ colatura dat ⁊ ſba eius abijcitur. Et dñt qdā q b fieri pōt augēdo dosim lenitiui sicut si deberē in tali mā dare ad leniēdū. lib.i. brodij galli antiq dabo ad minuēdū ptē illius māe lib.i.5. vel lib.ij. dicti brodij.

Tertia ca. non.

De eūone per vomitum.

¶De eductione āt p vomitū dñt q in pn° vſ pt p ipm minui mā: maxie si eo tpe nā moueret ad supiora mām ⁊ non

educeret eā aut pigre ⁊ debilr educeret. Dixit Hal.x.terp. Si qñq̄ hūores ipetū ad os vētris fecissent vōitu illos eūa: alr aūt nō oz p̄ter nām ꝓuocare. Et. A. dixit. q̄ si iueneris in p̄mis hūores declinare ad stōm fac ipsū vomere. ⁊ aliq. ponūt istū tex. sic. Si iueneris hūorē declinare ad stōm fac ipsū vōere in p̄mis. nā in tali casu vōitus ꝓuocādus est añ oia alia: ⁊ aliq dūt si iueneris in p̄mis: q̄ in p̄n° tā vñ q̄z p̄ticulari humorē declinare ad stōm fac ipsū vōere: nō tñ cū quocūq̄ vomitiuo: sz cū debili. Et dixit Auí. cū nā mouet hūorē ad vomitū. s. q̄cūq̄ hora fuerit de vūb⁹ vel pticularibus in p̄n° vel ꝓcessu p̄cedētibus alijs eūonib⁹ vel nō p̄cedentibus nō diuersifices eā ab eo. sup. sz adiuua si expedit. ¶ Dixit Pau. si declināt supfluitates p̄ se ad os stōi occurrendū est cū vōitu: ⁊ si nō declināt: ⁊ nō excitaŕ nausea non fiat vōitus. ¶ Dixit Raſ. 16. cōti. auctate sarech. nō oz dari febricitāti medicamē vōitiuū vt vomat añ 7ᵐ die: qm̄ si vomeret in ifultu morbi: q̄ in p̄n° vñ pateret dolorē stōi asma ⁊ tumorē vētris ⁊ alienationē mētis: ⁊ p medicamē vomitiuū itellexit de forti siue deb. ad minorādū siue ad eradicādum: pp agitationē quā poneret in mā nō digesta. Et dixit Raſ ibidē ex 1° epidimiaꝝ. eūo cū lassatiuo in febribus est melior lassatiōe cū vomitiuo: qm̄ eūo cū vomitu est fallax.

De eūone per clysteria.

¶ De eūone p clysteria i febricitātib⁹ scias q̄ clystere lenitiuū in oi febre putrida lz potissime i acuta siue ꝓueniat flōmia siue nō: ⁊ si ꝓueniat nō solū ante eā vt dixit Auí. 4ª p¹: sed ēt post eā vt ipse dixit. p² 4¹ multū est vtile. lenitio. n. vētris in febrib⁹ nō solū est vtilis: sz necia: tū pp exiccationez quā facit calor febrilis: tū ēt pp mās p̄tētas in locis intestinoꝝ q̄ in illis facilr ⁊ cito corrūpunt ⁊ inflāmant nisi educant. tū ēt pp exclusionē vaporꝝ maloꝝ q̄ in iteſtinis includunt ⁊ retēti sunt cā doloris vētris dejectiōis appetitus ⁊ aliorꝝ pūmorꝝ accūtiū maloꝝ tū ēt pp mās q̄ resudāt a meseraicis ad iteſtina vt excludant ⁊ nō retineant i eis. ¶ Et q̄zuis possit fieri lenitio ad dictas intētiones p menas lenitiuas supius suptas: tñ nō est cōmoditas q̄ptimis hoium oi die sumere menam lenitiuā: ⁊ lenitiuū supius sumptū laxat stōm ⁊ dejicit appetitū ⁊ p̄parat ad liēteriā. Et fortasse ob h̄: dixit Auí. p² 4¹. Clysteria apud me sunt magis dilecta ⁊ magis vtilia: q̄ sm pūm magis ꝓseruāt vtutē: ⁊ est eorꝝ vtilitas tāta q̄ nō solū vt qdā p̄actieātes faciūt. s. clystere. de 3° in 3ᵐ die ⁊ die iter medio faciūt suppositoriū: imo oi die fit clystere semel ⁊ eadē die ēt suppositoriū si fuerit opportunū ⁊ vtus ꝓsenserit vt nihil supfluitatis agrregari p̄mittaŕ. dixit. n. Auí. quide ne occurrāt poxisimus nisi vētrē habeat vacuū. s. a fecib⁹ ⁊ alijs mājs cōibus semp in febriēte reptis ⁊ iteſtinis nisi coacte cogaris p̄riū facere. Marie tñ clysteriorꝝ vsus supra menas lenitiuas ebibitas eligēdus est post flōmiā ⁊ post alias eūones minoratiuas saltē fortes q̄ post eas vtus est magis debilitata: vñ medic⁹ de ea magis sollicit⁹ eē oz. Et tūc marie sūt dilecta clysteria lenitiua q̄ feces ⁊ alie māe supradicte in iferioꝝ vētris sunt collocate. nā si in supioꝝ vētris fuerint tūc menā lenitiua ebibita eēt magis eligēda. ¶ In electiōe tñ menaꝝ lenitiue seu ēt clysteris lenitiui oz medic⁹ cōsiderare dispōné egri ⁊ ei⁹ aptitudinē ad ipsa. Multi. n. vt sepe vidi plus leduntur vno clysteri lenitiuo q̄z vna certa menā nēdū lenitiua. q̄z ēt nullo mō tolerāt vt clystere eis fiat in q̄bus dilecta est menā lenitiua: ⁊ sunt alij q̄ magis leduntur ab vna menā ēt lenitiua q̄z a multis clysteriis ēt acutis: neq̄ ēt alīq̄ volūt bibere menam: in q̄bus clystere est magis dilectū. ¶ Et scias q̄ in febrib⁹ putridis clystere lenitiuū nō est dimittēdū ēt q̄zuis eger asselet sm ꝓsuetudinē sue sanitatis: q̄ nō solū ad excludēdū feces fit clystere: sed ēt alias mās supradictas: nō tñ esset ita frequentandū: si tñ plus assellaret dimittēdū esset. ¶ Nec est p̄termittēdū clystere lenitiuū in die poxisimi vel exacerbationis. imo si nā mouet humorē ⁊ declinet ad iferiora ventris stāte poxisimo vl exacerbatiōe clystere fiēdū est. ¶ Dixit Rabi in 13ª ptic. Cum opz te clysterizare cuius vtus est fortis: ⁊ supponē liciniū ei q̄ est debilis. ¶ Tertio re. acu. dr in quo corpe caro rara eīt ⁊ lenis resolui facilis: ⁊ i quo est piguedo vel macies dñans oēs spēs purgatiōis sunt dubie ⁊ timorose: sed purgādi sunt clysteriꝝ ⁊ suppositoriꝝ. ¶ In febribus acutis nullo tpe fiēdū est clystere acutū nisi cogat ad illud accūs aliq̄ q̄ supueniat eis: imo ēt in p̄n° alicui⁹ febriū putridaꝝ. qm̄ cōmouēt māz. ¶ Dixit. A. 4ª p¹ clysteria acuta debilitāt epar ⁊ pducūt ad febrē post p̄nm tñ in febrib⁹ putridis de mā frida ꝓcedi p̄t maxie si pp aliquā cām solutiuū illius māe dari nō poterit: ⁊ p̄cipue si mā purgāda locata sit i locis ꝓpinqs iteſtinis vt meseraicis ⁊ cōcauo epatis aut cū fuerit cōtēta i supioribus iteſtinis stō vel capite. ¶ Dixit Auí. 4ª p¹. Enema est medicamē nobile in attrahēdo supfluitates a mēbris p̄ncipalibus supioribus. Si vo mā eēt cōtēta in venis remotis: ad q̄s vtus clysteris acuti puenire nō posset ipsū administrari nō oz fortasse. n. exagitaret mām ⁊ non educeret cūq̄ pp aliquō sinthoma clystere acutū fieri deberet oz p̄us administrari cuz clysteri acuto clystere lenitiuū: ⁊ si nō sufficit addaŕ in acutate eius donec sufficiat. Dicūt cōsidera dispōné febris ⁊ sinthomatis: ⁊ si qdē sinthoma febrē supauerit acuitas clysteris vincat lenitionē: ⁊ ecōtra si febris supauerit sinthoma. ¶ De eūone aūt p vīnā in febrib⁹ putridis dixit. A. p² 4¹. Impletis can. de eūone supradictis: deiñ fac seq̄ ea q̄ ꝓcant. s. vīnā. nō. n. debēt vīnā ꝓuocātia adhiberi nisi post eūones p̄dictas ⁊ maxie nisi post eūonē minoratiuā ēt iteratā sm indigentiā mūdificatiōis māe ⁊ bonā mūdificationem stōi: ⁊ intestinoꝝ ⁊ meseraicaꝝ epis ⁊ venaꝝ emulgētiū a mājs in eis cōtētis. Si. n. diuretica iuenirēt mās malas in dictis locis cōtētas cōmouerēt eas Xsus epar ⁊ opilarent ipsū: ⁊ si iuenirēt eas in epe mouerēt eas ad venas: ⁊ adderēt in opilone venaꝝ: ⁊ sic augerēt febrē. Sed mūdificatis dictis ptibus oib⁹ diuretica exhibita sunt vtilitatis magne. Dixit. n. Auer. 7. coll. 3. Scias q̄ eūo p vīnā ē ex rebus magis manifestis in febrib⁹. s. ad adiuuādū in eis cuz regulr fit. p̄cipitāt. n. diuretica tūc reliquas māeꝝ q̄ remāserūt post eūones in vias vīne ⁊ per eas educūt ⁊ opilones aperiūt: ⁊ sic febrē amputāt. Et est eorꝝ vsus in febrib⁹ flāticis ⁊ alijs cronicis oibus p̄cipue cōferēs. In eorꝝ tñ approximatiōe incipiēdū est a debilioribus ⁊ gradatim ad fortiora tendēdū sm exigētiā: ⁊ eligēda sunt ex eis frida ⁊ tpata ⁊ cal'a: ⁊ plus ⁊ min⁹ sm dispōné febris ⁊ ipsi⁹ febricitātis ⁊ p̄cipue sm dispōné renū ⁊ velice ipsius. Sunt. n. qdā q̄ ⁊ si flāticaz patiant febrē q̄ ardorē patiunt vīne aut vlcera in vijs vīne hūt: quos oīno ꝓhibere oz ab acceptiōe diureticorꝝ calidorꝝ nisi in casu in quo nō eēt excusatio ab eis pre timore ne mā illico eūanda p vīnā remaneat i corpe nō potens p alias regiones educi ⁊ facere lesionē magnā. ¶ Dixit Auer. 7. coll. 3. neēe est regere nām ꝓtinue in ꝓcādo vīnā: sz q̄ maioꝝ ps haꝝ medicinaꝝ sūt calē ⁊ ficce cōplonis polē est vt p hāc opationē febris augmēteŕ: ⁊ pp h̄ est neēe vt eaꝝ frāgant vtutes p̄me cū rebus fridis ex nā sui adiuuātib⁹ opationē: ⁊ talia sunt semina melonis ⁊ cucumeris ⁊ silīū. Et sunt ēt ex medicis haꝝ opationū q̄ sūt tpate aut pauce calitatis: q̄s ēt damus febricitātibus: sic capillus veneris endiuia ⁊ silia. Et dixit. menc diuretice aliq̄n inducūt angustiā ⁊ inqetudinē ⁊ corruptionē stōi ⁊ epis: ⁊ p̄cipue in fine febriū cronicaꝝ: ⁊ pp h̄ ꝓuenit vt eis admisceant ea que ꝓfortare hūt p̄ncipalia mēbra: sic decoquēdo in aq̄ ipsoꝝ aliqd ex mastice vel vt bibāt illā cū zuccaro ros. tūc. n. opz nos exercere in confortando subtiliando ⁊ incidendo. ¶ De eūone aūt p sudorē post p̄dictas eūones dixit. A. p² 4¹. fac eos sudare. oz. n. seq̄ sudor post alias eūones supradictas: p eādē rōnē q̄ dicta est de ꝓuocatiōe vīne post eas. nā sudorē ꝓuocātia silia sūt his q̄ ꝓuocāt vīnā: ⁊ fortiora eis: cōparata tñ ad eādē mām. nā ꝓuocās vīnā subtiliādo

humorē deducit illū ad aqueaz hūiditatē:sed ꝓuocans sudorē subtiliādo hūorē deducit illū ad quandā humiditatē subtiliorē illā:quā vaporosaz facitqz medicamē sudorē ꝓuocās trāsire mām ꝑ loca strictiora ⁊ ad longinquiora deportat:q̄z ꝓuocās vrinā:cū h̄ ꝙ ꝓuocās sudoreꝫ nō recipit inuam in sua ꝓuocatiōe a vtute attractiua cutis ⁊ mēbroꝝ affiniū ei:sicut recipit ꝓuocatiuū vrine a virtute attractiua renū:qbus ꝑpriū est aqueā attrahere humiditatē a venis.

¶ Et differt sudoris ꝓuocatiuuz ab vrine ꝓuocatiuo in h̄ ꝙ nullū sudoris ꝓuocatiuū est fridū:sed de ꝓuocātib⁹ vrinā aliq̄ sunt frida. Idē quoqz medicamē calm ꝑt esse vrine ꝓuocatiuū ⁊ sudoris ⁊ ꝓuocabit aliq̄n sudorē aliq̄n vrinā ꝫ diuersas corꝓoꝝ disꝑones ⁊ ꝫ diuersuz situ māe. ¶ Et ꝓuocatiuū qdē sudoris sicut nec ꝓuocatiuū vrine exhiberi oz ante eūones supradictas.imo nec post eūones si remāse rint opilōnes quecūqz i poris cutis:q̄ ad opilōnē eoꝝ adderēt:deducēdo mās illuc:q̄ nō possent sudore eūari: quappañ eoꝝ exhibitionē oz ꝑmitti porꝝ cutis aptio. ¶ In exhibitiōeqz eoꝝ a debiliozibus est icipiendū sicut dcm̄ est in ꝓuocātibus vrinā q̄ ꝓuocatio vrine oz ꝓuocationē sudoris ꝑcedere sicut eūo facilioꝝ ⁊ ꝑ debiliora facta. ¶ Dixit Auer.7.colliget ꝙ si mā febris fuerit fridus hūor ⁊ sicc⁹: oz vt abstineaī ab eis:eo ꝙ ista sicca nō debent q̄rtanarijs exhiberi:⁊ si vis ea ꝓpinare debes frāgē ficcitatē illoꝝ cuz succo ligritie ⁊ zuccaro viol. ¶ Et scias ꝙ i febrib⁹ multe acutatis ⁊ in oibus in qb⁹ timeī arefactio corꝑis ⁊ ei⁹ cōsumptio ꝓuocatio sudoris nullo mō fieri oz nisi ī casu in q̄ māe eēnt cōtēte iuxta cutē:de qua ꝙ resolōne maioꝝ seqreī vtilitas q̄z eēt dānū arefactiōis ꝑsudatiua inducte. Et h̄ ⁊ cū cautela oz fieri faciēdū seq ea q̄ ipsaz arefactionē corrigāt ⁊ restaurēt cū fridis ⁊ hu.ab int⁹ ⁊ ab extra ꝓpriatis. ¶ Et ꝓuocatio sudoris ꝑt fieri ꝑ int⁹ ⁊ exteri⁹ approxiata. Et de iteri⁹ approximatis vificanī q̄ dcā sunt ꝓuocātia aūt sudorē ab extra sunt q̄cunqz circa cutē approxiata poros apiūt ⁊ mās:q̄ sunt circa cutē dissoluūt:⁊ ad cutē dissolutas attrahūt. Et de ꝓuocātibus sudorē q̄daz sunt fortiora quedā sunt leuia. Et leuia ex eis oi tpe morbi approximari ꝑt ⁊ ab itus ⁊ ab extra. Fortia vo approximari nō debent stante plenitudine maxime que ab intus ne mās deducerēt ad venas ⁊ versus cutem ⁊ in opilationem adderent.

¶ De cūone insensibili in febricitātib⁹ putride. Cap.xxx.

Euacuatio insensibilis ē postrema eūonuz:⁊ seq oz ad als eūones ꝑdictas: q̄ tū cā adiplētia iuuāt in ꝓuocatiōe sudoris ⁊ q̄qz ipsuz ꝓuocāt:iō de vtraqz eūone. A. locut⁹ fuit eodē. §. dicēs post ꝓuocationē vine: deinde facim ꝑm sudare ⁊ api poros itelligēdo per aptionē porꝝ eūonē q̄ insensibilr per trāsprationē cutis fit.ō q̄ dixi. 6.10.ter. sicut oz attēdere ad eūones sensibiles ita ēt ad insensibilē ⁊ h̄ duobus modis. vno mō q̄ sic ille aliq̄n sunt ꝓhibite ita ⁊ ista: ꝓhibeī.n. fortis aptio porꝝ stante plenitudine:⁊ maxie ꝓhibeī in facile resolubilibus nā vt raris lenibus subtiliorꝝ hūorꝝ ⁊ spūuz vel etate vt in pueris ⁊ i ꝑstōne aeris caīa ⁊ sicca aut pestilētiali. 2°:q̄ sic eūones sensibiles aliq̄n sunt nēcie ⁊ fieri debēt. ita silr insensibiles. Cuz aūt insensibilis eūo fieri oz dixit Gal.xi.ter.to tū corꝑus aliqz eūeī rarificare nō oz.sed eūo.imo nec aliq̄z partē nobilē ante eūonē.dixit.n.ibidē. Gal.calefacere hypocūdria ⁊ ꝑcordia cataplasmatib⁹ nō semꝑ est infallax:ſz in illis solis ifirmis in qbus nihil est supfluū in toto corꝑe: alijs aūt oibus est malū vltimū. nā siue fuerit multitudo q̄ ad virtutē siue ad regiōes vasoꝝ siue supfluitates male ꝓtineanī ꝑm vnā partē siue ꝑm plres hec attrahenī oēs ad eā que calefit ꝓticulā. Et subdit.in appositiōe resolutiuoꝝ añ eūonē maius pctm̄ incurrūt diuites q̄z paupes:q̄ plres diuitū a ꝓrio ꝓpter lasciuiā nō sustinēt flōmiā ⁊ magis capti sunt a plectoricis dispōnibus: q̄ viuētes ociosius magis cibis implenī:⁊ medici circa ipsos' opantes volētes ostēdere aliq̄d agere semꝑ sperātes ab eis plura recipe:q̄ in eis relictū est maximū auxiliū.s.flōmiā approximāt cataplasmata ꝑdicta:⁊ ēt aliq̄n coacti a seruiētib⁹ infirmi:vñ cōtingit flones gñari in diuitibus eo tpe quo in inopib⁹ est solo egritudinis. Cataplasma.n. tale attrahit sicut vētosa. Est aūt cataplasmatū approximatio pessima q̄n est crebra.vñ Gal.subdit. ꝓuidentia medicoꝝ que cōsistit in crebra approximatione ⁊ inouatiōe auxilioꝝ ⁊ maxie resolutiuoꝝ maximuz malū est in his q̄ nō sunt flōmati:⁊ est nō maximū in flōmatis.nā in flōmatis ēt in sinochis febribus apta nata est dicto ꝝ auxilioꝝ crebra approximatio nocere. Incēsa.n.eoꝝ viscera multitudine caloris cōburunī ⁊ assanī. Atqz maxime nocēt caustica auxilia approximata pticule opilationē vel putredinē aut calorē fortē hūti aut flōnem aut pticule imbecilli existēti siue per nāz siue ex ꝑterita egritudine siue pūti.vñ Gal.eodez.xi⁹ ait. Imbecillibus pticulis causticis auxilijs citius ferī supfluitas q̄tūcunqz fuerit ꝓp calorem quez hūt ex ꝓcussione.⁊.n. velut fornax febris est ⁊ pticula que enfrasim aut putredinē aut flōnem suscipit est ⁊ velut fornax. Itaqz si attrahēti ꝓp predictas cās corꝑi ꝓp calorez accesserit extrorsū aliq̄ alia occasio ex aliquo eoꝝ que ptāte calefaciūt neēe est augeri dispōnē. Et dūt qdā ꝑdicta intelligēda esse de oibus eis ab intus approximatis q̄ trāspirationē opanī. Ac ēt de eis que ab ex̄ applicanī fortia. nā ea qui debilr trāspirationē faciūt sicut sunt olea tepidū hūtia calorē vt camomillinū ⁊ silia ⁊ sicut est fricatio leuis ⁊ leuiter fcā ꝑt oi tpe febris approximari:cū per talia nec q̄rat nec fiat attractio nec supfluitatū excalefactio:ſz potius q̄dā porꝝ aptio ⁊ vapoꝝ iuxta cutē retentoꝝ dissoluo ⁊ insensibiliter resolo vel fortasse aliq̄ desudatio siue debilis sudoris ꝓuocatio. Et tūc maxie pōt h̄ fieri q̄n corꝑus nō fuerit vehemēter repletū hūoribus. fortia aūt trāspirātia penit⁹ ēt ab extra ꝓhibēda sunt. ¶ Dixit Gal.x.ter.q̄n instat magnitudo febris sic in sinochis neqz vino vtēdū neqz balneo neqz vnctiōibus rarificātibus: sed tūc maxie audemus vel balneare vel rarificatiuis vti farmacis vel vinū dare bibere cū videmus agnitionē eoꝝ qui digerunī hūoꝝ:q̄ ostēdunt virtutē esse fortē.moderata aūt exīte febre vtutibus nō fortibus cū digōnis signis ꝓsunt his talib⁹ balnea ⁊ vini potatio ⁊ vnctio rarificātia:⁊ multo magis cū fuerit aer fridus.nō.n. cōcupiscūt tūc balnea frida neqz fridos pot⁹ in talibus ꝑstōnibus refrigerati inspirādo ⁊ coindicant vt fiāt hec si fuerit eger durus habitu ⁊ dēsus ⁊ ꝑm totū difficile euaporabilis. ¶ Pōt aūt trāspiratio fieri vnctiōib⁹ cataplasmatibus fomētatiōibus embrocis emplis fricatiōibus pānoꝝ calidoꝝ balneis ⁊ silīū apponibus ⁊ coopimētis pānoꝝ ⁊ ꝓprie ēt faciei ⁊ oris vt retineaī flatus sub coopimēto. Per exercitiū aūt dixit. Aū.7.collz.in febrib⁹ nō fit. Cūqz leuiter trāspirare voluerim⁹ eligere debem⁹ in oibus modis ꝑdictis ea q̄ calīa sunt in ꝑ gradu.⁊ cū trāspirare fortiter voluerimus eligē debem⁹ calidiora:nō tñ multū eleuata i calitate dixit. A. h̄ dēre fieri cū eis in qb⁹ nō sit calor fortis:ꝙuenit aūt vt ꝙueniat apponē rarificatiuoꝝ fricatio leuis. ¶ Et scias q̄n fit inūctio ex olo solo oz postea fieri absterſio olei vt nō retineaī i poris ⁊ opilet:ſz remaneāt apti vt trāspiratio fiat. Si aūt fiat cū oleo ꝑmixto alteri liquori vt vino vel aq̄ nō est nēcia vt sequaī absterſio. ¶ Dixit. A. fiat inūctio cū oleo camomillino ⁊ fricatiōe.s.ꝑcedēte vel ēt subseqnte fricatiōe.i.absterſiōe. ¶ Et dūt ꝙ trāspiratio in febrib⁹ nō multū acutis: ꝑt fieri cū oleo nō stiptico neqz calor:ſz tpato vel ad friditatē puā decliui alicui liquori ꝑmixto vt oleo viol.ꝑmixto aq̄:ſz in pacutis ⁊ mlte calitatis trāspiratio fieri nō oz: ſz abstinēdū est ab ea ⁊ sudorē ꝓuocātib⁹ nisi in casu in q̄ nēciū foret iuuare nām expellēte mām febris ꝑ sudorē:ſz debilr vel mouēte mām ⁊ nō potētem eā ad cutē dirigere. Jn quo ēt casu meli⁹ est iuuare eaz

Multis modis fieri ꝑt transpiratio cutis.

tū ꝓuocātibus ſudorē ab extra q̄ ab itra. ¶ Et ſcias q̄ fricatio leuis ⁊ pauca leuiter trāſpirare facit: mediocris ꝰo ⁊ pauca ⁊ ſil̄r leuis ⁊ multa mediocriter trāſpirare facit: mediocris ꝰo ⁊ multa multū. ¶ Et pānoꝝ qdē calefactoꝝ ad trāſpirādū approximatoꝝ calitas oz esse remiſſa. ſit aūt multa vel pauca ꝑm q̄ trāſpirādū eſt multū vel paucū. ſil̄r ⁊ appoſitio eoꝝ ſit multa vel pauca. Si tū pānos multū calſos teſtas vel lateres ad trāſpirādū approximare volueris nō facias eos adherere carnib⁹ infirmoꝝ: ſz ſolū illos eis approximare facias vt eoꝝ calitas mediāte aere itermedio ab eis calefacto ad eas ꝓueniat: ⁊ ſic fiat ꝑ eos cutis rarificatio ⁊ vapoꝝ exclusio. ¶ Dixit Rabi i 19ª pti. ex vbo Hal. 10. ter. circa balneationē eoꝝ oiuz q̄ hūt febres putridas tria ſunt attēdēda. ꝑm̄ eſt vt nō accidat rigor neq̄ horripilatio in introitu balnei. 2m̄ eſt vt nullū mēbroꝝ ꝓncipaliuz ſit debile. 3m̄ eſt vt in ꝑmis venis nō ſit humoꝝ crudoꝝ q̄ſtitas multa reſtricta. Et dixit. meliꝰ horaꝝ introitus balnei in oibus iterpolatis eſt cū deſcēdit aliqd febris ⁊ eſt hora q̄ calor ici pit diſſolui. balneū. n. tūc ꝙſeruat corpus ⁊ ꝓparat ad cibū.

¶ De dieta febrium acutarum. Cap. xxxj.

Medicꝰ ō dieta cibi ⁊ potus oz eē ſolliciꝰ potꝰ peccādo i groſſiori ℞ in ſubtiliori.

Ictum eſt ſupra in ꝑn° tractatus de diета febricantiū ſufficiēter: h̄ tū q̄dā repetenꝺ ⁊ maxie de dieta acutaꝝ. ¶ Medicus in dietādo ⁊ maxie ꝑ cibū ⁊ potū ſollicitus eē oz de ſanatioē egri ſui veꝝ ẽt cū h̄ ſemp memorē eē oz fame ſue ⁊ honoris ſui ne ignominioſus apō cōpatriotas ſuos habeaꝰ. h̄ aūt faciet parū peccādo in dietādo groſſius q̄ ſubtili⁹ iuxta aſſo. In tenuibus dietis peccāt egrotātes pluſq̄ in groſſis. Et Raſ. dixit. 17. cōti. Conſulo medico cuz eſt diminut⁹ in ſcia aut res eſt ſibi obſcura multū cibare patiētē: qm̄ retardatio digōnis q̄. ſ. ꝓuenit ex cibatioe nō eſt periculoſa. caſus ꝰo vtutis eſt periculoſus. poſſe nāq̄ eſt vt vtus ſit fortis q̄uis digō retardeť: ⁊ q̄ egri⁹ ſoluať ⁊ h̄ maxie attēdere oz medic⁹ circa dietā oliz ab auctoribus me^ce traditā ⁊ illā aliqualr̄ ingroſſet: qm̄ vtutes modernoꝝ multū defecte ſunt cōpate ad vtutes antiquoꝝ: quā vtutū defectionē fortaſſe effecit malitia regimis ſaltē a decē annis citra in nr̄as regiōes egreſſa q̄ ſuperfluitates multe gñanť grauātes nām: qm̄ malitia iſta regimis maxie. in repl̄one cōſiſtit q̄ vtus digerere nō bñ valet: ⁊ iā ꝙſuetudinaria facta eſt fere apud oēs: ad quā medic⁹ multū attēdē oz ⁊ ſibi aliqd dare ſic dixit Ipo. in aſſo. dādū eſt aliqd ꝙſuetudini. Et ꝓdictas cās tenuiſſima dieta hodie adminiſtrāda nō venit niſi forte valde raro. ⁊ ſi adminiſtrareť ſi ꝓp aliquaz aliā cām eger tēderet ad mortē ſtatiz iſamať medic⁹ de morte ei⁹ q̄ nimis ſ̄btilis dieta quā ordinauit fuit cā mortis ei⁹ q̄uis ꝑm can. ā tiquoꝝ ꝓueniat dieta tenuiſſima q̄ eſt nihil dare. medic⁹ nō ſeruet eā: ſz aliqualē exhibeat cibū: ⁊ ſi ifirmo conueniat cib⁹ in vltio ſubtilitatis nō det illū: ſz eū q̄ ſequiť ipm vſus groſſius ⁊ ſic deinceps. ¶ Dixit Ipo. 2° re. acu. magnū malū eſt cū egrū in doloris vel morbi acumine defectū. i. debilitatū i diuortij die potū aut cibū aut ius accipe pmittūt q̄ ipſam defectionē ex inanitioe extimāt eſſe ⁊ rurſus eꝰ malū eſt vtutis defectionē ex ianitioe eē q̄ ignorans medic⁹ cibū reſtringit q̄ vtroq̄ errore egri moleſtanť. Verūtū h̄ vltimū eſt maius malū ꝓpter. Uñ tibi familiari⁹ eſſe oz in cibādo. ſ. ⁊ bñ ꝓuidendo ne illū 2m̄ errorē cōmittas. Si qs. n. alius medic⁹ vel plebeus ad egrū ingreſſus h̄ accūs intellexerit eiq̄ ea cibi vel potus q̄ a ꝓri medico vetita fuerat accipe ꝓceperit nō eſt dubiū q̄ egro iuuamentū fiet: ⁊ q̄ illi ꝓri medico magnū dedecus eſt q̄ is poſterior medicus vel vulgaris velut mortuū ſuſcitaſſe vī. Dixit. n. Hal. in cōmē. q̄ ille cui accidit defectio ex inanitioe venarū idiget cibo: ⁊ ille cui accit ex doloze aut acumine morbi indiget ꝓuo illius: q̄ indiget multa eūone: ⁊ nō additioe ſbe in corpe ſuo q̄re neče eſt ꝓ poſſe cognoſcere diſpōnē vtutis ifirmi ⁊ ſpēm defectiōis eius. Dixit tū Ipo. ibidez. neq̄ q̄ſpiā. i. aliqs medicoꝝ mihi reptus eſt q̄ egroꝝ habitudinē cognoſcere poſſit ſicut oz. ſ. ſi defectionē vtutis patiunť ex ipſaꝝ venaꝝ inanitioe: aut ex alia furia. i. accidētali malitia aut ex laboze egrū afficiēte: ſiue quouis alio tpe nāe accidēte vel ſilibus. Sup quo vbo dixit. H. in cōmen. q̄ fortitudo ⁊ debilitas vtutis ſunt duo accūtia ſublimia neča in cognitione regimis: ⁊ dixit q̄ debilitas vtutis fit aut ꝓp vacuitatē venaꝝ. nā vacuitas venaꝝ ē vna rex ſignantiū illā ſignationē ꝑmā. aut fit ꝓp laboꝛē. ꝓpriū ſicut ē dolor aut ꝓp mollificationē ifirmoꝝ i egritudinib⁹ acutis aut ꝓp ſtimulationē: aut ꝓp eūonē ex fluxu ſanguis vomitu vel fluxu vētris aut ſudoze vel alia eūone: aut ꝓp ieiuniū lōgū trāſiēs id q̄ oz aut ꝓp vigilias vel ꝓp fluxū aſſiduū aſſellandi: ⁊ h̄ ẽt accidens fit ꝓp leſionē oris ſtōi donec accidat ſincopis: ⁊ h̄ ẽt accūs euenit ꝓp multitudinē cibōꝝ ⁊ ipſoꝝ grauitatē: aut ꝓp q̄litates ledētes: ⁊ oia p̄dicta ſunt a cāis manifeſtis: ſed ſunt alia nocumēta quoꝝ cāe nō apparēt. ſ. qñ fit diſpō ifirmoꝝ h̄ diſpō ꝑter q̄ accidat eius eūo apparens aut vigilia aut fames aut ſentiāt i oze ſtōi aliqd ſic eſt diſpō tornatilis. ipſa. n. euenit aliqñ ꝓp cās extriſecas: ⁊ aliqñ ꝓp occultas: vt cuz accit q̄ ſint in corpe hūores ſubtiles ⁊ calitas febris adurēs: tūc. n. ſubtiliant corpa ipſoꝝ ꝑ eūonē q̄ occultať a ſenſu. ¶ Et dixit quoꝝūdā horuz debilitať vtus ꝓp malitiā cōpl'onū q̄ accit vni ꝓncipaliū qñ accidit ei leſio: ꝑm̄ qdē cui accit labor eſt ꝑm̄ cui accit leſio. deiñ 2° poſt ipm duo ꝓncipalia alia: qō eſt q̄ tu ſcis q̄ vna vtutū eſt q̄ eſt i neruis: ⁊ ei⁹ ꝓgreſſio eſt a cerebro. 2ª eſt illa q̄ eſt i venis nō pulſatilib⁹: ⁊ ei⁹ origo eſt a corde. ⁊ 3ª eſt vt⁹ q̄ ẽ i venis nō pulſantib⁹: ⁊ ei⁹ origo ẽ ex eṕe. Et multotiēs accit malitiā cōpl'onis ꝓp malitiā vni⁹ horꝝ mēbroꝝ q̄cūq̄ fuerit q̄ ei ꝓpria exiſtit: ⁊ ledunť ꝑ leſionē ei⁹ due vtutes alie: magis tñ feſtināt i pditionē valde qñ accit leſio ex corde. deiñ 2ª poſt ipm qñ ex cerebro. pditio aūt accūs ex eṕe eſt tardior eaꝝ. Et oz vt cognoſcať cā defectiōis vtuſ: ⁊ ꝑm illā ordineť regimē. ¶ Dixit Ipo. eodē 2° ad recte regēdū ifirmos opz vt cognoſcas morbi cuiuſq̄ diſpōnē ⁊ egri vtutē atq̄ nām: ⁊ in dieta taz cibi q̄ť pot⁹ cāſuetudinē. nā dixit Hal. in cōmē. ꝑ conſideratiōnē in ocis reb⁹ deuenit i extimatione artificialē ad cognoſcēdū additionē ⁊ diminutionē in forma regimis. ¶ Dixit aūt Hal. 2° re. acu. ſup. §. necnō ⁊ in mutatioe vē. ⁊ ponit ẽt a Rabi i 18ª pti. q̄ mutatio ad diminutionē cibi ⁊ pot⁹ rectior eſt qñ cognitio ei⁹. ſ. medici effugit mēſurā quā oz dare ea q̄ ẽ ad additionē: qō ẽ: q: additio ſz plm nocet nocturno cui⁹ rectificatio nō eſt poſſis. Rectificatio aūt nocum̄ qō accidit ex diminutioe eſt facilis: qm̄ poſſum⁹ qñ videm⁹ vtutē iā ſupatā dare ex cibo ifirmo q̄ſtitatē puā: ſz q̄ minuať nocumētū ex cibo qñ ꝓuenit ex eo ad ſtōm pluſq̄ oz eſt difficile in oib⁹ diſpōnib⁹ ⁊ ꝓprie i egritudinib⁹ acutis. ¶ Et Rasis dixit. 16. ꝓti. Quotiēs acciderit febris in aliq̄ ſi cognoueris eā bonū fit. ſinaūt attenueť regimē dū trāſeat q̄rt⁹ dies: q: i tāto tpe debueris cognoſcere febrē. ¶ Et dixit Rabi vbi .ſ. ex vbo Ha. ſup 2° re. acu. Corpus in q̄ ſunt hūores mali ſubtiles ciba cibo modico. Et i q̄ ſ̄ij ꝓriū. neq̄ cibus erbibeať niſi ꝑus vēter a ſupfluitatib⁹ ꝓteriti cibi ſolut⁹ fuerit ſpōte vel arte ꝓcedēdo in cena cibū minoris q̄ſtitatis ⁊ minoris nutrim̄ ⁊ facilioris digōnis q̄ in prādio niſi aliqd ꝓdicat. Et h̄: iō q: nā noctis tpe magis occupať circa hūoꝝ digōnē ⁊ vn⁹ ſolus mod⁹ cibarij ifirmo ſufficē oz ſi cōplete de ipſo ſumit: ſi āt nō ꝓcedať ei 2° cib⁹. imo ⁊ 3° q̄ſq̄ ſufficiēter accipiat: ⁊ inq̄ſtū poſſe fuerit poſt aſſūptū cibū nō bibat eger donec cib⁹ digeſt⁹ ſit ⁊ a ſtō deſcēderit ne ipediat pot⁹ cibi digōnē ⁊ ipm natare faciat aut ne ſil'cū ipſo a ſtō deſcēdat ⁊ ad mēbra idigeſt⁹ trāſeat. ¶ Dixit Ipo. eodē 2° plus ledit ſtōs a ſubita mutatioe ab ianit⁹ venis ad accipiēdū cibū multo magis q̄ ꝙſueuerit. eſt. n. ſil'e ſicut cū torū corꝰ mutať ſubito a multa qete ad multū laborē: q̄ ledat ſtōus ex inanitione ex accepto cibo multo ad eūandas venas: ⁊

In q̄ debilitate vtutis conueniat cibatio ⁊ in q̄ non.

specialiter in regimine acutaꝝ febriū. ¶Dixit Ipo. ibidē. Multi medici errāt in dieta morboꝝ acutoꝝ ex hᵒ q̄ phibent eos a cibo ⁊ potu in ꝑn⁹ morbi duob⁹ dieb⁹ vel trib⁹ vel plibus: dēiñ exhibēt ptisanā qdā cū tota fece: qdā soluz aquā ordei: q̄z uis plus peccēt q exhibēt eā cū fece sua q̄z q solū potu dāt. s. ipsaz aquā ordei. ⁊ reprehēdit eos Ipo. ex hᵒ q̄ subito magnā ꝓmutationē faciūt in egris a ꝓsueto añ egritudinē. Et dixit. q̄ si ꝓmutatio fcā magna a ꝓsueta dieta in sanis ꝑstat eis no⁽ᵐ⁾ q̄z to magis in egris. Et Hal. dixit. in cōmē. huius vbi. q̄ dcm Ipo. ꝑt sic exponi q̄ aduenit sanis ex nocu⁽ᵗᵒ⁾ apud ꝓmutationē in regimine subito est minus illo qō suscipiūt infirmi ex nocu⁽ᵗᵒ⁾ ex ꝓmutatiōe in regimine subito ad ꝑiū. vel sic. rex q̄ faciūt accidere no⁽ᵐ⁾ i his q̄ sunt fortes est mīn⁹ eo qō facit accidere in his q̄ sunt debiles: ⁊ maxie dixit Ipo. i egritudinib⁹ pacutis. sup. ⁊ plus in ꝑacutis. Et. n. dixit ipse mala dieta cibi vl' pot⁹ q̄ ꝑm silē ⁊ ꝓsuetū fit in sanis securiozē in oi tpe ꝓseruare ⁊ tueri sanitatē q̄z ea q̄ melioꝝ est si i ea subita mutatio fiat: ⁊ declarās dictū suū hᵒ in exēplo dixit. q̄ semel in die vel bis comedere ꝓsueuerit si subito i vsu a suo aliū mutet. no⁽ᵐ⁾. n. gīat ⁊ defectionē: gb⁹ aūt ꝓsuetudo est nō prādere si prādēt mox deficiūt corpa eoꝝ ⁊ grauanᵗ ⁊ torpent atq̄z mollescūt ⁊ si teneāt cū illo eructuāt acidū: ⁊ alīq̄ sunt q̄ mollitiē patiunᵗ. i. fluxū vētris ꝑ aggrauationē stōi: qm̄ stōus eoꝝ ex cursum sue nāe aggrauaᵗ qb⁹ inanitio fuit assueta nō i die bis ipleri ⁊ bis digerere ꝑñt. Et silr dixit Ipo. q̄ bis i die comedere ꝓsueuerūt si prādiū dimittūt corpa eoꝝ in se deficiunt atq̄z ab oi ope exeūt ⁊ ꝑcordia dolēt adeo vt eos viscera fibiesse suspēsa videanᵗ: ⁊ vrina colica fit atq̄z viridis. i. citrina incēsa: ⁊ ei⁹ stercus incēsuz est: ⁊ qdā oris amaritudinez hūt vt in qb⁹ gīaᵗ cola: ⁊ oculos hūt obductos. i. cōcauos ⁊ timpora formicātia saltātia: ⁊ hᵒ q̄ arterie timpoꝝ fiūt di scoopte vt isensibilr pulsare videanᵗ: ⁊ fridos articulos. i. extremitates hūt: q̄ in eis ex dimissiōe prādij cola mordax fluit ad stōm ⁊ mordet ipm. ꝑp qō extrema infridanᵗ. ⁊ dixit. plīni q̄ prandiū dimittūt cenā suā nō ꝑñt explere: q̄ ex dimissiōe prādij stōs debilitat⁹ ⁊ repletus hūorib⁹ supfluis malis nō ꝑt appetere. Si nō cenāt stōs eoꝝ aggrauaᵗ ⁊ ducūt somnū molestiozē q̄z si prāli fuissent. q̄rū tñ in sūmo corpois cola dñaᵗ ipsuz plīn qō dcm est de dcis accñtib⁹ molestius patiunᵗ: q̄ ex dimissiōe cibi ꝓsueti cola ebullit i eis ⁊ furit ⁊ fit maxie mordicatiua. Secus aūt est i his in qb⁹ stā est dñans. bi. n. si ieiunāt ꝑ ꝓsuetudinē suā facili⁹ ferūt: digeriᵗ. n. i eis stā ⁊ nutrit. nō q̄ ꝓclusit Ipo. oz multū inanitionē venaꝝ fieri añ suū tps. i. in ꝑn⁹ egritudinis neq̄z dare cibū in acumine morbi. i. i statu neq̄z dietā in sanis neq̄z in egris ꝓmutari subito. ¶Et dixit Ipo. cibos illaudabiles solitos facili⁹ ferūt ⁊ pot⁹ silr. quapp dixit Ipo. nō admireᵗ eos q̄ carnē multā ⁊ alia ⁊ silia vt lac: ⁊ lac amigdal'. ⁊ alia magnā vim hñtia ⁊ ꝑ vsuz recipiūt q̄litatē ⁊ nociuā recipe qdā tñ plus faciūt doloris ⁊ qdā mīn⁹. Et. H. dixit i cōmē. nō oz vt sit admiratio ex nocu⁽ᵗᵒ⁾ qō accit sup corpa ex ꝓmutatiōe in regimie ad id cui⁹ vtus ex cibis ⁊ potib⁹ est vtus magna. Ex nocu⁽ᵗᵒ⁾ aūt accñte ex ꝓmutatiōe ad cibos ⁊ potus q̄rū vtutes sunt debiles: q̄z uis ēt nō eūenᵗ qn noceant nēcio cadit admiratio. Et dixit. ex comestiōe carnis nō magnificaᵗ vtus. s. nociua nisi cū comediᵗ cū multitudine: cuz aūt comediᵗ cū eq̄litate vtus ei⁹ nō est magna. ¶De cibis aūt patiētiū febres acutas valde est cōditū de violis ⁊ cōditū hᵒ est aut zucchaꝝ viol'. fcm̄ cū violis recētib⁹ icisis q̄z in cōseruā ipsaꝝ miscet duplū ei⁹ de zuccaro solido albo cui⁹ medietas vna fit pistata subtilr ⁊ bñ incorpata ⁊ alia medietas sit pistata grosso mō ⁊ sic grossa ēt in ea incorpata. Aut est syrup⁹ viol'. fact⁹ cū succo eaꝝ ⁊ zuccaro albo. Et ꝑdicta duo cōdita valēt maxie in ꝓstipatis ꝑm vētrē. Aut est iulep viol'. factū cū aq̄ sublimatiōis viol'. ⁊ zuc⁹ albo qō nō sic cōfert ꝓstipatis sīc ꝑdcā ⁊ maxie q̄z nō est recēs. Et iulep qdē ꝑdictuz q̄z bibit cū multa aq̄ est dieta subtilis valde. si vo ponit de aq̄ mīn⁹ nō est ita subtilis. Et dñt qdā q̄ syrupus de cucurbita siue de nenufare ponit loco iulep. viol'. maxie nenufarin⁹ cū maioꝝ q̄rit alteratio. ¶Et qdā exhibēt ꝓdītū de rosis qō qdē fuerit factū cū succo roꝝ. ⁊ fuerit recēs anni sui ꝓcedi ꝑt cū zuccaro mō supradcō. zuccarū aūt roꝝ. factū cū foliis roꝝ. incisis cōcedi nō dz: q̄z timeᵗ ſpticitas ei⁹ maxie si fuerit vetustū ⁊ ꝑprie nō dz dari in ꝑn⁹ ⁊ aug⁹ morbi nisi affuerit lassitas vētris. tūc. n. daᵗ ꝓmixtū cū manuschristi pisto simplici vel facto cū margaritis ⁊ coralis ⁊ alijs lapidib⁹ ꝑciosis. ¶Et de cibis eoꝝ est succ⁹ granatorū cū accipiunᵗ grana ipsoꝝ integra ⁊ ter lauanᵗ i aq̄ frida: deinde aq̄ ꝓiecta aspgunᵗ zuccaro albo solido pistato ⁊ sumaᵗ grossuz eoꝝ spuēdo: ⁊ si gdez granata fuerint acetosa erit dieta valde subtilis si vo muza mīn⁹ subtilis. si vo dulcia adhuc mīn⁹ subtilis. Et ꝑm q̄ntitatē zuccari ꝓmixti maiozē vel minozē erit dieta plus vel mīn⁹ subtilis. Et oriza cara ꝓsilr valet bibita cū aq̄ vl' reducta cū zuccaro trito ad modū cōditi. ¶Et de cibis eoꝝ est aq̄ ordei cū zuccaro mixta ⁊ pota q̄ qñ fit ex ꝑte vna ordei qō decoquit cū .10. partibus aque q̄libz tres ꝑtes deficiāt ⁊ colaᵗ est dieta subtilis valde: ⁊ si decoquaᵗ cū .10. ptib⁹ aq̄ donec deficiat medietas eius erit dieta minus subtilis illa. Et media iter istas erit si decoquaᵗ cū .15. ptib⁹ dēc deficiāt due ꝑtes. Et si decoctio fiat vsq̄z ad fractionē ordei erit adhuc dieta mīn⁹ subtilis. Et si qdē ordeū fuerit mūdū depilatū erit aq̄ magis nutritiua ⁊ magis infrigidatiua. Et si ordeū fuerit cū cortice suo erit magis absterciua: q̄z minus infrigidatiua ⁊ nutritiua. ¶Pōt ēt fieri aq̄ ordei cōpositā ponēdo in decoctiōe cū ordeo res alterātes fridas ⁊ hūidas: vt. ℞. g. si fuerit cū febre acuta malitia anbelit⁹ pp calitatē iuiubas ligritiā radices vngule caballine ⁊ silia. Et si fuerit cū magna incēsiōe corpis addaᵗ borago ⁊ bugulosa: ⁊ si cū incēsione ēpis ponaᵗ lactuca portulaca endiuia ⁊ silia: ⁊ si cū multa icēsiōe renū solatrū alkekēgi semina cōia frida mūdata ⁊ silia. Et si fuerit cū ꝓstipatiōe vētris viole ꝓuna tamarindi ⁊ silia. Dixit Rasis. 16. ti. Quotiēs fuerit febris vehemētis inflāmationis cū signis digōnis in ea secure ꝓcede ad dādū de aq̄ frigida in potu in q̄ntitate ꝓueniēti tpe anni ⁊ regiōi etati nāe ⁊ ꝓsuetudini. ¶Et de cibis subtilibus est iulep simplex cū aq̄ frida pauca vel multa nisi sit aliq̄d ꝓhibēs ab eo. ¶De cibis aūt febricitātiū nō sic valde acute vt pacute est cib⁹ factus ex olerib⁹ fridis ⁊ hūidis maxie cū vēter cōstipat⁹ fuerit q̄ vētrē molliūt vt sunt attriplex blitis spinacis volubilis borago ⁊ silia cū decoquunᵗ in aq̄ ⁊ cū bñ decocta fuerint exhunᵗ ab aq̄ ⁊ exprimunᵗ ⁊ cū cultello optie ⁊ subtiliter inciduntᵗ ⁊ cōdiunᵗ cū lacte amigdalaꝝ dulciū ⁊ offeruntᵗ nisi affuerit dolor aut grauitas in capite: ⁊ si affuerit cōdiunᵗ cuz oleo viol'. recēte ⁊ sꝑsperso succo granatorū vel citrangulorū aut silia denᵗ. ¶Et de hmōi cibis est cib⁹ factus ex cucurbita melone vel citrulo: ⁊ ipsa cucurbita cōdita cū zuccaro. Et de cibis eoꝝ dixit Alui. 4ª ꝑ⁽ᵗ⁾. est lactuca ⁊ silr scariola ⁊ cicorea ⁊ endiuia tā cocte q̄z crude cum modico aceti debilis. Et dixit Bimasui. 16. cōtiñ. portulace bona est in febribus condominantibus. i. valde incensis. ¶Et de cibis inacutis absolute est medulla panis similaginei sine sale trib⁹ vicib⁹ lota in aq̄ frida: ⁊ oi vice exꝑssa vt bñ tollaᵗ ab ea fermētū ⁊ sal si hᵒ ret ⁊ supposito zuccaro albo supaspgaᵗ acetū vini vel succ⁹ granatoꝝ vel citrāguloꝝ ⁊ silū ⁊ exhibeaᵗ: posset ēt decoq medulla panis in aq̄ ⁊ cōdiri cū modico oleo onfacino vel viol'. ⁊ si vt⁹ exegerit poſſet decoq in brodio pue pulle nō alterato. ¶Et ex cibis bonis est ptisana grossa q̄ cōiter dr ordeatū ⁊ pōt cōfici ex ordeo in frusta cōfracto: q̄ dr sauich ordei ⁊ pōt cōfici ex mūda ordei farina decocta in aq̄ ⁊ cōdita cū zuccaro aut decocta cū lacte amigdalaꝝ dulciū. ¶Et ex eis est cib⁹ fact⁹ de amigdalis dulcib⁹ mūdatis optie cōtusis ⁊ distēperatis cū

De cibis pacute febricitātiū

De cibis acute absolute febricitātiū

aqua ꝑus cocta ⁊ refrigerata ⁊ bñ decoctis abijciẽdo oẽm ſpumã ⁊ vnctuoſitatẽ ab eis dũ decoquunt ⁊ cõditis cũ zuccaro ⁊ ſine. Et põt lac eaꝝ miſceri cũ lacte ſeminũ cõiũ frigidoꝝ aut cũ lacte papaueris albi ſm necitatẽ põt ẽt vlteriꝰ decoq amigd. ipſꝫ donec fiat ad modũ lactis coagulati ⁊ ſic exhiberi. ¶ Et medulla qdẽ citrãguli mũdata ab oibꝰ corticibus ⁊ granis lota ter in aq̃ frida poſtea exꝓſſa incorporata cũ zuccaro eſt cibus bonis in oibus acutis febribus.

De cibis nõ valde acute ſe/ bricitãtiũ

¶ Et ex cibis in nõ valde acutis eſt medulla panis decocta in brodio auiculaꝝ puaꝝ ſubtiliũ roſtroꝝ aut i brodio pulli ꝑdicis vel faſiani vel pulli ſiue pulle gallinaꝝ cũ brodiuz illud fuerit bñ alteratũ. Et ex eis ẽt ſunt carnes ipſe bñ alterate vel ꝓparate cũ aceto vel ſucco granatoꝝ ⁊ ſiliũ. põt ẽt ipſe carnes ꝑdicũ faſianoꝝ vel caponũ bñ alterari ⁊ maxie alle eaꝝ cõcedi exigẽte vtute. Et põt ipſe carnes decoq donec ipa caro ſepeꝫ ab oſſibꝰ ⁊ pteri ⁊ diſtẽperari cũ brodio ipſaꝝ oĩ pinguedine amota: ⁊ poſtea colari cũ pauca exꝓſſione aut exhiberi cũ exꝓſſiõe fortiter multotiẽs infundẽdo in brodio ipſo ⁊ exprimẽdo fortiter iterãdo donec tota ſba vſque ꝑ pãnũ trãſeat poſſet ẽt ipſa caro ſublimari ⁊ aq̃ exhiberi. oꝫ aũt qꝫ iſte carnes qũocũqꝫ denꝯ bñ alterent. ¶ Et qdã ꝓcedũt pedes edoꝝ optie coctos ꝑditos cũ aceto: ⁊ alij ꝓcedũt pedes ⁊ roſtra ⁊ aures porcoꝝ: ſz ego timeo difficultatẽ digõnis eoꝝ. ¶ Et qdã cõcedũt geladiã factã de carnibus pullaꝝ in brodio pedũ edoꝝ ⁊ ſemis pſilꝫ integri vl' ova gagãti cõditũ cũ ſandalis abſqꝫ ſpẽbꝰ calis. ¶ Et de cibis eoꝝ ſunt piſces pui ſquamoſi fluuiales vel marini cuz aliis cõditiõibꝰ bonis nõ frixi vel potiꝰ ſup craticula cocti cõditi cũ ſucco granatoꝝ vl' citrãguloꝝ: ⁊ ſiliũ. ¶ Et de cibis eoꝝ ſunt vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recẽtiũ decoctoꝝ ad cineres calidos dũ ſint ſorbiles vel decoctoꝝ in aq̃ ſola vel mixta cuz pauco accto ⁊ albumẽ totũ ꝑ potu vitelli aſpgat ſucco granatoꝝ ⁊ ſiliũ ⁊ zuccaro pauco abſqꝫ ſale. ſunt. n. vitelli ouorũ tpati facilis digõnis paucaꝝ ſupfluitatũ. Sunt aũt q ſoluũt eos in brodio pulle alterato cũ modico aceti vel alteriꝰ dictoꝝ ſuccoꝝ ⁊ decoquũt ⁊ dãt in potu. Et ſunt q ſupimittũt medullã panis ⁊ exhibẽt. ¶ Cibus ãt ab Aui. foca vocatꝰ in cura acutaꝝ ſic fit. ℞. aq̃ lactis ſeu ſeri caprini colati lib. i. ⁊ ifunde in eo micã panis ſimilaginei ⁊ dimitte in eo donec bñ ifundanꝯ ⁊ ſi vis ex eo facẽ potũ colãdo exprime ⁊ potui da ⁊ ſi vis facẽ cibũ noli colare: ſꝫ exhibe panẽ illũ ad comedẽdũ. Quidã ꝓcedũt lentes ⁊ excorticatas biſ coctas ꝑma aq̃ ꝓiecta aſpgẽtes eas cũ aliquo ſuccoꝝ dictoꝝ. Quidã ẽt robilias albas ſeu piſa alba ⁊ in aq̃ cal'a lauant: deinde decoquũt: nõ tñ multũ: deinde brodiũ eoꝝ ſumũt ⁊ cũ lacte amigd. cõdiũt ⁊ decoquũt ⁊ ſic exhibẽt. Et qdã in acutis tropicis ꝓcedunt brodiũ cicerũ nigroꝝ vel rubeoꝝ decoctũ cũ lacte amig. ¶ Multã putredinẽ facit in ſanguine comeſtio fructuũ. ſ. oꝛariaꝝ pebullitionez quã faciũt in ſtõ: ⁊ iõ raro vtẽdũ eſt eis i febribꝰ. In febribꝰ tñ colicis cõuenienꝰ dari põt maxie ſi patiẽs illos affectuoſe appetat. dixit. n. Raſis. nõ ꝓhibeas eis qõ appetũt de fructibꝰ frigidis ⁊ hũidis. Quidã ꝓcedũt añ cibũ duo vel tria ꝓuna damaſcena vel ſiſia bñ matura mũda a cortice ⁊ i aq̃ frida infuſa: deiñ iuoluta in puluere zuccari albi: ⁊ ℔ faciũt ad ifrigidãdũ: ⁊ ſitim extinguẽdũ ⁊ ventrẽ liniẽdũ. Dixit Aui. 2° can. pte 2ª in ꝓpꝛio ca°. Lucumer ſedat calitatẽ ⁊ colaz: ſz eius chimꝰ eſt malꝰ paratꝰ ad putrefactionẽ ⁊ excitat eã ⁊ febres ꝓuas. Et citrul' gñat febres cronicas: qꝫ diſcurrit in venas crudus, nõ g denꝯ ꝑdicti fructꝰ niſi cogat vehemẽtia iflãmatiõis. Et dixit ꝑª 4ª. postponaꝝ aq̃ fructuũ. ſ. oꝛariolũ. imo ⁊ ipſi fructꝰ. ſ. qꝫtũ poſſe fuerit ſaltẽ qũſqꝫ mã febris bñ diminuta fuerit ⁊ tũc qdaz exhibẽt mala ꝓdita. Et fructꝰ ſtiptici ꝓhibẽdi ſunt oĩno qꝫuis paꝝ qd ex eis cõcedi poſſit in fine mẽſe ad ꝓhibendũ euaporationẽ ad caput.

De potu febricitantium.

¶ De potibus aũt febricitãtiũ acute eſt aq̃ ordei ſuccꝰ granatoꝝ muzoꝝ vel acetoſoꝝ limonũ citrãguloꝝ berberoꝝ vel acetoſitas citri ⁊ ſiliuz: ſed ad ℔ vt ſuauius bibi poſſint limphari debẽt cuz aq̃ decocta ⁊ poſtea bñ refrigerata. Et ex eis eſt iulep. violat. cucurbitinũ nenufarinũ iulep ſimplex oxizachara ſyrupuꝫ acetoſus ſimplex cũ aq̃ ꝑdicta ⁊ acetũ ẽt cũ ea limphatũ. Et deneget eis vinũ ſi poſſe fuerit ſaltez in valde acutis ⁊ tpe magni eſtus ꝑcipue in ꝓnº ⁊ augº añ appitioné digõnis. Poſt digõné vo apparẽté ⁊ ẽt añ in nõ valde acutis ⁊ ꝑcipue in conſuetis bibere vinũ põt cõcedi vinũ albũ ſubtile clarũ modicũ aq̃ portãs limphatũ cũ aqua decocta refrigerata. Qꝫ ſi nõ poteris excuſari a datiõe vini in valde acutis vel ẽt añ appitioné digõnis pp vehemẽtiaz appetitꝰ infirmi ⁊ eiꝰ longã conſuetudiné bibẽdi vinũ: aut qꝫ cogeris dare vinũ pp vtutis debilitatẽ ⁊ ſpũz exalationez exhibe vinũ ꝑdictũ: in abũtia tñ eiꝰ tolle vinũ qõ magis ꝑdicto aq̃o appꝛopinquat ſeu albũ ſeu rubeũ qõcũqꝫ magis appetat patiens ⁊ infunde in ipſo medullã panis calidi ſicut a clibano trahit ⁊ dimitte in eo donec bñ ibibat eo. poſtea exhe medullã ⁊ vinũ qõ remanet colet ⁊ potui tribuat: ⁊ in abũtia ꝑdicte medulle panis ſic calẽ recipiat alia medulla panis ⁊ ad ignẽ caleſiat donec rubeat ⁊ ſic cal'a infundat in vino ⁊ dũ fuerit bñ infuſa exhibeat ⁊ vinuz illud potui tribuat. panis ẽt calidus infuſus in vino potentiã ⁊ calitatẽ vini amputat. Aut ⁊ ſi patiẽs vinũ bibere voluerit ſumat vinũ ⁊ bñ limphet ⁊ ponat in vaſe bñte aquã fridiſſimã ⁊ in ea ꝑ lõgũ ſpatiũ dimittat poſtea det in potu: qñ lõga mora vini in aq̃ fridiſſima abijcit ab eo calitatẽ ⁊ potẽtiã ſuã.

De aeris recõſtitutione.

¶ Nõ ſolũ aũt in acutis febribus regimẽ per cibũ ⁊ potũ oꝫ eſſe frigidũ ⁊ humidũ: ſed dixit Raſ. 16. ꝓti. totũ regimẽ ſit frigidũ ⁊ humidũ. quapp aer habitatiõis ꝑcipue came/re in qua iacet infirmus oꝫ eſſe fridus ⁊ hũidus: ⁊ camera oꝫ eſſe ſpatioſa bñ ſ ſolariũ altũ ⁊ feneſtras ⁊ hoſtia a ſeptẽtrione nõ de nouo cõſtructa ſaltẽ in ptibꝰ in qbus muri fuit cũ calce. Et hoſtia eiuſ ⁊ feneſtre apianꝯ ab aurora vſqꝫ ad medias tertias. poſtea claudanꝯ vſqꝫ ſero. tũc aũt apiri aliquãtulo ſpatio põt vt remoueat aer ⁊ retineat ⁊ euentet. Aer tñ qui eſt iuxta egrũ ⁊ iuxta lectũ ſepe flabellet vt recentior ab egro inſpiret. Et ſi fieri põt fiat qꝫ aqua alicuius fontis vel riuuli per cameraꝫ trãſeat ⁊ ſi bñ poterit nix aut glacies in camera ponat: ſinaute ſepe fiat per cameraꝫ ⁊ ad parietes eius ſparſio vel aſperſio aq̃ valde fride ſolius vel permixte cũ aceto modico: ⁊ ordinent in camera bacilia in qbus aqua ab alto gutatim cadat ⁊ ſternant in camera flores herbe ⁊ rami ⁊ folia arboꝝ recẽtia ⁊ frida: ⁊ ponãtur in idriis rami mirti vel granatoꝝ ⁊ aliaꝝ arboꝝ fridaꝝ: ⁊ ſup lecto ⁊ in circuitu eiꝰ ponant rami vitis ⁊ ſalicis: verũ/tñ ſepe permutent rami iſti: ⁊ ſi cõmoditatẽ habuerit permutet eger ſepe de camera ad cameraꝫ ſil' paratã ⁊ de lecto ad lectũ. non accendat ignis in camera ſua: neqꝫ ſit in ea fumus vel puluis neqꝫ intret in ipſa ſol: ⁊ nõ ingrediant ad ipſum niſi aſtãtes ⁊ qui ſeruiũt ei. multi. n. hoies ſuis anhelitibꝰ aerẽ calefaciũt camere: ⁊ deterius foret ſi ipſi egro ⁊ eiꝰ lecto appꝛopinqꝛẽt.

De actibus animi.

¶ Nõ cadat in eo triſtitia neqꝫ ira neqꝫ furoꝛ: ſed ois letitia ⁊ mãſuetudo ⁊ bona ſpes ⁊ portent ei noua alacria de exaltatione ſua in ſtatu ciuitatis ⁊ in diuitijs ⁊ enſenijs. Sintqꝫ qui aſtãt ei placidi mũdi alacres ⁊ libenter ⁊ ꝑſto ſeruiẽtes ei.

De ſom⁹ ⁊ vigilia.

¶ Vigilie multe nocẽt ei: ⁊ ſomnus ẽt ſupfluus. Dixit. n. Ipo. 2° re. acu. mlte vigilie faciũt cõtra cibi potuſqꝫ digõné ſil' ⁊ mutatio ad dinerſam ptẽ. ſ. ad multũ ſomnũ corporis inſtra mollit ⁊ ẽſi totũ reddit. ſ. ponit ipſuz ſicut illud qõ decoquit ⁊ grauat caput vel aggrauat corpus. ¶ Non dormiat in lecto de plumis neqꝫ de lana: ſed de coto vel ſupcorio inflato more turchoꝝ. Et habeat linteamina munda que ſepe remoueant ⁊ pauca ⁊ leuia ſint cooperimẽta lecti. ¶ Nõ dormiat reſupinus neqꝫ pronus: ſed ſuplatus ⁊ per amplius ſup ſiniſtruz ſemp caput teneat eleuatũ ⁊ faciem oĩno de diſcoopertã. ¶ Dixit Raſis. 16. cõtinen. cooptura cũ pãnis oibus febricitãtibus

conuenit p̄cipue infantibus. tangi. n. febꝛicitantes ab aere vel aqua frigida malū est. nam calidū febꝛile intus fugatū a frigido vnitur ⁊ foꝛtificat: ⁊ sic vehemētius fit nociuuꝫ. Jn his enim febꝛibus sufficeret solū linteamen maxime tē/ poꝛibus calidis in q̄bus aliq̄ faciūt egrū induī camisiam longam ⁊ latam ⁊ de panno lini leui vel sindone alba.

¶ Non fiat in camera murmur. neq; locutio multa ipseq; eger a locutiōe abstineat ⁊ a creb̄a reuolutiōe a latere in la tus ⁊ ab omni motu. Dixit Raſ. 16. cōti. dico supabundās eloquiū excitat calitatē in febꝛe: ⁊ mot⁹ excitat febꝛē ⁊ intē dit eā sicut follis ignē. ¶ Et dixit. si febꝛis est liq̄factiua nō oꝛ eger appꝛoximare balneo penit⁹. fiat tū hūectatio cū aq̄ in qua sit tepiditas: ita q̄ nō dissoluat aliqd de coꝛpe: fricatiōes oēs foꝛtes ⁊ aspe fugiant: ⁊imo ⁊ mediocres: leues vō manibus blādis sup toto coꝛpe añ cibationē facere ꝓuenit. ¶ Regimen aūt febꝛiū acutaꝝ per potionē eūone cōplet ⁊ alteratione: ⁊ in valde acutis opꝛ vtp̄lm simul p̄cedere cuꝫ regimine eūatiuo ⁊ alteratiuo. ita tū q̄ vnū nō impediat alterū: sed nūc euacuādo nunc alterādo ꝑm varias hoꝛas. Jn acutis vō nō valde regimē eūatiuum oꝛ p̄cedere alteratiuū saltē eūatiuū materierū necessariū repertarū in febꝛiētibus putride ⁊ nisi inflāmatio magna fuerit. p̄cedat ēt eūo minoratiua cause antecedētis. Jn acutis vō tropicis semp euacuatiuū non solū māerū cōium veꝝ ēt minoꝛatiuū materie antecedētis oꝛ p̄cedere alteratiuū. ¶ De regimie eūatiuo: dixit Jpo. 4° affoꝛismoꝝ. Medicari in valde acutis. s. cum eūone eadē die sic expedit. s. oꝛ fieri eūatio. differre. n. i talibus malū est: q; eadē die vel cito eūando euitat periculuꝫ: q̄ posset euenire in dilatione eūonis. quasi dixerit. tanto q̄to citius poteris. s. eradicatiue. nā p moꝛbos valde acutos itellexit p̄peracutos ⁊ foꝛtasse ēt pacutos: ⁊ in his duobus cōuenit eradicatio in p̄n°. Dixit. n. ēt in p̄imo affo. Jn acutis passionibus raro. s. eueniētibus. raro. n. est q̄ accidant febꝛes p̄peracute siue sint a multitudine humoꝛis nō coꝛrupti vt in sinocha inflatiua aut a mā furiosa. Jste enim sunt q̄ raro accidūt in cōparatione ad alias febꝛes cōpetit. dixit Jpo. eūo in p̄n° eradicatiua. nā in his p̄peracutis: vt supꝛa habitū est non expectat digestio: tū dixit Jpo. b̄ p̄us bene diiudicātes facere cōuenit. nā oꝛs p̄us bene diiudicare si moꝛbus est de his de q̄bus intellexit Jpo. hic ⁊ maxie si moꝛbus sit pctō q̄ti solius aut qualis maligni furiosi. Et oꝛs p̄us diiudicare dispōnem coꝛpis patiētis ⁊ dispōneꝫ ēt farmaci in pctō qualis. Sunt. n. dixit Hal. in cōmen. q̄dam coꝛpoꝛa valde inflāmabilia farmaca ēt talē mām euacuātia cala sunt ⁊ sicca inflāmantia coꝛpus a q̄bus in his abstinere oꝛs. vt dixit Aui. p̄ª 4ª. de cura putridaꝝ in g̃iali: ⁊ hoc q̄dem q̄ dictū est de festina eūone in febꝛibus valde acutis pōt etiā referri ad regimen valde alteratiuū ipsaꝝ. nam q; sunt febꝛes vehemētis calitatis ⁊ inflāmatiōis: ⁊ p̄pꝛie que sunt liquefactiue dissoluētes coꝛpus ⁊ virtutē festinaꝫ exigūt alterationē vt extinguat ipsaꝝ inflāmatio: maxime si nō potuerit fieri eūo eradicatiua cōplete. ¶ Dixit Aui. q; obseruatis cañ. dictis de eūone in ca° putridaꝝ restat intēdere ad extinguēdū acuitatē ⁊ inflāmationē febꝛis. fiet aūt b̄ per iterius ⁊ p̄exterius appꝛoximata de q̄bus infra dicet.

¶ De dieta febꝛium cronicarum. Cap. xxxij.

Dieta febꝛiū cronicaꝝ satis cōmode haberi pōt ex his q̄ dicta sunt i dieta febꝛiū vt̄i in tractatu p̄mo: oꝛ. n. esse grossa: plus tū ⁊ minus ꝑm longitudinē febꝛis maioꝛeꝫ vel minoꝛē nam q̄to longioꝛ febꝛis fuerit tāto dieta grossioꝛ esse oꝛ: ⁊ magis cōseruatiua virtutis. ecōtra dixit Hal. sup 3° epidi. ⁊ scribit a Raſ. 25. cōti. laboꝛātes cronicis moꝛbis debēt transferri de loco in quo sunt ad aliā regionē: ⁊ melius erit si transferant ad aereꝫ p̄ium cōplōni moꝛbi ipsoꝝ. Et Rasis ait. dico b̄ cura foꝛtis est: q; aer cōtinue. respiratiōis erit ad modū frequētis inutantis in quolibet tpe. Et dixit Ruffus. noli negligētiā sequi in negotio aeris quolibet moꝛbo: sed inspice an p̄ius sit an cōueniēs: q̄m si cōueniens est lucratus es vnā de cāis cōferentibus: sed si incōueniens fuerit debes cito trāsmutare egrū ad locum in quo eger pseuerare possit in dispōne cōueniente: q; nisi sic feceris vna de cāis inferētibus moꝛbū erit. ¶ Dixit Rasis. 16. cōti. Moꝛbi cronici p̄o maioꝛi pte fiunt de cola nigra ⁊ huius humoꝛ difficilis alteratiōis est ⁊ indiget digōne eius spatio longo. Q; si q̄s hunc moꝛbū gubernauerit vt oꝑ poſ̄e est vt digeraſ. Et aliq̄ moꝛbi cronici fiunt de flāte ⁊ aliq̄ de grossa cola ⁊ vnusq̄sq; humoꝛ digerēdū est cū eo q̄ sibi cōuenit. ¶ Dixit Rasis. ibidē dico febꝛes quotiēs antique fiūt in digōne māe ipsaꝝ indiget eo q̄ calefacit ⁊ digerit subtiliādo ⁊ apiēdo ⁊ ꝓuocet vīnā ⁊ cūet mā cū eo q̄ cōuenit. ¶ Dixit Judeus. cōfert febꝛi cronice pondus auī. 5. yeralagodion quolibet die cū decoctiōe absinthij. ¶ Dixit Rasis. 16. cōtiñ. Jus galloꝝ veterū factū in caplō colice ꝓfert febꝛibus diuturnis que sunt cū rigoꝛe ⁊ alijs: ⁊ fiat laxatio pluries cū eo. Dixit. n. Dios. q; laxat humoꝛē crudū ⁊ tollit febꝛē eius: ⁊ cōuenit ēt melie ⁊ q̄rtane: q; laxat humoꝛē nigrū: ⁊ p̄pꝛie iūctū cū polipodio. ¶ Jnquit ruffus: quotiēs curas aliquē moꝛbū cronicū de 3° in 3m debes curā eius seq: q; frequēs curatio cōturbat nām: iō cura oꝛ fieri 3° die iterū pacto: q̄m vidi pluries laboꝛantes melia curatos fuisse cū studio: ⁊ nullū iuuam exinde asſequi: ⁊ dimissa ipa cura sanati sunt postea. ¶ Dixit Sera. ⁊ scribit. 25. cōti. mutāde sunt me[ne] in cura moꝛbi cronici: q; nā postq̄ associat cū illis minoꝛ erit vtilitas eius in eo. Et Bimasuy dixit. noli vti vno medicamine p̄ spatiū longi tp̄is. q; nā debilitat exinde. ¶ Et Rasis. dixit. 16. cōti. Jnter duas interpositiōes. s. medicationis cū medicis coꝛpus oꝛ calefieri cū balneo aut effusione aq̄ calē sup extremitatibus ⁊ fricari ⁊ vngi in febꝛibus plixaꝝ tepiditatuꝫ ⁊ p̄cipue in cronicis: q̄m hoc cōferet acuitatē poꝛisini ⁊ leuē eū faciet abbꝛeuiādo spatiū ei⁹. ¶ Dixit Filagoꝛius. quotiēs plixe fiunt febꝛes: ⁊ intēsio eaꝝ ⁊ inflāmatio fuerint mitigate: curent cū medicamine mentastri: q̄m calefacit totuꝫ coꝛpus: ⁊ remittit ex eo humoꝛes vl̄r. q̄re est mirabile in h̄ ⁊ in oibus in q̄bus est neccia calefactio coꝛpoꝛis ⁊ attenuatio humoꝝ cuius h̄ est cōpositio. ℞. mētastri fluuialis sisileos apij montani camomille. añ. ʒ. iiij. cassielignee. ʒ. xij. piperis. ʒ. xxviij. terant ⁊ cribellent ⁊ det ex eo: q̄m multipli cabit sudoꝛē ⁊ vīnaꝫ simul. ¶ Troc. ad febꝛes antiq̄s descripti. 16. cti. ℞. succū policarie ⁊ succū absinthij suchaba floꝝ spice albe fumiterre ⁊ semē podagre lini ⁊ semē melonis ⁊ citruli excoꝛticatū succū liq̄ritie ⁊ rosas cōtere simul ⁊ fac troc. q̄m mitigabunt sitim ⁊ tollēt febꝛes antiquas: ⁊ sunt mirabiles valde. ¶ Et ibidē ponit decoctio ad febꝛes antiquas. ℞. radicē apij ⁊ feniculi squinatū masticeꝫ anisum: ⁊ succū policarie: ⁊ decoquant: ⁊ de eoꝝ decoctione det in potu. ¶ Et valet ad febꝛes antiq̄s puluis semine nigelle bibitus cū oximelle ⁊ puluiꝫ cuscute bibitus cū aq̄: ⁊ succus eupatoꝛij sil̄r ⁊ citonia q̄dē inuoluta in pasta ⁊ cocta in cinere calidissimo bis quoꝝ diuturna est febꝛis melancolica flegmatica vel tertiana nota daſ absq; periculo.

¶ De auxilijs implentibus intentiones curationis febꝛium putridarum in generali. Cap. xxxiij.

Supꝛa patuit q. 12. sunt intētiones curatiue febꝛiū putridaꝝ. veꝝ de 12ª q̄ est accidentiū coꝛrectio infra dicet si deus voluerit: cū de febꝛe cōposita cū accidētibus tractabit. Jn b̄ autē ca° dicent māe auxilioꝝ q̄ illas intētiones adimplēt nō replicādo eas q̄ dicte sunt in p̄cedētibus. Jncipiā āt a nouissima eaꝝ via itētiōis: q̄m ipsa ē p̄ª via executiōis: ⁊ sic successiue p̄cedā ad alās: veꝝ vt patuit i coꝛpe febꝛiētis sūt aliq̄ māe q̄ nō sī cā febꝛis: ⁊ tū añ cia oꝛ illas abijcē: iō ab eductōe eaꝝ ex coꝛp⁹ ꝑmo iste p̄n[m] sumet.

Pria intentio. De medicinis leniuis.

¶Sunt aũt vt patuit dictaꝝ mãeruꝫ quedã quas opꝫ per medicamẽ expelliere lenitiuũ: est aũt huius lenitiuũ multiplex. De lenitiuis aũt est mãna ⁊ cassia singulr ⁊ cõiũctim: vt. ℞. g. mãne. ʒ. i. aut. ʒ. i. ſ. aut. ʒ. ij. ⁊ aliqñ ẽt in qbuſdã ſtiptici vẽtris oꝫ dare vltra. ʒ. ij. aut cassie. ʒ. vi. vel. ʒ. i. vl. ʒ. x. vel. ʒ. i. ſ. ⁊ aliqñ plus cũ diſtẽperanť cũ aq̃ ordei ⁊ exhibẽtur aut mãne ⁊ cassie. aii. ʒ. i. ⁊ mãne. ʒ. ſ. pñt. n. multiplici ter variari a medico bñ cõſideranti ⁊ diſtemperari cũ dicta aqua ordei aut cũ aqua endiuie vel cicoree aut ẽt cũ aquis frigidioribus in febribus acutis. ¶Et ex lenitiuis est cõditũ de viol. recens diſtẽperatũ ſilr cum ſumiť ex eo ab. ʒ. i. vſqꝫ in. ij. qñ maxie cõuenit in febribus colicis: in qbus ẽt cõuenit ſuccus ouoꝝ granatoꝝ: ⁊ põt medicus miſcere cõditum de viol. cũ manna ⁊ cassia ſm indigentiã: ⁊ põt fieri lenitio in oibus febribus tribuẽdo in potu de ſyrupo acetoſo ſimplici ab. ʒ. ij. vſqꝫ in. iij. ſequẽte inde ad horas duas vel plures potu aque ordei ab. ʒ. iiij. vſqꝫ ad. vi. Et lenitiuũ bonum in febribus flegmaticis ⁊ melicis est brodiuꝫ galli vetuſti cũ bibitur ex eo ab. ʒ. vi. vſqꝫ ad lib. i. vel plus.

De clyſteribus.

¶Poſſunt ẽt dicte mãe educi p clyſteria lenitiua maxie q̃ in inferioribus cõtinenť vẽtris. Clyſtere lenitiuũ fit cũ bro dio pulli ⁊ vitellis ouoꝝ recentiũ ⁊ oleo viol. Uel fit ex decoctiõe malue vel violarie cũ vitellis ⁊ oleo viol. aut cũ decoctione malue ⁊ maluauiſci. aut cũ decoctione malue violarie blitis ⁊ mercurial. vitellis ouoꝝ ⁊ oleo viol. Et ſi vis facere p̃dcã clyſteria cũ abſterſiõe ẽtã adde ad qõ vis eoꝝ de zucº ru. ʒ. i. ⁊ ſalis. ʒ. ij. aut fac cũ aq̃ ordei vitellis ouoꝝ oło viol. zucº ru. ⁊ ſale: aut cũ ſucco ficle: ⁊ aq̃ ordei. aut cũ ſucco ficle vitellis ouorũ zucº ru. ⁊ ſale. ⁊ potes addere de mãna vel cassia fiſtula cũ zucº viol. ſm q̃ videbiť expedire. Et in febribꝰ flãticis põt fieri clyſtere cũ decoctiõe blitis: ⁊ furfuris addito melle ⁊ ſale: ⁊ in febribꝰ adurẽtibꝰ fiat clyſtere cũ decoctiõe violarie lactuce ſpinacie: ⁊ ordei mũdi. ⁊ oleo vio. cũ nenufarino abſqꝫ ſale. Dixit Gal. in li. de clyſteribus: ⁊ ſcribiť. 18. cõti. In febribꝰ acutis clyſtere dꝫ fieri ex aq̃ ⁊ oleo. ſ. viol. ad mitigandũ inflãmationẽ ⁊ ardorẽ ⁊ ad bũectandũ inteſtina: ⁊ in hmõi clyſteri nõ dꝫ poni de nitro neqꝫ de ſale neqꝫ de his ſilibus vt baurach: qñ iſta nocent laborãti febre valde. Et ait Raſ. dico ponendũ est in hmõi clyſteri de mucillagine pſilij ⁊ aq̃ or. ⁊ ſilibus. Et ait Raſis dico ſi nã in febribꝰ fuerit ſicca: ⁊ opus est ad dandũ de aq̃ fructuũ. ſ. ſolubiliũ in potu aut de ſilibus rebus clyſterizãdum est pus cũ leui clyſteri: ⁊ poſtea dandũ est lenitiuum.

¶Clyſtere aũt multe friditatis cũ dubitatiõe fiat ſicut cuꝫ aq̃ cituloꝝ: ⁊ ſilũ: qñ inflat aut cũ aq̃ coriãdri: qñ ſtupefacit. Et dixit Gal. vbi. ſ. ſi nã febricitãtis per longũ tps cõſtipata est per longũ tps vtendũ est clyſteri decoctiõis, furfuris ⁊ blitaꝝ cũ modico nitro ⁊ oleo: ⁊ cũ de leni extrabat ſbam: in qua exhenda ſemp ſollicitudo hñda est. Dixit. n. Gal. in lib. de clyſteribus: ⁊ ſcribiť a Rabi in 8ª pti. cõſtrictio egõnis egritudinẽ adiuuat ⁊ fortificat ipſam ꝑ nãm: ⁊ fortaſſe hec est cã deſtructionis: generat. n. febres ſm ſuas cauſas diuerſas ⁊ apata manifeſta: ⁊ non manifeſta ſm ſui diuerſas ſpes ⁊ facit furere dolorẽ quẽlibet ex groſſis humoribus ortũ ⁊ debilitat opationes nãles ⁊ corrũpit opationes aiales inducẽdo grauẽ ſomnũ ⁊ mentis pmixtionẽ.

¶Dixit Joãnitius. clyſtere mitigans febrẽ. ℞. duos vitellos ouoꝝ croci kirat. xij. olei roſ. ʒ. ij. vini cocti. ʒ. iij. componanť cum aqua ordei. Ait Raſis. dico retulerunt mihi quidã qui expti ſunt eũ in febre cauſonica ⁊ inuenerunt eũ mitigare inflãmationem ⁊ ſitim valde. Et Paulus etiã poſuit hoc idẽ clyſtere. Et dixit Raſis. q̃ erat de electionibus Joãnitij: q̃uis predicta clyſteria ſint ad excludẽdas materias cõmunes ſupradictas: ipſa tamẽ etiã in proceſſu febris ⁊ precipue acute continuanda ſunt ſm exigentiam.

Scba intentio. De quo cantibus educentibus mãs ſerosas.

¶De implentibus aũt eũones mãerũ ſeroſaꝝ cõtentaꝝ in gibbo ẽpis ⁊ venis ſunt quecũq̃ debilr prouocãt vrinã de qbus ſunt in febribus colicis ⁊ acutis aq̃ ſeminũ cõiuꝫ frigidoꝝ aut emulſio eoꝝ bibita ad q̃ntitatẽ. ʒ. iiij. aut aq̃ ſolatri aq̃ endiuie: aq̃ ſcariole ⁊ ſilũa. Et in febribꝰ flãticis aq̃ feniculi vel aq̃ pluuialis in qua paꝝ bulierint radices apij ⁊ feniculi vel altera eaꝝ aut cicer rubeũ. Et ſcias. q̃ iſta puocãtia meliꝰ danť poſt lenitionẽ p̃dictã ſiue p̃ceſſerit flõmia ſiue nõ de q̃ flõmia qũo in iſtis materijs dẽat adminiſtrari: dictum est ſupra cap̃lo. de eũone per flõmiam in febribus.

¶Que aũt p̃dictas mãs cões ſitas iuxta cutẽ eũant per ſudorẽ ſunt quecũq̃ ipm debilr puocãt: de qbus est aq̃ ordei zuccarata calã bibita in acutis ad q̃ntitatẽ. ʒ. viij. ⁊ in aliis febribus vinũ albũ debile limphatũ ſm q̃ exigit febris diſpõ cal'm bibitũ ad q̃ntitatẽ. ʒ. iiij. dꝫ aũt dari poſt lenitionẽ vẽtris ⁊ puocationẽ vine dictã. Jnqt Gal. 9. ter. Quacuato iã coꝛpe lꝫ rarificare coꝛpus farmaco debilẽ bñte caloꝛẽ: ⁊ in ꝟ tpe vinũ aquoſum bibitũ vniuerſas mouet excrationes .i. eũones: dꝫ aũt ſeq̃ p̃dictoſ poꝰ aliq̃lis cooptura pãnoꝝ, ſꝰ dinamidiaꝝ vt ſudoꝛ exeat i febre ſemẽ lini fac bullire in aq̃ ⁊ indue in pãnũ. ſ. bñ exp̃ſſum ⁊ pone ſup ſtõm caliduꝫ.

¶Eũo quoq̃ p vomitũ pp mãs cões p̃dictas: dñt qdã febribus acutis: nõ dꝫ fieri: qñ inde febris excitať intẽſioꝛ: ⁊ ꝟ niſi hũoꝛ impetũ fecerit ad ſtõm: tũc. n. ſi expedit puocãdus ẽ cũ aq̃ zuccarata: aut aq̃ oꝛ. tepida ⁊ modico aceti: aut ſyrupo acetoſo. ʒ. ij. i febribꝰ aũt flãticis ponať oximel. ſimplex ⁊ ſumpto p̃dicto vẽitiuo ſtet circiter q̃rtũ hoꝛe vnius ⁊ puocenť vomitus digito vel pẽna in oꝛe intromiſſis.

¶Adimpletis cañ. mãeꝝ cõiũ deueniendũ est ad mãm p̃priã febris que qdꝫ ſi fuerit furioſa aut venenoſa eradicer q̃to citius fieri poterit. ¶Medicina eradicãs mãm colicã acutã. ℞. pruna. iij. nũ. ö. tamarindoꝝ iuiubaꝝ. aã. ʒ. ij. vio. floꝝ nenufaris. aã. ʒ. i. decoque i aq̃ endiuie q̃ ſit. ʒ. viij. donec medietas ſit cõſumpta: tũc cũ exp̃ſſione cola ⁊ in colatura diſtẽpera mãne. ʒ. ij. ⁊ iterũ cola ⁊ adde cl'arij de ſucco roſ. vel diamãne. ʒ. iiij. ⁊ exhibeať. ¶Qꝛ ſi mã nõ fuerit ſic vehementer acuta in dicta decoctione ponať reubar. ʒ. ij. ſpice. ʒ. ſ. Et ſi adhuc minus acuta fuerit loco reubarbari ponatur agarici. ʒ. ij. in aliis. ℨ. ij. ¶Qꝛ ſi mã fuerit valde multa ⁊ fuerit ſanguinea fiat flõmia eradicatiua ſicut dictũ est in p̃cedentibus. ¶Si vꝰ fuerit mã flãtica: eo q̃ cum eo est valde multa: nõ põt regulr in p̃nº eradicari ꝓpter ineptitudinẽ eius eũoni: ſaltẽ bene minoreť. ¶Et meᵗᵃ cõueniens ad ꝟ ſic fit. ℞. Radicũ apij: ⁊ feniculi. aii. ʒ. ij. ſquinãti calami aromatici cipperi cynamomi. aã. ʒ. ij. paſſulaꝝ aniſi. aã. ʒ. iiij. decoquanť in aq̃ ſufficiẽti ⁊ colenť ⁊ in colatura diſtemperenť medulle caſſie. ʒ. i. ⁊ iterũ coleť ⁊ in colatura ponať turbith. ʒ. ij. ⁊. ʒꝫ. ʒ. ſ. ⁊ ſi mã fuerit mixta addanť p̃dicte decoctioni p̃una ⁊ viol. ⁊ capil. vene. ⁊ cũ caſſia ponať ʒ. i. reubar. ⁊. ʒ. i. turbith. cũ ſpica ⁊. ʒʒ. aut loco iſtoꝝ agarici. ʒ. ij. ⁊ ſaliſgẽme. ʒ. ſ. ¶Si vꝰ mã nõ fuerit furioſa nec valde multa ſi tibi videbiť minoꝛare eaꝛ: minoꝛa cũ flõmia vel farmacia ſm opportunitatẽ. ¶Et ſcias. q̃ meᵗᵃ eradicatiua fit minoꝛatiua minuendo doſim eius plus ⁊ minus ſm q̃ maioꝛ vel minoꝛ queriť minoꝛatio mãe: ſicut eꝰ minoꝛatiua meᵗᵃ fit eradicatiua p additionẽ in doſi eius. Fiet ergo minoꝛatiuũ leue in mã colica ſi accipianť mane ab. ʒ. ij. vſqꝫ ad. iij. ⁊ in mã mixta caſſie. ʒ. ij. vel caſſie. ʒ. i. ſ. ⁊ mane. ʒ. i. vel reubar. aut agaricus infuſus vel decoctus abiecta ſba cũ. ʒ. i. mane vel caſſie. ¶Et in mã flãtica minoꝛatiuũ leue erit ius galli veteris cum quo decoquať cartamũ ⁊ polipodiũ cuius doſis ſit lib. i. aut caſſiaſi. cũ qua fit odoꝛ turbith p decoctionẽ eius. ¶Et in mã melica minoꝛatiuũ debile erit decoctio epithimi cũ caſſia. Et p̃ñt iſta minoꝛatiua debilia dari in p̃nº non p̃miſſo alr lenitiuo: qñ hmõi ſimul eũant mãm cõem ⁊ ptez mãe appropriate añcedẽtis.

¶Poſt p̃dicta aũt oꝛ deuenire ad exopilandũ: ⁊ ꝓ qdẽ remouẽdo cãm p̃mitiuã opilantẽ ſi affuerit leuiter fricãdo totũ coꝛpus ante cibũ emiſſis pus ſupfluitatibus incipiẽdo a

superiori descendēdo ad inferius: qdam fricāt corpus cum aqua decoctionis flox camomille z meliloti cal'a: qdā cuz oleo camomillino cal'o solo vel mixto cū vino albo debili vel cū aq̄: z cū vino z aq̄: ꝙ si cū oleo solo fiat opz vt post ipm fiat ipsi⁹ absterlio ne remaneat i poris z opilet eos: z oz vt q̄tidie talis fricatio fiat nisi fuerit ipediēs addēdo in lōgitudine ei⁹ z aspitate pax post mäe minoratione cū minoratiuo nō debili: excludit. n. a corpe vapores: z mäs ad cutē diuertit: z q̄ iuxta cutē sunt posita subtiliat: z ꝑparat expultioni ꝑ sudorē vel insensibilē. ¶ Et deueniendū est ad ablationē cāx opilonis corpaliū qō fit p digōnē humoꝝ opilatiū: z syrupus ace. simplex est digestiuū oium hūox: debile tñ flātico x melicox. Bonū aūt est digestiuū mäex colicax nō multū subtiliū nec ibibitax. nā subtiles imbibitas nimis subtiliat: z ineptiores reddit eas cūoni: oz autē dari in mä colica mediocris sbe cū aq̄ endiuie vel scariole: aut lactuce z portulace i valde acutis. Et syrup⁹ de endiuia cōueniti hac mä. ¶ In col'a āt multū subtili ꝙuenit syrup⁹ viol' vel nenufarin⁹. z aliq̄n est nec̄ius syrup⁹ de papauere albo. Et syrup⁹ iuiubinus ꝙuenit i mä colica q̄n est ꝓtēta i spūalib⁹. ¶ Syrupus ꝙueniēs in digone col'e. ℞. endiuie scariole lactuce portulace. aii. ℳ.j. cicoree boragis epatice. aii. ℳ.ß. vio. flox bugloſſe flox nenufaris. aii. ʒ.ij. seis papaueris seium cōiū frox ordei mūdi. aii. ʒ.i. iuiubax liq ritie. aii. ʒ.iij. decoquant in lib. iiij. aq̄ fontis donec redeāt ad lib. ij. z colent z cū zuccari albi solidi li.i. fiat syrup⁹: z acetosef cū. ʒ.ij. aceti vini albi nō multuz acuti z aromatizef cū rox. z sandal'. ¶ Qz si mä fuerit grossior vt col'a citrina digerat cū syrupo q sic fit. ℞. capil. vene. lupulox cetarach. endiuie cicoree bugloſſe. aii. ℳ.i. passulax sebestē. ordei mundi. aii. ʒ.ß. radicū endiuie z bugloſſe. aii. ʒ.i. decoquant. vt. s. Et syrup⁹ fiat acetosus z aromatizat⁹ vt ꝑdictus. ¶ Si vo col'a fuerit grossa vitellina digerat cū hmōi syrupo. ℞. radicū apij z feniculi cicoree z bugloſſe. aii. ʒ.i. amisi passulax. aii. ʒ.i. seis endiuie. ʒ.ß. lupulox capilli veneris scolopēdrie boragis. aii. ℳ.i. fiat syrupus acetosus aromatizat⁹ cuz sandalis z cynamomo. ¶ Digestiuū col'e prasſine vel eruginose nō pono: q: ipse debēt eradicari cito a ꝑn⁹ sic mä venenosa cū medicina eradicāte hūores adustos q̄.j. dicef. ¶ Post digōnē si mä pfcē digesta ē z febris est de reseruātib⁹ mäz ad vnicā cretică expulsionē dimittat mäe: si tñ ipsa nō mouerit eradicaeaz tu. ¶ Si vo nō fuerit pfcē digesta: aut nō fuerit febris reseruans ad vnicā expulsionē mäz minora eā minoratiuo nō debili. ¶ Sit g̃ minoratiuū in col'a acuta subtili qō fit ex. ʒ.i.ß. māne z tamarindox. ʒ.ß. z electuario de succo rox. ʒ.ij. z i col'a grossiori fit ex māna z cassia aii. ʒ.i. z reub. ʒ.ß. cuz modico spice aut z reub. ʒ.i. aut cū reub. ʒ.ß. z electuario de succo rox. vel diaprunis. ʒ.i. vel. ij. z pl⁹ z min⁹ ꝙz varias dispōnes: ¶ Et in col'a vitellia fiat ex cassia. ʒ.i. reu. z agarici aii. ʒ.ß. Et scias ꝙ qñ necce ē mūdificare sanguinē a col'a z ꝑcipue i sinocha putrediali: qō maxie fit post flōmiā: syrup⁹ bon⁹ mūdificāx sanguinē a col'a z hūore adusto sic fit. ℞. capil. veneris lupulox fumiterre boragis endiuie epatice. aii. ℳ.i. passulax iuiubax ligritie. aii. ʒ.ß. flox boragis z bugloſſe z vio. aii. ʒ.iij. decoquant z colēt cū zuccaro syrupent z si expedit mūdificef cū cassia z māna z tamarindis distēpatis in dcā decoctiōe z colat. ¶ Digōnē q̄z mäe flātice nālis opat syrup⁹ q sic fit. ℞. radicū apij feniculi z petrosili. z cicoree. aii. ʒ.i. capillox veneris catherach sisimbrij mēte. aii. ℳ.i. anisi karui dauci ameos amomi. aii. ʒ.ß. passularū sebesten ligritie. aii. ʒ.vj. calami aromati. squinati. aii. ʒ.ij. cupatorij cuscute. aii. ℳ.ß. fiat decoctio i lib. iiij. aq̄ fontis z colef z cū zuccaro ru. fiat syrup⁹ z ace osef z aromatizef cū cynamomo: z fcā digōne mioref mä cū. ʒ.i. cassie z turbith. a. ʒ. vsq̄ ad. ʒ.i. vel loco turbith ponat. ʒ.ij. el'arij diafenicō. vel el'arij idi. ʒ.ij. aut. ʒ.i.ß. ¶ In flāte vo grosso mucillagi/noso ꝙpetit h syrup⁹. ℞. radicū apij feniculi petrosili. aspagi z bruscī z eule. aii. ʒ.i. anisi ameos dauci syleris mō. aii. ʒ.i. capil. ve. calamēti cupatorij cuscute. aii. ℳ.ß. ōcoq̄nt: vt. s. syrupēt z acetosef cū ace. simplici aut cū ace. sqlitico aut fiat ipi⁹ eūo cū cassia z turbith. cū. ʒß. aut cū el'ario ido. ¶ Mā vo melica digerat cū syrupo q sic fit. ℞. radicū borragis bugloſſe apij z feni. radicū cappar]. aii. ʒ.i. fumif. scolopendrie cetarach endiuie cicoree camedreos camepi. aii. ℳ.i. flox boragis bugloſſe vio. ligritie. aii. ʒ.ij. ōcoq̄nt z fiat syru. acetosus aromatizat⁹ cuz cynamomo lig̃ aloes z nucesmus. z mioref mä cuz cassia vel decoctiōe epithimi z dyacatholicō vl' dyasene vl' cū. ʒ.ß. lapidis lazuli. Ampli⁹ i ꝑpis caplis cuiuscūq̄ febris ponēt digerētia z eūantia p/ pria. Auctores ēt multa posuēt digestiua z eūatiua cuiuscū q̄ mäe: z tu elige ex eis ꝙz bonā ꝓie[am] tuā. ¶ Sūt āt multi q̄ vēnt daf el'aria z alias me[as] scamoneatas ꝓpinimicitiā quā hūt ad mēbra ꝑn[lia] z stōz: z maxie i febrib⁹: q: ē inflā mabil' z iflāmat z aliq̄n ibibit' z lōgā i ducit dyariā. Tu vo dic q ꝑdcā oia opant nō ꝙsolata: sz p ꝙsō[nem] tollunt ab ea nocu[ta] sua. nā si n̄ tolleret frustra laborasset ātiq auctores z moderniores i iuētiōe tot me[as] scamoneatax: z ōlirasset: cū tot laudes eis tribuet. ¶ Ablōnē āt z putrefactiōis ꝓbitionē iplēt q̄dā cū opl'one: z st q̄cūq̄z frida st z sicca sic ē acetū aq̄ ferrea acetosa ḡnata muza z acetosa acetositas citri z syrup⁹ ei⁹ z silia ex siccis acetosis. Et ex phibētib⁹ fi i dis st sādali z rose z cāphora z q̄dā phibēt eā cū ꝑpetate sua: z st cal'a sic cyna[m] xiloaloes cortex citri capil. ve. stica/dos cupatoriū z silia. z ex eis ē tyriaca. ¶ Inflāmatōez q̄z febriū acutax extiguūt syru. vio. nenufarin⁹ cucurbitin⁹: z ō endiuia syru. iuiubin⁹ z maxie q sic fit. ℞. endi. lact. epatice acetose scariole aleluia. aii. ℳ.i. seiuz cōiuz frox. ʒ.i. seis lactu. z portul. z seis psilij integri. aii. ʒ.ij. vio. flox nenufar] aii. ʒ.i.ß. tamarindox seis papauer]. aii. ʒ.i. pruna. vi. nuō. ligritie. ʒ.ij. ōcoq̄nt z syrupent cū zuccaro albo solido z aromatizef cū sādal'. z modico cāphore: z ꝑt fieri iulep cuz aq̄ rox. z viol' z aq̄ lactu. z portul. z seiuz cōiuz frodox cū zuº solido albo. ¶ Et ex ꝓferētib⁹ ē ꝓfectio manus xpi z triasādali z silis vt ꝓfectio q̄ sic fit. ℞. triū sādalox cozalox albo ruz z rubeox. aii. ʒ.i. margaritarū vtrarūq̄z. aii. ℈.i. rosarū ru. aii. ʒ.ß.ʒu' albi solidi li.i. dissoluat zu[r] i aq̄ vio. z fiat cōfectio: z si i fine coctiōis addit modicū aq̄ rox. i q̄ ifusa fuerit cāphora pauca: vt. g. iij. erit ꝙue[r]. ¶ Et de extiguētib⁹ bōis st narcotica leuia vt syrup⁹ de papauē cū bibit valde mirabile. dix philagoꝛ⁹: nihil iuuāti⁹ i febrib⁹ acut syrupo papauer]: sit āt ex papauerib⁹ nigr]. Et Alex. dix. da i potu febrib⁹ acut rob. papaueris nigri. Tu vo daf potes syru. sine rob. ō papauerib⁹ nigris i perpacut. z sit dos. ab. ʒ.i. vsq̄ ad. ʒ.i.ß. z i pacut z acut ab[re] syrupū siue rob. papaueris albi. z sit dos. ei⁹. ʒ.ij. cū aq̄ frida. ¶ Dix Raf. 17. ꝓti. troc. ad febrē acutā z vocāt troc. beledi qb⁹ liberat patiēs acutā i vno die. ℞. sādalox citrinox. ʒ.ij. rox. ʒ.x. seis lactuce seis citruli z spodij. aii. ʒ.j. dos. ʒ.ij. cū. ʒ.i. aq̄ rox. ¶ Et qñq̄ i febrib⁹ acut puēit ad ptes guttur] mul[do] vapox ascē dētiū q st cā iflāmatiōis mag[e] ptiū or] z exiccatiōis z aspritat ligue z qñq̄ vlceratiōis dcax ptiū: z q̄ limositas milti plicef i ligua z dētib⁹: ppea q̄ sua calitate igrossant z inuiscāt hūi[em] ad os pueniētē: iō dix Aui. q̄ assiduare gutturi patiētis egri[em] cal'az aliqō: pp qō remaneat hūidū: z non exiccef ē iuuatiuū valde retinēdo illō tale i ore z colluēdo z gargarizādo. Cōuenit ad h masticatio cucumer] melōis z citruli vl' portulace. teneat i ore frustū cristalli vl' cādi aut prunū vnū siccū mūdatū z ifusuz ꝓus i aq̄ fri[a] vl' succū granatox muzox. Dix Raf. 17. ꝓti. In egritudib⁹ acut tenēat i ore mucillago seis psilij z seis citrulox: z dragagā. z succ⁹ ligritie: z fricef ligua cū petia liea q̄usq̄z mūda sit: z postea irex refricef cū ꝑdcis mucillagib⁹. teneat ēt i ore portulaca z semē ei⁹ aut nuclei prūox aut aliqd ex cortice lactuce aut

Nona intentio. De phibēntib⁹ z remouētib⁹ putrefactionem. Decima intentio. De extinguētib⁹ fixe alterātib⁹ caliditatē febrilem.

grana granatoꝝ acetosoꝝ aut aliqd farine siue puluis crisomiloꝝ vel plicoꝝ siccoꝝ. Masticet pruna matura: aut cerasa acetosa: aut mora celsi matura: ſz nihil deglutiat: imo totū expuat. Gargarizet sepe aquā fridā solā vel cū modico aceti vel succi granatoꝝ acetosoꝝ: z aliqñ cū modico vini albi odoriferi. Aq̄ tñ ordei refrigerata est melior. Dixit Sarach. vt scribit 16° pti. pcipe febricitāti vti gargarismate: z lauare os suū sepe hora q̄ voluerit cibuz recipe vt tollat saporē malū de ore ei⁹ vt saporet nutrimētū. Et dix̄ qlz. febricitās lauet os suū cū eo qō ꝑ[ti] cuz lacte acidoꝝ aut vinoꝝ aut aq̄. Dixit Aui. qñq̄ iuuant cū imissione clysteris fci ex succo melonis indi cucumeris cucurbite z portulace z olo rosꝰ. z aliquātulo cāphore iuua[to] magno. ¶ Alterātia ab ex̄ nō debēt regul' admistrari nisi pauca exīte mā: aut multū minorata mā. Irregul' tñ aliqñ cogit medic⁹ ea administrare pp vehemētē necitatē extinguēdi inflāmationē fortē quā nō ꝑt patiēs tolerare z maxie qñ nō pñt ab int⁹ extiguētia admistrari: aut admistrata nō sufficiūt. Cauēda tñ sūt ꝓ posse idebilib⁹: z valde extenuatj corpib⁹ ne ipoꝝ extiguāt debilē z inatā calitatē. ¶ Debēt āt maxie approximari epati cordi capiti: z testicul'. z stō. Dix̄ Aui. Embrocare epar cū infridātib⁹ ē res maxie: z magis iuuās. nā cū equat. s. ꝙlo epis cū i epate z circa ipm maxie multiplicat colā q̄ est mā haꝝ febriū puenit ēt rectificatio epis ad venas i qb⁹ acutaꝝ febriū māe ꝓtinent. Et ex h̄ accit: dix̄ Aui. ꝙ rectificatio epis fortasse rectificat aquā in vinali. Cūq̄ ifridas epar: dix̄ Aui. caue ne occurras cū ifridatiōe vehemēti hora sudoris z resolōnis: imo opz vt obserues istō: z tūc nō epithimes neq̄ ifrides. nā dix̄ ipse. fortasse illa infridatio fit cā i lōgitudie egritudis: ppea ꝙ phibet mās resolui z eūari z eas iteri⁹ retinet: qñq̄ tñ coacte cogit medic⁹ illud facere z eligit poti⁹ egritudinē plōgari q̄z sinere egrotū aridū fieri: z mori: qm̄ dix̄. A. lōgitudo morbi qñq̄ saluio: ē q̄z acuitas ei⁹. ¶ Alterer̄ ꝑ epar cū epithimate h̄ ℞. aq̄ endiuie lactuce nenufaris z rosꝰ. vl' violꝰ. aut acetose. aā. ℥. iiij. aceti vini albi. ℥. ij. ꝙdij floꝝ lābruſce violꝰ. floꝝ nenufaris aā. ʒ. j. sādaloꝝ oiuz. aā. ʒ. ij. cāphore. g. ij. ifūdāt in eis petie linee vetuste duplicate z exp̄sse. s. epar ponant aut fiat sup eo inūctio cū ceroto Hal. aut cū ceroto de sandal'. z silib⁹. ¶ Et cor alterer̄ cū epithimate qō sic fit. ℞. aq̄ endiuie acetose lactuce solatri bugloſſe z rosꝰ. aā. ℥. iiij. aq̄ acetositatj citri vl' citrāgulo⁹ berberoꝝ vl' siliquz. ℥. ij. sandaloꝝ oiuz. aā. ʒ. ij. corraloꝝ ru. aā. ʒ. iij. violꝰ. floꝝ nenufaris. floꝝ lābruſce. aā. ʒ. j. cāphore. g. iiij. croci. ℈. ʒ. ifundant in eo petie de sindone tincto in grana z exp̄sse apponant sup cor. z aliqñ i magno caumate spūaliū sumunt petie mag⁹: z ifuse z exp̄sse z ponunt toto pectori. ¶ De approximatiōe aūt eoꝝ capiti. dixit Aui. qñ nō fuerit catarrus neq̄ tussis aut ḡuitas siue tēsio tūc administra de embrocis z epithimatib⁹ capite pri⁹ abrasio vt alterer̄ cerebrū: valz. n. embrocatio cū fridis z hūidis capiti mlt̄ū qñ cap̄ ē leue cū disp̄one vigiliaꝝ: z i eo mlt̄a pcipit calitas. Si vo illic fuerit catarr⁹ aut tussis aut ḡuitas aut tēsio oz vt nō infundat. s. cap aq̄ neq̄ acetū neq̄ aliqō frōꝝ: qm̄ auget inde catarr⁹ z tussis pp descēsuz reumatj ad pect⁹ quē effic fridoꝝ administratio. Et vbi ē tēsio est mlt̄itudo vapoꝝ q̄ phiberent trāspirare: z retinerent: clausis pilla frida poris. Et vbi ē ḡuitas est mā q̄ silr̄ phiberet a resolone: z i his casib⁹ nocibilior embrocatio. s. caput ē q̄ fit cū euulsiōe lactis: multotiēs. n. facit accidē apa i cerebro z pdit: z h: q: iuiscat in poris cutis z opilat eos multū. Jōq̄ dix̄. in tali casu oportē occupari in aptiōe poroꝝ z exclusiōe vapoꝝ cū iclinatiōe capitj sup vapozē aq̄ dulcis soli⁹: aut decoctiōis resoluētiuz debiliū vel magis fortiū ꝙz ꝙ res facit eē nēciuz. Scias tñ dix̄ Aui. ꝙ si repletio capitj fuerit de mā colica subtili aut de vaporib⁹ colicis embrocare cū fridis ē magis saluū q̄z in alijs materijs z vaporib⁹: qm̄ tūc fortasse nō nocet. imo ꝑ[ti] ḡrossando illā māz. ¶ Cognoscit aūt ꝙ embroca capiti sit nociua vl' iuuatiua maxie ex disp̄one soni vl' vigiliaꝝ z hūi[te] ptiuz supioꝝ z eaꝝ sicci[te]. nā cū videris sonū z pfunditatē soni z hūiditatē supioꝝ ptiū oriz nariū z oculoꝝ: tūc caue embrocationē frida: z stude i trahēdo mās ad iferioraſz cū videris calitatē ptiū supioꝝ z vigilias z siccitatē nariū: tē illis vtere z pulpe iferiores auriū aq̄ tāgant frigidissima sepe. ¶ Et sup renes: z testiculos epithimare cū dcis aqs fridis multū valet i acutis febrib⁹. ¶ Facies q̄z brachia z manꝰ crura z pedes lauent cū aq̄ decoctionis folioꝝ vitis salicis violꝰ. lactuce corticū papaueris z siliuz: dñt tñ q̄dā q̄ regulari⁹ ē hmōi lotionē pcedere minorationē māe. ¶ Supra stōm ponat emplm̄ de farina ordei z puluē rosꝰ. decocti cū rasura cucurbite z siliū vt succo solatri portulace lactuce cū sandalis: z rosꝰ. semie portulace lactuce z spodio. ¶ Impleat ām itētio ad ꝙfortationē vtutj z mēbroꝝ cū exhibitiōe ciboꝝ pueniētiū z extictiōe male op̄lonis deficiētis vtutes in toto corpe: z maxie in pncipalib⁹ mēbris z nobilib⁹ vt sufficiat vt⁹ ꝑ morbū: z cām ei⁹. Cōfortent ḡ pncipalia: z oia mēbra alia cū his q̄ in suis dicent capūs. Et odor qdē bon⁹ z grat⁹ odorāti sumpt⁹ ex fridis ē iuuamēti sublimis: fumigādo ēt sepe camerā cū pomis odoriferis aut citonijs positis sup prunas. ¶ Et corrigē op̄lonē dixit Hal. r. ter. calor qñq̄ adeo fortis existit. ꝙ timem⁹ egrū moriturꝝ nisi refrigerātia caloris succurrāt: z tūc festinādū est extinguē cū refrigeratiuis. Et postq̄ rectificaueris op̄lonē z viuificaueris vtutē tūc q̄ cām eius excludāt donabis. ¶ Dz aūt medic⁹ cū bona ꝓiectura ꝙsiderare q̄ntitatē caloris z q̄ntitatez vtutis: z si inuenerit vtutē nō valētē resistere dissoloni q̄ fit a calo ilico viuificet vtutē z extiguat calorē. Si vo inuenerit eā fortē tolerātē tūc cām febris excludat. ¶ Sūt aūt q̄dā q̄ a pprietate febrib⁹ ꝓueniūt. dix̄ fidelis exp̄imētator: scide ramos ebuli i noie saluatoris: z tere: z cū vino albo aut ceruisia da añ horā accessiōis bibe⁹ z caue ne dormiat: qm̄ oēs febres auferūt. Et dix̄ Jecur leporis tm̄ tritū z potui datū cū aq̄ febrē tollit. ¶ Dixit Kyramn⁹ z Costātinus ꝙfirmauit. ꝙ si cōis scorpio i lib. j. olei sit nissus in diminutiōe lune q̄tidianarij z tertianarij z q̄rtanarij spina dorsi b oleo inūcta sanāt: z fuit p q̄sdā exptū qñ luna erat i signo geminoꝝ: z iuētū fuit verꝝ. ¶ Et dixit kyramn⁹: stercꝰ gatte cū oleo de lilio inūctū tenue febrē sanat. ¶ Dixit Alber. qñ tollit de coagulo leporis z ponit i pollice manꝰ febres tollit. ¶ 16° pti. dixit Acarisc⁹. Sterc⁹ hūanū datū in potu cū vino aut melle ꝓuenit oib⁹ circuitib⁹ febriū. Ibidē dixit Dioscor. camomilla trita cū oleo: si cū ipso oleo inūctio fiat cōuenit febrib⁹ p se dñatiōe digōnis ipsaꝝ: z ꝓpter qñ fuerit ex ꝓdēsatione corpis. Et vide. j. ēt de camomilla.

¶ De ꝑseruatione a febribus putridis. Ca. xxxiij.

Alterāna mēb. a ab extra.

Epar.

Cor

Cerebrū.

Volunt a febribus putridis ꝑseruari vitare oz cās pp q̄s febris putrida aduenit: maxie aūt q̄cūq̄ facile putrescibilia sunt: z q̄cūq̄ opil'ones itrinsecas generāt: aut ab ex̄ poros cutis claudūt: z spāliter vitare oz nauseatiuā satietatē z q̄cūq̄ bonā digōnē facere phibent. Et attēte ꝙsiderare oz ne in ipso supfluitas aggregēt q̄zti vel q̄lis: q̄ si aliqñ aggregata inuenerit ad ipsaz festinet eūanduz: frequēterq̄ vtat his q̄ putrefactioni resistūt siue cū q̄litate de qb⁹ sunt acetosa. Dixit. n. Zoar in pemio thesir assuefacere acetosis in potib⁹ z cibis phibet aduētū febriū putridaꝝ: siue cū pprietate de qb⁹ sunt aromatica decā supra: hoꝝ tñ tpib⁹ calis oz refrāgi calitas cū reb⁹ acetosis maxime cuz syrupo acetoso simplici: z ex eis est tyriaca: de qua dixit Zoar p⁹ theisyr. rememorati sunt medici. q̄ q̄ bibit. z. j. tyriace magne añ cibū cū aq̄ cal'a i oib⁹ decē diebus tpe hyemis euadet nutu dei a febribus putridis z ab epile psia z colica: z ꝙseruabit sanitas oiuz mēbroꝝ ei⁹: z dicit q̄ retardat canos. ¶ Dixit Raſ. 16° pti. febres gliant putri-

de quotiēs in corpe retinent supfluitates nutrimēti q̄s nō pōt nā extrahere de corpe pp aliquā cā: quare putrefient iuxta plixitatē spatij tpis ⁊ iuxta aptitudinē ipla⁹ ad putredinē ⁊ gīabunt inde febres. Et de h̄ fieri custodia per vsum assiduū largitatis porop ⁊ siliuz meatuū ⁊ pabstinē tiā ciboꝝ grossoꝝ viscosoꝝ: ⁊ calefaciētiū sanguinē valde. ¶ Et dixit. dico custodia fiat de effi⁹ cū dimissione causaꝝ primitiuaꝝ: ⁊ de putrida cuz dimissione comestionis talis replonis q̄ gīet humores crudos in corpe ad moduz fructuū: deinde cuz dimissione illius qō calefacit ⁊ excitat febrē: ⁊ vtēdū est eūone ⁊ ispiciat in aq̄ de grauitatiōe ipsi⁹. Et dixit. dico q̄ vtētes nutrimētis bonis nō inducunt ad febrē nisi ex replone. Uñ debēt vti apertione opilationū ⁊ eūone replonis: qm̄ p h̄ securitas erit. q̄ non supueniat febris. Sz vtētes nutritiuis malis ⁊ calis patiunt febrez ex malitia humoꝝ: ⁊ non pōt custodiā facere de febre: qz indigent laratione ⁊ nutritiuis fridis ⁊ humectātibus. Et dixit. in cui⁹ venis sunt hūores crudi nō dz laborare: ⁊ ppter si nō daf ei nutrimētū: qm̄ inde creabit febris. q̄re studeq̄ nō putrefiāt hūores p qētē ⁊ otiū cuitatis cibis calis: ⁊ cū nōdū fuerit eūatus nullo vtaf labore. ¶ Et dixit. pseruanf corpa colica vt nō incidāt in febrē cū balneatiōe in aq̄ tepida dulci ⁊ fricatione leui ad mollificādum ⁊ ampliandū: ⁊ exercitio moderato ⁊ cibis q̄ gīant chimuz dulce: ⁊ peioꝛ res eis est balneatio in aq̄ frida ⁊ aqs stipticis. Abstinētia exercitij tēperati exercitiū vehemēs calidū priuatio fricatiōis leuis fricatio solida: comestio nutritiuoꝝ calꝛoꝝ vigilia: ipetus: tristitia: calor solis: ⁊ labor. ¶ Dixit Joā. an. in nouella sua de statu monachoꝝ: q̄ qcūq̄ sanguinē minuerit die 13ª februarij numerādo a pn⁹ mēsis illo āno nō morief calitate febrili: ⁊ subdit. Salubris est ista minutio ⁊ p angelū reuelata fri Uincētio. Dī. q̄ si qs añ solis ortū collegerit oculū xp̄i dicēs pus p̄ nr̄ ⁊ aue maria ⁊ sup̄ se caste portauerit nō febriet. ¶ Dixit. A. aq̄ sulphuree: aq̄ luto se aq̄ turbide febres iducūt vel ad eas parāt. Capita aīaliū comesta dixit Al. febrē iducūt. Citruloꝝ vsus: dix̄ Ser. sz Gal. gīat antiq̄s ⁊ malas febres: ⁊ cucumeres gīant chimos malos patos corruptioni: ⁊ fieri mā febriū putridaꝝ malaꝝ. Et Auic. dixit. q̄ gīat febres ptuas pticoꝝ vsus. Dixit Alm̄. febrem gīat. ⁊ Auctor Tacuini. dixit. et post tres mēses. Et silr dixit Almā. de vsu crisomiloꝝ. ⁊ similr Isaac: ⁊ Aui. Et dixit Isaac. q̄ dactili gīant febrē. Et Isaac ⁊ Aui. Bidez dixerūt de pomis imaturis. dixit Aui. q̄ lac grossuz febrē gīat. Et Alm̄. idē dixit de tritico cocto: ⁊ de pullis colūbaꝝ. Dixit Sera. Esula inducit potāti se febrē. Et Mesue dixit. ⁊ silr Ser. q̄ multi ex assumptione scamonee incurrūt febrē p̄cipue calas hūtes cōplones. Et dixit Sera. q̄ assa sumpta q̄tū faba cū vino febrē inducit.

¶ Incipit 2ª distinctio tractatuz secūdi summe quarte.

Secunda distinctio tractatus tertij de febre sanguinis ⁊ continet capitula. 7.

¶ De quidditate febris sanguinis: ⁊ eius generibus ⁊ differētijs. Ca. j.

Febris sanguinea siue de sanguine dr febris ebullitōis ⁊ feruida siue ignea pp multitudinez sui calꝛis: dr ēt sinocha siue sinochus: vt dixit Rogerius a fin. q̄ est cum ⁊ ochos q̄ est labor: qz ē cū labore ptinuo ⁊ nulla gete: vel dr a fin q̄ est cū: vel q̄ est silr ⁊ teneo q̄ silr totū siue sinochus: q̄uis: vt. ē. patuit de oi febre ptinua dicaf: spālius tū p alijs h̄ nomē febris sanguis sortita est: cuz in ea verior ptinuatio caloris inueniaf. sanguini. n. ineſt cōtinuū facere piodū: ⁊ pp hanc cām: dixit Gili. sinochus dicit cohērēs. i. semp manēs a pn⁹ sui vsq̄ ad finē. Et 16⁹ ptinē. Sinocha ēt de tertiana ptinua. Dicunt qdā. q̄ sinocha dr ppie de febre sanguinis sine putredine. sinochus vo de febre de sanguine cū putredine: vñ ocñ est sinocha ex mlto: sz sinochus ex putrefacto. ¶ Est aūt febris sanguis calor exne⁹ accēsus in sanguine q̄ est vnus de q̄tuor hūoribus ꝑ distinct⁹ flāti cole ⁊ melie. vel q̄ est collectio oiuz q̄tuor humoꝝ in pportiōe nāli q̄ dr massa sanguinea siue massa humoralis c⁹ collectiōis maiorps est sanguis vel ēt in massa sanguinea nō ꝑuata nāli pportiōe: sz augmētato. in eo aliq̄ dictoꝝ triū hūoꝝ q̄ calor exne⁹ in corde exñs ꝓcedit ab eo in totū corp⁹: ita q̄ nocet nālib⁹ opōnib⁹. ¶ Dixit Jpo. in li. epidi. q̄ febris sanguinis ē duplex. s. cū putredine ⁊ sine putredine. Dixit q̄s Sera. febris q̄ nō excitaf in hora. i. nō est iterpolata: sz est ab inceptiōe sua porissim⁹ vnus vsq̄ ad horā sue recessionis gīatio eius est ex sanguine q̄ q̄ñ calefit calefactiōe sola tūc accit febris silis febri effi⁹: qz est humoralis sine putredine q̄ñ aūt putrefit ppie in instis magni: tūc accit febris q̄ est acutior illa ⁊ ē hūoralis putrida. ¶ Silr Hal. posuit febrē ex putredine sanguis gīari cū dixit. febrē de putredie q̄tuoꝝ hūoꝝ nasci. Et Aui. dixit. nos quoq̄ dicam⁹. q̄ febris sanguis est febris putredinis calefactiōis ⁊ ebullitiōis. Gal. vo in plurib⁹ locis de febre sanguinis loquens varia vba ptulit sic Auer. 4⁹ coll'z. testaf: pp quoꝝ varietatē aliq̄ vr velle. q̄ nō sit febris sanguinis putrida: sz solū sine putredine: ⁊ aliq̄ vr velle. q̄ febris alicuius sit de sanguine putrido q̄ sit febris sanguinea: qđ iō ei accidit: qz difficilis est qō. s. an sanguis putridus remaneat sub forma sanguis: an in aliū ꝓuertaf humorē: sicut. n. ipse dixit. 2⁹ de diffe. fe. nulla est deterior. i. difficilior inuestigatio hac. Et vt appeat varietas vboꝝ eius adducā vba sua que in diuersis ptulit locis. Ingrēs. n. 2⁹ de diffe. feb. qūo sanguis putrefiat ⁊ faciat febrez putridā dixit. q̄ sanguis putrefit sicut res alie oēs ⁊ maxie sicut alij hūores: cuz ei supuenit calor exneus fm estus ⁊ pestilētiales ꝓstōnes. nā cū in aliqua pticula corpis sanguis amplior in q̄ntitate supra nāz coaceruatus supra virtutē effectus fuerit corrūpit ⁊ maxime cuz fuerit obstructus pp grossitiē eius in venis paruis vel obstructus fuerit pp magnitudinē sicut ptingit fm lūbos ⁊ alias pustulas ⁊ vlr fm oēs flones. Corrūpit eni ⁊ putrefit sanguis in talibus disponibus: fm duplicez cām: ⁊ qz nō trāspiraf: ⁊ qz nō detinef ⁊ gubernaf a nā: q̄ sunt due cāe putrefactionis vt in suo capło. supra patuit. Et h̄ manifeste appet in pleuresi: in qua appet sputū rubeū clarū qō signāt eā ēe ex sanguine ⁊ manifestū est q̄ in pleuresi sanguis putrefit. ¶ Et subdit Hal. q̄ sanguis putrefactus seruat analogiā poriſimoꝝ tertiane. qō appet in pleuresi sanguinea: in qua eueniūt porissimi tertiani. Et rō est dixit Hal. qz cū sanguis supercoquif maxime qō subtile ei⁹ est: ⁊ pingue trāsmutaf: ⁊ ꝓuertif in flauā colerā ⁊ qō grossum est in nigrā sicut de trāsitu grossi ei⁹ in nigra appet in carbūculis. i. apatibus factis de sanguine grosso. Et q̄uis ita se hēat ꝓuersio sanguis fm diuersas suas ptes: nō tñ febris de sanguine putrefacto facit piodū quartanū: sz solus tertianū: ⁊ cā est: qz q̄ñ sanguis supercoquif subtile ei⁹ statim ꝓuertif in colerā: ⁊ fit colera certissima: ita q̄ piodicat sicut colera certa: sed nō sic statim grossum eius ꝓuertif in melīaz: imo q̄ñ iā subtile factū est cola: grossuz nōdū factū est cola nigra certissima: sz in medio aliq̄ termino est cōstitutū. q̄si dixerit. q̄ solū tūc acq̄sierit quasdā dispones vsus nām cole nigre: ita q̄ q̄si tenet mediū inter dispōnez melie ⁊ dispōnē in qua erat añq̄ putrefieret: ⁊ iō nō piodicat febris de putrido sanguine q̄rtane: sz tertiane. ¶ Cā aūt pp quā grossuz sanguis nō fit cito melīa sicut subtile ei⁹ cola habef ab eo 2⁹ de crisi. vbi dixit. q̄ cola gīaf q̄ñ caliditas supfluit in re plusq̄ opz: sz melīa gīaf q̄ñ caliditas valde supfluit: ⁊ sic plus de calore ⁊ vlteriori actione eius requi

Febris sanguinis qd sit.

Febris sanguinis est duplex.

Utrum febris ex putredine sanguis fiat sanguinea.

in pleuresi. Ebenym̄ panos .3.ij.

ritur ad hoc vt ꝙuertaꝯ in meliam q̄z in colerā. Et tandem Hal.1° de diffe.feb.cōcludens de febre a sanguine putrido dixit.febris ꝑm humores in quos trāsmutaꝯ sanguis cōstituit:ſz q; ꝙuertit in colerā:ió febris erit colica. ¶ Et rursus ponēs gīa febriū putridaꝝ dixit ea eē tria.ſ.genus febris colice:z genus febris flātice:z genus febris melice:nullaz faciēs mētionē de febre sanguinis. ¶ His quoq; v̄ba silia posuit 1° de crisi.dicēs q; sanguis nó gīaꝯ nisi ex eq̄li caliditate:z colā nō gīaꝯ nisi cum calitas supfluit in re plusq̄z opz:z melia gīaꝯ q̄n calitas valde supfluit in re plusq̄z opz: z qō est in sanguine de re vnctuosa leui fit colera citrina:z qō in eo est de grossa silē feculq̄n in ea supfluit calitas:ita vt eius exiccet humiditatē fit colā nigra.z sic sanguis q̄n putrefit declinat ad colāz:z ió febres que gīanꝯ ex sanguine q̄n putrefit ꝓportionanꝯ ad colerā. Et ꝓpea gīa febris putride sunt tria.colerica.flātica.z melica. ¶ Et q; ita senserit Hal.q; sanguis q̄n putrefit nó gīat sanguineā febrē:ſz colericā apte tenuit Mesue p̄ de rectificatione medicinarū 2° cap°.dicēs. Inqt Hal.de sanguine cui accidit vt putrefiat scire debes q̄n subtile eius trāsit in coleram z grossum in meliaz. Et Raſ.16° ꝓtinē.dixit.nō debes numerare febrez putrefactionis sanguis in numero simpliciū:q̄n penes me fit febris colica:q̄n si sanguis putrefit efficit colera:z ió z sinocha ē de putrefactiōe colere intra vasa q̄ est q̄dā febris causonica non tepescēs. ¶ Aui.quoq; exp̄ssius alijs p̄a q̄rti.dixit.opinatus est Hal.q; non fit febris sanguis a putredine sanguis.nā sanguis cū putrefit fit colā:z non est sanguis. Fit g̃ tūc febris colica:z nō sanguinea:de q̄ dcō Aui. ibi eū impugnauit. ¶ Alicubi aūt Hal.visuz fuit.q; a sanguine q putrefit fit febris sanguinea putrida. Un̄ 9° terap. ait.febris sanguis nō simplex est:z vna.nā q̄dē quedā earū manifestū hñt putrefactiōis signū:q̄dā vō nequaq̄z hñt illud. Et subdēs itez ibidē dixit. Sinocharū quasdā inueni in p̄ diez putrefactiōis signa hñtes:z quasdā nō in p°:sed in 3° die aut ꝑm 4m ad plm. Q̄ō et manifeste declarauit p exēplū in iuuene seruo quē vt ibidē recitat:vt vidit eū in 2a nocte inuenit eū hr̄e oia signa silia signis sinoche sine putredine:manifestas tñ putrefactiōes humoꝝ hñtes cognitiones z curauit euz cura distincta a cura febris colice vt apte ꝑz illas intuēti. Et q; sic voluerit Hal.declarauit Rabi.in xa pticula suoꝝ affo.dicēs. Inqt Hal.9.ingenij. Sinoche due spēs sunt. Una accidit ex opilatiōe fcā in poris corpis: ex q̄ nō accit cū ea putredo humoꝝ q̄uis.n.sua multitudine sanguis aliqualē faciat opilationē aliqualē p̄hibentem trāspirationē:non tñ tñ q; ad eā putrefactio sequaꝯ. Alia spēs sinoche accidit ex humoꝝ putrefactione q̄ est de gīe febris putride:hoc et voluit Isaac.febriū 5°. Et auctores et alij q̄z plurimi q post Hal.fuerūt q posuerūt nō ipugnātes Hal.ex sanguine non putrido gīari febrē sanguineā z silr ex putrido. ¶ Ad hec aduertēs Auer.colz.3° ait.q; si sanguis nō putrefit putredine vehemēti pōt facere febrez sanguineā putridā:nihil eius ꝙuerso ad nām alteri⁹ humoris: ſz si sanguis putrefit putrefactiōe vehemēti z pdurāte:tūc nō fit febris de solo sanguine manente sub forma sanguis: q; ps eius subtilis neccio ꝙuertit ad colerā q̄ sil putrefit cū sanguine:ꝓpea dixit Auer.q; exitus sanguis in q̄litate sua ad febrē sanguineā gīandū oz eē paucus:q̄si q̄n exit multū a q̄litate sua:tūc egritudo attribui noi illi⁹ humoris ad quē declinauit:q̄n g̃ nimis inflāmaꝯ oz attribui noi colē:z nō sanguinis. Et rō hui⁹ pōt sumi a Hal.eodē 9° tera.cū dixit.q; maxia cognitio hr̄ de febrib⁹ siue de mā febriū ex caliditate q̄ sentiꝯ ꝑm tactū in mēbris.nā si putrefit sanguis stās sub forma sanguis calor suauis z mitis sentiꝯ:q; fundatus in mā humida z facta trāsmutatione sanguis in coleram:calor sentiꝯ acutus z mordax. Dixit itaq; Auer.febriū sanguis sunt spē due. Una fit ꝓp augm q̄ztatis soluz: q; per illud augm claudunt pori z inflāmaꝯ sanguis:z fit spēs febris que in suo ꝑn° non est putrescibilis:sed si medicus fuerit negligēs in succurrēdo fiet putredinalis. Et hec spēs est media inter effimerā z putridā. Et alia spēs fit ꝓp aliquā putrefactionē. ¶ Cōciliator vt sedaret discordiā supradictoꝝ in sūma dixit.q; sanguis aut ꝙtineꝯ in venis:z tūc nō hz nisi vnā cām putrefactionis solū.ſ.phibitā trāspirationē:z tūc his sanguis poterit aliquādiu modice putrefieri ita q; nó multū impingiꝯ ad calefactionē z putrefactionē:z sic gīat febrē sanguineā putridā absq; eo q; in colerā ꝙuertaꝯ:z hanc intellexit Hal.cū 9° terap.dixit.q̄nq; in ꝑa die cognitiones apparuerūt putrefactionis:q̄nq; in scda:q̄nq; in 3a:z nó min⁹ q̄z in 4a ita diu pōt sanguis manere sub forma sanguis anteq̄z in colerā ꝙuertaꝯ.ita q; aliq̄n ꝓ totū tps durationis ipsius febris cū frequēter terminet in 4°.aliq̄n aūt nó ꝓ totū:vt cū esset tertiana.v.g. in 7°. In hac.n.febre sanguis ꝓ tres aut ꝓ quatuor dies nó multū putrefactus sub forma lata adhuc sanguis remanebit z febrē faciet sanguineā. In alijs aūt sequētibus diebus supcalefactus amplius z putrefactus paulatine ꝙuertit in colerā z febrē gīabit colericā:z subdit.in hac febre colera ex sanguine gīata amplius putrefacto:q̄uis aliq̄n motus coli tertiane nó appeant nec ꝑcipianꝯ:nihilominus colica est:q̄n illud euenit.q; mā in locis ꝓpinqs est cordi:z ꝓpter ipsius q̄titatē:z nō q; adhuc nā ipsius stet sub forma sanguis cui inest:vt ꝙtinue moueaꝯ:z nō ꝓpter vt alij humores. Si vero sanguis putrescēs ꝙtineaꝯ ex venas.dixit Cōciliator:cū due sibi putrefactionis occurrāt cāe.ſ.ipsius inspiratio:z nō a nā detētio siue nō in suo loco māsio:ſz in ventre effusio vbi a nā relinquiꝯ nō gubernatus tūc ꝓp ambas cās putrefactus amplius z citius ꝙuertiꝯ in colāz: z febrē colericā gīabit:z dixit.hūc duplicē modū situationis sanguinis intellexit Hal.2° de diffe.fe.z 9° et de ingenio sani.vbi ait si putredo q̄dē vel ab initio ꝓpestim vel posterius innata fuerit ꝑm vniuersas q̄dē venas:z maxime ꝑm magnas putrefactiones exīte sinoce.i.ꝙtinue gīantur febres:in qbus q̄dē nō apꝑet adiūctio vel diminutio exacerbationis:qō ꝓpie sanguini existit. Et subdit Hal. In vna aūt pticula locatus sanguis si fuerit erit ꝑm ꝓdū aliquez puta tertianū:z de tali est sermo. Et 2° de diffe.fe.cū dixit. q; seruat analogiā ꝓxisimoꝝ tertiane vbi exēplū posuit in pleuresi:z subdit Conciliator:q̄uis de isto sanguine ex venas situato Hal.sic loquaꝯ:nō tñ negat.q; maxime in ꝑn° ꝓncipiāte putrefactionis nō gīeꝯ ex eo febris sanguinis: ſz sic dixit:q; ꝓp suā magnā putrefactionē:z inflāmationē modicū valde stat qn in colerā ꝙuertaꝯ. Et dixit.q; in hac febre colica ex sanguine putrefacto extra venas fcā accidit periodicatio tertiana:q; nō sunt in ea cāe ꝙtinuitatis motꝰ sicut in febre colica fcā ex sanguine putrefacto intra venas. Et ꝙcludēs Cōciliator sniam Hal.ait euz velle ex sanguine putrefacto qūocūq; situato posse febrem sanguineā gīari: qō dixit apte appere ex vbis Hal.2° de diffe.feb.vltimo.§. Et B Cōciliator affirmat:dixit tñ q; talis fe.nō diu stat.q̄n in colericā ꝑmutaꝯ.q̄n tñ sanguis intra venas putrefit aliquādiu stat plus:q̄n q̄n ex venas putrescit stat paꝝ valde. ¶ Quidā alij dixerūt.q; febris fcā ex putredine sanguinis cū est egritudo ꝓ se pōt esse sanguinea:z pōt esse colica ꝑm modū dictū a Cōciliatore. Cuz vō febris est ācēs sequens apa sanguineū tunc semp est colica sicut Hal.exp̄ssit. Dixerunt et febrē pdictā ꝑut est egritudo per se remanentē sanguineā rarissime inueniri:q; raro fit nisi cū ꝑmixtione cole que eius motū seruat. ¶ Et alij dixerūt.q; sanguis pōt putrefieri intra vasa:z ex vasa:sed q; medicus non pōt videre putrefactionē eius ex vasa qn sequaꝯ putrefactio ei⁹ intra vasa statim:ió nó iudicat de putrefactione sanguinis extra vasa:ſz solū de ea q̄ est intus. Insequēs in B potius iudiciū sensus. Et ꝑm eos pōt putrefactio in sanguine fieri ex vasa initiatiue:ſz terminaꝯ in sanguine intra vasa exīte a cuius

putrefactione formaliʒ seqʒ febris putrida. Et dñt q̃ q̃uis sanguis putrefiat ex̃ vasa febris tñ est ꝓtinua: q̃ ad eã stati seqʒ putrefactio itra vasa cã exñs ad ꝓtinuitatẽ febris: ad qõ ét adiuuat q̃ sanguis pticipat plus cũ cãis putrefactionis q̃ flã: nec é minoris q̃titatis in corpe q̃ ipm: imo maioris. Si igit flã ex̃ vasa putrefactũ affligit. 18. horis addes supra afflictionẽ cole. 6. horas: ita sanguis addet supʒ afflictionẽ flãtis. 6. horas: ꝛ sic affliget tota die: ꝛ sic ꝓtinue. Cã aũt q̃re ad putrefactionẽ sanguis ex̃ vasa seqʒ ei⁹ putrefactio itra vasa est multiplex. Una q̃ est maior ꝓportio sanguinis ad seipm itra vasa ꝛ ex̃: q̃ dñat alijs hũoribꝫ int⁹ ꝛ ex̃: nõ aũt sic é in alijs hũoribꝫ. colã. n. ex̃ vasa maius hz dñiũ ꝛ silr flã ꝛ melia: ꝛ mai⁹ sp attrahit min⁹. Alia cã est: q̃ maior est ꝓportio in cãis putrefactionis. Et q̃ sanguis calus est ꝛ humidus itra vasa ꝛ ex̃: ꝛ in hũtibus symbolũ facilior est trãsitus: nõ sic aũt est in alijs hũoribꝫ. ȝª cã est sollicitudo nãe circa sanguinẽ ꝓseruãdum. Cũ ḡ nã pcipit putrefationẽ in aliq̃ pte corpis festinat vt corrũpat illuz: ꝛ q̃ tũc pmiscenʒ purũ cũ ipuro: iõ putrefit sil intra ꝛ extra qõ nõ accidit cũ alij hũores putrefiũt ex̃: nã. n. tũc intendit cõseruare sanguinẽ intra ꝛ cõseruat: ꝛ iõ ad eoꝝ putrefactionẽ ex̃ nõ seqʒ putrefactio itra. ¶ Alij aũt dixerũt: sanguis aut est hõgeneꝰ in suba sua aut etherogeneꝰ: si hõgeneus calor agit in eũ sicut in alios hũores hõgeneos: ꝛ cõmouet ptẽ cuz pte: vñ ebullit vt ps in aq̃. In tali tñ ebullitiõe ꝛ ptiũ sanguis cõmotiõe fit pmixtio puri cuz ipuro: q̃ pmixtio est ipsis putrefactio: ꝛ sic sanguis pót putrefieri ipso remanẽte in sua spẽ. Si vo sanguis est etherogeneus calm agẽs in eũ segregat suas ptes abinuicẽ: sic sepat iter ptes rey etherogeneaꝝ: vt ps 2° de gñone. In tali aũt ptiuz sanguis segregatiõe subtiles trãsmutanʒ in colaz ꝛ grosse in melaz: ꝛ nõ remanet sanguis in sua spẽ. ¶ Quidã autẽ dixerũt sanguinẽ ꝓuerti in colaz ꝛ putrefit ẽ duplr. Aut fm vitatẽ ꝛ sic nõ ꝓuertiʒ: imo remanet sub forª sanguis. Aut apparẽter: ꝛ sic itellexit Hal. q̃ in putrefactiõe acgrit calitatẽ excedẽtẽ silez calitati colẽ putrefacte. ¶ Alij dixerũt vbũ Hal. q̃ sanguis dũ putrefit ꝛc. declarat apte ipsuz log in fieri trãsmutatiõis sanguis siue supcalefiat: siue putrefiat ꝛ i eo qõ fit sp restat aliqõ fermẽ ꝛ aliqõ futurũ fieri. q̃ cum sanguis putrefit vel supcalefit aliqd in ipsa ꝓuersione est ꝓuersuz in colaz ꝛ melaz. ꝛ aliqõ remanet putrefiendũ stãs adhuc sub forma sanguis: q̃ ps putrefacta erit verũ si b ps supat ptẽ ꝓuersaz cum faciat febrẽ ꝛ febris denoiet a pdñante: dicet illa febris sanguinea. Si vo supet ab illa dicet febris colica vel melica fm pdñantẽ hũorẽ in quẽ ꝓuersus est sanguis: ꝛ fortasse b fuit intẽtio Auic. vel dr q̃ sanguis in fieri putrefactiõis pót stare sub forma sanguinis: ȝ ea cõpleta ꝛ pfecta sub forma ꝑpria manere nõ pót. ¶ Dicunt qdã. q̃ cũ Aui. dixit. opinat⁹ est Hal. intellexit. i. visus ẽ opinari apud q̃sdã. Et iõ q̃n visus ẽ reprhẽdẽ. Hal. nõ reprhẽdit eũ tãq̃ ignar⁹ intẽtionis Hal. viderat. n. qd dixerat Hal. 9. tera. de febre putrida a sanguine: ȝ sic dixit: ꝑ illos q dicebãt q̃ Hal. sic opinat⁹ fuerat: vñ remouet illud qõ illi Hal. iponebãt. ¶ Et Guil. dixit. q̃ Aui. illud dixit. narrãdo ꝛ ingrẽdo dubia q̃ possent ex b accidẽ. Quapp in octone tenẽdũ est. q̃ febris sanguis alia est cuz putrefactiõe ꝛ alia sine putrefactiõe: ꝛ sic ei⁹ due sunt spẽs gñales vt patuit ꝑ Auer. 8. ꝛ 3° collz. De sanguie aũt putrefacto: dixit Hal. Nõ dicat aliqs q̃ putrefactio sanguis q̃ ẽ in venis dicat putrefactio vlis: ita q̃ oẽs hũores ꝛ ipse sãguis siue massa sanguinea tota putrefiat totalr. nã cuz nãs totalr putrefactos nõ rectificaret ꝓuaret mẽbra nutrimẽto: ꝛ sic tota vtus deficeret ꝛ seqret mors. De sanguine aũt nõ putrefacto dicũt qdã. q̃ pót facẽ febrẽ aut solo pctõ qualis aut pctõ q̃zti soloꝛ aut pctõ q̃zti ꝛ q̃lis. ¶ Dix Hal. 2° de diffe. fe. febris facta a sanguine putrido est simplicioꝛ bris q̃ fiũt ab hũoribꝫ alijs: ꝛ nõ intellexit simplicioꝛ. i. magis remota a cõpõne: qꝛ vt sic est falsuz: cũ alij hũores pñt putrefieri forti putrefactiõe: ꝑter q̃ ꝓuertant in nãm alterri⁹: sanguis ãt nõ: ȝ itellexit simplicioꝛ. i. mitioꝛ: mite enim vocat simplex reᵐ mordacis: calitas. n. febris sanguinee ẽ mitis valde: qꝛ cũ calo remisso: ꝛ obtuso ab hũiditate sanguinis iprimit: vel simplicioꝛ. i. equalioꝛ. Est. n. calitas eiꝰ eq̃lis pp hõgeneitatẽ sanguis maiorẽ q̃z aliorꝝ humorꝝ vel est simplicioꝛ: qꝛ nõ est cũ alijs febrib⁹ cõponibilis: sicut febres aliorꝝ hũorꝝ. ¶ Dixit Jsaac. febriũ 5°. sanguis nõ est cã alteri⁹ febris: lz alij hũores sint cã sue febris: qꝛ q̃ calefit ꝛ putrefit: nõ tñ alios calefacit hũores: qꝛ eiꝰ ꝓpio vicina ẽ tẽpamẽto: ppea si calefit ꝛ putrefit nõ multũ a tẽperamẽto distat: ȝ ceteri hũores ẽt in cursu näli exñtes sunt vltra tẽperamẽtũ. q̃zto igr magis cũ suũ egrediunt nälẽ cursuz. ¶ Dixit Hal. 9° tera. Sinochas q̃ nõ bñt putrefactionis signũ ex gñe effimeraꝝ dicim⁹ eé eadẽ. n. est nã eius cũ nã effi: ȝ nomẽ nõ est vnũ: qꝛ nomẽ effi febrẽ vni⁹ diei indicat. supʒ. sinocha ãt pluz. Ser. ãt dix. q̃ sil ant febri effi: plm. Et Aui. dixit. b febris est de sũma febriũ q̃ sunt inter febres effiaᵃˢ. ꝛ febres putridas: ȝ dr ab effiª. qꝛ pᵐ calefactũ in ea est hũor. In effiª aũt spũs. Et qdã dñt. q̃ é mediũ ꝑ qõ fit tranlit⁹ de effimeris ad putridas. ¶ Dixit Hal. xj. tera. q̃ sinocha putredinalis in duob⁹ dr ab effiª: ꝛ i vno cõicat cũ ea: ꝛ eꝰ in vno differt a febrib⁹ putridis alijs ꝛ i duobus ꝓuenit cũ eis. Sinocha vero sine putredine eꝰ in duob⁹ ꝓuenit cũ effiª ꝛ in vno dr ab ea: ꝛ i vno ꝓuenit cõ febrib⁹ putredis: ꝛ in duob⁹ dr ab eis. Sinocha nãq̃ putredinalis dr ab effiª ꝑ b qõ est esse putriduz: ꝛ ꝑ b qõ est pluriũ eẽ dieꝝ: quoꝝ neutrũ ꝓuenit effi: ȝ cũ ea ꝓuenit in b q̃ est hre vnũ poxisimũ. Jteꝝ sinocha putredinalis ꝓuenit cũ alijs putridis in ꝑdictis duob⁹: in qb⁹ ab effiª dr: ꝛ dr ab eis in b q̃ est eẽ sine poxisinis. Sinocha vo sine putredine ꝓuenit cũ effiª in b q̃ est hre vnuz poxisimũ: ꝛ in b qõ est eẽ sine putredine: ȝ dr ab ea in b q̃ est pluriũ dierũ: a putridis ãt dr in b qõ est eẽ sine putredine q̃ in b q̃ est eẽ vnius poxisimi. Sz ꝓuenit cũ eis in hoc est eẽ pluriũ dieꝝ. ¶ Dixit Aui. febris sanguis sine putredine est febris acuta: ꝛ nõ est effiª neq̃ ethica neq̃ febris putrefactionis. Et subdit multoties fecit eã currere Hal. cursũ febriũ diei. Et b est: qꝛ magis declinat ad effimerã ꝛ ei⁹ nãm ꝑ calidi tatẽ eius eẽ simplicẽ: nõ cũ putredine ꝛ esse in mã fumosa vapoꝛosa magis silẽ nãe spũs: ꝛ tñ Hal. nõ posuit eaz inter effiªˢ. Quidã tñ dixerũt. q̃ sinocha sine putredine dz dici effiª: qꝛ eius calefactũ est in spiritibus sicut in effiª: fit. n. ex multitudine sanguinis ad cuiꝰ multiplicationẽ sequit multiplicatio spũum q̃ sanguis ꝛ spũs calefacti febrẽ faciunt. ¶ Dixit Hal. 9° tera. p. nulla sinocha ꝓ in corpe frido ꝛ macro amat ꝓsistere: ꝛ neq̃ in fridis etatibus neq̃ in ꝓpriis corpoꝝ fridis siue ab initio siue ex nunc facte fuerint fride neq̃ in macris ꝛ raris corporibus. ¶ Et dixit in xj° eiusdẽ. virtus ibecillis cuz febre sinocha se nõ cõmittit sed q̃ꝑ lim amat ꝓsistere in multũ sanguinẽ: ꝛ multã carnẽ habentibus ꝛ in etatibus calis ꝛ naturis ꝛ acqlitis silibus cõplexionibus innascit. Et magis si bñ carnosi ꝛ multũ sanguinei ꝛ dẽsi habitib⁹ laborãtes fuerint aut supfluitatibus calis pleni. Est. n. febris sinocha ꝑprie robustoꝝ corporũ ꝛ etatis calẽ. Et Almã. dixit. hec febris inascit adolescẽtibus corpa bone habitudinis hũtibus ꝛ eis q̃ ex carne ꝓfectionibus de melle multũ comedere aut multũ vinũ bibẽ consueuerũt. Et subdit. cõtingit aũt sepius hyeme ꝛ vere. ¶ Et febris qdẽ sinocha sine putredine a tota sua spẽ ẽ salubris nisi erroꝛ in ea cõmissus fuerit de non minuẽdo sanguinẽ: ꝛ nõ infrigidãdo: si tñ nõ curat sicut oz in febrẽ sanguineã de putredine cito trãsit: ꝛ raro est vt dictũ est. 8. q̃ 4ᵐ die transcẽdat stãs sine putredine. Sinocha vo de putredine ex sanguine stãte in venis siue sic incepit siue secuta fuerit ad sinochã sine putredinẽ ẽ suspecta. De ea aũt q̃ non

Sinocha sine putredine cõuenit cũ effimera: ꝛ differt ab ea.

Sinocha vtraq̃ cõuenit cum alijs putridis fe. ꝛ cũ effimera ꝛ dr ab eis.

Que corpora sint apta ad sinochas.

Prono stica.

est ex sanguine venaꝝ: ſꝫ ex sanguine qui egressus est venas: dixit Rabi in xª pticula auctoritate Hal.2° de crisi febris q̄ generatur ex apate sanguineo est leuis ⁊ salubris ⁊ magis similat febri diei q̄ accidit ex apate carnis mollis: ⁊ nō intellexit de apate sanguineo mēbroꝝ nobiliū. nā talis oīno est suspecta. Sꝫ de apate sanguineo maioꝝ mēbroꝝ extrinsecoꝝ aut ēt intrinsecoꝝ nō nobiliū. ¶ Sinocha putredinalis ꝑm plīn terminat in pª 7ª. Silib. tñ dixit. q̄ aliq̄ extendit vsq̄ ad xiᵐ ⁊ ꝑm q̄sdā vsq̄ ad 17ᵐ: ⁊ nō vltra. ſꝫ si vltra ꝓtendit in febrē colericā iā trāsiuit. Dix Ḣ.9.ter. q̄ poxisimi reges euaporatis assueuerūt fieri feruētib⁹ humoꝛib⁹: sed nō euaporāt in foꝛtib⁹ obstructionib⁹ ex q̄bus febres sinoche fluūt: necesse est multis dieb⁹ fieri poxisimū. Et dixit. itez huic febri nulla est cā ꝓncipiū alteri⁹ poxisimi generās multoꝝ diez exñs nec imissionē vllius accessiōis facit: ſꝫ manet a ꝑnº vsq̄ ad finē vna febris nō bñs accessiones de die in diē: neq̄ de 3° in 3ᵐ neq̄ de 4° in 4ᵐ. ¶ Dixit Aui. febris sāguis ē febris ꝓtinua q̄ nō tepescit ꝓp ꝓtinuitatē māe ⁊ ei⁹ adherētiā vsq̄ ad crisim vel mortē. Itaq̄ febris sanguis nō ꝓdicat neq̄ hz excrescētias. nā febris hz excrescentias: eo q̄ mā eius nō est ꝓtinua: vl̄ q̄ de eo plus mouet vna vice q̄z alia. Sed sanguis est vna mā ꝓtinua ⁊ multa: ⁊ minera ei⁹ toti corpoꝛi est cōis: ⁊ hz in suis ptib⁹ adherentiā. i. ꝓtinuitatē: ⁊ est stans in venis. Et cōitas maxime ⁊ multitudo ⁊ ꝓtinuitas sunt poti ssima cā ꝓtinuitatis febris. Jōq̄ febris sanguis nō diuidit ꝓ ꝓtinuā ⁊ iterpolatā: sicut alie febres putride. ¶ Dixit Aue. 3° colliz. febres q̄ sunt ex sanguine fiūt in omnib⁹ venis: q̄ nō est sanguis in actu in corpe nisi in venis: ⁊ nō hz iterpolationē manifestā. Viaticus tñ ponit febrē de sanguie hīe interpolatione: ⁊ Hoꝛdoni⁹ dixit. inuenio Hal.9°. ingenij ponētē interpolatā de sanguie: ⁊ vī h̄ satis rōnabile: q̄ pol̄e est q̄ sanguis putrefiat in tāta distātia a corde: q̄ eius putredo non cōicabit cōtinue cordi. Dicūt q̄dā: ⁊ p̄sertim in ei⁹ ꝑnº vli post ꝑnᵐ aūt vl̄e fortasse multiplicabit in ꝓtinuā cōicata putrefactiōe ad ptes vicinas sanguis mltas. ¶ Dix Ḣ.3.ō crisi: febris ꝓtinua q̄ pmanet ꝑm dispōnē vnā. intelligēs p hāc febrē sanguineā. accidit min⁹ q̄z ꝓtinua tertiana: vt rarius. n. repit. nā lz sanguis patioꝛ sit ad putrefactionē per suas q̄litates q̄z col'a: nihilomin⁹ q̄ sanguis vt dcm est: a nā tā q̄z fili⁹ ⁊ thesaur⁹ custodit: accidit in eo calitatē exneā rarius accēdi q̄z in colera: min⁹ ēt q̄z in alijs humoꝛibus.

Feb. sanguinea interpolata reperiri potest.

¶ De causis febriū sanguineaꝝ. Cap.ij.

EBrem de sanguine nō putrido vocauit Aui. febrē pfundi somni: ⁊ foꝛtis. Et talis sonus causat in ea: pp multitudinē vapoꝝ a multo sanguie eleuatoꝝ ad cerebrū ⁊ ibi ꝓdēsatoꝝ multū humectantiū cerebrū: ⁊ pinde sonū pfundū cāntiū. Cōiter aūt ab auctoꝛib⁹ ⁊ doctoꝛib⁹ vocata est sinocha iflatiua. ¶ Dixit Jsaac. ꝓprietatē hz h̄ febris semp gīare iflationē ex multitudine vapoꝝ cū sanguis calefit ⁊ ebullit eleatoꝝ q̄ pectoꝛis ⁊ pulmonis vias opilant ⁊ spīm. i. anhelitū faciūt angustū ⁊ oꝛthomiā. Jōq̄ antiq̄ hāc febrē vocauerūt iflatiuū. Cōstātin⁹ ēt fil'r dixit: ⁊ pp angustiā quā cāt in anhelitu ab antiqs ēt vocata est asmatica. Dixit fili⁹ mesuay. 16° ꝓtinētis: de ꝓprietate hui⁹ febris est pati asma: q̄ replete vene q̄ sūt circa coꝛ reddūt anhelitū freqntē. Quidā aūt dicūt. q̄ hec febris dicit inflāmatiua: q̄ est maioꝛis inflāmatiōis q̄z sinocha putredinalis: ⁊ plus per flāmā infestat q̄z illa.

¶ De cāis aut hui⁹ febris. dixit. Jsaac: hec acuta febris ō puro calidoq̄ sanguine est intra vasa absq̄ vlla coꝛruptione seu putrefactione cōtēto: pōt autē sanguis nō q̄litatiue peccās febrē facere: q̄ sanguis est in coꝛpe actu satis calꝰ ⁊ magne quātitatis ad cui⁹ quātitatē nō deueniūt alij humoꝛes solo quāto peccātes. Vñ in seipso ebullit: cui⁹ ebullitiōis pōt cā ēe duplex. Una est dixit Ḣ. foꝛtis obstructio cāta a multiᵐ: ō q̄ dix Ā. fit ab opil'one suffocāte calitatē si q̄ ide voluerit calitatē ei⁹ extingui: ſꝫ suffocat: q̄ phibet eū a nā regulari, put ōcet: grauat. n. nā cū sanguis in coꝛpe alicui⁹ augmētat supra quātitatē nālē q̄ coꝛpoꝛi debetur. ¶ Dixit Hal'. 9° ter. opilatiōes. ſ. facte a multitudine sanguinis q̄ maxime sunt circa oꝛa venaꝝ ⁊ arteriaꝝ ⁊ circa poꝛos cutis nō sunt potētes gīare sinochā sine putredine: nisi qō trāspirat. i. qō trāspirari dz fuerit multū ⁊ calidū. Nā dixit: cū dī calm tegi interius strictis poꝛis: nō oz extimari certissimā factā esse dēsitatē vt nulli eoꝝ q̄ sufficienter subtiliati sūt humoꝝ concedat ad qō exterius effluere. neq̄ eni h̄ in ossibus verū erit nedū in carnib⁹ ⁊ cute: augmētatus ēt sanguis cōculcat: ⁊ cōculcat⁹ calefit quēadmodū accidit segetib⁹ cū virides ꝛculcant i hoꝛreiz. Sic itaq̄ a sanguine fumi siue vapoꝛes multi eleuati nō valētes pre grauitate nāe ⁊ opilationib⁹ ꝑdictis educi ex coꝛpoꝛe: sed retenti inflāmant. ⁊ inflāmāt sanguinē: cuius inflāmatio puenit ad coꝛ ⁊ febrē facit. ¶ Dixit Hirardus sup viatico. cū augmētat⁹ sanguis peccat q̄ztitatiue: tūc aggrauat nāz sua nimia q̄ztitate: ⁊ nō euentat. seu depurat. plīmi g̃ vapores ab eo resoluti: ⁊ nō educti ipm calefaciūt: ⁊ spūs ēt nāles ⁊ vitales in venis ⁊ arterijs ꝓtētos: ⁊ sic febris: sit sinocha inflatiua de sanguinis incēsione. ¶ Alia cā ebullitionis sanguis est aut esse pōt aliq̄ de causis ꝑmitiuis calefacientibus cū sunt foꝛtioꝛes q̄z ille q̄ effimerā causant. nam cū sanguis sit grossioꝛ ⁊ ineptioꝛ siue magis reſistēs causis ab extrisecus calefaciētib⁹ q̄z spūs: foꝛtioꝛ regrit cā ad ponēdū ipm in calefacto esse q̄z spūs q̄ sunt subtilioꝛes: ⁊ recipe babilioꝛes siue min⁹ reſistētes. Dix Hili. q̄ calitas hui⁹ febris q̄ nō peccat nisi quātitatiue ñ reddit nāe hoꝛribil'.

¶ De causis aūt putride febris sanguinee. Dixit Aui. est repletio ⁊ opilatio. nā sola repl'o ⁊ sanguinis augmētatio nō est cā febris putride ⁊ additiōis calitatis sanguinis: sed q̄ cōiungit opilationi: ꝓp quā sic indebite trāspirat sanguis ⁊ fumi calidi retinēt. q̄ sanguis supcalefit ⁊ detinet a calitate extranea: vnde putrefit. Et dixit. q̄ dimissio eūonis ꝓsuete maxie flōmie est cā q̄ sanguis multiplicetur.

¶ Et subdit. q̄ de causis eius. ſ. febris sanguinee putredinalis est ois cā ꝑmitiua foꝛtiter calefaciēs ⁊ sicut multitudo exercitij. i. vehemētia eius ⁊ laboꝛiositaꝛ: ⁊ maxie si fiat post dimissionē eūonis cōsuete: q̄ tūc magis inuenit sanguinē augmētatū. sup. sicut laboꝛ alis foꝛtis vt ira vl' furoꝛ inoꝛdinate mouēs sanguinē: vñ supcalefiat: ⁊ sicut intē sus aeris caloꝛ faciens sanguinem ebullire: ⁊ his similia.

¶ Et de causis eius dixit Aui. est q̄ multotiens facit putrefactionē in eo multā aquositas sanguis gīata ex comestiōe fructuū aquosoꝝ. nā talis humiditas de facili ꝓuertit ad putrefactionē ⁊ fil'r multitudo humoꝛis crudi sanguini mixti est ꝓpinqua cā vt putrefiat: q̄ ꝓparat ipm ad putrefactionē cū facit i ipso peccatū q̄lis sit ⁊ ipse humoꝛ crudus peccat: ⁊ maxie si ipse hūoꝛ crudus est gīat⁹ ex fructib⁹ ⁊ herbis. Dix Aui. sicut est q̄ gīatur ex cucurbitis: ⁊ melonib⁹ ⁊ piris: ⁊ his fiūbus. ¶ De his cāis ꝑmitiuis: dixit Alex. post mltiplationē cārū añcedētiū aliq̄ bas incurrūt febres: q̄ ieiunijs macerati vel furoꝛe repleti in eis putrefit hūoꝛ: scilz sanguis. ¶ Dix Viatic⁹: q̄ sanguis nāl'r oīb⁹ tpatioꝛ est clemētis. i. hūoꝛib⁹ ⁊ saporoſioꝛ atq̄ vicinioꝛ hūane cōpl'oni inde ⁊ nāe familiarioꝛ: existit q̄ facit mā toti⁹ nutrimēti coꝛpis. Sꝫ tñ si ꝑm q̄litatem mutet. dimittit a nā neq̄ regit eā negās sibi attinere eū sicut pat inobediētē sibi filiū. Remanet g̃ crudus: ⁊ indigestus exiēs tēperamētū neče est putrescat generatur⁹ febrē q̄ sinocha dī. ¶ Dixit. Hordon. cū aliqs assuet⁹ est exercitari ⁊ subito dimittat exercitiū ⁊ vtiq̄ mltis cibis ⁊ potissime sanguinē generātib⁹ ⁊ maxie sanguinē aquoſuz qualis est qui generat ex fructib⁹ tūc ex his ⁊ alijs sibi cōformib⁹ multiplicabit sanguis q̄ si peccet rōne sue q̄litatis ⁊

etiaz róne sue qualitatis gñat sinochā. Dc sanguine putre facto. ¶ Dixit Girardus sup viatico. Sinocha de sanguie putrefacto pót fieri post sinochā inflatiuā cū nó vt opz curaſ. Et aliqñ gñaſ nó p̄cedēte illa: qz sanguis pót putrefieri ex alijs causis. Amp. de eaz cāis patuit in p̄cedente ca°.

¶ De diuisione febrís sanguis p subales dzias. La.iij.

Galenus 2° de dzijs febriū diuisit in spēs febrē sanguinis dicēs. sinocho/rum vniuerse tres sunt dzie. nā quedā earū ab initio vsqz ad finē pares pmanēt quas homotenas vocāt: quedā vero augenť paulati quas ascensiuas siue augmasticas vocant: z quedā paulatim minuunť: qbus paugmasticas nomē imposuerūt. Et Ser. dixit. sunt ei tres spēs qō est: qz ipsa aut incipit cuz quiete z post addiť paulatim: qm illud qō putrefit est plus eo qō resoluiť. Aut incipit cū difficultate. s. fortiter z postea minuiť paulatim: qm illud qō resoluiť est plus eo qō putrefit. Aut remanet cū forma sui. i. eq̄lis z ẽ erit qñ qō putrefit z qō resoluiť sunt eq̄lia. Hoc idē Gal. 9° tera. dixit. qz in eo qō nō trālspiraſ ois vapoz: z qz vapoz remanens pluribus calefacit ea ad q̄ ꝓpinquat tres neče est esse dzias in sinochis febrib⁹. s. aut pmanēte pari magnitudine q̄ fm primū proximū vsqz ad statū aut adijciēte aut auferēte z ẽ faciēte equalr aut inequalr. Igiť si par fuerit illud qō eua poraſ ei qō accēdiť neqz augmētatione neqz diminutione ẽbit febrile calm: z ita sibi ipsi pmanet silis ac si nil adijceret ei aut auferret. Si vo alterz eoz dñabiť sigdē illud qō cuaſ dñaſ neče est minui febrē: si vo dñabiť qō adijciť augeri febrem opz. Et qz qñqz amplioꝛi mēsura qñqz minoꝛi supabūdante gñatione febriū vel transpiratione his q̄ augenť paré augmentationē: z his q̄ minuunť paré minoꝛatione pole est fieri: sz q̄plm dzia est fm magis z minus pariter augeri vel minui. ¶ Dixit Rasis. 16° ꝓtinē. Homotenus est qñ a p̄n° vsqz ad aduentū crisis eius est vnius tenoris. Et augmasticus est qñ augēs erit a p̄n° vsqz ad aduentū crisis. Et epimasticus vel paugmasticus est qñ a p̄n° diminuunť vsqz ad aduētū crisis. ¶ Et Aui. dixit febris sanguinis dicit i tres spēs. quaz vna dz paugmastic⁹: z ẽ illa que semp a p̄n° vsqz ad finē augēdo p̄cedit: z cā eius est: qz resolo est minoꝛ q̄z putrefactio. i. vapoz putrefactoz eleuatio. Alia est epimasticus z est illa q̄ incipit cū difficultate z magnitudine sua: deinde non cessat minui donec resoluaſ: quia resolo maioꝛ est q̄z putrefactio. 3ª dicit homotenus. i. equalr tenens: qz sicut incipit a p̄n° sic in eodē statu pseverat vsqz ad finē: z cā est: qz resolo z putrefactio equantur. ¶ Et fuit intētio Gal. z alioz auctoz q̄ in vtraqz sinocha be tres spēs assignenť. Ūn Rabi. auctoritate Gal. 9° de ingenio sanitatis postqz posuit supradictas principales spēs febris sanguinis ait. ipsaz duaz spēz diuisio hec est: quia vna est q̄ crescit a p̄n° egritudinis vsqz ad finē. Alia que in eodē statu durat vsqz ad tps declōnis: z alia est q̄ augmentaſ a p̄n° suo. Quidā tū vt Guil. eas solū attribuunt sinoche putride: z fortasse hoc ēt voluit Aui. in vbis supradictis cū cās eaz assignauit. Et hoc ió qz in sinocha putrida predicte tres spēs inueniunť de facto magis manifeste: sinocha vo inflatiua si curaſ sicut dz fm plm diminuēdo p/dit: ita q̄ fm plm est epimastica z raro inueniť augmastica aut hótena. ¶ Sili. dixit. q̄ Cōstantinus comparauit istas spēs igni forti z lignis. Si. n. lig⁹ arida cuz forti foco cōburanť statim accenduntť neqz cessat ignis minui donec totū minuaſ. Si vo lignoz viridiū ꝓgeries in foco minus forti pjciaſ paulatiz isurgit focus q̄ mām z augeť ꝓtinuenť in fortitudine: tūc p̄seuerat in eodē tenore. ¶ Ferrarius dixit. non dz augmastica: qz tū hēat augm z hótenus statū z epimasticus declōnē: sz qz augmastica augm: z hotenus statū z epimastica declōnē manifestius hz. q̄ hz fieri p mām diuersitate. nā cū mā est multa inhabilis ad putredinē modic⁹ in ea a p̄n° calor accēdiť: deinde vor: qz habilioꝛ in successione reddiť febris icipit augeri z diuti⁹ sic augēdo p̄seuerat: qz mā est multa. Qz si mā multa est: z habilis ad putredinē p sui habilitate ab ipso p̄n° fortioꝛ accēdiť in ea caloꝛ: z qz multa est in q̄ztitate: iō diutius in eodē statu p̄seuerat: vñ lōgus est status: z manifestus. Si vo mā pauca fuerit z habilis ad putredinez a p̄n° magnus: in ea accēdiť caloꝛ: sz citi⁹ deficiēte in ea habilitate ex paucitate sua cito incipit declinare: non daſ 4ª spēs isti⁹ febris: q̄ sit tm̄ p̄n^m sicut de alijs tpib⁹ morbi: qz p̄n^m in hac febre ẽ val de breuis spatij pp habilitatē sue māe ad recipiēdū actionē nāe vel morbi: vñ cito in ea appet digōnis vel ꝺzij digōnis signū. ¶ Dixit Guil. in spēbus istis nó p̄ñt bñ tpa discerni abinuicē p significationes ꝺctas ex mó afflictionis: sed bñ distinguunť in eis p signationes ꝺctas a supfluitatibus in quibus sapiēs medicus dz cōsiderare in digōne p̄n^m digestionis z pfectā digōnē. Nā cū incipit aliq̄ istarū febriū nō incipiūt appere signa digōnis: z tādiu q̄ durauerit i eodē statu. s. absqz signis digōnis vel ꝺtrarij eius erit p̄n^m eius. Cū vero signa digōnis vel ꝺtrarij incipiūt appere erit augmentū. Cū signa apparuerint pfecte digōnis vel ꝺtrarij ei⁹ erit status z adhuc hoc nō multū fieri pót z p̄pie in sinocha sine putredine. nā sanguis in ipsa ab ipso eius p̄n° est digestus nec ēt in sinocha putrida: ita p̄pie sicut in febribus alioꝛ humoꝛ. ¶ Et dixit. dubitant hoies q̄re iste tres spēs nó fiūt in alijs febribus sicut in ista: ad qō dō est q̄ predicti modi resolōnis cū putrefactione: nó p̄ñt repiri in alijs humorib⁹ sicut in sanguine: z hoc aut pp subtilitatē: aut viscositatē: aut grossitiē eoz que impediūt has varietates. Quidā aūt dicūt. q̄ cā huius est duplex. vna est auiditia sanguinis ad nām: pp quā cū sanguis egrediť a tēperamēto suo nā statim ad ipsius correctionez insurgit. 2ª est habilitas sanguinis ad putrefactionē rōne sue q̄litatuz: cū ergo sanguis putrefit z facit febrē nā nitiť ad ipsius correctionē resoluēdo qō corruptū est ex eo: sz morb⁹ ex alia parte putrefacit. Ex his itaqz duob⁹ accidit. q̄ aut natura plus resoluit q̄z morbus putrefacit aut minus aut equalr: nō aūt est sic in alijs humoribus: qz nō sunt sic amicabiles nāe. ¶ Et Sili. dixit. accidit hoc pp sanguinis habilitatē: z sui multitudinē: alij aūt humoꝛes ad putrefactionez hñt aliquā resistentiā z in minoꝛi sunt quātitate in respectu ad sanguinē. Dixit tū. q̄ de colera pót fieri febris que cōtinue minuēdo p̄cedet ꝓpter sui habilitatē z resolutionē: z q̄ ex flāte pót fieri febris q̄ ꝓtinue augēdo p̄cedet pp cōtrariam cām. Rasis quoqz 16° ꝓtiñ. vī attribuere has spēs tertiane cōtinue. Dixit. n. q̄ tertiana ꝓtinua bipartita est quedā tepescēs modice in aliquo tpe ad modū tertiane pure. z q̄dā nō tepescens: z nō tepescēs triplex est: est augmasticus epimasticus z homoten⁹. ¶ Dixit Aui. febris sanguinea sine putredine qñqz pmutaſ ad febrē ethicā: qō aliqñ pót accidere pp supfluā approximationē frigidoz pp quā ꝓtingit caloꝛē nālē multū diminui in mēbris quare non p̄ñt nutrimentū regere: sz p̄e penuria nutrimēti postea inflāmaſ z accēdiť in eis caloꝛ p̄ter nām q̄ est febris ethica: hoc tū rarissime ꝓtingit. ¶ Ego aūt vidi Raynaldū de setō Barnaba q̄ erat carnosus rubicūdus sanguine plen⁹ in fine adolescētie siue habitudinis rare: ita q̄ ex oi paruo motu fudabat multū: hic i fine mēsis maij iuit ad quoddā foz distās p. 12. miliaria. Iuit aūt multū festine: z in via bibit multuz vinū. Sequēti die reuersus capt⁹ est a febre z medicus euz curās fecit eū flōmari i mane seqnti auferēs sanguis lib. j. post flōmiā toto reliq̄ die cū duob⁹ alijs seqntibus ꝓtinue sudauit ex q̄ sudore debilitabaſ: qō videns medicus intēdit restrictioni ab int⁹ z ab ex̄ approximādo res multū fridas z frequēter: maxie aūt epitimauit coz: z epar cū aq̄ ros. solatri z portulace: z tādē die 5ª visus est nō amplio⁹ febrire:

Quō distinguanť tpa i octo spēbus.

Qr augmastica z hótena et epimastica in alijs febrib⁹ nō assignanť sicut sanguinis.

De pmutatiōe sanguinee.

sudor tñ nō deficiebat: z cibus eger accipe nō poterat nisi parū valde: z medicus ꝓcessit cū frigidis vsqz i diē nonā In quo tpe extenuat⁹ imbecillis z frigidus circa exteriora oia factus est: qō videtes cōsanguinei eius dederunt licentiā medico z rexerūt egrū cū dyamusco: z calefactione exteriorū cū multis pānis calefactis sic ēt. cū vitellis ouorū ꝓcesserūt vsqz ad diē 14ᵐ in quo accensa fuit caliditas ꝑter nām in mēbris suis z fact⁹ est ethicus. Et ego fui vocatus ad curā suā z inueni eū aridū multū putauiqz ipsum esse in ꝑn° 2ᶜ spēi ethice: z curaui eū cura ei⁹ q tādē cū labore z diuturnitate tpis liberat⁹ fuit. ¶ Et subdit A. mīl. totiens ꝓmutat febris sanguinea sine putredine ad febres putridas z maxie ad sinochā putridā: vt. s. iā dictū fuit: ꝑ tñ ēt ꝓmutari i alias febres putridas q̄ ꝓmutatio sepe iuenit facta cū nō succurrit ei in ꝑn° sic opz: si aūt succurrit nō accidit ꝓmutatio ei⁹. Ūñ Ha. dixit 9° ter. eop q sola obstructiōe febrīū nullus trāsēdit in febrē de putredie si anticipauerit cū flōmia. ¶ Et dixit Aui. febris sanguinis cū putredine qñqz ꝓmutat ad causonē: ꝓp ꝙuersionē sanguis in coleram multū iuxta co: z qñqz ꝓmutat in firsen: z dicūt qdā qñqz ꝓmutat ad litargiā z ꝓfūditatē sōni: z qñqz ad pipleumoniā. dixit. n. Aui. qñqz ꝓmutat cū infrigidatiōe plurima z maxie fcā in ptib⁹ capitis ad litargiā: ex infrigidatiōe. n. multa sanguis efficit flātic⁹: z vapores ei⁹ eleuant ad cerebrū z infrigidant z ingrossant z sapiunt nāz flātis z cānt subeth: z si ōscēderit sāguis ad pulmonē pipleum oniā faciet: z si ad pāniculos pectoris pleuresim. ¶ Et qñqz puenit ex ea: dixit Aui. ad iflationē vētris ex q̄ audit vox timpani. i. ad idropē timpanitē: z nō ꝏponit eā vētris solo cū rarificatiōe: z qñ: dixit ipse ꝓmutat ad varias z morbillos. Et h̄ sepe ꝓtingit ꝑ viā crisis derivatiōis. ¶ Et dixit Aui. crisis febris sanguinee est vsqz ad septem dies ꝑm plm z ei⁹ ꝓsumptio est cū eūone sensata: z h̄ ꝑm plm q̄ ꝑm plm erit ꝑ fluxū sanguinis narium: z qñqz cū eruptiōe emorroydar vel mēstruor vel ꝑ aliū sanguinis exitū a corpe z qñqz creticat ꝑ fluxū vētris colericū z qñqz per sudorē. Et qñqz derivat ei⁹ mā ad emūctoria faciēs in eis ap̄ata. Et qñqz ad cutē vel alia mēbra cāns in eis pustulas vel ap̄ata flōnica: z aliqñ ēminat eūone ñ sensata: sz raro. ¶ Et scias. q febris sanguinea fcā de sanguine mixto alij humori nō solū est ex mixtiōe col'et sz ēt pōt esse ex mixtiōe flātis z melie. Et sic Aū. sup ꝑ cāticor cōmē. 68 posuit tres esse spēs ei⁹ sic tres sunt humores q possunt cum sanguine misceri ꝑm quas spēs variat cura vt in suo cap̄. appebit. ¶ De signis febris sanguinis. Cap. iiij.

Dicit Almā. hāc febrē precedūt gravitas z pigritia z extēsio z dispō q̄ lassitudini assimilātur. s. extēsiue vel apostemose z in somno est superfluitas z amētia: z stupor. s. maxime post somnū longū z in capite gravitas sentit: z precipue in fronte z timporib⁹ z venar exuberatio. s. in toto corpore ita q̄ quidez vī: z pruritus est in oculis z in naribus z in locis vbi vētosas apponere cōsueuit sentit. supple. z i loco vbi flōmia fieri ꝏsueuit. ¶ Viatic⁹ z Isaac dixerūt. q̄ signa ꝓnunciātia hāc febrem priusqz appareat sunt fatigatio z gravitas mēbrorū z plenitudo eor z rubor coloris corporis z caliditas superficiei eius. s. per totū. Et qdā dicūt. dolor capitis z spatular sentit z ꝓcipit sensus in corpe sicut est sensus verberati cū re ꝓtundente nō fatigante cutē. Ista met signa saltem plura eor sunt ēt cōcomitātia hāc febrē: z pōt dici. q̄ sint signa generis ei⁹.

Pro signis specierum hui⁹ febris Hal. 9° ter. adduxit signa duorū quos curauit. Quorum vnus patiebatur febrem sanguinis sine putrefactiōe z alter cum putrefactione.

Signa fluoche sine putredie.

¶ Posuit aūt ꝑ signa patiētis eā sine putrefactiōe quorū ꝑmū est dixit ipse. Inueni febrē sufficiēter calidā: z inueni calorīs qualitatē certissimū tactū nō habētē. de quo signo dixit Serap. calitas hui⁹ febris est silis calitati febris effi mere. sup. est tñ maior. dixit. n. Aui. calitas hui⁹ febris est plūma pp calitatē vaporosaz lacunalē. i. humidā: vel z melius lacunalē nō exiccatā neqz asperā: sicut in causonide. nā dixit Zoar. fumus ascēdēs in ipsa ex corpe nō est sicut i febre colerica fortis z mordax. z iō Aui. subdit: nō est calitas hui⁹ febris in termino febri causonidis z tertiane fortis. fortis. s. tertiane vel fortis. s. nō est calitas hui⁹ febris: q nō est acuta. imo mitis z est eqlis silis eqli ꝑm plm. s. ei⁹ calitas. Et subdit. sinocha sine putredie dicta feruida ē magis silis in ꝑn° sui febri effi' z est pue mordicatiōis z lesionis. Dixit auctor cōpēdij. inueni eū habere febrē calidissimā z calorē in volis. s. ipsius egri vel ipsius tangētis non mordicatiuū. ¶ De 2° signo dixit. Ha. inueni pulsus eqles z maximos z citos z spissos z vehementes. Et subdit. in his febrib⁹ pulsus est maximus z eqlis z vehemēs z cōstētia arterie nec dura nec mollis vltra id qō ꝙz nām: intñ tñ velocitatis z spissitudinis puenit inq̄tuz magnitudinis ipsa febris deuenit: z hic textus Hal. sic scribit 17° ꝓñ. pulsus patiētiū hāc febrē de gñe effi' est equalis z fortis z magnus nō durus neqz mollis: sz ē in sui nāli dispōne. s. duritiei z mollitiei: z eius velocitas z spissitudo nō significat febris magnitudinem: sz est medius inter hec duo. de hoc signo dixit Serap. pulsus est magnus fortis plenus z lenis. Et Alm̄. dixit pulsus sentit magn⁹ z frequēs. Et in diuisionib⁹ dixit Raz. q̄ est magn⁹ z plenus. Dixit Aui. pulsus est leuis ꝓpter humiditatē remolliētē arteriā: z magnus pp fortitudinē vtutis z obediētiā instri: z est plenus ꝓpter multitudinē sanguinis velox z frequens valde pp necessitatē: z est diuersus ꝓpter aggrauationē vtutis: nō tñ est plīme diuersitatis. Est. n. minoris diuersitatis z velocitatis q̄ in causone: q: in causone vt⁹ est debilis pp resolutionē: z est in ea maior malitia: z ista duo plus faciūt ad diuersitatē z velocitatē pulsus q̄z multitudo. Ferrari⁹ addit q̄ pulsus est lat⁹. ¶ Tertiū signū est. dixit Hal. q̄ inueni vrinas in ꝓsistētia z colore ab his q̄ ꝑm nām non valde deficiētes. Et ex h̄ dixit cōpēdiū. vrina in suba z colore sane est vicina. Alm̄. aūt dixit. q̄ vrina ē rubea grossa. Et in diuisiōib⁹ dixit Raz. rubea spissa. Et viatic⁹ dixit. vrina ē rubicūda sic vmiculosa. Et Alex. dixit. vrina rubea vt sandarace. i. auripigmēti colorē hūs z attramētū. i. aurūpigmētū ecē vī. Sera. aūt dix. est vrina subē subtil: z color ē cū colorī sanguis chilor. Isaac filr dix. q̄ vria est subtil' alchinea. i. rubea. Et dix. q̄ cā subtil' vrine z rubicūde est ebullitio ac puritas sanguinis. Avi. de h̄ signo nihil dix. Tu vo scias q̄ vrina in hac febre est in suba sua parū aut mediocriter spissa quā Serap. z Isaac subtilē dixerūt nō qdē absolute: sz in cōparatiōe ad eā q̄ est multus spissa. Q̄ significauit Ha. cū dix. q̄ nō valde est deficiēs. i. differēs a suba q̄ est ꝑm nām. s. hoie robusto carnoso: cui h̄ febris est familiaris. Et color ei⁹ est rube⁹: tñ est cū claritate z nō oscurus cinerulētus: eo q̄ modicū est differēs a colore q̄z nām repitur in vrina hois familiariter se hñtis ad hāc febrē. Et q: est cū claritate. dixit Sili. q̄ vr esse tenuis cū nō sit: z sic intellexerūt q̄ dixerū q̄ est subtilis. i. clara z apparēter tenuis: q̄uis existenter sit spissa. Dixit aūt Sera. est in colore sanguinis: z h̄ cū sanguis solus distinct⁹ ab aliis hūorib⁹ peccat: z q̄ est cū colore chilor. aut z meli⁹ chimor. i. masse sanguinee: qñ ipsa massa peccat. Silib. tñ dix q̄ color vrine est rubicūdus vel subrubicūdus: z q: nulla q̄ est in sanguie corruptio aut liuiditas nec feror in vrina ꝓcipitur. Et q̄uis suba vrine spissa visu fit: tñ est penetrabilis. Et dix ēt q̄ vrina in sinocha pp nimiū calorē reddit in superficie inops. Et hypostasis in hac febre ab eius ꝑn° est laudabilis sive hypostasis ipsa fuerit reseruata ex actione nāe añ febrē: sive ex benignitate sanguinis z sua propria

digone

digone cū nō peccat in quali ꝓcedat: nō tñ est qn in ꝓcessu ex actione nāe vlterior appareat in vrina hypostasis melior ⁊ magis pineata si egritudo terminet ad salutē: ⁊ non permutet ad putridam: vrina itaq; digesta in colore rubea rosea: ⁊ in ſba spissa nō multū sinochā sine putredie signāt. ¶ Quartū signū dixit Hal. Juuenis ille rubeus apparuerat in colore. ſ. ꝑ totū: ⁊ maxie in facie ⁊ oculis. Dixit Ser. est in eo rubedo faciei ⁊ oculoꝝ Almā. addidit ⁊ nariū. Et Rasis in diuisionibus dixit. q; rubēt facies ⁊ oculi valde. Alex. dixit. q; oculos colicos ⁊ rubeos hñt. i. rubeos cum claritate rubedinis vel rubeos cū citrinitate: qū bona portio sanguinis mutat in colerā. Haly. dixit. q; vene oculorū apparēt plene ⁊ rubee. ¶ Quintū signū est. dixit Hal. apparebat iuuenis ille plenus ⁊ erat tēlio totius corporis vt pleni. dixit Sera. adest inflatio timpoꝝ ⁊ replo totius corporis. Tabri dixit 17° ꝓtiā. inflatio est faciei ⁊ oculoꝝ. Dixit Aui. est replo venaꝝ timporum: ⁊ replo cōpleta. i. totius. vel cōpleta: qr maxima. ¶ Sextū signū. dixit Hal. 3ª die nō fuit factus porisimus alius. ſ. exacerbatio. sup. nec ēt in 2ª die nec in 4ª. exīsit āt 3ª: qr magis videbat euenire in 3ª. Dixit Serap. hō est febris q nō excitat in hora: sed est sicut periodus vnus ab inceptiōe sua vsq; ad horā sui recessus. Et Almā. dixit. hec febris sine tremore ⁊ sine horripilatiōe: sed solū cū calore incipit. Et Zoar dixit. modus sinoche q a sanguine fit est ꝓtinuare suū porisimū sil' sine aliq interpolatione. Et Aui. dixit. est adherētia febris: qr ꝓtinua cōclusa: ⁊ est absq; rigore. Dixit Hili. nulla in hac febre est quies vera nec falsa nec pfectus medicus ppendere pōt declinationē inter duos porisimos: cū possit hō ppendere in oibus cōtinuis alijs: ⁊ ti pcipit non pcipit nisi paululū in matutinali hora: ⁊ subdit: sed ꝓtiū esse deberet: qr tūc magis mouet sanguis: ois nāq; mā hz horā motus magis: qr cū sanguis moueat illa hora. ſ. a nona hora noctis vsq; ad tertiā diei: tūc magis exacerbare debere videt. Et solués dixit. q; q̄uis sanguis illa hora moueat. tñ qr mēbra eo nutriūtur in eius motu magis delectant ⁊ in eius attractu pp dulcedinem ipsius ⁊ restauratione fortificant: vñ magis resistet motui putrefactionis: qō nō est repire in alijs humoribus cū mouent: qre potius qes ⁊ remissio pcipit q; adiuuat frigiditas aeris illius horę. Et Gerardus sup Uiatico dixit. per hoc sinocha ab oibus alijs ꝓtinuis differt febribus: qr nulla alia repit qn aliquā hēat declonē que est inter duos paroxismos. In hac aūt nulla est interpolatio aut declinatio. In mane tñ pp aeris tēperamentū patiēs aliquā sentit remissionē. ¶ Septimū signū est. dixit Hal. q; iportabilis estus erat laborāti. Et Almā. dixit. q; cum ea est inflāmatio fortis. Dixit Aui. inuenit ex ea patiēs inflāmationē: quare diuersificat: vt appet ex dictis calitas huius febris apud medicū ⁊ apud infirmū. nā medicus pcipit ex ea caliditatē mitē vaporosam lz plurimā: infirmus vō pcipit caliditatē inflāmantē. ¶ Octauū signū dixit Hal. q; aderat illi pulsus capitis. i. pulsatio cū dolore capitis pulsatiuus pp replonē arteriaꝝ capitis. Et Sera. dixit. q; adest soda cum inflāmatione ⁊ grauitate capitis. ¶ Nonū signū dixit Hūl. Aderant illi vigilie insuaues ⁊ trāsportabat seipsum sepe in aliq scema. i. locū vel figurā vel sitū. Almā. dixit. q; est cū ea tristitia ⁊ ingetudo: ⁊ hō maxie erit qñ vapores eleuati erūt magis digmes ⁊ mordicatiui aut vehemēter plurimi: sed qñ sic nō essent: lz essent magis mites: tūc de signis eius est pigritia ⁊ grauitas corpis. Et in hō casu dixit Auic. q; accidit ei multotiēs pfunditas somni. ¶ Addidit aūt Hal. signum xm. ⁊ dixit. q; patiēs hanc febrē exercitioꝝ ꝓsuetudinē neglexerat: ⁊ tñ intulerat ꝓsueta cibaria hō que digesserat: sed tarde. ⁊ vir. dixit auctor cōpēdij sciuit Hal. ꝑ suos q; cōsuetum exercitiū. 30. diebus dimiserat: ⁊ in die febrē pcedente fortiter exercitasset se: lz tñ nō in eo mordatus est. De hoc signo dixit Rasis in diuisionib⁹. q; fuit regimē in eo qō pcessit multiplicatiuū sanguinis: vñ Alex. ait. Et magis certum signū est si vino vſi sunt ampliori ⁊ maxie vetustiori ⁊ pinguiori ⁊ grossiori ⁊ carnib⁹ multis. ¶ Posuit āt Almā. signū aliud ⁊ est xjm. Et ait inspiratio anhelit⁹ est magna ⁊ frequēs. Et Rasis dixit in diuisionib⁹. q; ꝓstringit anhelit⁹ eius. Serap. vō dixit. fortasse aduenit ei asma ex multitudine sanguis ⁊ calitatis: ⁊ ex hō q; ascēdit aliqd ex vaporibus ad pect⁹ ⁊ pulmonē. Et Aui. dixit. accidit ei ꝓstrictio in anhelitu pp vapores cōicatos spūalibus ⁊ inuenit patiens ex eo disniā: ⁊ pro q; plm ipressionis ei⁹ est ppe cor. ¶ Posuitq; Almā. aliud signū: ⁊ est 12m ⁊ ait. cum patiētis corpus tāgit sentit sile corpi exeūti a balneo aut eius q. s. corpus suū multū de aq̄ cala fundit. Et Rasis dixit in diuisionib⁹. tactus ei⁹ est sicut tact⁹ balneati. Dixit Almā. ex plenitudine sanguis nō ex corruptiōe esse cognoscet febrē: qr mittit⁹ in superficie corpis esse vr: blādusq; calor ⁊ nihil hñs mordicationis. ¶ Et Aui. ponēs aliud signū: ⁊ est 13m ait. non est sudor in ea nisi apud crisim ex q̄ appet q; lenitas tactus nō est sudatiua. ¶ Deinde posuit Aui. aliud signū: ⁊ est 14m ⁊ dixit. multotiēs associat ei prurit⁹ nasi ⁊ in loco colli vbi ponunt vētose. sup. ⁊ in loco flōmie: sicut iā. s. dictū est: qō signū maxie accit his qbus sanguis ex naribus fluere ꝓsueuit: ⁊ qui ꝓsueuerunt scarificari ⁊ flōmari. ¶ Et Aui. deinde posuit signū 15m ⁊ ait. adest casus lachrymarū ex multa humiditate lassante retētiua oculoꝝ. ¶ Et Zoar posuit signuz 16m ⁊ ait. q; accit ei sitis. Et Ferrarius dixit. interdū sitis adest sic cū siccitate lingue ⁊ ariditate ⁊ aspitate vt in augto ⁊ statu. In ꝑn° aūt nō fit sitis pp sanguis humiditatē: lz est in ꝓcessu pcedēte ꝓsumptione. ¶ Et posuit deinde Zoar aliud signū ⁊ est 17m ⁊ ait. Adest in ea mētis alienatio. hō tñ signū plus attinet sinoche putrediali. ¶ Gerardus posuit aliud signum ⁊ est 18m ⁊ est q; adest apparitio lāpadaꝝ ardētium cora oculis suis: ⁊ cū hoc est tenebrositas oculoꝝ pp vapores sanguis rubeos pueniētes ad oculos añ cristallinā. ¶ Et Hūl. dixit. q; de signis eius est videre in somnijs res rubeas ⁊ purpureas: ⁊ est signū 19m. ¶ Et Ferrarius posuit signum 20m. ⁊ est q; adest dulcedo oris q̄ sequit ex fumositate resoluta a sanguine inspissata circa linguaz. ¶ Dix Auer. 4° collz. Signa ei⁹ sunt signa dñiū sanguis signantia ⁊ suspiria ⁊ ingetudines sunt propria i hac febre ⁊ in colica excepto q; illa fortiora existūt.

Signa sinoche de putredine sanguis. Hal. vbi. s. exm posuit de eis in alio iuuene quē curauit. ⁊ dix. q; vidit eū in oib⁹ dispositū sil'r ei q dict⁹ est: hūtē tñ manifestas putrefactiōis cognitiones: maxie in vrinis ⁊ pulsib⁹ ⁊ caloris ineqlitate. Ab his. n. trib⁹ dixit cōpēdiū discernere eas oz. In vrina qō qr i colore ⁊ liquore ⁊ hypostasi ⁊ odore a sani mutata est vrina. In pulsu vō: qr ab eqlitate ⁊ stabilitate egredit. in tactu aūt: qr pūgitiui ⁊ mordicatiui tactus est. scias tñ q; caloris ineqlitas in ista nō est multū manifesta nec apparēter repit pp hōgeneitatē māe eius ⁊ ei⁹ situationē p totū corpus. Jōq; hō a multis auctorib⁹ nō ponit. imo Aui. vr velle q; in ista sit maior eqlitas caloris q; in inflatiua cū dixit. q; plm ipressionis iflatiue est ppe cor. ⁊ p hō nō est eqlis p totū: sicut in sinocha putrida. De alijs aūt duob⁹. ſ. vrina ⁊ pulsu. dixit Hal. In ea q̄ est ex putrefactione sanguis pulsus nimiū est diuersus ⁊ vrina rubea alichina. Uia. vō dixit vrina fetet ⁊ pulsus ē diuersus: qr cōstringi suū mai⁹ ē ⁊ sepi⁹. i. veloci⁹ q; ei⁹ dilatari pp festinātiā nāe i expellēda sua putrefactiōe. Et Gerar. sup eo dix. vrinā hz fetētē ⁊ pturbatā ⁊ aliqñ supius liuidā. ⁊ pulsum hz diuersum ⁊ inordinatū. Et Gerar. dixit. adest plenitudo pulsus ⁊ vndositas ⁊ diuersitas ⁊ vrina liuida spissa fetēs. Hili. dixit. vrina est intēsa valde fetida rubea vel russa rubicunda vel subrubicūda. Et Hūl. dixit. vrina fit rubea ⁊ aliqñ inopos cū fetore ⁊ liuiditate manifesta vel cuz appōne manus. Dicūt qdā. cū vrina debeat nāl'r appere clara ⁊ te-

Signa sinoche cuz putredine

nuis.fit qñq; spissa ex colā pturbāte ipsam cū liquefactione humoꝝ vel mēbroꝝ.7 est cuꝫ liuiditate 7 fetore pp putrefactionē sanguis.nā cū putrefit putridas 7 fetidas a se mittit fumositates:vñ ēt fetidas hꝫ egestiones:7 liuiditas qñq; appet circa supficiē vrine:7 est cū h vtplīm.7 aliqñ est liuida p totū vel fm magnā ptē:7 appet aliqñ liuiditas eiꝰ distincte.i.manifeste sine appōne manꝰ añ vrinale. Et aliqñ est liuida nō distincte nec manifeste.sꝫ solū cū appōne manꝰ.

Signa cōia vtriq; finoche.

Dicunt quidaꝫ.signa cōia vtriq; finoche sunt maxime sex.que vtplīm lꝫ non semp apparent in eis.

¶ Primū est prurit⁹ in naso 7 in loco vētosatiōis 7 flōmie.

¶ Scōm est difficultas anhelitus pp multam replōnē venarū in mēbris spūalibus. Uerūtū dixit Guil.in inflatiua est inspiratio maior:7 in putredinali expiratio.¶ Tertiū est pfundatio somni pp multā ascēsionē vapoꝝ humidoꝝ mulcebriū ad cerebrū 7 pp opilationē 7 multitudinē sanguinis venarū apopleticarū:que cū augeāt pducit patientē ad apoplexiā:vt Jpo.dixit 4° re.acū.verū hoc signū maxime accidit in pn°:7 aliqñ ēt in pcessu qñ non fit flōmia vt oꝫ.

¶ Quartū signū est calitas eglis p totū.Uerū caliditas in inflatiua est magis fixis effimere:imo hoc est vnū de signis magis pprijs ei:7 maxime in pn° sui.sed in putrida est magis fixis causoni:qꝛ caliditas eius acutior est qꝫ in inflatiua.

¶ Quintū signū est accūtia in qb⁹ cōicant q̄ sunt.vt dixit Uia.dolor capitis.intēsio 7 grauitas eiꝰ.s.capitis tumor 7 egressio oculoꝝ priuatio sitis stupor assiduus:imaginatio ruffa añ oculos q̄ est rerū diuersarū figura mētis alienatio 7 vigilie 7 tristitia 7 fixa.7 hoꝝ q̄dā sunt fortiora in inflatiua:vt grauitas capitis appitio lāpadaꝝ tumor si egressio oculoꝝ rubedo faciei 7 oculoꝝ.difficultas sermonis 7 q̄dā sunt fortiora in putrida vt sitis.ponit.n. Hal.sitim eē sigm finoche putride.7 silr vigilia 7 ingetudo 7 tristitia fortiora sunt in putrida qꝫ i flatiua.¶ Sextū signū ē pulsus magn⁹ vep in putredinali ē minor 7 fistoles i ea ē in pulsu maior qꝫ diastoles:7 eo° in flatiua diastoles est maior fistole. Dixit Girar.sup Uia.finocha.putrida maxie ꝓsuevit euenire i tpe pestilētie:quā ēt sequunt alia accña i statu mala:fiē variole 7 morbilli imoderat⁹ fluxus sanguis narīū difficultas anhelit⁹ magna pp magnā replōnē cordis 7 cōpressionē pulmonis 7 aliqñ altuoyn.vl'berisipilla. Ad flatinā vero qñq; sequunt apata gutturis tremor cordis 7 inflāmatio in regiōe epis. Dixit Alle.si emorroyde vel aliꝰ ꝓsuetus fluxus sanguis clause fuerint:tūc maxie certū signū est egrū finochas pati febres.¶ Signa āt q̄ sanguis sit subtilis vel grossus ponunt.j.in tractatu de signis 7 pnostica-

Signa sāguis grossi vel subtilis.

tiōe.Dixit tñ Aui.q̄ maxie cognoscit h̄ p illud qō egredit ex eo a corpe siue spōte siue p flōmiā:7 dixit.q̄ qñ in febre sanguis accit q̄ calitas est ōsi ipsa sit tepida significat q̄ sanguis est plen⁹ humore crudo.sup.7 si calitas eius est cū acuitate 7 mordicatiōe:tūc est plen⁹ humore acuto colico.

Signa specierū.

Be spēbus hay febriū.dixit Aaron.febris ꝓtinua de sanguine q̄ cōtinue augeāt ē maligna adurens:sꝫ illa q̄ ꝓtinue diminuit est salua:7 illa q̄ in vna dispōne pmanet ē media iter has. Silr ēt Aui.voluit. Passionari⁹ aūt dixit.q̄ hōten⁹ est oiuꝫ maior 7 piculosior:cui nisi cito succurrat grauiores fiūt infirmi 7 geminata egritudo. Et dixit.q̄ signa eiꝰ sunt pulsus spissi.s.magis qꝫ i alijs 7 grauiores 7 sordidi.i.magis diuersi iueniunt lingua fictior sitis acerrima lipotomia angustia q̄ nō deest cui decōb nulla poterit inveniri vsq; in 5m vel 6m die.7 dixit.hūc i vno diatrito poteris cognoscere. Augmasticū vō sic poteris cognoscere a pn° nō grauiorib⁹ febribus ppulsat cui qdez p singulos dies vel horas augmētat ꝓcrescere.hunc aūt 3m die oꝫ cognoscere.si.n.vsq; ad p̄m diatritū venit graues in eo repies febres. Et signa h⁹ sunt q̄ si cuꝫ appet aspa asperior iueni 7 vrina ruffa silr 7 vēter p singulos dies ꝓstringit 7 pulsus ingens spissus 7 sine intermissione sordidus.

Ecōtra epimasticus ab initio grauiorib⁹ febribus pulsat intrīn vt quisq; eū medicus viderit vehemēter de eius vita desperet.sed 2ª vel 3ª die decōb repit 7 aut sudor emittitur aut sanguis ex naribus fluit.p̄ª die sitim patit.2ª aūt 7 3ª sitis refrangitur.hi si signa discusseris.i.minorationes habuerint securus esto eum in 5ª vel 7ª habiturū crisim.

Signa breuitatis vel longitudinis febris sanguis

Signa aūt breuitatis vel lōgitudinis febris sanguis sumunt.dixit Aui.ex postpōne.sup.vel festinatiōe signoꝝ digōnis.s.vel ꝓtij ei⁹.7 silr ex postpōne vel anticipatiōe signoꝝ maloꝝ de tornatilitate faciei 7 diuersitate dispōnis ei⁹ in spacio suo.7 silr est de signis bonis 7 significat.dixit Aui.ex additiōe 7 statiōe 7 diminutiōe.i.ex spēb⁹ suis supdictis p id.s.qō est augmastic⁹ hōten⁹ vel epimastic⁹.naꝫ epimastic⁹ sicut est saluior ita est lōgior.sup.7 augmastic⁹ sicut est deterior ita ē breuior si est mortalis:si aūt est salubris pōt eē lōgior 7 breuior aliis fm pom nāe supra māz ei⁹.7 hōten⁹ inter h tz mediū.¶ Et signa spatij tpis in q̄ fiet crisis sumunt ex apparitiōe signoꝝ digōnis. nā si tardant vsq; ad 3m vel 4m.s.appere nō fiet crisis i 7°: sed extēdit vlterius.si vō apparēt in 3° vel 4°.s.manifeste fit crisis in 7°. Et subdit Aui.multotiens fit crisis eius in quarto:vt qñ signa digestionis citissime apparent.

Signa p mutationis cuius

Et dixit signa ei⁹ ad q̄ ꝓmutat:cū ꝓmutat sunt signa illi⁹ febris vel egri nis alteri⁹ ad quā fit ꝓmutatio. Dixit Rasis 17° ꝓtiñ.finoche ptrāseūt qñq; in febrē ethicā ꝓsumptiuā.7 pprie cū eger indiget aq̄ frida:7 fuit ei ꝓhibita.7 eius vēter nō fuit infridatus cuꝫ emplis fridis, que ponunt circa hypocūdria ventrē 7 pectus. Et dixit.si hec febris fuisset ex apate circa vētrē 7 fuissent desup posita emplastra resolutiua de facili patiēs incidisset in ethicā.

Signa pnostica.

Signa pnostica mala vltra signa cōia.dixit Aui.multotiēs accit eis ꝓfunditas somni 7 difficultas sermonis 7 est maluꝫ.7 silr apa gutturis 7 vue 7 amigdalaruꝫ 7 cursus lachrymaꝝ. Dixit Sera.si eger buccillum se ꝓjcit 7 inflat vēter donec qñ pcutis palma:audis vocē ei⁹ sicut timpani.7 accit vt soluat nā ei⁹ 7 nō qescit iflatio.tūc scias q̄ morietur 7 pprie si exeūt i eo variole virides.sup.aut violacee 7 currit ex corpe 7 mēbris sudor. Al.ponens p̄dictū vbū.Sera.dixit.assaph.i.morbillus viridis vel violaceus 7 pprie lat⁹ 7 variole liuide 7 pue colice acute:q̄si cutē pūgētes male sunt.17° ꝓtiñ.dixit Tabri.si patiēti hanc febrē accit subeth aut vigilie pp multū motuꝫ p lectū 7 vēter est inflat⁹ 7 sonat cū pcutit vt timpanū vel est mollis inflatione nō cessante 7 appent in corpe bleucrit.i.pūcta minuta:fiē morsus pulicis recede ab eo. Dixit Ferrari⁹.si exhibito lenitiuo vel fcō clysteri nō assellauerit pessimū est 7 mortis signū:nā virtutē defectā signat. Dixit Jsaac.si infirmus subito excitet a stupore 7 vētat se ad dextrā 7 sinistrā:vēter etiā sonat q̄si tonitruū:7 post vētris solōnē illa inflatio nō soluit mortē pnūciat:qꝛ cā ei⁹ fum⁹ est pestilētialis citatus de corruptoꝝ humoꝝ ebullitiōe cū exneo calore:7 maxie si in extremitatib⁹ apparuerint petie liuide 7 obscure:7 magnū locū corpis tenuerit.h̄.significāt vstionē humoꝝ vicinitatē extinctiōis caloris nālis. Difficultas Anhelit⁹ magna in hac febre est signū malū. Et xj° de inge.sani.q̄si febris ꝓtinua de putredine sanguis non iuuat ab aere multe friditatis.imo aduritur multa adustione nō est de ea bona spes. Et si cū h nō appent signa digōnis cū virtutis debilitate nēcio mors est futura.17° ꝓtiñ.ait Raſ.dico pluries vidi 7 suꝫ exptus q̄ in febre ex putredine sanguis 7 ei⁹ multitudine euenerit sirsen 7 subeth aut lithargia.7 si sentit in capite 7 cervice 7 collo pōderositas p dies pnosticare futurū sirsen. Et dō q̄ vētris stipticitas significat colaꝫ moveri in supioribꝫ.i.ad supiora. Et dixit.vidi 7 pro certo hēo q̄ qñ nā est stiptica signis p̄cedētibus dictis p̄cul dubio accidet sirsen:7 siue sirsen siue lithargia accidat mortale est.

¶ Dixit Passionarius.finochus si ineqle vel turbulentum

fecerit aug^m. q.d. si habuerit excrescentiã scito q̃ lõginqo/
rem faciet febrẽ & nõ sine piculo. s. re^m nõ hñtis excrescẽtiã.
Dicũt. si eis somnus sit laboriosus: & a somno surgũt gra/
uiores: & huc illuc inordinate se mouẽt & cũ magna angu/
stia sine signis dignis de cura nõ est intromittẽdũ. talia. n.
morẽ significãt. si appent in corpe pustule nigre liuide vel
ignee mortale. ¶ De signis ãt bonis dixit Ipo. in 2° de hu
moribus: & ponit 17° ptiñ. Sincopis aduenies ex multa
sanguis eũone in febre accñte ex multo sanguine iflãmato
virtute vitali exñte fortí est satis iuuatiua: q̃ infridat cor/
pus & extinguit febrẽ. Si in sinocha vrina multus incensa
exñs albã & ptinuã habuerit hypostasim breuẽ & eucratas
eã esse signãt. Si aũt hypostasim habuerit rubeã leuẽ & pti
nuam: lõga: ſz eucrata erit febris. Facilis respiratio bonus
anhelitus facilis mot⁹ bonũ pnũciat. Urina incẽsa nullas
hñs hypostasim: ſz in sua cruditate pñstẽs signãt a lõge ti/
morẽ. vrina vo intẽsa malã hñs hypostasim breuẽ & discra
tas febrẽ esse signãt. ¶ Dixerũt qdã diligẽter notãdũ esse.
q̃ ãtũ est a pn° morbi vsq̃ ad p^am apparitionẽ signor di/
gestionis tm̃ est ab illa appitione vsq̃ ad critim. vñ si appet
in p^a q̃rta crisis erit in p^a 7^a: & si in p^a 7ª crisis erit in 14^a.
¶ De cura febris sanguinis per dietam. Cap. v.

Uia sinocha de egritudinib⁹ est acutis tam
inflatiua q̃ putredialis ipsa: ſic & oẽs
egritudines acute nõ dat inducias medico ad
curandũ cũ vix dieculã vite adijciãt. ió ſic dixit
Ipo. p̃ pnosticor. oz medicus eẽ sollicitũ circa
hmõi egritudines. de his. n. dixit Alm̃. x° febricitates acu
te pẽpue nõ solũ neẽe est vt medicus sepe videat: ſz vt ei sp
assistat. Et ob hãc cãm Ga. p^a ad glau. dixit in sinochis fe/
bibus & acutis piti medici cognoscunt: q̃ bñficijs armati
succurrãt grauis artis medicine medicationib⁹ priusq̃ vin
cat repugnãs nã. In his. n. cito est crisis: vt aut vincat aut
vincat nã. ¶ Scias q̃ curatio sinoche putredinalis & ista
tiue est eadẽ nõ differẽs nisi fm magis & min⁹ vt appebit i
eius pcessu. & ipsa qdẽ duob⁹ modis pficit instris. s. dieta
& potione. ¶ Et cura qdẽ per dietã cõplet si patiẽti vetant
quecũq̃ sanguinẽ augmẽtant vt caro vinũ & pcipue q̃cũq̃
multi sunt gñatiua sanguis nõ solũ eo actu febriẽte: sed et
post febris remotionẽ. Uñ Alm̃. ait. in hac febre & postq̃
febris cessauerit a carnib⁹ & pfectionibus q̃ de melle maxie
de melle cãne fiũt: & a vino abstineat donec ipius sanitas
fuerit ofirmata. ¶ Et phibẽda sunt ei fm gñalẽ cañ. que/
cũq̃ sunt facile putrescibilia ne iflatiuã in putridã puertãt
& ne in putrida putrefactionẽ augeãt: & vetãda sunt q̃cũq̃
actu vel po^a calefaciũt vt sunt maxie aer cal's & ignis in ca
mera & stratus cal'or redolẽtiũ in ea & fumigatio ipsius cũ
aromatib⁹ cal's: & ſic ira aut furor aut tristitia & strepitus
multor. mot⁹ laboriosus vigilie & oẽs cibi & potus calidi
cibi grossi & difficilis digõnis & oẽs cibi & pot⁹ dulces: q̃n
oia dulcia velociter attrahunt & replẽt venas. Mult⁹ cib⁹
ei denegãdus est: & ois supfluitatũ retẽtio: ſz totũ regimen
ad frñ tẽdat cũ pua dectione ad siccũ vt igrosset p ipm san/
guis & ei⁹ hũi^tas minuat. Dixit itaq̃ Alm̃. ad regimẽ egri
subtiliãdũ redeũdũ est: & ad multũ ipsius comestionẽ dimi
nuẽdũ: q̃n in hac febre dixit Ga. xj° ter. cibãdũ nõ est indi
catiõe sumpta a febre & cã ei⁹ sola. n. indicatio a vtute sum
pta oñdit cibũ: ſz in hac febre vtus est fortis. ¶ In iflatiua
tñ maxie pua de vtute psideratio est hñda. ipsa. n. se non cõ
mittit nisi vtuti forti. Jõq̃ dixit Passionari⁹ in dictis febri
bus si statũ nõ lõge a 7°: ſz circa ipm & nõ lõge tardiorẽ eẽ
cõsperis & vtutẽ validã videbis ac sufficiẽtẽ p̃ rigore sta
tus & etatẽ idoneã q̃ possit pati ipetũ hui⁹ febris & vehemẽ
tiã hũc pre tenui dieta curãdũ scio. Illũ vo cui lõginqor sta
tus a 7° fuerit: ac vtute minorẽ nec sufficiẽtẽ videris mox a
prin° vsq̃ quo statũ videris incipe fieri largior dieta obser
uandũ putabis. ppe statũ aũt: & cuz ipsum futurũ videris
abstineto & cũ iaz in statu positũ magis abstine & per exilẽ
atq̃ modicã valde die. exhibẽdo iuuabis. Dixit Hal. intue
re si morb⁹ est de acutis vltio aut nõ vltio & fm acuitatẽ ei⁹
rege eũ. Dixit Alex. dãda ẽ dieta q̃ extenuet & nõ ipiguet.
Et cõiter oẽs auctores volũt q̃ dieta vtendũ est subtiliori
tñ q̃ fz diuersa tpa morbi sit tenuis magis tenuis & tenuis
sima put habitũ fuit. s. in vli dieta. tractatu p̃. Et h intelli/
gant nisi aliud ꝓdicat de ꝓpõne corporis cõpõne vel etate
aut ꝓsuetudie vel rara textura stõi & his silib⁹. Sũt. n. qdã
dixit Aui. exuberãtis carnis q cũ abscindit eis cib⁹ debili/
tant & extenuant. ãre nõ tolerãt ei⁹ phibitionẽ. Dñt qdaz
añ flõmiã nõ eẽ cibũ dãdũ. post vo dixit Hal. p duas horas
dedi: cibabis aũt eos fm vtutẽ & fm vehemẽtiã febris q̃ re
mãserit. ¶ Dixit Hal. in die minutionis cibabis eũ si vtus
remã erit valida cibario fcõ de cucurbitis & spinachijs aut
lactuca p radicib⁹ aut portulace vgulis aut cucumeris & ci
truli medulla aut granator. aq̃. Et Raſ. dixit i diuisiõib⁹.
post flõmiã da ei aquã granati muzi & ciba ipm aq̃ ordei. si
aũt debilis est vtus. dixit Hal. pullor. oportebit ponere in
sculũ. Uia. aũt dixit. cibent ptisana & panis mica. Dixit tñ
Alm̃. q̃ cibis admisceas q̃ sanguis tẽpet acuitatẽ. ¶ De
cibis ꝓuenientibus in hac febre dixit Sera. postq̃z lenit nã
det aq̃ ordei. sup. & nõ añ: vt. s. patuit i ca° re. acu. fe. Uerũ
tñ si nã est decliuis ad siccitatẽ damus eã cũ aq̃ granatorũ
muzor. aut cũ fecaniabin. s. simplici fcõ cũ zuc° & dam⁹ len
tes excorticatas. s. vbi ẽ nã nõ sicca. Et dam⁹. s. cibos cũ at
triplice & olere iameno: aut cũ mes. i. robilijs excorticatis
aut cũ cucurbitis aut cuz spinachijs aut cũ oleo amigdal'.
dulciũ. sup. & hos dam⁹ qñ nã est sicca aut cũ oleo onfanci
no abluto. s. vbi nã eẽt mollis. Et subdit Sera. si nõ pñt co
medere panẽ cũ istis reb⁹. & in his vbis vt eis ꝓcedere: tũc
det eis sauich ordei qõ fuit infusuz in aq̃ cal'a hora vna: &
deinde illa extractũ fuit & ablutũ cũ aq̃ clara frigida. sup. &
deide coctũ. vt nõ gñet rugitũ vel iflationẽ cũ zu° pauco. s.
sumptũ. Et de fructib⁹ dam⁹ pruna recẽtia & medullã citru
li & cucumeris i nã sicca & granata muza & mala i nõ sicca.
¶ De cibis dixit Aui. cibi sint illi q̃ sunt ex iuiubis: & q̃ st
ex lẽtib⁹ cũ aceto & cũ granatis & sumach. & h q̃n eẽt inté/
tio in igrossando sanguinẽ: aut q̃n nã eẽt nimis mollis. h̃ Que sint
enim ipse dedit itelligere p id qõd subdit: si sit aliq̃ hor p q̃ ꝓuenientia
cõstrictio timeat. s. ne vẽtrẽ stringat: frãgat ei⁹ strictio cũ
siracost & prunis. & cibet tũc cũ cibo fcõ de cucurbita & ber
ba acetosa. & p^m olus frm̃. s. fcm̃ de acetosa endiuia & lactu
ca. Et dixit. A. fruct⁹ ei ꝓuenientes sunt pira & mala vt aq̃
de sceni. Dicũt qdã. i. odorifera. Alij dicũt. i. de illa ꝓta i q̃
sunt acetosa & granata. Et olera eis ꝓuenientia sunt cucume
res & cucurbita & endiuia & mello indus & olus h̃dictũ &
coriãdrũ & filia. olus h̃dictũ fm q̃sdã est olus fcm̃ ex lactu
ca & acetosa. ¶ Dixit Sili. dieta oz esse tenuissima nõ exce/
dẽs micã panis & ptisanã: & si neẽe fuerit pot ingrossari cũ
herbis fridis & fructib⁹ fridis nec vlteri⁹ ingrosset nisi vt⁹
deficiẽdo regrat. Dixit Rogeri⁹. si videris statũ ꝓpinquũ
vix dat lac amig. & nebule. Si vero status fuerit remotior
grossiori vtendũ est dieta. ¶ Et Suil. dixit. post flõmiã nu/
triat cũ mica panis lota in aq̃ fri^a & comedat lactucas por
tulacã & scariolas & cucurbitas coctas & crudas cuz agre/
sta vel aceto: & comedat ẽt pruna acetosa. ¶ Dicũt. si neẽe
sint carnes pp vtutẽ: tũc sint carnes auicular. puar. volati
liũ & pdicuz: pulli aut fasianor. & pulle gallinar. pue: & sint
alterate & parate cũ succis granator. berberor. arãcior. li/
monũ & silium. ¶ De potib⁹ aũt in hac febre. dixit Hal. 9°
ter. est aq̃ fri^a nisi adsit qõ phibeat. Et Alex. dixit. aq̃ frida De potu.
dãda est si signũ putrefactiõis de colico hũore sanguini ad/
mixto fuerit: securius aquã fridã dabis & magis si videris
egrotatẽ eã desiderare. dixit Sera. pot⁹ sit si nã sit decliuis
ad siccitatẽ aq̃ pruno. & aq̃ cucurbite cũ zuc° aut iulep. s.
vio. & aq̃ granator. muzor. ſz ptulor. cuz pulpa sua: q̃ sic

soluit cõprimendo ⁊ aq̃ citruli. Et si est decliuis ad lenitatẽ tũc secaniabin. tunc ẽt ⁊ rob granatoꝝ. s. muzoꝝ purũ. i. cõ tritoꝝ cũ pulpa sua. Dñt de potibus bonis est aq̃ frida oi tpe in inflatiua ⁊ putredinali post appitionẽ lignoꝝ digõ nis aq̃ decocta cũ pauco zuccaro aq̃ ordei cũ pauco zucca ro aq̃ cũ aceto vinũ granatoꝝ cũ aq̃ frida iulep violatũ vel roſ. cũ aq̃ frida ꝓpus decocta: ⁊ vinũ pauciferũ bñ limpha tũ. Quod ẽt cõcessit Sera. ⁊ ꝑcipue in declatione: q̃uis ẽt cõcedi possit in oi tpe: ⁊ oi ẽt casu in quo vtus fecerit illud esse opportunũ. In declinatione aũt vberius reficiẽdũ est. ¶ Dixit Passioarius. trãsacto statu ⁊ fracto vigore febris reficies atq̃ resumes egrũ paulati addẽdo largiorẽ dietã. Et dixit Rasis. q̃ ad vltimũ. s. in decłone reducit regimen febris sanguinee ad regimẽ febris flãtice. i. ad regimẽ mi nus fridũ ⁊ minus hũidũ: ⁊ cã est: q̃ flõmia magna ⁊ regi men multũ fridũ ⁊ hũidũ reprimũt calorẽ ⁊ ꝓmutãt mãm versus frñ ⁊ humidũ ac si declinaret ad mãm flegmaticaz. ¶ Dixit Passioarius: q̃n anesim. i. requiẽ ℔ gen⁹ febris nõ hz. iõ tps reficiẽdi eos optimã eligimus horã prãdij q̃ so liti sunt sani accipe escã q̃uis alij ante lucanũ. i. auroꝝ ele gerint tps. ¶ De alijs aũt reb⁹ nõ nãlib⁹ sufficit qõ dictũ est in dieta vli ⁊ in dieta febriũ acutaꝝ. Dixit tũ Ga. 9° ter. si estas fuerit camerã terrestrẽ egro ꝓparemus cuius porte sint septẽtrioni expolite: ⁊ eaz sepe aq̃ frida irroremus po nentes in ea flores fridos ⁊ hũidos. ⁊ Sera. dixit sit strata de foliis salicis recẽtibus mirto violis ⁊ rosis recẽtibus ⁊ floríb⁹ nenufaris ifusis aq̃ frida ⁊ ꝓmutent quotiẽs igniũ tur. Odorẽt ãt patiẽs mala ⁊ citonia ⁊ ꝓsica ⁊ alia oia odo rifera frida. ⁊ maxie odorẽt sepe ampulã aq̃ roſ. ſ miplenã insit puluis roſ. vio. sandaloꝝ cũ valde pauca cãphora. Et inducant egro gaudiũ ⁊ letitia ⁊ q̃cũq̃ res amena letari fa ciens moderate: ⁊ ũ eger insomnietatẽ aut vigilias seu mẽ tis ꝓmixtionẽ patiat ingeniãdũ est vt dormiat: Sal. quoq̃ in die flõmie post cibationẽ iussit egro suo 9° ter. vt gesce ret ⁊ dormiret: ⁊ rediẽs ad eũ i 5ª hora inuenit eũ graui som no detineri adeo ꝙ nõ sentiebat ministros dũ sudorẽ ei⁹ for titer abstergerẽt nec excitauit eũ vsq̃ ad ꝓmã horã noctis. ꝑcepit ãt Sal. somnũ post flõmiã: q̃ defect⁹ erat ex magna flõmia. In ℔. n. casu somn⁹ cõcedit post flõmiã qõ est ꝑ eos q̃ semp somnũ phibẽt post eã. ¶ Uerũtñ si stupore ⁊ somnus ꝓfundũ pateret eger trahẽdi sunt vapores ad iferiora ⁊ nõ est ꝓmittẽdus dormire: sed fricãdus est ⁊ stringẽd⁹ do lorose in extremis ⁊ vẽtosandus. Et ingeniãdũ est oi die vt asselet eger ⁊ supfluitates oẽs expurget. Et regimẽ q̃dẽ ꝑ dictũ cõpetit in oi sinocha: iflatiua tñ maxie. ¶ In putredi nali vo declinet plus ad frñ ⁊ acetosuz: ⁊ sanguine exĩstẽte iflãmato colico adhuc ad infridandũ ⁊ igrossandũ ⁊ hũe ctandũ: ⁊ sanguine exñte aquoso fit regimẽ ad infridandũ minus ⁊ declinet ad desiccandũ: ⁊ sanguine exñte grosso ꝑ admixtionẽ flãtis grossi aut melie regimẽ adhuc sit ifrida tiuũ minus ⁊ sit subtiliatiuũ ⁊ inciſiuũ. Oõ cõueniẽter fa ciũt acetosa: ⁊ intelligant ẽt hec in regimine per potionẽ.

De aere ⁊ alijs reb⁹ nõ natura libus.

¶ De cura febris sanguinis per potionem. Cap. vj.

Sera febris sinoche ꝑ instrm potionis vsat aut circa ipsaz aut circa accñtia eius. Si circa ipsam tũc duas hz intẽtiones gñales q̃ sunt cuiuscũq̃ morbi mãlis. s. eũo ⁊ alteratio: de qbusz° ter. dixit Sal. sinochaꝝ curatio flõ mia est ⁊ aq̃ fride oatio. dixit Rabi xª pti. suoꝝ affo. maior cura q̃ curat febris iclusa est flõmia facta sm tenorẽ vtutis ⁊ pot⁹ aq̃ fride post digõnẽ. si febris ℔ fuerit de accñtibus ex putredie. sup. ⁊ si fuerit sine putredie oat aq̃ frida nulla expectata digone. Eũo tñ oz precedere alterationẽ. dixit. n. Sal. ibidẽ. In sinochis si qs indoctus medicus augebit ca lorẽ eaꝝ in nõ eũando ea que cõstrictiõis cãm: inefficax oẽ aliud auxiliũ fit. nã si rarificatiuis resolutiuis eũare volue rit hũs intentionẽ ad cãm augebit febrẽ. Si vo hũs inten tionẽ ad discrasiaz que indiget infridari infridatiuis vtet: detinebit multitudinẽ in corpe: ⁊ nõ remouebit cãm. ⁊ hinc dixit Rabi vbi. s. curatiõis sinoche tarmites oẽs cessant p obmissionẽ flõmie in ꝑn° quã medicus insipiẽs nõ celebrat in patiẽte qui se suo cõmisit cõsilio. crescitq̃ febris ℔ ⁊ au get. nã si inchoat cũ fridis destruit: q̃ cõcludũt poros ⁊ re plõnẽ detinẽt intra corpus: ⁊ phibẽt resolõnẽ. ⁊ si ℔ calorẽ extinguat ⁊ si ichoat cũ calis. cal'a augẽt calorẽ febris. ⁊ si cũent totũ corpus. vñ qui ꝑ in hac febre neglexerit flõmiã pueniet in vltio ad huius pplexitatẽ. ¶ Dictaꝝ duaꝝ gña liũ intẽtionũ alteratio simpler manet. eũo vo in plẽs diui dit intẽtiões sm q̃ sunt ea q̃ in hac febre occurrit ⁊ q̃ hũt ꝑ medicũ remoueri. Cõcurrũt aũt in hac febre ꝑ sanguis re pletio. 2° mãe alteri⁹ male vt corrupte in corpe iuẽtio q̃ est. aut sicut mã cõis in corpe febricitãtis nẽcio repta. aut sicut mã accñtal' in corpe iuẽta sanguini mixta. 3° vapoꝝ a san guine elevatoꝝ multitudo. 4° obstructio porozꝝ istoꝝ phi dinali aũt cõcurrũt. ⁊ alia duo. s. pctñ sbe sanguis in subti litate aut aquositate ⁊ in grossitie vel viscositate: ⁊ sanguis putredo. ¶ Et sic sunt in sũma sex: circa q̃s sex surgũt intẽ tiones. q̃rũ ꝑª est sanguis eũo q̃ iplius opponit repletiõi. 2ª est mũdificatio corpis ⁊ sanguis ab illis malis mãjs q̃ op ponit ipsaꝝ inuẽtiẽi. ꝑ ipsaꝝ. n. a corpe eductionez dr̃ san guis mũdificari. 3ª est resolo vapoꝝ q̃ opponit ipsoꝝ detẽ tioni. 4ª est aptio q̃ opponit opil'oni detinẽti. 5ª est sanguis sbe equatio q̃ põt ipsius dici digõ. q̃ opponit illi⁹ ineqlita ti. 6ª est digõ q̃ est putrefactiõis correctio ⁊ phibitio q̃ san guinis opponit putredini. ¶ Predictas oẽs intẽtiones si mul cũ ea q̃ est ad alterãdũ tetigit Aui. in ꝑn° hui⁹ cure. cũ dixit intẽtio in curatione febris sanguinis est eũo ⁊ ingros satio sbe sanguis si fuerit subtilis valde aquosus vt colicus ⁊ subtiliatio ipsius. s. si fuerit grossus. ⁊ infridatio ei⁹ ⁊ ip sius mũdificatio ⁊ digõ mãe faciẽtis febrẽ ⁊ eius resolo ad quã resolõnẽ faciendũ subintelligi dedit aptionẽ eẽ nẽciaz vt resolo ea mediante sequat'. ¶ Incipiendũ aũt est a ꝓma haꝝ que est eũo mãe appropriate febris. s. sanguis cui⁹ ap propriata eũo est flõmia. de qua in hac febre fiẽda oẽs au ctores sermonẽ fecerũt lz nõ oẽs de eius q̃titate cõcordent ⁊ oẽs cõcordati sunt q̃ a ꝑn° cõfestim flõmet' patiẽs nõ er pectãdo digõnẽ neq̃ horã electã. ⁊ ℔ nisi sit phibẽs ab ea. Inqt Sal. 9. ter. Eoꝝ qui sola abstructiõe febriũt sicut sunt patiẽtes sinochã inflatiuã nullus trãscendit in febre de pu tredine si anticipauerit cuz flõmia. imo sicut ipse ait in xi°. In sinocho vbi sola est multitudo humoꝝ sine opil'one ⁊ sine putredine moꝝ ex flõmia rediit ad id qõ sm nãm: lz in sinocha de putredine: q̃ neq̃ opil'onẽ neq̃ putrefactionez pol'e est sanari ex flõmia. alijs idigẽt ẽt auxilijs. ⁊ dixit i 9°. Qui nõ fuerint flõmati in vltimũ deuenire piculũ si nõ ere pserint eos ab eo virtutis robur aut emoroſagia aut sudor multus. ⁊ itez. dixit. si nõ fit flõmia hos suffocari vel sinco pi pati. demũ oz vel debilitabit' nã vasoꝝ ꝓp febris caloꝛẽ. ¶ Dixit Sera. Incipiamus in ea in ꝓmis cuz flõmia vene. Et io dixit Alexã. in sinocha febre flõmari opus est q̃re ad flõmandũ dixit Alm̃. festinandũ est. Et Rasis dixit in diui sionibus succurre ei in ꝑn° rei ⁊ anteq̃z vtus cadat valde ꝓ flõmiaz. Et io dixit Alex. cũ magna astutia. i. sollicitudine flõmia fieri dz. magnũ. n. malũ est in febrib⁹ sinochis eius fieri dilationẽ. siue. n. febris facta sit fortissima ex putredi ne extẽsis venis siue infirmi vtus sit vt debilis fiat ℔ adiuto riũ differri nõ dz. ¶ Dixit Sal. xj. tera. nõ solũ in inflatiua de q̃ nõ est dubiũ nõ debere expectare digõnẽ ad flõmãdũ. sed ẽt i sinocha putrida flõmãdũ est ofestim icipiẽte egri⁹. vñ Aũ. 7. collz. ait Sal. dixit. ꝙ qñ medicaberis hãc febrẽ sanguis cũ putredine tũc nõ est expectandũ vsq̃ ad digõnẽ mãe. ⁊ ex ℔ itelligere debemus ꝙ in ꝑn° est flõmãdũ. Nã di xit Jsaac succurrẽdũ est anteq̃z tot⁹ sanguis putrefiat. nõ. n.

semper totus ebullit ⁊ putrefit sanguis in toto ꝛ in se hēat aptitudinē vt totꝰ putrefiat ex pte sue ꝺtinuitatis ⁊ trāsitꝰ ciꝰ ꝓ vniuersas corpis venas. actu tñ aliqñ putrefit in vna vel plurib⁹ ptibus corpis. ⁊ i altera vel alijs nō: ⁊ aliqñ putrefit in totō: sed nō totꝰ. ¶ Dixit Serap. nō opꝫ vt cōsideres ad flōmādū in numero dieꝝ qñ virtus est remanēs: qa qñ est vehemēs tūc nō opꝫ vt sis ꝺtētꝰ vt flōmes in 6°. aut 7°. Immo est iuuamētū in alijs dieb⁹. Dixit Hal. in ꝑn° maxime necesse est vt ꝑ° 2° vel 3°. quo mouet die oīno vtaꝫ sanguinis minutōe nigre vel basilice vene. Dixit Rabi. ō vena cordis q̄ est nigra. Et Uia. dixit opꝫ añ statū morbi de virtute ꝓgrere infirmi ⁊ etate atq; ꝓpōne ⁊ tpe ⁊ aere ꝓsuetudine q̄ si oia ꝓueniāt ⁊ virtꝰ maxie flōmādus est ifirmꝰ. Et subdit si vō obuiet flōmie qbusdā ex causis: ita. ſ. vt nō fiat in ꝑn° cauet maxie in statu ⁊ augto ēt si virtꝰ videat ꝓgruere: ⁊ itellexit de flōmia sufficiēte de q̄ iā locutꝰ fuerat quasi voluerit in his duob⁹ tpib⁹ flōmiā magnā nō debere fieri ⁊ cāꝫ subdit: qa in his duob⁹ tpib⁹ nō virtuti cōfidim⁹ laborātis adeo in morbi repugnationib⁹ quare regimine extinctiuo opꝫ vti vt ſuppleat qō dimissum erat ex flōmia pua: quā in illis tpibus nō ꝓhibēdo ꝓmisit fieri. ¶ Dixit Platearius. sanguis detrahēdus est vsq; ad 4m diē: ita q̄ q̄rtꝰ dies sit exclusus. dixit Hal. xj. ter. In sinocha inflatiua in oī crali corpis ⁊ oi regione hora ⁊ ꝓstōne flōmādū esse nec in flōmia fiēda in hac febre expectāda est hora electa sicut ipe mōstrauit. 9. tera. cuꝫ de nocte iussit flomari iuuenē patiētē sinochā inflatiuā anteq̄ putrefactio incipet. Solū autē in flōmia fiēda in hac febre ꝓsiderauit stōi disponē. vñ. xj. terap. ꝑcepit flōmari sinochā putridā patiētē sine indigestione que ꝑm stōm. Dixit. n. Uiaticus. si febris ꝓp. al's. post nimiū sit cibū quē comederat infirmus: ⁊ adhuc in ventre sit cōadunat° opꝫ q̄ in die 1a vel altera postponat flōmia quatenꝰ indigerēdo cibo cōfortet nā ⁊ a vētre eū excludat: ⁊ si nō fit hoc nālr. fiat artificialiter vt excludat. ppea si paruū fuerit tps in quo digeri ꝺꝫ postponat flōmia. si aūt longuꝫ melius est vt vomitu vel alio mō excludat vt nō fiat dilatio lōga in flōmia. ¶ De q̄ſtitate flōmie dixit. H. 9° terapē. fortī exīte virtute ⁊ etate concedēte vsq; ad lipotomiā cōmodius est ducere. Et quāuis hoc dixerit in sinocha sine putredine in iuuene patiēte eā in quo abstulit tantū de sanguine vt lipotomia fieret in eo. q̄nq; tñ etiā in putrida sic fieri iussit. Et q̄uis vt ꝑcepit Isaac. minor fiat flōmia in putrida q̄ inflatiua. nihilominus verū est dicere q̄ in v raq; ducat ad sincopiz: qa patiētes sinochā putridā minori flōmia sincopizāt q̄ patiētes inflatiuā. patiētes autē inflatiuā patiunt amplioꝝ flōmiā: qa virtꝰ eoꝝ ē fortior. Dixit Serap. si adiuuat virtus eūemus infirmū quousq; supueniat ei sincopis. Et Rasis dixit. dimitte sanguinē fluere donec egro supueniat sincopis. ſ. in vnica flōmia si virtus robusta fuerit. Si vero debilis fuerit nō iducat sincopis in vnica eūone. Sed dixit Rasis. ciba illū cū medulla panis ⁊ aq̄ grana tri muzi aut agreste: deinde minue eū ⁊ ad vltimū nō dimittas qn ꝓcedat egressio sanguis vsq; ad sincopim. Et Haly. dixit. extrahe de sanguine plurimā q̄ſtitatez vel ēt defectio fiat. ¶ Dixit Auer. 7° colli. qa ḃ febris fit ꝑ putrefactionē ⁊ opl'onē q̄ ſm vasa medicatio ipsi⁹ erit ꝓ flōmiā ⁊ maxime cū nō est sanguis putrefactꝰ. Et Hal. hoc dicit. q̄ qñ virtꝰ est fortis trahamꝰ sanguinē vsq; ad lipotomiā. ⁊ dixit hāc medicationē in hac febre necessariā eē. sed ego dico q̄ hec q̄ſtitas eūonis artificialis nō existit: imo valde ē erronea. eo q̄ ars imitat nāz ⁊ nūq̄ fit crisis laudabilis per eūonē sanguinis ad sincopiz ꝓducētē: imo hoc euenit a crisib⁹ malis in qb⁹ virtꝰ expulsiua pluſq; ꝓueniēs ē expellit. Adhuc nō est intētio eūonis inq̄ſtū eūo est nisi ad remotionē supflui sanguis peccātis in q̄ſtitate ⁊ ad cōseruationem q̄ſtitatis nālis quo igit pōt sanguis eūari vsq; ad sincopiz nisi cū detrimento sanguis nālis. hoc. n. impole esse vr. Et Hal. nō intellexit ꝓ hāc eūonē nisi infrigidationē. ergo hec medicina accītalis est ⁊ periculosa: vñ melius ē vt aliquātulū ex calore remaneat exneo q̄ſ calor nālis ꝺminuatur. Adhuc nō est credēdū q̄ in tali corpe q̄le est istud nō sit alī cuiꝰ putrefactionis ꝑparatio. igit si ꝺminuem⁹ calorē nālē corrūpet humor ⁊ virtꝰ ꝺminuet: ⁊ nō erit q huiꝰ erroris faciat correctionē. ¶ Dixit Hor. ad hec fuit itētio Hal. q̄ fiat flōmia vsq; ad sincopiz: ⁊ redarguit hoies q formidolosi sunt ad hoc. Mihi aūt vr tutiꝰ facere flōmiā multis vicib⁹ donec deficiat mā ⁊ non patiēs. Et magis diligo q̄ egritudo aliquātulū ꝓlōget q̄ſ si mors mihi imputaret: qa aliqñ fallimur credētes q̄ eger sit fortis virtutis: fiat ergo flōmia mane ⁊ sero ⁊ multis vicib⁹ ⁊ certe honorabiliꝰ est medico: ⁊ tutiꝰ infirmo talē flōmiā ducētē ad sincopim dimittere ⁊ solū tenere ꝓsiliū Hal. qō i eodē 9° terapē. posuit ⁊ est. Q. ō opꝫ tñ auferre sanguis quantū fert virtus. Jōq; Alm. dixit. q̄ multū de sanguie extrahat: ⁊ nō dixit. pcedēdū eē vsq; ad sincopiz. Silr Uiati. dixit. de sanguie q̄ſtū sufficit extrahat ⁊ maxie si nō fiat in ꝑn° initiāte vel saltez in ꝑ° vel in 2° die. puenit. n. hec febris velociter ad augmētū. Et Siliber. ꝓsuluit flōmiā in augmēto ⁊ statu ducētem ad sincopiz fiēdā nō esse: sed solū in ꝑn°. ¶ Ad ꝓdicta dixit Isaac. opꝫ nos tāti viri. ſ. Hal. prudētiam ⁊ ꝓceptū tenere: inuestigata tñ ꝑus virtute etate ⁊ tpe ꝓpōne arte regione ⁊ ꝓsuetudine. Inter que Ferrarius dixit. maxie virtutem ⁊ etatē ꝓsiderari debere. nā p:o tpe nō sic dimittimus ⁊ aerē valde possum⁹ infrigidare ⁊ ecōtra. Quidā aūt dicūt. quacūq; die vl' hora ingressus fueris ad infirmū flōmiā fac vsq; ad defectionē sincopiz vel lipotomiā. Inqt. n. Ipo. in affo. ⁊ vbi opꝫ vsq; ad defectionē eūonez opꝫ ducere. in maxio eniz dolore ⁊ acutissimo aꝑate ⁊ febrib⁹ pacutis nulla medicia melior hac ꝑt repiri. ¶ Et rōnib⁹ Auer. ō Hal. dicūt ꝓmissa distictōe q̄ talis ē. sincopis siue lipotomia ē 2r. vna ē repabilis ⁊ alia nō reparabilis. ⁊ Hal. qđ intellexit ō reparabili q̄ accidit nō solū ex eūone iuuatiui. Uerū etiā nocitiui dū subito ⁊ simul fiat. Et ista sincopis repabilis cū sit leuis cito tollit: ⁊ virtus q̄ cecidit resumit statim cibo post eūonē dato. Rōnes aūt Auer. vadūt cōtra sincopiz irreparabilē: ad quā ducere nō lz. Alij dicūt intellexit Hal. de ductione ad sincopim excluſiue sine repabilis sit siue nō. Rōnes aūt Auer. vadūt cōtra ductionē ad sincopim incluſiue ſ. sic q̄ sincopis supueniat ⁊ dūt maxime nō eē ducēdī ad sincopiz i sinocha putredinali. ¶ Dixit. n. Hal. xj. terapē. deponē. i. eūare opꝫ qd sanguis in sinocho de putredine in cura tpate: ⁊ nō multū ne aliqñ necessitas aliq̄ nos assumat intēperate ꝑ ꝺbilitatē sequētē ad nimiā eūonē. Si. n. multū eūatū fuerit de sanguine alterū duoꝝ necessariū erit: vel nutriēdo febrē augere: vel nō nutriēdo virtutē dissoluere. Igit melius est ꝺmittere qd sanguinis in ꝑpriū vsum aliis vt cōtētū sit oblationibus minimis sorbitionū ⁊ potionū: in qb⁹ vti farmacis. ſ. alterātibus ⁊ magisq̄ cibis indigemus. Jōq; iuuenē patiētē sinochā putridā cuius adduxit exēplū flōmauit cōfestim vsq; ad lipotomiā: non tñ vsq; ad sincopiz: sed sufficiēter reliqt de sanguine. nam vt dixit Auer. vbi. s. In hac febre cū apparēt signa putrefactionis p vinā vel pulsuz flōmia nō fiat vsq; ad sincopim: qa ipole ē vt post ꝑ minutionē nō remaneat putrefactio vsq; ad 7m ⁊ ꝑ hoc necesse est vt remaneat virtus sufficiēs digestiōi. ¶ Dicūt aūt quidā. in vtraq; sinocha sufficiēs extrahatur sanguinis quātitas. q̄ aūt sit ista sufficiēs q̄ſtitas certa mēsura describi non pōt: sed oz eā mēsurare medicus cuz sua bona cōiectura cōiecturādo in rebus nālibus non nālib⁹: ⁊ ꝑter nām. ¶ Dixit Hal. xj. terrap. q̄ mēsura eūonis per flōmiā accipit maxie ex corporis cōpositione vtrū carnosa ⁊ dēsa ⁊ dura ⁊ multū sanguinis hīs aut huic ꝺria. eteniz si tricēnis fuerit patiēs ⁊ mollis ⁊ humidis albus ⁊ pinguis ⁊ paruas hīs venas. aut nequaq̄ flōmabis euz aut

Sincopis ē duplex.

De q̄ſtitate flōmie sufficiēti i sinocha.

parũ auferes sanguinis. ⁊ nequaq̃ flõmabis in hora estiua ⁊ suffocatiua regione calida ⁊ sili aeris ꝓstitutione. Et Passionarius dixit. Jn his sanguinis detractio fit pro magnitudine febris: ⁊ maxie his fieri conuenit q̃ ruborẽ sanguineo plus nãli ⁊ solito rubẽt ⁊ q̃ corpus hñt extẽsum ⁊ venas ipletas ⁊ extẽsas. Jn his. n. corpib⁹ notũ est q̃titatẽ sanguinis excedere mẽsurã q̃ in eis ee dz ꝑm nãm. Cũ ergo medicus cũ sua bona cõiectura extraxerit de sanguine q̃titatẽ additã supra nãlẽ corpis illius egrotãtis debitã tũc desistat puidẽdo ẽt vt potius minorẽ q̃ amplioꝛẽ detrahat quãtitatẽ. Et si q̃dẽ q̃titas ista magna fuerit potẽ⁹ in plures flõmia ptiaꝝ vices q̃ sil⁹ vice vna euet eã. Et maxie quenit partitio flõmie fieri in febris est talis q̃ inducias dederit ad curãdũ. ¶ Ad p̃dicta dixit Aui. eũo dz fieri plurima. ⁊ si nõ est aliqd hoc faciẽs sicut flẽmia ex manu sumẽs manũ pro brachio. Et dixit Sirar. fiat de mediana si pectus habuerit sanũ: ⁊ nõ de basilica. Dixit. n. Jsaac. si pectus dolet flomeꝝ epatica. ⁊ si nõ dolet mediana. Et dicũt quidã. peccãte sanguine solo quãto fiat de vena brachij dextri: sed si cũ quãtitate fuerit acut⁹ fiat de brachio sinistro: ꝓp feruorẽ cordis. Et subdit Aui. fiat i q̃cũq̃ hora accidat nisi sit repletio nauseatiua. tũc. n. caue ab ea: ⁊ differ flõmare ⁊ remoue nauseationẽ ꝑus ⁊ cũ crapula fuerit digesta tunc eũa. Et subdit. q̃ si febris pseuerauerit. s. rectificata nauseatione. aut etiã si ꝑus nõ affuerit nauseatiua repletio. tunc flõma: ⁊ nõ cesses flõmare donec eger appropinquet syncopi. s. si fuerit sinocha putrida aut cadat in ipsaz si fuerit inflatiua: ⁊ h̃ si eger fuerit fortis. Et itez subdit Auic. q̃uis dixeriz flõmiã fieri vsq̃ ad syncopim. scias tñ q̃ partitio eius melioꝛ est ⁊ magis cõseruatiua virtutis: si nõ fuerit. q̃ necessariã faciat festinationẽ flõmãdi copiose. supple. ⁊ in vice vna vsq̃ ad syncopiz sicut si esset timoꝛ de apate in ꝓncipali ꝓp induciã flõmãdi aut si esset repletio vehemẽs suffocatiua ex q̃ timeret suffocatio nisi ilico flõmia fieret copiosa. neq̃ mireris: quãuis dicã flõmiã fieri vsq̃ ad syncopim. ⁊ lz syncopis sit accidẽs prauũ eo q̃ ista syncopis est leuis ⁊ cito tolliť. Jdeoq̃ si fiat. dixit Aui. succurrať ei. s. ꝑm suas cãs: nã si fiat p viã resolutionis cũ cibo subtili ⁊ quiete succurrere opz. ⁊ si fiat ꝓp mordicationẽ oris stoi factã a colera illuc in flõmia fluẽte. ciba eũ pane cũ aqua agreste. neq̃ ista syncopis occidit infirmũ. imo Hal. cũ reprehẽderet facta flõmia vsq̃ ad syncopim. q̃ hoiem occidisset. rñdit non occidi hoiem: sz morbum. ¶ Dixit Hal. 9. terap. flõmiã banc. s. ducẽtẽ ad syncopim. vel hãc. s. tm̃ auferentẽ de sanguine quãtũ fert virtus: ẽ maximũ auxiliũ sinochaꝝ: ⁊ cũ forti virtute ⁊ rõne ⁊ experimẽto. si nã ex hoc exhonerať ⁊ fit potẽtioꝛ supra reliduũ. ideq̃ aliq̃n segtur fluxus vẽtris aut vomitus colẽ aut vaporatio ⁊ sudoꝛ ⁊ his supueniẽtib⁹ febris recedit. Et dixit in. xj. flõmati sinochã patiẽtes plurimi in quinta die crisiz habuerũt. ⁊ qdã ad 7ᵐ deuenerũt: logius ãt nullus. ¶ Et Serap. dixit. Jn hmõi eũone est iuuaᵐ multũ in sedatiõe febris. ⁊ fortasse sequunť illã dyarria ⁊ fluxus vẽtris õ colã. ⁊ irroꝛatio reliq̃ corporis statiz aut sudoꝛ. ⁊ est cã ad extinguẽdũ febrẽ. Et haly. dixit. si sic feceris flõmiã aut febrem oino extirpabis aut ꝓculdubio febrẽ abbreuiabis ⁊ ipsius alleuiabis tps. nec deinceps patiẽtis timebis morte. ¶ Et Aui. dixit q̃ syncopis infrigidat cõplonẽ fortẽ. i. hoiez fortis ⁊ calide cõplonis. vel ꝓplonẽ fortẽ. i. calitatẽ fortẽ hui⁹ febris. Et fortasse segť flõmiã vltimã. i. sufficiẽtẽ statim fluxus vẽtris colericus ⁊ sudoꝛ quẽ opz abstergere donec cõtinueť. fortasse. n. sanabiť infirm⁹. Dixit. A. si dispõ nõ tolerat flõmiã in manu flomeꝝ vena q̃ est in circuitu frõtis. i. in loco q̃ est supra supciliũ aut apponanť ventose cũ scarificatione in loco vbi cõuenit. Dixit Hal. xj. terapẽ. virtute imbecillioꝛi exñte vel etate ꝓhibẽte nõ opz venã incidere. Dixit Dia. si nulla eoꝝ que dicta sunt ꝓmittere flõmiã conueniãt: nisi virtus sola scarificemus: ⁊ nõ flõmemus. oib⁹ ãt illis cõgruẽtibus: sola ãt virtute dissonãte: neq̃ flõmare: neq̃ scarificare ẽ necesse: q̃ virt⁹ sola solo morbo repugnat semp. ¶ Dixit Auic. si nõ põt fieri flõmia neq̃ scarificatio. supple. neq̃ sanguisuga ꝓ appositio. q̃ apposite in circuitu ani ꝓpe emoꝛroydas sunt magni iuuamẽti: ⁊ accidat spõte fluxus sanguis nariũ. supple. aut mẽbroꝝ aut emoꝛroydaꝝ. fluxus tñ sanguinis nariũ est in h̃ casu magis conueniẽs. ⁊ sic vt frequẽti⁹ eueniẽs. tũc nõ abscindať nisi apꝛopinquerit syncopis. sup. tu. sz anteq̃ supueniat syncopis abscindať. nã q̃uis in eũone sanguinis ꝑ arteꝝ licitũ sit. vt supducere eũonẽ vsq̃ ad syncopim. Jn eũone tñ spõte a nã fcã nõ est licitũ. sicut vt. s. Auer. ꝑ Hal. adducebat. Et rõ ẽ. q̃ nã suas operationes ⁊ eũones rectas ⁊ regulatas facit. ꝓp qõ in eũone nãli non ꝓuenit syncopis: nisi qñ maxia fuerit facta resolo. nõ ergo est expectãda: q̃ esset irreparabilis: sz ꝓius obuiãdũ est fluxũ restringẽdo: sed in eũone artificiali: q̃ nõ est sic recta ⁊ regulata accidit syncopis anteq̃ magna nimis sit facta resolutio. ⁊ ideo est recuperabilis. ⁊ ex h̃ ab auctoꝛibus iussa ⁊ fieri permissa. Q̃ si eũo p̃dicta sanguinis ꝑ arteꝝ fieri nõ poterit. neq̃ nã illã attẽtauerit dz medicus sanguinẽ nariũ aut emoꝛroydaꝝ vel mẽstruoꝝ puocare. q̃ si febris hec augumastica vel hõtena fuerit ad sanguinis minutionẽ magis ꝓperabis. Amplius pro flobotomia fienda ad cañ. generales de ipsa recurrendum est.

Pauca quãdo ad flebotomiã cõuenit fieri.

¶ Scõa autẽ intẽtio que est ad mãs cões eũandũ: q̃uis dz ꝓmitti flõmie: ⁊ q̃uis non. ⁊ iõ auctoꝛes in ea diuerimode sunt locuti. Dz ãt ꝓmitti q̃n in stõ ⁊ intestinis ⁊ venis meseraicis eẽnt mãe male coꝛrupte: quaꝝ timeret attractio ad venas ꝑ flõmiã. q̃ tũc maxie foret si ꝓcesserit nauseatiua satietas ⁊ regimẽ inoꝛdinatũ in cibo ⁊ potu. tũc ãt dz lentio postponi flõmie cuz necessitas fortis cogeret ad subito flõmãdũ vt in repl'one suffocatiua. tũc. n. eligim⁹ magis ꝑdictas mãs trahi in venis q̃z sinere egruz suffocari. aut q̃n mãe ille eẽnt pauce valde. aut ẽt q̃n mãe cões nõ nocio: sed ꝓtingẽter repte ꝓtinerent in venis. Uez q̃nq̃ ẽ vt fiat ista lenitio añ flõmiã ⁊ post: vt q̃n mãe cões necessario ⁊ ꝓtingẽter repte eẽnt multe: aut q̃n ẽt mãe cões eẽnt multe: ⁊ post flõmiã ẽt gĩarent alie ⁊ tãte q̃ näz aggrauarẽt. ¶ Implet ãt ista intẽtio. dix Sera. cũ decoctiõe prunoꝝ tamarindoꝝ passulaꝝ terreniabin ⁊ cassie fistule. Et Alm̃. dixit. cũ aposimate prunoꝝ ⁊ tamarindoꝝ ⁊ zuccaro aut cũ succo granatoꝝ acerboꝝ cuz pulpa sua cõtritoꝝ. Et Dia. dix. si egestio s. ⁊ alie mãe cões dicte obuiẽt. s. euoni sanguis hũectãdus erit vẽter cũ oxifenitia cassia fistula mãna violiz ⁊ silib⁹. Et A. dix. cũ duoꝝ granatoꝝ succo ⁊ siracosto ⁊ tamarindis ⁊ silib⁹. de qb⁹ sunt hec. ℞. aq̃ zuccarate. ʒ. iiij. succi granatoꝝ muzoꝝ pistatoꝝ cũ pulpa sua aã. ʒ. j. ʒ. misceať ⁊ exhibeať. ⁊ ꝑt misceri cũ eis syru. vio. ¶ Et ex eis ẽ aq̃ fructuũ solubiliũ descriptiõis Mes. Aut. ℞. decoctiõis prunoꝝ ⁊ tamarindoꝝ q̃titatẽ sufficiẽtẽ ⁊ dissolue i ea de mãna ⁊ de cassia fistula. vel de altera tm̃ ꝑm exigẽtiã. ⁊ ista lenitio siue añ siue post siue añ ⁊ p⁹ hẽat fieri. dix Aui. fiat vsq̃ ad terminũ. i. vsq̃ ad tps determinatũ siue debitũ in curatiõe febris hui⁹. vt. s. si fiat añ nõ ipediať aut nõ tardeť flõmia. ⁊ si fiat post flõmiã nõ ipediať reliq̃ cura. vel fiat vsq̃ ad terminũ. i. vsq̃ ad q̃titatẽ tã ꝓtinuã q̃ discretã q̃ mãe educãtur ⁊ virt⁹ toleret: ⁊ tũc maxie qñ hẽ et fieri añ ⁊ post. Et dixit Sera. si nõ liniť nã cũ p̃dictis. s. q̃ nõ eũant illas mãs ⁊ feces: vl' q̃ nõ potuit dari lenitiuũ pre tpis breuitate: aut q̃ infirmus renuit recipe: vel acceptũ euomit administra tũc clystẽ lene. silť Aui. dixit q̃ fiat lenitio cũ collyriis vel clysteribus lenib⁹. ¶ Amplio⁹: q̃ mãe i febriẽtib⁹ ꝓtingẽter repte sunt ãpliozis q̃titatis q̃ possint p̃dicta leniẽtia educere vel sunt in venis remoꝝ ad qs nõ pueniũt illa: tũc opz educere illas cũ medicina illis appropriata aeri: q̃ talis medicina regulꝛ ⁊ cõmodi⁹ exhibeť illis materijs ꝑdigestis. Jõ Aui. in h̃ casu loquẽs ait. q̃nq̃ est neciũ apud oigonẽ. s. oi

etaꝑ mãerũ eũare eas cũ eis q̃ sunt sicut mirabolãi.s.citri/ ni ⁊ indi ⁊ fumus terre ⁊ cassiafistula ⁊ silia. Et ista euo fit ad mũdificandũ sanguinez a materys corruptis colicis ⁊ aduſtis sibi mixtis. Et subdit. aut mundificatio fiat cũ eis: sicut soluẽtia colerã ⁊ ꝓpie cũ reubar. ⁊ ℔ cõpeteret qñ co lera sanguini mixta nõ esset aduſta. ¶ Q⁹ si sanguis fuerit imundus ꝑ admixtionẽ flegmatis. s. crudi cũ eo. Dix̃ Aui. mũdificeſ cũ digerentib⁹ humorẽ crudũ: ⁊ nõ expꝛessit q̃ eũeſ post digõnẽ: q⁹ flegma crudũ ꝑ vlteriorez digõnẽ põt in sanguinẽ ꝓuerti: ⁊ tũc sufficeret digõ ad ℔ vt sanguis re maneret mũdus. tu tñ sup. q̃ si digõ ei⁹ nõ sufficit: aut q⁹ ñ est flegma tale q̃ ꝑ digõnẽ ꝓuertaſ in sanguinẽ mũdificeſ cũ educẽtib⁹ flegma debilib⁹: Et silr̃ sup. si mã melica face/ ret sanguinẽ imũdũ q̃ eũeſ ꝓsilr̃: vt cũ decoctiõe epithimi. Dicũt qdã q̃ Aui. fortasse expꝛessit q̃ in hũore crudo fiat digõ ⁊ nõ eũo: q⁹ vtpl̃m in sinochã patiẽtibus si q̃ flegma peccat: tũc illõ est flegma nãle additũ supra q̃ztitatẽ suã nã/ le ante aduẽtũ sinoche: sicut Hal. de supradicto iuuene dix̃. q̃ vix ⁊ tarde sua cibaria digesserat. modo flegma nãle põt ꝑ solã digestionẽ ꝓuerti ad benignũ. Et silr̃ dicũt q̃ for/ tasse Aui. expꝛessit de euacuatione humoꝝ aduſtoꝝ ⁊ co/ lere: q⁹ sunt illud q̃ magis in sinochis febꝛibus reperitur ex his que sanguinem imundum faciunt.

¶ Tertia autẽ intentio que est pozorum apertio.

Tertia ⁊ sexta intẽ tiones De pozo rũ aper/ tione ⁊ ea ꝓpter repletionẽ.

¶ Et 4ª intẽtio q̃ est vapoꝝ resolũ cõplenẽ ꝑ fricationẽ ⁊ inunctionẽ apitiuã. Sufficit ãt añ flõmiã fricatio leniter ⁊ blãde sctã ⁊ inũctio postponaſ ad flõmiã q̃ si flõmia suffe/ cerit ad sedandũ febrẽ: tunc ad resolũonẽ reſidui vapoꝝ suf/ ficiet eadẽ lenis fricatio niſi multitudo vapoꝝ fuerit q̃ re/ mãserit. nã tũc fricatio dꝫ eẽ mediocris fcã cũ mãtili medio criter aspo. ⁊ post eã inũgẽdũ est corꝑ cũ oleo camomilli/ no pauco ⁊ vino albo pauco ⁊ subtili ⁊ aq̃ decocta amplio ri simul mixtis ⁊ calefactis. Et in his intẽtiõib⁹ sedata in/ flãmatiõe febꝛis ꝓcedit balneũ. Unde dixit Raſ in diuisio/ nib⁹. cũ alleuiaſ ingrediaſ balneũ tẽperatũ ⁊ in ipso eũ cũ furfure frica multotiẽs: ⁊ ℔ itera: deinde dormiat vt sudet.

Quinta intentio. De recti/ ficatione ſubſ/ tantie ſan/ guinis pu trid.

¶ Quinta aũt intẽtio q̃ est in sinocha putrida subam san/ guinis putridi rectificat ipleſ. Dixit Hal. eligẽdo attenuã/ tia aperiẽtia ⁊ mũdificatiua sine calefactiõe: vt nõ augeant febrẽ: ⁊ mellicratũ qdẽ bonũ esset niſi febrẽ augeret: eo q̃ humores grossos attenuat ⁊ incidit. viscosos lauat ⁊ mun dificat. Ubi aũt febꝛis est fortis illaudabile eẽ da g̃ loco ei⁹ ptisanũ: q̃ si opiõ dure aperiaſ da oxizachară vel syrupũ acetosum simplicẽ. Et Aui. dixit. post flõmiã factã vel eũo/ nẽ aliã si flõmia nõ potuit fieri regimẽ fiat cũ eis q̃ incidũt ⁊ aperiũt ⁊ sedãt caliditatẽ sanguinis ⁊ ei⁹ inflãmationez dans in ℔ intelligere inciſiua ⁊ aperitiua nõ debere eſſe ca/ lida: ſꝫ sicut syrupus acetosus ⁊ aq̃ seminũ cõmuniũ vel ca pilliueneris vel endiuie ⁊ similiũ: q̃ cũ hoc q̃ nõ calefaciũt attenuãt grossitiẽ incidũt viscositatẽ ⁊ opiõnẽ aperiunt. ⁊ ℔ in sanguine viscoso ⁊ grosso qui si multũ fuerit grossus ⁊ viscosus dꝫ digeri cũ calis q̃ nõ obsint febꝛi: vt dix̃ Jsaac. q̃ tñ nõ sint eleuata in gradu. ¶ Si vo sanguis sit subtiliꝫ. Dixit Aui. fiat ipsius ingrossatio cũ eis q̃ sunt sicut robub syrupus iuiubarũ factꝰ ex decoctiõe iuiubaꝝ. c. numero in lib. ℈. aq̃: donec remaneat 3ª pars q̃ collata inspisseſ cũ zuc caroꝝ zuccaꝝ tñ quãto minꝰ fuerit tãto erit meliꝰ. lẽtes etiã decocte in aceto acetoso forti: q⁹ nõ acuto sunt dixit Auic. huiꝰ gñis: ingrossant. n. sanguinẽ. caue tñ. dixit Auice. ne des ista q̃ñ sanguis est grossus. ⁊ sup. ne des incidentia ma xime calida q̃ñ sanguis est subtilis.

Sexta intẽtio. De prohibẽ/ tibus putre factionez ſanguis. De intẽtione ad infrigidatio nem.

¶ Sexta aũt intẽtio q̃ ẽ i sinocha putrida ad putrefactionẽ sanguis ꝓpleſ: ſic̃ i alijs febꝛib⁹ putridis cũ his q̃ ꝓhibẽt putrefactiõez ⁊ remittũt eã ⁊ succꝰ qdẽ g̃natoꝝ muzoꝝ in hac itẽtõe ẽ maxiſ vtil: ⁊ ipa ẽt g̃nata muza sũpta cũ cibo.

¶ Intẽtio aũt q̃ est ad infrigidationez regĩ est vltima via executionis: ⁊ ipsa qdẽ ipleſ cũ approximatiõe infrigidã/ tiũ ab intus ⁊ ab extra. Et in approximãdis abintra ꝓcedãt auctores oẽs in exhibitiõe aq̃ frigide si nõ fuerit qõ ꝑ hibeat ab ea. vñ. Hal. vt. s. dcm̃ est. noiauit ꝓ hac intentio ne aq̃ frigide dationẽ. aq̃ tñ q̃ dꝫ exhiberi melioꝛ est si priꝰ fuerit decocta ⁊ postea infrigidata. de q̃ dixit Alm̃. aq̃ fri/ gida tribuaſ. Et Aui. dixit. sumere in potu aquã frigidaꝫ si nõ est qõ ꝓhibeat sanat. ⁊ fortasse excusat ab infrigida/ tiõe altera. verũtñ nõ attẽdas ỹba eoꝝ q̃ dimittũt eũonẽ in hac febꝛe ⁊ solũ alterãtib⁹ vtunt. Dixit. n. Aui. scias q̃ esse cõtẽtũ in infrigidatiõe ⁊ dimittere flõmiã ⁊ solutionez ventris est addere in opiõnẽ ⁊ coartationẽ. sup aut de no uo eã facere. q̃re addiſ putredo ⁊ calitas in reliq̃ dispõne.

De exhi/ bitiõe aq̃ frigide.

¶ Ad hãc quoq̃ intẽtionẽ iplendã attẽde gradũ infrigi/ datiõis. Dixit. n. Aũ. 7° collz. scire debes q̃ hec febꝛis hz latitudinẽ magnã i suo calore ꝑm magis ⁊ mĩnꝰ. Et iã sub dit. q̃ ℔ latitudo diuersificaſ non solũ in vno climate: sed etiã ⁊ ꝑm climata ⁊ q̃ ex ea est fortiozis caloꝛis dꝫ arsiua: ⁊ iõ ꝑm diuersitatẽ sue latitudinis in caloꝛe eligẽda sẽ frida magꝭ ⁊ mĩnꝰ maxie tñ extinctiuis fortib⁹ est vtẽdũ qñeũo nõ potuerit fieri ꝑ flõmiã vel alr̃: aut qñ coacte medicus co giẽ incipere ab alterantibus ⁊ postponere flõmiã: sicut cõ/ tingit qñ febꝛis est arsiua importabilis calitatis ab infir/ mo. In q̃bus casib⁹ Raſ in diuisiõib⁹ ait. si tardaſ flõmia in dispõne sua. sup. aut si obmittiſ stude in dãdo ei in potu aquã frigidã plurimã ⁊ da ei ex illa in potu tñ q̃ satietur aut infrigideſ ⁊ tremat. Si g̃ deserit eũ febꝛis sufficit ter. ⁊ si redit ⁊ tu itera vsq̃quo declinet febꝛis ⁊ fiat febꝛis le/ nis adherẽs: ⁊ tũc rege ip̃z regie flegmatice febꝛis. Et ego dix̃ Raſ iã expꝛ⁹ suꝫ: ⁊ ꝓbaui ip̃z ⁊ libata ẽ ꝑ ip̃z gẽs plia q̃ erat iuxta mortẽ a timore magno. nõ g̃ sis piger in dãdo in potu aquã frigidã cũ vehemẽs ẽ necessitas neq̃ dimittas eã niſi q̃ñ fe. sinocha est ex apate in stõ aut epate aut matri ce aut vesica aut diafragmate aut pulmone ⁊ pectore. Et subdit. in stõ vo ⁊ epate est timor i dimissõe tribuẽdi aquã frigidã in potu cũ ipsa vehemẽter nocia. est maioꝛ q̃z sit ti/ moꝛ q̃ gñaſ in eo ex malitia sua. ¶ Et dixit Raſ. signa ve/ hemẽtie necessitatis ei⁹ sunt vehemẽtia iflãmatiõis febꝛis. ⁊ q̃ pulsat coꝛ ⁊ tremit post assiduationẽ febꝛis ꝑm illã di/ spõnẽ difficilẽ duob⁹ diebꝰ aut tribꝰ ⁊ nõ extinguũt ea ex/ tinguẽtia alia ⁊ nõ valẽt in ea. cũ g̃ pulsat coꝛ tũc cũ ℔ iaz bullit sanguis ⁊ nõ liberat ip̃m tũc niſi in potu deſ aq̃ frigida. deſ g̃ in potu subito tñ q̃ satieſ. res. n. frigide foꝛ/ tes vere ꝓueniũt ad illõ qõ neciũ est: ⁊ si nõ potãt isti aquã frigidã supuenit eis sincopis paululũ ⁊ scindũtur vene in vẽtrib⁹ eoꝝ ⁊ in pãniculis cerebꝛoꝝ eoꝝ. q̃re emittũt san/ guinẽ ꝑ nares ⁊ large expellitſ sanguis ⁊ moziunt. ⁊ illud q̃ñ arterie ꝓpie scindũt: ⁊ q̃ñ arterie sunt bñ posite ⁊ foꝛ/ tes: q̃re nõ accidit eis ℔ tũc ꝟstringunt eoꝝ anhelit⁹ ⁊ ꝑfo cant subito: q̃re opꝫ vt nõ fiat qõ vincat istud qõ accidit ex malitia sumẽdi in potu aquã frigidã: bũc timorẽ magnũ. fortasse. n. nõ accidit ex ea niſi debilitas fe. ⁊ plõgatio spa/ tij ei⁹ ⁊ aduẽtus apatis duri in viscerib⁹. ⁊ illud est ex eis qb⁹ expellitſ mozs cita. ¶ Dixit Aui. fortasse sumiſ in po/ tu de aqua frigida donec tremere faciat. fortasse. n. sananſ ꝑ eã: ⁊ q̃ñq̃ ꝑ potũ ei⁹ ꝑmutaſ febꝛis sanguinea ad flegma ticã. i. ad dispõnes silẽs dispõnib⁹ febꝛis flegmatice: remit/ tiſ eni acuitas ei⁹ ⁊ ebullitio: ⁊ sequiſ eã quedã febꝛis len ta silis flegmatice: q̃ postea curaſ cura feb. flegmatice. neq̃ voluit Aui. q̃ sanguis ꝓuertaſ in flegma: q⁹ qõ coctũ est incrudari est ipole. ¶ Et Auer. dixit 7° collz. q̃ñ oia par/ ticularia cõcordãt in febꝛe arsiua. ⁊ eger multuz desiderat aquã frigidã: nõ est in ℔ digõ expectãda: q⁹ eger añ digõnẽ ꝟsumeſ. Et si feceris ip̃z pati vsq̃ ad digõnis apparitiõ ẽ: tũc erit ipsa digõ mala: sicut nebula nigra aut hypostasis nigra ꝓpter nimietatẽ cõbustionis. ⁊ tũc exhibitio aq̃ fri/ gide nõ valebit: ⁊ ꝓpea meliꝰ erit in ꝑn⁹ sine signoꝝ digõ/ nis apparitiõe exhibere eã: ⁊ nõ curare de dictis ãtiquoꝝ

ꝓtra hoc:q̄ hec est res vissime approbata. nā mā q̄ calefacit febrē:q̄lis est ista.cū sit multitudo calitatis: nō est priusta digone nisi ꝑ malā q̄litatē acutā nō ꝑ grossitiē nec ꝑ viscositatē:ꝛ q̄n hāc infrigidabis:tūc statiꝫ est mā digesta. Et subdit Auer. melius est vt tu ꝙuertas hāc febrē ad febrē longā ꝛ lētā q̄ curari possit q̄ꝫ vt eger subito moriat. nā error q fit in alteratiōe complōnis febris est facilior q̄ꝫ mors. ¶ Et ego credo ꝙ illis in ꝙbus digō ꝺꝫ expectari si deꝯ aq̄ frigida citius curant si eius virt⁹ extiterit fortis: q̄uis febris fiat longa. dixit. n. Ratis. ꝙ duo iuuenes in diebus canicularib⁹ iter agebāt. quoꝝ vnus erat dñs ꝛ alter seruus: ꝛ ambo hāc egritudinē inciderūt ꝛ medic⁹ dño aquaꝫ tribuit fridā ꝛ seruo nō ꝓpinauit. ꝛ dñs euasit ꝛ seru⁹ mortu⁹ est. dicūt ḡ aquā frigidā da vsq̄ ad coloris mutationē. ita vt fiat palidus ꝛ tremēs. Et illud est vt deꝯ egro vsq̄ ad emināvnā. ꝛ est pondus lib. 4. hec sanguinē inflāmatū subtilia tū a febre infridādo ingrossat: ne ad ꝓncipalia descēdat. ꝛ febrilē inflāmationē statiꝫ extinguit. ꝛ tāte vtutis existit: vt si ēt aliq̄ tactaꝝ cārū flōmia celebrata nō fuerit ipsa sola sit sufficiēs ad curā. maxᵗ tū vbi signa humoꝝ obstruētium si alij sint a sanguine visa fuerint. Cōfortata. n. vtus a ꝓtēperātia subiectoꝝ suoꝝ humidoꝝ. ſ. spūaliū ꝛ radicaliū mēbroꝝ ꝑ friditatē aq̄ būoribus obstruētibus obuiat vt quos cūq̄ benignos iuenerit ad se trahat: subtiles vo ꝑ sudorem vel vētrē excernat: ꝛ plectoriā sanginis ꝑ emoroſagiā. ꝑ magis aptā regionē expellit. ꝺꝫ eger ad auditatē aq̄ fride potus induci. ¶ Dixit Passionari⁹. cū in siti exarserit. ꝛ sitiēs aquā fridā desiderauerit prio ei eā negādo. deiū aliquotiēs ei ꝑmitte vt in ea spe ꝑmissionis exardescat. cūq̄ sitiꝫ purgeꝯ ꝛ bibēdi habebit ardorē: tūc vas nitidū aq̄ plenuꝫ recente ꝛ nitida offerēs in tāta capacite vt q̄ꝫtacunq̄ fuerit sitis satiari possit. ꝛ si poſe fuerit deꝯ in die cretica. ¶ Aui. aūt dixit ꝙ melior hora ad infrigidādū est hora vehemētissime ebullitionis ꝛ angustie ꝛ inflāmationis ꝛ frequētie pulsus cordis. sup. siue facta fuerit eūo siue nō. Est aūt tps illō status quo ad accītia. ¶ Dixit Almā. si nō pri⁹ succurrat cū flōmia q̄ꝫ lingua nigra fiat: ꝛ supueniant accītia causonis eius cura fiat cū infrigidātib⁹: q̄ cū apparēt signa ꝛ accītia deliccationis ꝛ vstiōis humidi vt nigredo lingue ꝛ alia causonis accītia plus ꝙuenit tunc humectare ꝛ infrigidare q̄ꝫ sanguinē humidū flōmia eūare. Eteniꝫ flōmia tūc facta colerā rubeā ebullire facit ꝛ inflāmat tunc corpus vehemēter. ¶ De infrigidātibus bonis. dixit Hal. sunt vt vtaris aq̄ granatoꝝ dulciū ꝛ acerboꝝ cū sṗngibin puro. i. simplici aut tamarindoꝝ aq̄ ꝛ silibus. Et Gia. dixit. extinguat acumē cū psilio succo granatoꝝ syrupo viol. prunoꝝ ꝛ silibus. Et Aui. dixit cū aq̄ lētiū ifrigidata ꝛ cū aq̄ lactuce. Et dixit ꝙ aq̄ ordei cōpetit. ſꝫ cū lenitate nāe: ꝛ aliter nō: ꝛ de vtilibus est vt semē psilij integrū vna nocte in aq̄ decocta infundat mane coleꝯ. ꝛ illi aq̄ adde zuccarū ꝛ potui tribue. nā intolerabilē caloꝛ ꝛ sitim acutaꝝ tollit ꝛ ventrē lenit. Et dixit Sera. ꝙ clystere factū ex aq̄ oleris bñdicti. i. lactuce cū mucillagine psilij ꝛ oleo roſ. extinguit inflāmationē ꝛ tremorē cordis. ꝛ ſm hāc intētionē administra aq̄ vage pastoris ꝛ salicis ꝛ psiliū cū oleo viol. ¶ Et de infrigidātibus ab extra. dixit Sera. est cerotū factū ex oleo roſ. ꝛ aq̄ citruli ꝛ cucurbite ꝛ iusquiami. ipsum. n. extinguit q̄ poni tur sup stō ꝛ epate extinctione vltia. ꝛ portula. viridis trita ꝛ posita sup stōm ꝛ epar mirabilr extinguit. amplⁱ⁹ in his q̄ ꝓterierunt multa posita sunt faciētia ad hāc intētionē. Dixit Aui. in fine. vt in decōne huius febris da troci. de cāphora aut de spodio ꝛ silēs his. Et Almā. cōcessit troci. de cāphora: ꝛ sunt illi in ꝙbus ponunt aliq̄ infridātia ꝛ aliq̄ stiptica. danē āt hi troc. ad ꝓsumēdū residuū caloris febrilis ꝛ ꝓfortādū mēbra resoluta eoꝝ subaz vnēdo. ¶ Ex dictis apparere pōt q̄ ꝛ q̄lis sit cura spēs sinoce. nā in augumastico flōmia ꝺꝫ maior fieri ꝛ magis subito ꝛ maior infrigidatio ꝛ citius aq̄ frigide exhibitio ꝛ in epimastico eē. ꝺꝫ fieri maior flōmia ꝛ minor infridatio: ꝛ raro est ꝙ in ea fiat añ flōmiā infridādū. Et cañ. ēt ꝓhibētes aquā fridā dari i hac spē magis obseruari pñt ꝛ debēt: ꝛ hōtenus i flōmia ꝛ infridatiōe plᵒ attinet augumastico q̄ꝫ epimastico. ¶ De ītētiōe āt ad accītia. dixit Aui. Si accidat dolor capiti aut pulsᵒ aut vīgilie aut ꝓfunditas somni aut fluxus sanguinariū supfluus destruēs virtutē aut alia de accītibus seuis cura eam cū eis q̄ docuimus te in loco suo: q̄ in capitulis ipsorum accidentium.

¶ De ꝙbusdā exēplis ad eūonē febrⁱs sanguinis. Cap. vij.

Exēplum primum.

Gāuis multi ad manus meas curandi venerint qdā de sinoca iflatiua quidam de putrida ex eis solū duos hic adducaz. ¶ Peruenit enim ad manus meas Bonifaci⁹ petri ex natiuitate cōplōnis sanguinee ꝛ ex tēpore ēt. nā arte vinū vendebat ꝛ erat magnus bibulus nō ꝙsuetus vinū limphare. erat aūt cōplōnis satiꝫ carnose am plaꝝ venarū ꝛ planarū: quarū color ad obscurū tendebat erat tū strictoꝝ poroꝝ pauco⁹ piloꝝ. ꝛ erat etatis circiter anoꝝ. 34. ꝛ ociosaz vitā degebat. frequētabat tū vini rubei puri potū ꝛ fuerat ei ꝙsuetudo oi anno de mēse maij flōmari: cū quo lōgo tpe sanᵒ fuerat. Accidit aūt vt i anno. 1368. occupat⁹ circa vēditionē vini de mēse maij flōmiā dimisit. Dieq̄ 8ª mēsis iunij eiusdē anni iuit pratū pedes: ꝛ eadē die rediēs huc ꝛ fatigat⁹ est pre caloꝛe aeris multū estuauit sero illo nō cenauit: ſz multū vinū bibit: ꝛ circa mediā noctē arripuit eū febris estuosa valde ꝛ totā noctē tā añ febrē q̄ꝫ post habuit inqetā ꝛ pre siti magna mḷtā bibit vinū: modicū tū aq̄ imiſcuit ꝛ circa auroꝛā ꝑsentit caloꝛē itēſuz ꝛ ertēsionē ꝛ rugitū circa vētrē: ꝛ q̄si ꝑ vniuersū miracb ꝛ clystē vnū sibi ꝑparari fecit ꝛ imisit qō eduxit sgbalas plēs: ꝛ tādē feces ſube mediocris coloꝛe citrinas. Circa ortū solis fui vocat⁹ ad eū ꝛ aspiciēs ipsuz rubicūdū ꝛ ſz faciē ꝛ oculos ꝛ venas plenas habētē manū apposui capiti. ꝛ vētri ꝛ ꝓcepi calitatē magnā: nō tū mordacē q̄ꝫtucunq̄ manū tenuissez: pulsuz iueni magnū ꝛ freq̄ntē plenū: nō tū mḷtū ieq̄lē: ꝛ vinā asperi ſubrubeā cū q̄dā claritate ñ mḷtū spissaz ꝛ sedimē laudabile hñtē. tūc manū iposui circa regionē cordis ꝛ epatis ꝛ inueni calitatē amplioꝛē: extremaq̄ tāgēs calā iueni neq̄ in aliq̄ corporis ꝑte frigus ꝑsenserat. lingu ā vidi ſm nām habētē nō aridā neq̄ asperā sitiꝫq̄ habebat. Certificatuſq̄ de regimīe ꝓterito ꝛ cōſuetudine flōmādi quā illo āno dimiſerat iussi eū flōmari statiꝫ de vena media excusat⁹ a lenitiōe alia ꝑ clystē q̄ fecerat ꝛ extrahi lib. i. sanguinis. ꝺinde eū qescere iussi sine somno ꝛ zuccaꝝ viol. mixtū cū cādijs ei exhibui: ꝛ potaui cū aq̄ ordei in tertijs aūt cū cibari dixi cum mica panis lota ſuperaddito modico aceti. Circa vesperas aūt veniens ad eum inueni eum minus calere ꝛ ad motū leuioꝛē neq̄ tū sitientē. Et aſpiciens sanguinez de mane extractū vidi eum esse rubeū modicū colere ſupernatantis habentē ꝛ aquositatē paucā ꝛ incidens eū cum fuste inueni eum ſube esse nō multū ſolide nec grosse. vidi q̄ꝫ vrinam ſubrubicundā ꝛ ſubtiliorē q̄ꝫ de mane nullū fetorē habentē: tunc extimaui eum pati ſinocam inflatiuā: ꝛ feci iterato eodē ſero ex eadem vena abſq̄ iteratione pcussionis cū flōmo extrahi de sanguine circiter. ʒ. 6. ꝛ postea exhibui ei. ʒ. ij. ſulep. roſ. cū aq̄ frigida ꝓius decocta ꝛ de sero euz cibari feci eadē mica panis. ꝛ dixi ꝙ ſi de nocte ſitiret potaret eū ſucco granatoꝝ muzoꝝ cū aq̄ predicta ꝛ sic fecerunt mane ſequēti rediēs ad eū inueni ipſuz adhuc minus calētē ꝛ aliquātulū dormiuisse ꝛ iussi clystere fieri ex decoctiōe blitis malue violarie ꝛ lactuce ꝛ ſupaddidi. ʒ. i. cassiſi. ꝛ. ʒ. ij. zuc. viol. ꝛ vitellū oui: ꝛ. ʒ. iij. olei viol. ꝛ parū ſalis ꝛ in prādio cibari euz feci farre cū modico zuccaro ꝛ potari modico vini pontici debilis ꝛ bñ limphati. ꝛ post prandiū aliquātulū geuit. Sero vo veniēs ad eum nō inueni calidita-

tem remissam plusq̄z de mane. nullū tñ motū ꝓceperat egri ⁊ tunc exhibui sibi de iulep roſ. vt.ſ.⁊ mica panis aspera succo granatoꝝ muzoꝝ cibari feci in cena ⁊ in auroza exhiberi feci lenitiuū qō. ℞. medule cassiefi. ʒ.i.ſ. tamarindorū. ʒ.ſ. dissoluta cū decoctione p̄runoꝝ viol. capilli veneris liquiritie ⁊ seminis endiuie ⁊ mane sequēti inueni infirmū assellare feces cū multi mucillaginib⁹: nō tñ multū grossis in quarū parte apparebat aliqualis citrinitas tūc aquā ordei cū zuccaro rubeo calidā dedi ad abstergendū: ⁊ post eā per horā cibari feci modica carne edina alterata cū seminibus frigidis ⁊ succo arantij ⁊ vinū vt.ſ. bibit de sero inueni caliditatē valde remissaz ⁊ cenauit micā panis cū succo granatoꝝ. In auroza accepit medullā arantij cū zuccaro: puius tñ aqua frigida infusaz ⁊ lotā cū qua bibit succū granatoꝝ cū aqua mane inueni caliditatē multū remissaz. clystere. vt.ſ. lactuca excepta fieri iussi ⁊ carnib⁹ pulle alterate cibari iussi ⁊ potari vino. vt.ſ. Attū ante oēm cibationem leuiter eū fricari feci. 5ª aūt aduenīēte die sudauit: ꝛ nō copiose. sequēti nocte syrupū acetosum simplicē cū aqua feniculi dedi. erat. n. caliditas febrilis remissa multū. 7ª die sudauit copiose ⁊ liberatus fuit. ¶ Vidi quoq; aliuz noie Stephanū etatis annoꝝ. 44. subtilis stature ⁊ rare texture: cui⁹ cōplō ad colericā declinabat. venas āt habebat manifestas ⁊ plenas. ociosus. n. ⁊ bibulus erat. hūc visitaui scōa die sue febris vidi vrinā ⁊ inueni pulsum satis ꝓpinqua bis q̄ in iuuene supradicto ꝟ nō assellauerat postq̄z cepit febrire ⁊ illo mane noluit clysterizari: vnde ilico ei exhibui. ʒ.ij. electuarij cassiefi. cū aqua endiuie ⁊ p̄cepi eum nō cibari quousq; venter eius bñ moueret. rediens aūt ad eū hora vesptina inueni eū magnā copiā fecū ⁊ mucillaginū citrinarū assellasse cibaui eū illo sero farre ⁊ aquā bibit cū aceto quā affectabat. In auroza accepit iulep vio. cū aq̄ seminū cōmunū frigidoꝝ ⁊ endiuie. mane veniēs ad eum inueni caliditatē additā ⁊ inquietā habuisse nocte: tunc tñ dormiebat ⁊ dimisi eū sic dormire ⁊ in tertijs rediēs ad eū vidēs virtutē tolerantē ⁊ vrinā rubeā satis spissam feci flō mari eū ⁊ extrahi de sanguine. ʒ.ix. ⁊ cibaui euz illo mane parua pulla alterata lactuca. vespere aūt nō inueni caliditatē diminutā: sed potius additā nullo tipo p̄cedēte sanguinē q̄z extractū aspexi ⁊ erat substantia eius satis clara: multū tñ citrinitatis in supficie habebat. cibaui eū in cena lactuca decocta quā libēter accepit: ⁊ potaui eum aqua frigida cū aceto. mane bibit iulep viol. cū aqua frigida ⁊ circa ortū solis clystere recepit simile supradicto: ⁊ visitās eū hora tertiarū inueni eū minime dormiuisse ⁊ tāgens regionem cordis inueni euz: quasi pulsum cordis pati ⁊ os habebat amaricatū cū quadā leui nausea. dedi ergo ei aquā tepidaz cū aceto modico ⁊ post paululū vomitum ꝓuocari iussi ⁊ euomit colerā citrinā ⁊ viridē multā ⁊ imēse amaritudinis ⁊ sedata est acuitas febris eius ⁊ nausea ⁊ ab illa die in antea curaui eū cura causonis finochides. vt. j. ponet in cap⁹ causonis. Et finaliter in 14° die per crisim fluxu sanguinis nariū liberat⁹ est. ¶ Vidi quoq; Petrū zuccarini de septēnio: cui⁹ cōplō sanguinea erat ⁊ satis carnosus licet statura pusillus hic exercitijs deditus ambulatiuis regebatur multa carne ⁊ vino. Cūq; vna die ō mēse Julij sub sole ambulasset cepit dolere circa caput ⁊ añrioza nec poterat ambulare p̄e fractione mēbroꝝ suoꝝ ⁊ vix redijt domū ⁊ credens p̄e fatigatione ⁊ abstinentia diei illius hoc sibi euenisse comedit carnes castratinas ⁊ repleuit seipsum vino ⁊ post cenā ilico dormiuit. Circa matutinū vero dormiēs cō querebat locuz in lecto mutabat tunc vxor eius excitauit illū scitura qd pateretur. Eo autē nō respondēte vxor fricare cepit ipsum ⁊ brachia fortiter ligare nec cū his excitabat. Et apparente die misit ꝓ me. Et veniēs ad eū multas vētosas sine scarificatione applicari feci nec eas sentiebat. tūc inueniens pulsuz magnū flōmari euz feci ⁊ extrahi de sanguine plusq̄z lib. i. neq; ꝓ hoc excitabatur: tunc iterari feci ventosas ⁊ post plures sine scarificatione duas scarificari feci tunc cepit dolere ⁊ loqui dicens nolo carnē meam incidi. Et aperiens oculos cognouit quid factū fuerat tūc iussi teneri eū excitatū fricationibus fortibus ⁊ ligaturis extremitatū ⁊ frequēti appositione acetiacuti ad nares ei⁹ hora tertia ad eū rediēs inueni cū excitatū extitisse ⁊ duas sellas emisisse multe colere: tunc cibaui eū pulla parua alterata: ⁊ potaui aqua ordei: q̄ succum granatorum noluit neq; iulep. Et q̄ nō finerent eū dormire iussi. vespere ad eum veniens inueni pulsum eius magnitudinē amisisse: frequentē tñ magis effectū. Intendi ad extinctionē caliditatis eius cū epithimatib⁹ ab extra: q̄ ab intus nihil sumere volebat ex potibus nisi aquā ordei ⁊ aquā frigidā. Epithimaui ergo epar eius ⁊ cor cū aqua roſ. solatri ⁊ endiuie ⁊ succo granatoꝝ acetosoꝝ in quib⁹ permisceri feci sandalos ⁊ rosas ⁊ violas ⁊ spodium ⁊ quid modicū cāphore: cū parte tñ eius cū qua epithimabaſ cor permiscui modicū vini albi subtilis ⁊ modicū croci ⁊ grane tinctoꝝ. mane sequēti eū clysterizari feci clysteri lenitiuo: ⁊ cuz peruenissem ad eū inueni eū nullū habuisse somnū. inquietus tñ nō fuerat: sed sitiuit ⁊ dolorē percepit in fronte ⁊ timporibus pulsatiuū. tunc iterato scarificari eū in spatulis ⁊ fricari feci ⁊ inungi ⁊ fontē ⁊ timpora cū oleo roſ. ⁊ nenufarino conquassatis cum modico aceti. Et illa die cibaui euz similiter pulla parua alterata cū lactuca: ⁊ q̄ caliditas ei⁹ non erat diminuta epithimare frequentius iussi. Sero ad eū veniens inueni caliditatē potius additā q̄z diminutaz. Unde dixi ei. q̄ si potus recentes nō acciperet res eius tenderet in magnā suspitionē. tunc respondit tremēs se paratū quecūq; recipere: tunc ordinaui ei iulep viol. ⁊ lenitiuū qō sumeret in auroza qō acui cum. ʒ.i. electuarij succi roſ. mane inueni eū tota nocte insomnē fuisse ⁊ aliquādo alienasse ⁊ lenitiuū illud nihil eduxisse. vnde ilico clysterizari eū feci: ⁊ de epithimate quo epar epithimabatur epithimari feci frontē cū toto suo capite ⁊ pullam alteraui cū semine papaueris albi. sero aūt inueni eū multū assellasse: ⁊ mucillagines misisse citrino colore valde tinctas. Caput etiaz leuius habebat nec vltra alienauerat. tunc processi dando syrupū de papauere post cenā tribus horis ⁊ de mane digestiuū syrupū simplicē ace. cū aqua endiuie ⁊ seminū cōmuniū frigidoꝝ: mane vero eū aliquantulū dormiuisse inueni. vnde postea cū hac cura ꝓcessi. Et veniente septima perseuerante caliditate in intēnōe sua nullā crisim habuit. vnde mane 8° die minoratiuū dedi ex. ʒ.i. cassiefi. ⁊ duab⁹ ʒ. electuarij de succo roſ. cum aqua endiuie infusionis. ʒ.i. reubar. ⁊ ʒ.ſ. sellas inde habuit in quibus erat colera plurima. die 9ª caliditas cepit māifeste remitti: quare cibaui eū pulla grossiore: alterata tñ ⁊ potaui vino debili ⁊ bñ limphato ⁊ digestiuū dedi syrupū acetosum factū de decoctione radicū endiuie cicoree bugloſe ⁊ apij. Et superueniente 14ª die nullā crisim habuit. vnde in 15° die dedi ei minoratiuū ex reubar. ⁊ cassia fistula: post cuius eūonē remissa est febris: ⁊ tandem finita in 17ª die.

¶ Incipit distinctio tertia sūme quarte de febre colerica.

Tertia distinctio tractatus secundi est de febre colerica: ⁊ continet capitula. 12.

¶ De quiditate febris colerice ⁊ eius differentijs in generali: Capitulum. j.

Febris colerica frequenter ab auctoribus absolute tertiana vocatur: quia inest colere que est mālei⁹ de tertio in tertiū diē moueri: q̄z uis sit aliqua de speciebus eius in qua talis motus nō manifestatur. vt infra patebit. dī etiā aliquādo diatritus

vel triteus: quia tenet tertium diē ⁊ inuadit: vt dixit Ga. ſuper 4° affo. in diatritis. i. tribus diebus. Et 3° colliget ab Auer. ſeſſaria vocat' ⁊ exponit'. i. tertiana ⁊ propie ꝺtinua vel ſafaria. i. vſtiua colliquatiua. ¶ Et febris colerica eſt calor extraneus accenſus in corde pp incenſionē colerici humoris ⁊ eius putrefactionē a corde procedens in totū corpus ⁊ nocens nālibus opationibus eius. ¶ Et febris quidē colerica diuidit' ſua principali diuiſione in febrē colericam ſine putredine que a qbuſdā. colerica inflatiua ꝺr ſiue cauſon inflatiuus: ⁊ in febrē 3 colericā de putredine colere. Que ēt eſt cum putrefactione diuidit': q: alia eſt continua ⁊ alia periodica. Et dixit Gal. vt ſcribitur. 16. ꝺtiñ. q tertiana continua biptita eſt. Alia. n. eſt tepeſcēs modice in aliq̄ tpe admodū tertiane pure: ⁊ alia ē nō tepeſcēs. Siue alia ē ꝺcluſa: alia ꝓportiōalis. Et que eſt non tepeſcēs eſt triplex. ſcz augmaſticus epimaſticus ⁊ homotenus. Scias tñ q ō colera ꝺcluſa ſine putrefactione auctores nō fecerunt ſpāle capitulū neq3 ſeriatim mentionē. derelinquētes eam notaz ex his que dixerunt de concluſa putredinali: eo q in ſignis ⁊ curationis modo plurimū ſimilant'. Uñ reſtat q febres colerice de quibus auctores expreſſe tractauerūt ſunt tres .ſ. colerica cōcluſa dicta cauſon. ⁊ continua proportionalis dicta tertiana cōtinua: ⁊ tertiana periodica ſiue interpolata dicta abſolute tertiana aut tertiana cum additione interpolationis. Unde dixit Aui. febres colerice tres ſunt. ſ. tertiana continua tertiana ꝑiodica ⁊ cauſon. ¶ Et tertiana tā continua q3 interpolata diuiditur in tertianā purā: ⁊ non purā quā quidam notam appellant. Et exponunt qdaz notam. i. famoſam: q: colera famoſa ē eius materia. Et de his omnibus ⁊ ſpeciebus earum inferius dicetur.

Colā pura eſt duplex.

¶ De cauſis febris colerice. Cap. ij.

Jrit Ga. 2° de criſi: febres colericas continuas ⁊ iterpolatas facit chimus vn⁹ i. humor colericus q aut eſt purus aut non purus. ¶ Et purus eſt duplex. Unus qui generatur ex chimo in epate ſimul cū alijs humoribus q ꝺr generatus gīone pria: ⁊ eſt colera naturalis dicta colera rubea. Alius eſt generatus gīatione ſcda: ⁊ eſt colera que generatur ex putrefactiōe ſanguinis cuius ſubtile tranſit in coleraz puram: ⁊ pp ſui puritatē multū eſt ſimilis: ⁊ propinqua nature colere generate generatione prima. diſſerens ab ea in hoc q colera gīata ex putrefactione ſanguinis ſemp eſt cā: ⁊ mā febris colerice continue. vnde Aui. ait apud Ga. cuz ſanguis putrefit fit de hoc genere. ſ. tertiane continue de qua loquebat'. ſed reliqua colera pōt eſſe mā: ⁊ cā cōtinue ⁊ ꝑiodice ⁊ cauſonis. ¶ Humor vero colericus non purus ſiue colera innālis pōt eſſe innaturalis: cuz per aduſtionē ingroſſatur: ⁊ per hoc exit latitudinē nālitatis colere: aut cum ingroſſat' p admixtionē flegmatis vel melie cum colera nāli permixtione (vnita: nam ſi cōpoſitio eoz non eſſet vnita nō fieret vna febris ſimplex: ſz vna compoſita habens duos paroxiſmos: verū eſt tñ q aliquā do portio flegmatis vel melie non magna inueniet' propinqua portioni colere magne: ⁊ mouebitur tunc portio illa flātis vel melie ad motum illius colere cum mouebitur ad poxiſmū. ¶ Et colera qdē innaturalis poteſt eſſe cā febris colice note ⁊ interpolate ⁊ continue. q̄uis Aui. expreſſerit de tertiana periodica non pura. q ipſa fit cum putrefactione colere groſſe ſubſtantie: ſed ſup. fit ex ea tertiana ꝺtinua ⁊ cauſon lz cauſon fortaſſe non fiat de omni colera non pura. Dixit Aui. q nō pure tertiane cauſa ē colera groſſe ſubſtantie per cōmixtionē flātis cū ea. ſup. vel per cōmixtionē melie cum ea: ſed Aui. non expreſſit de cōmixtiōe melie cū colera: q: ⁊ ſi ꝺtingere poſſit talem cōmixtionē fieri. illud tñ eſt raro valde propter difficultatē cōmixtionis earū ad inuicem permixtione vnita que difficultas procedit ex multa ſiccitate ſubſtantiaruz ipſarū. ¶ Ad hoc dixit Silib. tertiana nota ſit de colera innaturali que diuerſificatur duobus modis: aut enim egreſſa eſt a naturalitate ſua propter extraneuz calidum ei annexum vel admixtū: ⁊ hec eſt duobus modis: quedam enim eſt famoſa que fit per admixtionem colē naturalis ⁊ flātis: ⁊ ſi illud flegma fuerit groſſuz fiet colera vitellina: ⁊ ſi ſubtile aquoſum fiet colera citrina. Alia eſt minoris fame que fit cum ignitur terreſtre colere naturalis: ⁊ permiſcetur flegmati ſubtili: ⁊ non ſeparatur ab ipſo. Et adhuc eſt alia que generatur cum aduritur terreſtre colere: ⁊ cum hoc ēt aduenit ei extrinſecus melia: ⁊ ei permiſcetur. Aut colera eſt egreſſa a naturalitate ſua ꝓpter extraneam cauſam a qua generatur que diuiditur in praſſinam ⁊ eruginoſam. ¶ Dixit Auer. 3° colliget. debes ſcire q non eſt in corpore hominis colera abſoluta ideſt pura: ita vt ſit pars membri hominis excepta colera que ſtat in ſaculo fellis ſm quoſdam: ſed natura expellit illam a membris ſanguinis: ideſt continentibus ſanguinem que ſeparatur ab eo: ⁊ propterea eſt impoſſibile opinari q ſubſtantia febrium ſofferinarum: ideſt cōtinuarum ſit colera abſoluta quia colera pura continetur extra vaſa: ⁊ a tali fit febris interpolata non continua. ¶ Et quidam dixerūt a colera pura non generari febrem putridam: quia ratione ſue multe ſiccitatis reſiſtit putrefactioni. Cum ergo dicunt auctores febrē de colera nō intelligunt de ipſa pura: ſz de ipſa pmixta ſanguini vel alteri humori multū vincente colera in commixtione. Et dixerunt ſi darē' talis febris de neceſſitate eēt mortalis: q: colera pura ñ eſt apta recipere aliquā digeſtionē niſi inq̄tū cū ſanguine vel alio humore eſt admixta vel ſecūdis humiditatibus. Et iō poſt ſupdicta ſubdit Auer. q cauſa febris colerice eſt ſanguis vel alia humiditas i qua dñatur colera: ⁊ ꝓpea pōt recipere digeſtionē ⁊ reuerti ad ſuam nām: q: non denudatur a ſua forma ſpecifica: ſed qñ ſeparatur a ſanguine colera abſoluta in continenti expellitur a natura. Et ſi ſeparatur a ſanguine res que habeat poſſibilitatem recipiendi digeſtionē nutrirentur ex ea mēbra ēt nō eſt poſſibile in colera. ſ. pura vt recipiat ahq̄ digeſtionē: q: nō eſt poſſibile illi rei q tranſiuit terminū decoctiōis: vt reuertat' ad terminū decoctionis: ſicut non eſt poſſibile vt reuertatur aſſum ad elixum: neq3 in ea eſt ēt aliqua pars ex qua poſſint membra nutriri aliquo modo. Et ſubdit. dico hoc de naturali. ēt ſi ſic eſt de naturali q̄to plus de non naturali. ¶ Dixit Iſaac tantū eſt odium quod nā hz cū colera praſina et eruginoſa q nō patit' eius malitiā in venis. Et qō dixit Gal. in commento pronoſticorum q talis colera ſtat in venis intelligitur q̄tum ad eius generationē: ſed ilico expellit' ad ſtomacum vel ad cutem. Et ſimiliter ēt voluit Conſtantinus in pantegni. ¶ Et propter dicta multi auctorum non fecerunt mentionē de febre facta a colā praſina nec eruginoſa de quorum numero fuerunt Ipo. Gal. Sera. Hal'. Aui. Raſ. ⁊ alij q̄ plures. immo dicunt quidaz non ſolum feb. ſed nec aliqua egritudo pōt ex illis coleris fieri: q: ſm Auer. 7° colli. huiuſmodi colere ⁊ precipue eruginoſa naturam ſapiunt veneni. vnde cum contra naturam talis colera inſurgit natura ſi preuale ſilico eam vomitu expellit pp ſenſum ſue intenſe leſionis quā facit in ſtoma cū pp ſuā horribilē ⁊ peſſimā qualitatē quā hz. aui. tñ 2ª p' innuit q ex colera praſſina poſſit febris cauſari cū dixit q corp⁹ putrefit cā humoris colerici praſſini qō max' euenit cū putrefit. ſi ergo putrefit pōt febrē facē putridā. Gal. ēt h innuit de eruginoſa cū i2° terap. in exēplū adduxit iuuenē febriētē q euomit humorē eruginoſuz i tñ: vt melius foret ipſuz dicē certiſſimā eruginē q̄ humorē: q: oſſariā ſimilabatur erugini erit i quo vomitu paſſus ē ille ſpaſmū: ſz tñ humore illo eruginoſo purgato ceſſauit febris ⁊ ſpaſm⁹: ⁊ ſic ille iuuenis euaſit. Zoar quoq3 exiſſe voluit de dictis coleris poſſe fieri febrē putridā cū dixit: febris q̄ fit de gñe trāſitionis febris eſſimere ad febrē colericā ſi fuerit de genere

Colā non pura ē multiplex.

prassine aut eruginose habebit accūtia magis fraudulēta ꝛ vir poterit euadere ō ea:ꝛ si euaserit diu eger p̄manebit. Auer.ét.4° col.dixit peior speciey causonis est illa que fit ex colera ç̄naria vel prassina:ꝛ illius paroxismus lōgus ē ꝓpinobediētiā eius ad digōnē recipiendā:ét in septio eius dē dixit:si febris tertiana nō fuerit ex colera pura:sed erit ex vitellina vel prassina vel eruginosa non euadet hec a periculo magno:ꝛ maxime si fuerit prassina vel eruginosa. ¶Quidā dicūt ex colera eruginosa febrem fieri nō posse pp cām assignatā:ex prassina auté fieri concedūt:qz nō sic maligne nature neqz tantū nature odiosa nec soluz in stomaco generaf:sed ét in venis:ꝛ cum non sit vehementer ericcata sicut eruginosa pót recipere putrefactionē. Et cōciliator dixit se vidisse febrē de colera prassina in quodam iuuene calide ꝛ siccissime cōplexionis:cū accidētibus istis s.caloꝛe vehementi interius:ꝛ siti ꝛ extremitatū frigiditate:ꝛ syncopibus aliqñ:ꝛ affligebaf per tertiū. 4° auté die fluxu vētris largissimo supueniēte colere prassine a quose febris cessauit. In cuius ét fluxus restrictione laboratum fuit pp virtutez:ꝛ tū hic deinceps inappetibilis factus:ꝛ nihil sumēs circa septimam abinde tabefactus expirauit. ¶Alij vero dicūt ꝙ ét ex eruginosa pót cāri febris:lz illa semp est mortalis. Et exponunt dictū Jsaac ꝙ ex ea nō fit febris.s.salubris recipiēs curationem. ¶Cōtinef aūt humor colericus faciēs febrē. Dixit Zoar aut in venis oibus aut in aliqbus eay aut in aliquo vasoy siue in aliqua kistiū in qbus humores cōgregati sunt:ꝛ hic humor:vt in plurib9 cū facit ꝓtimū est peioris dispōnis:ꝛ maioris malitie q̄z faciēs interpolatā:lz raro in qbusdā possit cōtingere oppositū nō.n.semp prauitas humoris est cā ꝙ non expellaf ad extra venas:sed pót illud cōtingere ex alijs causis:vt ei9 multitudine aut magna p̄mixtione ei9 cū humoribus alijs:ꝛ nó pót nā eū separe ab illis:aut virtutis debilitate aut sensus obtusione:vñ nó percipit lesionē eius. ¶Dixit. 5.1° de diffe.fe.tertiane.i.febres colerice sepius in corpib9 eristūt colerice cōplexionis nā.sup. aut ex tpe. Et in etate eoy q̄ sunt in statu q̄ est oium etatū colere generatiua. Et febris colerica multiplicaf in estate:sic̄ Jpo. dixit 3° affo.estate vero causon ꝛ feb.tertiane plurime:intelligēdo:sicut Sal.dixit 2° de crisi.de estate seruāte nām suā. Ūñ ipse 2° de dif.feb.ait.tertiana sepius eristit i hora estiua marie ꝑm quaz hic talis oñaf humor:ita vero ꝛ in calidis:ꝛ siccis oplone regionib9:ꝛ ꝓstōne cōtinētis tali. Et post estatē magis accidit in ꝑn° autūni. ¶Et dixit.tertiana sepius accidit in vita nō in desidia ꝛ pigritia ap̄lio/ris:sed in laboꝛib9 ꝛ sollicitudinibus ꝛ vigilijs ꝛ estibus ꝛ cibis paucis ꝛ his calis ꝛ siccis. Ex his enim multiplicaf colera in corpib9. Et subdit:sed ꝛ calefaciētiū ꝛ desiccātiū farmacoy imoderatioi vsu facilis est gñatio tertianay febriū. Et sīr Serap.ꝛ alij dixerūt. Et Zoar dixit:ꝙ vix potest cōtingere nisi iuuenibus calide cōplexionis in estate. ¶Soꝛ.aūt dixit:ꝙ feb.tertiana pura magis in fridis generaf regionib9:qz in illis nō est agēs colerā inālē saltē p adustionē:sed tertiana nota magiz in calidis fit regionib9 cū eius mā ab agēte ināli generef. Et nō cōparauit Soꝛ. in dictis vbis regionē calidā ad fridaz:qz voluerit ꝙ pluꝛes tertiane pure generenf in frida regione q̄z in calida:qz B esset ꝫ intentionē dictoy auctoy:lz cōparauit euētū tertiane pure ad euētū nō pure in vna regione:vt in frigida. Et dixit:ꝙ in frida plures sunt tertiane pure q̄z nó pure:ꝛ ecōtra in calida regione. vtreqz tū tertiane idest pura:ꝛ nō pura plures fiūt in regione calida q̄z in frida : tertiana tū estiua ꝛ pura ꝛ nō pura breuioꝛ ē byemali:ꝛ alijs alioꝛū tēpoy anni.nam lz tps hiemis magis cōtrarief colere ꝛ generationi eius q̄z estas.estiua tū breuioꝛ est:qz plus facit ad abbreuiationē facilitas resolutionis humoris colerici in estate q̄z ꝛrietas qualitatis byemis. ¶Ex supradictis satis pz:ꝙ cāe p̄mitiue mouētes antecedētes febriū colericay sunt laboꝛ sollicitudo ira furoꝛ estus ieiunium siue tolerātia famis ꝛ sitis:vigilie:cibi:ꝛ potus cali ꝛ sicci ꝛ farmaca sitia:vt in precedētibus patuit. ¶Febres colerice sunt de genere acutay ꝛ specialiter causon:ꝛ post euz tertiana cōtinua:ꝛ post euz ꝑm quēdā modū acuitatis est tertiana pura:ꝛ tertiana etiā nō pura periodica ꝑm quēdam spālem modū acuitatis:tertiana autē nota maxime periodica aliqñ non seruat moꝛē acuitatis febrium.

¶De specialibus signis febris colerice absolute ꝛ tertiane periodice. Cap.iij.

Signa cō muniā vñ decimi.

Febres colericas antecedūt quādoqz signa que sunt sensatio punctura in coꝛpoꝛe:ꝛ etiā in doꝛso maxime ꝛ somni diminutio:ꝛ aliquādo vigilia:ꝛ dejectio appetitus ꝛ aliquādo moꝛsio ꝛ ardoꝛ in oꝛe stomaci:ꝛ acuitas sensata in egestione ꝛ vrina apud exitū eay:ꝛ aliqñ dextri timporis doloꝛ. ¶Signoy aūt gñis harū febriū colericay alia sunt cōia:ꝛ alia ꝓticularia. Et cōia ponunt esse.xj.que sunt sitis angustia inqetudo impatientia alienatio nausea amaritudo oꝛis siccitas labioꝛum scissio eoy doloꝛ capitis:ꝛ siccitas vētris ꝑm plin. Dixit Aui.fi/tis vehemētia pp exiccationē oꝛis stōi:angustia inqetudo ipatiētia pp acuitatē ꝛ inflāmationē colere stimulantē vehemēter nām. Unde Auençoar ait:ipossibile est hanc febrē esse nisi cuz manifesto acumine:ꝛ foꝛti inflāmatione ꝛ siti pfecta. Et subdit Aui. De signis est alienatio pp motū colere sursum ad cerebrū ꝛ nausea amaritudo oꝛis pp motum colere ad os stomaci:ꝛ siccitas labioy.sup. ꝛ lingue ꝛ oium ptiū oꝛis:sed maxime labioy:qz colera faciliter recipit i labijs cū sint partes oꝛis magis extreme:ꝛ sint carnose. Et pp hanc cāz accidit in eis scissio labioy. Et scissio labioy est signū multuz ꝓfonde febribus colericis:ꝛ per scissionē hanc intellige vesicationē excoꝛiationē vel vlcerationē labioy. Et dixit:doloꝛes capitis multiplicanf i eis:qz colera leuigans faciliter leuigat ad ipm:ꝛ precipue ad dextrā partez eius:ꝛ in ea causat doloꝛē. Et dixit:nā idest vēter est in pluribus eoy ad siccitatē declinis.i. stipticus:qz motus colere non est ad inteſtina:sed aut ad superioꝛa aut ad extrema:idest ad cutē:ꝛ cuz his in his febribus pp multā inflāmationē exiccanf feces ꝛ viscera. Et predicta qdē signa q̄z plura i tertiana periodica repiant sunt tū magis familiaria tertianis ꝓtinuis q̄z interpolatis. ¶Amplius in hā distinctione huius tractaf supꝛa posita sunt signa ꝓpria feb.colice in genere. ¶Nūc aūt dicendū est ꝙ signa tertiane ꝑiodice absolute.s.tam pure q̄z non pure:vt sparsim colligif ab auctoꝛib9 sunt numero quinqz vel sex. ¶Primū est rigoꝛ eueniēs in principio paroxismi eius ō quo dixit Sal.scōo de diff.feb. tertiana periodica incipit cū rigoꝛe. Et dixit scōo de crisi:ꝙ rigoꝛ qui appet in tertiana est:qz cutis sentit ac si esset aculeis plena ꝛ pūgaf:ꝛ est rigoꝛ foꝛtis. Et Serap.dixit. Febris tertiana ex mā ex venas incipit cū tremoꝛe difficili:ꝛ tremoꝛ eius est silis punctioni acuū q̄ pūgūt coꝛpus aut silis pūctioni aq̄ bulliētis fuse subito sup coꝛp9. vñ boꝛripilaf. Et assignās cāz dixit qꝛ cola citrina ē subtiliū ptiū igneay ꝛ est aduēt9 ei9 vsus id qō appet de coꝛpoꝛe:cū g̃ cadit sup mēbra sensibilia moꝛdet ea quare submergif calitas nālis vsus ꝓfundū:q̄re fit tūc tremoꝛ pp friditatē mēbroy extrinsecoy ꝛ mordacitatē mēbroy sensibiliū. ¶Et Raſ.dixit in diuisiōib9.ħ. fe. icipit cū boꝛripilone silis pūcture acus:ꝛ nō plōgaf spatiū boꝛripilonis:ꝛ nō cōcutiunf in ea dētes:ꝛ nō ē frig9 in eo dñans.imo ē frig9 ad calefactionē declinās.s. reī frigoris aliay interpolatay. vñ Almā.dix.hui9 feb.ꝑn cū foꝛti ē rigoꝛe ꝛ pauco frigoꝛe sīc ē disp̄ō pedis cū obstupescit:lz nō plōgaf diu spatiu rigoris sīc in alijs feb. Et Hal.dixit.est cum foꝛti rigoꝛe sicut cuspis acus pungibilis:ꝛ Dia.dixit.

Signa tertiane ꝑiodice.

q2 de humoꝛib⁹ est colericis acutis: necesse est: vt rigoꝛ seq̃t nimi⁹ sicut pũctura acus vel spine. ¶ Aui. vo supꝛadicto ꝓ collectoꝛ ait poxisim⁹ tertiane icipit in ꝑmis aut. i. certe vel aut ꝑ z cũ hoꝛripilatione z pũctura. deinde ifridat: z ista dicto. deide põt ꝛ introduci. vno mõ q nõ dicat ꝓtinuitate tẽ poxis: ꝫ cãlitat⁹: vt velit q sit z sel sit pũctura z frig⁹ ita q eodẽ tpe eger ꝓcipiat pũcturã z frig⁹. Et ꝟ pole ẽ: vt patuit ē. ca° de tipis. q̃si dixerit Aui. icipit cũ hoꝛripilatiõe z cuꝫ frigoꝛe. Uerũtn̄ infridatio accit: q2 pũgit ad quã pũctionẽ reuocat calo2 iteri⁹ z frig⁹ seq̃t. alio mõ vt ly. deinde. dicat ꝓtinuitate tpis: z nõ solũ calitatis: q̃si dixerit q ꝑus incipit cũ hoꝛripilatiõe: z postea subsequẽter supueniat ifridatio: z vtroq3 mõ de fcõ iuenit accidẽ: z subdit Aui. z icipit face re rigoꝛẽ difficilẽ. s. post hoꝛripilationẽ z frig⁹ si sit hoꝛripilatio z frig⁹ iuaserint: vel post frig⁹ si subsequẽter accidit hoꝛripilatõi: z ẽ ei⁹ rigoꝛ difficil valde difficilioꝛ rigoꝛib⁹ alia ꝓ febriũ. z rigoꝛ iste. dix Aui. nõ ẽ ꝓfundus. s. q̃tuꝫ ad ptẽ ei⁹ q ẽ frig⁹: q2 i rigoꝛe fcõ ab hũoꝛib⁹ calis: vt. ē. mon stratũ ẽ: accit calo2 in itrisecis: lꝫ sentiat friditas circa sup ficiẽ: ꝫ q̃tũ ad motũ ꝓcussiuũ rigoꝛ ẽ fortis: z iõ dix Aui. aut sup. nõ ẽ cũ pauco rigoꝛe. Inuenit ãt ꝟ alia lra q̃ dicit: facit rigoꝛẽ difficilẽ valde difficilioꝛẽ aliꝭ q̃tũ ad motũ cõ cussiuũ: z seq̃t nõ fridũ aut cũ pauco frigoꝛe: z itellexit nõ fridũ positiue: q2 nõ ẽ frig⁹ ei⁹ nisi ꝓp ꝓfundationẽ calitat⁹ ad interioꝛa: z vtroq3 mõ hꝫ vitatẽ. Et subdit Aui. inuenit sic pũctiões acuũ: z ꝟ addidit vt oñderet q nõ solũ in ꝑnc° cũ icipit hoꝛripl'o ꝓcipit eger has pũctiões: ꝫ ẽt in ꝓcessu q̃n riget. Et itez subdit q hic rigo cũ vehemẽtia sua. i. sua itẽsiõe ẽ velocis sedatiõis: q2. s. q̃uis sit intẽsiue magn⁹: nõ tñ extẽsiue: ꝫ paꝛ durat ꝓp festinũ motũ colere: z ei⁹ subtilitatẽ. Et subiũxit: q rigoꝛ tertiane in ꝑmis dieb⁹ est fortioꝛ z vehemẽtioꝛ: z sic voluit q in ꝑnc° vũ rigoꝛ sit intẽsioꝛ q̃z in augmẽto z statu: z intellexit de rigoꝛe pꝛo motu cocussiuo: nã mã colerica i ꝑn° ẽ subtilioꝛ z sic mobilioꝛ: in ꝓcessu vo ꝓ oigonẽ igrossat. Et itez dixit: rigoꝛ i sui ꝑn° incipit cũ fortitudie: deide minuit paulatiꝫ: ita q cũ icipit rigoꝛ i paroxisimo icipit cũ vehemẽtia: deide paulatiꝫ sedat tñ velociter minuit. i. icipit minui. Dix Zoar. Forte hꝫ rigoꝛẽ: q hũoꝛ coleric⁹ mordicatiuus vadit ad mẽbꝛa puri sensus: z accit illud sicut accidit cũ effusa erit sup aliquẽ aq̃ cal'a repẽte: q̃n statiꝫ arripit eũ rigoꝛ velut hñti vlcus q si cõpꝛimat ab aliq̃ statiꝫ sentit forte rigorẽ. Et Auer. dix: q tip⁹ ẽ fortis pũgitiu⁹. ¶ Scõꝫ signũ est calitas inflãmãs coꝛp⁹ de q̃ dix Hal. 2° de dif. fe. tertiana ẽ causonidis. i. estuosa ex acuitate colere molestãte ifirmũ. Et dix 2° de crisi. Accidũt in hac febꝛe sitis: z iflãmatio: ꝫ nõ moꝛant nisi paꝛ donec veniat stat⁹ ei⁹. Attñ vt nõ crederes calitatẽ hui⁹ fe. calitati causonis eẽ sil'ez. subdit 2° de dif. fe. q̃n ponis manũ tuã super coꝛp⁹ patiẽtis obuiat tibi cũ ipso calitas multe acuitatis: q2 ipsa eleuat cũ vapoꝛe. deide ipsa nõ moꝛat' qn debilitet: z vicat eã man⁹ tua: z nõ ẽ sic calitas feb. adurẽtis malligne: nã i illa febꝛe cũ ponis manũ tuã sup ipꝫ ẽ acutioꝛ z magis ledẽs manũ z malignioꝛ. Et dixit itez 2° de crisi: q eger inuenit calitatẽ i toto coꝛpe sp̃laꝫ cũ eq̃litate: z nõ inuenit in pectoꝛe supfluitatẽ calitat⁹ sup extrema sicut in causone. Et de hꝫ signo. dixit Almã. coꝛp⁹ calefit adeo vehemẽter: vt si coꝛp⁹ egri tãgat' man⁹ mordicationẽ sentit caloꝛis. Et ha ly. dixit. caloꝛ ẽ in tactu fort⁹ z acut⁹ atq3 pũgitiu⁹. ¶ Aui. aũt p̃dicta colligẽs de hꝫ signo ait. tertiane calitas ẽ saluioꝛ calitate causonis: z q̃to plus coꝛp⁹ tãgit': nõ addit' inflãmatio. imo q̃nq3 minuit' inflãmatio ei⁹: sed in causone addit' inflãmatio: qõ ideo ꝓtigit: q2 causonis calitas est in interioꝛib⁹ magis: z est multo⁹ vapo⁹ q̃s man⁹ repꝛimere nõ ꝓt: sed tertiane vapoꝛ ẽ minoꝛ: z est magis in exterioꝛibus. Et notanter Aui. dixit. q minuit' q̃nq3: q2 aliq̃n repit' aliq tertiana in q̃ vapoꝛ est tãt⁹ q nõ repꝛimet' a manu: tñ si nõ minuit' nõ addit'. ¶ 3ᵐ sigñ est diuersitas pulsus minoꝛ q̃z in aliꝭ interpolat⁹ de q̃ dixit. ē. 2° de dif. feb. Signũ putrefactionis hũoꝛis qõ est ꝑm pulsus. i. diuersitas siue ineq̃litas pulsus q̃ ꝓcedit in pulsu a mã q putrescit grauãte nãm q̃cũq3 sit ista diuersitas de diuersitatib⁹ dicẽdis in cap° pulsus diuersi magis manifestũ est inuadẽte poxisimo. i. in ꝑn° poxisimi: z multo magis ascẽdẽte in statũ. Jn hꝫ. n. statu minus q̃z ꝑm ascẽsionẽ. i. augmẽtũ z multo minus in declone ita q voluit q diuersitas pulsus sit maioꝛ in ꝑnc° poxisimi q̃z in augmẽto ei⁹: z in augmẽto maioꝛ q̃z in statu: z in statu q̃z in declone. Sera. ãt dixit. pulsus in ꝑn° puus q̃n calitas nõ expãdit' adhuc sup coꝛp⁹: cũ q̃ ẽ stat⁹ tũc est magnus velox ꝙsecutiu⁹: z nõ ẽ in eo diuersitas nisi diuersitas febris q̃si nõ est mã q̃ ledat nãm. ¶ Et dixit Hal'. Pulsus in initio poxisimi est puus defect⁹ z rarus: ꝫ tñ nõ ꝑmanet sic nisi paꝛ tps: z mutat' in magnitudie z diuersitate: z magnitudo ẽ ꝓp magnã necessitatẽ refrigerãdi caloꝛẽ: z virt⁹ est fortis: q2 colera leuis est nõ grauãs eã. diuersitas aũt q febꝛi ꝓpꝛia est q ex putredine est. ¶ Dixit Alm. in statu huius febris repit' pulsus magn⁹: z velox z frequẽs: ꝫ tñ eq̃lis. Et Raz. dix i diuisionib⁹. manifestat' pulsus z baneli⁹ ẽt velox fit valde frequẽs. ¶ Aui. vo ō hꝫ signo ait. Pulsus ei⁹ nõ est eq̃lis ꝙstrictionis z dilatationis: q̃n hũoꝛ debilitat eã. s. virtutẽ. s. ꝑ viã aggrauationis: z addit diuersitatẽ apõ statũ. Jn hꝫ dicto vi ꝺdicere Hal. q vt. ē. dixit. q diuersitas ẽ maioꝛ in ꝑn°: z sic ẽ veritas: q2 eo tpe mã magis grauat virtutẽ: z i eo caloꝛ nãlis plus suffocat' sub hũoꝛe. vñ eo tpe q̃si intrãspirat⁹ stat: vt sit tũc pulsus sicut dixit ha. puus defect⁹ z rar⁹. Et q̃to plus ꝓcedit vsus statũ minus suffocat' ita q in statu minus grauat': z iõ diuersitas minorat' in eo: z nõ addit': q̃pp exponẽda est lra Aui. Adde diuersitatẽ apud statũ. s. ꝓncipij: q2 in fine ꝓncipij: nã in eo tẽ poꝛe diuersitas ꝑm rei veritatẽ est maioꝛ q̃z in ꝑn° ꝓncipij: in q̃ caloꝛ nõ adhuc totalr reuocat' nõ sic suffocat' sub mã: ꝫ in ꝓcessu ꝓncipij sic. Et in eo ẽt tpe nã stat magis occupata circa mãm. Quidã aũt alr sedãt hãc discordiã dicentes q diuersitas cãta pactionẽ mãe in nãm grauando eaꝫ in statu est minoꝛ q̃z in ꝑn°: z q̃z in augmẽto: vt dixit Hal. sed diuersitas cãta ꝑ viã resolutionis virtutis est maioꝛ in statu q̃z in ꝑn°. vt dixit Aui. Et dicunt q q̃uis in declone virtus sit magis resoluta q̃z in statu: non tñ in ea est diuersitas maioꝛ: q2 nõ est ꝙiucta intenso caloꝛi sicut in statu. Et sunt alij dicẽtes in augmẽto maioꝛẽ eẽ diuersitatẽ ꝑ viam aggrauationis q̃z in ꝑn°: q2 caloꝛ in ꝑn° stat eodẽ mõ: ꝫ in augmẽto stat inequalr partiꝫ suffocat⁹: z ptiꝫ expãsus. Et fortasse distinguẽdo de diuersitate: vt supius aliq̃ est maioꝛ in ꝑn°: z aliq̃ in augmẽto Hal. tñ ex mõ loquendi sui vi⁹ voluisse q sit maioꝛ in augmẽto cũ dixit: z multo magis ascẽdẽte in statu: hec tñ diuersitas nõ est multa nec magna respectu aliaꝝ putridaꝝ. Uñ Auic. subdit diuersitas in eo. s. patiẽte tertianã est sub ea q̃ est in aliꝭ febꝛib⁹ humoꝛosis. Et est dixit ipse minoꝛ ea q̃ est cũ duritie. s. pulsus patiẽtis tertianã ꝓp ficcitatẽ colere: imo non est in eo diuersitas ꝑm plñ nisi diuersitas ꝓpꝛia cũ febꝛe: vt etiaꝫ dixerũt Sera. z Hal'. ita q nõ est in ea diuersitas nisi illa: z tãta quãtã: z q̃ a fe. putrida ipole est absolui inquãtũ putrida ẽ solũ ergo hꝫ diuersitatẽ debitã fieri putride: vt putrida est: z nõ eam q̃ ꝓcedit ex nã hũoꝛis grauãtis sicut in aliꝭ ꝓtingit putridis: q̃n colꝛa est leuis nõ augẽs diuersitatẽ cãtã ex putredine sicut flã z melãa augẽt in suis febꝛib⁹. Et addidit Aui. z nisi diuersitas ꝓpꝛia cũ aliꝭ. s. moꝛbis vel accidẽtib⁹ ex q̃bus cõtingit pulsuꝫ diuersum fieri cũ quibus tertiana illa eẽt cõplicata: nã si eẽt cõiũcta accũti alicui: vt doloꝛi stomaci faciẽti diuersitatẽ in pulsu: tũc repiret' magna diuersitas in pulsu nõ ꝓp febrẽ tertianã: sed ꝓpter accidens illud. Et rursus subdit Aui. Eius diuersitas non est multũ supflua s. in ꝑncipio z augmẽto in q̃bus dixerat Hal. eã maioꝛẽ eẽ z de q̃bus. A. ante hoc vbũ loquut⁹ fuerat: z nõ dixit hoc

cõparando eã ad statũ ꝛ declõnẽ ipsius poꝛisimi: qꝛ imo est: vt sic multũ supflua: sed dixit illõ cõparãdo p̃n^{m} ꝛ aug^{m} tertiane ad p̃n^{m} ꝛ aug^{m} aliaꝝ febꝛiũ putridaꝝ: qõ fuit ideꝫ ei qõ dixerat de signis se.putri.in gñali. Dixit.n.ibi ꝙ diuersi tas in pulsu in p̃n^{o} ꝛ aug^{o} est de ꝓprietatibus febꝛis putride: ꝛ de signis ei⁹ fortibus q̃uis nõ appeat in tertiana plñ ꝓpleuitate mãe. Et dixit. A. pulsus in tertiana est fortioꝛ q̃ꝫ in aliis febꝛibus putridis: ꝛ est velox acutus. i. frequẽs. Dixit.n. Gal. p^{a} ad glau. ꝙ tertiana pulsus facit magnos fortes veloces: ꝛ spissos absq; q̃libet inequalitate p̃ter febꝛilẽ: sicut.n.vt.s. dixit Rasis ꝛ vt ostẽderet in quo tpe est velox ꝛ frequẽs assumpsit verbũ Alman. supꝛapositus. Et dixit. In principio poꝛisimi est necessariũ: vt coarcteꝰ pulsus: vsq; ad hoꝛã dilatationis febꝛis. i. expãsionis caloꝛis: ꝛ tũc confortaꝰ. i. velocitaꝰ: ꝛ fit velox ꝛ frequẽs. ¶ Dixit Auer. pulsus in p̃ncipio huius fe. est puus rarus ꝛ debilis pp humoꝛẽ qui caloꝛẽ obꝛuit nãlẽ: ꝛ ꝓpea refrigeraꝰ corpus in p̃ncipio poꝛisimoꝝ: eo ꝙ caloꝛ nãlis ab hũoꝛe oppꝛimit putꝛido. Et qñ caloꝛ extraneus gñaꝰ in humoꝛe putꝛido nãli caloꝛi admiscetꝰ: ꝛ tũc crescit: ꝛ per totũ corpus augmentaꝰ: ꝛ per h̃ pulsus non remanet in eodẽ statu: sed ꝑ caloꝛis crementũ crescit ꝛ fortificaꝰ. ¶ Dixit Ga. in p̃n^{o} poꝛisimi pulsus est puus ꝛ ꝑfundus ꝛ debilis: ꝛ in augmẽto addit magnitudinẽ fortitudinem ꝛ velocitatẽ ꝛ frequentiam: sed nõ addit aliquo mõ inequalitatẽ vel inoꝛdinationẽ nec in vna ꝓussione nec in ꝑlibus nec recedit hic pulsus multũ a pulsu sani q multũ cucurrit. Et differt hic pulsus a flãtice pulsu per oꝛdinationẽ ꝛ eq̃litatẽ que nõ sunt in pulsu flegmatice. ¶ Quartũ signũ est sumptũ ab accidẽtibus. s. cõibus que sunt signa gñis colicaꝝ de q̃bus dictũ est. s. in p̃ncipio huius capñ. Dixit Aui. accñtia que accidunt in tertiana sunt vigilie sine grauitate capitis nisi in q̃busdã nõ puris: vt apparebit ꝛ sitis ꝛ furoꝛ ꝛ odiũ loquutiõis: ꝛ amoꝛ solitudinis alr sollicitudinis. ꝛ odiũ q̃dẽ loquutionis accitꝛis eis: qꝛ si ipsi loquunt caleñũt: ꝛ si alij loquunt eis: ledit auditus eoꝝ: eo ꝙ in eis est siccus acutus q̃ꝫ ois sonus ꝓcutit: ꝛ causat in eo tristitiã. vñ solitudinẽ amant. Si litera dicit amoꝛ sollicitudinis verificaꝰ in q̃busdã: qui dũ patiunt tertianã maxie attendũt circa familie curã ꝛ negociationis. Et subdit Aui. multotiẽs sentit patiens tertianã ebulitionẽ apud epar. Dixit.n. Serap. ꝙ sentiunt in epatibus coꝝ aliquid ebulitiõis caliditatis ꝛ feruoꝛis. Et Uiati. dixit: qꝛ sepe in epate hñt punctura ꝓpꝛ acuitatẽ ꝛ ebulitionẽ colere in felle. ¶ Quintũ signũ est sumptũ ab vrina de quo dixit Gal. p^{a} ad glau. In tertianis vrine sunt rubee. s. clare aut subignee. idest citrine vel subcitrine ꝓpter caliditatẽ: ꝛ est subtilis ꝓpter siccitatem vel saltem non est grossa sed mediocris. ¶ Sextũ signũ sumitꝰ a determinatione: ꝛ exitu ipsius febꝛis tertiane. de quo dixit Gal. 2° de diffe. fe. Ista febꝛis soluitur aut vomitibus colicis aut egestionibus colicis aut sudoꝛibus: ꝛ q̃nq; vno istoꝝ: ꝛ q̃nq; pluribus. Et in scõo de crisi dixit: q̃nq; euomunt colerã citrinã ꝛ q̃nq; hñt fluxum ventris colericũ. Et p^{a} ad glau. dixit colere vomitus ꝓpꝛiũ tertianaꝝ est signũ. Et Hal. dixit hec febꝛis est cũ aboiatione ꝛ vomitu colere rubee: ꝛ nimio sudoꝛe: ꝛ q̃nq; succedit egestio coꝰ rubee. Et Almãsoꝛ dixit. Accidit in ea nausea ꝛ estuatio ꝛ vomitus coꝰ rubee: ꝛ venter soluiꝰ ꝛ egrediꝰ colera citrina. ¶ Ait Uiati. ꝓpꝛius est huic febꝛi vomitus colericus: ꝛ egestio tincta: sed maxie in 3° aut 4° periodo: qꝛ tunc mã est magis digesta ꝛ habilioꝝ expulsioni cõiter aũt oẽs cõcoꝛdant in hoc ꝙ ipsa finiꝰ cũ sudoꝛe. vñ Sera. ait: sequiꝰ huius febꝛis resolõnem sudoꝛ: cũ humoꝛ subtilis qui resoluiꝰ peruenit ad supficiẽ cutis. Et Aui. d. sudoꝛ multiplicaꝰ in tertiana cũ dimittit. ¶ Scire aũt opꝛ ꝙ cuꝝ colera expelliꝰ ad extra venas aliqua pars inducitꝰ ad stõm cõmouens abominationẽ ꝛ vomitũ in p̃ncipio poꝛisimi: ꝛ aliq̃n licet raro pars eius expelliꝰ ad intestina: ꝛ accidit ex ea egestio colerica in p̃ncipio paroꝛisimi. Et fit vt aliq̃n talis vomitus: ꝛ talis egestio antecedãt rigoꝛẽ. Hoc tñ raroꝛ: ꝛ q̃n accidit est cã ꝙ rigoꝛ minoꝛetꝰ. ꝛ aliq̃n sequiꝰ rigoꝛem: ꝛ hoc est vtplñ. Dixit Ga. scõo de crisi: antecedit eam tremoꝛ: ꝛ sequiꝰ vomitus colere rubee: ꝛ est cã ꝙ breuiaꝰ paroxisimus. Aliq̃n aũt in ꝓcessu poꝛisimi: ꝛ ꝓpꝛie in p̃ncipio decl̃onis eius aliqua poꝛtio colere exacuta in venis ex calitate poꝛisimi expelliꝰ ad stõm vl̃ intestina: ꝛ emittiꝰ per vomitũ vel per secessum: ꝛ ambe p̃dicte eũones siue in p̃n^{o} siue in ꝓcessu fiãt sunt cã ꝙ minoꝛetꝰ vel breuietꝰ poꝛisimus: ĩmo ẽt ꝛ tota egritudo: nõ intellexit aũt. S. vt qdã iã putauerũt ꝙ mã colica expansa ad mẽbꝛa sensibilia que est ꝓpꝛia mã poꝛisimi redeat ad stõm vel intestina: ꝛ expellaꝰ vomitu vel egõne: qꝛ ista mã resoluiꝰ aut insensibilr aut p sudoꝛẽ: ſ sepius p sudoꝛẽ: qui vtplñ est exuberãs: nã ista mã est apta cõuerti in vapoꝛẽ ꝛ egredi in sudoꝛẽ. Et qꝛ solꝰ per sudoꝛẽ est vera solꝰ tertiane. iõ Serap. ꝛ Auic. nõ fecerunt mẽtionẽ nisi de sudoꝛe. ¶ Dixit Jsaac. ꝙ in p̃^{a} accessione sudoꝛ est paucus: qꝛ mã eius non bñ digesta est: ꝛ qꝛ caloꝛ febꝛilis deficcat eã ꝛ cõuertit in fumũ. cõuertiꝰ aũt vapoꝛ colere in sudoꝛeꝫ sic: nã veniens ad cutẽ ibi a friditate cutis ꝛ aeris circũstantis aliqualr condensaꝰ: ꝛ fit sudoꝛ. q̃uis. n. tangẽs nõ inueniat friditatẽ in cute ꝛ aere: sed calitatẽ: nichilominus illa calitas respectu calitatis illius mãe subtilitate ꝛ in vapoꝛeꝫ cõuerse est remissa valde: ꝛ pꝛe sui remissiõe respectu illius põt dici friditas. ¶ Per p̃dicta signa põt sapiens medicus a p̃n^{o} po^{m} cognoscere ꝛ iudicare febꝛẽ esse tertianã: nec est opus expectare diẽ 3^{m}: vt certificetur an sit tertiana. Aliq̃n. n. est tertiana ꝑiodica vnius poꝛisimi tñ: ꝛ est vna: nec ex hoc ꝙ nõ bꝫ plẽs paroxismos dꝫ dici febꝛis cõtinua: lꝫ ẽt cõtinue toto tpe sue durabilitas afflixerit: qꝛ vt.s. ad esse cõtinue non solũ regriꝰ cõtinuitas afflictiõis: sed ꝙ eius mã cõtineat in venis: ꝛ ad esse interpolate nõ requiriꝰ ꝙ habeat plẽs poꝛisimos: ꝛ si est tertiana ꝙ de 3° in 3^{m} moueat: sed ꝙ sit de mã colerica putrefacta extra venas cũ aliꝫ signis tertiane ꝓpꝛijs reditus aũt poꝛisimi de 3° in 3^{m} accidit tertiane si ipsa fuerit simplex: põt.n. aliq̃ feb. cõposita poꝛisimare de 3° in 3^{m}: vt dupler q̃rtana: ꝛ iõ aspice re solũ ad motũ de 3° in 3^{m} est signũ fallax. Dixit.n. Aũ. 4. colli. circuitus tertiane est tertian^{o}: sed nõ ꝺuertiꝰ: qꝛ nõ est neciũ ꝙ ois febꝛis hñs circuitũ hũc sit de coꝛa: sed polꝛ est: vt sint due q̃rtane. Dixit ẽt. si fuerit febꝛis simplex: qꝛ febꝛis cõpositа de duplici tertiana faciet poꝛisimuꝫ omni die: ꝛ tñ licet nõ adsit circuitus in tertiuꝫ est tertiana: ꝛ feb. de coꝛa. ¶ Amp̃. auctoꝛes p̃dictis signis duo alia addiderũt signa que cõplẽt certitudinẽ ꝙ febꝛis sit tertiana. Et p̃^{m} est sumptuꝫ a rebus nãlibus ꝛ nõ nãlibus. s. a disp̃one patiẽtis: ꝛ maxime ẽt aeris. vt.s. qꝛ sit coꝛicus iuuenis ꝛc. vt.s. ꝛ qꝛ sit de his q̃ sunt disp̃positi incurrere tertianã: ꝛ hactenuꝫ eã incurrũt: ꝛ sit in ꝓstõne aeris faciente ad gñationeꝫ tertiane. ¶ Et 2^{m} est sumptũ a multitudine euentus tertiane in illo tpe de quo signo. dixit Alman. Cum lꝫ accñtia. i. signa aut plura ex eis maxie potioꝛa fuerint inuẽta sciendũ est eã esse tertianã. ꝙ si cõtingat eã in illa hoꝛa multis euenire absq; oi dubietate sciẽdũ est esse tertianã ac si vidisses eã vno die infestare ꝛ alio qescere. Et silr dixit Hal. cũ inuenis has significationes aut ꝑmas iudicãda est vere ꝙ sit tertiana: ꝛ maxime si huius feb. sit inuasio multoꝝ hoium in eodẽ tpe anni. ¶ Pꝛo his ambobus signis. dixit Ga. 2° de dif. fe. loquens de tertiana pura. videamus. al's. iudicamus meã certissimã tertianã cũ in cõp̃one laboꝛãtis colici: ꝛ hoꝛa ꝛ regiõe ꝛ etate ꝛ ꝓsuetudie ꝛ dieta calꝛ ꝛ sicca exñte acciderit. Et 2° de crisi: dixit. tertiana pura idiget in gñatione sui tpe calꝰ ꝛ ficco estiuo: ꝛ ꝙ etas sit etas iuuẽtutis: ꝛ vt qõ dñaꝰ coꝝpi in nã sit colera: ꝛ hñs eam sit vsus laboꝛe ꝛ sollicitudine ꝛ vigilijs ꝛ minoꝛatione cibi. Et subdit. si vis adde ꝙ ꝑis hoꝛa iã attraxerit sup plures hoium febꝛẽ tertianam.

Tertiana ꝑiodica ꝓpꝛium ꝓpꝛie poꝛisimũ nõ ꝛp hoc dr cõtinua.

Duo signa ꝑdicis addita.

¶ Et Auí. dixit. qñq; signãt eã etas: z ꝓsuetudo z regio z ars z forma z tps z multitudo euẽt⁹ tertiane in illa hora: z dixit Auer. qñq; signa ppria signis cõib⁹ fortificant̃ h̃ est: q; cõplo aer etas: z aliud regimẽ huic hũoꝛi cõpent̃: z aer huic hũoꝛi cõpationẽ hz duobus modis. Uno ꝑm suũ tps nãle: vt est estas. Alio mõ qñ egredit̃ a suo cursu nãli ad caliditatẽ z siccitatẽ: q̃uis tps per suã nãm debeat esse fridũ.

¶ De signis distinctiuis febrium colicarum puraꝝ z nõ purarum: z de signis ꝓpriis purarum. Cap. iiij.

Quo differãt pura: z ñ pura inter se scõm ꝓdicta signa.

PRimo videndũ est quo differãt ꝓdicte colice febres. s. pura z nõ pura ꝑm dicta ser signa. 2° ponenda sunt vtriusq; signa ꝓpria. ¶ Prio g̃ dom est q; vna distinguit̃ ab altera p̃ actionẽ supradictoꝝ signoꝝ ꝑm intẽsionẽ z remissionẽ eoꝝ ad vnã spẽm: z nõ ad aliã. ¶ Nãq; in tertiana pura rigoꝛ ꝓ motu cocussiuo est maioꝛ q̃z in nõ pura: sed rigoꝛ ꝓ frigore est minoꝛ: z ꝓ vtroq; est breuioꝛ. ¶ Et pũcture in pura sunt plẽs z fortiores siue acuti⁹ pungentes. ¶ Et calitas qdẽ est magis eq̃lis in pura ꝑ vniuersum corꝑ. sed est magis acuta: z mordax q̃z in nõ pura. Et maxie appet eius acuitas in supficie: z iõ in ꝑn° apponis man⁹ magis sentit̃ q̃z in nõ pura: z cũ tota sui acuitate indicat tactus calitatẽ magis vaporosam: z per h̃ magis benignã. Dixit Auí. pura est subtilis leuis. subtilis. i. acuta in caloꝛe ad tactũ: z est leuis calonis. i. benigni. ¶ Et pulsus in pura est minoꝛis diuersitatis q̃z in nõ pura. Et Ga. dixit. 2° de crisi: q; pulsus in ꝑn° poꝛissimi pure: lz sit cũ disponẽ: z puritatis z raritatis z tarditatis z debilitatis: tñ raritas z tarditas diminute sunt: z nõ fit in poꝛissimis eius vꝛa coarctatio coarctata ꝛecta sicut in alijs: sed tarditas in tertiana est ꝑm ꝓpinqtatẽ disponis: ꝑm quã est vnusq;q; boium cũ est ꝑm nãm: z inuenit̃ in ea pulsus eq̃lis ordinatus ꝑm perscrutationẽ: z illud est: q; nõ inuenis in eo diuersitatẽ neq; in pulsu vno siue motu ex motibus venaꝝ neq; in eo qõ est inter motus eius. i. inqete: q̃uis h̃ equalitas raro accidat in febꝛe putrida. imo sepe accidit: vt fiat inordinatus z diuersus z inequalis: neq; forsitan inuenit̃ diuersitas in ꝑn° tertiane pure nisi in paucissimis earum: pot. n. tertiana pura fieri de cã leui: z pura colꝛa z pauca z diuersitas in pulsu in ea nõ erit ad sensum notabilr apparẽs. Et subdit. G. in aug° velocitas pulsus est equalis nõ intersecta: z puenit ad magnitudines ẽt: z vehementiã velociter: z silr puenit ad frequentiã. Et tandẽ dixit: pulsus fit in ea silis illi qui est pulsus sani in dispone exercitij aut q̃n ingredit̃ balneũ: naz est velox magnus fortis z frequẽs siue ingens vehemẽs citatus z creber. ¶ Et accñtia de vigilijs z siti z furoꝛe z ingetudine z odio loquutionis z amoꝛe sollicitudinis in pura sunt intẽsioꝛa. leuitas tñ capitis in ea est maioꝛ. ¶ Et vꝛina dixit Gal. 2° de crisi. Si videris vꝛinã tendentẽ ad rubedinẽ tinctã aut rubedinẽ clarã aut ꝓ. i. q; idẽ coloꝛ est: z videris eã spissitudinis eq̃lis. deinde videas eã nõ morari qn in ea veniat nubes alba natãs in supremo aut ꝓcedens in medio eius: tũc ipsa est tertiana. s. pura. Et dixit ẽt ibidẽ: q; patiẽs mingit vꝛinã in qua colꝛa est dñantioꝛ. s. q̃z in nõ pura: licet ẽt in non pura sit dñantioꝛ q̃z in alijs febꝛibus. Dixit Hal. Uꝛina est ignei coloꝛis putrida. i. signũ putredis ostẽdens. Et Almñ. dixit. Uꝛina in caloꝛe est ignita: sed tñ in sba nõ est spissa: z hz fetoꝛẽ z malũ odoꝛẽ putrescibilẽ ꝑ colerã. Auí. dixit. Fit in ea vꝛina rubea tendẽs ad igneã in qua nõ est multa grossitudo: imo sup. tu est sbtilis respectu alia rũ interpolataꝝ: qõ ẽt intellexit Gal. cũ dixit: q; est sbe spissa equalis. Quidaz tñ dicunt q; sba vꝛine in tertiana pura in se est subtilis: sz in cõparatione ad vꝛinã causonidis est eq̃liter spissa: nã in causone vꝛina est subtilioꝛ. Et subdit Auí. qñq; appet nubes in 3° aut in 4° aut in 7° sup. z qñq; in 2° aut 5° aut 6°: sed exꝑsit de illis: q; sunt indicatiui aut creatiui ꝑcipue in tertiana pura. z ꝑm citũ vel tardũ euentũ digõnis siue appitiõis nubis albescit̃ lõgitudo z breuitas istius feb. nã si a ꝑ die appuerit nõ ptrãsit ꝓdũ 3^m. h̃ tñ raro cõtingit. Et si aliq̃n euenit: nõ erit eius euẽtus in ꝑn° po^mi: sz in aug°. Et erit tunc illud aug^m ꝑticulare po^mi z aug^m vlt̃ morbi: z si paꝝ post eueniat illa nubes: ita q; nõ moꝛet̃ venire. lz sup. appeat in 2°: z tũc nõ ptrãsit 4^m ꝓdũ. Et si apparet in 3°: tũc ipsa eradicabũt in 5° aut 6°. Et si vꝛina fuerit vehemẽtius citrina: z nõ appuerit in ꝑmo ꝓdo nubes neq; natãs neq; pendẽs: tũc ipsa ꝓlongabit̃ donec supueniãt ei septẽ ꝓdi: nã iste est termin⁹ lõgissimus eius: vt dicet̃. Dñt qdã q; ꝑ appitionẽ signoꝝ digõnis in ꝑ^a die ẽt intelligi de tertiana vni⁹ solius po^mi: in q̃ est ꝑn^m aug^m stat⁹: z declinatio. In isto tñ nõ appebit digõ nisi i fine status: z nõ bñ ꝓfecta: z ꝑ h̃ ab effi^a differt: in q̃ in ꝑn° appet digõ ꝓfecta. dixit Gil. Uꝛina est subꝛuffa rubea vl subꝛubea: z est cũ tenuitate sẽe. Et subdit. Ego tñ nullã in hac egritudine vinã diffinio nisi cõparatiõe facta ad cõplonẽ corꝑis. Accidit .n. in corꝑe colico sano hñte ẽpar calm vꝛina rubea vl subrubea: q̃ in eo febꝛiẽte appebit rubicũdissima: z in valde frigidis nã in qbus sanis vꝛina erit palida vl subpalida in eo febꝛiẽte appebit citrina. Diuersificat̃ ẽt vꝛina ꝑm q; aliq̃ ꝑticularia in plus z min⁹ colorãdo vꝛinã vel eius sbam subtiliãdo vel ingrossando cõueniũt. Dñt qdã q; vꝛina apparẽs ignea subtilis inferi⁹ clara supius obũbꝛata in iuuene colico cũ circũstãtijs ꝑticularib⁹ filibus tertianã verã z simplicẽ signãt. ¶ Et sudoꝛ qdez in pura est exuberatioꝛ valde q̃z in nõ pura. ¶ Et vomitus z egestio in ea attestant̃ colẽ rubee nãli: sed in nõ pura attestant̃ magis colẽ innãli. Dixit Gal. 2° de crisi: q; sudoꝛ in pura est calis vaporosus silis illi quẽ hõ emittit in balneo: z est eq̃lis in corꝑe toto. ¶ Et tertiana qdẽ pura aduenit i cõplone colica vẽ z iuuẽtute: z in viro pluscz in femina: z in estate calꝛa z ficca z regiõe silr: z dieta ꝓcedẽte calꝛa z ficca: z toto regimine silr calefaciẽte z deficcante: z maxie in eo in q̃ cõsuetudo est eũdis colẽ aut deriuationis eius ad aliqd extremoꝝ: z postea sublata est illa eũdi: z illa deriuatio: z maxime erit tertiana pura si illo tpe ipsa apud plẽs hoies multiplicet̃: nota autem non.

Signa ꝓpria tertiane pure.

Sunt insuper z alia sig^a tertiane pure ꝓpria per que ipsa distinguit̃ a nõ pura. De quoꝝ primo. dixit Gal. scõo de diffe. fe. longitudo poxismi huius febꝛis q̃z maxima est horaꝝ equinoctialiũ. 12. Et in scõo de crisi dixit: nõ ptransit q̃ztitas longitudinis poxismi eius. 12. horas. Ait Serap. ꝓdus. i. poxismus q̃n est magnus z est purus est. 12. horaꝝ: z qes minoꝛ est. 36. horaꝝ. Dixit Auí. poxismus ei⁹ ꝓsumit̃ a q̃tuoꝛ horis vsq; ad. 12. z nõ addit. s. eas mlt̃ũ: z sic inuit q; iste termin⁹ nõ est a ꝑte post pũctualis: sed pot. s. ipm addere. Jõq; 4^a ꝑ^t. cap de cognitiõe tpoꝝ morbi: dixit: q; tertiane pure poxismus durat vsq; ad. 14. horas: z iste bñ est tps siue termin⁹ ꝑfectus a ꝑte post: nã istud tps est lõgi⁹ ad qõ se ꝑt magis extẽdere: tñ h̃ raro ꝓtingit: z raro est repire q; tertiana pura extẽdat po^m suũ ad. 12. horas: tps aũt. 12. horaꝝ est illõ qõ hz plm repit̃ eẽ mai⁹ siue extẽsiõis. vñ Almñ. dixit. Hec febꝛis nõ ifestat egꝛ: vltra. 14. horas. sup. nisi valde raro. Et sepe dixit Almñ. i horis pauciorib⁹ remouet̃ poxism⁹: vz. vsq; ad. 7. horas. Et Auí. dixit. q; ꝑm plm est pueniẽs ad. 7. horas: q; 7. horꝛe est termin⁹ cõis colice febꝛi ꝓdice pure: sic 4^or horꝛe. z. 12. horꝛe sũt termini ei⁹ extremi. Et termin⁹ ẽt q̃tuoꝛ horaꝝ nõ est termin⁹ ita extrem⁹ ex ꝑte minoꝛis spatij qn adhuc lz raro valde iueniaꝛ aliq̃ tertiana minoꝛis spatij. Et ego bis vidi tertianã purã 3^m horaꝝ aut paꝝ occupãtẽ de 4^a. Dix Aũ. dr q; qñ ista febꝛis est pura poxism⁹ ei⁹ vsq; ad. 12. horas. ad plus ꝓlongaꝛ. Et Zoar dixit. q; finis po^mi eius est. 12. horaꝝ. Cã aũt hui⁹ termini nõ est adhuc bñ certificata a sapiẽtibus: nec alr bñ hr q̃z: q; sic inuentũ est ꝑ experiẽtiã: z fortasse h̃ ineꝛ colere nãli in cõplone z dispõnibus in qbus cõtingit tertiana pura: vt sua ꝑ puritate tanto tẽpoꝛe duret.

Subtilitas tñ colē: ⁊ eius aptitudo ad resolōnē sunt cā ꝙ
porissimus huius febris breuiet. ⁊. alios: nā ipsa cito inflā/
mat: ⁊ cito resoluit. Fit tñ porissimus breuior ⁊ lōgior i ter/
mino suo ꝑm diuersitatē māe in q̄litate ⁊ q̄ntitate: ⁊ ꝑm di/
uersitatē patiētis in fortitudine ⁊ debilitate: ⁊ ꝑm diuersita
tem cōpolitionis corpis eius in raritate ⁊ dēsitate: ⁊ pp di/
uersitatē in causis extrinsecis occurrētibus ⁊ faciētibus ad
citā vel tardā resōlonem māe: pp quas diuersitates dicunt
nō esse impossibile tertianā purā affligere vltra. 14. horas.
¶ Scōm tig^m est dixit Gal. 2° de crisi: ꝙ status po^mi nō tar
dat venire: ꝛ ꝑn° est ꝓpinqu^s ita ꝙ calitas ei^s cito venit ad
statū. Cito. n. calefit corp^s. vt dixit Almā. ⁊ ei^s festinat inflā/
matio: vt dixit Raſ. Vñ Aui. ait. calefit i ea corp^s velocit: ⁊
vides calitatē ꝓcedē ex corpe: ⁊ extremitates adhuc sē frigi
de. q̄ cola nālis cito inflāmat: ⁊ exit calitas eius ad supficiē
corpis ita cito ꝙ adhuc nō ē fcā expālio ei^s vsq̄ ad extrema.
¶ Tertiū signū est. dixit Gal. 2° de dif. fe. ꝙ qñ patiēs bibit
aquā recedit more viatoris: q̄re vides cū bibit eam eleuari
ex corpore eius vapore calidū penetrantē ex cute indican/
tem sudore. Unde. A. ait. in pura cū patiens bibit aquā ꝑ/
cedit cū est in corpore eius cū vapore humido quasi ipse ve
lit sudare: ⁊ qñq̄ sudat. Et nō intelligas ꝙ quacūq̄ hora
paroxismi patiēs biberit aquā hoc eueniat: sed qñ biberit
eam tpe cōgruo: vt in statu vel saltē in fine augmēti: nō aūt
in ꝑn° nec in alijs ptibus augmēti: nā per aque fridē potū:
tunc rectificat cōplō: ⁊ digerit mā. Unde tūc vijs iā aptis:
⁊ aq̄ iā calefacta pōt colera cū ea trāsire ad cutē: ⁊ in vapo/
rem eleuat: ⁊ sic sudor sequit: aut saltem dispō ad sudorē.
¶ Quartū signū. dixit Ypo. in affo. tertiana pura in. 7. pio
dis iudicat longissima. Et cām huius assignās Gal. dixit.
ꝙ tertiana ℞a in mā est filis causoni: ⁊ tñ affligit interpola
ta in vno piodo: q̄ztum cōtinua in vna die: ⁊ iō sicut causon
⁊ febris acuta terminat in 7ª die ꝑm suā longitudinē ma
iorē: ita tertiana ℞a in. 7. periodis. Et intellige ꝙ tñ facit
afflictionis in nam feb. ⁊ tñ ēt nā facit ꝑ mām in. 7. piodis
interpolate q̄ztuz afflictiōis facit fe. cōtinua sibi ꝓportiōa/
lis in nām: ⁊ q̄ztū nā facit ꝑ māz eius in. 7. dieb^s. ⁊ sic oēs
volūt auctores: ⁊ est iste terminus ꝑfixus a pte post: sed nō
a pte añ: qz hz nō possit ꝓteriri pōt tñ ꝓueniri. Vñ sicut cau/
son aliqñ terminat in 5° die: aliqñ in 4° aliqñ in 3°: ita filr
tertiana pura: aliqñ finit in 5° piodo aliqñ in 4° aliqñ in
6°: ⁊ aliqñ in 3°: imo aliqñ citius infra 3^m: vt dixit Aui. Et
itelligit affo. debito seruato regimine ⁊ erroze nō cōmisso.
Dixit. n. Aui. tertiana pura nō addit cū nō accidit erroz su/
pra. 7. piodos: ⁊ qñq̄ cōsumit ꝓp subtilitatē sue māe. sup.
⁊ paucitatē eius in po^mo vno in q̄ accit vomit^s aut egestio
mūdificans corpus a cola: ita. s. ꝙ tollet mala cōplō ab eo:
q̄re nō regñabit cola vlterius ita ꝙ possit esse cā scōi po^mi.
Et ista feb. vnius po^mi nō est cōtinua: vt. ē. dictū est. neq̄ ēt
ꝑm absolutā significationē vocabuli est interpolata vel pio/
dica nullo po^mo redeūte. Dicit tñ piodica inq̄ztuz est de mā
taliter se hñte ꝙ de sui nā est apta: vt fiat piodicatio. Et itel
ligit afforismus hr̄e veritatē ꝑm plm: qz nō est incōueniēs
ꝓp multas ꝓtingētias ꝙ tertiana pura trāscēdat 7^m piodū:
vñ Ga. in li. de tipo adducēs hūc affo. dixit ꝙ Ypo. ait ter/
tiana certa iudicat i. 7. piodis lōgissima. Et subdit raro vo
tardat. i. plongat: ⁊ maxie si nō ꝓstituat autūno finiēte iaz
hyemi copulato. Dixit Isaac. ꝑ^a accessio q̄tuor horis pma/
net: aut sex aut octo: ⁊ sunt eius accūtia pua. Scōe aūt ac/
cessionis accūtia sunt q̄si ꝑme: sed tñ sunt lōgiora: qz pma/
net decē horis. Aduenīēte aūt 3ª incipiūt supfluitates ptur
bari ⁊ ebullire: ⁊ nā molestat fortibus accūtibus: ⁊ veniēte
4ª augmentant accūtia: ⁊ plongat porissimus: ita ꝙ ouret
aliqñ. 15. horis aut. 16. In 5^a ℞o accessiōe sunt mīora q̄z in
4^a ⁊ simlant tertiane: ⁊ 6ª leuior est: ⁊ modica. ⁊ 7ª adhuc
est leuior: ⁊ vtplm. 12. horis pmanet: deinde ab infirmo ce/
dit ois molestatio ⁊ angustia. Et silr dixit Gordo. primus
periodus est debilis: scōs fortior. tertius fortissimus. q̄rtus
est in vltimo fortitudinis: ⁊ est in statu. qntus incipit decli/
nare. sextus plus erit debilis. ⁊ septimus erit modicus aut
nullus. ¶ De ordine porissimoꝝ. in tertiana pura. dixit. A.
est additio ⁊ antecessio porissimoꝝ. sup. ⁊ diminutio. ⁊ post/
positio eoꝝ adinuicē ꝑm ordinē seruantē ꝓportiones lites:
q̄. s. q̄ztum addit vel minuit añcedit vel postponit scōs po/
rissimus ad primū: tñ facit tertius ad 2^m: ⁊ sic deinceps do/
nec addit vel minuit añcedit vel postponit: vel vt dñt q̄daz
additio ⁊ añcessio sunt seruātes ordinē. s. ꝙ mō ꝙ q̄ztū scōs
porissimus addit ad ꝑmū tñ añcedit: ⁊ silr est de diminutio
ne: ⁊ postpositiōe: q̄ q̄ztum scōs porissimus diminuit a pri/
mo tñ postponit q ordo ꝓuenit ex vniformitate māe eius.
¶ Quintū signū dixit Gal. 2° de crisi ℞a tertiana eradicat
cōplete ⁊ qesit. Et dixit. 2° de dif. fe. Intermixtiōis vō pa/
roxismi tps signū putrefactiōis humoꝝ: qō est ꝑm pulsus
omnifariā indignoscibile hz ꝑm deinceps diē vl noctē po/
rissimi: ⁊ in dictis vōbis voluit ꝙ. 12. horis sequētib^s po^mi vel
plūbus: si porissimus fuerit finitus añ. 12. horas. q̄ hore sunt
vna dies si porissimus fuerit de nocte vl vna nox si fuerit de
die. Et in summa voluit ꝙ post horā dimissiōis po^mi vsq̄ a
ꝑn° ipsius po^mi finiat vna dies nālis in pulsu nullū signū
putrefactiōis appeat: sed trāsactis illis horis postea appet:
remisse tñ ⁊ fere impceptibilr in ꝑn° sui redit^s hoc est ime/
diate post. 12. horas. i. finita die nāli a ꝑn° po^mi in ꝑn° scōe
diei: sed semp q̄ztō plus appropinquat ad ꝑn^m porissimi su/
turi tāto plus manifestat: ⁊ hoc cōtingit pp humorē q de no/
uo aggregat. Inqt Ga. ibidē. breuiter vō suffumigans co/
gnoscibile est illud signū putrefactionis in pulsu: obtuse tñ
in ꝑmis pticulis eius q̄ est post ipsaz. s. totalē remotionē si/
gni putredinis in pulsu vel in ꝑmis pticulis ei^s. s. sequētis.
digōnē est post ipsaz. s. diē nālē a ꝑn° po^mi. Manifesti^s aūt
est iā circa finē ipsius diei vel noctis ꝑm ꝙ acciderit termi/
nari scōa dies nālis aut de die aut de nocte: adhuc aūt ma/
nifestius est in 2ª die q̄ ꝓcedit exacerbatione vel ꝑm diē vel
noctē. In illo vō casu manifestū signū est. Et ego vidi Bar/
tholomeū Joānis de canonib^s in q̄ signū putredinis in pul
su satis manifeste appebat horis. 30. añ ꝑn^m po^mi: cā aūt to
talis cessatiōis signi putrefactiōis in tertiana pura est tota
lis transpiratio: ⁊ ꝑfecta resolō māe ipsi^s putride: est aūt h
tps breue. s. xij. horaꝝ post po^m aut paulo amplius: in quo
tpe illud signū cessat a pulsu postea: qz noua mā icepit ag
gregari ꝑ nouo porissimo cū venit ad aliqlez magnitudinē
incipit suffumigare ⁊ grauare nām: ⁊ sic facē aliquā diuer
sitatē: ⁊ qz q̄ztō plus vltra ꝓcedit ℞sus porissimū tāto plus
de mā aggregat: ⁊ q̄ztō plus grauat vtutez tāto diuersitas
maior fit: ⁊ magis manifesta. Et h signū cū medicus inue/
nerit añ po^m pōt ꝓnosticari ꝙ porissimus adueniet. Et qdā
dicūt h signū solū esse tertiane pure: vt ex vōbis Gal. cōpre/
hendit: nā in nō pura ēt iā transpirāte mā ꝑmi porissimi pfe
cte iā pro nouo po^mo mā incipit aggregari. Quidā ℞o fa/
ciūt ipsuz cōem ad purā: ⁊ non purā: ⁊ h maxie esse poterit
in nō pura q̄ nō multū addit po^m suū. ē. xij. horas. Et Gal.
qdē h signū solū posuit in tertiana: nō aūt in q̄tidiana ⁊ q̄r/
tana: qz in q̄tidiana tale signū nunq̄z repit: qz in ea nunq̄z
fit cōpleta resolō māe: ⁊ ēt añ tps incōpletā resolōnez māe
noua ꝑ futuro porissimo iā aggregata est. dicūt ꝙ in q̄rtana
h signum medio mō se hz inter tertianam ⁊ quotidianam.
¶ Rabi Moyses i pticula. x. colligēs a. G. sig^a tertiane pu
re posuit ea eē. xi. qb^s stati cū accit egrotāti: qz. s. in p̄ po^mo
cognoscit. Primū est rigor fortis q sentit in p̄ ꝑn° in q̄ sen/
tit ꝙ cutis acub^s sit plena: ⁊ pūgit ab eis. Scōm est sitis ⁊
inflāmatio q̄ nō plōgat. Tertiū est fortitudo pulsus oi tpe
suo. Quartū est stat^s accessiōis ꝓncipio proxim^s. Quintū
diffusio caloris p totū corpus eq̄lit. Sextū repitio acuti ca
loris multū cū ꝑ man^s apponat supra corp^s q postea debi
litat: ⁊ vincit a manu ipa. Scias. n. ꝙ calitas eius est leuis

Epiloga/
tio signo/
rū tertia/
ne pure.

quo ad malitiã: qz nõ est malígna: ꝫ tñ est acuta estuosa q̃si arsiua. Septimũ est exit⁹ vaporis cali a poris cũ bibit aq̃. Octauũ vomitus colẽ citrine vel fluxus ventris colicus vt vrina supza quã colera dominat: z q̃qz hec tria simul. Nonum est sudor vaporosus callus: z equalis in corpore toto. Decimũ est post hec oia eradicatio z cessatio febris cõpleta. Undecimũ est mora poxisimi nõ transiẽs. 12. horas de dictis aũt signis potiora sunt duo. s. rigor vt. ꝫ. dictũ est euẽtes: z sudor in fine exuberãs: vñ Aui. dixit. cũ vides ꝑn̄ cũ rigore ꝑm q̃ determinauimus: z statũ cũ sudore exuberante: tũc nõ dubites qn ipsa sit tertiana pura. Secundo. tñ dixit. q̃ inceptio fe. cũ rigore q̃si cuꝫ actu pungẽte est oꝝ cõstitutiua huius febris tertiane pure. ¶ Tertiana vo nõ pura in oibus dictis signis a tertiana pura est diuersa: naz in ea rigor pro motu cõcussiuo est minor: sed p frigore est maior: q̃z in pura. Et fortasse est mot⁹ rigoris simplr minor frigore: z est rigor plxior tã in motu eius q̃z in frigore: z sensus pũctionis in ea ẽt est minor z minus acutus. Et Auic. dixit fortasse nõ incipit cũ rigore. s. forti: z calitas nõ pure est magis mitis nõ acuta: nec ita mordax: ꝫ est min⁹ vaporosa: z magis maligna z nõ est calitas eius sic eq̃lis per totũ: z in pcessu apponis manus pcipit calitas eius augeri lz nõ sicut in causone. dixit. n. de b signo. Aui. non est calitas eius cũ multa fortitudine. i. intẽsiõe: z nõ est aug̃ eius eq̃le: imo est q̃si ipsa addat: deinde pcedit z minuit. sup. z deinde iterũ auget: z pcedit ad statũ. Et cõtingit b in eq̃litas caloris pp mãe etherogeneitatẽ. ¶ Dixit Zoar. si nõ fuerit b febris multe calitatis z siccitatis: tũc nõ erit ex cola. s. pura: sed ex alio hũore cui abũdat colera citrina: z pulsus nõ pure est diuersus magis: nec est in aug°ei⁹ velocitas equalis: sed itrinseca aliqñ maior: z hoc est pp diuersitatẽ pcessus caloris eius in aug°: z est in fortitudine z magnitudine z velocitate z frequẽtia in statu infra pulsum tertiane pure: qz est minus fortis magnus velox: z frequẽs: z sunt accidẽtia in ea remissiora: q̃uis grauitas capitis in ea sit maior: aut adsit in ea grauitas capitis q̃ nõ accidit in pura: q̃uis ẽt grauitas capitis non in q̃libet impura repiat: sed vt dixit. A. in qbusdã ea ꝫ dixit aũt de b signo. Cum nõ pura inuenit grauitas in capite: z extẽsio in eo pp multitudinez mãe: z vapor ꝫ eleuato ꝫ ad caput. z subdit. A. Accidentia seua tertiane pure de qbus dixerat minorant in non pura. Alia lra dicit: accũtia seua. s. de ingetudine z vigiliꝫ z aliꝫ minorant in nõ pura. ¶ Dixit Zoar. Fiũt eius accña leuia: z vrina in nõ pura est i calore remissior q̃z in pura in sba est grossa saltẽ respectu vrine pure: z tñ q̃qz est plus grossa: z aliqñ minus ꝫm q̃ opilatio stat aut apit: z est in ꝑn° cruda z tarda appitio digonis in ea pp mãe eius diuersitatẽ: z dñt qdam. vrina in nõ pura est citrina vel subruffa: sed nõ est clara neq; lucida: imo est pturbata z obscura: z sudor in ista nõ est exuberãs nec est sic vaporosus: z maxie in corpe toto: vñ dixit Aui. fortasse non eradicat cũ sudore copioso pp grossitiẽ sue mãe: z vomitus z egestio in ea nõ attestant colere nãli sed innãli: z aduenit nõ pura in cõplone non sic cala: z in etate alia a iuuentute: vt p̃a senectute z pueritia z autũno z aliꝫ tpib⁹ ab estate z regione: nõ sic in cala z sic ca: z in alio regimine ꝑterito. ¶ Silr dixit Auic. nõ appet in forma. s. patiẽtis eã offuscatio neq; extenuatio: qz nõ accidit in cõplonibus z habitudinibus sic colicis sicut pura. sup. neq; in aliꝫ ẽt pticularibus: sed pticularia oia aut plura que reperiunt ad puraz differũt in ista. ¶ Et poxisimus eius mora[t] vltra. 12. horas: z vltra ẽt. 14. Est. n. dixit Aui. cũ ea extensio. s. sui poxisimi: nã plongat vsq; ad horã suaz. i. vsq; ad statũ: vel vsq; ad horã suaz. i. vsq; ad aduentũ sui paroxisimi: scõi: naz q̃qz plõgat donec puenit vsq; ad. 24. horas: z post tepescit. i. declinat vsq; ad. 48. horas vel postea gelscit: z interpolata. Et sunt qui dicũt vidisse tertianã nõ purã cuius poxisimus plongatus est vsq; ad. 40. horas. z aliã cuius poxisimus prolongatus est vsq; ad. 48. horas. Dñt qdã. nõ appet b esse vez cũ flatica que est de mã grossiori z viscosiori q̃z fit mã tertiane non pure nõ duret tanto tpe poxisimus eius. Colera. n. vincẽs in mã nõ pura reddit eã subtiliorẽ: z magis obedientẽ digõni z resoloni ei⁹ q̃z fit mã flatice. Quibus rñdẽt alij q̃ cã hui⁹ nõ est de pse: sed p accñs: qõ est: qz poxisimus flatice finit in. 18. horis: z sex horas b ꝫ in falsa qete z statim supuenit poxisimus aliꝫ qõ nõ est in tertiana nota. Alij aũt dñt cãm esse deformitatẽ mãe que resistit nãe opatiõi: sicut duo inimici. Dixit Zoar: ꝫm remotionẽ huius hũoris a colera simplici fit diuturnitas sui po^mi. Et Aui. dixit: q̃ ꝫm q̃ztitatẽ additiõis po^mi ei⁹. ꝫ. 12. horas est elõgatio eius a puritate. Et calitas nõ pure nõ cito auget: nec b ꝫ statũ ꝓpinquũ ꝑn°: z iõ egredit ex corpore patiẽtis eã si bibit aquã frigidã vapor multus: z b est: qz aqua frida ingrossat plus mãm eius: nec põt etiã sic penetrare ad cutẽ pp opilones: z fortasse infridat nimis cõplexionẽ bibẽtis: z iõ nocet in ea. Dixit Hal. sentit patiẽs manifeste impedimentũ ex potu aque fride: z dolorẽ in capite z tensionẽ in vẽtre. ¶ Et tertiana si addit. ꝫ. 7. ꝑodos. dixit. A. additionẽ plurimã: tũc ipsa nõ est pura: z ꝫm q̃ztitatem additionis eius. ꝫ. 7. ꝑodos est remotio eius a puritate: ipa. n. semp est lógior tertiana pura. Dixit Rasis. 16. ꝑti. Sicut q̃rtana z quottidiana quotiẽs nõ pure fuerint earũ spatiũ nõ breue fiet: sic in tertiana nõ pura: spatiũ eius plixũ erit: z b qdem de q̃rtana oino nõ pura bz vitatẽ: sed nõ de oi quottidiana nõ pura: facta. n. a flate dulci z a flate salso breuiant: qz baz mã subtilior quottidiana pure est mã. Dixit Hal. p̃a ad glau. nõ certã tertianã vidi aliqñ autũno incipientẽ: in ve vo cessantẽ. Et Isaac dixit: b febris aliqñ incipit in autũno: z dimittit in vere. ¶ Et dixit Aui. nõ est additio z antecessio suoz poxisimoz ꝫm ordinẽ: vt dictũ est in pura: sed variat additio z antecessio: z silr diminutio z postpositio. Et dixit: similant po^mi ꝫm terminũ vnum. i. fit inuasio poxisimoz eq̃lis nõ ancedens neq; postponens: qõ est signũ lógitudinis: hoc tñ nõ semp accidit in ea: z subdit: si cũ ea sunt reliq̃ signa lógitudinis que dicẽtur in suo cap: tunc ipsa est nõ pura: z eradicatio eius nõ fit pfecta sicut in pura: vt. ꝫ. patuit. Cũq; hec febris prolongat: dixit Hal. ad glau. iã fit palida discoloratio circa faciẽ z vultus tumidior fit sitis abscindit. vomũt sepe flãta colibus mixta. vẽter efficit stipticus: z vrina subalbida. ¶ Dixit Hal. 2° de diffe. fe. febribus deficiẽtibus que per ʒ^m exacuunt quibuscũq; tps poxisim breuius: z imissio est cũ rigore z solo cũ sudoribus: z colere vomitibus vel egestionibus colicis bis nomen impositũ est: tertiana certa. i. pura. qbuscũq; vo deficit qd hoz non certa: sed simplr tertiana nominat. Si vero deficientiã. i. interpolationẽ breuiorẽ hũerit plongato poxisimo tertianã hãc noiant extẽsaz: z hec multũ in magis z minus bz diaz: nã simplr plongatã: lz vocare eã que. 24. horas poxisimi faciet: z sine febre erit reliqs horis sui periodi: que vo circa. 30. horas poxisimi extẽderit hanc sufficiẽter extẽsam lz vocare. que vã extẽderit in. 36. horas: lz vocare amplius plongatã: que vo ad. 40. horas vel plꝰ extẽsa fuerit: lz vocare plm plongatã. ¶ Dixit Hal. 2° de diffe. q̃ febris facta a colera gñata a sanguine per cõuersionẽ sanguis in ipsam est differẽs a malignitate mozũ febris facte a colera alia: z hoc qz febris facta ex cola gñata ex sanguine sapit de nã sanguinis: z iõ illa que existit in trãsmutatione sanguinis est simplicior z ꝑpie mitis: z dato q̃ ad tactũ calor appareat multus in q̃ztitate: qz multũ extra euaporat: est tñ eius caliditas mitis: qz anxietas caliditatis in manu tangẽtis nõ est a multitudine eius qõ euaporat: sed ex acredine eius: qualis est acredo colere que nõ fit ex sanguine. In aliꝫ aũt signis ista fe. est similis predicte.

¶ De signis specierum febrium colericarum notaruz interpolatarum: z de signis tertiane continue. Cap. v.

Differunt

Differunt quoq; species tertiane nō pure ab inuicē per ppria signa. ¶Nā que est cola ingrossata p adustionē est in oibus signis supradictis magis silis tertiane pure: z pīertim in accidētibus que cōsequūtur ad ipsam. Rigor nāq; in ea pro motu cōcussiuo aliquātulum est remissior lz sit plixior: sed rigor pro frigore est fere eqlis: z pūcture in ea sunt pauciores plus tñ pdurātes. Sitis vo z inflāmatio z vigilie z calitas sensata circa epar: z alia accītia pure supradicta in hac sunt sicut in pura aut pauc remissiora: z pulsus est parūper magis diuersus: z nō est ita fortis: sed est aliq̄tulū durus. Et vrina i hac febre est ignea: sed est magis subtilis q̄ in pura pp maiorē siccitatē: nec plongant' multū po^m eius. ē. 12. horas aut multū sunt inequales: z nō exit vapor cal's ex corpe patiētis eā ficut in pura ppter grossitiē eius: z fortasse pro aliquo spatio eradicatur perfecte: z non multū additur supra. 7. periodos.

Signa facte a cola melie per mixta.

¶Et signa facte ex cola prassina vel eruginosa. dixit Zoar: q̄ hēbit accidētia magis fraudulenta: z accidit infirmo in hora suo pxīmo molestia: z sitis z alienatio. ſ. magis q̄ in pura: z submittit se eger molestijs: z q̄stionibus. ſ. z rixis z impedit' eius somnus: z fiūt eius po^m diuturni: z terminus egritudinis silr: z pulsus eius erit difficilis. i. valde diuersus z puus: z prave alterationis. i. multū inordinat^9. Et multotiēs fit vrina declinis ad nigredinē aut ad viriditatē: z possibile est sic esse hypostasim. ſ. nigrā: aut viridē: z q̄ hypostasis sola fuerit nigra: z in fundo mersa morte in paroxismo signāt: maxime si virtus sit defecta. Si vo sit suspensa. ſ. hypostasis nigra morte lōginquā ostēdit pm distātiā eius a fundo vasis. Dixit Sili. vrina in colore rubea vel subrubea in sba per totum tenuis cuz circulo viridi vel sub nigro signāt abūdantiā colere prassine vel eruginose. Et apparent in ea signa cole. ſ. facientis tertianā puraz. longe tñ intensiora: z sunt cū vomitu prassino vel eruginoso. Et dixit Zoar multotiēs peruenit finis istius ad magnū periculum: z pauci sunt qui ab hac infirmitate euadāt. Et si euaserint erit hoc post multū studiū z egritudinis plōgationē. z possibile erit permanere ei longo tempore prava accidētia.

Signa facte a cola flegmatica.

¶Facta vo per admixtionē flegmatis cū cola. ſ. nō perducente ad vnā formam est cū rigore, diuturniore in quo motus cōcussionis non est multus. z sensus pūcturarū est parus frigus tñ est intensius: z accidētia alia pure sunt in ea remissa multū. Et pulsus est magnus diuersus minus velox z frequēs. z vrina in ea est in colore remissior q̄ in alijs notis. In substantia tñ est mediocris. z minus fetida q̄ in alijs. Et extendit' paroxismus eius vtplurimū vsq; ad horas. 18. z augmentū paroxismi eius est inequale quasi hñs stationes: sicut in flegmatica cōtingit. Et sunt paroxismi eius minus ordinati. z non eradicātur perfecte: z vtplurimum extenditur ad dies. 40. vel. 60.

Signa facte a cola citrina.

Et de hac videtur Zoar. dixisse talem febrē nō vocamus colericam: sed hūtem colerā.

¶Et signa facte a colera citrina. dixit Ferrarius sunt frigus a pncipio ante accessionē: z accipit hic frigus pro rigore. Et calor non multuz intensus z acutus vrina citrina per totū equaliter tenuis. morsus oīs stomachi sine asperitate gutturis: z lingue z amaritudo oris dolor capitis: z precipue dextre partis: z timporū z dolor renum: z pulsus velocitas: sed non adeo: vt in tertiana vera.

Signa facte a cola vitellina.

¶Et signa facte a colera vitellina: dixit ipe sunt frigus intensius q̄ in pdicta: z vrina tenuis: z in supficie minus tenuis: z frigus z accessio multo tempore perseuerāt: z sepe per vomitū quasi vitellos ouorū proiiciunt.

¶Hilibertus dixit. signa note facte a colera citrina vel vitellina sunt eadem cū signis pure. diuturnior tamē est accessio ppter admixtionē flātis: z semp est cū tipo z frigore: z accessiones modo anticipāt nō suboccupāt: z sunt accītia in eis remissiora q̄ in pura. Verūtñ in facta ex cola citrina adsunt dolor capitis acutus: z pcipue dextre ptis: z amaritudo oris z sitis fastidiuz: z morsus oris stōi: z dolor lūboy: z vrina est citrina incēsa tenuis vel mediocris magis accedens ad tenuitatē. Et vomitus vel egō sunt in ea citrini coloris tenuis sbe z fluide. Et sunt accītia in ea aliquātulū intēsiora q̄ in facta a cola vitellina: in qua ēt vrina est magis remissa: z in sba magis accedēs ad tenuitatē. Et est i supficie magis tenuis obūbrata supius.

¶Dixit Plateari^9 q̄ facta ex cola citrina vel vitellina inter horas colē: que. ſ. sunt ab hora 3^a diei vsq; in horā nonā ipsius diei. Et dixit. non seruāt certas horas accessionis: q̄ mō anticipant: mō suboccupant: z accītia sunt remissiora q̄ in facta ex colera nāli.

Signa facte a cola melie per mixta.

¶Et q̄ est ex cola pmixta melie est cuz rigore diuturniore oibus alijs: z sensus punctura^y est in ea maior q̄ in facta ex cola z flāte. z vrina in ea est subtilior q̄ in oib^9 alijs pdictis: est tñ magis tincta q̄ in pdicta: z pulsus ēt in hac est minus diuersus q̄ in pdicta: z poxīmus huius est longior oibus alijs: z pm plm puenit ad. 24. horas. z est magis extensa in pduratione sua: z est magis silis febrib^9 erraticis. Et dicūt qdā q̄ si lz febris inuenit'. Signa eius erūt silia signis q̄rtane note gnate ex melia innāli facta ex adustione cole q̄ infra suo ca^o dicent'. Et dicūt q̄ pm eos nō dz ista febris vocari nota: q: pm eos nota vocat' solū illa q̄ fit ex colera cū admixtiōe flātis: est tñ tertiana nō pura: nō pura. n. in plus se hz q̄ nota. oīs. n. nota est nō pura: sz nō ouertit'. Dixit Aui. tertiana nō pura. ſ. oīs est lōgioris spatij q̄ pura tā referēdo spatiū ad totū tps morbi q̄ ēt ad tpa particularia poxīmi.

De duplatiōe tertiane postq̄ incepit simplex.

¶Dixit Hiliber. in tertiana simplici. i. pura vel copiosa. i. nō pura si post appitionē signoy digōnis interdū duplicet' accessio nō inde est verēdū: q: interdū cum morbus sit acutior salus est ppinqor. Ego aūt vidi lz multis vicibus: z plm accidit in tertianis notis: z ēt in quartanis. Opz tñ aspicere q̄ cuz tertiana vel q̄rtana geminat' an ambe febres sint equalis intēsionis ei que prius erat an prima remaneat in intensione sua: z scōo sit remissior vel ecōuerso an ambe sint facte remisse. Et si qdē ambe sint facte remisse signū est ppinque salutis. diuisit. n. nā mām febris in duas ptes: vt leuius ferret pondus eius: sicut lator ponderū diuidit pōdus graue in duo pondera: vt leuius ferat ea. Si aūt p^a remaneat in magnitudine sua aduentitia ente remissiori non est signū ppinque salutis: sz multitudinis māe grauātis z irritantis nām ad expulsionē frequētiorē: z multo magis si ambe essent eqlis magnitudinis p^e. nā tūc signāt mām exuberātiā in q̄titate z malignitate ei^9.

Signa cō tinua.

¶Signa vo tertiane cōtinue sunt silia. imo eadē que sunt signa tertiane piodice: z hoc tā in pura q̄ in nō pura. dixit tñ Aui. cognoscit' cōtinua p vehementiā poxīmoy. i. eoy insepabilitatē: q: nō desinūt in infebricitatione sicut poxīmi piodice. z nō sunt ei veri poxīmi: sz solū excrescētie additionis fortiorationes siue exacerbationes. Et subdit. cognoscit' per accītiuz tertiane piodice vehementiā. naz oia accītia in ctinua sunt intēsiora q̄ in piodica sibi pportionali.

¶Dixit Zoar. tertiana ctinua non hēbit rigorē: z patiet' vehementē sui: z intēsaz inflāmationē. z Auer. 4° col. dixit. febres colerice que poxīmos nō hūt cōicant colicis febribus interpolatis in oibus circuitibus z tipo excepti: z ctinua qdem nō sepabit' a corpore nisi cuz sepatione pfecta post q̄ non redit. Et scias q̄ ois ctinua breuior est sua interpolata aut saltē non longior. Et scias q̄ Ga. 2° de diff. fe. ait q̄ maxima cognitio humoris facientis feb. habetur ex qualitate z quātitate caliditatis febrilis eius.

¶De cura febris colerice pure. La. vj.

Galenus prima ad glau. dixit. tertiana. ſ. pura interpolata acutissima. i. breuissima z estuosa simul z mitissima. i. securissima est absq; oī piculo. tertiana aūt nō pura nō solū cito nō digerit': sz ēt si nō diligētissi-

me mox a pn̄o cōgruis curatiōibus obseruet̄ euidēs piculū fit in ea nec facile postea qbuslibet remedijs coarcet̄. opz ḡ ī ea medicū nō errare nec ifirmū trāsgredi mādatū medici: nō.n. solū nō pura nō patit̄ infirmū peccare neq; errare medicū pre velocitate sue māe mot⁹: z sue q̄litat̄ acuitate. Scire.n. oz q aliq̄n repit̄ tertiana pura cui⁹ mā ē furiosa: vñ z valde suspecta est de q̄ loquēs. Ciati. ait ḃ fe. timidior est z molestior. sup. q̄z alie spēs tertiane pure. Sciēdū āt ē q cura causonis: z tertiane cōtinue pure z tertiane piodice pure eadē fere est. nec differunt nisi ꝑm magis z minus: z ꝑm obseruationē maiorē vel minorē. dixit Auer. 7. col. tertiana interpolata si pura fuerit erit secura absq; piculo: z scimus cert̄issime q nā dñiū hēbit. s. būc hūorē. Et dix̄ Hili. q ipsa inter oēs interpolatas est facilioris curatiōis ꝓpter tres cās: vna est breuitas egritudinis. 2ª q: salua ē in ea v̄tus a febre. 3ª q: qcqd cōuenit cāe antecedēti ꝓuenit egritudini z eꝫ cuz sit eiusdē nāe forma que est febris: z mā eius que est colera rubea: z ista cā efficacior est alijs duabus.

Regimē persex res nō nāles.

¶ Cura itaq; febris tertiane piodice pure duplici pficit̄ instro. s. dieta z potiōe. Et dieta qdē ꝓsistit: vt euitet̄ aer cal's z siccus z accessio ignis i camera: z radi⁹ solis z luminosi tas: vitatio plūm colloqor: z murmur: z ois strepit⁹ z euitet̄ ira furor z rixa mot⁹ laboriosus fricatio fortis vigilie plūme: z somn⁹ ēt i po^mo nisi in decłone vel aliq̄n ēt i statu. Cibi itaq; oēs z pot⁹ z me^l calefaciētes z desiccātes fugiēda sunt: dixit.n. Hal. ꝑª ad glau. phibe a melle z sinape z salitis z acrib⁹ oib⁹ z vinis: vt solet sufficiēter: z a qbuscūq; nā calis. vitent̄ ēt cibi multi nutri^u: dixit.n. Alm̄. a cibis in qb⁹ est caro abstinēdū est: z silr a cibis i qb⁹ est acumē aut pūctio: z medicaminibus silib⁹: z silib⁹ ēt poticib⁹. Et oia dulcia obsunt ꝓp facilē cōuersionē eoꝝ in colaz: z q: opilāt epar: eo q ea attrahit anteq̄ digerant̄. ¶ Dixit Hal. accessionis tpe auferas cibū quisq; accessio finiat̄: aut tps sit alle uiatiōis ēt aquā ordei minime dabis. Et Aui. dixit rectū est ne in potu ei det̄ sicut sorbitio ordei: z ēt ei silē nisi nā iā fuerit lenificata. z nō cibes in die po^mo nisi ꝑm cōditiōes ꝑdictas: eas. s. q̄ dicte sunt in ꝓcedētibus de cibatiōe vlī. Dixit Hal. si i vltio diei erit tps accessiōis nō erit incōgruū in diei ꝑn° aquā ordei ꝓpinare ad subtilitatē declinantē: z intelle xerūt regulr opando: nā coacte aliq̄n cibam⁹. vt Ha. de iterio⁹ dixit. de iuuene quē in exēplū adduxit: z añ accessiōnē: z in ipsa accessiōe ēt aliq̄n damus aquā ordei vl'iulep in ipsa intēsiōe grā intēsuz feruorē extinguēdi: aut sitiz itēsaz mitigādi. ¶ Sit.n. dieta eius talis. Dixit Hal. si tps fuerit estatis patiētis loc⁹ sit fridus quē exsufflet aqlonis vēt⁹. si vo hyems fuerit i tpato loco situet̄. Et itellexit in statu accessionis: aut in fine aug^ti: naz in ꝑn° z aug° reliq̄ po^mi aer fridus vitādus est ne opilādo poros mās z vapores intus cōtineat z maxie duz aderit ꝑn^m vl'e feb. z in decłone po^mi sit aer tpatus: z maxie si sudabit. In die⁹ vo interpolationis aer sit oi tpe tpatus: z si aer nō fuerit talis p nām fiat talis per arte. Nullo mō in die po^mi iducat̄ ad irā: sed stet cū oi letitia z patiētia z qete. Dixit.n. Hal. vtat̄ qete z tranqlitate. s. corpis z trāquillitate aī. nō est ꝑmittēdū ifirmuz sepe locū mutare: aut se de loco ad locū precipitare. postq; aūt iā venerit ad aug^m mediū fricari leuissime blādis manibus ꝓuenit. ¶ Dixit Ha. ꝑª ad glau. Si idigōnis signa appeāt: z si multotiēs balneaueris nō vtiq; ꝓuocabis. s. ꝑpm eūan do tale q̄le oz: sed solū subtile. relicto grosso. Et iō dix̄ Hal. vitare oz balneū ꝑª die: aut 2° aut 3°. sup. z duz signa digōnis icepint appere. z. A. dixit balneo nō oz vt approximēt nisi post digones. dixit tū Hal. eadē. ꝑª ad glau. balnea cal'a per aquā potabilē cōueniūt: tū q: euant de colera: tuz ēt q: qualitate maxie cōferūt. būectant. n. z infridant ꝑm ꝓpriā vtutē quecūq; talia balnea. Et subdit. eos q amāt balneari neq; si bis in die balneaueris vtiq; peccabis: sed in tēpore maxie memoreris. si. n. signa digōnis apparēt: z si multotiens balneabis nō vtiq; peccabis. dixit Aui. oꝝ vt sit balneū tēperatū boni aeris q sit humidus. s. per infusionem aque tēperate in quo sudet cū facilitate: ita vt nō inflāmentur eoꝝ corda: z apud exitum infundant̄ in aqua tepida. Quidā exponūt. si tū magis calida: q: talis est. ꝓcessus balnei de minori calido ad maius. Alij tū z melius dicunt: sit tū minus cal'a: z sic voluit Hal. dixit. n. vt signa digōnis videris apparētia in vrina patiētē inducas in balneū: z irrorabis sup eū aquā dulcē tēperati calozis: z sit ois tua intentio aquā suauē supinfundere ei. dixit Aui. non plonget in eo morā. imo egrediat̄ velociter. nā iteratio eius est eis res melior q̄z stationis plōgatio. In dicta aūt aqua tepida in qua infundit̄ apud exitū ab aere tēperato stent ꝑm q̄ztatē declonis. s. remissionis calitatis aq̄. Alia lra dicit. delectationis z est melior. Et dixit Aui. q balneū apud declinationē est melior curatio eis: q: resoluit reliquas z humectat: z ꝓprie in ꝓsuetis. Et scias q balneū multo magis ē cōueniēs eis pacificata mā z eradicata peūonez. dixit tū Ralis 16° ꝓtiū. Balneū in tertiana. s. pura non nocebit: sed balneet̄ añ digōnē. qñ nō erit dubiū de eius mā fieri inclusionē siue opilōnē. Hal. aūt dixit. nō peccabis si bui⁹ febris pure in balneū induxeris dñm post 7^m die ēt si nōdū maturitatis signa appareāt: cuz sit in hac febre mā subtilis z pauca: q̄re facilis est dissolutioni. magis āt si balneo ꝓsuetus est egrotās. Et silr ēt dixit Sera. oz vt balneet̄ egrotās etiā añq; oñdat̄ digō: z ꝓprie si est ei ꝓsuetudo illi⁹. Et fuit hoc viroꝝ intētio talis. ꝑ° 1° z 3° die nō inducas patiētez in balneū: rō est q: aut appebit i his signū digōnis: z significatur eā esse breuē valde. z de materia pauca. itaq; auxilio balnei nō egebit. vel nō appebit signū digōnis: z tūc nō vtaris balneo añ digōnē. Si vo in 3° vel 4° vel vlteriuz appareat: tūc vtere balneo ēt añ statū: z in statu: q̄juis meli⁹ sit in decłone. Qz si ad 7^m pueneris die q est dies q̄rti porismi: z signa digōnis nō appeant: cū iste porism⁹ sit indicatiuus septimi. suspicari facit ne 1^m trāseat porism⁹: z trāseat in nō purā ꝓp tarditatē digōnis. ad ḃ ḡ. vt nō sit ita iuua digestionē cū balneo: z ḃ secure facē potes in hac fe. q: nullum aut puuz pōt inde resultare pctm̄ siue nocum̄ ex vsu balnei añ digōnē ꝓp māe subtilitatē: z ei⁹ paucitatē. Et ꝓp ḃ dixit Aui. q error cōmissus in itromittēdo hos in balneuz ante digōnē est minor z saluior q̄z sil'e suū in alijs febrib⁹. s. tertianis nō puris flāticis z melicis: q: nocum̄ de opilone qō timet̄ ex agitatiōe balnei in istis est min⁹ q̄z in alijs: q: mā in istis ē subtilis pauca facile resolubilis: q̄re minorē gīat opilonē q̄z in illis in qb⁹ mā est grossa. ¶ Quidā tū putauerūt balneū administrādū esse in die porismi in statu aut declinatiōe ei⁹. Sz tu dic q administrādū est in die iterpolatiōis in statu vlī vel declinatiōe. z in casib⁹ ꝑdictis ēt añ statū circa finē aug^ti vlis: sz non mā ente grossa. q: magis ingrossaret̄: sz ea exīte subtili: q̄zto subtilior tāto melius hāc. n. balneū ingrossando digerit: acuitatē ei⁹ sedat: z ptē ei⁹ resoluit z minuit. Sil'e intelligēdū de lauacro extremorū. s. manuū z pedū. ¶ De dieta. Dixit Aui. scias q intētio qua cibant̄ patiētes tertianā aut est humectatio. s. substantifica sola absq; infridatiōe q̄ fit cū p nutricationē reapponit̄: aut saltē sustētat̄ hūi⁽ᵗᵃˢ⁾ substātifica mēbroꝝ: q̄ intētio adimplet̄ cū dant̄ eis in fine. i. in decłone vlī extremitates paruarū auium bonarū: z de testiculis gallor z cerebellis eoꝝ: z vitellis ouoꝝ: z alijs leuibus cibis bñ nutribilibus absq; infridatiōe. sup. z adimplent̄ ēt cū dant̄ ꝑdicta z filia in die⁹ interpolatiōis: z maxime apud modernā dietā vel saltē apud ꝓsuetos multū refici: z apud eos q plūm resoluūtur pueros z alios: z in tpib⁹ z regionib⁹ fridis. Aut intētio est humectatio z infridatio sil'. de qua dixit Hale. ꝑª ad glau. cibaria q̄cūq; būectāt z infridāt oia pficua sunt certi tertianis: z exēplificās de talib⁹ cibarijs dixit: sūt olerq̄ de attripler blitis scariola malua lactuca portulaca cucurbita

De balneo: z laꝫuatiōe extremitatū

De vsu balnei

ꝛ silla his. Alioꝝ vo ptisane succus aq̃ per cõdrũ sorbitio/
nes: ꝛ pisciuꝫ q̃ petrini: ꝛ volatiliũ q̃ mollia carnibus ꝛ nõ
taliuꝫ. ſ. molliũ carniũ: vt volatiliũ aquaticarũ ale. ſ. sole ac
etiam testiculos dare gallorꝝ ꝛ porcorꝝ pedes ꝛ cerebella.
paruorꝝ vo. ſ. porcorꝝ. Si de rostris dederis nihil peccabis:
ſꝫ ꝛ ouaꝝ ꝓcede sorbere. ꝛ maxie vitella. facilius tñ hec dige
runt albo. qdaꝫ aũt in casu multe inflãmationis digestiua
exãte forti ꝓcedũt totũ ouuꝫ: qõ decoq̃ faciũt cũ testa sua:
aut sub cinerib⁹ calis aut in aq̃ aut in aceto multũ limpha
to. dicẽtes ꝙ magis infridat. Et subdit Hal. ꝛ pomorꝝ etiã
gustare ꝓcedas q̃ nõ oino difficile digestibilia sunt. Ũñ ac/
cipiũt qdã ea decocta posse ꝓcedi: maxime q̃ ex eis acetosa
sunt vel muça. alterãt. n. ꝛ digerũt mãm subtilẽ. melius est
tñ differre ea vsq̃ ad apparitionẽ signorꝝ digõnis: ꝛ de ꝑdi
tis cibarijs sunt plꝰ q̃ ꝑñt dari in die iterpolatiõis: sed in
hac intẽtione debẽt alterari cũ fridis ꝛ hũidis. ꝑñt ẽt hec
eadẽ dari in die accessiõis sic alterata. maxie cũ timeꝫ reso/
lutio ifirmi: ꝛ vtutis ei⁹ debilitas: ꝛ tũc debẽt dari añ acces
sionẽ ꝑ tantũ tps añ si polꝫ fuerit. vt bñ sint digesta. ꝛ tu b̃
elige ꝑm ea q̃ dcã sunt. ¶ Sunt aũt ꝛ alia q̃ ꝓueniũt in die
accessiõis vbi nõ timeꝫ resolo q̃ ꝑñt dari añ accessionẽ mõ
dicto: ꝛ ẽt post cõpleta decõne. Et de cibarijs exhibẽdis in
die accessionis. dixit Sera. cibam⁹ ipsos cũ cibis infridan
tib⁹ ꝛ humectãtib⁹ sicut sunt lactuca: ꝛ silia olera. Et Raſ.
dixit. Liba ipm sauich. ſ. ordei ꝛ aceto. i. fcõ acetoso. Et Al
mã. dixit. Ex olerib⁹ fridis nutriaꝫ ꝛ comedat cucumeris
medullã ꝛ citruli. Et Hal. dixit cibos exhibe ex olerib⁹ fri/
gidis ꝛ hũidis. Dixit Aui. in ꝑn. ſ. vñ cibeꝫ cũ chist ordei:
aut pane tritici cũ aq̃ fri⁹ sic̃ est. ſ. sine exp̃ssione ab aq̃: aut
sicut emulsuꝫ est ab ea. ſ. qꝛ exp̃ssa sit aq̃. Et qdã supinfun/
dũt huic pani exp̃sso acetũ vel succũ granatorꝝ muçorꝝ vel
acetosorꝝ cũ pauco zuccaro. Et subdit Aui. ꝛ cibeꝫ ex lacte
acetoso. ſ. nõ coagulato aut lẽtib⁹. ſ. infundẽdo panẽ in aq̃
decoctionis eaꝝ nõ comedẽdo eas. sup. ꝛ his silia dari ꝑñt
in ꝑn. vñ ꝛ ꝑn⁹ aug⁹ vlis in die accessiõis. ¶ Cũ vo nec̃ia
est subtiliatio regiminis: vt in ꝓcessu approꝑinquãte statu:
ꝛ in ipso statu. nã vt habitũ fuit in cañ. gñali. regimẽ dz eẽ
grossius in ꝑn⁹ cũ ꝓcessu gradato ad subtiliationẽ. Dixit
Auic. deꝫ in potu sicut aq̃ granatorꝝ: ꝛ aq̃ melonis indi ꝛ
gradatim fiat ei⁹ regimẽ ꝑm cañ. ꝑdictũ. nã gradatim sub/
tiliãdo ꝓcedi dz: ita vt quotiẽs approꝑinquat status subti
liet regimẽ. sup. ꝛ eo ꝑñte plus: ita vt cũ signa significaue/
rint q̃ crisis sit ꝓpinqua sufficiat ei aq̃ ordei: ꝛ aq̃ granati
dulcis ꝛ muçi ꝛ syrupus acetosus. ¶ Et dixit Aui. fructus
qui diligunt in his febrib⁹ sunt granata dulcia ꝛ muça ꝛ
puna matura ꝛ imatura. melon vo indus est res maxime
iuuamẽti cũ hoc q̃ ipse soluit ꝛ puocat. ſ. vrinã ꝛ frãgit ve
hementiã caloris: ꝛ facit sudare. pmouẽdo mãs vaporosas
ad cutẽ. Et subdit: ꝛ fortasse nõ nocet parũ: dicũt qdã. sup.
ſꝫ multũ. qꝛ hꝫ humiditatẽ multã facile putrescibilẽ q̃ cuꝫ
putrescit nocet nocu⁹ magno nõ paruo qõ est lõge maius
iuuamẽtis supradictis. ꝛ dixit b̃ Aui. vt reddat medicũ at/
tentũ: ꝛ bñ examinantẽ dationẽ eius: nã si viderit eũ ꝓuer/
ti ad putredinẽ: aut timuerit de hoc ꝓp dispõnẽ patientis:
vel qꝛ nulla ꝑcesserit eũo vel mũdificatio stõi ꝛ viscerũ euꝫ
facilꝫ debere cõuerti. tũc caueat a datione eius. Si vo non
viderit: aut nõ timuerit b̃: tũc exhibeat ꝓpdicta iuuamẽta
que facit. Alij aũt exponũt non paꝝ. ſ. sumptũ ex eo, vt vo
luerit Aui. q̃ q̃zuis sit ꝓuertibilis in putrefactionem. tñ si
dabis ex eo puã q̃ztitatẽ nõ nocebit: qꝛ iuuamentũ ei⁹ erit
maius nocu⁹. Inueniꝫ aũt hic alia lra q̃ dicit: nõ nocẽt ci/
truli pui. ſ. melones indi: qꝛ sunt facilioris digõnis: ꝛ ma/
gis suscipiũt correctionẽ. Inueniꝫ ẽt alia lra q̃ dicit: nõ no
cent citruli pui. citrulos. n. ꝓcessit Almã. parui tñ idest ꝓ/
ping. maturitati sunt magis digestibiles. sup. vt exꝑceden
tib⁹ patuit fructus humidi: ꝛ facile putrescibiles: vt fruct⁹
horarij nullo mõ dari debẽt nisi coacte: ꝛ tũc ꝑcedẽte eũo/
ne ꝛ admixti corrigẽtibus ipsos: ꝛ fructus alij ꝓhibendi
sunt. ſ. stiptici ꝛ ꝓuocatiui: sicut dcm̃ est in vñ dieta feb. pu/
tridaꝝ. Et dixit Aui. Ex oleribus diligunt cucurbita ꝛ cu
cumer ꝛ alteldi. dñt qdã. ſ. scariola ꝛ lactuca. ¶ Et scias ꝙ
si in hac febre ꝓp aliquã cãrũ opportuna sit carniũ exhibi/
tio: tũc maxie in die accessionis dent ale pullaꝝ puaꝝ: aut
auicule pue: aut pedes edi lactantis: ꝛ si eger reqreret vltra
dent pectora pulle pue: aut pectora pullaꝝ ꝑdicũ vel fasia/
noꝝ alterata ꝓtusa vel nõ ꝓtusa ꝑm desideriuꝫ patiẽtis. aq̃
tñ carnis in his febrib⁹ ꝓhibẽda est q̃ztũ polꝫ fuerit: si aũt
coacte: eã exhibere hẽamus: tũc ab ea carne cute: ꝛ oi pin/
guedine sublata: ꝛ carne in frusta pua redacta: ꝛ aqs infri
gidãtibus abluta sublimeꝫ: ꝛ cũ aqs infridantib⁹ tribuaꝫ.
Dixit Aui. cib⁹ ꝑdictus maxie eis q̃ in die po^m^ exhibẽdi
ꝓcedunt vtẽdũ est in eis in qb⁹ cib⁹ nõ ꝓuertiꝫ ad acetosuꝫ
pp aliquã malã dispõnez stõi eoꝝ: ꝛ si cibus acetat in stõ nõ
deꝫ in potu de aq̃ ordei q̃ non est valde subtilis aliqd: qꝛ. ſ.
nec ẽt paꝝ: ꝛ b̃ qꝛ acetat citius ꝛ facili⁹. Qꝛ si pur nec̃iũ est
dare ipsaꝫ i potu: tũc cõfortẽ paꝝ cũ decoctiõe radicũ apij
ꝛ siliuꝫ. ¶ Potus quoq̃ in por^o^ sit aq̃ decocta postea refri
gerata sola vel cũ pauco zuc^o^ aut aq̃ ordei aut iulep viol. ꝛ
silia. Et dixit. H. ꝑ^a^ ad glau. vinũ anteq̃z digeraꝫ egri^o^ oino
ꝓhibere oꝛ: qꝛ ꝓuocatiuũ est ꝛ cõmotiuũ hũorꝝ ꝛ pmiscẽ/
do eos auget in putrefactiõe. Incipiẽte vo digeri egri^ni^ te/
nue ꝛ aq̃suꝫ ꝛ modicũ in ꝓmis dare. ſ. cõcedit: ꝑpe vo solo
nẽ egri^nis^ iã plus. Et Aui. dixit. nõ timeas post decõnẽ. ſ.
incipientẽ potare eos vino plũ cõmixto: qꝛ vinũ fractũ ꝑ
cõmixtionẽ cõuenit q̃ztitati resídui ei⁹ in resoluẽdo illud cu
ius nec̃ia est resolo ꝛ succurrit penetratio in aq̃ cũ fortitu/
dine sua ꝛ ꝑ cõmixtionẽ eius qõ est in eo de calefactiõe pau
ca: q̃re infridat vehemẽter ꝛ hũectat. Dixit Haly. si tps fue
rit estaſ cibos oꝛ ꝓtinue refrigerare. ſ. vt sint actu bñ fridi
sint ꝛ fridiores po^a^. Et silꝫ ẽt. sup. in ꝓstõib⁹ aeris ꝛ regiõi
bus calis. Dixit tñ cauẽdũ esse b̃ in his quoꝝ stõus ꝛ epar
debiles sũt. dixꝫ Ha. ꝑ^a^ ad glau. q̃ztitas cibariorꝝ. ſ. ꝛ potuũ
sit tãta q̃zta bñ digerere ꝑñt ꝛ supfluitates oẽs pfecte expur
gẽt ꝛ ꝓpie ante accessionẽ. Dixit Aui. oꝛ vt supueniat po/
xissimus dũ patiẽs est famelicus ꝛ nõ est in stõ eius aliquid
sup. nisi fit ex his qui ab hoc excipiunt in cañ. vñ diete.

Cura tertiane ꝓdice pure ꝑ instrm̃ potiõis duab⁹ iple
tur intẽtiõib⁹ gñalib⁹. Sunt. n. in ea. dixit Sera.
due res. ſ. malitia cõplõnis ꝛ multitudo mãe ei⁹: q̃re coge/
ris adhibere ꝓpria eis simꝫ. ſ. alterãtia ꝛ eũantia. Haly. vo 3°
tegni. intẽtionẽ ad mãm diuisit in duas: quaꝝ vna digerit
eã: ꝛ altera eũat. ꝑm vo. ō. dictas. 3. cõpleꝫ intẽtiõib⁹ ꝑm q̃
5. sunt ea q̃ in hac febre patiẽtibus inueniunt. inueniꝫ nãq̃
ꝓmo mã cõis nec̃io vel cõtingẽter reperta ꝛ mã febris ꝛ ac
cidentiũ cõsecutio. ꝑ^a^ ergo intẽtio erit ad leniẽdũ ꝛ educen
dum ꝑdictas mãs cões. 2^a^ ad eũandũ mãm ꝓpriã. 3^a^ ad di/
gerendũ ꝛ phibendũ putredinẽ. 4^a^ ad alterandũ siue extin
guendũ caliditatẽ febrilẽ. ꝛ 5^a^ ad corrigendũ accidentia.
¶ Et ꝑ^a^ haꝝ ante oẽs alias ꝑmitti dz. ait. n. Sera. eũa. ſ. in ꝓmis cuꝫ decoctione prunorꝝ ꝛ tamarindorꝝ ꝛ secanjabin. alr. tereniabin q̃ sunt lenitiua. Et Raſ. dixit. i diuisiõibus. cura est solo vẽtris cũ aq̃ fructuũ. Et Raſ. dixit. oino ꝛ per oia vt b̃ icipit febris nãm emollire expedit: ſꝫ cũ his q̃ refri
gerãt cũ mollificatiõe vt aq̃ duoꝝ granatorꝝ cũ suis adipib⁹
cõtusorꝝ ꝛ zuc^o^: ꝛ sic̃ aq̃ prunorꝝ ꝛ tamarindorꝝ ꝛ cassiefi. ꝛ
silũ. Dixit Aui. oꝛ vt lenias in ꝓmis ad b̃ ꝓperes lenitiõe
q̃dã. ℞. tamarindorꝝ. 3. 40. ꝛ ifundant in aq̃ calꝫ aut casei
in nocte ꝛ colet ꝛ pijciaꝫ sup eã siracost aut tereniabin aut
aq̃ duoꝝ granatorꝝ ꝛ b̃ eẽt valde vtilis qñ calitas eẽt vehe
mẽs: aut sic̃ decoctio lubleb cũ tereniabin ꝛ passulis ꝛ enu
cleatꝫ: ꝛ b̃ qñ calitas eẽt magis remissa: aut ꝛ decoctio prunorꝝ
cũ tereniabin: aut siracost: ꝛ sic̃ syrup⁹ vio. ꝛ viole ꝓdite qñ
calitas eẽt mediocris. ¶ Et de vtilib⁹ est si deꝫ syrup⁹ vio.
ꝛ tereniabin. aii. ℥. i. ſ. dissoluta cum aqua ordei. ℥. ſ. aut. 6.

Pria intentio. De eũone materiej cõiũ.

Et māna dissolutū in decoctione tamarindoꝝ prunoꝝ lupuloꝝ iuiubaꝝ sebestē passulaꝝ enucleataꝝ ⁊ ordei mūdi. Et de pueniētib⁹ est diamāna ⁊ diaprunis qñ nō ponit in eis diagrediū:sed ꝓficiunt cū succo ros. simplici. Et ex eis decoquant viol. ⁊ flores boraginis ⁊ pruna ⁊ colent ⁊ in colatura distēperent māna ⁊ cassiafistu. equal⁹ vel ineql⁹ ꝙ videbit expedire. ¶Si vo patiēs noluerit aut nō potuerit sumere lenitiuū:vt qz.s.sit ꝓturbatio ad sumēdū ips. dix̄ Hal. cū clysteribꝰ est fiēda lenitio mollibꝰ.i.mollitiuis. Et Aui. dixit. aut clysteria lenitiua. Clystere lenitiuū vtile ℞. mercurialis malue violarie blitis. aii. M.i. ordei ptem vnā decoquant ⁊ colent ⁊ i colatura ponat zuccari rubei ℥.i.ſ.ʒ. zuccari viol. ℥.i. cassiefistu. ℥.ſ. olei viol. ℥.iij. ⁊ vn⁹ vitellus oui aut duo ⁊ qd paꝝ salis. Qz si aliqñ predicte mäe cões in stō essent ꝓtēte pñt educi vomitu leuiter ꝓuocato. Dixit Hal. si patiēti eēt subuersio sentiatqꝫ in ore colera ʒ.i. amaritudinē nō erit inutile vomitu vti cum squingibin: ⁊ ꝓuocāde sunt leuiter p eā: ⁊ si circa ptes cutis per sudores.

De flōmia. ¶De eūone aūt mäeꝝ ꝓtingēter reptaꝝ auctores in hac febre nō fecerūt mētionē nisi de flōmia: ⁊ de hac iō fuerūt locuti: aut qz sanguis calefit in ea ⁊ reddit p hꝫ puertibilis in colaz: aut qz talis febris aduenit i hoie sanguineo plectori co: aut qz ps cole in venis ē mixta sanguini de q̄ ⁊ si nō fit cā añs hui⁹ febris: timet tū ne ꝑpebullitionē trāseat in eā. In his. n. trib⁹ casib⁹ in hac febre lz flōmiā facere. ¶Dixit Aui. qñ est pole vt flōmes qō est in dictis trib⁹ casibus: tūc fac eā vsqꝫ ad tres ꝓiodos. ſ. includue: q̄uis ēt vlteri⁹ possit fieri: ⁊ maxie qñ cola mā añs huius febris eēt sanguini permixta: maxime si vrina fuerit rubea grossa non subtilis ignea. In hac ēt mā ⁊ ēt in ꝓtingēter repta. quacūqꝫ hora inueneris signa idicātia ⁊ vtus ⁊ reliq̄ pticularia ꝓsenserit poterit fieri flōmia. ¶Et q̄uis auctores de alijs eūonib⁹ mäe cōtingenter repte nō fecerint mētionē: qz fortasse reliquerūt eas notas ex p̄cedētib⁹ fieri pñt vbi fuerit opportunū: ⁊ maxie vomit⁹ in ꝑn⁹ poxisimi si nausea adesset. Dixit Hordo. in tertiana ⁊ in oi febre iterpolata cōpetit vomitus in ꝑn⁹ poxisimi maxie spōtane⁹ aut leuiter ꝓuocat⁹: qñ sensibilr alleuiat p ipm tot⁹ poxisimus: vt p ipm aliqd purget de mä añte. ſ. nō ppria: ſz de ea q̄ posset in ppriā puertit: aut etiā de mä añte va si minera ei⁹ in stō ꝓtineret: fieret. n. tūc nā fortior sup residuū: ⁊ ita dixit vī voluisse Aui. in cap̄ de quartana. ⁊ Hal. in ꝓ⁰ affo. Ubi q̄tidie rigores fiūt q̄tidie febres soluunt: qz ad rigorē ꝓsueuit seq sudor vomitus vel egō: ⁊ ita mūdificat cor⁹: ⁊ ita febris cessat. Et dixit Hordo. videm⁹ sensibilr. ꝙ q patiē iterpolatā. ⁊ i poxisimo nulla ē eūo ꝙ in tpe iterpolatiōis est tot⁹ grauis ⁊ pderosus: ⁊ cū modica alleuiatiōe. Si āt in die poxisimi fuerit eūat⁹ vī sibi ꝙ in die iterpolatiōis oio sit curat⁹. vtile est g̃ si in ꝑn⁹ poxisimi vomit⁹ fuerit ꝓuocat⁹: sicut in fine ei⁹ putile ē tolerare sudorē.

Secunda intentio. De eūone ꝓprie febris taz añs q̄ cōiuncte. ¶De 2ª aūt intētione q̄ est ad eūandū mäm ⁊ añtē ⁊ ꝓiūctā h⁹ febris. Sciēdū est. ꝙ ⁊ si mā añs possit minorari digōne nō expectata ꝓp ꝑpationē huius mäe ⁊ obediētiā ei⁹ ad eūonē. Eradicatiua tñ regl⁹ fieri nō dz nisi expectata digōne. Ait. n. Auer. ʒ⁰ coll. ʒ. qñ egritudines non sunt acute: ⁊ sunt de hūorib⁹ subtilib⁹: ⁊ sic est certa tertiana expectare debem⁹ digōnē. Irregl⁹ tñ possum⁹ eūare ēt eradicatiue nō expectata digōne: vt in casu in q̄ mā hui⁹ febris appareret timorosa aut timeret de furiositate eius. Ait. n. Uia. opz ꝓuidere morbi initiū: ⁊ si vtus ifirmi sit idonea ⁊ hūores sint furiosi ⁊ mobiles farmacia dec̄ de prunis oxifenitia cassiefistule ⁊ silib⁹: ⁊ dec̄ ea ſz vtute ⁊ etatē. Et fortasse ad hāc itētionē in casu p̄dcō retulit se Alm̄. cū in ꝑn⁹ iussit dari mirabol. citrinos in aq̄ feruēti die noctuqꝫ ifusos: ⁊ postea i manu ꝓfricatos ⁊ colatos ⁊ mixtos cū tereniabi aut scamonee ʒ. ʒ. ſ. nō. n. voluit hꝫ i cura regulari fieri. imo in tali cura digōnē expectari. Et qz qs potuisset ab Almā. accipe mirabol. dari debere ⁊ posse añ digōnē regl⁹. Ideo Auic. hūc intellectū reprobauit dicēs. nō ascultes sermonē ei⁹ q in ꝑn⁹ ꝓcedit solutiua fortia. ſ. q̄ eūant exsoluendo: vt scamoneā ⁊ mirabol. sup. ⁊ q̄cūqꝫ alia eūant cōpimendo nisi ſz modū quē dixim⁹. ſ. qñ mā eēt furiosa. nā si ventris sol'o cū p̄dictis medicis in ꝑn⁹ tertiane pure ꝓdice sit minoris malitie q̄ꝫ in tertiana ꝓtinua ⁊ causonē. adhuc tñ malitia ei⁹ in ea est maxia. qz cū mā nō sit digesta agitat ⁊ non educit ꝑ eūantia exsoluēdo cū hꝫ q̄ sua calitate augebit diserasiā febrilē ⁊ cōpimētia silr nō educūt eā. ſz poti⁹ plus ibiberēt eā ⁊ in opil'onē adderet. Et dicūt q.dā dcm Alm̄. ēt verificari posse in tpe frido: vt in hyeme ⁊ regiōe frida i q̄ ipse erat: ac ēt in corpib⁹ grossis duris ad soluēdū. ⁊ i oibus illiſ in qb⁹ medicine solutiue aut modicū aut nihil operant. nā in talibus cū nō sufficiāt medicine lenitiue opz ad alias deuenire. ⁊ hꝫ dicūt fuisse de mēte sua pp aliud qō postea subdit. Si vero eger fuerit delitiosus aut debilis ⁊ tps fuerit estas: tūc circa vnāquāqꝫ noctē apozima est dādū in q̄ nō posuit mirabol. neqꝫ medicias exsoluētes. ¶Et scias hꝫ q̄ in ocā mā furiosa mirabolani citrini sunt optia medicinaꝝ ⁊ q̄ eūant hāc mām: ⁊ q̄ alterāt eā ⁊ ingrossant: ⁊ post eūonē viaſ ꝓstringūt. vñ nec effrenitāt nec pōt relidū mäe furere ad aliqō mēbrū nobile. Regl⁹ g̃ medic⁹ opans dz añ eūonē p̄mittere digōnez mäe q̄cūqꝫ sit illa eūo siue p secessum siue p vomitū siue p vrinā siue p sudorē. oib⁹ eniz istis modis hec mā ē apta educi ⁊ pillā ad quā declinet est educēda. ¶Dixit Hal. p⁸ ad glauc. ꝓuocare opz cū q ad vētrē. ſ. ad stōi fluit hūorē p vomitū illū vo q deorsum subit p eā q̄ desubt⁹ excretionē. hoc. n. spōtanee fit in certis tertianis ⁊ vrinis ⁊ sudorib⁹. sup. ⁊ silr si humor ōclinat ad viaſ vrine p eas eūari dz: ⁊ si ad cutē p sudorē: ⁊ subdit. bone. n. sunt p hec eūones cole. Et Sera. dix̄. cū declarat digō i vrina. tūc opz vt eūet mā ex pte ad quā declinat. ¶De eūone quoqꝫ p vrinā spāliter loquēs Aui. in hꝫ cap̄ dixit. nō ꝓuocet vrinā cū emulsione seminū. ſ. ꝓuocātiū in ꝑn⁹. ⁊ pōt hꝫ referri ad ꝑn⁰⁰⁰. ſ. vle hui⁹ febris: ⁊ donec mā est cruda. Et pōt ēt referri ad die poxisimi: ſz maxie dz referri ad ꝑn⁰⁰⁰ vle: ⁊ maxie in die poxisimoꝝ ei⁹ qō appet p id qō subdit. ego maxie diligo vt sit in syrupo acetoso ⁊ ꝓprie in postremis. i. ꝓcessu qñ mā est digesta emulsio seminū cōiuꝫ frigidoꝝ ⁊ añ paroxisimū p tres horas aut q̄tuor. Supplēt ⁊ silr intelligē dū eē de eūone p sudorē. nō. n. debēt exhiberi in ꝑn⁰ sudorē ꝓuocātia q̄ꝫ p extrinseca aliq⁹lr iuuare possit. non g̃ eūandū est eradicatiue ante digōnē: sed post eā. ¶Dixit Aui. ꝙ si ꝓsequat crisis. i. tps in quo dz fieri crisis. ſ. stat⁹ in q̄ apparēt signa digōnis ⁊ crisis ⁊ vidisti ea ⁊ nā tētauerit eūare: tūc si excusat te. ſ. qz eūat totā mäz pfecte bñ est: nō ergo eūes nec ipedias te in hꝫ. Si vero tētauerit nā crisim ⁊ non excusat te: qz nō eūet totā mäz: tūc cura cū eo quo iuuatur nā in crisi sua: q̄cūqꝫ fuerit ex ꝓuocatione vrine aut sol'one vētris aut vomitu aut fluxu sanguis nariū. sup. aut sudore ⁊ nō agas q̄ꝫ ipsaz i hꝫ: ⁊ nō diuertas ad aliā eūonē. Qz si nā nō mouerit nec cōplete nec diminute nec iueneris dec̄'onē manifestā ad aliquā eūonē. tūc eūa cū sol'one vētris. sup. ⁊ nō cū alia eūone: qz nulla est sic ꝓgrua eūoni isti⁹ mäe sicut est flux⁹ vētris: nō tñ eūes cū oi medicina solutiua: ſz cū medicinis bñdictis. ¶Dixit Auer. 7° coll. ʒ. nō debem⁹ mouere cū medicinis attractiuis. ſ. fortib⁹: sicut cū scamonea: eo q̄ rectificādo ipsam: vt possum⁹ sup p̄cipalib⁹ mēbris: hꝫ iducere nocu⁰⁰⁰. ⁊ pp hꝫ virtutē debilitat ⁊ auget calitatē febrilē ⁊ suā siccitatē. ⁊ si alia nō iduceret nocumēta nisi cōmē surgēdi ⁊ ōcūbēdi modicū nō iueniret nocumētū. qz inde calefit ⁊ debilitat virt⁹: ſz apparēte signo digōnis nō est malū dare aliquā medicinā: sicut in hūc modū. ſ. qz p dare debeſ ea q̄ bñt lenire mäz ⁊ humectare: sicut syrup. viol. ⁊ tamaridoſ: ⁊ ad reprimēdū nocu⁰⁰⁰ stōi adde aliqd ex mastice. ⁊ reubar. ēt i hꝫ loco erit optimū. qñ repmēdo nocu⁰⁰⁰ p̄dictoꝝ. ſ. syrupi viol. ⁊ tamaridoꝝ lapsat. Et q̄titas q̄ dz

De vomitu.

dari ex reubar. est a.ʒ.ij. vsq; ad .iij. miscēdo ei iulep ꝛ sqn/ gibin. añ. ʒ.i. cū qntuplo aq̄ fride: ꝛ nō itellexit q; reubar. det in ocā dosi in ſba: ſʒ q; ifundat in p̄dict̄: qō appz max⁹ pid qō ſubdit. ꝛ id faciēdū est oi die: qō fieri nō posset si da ret in ſba ſub illa dosi. ꝛ ifra dic̄. dixit potabis eū aq̄ ordei. Et dixit Auer. modificādo qō dixerat. ſ. illō faciēduʒ ee oi die est vez nisi nā mouere⁹ bis. ſ. pſe: ꝛ est ꝑ dictū verbum Alm̄. q dixit. vēter si p se sel̄ aut bis vel ter quotidie soluat opizama p̄uno; nō est dādū. sup. ꝛ multo magis nō ē dā/ dū aliō solutiuū: ſʒ ex alijs. ſ. auxilijs ꝯplētib⁹ alias itētio/ nes ē regēduʒ. Et nō itellexerūt hi viri q; ista sol̄o q̄tidiana sit fecalis tm̄: sic̄ putauit qdā. nā p talē sol̄onē nō est apozi/ ma lenitiuū ꝓhibēdū. imo nec aliud lassatiuū post signa di gestiōis: ʒ si sol̄o p̄dicta fuerit hūozosa siue p mās cōes si/ ue p mām ꝓpriā febris tūc nō est dādū. Et subdit Auer. q; si er sup̄dicta medicina nā mouere⁹ vltra q̄ztitatē. ſ. ogruā minue ex ea ꝑm ꝓportionē. ſ. q̄ mouet vltra debitā q̄ztitatē. Et dixit. fcā digone si suffecerint tibi mirabolani. ſ. citrini bñ qdē. sinaūt ꝓpina ifirmo ex scamonea kirata duo cū tā tundē mastichis ꝛ cū. ʒ.ij. syrupi nenufarini: ꝛ. ʒ.i.ſ. syrupi malo; q: ista remouent nocu⁽ᵗᵃ⁾ scamonee. ¶ Propter vba Auer. de scamonea sup̄dicta verenᵗ multi exhibē medica/ mina scamoneata ꝛ nō est neče vt appet p expiētiā vtētib⁹ eis ꝛ pp laudes q̄s eis ꝯponūt uētores eo; q; in ipso; cō/ pone diu laborauerūt rōne ꝛ expīmēto qb⁹ credē oebem⁹: ꝛ maxie cū ipsemet exhibere eā docuerit vt appet in verbis suis. Et maxie nō sunt veręda fermētata ꝛ deducta ad vnā formā in qb⁹ vtus scamonee q̄ vī molestare ꝛ nocu⁽ᵗᵃ⁾ q̄ im ponūt ei Auer. ꝛ alij ꝓcedē nō remanet: sic̄ nec remanet ī ty riaca vī⁹ opij qñ est fermētata aut tyri q̄ obsunt sumētib⁹. ¶ Aui. quoq; posuit plēs descriptiōes medicinaꝝ soluētiū ꝓueniētiū in hac intētiōe digesta mā q̄ licʒ sint eradicatiue p̄t fieri minoratiue pp minorationē dosis ea;: sic̄ lenitiuū pōt effici minoratiuū p additionē in dosi: qō dz medic⁹ fa/ cere cū viderit poti⁹ eligere minorationē q̄ʒ eradicationē. Et de illis ꝑ⁸ est hec. ℞. scamonee. ſ. correcte q̄ ppie dr̄ oya grediū sertū. ʒ.iʒ. ꝛ pone eā in iulep. ista tū dosis est magna ꝛ meli⁹ est vt minuaᵗ nisi corp⁹ fuerit robustū rusticū duꝝ Aut. ℞. scamoneā cū decoctiōe mirabol̄. ſ. citrinoꝝ cū ta/ marindis ꝛ religs. ſ. silib⁹. Aut eūa cū decoctiōe mirabola noꝝ dictoꝝ ꝛ cū tamarindis ꝛ tereniabin ꝛ passulis ꝛ radi cib⁹. ſ. apij feniculi ꝛ siliuʒ ꝛ cassiefi. Et subdit. tibi ineſt vt ꝓfortes eas cū fumoterre ꝛ scene ꝛ scamonea qdē qñ vel/ les eā vigorare i eūone marie māeꝝ ꝓtētaꝝ in remoꝺ: sic̄ ēt radices p̄dicte ponunᵗ in hac me⁽ᵃᵉ⁾: vt ducāt vtutē medici/ naꝝ ad remota ēt apiēdo vias. fumus vo terre ꝛ scene po/ nunᵗ: vt si qd adustū fuerit caloze febriʒ ꝛ in meliaʒ ꝓuersū educant. apta est. n. hec mā aduri. Radices tū sup̄dicte de/ bēt poni in pua q̄ztitate ne magna posite diuertāt me⁽ᵃᵉ⁾ ad vias vine. ꝛ ꝓsidera in hac cura cū Aui. ꝓcedit medicamē solutiuū dari cuʒ aq̄ frida. ¶ Silib. mouet qōē. vtrū eūo dēat fieri in die iterpolatiōiʒ aut in die accessionis ꝛ arguit ad ptes ꝛ tādē ꝓcludit q; fiat in die iterpolatiōis de sanioꝛi cōsilio auctoꝝ ne debiliteᵗ nā ꝛ succūbat morbo: ꝛ maxie cū in die q̄tis coaduneᵗ mā: ꝛ coadunata melius eūaᵗ q̄ʒ dispersa. Et est ꝑ itelligēdū de q̄cūq; eūone: vñ ait Aui. oz vt nō moueas in die porisimi aliq̄d nisi pp necessitatē ꝛ cuʒ coacᵗ⁹ fueris irregulr opari. Et Uia dixit. cauēdū est ne in die accessiōis deᵗ solutiuū ne nā ipediaᵗ in morbi regula/ tiōe. sup. ſʒ alleuiata ex eūone in die iterpolatiōis fcā fortiꝰ in die accessiōis resistat morbo. ¶ Dixit Geogi⁹: ꝛ scribiᵗ 17°. oti. Caue tibi in tertiana ne ꝓuertaᵗ in acutā ꝛ modus ꝓuersionis ei⁹ est nisi extinguas ꝛ meli⁹ ex cura ei⁹ si patiēʒ est fortis est dare in potu mirabol̄. ʒ.x. citrinoꝝ cū trib⁹ ta sus scamonee ꝛ. ʒ.x. zuccari albi. cū hac. n. amputabiᵗ mā febris ꝛ a securatiōe ne ꝓuertaᵗ in acutā. Si aūt patiēs est debilis ꝛ nō est ei ꝑ poterabis ei p̄una ꝛ māna i potu cuʒ aqua frida ꝛ fac clysteria bona ꝛ nō dimittas oīno ventrē siccū. ¶ Dix̄ Sera. post lenitionē opz vt deᵗ añ poxīsimuʒ trib⁹ aut q̄ttuoz horis aq̄ ordei aut post resol̄onez febris. Qz si ab ea ꝓhibeat aliq̄d dam⁹ aquā cucurbite aut grana toꝝ. Et Raſ. dix̄. p⁹ sol̄onē vētris da ei aquā ordei ꝛ aquā citruli. ꝛ subdit. si exiccatur nā p̄mitte aquaʒ p̄unoꝝ aut aquā ordei p horas duas. ſ. añ cibationē vel añ poxīsimū: ꝛ si soluiᵗ nā p̄mitte tūc aquā granatoꝝ muꝛoꝝ cōtritoꝝ cū pulpa sua. ¶ Dixit Aui. post eūonē. ſ. cretica vel artifi/ cialē cū nā nō mouerit: vel mouerit incōplete: tūc cura cū ꝓuocatione. ſ. uine vel sudoris vel vtraq; sunt. n. ꝓferēteʒ ambe iste eūones ad cōsumēdū ꝛ finiēdū reliquas māe de/ relicte post eūonē. Cōtingit. n. vtplm de mā relinq in coz/ pore post eūonē nālē: ſʒ maxie post artificialē in q̄ cōsultū ē meli⁹ eē ifra subsistere q̄ʒ exq̄sitissime eūare: q̄ mā derelī/ cta maxie eūari dz cū ꝓuocatiōe p̄dicta ne tādē retēta isur gat in naʒ ꝛ faciat recidiuā. ¶ De solutiuis eradicatiuiʒ ꝛ minoratiuis in hac febre potes eligē ex p̄dictis: de qb⁹ est diamāna diaprunis eluz ō succo rosaꝝ trifera saracenica descriptione Nicolai ꝛ multa filia ꝛ māna cū aliq̄ vel ali/ qb⁹ p̄dictoꝝ electuarioꝝ vel māna cū reubarbaro ꝛ filia. ꝛ ifusio reubarbari in aq̄ endiuie ꝛ modico vini albi cum māna cassiafistula ꝛ tamarindis ē minoratiuū optimū qō oib⁹ secure exhiberi pōt. ¶ Tertia aūt intētio cōpleᵗ cuʒ eis q̄ resistūt putrefactioni fridis ꝛ acetosis ꝛ hec cū ꝑ q; ꝓhibēt a putrefactiōe: sunt ēt digestiua māe hui⁹ febris ꝛ ꝑparātia eā expulsiōi. Dix̄ Siliber. cura tertiane pure opz vt recipiaᵗ a cā añte q̄ est colā rubea nālis q̄ est subtilis li qda. ibibita in mēbris quā opz inspissare cuʒ fridis vt re/ deat ad spissitudinē cōueniētē: ex quoꝝ nūero sunt seia fri gida ꝛ herbe fride ex quoꝝ decoctione additis sandalis ꝛ spodio ad ꝓfortationē epatis ꝓueniēs fit syrupus cū zuc/ caro. Et subdit. si mā multū fuerit subtilis capillus vene/ ris ꝓhibeaᵗ. Et si vēter fuerit ꝓstipat⁹ apponanᵗ viole ꝛ nō rose ꝛ si multū fluat rose ꝛ nō viole. ¶ Syrupi ātī qb⁹ ē cōis vsus ē syru. violᵗ. cucurbitin⁹ nenufarin⁹ de endiuia: ꝛ syrup⁹ de acetositate citri ꝛ oxizachara. ¶ Et de syrupis vtilib⁹ est q; sic fit. ℞. endiuie dū ē iuꝛ p̄n⁽ᵐ⁾ sui ozt⁹ nō lote epatice scariole lactuce ꝛ acetose. añ. M.j. seminū cōium fridoꝝ. ʒ.j. sandaloꝝ alboꝝ ꝛ rubeoꝝ. añ. ʒ.ij. violaꝝ floꝝ nenufaris. añ. ʒ.ij. vini granatoꝝ. ʒ.iij. decoquantᵗ p̄dcā ꝛ colenᵗ. ꝛ addito zuccaro albo fiat syr. acetosus cū ocō suc/ co ḡnatoꝝ. ¶ Ali⁹ vtilis ꝑ delicatis. ℞. aq̄ cucurbite aq̄ endiuie. añ. ʒ.4. aq̄ nenufaris. ʒ.ij. vini ḡnatoꝝ acetosoꝝ ꝛ aceti vini albi. añ. ʒ.j. zuccari albi. ʒ.8. ꝛ fiat syrup⁹ lib. 15. bñ dispumādo ip̄z nec alr̄ opz clarificare. ¶ Et syrup⁹ qdē acetosus simplex ē digestiuū bonū sumptū cū aq̄ de/ cocta zuccarata. dix̄ Aui. opz vt sumat oi mane syr. aceto/ suz ꝛ post duas horas aquā ordei. ſ. in die iterpolationis. qz i die porisimi nō dz dari aq̄ ordei eo q; nutrit: vt. ſ. pa/ tuit. Dixit Auer. sum⁹ ꝓtēti remouē opiłonē suā cū aq̄ or/ dei ꝛ sqngibin solū cū in ea modica repiaᵗ opilo ꝛ fortā nulla. ¶ Dixit Siliber. viole nō sunt multū cōsuescēde: qz corrūpūt siue laxāt stōm. ꝛ i hac cā apponēdū est acetū vt sua subtilitate fortiꝰ penetret in venas ꝛ alteret ꝛ reſistat febrili diserasie: qz si nō apponaᵗ ꝑsq; penetret syrup⁹ in venas caloze stōi ꝓuertiᵗ in vapozē calm q veniēs sup ma teriā colicā calefacit ꝛ deficcat eā ꝛ maiozē sitiz inducit. ꝑci pue cū oē dulce sit calz ꝛ inflāmabile. Uñ subdit Siliber. dico. q; error est in hac febre digerere māz cū syru. roſ. vel viol. vl̄r ātī digeriᵗ cū syrupo acetoso vel oxizachara vl̄ ne nufarino cū aceto. ¶ Quidā tū dicūt dare syrupū aceto/ suz maxie multe acetositatis est suspectū si daᵗ sine permi/ xtiōe alteri⁹ syrupi: qz timeᵗ ex eo nimia subtiliatio māe: ꝛ sic volūt q; cū alio syrupo p̄misceaᵗ: ꝛ maxime sic. ℞. syru pi acetosi simplicis. ʒ.6. syrupi viol. ꝛ syrupi endiuie. añ. ʒ. iij. misceaᵗ. syrupus eniz acetosus in hac cōpōne ponit ad

Scamonea kirata quare non sunt vtenda.

Tertia intentio. De digestiuis ꝛ ꝓhibētibus ac corrigētib⁹ putrefactionez.

aperiendū ⁊ resistendū putrefactioni.⁊ syrupus de endiuia ad alterandū ⁊ syrupus viol. ad alterandum ⁊ leniendū vē tre. Et hoc maxie vtendū est in hoc pncipio tertiane pure.

Quarta intentio. De alterātibus ⁊ extinguentibus calitatē febrilē.

¶Quarta aūt intentio cōplet cū extinguentibus calitatez febrilē. de qua dixit Hal. ꝑ. ad glauc. certā tertianā tanq̄ a colā rubea generat fortissime opz infrigidare ⁊ humectare: maxime inq̄tū pole est. Etenim rubee cole humoz oiuz qui sunt in corpore hūoꝝ siccissimus ⁊ calidissimus est. oz aūt infrigidatio esse tanta siue per interius exhibita siue p exterius approximata impleat vt perueniat ad gradū calidatis febrilis: ⁊ illū nō excedat. dixit tñ Raſ. sit studium tuū ad extinguendū ꝑm gradū vehemētie calozis ⁊ tepiditatis. i. remissionis eius. Et Almā. dixit modus refrigerādi ⁊ extinguēdi ꝑm febris calorē obseruet vtplurimū: q̄uis tñ calor eius sit acutus tactui. nō est tñ multū eleuati gradus. Unde Auer. ait sumus cōtenti in hac febre ex infrigidatione ⁊ humectatione cū aqua ordei ⁊ iulep. eo q hec febris cū fiat ex cola nāli nō est intense calitatis. aliq̄n tñ ꝓp ꝓtingētias pticularis calitas i his febribus est intēsa. imo aliq̄n intm̄ intēdit q puertit ordinē regulare sue curatiōis ⁊ est neciuz: vt ab hac intētione fiat curatiōis inceptio. In quo casu dixit Hal. q: eius mā est calioꝝ ceteris ⁊ subtilioꝝ magis necesse habemus calorē eius extinguē q̄z eūare. Et pp ꝑdicta dixit Aui. nō infrigides infrigidatiōe vltia ⁊ ꝑpria in ꝑn⁹. s. vñ nisi inuenias inflāmationē vehemētē: aut timeas ꝓuersionē ei⁹ ad causonē ⁊ in ꝓtinuā. Implet autez hec itētio cū rebus ab intus approximatis. dixit Almā. q: si venter ꝑse soluit succ⁹ granati muzi cū mucillagine psilij est tribuēdus. Q̄z si febris cū magno calore ⁊ ardore esse videat ex succo cucumeris saraceni aut cucurbite aut citruli aut ex mucillagine psilij cū malis granatis aut iulep plus ē dandū ⁊ troc. de cāphora quotidie cū syrupo acetoso in potu sunt dādi in mane añ q̄z aquā ordei sumat ꝑ duas horas aut vnā. Et qdā exhibēt in febre multū inflāmata cāphore. ℈. ʒ. cū aceto añ accessionē ꝑ vnā horā: ⁊ hoc ponit q̄rtā accessionē. Et Haly. dixit. si dies est accessiōis ventre iā eūato aquā illi dabis granatoꝝ muzoꝝ aut iulep. cū mo dico se minis portulace trito aut aquā melonis indi vel citruli cuz spodio ⁊ semie portulace ante accessiōis horā ⁊ ꝓpinabis post terminationē rigoris aquā prīmā fridā: vbi stō ⁊ epati nō est debilitas. sup. nec aliqd eoꝝ q̄ ꝓhiberēt dari aquā fridā: ⁊ maxie si humoz ematurat⁹ est. pulchrā. n. hz actionē in calorē frāgendo. ſz tñ caueas eā dare accessiōis hora.

¶Julep factū ex aqua portulace ⁊ floꝝ nenufaris in qbus psiliū infusuz fuerit ꝑ noctē aromatizatū cū granis duob⁹ cāphore ē vltimū iflāmatiōe forti. ¶De approximādis ab extra q̄ regulr nō debēt approximari nisi bñ minorata mā. dixit Almā. epati in nocte cū venter a cibo ē vacuus pānus in sandalis ⁊ aq̄ ros est supponēdus ⁊ i loco frigido sit semper eius mora. dixit Aui. ꝓueniēs est ponere pedes i aq̄ frida ad attrahēdū residuū caloris. Sili. tñ dixit. vitet frigido rū fomentatio ⁊ aspsio in die portisimi ⁊ in die crisis ne calorē minorādo vel alterādo nām i suo motu ꝑpediat. dixit. A. si fuerit. s. in corpe in mēbris aliqbus vel in vno cū iā eūaueris. i. post eūonē spōtaneū vel artificialē eradicatiuā calitas supflua ⁊ inflāmatio fortis q̄. s. est mala cōplō cala derelicta in mēbris q̄ lz depēderet ꝑus a mā. nō tñ mā eūata remouetur ilico mala ꝙ. sicut nec lignis ardētib⁹ in lari extinctis ipsis ilico cessat a lari calitas: tūc nō est malū dare eis in potu de extinguētibus fortibus. ⁊ tūc max⁹ q̄n illa calitas fuerit in pluribus mēbris vel in toto. ⁊ subdit. aut fortasse cōferūt eis empla cū eis: ⁊ h q̄n fiūt in aliquo vno mēbro vt i epate ⁊ nō in toto. Et dixit item Aui. q̄n post crisiz remanet calor inseparabilis. s. difficulter tūc tibi supest: vt adminístres syrupū acetosuz cū succis diureticis factū: aut in quo cocta sint scia ⁊ radices diuretice: vt est syrup⁹ cōpositus vel de. ʒ. aut tribus radicib⁹. s. vt ꝓuocet residuū māe ꝑ vrinā: dixerat. n. ꝙ. post eūonē cura eū cū ꝓuocatione. ¶De ſ. itētione dixit Aui. si fuerint illic accūtia fitis: aut doloris capitis vel vigilie vel aliud recurre ad curā illoꝝ ꝓpria ꝑm q infra dicet in cura febriū cōpositaꝝ cū accūtibus. ¶Ego aūt plēs vidi tertianarios veros solo būficio nāe curatos ⁊ hi sunt q a sacerdotibus ⁊ idiotis cū nebulis ⁊ foliis seu ꝑcantatione curant a tertiana. nā vtplīm 2ⁿ⁹ poxisimū expectāt vel 3ⁿ⁹ añq̄z de curatiōe reqrant. deinde ter sumūt vel ꝑ dictas ꝑcantatiōes faciūt. s. ante quālibet accessionē semel: ⁊ sic sunt. ʒ. vel. 6. ꝑ odi. Et Aui. dixit. q vtplurimū hui⁹ febris eradicat in ʒ⁰. plurimas etiam auxilio medici curaui.

Exēplū.

¶De qb⁹ Bernardū de oliueto adducā in exēplū. h hō macer erat ⁊ iuuenis laboriosus dat⁹ exercitijs ⁊ vinū plīm biberat ⁊ vt frequēter durū: ⁊ dicebat sibi amplius conuenire purū q̄z limphatū ⁊ cū ei differebat cib⁹ ilico fractionē sentiebat i mēbris suis ⁊ debilitabat ab exercēdo negocia sua quare apud se deferebat cōfectiones de qb⁹ cū sentiebat extitari appetitū vel fractionē mēbroꝝ sumebat: h i fine estatis arrept⁹ est a tertiana pura q̄ fuit. 7. ꝑ odoꝝ: quoꝝ ꝑmi duo fuerāt leues satis nec deuicerūt in aliq̄ vtutē suā: ⁊ in hoꝝ fine sudauit nō copiose ⁊ in diebus interpolatiōis octoꝝ duoꝝ poxisimoꝝ fatigat⁹ ē fere: sicut tpe sanitatis: supuenit ei poxisimus tertius cū rigore intēso ⁊ vomitu colico in quo vomitu fere sincopizauit: tunc fecit me vocari ⁊ iuueni eū frequētes lipotomias incurrere tñ debiles. nec adhuc calor in totū extensus erat. Uidi vomitū colicū fluidū i quo paꝝ erat ō citrino: tūc ꝑcepi vt aquā tepidā cū pauco aceti in bona q̄ztitate biberet: ⁊ postea vomitu ꝓuocato euomitrē p⁹silem: ⁊ vomitu cōpleto cessauerūt lipotomie: ⁊ calor extensus ē in totū ⁊ fuit ita acut⁹: vt apud tactū ilico mordicationē ꝑciperet manus mea ⁊ cepit estuari vehemēter ⁊ inqet⁹ eē ꝓiciēs se de vna ꝑte lecti ad aliā. Uñ vidēs tātā caliditatis acuitatē aquā ros. cū pauco aceto ꝑmixtā fronti ⁊ timporib⁹ eius apponē feci ⁊ ad nares ⁊ totā faciē: ⁊ de iulep infridato ad bibēdū dedi: crura aūt ⁊ pedes leuiter fricari feci: ⁊ post horas tres cepit sudare: tūc iussi eū qescē: q̄ quit ⁊ dormiuit: ⁊ sudauit i somno illo exuberāter: post sudorē liber surrexit ⁊ bibit modicū vini albi dōilis bñ limphati: ⁊ deiñ ad duas horas accepit panē lotū cui supinfuſuz fuit modicū vini granatoꝝ muzoꝝ nocte seq̄nte bñ q̄uit. In matutinis tñ ei dari feci solutiuū qō sic fit. ℞. tamarindoꝝ cassiefistule. aū. ʒ. i. dissoluta cū decoctiōe ꝓunoꝝ iuiubaꝝ violā. seis endiuie seminū cōiuz fridoꝝ ⁊ ordei: ⁊ eūatus est in mane a fecib⁹ ⁊ mucillaginib⁹ ⁊ qbusdā coleris paucis. circa tertiā aquā ordei cū zuccaro cal̄az tribui: ⁊ i de ad hora cibaui eū pauca pulla parua ⁊ bñ alterata. sero cibaui eū mica panis lota: ⁊ bibit ista die de vino supdicto bñ limphato mane i aurora exhibui syrupū quē in febrib⁹ multe acuitatis sepe tribuo q sic fit. ℞. lactuce endiuie epatice sempuiue. aū. M. i. floꝝ nenufaris violā. ros. aū. M. i. seis endiuie lactuce ⁊ portulace ⁊ acetose. aū. ʒ. ſ. seminum cōiū fridoꝝ. ʒ. ij. berberoꝝ sandaloꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ. aū. ʒ. 6. spodij. ʒ. ij. seis psilij integri nō ꝓtriti. ʒ. i. Juiubarū prunoꝝ añ. nu. ʒ0. tamaridoꝝ. ʒ. i. ſ. hec oia coq̄nt in aq̄ ꝑs dectrinā artis ⁊ cū zuccaro albo fiat syrupus ⁊ acetosef acetositate mediocri post circa solis ortū feci clystē lenitiuū ex aq̄ ordei decoctiōis blitis malue viole ⁊ lactuce cū cassia ⁊ zuccaro vio. ⁊ olo vio. ⁊ pauco sale: hora aūt veniēte tertiarū cepit horripilōnē sentire ⁊ puntiones paucas: ⁊ post paululū cepit lipotomiā ⁊ defectionē debere incurrere. vñ doctus ex mō pcedētis paroxismi bibit aquā tepidā cū aceto plurimā ⁊ pēna introducta euomit colerā rubeā fluidā: ⁊ i fine vomitus emisit flegma: sic ouoꝝ albumia. neq̄ ꝑ hoc euasit rigoris fortitudinē. imo vehemētioꝝ habuit pcedēte: sed tñ nō fuit passus defectiones illas. Expāso calore de eodē syrupo exhibui cū aq̄ frigida ⁊ epar epithimaui ex aqs endiuie solatri: ⁊ rosaꝝ cum aceto ⁊ puluē sandaloꝝ ros.

z spodij z pauca cāphora mixtꝫ:post horas aūt sex ab expāsiōe caloris sudauit copiose.deinceps pcessi cū eodē regimine:venit aūt sextus poxīmus:z videꝫ eū in vehemētia sileꝫ 4° z 5° mirat⁹ fuit z nocte sequēti dedi ei farmacū ℞.in.ʒ.iiij.aq̄ endiuie infudi reubarbaꝝ optimū.ʒ.i.ʒ.diagredij.gra.viij.spice z masticis aii gra.vi.mane feci colaī z manib⁹ exprimere leuiter z in colatura apposui.ʒ.i. cassiefi.z tamarindoꝝ.ʒ.ʒ.z bñ eūatus fuit p ipm. Aduenié te aūt die.7.poxīmi accessio postposuit duab⁹ horis z euenit cū rigore pauco absq̄ nausea z vomitu z lipotomijs:z post tertiam horā ab expāsione caloris sudauit copiose z remāsit liber z leuis nullo postea secuto po^mo. ¶ In tertiana aūr pura facta ex cola ex sanguine per adustionē gñata oꝫ totū regimē eē fridi⁹z hūidi⁹z dieta parūper grossioꝫ: qz diuturnioꝫ est. ¶ Dixit Fidelis experimentatoꝫ.q succus corrigiole bibit⁹ añ accessionē p vnā horā phibꝫ po^um venire. Et dix̄.q succus pimpinelle bibit⁹ in ipa accessiōe tollit eā penit⁹:z idē facit succus cicoree. Et de reb⁹ vtilibus est vt bibaī ciat⁹ vn⁹ vini gñatoꝝ cū aq̄ frida p horā vnaꝫ vel duas añ po^um:qm̄ aut tollit aut multū minuit ipsum.

¶ De cura febris colerice non pure. Cap. vij.

EBris tertiane piodice nō pure curatio cōicat cū curatione dicta tertiane pure in hoc q sicut illa ad sui curationeꝫ duo requrit instr̄a.s.dietā z potionē.ita z ista. Et sicut instr̄m potiōis in illa.p.ʒ.pcedit intētiōes silr z in ista:q̄uis tñ in his gñalib⁹ cōicēt in spālibus tñ z materijs auxilioꝝ in vtroq̄ instr̄o diuersificant. Dix̄. H.p^a ad glau.q̄tū va z nō vera signis discrepant inter se tñ in cura distāt. Aui.ād dix̄.q res in qb⁹ diuersificaī cura tertiane nō pure.s.a cura pure sunt res i qb⁹ cōicāt febres frigide de licētia 2^a.s.cū febrib⁹ frigidis de licētia p^a. Scias aūt q febres frigide absolute q̄ sunt de mā pure frigida:dicunt ab Aui.fe.frigide de licētia p^a vt flegmatice z melice pure. Sz fe.frigide nō absolute q̄ sunt de mā frigida mixta cū mā calida quacūq̄ mixtiōe siue oñeī cola:vt tertiane ñ pure siue hūor fridus vt quotidiane z q̄rtane nō pure oñr ab Aui.febres frigide de licētia 2^a:mō res in qbus cōicāt febres frigide de licētia p^a cū febrib⁹ frigidis de licētia 2ª sunt q vtreq̄ indigēt in vtroq̄ instr̄o calis:licet diuersificenī in gradu eoꝝ. Et in hoc differt cura tertiane nō pure a cura pure.cura.n.pure perficī calidis qb⁹ nō indigetur in cura pure.dixit.n. Hal.ad glau.toti⁹ diete ꝓstitutio.sup. z multo magis potiōis per alterātia nō infrigidās z humectās est oio:sicut in certis tertianis:sz z qd̄ incisionis z calioris modi assumat:ita q incidere possīt originē cāe.to tū ergo regimē oꝫ declinare ad mīn⁹ frigidū z mīn⁹ humidū z regimē p dietā oꝫ esse grossius. ¶ Jsta tñ declo z diete grossitudo diuersitaté accipit in plus z minus rōne minoris vel maioris putrefactiōis:z maioris vel minoris ad mixtiōis:z rōne maioris vel minoris lōgitudinis intēsiōis accūtiū z aliox silium. ¶ Et p̄dicta bñt veritatē nisi in tertiana nō pura facta a mā vsta a colera prassina z erugino/sa in qb⁹ regimē totū oꝫ declinare ad frigidi⁹z humidius z in facta a pmixtiōe melie in qua regimē totū oꝫ declinare ad humidius z minus frigidū. ¶ Ut aūt pticulari⁹ appareāt res in qb⁹ differūt in vnoquoq̄ instr̄o ꝓsequar in eis incipiēdo a dieta. Aer itaq̄ camere patientis tertianā nō purā in estate oꝫ vergere ad aliquā frigiditatē remissio rē q̄ in pura. Jn hyeme vo ad caliditatē remissaꝫ. tpibus vo mediis ad tpamētū. Et sit strat⁹ locus ipse bñ redolēti/bus q̄ q̄litas p^a attestet q̄litati aeris requste. ¶ Et in hac febre qes tāta nō est requsita:sz ouenit aliq̄lis mot⁹:z maxime in die interpolatiōis:dico aūt aliq̄lis mot⁹:qz paruus z suauis.nā fortis noceret. Dixit.n. Haly.oꝫ hui⁹ febris incōmodū ferētē qete vti quo sit humor in suo loco qetus donec maturet. Laueat g̃ motū z laborē:qm̄ humores liquefaciūt z dissolunt. Sed vt dixit Hal.ad glau.qescat silētio z molli lectulo. Fricatiōes q̄q̄ fiant fortiores q̄ in pura aut salté diuturniores vel frequētiores. ¶ Et dixit Ha. ad glau.mox a p^no lauacrū abstinēdū est q̄diu signa digōnis nō appareāt:nō.n.est bonū:nisi qñ signa digōnis apparent.dixit.n.Serap.si nō est pura nō opꝫ: vt balneētur anteq̄ appareāt signa digōnis. Et subdit.immo caueāt ne balneent ante digōnem:qz facit tres res malas:vna est:qz mā grossa pmixta cū flegmate.sup. vel melia qñ effundit p̄ter q resoluat z digerat facit opilonē.2ª est:qz mā putre facta retēta in mēbro vno qñ calefit z effundit per balneū pmiscet cū mā nō putrefacta z putrefacit eā.2ª est:qz illud qō subtiliat p balneū eūat z remanet grossum indissolubile.vñ dixit Haly.nō oꝫ vti balneo z ꝓprie in hac febre: z in flegmaticis z q̄rtanis nisi post maturitatē z assignat p̄dictas tres cās. ¶ Et Aui.dixit.balneū phibitū esse i hac cura ante totalē digōnē siue añ decoctionē pp tres cās.p^a: qz balneū facit descēdere flegma indigestū:qz colliquat ipm: vñ effundit ad locū putredinis:z sic vel de interpolata fit ꝺtinua vel auget poxīmus pp multiplicationē māe. 2^a cā est:qz balneū permiscet hūorē malū.s.crudū pp dissolonē quā facit de eo cū humore putrido.s.q iā actu puiridus est vel q parat⁹ est putrefieri.i.cū humore qui in actu facit poxīmū vel cū hūore q parat⁹ est facere eū. vñ poxīmus fit aut fiet deterioꝫ.3^a cā est:qz balneū resolvit subtile z facit remanere spissuꝫ:qz mā nō vniformiter est obediēs resolonī: Itaq̄ diuersificat hec cura a cura pure in administratione:balnei.qz vt.s.patuit balneū pōt administrari ēt si mā nō sit totalr digesta cū nō reperiunt in ea cāe p̄dicte phibētes ipsi⁹ administrationē.post pfectā quoq̄ maturitatem māe in nō pura silr nō repiunt p̄dicte cause balneū phibētes. Jóq̄ tūc pōt administrari. Dixit Haly.post maturitatem vtant balneo aq̄ cal'e in q̄ decocta sint camomilla z filia:vt mellilotū sticados z anetū:z maxi^e dixit Haly.si hūorē ad exteriora corporis declinare videris ex prurigine z pustulis apparētib⁹ in cute. Passionari⁹ ió dixit.q ió signis digōnis apparētib⁹ balneū raro offeras: somn⁹ q̄q̄ in ista minoꝫ eē oꝫ q̄ in pura:z vigilia amplioꝫ. ¶ De dieta per cibū z potū.dixit Hal.p^a ad glau. In nō certis tertianis p hibē oꝫ magis inq̄tū pole est neq̄ augere egritudinē neq̄ psternere patiētis vtutē in tpe āplioꝫ affligi debentē. Est aūt difficile vtraq̄ obtinere:q̄tū.n.in cibatiōe ad digōnez egritudinis iuuāt tāto plus ledūt virtutē. Libi q̄q̄ q̄tum ad robur ꝓferūt egrotāti tñ digōnē phibēt. Sz z B agnoscēdū est tibi inq̄tū magnitudis accidit egri^o z iq̄tū vtus ei⁹ q egrotat vt ad qō maioris pcuratiōis indiget aspiciēs in cibationib⁹ qdē in vtute forti z difficile digestibili egritudine audaci? vtaris.cibatiōib⁹ vo plūb⁹ ibecilli ente vtute.egri^ae vo nō multū difficile digestibili: z B in oib⁹ alijs est ꝺtēplādū. ¶ Differt aūt nō pure curatio a curatiōe pure in q̄titate z q̄litate cibarioꝫ:z in horis cibationis z in numero cibationū. Dix̄ H.p^a ad glau.nō q̄libꝫ die cibare opꝫ in nō pura:sz sufficit p̄ter vnū.s.vt altero die reficias: z B vtute ꝓstāte. Dix̄ aūt Sera.in nō pura qñ est vt⁹ remanēs cibet infirm⁹ in oib⁹ duob⁹ diebꝫ.s.semel.z Haly.dix̄. cū hec febris habeat lōgitudinē oꝫ custodire vtutē adhibere diligētiā vsq̄ in infirmitatis statū:hūc g̃ āpli⁹ reficies in die in q̄ febris nō accedit. Jn die aūt accessionis māe auro refice cucumeris z citruli medullar:refrigerāt.n. z hūectāt z vrinā ꝓuocāt. Cūq̄ plongat egri^o z eūaueris ciba carnib⁹ auiū subtilib⁹ vt pullis z silib⁹ post die accessiōis vt in die accessiōis vt⁹ saluet:z oio aduersari morbo occupet vt ꝓsumet mā. Oꝫ si infirmi nō patit vt⁹ cibi dimissionē oio in die accessiōis nec ei dimittere prādiū consuetudo est pascat sorbitiūcula ex furfure z zuccaro z amigdalis. dulciū oleo aut ptisana cū zuccaro z silib⁹. Et si hoc post accessionis finē z decoctionē caloris ad inferiora a pectore z

ētre.dixit Aui.in nō pura cibari oī die est ex eis q̄ nocēt: immo opz vt cibent vno die ⁊ alio nō.ſ.cibet in die getis ⁊ nō in die accessiōis:⁊ rō est:q⁊ in die paroxsmi ⁊ eo maxime durāte regl'r cibare nō ꝺbem⁹:ſz vt.ꝑ.ocñ est.paroxsm⁹ tertiane nō pure est multū lōgus tenēs:vt in multis ꝓdiez nālē:q̄re in ea in die paroxsmi regl'r nō oz cib⁹ dari: q̄re relinquit ꝙ regl'r solū in die getis det.Uñ segt ꝙ in vno die fit cib⁹ dādus ⁊ i alio nō. Et in ℔ differt ista cibatio a cibatiōe tertiane pure:q⁊ in ea vt patuit pōt cib⁹ regl'r oī die dari:⁊ sic appet ꝙ numer⁹ siue q̄ztitas discreta cibationū in nō pura oz eē minor q̄z in pura:q̄ztitas tñ ꝓtinua in nō pura oz eē amplior q̄z in pura. Uñ in ea plus de cibo ⁊ de cibis ēt pluris nutrimēti est dādū q̄z in pura:ita ꝙ si colligatur tota q̄ztitas cibi:⁊ maxi' nutrimēti ex eo resultātis qui singulis dieb⁹ ⁊ plurib⁹ vicib⁹ dat in pura sit minor q̄ztitate ei⁹ q dat in nō pura:q̄zuis altera tñ die exhibeat ⁊ pauciorib⁹ vicib⁹ qō est:q⁊ in nō pura vtus est magis manutenēda in suo robore q̄z in pura:cū ipsa sit plixior ea. ¶ Et quāuis cibaria in nō pura debeāt esse plura ⁊ pluris nutrimēti.debēt tñ esse facilis digōnis:vñ ait. Haly. cauēda sūt oia q̄ tarde sunt digōnis:⁊.n.fatigāt ⁊ debilitāt vtutē i alterando cibū in sanguinē:sicq⁊ flegma augetur ⁊ sic morbi mā:cū ℔ tñ dixit Aui.opz vt cibatio in ꝑn°. ſ.vlī nō pure sit spissior.i.grossior q̄z in ꝑn° vlī pure:⁊ pōt hoc referri ad mām cibarior:⁊ ad q̄ztitatē ꝓtinuā iꝑor. Et subdit Aui. post ꝑn^m vl'e in nō pura oz vt cibatiōe gradatiz ad subtilia tionē fortē:sicut est subtiliatio tertiane pure ꝓcedat:ita.ſ. vt in statu subtiliatio vtriusq⁊ sit fere eq̄lis. Et dicit fere:q⁊ in statu pure subtiliatio aliquātulū oz eē āplior q̄z in statu nō pure. Et dixit Aui.in nō pura oz vt sit cib⁹ q abstergat ⁊ calefaciat pax:⁊ ꝓ ℔ differt curatio ei⁹ a curatiōe pure:q⁊ in ea cib⁹ oz eē pure fridus:dix' H.ad glau.maxi' ꝓuenit ei ptisane succus imisso pipere aut qd ysopi q̄nq⁊ aut origani aut nardi ifundētē mellicrato ⁊ da bibere. Et Sera.dix'. cibam⁹ eos si mā est vincēs frigida cū aq̄ ciceris. Et si mā est vincēs cal'a cū sicla ⁊ spargis.dixit Aui.sicla est iuuatiua eis:⁊ pmixtio aq̄ ciceris cū aq̄ ordei. Et in fine sola aq̄ ciceris iuuat eos. Dixit Serar.sup Uia. in tertianis notis veri⁹ est reficiēdū:in ꝑn°:q⁊ status est remotior:vñ detur grossa ptisana ⁊ panis lot⁹ ⁊ aliq̄n cōcedunt pisces boni ⁊ aliq̄n carnes fasiani ⁊ pdicis ⁊ auiū paruax ⁊ silū:ſz nō nisi in die interpolatiōis. ¶ Dixit Haly.vino oz vti cū manifesta fuerint digōnis signa:ꝓpineturq⁊ post horā vnam digōnis cibi:⁊ sit albū subtile nō vet⁹ nec nouū:⁊ sit aqua mixtū frigida. Lōfert nāq⁊ manifestissime. diffundit.n. sil' cū cibo ad mēbra q̄ ꝓfortās vinā ꝓuocabit ⁊ sudorē ⁊ tēperabit opl'onē ⁊ digōnē ꝓcurabit. Si vo vtat qs aq̄ digōnē vino:calor febrilis ꝓfortat ⁊ auget ⁊ col'a auget ⁊ cōfortat ⁊ liq̄scit humor ⁊ in oē corpus diffundit opil'bnem faciēs ⁊ miscent illi humores boni ⁊ corrūpunt:q̄re non oz in hac febre nec in alijs vti vino nisi postq̄z manifestissime maturitatis signa manifestabunt:⁊ in ℔ differt a pura in q̄ vnū nō cōpetit:nisi post ꝓpletā decl'onē. ¶ Et differūt etiā in exhibitiōe aq̄ ordei.nā cū ipsa in tertiana pura exhibeat simplex.in ista dixit Sera.si indiget aq̄ ordei decoq̄t in ea radix apij ⁊ feniculi. Et Aui.dixit.opz vt in nō pura aq̄ ordei sit hñs vtutes digestiuas ⁊ resolutiuas: ⁊ ℔ sicut ipse docuit in cap̄ de aq̄ ordei:in eo in cui⁹ stō ipsa acetat in q̄ ipse docuit apponere radicē apij aut pax pipis: ⁊ aliq̄n necesse est vt habeat vtutes fortiores ea q̄ est radicis apij: ita ꝙ aliq̄n fortasse neēe est:vt decoq̄tur in ea ysopus ⁊ origanū ⁊ calamētū ⁊ spica q̄ sunt fortiora ⁊ calidiora radice apij. Et hoc erit dixit Aui. ꝑm cōpl'onē:si necesse est ꝙ remaneāt in dicta aq̄ ꝑdictax rex cōpl'ones.i. virtutes ⁊ nō ꝙ remaneāt ꝑm substā ipsax:℔ est vt decoctiōe facta coletur ⁊ pisciat fex siue suba eax:vel erit ℔ ꝑm cōpl'onē.ſ.humoris frigidi pmixti cū col'a:vt.ſ.si sit flegmaticus aut melancolicus:aut si sit flegma dulce vel salsum vitriū ⁊c. erit ℔ ꝑm opl'onē.ſ.patiētiū hāc tertianā:vel ꝑm cōpl'onē mēbrox eorū in quibus minera febris continuetur.

De vino

De aqua ordei.

¶ In instro vo potiōis diuersificat curatio nō pure a curatiōe pure:tā in intētione ad disponē q̄z in intētione ad cāz. In intētione qdē ad disponē.dixit Aui. ꝙ in nō pura ꝙ ifrigidatio sit minor q̄z in pura:q⁊ ei⁹ mā est min⁹ cal'a:ita ꝙ de minori infridatiōe indicat. In intētione vo ad cāz differūt q̄ztū ad itētionē digōnis ⁊ apparitionis:q⁊ in curatiōe nō pure indigem⁹ digestiuis ⁊ apitiuis cal'is qb⁹ nō indiget in digone pure. ¶ Quātū ad eūonis intētionem differūt.dixit Aui.in eūone eox expectet digō eox plus.i. amplior ⁊ cōpletior q̄z in pura:q⁊ mā hui⁹ febris est min⁹ obediēs eūoni:intelligēs de eūone eradicatiua ꝓpter.ñ de minoratiua. Et in nō pura q̄rit' supfluitatū ⁊ māx etiam cōium maior expulsio: ⁊ iccirco lenitiua tā clysteria q̄z potabilia debēt hēre de absterſiōe ⁊ acuitate plus. De clysteribus.dixit Hal'.ad glau.clysteri nō satis molli vtant. Uñ dixit Serap.si nā est ficca:tūc opz vt administret etiā clystere acutū qñ humor q facit hāc febrē est viscosus glutinosus pp pmixtionē flegmatis:quare fit difficilis eūonis. ¶ Dix Aui.in nō pura oz in ꝑn°.ſ.vlī patiētes clysterizare cū clysterijs acutioribus.ſcz q̄z in ꝓcessu vel acutioribus.ſ. acutis qb⁹ nō indiget in cura pure:eo ꝙ in nō pura ꝓtinētur multe māe flatice muscose in stō ⁊ itestinis:q̄ egēt eūone vt nō corrūpant ⁊ nō pmiscēatur cū mā febris q̄ adipa rū eductionē egēt clysterijs acutj nō qdē absolute:ſz i cōparatiōe ad clysteria pure:nō.n.debēt in cura ei⁹ clysteria eē tāte acuitatis ꝙ mām in remotis ꝓtētā exagitent.nā talia nocerēt pmiscēdo crudū cū iuuatiuo:aliqd tñ acuitatis hēre debēt:plus tñ ⁊ min⁹ ꝑz ꝙ mā febris regrit:acutiora tñ fiāt cū appositiōe pluris salis in eis. Et silr intelligēdū est: ꝙ differūt in eūatiuis ꝓsupius exhibitis. ¶ In ℔ tñ potionis instro. Auctores ꝓticulari⁹ loq̄ntes: ꝑ° in intētiōe ad digōnē.dix' Aui. In ꝑn° ⁊ añ 7^m diē adiuuātia ad digōnez sunt sicut syrup⁹ acetosus pmixt⁹ cū geleniabin aut syrup⁹ acetosus de radicib⁹:⁊ exponit' aut ꝑ deide:ita ꝙ tenetur ꝓtinua siue nō disiūctiue:eo ꝙ syrupū cōpositū semp oz p̄cedē simplex. Uoluit q̄ Aui.ꝙ postq̄z dedisti syrupū acetosum simplicē solū:vel cū geleniabin trib⁹ vel q̄tuor diebus in alijs seq̄ntib⁹ dieb⁹ añ 7^m exhibeas cōpositū:q⁊ in ꝑmis dieb⁹ oz vti digestiuis subtiliātib⁹ ⁊ apientib⁹ debilib⁹ ne deferāt mās in ꝑmis venis ꝓtētas ad venas lōgingores:⁊ sic addāt in opil'onē:⁊ post vsuz debitū cū gradatiōe pueniēdū est ad fortia. Ego āt puto ꝙ ly. aut ēt possit teneri disiūctiue:vt voluerit Aui.ostēdē qd dicēdū est de cañ.gnali obseruādo in administratiōe dictarū diuersificationū in quo dixit ꝓsiderādū eē ꝓpinqtatē ⁊ elōgationē nō pure ad puram:pōt ergo eē tertiana nō pura pue elōgatiōnis a pura in q̄ ꝙ digestiuo exhibebis syrupū acetosuz simplicē cū geleniabin:vt dixit Aui.⁊ pōt eē tertiana nō pura multe elōgatiōis a pura in q̄ a ꝑn° exhibebis ꝙ digestiuo syrupum acetosum de radicib⁹:nō qdē cōpletū.i. de oib⁹ radicibus: q⁊ vt illi dixerūt talē oz ꝓcedere acetosus simplex: ſz syrupū de duab⁹ radicib⁹ acetosum.sup.ēt cū geleniabin permixtū quē nō est necessariū ꝓcedere simplicē:⁊ maxi' cum pmixtus fuerit geleniabin.vt itellexit Aui. Et possunt dari ꝑdicti syrupi cū aq̄ endiuie vel cicoree capilli veneris vl' lupillox ⁊ silū. ¶ Et dixit Sera.post diē.7^m det eis decoctio absinthij:sicut ꝓcepit ei Hal'.in epl'a ꝑs ad glau.dix'.n. Hal'.ibi.maxi' aūt absinthiū frequētādo post 7^m diem:q⁊ subtiliat mām ꝓfortat stōm:sic dixit ēt Auice. Et silr dixit Aui.aq̄ feniculi ⁊ apij cū geleniabin:qñ sunt iuuatiua:eo ꝙ aperiūt subtiliāt ⁊ ꝓuocāt. Et subdit.dentur etiā troc. de ros.ſ.minores:⁊ silr ēt Haly.dix'. Cū eūaueris si amꝑ.ptelat egrio rosax vtere troc.cū spodio fact:¶ Et Aui. dixit.si ꝓtrāsit 14^m:tūc nō esse malū dare in potu troci. de

rosis minores. Et subdit Sera. si aũt adhuc plus ꝓlongaꝫ damus ét eis ỏcoctionẽ cupatorij. Et Aui. dixit. Si adhuc ꝓlongaꝫ nó inuenímus excusationẽ quín demus in potu troc. de cupatorio ⁊ decoctioné eí⁹: qỏ est qr ꝓfortãt epar: ⁊ valẽt ad febres cronicas ⁊ lógas: nó tñ eis vtẽdũ est nisi post manifestã apparitionẽ signoꝝ digõis ⁊ minorata mã supplẽt: qr hi tro. sunt valde diſplicibiles. ideo loco eoꝝ ⁊ decoctionis cupatorij pót dari ſyrupus eius vel reducaꝫ res ipſoꝝ troc. ad formã pillularẽ vel loco eoꝝ denꝫ alia il lis ſilla q̃ sint bonis saporis ex eis q̃ subtiliant ⁊ aperiũt ⁊ cỏfortant epar. ⁊ nutritiua. ¶ Dixit Auer. 7° colliget. Ape rire opiliones in hac febre ꝑpriũ existit: nisi fuerit exceden tis calitatis: ꝙ si sic fuerit tũc intendere debes solũ ad in/ fridãdũ ⁊ humectãdũ. nã tũc cogeris irregulr operari: ⁊ cũ mitigaueris calitatẽ tũc redi ad aperiẽdũ. ¶ Syrupus bo nus ⁊ exptus. ℞. radicũ bruſci ⁊ ſpargi. aã. ʒ.i.ſ. endiuie nó lote ſcariole roſtri porcini epatice ſcolopẽdrie capilli vene ris recẽtiũ ſummitatũ lupilli. aã. M.ſ. ſeminũ q̃tuor frigi/ doꝝ mundatoꝝ. aã. ʒ.i. liq. raſe paſſularũ enucleatoꝝ. aã. ʒ.ſ. floꝝ. vio. ⁊ borraginis ⁊ bugloſe. aã. ʒ.i. aceti albi. ʒ.i.ſ. mellis diſpumati. ʒ.i.ſ. mellis roſ. ʒ.iij. zuccari albi ſolidi. ʒ.viij. fiat ſyrupus. ¶ Ali⁹ vtilis ꝑ delicatis. ℞. decoctiõis radicũ bruſci ſpargi ⁊ graminis. aã. ʒ.i.ſ. endiuie. ʒ.iij. aq̃ nenufaris ⁊ capilli veneris. aã. ʒ.ij. aceti albi. ʒ.i.ſ. zuccari ſolidi lib.i. fiat ſyrupus. ¶ Jn intẽtiõe aũt ad eũandũ dixit Hal. qr ỉ febris ex flegmatis admixtione est: ⁊ maxie coꝫ rubee pluria adhibẽda est eũoni humoris cura: nó tñ eũo/ nẽ facere in ꝓncipijs. ſ. eradicatiuã donec mã matureꝫ cỏ/ modũ est i hmõi febri circa veniẽtẽ aũt die 7° si aliq̃ signa videris apparere maturitatis iam tunc eũare incipies. ſ. mi norando aut laxatiõe aut vomitu aut vrine ꝓuocatiõe. ſ. ꝑz cañ. ⁊. positos. ⁊ ỉ dixit ipſe. itellige vbi tumultuoſa fit paſ ſio a loco trãſitura ad locũ: tũc eniz vtẽdũ ẽ eũone nec expe ctãdũ amplius. Cũ vo nó tumultuat humor nec apparent signa maturitatis nullo mõ laxatiõe vtaris. ſ. eradicatiua: ſi eniz sic feceris ꝙ subtile est in humore eũabis grosſuumq̃ remanebit: cuius difficultaꝫ maturatio. humor nãq̃ ſubti lis: si cũ groſſo est pmixtus illũ ſubtiliat ⁊ maturat. vñ fit facilis post maturationẽ exitus. Et dixit Hal. ſit iter eũonẽ ⁊ eũonẽ tãta quantitas tpis: qua possis ꝓfortare corpus ⁊ humorẽ maturare: ⁊ nó continueꝫ eũo: debilitaꝫ. n. virtus. ¶ Et scias ꝙ eũantia debẽt respicere humorẽ coꝫ admix/ tũ. nã si fuerit flegma debes apponere respiciẽtia flegma: ⁊ si fuerit bũor melicus debes aſpiciẽtia melãcoliã apponere. Et ỉ semp intelligas pmiscere cũ eũantibus colerã. Jmmo in cura huius febris ⁊ ſiliuz morboꝝ eũantia colerã debẽt semp ꝑdñari eũantibus alios hũores coꝫ pmixtos. Dixit Auer. indigeꝫ purgatiõe cũ medicina attractiua ꝓpriꝰ abla ta calitate ⁊ ſiccitatẽ ipſius medicine. ¶ Et rursus ſpãlius loquẽs: ⁊ ꝓpio in eũone mãeꝝ cõium. dixit Hal. finita acceſ ſione in ꝑn° vlỉ intueri nãm oz q̃ si dura ⁊ ſicca fuerit moliẽ da est: vt cũ cassiaſi. ⁊ tereniabin ⁊ tamarindis in quãtitate qua moliaꝫ nã. ſup. ⁊ nó amplius. Et in eũone mãe ꝓprie febris. dixit. si mãm in ꝓfundo epatis videris inclinare ad inteſtina: tũc si humor fuerit dñans flegmaticus clyſtere fiat calm ꝙ clyſtere lauet a flegmate. Si aũt humor colicus est dñans clyſteri vtere inter lene ⁊ acutũ. dixit Aui. in ꝑn° cly ſteria sunt magis dilecta mihi q̃ ſolutiua alia: ⁊ maxie ea i qbus ponunꝫ tribuli marini ⁊ camomilla ⁊ ficla ⁊ carta/ mus ⁊ viole ⁊ ſebeſten ⁊ ficus ſicce ⁊ odor turbith. i. vtus turbith. Aut in qbus ponit caſiaſiſtula ⁊ oleũ ſiſaminũ ⁊ baurach. Et subdit. vtere eoꝝ altero ꝑz elõgationẽ eí⁹ a pu ra. ſ. qr si parũ elõgaꝫ vtere debiliori ⁊ min⁹ acuto: ⁊ si mul tũ vtere fortiori ⁊ acutiori. ¶ Dixit Sera. si ꝓhibeat aliqd a clyſteri ⁊ volumus eũare ipm ꝑ ſupius exhibita eũamus ipſuz si vtus est debilis ⁊ calitas vehemẽs valde cũ aq̃ gele tiabin aut ſecaniabin aut iulep ⁊ aq̃ viol. ficcaꝝ Si aũt vt⁹ est remanẽs: tũc cũ medicamie de cupatorio aut cũ iſtis pil lulis. ℞. yere. ʒ.ſ. ſucci abſinthij ſucci cupatorij. aã. ʒ.iij. ſe/ minis apij mira. citrinoꝝ ⁊ nigroꝝ. aã. ʒ.iiij. ſalis idi. ʒ.y. troci. ỏ roſis. ʒ.ſ. turbit h. ʒ.vij. ꝓficiaꝫ cũ aq̃ dosis eaꝝ. ʒ. ij. cũ aq̃ tepida. ¶ Aui. aũt dixĩ. de ſolutiuis bonis i ꝑn° vlỉ ex eis q̃ sunt ꝓpinqora eq̃litati est aq̃ geleniabin decoctio: ⁊ iſta aq̃ est mel roſ. colatũ ⁊ ſyrup⁹ acetoſus. ſ. cỏpositus ⁊ fortaſſe ponamus in ea caſſiã ⁊ forti⁹ eo est: vt ponas in eo vtutẽ turbith. ſ. dãdo decoctionẽ eius ⁊ nó ſubaz: qr cũ iſta sit eũo minoratiua: nó oz poni in ea aliq̃ medicina eũans a remotis in ſuba ſua: ſz solũ refracta in vtute ꝓ decoctionẽ vl infuſionẽ ⁊ hoc ꝓprie: vel si deꝫ aliqũ in ſuba oz dari ex ea dosis pua: ⁊ ỉ ne attrahẽs a remotis magis repleat ſtõm ⁊ iteſtina q̃z eũet. Sera. aũt ꝙ hac eũone minorat iua nã exñ/ te leni dabat geleniabin cũ ſecaniabin: ait. n. ſi nã est lenis ⁊ nó indigẽs medicinis ſolutiuis. ſ. fortib⁹ dam⁹ eis aquã ge leniabin cũ ſecaniabin. ¶ Qr si hũor colere ꝑmixt⁹ fuerit melia: tũc dixĩ Auer. nó ẽ malũ vt miſceas ipſi parũ polipo dij. eo ꝙ purgat colam aduſtã groſſaz ⁊ meliaz poſtq̃z fre/ geris ſiccitatẽ ſuã cũ oleo amig. dulciũ. Minorat iuũ vtile ẽ dare cũ caſſia ⁊ mãna ⁊ reub. vel agaricũ. agaric⁹ tñ daꝫ me lius in decoctiõibus. dixit Hal. ꝑ⁹ ad glau. q ſup cibũ est vo nitus intm ⁊ in iſta febre ꝑdurãtibus ẽ vtilis: qr multos vi di liberatos mox in vomitibus. ¶ Ait Hal. ſi humor iclina tur ad ſupioza ſtomaci ⁊ inueniat infirmus aut ſubuerſio/ nẽ aut mordicationẽ aut amaritudinẽ eũo ꝙ vomitũ cele/ brãda est post prãdiũ: ⁊ si dñans est humor flegmaticus ci/ bis prãdij admiſceri oz ſubtiliãtia ⁊ icidẽtia. Si vo dñans ẽ cola: tũc ptisanã da ⁊ piſces recẽtes itubã acetũ ⁊ ſilia. Et Sera. dixit. Adminiſtreꝫ semp vomit⁹ post cibos icidẽtes. Et Aui. dixit. nõ est eis res magis iuuatiua q̃z vomit⁹ post cibũ q ſeparet mãm a ſtõ ⁊ eã facilẽ reddat eductioni. Et nõ solũ vomit⁹ est iuuatiuus nẽcius qñ mã iclinaꝫ ad ſtõz q̃ ẽ appropriata febris: ſz ét ꝙ eũone mãeꝝ cõiuz: qỏ ió est qr ỉ ſtõ vtplm ꝓtineꝫ multũ flegmatis ⁊ muſcoſitatũ: ⁊ qr ỉ hac febre multũ multiplicaꝫ cola vitellina q̃ gñ aꝫ in ſtõ vt mul tũ. Et ió dixit Sera. in ea vomit⁹ ſemp. i. oi ſpẽ huius febris ⁊ ſine mã ꝓpria inclineꝫ ad ſtõm siue nõ. ¶ Dixit Hal. ad glau. q̃ vrinã ꝓuocãt ⁊ nó sunt vehemẽtis vtutis calẽ ⁊ ſic/ ce: ſz mediocris dabis. dixit Haly. ſi humorẽ ad gibboſum epatis inclinare videris medicamẽ vrinã ꝓuocãs nó forti/ ter calm ꝓpina. ⁊ hoc intellige obſeruatis cañ. de admini/ ſtratiõe ꝓuocãtiũ: ſup. ⁊ si videris ad ſupficiẽ cutis declina re humorẽ tũc ſudorẽ ꝓuoca. ⁊ dixit Hal. ad glau. ſi ſangui nis detractionẽ videris neceſſariã cõgrua ꝙ ſideratiõe mox a ꝑn° vtilis est auferre q̃z tũ cãe ſufficit. Et Hal. dixit. ſi vide ris hãc febrẽ ꝓlongari ⁊ signa dominij ſanguinis manife/ ſta venã minue. Et Aui. dixit. cũ videris venas groſſas cũ rubedine tunc flõma. ⁊ ſubdit. cũ flõmaueris nó indigebis tũc. i. eadẽ die clyſteri. ſ. acuto: qr due eũones fortes nõ de/ bẽt eadẽ die fieri: ſz bñ idigebis ſi nã fuerit ſicca ꝑmittẽ ad flõmiã clyſtẽ lenitiuũ qỏ feces educat. ¶ De eũone aũt era dicatiua. dixit Aui. cũ ſcieris ꝙ digõ iã aduenit: tũc eũa ⁊ ꝓuoca ⁊ nõ cures. i. nó timeas hoc facere. Attende tñ dixit Aui. ꝙ qñq̃z est fortaſſe nẽcia medicina fortis vno mõ alio vo debilis in cura bui us febris. ſup. ⁊ oiuz cronicaꝝ: ⁊ eí⁹ fortitudo intelligiꝫ: qr eũat humorẽ viſcoſuz difficilis era/ dicatiõis ⁊ ipſius debilitas est ꝑz ꝙ ipſa ñ eũat plz vice vna vt nó ꝺeſtruaꝫ virtus: ſz pót in ea fieri iteratio: qr ſic magis ꝓſeruaꝫ vtus ⁊ eũaꝫ plz in plurib⁹ vicib⁹: ⁊ talis medicina est illa q̃ ꝑt ſubtiliare ⁊ aggregare hũores ad loca expulſio nis attrahẽdo eos illuc ⁊ ſoluit parũ eius. ſ. in vice vna ⁊ ſoluit ei⁹ plz. ſ. in multis vicib⁹: vel plm eius. i. humorẽ dif ficilẽ. Et ſoluat paꝝ. parũ. i. paulati ⁊ ſoluat plm. plz ei⁹. i. humorẽ difficilẽ vel i multiplicatis vicibus siue aſſellatiõi/ bus: q̃z is in vna quaq̃z aſſellatiõe paꝝ sit qỏ educiꝫ. ¶ Di xit Hsil. qỏ dictũ est ab antiquis. ꝙ qñq̃z indigemus in in/

firmitatibus in vna hora medicina fort̄i debili verificat̄ qñ virtus est debilis ⁊ egritudo pigra ⁊ longa: vel qñ mā eius est cōposita quā mundificare intendimus. ¶ Et finalr per approximationē rectā eoꝝ q̄ dicta sunt attēde cañ. quē posuit Auí. dicēs. oꝫ vt cōsideret̄ ꝓpinqtas nō pure ad puraꝫ ⁊ elōgatio eius ab ea. Et ꝑm illud diuersificet̄ inter curā eiꝰ ⁊ curā pure: ita q̄ si fuerit valde propinqua diuersifica ab ea diuersitate parua. sup. ⁊ ecōtra si fuerit valde remota diuersifica ab ea diuersificatione magna. nā q̄ztum colera nō pure est magis recedēs a colera nāli q̄ est mā pure p admixtionē humoris frigidi cū ea tanto debes vti magis calis ⁊ magis subtiliātibus ⁊ ecōtra. Attñ vt p̄dictoꝝ magis eluescat approximatio ꝑticularibꝰ operibus subsequēter ad oēm speciē non pure ponam spālem curam.

¶ De spāli cura febriū colericaꝝ notarū. Cap. viij.

De cura per exēplū in colera citrina.

Ebris tertiane nō pure facte a colā citrina curatio ꝑficit dieta ⁊ potiōe: ⁊ vt in ea dicā seriosius adducā exēpluꝫ Jacobi bocacij de bruneleschis: quē curaui ab hac febre. Ipse enim exñs cōplonis nālis cale ex colera ⁊ sanguine etatis annoꝝ. 24. vtēs inordinato regimine in multa comestione ⁊ potu ⁊ coytu tandē fere p totum mensē Junij ⁊ Julij inordinato vsus fuit exercitio in quo laborioſius sepius factꝰ cepit sentire ilico cū mouebat̄ motu forti: vel ēt mediocri puncturas: sicut spinaꝝ fere in corpore suo toto neq̄ per hoc ab inordinato regimine ⁊ laborioſo exercitio destitit. Unde 12° die mensis augusti inuasit eū febris tertiana nō pura ex colā citrina: ⁊ erat hora inuasionis post meredié p horas circiter treꝫ cū rigore pauci frigoris ⁊ multe cōcussionis ⁊ quarūdā pūcturaꝝ sensu ⁊ eiꝰ pduratio erat circa horaꝫ vnā: deinde vehementer calebat cū siti ⁊ dolorē dextri tēporis ⁊ frōtis ⁊ lingua vehementer exiccabat̄ ⁊ amaritudinē ꝑcipiebat in ore ⁊ primis q̄tuor accessionibus dolorē passus est in dextro hypocūdrio ⁊ pulsus eius magnus erat ⁊ frequēs ⁊ vrina subtilis erat ⁊ citrina ⁊ aliqñ spumā hēbat citrinā ⁊ durabat poriſmus eius circiter hoꝝ. 16. ⁊ in fine habebat egōnē liq̄dā multe citrinitatis: post cuius aduētū p horā febris calor recedebat

De aere. hūc ego visitaui 2° poriſmo ⁊ rexi eū tali dieta. ¶ In die poriſmi cessato rigore ⁊ expānso calore i totū corpus alterabā aerē camere sue cū sparsione aq̄ ⁊ aceti in ea circa parietes ⁊ pauimētū: qō ēt posset fieri cū alijs rebꝰ ad hoc ꝑueniēti bus dictis supra de aere febricitātiū. Et in die iterpolatiōis manebat die noctuq̄ in camera satis recēte ad aliq̄lē declināte frigiditatē. ¶ Et ꝓhibui eū oi die ab ira tristitia ⁊ stre

De motu ⁊ quiete. pitu ⁊ locutiōe multa ⁊ ab oi motu in die poriſmi. vex añ aduētū poriſmi p horas duas feci eū fricari fricatione mediocri cū pāno mediocriter aspero: ⁊ finita fricatiōe feci eū coopiri decēte coptura pānoꝝ. Et sic eū stare dimittebam vsq̄ ad cessationē rigoris: ⁊ p hāc viā ipse leuius ferebat rigorē quo trāsacto moueri faciebā de coptura addita paulatiz: expānso ād bñ calore tenebā eū cū valde leui coptura. In die aūt getis i pn° eū moueri feci p camerā: ⁊ domū motu leui circiter horā vna añ cibationē. In ꝑcessu tū minoꝝ spa

De somno ⁊ vigilia. tio mouebat̄. ¶ Stāte poriſmo nullo mō dormiebat: ꝛ eo remoto ⁊ in die getis cōueniēter dormiebat. ¶ Cibauit aūt

De cibo ⁊ potu. eū in die poriſmi p sex horas añ poriſmū pane loto cū pauco zuccaro: ⁊ postea trāsacto poriſmo p duas horas cibauit eū farre vel ptisana: ⁊ bibebat i dictis cibatiōbꝰ aquā decoctā cū pauco zuccaro sup q̄ aliqñ qd modicū vini pōtici ōbilis supponebat̄: multū. n. appetebat ip̄z. In augmēto vō ⁊ statu poriſmi faciebā frequēter colluere os suū cū aq̄ ⁊ aceto ⁊ aliqñ cū aq̄ ordei: ⁊ qñ vehemēter molestabat̄ siti bibebat aquā ordei vel aquā decoctā cū pauco zuccaro refrigeratā: ⁊ aliqñ de iulep vio. multa aq̄ pmixto. In die aūt iterpolatiōis cibauit eū in horis ꝟsuetis prādio ⁊ cena de pulla pua bñ alterata aliqñ de pullis pdicū aliqñ ō auiculis quis ⁊ bibebat de vino debili claro ⁊ bñ limphato cū aq̄ pꝰ decocta ⁊ bñ refrigerata. Abstinui aūt eum a multa comestione ⁊ potu ⁊ a fructibus omnibus ꝓter q̄z a citrangulo de quo omni die comedebat. ¶ Et omni die procurauī beneficiū nāe in die poriſmi cū ſuppositorio ante cibum de ma- De lenitione ventris. ne ⁊ in die interpolationis aliqñ cū ſolutiuo vt dicet̄ ⁊ aliminis feniculoꝝ. ℥. i. furfu is. p. i. In hoꝝ decoctione dissoluāt medulle cassieſi. ⁊ mellis vio. añ. ℥. i. būdicte. ℥. ſ. ⁊ olei vio. ℥. iij. ⁊ duo vitella ouoꝝ ⁊ modicū salis: ⁊ hoc clystere fieri faciebā nō obstante assellatione quā habebat in declōne paroxiſmi ⁊ emisit i oi eūone multitudinē colē citrine ⁊ vere vidi in eo tantā quātitatē huius colē q̄ztā nunq̄z vidi in aliquo alio. ¶ In instro aūt potionis rexi eū hoc modo. In die interpolationis sequēte 2ᵐ poriſmū exhibui ei leniti uū hoc. ℞. medulle cassie. ℥. i. ſ. mellis roſ. ℥. ij. distēperent cū decoctione tamarindoꝝ ꝓunoꝝ passulaꝝ liquiritie cū modico anixo ⁊ cartamo ⁊ bñ mundificatus est p ipsum. ¶ In die aūt interpolatiōis seq̄nte 3ᵐ poriſmū vidi vrinā ⁊ aliquātulū grossioꝛē cū q̄dā rubedine remissa. Uñ feci eum Defluxio tomia. flōmari ⁊ exhi de sanguine. ℥. vi. post cuius coagulationez appuit in supficie eius citrinitas multa spumosa: ⁊ sepata ē a suba eius aq̄ citrina pluris q̄ztitatis q̄z foret ipse sanguis. ¶ Post flōmiam ordinaui ei digestiuū tale. ℞. radicū apij petro. endiuie cicoree buglose. añ. ℥. ij. violaꝝ capilli vene- De dissenteria cuanone. ris ⁊ seis endiuie. añ. ℥. ſ. ⁊ exhoꝝ decoctiōe colata addito zuccaro albo ⁊ aceto in q̄ztitate sufficiēti cōponi feci syrupū: de q̄ oi mane sumebat. ℥. ij. cū. ℥. ij. aq̄ endiuie: ⁊ secutꝰ suꝫ cū eo vsq̄quo aduenit poriſmꝰ septimus ⁊ h̄ paroxiſmus fuit cū pluri calore ⁊ fortiori dolore capitis ⁊ intēsiori siti: ⁊ licitate partiū oris: ⁊ durauit circiter horas. 18. nō tñ anticipauit. ¶ Die aūt getis sequēte post eū dedi ei hoc minoratiuū in decoctiōe anisi passularū capilli veñ. liq. ⁊ cartami ⁊ dissolui feci pulpe cassieſi. ℥. i. ⁊ addidi reubar. ℥. ij. ⁊ spice nardi. ℈. i. ⁊ educta est ꝑ ip̄m colere citrine q̄ztitas copiosa. ¶ Octauꝰ poriſmus cepit anticipare ⁊ durauit fiē septimꝰ tūc incepit minorare cibū quē sumebat in die poriſmi ante aduētū eiꝰ ⁊ secutus suꝫ digerēdo cū p̄dicto syrupo pmiscēdo cū eo ptē tertiā syrupi cōpositi acetosi ⁊ sumpsit eū cuꝫ aq̄ endiuie ⁊ feniculi ⁊ ꝓtinuaui h̄ digestiuū q̄usq̄ aduenit 14° poriſmꝰ: q cū alijs p̄cedētibus a 9° poriſmo vsq̄ ad ip̄z anticipādo ꝓcesserūt ꝑm ꝓportionē vnā: ꝓp q̄ amoui cibū quē exhibebā añ poriſmū. ¶ Et i die sequēte 14ᵐ poriſmū dedi ei solutiuū h̄ in decoctione supradicti minoratiui dissolui feci pulpe cassieſi. ℥. i. ⁊ additi reubar. ℈. ij. turbith. ℈. i. ponēs cū eis de spica ⁊ zinzi. modicū ⁊ eduxit de pdicā colā q̄ztitatē multā nō obstāte q̄ in quolibz poriſmo emitteret de ea duas vel tres sellas. ¶ Post hāc purgationē venit 15° poriſmus anticipās amplitudinē priorib⁹ ⁊ diutius tenēs vñ p digestiuo exhibui syrupū ō bizātijs cū aq̄ feniculi apij ⁊ endiuie vsq̄ ad poriſmū 17ᵐ q simul cū 16° poriſmo fuit 15° eq̄lis in anticipatiōe ⁊ tpe durationis: ⁊ in die seq̄nte ip̄m purgaui eū exhibēs reubar. ⁊ turbith. añ. ℈. ij. ⁊ spice ⁊ zinzi. añ. ℈. ſ. cū melle despumato roſ. colato distēperato cum aq̄ feni. apij ⁊ endiuie: ⁊ silr eduxit de dicta colera: ꝛ fuit cū ea pmixtū modicū colē grosse vitelline. ¶ Postea supervenit paroxiſmus 18° q postposuit vltra horā primi paroxismi ⁊ fuit eius durabilitas horis. 12. tunc cognoui declōnē febris. tunc dedi ei syrupū de eupatorio cū aq̄ lupuloꝝ ⁊ apij ⁊ ꝓcessi cū eo vsq̄ ad paroxiſmū 21ᵐ in qbus semp declinādo ꝓcessit. Et fuit ōclinatio. 19. 20. 21. poriſmi cū sudore abūdāti p totū. Et die sequēte 21ᵐ poriſmū dedi ei solutiuuꝫ supra vltimo loco positū q̄ modicū eduxit ⁊ potiꝰ q̄d flegmatis. cū aūt debuisset supervenire 22° poriſmus nullū passus est rigorē: quādā tū habuit somnolentiam: ⁊ q: nor erat dormiuit: i illo somno sudauit ⁊ excitatus nihil febris habuisse se putauit. Et post hunc nullus postea supervenit

poxismus:sed liber remãsit. ¶ Ferrarius aũt digerit mãm cũ oximelle ⁊ aq̃ cal'a vel cũ syrupo acetoso vel oxiza.cũ decoctione radicũ apij feniculi ⁊ petrosilij:⁊ seminũ eox̃ maticis ⁊ anisi ⁊ mã digesta:qõ dicit cognosci p frigoris diminutionẽ accessiõis itẽsionẽ ⁊ prolixitatẽ:vrine ingrossationẽ:⁊ maiorẽ ei⁹ quantitatẽ ⁊ p alios q̃ in hac tertiana fiunt accñtiũ augmẽtum purgat cum decoctione mirabol. citrinox̃.⁊ kebulox̃ vel cũ aliis eũantib⁹ col'az ⁊ flegma.⁊ dicit.q̃ si mã in stõ ꝓtinetur ⁊ fuerit patiens fine lesione pectoris introducat vomit⁹. Et vere vomit⁹ multũ iuuatiu⁹ est cũ materia declinat ad stomacum: ⁊ dicit.purgationes in istis fieri posse cũ aliq̃ istox̃ el'ox̃.s.oxilaxatiuo elio psilitico elio de succo ros.diaprunis ⁊ catartico imperiali:tu aũt sup ꝓbatione hox̃ electuariorũ ꝓsidera.⁊ dicit. q̃ si mã fuerit i epate ꝓtẽta:⁊ patiẽs fuerit carnosus sanguine abũdãs fiat minutio de vena epatica ad p̃seruationẽ:ipse.n.qñ mã est pauca ante purgationẽ vel qñ est multa post purgationẽ exhibet rubeã troc.ante accessionẽ cũ aq̃ cal'a:q̃ aũt de ei⁹ ꝓbatione sit fiendũ apparuit in p̃cedentibus in canoñ gñali de exhibitione medicinarũ opiatarũ in febribus.

De cura per eremsis in colera nigra. **In curatione** vo tertiãe facte a col'a vitellina regimẽ dz esse grossius q̃z regimẽ in facta a citrina:sicut in citrina dz esse grossius q̃z in pura: dz tñ esse omni stipticitate priuatũ:⁊ ppea dz esse ex cibis attenuãtib⁹ plusq̃z in illa:ita q̃ in augmẽto ꝓcedit cũ suis cibarijs decoqui radix feniculi ⁊ petro.⁊ ꝓcedũt capares ⁊ similia. Et dz insup esse min⁹ infrigidãs q̃z in alia:ita q̃ oẽ cibariũ grossum vel ingrossans vitãdũ est dixit Auer. 7° coll'z.in cura causonis qñ febris erit lenta multi ⁊ lõgi paroxismi ⁊ certus eris q̃ nõ erũt ex col'a pura:sz ex vitellina q̃ nã frigidior existit:tũc studere debes plus in aperiendo opilones q̃z infrigidãdo cõplonẽ ei⁹: qõ maxi' fieri dz in illa q̃ est ex col'a pura:q̃z talis pura raro iueniat:⁊ dix. laudabiles medicine in hac cura sunt q̃ habẽt vtutẽ aperitiuã absq̃ forti calitate:sicut capilli veneris ⁊ radix apij ⁊ semẽ fen.frãgendo siccitatẽ eox̃ cũ radice liquiritie:⁊ calitatẽ cũ violis ⁊ floze nenufaris ⁊ seminib⁹ cõib⁹:⁊ studeas ponere in medicinis tuis:q̃ habeãt p̃cipalia cõfortare sicẽ mastix ⁊ spica cõponẽdo illa cũ syrupo sgngibin. Et esto studiosus ponere in medicinis laxatiuis q̃ habeant colerã eũare cũ q̃ztitate flatis.frãgẽdo tñ calitatẽ ⁊ siccitatẽ eox̃.

¶ Ego aũt p hac cura adducã exẽplũ bonifacij de burgo q̃ mihi occurrit curãdus est hac febre:h erat flegmatice cõplonis radicalis:⁊ etas ei⁹ erat annox̃.45.h̃ postq̃z puenit ad etatẽ.36.annox̃ cepit negociari pp negocia laboriosa ⁊ laborabat ampli⁹ solito ⁊ vigilabat ⁊ cibis vtebat grossis ⁊ multis acruminib⁹ ⁊ multũ vinũ bibebat purũ:vñ gña est in eo colera grossa vitellina q̃ tandẽ cõputruit ⁊ gñauit i eo febrẽ circa p̃n^m^ mẽsis septẽbris quẽ p̃cesserat estas sicca estuosa ⁊ hora inuasionis huius febris fuit hora 20ª diei que est q̃si hora vespertina:⁊ visitaui eũ in 3° paroxismo. p̃senfit grauitatẽ cũ caloze forti in stõ suo. Et deide añq̃z bñ expãsus eẽt calor vomitus habuit col'e q̃sse vitellinе silis vitellis ouox̃ magl rubeorũ ⁊ vomitu celebrato cessauit gñitas ⁊ ardor a stõ suo:sz remãsit cum dolore capitis toti⁹ ⁊ amaritudine in ore suo ⁊ in statu paroxismi non fuit calor multũ intẽsus:⁊ qñ pseuerabã appõnẽ manus sup pectus eius pcipiebã calitatẽ nõ vaporosa:sz poti⁹ siccã ⁊ pulsus ei⁹ erat velox ⁊ frequẽs ⁊ via citrina q̃si cũ mediocri suba. Et in declone hui⁹ paroxismi habuit quẽdã sudorẽ puum non fluxibilẽ ⁊ tps duratiõis paroxismi fuit circa.12.horas.

¶ Dũc aũt dicta ui sic. Aerẽ camere declinare feci ad tẽperiẽ p̃terq̃z añ aduẽtũ paroxismi p duas horas. Et durãte ei⁹ calis fricari ⁊ vniuersum corpus calefieri ⁊ pannis bñ cooperiri ⁊ expanso caloze pãnos qb⁹ coop̃t⁹ erat amoueri fe:⁊ toto illo paroxismo nõ cibatus est. Aquã tñ cũ zuccaro decoctã pluries bibit pre amaritudine ⁊ siccitate oris:q̃ titas tñ tota parua fuit. Sequẽti die finito paroxismo q̃si hora 6ª cibũ accepit de pulla alterata ⁊ bibit vinũ debile valde limphatũ cũ aq̃ prius cocta Sero sequẽte circa horas duas accepit de farre:⁊ alia nocte cõueniẽter dormiuit. Sequẽti mane ⁊ fuit dies paroxismi sumpsit silr ptisanã horis. 8.añ paroxismũ ⁊ nõ bibit vinũ:sed aquam ordei cũ modico zuccaro postea hora ipsius diei.18.ipsum vt.s. fricari feci ⁊ coopiri:vt.s.⁊ sic pcessi cibãdo eũ in duobus dieb⁹ ter vsq̃z ad x^m^ paroxismũ. Post x^m^ aũt paroxismũ exhibui sibi mane ante paroxismũ de pulla ꝓtusa ⁊ modico vini bñ limphati. Possunt aũt isti sumere carnes pullox̃ iuuenũz pdicũ ⁊ fasiano x̃ ⁊ auicula x̃ puarũ ppie alauda x̃ ⁊ turdox̃ ⁊ carnes edi:⁊ brodiũ cicerũ ⁊ olus factũ ex bliti borragine feniculo ⁊ petrosilo:⁊ post purgationẽ cõueniunt cappares ⁊ spargi ⁊ cõueniũt eis passule ⁊ amigdale ⁊ his similia.

De eõne ⁊ digestione

¶ Per instrm aũt potionis sic rexi eũ nocte p̃cedẽte 4^m^ paroxismũ que fuit nox p̃cedẽs die paroxismi exhibui ei lenitiuũ hoc.℞.mellis ros.colati.ʒ.ij.distẽperati cũ decoctione passularũ vio.capilli vene.anisi polipodij ⁊ cartami: ⁊ in ℔ toto dissolui feci pulpe cassieſi. ʒ.i.ʒ.⁊ accepit eum circa.8.horã noctis digõne certe cõpleta:⁊ circa horaz.xj. eduxit feces ⁊ mucositates plimas vsq̃z ad horã.13.tẽ exhibui ei aquã ordei calidã cũ zuccaro:⁊ in 14ª hora cibaui eũ ptisana:appropinquãte aũt hora 20ª ⁊ ante p̃n^m^ paroxismi dedi ei aquã decoctiõis caricarũ mixtã melle ⁊ aceto calidã:⁊ post paululũ vomere iussi ei.euomit flegma ⁊ colerã grossam:⁊ in illo paroxismo nõ p̃cepit grauitatẽ nec ardorẽ in stõ suo:ió ante p̃n^m^ vniuscuiusq̃z paroxismi vsq̃z ad.x.ꝓsilr vomitũ ꝓuocaui p̃terq̃z in 8° paroxismo:qõ ió tũc dimisit:q̃ de mane añ paroxismum in eadẽ die minoratione acceperat: oportebat enĩ me de mane ante paroxismũ eũare:q̃ sequẽti mane adhuc paroxismus erat in statu in hora exhibitionis ⁊ operationis farmaci:fuit aũt minoratiuũ illud tale. Jn decoctiõe ⁊ melle ros.supradictis dissolui feci pulpe cassie ʒ.i.⁊ sup apposui reubar.ʒ.i.⁊ turbith.ℨ.i.addens de spica ⁊ zinzi.ꝑm cõuenientiã:⁊ eduxit de colera citrina ⁊ vitellina ⁊ flegmate:añ tñ hoc minoratiuũ dederã p digestiuo mel ros.colatũ pmixtũ cũ syrupo acetoso ⁊ aq̃ fenicu.

¶ Et post hãc eũonẽ aliud dedi digestiuũ.s.syrupũ cõpositũ acetosum cũ aqua endiuie in paroxismo xi° vomitũ nõ ꝓuocaui:sed stõm suũ inungi feci cũ oleo nardileo ante quã libet cibationẽ ⁊ ante p̃n^m^ paroxismi.nã a dicta purgatione in antea grauitatẽ neq̃z ardorẽ in stõ sensit:dedi aũt digestiuũ in die sequẽte inuasionẽ fere hora tertia x̃ qñ iam paroxismus declinabat ⁊ post ipsuz dormiebat.incepit in illo somno sudor multiplicari ⁊ fluxibilior fieri ⁊ cũ eo pcessi:donec pertrãsiuit paroxismus 13° ⁊ in nocte p̃cedẽte 14^m^ paroxismũ:q̃ fastiditus erat sumere potiones liq̃das ⁊ apozimata sũpsi electuarij indi.ʒ.vi.⁊ electuarij de succo ros.ʒ.i.ʒ.⁊ exhibui cũ vino albo claro parũper limphato: ⁊ eduxit colerã grossam ⁊ flegma:⁊ post hoc solutiuũ ꝓcessi vsq̃z ad 16^m^ paroxismũ dãdo ei diarodon abbatis cũ aqua lupulox̃ ⁊ apij loco digestiui:vt ꝓfortaretẽ per ipm mẽbra. Et veniẽs 17° paroxismus anticipauit p duas horas:fuit tñ cũ maiori inquietudine ⁊ intẽsiore dolore capitis ⁊ durauit plusq̃z p diẽ nalẽ. Et fuit p̃n^m^ augmẽti vlis: tũc tñ hortat⁹ sum eũ ad sumẽdũ iterũ syrupũ q̃ ꝓsensit ⁊ exhibui syrupũ de bizãtijs cũ aq̃ feni.apij ⁊ lupulox̃:⁊ cũ eo pcessi donec p trãsiuit 21° paroxism⁹ q̃ anticipauit ⁊ fuit eius inuasio circa ortũ solis ⁊ eius dimissio hora octis.4.itaq̃z licet anticipauerit multo ꝑm anticipationem p̃cedẽtiũ:min⁹ tñ durauit:tũc sequẽti mane exhibui ei pillulas aggregatiuas ⁊ bñ opate fuerũt:⁊ ex illa hora cepit febris in oib⁹ declinare ⁊ nõ ampli⁹ anticipauit:sz p⁹ponẽdo pcessit ⁊ diminuẽdo in duratiõe a caloze ⁊ accidẽtibus vsq̃z ad 27^m^ po^m^ post quẽ remansit liber. ¶ Ego aũt a 21°

poxismo in antea exhibui sibi omni mane.ʒ.iij.aq̃ eupatorij z ante accessionē poxismi circiter horas duas exhibui sibi.ʒ.ʒ.rubee troc.cū aq̃ calida:ordinaui aūt ei tēporibus intermedijs plura clysteria ex decoctione blitis anisi feniculi z furfuris cū cassia z bñdicta oleo cōi z sale. cūq; poxismi anticipare ceperunt ego anticipabā cū cibatiōe:z cū postponebāt silr cibationē postponebā:z eodē modo anticipādo z postponendo ꝓcessu in exhibitione digestiui z euacuatiui z alioꝝ. ¶ Dixit ferrarius.cura eius est silis cure facte ex colera citrina:sed qr colera vitellina ex pmixtione fit flegmatis vitrei qō hʒ substantiā melācolicā:iō medicis suis laudo hūore melācolicū respiciētia admīstrari.

De cura per exemplū in colera flegmati per mixta.

Curatio vō tertiane nō pure facte ex colera nāli vel citrina mouēte secū humore flegmaticū non sibi permixtū:sed potius iuxta se positū est simílis cure tertiane note facte ex colera citrina. Eteni scias q̃ ista tertiana vtplīn ex colera nāli z flegmate aquoso vel ex colera citrina z flegmate insipido vel dulci.nā reliq̃ spēs flegmatis nō sunt trahibiles ad putrefactionē ex solo motu colere.

¶ Et ego hāc febrē vidi in Martino de via de la scala:qui erat colerice cōplōnis iuuenis z macer. Uerūtn multos fruct⁹ frigidos z humidos maxiᶜ horarios comedebat. h passus est tertianā dictā circa finē mensis Maij:z inuasio eius fuit tertia hora ab ortu solis:z fuit p̄nᵐ poxismi eius cū horripilatione z sensu manifesti frigoris:nō tn multuʒ intēsi:ipse tn referebat sentire:ac si aqua frigida foret spar sa sup mēbra sua:durabat tn parū fere per horā mediā:deinde calebat multū cum dolore frontis z inquietudine os amaricatū habebat nō multū asperū neq; cum multa siti: vrina eius erat citrina subtilis in cuius fundo residebat multū flegmatis diuulsi:z pulsus eiꝰ erat velox z frequēs in statu poxismi z tortionē patiebaf in stō z hypocundrijs z toto mirach.z maxime post comestionē.poxismus eius durabat quasi horas.16.z recedebat cū sudore:hūc visitaui in septimo poxismo:z cā vocationis mee fuit:qr in p̄nᵒ huiꝰ poxismi habuit vomitū colere multe rubee z flegmatis z sui putabāt eū flegma cū sanguine euomisse:z h paroxismus fuit minor p̄cedentibꝰ:nō tn postposuit:ʒ eadē hora inuasit z recessit qua p̄cedētes:hūc in die sequēte 7ᵐ paroxismū eūaui tali minoratiuo.nā in.ʒ.i.cassie dissolute in decoctione tamarindoꝝ z prunoꝝ passulaꝝ z iuiubarū admisceri feci.ʒ.ij.electuarij de succo rosꝰ.z mane veniens ad eū inueni eū assellasse quater z in assellationibꝰ eiꝰ esse de colera rubea z citrina z mucositatibꝰ. sequēti mane in aurora clystere suscepit z emisso clysteri quasi circa ortum solis cibaui eū modico panis loti super aspersō modico vini dulcis z in hac die paroxismus postposuit hora.15.postea pro digestiuo dedi syrupū simplicē acetosum: de quo sumpsit cū aqua endiuie z feniculi:vsq; ad 12ᵐ paroxismū: sequēte aūt die sumpsit cassiā cū reubar.z bene eūatꝰ fuit: z factū est vt 13ꝰ paroxismus fuerit debilis valde z pauce durationis z secutus est 14ꝰ poxismus adhuc minor z breuior z in declone eiꝰ sudauit copiose z factus est sanus.

De cura per exemplus in colera melie permixta.

Et curatio tertiane nō pure p admixtionē melie cū colera est quo ad humectationē cuʒ humidioribus q̃ in tertiana pura:sed frigida debent esse remissiora:ista tn febris raro puenit ad manus meas. Inueni tn angelū bindi:cuius cōplō nālis erat melica z erat macer z niger z etas eius erat etas iuuētutis.h pro psoluendo quodma suo debito estate tota laborauit ambulando sub sole estiuo congregando victualia z tandē circa finem mēsis augusti inuasit eū tertiana nō vera:cuiꝰ inuasio fuit circa tertiā horā noctis:z fuit p̄nᵐ paroxismi eius cū punctione z cōcussione z frigore sensato z manifesta ossiū fractione.iste tipus in eo durauit horis.10.z declinauit cū sudore:z calor in statu erat aridus z siccus z tendebatur stomacus eius post cibū z sitiebat tpe poxismi multū:ʒ post poxismū remittebaf sitis eius multū z dolorē patiebaf in ambobus hypocūdrijs:pulsus eius velox z frequēs i statu poxismi:z erat tā in die poxismi q̃ interpolationis cum manifesta duritie z in poxismo erat vrina eius subtilis tendēs ad citrinū:ſ post poxismū tēdebat ad rubedinē clarā: z nā eiꝰ erat sicca z feces erāt squibalose. hūc putaui patī tertianā ex colera per adustionē tendētē ad nām melicā:z fortasse erat in eo pmixtio melie cū colera. ¶ Hunc visitaui in quarto poxismo z inueni q̃ a p̄ma die qua inceperat vsq; tūc nō assellauerat nisi semel z parū:z erat tunc in sudore:p̄cepi ergo vt post sudorē faceret ei clystere ex oleo violato solo qō teneret quātū possibile foret ei.pᵒ emissionē eius cibaret eū pane loto.z potarent aqua decocta cuʒ zuccaro z redieus de sero inueni eū emisisse circa.10.squibalas rotundas cibaui eū illo sero cū bletonibus vt mollificarētur feces eius z super mirach apponi feci emplastrū de bletonibus z mercuriali z malua incorporatis cū butyro z in aurora exhiberi feci. ʒ.i.ʒ. pulpe cassie dissolute cū decoctione p̄unoꝝ tamarindoꝝ violaꝝ ordei mūdi z eduxit h lenitiuū quātitatē magnā squibalarum z in fine egressa est egestio mollis fecis:tūc feci sibi dari aquā ordei cū zuccaro rubeo z post horā cibaui eū cū pulla parua alterata z vino potaui debili bene limphato: z postea circa ortū solis cibaui eū iterū pane loto z accepit modicū lactuce cū aceto nō acuto z veniēs 5ᵒ poxismus fuit in oibꝰ silis 4ᵒ p̄terq̃ in dolore frontis q nō affuit:ordinaui aūt ē q̃ omni die post declinationē paroxismi fieret ei suppositoriū z in die interpolatiōis de mane fieret clystere lenitiuū z cepi digerere mām eius cū syrupo acetoso z de fumo terre maiori cū aquis endiuie:z iulep violat. cū aq̃ decocta retenta ad extinctionē sitis z caloris ei tribui. ¶ Et singulis diebus interpolatiōis ventosas magnas ei apponi feci sup hypocūdria z circa vmbilicū ante cibū z per istam viam remota est tensio stomaci z mirach eius:accepit aūt digestiuū p̄dictū vsq; ad poxismū nonū.z postea in die interpolatiōis purgaui eū cū isto minoratiuo.in decoctione passularū iuiubarū violaꝝ polipodij sene z anisi dissolui feci.ʒ.i.cassie z electuarij de succo rosꝰ.ʒ.i.ʒ.z diasene. ʒ.ij.z educte sunt per ipsuʒ colā citrina z mucositates: superueniēs aūt poxismus.x.anticipauit per horas tres:ita q̃ fuit inuasio eius parū post solis occasum:non tn fuit in accētibus molestior p̄cedētibus nec amplius durauit:vnde iterato digestiuum dedi de syrupo acetoso z syrupo de epithio cū aq̃ scolopēdrie z bugloſe:z cū eo ꝓtinuaui vsq; ad poxismū decimū qntū:z oēs a.x.inuaserūt circa occasuʒ solis.tūc iterato solutiuū dedi electuarium de succo rosꝰ.z diasene cū decoctiōe polipodij sene epithimi floꝝ fumi terre scolopēdrie violaꝝ passulaꝝ z prunoꝝ:z fcā hac purgatiōe cibaui eū oi cibatiōe cū pulla alterata cū lactuca:z dedi ei de ꝑdita cucurbita. ¶ Supueniēs aūt poxismꝰ.16.anticipauit p horas ōtuor z inuasit eū hora.10.z magnificata est sitis eiꝰ z durauit horis circa.28.q2 vsq; ad occasum diei seqntis:tūc digestiuo supradcō pmixtū syrupū debitis exhibui vsq; ad 21ᵐ poxismū.nā a 16ᵒ vsq; ad vigesimū oēs ātecipādo p̄cesserūt.21ꝰ aūt poxismꝰ nō vltra anticipauit:nō tn fuit minor p̄cedētibꝰ.tūc putaui febrē esse in statu:z qr vrina ingrossata erat z tēdens magis ad rubedinē. Un exhibui sibi iterato solutiuū p̄dictū:z veniens 22ꝰ poxismꝰ nō ātecipauit nec postposuit notabilr nec fuit minor 21ᵒ:z silr fuit 23ꝰ z 24ꝰ:z in his diebꝰ accepit oi māe de aq̃ scolopēdrie bugloſe z eupatorij.veniente aūt poxismo 25ᵒ in fine eius minxit vrinā tēdētē ad nigredinē:tu ne aquā diuretica ad bibēdū ei tribui inq̃ntitate magna quātū volebat quolibet die z secuti sunt paroxismi cōtinue minorādo mingendo semp vrinā predictā. In declinatiōe.ʒi. paroxismi minxit vrinā grossam turbidā multā post quā non aduenit aliquis notabilis paroxismus

Cura in colerica adusta.

Quod si febris fuerit colera aduſta nondum conuerſa in meliam: nec cum mᵉlia permixta regimē per dietā ⁊ potionē debet ſimul eſſe frigidus ⁊ humidius ⁊ debet humor digeri cuꝫ ſyrupo de fumo terre ⁊ aqua viol. ⁊ bugloſe: ⁊ euacuatio fiat cuꝫ mānā ⁊ diaprunis ⁊ electuario hamech cum decoctione florum boraginis ⁊ bugloſe ⁊ viol. foliculoꝝ ſene ⁊ florum fumiterre.

Cura in colera ſalſa cum eruginoſa.

Quod si febris fuerit ō colā praſſina vel eruginoſa: dixit Auer. 7° coll. 3, nō euadit ḃ febris a nocumē to maximo ⁊ mihi videt impoſſibile ꝙ aliquis ab eruginoſa euadere poſſit: hꝫ. n. poriſmos longos ⁊ accūtia peſſima. Si tñ aliqd ꝓuenit eſt vt quāto citius fieri poſſit mā eradicet cū mānā reubar. ⁊ agarico: ⁊ ſi neceſſariuꝫ fuerit cū electuario de ſucco roſ. aut cū modico diagredij: ⁊ ilico in oib⁹ regimē ꝑ dietā ⁊ potionē fiat ſicut in febre peſtilentiali dicetur intendendo maxi⁹ cordi ⁊ ſtomaco cū cōforta-tione ⁊ alteratione ipſorum ad intus ⁊ extra.

De cōtentione accūtium.

De intentione aūt ad accūtia in dictis febribus dixit Haly. opꝫ in hac febre ſtōm ꝓfortare calefaciēti ⁊ ꝓfortāti emplaſtro ꝙ maturet qō eſt in eo humoris flegmatici eiuſqꝫ ꝓhibeat gñatiōē. Et Aui. dixit. calefactio ptiū hypocūdrioꝝ ⁊ emplaſtratio mirach eoꝝ cū eis q̄ digerūt ⁊ mollificāt tēſionē cū venerit illuc. ſ. tēſio ē hui⁹ generis. ſ. iuuatiuoꝝ ⁊ corrigētiū hmōi accūs: q̄ reſoluit per ea ventoſitas generata ⁊ eleuata ex actione caloris febrilis in mām groſſaꝫ in nutritiuis cōtentā: q̄ cū eā cū ſua actione nō pōt reſoluere remanēs extendit ⁊ tēſa tenet hypocūdria ⁊ mirach ⁊ ſtōm. Dixit Hal. auctoritate Hal. p⁹ ad glau. Jn q̄libꝫ ſpecie tertiane cū appareāt ſigna digōnis ſecure procura prorigere parū de abſinthio: q̄ hꝫ in ſe laudabilē actionē multimode: ⁊ cū hoc ipſa medicina pr̄eteris curat egritudines q̄ in ore ſtomachi ex mordicatione colere generant. ¶ De correctione autē alioꝝ accūtiū infra de febribus cū accūtibus cōpoſitis dicet.

Ꝙ prophetare ſpet in tertiana.

¶ Dixit expimētator qdā. ꝙ ſucc⁹ acetoſe ſumpt⁹ añ acceſſionē curat tertianā p̄cipue purā: vt nō amplius redeat ⁊ ſucc⁹ vue acerbe dat⁹ mane curat tertianā ⁊ valet pāis puꝫ in aq̄ cal̄a lotus deinde in aq̄ frida. deide illa exp̄ſſa ſupſſa ſupaddat agreſta: ⁊ comedat. ⁊ maxie valet in pura. ¶ Et dixit Fidelis expimētator ꝙ ſuccus cicoree bibit⁹ añ acceſſionē: ⁊ ſil̄r ſucc⁹ plātagis curat tertianā maxime purā. Et ſuccus taraxacō ſil̄r ſūpt⁹ curat ſimplicē: ⁊ duplicē mā añ digeſta. ¶ Syrup⁹ expt⁹ ꝑ tertianā purā ℞. ſucci endiuie ſcariole: ⁊ roſtri porcini añ. ℥. i. ʒ. ſucci granatoꝝ muzoꝝ. ℥. iij. ſuccari albi. ℥. vi. fiat ſyrup⁹: ⁊ exhibeat in oi die acceſſiōis. Dixit Mūdin⁹ bononiē. ℞. ſucci feniculi ⁊ plātagis ⁊ aq̄ roſ. añ. ℥. ij. qb⁹ paꝝ vini vl̄ aceti miſceat: ⁊ ſumatur in potu añ acceſſionē p horas duas. ¶ Tertianā notā curat ligare apiū ſilueſtre tuſum ſup pulſus brachioꝝ per duas horas añ acceſſionē. Alij dicunt de aperio aquatico cū ſale ⁊ ſiligine tuſo. ¶ Dixit Fidelis expimētator ꝙ ſi vrtica maior cū multo ſale terat ⁊ digeſta mā p⁹. ʒ. acceſſionē empl̄et ſuppulſus brachioꝝ ſtatim tertiana ceſſabit. Et dixit. tria grana coriādri cū ouo ſorbili poſt tertiā acceſſionē vel q̄rtā añ ſolis ortū patiēti tribue eo ignorāte. ⁊ ꝑ certo ſanabit: qō idē fac herba coriandri añ ſolis ortū ſuppoſita capiti patiētis eo ignorāte. ¶ Dixit kiram⁹ ſi patiens iungat añ poriſmū ſucco ozimi mixto cū ſtercore irūdinis curat. ¶ Dixit qdaꝫ ꝙ ſi multe aranee tollant: ⁊ in lucerna coquāt eaſqꝫ tritas añ poriſmū applicaueris tiporib⁹. ⁊ pulſib⁹ brachioꝝ vtil̄r ⁊ poptime poriſmū tollūt. ¶ Et dicit ꝙ oculi coturnicis ad collū ſuſpēſi vel oculi piſcis aurati geſtati tertianā tollūt. ¶ Et dr exptū eſſe ꝑ tertianam inunctionē pulſus brachioꝝ ⁊ tipoꝝ añ acceſſionem q̄ ſic fit. ℞. ſumitates teneras folioꝝ vitis: ⁊ folia ⁊ ſumitates tenere vrtice: ⁊ oīa piſta. deinde addito modico aceti fortiſſimi in mortario cū piſtelo diſtepa ⁊ inūge. Et ꝙ ſuccus ipicō bibit⁹ añ poriſmū cū aq̄ cal̄a tollit ipꝫ. ¶ Et dixit Thaurus pauperꝫ ꝙ pipinella reſoluta in aq̄ vel ſuccus eius bibit⁹ curat tertianā: ⁊ ꝙ tria folia pimpinelle miſſa in aq̄ bñdicta in noie ſanctiſſime trinitatis bibita añ acceſſionē vel poſt certū eſt remediū. ¶ Et dr ꝙ ſi ſumunt tria folia berbene: ⁊ tres radices ei⁹ añ acceſſionē curat tertiana: dr aūt ꝓpter reſolui in aquā. Et macer dicit: de radicib⁹ plātaginis: ⁊ Apologi⁹ ⁊ Aui. ꝙ tres radices ſub acceſſione cū vino: aut cal̄a in ieiuno ſumant. Sera. āt ꝑm Dioſ. dixit: dr ꝙ ſi bibant radices tres plātaginis. cum. ℥. iij. ʒ. vini mixti cū tñdē aque curāt tertianā: ⁊ ſil̄r dixit ignotus: ⁊ ʒ. i. radicis gētiane bibita añ acceſſionē curat tertianā notā cronicā. Et folia iuſquami trita: ⁊ ſūpta cū vino añ acceſſionē ꝓ duas horas īmobilitando mām prohibet poriſmū venire. nō ergo dr dari niſi minorata materia.

¶ De cura colerice continue. La. ix.

Cura tertiane ꝓtinue tā ve e q̄ꝫ nō vere eſt ſilis cure tertiane iterpolate illi ꝓpr̄tional̄r nec dr ab illa in intētiōibus: ſꝫ eſt tñ differēs ab illa in mō approximationis: ⁊ gradū rer illas intētiōes iplētiū. Dixit. n. Alm. ꝙ eadē eſt cura ꝓtinuaꝝ ⁊ ſuaꝝ iterpolataꝝ. Et A. dixit. cura tertiane ꝓtinue ē cura tertiāe iterpolate: tñ medic⁹ i cura ꝓtinuaꝝ magis ſtudioſus eſſe dr: ⁊ frequētior viſitator q̄ꝫ in cura iterpolataꝝ: qō eſt: q̄ q̄ꝫuis mā vtriuſqꝫ ſit vna cōtinuaꝝ: tñ mā eſt in q̄ſtitate maior: ⁊ in q̄litate deterior: ⁊ magis timoroſa. ¶ Differētia itaqꝫ q̄ inter eas aſſignatur in inſtr̄o diete eſt ꝙ totū regimē dr declinare ad frigidius ⁊ hūidius. Itaqꝫ aer in ꝓtinua dr declinare ad maiorē hūiditatē ⁊ friditatē: ⁊ ꝓhibitio ab ira ⁊ ſol̄icitudine: ⁊ ſilib⁹ accūtib⁹ aie dr eſſe maior: ⁊ ges plixior: ⁊ vigilia ꝓ inſtantia magis ꝓfundāda eſt: cibi q̄ꝫ minoris debēt ee q̄ſtitatis ⁊ nutrimēti ⁊ leuioris digōnis. dixit Aui. cura eſt declinior ad ſubtilitatē cibi: ſꝫ debēt ee fridioris ⁊ hūidioris q̄litatis. ꝓpea vinū rubeū in ꝓtinua ꝑ amplius eſt cauēdū: ⁊ expulſio oium ſuperfluitatū diligēti⁹ eſt ꝓcurāda. ¶ Dr̄ia vo q̄ inter eas aſſignat in inſtr̄o potionis eſt ꝓmo in intētiōe digōnis. Dixit. n. Aui. ꝙ cura ei⁹. ſ. ꝓtinue eſt declinior ad obſeruationē ſignoꝝ digōnis ſiue diſpoſitionis ei⁹. q̄ſi dicat. opꝫ in hac magis intendere ad digōnē: ⁊ cū fortiori digeſtiuo: cui⁹ cām dicūt qdā eſſe: q: mā ꝓtinue eſt magis reſiſtens: ⁊ mīn⁹ obediēs nāe: ⁊ ꝓpter hāc cāz nō ꝓt expelli ad extra venas: ⁊ alij dicūt ꝙ mā ei⁹ eſt magis mixta ſanguini: ⁊ alijs hūoribus nō putre factis qui nō ſunt mā feb. q̄re nō ſolū eget eq̄tōe: ſꝫ ēt ſeq̄ſtratiōe ab illis. Et dicūt adiuuat ad hoc cā alia q̄ eſt qō mā ꝓtinuaꝝ eſt magis diſſeminata in vniuerſum corpus: ita ꝙ etiā in venis remotis. Jn interpolatis aūt mā ſola eget eq̄tiōe. Et ꝓtinet in venis magis ꝓpinqs: ⁊ ab eis expellit a nā: ⁊ ad hāc intētionē implēdā Raſis in diuiſionibus: dixit. da ſyrupū de prunis in mane. i. in aurora ⁊ aquā ordei: da cū eleuatione ſol: q: duabus horis poſt illū ſyrupuꝫ: ⁊ ḃ intellige ſi nā fuerit ſicca: ſi vo nā fuerit obediēs: ⁊ aſſellauerit oi die plus duabus vicibus reduc diuerſitatē. i. remoue ſyrupū prunoꝝ: ⁊ aquā ordei: ⁊ loco eius da ſuccū granatoꝝ muzoꝝ ꝓtritorū cū ſuis interioribus. Et Aui. dixit. da ſyrupū acetoſum factū cū ſeminib⁹ frigidis. ſ. cucurbite cucumeris citruloꝝ ⁊ melonū cū ſemine endiuie ꝓpr̄ie ꝓtritis: ⁊ valēt in digōne māe feb. ꝓtinue pure ſyrupus de prunis deſcriptionis Meſue in antidotario: ſyrup⁹ nenufarinus deſcriptiōe nicolai. ⁊ Aui. dixit. da ſyrupū acetoſum cū ſeminib⁹ fridis.

De admniſtratiōe rerum nō naturalium.

¶ Dr̄ia vo in intentiōe eūonis eſt: q̄n ſi in ea flōmia nēcia fuerit citius dr eligi: ⁊ citius celebrari: ⁊ copioſior fieri: ⁊ in hora remiſſionis caloris ⁊ remotior ab exacerbatiōe. Et chriſteria qdē in ꝓtinua leniora eſſe debēt q̄ꝫ in interpolata. Et ſubdit Auic. non ſumant in potu de ſolutiuis in cōtinua in principio ſcilicet de euacuantibus exſoluēdo nec

De digeſtione.

De eūone.

appꝛoximēt alicui coꝛ qꝫ nō est sic ꝓhibitū in interpolata:ꝛ ℔ intellige si mā nō fuerit furiosa: ꝛ subdit.nō appꝛoximēt solutiuis nisi que sunt sicut syrupus viol'. ꝛ aq̄ fructuū.s.solubiliū i ꝑn°:qm̄ ista ꝛ eis silia bñt lenire: ꝛ educere mās cōes:ꝛ nō exagitaꝛ mām fe. Et subdit:opꝛ vt subtiliēt.s.medici:ꝛ infirmi intellectū ita.s.vt non sumat de solutiuis in potu vel opꝛ vt subtiliēt.s. regimē. sic dixerat.s. qꝛ dicta dꝛ esse decliuioꝛ.ad subtilitatē cibi. Jn ꝓcessu tamē ꝛ apparētib⁹ signis digōnis:ꝛ maxie si nō appēt signa future crisis lꝛ eūare cū medicinis eūantibus exsoluēdo repressis tū pluſqꝫ in interpolata:vt.ꝝ.g.cū diamāna: ꝛ syrupo viol'. vel cū electuario de succo roſ.ꝛ syrupo ꝓunoꝛ quē describit Mesue in antidotario vel cū diapꝛunis:ꝛ aq̄ fructuū solubiliū vel decoctiōe tamarindoꝛ ꝛ reubar. ē ēt solutiuū bonū verū ipm ꝓius appꝛopꝛiatū tertiane nō pure qꝫ pure ppea q eūat coleram:ꝛ fla: ista tū febꝛis:vtpꝛim eūone cretica soluit. ¶ Est ēt differēs ista ab interpolata in ꝓuocatiōe vine.dixit.n'A.q ꝓtinua est decliuioꝛ ad pꝛouocationē.s.vine itelligēdo suo loco:ꝛ tpe. sup. ¶ Et est ēt differēs in eūone p vomitū:qꝛ vomit⁹ in interpolata est ꝓueniētioꝛ:ꝛ magis iuuatiuus ac etiā est ꝛdia inter eas i intētione alterationis. ¶ Dixit Raſ in diuisionib⁹ intēde in extiguēdo q̄ztū potes sicut cū exhibitiōe aq̄ cucurbite:aut citruli aut melonis indi in meridie:qꝛ tpe maioꝛis estus ꝛ mucilagine psilij apud somnū:ꝛ nō ꝓhibeꝛ in hac feb. qn sumat eger aquā fridā cuꝫ vult:ꝛ qꝺ appetit de fructibus fridis ꝛ hūidis:ꝛ nō attēdas nec ascultes illud qꝺ dꝛ a stultis medicis q multitudo extinctiōis tardat crisim. Ego.n. dixit Raſ exptus sum alias vias:ꝛ inueni hāc viā incoluꝛioꝛē ꝛ securioꝛē ꝛ minoꝛis timoꝛis:ꝛ qui moꝛtui sunt cū ℔ regie ex hac fe.multo pauciores sunt eis q moꝛtui sunt cū regie alio dimittere.n.extinctionē ꝛ subtiliationē regis:vt appꝛopinq̄t crisis ē dimittē egꝛ ad moꝛtē ꝑculdubio nisi sperēt multitudo hūiditatꝫ in coꝛpe suoꝛ:aut iobediat eger medico:ꝛ bibat aquā fridā pīmā:aut comedat cibū quez desiderat pīm. sup.qꝛ talis cib⁹ ē fridus ꝛ hūidus: ꝛ si nō sic fcm̄ fuerit dixit Rasis pīm eoꝛ cerebꝛ assaſ ꝛ stōacus. ita vt spasmeſ:qꝛ dissoluiſ oculus a mandibula. ꝛ accidit toꝛtura ab assatiōe cerebꝛi:ꝛ spasmanſ nerui. ¶ Et scias ℔ q̄zq̄ Raſ posuerit hoc in tertiane ꝓtinue cura intellexit tū ℔ plus in cura causonis in hac intētione. Dixit Aui.oꝛ vt cura huiꝰ sit decliuioꝛ ad infridādū oia:tū ꝑdcā a predictis auctoꝛib⁹ posita sunt in exēplo de tertiana ꝓtinua pura in cōpatiōe ad tertianā iterpolatā purā:ex quo bēs oia ad curādū ꝓtinuā nō purā q̄cūq̄z sit illa:ipsa.n.eget subtilioꝛi regimine:ꝛ fridioꝛi q̄zꝫ sua cōpar interpolata.ꝛ eget digestiuo minꝰ calꝺo siue fridioꝛi vtpīm.tū tertiana ꝓtinua nō pura ꝓuenit a colera citria. ¶ Syrupus vtilis in digōne eiꝰ. ℞.radicū.v.aii.ʒ.ij.capilliue.politrici diātos scolopēdrie ceterach epatice endiuie scarioleaii. M.i.seminis papaueris albi poꝛtulace lactuce endiuie sandaloꝛ oium aii. ʒ.i. lupuloꝛ fumi terre boꝛagis.aii. M.ʒ.oꝛdei mūdi seminū cōiū fridoꝛ aii. ʒ.ij.rosaꝛ rubeaꝛ violꝝ floꝛ nenufaris aii. ʒ.iiij.fiat hoꝛ decoctio q̄ syrupizeſ cū zuccaro albo ꝛ aceto debili. ¶ Et eget chisterib⁹ leniꝰib⁹ siue min⁹ acutis:ꝛ silꝫ ꝓuocatiuis:ꝛ maioꝛi ꝓuocatiōe vine: tū cū minus calidis.ꝛ eget extinctione maioꝛi.

De extinctione calꝛis febꝛilis.

Exemplū in tertiana continua pura

Ego ad clariorē doctrinā adducā duos quoꝝ vn⁹ pas/sus fuit tertianā ꝓtinuā purā. Et alius ꝓtinua tertianā de colera citrina. Et pīm⁹ fuit Anto.de via seruoꝝ cui⁹ cōplo erat colerica macer ꝛ iuuenis. Et in dieb⁹ canicularib⁹ acceptus est a febꝛe tertiana ꝓtinua pura. ꝛ fuit ei⁹ inuasio in hoꝛa prandij post solis oꝛtū fere hoꝛis trib⁹ sine rigoꝛe vel alio tipo:ipse tū illo mane biberat vinū albū potēs ꝛ purū:vnde in ꝑn° inuasionis aboiationē passus fuit:ꝛ credēs vinū illud fuisse causaꝫ vomitū ꝓuocauit digitis ītromissis:ꝛ euomit vinū illud:ꝛ colerā multe amaritudinis q̄ attinuit citriniati pluſqꝫ rubedini:ꝛ remansit ei os amaricatū vſqꝫ in finē febꝛis. Post vomitū aūt illum caloꝛ expānsus est in vniuersum coꝛpus:ꝛ cepit esse cū ingetudine:ꝛ doloꝛe capitis:ꝛ calitatē intēsaꝫ pcipiebat in dextro hypocūdrio:circa hoꝛā vesptinā crescente ingetudine misit ꝑ me. ¶ Et vadēs ad eū inueni iā linguā exaspatam siccā:ꝛ sitim bñtē intēsaꝫ:ꝛ ipse iā biberat aquā frigidū cū zuc°:ꝛ inueni pulsum ei⁹ velocē ꝛ frequētē:pauce tū diuersitatis:ꝛ calitatē ad tactū acutā p vniuersum coꝛpus:ꝛ vrina eius erat tenuis subꝛubicūda. Uñ subito chisterē iussi fieri lenitiuū:ꝛ circa hoꝛā q̄rtanā noctis cibari eū feci mendula panis mꝛtotiēs lota cū supaspersione mediocri aceti:ꝛ potari aq̄ cocta cū pauco zuc° ifridata. ¶ Et mane veniēs ad eū inueni calitatē paꝝ remissioꝛē:ꝛ vrinā rubicūdioꝛē ꝛ grossioꝛē. Uñ eū flomari feci eo maxi°:qꝛ cōsuetudo ei fuerat hactenus flomari de ʒ° in ʒ^m ānū:ꝛ ℔ erat tertiꝰ annus:ꝛ nō celebꝛauerat flomiā:minui autez de sanguine.ʒ. vi. de basilica dextra:ꝛ ea celebrata nō psensit caloꝛē ita in tēsum in regiōe epatis:erat aūt hoꝛa diei ꝑ^a ꝛ hoꝛa 1ª cibatui eū pulla pua altera cū lactuca:ꝛ supaspso succo arātij:ꝛ potaui illū vino pontico:multū limphato:ꝛ tota die illa nō ꝓcepit febrē augeri multum tñ situit:ꝛ bibit iulep viol'.cū aq̄ decocta infridata:ꝛ aliqñ acetū cū aq̄ frigida. ¶ Et de sero veniēs ad euz ordinaui de farre ꝓcena sua ꝛ paꝝ lactuce:ꝛ inungi feci stōacū:ꝛ timpoꝛa:ꝛ spinalē medullā cū oleo viol'.ꝛ nenufarino cōquassatj cū modico aceti:ꝛ mane seq̄nti dedi ei syrupū acetosuz simplicē cū aqua frida loco digestiui:ꝛ circa oꝛtū solis dedi aquā ordei cum zuc°ꝛ inde ad mediā hoꝛā feci fieri suppositoriū:ꝛ emissis fecib⁹ cibaui eū farre:ꝛ potaui eū aq̄ cū zuc°. ¶ Veniente aūt 4ª hoꝛa diei cepit tristari ꝛ igetari ꝛ supcalefieri odio habuit loquutionē:ꝛ amicas ꝛ visitātes intētū q̄ qñ visitaui eū i vespe fere mihi rūdit. Illo sero diminuta exacerbatiōe cibaui eū farre ꝛ lactucis:ꝛ inūgi. feci eū mō ꝑdcō:ꝛ in matutinis dedi ei tale lenitiuuz.s.mane ꝛ pulpe cassie. aii. ʒ.i. dissoluta in tamarindoꝝ decoctione ꝓunoꝝ viol'.ꝛ iuiubaꝝ:ꝛ post opationē lenitiui cibaui eū pulla altera:ꝛ potaui vino pōtico bñ liphato:ꝛ post cibū dormiuit:nā vſqꝫ huc nō dormierat nisi paꝝ:post sōnū aūt excitaꝰ ē cū doloꝛe capitis foꝛtioꝛe feci fricari extrēa idigesto prādio:ꝛ vētosas sine scarificatiōe anchis:ꝛ spatulis applicari.ꝛ feci inūgi:vt.ꝛ. cibaui ꝛ potaui eū.vt dcm̄ ē postea digestiuū ōdi syrupū acetosuz simplicē cū emulsiōe seminū ꝓmuniū fridoꝝ:ꝛ ℔ syrupo ꝓsequut⁹ suz vſqꝫ ad 7^m diē. Guil. in hac intētione digōnis dixit ꝓuenire syrupū acetosuz vl' oxiza cbarā vel syrupū de pꝛunis cū aq̄ cala vl' frida ꝛ q tps āni fuerit:veniente āt die 5° añ solis oꝛtū chisterē lenitiuū ꝛcepit:ꝛ postea illo emisso cibaui eū ptisana:ꝛ bibit aquā fridā cū zuc°:ꝛ hac die supcalefactꝰ est āpliꝰ q̄z i tertia ꝑcedēte:ꝛ fcā ē ligua ei⁹ tēdes ad nigredinē:ꝛ aliqñ tulū alienauit:freq̄nter āt feci eū colluere oꝛ aq̄ oꝛdei frida:ꝛ aliqñ aq̄ frida cū aceto:ꝛ plies illa die bibit de iulep cū aq̄ frida. de sero supsit far coctū cū emulsiōe seminū ꝑdictoꝝ:ꝛ papaueris albi:ꝛ cū silꝫ farre rexi vſqꝫ ad 7^m tā in prandio q̄z in cena. ¶ Guil. aūt dixit:ꝓuenire in dieta eoꝝ micā panis multotiēs lotā:ꝛ su ccū oꝛdei vel auene vl' spelte:ꝛ errauit de auena:vt i ꝑcedētib⁹ patuit:ꝛ addidit lactucā scariolā vl' cucurbitā ꝓditā cū agresta vl' succo berberis vl' granatoꝝ siliuz:ꝛ in meridie ad alterādū dabat aquā melonis citrulli cucurbite vel cucumeris vl' acetositatē citri. sup. vl' his silia:ꝛ potabat eos vino granatoꝝ vel berberorū vl' aceto cū frida. Et i dicta die 5^a post cenā ablui feci faciē brachia:ꝛ manꝰ crura ꝛ pedes cū ꝛcoctiōe tepida cortī cū papaueris roſ.viol'.ꝛ lactuce. Et pꝰ ablutioēz supsit syrupū de papauere cū aq̄ frida. Gui.tū dix ꝑdictū syrupū ꝛ ꝑdictā lotionē oi sero ꝓuenire. die vo 7° post multā igetudinē circasoꝰ occasuz cepit sudare:ꝛ ego leuit iuui ei⁹ ꝑ/

uocationē cū potu aq̄ ordei calefacte:z cū leui cooptura pānoꝝ:z sudauit fere p horas q̄tuor iter plures vices:z aliquantulū leuiat⁹ est multū a febre sua:liber tñ nō remānit:q̄pp in 8ª minoratiuū dedi ex cassiafistula z electuario de succo rosar. z habuit tres sellas colericas:z post circa finez diei suda/uit abundāter z mundificatus remansit a febre.

Epilogus a tertia sententia a colera citrina.

Secundus autē infirmus fuit Bernardus vir multaꝝ occupationū cuiꝰ cōpl'o erat colerica macer z pilosus etatis annoꝝ.40.h̄ ꝓsuetus fuerat pter suas occupatiōes bibere aquā fridā multā z in ea mltū delectabat:h̄ cepit febrire circa finē mēsis septēbris:z eius inuasio fuit post nonā paꝝ:z fuit eiꝰ inuasio simul cū dolore capitis z ventris:ad quē sequuta est egestio colerica:z remotus est dolor ventris:remansit aūt febriēs cū dolore capitis.illo sero nō cenauit:sed tota nocte inquetus vigilauit. Et mane vocat⁹ ad eū vidi vrinā eiꝰ subtilē subcitrinā:z pulsum inueni diuersum manifeste velocē z spissū: tēsio erat in dextro hypocūdrio:z affectabat bibē aquā fridā:iudicaui aūt hūc pati tertianā ꝓtinuā de colera citrina: z illico clistere lenitiuū feci fieri:z illo māne cibaui cū pane loto:z potaui aq̄ frida cū aceto:z sero veniens ad eū in ueni calitatē aliqualiter diminutā:z sitr tēsionē dextri hypocūdrij:z dolor capitis alleuiatus erat.febriēs tñ erat:z sitiēs.sero cibaui eū lactuca z bibit acetū cū aqua frigida: z circa matutinū lenitiuū sumpsit ex.ʒ.ij.māne cū aq̄ ordei: z eūatus est ipm p tres sellas:q̄ꝝ vltima fuit multe citrini tatis:z isto mane in prādio sūpsit de pulla alterata:z bibit acetū cū aq̄ frida vinū.n.nō desiderabat:trāsactis aūt post octō dbus horis.4.dolor capitis excreuit tensio hypocundrij maior redijt z cepit sitire vehemēter:aliqñ etiā aliena/uit:bibit aūt aquā ordei fridā plmā:z veniēs vespe ad eū certificat⁹ sum ipꝫ ꝑdcās feb.patiri.itaq̄ sup frōtē:z timpora illinitionē feci de succo solatri oleo rosar.z aceto pauco: z illa cena nō cenauit:accepit aūt bis de cucurbita ꝓdita:z aliqñ de cōfectiōe sandaloꝝ:z inquietatus est illa nocte donec digestiuū accepit.s.syrupū acetosum simplicē cū aq̄ endiuie:post cuiꝰ sūptionē dormiuit fere vsq̄ ad ortū solis: z excitat⁹ est leuior fact⁹ a calore z ardore. ¶ Et veniēs ad eū aquā ordei ei tribui:z postea clistēr lenitiuū fieri iussi. Inueni aūt eū in pulsu magis ōbito ꝓstratū:q̄pp de pulla alterata ei ōdi:z i potu de vino ōbili bñ liphato:z h̄ et mō cenā accepit:z nocte veniēte meliꝰ quit z digestiuū accepit:z mane suppositoriū fecit qō paꝝ eduxit. Uñ aquā ordei sibi dedi:z añ tertias cibaui eū farre cū lacte amigdalarū dulciū z pauco zucᵒ de q̄ parū accepit:ſz de predcā ꝓfectiōe sandaloꝝ accepit. Aduenīente āt hora nona excreuit calitas:z dolor capitis:z redijt alienatio:z sitis z plīmam aquā ordei bibit:tūc ordinaui q̄ iulep violatū biberet cuz aq̄ frida:z cū pauco aceto:z acetositatē arātij cū zucᵒ mixtā plies accepit:z illo sero cenauit lactucā:z lauit ō sero extrema z faciē cū ꝺcoctōe corticū papauer] lactuce viol'.ros. z nenufaris:z post cenā p horas tres syrupū de papauere sūpsit cū frida:z ista nocte nō tm inqetat⁹ est:pcessit aūt sic feb.vsq̄ ad 7ᵐ. Et ego sitr cū dcō regie.die āt 7ᵒ vrina apparuit citria tēdēs ad sbrubedinē:z magis gssa:calitas tñ magis acuta ē:z dolor z alienatio z sitis z hūit aie sbuersionē.nullā āt hūit eūonē:volui āt in 8ᵒ exhibeī solutiuū:ipe tñ renuit z noluit accipē nisi sub foꝛa pilliarī:z pillulas de reub.Mesue ei tribui q̄s acui cū modico diagredij:z hūit ide.7.sellas vē citrinas.Ueniēte aūt die nona nō fuit addita calitas sic i 7ª:addita tñ ē vltra eā q̄ erat i 8ª.ſz neq̄ dolor capitij ifestauit eū:z a xª die in antea pullā alteratā pista tā tribui:z in xi° die digestiuū iteraui ex syrupo simplici:z ꝓposito mixtis cū emulsiōe seminū frigidoꝝ:z hūc ꝓtinuaui vsq̄ ad 14ᵐ diē:die āt 15° iterato dcās pillas ōdi.z bñ edurāt:z die 16° clistere feci absterſiuū.17ª āt die mltā aq̄ fridā bibit cū magno appetitu:z parūp pᵒ cepit sudare sudore exubeꝛāt:p quē se.sp diminuēdo mltū māifeste pcessit: ita vt 22ª die liber remānit. ¶ Et nō adduco exēpla aliarū spēꝝ ꝓtinuaꝝ nō puraꝝ:q̄ nūq̄ occurrerūt mihi:z puto q̄ ex cola vitellia raro fiat:z ex cola prassina vel eruginosa nūq̄:z si alijs modis fiat viā hēs ex ocis ad curatōez eaꝝ.

De mēbro mouēte febr.

¶ Dixit H.3° de simpli.me.Inuenim⁹ q̄ camomilla remouet se.q̄ sī absq̄ apate in viscerib⁹:z ppe q̄ ex istis se.accidūt ab hūoꝛib⁹ colicis:z a spissitudine cutis. Et sapientes indi viderūt q̄ ipa est medi⁹ na ꝓfortās:z ꝓferēs oīb⁹ febribus:ſz tñ nō verificaī h̄:ſz nō liberat nisi ab illis q̄ dixim⁹: z nō liberat itez ab istis febrib⁹ nisi q̄n̄ administraī iā ꝓfirmata in eis digōne. Uerūtñ ipa ꝓuenit febrib⁹ reliqs alijs oīb⁹ iuuamētū ꝓueniēs.s.febrib⁹ accūtib⁹ a putrefactione colere nigre:z accūtib⁹ a putrefactione flatis z gñatis ab apostematib⁹ in viscerib⁹:nā camomilla in istis feb.et qñ administraī post cōplemētū digōnis ꝓuenit iuuamētū forte valde:z ppillud fcā ē ex reb⁹ vehemētioris sedationis z lenioꝛib⁹ in medicatōe viscez q̄ sunt i posterioꝛib⁹ mirach vētris. Et ostī qdā q̄ h̄ ē exptū:ſz maxīᵉ valeat in senib⁹ z melicis z flaticis z in hyeme:z in regionib⁹ fridis:daī aūt succᵒ ei⁹ de mane p tres dies ꝓtinuos colat⁹ z clarificat⁹ z p mixt⁹ cū zocᵒ z puluere liqritie:z dosis ē ab.ʒ.i.vsq̄ ad.ij. z valet i oīb⁹ febrī.notis:z q̄ modicū hz de succo infundit in lacte amigdalaꝝ dulciū vel aq̄ ordei:z tūc meli⁹ trahit succus:p̄t ēt h̄ fieri de floꝛibus camomille:q̄ꝝ sint ficci si ponant in brodio vel i sero vl'aq̄ ordei vl'endiuie vel alia sili. Et ostī qdā q̄ ꝓfitr valet scolopēdria vel tassus barbatus vel camedreos cum ipsarum alterius datur succus.

¶ De causone in generali:z eius causis. Cap.x.

Causo duplicat sumit.

Causon dī a caumate z repitur sumi dupliciter. Uno mō large pro oi febre in qua est calor fortis z adustio:portat.n. hoc nomē incēdiū:z sic dī de causone propie sumpto:z de tertiana ꝓtinua:z de sinocha inflatiua. Alio mō stricte p febre calida ꝓtra distincta illis.z dī febris incēsiua siue arsiua siue adurēs:febris tñ adurēs etiā vocatur febris ꝓtinua de colera citrina:aut de flāte salso. Dixit enim Gal'.in cōmē.ꝑmi regiminis acutoꝝ:febres adurētes generant⁹ aut ex flāte salso:aut ex colera citrina: sed iste sunt alie a causone ppie sumpto:z a sinocha:de q̄ bus loquēs Auer.7° col.ait.Impossibile est q̄ hoc ex colera naturali gñetur:z est se.intēsi caloris:z pauoꝝ accūtiū:z dī incēsiua. Differūt aūt tales feb.a causone:q̄ non sunt de febribus vere ꝓclusis.Quidā tñ dicūt q̄ tā febris facta a multitudine sanguinis absq̄ putrefactiōe q̄s facta ex inflatione colere absq̄ putrefactione dī causon a multitudine caumatis z incēdij:sed q̄ est ex multitudine sanguinis est talis a multitudine quātitatis caloris:q̄ vero est ex inflāmatione colere est talis a multitudine qualitatis coloris. Differūt etiā in hoc:q̄ causon ex sanguine est febris cōclusa vere z ppe:sed causon ex colera est feb.cōclusa vē sed nō ppie.z iste causon verus z nō ppius.dixit Ga. in cōmē.quarti regiminis acu.est duplex.s.verus z notus.z verus de colera fit:notᵃ aūt de flāte salso.Sitr z Aler.dix.

Causonis due sunt spēs vez: z nō ver. de causis veri.

¶ Scire opꝛ q̄ causonis due sunt spēs q̄s greci fiscon.i. verū:z notū.i.nō vez appellant. Et Aui.dixit. Causon est ꝑm duos modos:est enī causon colerica facta ex colera:z est cā in ea multitudo putrefactionis colere.i.colera multa putrefacta:aut intra venas toti⁹ coꝛporis:aut in venis que sequunt ptes cordis ppie aut in venis ptiū oris stomaci aut epatis.Dixit aūt Aui.propē in venis q̄ sequunt ptes cordis pp venas pulmonis in qb⁹ plīm de cola repit cū pulmo nutriaī ex sanguie colico:sitr z H. vbi.s. voluit q̄ causon q̄ndq̄ fit ꝑm totū corpus q̄ndq̄ ꝑm vnā quādā ptē. Et dixit Rabi aucitate ei⁹ in 5° sciētiaꝝ.i.5° de iteriorib⁹:febres adurētes fiūt ex cā epatis:aut stomaci aut cordis:z pulmonis aut ex cā hūoꝝ colericoꝝ:q̄ putrefiūt:z

spgunt p totū cor.p⁹ ⁊ pueniūt p suā putredinē ad nimiuz calorē sic̄em ebulitiōi. Cerūtn̄ ex corpe toto raro accidit: ſz plūm ex ptib⁹ q̄ sequūt cor: ⁊ aliqn̄ ex ptib⁹ stōi aut epatj. Et Auer. dixit: mā causonis intra venas est: ⁊ maxie circa stōacū: ⁊ epar ꝓsistit. ſ. post cor. Et pp mām ei⁹ maxi⁹ ee cō tētā ꝑm venaz alicui⁹ dcāz ptiū differt a tertiana ꝓtinua in q̄ mā est sparsa in venis toti⁹. Jōqz Serap. ponēs ōdiā iter febrē tertianā ꝓtinuā: ⁊ febrē adurētē. dix̄ tertiana cōtinua fit ex ebulitiōe colere: ⁊ ipsi⁹ inflāmatiōe in oib⁹ instr̄is: ſz febris adurēs fit ex inflāmatiōe ⁊ ebulitiōe ei⁹ in instr̄is q̄ sūt in circuitu cordis. sup. aut oris stōaci vel epatj. Et Uiatī. ait. mā ei⁹ acuta est ignea ⁊ colerica in ꝓcauitate venaz: q̄ sūt cordi vicine coadunata: ⁊ maxi⁹ i venis oris stōaci: ⁊ ꝓcauitates epatj ⁊ pulmonis. ¶ Colera vō q̄ est mā hui⁹ veri causonis ē colꝛa nālis. Aue. tn̄. vt infra appebit vī vel/le q̄ possit fieri a colꝛa prasſina ⁊ eruginosa: qō nō credo: q⁹ nulla eaz est apta multiplicari i ptib⁹ cordi vicinis. aut ori stōaci aut epati sicut est apta in dictis ptib⁹ multiplicari colꝛa nālis. Et si aliqn̄ aliq̄ eaz illuc repiat nō est apta iflā/mari iflāmatiōe causonis sicut colꝛa nālis q̄ calior ē aliqlr illis. Aliq tn̄ dicūt de colera citrina q̄ p̄t in illis ptib⁹ mul tiplicari: ⁊ inflāmari in incēdio ebulitiōis: qō tn̄ raro ꝓtin gere dicūt. Et nō est negāda hec ꝓtingētia. Jōqz dic q̄ si ali qn̄ ꝓtigat eā vel aliā spēm colere inālis dictis ptib⁹ multi/plicari putrefieri: ⁊ iflāmari q̄ causonē gīabit q̄ meli⁹ re/ponet iter causones nō vos. Et volūt q̄ colꝛa nālis nō so/lū putrefcā: ſz ēt nō putrefacta multiplicata in ptib⁹ cordi vicinis possit facere causonē ⁊ h̄ fuit de mēte Jsaac: nam postq̄z in 4° feb. egit de causone postea in p̄n°. 5. dix̄. Dixi mus de acutj mō dicem⁹ de putridis. q̄si dixerit dixim⁹ de nō putridis q̄ sūt acute. Et Gor. dix̄. Aliqn̄ colꝛa peccat rōe sue q̄litatj tn̄: aliqn̄ sue q̄ntitatj tn̄: aliqn̄ rōe vtriusq̄z. Et cū dixit. rōe q̄ntitatj tn̄: reddidit cāz: q⁹ qn̄ multiplicat i q̄nto inflāmat fortiter: cū ipsa sit valde iflāmabil: ⁊ plus qn̄ est in stō ⁊ ēpe vī ppinq̄ cordi. ¶ Et Hirar. sup Uiatico dix̄. Causon vī puenire cū effi⁹: q⁹ magis nocet vehemētia ca/loris q̄z horibilitate putredinis: ⁊ iō ōnominat h̄ feb. ab incēdio: ⁊ nō a putredie: nō tn̄ phibet a putrefactiōe colꝛe fieri: ⁊ hic causon est vera q̄ fit a colera. Jō Almā. ⁊ alij di/xerūt causonē de gīe esse tertiāe. ¶ Causon vō nō vā siue nota. dixit. A. fit a flāte salso iā putrefacto i venis q̄ sequū tur ptes cordis: licut dixit Jpo. in epidimijs: ⁊ volēs Aui. declarare de quo flāte itellexerit: dixit. non fit flā salsum: vt sciuisti nisi cū aquositate flātis cuz colꝛa acuta mixtis. Est ergo colꝛa q̄ putrefit aquositas mixta aq̄sitati plūme. ſ. flātj in qua est pmixtio aquositatis plūme. q̄si voluerit q⁹ colꝛa sit multa: tn̄ facta aquosa ⁊ fluxibilꝛ per flātis aquosi pmi/xtionē. nō ergo voluit q⁹ ab oi flāte salso fiat causon: ſz so/lū illud in quo multū colꝛe est admixtū: ita q⁹ colꝛa eqpollē tiā habeat in eo cū flāte q̄zuis rōne molis flā in eo ōnetur ⁊ q̄zuis h̄ febris sit flātica: q⁹ facta a flāte salso tn̄ de ea iter febres colicas t actaf. Et hoc iō q⁹ lz hec febris fiat a flāte salso: ⁊ vt sic debeat reponi iter febres flāticas: accūtia ei⁹ sunt sic̄ accūtia febris colerice inter febres colericas nomi naf: facit aūt talia accūtia ꝓpter multitudinez colꝛe acute q̄ est in eo: q̄ fortasse in eo q̄ztū ad robur vincit. ¶ Dixit Uiaticus. h̄ feb. duob⁹ diuidit modis, vnus est purus: ⁊ molestissimus q de pura colera rubea incensa ⁊ acuta na/scitur. Alius est nō purus nec adeo molestus ex colera ci/trina vī humiditate mixta fact⁹. sup. q̄ lz sit flā salsum tn̄ ad ōdiam alteri⁹ flātis salsi ōnominauit eū a colꝛa. Et Jsaac dixit sic̄. ⁊ subdit: q⁹ 2ª spēs ei⁹ melius vocaf febris acu/ta absolute. ¶ Dicūt qdā nō fit causon de colera vitellina: lz ipsa sit de cōplone flātis salsi: q⁹ ipsa est grossior eo: ⁊ fu/mi ab ea resoluti sunt grossi nō subtiles pungitiui q̄les sūt q̄ in causone: ⁊ nō pōt fieri a sanguine: q⁹ ei⁹ vapores sunt grossi: ⁊ mulcebres nō pungitiui: ⁊ nō pōt fieri ex melia: q⁹ eius vapores sunt grossi: ipsa ēt sua grossitie repugnat in/flāmari inflāmatione causonis. ¶ Dicūt alij. causon nō ve/rus ꝑm q̄sdā diuidit iter famosum: ⁊ nō famosuz: ⁊ p famo sum intelligūt causonē fcm a flāte salso in cui⁹ pmixtione colꝛa est cū eqpollētia saltē roboris: ⁊ si ñ molis: de quo in telligūt auctores: siue ipsa colera sit pura nālis siue sit ex sanguine gīata: ⁊ siue sit mixta cū sanguie grosso siue cū aq̄so. Et p nō famosuz itelligūt fcm ex colꝛa sanguini pmix ta: colꝛa dñante in cōmixtiōe ꝑm robur: lz nō ꝑm molē: vel affo. 38. q⁹ inter tertianā ꝓtinuā ⁊ causonez nulla est ōdia: q⁹ ambe gīant ex eadē mā: lz sit ōdia inter eas per locū in quo mā ꝓtinet. Dicūt qdā q⁹ intellexit de causone coleri/co. Alij aūt q⁹ ēt de flātico: q⁹ ex flāte salso pōt fieri tertia/na ꝓtinua: sic̄ ⁊ causon: nec erit ōdia int eas nisi p locū māe. ¶ Dixit Hal. causon accidit plūm his qb⁹ in venis corpis multa colꝛa adunaf: ⁊ maxi⁹ his qb⁹ in ꝓcauitate est epatj: ⁊ pulmonis ⁊ in ore stōaci. Jnqt. Jpo. 4° re. acu. Causon fit cū de siccitate venule in estiua hora euulserint ōdigmos ⁊ colicos liquores ad se ipsas: fit ēt ex ambulatiōe: ⁊ siti longa. Et. H. dixit in cōmē. q⁹ per estiuā horā intellexit ca/lidaz ⁊ siccā siue sit in fine veris siue in p̄n° medio vel fine estatis siue i autūni p̄n°: ⁊ p ambulationē ⁊ sitim itellexit oēm aliā cām ꝓcatarticā exiccātē: quecūqz. n. tales calide sunt ⁊ sicce causonē operari p̄nt. Et dixit: se vidisse quosdā occupatos a causone pp potū vini multi puri cū aq̄ mari/na: ⁊ aliquos ꝓpter comestionē ouoz pisciū siccoz: ⁊ car niū siccarū: ⁊ alioz salsoz cibarioz: ⁊ quosdaz ex balneo calefaciēte ⁊ exiccante: ⁊ quosdā ex vigilijs. sup. ⁊ ex vehe menti ira: ⁊ alijs similibus causis. cā est. dixit H. q⁹ venu/le. i. parue vene exiccate euellunt humiditates: ⁊ ad se tra/hūt que in appropinquātib⁹ pa ticulis sunt q̄cūqz fuerint calide causonē faciūt: ⁊ sic causon accidit laboratib⁹ mul/tū vigilantib⁹ iracundis: ⁊ qui artes exercent calefacien/tes ⁊ exiccātes. ¶ Et ex istis patet q⁹ magis accidit in esta te ⁊ regionib⁹ ⁊ ꝓstitutionib⁹ aeris calidis ⁊ siccis. Az. aūt 14ª ꝓbleumatū. ꝓbleumate 3°: dixit. causones. sup. ⁊ alias febres ꝓclusas incensiuas ex humore ardēte ma/gis generari in frigidissima regione. sup. ⁊ hyeme ⁊ ꝓsti/tutiōib⁹ aeris fridissimis magis q̄z in calidissimis. Uñ dñt qdā q⁹ ly maxi⁹: nō tz se in dictis verbis Az. intēsiue: ſz ex tēsiue nā si itēsiue teneret tūc sequeret q⁹ causones plus ⁊ plures fierēt in regionib⁹ ⁊ tpibus frigidis: qō est falsuz ad experiētiā: ⁊ eo max⁹ q⁹ egrit° fit ꝓportionalis: vt mul/tū tpi ⁊ regioni: ſz tenet extēsiue: q⁹ fiunt diuturniores: ⁊ ꝑm quosdā calor causonis extendit in illis ad plēs gdus: ⁊ fit ardētior saltē in pfundo corpis. Et iō dicūt qdā q⁹ lit tera est corrupta: ⁊ vbi dicit maxie oz dici magni. ſ. causo/nes fiūt fridissimis regionib⁹. Et reddēs cām Aristo. dix̄ q⁹ frigus regionis. ſ. ⁊ tēporis repercutit intus caliditatē qua intus fortificata febris reddit fortior cui⁹ ꝓriū acci/dit in regione calida. ¶ Dixit Aui. accidit causon iuueni/bus: ⁊ pueris plūm: q⁹ in eis calidus multiplicatur humor apt⁹ causonē gīare. Juuenib⁹ aūt accidit pluſqz in pueris ⁊ i pueris q̄z in infantib⁹ pp assignatā cām. Et Jpo. qdē 1° affo. in affo. vltra vōbāc etatē ⁊c. dixit q⁹ causon accidit senibus: ⁊ maxi⁹ in p̄n° senectutis existētib⁹: ⁊ dicūt. acci dit in eis pluſqz in iuuenib⁹ ex eo q⁹ virt⁹ iuuenuz fortior est ad resistendū: ⁊ q⁹ adhuc in primis senibus: maxime in p̄n° senectutis multū de colera generaf: ⁊ multū colꝛe in eis reseruaf ex iuuētute. Aui. aūt dixit. parū accidūt seni/bus febres causonides: q⁹ paz est q⁹ in eis gīatur humor sic calidus q⁹ sit cā causonidis ꝓpter frigiditatē cōplexio/nis coz. aliqn̄ tn̄ accidūt eis febres causonides. Et dixit Auer. 7° colli. si queraf quo pōt seni tāta febrilis caūtas aduenire vt causon: rñdemus q⁹ pōt fieri ꝓpter diete in or/dinationē: nā si dieta ꝓueniente vteref impossibile esset: vt talem

Causon non fit a colꝛa vitel lina neq⁹ a sangui/ne.

De cāis causonis nō veri

Causon non fit ex aliis fumis q̄ a flāte salso.

Causon cōuenit cū tertia na ꝓtinua in ma/teria ꝑ/fert in lo co eius.

Causon cōgredi/tur in quibus tpib⁹ tertiana ꝓtinua ꝓ/time gre/dit.

Causon

talem incideret febrē:z tunc ēt cū incōuenienti dieta maxie accidit senibus causon qñ alia particularia ꝓueniūt ad gñationē eius. ¶Dixit Rasis.16.ꝓtinen.febris causonica non fit in hyeme neqꝫ in sene nisi ex vehementi violentia:z ppea in senibus:z tpe frigido.z regione frida eueniēs causon est piculosior si.n.pquirant due febres causonice in vehementia equales iuenit ea que fit in hyeme:z regione frida:z etate senectutis esse deterior:qñ nisi mā eius esset fortior abūdanter non accideret in cōplione frigida:z aere frigido.z iō mala est:qz significat super eminētiā cause:z magnitudinē eius. Dixit.cū causon accidit senibus pereunt:qz non fit in eis nisi a cā forti valde:qñ cōplo senū est frigida. Et peunt ēt qz ipsorum virtutes sunt debiles:z ab incēdio causonis resoluunt. Et dixit. Aluic. causon eueniens ifantibus est leuior qꝫ iuuenibus pp hūditatē ꝓplonis eoꝝ q̄ non finit in eis caloꝛ causonis ad tñ peruenire gradū ad qꝫtū pueni in iuuenibus:qz hūiditas eoꝝ obtūdit caloꝛ z sic plus resistit ꝓsumptioni eius:nō obstante ꝙ causon in iuuenibus sit magis cōformis cōplioni eoꝝ:z ꝙ virtus sit fortior i eis. Si tñ aliquādo alijs agentibus pticularibꝫ in pueris eueniret causon tanti gradus qꝫti est causon in iuuētute:tunc talis causon nō esset in pueris leuior:sꝫ periculosior:qz nō fieret in eis talis nisi a fortissima causa:z qz virtutes eoꝝ sunt debiliores:z est ipsoꝝ humiditas dissolui habilior. ¶Dixit Auer.4°colli.ꝙ peior spērum causonis est.q̄ fit a colerazinaria z prassina:z ipius paroxismus longus est pp iobediētiā hūoris istius ad digōnē recipiendū. Dixit Alex. ꝙ causon a ſtate salso facta deterior est facto a colera : z est hoc veꝝ nō rōne accidentiū : qz accidentia in colerico sunt fortiora:sed rōne lōgitudinis eius:z difficultatis cure. Dixit Aui.oꝫ vt causon sit breuioris spatij qꝫ tertiana ꝓtinua qñ fortiora hꝫ accītia cū qbus virtus nō pōt tanto tpe durare:z ideo est febris vtplīm pperacuta. ¶Dixit Hilib.causon est acutissima pp incensionē colere:z qz vicinat cordi:z qz coarctata est eius putredo in strictissimis venis. Jōqꝫ si a pn°appareāt oīa sig[a] bona vel mala terminabit in p[a] 4[a] vel infra ipsam:z aliqñ extendit vsqꝫ ad 7[m]: hunc aūt non trāscendit nisi in aliā transeat febrē. Nā enim non patit simul morbi plixitatē:z accidentiū fortitudinē. Dixit Haly. z quanto molestior fit:z acutior tanto eius crisis est velocior.ideoqꝫ si eius mā ꝓtinet in locis vicinis cordi tāto breuior reddit alijs. Et verus quidē causon breuior est noto:z cā pꝫ ex dictis. Dixit Aui.crisis causonis est:qz vtplīm cōsumit vomitu aut solutione ventris.s.colericis aut sudore aut fluxu sanguinis. Et Rabi dixit auctoritate Hal.super pūa epidimiarū spāliter accidit crisis in febre adurenti per fluxū sanguinis nariū:qz sanguis ebulit:z ascendit supius z difrūpit venas nariū. ¶De crisi causonis. Dixit Ipo.4° re.acu.si sanguis ex naribus fluxerit : z si sudores euenerit soluit causon:z vt significaret ꝙ decreticis intelligēt subdit cum vinis albis.i.in colore remissis z grossis z lenib⁹ substentibus.s.hypostasibus vel encorimis q̄ sunt signa digestionis pēuntis. Dixit ꝙ si apostema aliqō factū fuerit.i.in aliquo emunctorioꝝ.s.soluit causon. Dixit tñ Hal.in commē.hoc rarissimū est ꝙ causon terminet p apostema. quos dā tñ dixit iudicatos p apostema post aurē. Et subdit Aui. si sine his.i.horum altero soluta fuerit causon reuersio rursus erit egritudinis vel vertebri:aut cruriū doloꝛ cōtingit: z expuet grossa si oꝫ sanus esse.sup.nisi beneficio medicinali euacuata fuerit mā eius p̄dicta. ¶Dixit Ipo.de causone ꝑorde nota aūt dixit tali huic causon non iudicat creticū. i.talis causon non hꝫ crisim nisi sanguis ex naribus fluat: aut nisi apa circa collū fiat.i.in locis emūctorijs cerebri sub auriculis siue sub maxillis vel sputa grossa.i.digesta expuerit vel grossa nō absolute:sed reū eius qō ante expuerat:z intellexit de causone cuius mā in supioribus a diafragmate est ꝓtā:ideo subdit be determinationes fiunt vētre cōsistēte.i.cōstipato. Et similiter dixit:non iudicat creticū nisi vel cruriū vel vertebroꝝ doloꝛ vel pudendoꝝ liuoꝛ cū testiculis tēsis.i.apatis vel tensis pp apa inguinis cui compatiūtur. Et hoc intellexit de causone cuius mā sub diafragmate ꝓtinet nec addidit h vētre cōsistente:qz qñ mā sub diafragmate in nutritiuis ꝓtinet venter pōt esse cōsistens:z non cōsistens ꝑm varias disponēs in fortitudine maxime:z debilitate virtutum epatis. Rabi tñ ex verbo Hal. super 2°epidimiarum dixit.ex humoꝛe acuto adurenti qui febrē generat impossibile est apa sub auribus generari.

¶De signis causonis. Cap.xj.

Signa causonis:signa qdē gñis. dixit Rabi auctoritate Hal.sup 3°epidimiarū vera accidētia febris adurentis sunt duo. s. febris cōtinua q̄ nō recedit nec cessat:z caloꝛ accensus q cū tāgit sensibilē hꝫ ardoꝛē. Et Jsaac addit tertiū:z ē fortitudo z durabilitas z ꝓtinuatio febris. Addunt ēt aliq.z 4[m]:z est vehemētia accidentiū. ¶Et incipiā ab hoc vltio. Dixit de eo Ipo.4°re. acu. Jn causone lingua fit aspera z sicca z nigra valde. Et ō hoc signo.dixit Almā.lingua z labia citrina fiunt:z denigrant:z absqꝫ dubio exasperant. Et Aui.ait ex signis causonis est vehementia accītiū ex aspitate lingue pp exiccationē fortē.z ex siccitate eius in primis:z nigredine eius in 2°. Dixit Hal.in cōmen.predicti verbi. Jpo.lingua sicca fit : qz tota corpis dispositio sicca est:z fit aspera pp nimiā siccitatē : z fit nigra pp superfluā caliditatē:sicut accidit ad solez morantibus qō cutis eoꝝ denigrat:prius tñ citrinat:quia nōdum magnā fecit caliditas vstionē:sꝫ ex ea transit in nigredinē vstione. p̄cedēte. ¶Et sequit Ipo.z ꝑm vētrē morsus z doloꝛ dixit Hili.patiētes causonē stomachi habēt punctionē. Et reddēs causam Hal.in dicto cōmen.ait.mordicatio est ꝑm ventrez pp acredinem eorum q̄ in eum fluunt. ¶Et sequēs Ipo.dixit.z egestiones ex humiditate.dixit Hal.i.sicce nō pp digestionem coadunantē vel ingrossantem : sed pp caliditatem exiccantem. Et sunt dixit Ipo.egestiones ocre.i.palide.s.citrine siue colorate fiunt. Dixit Hal.fiunt colorate ꝑm supabundantem humoꝛē:qz colera sua leuitate mouet mō sursum modo ad circunferentiā:z modo ad intestina. Hoꝛ.tñ dixit fluxus adest ventris qñqꝫ:z aliqñ est retentio egestionum. Dixit Hili.si abundantia colere fuerit qualitatiua cōtinuā habet ventris cōstipationē : si vero q̄titatiua aderit fluxus colericus.vel vomitus colericus vel vtrūqꝫ. ¶Et ꝙ sequens Ipoc.dixit z sitis vehemēs:qō est primū signoꝝ verorum de quo dixit Hal.sitis semp sequit causonē. Et Uiaticus dixit.ꝙ ad est sitis cōtinua. Et Auer.4° colliget.dixit ꝙ sitis fortis ꝓpriū signum est huius febris. Aui. dixit: z vehemētia sitis. Et reddens causam Uiaticus dixit:cum mā eius in venis est oris stomaci:z concauitatis epatis ne cesse est:vt sitis cōfortetur z ꝓtinuet: q̄uis ēt adsit sitis ēt pp spūalia. Dixit Aui.dico ꝙ adest vehemētia sitis nisi adsi tussis parua:sicut dixit Ipo.4°affo.in affo. Quibus plerūqꝫ tusses sicce:z modice ꝓuocare in febribus vrentibus. i.causonicis nō valde sitiens fiunt. Et subdit.A. tussis ista est accidentalis:idest nō a natura:sed a medico ꝓuocata:vt per sumptionē alicuius acetosi vel similiū tussim cōmouentium vel est accidentalis.s.ab hac febre:qz nō est facta a colera calida z sicca mordicatiua qualis est mā huius febris: nam hmōi tussis non affert sitim:sed fit vt dixit Hal.in cōmen.dicti affo.ex quadam humiditate dissoluta descendente ad pres faucum z pulmonis:que humectat partes illas: z ista est que aufert sitim:nam dixit Aui.vī ꝙ vehementia sitis eorū sit propter causam cōplexionis.s.calide z sicce:ergo cū ꝓmouet tussis parua humectat per illō qō currit ad carnes molles faucum:z bene dicit tussis parua: debet.n. pauca esse:qz multa cuz sit motus laboriosus exiccaret partes illas z sic augeret sitim:z nō sedaret:debet ergo ee mo-

Causon

Primus signum.

Secundū signum.

Tertiū signum.

Quartū signum.

dica: vt potius iuuet ꝓuocationē humiditatū in humectā
do pulmonē q̄ꝫ in exiccando eū ꝑ motū. Et dixit Ipo. mo/
dice ꝓuocata: q̄ si esset cū ſternutamēto adderet in ſiti exic/
cādo. Et nō dixit Ipo. nō ſitiunt: nā febricitātes vſtiue ſitiūt
fortiter ſiue tuſſiant ſicce ⁊ modice ſiue nō: ſꝫ dixit non val
de ſitientes fiunt. ſcꝫ reſpectu ipſorum nō tuſſientiū ſicce ⁊
modice: ⁊ ita voluit Hal. in cōmē. Et ſcias q̄ hoc idē face/
ret predicta tuſſis in alijs febribus nō ſic vrentibus. expreſ
ſit aūt Ipoc. de vrentibus: q̄ in eis minus videbat̄ per di/
ctā tuſſim ſedari ſitiꝫ. ¶ Et ſequēs. Ipoc. de dictis accīti/
bus dixit. inſunt vigilie. Et Hor. dixit. ſunt cum inſtātia vi/
giliarum: ⁊ ſimiliter Hilibertus. Dixit Galenus q̄ vigilie
accidunt pp ſiccitatem. Aui. tī dixit. q̄ infantibus aliq̄n eſt
cum ꝓfunditate ſomni pp eleuationē vaporuꝫ ad caput: ⁊
non intellexit ſolum de infantibus: ſed in oibus exīnibus
in etate creſcētie in qua adhuc multū eſt de hūiditate: q̄uiꝫ
quāto ꝓpinquiores ſunt natiuitati tanto frequētius incur
rūt ꝓfunditatē ſomni. Hor. dixit. aliq̄n adeſt ꝓfunditas ſom
ni. ¶ Et ſubdit Ipo. aliq̄n aūt adſunt alienatiōes freneſ. i.
inſipientia. dixit Hor. adeſt eis frenefis. Hili. dixit. hñt deſi
pientiā ⁊ alienationē. ⁊. H. dixit. q̄ deſipientia fit in eis pp
colerā repentē ad caput: ⁊ faciētē in eo cōp'onē malā calaꝫ
⁊ ſiccā. ¶ Et dixit Ipo. i. cauſone ſentiť hoſteocopo. i. oſſiū
fractura vel labor: ⁊ eſt hꝫ ſpēs laſſitudinis vlceroſa ꝓcedēs
a mordicatione hūor ꝺigmiū quoruꝫ aliq̄ pars mittiť ad
extremitates lacertor interior: ⁊ ſunt iuxta oſſa q̄ ſi mitte
rent̄ ad lacertos exteriores q̄ ſunt iuxta cutē cārēt rigore.
Differt quoq̄ hec mēbror ſiue oſſiū fractio ab ea q̄ fit i q̄r
tana ꝑ ſenſationē grauitatis. nā in iſta nō ſentiť grauitas:
ſꝫ in q̄rtana ſic. Dixit. A. i cauſone ē ꝓfractio. i. laſſitudo le
uior q̄ꝫ in alijs. ſ. febri. putridis oib⁹ vel in alijs. ſ. febri. co/
lericis. Eo q̄ hꝫ i cauſone calitas maior veniat ſup ſenſitiua
q̄ꝫ in alijs colericis: venit tī cū vaporib⁹ ſubtilioꝛib⁹ ⁊ pau
cioꝛibus ⁊ citius reſolubilibus. vñ nō ſic ledit ⁊ grauat mē
bra. In tertiana vō cōtinua: hꝫ calitas veniat minor ſup ea:
venit tī cū plīb⁹ vaporibus ⁊ groſſioꝛibus. ¶ Inſup ⁊ oīa
accīdentia ꝺcā euenire in tertiana vā. dixit Al. ſūt cū cauſone:
ſꝫ tī ſūt fortiora. Dixit Ba. ſequunť eā ſitis maxia ⁊ aliena
tio ⁊ anguſtia ⁊ acutio ⁊ ꝓpinqtas ad ꝓditionē. Et Hor. di
xit. ſunt cū inqetudine ⁊ malitia tolerādi: ⁊ multiꝫ pnecabi
libus accīdentib⁹ ſicut ſincopis ⁊ tremor. ſ. cordis. ipe. n. q̄ſq̄
accīt trāſcēdēs mēſurā: ⁊ nā nitiť ad oppoſitū. ſ. ad medio/
critatē. Quidā tī dicūt q̄ nā magiꝫ nitiť ꝓſtringē q̄ꝫ ꝺilata
re. Dixit Hili. moleſtiſſima hꝫ accīdentia ſicut vehemētē dolo
rē capitis: ⁊ frontis ⁊ timporis intī q̄ oculi: ⁊ timpora vi
deanť clauis ꝓtundi: tinnitū auriū citrinitatē faciei rubedi
nē oculoꝝ ⁊ inſtabilitatē ⁊ tremorē corporis: ⁊ tuſſim ſiccā
ex deſiccatiōe pectoris. ſup. ⁊ ex mā hui⁹ feb. collocata i ve
nis pulmonis ⁊ q̄ſq̄ adeſt faſtidiū ⁊ nauſea. dixit Iſaac q̄
iper⁹ ⁊ moleſtatio. ſ. accīdentiū ab ipſo initio cū eo eueniūt pp
acumē māe. Uerūtī in ſtatu morbi fiūt intēſiora. Et Hirar.
dixit ſup viaticū q̄ oīa accīdentia ꝓpria ⁊ iſeparabilia in ſtatu
ſunt vehemētiſſima. ¶ De 1° aūt ſignoꝝ vōr cauſonis ſcie
dū eſt q̄ cauſon fortis ē: ⁊ maioris caloris q̄ꝫ tertiana. ſ. vā
ꝓtinua. dixit Uia. q̄ calor ei⁹ eſt incēſiuus ⁊ moleſtiſſimus
nāe repugnatiu⁹: ⁊ ab ipo initio corruptiu⁹ pp acumē māe
Dixit. H. ſup 3° hūor: ⁊ ponit 16° ꝓtinētis febres q̄ iducūt
faciliť faciē ad diſpōnē tornatilē emittunt quotiēs tāgiť cor
pus fauillas cōbuſtiuas ad manus: ſꝫ debes ꝓlixū facē ta
ctū ad cognoſcēdū vtutē illi⁹. Dixit Aui. calitas ei⁹ in exte
rioꝛibus hꝫ plm nō eſt ita fortis ſicut in iterioꝛib⁹. ⁊ cā eſt.
q̄ de mā ipſi⁹ paꝝ euaporat ad exteriora reſpectu aliaꝝ co
lericaꝝ febriū: ⁊ nō accipias ex hoc q̄ in alijs cūcis febribus
in interioꝛibus ſit maior calitas q̄ꝫ in cauſone: q̄ tā in exte
rioꝛib⁹ q̄ꝫ in interioꝛib⁹ calitas cauſonis ē maior: ſꝫ tī re"ea
liditaſ iteriorꝝ mēbroꝝ calitas exteriorꝝ i cauſone ē minor
q̄ꝫ ſit calitas exteriorꝝ in alijs febri. colicis re" calitatis eaꝝ
in interioꝛib⁹. Et incēdiū q̄dē in cauſone putrido ē maius
q̄ꝫ in nō putrido. ¶ De 3° aūt ſignoꝝ ꝓpriorꝝ cauſonis. dixť
Al. cauſon a corpe nō ſepať. eſt. n. febris vē ꝓtinua. Et aui.
dixit. Inſepabilitas eius. hoc tī ſignū nō eſt ei ꝓpriū: ⁊ ꝓ
ꝓuenit tertiane ꝓtinue: ſꝫ tūc eſt ꝓpriū qñ ē limitatū ⁊ ꝓcīū
p ea ſigna p q̄ differt cauſon a tertiana ꝓtinua. Que ſunt di
xit Hal. q̄ tertiana ꝓtinua differt a cauſone ex mollitie. ſ. ac
cidētiū mitigatiōe caloris quā hꝫ vna die: ⁊ ex fortitudine
⁊ augmētatione eius in die acceſſionis: ⁊ hoc nō ꝓtingit i cau
ſone: ſꝫ ita ſe hꝫ vna die ſicut alia in ſua fortitudine. Et cuꝫ
dixit Alīn. cauſonē vna die fieri validioꝛē reliq̄: ꝑ cauſonez
intellexit tertianā ꝓtinuā. Et in cauſone nō eſt tipus aliqs.
Dixit Al. neq̄ horripilo cū ea accit. Et Auer. dixit. In cau
ſone nō eſt rigor. Et Aui. dixit. eſt in ea occultatio tepoꝝ. i.
remiſſionū febris: ⁊ accītiū: q̄ nunq̄ fit in ea iſta remiſſio
ſicut fit in tertiana ꝓtinua ꝓportionali: in q̄ poſt exacerba
tionē fit tepeſcētia manifeſta. Inueniť alia lra q̄ dicit occul
tatio timpoꝝ. i. ipſoꝝ applanatio: ⁊ ifoſſatio qō ꝓtingit pp
imenſaꝫ calitatē cauſonis exiccantē lacertos timpoꝝ. Et i/
ueniť alia lra que dicit. occultatio tēpoꝝ. ſ. vlium q̄ in iſta
febre occultanť: q̄ nō hꝫ manifeſtā diſtinctionē ſuoꝝ tem/
poꝝ: ſꝫ quaſi vniformiter vī ꝓcedere. Unde Hal. 1° de diff.
fe. innuit cauſonē diſtingui in tres ſpēs ſicut febrē langui/
nis. ſ. in augmaſticā epimaſticam ⁊ homotenā: ⁊ p oēs nō
habebit pp ſuā vehementiam diſtincta tempora: ſꝫ erit aut
tota augmentuꝫ aut tota ſtatus aut tota declinatio: ⁊ hoc
maxime reſpectu tertiane ꝓtinue in qua tempora non oc/
cultanť. Alia littera inueniť que dicit. tipoꝝ: nam nullus
in cauſone manifeſtať tipus ſicut neq̄ tepoꝝ: ⁊ ſi qua appa
ret in ea lenteſcentia eſt ſicut dictū fuit de ſanguinea febre
in auroꝛa. dixit enim Hal. vbi. ſ. q̄ cauſon eſt tāte calitatis
q̄ quaſi a principio vſq̄ ad finē ſeruat vnū modū calitatis.
¶ Dixit Almā. non accidit in ea ſudor niſi q̄ recedit. Et
Aui. dixit. adeſt retentio ſudoris niſi apud criſim. ſ. cū cri/
ſis fit p ſudorē: nā mā eius intra venas ſtans non eſt apta
trāſmitti ante ipſius digeſtionē ad regionē cutis. vnde ꝓue
niat ſudor. ¶ Dixit Hor. in cauſone pulſus eſt velociſſim⁹.
⁊ Hili. dixit: pulſus eſt magnus velox: ⁊ frequēs. Hui. aūt
dixit. pulſus velocitas cū frequētia. Auctores reliq̄runt
notū q̄ pulſus ē velocior ⁊ freq̄ntior q̄ꝫ in tertiana ꝓtinua.
¶ Dixit Ipo. eodē 4° re. acu. Signa cauſonis noti ſunt vē
tris ſubductio. ⁊. H. voluit in cōmē. q̄ hic fluxus nō ſit bu
moralis: ſꝫ aut cibalis ſi mā fuerit in ſtō corrūpēs cibū: aut
kiloſus ſi mā fuerit in epate. Et ſubdit. Ipo. ⁊ ſitis plenitu
do nō q̄dē re" cauſonis vī: ſꝫ tertiane. Et lingua aſpa ⁊ ſicca
ſiť intellige re" tertiane nō re" veri cauſonis. Et eſt ſalſa ⁊ p
ſalſedinē differt a vō cauſone in quo ligua eſt amara: ⁊ ſub
dit: ⁊ vigilia: ⁊ extremitates ſunt iſrigidate. Et de hoc ſigno.
dixit Hal. i cōmē. q̄ hoc accidēs nō ſemp fit. imo ardētes fe
bres extēdunt calorē vſq̄ ad extrema oīa: ſꝫ fit in malitio/
ſis ⁊ piculoſis mortiferis: ⁊ nō fit ēt in eis ex frigiditate poſiti
ua: ſꝫ ex reuocatiōe caloris innati ad intra pp malitiā egri/
tudinis. Et dixit Ha. in dicto cōmē. q̄ accītiā q̄ ſunt vtriq̄
cauſoni cōia in vō ſunt intenſiora. ¶ Dixit Aluic. ſi cauſon
eſt ex toto pura accītia ſunt fortiora ex vigilijs: ⁊ inquietu
dine ⁊ alijs. Et p ex toto purā intellexit q̄ in corpore patie
tis nō fit alius humor abundans hñs remouere acuitatem
colere pure ſiue ille humor ſit putridus faciēs aliā febrē cō
plicatā cū cauſone ſiue nō. vel p ex toto purā intellexit cauſ
ſonē puꝝ de colera pura nāli nō Alia. dixit Aler. nō verus
hꝫ ſitim: ſed non nimiā neq̄ multum intenſam neq̄ migre/
do lingue neq̄ vomitus. depoſitio colerica eſt: ſꝫ magis cor
ruptio: ſꝫ neq̄ in ore vel guſtu eſt aliq̄ amaritudinis ſenſibi
litas: ſꝫ de ſalſedine magis. Dixť Hor. ſi cauſon fuerit de flā/
te ſalſo oīa accītia erūt remiſſiora: ⁊ alia pticularia atteſtā
tur flāti: nā tps ē hyemale: ⁊ dieta flāti ꝓportionalis ꝑcef
ſit ⁊ affligit. 18. horis. ⁊ aliquo mō vī interpolare ſer horas.

Quintuꝫ ſignum.

Sextū ſignum.

Septimū ſignum.

Octauuꝫ ſignum.

Summa accītium cauſonis.

¶De vrina in causone.dixit Rabi auctoritate Hal.sup 3° epidimiaꝝ vrina subtilis q̄ accidit in febre acuta adurenti significat ꝙ in venis exñtiꝫ in epatis gibbositate sunt humores crudi ⁊ multi. Dicunt.vrina in causone pōt appere cruda:⁊ hoc maxie in facto a colera citrina vl flāte salso ex ipsa mā que est subiectū febris:⁊ in facto a colera pura ꝑt vrina apparere cruda ex crapula nouella vel alia mā posita circa epar:⁊ vias vrinales que nō est subiectū febris.Dixit Hor.vrina est rubea ⁊ subtilis.Hilibertus aūt dixit: vrina est rubicūda tenuis:⁊ est incensa valde lucens ⁊ scintillans vt ignis.Et qñq̄ ex nimio incēdio viret in supiori pte:⁊ interdū nigrefit.Et Guilelmus dixit. vrina est acuta rubea ⁊ apta.i.ruffa.¶Dixit Hozd.vrina qñq̄ multipliciter diuersificat:qz aliqñ est in ꝑn° cruda pp multitudinē opiłonis:⁊ aliqñ est tincta pp resolutioné colere:⁊ aliqñ liuens turbida pp multitudinē opiłonis ⁊ putrefactionis.Dicunt itez qdā ꝙ vrina rubicunda ignea subtilis liuens superius causone de colera significat:si aūt fuerit nō sic subtilis: ſz rubicunda absq̄ igneitate causonē de sanguine.ſ.coleric o significat:idest ō colera mixta sanguini:si aūt fuerit ruffa: ⁊ magis grossa liuida supius causonē de flāte salso significat:recipit.n.vrina hec ruffedinē a colera ⁊ grossitiē a flāte.¶Inquit.S.in cōmēto supradicto patientes causonē ꝓz ventrē ⁊ epar.i.pp mām contentā in stō vel epate habēt velut ostena:idest oscenalarem.ſcz incendiū forte in dictis partibus: ſz qui ꝑm pulmonē patiuntur eā que sunt dicta de accidēti bus ꝑm linguā:⁊ desipiētiā habent magis q̄ illi:⁊ habent dispniā.spissum.n.⁊ magnū habēt banelituz: ⁊ essuffiant ꝺtinue aperientes os:qz ostena habent circa cor ⁊ pulmonē:⁊ caliditas regionis cordis valde incendiū augmētant ⁊ caloris nocumentum.dicunt quidā.mā ente in epate vel stomaco incendiū forte fit:fortius vero ea existente in pulmone:fortissimū vero ea existente circa cor.¶Dixit Alex. ſi patientes causonē habent berisipilam.idest mām aptam facere erisipillā:⁊ multo plus eam faciēte nimium sitiunt: ⁊ magis banelitū spissum nimium:⁊ maiorē trabūt: ⁊ mala rubea habent:⁊ linguam ad loquendū stitatam:⁊ alienant:⁊ magis aerem frigidū deliderant: ⁊ quāplurimum inde iuuantur q̄z ex frigide aque potatione.Aqua enim frigida magis iuuat qui hūt in alio aliquo loco berisipilam. ¶Dixit Rabi auctoritate Ha.sup 3° epidimiaruz.varietas vomitus q̄ accidit in febre acuta adurēte signāt ꝙ in venis q̄ sunt in cte intestinis:⁊ lateri ꝺcauo epatis sī hūores crudi. ¶Quinto dinamidiaꝝ dī ꝙ causoniçātes aliqñ fiunt surdi aliqñ muti.¶Dixit Isaac.signa spem salutis in causone ondentia sunt vtutū ⁊ sensuuz infirmi bonitas corꝺis leuitas:⁊ calor febris in toto corꝺore eālis spūs nō ipeditus ⁊ bonitas appetitus.¶Dixit Ꝺpo.4ª affo.A causone habito rigore supueniente solutio fit causonis dixit.S. in cōmē.huius ꝙ huius affo.sensus est ꝙ rigore supueniēte patiēti causonē fit curatio causonis:⁊ ꝫ ideo:qz ꝑ motū ꝺcussiuū rigoris abiicit mā causonis: aut ió qz signāt rigor ꝙ mā causonis trāsit ad extra venas q̄ tandē mouebit ꝑ eūo nē:nā ſz aliqñ huius rigoris cām nō insensibilr resoluat:ꝓz ptin tū ꝺsequit eūeūo manifesta:qz ꝓz plz fit sudor:⁊ maxe bñ ꝑcepto rigore ꝑm totū corꝓus:qz tunc cōꝑhēdit māz in toto ꝑ totū esse diffusam.deinde aūt seqnt ad rigorē vomit⁹ vel flux⁹ vētris nā potēte pellē mām rigoris ad ipsas regiones:⁊ sic exꝑāt affo.curat causonē.i.signāt causonē curari:⁊ ꝺficat nō de oi rigore:ſz de supueniēte in die creti ca post signa digōnis:dixit Rasis 16° ptiñ.Rigor in causone post digōnē signāt crisim bonā.In ꝑn° aūt añ digōnem malus est:qñ oia signa crisis nō pūt appere in ꝑn°.Et ad ꝫ significādū notāter.dixit Ꝺpoc.rigor supueniēs.¶Et sciaꝫ ꝙ rigor in causone plus euenit q̄z in tertiana ꝺtinua:qz mā tertiane ꝺtinue in venis amplis ⁊ magnis ꝺtēta est:⁊ sparsa ad multas venas:⁊ cū hoc grossior mā causonis.vñ a nā non sic expellit ad extra venaꝫ sup sensibilia mēbra:⁊ max cū nō sic irritet expulsiuā ad expellēdū sicut illa.¶Inquit Ꝺpo.6°affo.Quibuscūq̄ in causone rigores fiunt alienatio soluit quē affo.Gal.in cōmento dixit.nō esse Ꝺpocratis: qz Ꝺpo.ꝺsueuit qñ dicit:ex aliquo accidēte solui egritudinem ꝑexistentē intelligere salutē perfectā:modo certum est ꝙ si mā causonis permutat ad neruos ꝙ tremores sequūtur:⁊ ad neruos cōpatit cerebꝝ eoꝝ fundamētū:⁊ sic sequit alienatio.i.frenelis:ſz alienatio nō est min⁹ piculosa passio q̄z causon:ió q̄z non vr affo.Ꝺpo.Aui.aūt hunc ponens affo. ait.Ꝺpo.dixit.ꝙ si alicui accidit i febre causone tremor:tūc permixtio mentis soluit ab eo tremore.Oribasius vero in sua translatione hz hunc affo.ꝙ tremor soluit alienationē ⁊ Aui.verificat eū ꝓz itētionē suā.⁊ etiaz ꝑm intentionez oribasij.ꝑm intentionē suam sic.possibile est ꝙ aliquis ꝑp superfluam humiditatē cerebri patiat mēbroꝝ suorum aliquorū tremorē:⁊ postea patiatur causonem:⁊ ꝙ ex causone multi vapores calidi ascēdant ad cerebrū:⁊ faciant permixtionē mentis:⁊ cū hoc exiccent humiditatē cerebri causam illius tremoris:⁊ sic alienatio soluat tremorē.i.signuz sit ꝙ tremor soluat. Et intellexit de tremore q est passio neruoꝝ:⁊ nō de ꝺsequēte ad expulsionē ⁊ motū māe mordicatiue sup sensibilia mēbra:q̄z uis ēt ꝑm Auicēnā: qui posuit hunc affo.2ª tertij:possit verificari de hoc tremore ꝺsequēte mordicationē māe:⁊ motū eius sup sensibilia:vt sit sensus.Alienatio soluit causonē in quo sunt tremores:idest signū cure.nā qñ in causone sunt tremores tunc mā q̄ erat in vasis pulsa ad mēbra sensibilia causat tremores.signū aute expulsionis māe:⁊ per ꝺns perfecte cure causonis est:vt cō sequat alienatio:qz significat ꝙ mēbra neruosa intm̄ receperunt mām causonis que sua mordicāte effumatione est potēs facere alienationē ꝙ amplius de mā nō remālit in vasis:vñ sequit causonis cura.Et in vtroq̄ sensu .A.intellexit de alienatione leui nō de ꝺfirmata de qua intellexit.S. cū dānauit affo.Scōm vero intētionē Oribasij verificat eū sic:vt sit in causone alienatio mentis q̄ resoluat ꝑ tremores qz māe q̄ ascēdebāt ad cerebrū: ⁊ faciebāt alienationē expellunt ad mēbra sensibilia:vñ accidit tremor.i.rigor:⁊ sic diuertit qō ascēderat ad caput:⁊ ꝓhibet ne iterū fiat ascensus:vñ soluit alienatio.dicunt.non ꝺdicunt sibi sapientes ꝓdicti:nā vt appet diuersimode intellexerunt.de tremore ⁊ alienatione.Gal.nāq̄ intellexit de tremore ⁊ alienatiōe q̄ sequunt ad mordicationē māe causonis q̄ ascendit ad cerebrū ⁊ mordicando facit tremorē:⁊ apostemādo facit alienationē.Aui.aūt intellexit de tremore mēbroꝝ ex humiditate cerebri:⁊ de alienatione facta ab humoribus siccis ⁊ acutis:⁊ Oribasius intellexit de tremore qui est rigor:⁊ de alienatione sicut Aui.¶Dixit Passionarius.signa in causonibus pernitiosis:vt dixit Gal.in cōmē.epidimiaꝝ sup. §.vniuersa q̄ hic dicunt ⁊c. fiunt sinthōmata ꝓz ꝓncipia.ſ. supigebāt vigiles fastidiosi fiticuloſi supsudantes circa frōtē:⁊ claues ⁊ istis nō minus vine nigre ⁊ subtiles ⁊ pauce fientes tanq̄ aduſto colerico hūore.¶Inqt Rabi auctoritate Gal.sup prio epidimiaꝝ.In febre acuta adurēti decurrit ad stomacū supfluitas calida ⁊ acuta q̄ cū non gñat sitiz ꝫ presignis malis alijs est signū malū:significat enim ꝙ virtus sensitiua q̄ est in stō iam destructa est:⁊ pempta.¶Dixit.S.io°.tera.si cōtingit frido exñte aere forte causonē habere laborante pauca in ea spes salutis hūda est. Et silr in frigida sup.ꝺplone etate ⁊ regione.Si vero nō digōnis signa neq̄ vrtute forte hre videat saluari hunc ipse ē.¶Dixit Rasis 16° ptiñ. frigiditas extremitatū in causone peior est alijs signis:⁊ significantior sup perditionē:⁊ tñ viriditas eaꝝ:⁊ liuiditas augent malitiā significādo sup mortificationē ipsaꝝ ꝑfecte:ad q̄s non reuertet amodo nā.Et.d. Rab.ibidē.In causone valde repēte si accidat rubedo in facie ⁊ oculis cū ponderoso elogo ⁊ horribili mortē dabit i

ipso die. ¶ Dixit Cōstantin⁹. 3° pātegni. rigor in initio mor bi. gutte sanguis p nares fluētis max⁹ in scō a die. singultus dolor in viscerib⁹ ꝫ oīa in causone mortis nunciant timorē ⁊ sudor frigidus si i 4° die appeat aut lōgitudinē aut mortē in die 6° signāt. Et dixit: vbi in sanguīe exit sanguis p nares nō est rigor. ⁊ vbi ē rigor nō exit sanguis p nares. Et cā hu ius ē. dixit Isaac: q; sanguis ex narib⁹ exiens signāt colerā q̄ est mā feb. eē intra venas cū sanguine mixtā. rigor vero signāt mām extra vasa mēbris sensibilibus vicinā. Si tñ ali qñ fiāt ptingat i causone. dixit Isaac malū ꝓnūciabis: signāt enīz colerā q̄ est mā febris fiāt in interioribus vasoꝝ ⁊ exte rioribus: ⁊ sic toti corpi oñari. ¶ Dixit. A. causon i pueris est leuior pp hūiditatē eoꝝ q̄ obtundit calorē eius: ⁊ resistit ipsius ꝓsumptioni qñ tñ causon accit infantibus abhorrēt mamillā: ⁊ nō recipiūt eā: ⁊ corrūpit in stōacis eoꝝ lac. qō sugunt ⁊ acetat. Scias tñ q; lac in stōacis eoꝝ ꝑm plz ꝙuer tit ad fumositaz. ⁊ maxie cū parū accipiūt: ꝫ tñ qñqz ad ace tositaz: ⁊ h̄ ē in ifantib⁹ hñtib⁹ nāl̄r stōacū fridū ⁊ hūidū: nā pp friditatē ⁊ hūiditatē eoꝝ cōpl'onalē: ⁊ etatiuā ꝙuertitur in eis lac ad acetositaz. Dixit Hor. si icteritia i causone accide rit ante 7^m die deo cōmēdādus est eger. ꝯ. dinamidiarū scri bit. ante q̄z hec febris fiat dolor sentit: ⁊ capitis grauitas: ⁊ i bucio ipso dolor auriū ipse cū forti ictu ⁊ tremore ꝓficit

¶ De cura causonis ⁊ est capitulū vltimū. Cap. xij.

DIxit Uia. Cum hanc febrē molestissimā ti mor comitet ab initio eius vsqz ad fi nē: opz vt a ꝑn° nō negligat: ꝫ studeat medic⁹ vt eius q̄ttuor tpa pfecte intelligat. ſ. distincta ꝑm alterationē māe q̄ bñ cognosci pñt p sig⁹ cruditatis digónis vel eius ꝓprij tpa aūt distincta ꝑm accūtia nō facil'r cognoscunt: vt supius dcm̄ est. Et h̄ dixit ipse: vt in vnoquoqz operet sicut opz. Et. n. dixit Hirar. super eo. h̄ morbus iducias ad curādū nō expectat. ¶ In hui⁹ ergo fe. curatiōe. dixit Al. tali egemus regimine q̄li in tertiana dixi mus. Est tñ in ea plus studēdū ⁊ diligentior cura adhiben da' ꝫ q; est fortior illa: ⁊ maiorīs incēdij. Et Aui. dixit. cu ra causonis est cura tertiane pure: ⁊ maxie ꝓtinue: ⁊ itelle xit de causone vō: q; nō veri cura ē similis cure tertiane nō pure. Itaqz fiē tertiane cura dieta ꝓplet ⁊ potiōe: sil'r ⁊ cau sonis cura Totū ergo regimē in vtroqz causone ad fridius ⁊ hūidius vti oz q̄z i tertiana ꝓtinua illi spēi causonis ꝓsili. Et oz q; vsus cordialiū fridoꝝ in causone plus iterueniat q̄z in tertiana pura. ¶ Deuitēt itaqz causonē patiētes aeris calitatē ⁊ siccitatē ⁊ lumiositatē radios solis: ⁊ ignē ⁊ lumi nariū vt cādelaꝝ ⁊ boiuz pñtiā irā furorē ⁊ rixā ⁊ murmur nō sit apud eos neqz strepitus aut aliud qō diuertat nāz ad extrinseca: ⁊ occupatiōes vt sit nā tota intenta morbo ⁊ cāe eius. Et deuitēt oēm motū ⁊ laborē ⁊ loquutionē ⁊ oēz fri cationē aspam: ⁊ oē balneū calefaciēs: imo ⁊ qōcūqz aliud aū declinationē. Uñ Gal. ait in ꝯmē. vltio tertij ꝓnostico ꝝ. Balneū non ꝓuenit in causone in quo adhuc est aliq̄ repl'o: ⁊ max⁹ si approximet: vt mām resoluat: ⁊ deuitēt vigilias ꝑ posse: ⁊ aspicere varias figuras ⁊ formas. Dixit Ipo. 4° re. acu. salitū nihil oz offerri neqz drigme: ideſt acutū. sup. nō solū in cibo ⁊ potu: ꝫ in medicina tā alteratiua q̄z soluti ua: qñ eoꝝ caliditas auget discrasiā causonis. Et q; non maxie ꝑ solutione fienda debeant acuta dari' reddēs causaz Ipo. dixit. non enim subducit: nā salsa ⁊ drigma lz soluant ventres cōstipatos per paucitatē sensus intestinoꝝ vel pp mām viscosam inuiscantē: ⁊ adherere facientē feces nō ta mē soluunt eos quoruz ventres constipati sunt ex siccitate quales sunt in causone: cū in eo accidat egestionū retētio. ¶ Deuitentqz carnes: ⁊ forbilia ⁊ vinū ⁊ oēm dietam gros sam ⁊ mediocrem etiam: imo ⁊ post subtilē: eam scilicet q̄ medie appropinquat: nisi infirmi virtus aut alia necessitas te cogat grassam dietā dare. imo dixit Uiaticus custodiaſ ne detur cibus q̄to plus poterimus cū febris augmenteſ nisi necitate maxima cogamur. ¶ Dixit aūt Rasis 16° cōti nentis frīdus aer nō est nociuus febri causonice: ꝫ cōferēs qñ si accidit in febre causonica in dispositione subiecta cali ditati aeris. deinde aer cōmutaſ vehementer ad frigidioꝝ eā cōferit: ⁊ exinde patiens suscipit iuuamentū: qñ tunc cō iunctio vtriusqz cause significat super incensionē morbi pri mo: q; febris nō accidit in aere frigiditatis multe. alias. vl time nisi qñ causa ei⁹ erit in vltima fortitudine. 2°: q; noce bit ad modū medicaminis ⁊ cure eligaſ ergo aer frigidus: ⁊ studeaſ vt frigidioꝝ fiat: ⁊ humidioꝝ ꝓtinue ꝓ posse cuz infusionibus aquaruz ⁊ instilationibus eaꝝ ⁊ irrorationi bus ⁊ appositionibus ramoꝝ foliorum ⁊ floꝝ ⁊ herbaꝝ frigidarū: ⁊ maxime si mā causonis est in spiritualibus: nā tunc gaudent ⁊ letantur ⁊ iuuantur plus per attractionem aeris frigidi q̄z per potū aq̄ frigide cuius oppositū est qñ mā cōtinetur in ore stomaci aut epate: ⁊ hoc in vero causo ne: non aūt tanta frigiditas aeris requireret in non vero. Quiescant aūt in animo: ⁊ letent cum larga spe q̄ est ꝑia via salutis. dormiant aūt ꝓ posse nisi causon sit valde de illis in quibus accidit ꝑfunditas somni: in qbus prohibet somnus ⁊ amantur vigilie. Et silr qescat ab oi motu: ⁊ fri catione sicca. ¶ De balneo. dr 5° dinamidiaꝝ patientes cau sonem verum lauacrum. i. balneuz intrent: ꝫ nō descendāt in soliū nec diutius morent in eo. dixit Alex. curare opz q causonem habent: ⁊ nimio consumunt ardore habere i do mo tinam tepidam habentē aquā multā: vt oino totuz cor pus egrotantis operiat: ⁊ totus sub aq̄ sit positus. ſ. capite excepto: ⁊ ibidē fomentetur: ⁊ nil diaforeticum aliud hēat aqua: sed ipsa sola sit in tina que eam largius teneat vbi de ponēdus est eger. Aui. aūt dixit. cū declinat egritudo ma nifeste: q;. ſ. declinatione ꝓcedente: ⁊ quasi ad finem venien te: tunc nō est malū vti balneo cuius aq̄ declinet ad frigus. ⁊ subdit. illi qbus diligitur magis balneuz ex eis sunt quo rum fe. est ex flāte salso: ⁊ sic apparet q;. A. voluerit q; bal neū in dicto tpe cū ferat i vtroqz causone: ⁊ vō ⁊ noto. Bal neum tñ fieri pōt ad duas intētiones: vna ad alterandū reli quas caloris q̄ remanserunt: ⁊ ad hanc itētionē magis ꝙue nit in vō q̄z in noto. 2ª est ad resoluēdū reliquas humoꝝ que remanserunt: ⁊ ad hāc itētionē magis cōuenit in noto q̄z i vero. Et in hac intētione nō oz balneū declinare ad frigus positiuū: ꝫ ad remisse calidū siue tepidū: vt leniter resoluat ⁊ nō calefaciat. ꝑ vtraqz tñ intentione in vtroqz causone ꝑt fieri: ꝫ cū fit gratia alterationis lz magis ꝙueniat in vero q̄z in noto: tñ patientes notum faciliter sustinēt illud: ⁊ me lius defendunt se a frigore balnei q; minus extenuati sunt q̄z patientes verum. Extenuati aūt a balneo frigido ꝓhi bentur. 10. tertia. q; frigiditas balnei eorum mēbra intrinse ca faciliter ledit. ¶ Et in genere regimen patientiuz febres acutas dictū supra potissime cōuenit in causone. In specia li tamē Ipo. 4° re. acu. dixit. sorbitionē ante crisim nec in crisi donec extra crisim dies facta fuerit ne si virtus tolerat vt dixit Gal. in cōmē. si vero nō toleraret conueniens est ci bum ante crisim dare. Ipo. aūt loquutus fuit maxie i cau sone perperacuta terminatura in ꝓpia 4ª. ¶ Dixit Constā tinus 3° pantegni. si in ꝑma quarta terminaſ negeſ ei cib⁹ nisi cōtrariuz petens cibum aliquod ei accidat sicut pueri tia cōplexio colerica infirmi pororum raritas: ⁊ sicut ꝙue tudo multum comedēdi: nā in his: ⁊ eis qui facile dissol uuntur non opz cibum ꝓhibere multū omni tēpore. Di cit Uiaticus. dieta subtilis ē bis familiaris. ¶ Dixit Aui. ⁊ indiget subtiliatione ⁊ regimine vehementioꝝ. ſ. in subti litate q̄z patientes tertianam. morbus. n. iste breuior est: ⁊ natura magis occupata circa eum: ⁊ eius causam: ⁊ accidē tia plura ⁊ maiora ideoqz subtilioꝝ in eo debemus vti die ta: vnde dr 5° dīamidiaꝝ de escis nisi ptisanum manducent. ¶ Dixit Uiaticus. nutriamus ipsum ptisana aut mica pa nis bis vel ter lota cū zuccaro: ⁊ si sitiunt aqua detur cum

De regimine per sex res nō naturales

De balneo.

De cibo et potu.

zuccaro multa fugatq; hyemales vuas. Et Girar. eas non laudat. s. eas que dulces collecte sunt reseruate ad hyemez. Et sunt qdā vue hyemales q̄ maturant in hyeme: z fine aū nūi: z nunq; bñ dulcescūt sicut sunt apud nos vue vltime ex viribus que ter aut q̄ter p̄ducunt vuas in anno. Et tales cōcedi pñt sugendo eas ad sitim extinguendū. Et sunt de qbus Viaticus intellexit: z dixit. sunt mala granata nō q̄dā dulcia: sed muça vel acetosa z mollitiem cucumeris vel citruli z syrupū viol' ros z silia. Et dixit. si in vespere oporteret dari cibuz mica panis lota def cū succo granatop: z hoc fiat cuz mitigef sitis. alias. febris. Et subdit. in augmēto febris studeamus in inanitione stomaci q̄tū possumus nisi aliqd ipediat sicut suspitio defectiois vtutis in repugnatione morbi: nā tunc est aliquātulū cōfortanda cū dieta tñ subtili predicta de qua def pauz quantū sufficiat virtuti cōfortande z nō plus. ¶ Dixit Constantinus vbi. s. Si terminatura ē in 4ª z cōplexio stomaci sit frida def ei mellicratū sed si vō calida syrupū rosatū vel viol' vel granatop succū. Et si hec nō sufficiunt ad vtutē dare p̄uenit ptisanū colatuz coctū nō in multa q̄titate: q: nā defecta nō posset illud digerere: sz dimitteret eū: z fieret cā pereundi infirmū: z sic regant isti p̄ 1° die 3° aūt z 4° nihil def. Si vō in 7° termine tur demus ptisanū colatū a p̄ma die vsq; ad 5m. 6° vero z 7° cibū negamus z solū supdictos syrupos demus. ¶ Almā. aūt dixit: regaf ex mica panis abluta lacti admixta de quo butyrū est extractū cum zuccaro. Et intellexit de lacte acetoso nō de alio qō est dulce: z subdit: z si pauz comedant aquā ordei in potu iterū sumat. ¶ Dixit Hoīd. si terminaf in 4ª aut citra ipsam diuersus cibus est dādus si virtus fuerit sufficiens: si vō nō fuerit sufficiens aut erit terminatura vltra 4m def cibus p̄m p̄uenientiā virtutis z particularuz de cibis bonis sunt succus granatorū iulep ptisana ordei colata lac amigda. lactuca portulaca panis lotus in aq̄ brodiū pulle parue cū multitudine lactucarū ordeatū brodiuz cicer z silia. Libus vtilis fit ex penidijs medulla panis lota dissolutis in iulep ros. vel viol. cum modico aq̄ ros. in qua sit vnū granū cāphore. Sui. dixit. comedat lactucaz vel portulacā vel scariolā cū aceto vel agresta vel succo granatop vel berberop z acetositatū citri: z fructus acetosos. Et si fuenerit debilitas mala vel nocēs nutriaf cū carnib⁹ altera tis z vino. ¶ Dixit Aui. cū times casuz vtutis necesse est cibare eos q̄uis nō appetant: z fit p̄prie hoc in eo a quo resoluit res pluria sicut sunt corpora colerica rara macra in qbus cito facies fit tornatilis: z sicut sunt corpora ifantiuz z eop̄ p̄pinquop etati. nā in his appetit⁹ multū deijcit pp stomaci calitatē. nā dixit. A. multotiēs ei accidit bolismus pp p̄uationē sensus. s. oris stomaci. sup. vel pp alias cās. p̄ua nāq; sensus oris stomaci in istis causaf a multitudie calitatis q̄ est tāta q̄ destruit et actū p̄prie vtutis: z posset et eē bolismi cā alia nō qdē friditas mortificās: nā talis friditas in causone nō est repabilis: sz cā eius est p̄ua⁹ suctiois venap̄ q̄ succio est cā appetitus: vt dicef suo ca⁹ q̄ suctio in his p̄uaf pp mās humidas attractas ad os stomaci pp caliditatē causonis z putrefactionez colere illius. q̄ pp vene meseraice nō attrabūt neq; sugūt ex stō. q̄re nō attrabit res nutrimētalis ad epar neq; mittit ad mēbra. quapp mēbra famelica sunt cū deletione appetitus stomaci: z hoc est bolismus siue fames vaccina. Et distinguit iter has duas cās q: qñ est ex p̄uatione sensus nō p̄cipit eger mordicationē colere in ore stomaci nec aduenīunt ei accidētia ad mordicationē oris stomaci seq̄ntia: sz i alia sic. ¶ Dixit Cōstātin⁹. cibus def in extremitatibus diei: z maxie in aurora pp friditatē aeris tūc caliditati febris repugnantē. dixit Hoī. accipere de cibis hunc vel illū industrie medici relinquaf iuxta cōsiderationē cōplonis etatis tp̄is regionis z p̄suetudinē: z officij qō exercet. Bibat aquā decoctā cū zuccaro z aquam ordei aut iulep: z i casu vinū ōbile bñ limpbatū. ¶ Et dixi H. p̄rio ad glau. In valde calidis febribus causonibus q̄ñ videris p̄ signa digōnis dicunt quidā. s. cōplete aude aquā fridā dare bibere cōmensurans horā regionē etatē z p̄suetudinē: z mām sup. z alia p̄sideranda in exhibitiōe potus aque fride. ¶ Dixit Rasis 16° ptinētis. Regimē pure adurētis est eē p̄tentū aq̄ farris ordei vsq; ad aduentū crisis. in nō pura vō pone totā intentionē tuā ad cognoscēdū quantitatem remotionis sue a sua puritate: vt nō augmētes egritudinē per cibū neq; interficias egrū p̄ subtiliationē regiminis. z pone in cibarijs. s. in nō pura res calefacientes z subtiliantes p̄m exigentiā māe. ¶ Cū aūt exhibes aquā frigidā in potu añ signa digestionis nō exhibeas eā solā. sz cū zuccaro vel cū iulep aut cū syrupo acetoso: vt nō diu moref in stō: sz transeat z attrahaf: vt nō supercalefiat in stō per longitudinē more in eo: z augeat febrē. Dixit n. Aluer. 5° colli. q̄ aq̄ frigida in causoniçante p̄uertit in colerā. s. in caliditatē inflāmantē. Et q: causon verius est: vtp̄lim de febribus liquefacientibus z dissoluētibus vtutē. oz vt sp̄ sis ad hoc intentus: z cibatiōe eop̄. ¶ Dixit Aui. cū times casuz vtutis necessariū est cibare eos q̄uis nō appareat. s. adhuc casus vtutis: z p̄prie cū in eo resoluit res plurima. scz alterans ipsos alteratione extinguente: vnde dixit Rabi 13ª pticula suop̄ affo. auctoritate Ebulich filij Zoar. Recordare cuiusdam iuuenis patientis febrem liquefacientem carnez adeo q̄ emisit pinguedinem per secessum cuius cura melioz z potioz est in aquam frigidā descensus.

De cura aūt causonis p̄ instrm potionis loquēs. H. in cōmento supradicto ait. Causon si oz solui finaliter extrahi colicos būores. s. in vo. sup. z flegmaticos salsos in noto: z op̄z extingui. ¶ Et q: causon est de febribus in qbus regularis ordo curatiōis p̄turbaf. derelinq̄ndo cām: z intendēdo extinctioni caloris febrilis. Jōq; p̄rio de itentiōe ad extinguēdū dicā De q̄ loq̄ns Jpo. 4° re. acu. Causoniçāti aquā fridā z idromel aquosuz. scz fcm̄ de mel le cāne purificato da quantū vult. scz in vnica potatione. nō aūt des modicū z sepe: vt stolidi faciunt. nā vt dixit. H. i cōmē. sup 3° re. acu. aq̄ in parua q̄titate bibita auget caliditatē sic cū p̄icit sup ferrū ignitū. vñ. 5. dinamidiap̄ dr. causon verus certissime extinguit si biberit aquā multā: z nimis fridā: idromel tñ melius est aq̄ frida: q: sicut dixit. Hal. in cōmē. 4. regimis. Aq̄ frida p̄ sui friditatē trālire morat: z supcalefit stans p̄m superiorē ventrē. idest stomacū hoc aūt tollit ab ea p̄ admixtionē mellis: qō deducit eā: z transire facit: z et ipsius reprimit friditatē. oz aut̄ eligi mel cāne. i. depuratū qō est zuccarū albū solidū: z non mel apum qō calidius est. Et notanter dixit Jpo. aquosuz: q: parua oz eē q̄titas zuccari cū aqua: vnde oz dari idromel qō minus recipit de melle p̄m tres descriptiones eius positas. s. suo ca. ¶ Dixit Aui. indigent infrigidatione maiori q̄z tertianarij ita q̄ et frida sunt actu quecunq; sumunt: z non solū potētia ne per actualē calitatē addaf inflāmatio. Et subdit. indigent eis que dicta sunt in capō febriū acutap̄ p̄m oēs spēs narratas: q: in istis cauma est fortius. Et in spāli dixit aui. diligit eis syrupus acetosus. s. simplex z emulsio seis endiuie z mellonis indi. ¶ Et de p̄uenientibus est aq̄ cucurbite decocte in clibano inuoluta p̄asta sola vel cū zuccaro tñ lenit ventrem cuius dosis sit ab. ʒ. 4. vsq; ad. 6. z aq̄ cucumeris z citruli silr̄ p̄uenit: sed oz buliri cum zuccaro. dosis. ʒ. Scias tñ q̄ iste aq̄ nō debēt dari hūtibus ventrē stipticuz z feces siccas in itestinis: q: cū sint debilis solōnis non possent mouere illū: z remanētes eēnt cā nocumenti. ¶ Et de vtilibus est syrupus fcūs de floribus nenufaris aut violis sumptus cū aq̄ decocta in q̄ p̄riuſ infusuz fuerit semē p̄silij itegrū die ac nocte. ¶ Syrupi extinguēs calitatē causonis z sinoce z valēs febribus pestilētialibus tpe estus. ſ. succi granatop̄ acetosop̄ succi agreste z berberop̄ z citonio p̄ z aceti vini añ. lib. i. succi malop̄ acetosop̄ z pirop̄ acetosop̄

de alteratiōe z extinctione.

z ſucci acetoſitatis citri añ.lib.ſ.ʒuccari albi ſolidi.lib.4. fiat ſyrup⁹ aromatiçat⁹ cū ſandalis citrinis z roſis z modi co cāphore. ¶Syrup⁹ alius. ℞. ſucci acetoſitatis citri vel citrāguli vel limonū.lib.iij.z buliāt in eo berber⁹ ℥.ʒ.ij.co lef z ſyrupef z aromatiçef: vt ſuperior. ¶Aut. ℞. ʒuccari ſandalo⁹ ſpodii ſucci ligritie ana ℥ati ſeis portulace berbe/ri.ʒ.i.reu.ʒ.ſ.puluerizef z buliāt ligata i petia rara i aq̄ me lonis vel citruli in q̄ pſiliū fuerit infuſuʒ p noctē: z addito ʒuccaro fiat ſyrup⁹ z ponat i eo z dimittat pa⁹ cāphore. ¶Syrup⁹ bon⁹ in febre arſiua. ℞. ſyrupi acetoſi ſimplicis ſyrupi de nenuf. z ſyrupi ō papauē.añ.ʒ.iij.ſ.miſceant do ſis é.ʒ.iij.cū frida aq̄ vel cū aq̄ portulace. ¶Et dix. A. ſit ꝓtētus potatiōe aq̄ fride.obſeruat⁹.ſ.can⁹. dictis in exhibi/tione ei⁹: ita q⁹ ſi nō fuerit qō phibeat def ex ea in potu vſq̄ ad ſatietatē. ¶Dixit Al. die aſſidue cucumeris vel citruli ſucc⁹ ei in potu tribuat. Et aq̄ q̄ illi in potu dant admiſceat pa⁹ pſilij: z eius mucilaginem cū iulep aut ſucco granati i potu ſumat: z ſi apa in interioꝛib⁹ eger nō hūerit neq̄ ſtōa cus neq̄ epar ōbilia erāt cū san⁹ erat ex aq̄ frida infrida/ta ſup niuē in potu tribuat multū. Et ſi calor accenſus fuerit multū de aq̄ frida vſq̄ adeo bibat donec facies viridiſ fiat. calor enī febris ex ℞ illico extinguet. deiñ ſudabit: z euadet a febre: z liberat⁹ erit. Dixit. n. Rabi aucūtate Gal.9°tera. vidi multos patiētes febrē adurentē potu aq̄ fride poſt di/gōnē hūorū ſuo⁹ bibitiōis tpe liberatos. ¶Et ſcias q⁹ in cauſone aq̄ frida liberi⁹: z cū mīoꝛi piculo p̄t irregulr exhi beri et pñtib⁹ cōditiōib⁹ aduerſantib⁹ potui ipſi⁹. Auer. tñ 7°colli. dixit mihi vr q⁹ aq̄ angurie longe melioꝛ exiſtit q̄ż aq̄ in niue ifridata in ℞ caſu eo q⁹ q̄ż aq̄ in niue ifridata ſit in nimia friditate tñ velociter recipit calitatez: z adhuc maxie: qz aq̄ cū ſit ſimplex nihil reſtaurat: z nō p̄ſtat coꝛpi niſi fridā q̄litatē: ſz aq̄ angurie reſtaurat z addit in ſanguīe faciēdo fridā q̄litatē. Jōq̄ ait p totā die potabis eos aq̄ an gurie: z nō dimittas eā neq̄ et aquā ſup niuē ifrigidatā: qñ z ſi ꝓuertes hāc febrē in letā: z cronicā melius facies q̄ż vt eger moriat. Hoc idē dixit Zoar: z fecit ſic cuidā puero cui ipſe medicatus fuit cui dabāt oi die aquā angurie z quotti die colerā mouebat: z tñ ita fecit q⁹ febris ei⁹ ꝓuerſa fuit ad cronicā: z ide poſtea liberat⁹ fuit. ¶Et de extinguētib⁹ ſunt trociſci facti ad ardorē vīne z troc. de cāphora cū aq̄ citrulo⁹ aut cucumeris ſaracenici aut ptiſana. ſ. colata. Di/xit Al. ſemp in die denē: z ad oñdēdū horā exhibitiōis ho rū troc. z filiuʒ. ¶Dixit Aui. in fine ei⁹. ſcz in declinatiōe z max⁹ in pn⁹ declinatiōis: z max⁹ poſt criſiʒ vel in fine ei⁹. i. in pceſſu iā p̄miſſis eūonib⁹ ꝓueniētib⁹ exhibere troc. de cāphora: z ipſa ēt cāphora multū vz: z potiſſime in peſtilē tialib⁹: z p̄ſeruat a putrefactiōe: z ꝓuenit eis in decoctione ſyrup⁹ acetoſus cū emulſiōe ſemīnū cōiū fridoꝛ: z ſeis en/diuie z portulace: z qz infridat z qz ꝓuocat. ¶Et de infri dātib⁹ ab ex. dixit Al. pānī in aq̄ roſ ifuſi epati z cordi in plūbus ſupponant⁹ horis. Et ſcias q⁹ epithimata infridātia ſz in alijs febri. acutis nō adminiſtrenē regulr añq̄ mā bñ ſit diminuta i iſta tñ ſecuri⁹ admiſtrant: ita vt dicāt qdā q⁹ poſt lenitionē ilico debeāt admiſtrari int⁹ z ex. Nā vt dixit Alex. niſi febris extiguat cū infridatiōe: z augebit⁹ putrefa ctio die q̄ż: z coꝛroboꝛabit. vñ oꝛ velox cura fieri cū infri dātib⁹ z humectātib⁹. ¶Et ex ℞: z alijs ſupꝛadictis volūt qdā cauſonē p ſolā alterationē poſſe curari q̄ż plūmi ne gēt ℞ ꝓcedunt tñ cauſonē poſſe curari p eūonē inſenſibilez māe eius q̄ valde ſubtilis é in vapoꝛe: z i fumū deducta ex/eunte p poꝛos. ¶Et ſcias q⁹ Auctoꝛes dereliq̄runt notuʒ q⁹ maioꝛ infridatio exigit in cauſone ꝟo q̄ż in noto put mā ei⁹ calioꝛ exiſtit. Et ſilr q⁹ in fcō ex mā ſpūaliū. maioꝛ. n. ifri datio regrit q̄ż in alijs: z max⁹ p attractionē aeris: z appoſi tionē epithimatū frido⁹ ſup ea. ¶Et ite⁹ q⁹ icipē dēmus: epithimare mēb⁹ in q̄ ē minera febris: z p̄s illud q̄ż alia ſz ēt alia epithimare ꝓueniat: vñ minera eſt in ſtō epithima re debem⁹ ſtomacū in plus z citi⁹ z filr ſi ē in epate. ¶Sir. aūt ſup viatico mucilaginē pſilij z ſemis portulace: z hmōi multū frida dare nō cōſuluit niſi cū calitas ē vehemēs co/gēs nos ad illa: z cū ℞ oia ꝑticularia coidicāt de fridoꝛ ex/hibitiōe: z cāʒ reddit: qz māʒ cōpigūt z ꝓgelāt z idurāt: qō maxⁱ veꝛ eēt cū moꝛbus inducias daret: z timoꝛ nō eēt in vltio piculi: ſz ſi timoꝛ eēt magn⁹ oib⁹ ꝓtermiſſis exhibe illa z elige poti⁹ cōpactionē: z māe induratiōnē: z moꝛbi plixi tatē q̄ż morte egri. vt. ſ. dcm̄ eſt. ¶De itētiōe aūt ad eūenē ꝓio ſciēdū eſt q⁹ auctoꝛes nō fuerunt loquuti de digone pmittēda pp duas cās. p⁹ é: qz mā h⁹ ſebris ſʒ plʒ é furioſa mobilis in cuius eūone nō expectat⁹ digō. 2ª eſt: qz z ſi nō ſit furioſa itētio plūmoꝛ fuit: vt in cura h⁹ incipiat ab altera/tiōe. Et alterātia ſ h⁹ māʒ ét digerētia cū ipſa ſit ſubtiliſſi/ma. z egeat i groſſari: vt eq̄t⁹ piſpiſſationē. Jn eūone tñ ꝓſi derāde ſunt ꝓius māe cōes: z ꝑpe nēcio repte: de q̄rū eūo ne loq̄ns Jpo. vt. ſ. dix vomē ꝓuenit: z vētrē chriſteriçare z ſubdit Si vo adhuc nō ſoluat. ſ. vētrē ei⁹ cū chriſteri lac aſine coq̄ns purga. ſ. eligēdo ſerū ei⁹: z tribuēdo ipʒ i potu nō. n. oʒ dari lac ſicut é: vt dixit. H. in cōmē. h⁹: ſʒ ſep ꝓuēit in febrib⁹ colicis. vt dixit Meſue 2° de rectificatiōe medici/na⁹: in c° de aq̄ lactis maxⁱ ſi māe aduranē. Et lenitiua ad hāc itētionē eligēda ſ ex his q̄ dcā ſunt i cura acuta⁹ ſcié do q⁹ tamarindi de p ſe: z cū alijs maxⁱ ꝓueniūt. ¶Dix Al. egro q̄ż nocte q̄ż ex aproximate p̄uno⁹ z tamarido⁹ eſt tribuēdū q̄ſq̄ vēter bis aut ter aut ap̄li⁹ q̄ttidie ſoluatur. ¶Dix aui. hii digēt in p̄n° lenitiōe fortiou q̄ż alie colice: qz exiccatio fecis i eis é maioꝛ. ℞ ā fit addēdo ad doſiʒ medici na⁹ leniētiū in illis dcārū. vez dixit Uia. ſi egones ſ ſtipti ce molliane cū ſucco cucurbite māna violr caſſiaſi. Qz ſi nō valeat ℞ lenitiuū eas educē ſuppoſitoꝛiū fiat de violr melle nitro. ſ. vel ſale ſcamōea linitio: z filib⁹. Et ſi ℞ ét nō vʒ chri ſtere fiat ō ſucco blitis z furfure: z volubili violaria malua z filib⁹. ¶Dixit Alū. 7°col. da eis oi die. x. aureos tamari do⁹ ifuſo⁹ in aq̄ ſimplici abſq̄ ſyrupo vel alia re dulci: z poſtea da illis bibē aq̄ż ordei. ¶Et ſcias q⁹ chriſteria aliq̄ fiūt ad alterādū tñ: ſicut q⁹ fit ex ſucco cucurbite cucumeris z melonis idi: añ. ptē. i. z ſucco lactuce z portulace añ ptes. ij. aq̄ decoctiōis violr ptes. vi. q̄ buliāt ad ꝓſumptionē ter/tie ptis. deiñ pones in eis olei roſ. vel. vio. ʒ.iij. Aut fiat ex decoctiōe lactuce portulace ſpuiue violarie malue: aut ex a/q⁹ diſtillatis addiꝫ herbis z filib⁹. ¶Dix Rabi aucte. H. in li. de chriſterib⁹. nos chriſteriçam⁹ cū oleo z aq̄ tñ in fe/adurētib⁹ z accēſis: vt diſrūpam⁹ ipſa⁹ calorē adurētē: z ſi in ocis chriſterib⁹ ponet ō caſſia z ʒuccaro vio. z filib⁹ alia būt ſilr z leniēt. ¶Et rurſus. dix Alū. loq̄ns de mālis cōib⁹ nō necio: ſz ꝓtigēter reptis minue de ſanguīe ſi ſig⁸ ſanguis appuerit. vñ 5° dinamidioꝛ dr mederi oz flōmo i p̄n° cura tiois. ſ. pp māʒ ꝓtigēter reptā pp quā flōmia fieri p̄t pticlari bus ꝓſentiētib⁹ maxⁱ ſi ꝓpio patiēt⁹ fuerit ſanguinea: z maxⁱ i cauſone fcō a colr ex putrefactiōe ſanguiſ gñata: z p̄cipue ſi nōdū totū ſubtile ſanguis fuerit ꝓuerſū i colraʒ. ¶De flō mia āt rōe mās ꝑpe febris dixit Aui. nō flōmes. fortaſſe. n. flōmia iflāmabit eos. pducit. n. ad colicoꝛ ebuilitionē z flā ticoꝛ cruditatē vt ipſe dixit. 4ª p⁹. ¶Dixit Hui. phyſici vo lūt. q⁹ flōmia z fluxr ſanguis nariū z cuiuſcūq̄ ptis coꝛpis addat in malitiā z augm̄ hui⁹ febris: qz ꝑbatu é i regulr ob bus hui⁹ artis: q⁹ ois flōmia z ſanguis minutio acuit būo/res z multiplicat colerā z p̄cipue nocet flōmia q̄ colr ſi é ſic pmixta ſāguini q⁹ ſeq̄t eū i eūone: e⁹ ſig⁹ ꝑpe hr p vīnā ſbtilē igneā. verūtñ dix. A. ſi fuerit illic. ſ. i via turbiditas. i. groſſities z rubedo fortaſſe flōmia iuuabit eos: qz p talē vīnā ſigñat q⁹ colr é ſāguini pmixta: z ſeq̄t eū in eūone z ſic p flōmiam iuuabit eger: qz minoꝛabit mā febris eius. ¶Dix Caſſius felix. pmittētib⁹ viri⁹ cauſonis initio egrū in brachio flōma ſi eger tpe iuueniſ fuerit. z q⁹ aliq̄n i cauſo ne rōne ꝑpe māe flōmia ꝓueniat appet: qz aliq̄n fluxu ſan/

guinis nariū laudabilr creticaf. Dñt tñ qdā.flōmia ꝑ poſ/ ſe dimittaf niſi multū aſſuetis ei in ꝯbus ſecuri⁹ adhibeſ ⁊ nunc ꝓua eſ oz ⁊ cū ſua quitate ptēda. Et Gor.dixit.flō/ mia nunq̄ fiat:⁊ ſi aliqñ debeat fieri ℔ eſt de raro ꝓtingen tibus.⁊ ꝑm quoſdā facilius cōcedit in cauſone noto q̄ in vero a multitudine ſanguinis cū colera. ¶ De eūone āt mi noratiua in cauſone dixit Aui.cū indiget eūone cū illis.ſ. medicis q̄ ſunt dicte.ſ.in cura tertiane tūc feſtinatio ē me/ lior ad faciēdū eā differre.n.in talib⁹ malū eſt ⁊ ꝑcipue qñ mā eſt multa ⁊ ꝓtaua ⁊ timeſ mot⁹ ei⁹. Dixit Uia.ſi vr tibi in initio morbi ꝙ mā idiget vt purgeſ ⁊ remoueaf mā mor bi.ſ.ꝑm ptē.purga.⁊ remoue eā cuz tamarindis ⁊ ꝓunis violʼ.iuiubis caſſiafi.⁊ ſilib⁹.ſup.dādo ꝑdicta lenitiua i ma gna doſi:vel pmiſcēdo cū eis medicinā appꝛopꝛiatā in pua doſi:vt i vo cauſone eſariū de ſucco roſ.vel diamāna ⁊ ſilia ⁊ in noto reubar.vel agaricū Jngt Aue.7°. colli.in iſta cō ueniēs eſt purgare in initio cū medicina attractiua. Dixit Gerar.ſup Uiatico. In hac eūone minoratiua in ꝑn°fienda ꝓuide de loco ad quē mā declinat ⁊ inde eūa. Et bonū eſt: dixit Gerar.q̄ in hac febꝛe timeſ malitia in ſtatu ſinthoma tū ⁊ in ꝑn°eūeſ.ſ.minoratiue. Et dixit Uia. ſi purgatio in ꝑn°qd habeat ꝓꝛij ſicut defectionē virtutis aut cruditatem vel viſcoſitatē māe caueat.ſ.medic⁹ q̄ſto plus vz ne i aug⁹ morbi faciat eūonē:q̄ nā diſturbabiſ ⁊ ipediet a regimie febri:⁊ ꝓꝛie in criſiz faciēdo:q̄ cū morb⁹ ſit valde bꝛeuis totus nō ſupeſt tꝑs poſt purgationē factā in aug⁹ ꝙ nā re focilleſ ⁊ cōfoꝛteſ ad criſiz faciēdū in ſtatu. ¶ De eūone āt eradicatiua dixit Aui.cōplemētū eūonis eſt apud digōnez. ſ.cōpletā:⁊ ió mā antea digeri oz cum ſyrupis ſupꝛadictis. Scias tñ ꝙ ſyrupus acetoſus in cauſone vo maxᶜ cui⁹ mā eſt ſubtilis nō oz adminiſtrari:q̄ magis ſubtiliaret eū:ſed oz pmiſceri cū ſyru.vio. vel alio ſili:⁊ cū ℔ oz ꝓfici cū aceto acetoſo nō cū acuto. Et ꝓp ℔ dñt q̄dā.ꝙ oxizacᵃ maioꝛ ē eo in hac mā.poſſet ēt mā in ꝑn°eradicari ſi eēt furioſa. Attñ q̄ vtplīm in hac febꝛe accidit criſis raro eſt ꝙ eūo eradicati ua habeat in ea lo^{m} niſi ꝓp furioſitatē:⁊ ió nō oz fieri niſi in declinationis ꝑn°:vñ dixit Gorg.in ſtatu nihil fiat deſ cib⁹ nec potus nec medicina nec aliq̄d aliud. In fine tñ ſtatus ſi nā eſſet pigra in erpellēdo bonū foꝛet excitare eā ꝑm illud ad qō ipſa mouet mām. Et tu ſupꝛa habuiſti qūo in decli/ natione ad eūonē reliqaꝝ poſt criſim vel poſt eūonē eradi catiuā debes vrinā ꝓuocātia dare q̄ ſint ex fridis aut bal/ neū ꝓparare in quo ponaf patiens. ¶ Et auctoꝛes qō i cu ra cauſonis multū itēdunt ad remotionē. aſ.remiſſionē ac didētiū ꝓp itēſionē eoꝝ in ea. Et ego q̄uis in ſeq̄ntib⁹ in cu ratione febꝛū cū eis ꝓpoſitaꝝ dictur⁹ ſim ſi deus voluerit: ⁊ q̄tū neče erit nihilomin⁹ ℔ ponā q̄ de eis dixerūt in ℔ c°. tu aūt ſupꝛa de ſignis ſciuiſti accītia q̄ cauſonē comitanf. ¶ Dixit Al.aſpitas ligue cū pāno lineo fricef.ſ.leuiter nō aſpoꝛdeiſi mucillago pſilij cū iulep de zuccaro läben⁹ attra haf. Nucleus quoq̄ ꝓunorum aliq̄d carnoſitatis tenens in oꝛe tenēdus eſt. Dixit Hal.ſi lingua exaſpef aut nigreſcit pān⁹ lineus in inlobach.i.in mucillagine ſeis pſilij infuſus ſupducaf ⁊ abſtergaf eo. Et Aui.dixit.in eo cuius videris linguā ſiccā exiccatā opz vt ſoꝛbeat ex aq̄ frida paulatiz ſoꝛ bitiōes plurimas.i.freq̄ntes:ſz paꝝ donec ⁊ tādiu donec re molliaf:⁊ ꝙenit in ℔ colluere os cū aq̄ oꝛdei aut cū aq̄ fri da in q̄ diſſoluta ſint zuccarū violʼ. ⁊ colata ab eo aut cū iu lep vio.vel alio ſiū aut cū vino paucifero pauco ⁊ ſepe ma/ ſticet poꝛtulacā vel medullā cucumeris aut citruli. dixʼ aui. fortaſſe patiēt⁹ his accidit alienatio mētis ⁊ obliuiſcunf petere aquā fridā:q̄re oz vt des eis ad ſoꝛbendū paulatim ſoꝛbitiōes plurimas ſicut dictū ē. ¶ Et dixit.q̄ñ foꝛtes fiūt vigilie cura eas tūc ⁊ nō eſt malū ad remouēdū eas vt des eis in potu ſyrupū de papauere ēt ſi ſit de nigro.ſ. papa/ uere in hui⁹ diſpōne. Et dixit.q̄ñq̄ ꝙeniēs eſt vt dormiant ſup aquā tamaridoꝝ:q̄.ſ.exhibeſ eis vt infrigidet ⁊ leniat

In q̄ q̄ñq̄ poniſ paꝝ cāphore vt magis alteret. Et notāter dixit paꝝ:q̄ cāphoꝛa i multa quātitate exhibita vel appꝛo ximata iducit vigiliā ſua ſiccitate.ſit ergo pauca ⁊ in parua quātitate:ēt pōt pmiſceri medicinis ſomniferis: q̄ ſua aro maticitate ꝓducit eas ad cerebꝝ. Et dixʼ aui.ſup dictā aquā dormiat apud tepoꝛē .ſ.febꝛis q̄ ē in auroꝛa qñ pp maioꝛez aeris friditatē tepeſcit calitas febꝛis.eſt ēt hūc tepoꝛē repi ri aliqñ in cauſone in vna hoꝛa ⁊ nō in alia:⁊ ió notāter di xit.tepoꝛē ⁊ nō iterpolationē poꝛiſmi aut excreſcētie ceſſa/ tionē:cū nō fiāt i cauſone. Et q̄ ℔ ſomn⁹ ꝓueniēs eſt ſi p ſe nō affuerit itroducaf ei medicis ſomnū faciētibuꝝ. ¶ Et di xit.A.oz vt caueaf i eis ſupfluitas ſanguis nariū: q̄ ē de eis in ꝙbus magnificaf timoꝛ: ⁊ intellexit de eo fluxu ſan/ guinis q̄ ꝓuenit ab acuitate ei⁹ pp colerā eū accēdētē cū eo pmixtā.huius.n.ſanguinis eūo nō ē neceſſaria:ſz vt dcm ē ſupꝛa acuit hūoꝛes. Jóq̄ cū accit talis fluxᵒ ſanguinis ꝓhi beaf ⁊ ꝓſtringaf. ¶ Et dixit.oz vt ꝓſeruef hanelit⁹ eoꝝ:ꝙ facies ſi nō pmittes partes pectoꝛis ſpaſmari pp ſiccitatez cātā in muſculis ei⁹ a calitate cauſonis.q̄re ſunt ptes ꝑdicte infridāde ⁊ hūectāde cū inunctionib⁹ ⁊ epithimatib⁹ frigi dis ⁊ hūidis vt cū oleo viol.de amig.dulcib⁹ ⁊ mucillagie pſilij ⁊ ſemibus:niſi ſit qō ꝓhibeat ab eis. ¶ Et dixit. opz vt obſerues capita eoꝝ.ſ.ab exiccatiōe ⁊ aſcēſu vapoꝝ acu toꝝ:⁊ ℔ vngēdo ipſuz cū oleo roſ.⁊ aceto ⁊ ſandalis ⁊ cā phoꝛa ⁊ aq̄ roſ.⁊ alijs ſilibus embꝛocis vel epithimatibuꝝ Cuſtodiaf ēt ꝑ ꝑdicta caput ne mā huius febꝛis ꝑ ſui leuita tē ⁊ foꝛtē ebullitionē feraf ad ipſuz:⁊ ebulliēs apa faciat ⁊ mētis pmixtionē. ¶ Dixit Al. vēter ſi vehemēter ſoluatur ordeū fractū ⁊ vehemēter ablutū cū aq̄ coctū ⁊ cū troc.cō ſtrictiuis de ſpodio dādū eſt. Et rob.de granatis acetoſis aut de citonijs dādū erit. Syrup⁹ vo acetoſus ⁊ iulep.⁊ zuc caꝝ vitenf in ℔ caſu. dixit Aui.ſi fuerit illic vētris ſolutio. ſ.ſinthomatica vel cretica ſupfluēs denf ei troc.de ſpodio ꝓſtrictiui. ¶ Mihi aūt occurrit inter alios curādus a cau/ ſone vero bonifacius de villanoua etate iuuenis cuius ra dicalis cōplo ptinebat ad ſanguineā:⁊ ei⁹ cōplō media iter pinguē ⁊ carnoſam ⁊ macrā ⁊ fuit hō bone aie ⁊ hilaris ⁊ benigni aſpect⁹ ⁊ dixit vitā ſuaz in qete pluſq̄z in motu q̄/ uſq̄z ad annū ꝓuenit 30^{m} ⁊ rexerat ſe bono regimine vſq̄z huc.a 30.vo anno in antea dedit ſe laboꝛioſis exercitijs ⁊ dereliqt regimē ſuū bonū:⁊ vſus eſt ml̄to vino puro ⁊ ſpē/ bus calis:⁊ in anno 35°ſue etatis de meſe martij iuit ad bal neū petrioli pp doloꝛē quēdā quē patiebaf in ſtō ſuo ⁊ nō inueniēs i eo iuuamētū redijt ⁊ vtebaf elariis calis ⁊ cepit eius habitudo manifeſte macreſcere:⁊ tandē de meſe Julij vadens ad foꝝ ambulauit ſub ſole ⁊ illa die multū vinū bi bit:⁊ comedit ficus maturas. Sero rediēs domū cepit do/ lere in fronte ⁊ timpoꝛibus ⁊ pur cenauit carnes pipionū: ⁊ poſt cenā comedit auelanas ⁊ nuces. Eo aūt introeūte le ctū vt dormiret cepit anguſtiari ⁊ de latere i lat⁹ verti:⁊ tā/ dē in media nocte tātus accepit eū caloꝛ vt nullam pateret cooperturā pānoꝝ ⁊ eſtuaret vehementer ⁊ ſitiret ⁊ dole ret vehemēter in capite ſuo. Mane añ diē miſit ꝑ me. ¶ Et veniēs ad ipſuz in oꝛtu ſolis inueni ipſuz in magna ingetu dine cū hanelitu magno ⁊ veloci ⁊ aridꝛitate ligue ⁊ palati ⁊ cū bibebat aquā dicebat ipſam eē amaricatā oculos aſpe xi rubicūdos:⁊ in fronte ⁊ tipoꝛibus erat ingens flāma ca loꝛis ad tactū: q̄ ēt manus mea tollerare non poterat. In ſpūalibus ēt maxim⁹ ⁊ pūgitiu⁹ erat caloꝛ q̄ſi putarē ſcitil las ignis ad man⁹ meas venire: ⁊ erat calitas in vniuerſo coꝛpe:⁊ cū fricabaf aut tāgebaf dolebat nec ſinebat ſe frica ri:vētoſas in ſpatulis applicari ſine ſcarificatiōe fecerat:cū gb⁹ traxerāt de cute eius aquā citrinā:quā mihi oſtenderunt vꝛia eius erat rubea cū ſuba mediocri:⁊ pulſus plen⁹ velox ſpiſſus ⁊ attinēs magnitudini.℔ añ.20^{m} annū pp quādā cāz flōmat⁹ fuerat:ꝑ qō tꝑs nō fuit amplius flōmat⁹. Hūc iudi caui cauſonē pati ex colera magis circa ſpūlia ꝓtenta:quē

fic curaui. Jlico ex aq̃ ordei quã parari fecerat eũ clysteriza ui apponẽs cassiã ⁊ zuccar rubeũ ⁊ oleũ vio. ⁊ modicũ sa/lis: ⁊ eo eiecto cũ multis fecibus accepit de succo ⁊ carnosi tate arãcij mixta cũ zuccaro albo ⁊ bibit aq̃ ordei fere cia/tũ vnũ postea hora. 3ª eũ flõmari feci: ⁊ extrahi sanguinez rubicũdũ ad quãtitatẽ. ℨ. iiij. ⁊ ñ vltra: ⁊ supnatauit illi san guini ilico spuma colerica: ⁊ post horã a flõmia cibaui eum mica panis lota multotiẽs: sup quã apposui de aceto debi li modicũ ⁊ de zuc° ⁊ potaui eũ aq̃ decocta cũ pauco zucca ro infrigidata: deiñ vsq; ad horã nonã stetit cũ frequẽti col lutione oris cũ aq̃ frida ⁊ aceto: ⁊ cũ appositione aq̃ ros. ⁊ succi lactuce sup fronte ⁊ tipozib⁹. estuabat aũt vehemẽter vt p ampli⁹ tps a potu abstinẽ ñ posset: vñ aliqñ i ulep vio. ⁊ aliqñ pa⁹ aceti cũ aq̃ frida bibit ⁊ recipiebat ỗ succo arã cij: vt. ℨ. frequẽter. Et sup pectus suũ apponi feci multotiẽz pãnũ lineũ infusuz in aq̃ rosata ⁊ endiuie mixtis cũ rosis ⁊ sandalis: ⁊ in occasu solis accepit modicũ panis loti ⁊ duo mala cocta ⁊ bibit vt in prãdio de mane. Circa 1ãm horã no ctis brachia ⁊ crura ablui feci ex decoctiõe folio⁹ salicis ⁊ vitis lactuce vio. ros. ⁊ corticũ papaueris: neq; tñ aliquo mõ dormiuit: sz vigilauit tota nocte ⁊ estuauit. i aurora ex/hibui ei tale lenitiuũ. tamaridos ⁊ pruna violas ⁊ endiuie semẽ decoq feci: ⁊ fricatis in decoctiõe bñ tamarindis ⁊ po stea colata dissolui in ea feci. ℨ. i. ℈. pulpe cassie fistule p⁹ cui⁹ sumptionẽ bũit tres sellas fecales cũ admixtiõe mucosita tũ in qb⁹ apparebat vestigiũ alicui⁹ tincture citrine: deiñ a/quã ordei cũ zuccaro accipiebat: ⁊ tãdẽ micã panis lotã in prãdio. at estus ⁊ cauma ⁊ aspitas lingue ⁊ inqetudo nõ re mittebanť: sz potius inualescebãt. vñ cordi ⁊ epati supponi feci epithima ℞. aq̃ solatri: ⁊ spuiue ⁊ endiuie ros. añ. ℨ. iiij. aceti acetosi. ℨ. ij. sandalo⁹ oiuz añ. ℨ. 4. ros. spodij co/ralo⁹ seiz portulace. añ. ℨ. 1. ⁊ cãphore. ℈. ℨ. ⁊ frõté ⁊ tipoza ⁊ interiora nasi iungi feci cũ iunctiõe q̃ sic fit. ℞. populeon. ℨ. i. olei ỗ mãdrag. ⁊ ỗ papauẽ. añ. ℨ. ℈. aceti. ℨ. ij. opij cãpho re ⁊ croci. añ. ℈. i. dissoluať opiũ i aceto cũ q̃ postea oia alia misceãť. ¶ Et sup stõm suũ feci apponi ẽplastrũ ℔. ℞. rasu re cucurbite cũ succo suo ⁊ succi spuiue. añ. ℨ. iiij. farie or/dei. ℨ. ij. sandalo⁹ albo⁹. ros. ⁊ seis portulace. añ. ℨ. ij. deco quať farina cũ succis ⁊ in fine addanť alia ⁊ extendať sup/petia ⁊ frñ stõ applicẽť cũ leui fassia: ⁊ dixi. q̃ freq̃nter amo ueret ⁊ inouaret. ¶ Et ordinaui ei hũc syrupũ extinctiuũ calũtatis ⁊ siccitatis: ⁊ colẽ subtilis digestiuũ: de q̃ freq̃nter accepit ⁊ die ⁊ nocte p⁹ cibi digõnẽ cũ aq̃ frida q̃ sic fit. ℞. tamarindo⁹. ℨ. i. pruna nu. 12. Juiuba⁹. ℨ. ℈. ros. vio. seiz en diuie lactuce ⁊ portulace seis psilij integri. ℨ. 4. seis papaue ris albi. ℨ. i. ℈. seis papaueris nigri. ℨ. ℈. sandalo⁹ oiũ. añ. ℨ. vi. flo⁹ nenufaris ligritie seis citonio⁹ integri. añ. ℨ. áij. deco quanť i aqs cucurbite solatri ⁊ spuiue: deiñ cola ⁊ cũ zuc° albo fiat syrup⁹ ⁊ i fine cocture adde modicũ aq̃ ros. ⁊ ace ti ⁊ vtere eo audacter. ¶ Oiq; sero eũti dormitũ ỗdi sibi p⁹ lotionẽ supradictã syrupũ de papauẽ cũ aq̃ frida pri⁹ tñ ỗ/cocta: ⁊ cũ his pcessi vsq; ad 5ᵐ diẽ. Et circa vesperas die. ℈. bi bit de aq̃ frida ad q̃ztitatẽ. li. iij. ⁊ aduenięte nocte sudauit abũdãtissime ⁊ bñ remãsit. Ego tñ die. 6°. ⁊. 7°. pcessi cũ ex hibitiõe pulle alterate ⁊ potu pauci vini debilis liphati: ⁊ de mane exhibui sibi syrupũ ỗ endiuia cũ aq̃ seiuz cõiuz fri do⁹. Et tãdẽ die. 8ª dedi ei cassiãfi. cũ modico eľarij de succo ros. ⁊ bñ fecit ei: vñ san⁹ remãsit. Causon aũt de flãte salso nunq̃ occurrit mihi curãd⁹. ¶ Dixť expimẽtato: qdã q̃ ỗ/coctio folio⁹ vel flo⁹ tassibarbassi auro si bibita cũ syrupo mitigat iflãma^ncm absq; nocu^to calozis inati: ⁊ q̃ cibalaria vz bibita ⁊ ẽplata. Et q̃ ẽpluz ex portulaca tũsa ⁊ cũ faria ordei decocta suppositũ stõ ypocũdrijs ⁊ vẽtri multũ vz si sepe renouet Dixť Mes. q̃ oleũ ỗ ranis vz iunctũ fròti ⁊ ti poib⁹. Et dixť ali⁹ expimẽtato: exptũ eẽ q̃ si recipiať semẽ pastiace i bõa q̃ztitate ⁊ pistet ⁊ buliat cũ aq̃ ⁊ ps ei⁹ syrupe tur ⁊ hic syrup⁹ cũ magna q̃ztitate decoctiõis q̃ remãsit bi/

Conferen cia appue tate.

bať statim cessabit febris: ⁊ q̃ si acetũ in quo bullieri ť ab/sinthiũ inducať iniungẽdo sup pulsus brachio⁹ ⁊ tipoza cito mitigabiť calor. Scias q̃ qñ causomiçãti supueniť ri/gor man⁹ signians totã mãz vel q̃si totã ad extra venas ex/pelli patiẽs sanať pfecte. si vo fuerit paruus minuet febris aut fiet ex ea febris interpolata. Dixit. Silib. q̃ vrina pur bata ⁊ spissa liues in causone eueniẽs strãguriã signat futu rã. Nã p calorẽ ꝛsumptis acrib⁹ ⁊ aquosis ptibus ⁊ igneis euaporãtibus terrestres remanẽt que sua grossitie meatus opilant vrine ⁊ stranguriam inducunt.

¶ Incipit distinctio q̃rta summe 4ᵉ tractatus scõi in qua tractatur de febre flegmatica.

Carta distinctio tractatus scõi q̃ est de fe bre flãtica ⁊ cõtinet capitula. 8.

¶ De febre flatica ⁊ spẽbus eius ⁊ causis. ℒ. j.

Febris flãtica cõiter ab auctoribus quoti diana dr ⁊ anfimeria: ⁊ dr q̃tidia na: nõ q̃ oi die affligat: q̃ due tertiane ⁊ tres q̃rtane ℔ faciunt: sz q̃ p totũ vl fere p totũ diẽ affligit patiẽtẽ. Et hoc facit quotidie: q̃ flãtis qõ est eius mã est oi die moueri vt in p̃cedentibus patuit. Quãuis. n. dixit Zoar motus flãtice fm motũ p̃paratiõe. i. digõnis eius humoris sit tardior motu tertiane motus tñ eius in putrefactiõe est velocior: ⁊ ℔ fit q̃ paxismus ei⁹ in/sultũ facit oi die: anfimerina aũt dixit Sirar. sup viatico ab amphi. qõ est circũ ⁊ ameros q̃ est dies: eo q̃ circuẽdo sin gulis dieb⁹ teneat vel iuuadat. anfimerinũ. n. grece dr cẽ qõ silr fit fm vnãquãq; diẽ. ¶ Est aũt febris flãtica calor ẽ/neus pn^ter accẽsus in flãte putrefacto pueniẽs ad cor ⁊ ab eo pcedẽs in totũ corpus ledẽs nãles operationes. ¶ Dixť 6. 1°. de diffe. fe. otingit ℔ febris naturis corpor horis ⁊ regionib⁹ ⁊ cõstõnib⁹ studijs ⁊ dieta ⁊ alijs vniuersis flãtic) s. magis q̃z alijs. ⁊ dixit. 2°. de crisi. ℔ febris indiget vt sit nã corpis hũida ⁊ vt sit regimẽ ei⁹ ociũ ⁊ qes multitudo cibi: ⁊ pp ℔ multũ accit pueris ⁊ adiuuat ad ℔ vt sic hyems ⁊ ho ra anni hũida ⁊ regio sit huic oueniẽs opl'oni. Etiõ p⁹ ad glau. dixit. adolescẽtẽ siue iuuenẽ colericũ ⁊ siccũ cõpl'one nunq̃z vidi captũ ab hac febre: q̃ ppzie pueros aut senes pigros ⁊ iexercitatos ⁊ otiosos quotidiane febres fatigãt. ¶ Et Ser. dixit. Ipsa accidit fz plm in cõpl'one flãtica ⁊ in etate pueritie ⁊ senectutis. In pueris qdẽ pp gulositatẽ ⁊ in senib⁹ pp friditatẽ: ⁊ accidit ppzie ei q̃ est vehemẽtis gulosi tatis: ⁊ in regionib⁹ frigidis ⁊ hũidis: ⁊ eis q̃ nõ digerunt cibos suos: ⁊ eis q̃ laborãt assidue ⁊ ppzie post cibũ. Al. ⁊ Raz. in diuisiõibus addiderũt. accidit mulierib⁹ ⁊ eunucis ⁊ in eis q̃ assiduãt cibos ⁊ regimina hũida ⁊ q̃ plm vtunť fructibus humidis. ¶ A. aũt dixit. plm accidit humidis ⁊ quietis ⁊ senibus ⁊ infantibus ⁊ patientibus nauseativaz satietatẽ ⁊ exercitatibus ⁊ balneatib⁹ se sup repl'onẽ ⁊ hũi bus eructuationẽ acetosaz ⁊ patiẽtib⁹ descẽsum hũoris. s. flãtici p modũ catarri vel defluxus ad stõm qui putrefit in eo. sup. ⁊ accidit in artificibus maxᵉ in aquis dulcibus vtẽ tibus sicut piscatorib⁹ fullonibus ⁊ lotoribus siue lotrici/bus pãno⁹ ⁊ pcipue accidit cũ fuerit pluuiosuz nebulosũ. In his enim oibus p̃dictis multiplicať flegma. ¶ Verũtñ dixť Sal. cũ flãticus supabundauerit hũor non sp sequiť fe/bris nisi putrefiat. putrefit aũt cũ opil'onẽ fecerit ꝓhibẽtẽ trãspirationẽ sui: vñ accipiať a calore exneo ⁊ deficingť a nã ⁊ putrefit. ¶ Dixit Aue. 3° colli. cãe gñationis istaz fe/briũ sunt opposite causis gñationis colicaz. Qõ vo adiu uat ad gñationẽ eaz ẽ opil'o q̃ fit pp grossitiẽ isti⁹ hũoris aut viscositatẽ: ⁊ vl fit ista putrefactio p viã extinctiõis ca lidi nãlis intrinseci sicut extinguiť ignis a suppositione li/gnoz viridiũ: ⁊ cũ extinguiť calor intrinsec⁹ augmẽtať ex/ne⁹. ¶ Diuidiť ãt hec febris: vt. ℈. patuit in otinua ⁊ interpo lata: ⁊ plz dixit Raz. 18°. otinẽ. est otinua: vtraq; tñ diuidiť in verã siue purã: ⁊ in non verã siue nõ puram siue notam.

Nā dixit Ser. anīmeria accit ex flāte qō putrefactū ē aut intra venas ꝛ fac̄ ꝓtinuā vt dixit Uia. ꝛ Aue. dic̄. vbi. s. ꝙ fit ex b̄ hūoꝛe in venis ꝛ in 3ª digōne mēbꝛoꝝ. ſ. ꝟz plz: aut putrefit dic̄ Ser. ex̄ venas: ꝛ dic̄ Uia. tūc facit iterpolatā. Et ſi qdē qō ꝓputruit flā fuerit nāle q̄tidianā purā efficit: ſi vō fuerit flā ināle notā gīnat. Et veꝛ. ſ qdē dn̄t qdā raro repiri: q: raro ꝓtingit flā nāle abūdare qn aliq̄ ſpēs flātis inālis illi ſit p mixta. ¶ Sūt aūt dic̄ H. 2°. de dif. feb. flātis inālis q̄tuoꝛ ſpēs. vna ē q̄ valde frida eſt ꝛ ſiłaſ vitro liq̄facto qō noiaſ vitreū ꝛ ſub hac ſpē ꝓhēdit flā crudū ꝛ mucilaginoſū. Alia ſpēs eſt quādā hūs admixtā dulcedinez q̄ frequēter pcipiť in excreatiōib⁹ ꝛ vocaſ flā dulce ꝛ ſub hac ſpē ꝓhēdit flā ſiłipidū ꝛ aq̄ſuz. 3ª ē q̄ his q ſpuūt acida appet ꝛ vocaſ flā acidū vł acetoſū ꝛ eſt mediū inter vitreū ꝛ dulce: ꝛ ſub hac ꝓhēdit flā pōticū. Alia eſt ſalſa vł ꝑ putrefactionē vel admixtionē ſalſe ꝛ ſeroſe hūiditaꝫ ꝛ vocaſ flā ſalſuz qō cū putret in venis ꝑpiqs coꝛdi fac̄ cauſonē nō vep: vt. ſ. patuit. Si vō in venis longinqs a coꝛde gīnat anīmerinā notā. Siłr ꝛ Aui. dic̄. q̄ qn̄q eſt vitreuz qn̄q acetoſuz qn̄q dulce ꝛ qn̄q ſalſuz. ¶ Dic̄ Aū. vbi. ſ. ſpēs ſalſi eſt ſiccioꝛ nāli: q: ſalſugo ei aduenit a ſba terre ſtri adusta mixta cū aliq̄ hūiditate ſic̄ appet in gnōne ſaliz. Et flā acetoſuz q̄uis ſit ſiccū tn̄ ē frm: q: acetoſitas gīnaſ a friditate: ꝛ dulce eſt calidi⁹ ſic̄ eſt videre in acetoſis fructib⁹ q ꝑ acetoſitatē acqrūt dulcedinē ꝛ vitreū eſt deteri⁹ oib⁹: q: cū friditate hz multā viſcoſitatē. ¶ Et dic̄ ſpēs. feb. flātis. ſ. note diuerſificanť ſm diuerſitatē dictaꝝ q̄tuoꝛ ſpērū flātis: ita q ꝙtidiana nota diuiditur in q̄tuoꝛ ſpēs. ſcilz in factā a flāte dulci: ꝛ in factam a flāte ſalſo: in factam a flāte acetoſo: ꝛ in factā a flāte vitreo. ¶ Et dic̄ Aū. ſpēs flātis meli⁹ recipiūt oigōnē q̄z colē ꝟz q ꝙdā dicūt q recipiūt ſpēs colē oigōnē. Sz tn̄ febꝛes q̄ fiūt a flāte ſūt piculoſioꝛes febrib⁹ colē ꝑ ꝙſſitié flātis: ꝛ ꝑ opiōnes q̄ fiūt ab eo: ꝛ q interpolatio eaꝝ eſt valde bꝛeuis. vñ dn̄t qdā q ꝙtidiana moleſtioꝛ eſt q̄z tertiana rōne difficultaꝫ ſue curatiōis: ſz tertiana moleſtioꝛ eſt ea rōne acuitaꝫ acēntiū: ¶ Diuidiť inſup febꝛis anīmeria accītaľ ꝛ febꝛē diurnā ꝛ nocturnā ꝛ diurna eſt illa cui⁹ poꝛiſm⁹ iuadit de die: ꝛ tepoꝛ ei⁹ ē nocte Dixit Raſ. 18° ꝓtiñ. ex ꝑª epidimiaꝝ: diurna eſt ōterioꝛ nocturna: q: nō ꝑmittit coꝛp⁹ hīc qeť. mā. n. ſua ñ velocitť diſſoluiť ꝛ adunat. ſ. nāz lōgitudinē moꝛbi. Et in hac diurna ſigīnaſ victoꝛia ei⁹. ſ. nāz p aduētū ei⁹ tpe aptionis poꝛoꝝ ꝛ ſoľonis coꝛpis: ꝛ neč eſt patiēť cibari de nocte: ꝛ lz eſt cā egritudinū multaꝝ. dn̄t. de die nō accidit niſi ꝑ multitudinē māe ꝛ cū maioꝛi diſcōueniētia ꝑticulariū cū flāt] ſit moueri a 3ª hoꝛa noct] vſq ad hoꝛā nonā ei⁹. nō ꝑt ēt ō die dormīr ꝑ po^m nec ō nocte ſup cibi repłbnē: vñ ſeqť mł tiplicatio vigiliaꝝ. ¶ Quidā ēt diuidūt q̄tidianā i hyemalē vernalē eſtiualē ꝛ autūnalē. ¶ Et ipſa ſic̄ alie febꝛes diuidiť in q̄tuoꝛ tpa vł̄a ꝛ poꝛiſm⁹ in ꝑticularia. Et dic̄. A. ꝙ lōgi⁹ tp̄s ei⁹ eſt augmētū: q: mā groſſa viſcoſa eſt tarda accēdi. ꝛ dic̄ ꝙ minoꝛ hoꝛaꝝ ei⁹ ꝓncipij eſt. 18° dies ꝟz plz ꝛ ꝟz b̄ ꝓn^m ei⁹ eſt lōgū cui⁹ cā eſt mā ei⁹ q̄ tarda eſt ad digeri: ꝛ iō tardaſ apparitio digōnis. ꝙ aūt tardet 18° dieb⁹ nō ꝑt ꝑ rōnē mōſtrari: ſz ſtaſ in b̄ expiētie auctoꝝ. nec tn̄ accipias hūc terminū vt ꝑfixū. nā termin⁹ hui⁹ febꝛis ꝓncipij multū eſt variabilis ſm diuerſitatē flātū in recipiēdo calefactionē ꝛ digōnē: ita q in qbuſdā ꝓueniť: ꝛ i qbuſdā ꝓponiť. ad qō ſigīnandū dic̄. A. ſm plz. Et ſbdit A. ꝙ declo hui⁹ febꝛis eſt lōgioꝛ declone tertiane plz. i. mltū vel plz. i. in plurib⁹: q: poſſet eē aliq̄ tertiana nota cui⁹ declo eēt lōgioꝛ declone alicui⁹ flātice notet q̄tidiana aūt vł ſp hz declinationē lōgioꝛē declone tertiane vē. Et nō tetigit. A. de ſtatu: q: dereliqt notū q ſtaſ eſt minus alioꝝ tpoꝝ. Eſt tn̄ ſtaſ q̄tidiane vē lōgioꝛ ſtatu tertiane vē. in noꝛ aūt poſſet eueníre ꝟriū. Itaq ꝓn^m q̄tidiane ē longū: ſz ñ tn̄ qn aug^m ſit lōgi⁹ ꝛ declo ē lōga: ſz nō q̄ztū ꝓn^m ꝛ ſtaſ eſt lōg⁹ lz ſit breuioꝛ alijs tpib⁹: vñ ſeqť q tota egri° ſit lōga. q̄re dixit. A. ꝙ eradicatio ei⁹ iter. 44. dies de q̄ cōiter miranť docto res qō poſſit in tā breui tpe eradicari cum poſuit ꝓn^m 18. diez. ꝛ aug^m lōgius eoꝛ ꝛ ꝑcipue cū apud oēs ipſa difficile eradicať ꝑ mltitudinē māe ꝛ groſſitiē ꝛ viſcoſitatē: ꝑ qō fortaſſe mot⁹ eſt Aue. 7° colz. dicere q ſtaſ ei⁹ nō eſt b^or triū ſeptimanaꝝ: ꝛ eſt poſſe vt ouret vltra. 40. dies ꝛ vltra: q̄uis dicāt qdā. ꝙ Aue. p ſtatū itellexit ſtationem ꝛ moꝛā. ſ. totū tp̄s ouratioꝛis ei⁹: ꝓpter tn̄ eradicatioꝛis eiuſ in dicto termino poſſet demōſtrari b̄ mō. vt ꝙ ꝓn^m ſit. 18. diez. ꝛ aug^m ſit. 20. ꝛ ſtaſ ꝛ declinatio ſit q̄tuoꝛ. Sz tn̄ qz nō bn̄ veriſiłe appet ꝙ ſtaſ ꝛ declinatio ei⁹ cōpleať in ſex diebus. Dixit gloſatoꝛ ꝙ lr̄a oz dicere. 64. diebus. ꝛ lz lr̄a eſt melioꝛ: q: in b̄ tpe ꝓn̄t meli⁹ diſtingui tpa ſm intētionē Aui. Siłr ꝛ Huil. b̄ ſequēs dixit. ꝙ durat ſm plz vſq ad 64. dies. Et ſubdit ꝙ durat aliqn̄ vſq ad mēſes: q̄uis aliqn̄ in qbuſdā eradicetur in minoꝛi tpe iſto. vt qn̄ mā fuerit pauca ꝛ benigna: ꝛ nā patiēťis calida ꝛ foꝛtis: ꝛ ſpāliter ſi eſtas fuerit: ꝛ erroꝛ nō fuerit cōmiſſus in regie eius. ꝛ ſine dubio lr̄a q̄ hz. 64. dies hz magis vītatē: ꝛ maxiť in interpolata. Jn ꝓtinua aūt nō ſic: cū ſm plm ꝓtinua ſit breuioꝛ iterpolata ſaltē ſibi ꝑportioāli: ꝛ ſic̄ dcn̄ fuit ō termino ꝓncipij: ita intelligēdū eſt de iſto: ꝙ nō ꝑt ꝓ rōnē ꝑbari talis termin⁹: ſz ſtať expientie auctoꝝ. ꝛ nō eſt ꝑfixus: ſz multū variabilis in latitudine ſua ſm multiplicē varietatē flātū. dn̄t. n. ꝙ flātica ex flāte dulci ꝛ ſalſo eſt breuioꝛ alijs: ꝛ poſt factā a flāte ſalſo eſt fcā a flāte nāli: ꝛ poſt eā ex inſipido ꝛ aquoſo: ꝛ poſt hāc facta a flāte crudo ꝛ acetoſo: ꝛ facta ex mucilaginoſo ꝛ vitreo eſt longioꝛ alijs. Ego aūt putaui ꝙ termin⁹ q̄dragitaq̄tuoꝛ diez. eēt termin⁹ quotidiane vere. ¶ Apparet ergo ex dictis ꝙ flātica abſolute eſt lōga: ꝛ fcā in hyeme lōgioꝛ eſt eſtiuali: ꝛ autūnaľ vnali. q̄uis. n. dicat. H. in ꝓme. affo. Jn morbis min⁹ ꝛč. ꝙ flā nō mouet ad febrē faciēdā in eſtate niſi ſit multū: ꝛ multitudo facit ad longitudinē: cū b̄ tn̄ in eſtate eſt breuioꝛ: q: plus facit ad breuitatē reſolo mlta q̄ fit de eo i eſtate q̄z facit ei⁹ multi^do ad lōgitudinē: ꝛ flātica ꝓtinua vtp̄m fit ex mā maioꝛis malitie q̄z flātica ꝑiodica. Jn qbuſdā tn̄ ꝑiodicis poſſet ꝟriū reꝑiri. ¶ Et febꝛis qdē flātica nō eſt de gīne acuta: ſz ꝓtigē poſſit: raro tn̄ ꝙ aliq̄ flātica aliq̄s teneat moꝛes acutaꝝ: vt fcā de flāte ſalſo: ꝛ fortaſſe ēt de dulci: ꝛ q̄uis aliq̄ infra terminū acutaꝝ reſoluať. Dixit Gordoni⁹ ſicut febꝛis q̄rtana raro repiť cōtinua: ita flātica raro repiť interpolata.

¶ De ſignis febꝛis flātice in generali. La. ij.

Primus ſignum.

Jrit Hal. 2° de criſi ſi añcedūt hāc febrem nauſeatiua ſatietas plūma ꝛ tarditas in digōne ꝛ eructuatio acetoſa. ſup. ꝛ ſomnolētia vt etiā erect⁹ ſtās dormiat ꝛ pigritia admotiones ꝛ defectio in appetitu ſm plurimū ꝛ grauitas totius coꝛporis. Dixit Hui. vīna groſſa ꝛ alba cum grauitate coꝛpis flāticā futurā eſſe ſignificat.

¶ Signa aūt demōſtratiua ei⁹ ſunt dixit Ha. 2° de dīntijs febꝛiū. Primū eſt ꝙ iſta febꝛis incipit ab infridatiōe extremoꝛū magis ꝛ nō cū rigoꝛe ꝛ hoꝛroꝛe. Dixit. 2° de criſi. febꝛis faciēs po^m oī die nō incipit cū hoꝛripilatione a ꝑ die. cūq ꝑtēdunť cū ea dies tūc illud qō accidit eis in ꝓmis hoꝛis po^or eſt frigus in eo qō appet de coꝛpe ꝛ extremitatib⁹ ꝛ rigoꝛ ver⁹. Ser. aūt dixit. ſentit ille cui aduenit frigus ꝑ ptē flātis q̄ nō putreſcit adhuc ꝛ in fine fac̄ hoꝛripilationē ꝑ flā qō iā cōputruit ꝛ ignič. Raſ. āt in diuiſiōib⁹ dixit. b̄ febꝛis incipit cū hoꝛripilatiōe veri frigoꝛis: ꝛ Alm. dic̄. ꝙ incipit cū hoꝛripilatiōe vō frigoꝛe in doꝛſo ꝛ extremitatib⁹. Et Hal. rigoꝛē ꝛ frig⁹ nimi⁹ hēt in i extremitatib⁹ coꝛpis. Et Uia. ait hāc febrē nimiū frig⁹ ſeqť vt totū coꝛp⁹ ꝙgeleť ꝛ maxiť extremitates. Dic̄ Zoar. nō hēbit niſi paꝝ de hoꝛripilatiōe coꝛpis ꝛ ifridāť extremitates ꝛ fiūt alices in ſuo coꝛpe ꝛ extēſiōes. Dic̄ Jſaac. cū b̄ febꝛ]. ſit de putre-

factiõ flãtis neče ẽ vt in vnaq̃ accessiõe p̃cedat p̃sq̃ mã caleñat ⁊ putreñat frig⁹ q̃si glacies refrigerãs totũ corp⁹ ⁊ maxi⁽ extrẽa p̃manẽs q̃usq̃ flã putreñat ⁊ incipiat calefieri. Aue. tñ dix̃. In p̃n° extrẽa infrigidant. ¶ Dix̃ Raſ. 18° ꝑtiñ. H. dix̃. 4° de accñti ⁊ morbo. nõ voco rigorẽ sensum frigoris vehementis in corpe: ſz voco ꝟ noie illud qõ de ꝟ accidit de rigore ⁊ tremore. Et dico ego: pp ꝟ q̃ i nulla febre flãtica est rigor. certificatũ. n. est p̃ expientiã q̃ sensus frigoris ⁊ stridor dentiũ sunt in febrib⁹ flãticis. Et si in p̃n° febriũ fuerit frig⁹ nõ pueniẽs ad ꝟ nõ est morb⁹ flãtic⁹ fortis. Et dixit H. in aggregatiõib⁹ glauc. rigor flãtice ẽ cũ frigore simili niuis ⁊ ego dico q̃ i domo egroꝝ ſigniãt sup̃ febrẽ flãticã cũ rigore in q̃ est stridor dẽtiũ. ¶ Et dix̃ Raſ. q̃ dixit H. rigorẽ in flãtica ⁊ q̃rtana eẽ debilẽ intellexit q̃si tremorẽ. frig⁹. n. in his ãbab⁹ est vehemẽs. Et dix̃. Theodosius. febris flãtica est cũ vehemẽti frigore: ita q̃ videat patiẽti q̃ sit in niue: ⁊ hec plõgat: ⁊ vix calefit. Et dix̃ H. in ogregatiõibus crisis flã putrefactũ nõ mordicat mẽbra sensibilia mordicatiõe supflua pp qõ nõ accidit in ea rigor: ſz frigus in supficie corpis ⁊ extremitatib⁹. ꝓprietas nãq̃ rigoris flãtice est q̃ infrigidẽt supficies corpis ⁊ extremitates sine tremore. ⁊ est difficil⁹ calefactiõis corpis ⁊ plongat mora ⁊ tps aug⁽ ei⁹. Dixit. fili⁹ Mesuay. frig⁹ ei⁹ est sine pũctura. ⁊ est sicut frigus stãtis in niue. Et 16° ꝑti. dix̃ Raſ. vidi q̃ febres flãtice nõ p̃t incipere cũ rigore vehemẽti. vñ si fuerit rigor vehemẽs in p̃n° tertiana erit. Dixit Aui. hec qdẽ febris nõ est de mã q̃ faciat pũctionẽ: ita vt sit cã rigoris in via expulsionis de venis ad exẽ: q̃ putredo ei⁹ est putredo rei lenis. Et subdit. q̃ multotiens incipit in porisimis p̃mis sine frigore ⁊ ẽ neq̃ rigor. imo postponit vsq̃ ad tps: ⁊ fortasse erit frig⁹. ſ. in p̃mis porisimis ⁊ rigor nõ erit. ¶ Ex dictis multis añcedẽtib⁹ vide q̃ magna est varietas de ꝟ signo in vbis eoꝝ: qõ maxi⁽ ꝟtingit p̃ ppcõ fusionẽ quã faciũt in noib⁹ tipoꝝ. ſ. frigore horripilatiõe. ⁊ rigore. ⁊ in assignatiõe cãꝝ istoꝝ tipoꝝ. Dixit Rabi auctoritate H. 2°. de febrib⁹. In febrib⁹ flãticis cã rigoris est alia q̃z cã febris. nã febris cã est illud qõ est ex flãte putrefactũ: ⁊ cã rigoris est residuũ flãtis nõ putrefactũ. Dñt q̃dã q̃ frig⁹ qõ accidit in p̃ncipijs flãticaꝝ est q̃nq̃ positiuũ ex sparsiõe mãe nõ putrefacte vel vapoꝝ ab ea eleuatoꝝ sup̃ supficiẽ corpis ⁊ extremitates: ſz vtp̃m accidit ex suffocatiõe caloris nãlis sub mã reuocãtis sanguinẽ suũ ad iteriora corpis: ⁊ nõ exspsiõe mãe flãtice sup̃ mẽbra sensibilia. ¶ Precipue tñ accidit varietas i ꝟ signo pp varietates flãtũ: ⁊ hec est varietas in vbis auctoꝝ. nã q̃nq̃ incipit hec febris absq̃ frigore horripilatiõe vel rigore: ⁊ nõ solũ i p̃mis porisimis vel postremis: ſz p̃ totũ tps sue durationis. vel ẽ tñ q̃ p̃m p̃m inqadit cũ oscitatiõib⁹ ⁊ alicib⁹ ⁊ pigritia vel q̃dã somnolẽtia: ⁊ erit ꝟ maxi⁽ q̃n mã fuerit benigna dulcis ⁊ pauca ⁊ leuiter mota ad porisimũ. ¶ Et aliq̃n erit sine frigore horripilatiõe vel rigore in p̃mis porisimis: ⁊ postea in ꝓcessu accidit aliq̃ frigus: qõ p̃m p̃m nõ erit positiuũ: ſz ex reuocatiõe caloris ꝓueniẽtis in extremitatib⁹ ⁊ aliquã sentit horripilatiõez ⁊ pũcturã: ⁊ hoc accidit q̃n mã erit benigna dulcis ⁊ leuiter mota: nõ tñ erit sic pauca: ita q̃ egebit ad ipsi⁹ digõnẽ ⁊ subtiliationẽ ampliori actione caloris q̃ subtiliet⁽ a q̃ calefactiõe ⁊ putrefactiõe sua aliquã acqrit mordicationẽ: ⁊ cũ ꝟ velocius mouebit⁽ sup̃ mẽbra sensibilia. ¶ Et aliq̃n in p̃mis porisimis ⁊ ẽt in ꝓcessu incipit cũ pua horripilatiõe ⁊ puo frigoꝝ aliq̃li rigore ⁊ maxi⁽ cũ motu ei⁹ cõcussiuo: ⁊ ꝟ maxi⁽ erit cũ flã fuerit salsum: ⁊ erit ei⁹ inuasio cũ dictis accñtib⁹ itẽsionib⁹ ⁊ remissionibus p̃m q̃ plus vel min⁹ pticipabit salsedine ⁊ velocius vel tardius mouebit⁽ p mẽbra sensibilia. ¶ Et q̃nq̃ incipit cũ frigore in p̃mis porisimis ⁊ i ꝓcessu addit⁽ frigori ei⁹ horripilatio ⁊ rigor p̃uus vt cũ mã ei⁹ fuerit flã nãle: qõ postq̃ calefit ⁊ subtiliat⁽ ⁊ forti⁹ mouet⁽ gñat horripilationẽ p̃uã ⁊ silr rigorẽ p̃uũ. ¶ Et q̃nq̃ incipit cũ frigore magno in extremitatib⁹ ⁊ dorso in p̃mis porisimis: ⁊ in postremis minuit⁽ frig⁹: q: calefit ⁊ ſbtiliat⁽: nõ tñ misce⁽ ei horripilatio aut rigor: ⁊ ꝟ erit q̃si mã ei⁹ eẽt flã crudũ mucillaginosum vel vitreũ. Et dixit Jsaac. q̃z to est flã fridi⁹ tãto frig⁹ est intensius in p̃ncipijs accessionũ. ¶ Et q̃nq̃ incipit cũ frigore intẽso ⁊ rigore ꝓ motu cõcussiuo absq̃ pũctura i p̃mis porisimis: ⁊ in ꝓcessu minuit⁽ frigus: ſz nõ ꝛcussio: ⁊ ꝟ erit q̃si mã ei⁹ eẽt flã acetosuz ⁊ ỏ bis ãpli⁹ dicet⁽ i signis spẽz. ¶ Scõuz signũ dixit Ha. 1° de dif. fe. est q̃ difficile est calefactibile corp⁹. ſ. febriẽtis a porisimo q̃tidiane. dix̃ Almã. tps frigoris ꝓlixũ sit ⁊ vix calefit: ⁊ neq̃ cito puenit ad inflãmationẽ ⁊ caloꝝ sicut i tertiana: quinimo calefactio in hac febre accidit cũ ꝓlixitate ⁊ labore. Et p̃m p̃m calefacit ⁊ itez infrigidat: ⁊ postea ẽt calefacit: qõ postq̃ multotiẽs calefactũ fuerit manifestat⁽ calor ⁊ fit in toto corpe eq̃lis. i. sparsus post laborẽ tñ. Raſ vo in diuisiõib⁹ dixit q̃ horripilatio est lõgi spatij ⁊ tardat⁽ in calefaciẽdo ⁊ fortalse nõ calefit. Et Hal. dixit. q̃ frigus diu durat. Et Aue. est tps frigoris lõgũ: ſz paulatim inualescit. Et q̃n incipiet calor cõpere redit frigus ⁊ fortificat⁽ sup̃ eã. Et cã hui⁹ signi dixit. H. est q: flã est grossuz ⁊ viscosuz isup ⁊ frñ ⁊ hũidũ cõpl'one. vñ difficile reddit⁽ accẽsibile. ⁊ ex ꝟ est tarde gresibile ⁊ i multis locis ꝟz porosi. i. pua foramina detinet⁽ ex qb⁹ cãis accidit q̃ longinquã hz ascẽsionẽ vt veniat ad stũ. Uñ. A. dixit. frigus nõ accidit subito. ſ. vt occupet totũ corpus. Immo paulatiz in extremis. ſ. ichoat: deide pueni ſcz ad extrema vt fiat sẽ nix neq̃ calefiũt subito neq̃ p̃m gradationẽ ꝛtinuã. i. q̃ pduret. imo paulatiz cũ reditu frigoris. ſ. post q̃z corp⁹ est calefcñ. Et multotiẽs accidit calitati hui⁹ febris vt sedeat. i. stet tpe q̃ hẽat q̃ztitatẽ vni⁹ hore vel duaꝝ sup̃. vel ampli⁹ aut min⁹. ⁊ ꝟ in aug^to po^mi. q̃re extimat⁽ dixit. A. pp ei⁹ p̃manẽtiã q̃ iã puenerit ad stũ cũ ipa adhuc sit in aug^to. videbis. n. iã incipere aug^m. ſ. post dictã stationez. nõ. n. põt flã vnifozmiter inflãmari ⁊ accidit de eo sicut de lignis viridib⁹ q̃ cũ appent exterius accensa interi⁹ nõdũ sunt calefacta. Et iste qdẽ stationes in aug^to p̃t eẽ ⁊ p̃m p̃m sunt plures ⁊ maxi⁽ q̃n flã fuerit multũ et eroꝝ eneũ: ne q̃ repiunt⁽ in oi febre flãtica. imo si flã fuerit pue viscositatis sic̃ salsum dulce ⁊ aquosum non reperiũtur tũc dicte stationes. ¶ Tertiũ signũ dixit Hal. ad glau. calor subhũidus inuenit⁽ q̃si cũ vapore aliq̃ ⁊ ꝛtinuo man⁹ tactu cognoscit⁽ ⁊ humidiorẽ oz esse caloꝝ ei⁹ cũ q̃dã acredine. nõ. n. in p̃a imissõe man⁹ ilico pceptibile: ſz tardãte manu: fumosuz. n. caloꝝ vapori multo mixtuz putabis eleuari suffocato poti⁹ in hũore multo igne q̃z eo mãe dñante. Et dix̃ 2° de dñntijs febriũ. q̃ postq̃z recesserit rigor calor nõ mult⁹ accẽdit⁽ neq̃ clar⁹ est velut ignis purus cui nõ ẽ admixta fumosa nubes: ſz accẽdit⁽ calor silis fumoso ignis ligꝝ viridiũ accensoꝝ. q̃si dicat. sentit⁽ calor cũ mitis fumis ⁊ vapozib⁹: q: cũ eo est aliq̃d hũiditatis q̃si ros. Et Sera. dixit. calitas hũtiũ hãc febrẽ ẽ rozida cũ q̃ ẽ aliq̃d hũiditatis: ⁊ qõ est: q: eleuat⁽ ex ꝟ humore vapor sicut ex lignis viridib⁹. ¶ Et Al. dixit. cũ calor icipit p totum corp⁹ spgi ⁊ eq̃ri nõ est fortis neq̃ in corpe egri sentit⁽ incẽdiũ neq̃ mordicatio vt in tertiana ⁊ causone: de q̃ vt dixit Hali. hmõi febris hz hũiditatẽ pp flã: ⁊ paꝝ calitatis pp putrefactionẽ. Et iõ dixit Raſ. in diuisiõib⁹. cũ calefit nõ est vehemẽtj incẽdij. vñ dixit H. 2° de crisi. q̃ eger nõ sentit inflãmationẽ vehemẽtẽ: ⁊ neq̃ ẽ ei necessariũ vt discoopiatur ⁊ ꝓhibeat a se pãnos. putrescẽte. n. flãte dix̃ Uia. calor paulatiz ascẽdere sentit⁽ ⁊ febrẽ lõgã facere. ¶ Dixit. A. calitas hui⁹ febri: minor ẽ q̃z vt inflãmet ⁊ angustiã faciat ⁊ magnificet desideriũ aeris frigidi ⁊ aq̃ fride ⁊ inspissatiõis ⁊ rarificatiõis ⁊ anhelit⁹ magni exufflãtis hz p̃m: ⁊ dix̃. p̃m p̃z: q: aliq̃n pp multã putrefactionẽ ad pdcã pduc̃it accñtia de angustia ingetudine ⁊ inflãmatiõe ⁊ desiderio

Scdus signus.

Tertius signum.

frigidi ⁊ banelitu magno ⁊ silib⁹. Dixit.n. Aue. 4° colligit. q̄ calor hui⁹ febris est q̄si tēpatus.s.i cōpatione ad calorē aliaꝝ febriū hūoraliū.hoc tñ signū nō est in oib⁹ febribus flāticis eqlē:sed magnā respicit diuersitatem p diuersitate māe ⁊ multiplicatiōe putrefactiōis.nā quāto putrefactio est maior tāto calor est maioris incēdij.⁊ in flāte salso calidi tas est amplior q̄ in alijs:⁊ post eā in dulci. Et in q̄dia na vera p̄m plm̄ caliditas nō est vehemēs:ita q̄ rōne incēdij ei⁹ inquietet ifirmū ⁊ angustiet ad desiderādū attractio nē aeris frigidi aut potū aq̄ frigide.aliter inspissationē cutis.i.oiscoopturā pānoꝝ in q̄ pp aeris frigiditatē inspissatur cutis siue ipsius rarificationē.i.coopturā pānoꝝ caliditate rarificat cutis neqꝫ ponit patiēti nēcitatem magni anhelit⁹ ⁊ exufflātis. ¶ Et dix̄ H.2° de dif.fe.q̄ caliditas hui⁹ febris nō est eqlis in oib⁹ ptib⁹ corpis. vñ dix̄ Aui. calitas hui⁹ febris nō est filis neqꝫ eqlis in oib⁹ ptib⁹ super quas cadit man⁹.imo est valde diuersa:qm̄ iuenit man⁹ in vno loco aspitatē ⁊ in alio lenitatē ⁊ est quasi caliditas colex prē cribellatā.⁊ reddit H.ibidē cāz dicēs h⁹ ineqlitatē cāz maxi⁹ visuz est esse viscositatē ⁊ grossitiē ⁊ difficile solubilē humorē.nā flā nō trāspirat vt caliditatē manu repzesentet tāgētis sic nec alij hūores nisi subtiliatū fuerit:⁊ in vapores dissolutū vt cū eis ad exteriora spiret. Subtiliat aūt vir qōcūqꝫ fuerit nā ḡssissimū ⁊ viscosuz:⁊ multomagis si nā frm̄ fuerit qle est flā.nō ergo p̄m totū neqꝫ homalie.i.eqliter flā calefit ⁊ subtiliat:sed vbicūqꝫ putredo i eo inualuerit p̄m illud solū exufflat ⁊ calefit ⁊ extra ferē caliditas ei⁹ ad cutē. In flāte aūt insurgit putredo p̄m ptes mltas adhuc ēt multis ptib⁹ ei⁹ iputridis ⁊ nō calefactis :⁊ intellexit de mā eiusdē poxismi. ¶ Et Aui. dixit.qñ flā est viscosuz diuersificat ei⁹ passio a caliditate sicut accidit reliquis viscosis cū bulliūt.ipsa.n.disrūpunt in qbusdā locis: ⁊ nō disrūpūt in alijs. Inuenit ḡ aspitas sub manu.i.caliditas aspera ledēs manū tāgētis sicut in loco in q̄ est forame cribri. colatorij:⁊ inuenit lenitas in alia pte man⁹.i. caliditas leuis ⁊ miris sic in loco in q̄ nō est foramē cribri: ⁊ista diuersitas i febrib⁹ flāticis reperit p̄z plm̄:nō tñ sēp. Et ió ꝑ signū nō est neciuz.nā pole ē lz raro accidat q̄ vapor ei⁹ calidus eqliter ⁊ vniformiter moueat ad cutē:⁊ p̄ mari⁹ ꝓtingeret in flātica de flāte dulci pauco : ⁊ in q̄cūqꝫ febre appet ista ieqlitas ipsa appet in p̄mis poxismis plus: ꝛ in postremis minoraf:qz in eis flā ē magis subtiliatū ⁊ diuisum. Et manifestaf in aug^to po^mi plusq̄ in statu.nam in statu po^mi qñ mā est iā tota calefacta fortasse nō apparet illa ineqlitas:aut nō sic apparet sicut in augmento. Et quāto flā est grossius tāto magis cōprehēdit ⁊ eō min⁹. Et adhuc ista ineqlitas nō est signū ꝓpriū hui⁹ febris. nā lz in sanguinea ⁊ colerica nō reperiāt:in melica tñ reperiri pōt pp grossitiē ei⁹ ⁊ frigiditatē:multo tñ min⁹ q̄z in flātica:cū nō sit in ea viscositas sicut in flāte q̄ potissime facit ad hāc ineqlitatē. ¶ Dixit H.p̄a ad glauc.q̄tidiana febris siue per diē siue p noctē fiat.i.siue sit diurna siue nocturna nō cū acri siue ingenti calore icipit vt tertiana. Aui.tñ dix. qūocūqꝫ sit.s.q̄ caliditas ei⁹ sit acutior in p̄mis poxismis siue nō vel q̄ pcipiat calor ei⁹ eqlis vel ineqlis vel siue sit ista ineqlitas dicta in oi flātica siue nō caliditas eius nō est magna nec puenit ad tñ gradū q̄ faciat appetere aerē frigidū ⁊ aquā frigidā sicut facit caliditas tertiane. ¶ Dixit Hal.cū tāgis corpus in hora accessionis nō apparet calor nisi cū moreā man⁹ ⁊ calefaciet ⁊ aperiātur pori. Et Aui. dixit.tact⁹ caliditatis ei⁹ in p̄mis est debilis ⁊ vaporosus: deinde cū plongaf positio man⁹ sup mēbrū sentit manus acuitatē ⁊ mordicationē.s.aliqualē.i.debilē nō equalē nec silem vt dcm̄ est. Et ꝑ ptigit qz caliditas in re viscosa ḡssa reticeā ⁊ nō cito exalat : ⁊ silr cū calitas est in re grossa nō repzesentaf in p̄a appōne man⁹ vapor plurim⁹ neqꝫ caliditas fortj.retineā.n.pp viscositatē:ꝛ postea manu pseuerāte in tāgendo sentit caliditas augeri sic dcm̄ fuit de caliditate febris ethice. ¶ Et dix̄ Aui.q̄ sicut caliditati hui⁹ febris sunt statiōes in aug^to : silr ēt st ei statiōes in decl'one. vī.n.in decl'one calor minui ⁊ stat tpe aliq̄:ita q̄ putef decl'o ⁊ putef q̄ successiue dēat ꝓportionabilr calor minui.⁊ tu videbis eū stare diu i eadē minoratiōe:⁊ nō ꝓcedē minorando.vel vides postea caliditatē fortiorari ita vt putes q̄ adhuc sit status.deinde itez minuit ⁊ aliqñ itez intendit calitas:⁊ postea minuit donec declinet pfecte. ꝑ tñ nō sic manifeste neqꝫ totiēs nec in multis repit sicut q̄ accidit in augmēto.⁊ cā ei⁹ est abundātia flātis in vijs expultiōis.vñ tardaf ei⁹ expultio ⁊ cā eius ēt est diuersitas eius ad recipiēdū resolutionē ⁊ incinerationē q̄re ps aliq̄ ei⁹ resoluit ⁊ incinerat ⁊ altera adhuc postea flāmaf sua manifestaf. ¶ Qō aūt dixit Aui.q̄ in p̄ncipijs.i.in p̄mis poxismis apparet calor maior ⁊ in postremis minoraf vt dcm̄ est:p verificatiōe sui duo p̄supponit.vnū est q̄ mā oium poxismoꝝ totiꝰ feb.sit vna de vno cumulo vel aceruo:⁊ nō ō diuersis:sic q̄ sit tota sil' generata.nam si esset de diuersis cumulis vel postea de nouo alia mā generaret posset deuenire oppositū.s.i.n.grossior mā moueret in p̄mis ⁊ in postremo subtilior tūc in p̄mis poxismis calor esset min⁹ acut⁹: ⁊ in postremis magis acut⁹:2^m est q̄ mā illius cumuli nō sit ex toto vniformis:ꝛ difformiū ptiū in ḡssitudine ⁊ subtilitate:qr tūc subtiliores mouent p̄i⁹ ⁊ caliditatē faciunt intēsiorē. Si aūt eēt ꝑz totū vniformis tūc eueniret ꝓriū: qr in primis eqliter moueret ⁊ eqlē faceret calitatē. Quidā aūt volunt q̄.A.solū intellexit p poxismos p̄ncipij vlis vt sit sensus q̄ in p̄mis paroxismis p̄ncipij vlis calitas sit maior q̄z in vltimis ipsi⁹ p̄ncipij vlis:ꝛ siue intellexerit p̄z modū p^mi siue 2^mi modū:isto ꝓ numerus po^ris caloris maioris aut minoris nō est determinat⁹:ꝛ pūt eē eqles : ⁊ pōt esse q̄ po^mi maioris caloris excederet alios ⁊ pōt eē ēqlio p̄m varias dispōnes eoꝝ. Sūt aūt ⁊ alij dicētes q̄ Aui.intellexit de q̄libet po^o totiꝰ febris.s.q̄ in quolibet poxismo cū calore ei⁹ spḡit i p̄mis ipe sit maior q̄z in postremis ipsi⁹ po^mi.i.in decl'one ei⁹.de h aūt 3° signo q̄dā diuidētes eoꝝ in partes ꝓstituūt ex eo quoꝝ sig^a q̄ oia in h declarata sūt. ¶ Quartū signū dixit Hal.2° de differētijs febriū est q̄ lz febris inequales ⁊ amplius debiles ⁊ puos opatur pulsus in inuasiōib⁹.i.p̄ncipijs poxismoꝝ ⁊ in p̄mis ascēsionū.i. in p̄n° aug^ti:⁊ iequalitas est:qr mā grauat virtutē ⁊ debilitas ꝓpter vtutis imbecillitatē:⁊ puitas pp frigiditatem flātis remittētē necessitatē. Et scias q̄ qr iste differētie pulsus sunt ēt māifeste in p̄n° aug^ti hui⁹ febris ipsa distingui tur ab oibus alijs.nā in illis oib⁹ in p̄n° augmēti pulsus māifeste incipit magnificari ⁊ in ista nō. Et dixit H. q̄ q̄z uis hee dīe pulsus repiant in p̄n° poxismi tertiane:sūt tñ valde minores in tertiana q̄z in flātica.⁊ in tertia predicte dīe cito subsistūt.i.deficiūt ⁊ trāseunt qō nō est in flātica. in qua trāseūt ad augmētū.imo dixit Hal.aliqñ p̄dcē dīe in tertiana nō coinuadūt.s.multū manifeste p̄m qō declaratū est in pulsu tertiane.sup.sed in flātica manifeste coinuadūt. Et dixit Hal.2° de crisi.reperit in pulsu diuersitas ⁊ corrūpit ordo ei⁹ in p̄n° poxismi ⁊ remanet de illa diuersitate aliqd in hora augmēti ⁊ nō repiunt in hac febre velocitas ⁊ magni^do^ ⁊ for^do q̄ reperiūt in tertiana ēt p̄m finē declinatiōis.sup.nedū in alijs tpib⁹.vñ p̄a ad glauc.dixit. pulsus his puiores sūt eis q̄ in q̄tanis plusq̄z illi eis q̄ in tertianis.rariores vo rursus sunt hi q̄ in anfimerinis eis q̄ in q̄rtanis tñ quātū his illi in q̄rtanis. In tarditate vo eodē mō se hñt in vtrisq̄z. ¶ De pulsibus hui⁹ febris dixit Sera.pulsus est puior pulsu illoꝝ qb⁹ accidit febris melica:eo q̄ hūor flātic⁹ nō dissoluit vtutē cū friditate sua tñ. imo cū multitudine sua ēt ⁊ est pulsus multū spissus ⁊ diminutio mlta adiuuat ⁊ attrahit spissitudinē. Al. vo dix. q̄ pulsus i hac fe.ꝑz velocitatē ⁊ spissitudinē mlto minor

Quartus signum. De pul. su.

inuenit q̄z in tertiana. ⁊ ex h̄ vbo pz q Ser. cōparauit pul
sus flātice ad pulsus q̄rtane ⁊ ñ ad alias. Et Alm̄. q pter h̄
est diuersus. ¶ Et Hal. dixit. pulsus hui⁹ mino⁹ est pulsu
q̄rtane ⁊ spissio⁹: ⁊ ei⁹ puitas ē pp flā: qō est: q⁹ deficit vr⁹
ex friditate ei⁹ ⁊ dissoluit ⁊ angustiat pp mltitudinē quāti
tatis ei⁹. vñ multū est diuersus. Et spissitudo ei⁹ ē ex neces
sitate recupandi magnitudinē. Zoar. vo dixit. nō erit pul
sus durus nec difficilis nec cū multa alteratiōe ⁊ velocita
te sic in febre colica. Et Aue. dix. pulsus hui⁹ febris rario⁹
⁊ mino⁹ est pulsu tertiane in oi tpe febris. ¶ Dixit A. pul
sus est pu⁹ submersus siue depositꝰ debilis rar⁹ in pmis. i.
in p̄n⁹ po^mi ⁊ est qdē submersus pp suffocationē calozis a
frigiditate viscositate ⁊ multitudine mäe. ⁊ est rarus ꝓpt
frigiditatē mäe. Deiñ dixit Aui. sit frequēs in fine. i. in p
cessu vel in fine. s. frequētie. nā fit in processu vehementer
frequēs. Et hic pulsus q̄uis in pcessu possit esse vel aliqñ
sit puus ⁊ debilis. nūq̄ tñ est rarus nisi in p̄n⁹. Et dix̄ A.
q vehemētia spissitudis ei⁹ est pp puitatē ipsius. nā pulsus
flātice est mino⁹ pulsu tertiane ⁊ q̄rtane. ⁊ p ons frequen
tio⁹. ¶ Q. aūt sit mino⁹ pulsu q̄rtane dubiū vr̄. nā Hal. 2⁹
de crisi. dixit. pulsus pōit q̄rtana febris in p̄n⁹ poxisimi i di
spone puitatis quā nō ꝓseqūt alia egri⁹ pter ipsaz. Et Aue.
4⁹ coll. 3. exp̄sse dix̄. pulsus q̄rtane est puio⁹ pulsus q̄z sit in
flātica. oppositū tñ hoc dixer̄t vt patuit. Sera. Haly. ⁊ A.
pp hāc ḡ ꝓietatē tollēdā scias q in flātica ⁊ q̄rtana pulsus
ad magnā puenit puitatē q̄ est tāta q hesitare faciat sapiē
tes q̄ ea⁹ sit maio⁹ ⁊ difficile reddit h⁹ iudiciū. oñt tñ q in
q̄tidiana vā de flāte nāli cū alijs ꝓueniētib⁹ pticularib⁹ ad
hāc febrē pulsus p certo est mino⁹ q̄z in q̄rtana vā. cū ꝓue
niētia suo⁹ pticulariū. Sz tñ pót esse aliq̄ flātica vt de flāte
dulci aut salso vel de aliq̄ flāte benigno ⁊ pauco nō magne
putrefactiōis in q̄ pulsus eēt maio⁹ q̄z i q̄rtana vā. ex h̄. n.
soluit discordia. ¶ Sz restat sedare discordiaz de raritate
pulsus in hac febre in cōpatiōe ad raritatē ei⁹ in tertiana.
nā vt appuit Alm̄. ⁊ Aue. volueruṫ q pulsus in hac febre
sit rario⁹: ⁊ sic p certo est. ⁊. n. tertiana est maioris icēdij ⁊
magis exigēs est spissitudinē ad cuētationē ei⁹ q̄z in flātica.
Jōq̄z tenēdū est q ter. Aui. q dicit oppositū sit corrupt⁹ ⁊
dz eē filis textui Hal. q nō exp̄ssit de tertiana: sz so^m de q̄r
tana. vñ lr̄a Aui. dz sic iacere. q frequētia ⁊ puitas flātice
est vehemētio⁹ q̄z frequētia ⁊ puitas q̄rtane. ⁊ puitas flāti
ce vehemētio⁹ est q̄z puitas tertiane. ⁊ nō tāgit in h̄ frequē
tiā. posset tñ saluari. oñt qdā tex. A. sic q Aui. nō intellexe
rit q frequētia flātice sit absolute maio⁹ frequētia tertiāe.
sz in cōpatiōe ad suā puitatē. vt sit sensus q in tertiana pul
sus pp sui puitatē nō addit tñ de frequētia q̄z tū facit in flā
tica. ⁊ oñt q in aliq̄ flātica absolute posset vificari p aliq̄
tpe vt in ea q̄ incboat cū sincopi in p̄n⁹ poxisimi. ¶ Et dic.
Aui. q q̄uis pulsus flātice sit frequētio⁹ pulsu q̄rtane: nō
tñ est eo velocio⁹: q⁹ maio⁹ virt⁹ regrit ad velocitatē q̄z ad
frequētiā. sz in flātica ōtus est debilio⁹ q̄z in q̄rtana. Jōq̄z
dixit Aui. q in p̄n⁹ po^mi flātice qñq̄z pulsus ē tardio⁹ pul
su q̄rtane aut est ei silis in tarditate ⁊ tūc ē ei silis qñ i p̄n⁹
po^mi nō puenit co⁹p ad multā infrigidationē. ¶ Et dixit
Aui. pulsus flātice est vehemēt[diuersitat] cū puatiōe ordi
nis: q⁹ ē diuersus ⁊ iordinat⁹. pp aggrauationē ⁊ suffoca
tionē calozis. Et declarās A. diuersitatē pulsus dix̄. q pui
⁊ debiles pulsus sūt in diuersitate ei⁹ plus h̄ ē pcussiones
pue ⁊ debiles sūt in hac diūsitate pulsus p̄les q̄z magne ⁊
fortes ⁊ h̄ maxi^e in p̄n⁹ po^mi. Et h̄ itellexit Zoar. cū dixit.
vt. s. q nō est p̄ua friditate post q̄z seq̄t debilis ⁊ lēt⁹ calo⁹
nulla adest fitis: sz multa ozis hūiditas cū multa saliua p
pter flā liq̄factū pulsus in p̄n⁹ debilis ⁊ occult⁹ pp fortem
ꝓstrictionē arteriaꝝ. Jn statu vo est ⁊ paru⁹ ⁊ gracilis pp
puitatē calozis. vria vo est alba ⁊ aquosa ⁊ mediocriter te
nuis pp mäe cōpactionē. Quāto aūt flā est frigidi⁹ tāto fa
cit pulsuz mino⁹ē ⁊ debilio⁹ē ⁊ rario⁹ē in p̄n⁹ accessionis
⁊ vrinā tāto magis aquosaz pp opil'onē ⁊ mäe cruditatē:
sz postea pp calo⁹ē putredinalē fit ruffa ⁊ spissa: ⁊ q̄to fri
gidi⁹ est flā tāto in p̄n⁹ accessiōis frigus ē itēsius. dix̄. Sili.
vrina in colore alba ⁊ mediocriter tenuis vel mediocriter
spissa cū globa hūoris cū multa alteratiōe. i. diuersitate. s.
q pcussiones magne sūt multe ⁊ pue ēt sūt multe: q⁹ imo
est pue multe ⁊ magne pauce. Et tādē subdit Aui. cogni
tiōes pulsus sup febrē flāticā sunt debiliores cognitiōis. p
pulsuz. n. difficillime iudicaf sup eā. Jōq̄z H. 2⁹ de crisi. dix.
q ad cognoscēdū hāc febrē p pulsū opz cōgscē pulsuz pa
tiētis sani. i. dū erat in sanitate dixit Sirar. sup Via. i hac
febre pulsus fit mollis ab hūore ⁊ lat⁹ pp defectionē ⁊ mul
titudinē: ⁊ tardus pp calozis puitatē ⁊ diuersus i fortitu
die ⁊ debilitate: q⁹ nā aliqñ oñaf mäe ⁊ tē ē fort⁹: ⁊ aliqñ q⁹
eō sub mā granaf ⁊ tūc ē debilis. Et ali⁹ addit q est absq
ordie in sua diuersitate ⁊ est rario⁹ ⁊ b^or pulsu tertiane ⁊
q̄rtane in q̄lz tpore ei⁹. ¶ Quintū sig^m ē supt ū ab vrina: ō
q̄ dixit H. 2⁹ ō crisi. q ipsa est a p̄ die fz q ē i p̄n⁹ febris q̄r
tane. Et dix̄ p^a ad glauc. q vrine q̄ in eis fiūt tpa toti⁹ egri
tudis docēt q ēt in pncipijs oñdēt tibi spēm febris anfime
rine albe ⁊ tenuis: aut sunt g̃sse ⁊ turbulēte ⁊ rubee. s. i p
cessu. ¶ Dixit Sera. in iceptiōe febris vrina est subtilis ⁊
alba pp cruditatē hūoris flātici. Jn fine aūt ei⁹ pp decoctio
nē fit rubea grossa: ⁊ h̄ qñ recipit hūo⁹ digōnē ⁊ eūaf. s. p
vrinā. Alm̄. aūt dixit. vrina in hac febre alba est ⁊ subtilis
aut rubea spissa ⁊ turbida ⁊ ꝑm magis in p̄n⁹ ⁊ fz ꝑmā di
spōnē. s. subtilis ⁊ alba: sz postea succedēte tpe in aliā mutaf
dispōnē. Et Haly. dix̄ vrina aliq̄ tpe ē subtilis ⁊ alba ⁊ sub
tilitas ex ꝓsuptiōe ē po⁹o⁹. i. via⁹ pp grossitiē ⁊ viscosita
tē mäe: ⁊ albedo ex friditate est flātis ⁊ q̄dā tpe est grossa
turbida ⁊ rubicūda: ⁊ grossities ⁊ turbiditas est. q⁹ mā ali
qñ apit illā ꝓstipationē ⁊ expellit illā mäz grossaz viscosaz
q̄ fuit cā ꝓstipatōis: ⁊ rubea est: q⁹ flā si putrescat ⁊ moueā
vt calefiat neēe ē. Et Aue. dixit. vrina in hac febre est subti
lis ⁊ alba ⁊ spissa ⁊ obscura ⁊ si calo⁹ putredinalis est fort⁹
⁊ flā pu⁹ ē pol'e vt sit rubea. ¶ Dixit. A. vrina in pmis. i.
i p̄n⁹ vñ. q̄z uis ēt in pticulari ita sit est alba subtil: pp mlti
tudinē opl'onū ⁊ frigoris: deiñ fit. i. magi tincta q̄z pu⁹ pp
putrefactionē. ⁊ posset eē putrefactio tanta ⁊ flā dulce vel
salsuz aut nāle q vria fieret vē rubea sicut aliqñ vidi. vt in
pūbus tñ nō peruenit ad verā rubedinē. Et cū fit magis
tincta dix̄ A. ēt ꝓturbaf pp malitiā digónis maxi^e in pa ⁊
2ª digōne vaporib⁹. n. cibi ⁊ hūoris idigesti ⁊ calefacti ad
vias vrine descēdētib⁹ reddit vrina turbida pp ipsoꝝ ad
mixtionē. turbida. i. obscura. q⁹ nō mingit luminosa. vl'ēt
q̄uis aliqñ lumiosa migaf p⁹ ei⁹ fidētiā fit sic aq̄ turbida
vel mustū pp malitiā digónis. i. pp pcessuz putrefactōis ⁊
malitiā hūoris qō ꝓtigit pp vapores g̃ssos illi pmixtos. Et
sūt q oñt q vria ēt exñs micta lumiosa p⁹ ipsi⁹ residētiā cō
turbaf. s. a medico leuiter cōcutiēte ipsaz i vriali. nā flā qō
i ipsa residet cū mouef offuscat vrinā p h̄. n. distinguit flā re
sidēs i vrinali ab ipostasi laudabili: q⁹ ipostasis p ꝓmotio
nē ei⁹ nō ꝓturbat vrinā. ⁊ oñt q medic⁹ pp h̄ ꝓcutit. vt p h̄
iudicet sup ista fe. Vrina. n. in hac fe. nō seruat ordinē: sz di
uersificaf mltā i subtilitate ⁊ g̃ssitie ⁊ in lumiositate ⁊ tur
bulētia in colore min⁹ ticto i cruditate. Et nō solū accidit i
ea diuersitas i pcessu p diuersa tpa ei⁹. sz imo dix̄. A. q̄z
in vno eodēq̄ tpe alteratur in vria dispō p dicta. Et h̄ erit.
dix̄ ipe q̄ mūdificaf. s. patiēs p vrinā ex mä g̃ssa. resoluit
eni. i. eūaf p ea tūc putridū. ⁊ cū ita est: est vna dispō vie
sz i q̄ est magis tincta ⁊ ꝓturbata. ⁊ hec ē vna hora. ⁊ alia
hora ē q̄n fdibūt opil'ones siue ab eadē mä siue ab alia
nouiē mota: ⁊ tūc erit alia dispō ⁊ albabiē via. sup. ⁊ sbti
liabiē. Et ē h̄ maxi^e q̄n remāet dispō febriētis iter mäz g̃s
saz ⁊ dispōnē putride. i. ad putrefactōez: q̄n. s. stat mä g̃ssa
cū dispone ad putre^m. ñ tñ adhuc putri^a exñs q̄ faciat opi
latiōez. Et h̄ ē q postea claꝝ sbdit. A. dicēs. aq̄. i. vria hora

Utrū pulsus flāti/ce feb. sit mino⁹ p⁹ su q̄rtane feb.

Utrū pulsus flāti/ce sit ra/rio⁹ pul/su tertia/ne.

Quintus signū de vrina.

opilõnũ est alba: deinde qñ putrefit res plia post illud ꝛ ex pellit' ꝛ aperiunt' opilones rubet vrina vsqꝫ quo veniat su p vias qõ opilet eas vice alia de illo eodẽ humore. sup. vel alio illi sili vel eodẽ ꝑz spẽm. Dixit Girar. sup Uia. vrina in ꝑn° est alba ꝛ grossa: ꝑz mã icipiẽte digeri efficit' ruffa vel subruffa cũ suba mediocri vel pingui. i. grossa. Et itellige q̃ Gerar. itellexit de vrina hac qñ opilationes nõ sunt plũe fortes, ꝛ est illud qõ inuenit' ꝑm plũm. Auctores aũt dicen tes vrinã eẽ in ꝑn° subtilẽ itellexerũt i fortib⁹ opilatioib⁹. ¶ Sextũ sig^m dixit Gal. 1°. de crisi. nõ emittit a se hanelitũ magnũ frequẽtẽ neqꝫ inflãmatũ neqꝫ emittit a se aerẽ cali dũ sicut flã ignis. Et Almũ. dixit. nõ est in eo vehemẽs expi ratio. nõ. n. fit in eo hanelitus magn⁹ estuosus. ꝛ est expi ratio maior inspiratione: qz est necessitas maior emittendi fumos putridos capinosos q̃ attrahendi aerem frigidũ. ¶ 7^m signũ. dixit Gal. ꝑ^a ad glauc. vomit⁹ flãtici sunt ꝛ q̃ cũqꝫ ꝑ vẽtrẽ excernunt' fridiora ꝛ crudiora ꝛ aquosiora ꝛ flãticiora: ꝛ vniuersum in digestis hũoꝛib⁹ plenũ inuenies corp⁹. Sera. nã ꝑm plũm est soluta pp flã si nõ est cõplẽ in firmi calida. Et Aui. dixit. ei⁹ egestio est lenis flãtica ꝛ sub tilis. i. lubrica p̃ digõnẽ. ꝛ est ei de flãtib⁹ admixtũ: vt plũm. n. egestio ẽ lenis ꝛ nõ exiccata: si nõ fuerit vt dixit Ser. in hoie calẽ cõplonis nãlis. sup. aut in eo cuius colã phibeꝫ ire ad venas in vijs vrine: ꝛ nõ phibeꝫ ire ad intestina. nã in his egestio aliqñ est citrina. Et si adest fluxus vẽtris ipe est flãtic⁹. Dixit Raſ. in diuisiõib⁹. ẽ in ea vomit⁹ flãt⁹. Et Uia. dixit. q̃ flãtici hũores euomunt' in ea. Et Aue. dixit. si euomet flã. Et Almũ. dixit. si cũ ea fuerit vomit⁹ aut solo vẽtris hũores albi aut pure flãtici egerunt' aut cũ pauca colã rubea. ¶ 8^m signũ dixit. S. ibidẽ. lõgitudo po^mi lon gior fit. ſ. q̃ in tertiana. vñ Haly. dixit. q̃ porism⁹ ei⁹ durat in tps lõgũ. dixit. n. Ser. q̃ inuasio ei⁹ erit. 18. horiꝫ. ꝛ dimis sio ei⁹ sex horis. tz. n. dixit Uia. 18. horis. ꝛ sex dimittit dix'. A. de eis q̃ signant q̃ febris sit flãtica est q̃ sit porism⁹ ei⁹. 18. horis ꝛ dimissio ei⁹ sex horis. Et silr Aue. dixit. ꝛ itelle xerũt ꝑm plũm. nã ꝑ termin⁹ nõ est oib⁹ flãticiꝫ vn⁹: ꝑz qñqꝫ est breuior: vt in facta a flãte dulci vel salso ꝛ a flãte nãli be nigno ꝛ pauco: ꝛ qñqꝫ est lõgior vt in facta a flãte mucilla ginoso vel vitreo: ꝑz in fctã a nãli cõueniẽtib⁹ pticularibꝫ termin⁹ ei⁹ ꝑm plz est vt Auctores dixerũt. Dui⁹ aũt termi ni cã nõ põt pfecte p rõnẽ hũi: ꝑz sic iuentũ est p expientiaz: facit tñ ad lõgitudinẽ ei⁹ multitudo flãtis ꝛ difficultas re solõnis ei⁹ ex grossitie ꝛ viscositate sua: ꝛ paucitas calozis febilis ꝛ innati. Dixit Almã. q̃ ei⁹ inuasio in plũb⁹ in fine diei cõtingit ꝛ iuxta noctẽ. Sera. tñ dixit. q̃ fac̃ piodum. i. po^m in vespis. ſ. cũ iã iclinat' dies: ꝛ tũc ẽ hora mot⁹ flãtis. ꝛ bñ dixit Almã. in plũb⁹ vel ꝑm plũm: qz vt appebit infra in signis spẽz. aliq̃ nõ ve q̃tidiane i his horis iuadũt ꝛ pp ẽt alias cãs ꝛ ocurrẽtes q̃ pñt ab illa hora diuertẽ. In oib⁹ tñ dixit Almũ. tps po^mi plixi⁹ est tpe iterpolatioꝛis. ¶ 9^m si gnũ dix' S. 1° de dñtijs febriũ tps dimissionis nõ est puꝛ sile ꝑ^s. ſ. tertiane de q̃ ꝑus locut⁹ fuerat: ꝑz sp putrefactiõis custodit cognitionẽ ꝛ ꝑm calitatẽ ꝛ ꝑm pulsuz. vñ Serap. ait. dimissio ei⁹ est imũda pp grossitiẽ mãe. Et Almũ. dixit. vene cũ recedit nõ oio a diuersitate putrificant' ſ. in pulsu: neqꝫ corp⁹ a neutralitate. imo relique. ſ. calozis ex ea rema nẽt q̃ i corpe ei⁹ sunt donec alia aduenias accessio. pmanet n. dixit Hal'. calor in corpe vsqꝫ ad scõaz accessionẽ. Et A. dixit. nõ est dimissio ei⁹ mũda: ꝛ nõ eradicat' qn sint ibi re lige calozis: qñ mã ei⁹ cũ grossitie ꝛ viscositate est multa: ꝛ sic resistit resoloni: ꝛ nõ tota resoluit' mã poxisini. imo re manet cinis hũidus. ſ. mã semicõbusta: ꝛ nõ totalr icinera ta: sed ita vt sit adhuc effumabil⁹ ꝛ retinẽs calorẽ putredi nalẽ. q̃re bñ dixit q̃ febris ꝛ hz. 18. horas in sũmo labore: ꝛ fer in falsa qete: pp qõ dixit S. ibidẽ q̃ po^mi ei⁹ sunt õ gũe adiuuat cita aggregatio mãe ꝑ alio po^mo q̃ cito icipit su fumigare ꝛ lõga ꝓduratio po^mi ei⁹ ꝛ nõ vã eradicatio ꝑpa rãt ad citã aggregationẽ mãe ꝑ poxisino seq̃nte. Subdit tñ. S. q̃ cũ ꝛ febris certissima fuerit. i. vẽ ꝛ certe pura q̃ti diana: qõ erit cũ ipoꝛtuna ꝛ diligẽtissima subtilitas videa tur. i. cũ mã flãtica febrẽ causans fuerit subtilis valde. ſ. in gũe flãtũ: tũc mltis videbit' q̃ talis febris purã bẽat inter missionẽ. Et dix' ipse. ita bz. qz tũc ꝛpleta fit resolo ei⁹: ita q̃ in illis sex horis verã bz qetẽ. ꝛ ego freq̃nter vidi febres flãticas ãrũ po^mi nõ fuerũt extẽli vltra. 22. horas: ꝛ fuit ite rũ iterpolatio cũ vã qete. Bene q̃ dñt dcñ auto ꝛ nõ verifi cari de oi q̃tidiana: ꝑz de ea: cui⁹ mã est grossa ꝛ poxisimus lõgus sicut cõiter est. naz de facta a flãte benigno pauco ꝛ dulci ꝛ fortasse a salso eradicatio est mũda apparẽter ꝛ exi stẽter: maxi' cũ terminat' poxisin⁹ flãtice cũ eũone manife sta: si aũt sine mãifesta terminat' eũone tũc iterpolatio ei⁹ est ipura: ꝛ ꝑm q̃ntitatẽ eũonis est impurioꝛ vl min⁹ ipura. ¶ Decimũ signũ. dixit S. exacuit' ꝑm vnãquãqꝫ diẽ. facit eni po^m oi die: vt Raſ. ꝛ oẽs affirmãt auctores: qz sic est ꝓ ꝓiũ moueri: vt. s. de piodicatõe: ꝛ sic ẽt seq̃t flãti ex ꝓdicti sic. n. poxism⁹ durat. 18. horis ꝛ sex horis tñ dimittit ilico ꝛ apte seq̃t q̃ oi die redeat. Dix' tñ Aue. q̃ aduẽt⁹ poxismi oi die signũ ꝓꝓiũ nõ est h⁹ febris: qz due tertiane silr fa ciũt. Et dix' S. ad Glau. Quotidianarij. ſ. veri ꝑm plz ascẽ dẽdo q̃tidie horã mutãt vt si ꝑ die in ꝑ^a hora venerit ꝛ i 2ª die venerit in hora 1^a. ꝛ in 3ª die in hora 3^a: ꝛ sic deiceps: Quotidianarij vo nõ veri eꝫ ꝓ singulos dies horã varian do poti⁹ descẽdũt. Uñ si ꝑmo die venerit in 3ª hora: ꝛ in 2ª die venerit in 2^a: ꝛ in 3^a in ꝑ^a: ꝛ sic deinceps. ¶ Undecimũ signũ est: dixit gal. 2° de dif. fe: eũones in hac febre fiũt bre uiores. i. pauciores q̃z in alijs. ꝛ intellexit de eũonib⁹ ꝓ su dorẽ. dixit. n. 2° de crisi. neqꝫ eger fortitan sudat. ꝛ ꝑ maxi' ꝑmis dieb⁹. ſz in eo qõ est post cũ ꝓlongant' in ea dies. tũc iã fit i ea sudor. Sera. dixit. q̃ est absqꝫ sudore. ſ. copio so. Et Almũ. dix'. nõ separat' cũ sudore ꝛ ꝑcipue in ꝑmis die b⁹ ꝛ si in ea fuerit sudor. ſ. i ꝑmis dieb⁹ pu⁹ ꝛ viscosus erit Et Haly. dix'. aliqñ sudat paꝫ ꝛ aliqñ nõ. Dix'. n. Jsaac. q̃ nõ sudat aut modicũ ꝓp grossitiẽ ꝛ viscositatẽ mãe. Uenie te aũt morbo i vltimitatẽ laboris. ſ. in statũ. Et signis ꝛple te digõnis appentib⁹ dissoluit' mã ꝛ nimiũ sudare icipit. ſ. re^u sudoris ꝑncipij ꝛ augmẽti. Et A. dix'. febres flãtis sunt pauci sudoris pp viscositatẽ hũoris: ꝛ pp hãc ẽt cãm ꝛ mlt titudinẽ hũiditatis sue sũt multe opil'onis: nõ itelligens h de opil'one venaꝫ ꝛ ꝛcauitatũ: ꝑz ꝑpe de opil'one porozuz venaꝫ ꝛ porozꝫ cut⁹: q̃ opil'o ꝑpe est cã paucitatis sudoris: quã opil'onẽ ꝑpe signauit cũ ꝓ cã ei⁹ multitudinẽ vaporiꝫ dedit. Et pp hãc cãm dixit Aui. cũ accidit i ea sudor ẽ res nõ exuberãs. ꝛ subdit q̃ paucitas sudoris ꝛ priua° ei⁹ est de ꝑpinqoꝛib⁹ signionib⁹ hui⁹ febris. Uapoꝛ. n. flãtis nõ ẽ facile penetrãs ꝓ poꝛos pp sui grossitiẽ ꝛ viscositatẽ. Dix' Gerar. sup Uia. patiẽtes cũ difficultate sudãt in ꝑn° ꝛ au gmẽto pp mãe gssitiẽ ꝛ viscositatẽ. ꝛ si tũc sudãt sudor est grossus ꝛ viscosus. mã ãt digesta ꝛ crisi apꝛopinq̃nte tũc icipit mã eũari cũ sudore. Et scias q̃ sudor i flãtica cito ap pens subtilitatẽ sue mãe signit: maxi' si fuerit hũid⁹ fluid⁹ ꝛ cũ sudor icipit i ea mltiplicari iceptiõez signis signiat: ꝛ ꝓ ꝑñs crisis apꝛopinq̃nte ꝛõez. ¶ Duodecimũ signũ. dixit S. 2°. de crisi. nõ multũ petit eger aquã fridã. ꝛ sitis fit in ea minoꝛ q̃z in oib⁹ alijs febrib⁹. dixit Sera. minoꝛat' sitis eoꝫ ꝛ si sitiũt nõ sitiũt pp flã: ꝑz pp putrefactionẽ. Et Almũ. dix'. nõ est cũ ea sitis. ſ. mag^a: qz vt dix' Raſ in diuisiõib⁹: q̃ est cũ ea paucitas sitis. Et Haly. q̃ est cũ ea parua sitis. Et Zoar. dix'. nõ bz magnã sitiz. ¶ Dix'. A. sitis. minoꝛat' i flã ticis. ſ. re^u aliaꝫ febriũ: vt dixit Ga. Alia lra bz. sitis minui tur dñt qdã re^u sanitatis: ꝑz ꝑ^a expositio ẽ melioꝛ: posset tñ ista expositio toleraꝛi in qbusdã febrib⁹ de flãte insipido ꝛ aq̃so cui⁹ minera eẽt in stõ ꝛ in qbusdã ẽt alijs dispõnib⁹ q̃s accipe poteris ex ꝑmone 5°. ca°. de causis sitis. Et sbdit.

Decimũ signum.

Undeci. mũ signũ

Duodeci mũ signũ

A.q̄ sitis minorat̄ siue minuit̄ nisi pp cāz salsedinis aut vehemētiā putredis ei⁹. q̄uis tñ in illis nō minoret̄ sitis. nihilomin⁹ i eis minor est q̄z in febrib⁹ alioꝝ hūoꝝ ꝑm plz. dr̄ ät ꝑz plz: qz si flā salsuz ꝓtineret̄ in stō. tūc putrefactiōe sua posset causare sitiz maiorē siti q̄tane. ¶ Dixit H. pª. ad glauc. min⁹ siticulosa ē lz febris q̄rtana tñ q̄zti q̄rtana est tertiana. Et dixit. siccissimū est vniuersuz corp⁹ in tertiāis. In his vo febrib⁹ hūidissimū z hūidū hñs os z linguā. z Raß. dix. in diuisiōib⁹. est in ea hūiditas in ore. z hūiditatē dix hūt in ligua. Et Uia. dixit. os hūidū hūt: z nō sitiūt s. pp hūiditatē oris z ligue: q ē cā paucitaꝫ aut ꝓuatiōis fitis. ꝑdcā tñ hūiditas q̄ in ore eoꝝ repit̄. dix. Sera. é horrida vel mali saporis. dix. Serar. sup Uia. os insipidū repit̄ cū q̄dā mucillagie viscosa. sz lz nō repit̄ in fcā a flāte salso. imo in ea est maior siccitas z sitis. z iō ꝑter q̄z in hac ligua appet hūida lenis tact⁹ declinās ad albedinē: ꝓcedente tñ tpe si putrefactio fuerit magna z maxi⁹ ex flāte in stō. ꝓtento os z lingua' exiccat̄ z exaspat̄ z lingua ét denigrat̄. Uerūtñ qō adheret ei est viscosuz tenax. Et scias q vltra ocās cās siccitaꝫ z sitis in febre flātica. s. salsedinē z magnā pūtrefactionē pñt ocurrere ét due alie cāe. s. putrefactio flātis in spūalib⁹ z locis vicinis cordi z opilo multa cutis ꝓhibēs fumos exhalare. q nō potētes exire recedūt in iteriora corpis: z cū sint calī calefaciūt z exiccāt. vñ siccitas i ore z sitis eueniūt. Et qdā addūt aliā cām: z é nālis cōplo cal'a z ficca: in q̄ cū ex malo regie gīnabit̄ flā qō putrescat z febrē faciat flāticā: q̄ de se lz sit lēti caloris: tñ illō corp⁹ ml'tū calefit z ōsiccabit̄ pp oispōnē suā nālē. vñ siccitas z sitiꝫ seq̄t.

Decimū tertiuz signum

¶ Decimū tertiū signū dixit H. 2° de crisi. fortasse nō accidit hec febris nisi sit lesio in ore stōi aut in epate. dix. āt fortasse. q nō in oib⁹ hec lesio accidit aut si accidit nō est ml'tū notabil'. In facta. n. a flāte dulci aut benigno lesio nulla erit aut pua valde. vel dixit fortasse vt dicet q nō in oi tpe ipsi⁹ febris talis lesio manifestat̄: sz in ꝓcessu magis ꝑm plz: vl' vt dñt qdā fortasse dixit fortasse refer̄edo lz ad lesionē epatiꝫ tñ que non in oi flātica reperit̄ vel apparet saltē in ꝑn° vt apparebit in signo seq̄nti: q nō est sic de stōi lesione. dix. n. ipse pª ad glauco. z ponit̄ a Rabi. Febrē q̄tidianā ipole ē esse absq̄ egritudie stōi. sicut ipole est eē q̄rtanā absq̄ egritudie splenis. dixit Sera. accidit ei dolor stōi z vomit⁹ mult⁹: ꝓprietas. n. hui⁹ febris est dolor stōi ꝓueniens vt attrahat nauseā z ꝓhibitionem a cibo z paucitatē digōnis. Et Raß. dixit in diuisiōib⁹. q est cū ea debilitas appetit⁹. dix. eni Alm̄. q vt⁹ appetitiua in ea deprimit̄. Et Hal. dix. debilitatē sentiūt in ore stōi. vñ ait Uia. lz febris famulat̄ dolori stōi. z ꝓprie in ore suo. q̄z flā plz regnat in stō. Et erit: dix Auer. in plib⁹ horū patiētiū os stōi frm̄. Zoar aūt dixit q stō patiētis aduenit ꝓditio. i. debilitas. dixit Aui. signāt eā ōbilitas oris stōi z casus appetit⁹: ipsa. n. pax. i. nūc vl' parū. i. in pauco tpe eūatur a lesiōe in ore stōi. Dixit Hsil. cōe signū in oi flātica est destructio vel deiectio appetit⁹ cū lēta accessione.

Decimuz q̄rtum signum.

¶ Quartūdecimū signū dixit Hal. cū hec febris plongat̄ tūc facies infirmi inflat̄ z fit color ei⁹ declinis ad viriditatē ꝓpfortitudinē flātis. Et Alm̄. dixit. facies in hac fe. tūore aliquātulū oñdit. Et Uia. dix. facies tumet z color plūbeus z liuidus est. Haly. aūt dixit q cū colore ē mutatio. Et Raß in diuisionib⁹ dixit. mollescit cū ea corp⁹ z inflātur palpebre inferiores. s. z ptes adiacētes eis z albescit facies z citrinat̄. Et Aue. dixit. palpebre patiētis tumide erūt. Dixit Aui. color patiētiū flāticā est declinis ad viriditatē z citrinitatē currētes in albedinē: ita vt sit illud qō aggregatū est de colore sicut color plūbi: z viriditas est pp frigiditatē mortificantē: z citrinitas pp calitatē putredinalē q̄ currūt in albedinē nālē flātis. Et dixit Auic. stat hic color vsq̄ in statū. s. vl'em. vel meli⁹ vsq̄ in statū porissimī sicut dix H. 2° de crisi. videm⁹ colorē egri iter citrinitatē z albedinē. lz porissim⁹ febris ad finē pueniat stat⁹. naz z si in statu aliq̄l'r declinet ad rubedinē vt dixit Aui. nūq̄z tñ rubet rubore aliaꝝ febriū. Quidā tñ dñt q Aui. citrinitatē itelligit rubedinē q̄ cessante statu in declione redit ad albedinē. Corp⁹ aūt mollescit z semiinflatū apparet pp malitiā digōnis epatis.

Decimus quintus signum

¶ Quintūdecimū signū dixit. A. hāc febrē sequit̄ eructuatio acetosa pp diminutionē digōnis: z b erit in plib⁹ horis multotiēs. i. in ptcularib⁹ tpib⁹ ei⁹: sz maxi⁹ in ꝑn° z augmēto.

Decimus sextus signum

¶ Sextūdecimū signū dixit H. 1° de crisi. qñ incipit b febris neče est vt iflet̄ z magnificet illud qō est sub hypocūdrijs pluſq̄ fuerit cū erat ꝑm nāz: z multotiēs iuenim⁹ ipm subtiliari z extēdi. Et Haly. dix. Inflationē hūt in latere suo. Dixit Aui. i flatio laterꝝ multiplicat̄ in flāticis pp opilōnē z multiplicationē vētositatis z ꝓprie dextri hypocūdrij. Et iuenit̄ talis iflatio ad tactū. Est. n. aliq̄n tact⁹ eoꝝ sicut tact⁹ caceticoꝝ: z aliq̄n ét predit vltra. ita' vt sit silis tactui hydropicoꝝ: z spāliter tīpāti corū. Et ꝓpea subdit Aui. q̄n q̄z accidit cuti lateris vt subtiliet̄ cū tensione. Et accidit hec inflatio ꝓprie in ꝑn° z augmēto. In statu vo remouet̄ aut mīorat̄ ꝓpter digōnem factā in mā z apertionē opilationū z ventositatis exclusionē.

Decimus septimus signum

¶ Decimūseptimū signū dixit Sera. q̄n plongatur egri⁹ magnificat̄ splen pp grossitiē mäe. Et Aui. dix. q̄z magnificat̄ in feb. flātica splen. z b erit maxi⁹ in statu ipi⁹ q̄n aduriť flā z recipit ipm splen vel q̄n splen cōpatere retur stō z nō educeret̄ a splene melia ad stōz.

Decimus octauus signum

¶ Decimūoctauū signū dixit Aui. hec febris icipit cū grauitate sōni z ꝓfunditate pp eleuationē multoꝝ vapoꝝ hūidoꝝ ad caput. Et dñt. multiplicat̄ somn⁹ iterdū in ꝑn° augmēti porissimi qz tūc maxi⁹ fumi icipiūt diispgi p corpus z ascēdere ad cerebrū. Et nō exūtes adhuc multū iflāmati: imo satis mulcebres z tepidi iducūt sōnū. Et de hmōi ampli⁹. s. in p̄ sig⁹. neq̄z tñ b signū sp̄ iueniť z maxi⁹ in facta a flāte salso. in q̄ ꝑm plin inuasio ei⁹ est cū istātia vigiliaꝝ. Jn flāte vo mucillaginoso vitreo z acetoso somn⁹ in ꝑn° porissimi multuz ꝓfundat̄: z adest grauitas capitis i oi flātica. q̄uis maior z minor ꝑm diuersitatē spērū flātis z multitudinez. Est tñ caput sine dolore alio nisi flegma sit salsum in quo dolor capitis sentit̄ acutus.

Decimus nonus signum

¶ Decimūnonū signū dixit Hal. 1° de dif. fe. q b febris cōterit z aggrauat vtutē. sup. aliq̄n i tñ q̄ ad illā ꝓtritionē seq̄t sincopis z maxi⁹ in ꝑn° porissimi. Et Aui. dixit. multotiēs icipit cū sincopi z nō fit sincopis: sz qñq̄z q̄si dixerit. qñq̄z fit. z qñq̄z nō fit. s. sincopis vā. Jmmo nō fit talis sincopis nisi in pueris vt experiētia docet. Qñq̄z tñ icipit cū sincopi sumpta p lipotomia. i. debilitate vtute notabili: z nō fit sincopis. s. vā in q̄ cadat patiens z amittit sensuz z motū. Et b sincopis est illa q̄ cū hac egritudine multotiēs multiplicat̄. vt dixit Aui. pp debilitatez oris stōi z casuz appetit⁹ z ꝓuatōz digōnis bone q̄ est fundamētū mäe nutrimēti z sustētationē vtutis. Et Zoar. dix. pole est aduenire patiēti sincopi pp declōnē caloris nālis ad mediū corporis z ipsius extinctionē ab humore peccāte. Amplius de b signo dicet̄ in ca° de febre sincopali humorosa.

Vigesimus signum

¶ Vigesimū signū est sumptū a ptcularib⁹ reb⁹ nālib⁹. s. z nō nālib⁹ cōueniētib⁹ ad gīnationē mäe hui⁹ febris. vñ Dixit Haly. Et cognoscit̄ b febris ex re nāli. si cōplo ifirmi nālis fuerit frigida z humida. aut in tpe acquisita. Et si etas fuerit pueritie vel senij. sup. z ex sexu si fuerit femina. z ex cōpōne: si fuerit spissa densa. z hitudie si fuerit pinguis. Et ex re nō nāli. vt si fuerit hyemis z aer fridus z hūidus z sūl regiōe. Et si fuerit gulosus bibulus piger ml'tū q̄scēs z otiosaz vitā ducēs in sōno multo aut ml'tū laborās z vigilās sup repletionē aut multum se balneauerit aut exercēs se in artib⁹ frigidis z hūidis. aut fuerit i tristicia z curis multis z vl' vsus regie frido z hūido i potu aq̄ fride: z comestiōe fungoꝝ z holeꝝ z fructuū fridoꝝ z humidoꝝ. Dixit. A. signāt eā etas z ꝓsuetudo z tps z regio z aduēt⁹ cāꝝ añcedētiū ex nauseatiua satietate. z regimē ꝑteritū

z lenitas tactus z reliq̄ que dicta sunt supra in cāis. Et in §. qb⁹ hec febris magis accidit. Dixit.n. Auer. q ex etate sere z cōsuetudine. sup. z alijs supradictis cognoscunt hec febres: qñ hec cōpatione hūt cū humore eas faciēte.

¶ De dictis tñ signis que sunt magis manifesta z cognita Rabia §.2° de crisi. colligit septē. ¶ Primū est q febris h̄ nō incipit in p̄mis dieb⁹ cū rigore: sz postea. Et nō accidit hūti nisi in frigidatio extremitatū ei⁹: z eo qō appet de cor pe ipsius: nō tñ est verus rigor. ¶ Scōz est pulsus inequa litas z corruptio sui ordinis in p̄n° suo⁹ porissimo⁹. ¶ 3^m est q nō sentit eger iflāmatione vehemēte z sitis est minor in hac febre q̄z in oīb⁹ alijs. ¶ 4^m est q eger nō fortiter su dat in p̄mis dieb⁹ cū indigōne vine. ¶ 5^m q fortasse non accidit hec febris nisi cū lesione stōi z epatis. ¶ Sextus est magnificatio iflationis ei⁹ qō est sub hypocūdrijs magis: eo qō erat p̄m nām. ¶ 7^m est appitio coloris egri inter ci trinū z albū medij ēt in statu porissimi pueriē iā ad finem. ¶ Et dixerūt Alm. z Bal. in hac febre signa p̄dicta iueniā tur aut ex eis pl'a: sciēdū ē ipaz eē flāticā. ¶ Si in tpe hmōi multos pati hāc febrē iueneris iaz certi⁹ credēdū est ipsaz eē flāticā. ¶ Dixit Sili. q̄dā sunt accūtia h⁹ morbi vt calor z somnolētia z iertia ad motū. Et q̄dā sunt supuenientia vt dolor capitis cū gūitate: z p̄cipue occipitij saliuaz abū dātia sensuū stupor z hebetudo z idigō z grauedo maior post acceptū cibū dolor stōi z tensio latez z rascationes z munctiōes plē z sine cā. s. manifesta. facilis desudatio fasti diū cibi z pot⁹: q: facile supnatat z fluctuat in stō sōnia aq rū z balneoz z his silia quoz multa dici pūt eē accūtia at trahētia hāc febrē. ¶ Dūt q̄dā. nō est incōueniēs in hac fe bris excrescētia appere in die 3° vel 4° q̄ non nēcio arguit pmixtionē colere vel melie. sz p̄cedit ex maiori accumula tione siue cōgone flātis in die 3° vel 4° pp cās occurrētes faciētes ad multiplicationē flātis in illis dieb⁹ cui⁹ aliqua ps mouebit ad minerā putredinis añ alterā vel p⁹ z reliq̄ mouebit i horā sibi ōbita p̄m mām flātis. ¶ Dixit Raß. 16° ptinē. Q. ñ tu vides flāticā in oi interpolatiōe suā mūdā scias eā breuē eē: z h̄ erit pp flātis paucitatē z ipius subti litatē z pp porox aptionē. Q. si cū h̄ fuerit sudor: erit secu ritas maior. ¶ Dixit H. ad glau. quotidiana cum nō recte curaf in macrocroxiā vtiq̄: z cū h̄ p̄tigerit q̄rtanarios faf. ¶ De signis spēz febris flegmatice. Cap. iij.

Signa fe bris flāti ce vrali.

Signa sp̄ērū febris flātice. ¶ Signa pio dice pure facte ō flāte nāli sunt po tissime de p̄dictis ea q̄ magis cōpanf ad hunc hūorē q̄ sunt dixit Berar. q cū modico frigo re extremitatū icipit: z cū pulsu occulto z cū venit ad statū calor nō est accēsus: sz lent⁹ occult⁹. z pulsus spē diuersus z terminaf cuz modico sudore z vrina est in p̄n° remissa. Et venit hec febris libēter cū oscitatiōibus z alicib⁹ multis z cū quodā stupore z pauca siti z rubore fa cei z liuore. s. mixtis z de facili cadūt in subeth: z est cum dolore stōi p̄tinuo. ¶ Et Hilib. dixit. Infestaf patiēs i ho ris. flātis cū lōgo z lento frigore. deinde lōgo z lēto calo re. Egestio est liqda flātica z saliue adest abūdātia z maxi^e in aug^to z statu z adest liuiditas labioruz z pallor faciei z nulla remāet pulchritudo siue luciditas corpis: sz tabidi tas. alices sunt z eructuatio acida. Et vētositas z tortio in vētre. ¶ Plat. dixit. vrina est subcitrina p totū spissa oris insipiditas capitis grauitas abūdātia saliue. z in 3ª hora noctis icipit affligere p̄ frigore. deide calore. 18. horas hz in labore. z sex i va qete. Ferrari⁹ dix. vria est alba z spissa ab ipso p̄n° cū ineqlī z nō pura subalida. deiñ in aug^to z sta tu subpalida z palida vel spissa z frig⁹ magnū ab ipo p̄n° ab hora vesptina vel 3ª hora noctis maxi^e inchoans qñ ca lor aeris icipit declinare z flā dñaf. caloris actio parua af flictio in sūmo labore z horis. 12. ad plus. z sex sequētib⁹ est in falsa qete. z alijs sex in va qete. dolor capitis cū gra uitate. z p̄cipue occipitij cū iflatione stōi lateris z renū. qz calor agēs in mā ei⁹ in multā resoluit vētositatē sepe sputa minū ꝺsueuit facere abūdātiā z p̄cipue in augmēto z sta tu. qñ flā in maiori q̄ztitate resoluit. oris insipiditas labio rū z extremitatū liuiditas in p̄n° po^mi faciei tumor z pe dū qñq̄ ꝺsequf z cū palido z q̄si subcitrino colore in facie. ¶ Rogerius dixit. vrina est subcitrina z p totū piguis os est insipidū z in horis flātis icipit ifestare cū lōgo z lēto fri gore: deiñ cū lōgo z lēto calore. z ad vlti^m cū multo sudor. ¶ Guil. aūt dixit. In pura frigus est puū in dorso z lacer tis oiuz mēbroz. z certe p̄m plm in p̄n° z toto ēt p̄cessu in cipit cū frigore intēsiore z remissiore p̄m varias dispōnes mae flātice. z ipsi⁹ patiētis z lōgioze z breuioze. z silr z ra ro est cū horripilatiōe. z rarius cū rigore z pulsus est pu⁹ cū velocitate z spissitudine z mollitie vene z manifesta di uersitate z vē velocitas pulsus est pua. neq̄ est i p̄n° po^mi z vrina in p̄n° ei⁹ vr alba nō multū spissa z aliqñ appet tur bida spissa z grossa nō colorata. imo aliqñ liuida. z h̄ erit magis in p̄cessu p̄ncipij. vrina. n. p̄m plm i p̄ncipij initio ē in colore remissa palida vel subpalida. z est in suba attinēs subtilitati ꝺsistēs q̄si iuxta mediocritatē sube nisi adsit in venis opil'o fortis. qz tūc est vere subtilis. z postea in pro cessu p̄ncipij i grossaf z inturbidaf. qz flā icipit dissolui: sz nō digeri. z crudū vrie admiscef. z i fine augméti fit rubea ex calore iserto i grosso subiecto z fortis ipressiōis. z ēt pp mae putrefactōez q̄ resoluit z miscef cū vrina. ¶ Et scias q a p̄n° augméti icipit vrina subtiliari z clarificari grossi tie z turbulētia sua q̄ ei inerat i fine p̄ncipij. Et q̄nto plus p̄cedit vsus statū: tāto plus subtiliaf z clarificaf. nūq̄z tñ ꝺuenit i subtilitate vt sit ifra subaz mediocrē sic q absolu te possit dici subtilis: z fiē subtiliādo z clarificādo p̄cedit: sic vsus rubedinē accedit. nō tñ q in aliq̄ tpe possit dici ru bea absolute nisi fuerit in hoie sanguinee ꝺplonis nālis: z etatis adolescētie vel iuuētutis. z cū vria fit rubea mae si gnat digōnē. z sz p̄z ista fe. icipit circa occasuz sol': z du rat vsq̄ ad meridiē. ¶ Sig^a q̄tidiane notbe fcē a flāte dul ci dix H. 2° ō dif. fe. minime añcedit eā rigor. i. frig⁹ vel ri gor. i. tip⁹ q̄cūq̄. A. āt dix. q eā raro añcedit in p̄n° vsq̄ i p̄mos po^os horripila° neq̄ frig⁹ neq̄ rigor: qz est ex mā niti z benigna. Et q̄dā supplēt hi. qz dix. in p̄n° q postea in p̄cessu accidit tip⁹: qz i p̄cessu mā malignaf z gbusdaz accidit tip⁹ citi⁹ z gbusdā tardi⁹. s. sz varietatē dispōnū. Et notāter dix A. raro: qz aliqñ i gbusdā dispōb⁹ milti sensus pōt eē tip⁹ in p̄n°. q̄cūq̄ tñ tpe tip⁹ in ea appeat talis ē fri gus puū cū pua horripilatōe. z fortasse cū puo rigor z ma xie in statu z durat min⁹ q̄z i alijs febrib⁹ flāticis. Et sz p̄z nullus ē tip⁹. vñ Beltram⁹ dix. h̄ febris est q̄si ꝺtinua nul lū adest frig⁹ aut rigor z calefit cū gradatiōe re^u aliaz fe briū flāticaz vel re^u q̄tidiane vē. ¶ Dix Sili. in fcā a flāte dulci vria ē ruffa vel subruffa distincte liuēs in suba spissa. Accūtia q̄ntū caloris z frigoris in ea sunt media: ita tñ q accūtia caloris remissioza sūt q̄z in tertiana va z in q̄tidia na de flāte salso. Adest dolor capitis gūatiu⁹ z p̄cipue frō tis oris dulcedo eructuatiōes fetide q̄les iueniunt ex ouis comestis fastidiū z abominatio sine siti nimius fetor i ege stiōe inflatio latez: z po^mus icipit iter horas flātis z sāgui nis: aut in ipsis cū frigore pauco aut nullo cū multo calo re z multo sudore. ¶ Dix Pla. vrina est ruffa vel subruffa per totū spissa nō distincte liuēs circa mediā noctē accedit iter horas flātis z sanguis z fit sine tipo. Adest oris dulce do z capiti gūitas nimi⁹ egōnis fetor z eructu⁹ fetida q̄l'so let euēire ex ouis putridis cōestis. Ferra. dix. vria ē subruffa vl' ruffa p totū spissa gūitas capiti z qñq̄ stōi fastidiū oris dulcedo i p̄n° po^mi puū aut nullū frig⁹. Et po^us i hor sanguis vl' i mae ꝺsueuit hie p̄n^m. ¶ Et Rogeri⁹ dix. qñq̄ in horis sanguinis z qñq̄ in horis flātis sōlet ifestare p̄ puo frigore: z deiñ magno' calore z ad vltimū maiori sudore.

¶Quidã dicũt esse duo signa ꝑpria q̃tidiane facte a flãte dulci. vnũ ē ꝙ raro ſaltē a ꝑn⁹ vſq; ad plurimos poxiſmos añcedit horripilatio rigor ſiue frigus: qz nó hz qualitates multũ horribiles faciẽtes mordicationẽ aut irritantes ad reuocationẽ caloris ad intra: z maxi‘ in ꝑmis poxiſmis: qz putredo eius incipit a parte dulciori: ſz in ꝓceſſu mã ente magis inflãmata z putrefacta poteſt accidere horripilatio vel rigor vl̃ frigus. Et adiuuat ad hoc fortior motus eius.

¶Scõz ſignũ eſt paucitas ſitis vel ꝑuatio ei⁹. Dicũt qdã in cõparatiõe ad febres alior humor z dñt alij ẽt i cõpõne ad alias febres. flãticas. Nã dato. ꝙ aliq̃ ſpẽs flãtis ſit fortaſſe humidior dulci: qz tñ eſt magis groſſuz nó ſic humectat z irrorat os ſtõi ſic iſtud. naz dulce eſt valde roride hũiditatis. repit ẽt pũes in ſtõ q̃z alie ſpẽs flãtis. q̃re magꝭ remittit ſitim alijs. z pulſus in hac febre eſt plen⁹ z mollis.

Signa a flãte ſalſo ¶Signa aũt q̃tidiane facte a flãte ſalſo dixit H. 2° de dif. feb. qz nó rigorẽ. i. frigus: ſed horripilationẽ patiunt ſolũ inuadẽte poxiſmo. i. nõ ſolũ frigus: ſed mixtũ horripilatione vel ſolũ horripilationẽ: qz ſi frigus: eſt puũ. ¶Dix̃ Hal. ſi ex ſalſo flãte eſt in ꝑn⁹ eſt mult⁹ rigor. ſ. reſpectu aliarum flãticar. ¶Dix̃ Aui. illã q̃ ex flãte ſalſo ſeq̃t horripilatio. z nõ fit vehemẽs frigus z h ẽ ꝑp acuitatẽ colere permixte flãti q̃ adiuuat ad horripilationẽ z nó ſinit frigiditatẽ extẽdi. ¶Dixit Uia. Cũ videris egrotãtẽ ſitientẽ z ſiccũ os hñtẽ de ſalſo flãte intellige febrẽ hñtẽ eẽ. Cã. n. ſitis eor eſt ſalſedo z ebullitio z putrefactio mãe ei⁹. ¶Dixit Siliber. In hac eſt diſpoſitio media q̃ eſt in tertiana vera z q̃tidiana vã. Et hora mot⁹ eius eſt inter motũ colere z motũ flãtis. vñ hora dicẽ nona incipit poxiſm⁹. Et dixit de ſpecieb⁹ eius eſt qdã q̃ incipit in hora colere z qdã q̃ incipit in hora flegmatis: lingua ſalſum reddit ſaporẽ cuiuſcũq; ſaporati qñ ei obuiat. ſitis adeſt. pulſus velox z ſpiſſus capitis grauitas auriũ tinitus frigus paruũ calor magn⁹. Et ſubdit. qdã ex calore magno z frigore paruo credunt eã eſſe duplicẽ tertianã: vrina eius eſt ruffa vel ſubruffa cum mediocri ſubar: q̃ tñ in ſupficie accidit ad ſpiſſitudinẽ. ¶Platearius dixit. vrina eſt ruffa vel ſubruffa mediocriter tenuis vl̃ mediocriter ſpiſſa z nó liuens. oris ſalſedo. circa nonã inuadit tipo p̃cedẽte z calore ſequẽte. Ferrarius ait. frigus in ꝑn⁹ eſt paruũ z calor maxim⁹ a meridie incboans maxi‘ z h ꝑp caliditatẽ mãe vrina ſubruffa vel ruffa ſuperi⁹ ſpiſſa ifer ius tenuis ꝑp flãtis ſalſi q̃litatẽ: z nó flãtis admixtionem oris ſalſedo: ita ꝙ ẽt oꝛa aſſũpta ſentiant ſalſa: z ẽt ꝙ iam ſaliua erit ſalſa ḡuitas capitis z ſtõi faſtidiũ z ſitis: z q̃ñq; fit tinitus auriũ. Et dixit qz in hac febre frigus eſt puum z calor intenſus: z qz maxie in eſtate z iuuene fit: multi iperiti medici putãt ipſaz eẽ duplicẽ tertianã: ſz differũt: qñ iſti q̃tidianarij breuiori tpe affligũt. ſ. in ſuis poxiſmis q̃z patiẽtes duplicẽ tertianã. ſ. notã. nã poxiſm⁹ hmõi. 12. pſeuerat horis ad plus i ſũmo labore. 7. 6. in falſa gete 7. 6. in vã. In duplici vo tertiana. ſ. nota aut nulla aut pua eſt reges: qz vna tertiana. 24. infeſtat horis: z alia ſilr. Et iſta qdẽ oꝛia nó eſt ſp vã: z iõ oz ad alias trãſire oꝛias. Rogeri⁹ aũt dix̃. vrina eſt ſubruffa vel ruffa vel citrina incenſa mediocriter ſpiſſa vel mediocris vel tenuis. ſ. mediocriter. oris ſalſedo. q̃ñq; in horis colẽ: z q̃ñq; in horis flãtis infeſtat: z q̃ñq; in horis meſie. ꝑ⁹ multo frigore. i. rigore. deiñ forti calore z mlto ſudore. ¶Dñt qdã q̃tidianã de flãte ſalſo ſeq̃t horripilatio rigor z tremor pluſq; in ceteris flãticis: z nó fit vehemẽs frig⁹ ei⁹: z eſt in ea ſitis maior z ſiccitas oris z calor in ea eſt maior: z vrina ruffa magis icẽſa q̃z in alijs mediocriter ſpiſſa cũ aduenit oigó: cũ autẽ adeſt indigó eſt tenuis vl̃ mltũ ſpiſſa: Et pulſus in ea eſt maior velocior z frequẽtior q̃z in alijs flãtis z min⁹ mollis z ſudor in ea ẽt eſt abũdãtior: ſz ſõn⁹ eſt in ea minor z vtplm eſt cũ pruritu z ſcabie. ¶Inter oꝛa dcã ſig‘ ei⁹ duo ſunt potiſſima. Primuz eſt horripilatio in ꝑn⁹ poxiſmi vel ſtati añ: qz flã ſalſuz eſt acutũ mordicatiuũ rõne colẽ: qõ cũ mouet ꝑ ſenſibilia mẽbra mordicat ea z inducit horripilationẽ. Scõz ſig‘ eſt frigus nó vehemẽs in ꝑn⁹ poxiſmi. qz flã ſalſuz eſt paꝛ frñ. vñ paꝛ iducit frigus niſi rõne retractiõis caloris ad intra.

¶Signa aũt quotidiane facte a flãte vitreo vel mucillagi noſo ſunt dix̃ Hal. 2°. de dif. fe. ex acido flãte z vitreo ſi mouent ꝑ ſenſibilia mẽbra his qui ſine febre ſunt: vt qñ mouet nó putridũ acidũ rigores. i. frigora. Sz ſi putrido fuerit amplior añcedit frigus: z ſeq̃t ipm calor. ¶Et. A. dix̃. in ea cui⁹ cã eſt flã vitreũ aut aceroſum frigus multiplicat valde: z rigor. i. horripilatio. Et eſt friditas ei⁹ ꝑp friditatẽ hoꝛ flãtũ multã. Uerũtñ in vitreo rigor. i. frigus eſt intẽſior. qz eſt frigidius aceroſo. Frigus tñ in hmõi febribus nõ icipit ſubito: imo paulati in extremitatib⁹ ꝑp groſſitiẽ mãe. deide pueniũt ad h vt fiãt ſicut nix. z nó calefiunt niſi cũ difficultate: z nó calefiũt ſubito. ſz in multo tpe: z nõ calefiũt ꝑm gradationẽ ꝓtinuã: imo paulati cũ reditu frigoris: qz poſtq̃z icepit frigus minui itez augeꝛ: vel qz poſtq̃z calor icepit appere: z putat ꝙ ſit augmẽtũ itez redit frig⁹: ita ꝙ putet ꝙ ſit in ꝑn⁹: qõ ꝓtigit ꝑp diuerſitatẽ ptiũ mãe q̃ mouent ad putredinẽ. Et fortaſſe dixit. A. miſcet frigori ei⁹ in ꝑn⁹ rigor. i. horripilatio z pua pũctio: z fit frigus ei⁹ ꝑp illud qõ nõ cõputruit: z horripilatio ꝑp illud qõ cõputruit. Et dixit. ꝙ mai⁹ ei⁹ frigus: z maior rigor ſunt in piodis ſtat⁹: qz mã eſt tũc magis calefacta z ſubtiliata vñ forti⁹ mouet. Nó. n. in ſtatu ſit maius frigus ꝑp q̃litatem mãe. imo ex hoc eẽt min⁹ cũ iã ſit calefacta z amplius putrefacta: ſz fit mai⁹ ꝑp maiorẽ reuocationẽ caloris ad intra q̃ ꝓuenit a maiori ſ̃ſatiõe leſiõis cãta a fortiori motu mãe ꝑp quã ẽt cãm rigor. i. pua ꝓcuſſio ſiue horripilatio z punctura ẽt fit maior ꝑp eñ ſubitũ motũ z ſubitã ſenſationem pót ſeq maior ꝓcuſſio q̃z añ. z pót ſeq aliq̃ ꝓcuſſio ſi prius nulla fuerat. z qz mã eſt tũc magis acuta ex putrefactione z calefactione ꝑt ſeq maior horripilatio q̃z añ vl̃ aliqua. ſi ꝓus nulla fuerat. ¶Et ſcias. ꝙ ſequẽtes Hal. z Aui. ſil̃ in vno cap⁹ determinant de ſignis facte a flegmate vitreo z a flãte aceroſo. multũ. n. ꝓueniũt in q̃litate febris z in cãis ẽt ipſor humor nõ obſtante ꝙ differãt in aliqb⁹ vt appebit. Et dñt. ꝙ in ꝑmis poxiſmis qñq; fit poxiſm⁹ ſine frigore z ſine rigore vel horripilatiõe: qz mã in ꝑmis aliqñ ita pigriter mouet. ꝙ nó inducit ſenſationẽ leſiõis tãte ꝙ ad ipſam ſeq̃t reuocatio caloris: z rõne ſui tardi pigri z paulatini mot⁹ nõ infrigidat mẽbra frigiditate manifeſta. Dñt tñ. ꝙ ita eſt vtplm ſicut dix̃ A. ſ. ꝙ qñq; eſt frigus. ſz nó rigor: qz pót eẽ frigus ex reuocatiõe caloris tñ ad quam nõ ſeq̃t rigor. ſ. mot⁹ ꝓcuſſiu⁹. Et dñt. ꝙ poxiſm⁹ hax febriũ icipit cũ grauitate z ꝑfunditate ſõni ꝑp multitudinẽ vapor frigidor aſcẽdẽtiũ ad cerebrũ: h tñ magꝭ ꝑtinet flãti vitreo. Et aliqñ icipit poxiſm⁹ cũ caſu vtutis vel ſincopi: qñq; vã qñq; nõ vã. ¶De ſignis fcis a flãte vitreo. Dix̃ Hal. ſi flã fuerit vitreũ in initio puũ hz rigorẽ: ſz ſi fuerit ex acido frigeſcit in initio. Dixit Rab. in diuiõib⁹. flã groſſuz cognoſces ex groſſitie ei⁹ qõ egredit in vomitu z ex difficultate ei⁹ z ex pigritia febris z ex lõgitudine ſui tpis z ſui poxiſmi z ex difficultate calefactiõis ipſi⁹. Et dixit Uia. morari in initio vomitũ ſiue tardari z difficultari groſſitiẽ mãe z coagulationẽ denũtiat: z ad digerẽm tarditatem. ¶Dixit Serar. ſup Uia. ſig‘ flãtis vitrei ſunt vehemẽs corpis ꝛgelatio cũ plima frigiditate extremitatũ ac ſi eẽnt ſpaſmate plima frigiditate: poſt quã ſeq̃t debilis z lentus calor nulla adeſt ſitis: ſz mlta oris hũiditas cũ multa ſaliua ꝑp flã liq̃factũ: z pulſus in ꝑn⁹ debil̃ z occult⁹: ꝑp fortẽ ꝓſtrictionẽ arteriar. in ſtatu vo debil̃ eſt z pu⁹ z gracilis ꝑp quitatẽ caloris. vrina vo eſt alba z aq̃ſa z mediocriter tenuis ꝑp mãe cõpactionẽ. Quãto ãt flã eſt frigidius tãto facit pulſuz minorẽ z rariorẽ in ꝑn⁹ acceſſiõis z vrinã tãto magis aq̃ſaz ꝑp opil̃onẽ z mãe cruditatẽ: ſz poſtea ꝑp caloꝛẽ putredinalẽ

tredinalē fit rufſa ⁊ ſpiſſa: Et q̄ſto fridius eſt flā tāto in p̄n° acceſſionis frigus eſt intēſius. ¶ Dixit Hili. vrina in colore alba ⁊ mediocriter tenuis vel mediocriter ſpiſſa cū globba humoris flātici ⁊ tenuis flā vitreū abundare ſignat nō putrefactū. Vrina v̄o lactea vel glauca. vel karopos mediocriter tenuis vel mediocriter ſpiſſa cū dicta globba humoris i fundo quotidianā de hūore vitreo putrefacto ſignat. Et p̄t ét in hac febre vrina eſſe palida ⁊ ſubpalida: ⁊ max^e in corpore colico infridato exterius p̄ niuē vel vſu cibis frigidis. Et ſubdit: q; tñ talis reſidētia in vrina ex flāte coagulato in veſica ſolet aliq̄n p̄tingē. iō oz ad alia ſig^a recurrere. pulſus. n. eſt debilis tardus ⁊ rarus magis q̄ in ceteris febrib^9 ⁊ in maiori mora ⁊ ſil'r oia accñtia frigoris ſunt intēſiora. Frigus. n. in ea frigidiſſimū eſt ⁊ paulati creſcēs: q̄ poſtea paulatī decreſcit ⁊ aduenit calor debiliſſim^9 ⁊ aſcēſus caloris eſt puus nō ad metā alia^ febriū attingens. Et maius frigus ſentiē in ſtatu in hac febre q̄ in alijs tpibus: ⁊ fit rigor cū max^o frigore. In egōne apparēt mucillagines ad modū vitri liqſci vel albuginis oui ⁊ adeſt grauedo coris ⁊ capitis ⁊ indigō vētris ⁊ lateris viſcerū iflatio doloſa flōi ⁊ iteſtinor^ ⁊ grauedo renū ⁊ inferior^ partiū dorſi. ¶ Pla. dixit. vrina appet alba vel lactea cū globba hūoris ymanēte cruda eſt tenuis p̄ totū: mā aūt ente digeſta ē groſſa. poſt 3^am horā noctis inuadit. p̄io adeſt tipus. deinde ſequit' lētus calor ⁊ magna friditas ⁊ dolor ſentit' circa loca in q̄bus p̄tinet' mā ⁊ in egōnibus apparet quoddā i modū glacieī vel vitri. ¶ Ferrarius dixit. q̄ iſta febris raro aut vix hz fieri. hoc. n. flegma: ⁊ pp ſue ſube ſupiſſitudinē ⁊ cōpactionē: ⁊ pp ſue cōplonis nimiā friditatē putrefieri vix p̄tingit. vrina a p̄n° alba ⁊ groſſa ⁊ globboſa ⁊ pauca clara ⁊ lucida velut vitrū: deinde digeſta mā venit alba ⁊ tenuis ⁊ multa in p̄n° poriſmi eſt frigus magnū: calor paru^9 ⁊ lētus: ⁊ ſi tale flegma eſt in iteſtinis maximū infert dolorē: ac ſi terebella pforarēt'. Et egeſtio in eis ſepe eſt alba ſpiſſa ⁊ cōpacta quaſi geladia ⁊ nimia cibor^ indigeſtio. iflatio late rū poſt cibor^ aſſumptionē. ⁊ ſepe excreant violēter ⁊ cum magna tuſſi. q̄ſq̄ albū ⁊ clarū: ⁊ q̄ſq̄ ſpiſſum ⁊ rotundus q̄ſi cicer: ⁊ max^e ſi mā fuerit in ſpūalibus. Et q; mā nimis eſt cōpacta febris nimis eſt longa: ⁊ quaſi finis eſt idropiſis. Rogerius dixit. vrina glauca eſt vel karopos ⁊ trūboſa q̄ſq̄ in horis flātis: ⁊ q̄ſq̄ in horis melancolie ifeſtat. ſed frequētius circa mediā noctē cū maximo frigore ⁊ cōgelatiuo ⁊ frāgitiuo iunctura^ r: deinde cū lento calore ⁊ ad vltimū cū minimo ſudore. ¶ Signa vero facte a flāte acetoſo ſunt dixit Beltramus. pua ſitis multus appetitus grauedo capitis vel frontis ventris cōſtipatio vel frigus magnū cū puo calore dolor in ſtō: ⁊ ſil'ant' ſigna eius ſignis quartane vere'. ¶ Dixit Hili. vrina eſt palida vel ſubpalida vel citrina aut ſubcitrina cū ſubtili ſuba. ⁊ ſine globba humoris in fundo: ⁊ q̄ſto magis eſt indigeſta tāto magis tenuis ⁊ q̄ſto magis digerit' magis inſpiſſat': ⁊ eſt cū multo cibi appetitu. ⁊ cibo aſſumpto p̄m q̄ſtitatē appetitus adeſt indigeſtio ⁊ tortio ⁊ acetoſa eructuatio grauitas capitis: ⁊ maxie ſiniſtre partis: ⁊ ſapor in ore acetoſus ⁊ conſtipatio ventris ſine ſiti cū dolore ſiniſtri ipocundrij ⁊ inflatione poſt cibū. ⁊ cū dolore ex groſſa ventoſitate gñata ex idigeſtiōe. Affligit aūt in horis flegmatis: ⁊ q̄ſq̄ in hora meſie cuz multo frigore ⁊ puo calore ⁊ ad vltimum cum non multo calore. ¶ Plat. dixit. vrina ſubcitrina mediocriter tenuis vel ad mediocrem ſpiſſitudinem accedens oris acetoſitas grauedo capitis. in ſero incipit affligere inter horas flegmatis ⁊ meſie p̄io horripillatione: ⁊ poſtea lento calore. ¶ Ferrarius dixit. vrina eſt palida vel ſubpalida tenuis deinde flegmate ente digeſto fere p̄ totum inſpiſſatur. exacerbatio fit .n. magno frigore: ⁊ pp̄ie in horis meſie. ſ. a nona hora diei indigeſtio eſt ⁊ cum acetoſa eructuatione ⁊ magis in autūno ⁊ ſenibus ꝓſueuit fieri cū grauitate capitis ⁊ occipitij

ventris cōſtrictio ſepe cū deſiderij fortitudine ⁊ ſine ſiti. cū ſiniſtri ipocundrij inflatione ⁊ dolore ex groſſa ventoſitate per indigeſtionē gñata. Et ſubdit. hec febris non eſt negligenda: q; ex ea ⁊ erratica ⁊ q̄rtana conſueuit fieri. ¶ Rogerius dixit. vria palida vel ſubpalida mediocriter tenuis vel mediocriter ſpiſſa os acetoſum. Et q̄ſq̄ in horis flātis ⁊ q̄ſq̄ in horis meſie incipit infeſtare cuz multo frigore ⁊ lēto calore: ⁊ ad vltimū cum paruo ſudore. ¶ Dixit Hilib. a loco doloris cognoſcit' locus in quo mā ꝓtinet'. vnde ſi eſt in inteſtinis ibi eſt dolor. ⁊ ſi in epate in eo eſt dolor: ⁊ ſic ō alijs mēbris. ¶ Et dixit Maurus. tortio ⁊ grauitas ſentit' in loco in quo flā vitreum ꝓtinet': ⁊ aliq̄n dolor intolerabilis. Et ſubdit Hili. ſi mā eſt i ſpūalibus ſitis eſt maior: ⁊ vrina coloratior ⁊ quedā ampulle minute i ſupficie eius ſunt: ⁊ tu cōſiderando ea q̄ dicta ſunt in p̄cedenti cap° videre poteris oium ſup̄adictor^ accidentiū cām: ⁊ ſedare aliquas ꝓprietates que vident' eſſe in dictis dictor^ prudētiū doctor^. ¶ Dixit Serap. ſcias. q; quotidiana. ſ. ois eſt longa: ⁊ non eſt abſq̄ vehementi timore: qñ ipſa ledit nām omni die: ⁊ non dimittit eā quieſcere die integro. ⁊ qñ in ea p̄m pluri/mū os ſtōi eſt leſum ⁊ de conſuetudine eius ē vt attrahat nauſeā. phibentē cibi aſſumptionem ⁊ paucitatē digeſtionis. Pronoſti: ca.

¶ Dixit Aui. ſaluior flāticar^ eſt illa que eſt mundor^ tēporū. i. que hz tpa tpis munda ſiue que eſt magis munda i interpolatione ſua: ſicut eſt illa q̄ eſt ex flāte dulci: aut que eſt certiſſima flātica. i. pura. barū enim flā eſt benignū ⁊ min^9 crudū ⁊ minus viſcoſum vel q̄ eſt mundor^ tpm. ſ. ab accñtibus p̄auis: vt q̄ eſt abſq̄ ſincopi ⁊ deiectione appetitus ⁊ debilitate digōnis: ⁊ q̄ eſt abſq̄ doloze ⁊ inflatione viſcerū ⁊ capitis grauitate ⁊ ſilibus: vel q̄ eſt mundor^ tpm. i. diſtinctor^ tpm particulariū: ⁊ nō ꝓfusor^ vt q̄ hz nullā ſtationem in augmento frigoris vel caloris vel in ipſor^ decl'one nā ſignāt' tunc q; mā eſt vniformis: ⁊ non difformis. Et dixit Aui. p̄cipue illa q̄ eſt multi ſudoris: ſignāt. n. māe ſubtilitatē: ⁊ eius paucitatē ⁊ corpis raritatē: in qua poꝛi cutis non ſunt opilati. Dixit aūt. ſignāt māe paucitatē in re^u ad vtutē nō. n. eſt tāta q; nā nō poſſit eā mouere ⁊ expellere p ſudorē non. n. intellexit q; ſignāret paucitatē māe abſolute imo abſolute ſudor multus multitudinē māe ſignāt. Raſ. 18. ꝓtiñ. dixit ꝓſil'. Sera. ⁊ addidit. Et q; adducit patientē ad ſincopiz. ⁊ ſubdit in febre flātica p̄m q̄ſtitatē mot^9 caloris in ea eſt ipſi^9 abbꝛeuiatio ⁊ plixitas. ¶ Al. de quotidiana flāte vitreo dixit. ꝟ febris eſt longa ⁊ māſiua q̄ plūm morat' multis mēſibus: ⁊ p̄ter ꝟ eſt mala mortis ſuſpitionē ſe cū hīs. Et iō dixit Aue. 4° colli. deterior hab^ febriū eſt illa que a flāte fit vitreo ⁊ ſibi ſiū vt mucillaginoſo ⁊ acetoſo. ¶ Dixit Serar. ſup Uia. q̄ poriſmos hz breuiores ⁊ pluriſ eſt ſudoris illa eſt ſaluior. q; māe ſubtilitas ⁊ eius paucitas ſignāt'. ¶ Et Guil. dixit. facta a flāte dulci ē minus mala ⁊ minus durās oibus alijs: ſz facta a flāte ſalſo eſt acutior ⁊ magis piculoſa ⁊ magis terribil'r infeſtat. Et dixit. deiectio appetitus in hac febre mortē ſignāt. Dixit Gordo. ſi in p̄n° p^m' viderimus vomitū ſpōtaneū: ⁊ in fine ſudorē plūm bonū ſig^m ⁊ egritudinē breuez ⁊ ſaluā ſigiāt: q; ſignāt' q; mā nō eſt multū groſſa viſcoſa: ⁊ q; poꝛi nō ſunt multū groſſi. Diurna lōgior ē ⁊ ꝺterior nocturna pp tres cās.

¶ Dixit Aui. loquēs de diurna ⁊ nocturna q̄ ſunt flātice. Ambe iſte febres ſunt male: ⁊ ſunt de gñe febriū difficiliuz ad ſoluēdū diurna tñ ē longior ⁊ deterior nocturna pp tres cās. ¶ Cā eſt q; facit cadē multotiēs pp longitudinē ſuā ⁊ ſuū euentū in calore diei in ethicaz: ⁊ vī voluiſſe ex hoc q; due ſunt cāe ad cadendū ex ea in ethicam vna ē q; lōgior. ¶ Et alia q; eius calor coicidit cū calore diei. Ita q; ambo iſti calores cōicant in magis calefaciēdo ⁊ exiccādo corp^9. Uñ tēdit in ethicā. ¶ 2^a cā q; ipſa incipit tpe aptionis poroꝛū: ꝟ aūt nō faceret niſi ipſa eſſet ſeua. ꝓtingit eni ꝟ ei pp multitudinē māe ⁊ fortitudinē motus eius. q̄ſi dixerit. mā eius ē multa: ⁊ ita fortis motus q; nō obſtāte reſol'one que

de ea fit a caloꝛe diei ipſa mouet ꝯ vtutē ⁊ facit febꝛē. Jſtaꝫ tñ 2am rōnē Aui. non adduxit ḃ niſi ſub rōne ſigni: q2 ſigña tur cā fortioꝛ ⁊ maioꝛ: nō aūt adduxit eā ſub rōne cāe: q2 vt ſic cū aptio poꝛoꝝ ⁊ reſolo vapoꝝ fiant de cauſis curatiuis vel iuuantibus ad curā tunc diurna eēt minus mala ⁊ mi/nus lōga ſicut ē egriō eſtiua in cōpone ad hyemalē. ℂ Zª cā eſt, dixit Aui. q2 patiētes diurnā nō pñt ꝓueniēter dietari. nā cū febꝛis veniat de die: ⁊ cibus nō debeat dari niſi poſt poⁿ ſic erit neciū: vt cibent de nocte: ſꝫ q2 poꝛiſmus durat hoꝛis. 18. ⁊ plus, veniat hoꝛa cibationis verſus diē: ⁊ ſic p/pe poⁿ futurū. Silr q2 accidit de die: ⁊ ñ oꝛ dormire niſi pꝰ aſſumptū cibū nō oꝛ dormire imediate. imo oꝛ vt p̄cipiant vigilie i eis. ꝑ. repl̄one ſtōi ex cibo pp catarros ſaltē vna ho ra vel duabꝰ: ⁊ ſic accidet vt fiat ſomnꝰ iā pⁿ° appꝛopinq̄n te futuro. ⁊ ſic in hoꝛa ideḃita. Et ſi p̄cipiant vlterius vigi lie ipſe faciunt cadere vtutē ⁊ ꝓparant exiccādo coꝛpus ad caſuꝫ in ethicā. Et recapitulādo de dictis cauſis Aui. dixit tolerātia ergo febꝛis in caloꝛe diei q̄ fuit de ꝑª cā: ⁊ toleran/tia vigiliaꝝ in frigoꝛe noctis q̄ fuit de 3ª cā: ſunt ex eis que magis digne faciunt cadere in ethicā: q2 adiuuāt ſeiuicē in exiccando coꝛpus. Et ſunt p̄dicta verba Jpoc. ⁊ Gal. p̄io epidimiarum. vt dixit raſis. 16. ⁊. 18. cōtinentis.

ℂ De cura quotidiane p̄iodice pure per dietam. Cap. iiij.

Jcut ſupꝛa dictū eſt: ois flātica ē difficilis curationis. Et dixit Hili. cā efficatioꝛ difficultatis eius ē: q2 cā añs cū ſit frida ⁊ hu. eſt p̄ria moꝛbo: q̄ eſt calidus ⁊ ſiccus: ⁊ oꝛ po/nere p̄ncipiū medicationis eius a cā añte ⁊ cō/pleꝛ duplici inſtrō: dieta. ſ. ⁊ potioē: diuerſificatis tñ ſm di uerſa tpa huius febꝛis ⁊ diuerſas ſp̄es flātis. ℂ Sit ergo dieta q̄tidiane p̄iodice moꝛa in aere claro ſubtili ad caliditā tē ⁊ ſiccitatē declināte q̄ ſi non fuerit talis naturaliter: fiat talis artificialiter cuꝫ igne ⁊ fumigationibus ⁊ ſternitioni bus ⁊ odoꝛificationibꝰ reꝝ aromaticaꝝ calefaciētiū ⁊ exic cātiū: plus tñ ⁊ minus ſm ſp̄m flātis faciētis ipſam ⁊ p̄ci pue in p̄nō augmēto vlūbus: ac ēt pticularibꝰ poⁿ. Jn ſtatu vñ ac ēt pticulari oꝛ vt declinet ad caliditatē ⁊ ſiccitatē re/miſſas. aut ad tpantiam in eis: aut ēt ſi regrit oꝛſpō tpis vt eſtas: ſp̄es flātis: vt ſalſuꝫ qō declinet ad friditatē ſit frigi/ditas remiſſa: q̄ nō ſit tāta q̄ opileꝛ cutē ⁊ ꝓhibeat ꝓctum eius cū decēte cooptura pānoꝝ. Jnſpiꝛare tū pñt tunc aeꝛē fridū. ℂ Et oꝛ vt patiēs deuitet triſtitiā ſollicitudinē ⁊ ſu/ſpitionē. ſꝫ adheꝛeat gaudio ⁊ letitie ⁊ bone ſpei: ⁊ aliq̄ñ in iracundiā, quoceſ: maxie ſi ſomni affuerit, pfunditas. ℂ Et deuitet q̄tū eſt poſſe getē oīmodā. imo ſm politatē moueaſ ⁊ exerciteſ. Et ſi nō alr ſaltē reuoluat ſe i lecto ō latē in latꝰ brachia eleuet ⁊ deponat cꝛura retrahat ⁊ extendat ⁊ fricetur. Dixit Aui. fricatio eſt de curationibus iuuantibus. Et q̄to erit flā groſſius ⁊ aquoſius erit fricatio iuuantioꝛ: ⁊ maxime ſi p̄ceſſerit aliqualis coꝛporis mūdificatio aut mäe minoꝛatio. Dꝫ aūt fricatio eſſe ſicca: ⁊ non humida facta ſu pꝛa totū coꝛpus. ⁊ p̄cipue extrema: incipiendo ab inferioꝛi bus ad ſupioꝛa trahēdo cū pāno nō multū aſpo. ⁊ fiat ante oēm cibū. ac ēt ſi tp̄s pmiſerit p hoꝛā añ poꝛiſmi pⁿ: que fiat tā diu donec caleſiat coꝛpus. rarificat enim ſubtiliat ⁊ reſoluit. ⁊ leuis oi tpe competit: bene aūt minoꝛata mā oꝛ fieri fortioꝛ. Et ſubdit Aui. dixit. q̄ fricatio cū tela aranea cū oleo. ſ. cōi vel aliq̄ apitiuo ⁊ ſubtiliatiuo eſt iuuatiua val de. ſ. cū ſua ꝓpꝛietate. Dixit Goꝛ. fiant fricationes circa vē trē ⁊ latera fortiter aliq̄ſi cū manibus aliq̄ñ cum pannis aſperis ſm diuerſitatē pticulariū. aliq̄ſi cū cōiunctione. al. inunctione hac. ℞. aq̄ dul. li. i. vini. ʒ. iiij. aceti. ʒ. ij. radicū apij. ʒ. ij. olei de camo. ʒ. ij. bulliāt adinuicē ⁊ fricēt ide vē ter ⁊ latera ⁊ doꝛſuꝫ. multū. n. vꝫ in deopilando. fiat q̄ fre/queter ⁊ multis vicibus ⁊ ſp̄ ſit actu calin. ℂ Dixit Hal. ꝓhi be a balneo donec maturitatis ſigª nō appent nec declō fe/bꝛis icipit: malū ⁊. n. eſt tunc. ℂ Cū vo plongaſ febꝛis. di xit Raſ. in diuiſionibus adminiſtra balneū. ſ. cū plongaſ vſq̄ ad declōnē. Cū āt declo māifeſta viſa fuerit: dixit Alm. eger ſp̄ in balneū mittaſ de mane ⁊ ſudet in eo. Et Aui. di xit. cū declinat egriō non eſt tunc introitus balnei malum ante cibū. ſꝫ eſt vehementis nocuⁱ niſi ſit poſt declōnē inci piēte. ſ. Dixit. n. Hal. cū declo iceperit balneū illi permitte. roꝛa quoq; ſup illum aquā in qua cocta ſint calefacientia ſubtiliantia. ℂ Et abſtineat a ſomno plurimo maxie diur/no ⁊ in hoꝛis incōſuetis ſi poꝛiſmus ſic pmiſerit: ⁊ abſti/neat a ſomno. ſ. tpe poꝛiſmi ante declōnē eius ⁊ maxime in eius p̄nō. Dixit Aui. menſura ſomni ſit eq̄lis vigiliꝫ vt ſit digeſtio mäe ad ſomnū ⁊ reſolo ad vigilias ꝓportionalis .ſ. vt q̄ digerit ſomnus euapoꝛent vigilie: ⁊ non intellexit de eq̄litate tpis: ſꝫ effectus. ſ. q̄ tantus ſit ſomnus q̄ faciat ad bene digerendū: ⁊ tanta ſit vigilia q̄ faciat ad bonā ſup fluitatū reſolonem pōt ēt dñari ſomnus vigilꝫ: ⁊ eoⁿ pm neciitatē: ſit ergo. vꝫ. g. ſomnus ſpatio ſex horaꝝ. ⁊ vſq̄ ad. 8. ⁊ reliquū tpis ſit vigilia. ℂ Et deuitet cibos ⁊ potus flāti/cos ⁊ difficilis digōnis. Dixit Alm. a cucumeribus ⁊ citru lis eſt abſtinēdū ⁊ ſepenᵗ a nucibus ⁊ iuribus ⁊ vnctuoſis ⁊ ꝓfectionibus q̄ ex melle fiunt ⁊ obſeruanduꝫ eſt ne eger aquā fridā infrigidatā in niue bibat: neq; aliq̄ō coꝛ q̄ ſunt illi ſiña ex fridis rebus. ḃ. n. ſi neglexerit febꝛis fiet longiſſi ma. Dixit Sera. oꝛ vt ꝓhibeaſ ab aqua frida. Aui. ēt dixit alienet aq̄ frida. Et dixᵗ Ser. nō oꝛ vt comedat pullas neq; coturnices. ſup. neq; alas carnes donec geſcat febꝛ ab acui tate ⁊ ſua violētia: ⁊ minuaſ. q. d. vſq̄ ad declōnē vlꝫ niſi debiliteſ vtus. Dixit Hal. expedit oio ab oibus abſtinē fru ctibꝰ hūidis q̄ꝝ eſt flātis gūatio vel lacte piſcibꝰ ⁊ alijs. Et Aui. dixit: vitet olea. alr ⁊ melius. olera ifridātia ⁊ hūectā tia. Dixit Uia. nō comedat. ſ. in poꝛiſmo donec febꝛis mole ſtatio geſcat: neq; ēt ſubtilibꝰ aut ſubtiliter dieteᵗ: ne vtus infirmi deficiēdo moleſteᵗ. Uerūtñ cōparādo regimē huiꝰ febꝛis ad regimē tertiane ⁊ q̄rtane. ℂ Dixit Aui. Scias. q̄ ſubtiliatio regimis in hac febꝛe oino eſt magis neciа q̄ñ in q̄rtana: q2 eſt de mä ampliꝰoꝛi ⁊ hūidioꝛi: ⁊ fortaſſe ſm ptez reducibilis ad bēignū: vñ nutrit. Et tu. ſup. q̄ minꝰ neciа ē regimis ſubtilitas in hac febꝛe q̄ꝝ in tertiana. ⁊ ēt q̄ꝝ in ſan guinea: eo q̄ eſt longioꝛ ⁊ cū minoꝛibꝰ indicationibꝰ ⁊ pau cioꝛibus accñtibꝰ de ſubtiliatiōe cibi. Jōq; bñ ſubdit Aui. vtere ſubtiliatione regiminis ſm eq̄litatē. ſ. nō tñ q̄ſtū in colicis: nec ita paꝝ ſicut i q̄rtana. ℂ Dixᵗ. A. vtere hac ſub/tiliatione eq̄li in augᵗᵒ ponēs ḃ tps p oibꝰ tpibꝰ vlibꝰ moꝛ/bi: cū ipſuꝫ ſit illud in quo ſubtiliatio eq̄lis marᵗ ꝓueniat i/ter illa tpa: q2 in augmēto oꝛ eſſe eq̄lis reⁱˡ p̄ncipij: qō p̄ceſ/ſit ⁊ reⁱˡ ſtatus ſecuturi. oꝛ. n. magis ſubtiliari q̄ꝝ in p̄nō: ⁊ minᵒ q̄ꝝ in ſtatu. Dixit Ga. pª ad glau. vniuerſuꝫ tibi caᵐ oie te inciſiuuꝫ ſit. ℂ Et Aui. ſequēs de narratiōe huius regi/minis ſm tpa moꝛbi. Dixit Jn p̄mis tribꝰ dieb. foꝛtaſſe eſt ꝓtētus aq̄ oꝛdei: exponūt. i. ptiſana oꝛdei cū fece. Et q̄dam volunt. q̄ p tres dies itellexerit totū p̄ncipiū. Uia. quoq; dixit Jn moꝛbi initio nutriaᵗ cū ptiſana cū radicibus apij maratri ⁊ coſto ⁊ oximelle. Et hoc marᵗ erit fienduꝫ. dixit Aui. q̄ñ ſperabis q̄ ſit ſtatus eius ꝓpinqoꝛ. ſup. q̄ꝝ eſſe oꝛ ſm termiuū cōem ſupꝛadictū ab eo q̄ eſt ſm plm. iter. 44. vel. 64. dies: cū poſſit ḃ febꝛis aliq̄ñ eē ſeuioꝛ: vt ſupꝛa dcm fuit. ſꝫ ſi ſcireᵗ p certo: dixit ipſe. q̄ ſtatus eēt tardus. i. lon ginquus: nō ſubtiliareᵗ regimen. ſ. tantū q̄ ſtaret ꝓtentus in p̄nō aq̄ oꝛdei. ſup. ſꝫ vtere regimīe groſſioꝛi fꝫ longinqta tē ſtatᵒ. Et q2 ſtatuꝫ vt plurimū eſt loginquus: dixit Auer. q̄ cibus in p̄nō huiꝰ febꝛis ſit pulla pua. ℂ Scias tñ. q̄ qdā i initio p̄ncipij febꝛis. qō faciūt hebōe vniꝰ multū ſubtiliāt regimē ⁊ exhibēt incidētia ⁊ ſubtiliātia ⁊ poſtea i reſiduo p̄ncipij ingroſſant. Uſñ Serar. ſup Uia. ait. Notandū eē q̄ regimē ſubtiliādū eſt vſq̄ ad 7ᵐ. dīe vt p ieiuniū mā cale/fiat: ⁊ ſm ptē ꝓſumeᵗ: ⁊ poſtea ingroſſeᵗ ne vtus p lōgum ieiuniū debiliteᵗ. Et fortaſſe iſtoꝝ intentio eſt fundata ſup

De aere.

De accñ/tibus ani/me.

De motu ⁊ quiete.

De bal/neo.

De ſom/no ⁊ vigi/lia.

De cibo ⁊ potu.

De regi/mine cibi ⁊ potus in principio.

regimine Alm̃.in hac febre.ait.n.nutriẽdus est eger ex aceto ⁊ oleo ros.cu zuc°: ⁊ pauca mẽta ⁊ ex oleribus huic.s. mente silibus ⁊ regat ex radice sicle.⁊ eius extremitatibus ꝑditis cũ aceto oleo muri sinapi ⁊ alijs silibus.⁊ sic hẽs ab eo regimẽ ꝓ incidẽtia ⁊ subtiliãtia:ꝓlius dcm̃ hẽs ab eo cũ subdit.regat eger vsq; ad hebdam ⁊ ego puto hãc viã esse bonã. Nã vt dixit Aui. fames ⁊ somnus supra famẽ ⁊ exercitiũ supra famẽ:li nó debilitãt sunt vltima in iuua'° huius egritudinis:q; multũ de mã ei⁹ ꝓsumit. imo dixit. A. si nó esset ꝙ fames.i.subtilis dicta ꝓuenit in ꝑn° ꝓncipij tunc ex cañ.gñali dicta declinaret in ꝑn° ad ingrossationẽ vsq; ad 7^m.deiñ gradaret.s.in subtiliatione eius. Et q̃uis fames ⁊ somnus supra famẽ ⁊ exercitiũ supra famẽ oi tpe sint vtilia in ꝓsumptiõe mãe:tñ fames ⁊ exercitiũ magis vident tolerari posse in ꝑn° ꝓncipij vt in pria hebõa:⁊ ꝑcipue ꝓfirmat bonitas ꝑdicte intẽtionis p id qõ. A. subdit.s.cũ ptrãsierit 7^m:nó stes tunc sup subtiliatiõe.s.quã feciſti vsq; huc.sup. ſz tunc ingrossa:⁊ fortasse ad hãc intẽtionẽ dixit ipse: vt supra est ꝓtẽtus aq̃ ordei. Et sic appet qõ in ꝑn° nõ est sp reficiẽdũ grossius. Et ꝓfirmat itentio ꝑdicto ꝝ. p Jpoc. 4° re. acu. In febre hyemali.i.de hũoꝛib⁹ flãticis silibus nãe hyemis patiẽte custodire in fame.oꝛ.i.dimittẽ famẽ tolerare. Et p filiũ Meſ.vt scripsit Raſ.8° ꝓtiñ.q dixit. In febre flãtica subtilia regimẽ vsq; ad.7.diem:⁊ si vides eã diminutã diminutiõe multa ꝓcede hac via. Si vo nó vides eã minui ingrossa regimẽ ꝑm q tibi videbit:qm̃ inueterabit:⁊ ẽ dubiũ de casu virtutis. ¶ Et dñt.q supradictũ. A. de cibatione ꝓncipij.põt ẽt adaptari tpi status:vt appebit. ⁊ silr vbũ supradictũ de ingrossatiõe cibi post.7^m.pt adaptari aug'° vt dicet. Qui aũt volũt.q a ꝑn° ꝓncipij sit grossius reficiẽdũ. exponunt verbũ. A. sic. si spasti statũ eẽ ꝓpinquũ q ñ ẽ sed est longinquus:⁊ pp spem tuã errasti subtiliãdo regimẽ in ꝑn° plusq; debebas:⁊ ꝓsecutus es vsq; ad 7^m.⁊ tunc nõ vides sig^a ꝓpinqtatis status q̃ deberẽt appere in 7° si deberet eẽ ꝓpinquus tunc cognito erroꝛe tuo nõ ꝓseq̃ris post. 7^m cũ eo:ſz remoue te ab erroꝛe tuo:⁊ nõ stes sup illa subtiliatiõe:ſz ingrossa. ¶ De regimine aũt tpe augmẽti. dixit A. Augmẽtũ eget vt subtiliet regimẽ in ꝑmis ⁊ intellexit siue sit status ei ꝓpinquus siue longinqu⁹. Et q; aligs posset dicere:si status est lõginquus nõ vr̃ ꝙ regimẽ debeat eẽ subtilius in ꝑn° augmẽti q̃z in ꝓcessu.vt nõ debilitet vtus: ⁊ nõ sufficiat ad statũ:⁊ ẽt q; ex cañ.gñali in fine augmenti oꝛ esse subtilius q̃z in eius ꝑn°. Jõ Aui. remouẽs dubiuz illoꝝ ⁊ dans modũ regimis augmẽti.ait.ꝙ si appet tibi ꝙ status sit lõginquus p subtilia regimẽ in ꝑn° aug'°:q; pole est vt succurat illi nocumẽto vtuti inducto p illam subtiliationẽ cũ ingrossatione regiminis:postea q̃z poteris fine nocumẽto facere:q; aug^m est sufficiẽs in hoc.eo ꝙ sit valde lõgum:ita ꝙ post subtiliationẽ in ꝑmis. v.g. septẽ dieb⁹ aut paucioꝛib⁹ postea alijs.7.vel plib⁹ poteris igrossare: ⁊ p⁹ hãc ingrossationẽ ⁊ vtutis resumptionẽ.dixit Aui.gradiatur regimẽ subtiliãdo vsq; ad hoꝛa status:ita vt sit subtili⁹ in fine augmẽti. Dicũt qdã. ꝙ Aui. hãc subtiliationẽ cibõnis in ꝑn° augmẽti:ꝑcepit hñs respectũ solũ ad cãm replonalẽ q̃ indiget vt ꝓsumat. Et q; qs posset querere q̃sto tpe ꝓcedã cũ ista subtiliatiõe in ꝑn° augmẽti. Jõ Aui. dixit: cũ ptransieris.7^m nõ stes plus sup subtiliationẽ ꝑdicta: ſz ingrossa.s.paliquos dies donec vtus sit resumpta.deinde ab ista ingrossatione gradare subtiliãdo vsq; ad hoꝛaz status. Illa ẽt ingrossatio oꝛ esse gradata. nõ enim a subtiliatione facta.in ꝑmis augmẽti diebus debes deuenire ad vltimaz ingrossationẽ ꝓueniẽtẽ tpe augmẽti ilico ⁊ subito:ſz cũ gradatione:ad quã cũ veneris gradatiz:ꝓcedere ad subtiliationẽ. Et notãter.dixit.venias ad igrossationẽ debitã tpe augmẽti.q; nõ ois ingrossatio dicte est ei ꝓueniens. Et iõ Aui. dixit. q̃uis dixerim tibi ꝙ non stes sup subtiliationẽ post. 7^m.ſz ꝙ ingrosses post.7^m.nõ tñ quacunq; ingrossatione. imo dico tibi non festines cibare egrũ cum his q̃ sunt sicut pulli.s.magni vt capones vel galline ⁊ panis cũ muçacarat. i.cũ sapoꝛe.s.aliquo vel cũ sapoꝛe.i.bꝛodio ipsoꝝ pullozuz nisi timeat debilitas.sup.imo cibes cibis subtilioꝛib⁹ istis. Et vt ostẽderet Aui.ꝙ terminus ille.7.dieꝝ siue referat ad statũ siue ad aug^m nõ est terminus ꝑfixus.dixit.q̃ senseris longitudinẽ status maioꝛẽ subtilia minus ⁊ q̃ minoꝛem plus: Et intellexit de lõgitudine ipsius status vel bꝛeuitate nõ de ꝓpinquitate eius ad aug^m siue remotiõe. Et vt dñt q; dã:⁊ meli⁹ ꝙ. A. retulit se ad q̃ztitatẽ subtiliationis q̃ senseris longitudinẽ status.i.remotionẽ maioꝛẽ tunc subtilia minus ⁊ eꝫ. sicut mãdat in cañ. gñali dicte. Et ex mõ dicte Aui. quã tz in augmẽto dicunt supioꝛes pmi silr debere fieri in ꝑn° cũ nõ videat rõ ad oppositũ. Jmmo magis cuz vtus sit tunc magis salua ⁊ restet plus de tpe in quo possit vtus fortificari ingrossando dictã. ¶ De regimie aut status dixerũt qdã. ꝙ Aui. fuit locutus in vbo supius allato de regimine ꝓncipij.s. cũ dixit. fortasse es ꝓtentus aq̃ oꝛ. in ꝑmis trib⁹ diebus.s.status. ⁊ dixit fortasse:q; pole est. ꝙ status sit bꝛeuis ⁊ pole est. ꝙ sit longus tũc ergo cũ est bꝛeuis sis ꝓtẽtus aq̃ oꝛ.i ꝑmis trib⁹ diebus stat⁹ nõ hũdo hũc terminũ ꝑ ꝑfixo. Si aũt eẽt tardus.i. longus nõ subtiliet regimen tm̃. Et q̃ocunq; sit ex cañ. gñli habuisti. ꝙ in statu regimẽ oꝛ eẽ subtilius q̃z in alijs tpibus. ¶ De regimie aũt tpe declonis Aui. nõ expssit:ſz dedit intelligi q̃le oꝛ eẽ cũ remouẽs:vt.s.a regimine grossioꝛi augmenti pullos ⁊ panẽ cũ sapoꝛe ait:niſi appeat declo. q̃si ex hoc voluerit ꝙ regimẽ grossitiei pulloꝝ ⁊ panis illius sit regimẽ ꝓueniẽs in declõne. Et scias. ꝙ illud verbũ. A. non festines cibare egrũ cũ pullis ⁊ panẽ ꝑdicto.põt referri ad q̃libet tpe huius febris añ declonẽ. Dixit Serap. demus cibos subtiles ⁊ ꝓpie si vtus est sana ꝓpe statuz egritudinis. q; in fine augmenti:⁊ post statum addimus tunc in cibis q̃ztitatem quã minuimus añ statũ. ¶ Dixit Auer.7° colli. Jn febribus flãticis nõ recipiẽtibus digõnem.s.reducentẽ ad benignũ:quoꝝ facies ⁊ vẽtres tumescũt: ⁊ calores eoꝝ plũbei videbunt:nõ debemus eos dimittere diu stare absq; cibo: q; inde recipiũt nocumẽtũ q̃uis famen leuiter pati possint qm̃ q̃ iste humoꝛ mucillaginosus multiplicat in coꝛpe talis humoꝛ cũ difficultate maxima põt ad sanguinẽ ꝓuerti. ⁊ ꝓpea vtutes eoꝛũ debilitant donec ad syncopim deueniãt ⁊ iõ eis dare debemus micã panis lotã i aq̃ mellis:aut vino aromatico. ¶ Dicunt qdã post subtiliationẽ factã in ꝑmis diebus ꝓncipij rõne multitudinis mãe ingrossare debes regimen vsq; ad finẽ ꝑncipij cũ gradatiõe. Et post hãc igrossationẽ iterũ subtiliare debes regimẽ in ꝑn° augmẽti.ſz nõ tm̃ nec tanto tpe re^m ꝓncipij.q; nã tunc non est ita salua. Et ista subtiliatio ẽt fit rõne multitudinis mãe: ex quo appet ꝙ si a ꝑn° videris mãm paucã aut postea ex subtiliatiõe p^a diminutã:hñ talis subtiliatio nõ oꝛ fieri:ſz a ꝑn° grossius eẽ reficiendũ. post aũt subtiliationẽ ingrossandũ ad regimen ꝑm q vtus exigit:⁊ ex illo postea ꝓtinue subtiliãdo gradatim ꝓcedere debes vsq; ad finẽ status. v.g. si tpe igrossationis dedisti ptisanã vel panẽ decoctũ in iure pulli:⁊ aliquã, tulũ de carnibus:da postea illud idẽ sine carnibus.deinde da ptisanã vel panẽ decoctũ in aq̃ simplici absq; iure carnium. Aut si in primis ꝓcessisti pullũ ꝓtusum ⁊ grossuz da subsequẽter subtilius ⁊ liqdius.deide da ipsuz colatũ. Aut si in ꝑmis dedisti pullũ postea exhibe pdicẽ:deiñ pullã puã aut auiculas puas. Et silr intelligẽdũ ẽ in alijs cibarijs. Jn declone vero incipe aliquãtulũ ingrossare:gradatimq; ingrossando ꝓcede vsq; ad regimẽ cõualescentis. Si igit in ꝑn° declonis dedisti auiculas vel pullã paruã: deinde exhibe perdicẽ. deinde pullũ magnũ. ¶ De mã aũt. cibario:uz dixit Serap. sit cibus aqua ciceris vel sicla vel spgus que decocta sint ⁊ ꝓdita cũ muri ⁊ oleo abluto vel reddat oleũ in bũiditate temperatũ. Et Hal. dixit. sit prandiũ exbliti ⁊

De regimine eius in statu.

De regimine eius in declinatione.

De cibis cõuenientibus.

ſpinachijs ꝯditis cū aceto ⁊ muri ⁊ karui ⁊ cinamomo : ⁊
des illis vuas paſſas albas in qbus ſit modica pōticitas ⁊
zuccarū ⁊ mel cum medulla cartami ⁊ piſtachijs. ¶ Dixit
Aui.de cibis q ꝯueniūt ſunt illi q ſunt ſubtiles ⁊ ſunt pau
ci nutri[r]'ſicut acetū muri ⁊ oleū ablutū ꝓprie cū qbus ſu/
maẗ aliqd olerū ꝯueniētiū ad h̄.ſ.que hn̄t inciſionē. Jſta
tn̄ potius exhibenẗ in fine.i.poſt digōnē:q2 multū ꝯſumūt
de mā vel in fine.i.cū vteris regimine ſubtili:q2 ſunt pauci
nutrimēti. Et ſilr̄ dixit ipſe in fine cibi fortiores.ſ.in ꝯfortā
do v̄tutē ſunt auicule ⁊ pulli.ſ.pui ⁊ pdix cū qbus ponanẗ
apud digōnē.ſ.mãe.i.qn̄ mā eſt digeſta illud in quo eſt inci
ſio ſicut acetū ⁊ ſinapis ⁊ muri.vn̄ qdā in fine augmenti ⁊
ſtatu decoquunt cū cibis aliquā vel aliq̄s ex radicib⁹ qnq3
vel ipſoꝝ ſeminibus vel cicera rubea ⁊ ſilia: incipiunt tn̄ a
debilioribus vel apud digōnē.i.ad intētionē digōnis fiēde
debēt.n.cibi ⁊ potus in hac febre eſſe vel fieri medicinales
niſi v̄tus exegerit nutriētia pura. Et iō ſubdit Aui.ſi fuerit
flā acetoſuz malū viſcoſuz ꝯ[tr] cū eis potū. Et aq̄ ciceris eſt
de melioribus rebus eis. Et pōt exhiberi loco cibi cū mica
panis intus infuſa vel mixta cū brodio pulli pui vel magni
⁊ pōt exhiberi loco potus cōplentis plures ex intētionib⁹
reqſitis.ſ.inciſionē ſubtiliationē apertionē ⁊ ꝓuocationē.
Et dixit Aui.qn̄q3 ponunẗ cū cibis ciminū anetū ⁊ oleum
Et dixit.in aug[to] cū ſciẗ.ꝙ mā eſt frida valde nō ē malū vti
pipe pauco.ſ.cū cibis ſuis.imo ēt cū digeſtiuis ſuis. Et ꝯfe
rūt cappares ꝯditi ⁊ ſpgi. ¶ Et Jſaac.dixit.q̄ſdā antiquoꝝ
curaſſe febrē anfimerinā ꝑ exhibitionē piſciū ſalſoꝝ: eo ꝙ
ſubtiliant ⁊ incidunt:⁊ ꝓprie cōpetūt in mā acetoſa vel vi/
trea. Dixit Alm̄.vtaẗ ſale in cōmeſtione ⁊ aceto ⁊ muri. Et
de cibis ei ꝯuenietibus eſt puls de furfure.feniculis petro/
ſelinus apiū oliue ꝯdite. Dixit Dioſ.⁊ poniẗ.18.ꝯtin̄. Cau/
les ꝯferunt febribus flāticis puris q̄ carent colera diutur/
nis. ¶ Dixit filius Meſ. Sinapis ꝯuenit in hac egritudi/
ne cuz adminiſtraẗ:⁊ in q̄libet egritudine flātica. Et dixit
acetum ꝯ̄riaẗ flāti. ¶ Albucaſis.in lib.de cibis dixit. Cibi
patientiū quotidianā ſunt panis ⁊ oçupanis ⁊ mordatel
de pane cū cimino ⁊ brodiū cicerū ⁊ ſicla cum radicibus ⁊
robilie ⁊ lupuli ⁊ feniculus ⁊ ſauich cum aceto ⁊ oleo ablu
to:⁊ oleo de amigda.dul.⁊ muri ⁊ çuccaro ⁊ vue paſſe mū
date ⁊ ſi debilitaẗ eoꝝ virtus:denẗ eis oua mollia ⁊ pulli
aſſati vel in caciola.ſ3 caueant ſibi ab offis. pullus aperiaẗ
⁊ laueẗ cum bono vino ⁊ muri ⁊ origano deinde aſſeẗ ad
lentū ignez. ¶ Potus aūt in quotidiana de flāte dulci aut
ſalſo ſit aq̄ ordei aq̄ zuccari:acetū limphatū:ſyrupus aceto
ſus:⁊ vinū bn̄ limphatū. ¶ Jn quotidiana aūt pura ſit po
tus. Dixit Sera.ſecaniabin:⁊ aq̄ mellis: ⁊ aq̄ zuccari. Di/
xit Auer.7°colli. Gal.potabat eos aq̄ ordei.ſ3 ego nō lau/
do eā in hoc caſu.qn̄ nocet ſtō:⁊ facit opil'ones niſi cum ea
fuerit parum maſticis vel pipis ⁊ radicis feniculi. Poſt 7[m]
deẗ vinum albū ſubtile adaq̄tū cum decocta in olla vel de/
coctionis mente ⁊ maſticis vel aniſi. Et Jſaac qdē febrium
5° cōceſſit in hac febre in potu aquā calidā marẗ pro extin/
ctione ſitis q̄ in hac febre aliqn̄ magna eſt ꝑꝑ flā eſſē putre/
factū in ore ſtōi:⁊ ptibus adiacentibus ſup. vel ꝑꝑ flegma
ſalſum in ſtō ꝯtentū.nā aq̄ calida ſua caliditate actuali inci
dit flā ⁊ ſua fluxibilitate deponit ipſum ad inferius ⁊ p̄pa/
rat expulſioni.aq̄ v̄o frida ⁊ ſi ad tp̄s paꝝ ſitim reprimaẗ:fi
naliter tn̄ eā augmētat māz huius febris cōpactiorē ⁊ fri/
diorē reddendo. ¶ Jn quotidiana flāte acetoſo vitreo vel
mucillaginoſo potus vſq3 ad 14[m] ſit oximel primo ſimplex
poſtea cōpoſitū:vel aqua mellis decoctionis mente.⁊ poſt
14[m].potus ſit vinū ſubtile parū adaq̄tū:⁊ maxie cū flā inci
pit digeri.vinū enim ꝯuenit:q2 iuuat ad digōnē hoꝝ flātuz
⁊ excreatione oēs adiuuat. Et dixit Gal.12.tera. vinū plus
eſt dandum in decrepitis ⁊ maxime ſi febris iterpolata fue
rit tpata. Dixit Aui.poſt.14[m].⁊ vlteriorē digeſtionē vinuz
ſubtile cōfert eis cū ſubtilitate ſua: ⁊ q2 cōfortat calorē in/

De potibus cōuenientibus

natū:⁊ q2 ꝓuocat ⁊ q2 ſudare facit. ¶ Dixit Hal. ꝯdimēta
ciboꝝ ſi pip cynamomū ⁊ ſilia maxie in flātibus frigidis ⁊
groſſis. Jn flāte aūt ſalſo : ⁊ ēt in dulci nō cōpeteret ſaltem
piper. Dixit Hal.ſi eſtas fuerit dabis acetuz ⁊ oleum oliue
cum zuccaro paratū cum menta ſiſimbro ⁊ karui. Et roge/
rius dixit. Si tp̄s eſt calidū abſtineat a carne ⁊ vino ⁊ p̄ci/
pue ſi eſt iuuenis niſi ſit multū debilis nā ſi virtus eſt debi/
litata.dixit Almā.pulli aſſati ⁊ p̄parati in patella denẗ. Et
Hal.dixit.paſce eos carnibus bonis patellatis vel aſſatis.
Si aūt tp̄s eſt frīn:dixit Rogerius potes vti edulina carne
⁊ pullina ⁊ vino bn̄ limphato. ¶ Et q2 vt apparet ex dictis
a Gal.ad glau.dicente:ſi non fuerit eſtas ⁊ cibos dabis ca
lide virtutis:q2 flā incidāt ⁊ deponant ⁊ tpent ventrem fre
quentiori obſequio vniuerſa dicta auctoꝝ videtur eſſe actu
ſicca ⁊ potētia exiccatiua ꝯ̄ generalē can̄.diete febricitātiū
que d3 eſſe frigida ⁊ humida. Jccirco moderando hanc die
tam:dixit Gili.dieta ante remotionē cauſe an̄cedentis v̄tat
ad calefactionē ⁊ exiccationē magis ita vt caueaẗ oblatio
offaꝝ que humectāt ⁊ replent nimis. S3 cā an̄cedente ab/
lata vertat plus ad infrigidationē ⁊ humectactionē. ¶ Di
xit Guil. Sapiētes in tertiana magis timent de diſpoſitio/
ne q̄3 de mā ꝑꝑ qd̄ opponunt magis ꝯ̄ diſpoſitionem q̄3 ꝯ̄
mām:⁊ i flātica magis timēt de mā q̄3 de diſpoſitione. Jdq3
magis opponunt ꝯ̄ mām q̄3 ꝯ̄ diſpoſitionē nō negligendo
mām in tertiana neq3 diſpōnem in flātica. Et ꝑpea de ciba/
tione huius febris loquēs ipſe.dixit.nutriaẗ ex cibario fa
cto cum blitis ⁊ zuccaro aceto ſale ⁊ oleo vel cū cibario fa
cto ex menta zuccaro oleo ⁊ aceto ⁊ aliquantulo ſalis. Su
mat ſalſamenta ⁊ ſalſa.ſup.⁊ acetoſa. Nutrianẗ ēt cū mica
panis mixta cum zuccaro vel melle ⁊ aceto aut cū iure cau/
liū.ſ.ſemicoctoꝝ ⁊ blitis ꝯditis cum ſale ⁊ oleo ⁊ vtaẗ fo/
lijs feniculi petroſilini cerfolij ⁊ ſiliuz:qn̄ ꝯdiunẗ cū lacte
amigdalaꝝ aut ſale oleo ⁊ aceto. Bibat vinū nō ſtipticum
mixtū cū aqua calida:ita ꝙ aqua abundet ſupra vinū: aut
cum aqua decoctionis ameos aut amomi ſeu feniculi. Et ſi
timuerit de debilitate capit̄:ꝑꝑ vinū ſumat loco vini aquā
decoctionis granatoꝝ:⁊ mellis aut zuccari aut aquā deco
ctionis paſſulaꝝ ⁊ berberis:in qua ſit aliqd aceti. Si vero
virtus debilis videreẗ aut timereẗ de eius d̄bilitate nutria
tur cū pdicibus ⁊ faſianis ⁊ pullis aſſatis in veru teſtulis
vel patella cū carnib⁹ edi ꝯditis cū agreſta vel aceto ⁊ car
damomo:aut cū ſalſamēto alio:aut cū ſucco berberoꝝ aut
granatoꝝ cū gaẗ.⁊ ſilibus. Et dixit.cōforteẗ virtus a pn̄[o]
vt longā poſſit ſuſtinere afflictionē.de vtilibus aūt ēt vt cū
pullo bulliat de tartaro pulueriçato ⁊ cicotriniçato:aut cū
brodio ouoꝝ.abſtergit.n. multū a flātibus ſtōm ⁊ inteſti/
na. ¶ Dicunt qdā:ſi nō pōt predictus ordo penitus obſer/
uari saltē obſerueẗ in q̄ztitate cibi ⁊ potus tam cōtinua q̄3
diſcreta. Dixit Sera.ſit hora cibationis poſt quietē febris
aut ante ꝑoxiſmū eius tres aut q̄tuor hore. Et Almā.dixit
hora cibationis ab hora acceſſionis q̄zto plus poſſibile fue
rit elonganda eſt. Et Hal. obſeruandum eſt vt ordei des a/
quā.ſup.⁊ omnem cibum ante acceſſionē horis ſeptē:non
autē paucioribus q̄tuor:vt cū acceſſionis venerit hora de/
ſcenderit:⁊ ſtomacus vacuus ſit:⁊ hoc facies omni die qn̄
calor d̄ficit. Dixit Aui.hora cibi eſt poſt tepore paroxiſmi
⁊ eradicationez eius.ſ. in his in quibus eradicatur vere ⁊
ante ꝑoxiſmū minus.i.ad minus quatuor horis.

De condimentis ciborum.

Nota.

¶ De cura febris flegmatice pure per potionē. Cap.v.

Cura febris quotidiane pure duplex eſt vna gn̄alis in q̄ cōicat cū ſpēbus nō pure:de qua diceẗ in ſeq̄nti cap. ⁊ alia eſt ſpālis de qua diceẗ hic per inſtr̄m po
tionis. Cuius qdē ſunt intētiones ſex:quaꝝ p̄[a]
eſt mãe digō ⁊ eq̄tio.2[a] eſt ipſius euo ⁊ reſolo.3[a] eſt mēbro
rū ꝯfortatio eoꝝ que in hac febre pata ſunt magis ledi aut
que iam debilitata ſunt.4[a] eſt mãe diuerſio ad membra vi/

talia ꝑcipue si ab aliquo mẽbro vel mẽbris a nã ad locuꝫ minere putrefactionis descẽderit cũ correctione ⁊ rectifica tione talis vel taliũ mẽbro.uꝫ.5ª est discrasie febrilis altera tio. Et sexta est accñtiũ supueniẽtiũ correctio. ¶ Cura aũt aut respicit morbũ aut accñtia: si accñtia ⁊ sic est 6ª intẽtio: si morbũ aut cãm eius aut subiectũ ipsius: aut ipsum morbũ. Si cãm tunc aut equat eã ⁊ sic est ꝑª intẽtio: aut eũat: ⁊ sic est secunda intentio. Aut diuertit: ⁊ sic est 4ª intẽtio. Si subiectũ ⁊ sic est tertia intẽtio. Si vero morbũ ipsum: ⁊ sic est quinta. Verũtñ intentio ad materiã in hac febre potior est q̃ q̃ ad morbum. ¶ Et dixit Hal. In hac febre maior est mã q̃ calor: quare per eũonẽ flãtici humoris opꝫ eam amplius curare. vnde dixit Auer. colli. 7°. hec febris cum fuerit ex flãte dulci ⁊ nãli. ⁊ de hoc fueris certus: tunc studiosus esse debes in incidendo humorẽ ⁊ subtiliando ⁊ in applendo opilõnes plus q̃ i infrigidando ⁊ humectando. sup. ⁊ multo plus si fuerit ex his flãtibus grossionibus ⁊ fridionibus. Et ꝓpea in hac febre a fortí infrigidatione cauenduꝫ est. Incrudat enim mãm ⁊ congelat. vñ morbũ ꝓlongat ⁊ augmẽtat: ⁊ qñq̃ ꝓducit ad egritudines frigidas malas: vt subeth vel stupoꝛẽ ⁊ congelationẽ ⁊ silẽs. ¶ Circa intentionẽ aũt que est ad mãm debẽt adduci alie intẽtiones pticulares de ꝓhibitione putrefactionis. De lenitionẽ mãerũ cõiuꝫ ⁊ ipsaꝝ eductione ⁊ de ꝓpria minoratione ⁊ eradicatione. Et opꝫ vt varies dictas intentiones ꝑ varietate tempoꝝ huius febriꝫ. vnde in ꝑn° vñ eũande sunt ante oia mãe cões ⁊ in hac febre potissime: qꝛ in ea mãe cões nẽcio repte in febricitantibus reperiunt in maiori q̃titate q̃ in aliꝫ febribus. ¶ De lenitione itaq̃ nãe Serap. ait. si nẽcia est lenitio nãe: si pro qꝛ: tunc opꝫ vt fiat illud cũ aqua geleniabin. cũ aq̃ iuleb. ⁊ cassiafi. Et Auic. dixit possibile est vt cũ geleniabin ⁊ ꝓprie cũ facto ex zuccaro ⁊ rosis rubeis noiatis plicis: ⁊ sunt ille que sunt rubee non vere rubedinis silvestres: in quibus pre aliꝫ rosis reperitur virtus solutiua tu cõsequaris illud qõ querit de lenificatioe. Et subdit. qñ cũ eo non ꝓsequeris. sup. aut non ꝑeras consequi ⁊ est necessariũ vt cõfortetur lenificatio tunc fricet in aqua lubleb pmixta cũ cassiaf. ⁊ penidijs aut cũ manna ⁊ silibus. Sunt aũt qdam dantes i hoc medullã cartami cum aqua lubleb. Vñ Aue. In hoc cõuenientioꝛ operatio in principio huius febris ẽ lenire naturã cum semine cartami ⁊ semine barmuli fracta siccitate eoꝝ cum tereniabin. ista tñ lenitio cum dictis seminibus potius reducet ad intentionem minorationis mãe q̃ ꝓprie lenitionis nisi ponat de eis in q̃titate pua. Quidã ẽt exhibent violas siccas cuꝫ zuccaro ad leniendũ: qõ nõ plꝫ in hac febre. Immo ẽt dixit Aui. abboꝛreo qõ est simile aque prunoꝝ ⁊ tamarindoꝝ ⁊ similiũ de illis q̃ debilitant. s. stõm in hac febre in qua stõuꝫ est plenuꝫ flãtibus frigidis. Et illa sunt frigida ⁊ sunt de illiꝫ q̃ soluũt subtile. i. humorem subtilẽ: idest coleram sicut viole ⁊ prũna ⁊ tamarindi faciunt ⁊ nõ respiciunt materias mucosas corruptas q̃ in hac febre abundãt in stõ ⁊ itestinis ⁊ ꝑmis venis q̃ ꝓprie per lenitiuũ educi debent. Sed cassia ⁊ mãna ⁊ geleniabin ꝓdictuꝫ ⁊ alia filia respiciũt illas. ⁊ ideo lenitio cũ eis cõuenit: ꝺꝫ aũt fieri hec lenitio in ꝑn° ⁊ prio ⁊ maxie in ꝑmis tribus diebus in quibus vt apparet ab aliꝫ eũonibus est desistendũ. ¶ Nõ tñ hec lenitio est multiplicãda ꝑ plures dies in hac febre. Dixit. n. Aui. nõ fiat assidua tio eoꝝ in ꝑn°: ⁊ post ipꝫ: eo q̃ mollificat stõm ⁊ trahũt qõ subtile est: ⁊ derelinquunt grossum: ⁊ ꝓprie cum mã est colerica. s. colere mixta. qꝛ tunc citi° trahũt subtile. s. ipaꝝ coleram q̃ erat tpamentũ flãtis: ⁊ illud ꝓducit ad corruptionẽ ꝙpõnis stõi. s. totius. vnde accidit virtuꝫ debilitas: ⁊ aliqñ cacesia ⁊ ydrops. ¶ Scias tñ. q̃ si in ipso ꝑn° feces essent in intestinis sicce ipse educi debẽt añ lenitiuũ vt clysteri lenitiuo: ⁊ postea exhiberi lenitiuũ. Qꝛ si ꝓp aliquã cãm lenitiuũ adhibere non poteris adiuueris cũ clysteribꝰ lenibus factis ex melle ⁊ sale ⁊ aq̃ sicle ⁊ oleo sisamino. sup. vel camomellino vel cõi. Aliud bonũ. ℞. decoctiõis mercurialis blitis ⁊ furfuris ⁊ q̃ztũ sufficiat dissoluta in ea cassiefi. ʒ. i. mellis viol. ʒ. ij. duos vitellos ouoꝝ addẽdo oleũ ⁊ sal. fit n. dixit Sera. iuuamentũ cũ clysteri leni in inceptione eiꝰ.

¶ Et scias q̃ nõ timeꝫ assiduatio clysteriũ leniũ in hac febre sicut lenitiuoꝝ assumptoꝝ. ¶ Et posset ẽt mãerũ cõiuꝫ eaꝝ ꝓprie q̃ in stõ ꝙtinent eũo fieri ꝑ vomitũ leuez arte vel sponte ꝓductũ. Si. n. post lenitiuũ aut post clystere adesset nausea ⁊ stõi subuersio tũc leniter ꝓuoca vomitũ qui ẽt in tali casu posset post clystere ꝓuocari ⁊ añ exhibitionẽ lenitiui. Et fac vt eger assellet omni die bis mane ⁊ sero sponte aut cũ clysteri vel suppositorio vel alio modo. ¶ Reperiũtur ẽt in hac febre mãe quedã cões nõ nẽcio sꝫ cõtingenter inuẽte: inter quas est sanguis: ⁊ ꝑcipue cũ fuerit hec febris in hoie sanguinee cõplõnis nãlis: vel ex tpe carnoso ⁊ ãplarũ venarum. Et ꝑsertim si alia pticularia cõueniũt ad dñiũ sanguinis: pro qua mã educenda cõuenit flõmia pua facta post dictã lenitionẽ: de qua dixit Aui. quotiẽs videris. i. in qbuscunq̃ videris vrinã grossionẽ ⁊ rubicundionẽ. s. q̃ sit illa que in hac febre cõiter mingit de qua dictũ est supra in signis nõ est malũ si flõmas: qñ tunc sigñaf aliquale dñiuꝫ sanguinis vel q̃ flã est sanguini admixtũ. In aliꝫ aũt dispõnibus fugias a flõmia in hac febre: ⁊ maxᵉ magna: qñ ad flãticaꝝ cruditatẽ ꝓducit: cũ tñ ofert ipsa ꝺꝫ fieri lata vt exire possit inde sanguis grossus. Et qdã litigant in q̃ die ista flõmia dẽat fieri an in die pari an in ipari. Et dicũt qdã. q̃ si mã eq̃lr mouet oi die: tunc nõ est vis in q̃ die fiat. si vero ineq̃lr tunc ꝺꝫ fieri in die minoris motus. Et dicũt qdã. q̃ ex quo in hac febre flõmia nõ ꝺꝫ fieri nisi qꝛ in sanguie aliq̃le est dñiũ: aut qꝛ est ei flã mixtũ. Et sanguis cũ excoquit a calore febrili aut putrefit subtile eius ⁊ vnctuosuꝫ transit in colerã vt in febre sanguinis dcñ ẽ: ⁊ colera mouet ꝑ die ipareꝫ tunc melius est vt flõmia fiat i die ipari. ¶ Et ex materijs cõibus ꝙtingẽter reptis est mã q̃dã subtilis aquosa repta ingibbo epatis ⁊ venis gibbo ꝓpinqꝫ q̃ est apta cũ leui ꝓuocatiuo educi ꝑ vrinã: q̃ iõ ꝺꝫ ꝑ vrinã: leui ꝓuocatione educi: nõ tñ nisi post lenitiuũ: ⁊ post vomitũ si vomitus fuerit nẽcius: sꝫ põt fieri añ flõmiã: ⁊ post eã q̃n flõmia necessaria foret. Et qꝛ hmõi mãe aquose i hac febre multe reperiunt. iõ Aui. in cura gñali oiuꝫ flãticaꝝ febriũ. dixit. q̃ oẽs iste febres ꝙueniunt in ꝑn° in necitate administratiõis diureticoꝝ. s. debiliũ. nã fortia diuretica nõ cõueniũt i ꝑn° vt infra. ¶ Et scias. q̃ vltra ꝓdictas mãs cões sunt multe alie mãe q̃ nõ sunt de mã ꝓpria febris aliq̃ñ. imo vt plm reperiunt in stõ ⁊ intestinis ⁊ epate vel ad ista mẽbra ab aliꝫ descendũt q̃ debẽt educi fluxu vẽtris vel vomitu. sꝫ nõ nisi post eũones leues mãerũ cõiuꝫ dictas. Et vomitus ꝓuocet ad eaꝝ eductionẽ ꝓprie qñ adest nausea aut alteraf sapoꝛ i oꝛe: ⁊ maxᵏ in ꝙsuetis vomere facilr: ⁊ ꝓprie si ꝙsuetudineꝫ vomẽdi diminuerint. Fluxus aũt vẽtris ꝓuocet maxᵏ qñ sentit tortio ⁊ rugitus in intestinis: ⁊ tũc debẽt educi cũ lenitiuo aliqlr fortificato aut clysteri aliqd hũte acuitatis. Sit ꝫ lenitiuũ tale. ℞. passularuꝫ anñi capilliueneris. aii. M. i. ⁊ decoq̃ñ. Et in pte huius decoctiõis decoquaf. ʒ. i. turbith vel plus vel minus sꝫ q̃ztatẽ illaꝝ mãerũ: ⁊ cũ alia pte ꝺcoctionis distẽperet cassiafi. ⁊ colet ⁊ admisceaf cũ ea decoctio de turbith dicta colata ⁊ exhibeaf. qñ vtiliter faciũt. Et clystere fit tale. ℞. decoctionẽ polipodij cartami blitis ⁊ mercurialis ⁊ in ea distẽperent mellis. ʒ. ij. ⁊ cassiefi. ʒ. i. additis oleo cõi ⁊ sale inijciaf. ¶ De mõ aũt ꝓcessus cure febris flãtice post eũonẽ mãerũ cõiuꝫ. Sciẽdũ est necessariã fore digõnẽ eius mãe. Et vꝫ digestio in hac febre. plus q̃ i colerica ⁊ melica: qꝛ vt dixit Raf. 16° ꝓtiñ. digõ itẽdit trãsmutare hũorẽ digerẽdũ in sanguinẽ: ⁊ nullus aliꝰ humoꝛ põt in sanguinẽ trãsferri ꝑter flã. ¶ Dixit itaq̃ Aui. nẽcia est in oi flãtica administratio subtiliãtiũ ⁊ incidentiũ: ⁊ per

De vomitu.

De flobotomia.

De leui. ꝓuocatiõe vrine.

De eũone altaruꝫ materierũ nõ ꝓpriarũ febris.

Secunda intentio. De digestione materie ꝓ priaꝝ feb.

cõsequẽs aperientiũ: qm̃ flegma grossum est ⁊ viscosum ⁊ opilatiuũ. ⁊ hoc est dicere necessaria est digõ mãe eius. ⁊ qz digestio fit siue fieri põt p subtiliãtia ⁊ incidentia debilia ⁊ fortia. Scias. q digestio p fortia fieri nõ dz in pn̄o pncipij. dixit de digestiuis fortibus: ⁊ ẽt de quacũq; eũone ⁊ ppie tate huius febris añ tres dies si mouebis nocebis: ⁊ nõ fa cies aliqd. ſ. qõ sit iuuatiuũ: nã cũ supueniunt huic egritudi ni tres dies a pn̄o subtiliaꝫ in ea mã pp febrẽ. sup. ⁊ pp calo rẽ in ea genitũ q̃si voluerit õstendũ esse a p̃dictis digõne ⁊ eũone ⁊ sinendũ esse mãm ab intrinseco subtiliari. Et non accepit hos tres dies p termino p̃fixo saltẽ a pte post: qz ꝑz plm sunt plures: ſz p hũc terminũ ppie intelligẽdũ est totũ tps pncipij in quo ligª erudit atis aq̃ pseuerant: ⁊ nõ vr̃ in aliquo remitti. Et dñt qdã. q hoc tps est tps vnius hebdõe vt sit ꝓporme tpi in quo: vt supra ab initio pncipij subtiliã dũ est regimen. ¶ Et vr̃ hoc satis ꝓsentire intentioni Aue. ⁊ Almã. vt apparebit in dictis eorum sequentibus quasi fue rit intentio auctoꝝ talis q in primis septẽ diebus tolereꝫ fames ⁊ sitis ⁊ ieiuniũ ⁊ subtiliatio regiminis. ⁊ in ipsis i tendat medicus lenitioni: ⁊ eũoni mãerũ cõium supradi ctaꝝ nihil agendo ꝫ mãm ppriã febris derelinquẽdo eam actioni solũ calonis nãlis ⁊ extranei. q eo tpe sufficiunt ad digerendũ eã. Et nisi sic feceris aut nõ iuuabis aut nocebis nã si dederis eo tpe digerentia fortia ⁊ eũantia appropria ta ñ digeres neq; eũabis eã. ſz agitabis aut eã portabis ad venas addens in opilones: ⁊ respiciẽtes ad hoc Sui. ⁊ Ro gerius. dixerunt. medicinã secessiuã vel vomitiuã non debe re dari añ q̃rtã vel qntã accessionẽ. Sz digõ p leuia nõ ꝓhi beꝫ ab auctoribus fieri in pmis trib⁹ diebus siue tota pria septimana ẽt tpe eũonis mãeꝝ cõiuz. imo ab eis laudaꝫ. Di xit. n. Almã. a pn̄o huius febris festinandũ esse dare syrupũ acetosuz de melle cũ aq̃ tepida. ⁊ cũ mane factũ fuerit gele niabin de zuccaro. ʒ. v. eẽ dãdũ ⁊ illico post hoc syrupi ace tosi de melle. ʒ. i. eẽ tribuẽdũ. Et Auer. dixit sufficiat tibi in hac intentione sꝯgibin cũ iure cicerũ occultando siccitatẽ eoꝝ cũ radice ligritie. ⁊ adde in hac cõpõne modicũ de spi ca ⁊ mastice. qm̃ stõus in hac febre debilis reperiꝫ. ⁊ obser ua hoc p hebdam vnã. ¶ Uerũtñ p̃dicta digestiua leuia sic nec leniti ua nõ eductiua mãeꝝ cõiuz nõ sunt longo tpe cõti nuãda: ita q nõ pluſq̃ p hebdam vnã. Dixit. n. iõ Aui. ego nõ diligo expectationẽ digõnis ⁊ lenificationis iã dicte q̃si dixerit. nõ diligo neq; laudo. q diu steꝫ cũ digestiuis ⁊ leni tiuis debilibus q̃uis nõ agitent mãm. Et cã q̃re nõ cũ leni tiuis dicta est supra. cã aũt q̃re nõ cũ digestiuis debilibus ẽ qz ista febris est repletionalis ⁊ multe mãe in cuius multitu dine digerẽtia debilia nõ sufficereꝫ: ⁊ qz vbi est multitudo oio de ea minoratio fieri dz. Amplius mã ei⁹ etherogenea est ⁊ viscosa multũ in qua p longũ digerere nõ fieret equa tio in multa q̃titate eius q postea simul posset educi. Jõq; dixit. Auic. oportet vt ex ea euacueꝫ aliqd ⁊ in reliquo ex pectẽ digestio ⁊ digeratur. Jdeoq; bene dixit Aue. q ob seruato regimine de lenitione ⁊ digestione leui p vnã heb domadam ꝓpinetis ei medicinam laxatiuam que habeat illũ humorem euacuare. ſ. minoratiue: quia. ſ. partem eius que digesta est. Nã pars eius p illa digestiua leuia iam di gesta est que dz euacuari: ⁊ pte illa eũata iterum reddi ad digerendũ. ⁊ post illã iterũ digesta dz eũari ⁊ sic iterũ ⁊ ite rũ donec virtus tolerabit ⁊ videris expedire ad oẽm tales digestionẽ semp adducendo supradictũ Aui. verbũ q expe ctatio digestionis. i. plongatio in digerendo nõ fit dilecta. Unde dixit Haly. cũ maturitatis signa videris dz eũare cũ aliquo solutiuo flãtis in hebda semel. ¶ Post digõnẽ autẽ leuem ⁊ eũonẽ primã deueniẽdũ est ad digestiua fortia gra datiz. ita vt q̃sto vlterius procedaꝫ in hac febre fortioꝝ dẽ tur cũ gradatione. Et silr intellige de eũone fiat tñ illud. ſ. digõnis ⁊ eũonis. dixit Aui. cum facilitate paulatim absq; supfluitate. v. g. post lenitionem vel simul exhibe geleniabi solũ cũ aqua decocta. postea eũa. deinde da geleniabin cuz syrupo acetoso cũ aq̃ tepida. deinde eũa: poste a exhibe ge leniabin cũ syrupo acetoso de duab⁹ radicibus: deinde eũa deinde des illum eundem cum aqua endiuie ⁊ feniculi: de inde eũa. deinde veni ad syrupũ acetosum de tribus radici bus cũ aqua apij: deinde eũa: ⁊ sic vlterius semp addendo in virtute digestiui ⁊ silr eũatiui. ¶ Scias tñ. q multi i eũo ne ⁊ eius reiteratione preueniunt septimanã: ⁊ in minori tẽ poze iterant eam. hoc tñ relinquiꝫ qdẽ discretioni ⁊ bono iudicio curationis medici bñ ꝓsiderantis vtutẽ ⁊ mãe mul titudinẽ: ⁊ ei⁹ modũ subẽ ipsiusq; ꝓparationẽ. ¶ Est autez attendendus ordo digestiuoꝝ in pn̄o. dixit Hal. pª ad glau. ⁊ ponit sic a Rabbi. 18°. oti. in putrefactionis flãtice q̃sq; tres dies vel q̃ttuor trãseant nõ des in potu syrupũ aceto sum neq; vehemẽter extinguentia vt liquefiat. i. subtilietur mã calitate febris. Febris nãq; affligẽs vnaq̃q; die liq̃facit flã post hoc da syrupũ acetosũz ⁊ filia ei. Et subdit. vtaris ẽt syrupo acetoso in primis diebus. ſ. post p̃dictos. ⁊ Ser. dixit. post tres vel q̃ttuor dies curatio est cũ rebus subtilia tiuis ⁊ incisiuis sicut secaniabin: ⁊ q̃ ꝓuocãt vrinã. Hal. vo dixit. trãsactis primis tribus diebꝰ da geleniabin. ʒ. ij. aut sit aliqd sꝯgibin admixtũ: ⁊ tu. sup. vel p̃suppone. q iil lis pmis trib⁹ diebus dãdũ sit geleniabi solũ. ¶ Dixit Aui. quẽtiones medicie q̃ administrant in pn̄o ad itẽtionẽ digõ nis sunt geleniabin: ⁊ ppie colatũ vsq; ad diẽ 7ᵐ vel syru puz ros. ſ. factũ ex succo ros. rub. cũ ꝙc°. Et hoc vtẽdũ eẽt cũ mã nõ esset nimis frida vel mixta cũ cala vel febris esset in iuuene cale ꝓplonis nãlis vel estate ⁊ regione cala ⁊ sili bus ꝓdonibus calidis. Et põt dari paꝫ vt dixit Aui. vel cũ modico sꝯgibin: vt dixit Hal. sm diuersitatẽ mãe ⁊ alioꝝ pticulariũ. Et geleniabin qdẽ puꝫ est illud a quo cõiter ici piũt practicantes hũtes curã in pn̄o pncipij. digerit. n. mãs flãticas corruptas in stõ ⁊ abstergit ⁊ ꝓfortat ipz. Si vo nõ fuerit medicus vocatꝰ in pn̄o sicut vtplz ꝓtingit dz tũc inci pere ab eo qõ regrit tunc nãe disꝓsitio ⁊ subdit Aui. nõ ẽ malũ si administrẽt ite. i. tunc cũ leniabin vel sine ipso aq̃ feniculi vel aq̃ endiuie ⁊ aq̃ apij ꝑz necitatez post. ſ. tres vel q̃ttuor dies: qñ iã necitas est maioris incisionis: q adiuuãt geleniabin in digerẽdo p amplius sicut ad dictã ampliorez digõnẽ hoz̃ pmiscẽt cũ geleniabin modicũ sꝯgibin. Uel dixit sm necessitatẽ. ſ. accipiende sunt aq̃ p̃dicte. sunt. n. di uersaꝝ cõplonuz ⁊ virtutũ. elige ergo ex eis illã q̃ facit ad tuã mãm vt in minus frida aq̃z endiuie: ⁊ subseq̃nter i ma gis frã aquã feniculi. Et si adhuc esset magis frida aquam apij vel accipe eas sm necitatẽ. ſ. quã bẽs nõ solũ in digõ ne flãtis in stõ ꝓtenti. ſz ẽt mãeꝝ cõiuz. si q̃ tũc cõtinenẽ cir ca gibbũ epatis. Ser. aũt vr̃ differre ad dandũ p̃deas aq̃s cũ geleniabin plus: qz textus eius dixit: post. 14. dies deꝫ aq̃ feniculi apij ⁊ endiuie cũ geleniabi quẽ textũ multi pu tãt eẽ corruptũ. ⁊ q dẽat dicere post 4ᵐ diẽ. Quida syrupũ faciũt ex geleniabin ex dictis aqs sic. ℞. aq̃ feniculi ⁊ apij. aã. ʒ. iiij. ʒ. aq̃ endiuie. ʒ. iij. mellis ros. colati. ʒ. ix. ⁊ deco quunt ebullitione vna depurãdo ipz. Et qdã bis in die exhi bẽt coclear vnũ mellis ros. colati cũ sex coclearibus dictaꝝ aq̃rũ. Et dixit Aui. q hoc tpe ẽt ꝓuenit syrupus acetosus simplex cũ aq̃ mellis vel ysopi. ¶ Ferrari⁹. exhibet hoc tpe oximel simplex cũ aq̃ calida. ⁊ qdã pmiscẽt oximel cũ modi co syrupi endiuie pticularibus calidis pñtibus. Quib⁹ sic pñtibus cõuenit vtiliter syrupus q sic fit. ℞. mẽte ficce ysо pi ficci. aã. M. i. passularũ anisi. aã. ʒ. i. endiuie cicoree lu pulorum capillue. aã. M. ʒ. seminũ cõiũ frigidoꝝ. ʒ. ʒ. fiat decoctio ⁊ syrupeꝫ cum geleniabin: ⁊ zuccaro albo ſolido sup. ad qõcũq; dictoꝝ digestiuoruz sumpseris eũo aliqua subsequaꝫ. ¶ Deinde post 7ᵐ diẽ ⁊ dictã primã digõnez ⁊ eũonẽ. Dixit Aui. da geleniabi cũ ꝓfortãtibus os stõi. ⁊ cũ eis in qbus ẽ ꝓuocatio plima non quidem absolute. qz nõ cõuenit plurima ꝓuocatio nisi in fine. sed plurima in reᵐ ad

Circa pncipiũ digestiua ⁊ eũatiua debẽt esse debilia ⁊ multiplicata.

De cause digestionũ ⁊ pncipij conuenientibus ipncipio.

Digestiua ⁊ eũatiua fortia silr frequẽter sũt reiteranda.

precedenté qñ oedit geleniabin cũ aqs illis. Et ex his appa ret q vbi supra dixit. ꝑm necessitaté ꝓprie intellexit de ne/cessitate ꝓuocationis. da geleniabin cũ aqs illis. sz si vide/ris necessitaté ꝓuocationis da ipsuz cũ eis vel cũ eap alte/ra ꝑm necessitatem. z cũ sic feceris: deinde eũaueris exhibe subsequétur geleniabin cũ eis que ꝓuocant magis qz aque sup. z postqz sic feceris eũa. z postea iterũ digere cũ fortiori ꝓuocatiuo. z iterũ euacua z procede vsqz ad finẽ ꝓncipij. Quidam tñ dicunt. q Aui. per ꝓuocationẽ intellexit digõ nem. z exponunt. exhibe geleniabin cum eis in quibus est prouocatio plurima .i. digestio plurima .s. in cõparatione ad precedẽtez: nã vt supra dcm est: cũ gradatione ꝓcedẽ/dũ est in degõne. ¶ Post digestiua cõueniẽtia in ꝑn° posuit Aui. ea que conueniunt in augmento. dixit. cũ videris q digestio apparet. s. manifeste vt in augmento adiuua tunc eam cũ eis que sunt sicut folia apij z feniculi z radices sq/nanti z capilliue. z similia. z sunt ista ex eis que cõueniunt in ꝑn° augmenti z vsqz ad medi eius vel circa cũ exhibet ipsoꝝ decoctio vel syrupus. ¶ Syrupus aliis cõueniẽs ℔ tpe in quotidiana vera. ℞. apij feniculi cicoree capilliue. lu pulo ꝙ. aii. M. i. radicum apij petrosilij feniculi. aii. ʒ. i. sq/nanti calami aromatici mente licce z ciperi. aii. ʒ. s. passula rum anisi ameos amomi. aii. ʒ. vi. seminũ cõsuz frigido ꝙ. ʒ i. decoquant z fiat syrupus cũ zuc° z melle ros. z acetosꝫ. dos. ʒ. h. cũ cala. z ꝑz q videris expedire eũa iteriz. ¶ Qñ ãt p trãsit egri°. 14. diẽ nõ intellígẽdo. 14. ab initio fe. sicut fortasse intellexit z male Ser. in ꝟbo suo supius allato. tũc dixit Aui. intelligens. 14. a ꝑn° augmenti necessariũ est ad/ministrare qõ subtiliet plus sicut feniculũ z apiũ. s. radices eoꝝ z ipsoꝝ semina z syrupus acetosus de seminib⁹ in quo ponit ysopus z hasce vel syrupus oximel cõpositũ vel seca niabin de. v. radicibus. Et sicut dixit. A. troc. de rosis. s. ma iores. nã minores pñt dari i ꝑn°. Et ꝓpea p hos troc. appet q die. 14. a ꝑn° aug'' Aui c. intellexit. Nã Almñ. q potuit eos in ca° cure huius febris a quo Aui. accepit. dixit. post ẽrtã bebõaz a ꝑn° febris dixit. eos esse tribuẽdos de qbus troc. q ẽt vocant troc. de ros. cõpleti. ¶ Dixit Aue. 7. coll. q Rab. l. 10. Almñ. trãsacta. 4. septimana dixit. nó est malũ tradere infirmo troc. de ros. cõpletos cũ aq cicer: eo q hãc febrẽ patiẽtes in fine. i. in ꝓcessu deueniũt ad defectũ stõi z epatis: z cadũt de facili in ydropẽ. z sup. isti troc. cũ ℔ q di gerũt flã confortant stõm z epar. Et subdit Auer. Ego tpe meo vidi quosdã hñtes febres cronicas qbus medici pro/pinabãt oi die squingibin solũ z ceciderũt in ydropẽ: z sic mortui sunt. nam solũ digõi intendebãt z ꝙfortationẽ stõi z epatis ptermiserũt. ¶ Syrupus ꝓueniẽs vsus finẽ aug'' sic fit. ℞. corticũ radicum apij feniculi petrosilini spargi z bruscі z eoꝝ seium z anisi z passulaꝝ. aii. ʒ. i. ameos dauci carui macedonici. aii. ʒ. s. cicoree endiuie nõ lote capilli ve/neris scolopẽdrie cetrarach. aii. M. i. sqnãti calami aroma tici corticũ radicũ capparis mẽte licce ysopi ficci calamẽti. aii. ʒ. iij. syrupeꝫ ipsoꝝ decoctio cũ zuc° z melle z fiat aceto sus z aromatiçat⁹ cũ cynamomo mace z nucemuscata. Et de ꝓueniẽtibus in hoc tpe est decoctio de radicib⁹ posita a Ser. 22° ca°. sui antidotarij. Et Nicolaus laudat medicamẽ de tribus rebus qõ caflon vocat. ¶ Ueniẽte aũt statu dige stiua bona sunt syrupus de bisantijs syrupus de eupatorio z ꝓprie syrupus q sic fit. ℞. scolopendrie eupatorij calamẽ ti ysopi mente balasce maiorane. aii. M. i. corticũ radicũ ca paris cipi assari squinãti calami aromatici. aii. ʒ. s. corticuz radicũ. v. passulaꝝ aneti ameos semis apij semis petrosilij spargi z bruscі. aii. ʒ. i. fiat decoctio z syrupeꝫ z aromatiçeꝫ vt superior fit. ¶ Fit aũt iste processus gradatus exhibitio nis digestiuoꝝ addendo fortiora subtiliantia z incidẽtia z aperientia vt perueniãt cum virtute digestionis ad ptes flã tis. ad quas nondũ digestiua alia peruenerunt: z vt partes digestas ꝓuocẽt z per vrinã educant tunc maxime qñ plu/res minorationes ꝑcesserunt ita vt non timeaꝫ per ea mãe agitatio. Et tu vt iam satis expressum est sepe de mã febris huius minorare debes. Dixit. n. Gal. 12° tera. q frequẽs z paulatina eũo fienda est. ¶ Dixit Jsaac. si vrina non osten/dit mãe digónem z alia signa monstrant eã nõ credas vrine sed eũa. Cũ itaqz de inflatione z gurgulatione intestinoruz z stõi abhominatione murmurat eger notum tibi sit mãm subtiliatã z dissolutã fore z paratã ad exeũdũ igiꝫ euacua. ¶ De intentione itaqz ad eũonẽ sciendũ. q ipsa cõpleꝫ p se cessum z vomitũ z vrinã. Et qz flã in hac febre ꝑm magnã ptem in stõ cõtineꝫ: ideo auctores multũ adheserunt vomi tui: qz p ipsum illud flã satis cómode eũaꝫ. ¶ Ait itaqz Se ra. si in hac febre accidit vomitus: nó opz vt ꝓstringas ipz z proprie in inceptione ꝓpodi. i. porismi. z si nó accidit eis vomitus ex pte mãe tunc oz vt attrahamus ipsuz arte z ci/bemus ipsum cũ raffano infuso in secaniabin. z damus ei in potu aquã remisse calam vel tepidã in qua decocta sint anetũ z calamẽtũ z aliqd salis pmixtũ cũ secaniabin i quo est infusus raffanus z sic inducemus vomitũ. Et post vo/mitũ damus ei ad masticanduz aliqd de aniso z mastice z menta vt ꝙfortet stõus. ¶ Et Hal. in medio eũonis quam ꝓceperat facere semel i hebõa. dixit. vomitũ adhibe cũ sqn gibin: z si hoc feceris accessionis hora vltimũ erit. q si vo/mitũ vacuo non fert stõ. reficiaꝫ piscib⁹ sallis: deinde vomi tũ ꝓuocabis. Et Rab. dixit. in diuisionibus. Cura eius est vomitus cũ syrupo acetoso z aqua calꝫ in hora horripila/tionis. Et cũ videris. q flã est grossius tunc ciba eos illis q incidũt flã ante vomitũ. ¶ Dixit Aui. vomitus cũ h̃: q ẽ cũ eo de debilitate stõi. dissipat stõm: z debilitat. s. qñ ꝓuo/caꝫ in nó sua hora aut nimis violẽter aut supflue durat. Jp se tñ dixit Aui. est vehemẽtis iuuaméti valde z est vltimuz huic egritudini. ergo vomituz fiat cũ aq raffani vel raffano infuso in syrupo acetoso cũ seminibus. s. subtiliãtibus z ici dentibus vel vomitiuis vt semie raffanidaꝝ. i. radicũ que comeduntꝫ z semie rape z attriplicis aneti z silium. z hoc qñ velles amplius vomitũ ꝓuocare. Et qz hic vomitus re spicit mãz appropriatã febris q nó oz eũare in ꝑn° ꝓncipij nec añ 7ᵐ: vt supra dcm est: vt nó caderet i ꝑn° erroꝝ. subdit Aui. oz vt expectet i eo 7° diez. Et iõ qz cũ talis vomit⁹ fa/ctus añ 7ᵐ: imo z añ oẽz digónẽ sit agitatiu⁹ mãe crude z sit valde laboriosus possz esse cã debilitatis stõi: z attractio nis mãeꝫ ad ipsuz: vñ seq posset aꝑa in stõ vel alius morb⁹ magne lesionis. Et subdit. A. si ꝓp multitudiné nausee z al terationẽ saporis oris fuerit nociꝰ vomit⁹ plurim⁹ admi/nistrent grana. i. seia raffani z bibaꝫ ex eis vsqz ad aur. i. cũ aq frida exponũt qdã. i. tepida: qz magis aboiaꝫ. vel for tasse ẽt cũ frida vt diuti⁹ moreꝫ in stõ. z pamplius vomere faciat. Et dixit: si accit eis vomitus in ꝑn° po'' non retineaꝫ nisi fatiget z debilitet. ¶ Et dixit Hal. ꝑ° ad gla. vomit⁹ in hac febre post repletionẽ iuuantior est post repl'one. s. ex ci bis iuuãtibus ad vomẽdũ: qles sunt q incidũt z subtiliãt. multi. n. liberati sunt ꝓ talẽ vomitũ semel fcm. Quãuis tñ vomit⁹ sic factus vtilis sit: tñ si cũ magna difficultate fieret dimittẽdus ẽ. z iõ in nõ ꝙsuetis vomere bonũ est vt añ vo/mitũ fortẽ tẽptẽꝫ in eo vomit⁹ cũ vomitiuo leui: z ꝓ b sciaꝫ qztũ vomitui sit apt⁹. z si qdẽ p ipsuz euomit aptus erit vo mitui fortiori. si vo nó: noli mouere vomitũ in illo ꝓfortia. ¶ Dixit Aui. si vomit⁹ sit in eo grauis z difficilis nõ ꝓuo/ces ipsuz. s. cũ labore. i. cũ aliquo vomitiuo forti vel violen to. Et notãter dixit. cũ labore: qz vt dcm ẽ. vomitiuũ posset ꝓcedi ad tẽptãdũ si facilis sit vel difficilis vomitui: z ẽt ad excludẽdũ qõ natat in stõ. Et qcqd oñt auctores de vomitu ꝓuocato in ꝑn° accessiõis intelligũt q ꝓuocet ꝓaliqõ spa/tiũ añ. nã tũc alleuiat po'' futuꝝ. vel intelligũt post ꝑn''. s. i aug'' z statu. z sic abbreuiat po'' futuꝝ. z totũ ẽt morbũ. in ꝑn° aũt raro ꝓuocari põt. nã in ꝑn° eger grauaꝫ frigore ꝑz plm z somno z corpis grauitate. ¶ Dixit Dia. si vomitus

De eũone neq̃ fecessum.

eueniat spõtaneus i initio morbi leuitatẽ ⁊ subtilitatẽ mãe portendit. q̃ si nõ veniat non artificialr fiat: q̃ nõ moueri vomitũ in hac febre grossitiẽ i pn̄o mãe ⁊ coagulationẽ denunciat. ⁊ ad digerẽdũ tarditatẽ. ¶ De eũone aũt secessiua Dixit Raſ. 18. ptinẽtis. laxatio quã q̃ſ fit de ꝓferentibus in hac febre nõ tñ est de vehementer iuuatiuis: cũ tñ nẽcia sit: incipiẽdũ est a debilioꝛi vel saltem a minoꝛi doſi. ita vt q̃to plꝰ egriꝰ ꝓcesserit: tñ addẽdũ est i ipsa ꝛ fortitudine ⁊ debilitate: Ũñ Raſ. ait. cũ ꝓlongat egriꝰ eũa cũ catartico foꝛti. sup. vbi ꝑus eũasti cũ debili. Et hoc fit: q̃ mã egritudine ꝓlongata est magis apta expultioni cuꝫ sit magis incisa ⁊ subtiliata. ⁊ tñ q̃ nõ timeꝫ ex catartico foꝛti ipſius agitatio ⁊ sic ꝓcede vſq̃ ad statũ: Jn statu vo si videris mãm aptam educi a nã in crisi: sine eã. Si vo nõ: vtere eradicatiua eũone. ait enim Aui. apud digonẽ. s. cõpletã q̃ est in statu indigeꝫ eũantibꝰ foꝛtibꝰ vt eradicẽt mãm. ⁊ hũt ꝑdicta de eũone maxꝫ foꝛti vtẽ indicatioẽ sumẽdo a mã morbi. Verũ tñ vt ipsaꝫ sp ꝓpares oꝫ ad vtẽ ad q̃ maxꝫ eũo referri oꝫ. ¶ De mã aũt medicinaꝝ solutiuaꝝ ⁊ tpe appꝛoꝛiationis eaꝝ. dixit Aui. multi boies ad mãm minoꝛandã in potu in pn̄o. s. lenificatioẽ ꝑmissa medicamẽ exhibent de turbith oi nocte. ⁊ hi sunt Al. ⁊ eũ sequẽtes. ¶ Dixit. n. Al. iuestigeꝫ in casu in quo nõ possit vomere vt mundificeꝫ cũ medicamine de turbith de quo q̃ nocte soluaꝫ p se. s. sellis humoꝛib⁹ flãticis: ⁊ nõ solũ fecib⁹: q̃ tunc desistendũ eẽt a dicto medicamĩe de turbith. Et sic dixit Al. regẽdũ ẽ p hebdaꝫ: ⁊ ẽt vltra si febris longitudo ⁊ eius accũtia mino ꝛari iueniaꝫ ⁊ hoꝛã iuasiois tardari. Si vo iueniaꝫ augeri aut stare eger soluaꝫ ex medicamine foꝛtioꝛi. post q̃rtã vo hebdaꝫ vt venter soluaꝫ medicamẽ de turbith iter duas noctes sel' dec' si febris in foꝛtitudine nõ ꝓseuerauit. Si vo adhuc foꝛtis fuerit egriꝰ ex alia ꝓfectioe soluaꝫ. s. foꝛtioꝛe: ⁊ qdã supplẽt. s. inter duas noctes sil'r dec' sel' dcã ꝓfectio foꝛtioꝛ. iste tñ passus Al. fortasse eẽt difficile tolerabilis sicut frequẽter sumere ꝑdictũ solutiuũ ⁊ maxꝫ in pn̄o morbi. Et io Aui. modificãdo dcm̃. Alm̃. ait. cũ videris flã iã digestũ. s. egredi in vina tunc dabis ei oi nocte medicamẽ de turbith: ⁊ nõ in pn̄o añ illã digõnis appitionẽ ⁊ pant pillas dulces cũ spẽbus. s. alefangine ⁊ sunt q̃s descripsit Meſ. in suo antidotario. sup. si vtus tollerabit ⁊ mãe digõ ꝓsequeꝫ. sin aũt interpone iter vnã datione ⁊ alia tps qõ tibi videbiꝫ expedire. Et sup ple si aũt vomitũ spõte vel arte facilr habuerit vel inter diẽ ⁊ nocte bis vel ter assellauerit sellas supradicta: tũc a ꝑdcã eũone desiste. Et ego q̃dẽ puto cũ eo vtendũ erit q̃ in pn̄o sufficit sel' in hebdã exhibere ipꝫ vt Dixit Hal. ⁊ post pn̄m digõne in flãte ꝓcedẽte frequẽtius exhiberi poterit: vt voluit Aui. Alm̃. tñ cũ in ꝓcessu vices exhibitiois eius diminuit indicationẽ sumpsit a vtute: ⁊ ẽt a mã iã multũ paucificata. Et bñ dixit Suil. sumat. s. eger de ʒ in ʒm diẽ. ⁊ plus ⁊ minus ꝑm q̃ tibi videbiꝫ de vtute ⁊ multitudie mãe de medicamine de turbith. sup. auꝫ. i. in via. Dixit Al. intelligendo p auꝫ. i. de toto ipso medicamine: qõ sic fit. ℞. turbith. optimi. ʒ. iii. ʒin. albi. ʒ. i. ʒuccari albi. ʒ. iii. ⁊ misceaꝫ. ¶ Dixit Aui. ꝑdicti. s. Alm̃. ⁊ sequẽtes dãt pillas de mastice que nõ sunt solutiue ⁊ has dant bis in hebdã ad ꝓfortãdũ stõm debilitatũ p frequẽs solutiuũ. sup. ⁊ q̃ has pillas dant in die illo nõ exhibẽt medicamẽ de turbith. ¶ Et ꝑdictus qõ modus ꝓcedẽdi in cura huius febris est bonus ⁊ regularis verũtamẽ aliq̃n cogimur i ea irregulr eũare: vt q̃ multitudo flãtis eẽt tã grãdis q̃ timereꝫ suffocatio caloris innati sub ea aut euentus sincopis vel alterius sinthomatis foꝛtis. nã tunc ⁊ in pn̄o ⁊ in q̃cũq̃ hoꝛa h timuerimus eũare cũ medicamine foꝛti debemus. q̃ꝫ flã nõ sit digestũ. ¶ Dixit enim ad hãc intẽtionẽ Aui. multotiẽs ꝓcediꝫ eũo flãtis ⁊ hũoris crudi i hac hoꝛa. i. post lenificationẽ mãerũ cõium aut post 7m̃. q̃n h talis eũo est coacta. Et Auic. ad oñendũ. q̃ de coacta eũone intelligeret dixit. sꝫ melius est q̃ expectẽ cõplemẽtũ digõnis. s. ad eũandũ cũ medicinis foꝛtibꝰ q̃n̄ non cogit te necessitas añ illud exhibere eas. Et foꝛtasse Alm̃. sciẽs hãc mãm eẽ multã timẽs ꝑdicta nocuꝫ exhibet a pn̄o medicamẽ de turbith: in pua tñ doſi. ⁊ sepe: vt nõ sit maioꝛ agitatio q̃ eũo. sꝫ sufficiat p frequẽtationẽ eius. Et dñt qdã de mã flãtica. ẽt in pn̄o aliqd de mã flãtica digeriꝫ q̃ eũari oꝫ sicut fuit mens Alm̃. ¶ Dixit Aue. 7. coll. Jn melicis ⁊ flãticis febꝛibus Raſ. in pn̄o eaꝝ purgabat: ⁊ erat eiꝰ opinio oio purgare in pn̄o febꝛiũ. Tñ Hal. dixit ꝺ iũ manifeste. s. q̃ minime purgare debemꝰ in pn̄o febꝛiũ melicaꝝ. Et h idẽ dixit in caꝰ ad gla. Et hoc ẽ: q̃ finis illaꝝ febꝛiũ est securiꝰ: sꝫ flãtica est male determinatioꝛs. ⁊ ꝓp hoc neciũ est vt infirmus eũeꝫ ꝓterq̃ expectẽ cõpleta digõ. ⁊ pp hoc medicus incipe oꝫ a subtiliatiuis ⁊ incisiuis p hebdaꝫ vnã: q̃ nõ timeꝫ caloꝛẽ huius febris cũ sit debilis vt magnuꝫ inferat nocum̃. ⁊ cũ hoc fecerit tũc medicus incipe oꝫ purgare. ⁊ ô monstratio huiꝰ rei ẽ. q̃ fieri vides i apoplexia ⁊ aliis timorosis egritudinibus: q̃ icipim⁹ in talib⁹ ab eũone ponẽdo in medicis solutiuis incisiua ⁊ subtiliatiua. Et subdit Aue. mihi vr ipole recipiẽdo syrupũ sgngibin fcñ ex decoctioe radicũ lilij celestis ⁊ sebis apij ⁊ liqritie p hebdam vnã quin ꝓparet hũoꝛẽ ⁊ digerat leuioꝛẽ faciat exitũ ei⁹ a coꝛpoꝛe. Et q̃uis totus humoꝛ a coꝛpoꝛe nõ eũeꝫ: tñ nã alleuationé recipit oio. Et inde redire debes ad incidẽdũ ⁊ subtiliãdũ per hebdaꝫ: ⁊ postea purgare: talr faciẽdo humoꝛes habiles reperiunꝫ ad expellẽdũ. Et hoc sile est hoi ferẽti graue pondus: q̃ñ q̃ñ ipꝫ ferre nõ põt diuidiꝫ illud in ptes ⁊ facilius tolerat illas: ⁊ q̃ñ nã fuerit alleuiata tũc digõ laudabilis apparebit ⁊ eradicabiꝫ dño ꝓcedẽte. Et hoc ẽt melius existit q̃ꝫ dimittere egrũ egritudini ⁊ nãe. Et subdit. tales purgãdi sunt bis i vna vice. pp grossitudiné hũoris nõ pũt purgari. ⁊ hoc nõ facias nisi virꝰ fuerit foꝛtis ⁊ ꝓsideratis aliis cõditionibus necessarijs. Et si bñ ꝓsideraꝫ dicta vba Aue. i eis plene inueniꝫ qõ dcm̃ est supra de eũone in hac febre. Et dixit Auer. melioꝛ medicinarũ solutiuaꝝ in hac febre ẽ turbith: q̃ a ppꝛietate hꝫ expellere ⁊ trahere humiditatẽ q̃ est in oꝛe stõi. Et Suil. dixit. q̃ de ppꝛietate eius ẽ curare hanc febrẽ. ¶ Et scias. q̃ q̃ñ flã aquosuꝫ in stõ ꝓtineꝫ in vijs ꝓpinqs: nõ oꝫ vt ei misceaꝫ zinzi. Cũ vo flã in stõ contentũ ⁊ vijs ꝓpinqs est grossuꝫ oꝫ vt ei misceaꝫ de zinzibẽ paꝝ. Cũ vo flã grossuꝫ ꝓtineꝫ in locis remotis oꝫ vt ei misceaꝫ de çibẽ plꝰ. Et subdit Aue. ⁊ agaricũ ẽt cũ eo. sup. ⁊ ẽt sine eo q̃ eũat humoꝛẽ grossuꝫ ⁊ apit opilones. Lolloqntidã aũt dixit ipse. euitabis ponere i medicinis tuis q̃ꝫ to magis poteris. Et dixit. medicina ex turbith in pn̄o huius febꝛis nõ est mala. Et Sera. dixit. post. 14. dies cũamus eos assidue cũ pillis de aloe aut de spẽbꝰ. s. alefangie: aut de cupatoꝛio. ¶ Et de eũatiuis bonis sunt pillẽ. Ser. q̃ sic fiunt. ℞. yere. ʒ. vij. turbith. ʒ. x. mirabo. s. kebulo ꝝ. ʒ. 5. troc. ô roſis. s. mi no ꝝ. ʒ. iiij. cupatoꝛij. ʒ. 5. salis indi. ʒ. iij. bedeguard. ⁊ sucha ba. aã. ʒ. iiij. anisi. ʒ. ij. ꝓficiantur cũ aqua apij bullita ⁊ colata. valent enim febꝛi flãtice ⁊ mundificant caput ⁊ stẽm. ¶ Et minoꝛatiuũ bonũ in hac febre fit dissoluendo. pulpe cassiefistũ. ʒ. j. vel plus in decoctione anisi feniculi ⁊ passularũ ⁊ liqritie addendo ei. ʒ. i. agarici salisgẽme. ℈. i. aut turbith. ʒ. i. ⁊ çinçi. ℈. i. ¶ Suil. descripsit vnũ medicamen de turbith. qõ sic fit. ℞. turbith. ʒ. x. ʒʒ. ʒ. 5. ʒuccari albi. ʒ. xv. ⁊ si addaꝫ. ʒ. i. masticis est melius: ⁊ ẽ foꝛtius q̃ꝫ medicamẽ de turbith Alm̃. positũ supra. q̃ recipit plꝰ de zinçi. qõ magis acuit turbith. vñ trahit flã grossius ⁊ magis a lõginq. ¶ Et Alm̃. ẽt posuit aliud medicamẽ de turbith: ⁊ ẽ foꝛtiꝰ ꝑdicto: ⁊ sic fit turbith. ℞. turbith. ʒ. i. ſucci absinthij quarta. ʒ. vnius. agarici ꝛerepigre. añ. ʒ. 5. masticis sertã. ʒ. i. cõficiaꝫ cũ syrupo acetoso mellito ⁊ ẽ h totũ dosis vna. ¶ De cõuenientibus aũt sepe sumendis sunt pillule stõatice cum turbith q̃ posite sunt in antidotario Mesue Aui. aũt sicut posuit multas descriptiones medicinaꝝ digestiuaꝝ: Jta ẽt

posuit multas solutiuas ꝙ descriptiões diuersas de quibus vtriusq; sapiés medicus eligere oz ex eis q̄ cõuenire videnť diuersis tẽporib⁹ morbi: diuersitati spẽ flatis. ⁊ diuersita ti pticulariũ: sp ꝓsiderato vtutis roboze: quas cognoscere poterit vilis ingrediẽtib⁹ in eas. ℣ si pp aliquã cãꝙ ꝓtin/ gat medi^am solutiuã imõ mo exhiberi nõ posse tũc in fine. i. in ꝓcessu. ⁊ p⁹ clysteria supra i hac cura posita: dixit Sera. fit iuua^m cu clysteri acuto. ⁊. A. dixit. apud oigõné. s. cõple tã vel diminutã administrenť clysteria fortia. ¶ De eũone aũt ꝙ vinã. dixit. A. si nõ suffert corpus solone vẽtris. ⁊ ꝓ cipue forte ꝑm modũ supradictũ gueniaꝭ tũc ad diuretica ⁊ subtiliãtia vinã ⁊ sudoze ꝓuocãtia. Et hoc facies cũ de/ bilib⁹ ⁊ fortib⁹ ꝓuocatiuis ꝑm diuersa tpa morbi: incipiẽ do a debilioꝛib⁹ ⁊ gradati ad fortioza ꝓcedẽdo sicut dictũ est de eũatiuis. Dixit Haly. oz aliqñ vinã ꝓuocãtib⁹ vti ⁊ ꝑ erit aliqñ añ oigõné ꝓpletã: ⁊ añ ẽt eũoné vt i casu p̃dcõ cũ corpus nõ suffert medicinas solutiuas: ꝛ talis vsus eo/ rũ nõ sit regularis. ⁊ aliqñ erit oigõne cõpleta ⁊ eũonibus de mã appropriata p̃missis. imo tũc neciuꝰ est ⁊ regulariť eis vti. vñ dixit Raſ. in diuisiõib⁹. cũ egri⁹ plongaťr: q. s. iã gueniť ad statũ. da eis trociscos de eupatorio ⁊ medici/ nas fortes ex ꝓuocãtib⁹ vinã siẽ anisuꝰ ameos semẽ apij. ¶ Dixit Aui. Al. ⁊ seqces exhibẽt pillas. sup. vl sub alia forma medicinas de scib⁹ diureticis ad eũandũ ꝑ vinam. sup. ⁊ ꝑ faciũt mã plũb⁹ vicib⁹ minoꝛata aut eradicata ad eũoné reuidui ꝑ vinã regulr. ⁊ bñ faciẽtes. vñ Auic. dixit. post iteratã minoꝛationeꝫ mãe gueniasad diuretica. ⁊ ad hãc intẽtionẽ itez. dixit. cũ videris digõné. s. cõpletã. ⁊ ꝑ ẽ in statu ⁊ videris fortitudiné virtutis dabis in potu troč. de absinthio: qñ isti sũt valde subtiles ⁊ multũ ꝓuocatiui. De eũo/ ne aũt ꝙ sudoze scias. ꝙ Raſ. in diuisionib⁹ puta uit. ꝙ ꝓuocatio sudoꝛis: ⁊ resolũ ẽt insensibilis sil cũ vo/ mitu sint ꝓpa cura hui⁹ febris. vñ dixit. cura ei⁹ est vomit⁹ ⁊ subdit ⁊ euapoza^o cũ aq̄ cala ad resoluẽdũ ⁊ sudoze ꝓuo cãdũ. A. tñ modificãdo ꝑ dictũ ait. nõ oz vt fiat inũctio nz embꝛocatio. sup. nz illud sile cũ vnguẽtis ⁊ embrocis reso lutiuis ⁊ subtiliatiuis. s. hũidis vl hũectãtib⁹ cũ egri⁹ ẽ in ꝑn⁹ ⁊ hũoꝛ ẽ in corpe ãbulãs. i. ãbulabilis siue dilatabil. nã ipa molliťaťr viscera sua calefactioẽhũida. sup. ⁊ humoꝛẽ patũ ãbulare ꝙ corꝑ sua actuali calitate diſſoluũt ⁊ ꝓpa/ rãt vel festinãt ad ambulãdũ: ⁊ ꝑ maxie cuꝫ nõ sint in ꝑn⁹ po^a resoluere eũ. ſz cũ appet oigõ ⁊ egri⁹ iã est in aug^to sal/ tẽ in 1ª ꝑte augmẽti. dixť Aui. vnguẽta resoluẽtia ad iuuãt ad oigõné ⁊ resolõné cũ vtute forti. i. sufficiũt resoluẽ illũ. Et gueniẽtioza in hac febre q̄z in alys ꝓp friditatẽ ⁊ humi ditatẽ sue mãe: ⁊ vapoꝛ multitudiné. Uerũtñ i his vnctio nib⁹: dixit Aui. oz vt ꝓsidereť vt⁹ ⁊ febris ⁊ rigoꝛ vt sciaꝭ ex eis eligere fortioza ⁊ debilioza. nã si vtus fuerit fortis ⁊ egri⁹ nõ fuerit seua cũ accñtib⁹ calitatis adde in vnctiõib⁹ ſcz gradũ resolõnis ⁊ vnge ofricãdo. s. vt ꝓfundius pene/ tret. Et si nõ. s. fuerit virt⁹ fortis ⁊ febris nõ fuerit cũ accñ/ tib⁹ calitatis tũc admistrenť olea subtilia ad eq̄litatẽ decli nãtia cuiusmõi sũt anodia. hãc aũt inunctionẽ qdã faciũt ad totũ corꝑ ⁊ qdã reducẽtes p̃dcã vba Aui. solũ ad phi bitionẽ rigoꝛis inunctionẽ faciũt in spina ⁊ dorso: ⁊ qdaꝫ ẽt in iũcturis. Et sũt qdã q supradictũ vbũ Raſ. nõ addu/ cũt ad intẽtionẽ resolõnis ⁊ puocatiõis sudoꝛis: sed soluꝫ ad phibitionẽ frigoꝛis ⁊ rigoꝛis vt fuit itẽtio sua in vbis illis curatio tipi ⁊ febris ei⁹: febris cũ vomitu ⁊ tipi ei⁹ cũ vapoꝛatione aque calide sicut etiam cum ea docet eũ pro/ ¶ De intentione autem ad diuersionem mãe sufficiãt que dicta sunt in capitulis vniuersalibus.

¶ De intẽtiõe ad alteꝛationẽ in hac febre panca dixerunt auctoꝛes: q. ipsa postponiť ⁊ vix negligiť in hac febre. Si fiat infridatio fortis: imo meli⁹ est vt nõ exhibeaťr ifridãtia pura: ſz sp sint pmixta cũ calis. Jõꝙ Ser. ait. si neciа est aq̄ oꝛdei. s. ad extinguẽdũ calitatẽ. vel sedandã sitim vl ob ali/ quã cãz nõ exhibeať sola: ſz decoquanť in ea radices feni. ⁊ apij ⁊ deť cũ secaniabin. de melle. ⁊ si acescat in stõ ei⁹ aq̄ oꝛdei tũc dam⁹ aquã mellis decoctã. ¶ Dixit Aui. melioꝛ hoꝛa. i. dispõ febris ad dãdũ in potu aquã oꝛdei est si fuerit in aq̄ egri. i. vina ei⁹ tinctura in ꝑn⁹: qz in tali magis ꝓue/ nit extinguere. Dixit tñ. si indigeať ea administreť nõ tam/ plex: ſz decocta cũ radicib⁹ diureticis q̄ ponanť in ea in q̄z titate eq̄li. i. ꝓueniẽti sicut ad lib. ij. aq̄ ponerenť. ʒ. ij. aut. iij. dictaꝫ radicũ. Et tu. sup. vtere hac aq̄ oꝛdei cũ radicib⁹ decocta nõ in ꝑn⁹: ſz in ꝓcessu iam bñ minoꝛata mã: qz añ ẽ nõ cõpeteret pp ꝓuocationẽ radicũ. Jn ꝑn⁹ aũt si neciа fuerit aq̄ oꝛdei meli⁹ ẽt vti ea sine ꝓuocãtib⁹ saltẽ fortib⁹: ſz cũ aliqb⁹ calis ꝓfortãtib⁹ stõm sicut cum modico spice ⁊ masticis. aut dixit Aui. misceaťr cũ aq̄ oꝛdei oximel. s. sim/ plex. ⁊ ẽ i ꝑn⁹ si nõ acescat i stõ aut deť aq̄ mellis si acescit: ⁊ sunt ista vba Aui. ad lras vba Serap. Et oñt nõ intelle/ xerť. ꝙ deť aq̄ oꝛdei sil cũ oximelle: qz eẽt ꝙ cañ. supra. datũ de syrupo acetoso: ⁊ aq̄ oꝛdei: ſz ꝙ pus deť syrupus aceto/ sus: deinde ad hoꝛas. q̄. aq̄ oꝛdei ꝓp cãm supra assignatã. ¶ Quid ī vo oñt. ꝙ lz ꝑdict⁹ cañ. de exhibitiõe syrupi ace tosi ⁊ aq̄ oꝛdei habeat vtatẽ in febꝛib⁹ acutis vbi Aui. eũ posuit: nõ tñ hz ponẽ neciтate in morbis flatꝛicis in q̄bus mã nõ facile nz cito digeriť ꝑ syrupi acetosum. Et oñt. ꝙ in ꝑn⁹ posset cũ aq̄ oꝛdei loco syrupi acetosi exhiberi gele/ niabin. sicut in Sera. loco secaniabin. alia lra hz gelenia/ bin. Et scias. ꝙ in iudicio boni medici relinquitur q̄ztas alteratiõis in febre flatica ꝓp bonã ꝓsideratiõnẽ in spẽ flã/ tis peccãtis ⁊ in disponẽ pticulariũ. ¶ De intẽtiõe aũt ad ꝓfortationẽ mẽbꝛoꝝ auctoꝛes ꝑcipue intẽdũt ꝓfortationi mẽbꝛoꝝ ꝓncipaliũ ⁊ stõi ⁊ ꝑcipue oris ei⁹ ⁊ aliꝝ ẽt nutri tiuoꝝ cũ abint⁹ ⁊ ab eť appꝛoꝛiatis. ab int⁹ exhibẽdo cõ/ fectiões ⁊ electaria aromatica calia siẽ ẽ ꝓpe aromaticũ ros. ⁊ gariofilatũ ⁊ ꝓfectio de xiloaloes ⁊ lilia. Et ab eť appꝛo ximãdo vnctiões ⁊ cerotaria ⁊ sacellatiões ⁊ lilia i qb⁹ sit vt⁹ ꝓfortãdi ⁊ ꝓsumẽdi de mã i mẽbꝛis illis otẽta. Et q̄z/ to plus ꝓcediť i hac febre tãto magis huic itẽtiõi ẽ intẽdẽ dũ ascẽdẽdo gradati ad magis eleuata i gradu caloꝛis: ita vt aliqñ ꝓueniať ad tyriacã ⁊ oyatriõpipereõ ⁊ silia ⁊ ma/ xime si pticularia eis ꝓsenserint. ¶ Dixit Ha. silꝑdcñ h⁹ fe bris ꝓtelet tꝑs ⁊ vina alba fuerit ⁊ tꝑs hyemis aut frñ fuerit ⁊ etas senectutis ⁊ ifirmi frida ⁊ hu. cõplo. aut hoꝛ plima affuerit oz ifirmo dare tyriacã dieb⁹ iterpolatis. i. ñ oi die: ſz plũb⁹ iterpositi i medio iter exhibitõez ⁊ exhibi/ tiões ei⁹. Et de electarijs silr calis vt oyatrion mitridato ⁊ silꝛ bus. ⁊ sbdit. ar vo qñ tꝑs ẽ estas ⁊ ifirmi ꝓpter cala ⁊ etas inuẽtuti nullo⁹ tyriacã dabis aut ella cala. ſz sufficiant tibi troc. qs dixim⁹ q nõ sũt excellẽti caliťaťi cũ sqngibin ô zuc⁹ aut mellilοto aut geleniabin de zuc⁹ iuꝛ qõ morbi videris vtutẽ ⁊ debilitatẽ ⁊ iuxta qõ oia alia oportuna inueniunť. ⁊ qz in ꝓcessu stõ ꝑcipue attẽdẽdũ ẽ cũ ꝓfortatiõe. ¶ Dix. H. ꝑ ad glau. circa statũ: qz in ipso ⁊ añ oz ꝓuidere de oꝛe ei⁹. ⁊ Raſ. in diuisionib⁹ dixit. nõ dimittas in ꝑ toto. s. tpe qn ꝓfortes stõm ꝓpie cũ olibano ⁊ mastice ⁊ cipis ⁊ silibus illis. s. calis stipticis odoꝛiferis. pjciẽdo. i. ponẽdo vel mi/ scẽdo ea ẽt cũ illis. s. medicis in qb⁹ sit cura⁹. ¶ Et. Sera. dixit. Jn hoꝛa stat⁹ ei⁹ oz vt quertas studiũ ad os stõi. ⁊ q/ dã exponũt in hoꝛa stat⁹. i. statiõis siue moꝛe febris maxie post mediũ pncipij. Et Ha. dixť. si differť ꝑ febris ⁊ extẽdũ tur dies ei⁹ op⁹ ẽ vt curã quertas ad os stõi ꝓfortesq; illõ emplis ꝓstrictiuis. eteni i hac febre os stõi debilitaťr plz. ⁊ si fuerit stõus debilis ãplioꝛ fit flatꝰ gño. vtere ergo ꝓfortã tib⁹ ⁊ calefaciẽtib⁹ ipm medicamib⁹. ¶ Et Uia. dixť. appa rente signo coctionis in vina calefaciam⁹ ⁊ suffumigem⁹ stõm sicut cũ oleis calis vt nardino ⁊ masticino ⁊ silibus. Et cataplasmata ponẽda sunt super stõm moderate cala ⁊

De ꝓfor tatiõe mẽ bꝛoꝝ ꝓ/ pte ꝓncipalium.

odorifera. ¶Dixit Aui. qñ incipit egritudo augmentari. sup. z in ipso toto aug^to z post ipsum. imo dñt qdā nō intellexit hic Aui. p aug^m illud qō est vnū de ḡttuor tpibus: sed qōcūqz excremētū siue qōcūqz robur ipsius febris: qō vtplm incipit post 7^m die. Et durat vsqz ad declinationez. tūc fit sollicitu^o. tua de ore stōi. ¶Et hoc ꝓprie dz fieri p^o lenitionē mucillaginū. z eaꝝ exclusionē per vomitū. z adhuc meli^o ñ ꝑmitteret aliqualis minoratio māe ꝓprie ne ꝓtingat mās aliquas p ꝯfortantia q̄ sunt stiptica in stō cōstringi maxime si minera in stō ꝓtineret. administra ḡ dixit Aui. qō stōm cōfortat. sicut sunt masticationes facte ex mēta z mastice z anisō. z quāto plus ꝓcedit in febre: tāto est in cōfortantib^o stōm plus addēdū. q^r cōtinue mā de die in die magis mouet z agitat z quāto plus agitat tāto magl ledit stōm. Et sint hic oia ꝯfortātia iuuātia digestionē: qm maxime sollicitudo haberi dz vt cibus bñ digerat. z pñt administrari per se sola z mixta cū alijs medicinis z digestiuis z alteratiuis z eūatiuis. Incipe ergo p^o 7^m. z permisce cū geleniabin decoctionē anisi z masticis. Et post. 14^m Dixit Aui. fortasse est nēcium de troc. de ros addere qō cōfortet stōm. s. plus sicut thus masticē absinthiū z silia ꝑm q^d exigit illud qō pñs est. s. de disp̄one febris z tpis ei^o est stōi. Et hoc dixit. ꝓp absinthiū: qm ipsum nō cōpetit i hac febre intus sumptū nisi in ꝓcessu. z post iā mediatā digēnē. Et subdit. de illis q̄ seruant stōs eoꝝ ne debilitētur sunt vnguēta. i. olea vt camomillinū nardinū anetinū costinuz z silia. Anetinū tñ nō debz inungi solū cū sit resolutiuū sine stipticitate: z mixtū cū illis alijs. Et silr seruant stōs eorū emplastra ex dictis z silib^o eis appropriata. Et dz vt cōfortes epar vt bñ sanguificet: z cor vt fiat additio in spū z calore nāli z cerebꝝ z ꝑpe vtutē aialē sensitiuā z ꝑpe vt ꝑmaneat appetitus. Medicinas aūt h oꝝ mēbroꝝ cōfortatiuas inuenies in locis suis z fortasse aliq̄ ponēt in ꝓcessu.

Sexta intētio De correctiōe accidētiū Cōtra casum appetitus.

¶De intētione ad accidētia. dixit Aui. si ceciderit appetitus melius est vt administret vinū in quo decocta sint mel lilotū camomi. dactili z absinthiū z det in potu syrupatū: vel sicut est colatū. Aut fiat de ꝑdictis emplastrū defortis: z hoc est melius. Dicūt qdā. s. q̄ dare ipsum in potu: z nō bñ dixerūt. Sed est melius dare in potu vinū cū ꝑdictis decoctum q̄ dare ipsum purū absqz illis. Et maxie in tpe in quo in hac febre nō dz dari vinū vel est melius in nō ꝓsuetis bibere vinū: q^r cū predictis decoctū minus lederet eos q̄ purū. etiā in hoc casu posset cōcedi maxime in assuetis bibere ipm ꝑcipue cū cibis eoꝝ. ¶Dixit. Sera. si vomit^o trāseata mēsurā adeo q^d debilitet vtutē absc̄indam^o ipm cū syrupo citonij z granatis z mēta facto cū melle z ꝓuenit ei medicamē qō est. ℞. granoꝝ granatoꝝ. ʒ. x. thuris albi z masticis. aā. ʒ. v. mēte. ʒ. vij. coquat cū duab^o lib. aq̄ donec remaneat medietas z colet z detur ex eo aliqd post aliqd in oī hora. Et Aui. dixit. si vomit^o fatigat z debilitat tūc restringatur cū miua. s. aromatica z syrupo de menta.

Cōtra vomitū supfluum.

¶Dixit Sera. si accidit ei soda administrem^o ei vaporē aq̄ in q̄ decocta est camomilla z ꝑcipiam^o ei in fine. i. post receptionē vaporis: vt ponat manus z pedes suos in dicta aqua bñ. s. calā z stringamus eius crura fortiter z nō administrem^o oleū. s. supꝑ caput ne opilet z ꝑhibeat exitū vapoꝝ. z Aui. ꝑdicta vba Sera. accipiēs dixit. si accidat dolor capiti administrent embroce ex camomilla: z succurratur ei ēt cū imissiōe extremoꝝ in aq̄ calā z ligatiōe cruriuz cū fortitudine vt diuertat mā ad inferiora. Et scias q̄ euaporatio ꝑdcā qñ dolor est ex sola ascēsiōe vaporū ad caput oī tpe morbi fieri pōt z cōpetit. Si vo eēt ibi mā hūoralis nō dz fieri nisi post bonā minorationē ei^o. ¶Dixit. Auic. Si accidit ei aliqs modus solōnis vētris opz vt addat in eo. s. qō restringit ipm fluxū illud qō ꝓfortet mēbrū a quo ꝓcedit flux^o: siē ꝓp debilitatē epatis semē cuscute: z pp debilitatē stōi mastix z anisum. z pp debilitatem splenis radix apij z scolopēdrie. z fortasse ēt pp splenē cipi z grana been z fenugrecū. Succurrat ḡ fluxui stipticis tā ex pte cibi q̄ medicine: z debilitati vtutis q̄ succedit fluxui succurrat cū cibis z pullis assis z odoribus viuificātib^o. ¶Dixit Hal. cū times ne accidat opilo z rest ringeret stōus z epar. sup. z pp hoc nō bñ digerāt. vñ supueniat caceſia troc. absinthij aut lacce cū sqngibin ꝓpinabis z ꝑhibeas eū ab aq̄ por^o copia z ꝑprie refrigerata. hec. n. stōm refrigerat z epar. au getqz q^d h^o febris cā est flegmatis gnōnē. Et Aui. dixit. si accidat inflatio in facie z extremitatib^o z est caceſia succurrat ei cū troc. de lacca abluti. Et sunt troc. q̄s descripsit Serap. q ꝓferūt ad iflationē in facie z febrē flāticā z frigus. s. nutritiuoꝝ. Et sic fiūt. ℞. anisi. ʒ. v. amig. s. amararū excoriticatarū. ʒ. iiij. sqnāti. ʒ. iij. lacce ablute. ʒ. ʒ. raued. ʒ. 6. ꝑsiciant cū aq̄ solatri. z denᵗ cū aq̄ radicū. s. diureticoꝝ. Et ꝺ vtilr cōferētib^o eis sunt troc. q sic fiunt. ℞. nardi z assari. aā. ptes eq̄les ꝓfice cū vino decoctiōis saluie: z cū ipso etiā vino recipiant. ¶Dixit auer. 7° coll. ʒ. Si inflatio in palpebris z pedibus apparuerit. tibi caue a syrupo sqngibin. qñ h dz ꝑducere ad ydropem. Ego eni dixi ipse vidi tpe meo quosdā hūtes febres cronicas qb^o medici nr̄i tpis ꝓpinabāt oī die syrupū sqngibin solū: z ceciderūt in ydropen z mortui sunt. 18° ptīm. dixit filius Serap. cū inflabunt z viresceet facies z extremitates. da in potu ꝓuocātia vinā cū policaria z absinthio: z si necesse plus fuerit da diacurcuma z amoruſiā z nobiliores in eis hi troc. q ꝓferūt ad febrē flegmaticā cū vehemēti frigore z inflatione faciei z extremitatū. ℞. anisi. ʒ. iij. folij absinthij spice amig. amararū. aā. ʒ. iij. aloes. ʒ. 4. succi policarie. ʒ. iij. semis apij. ʒ. i. informent cū succo anisi z apij. z denᵗ cū decoctiōe semis eoꝝ vel cū syrupo acetosō. ¶Dixit Serap. sedat frigus in hac febre qō. s. aliqñ accidit intensum valde. z est aliqñ tñ q̄ ꝑ ipm. vt dixit Rogeri^o. medicus plus opaꝝ q̄ ꝑ morbū q^r diuertit a se curā. licet h magis accidat in febre de flāte acetoso vel vitreo. sedat. s. ipm frigus intēsum aq̄ cala post q̄ coquunt in ea camomilla mellilotū sanſucus z silia z ꝑcipue rosmarinus z assarū: z ponat eā ifirm^o sub se. s. stās in lecto cooptus in aliq̄ vase posita quo possit vapor ei^o calidus puenire ad totū corpus: z post h vngat totū corpus cū oleo de seba aut de costo. q̄zuis ēt hec inunctio ꝓueniat absqz euaporatione ꝑdicta. ¶Unde dixit Aui. cū videris frigus in ꝓncipijs porrisinoꝝ nocere z egritudo nō est in ꝑn^o. da in potu aquā calidā in q̄ decocta sint semen anisi z apiū z ozimū. s. gariofolatū: z h ante porrisinū. Et dixit. Administrabis silia ꝑdictis embrocādo z etiā euaporando. Et dixit Rogeri^o. q̄ aliqñ ponunt man^o z pedes eorū in aq̄ cala vel lexiuio vel vino vel q̄ncqz ponunt in balneo calo. Et subdit Aui. fortasse indiges pp fortitudinē frigoris fricatione. Et modus in ea est vt incipias ab humeris descendēdo ad brachia z ab inguinib^o versus pedes. vt ca lefiāt. alia lra dicit. q̄ spargit calitas. s. tūc fac fricationē. Et vtraqz lra est bona: q^r in vtraqz horā fricatio conuenit. Et dixit. si senseris filitudinē lassitudinis. s. ex dicta fricatiōe egro superuenire: pmuta te ad fricationē dorsi. s. z dimitte illā quā dixerat. Et dixit item: q̄n p fricationē tuā venēs fit calitas. s. in mēbro qō fricasti dimitte eā ad aliū mēbrū. s. fricādū z frica illud. Et rursus dixit. nō est malū si ꝑdictā fricationē siccā fricatio sequat cū oleis. s. calefaciētib^o. sup. sz est bonū: q^r sicca fricatio ꝑparat ad penetrationē olei. Et de oleis bonis ad h est oleū dulce. s. cōe in q̄ nō est stipticitas: q^r nō dz accipi onfacinū: q^r est in eo stipticitas. s. oleū aūt camomillinū z anetinū z silia cū calefiūt in vase duplici sunt ꝓuenientia. Et cū cōpleueris fricationē hāc dixit Aui. tūc absterge oleū. s. cū aliquo pāno calo vt nō angustiet. s. eger ex odore olei. alia lra dz vt nō angustiet sez cutis p ipsum oleū z ꝑhibeat subsequētē fumorū eūonē egredi. Et iterū circa h accīs dixit. cū videris. s. illā

Cōtra casum.

Cōtra fluxum ventris.

abūdare multū.ſ.in cā rigoris vel fortaſſe abūdare in ereū tib⁹:qz iā digeſtū eūaret ⁊ rigor eſt fortis. tūc exhibe eiꝰ riacā.ſ.ātiq̄ vl'aliq̄ alīā opiatā fermētatā:vt mitridatū. Et da troc. de roſ.magnos cū aq̄feni.qm̄ iſta ꝓhibēt frigus intēdi cū dant' añ ꝓncipiū poxiſmi.verūtm̄ talia nō debent dari niſi mā bene minorata fuerit. Et cū ꝑdictis opꝫ vt in ꝑn⁹ poxiſmi calefaciāt dorſum ⁊ extrema cū pānis ⁊ tegulis calis q̄ſto citi⁹ fieri poterit. ¶ Q; ſi plōgat' egri⁹ ⁊ ꝓuenit ad terminū cronicaꝝ:qz.ſ.ad 40ᵐ diem ⁊ nō deficit neq; minorat' tūc reſpice ad cām plōgationis eius ⁊ oppone illi cū ſuo cōtrio q̄ſtū poteris. Amplius in ꝓceſſu maxie qdā añ poxiſmū cū ꝓmo icipit eger ſentire motū ei⁹ vel añ p horā vnā vel duas adminiſtrāt medicinas de q̄rū ꝓprietate eſt remouer' poxiſmū ⁊ abſcindere hāc febrē. Et Sorā. in hoc caſu laudauit gentianā bibitā añ acceſſionē cum pauco vino calo. Et ego ſcio:qz multū operat' in hac febre ⁊ in q̄rtana. ¶ Et de ꝓueniētib⁹ in hac febre cū ꝓprietate ſunt ozimū gariofilatū ⁊ pētaſilō:⁊ ꝓpe folia ei⁹ ⁊ ciperis ⁊ cuſcute. Et dr̄ q; ꝓtinuus vſus ſyrupi facti de ſucco opij liberat ab hac febre. ⁊ qdā exhibēt ſucci apij cali añ omnē accelſionē.ʒ.iij. ¶ Dixit Albert⁹. ℞.agarici.ʒ.ſ.ſucci fumiterre.ʒ.ſ.ſucci feni.ʒ.i.miſceant' ⁊ dētur per tres horas añ acceſſionē.multi enī ſic curant'. Et qdā exhibēt frequēter añ acceſſionē.ʒ.i.agarici cū ſyrupo acetoſo. ¶ Et ō vti lib⁹ eſt vinū ōcoctiōis radicū aſſari bibitū añ acceſſionez. ¶ Dixit Raſ.18° ꝓti.achariſt⁹ dixit.cū caraxat' auricula aſini ⁊ accipiunt' de ſanguine inde fluente tres gutte vel q̄tuor ⁊ tēpate cū duab⁹.ʒ.aq̄ donec patiēti flāticā ante poᵐ vna hora deficiet febris oino. Et qdā dicūt.ſi de ſanguine aſini dētur in potu due gutte aut tres quotidianā tollūt tribus diebus aut quatuor. Et emplīm qdē ꝓfectū ex mica panis ⁊ oleo laurino ⁊ vitello ouī aſſatoꝝtñ molli: ⁊ ſucco aut puluere centauree minoris poſito ſuper ſtomacū ⁊ vmbilicū ante acceſſionē poxiſmū quotidiane alleuiat.

Ego autem quāuis multi mihi occurrerint curādi ab hac febre adducā ſolū exēplū Frācisci de ſctā maria maiore.hic.n.erat flātice cōpl'onis nālis lenis in tactu pauco⁹ piloꝝ ⁊ erat annoꝝ circiter.45.ocio ſazvitā degēs. Et cū ℔ comedebat multū ⁊ cibaria groſſa ⁊ difficilis digōnis ⁊ aſſuet⁹ erat bibere vina debilia ⁊ multū limphata. Accidit aūt vt de mēſe ſeptēbris iuerit pratū ⁊ fatigat⁹ eſt in itinere:qz pedes iuit ⁊ eadē die redijt ⁊ in reditu pluuiā p multa miliaria habuit. veniēs aūt domum intrauit lectū ⁊ nō cenauit illa nocte bñ dormiuit: ſequēti aūt die laſſitudinē in mēbris ſuis ſenſit ⁊ capitis grauedinē ⁊ doloꝝ ē leuē in occipitio ⁊ pſeuerauit cum hac diſpōne dieb⁹.5.ꝓtinue tñ ſtans in domo veniēte autē die 6° ſenſit circa ſero frigus manifeſtū in extremitatib⁹ ⁊ aliqualr etiā in dorſo. ⁊ durauit cū eo p horā vnā poſtea q̄dā lenta calitas ſucceſſit:vnde nō cenauit. Et circa mediā noctē magis caluit ⁊ nō bñ q̄uit.nō tñ ſitijt. ¶ De māe miſit ad me. ⁊ vadēs ad eū circa horā tertiarū iueni eū hītē quādā leuē deſudationē ⁊ pulſum diuerſuz:nō tñ multū ⁊ vinā ad aldedinē declinātē:mediocris tñ ſubein q̄ reſidebat flegma diuulſuz. ⁊ dixit mihi grauitatē ⁊ laſſitudinē in oibus mēbris ſentire ⁊ pigritiā ⁊ doloꝝ in occipitio ⁊ gurgulationē in vētre. ⁊ appetitū deiectū ⁊ iudicaui eū quotidianam pati verā qō maxime certificaui.qz factis qbuſdā lenibus frication⁹ ad abſterſionē illius deſudationis: ⁊ accepto cibo q fuit ptiſana remāſit leuis a doloꝝ ⁊ a pigritia ⁊ mūdificatus eſt pulſus a diuerſitate ſua ⁊ veniēs ad eū in veſpe inueni eū ſic. ⁊ dedi ei tūc de aromatico roſ.cū potu aq̄ decoctionis aneti ⁊ mente ſicce ⁊ ꝑcepi vt lectū intraret ⁊ cū appropinquaret hora mot⁹ heſterni per horā ante fricaret ipſuz cū pāno mediocriter aſpo.leuiter tñ ⁊ lōgo tpe ⁊ fecerūt ſic pluſq̄ p horā. Cū aūt dimiſerūt fricationē ſup uenit ei tip⁹ fere eodē mō,q̄ heri:quare illo ſero nō cenauit.

¶ Mane aūt ſequēti poſt ſolis ortū cū iā calor declinare incipiebat ꝑcepi vt reciperet lenitiuuz ℞. pulpe caſſieſi. ʒ.i.māne ⁊ geleniabin.aā.ʒ.6.diſtēperētur cū decoctione paſſularū ſticados liqui. ⁊ anili:⁊ eduxit ſellas tres. ⁊ illo mane tardauit prādiū ſuū vſq; ad nonā. ⁊ accepit de pulla parua ⁊ bibit aquā decoctā cū zuccaro. Et p totū illū diez nihil exhibui aliud nec fricare feci. Et ſero hora cōſueta tipus redijt ⁊ ſequēti mane circa ortū ſolis recepit.ʒ.ij.geleniabin cū aqua decocta ſimplici cal'a ⁊ circa horā tertiā clyſtere factū fuit ex decoctiōe furfuris ⁊ ſicle cū oleo cōi ⁊ ſale ⁊ melle. Et poſt clyſteris emiſſionē cibaui eū pulla parua:⁊ poſtea ꝓſecutus ſum cū exhibitione dicti digeſtiui. ⁊ cū exhitione aromatici roſ.in veſperis fricatiōe añ poxiſmū ⁊ factiōe clyſteris oi die ⁊ cū ocō regie vſq; ad 7ᵐ diē. ⁊ cū in ipſo 7° aliquātulū plus ſudauit ⁊ liqdior fuit ſudor ⁊ multas i vētre p̄ſenſit gurgulatiōes. vñ putaui aliqd de mā digōnē quādā accipere:q̄re ei dedi tale minoratiuuz. ℞.pulpe caſſieſi.ʒ.i.turbith ℈.ij.ſpice ⁊ zinzi.aā. ℈.ſ.ſolue do caſſiāſi.cū decoctionē ſupapoſita in lenitiuo:⁊ accepit ipſum circa ortū ſolis ⁊ habuit inde ſex ſellas in qbus eūatū eſt ſatis de flāte mucoſo. poſtea cibat⁹ fuit hora nona pulla pua ⁊ bibit aquā decoctā cū zuccaro ⁊ dimiſi euz illo ſero vſq; ad ſequēs mane nihil dādo neq; fricādo. Mane ſequēti factū fuit clyſtere ſimile p̄dicto ⁊ redij ad exhibitionē aromatici roſ.in veſpis:⁊ ad exhibitionē digeſtiui de māe qō fuit oximel ſimp⁹ cū aq̄ fen. ⁊ mēte. Et ſubſequēter fortificaui clyſteria cū appōne bñdicte in eis:⁊ cibaui eū pulla ſemel in die. Et iuui dādo ei ꝓfectionē q̄ ſic fit. ℞.cinamomī interioris electi.ʒ.i.zinzi.albi.macis carda momi galē.ge xiloaloes gaſ'.roſ.rubearū corallo⁹ margaritarū.aā.℈.i.croci.℈.ſ corticū citri conditoꝝ cū zuccaro bñ inciſoꝝ.ʒ.iij.zuccari albi.ʒ.viij.diſſoluti in aq̄ melliſſe: ⁊ de iſta ꝓfectiōe accipiebat in augmēto febris:⁊ etiā alijs tpib⁹ ꝑm neceſſitatē cū potu aq̄ zuccari:⁊ ſic ꝓceſſi vſq; ad 14ᵐ diē. Et tūc vidēs vrinā magis tingi ⁊ clarificari ⁊ ſudorē multiplicari iterato eū eūaui dās ei ell'in indū cū decoctiōe aniſi feni. ⁊ paſſularū ⁊ ꝓueniēter eduxi de mā flātice, ſatis liqda. die 16°. accepit iterato digeſtiuū oximel de radicib⁹ cū aq̄ feniculi ⁊ apij ⁊ capilli veñ. ⁊ feci fieri clyſtere cū decoctione blitis mercurialis polipodij aniſi fenicu li cū bñdicta melle oleo ⁊ ſale:⁊ in veſpis aromaticū roſ. cū aqua feniculi ⁊ capilli veñ. ⁊ ſtō ſuo tale applicaui cerotū. ℞.maſticis albiſſimi puluerizati.ʒ.iſ.extēdat' ſup corio ⁊ aſpgat' modico oleo nardino. deinde ferrū ignitū ei ſupponat' donec liq̄fiat ⁊ corio adhereat ⁊ ilico anteq; frigeſcat ſupaſpgat' ei puluis gariofilo⁹ cinamomi ⁊ ſpice: ⁊ ſic ꝓceſſi cū dicto regie ⁊ ꝓfectiōe ⁊ clyſteris vſq; ad 18ᵐ diē. ⁊ iſta die paroxiſm⁹ anticipauit p horā ⁊ plus ⁊ calitas fuit intēſior ⁊ ſitiuit:⁊ q̄ſto poxiſmus anticipauit tāto ēt lōgior fuit:⁊ ea die multā minxit vrinā groſſiorē ſolito ⁊ albiorē q̄ adhuc minxiſſet:q̄re putaui digōnē proceſſiſſe ⁊ opilationes aptas fore. Unde die 21° dedi ei medicamen de turbith ⁊ facta hac eūone p digeſtiuo vſus fui ſyrupo de bizātijs cū oximelle de radicibus ⁊ aq̄ apij ⁊ feniculi:⁊ addidi ei cū cibo ſuo modicū vini albi ſubtil' clari limphati cū aqua decocta:⁊ ſic cū oibus ſupradictis proceſſi vſq; ad 27ᵐ diē:⁊ in dicto tpe febris ꝓtinue augēdo ꝓceſſit anticipādo ⁊ lōgius morādo cū augmētatione calitatis ⁊ ſitis ⁊ ſudoris:⁊ intm̄ augmētata fuit calitas ⁊ ſitis: vt lingua efficeret' arida ⁊ nigra cū multa viſcoſitate adherente ei exiccata. vñ oportuit me ſtare mūdificationi ei⁹. Et oportuit me ei dare de iulep. qō ſic fit. ℞.liquiri.capilli veñ.aā. ʒ.ij.ſe.apij ⁊ ſe.endiuie.aā.ʒ.4.decoquātur in aqua endiuie ⁊ ſeminū cōium fridoꝝ ⁊ colent' ⁊ cū zuccaro albo fiat iulep:de quo accipiebat in potu cum aqua decocta vel aq̄ ordei.28.die iterato dedi ei medicamē de turbith. Et facta hac eūone reſiduum digeſti cum aquis apij ⁊ eupatorij ⁊

cū alijs oīb⁹ ꝓcessi: vt.ꝫ. vsq; ad.34.diē: addidi tī ei duo sorbilia circa matutinū in qua hora declinabat febris pp anticipationē quā faciebat. Et die 35° dedi ei.ʒ.i. pillularū que sic fiunt. ℞. turbith agarici. aā.ʒ.ß. colloqntide succi eupatorij succi absinthy. aā.ʒ.ß. cinamomi amili ameos salis gēme. aā.ʒ.i. ʒinʒi. mastices kebulox. aā.ʒ.iß. cōficiant cū succo apij. z facta hac purgatiōe cibaui eū cappone z ꝑdice. z ante oēm accessionē dabā ei pulueris gētiane cum aqua apij. ʒ.iij. Et 37°. die in fine decōnis paroxismi dedi sibi. ʒ.ij. tyriace antiq̄ cū. ʒ.i. vini albi subtilis. z post eā sudauit abūdāter z factū est vt dei gra. 40⁹ nō superuenerit paroxismus. sed liberatus remansit in trigesimonono.

¶ De gīali cura febriū flegmatica; notarū. Ca.vj.

Doctores nō fecerūt spāle capl̄ʒ in quo. spāl'r loquerent de cura quotidiane note. Et si fecissent nō habuisset dicere Aui. q; res in qbus diuersificat curatio quotidiane nō pure sunt res in qbus cōicāt febres calide de licētia 2ª. cū febrib⁹ calis de licētia ꝑª: sicut huius oppositū dixit in cura tertiane nō pure: z ió est diuersitas spē; q̄tidiane note quarū quedā cōicant cum curatione tertiane note. z quedā nō: sed potius requirūt intētionem curatiōis febriū frigida;. ¶ Dixit Jsaac. neče est vt h̄ febris. ſ. q̄tidiana nota cū rebus hūo; grosso; attenuatiuis z calis curet: qz hec febris de flātica est mā: z flā est frigidū cōpl'one: z grossuʒ z viscosum suba. qōdā tī frigidi⁹ est z grossius flāte nāli: z qōdā calius. Jgit ipsi⁹ cāe curatiue distinguēde sunt ꝑm oppōné spē; flātis ex quo febris fit. ¶ Aui. aūt in vno capl'o pmiscuit curā oium quotidianarū ꝑiodica; in q̄ qdā gīalia posuit oīb⁹ ꝓuenientia. ſ. pure z nō pure z oīb⁹ spēb⁹ note. z q̄dā posuit spālia vnicuiq; spēi cōueniētia put apparebit. ¶ Et ꝑ de gīalib⁹ dix̄ Aui. curatio h⁹ febris diuersificat 2r. ſ. ꝑm horas suas. ſ. vl'es. i. tpa vlia z ꝑm apparitionē digōnis z occultationē eius in ea. z ꝑ. i. q̄si dixerit. diuersificat primo ꝑm tpa vlia. q. ſ. sumunt penes alterationē māe in digone eius z digōnis occultatiōe. Et dixit h̄ spāl'r. ꝑ tāto vt nō posset cadere error in curatiōe tua ꝑp statiōes augmēti huius febris in qbus post apparitionē signo; digōnis cōtingit aliqñ apparere iterum signa cruditatis: ac si esset in ꝑn°: vt ergo nō cures eā tūc ac si eēt in augmēto vt iam curare inceperas: nō fuit Aui. cōtētus dicere solū q; diuersificat ꝑm horas: ſʒ addidit. z ꝑm appitionē vel occultationem signo; digōnis. vt nō solū tpa absolute cōsideres: sed put apparēt in illis vel occultant signa digōnis. Cures sic in augmēto. Et cū fuerit in augmēto z in aliq̄ statiōe eius z occultent signa digōnis z apparēt signa cruditatis: cures tūc ꝑm cruditatez māe: z ac si eēt in ꝑn° z nō sicut in augmēto. Et qdā dicūt. q; dixit sic: vt significaret tibi q; cura ha; spē; q̄tidiane diuersificat ꝑm tpa ꝑticularia z vlia. cū dixit: z ꝑm apparitionē vel occultationē digōnis. sup̄. vel ꝛrij digōnis. nā penes ista diuersificant tpa vlia z vtraq; expō est bona. Quidā aūt sunt dicētes q; Aui. in p̄dictis verbis intellexit tpa vlia distincta penes accītia: vt cū dixit. ꝑm horas z tpa distincta penes alterationē māe. ſ. vlia cū dixit: z penes appitionē digōnis z eius occultationē. Et hec expositio potest etiā tolerari. ¶ Scō diuersificat dixit Aui. ꝑm mās suas scilʒ vtrū sit flegma nāle vel ināle dulce vel salsum aut acetosum vel vitreū. Et qdā dicūt: diuersificat ēt ꝑm quātitatē humoris peccātis in multitudine z paucitate z siue peccet flegma solū siue mixtū vl' nō mixtū cū alijs humorib⁹. ¶ Et sequēs Aui. curā ꝑm dictas diuersitates ait. q; oēs spēs ei⁹. ſ. distincte ꝑm mām cōicāt in hora ꝓncipij i trib⁹ reb⁹. i. regrūt eūdē modū curatiōis in ꝑn° vlī in tribus intētionibus. ꝑª est in nečitate lenificatiōis equalis ſʒ facte per secessuʒ aut vomitū: z rō est: qz in oi spē repit mā cōis necessario repta in febrib⁹: q̄ eūari ꝑ oʒ añ oēm aliā mām aut ꝑ secessum cū medicinis lenitiuis: aut cū clysterijs lenitiuis: aut ꝑ vomitū eq̄lē: q est ille q solū mās in stō natātes eūat: nō āt adherētes vel remotas. Quidā ēt extēdūt hāc lenitionē ad lenitionē ꝑdictā q̄ est vā z simplex lenitio z ad lenitionē cū quadā parua minoratione q̄ fit qñ in lenitiuis ponit vtus alicui⁹ medicine ꝑprie: vt odor turbith: z hoc maxi[me] in hac febre cōcedi pōt: qz in oi spē hui⁹ febris multū de flātibus ꝓtinet in stō z itestinis q possunt esse de mās huius febris: quo; ps est educibilis in ꝑn°. Et q; de hac ēt intellexerit notāter addidit lenitionis eq̄lis. i. nō p; trāseuntis terminū. siue eq̄lis. i. debilis. Si. n. de sola simplici lenitione intellexisset nō est necessariū addere equal: cū nulla lenitio sit fortis. Et fortasse dixit. equalis in continuatione z q̄ztitate discrasie: qz vt apparuerit nō debēt lenificātia ꝓtinuari in hac febre. dicūt lenificatio simplex oʒ fieri in ꝑn° ꝓncipij. ſʒ minoratio cū lentificatiōe oʒ fieri in ꝓcessu ꝓncipij. ¶ Scōa res est in nečitate administratiōnis subtiliātiū z incidētiū. i. digerētiū qbus vti debemus ꝑ grossitiē z viscositatē māe: quo; administratio q̄modo fieri oʒ in q̄tidiana vā iā dcm̄ est in p̄cedēti capl'o: z quo debeat fieri in q̄tidianis notis dicet sigillati in q̄libʒ spē in capl'o seq̄nti. Unū tī gīale sciēdū est: q; oē flegma siue nāle siue ināle peccat p grossitiē z viscositatē lʒ in hoc differat vna spēs ab alia ꝑm magis z min⁹. quapp vt equetur sua suba: oē flā cōmunicat in reqsitiōe administratiōis digerētiū equātiū sue subē z viscositatē cū incisiōe: ſʒ debent ista digerētia diuersificari in sbtilitate z incisione ꝑm magis z min⁹ put magis z min⁹ de grossitie z viscositate ptcipat spēs illa flegmatis ꝑ quā opponunt. ¶ Tertia res ē in necessitate administratiōis diuretico;: z qdā intelligūt diuretico; ꝑprie: z dicūt q; Aui. noluit ista diuretica fortia esse: qz nō ꝓueniūt in ꝑn°. nā solum respectū habuit ad q̄sdā mās cōes aquosas z serosas ꝓtētas in oi spē hui⁹ febris in gibbo epatis z venis sibi ꝓpinqs: q̄s cū diureticis debilib⁹ eūare possum⁹ z debem⁹ in ꝑn°. put mōstratū est in cura q̄tidiane vē. Alij vō z meli⁹ dicūt q; Aui. voluit p necessitatē administrationis diuretico; oēm eūonē minorātē: de mā ēt appropriata fe. sic in ꝑn° hui⁹ febris possumus z debem⁹ minorare de mā vt i ipsa cura q̄tidiane vē dictū est. Sʒ Aui. exꝑssit de administratiōe diuretico;: de q; bus min⁹ videbat vt inde talis fiat ꝓcessus. Si de q̄ min⁹ vī ineſſe z ineſt: q̄ z de quo magis. Dicūt tī z bñ q; diuretica administrata in ꝑn° debēt eē debilia z nō debēt approximari nisi post minorationē māe: z minoratio nō oʒ fieri nisi post lenitionē vt ex hoc ꝓcessu sequat diuretica. Circa finē ꝓncipij administrari debere ēt debilia z nō ante in initio vel medio ꝓncipij. ¶ Fuit itaq; intētio Aui. talis in oi spē febris flātice ꝓsidera prius mās cōes: z illas eūa leniendo vt nō portent ad venas z addāt i opiloné z febrē. Et post q̄ʒ p tuā lenitionē exoneraſti nām a dictis māeb⁹ in stō z intestinis z ꝑmis venis ꝓtētis: intēde māe ꝑprie illā digerēdo cū subtiliātib⁹ z incidētib⁹ ipsam. Et post q̄ʒ aliq̄tulū digessisti intēde minorationi ei⁹ p viā magis paratā illi māe: q̄ vt plīm ē p vomitū vel secessum. Et si q̄ portio māe tūc ꝓtineret i vijs gibbi epatis p vrinā ꝓuocāda p diuretica: qb⁹ ēt vtēdū erit. si māe ꝑdicte serose z aquose ibi ꝓtinerēt ad ipsa; eductionē p vrinā. ¶ Et cū lenis aut digeris aut eūas facillud p medicinā ꝓueniēte spēi flātis que febrē facit quā curas. v. g. dixit. A. si mā fuerit declinis ad additionē frigoris. ſ. supra frigiditatē flātis nāli: vt q; sit acetosa vel vitrea misceat cū medicina eūatiua. ſ. lemēdo vel minorādo medulla cartami: qz opponit plus illis flāti b⁹: z sil'r intelligēdū est de additiōe calefaciētiū. ſ. plus subtiliātiū z incidētiū i digestiuis. Et si mā fuerit declinis ad col'am. vt qz sit flegma salsum misceat cū medicina eūatiua syrupus viol' vel viole ꝓdite aut viol'. sicce ꝓuse. z simpliciter ex digestiuis elige min⁹ cal'a aut pmisce illis q̄ ipo; tē

Cura flāticarū diuersificat scōm tpa vlia: z ꝑm spēs flātū

Cura flāticaz i tribus intētionib⁹ in principio ēt eadē.

perēt calitatē. Dixit.n. Gal. multa ꝑparāt mām. ſz oia ſūt calida ⁊ ſicca febris augmētatiua. vñ oz ea eligē q̄ nō multū calefaciūt vt ptiſanū. i. aq̄ ordei ⁊ oxizachara ⁊ radices apij in aq̄ cocte. aq̄. n. h̄ bibita digerit ⁊ ſoluit vētrē. Et ſubdit. ⁊ ſi vt cām tollas febrē auges. ſ. multā fortitā febris ⁊ febricitās peribūt. Bñ ergo dixit Serar. ſup Uia. cās curatiuas oz eligere ꝑ oppōnē ſpēruz flegmatis. ¶ Medicine aūt ſubtiliātes ſunt diuerſe. q̄dā eni ſūt cū nimio calore: vt raffan⁹ radix piretri calamētū origanū piretrū. ʒʒ. ⁊ filia. Et hmōi talia nō debēt apponi niſi flā ſit vitreū vel acetoſum ⁊ ꝑticularib⁹ ꝓueniētib⁹ ꝑm frigiditatē ⁊ huiditatē. ⁊ q̄dā attenuāt cū frigiditate ⁊ acumē calitatis hñt repzimere vt oxizachara ptiſanū acetū ſuccus granatoꝝ ⁊ filia. Et tā flegmati ſalſo q̄z dulci debēt apponi. ⁊ q̄dā ſunt mediocria cū debili calore leuiter attenuātia vt radix endiuie cicoree boraginis vel bugloſe ⁊ filia. ¶ Et dixit Serar. Attēdēdū eſt. q̄ flegma putridū vel iā paratū putreſcere non eſt digerēdū cū cal̄o digeſtiuo: ſicut in via ꝑſeruatiōis digerit flegma ſupabūdās i ſanis. Cauēdū eſt. n. ne exhibeamus adeo cal̄a in flāte q̄ō eſt in febriente: ſicut in ſanis vel alijs nō febriētib⁹: ne in febriētib⁹ in q̄b⁹ corpus hñs febrilē calorē ⁊ paratū eſt ad recipiēdū ipſum ꝑ medicantia cal̄a fiat calius. q̄ꝑp neceſſe ē q̄ digerētia flegma in febriētib⁹ ſint mediocriter cal̄a aut cū modico calore ⁊ alr̄ febrē augmētaret. Et cā huius eſt. dixit Iſaac. q̄ ſi flā calorē nimiū cū erat frm recepit quāto magis modo paratū eſt ad recipiēdū calorē cū accītaliter ſit calm. ꝓinde neceſſe ē vt medicina attenuatiua ſit mediocris caloris ab initio vſq̄ quo ſit digeſta mā. aliogn mā febris augmētabit⁹ a valde calis: q̄ diſſoluit ſupflu⁹ calor humiditatē. Et ſi febris ꝑ ſe calefacit. tunc calefactio erit maior ⁊ poſſet de interpolata facere ꝓtinuā acutā: aut ex vna duas aut ex debili fortē ⁊ ꝑpriē in eſtate in iuuene colico ⁊ alijs ꝑticularib⁹ calis. Et eō ſecuri⁹ dabim⁹ cal̄a q̄ñ ꝑticularia ſunt frigida. Et Aui. dixit. in oi itētione opz vt ꝓſideret diſpō vehemētie febr̄: vt nō accidat vehemētia calefactiōis. ¶ Dixit Guil. ꝓſiderain re que vomitu aut ſeceſſu expellit. vtrū ſit viſcoſa ḡſſa vel ſubtilis vel alterius ꝑditiōis: q̄ ꝑm q̄ fuerit addēdum vel minuēdū eſt in medicinis maioris vel minoris inciſionis. Nā quāto res eſt groſſior ⁊ viſcoſior tāto addēdū eſt in inciſiōe ⁊ diſſolutiōe: ⁊ q̄ſto fuerit magis ſalſa ⁊ aduſta: tāto plus addēdū eſt in alteratiōe ⁊ extinctiōe. ⁊ ſilr̄ in eō ne: q̄ iſta. ſ. ſalſa ⁊ aduſta eſt addēdū in mūdificatiōe leni ⁊ eō in viſcoſa groſſa vitrea. ¶ Ut aūt oſtēderet Aui. tēpus neceſſitatis approximatiōis dictaꝝ triū rerū dixit. Cū ſup uenerint febr̄i tres dies ſbtiliaſ in ea mā pp febrē. ⁊ ſi ante illud mouebis nocebis. itelligēdo hos ꝑmones ꝓut expoſiti ſunt in p̄cedēti capl̄o. nocumētū tū eēt maius ⁊ minus ꝑm diuerſitatē māe nā in flāte ſalſo ⁊ dulci ⁊ aquoſo ⁊ ſubtili nocumētū minoraſ: ⁊ eō in acetoſo crudo mucillagino ſo ⁊ vitreo magnificaſ. ⁊ in flegmate nāli medio mō ſe hz. ¶ Dixit Serar. ſup via. ſignis digōnis apparētib⁹ feſtina mām ꝑm q̄ expedit eūare. q̄ ſi neglexeris: timendū eſt ne mā ingroſſeſ pp ſubtiliū ptiū eūonē. Eūa ḡ cū clyſteri vel vētris ſolutiuo vel vomitu vel ſudore vel vrine ꝓuocatione ꝑm māe ſpeciē eiuſq̄ poſitionē. Q̄ ſi infirmus nō poterit medicinā tolerare ſtudeas mām attenuare ⁊ liq̄facere vt eūeſ vel euaporatiōe iſenſibili vel ſenſibil⁹ per vrinā vel ſudorē. ¶ Rurſus Aui. ꝑticularius loquēs de cura quotidianaꝝ notaꝝ ꝓout diuerſificanſ in itētione alterationis digōnis ⁊ eūonis ait. In intētiōe additionis in mā ſalſa ⁊ dulci eſt neccia ifridatio. q̄dā. i. remiſſa calefactio vel pur vt li⁹ ſonat parua ifrigidatio pp calitatē quā iſte due māe ꝑticipāt: ſalſa pp col̄am: dulcis pp ſanguinē. Et iſta q̄dē intētio alterationis in iſtis duab⁹ nō ſemp poſtponiſ: ſicut fit i oib⁹ alijs flātib⁹. imo aliq̄n repiſ i eis tāta calitas: vt ēt in augⁿ fine ⁊ ſtatu ſit neccium vti extinctiuis ēt fortib⁹. Et ſuꝑ. in mā acetoſa ⁊ vitrea nō eſt neccia ifrigidatio aliq̄. Immo calefactio q̄dā ⁊ magis vſq̄ ad tp̄s eradicationis māe: poſt cui⁹ eradicationē ſi remāſerit veſtigiū calefactionis in corpe. qō raro cōtingit cū q̄buſdā leuib⁹ ifrigidāti⁹ b⁹ eſt vtēdū. Dixit Sera. q̄ñ h̄ febris nō eſt pura: q̄ col̄a citrina forte pmiſceſ māe ei⁹, tūc opz vt caueas a reb⁹ calefaciētib⁹ valde. Sed cū pmiſceſ ei col̄a nigra tūc da q̄ calefaciūt. ſ. valde: ſicut diatritō tyriacā diacinninū ⁊ his ſilia. Dicūt. q̄ q̄ñ febris flātica magnū oſtēdit calorē parū frigida ſunt dāda ⁊ nō intēſe frida. q̄z uis ēt flegma illud tūc ſit multū calm accītaliter: eſt tñ nālr frm. vñ. cito recipit frigiditatē. timeturq̄ ēt ne a multū fridis mā flātica indureſ ⁊ ingroſſeſ. ¶ In intētione aūt digōnis. dixit Aui. q̄ in ſalſa ⁊ dulci indigeſ ꝑ digōne eaꝝ inciſiōe cū ſubtiliatiuis in q̄bus nō eſt calefactio plīma. ſz in vitrea ⁊ acetoſa neccium eſt illud q̄ō ſubtiliat cū calefactiōe ⁊ icidat cū acredine. i. acuitate. ⁊ ꝓpriē q̄ñ flegma eſt mixtū cū melīa. Oē nāq̄ flā vt ocñ eſt ꝑticipat groſſitie ⁊ viſcoſitate ⁊ regrit ſubtilitatia ⁊ incidētia q̄ oia ſunt exiccātia: tñ nō oia ſunt calefaciētia. In ſalſo ḡ ⁊ dulci nō ſint digerētia calida: quāuis ſint ſicca. imo ſint ſicca. Et acetū q̄dē vini ſua iciſione cū exiccatione ꝓuenit in oi flāte: verūtñ q̄ digerit ſine calefactione maxime cōuenit in ſalſo ⁊ dulci. Ideoq̄ ⁊ Aui. itez dixit. q̄ñ ſunt ſigna dñij humoris cal̄i. ſ. flātici facta flōmia eſt neceſſariū vt redeaſ ad ſyrupos acetoſos. ſ. ſimplicē ⁊ cōpoſitū. Exiccatio tñ in ſalſo oz eligi mīnor q̄z in dulci: ⁊ mīnor in dulci q̄z in nāli. ¶ In intentione aūt eūonis dixit Aui. In ſalſo ⁊ dulci eſt neceſſaria lenificatio cū medicina leni. Et hic large accepit lenificationē ꝓ lenitione ⁊ minoratione. ſed in acetoſa ⁊ vitrea eſt nēcia lenificatio etiā large ſumpta cū medicina laboriоſa. i. forti ⁊ fortiori q̄z in prędictis. ¶ Dixit Iſaac. nō expellit⁹ mā oino ſed multis vicib⁹ pauliſper: q̄ ſi vna vice purgeſ cū forti potione repugnat mā potioni cū ſua groſſitie ⁊ quertit⁹ medicina ad ſubſtātialē corporis humiditatē. Et eſt hoc certañ cā infirmum periclitādi. Amplius in p̄cedēti cap⁹ multi ſunt cañ. poſiti q̄ ad hoc capl̄m adduci poſſunt. vt aūt ver⁹ appareat curationis modus ſpecierū quotidianaꝝ notaꝝ de vnaq̄aq̄ dicā in ſequēti capl̄o ſub exēplis que adducā in qualibz ſpecie: ⁊ primo de facta a flegmate dulci.

¶ De exemplis curatiōis febriū flāticaꝝ. Cap. vij.

ERo declarationē curatiōis quotidiāe note facte a flegmate dulci. adducā exēplū Tadei de burgo. q̄ mihi occurrit curādus ad ea. h̄ erat ſanguinee cōpl̄onis nālis ⁊ ei⁹ etas erat adoleſcētie circa etatē. 24. annoꝝ ociosus degēs ⁊ cibis multū flegmaticis veſcēs. Comedebat eni herbas multas crudas domeſticas ⁊ ſilueſtres cū aceto ⁊ fructus multos ſcipue mala in hyeme ⁊ vinū bibebat multa aq̄ mixtū. Cū autem fuit in. 20. anno etatis ſue flōmatus fuit pp caſum quē habuit de quadā ficu. poſtea in 21° anno fecit ēt flōmiā: deinā dimiſit eā in annis ſequētibus. Aduenīte aūt 24° anno xl. dieb⁹ ieiunauit vtēs piſcib⁹ ⁊ herbis ⁊ fructib⁹ multis aduenīte aūt paſcha cepit ōbilitari i ſtō ſuo ⁊ grauari p⁹ cibū ⁊ gurgulatiōes multas in vētre ſentire ⁊ ſputū multiplicatū eſt in eo: ⁊ maxime poſt cibū. Et ſaliuā aliq̄n ꝑcipiebat ad dulcedinē declinantē cū quadā inſipiditate. Et tandē circa finē menſis aprilis inuaſit eū febris. Et prīcipiū inuaſionis ſue fuit circa auroꝝ cū multitudine extēſionū alitū ⁊ oſcitationū ⁊ pigritia mēbroꝝ cū leui frigiditate extremitatū inferioꝝ: ⁊ fuit in hoc tipo circa quartū horę vniuſ: ⁊ ſecuta eſt calitas mitis ⁊ vaporoſa ⁊ tota die illa fuit ſine ſiti ⁊ cū appetitu deiecto vſq̄ ad horā nonā: ⁊ circa horā nonā ſupuenit ei ſudor ōbilis: cū q̄ calitas illa euaporauit ⁊ remāſit leuis ⁊ mūd⁹: ⁊ comedit panē lotū vino ōbili irroratū: ⁊ bibit vinū liphatū: liē ſolebat tpe

Exemplū in facta a flāte dulci.

sanitatis. De sero circa pmā horā noctis cenauit duo ouа in aq̄ decocta cū pauco pane ⁊ bibit vinū cōsilr. postea bñ dormiuit vsq; ad horā in qua inuaserat eū febris nocte: p cedēte: tunc excitatus est cū pigritia ⁊ fractione mēbroꝝ ⁊ dolore frontis: ⁊ postea paululū incepit oscitare ⁊ extēdi ⁊ supuenit ei febris: vt in pma vice. Et cū caliditas expādere tur credēs bene facere accepit de zuccaro cū aq̄: post cuius assumptionez cepit cōqueri de nimia dulcedine oris sui: ⁊ post pusillū spōte euomit ⁊ emisit in vomitu ouа ⁊ panē q̄ cenauerat nō bñ digesta cū flegmatib⁹ mixta. Postq; hūc vomitū plus ꝯquerebaꝫ de dulcedine oris cū quodā fasti dioso sapore quem explicare nesciebat. dicebat tñ apparet aliqñ p horā in ore mel cū ceno mixtū ⁊ post vomitū calor auctus est: nō tñ multū nec estuabat in aliquo. ¶ Misit tñ ad me ⁊ visitaui eū hora diei illius 3ª. Et aspiciens in faciē ei⁹ vidi i labijs ⁊ genis ei⁹ colorē exrubeo ⁊ liuido mixtū: ⁊ vrinā aspexi in suba grossam ⁊ in colore subrubicūdam cū quadā obscuritate ⁊ flegmatib⁹ diuulsis ⁊ colore liuidis plenā. Pulsum inueni mollē nō multū diuersum neq; mul tū velocē ⁊ spissum satis ꝯstātē. Et habitis supradictis ex relatione sua ⁊ astātiū: iudicaui eū pati q̄tidianā de flegma te dulci ⁊ sic curaui eū. Post sudorē cibaui eū pane loto in quātitate pua ⁊ circa occasum solis feci fieri ei clystere ℞. decoctionē blitis ⁊ mercurialis anisi ⁊ furfuris in qua positū fuit de cassiafi. ℥.i. ⁊ bñdicta. ℥.ß. ⁊ zuc. ru. ℥.ij. ⁊ de oleo cōi ⁊ sale. Et eo emisso dedi ei de ꝯfectione diarodon abbatis ⁊ bibē modicū vini albi pui bñ liphati: ⁊ eo sero nō cenauit: sed intrauit lectū ⁊ dormiuit. postea appropin quāte aurora ipm excitari feci ⁊ leuiter fricari cū pāno li neo nō aspo p horā. facta fricatione ad modicū spaciū ce pit oscitare. vñ itez fricatus fuit: ⁊ ista vice habuit paucio res oscitationes: calorē habuit vt in alijs ⁊ in pulsu ⁊ vri na silr. ñ habuit vomitū. ⁊ ista die flomaꝝ eū feci hora diei sexta iā calore incipiēte minui añq; supueniret sudor. ⁊ p⁹ flomiā habuit parū sudorē: ⁊ in isto die cibaui eū sicut die ante: ⁊ de sero dedi ei de eadē ꝯfectiōe: ⁊ alr nō cenauit. añ aūt poxismū cū fricatiōe silr ꝓcessi: ⁊ postq; ipse poxismus puenit ad ꝑm decl'onis ei⁹ ipm p amplius fricari feci cuz leuitate tū. vñ abūdātius sudauit: ⁊ postea cibaui eum silr. Sex aūt horis trāsactis post cibū ⁊ erat occasus solis de di ei hoc lenitiuū. ℞. pulpe cassiefi. ℥.i. ⁊ mane. ℥.i. ⁊ gele niabin. ℥.ij. ⁊ aq̄ endiuie. ℥.iiij. ⁊ ℔ totū silr dissolutū ⁊ co latū accepit. a 3ª aūt hora noctis vsq; ad qntā q̄tuor sellas habuit: in qbus fuit fex pauca: sz flegmata multa cū pau ca tinctura in colore: ⁊ post sellas dormiuit vsq; ad horam accessiōis. ⁊ eo excitato supuenit inuasio febris cū lēto ca lore nulla p̄cedēte oscitatiōe aut pedū frigiditate: ⁊ isto die cū cibo ⁊ acceptiōe diarodon silr ꝓcessi: ⁊ ide ad duas ho ras eo eūte dormitū dedi ei digestiuū. s. mel ros. ⁊ simpli cē syrupū acetosum egs ptibus cū aq̄ endiuie: ⁊ post eum dormiuit. Et appropinquāte hora iuasionis excitari eū fe ci a somno ⁊ fricari ⁊ venit poxism⁹ sine manifesto tipo ⁊ ꝓcessi eo die cū regie p̄dicto ⁊ de sero eū clysterizari feci ⁊ ꝓcessi cū ℔ regie digestiuo cōfectione ⁊ fricationib⁹ vsq; ad diē nonā. Uerūtñ in die 7ª ēt post cibaui eū cū pulla ⁊ aliqñ carne edina. Et die. 9ª vrina aliquātulū subtiliata est ⁊ residētia in ea fuit magis vnita. Uñ die xª incipiēte de cl'one poxismi eū multū fricari feci ⁊ sudor parūper abū dauit. ⁊ sero sequēti dedi ei ℔ minoratiuū. ℞. cassiefi. ℥.i. reub. ⁊ agarici. aā. ℥.ß. spice ⁊ salis gēme. aā. ℈. ß. cū deco ctione anisi passulaꝝ ⁊ capilli veñ. ⁊ assellauit sex sellas añ mediā noctē postq; dormire nō potuit. Et cū ēēt hora fri cationū poxismus venit: ita q̄ anticipauit pluſq; p horā ⁊ fuit calor po^mi acutior ⁊ pulsus velocior ⁊ magis spissus ⁊ sitiuit siti: nō tñ itēsa: ita q̄ ei parū aq̄ ordei suffecit. non fuit tñ poxismus lōgior ꝑterito. fricationes in ꝑn° decl'o nis bñ tolerauit ⁊ bñ sudauit. ⁊ iste poxismus xi⁹ fuit ꝑn^m augmēti febris a quo ꝓtinue vrina magis subtiliādo pro cessit ⁊ residētia in ea magis venire cepit ⁊ in colore rubi cūdior fuit: ⁊ tē ordinaui ei p̄ digestiuo syrupū acetosum simplicē cū aq̄ ēdiuie ⁊ lupulorꝝ. ⁊ cū ℔ ꝓcessi vsq; ad 14^m in quo tpe poxismi anticipādo ꝓcesserunt. Ita vt veniret poxism⁹ 14⁹ in media nocte: ⁊ calor ēt fact⁹ est magis acu tus ⁊ sitis acutior ⁊ dolor capitis in fine augmēti ⁊ statu po^mi. ⁊ in hoc 14⁹ poxismo cōquestus est de aliquali dolo re stōi ⁊ vētris ⁊ saliuaꝝ abūdātia cenosi saporis pp quaz nō sitiuit in isto poxismo. Exhibui q̄ ei in hora vespertina post p̄dictā digōnē minoratione ꝓdictā saluo q̄ loco reub. apposui turbith ⁊ loco spice. ℥. ⁊ masticis modicū. ⁊ sup ueniēs 15⁹ poxism⁹ in hora qua 14⁹ nō anticipauit. nō tñ fuit cū minori calore. vñ putaui adesse statū: ⁊ ꝑcessi cū dicto digestiuo ⁊ loco pulli dedi ptisanā bis in die paz tñ vice: ⁊ ad stomacū suū apposui vnguentū ex oleo nardino ⁊ mirtino factū cū puluere cinamomi masticis ⁊ ros. ⁊ sic ꝑcessi vsq; ad 18^m poxismū q̄ fuit minoris acuitatis: nō tñ post posuit. vñ exhibui sibi medicamē de turbith. eueniēs 19⁹ poxismus nō post posuit. sz tñ fuit adhuc minoris acui tatis ⁊ minori tpe durauit. vñ cognoscēs decl'onē ad car nē pullaꝝ redij exhibēs bis in die. ⁊ oī die post digōnē prā dij ⁊ in decl'one poxismi exhibui ei aque apij. ℥. ij. ⁊ aq̄ se minū cōium fridorꝝ. ℥.i. ⁊ añ ꝑn^m poxismi sūpsit aq̄ apij so lius. ℥.iij. Et sic ꝑcessi vsq; ad diē. 24^m in quo febris decli nauit. In oī tñ poxismo accepit de mixtura hac. ℞. diabo raginati diamelīgati diabuglosati zuccari ros. diarodon abbatis ⁊ manuschristi cū margaritis ⁊ zuccari albi aā. ꝑtes eq̄les. Et postq; ꝑuenit ad augmentū sumpsit vnū de troc. q̄ sic fiūt. ℞. troci. diarodon cinamomi electi. aā. ℥.i. ⁊ erāt duo troc. inter ponebat tñ iter vnū troc. ⁊ aliū duos dies. ¶ Syrup⁹ vtilis in digone flātis dulcis sic fit. ℞. ca pilli veñ. borraginis buglose hysopi mellisse lupulorꝝ fu miterre. aā. M.i. radicū fen. apij endi. buglo. ⁊ passul. aā. ℥.i. liq. anisi feni. florꝝ dēdrolibani. aā. ℥.ß. decoquantur ⁊ fiat syrupus acetosus ⁊ aromatizeť cū cinamomo mace ⁊ sandalis. Dixit Passionarius. in hac febre adhibēda sunt catartica q̄ colerā ⁊ flegma deponāt: ⁊ est hoc verū maxi me in ꝑn°. ¶ Cōsilr in facta a flāte salso adducā exēplū. Joan nis nicolai q̄ fuit cōpl'onis nālis sanguinee cū admixtione tū flātis: ita q̄ oñans in eo erat sanguis flegmaticus: ⁊ a pueritia sua fuerat ⁊ adhuc erat cū q̄dā debilitate stōi: pp quā cū lōga mora cibū suū digerebat ⁊ vētositates multas multiplicabat in stō ⁊ intestinis pp quā cām cōsilio medi corꝝ vsus fuerat ⁊ adhuc vtebaꝫ dieta cal'a ⁊ mult' spēbus ⁊ raffanis ⁊ allijs m'it'. Et cū veniſſet ad 24^m annū sue eta tis missus fuit ad balneū petrioli: post cui⁹ reditū cōtinue cōquestus fuit de salsedine in ore suo ⁊ dicebat se catarruz salsum pati ⁊ frequēter vlcerabaꝫ os suuz ad pl'es dies ⁊ augmētata est sitis ei⁹: vñ cepit bibē aquā frigidā multā p quā nō extiguebaꝫ sitis ei⁹: ⁊ sic duob⁹ ꝑcessit ānis. ¶ In 26. autē anno etatis sue mortu o iā medico suo de mense Augusti cepit febrire: vñ vocat⁹ fui ad eū in 3° poxismo ⁊ inueni ꝑn^m inuasiōis esse circa mediā nonā in hora maio ris calitatis diei ⁊ erat ꝑn^m inuasiōis ei⁹ cū frigore pedū ⁊ manuū puo ⁊ pūcturis multis i laterib⁹ ⁊ dorso cū paucis oscitationib⁹. Et ad hūc tipū sequebaꝫ calor satis acutus ⁊ satis cito veniēs ad aug^m: ⁊ in aug^to ⁊ statu fort⁹ cale scebat in fronte ⁊ timporib⁹ cū debili pulsatiōe eis ⁊ cuz calitate in stō suo cū siti magna ⁊ siccitate ⁊ aspitate oris cū sapore salso: sic erat tpe sanitatis. Et eo ampli⁹ q̄ oia ci baria sua iudicabat nimiū salsa ⁊ nolebat ea sūere: ⁊ erat decl'o po^mi cū leui sudore ⁊ durabat horis. 15. postq; mun dificabaꝫ. attñ in gete nō dormiebat nisi parū ⁊ facta fuit vrina ei⁹ in ꝑn° subtilis in suba intēsa in colore sic q̄ sub rubicūda appareret: ei⁹ tñ ꝓtētū grosse erat sube. Et pul sus ei⁹ i poxismo erat paru⁹ velox ⁊ spissus. in gete āt erat

Exēplus in facta a flegmate salso.

satis fortis. Et steti suspicans de hac febre an esset duplex tertiana nota an q̃tidiana de flãte salso. Sz pp aug^{m} salse/dinis in ore: z pp nõ extingui sitim ei^{9} a fride aq̃ potu iu/dicaui eã eẽ q̃tidianã de flãte salso. ¶ Hũc g̃ sic curaui. illo sero feci lauari extrẽa ei^{9} cũ decoctiõe palmitũ vitis folio/rũ salitis papaueris viol'. lactuce z inungi frõtẽ z timpo/ra ex oleo nenufarino z viol'. ꝑqualsato cũ pauco aceto z circa mediã noctẽ in ꝑn^{o} decl'onis cibaui eũ lactucis z bo/ragine ẽoctis z potaui aq̃ decocta cũ zuccaro. attũ bene cal'a. Inquit. n. Isaac aq̃ cal'a vltia est in hac febre. mãz. n. attenuat z dissoluit z sitim extinguit. Et dicunt qdã. q̃ in ꝑn^{o} po^{mi} ꝓuenit ꝑp duas cãs: z q̃ sedat tipũ ei^{9}: z q̃ mãs salsas in stõ ꝓtẽtas ad inferiora deponit. Et Serar. dix̃. q̃ mirabil'r valet aq̃ bullita potata q̃z cal'or pati poterit. nũ/q̃. n. dix̃ ipse. potui iuenire remediũ in flãte salso cũ diligẽ/ter z frequẽter laboraui nisi in potu aq̃ dulcis calidissime. Quidã tñ dicũt q̃ ea vtẽdũ ẽ q̃sq̃ mã icipiat digeri. Ap/parẽte aũt signo digõnis vinũ dz dari in potu albũ subtile aquosuz cũ ꝑdicta aq̃ limphatũ. Mane sequẽte luce appa/rẽte dedi ei lenitiuũ qõ sic fit. ℞. medulle cassiefi. ʒ. x. mãne z tamarindor. aũ. ʒ. 4. z dissoluãtur in decoctiõe iuiubar passular ligritie capilli veñ. viol'. z ordei: z circa borã ter/tiarũ post operationẽ lenitiui cibaui eũ ptisana postea añ borã proximi leuiter eũ fricari feci z mane sequẽti ꝑ digestiuo oriz̃acharã dedi cũ aqua cicoree. valeret ẽt cũ succo feniculi z scariole aut cũ succo z aq̃ fumiterre: z cibaui eũ bis ptisana vel farre: z potaui eũ aq̃ cal'a cũ zuccaro. Et ad extinguẽdũ sitim ei^{9}: z ad tẽperãdũ siccitatẽ oris ei^{9} acci/piebat aquã ordei cũ pauco zuc^{o} calefactã. ipsa. n. plus va/let in ꝟ q̃z aq̃ simplex cal'a: q̃ magis humectat. bibebat g̃ eã z colluebat os cũ ea: z sic ꝓcessi ẽt in 6° z 7° proximo. Eo aũt trãsacto dedi ei minorativũ: qõ sic fit. ℞. medulle cassiefi. ʒ. i. reub. z agarici. aũ. ʒ. 5. spice z salis gẽme. aũ. ℈. 5. dissoluat' cassiafi. in decoctiõe tamarindor ligritie z pas/sul'. z capilli veñ. Et dicũt qdã. purgatio fiat cũ eũantibus melliã: z agaricus est medicina eis ꝓueniẽs: z ꝟ ꝓuenit ma/gis in ꝓcessu ꝑp mãm adustã. Et de laxatiuis vtilib^{9} in mã flãtica salsa est qõ sic fit. ℞. florũ boragis z buglose. aũ. ʒ. 5. cartami polipodij aũ. ʒ. 5. 33. albi. ʒ. i. agarici electi. ʒ. iij. fiat hor ꝺcoctio in aq̃ fumiterre z colet' z dissoluat' in ea. ʒ. i. pulpe cassiefi. z. ʒ. 5. mãne. z det' in aurora. Ueniẽs aũt porism^{9} 9^{9} fuit acutionis calorẽs z intẽsionis sitis. Et ab ista die cibaui eũ bis in die pulla alterata vl' auiculis: z po/taui eũ vino albo puo cũ aq̃ cal'a limphato: z extinguebã sitim ei^{9} cũ frequẽti collutiõe oris: z cũ iterposita sũptione iulep violati cũ aq̃ cal'a: z maxi^{e} i hora stat^{a} po^{mi}: z aliq̃n dabã ei de cucurbita ꝓdita z ordinaui ei mixturã factã cũ zuc^{o} viol'. blugosato z diarodon abbatis. z digestiuũ ordi/naui syrupũ acetosum simplicẽ cũ aq̃ fẽni. z endi. ¶ De di/gestiuis tñ bon^{9} est syrupus q̃ sic fit. ℞. ꝺcoctionẽ boragi/nis buglose z lapatij acuti z acetosi scabiose fumiterre mel/lisse lupuli sene cuscute z epithimi cũ zuc^{o}. ¶ Et de vtilib^{9} est syrup^{9} q̃ sic fit. ℞. lupuli fumiterre cicoree buglose bo/raginis hysopi mellisse scabiose. aũ. M. i. radicũ apij feni. petro. spargi brusci endiuie z buglose passular ordei sebe/sten. aũ. ʒ. i. ligri. anisi. aũ. ʒ. 5. viol'. florũ boragis z buglo/se capilli veñ. cetherac. aũ. ʒ. ij. decoquãtur z syrupẽtur cũ iulep viol'. z acetosent' z aromatizent' cũ sandalis ros' z ci/namomo. ¶ In ꝑn^{o} aũt po^{mi} x^{i}. q̃ quãdã habuerat nau/seã vomitũ ꝓuocaui solũ cũ aq̃ cal'a aceto z melle z euo/mit flã nõ multũ grossuz cũ bona quãtitate col'e citrine z sedata est nausea: ei^{9}: vñ ad stõm suũ ꝑparaui inunctionem q̃ sic fit. ℞. olei mirtini. ʒ. i. 5. masticini. ʒ. 5. cere. z aceti. cit/tonior. aũ. ʒ. ij. ros'. z cipe. aũ. ʒ. 5. z ex ꝟ cal'o añ cibũ per fibi syrupũ ꝺ papauere: z cũ his ꝓcessi vsq̃ ad. 14. vsq̃ ad quẽ a nono po^{o} calor ꝓtinue fortificat^{9} est absq̃ anticipa/tione vel longiori duratiõe poxismor. die. 25. itẽ minora/ui de mã cũ cassia z agarico. Et 26ª die feci fieri clystere. z illo mane stetit sine digestiuo z ordinaui ꝑ futuro digesti/uo syrupũ simplicẽ z de bizãtijs eqs portionib^{9} cũ aq̃ fen. z endi. Aui. tñ ꝓcessit in ꝓcessu syrupũ acetosum cõpositũ cũ radicib^{9} z seminib^{9} q̃ dr̃ syrupus cõitatis vel vniuersi/tatis. digerit. n. flegma z abstergit ipm z vincit coleram z apit z ꝓuocat. z maxi^{e} valet ꝟ syrupus q̃ flã salsum cõti/net in venis. Ueniẽs aũt 27ª poxism^{9} postposuit ꝑ horas tres: z cũ ꝟ fuit remissionis calorẽs z citi^{9} sudare cepit: z sudor ei^{9} durauit bñ ꝑ tres horas. Et ab ista die cibaui eũ pullis grossiorib^{9}: tñ alteratis cũ lactuca: z ꝓcessi sibi pau/cos bolos lactuce decocte sil' cũ borragine z eruca: z libera tus est in 31° die. ¶ Sciẽdũ tñ est q̃ cura eius febris reci/pit varietatẽ multiplicẽ. verũ. ſm diuersitatẽ flãtis veniẽ/tis ad cõmixtionẽ cũ col'a: vt vtr̃ fuerit grossuz vel aq̃suz: z sil'r ſm diuersitatẽ col'e veniẽtis ad cõmixtionẽ cũ flãte in gnõne flãtis salsi: vt vtrũ fuerit nãlis vel inãlis. Et ꝓ ista varietate cõsidera q̃ dicta sunt in cura tertiane note. Et ſm positionẽ mãe. ¶ Jnquit Uia. si mã flãtica salsa sit in epatis via. detur medicina mundificatiua epatis ꝓpria que cum vrina superfluitatẽ illã expellat: vt sunt troc. de absinthio z de sandalis z spodio cũ oriz̃achara: z q̃n mã digerit ad cutẽ ꝓuocet sudor cũ euaporatiõe aq̃ cal'e de/coctiõis camomille z filiur. Et si mã ꝓtinet in stõ. dix̃ Uia. si vomit^{9} euenerit in initio spõte bñ. si vo nõ artificialr cũ leuib^{9} inducat'. Et si in sũma epatis z venis meseraicis pẽ/ter egestibilis fiat cũ leui catartico vel clysteri. ¶ Dix̃ Cõ/stan. si ꝟ febris diuturnior fiat da apozima de radicib^{9} cuz syrupo de sq̃nto vel de absinthio: z si febris fuerit a flãte pmixto cũ col'a pmixtiõe nõ ducẽte ad vnã formã vincẽte bñ flãte in pmixtione. Dixit Sera. q̃n ꝟ febris nõ ẽ pura: q̃ col'a citrina pmiscet' mãe ei^{9}: oz vt caueas a reb^{9} multũ calefaciẽtib^{9}. Et Aui. dix̃. cũ egri^{do} incipit cũ calore. s. ex pmixtiõe col'e cũ flãte z assiduat. s. sic. tũc iuuat' cum troc. hmõi. ℞. mirab'. citrinor aloes succi eupatorij z absinthij. aũ. ʒ. 5. croci z masticis. aũ. ʒ. 6. informẽtur. s. cũ aliq̃ cõue/niẽti: vt cũ aq̃ lupulor endiuie vl' taraxaco. z sumat' ex eis oi die. ʒ. i. z oi nocte. ʒ. 5. ¶ Dixit Hal. si in febre flãtica for/tis est calor z pũctura z morsus z vrina tincta z eger siti/culosus fuerit da ei summo diluculo geleniabin: z vt ort^{9} fuerit sol da ei aq̃ ordei. ʒ. 40. i q̃ decocta sint seia q̃tuor. s. cõia fria z radices plãtarũ eaꝝ. Et debinc horis duabus sq̃ingibin dabis cũ aq̃ frigido. Tẽperari. n. debẽt medi/camia tã digestiua q̃z solutiua: q̃z ẽt ab ex̃ primata. z ma/xime in ꝑn^{o}. Jn ꝓcessu vo moderate cal'a debẽt admistra/ri. Q. si vrina idicat de flõmia: z pticularia pmittũt ipsa fie/ri dz de vena media. ¶ Et variat' cura ſm dispõnẽ pticula/riũ cõpl'onis habitudinis etatis tpis annis regis z filium. Eteni qñ cal'a est eor dispõ oz vt tẽperẽtur cal'a cũ fridis vt remittat' calitas eor ꝟz calitatẽ illar pticular. Et si fue/rint dispõnis frigide oz vt additio fiat in gradu cal'or. vñ in dispõne ipsor cal'a ꝓcedit' lactuca endiuia borago spina chia attriplex sicla cũ feniculo z petrosilino z filia his pti/sana far amigdalatũ panis lot^{9} panis decoctus in brodio pulle auicule parue bone pulla alterata cũ lactuca vel cu/curbita pulli ꝑdicũ z fasianor z filia. z si dispõ pticularius fuerit frida ꝓueniũt feniculus petroselinus mẽta mellissa saluia maiorana z sil'es herbe z passule z cappares brodiũ cauliũ semicoctor pulli ꝑdices fasiani caro edina z capri/lina iuuenis z caro castrati ãnalis ova sorbilia z filia. Dix̃ Uia. si a vtute ifirmi catarticũ nõ posset suscipi tũc labozã dũ est leuiter in subtiliãda mã. Et ista fiẽda sũt ſz mãe nãz z mẽbri in q̃ ipsa mã regnat. ¶ Sũt aũt q exhibẽt syrupũ q̃ sil' digerit bãc mãz z soluit eã q̃ sic fit. ℞. florũ borraginis buglose z viol'. aũ. ʒ. i. carta. ʒ. i. 5. anisi. 33. albi. aũ. ʒ. ij. liq/ritie passular. aũ. ʒ. v. turbith. boni. aga. ele. aũ. ʒ. iij. ℔co/

Cura hꝰ fe.a flãte salso mstr pliciter di uersificat.

quãtur lento igni ⁊ colẽtur cũ expssione.⁊ cũ mellis ⁊ zuccari albi.aii.ʒ.iij. fiat syrupus clarificat⁹ ⁊ coct⁹ quousq; redeat vsq; ad.ʒ.9. tũc liquefiati eo diagredió. ℈.ʒ.⁊.ʒ.i. succi roſ.doſ.℈.ij.vsq; ad.iiij.cũ cal'a. ℂ Dixit Plateari⁹ in cura exhibe añ accessionẽ medicinã q̃ sic fit. ℞. agarici. ʒ.ʒ.succi feniculi ⁊ succi fumitterre.aii.ʒ.i. pmisce ⁊ exhibe cal'aʒ:qñ curat hãc febrẽ. ℂ Et scias q; in febre facta a flãte salso opʒ curam adhibere epati plusq; in alijs flegmatibus:deinde in facta a flegmate dulci. Et i facta a flegmate acetoso opʒ curã plus adhibere in stó ⁊ plusq; in facta a flegmate näli. Jn facta aũt a flegmate mucillaginoso ⁊ vitreo opʒ curã dirigere oĩbus nutritiuis.

Cura facte a flãte aquoso.

ℂ Scias q; cura quotidiane note facte a flãte aquoso regimẽ totũ in dieta ⁊ potione dʒ vti ad deficcãdũ plusq; i alijs specieb⁹ oĩbus febris flãtice. lenitio i ea fiat cũ cassia ⁊ melle rosato cũ aq̃ ysopi ⁊ mente capilli veñ. Et vomit⁹ in hac spẽ est iuuamẽti sublimis. digerat mä in ꝓn° cũ geleniabin ⁊ aqua mẽte ⁊ feniculi. minoret mä cũ medicamine de turbith qõ ꝓprie educit flegma aquosum postea digerat cum syrupo de q̃q; radicib⁹ ⁊ geleniabin: ⁊ fit dictus syrupus acetosus ⁊ aromatizat⁹: ⁊ sumat cũ decoctione ciperi mẽte ⁊ squãti. deinde item purget cũ dicto medicamine de turbith. ⁊ postea item succedente digerat mä cũ syrupo de sq̃nato cũ aqua apij: ⁊ purget cũ pillulis que sic fiũt. ℞. agarici turbith kebulo⁊.aii.ʒ.i. pulueris pigre.ʒ.ij.zinzi.nardi salis gẽme.aii.℈.i. ⁊ est in oĩbus alijs magis simulis cure quotidiane pure. ℂ Curatio aũt febris facte a flegmate acetoso ⁊ mucillaginoso ⁊ a vitreo est fere eadẽ: nisi q; in facta a flegmate mucillaginoso ⁊ vitreo regrũtur medicine magis incisiue ⁊ subtiliatiue ⁊ apitiue q̃ in acetoso. Et cathartica debẽt eligi ex eis q̃ educũt materias grossas difficilis eũonis ⁊ eradicationis. dixit Aue.7° coll'ʒ qñ egritudines nõ sunt acute: sʒ sunt ex hũoríb⁹ mucillaginosis ipsas eũare debemus post incisionẽ ⁊ subtiliationẽ que est illo⁊ digõ: alioquin nõ opʒ cũ medicina purgari. ℂ Dixit Uia. in facta a flegmate acetoso in hora accessionis cũ rigor incepit incitet⁹ vomit⁹ cũ oximelle ⁊ aq̃ cal'a vbi anetũ ⁊ radices. ſ. rafani int̃ dõcte. linitiuũ dʒ eẽ ex cassia cũ decoctiõe polipodij cartami anisi ⁊ sene. ℂ Digerat mä cuʒ syrupo q̃ ꝓprie digerit flegma acetosuʒ q̃ sic fit. ℞. hysopi ascę melisse capilli veñ.aii. M.i. radicũ apij feni. petro. endi. ⁊ buglo.aii.ʒ.i. liq. flo⁊ boraginis ⁊ bugl'. thimi radicũ cappis scolopẽ.aii.ʒ.ij. sq̃nanti calami aromatici mẽte.aii.ʒ.iij. passul' sebestẽ.aii.ʒ.i. ꝺcoquãtur colẽtur ⁊ syrup⁹ fiat cũ geleniabin ⁊ melle. clarificet ⁊ aromatizet cũ nardo mace. gariof. ⁊ cinamomo. Et minoret mä cũ medicamine de turbith. Et dixit Uia. in hora accessionis pedes ⁊ crura ponam⁹ in aq̃ cal'a in q̃ sit cocta camomilla anetum melilotũ ⁊ bis silla. Et dixit. dent troc. de ros ⁊ berberis ⁊ de aniso. ſ. mixtis cũ scariola maratri ⁊ apij succo ⁊ oximelle. Et sic medicãdus est eger per vnã septimanaʒ. Jnqt Gerar. sup Uia. vbi insinuat per ꝟ q; iubet dari troc. ꝓdictos cũ herbis nõ multũ calis: q̃uis istud flegma sit frñ valde: qr nũq; in febre dãda sunt vehemẽter cal'a ne essentia febris augeat: qñ si p se calesit multo fortius calesit p aliud cal'm. Et fecit ꝟ ét qr a lenioríb⁹ docet ichoare ⁊ gradatim ꝓcedere ad fortiora vel fortasse fecit hoc i casu quo pticularia alia sunt ꝺ̃ria hũoi. Si. n. essent silla darent⁹ calidiora. ℂ Dixit Aue. vbi. ℈. Hal'. curabat febres de hũoríbus mucillaginosis cũ fricatiõe. ſ. multa. Et ꝟ indiget ꝺsideratiõe: qñ nõ est tutũ qn p fricationẽ hũores sparganꝰ p totũ corpus. Et ipsemet Hal'. ꝓcepit in li. de ꝺseruatione sanitatis. q; ille q hʒ lassitudiné ⁊ corpus ei⁹ fuerit plectoricũ vel repletũ hũoríb⁹ mucillaginosis vt corpus ei⁹ nullatenus moueat vel exerciteꝰ vel balneũ intret vel fricationé faciat' aut bis silla. eo q; ista fricatio nõ cõuenit in hũoríb⁹: nisi q; sunt subcutanei vel in musculis. q autẽ sunt in venis nullaten⁹ eũari possunt nisi cũ medicinis lassatiuis. Et qr vides q; si san⁹ faceret fricationé ꝓcepta ab ipso lassitudine. ſ. ita magnã q; de necitate cutis aparet. ⁊ q; hec fricatio in vltimo gravitatis existit. ⁊ illi magis q; hãc patiunt egritudinẽ semp cũ lassitudine videnꝰ esse. ℂ Dicũt q.dã. q; fricationes in flegmate acetoso mucillaginoso ⁊ vitreo debẽt fieri fortiores ⁊ diutius durãtes q̃ in alijs oíb⁹ febris flegmatice spẽb⁹: qñ ⁊ si in sanis hũoríb⁹ stãtib⁹ in venis nõ ꝓueniãt. Jn febríb⁹ tñ ꝓueniũt ꝓpterea q; calor febris iuuat subtiliãdo ⁊ dissoluẽdo illos humores: vt per fricationes diuertant' vsus cuté. ⁊ p parte dissoluant'. Et dñt. post plẽs mínoratiões mãe fricatio ꝓuenit facta cum vino albo subtili vt malvatico pmixto cũ aq̃ q̃q; radicũ vel cũ decoctione seminũ cal'oꝝ. Dixit Sera. si mã nõ esset multe grossitudinis pot⁹ sit secaniabin. sivo grossa aq̃ mellis. Dixit Aui. si sciat si mã est frigida valde nõ est malum vti pipere pauco ⁊ vti vino subtili pauco nõ plurimo. Dixit Costan. in ꝓn° flegmatice acetose ꝺa mellicrate aut oximel cũ cal'a: qr multũ prodest. ℂ Mihi nõ occurrit aliq̃ q̃tidiana medicãda de flegmate puro acetoso nec de puro vitreo. Uerũtñ plies mihi occurrit de q̃tidiana de flegmate mucillaginoso qõ aliq̃n vtebat ad näm acetosi plus ⁊ q̃q; ad näm vitrei plus. Et adducã hic in exm° dñam Joãninã viduã de burgo sancti Laurẽtij quã curaui de q̃tidiana feã a flegmate mucillaginoso q̃ durauit in ea a 1ª die nouẽbris vsq; ad mediũ mensis aprilis. Hec dña erat pinguis etatis annoꝝ.50. nec ampli⁹ mẽstruabat ⁊ steterat vidua annis 18. tpe suo q̃tuór peperat filios. Jpsa tpe sui viduat⁹: q̃uis esset ꝺ diues vsa fuit regie multũ grosso cũ multis legumínibus ⁊ carnibus porcinis vtpl'm salitis ⁊ caseo ⁊ fructib⁹ ⁊ herbis ⁊ vino bñ limphato ⁊ multũ in domo q̃sceobat ⁊ erat stiptici ventris: ⁊ multo amp. pinguis facta erat q̃ tpe mrimonij foret hec fere per duos annos añ q̃ febriret diſniã pati cepit qñ mouebat' velociter aut p gradus scalarũ ascẽdebat q̃ de cã amplius in ocio morabat'. Et qr putabat diſniã pati ex debilitate vtutis p ampli⁹ comedebat Cepit g̃ febrire 1ª die nouẽbris circa pmã horã noctis cuʒ paruo tipo hñte aliqd frigoris in extremis ⁊ dorso. Et añ q̃ caleſieret stetit sic plusq; per tres horas: deinde modic⁹ calor aduenit ⁊ intrauit lectũ: ⁊ post paululũ friguit forti⁹ q̃ pmo: vñ multis pannis coopta stetit alijs tribus horis añq; frigus illud ceſſaret: postea leuiter caluit: ⁊ cum illo calore dormiuit satis bñ. Mane surrexit cuʒ multa tñ pigritia ⁊ lassitudine mẽbroꝝ: comedit tñ ⁊ bibit vt cõſueuit tpe sanitatis. Sero sequẽti habuit ꝺsilem tipũ: ⁊ sic octo dieb⁹ pcessit añq; requireret ꝺsiliũ medici. Fecit tñ in illis octo dieb⁹ duo clysteria lenitiua. ℂ Die aũt nona vocatus ad eã circa horã tertiã inueni eã cũ q̃dã siti cũ aliq̃li squalore faciei ⁊ pulsum hñtẽ puũ nõ multũ spissuʒ ⁊ vrinã albã subtilẽ: vsus tñ mediocritatẽ sube cũ nullo sedimine ⁊ auditis ⁊ ꝺsideratis q̃ supra narrata fuerant: mihi: ⁊ qõ feb. nõ recedebat cũ aliq̃ manifesta eũone: ⁊ q; ipsa dicebat se ab hora vespertina vsq; ad occasum solis aliq̃tulum sentire leuiorẽ: nõ tñ totaliter mũdari putaui eã pati flãticam a flãtib⁹ mltũ grossis. ⁊ viscosis. hãc sic curaui. Oi die appropinquãte hora vesptina cibaui eã pulla parua pista: ⁊ de mane dabã ei bis vel plies de ꝓfectiõe cũ spẽb⁹ aromaticis calis: ⁊ potaui eã vino albo mediocri nõ multũ limphato actu calõ. Et stat im in die sequẽti xª dedi ei ꝟ minoratiuũ cũ lenitiõe. R. medulle cassieñ. ʒ.i.ʒ. dissolute cũ decoctiõe turbith ⁊ agarici. aii.ʒ.i.ʒ.ʒ.ʒ. passularũ anisi. aii. ʒ.ʒ. ⁊ sequẽti mane recepit clystere factũ cũ decoctiõe anisi feniculi furfuris ⁊ mercurialis cũ bñdicta melle oleo ⁊ sale. Et hac eũone facta exhibui ei oximel simplex cũ aq̃ feniculi ⁊ mente. Et ꝟ mó. pcessi vsq; ad 17m die aliq̃ interme diãdo clysteria ⁊ fricatiões añ cibũ ⁊ pn̄m porisimi. Et cuʒ pueniſſʒ ad die 17m nulla adhuc residẽtia erat in via. artũ aliq̃tulũ

De fricationibus fiendis in corporíb⁹ repletis.

Exhibens in flãte mucillaginoso acetoso ⁊ vitreo

aliquãtulũ cepit colozari: vt q̃ſi palida videret: tunc tñ ite/ rauī ſolutiuũ ꝑdictũ: ⁊ dimiſi eã ſic cũ duob⁹ clyſterib⁹ vſq; ad diē 20ᵐ. Vigeſima pria die cepit vrina plus tingi ⁊ aliq; tulum ingroſſari: ſine tñ aliquo ſedimine: ⁊ lingua incepit ericcari: ⁊ cepit aliq;tulũ ſitire: tunc ordinaui ei oximel cõ/ poſitũ vt ſumeret cũ ꝑdictis aquis. Et ſtõ applicaui ℔ cero tum. ℞. maſticis. ℥. i. laudani ⁊ armoniaci. aã. ʒ. ij. gar. palã ge aii. ℥. i. cipi ⁊ cinamomi. aã. ʒ. ß. ⁊ cepi cibare eam pulla groſſiore aũ veſpas ꝓpuũ tpis: ⁊ poſtea ceſſante frigore ꝑn cipiũ poxiſmi ⁊ cũ iã calor expãſus erat vſq; ad extrẽa ciba ui eã duob⁹ ouis ſorbilib⁹: ⁊ cũ his ⁊ clyſterib⁹ ꝓceſſi vſq; ad 27ᵐ diem: tunc manifeſte incepit appere aliqõ ſedimen groſſum in vrina in fundo reſidẽs qõ ad cõcuſſionẽ vrine vir ſepabat: ⁊ cũ ſepabat illico deſcendebat qõ cõprehendi eſſe flã gſſuʒ. dedi ḡ ei tũc medicamẽ de turbith. poſt cuius aſſumptionẽ viſa eſt alleuiari a dolore ⁊ grauitate capitis: poxiſmũ tñ oi ſero eodẽ mõ patiebat: vñ volui digeſtiuuʒ iterare: ſʒ ipſa recuſauit vñ dimiſi eã ⁊ ꝓceſſit cũ regie ſuo clyſteriꝫ ceroto ⁊ ꝑfectione ſupradictis vſq; ad 40ᵐ diez. Die aũt 40° paſſa eſt frigus intẽſius ⁊ diuti⁹ ꝑdurãs ⁊ ca/ luit plus: ⁊ fuit cũ maiori grauitate q̃ adhuc fuiſſet. Itera to ḡ miſit ꝓ me ⁊ iui ⁊ putaui eã in augmento eſſe ⁊ ꝓceſſi digerẽdo cũ oximelle cõpoſito ⁊ aq̃ gnq; radicũ. Et de 7° in 7ᵐ die dabã ei medicamẽ de turbith: ⁊ poſt fiebat clyſte re. Et deinde itez dictũ digeſtiuũ ſumebat: ⁊ ſic ꝓceſſi vſq; ad 60ᵐ die neq; huc aliqõ ſedimẽ a ꝑdicto i vrina apparuit neq; ꝓmutata ẽ febris in aliquo. In vtute tñ bñ manu te/ nebaꝫ: putaui ḡ ad fortiora venire. ¶ Dixit eni Sili. In vi/ trea oz vt ꝓparatio fiat cũ ſubtiliatiuis excellẽtiꝫ calitatis: vt oximel ſquilliticũ cũ decoctiõe fortiũ calidoꝝ diuretico/ rũ. Incepi ḡ exhibẽ ſibi ſyrupũ de bizãtijs cũ oximelle ſql/ lito cũ aq̃ radicũ. v. ⁊ ꝓtinuaui hũc ſyrupũ decẽ dieb⁹ deiñ dedi ei de eõ indo doſim cõpletã. Et ℔ eduxit flãta groſſa velut fruſtra lardi: ⁊ alleuiata eſt deinde febris ſua poſtea ꝓtinuaui dcm ſyrupũ vſq; ad 80ᵐ die: ⁊ pº iterũ purgaui eã cũ dcõ eõ indo. Et ſic itez eduxit de dcis flãtib⁹ groſ/ ſis: ⁊ febris itez alleuiata. vñ deueni ad dãdũ oximel ſqlli/ ticũ ſolũ cũ aq̃ radicũ dictaꝝ. Et itez purgaui eã cũ dicto eõ ⁊ itez alleuiata eſt. Et ſilr ꝓceſſi vſq; in 100ᵐ die: ⁊ iſto mõ ꝓceſſit alleuiãdo vſq; i dcm die: vez ẽ q̃ ab. 80. die vſq; ad 100ᵐ ꝓtinue macreſcẽdo ꝓceſſit: ita q̃ i 100° die erat bñ extenuata reᵘ eiꝰ qõ fuerat: timuit ḡ ipſa ⁊ noluit ampliuʒ purgari: vñ dimiſi eã q̃ oi ſeptimana facẽt duo clyſteria: ⁊ q̃ oi die aliq;tulũ añ horã acceſſiõis capet. ʒ. ij. diatritõ pi/ pereon cũ modico vini albi cali. Et q̃ oi mane ſumeret de aq̃ eupatorij ⁊ apij: ⁊ oi ſeptimana ſelde tyriaca antiq: q̃ fecit ꝓ hanc viã ⁊ liberata fuit adiuta bñficio aeris veris. ¶ Dixit Ruffus. troc. q̃ gloſe militãt aduerſus febres diu turnas. ℞. lacce. ʒ. vij. ſucci eupatorij. ʒ. 4. ſpice. ʒ. vi. ariſt. lõ. ⁊ ro. gẽtiane amig. amaraꝝ maratri apij mẽte. aã. ʒ. 4. croci. ʒ. ij. yerepigre aloes loti. aã. ʒ. vi. folij aſſari. aã. ʒ. ß. doliꝭ. ʒ. ij. ¶ Syrupꝰ bonꝰ digeſtiuus flãtis vitrei. ℞. cala/ mẽti vtriuſq; yſopi origani pulegij polij ſticados melliſſe. aã. ℳ. i. ameos carui floꝝ dr̃ẽdolibani. aã. ℥. ß. radicũ apij feni. petro. aſparagi bruſci cipi ⁊ buglo. aã. ℥. i. radicũ cap/ paris. ℥. ß. ſeis aniſi fileris apij ⁊ rafanide. aã. ℥. ß. piretri cozdumeni diptami. aã. ʒ. ij. decoctio fiat ⁊ ſyrupeſ ⁊ ace/ toſeꝫ cũ aceto ſqllitico ⁊ aromatizeꝫ. Et in ſũma cura fetã a flãte vitreo eſt ſic cura empiale ⁊ liparie q̃ ſuo loco dicet.

¶ De febre flegmatica continua. Cap. viij.

Febris quotidiane ſeu flãtice continue cã eſt eadẽ mã q̃ eſt q̃tidiane piodice. ¶ Et ſilr diuidit iſta in purã ⁊ nõ verã ſiue no tã: ſicut illa: ita vt ſit de q̃tidiana continua alia ṽa ⁊ alia nota: ⁊ ṽa eſt q̃ fit a flãte nãli putre/ facto intra venas: ⁊ nota a flãte ĩnãli ſilr itra venas putre/ facto. Et q̃ nota ẽ diuidit in ſuas ſpẽs ꝑm diuerſitatẽ ſpẽrũ flãtis ĩnãlis. ita q̃ aliq; fit a flãte dulci ⁊ aliq; a ſalſo aliqua ab acetoſo ⁊ aliq; a flãte vitreo. ¶ Verũtñ febris flãtica cõ tinua hʒ vnã diuiſionẽ q̃ nõ conuenit ꝓdice: ⁊ eſt q̃ ex ea alia eſt latica ⁊ alia nõ latica: latica dr̃ q̃ſi latens ⁊ occulta ꝓpter tepiditatẽ ⁊ vniformitatẽ ſui caloris ⁊ ꝓportione tipi in ꝓncipijs excreſcẽtiarũ eiꝰ. Et ꝑ oppoſitas cãs alia dr̃ nõ latica: eo q̃ nõ ſit latẽs nec occulta. Et de hac intelligiꝫ cũ abſolute ꝓferꝫ febris flãtica ꝓtinua. ¶ Dixit Raſ. 18° ctiñ. Flegmatica ꝓtinua ꝓportionaꝫ interpolate. verũ nõ incipit poxiſmus eiꝰ cũ frigore: ſicut in iterpolata neq; ter minaꝫ cũ ſudore: ⁊ vomitꝰ nõ eſt in ea: humor aũt vtrãq; faciẽs eſt vnꝰ: verũ in interpolata extẽdiꝫ per totũ corpꝰ: ſed intra venas occultus manet in continua.

De ſignis primum.

¶ Dixit Aui. Signa febris huiꝰ ſunt: ſicut reliq̃ ſigna fe/ bris flãtice. ſ. piodice. iã dicta ꝓter eradicationẽz ⁊ q̃ ſiliꝫ eradicatioi. i. ꝓter q̃ in ea ſit eradicatio vã vel ſilꝫ tudo eradicatioꝭ. i. falſa qes. imo afflictio eiꝰ ſemp eſt ſi/ cut reliq̃ ꝓtinuarũ: quãuis differat in ℔ illa q̃ ex ea eſt cõ/ cluſa: ab ea q̃ eſt ꝓportionaꝫ. nã in ꝓportionali aliq̃n in tẽ poze ſimili dimiſſioni interpolate fit remiſſio febris: ſed in ꝛcluſa nulla fit aliq̃n remiſſio: ſʒ vniformiter ꝑſeuerat per quã vniformitatẽ ẽt differt a ꝓportionali: in qua ſicut eſt manifeſta remiſſio: ſʒ nõ dimiſſio ſic eſt manifeſta fortifica tio ſiue excreſcẽtia. ¶ Scõm ſignũ eſt. dixit Aui. q̃ apud inceptionẽ eiꝰ fiũt frigus rigoz ⁊ horripilb. Et põt vificari 2ʳ. vno mõ apud inceptionẽ. ſ. ꝑmã ꝓncipij vlis. ſ. in ꝑ ini/ tio febris in quo mã putreſcẽte caloz nãlis reuocaꝫ ad in/ tra ad locũ minere eius: vt illã expellat: q̃uis nõ poſſit. ex cuius reuocatiõe accidit q̃ exteriora frigẽt nõ q̃ in eis ſit frigus poſitiuũ: ſicut eſt in ꝓncipijs poxiſmoꝝ flãticarũ in/ terpolatarũ. Alioꝰ vt ꝑ inceptionẽ intelligaꝫ ꝓnᵐ exacer/ bationis: maxie ꝓncipij vlis: q̃ mã eſt magis cruda ⁊ ma/ gis frigida: cuiꝰ friditas ꝑm q̃ſdã q̃ mã moueꝫ. q̃uis ſit in venis extẽdiꝫ vſq; ad extrema: ita q̃ poſitiue infrigidan tur q̃ frigiditas ꝓcedẽte febre ſemp minuẽdo ꝓcedit: ita q̃ cũ puenerit ad ſtatũ nullus ꝓcipiaꝫ. tipus aut puus valde: eo q̃ mã ſemp calefaciẽdo ꝓcedit nõ hñs in ſtatu frigidita tẽ q̃ poſſit extẽdi ad extrema: ita q̃ eiꝰ tipus ꝓcedit ẽ ꝛio tipi flãticarũ iterpolatarũ: q̃ ſemp augendo ꝓcedit: vt ſuo cap̃ patuit. poſſet tñ aliq̃n euenire i tipis poxiſmoꝝ flãti/ ce interpolate: ſicut cũ accideret q̃ illud qõ eſt magis ſubti le dulce vel ſalſum de mã in ꝑnº exacerbationis mouereꝫ: ⁊ q̃ in ꝓncipijs exacerbationũ ꝓtinue flãtice poſſit eueni/ re tipus: cõfirmãt de mẽte Gal. 2° de diffe. fe. vbi circũ infri gidationẽ appropriat ẽt ꝓtinue flãtice. Et dñt. q̃ in ꝑnº ex creſcẽtiaꝝ ꝓtinue flãtice appet tipus: ſʒ nõ in alijs putridis cõtinuis ꝓportionalib⁹: qz in alijs febrib⁹ nõ fit tipꝰ niſi ex ſpẽ ſubita mãe febris ſup mẽbra ſenſibilia: ſʒ in eis talis mã nõ ſpargiꝫ ſup ipſa mẽbra: ſĩc nec ẽt in cõtinua flãtica expelliꝫ: ſʒ in ea fit tipus ꝑ cõitatã frigiditatis ſue mãe ad extrema: vt dcm eſt: ⁊ qdã alij dicũt: fit iſte tipus in eo ex reuocatione caloris nãlis. Ipſe. n. in venis ſuffocatur ſub multitudine huiꝰ mãe viſcoſitate ⁊ groſſitie q̃ in venis in/ uenit. Et adiuuat ad reuocationẽ eiꝰ peſſimitas putrefa/ ctionis ipſius mãe. Et nõ obſtat hoc dicto Gale. q̃ ſino/ charũ. i. ꝓtinuaꝝ ꝓpriũ eſt nõ horrere. nã dcm eius intelli/ gitur de horroꝛe ꝓcedẽte ex ſubita ſperſione mãe male ſup mẽbra ſenſibilia: ſʒ nihil ꝓhibet qn dictis modis poſſit ac cidere. ¶ Et ſubdit Aui. Fit illis rigoz in ſex horis aut tñ ſupans illũ q̃ fit in piodica. nã piodica etiaz nõ eũaꝫ a reſi/ duo: verũtñ eſt occultũ nõ appens hoc textus 2ʳ exponit. vno mõ q̃ Aui. per rigorẽ non intellexit tipũ: de quo dixe rat. nã nõ cõuenit intellectꝰ eiꝰ tipo reperto in cõtinua flã/ tica: ſed per rigorẽ intellexit tepozẽ ⁊ remiſſionem caloris qui fit in qete ſeu dimiſſione exacerbationũ. nã ſicut in pio dica ſunt ſex horeſ falſe quietis a dimiſſione poxiſmi: ita in ꝓtinua ꝓportionali ſunt ſex horeſ tepiditatis aut tñ. i.

circa ꝫ ſpaciū:q; aut paulo plus aut paulo minus:ſꝫ é ſu/perans.ſ.calo; illa ex hora tepiditatis ꝓtinue illū q fit in ꝑiodica.ſ.in illis ſex horis ſue ḡtis:nā ꝑiodica:vt ipſe dixit ét nó eūaſ a reſiduo.i. a reliquijs caloris in illis ſex horis:verūtñ illud reſiduū eſt occultū nó apparēs. Et inue niſ q̄dā lra loco eius q̄ dicit aut tñ dicēs attū. z eſt lra cō tinua z clara. Alio mó exponiſ z p rigorē intellexit Aui. frigus in ꝑn̄o exacerbationis eueniēs: z dicūt q illud fri/gus fit ſex horis aut circa ꝫ z q fit ſupans illud qō fit in ꝑiodica nó intēſiōe:ſꝫ in durabilitate manifeſte:q; apparē ter magis durat.nā ꝑiodica nó eūaſ ite a reſiduo.ſ.frigo ris:q̄ſi dixerit.iterpolata hz ét frigus:qō durat ſex horis. ita q in eis nō eūaſ a re reliquijs eius:ſꝫ illō reſiduū frigo ris ē occultū nō apparēs:ſic in ꝓtinua. Et ſētilis dixit.q ꝑ[a] expō é melior:q̄uis multū extranee Aui. viſus fuerit ꝫ vocabulo rigoris p tepiditate. Et eſt hec ꝑ[a] magis ꝓformis rōni z expiētie.ꝑ[a] aūt expō ſibi nō plz:z fortaſſe nó ſuſtine reſ:cū rō opp[m] ꝓcludat cū fit mā ꝓtinue in loco in quo ma gis calefit:z mā interpolate i loco in quo min⁹:z ſit ét fri gus ei⁹ magis purū frigore ꝓtinue. Expiētia ét teſtaſ ꝑm plz frigus diutius durare in ꝓncipijs porriſmo; iterpola/te q̄ꝫ i ꝓncipijs exacerbationū ꝓtinue. Q̄ō.n.expiētia hr̄ in hoc é q i ꝓncipijs exacerbationū q̄tidiane ꝓtinue null⁹ ti pus euenit aut puus valde:z tūc é aut q̄dā circū infrigida tio.i.circa cutim z extrema infridatio:z marſ circa pedes naſum z aures:aut q̄dā ſomnolētia aut ſomni ꝑfundatio aut oſcitationū z alicū multitudo:pp qō marſ oꝛ ſine tipo eē. ¶ Judeus dixit.q in hac febre multiplicaſ ſomn⁹. Uñ Hili.dixit.q ꝓtinua flātica.ſ.ꝓportionalis facit motū i ho ris flātis ſine tipo. Et Huil.dixit.ſit abſq; frigore. Et dixit Judeus q vrina vna die vr̄ alba ſubtilis alia die groſſa z ruffa cū multa reſidētia. Et in ſumma vrina mutabiſ nunc vno mó nūc alio. Et dixit Judeus.accidit patiēti cū multa calūtate:q cū tāgiſ corpus ei⁹ ſentiſ irroratū nó ſiccū aſpe rū z mulriplicaſ ſputū eius. z aduenit patiēti obliuio z ſu beth nec ſitit.ſ.intēſe:ſic in alijs ꝓtinuis. Et de iſta ſpē flā/tice ꝓtinue dixerūt qdā ipſꝫ ſp eſſe ꝓportionalē: z differt a flātica ꝑiodica in pulſu z vrina ꝑm qd.nā pulſus in cōti/nua ꝓtinue ē inequalis z vrina eſt turbida:in ꝑiodica aūt nó ſic. ¶ De ſignis aūt flātice ꝓtinue latice.dixit.A.q ipſa eſt res magis ſilis cū ethica:z hoc pp vniformitatē caloris eius z ipſius diuturnitatē z lōgā afflictionē z corpis exte nuationē z ariditatē inde ſequētē:z ét ad indigōnē multū ſilaſ ethice:qñ corpis macrefactio z ariditas in ea oī die augeaſ:ſicut in ethica. ¶ Dixit.Hui.nó é hec febris magne inflāmatiōis.imo lēte affligit:ſꝫ é lōgi ſpatij z afflictiōis:z eſt multū abſcōſa z latēs. Et pp ſuā lōgā z occultā z intrin ſecā calefactionē cū ꝓtinua calefactione corpa deſiccat: ita q p hoc q̄ꝫ a medicis ethica iudicēt:z ꝑm iſtā viā z affli ctionis modū magnā vr̄ hēre affinitatē cū ethica. ¶ Sed differt:q; in ethica pulſus é ſubtilis z ſtrict⁹ z ſiccus dur⁹ ſꝫ in latica é lenis z mollis puus cū q̄dā latitudine.vñ leni tas pulſus eſt q ſepat eā ab ethica. ¶ Differt ét dixit Hui. q; ethica q̄ſi ſp é vnius tenoris: q̄uis poſt cibū aliq̄l[t] iflā meaſ.latica vō in ꝑn̄o noctis ſiue ſumpſerit cibū ſiue nō ſp magis incipit ifeſtare:z circa mediā noctē magis iflāmaſ. ¶ Urina ét i latica magis fit diſcolorata groſſa ſaltē i ꝑn̄o quodāmō liuida:ſꝫ in aug[to] z ſtatu fit colorata ruffa z ſpiſ ſa z multū variaſ in ea vrina in ſba z colore:ſꝫ in ethica eſt ſp q̄ſi vni⁹ tenoris in ſuba z colore:z eſt q̄ſi ſilis vrine ſanoꝝ vel parū ab ea elōgata:z eſt oleaginea in ſupficie. Et iterū pell[t] in ethica é tēſa arida z aſpa:ſꝫ in latica é mollis abſq; aſpitate manifeſta. ¶ Et iſta ſpēs ꝓtinue flātice iter febres ꝓcluſas a q̄buſdā numeraſ:q; nullā vr̄ hēre excreſcētiam manifeſtā. ¶ Dixit Hili.ſigna ꝓtinue flātice ſunt vrina ruf fa vel ſub ruffa p totū ſpiſſa z feculēta:z q̄ſi turbata in ſu pficie liuida.calor eni; ꝓtinuus eſt:ſꝫ i nocte mino:z lēt⁹: a ꝑn̄o faciēs modū porriſmi i horis flātis ſine tipo cū capiti grauitate z toti⁹ corporis ſupore:facies ē tumida z ſbal/bida z ſitis modica aut nulla oris iſipiditas pulſus é latus mollis tardus z ineq̄lis.ſ.q̄ñq; fortis q̄ñq; debilis. Et dix q ſicut garulitas é ſignū cole:z taciturnitas melie:ita ſtu por eſt ſignū flātis.palpebra; ét adeſt oppreſſio z oculo; turbatio z ſubcineritius color in facie z ventris inflatio z nauſea.ſup.z ſtōi debilitas:z reliq̄ accūtia dicta in ſignis ꝑiodice. Et dixit Hili. vrina i q̄buſdā corpibus eſt valde re miſſa vt q̄ñq; p vrinā z eius colorē anceps ſit febris diſcra ſie cognitio. Et ego in plūbus viris z mulieribus patiēti⁹ hāc febrē vrinā aquoſaz in colē z ſuba vidi:ſꝫ febris i eis p pulſuz z alia ſigna manifeſtabaſ. ¶ Et ꝑdcā ſigna ſunt fe bris flātice ꝓtinue ve facte a flāte näli putrefacto. flāte vo ꝓtinue note ſigna ſunt oīno ſilia ſignis febris flātice ꝑiodi ce note diſtincta ꝑm diuerſas eius ſpēs. verū in ꝓtinua flā tica ſemp calor é additus ſupra calorē ꝑiodice ſibi ꝓportio nalis in mā.dixit Raſ.18°ꝓtiū.q de febre flātica.ſ.ꝓtinua é aliq̄ q̄ é adurēs:z é inflāmatio circa cor pluſq̄ꝫ i corpe to to:z hoc eſt ex flāte ſalſo:vt.ſ.i cauſone. Dixit Raſ.vbi.ſ. H.dixit.q in febre flātica nō cognoſcit ad quē finē debeat puenire:z dixit.q q̄ñq; febris flātica é pauce quātitatis z in q̄litate calitatis eſt piculoſa:z hoc iō:q; talis eſt latica.

Dixit Raſ.in diuiſiōib⁹ q curatio hui⁹ febris é ſic cura quotidiane ꝑiodice. Uerūtñ oꝛ vt ſit intētio tua i hac febre ꝑm ea q̄ calefaciūt cū cautela plus:z ꝓprie cū ca put é debile z eger eſt de illis in q̄bus egritudines aſſuete fiunt.ſ.in capite ſuo. Multotiēs eniꝫ fit in eleuatiōe hui⁹ febris in aug[to] vel ſtatu birſen frñ.i.litargia. ¶ Et.A.dix eſt ſic cura faciēdis po[m]oi die.ſ.q̄tidiane pio[ca].oꝛt tñ ab ea in ꝫ:qñ oꝛ vt in illa.ſ.ꝓtinua ſit adminiſtratio caloꝝ ſub/tiliātiū cū facilitate.ꝺbēt.n.eē remiſſioꝛa i gradu calitatis: q; q̄ꝫ in oi flātica ſit a[or] intētio ad cāz q̄ꝫ ad diſpōnē: tñ in ꝓtinua é intētio ad diſpōnē a[or] nō q̄dē abſolute: ſꝫ re[a] ſue pio[ca]. Et ꝫ pp mām ꝓtinuaꝝ ꝓtineri i venis loci maio ris ebullitōis. Et itellexerūt ſapiētes.q curatiōes vtriuſq̄ ſint ſil'es tā iſtr'o diete q̄ꝫ potōis.vñ de inſtr'o diete. ¶ Dix. A.ꝑparenſ cibi eoꝝ i obſeruatiōe tēpoꝝ z diuerſitatis ei⁹ .ſ.ꝫ ſuas ſpēs z mās z i fortitudie vtutis z debili[te]:ſic eſt illud.cuius rememoratio p̄ceſſit.ſ.in cura flātice pio[ca]. Et dixit i ſpāli.q̄ꝫ ꝓfert eis kiſt de aneto z capparib⁹. Et ꝫ p kiſt itellexit extremitates aneti z cappis z fruct⁹ eius cō ditos cū aceto ſale z oleo. Dix Hili.a ꝑn̄o vtanſ dieta ꝓfor tāte näm aſiq̄ vtus debilitet z bibāt vinū albū liphatū z ſit debile. Et ſi timeaſ de debilitate capitis abſtineat a vino z bibat loco ei⁹ aquā decoctiōis granoꝝ granatoꝝ vel ſe/beſtē z mell'i:z comedat aquā cicer ru. vel folia ſicle cocta aut cibariū fcm̄ ex folijs feniculi petro. z ſpinachioꝝ aut carnes edi z pullaꝝ aut gallinaꝝ ſex mēliū z ſil'r coctas cū lactucis ſpinachijs z ſilib⁹ z ꝓditas cū agreſta z ſucco gra natoꝝ z ſiluz:z cū cardamomo aut aſſatas ꝓditas cū ſuc cis acetoſis. ¶ Dixit Rogerius. Si videris ipſum debilita ri i 7°die poteris dare colaturā gallie:ſi aūt veneris ad 14[m] diē:z adhuc vrina é paꝝ cocta poterim⁹ dare vinū mellinū liphatū. ¶ Scias tñ q in ꝓtinua cibi debēt offerri ſubti/liores z facilioris digōnis minoris q̄ꝫtitatis z paucioris re pl'onis q̄ꝫ in ꝑiodica:quāuis.n.vtraq; plongeaſ: ꝓtinua tñ minoris é ſpacij. Et ꝫ p̄dcā obſerua regimē i alijs reb⁹ ñ nälib⁹. Silr ſi ſil'es inſtr'o potiōis obſeruādo ipꝫ i ꝓtinua ſic dcm̄ é in pio[ca] in necitate lenificatiōis digōnis eūonis z alteratiōis. ¶ Uerūtñ flōmia hac ꝓueniēs tior é q̄ꝫ i pio[ca] cō ſentiēt⁹ ꝑticularib⁹ z ſtātib⁹ ꝺditionib⁹ ibi poſitis. Et po tiſſime é ꝓueniēs i facta a flāte dulci z in ea flōmia magis ꝓſentiaſ. Dixit Hili.in q̄tidiana de flāte dulci fiat flōmia ꝑm virtutē z etatē z in facta a flāte ét näli q̄ nó latet ét oſtiaſ de flōmia. Dix Ferrari⁹.ſi patiēs carnoſus fuerit z ſanguis quodāmō ſupabūdauerit fiat flōmia pua ad virtutis ꝓſer/

Alia ſi/gna.

Signa la tice q̄ cuz ethica cō/uenit z ab ea differt.

De cura.

De flō/mia.

uationẽ:sed fiat lata vt sanguis grossus possit exire: z si q̃ vẽtositas in venis ẽ possit exhalare. Et Rogerius dixit.q̃ p̃m̃ dñiliũ est vt ꝓueniẽtibus ꝓticularib⁹ fiat flõmia z silr trã scurrere p alias intẽtiones dictas: vñ in digõne dixit. A. sit ꝓtentus eis q̃ sunt liẽ syrupus acetosus z geleniabin z iulep de melle z aq̃ mellis q̃ lz ꝓueniãt i mã differũt i qztitate iulep.n.recipit plꝰ de melle z minus de aq̃: z eꝫ aq̃ mellis plus recipit de aq̃ z minus de melle. Et subdit.z siẽ aq̃ feniculi z aq̃ apij z triũ radicũ.s.apij z feniculi z petrosilij.naz ista sine dubio ꝓferũt in digõne mꝛie statice ꝓtinue vẽ. Rogerius dat p digestiuo syrupũ acetosuz simplicẽ vel cõposi tũ. Guil.exhibet oximel aut mel ros.cũ aq̃ radicũ: deide eũo fiat cũ medicis eũantib⁹ flã. ¶Dixt Raſ.i diuisiõib⁹.qñ caput fuerit debile z febris tarda tepida.tũc da ei in potu fortiora i ꝓuocãdo vrinã z eũa flã cũ eis:liẽ sunt troc.de eupatorio z pillẽ in qb⁹ est pulpa colloqntide z aq̃ seiuz z radi. ſ.diureticoꝝ z aq̃ mellis diaciminũ z diatriõ ꝓueniũt. ¶Et A.posuit plꝛes descriptiões trociscoꝝ vtiliũ inter ꝙs ponit descriptionẽ troc.de absinthio: z in ea nõ ponit absinthiũ qõ fuit sortasse vitio scriptoris. vñ dñt qdã.q̃ oz suppleri. vel fortasse vocauit eos sic nõ ab absinthio qõ ibi igrediat vel ingredi õbeat:sz qz bñt vtutẽ silez vtuti absinthij:siẽ et diacurcuma:describit a Me.z alijs.z tñ in ea ñ igredit curcuma. ¶Rogeri⁹ in intẽtione ad alterationẽ dat zuccaruz vio.z syrupũ vio.i potu q̃cunq̃ hora ogrua voluerit eger accipe. Et in summa p cura flãtice ꝓtinue tã vẽ q̃z nõ vẽ recurrẽdũ ẽ ad curationẽ sue ꝓdicẽ ꝓportionalis in mã obseruato cañ. ut ꝓpositio. Dixit Raſ.in diuisionib⁹.multotiens pueni ad ꝓfortãdũ stõm cũ zuccaro ros.z troc.de ro. z ſimilibus. Cũ dixit Gui.tota intẽtio tua sit in hac febꝛe in ꝓfortatione stõi z appetitus ne deficiat. ¶Et dixit Raſ. multotiens ꝓducit hec febris ad hydropẽ z ꝓprie hyposarcã. Cũ ergo videris inceptionẽ corruptionis tunc incipe succurrere ei cũ illis que dicta sunt in caº suo:z in caº de hydrope. Et eligẽ ex medicinis illis ꝓuenientiores eaꝝ ſm calidꝫtatẽ febris z earũ tarditatẽ. Dixit Gui.si times ꝓuersionẽ istius febris in ethicã:prepara te cũ medicinis ethice:z cõpone eas cuz medicinis istis ponendo in cõpositione de medicinis istis plusq̃z de medicinis ethice.

¶Incipit distinctio quinta summe quarte.

Quinta distinctio

est de febꝛe melancolica: z continet capitula nouez.

¶De febꝛe melancolica z speciebus eius. Cap.j.

Febris melica qñq̃ absolute vocaꝫ ab auctoribus quartana: qz vt patuit melãcolie inest moueri de q̃rto in q̃rtũ. Ab Jsaac aũt vocaꝫ tetrateus. Est aũt febris melica calor extraneus ꝑncipaliꝛ ex accensiõe z melie putrefactione ad conueniens z ipsum z humores ꝑter nãm distẽperãs:z ab eo i totũ corpus ꝓcedens nãlib⁹ opõnib⁹ vt.s.

Causa aũt huius febris dixit Serap. sup Tia.ẽ humor melicus nãlis vel innãlis putrefactus. Cũ aũt dixit Ale.q̃ melia nõ putrefit intellexit faciliꝛ sicut alij humores.resistit.n.putrefactioni cũ terrestreitate sue subẽ z fridi tate z siccitate sue cõplõnis:q̃re difficulter putrefit. ¶Qui dã aꝛ dixit.q̃rtanã aliqñ fieri ex flãte acetoso vel vitreo vel salso absq̃ ipsoꝝ adustione vel ꝓuersione in melã. Et dixit Ferrarius.qdã volunt q̃ nõ fiat de vitreo:sz melius z frequẽtius de salso. Talis aũt q̃rtana nõ oz inter febres melicas cõputari:qz mã eius nõ est melica:sz flãtica:z iõ iter flãticas oz numerari:z sicut flãtica z nõ sicut melica curatur. Dñt ergo aliqñ q̃rtanã fieri de flãte.i. flãticã febrẽ de flãte cui accidit vt moueaꝫ de 4ª in 4ª in modũ motus melie pp aliqs ꝺditiones in ipso flãte qõ est eius mã reptas. ¶Sequẽdo ergo ꝺ melica q̃rtana.dixit.A.q̃ cãe q̃rtane sunt ea q̃ gñant meliam:z que postea putrefiunt. ¶Diuidit aũt febꝛis melica in spẽs diuisione sue mãe:nã melia alia est nãlis alia innãlis. Dixit.n.A.q̃ melia alia ẽ q̃ est fex sanguinis: z ista est q̃ est nãlis: z alia ẽ adustio eius z cinis hũoꝝ.s. alioꝝ:z ista ẽ innãlis. Itaq̃ febris melica alia ẽ a melia nãli putrefacta:q̃ si moueꝫ p 4ª vocaꝫ q̃rtana pura siue vã siue certissima. Quãuis velit Hoz.z multi alij q̃ ad q̃rtanã verã reqrank ẽt ꝓueniẽtia ꝓticulariũ. Dixit.n. H.2º de dif.fe. certissima.q̃rtana solũ fit i melico hũoꝛe frido z sicco cõplone ex tũc.s.nãli nõ facto p adustionẽ alioꝝ hũoꝝ z ꝓuersionẽ eoꝝ in meliã: vel ẽt nõ melia nãli vel innãli cũ admixtione alteriꝰ hũoris secũ. ¶Et alia ẽ a melia innãli: z ẽ 2ª vna facta innãlis p admixtionẽ alterius hũoris cũ melia cõmixtione nõ vnita. attñ melia ẽ tãta reª istius hũoris q̃ trahit ipsum secũ ad suũ motũ. Alioº p ꝓuersionẽ alteriꝰ hũoris: vel ẽt sui ipsius melie nãlis in meliã innãlẽ: z ista ẽ 4ª. dixit. A. nã de ea ẽ sanguinea.s.facta p ꝓuersionẽ sanguinis in eã alia flãtica alia colica: z de ea est adustio melie nãlis. ¶Dixit Gera. hunc vltimũ modũ ex adustione.s.melie nãlis q̃dã negauerũt:sz nõ recte. Et de istis fuit Simeõ: vt scripsit Raſ.18º ꝓtiñ. dixit.n.nõ fit nisi ex adustione triũ humoꝝ.s. sanguinis colẽ z flãtis.melã aũt nãlẽ nõ est polẽ putrefcãz esse.s.post q̃z adusta fuerit. Et subdit.siẽ plꝛes sunt spẽs flãtis:ita plꝛes pñt ex eo gñari spẽs melie p adustionẽ. Et silr dixit de spẽbus colẽ. Et febris facta a melia nãli vocaꝫ q̃rtana nõ vã siue z nõ pura nõ certissima siue nota. ¶Dixit Sili.q̃rtana nota ex adustione humoꝝ facta q̃tuoꝛ hz spẽs vna ex adustione sanguinis gñata. Et adustũ ex sanguine ẽ salsuz cũ pauca dulcedine z ad põticitatẽ trahit. Alia ẽ ex adustione flãtis:z si flã fuerit subtilis subẽ.s.inter flãta: ad dulcedinẽ trahit:si vo grosse sit subẽ z spisse trahit ad acetositatẽ z põticitatẽ. Alia ex adustióe colẽ z trahit adustũ eiº ad amaritudinẽ:z alia fit ex adustióe melie nãlis:z adustuz ex subtilioꝛib⁹ ptib⁹ eius ẽ acre:siẽ acetũ:qõ cadẽs sup terrã ebullit z fugiunt ab eo muscẽ pp horribilitatẽ sui saporis z odoris:adustũ vo ex spissioꝛibus ptib⁹ eiº ẽ minoris malitie z minoris acredis z minº bullit sup terrã. ¶Dixt Ser. plm hũoꝝ faciẽs q̃rtanã nõ ẽ nisi ex adustióe aliorꝝ hũoꝝ: z iõ plm q̃rtana ẽ nota. ¶Et scias q̃ qñ auctores dixerũt febꝛẽ putrida: vt q̃rtanã fieri õ hũoꝛe adusto nõ itellexerũt adustione vltiata ducẽte ad icinerationẽ nã hũoꝛ sic incineratus ñ põt recipe ebullitionẽ: z ꝓ ons neq̃z putrefactionẽ inducẽtẽ febrẽ: cũ nõ remãserit in eo hũiditaz q̃ foꝛet pabulũ caloris febrilis:sz intellexerũt de adustione remissa que nõ ꝓducit ad icinerationẽ neq̃z ad corruptionẽ forme hũoralis q̃ adustio ẽ qdã igrossatio p ꝓsumptionẽ ptiũ subtiliũ hũoris q̃ adurit a calore forti agẽte in quo tñ nõ adhuc remãserũt qdã ptes humide: cũ adhuc seruet formã humoris:rõne q̃rez põt ebullire z putrefieri. Qz aũt vi innuere Jsaac capº de q̃rtana: z ẽt expsse dixit. A. qñ ex diuturno morbo debilitaꝫ nã. ita q̃ nõ põt expellere mãz putrefactã cũ sudoꝛe vel vrina remanet i coꝛpoꝛe reliqa q̃ ibi ogregaꝫ z ꝓuertiꝫ in meliam: z sic fit febris ex incineratione derelicta in poꝛisimis.nõ ẽ intelligẽdũ q̃ ex illa re incinerata sola p se fiat febris:qz pp cãm dictã nõ põt putrefieri: sed tunc gñat:qz pmiscẽ cũ hũoꝛibus grossis:z ꝓuertit eos ad nãz melicã: z sic intelligiꝫ q̃ ex illo cinere gñeꝫ q̃rtana. ¶Dixt Auer.7.colli. Febriũ q̃ ex hũoꝛibus melicis fiunt qdã fiũt in 2ª digõne z qdã in 3ª. Et qõ adiuuat sup gñonẽ istoꝝ est opilo poꝛoꝝ cũ grossitie hũoꝝ z difficultas digestionis. ¶Diuidit isup q̃rtana tã vã q̃z nõ vã in ꝓtinuã z interpolatã. verũtñ. H.2º dif.fe.dixit 3ª genus sinocarũ.i.ꝓtinuarũ febriũ:cuius poꝛisimº in forma q̃rtani poª puenit raro fiẽs ẽ nõ qescẽs in ifebricitatione.i.raro fit q̃rtana ꝓtinua Jõ Aui.ait plm q̃rtana ẽ ꝑiodica z minoraꝫ casus q̃rtane ſsepabilis. Dixit Serap. sup Tia. qz raro talis hũoris habitatio ẽ intra vasa pp dissilitudinẽ suã ad nãz. repiꝛ ẽt ex eo icoꝛpe pancũ: z illud est ineptũ ad susciꝑiẽdũ putrefactionẽ vt.s. dcm ẽ. z iõ cũ colligiꝛ in venis z ꝺrelinqꝛ a nã pusq̃z

Quartana alia interpolata alia continua.

possideat a putrefactione expellit ad extra venas ſm plm z oñt ſm plm. nó vt credas q ex qlitatibus ſuis: z mo ſbe repugnātib⁹ putrefactioni nó poſſit putrefieri: ſic qdā extimauerūt: vt dixit Aui. q ẽrtana non gñaſ ex melia nāli qm ipſa nō putrefit pp dictas cās. Qm hic ſermo nō oz: vt auſcultef. imo de ꝓprietate oīs hūiditatis ẽ vt putrefiat: q̄uis rarificef in ꝓparatione. ſ. minori ad putrefactionem vni⁹ hūoris q̄ alterius. z max⁹ melie cū min⁹ ſit pata putrefactioni. Inuenif g̃ aliq̄n ẽrtana ꝓtinua. Et dixit Hale. vt adduxit Raſ. 18°. ꝓti. qñ febris gñaf ex melia q̄ ſpgif p totū corpus febris eſt ẽrtana pura interpolata. Et ſi melia ẽ occulta intra venas: tūc eſt ẽrtana ꝓtinua nec in alio ẽ dīa ꝓtinue ab iterpolata. ¶ Febris ẽrtana vꝺ ſm plz fit icipiẽ do: z rara eſt q ſequaf poſt alias egritudies z notha ẽrtana raro fit incipiẽdo: ſz vt plm ad alias egritudines ſequitur: de hac intelligés Raſ. in diuiſionibus dixit: plm accidit poſt febres pmiſcent eaꝝ poxiſmi. Et Hale. dixit p⁹ ad glau. ẽrtana ſepius gñaf ex reliquijs febriū p̃cedentiū: z max⁹ eius q̄ cōpoſita noīaf. vñ Sera. ait p̃cedit eā aduent⁹ febriū erraticaꝝ. dixit Aui. ẽrtana. ſ. nota plm euenit i ſucceſſiõe febriū putridaꝝ pp diuerſitatē hūoꝝ ex q̄bus gñaf z eoꝝ putrefactionē. Nā cū aduruntf z nó euacuant multiplicaf melia. ſ. innālis: deinde cū putrefit fit ẽrtana. Dixit Ipo. 3° ꝓnoſticoꝝ. Febribus inordinate vagātibus ẽrtana future ſunt: certius tñ circa autūnū. Et Hal. dixit in cōmẽ. huiⁿ qñ inuenis febrẽ aſſiduā iterpolare z inuenis illud accidere in eo ꝓprius vſus ꝓſumationē eſtatis: tunc ſcias q̄ eſſe eius ꝓuertif ad febrẽ ẽrtanā: eo q̄ hūores q bulliūt in eſtate in febribus aſſiduis qñ fuerit colera nigra extinguif in eis calitas eaꝝ q̄dā extinctiõe: ẽre euadit infirmus p eā a caliditate febris z ꝑpe qñ accidit ei ſudor. verūtñ ſi nā nō ꝑcedit: z eūat rē aduſtā ex hūoribus q̄ eſt ſicut fex q moraf in corpore: redit 2° z calefit z putrefit. Et qñ accidit ei illud ebulit itez 2° z inflāmaf febris. cū ergo accidit ſudor reſoluif cū eo res q̄ iam bulierat ex colera nigra: cūq ebulit itez alia ex ea accidit poxiſmus ali⁹ ex ea: z qñ egri⁹ corporis nó eſt vna: ſz egritudines multe qñ colera nigra gñanf in q̄buſdā mẽbris: z geſcit eius mot⁹ in q̄buſdā eorū aut putrefit: oz neceſſario: vt ſint poxiſmi ſe. nó ſm ordinẽ. Cū ergo equaf cā vel egri⁹ in oībus venis cū victoria colere nigre accidit ẽrtana: z ꝓprie ſi eſt hora anni tunc tps in quo pmutaf ad autūnū: ita vt phibeat reſolutionē hūorū: z faciat eos redire ad interiora corporis. ¶ Dixit Aui. multotiēs pducūt febres diuerſe ad febres pmixtas q̄bus nó eſt ordo pp diuerſitatē reſidui humoꝝ remanētiū poſt febres. Cū ergo ꝓſumunf ſm additionē. ſcz cinereitatis cō firmanf ſup ẽrtanā. Et Alm. dixit. ꝙ poſt lōgas febres q̄rū circuitus planetici. i. errātes fuerint ſepius ꝓtingere ſolet. Et dixit Aui. febris melica multotiēs fit ſucceſſiõe ſplenis. ¶ Et dixit Ipo. vbi. ſ. Marie accidit febres p̃dictas ꝓuerti in ẽrtanā his q. 35. annos ptranſierint in etate ſua. Quia dixit Hal. in cōmẽ. in etate ſtatus humores cōuertūtur ad colerā nigrā. Cū ergo pmutaf ex hac etate ad etatē perfectoꝝ. ſ. in ſapiẽtia q̄ eſt etas ꝑme ſenectutis ꝓhibebit ꝙ etas illā colerā reſoluit: q: frida z debilior: ẽre accidit ab ea ẽrtana. Et dixit Ipo. 3° affo. q febris ẽrtana multiplicatur in autūno z ita dixit Hal. in cōmẽ. z ẽt ſcdo de criſi: z ẽ vez ſi autūnus fuerit frigidus z ſiccus ſeruans nām ſuaz. ¶ Dixit Sera. feb. ẽrtana accidit ſm plm in nā melica: z etate media z regionibus frigidis z ſiccis: z illis qui vtuntur cibis q gñant colerā nigrā ſicut caro vaccina z piſces ſaliti z lētes z caules z caſeus antiq⁹. Et Raſ. dixit. in diuiſionib⁹ plm accidit in autūno: z hyeme z his q̄bus colera nigra dñaf z hūtibus ſplenes groſſos: z his q vtunf cibis melicis. Et Al. dix. in autūno z fine eſtatis z cōplones hūtibus ſiccas: frequētius ſolet accidere. Et Zoar dixit. ꝙ ſolet accidere: vt in pluribus ſembus; z illis q vſi ſunt comedere res valde groſſas z ſiccas ſicut caſeū vetuſtuz z carnes capraꝝ z hyrcoꝝ z aſinoꝝ ſilueſtriū z piſces valde groſſos multi nutrimẽti. aut carnes vetuſtas ſalitas in multa q̄ntitate vel ſi fuerit vſus cōedere oliuas aut melongianas. ¶ Dixit Sera. Incipit fortaſſe cū ledif ſplen: z nō attrahit ſicut oz ẽre remanet colera nigra. Et qñ comeſtio fit ex his q̄ gñant colerā nigrā, donec generef ex ea ſupra id qđ poſſibile eſt ſplenē mundificare. Ciaticus ait. plm patiunf hanc febrẽ qui cōplonē hūt ſiccā z frigidā z etate ſenes z magis fridi z ſicci z macri z ſubtiles venas hūtes z cauas: z autūno z aere frido z ſicco z regiõe ſimili. ¶ Et dixit Sera. p̃cedunt eā aduētus febriū erraticaꝝ ſupp. vel aliaꝝ. Et dixit Raſ. 18°. ꝓtin. q̄ accidit poſt tertianā eſt ex aduſtione colere: z q̄ poſt quotidianā eſt ex aduſtione flā tis. z ſic̄ in alijs. ſup. ſm plm. Dicūt quidā ẽrtana q̄ fit ex melia nāli vel ex nāli vſta eſt illa q̄ maxime accidit in ſenectute. Que vꝺ fit ex melia per aduſtionē alioꝝ humoꝝ generata fit frequētius in iuuentute: z marie in fine eius qñ maior fit aduſtio. ¶ Et nota qđ ẽrtana frequētius accidit q̄z vꝺ: q: frequētius accidit incinerari humores. z melancoliā aduſtā multiplicari in corpore q̄z meliam nālem. Et qa cū innālis ſit magis odio nāe citius a regimine eius derelinquif: q: putrefit frequētius z frequētius facit ẽrtanā. ¶ Dixit Raſ. 18° ꝓtiñ. Febris ẽrtana ſm ſe eſt ſubtilior ex febribus: z leuior corpori: dat enim getē maiorē: z qñq⁹ p eā accidit liberatio ab epilenſia z mala cogitatione: z ſimi libus. Et Aui. dixit. ẽrtana ſm plm eſt ſalua: z hoc eſt pp longā ſuā getē. Saluior tñ ẽrtana eſt illa q̄ non accidit ab apate ſplenis: aut cū q̄ nó ẽ apa ſplenis: ſup. neq⁹ durities neq⁹ opilatio: q̄uis q̄ eſt cū apate ſit deterior: ſignificatur enim q̄ q̄ſtitas melie facientis eā nó eſt multa: ex quo receptaculū eius nó eſt leſum. Et Serap. addidit q̄ nó ſit ẽt cū apate epatis: nā que eſt cū apate epatis multotiens pducit ad hydropē: z pernitiē. Et de hac dixit Hoz. q̄ ẽt hec q̄ pducit ad hydropē eſt longa: ẽt ſi bono vtaf regimine: cum malo aūt regimie eſt longiſſima z mortalis ſm plm. ¶ Et quartana ꝓtinua deterior eſt ſua interpolata proportionali ei ſm plm. ¶ Et deterior ſpēs eius eſt illa q̄ fit ab aduſtione melie nālis: deinde que fit ab aduſtione flātis. deide q̄ fit ex aduſtione colere. Quartana aūt ex aduſtione ſanguinis eſt minus mala. Et dixit Aui. q̄ ipſa velociter recipit curationē. Et ea q̄ fit ex aduſtione colē innālis vel flātis innālis deterior eſt ea q̄ fit ex aduſtione colē nālis vel flātis nālis. ¶ Dixit Zoar. tota malia fe. ẽrtane ꝙſiſtit i difficultate ſiue curationis: ẽ. n. valde magis difficilis recipere curationē q̄z flātica: z nó ſuſcipit curationē niſi in eſtate. ſ. ſm plm. ¶ Dixit Hal. in cōmẽ. ſupius dicto tertij ꝓnoſticorū. Cū ſm plm fiat in autūno cū venerit hyems z occurrerit corpori ſm illā diſpōnē addet in eā: cū adiuuet inclinationē hūoꝝ ad interiora corꝑis ẽre ſeruaf illa infirmitas ſup eo vſq⁹ quo ſupueniat tps aliud in quo permutef hora ad calitatē. ¶ Dixit Hil. ẽrtana in valde ſenibus nō curaf pp debilitatē virtutū eoꝝ. Et ego vidi hoc in Jacobo ſer bonacurſij q exiſtens decrepitus paſſus ẽ ẽrtanā: z tñ poſt appitionē ſignoꝝ digeſtionis bonoꝝ in quo ẽt ẽrtana viſa fuit declinare finaliter mortu⁹ eſt. Dixit. n. Ipo. in aff. Quecunq⁹ egritudines. ſ. cronice valde ſenibus fiunt cōmoriunf: ſimul. n. finif egritudo z vita. Dixit Aui. febris melica longa pducit ad hydropē. ¶ Dixit Hui. Omnis ẽrtana q̄ ex ſe incipit: z nō ſequif alia egritudinē ſiue q̄ nō fit ꝓuerſione alterius egritudinis in ẽrtanā breuior eſt z melius curaf. ¶ Febris ẽrtana ab auctoribus inter fe. cronicas numeraf. Dixit tñ Ipo. in affo. Eſtiue ẽrtane: vt plm fiunt breues: autūnales vꝺ longe: z maxime q̄ ad hyemez ꝓiunguntf. Eſt enim breuior quartanis oib⁹ alioꝝ tēporū z q̄ſtū ad ſua tpa vſa oia: ita q̄ citius finif: z q̄ſtū ad tēpora particularia: q: bz paroxiſmos breuiores. Nam eſtiua

Quartana vꝺ plz fit incipiẽdo quartana vꝺ nota rara fit incipiẽdo z quō fiat

Ptonaſtica.

melia minoris q̃titatis existit ⁊ subtilioris substãtie ⁊ calidioris cõplonis q̃ melia alioꝝ tẽpoꝝ. quare citioris est resolutionis. Et vt dicũt: verificaꝫ de estiua q̃rtana siue sit gñata in estate pp mãm melicã i estate genitã: siue pp mãz melicã p̃cedẽti tpe genitã: ⁊ tunc faciẽtẽ feb. siue sit ipsa q̃rtana p̃cedẽti tpe facta ⁊ reseruata ad estatem: ⁊ fortasse de hac maxie verificaꝫ. Est enim q̃rtana de mã gñata in estate breuioꝝ autũnali ⁊ hyemali: q᷑ nõ fit estate nisi ex adustioe cole q̃ magis dissolubilis ẽ oi mã aliaꝝ spẽrũ melie: ita q᷑ ẽt melie nãlis. dico si fecerit egritudinẽ vel fe. in ipsa estate qm̃ si cola gñata in estate faceret feb. in autũno ipsa posset esse difficilius dissolubilis: q᷑ i estate nõ ꝓcessit multũ adustio: ꝫ in autũno sic. ⁊ sic est ꝓducta in autũno ad exiccationẽ maiorẽ: ⁊ sic ad maiorẽ resolonis difficultatẽ. Estiua tñ q̃rtana fortioꝛa hꝫ accñtia de ingetudine siti acuitate cali/tate ⁊ sikbus. ¶ Dixit Jpo. ꝯ. affo. a q̃rtanis habiti nõ val de spasmis apphẽdunt. intelligẽs phabitos a q̃rtanis patientes lógas ⁊ intẽsas q̃rtanas: ⁊ p spasmos spasmũ ⁊ tetanũ de repone. dixit aũt nõ valde: q᷑ nõ frequẽtaꝫ: vel q᷑ nõ itẽsos patiunt spasmos: ꝫ remissos bñ pati pñt si abũdaret flã in corpibus eoꝝ. Et Aui. dixit. ẽ in ea securitas a spasmo. s. hũido repletionali. qm̃ hũoꝛ ẽ sicc⁹ nõ apt⁹ pcurrere ad neruos: ⁊ ẽt exiccat flã hũidũ aptũ descẽdẽ i neruis ⁊ sic reddit ipꝫ ieptũ. Et dixit Jpo. si supueniat q̃rtana patiẽtib⁹ spasmos sedant. itelligẽs ẽt de alijs egritudinibus melicis ⁊ fridis. sic dixit Aui. q̃rtana salua liberat ab egritudinib⁹ malis melicis sic ẽ melia lepra epilẽsia. s. melica. ⁊ ipsa qdẽ saluat p̃dictas egritudies resoluẽdo ⁊ ꝛsumẽdo mãs eaꝝ: ⁊ ẽt ipsaꝫ disponẽdo eũoni suo rigoꝛe agitãte ⁊ ꝓcutiẽte mẽbꝛa. vñ mã eaꝝ paraꝫ exitui: ⁊ maxᵉ si diuturna fuerit. ¶ Dixit Hali. q᷑ q̃rtana ex hũoꝛe fit colere nigre grosso viscoso: ⁊ ematurari tardãte: iõ longe est pseuerãtie ⁊ tpis diuturnioris nisi forte estate fieri ꝓtigerit ꝑm eius maiorẽ partem si hoc anni tpe fieri ꝓtigerit finiꝫ velociter nec eius plongaꝫ tps. Quando vero estatis ꝓtingit vltio aut autũno aut hyeme longi ẽ spatij: quartana in vere raro ꝓtingit: ⁊ si aliq̃n ꝓtingit est breuioꝛ post estiuã. Dixit Aui. Autũnus inimicus est q̃rtane. Dixit Rasis 19°. ꝓtiñ. In decrepitis nõ de facili fit pmutatio ad q̃rtanã. s. ex alijs egritudinibus. ¶ Dixit. A. q̃rtana q̃ñ non accidit ex ea eroꝛ nõ addit supꝛa annũ. Et cã est dixit Serar. q᷑ ipsa inse/quiꝫ motũ solis sicut febꝛes acute motũ lune. modo i vno anno terminaꝫ motus solis per signa zodiaci. Et subdit Aui. q̃ñq̃ durat annis .12. ⁊ quod est infra eos. ⁊ hoc est q̃ñ cõmittiꝫ in ea erroꝛ: ⁊ ꝑm q̃titatẽ erroris fit q̃titas ꝓlongationis: nam cũ erroꝛe magno longitudo magna cuꝫ paruo parua: ⁊ cum mediocri mediocris hñs latitudinez versus magnã ⁊ puã longitudinẽ ꝛz diuersitatẽ erroꝛis in plus vel minus. Dixit Cõstantinus 18°. ꝓtiñ. Audiui q᷑ q̃rtana durauit .12. annis: ⁊ vidi cui durauit vltra q̃ttuoꝛ annos: ⁊ isti sunt in qbus colera nigra est in fine grossitiei.

¶ De signis quartane. Cap. ij.

Dixit Uiati. hec feb. de pura nasciꝫ colera nigra nãli: ⁊ iteꝝ de colera nigra que de incisionibus est aliox humoꝝ: opꝫ vnam quãq̃ suis ꝓꝛietatibus discerni: vt medicina sua suis singulis ordineꝫ. ¶ Signa itaq̃ q̃rtane piodice pure sunt. Primũ sumiꝫ a rigoꝛe ꝓncipij sui poxismi. de quo dixit Hal. secũdo de differentiis febꝛium. Rigoꝛ in ea maxie accidit talis q̃lis maxie accidit his qui in gelu vasto. i. magno infrigidati sunt. Et voluit ꝙ hoc q᷑ rigoꝛ q̃rtane infrigidet mẽbꝛa infridatione pura: ⁊ in hoc diuersificaꝫ a tertiana pura q̃ pungit. ¶ Et dixit 2°. de crisi: ⁊ adducit. 18. ꝓti. Febꝛis q̃rtana non incipit a pꝛio die quo incipit cũ rigoꝛe fortis: sed rigoꝛ non fit fortis ⁊ augmentaꝫ in ea nisi ꝑm additionẽ suam ꝑm dies: ⁊ sensus ẽt in rigoꝛe eius non est quasi corpus pungatur: sed quasi res infrigidans ipsum: ⁊ q̃si cũ hoc alterat ipsum: ⁊ cõfringat ita vt perueniat lesio ad ossa. cõquirit enim patiẽs de lesione in ossibus suis: ⁊ de attritione in carnibus suis. Et pꝛima ad glau. vt scribit Rabi dixit: q̃rtanã nullo tpe recolo me vidisse incipere cũ rigoꝛe: ꝫ tñ fortificaꝫ rigoꝛ in ea: ⁊ efficiꝫ difficilis ꝓlongitudinẽ diex. ¶ Et de hoc signo dixit Serap. accidit in incepcione ꝓiodi tremoꝛ fatigans corpus ⁊ ledẽs ipsum. ¶ Et Al. dixit. hec febꝛis cũ tremoꝛe adeo vehementi incipit: vt dentes ꝛstringere faciat ⁊ ꝛcutere. Junc/ture quoq̃ atq̃ ossa dolent ac si sup ea foꝛet appensuꝫ: q̃ ea grauaret ⁊ cõcuteret. Et subdit: ꝙ disꝑositio tremoꝛis eius est sufficiens ad significandũ ipsam: nõ enim est talis tremoꝛ in alijs febꝛibus. Et Rasis in diuisionibus dixit: signa eius sunt horꝛipilatio difficilis vehemẽs ꝛsequens pfunditatẽ ossium. Et Hal. dixit. accessio eius in initio hꝫ rigoꝛẽ ⁊ tremoꝛẽ nimiũ cũ grauitate nimia ⁊ fatigatione totius coꝛporis: ⁊ forti frigiditate. vñ Zoar dixit: sentit patiens frigus magnũ: ita ꝙ ossa sua vident cõfringi velut̃ essent percussa cũ grandinibus. ¶ Dixit Aui. q̃rtana incipit in pꝛimis cũ frigoꝛe paruo: deinde incipit frigus eius addi postea minoraꝫ paꝝ apud statũ sicut in flãte. Q̃ dictũ dupliciter exponunt: vno modo ad diuersas partes ꝓncipij referendo: q̃ est q᷑ cũ humoꝛ iste paulatim suffumiget: vt in sequẽti signo dicaꝫ: ⁊ tãdẽ moueaꝫ ad putrefactionẽ: ⁊ tarde caleſat hinc est ꝙ in frigoꝛe eius cadit diuersitas: ita vt initio sui ꝓncipij sit parum. deinde augeaꝫ ꝓcedente ꝑn°: vt circa mediũ eius: postea minoraꝫ paꝝ apud statum: nõ qdẽ statũ ꝓximi: ꝫ statũ ꝓncipij ipsius: sup. deinde declinat cũ incipit augmẽti ꝑn^m 2° modo referendo hoc dictũ ad ꝓximos: diuersoꝝ tẽpoꝝ vñuꝫ huiꝰ febꝛis vt voluerit ꝙ in ꝑn° in pꝛimis ꝓximis. s. in ꝓximis ꝑncipij frigus sit paruũ: q᷑ cũ humoꝛ eius sit crudus tarde in eis mouet sup mẽbꝛa sensibilia. Deinde incipit addi. s. in ꝓximis augmenti vlis: ⁊ ꝑm quosdã ẽt in statu vñ. Jmmo in statu plus addit q̃ꝫ in aug^to: q᷑ mã magis subtiliata ⁊ calefacta est: vnde accidit ꝙ rigoꝛ nõ fit fortis in ꝑn° nec augetur nisi ꝑm additionẽ suã: ⁊ ꝑm dies: q᷑ mã magis putrefacta ⁊ digesta magis efficiꝫ calida ⁊ subtilis: vnde velocius: ⁊ magis repente mouet sup mẽbꝛa sensibilia: ⁊ adiuuat ad maiorẽ rigorẽ amplioꝛ q̃titas mãe q̃ in ꝓcessu mouet respectu eius q̃ mouet in ꝑn°: ⁊ postea minoraꝫ parũ apud statũ. idest post statũ. s. in declinatione minoꝛata iam mã. Et nõ intellexerunt sapiẽtes p̃dicti ꝙ addaꝫ in augmẽto ⁊ statu frigus. scz qualitas positiua frigida. q᷑ imo ista minuiꝫ: cũ sit magis mã putrefacta ⁊ digesta ⁊ calefacta. Nã dixit Hal. pꝛia ad glau. ꝙ veri quartanarij cũ. x. periodos expleuerint declinationẽ frigoris patiunt: sed febꝛes idest caloꝛes febꝛiles: vel febꝛes: idest rigoꝛes qui ꝓꝛie a febꝛibus ꝓcedunt augent. Et Aui. dixit. verũ minuiꝫ frigus apud digonem: q̃ñ minoraꝫ sua malitia. scz frigiditatis ab eo q̃ fuit in ꝑn° parumper. Sed intellexerũt ꝙ addiꝫ tremoꝛ: ⁊ cõcussio mẽbꝛoꝝ. Et fortasse ẽt friditas pꝛiuatiue causata pp maiorem reuocationẽ caloris. ¶ Et subdit Aui. est cũ aliq̃tulo doloꝛe ac si frangant ossa. i. quidã doloꝛ pfundus sentiꝫ q̃si sit cõfractio ossiuꝫ. Est aũt hꝫ sensatio sicut sensatio ponderosa. Et reddens Uiati. causaꝫ huius dicit: ꝙ colera nigra que huiuꝫ feb. est mã: pp sui frigiditatẽ ⁊ grossitiẽ sup mẽbꝛa sensibilia effluens grauat fatigat ⁊ frangit ea: Jsaac aũt dixit ꝙ cã huius est siccitas ⁊ grossities mãe. q̃re nõ currit ad sensibilia mẽbꝛa: ꝫ aggrauans p nimium mẽbꝛa ea frangit ⁊ disiungit: ⁊ sup eis longo moraꝫ tpe. vñ sentit ea patiens ac si essent baculis cõfracta: ⁊ est hic sensus in pfundo: ideoq̃ iudicat infirmus ꝙ sit in ossibus: ⁊ circa ea. Et cã huius pfunditatis ẽ: q᷑ mã eius grossa terrestris cũ venas egrediꝫ nõ põt multũ ꝟsus cutẽ ppelli: ꝫ remanet in pfundo magis. ¶ Et dicũt qdã ꝙ cã huius feb. est vapoꝛ grossus siccus petens musculos

profundos ⁊ pāniculos tegentes ossa: ⁊ cāt in eis malam sensationē pp quā ꝙbunt: ⁊ iudicat iō patiens hoc esse in ossibus. Et sunt q putāt hoc accidere ex ꝓpetate melici humoris ex eo q̄ hic humor q̄ est basis in hac febre cū corruptiōe sua puenit ad ossa: nutrimēt. n. sanguine melico grosso: q̄ accidit in eis cōmotionē fieri: ⁊ sensum circa ea dolotis ⁊ cōmotiōis. ¶ Et subdit Aui. q̄ illic pp ocā cāz est ꝙctio aliter cōcussio: pp quā strident dentes: q̄ lesio fit i musculis mādibulaꝝ pp vapores grossos siccos pueniētes ad eos. Et scias q̄ aliqñ stridor dentiū est tātus q̄ necessariū est eorū ori ēmittere baculū vel gd sile. vt nō rumpant dentes ex forti inuicē allisione ⁊ ꝓfricatione. Et dicūt qdā q̄ in ārtana aliqñ tremor est fortis valde: ita vt faciat treme re lectū infirmi: ⁊ q̄ est supra ipsum: ⁊ tenentes eū. Et causa huius fortis tremoris est fortis motus expulsiue irritate a forti frigiditate huius hūoris: ⁊ eius acredine ⁊ aceto sitate. Et adiuuat ad hec tensio ⁊ disruptio musculoꝝ cāta a dicto hūore grosso intrāte p̄ ꝓfundas ptes eoꝝ: vñ accidit eos solui ⁊ ꝙbi. vñ fortis motus ⁊ cōcussio cātur: ⁊ ꝙctio ēt q̄si spasmosa sicut a vētositate extēdēte. Dixit Hili. q̄ qñq̄ puenit ad hoc: vt interficiat pp attractionē ⁊ ꝓfricationē ossiū spōdiliū: ⁊ spinalis medulle ejectionē. ¶ Et Dixit Hal. eodē. 2°. de dif. fe. q̄ rigor in ārtanarijs nō est talis q̄lis est rigor accidens his q̄ estū vel laborē passi sunt vel a farmacijs calidis mordētibus vlcerū illatiuis: nā talis est qui accidit a mā colica calida in q̄ sentit ac si cutis pungeret aculeis: q̄z in ārtana sentit in suo rigore frigus forte simile frigiditati quā patit homo in p̄n°. hyemis apud vehemētia frigoris. Et dicūt qdā q̄uis sit in fe. colerica velocior ipsius māe p̄ mēbra sensitiua delatio per hoc nō sentit nisi maior punctio ⁊ horripilō q̄z in ārtana. Attñ tremor ⁊ motus ꝙcussiuꝰ est maior in ārtana q̄z in tertiana: ⁊ ēt q̄z in flātica. vis vboꝝ patuit. Et scias q̄ ꝓfricatio ⁊ stridor dentiū eueniētes in ārtana ꝓcedunt sicut dictū est de frigore q̄ in p̄mis poxisimis sunt minores: deinde addunt p̄m additionē p̄m dies: ⁊ in declone iā paucificata mā iterū minuunt. ¶ Quidā vero ⁊ fortasse melius dicūt q̄ ꝓfractio ⁊ stridor dentiū in p̄n°. est maior. ⁊ postea minuit: ⁊ addunt vbū Aui. suprapositū. Uerū lenit apud digōnē. s. cōfractio ⁊ stridor dentiū: q̄m malitia minoratꝝ ārē remittit eius ponticitas ⁊ acredo: ⁊ eius grossities pp digōnē. Et ꝛz sit hec cā maioris cōcussionis pp magis subitā delationem eius: nō tñ est cā tā fortis cōfractiōis dentiū: ⁊ tāte grauitatis mēbroꝝ: ⁊ disruptionis musculoꝝ: imo minoris q̄z antea fuerit. Et signū qdē huiꝰ ꝓfractionis ossiuꝫ ⁊ stridoris dentiū ē ꝑpriū signū sebriū melicaꝝ. Unū Aui. ait. non est sicut in flātica: nā in ea nō sentit ꝓfractio ossiū neq̄ stridor dentiū sicut in ārtana: ⁊ nō exꝑsit nō est sicut in colica relinquens notū q̄ in ea nō accidit: q̄ non fit a mā grossa graui sicut fit flātica. Et dicūt q̄ Auctores itellexerūt ō stridore dentiū sequēte ad tremorē ⁊ ꝙcussionē totius corpis ⁊ mandibulaꝝ: q̄ talis qñq̄ accidit in flātica ⁊ colerica: ⁊ aliqñ nō minor q̄z in ārtana: ꝛz intellexerunt de eo q̄ sequit ad ꝓfractionē mandibulaꝝ: ⁊ dentiū adinuicē q̄ ꝓfractio ꝓcedit a ꝙctione mandibulaꝝ ⁊ relaxatione eaꝝ ꝓcedentibus a vapore terrestri sicco ad eos pueniente: ⁊ eos aliquo tpe ꝙbente: ⁊ aliquo alio relaxāte. vñ dicunt q̄ reperit alia ſra dicens: nō est aūt sile in flātica: supplēt ⁊ in colerica. s. stridor dentiū. q̄si dixerit. nō intelligo de stridore dentium eueniente in flātica ⁊ colerica ex ꝙcussione faciente dentes allidere inuicē ⁊ cōcutere: ꝛz de eo q̄ per confricationez fit qui est huic febri signū ꝓpriū de quo vulgares dicūt q̄ infirmus derugiat dētes. Ista ēt lra q̄ dicit: nō sicut in flātica p̄t referri ēt ad frigus: vñ sit sensus q̄ ꝛz magnū accidat in hac fe. frigus: nō tñ est tñ q̄ztū est in flātica nec extēsiue nec intēsiue. Et cā est q̄z q̄uis ꝑ pte accidat in hac fe. frigꝰ positiuū a mā frida infrigidāte: tñ pl̄s puenit a reuocatione caloris nālis: q̄ō non sic est in flātica in q̄ ꝑ maiorē pte frigꝰ est positiuū puenies a mā fridiore: ⁊ iō in flātica ē intensius: ⁊ magis pdurās. Dixit Raſ. 18°. ꝓti. vidi patiētē q̄r tanā sine rigore oio: cuius p̄n^m fuit cū calitate vehemēti: ⁊ cogitaui q̄ eēt ꝓtinua. ¶ Q̄ rigor in hac fe. sit maior apō statū: ⁊ in statu monstrat ex eo q̄ Hal. dixit. sic ponit. 18°. ꝓtiñ. Rigor fortis in hac egritudine ē signū bonū. signat. n. humorē esse digestū: q̄re puus rigor signat ipsum esse in digestū: nā qñ est indigestus parū exit ex eo ad musculos. vñ ⁊ puas ptes attingit: ꝛz qñ est digestus exit ex eo multū ⁊ ēt multas ptes attingit: ⁊ tūc est rigor fortis purgās ex eo multū. vñ subdit. vehemētia rigoris in ārtana laudat: dūmō nō sit in p̄n°: q̄ vt dixit ibi Rasis cū est in p̄n° signat multitudinē hūoris. Et cū post vehemētiā rigoris q̄ signat hūorē digestū rigor fit leuis signat q̄ supfluitas est diminuta: ⁊ iō pauca transit ad musculos. Et dixit iter Hal. super 6°. epidimiaꝝ. vt scribit a Rabi. febris ārtane nō cognoscitur pfecte status quousq̄z nō incipit rigor diminui. s. ⁊ seq declinationē. Nā in hoc vbo nō itellexit. Hal. p̄ rigorē frigus sic̄ fecit in p̄io vbo ꝛz intellexit motū ꝙcussiuū. ¶ Dixit Hil. in p̄n° accessiōis adest p̄us oscitatio postea horripilo postea rigor. Et frigus in accessionis p̄n° est debile postea ingaleſcit: ⁊ strido: fit in dentibus ꝑ neruoꝝ ostrictionē: ⁊ dolor in ꝓfundo mēbroꝝ ac si ossa debeāt frangi: deide fit frigus ⁊ tremor. Et Rogeri° dixit: p̄ fit oscitatio: deide horripilo. s. cū piloꝝ corpis erectiōe. deinde rigor. deide frigus fridissimū ⁊ frāgitiuū ossiū ⁊ sepatiuū iunctuꝝ: deide tremor. 18°. ꝓtin. inqt iudeus ārtana icipit cū frigorē vehemēti tarde calefactiōis ⁊ ponderositate corpis ⁊ ossiū fortes hūs alices ⁊ oscitatiōes vehemētes. Et Aue. dixit 4° colli. hec febris incipit cū frigore graui: ita q̄ tūc accit patienti stridor dētiū: ⁊ patiēs tūc sentit mēbroꝝ suoꝝ ꝓfractionē. ¶ Scōm signū est sumptū a calore huius fe. de quo dixit Hal. 2°. de dif. fe. q̄ paulatim suffumigat velut qdā lapis vl obstrachū vel os vel qd aliō corpoꝝ frigidoꝝ ⁊ siccoꝝ q̄si dixerit. in humore huius fe. nō cito ⁊ subito accendit calor ꝛz paulatim pp eius frigiditatē ⁊ grossitiē sicut fit in aliis corporibus insensatis duris ⁊ frigidis: vt igni exponuntur: ⁊ pp ea a quibusdā lentus calor vocat. Et dixit. caliditas melle nō ꝓprie dr̄ flāma: ⁊ ꝓprie in cōparatione ad caliditatē colere: sed in cōparatiōe flātis: sicut dixit Isaac sua grossitie nō cito vrit: ꝛz cū incipit vri nō nimiū facit calorē ꝛz disturbat corp^ꝰ pp māz laborē faciētē. Aliqñ tñ nā māe dñat: ⁊ qescit ifirm^ꝰ: ⁊ aliqñ mā nāe: ⁊ tunc molestat. Et Hal. dixit. cū auget bz calorē nō acutū neq̄ pungitiuū nz sentit calorē tertiane. ¶ Dix Raſ. in diuisiōib^ꝰ calitas huiꝰ febris cū calefit est infra calitatē tertiane: ꝛz nō est i siccitate infra illā. Immo pp siccitatē est acutior calore fe. flātice: q̄ siccitas ē lima caloris: ⁊ ēt q̄ flā ē fridius ⁊ minus iflāmabile rōne sue hūiditatis q̄z melia. ¶ Dix Aui. cū calefit corpus nō fit calitas vehemēs: ꝛz fit magis appiēs: ⁊ maior q̄z illa q̄ est in flātica: nā melia cū difficultate sua in iflāmatiōe .i. cū ḃ q̄ difficulter iflāmat nō iflāmat iflāmatiōe de q̄ cure. i. iflāmatiōe itēsa sicut ignis in lignis grossis terrestribus nō fit cū flāma multa: ⁊ ēt nō sic subito iflāmat: ⁊ non cōprehēdit flāma eius corp^ꝰ totū. s. subito vel itēse. imo in ea ē calitas cū horripilone hoc ē exteriora adhuc sē frida iteriorib^ꝰ exñtibus iā calefactis: ⁊ iō est cū frigore tūc i exteriorib^ꝰ: q̄ō est vex ⁊ positiuū: q̄z q̄uis ēt possit eē in eis frigus ꝑnatiuū: q̄ calitas nālis i eis differt venire ad exteriora. Scias tñ q̄ qñ calitas eiꝰ puenit ad statū: ⁊ ē expāsa p totū corpus ipsa ē satis magna. vñ. 18°. ꝓti. dixit filius Mesuay: ārtana qñ calefit est vehemēs eius caliditas sicut in grossis lignis in q̄bus caliditas tardat. in q̄b^ꝰ cū iflāmant est calitas vehemēs: nullo tñ tpe est ita vehemēs sicut i tertiana. Dixit Alñ. hec feb. cū calefit ⁊ accēdit valde calor existit q̄z flātica: non tamen ad calitatē tertiane deuenit.

Secundū signum.

¶ Tertiũ signũ. dixit Sera. paroxismus eius. 24. est horarũ qñ est pura. Qz si cũ ea misceatur colera citrina eius periodus minuit: z si permiscet ei flegma prolongat. Dixit Viati. 24. horas tz. 48. dimittit. Z(illegible) dixit. duratio paroxismi eius non est maior q̃ paroxismus flãtice. s. cũ tota sua falsa gete. sed duratio egritudinis longior fit. dixit Auic. paroxismus eius. 24. est horarũ. Dixit Auer. paroxismus huius feb. est lõgior: z tps reuolutionis eius est dimittẽs duob9 diebus: z inualescit 3° die. ¶ Dixit Hal. 2° de dif. feb. q ea exãte certissima paroxismus eius est longior paroxismo tertiane q̃ est in fridiori humore: z subdit q est similis in longitudine cũ paroxismo tertiane: non q̃ sit eq̃ longus: q̃ lõgior est: ꝛ est ei similis in longitudine: idest in diuersitate sue lõgitudinis: nã sicut paroxismus tertiane pure durat ad plus. 12. vel. 14. horis. z põt eẽ breuior: z in hac breuitate põt multiplr variari in plus z minus: ita paroxismus ãrtane durat ad plus. 24. horis: z põt eẽ breuior. Et in longitudine sue abbreuiationis hz vel hr põt diuersitatẽ multã in plus z minus. ¶ Et dixit p9 ad glau. quartanã febrẽ nõ tã difficili cognitione cognoscimus: sup. sicut alias: quia ãrtana ex se euidẽs est: naz duos dies puros z qetos integros hz 7. 4. die mouetur. vñ dixit Auer. q hoc signũ ppriũ est in hac febre: q̃ non inuenit hic circuitus in aliq̃ alia fe. simplici vel cõposita. ¶ Dixit Hui. q paroxismus eius mouet horã diei. 8ã ꝑm plm. q̃ tunc appropinq̃t motus melie: que q̃ rõne sue grossitiei est difficile resolubilis durat paroxismus ei9 plus paroxismis aliaꝝ. ¶ Quartũ signũ est sumptũ a declinatione paroxismi: de quo dixit Hal. 2° de dif. fe. Eũones in hac febre plures sunt q̃ in flãtica: z maxie itellexit de eũone ꝓ sudore. Qõ est: q̃ eius mã non sic inuiscat z adheret sicut flegma: ꝛ ideo magis subtiliat a calo. Et sunt iste eũones maiores in pn°: z ꝓcessu eius: z fine ꝓportionabiliter cõparãdo eas ꝑm tpa: ꝛ sup. sunt minores q̃ in colerica vñ ait Hui. sudor ei9 est plurimus p cõpõnẽ ad flãticã. ꝛ nõ multiplicat p cõparatione ad alias: absolute tñ sudor non est multus. Immo dixit Rasis. 18°. ptin. In feb. ãrtana nõ est possibilis sudor multus: minima enim pars sudoris ei9 transit ad musculos. ¶ Quintũ signũ est sumptũ a pulsu: de quo dixit Hal. ꝑma ad glau. pulsus ãrtane rarior est z segnior. i. tardior: z hñs ineqlitatẽ. Et dixit. 2° de crisi: febris ãrtana in pn° sui poxismi ponit venã in dispõne puritatis pulsus: z debilitatis z tarditatis z raritatis eius: quaz nõ ꝓsequit egritudo alia ꝑter eã. Et imaginare tibi in ꝑmis paroxismis ãrtane q̃ sit vena solida coarctata vel tecta q̃si trahat ad interiora: z ꝓhibeat eleuari. Et cũ icipit ponit pulsum hñtis eã q̃uis sit adolescens ꝑm pulsus dispositionẽ eius q est in vltimo senectutis. Et dixit: si tu cognoueris pulsum eius in sanitate sua aut tetigisti eũ in egritudine alia in ꝓrio pox° fe. nõ erit tibi neciũ considerare in signo alio donec tu cognoscas q ipsa sit ãrtana: qñ ꝓuerio pulsus ad tarditatẽ z raritatẽ est in inceptione eius superflua valde: vñ decimosexto ptinẽtis: ait Rasis. Maior significatio ãrtane est vna q̃ appet in pn° accessionis eius dũ rigor est crescẽs q pulsus eius erit vehemẽtis tarditatis z raritatis in ipso tpe. Et 18°. ptinẽtis. Febricitãtibus ergo febre quartana qñ tangis pulsum iudica eadẽ hora si inueneris pulsum decliuẽ ad tarditatẽ z raritatẽ q non potest esse tale principiũ in aliq̃ febre nisi i quartana: z erit iudiciũ tuũ verũ. Et dixit Hal. vbi. s. dispositio eius in augmento febris: z peruentione eius status in motu calidita-
tis: z in pulsu est ꝑm cõtrariũ dispõnibus horũ in febre tertiana: immo z in oibus dispositionibus aliis ipsa est hz cõtrariũ eius quo curit res febris tertiane. Et dixit ꝓia ad glau. si cõparaueris statum quartane statui tertiane multo aliqua tibi videbunt citius z spissius in tertianis arterie pulsantes. Et Rasis. 18. ptiñ. dixit tpe augmẽti velox ꝓcul dubio erit z spissus: facta tñ eq̃ rõne de pulsu in aug° tertia ne erit minor valde. Et dixit ꝑma ad gla. cõem oiuz febriũ putridarũ in vna percussione arterie inequalitatẽ euidẽtio rẽ in hac inuenire est. Vñ. 16°. ptiñ. diuersitas eius in pulsu manifesta est valde: z nõ erit in ea de violentia calitatis z inflãmationis illud qd̃ erit in tertiana. Et dixit iterũ ꝓia ad gla. febre cessante si febris signũ adhuc remãsit z pulsus nãlibus tardiores z rariores fiãt ãrtana erit manifeste hmõi feb. Et Raſ. 16. ptiñ. dixit. Si videris post quietẽ febris pulsum esse vehemẽtioris raritatis pulsu nãli manifestũ est q ipsa est ãrtana. ¶ Dixit Sera. pulsus in pn° pio differ: idest paroxismi est paruus tardus z intersectus: z est in statu magnus ꝓsecutiuus: z apparet in eo diuersitas multa. s. in oi tpe. Almñ. quoq̃ dixit. pulsus in inceptione hui9 febris ex puritate tarditate debilitate quoq̃ z raritate puenit ad mirabilẽ dispõnẽ. z si quis recordatus fuerit pulsus infirmi qñ sanus erat nõ indigebit alio signo in cognoscẽdo q fe. q̃ incipit est ãrtana: nã illud qd̃ ex tactu venit cognoscit de superfluitate ꝓuitatis debilitatis z tarditatis z raritatis atq̃ minorationis: z q valde sit ꝓprius ipsius pulsus febris flãtice. Oppositũ tñ huius vltimi dicti Sera. c° de quotidiana dixit. ait enim pulsus est puior pulsu illorũ qbus accidit fe. melie. dicunt qdã q textus Almñ. ẽ corruptus: z vbi dixit flãtice dz dicere tertiane. Dixit Raſ. in divisionib9. debilitat pulsus in pn° huius valde. ita q si assũ duas illũ q hanc fe. hz nõ indiges in eo significatione alia hz. n. in pulsu minorẽ in inceptione alia feb. non tñ sic minorat in hac. Dixit Hal. pulsus i initio est tardus rarus z multũ diuersus cũ augmẽtat pulsus mutat in velociorem z spissiorẽ q̃ fuerit in initio: ꝛ tñ ad cõparationem pulsus tertiane est minor z tardior. Et cũ recedit fit pulsus tardus z rarus: z tñ diuersus est. Isaac vo dixit. pulsus in initio ẽ paruus tardus z occultus. In vltimitate vo. i. in statu fit magnus z plenus pp fortitudinẽ motus mãe nãe repugnãtis. dixit Auer. pulsus huius feb. est puus tardus z rarus in pn° poxismi. Et dr q in augmẽto maior est q̃ in flãtica: q̃ calor qui in hac manifestat feb. maior existit. ¶ Dixit A. est pulsus decliuis ad duritiẽ pp siccitatẽ hũoris exiccãtem arteriã: z trahit pulsus ad interiora: q̃ nõ põt arteria pp siccitatẽ hñ extendi: z in altũ eleuari. vñ est quasi ipse sit pulsus senis. alias serinus. i. durus. Et dixit pulsus in ãrtana ẽ decliuis ad eqlitatẽ: dũ nõ mouet. i. tpe interpolationis z qetis: z si mouet. i. tpe motus z poxismi diuersificat pulsus valde pp grossitiẽ humoris multũ aggrauantẽ vtutẽ. Et dicunt qdã q est decliuis in pn° ad eqlitatẽ re" pulsus flãtice: q̃ mã ãrtane magis vniformiter calefit q̃ mã flãtice. Et subdit. A. multotiẽs fit i ea dyastoles ieqlis. i. diuersa: z fistoles vehemens ꝛ velocitatis ꝓriũ hui9: qõ ẽ in tertiana. q̃si dixerit: q̃uis fistoles sit velocior in oi putrida q̃ dyastoles: nihilominus in ãrtana hoc plus accit re" tertiane: q̃ hũor eius grossus indiget plus educatiõe: z calor ei9 minor indiget minori euẽtatiõe. Si in tertiana hũor ẽ subtilis nõ sic stimulãs ad fistolẽ: z cũ hoc eius calor ẽ magn9 pls necessitans ad diastolẽ re" ãrtane. Et oppositũ hoꝝ est ru" flãtice. vnde Auic. dixit pulsus ãrtane melior est pulsu flãtice in paruitate: z frequẽtia. q. s. nõ est ita puus nec ita frequẽs: nõ enim est ita puus: q̃ vtus est fortior in ãrtana Et q̃tũ facit in fe. flãtica ad tarditatẽ pulsus debilitas vtutis: vnde recupat p frequẽtiã: tñ facit ad tarditatẽ pulsus in ãrtana melior puitas. i. nõ tanta puitas q̃nta est puitas flãtice. vñ pulsus ãrtane est filis pulsui flãtice in tarditate. Quidã aũt exponunt melior puitas. i. addens supra puitatem z frequẽtiã: q. s. ẽ puior z frequẽtior pulsu flãtice pp inobediẽtiã instãi. Et dixit. A. q diuersitas pulsus eius est maior diuersitate aliarũ febrium. s. in pn° poxismi: q̃ est ex mã grossiori: tunc magis grauãte nãz. verũtñ in sua diuersitate re" flãtice pulsus magni sunt plures in ista q̃ in illa: hz re" febriũ colericarũ sunt pauciores. Et dixit. apud ince-

ptionē poxīsmi addīt tarditas ⁊ sua frequētia. Dicūt qdā qz ista lra. s. ⁊ addīt sua frequētia: repugnat vitati: ⁊ dictis Hal. ⁊ alioꝝ auctoꝝ: vt. ē. appet: q lra est corrupta ⁊ dz dicere, est sua raritas. pp additionē. n. frigoris addīt tarditas ⁊ raritas. Dicūt tñ alij q lra q̄ dicit frequētia pōt saluari sic. s. vt voluerit Aui. q q̄uis addat tarditas ⁊ raritas: tñ plus addīt tarditas q̄z raritas: ita q pulsus fit magis tardus q̄z rarus: qz puitati plus recōpēsat vtus debilis p frequētiā q̄z p velocitatez. Addīt ergo sua frequētia nō absolute: imo vt sic addīt raritas: sz in cōparatione ad tarditatē. Et subdit. A. deinde cū iā calor incipit eleuari ⁊ expādi icipit pulsus magnificari ⁊ fieri velox ⁊ frequēs. ¶ Dixit Hili. pulsus est tardus rarus debilis puus ꝓfundus ⁊ occultus in p̄n°accessiōis: deinde fit magnus ⁊ plenus: fit tñ tardior ⁊ longe rarior q̄z in q̄tidiana. Serar. ār dixit. q pulsus est puus ⁊ frequēs ⁊ tardus ⁊ valde diuersus gracilis ⁊ valde subtilis: sz addīt in velocitate ⁊ freq̄ntia. dū approp̄inq̄t status poxīsmi. ⁊ Hui. dixit. pulsus est puus ⁊ astrictus ⁊ occultus plusq̄z i oībus alijs ita q ex solo pulsu possit bonus medic⁹ cognoscere eā si i sanitate ei⁹ noticiā hūisset. Et dī ꝟ pp multos q dū sunt sani hñt pulsuz puū subtilē ⁊ occultū. i. qbus p talē pulsuz in ipsis febricitātibus nō iudicaret q febris eēt q̄rtana: sz in alijs sic. Hor. autē dixit q pulsus est puus ⁊ occultus: ⁊ postea efficit velox. ¶ 6ᵐ sigᵐ est sumptū ab vrina. dixit Hal. 2°de crisi: vrina est subtilis alba ⁊ aquosa. Et Ser. dixit. vrina in p̄n° ē subtilis alba ⁊ cruda: ⁊ in declone ē nigra ꝑm plz pp mundificationē hūoris melici p eā. Et dixit: ex eis q̄ accidunt in mūdificatione illi⁹ ē q̄ appent in hac febre vrine diuerse sz diuersitatē caloris hūoꝝ vñ fit. Et Al. dixit. vrina alba appz: ⁊ subtilis aut appropinq̄t rubedini: ⁊ plz ē clara cruda grossa nigra aut rubea. Et Hal. dixit: vrina in p̄n° ē liuida ⁊ indigesta. In declone vo cū recedit fe. est in colore diuersa ⁊ nō digesta. Via. ār dixit: vrina in p̄n° fe. vel in pª fe. est alba ⁊ aquosa. sz i declone ⁊ cessatione ⁊ māe oigēne fit nigra. Jsaac dixit. In p̄n° ē alba subtilis aquosa ⁊ cruda. Et claritas ⁊ subtilitas pp siccitatē ē māe: ⁊ pp grossitiē q̄ vie opilanē: sz fe. veniēte ad finē fit nigra: ⁊ sigñt pfectā crisim. Et subdit. vrina in hac fe. est diuersa: alia enim vrina ē in q̄rtana pura: ⁊ est illa q̄ dcā est. Et alia ē in alijs: vt appebit. A. aūt dixit: vrina in p̄n° est alba ad viriditatē decliuis cruda cui nō ē digō. Est. n. lucida trāsparēs ⁊ ꝟ ē cōe oībus spēb⁹ melie. ⁊ post p̄nᵐ eius diuersificat dispō in sba ⁊ colore: ⁊ ꝟ ꝑm diuersas spēs melie faciētes q̄rtanā nō. n. hñt in pcessu aliquā vnā rē cōez oībus sicut in p̄n°: q̄uis vrina dicta in p̄n° magis appropriet melie näli: ⁊ q̄rtane pure. Et dixit Aui. q ē apud declonē nigra: ⁊ maxᵗ in q̄rtana pura q̄uis in alijs ēt tēdat ad nigredinē. Paulus dixit. vrine q̄rtane q sunt multa q mutationū indigeste. Dixit Hera. sup Via. vrina in p̄n° in q̄rtana de melia näli ē glauca siue alba subtilis cruda: ⁊ pꝰ paululū addīt in sba ⁊ colore: ita q cōpleta digone fiat nigra. Platearius ait: vrina post diē accessionis est citrina vel subruffa: ⁊ in diebus alijs palida vel subpalida glauca vel alba ⁊ tenuis. Et Ferrarius dixit: q post accessionē vrina ē aliq̄tulū coloratior: ⁊ ita ē in oibꝰ q̄rtanis q post diē accessiōis: vrina reddīt coloratior: imo ēt q̄z in die accessiōis ꝑm plm. Dixit Maurus. in q̄rtana de melia näli nō appz determinat⁹ color vrine añ accessiōis diē: sed amplius in die seq̄nte post accessionē: qz. s. citrina ⁊ tenuis aduenit. Jn alijs ār diebus palida vel subpalida. Et si aliq̄n misceat ei de hūore melico spissa fit: ⁊ nigra vt in eius solutione vrina veniēs multa ⁊ spissa in fine q̄rtane eius solutionē signat. ¶ Septimū sigᵐ sumptū est ab accñtibus superueniētib⁹. Dixit Alm. nō est in hac fe. tāta sitis neq̄ tāta estuatio: ⁊ inflāmatio neq̄ tāta ingetudo neq̄ tātus dolor capitis neq̄ tñ alienationis inuenit in hac feb. q̄tū in tertiana. dixit Hal. pª ad gla. in q̄tuz q̄rtana minorē pulsuz hz a tertiana intātū min⁹ patit de siti. Dixit Hal. q̄rtanari⁹ est cū siti pua. Et. A. dixit. sitis minorat in hac feb. nisi sit a melia colica. Et Hili. ⁊ Ferrarius dixerūt: nō adesiti si ea nisi forte in augᵗ⁰ ⁊ statu. Et dixit Hal. 2°de diffe. fe. defectio parua in hac febre accidit sup reᵐ flātice ex eo q oē eūa tur: ⁊ eua porat qō accēsum ē melici hūoris: qō nō sic ⁊ ingit in flāticā in q̄ defectio sepe ⁊ multa accidit. Et dixerūt Hili. ⁊ Ferrarius q adest acetositas in ore ex fumosa acetositate ab humore melico resoluta: ⁊ pueniēte p hysophagū ad linguam. Et Platearius dixit: acetositas fit in ore si mā fuerit in stō: ⁊ accidit cū scothomia. Et dixerūt. q appetit⁹ fit fortis in eis: ⁊ hoc si nō fuerit opilata via a splene ad os stomaci: p quā deportat melia ad ipsuz: aut nisi fuerit splē debilis in actu abēdo meliā: ⁊ adest totius corporis grauitas: ꝑcipue crurū ⁊ coxaꝝ ⁊ pigritia ⁊ indigestio ⁊ laterū inflatio ⁊ doloꝝ lūboꝝ. Et fit q̄rtana sepius cū vigilijs ⁊ iquetudine ⁊ timore in somnis. Et aliq̄n post q̄z calor expandīt ad corpus adest freq̄ntia mingēdi vrinā. ¶ Octauū signū: dixit Hal. 2°de dif. fe. poxīsmus q̄rtane post declones nihil dimittit fumositaz neq̄ semicōbustū: sup. sicut dimittit in flātica: vñ Ser. dixit. dimissio eius ē. 48. horaꝝ: ⁊ est corpus mūdū: ⁊ mā eius est q̄si cinis. Et Jsaac dixit: cū fe. cessauerit patiēs gescit nihil mali sentiens: qz mā puertit q̄si ad cinerē: vñ nihil sue būiditatis in corpe pmanet q̄ calor impellit. Et Zoar dixit: post recessuz eius nō pmanet ex ea aliqō vestigiū in corpe sic pmanet i flātica: qz vt dixit Hor. post poxīᵐ cōplete eradicat. vñ Aui. dixit: fit mūdificatio eius. s. pulsus vel eius. s. febris apparēs apud repore. i. declinationē cōpletā ⁊ tpe q̄etis. Et ꝟ significatio est cōpleta sup q̄rtanā. s. respectu flātice q̄ non mundificat. ¶ Nonū signū: dixit Hal. pª ad gla. splen maior ⁊ grossior fit his eē näe modū: qz vt plīm obstipit in splene malignatio. Et dixit. Via. huic febri durities ⁊ doloꝝ splenis ꝓprie sunt. Et dixit Aui. ꝑm plm nō eūat ipsa a doloꝛe splenis aut duritie ei⁹. Et dixit Ferrari⁹ ⁊ Hili. si diu pseueraverit splē in ea nascit. ¶ Decimū signū: dixit Ser. exiccat in ea multū stercus: ⁊ est color eius decliuis ad nigredinē. Et dixit Hal. pª ad gla. ventrē ostrictū hz: ⁊ nō inuenit in ea vomitus fellis rufli. Ferrarius aūt dixit: q q̄ncq̄ sunt cum ostrictione ventris. ¶ Undecimū signū: dixit Serap. arefit cutis ⁊ desiccat. ⁊ Via. dixit: cutis eoruz fit dura: ⁊ sicca pp melie siccitatem. ¶ 12ᵐ signū: dixit Sera. fit color faciei viridis: ⁊ similat colori plūbi: ⁊ denigrat cutis. ꝟ aūt maxᵗ ē in pcessu. Dixit Via. color patientis liuidus ē. Et Jsaac dixit: calor fe. ad summitatē accedente: vt in fine augmenti: ⁊ statim mutat color in plūbeū ⁊ nigrū colorem. Cumq̄ eoꝝ mitigat fit color plumbeus ⁊ sulphureus: ⁊ dixerunt Ferrarius ⁊ Hili. q post diuturnā pseuerationē eius aduenit splen cuz pallore: ⁊ q̄si quodā tumore in facie: ⁊ tēliōe pedū sepe: vñ frequēter diuturne febres q̄rtane terminus est hydrops: sz in p̄n° poxīsmi adest liuiditas nimia extremitatū manuū ⁊ pedū: ⁊ labioꝝ magis. ¶ 13ᵐ sigᵐ. dixit Aui. ꝟ se. pducit ad ōbilitatē vis⁹. s. cū diu pseuerauerit: qō accit pp vapores grossos turbidos eleuatos a mā ei⁹ pueniētes ad oculos ⁊ offuscātes spm visibilē i eis. Et fortasse pueñit ex eis lesio ad cerebꝝ ⁊ neruos opticos q̄ cōicat oculis: ⁊ fortasse coadiuuat ad lesionē oculoꝝ malus motꝰ ⁊ ocussio musculoꝝ mādibulaꝝ ⁊ alioꝝ musculoꝝ faciei cōitate eoꝝ ad musculos oculoꝝ. ¶ 14ᵐ signū. dixit Zoar. q̄rtanarius tussit cū difficultate pp exiccationē ptiū thoracis ⁊ pectoris: ⁊ ꝟ maxᵗ in pcessu. ¶ 15ᵐ sigᵐ. dixit Hal. 2°de dif. fe. ⁊ 2° de crisi. neēe est hāc fe. añ cessisse q̄cūq̄ colerā coacerūat nigrā in studijs: ⁊ dieta ⁊ ostitutione. ⁊ hora ⁊ regione. Et neēe est cōplionē: ⁊ etatē laborantis esse melancolicioꝛē. Et subdit. 2°de crisi. ꝓsidera an eger hēat splenē grossum nō intelligens solū tūc tpis: sz an būerit añ q̄rtanam: ⁊ an acciderit illi ante q̄rtanā febris pmixta. Nā dixit ipse prima ad gla.

Sextum signum. De vrina

Septimū signum.

Octauum signum.

Nonum signum.

Decimus signum.

Undecimū signū. Duodecimū signū.

Decimus tertium signum.

Decimus quartus signum. Decimus quintus signum.

ārtana frequẽter fit ex febrib⁹ nõ lógis ⁊ idigestis:⁊ male curatis. Et Hal.dixit.cognoscit ex cõplone infirmi frigida ⁊ sicca:⁊q; sibi oñat colã nigra ⁊ etate sili ⁊ tpe ãni ⁊ autũ no:⁊ aere frido ⁊ sicco:⁊ ꝙ añ cepat cibos ex qbus colã nigra gñat. Et.A.dix̄:de signis ārtane sunt dispõ cõplonis ⁊ significatiõis melie ⁊ etas ⁊ tps ⁊ cib⁹.s.ꝑterit⁹ ⁊ forma ⁊ ꝙsuetudo:⁊ q̄ sunt his silia. Et de signis ei⁹ sunt cãe eius añcedẽtes ex febri.plógatis:⁊ ex splene ⁊ dolore splenis vl̄ dolore.s.ai vt tristitia ⁊ sollicitudine. ¶ 16ᵐ signũ.dix̄. Ha. 1° de crisi. ꝙsidera si febris ārtana iã accidit plib⁹ hoiuꝫ in illa hora tpis.dixit.n. Al. si in hoc tpe mlte fe. ārtane.⁊ mlt̄ tis accidãt secure credẽdũ est febrẽ eẽ ārtanã. Bñ ergo dix̄ Auer. fortificet ipsi⁹ significatio a reb⁹ cõib⁹ aere etate cõplone.⁊ alijs significãtib⁹ dñiuꝫ hui⁹ hũoris. Et Raſ.dix̄. 18°.otiñ. Si in aliq̄ mó dubitas. Juues te cũ ꝙsideratione. aliaꝝ rex. Et dixit.dico q̄ras tps poxismoꝝ inter ipsas febres:nã in tpib⁹ eaꝝ est dria magna.⁊ b̄ est:q; ꝑn^m ārtane diuersificat a ꝑn° tertiane in pulsu diuersificatiõe vehemẽti:⁊ diuersificat a flãtica in augmẽto.nã ārtane augmẽtuꝫ est breui⁹ augmẽto flãtice:⁊ q̄ras sũmã tpis poxismi b̄ nãq; in tertiana breui⁹ est q̄ꝫ in ceteris. Jn flãtica vo lógius:⁊ in ārtana mediocre est iter ista. Et dixit:ārtana est longi poxismi cõpatiõe tertiane. ¶ Dixit Rabi. auctoritate. H.2° de crisi. Signa ārtane q̄ ex ipsa fe. cognoscunt in vniuerso sunt ōttuor. Primũ est sublevatio oium Signoꝝ tertiane pure. imo ipoꝝ inuẽtio ꝑ ōriũ multotiẽs. Scõm est ꝙ hec febris raro p se accidit:ꝫ post accessionẽ aliaꝝ febriũ. Tertiũ est pulsus i initio febris ẽt si patiẽs sit adolescẽs: est fortilli⁹q est in vltimo senij ꝓstitut⁹. Quartũ est ei⁹ inchoatio cũ rigore debili q postea augmẽtat in ql̄ibet accessiõe:⁊ in rigore ipso sentit fortẽ frig⁹ ꝑm q̄titatẽ fortitudis rigoris:intm ꝙ ex rigore ipso sentit ꝙ ossa nimiũ ꝓcutiuntur. ¶ Signũ digõnis in ārtana. Dixit Ferrari⁹. digõ mãe cognoscit si fit vria coloratio⁹ ⁊ min⁹ tenuis vel ẽt spissa cum veri frigoris minutiõe:⁊ poxismi intẽsiõe cũ plixitate ⁊ anticipatiõe:⁊ alioꝝ sinthomatũ augmẽto q̄ fiunt ꝑ calore⁊. ¶ De signis ārtane nothe. La.iij.

Signa gñis ārtane nothe sunt.dix̄. H. ꝑª ad glau. Quartanarij nõ veri plus febrib⁹ q̄ꝫ frigore purgent:q̄ꝫ hore in iuadendo suũ ordinẽ nõ seruãt: ꝫ ꝑ singulos lustros horas deducũt.i.ꝑ oẽm 5ᵐ ꝓdũ ꝑmutat hora in accessiõib⁹ eaꝝ. Et aliq̄ñ qdẽ ꝑi⁹ b̄ ōtigit:⁊ aliq̄ñ tardius ꝑm diuersitatẽ mãe ei⁹. ¶ Dix̄. Hor. Signa nothe variant ꝑm diuersitatẽ hũoꝝ. Remissiora tñ sũt q̄ꝫ q̄ sũt ārtane pure. Hui. tñ vr̄ dicere oppositũ. dixit. n. ꝙ ārtana nocha ex ꝙpactõe ⁊ duritie sui subiecti cũ putrefit durat lõgi⁹ ⁊ forti⁹ afflgit:⁊ ei⁹ poxism⁹ magis durat ⁊ cũ fortioꝝ⁹ fit accẽtib⁹. Et fortasse intellexit Hui. de ea q̄ fit ex adustione melie nãlis. Hor. vo de alijs spẽb⁹:⁊ maxime de flãtica.

Signa specierum nothe flegmatice cõmuniter ponũtur septem.

¶ Primũ est añcessio egritudinũ flãticaꝝ maxie febriũ prolongataꝝ in qbus flã aduriť:⁊ ꝙuertiť in meliam innãlez. Dixit. A. fit ꝑm plm̃ successione febriũ flãticaꝝ.

¶ Scõz signũ. dixit. A. in ea sunt po^mi longiores. s. vltra egritudinẽ aliaꝝ nothaꝝ excepta ea q̄ fit a melia nãli adusta:nã hũor cãtus ꝑ adustionẽ alteri⁹ sapit de nã illi⁹: ⁊ iõ ista melia inãlis retinet de viscositate flãtis q̄ ẽ cã sue maioris lõgitudinis cũ difficili⁹ resoluať. Et sbdit. Aui. accidit eis frig⁹ ꝑm plus.i. intẽsius vel plus durãs q̄ꝫ in alijs ārtanis nothis. Et dix̄ Aui. accidit ẽt istud frigus in ea successione assiduationis.i. assidue vel plurib⁹ vicib⁹ in eodẽ poxismo:vt ẽt post q̄ꝫ calefieri inceperit itex infriderẽ sic dictũ fuit in flãtica ita ꝙ bz statiões:nõ tñ tãtas nec tot sic illa.

¶ Tertiũ signũ. dixit. A. sudor est tardior.i. tardius aduenies vel tardior.i. minor q̄ꝫ in fcã ex adustiõe sanguinis v. colẽ ꝓp viscositatẽ flãtis q̄ remãsit in hac specie melie.

¶ Quartũ signũ est:sumptũ ab vrina. dixit. A. Vrina eius est grossior q̄ꝫ in alijs ārtanis nothis:⁊ ẽt q̄ꝫ in ārtana pura:q; plus de mã grossa dissoluiť a mã hui⁹ q̄ꝫ aliaꝝ:⁊ dissoluta miscet cũ vrina:⁊ ingrossat eã ⁊ inturbidat.

¶ Quintũ signũ. dixit. A. duricies venaꝝ est minor:ita ꝙ in ea pulsus est minus durus q̄ꝫ in alijs ārtanis nothis:q; eius mã est minus sicca ⁊ minus exiccat venas.

¶ Sextũ signũ:accẽtia de siti:⁊ alijs ꝓueniẽtibus ex calore sunt remissiora q̄ꝫ in alijs quartanis nothis.

¶ Septimũ signũ est sumptũ a ꝑticularib⁹:vt ꝙ cõplo sit flãtica etas senectutis tps hyemis aer fridus ⁊ hũid⁹ multe pluuie ⁊ silia de signis hui⁹. ¶ Dixit Raſ. 18°. otiñ. si añ cessit eã. feb. flãtica:⁊ ꝓueniũt talia. s. regimẽ.⁊ silia:⁊ vria fuerit turbida alba:⁊ sitis pauca ārtana erit flãtica. de signis ei⁹. ¶ Dixit Hor. vrina est in colore remissa spissa pulsus vgit ad mollitiẽ poxism⁹ lógior⁊ sudor⁊ pu⁹. ¶ Hui. vo post dcã eius supꝛapositꝛa ponit signa q̄ videnť poti⁹ dirigi ad flãticã:⁊ ait. pulsus magis diuersificať. i. si fit magis diuersus ⁊ puior:⁊ magis occult⁹:⁊ ei⁹ vrina fit albior q̄ꝫ in va ārtana:⁊ magis spissa in die añ accessionẽ: sed in die post accessionẽ fit rubea cum q̄dã spissitudine. ¶ Et dixit Ferrarius. vrina in ꝑnis in die poxismi est pallida vel subpallida:⁊ die qetis alba vl̄ glauca:⁊ demũ incipiẽte digeri magis inspissať:⁊ remittiť in tenuitate:a ꝑn° frig⁹ fit magnũ:⁊ calor paucus:⁊ adest corpis grauitas. s. maior q̄ꝫ in alijs ārtanis nothis. ¶ Plateari⁹ aũt posuit signa facte a flãte salso:⁊ ait. adest oris salsedo:⁊ est cũ ꝓuritu tot⁹ corpis. sup.⁊ calor est intẽsior q̄ꝫ in facta ab alijs flegmatibus adustis ⁊ frigus minus. Et dixit. raro solent fieri febres quartane ex adustione humoꝝ sine calefactione epatis.

Signa quartane nothe facte ex melia gñata ex sanguine aduſto ponunť quattuor.

¶ Primũ est añcessio morbi sanguinei calidi ꝑcipue febr. sanguinee potẽtes adustionẽ facere in sanguine. nã si tali feb. succedit ārtana extimať ꝙ fit sanguinea. Signa sanguinee.

¶ Scõz sigᵐ est vrina rubea. q; sanguis adust⁹ adhuc sapit ō nã sanguis. verũ tñ ei⁹ rubedo est obscura ꝓp adustionẽ.

¶ Tertiũ signũ est:ꝙ pulsus ⁊ vene attestanť dñio sanguinis. est enim pulsus plenior ⁊ maior: ⁊ fortior q̄ꝫ in alijs quartanis:⁊ vene maiores ⁊ pleniores.

¶ Quartũ signũ est. ꝓueniẽtia ꝑticulariũ. s. cõplonis tpis etatis ⁊ alioꝝ. Et dicũt qdã ꝙ ista ārtana in iuationib⁹ nõ seruat ordinẽ:ꝫ qñq; añcedit:⁊ qñq; postponit. Dix̄ Raſ. vbi. s. si añcessit feb. sanguinis ꝙ ẽ sanguinea:⁊ vene ⁊ pulsus attestanť b̄ ārtana est ex adustiõe sanguis. Dixit Sira. sup viatico. Jn sanguinea in ꝑn° vrina ẽ ruffa cũ q̄dã gñsitie sbe. Et Hor. dix̄. pulsus vgit ad plenitudinẽ ⁊ vndositatẽ ⁊ vria ad rubedinẽ ⁊ grossitiẽ. Et Plateari⁹ dix̄. ꝙ i ore sentit dulcedo. Et quidã dicũt ꝙ somnus est gratior:⁊ fitis minor q̄ꝫ in quartana colerica:⁊ q̄ꝫ in melica aduſta.

¶ Et signa ārtane sanguiee facte nõ ꝑ adustionẽ sanguis: sed ꝑ ei⁹ mixtionẽ cuꝫ melica. Dixit Ferrarius:est vrina a ꝑn° sub ruffa vl̄ ruffa ⁊ spissa qñq; cũ q̄dã liuiditate vl̄ nigredine ⁊ ꝑcipue in supficie. frigus est puũ aut nullũ. Laboris discratia magna inflatio sinistri hypocũdrij cũ grauitate ⁊ dolore maxime post cibũ ⁊ splenis durities capitis grauitas:⁊ ꝑcipue sinistre ptis ⁊ frõtis. Jncboat in qbusdã in horis sanguinis:⁊ in qbusdã in horis melie. Et dix̄: ꝙ ista est peior ceteris ad sanandũ:⁊ ꝙ raro ex ea euadunt infirmi. Et ego credo ꝙ ista vltima li⁹a sit corrupta:q; oppositum dicunt auctores:⁊ rõ sic persuadet.

Signa vero facte ex melancolia inaturali generata ex aduſtione colere sunt. Signa colerice.

¶ Primũ est:dix̄. A. pulsus ẽ maioris velocitatj ⁊ freq̄ntie dix̄ Sira. q̄ꝫ i ceteris ārtanis:q; ei⁹ calor ẽ itẽsior q̄ꝫ i alijs.

¶ Scõz ẽ. dix̄. A. ꝙ icipit cũ horripilone ⁊ frigor i carne.

q; sentiť magis vsus cutē q̄z vsus pfundū: z silr frigus. ē eni puatiuū ex reuocatiōe caloris potius q̄z positiuum.

¶ Tertiū signū. dix. A. est cū sudore. (magj q̄z in alijs notis: q; mā eius est subtilior: z magis apta trāsire in sudorē.

¶ Quartū signū est sūptū ab accūtib⁹. dix Aui. est cū siti sup. z vigilijs z alijs accūtibus sequētib⁹ ad caloré intēlioribus q̄z in ceteris ēgrtanis: q; mā est calior. vnde z qñq; accidit in ea cōmotio īre: z furoris pp inflāmationē cordis z cerebri. vnde aliqñ apparent sicut maniaci.

¶ Quintū signū vrina est russa ignea subtilior q̄z in alijs.

¶ Sextū signū est. dixit Aui. q; qñq; fit successione febriū colericaꝝ qñq;. sup. z qñq; successiōe alioꝝ morboꝝ colicoꝝ: cū eni añcedūt morbi colerici p̄cipue feb. z succedit ēgrtana: tunc extimari q̄enit q; ipsa sit ex aduſtiōe colere.

¶ Septimū signū est sumptū a pticularib⁹ de cōplone colerica habitudine macra etate iuuētutis: tpe: z aere z alijs calis z siccis.

¶ De his. dixit Raſ. vt. s. si añcesserit tertiana z sig⁹ eius q̄eniūt alia: z cū ēgrtana sitis: z pulsus velocior z vrina subtil citrina: ēgrtana erit ex aduſtione colere.

¶ Dix Sirar. vrina est citrina tenuis z. Sirar. silr addidit pulsus velox. Ferrari⁹ dixit ī die accessiōis vrina est rubea vel subruffa: z q̄si crocea z tenuis. In die vo q̄tis est citrina vel subcitrina z tenuis: z si in fine fuerit tenuis z multa ēgrtane significat solonē. Et eius poxisimi cū maiori rigore incipit: z est brevior alijs: sz ē cū mag⁹ diserasia: z acumie z sitis fit magna cū defectu appetit⁹: z dolor frōtis acutus in ipsa accessiōe: z accidit aliqñ pure colē p os emissio: z sepe fit cū solone vētr]: z qñq; cū ipi⁹ ostrictōe z tinitu auriū

Signame lācolice.

Auctores nō exp̄esserūt signa ēgrtane nothe facte ex aduſtiōe melie nālis: aut q; dereliquerūt eā notā ex signis ēgrtane pure q̄ huic satj pñt adaptari: aut q; raro accidit: prarū. n. est meliam nālē aduſtā putrefieri ppter ipsius sictitatē intensaz: sz tñ aliqñ accidit. Dicūt q; dā cognoscit p añcessionē febriū ēgrtanaꝝ puraꝝ: z ex cōueniētia pticulariū de cōplone bitudine tpe anni z silib⁹: z ex motu ei⁹ circa finē motus melie: z ex pulsu minori duriori z debiliori pulsibus aliaꝝ ēgrtanaꝝ: z ex accūtib⁹ difficilibus: z qñq; cōmouet in ea mania lupina: z ex vrina tenuiori q̄z in alijs: colorata tū pp aduſtiones. ¶ Dixit tñ Sili. q; ēgrtana nota nō cognoscit diuersificari per vrinā: sz opz p alia signa cognoscere sumpta ex reb⁹ p̄teritis añcedentibus eā: z ex pñtibus: z cōcomitātib⁹. v. g. Si. qs extenuate habitudinis cōplonis calide z sicce etatis iuuentutis: z in regione calida passus fuerit tertianā: deide succesſerit ēgrtana signū ē q; ēgrtana illa ē ex gīe colē aduſte. Si vero aliqs etate senex cōplone frigidus z humidus in regione frigida z hūida sūme pinguis passus fuerit q̄tidianā quā postea sequat ēgrtana signū q; est ex gīe flātis vsta est. Et similiter pōt poni exemplū in sanguinea z melica.

¶ De cura quartane pure per dietam. La. iiij.

Dnis febris melica difficilis est curatio/nis q̄tūcūq; ipsa sit salubris. vt. s. patuit: nā ppter cōpactionē duritiē z siccitatē sue māe difficulter digeritur. Dixit. n. Raſ. 16⁹ otiñ. hūor melicus difficilis alteratiōis est: z indiget oigō ei⁹ spatio lōgi tpis. Sūt etiā difficultatis z lōgitudinis curationis ei⁹ alie cāe q̄ sunt frigiditas z siccitas māe ei⁹ z cōpactio corporis in quo vtplr̄ fit solida z multa porox ei⁹ ostrictio a qua fit parua euaporatio: z tps in quo vtplz accidit q; est autūn⁹ distēpatus: nā seqt hyems phibēs resolutionē: z faciēs ad morboꝝ plōgationē: z debilis z tarda infestatio quā p longā interpolationē hec fe. facit in nām. Uñ nā tarde z debiliter ꝑ eā z ei⁹ cām irritatur: z otinua additio māe ipsius: nā cibi cōiter oēs faciliter q̄uertunt in hūorē melicū. Calor etiā febrilis portionē nō puā hūoꝝ q̄uertit in eā p aduſtionis viā minus: tñ difficil curatiōis reddit ēgrtana sanguinea. deinde colica: z postea flātica: post quā seqt ēgrtana pura: vltimo aūt difficilioris curatiōis est q̄ fit ex melia nāli aduſta. Et cāe hoꝝ satis bñ pñt ex dictis. s. ¶ Uariat aūt cura ēgrtanarij duplr: vno mō z pncipalr ſm ipsoꝝ mām. potissime. n. intētio curatiua morbi mālis é: q̄ sumit a cā de q̄. dixit Aui. i cura hui⁹ feb. q̄sideraſ an sit de melia flātica: an sanguinea: an colica an melica: z rege vnūquēq; cū eo qō est ei cōueniētius ex eo qō dicem⁹. 2° mō variat curatio eaꝝ penes ipsaꝝ tēporа vniuersalia z pticularia prout inferius describitur.

¶ Perficit aūt cura eoꝝ duplici instro. s. dieta z potione. In hoc tñ cap⁰ de cura ēgrtane vē dicet: z in sequēti de cura notbarū. ¶ Dixit itaq; Hal. de dieta p⁸ ad glau. custodi ne frigore sentiat patiēs: custodiēdus est. n. nō solū in die poxisimi: sed in die interpolatiōis ab aere frigido z vētoso: z maxime si siccus fuerit. ꝓterea p̄cipue custodiēdus est a borealib⁹ vētis. ¶ Dixit. A. de cura ei⁹ est abbrerere exercitiū: z mot⁹ corporeos aiales: motus corporeos. s. fortes deficcantes corpus: z motus aiales: deficcātes silr: z tristitiā sollicitudinē angustiā timorē z silēs. ¶ Dixit Alñ. laborēs z vigilias min⁹ solito patiat. Et Raſ dixit. 18. otiñ. pretermittę somnū in die poxisimi. ¶ Dixit Hal. vbi. s. ad glauc. abstinebis ab oibus cibis q̄ melīā nutriūt: aut nutrire pñt. nephas. n. est augere malū malo: nā cū difficilius ceteris certis ac pbatissimis rebus medicinalr adhibitis hec curari febris possit: q̄to magis nō curaſ si ēgrtanario qui ex melico fit hūore ea q̄ melīā nutriūt adhibeanť: absit nēdū. n. est ab oib⁹ cibis ostrictorijs: z ab oib⁹ fridis: z sic cis cib⁹ q̄ grauia nostri: z a carne porcina bouina z caprina: z ab oibus cucurbitis z cibarijs q̄cūq; sunt viscosa z tarde transeūtia z grauia digōni. ¶ Dixit Hal. phibeas eū a grossis cibis leguminib⁹ piscib⁹ s. grossis lacte: z q̄ ex eo fiūt z fructibus oibus q̄ vētositatē generāt: z a cibis grossis gīantib⁹ chimos melicos: vt sunt carnes edox maiox idest hyrcoꝝ z vacine caules z lenticule: z oia legumina. dixit. A. Alienet ab eis oē fridū z siccū. ¶ Dixit Raſ. 16⁰ otiñ. deuitēt laborantes ꝺ morbo satietates nauseatiuas: qm̄ ꝺturbabūt eos z mouebunť hūores velociter. ¶ Et dixit. Aui. nō opz vt laboretur a pn⁰. s. vniuersali cū eo qō exiccat cū fortitudine ex dimissiōe ciboꝝ: neq; itex qō debilitat in pn⁰ ex subtiliatiōe regis. nō. n. tenēdi sunt ēgrtanarij cū multa subtiliatiōe regis ꝓpter lōgitudinē morbi. ¶ Dixit tñ Hal. phibebis a cibo accessiōis die: vt nā occupet poti⁹ in resistēdo morbo: locet etiā patiēs in aere mediocrit calo z hūido: z nō moret diu ad ignē neq; ad punas carbonū: sed pānis z pellibus ouiū sufficiēter coopiatur: sz letet z gaudeat: z iocūditatē ampliet z aiam dilatet q̄ qmō. ¶ Ait Raſ. 18. otiñ. Thales dixit. iuadere patiētē cū ense euaginato: z pjicere sup eū serpētes remotis dētibus. sup. si fiat subito patiēte iprouiso q̄enit in hora. nā repētinus terror frequētius sanauit ēgrtanarios. ¶ Dixit Aui. otinuatio delitiaꝝ: z q̄tis est de regie ei⁹ bono. Dixit Al. somni. z q̄tis augmēto q̄scat. s. vltra somnū z q̄te: q̄bus vtebať tpe sanitat]. ¶ Dix Ari. p⁸ pbleumatū. 57°. Opz ēgrtanariū exercitijs vti. s. tpatis. dixit. n. Hal. vtať q̄te: z paꝝ moueať: vt in morbū vires cōuertat nā nec aliq̄ ipediat motu in resistēdo: itelligēs in die poxisimi. Dix. n. de alijs dieb⁹ his vtilis est deābulatio breuis z lenis frictio moderata q̄titate: vt poroꝝ fiat dilatatio attenueturq; mā. ¶ Dixit. H. p⁸ ad glau. a frictionib⁹ z balneis z ambulatiōib⁹ z alijs osuetis nēcarijs nequaq; phibet: si vo z oio abstinere a balneis pñt fricatiōib⁹ otēti maxie iuuabūtur: z si breuis fuerit z nō valde violēta ēgrtana in itermedijs dieb⁹ nihil phibet vti osuetis exercitijs. dicūt q̄dā: cū tñ cū tāta durabilitate. dix Ser. deābulatio z fricatio sit tpata: q̄m possibile est cū his vt rarificet cutis z subtiliet mā.

¶ Dixit Rabi. i 19ª pticla ex p⁸ ad glau. Si polē est ēgrtanarijs balneū ibibeať: z adhereāt fricatiōibus. vñ sciēdū

est q balneū in hac fe. ad duas intētiões admīstrari pōt. s. ad humectādū tm̄ ꝛ nō ad resoluēdū: vel ad resoluēdū. Si ad hūectādū tm̄: sicut est sedere in aq̄ dulci tepida mora nō lōga: aut infundi: ea tale balneū p̄t admīstrari a pn̄o eius. ꝛ dꝫ vsq; ad finē augmēti ꝛ statū. De q̄ dixit Al. aquā calidā sup se fundat: ꝛ in ea sedeat añq̄ cōedat: in balneū mitten/dus est in q̄ tm̄ nō sudet. ¶ Et Aui. dixit. de illis in qb⁹ fit iuuamētū ē sessio in aq̄ tepida dulci añ cibū oī die. Et bal/neatio q̄ hūectat ꝛ nō facit sudare neq; excitat calitatē, ta/le. n. resistit siccitati melie: ꝛ excitat hūores. Si vō admini/stret balneū ad resoluēdū tm̄: tūc nō dꝫ admīstrari in pn̄o neq; in augmēto añ apparitione signoꝝ digōnis māifeste: ꝛ bonā maturatione māe. de quo dixit Sera. Ablutio bal neū nō admīstret nisi sit sufficiētia sup paucū. s. māe ō cui⁹ paucitate est spes q ipsam resoluet. Et Bal. dixit. nec oio in hac fe. vtendū est balneo nisi cū stat⁹ ei⁹ aduenerit ōcli/nareq; incepit. Est. n. balnei hūores eūare sbtiles: hmōi āt mā eit grossa. si g̃ eūaueris qō est in ipsa de sbtili remanēte grossitie ꝛ vigoroſioꝝ ꝛ difficilioꝝ fiet maturatio: liquescit ēt mā p balneū. vñ accidit vt pmisceat in pmis res iuuati/na cū eo in q̄ nō est iuuamētū ꝛ corrūpit eā. Res ēt grossa liqfcā qñ currit in meat⁹ strictos opilat eos. ¶ Dix. Al. si vltra. 40. dies egri⁹ plōgata fuerit eger balneū ingrediat: ꝛ sudet i eo. Et intellexit q vltra. 40. dies i tm̄ sit plōgata q mā sit digesta: ꝛ mltū pauciſicata. qdā intelligūt p. 40. dies. 40. pīodos. Et subdit. nō tm̄ i die accessiōis. s. itret bal neū. Nā dixit Ari. i pbleūate. ē. allegato: q̄ dies. i. ea die in q̄ iuadit fe. ꝛ fit occupatio ab ea nō dꝫ balneatū eē: qꝛ bal/neū cōmouet hūores. ¶ Dixit. A. si fuerit digō. s. cōpleta ꝛ egritudo iā i ōclone: ꝛ p̄cesserint ples eūones minoratiue. ingrediat balneū pm̄ ōscriptionē: b est de domo balnei in domū ordinate p̄cedēdo: ita vt sudet: ꝛ bñ rarefiat: ꝛ resol uant relīqe. Inuenit ēt alia lr̄a: q̄ dicit pm̄ dispōnē. s. māe vel corporis patiētis vl' vtutis ei⁹ vel psuetudinis in bal/neādo ꝛ delectatiōis in eo. Et fiat hoc. s. introitus balnei 2ª die post paxismū: q̄ est 2ª dies iterpolatiōis: q̄uis qdā di/cāt q fit 2ª die a pn̄o paxismi: ſꝫ pmū melius est: ꝛ securius a debilitate. Et dicūt qdā: si vtus psentit ꝛ psuetudo fuerit balneādi ingrediat balneū ābob⁹ die⁹ qb⁹ iterpolat. imo ꝛ in die accessiōis si hora fuerit lōginq̄ ab accessiōe. Et sub/dit Aui. si aūt nō adsit digestio nō fiat balneū. s. ad dictam intētionē resolōnis. imo nō fiat in eo nisi effusio aq̄ calide q̄ztate q̄ debilitat corpus ꝛ humectat mīusq; fit q̄ vt li/quefiat ex ea humor. Dix Serar. sup 9° Almā. cap̄ de melia. qdā bon⁹ hō curabat in paucis die⁹ q̄rtanā: adminiſtra/bat. n. balneū oī die bis: vt mā mollificata plus expelleret in paxismo: ꝛ sic faciēdo infra mēsem remouebat q̄rtanā. ¶ Dixit S. p⁸. ad glau. dicta benigna nō in flāte dietare. ꝛ alia trāslatio: dicit. dicta sit digestioꝝ q̄ nō inflet: ꝛ tēdat stōm ꝛ tēpet vētrē ꝛ puocet. Dixit Sera. adminiſtrem⁹ ci/bos laudabilis humoris q vincāt mām. als. malitiā hūo/ris: qm̄ nā hūoris frigida est ꝛ ficca: vt sint cibi q dant ca/lidi ꝛ subtiliatiui dissolutiui iflatiōis ꝛ leniētes naturā. Et Raſ dixit 16° p̄tiñ. sint leniētes nāz velocis digōnis. ¶ Di xit Aui. cib⁹ quo cibat patiēs q̄rtanā dꝫ bēre bas p̄ditio/nes q̄rū vna est: vt nō sit crudus. imo resoluēs cruditatem vel vētositatē quā facit accidere melia. Scōa est: vt non sit grossus. imo subtiliās g̃ssuꝫ. Tertia ē: vt nō sit p̄strictiu⁹: imo soluēs vētrē. Quarta est: vt sit g̃iatiu⁹ sanguinis lau dabilis. subdit cibaria hūtia bas p̄prietates maxie sunt ca lida ꝛ hūida: sicut caro bouina: ꝛ oua p̄bilia. Et dixit. res frigide ꝛ hūide facilis digestiōis boni chimi sunt p̄uenie/tes huic egritudini inq̄tū est febris: ꝛ cū b sunt p̄xie vni q̄/litatū melie q̄ est siccitas: q̄re opꝫ q̄ approximent sepe: nisi cū timeat nocumētū in digōne cui sit q̄ztas: ꝓpter suā fri/giditatē. sup. inuit q nō dimittat ꝓpter puū nocumētum. Et iō subdit. si timeat hoc nocumētū magnū: tūc misceat eis qō ipsoꝝ friditatē tēpet: ꝛ nō minuat ipsaꝝ hūiditateꝫ sicut sunt res calide cū eq̄litate. Et dixit: q res calide cum eq̄litate: ꝛ cū additice huiditatis sunt iuuātes valde: sicut comestio ficuū cū endiuia. Dixit Aui'. sciendū est q pecca tū melie nālis ꝛ nō nālis mai⁹ est ex pte siccitatis q̄ frigidi tatis. Et iō phīsici magis laborāt in curis egritudinū meli/caꝝ p̄ siccitatē q̄ p̄ friditatē. Jōqꝫ si mā q̄rtane aduſta fue rit: opꝫ vt multiplicet hūidū supra calm: ꝛ marie in melia aduſta: ꝛ colica aduſta supra sanguineā aduſtaꝫ ꝛ flāticam aduſtā. Si vō nō fuerit aduſta multiplicet calm ꝛ hūiduꝫ fere eq̄l': ꝛ hūido tū vincente. ¶ Et scias q in q̄rtana vā: ꝛ ēt in notha fcā a flāte aduſto p̄cipue nō salso: ꝛ in melica aduſta magis timet nocumētū indigōnis a cibis frigidis q̄ꝫ in q̄rtana colica ꝛ sanguinea ꝛ flātica salsa. Et iō in illis maxie est aduertēdū: ne dent cibi frigidi vel saltē nō dent sine correctione. In alijs aūt p̄cedi p̄t cibi fridi ꝛ hūidi: ꝛ silr in omni q̄rtana stāte cōplone calida etate adolescēti cū iuuētute: ꝛ fortitudine digestiue stōaci ꝛ epatis: p̄t ꝛ ōbet p̄cedi cibi fridi ꝛ hūidi: p̄cipue si in die accessionis nēcium fuerit exhibere cibū. ¶ Et de cibis bonis fridis ꝛ hūidis, dixit Aui. sunt endiuia ꝛ lactuca ꝛ melon. s. dulcis q est pe pon nō indus q est nimie friditatis: ꝛ pfica qñq̄. dixit Aū. qñq̄: qꝛ. s. qñ nō sunt pfecte matura: vel qñ nō sunt supflue hūiditatis putrescibilis: vt q̄ ab ossib⁹ separant. vel dixit qñq̄: qꝛ cū rectificātibus comedunt: vt cū pauco vino pu ro: ꝛ qñq̄. s. in corpo ib⁹ mūdis in qbus nō timet ipsoꝝ putrescibilitas. Et dixit Aui. Jsti cibi. s. ſ'les nō p̄hiben/tur nisi pp vehemētiā frigoris: maxie ei⁹ qō est inuētū in la ctuca: ipsa. n. in melica ꝛ flātica dari nō dꝫ neq; hyeme ꝛ cō stitutionib⁹ ꝛ regiōib⁹ frigidis. Et si daret pp aliquā cām dꝫ dari pmixta maxi⁹ cū eruca. Tollit. n. eruca nocumenta lactuce: ꝛ ipſius nō minuit hūiditatē. Jn tali eni casu p̄cedi tur pepon: qꝛ nō est inuēta in eo vehemētia frigoris: aut p hibet. dixit Aui. ꝓpter vehemētiā ꝓuocatiōis: q̄ vehemes ꝓuocatio nō dꝫ fieri añ statū: ꝛ b inuētū est in melone ma/xime indo. Aut p̄hibētur: qꝛ ꝑparata sunt ei q̄ miscēt pu/trefactionē: ꝛ hoc inuētū est in pficis. Et dixit. A. q aliqñ nō solū vtēdū est cibis in qbus est eq̄lis calitas: sed sup. ēt aliqñ calidis tortioꝝ ib⁹. vñ in q̄rtana de mā frida in q̄ nō timet nocumētū calitatis. dixit Aui. nō est malum sumere ea qbus est salsedo ꝛ acredo. i. acuitas ꝛ incisio. Uerū tamē dixit ipse i pmis. i. in pn̄o sup. ꝛ magis in p̄cessu: ꝓp q̄ no tat q ista debēt dari in pn̄o in pua q̄ztate: ita vt solū p̄pa/rēt stōm ꝛ subtiliare possint mām in ipso: ꝛ in pmis venis ꝓtēdā: postea in p̄cessu fiat additio in q̄ztate ipsoꝝ ita q in fine ꝓcedant in bona q̄ztate. Dixit. n. Aui. q in fine nō est excusatio illi⁹. s. datiōis dictoꝝ ciboꝝ q̄ñ dixerit. Si in pn̄o est excusatio ei⁹ ꝓp ꝓuocationē quā faciunt illi cibi: ꝛ cōmotionē māe ꝛ resolonē subtilis eius: debent saltē dari hmōi cibi in fine ad subtiliādū ꝛ resoluēdū ꝛ ꝓuocādū: qꝛ tūc nō timet cōmotio ꝛ remanētia grossi. Et iō dixit: qñ p/uēit stat⁹ ciba ipſꝫ capparib⁹ ꝛ sinapi ꝛ almuri ꝛ alijs cibis silib⁹ qbus est virtus solutiua. i. resolutiua cū fortitudine. Uñ Raſ 18° p̄tiñ. ait. Conuenit in hoc comestio alliorū ꝛ mellis: ꝛ syrupi acetoſi melliti. p̄t ēt p̄dicti cibi dari om/ni tpe ad vomitū ꝓuocādū. ¶ De dieta p cibū in hac feb. dixit. Bal. oꝝ vt i hac febre cibo tēperato vtaris nō grosso digōni iobediēte quo augeat mā feb. ſꝫ nec subtili quo nō seruata vtute debilitet eger. Nec eni fe. de longioribus est morbis remotiq̄ stat⁹: si ergo sbtiliaueris cibū imbecillis erit stat⁹ eo tpe. Jdeoq̄ opꝫ vt cibū tēpes q̄ seruet vtus ad statū morbi. Dixerūt Jsaac ꝛ Cōstatin⁹ attēdat medic⁹ ne ꝓsumat ꝛ debilitet corpus cū subtilitate diete ꝛ abstinētia: qua de causa faciat mutare patientē ad ethicam ꝛ ptisim. ¶ An aūt in q̄rtana sit icipiēdū a sbtili dieta an a g̃ssa. Au ctores nō vident vniformiter loq. S. n. p⁸ ad glau. dix su/pradicta dieta. s. grossa pm̄ pncipia vsq; ad statū agendum.

Perfica.

Utrū i q̄rtana sit in cipiendū a dieta sb/tili an a grossa.

Si vo in statu laboraꝫ videaꝫ esse fortis: vt oz dietare subtilꝫ q̄z añ ꝛ post. dixit Raſ. 18. ptinē. nō subtiles regimē q̄uscz cognoueris ꝑpinquū eē statū. ꝛ Hal. dixit. cū ꝓcedit infirmitatis tp̄s cibi min⁹ grossitie p̄cedēte. Jsaac vo vł incipere a subtilioꝛi. Dixit eni. abstineāt a pullis ꝛ silib⁹ carnibus p tres ebdomadas initiantis feb. ne cū vnctuositate carnis caleſiat: ꝛ vraꝫ febꝛiēs: q̄ vnctuosuꝫ est i feb. quasi oleū in lucerna: q̄ si mā nō fuerit maturata p illas tres septimanas abstineāt ab eis ēt vscz ad. 40. dies si vtus patiens poterit. sup. ꝛ si infra illas tres septimanas fuerit maturata minoꝛi tpe abstineat. Nā ille termin⁹ nō est punctualis: sꝫ diuersificat⁹ in plus ꝛ minus ſm diuersitatē māe ꝛ languidinē ꝛ bꝛeuitatē egritudinis: ꝛ ipſi⁹ motū ꝓtinuū vel interpolatū. Utpl̄m tñ termin⁹ ille nō bꝛeuiaꝫ in interpolata sicut in ꝓtinua: qm̄ vtpl̄m nō vltra extēdiꝫ. Jn ꝓtinua autez ſm pl̄m ille termin⁹ eēt nimis magnus. ¶ Et Aui. nocuꝰ est in reliqs dieb⁹. ſ. a die poxisimi: q̄ in dieb⁹ q̄tis vti carne puaꝝ auiū aut pulli: sꝫ in p̄mis carne puaꝝ auiū vscz ad tres vel q̄tuoꝛ ꝓiodos. deide carne pulli: tūc eni pullus est melioꝛ: ꝛ dixit itez: rectius est vt inclineꝫ regimē eoꝝ in p̄mis septimanis vscz ad tres septimanas ad subtiliationē quādā p̄terq̄z destruat vtutē: ꝛ illud est vt abstineat a carnib⁹ ꝛ alzubumech. i. cibarijs factis cū vnctuositate: q̄ sic abstinēdo ꝛ subtiliādo regimē in p̄nō minoꝛaꝫ eoꝝ mā: ꝛ alleuiaꝫ: ꝛ abbꝛeuiaꝫ spatiū egritudinis eoꝝ. Et post illud neciū est viuificare vtutē cū eis q̄ sunt sicut pisces boni: ꝛ ouа soꝛbilia ꝛ pulli. Et subdit Aui. cū ergo p̄ueīt ad tp̄s in quo sequunt̄ in ea alzubumech. i. in q̄ incipis dare: ꝛ dare potes cibaria vnctuosa: q̄ erit in interpolatis spatio sex septimanaꝝ: aut q̄ est circa illud vscz ad octo: ꝛ nō minoꝛeꝫ egritudo nō absolute: q̄ fit in decl̄one: q̄ in illo tpe ſm pl̄m est in augmēto: sꝫ minoꝛeꝫ q̄tū ad accñtia p̄ncipij de rigoꝛe ꝛ frigoꝛe tūc signū facit q̄ egritudo ꝓtelabiꝫ: tūc nec cessariū erit custodire vtutē: ꝛ cibare eū ex eo q̄ est fortiꝰ ex carnib⁹ gallinaꝝ ꝛ pulloꝝ. ſ. caponū ꝛ edi ꝛ iuuenū arietū. ſ. castratoꝝ vł annuaꝫ agni ꝛ auiū mollis carnis: sicut sunt pulli ꝛ ꝑdices ꝛ fasiani ꝛ pisces petrini boni: ꝛ intelligit q̄ isti cibi nō deneꝫ nisi in diebus interpolationis. Et sic Jsaac ꝛ Aui. ingrossando ꝓcedunt. Raſ ēt 18°. ꝓtinū. dixit. nō des cibaria vnctuosa. ſ. de carnib⁹ vscz ad tres septimanas: vt abbꝛeuieꝫ tp̄s febꝛis: ꝛ post h̄ cibeꝫ pull. ſ. puis ꝛ post. 40. dies deꝫ alie carnes. ¶ Quid aūt sit de hac q̄one: dcm̄ est in p̄cedētib⁹ in dieta vł. dicūt tñ qđ q̄ in p̄nō dieta daꝫ subtilis: q̄ si dareꝫ ḡſſa augmentareꝫ mā febꝛis: ꝛ accñtia p̄ncipij de rigoꝛe ꝛ mēbꝛoꝝ fractiōe. ¶ Post māe vo digōnē igrossaꝫ dieta: vt vtus fortificeꝫ sup̄ expulsionē māe. Oppositū aūt fit in acutis: q̄. n. mā eoꝝ est ſbtilis nō timeꝫ de ei⁹ ingrossatione: ꝛ q̄ eoꝝ accñtia p̄ncipij sūt remissa nō timeꝫ de ipſoꝝ additione. ¶ Jnsup dicūt. cū ḡrtana sit in p̄nō dubia de ei⁹ lōgitudine ꝛ bꝛeuitate: si medicus exhiberet dietā grossaz: tūc si esset bꝛeuis eā ꝓlongaret: ꝛ si eēt lōga eā redderet longioꝛē peraplius igrossando māz: q̄re securius est icipere a subtili dieta: ꝛ fortasse ꝓp hāc cāz dixerūt qđ q̄ dieta Jsaac ꝛ Aui. nō est regularis: sꝫ est potius tēptatiua ꝛ expimētalis ꝓbatio si posset subtiliatiōe reginis ḡrtana curari. Et ꝑpea Aui. dixit. sit subtilis p̄ter q̄ destruat vtutē. Ampli⁹ in duob⁹ dictis ab Aui. ſ. positis de dieta videꝫ esse q̄dā ꝑietas: nā in p̄ dcō icipit a carnibus paruaꝝ auiū. ꝛ caro pulli deꝫ post tres vel quatuoꝛ ꝓiodos. Jn 2° vo dcō dixit: differēdū esse dare carnes pulli post tres septimanas: h̄ aūt fecit Aui. hñs respectū: tuz ad diuersitatē febꝛiū: tū ad diuersitatē febꝛicitātiū: ꝛ h̄ maxiᵉ cū bona ꝛ diligēti ꝓsideratiōe pticulariū. Quibusdā. n. oz. ordinari dietā a p̄nō sine carnib⁹: vt i carnosis sanguineis: ꝛ in ḡrtana sanguinea: ꝛ in oib⁹ ēt eis q̄ pūt cū facilitate tolerare ieiuniū: ꝛ qbusdā cū carnibus: vt colericis macris pueris: ꝛ facile resolubilib⁹. Dixit Raſ si feb. fuerit tepida nō subtilis regimē ei⁹ sit. da eis cibos bonos sicut est caro arietū. Dixit Hal. vbi. ſ. dieta supꝛadcā vtendū est vscz ad statū: cū āt ad statū venerit: tūc abstine ab oib⁹ dictis: ꝛ dieta vtar] q̄z ſbtili: ꝛ ptenui ꝛ q̄tē adhibe: ꝛ ociositatē plixiorē. Et Ser. dixit. Cū appꝛopinq̄t stat⁹: tūc administraꝫ nutriētia subtilia ꝛ q̄tē. Et Hal. dixit. nō cessabis dcō vti regimine donec maturitatis appeāt signa. cūcz ad statū fe. peruerit patiēte arce subtili dieta vt pullis frāquilinis: statuscz tpe cū auiū halis ꝛ collis ꝛ silib⁹. vt ad resistendū morbo nā oio occupeꝫ: ꝛ māz ei⁹ possit expellere. Et dixit itez. cū feb. ad statū puenerit: tūc iā vt cibū subtilies expedit: q̄ oino ꝓseruata vtus occupeꝫ ad resistēdum morbo. De cibo in die poxisimi. dixit Sera. faciejunare infirmū in die ꝓdi. Et Aui. dixit oz vt custodiaꝫ in die poxisimi a comestiōe: ꝛ p̄cipiaꝫ ei iciuniū illa die. Recti⁹. n. est. vt veniat poxisimus vētre vacuo: vt nō occupeꝫ nā cū mā aliat sed vacet febꝛi: ꝛ cāe eius. vt expellat eā. De regie. n. bono. dixīpe. est vt ieiunet in die poxisimi si nō est q̄ prohibeat: ꝛ nō sumat cibū donec ꝓsumaꝫ poxism⁹. Et bñ dixit. si nō ē q̄ ꝓhibeat. Multotiēs. n. expedit cibū dare añ poxismuz vt colericis pueris: ꝛ facile resolubilib⁹: ꝛ pp cās ēt alias in dieta vł notatas. Et dixit Aui. cū ꝓsumiꝫ poxism⁹ cenet paruā rē. sup. ꝛ bñ digestibilē. deinde balneeꝫ mane. ſ. balneo hūectāte tñ. ¶ De cibis in pticulari. dixit Hal. vbi. ſ. de volatilib⁹ vtendū est q̄ sicciozes ꝛ tenuiozes sunt: ꝛ maxime q̄ nō in aq̄tis ꝛ paludestribus degunt locis: ꝛ de piscibus vtaris his q facile digerūtur: ꝛ nihil fluidū hūtes: sꝫ q sicciozes sunt carne. Et Hal. dixit. patiēte refice chimo rū laudabiliū cibis: ꝛ pullis gallis castratis pinguib⁹ ouis soꝛbilib⁹ edoꝝ ac agnoꝝ carnib⁹. Et da fruct⁹. ſ. tales vt q̄les sunt passule a granis mūdate amigdale ꝛ pistachia. Et dixit Hal. vtēdū est salsamētis: ꝛ sinapi ꝛ alijs calidis ꝛ digestibilib⁹ rebus. Et dixit de potu vtēdū est vino tenui ꝛ albo: ꝛ näli vigoꝛe mediocriter calido: verūtñ. dixit Alñ. vinū vet⁹: ꝛ puꝝ bibat: ꝛ intellexit in decl̄one iā multū minorata mā. ¶ Dixit Haly. vinū ꝑpinare expedit post būoris maturationē. ꝛ sit nō vet⁹ nec nouū parum mixtū. sup. añ hoc tp̄s bibat vinū albū debile nō acerbū neq̄ dulce cū aqua decocta mediocriter limphatū. Et scias de potu vini cadere varietatē inter auctoꝛes penes varietatē māe: ꝛ mitigatē vel fortitudinē fe. ꝛ penes dispōnes febꝛicitantiū cuz cōsideratione in pticularibus. ¶ Dixit Arist. pbleumate quo. ſ. f. 57° ꝑme pticule. Jn ḡrtanis feb. nō opz attēdere dietā sicut in alijs febꝛi. sed opz ignē. i. caloꝛē innatū in coꝛporibus eoꝝ facere cōfortando sp̄m ꝛ caloꝛē. Et subdit: q̄ in ea cōfert calefaciēs dieta eo q̄ ḡrtana feb. fit magis infirma: ꝛ debilis alijs febꝛibus. i. minus affligēs vtutē. Si eni nō esset debilis nō fieret quartana. i. nō tardaret motuz suū in 4ᵐ die: sed aut in die 2ᵐ aut in 3ᵐ inuaderet aut cōtinua fieret. Et ob hoc dr infirma: q̄ vnūq̄q̄z infirmū nō pōt in suū actum: modo ꝑpꝛius actus febꝛis est inflāmare coꝛpus: ꝛ cōtinuo vel vt multū: quartana aūt hoc facit: vt rarius. Et subdit: q̄ dieta ḡrtane debet habere duos effectus: q̄ dz esse gñatiua calozis coꝛporis ignē faciēs: ꝛ dz esse humectatiua humiditatē in coꝛpus reducens ex eo q̄ mā in ḡrtana est frigida ꝛ sicca. At q̄ diete humectatiue videꝫ ꝓtrariari dictū Auer: de cura ḡrtane cū dixit. Illud quo magis indigem⁹ in hac febꝛe est ſbtiliare aperire ꝛ incidere: modicū vo indigem⁹ humectatiōe ꝛ infrigidatiōe: sꝫ nō sibi cōtrariatur: qm̄ Auer. ibi loquutus est de cura ḡrtane per instrumētū potionis in disponēdo mām. Ari. aūt de cura eius ꝓdictā. Et dicūt. in cura quartane cōsideramus discrasiaz: ꝛ eius cām: ꝛ insistere debem⁹ ei q̄ magis infestat. Et q̄ discrasia ḡrtane est infirma: cā vo ei⁹ est fortis: q̄ frigida ꝛ sicca cōpacta ꝛ solida digōni inobediens: ideo in cura opz calꝛ ꝛ hūida exhiberi: vt resistaꝫ fortioꝛi. Et sic paꝝ opz dare frida: ꝛ hūida. imo hūida q̄ dantur debent

esse ꝯiuncta calido subtili incisiuo ⁊ subtiliatiuo ⁊ penetra tiuo. Et Aue. qđ nō vetuit hūida tali calido ꝯiuncta: ſz cō iuncta cū frido sic. Uñ ait. cura hui⁹ feb. distat a cura cau sonis. q: illic intēdim⁹ ad fe. ⁊ h̄ ad cām: q: modicū indige nus hūectatiōe ⁊ infridatiōe. ¶ Dixit Raſ 18° ꝯtiñ. ex p̄ ma ad glauc. Lib⁹ patiētiū q̄rtanā oz esse hūidus ⁊ lenis ad alterādū siccitatē humoris: ⁊ ipsam vincēdū: ⁊ ad soluē dū inflationē nō ad inflādū. gīnatur. n. ex hūore nigro vē tositas in stō: ⁊ sub splene: ⁊ cū altera alteri cōiungitur est malū vehemēs. ¶ Et Hal. i nqt in libro q̄rto timei. Cura bona fe. q̄rtane est cū bono regie quousq̄ per tpis lōgitu diné digerat: ⁊ sit regimē cū moderatis motu egtatione ⁊ balneatione: ⁊ cibarijs velocis digōnis bonoꝝ humoꝝ: ⁊ cautela ⁊ calītate ⁊ vigilijs ⁊ alijs fortioribꝰ ip̄lis. ſ. ꝺsiccati uis: ⁊ cautela a fastidio ab indigōne: ⁊ coꝛruptiōe digōnis. Et maiori cautela a coytu. Sit aūt hoc regimen q̄uscz mā digerat. ¶ Dixit Serar. sup Uiati. In die accessionis nul lus q̄rtanarius aliqđ comedat: si vt⁹ tāto tpe possit tolera re. alioqn comedat ſex horis añ accessionē. Et illud sit pa rū subtile digestibile actu calidū. ⁊ illo die oz cauere ab ali qua calida. ¶ Hui. dixit. In die iterpolatiōis largi⁹ come dat: ⁊ vtat balneis tēperatis in qbus sudet ꝓ posse: ⁊ vta tur qete ⁊ somno ⁊ oīb⁹ rebus multiplicātib⁹ hūiditatē: ⁊ pinguedinē: abstineat a coytu labore: ⁊ ieiunio in diebus getis. In die vo accessionis: ⁊ maxie añ accessionē nō co medat: ⁊ si comedere voluerit sit añ accessionez per horas q̄tuoꝛ vel qnq̄. Et concedit in die accessionis succū ordei vel brodiū cicer̄ rubeoꝝ vel iura gallinaꝝ vel caponū cuz mica panis ⁊ vinū albū bñ limphatū: ⁊ ponit sup cibaria sua poluerē cardamomi: q: sudare fac: ⁊ māz digerit: ⁊ nā lē cōseruat hūiditatē. Post accessionē vo per plures horas: ⁊ in die getis ꝺcepit ficus siccas ⁊ virides ⁊ nuces: ⁊ allia cocta: ⁊ carnes elixas ex illis intelligēs maxi⁹ de ānualib⁹ agnis: ⁊ vinū ꝺcedit citrinū odoꝛiferuz limphatū si fuerit absq̄ opilatione in epate ⁊ splene: si vo cū opilatiōe fuerit nō limphatū in dieb⁹ getis. Post. 40. vo dies ꝺcedit vinū ver⁹ acutū aliq̄l̄r limphatū. Et dixit: q: vinū nouū claruz nō turbidū magis huectat mām melicā: ⁊ ipsam rectificat q̄z vetus. ¶ Sozdo. dixit. cib⁹ nō deb⁹ nimis subtilis nec in nimis pua q̄ntitate: qm̄ status est multū remotus: nullum incrudās vel ingrossans oz exhiberi: sicut olera ⁊ fruct⁹ ⁊ carnes grosse: ⁊ oia dure digōnis: aut in nimia q̄ntitate sum pta. In die accessionis cibet⁹ paꝝ añ accessionē per tres ho ras ad minus: ⁊ postea cibet⁹ poxisimi decłone cōpleta. In poxismo vo nullū cibale deb⁹. Et dixit: qes ⁊ oia hūectātia ꝺferūt in oi fe. q̄rtana. Et dixit. vtaſ pullis puis auib⁹ cā pestrib⁹: ⁊ piscib⁹ squamosis: ⁊ ouis sozbilib⁹: ⁊ ex tremi tatib⁹ porcoꝝ ⁊ arietū ⁊ edoꝝ: ⁊ ordeato: ⁊ aūētato: ⁊ oī bus q̄ sunt facilis digōnis. ⁊ cōferūt spinachia blete ⁊ bo rago fen. petrosilij brodiū cicer̄: ⁊ puna matura. ¶ Albu cañs in libro de cibis dix̄: cibi ipsoꝝ sunt panis bñ tamisa tus cū sale tēperato: ⁊ medi⁹ inter durū ⁊ lapsum bñ para tus ⁊ carnes mōtonis iuuenis: ppea q̄ hēat ꝓportietatem in destruēdo malitiā aut meliam: ⁊ coquanē in brodio simpli ci cū multis ꝺdimētis. Et de pullis femelle. q: sunt magis hūide ⁊ pdices ⁊ turdones albi ⁊ coturnices ⁊ colūbi iu uenes ⁊ turtures ⁊ auicule pue elixate: ⁊ brodiū cicerū cū cōdimentis ⁊ vitella ouoꝝ mollia ⁊ robilie ⁊ vue passule mūde cū amigdal⁹ ⁊ zuccaro ⁊ cāna zuccari ⁊ vinū subtile boni odoris tpatū cū aq̄. Et dixit. aliqñ istis patiētib⁹ sunt necia cibaria sbtiliatiua. Sic allia cepe porri raffan⁹ finapis apiū: ⁊ silia q̄ misceanē cū eoꝝ cibarijs aut coq̄t aut coq̄t teneritas feniculi vel apiū cū cibis suis: ⁊ ꝺdiāt cū spēbus odoriferis ⁊ brodiū cicer̄ remollitoꝝ per diē ⁊ nocte: cuz qbus postea decoquātur calamētū ⁊ pip ⁊ ciminū ⁊ cha rui ⁊ oleū ⁊ succus ceparū. ¶ Dicūt qđ cibaria nō mule tū bēant salis: ⁊ si nt elixa nō assa nec frixa. Et si assa com dant abijciat tota sup̄ficies cōbusta. ¶ Et ꝺdiant cū spē bus q̄ sic fiūt. ℞. cinamomi electi cardamomi maioris. aū. ℥. ſ. galange nucis mus. macis gar. aū. ʒ. i. croci. ʒ. ſ. Et dix̄ qđ. gallina exuētret⁹ ⁊ repleat⁹ iterius petrosilio inciso ⁊ vitello oui cū albumie ⁊ sanguine porci maris q̄ sit in pō dere. ℥. vi. bñ ꝑmixtis. deide sumat⁹ ⁊ decaquat⁹ in pastilio in furno vl'iter tegulas ⁊ cōedat⁹: qm̄ roborat vtutē ⁊ ap petitū excitat: ⁊ febrez fugat. Dixit Raſ 16° ꝯtiñ. fiat cura cū nutritiuo qō nō gīnat⁹ vētositatē pēit⁹: ⁊ qō mollificat vē trē. ¶ Et Mesue qđ aūcitate. ℌ. posuit cañ. in cap° ō so da q ꝺferūt ad dietā: ⁊ potionē oium egritudinū melica. ⁊ p ꝺñs feb. q̄rtanaꝝ dicēs. ℌ. inqt. Cura oiuz egritudinū melicaꝝ nō est expoliāda ab vno triū regiminū: q̄ꝝ vnū est regimē hūectatiuū ⁊ ipinguatiuū: ꝑter q̄ faciat cadere in opiłones. Et h̄ ió vt rectificet⁹ ⁊ habilitet⁹ coꝛpus hūoris melici: vt recipiat digōnē in toto. Et h̄ regimē est neciuz in p̄n° medio ⁊ fine: ⁊ añ 1m regimē ⁊ post vt nō cadāt in coꝛ pus hūores ⁊ resoluat⁹ sbtile ei⁹: ⁊ remaneat qō ē grossuz ⁊ accidat residuo ipsi⁹ lapideitas. ¶ Scōz regimē est reso lutiuū faciēs resoło nē cū mediocritate: ⁊ ꝑpe ei⁹ qō habi litatū est. Et h̄ duo regimina oz vt semp sibi inuicē succe dāt. ⁊ ꝑm hoc cadet digestio eq̄l̄r in māz: ⁊ eq̄l̄r resoluet⁹. Posset etiā dici q̄ in cura aliaꝝ: ꝑm hoc regimē est regimē digestiuū qō oz ipleri cū rebus mediocriter calīs: vt nō re soluant fortiter cal'a subtile ei⁹ ⁊ remaneat grossuz. ¶ Ter tiū regimē est regimē eūatiuū in quo tria ꝺsiderabilia sub dunt⁹. Primū est. vt nō semel ⁊ multā ⁊ subitā faciam⁹ eūo nē: ſz p interualla hōtē tēperiē: vt nā eūonē regulet: ⁊ non eūo nām: subita eni ⁊ violēta eūo vix nā regulat⁹: ⁊ opat⁹ si cut ipet⁹ flāme q̄ subito agit in subtile: ⁊ p̄tergredit⁹ gros suz. Opus vo moderati calōris est eq̄l̄r in vtrāq̄ ptē rei eli xabilis ⁊ assabilis agere. Scōm ꝺsiderabile ē vt cūatiuuz sit cōmēsuratū nō excedēs mediocritatē: ſz sit extēsio eleua tiōis ei⁹ nō recedēs a gradu medicinaꝝ icolumiū. Tertiuz est vt nō expolient⁹ eūatiua a reb⁹ lenificatiuis ⁊ humecta tiuis bo c enim est qō eūonē beatificat. Et demum opz vt habeat⁹ in his egritudinib⁹ intētio ad cōfortationē mēbro rū nobiliū: ⁊ maxie cordis ⁊ epis ⁊ splenis ⁊ stōi.

¶ De cura quartane pure ꝑ potionē. Cap. v.

Intentiones.

Curatio aūt q̄rtane ⁊ febriū melicaꝝ per instr̄m potiōis q̄tuoꝛ ip̄le⁹ intentionib⁹: q̄rū p̄a māz digerit. 2a eā soluit ⁊ eūat 3a discrasiā alterat. ⁊ 4a mēbra p̄ncipalia ⁊ no bilia roborat ⁊ ꝺfortat. Intētio aūt ad accñtia in hac febre despicit: qm̄ si nō fortiter erraē nō supueniūt i ea sinthomata q̄ diuertāt a se curā: q: si aliqñ supueniret: curent⁹: sic infra in febrib⁹ cōpositis cū accñtibus dicetur.

Canones

¶ Dixit Jsaac: in cura q̄rtane: q: fit de mā grossa ⁊ dura opz ad q̄tuoꝛ res p̄uidere. Una ne dent medici medicinas multū cal'as ne calefiat mā ⁊ due febres gīnent: vna diu turna ⁊ interpolata: alia ꝓtinua ⁊ acuta: ⁊ subeat infirmus piculū: q: nā nō est tāte potentie vt valeat morbi acumen atq̄ ꝓlixitatē tolerare. ¶ Scōa res est ne dent⁹ refrigera tiua ne cōgeleē ⁊ indureē mā ⁊ tardeē ad digerēdū ⁊ dis soluendū: fiatq̄ causa ꝓlixitatis morbi eiusq̄ pessimitatis. ¶ 3a res est ne nimia diete subtilitate cōsumaē infirmus: ⁊ faciat ipsaz mutare in ethicā ⁊ phtisim. ¶ 4a res est ne cō fundaē coꝛpus cū farmacia: ⁊ ꝓprie initio morbi priusq̄ mā ipsius eliqueē ⁊ fiat obediēs actiōi nāe. ¶ Dixit Hoz. In digōne māe q̄rtane frequēter sumus decepti: q: homes qui vtunē pauco cibo ⁊ potu bñ dormiunt in p̄n°. Unde vrina bñ colorata ⁊ hypostasicata appet: ⁊ vr̄ q: sit de mā morbi: ⁊ nō est: ſz cibi. Cognoscimus aūt digōnē māe moꝛ bi per mitigationē poxismoꝝ ⁊ abbreviationem ipsoꝝ. ¶ Et addit Hoz. qntā rem ⁊ est vt nō dentur res nimis sic ce de se: q: inde mā nimis indurareē: ⁊ iō errāt q̄dā assa ⁊ frixa ⁊ stiptica. Et subdit Hoz. in q̄rtana fortia medicami

na videt̄ ꝓuenire: q̄ forti egritudini fortis ꝓuenit medicina: z tñ in p̄n° nec fortia digestiua nec fortia eūatiua debēt administrari. Dixit enī Hal. p̄ª ad glau. q̄rtanas a p̄n° moderate z suauiter ducere op3 ne farmacū vehemēte vllū offerētes: sz vt dicit alia trāslatio. Mox a p̄n° diligēter ꝓuideas: z mediocriter ac qete z patiēter agas: neq3 medicamē aliq̄ō temeꝛ des. Subdit. n. Jsaac. o3 medicū magnū habere studiū in sua cura: vt det rē maturātē z digerentē z incipiat purgare mām cū motu leui studeatq3 in regimie patis z splenis. ¶ Dixit Hali. sup 4° thimeos: vt scribit 18° ꝓtiñ. Si moueat mā q̄rtane añ ip̄sius digōne medicis fortib⁹ motu vehemēti reddit̄ ꝓtaua: z pessima magis q3 fuerit. De digone itaq3 in p̄n°. ¶ Dixit Hal. dabis singulis diebus ꝓtinuis geleniabin cū sqngibi. s. cū aq̄ decocta: aut cū aq̄ boraginis vel bugloſe. Et Dia. dixit. digerat mā cuz diureticis. s. debilib⁹. s. succis scabiose apij z maratri decoctis z colatis cū oximelle aromatico z melle roſ. ¶ Et. A. dixit. sit medicina in die poxisimi geleniabin cū syrupo aceroſo diſtēperato cū cala. Et dixit. b̄ potus'ét vz in die z hora poxisimi bis vel ter datus. s. loco aq̄ ordei vel iulep vel alterius potus. Et deꝛ vt alteret z extinguat siti: z ét vt māz digerat z est minus nutritiuus illis alijs potib⁹: q̄n tñ dat̄ in die paroxisimi solū vt digerat oz dari añ ip̄suz ꝓuas vl tres horas: nisi sit cibus in stō vel aliud ꝓhibēs: b enīz digestiuū ꝓuenit in diebus interpolatiōis. imo plus. z Aui. exp̄ssit de die poxisimi in quo minus cōuenire videbat̄. Et istud est illud digestiuū a quo cōiter practicātes incipiunt est. n. leuiter incisiuū. Supradictū aūt digestiuū viatici p̄prie ꝓferet post istud q̄n iaz aliq̄d minoratū fuerit de mā. ¶ Et dixit Aui. Q̄n q̄rtana incipit in estate aut i hyeme. tunc oz vt in potu deꝛ in p̄mis de aq̄ ordei z secaniabin: z b vt aperiat vias opilatas: vt ꝓuocet vt ꝓsumeꝛ mā velociter l. ꝓparet: vt possit mā velocius eūari: dñt. nō eodē mō oz in hyeme z estate: sz in estate sit secaniabin fcñ cū zuccaro z aq̄ ordei sit amplior: z in hyeme sit fcñ cū melle z aq̄ ordei sit paucior. Et hora ad dādū ip̄suz in potu. dixit Aui. sit p⁹ ꝓpiodū añtē tribus horis aut q̄tuor. Et q̄dā itelligūt hoc a p̄n° ita q̄ deꝛ in ꝓcessu po^m°. Et alij intelligunt a fine poxisimi: ita q̄ trāsacto po^m° z vtraq3 hora pōt dari: z ét i hora q̄tis. Et nō solū seꝛ: sz z bis: sz pluries sicut medico videbit̄ ꝓuenire. ¶ Syrupus b tpe ꝓueniēs i q̄rtana pura. ℞. flox boraginis z bug. sticados. añ. ʒ. 5. passu. liq. añ. ʒ. v. aniſi fumiterr. añ. ʒ. 4. ordei mūdi. ʒ. i. cuscute. ʒ. 5. fiat ōcoctio z coleꝛ z colatura syrupeꝛ cū melle roſ. colato z fiat pauce acetositatis. deꝛ g̃ prio syrup⁹ acetosus: z fiat post ip̄sum leuis minoratio māe: deide post illud deꝛ syrupus vio. deinde post illud minoreꝛ mā: sic i intētiōe ad eūandū dicet̄. ¶ Post hoc deueniēdū est ad digestiua aliq3 tulū fortiora: q̄ cū hoc q̄ digerūt bāc māz itex appropiēt splenī. Et de his ē syrup⁹ q sic fit. ꝓuenit. n. in p̄n° aug^ti. ℞. scolo. cetarach capilli ve. lupu. fumiter. thimi atimbre. añ. M. i. corticū radicū apij fe. petro. añ. ʒ. i. radicū boragis z bug. añ. ʒ. 5. melisse sticados mēte cuscute folioꝝ vel fructus tamariſci. añ. M. 5. seis portulace passu. liq. añ. ʒ. 5. decoq̄nt̄ z syrupeꝛ decoctio cū syrupo aceroſo simplici in estate z i hyeme cū oximelle simplici. Et post b digestiuū itex minoreꝛ mā. ¶ Et postea circa mediū aug^ti ꝓuenit syrupus q sic fit. ℞. camedreos camepiteos ysopi thimi scolope. capilli ve. calameti. añ. M. i. corticū qnq3 radicū z radicū bug. z corticū radicū capparis. añ. ʒ. i. liq. passu. sticados florū boraginis z bug. añ. ʒ. ij. fiat decoctio q̄ syrupeꝛ in hyeme cū oximelle cōposito: in estate cū syrupo aceroſo cōposito. Et post b itex minoreꝛ mā. Et circa finē augmēti digerat̄ mā cū syrupo qui sic fit. ℞. radicū apij feni. petrosi. spargi bruſci z corticū radicū caparis z enule. añ. ʒ. i. mediani cortices tamariſci fraxini z genestre. añ. ʒ. 5. scolo. cetarach thimi timbre ysopi calameti camedreos camepitheos radicū assari cuscute. añ: M. i. pass. sebestē liq. añ. ʒ. i. semis aneti ameos charui doronoci. añ. ʒ. 5. seis endiuie z portulace. añ. ʒ. ij. decoquant̄ z syrupeꝛ cū oximelle cōpositor: z syrupo de bizātijs: z post ip̄suz itex minoreꝛ de mā: z post minorationē si expediat mā minoreꝛ itex. Et circa statū si necessariū fuerit deꝛ syrupus ꝑdictus additis epithimo z foliculi scene z polipodio q̄rcino z aromatizeꝛ cū cinamomo cardamomo z nuce muſ. ¶ Digeraꝛ aūt mā cū sumptiōe trociscoꝝ elioꝝ z cōfectionū z alioꝝ factoꝝ ex medicis q̄ subtiliāt z incidūt hūc hūoꝛē. ¶ Et de troc. tñ dixit Jsaac z Raſ. 18° ꝓtiñ. nō opis troc. in p̄n° febriū. s. melicax. inspiſsant nāq3 mām: sz post eūoné. s. bñ minorantem de mā. Et Aui. dixit. cū q̄rtana incipit in hyeme tunc nō est modus vt denꝛ in potu troc. dicūt qdā. i. medicina digestiua in forma troc. sup. vel q̄cūq3 alia forma ficca: sz deꝛ in forma apozimatis siue ligda: q: in hyeme opiłones sunt plēs z vie arriores: p q̄s medicina liqda facilius penetrat. Et ē b vex in oi tpe. q̄ nō debemus dare in p̄n° troc. sz Aui. exp̄ssit ō hyeme maxᵉ in tp̄ibus frigidis nō pōt in p̄n° mā huius febris cōueniēter minorari. Et nō debēt aliquo tpe troc. dari in initio pp cām assignatā a Raſ. Et Jsaac dixit. o3 ne troc. i initio denꝛ ne deficcēt humiditatē z indurēt ad digerēdū mām. Et maxᵉ posuerunt p̄dicti sapiētes hūc cañ. Si troc. q̄bus vtebant̄ antiq de digone huius māe in q̄bus ingrediebant̄ medicine fortis aptiōis incisiōis z ꝓuocationis q̄ nullo mō cōpetūt i p̄n°. imo nec in alijs tp̄ibus morbi: sz troc. minoris vtutis in subtiliatione ꝓuocatiōe z incisione bñ p̄nt dari iā digesta mā z bñ minorata: sicut sunt troc. ō absinthio. quos Aui. cōcessit. s. in fine augmēti z statu. In quo tpe dixit Hal. p̄ª ad gla. si p dies aliquos diatriō pipeō acceperit aut diasp̄olitū: z si pip solū cū aq̄ p singulos dies acceperint recte faciēt. ¶ Dixit Sera. vtant̄ tūc. s. tp̄is comestiōe ouoꝝ rācoꝝ. i. de piscibus salitis z sinapi nō p̄m semitā ciboꝝ: sz p̄m semitā medicine in oi die donec subtiliēt grossitiē hūoꝛis q̄litate sua. Et p̄m hāc semitā administrentur ꝓfectiones cal'e in oibus diebus. ¶ Et subdit cū appropinq̄t status: demus ēt tyriacā z alias medicinas calas: sz vitent̄ hmōi medicine in p̄n° z añq3 declareꝛ digestio. Q̄n tunc nō p̄nt hūoꝛē eūare. s. insensibiliꝛ vel p vrinā aut sudorē: ad quā intētionē p̄dicte medicine cal'e dant̄: sz mouent tunc humoꝛē motione tm̄: z faciūt eū currere. Cū ergo currit p̄miscet̄ cū humoꝛibus iuuatiuis z eos mutat ad nāturā suaz: z ét si remanet in loco vno ponit febri magnitudinez vehementē plusq3 fuit z si remanet in duobus locis acgrit duas febres melicas. Et dixit q̄dā administrāt potū pipis solius: z hoc in decłone egritudinis. i. in remissione accidētiū p̄incipij. z hoc facit Hale. vt patuit. ¶ Dixit Rabi ex Hal. in lib. de tyriaca ad ceſarē. Curauī dixit Hal. quosdā a febre q̄rtana cū potu tyriace. verūtñ p̄ius eūabā eoꝝ corpora: z postea dabā eis absinthij succū. s. p plures dies: deinde istud eliuz. s. tyriacā añ tp̄s febris p duas horas: z sic liberaui patiētes bibitiōe medicine huius bina vel trina. Dixit tñ Raſ. 18° ꝓtin. Cū vides sig^a digōnis cōplete cū medicinis cura calis nisi tp̄s z cōpło fuerint calitatis vehemētis: z iō securius dant̄ in cōpłone z tpe frigidis. Uñ dixit Hal. cū differt̄ huius febris tp̄s pueneritq3 spatiū in hyemis incōmoda appuerintq3 digōnis vestigia cōuenit aliquibus vti eliꝛ calis vt diatriopipeō dabisq3 singulis hebdōis de tyriaca z mitridato de vnoquoq3 put videbis op⁹. Oz aūt diligentissime hec cauere elia sumptionēq3 formidare eoꝝ añ maturationē: afferūt. n. nō paucas lesiones: q: eūare nō p̄nt hūoꝛes pp ipsius cruditatē z grossitiē turbabuntq3 eū fortiter z fluere cogēt: vñ bonus mixtus hūoꝛib⁹ alterabit eos in suā nāz: vñ cōfortabit̄ z maior fiet febris sepeq3 in duo b ꝓfluet loca mā. Unde fiēt due q̄rtane: z si in tria loca ꝓfluet tres fiēt q̄rtane. Et subdit oz vt caueas ea in calida cōpłone in iuuene z estiuo tpe q̄ si necessitas in his ad

Pōla intentio. De digōne materierum.

De mutatione digeſtiua.

De mutatione et medicinis tractatis in digerendo.

ea coegerit sumẽdũ modicũ ⁊ cũ diligẽtia sumat. Qñ vo hyemis est tps ⁊ patiẽtis etas senectutis ⁊ cõpl'o frigida ⁊ humida: ⁊ humor maturari cepit nõ incõmodũ hec dabũt elia. ¶ Dixit Alm. Si vltra. 40. dies egritu° plõgata fuerit nec remota p eũones eger ad magnitudinẽ nucis de pipeon oi mane sumat ⁊ silla. Si tñ tps fuerit estiuũ ⁊ corp⁹ macrũ ⁊ calm meli⁹ erit ne aliq̃ de his medicinis calis deꝯ. ¶ Dixit Aui. Deinde. i. post eũones factas ⁊ post apparitionẽ digõnis habeas ꝓsiliũ a mẽte tua. s. ꝓsiderãdo in sufficiẽtia eũonis: ⁊ h̃ maxie: ⁊ etiã in alijs auctor⁹ cañ. in hac cura positis in exhibitiõe medicinar⁹. Et habito ꝓsilio des in potu melice ⁊ flãtice tyriacã ⁊ mitridatũ ⁊ medicamen de assa ⁊ diasulfur ⁊ silla: ⁊ piper solũ bibaꝯ in aqua: ⁊ sinapis etiã admistreꝯ ñassidue: imo i oib⁹ trib⁹ dieb⁹ semel. Hoc aũt nõ assidue qdã referũt ad sinapim: ⁊ oia dicta elia calã: ⁊ bñ Dix. n. Raz. 18°. ꝓti. ex vbo Hal. nõ debes hmõi medicinis frequẽter vti: addũt nãq; ad calitatẽ ⁊ resoluũt qõ est subtile in humore: ⁊ expellunt a corpore ⁊ remanet grossuz. Sed vtaris his medicis calis q̃libet septimana semel ad subtiliãdũ: ⁊ alleuiãdũ humorẽ: supplẽt: aut rarius aut frequẽtius ꝑm ꝓsiliũ habitũ a mẽte tua in ꝓsideratiõe ꝓdictor⁹. Immo dixit. A. in trib⁹ diebus semel. Quidã tñ referũt illud dictũ nõ assidue solũ sinapi: ⁊ hoc p illud qõ Aui. subdit. Et in ꝑmis ⁊ añ illud. s. qõ dictũ est de ꝑmissione digõnis ⁊ eũonis spatio lõgiori. s. põt exhiberi sinapis ꝫ est rarius q̃z per tres dies semel. Uel in ꝑmis: ⁊ añ illud scz qõ dictũ est de assumptiõe dictor⁹ eor⁹ ⁊ ꝑcipue calor⁹ ex eis vtaris sinapi spacio lõgiore. s. bñ magno: ⁊ h̃ ne perueniaꝯ ad vltimitatẽ calor⁹ nisi bñ vsus statũ egritudinis ⁊ cũ gradatiõe. Et dixit Aui. nõ festines cũ aliquo eor⁹ digõnẽ. sup. ⁊ minoratione sufficiẽtẽ. nã si tu dederis tyriacã ⁊ silla illi in ꝑmis cõpones q̃rtanã cũ q̃rtana: ⁊ fortasse attrahes egritudines alias: ⁊ ꝓprie in hyeme: qr mã tũc est magis apta dissolutiõi ⁊ min⁹ apta resoluẽti ⁊ eũoni. Dixit Auer. Cõpleta digõne hui⁹ febris a. H. tyriaca laudaꝯ. Sz añ digõnẽ recepta posset ipsaz de facili ad causonẽ ꝓuertere. Et subdit. si tps esset frm ⁊ etas senectutis diatriopiperon facta digõne mirabiliꝫ cõfert. Et scias q qdã dant hmõi medicinas calas in dieb⁹ interpolatiõis: ⁊ hoc est securi⁹. Et qdã añ po^m p duas horas: ⁊ p hũc modũ ꝓhibẽt multotiẽs poxismũ ⁊ aduentũ rigoris in eis. ¶ Exẽplum de ꝓdictis adduxit Hal. in lib. de ꝓnosticatiõe in Endino romano. q patiebaꝯ vnã quartanã: suasus a medicis in ꝑm⁹ sumpsit tyriacã: ⁊ ex vna q̃rtana deuenit ad duas sic Hal. ei ꝓnosticat⁹ fuerat: ⁊ cũ duas hẽt sumpsit itez tyriacã: suadẽtib⁹ medicis ⁊ dicẽtib⁹ sic aliqñ in ꝑma potatiõe ei⁹ accidere seu cõmota egritudine ⁊ asserẽtib⁹ in 2ª potatiõe eripi totaliter: ⁊ arrept⁹ est a 3ª q̃rtana: ⁊ sic q̃ duplex erat facta est triplex. sicut Hal. ei ꝓdixerat. Interrogat⁹ aũt Hal. ab Endino peripatetico de cã hui⁹. Rñdit indigestaz adhuc esse egritudinẽ: farmacũ vo hoc. s. tyriacã cacochimiã indigestã: ⁊ maxie in ꝑm⁹ hyemis vsq; ad cõturbandũ potest oblatũ: nõ tñ digerere neq; diafforare. Et p^a ad glau. qcũq; hui⁹ farmaci frm ꝑm^a hui⁹ dederũt aut oia ante statũ simplicẽ existẽtẽ quartanã duplicẽ plures ostẽdeꝯ: aut oino maiorẽ ⁊ difficiliorẽ opati sunt: duplicẽ vo existentez triplicẽ fecerũt aut ꝓculdubio duas difficiliores ⁊ maiores. Uidi eni quẽdã medicũ q ausus est trib⁹ habito quartanis dare diachimes. i. diatrion nõdũ egritudine in statu exite: deinde ꝓtinue succedẽs febris iterficit hoiez. Et subdit. istud ẽt in alijs tipicis febrib⁹ obseruabis ne aliqd tale deꝯ: maxie in ꝑm° añ q̃z videas digõnẽ ⁊ statũ fieri. ¶ De intẽtiõe aũt ad eũandũ sciendũ est q ois eũo seu ois mod⁹ eũonis põt ꝓuenire i cura febriũ melicar⁹ put dicẽꝯ. Et incipiendũ est a lenitione vẽtris: de qua dixit Raz. in diuisiõib⁹ assidua lenitionẽ nãe: ita vt des eis semp aquã sicle ⁊ aquaz caulis ⁊ ficus infusas in aq̃ mellis: ⁊ ius galli vetusti decocti in aq̃ ⁊ sale in q̃ piectũ fuerit aliquãtulum polipodijõ q̃ sorbeta parũ añ cibũ suũ. dix. n. Ba. oz nãz eẽ tẽperatã inclinãtẽ ad mollitiẽ emolliẽtiũ vẽtrẽ cibor⁹ vsu. Et si nõ ꝓderũt. dixit. H. p^a. ad glau. cibi emolliẽtes vẽtrẽ clysterizationib⁹ vtere ꝑm ꝑm^a qdẽ mollib⁹: postea vo actionib⁹. Et Sera. dixit. si nã nõ leniturꝯ p se neq; p cibos: tẽ opz vt administreꝯ clystere ⁊ incipiam⁹ cũ leui. dixit. Hal. cuz aq̃ blitis ⁊ sisami ⁊ oleo ⁊ mirti. ¶ Dixit Aui. opz vt admistrentꝯ mollificãtia. s. leniẽtia feces ⁊ hũiditates corrũptas in ꝑmis vijs. Et subdit. si nõ vr̃ tibi vti reb⁹ potatis ad leniẽdũ vt nõ potes vti eis: tũc admistra loco eor⁹ clysteria ꝓueniẽtia. s. lenia. ¶ Lenitiuũ bonũ in mã melica ẽt qõ sic fit. ℞. flores borag̃inis ⁊ bugl'. viol'. ⁊ sticados ⁊ foliculos scene decoq̃ ⁊ cola: ⁊ in colatura pone medullã casieñ. ⁊ exhibe: ⁊ si tibi apparebit humor⁹ aliqlẽ ad os stõi raptũ facere vóitũ ꝓuoca. Et si in vijs vrine aliqd de mãebus cõib⁹ ꝓtineꝯ aquã tribue scolo. ⁊ endiuie. Et si qd in decl'one proximi sudauerit sudorẽ adiuua dans in potu de vino albo subtili cũ aq̃ ordei cal'a. ¶ Q̃ si ꝓdicta febr̃ fuerit in corpe sanguinee cõpl'onis vel in quo abũdauerit sanguis ꝑter q̃ fit mixt⁹ melie vel adust⁹: fz solũ stãs sub rõne mãe cõis flomiã paruam fac de basilica sinistra. De flomia quoq; in hac febre qñ est ex sanguine adusto vel sanguine melie mixto. Dixit H. p^a ad glau. A ꝑm° diligẽter ꝓuideaz ⁊ nõ facias sanguinis detractionẽ nisi forte videris nimiaz eẽ sanguis abũdãtiã: ita. s. q̃ sit cã appropriata febrib⁹: ⁊ tũc ẽ qõ cõmẽsuratũ. Et cũ venã ferieris statiz respice fluẽtẽ sanguinẽ: q si niger ⁊ spissus fuerit: securi⁹ auferes q̃ztũ putaueris cãe ꝓuenire. etati q̃q; ⁊ vtuti. Rubeus vo ⁊ tenuis si fuerit mox reprime ⁊ ꝓstringe venã: nõ. n. talẽ ꝓuenit auferre sanguinẽ: tãgẽda. n. est vena in brachio sinistro q̃ mediana est. ¶ Et Raz. dixit in diuisionib⁹. Si aq̃ cũ ea est rubea ⁊ grossa: ⁊ qñ accidit post febres calidas. s. maxie sanguineas cura cũ flomia basilice ⁊ latere sinistro. Et Al. dixit. cũ vrina fuerit rubea spissa ⁊ corp⁹ rubeũ ⁊ vene plene eger ex basilica minuaꝯ. Et Hal. dix. in ꝑm° itueri vrinã opz: ⁊ si videris in pulsu magnitudinẽ in q̃ celeritas nõ est multa: ⁊ vrina est rubea grossa: ⁊ etas iuuenilis oz accelerare ad sanguis minutionem basilica aut nigra de sinistra mãu: ⁊ ꝓsidera sanguis colorẽ: quẽ si videris nigrũ ⁊ ỏturbatũ aufer de sanguie q̃ztũ est op⁹: si qdẽ vt⁹ adiuuerit. Q̃ si sanguis fuerit rube⁹ claudeꝯ venã oz nec oio educas: qr talis est sanguis bon⁹ quẽ si eũaueris debilitabiꝯ vt⁹. nec deiceps poteris resistere morbo. Ampli⁹ si bonũ ⁊ purum eũaueris sanguinẽ in corpe solus remãet hũor⁹ pessimi⁹ augeturq; vt⁹ turbati sanguis nec supest corpi qõ ei resistat: cũq; aũt dñij sanguis fig^a ñ iueneris: nõ oz sanguinẽ minuere: vñ dix. A. si ꝓsiderãdo videris q i eo ẽ dñiũ sãguis: ⁊ ꝓpe qñ ẽ a melia sãguiea siue ab adustiõe sãguis siue a p mixtiõe melie cũ sanguie: tũc flomeꝯ ⁊ exhaꝯ sanguis ñ fz q̃ztitatẽ nẽcitatis: q̃zuis fortasse exigat multi^do ei⁹ vt exhatur res pria. sup. fz sit sp flomia ifra illã q̃ztitatẽ: ⁊ ifra illud qõ regrit multi^do cãe. H. n. est securi⁹ ⁊ salubri⁹ q̃z exhere sanguinẽ frm q̃ztitatẽ cãe. dicũt tñ q maior q̃ztitas exhenda est in q̃rtana facta a sanguie adusto q̃z in facta a melia mixta sanguini. ¶ In oibus aũt alijs casib⁹ a ꝓdictis opz in ꝑm° vitare flomiã. nã si facta fuerit vbi nõ est nẽcia ipsa est nocẽs trib⁹ causis: ⁊ sũt ille q̃ dicte sũt ab Hal. p^a: qr debilitat vtutẽ. 2ª qr educit ꝓriũ hũor⁹ peccãti. s. sanguinẽ bonũ q sui calitate ⁊ hũiditate resistit melie ⁊ rectificat eũ: p cui⁹ extractionẽ melia reddiꝯ fridior⁹ grossior⁹ ⁊ crudior⁹. 3ª qr mouet hũores ad exteriora. s. a ꝓtib⁹ epaz ⁊ splenis ad ptes ⁊ venas magis extrinsecas: vñ accidit q sit eor⁹ differior⁹ digõ ⁊ ẽt eũo: qr facti sũt remotiores a loco digõnis ⁊ eũonis. ¶ Dix Aue. Si cognoueris in ꝓdictis sanguinẽ ebullire ipm° eũ minuere ỏbes. s. q̃zto citi⁹ poteris: ⁊ ñ tardare. Scias tñ q p cãs assignatas ỏ ñ minuẽdo vbi nõ est

De flebotomia.

neceſſe: ſequit' q̄ iteratio flōmie melioꝛ ſit q̄ vnica ſel' eūo. Dixit Raſ. 18° ꝓtiñ. q̄ Cōſtā. dixit. q̄ flōmia fiat vna vice poſt aliā q̄ patiēs eſt iuuenis ⁊ coꝛp⁹ eſt repletū. poſſe eſt nāq̄ vt h̄ cura ſola ſufficiat. iam. n. eradicaui cū ipſa febrē duplicatā plus vice vna. Et dixit Aui. in melia melica pura cū digeſta eſt egritudo. ſup. ⁊ mīnoꝛata mā ⁊ remanent ſigna dñij ſanguinis: ⁊ ſunt alia q̄ coindicāt de flōmia: tūc cōfert flōmia de baſilica. Raſ. ēt in diuiſiōib⁹ ad hāc intentionē dixit. Itera flōmiā ſi nō videris ei multā diminutionē. ſ. ſe. vel vtutis. al's. ſanguinis. Et ſubdit. A. In fine q̄rtane cuiuſcūq̄ ſi nēcia fuerit flōmia. ſup. q̄ aliq̄n eſt nēcia: vt q̄ ꝓſtricta ſunt in ꝓceſſu febris mēſtrua vel emoꝛroyde vel alia eūo ſanguinis cōſueta: aut q̄ ſupcalefactus eſt ſanguis aut diuturna caliditate febrili: aut per vſuꝫ lōgū medicaminū cal'oꝝ: aut q̄ocūq̄ videris ſigna dñij ſanguinis aut ſupcalefactiōis ei⁹: aude: dixit ipe ſup flōmiā ⁊ face eaꝫ. Dꝫ aūt iſta flōmia eē pua ⁊ facta de ſaluatella ſiniſtra aut de ambab⁹ vel de ſaphenis. Et multi ēt vt Guil. in p̄n° flōmāt ſaluatellā. Et dixit iterū Aui. p̄ª 4'. de regie flux⁹ ſanguinis nariū cū ſupfluit: q̄ñq̄ aduenit patiētib⁹ q̄rtanam flux⁹ ſanguinis nariū: q̄re: oꝛ vt iuues ipm cū reb⁹ faciētib⁹ fluere ſanguinē: ſcriptis: ⁊ dictis in ſuo loco. nā q̄rtana aliq̄n curaſ tali ſanguinis fluxu: ⁊ ꝓpꝛie ſi flueret a nare ſiniſtra. Et q̄ ſanguis in q̄rtanarijs eſt groſſus nō potēꝫ faciľ egredi p venas nariū q̄ ſunt ſōtiles. Jō oꝛ vt iuues cū apientib⁹ ⁊ ſanguinē ſubtiliātib⁹ donec egrediaſ q̄ſtū ſufficiat. Et ꝓuocatio qdē emoꝛroydaꝝ ⁊ mēſtruoꝝ eſt vtil'. Et ſil'r appō ſanguiſugaꝝ apud emoꝛroydas aut in loco ſaphenaꝝ aut ſcarificatio in dictis locis magis vbi flōmia fieri nō poſſet. ¶ De eūone autem per farmacū ſeceſſiuū. dixit. A. oēs ſpēs hui⁹ febris cōicāt in h̄ q̄ oēs in p̄n° minuunt. i. cōuenit vt in vnaq̄q̄ eaꝝ fiat in p̄n° eūo minoꝛatiua: qō ideo fit vt ſup reſiduo meli⁹ ⁊ facilius ꝓcedat digō: ⁊ tādē eūo: ⁊ itellexit p p̄n'. ſ. p⁹ eūonē oīuꝫ māeꝝ cōiuꝫ: ⁊ poſt eaꝝ eūonē itende minoꝛationi māe ꝓpꝛie ēt aliqualī digeſtiuo p̄miſſo: ⁊ icipe a leuioꝛib⁹ minoꝛatiuis q̄le eſt: qō ſic fit. ℞. decoctionē floꝝ ſticados boꝛaginis buglo. capilli veñ. paſſul. aniſi polipodij: ⁊ in hac decoctione diſtēperent. ʒ. xi. caſſieſ. deide addaſ diacatholicōis. ʒ. ij. vl. iij. ⁊ exhibeaſ: deinde itē p̄mittaſ digō: vt cū veneris vſus finē p̄ncipij: ⁊ iā imaginari potuiſti: q̄ aliqua digō ſit fctā in mā. Et ſi adhuc nō appareat deē minoꝛatiuū foꝛti⁹: gradatiꝫ tñ ꝓcedēdo. Et ꝓueniret tūc ſi ad p̄dictū minoꝛatiuū addaſ in doſi diacatholiconis. Aut ſi loco ipius toti⁹ ponaſ. ʒ. i. lapidis lazu. loti nonies p̄m arte. Aut in colatura ʒ. i. reubar. vel elīy de ſucco roſ. vel diamāne ⁊ in ſanguīea diapꝛunis: ⁊ in flātica agaricū ſiue turbith p̄m q̄ videris expedire. ¶ Et Ha. qdē oēm eūonē reſpicientē māꝫ appꝛopꝛiatā in p̄n° ꝓhibuit fieri. ſup. niſi cū minoꝛatiuo valde leui quale eſt p̄n'. de p̄dictis: cōicat eni in caſu eūonis q̄rtana febris cū flātica: pinde dixit Sera. in initio: q̄ nōdum hūoꝛ liqueſit: ⁊ eſt cōpact⁹ groſſus difficilis eūonis: tunc nō opꝫ vt attrahamꝰ ipm velociter ad exitū ⁊ eūonē: q̄ñ q̄ñ facim⁹ illud ponim⁹ hūoꝛē ledētē vehemētioꝛis cōpactiōis. Si cū vidim⁹ ſignificatiōes digōnis. ſ. iā incipiētis. ⁊ multo magis ꝓſequētis vel cōplete: tūc oꝛ vt dem⁹ medicinas q̄ ſoluāt hūoꝛē melicū. Et Haly. ēt dixit. nō oꝛ patientē minuī in moꝛbi p̄n° cū aliq̄ laxatiuo: q̄ſdiu crudus eſt humoꝛ. Si. n. h̄ tpe vteris laxatiuo: humoꝛē nō poteriſ nigrū eūare pp ei⁹ groſſitiē ⁊ difficultatē decurſus eius: ⁊ eūatur humoꝛ bonus ⁊ vtilis: remanetq̄ in coꝛpe ſolus: ⁊ ex hoc cōfoꝛtaſ febris: difficiliſq̄ fit ipſius expulſio. Et cū ſigna digōnis appareāt. Dixit Ha. p̄ª ad glau. purgare cōfeſtiꝫ cū melicū hūoꝛē purgātibus farmacijs nō ſel' tñ: ſed multotiēs ſi ſic oportuerit. ¶ Dixit Hili. nūq̄ añ acceſſionē tertiā dꝫ dari medicina ſolutiua: ⁊ nūq̄ dꝫ eē medicina foꝛtis: ſed debilis ⁊ paulatine eūans ⁊ nō dꝫ dari niſi mā

De eūone per farmacum

bñ digeſta: aliter purgaſ ſepi⁹ qō ſubtili⁹ eſt: ⁊ relinquitur groſſius: vñ ꝓlongaſ egritudo ⁊ de curabili efficiť incurabilis. ¶ Aui. aūt dixit: nō eūeť a p̄n° aliq̄d de hūoꝛe faciēte febrē ad alleuiandū ⁊ mūdificādū: ⁊ illud eſt apud digōnē. ſ. ꝓferēs digōni: q̄ vtus aliqualī exonerata meli⁹ digōnē opaſ in reſiduo p̄m q̄ inuā ad ipm: vel illud eſt apud digōnē reſidui. ſ. eūo minoꝛatiua fienda: ⁊ nō añ ꝓpinobediētiā humoꝛis melici ad expulſionē. ¶ Dixit Alm̄. aliq̄ medicine q̄ expellāt meliaꝫ denť poſt flōmiā ſi eſt nēcia: ⁊ itē denť ſi nō eſt nēcia. Et in diuiſiōib⁹ dixit Raſ. Solue ventré egri multis vicibus ꝓtinuis: ſemp tñ ante quālibet eūonē digōnē p̄mittēdo. Et ſic vī inuere aliquā eūonē fiendā eſſe in p̄n° ꝓ Ha. ⁊ aliꝭ ſupꝛadictoꝭ dicta q̄ noluerunt in p̄n° eūandū foꝛe. Et tñ dic q̄ Hal. ⁊ ſequaces intellexerunt de eūone māe ꝓiūcte ꝓ quā ſi eūonē dabis nō opabitur in ipm: ⁊ tñ vtutē debilitabit: ⁊ ſi dabis foꝛte agitabis humorē: ⁊ pp eius cruditatē nō eūabit eū. Alij aūt intellexerunt de mā añte: quā ſ̄z minoꝛare leuiter in p̄n°. vel ⁊ meli⁹ H. nō itellexit eſſe fiēdā eūonē cū ſolutiuo foꝛti. Et q̄ ſic intellexerit pꝫ p Raſim 18° ꝓtiū. vbi ait. H. dīx. nō moueas coꝛpus in p̄n° huius egritudinis cū medicina foꝛti: nec eūes cū medicina foꝛti. Viatic⁹ ſil'r dixit. in fctā a melia pura nō purgeť coꝛpus cū medicinis vtuoſis: debilia aūt farmaca: de q̄b⁹ Aui. ⁊ Raſ inuūt H. nō ꝓhibuit: vñ ⁊ Auer. ad h̄ reſpiciēs ait. oꝛ in p̄n° rei eūare mām cū polipodio excta vtute ei⁹ in iure galli veteris ⁊ oleo amigd. dulciū. Bñ tñ ſubdit. ſi vis digōnē expectare in hac febre potes facere pp ipſius modicū piculū q̄ō ferre pōt expectationē. ¶ De eūone aūt p vomitū ſciendū eſt q̄ vomitus pōt aliq̄n ꝓuocari ad eūandū mās cōes: vt. ſ. dcm̄ eſt: ⁊ p̄t ꝓuocari ad eūandū mās ꝓpꝛias: ⁊ tūc in eius ꝓuocatiōe obſeruādi ſūt cañ. q̄ dicti ſunt obſeruādi i eūone ſeceſſiua. dixit. H. ad glauc. vomitū ꝓuocare noueris ſi nihil ē q̄ō ꝓhibeat ab eo. Qui aūt vomere nō p̄ñt purgādi ſunt foꝛtioꝛi purgatorio. ſ. ſeceſſiuo: pōt ēt ꝓuocari vomit⁹ in die poꝛiſſmi: ⁊ ēt in dieb⁹ interpolationis. ¶ Dixit Alm̄. vomit⁹ in p̄n° acceſſiōis: ⁊ in die qua eū moleſtat febris: q̄. ſ. nō ſolū in p̄n° poꝛiſſmi: ſ̄z ēt in ꝓceſſu ſi aliqs humoꝛ impetū fecerit ad os ſtōi. ꝓuoceť q̄ dixit Alm̄. in p̄n° cū ſyrupo acetoſo: ⁊ aqua calīdatis in magna q̄ſtitate: ⁊ poſtea vt vomat hoꝛtandus eſt eger. Q. ſi vomere ſic ñ poterit: ſicla ⁊ ſinapis ⁊ ſalſa ⁊ bis ſilia dāda ſunt q̄b⁹ ſumptis: vinū mlta aq̄ mixtū ſumatur: deinde ſyrupū acetoſus in quo infuſus fuerit raffanus ſumat ⁊ vomat. Et ſubdit. In alijs ēt dieb⁹ vomat. dīx Ale. vt ſcribit' 18° cōtiñ. Si qs in p̄n° q̄rtane. ſ. poꝛiſſmi ei⁹ ꝓpcat vomitū debilitat rigoꝛē ⁊ febrē ⁊ liberabiť patiēs ꝓcepto dei. Des q̄ ꝓuocantia vomitū illo tpe: q̄ñ leue erit tūc: q̄ tūc ſpargūtur multi hūoꝛes in coꝛpe. ¶ Dixit Sera. fac vomere in die pꝛodi ⁊ ꝓpꝛie illos q̄bus accidit h̄ febris ex flātis aduſtione. ſup. ⁊ multo magis ſi fuerit cū flegmatis admixtiōe. ꝓuenit. n. maxime in q̄rtana flegmatica: q̄ ſtōus eſt ſicut lacuna flegmatis. Et iō dixit Raſ. in diuiſionib⁹. Si accidit q̄rtana poſt febres flegmaticas: tūc adminiſtra vomitū poſt inciſiua ⁊ ſubtiliatiua: in q̄b⁹ nō eſt plima calefactio: ſicut cū ſicla cū pua q̄ſtitate ſinapis: ⁊ ſicut ſyrupus acetoſus ⁊ raffanus. Et Haly. dixit. in die acceſſionis vtaſ ſq̄ngibin in quo infuſe ſint radices. ſ. ille que abſolute radices vocanť: que comeduntť vel radices raffani cum aq̄ decoctionis aneti ⁊ ꝓuoceť vomit⁹. ¶ Dixit Aui. vomit⁹ añ cibū: ⁊ poſt cibū eſt cōueniēs: ⁊ ꝓpꝛie in die pꝛmi añ poꝛiſmū: ⁊ eſt ꝓpꝛie. i. maxime de rebus iunātibus q̄ñ melia eſt flātica ⁊ nō in p̄n° tñ: ſ̄z in oi hoꝛa poꝛiſſmi: ſ̄z tūc diuerſimode. nā in p̄n° poꝛiſmi ſit maxie ad educēdū mās cōes in ſtō reptas: q̄ſuis vt dixit Alex. etiā de humoꝛibus q̄ tūc ſpargunť: quoꝝ poꝛtio ſpargiť ad ſtōm: ſ̄z poſt p̄n'. ꝓuoceť magis ad educēdū aliq̄d de mā. ꝓpꝛia: de ea. ſ. que eſſet ſparſa ad ſtōm vel ad p̄mas venas ⁊ epar: aut de ea q̄

foꝛet

foret euomita a splene ad stōm:non aūt vt euomat ea que sparsa est sup mēbra sensibilia. ¶Ait Hal.humor accessionis die tumultuosus existit:calorq; febris illū calefacit:vñ z faciliter eūat. Quibus ꝓsideratis causis aduerte q vomitus post ꝑn^m est ꝓuocādus:z dicūt qdā q circa mediuz augmēti paroxismi ꝓuocādus est:sz nō in ꝑn^o vel nec ante appitionē digōnis:sicut ét dictū fuit de eūone p secessum. ¶Dixit aūt Aui.añ cibū.s.qñ nō est necius cibus p facilitatione vomitus z post cibū qñ est necius. Et subdit. fortasse iuuanť cū añcessione comestiōis sicle: z qō salitū é ex piscib^9. Et dixit.sumat qnq; horis añ paroxismū cibū vt vomat fortasse.n.iuuabit eū talis cibus sz nō euomat: qz iuuabit ad intētionē digōnis:incidet.n.z subtiliabit hūores anteq; moueať ad paroxismū cū sua q̄litate:sicut.ō. patuit p Sera. Sed vomitiuū supra illū cibū solū sumēdū é in ꝑn^o paroxismi initiāte.s.qñ iā eger icipit pigritate oscitare:z portēdi vel ante p mediā horā vel circa qñ incipit mā aliq̄liter cōmoueri z fumigare:z é hoc mcli^9. ¶Notāt qdā.q vbi timeret de retētiōe cibi nō dz dari talis cibus incisiuus:sz dz dari cibus laudabilis q ꝓfortat nām ad tolerandū po^m z nō ꝓuertat inchimū malū:sz si sperať q vomitus ꝓuocet:tunc dādus est cibus p̄dictus.sz nō nisi virtus sit fortj potēs stare tota accessionis die sine sumptiōe cibi. Et subdit.A.q̄uis oporteat q administreť vomitus in die po^mi adhuc ét in die 3°:g.s.est dies ante futurū paroxismū:administreť ét vomitus vt educať supfluitas q̄ relicta est a cibo in die añte:z pp illud qō resoluit balneū.s. humectatiuuz: qō maxime fit vt.ō.in die sequēti paroxismū.nā q̄uis in ꝺ balneo fit lōga mora:neq; sit calitas magna: pur aliqd resoluit.i.dissoluit de hūore q fortasse mouet ad stōz z dz expelli:vel q fortasse erat in stō z dissolut^9 ē p balneū z ꝓparat^9 vt exeat ex vomitu. ¶Et dixit iterū Auic.in melia melica pura administreť vomitus supra cibū cū fortitudine aut leuiter ꝑm horā:qz in ꝑmis leuiter:z postea gradatim fiat ꝓcessus ad fortitudinē.ita vt cū puenit ad statū ꝓuocet vomit^9 cū fortioribus.dixit itaq; Hal.ad glau.in statu vtere bis q a cibis vomitib^9 frequēter:z nulli ꝓhibe ell; albuz dare ꝑmū mixtū raffano:z si nil ꝓ fuerit ipsuz ellīn.sup.sp canonibus obseruatis datis in datione ellebori. Et subdit Aui.z ꝑz necessitatē.s.vtere leuioribus vel fortioribus:qz leuit qñ mā é pauca:vel qñ fieret p eūone solius māe cōis:z cū fortitudine qñ fit pro eductione māe multe z ꝓprie. Et subdit:oz vt assiduet vomitū patiēs:qm̄ é radix ad eūonez. Et ꝺ ideo:qz melia ꝓprie z maxie cōtinet in splene a quo hz viā z trāsitū ad stōm:z ideo plus vz vomitus in melia melica q̄z in alijs. Uerūtn dixit Cia.purgať ista mā in vomitu paulatino. Et deinde post istā plus vz in melia flātica vt.ō. ¶De eūone aūt eradicatiua p secessum vel vomituz: q̄uis raro valde sit apta mā melica pp sui grossitiē z pōderositatē eūari p vomitū:opz vt nō laboret in ꝑn^o digōnis vsq; ad aduentū cōplemēti digōnis i eūando supfluitatē cū eo qō calefacit cū fortitudine aut exiccat cū fortitudine ex medicia:sz solū ex ea q̄ debilis est ex solone vētris.sup.aut vomitu cū eo qō debiliter eūat nō cū forti calefactiōe aut cū forte exiccatiōe:siue sit tale forte exiccans sua cōplone siue p supfluā eūonē quā faceret:pp qō notāter dicūt in hac fe.eūonē eradicatiuā reglr vnica eūone fieri nō debere:sed partiri i ples:vnde dixit Sera.cū appropinq̄t status administremus medicinas q̄ eūant mām melicā assidue.sup.nō vnica vice:qm̄ hūor qñ subtiliať z ꝓparať obedit eūoni cū facilitate.sup.z totiens fiat donec mā eradicetur. ¶Dixit Alm̄.si p p̄dictā eūonē.s.minoratiuā p secessum vel vomitū febris in suis accētibus: z sue accessionis longitudine minuať bonū est.sup.z sequere cū eis vsq; in finē:si aūt nō multū inueniať minorari eger vehemēter est eūandus.s.cū fortioribus:nō tm̄ vna vice:sz pluribus: qm̄ si in vltio fcm fuerit nō ꝓmanebit febris. ¶De die aūt fiende eūonis secūdum minoratiue vel eradicatiue mō dicto dicit Hal.purgatiōe vteriz die ab accessione scōa qui est dies ante futurā accessionē:sicut dixit Alm̄.p vnā diē anteq; accessio adueniat dāda est purgatio. Et Aui.dixit.fiat post accessionem post diē. Et notāter addidit post diē vt daret intelligere:qz nō de die imediate sequēte accessionē:sz de 2^a die: vt dixit Hal.ꝺ enim dies merito est magis aptus eūonibus: ita q ét flōmie:qz vtus in eo magis fortificata a paroxismo ꝓterito:z humor ét magis subtiliatus:z insup est magis mobilis cū iā inceperit cumulari p sequenti paroxismo. ¶De materie aūt medicinaz has eūones faciētiū:z prio de simplicibus.dixit.Aue.medicine q̄ hñt purgare hūc hūorē z trahere subam eius manifeste z sunt hūtes gradus sunt.4 prio gradu mirabol.indi z emblici:z postea polipodiū.verūtn qdā dimittunt mirabolanos pp ipsoz stipticitatez: z post polipodiū est epithimus:z opatio istius fortior est opatione polipodij:z maiorē corpori infert angustiā. Et pp hanc cām indiget occultatione ista p duaz rep.s.remittere suas q̄litates primas:z ipsius remouere malitiā. Et pp ꝺ nō est malū miscere cū eo medicinā q̄ faciat ipsum velociter volare:sicut ponēdo cū ipso duo kirat scamonee aut tria cū tertia pte vnius aur.de maiorana. Et ꝺ nō facimus cā expellēdi ipsum humorē cū eis:sz pp debilitatē z tarditatē ipsius ordinamus talez additionē:vt recipiat inde ꝑn^m expellēdi dicūt qdā.q in melia flātica scamonea nō esset ꝓueniēs p acuēdo epithimū vel alias files medicinas:sz debent acui cū turbith vel alia medicina eūante flegma. ¶Et subdit Auer.q post epithimū est lapis lazu. Sed ab ello nigro cauere debes.dixit ipse toto posse:nisi cū medicinis bñ ipsuz rectificantib^9 misceať.de medicinis aūt cōpositis ꝓueniētibus in eūone māe huius febris sz multe sunt posite ab auctoribus:ego tm̄ q̄sdā z paucas adducā. ¶Dixit Al. Sez cū zuccaro taberzet ei sepe tribuať:z esset sicut lenitiuū tm̄ Si aūt ifunderet i ipso foliculus sene fieret minoratiuū leue:z subdit.z apozima de epithimo z mirabol.indi interdū dent. Et in diuisionibus dixit Raſ.si non est calitas febris vehemētis fortitudinis eūet cū decoctiōe epithimi ꝑz hūc modū suū.i.ꝑm descriptionē suā. Et si est fortis calitas tunc eūet cū syrupo acetoso z epithimo z aq̄ casei in qua infusum est epithimū:z cū decoctione mirabol.nigroz z infusione eoz. Et si fuerit fortior calitas q̄ est febrīū q̄rtanarū:tūc cū aq̄ casei sola. ¶Et Hal.inter alias medicinas solutiuas quas posuit.dix.oz hāc tolerāte febrē post māe maturationē.s.semel vna septimana vti ꝺ medicamine.℞. mirabo.idoz z kebulor.añ.z.viij.beffaregi.epithimi.añ. z.ij.terant diligēter cū tantundē zuccari z bibať cum aq̄ cala.s.dosis ex ea cōueniēs:z sit hec accessionis mane.s.qō p̄cedit accessionis diē:z ꝑm quosdā posset ét dari in mane accessionis si accessio illa die venire tardauerit ad sero vel ad noctē. Et dicūt q in dictis vbis Hal.innuit.q inter eūonē z eūonē iterponť vsus digestiui ad mām ꝓparandā dixit.A.si mā fuerit melica pura de gñe fecis sanguinis.s.si non fuerit adusta nec alio humori admixta:tunc rectificet solo eius ipūmis cū aq̄ lubleb z geleniabin z melliti z zuccarati. Et ꝺ ꝓuenit ad leniēdū:sz in fine eius.i.in processu post lenitionē ad minorādū de mā eūet cū eis q̄ sunt sicut decoctio mirab.citrinoz z nigroz z fumiterr.z passu. Et Aui.posuit in hac medicina mirabolanos citrinos hūs respectū ad dispones particulariū calas: vt in cōplone etate tpe.z aliis calis.sicut Hal.in sua medicina p̄dicta posuit kebulos hūs re^m ad dispones frīdas. Nā sic oz sapiēs medic^9 in ordinatiōe suaz medicinaz solutiuaz diligēter ꝓsidere. Et subdit Aui.cū digesta esset egri^o ꝑm vnā lr̄az q̄ inueniť.eūa cū medicinis z ellīs fortibus:z medicine q̄ administrant i hmōi horis sunt sic epithimū z polipodiū z agaricus z sticados z lapis armen^9:z lapis lazuli abluti z nō abluti:z succus foliorz cētauree cū syrupo mell:z fortasse

est necessari⁹ ellus niger. ¶ Dixit Raſ. 18° ꝓtiñ. purga eos oi 5ª nocte. sup. vt dictū é. ꝫ. sic ꝙ veniat purgatio in die añ paroxismū. nec cures si noctes sint plures q̄ ꝙq̄ cū his pillis. ℞. epithimi turbith. añ. ʒ.x. charui anin. añ. ʒ.vij. seis apij maratri. aii. ʒ.iij. polipodij. ʒ.vi. mēte dosis. ʒ.i.ß. in ꝑn° noctis: sunt enim expte ⁊ facilis purgatiōis. nā dixit ipse nō opereris forte purgationē vno ipetu. ¶ Et de eūa/tiuis bonis dixit Hor. est illud qō sic fit. ℞. vio. floꝝ borag/inis. añ. ʒ.i. sene thimi epithimi. añ. ʒ.i.ß. mirab. citri. ʒ.ß. decoq̄nt in li.i. aq̄ donec redeat ad mediū: tūc colet: ⁊ itez ista colatura bulliat donec remaneat. ʒ.iij. ⁊ tunc ponat in ea reub. ʒ.ß. ⁊ bulliat modicū: ⁊ itez colet: ⁊ tūc addat esu le. ʒ.i. ⁊ det in die añ accessionē. ¶ Hui. dixit post aliōs ac cessiones ⁊ mūdificatiōes poteris dare de medicamine qō sic fit ⁊ videbis mirabile. ℞. ellī nigri. ʒ.i.ß. terat pfecte ⁊ misceat cū. ℥. iiij. rob de vino: ⁊ dimitte sic ꝙ vnā nocte ⁊ colet. Et in ista colatura ponant tria vel q̄tuor grana dia/gredij nō triturati vltie. ⁊ ℈.i. pul. reubar. ⁊ det ifirmo añ die ꝙ duas horas vel tres de ꝓpietate. n. sua mūduficādo suauiter ꝙ debitū vsuz curat q̄rtanā. Sequenti tñ die post purgationē sumat. ʒ.ß. tyriace cū vino puro calo i aurora ⁊ erit vtile plusq̄ appareat. ¶ De eūone aūt ꝙ vrinā dixit Hali. nō oz vt fiat ꝓuocatio. s. vrine in primis cū fortitudie i. in ꝑn° cū diuretico forti: sz sicut. ꝫ. appet debile pōt exhi/beri in ꝑn° ad excludēdū ꝙ vrinā mās cōes ligdas si q̄ ꝓtine rent in vijs epatis ⁊ sibi ꝓpinqs. diuretica ēt fortia: vt ꝑz ex cañ. gñali debēt postponi vsq̄ ad digōnē mānifestā ⁊ plu res minoratiōes māe: dicūt qdā ꝙ reperit alia lra q̄ dicit: nō oz vt fiat eūo i ꝑmis cū fortitudine: ⁊ ē clara. ¶ De eūo ne aūt ꝙ sudorē. dixit Raſ. i diuisiōib⁹. qñ antiquat febris ⁊ alleuiat horripilo: da ei in potu illud ꝙ sudare facit: sicut diapipereō: ⁊ pone coza ipso ⁊ post ipsuz. i. añ ⁊ retro duo vasa in qbus sit aq̄ bullita cū camomilla sicca: ⁊ calamēto ⁊ coopi ipz cū pānis in hora po^m/i ⁊ horripilonis vt velox fiat ipius calefactio ⁊ ꝓuocet sudor: pōt ēt fieri ab extra inunctio cū oleo de camomilla vel aneto: ⁊ b̄ q̄ leuiter ꝙ/uocat sudorē. pōt fieri nō solū in egritudine antiq̄ vel i sta tu: sz ēt in aug^to: ⁊ ꝑm quosdā ēt i ꝑn° pp mās cōes q̄ aliq̄ reperiunt sparse vsus cutim: sz q̄ sunt fortia nec ab intus nec ab ex debēt approximari añ statuz. Jō dixit Hale. ꝑ⁹ ad gla. cū ad statū venerit tūc medias ptes. s. corporis: vt oia nutritiua max^e cura medicatiōib⁹ ⁊ cataplasmatib⁹ calasti cis. i. isensibilr resoluētib⁹. ¶ Et de hmōi q̄ approximant ab intra. dixit Hali. nō oz vt laboret in ꝑn° digōnis vsq̄ ad aduētū digōnis cōplete in eūando supfluitates. s. insensibilr vel ꝙ vrinā vel ꝙ sudorē. Nā ad has eūones adducūt qdaz istū textū lz supius adductus sit ad eūonē eradicatiuā cuz eo qō calefacit cū fortitudine aut exiccat cū fortitudine: sic cū diapipereō diasulphure ⁊ silibus: qbus qdā vtunt añ di/gōnē ⁊ male. ¶ Et de his resoluētib⁹ cū fortitudine exhi/bēdis in statu sunt troc. q dicunt aliq̄ in vna sumptiōe li/berare q̄rtanā. Et sic fiūt. ℞. folioꝝ ruthe. ℥. i. croci. ʒ.iiij. iusq̄mi albi. ℥. i. cassieli. ʒ.ij. sulphuris viui. ℥. iiij. ꝓfice cuz aq̄ ⁊ fac troc. ʒ.i. ⁊ da cū mulsa vel cū aceto añ accessionē. ¶ Et ex eis est vinū decoctionis serpilli bibitū calz añ ac/cessionē. ¶ Et de his sunt pille q̄ sic fiunt. ℞. peonie gētia ne castorei camedreos sene lapidis lazuli. añ. ℈.i. dosis. ʒ.ß. añ horā accessionis. ¶ Et tyriaca sumpta cū medio ciato succi mēte: ⁊ medio ciato vini albi optimi sumptā añ acces sionē curat q̄rtanā in trib⁹ vicibus. ¶ Et crocus ⁊ rasura eboris cū vio bibāt. ¶ Et ex eis ē radix cētauree minoris. ¶ Et. ʒ.i. gētiane cū vio optio si dat añ accessionē ꝙ q̄tuor horas. Fidelis tñ dixit ꝙ bibat vinū decoctiōis ei⁹. ¶ Et ʒ.ß. radicū assari cū vino calo sumpta. ¶ Dixit Hali. fo/tasse aliqs medic⁹ ꝑsumet: ⁊ eūabit i ꝑn°. s. vñ cū solone fo/ti. imo ⁊ qdā ꝑsumūt b̄ facere in ꝑn° pticulari exhibendo succū radicū ebuli i q̄titate. ʒ.ij. ⁊ plus vel añ ꝙ horā ⁊ ꝙ/bibebit ꝙ b̄ febrē. dixit Hali. ⁊ curabit eā. Sz hic modus cure nō ē bonus. imo ē rectū ab erroꝛe. s. talr sanasse q̄rtanā ita ꝙ ista sanatio q̄ in se bona ꝓcessit ab erroꝛ ⁊ remota ab oi rone. Et ꝙ b̄ Hali. voluit mouere medicos ne sibi mō agāt nā ⁊ si aliq̄ ꝓtingat i aliquo q̄rtanario ꝙ talē eūonē fortez in ꝑn° factā solonē febris fieri pp aliquā cām occultā vel i/diuidualē ipsius: vel pp māe paucitatē: in alijs tñ: ⁊ ꝑz plz seqret egritudinis augmātatio eiusq̄ plōgatio. vt. ꝫ. dcm ē ⁊ q̄uis b̄ vbū Hali. videat reducere max^e ad eūonē secessi uā: pōt tñ reduci ēt ad oēm eūonē forte in ꝑn° ꝓhibitā fie/ri. Sūt. n. qdā q̄ in ꝑn° vñ exhibēt medicinas fortiter cal/as ꝓuocatiuas vrine ⁊ sudoris: ⁊ insensibilr resoluētes: ꝙq̄s aliq̄ sanāt febrietē: sicut mihi ꝓtigit in Lopolapi de medi cis cui patiēti q̄rtanā illico post ꝑmā māe minoratione er/bibui vinū decoctiōis mētastri cū ꝑmixtiōe. ʒ.ij. tyriace. ⁊ ʒ.iiij. aq̄ vitis ⁊ liberatus fuit ꝙ ipz añ octauā accessiones: ⁊ cū toto b̄ illa liberatio ꝓcessit ab erroꝛe. Ego tñ postea exptus suz ꝑdictū medicamē in plīb⁹ q̄rtanis post tres vel q̄tuor bonas minoratiōes māe: ⁊ inueni ꝙ q̄rtanā purā ac ēt flāticā manifeste liberat dato añ accessionē ꝙ horā vnam vel circa. ¶ Et de hmōi medicis est aq̄ vitis cū puluere ga riofilo^m. ¶ Et dixit Hil. ꝙ vtilr dat añ accessionē mirra ⁊ gumi edere cū succo vel vino decoctiōis camedreos aut cū succo ruthe vel seie ipsi⁹: ꝓuocat. n. appetitū ⁊ destruit me lācoliā. Et Hor. dix. ꝙ succ⁹ calamēti sumpt⁹ añ accessionē curat q̄rtanā. ¶ De ītētiōe aūt ad alterationē. Dixit Raſ. 18° ꝓti. Alterātia cōplonē nō sūt administrāda: nisi qñ cō/plo: cuius alteratio q̄rit̄ bz suā mām diminutā: nō. n. vtile est curare alterādo cōplonē. Sz cū q̄ris alterare cōplonem mā exīte mul/ta ñ ē polis alteratio tua: ⁊ ꝓpea redierūt iste medicine vt dent in fine rei. tūc. n. ē diminuta mā ⁊ ꝓferūt Et dix. ꝑz pl̄z eradicabit̄ febris eūone sua ꝓter ꝙ sint nēcie medicine alterātes: vidi eni eū q eūatiuū sumpsit: pp qō la psatus est. xv. vicib⁹: ⁊ p⁹ hoc nō stetit febris ei⁹: ⁊ tñ erat q̄rtana. Dicūt. añ pfectā digōnē bñ psit ꝓcedi alterātia ōbli ia: max^e in q̄rtana colica: ⁊ ēt in sanguinea: sz fortia nō cō petūt añ digōnē. Jōq̄ Al. dixit. ea offerri debere post. 40. dies. ¶ Dixit Auic. oēs iste febres indigent humectanti/bus: sz diuersificant in q̄titate qua indigent infrigidatio nis ⁊ calefactionis: itaq̄ oēs indigent humectantibus: ⁊ qz cōueniunt febri: ⁊ qz resistunt siccitati ⁊ grossitie māe: q̄uis ēt in humectatiōe differāt ēt q̄rtane in gradu bume ctationis abinuicē. nā facta ꝙ adustionē humoris maioi indiget humectatione q̄ facta sine adustione. ⁊ facta ꝙ adu stionē melie plus alijs: ⁊ deinde facta ꝙ adustionē cole: fa/cta aūt ꝙ adustionē sanguinis aut flātis minus alijs bume ctari eget. Et q̄rtana pura inter ꝓdictas tz mediū: exiccatio ne aūt nulla q̄rtana de ꝙ se indiget: q̄uis ꝙ accīs exiccati/ua cōueniant nō qdē vt ꝙ ea exiccatio querat: sz vt ipsoruz siccitas cōiuncta calitati eoꝝ iuuet in subtiliatione humo/ris ⁊ penetratione vsq̄ ad loca ad que medicine non pue/nirent: vnde. Al. dixit. necessitas qua idiget exiccatiuis est pp illud qō in eis est de virtute incisionis ⁊ absterſionis ⁊ solonis. i. dissolutionis māe: ⁊ hoc pp calitatē exiccationis multā: ⁊ nō pp exiccationē. Et remouit in dictis vbis Hali. ēt dubiū qō posset surgere ex eo qō supra dixerat. s. ꝙ ali/qñ necesse est vti calefactiuis absq̄ equalitate. i. cū intensa calitate: que oia talia sunt exiccatiua: ⁊ tunc dicit ꝙ egent humectatiuis: ergo non exiccatiuis. Et ideo Auic. rñdens dixit ꝙ q̄uis indigeant calis exiccatiuis non indigent eis vt exiccent: sed vt incidant ⁊ subtiliēt ⁊ dissoluāt mās: quo aūt differāt q̄rtane inter se in calefactione ⁊ infrigidatiōe satis clare habetur ex supradictis. ¶ De intētione aūt ad cōfortationē mēbroꝝ. dixit Meſ. de appropriatis: vbi. ꝫ. ꝙ in oibus egritudinibus melicis intentio ad ꝓfortationē mēbroꝝ nobiliū hūda est maxime cordis epatis splenis ⁊ stōi: Et Hal. ꝑ⁹ ad glau. ait. Jn statu de viscerib⁹ ꝓuide. vi/

De eūo/ne ꝙ vrinā

De eūo/ne ꝙ sudo rem.

Tertia in tentio. De alter tiōe ofen sie seb.

Quarta intentio. De cōfor tatiōe mē brorum.

xit tñ Mes.q̃ in oi regimine cure eaꝝ ⁊ oi tpe ꝓfortes cor cũ cordialibus generantibus in eo minerã gaudij ⁊ dilatãtibus aiaꝫ.nã hoc est thesaurus cure. ¶Dixit Sera.oꝛ vt sit sollicitudo de epate ⁊ splene ꝑpie.de epe gdẽ:qñ ipsuꝫ est cã adustiõis ⁊ inflãmatiõis: ꝺ splene vo: qꝛ ipse recipit fecẽ eius qõ aduriť. Et 18° ꝓtiñ.dixit filius Mesuay. Sit intẽtio tua ad epar ⁊ splenẽ ne apẽnť:qñ ꝓlongať mozb⁹ Et ibidẽ dixit Hal.pone intẽtionẽ tuã ad epar ⁊ splenẽ ne indureť. Et Hal.dixit.oꝛ in hac fe.epatis ⁊ splenis curã gerere.epar nãqꝫ hũoꝝ est gñatiuũ:q̃re oꝛ curã adhibeas ne forte humoꝛẽ gñet melicũ. Splẽ vo huius hũoꝛis est locus curandus ergo est ne forte debiliret accidatqꝫ illi opilatio ⁊ grossities. Et Aui.dixit.oꝛ vt obseruenť splẽ ⁊ epar.⁊ regant talꝛ ꝙ nõ indurenť ⁊ apẽnť. Et hoc fiet cũ cõfortãtibus splenẽ ⁊ epar ⁊ expoliãtibus.imo ꝓhibẽtibus opilõnẽ in eis fieri. Aue.ãt diť. Indiges in hac febꝛe maxᵉ splenẽ studere.ſ.empl'ando ipsuꝫ cũ reb⁹ hñtibus ipsius tumoꝛes remouere ⁊ ipũ ꝺuritie subtiliare:quẽadmodũ in colicis febꝛibus debemus esse studiosi circa epar:⁊ in flãticis circa sõm:qñ mẽbrũ in quo maxᵉ putreñt ⁊ ardet hũoꝛ melicus sicut ignis est splẽ.⁊ i colericis ẽ epar ⁊ in flãticis stõus ¶De ꝓfortãtib⁹ aũt coꝛ ꝓueniẽtibus in hac febꝛe ẽ diamuschum ꝺulcis ⁊ ꝓfectio de gemmis ⁊ ꝺyamargaritõ ⁊ filia. ¶De ꝓfortãtib⁹ aũt epar ⁊ splẽ.dixit Ser.in iceptiõe egritudinis sit sollicitudo tua cũ geleniabin:⁊ cũ digeriť egri⁹ cũ tro.q̃ sic fiunt q̃ ꝓferũt epati ⁊ splẽni:⁊ danť in q̃rtana ex adustione colẽ ⁊ sanguis. ℞.succi eupatoꝛij .ʒ.iij.scolopodij.aã.ʒ.v.spice raued.aã.ʒ.iiij.lacce seis citruli ⁊ portulace.aã.ʒ.4.roſ.ʒ.vi.seis feniculi croci.aii.ʒ.ij. granoꝝ been.ʒ.iiij.radicũ capparis:seis apij ⁊ anisi.aã.ʒ.iiij.ꝓficiãtur cũ aq̃ apij ⁊ ꝺenť cũ secaniabin ⁊ aq̃ feniculi endiuie ⁊ cusente. ¶Cũ vo appent ligiationes hũoꝝ grossoꝝ:⁊ ꝓpie de adustione flãtis:ꝺam⁹ hanc decoctionẽ. ℞.seis apij anisi cardamomi.aã.ʒ.ʒ.ameos.ʒ.iiij.oꝛigani calaměti flualis.aã.ʒ.ʒ.passũ.ʒ.xx.decoq̃ť in li.ij.aq̃ donec redeat in lib.i.⁊ colet ⁊ ꝺet pars eius tertia.ſz nõ ꝺet in die paroxismi.q̃ñ in die periodi non oꝛ nisi vt sudet:⁊ vomat ⁊ ieiunet. ¶De ꝓueniẽtibus ab extra.dixit Hal.vbi.ſ. vtere vnctionibus ⁊ cataplasmatib⁹ ⁊ sibus: q̃ eligere poteris in suis locis in sermone 5°.q̃ est de mẽbris nutrimẽti. Et sciaꝫ ꝙ in q̃rtana melica ad intẽtionẽ dictoꝝ mẽbroꝝ valẽt troci de capparibus. Dixit Aui.oꝛ ẽt vt obseruet in eis stõus cũ emplis bonis ꝓfortãtibus q̃ sunt inter calitatis eoꝝ vtutẽ .ſ.intẽsaꝫ ⁊ subtilitatẽ eius.ſ.calitatis ⁊ remissaꝫ ⁊ ꝺz ꝙrit ꝺispõ.ſ.stõũ patiẽtiũ:vt in frigidis stõacis vtaris magis calis:⁊ in calis minus calis. In oibus enim intellexit Aui.ꝙ ꝺebẽt esse calꝛaꝫ plus ⁊ minus ſm ꝙ exigit ꝺispõ. ſmãe illius febꝛis q̃rtane quã curas.nã si fuerit colica vel sanguinea vteris minus calis:⁊ si flãtica vel melãcolica magis calis.vñ subdit Aui.si necia fuerit rectificatio stõaci in melia colica fiat inunctio ex oleis ⁊ epithimatibus q̃ non pertranseãt cũtatẽ camomille ⁊ melliloti ⁊ floꝝ absinthij ⁊ siliuꝫ. Et si fuerit flãtica fiat stõ vapoꝛatio ⁊ empl'atio cũ eo qõ est foꝛtius.ſ.in caliditate:vt cũ ꝺactilis ⁊ ficubus ponẽdo ea in emplis ⁊ sibus inunge ipsuꝫ cũ oleis calis puenẽdo ad oleũ de costo. ¶Et Aui.qꝺẽ: qꝛ ad rigoꝛẽ q̃rtane febꝛis sequiť maxime ꝓfractio mẽbroꝝ:fecit spãlẽ mentionẽ de regie eius:⁊ dixit.securitatẽ facit a nocumẽto fe. qõ est pp frigus ⁊ rigoꝛẽ ⁊ acuitatẽ eius.i:vehementiã vt sumat allia ⁊ mel:⁊ sumat syrupũ acetosũ mellinũ ⁊ ipleať cibo nõ ad plenũ:ſz ſm bonã q̃ẓtitatẽ.ꝺeinde sumat aquã calꝛaꝫ ⁊ euomat. Et qñ fit magnus rigoꝛ vomitus cũ syrupo acetoso ⁊ aq̃ calꝛa est iuuatiuus ad illud. Qꝛ si virtutes eius nõ obediũt.ſ.vomitui ꝺicto leui ⁊ nõ euomit:tũc ꝓuoca vomitũ cũ eis:quoꝝ rememoꝛatio ꝓcessit.ſ.q̃ sunt vomitiua fortia:⁊ hoc fiat ꝺz hoꝛã.ſ.supius ꝺcaꝫ in q̃ oz fieri vomitus.vt in ꝓio initio poxismi.vel ſm hoꝛã.ſ.tẽpoꝝ vlꝰ ipsius febꝛis in q̃ ꝓuenit vomitiuũ cũ fortib⁹ fieri:q̃ ẽt est ꝺicta.ſ. vel vt ꝺicũt qꝺã si virtutes nõ obediũt:qꝛ.ſ.nõ curať rigoꝛ ꝙ vomitũ:tũc cura cũ eis:quoꝝ ꝓcesserit rememoratio.ſ.in caº de regie rigoꝛis. Et subdit ꝙ iuuatiua est euaporatio cũ embꝛoca i q̃ decocta sunt secha ⁊ silia. ¶Et fiat hec euaporatio patiente añ coopto cũ pãnis aggregãtib⁹ calefactionẽ. Dixit qꝺã.curã adhibe rigoꝛis in hac febꝛe: qñ si tollis rigoꝛẽ tollis ⁊ febꝛẽ. Inungať egro añ accessionẽ spina tota ꝺ oleo de iunipero:qñ liberat a q̃rtana. Aut ℞.tyriacã optimã:⁊ cũ ea pmisce de gar. ⁊ nardo: ꝺeinde pone in ciato cũ vino bono vel oleo veteri:⁊ pone sup pꝛunas ⁊ bulliãt modicũ:fit eniꝫ ex eo inunctio vtilis sup spinã totã cũ appꝛopinquat accessio ad ignẽ magnũ: ꝺixerũt qꝺã.tollanť epithimi hypericon polipodij.aã.ʒ.iij. decoq̃ntur in vna q̃rta vini vsq̃ ad cõsumptionẽ qnte ptis vini ⁊ de isto vino bibat omni mane ciatũ vnũ calin vel frñ ad libitũ patiẽtis. Et itẽꝝ decoctio seis feni.⁊ sene in vino si bibať oi mane longo vsu curat q̃rtanã. Nectar qꝫ cõuenit q̃rtanarijs ⁊ delicatis sic fit. ℞.epithimi recẽtis foliculoꝝ sene floꝝ boꝛagis.aã.M.ʒ.cinamomi.ʒ.ij.ʒ.cassielig.spice macis cardamomi.aã.ʒ.ʒ.ʒ.anisi.aã.ʒ.ſ. fiat nectar cũ vino subtili albo:⁊ põt addi mel vel ẓuccarum.

De valentibus ⁊ ꝓpietate.

De operantibus aũt ꝺ q̃rtanã cũ ꝓpietate.ꝺixit Dioſ. Succũ plantaginis minoꝛis cũ mulsa ꝺabis bibere ꝺuabus hoꝛis añ accessionẽ q̃rtanario ⁊ miraberis effectũ eius ꝺixit Aui. de radicibus plãtaginis cũ vino sumptis. Plinius aũt lĩ.26.dixit ꝙ radices ꝺebẽt esse q̃tuoꝛ. Et Sera.ꝑz Dioſ.ꝺicit.ꝙ radices ꝺebent esse q̃tuoꝛ ⁊ ꝺebẽt sumi cũ.ʒ.4.5.vini pmixti cũ tãtũꝺẽ aq̃. Aui.aũt ⁊ macer ꝺixerũt de succo:vt.ſ. Dioſ.Lõstã.ꝺixit.ꝙ q colligit folia oꝛ ꝺicere pr̃ noster ⁊ decoq̃ cũ q̃tuoꝛ ciaꝝ vini ⁊ aq̃ vsq̃ ad tertiã.⁊ ꝺebẽt folia comedi ⁊ vinũ bibi calin ⁊ inunctũ est vtile. ¶Et ꝺixit Apul.⁊ lingua bouis q̃tuoꝛ hñs tursos bibita curat q̃rtanã. ¶Et ꝺixit Pli. vbi.ſ.ꝙ q̃tuoꝛ folia pentaphilon sumpta curãt q̃rtanã. Albertᵘˢ aũt ꝺixit.qñ q̃tuoꝛ folia stipticũ pẽtaphilon bibunť añ accessionẽ cũ vino tpato ⁊ plꝑ curant q̃rtanã ⁊ tria folia tertianã ⁊ vniꝰ stipitis folia quotidianã. ¶Dixit Sera.ꝙ vermes in eritio cardonũ ligati in corio.ſ.capꝛe:⁊ qꝺã ꝺicũt.ꝙ radix cardonis collo suspẽsa aut bꝛachio ligata in corio sup quo cerotaria extenduntť q̃rtanã ⁊ tertianã sanat. ¶Et Chirannus ꝺixit.ꝙ oculi coturnicis suspẽsi collo q̃rtanã sanãt. ¶Dixit Fidelis.ꝙ succus tassibarbassi bibitus añ accessionẽ q̃rtanã tollit. ꝺicũt qꝺã.sumptᵘˢ sicut ẽ vel syrupatus. Et qꝺã ꝺñt. ℞.succi flomos.i.tassibarbassi ʒ.ij.⁊ vini albi subtilis.ʒ.v.⁊ bibanť mixta añ hoꝛã accessionis ⁊ nõ bibat añ bunc potũ neq̃ post durãte toto poº. ¶Dixit Guido de aretio.ꝙ gallus collo suspẽsus q̃rtanaꝫ tollit. ¶Dixit Raſ.18°cõti. Ipericõ cũ bibiť semẽ eiꝰ eradicat q̃rtanã.ꝺixit Alb.si cũ vino bibať. ¶Et ꝺixit Fidelis ꝙ millefoliũ ꝺatũ in potu curat q̃rtanã. ¶Dixit qꝺã. ꝺeť ciatus vnus añ accessionẽ aq̃ in q̃ extinctus sit lapis marmoꝛeᵘˢ. ¶Dixit mihi qꝺã fide ꝺignus:ꝙ si ex ere nouo qõ nunq̃ fuit elaboꝛatũ fiat annulus ⁊ nouẽ ꝺiebᵘˢ fuerit ignis accẽsus ⁊ extinctus submergẽꝺo ipꝫ in succo celidonie ꝺ̃ lat⁹ in auriculari ꝺigito sinistre manᵘˢ curat q̃rtanã. ¶Dixit Fidelis.ꝙ stercus hyrũdinis potatũ curat q̃rtanã statim. ¶Dixit Mũdinᵘˢ.ꝙ plẽs mulieres euaserũt a q̃rtana sumẽꝺo. M.i. paritarie:⁊ decoq̃ntes in vna metadella vini albi ⁊ subtilis vsq̃ ad medietatẽ:ꝺeinde herbã ipsaꝫ ꝓficiẽtes i modũ tortelli ⁊ coq̃ntes sub lare ⁊ cõꝺẽtes ⁊ potãtes vinũ totũ in 2ª vel 3ª accessiõe recedet q̃rtana: renouãꝺo tñ ꝺi vice. ¶Expimẽtũ masi funamoli vtile ⁊ ꝓbatũ. ℞. mẽbranaꝫ q̃ sunt intus in nucibus ꝺiuidẽtia nucleũ ⁊ coq̃ntur in vino:⁊ ex illo vino bibať ciatus vnus añ accessionẽ tribus vicibus. ¶Et ꝺe vtilibus ẽ potus succi eupatoꝛij q̃ fit ʒ.ij.cũ modico vini subtilis ꝓ ꝺuas vel tres hoꝛas añ acces/

fionē. ¶ Et dixit qdā. q. z. i. cranei hoīs bibita curat ārta nā sanguinea. ¶ Et q ātuor folia berbene z ātuor radices eius si in vino coāt z dent añ accessionē curāt ārtanā flā ticā. vt dixit Macer. Plī. aūt li. 26. dixit. q berbenaca a ār to gēiculo incisa bibat. Dixit Abiran⁹ ab vna hūte semina ātuor extrabe grana illa cū vnguib⁹ nō cū ore nec cū cul/tello z suspendat colo in rudi pāno. ¶ Dixit Dios. sumere septē cimices nūero: z dare eos in potu positos i fabā era dicāt ārtanā. ¶ Dixit Rab. 18⁹ ptī. aucte Joānis filij serui dei. Expert⁹ suz suspēdē ad collū patiētis ārtanā vnuz os porci z inueni certū. ¶ Et dixit aucte Thabor. quenit ār tane suffumigare patiētē cū stercore gatti. ¶ Dixit fidelis si ārtanarius inungat oleo in quo decocta sit rana viridis añ accessionē tollit ārtana. ¶ Et dixit. q sterc⁹ byrūdinū potatū aufert ārtanā statiz. dicūt qdā ārtanā meūcā: z silr dicūt de stercore hois. ¶ Et dicūt. si ponat scorpio in oleo cōi donec putrefiat z colet: z cū illo oleo inungant plāte pedū z vole manus frons z timpora z spina dorsi añ acces sionē effugat ārtanā tertianā z ātidianā. ¶ Et q sanguis asini recēs inunctus sup spinā dorsi curat ārtanā. ¶ Dixit qdā expimētator. scribant i palma dextra vba hec in hunc modū fiāt ātuor versus. Jn p̄ scribat fason. Jn 2° giāson. Jn 3° tetha: z 4° gramatō: z postea lauet manus illa cū vi/no albo z potet imediate dū incipit poxīmū: qm in trib⁹ poxīmis succedentiue curat ārtana. ¶ Et dixit alius: scribe in trib⁹ foliis saluie. Jn p̄ª Xp̄s natus est. Jn 2ª Xp̄s mor tuus est z sepultus. in 3ª Xp̄s resurrexit alla: z da bibere p̄mā in p̄ª accessiōe: z scōam in 2ª: z tertiā in 3ª. ¶ Amplī⁹ qdā sunt q conant medicias exhibēdo calidas quertē ārta nā in tertianā putātes postea curare tertianā in tpe valde breui. ꝫ aūt no laudo: qz nō est certū q sic quertat: z si nō querteret tunc p medicinas illas calas resolueret subtile ab hūore melico z remaneret grossuz cā maioris plixitatī z si ptingeret eā cōuerti in tertianā nō est certū q illa sit ter tiana pura: imo puto q sm plūs esset nota ex dispōne māe que posset esse longior z periculosior ārtana. Et si ptinge/ret q in tertianā purā quertere nō est certū q ipsa sit iter polata. imo posset esse cōtinua p quā poneret infirm⁹ in ma gno periculo. Et Guil. q fuit de istis fortasse: qz succedit ei ali qua expiētia posuit in suo antidotario troc. ꝫ faciētes qui sic fiāt. ℞. ablinthij eupatorij costi zedoarie ānicis ameos aristo. lō. scordeō mirre euforbij. aā. auz. 1. aloes bdellij pi retri serapicij opopanacis seis cicute amomi acori. aā. z. i. ifundant gume in vino z alia terant z cōficiant tro. Et sit vnusqsqz auz. 1. z dent in aurora in die accessionis cū aq rassani: z. ʒ. i. oximellis cōpositi. Faciūt. n. querti ārtanā in tertianā in tpe valde breui: z tu postea cura tertianaz: sicut scis ex suo caplō. q si vis talibus vti nō des eos nisi post purgatiōes z in corporibus fortibus fortis virtutis: z nō nisi in quartana pura aut flegmatica.

Exēplus. EGO adducā p̄o curatiōe hui⁹ febris ex^m Bilioti qué cu raui de q̄ tana pura. Jpse. n. cōplone radiculi ōcli nabat ad colicā erat macer etatis annoz. 22. z laborauit de mēse iulij z ppte de mēse augusti post aucupationē auium vñ supuenit ei ārtana: erat aūt grossi regis: z bibebat mul tā aquā fridā: z max^e in illa estate. ¶ Fui vocatus ad eū p⁹ ārtā accessionē: qz vsqz ad ārtā stetit ruri. Hora accessiōis erat circa vesperas. Et sic rexi eū: dedi. n. ei in die accessiōis añ tertias ptisanā in parua q̄ntitate z in potu modicū vini albi clari liphati ad mediū. Et appoximāte hora accessio nis feci eū fricari diu nō tñ multū fortiter: deinde coopiri eū pānis z calefieri eius extrema cū pānis z tegulis calefa ctis: z sic resistebā frigori z rigori ei⁹ qō erat satis intēsuz: Accedēte aūt calore ad finē augmēti z statū multū sitiebat vñ sumebat de iulep qō sic fit. ℞. aq̄ buglose mēte horagis endiuie feniculi z seluz cōiuz fridoz. aā. ʒ. 4. z in eis ferue bāt vno leui feruore: viol. z foliculoz sene. aā. ʒ. ij. qbus co latis addita lib. i. zuccari albi fiat syrupus siue iulep. de ꝫ bibat cū triplo eius aq̄ decocte. Et qñqz loco huius bibat de aq̄ ordei cū zuccaro: qñ aūt declinabat accessio qō erat circa mediā tertiā sequētis diei dabā ei de rosata nouella z bibebat de vino albo modice limphato: z tunc dormie/bat z sudabat fere vsqz ad horā nonā. Jlla hora excitabat leuis z absterso sudore post aliqualē qtē recipiebat p̄ prā dio de tortura pulle: z bibebat vinū rubeū clarū odorifer liphatū cū ārta parte sui de aq̄ decocta. Jn cena aūt sequē te z die alia interpolationis sumebat pullā nō cōtusam z bibebat silr. ¶ Ordinaui aūt ei p⁹o digestiuo p⁹io geleniа bin cū syrupo acetoso simplici cū aq̄ scolopendrie: z sum/pſit ex eo qnqz die⁹: die aūt sexto q fuit dies ante accessio nē purgaui eū cū cassiafi. z diacatholicō dissolutis in deco/ctione florū borraginis buglose viol. scolo. z capilli vene. passu. z anisi. Et post hāc purgationē iterato digessi mām cū geleniabin z syrupo de bizātijs z aq̄ scolo. deinde iterū purgaui eū addēs sup⁹adicte medicine. ʒ. ij. dyase. Et sic ite rato digessi donec quenit ad ōcimāseptimā accessionē z ꝺ/inceps in die accessionis p multas horas añ accipiebat lo co ptisane de auiculis paruis: qñqz de tortura pulle qñqz duo sorbilia. Et regebat in die accessionis cū iulep sup⁹a/dicto. Jn diebus qetis comedebat de pulla vel de pdice: ali qñ comedebat de capparibus aliqñ de borragine decocta. ¶ Et ex tūc incepi quidere stō suo inungēdo cū oleo nar/dino z splenі inungēdo cū oleo costino z anetino in qbus bulierat puluis radicū capparis acori z scolo. Et pati suo ordinaui epithima hoc. ℞. aq̄ cicoree endiuie ablinthij z apij. aā. ʒ. vi. vini albi subtilis. ʒ. iij. aceti. ʒ. i. spice. ʒ. ij. cu/scute rosatū. aā. ʒ. 4. z spodij. ʒ. iij. hoc. n. cōfortat vtutem epatis digestiuā: z phibet ipsuz ab opilone. ¶ Et ordina Syrupus mirabilis
ui ei digestiuū qō sic fit. ℞. ceterach scolo. capilli ve. z mel/lisse camedreos camepitheos corticū citri flo⁹ camomille buglose borraginis. aā. M. i. corticis mediani frasini z sali cis z ebuli z folio⁹ tamarisci calamēti maiorane sticados aā. M. ʒ. radicū diuretica⁹ qnqz. aā. ʒ. ij. radicū capparis acori valeriane gariofilate flo⁹ fumiterre sqnanti eupato/rij ablinthij. aā. ʒ. i. ʒ. cinamomi fol. ros. rub. sene epithimi aā. ʒ. ij. passu. ʒ. ij. se. cōiū fridoz. ʒ. i. polipodij. ʒ. ʒ. dcoqnt oia in lib. 8. aq̄ vsqz ad mediū z colent z addant li. ij. suc/cari z fiat syrupus acetosus cū pauco aceto: ꝫ enim syru/pus in pcessu huius febris est mirabilis iuuamēti in quo sepe inueni iuuamētū manifestū. ¶ De quo sumpto p⁹ies fer purgaui eū cū medicina q̄ sic fit. ℞. medulle cassiefi. dia catholicū diase. aā. ʒ. 4. yere ruffini. ʒ. ij. distēperent cū dco ctione supius posita vel cū dicto syrupo z aq̄ scolo. Et isto mō duas sumpsit purgatiōes: postea it⁹ sumpto dicto sy rupo purgaui eū cuz. ʒ. i. ʒ. pullula⁹ inda⁹ neqz cū his oi/bus febris recedebat: sz cepit vtus z stōus debilitari: vñ sa cellaui eū cū cordialibus z cōfortaui stōm cuz cerotario ex mastice z galiamuscata z pulueribus aromaticis p⁹fecto z destīti a purgatorijs. Aliq̄ tñ clysteria recipiebat: z sic pces si vsqz ad 44^am accessionē: z vsqz huc noluit vomē: dedi āt ei loco digestiui oī māe. ʒ. ij. aromatici gariofilati cū bono vino. ¶ Post qz aūt quenit ad 44^am accessionē vtus erat equalr resumpta: vnō exhibui ei p horā ante accessionem 45^am de radice palme Xp̄i: q̄ est vna de spēbus satyrionis ad q̄ztitatē longitudinis pollicis bene pistatā z distēperatā cū optio vino albo z ea recepta euomuit mās diuersas in magna q̄ztitate citrinas virides z nigras. Et post istū vo/mitū accessio venit minor. Jn seq̄nti accessione nō dedi sibi de dicta radice: sz in 3ª sic. Et silr pcessi vsqz ad 3^am oationē z oi vice euomebat de dictis materijs q̄ztitatē magnā. Et post 3^am sumptionē remāsit sine febre. 15. diebus: postea re/diit ex malo suo regie: tñ fuit leuis: z in septia accessiōe fuit finita z remāsit deinceps liber a febre: remāsit tñ in vtute motiua pstrat⁹ vsqz ad mēsem martij: deinc restitutus est

pristine sanitati. Et scias q̄ p̄dicta radix aliq̄n̄ mouet ventré ꝛ aliq̄n̄ p vomitū ꝛ p ventré. Et ego vidi eā mirabilē in depellēdo q̄rtanas in q̄ nō est fallacia cū dat in p̄cessu post plēs purgationes. ¶ Amp̄. ab anno. 1392°. vsus sum medicina quā q̄dā vulgaris dabat q̄ sic fit. p̄ vnū mēseꝫ a p̄n° q̄rtane da syrupū de epithimo cū ʒ[a] parte sui syrupi acetosi simplicis in estate vel oximellis simplicis in hyeme sex diebus ꝛ eūo in q̄libet die interpolationiꝫ cū clysteri dū sumit syrupū qué limphare facio cū aq̄ buglose scabiose ꝛ scolo. deinde purgo ipsuꝫ cū medicina superius vltimo loco descripta: postea cōpono tale medicamē. ℞. turbith electi. ʒ. i. ʒꝫ. albi solidi. ʒ. ij. hermoda. ʒ. ʒ. foliculoꝝ sene. ʒ. ʒ. anisi. ʒ. ʒ. cinamomi electi. gran. vij. zuccari albi. ʒ. iij. pistent' oia subtilr ꝛ bñ misceant': postea totū hoc diuido in tres ptes ꝛ exhibeo parté vnā mane añ dié accessionis: postea scdaꝫ parté ꝛ cōsilr mane: ꝛ postea silr tertiā. Do autē cū mediocriato vini albi calī: ꝛ isto mō iaꝫ q̄ꝫ plures liberati sunt. Jn aliquibus tñ fuit mihi necessarium verificare hoc medicamen. Quantūcūq̄ enim non appareat est expertum.

¶ De cura quartanarū notarū in generali. Cap. vj.

Cura quartanaꝝ notarū oiuꝫ factaꝝ p adustioné cōicat in hoc: q̄ in vnaq̄q̄ req̄rit' maior humectatio q̄ꝫ in quartana pura licet minor requirit' ꝑm plm humectatio in factis p admixtioné alterius humoris cū melia: q̄n̄ talis ꝑm plm fit p admixtionē flātis aut sanguinis: ꝛ raro fit p admixtioné cole: vt iam patuit. ¶ Et scias q̄ q̄ ab auctoribus ponunt' remedia in cura notaꝝ p̄cipue dirigunt' ad eas q̄ ex adustione fiunt ꝛ cōicāt oēs cū cura q̄rtane pure in hoc q̄ cōplent' eisdē instris ꝛ eisdē intētionib⁹ q̄b⁹ p̄si cit cura pure. ¶ Sciendū tñ est: q̄ in factis p adustioné oꝫ expectare añ purgatiōes post lentioné ꝛ apparitionē digestionis plus ꝛ interponere plus tp̄is inter eūoné ꝛ eūonē: q̄n̄ mā adusta tardius ꝛ difficilius digerit': mai⁹ ét fieret p̄tm̄ eūonis subtilis p̄tis in istis q̄ꝫ in alijs q̄rtanis. Et p̄p̄dicta dixit Guil. q̄ medicine eūantes mām adustā debent esse leues non acute ꝛ debent parari in subia liq̄daꝛ nō in sicca. ¶ Oium itaq̄ q̄rtanaꝝ notaꝝ ex humore adusto dieta oꝫ verti ad hūidū plus ꝛ ad nin⁹ cal'n q̄ꝫ in alijs vt ergo ita sit. Aer eligat' humidior ꝛ minus calius plus lenet': plus dormiat minus moueat': minus fricet': balneo humectatiuo plus vtat' ꝛ resolutiuo minus. Panis eoꝝ sit similaceus recēs nō calidus. Et carnes sint ex pullis paruis ꝛ magnis caponibus ꝛ gallinis pinguibus fasianis p̄dicibus turdoꝝ turturū cessesarū qualiaꝝ ꝛ auiculaꝝ p̄uaruꝫ bonaꝝ oium pinguiū ꝛ alaꝝ anserū ꝛ anatū ꝛ edi annualis agni ꝛ castrati inuēis: ꝛ sint aliq̄n̄ carnes ex piscib⁹ petrinis squāmosis bonis: ꝛ pōt fieri ex pulpis dictaꝝ auiū maxie pullo ꝝ: aut ét ex pulpis dictoꝝ piscīū cū lacte capri no vel lacte amigdō. dulciū ꝛ zuccaro epulū optimu q̄ vocat' epulū albū siue bramāgier: ꝛ de cōuenientibus sunt testiculi galloꝝ paruoꝝ epata pinguiū gallinaꝝ vel pullarū ꝛ oua sorbilia ꝛ pastilli ét facti ex vitellis ouoꝝ ꝛ lacte capr̄io. Et ex cibis bonis eis sunt ptisana ꝛ far: ꝛ oꝛdeatuꝫ ꝛ amigdalatū cū cōdiunt' cū zuccaro: ꝛ olusꝫ factū ex blitī bragine petrosilio ꝛ feniculo ꝛ brodio cicerū. Ex pūt cōdiri sua cibaria cū spēb⁹ alefangineis maxie cinamomo ꝛ cardamomo. Et ex fructibus conueniunt passule ꝛ amigdale dulces mundate ꝛ cappares cōdite. ¶ Guil. ponens oium simul curā p instr̄m potionis dixit Recipiat patiēs q̄rtanā notā oi die bis. s. in auroꝛa ꝛ añ cenā: p duas horas. ʒ. ij. ʒ. oximellis sgllitici p q̄libet vice cū. ʒ. 4. aq̄ decoctionis yso pi epithimi ꝛ mellis: ꝛ intellige si poxīmus nō obstiterit: ꝛ puto q̄ ipse p̄supposuerit p̄cessisse añ b oximel simplex ꝛ ét cōpositū. Et subdit. mūdificet' sepe spāliter in dieb⁹ maioris q̄tis cū pillulis indis: aut cū pillulis stōaticis aliquibus: aut cū pillulis de elleboro aut cū silibus medicinis. Et vī mihi q̄ p̄dicte pillule sint contra cañ. quos supra posuit.

¶ De cura quartanaꝝ notharū in speciali.

Specialiter aūt veniēdo ad curā vniuscuiusq̄ variādā ex mā. ¶ Itaq̄ in sanguinea. dixit Gia. abstinēdus ē infirm⁹ in die accessionis a cibis: ꝛ alijs ét diebus paꝝ comedat. Et Hoꝛ. dixit. q̄ in q̄rtana a cā cal'a colica vel sanguinea abstinē doꝫ eger ab oi gñe carniū ꝛ a vino vsq̄ ad. 20. dies. Et si mā tūc sit digesta: ꝛ vt⁹ sit fortis abstineat adhuc a p̄dcis donec mā sit eūata ꝛ subtili regie regat'. tūc. n. freq̄nter ē status i talib⁹ q̄rtanis. Si aūt vtus ē debilis ꝛ mā adhuc digesta nō ē: dent' carnes bonaꝝ auiū: ꝛ cū vino multū pmixto in dieb⁹ interpolatiōis regat'. Dixit Raz. 18° p̄tiñ. Cū videris meliā ex q̄ est febris ex adustione sanguinis eē in p̄n° flōma ex basilica sinistre man⁹. Et Gia. dixit si ꝯueniūt vtus ꝛ etas fiat flōmia ꝛ p⁹ flōmiā dāda ē farmacia sanguis subtiliativa ꝛ sue incēsiōis extinctiua vñ dāda sunt digestiua sine calefactiōe: vt oxiza chara ꝛ mel vio. cū succo scariole. Et dixit in p̄n° moueat' vomitus in accessiōis p̄n cū rigere incepit ꝛ mā digesta ꝛ excocta flōmam⁹ ex basilica vel mediana. vt sanguis grossus exeat. Dixit. A. si melia fuerit sanguinea iuuabit' p flōmiā ex basilica: deinde p eūoné subtilē. i. leuē ꝛ debilē cuꝫ eo in quo ponunt' de mundificātib⁹ sanguiné: ꝛ ꝯuenit ista cura siue q̄rtana fuerit sanguinea ex admixtiōe sanguis siue ex ipsius vstione. ¶ Ego āt p notitia huius curatiōis adducā ex[m] Joānis de villa noua q̄ué ego curaui de q̄rtana sanguinea ex p̄mixtiōe melie cū sanguine: cui ét accidérat aliqualis adustio. hic erat ꝓplonis nālr sanguinee cuꝫ aliq̄li declone ad meliaꝫ. nā ipse abundabat in sanguine grosso nigro: cui⁹ habitudo satis erat carnosa ꝛ vene i eo erāt manifeste valde ꝛ nigre apparebāt ꝛ frequēter q̄ēdā p̄uritū in naticis ꝛ crurib⁹ patiebat'. Et si aliq̄n̄ scalpebat se rūpebat' cutis ꝛ exibat inde sanguis niger ꝛ grossus ꝛ eius etas erat annoꝝ circit'. 38. Accidit aūt ei vt amitteret certā pecunie q̄ꝫtitatē: vñ multū ꝓtristat⁹ diu fatigat⁹ est labore coꝛporeo ꝛ aiali irat⁹ cogitās ꝛ tp̄s erat estiuū: ꝛ fuit illo anno cōstō estatis multū cal'a ꝛ sicca. Accidit aūt vt circa finē mēsis augusti inuaderet eū febris: cui⁹ p̄n[m] fuit cuꝫ rigore ꝛ frigore quodā debili. Et fuit hora ieptiōis ei⁹ hora diei 8ª. ꝛ eius durabilitas fuit fere p medié diē. deinde calluit calore mltū acuto ꝛ fuit sine siti: ꝛ circa auroꝛā seqntis noctis declinauit calor ei⁹ absq̄ sudore: nō tñ fuit liber. illo mane recepit vnū clysterē lenitiuū ꝛ comedit in p̄adio ꝛ cena de pulla ꝛ bibit vinū bñ limphatū. Sequēti mane aliud recepit clysterē: ꝛ illo die p̄dicta dieta vsus fuit nō tñ sine febre fuit. alio ét mane clysterē recepit ꝛ p̄adiū ꝓsuetū sumpsit. Cū āt appꝛopināret hora 8ª cepit frigere ꝛ rigere more p̄me diei ꝛ caluit ꝓsilr calori p̄io mane seqnti misit ad me vt visitarē eū. Cuq̄ fui ad eū narrauit mihi cās p̄mitinas supradictas ꝛ totū q̄ gestū erat vsq̄ tunc. vidi nāq̄ vrinā suā in suba mediocrē ꝛ in colore attestabat' sanginī ꝛ pulsuꝫ inueni plenū satis magnū cū mediocri velocitate. nullus affuerat sudoꝝ. tñ calor paulatine diminut⁹ erat. sed tñ nō remānsit mūdus a febre: vñ putaui q̄rtanā ꝓtinuā. ꝓportionalē fore. Cū āt attinxi ad eū iā accepat p̄adiū suū. sero seqntī cibaui eū ptisana ꝛ illa nocte bñ q̄uit. Seqntī mane aspiciēs vrinā silem p⁹ ꝛ pulsuꝫ inueniēs plenū: nō tñ mundū a calore feci eū flōmari de basilica sinistra: ꝛ q̄ sanguis erat grossus extraxi de sanguine circa. ʒ. 9. postea dedi ei syrupū simplicē acetosum p duab⁹ ptibus ꝛ geleniabi p ʒª pte cū decoctione capilli ve. scolo. liq. ꝛ seis endiuie ō quo accepit q̄ntꝫ dieb⁹ ꝛ interiꝫ fecit aliq̄ clysteria lenitiua ꝛ cibaui eū in diebus q̄tis mane pulla ꝛ sero farre. Jn die aūt accessionis ō mane circa oꝛtū solis cibaui eū farre ꝛ sustinui eū cum zuccaro ꝛ cū cōfectione vsq̄ ad mane seq̄ntis diei ꝛ poxīmus q venit post flōmiā declinauit in ifebri

Cura sanguinee.

Exemplū

citationē manifeste: z ab illa hora remissa est vrina in colore: dei de dedi ei tale mioratiuū. ℞. pulpe cassie. ʒ.1. diasen. ʒ.iij. catholicū. ʒ.4. cū decoctiōe capilli ve. passu. liq. scolo. boragis z folioꝝ fumiterre. nō dedi aūt in ꝑn° lenitiuū pp clysteria q̄ fecerat z pp flōmā. postea itez digessi cū digesti uo qō sic fit. ℞. passu. seiuz cōiū mūdatoꝝ se. endiuie. aā. ʒ. vi. radicū bug. ēdi. apij. z feni. aā. ʒ.15. capi. ve. cetarach scolo. cicoree lup. aā. M.1. cuscute epithimi liq. flozꝝ fumite: boragis bug. z vio. aā. ʒ. ij. corticū radicū capis assari. aā. ʒ.1.ʒ. decoq̄nt in li.4. aq̄ vsq̄ ad mediū colet z cū li.i. zuc' fiat syrup⁹ ponēdo in eo oū cogt reu. ligati in petia rara. ʒ. ij. z cū isto syrupo z cū mioratiuo supradicto interpolati exhibendo ꝓcessi vsq̄ ad 20ᵐ ꝓdū in q̄ febris oio cessauit.

Cura cole rice.

Cura vo ārtane nothe a melia colica. dixit Uia. plus refrigerātib⁹ regat infirm⁹ z si sit stiptic⁹ cū prunis z vio: z māna z filib⁹ hūectet z lineat: q̄ si nō sufficerit clyste faciēdū est: z de mā digerat cū oxiz[a]: z cū mā digeri icerit demus catartica cole ru. incēse purgatiua sine labore ¶ Aui. āt dixit. tu scis q̄ qñ melia ē colica: opz vt administret qō soluat eā ex gīe mirab. citri. z nigroꝝ z vio. z aq̄ casei est bonū vehiculū ei qō administrat de vtutib⁹ ꝓdict⁹. Et ipsa sola fortasse ꝓuenit qñ ē calitas violēta. s. fortis: q̄ ipsa eūat mās adustas. Repit alia lra q̄ dixit. qñ calitas ē modica z verificat qñ h̄ ꝓcedit a paucitate māe quā sit potēs aq̄ casei eūare. verūtā dixit Aui. nō dz administrari vbi est hūor fridus. s. ipsa sola. Ipsa. n. vt dixit Meſ. est mā infusionū ad oēs medicinas z ad oēs mās: nec dz administrari vbi adest lassitudo stōaci. i. stōi remollitio. nā lz aq̄ casei hēat ptes aliqs serosas acutas p qs soluit: p qs calā z ficca iudicat: hz tñ multas ptes aq̄las hūidas p qs lauat z laxat: p qs aliqñ repit posita fride z hūide cōplonis. Et dix Aui. si melia fuerit colica: opz vt administres infridationē z hūectationē vltias. s. cibos pot⁹ z medicinas q̄ hñt ifridare z hūectare vltie z summe. Et vī seq i his Alex. q vt scribit 18° oti. dixit. Cura ārtanā q̄ ē ex adustiōe cole cū rebus infrigidātib⁹ z hūectātib⁹: z ꝓprie qñ hoc oñdit cursus cāp z oes melones z plica endiuias z lactucas: z in summa cura eā cura tertiane. Et subdit Alex. iā peccauit in ea Ga. q̄ curauit eā totā cū reb⁹ calefaciētib⁹. Dñt qdā. Aui. nō itellexit de infridatiōe z hūectatiōe vltia absolute: ſz in cōparatiōe ad alias ārtanas notas. Et dixit. administra aquā calaz tpatā sedēdo in ea z abluēdo. Et dixit. fiat lenificatio in ea ex vio. z aq̄ casei cū vtute polipodij aut cū syrupo acetoso z iulep z cassiafi. Sz solo integra. i. eradicatiua in ea ꝓpare: post. 20. dies: qñ digō in ea appz cōpleta in dicto tpe. s. fm plm qñ melia est colica. Herar. vt. s. dcm est dixit. frequēter adesse statū hui⁹ ārtane. Deide dixit Aui. facta eūo ne fiat gradatio p illud qō subtiliat z icidit. Et differt administratio hanc vt nō intēdat p ea ipsa melia colica. sup. z illa subtiliātia nō sint eleuata in gradu calitatis q̄cunq̄ bora approximēt: imo sint remissa: sicut syrup⁹ acetosus cū aq̄ endiuie z feniculi z filib⁹. ¶ Dixit Ferrarius. i hac ār tana digerētia talia exhibēda sūt q̄ calitatē reprimāt z māz digerāt: sic est syrup⁹ acetosus vel oxiz[a]. z dec vsq̄ ad tertiā accessionē: z postea purget z reiteret digō z purgatio. Et si nō curat sic dec syrupus diaglon max[t] si enfraxis sit in epate vel splene. Et subdit. h̄ nō ee ꝓmittēdū. Qz si passio diuturna fuerit z nimia grauitas mēbroꝝ: tūc fiat minutio triū aut q̄tuor. ʒ. sanguis singulis mēsib⁹ ne ex calore febrili diu pseuerāte sanguis putrefactus sit cā maioris molestie. Et si adhuc plus pseuerauerit da. puocātia sudorē z da opiatas. Rogeri⁹ aūt p digestiuo exhibet oxiz[ram] cū oximelle: ita q̄ tres ptes sint oxiz[rīs]: z ārta pars oximellis: z redit cām appōnis oximellis: qz cola p adustionem in pte redolet melā. ¶ De flōmia dixit. q̄ fiat de saluatella sinistre manus singulis mēsibus: sicut dixit Ferrari⁹ z addidit q̄ fiat in 2ª etate lune. Hor. aūt digerit hāc māz cū oxiz[a] syrupo vio. z syrupo de fumo terre z purgat cū medicina q̄ sic fit. ℞. floꝝ boraginis vio. liq. mūde. aii. ʒ.1. fiat decoctio in sero caprino z in decoctiōe distēperent cortices mirab. nigro. z citrinoꝝ z fricent in ea leto igni: deide colet in aurora. ¶ Ego aūt in ex[m] huius cure adduco dñm Sillerice nālis macer pilosus iracundus instabilis. h̄ credēs stōm frm hr̄e pp dolorez quē in eo patiebat dum ieiunus erat tpe sue iuuētutis vsus fuit rebus calis: z maxime electuario de roze mario z multis spēbus z vino calo z tragacanto de roze mario z multis spēbus z vino calo z tragacanto z accidit ei: vt circa finē mēsis iulij inuaderet a ārtana hora diei quasi sexta cū rigore satis fortī z frigiditate extremoꝝ nō intensa: z postea caluit satis acute nō siti magna z estuatione z dolore capitis. z non cessauit calor iste donec aurora appareret sequētis noctis: z tunc satis abūdanter sudauit z remāsit mundus leuis: z nō putauit amplī⁹ febrire: maxie q̄ die 3° nō vidit motū tertianū z mane sequēti q̄ fuit in ārta comedit in prādio sicut san⁹. Aduenīte aūt hora sexta inuasit eū febris cū syncopi: vel vt melius dicā cū lipothomia: vocatus ad eū z ipse nō poterat mihi de aliquo rūdere pulsuz inueni puū submersuz subtile z valde rarū. Et factis frictionib⁹ z fomētatiōibus odoriferis ad cor cessauit lipothomia: z postea riguit modicū deinde fuit in estuatiōe z ingetudie z siti magna: vt ēt alienaret z sic stetit p totā noctē: z tardē in aurora sudauit. Et veniēs ad eū mane vidi vrinā suā citrinā subtilē in q̄ nō videbat nisi arena valde subtilis. Libaui g̃ eū pulla pua alterata cū cucurbita: z potaui eū vino puo aliqtulū lipbato mane z sero in die⁹ interpolatiōis. Et statiz nocte seqn te dedi ei lenitiuū h̄. ℞. māne z cassiefi. z zuccari vio. aii. ʒ. 1. dissoluant in decoctiōe vio. passu. iuiubaꝝ flozꝝ boragis z fumite. z clystē ordinaui lauatiuū z lenitiuū. Et veniēte die accessiōis cibaui eū añ p tres horas pane loto aspersō vino odorifero pōtico z dedi ei de cōfectiōe margaritaꝝ. ʒ. 1. veniēte aūt hora accessiōis hūit lipothomā: q̄uis minore. deide caluit z nō fuit cū tāta ingetudine z alienauit aliqñ. Ordinaui g̃ ei digestiuū fm Hor. s. syr[m] simplicē aceto/suz syr[m] vio. z syr[m] de fumo terre eqs portionib⁹ de quo accepit cū aq̄ endiuie ārter. Et die quinta q̄ erat dies ante po[m] dedi sibi minoratiuū. s. supradictū lenitiuū addēdo ōpulue mirabo. citri. z indoꝝ z reub. aii. ʒ. 5. Veniēs aūt seqns proxīmus fuit sine lipothomia z sine alienatione. secutus ergo sum cū dicto regimine z iteraui dictū digestiuū. z iterato purgaui eū cū supradicto minoratiuo. Lūq̄ superuenit septimus proxīmus fuit minor ptēritis in duratione z fortitudie accidētiū. z tunc fortificat⁹ fui de eo qō dixit Aui. in cibatione horū febricitātiū. s. q̄ in ārtana colica ieiunū plm vsq̄ in die⁹ ꝓdi. s. proxīmi. i. q̄uis sit dies po[m] i. qñq̄ est ex eis q̄ nō ꝓueniunt. sup. ſz nocēt: qz talis febris vtplz fit in corpibus colicis raris z macris. qb⁹ ꝓhibitū est ieunū: vt. ē. i regie gīali dicte: qz si nō cibant dissoluunt ipsorū vtutes z syncopizāt. verūtā q̄uis istis cōcedat cibus in die paroxismi. dixit Aui. sufficit eis de cibo modicū. Post 7[m] paroxismū ordinaui ei digestiuū qō cōuenit maniacis z melicis de incēsione colere z ārtane a dicta cā: z est iste syrupus: vt dixit Meſ. Sabor regis medoꝝ: est enim bonus z expertus z in vsu apud practicantes: z sic fit. ℞. succi bugloſe domestice z siluestris. aii. lib. ij. succi pomoꝝ rosarū lib. iij. foliculoꝝ sene. ʒ. 8. zuccari taberzeth. lib. iij. croci. ʒ. iij. fiat aūt tūc. sene ꝓiciāt in succis p diē z noctem post triturationē eius: deide buliāt ebullitiōes vna aut duabus: z cū zuccaro fiat syrupus crocus aūt in panno positus confricet in decoctione. datur cum aqua bugloſe: z q̄nq̄ apud necessitatem cum aqua casei: vt cū querit per ipsum eductio humoris adusti. z de hoc syrupo accepit vsq̄ ad vndecimā accessionē qua trāsacta p diem euacuari euz cū supradicto farmaco: z post hāc euacuationē remāsit liber.

Cura vo ĩrtane flegmatice.dixit Rasis in diuisionib⁹. si febris fuerit tepida nõ subtilies regimen:sed da eis cibos bonos:sicut est caro arietũ castrato⁹ iuuenũ: ⁊ dixit 18° ⁹ti. Jngt Simeõ oio ieiunet patiẽs in die paro^mi. Et Uia.dixit.abstineãt a cibis,in die accessiõis nisi cũ ỽtus est defecta ⁊ nõ poterit pati pa⁹ comedãt ⁊ vinũ bibãt subtile clarũ ⁊ in calore tpatũ de volatilibus comedãt carnes habẽtes teneras. Et post.40.dies ãnualẽ agnũ. Serar.tñ dixit in ĩrtana de mã frida abstineãt ab oi gñe carniũ vsq; ad.40.dies si fuerit ỽt⁹ fortis potẽs tollerare:⁊ postea dẽtur carnes facilis digõnis. ¶ Dixit Alex.i ĩrtana ab hũo refrigido incipias ante tps rigoris cũ rebus ꝓhibentib⁹ rigorẽ.nã qñ rigor erit debilis ⁊ febris erit debilis. ¶ Dixit Uia.in facta õ incẽsione flãtis dãda sunt digestiua mel: ſ.roſ.cũ succo scariole apij ⁊ maratri ⁊ caueãt oia refrigrãtia ⁊ moueant cũ clysteribus ⁊ farmacijs depositiuis flãtis. ¶ Dixit Aui.accipiat syrupũ aceto.mellinũ cũ aq̃ apij ⁊ feniculi ⁊ filiuz. Et si necia fuerit i ea a ꝑn° lenitio miscetur cũ ea ỽtus solutiui flãtis õ ỽtutib⁹ turbith ⁊ polipodij Et nõ intellexit:vt dicũt qdã de ỽa lenitiõe q̃ est fecũ ⁊ mãerũ coiuz:sz de ea q̃ oz fieri in ꝑmis cũ icipit apparere digõ: vt.ſ.in cura flãtice.⁊ puto q̃ dixerit sic:vt oñdat cañ.dictũ .ſ.q̃ medicine eũatiue in oi ĩrtana de mã adusta debẽt eẽ leues ⁊ liquide ⁊ leníficatiuis admixte ⁊ in cura hui⁹ magis exꝑsſis:q; in ea minus ꝓuenire videbañ. ¶ Et itẽ dixit Aui.in flãtica adminiſtrẽ in ꝑmis aliqd in quo sit ỽt⁹ polipodij ⁊ epithimi. Et de ista dixit a ꝑn° sicut dixerat de ỽtute turbith ⁊ polipodij:q; ad vnum tps referunt:q̃uis medicine sint varie ꝑ varietate dispõnũ. Quidã tñ dicunt. q̃ illa in q̃ est ỽtus turbith ⁊ polipodij oz ꝑmitti ad illã in q̃ est ỽt⁹ polipodij ⁊ epithimi ex eo q̃ talis ĩrtana sit plm in corporibus flãticis:⁊ in eis ꝑm plm multũ ꝓtinet de flã tenõ adusto:qõ est tanq̃ mã cõis ꝓtingenter repta in febricitãtibus. Et q; lz nõ sit de mã febris:posset tñ in illã ꝓueniri hinc est q̃ ꝑmit⁹ eũari oz eteniz ẽt istud flã habilius ⁊ magis dispositum ẽ eũoni q̃ flã adustũ. Et q̃ sic voluerit Aui.appet.q; subdit:fiat ex ea gradatio ad ỽtutẽ agarici: ⁊ista gradatio fiat paulatina ꝑm q̃ videbiť opanti medico neciũ fore. ¶ De eũone ꝑ vomitũ in hac febre dixit Auic. fiat vt euomat cũ syrupo acetoso mellino de scibus.ſ.subtiliatiuis ⁊ incisiuis. vel forte de scibus vomitiuis vt atriplicis aneti rape ⁊ filiuz.eoꝝ tñ max^ q̃ sunt cala quo syrupo ad vomẽdũ vtať quousq; incipiat mã digeri:⁊ sic in ꝑn° ⁊ ꝟ max^ ad excludẽdũ flã cõtentũ in stõ.vel quousq; incipiat digeri.ſ.manifeste ⁊ sic in aug^to nõ solũ ꝓp flã stõaci:sz ẽt ꝑ flãte in ꝑmis venis cõtento.sup.⁊ deinde cũ gradatione ad fortiora deueniẽdũ est vomitiua:ita.ſ.vt dixit Auic. ⁊ q̃q; neciuz sit ꝓuocare vomitũ cũ syrupo acetoso.ſ.cuz ꝑdictis scibus incisiuis ⁊ vomitiuis.in quo ẽt sit virt⁹ sinapis ad incidẽdũ ⁊ ỽtus ellẽ albi ad mouẽdũ:imo ẽt ⁊ ỽtus ellẽ in raffani radice infusi ꝓout in cap° de ellẽo docuit Meſ.imo ẽt aliq̃n:vt in corporibus rusticis ⁊ fortibus elleborus ipse dať in ſba sua cũ nõ timeť debilitas dispõnis virtutis. ¶ Dixit Uia.inciteť in ea sudor cũ calꝺ epithimate ⁊ diuretico.i.ꝓuocatiuo sudoris:⁊ p° cibũ accipiãt oya ꝓipeon ⁊ dianisuz ⁊ silia ⁊ sepe accipiãt tyriacã ⁊ oyacostũ rũ ꝓncipaliũ ꝓfortatiuã. Ego nõ puto q̃ accipiat diẽ ꝑ die xl.q; in tanto tpe nec mã eẽt digesta sz nec tm eũata in hac fe.q̃ diuretica ⁊ tyriaca:⁊ his silia debeãt aut possint regulariter dari.sz puto q̃ diẽ accipiat ꝑ ꝓdis.vt p. 40.dies intellexit.40.ꝓdos:ita q̃ nunq̃ añ denť nec ẽt imediate post:sz p° eos cũ viderit medic⁹ ꝓuenire siue imediate siue post plẽs dies. Dixit Ferrari⁹:dieta sit q̃lẽ dixim⁹ exhiberi patiẽtib⁹ verã ĩrtanã:vinũ deť his liphatũ cũ aq̃ decoctionis thimi anisi feniculi masticis epithimi sene ⁊ cuscute. Aur ad min⁹ cũ aq̃ simplici decocta:⁊ postea infridata vt malitiã opilãdi amittat:aq̃ añ cruda simpler nullo modo ꝓcedať.claudit.n.orificiũ splenis ꝑ qõ mittiť a splene melancha supfluitas ad stõachũ.vñ vitiũ splenetice passiõis emergit. Et scias ꝟ salernitani putabãt solũ flã salsũ aduri:⁊ ei⁹ solius curã posuerũt. Tu vo scias q̃ ex cuiuscunq; spẽi flãtis adustiõe ĩrtana fiat cura eius ẽ fere media iter curã q̃tidiane fcẽ ex spẽ illius flãtis ⁊ curã ĩrtane vẽ. ¶ Dixẽ Platearius.ĩrtanarios ex flãte salso purgam⁹ sicut quottidianarios ex flãte salso ꟲ addito q̃ actior oz eẽ medicina nõ in calitate:sz in purgatiõe. ¶ Dixit Gor.digerať mã cũ oximelle cõposito ex oximelle diuretico:⁊ syrupo de fumote. eqs portiõib⁹. Et purgeť cũ decoctiõe q̃ sic fit. ℞. flo⁹ boraginis ⁊ buglose vio.polipodij anisi turbith ligritie mundate passu.absinthij agarici lace eupatorij.aã.ʒ.ſ.fiat eo⁹ õ coctio in sero caprino:⁊ in eductiõe ponanť cortícũ mirab. emblico.⁊ indo⁹.aã.ʒ.i.⁊ fricenť in ea lẽto igni ⁊ colenť ⁊ deť colatura in auroza. ¶ Ego ãt adducã ad hui⁹ ĩrtane curã ex^m Mathei de rippis q̃ passus fuit ĩrtanã nothã ex admixtiõe flãtis grossi valde frigidi cũ hũore melico:ip se.n.erat cõplonis flãtice pinguis strictor⁹ poror⁹ alb⁹ ⁊ nudus a pilis post.40^m annũ icepit fieri fridior nõ tñ hũidior imo vt retulit erat siccior ⁊ min⁹ expuebat q̃z añ ⁊ in motu erat potẽtior.⁊ bñ 8° ãnis plus solito laborauit:vñ fcã ẽ in pinguedie sua aliq̃lis diminutio.ei⁹ dieta fuit grossa max^ a.45.vsq; ad.50^m.⁊ vescebať pane minutor⁹ sciuz ꝑter soliti tñ ⁊ carne salita ⁊ caseo multũ salito.in.50.ãt anno sue etatis ccpit febrire:⁊ fuit initiũ sue fe.modicũ añ occasuz solis cũ frigore vehemẽti ⁊ puo rigore ⁊ nulla punctione ⁊ fuit tps durationis frigoris fere ꝑ horas ĩtuor: deide caluit horis.10.⁊ plurib⁹:⁊ post diẽ nalẽ declinauit febris cũ puo sudore ⁊ q̃si frido ꝑ horas duas:⁊ cũ porismus fuit i statu calor sic lẽtus erat q̃ p tactũ nõ iudicabať febricitans.fuit absq; siti:sz cũ multa grauitate capitis ⁊ corpis totius:vna ei⁹ fuit q̃si mediocris ſbe cũ q̃dã declone ad grossitiẽ in colore remissa ⁊ flãtibus plena ⁊ pulsus fuit ꝓnus cũ pua velocitate.⁊ spissitudie:huic a ꝑn° ꝓcessi:vt in die⁹ iterpolatiõis comederet carnes bonas auiũ ⁊ castrati iuuenis ⁊ oua sorbilia ⁊ biberet vinũ albũ subtile potẽs pa⁹ liphatũ actu cal'z:inuaserat.n.fe.de mẽse octobris. Jn die ãt accessionis ꝓcessi pullũ pistũ añ accessionẽ horis ĩtuor vel q̃nq;:⁊ sil'r i declone po^mi'⁊ durãte po^mo plib⁹ vicib⁹ dedi ei de ꝓfectõe bñte vi cinamomi.⁊ vinũ bibebat aliq̃tulum plus liphatũ:a ꝑn° plura chrysteria recepit ex decoctione blitis mercurialis anisi feni.⁊ cinamomi in q̃ ponebantur mel bñdicta sal ⁊ oleũ cõe:⁊ ꝓ digestiuo dedi ei geleniabin cũ oximelle cõposito ⁊ aq̃ feni.⁊ scolopẽ. Et post q̃z appuit in vrina refidẽtia flãtica subtilior eũaui eum cũ ellẽo indo ⁊ dyasene.añ.ʒ.ſ.cũ ꝺcoctiõe passu.sticados scolopẽ.anisi feni. Et post hãc eũonẽ feci inungi totã spinã cũ oleo costino rutaceo:⁊ de pipibus añ horã accessiõis ⁊ intẽdi ab eẽ cũ ꝓfortatib⁹ stõachũ ⁊ iteraui digestiuũ ⁊ farmacũ ꝑdicta post ꝑdcas eũones q̃ fuerunt facte in spatio.11.dier⁹ a ꝑn° ꝓcessi digerẽdo cũ oximelle cõposito ⁊ syrupo de calamẽto cũ aq̃ scolopẽ.q̃ cũ accepisset sex dieb⁹ iter⁹ eũaui eũ cũ turbith agarico ⁊ polipodio:⁊ sic veniẽs ad diẽ.30.dedi ei mane ⁊ sero in dieb⁹ getis mixturã factã ex pipeon aromatico gariofilato ⁊ elio õ radice buglose ⁊ dosis erat q̃libet vicis ʒ.ſ.cũ vino aromatico:⁊ sic ꝓcessũ vsq; ad.40^m diẽ:⁊ vsq; huc nulla remissio se.appuit:tũc ordiaui sibi digestiuũ.qõ sic fit. ℞.radicũ diuretica⁹.v.aã.ʒ.ij.paſſ.sebest.aii.ʒ.i.dactilo⁹ carica⁹ pinguiũ.aii.nu.x. ypicon calamẽti pulegij origani ysopi melisse sticados maiorane saluie flo⁹ rosmarini.aã.M.i.seis apij feni.anisi dauci ameos amomi seis spgij ⁊ bruſci ⁊ petrosilij ⁊ macedõici.aii.ʒ.ſ.radicũ cappis achori gariofilati valeriane peonie.aii.ʒ.ij.scolo.cetarach tamariſci.aii.ʒ.iiij.flo⁹ borag̃is buglose capilliue.pollitri ci dyãtos.aii.M.ſ.bulliãt ꟲ oia in aq̃ sufficiẽti:⁊ cũ melle

Syrupus mirabilis.

qō sufficit ⁊ aceto sglitico fiat syrup⁹.ē.n. mirabilis in subtiliatiōe ⁊ inciliōe humoꝝ grossoꝝ. Et post hunc syrupū eūaui eū cū elio indo ⁊ yera ruffini: ⁊ sic pluries iteraui do nec restituꝰ ē sanitati in ꝑn° veris. ¶ Quartanā aūt de flāte adusto nunq̄ habui vsq̄ huc curare si tñ occurrat curāda ē sicut ꝓdicta: additionē tñ faciēdo in hūectatiōe cuꝫ remissione calitatis. ⁊ h ꝑm plus ⁊ minus ꝑ varietate dispōnū ꝓticulariū: ⁊ spēi flātis qō aduriť. Et sil' q̄uis plēs egritudines viderim de melia adusta, quartanā tñ ab ea precedentē nunq̄ vidi. Si tñ ꝓtingat curāda est sicut q̄rtana pura cum additione hūectantiū ⁊ remissione calefaciētiū.

¶ De quartana continua. Cap. viij.

Quartana ꝓtinua si aliqs̄ ꝓtingat eadē hēbit sig^a q̄ ocā sunt fore iterpolate sibi ꝓportiōalis. ita q̄ si fuerit pura hēbit sig^a q̄rtane iterpolate pure. Et si erit notha hēbit sig^a nothe ꝑm suas spēs. sz non iterpolabit: imo ꝓtinuabit motū suū. Dixit. n. H.2° ō crisi: ⁊ scribit 18°. ꝓti. sic: qñ tu videris finthōata q̄rtane iā repta: ⁊ postea nō eradicant: tūc cognosces q̄ ipsa ē q̄rtana ꝓtiua: qñ oia sig^a ei⁹ erunt firma vehemēter ꝑter q̄ nō erit i ea rigor nec in fine sudor. Et dixit Raſ. aucitate filij Mesuai ⁊ Isaac q̄ ipsa alleuiať in horis alleuiatiōis interpolate. nā ipsa exercebať de 4° in 4^m. ⁊ pulsus i ꝓtinua erit velocior ⁊ spissior q̄ in sua ꝓportionali interpolata: ⁊ vrina erit magis citrina vel rubea cū obscuritate maiori. Et erūt oia sig^a de siccitate oris ⁊ siti ⁊ silb⁹ intēsiora. ¶ Dixit Ferrarius ꝓtinua affligit ꝓtinue patiētē. sz de 4° in 4^m graui⁹ ⁊ hz tot horas in summo labore in sua exacerbatiōe q̄t hz sua iterpolata in summo: ⁊ nō in summo: ⁊ tot horas hz in falsa gete q̄t hz sua interpolata in vera: nō q̄ in aliquo tpe q̄escat: sz in re^u ad diē exacerbatiōis dr̄ eē in gete falsa. vrina ē rubea vl' subrubea turbata ꝑ totū. Et si fuerit de melia in āli vria erit glauca vel liuida: ⁊ ꝑ totū spissa: ⁊ sepe seq̄ť eā mēbroꝝ grauedo cū tristitia ⁊ sollicitudie ⁊ calor faciei palid⁹ vel subniger: ⁊ puls⁹ a ꝑn° pu⁹ ⁊ tard⁹ cū ꝑfunditate: ⁊ erit absq̄ rigore ⁊ frigore. Sui. āt dixit q̄ sig^a ei⁹ sī q̄ pulsus est appentior q̄ in iterpolata: ⁊ magis velox ⁊ spissus: ⁊ ei⁹ calitas ē ꝓtinua ⁊ siccitas ligue cū aspitate ⁊ cū siti fortior. Et vria sp oi die ⁊ oi hora est: aut rubea aut ruffa subtilis vl' spissa.

Cura q̄rtane ꝓtinue ē silis cure sue interpolate ꝓportionali ad suā māz. Dixit. A. cura q̄rtane ꝓtinue ē sic dictū est de interpolata: ⁊ canō ē ei homogeneus: ⁊ nō diuersificať ab eo nisi in rebus paucis q̄ sunt. s. tres. ¶ Pria ē in itensione alteratiōis: ⁊ ē q̄ in illa. s. interpolata declo ad eq̄litatē in calefaciētibus. s. ꝓportionalis ꝑm q̄ exigit dispō ⁊ mā est melior: sz in hac. s. ꝓtinua ōclinatio ad infrigidationē est melior ꝓp adherentiā. s. assiduā febriꝫ. dicunt qdā q̄ p declonē ad infridātia intellexit remissaꝫ calitatez: aut ad res tpatas in actiuis. q̄re Aui. subdit. de ꝓferentib⁹ eis sunt sicut syrupus acetosus cū seib⁹: nō intelligēs de syrupo de seibus cōibus: neq̄ de seibus excessiue calis: q̄ eēt ꝑ illud qō dixerat de declone ad infrigidationē: sz de seib⁹ tpatis vel ad puā calitatē declinātibus sicut de seie feniculi ⁊ endiuie ⁊ apij ⁊ scariole ⁊ silibus. Et dixit: ⁊ sicut gelenia bin cū aq̄ de radicib⁹ eq̄libus. s. inter radices calas ⁊ frigidas. vt de radicib⁹ vtriusq̄ buglose aut apij ⁊ endiuie ⁊ similiū. Dixit. n. Raſ. 18° ꝓti. Habēte q̄rtanā intra venas cura cū medicinis in calitate ⁊ friditate tpatis: ⁊ cū subtiliatiuis sicut ē syrup⁹ acetosus ⁊ zuccaꝝ ros. i. syrup⁹ ros. fact⁹ cū succo ros. ⁊ aq̄ feni. ⁊ apij ⁊ aq̄ radicis. s. endiuie. h. n. febris q̄ est in tra venas hz plus calitatis. s. q̄z q̄ ē extra venas ⁊ max^e qñ ad h iuuāt tps ⁊ cōplo. ¶ Scda res ē in itētiōe ad eūonē: ⁊ ē q̄ flōmia in ꝓtinua ē magis necis. s. vbi oz: ⁊ hoc: q̄ mā est ꝓtēta in venis. ¶ Tz^a est in dieta: ⁊ ē q̄ licētia in carnibus ⁊ vniuerso regie grosso ⁊ calidiori ē minori in ista q̄z in iterpolata. dixit Sui. siue vrina fuerit spissa vl' subtilis rubea vel ruffa: si hitudo fuerit i h̄ ꝓueniēs añq̄z aliq̄ fiat opatio medicialis fiat flōmia. ipsa. n. vt volūt oēs physici. ⁊ spāliter. A. in cura q̄rtane ꝓtinue semp ē ꝓferēs in oi egritudine q̄ ē de mā ꝓtenta in venis vel currēte ꝑ venas. Et subdit. Attēdendū est h̄ q̄ in q̄rtana interpolata plus ꝑ siccitatē q̄z ꝑ calitatē sapiēs medicus intēdere dr̄ imo in interpolata calefactio dr̄ esse eq̄lis: in ꝓtinua āt dr̄ declinare ad infridationē manifeste nō negligēdo humectationē: nā humectatio calorē quartane obtundit: ⁊ siccitatē mäe melancolice destruit manifeste. Et dixit: si tota intentio tua in curatiōe ꝓtinue in ꝓuocatiōe secessus cū suppoñtoriis vel clysteriis vel medicia leui. Clystere bonū. ℞. aq̄ decoctionis sicle ⁊ epithimi. li. i. olei vio. ʒ. iij. salis. ʒ. ß. mellis. ʒ. ij.

¶ De febre quintana: sextana: octena ⁊ nouena. Cap. ix.

Febris quintana sextana septena octena ⁊ nouēa decena: ⁊ hmōi dñtur sic a suo motu: q̄ mouētur ꝑ tales ꝓpios: septena ēt a qbusdā dr̄ ebdomadaria fe. q̄ ꝑ singulas septianas ꝓpicat. A. dix. has fe. vocari pitamos. s. arabice: ⁊ a qbusdā vocanť reuolubiles. Et noiauit Ypo. has fe. s. i li. epidimiaꝝ fe. sextanā ⁊ septenā ⁊ al's: sz Ga. dix. vt Aui. ait. s. ꝑ de dif. fe. 4° c°: nō vidi i vita mea aliquā ex his febrib⁹ imo neq̄ qntanā nudā fortē. i. purā ⁊ distinctā manifeste: imo nō ē nisi febris. s. q̄rtana q̄si occulta: pp qō Gal. dicebat hāc febrē esse q̄rtanā q̄ tardabat inuadere vsq̄ ad finē. 4. diei. ⁊ extēdebať ei⁹ affrictio ad 5^am diē: ⁊ pp hāc cāz qntana vocabať. Verūtñ Ga. sup. 3° epidimiaꝝ dixit. Ego ꝓquisiui a tpe inuētutis mee vsq̄ nunc: ⁊ nō vidi febrē noxiā 7^am aut 6^am interpolatā ita ꝓuenire quolibet die 9° vel 7° aut 6°: sz in die 5° q̄nq̄ vidi sic ꝓuenire cū dubio nō manifeste ad modū q̄rtane ⁊ tertiane.

Dixit Raſis 18° ꝓtiñ. Febres qntane ⁊ sextane septene ⁊ De causa
silles fiūt ex flegmate grosso vel melia: ⁊ diuersificanť iuxta earū ōiuersitatē humoꝝ. Et dixit. febres q̄ accidunt ex flegmate grosso valde interpolatim accedunt de 5° in 5^m: aut de 6° in 6^m: aut forte in mense vno die. Et in diuisionibus dixit. Fiunt he febres oēs ex humoribus grossis Et Hal. dixit. fiunt semper ex humoribus colere nigre minus grossis. ¶ Dixit Aui. causa harū febriū est mā homogenea māe q̄rtane: sed est ea grossior ⁊ minor vnde dñt. ⁊ ꝓp grossitiē maiorē ⁊ paucitatē tardant moueri ⁊ mouentur post motū debitū hūori ꝑm nām suā. Et q̄ in tali maiorita te grossitiei ⁊ minoratiōnis seu paucitate mäe cadit: ⁊ cadere pōt latitudo magnatiō vna mouet citi⁹ alia tardius alia medio modo: nā q̄ minus hz grossitiei: ⁊ minus paucitatis citius mouet. ⁊ mouet de 5° in 5^m: ⁊ q̄ ē post istā: mouet in nonū. ⁊ sic vlterius de alijs. Et subdit. A. plīn fiunt: de mā flātica: ex quo ocō accipiūt qdā q̄ he febres fiunt ex mā pura flātica: q̄ tñ est multū in grossata: ⁊ sic sapit näs melie ¶ Sz alij dicūt: ⁊ meli⁹ q̄ fiūt ex mā flātica. s. i melia ꝓuersa: de mō tñ isti⁹ ꝓuersiōis dr̄nt abinuicē. qdā. n. dñt q̄ per adustionē flātis: ⁊ addūt q̄ p⁹ flā plus fiunt a sanguine in melia ꝑ adustionē ꝓuerso: sz ex alijs hūoribus cōbustis: ⁊ in näs melie ꝓuersis nunq̄: aut valde raro ꝓtigit has febres fieri: nā colera ⁊ melia cū adurunť tñ q̄ acq̄rāt tātā grossitiē: ⁊ tātā paucitatē q̄ sint cā tardatiōis mot⁹ ꝓueniūt ad tātā terrestreitatē ⁊ cinereitatē q̄ ñ sunt nec eē pñt vehicula caloris febrīl' pp eoꝝ siccitatē: sz flā pp suā tenacitatē retinet in sua adustiōe aliq̄d hūiditatis q̄ possit eē pabulū caloris febrilis. ⁊ sanguis in hoc ē post jpz pp sui hūiditatē: alij āt dñt has feb. fieri p admixtionē flātis cū melia cōmixtiōe vnita vicēte melia i cōmixtiōe: ⁊ ꝓuertēte flā i suā näz. ¶ Et de his fuit Gil. Alit. n. q̄ñ aliq̄ species flātis cōponit cū melia ꝑ cōmixtionē ex ꝓuersiōe vnius in alteꝝ ita q̄ fiat ex eis ābob⁹ vn⁹ hūor inālis: tūc fiunt fe. longioris interpolatiōis: vt qntana sextana ⁊ reliq̄. Et dix. iteꝝ fiūt he febres ꝑ cōmixtionē hūoris nālis vel inālis alicuius cū melia: ita

q̄ in tali cōmitiōe fit ꝓuersio illi⁹ humoris in meliam: 7 fit eis vna spēs hūoralis inālis: 7 subdit. in qntana ille hūor est flā nāle: cū.n. flā sit viscosum: 7 melia grossa gīnatur ex eis quoddā viscosum terreū nō obediēs motui locali ꝓpa/ etū magis: q; qō ex viscoso 7 duro cōpositū est viscosius 7 durius: 7 ex ꝫ magis impedit mot⁹ ad putrefactionē inīpo: 7 tardius ebulit: ad qō ēt adiuuat friditas ei⁹: vñ nā plus mouet ad illō resoluendū: 7 plus iterpolat vna die q̄z q̄rta/ na. In sextana vō. dixit ipse. Ille hūor est flā acetosum: vñ reddit hūor inde ꝓueniēs viscosior 7 cōpactior 7 fridior 7 magis inobediēs: vñ tardi⁹ mouet q̄z fact⁹ ex flāte nāli. In septana vō ille hūor est flā vitreū qō inq̄ntuz acetosum excedit nāle intātū excedit acetosuz: vñ cōpactior 7 fridior reddit hūor inde gīnat⁹: 7 sic tardius mouet. Et in octana hūor ē cōpositꝰ ex nāli acetoso 7 melia. Et in nouena ex nāli vitreo 7 melia. Et in decena ex acetoso vitreo 7 melia. Et dixit Hili. qdā negant octanā febrē fieri. Et qdā dīt qnta/ nā nō fieri p modū adustiōis flātis 7 incineratiōis ei⁹ alias vō nō fieri ex mā adusta incinerata: sed ex mā grossa meli/ ca 7 pauca facta per viā paulatine resol'onis: aut paulatine ꝯgónis. ¶ Hui. vō dixit. iste febres sunt de gīe q̄rtane non vere 7 fiunt ex mā ex qua q̄rtana fit: nō vā: sed est grossior 7 durior 7 minor: 7 ſm pl̄z fiūt ex melia flātica gipsea vel pō tica: 7 tenēdū est q; mā ei⁹ semp est grossa valde dura 7 cō/ pacta: 7 est de mā meūci hūoris siue fuerit talis p adustio/ nē siue p ꝯmixtionē ducētē ad formā melie sine adustione. ¶ Subdit. A. Ha. ingt. s. i cōmē. tertij epidimiaꝝ. de cā fe. septene 7 nouene q; nō est lōginquū qn sit cā in eis regimē qō qñ administrat 7 currit sup ipsam. s. absq; regula: 7 or/ dine facit febrē: 7 iteratio p̄dicti erroris regis facit necessa rio illā febrē in hui⁹ hora. s. septima die vl'nona: 7 si dimit/ teret error in regie 7 rectificaret nō faceret illā: 7 sic voluit q; error ille i regie sit cā febris: 7 q; rectificatio regis sit cā cessationis febris: 7 q; cā p̄odici mot⁹ 7 reditiōis poxim⁹ ſm illos dies ē reiteratio mali regis in eis: 7 nō accidit ille mot⁹ p̄odic⁹ pp motū māeꝝ q̄ effundūtur ad mīnerā pu/ tredis: tūc sicut accit in q̄tidiana tertiana 7 q̄rtana. Et pro pterea dixit H. oz vt obseruet in expiētia. s. in q̄ qs inueniet dcās fe. obseruet h intētio. s. q; cā ei⁹ nō est mot⁹ 7 effusio māe ad locū putrefactiōis: sed error in regie. Et h obserua/ tio fit ad h: vt nō accidat error i assignatōe cāꝝ haꝝ febriū. 7 ēt fit obseruatio hui⁹ intētiōis in expientia vā: vt nō acci dat error in regie. nā si nō accidet nō redibit febris. ¶ Et subdit. A. q; H. vī q̄si negare bas febres. dixit aūt q̄si ne/ gās. q; nō negat eas ex ioordinato regie repiri. ſz negat eas p̄cedere a ōtermiato hūore: 7 h ió negat: q; eēt nec̄ariū. vt sit eis radix alia a mā aliaꝝ febriū: 7 sic opz ponere in cor/ pe aliū hūorē a q̄ttuor hūorib⁹: nā q̄t sūt p̄odi tot sūt hu/ mores. Si itaq; esset illa p̄odicatio: 7 alios oporteret esse hūores: ſz sic esse nō pōt: q̄re H. cām haꝝ fe. attribuit mali/ tie regis cui accit pp aliquā fortunā: vt fiat ex reiteratione ei⁹ motus ad feb. de 7° in 7ᵐ vel de 9° in 9ᵐ. Et dixit Hal. in dcō ome. displicet mihi vbū Ipo. has febres cōfirmās. ¶ Et Aui. dix. q̄uis H. sic dicat. Ipo. tñ verificauit sermo nē in inuētione septene 7 nouene 7 feb. 7 nō est illud mira/ bile: aut manifeste impolitatis: ita vt sit nec̄ium redire i eo ad administrādū. Alia littera hz. misteriandū. i. magis mi nisterijs 7 industriosis rōnib⁹ mōstrādū qūo cā taliū feb. possit esse redit⁹ māe effuse ad locū putrefactiōis: 7 nō so/ lū malitia regis. Et qūo hoc sit pol'e iā appet in ca° p̄odi/ cationis. ¶ Et dixit. A. sermones q̄s loquut⁹ est Ipo. in c° haꝝ fe. sūt: q; septena ē ꝓlixa: 7 nō est mortifera: 7 dixit ite rū Ipo. q; qntana est deterior oium feb. qñ fit aū ptisim: 7 post ipsam. Uñ textus Ipo. est iste. qntana oium pessima: eteni aū ptisim: 7 in ptisim patiētib⁹ supueniēs interficit. ¶ Et subdit. A. Hal. dixit. in ea sicut scitis: h aūt nescimus nos: qñ vt ait Rabi in suis affo. H. fecit sup li. epidimiarū tres expositiōes: 7 nō hēm⁹ nos nisi vnā 7 in illa nō est ex/ positio hui⁹ vbi. Aui. āt siue habuerit expositionē hui⁹ vbi a H. siue nō sequēs posuit expōnē suā: 7 p̄ ꝓmittit expō/ nē suā hoꝝ dictoꝝ terminoꝝ. s. ptisis 7 qntane: 7 dixit q; ptisis i hoc loco signāt ethicā: 7 q; i vbo Ipo. signāt qnta/ nā indiffinite nō significās cōitatē. i. vltatez qntanaꝝ siue vlr: q; nō designauit eā in vbo suo isto aliquo signo vl̄. g̃ ꝓpositio Ipo. cū sit indefinita eqpollet pticulari: 7 est sen/ sus. q; aliq̄ qntana est vna deterior spēs febriū: 7 ista qnta/ na est illa que p̄cedens est ad ethicā: 7 perducit ad ipsaz. Quintana autem que nō perducit ad ethicā nō est deterior febriū: nec tamen nitellexit q; qntana p̄cedēs ptisim de terior sit oium febriū: ſz q; est de numero febriū deteriorū. ¶ Et subdit. A. qntana aliq̄ pducit ad ethicā: q; febres cū plóganť: vt qntana 7 permiscent: vt febres pmixte 7 di/ uersificant. s. in suis piodis: vt febres inordinate vag ntes pueniunt ſm plm ad inflāmādū mēbra ꝓncipalia p q̄z ſz inflāmationē ꝓsumit hūiditas ſbstātifica mēbroꝝ oium: 7 sic accidit ethica. Et postq̄z dixit de qntana p̄cedēte ethi/ cā: dixit de ea q̄ seq; ethicā. nā ethica pt facere in hūori/ bus adustionē: 7 in suo ꝓcessu iducere cinereitatē in eis. s. nō ꝓpletā cui cinereitati pōt accidere putredo: 7 sic facere fe. qntanā maxie cū illa cinereitas fuerit pauca nō potens facere motū citiorē. Et ista qntana seq̄ns ad ethicā est ma/ la. Dixit Aui. 7 per viā signi: 7 per viā cause. per viā signi: q; est signū adustiōis humoꝝ de quo nō remāsit nisi qō est adustū parū: 7 sic significat q; febris ethica iā destruit cor/ pus. per viā aūt cause: q; ipsa est cā additionis febris. scz ethice 7 duplicatiōis ei⁹: 7 ista est q̄ est deterior febriū. Et scias q; qntana deterior est sextana: 7 sextana deterior est aliis sequētib⁹. Et sic de his febrib⁹ q̄ frequēti⁹ poxim⁹ deterior est: q; frequētius affligit: 7 ſm quotā̄ est qntana etiā ōterior illis aliis: q; ille nō possunt fieri ex mā adusta: qntana aūt sic: 7 sic qntana q̄ fieret de mā adusta fieret de mā p̄auiori q̄z ille: attñ dicūt q; qntana fcā de mā nō adu/ sta indicatiōe sumpta a mā nō est deterior aliis: ſz minoris malitie inq̄ntū eius mā nō est facta ita dura: 7 terrestris si/ cut mā aliaꝝ. Et dīt ēt quidā q; qntana pōt etiā dici dete/ rior aliis p tāto q; ipsa pōt p̄cedere: 7 pōt sequi febrē ethi/ cā vt apparet: ſz alie febres: vt septena 7 nouena nō: p̄ enim nō pūt p̄cedere: q; nō fiūt p adustionem: 7 sic nō fiunt post alias febres ꝓsumētes corpus: 7 disponentes ad ethicā: 7 q; ēt raro affligūt: 7 cū tā lēto calore q; ñ sufficiūt pducere ad ethicā nec etiā pūt seq; q; cū ethica q̄ pduceret ad tātuz gradū incinerationis q̄ posset facere illā fe. aut nō staret vi/ ta: aut saltē nō staret humiditas potēs pabulū esse febrili calo/ris: dīt item qdā. qntana ſz pl̄z fit seq̄ndo alias fe. 7 q̄ talis est exadustiōe hūoꝝ est: 7 talē qntanā ſm plm p̄cedit q̄rtana: q; vt plm adustio p̄cedit ordinate de remissiori gra du ad intēsiorē. ¶ Fit aūt lz raro qntana i cipiēdo: 7 talis ſm plm nō est ex adustiōe: ſz sola ingrossatiōe māe 7 talem vt plm nō p̄cedit q̄rtana: lz possit p̄cedere: q; pol'e est q; qñ mā p viā ingrossatiōis puenit ad gradū sufficiētē ad facien/ dū quartanā: 7 tūc supueniat ei putredo: tūc facit q̄rtanaz q̄ p̄cedit qntanā sequētē: q; mā illa erit magis ingrossata: 7 pol'e est q; qñ mā illa hēbit gradū grossitiei sufficiētē ad q̄rtanā nō supueniet ei putredo: ſz p̄cedēs ingrossādo pue nit ad gradū sufficientē ad qntanā: 7 tūc supueniet ei putre do. 7 faciet febrē qntanā quā nō p̄cessit febris quartana. ¶ Alie vō p̄dcē feb. p⁹ qntanā ſm fiūt plm incipiēdo 7 nō sequēdo alias fe. 7 nō est necessariū sextanā p̄cedere septa/ nā nec septanā octanā: 7 sic de aliis. ¶ Et q; Auic. posuit opionē Hal. q̄si negātis bas feb. duplici rōne. s. posita: 7 q; nō vidit septenā neq; nouenaz occulte vel manifeste nec ēt qntanā certitudinal'r 7 apte: q̄uis obscure 7 dubie eam viderit: q; ēt si darent⁹ he fe. oporteret dari aliam radicem: 7 aliū hūorē in corpe: iō p̄dcā motiua remouēs. A. dixit.

¶Ad ꝑm nō oz: vt negēt egritudines q̄s nō ꝓtingit videre in aliq̄ tpe nec in aliq̄ regiōe: nā ꝫ gen⁹ fe. nō cōprehēdit̄ ꝑ multitudine. i. q: eueniat mlt̄oties ⁊ sepe. imo est de raro eueniētib⁹. Uñ Raſ ait in diuiſiōib⁹. O q̄ꝫ raro euenit ꝓ⁹ fe. ptrāſeūtis ēgrūs ita q̄ aliq̄ multi reuoluūt̄ anni i q⁹ñ appet aliq̄ dcāꝑ fe. Attñ aliq̄ apparēt p̄dcē fe. Uñ Raſ ait. Ego iā vidi poxiſmos trāſeūtes ēgrūs multoties. Et alij auctoꝛes ſilr̄ de eis tractauerūt Et Raſ qdē. 16° ꝓti. affirmat eſſe fe. q̄ ſemel tñ in mēſe iuadit. Et Hēti. dixit: ſe vidiſſe febꝛ. in Berrarducio de bonarijs de puſio q̄ de 15° in 15ᵐ iuadebat eū. Et Aui. dixit. Jā retulit mihi q: dā fidelis ſe vidiſſe nouenā: qntanā vo nos multoties vidimus. ¶Ad 2ᵐ aūt motiuū. H. dixit. A. q: q̄uis ſit qntana: nō opꝛ ponere aliā radicē: nā humoꝛ meliꝯ gīnat qntanā: nō ꝓp ꝫ ipm q: ipſe eſt melīa: ſꝫ q: eſt melīa groſſa pauca. ſ. paucioꝛ ⁊ groſſioꝛ q̄ꝫ q̄ facit ēgrtanā: ⁊ talis melīa pōt repiri in q̄buſdā cozpib⁹ ⁊ pōt ei ſupueníre putredo: ⁊ ſic facere febꝛē qntanā: imo cōcedit̄ ⁊ ꝓcedēdū eſt q: flā ꝓpter ſuā groſſitiē magnā poſſit facere aliū poxiſmū longioꝛē eo q̄ ſibi debet̄ ꝑm ſui naturā: vt tertianū vel quartanum.

Signa hay febꝛiū ꝫ ipſay ꝓdus eas manifeſtet: tñ dicūt q: vrina in dieb⁹ interpolatiōis apparet di ſcoloꝛata tenuis ꝓp opil̄ones: ſꝫ in die ſeq̄nte acceſſionē eſt coloꝛata ⁊ ſpiſſa: q: caloꝛ febꝛilis aperuit opil̄ones. Jn hoꝛa autē caloꝛis poxiſmi eſt coloꝛata mediocris vl̄ tendens ad tenuitatē: ⁊ pulſus in pn⁹ poxiſmi ē occult⁹ tardus ⁊ rarus: occult⁹ eſt: q: caloꝛ nālis eſt ſbmerſus ſub mā groſſa: ⁊ eſt tard⁹ ⁊ rarus ꝓp frīditatē māe cozdi ⁊ arteriꝝ cōicatā: ſꝫ expīa calītate addita nēcitate eſt puus ꝓp aggrauatiōnē vtutis: ⁊ eſt ſpiſſus vt ſatiſſaciat nēcitati. Et q̄ hay febꝛ. ex aduſtiōe ꝓcedit cōicat in ſignis cū ēgrtana notha fcā per aduſtionē flātis vel ſanguinis: q̄ aūt nō ꝓcedit ex aduſtione ꝫ ſignā media iter ſigna ēgrtane vē: ⁊ flātice fcē a flāte acetoſo vl̄ vitreo. Dicūt qdā q: be feb. inoꝛdinate ſunt quo ad hoꝛas iualiōis eay: nā q̄ñꝫ iuadūt deſero q̄ñꝫ in nonis q̄ñꝫ de mane: ⁊ q̄ñꝫ de nocte. Et ꝫ eſt: q: in reaggregatiōe māe: aut ēt in gīone noue māe ex malicia regis nō eſt vllū tp̄s determinatū: ſꝫ q̄ñꝫ fit citi⁹ ⁊ q̄ñꝫ tardi⁹: ⁊ ꝓ hāc cām dicūt q: qntana feb. q̄ñꝫ facit aliquā inuaſionez ſextanā: Dix̄ Raſ. 16° ꝓti. Jpo. dixit. feb. ſeptena plixioꝛ ē: ſꝫ nō ꝓnecabil̄: ⁊ ſilr̄ 4° aūt regis acutoꝛ. dixit Jpo. cū in febꝛi. qntanis qd terribile: idest aliq̄ accidēs periculoſuꝫ factū fuerit vel venter repente hūida egeſſerit: vel aſſitbia idest inaioſitas facta fuerit. vel affoma. i. inuocalitas aſſūpſerit patiētē: ⁊ ſpaſmoſus factus fuerit: ⁊ ſingultuoſus ⁊ anxius: ⁊ circa collū ⁊ frontem ⁊ caput ſudoꝛes fuerint: ⁊ non alibi qui hec accītia patiuntur moꝛiuntur.

Cura barū feb. dixit Raſ in diuiſiōib⁹ eſt ſicut ēgrtane: ⁊ 18° ꝓti. dixit. Cura eā ſicut ēgrtanā: eſt. n. eiuſdez ſpēi: ⁊ cure. ⁊ afficiat̄ tedio patiēs cū reb⁹ ꝓuocātib⁹ ſudoꝛē ſicut mora in balneo ꝓter q: mlt̄iplicet̄ mora in ipſo: ſꝫ ſudet tñ ⁊ liniat̄ cozp⁹ patiētis cū oleis calidis ſubtilib⁹. Et dixit āt meſcbia: cura qntanā: ⁊ q̄ eſt ſupra ꝑm curā ēgrtane: addas tñ ad icīſiua ⁊ calefaciētia. hec nāꝫ ſt̄ groſſioris māe. Dixit Hali. neče eſt medicamine vti ēgrtanoꝝ ſubtiliatiōe. ſ. hūoꝛis ⁊ eñonis per medicamina colerā laxātia nigrā: ⁊ ſubtiliatiōe ciboꝝ ⁊ comeſtiōis dimiſſiōe ⁊ acceſſiōis die vomitu: ⁊ oīb⁹ medicaminib⁹ ēgrtanoꝝ ſi tp̄s earū ꝓtellat̄. Dixit Almā. his febꝛib⁹ laboꝛātes in ſingulis attractionib⁹ per vnā ſunt añ ſoluēdi diē: ⁊ in die acceſſionis euomāt. Et regimē in capīo de flātica nominatū circa id obſeruandū eſt ſi eger fuerit groſſus ⁊ comedendi auidus ⁊ guloſus: ſi vo fuerit ſiccus ⁊ macer ex his q̄ coleraz nigrā ſoluūt eſt ſoluēdus: ⁊ regimē in ēgrtana dictū eſt obſeruādū. ¶Dixit Aui. appꝛopinq̄t cura hay febꝛium cure flātice ēgrtane. Et circa inſtr̄m diete. dixit rōne cāe moꝛbi indiget ſupfluo ieiunio: idest multo: ⁊ ſubtiliatiōe cibi ⁊ regiminis: attñ in hac ſubtiliatiōe regis ꝓſideraāda eſt vtus: nā rōe vtutis indiget ingroſſatione regis: vt nō cadat: vel eſt tñ q: iſte febꝛes nō faciūt multuꝫ in vtute accidere defectionē ꝓpraꝛā afflictionē eay: nō ſic curam⁹ ſi ſubtiliam⁹ regimē ⁊ facim⁹ egrū ieiunio vti vno tpe. ſ. extēſo: ⁊ in alio tpe ſuccurrim⁹ vtuti cū cibo ſicut oſtēdim⁹ in cura flātice: ⁊ in cura ēgrtane. Tu aūt nō itelligas q: Aui. poſuerit hāc dietā in qntana p̄cedēte aut ſequēte ethicā nā ſi in tali non cōpetit ſubtiliatio regis: cū aūt neceſſaria eſt cibatio i iſtis febꝛibus. dixit Aui. cibem⁹ cū eo cui⁹ nutrimētū eſt bonuꝫ ⁊ velox ⁊ multū in quo nō ſit ingroſſatio māe ſicut cū carnib⁹ ſubtilib⁹ ⁊ vino. Et dix̄. idiget in eo ſomno digerēte. ¶Circa inſtrumētū aūt potionis: dixit Aui. vomit⁹ cum vomitiuo fozti eſt ex melioꝛib⁹ curatiōibus. Et eūo cū yeris. ſ. logodion ⁊ ruffini ⁊ ſilīb⁹: intelligēdo debitis tpib⁹: vt in cura ēgrtane dcm̄ eſt: ⁊ poſt eūonē admiſtratio tyriace ⁊ ſimiliū: ⁊ cōfert tūc ſudatio. ſ. poſt eūones: ⁊ cū tp̄s eſt ad reſoluēdū ⁊ ꝓſumēdū mās: ⁊ ꝫ ſudatio ꝓcetur cū balneo calo abſq̄ adminiſtratiōe aq̄. ſ. cū ſtupha ficca: ⁊ ſi fiat ſcz cū adminiſtratiōe aq̄: tūc dixit ipſe fiat abſq̄ admiſtratiōe humectātiū: nam ex eo tpe ſola eſt intētio ad reſoluendū: ſup. tu q: ante hoc tp̄s cōpetit ⁊ cōpetere poteſt balneū hūectatiuū ſicut dcm̄ ē in ēgrtana. Et hec que dicta ſunt ab Aui. circa inſtrumētū potiōis ēt nō dirigūtur ad qntanaz cū p̄cedit aut ſequatur ethicam. Dixit Guil. cura harum feb. in oibus eſt ſicut cura quartane: ſed in iſtis requiritur maioꝛ ſubtiliatio ⁊ reſolutio ⁊ digeſtio per ſomnuz ⁊ humectationē q̄ꝫ in ēgrtana: ⁊ q: lōgioꝛ eſt idiget ingroſſatione regiminis: vt nō deficiat vtus ꝓpter lōgā afflictionē.

¶Jncipit diſtinctio ſexta ſumme quarte de peſti. ⁊ feb. peſtilentiali ⁊ variolis ⁊ moꝛbilis.

Sexta diſtinctio eſt de peſtilentia ⁊ febꝛe peſtilentiali ⁊ variolis ⁊ moꝛbilis continens capitula. xx.

¶De peſtilentia in generali. Ca. j.

Actoꝛes medicine ſepe peſtē ſiue peſtilētiā ſinonima accipiūt ad epidimiā: q̄uis ēt de intētiōe ipſoꝝ aliq̄ntulū diſferāt. Peſtis. n. ſiue peſtilētia dī a depaſcēdo: q: coꝛpa depaſcit ⁊ pimit: epidimia vo dī ab epi qđ eſt ſupra: q: deſup eſt cā ei⁹: vnde epidimia ꝫ ſupuētus interpretat̄ quaſi deſup vel de foꝛis veniēs. Joan q̄ꝫ 3° theſir voluit q: qñ egritudines peſtilētiales veniunt diuerſe: vt q: quandoq̄ feb. peſtilē. q̄ñꝫ altuoin: q̄ñꝫ puna vel bubo malign⁹. tūc vocat̄ peſtilen. ſꝫ qñ egritudines peſtilen. eueniunt nō diuerſe vel pauce diuerſitatis vocat̄ epidimia. Cōmētatoꝛ vo libꝛi epidimiarū voluit q: epidimia in plus ſe hꝫ q̄ꝫ peſtilentia. dixit. n. q: epidimia alia eſt peſtilen. ⁊ alia nō: ⁊ ſic peſtilētia ſpecies eius eſt. ¶Et moꝛbus quidez peſtilentialis eſt duplex. vnus particularis ex particulari ⁊ inferioꝛi cauſa ꝓueniens: vt ex regimine malo in ſex rebus nō naturalib⁹: aut alicui particulari cozpori ꝓtingēs: q: aliquādo eſt feb. peſtilentialis. aliq̄ eſt vna de puſtulis mal̄ vel apoſtematib⁹ emūctoꝛioꝝ malignis. Et dī hic moꝛb⁹ particularis: q: nō cōicat̄ multis: imo nō niſi paucis: ⁊ aliquando nō niſi vni ſoli. Alius moꝛb⁹ peſtilētialis eſt cōis: ⁊ hic eſt duplex vnus ſolitus euenire alicui patrie ciuitati caſtro vel ville cōmunicans multis ſiue pluribus de illa cōtrata ſicut botiū calculū ⁊ ſimiles q̄ ꝓueniūt ex particulari diſpoſitione aeris vl̄ vēti vel aq̄ vl̄ regiminis ſiue dicte illi⁹ patrie. Et iſte nō dī peſtilētialis: q: moꝛtiferus vtplim: ſꝫ q: mlt̄is cōicat̄ ad modū moꝛbi peſtilentialis: vtplim moꝛtiferi. Et ali⁹ eſt moꝛbus cōis peſtilentialis cōicans vni toti regiōi vel aliq̄bus plībus regiōibus ꝓueniēs ex cā nō ꝓticulari illius regiōis vel regionū q̄ꝫplimos interficiens: ⁊ plies nō freq̄nter eueniēs: ſꝫ aliq̄n ⁊ raro. Et ꝫ moꝛb⁹ dī epidimia vl̄ epidimiacus: ꝑmus vo cōis

Peſtilencialis alt⁹ particularis cōicans.

dr vndimia siue vndimiacus de quo nō erit sermo h. sz de alio cōi dco:quē. H.in li.de tyriaca ad cesarē:assimilauit ve nenositati aialiū venenosoꝝ:de q̄ simo erit h:de q̄ dix Cō/mētator li..epidimiaꝝ.z ba. q̄ ipse est morbꝰ multiplex: z subito vno eodē tpe multis ingruēs hoibꝰ. Est aūt multi/plex:q̄ multi sunt morbi epidimiales cōes pestiferi:vt fe.pu stula bubo mēbroꝝ infectio.vt. H.auctē Jpo.p.de. dif.fe. recitauit:z ex h ēt gīe ponunt esse variole z morbilli z co lirica ēt aliq̄ eoꝝ cursu p̄cedit: vt Aui.dixit.16ª tertij. vl dr multiplex:q̄ multiplicat z extēdit de vno corpe in alid: z de vna regiōe in aliā:z est subito nō paulatine:z in tpe ló go pueniēs ad augmētū vt morbꝰ cōis vndimiac⁹ facit:sz h subito auget:z in tpe breui:z est in eodē tpe multis eue/niēs:nō vni vl paucis sic morbꝰ pticularis pestilētial facit. dixit āt igrues hoibꝰ:q̄ nō brutis:nō.n.trālit hic morbus hoibꝰ cōicat in bruta sicut nec pestilētia vniꝰ spēi brutorū trālit i aliā vl alias brutoꝝ ipsoꝝ spēs:sicut pestilētia.v.g. ouiū nō trālit ad boues vel porcos: vt experiētia mōstrat. Dixit itaq̄. H. sup p̄ vētoꝝ z aquaꝝ. Jpo. vt scribit a Ra/bi:in 23ª pticula suoꝝ affo. Egritudines pestilētiales sunt q̄ gīaliꝫ accidūt āno aliquo hoibꝰ alicꝰ terre.sup. vel terra rū pluz ex mutatiōe aeris vl aq̄ꝝ vel ciboꝝ vel ex mutatio ne oium triū. Et aer qdē inficit aliq̄n ex cā supioꝝ:z remo ta q̄ est figure siue imagines celestes:siue stellaꝝ aut plane taꝝ p̄iūctiones. Et q̄nq̄ a cā inferioꝝ:z p̄pinq̄ : q̄ est vapoꝝ corrupt⁹ aeri pmixt⁹. ¶ Infectio aūt q̄ accit aeri q̄nq̄ accit in sba sua:z q̄nq̄ in suis q̄litatib⁹. Et q̄ accit pmutatio in aeris sba est q̄ p̄pe pestilētia dr. Pro his.dixit. Aui.2ª.p¹. Mutatiōes aeri eueniētes sūt due.vna p̄pter p̄uersionē in sba ei⁹:z ei⁹ nā. Alia pp p̄uersionē in q̄litatib⁹ suis. sup.z 3ª est pp p̄uersionē in sba z q̄litatib⁹ sil. Et p̄uersio in sba ei⁹ dr cē:vt ei⁹ sba ad malitiā p̄uertat:nō ió q̄ aliq̄ suaꝝ q̄/litatū valde fortior fcā sit fm augm vel dinutionē.i.intēsio nē z remissionē. Et notāt dixit:valde fortior:q̄ nō p̄t fieri mutatio in sba aeris q̄n fiat ēt in q̄litatib⁹ ei⁹:sz dr tunc in sba cē fcāz mutationē absq̄ q̄litatib⁹ q̄n aer nō mutat ad notabilē calitatē.vl notabilē friditatē:ita q̄ p suas q̄lita/tes nō fit cā illatiōis lesiōis magē. Et sbdit Aui.h ē pestiª.s. p̄pe sumēdo pestilētiā. Eo nāq̄ tpe nō appet in aere neq̄ p cipit notabilis excessus in calore vl frigore:sz solum appet affect⁹ q̄si venenose putrefactiōis. Et ē h putrefactio z cor ruptio accis aeri silis putrefactiōi aq̄ romollitiōis fetide: ingrossat.n.z remollit aer sicut aq̄ in q̄ madefit linū. ¶ De pestilētia quoq̄ dixit Hal.5º theorice.pestilētia est muta tio aeris in corruptionē z putrefactionē:z pessimā q̄litatē p̄p egressionē in sba:z q̄litate vl'r mltū pestifera:z aer : dix ipse:a sbe sue tpaméto mutat⁹ in putredinē aut q̄litatibus pessimā q̄litatē.s.venenositatē vel multe malitie putredinē pestilētial vocat. ¶ Et post p̄dcā. Aui.subdit.nos cū dici/mus aerē putrefieri nō intelligim⁹ aerē simplicē nudū:qm ipse nō est aer q nos circūdat:q̄ nec aer nec alia simplicia nuda putrefiūt:sz p aerē itelligim⁹ corp⁹ mixtū ex aere pu ro:z ptib⁹ terreis in fumo:z nubib⁹ surgētib⁹:z ptib⁹ etiā igneis i quo mixto aer ē dñans. Et h ē aer q nos circūdat: cui accit aliq̄n:vt putrefiat z p̄uertat ei⁹ suba in malitiā:si cut accit aqs lacunaꝝ z foueaꝝ vt putrescāt: z cōuertant ad malitiā:z maxie q̄n vapores q aeri p̄miscent sunt corru pti z mltiplicant. Mltiplicant āt vapores mali q̄ztum ad hāc nr̄am regionē apō flatū lōgū vētoꝝ australiū veniētiū ad nos sup maria z paludes mltos:vē deferentes secū va/pores mltos malos:z exneos replēt p̄iam hāc vaporib⁹ mal'būidis a qb⁹ libat flat⁹ aglonis. ¶ Cōuersio aūt aeris in q̄litatib⁹ suis.dix. A.ē aut fm calitatē aut fm friditatē, Et qdā supplēt aut siccitatē aut būiditatē de qb⁹. Aui.nō expressit p̄pter occultationē mutatiōis aeris ad passiuas q̄litates. Et nō qdē fm oēm gradū calitatis z frigiditatis: sed dixit. A. q̄n mutatio aeris est tāta donec pueniat ad ca/liditatē intolerabilē:ita vt per ipsam messes z ḡnatio cor/rūpantur. Et h̄ p̄uersio ad q̄litatē:dixit ipse aut est homo/genea.s.q̄litati illi⁹ tpis āi in quo ipsa mutatio aduenit. vt rabiositas estatis cū fortior fit eius caliditas : aut est ei ḡria sicut frigoris malitia in estate.quapp aliq̄ accis p̄tin git. Et tu.sup.ista mutatio ēt ḡnat pestilētiā largo mō su/mēdo pestilētiam p quoz morbo epidimioso:sicut stricto modo sumēdo pestilentiam solū sumitur pro feb. pesti.

¶ De cautis pestilentie. Cap.ij.

HAssignauerunt aūt phi mutationi aeris cās duplices: quasdam.s.inferiores:z quasdam superiores. ¶ De supioribus.dixit Jsaac. q̄uis medicus ignoret rōnē euētus pesti⁽ᵉ⁾.s.a cā supiori nisi p/uisa z itellecta scia mot⁹ stellaꝝ:tñ est vtile scribē h i libris medi⁽ⁿᵉ⁾:q̄ hz nō possit medicꝰ repugnare cursui stellaꝝ:tñ q̄ rōalis ai a dignior est stell':neq̄ ea⁹ actio ei accit nisi q̄n ignorātia tenet':neq̄ corruptio aeris accit nisi corpibus ei patis:potit medicꝰ hō sciēs mortalitati repugnare corpib⁹ puidēdo. Cū.n.puiderit mutatiōes aeris in vnoq̄z tpe an ni poterit mūdificare mām de corpibus corruptioni patis p̄usq̄z corruptio accidat ipsis:z tpamētū p̄stāt sciet:vt vē ture corruptiōi repugnāt valeat.v.g.si puiderit calorez in aere nimiū:z siccitatē z vstionē:festinabit ad purgādū co/lerā de corpib⁹ eoꝝ:i qb⁹ vicit colica p̄plōne illi⁹ aeris ca lorē pp silitudinē facillime recipiat.dabitq̄z eis frida z būi da vēturo calori repugnātia:z sic q̄uis supiora sint iuaria bilia.z sēpit ni mot⁹:z nō p̄nt impediri p medicū ne influāt: p̄t tñ medicꝰ impedir ne ipoꝝ influx⁹ recipiat' i corpib⁹ hoiuz dispositis ad recipiēdū ipa i disponēdo ne recipiāt. ¶ Cāe itaq̄ supiores sm q̄ dicūt astrologi sūt p̄stellatiōes siue cō iūctiōes q̄dātic sūt p̄iūctiones infortunioꝝ saturni z martis: z p̄cipue tñ saturni i domo būana p̄cipue i geniis z vḡine: z maxi⁽ᵉ⁾ cū nō sūt impedita a fortunis Joue z Uenere z p̄ci/pue Joue. Et dixerūt q̄ p̄iūctio iouis z martis in signo ca lido z būido ē de inducētib⁹ pesti⁽ᵃᵐ⁾:eo q̄ iupiter calꝰ z hu midus vapores mltos z malos a terra z aq̄ subleuat: q̄s mars calꝰ z siccus iflamat z ignit:qb⁹ postea aer imutat': q̄uis.n. vt dix Ari.p methau. Inferiora a supioribꝰ guber nent':z in eē seruent h ē de pse. De p accis tñ ab eis corrū punt':z diuersimode p̄tigit ea i suis motib⁹ sibi iuicē p̄iū/gi vl oppōi. ¶ De his cāis celestib⁹ pesti⁽ᵃᵐ⁾ inducētib⁹.dix. A. q̄ sūt forme ex formis celi faciētes eē necīū illō aduēt⁹ cui⁹ cā i grat'.s.a medico inq̄stū medicus:vt:s.dixit Jsaac. Quidā āt dicūt q̄ fortasse Aui.p ocās formas nō solū vo/luit p̄stellatiōes notas i astrologia eē cāz aduēt⁹ pesti⁽ᵉ⁾. sz ēt alias ex stellis iḡtas ab astrologis q̄ inūerabiles sūt:q̄z effect⁹ ab oi viuēte i grat':quā cāz in deū qdā referūt. Dix enī. H. pnosticoꝝ p.i.cōmē.illi⁹ vbi. Est qōdā celeste fidus inuenim⁹ phos dicētes mltotiēs i mūdo currit regimē ei⁹ cū vsu bonitatis q̄ est creatoꝝ būdict⁹ z sublimis:in q̄ ē p/uisio.vñ ait Zoar. Accit ēt epidia q̄n de⁹ mādat ipaz esse: vñ dicūt qdā q̄ irat⁹ de⁹ p pctis hoiuz mādat morbos epi diacos aliq̄n eueniř in mūdū. Et h⁹ itētiōis fuit. A. cū i p̄n⁹ sui libri.xi.sue metaphy.dixit, Attēde dispónē istoꝝ oium eu ētuū:z crede qō dr de dinis flagellis q̄ descēdūt sup cū/ctos flagitiosoꝝ:z super hoies iniuriosos. ¶ Et p̄nt p̄dcē cāe celestes iducē mutationē corrūpēdo sbaz aeris:z ei⁹ im mutādo q̄litates:z ēt p̄ter h q̄ aer i suis q̄litatib⁹ notabilr pmutet' fz plz:tñ pmutat aer z i sba:z i q̄litatib⁹:z alterat' tūc corp⁹ ab eo ifectū fz q̄litatē i aere pmutatā: sz q̄n fit p/muta⁽ᵒ⁾ in sba aeris p̄ter q̄ notabilr q̄litates aeris pmutet': tūc corpa ifecta in suis q̄litatib⁹ nō manifeste nec notabilr mutant'. Et nō iueniūt':tē corpa ifecta ad tactū notabilr al terata ad aliq̄z discrasiā:imo neq̄ i ābelitu z pulsu:vt infra dicet i signis fe.pestilētial māifeste mutata fz dr̄ias fz q̄s pp necitatē additā vl diminutā anbelit⁹ z pulsus mutant'.

Medic⁹ vt medic⁹ ignorat su periores cās pesti/lētie:ipsis tamen ab astrologo cognitis p̄t eas im pedire ne reciptant z cetera.

Que p̄stel latōes sint cā pestilē/tie.

Pestis ēt q̄nq̄ euenit solo dr mādato.

Infectio pestilēcialis ē in diuersis q̄litatibus q̄nq̄ pter humana.

Impossibilia quedam sunt in potentia remota ad actum: vt mortuum resurgere. Quedam in potentia propinqua: vt puerum esse virum. Quedam in potentia media: vt puerum esse senem. Quedam in potentia ad vtrumlibet: vt sedere vel stare. Quedam in potentia ad vnum: vt videre. Quedam in potentia ad plura: vt intelligere. Quedam in potentia ad infinita: vt quantitas diuisibilis. Quedam in potentia ad finita: vt numerus. Quedam in potentia ad determinata: vt homo ad risibile. Quedam in potentia ad indeterminata: vt homo ad album. Quedam in potentia ad vtrumlibet: vt homo ad sedere vel stare. Quedam in potentia ad vnum: vt homo ad videre. Quedam in potentia ad plura: vt homo ad intelligere. Quedam in potentia ad infinita: vt homo ad quantitas diuisibilis. Quedam in potentia ad finita: vt homo ad numerus. Quedam in potentia ad determinata: vt homo ad risibile. Quedam in potentia ad indeterminata: vt homo ad album.

De causis aūt iferioꝝ mutātib⁹ aerē in ſba ſua aut in q̄litatib⁹ ſuis. dixit. H. p̄ de dif. fe. p̄n̄ putrefactiōis aeris eſt vl̄ multitudo aliq̄ corpoꝝ mortuoꝝ nō cōbuſtoꝝ: vt in p̄lijs ꝓſuetū ē ꝓtigē. vñ dicūt qdā: q; qz hūana corpa mortua corpib⁹ boium viuētium magis ſunt ſiſſa. Iccirco aer a cadaueribus hūanis infect⁹ inſpiratione attract⁹ facili⁹ z citius ex ſiſſitudine inficit ſpm̄ hūanū: z corpus corrūpit. Et dicūt q; ſi aer ab alioꝝ aialiū cadauerib⁹ inficeret ab hoib⁹ p̄ diſſiſſitudine pelleret. vt vl̄ nulla vl̄ tardā recipent inde hoies corruptionē. Et ſubdit. H. vl̄ ē ex gurgitib⁹ qbuſdā aq̄ꝝ z ſtagnoꝝ vaporatione faciētib⁹ tpe eſtatis cū ſit magna euaporatio. Et q̄ſq; ēt. dixit. H. ij aer pñs vni⁹ puicie nō ſit ifect⁹ in ſe ē p̄n̄ corruptiōis aeris alteri⁹ puicie ſm̄ ꝓtinuationez ad illā ſicut ex ethiopia fluxerūt ad ptes grecoꝝ qdā ingnamēta putrida ideſt qdā vapores putridi apti inducere: z inducētes peſtilētiā. z hoꝝ defluxꝰ z ductꝰ fit mediātib⁹ vētis ſpirātib⁹ a puincia illa infecta. Et dixit Hal. fit z p̄n° peſtilētis febꝛ in corporib⁹ in qb⁹ hūores ex mala dieta gñati ſūt apti ad putredinē. ſ. peſtilētē. ſ. malā: z male maneriei. Uñ maxie z frequētius fit peſtilētia poſt charistiā z famē. vñ Aui. ſcōa p̄mi ait. nullus eſt deterioꝛ annꝰ nec ſic adducēs ad mortalitatē ſicut annꝰ fertilitatis ſequēs ānos ſterilitatis. ¶ De his cauſis. dixit Hali. morbi epidimioſi cū illis eſt mutatio circūdātis nos aeris: q̄ puenit: aut ex ſitu regionis: aut ex q̄litate tpis: ꝓpter ſitū regiōis fiūt ex fumo diſſoluto herbarū arboꝝ z fructuū oiumq; ſimiliū putrefactiētiū: q; dū aſcēdūt admiſcent aeri. Similiter quoq; ex fumo lacuum criptaꝝ z foſſaꝝ aut corpoꝝ mortuoꝝ locū illū vicinātiū vel intra locū poſitoꝝ: aut ex fumo multoꝝ in bello mortuoꝝ: aut ex peſtilētia beſtiaꝝ: ex qb⁹ cū mutat⁹ aer plures mortificat hoies. ¶ Et Zoar. ēt dixit. fit ēt peſtis in tpibus penurie: qū. ſ. hoies coguntur comedere mala ſemina ſiue ſint mala ſm̄ totā ſbam ſuā ſiue ex corruptiōe vetuſtatis cū accidūt ad corruptionē: vt frumētū tineolis plenū: aut cogunt⁹ comedere malas carnes ſiue ex ſba ſiue ex artificio. Et ſubdit. Ego vidi hoies in carcerib⁹ detētos comedentes herbas q̄ creſcūt in tectis z muris z comedētes etiam qdā gen⁹ ſcarabeoꝝ ex penuria victualiū ex qb⁹ pibant oi die q̄ſi decē. Et ſubdit: poſt h̄ vidi tpe penurie hoies comedētes canſenā qb⁹ aduenientibus doloꝛes ſtōaci. Et vidi alios q cōedebāt herbā keulā. alꝫ ferulā z radicē luſſi. Et vidi hoies in moꝛacho q in tpe penurie comedebant oſſa arida aialiū q̄ erāt p̄ loca deſerta: z in foueis z exhebāt medulas ab eis z comedebāt. Et illud erat cā necis repētine. Et hui⁹ ſil̄ aliq̄n puenit ꝓpter guerras ſicut accidit ſicut q comederūt locuſtas. Sūt aūt mlta varia z diuerſas gña ciboꝝ maloꝝ: ſm̄ quoꝝ diuerſitatē fit diuerſitas egritudinū z apoſtematū ex eis ſm̄ diſpōnē cibi ſumpti: z ei⁹ q diſpoſit⁹ eſt recipe: ſz nō p̄t referri nūer⁹ egritudinū p̄ntiū ex ipſis. Et dixit Zoar. ꝓtingit ēt fieri epidimiā: z febꝛes lentas z ap̄ata mortifera q̄n fuerint aq̄ trāqlle z fetide z turbulēte ex eo q̄ ſub eis ē de ſordītie z hypoſtaſib⁹. ¶ Et de dictis cauſis. dixit Auer. 4. col. Aer peſtilētialis fit corruptione ſue ſbe. z h̄ accidit ſepe pp mltā pluuiaz tpe eſtiuo. ſicut dixit Ipo. ſ. 2. epidimiaꝝ: q; accidit in ciuitate abarō: qz tota eſtate fuit fortis pluuia. Et ppea accidit hitātibus malus p̄urit⁹: z puſtule malicioſe: ita q; aliqb⁹ cadebant brachia z pedes. Et dixit: corrūpit ſba aeris ex vaporibus corruptis mixtis cū eo ſicut vaporib⁹ reſolutis a cadauerib⁹ z ſtagnis i qb⁹ linū macerat. Et ſil̄r fiūt egritudines peſtilētiales a corruptiōe aque z ciboꝝ ſicut accidit tpe famis. i. cariſtie. ¶ Dixit aūt de his cauſis Aui. q̄ſq; eſt q; putreſit aer cā vētoꝝ deferētiū ad locū bonū z aerē ſanum fumos malos ex locis fetidis in qb⁹ ſunt valles p̄funde. ſ. aq̄s ſtātib⁹ z corruptis plene. Et corpa occiſa in bello nō cōbuſta neq; tumulata ēt a lōginq̄. Et fortaſſe eſt ēt hec cā ꝓpinq̄ loco in q̄ ve'nit. Et ſubdit. q̄ſq; ēt accidūt putrefactiōes in iterioꝝ terre. ſ. cauernis puteis criptis: z antris q̄ diu coopte fuerint ieuētate pp cās q̄ꝝ effect⁹ ignoraf a medico: z h̄ qz p̄ueniūt a cauſis celeſtib⁹: aut a cāis alijs q buſdā occultis: vt formis ſpecificis pp q̄s aer cū vaporib⁹ incluſus in viſceribꝰ terre recipit q̄litatē venenoſam q̄ iterficit hoies cū apiunt z ſpirat aer ille ſicut fuit: qđ repitur accidiſſe ex aptura q̄rūdā puteoꝝ: q lōgo tpe ſteterūt clauſi. exiuit. n. ab eis aer ita putridus q; ſtati occidit eos q p̄tes fuerūt: z citi⁹ q̄z venenū. Et ꝓtingit h̄ ēt ex aptione ſepulchroꝝ diu clauſoꝝ. ¶ Inſup. dixit Hal. mutaf aer in ſuis q̄litatib⁹: z in ſui ſba ſm̄ mutationē tpm ān. ſ. cū exeūt nāz ſuā: z nō ſeruāt cā. vt ſi hyems cal'a fuerit z ſicca: z ſine pluuia. eſtas vō pluuioſa Uer ſiccū z frigidū: z Autūn⁹ caliduꝰ z hūidus: ꝓinde locis peſtilētia aduenit z mortalitas z febꝛes pacute cū accūtiū peſſimitate. ¶ De peſtilētia q̄q; ꝓmutationē in q̄litatib⁹ aeris p̄ter mutationē ſbe ei⁹: dixit Hal. vbi. ē. cū aer] craſis imoderate euertitur ab eo qō ſm̄ nām i calitatē z hūiditatē: peſtilētie neceſſe ē fieri egritudinē. Et dixit. ꝓtingit peſtilētia q̄n oñaf imoderatꝰ calor cōtinētis: vt fuit in peſtilē. atheniētiū: in qb⁹ corruptio fiebat corpoꝝ hitantiū z ꝓuerſantiū in tugurijs ſuffocātibus. i. in antris z criptis z cauernis z cantinis nō euētatis in q; bus hitabāt pp aeris rabioſaz calitatē. ¶ Dixit Zoar. gña tur ēt a ſiccitate aeris trāſgrediēte tpamētū q̄n pluuia ſuo tpe denegaf. nā q̄n aer exit a tpamēto: z ſua conſuetudine gñant lāgoꝛes ſm̄ ſui exitū a tpamēto. Dixit tū q; raro cōtingit ex mutatiōe aeris ad ſiccitatē pp retētionē pluuie q; gñet moꝛs z peſtis: ſz gñant egritudies. ſ. alie. Et dixit q; Ipo. narrauit in li. epidimiaꝝ egritudines q̄ fiūt tpe epidimie a corruptiōe aeris. ſ. q; in regiōe abatō ſupuenit incendiū ſiue carbo tpe eſtatis: qz ſupuenit in illa pluuia diſruptiua. i. multa: z q̄ſi ꝓtinua in tpe valde cal'oꝛ: z pmanſit ſic tota illa eſtate: z itulit hoibus quēad⁹ accidit ex vſtione ignis: vñ accidit eis ſcabies z p̄urit⁹ fortis: vñ fere dilania bāt corpa ſua deſup ex nimio p̄uritu. Et nō pfecit eis aliqd: q; erat ſanies vlceroſa recluſa ſub cute. Et cecidit plb⁹ eoꝝ brachiū totū: ſil̄r z coxa qbuſdā muſcł z oſſa. Sic ēt. ē. narrauit Aū. ¶ P̄ro dictis cāis. dixit Iſaac: cā peſtilētiaꝝ plīnū eſt mutatio z corruptio aeris in q̄tuoꝛ tpib⁹ āni. ſ. orb⁹ vl̄ plib⁹. Et ſbdit: mutatio aeris q̄ttuoꝛ modis eſt. Aut qz oñaf ei vna ex q̄litatib⁹. ſ. ſimplex vl̄ cōpoſita: aut pp vaporē terreū ſiccū aut pp fumū z puluerē aerē cōturbātē. i. pp fumū maris lacus vel paludis. i. pp. vaporez aqueū hūidū aut pp fetoꝛē ſicut cadaueꝝ: qō ceteris deterius ē. Et Ari. recitauit i lib. de ꝓpetatib⁹ elemētoꝝ z planetaꝝ. q; tpe Filipi regis duo dracones inſufflabāt in duobus collibus vſus athenas. vñ aer corrupt⁹ interficiebat trāſeūtes. Socrates aūt in alto ſpeculo eos ſpiciēs lapidari eos fecit z ſic via ſanata eſt. ¶ Quō aūt aer ꝓmutet corpa p ſuas q̄litates dixit Guil. q; q̄litates actiue q̄n multiplicaf. i. itēdunt in aere p̄ter ſolitū: z debitū mouēt corpa: z hūores ad corruptionē z putrefactionē. Siccitas vō z hūiditas diſponūt mām ad patiēdū. hūiditas tū p̄parat ad patiēdū z putrefiēdū cū facilitate: ſiccitas vō cuz difficultate: ita q; hūiditas eſt putrefactōis potiſſima cā. Et iō egritudines peſtilē. ſp vl̄ ſm̄ pl'z fiūt ex aere hūido turbido z ifecto ex hūiditate putrefactiua vl̄ hūiditate diſponēte ad putrefaciēdū aerē cū cā occulta vl̄ māifeſta ei ſupuenerit. Aer vō i ſui ſba corrupt⁹ ifiē corpa z iducit peſtilētiā pp igreſſū ei⁹ i corpa aialiū p poꝛos corpis: ſz maxi' p iſpiratōez: q̄re fit aer corrupt⁹ ꝓtigu⁹ hūiditatib⁹: z ſbe corpm q̄ p ꝓtactū a putrido putrefiūt: maxi' tū ificiūt eo z corrūpunt ſpūs: z hūiditates cordis. z q̄ in circuitu ei⁹ ſūt: q̄re accēdit in eis calitas p̄ter nām valde corrūpens p̄n̄ vite. ¶ Dixit H. vbi. ē. ſm̄ peſtilētes ꝓſtitutiōes aeris iſpiratio aeris fit maxie cā febꝛ] peſtilētial: q; multū. n. ex reſpiratio

ne incipit eo q in circuitu est aere a putrida euaporatione
ptinuatio z infectio: q̄ putrida euaporatio siue putrid⁹ va
por sit cū aer ingrediēs corpus est cā corruptiōis z pestilē/
tialis morbi. ¶ Et Aui. dix. cū putrefit aer putrefacit hu/
mores: z incipit putrefacere hūores: q a co de circūdat⁹ est:
qm̄ ad cor ex ꝓpinqor aduenit. s. mediante hānelitu q̄z ad
aliq̄ aliud mēbr. s. intrinsecū: corpa itaq; infecta etiā alia
sibi appropinquātia corpa inficiūt sua expiratōe corrupta:
z ꝓpor corporis infectiōe egressa citi⁹ valde q̄z si eis nō
appropinq̄rēt: nā addet vehemēti⁹ expiratio eor corrupta
i corruptionē aeris circūdātis ea. Ari. nāq; p⁹ pbleumatū
pbleūate. 7° reddēs cāz q̄re pestilētial' sola egritu^m maxie
appropinquātes eis q curant' ab ista pestilētiali egritudie
replet. i. inficit: z q̄q; interficit. Dixit cām esse: q sola pe/
stilētialis est cōis. s. dispositis: q p b̄ oib⁹ affert pestilētiaz
gcūq; praue se hūtes ꝓexistūt. Et q̄o inficiat appropinq̄n
tes. dix b̄ eē ꝓp sui adustionē egritudinis q̄ fit ab eis q pa/
tiunt'. i. ꝓp adustā euaporationē z pessimā egritudinē a pa/
tiētib⁹ z corrūpentē aerē ad quē q venit q est in circuitu pa
tientiū. cito g̃ corrūpūt appropinquātes aeri illi pessimo: z
vaporib⁹ corruptis pleno q ad cor int⁹ ispirat'. ¶ Aq̄ autē
z terre nascētia: vt ab auctorib⁹ colligit: z ex dictis. s. duo
b⁹ modis pñt eē cā pestilētie. vno mō ꝓ vapores corruptos
malos ab eis eleuatos ad aeres q admiscent' z corrūpunt
ipsum: q corrupt⁹ inficit boies mō supapposito. Alio mō
ingrētū corrupta ingrediunt' corpa hoium in cibo vl potu
vel etiā balneo siue lauacro: z corrūpūt hūores q̄s attigūt.
Aut ls nō corrupta: mala tū q̄litate infecta gñant in corpe
humores corruptos vel aptos vt a q̄cūq; supueniente eis
cā putrescēte corrūpant': z transmutent' in malā putredi/
nē: z venenosam dispōnez: z qñ tales cibi repiunt' z come/
dunt' añ aduētū pestilētie numerant' iter cās efficiētes: sed
cū repiunt': z sumunt' post q̄z iā pestilētia aduenit fiūt cā cō
seruās z augēs pestilētiā. ¶ Dixit Aui. Mortalitas. s. ae/
rea: corrūpit arbores z vegetabilia. Jōq; corrūpunt' ex ea
ex aialibus q̄ illa comedūt: z ex eis peruenit corruptio ad
boies q illis vescunt'. Cūi sciēdū est ꝙ aliqñ māe male ve/
nenose ex cibariis in corporibus hoium generantur: z
paulatine augent' q̄ in venis stātes in eis ꝓseruant': z p tē/
pora añ lōga nō ledētes. Et cā nō lesiōis est: q: pmixte ma/
nēt cū aliis hūoribus bonis. q ꝓhibent mām illā nocere:
maxime cū nōdū adaucte sunt supra vtutē: quapp q: vtus
nō ꝓcipit eas neq; lesionē ab eis nō mouet' ꝑ ipsas neq; ex/
pellit eas: sz retinent'. Eis aūt sic stātib⁹ si accidat ꝙ eūetur
de hūorib⁹ bonis q̄bus permixte erāt spōte vel arte: aut ꝙ
multiplicent' supra vtutē ledētes eā: tūc mā illa venenosa
nō ꝓhibita nocere aut potēs nocere sua multitudine irri/
tat nām ad expellendū: q̄ irritata mouet' ptra eā: z expellit
eā aliqñ ad ex aliqñ ad aliq̄ vnū mēbrū: q̄re apt' p ipam
mēbrū illud: z ledit tunc fort⁹ q̄z qñ erat in venis humori
bus bonis permixta: nā cū talis mā colerica in apostema/
te nō permixta bonis hūoribus: z nō ꝓhibita expirat ad
cor z ledit ipsum lesiōe magna. vt patet in antrace z bubo/
ne malo venenoso. ¶ Attribuitur aūt pestilētia aeri ma/
gis q̄z aque z terre: q: aer facili⁹ illis impressiones recipit a
superioribus⁹ z inferioribus causis. Et q: etiā vapores: z fu
mi a terra z aq̄ surgentes statim aeri permiscētur z etiā q:
terra: z aqua ꝑm plm alterationes in corpora hoium aere
mediante inducūt: q̄uis q̄q; ex aq̄ bibita z terre cibis. i.
terre nascētib⁹ sapiētis alteratio pestifera inferat' hoib⁹.
Jōq; aerē pestilētē auctores dicūt: nō aūt terrā vel aquam:
q: ab his inducta pestilētia sine aere raro ꝓtingit. ꝓpterea
pestilētia q̄ ab aere est: deterior est ea q̄ ab aqua: z fortior
est ad interimēdū: z citius interimit. ¶ Dixit Zoar. vlr ꝙ
nō sunt egritudines a pte corruptionis aeris cōtingentes
peiores egritudinib⁹ cōtingētib⁹ ex corruptione malaruz
aq̄ nisi in vno tm: qō est mors subitanea. i. cita: qm̄ si pue
niat ad cor qō corrūpat cōplexionē suā in eo: qō est cor. z
in eo ꝙ est cor talis gñonis: z talis etat⁹: z etiā eo in qō est
cor talis individui morient' repente: z merito accidit hoc
cordi ꝓpter suā nobilitatē. Et Gal. qdē dixit: ꝙ nō morit'
aial nisi suū cor interrūpat'. Et Ari. dixit. ꝙ cor est ꝓnceps
in corpe humano. z oio cor est maximū mēbrū ꝓ cōserua/
tione vite: vñ videm⁹ ꝙ si aliqs ingrediatur foueā in q̄ aer
nō mouetur statim morit'. Et hoc testificat' nobis in verita
te ꝙ egritudo a q̄ cātur mors repētina est ab aere. pole. n.
est aial viuere absq; nutrimēto aliquo tpe: sed si priuat' a
spiratiōe aeris vno momēto morit'. Bñ ergo dixit ille qui
dixit: ꝙ illud qō comedim⁹ z bibimus est nutri^m nr̄i cor/
pis: aer vero quē aspiram⁹ est nutrimētū spūs cū bēat etiā
aer in se inspirat⁹ resolōnē fumi cū suo exitu: z ipsius exala
tio cū suo ingressu. qō est de cāis ꝓhibentib⁹ putrefactio/
nē. hec aūt fecit. dixit Zoar ꝑclara dei sapientia qui voluit
sic esse. ¶ Dixit Dali. ꝙ pestilētia ꝓcedens ex corruptione
aeris in sua sba deterior est ea q̄ ꝓuenit ex mutatiōe ei⁹ in
suis q̄litatibus: z ꝑm mutationē tēporū anni. Dixit Jsaac.
ex aere cū corrūpitur z putrefit q̄cūq; patiūtur nō euadūt
nisi paucissimi: aer enī nocibilior est cibis z potibus: q: ve
lociter peruenit ad cor: z pulmonē cū flat⁹ attractu absq;
vlla remotione. ꝓinde oēs infirmi z sani plm infirmātur
de aeris corruptione. Et Auer. dixit. egritudines pestilen
tiales q̄ fiunt a corruptione aeris citius mortifere. q: aer
putrefact⁹ velociter attingit cor. Et ꝓpterea accidentia il/
larū febriū sunt mala pp malitiā banelitus q̄ hoc opatur.
¶ Deterior autē euersio aeris ꝑm q̄litates aeris absq; sba
est illa que est ad calm z humidū: z p̄cipue si nō fuerit aer
iste euētat⁹. Unde Zoar dixit: ꝙ Jpo. manifestū fecit ꝙ aer
magis nocitiuus est calidus z hūidus: q: putredo cōicat'
z dilatatur cū his qualitatib⁹: z maxime cū nō sequuntur
venti exiccatiui. Ad q̄ denotādū Jpo. subdit. erit aūt aer
tranqllus nō se mouens aliquo mō: z erūt vēti nō flantes.
verūtñ calitas aeris oz esse remissa nō potens ꝙsumere hu
miditatē in aere exūtē. Post hanc deterior est q̄ est ab hu/
miditate tm̄ cū tēperaméto actiua p̄ q̄litatū. Et post hanc
q̄ est ad caliditatē cū tēperaméto passiua p̄. Que aūt min⁹
mala oium est que est ad siccitatē. Unde Auic. ait. febries
accidētes causa aeris sicci fuerit causa vt eueniāt febries co
lerice: sup. nō pestilētiales. s. nisi raro. vt supra dixit Zoar.

Que qua
litates ae
ris dete.
riores sūt
in facien/
do pestilē
tiam.

¶ De mutatiōibus aūt qualitatū aeris ꝑm tpa anni. dixit
Aui. 2ª ꝑmi mutatio aeris in vno tēpore est minus afferēs
mortalitatē q̄z eius mutatio in multis tpibus: z hoc si mu
tatio in eis fuerit homogenea. Deterior. n. annus. dix̄ A.
est ille q totus ꝑm eandē cōplonē incedit. ¶ Nam mutatio
adducens mortalitatē non est mutatio emēdās illud quod
ꝑma attulit mutatio. vñ si hyems fuerit calda z humida: z
successerit ei ver frigidum z siccum emendat' calitas z hu/
miditas hyemis per friditatē z siccitatē veris. ¶ Et scias
ꝙ aer grossus tardius recipit impressionē que est a superio
ribus: tñ receptā diutius retinet. Jō cōpertū est ꝙ in locis
depressis alicui⁹ patrie ifecte tardi⁹ apparuit corruptio: z
in locis in q̄bus aer erat grossus: z quasi lacunalis: verus
q: diutius retinet impressionē: z q: deterior efficit' in eo plu
res in tali aere moriunt' q̄z in aere alto z subtili.

Que mu
tatiōes ae
ris secun
dum tpa
anni fiat
magis in
ducentes
pestem.

¶ De corpib⁹ magis patis ad recipiēdū pestilētiā. Ca. iij.

KIrit Aristo. 2° de aia. act⁹ agētiū sunt i pa
tiente disposito. Unī Ga. ait. ꝑ. de dif.
fe. nulla cā p̄ sine patiētis aptitudine agē apta
nata est. maxia. n. pticula gñonis egritudinuz
est passiui corpis dispō. nā si ita nō esset oēs in
pestilētia morerent': sz ita ē: appet enī ꝙ nō oēs qui exerci/
tant' aut irascunt': aut in sole morant' estiuo egrotāt: sz qdā
sic: z qdā nō. Silr est in pestilētia ꝙ hi qdē egrotant z mo
riunt'. hi vo minime neq; egrotāt neq; si egrotāt moriunt'.
Et hi qdē paꝙ ledunt': hi vo multū: hi aūt mediocr'. Unī z

Auer.dixit.4°.col.q̃uis aer pestilẽtialis cõicet̃ mltis vel oib⁹:nõ tñ ois nõ egrotat pp pmutationẽ aeris. sup. Sic dixit H.nec oẽs q egrotãt moriunt̃:sz illi tñ q ad h parati sunt. v̄.g.dixit Hal.vbi.s.supponat̃ in aere iferri q̃dã pestilẽtie semina:7 q̃ copulato⁹ huic aeri co:po⁹ alia sint sup/fluitatũ oium plena ꝓparato⁹ iã 7 ꝑ se absq̃ aeris corru/ptiõe putrefieri:7 bis adijcianꝫ poro⁹ opilo:7 vita copio sa in copiosis escis 7 ebrietatib⁹ venereo⁹ imoderatis vsi/bus:bis nõ idecens est ꝓfestim a ꝑma inspiratiõe ꝑn̄ pu/tredinis accidere.7 pñmã ꝓcedere malitiã. Et subdit Hal. supponanꝫ alia co:pa sine supfluitatib⁹:7 pua qbus adsit bona expiratio poẽs poros nõ opilatos:7 nõ ꝺstrictos 7 exercitia moderata:7 sobria dieta. Hec q̃dẽ: aut nequaq̃ aut pa⁹ q̃dẽ patiũt̃:itavt facile fiat i eis in id qõ ſm näz re uerno. Bñ q̃ ꝺixit Hal.3°.theg ni.bũtes hũores laudabiles näles co:rigũt malitiã aeris:7 nõ patiũt̃ ab ea. Et Hal.dix̃. 5° theo:ice.co:ruptio aeris ñ tñ.i.nõ solũ ẽ cã mortalitat⁹ sz 7 cã ei⁹ est in moriẽtib⁹ mã putrido⁹ hũo⁹ supegrediẽs qbus pestilẽtia aeris similaꝫ:7 iõ mã facile:7 plus 7 cito co:rũpit̃. Co:pa aũt a malis hũo:ib⁹ mũdificata:7 in cu/stodiẽda sanitate nõ neglecta nõ tanta peste ꝑseuerãt salu/bria. Et subdit:hi ẽt ꝑmanẽt sani q̃⁹ cõplo ẽt ꝺria cõploni mutati aeris:nec solũ nõ curant co:ruptũ. i.alteratũ aerẽ: sz ẽt melio:ãtur co:ruptiõe.i.alteratiõe ei⁹. Jtaq̃ dix̃ Hali. cũ ꝺiũgit̃ cãe agẽti disp̃ó in patiẽte maxi⁹ accidit pestilẽtia. ¶ Et scias q̃ cãe iferiores pestilẽtie dicte supi⁹ ſm plm:7 respectu cã⁹ supio⁹ tenẽt locũ patiẽtis vel saltẽ disponen/tis:7 supio es tenẽt locũ agẽtis. Jõq̃ qñ ambe he cãe iue/niunt̃ in aliq̃ regione.tũc in illa marie accidit pestilẽtia:7 maio:7 deterio:7 plios iterimẽs. Dix̃ Aui.qñ faciũt necciũ vtutes agẽtes celestes:7 vtutes patiẽtes terrestres hume/ctatiõe vehemẽtẽ in aere cũ calitate debili:tũc marie fiet aer pestilẽtialis pp cãm dcãm supra. ¶ Scias insup q̃ ad h q̃ co:pa patianꝫ a pestilẽtia q̃ttuo:sicut in oib⁹ aliis in/troducẽdis effectib⁹:vt Ari.voluit requnt̃.s. agẽtis for/titudo:passiui co:pis disp̃ó:debita patiẽtis ad agẽs appro/ximatio:7 mora siue tp̃s sufficiẽs ad agẽdũ. Mõ aer ifect⁹ modis qb⁹ supra est in pestilẽtia agẽs forte pp ho:ribile 7 venenosaz q̃litate quã in infectiõe acq̃suit hũanis co:pib⁹ oino ꝺriã. Et est co:poribus hũanis debite 7 ex ꝑpinq̃ ap/proximatũ:nec̃io.n.eis.appropinq̃t int⁹:7 ex̃ ꝓtangẽs.7 tp̃s ad agẽdũ inerit ei sufficiẽs illa co:pa q̃ iifecto aere re/manebũt nõ solũ:vt in co:pus disp̃ositũ itroducat effectũ: vez ẽt:vt idisposita disponat:7 tãdẽ in ipsa agat. ¶ Red/dunt̃ aũt co:pa disposita ad recipiẽdũ aut ratiõe plenitudi nis supflue in q̃sto vel q̃li: aut rõne debilitatis siue sint de bilia ex cõplone radicali siue etatiua:vt pueri 7 decrepiti:si ue ex supflua abstinẽtia:siue supflua eũone maxie in coitu: siue pp egritudinẽ vl aliqõ aliõ sinthoma vtutẽ ꝑsternẽs. ¶ Dixit Aui.ꝑpatio co:po⁹ ad illud.s.ad recipiẽdũ infe/ctionẽ est:vt sint plena hũo:ib⁹ malis.mũda.n.fortasse nõ patiũtur ex illa. Dixit aũt fortasse:qa aliqñ agẽs est ita fo/te q̃ ẽt q̃ indisposita sunt lõga actiõe inficit. Jõ qcũq̃ pra/ue hũtes sunt pestilẽtia inficit:q vero bonos habuerit hu/mores resistunt eo⁹ tẽperie:7 vigo:i aeris 7 co:ruptioni. Vincit.n.chim⁹ bon⁹:7 nõ ꝑparat⁹ aerẽ:7 nõ patiẽ ab eo. Et subdit Aui.co:pa ẽt debilitata patiẽtia sunt ex illo. Et debilio:a sunt illa q̃ multiplicãt coitũ: vel qũlibet alr̃ pau cificata sunt in spiritib⁹ 7 hũo:ib⁹ bonis. Et dixit.co:pa ẽt hũida parata sũt:vt patiãtur ex illo:qa habẽt ꝑn̄ passiuũ valde disp̃ositũ ad recipiẽdũ putrefactionẽ. Cũ ergo agẽs est facile alterãtur 7 inficiũtur. Et intellexit de ꝓpria pesti/lẽtia q̃ est ex co:ruptiõe substãtie aeris. Et ꝑpter hãc cãm nõ solũ co:pa hũida nälr̃:sz etiã accñtalr̃ sunt sic disposita. Et ideo dixit Aui.co:pa multebalneatiõis sunt parata:vt patiãtur ex illo:intelligẽs de his q balneãtur balneis hũe/ctãtib⁹. Balnea aũt exiccãtia fortasse nõ nocẽt nisi inquãtũ dilatãt poro:sz inuuamẽtũ eo⁹ cũ exiccatiõe mai⁹ est nocu mẽto ipso⁹. ¶ Et Hal.qdẽ in verbis.s.allegatis vi inuere q̃ co:pa in poris stricta sunt magis ꝑata ad pestilẽtiã. Et Aui.dixit oppositũ.s. q̃ co:pa dilata⁹ poro⁹ sunt ma/gis patiẽtia ex illo. Unde sciẽdũ est q̃ copo:a dilato:um poro⁹ siue näl̃r siue accidẽtalr̃ sunt magis parata putrefa ctioni a causis extrinsecis ꝓueniẽti. Et ideo qñ cã pestilen/tie:tam effectiua q̃z disp̃ositiua est ab aere:tunc co:pa rara illã magis incurrũt:7 citius 7 plus illã recipiũt:sz cũ hoc toto facili⁹ 7 citius ab eo euadũt. Sz co:pora densa accñ/taliter ꝑpter repletionẽ opilantẽ a multis prauis hũo:ib⁹ sunt magis parata eã recipe a causis intrinsecis 7 citius 7 plus ledi:7 h ꝑpter cãm disp̃ositiuã 7 passiuã quã interius habẽt:co:pa aũt naturalr̃ stricta in poris:7 non accñtalr̃ tardius 7 min⁹ incurrũt pestilẽtiã:cũ tñ eã incurrũt tardi⁹ ab ea euadũt. ¶ Dicũt qdam q̃ co:pora frigida 7 sicca na turaliter poros habẽtia strictos nõ ex opilone minus infi/ciuntur a pestilẽtia:qa minus de infecto in eo:uz co:pora penetrat aere:7 qa putrefactioni magis resistũt cũ qualita tibus sue cõploꝰnis. Sed co:pora calida 7 humida natura liter habẽtia poros aptos accidẽtalr̃ tñ strictos ꝑpter opi lationẽ magis ceteris ledũtur:qa plus de aere attrahũt in/fecto:q attractus etiã diutius retinet̃ in eis ꝑpter opila/tionẽ:magis tñ ꝑpter putrefactionẽ p̃q̃litates cõploales ad putrefactionẽ sunt ꝑata.nõ.n.resistentia. Et coadiuuat ad hoc vapo:ũ co:rupto⁹ retẽtio:7 debite trãspirationis ꝓhibitio. Co:pora aũt calida 7 hũida habẽtia naturaliter poros latos:sed nõ opilatos minus ledunt̃ q̃z similia ha/bẽtia poros opilatos:plus tamẽ leduntur q̃z co:pa frigida 7 sicca naturalr̃:7 näliter habẽtia poros strictos:7 non ex opilatiõe. Et ẽt minus leduntˢ q̃z co:pora frigida 7 sicca siqua reperiuntur hũtia poros strictos nõ naturalr̃:sed ex opilone:qa fortiora sunt:7 qa in eis nõ est ꝓhibita transpi ratio sicut in illis. Et vlr quecũq̃ co:pora plus necessitan/tur ad attractionẽ aeris pestilẽtis plus ledunt̃ ex illo:ma/xime cũ fuerit infectio aeris maligna fetida venenosa. Et hinc est q̃ robustiora co:pora velocius aliqñ inficiuntur: 7 velocius infecta moriunt̃ imbecillibus:7 min⁹ robustis. Ad qõ etiã adiuuat:qa robustiora pluribus indigẽt nutri mẽtis:que cũ sint tũc infecta ad recipiendũ pestilẽtiam ea magis disponũt:hinc etiã viri magis mulieribus:7 citius inficiuntur. Siliter etiã tũc quicũq̃ exercitio vel ira magis necessitantˢ ad pluris aeris attractionẽ magis ad recipien dũ pestem pati sunt. ¶ Et scias q̃ pestilẽtia ex spãli dispo/ne siue ꝓstellatione aliqñ ita respicit vnã etatẽ q̃ nõ alias. Unde aliqñ cõpertum est pueros solũ ifici aliqñ adolesce tes siue iuues:7 aliqñ senes:sz de senibus minus cõtingat. ¶ Et dixit Zoar:q̃ pestilentia aliqñ respicit vnã aliquam determinatã complexionẽ hoium:vt ita sanguineos q̃ nõ colicos vel alios. ¶ Dixit Aui. pestilẽtia aduenit plm in fine estatis 7 autumno:supplẽt:7 cũ calitas incipit minui in aere:qa eo tẽpore aer multũ subtiliaꝫ:7 defacili recipit impressiones. Co:pora etiã eo tẽpore sunt magis in poris dilatata:sunt etiã virtutib⁹ magis deiecta ꝑpter resolutic/nẽ f:ctã in estate. Unde minus resistunt:7 a causis etiã de/bilibus magis recipiunt:7 qa tunc tẽporis co:pora sunt etiam magis immunda ꝑpter superfluitates que tunc per viã indigõnis gñantur:plus etiã dicunt quidã cõtingit re/periri predictas pestilẽtie causas. Et q̃uis tp̃s predictum de se magis paratum sit inducere pestilentiã. tamen estate aliquando contingit pestẽ multiplicari plusq̃z in autumno. Immo etiã plus quocũq̃z alio tẽpore propter cõtingẽtias regionum:aut propter infortunium celeste: tunc dñium sumere: aut propter tunc flare ventum afferentem illam. ¶ Dixit Aui. Cũ in aere accidit putrefactio communis.s. siue a causa celesti siue a flatu ventorum afferentiũ pestilen tiam discoopertus aer erit tunc magis recipiens illam q̃

Quat. tuor reg runtur ad hoc q̃ co:pa patiantur pestilẽtiam.

constrictus 7 occultus:7 per cõsequens erit deterior: aliꝫ autẽ.i.qñ putrefactio nõ esset cõmunis a dictis causis:sup. sed esset putrefactio particularis.s.a cã pticulari:vt a causa terrestri alicuius laci vel stagni siue paludis vel similiũ: tunc discoopertus aer melior existit q̃ aer constrict⁹ 7 vallium. ¶ Et notant q̃ sicut aliqua venenosorũ animalium qualitate sua frigida venenosa:7 spãlitate interficiunt: vt scorpio ita potest aer acquirere fi frigiditatẽ venenosaz qua alterabit corpora manifeste ad frigiditatem:7 quo ad tactũ:7 quo ad effectus inde prouenientes in ipsis corporibus alteratis:que frigiditas sic venenosa vtplm̃ prouenit desuper:7 raro etiam contingit vt eueniat.

¶ De signis future pestilentie. Ca.iiij.

SIgna future pestis alia currũt.dixit Aui.cursu cãz hoc est q̃ cũ h̃ q̃ sunt signa pestilẽtie sunt etiã cãe eiꝰ. Et alia currũt cursu societatis cause. nõ enim sunt cãe sed associant̃ causis. ¶ De p̃mis. dix̃ Aui.est:vt appeant 7 multiplicent̃ Royon.i.ignes qui p aerem currũt:vt stelle cadentes 7 volantes. Et subat ub.i. ignis in aere nõ currens.sed stans velut colũna aut draco aut altera figura in p̃nº autumni:7 in ebul.i.de mẽse octobris si apparent sepe.Indicãt.n.hec pestilẽtiã indicatione cãe.Et hoc ex eo:q̃ hi ignes significãt vapores siccos ignitos elevatos ad supremã regionẽ aeris in qua igniũtur:q̃ significant etiã multos vapores siccos in aere q̃ nos circũdat qui sunt causa siccitatis aeris. Et iõ sunt signa 7 cãe: nã q̃ eueniunt in autumno significãt cõplõnẽ autũni siccã que est cõplo mala cuz debeat esse autũnus pluuiosus.vt ait.A.scda p̃mi:vñ redd̃t aer subtilis aptus recipere propter sui subtilitatẽ impressiões superiorꝫ 7 ventorꝫ malorũ 7 infectorũ 7 putridorꝫ vaporꝫ. ¶ Et ista quidẽ cã de persenõ est de causis pestilẽtie:imo de perse esset cã p̃hibitiua eius cũ sit siccitas aeris ꝓsumptiua hũiditatũ corruptarꝫ. Sed per accidens inq̃tũ reddit̃ aer dispositꝰ ad recipiendũ:7 iõ nõ semp nec necessario ad ipsam sequit̃ pestilẽtia: imo solũ in duobꝰ casibus sequit̃ pestilentia.vnus est quãdo post talẽ siccitatẽ insurgeret in aere multitudo vaporũ malorꝫ corruptorũ. Alius est qñ agens celeste est aptum agere.nam tũc accidit pestilẽtia. Et quidã dicũt q̃ fortasse ignes illi significant aliquã aliã causam notam astrologis vel ignotã. Et ex hoc genere est mutatio coloris etheris ad colorẽ rubeũ q̃ accidit p̃pter multitudinẽ dictorꝫ vaporuz malorꝫ ignitorꝫ. ¶ Et de his signis est de quo q̃siuit Ari. p̃ pbleumatũ.proble.21ª:q̃re est q̃ quãdo ex terra vapor ascendit mult⁹ a sole subleuatus:7 cũ sole de mane cũ oriꝫ surgens nunc ipsum solẽ tangẽs nunc nõ:annus pestilentialis fit. Et causam assignãs Aristoteles dixit: q̃ ille vapor significat humidũ 7 pluuiosum annũ 7 terrã humidã: quare necesse est q̃ sicut habitatio existẽs in paludosis locis efficitur mortifera.ita tunc corpora p̃pter humiditatẽ multã repleta morbida fiant. ¶ Et ex dictis signis est.dix̃. Aui.quãdo multiplicatur auster 7 subsolanus: intelligẽs per austrũ qui est ventus cardinalis meridiei:oẽs ventos meridionales:p̃cipue tñ eũ qui est versus partẽ orientis:7 per subsolanũ qui est ventꝰ cardinalis orientis intelligens oẽs ventos orientales:p̃cipue eũ qui est versus partes meridiei:predicti eni venti oẽs sunt ferentes vapores multos humidos cũ calitate debili:7 sic aerẽ turbãtes 7 ingrossantes 7 nubibus replentes. Et sic eorꝫ multiplicatio in kenũ mensis.i.decẽbris q̃ est p̃nᵐ hyemis diebus aliquot. tunc quotiens videris turbiditatẽ aeris 7 tenebrositatẽ propter nubes obscuras:7 extimaueris pluuiã adesse:7 tu iuenis vacuum.i.aerẽ vel clima vel regionẽ a pluuia 7 non pluit: tunc sciας q̃ cõplo illius hyemis erit corrupta:nã q̃ non pluit:significat q̃ vapores illi in aere sunt retenti q calitate debili putrefient 7 putrefacient aerẽ:qõ nõ significaret̃ si aduenisset pluuia:nã remansisset aer ille purificatus vaporibꝰ illis cõuersis in pluuiã. Et scias q̃ q̃uis Aui.dixerit.solũ de cõpl'one hyemis q̃ esset corrupta:posset tñ corruptio illa extẽdi ad alia subsequẽtia tpa maxie exñte maxima vaporũ illorꝫ multitudine. Dicũt qdã:si solus auster flauerit cũ sit remisse calitatis expectatur corruptio in ver: q̃ pp debilitatẽ sue caliditatis nõ potest cito putrefactionẽ inducere:sed si fiat subsolanus:q̃ est pluris caliditatis q̃ auster:erit corruptio 7 pestilentia in hyeme metipsa:q̃ potẽs est citius corruptionẽ facere: Et ego dico q̃ qñ sunt predicti vẽti flantes:vt dictũ est:ita vt nõ seq̃tur pluuia ẽt in alijs temporibus ab hyeme sequetur p̃pter eandem causam corruptio 7 pestilẽtia:7 maxime si flauerint in vere. Et hoc est de mẽte Aristotelis:vbi.ẽ.pbleumate.23.vbi querens ꝓpter qd venti austrini sicci:7 inaquosi febricitantes sunt.inducentes febres. Respondens enim dixit:q̃ caliditatem 7 humiditatẽ faciũt in aere extraneã:7 sic disponũt aerem ad putrefactionẽ. Et nõ fecit Aristoteles mentionẽ de subsolano:sed solũ de austro:q̃ venti orientales nõ semper nec vbiq̃ replent aerem vaporibus meridionales aũt magis. ¶ Et de his signis pestilentiã estiuam malignam significantibus.dixit Aui.est paucitas pluuie in vere cum frigore: q̃ tunc reseruantur materie ad estatem.deinde.s. post ver:q̃ in p̃ncipio estatis multiplicatur auster 7 ꝓturbatur aer aliquot diebus ꝓpter vapores humidos ductos ab austro.deinde clarificat̃ aer. Et hoc nõ per aduẽtũ pluuie neq̃ propter flatum ventorꝫ bonorꝫ maxime sẽpẽ trionalium:sed q̃ vapores in aere detenti subtiliati:7 vehemẽter aeri profundati 7 permixti sunt. Unde aer redditus est clarior:non tñ splendide claritatis:q̃ illa claritas nõ est vera serenitas. Et perdurat illa claritas solum per hebdomadam vnã:7 nõ amplius.sup.sed iterum cõturbatur aer similiter. Et accidit frigus in nocte eo q̃ illi vapores frigidi remoto sole tendunt ad frigiditatẽ in nocte 7 infrigidant aerẽ tunc. Unde etiã accidit corpa in exteriorib⁹ infrigidari:7 accidit in die calor vehemens.s.redeunte sole:7 calefaciente illos vapores in aere:nisi vnde reuerberet̃ calitas vehemẽs supra corpa:7 accidit prefocatio 7 cõturbatio ex calitate prefocante:ponit enim aer ille inspiratus in corde caliditatẽ prefocatiuã:q̃ cũ multis malis 7 putridis vaporibus:vnde cor nimiũ ꝓturbat̃. Et vt dicunt hec ꝓturbatio plus cõprehẽdit ab hoibus in nocte q̃ in die:q̃ in nocte calor cõcludit̃ interiꝰ:q̃ hoies distracti ab occupatiõibꝰ in die nõ sic ad hoc attendunt.tunc dixit.Aui.iã adueniẽt pestilẽtia:7 expectant̃ febres pestilẽtiales:7 variole 7 hmõi morbi pestilẽtiales. Et hec retulit Auic. ad ipsam estatẽ.possibile tñ est q̃ extẽdat̃ ad alia tpa. Uocauit autẽ Aui.hãc pestilẽtiã malignã malã:q̃ est de vã 7 multa putrefactiõe:7 tpe in quo est maior nẽcitas attractionis plis aeris:7 q̃ est ꝓturbatiua:7 aliorꝫ ẽt finthomatũ iductiua.

Signa veris pestiferi.

¶ Et de dictis signis.dixit Aui.est qñ estas nõ est vehemẽtis caloris:7 est vehemẽtis ꝓturbatiõis.i.cũ aere vehemẽter turbato vel.i.vehemẽter ꝓturbãs hoies vel absq̃ perceptione calitatis ledẽtis:hoies stãt ꝓturbati igeti voluẽtes se de figura in figurã absq̃ alia cã corpali: sed solũ accidit eis istud:q̃ aer ꝓturbat eos sua grossitie 7 ipuritatẽ 7 putrefactiõe. Et cũ h̃.dix̃ Auic.est estas hñs matutina frida .i.alterata ad friditatẽ maiorẽ ꝓsueta vel debita ei p̃m̃ naz suã pp cãm dictã in alio signo:referẽdo qõ dixit ad aerẽ:vl vt dicũt qdã referẽdo qõ dixit de ꝓturbatiõe estatis solum ad hoies ẽ estas alterata.s.ab eo qõ solebat hẽre: q̃ solebat hẽre fridiora:tũc hz calidiora. Et tũc ẽt accidit in illa pestilẽtia:7 maxiᵉ si iã p̃cesserũt in autũno p̃cedẽte sububub:7 ignes:7 vẽcis:q̃ est ẽt qdã vna figura igniũ:7 alia s.istis silia vl alia.s.signa celestia de significatib⁹ pestilẽtiã: vt aliqs cometa malus:tũc est signũ pestilẽtie:7 aliorꝫ malorꝫ euẽtuũ in mũdo. ¶ Et de eis ẽ.dix̃ A.qñ videris alte-

Signa eſtatis peſtiferę.

rari aerē multis vicib⁹ in die vno.ſ.de calitate ad fridita/
tē ⁊ ēp̄:aut de claritate ad turbulētiā vel ēp̄io:⁊ cū h̄ cla/
rificaſ die aliq̄ abſq; alteratiōe ad turbulētiā:⁊ in die illo
ſol oritur clar⁹:⁊ die aliquo ꝓturbaſ abſq; alteratione ad
claritatē:⁊ oriſ tūc ſol ꝓturbat⁹:⁊ cū oriſ:oriſ in velami/
bus.i.cū nebula ī circuitu ſolis q̄ eſt vt puluis.i. ex q̄ aer
reddiſ ſic aer puluerulētus:tūc iudica q̄ peſtilētia accidet
ſcilz in ipſo pñti tpe vel ſubſeq̄nti:nā p̄dicta tota ꝓſtitutio
inducit in aere foꝛe copioſaz multitudinē vapoꝛ:⁊ cuz ea
foꝛe calitatē putrefaciētē ñ reſoluētē. ¶ Et de eis ē cū tēpo
ra āni tēpoꝛalr ſe nō reddiderit ſeruātia nāz ſuā oia vl' plu
ra ex eis. Jngt Heoꝛgi⁹.17°.ptiñ:qñ mouef vētus oꝛien/
talis ſabel.i.ſubſolan⁹ in mēſe decēbꝛis ⁊ ianuarij in plu/
rib⁹ ⁊ appebit turbidus ⁊ qō pluet.eſt iber ſubtilis quaſi
puluis:tūc eſt turbat a cōplexio.ſ.aeris. Et dixit qñ ver eſt
modice pluuie multe friditatis:⁊ mouef meridionalis vē
tus per aliq̄s dies:⁊ poſtea.p.15.dies aer eſt clarus:⁊ in
nocte vehemētis friditatis:⁊ in die calitatis:⁊ in aere ap/
parēt nebule ⁊ calitas gīabunf putrefactiones ⁊ variole.
Et dixit:qñ in eſtate pluit guttatim aer erit turbat⁹:⁊ ap/
parebūt arboꝛes quaſi cooperte puluere:⁊ tp̄s nō erit de/
bite caliditatis. Et quādo in medietate autūni apparebūt
in aere ignes ante ſolis occaſum:tūc ſigna erunt epidimie
magne. Et iterū dixit:qñ aer ſepe mutaf de calitate ad fri/
giditatem:⁊ ſol aſcendit clarus die qua flat ſeptentrio cuz
frigiditate:⁊ alio de quo mouef meridionalis ventus cuz
caliditate ſol eſt turbat⁹ ſignū eſt future peſtilētie.

De ſignis aūt q̄ currūt curſu ſocietatis cāe eſt multi
plicatio cāe vmiū q̄ naſcunf ex putrefa/
ctione. Uñ Ari.vbi.ſ.ꝓbleumate 22° q̄ſuit pp qd ſit ānus
moꝛtiferus qñ ſit mot⁹ ranaꝝ puaꝝ ſtinoꝛtaruz.i.a locis
ſuis ad alia loca nō ꝓueniētia eis ꝑ habitatiōe. Et dicūt q/
dā q̄ per iſtas ranas itellexit q̄ſdā ranas ſup doꝛſo hūtes
coloꝛē karopos:⁊ ſub vētre coloꝛes citrinos aureos:⁊ cau
dā puā ſubtilē q̄s nō raro ꝓtingit videre poſt pluuiā ime/
diate maxie in eſtate eſtuoſa vel cū eſtus vehemēs imedia/
te p̄cedit pluuiā:⁊ videnf p̄dicte rane ſaltātes ꝑ loca que
erāt añ pluuiā arida plūeroſa. Et dicūt alij q̄ p̄dictas ra/
nas itellexit ēt alios vmes ⁊ reptilia q̄cūq; ex putrefactio
ne gīanf. Et Aui.dixit. Cū videris ranas iā multiplicari:
⁊ alia reptilia ex putrefactiōe gīata ſignificat copioſaz pu
trefactionē ex q̄ peſtilētis accidit in ꝓximo. Et aſſignans
cām Ari.dixit.q̄ eſt.q⁹ vnūq̄q; ſupabūdat in ꝓpa regio/
ne māe. Et h̄ qdē aialia nā ſunt būida:q⁹ pluuioſuz ⁊ būi/
dū annū accidit fieri.tales aūt anni moꝛtiferi ſunt q⁹ coꝛ
pa in eis būiditatū ſuꝑfluitatē ſunt hūtia:qō moꝛboꝝ eſt
cā:talia.n.aialia cū gīenf ex būiditatib⁹ putrefact cū ml'/
tiplicanf maximā būiditatū coꝛruptaꝝ abūdantiā foꝛe ſi/
gnificāt. Dicūt qdā q⁹ multiplicatio iſtoꝝ aialiū eſt ſolū ſi/
gnū peſtilētie ⁊ nō cā. Immo poti⁹ eſſet cā diminutiōis ei⁹
⁊ ꝓhibitiōis ipſius:eo q⁹ depaſcūt ⁊ conſumunt būiditates
coꝛruptas ⁊ coꝛruptibiles peſtilētiā iducētes:⁊ h̄ niſi fue/
rint malitioſa ⁊ venenoſa:nā ſi talia fuerint poſſent eē cā
ſaltē augmētatiua peſtilētie. Dixit Damaſcen⁹ in ſuis af/
foriſmis. Jn quacūq; puincia abundauerit aialia ex putre
factiōe gīata illo ānō gīabūtur egritudines ⁊ peſtes ī coꝛ
pib⁹ hitatoꝝ. ¶ Et ex dictis ſignis:dixit Aui. eſt ſi vide/
ris mures:⁊ alia aialia q̄ habitāt ſub terra fugere ad ſup/
ficiez terre:⁊ manifeſte exire de cauernis ſuis nec ad illas
redierit. Et ſi videris aialia male nāe:ſicut ala kalibi que
ſunt qdā ſerpētes ⁊ eis ſilia:fugere ex nidis ſuis ⁊ cauer/
nis ſuis:⁊ abire ab eis:⁊ fortaſſe dimittūt oua ſua:tūc ac/
cidit peſtilētia. Nā ex q̄dā nāli iduſtria cognoſcūt putrefa
ctionē magnā eē i viſcerib⁹ terre.vñ fugiūt ab ea. Et dicūt
qdā.ſil'r cū videris aues ⁊ volatilia mari' in mōtanis nidi
ficare ſolita relinquere nidos ſuos:⁊ fugere ad planitiem
ſignat peſtilētiā exalto ꝓcedētē. ¶ Jnſup ad p̄dicta.dixit
Jſaac ꝓcordati ſunt antiq maxie ꝓpo. q⁹ ſi in ōttuoꝝ anni
tpibus aer coꝛrūpit generātur illo ānō peſtilētie ⁊ moꝛta/
litates ⁊ moꝛtales paſſiones. Et dixerūt q⁹ ſi ōttuoꝝ venti
in trib⁹ mēſib⁹ hyemis.ſ.decēbꝛi.Januario ⁊ febꝛuario ꝓ/
flant:⁊ puluis in aere augmentef ⁊ aeris cōplō in ſiccita/
tē mutef nullā hūs pluuiaz:⁊ dies in q̄litates aduerſanf:
vt vna ſit calā.⁊ alia frida hec peſſima ſunt ſigna in hye/
me. Uere vō accidēte pluuiali:⁊ turbida eiuſq; per turba/
tio nō niſi in 5ª 6ª vl' 7ª die ſoluta fuerit:⁊ erūt fe. peſſime
nō ſm būoꝛes:⁊ plūme naſcūtur variole ⁊ puſtule:⁊ plūme
fiūt moꝛtales peſtilētie. Et dixerūt itez. hyeme ⁊ vere talr
ſtātib⁹ neceſſe eſt in eſtate aerē turbidū ⁊ nō clarū eē arbo/
rib⁹ ⁊ terre naſcētib⁹ puluis dñaf.vñ fiūt ōſudatiōes. Coꝛ
pa ēt nō ſudāt nec; būefiūt ſic in eſtate nāli. Et dixerunt ſi
hyems ⁊ ver ⁊ eſtas fuerit ſicut dixim⁹ ſit in initio adue/
nientis autūni moꝛtalitas in aialib⁹. Cuiꝰ egnoctiū adue/
nerit autūnale ſi appuerit in aere.ſ.ſeptētrionali flamē ⁊ lā
pades multe:⁊ diuerſe ſig^m.ſ.eſt peſtilētie future. ¶ Guil.
dix:ſigna q̄ ſigiiant peſtilētiā ſūt multiplicatio vmiū ⁊ aia
liū in terra q̄ fiūt ⁊ gīanf ex putrefactiōe ⁊ p̄cipue rane p/
ue q̄ appent tpe pluuie cū calitas eſt intēſa in aere. Et ſunt
iſte rane vtplm caudate. Et fuga aialiū q̄ bitant ſub terra
ad ſupficiē terre:vt ſūt mures ⁊ talpe. Et fuga volatilium
nidos ⁊ loca ſua dimittētiū. Et altera° aeris in die vno ad
calm ⁊ ad fridū ficeū ⁊ būidū:⁊ ml'tiplicatio nubiū ⁊ cla/
ritatis ⁊ turbulētie in aere in vno die multotiēs ⁊ altera°
diei i oꝛtu ſolis ad claritatē ⁊ turbulētiā ⁊ pluuiā ⁊ auſtra/
lē diſpōnē. Et ſi videris q⁹ ſol oriſ q̄ñq; cū nebula q̄ eſt vt
puluis:⁊ cū multiplicatiōe vēti auſtral'idicat peſtilētiā ve
nire. Si aūt cū h̄ in autūno ſpāl'r:⁊ alijs ēt tpibus videris
multiplicari ſtellas cadētes ⁊ ignes deſcendētes in aere ⁊
ignē ꝑpēdicularē in modū lancee vl' ſagitte:⁊ videris ſig^a
ſignificātia pluuiā in hoꝛa magne calitatis ⁊ nō pluet. Et
cū videris variolas ⁊ moꝛbillos in pueris ⁊ hoib⁹ multi/
plicari:iā cert⁹es ſup aduētū peſtilētie. Et qdā dicūt q⁹ ſil'r
ſigiiat multiplicatio alioꝝ moꝛboꝝ ꝓtagioſoꝝ:⁊ p̄cipue
antraciū ⁊ bubonū maloꝝ ⁊ egritudinū q̄cūq; terminanf
ad coꝛruptionē mēb.i. ¶ Signa aūt q⁹ coꝛruptio ſit i aere
pp cām inferioꝛē pticularē ſūt q⁹ talis coꝛruptio eſt pticu/
laris alicui vni regioni ciuitati vel loco:⁊ multiplicanf in
loco illo volatilia q̄ gīanf ex putrefactione:⁊ ſic muſce:⁊
aer illic ē būi⁹ turbid⁹.⁊ multiplicanf in hitatiōib⁹ loci
illi⁹ anguſtia ⁊ āxietas ⁊ hāelit⁹ difficultas. ¶ Sig^a aūt pe
ſtilētie fcē a terra ſūt q⁹ aialia ſub terra accūbētia:vt.ſ.pa
tuit egrediūf de cauernis ſuis ⁊ fugiūt ⁊ moꝛiūf ex eis plu
ma:q̄ q̄ euadūt petūt loca alta ⁊ aſcēdūt in arboꝛes vl'ſal/
tē ſtāt.ſ.ſupficiē terre nō redeūtia in cauernas:⁊ multipli/
canf cū h̄ vmes ſubterranei.⁊ fruges ⁊ arboꝛes male fu/
ctificāt.vñ grana oriūtur mala:⁊ fructꝰ oriūf male ſapoꝛa
ti ñ odoꝛife i aut iniocūdi odoꝛis:⁊ cito coꝛrūpūf q̄ oia a
cā putrefaciētē i viſcerib⁹ terre occulta ꝓcedūt. ¶ Sig^a vō
ei⁹ q̄ ꝓcedit ab aq̄ ſf q⁹ aialia aq̄tica q̄ ō putrefactiōe naſcū
tur ml'tiplicanf:⁊ alia aialia aq̄tica male hūt:⁊ videnf ēt
aq̄s exir.ꝑſerti rane ⁊ cācri ⁊ ad aquā ñ redeūt ⁊ volucres
aq̄tice male hūt:⁊ ab aq̄s fugiūt ⁊ moꝛiūf ex eis ml'te. Et
piſces p⁹ eoꝝ captura ſf mali odoꝛis:⁊ ilico moꝛiūf ⁊ coꝛ
rūpūtur. Et q̄ cōedunf exīneū hūt ſapoꝛē:⁊ aq̄ inueniūtur
ſſiioꝛes ⁊ male olētes. ¶ Et peſti^lia qdē ex aq̄ vl'tra p̄ce/
dēs nō ml'tū ſe extēdit ō regiōe in regionē:imo nec ō ciui/
tate in ciuitatez:iſz cōiter eſt vni attributa regioni ciuitati
caſtro vel caſali. Q⁹ ſi cū p̄dictis terre naſcētia coꝛrūpant
perueniunt inde aialia:⁊ hoies ad egritudines peſſimas.
¶ Et ſigna ꝓueniētis a cibis malis coꝛruptis ſicut tpe ma
xime penurie cōedunf ſunt priuatio ſignoꝝ coꝛruptionis
vel alteratiōis aeris aq̄ ⁊ terre:⁊ q⁹ in oib⁹ apparēt egritu
dines malaꝝ maneriez:⁊ ātraces ⁊ prune ml'tiplicanf:⁊
ſil'r puſtule male ex hūoꝛib⁹ mal' venenoſis ex ill' cib gīant.

¶ De

¶ De preseruatione a pestilétia in gñali. Cap.v.

Reseruatio gñalis a pestilentia cõis oibus speciebus eius impleť cũ obseruatione totali vel plurima canonum infrascriptoꝝ. ¶ Quoꝝ ꝓmus ẽ q vnus quisq; cõpetẽti: z miserioꝛdi deo pri z filio z spũisancto: z beatissime ỽgini Marie matri dei z Dñi nr̃i Jesu Xpi se recomẽdet. Sanat.n. solus qõ factũ est de langoꝛib⁹ de⁹ z qõ futuꝝ ẽ ꝓhibet. Humiliet q; caꝑ vnusq; sq; suũ: z beatũ sanctũ Sebastianũ. cui⁹ ꝑcib⁹ z meriꝯ tota patria Lõbardie a mortifera peste fuit hacten⁹ liberata ꝓ se z ꝓ salute popli hũiliter deꝑceť. Quaten⁹ intercedat ꝓ popl'o ad dñm deum nr̃m dicatq; deuote oꝛonẽ suam q̃ talis est.

Oratio. S.S.

¶ Omnipotẽs sempiterne deus q ꝑcibus z meritis Beati martyris tui sci Sebastiani q̃dã gñalẽ pestẽ hoiuꝫ mortiferã reuocasti tribue q̃ ium⁹ vt q in filiꝫ pestẽ te fideliter inuocantes in tua misericoꝛdia ꝓsidũt eiuꝫ ꝑcib⁹ z meritis z ab ipsa z ab oi tribulatiõe liberent. ꝑ Xpm dñm nr̃m. Prosunt.n. hoib⁹ deꝑcatiões sacrificia z letanie. vt bñ scripsit. Al'o⁹. sue metaphisi. ca⁹ prio. ¶ 2⁹ cañ. est q nullus in sano exñs aere ad infectũ se trãsferat: qñ citius z fortiꝰ infician q̃ ille q in aere infecto diu ꝓseruat⁹ est vt expiẽtia iam monstrauit in multis. Quidã aũt ꝓ cã hui⁹ assignãt maiorẽ ꝓximitatẽ q̃ ẽ inter coꝛp⁹ illiuꝫ z aeris infectionẽ: ꝓ quã ꝓximitatẽ aeris infectio fortius z potẽti⁹ agit in ipsuꝫ. Ju assuetis aũt pp assuefactionẽ nõ sic poteter agit. q̃re nõ sic inficit ville. Si tñ ad aerẽ infectũ trãsire cogat: tũc p ampli⁹ sibi ꝓsidere oꝛ ꝓut inferi⁹ dicet. Et dixerũt iã q̃dã: nõ ꝓmittãtur ad loca sana venire neq; ad ea trãsire hoies ab infectis locis eueniẽtes vt moꝛent ibi: quoꝝ deñ z si sit medicina/ k nõ puto deo placitũ. ¶ 3⁹ cañ. est q vnusq; stãs in loco in quo incipit infectio siue in quo timeť vt inficiatur de ꝓximo ꝓ posse suo anteq; inficiať. Jmmo z ilico z q; citius poterit ab ipso loco discedat z ad locũ se trãsferat sanũ i q̃ habitet. Sic.n. bruta facere docẽt. relinquũt.n. reptilia cauernas suas z volatilia nidoꝫ suoꝫ. Itaq; q̃cũq; i vna domo cũ ꝓximo vel ỽta villa vel alio filiꝫ loco qs infirmať z exinfectione moꝛiť alij de illa domo vel loco discedere debent mar'z aliã sibi q̃rãt mãsionẽ: qñ q i ea remanẽt: qꝫ ꝓlẽ regimine vtplz regunť z filr associanť celesti aspectu facili⁹ z citi⁹ inficiunť. imo cõptũ est ex cã celestis aspectus q; q̃ vnus de aliq̃ stirpe siue ꝓgenie infirmať z moꝛiť: q; multi de eadẽ ꝓgenie ẽt in diuersis domib⁹ habitãtes moꝛiunť: eis aũt q nõ cito ab infecto iã aere se absentãt q̃dã ꝓsulunt nõ debere postea discedere: sz manere in eodẽ loco dicẽtes eis deterius eẽ t ũc discedere ad aerẽ sanũ q̃z i eodẽ loco infecto manere: qõ ꝑ multoꝝ expiẽtia quã viderũt ꝓfirmãt. 2⁹ rõne tali q̃ est: q; nã auxiliũ sentiẽs aeris clari z mũdi insurgit ꝓ mãm malã q̃ iã est in coꝛpe suo: ꝓ quã nõ victa in aere infecto nõ insurgebat. z tũc mã illa mota a nã irritata fortiter mouet ꝓ nãm z eã deuincit z interimit. Alij aũt ꝓsulũt ab aere infecto ẽt in ꝓcessu se absentare z trãsire ad nõ infectũ. ne ex longa actiõe infecti aeris peãt z fortasse cõsilium istoꝝ ẽ melius q̃z ꝓmoꝝ. ¶ Prio electiõe aũt loci ad quem trãseundũ est. sciat vnusq; si adest ciuitas vel terra vicina in q̃ iã affuit epidimia. z diu est q cessauit ab ea vt p annũ vel paꝝ min⁹ ipsa magis eligenda ẽ q̃z ciuitas vel terra in qua nõdũ fuit epidimia. sz timeť ne supueniat ei nõ ex longinquo. Si aũt ex puo tpe vt mẽsib⁹ q̃tuoꝛ vel sex vel circa ciuitas vel terra libera remãserit minus eligẽda est ea in q̃ nõdũ fuit sz timeť ne ei supueniat. qñ q̃zis epidimia ampli⁹ nõ occidat hitatoꝛes ei⁹ terre i q̃ fuit pp assuefactionẽ eoꝝ q euaserũt ab ea ad patiẽdũ potẽtioꝛ fuit pestis: tñ ſm plz remanẽt in aere illo relige z fermẽtũ qõ sufficiẽs est vel eẽ põt ad inficiẽdũ coꝛpoꝛa se de nouo ad illũ trãferentia. Si aũt fugiẽtes ad terrã vel ciuitatẽ in q̃ nõdũ fuit epidimia: viderint aliqõ sig^m incipẽtis pestis appere: statiꝫ ab illa discedãt z aliã q̃rãt. Et sic de ciuitate i ciuitatẽ donec ciuitas sua libera remãserit a peste pfecte. vez q; h̃ facere nõ est cõmoditatis multoꝝ: multi ẽt cũ q̃dã q̃si despatiõe remanẽt in loco infecto putãtes sic fore de volũtate dei: ió in loco remanẽtes conent' obseruare q̃ dicent' in h̃ gñali c⁹ z q̃ ẽt dicent' in ꝑticularib⁹ seq̃ntibus. Nã q sic fecerit diuina supueniẽte gratia ꝑseruabiť vel euadet. ¶ 4⁹ cañ. ẽ. vnusq; cãz pestilẽtie idagare studeat an ex aq̃ an ex terra vel terre nascẽtibus an ex aere ꝓueniat z est illa q̃ vtplz deterioꝛ est alia ꝝ. Et ió de ista spãlr q̃rat an sit mutatio in sba aeris tm̃ an in q̃litatibus ei⁹ tm̃. an i vtrisq; sil'. Et opponat se illi cũ ꝓꝛio cãe. v. g. si mutatio fuerit in sba tm̃. q; talis aeris mutatio sp̃ticipat venenositate: tũc opponat se illi cũ tyriacalibus. Si vo in q̃litatib⁹ tm̃ tũc opponat se illi cũ fridis si fuerit ad calitatẽ: z si ad friditatẽ cũ calis: z si ad hũiditatẽ qõ vtplz ẽ: cũ exiccatib⁹: z si ad siccitatẽ cũ hũectatib⁹. Et si ad duas q̃litates sil'ambab⁹ se oppõat. Et si mutatio fuerit in q̃litatib⁹ z sba sicut tũc resistat cũ tyriacalib⁹ hũtib⁹ q̃litatẽ oppositã q̃litati aeris: h̃ ãt a medicis sapiẽtib⁹ q̃rat z inueniet. ¶ 5⁹ cañ. est. q; vniuscuiusq; coꝛpis ꝑseruãdi ꝓsideren' dispõ z nã vt si q̃dẽ fuerit filis nãe cãe pestilẽtie q̃z cito alteret' ab ea fz ꝓꝛiũ. Si vo dissilis z ꝓrie ꝓseruet' i ea dixit. n. Ga. ꝑ⁹ de dif. fe. oꝛ te in vnaq̃q; cãrũ scrutatẽ de q̃ magis vtute. i. dispõne egrotare aptũ natũ est coꝛp⁹ z deinceps inuestigare ꝓcoꝛdãtes illi dispõni. s. cause z ei obuiantes dispões coꝛpoꝝ. Et q; in ꝓcoꝛdãtib⁹ ꝓmpta ẽ lesio ad uersantib⁹ vo z repugnãtib⁹ i quocũq; gradu vtutis z magnitudinis ꝓrietas z repugnatio ẽ in tm̃ iuincibiles ꝓmanere ꝓtingit. ióq; cã pestilẽtie exñte aeris putrefactiõe q̃lis fuit q̃ euenit tpe Gal. dixit. ipse q; incipiẽte talis aeris ꝓsti tutiõe q̃cũq; coꝛpa hũida videbamus moꝛ oi mó exiccare conabamur: q̃cũq; vo videbam⁹ ficcioꝛa antiquã eoꝝ nãz s. siccitatẽ ꝑstinã in eis custodiebam⁹: z q̃cũq; vo supfluitatib⁹ erant plena purgabam⁹ sanabamusq;. opil'oneꝫ ãt poroꝛũ apiebam⁹ z expurgabam⁹. Et hmõi filẽ in oib⁹ alijs pestilẽtijs faciẽdũ est. Et. n. summũ remedioꝝ est anteuenire cũ remedijs: spãliter tñ eijciend⁹ est a coꝛpoꝛe humoꝛ ꝑncipalr peccãs. ¶ 6⁹ cañ. est. vt vnusq;sq; se custodiat a flatu inter alia ventoꝝ maloꝝ disponẽtiũ coꝛpa ad recipiẽdũ pestilẽtiã: de qbus dixit Zoar q; deterioꝛes sunt australes: vt s. patuit post eos sunt oꝛientales. Et nõ solũ ab eis: sz a q̃cunq; vẽto flante a ꝓuincia ciuitate vel loco in quo iaz sit actu pestilẽtia. ¶ 7⁹ cañ. est. vt obseruet' tps pestilẽtie. an. s. iã solũ sig^a ꝑcesserint indicãtia eã futurã an iã incepit. Et h̃ ió q; ꝑseruatio in altero dictoꝝ tpoꝝ in multis discrepat a ꝑseruatiõe ab ea in alio tpe. q̃dã. n. ꝓueniũt tpe solius suspitionis: z adhuc in absentia pestilẽtie: q̃ nõ ꝓueniũt post ipsius inceptionẽ vt inferius in spãli ꝑseruatiõe õ exercitio z balneo z alijs patebit. ¶ 8⁹ cañ. est. q; vnusq;sq; sibi ꝓuideat z caueat ne approximet alicui reꝝ nõ nãliũ vel ꝓeter nãm de cuius potentia sit ducere coꝛpus suũ extra latitudinẽ sue sanitatis. imo nec extra latitudinẽ sui tpamenti: qñ ea q̃ in alijs tpibus nõ pestiferis ducere ꝓsueuerunt extra latitudinẽ tpamẽti: infra tñ latitudinẽ distẽpamẽti egritudinalis aut neutralitatẽ in tpe pestilẽtie ducũt ad egritudinẽ: z q̃cũq; tpe nõ pestifero labi faciũt coꝛp⁹ ad egritudinẽ sanabilẽ p nãm vel artẽ: illa eadẽ tpe pestilẽti labi faciunt ad egritudinẽ ſm plm pdentẽ vel saltẽ auxilijs medicinalibus minus obedientẽ. ¶ 9⁹ cañ. est. q; vnusq;sq; q̃tũcunq; ꝓꝛie dispõnis existat dispõni cãe pestilẽtie: custodiat se toto posse ne moꝛã trahat in locis fetidis z imundis. Dix Zoar nos inuenimus prioꝛes antiquoꝝ nullatenus vnq̃ habitare in locis ꝓpinqs monumẽtis hoium. Et custodiat ab olfatu fetidoꝝ z a ꝓuersatiõe cũ hoib⁹ imũdis: z eis oib⁹ q sibi de regie debite nõ puidẽt. ¶ Decim⁹ cañ. est. q; vnusq;sq; stãs in loco pestilẽtie se custodiat a visitatiõe infirmoꝝ

ꝛ ab obſequijs mortuoꝝ.nã auſcultare non dꝫ colloga de infirmis vel mortuis niſi interdũ de his q liberati ſunt. Et bñ faciũt q cãpanas ꝓ mortuis ſonare ꝓhibẽt: ꝛ alia ꝓſimilia verãt:ſꝫ ꝓfabulatio tota ſit circa ea q̃ letificãt ꝛ aiam dilatãt. Sciat.n.qſcq̃ q̃ peſtilẽtia q̃ ex corruptiõe eſt ſbe aeris ſoli⁹ vel cũ q̃litatib⁹ſil multũ ab hanelitib⁹ infirmãtiũ inuadit aſtãtes ꝛ viſitantes ꝛ cũ eis ꝓuerſantes: qm̃ aer q infirmãtes circũdat duplr corrupt⁹ eſt.ſ.ex infectiõe cõi aeris ꝛ ex infectiõe anheliruũ infirmãtiũ:q vehemẽter inficiẽtes ſunt. Nã q̃uis febꝛes patiẽtes putridas putridũ expirẽt ꝛ aliq̃lr inficiãt aeré in circuitu entẽ:tñ pp remiſſaꝫ putrefactiõis malitiã nõ ſic inficiũt aerẽ.q infirmentꝰ ab eo ꝓuerſantes ab eis:q̃uis ſit polẽ vt qdã vehemẽti⁹ parati ad infectionẽ recipiẽdũ infirmentꝰ. Sꝫ patiẽtes febrẽ peſtilẽtia lẽ expirãt putridũ tã imẽſe malitie q aerẽ in circuitu eoꝝ entẽ ſic inficiũt q potẽs ẽ inficere cũ eis ꝓuerſantes q̃tũcũq̃ in eis diſpõ nõ ſit ad patiẽdũ faciliꝰ:ꝛ magis ſi duo vel plẽs infirmi ſint pariter in eodẽ loco. Et hinc eſt q febꝛes peſtilẽtiales dicunt ꝓtagioſe. Alie vo putride nõ. ¶ Undecim⁹ caſ.eſt.q iã pñte peſtilẽtia fugiat ꝓgregatio multoꝝ ꝛ cũ multis ꝓuerſatio.vn⁹.n.freq̃nter multos inficit. Sit g̃ ꝓuerſatio cũ paucis amicis dilectis ꝛ fidelib⁹ mũdis:ꝛ munditer veſtitis veſtib⁹ q̃ ſibi inuicẽ bñ cõplaceant ppea dñt q̃ habitatio ſolitaria melioꝛ eſt ſicut q̃ i ciuitatib⁹ eſt nociua. Et ob cãm hãc q̃rũt qdã habitatiões nemoꝛales ꝛ a gẽtibus remotas vbi nõ attẽdãt audire q̃ de peſte dñr:multi.n.peunt pp ꝓtinuã meditationẽ ꝛ imaginationẽ fortẽ ſup his q peunt q fortaſſe nõ pꝫſſent. ¶ Duodecim⁹ caſ.ẽ.nullus hñs aliquã ſibi ꝓſuetã cẽonẽ vñcũq̃ fuerit ꝛ cuiuſcũq̃ mãeriei tpe ſignoꝝ peſtis: ꝛ multo magis cũ iã affuerit peſtis:eã reſtringẽ ꝑſumat:niſi imoderata fuerit ita q vtuté ꝓſternat.tũc.n.ad moderatã reducẽda eſt.alr.eã in ſua ꝓſuetudine ꝓſeruet:ꝛ ſi reſtricta fuerit illã reuocare feſtinet.imoꝛ qõ plus eſt ſcabioſi ꝛ arteticã patiẽtes paſſionẽ tpe peſtis ab eis ſe curare nõ dñt:ſꝫ ſine mãꝫ ad extrema ꝓfluere. Lõ pertũ eſt.n.q arteticã patiẽtes min⁹ alijs ſibi cõparib⁹ moriunt. ¶ Decimuſterti⁹ caſ.ẽ.q q̃ peſtilẽtia ſicut venenũ coꝛ ꝛ alia ꝑncipalia petit ꝛ ipſoꝝ cõplonẽ corrũpit ꝛ ſpũs bonos q ſi in corꝓe ſunt reſoluit ꝛ bonoꝝ gñonẽ ꝓhibet vñ vtutes eoꝝ ꝓſternunt neẽe eſt cordi max̃ ꝛ alijs ꝑncipalibus a ꝑn⁹ appitiõis ſignoꝝ vſq̃ in finẽ ꝛ max̃ ſine intermiſſiõe ꝓuidere ſpũs ſolidãdo ꝛ cõplones eoꝝ rectificã doꝛãten⁹ ipſoꝝ vtutes q̃tũ polẽ fuerit in ſuo roboꝛe pſeuerẽt. q̃pp oẽ hũidũ max̃ ſi corruptio in aeris fuerit ſba vitã dũ erit niſi ad ſiccitatẽ nimiã aer ꝓuerſus fuerit:oẽq̃ opilatiũ ſiue ab intus ſiue ab extra approximatũ vitãdũ eſt:ꝛ oẽ ꝓhibitũ in ſeq̃ntib⁹ capitulis. Recitauit.n.Fauoꝛinus de ſocrate q i peſtilẽtie vaſtitate q̃ ex bello pelloponeſi cõti git ipſa atheniẽſiũ ciuitas quodã ferino gñe moꝛbili depopulata.his ſocrates ptendi moderãdi rõmb⁹ vtens ꝛ a voluptatũ labe cauens ſalubꝛitatẽ retinuit coꝛruptiõis vt ne qua q̃ fuerit cõi oiuꝫ cladi obnoxius. ¶ Decimuſquartuſ caſ.eſt.vt ſi in aliquo ſupuenerit antrax aut bubo vel alia puſtula mala nullo mõ repcuſſiua applicãda ſunt. ſꝫ exterius attractiua:vt trahaẽ mã venenoſa ad loca vilia ꝛ non reuerberẽt ſup ꝑncipalia ꝛ nobilia. ¶ Decimuſqnt⁹ caſ. eſt.q in peſtilẽ.a ſbe aeris coꝛruptiõe facta cũ pctõ q̃litatiꝰ caẽ nõ ſunt adminiſtranda frida eq̃lia illi graduí caũtatis ſꝫ remiſſioꝛa. Et.n.ad depellẽdũ venenoſitatẽ infrigidãtia intẽſa nõ ꝓueniũt. ¶ Decimuſſext⁹ caſ.ẽ.q q̃ ꝓria eſt indicatio male venenoſitatis intẽtiõi exequẽdi caũtatis febꝛis vtplm. Jdcirco aũt ꝓcedendũ eſt in cura ſm caſ. poſitos. ſup.in tractatu de vſi curatiõe moꝛboꝝ. in ca⁹ de curatiõe moꝛboꝝ ꝓriaꝝ indicationũ.in q̃ oꝛ attẽdere ad id qõ magis infeſtat nõ penit⁹ derelinquẽdo alteꝝ. ¶ Decimuſſeptimus caſ.ẽ.q q̃ in annis peſtilẽtie ꝛ coꝛruptionis aeris ſolent vmẽs mali in coꝛpib⁹ gñari:vt frequẽter h̃ pquiraẽ tã in ꝑſeruatiõe q̃ in curatione. Et ſi qdẽ ſig⁹ vmiũ indicãtia fuerint ſine dilatiõe interficiant ꝛ educant: qm̃ coꝛruptio né in coꝛpus aduenire feſtinãt ꝛ inuentã augent.

¶ Decimuſoctauus caſ.eſt.q vnuſq̃q̃ ꝑ poſſe bñe conet aſtantes idoneos ꝛ familiares fideles multi.n.peunt defectu ſeruientiũ ſalte idoneoꝝ. verũtñ aſtantes ꝛ famulãtes magis ſibi ꝓuidere debẽt ſumẽdo ſepe medicamina tyriacalia. Et dicunt qdã. Sumant oi mane aliquid de alleo:ꝛ bibant poſt illud vinũ bonum odoꝛiferum.

¶ De pꝛeſeruatione a peſtilẽtia ꝑ dictam. Cap.vj.

Procedam in ꝑſeruatione ꝑdictã oñ/ dens qd vitãdũ qdue ꝑſe quẽdũ ꝛ apꝑhẽdẽdũ ſit i vnoquoq̃ gñe rerũ ſex nõ nãliũ icipiẽs ab aere. ¶ Et.n.in oi gñe peſtis vitãdus eſt aer putrefactioni patus.aer nebuloſus ꝛ nubib⁹plenus:ꝛ quẽ pflat auſter aut ſubſolanus:ꝛ quẽ pflat ventus ab infecto veniẽs loco ꝛ aer oĩs multũ hũidus. Et ſup oĩa vitet aer oĩo ꝑſtrict⁹imot⁹ ꝛ inuẽtat⁹:qm̃ eſt oĩo ſuffocatiu⁹. Aer.n. q nullo mõ mouet dixit Raſ.17⁰ ꝓti.malus eſt. Fit g̃ ſic malus aer cauernoꝝ ꝛ ſpelunc⁹ ad quẽ ẽt tpe eſtuꝰ refugiẽdũ nõ eſt q̃uis ẽt fit fridius:ne ꝓtingat in tali aere moꝛtãib⁹ ſic recitauit Gal. cõtigiſſe Atheniẽſib⁹ ad talẽ aerẽ refugiẽtib⁹ ꝑ imoderatũ ꝓtinẽtis caloꝛẽ:quoꝝ coꝛpa ſuffocatiuã putrefactionẽ incurrerunt. ꝑcipue aũt fugiẽdus eſt aer ſubterrane⁹ cũ cã peſtilẽtie fuerit a terra ꝛ terre naſcẽtib⁹. ſꝫ in oi peſtilẽtia eligendus eſt aer q euẽtari poſſit ꝛ moueri. Q̃ ſi cã peſtis fuerit ex aq̃.tunc max̃ fugiẽdus ẽ aer cõualliũ ꝛ vicin⁹ paludib⁹ ꝛ ſtagnis ꝛ aqs ſtantib⁹. ꝛ aer plãtieriũ multaꝝ foueaꝝ in qbus aq̃ deuitent. Si vo cã peſtilẽtie fuerit in aere veniẽs a ſupioꝛib⁹ tũc aer vitãdus eſt q eſt altus montuoſue ꝛ diſcooptus ꝛ aer cõualliũ tũc melioꝛ eſt:ꝛ q in locis eligit vmbꝛoſis bonaꝝ vmbꝛaꝝ ꝛ arboꝝ odoꝛiferaꝝ. Et i peſtilẽtia q̃ in alto:eligant habitatiões depreſſe ꝛ ſi alte fuerit nõ hitent ſolaria:ſꝫ loca terrena ꝛ terrevicia:quoꝝ hoſtia ꝛ feneſtre nõ ſint ab auſtrali:ſꝫ ab aglone ꝛ nõ ſint a pte ꝑ uincie iam infecte. ꝛ ſi tales iã hũerint:clauſe teneant. Et dñt qdã nõ aperiant nocte ab occaſu ſolis vſq̃ ad ortũ ei⁹ ꝛ tunc apiant donec euẽtet aer.deinde claudant ꝛ accendat in domib⁹ ꝛ cameris ignis.qm̃ aerẽ rectificat ꝛ deſiccat. ¶ Dixit Hui.ſic de ꝓprietate eſt pluuie ꝛ vapoꝝ ꝛ nubiũ inficere aerẽ ꝛ ipſuꝫ diſponere ad peſtiferã putrefactionẽ:ita de ꝓprietate eſt ignis reſoluere ꝛ deſtruere oẽs tales vapoꝛes ꝛ humiditates ꝛ ſic a dicta putrefactione ꝓhibere. Jõq̃ ꝓtinue vel q̃ſi i eis ignis pſiſtat. Si tñ eſtas fuerit igni approꝑinquãdũ nõ eſt niſi puo ſpatio ꝛ de mane vel õ ſero ꝛ tpibus nebuloſis ꝛ pluuioſis. Si vo hyems fuerit igni approximẽt ſm frigoꝛis q̃titatẽ. Et tpib⁹ medijs medio mõ ꝓcedaẽ. nullo tñ tpe igni approximẽt: q ꝑ caloꝛe ei⁹ anhelit⁹ velocitet ꝛ inſpiſſet.nec ẽt vllo tpe ab igne remoti ilico ad aerẽ extroꝛſuꝫ exeãt timẽdo poꝛoꝝ apitionẽ ab igne factã:ſꝫ paulatine ab igne elongent ꝛ dũ tepuerit exeãt. Sit aũt ignis ſiue fum⁹ ex lignis ſicciſſimis ramoꝝ vel arboꝝ vel ẽt herbaꝝ lignoſaꝝ boni odoꝛis: ſic. v.g.in hyeme ex lauro iunipo abiete pino tamariſco cipreſſo lentiſco ſauina roremarino tegnamica polpeſeca aſſaro radicibus cipreſſi ꝛ exterioꝛib⁹ coꝛticib⁹ fiſticoꝝ ꝛ ſiliq̃⁹ vel deſermẽtis vitiũ vltie ſiccis. Et in eſtate ex myrto malograno citonio pꝛuno ſalice ꝛ ſiliq̃ vel ſalte de ſmẽtis. ¶ Lamere quoq̃ ſint ſpatioſe nitide ab oi fetoꝛe ꝛ oi imundicia ꝓuate:nõ tñ hũide neq̃ reumatice:in qb⁹ ſternant herbe rami ꝛ floꝛes ꝛ fructus boni odoꝛis ꝛ ſpẽs aromatice:ſic. v.g.ihyeme maioꝛana oꝛimũ gariofilatũ mẽta meliſſa calamẽtũ roſmarin⁹ folia citri ꝛ fruct⁹ eiuſ ꝛ ipſi fruct⁹ ꝛ aſſaꝝ ꝛ ſiliq̃. Et fumiget ſepe camer a cũ reb⁹ odoꝛiferis poſitis ſup pꝛunas. Jſidoꝛus dixit. Fumus ſtoꝛacis.ſ.calamite purgat aerẽm coꝛruptum ꝛ purgat oĩem fumũ peſtilentie.

¶ Lófectio ad fumigādū valde bona tpib⁹ fridis. ℞. laudani ṽnicis. aū. ʒ.i. terbētine masticis olibani storacis. aū. ℥.ʒ. gariof. macis croci xiloaloes grane tinctor. aū. ʒ.i. galie muscate alipte muscate nucis muscate ciperi assari beē albi z rubei calami aromatici folij corticū citri cinamomi aū. ʒ.ij. Incorporent' lr oia in mortario cū pistello calo pus tū teréda terant': vel fumigent' cū xiloaloes xilobal. storace calamita z thure vel cū thure solo. Jté tpib⁹ fridis odoret sepe ex dictis odoriferis calidis q eis magis grata sē z teneāt in māib⁹ ad sepe odorādū pomū qō sic fit. ℞. laudāi. ℥.ʒ. storacis calamite. ʒ.ij. masticis. ʒ.ʒ. gaf. macis nucisma. cinamomi electi croci xiloaloes. aū. ℈.i. ambre. ℈.ʒ. musci dissoluti in vino odorifero vel aq̄ buglose vel melisse gra. v. ꝓficiat ex eis pomū vnū vel duo in modū pile rotū de in mortario cū pistello calo qō sepe odoret' manib⁹ fricatū. Sepe in die dictis tpib⁹ lauēt facies z man⁹ suas cuz vino odorifero aut cū decoctiōe aromaticor. calor. supradictor. ¶ Jn estate vo sternāt i cameris res odorifere frē sic rose viole folia vitj salicis myrti maligranati citoniorū z prunor. z filiū lr tū sepe remoueant'. Et sint i cameris poma pira ꝑsica odorifera pepones citruli z silia. Et fumiget' camera cū pomis odoriferis positis. ℥. prunas. vel cū ꝑfectiōe vtili ad fumigādū camerā tpib⁹ calis q sic fit. ℞. terbētine lote resine pini vel abietis. aū. ʒ.ij. folior. myrti: corticū citri z arācior. z citonior. aū. ʒ.iij. ros. vio. aū. ʒ.ij. sandalor. oiuz. aū. ʒ.iiij. gaf. croci. aij. ℈.i. cōponant': vt. ℥. in mortario cū pistello calo z ponat' ex ea ps. ℥. prunas: z teneāt in manu pomū qō sic fit. ℞. laudani terbētine multotiēs lote z finalr lote in aq̄ ro. aū. ʒ.ʒ. sandalor. oiuz rosar. rubear. vio. folior. myrti corticuz granator. gaf. croci corticū citri cāphore. aū. ℈.i. musci dissoluti in aq̄ ros. gra. v. ꝓficiat ex eis pomū vt supius qō q̄tidie odoret'. Aut loco ei⁹ odoret' ampulla i q̄ sit aq̄ ros. cū pauco aceto i q̄ ponat' de sandal'. ros. vio. cāphora croco xiloaloes z gaf. z yreos Aut odoret' spōgia in p̄dictis infusa modicū exp̄ssa q̄ silr nari⁹ applicet'. Silr ampulla vel spōgia p̄t fieri ex vino odorifero vel ex spēb⁹ calis odorāda tpib⁹ fridis. ¶ Et scias q odorabilia frida nō dñt expoliari a pmixtiōe quorūdā calidor. ēt tpe magni estus: q: ꝓueniētia hñt cal'a cū spū maiorē: z q: iuuāt in delatiōe fridor. Et dñt qdā q cal'a in p̄seruatiōe sanor. oi tpe plus ꝓueniūt q̄z frida. Et ℥oar qdē cō cessit in tpib⁹ calis suffumigationē cū calis vt cū kitrā z silibus. Attn cū fit cū calis oz fieri in absentia hitātiū vel longe ab eis vt nō ꝓueniat odor eor. ad ipsos: sz solū iuuēt in desiccatiōe aeris z ꝓsumptiōe z corruptiōis ei⁹. Sepe lauētur tpib⁹ calis facies z man⁹ cū aceto z aq̄ ro. mixt̄ vel cuz decoctiōe ro. vio. z folior. myrti. ¶ Uere āt z autūno i oibus p̄dcis fiat mixtio calor. cū fridis eq̄lr ℈ z q videbit' expedire. ¶ Pro his oib⁹ de rectificatiōe aeris: dixit Aui. Jn p̄seruatiōe itētio ē vt rectificet' z siccet' aer z fiat boni odoris z ꝓhibeat' siue ꝓiciat' ei⁹ putredo cū q̄cūq̄ re sit illa. s. illa q̄ vter̄ ad aerē rectificādū siue sint flores siue herbe fruct⁹ siue aliq̄ ex spēb⁹ aromaticis: z siue sint cal'a siue frida: oz q̄ hēant p̄dictas tres ꝓditiōes. s. q̄ sit deficcatiua z cōsuptiua hūiditatis aeris z vapor. aeri mixtor.: z q̄ sit bō odoris vt ꝓfortet vtutē: z q̄ sit rectificatiua putredis z ꝓhibitiua: z noians res Aui. solū noiat calas ad iplem tres p̄dcas intētiones. ¶ Dñt qdā: vt. ℥. q̄ aer sanor. meli⁹ rectificat' p cal'a q̄z p frida: fortasse: q: eor. odor ad iteri⁹ stat in aere: aut q: vt dcm ē signāret frida nō eē expoliāda a calis Et Al. dixit. ea cōmiscēdo ꝓfert si fum⁹ ō thure costo z storace xiloaloes sādalis z cāphora z myrto fiat. ¶ Quātaz viz hēant aromatica z ignis in ꝓhibitiōe pestilētie ōclarauit Ipo. vt recitauit Gal. in lib⁹ de tyriaca ad cesarē: vt scribit' a Rab. i. 24ª pticula suor. affozismor. Jnqt. Peste accū seruare hitatores sue terre ab ipsa peste icolumes. Et p̄cepit ipsis hitatorib⁹ vt ignē imitteret' circūcirca terrā ipsaz ex multij lignis z frōdib⁹ z flozib⁹ arbor. fragrātiū. p̄cepit ēt eis vt ponerēt sup carbones mltas spēs aromatū z oleorū aromaticor. Et h̄ faciētes a peste q̄ erat eis vicina libati sunt. ¶ Dz āt vnusqsq̄ stare i camera sua q̄tū pōt. Et si cogat' vel exire voluerit nō egrediat' nisi pus: vt. ℥. in aere rectificato morā trarerit. ¶ Dixit Albert⁹ in suo de minera/lib⁹ q̄ delatio carbūculi lapidis vel rubini optimi i ānulis aureis. aerē venenosuz a portāte depellit: z sic a pestilētia p̄seruat. Et dixit q̄ zaphir⁹ silr delat⁹ fugat febres pestilēciales z antraces. Et dixit. q̄ Jacint⁹ collo vl digito alligatus vz ꝑ pestiferas regiōes. Et Costabell⁹ dix. aucitate Ar q̄ cōlibz gen⁹ iacinctor. collo suspēsuz aut digito gestatū si sic portās regionē pestiferā itrauerit ñ ledet'. Et Cōstā. dixit. q iacintinos lapides q vocant' granate collo vel digito vel aliq̄ alio mēbro duxerit si itrauerit ad aliquā pestiferā ꝓuinciā ñ ei nocebit. ¶ Abstinēdū ē aūt z i oi peste fugiēdū ab ira furore z ab angustijs cogitatōib⁹ sollicitudinib⁹ occupatiōib⁹ z timore: z ꝑ oib⁹ a cogitatiōib⁹ epidimie z eor. q ea ifirmant' z moriunt' oiq̄ suspitiōe z mala fide. Et adherēdū ē gaudio z letitie p posse ex oi mō gaudij in ludis z tripudijs sonis musicaliū instror. z cātilenis varijs z diuersis in qb⁹ aia ōlectet'. ¶ Sónus āt z vigilia vtraq̄ magis mō fcā nocēt. q̄re moderate vtēdū ē eis neq̄ són⁹ supra vigiliā multū excedat. neq̄ vigilia. ℥. sōnū. Et si pcñ cōmittat' in excessiōe sit pot⁹ in vigilādo q̄z dormiēdo: q: vigilie magis exiccādo iuuāt. Ait āt Aui. oz vt inclinet' regimē ei⁹ ad exiccationē ex oi mō. s. diete in oib⁹ reb⁹ nālib⁹ vel ex oi mō. i. ex oj instro mediciali. Ois vo sónus imediate post cibū fact⁹ nociu⁹ est: sz spatiū inter cibū z sónū interueniat lógū duar. horar. vel plurīū aut admin⁹ vni⁹ hore. Et tāq̄z inimic⁹ vitādus est sónus fact⁹ in ieiunio p⁹ multā stōi inanitionē. Et nō dormiat' in locis aptis neq̄ in his q̄ lōgo tpe fuerūt clausa tñ tenētib⁹: z neq̄ in locis hūidis reumaticis. Jncōsueti dormire de die nō dormiāt. Cōsueti vo sónū diurnū minuāt si són⁹ nocturn⁹ sufficiēs nō fuerit ad māe restaurē poti⁹ q̄z de die. Et cū dormit' spaliq̄ res aromatica iuē nares teneat'. ¶ Regimē vo in motu z qete fricatiōib⁹ z balneo diuersificat' sz diuersa pestilētie tpa. Et. n. cū nō incipit: sz suspitio hz pp sig⁹ ne eueniat tūc qdē qes z otiū z balneū hūectatiuū z fricatio lenis ēt nō ꝓueniūt: qm̄ disponūt ad multiplicationē supfluitatū z putrefactionē. Et eō exercitiū forte fricatio lōga z aspa z balneū desiccatiuū si fiāt debitis tpib⁹ z modis iuuātia sunt in desiccādo z ꝓsumēdo supfluitates z corpor. hūiditates. tpe vo iā icepte pestis balneū hūectās oio vitādū est ēt in valō ꝓsuetis qb⁹ añ inceptionē pestis potuisset ō raro ꝓcedi. Et balneū ēt desiccatiuū vitādū est ppillō qō efficit de aptiōe poror. z pparatiōe introit⁹ aeri corrupto. Et q: anhelituz freq̄ntat siue sit balneū actu siccū aut supha siue po⁹ lic̄ sūt aq̄ termar. z desiccātiū decoctionū: qm̄ in hoc mai⁹ ē nocu^m eius iuua^to exiccatiōis sue. Et ois lotio extremor. cum aqs qbuscūq̄ calis vel tepidis ꝓhibēda ē: ita q̄ ēt capitis lotio vitāda est nisi a valde ꝓsuetis in qb⁹ ēt rarificāda est. Et fricatio ꝓsilr aspa z diuturna vitāda ē. Et dix. Aui. nō oz vt admistret' illud. s. exercitiū qō ōficcet: q̄le ē exercitiū fort̄ qō dilatat poros z pōit necitatē attractiōis aeris plūmi infecti: qm̄ ei⁹ nocu^m mai⁹ est iuua^to desiccatiōis ei⁹. q̄re sūmope fugiēdū ē exercitiū qōcūq̄ ducit ad lassitudinē vl sudorē vel anhelit⁹ freq̄ntiā. Et max^e nociuū ē exercitiū forte mēbror. anhelit⁹ sic̄ flet⁹ mult⁹ z clamor. z vor nimis exaltata aut minus ꝓtinuata sic̄ ē q̄ in scholis legētiū. Exercitiū vo moderatū factū de mane emissis supfluitatib⁹ post aliq̄lē morā ad ignē z in aere rectificato q̄ poti⁹ fiēdū est intra domū q̄z ex nō ē illud qō ꝓhibet': silr neq̄ leuis motus z mitis post cibū: neq̄ ēt leuis fricatio de mane cū pāno leni ad abstergēdū corpus a sordib⁹ cutaneis. Et i sūma

De passionibus aie.

De sōno z vigilia.

De motu z quiete.

Lapides ꝓtiōi gestati ꝑseruant a peste.

De cibis ꝛpotib⁹ ꝓ hibitis.

regimẽ plus dꝫ attinere quieti q̃ motui. ¶ Libi autez vitã di sũt qcũqꝫ hũidi sũt ⁊ maxᵉ cũ calitate debili actu vel po/tẽtia: ⁊ si tales fuerit potẽtia ⁊ actu ꝺterioꝛes erũt: ⁊ ió ma gis vitãdi. Libi ẽt cali lꝫ ficci vel nó hũidi i estate vitãdi sũt tales ãt in hyeme ꝺcedi pñt. Et oi tpe vitãdi sunt cibi diffi/cilis ⁊ dure digónis grossi ⁊ opilatiui mali chimi giatiui ⁊ facile putrescibiles de q̃rũ nũo sũt panis de seib⁹ minutj milio panico melica siue sagina ⁊ panis fact⁹ de fruᵗᵒ coꝛru pto vel tieato alr collecto i locis pestilẽtie: panis ẽt de fruᵗᵒ bono si opirus fuerit nó bñ fermẽtat⁹ nó bñ coct⁹ placẽtu le siue focacie. Et cibaria oia de pasta ⁊ tri. ⁊ lagana ⁊ sim/bella zebule frixelle pastili ⁊ cruste ⁊ bis silia. Et ꝓhibeaᵗ risũ ⁊ oẽ gen⁹ leguminũ. q̃uis Jude⁹. 17°. ꝓti. ꝺcedat lẽtes ⁊ ali⁹ ꝺcedat mes robilias aut pisa. Et ex dictj cibis sũt oẽs cãnes grosse bouie vaccie ceruine arietie ircie ouie ⁊ silẽs bis. Et oẽs carnes decrepitoꝝ aialiũ: ⁊ carnes auiũ in aqs degẽtiũ: ⁊ carnes ẽt nã hũide ⁊ etate vt agnine ⁊ poꝛcelo ⁊ pipionũ q̃uis ẽt carnes alioꝝ poꝛcoꝝ meli⁹ sit vitare. Et ex eis sunt carnes salite. Et q̃cũqꝫ viscera aialiũ ⁊ lac ⁊ ca/seus ⁊ oua idurata ⁊ frixa. Et ex eis sũt pisces bestiales ⁊ pisces lacunales ⁊ malaꝝ aq̃rũ ⁊ cãcri ⁊ gãbari ⁊ anguille ⁊ pisces saliti. Et ꝺe eoꝝ nũero sũt oia cibaria multe vẽtosi tatis. alr. vnctuositatj ⁊ pinguedinis vt herbata adipata tur te artetelle ⁊ silia. Et de eoꝝ nũe. o sunt fructᵇ hũidi ceresa moꝛa pꝛuna pꝛica fic⁹ recẽtes ⁊ vue mature ⁊ dactili recẽtes pepones ⁊ bis silẽs nisi ex eis pauci gꝛa lenitiõis ventris ꝺcedantᵉ ⁊ raro. Et ex eis sunt rape ⁊ napones ⁊ caules ⁊ fungi ⁊ tubera. Et ꝺe eoꝝ nũero sũt oẽs nuclei fructuũ ca/stanee nuces ⁊ auelane pinee fistici ⁊ amig. ꝺulces ꝟꝫ q̃sdã. Et ꝺe eoꝝ nũero sunt sapoꝛes q cũ cibis comeduntᵉ qcũqꝫ ꝺulces sũt: vt q ꝺe sapa sunt aut acuti vt mustarda pipatuꝫ rucheta ⁊ silẽs. Et ex vitãdis sunt ꝺfectiões caleᵉ ⁊ hũide vt pineatũ ꝺyasatirió elariũ ⁊ irigis ⁊ silia. Et gialr vitãda sẽ q̃cũqꝫ sunt supflue hũiditatj gñatiua siue sint talia nã siue artificio vt q in pastelis siue testulis ꝓparantᵉ siue in ollis cooptis. Et q̃cũqꝫ actu calꝺ i vasis eneis claudunt. ¶ Do tus aut vitãdi sunt aq̃ turbida aq̃ grossa aut aliq̃ mala q̃li/tate sapoꝛe vel odoꝛe ifecta. Et vinũ mustũ turbidũ grossũ vinũ ruptũ nõdũ i vase getatũ vinũ coctũ vinũ antiquuꝫ acutũ vel amaꝝ ⁊ vinũ coꝛruptiõi patũ vinũ mali sapoꝛis vel odoꝛis vel in quo gustãtis ñ ꝺelectaᵗ aiuꝫ. Et dix̃ Auí. nó oꝫ vt admínistrenᵗ vina: ⁊ intellexit de vinis ꝑdictis ꝓ bibitj. Et si absolute itellexerit de oib⁹ retulit se ad regiões calꝺas vel ad eos q ꝟꝫ legẽ nó bibũt vinũ: qb⁹ ꝓpincõsuetu dinẽ vinũ eẽt pestifero tpe nociuũ. Et vitẽt pot⁹. ꝟ. indige stũ cibũ. ⁊ ois pot⁹ actu calidus vel tepiꝺ⁹. ¶ Libi ãt qb⁹ vtẽdũ est añ inceptioné pestilẽtie ⁊ post sunt panes facti de fruᵗᵒ bono solido nõ coꝛrupto neq̃ in anno pestilẽtie saltẽ in loco vbi ẽ vel fuit collecto bñ fermẽtat⁹ ⁊ bñ coct⁹ mo/dicũ salis hñs nó calꝺus: ſꝫ recẽs vni⁹ diei vel duoꝝ a coꝛti cib⁹ duris mũdus. Et carnes sumantᵉ maxᵉ ex auib⁹ ꝓprie fasianis ꝑdicib⁹ ſtarnis coturnicib⁹ q̃libꝫ turdis caponib⁹ gallinis ⁊ gallinaꝝ pullis alaudis ⁊ oi aue pua degẽte in arboꝛib⁹ ⁊ in pꝛatis: siue cãpis. Et sunt pulli nutriti in aere sano ⁊ ex granis sanis iuxta posse. Et ex q̃drupedib⁹ ſt carnes edi ⁊ castrati iuuenis siue annualis agni ⁊ iterdũ car/nes lactãtis vitule ⁊ iterdũ poꝛci semisalite ⁊ asse ⁊ carnes capꝛiolo ⁊ lepoꝝ cuniculoꝝ ⁊ eritij ⁊ interdũ apꝛi. Et pe des q̃drupedũ ꝺomesticoꝝ sunt melioꝛes alijs eoꝝ carnib⁹ Et oua ꝺueniũt tremẽtia seu semidura cocta in aceto cũ te sta sua vel in agresta ⁊ case⁹ modic⁹ in fine mẽse. Et põt ꝺce di lac acetosuꝫ. Et pisces ꝺcedunt boni pauci tñ marini vl ꝺe flumine petroso currẽti. Et carnib⁹ qdẽ supꝛadictis vtẽ dũ ẽ vtpliꝫ assis: rariuꝫ vo elixis. Et tũc maxᵉ in bis q õbi lis digónis exũt ⁊ vẽtris stiptici. Et cũ voluptas fuerit vt exilis eijciaᵗ ab eis ois pinguedo ⁊ maxᵉ a bꝛodijs eoꝝ. Et qdã ꝺocẽt pinguedinẽ a carnib⁹ remouẽ ꝑ semidecoctionẽ eaꝝ in aq̃. qb⁹ semidecoctis abijciaᵗ elixatura eaꝝ tota ⁊ alia eis supponaᵗ q̃ mũda in aq̃ ipsaruꝫ cõpleaᵗ decoctio supaddẽdo aliquẽ ꝺe succis acetosis: ⁊ pñt post ipsaꝝ eli/rationẽ ꝓparari insultio. i. cũ aceto ⁊ geladia siue ſpẽb⁹ vel cũ paucis ſpẽb⁹ in hyeme vel in nuruto vel berbeña vel ri bessa simechia vel romoniada. i. cũ succo granatoꝝ aceto/soꝝ vel muꝛoꝝ vel cũ acetositate citri aut succo citrãguloꝝ vel limonũ ⁊ siliuꝫ. Et sint carnes q̃ in estate moꝛtue nõ ste terint vltra diẽ vnũ: ⁊ in hyeme vltra tres vel q̃tuoꝛ. Et in medijs tpib⁹ vltra ꝺies duos. Faciãtqꝫ saltẽ nobiles decoq florenos auri. ß. vel. 10. ¶ Et cũ carnib⁹ pñt comedi in hye me sapoꝛ de sumach cũ sandal⁹. ⁊ ſpẽb⁹ aromaticis paucis vel salsamẽtis cũ aceto vini vel agresta vl aliquo alio ex suc cis agrestib⁹ vl acetosis: ⁊ ſpãlr aceto vini pp disponẽ stoꝝ ipsoꝝ aut mẽbꝛoꝝ spũaliũ vel neruoꝝ: vtant succo grana toꝝ ꝺulciũ cũ ſpẽb⁹ vel rectificent illa acetosa cũ zucᵉ ⁊ ci/namomo vel remittaᵗ acuitas aceti cũ vino decoctiõis ma sticis vel liq. Et in estate ⁊ alijs tpib⁹ fiant sapoꝛes cũ aliq̃ succoꝝ agrestiũ vel acetosoꝝ sine ſpẽb⁹ vel cũ ſpẽbus q̃ fic fiunt. ℞. interioꝛis ciamomi electi. ʒ. i. cardamomi gaꝛ. cro ci. coꝛiãdꝛi ꝓparati berberoꝝ sandaloꝛuꝫ citrinoꝝ. aã. ʒ. ij. xiloaloes galãge. aã. ʒ. i. ⁊ in fine mẽse comedaᵗ coꝛiãdꝛuꝫ ꝓparatũ ꝺditũ. Et iude⁹ qdẽ. 17°. ꝓti. ꝺcessit bꝛodiũ pissoꝝ ⁊ lẽtiũ siue robiliaꝝ ⁊ ꝺcessit cucurbitã q̃ ꝺueniꝫ si cũ mul/ta agresta sumiᵗ. ¶ Et ꝺueniũt ex fructib⁹ cappes cũ ace/to. Et ꝺueniunt ex fructib⁹ in fine mense mala ⁊ pira ⁊ citoꝛ nia cocta: ⁊ pñt ꝺcedi passule ⁊ iuiube. Et in pñᵐ mẽse cari ce pingues pauce in hyeme. ⁊ in estate añ cibũ pꝛuna matu ra ⁊ pauca ceresa acetosa. ¶ Et ex herbis ꝺueniũt i hyeme maioꝛana saluia melissa roſmarin⁹ mẽta: ⁊ betonica inter oẽs. optia. n. est. Et in estate lactuca endiuia scariola poꝛtu laca ⁊ acetosa maxᵉ ꝺe qua ꝺr. q̃ si accipiaᵗ ex ea mane ⁊ ve spere bolus vn⁹ nó patiet a pestilẽtia: ⁊ silr lapaciũ acceto suꝫ ⁊ ifoliũ acetosũ ꝺcm all'ia. Et vincetoxicũ optimũ ẽ oi tpe ⁊ boꝛago ⁊ bugloſa endiuia siluestrj ⁊ cicoꝛea. Et gdã ꝺcedũt paꝝ allei vel cepe vel rafanide. ¶ Et ꝺñt alij. ñ ere at aliqs ad aeꝛẽ foꝛas nisi pꝛi⁹ cõederit duas nuces vel aue lanas aut tres vel q̃tuoꝛ amigdalas ꝺlces mũdas cũ duab⁹ caricis ⁊ aliq⁹ folijs rute cũ qb⁹ bibat paꝝ vini boni odo riferi parũ limphati aut nisi biberit de vino odoꝛifero cũ aliqua ꝺfectione bona vt hyeme cum aromatico roſ. vel gariofilato aut cũ coꝛtice citri cõdita. Et i estate cũ triasan dalis vel manuχpi cũ plis ⁊ sine ⁊ medijs tpib⁹ cũ ꝺraro don abbatis ⁊ silib⁹. ¶ Cõuenit ãt ex potib⁹ vinũ subtile albũ ⁊ debile limphatũ aut rubeũ clarũ ponticũ aromaticũ. vinũ ẽt subtile potẽs ꝺcedi⁹ hñtib⁹ digestiuã ꝺbilẽ: ⁊ maxᵉ in hyeme ac ẽt cũ medicinis ⁊ ꝺfectiõib⁹ sumendis. Dixit Guil. sit vinũ stipticũ limphatũ cũ aq̃ veri frigoꝛis. ſ. pꝛi⁹ de/cocta ⁊ postea i frigerata: aut sit pot⁹ acetũ limphatũ ⁊ vinũ granatoꝝ aut aq̃ frida cũ pauco zucᵉ aut vinũ berberoꝝ. ¶ Aut iulep. qõ sic fit. ℞. scabiose betonice camedreos ca lameti cicoꝛee maioꝛane taraxacon. aã. M. i. coꝛticũ citri ⁊ seis eiuꝫ mundati. aã. ʒ. i. zedoarie ben albi. ⁊ rubei calami aromatici sticados. aã. ʒ. iiij. berbe ꝑdicte ⁊ spẽs ꝺtuse po/nantᵉ in. li. vi. aq̃ ꝺimittantᵉ sic duob⁹ ꝺieb⁹ in vase coopto. ꝺeide aq̃ ipsa cũ oib⁹ rebus infusis in ea ponantᵉ i alẽbico ad distillãdũ ⁊ ad oẽm libã aq̃ q̃ ab eis distillat ponantᵉ. ʒ. vi. zucᵉ albi solidi. ⁊. ʒ. ß. aceti acutissimi: ⁊ fiat iulep aro/matizatũ cinamomo mace ⁊ croco. Cõuenit. n. in tpib⁹ fri ꝺis ⁊ silr regiõib⁹ ⁊ cõpl'onib⁹ fꝛidis. imo ⁊ in feb'ib⁹ pesti lẽtialibus lẽte calitatis. ꝺosis. ʒ. i. ß. cũ aq̃ melliſſe. ¶ Aut bibaᵗ iulep. qõ ꝺueniꝫ in calis opl'onib⁹ tpib⁹ ⁊ regiõib⁹ ⁊ ꝺefendit a pestilẽtia estiua ⁊ vꝫ mirabilr in febꝛe pestilẽtia li multe calitatis ⁊ in causone ⁊ sic fit. ℞. lactuce poꝛtula/ce spuiue scariole endiuie taraxacon cicoꝛee acetose trifolij acetosi rostri poꝛcini boꝛaginis ⁊ bugloſe ⁊ floꝝ eaꝝ. aã. M. i. roſaꝝ rubeaꝝ violr. floꝝ nenufaris. aã. ʒ. iij. ſe. endi/

De cibis ⁊ potib⁹ cõcessis.

uie scariole portulace ⁊ acetose.aū.ʒ.vi.seis coti mundati. ℥.i.seiuʒ cōi fridor floꝝ rosismari.aū.ʒ.ij. sādaloꝝ oiuʒ berberoꝝ.aū.ʒ.iij. Infundāt oia i lib.vi. aq̄ p duos dies: deiñ totū ponat i alēbico ad iulepizādū ⁊ fiat cū zuc ſyru p⁹ ⁊ acetosef cū ciato vini vl'cū aliq̄ succoꝝ acetosoꝝ ⁊ aro matizet cū spodio ⁊ pauca cāphora ⁊ i fine decoctionis.ʒ. iiij.aq̄.ro.de oyamusco addat ⁊ cōpleat i eo decoctio.dos. ℥.i.ʒ.cū aq̄ acetosa. ¶ In tpib⁹ medijs pt miſceri vinū cuʒ iulep.de pdcis cū aliq̄ eq̄lr vel ieq̄lr ℈ ꝙ videbit̄ ꝓuenire. ¶ Uitet satietas nauseatiua ⁊ ebrietas.imo null⁹ p̄sumat ad sūmū se replē cibis vel potib⁹:ſz appetitu adhuc vigēte ⁊ cōestiōe deſistat ⁊ potu.vitet q̄ieiunū ⁊ ois tolerātia famis ⁊ sitis. Famis.n.tolerātia ſtōm putridis replet hūori/bus. Et sitis tolerātia iflāmat:⁊ vtriuſq̄ ſil'tolerātia ē tutē deijcit. Inter p̄ādiū ⁊ cenā iterueniat ſpatiū ab octo horiʒ vſq̄ ad decē:p varietate digestiue horiuʒ Aue. tñ 6⁹.colli. accipit mediū dicti ſpatij ⁊ voluit ꝙ in nouē horis celebra ta ſit digó ēt i mēbris cibi p̄assūpti. Quocūq̄ tñ ſit non dʒ gs cibū sumē aut potū pp gulositatē.imo nō niſi excitatus fuerit appetit⁹ ver⁹ nō mēdosus niſi hūerit qs appetitū ōie ctū.nā tē ad ip̄ʒ exacuēdū conari dʒ. ¶ Uitet coit⁹ p posse ⁊ icōsueti coire tpa pestis ei ſi assuescāt. Cōsueti ēt pl'ʒ eius minuāt. ¶ Uitet varietaʒ ferculoꝝ ⁊ epulaꝝ ⁊ ēt vinoꝝ ni ſi ad excitādū appetitū illō fiat ⁊ nō fiat p̄telatio lōga i mē ſa. ¶ Oi die.q̄rat̄ ſupfluitatū expurgatio cōpleta ſi pole est mane ⁊ sero.⁊ ſi sic ſponte nō fuerit iuuet̄ artis beneficio.

¶ De p̄seruatiōe a pestilētia p instr̄m potionis. Cap. vij.

Reseruatio a pestilētia p̄ inſtr̄m potionis tres hʒ itētiōes. q̄rū p⁹ cor⁹ purgat oigóne p̄missa ſi nēcia fuerit ⁊ eijciat̄ ſupfluitas ⁊ q̄sti ⁊ q̄lis. Dix̄. 6⁹. de regie sanita. i q̄ fuerit cor⁹ mūdū de vtraq̄ ſpē corruptiōis ſanguis.ſup.⁊ alioꝝ hūoꝝ de corruptiōe q̄sti ⁊ q̄lis ñ poterit ꝓ eū epidimia. ¶ 2⁹ intē. cor⁹ alterat. ⁊ ʒ⁹ bezereales medicias miniſtrat. ¶ De ipletiōe p̄ itētiōis dixit Jude⁹. 17⁹ ꝓti. fac flōmiā. ⁊ purga te. ¶ De flōmia scien dū ē ꝙ añ ieptionē corruptiōis aeris ꝓsueti flōmari flōmē tur p̄ aplī⁹ ⁊ icōsueti ei assuescāt pmittēt̄ib⁹ ꝑticularib⁹. vū tñ nō multū i eis trahat̄ de ſanguie.imo nō niſi q̄stū virt⁹ idicat.max⁹ aūt flōmādus ē ille in q̄ restricta fuerit aliq̄ cō/sueta sanguis eūo. Cū vo iā incepit aeris corruptio flōmia ēt ñēda ē ſi oʒ vt partiat̄:⁊ pauꝝ de ſanguie in vice trahat̄. Et q̄dā tūc tpis flōmiā fieri iubēt oi mēſe lunari circa pleni luniū extrahēdo de ſanguie oi vice circiter.ʒ.iiij. Oʒ ſi flō/mia aliq̄ de cā fieri nō poterit fiat ſanguiſuga p̄ appō nati/cis iuxta ānū. vel ſub culo vel fiat ſcarificatio in eisdē locis. ¶ Post ſāguis minutionē dent̄ ſepe mūdificātia ipʒ q̄ ife rius dicent̄: Si vo ali⁹ hūor a ſāguie peccat cū cōperēti me dicina purget̄:⁊ fiat ei⁹ cōis eūo vē ⁊ autūno ⁊ alijs ēt tpi bus. fiat ēt ⁊ sepe corpis lenitio. Dixit Aue. 6⁹ coll. Res vē trē lenificātes hʒ tpe optie sunt quēadmo⁹ sunt tamarindi viole cassiafi.⁊ māna. Et de his posita sūt plura in gūli cu ratiōe febriū hūoraliū. Et ꝓueniūt in hʒ clysteria leniētia ⁊ abstergētia. Et ꝓuenit freq̄ns eūo cū pillulis ruffi q̄ infra ponent̄. ¶ Uomit⁹ aūt hʒ tpe ꝓuocādus nō ē niſi pīʒ nā moueat mām:⁊ mā insultū fecerit ad os stōi: puocat.n. vo mit⁹ mās malas poti⁹ vſus p̄ncipalia ⁊ nobilia q̄ diuertat Et ʒoar q̄dē in p̄seruatiōe ab epidimia aerea ⁊ aqa posuit medicamē solutiuū in quo posuit sterc⁹ colūbinū:deiñ sub dit. Nō putes me apposuisse sterc⁹ colūbinū a casu ⁊ sine cā Immo elegi ip̄ʒ ob hʒ q̄ laxat grossissimū hūorē p̄p̄ie pp cōformitatē sue sbe ster corose cū sba humoꝝ qb⁹ subintra uit putredo a malitia aeris inspirati siue aq̄rū malaꝝ. Et dixit.si p̄cedes pistā viā p̄spabis. ¶ 2⁹ aūt itētio cōplet̄ cū rectificātib⁹ cōplōnē ⁊ reddētib⁹ eā ꝓpriā cōplōni cause pe/stilētie:⁊ ꝓueniūt q̄cūq̄ serositatē ſanguis ⁊ cole acuitatē remittūt. ¶ 3⁹ vo intētione ip̄lēt medicie simplices ⁊ cō/posite q̄cūq̄ vtutē hñt resistendi venenositati aeris. Et de simplicib⁹ ē bolus armen⁹ de q̄ scribit̄. 17⁹. ꝓti. Jnqt Gal. hēmus expiméto ꝙ bolusarmen⁹ ꝓfert mirabilr epidimie cū daf in potu cū vino subtili liphato si nō adest febris.⁊ nunq̄ vidi aliquē assumētē ipſuʒ q nō liberaret̄ ab ea auxi lio dei ⁊ po⁸ei⁹. Et Aui. dixit. in 2⁹ cañ. in ca⁹ de bolo arme no. ꝙ pl'es iā sanati sūt a pestilētia mag⁸ pp assuetudinē bi bēdi bolū armenū cū vio subtili. Et sunt q̄ laudāt ip̄ʒ p̄i⁹ cū aq̄ ros. sit aūt subtilissime puluerizat⁹. ⁊ dosis eius ē a. ʒ.ʒ. vſq̄ ad.ʒ.i. Et de eis ē terra sigillata cū sumit̄ ℈ ꝙ di ctū est de bolo. Et ex eis est: vt qdā dñt tormētilla cū sumit̄ ex radice ei⁹ oi die.ʒ.i. Et ex eis est betonica cui⁹ puluis dʒ sumi in hyeme cū vino subtili liphato. resistit.n. venenosi/tati:⁊ eā ad extra cor⁹ expellit. Et cicorea ſil'r facit cuʒ su/mit̄ in estate. Et ex eis ē semē citri mūdatū cū sumit̄ ex eo oi die a trib⁹ de seibus ei⁹ vſq̄ ad. vi. seia. ¶ De medicis āt cōpositis bezear alib⁹ sūt tyriaca ⁊ mitridatū. Et qdā p̄ex/cellunt mitridatū tyriace:⁊ qdā tyriacā p̄ponūt mitridato Et dñt ꝙ tyriaca sup oia vʒ ⁊ ꝙ ꝓfert in oi pestilētia si ē cū putredie ⁊ venenositate: ēt si cā ei⁹ fuerit cal'a vel aeris cali tas. eteniʒ ꝓsumit supfluitates ⁊ resistit putrefactioni. ⁊ sui p̄petate malitiā putredis ⁊ ei⁹ venenositatē depellit ⁊ ꝓbi bet. verūñ cū cā pestilētie fuerit cal'a dñt dari rari⁹: ⁊ i mi nori q̄titate:⁊ cū reb⁹ fridis. alterātib⁹ ipti⁹ calitatē ⁊ inuā tib⁹ p. p̄prietatē ei⁹ hīc cū succo granatoꝝ muroꝝ vel aceto sitatis citri ⁊ filiuʒ. Sic.n. data i oi pestilētia accidēte ⁊ tpi bus calis secure assumi pōt. Adiuuat āt ad remittēdū lenio nē sue calitatis ei⁹ sumptio i horis fridioꝝ⁹ diei ⁊ puerso regionis ad fridū. Et sic data opat̄ sua forma ꝑ venenosita tē nō calefaciēdo:qō ē ēt: qr res in pua q̄stitate sūpta a q̄li tate modicū opat̄:⁊ tñ a forma opat̄ multū. naʒ q̄litas ad agēdū regrit maiē q̄stū. q̄ forma ſpecifica. Oʒ ſi pur aliq̄ le sio sua calitate inferret̄ cū pua sit re'sitia magni iuua'' tolerā da ē. Ipſa nāq̄ tyriaca ſola in pestilētialib⁹ ⁹ pstitutionib⁹ potes est auxiliari his q iā occupant̄ a peste:⁊ q eā bibunt nō sunt a pestilētia occupati ⁊ eos q anticipauerūt patiad sanari i posse disponit. ¶ Jnqt Rabi in 21⁹ pticula suoꝝ aff. ꝙ Gal. dixit. in lib. de tyriaca ad Cesarē. Quidā medic⁹ ſa/piēs rettulit mihi ꝙ i terris antiochie morbo pestilētiali q̄dā tpe appente: cui morbo oēs medicie debiles iuenieb⁹/tur ꝓsuluit hoib⁹ regiōis illi⁹ sumere tyriacā. ⁊ occupati a morbo ipſo q tyriacā sūpserūt bñficiū sūpserūt ⁊ a morbo sūt libati ⁊ mortui sūt q eā ñ receperūt. Et q nōdū occupa tus erat a morbo ipſo ⁊ tyriacā sūpſit ab eo p̄seruat⁹ est:⁊ nō est mirū:q medicina ista ē ꝓpria oib⁹ venenis:⁊ cōpetit in egritudinib⁹ in qb⁹ alie medicine debiles mueniunt̄. Et hʒ inest ei a vtute miraculosa quā hʒ q̄ris tñ Gal. dicat ⁊ Rabi p̄firmet tyriacā iā occupatis a morbo pestilētiali ex/hiberi debē ⁊ bonū sit ⁊ vtile in oib⁹ morbis fridis ⁊ in oi bus ēt in qb⁹ calitas ē lēta ⁊ nō itēsa. Attñ q̄ morb⁹ pesti lētialis ēet intēse calitatis: aut in hoie colico iflāmabili: aut esset estas estuosa ⁊ in regiōe calissima dimissio ei⁹ melior est q̄ ipſius exhibitio.⁊ max⁹ ſi fuerint medi⁹ alie fride ꝓue niētes. Et ad hʒ figiandū loq̄ns Aui. p̄p̄e de p̄seruatione a febre pestilētiali q̄ ē morb⁹ cal's: notāter dixit. ō eis qb⁹ ab ea fit euasio ē administratio tyriace ⁊ mitridati añ eā. i. añq̄ occupet accipiētē dictas medicinas. ¶ Et subdit. max⁹ cū alio regie bono i cibis ⁊ medicis alijs. Tyriaca ergo dixit Aui. in ſuo de virib⁹ cordis: secuʒ efficit vtutē se ab occur ſu pestilētialiū febriū ⁊ a p̄anis hūoꝝ morbis: dʒ āt tyria ca tpib⁹ fridis ⁊ cōplonib⁹ fridis ⁊ in oib⁹ cāis fridis fre/q̄ntiuʒ dari. Et eʒ in calis. Et dosis ei⁹ in fridis sit maior. vſq̄ ad. ʒ.ij. vſq̄ ad. ʒ.iij. in calis vo minor. vt a. ʒ.ʒ. vſq̄ ad. ʒ.i. ¶ De pillis aūt ruffi. dixit Al. i li. 4. Un⁹ antiquoꝝ pbo/ꝝ .s. Ruff⁹. dixit. q̄ ſi due ptes sumant̄ aloes. ⁊ myrrhe ⁊ cro ci. añ. ps. i. ⁊ dec̄ ex eis in p̄n⁹ mortalitat̄ vſq̄ ad pōd⁹. xiij. alkilach ſinguli⁹ dieb⁹ cū. ℥.i. vini tpati max⁹ affert iuua⁹

Pille ruffi ⁊ sunt di cte cōes.

ꝛ affirmat ille se neminē vidisse hac medi[a]i ꝑn° mortalitaꝫ vtēte nō euasisse. Et. A. dixit. ꝟ medicamē ē iuua[m]. Et sumit ex eo oī die circiter. ʒ.i. Et q̄uis dicāt. q ꝟ medicamē ſūptū i puluē melioris sit opōnis. tñ cōiter ꝓficiunt ex eo pillē cū vio ꝛ cū vino oīt sumi ꝛ dos. eaꝝ ē. ℨ.i. vsq; ad. iij. Et fere oēs Auctores q fuerūt p[2] ruffū affirmāt iuua[m] haꝝ pillaꝝ. Et si bñ ꝓfiderant cōponētia eas vē iuuatiua sunt: purgāt. n. ſupfluitates corruptas p aloen ſine molestia. Et p aloen ꝛ mirrhā ꝑseruāt a corruptiōe cū ēt cadauera ꝓseruent: ꝛ ꝓfortāt cor p crocū: ꝛ vinū defert vtute eoꝝ ad oia membra: vñ dīt qdā. q sicut olla bulliēs mediāte spatula ō/spumat: ita corp[2] p vsuꝫ pillaꝝ ruffi. ab oi spūositate ꝛ malitiosa hūiditate depurat ꝛ eis adhuc nō ē inuētū medicamē cōp. Colici tñ ꝛ hitates regiōes calas ꝛ p̄cipue i tpe ml' tū calō dīt eis vti ꝟ hāc descriptionē. ℞. myrrhe croci boli armeni coralioꝝ rubeo. karabe. aū. ʒ.i. keb. ʒ.ij. aloes epatici ad pōd[2] oīuꝫ. Cōficiant vt ſupiores: sūt. n. valde bone.

¶ Et de ꝓferētib[2] i p̄seruatiōe a pestilētia ē eliuꝫ de mirabo. ꝛ pillē ipiales: i qb[2] p solutiuo igrediunt aloes ꝛ reu barbaꝝ: ꝛ max[a] qñ in eis addit agaricū i ſubduplo reuba.

¶ Et laudat ſyrup[2] de fumoter. q sic fit. ℞. corticū mirab. citri. ꝛ kebu. aū. ʒ.ij. floꝝ borragis ꝛ buglo. vio. absinthij cu scute foliculoꝝ sene. aū. ʒ.ʒ. mirabo. indoꝝ. ʒ.i. ro. rubeaꝝ cōpletaꝝ liq. aū. ʒ.vi. epithimi. ʒ.iiij. polipodij q̄rcini aniſi feni. aū. ʒ.iij. prunoꝝ damaſ. passu. enucleataꝝ. aū. li.ʒ. ſuci fumiterre depurati ſine coctura lib.ij. tamaridoꝝ. ʒ.iij. oīa decoq̄nt in aq̄ p̄ter dcm̄ succū: ꝛ p̄ter flores. s̄. dictos ꝛ epithimū. in lib. xij. aq̄ font[3] clare donec redeāt in li. vi. tūc addant flores ꝛ epithimū ꝛ bulliāt vno puo feruore ꝛ deponant ab igne: ꝛ cū tepuerit manib[2] ꝓficiant ꝛ colent: ꝛ colature addat ſuccus fumiterre ꝛ mell'. ros. colati. ʒ.vi. ꝛ zuc' rubei lib.ij.ʒ. ꝛ depurent: deiñ coq̄nt cū puluē turbith ꝛ reubar. aū. ʒ.i. ligato i petia rara q̄ sepe ofricent. mūdifi cat. n. sāguinē ab hūoꝛib[2] ſalsis ꝛ aduſtis ſine molestia do sis. ʒ.iij.

¶ Hic ē tro. ſolidatiu[2] ſpūuꝫ sumēd[2] oī mane ad q̄ titatē. ʒ.i. cū. ʒ.ij. vini puri. ℞. ebliocoꝝ karabe sticados arabi. seis citri mūdi coralioꝝ ru. spodij limature eboris. aū. ʒ.ʒ. ambre margaritaꝝ mirtilloꝝ croci. aū. ʒ.i. terre sigillate boli armeni. aū. ʒ.i.ʒ. cāphore. ʒ.ʒ. cinamomi electi. ʒ.ʒ. chri stali optie triti. ʒ.ij. cāphora cū cinamomo sit optie pistent ꝛ reliq̄ p se postea optie misceant: ta cōponant troc. Jn esta te cū mina aromatica: in hyeme cū vio decoctiōis zedoarie vel cū tyriaca.

¶ Tro. alij boni ꝓferētes senib[2] ꝛ flāticis ꝛ cāis ꝛ tpib[2] fridis. ℞. xiloaloes nardi masti. galiemuſ. carda. cina. croci. aū. pt. i. troc. tyri. pt. ij. cōponāt cū optio vino do. ʒ.i.

¶ Alij ꝓueniētes colicis iuuenib[2] cauſis ꝛ tpib[2] calis. ℞. spodij limature eboris cristali. aū. ʒ.i. ros. rube. mirtilloꝝ ſandaloꝝ citrinoꝝ karabe boli armeni. aū. ʒ.i.ʒ. croci xiloaloes zedoarie cāphore. aū. ʒ.ʒ. ꝓficiant cū iulep ros.

¶ Et ellū qdē de gēnis descriptiōe Mes. ē defendēs bonū verūtn oꝛ vt in calis dispōnib[2] aromata cala q̄ i ſp̄z igrediunt multū minuāt.

¶ Et scias. q linitio ptiū cordis cū balsamo optio defendit ne cor patiat ab aere corrupto.

¶ De p̄seruatiōe aūt a pestilētia ab ags malis corruptis p uenīēte sciēdū ē q vitare oꝛ oēs vsuꝫ aq̄. Qꝛ si ñ fuerit pole sumant tūc aq̄ pluuiales aut ex fōtib[2] aq̄ꝝ locoꝝ altoꝝ ꝛ decoq̄nt ꝛ rectificent q̄stū pole fuerit max[e] cū ꝓhibētib[2] q putrefactiōe. Dixit. Zoar. cū aq̄ paꝝ aceti misceat ꝛ max[e] fecaniabi ē iuuatiuū admiscendū cū ea. Et subdit narraue rūt. s. antiq q cepe ꝓferūt ab ags malis ꝛ idē dixerūt de alijs. Ego aūt dixit ipse. vitupo cepas i ꝟ cāu: qꝛ gīant hūo rē grossum ꝛ acutū: ita q gcūq; vsus fuerit illis patiet' vltio fetoꝛē oris q̄ pcedit ex stō.

¶ Et dix[it]. putoq; cōestio sup. ēt aliū degētiū in ags addit ad lesionē malaꝝ aq̄ꝝ mālfe ste: sic ꝛ oīa gīa lactis dulcis: ꝛ nō dulcis faciūt illud idē. Et dixit. abstineāt ab oīb[2] gīib[2] carniū ꝛ ouiū q̄ nutriunt fortiter: ꝛ max[e] si fuerit cū eis calitas ꝛ humo ꝛ ab oibus hūectātib[2] vtute cauēdū ē. Et dixit. granata dulcia ꝛ aceto sa. sup. ꝛ muza in ꝟ casu bōa sē ꝛ cōestio agreste ꝛ limonū ꝛ acetositaꝫ citri ꝛ se. ei[2] ꝛ corticis ipsi[2] iuuat a lesiōe aq̄ꝝ malaꝝ. Et idē faciūt turiones feniculi ꝛ semē ei[2] ꝛ radices carsene. i. vrigi. Et dixit. sumat' ō e'larijs magnis tyriaca ꝛ mitridato oī die 4[a] ps. ʒ. vni[2] ꝛ abstineāt a cibo vsq; ad meridiē: qm̄ reddit' securitas p illud a mutatiōe aq̄ꝝ malaꝝ. Dixit Rabi. in 2[a] pticula q Hal. dixit. i pticula medicinaꝝ cōpetētiū morbis dat' ad bibēdū de tyriaca volēti facē pegrinationē ad expulliōnē nocu[m] aq̄ꝝ malaꝝ q̄stitaꝫ vni[2] fabe magne cū. ʒ. vi. aq̄ cal'e añ cibū.

¶ Et dixit Zoar. de rectificatiōe aeris i ista ꝛ de ordinatiōe cibi p̄cedēdū ē sic dcm̄ ē. in pestilētia aerea.

¶ Et dixit Zoar. cū pestilētia fuerit ex assūptōe ciboꝝ malo[m] ꝛ venenosā nāz ꝓuersoꝝ tūc oꝛ vt hoies ꝓseruent ab illis malis cibis. ꝛ ille q pp necitatē sūpserit ō illis studeat cito cōedē de bonis ꝛ laudabilib[2] sic̄ pane frumēti bñ fermētato: ꝛ carne gallinaꝝ ꝛ edoꝝ lactētiū: ꝛ gallinaꝝ iura sē fortioris iuuatiōis ab egritudib[2] ex malis cibarijs gīaꝫ. Et si fuerit vt[2] fortj ꝛ appuerit i ipso aliq̄ malū sig[m] gīatū ab hūore pessimo ex malo cibo oꝛ mūdificari corp[2] ab ipso. Et dixit. q tyriaca ꝛ mitridatū ꝛ elāriuꝫ eupatorij iuuāt cū auxilio dei ab oib[2] gīib[2] egri[m] gīataꝝ ex malis cibis cū obseruatiōe p̄dcā. Et subdit. Si tibi vī dare ex medicinis liberatiuis venenoꝝ sic̄ smeraldū: ꝛ alia ellia mag[a] fac illud ꝟ q tibi videbit'. ꝟ tñ dcm̄ p̄t ꝛ oꝛ referri ad oēm manerie pestilētie pueniēt' ex corruptiōe. Et subdit. q sine ꝟ indiget p̄uisiōe ꝛ bōa ꝓsideratiōe. s. vt sibi p̄uideat' añ q̄ hūor ille pessim[2] isultū faciat in nāz. in oib[2] āt alijs fiat sic in pestilētia aerea dcm̄ est.

¶ Dixit Ha. xi° de simplici medicina ꝛ scribit' ēt a Sera. vnā bois siue pueroꝝ qdā bibērūt in āno pestilētie ꝛ crediderūt se p ipsam fore sanatos.

¶ Et scias. q appētib[2] signi pesti[l] future mlti stati sibi fieri faciūt cauteria plūma i diuīs ptib[2] corpis max[e] tñ i cruribꝫ. s. genu p q̄tuor digitos ex latere sinistro ꝛ tenēt ea apta vt ſupfluitates q̄ q̄tidianis diebus gīant pilla egrediant. Et sic sequunt donec oēs reliquie epidimie ſublate fuerint.

¶ De febre pestilētiali in generali. Cap. viij.

FEbris pestilētialis ē calor exn[e] accēſus in corde p̄cedēs ab eo in totū corpus nocēs nālib[2] opōnib[2].

¶ Et si qdē fuerit ex aeris infectiōe tūc duob[2] modis pt accēdi calor ei[2] in corde vno° mediāte anhelitu: ꝛ tūc vtpl'z accēdit' i hūoꝛib[2] cordis. Qꝛ ē dix[it]. A. qꝛ qñ fit aer ꝟ mo[m] dcm̄ putredis aer ipse mediāte respira[m] ad cor corrūpit' opl'one ſpūs in ipso ꝛ putrefacit q̄ circūdat cor de hūditatib[2]: ꝛ accidit calitas egressa a nāli. Alio° p positionē vapoꝝ corruptoꝝ in corde: q̄ ē: q aer ingrediēs p poros corpis si inuenit hūoꝛē ad recipiēdū putrefactionē habili tatū putrefacit ipsuꝫ a q̄ putrefacto surgit vapor putridus ad cor ꝛ ponit in ipso calitatē putredinalē q̄ postea spgit in corp[2]. ꝛ nocet ei[2] opōnib[2]. Jste tñ scōus mod[2] raro ꝓtingit: ꝛ si aliq̄n ꝓtingit ē minoris malitie p̄.

¶ Dixit Hal. p ō dix[it]. fe. fit febris pestilētialis q̄stū pp eos q i corpe sunt humores aptos ad putrefactionē cū occasionē breue[t]. i. debilē a ꝓtinēte accepit aial talib[2] hūoꝛib[2] malis repletū. tale. n. corp[2] q̄si p otactū aeris pestilētialis ad hūores suos incurrit febrē pestilētialē: ꝛ aliq̄n accēdit calor pestilētialis i corde ex vapoꝛib[2] eleuat' ad ipsuꝫ corruptis surgētib[2] ex hūoꝛib[2] corruptis in corpe gīatis ex putredie aq̄ vel terre vel ciboꝝ malitia vel ex aliq̄ hūore apa vel pustulā faciēte sua malitia venenosa.

¶ Et hūor qdē q putrefit nō ē sp̄ vn[9] in febre pestilētiali: imo aliq̄n vn[9] aliq̄n ali[9] ꝟ dispōnē hūoꝛ ad recipiēdū putrefactionē. Et ē sic ēt in eodē tpe alicuius vni[2] pestilētie. Sicut. n. vt dixit Aui. in climatib[2] ꝛ locis q b[2] febris pestilētialis cōcat multitudini hoiuꝫ cōcat illic tñ q hñt dispōnē pparatā in seipsis: ita ēt nō cōcat putrefactio pestilētialis oīb[2] hūoꝛib[2] corpis: ꝟ aliq̄n vni vel pluri

Syrupus de fumoterre sanguinē mūdificās ab hūoꝛibus ſalsis ꝛ adustis.

Trocisci spirituum ſolidatiu[2]

De preseruatione a peste fa/cta ab ags malis.

Vsus ceparū facit fetoꝛē oris a stō ꝓcedentem.

De ꝓseruatione a pestilētia ab ags malis corruptis.

bus illi vel illis q̄ hñt in seipsis ꝓparationē ad recipiēdū. Jōq̄ febris pestilētialis.nō est sanguinea tm̄ vel colica tm̄ vel flātica vel melica:ꝫ est vel esse pōt aliq̄ sanguiea aliq̄ colica vel flātica vel melica vel ex plurib⁹ sil'hūoꝛib⁹. Et iō dixit Hoꝛ.q̄ aliq̄ in pestilētia ꝫ diuersitatē hoiuꝫ gñant febres in aliq̄b⁹ sanguiee:i aliq̄b⁹ colice vel flātice vel meli cer:gcunq̄ꝫ.n.hūoꝛ sit ille q̄ est coꝛrupt⁹ coꝛruptiōe pestilen tiali facit febrē pestilētialē q̄ ab illo hūoꝛe dꝫ bre denoia/ tionē:ꝫ plꝫ tm̄ ex hūoꝛib⁹ fiunt pmixtj febres pestilētiales eo q̄ aer circūdās cōiter obuiat oīb⁹ vel plīb⁹ hūoꝛib⁹. Et q̄ vtus talib⁹ tpib⁹ ꝺbilitaf sic q̄ nec bñ digerit nec bonos gñat hūoꝛes nec bñ gubernat:vñ plures putrefiunt hūo/ res. Si tm̄ febris pestilētialis aliquo in vno hūoꝛe fuerit il le vtplīm est sanguis. Et si in plūbus ꝓdominās in eis hūoꝛ ēt est sanguis. Ad q̄ aduertēs Al. dixit q̄ febris pestilen tialis vtplīm est ꝯcluſa. Et post sanguinē est cola. Q̄ō est q̄ sanguis in coꝛde repiꝭ plus z colꝫ circa ipm. Febris tm̄ pe stilētialis ꝓueniēs a putrefactione aq̄ terre vel terre nascē tiū z aboꝛ maloꝛ vtplīm est flātica: q̄ vtplīm pꝛi⁹ obuiat hūoꝛi in stō exīti q̄ō ꝑm plīm est flā. ¶ Est aūt febris pesti lētialis putrida:z inter putridas numeraf:qm̄ ei⁹ subiectū est hūoꝛ putrid⁹:vñ Gal.vbi.s.ait:q̄ vo pestilētiaꝛ memi nim⁹ febriū oīuꝫ a putredie fientiū. Quidā tm̄ oñt q̄ febris pestilētialis ꝓueniēti⁹ sub gñe febris hūoꝛalis reponi ꝺz:z ꝑ ꝓp q̄dā spēm ei⁹ q̄ a mala aeris q̄litate absq̄ eius putre factiōe fit:quā alij ad geu⁹ febris effimere reducūt. Et oñt eā effimerā pestilētialē ꝓp inflāmationē spūuꝫ ab aeris ra biositate fcāꝫ. veꝝ oñt nō ē effi⁹:ꝫ hūoꝛalis:q̄ sil' hūoꝛes inflāmat:z ē de febrib⁹ pñuꝫ dieꝝ:z nō sic effi⁹:ꝫ sic hūoꝛa lis curaf. ¶ Differt tm̄ pestilētialis a febrib⁹ q̄ cōiter hūoꝛa les z q̄ cōiter putride vocanf ꝑ q̄ determinatā hñt cāꝫ ab illis.s.aeris aq̄ vel terre putrefactionē vel alterā alteratio/ nē venenosaꝫ quā nō hñt ille hūoꝛales seu putride.2°:q̄ di spō cause febris pestilētialis ē malignioꝛ z deterioꝛis mane rei q̄ꝫ dispō aliaꝝ hūoꝛaliū vel putridaꝝ:ꝓp quā deterioꝛē dispōnē accñt in pestilētiali q̄dā accñtia q̄ nō fiunt in alijs: ꝓpea dixit Zoar. De febres sunt alijs deterioꝛes z magis remote a sanatione:q̄ nō ꝓtingit in eis fieri crisim sicut in alijs siue cārū coꝛruptio aeris siue aq̄ siue cibi fit:sicut ēt di cit Raſ.18°ꝓti.q̄ febris epidimialis appellata lois est dete rioꝛ z piculosioꝛ z violētioꝛ oīb⁹ febribus. 3°:q̄ alteratio humoꝝ siue ipsoꝝ putredo in febre pestilētiali ꝑm plīm est hūoꝝ coꝛdis ꝓncipalr z raro hūoꝝ in alijs mēbris cōtento rū. In alijs vo febrib⁹ raro cōtigit q̄ putredo vel alteratio sit ꝓncipalr in hūoꝛib⁹ coꝛdis:ꝫ vtplīm ē in hūoꝛib⁹ alioꝝ mēbroꝝ. 4°differunt.q̄ febris pestilētialis magis vī fieri ex fortitudine agētis q̄ꝫ ex disꝑsione patiētꝭ hūoꝛis. Alie vo hūoꝛales z putride plus fiūt ex disꝑsione patiētis hūoꝛis q̄ꝫ ex fortitudine agētis cāe. Et 5°differt febris pestilētialis in mō curationis a curatione aliaꝝ humoꝛaliū z putridaꝝ.

¶ De signis febris pestilētialis. Cap. ix.

Igna febris pestilētialis varianf vno° ꝑm intensum z remissū gradū coꝛ ruptionis cāe vel alterationis q̄litatis aeris.

¶ Dixit Zoar.q̄ erit coꝛruptio febris.sup.vl' alteratio in aere mlta erūt accñtia fortia z q̄ nō erūt fortis coꝛruptio z alteratio erūt accñtia lenia.2°va rianf ꝫ hūoꝛē q coꝛrūpiꝭ z alteraf:q̄ q̄ coꝛrūpiꝭ colera sig⁹ attestabūt febrib⁹ colicis:z q̄ flā flatic̄is z sic de alijs simplr z cōpositē. Et 3° varianf ꝑm diuersas spēs pestilētie q̄ diuersitas max⁹ est ꝑm influxū supioꝝ z disꝑsionē inferio ruꝫ coꝛpoꝝ patiētiū. q̄dā.n. pestilētia aducnit cū syncopi: q̄dā cū spasmo:q̄dā cū sudoꝛib⁹ fridis:q̄dā cū stōi capitis vel pectoris doloꝛib⁹:q̄dā cū sputo sanguinis:q̄dā cū ap/ ptione maloꝝ apatū z pustulaꝝ venenosaꝝ vel cū buboni bus z antracib⁹:z silr de alijs accñtib⁹ in hac febre venire ꝺsuetis vel poſſib⁹. ¶ Dixit Gal. coadunanf in diuersis coꝛ poꝛib⁹ multa pessima accñtia moꝛbū faciētia aut seq̄ntia si cut alienationes doloꝛis nimij sudoꝛes in extremitatibus coꝛpoꝝ friditates in pectoꝛib⁹ caloꝛes in linguis siccitates in oꝛib⁹ fetoꝛes nimie anxietates thetani sub hypocūdrijs vomit⁹ colē solones vētris vrine pessime diuerse i qbusdā melice in qbusdā subtiles in qbusdā grosse in qbusdā spu/ mosa ypostatis in qbusdā nigra z multa alia pessima accñ tia. ¶ Et. G. dixit.in li°.signoꝝ sic̄ scribif.18°ꝓti. Accidit i ea anhelit⁹ alt⁹ z vehemēs nausea z coꝛpis laxitudo z tus/ sis sicca z bothoꝛ sicca rubea z crocea vomit⁹ melie z ege stio spumosa multa:z ꝑ velociter interimit z accidit in ea i ꝑn° anhelit⁹ strict⁹ z pulsus puus spissus:z diuersus:z mo uef patiēs hincide vehemēti motu. Et sentit in die 4° tre/ moꝛē z appet bothoꝛ noiata z cito recedit z adest tussis sic ca cū doloꝛe hypocūdrioꝝ z vomit⁹ colicus z melic⁹ z ege stio melica z poꝛe est q̄ febris motus magis infestet de no cte cū vigilijs multis casus appetit⁹ z coꝛdis doloꝛ z fridi tas extremitatū cū vrina pauca rubea z fetida: z bothoꝛ oris splene magno in longo tpe durāte:z coꝛpoꝛe ąsi idro pico z sudoꝛe fetido:z vt pluries mutaf febris in spasmū litargiā vel tetanū. Sunt itaq̄ febris pestilētialis sig⁹ mul ta de q̄bus vidēdū est. ¶ Primū signū est.dixit Almā.i ꝑn° nō vī esse multa acuitas calitatis cū tangiꝭ eger:ē tm̄ in oc cultis coꝛpis ptib⁹ z eius pfundo multi nocu⁽ᵗ⁾. Et de ꝫ si/ gno dixit Aui.ꝫ febris ē q̄eta exteri⁹.i.ē remissa in caloꝛe in exterioꝛib⁹ z ꝑcipue in extremitatib⁹ ꝓp fugā z reuoca/ tionē caloꝛis ab exteri⁹ ad int⁹ z coꝛ ꝓp nocu⁽ᵐ⁾ in eo pceptū magnū. In ptib⁹ tm̄ coꝛdis exteri⁹ calitas pcipiꝭ maioꝛ q̄ꝫ i alijs. Et dico respectiue ad alias febres in q̄b⁹ percipiꝭ ēt in dictis ptibus calitas maioꝛ:ꝫ nō tm̄ maioꝛ q̄ꝫ tū in pesti lētiali:q̄ō est:q̄ venenositas ei⁹ totis viꝛib⁹ suis petit coꝛ z ptes illas. In alijs ēt febrib⁹ nō fit tanta reuocatio caloꝛis innati:ꝫ tm̄ sig⁽ᵐ⁾ verificaf ꝑm plꝫ:q̄ ꝫ plīm ē q̄ aer putri/ dus nō est excedentis calitatis alterātis coꝛp⁹ ad suā dispō nē:tm̄ aliq̄n esse pōt magne inflātionis ēt in exterioꝛibus z max⁽ᵉ⁾ in coꝛpib⁹ colericis z raris in qbus coꝛruptio foꝛet in hūoꝛe colerico:z max⁽ᵉ⁾ tpe magni estus. Sꝫ dixit Aui.ꝫ feb.est ꝓturbās intus ꝓp foꝛte ipedimētū q̄ō infert coꝛdi z pcipiꝭ ex ea.s.interi⁹:z pcipiꝭ in spūalib⁹ calitas z inflāma tio foꝛtis pcedēs ex multitudine vapoꝝ maloꝝ in spūalib⁹ ꝯcluſoꝝ:quā ēt adiuuat redit⁹ caloꝛis ad intra. Et nō ꝓce dit ista intēsa calitas spūaliū a caloꝛe febrili mlto aut a cali tate ꝓtinētis multa nisi raro. Sunt.n.dixit Almā.febres lē te tepide siue cōcluſe. Et Aue. 4° colli.nō appet in illis febri bus foꝛtitudo neq̄ꝫ sentiꝭ in eis magna leſio manifeste: eo q̄ mala cōplō dñaf in eis cōiter i oīb⁹ vtrutib⁹ coꝛpis. Illud aūt q̄ō facit leſionē manifestā sensibilē ē mala cōplō pticu/ laris vel diuersa. Et Gal.dixit.15°.pulsuū z scribiꝭ sic.7°. ꝓti. Cū ex epidimia accidit coꝛruptio siue distēpantia i coꝛ de neciō accidit febris sillis bitudinali:nā patiētes eas nō sentiūt. Et tales febres q̄dā vocāt ethicas.pestilētiales.

¶ 1ᵐ sig⁽ᵐ⁾ dixit Almā.ē q̄ ipse sūt deceptoꝛie z vehementis opationis.s.ad pdēdū bitū ab eis. Et Aui.dixit. est plꝫ pꝛ dēs z occidēs eos q̄ ab ea iuadunf:z pauci ex ea euadunt. Volunt.n.phi q̄ febris pestilētialis sit moꝛtalis ꝑm plīm. imo dixit Gal.deterius q̄ō est in ea est q̄ post apptionem signoꝝ digōnis z crisis febris pestilētialis in ipsa interficit crisi.oꝛis.n.crisis plus attinet sanitati q̄ꝫ moꝛti:ꝫ in pestilē tiali febre ꝫ regula fallit.dixit.n. Gal.in ꝓmē.affo. Quib⁹ crisis fit his noꝛ ꝛc.affo.eē veꝝ nisi febris sit pestilētialis. Et cā ē dixit Guil.q̄ putredo veniēs ab aere putrefacto z disꝑsō iducta ab occultis causis q̄ nō sciunf ita ꝓfirmata sf z coartata in radice coꝛdis z spūaliū q̄ nullo mō pñt a nā z vtute cū suis instris z medicis remoueri:q̄ꝫ in mā fe bris hūoꝛalis putrefcā digōnē cōpleat z pficiat. ¶ 3ᵐ sig⁽ᵐ⁾ dixit Almā.anhelit⁹ eoꝝ aug⁽ᵗᵘ⁾ z fit spissus z fetidus sentiꝭ Et Aui.dixit:est cū ea magnitudo anhelitus ꝓp calitatē z

Primus signum sumit a cālitate ipsius febris.

Secūdus signum sumit ab operatione ipsius febris

Tertiū signū sumitur ab anhelitu.

inflāmationē ſpūaliū ⁊ eſt iſti⁹ exaltatio. nā i anhelitu hab⁊ febriū mlta mēbra pectoralia ⁊ eis adiacētia mouent⁊ ele uant⁊ ꝓstringit⁊ in eis anhelit⁹ multū ⁊ fit ſiſtoles maior diaſtole: q⁹ vt iā ex dictis hēri ꝑt maior ē i ea nēcitas expel lēdi vapores putridos multos ꝯclusos q̄z euētādi calorē ⁊ nō ſolū ē maior rō diaſtolis abſolute ſūē in oib⁹ ē putridis febrib⁹: ſz ē maior cōpatiue ad alās putridas. ad qō ſigūan dū notāter Aui. dix̄. ꝓstringit⁊ anhelit⁹ mltū. q̄ſi dixerit pl⁹ q̄z in aliis putridis. Et dix̄ Aui. coartat⁊ anhelit⁹ i hac febre ⁊ nō fit lōg⁹ pp defectū vtutis: ⁊ pp h̄ freq̄ntat⁊: ⁊ hūc anhe litū multi atingūtutū vocāt. fit aūt anhelit⁹ i eis fetidus pp putrefactionē poſitā i corde ⁊ ſpūalib⁹ multā ⁊ mali moris a q̄ emanāt cū āhelitu vapores multi putridi reddētes aerē in circuitu putridū ⁊ fetidū p ipſor⁊ cōmixtionē ſecū: quē pcipiunt inſpirātes eū. ⁊ hoc ē ſig⁹ mortis. ¶ 4⁹ ē dix̄. A. pulſus in hac febre ē ſz plūm freq̄ns ⁊ puus freq̄ns eſt pp nēcitatē cui nō pōt vtus debilis ſatiſfacē cū mag⁹, ⁊ fit ve hemēs ſz pl⁹ in nocte nō qdē in magnitudine: ſz in freq̄n tia: q⁹ magis freq̄ntat⁊ q̄z de die. calor ēt ⁊ ſpūs retrahunt⁊ ad itra fugiētes friditatē noctis ⁊ tenebras. q̄re addit⁊ nēci tas. ⁊ vtus ōbilis ñ potēs reſtaurar⁊ p magnitudinē reſtau rat p freq̄ntiā maiorē. Sūt tñ qdā q ōñt ꝙ pulſus ſit vehe mēs i nocte in magnitudine: ſz nō in magnitudie rō pulſus diei: qō ſit q⁹ vtus fortificata pretractionē calorīs ⁊ ſpūs aliq̄lr magnificat pulſū. Dixit. n. Aui. ei⁹ pulſus ē debilis ⁊ velox ⁊ freq̄ns: ſz augmētat⁊ in nocte ⁊ ſiſtoles in pulſu h⁹ febris ē maior diaſtole eo modo quo dcīm ē de ſiſtole anhe litus rō diaſtolis ei⁹. ¶ 5⁹ ſig⁹ ē dixit Gal. 15° pulſuū ſcribi tur vbi. ⁊. ſic. vrina q̄ſdā ē multa ⁊ ſpiſſa: ⁊ q̄ſdā ſubtilis a quoſa ⁊ ſi in ea ē nebula nefraſis ⁊ ypoſtaſis ſunt nigri co lōris vel liuidi aut ſunt diuulſe pmixte ſīc farina ſpiſſa i ea. ⁊ h̄ ē maligni⁹: ⁊ piſtā vrinā pmixtā itellexit vrinā ſil⁊ vri ne ſubiugaliū. De vrina dix̄ Aui. vrina in hac febre ē aq̄ſa .i. nō hās debitā ſba⁊ colica ⁊ melica. ſup. ⁊ ſanguinea ⁊ flā tica nō ſil: ſz in diuerſis hoib⁹ ſz diuerſitatē hūor⁊ peccātiū aut dñantiū in patiēte hāc febrē. oñt qdā ꝙ Aui. in dictis vbis fecit mētionē de vrina flātica cū dixit aq̄ſa ⁊ exp̄ſſit ō colica ⁊ melica. ſz nō de ſanguinea: q⁹ reliqt de ea notū. ex eo ꝙ iā dcīm ē hāc febrē ſz plūm hre fundamētū i ſanguine. Aui. āt tetigit eā dicēs. ꝙ vrina aliq̄n appet rutſa rubea ſpiſ ſa. ⁊ eſt vrina in hac febre liuida max⁹ in ipſi⁹ ſupficie pp le ſionē ſpūaliū. Et dixit Gal. vbi. ⁊. vrina ē. vt pl⁹ ſīc vrina ſa ni. Oñt qdam h̄ tūc ē q̄ñ aer ſola mala q̄litate abſq̄ corru ptiōe ſbe ei⁹ inficit corpa. q̄ tē ifecta repiunt⁊ nulla exūte pu tredie repta in hūorib⁹ eor⁊ vel hūor⁊ altero. Jn his. n. non pmutabil⁹ vrina notabiliter ab eo ꝙ ſz nām vel ſaltē non pmutabil⁹ vrina notabiliter in ſba ⁊ ꝓtēto ab eo qō erat añ infectionē: ſz de vrina hac ⁊ de pulſu ampli⁹ ifra. ¶ 6⁹ ſig⁹ dixit Al. ꝙ ex corpib⁹ eor⁊ in vomitu ⁊ egeſtiōe res fetida egredit⁊ inſolita. imo qcqd ex corpe eor⁊ egredit⁊ fetidum ſentit⁊. De egeſtiōe dix̄ Ga. ſup. 3° epidimiar⁊. ⁊ ſcribit⁊ a Ra bi. i. 10ª pticu. ſuor⁊ affo. Febris illa dr̄ peſtilētialis cū q̄ eſt aſſellatio de gīe eor⁊ q̄ liq̄fiūt. ⁊ h̄ accñs febrē peſtilētiales aliq̄ tpe nō dimittit. Et Aui. dix̄. egeſtio ē leuis. i. liqda pp indigōnē vel colliq̄tionē: ⁊ ē feda. i. aſpectu incōſueto. Alia lr̄a dicit fetida pp corruptionē cōicatā mēbris nutritiuis: ⁊ ē nō nālis. ſ. i ſba ⁊ colore. Et ſubdit. q̄ſdā accidit i ea flu xus colē ⁊ alior⁊ hūor⁊ vel flātis ⁊ melie ſz hūorē in corpe p̄dñantē. Et dixit. plūm egōnū ē ſpūoſū pp euaporationē ⁊ ē fetidū: ⁊ ē in ea aliqd de gīe ei⁹ qō liq̄fit. ſ. de pinguedine q̄ diſſoluta deſcēdit cū egōne Aui. dix̄. plūm egones ſūt liui de fetide indigeſte. De vomitu āt dixit Aui. multotiēs euo mūt melaz: ⁊ multotiēs colaz p⁹ illā. qō ſi acciderit tē erit illud: q⁹ nā vehemēter leſa ñ regulr mouet hūores ad expl ſionē: ita ꝙ nō expellit pri⁹ hūorē facilioris expulſionis: ſz q citius ipetū facit ⁊ ferē ad ſtōm ⁊ talis hūor pōt cē melia ſup. ⁊ q̄q̄z euomūt flā ⁊ q̄q̄z hūores pmixtos. ¶ 7⁹ ſig⁹ Dixit Al. his febrib⁹ laborātes tribulationē magnā ⁊ ſitiz vehemētē patiunt⁊. Et Aui. dixit. Jn ea ē vehementia ſitis pp cōitatē oris ſtōi ad ſpūalia: ⁊ accidit in ea angustia vehe mens ⁊ ingetudo pp magnitudinē leliōis ei⁹. ¶ 8° ſig⁹ dix̄ Auic. eſt in ea exiccatio lingue: ⁊ ē cū aſpritate ⁊ nigredine vel citrinitate pp calidos vapores ad ptes oris aſcēdentes q q⁹ ſunt multe putrefactiōis q̄q̄z inducūt alcola. i. vlcera prāua i palato ⁊ guttur⁊ facie. ¶ 9⁹ ſig⁹ ē ſūptū ab appeti tu. dixit Jpo. in 2°. cap° libri tertij epidimiar⁊. ⁊ ſcribit⁊ 17° ꝓti. ſic. in patiētib⁹ febrē peſtilētialē ē defectio appetit⁹ ⁊ q nō cibant⁊ deſtruunt⁊ peūt. q vō cibant⁊ ſpōte vel vi: vt pl⁹ euadūt: ⁊ ite⁹ dixit: q⁹ tpe mortalitatis cadit appetit⁹: qa prſus nil ſumit ſi conat⁊ cibū accipe: ita ꝙ oi via q̄ poterit reficiat⁊ de facili euadet. q vero nō reficit⁊ pculdubio ſuccū bet. Dixit Aui. h̄ febris q̄q̄z fit cū nauſea ⁊ caſu appetit⁹ .ſ. vehemēti: q⁹ debilitat⁊ pluſq̄z i alijs febrib⁹ pp corruptio nē hūor⁊ i ore ſtōi ⁊ pp cōitatē ⁊ cōpaſſionē oris ſtōi ad cor ⁊ ſpū. ⁊ pp ifectionē malā cōicatā ori ſtōi in attractōe aeris corrupti. Ait Raſ. in diuiſioibus. cū videris nauſeā freq̄n tē cū febre tepida. tūc ſcias ꝙ ipſa eſt peſtilētialis ⁊ ꝓpie ſi ipſa cōicat⁊ multis. ¶ 10⁹ ſig⁹ ē. dixit Aui. eſt i ea caſus ꝑ/ tutis ⁊ puenit⁊ in ea ad ſincopim pp corruptionē ſpūum ⁊ eor⁊ reſolōnē. Dixit Alñ. poſt vomitū ⁊ egōnē ſupra dictā icipit euenire eis ſincopis ⁊ moriunt⁊. ⁊ ſubdit Aui. fortaſ ſe erit in ea tuſſis ſicca abſq̄ mundificatione ꝓpleſionē pul monis ab aere ⁊ vaporibus malis. ¶ 11⁹ ſig⁹. dixit Auic. fiunt cū ea vigilie ⁊ puenit⁊ in ea ad pmixtionē rōnis pp cor ruptionē humorū ⁊ fumos maloꝝ ad cerebrū aſcēdentes. ¶ 12⁹ ſig⁹. accidit in ea q̄q̄z ꝓfunditas ſomni q̄liz accidit in patiētib⁹ antracē pp multitudinē vapor⁊ hūidor⁊ corru ptor⁊ ad cerebrū aſcendentiū. ⁊ eſt ſignū malū ſignificās fu turā ſincopim quaz ſm plūm ſequit⁊ mors. ¶ 13⁹ ſig⁹ dixit Aui. accidit in ea mollificatio corpis. ſ. nō vera ſz q̄dā ipo⁹ mouēdi ⁊ ſuſtētādi mēbra ꝙſili ei q̄ accidit in mollificatiōe vera. Et iō ſubdit. A. ⁊ tepor⁊ de quo dicit lr̄a. Girar. extra .i. debilitas in qua hō ſtat ita vt nō loquat⁊ nec hū ſentiat. ⁊ alia lr̄a hēt tepor⁊. ⁊ ē melior. ⁊ talis impo⁹ pcuenit debi litata multū virtute aīali. Quidā exponunt tepor⁊. ſ. calita tis febrilis quaſi eger videat⁊ eſſe ſine febre. ¶ 14⁹ ſig⁹ dix̄ Aui. tēdit⁊ qō eſt ſub ypocūdrijs: q⁹ debilitato calore i mē bris nutritiuis multiplicat⁊ i eis vētoſitas mlta q̄ nō reſolu ta tendit ypocundria. Et dixit. q̄q̄z accidit in ea magnitu do ſplenis: q⁹ ventoſitas illā ſubleuat in tumorē. Et q⁹ in hac febre multi adurunt⁊ humores quos in meſaz puerſos ſplen recipit. Et dixit. q̄q̄z accidit eis diſpō ſīc ydropiſis. ſ. caceſia ex defectu vtutū nāliuz. pcipue digeſtiue epatis. ¶ 15⁹ ſig⁹ dixit Aui. ꝙ q̄q̄z accidit cū ea bothor⁊ ſubalbi da. i. cineritia vel liuida. ⁊ q̄q̄z rubea. ſup. vel citria vel ni gra ſz diuerſitatē māe ipſius putrefactiōis vel aduſtionis intenſionē. Et dixit iſta bothor⁊ q̄q̄z durat ⁊ q̄q̄z eſt velo cis appitionis ⁊ velocis occultationis q⁹ poſt appitionē ci to delitēſcit pp defectū virtutis. ⁊ q̄q̄z accidūt vlcera i cor pore male maneriei. Et dixit Aui. 3. 9ª. Alcola multiplicat⁊ in febrib⁹ peſtilētialib⁹. ē. n. vlcus ex mala putrefactiōe p/ cedēs q̄lis eſt q̄ febres cāt⁊ peſtilētiales. ¶ 16⁹ ſig⁹ eſt dixit Aui. ꝙ ſudat ſudore frido. ⁊ h̄ accidit cū iā reſoluit⁊ virt⁹ ⁊ alia lr̄a hz. ſudore frō pp nimiā corruptionē. ¶ Eſt aūt dcīm ſupra ꝙ h̄ febris q̄q̄z eſt fortis calitatis initus ⁊ extra ⁊ q̄q̄z eſt tepide calitatis vt plūm in exterioribus. q̄z q̄q̄z ēt in interioribus de qb⁹ dixit Aui. ⁊ prio de forti. febris peſti lētialis incipiēs cū fortitudine ſua icipit cū dictis accñtib⁹ .ſ. oib⁹ vel plūbus q̄ ſunt fortia. qdā tñ oñt. incipit cū p̄dicti accñtib⁹. ſ. q̄ ſequunt⁊ ad calitatē ⁊ max⁹ q̄ dicta ſunt ō pul ſus ⁊ vria. Et deinde venit res ei⁹ ad ſincopim ⁊ frig⁹ extre/ mitatū. ⁊ a⁹ ēt ſigna mortalia vt ſpaſmū thetanū q ex groſ ſis vētoſitatib⁹ inclusis fiunt. q̄z ēt fortaſſe poſſint eſſe ō inanitione: ſz raro: ⁊ ſolū q̄n calitas huius febris eſſet tāta

Quartuz ſignum ſumit⁊ a pul ſu.

Quintuz ſignum ſumit⁊ ab vri na.

Sextuz ſignū ſumitur ab ege ſtiōe ⁊ vo mitu.

Septimū ſignum ſumit⁊ a mal⁹ ſtor⁹ ingetudi ne ſtor⁹ in guſtu. Octauū ſignum ſumit⁊ ab ardēcia lingue. Nonum ſignum ſumit⁊ ab appetitu.

Decimum ſignum ſumit⁊ a vertigine ⁊ ſincopi.

Undecimū ſignū ſumit⁊ a ſitiz.

Duodecimū ſignū ſumit⁊ a ſalte.

Decimūtertiumdecimū ſignū ſumitur ab ydropiſi ⁊ li vore.

Decimūquartū ſignū ſumit⁊ ab ypocōdrijs ⁊ ſplene.

Decimūquintū ſignum ſumitur a debilitate ⁊ vacuitate.

Decimūſextū ſignū ſumit⁊ a tumore ⁊ ſcirro.

Decimūſeptimū ſignū ſumitur a debilitate ⁊ vacuitate.

q̄ in breui spatio in quo durat pduceret ad exiccationē ner uoꝝ 7 musculoꝝ. ¶ Et ōtepida dixit. est ex febrib⁹ pestilen tialib⁹ q̄dā in q̄ nō pcipit eger neq; tāgēs ipm ppinqu⁹ ml' titudinē caloris sup.sz tepiditatē: 7 nō alterat in ea pulsus 7 vrina mag⁹ alteratiōe. 7 cū ℔ ipsa est iterficiēs velociter. 7 hesitāt medici in esse ei⁹. s. an febrē hēat eger an nō: vel hesitāt q̄ febris sit. vel hesitāt q̄re est q̄ pulsus 7 vrina non alterātur alteratiōe mag⁹ cū tāta malitia. vel hesitāt de cā mortis festine quā nō ꝓuiderūt. Cū g̃ nō pcipit eger nec me dicus nec altās calitatē in hac febre nec intus nec ex̄ cā est aer putridus q solū putrefacit hūores coꝛdis absq; ℔ q̄ po nat in eo calitatē notabilē ad tactū: maxie q̄n nō fit in ea re tractio caloris ab exterioꝛib⁹ ad interioꝛa: ita q̄ nec in exte rioꝛib⁹ nec in iterioꝛib⁹ calitas intēdit. quapp nō alterat pulsus in ea alteratiōe mag⁹. s. ꝑm differētias in eo a calidi tate pueniētes: vt. s. ꝑz magnitudinē velocitatē 7 frequen tiā. sup. sz bñ alterat alteratiōe magna ad debilitatē 7 pui tatē. Et q̄dā dñt ēt ad diuersitatē 7 ioꝛdinationē. ¶ Et dñt q̄dā q̄ nō alterari pulsuz mō ꝑdicto in hac febre bz verita tē in pn⁹ ei⁹: sz in pcessu bñ alterat 7 maxie cū peruenit ad statū vl' ppe mortē. Sic ēt dñt cōtingē de vrina in eis. foꝛ tasse. n. nō alterat vrina ab eo q̄ est ꝑm nām. imo i q̄busdā ex eis nō alterat. Ait. n. Aui. 2ª p'. Multotiēs appet vrina bona nālis 7 in coloꝛe 7 subā 7 cōtēto. 7 illic cui⁹ē tēdit ad mortē. Et ℔ maxie de vrina 7 pulsu ꝺtingit in illis febribus pestilētialib⁹ i q̄b⁹ aer icipet alterare 7 coꝛrūpere 7 inficeꝛ ispūz 7 hūiditatē coꝛdis remisso gradu infectiōis: 7 ꝺtinue postea pcederet paulatine 7 lenta iniciēdo ex passi disponē quouscq; formā venenositatis 7 coꝛruptiōis maligne posue rit in coꝛde: vt intelligat q̄ tota illa ꝑ⁸ remissa 7 paulatina 7 lēta actio fit q̄si q̄dā disponis ꝑmissio ad recipiēdū formā illi⁹ venenositatis maligne. tūc. n. toto illo tpe ꝑmissiōis di sponis illi⁹ pulsus 7 vrina nō mutabunt alteratiōe notabi li sic in q̄plurimis tpib⁹ epidimiaꝝ: q̄s nr̄is dieb⁹ vidim⁹: appuit in q̄b⁹ multi ita paulatie 7 lente alterabant. vt vel nō apperēt febrire vel benigne 7 remisse multū vt nō accu barēt ēt multi: 7 multi posse videbāt isolitas opōes 7 nō pmutabat i eis anhelit⁹ nec pulsus nec vrina alteratiōe no tabili: 7 tñ post ℔ repēte mouebant forma illi⁹ venenosita tis introducta. ¶ Dñt insup q̄dā q̄ vrina bona nālis pōt appere i febrib⁹ pestilētialib⁹ q̄n aeris nocu^m nōdū est cōi catū epati 7 alijs nālib⁹ mēbris: q̄ vrine nālitas 7 ipsi⁹ di gō ꝓcedit vtute epat] 7 venaꝝ. Et sic i ptisi appet vrina bōa nālis toto dicto tpe: ita ēt in dicta febre pestilentiali. q̄uis eni veꝝ sit dicere q̄ spiritib⁹ coꝛdis egressis ex̄ latitudinez sue nālitatis toti⁹ nec̄io seq; exneatio spūuz nāliū: tñ verū est dicere q̄ spiritib⁹ vitalib⁹ ēt multū alteratis: itra tñ lati tudinē sue nālitat] spūs nāles pāt i ipsoꝝ nālitate psistere 7 suas opōes cōplere. ¶ Hoꝛdoni⁹ aūt aliā cām assignās dixit. iste febres: vt plm deludūt medicos: q̄n̄ vident vrine laudabiles 7 ꝓpostaseate nō ex mā morbi: sz cibi': q̄re nā ñ audet morbū inuadere ꝑp malicia ei⁹: 7 tūc expectat crisis ad bonū 7 venit ad malū. ¶ Cōciliatoꝛ ēt secut⁹ ē hāc opi nionē dicēs cāz bōi pulsus 7 bōe vrine in febre pestilētiali eē: q̄ ℔ febris multū iberet coꝛdi: 7 tātū coꝛdi nocu^m ipri mit q̄ nā terreat vehemēter: 7 timet isurgere ꝯ morbū: 7 sic territa 7 ñ attēptās ꝯ ipz morbū dirigit oēs vires vt coꝛp⁹ gubernet pp q̄ accidit vt fiāt opones silēs eis q̄ fiebant in sanitate. De hac aūt multi mirant. ¶ Thomas aūt de flo rētia dixit. pulsus nō alterat in hac febre alteratōe mag⁹. s. in pn⁹ haꝝ febriū 7 ℔ in cōpatiōe ad id qō in ea est de mali tia q̄ maxia est cū pducat egrū ad mortē in tpe breui. Inci pit. n. febris pestilētialis tepida valde cū sit sua calitas nō acuta: q̄ qdē in sui pn⁹ exterius q̄si nō appet: ita vt dubitet medicus in pn⁹ ei⁹ vtrū eger febriat an nō: stat. n. itrinsec⁹ sepulta 7 qeta q̄n ei⁹ mā nō est furiosa: neq; multuz mobil' nec mouet multū de ipsa in pn⁹: esto q̄ sit male maneriei. Jōq; nō multū alteratiōē in pulsu facit: spāliꝝ cōpādo alte ratiōē pulsus ad malitiā febris: 7 q̄ mā hui⁹ febris nō ē coꝛrigibil' a nā 7 ꝺtinue de ea plus mouet: hinc est q̄ eger ducit ad magnas pulsus alteratiōes 7 accītia maligna 7 cito moꝛit. Sunt ergo febres iste deceptoꝛie 7 faciūt obstu pescere medicū. Etenim si aliq̄ sunt febres nō pestilētiales. in q̄b⁹ nō alterat pulsus in pn⁹ magna alteratōe: nō tñ mi rat inde medic⁹ 7 nō vocat illā alteratiōē puā in cōpatio ne ad illā febrē: q̄ illa febris est benigna nō pducēs vt eger ex ea cito moꝛiat: sz de pestilētiali febre mirat ꝑpter dictā cām. Itaq; dixit Thomas. accidit aliq̄n in tali febre pesti lētiali. q̄ in pn⁹ ꝓncipiāte pulsus nō alterat alteratione de q̄ medici mirent 7 hesitēt de eē eius: sz in pn⁹ pcessu seu in pn⁹ absolute pulsus alterat pluscz in pn⁹ aliaꝝ febriū sal tē ꝑz q̄sdā suas ōdias: sz ñ alterat alteratiōe mag⁹ i cōpatio ne ad suā malitiā: ex quo accidit vt medici mirent. ¶ Et scias q̄ euenire pōt q̄ tpe pestis aliqs febriat vna febre be nigna nō pestilētiali nec ab aeris putredine inducta: in q̄ pulsus 7 vrina nō mutabunt a nālitate sua mutatiōe mul ta: 7 cuz hoc pole est vt sit in coꝛpe ei⁹ sic febriētis aliq̄ mā malig⁹ qeta 7 imota ꝑp cui⁹ qetē nō appebit ei⁹ malitia ex q̄ accidet vt ꝑcedat eger ille cū signis laudabilibus vsq; ad crisiz. ex pmutatiōe aūt cōtingēte in crisi accidet q̄ mā illa venenosa moueat ad coꝛ 7 egrū repēte occidat aut in quo tpe: ꝑpter cui⁹ repētinā mortē putabit q̄ ꝑcedens febris fuerit pestilētialis: q̄ tñ nō fuit. Silr q̄ huic pōt ꝺtingere in ꝙualescēte tpe pesti^ vt in breui spacio moꝛiat. ¶ Dixit Aui. plim eoꝝ q̄ꝝ anhelit⁹ fetet moꝛiunt siue sit ex hūtib⁹ febrē pestilētialē incipiētē sine foꝛtitudie siue sit ex pmis. s. ex eis q hūt eā icipiētē cū foꝛtitudie. Signt. n. feteꝛ ānhelit⁹ q̄ putredo est ꝓfirmata in coꝛde. ¶ Et sūt q dñt q̄ bonitas pulsus stat siue stare pōt in his febribus vsq; ad tēpus: in quo incipit appere feteꝛ anhelitus: sz tūc de necītate pmu tat saltē ad debilitatē. 7 inoꝛdinationē. ¶ Et ꝓstratio ap petit⁹ in hac febre est sig^m malū sicut de melioꝛib⁹ signis ē appetit⁹ ꝓstātia 7 mētis spes. In his. n. febrib⁹ maxi^ ve rificat affo. Q. in oi egritudine ꝓfoꝛtari mēte 7 bene se ha bere ad oblationes bonū contrarium vero malum.

Ad materia febris pestilēcial' nō est coꝛrigibilis a natura.

Ad vtpz in his febribus anhelitū sentiūt mo̊riuntur.

De cura febris pestilētialis per dietam. Cap̄.x.

¶ Curatio febris pestilētialis duplici pfici tur instro. dieta. s. 7 potiōe. verū ambo opz sapiēter variare ꝑm diuersitatez fe bris ipsi⁹ in foꝛtitudine 7 tepiditate: 7 ꝑm hūo rē in quo recipit alteratio 7 putredo febris. s. an sit sanguis an colera an flā vel melia. 7 ꝑz egri dispōes varias: 7 ꝑm varietatē pticulariuz etatū. s. 7 tēpoꝝ anni 7 filium: ℔ āt iō fiēdū est: q̄ auctoꝝ cura tota ōtic ad infri dationē 7 stipticitatē vt ipleat auctoꝝ itētio plus 7 min⁹ intēsi⁹ 7 remissi⁹ put ꝓsideratio in ꝑdictis exigit 7 pmittit. ¶ Ego āt vocat⁹ ad marcū pieri ō gāfligliazijs pestilētiali febriētē ꝑp dispōnē pectoris 7 sui stōi friditatē ꝓhibueraz ei potū aq̄ f. ide. 7 supueniēs alter medic⁹ derogauit ꝓhibi tioni aq̄ ꝑ me facte. 7 dixit ei bibe de aq̄ frida q̄ztū pores ēt violentando te ipm ad potū ei⁹. sic. n. ꝑcipiūt auctoꝛes me dicine: q credēs ei bibit ex ea eodē sero q̄ztitatē vnius me dule. 7 in tātū addita fuit malicia pectoris sui vt veniēte no cte vehemēter molestat⁹ 7 ingetat⁹ a tussi fuerit vehemen terq; resolut⁹: vñ circa matutinū miserūt ꝑ me sui 7 iui ad eū 7 oportuit me pānos calos 7 medicinas calas exterius sine itermissiōe applicare pectoi donec anhelit⁹ angustia mitigari cepit. q tādē cū alio bono regimine 7 custodia a rebus frigidis 7 stipticis cum multo studio euasit.

¶ Alr auctoꝛes circa dietā ac ēt circa potionē tā se pestilē tial' tepide q̄z acute in reb⁹ putrefactiōz coꝛrigētib⁹ 7 ab ea phibētib⁹ curā ostituerūt. Dix. Raſ in diuisiōibus stude tota itētiōe tua i ꝓfoꝛtādo coꝛ 7 tpādo aerē circūdā tē eos. 7 ꝑ ꝓfoꝛtatiōe coꝛdis regrit ēt spūum multiplicaō 7

ipsoꝝ depuratio: qꝛ turbidi sunt ⁊ multi eoꝝ depdunt. Et multiplicatio qđē spūus fit cū cibis ⁊ potib⁹ multi bōi sanguis gñatiuj ſic cū aq̄ carnis ouis ſorzibilꝭ⁹ iurib⁹ caponū ⁊ bōaꝝ auiū vino bono odorifero ⁊ ſilib⁹. Et spūus depuratio fit cū his q̄ inferi⁹ dicent in cura per potionē. Et ſilr cozdis ⁊ alioꝝ ꝓncipaliū cōfortatio verbi dicetur.

Be rectificatiōe aūt aeris ⁊ ei⁹ tpaméto sciēduꝫ est ꝙ aer camere ꝓpe patiētis ⁊ aer ꝓpe ꝙ ab eo inspiratꝫ oꝫ ad friditatē declinare in oī febre pesti[li]. ſꝫ plus ⁊ min⁹ ꝑꝫ ꝓsiderationē in reb⁹ ſupradcis varietatē cure faciētib⁹: ita tñ ꝙ ei⁹ ifridatio ſp fridis odoriferis pñciaſ. Dix itaq̄ Alm. dom⁹ siue camere in qb⁹ moraturi ſt ifirmi fride sint ⁊ vē/toſe ⁊ ex aceto ⁊ aq̄ roz enſ: ⁊ ex foljs ſalicis ⁊ vitis ⁊ maloꝝ ⁊ oium. ſ. reꝝ vel plātaꝝ in qb⁹ ē friditas ⁊ ſtipticitas ipleanſ ⁊ ex ſandal. ⁊ cāphora fumigenſ: ⁊ ex aq̄ roſ. mul totiēs in die irrozenſ. Et patiēs herbas ⁊ alias res bñ redolētes olfaciat. Et Raſi. dix. in dionib⁹. Adhibe eis bñ redolētia ⁊ mitte eos in cameras bñ mūdas ⁊ odoriferas ⁊ ſterne eas plātis bñ redolentib⁹ viridib⁹ aſpectu: ⁊ ſuſſumiga eas cū ſandal. ⁊ cāphora: ⁊ aſpge eas cū aq̄ roſ. ⁊ aceto ⁊ fac eos odorare odorifera ſp. ¶ Et A. dix. Oꝫ vt infrides domos eoꝝ. qđ fit ſi vallenſ fructibus odoriferis fridis ⁊ plātis ⁊ extrēitatib⁹ fridaꝝ arboꝝ ⁊ floꝛib⁹ ⁊ herbis ſilib⁹ ⁊ linimētis ⁊ irrozatiōib⁹ ſūptis ex oleis fridis odoriferis ⁊ ex cāphora ⁊ aq̄ roſ. ⁊ ſandal. Et rozeſ dom⁹ eorū oī die aliq̄tiēs ⁊ ꝓpe cū aq̄ roſ. ⁊ ſalicib⁹ ⁊ nenufare. Et ſi fuerint in domo illa manatiōes aq̄ꝝ vel fontiū irrigatiōes erit meli⁹. ¶ Et Zoar. dix. ſint portę ⁊ feneſtre ei⁹ apte ad ſeptētrionē. niſi ab ea pte fuerit epidimia: ⁊ vēti meridiōales in b̄ caſu ſūt multū mali: ⁊ dix: dom⁹ paleatice. i. bñtes ſolaria ſūt meliozes i b̄ caſu q̄z terranee. De eis. n. q̄ rectificant aerē est ipſi⁹ euētatio. ¶ Et dix Aui. rectificatio aeris ꝑm ſanos ⁊ egros. ſ. febriētes vel alr pestifere egrotātes fit fumigatiōe cū ſandal ⁊ cāphora ⁊ corticibus granatoꝝ ⁊ mirto ⁊ malis ⁊ citonjs ⁊ ebano ⁊ alkekēgi ⁊ tamariſco ⁊ ribes. Et pmiſcenſ in his fumigatiōib⁹ aliq̄ cal̄a vt iuuēt ad penetrationē ⁊ expanſionē illoꝝ frigidoꝝ ⁊ aliq̄n pmiſceāt pp varietatē diſpōnū: vt. ſ. ꝓsiderādaꝝ. ¶ Pomū odorādū freq̄nter a febriētib⁹ ſic fit. ℞. ſandaloꝝ oiuꝫ. ro. rucozaloꝝ amboꝝ ſpodij violar. floꝝ nenufaris. aū. ʒ. ij. gūm. arabici dragagāti. aū. ʒ. iiij. cāphoꝛ ȳ reos. aū. ʒ. ſ. croci. ℈. i. i muſci diſſoluti in aq̄ roſ. g. v. Infūdāt gūmi ⁊ dragagāti in aceto ⁊ cū eis alia ꝓficiāt ⁊ vltio muſc⁹ diſſolut⁹ apponat. ¶ Et aliq̄ iplent ampulā vſq̄ ad mediū cū aq̄ roſ. ⁊ pauco aceto ⁊ puluer roſaꝝ. ⁊ ſandaloꝝ cū pauca cāphora: ⁊ qdā addūt modicū vini maluatici: ⁊ qdā granū. i. muſci ⁊ ſepe ampullā ꝓcutiūt ⁊ nālibus patiētis applicāt. ¶ Et qꝛ aer camere hitatiōis febriētis hui⁹ ex frequēti expiratiōe putrida a febriēte facta alteraſ ⁊ ad corruptionē diſponiſ expedit vt de camera illa ad aliā camerā trāſportet odorifica tā. Et iteriꝫ ꝑ camera vl̄ alia pareſ ⁊ rectificet vt poſſit ad illā iteꝝ pmutari. ¶ A malis āt ⁊ ſuſpectuoſis aie paſſiōi/b⁹ cuſtodiaſ ⁊ teneaſ in ſpe bōa cū gaudio ⁊ letitia anūciatiōe amabiliū ⁊ pñtia dilectoꝝ ⁊ rel̄one. imo ēt ⁊ pñtia illoꝝ. q ex pesti[li]a liberati ſūt. ¶ Quieſcāt aūt ⁊ dormiāt ꝓ posſe oēs patiētes febrē pestilētialē i loco odorificato vt dictū est. niſi accūs ꝓfunditaſ ſōni dormitiōi cōtradixerit.

Be cibis āt ⁊ potib⁹. dix Alm. hac febre laborātes aliq̄d comedere ſūt cogēdi. plēs. n. eoꝝ nihil ſumūt: qꝛ i plr b⁹ eoꝝ cadit appetit⁹. ¶ Et A. dix. reſtaurenſ ad comedē/dū. i. incitenſ ⁊ cogāſ. nā plūmi eoꝝ q̄ virilr cōedūt ⁊ violēter ēt ſi nō appetūt abſoluūſ ⁊ viuūt. virilr aūt cōedē ibis febrib⁹ ē laudabile ⁊ p viā ſigni ⁊ p viā cāe. p viā ſigni: qꝛ ſigñat ꝙ corruptio nō ē tāta ꝙ ſit cōicata nālib⁹. ⁊ p̄cipue ozi ſtōi: ſic cū cadit appetit⁹ ⁊ accidit nauſea ſigñat op̄m. p viā vo cāe: qꝛ p cibū aſſūptū reſtaurant ſpūs quoꝝ reſtauratio plūm neccia est in febre peſtilētiali. ppea ꝙ in ea multū inficiunt ⁊ paucificāt: q̄re nec idonei ſūt nec ſufficiētes p ſuſtētatiōe vtutis: p ipſoꝝ ḡ reſtauratiōe ad ſumēdū cibuꝫ ꝓfortādi ſūt egri ⁊ cogēdi. Verūtñ qꝛ vt⁹ eoꝝ est ōbilis. oꝫ vt ſint cibi pauce q̄ntitatꝭ. ppea dix Zoar. ſubtilia cibi neccia est in b̄ caſu. ſ. ꝛone q̄ntitatꝭ ꝓtinue quā oꝫ medicū dare i vice. ſꝫ nō ꝛone q̄ntitatꝭ diſcrete: qꝛ oꝫ ſepe dare. Opꝫ ēt vt ſint ſ̄btiles. i. facilis digōnis: cū a ōbili vtute bñ digeri poſſint. Jocꝫ dix A. Cibi eoꝝ multi ſt mali: nā nocet eoꝝ multitudo inq̄ntū fit additio. ſ. i mā morbi: ⁊ nocet inq̄ntū ſt mali. ſ. i ſeipſis pp corruptionē quā recipiūt a pesti[li]a: vt. ſ. patuit ꝙ ipa corrūpit vegetabilia. ſint ḡ pauci. Sꝫ qꝛ mlt⁹ꝝ ſpūum regñatio est neccia. dix A. neče est reſtaurar eos ſup cibū. i. cū cibo. ⁊ hoc fiet frequēter exhibēdo cibū vt ēt frequēter ſpūs renouētur ⁊ reſtaurenſ: qō neciū est pp feſtinā corruptionē. quā recipiūt. fit ēt freq̄ns exhibitio cibi vt ſuppleat illud: qō nō pōt pua quātitas ſeſ data restaurare. Quidam aūt dñt neče est reſtaurare eos ſup cibū. ſ. cū his q̄b⁹ vtus roborar ⁊ fortificaſ ⁊ ſolidaſ ſpūs. ſic ſūt ꝓfectiōes cordiales odorifere ⁊ alia ſiña q̄ bñt reſtaurare ſanguinē ⁊ ſpm. ¶ Et dix A. opꝫ vt ſint cibi eoꝝ ex acetoſis ⁊ ſtipticis deſiccatiuis. Sūt ḡ ꝑles ciboꝝ miſcēdi cū aceto vini vel agreſta vel cū ſucco granatoꝝ muſoꝝ vel acetoſoꝝ vel berberorū aut citrāguli vel limonū aut acetoſitatis citri vel cū aceto citonioꝝ ⁊ ſilium: eo ꝙ iſta acetoſa ſtiptica cozrigūt malitiā ipoꝝ ciboꝝ ⁊ reſiſtūt putrefactiōi ⁊ ꝑſeruāt ab ea: appetitūq̄ excitāt ⁊ febrilē caloꝛē extinguūt. ¶ Dix Al. regendi ſūt in oib⁹ de q̄b⁹ i cura ethice dixim⁹. ſ. cibis ⁊ potib⁹: ita ꝙ cibi ⁊ pot⁹ ethicis ꝓueniētes his pñt ꝓcedi. ſ. cū ꝑdictis ſuccis: q̄ꝫ tñ eis ethicis nō deč: excepto. Dix Alm. ꝙ neq̄ aquā calaz neq̄ lac ſumāt neq̄ balneū ingredi anč: lac tñ acetoſuꝫ iſtis ꝓcedič. dix āt A. ꝙ exēto ab eo butyro ꝓfert. ¶ Dix Zoar. fit panis eoꝝ de bona farina bñ fermētat⁹ in q̄ poſitū ſit tpe fermētatiōis modicū aceti: ⁊ cōedāt illū cū olerib⁹ bletaꝝ in qb⁹ ponaſ aliqd de aceto. ⁊ ſbdit. a carnib⁹ vniuerſis ſe abſtineāt. ſup. ſi vt⁹ poſſit ſine eis ſuſtētari. ⁊ vl̄ niſi ſint ꝓdite ⁊ ꝑpate cū ꝑdcis ſuccis. nā. Raſ. in diuiſiōib⁹ dixit. ciba eos carnib⁹ aſſatis ⁊ vitellis ouoꝝ ſcꝫ cū illis ſuccis vel aceto ꝓditis. Dix Sui. nutriaſ cū mica panis abluta in aq̄ vi frigoris: ſ. quā p⁹ ablutionē adaſ ſuccus granatoꝝ vel berberoꝝ vel agreſta. vel nutriāſ lacte acetoſo vl̄ ptiſana: ſup quā pōaſ aliqs ſucc⁹ acetoſus. ſi vo vt⁹ icipit ōbilitari ⁊ appetit⁹ minui cū pullis nutriaſ aſſatj ⁊ pdcib⁹ ⁊ carnib⁹ edi: ⁊ ſilib⁹ ꝓdiſ cū ꝑdictis ſuccis.

Be potu dixit Raſ. in diuiſiōib⁹. da eis in potu aquā veri frigoris valde. i. in bona q̄ntitate: ⁊ rob granati acetoſi ⁊ agreſte ⁊ acetoſitatis citri ⁊ lac acetoſuꝫ ⁊ aquā mixtā cū aceto qſi nō ē p̄sto aliō. ⁊ A. dix. acetū cū aq̄ frida mixtū ꝓ[fi]. Et aq̄ plūma frida ſubito bibita. i. i vna vel plūb⁹ potatiōib⁹ est iuuatiua valde. pauca āt freq̄nt bibita nocet fortaſſe: qꝛ excitat calitatē: ⁊ nō extinguit ſic aq̄ plūma facit. ¶ Dix Sui. bibāt vinū de granatis cū aq̄ veri frigoris ⁊ bibāt aquā fridā vſq̄ ad ſatietatē: ⁊ ſpāl⁹ſi nutritiua fuerit abſcꝫ opl̄one ⁊ apate. Et dix. abſtineāt a balneo aq̄ dulcis calē ⁊ a potu aq̄ calē tāq̄ ab inimico mortali: qꝛ multiplicat peſtilētiā multiplicādo calz accñtale hūidū: appetitū deiicit: coꝛp⁹ rarificat ⁊ ſpm exhalare facit: ⁊ ſic vtutē debilitat. ¶ Dix Raſ. in diuiſiōib⁹: da eis i potu vinū albū boni odoꝛ cui admixtū ſit q̄ntū ē q̄ntuplū ei⁹ aq̄ dulcis. ſ. fride: ⁊ b̄ cū exigit ipꝫ vt⁹. dix. n. Sui: cū vtus eēt ōbilis vel appetit⁹ diminut⁹ bibāt vinū albū odorifex limphatū: cui ſit admixtū q̄ntū ē q̄ntuplū ei⁹ aq̄ dulcis vi frigoris. cōpeteret ēt loco dicti vini vinū rubeū pōticū odorifex q̄le apud nos est vinū vallis greuis. ¶ Oēs aūt cibi ⁊ pot⁹ debent dari actu frigidi: ⁊ debēt vitari elixa ⁊ vnctuoſa q̄ntū poſſ fuerit. ¶ Et nullo⁹. dix Sui. ſuſtineāt famē aut ſitiz: ⁊ non ſit dies in qua medicus nō faciat egrum aſſellare cum ſuppoſitorio vel clyſteri ſi ſponte non aſſellauerit.

¶De cura febris pestilētialis p potionē. Cap'.xj.

Cura febris pestilētialis p instrumētū potionis qnq; vel sex hr intētiones. Quar p[ma] discrasiā alterat febrilē. 2[a] mēbra pncipalia spāliř 7 cor 7 spūs rectificat 7 depurat. 3[a] māz euāt 7 diuertit a pncipalib[9] ad loca ad q̄ nā repit 7 attrahit. 4[a]. reliduū humor 7 eos q de nouo gīanť digerit. 5[a] a putrefactione defensat opilones apit 7 vapores excludit. 7 6[a] corrigit accītia. ¶ Et p[t] qdē intētiones nō sunt postponēde: ſz ab ipso pn[o] vſq; ad finē ipleri ōbēt q̄tū pole fuerit. Implēt aūt ābas frida odorifera. ista enim calitatē extiguūt cū sua frigiditate: 7 cū sua aromaticitate cor 7 pncipalia mēbra ꝓfortāt: 7 spūs depurāt: 7 si dantur eos exhalare nō pmittūt. Sint aūt frida in hac febre non humectatiua: ſz deiccatiua aut in passiuis tpata q̄litatib[9]: 7 sint in gradu friditatis eleuata ēt ad 3[m] gradū nisi frigiditas māe in q̄ fundata est putredo repugnet vt si sit flā vl' melia in qb[9] frida aliqua ātulū debēt remitti vel saltē cū q/busdā calis venenositatē depellētib[9] admisceri. Et pūt predicta administrari ab int[9] 7 ab extra. ¶Et de approximā dis ab itra: dixit Al. tro. de cāphora cū rob de citris. ſ. de acetositate eor q̄tidie dētur. In hac ēt febre directe pcedēdū aquā fridā dādo 7 rob de fructib[9] acetosis 7 stipticis: q si nō habeanť: acetū cū aq̄ frida dādū est. Et Aui. dix'. ad ministrentur troc'. de cāphora. 7 robub frigida 7 aq̄ lactis acetosi 7 aq̄ ros. 7 sīlia. Et ex eis sunt trias sandalū 7 zucca/rū. ro. 7 ꝓfectio q̄ sic fit. ℞. aq̄ ros. zuccari albi solidi. aū. lib. i. sandalor albor 7 ru. coralorum ru. ros. spodij. aū. 3.ſ. margaritar. 3. i. iacinti smeraldi zaffiri ossis de corde cerui. aū. ℈. i. cāphore. ℈. i. tertiā: limature auri 7 argenti. aū. ℈. i. p. ij. fiat ꝓfectio in tabulis vel bolis. si tū appetitus cadit aut iā cecidisset fere: remoueat cāphora: qm ipsa dei/cit appetitū. ¶Et de ꝓferētib[9] est iulep. sīue syrup[9] q sic fit. ℞. succi buglose succi pomor dulciū 7 acetosor p̄fidē tā depuator: 7 nō ad ignē. aū. 3. i. ſ. aq̄ endiuie acetositatis citri citrāguli vel limonū succi acetose. aū. 3. iij. aq̄ ros. 3. ij. zuccari al. li. i. fiat iulep aromatiq̄tū cū sandal 7 cāphora. ¶Julep aliud. ℞. succi melisse boraginis buglose acetose endi' cicoree. aū. 3. iij. aq̄ ros. aceti vini albi. aū. 3. iſ. aceto. citri vel limonū vl' granator ace. 3. i. zuc[l] albi solidi lib. i. fiat iulep. 7 ista duo valēt: q alterāt discrasiā. ōpurāt sanguinē 7 spm̄ 7 pncipalia ꝓfortāt. ¶ Item ad idē. ℞. zuccari ros. dyabor aginati. aū. 3. i. margaritar iacinthor uz limature auri 7 argēti. aū. ℈. i. zuccari al. vel manux p̄i ad libitū. misceanť cū foliis auri. iij. ¶ Aliud. zuccari ros. 7 bglosati ꝓserue nenufaris. aū. 3. ij. margaritar iacinthorū. aū. ℈. i. smeraldor zafiror. aū. 3. ſ. coralorū ru. ros. ru. seis acetose seis citri spodij. aū. ℈. i. ossis ō corde cerui infusi in aq̄ ros. ℈. ſ. limature auri 7 argēti. aū. 3. ſ. folia auri nūero x. zuc[l] al. triasandali. aū. 3. iſ. misceanť cū modico aq̄ ros. electe. ¶Vel. ℞. aq̄ ros. 3. iij. boli armeni. 7 vini albi odori feri. aū. 3. i. misceāť 7 sunt dose q̄tuor. ¶Dix' Alb. aucto/ritate Sui. q̄ q nō iuuanť ex h. ſ. ex potu boli cū vino: ió ē q̄ febris eor ē acuta. bolus armen[9] nō valet nisi cū vino. 7 vinū ē febrib[9] ꝓriū: 7 p inde ꝓ[m] dare vinū: leuissimū: q̄ ra/ro inuenim[9] pestilētiale egritudinē sīue acuta febre fore. vi/nū aūt nēcium est vt pducat bolūarmenū ad cor. Et si vinū misceť cū aq̄ ros. ē meli[9]. ¶Troc. vtiles in febre. pestilen/tiali. ℞. seminū melonis 7 citruli 7 endiuie lactuce portulace 7 acetose ros. viol'. sandal'. oium spodij. aū. p eḡles: 7 ad oēs duas. 3. p̄dcōr ponať de cāphora pondus. iij. gra/nor: ꝓficianť cū succis acetosis 7 cū eis recipianť. Quidā exhibēt tyriacā cū puluere smeraldi mixtā 7 dāt cū aq̄ ros. pp veneno[tem]. ¶De approximādis vō ab ex'. dix' Alm'. pe ctoribus eor emplīm de sandal' quotidie supponať. Epithi/ma vtile sic fit. ℞. aq̄ ros. lib. i. aq̄ endiuie 7 solatri 7 buglo se aū. li. ſ. aceti. 3. ij. sandalor oium. aū. 3. vi. coralor 7 ros aū. 3. iij. spodij. 3. ij. croci 7 cāphore. aū. 3. ſ. epithimet' ex eo cor. Et ex eo ēt in īmēso calore 7 ꝓlone cal'a epithimetur epar. Dixit Raſ. in diuisiōib[9]. pone sup tipora aquā ros. 7 cāphorā 7 sandalos cū pāno mūdo ifuso in eis. p[t] ēt ꝓfor tari sīcus cū inunctiōib[9] 7 emplīs fm exigētiā. Et sunt q camisiā tenētē pectoris ptes ifundūt in aq̄ ros. 7 endiuie: in qb[9] sunt cāphora 7 sandali 7 modicū expressaz induūt ¶ 3[a] āt itentio iplet cū eūone fcā in pn[o]. nō expectata māe digone. Et si qdē nō timeret de ibecillitate vtutis cū q̄ fm plim febris pestilētialis icipit: icipiēdū eēt ab eūone totalr eradicatiua. nā mā pestilētial' venenosa ponit necessitatem in eūando eradicatiue sicut mā furiosa. ſz qr vt[9] eā nō pati/tur: iō loco ei[9] fiēda est eūo minoratiua nō qdē pua. ſz sufficiēs: vt saltē bona ptē de mā eradicet sīue fiat cū flōmia: sīue cū farmacia. vñ dixit Aui. ſūma curatiōis eor est exiccatio. i. eūo exiccās. Sic. n. locut[9] fuit vt daret intelligēre: q; nec; de eūone lenitiua nec de leuit' minoratiua intelligeret. ſz de ea q̄ bona q̄titatē minorat. talis aūt ē q̄ ꝓfert ēt expientia approbat. Et ad h̄ sīgnandū subdit. opz vt in/cipiať in ea ad eūandū: 7 nō dixit ad leniēdū. nec ad diger/ēdū. fiat ḡ eūo in pn[o]. ¶Et si qō mā vincēs fuerit sāgui/nea: dixit Aui. fiat flōmia. Dz āt p fieri de basilica dextra: deiō de sinistra. nā vt Aui. dixit. xi[a]. tertij. ca[o] de curatione egri[mum] cordis in gīali. repl'onē exītē circa cor eūat 7 ei[9] plenitudinē minuit flōmia fcā de basilica dextra: 7 fcā de si nistra vapores multiplicatos circa cor minuit 7 eūat. dz tū añ flōmiā p̄mitti clystere lenitiuū. ¶Et si fuerint alij hūo/res. dixit Aui. eūenť. ſ. cū me[na] ꝓueniēte illis: h̄ tū obserua to. q; medicine eūatiue in hac febre sumanť ex medicis bū dictis. Dix'. n. Zoar. Caue ne attētes exhibere spēs difficiles. i. medicias solutiuas fortes: q; nō laudať ipsar finis: 7 maxie a scia medi[c]: ſz si opportuerit addēdū est poti[9] in do si medicinar bñdictar. Colā itaq; eūať cū reu. 7 tamarin/dis 7 miraboł. citris vel cū reu. 7 māna. Et flā eūať cū aga rico ꝓpe: q; maxie attrahit mās flāticas a mēbris spūalib[9] Et Aui. 2[o]. de virib[9] cordis nūerat agaricū inter medicias cordiales. Et melia eūať cuz sene polipo[o] 7 epith[o]. Et mā aduſta cū reu. 7 fumoť. 7 aq̄ casei. Et mā mixta cū medici/nis dcis mixtis. ¶Et fcā eūone 7 minorata mā ad. 4. iplēdā itētionē deueniēdū ē. ſ. ad digerēdū qō remansit residui de mā. digō fiat ſz q; mā exigit. Ita tū q; digestiuū cuiuscū q̄s māe recipiat ō aceto 7 alijs medicis putrefatiōi resistēti b[9] de qb[9] dcm̄ est. ¶Et mā digesta eūeť fm totū vel fm ptē ſz q; nēcitas vocat 7 virt[9] pmittit. ¶Pōt ēt fieri diuer tio māe ad exteriora. Dixit Aui. si res plōgať 7 pducat ad hoc vt tēdanť ypocōndria 7 ifrideńt extrema 7 plōgēť vi/gilie 7 pmixtio mētis: 7 vides pect[9] 7 qō est supra ipm ele/uari 7 descēdere tūc neće est administrare regimē trahens calitatē exteri[9] cū fricatiōib[9] 7 calefactiōib[9] 7 silib[9] vt di/uertanť vapores quor multitudo retineť i spūalib[9] 7 alijs interioribus mēbris cāntes accītia supradicta. ¶Deitētio ne aūt ad accītia maxie itēdēdū est ꝓ sincopiz si accidat p/ut in cura febris sincopalis dicet': 7 si acciderit casus appe tit[9] succurratur ei sicut in cura febris cū eo cōpositē dicet' inferi[9]. ¶Et si vmes cū hac febre cōplicati fuerit da ad bi/bēdū syrupū fcm̄ ex decoctione sebesten 7 seis portulace 7 radicū gramis 7 fac ei fieri clystere: qō sic fit. ℞. aq̄ gramiis aq̄ endiuie 7 cicoree 7 eupatorij. aū. 3. iiij. olei amigdala/rū amarar. 3. ij. salis. ij. zuc[l] ru. 3. ij. butiri. ij. est. n. vtile.

¶De cura antracis 7 bubonis pestilētialiū. Cap'.xij.

Pro noticia autem antracis carbunculi 7 aliarum malarum pustularum ac etiā bubonū sīue ap̄atum emūctoriorum recurrendū est ad sermonē. 7[m]. in tractatu de ap̄atibus 7 ibi plene inueniet. hic tamē de cura aliqua referā. ¶Sciendū. n. q; multa ponū/tur remedia ad altbuoyn sīue antracē: ex qb[9] ē emplz ō vi/

¶Materia euacuanda ē i pncipio eradicatiue si vtus tolerat.

tello oui feñ cũ tãto sale pisto quãtũ vitellus icorporare z portare pot.de ꝟ enĩz emplo iponit sup petia z supponit antraci z dimittit p horã vnã z remouet:z alia petia cum eo supponit:z sic de hora in horã ꝓcedat p totã die nälez. expertũ eni est.q in die näli interimit antracẽ. ¶ Et cino/gl osa i ter duos lapides pistata z superposita in trib⁹ ho/ris occidit antracẽ. Et idẽ fac vt dr.scabiosa z cõsolida bꝛ. ¶ Aut.Rx.vincetoxici scabiose ꝓsolide minoris aii.z pistẽ tur cũ modico nitri vel salis addẽdo modicũ assũgie recen tis z suppone althuoyn:qñ delet ipsuz ꝙsi diuino miracu/lo. ¶ Et bubo qdẽ pestilẽtialis siue apa pestiferũ in emũ/ctorioꝝ altero euenies:a qbusdã gutta a qbusdã patrachia dr:z ẽ apa venenosuz fraudulentũ:qõ qñqz in paucis ho/ris interficit:z qñqz in vno die vel duob⁹ vel pluribus. Si tñ aliqñ ad 7ᵐ diẽ puenerit pot in eo spes salutiz adhiberi. ¶ Et cura ei⁹ post gñalẽ curã dicta est vt mã trahat ad ex z ad locũ ipsi⁹ apatis cũ vẽtosis cũ scarificatiõe z sine scari ficatiõe z sup loco scarificatiõis vel appõnis sanguisuga/rũ supponat ilico gallus vel colũb⁹ scissus p mediũ z tenea tur sup loco p mediã horã:deiñ amoueat z ali⁹ ilico silr su pponat z sic plies fiat. ¶ Et sunt q depillãt gallũ vl colũ/bũ viuũ in circuitu ani.z supponũt annũ loco scarificatio/nis vl morsui:z iterãt hoc die b⁹ plib⁹.fugit.n.sic venenũ: ꝟz cito interficit gallũ. ¶ Et qdã supponũt emplm attracti uũ qõ sic fit Rx.medulle fermẽti.ʒ.iiij.pulueris se.sinapis z seis er uce.aii.ʒ.ß.vitrioli.ʒ.ij.cãtarides nuõ.xo.ꝓficiãt cũ fermẽto.z qdã ꝓficiũt cũ melle. hoc eni fortiter attrahit z in trib⁹ horis vlcerat. ¶ Vel fiat emplm de fermento acri bñ malaxato cũ succo scabiose. ¶ Aliud de quo dr q attra hit mãm venenosam in bubonib⁹ malis.Rx.termẽtille.ʒ.ij. se.rute.ʒ.i.radicẽ ebuli z sãbuci aii.lib.i.radicũ alexãdri. idest maceronis.ʒ.ß.ꝓficiant cũ oleo camomille z pice na/uali z reñna in q̃titate q̃ resultet emplm aliquãtulũ durũ z supponat ex eo bis in die mane z sero. ¶ Et emplm õ ra dicib⁹ narcisci bulitis cũ oleo de lilio z melle attrahit cuz fortitudine. ¶ Aliud emplm qõ est Aui. Rx. medullẽ gra/natoꝝ coti nucis rãcide fermẽti caulis cepe sinapis z simi colũbini aii.ptes eẽles.ꝓficiant. ¶ Alij vo cauterio inci/dũt actuali vel potentiali althuoyn z bubones malignos quscz bñ ꝓfundent.deinde stati fcã escara sup ipsaz findũt cũ pilo in vno loco vel plurib⁹ ꝟm magnitudinẽ cauterij z pueniũt findẽdo vsqz ad ꝓfundũ. Et cũ b̃ et cũ pilo remo/uet escarã p maiorẽ pte vt expiret z exeat venenositas si q in ꝓfundo remãsisset. Et qdã i magna venenositate scalpel lãt cũ pilo donec pueniãt ad carnẽ sanã de ea poti⁹ abiciẽ/do aliqd qz de infecta dimitẽdo vt ñ pambulet infectio ad ptẽ sanã. ¶ Et sunt q cũ medicinis erũpũt althuoyn vl bu bonẽ. Et de sic erũpẽtib⁹ est emplz qõ sic fit. Rx. ex caricis yreos z tritico vel calce supposita multũ aut puñ dolorem iferẽs. ¶ Et fermẽtũ cũ oleo z sale maturat z rũpit. ¶ Et pix mixta cũ passulis suppositа celeriter carbunculos rum pit z extirpat. ¶ Et cauda egna minor q̃ stipitẽ hz rubeũ trita z suplĩgata miro mõ delet antracẽ. ¶ Ulcus autẽ qõ remanet ex antrace vel bubone maligno curandũ est cura vlcerũ fraudulẽtoꝝ mundificãdo ipsum cum sarcocollã z melle equis põderib⁹ captis z superpositis.

Empl'm expiaz qõ in die na/turali ite/rimit an/tracem.

¶ De variolis z morbill'z blaccijs z cãis eoꝝ. Cap.xiij.

Variole z morbilli z aluhumeta sunt dẽ nuõ apatũ bothorallũ.de aluhu/meta:dixit Aui.q est aliqd ex variolis:z mor billus est qdã spẽ q̃a qbusdã etaualio vocat: z a qbusdã pastitiũ:z a qbusdã blacc' ꝟz Rasiz 18.ꝓti.sunt morbilli.z morbilli a qbusdã vocant rosseriũ. Et b̃ florẽtie vulgari sermone rosalia vocant. ¶ Quidam dñt.q ois morbill⁹ ẽ vl dici pt variola. Uñ.A.dixit.q mor billus est variola collica:sed nõ ꝓuertit.s.q ois variola sit morbill⁹.z aluhũeta poti⁹ reponit i spẽ variolaꝝ q̃ mor/bil.z oes iste tres spẽs de sũma morboꝝ pestilẽtialiũ ꝓpu/tant.eueniũt.n.ꝟm plm in aere malo z nũciat futurã pesti lẽtiã. Uñ Raß.18.ꝓti.dixit.variole z blaccie sunt de morbis q dñr nũci⁹.s.future pestis.z dixit.vtplm mouet ex corru/ptiõe aeris inducta a cadauerib⁹ z ꝓpe in estate Et.A.dixit. q ꝟ sit õ sũma egri[num] aduenientiũ.s.cursu aeris mali pestife/ri.ꝓcedit aũt vtplz pestilẽtiã.aliqñ tñ et sequunt morbos pestilẽtiales. Dixit.n.Zoar.q euenire ꝓsueuerũt tpe pesti/lẽtie fcẽ ex corruptiõe aeris vl cã aq̃ putride vel corrupte vl ex cibis mal z corruptis cõestis. Et dixit Raß.vbi.s.q aliqs medic⁹.dixit.q blaccie aliqñ ꝓuertũt in variolas.z variole aliqñ apparent silles blaccijs. ¶ Et qñz eueniũt ꝓ/dcẽ tres spẽs cursu crib⁹ deriuatiõis. Dixit.n.Aui.q variole z morbilli z ẽt aluhumeta ꝟ qdã mod⁹ crib⁹.verũtñ vario/le plz ꝟ crib⁹ febriũ finochar ꝛaguea ꝛ:qñ vt⁹ i ipis febri/b⁹ nõ ẽ potes crisiz facẽ p fluxũ ꝛaguis z ꝓpe nariũ. Et alu humeta ẽt plz ꝟ crib⁹ ipsa ꝛ fe.qñ ipa fiũt õ ꝛag[e] gñioni.z morbilli plz ꝟ crib⁹ feb[m] colica ꝛ aut q̃ mã ẽ ꝛaguis colie⁹

Et mã ꝓdcarũ triũ spẽrũ in fetu ex disponẽ mixtis paula/tine ꝓgregat z ẽ mala.verũtñ paulatie assuefcã ẽ mẽ/bris.q̃re nõ sentiũt mẽbra ipsi⁹ nocu[ta] nisi accidat q nã eã moueat z ꝏ näz mẽbra ꝓirritet. ¶ Quare ãt sit ista mã ex di spõe mixtis effectu ꝓgesta z ex q̃ dispõne mixtis discordare vident auctores abinuicẽ. Hal.n.dixit.q ẽ q⁹ fet⁹ nutrit ex ꝛaguie mẽstruo:q ꝛaguis est i fect⁹ z ificit fetũ quez nutrit. Uerũ Zoar.dixit.nõ nutrit ẽbrio ex ꝛaguie mẽstruo sic pu/tauerũt qdã.ppea q H.dixit.q ẽbrio nutrit ex ꝛaguie q de/scẽdit ad vuluã z noiauit sanguinẽ dcm sanguinẽ mẽstrua lẽ.seqns vestigiũ z ꝓsuetudinẽ grecoꝝ q vocãt oẽz ꝛaguinẽ descẽdẽtẽ ad vuluã mẽstrualẽ. Sciẽdũ p certo.q si ex tali ꝛaguie mẽstruali ẽbrio nutriret sic ẽ ille q expellit z pur/gat in mulib⁹ nullo⁹ viueret.imo nutrit ẽbrio ex sanguine valde laudabili.ꝟz q sanguis q näl⁹ dr z ẽ mẽstruũ posit⁹ ẽ z sit⁹ i corpe ipsi⁹ mixtis ex q̃ miscet aliqd modicũ i em/briõe:iõ ẽbrio ab illo inficit z inde accñt bothor ꝓdicti:z accidit ex eo ẽt tinea in facie z capite q vulgari latino dr sa grũz z destruit ẽt appetit⁹ ei⁹ z corrũpit:z sit in eo appeti tus cõedẽdi lutũ carbones z silia. Et ille embrio q recipit hãc ifectionẽ rectificat eã in q̃tũ pot z id qõ nõ pot rema/net in corpe:z morat z ista mora ꝟm plmẽ q̃sq̃z ad lucez egrediat fet⁹:z ẽt aliqñ postea mltũ:ita q i aliqb⁹ resuat ad iuuẽtutẽ. ¶ Isaac.dixit.mã eoꝝ ẽ acqsita i mixtis in fetus gnõne z vtero q̃ diuti⁹ est ꝓuata tãq̃z superflua ilocis aliq/b⁹ iuxtã cutẽ separata a mẽbris nobilib⁹. Et ista mã nõcio repi tur i oi fetu:q̃ nõ ẽ ẽbrio q nutriat in mixtis tã munda qn aliqñ rificiat:z ppea credit.q ñ euadat aliqs ab his passio nib⁹ vl saltẽ ab alta eaꝝ. Uñ dixit Aui.coll.ꝛ°.q ola mẽbra bñt vtutẽ expulsiuã mãdãtẽ alfi z fiũt ex b̃ variole z mor/billi.z ppea q nullus euadit ab his duob⁹ qn ea habeat: ista egri⁹ est sic nãlis:z iõ dr q b̃ egri⁹ pueniat a mã mala fixa in cibo ẽbriõis. Et q̃sto i ꝏceptiõe ẽbriõis matrix imũ/dior fuerit:tãto magis fet⁹ ex ea ificit:z tãto mã eoꝝ maio/ri q̃titate ꝓgerit.vñ fit q q i tpe mẽstruatiõis ocipit aut paꝝ añq̃z mẽstruũ erũpat pdcis dispõnib⁹ abũdet in eo mltiplicẽt variole z morbilli z eꝰ q mixtice mũdificata ocipit. ¶ Et q̃uis ista mã i vtro aeqrat oũ tñ fet⁹ ẽ i vtro ñ accñt variole nec morbilli nec aluhũeta:ppea q vt dcm ẽ mã ista paulatie ꝓgerit z qd paꝝ p⁹ qd paꝝ ipmit z sic assuefit mẽ bris fet⁹.vñ nec ei⁹ malitia ledẽs ꝓcipit:z maxie cũ adhuc pauca sit:mẽbra ẽt fet⁹ in utero nõdũ pfecta sunt neq̃z fo/tia vtutib⁹.z maxie i vtute expulsiua.q̃ nec irritat ꝏ eã.z si irritat nõ ꝓualet ꝏ eã. Post ãt exitũ fet⁹ ab utero mã ad/huc retinet z tardatur expelli q̃sq̃z vtus fuerit ꝓfortata z mẽbra magis pfecta. Et quousq̃z mã p mala nutritia fue/rit augmẽtata.sic q näz aggrauet z stimulet:aut q̃sq̃z ali/qd extrinsec⁹ mãn ipsaz cõmouẽs adueniat.z ex aer i mu/tatiõib⁹ z cibis vel medicis balneis vel exercitijs z silib⁹.

¶ Morbil/lus pot di ci variola z nõ econ tra.

Rõ ꝙre euadat qs a va riol mor bill aut sabe alte ra car.

q̄ mām illā cōmoueat 7 agitare faciat. tūc.n. nā irritata iu
xta posse sanguinē ab ea depurat 7 eā ad exteriora depellit.
fm ergo q̄ mā illa mala citius vel tardius augmētaf. 7 fz
q̄ eā eā cōmouēs festine vel tarde supuenerit tardaf euētus
dictaꝝ disp̄ositionū. 7 fm plm elongaf venire post nati
uitatē pannū vel plus. aliq̄n tn̄ 7 raro citius eueniunt. Et
ego qdē vidi infantē in quo p̄a die sue natiuitatis appuerit
variole. Dixit Zoar. embrio fortitudie mr̄icis 7 ex alio bo
no nutrimēto qō recipit nō ledif dū pmanet in mr̄ice. post
eritū aūt ipsi⁹ ab vtero nutrif infans 7 coadunaf calor nā
lis in eo 7 augmētaf 7 p̄fortaf nā 7 conaf digerere 7 sub
tiliare dcm̄ hūorē malū 7 nociuū 7 ip̄m exteri⁹ expellere:
hoc tn̄ fit cū labore fortī. ¶ Et scias q̄ mā p̄dictaꝝ disp̄o
nū pōt ēt acgri post natiuitatē ex malis cibarijs 7 potib⁹.
Dixit.n. Raf. 18. ptiñ. q̄ Haf. dixit. supfluitates ciboꝝ: q̄ ñ
mutanf in sanguinē remanētes i mēbris putrefiūt 7 acuū
tur spatio pluriū dieꝝ. 7 gīanf ex eis nō solū variole: sz 7
morbilli 7 alubumati. Accīt ergo multotiēs pueris 7 ado
lescētibus gulosis 7 quorū regimē est mali ordinis in plu
ribus rebus nō nālib⁹. 7 maxime si calē 7 hu. fuerint nāe:
nō fuerint assueti flōmijs 7 farmacijs aut dimiserint illas:
veruntn̄ ista sic generata mā non necessario reperif in oi
bus: sed que gīatur in vtero vt patuit in oibus reperitur.
¶ Differūt aūt variole 7 morbilli 7 alubumati. dix. Raf.
vbi. ē. in multis. Et p̄ qdē in colore: q̄ blaccie sunt rubee
7 appent in supficie corp̄is sicut ignis pficus. variole vō 7
alubumati nō appent rubee: sz declinātes ad albedinem.
¶ Et differūt in loco: q̄ blaccie nō sunt p̄funde nec eminē
tes. variole vō 7 alubumati sunt p̄funde in cute 7 hūt emi
nētiā. ¶ Et differūt in q̄ztitate ptinua: q̄ morbilli sunt bo
thor minora variol'. 7 sunt morbilli diffusi in cute: 7 sūt ve
lut puncture pue q̄ztitatis. Dixit Aui. morbillus est mino
ris q̄ztatis 7 quasi ipse nō ptransit cutē: 7 nō ē ei altitudo
de q̄ curef 7 p̄pe in p̄n° sui. variole vō in p̄n° sue appitio
nis hūt eminētiā 7 altitudinē. Et morbilli sz plm egrediū
tur subito vel in puo tpe. variole vō sunt egrediētes paula
tine aliq̄d post aliq̄d ipaꝝ tn̄ sunt q̄dā q̄ sūt velocis 7 facil'
erit⁹: 7 q̄dā sūt tardi 7 difficil'. Et q̄uis tā variole q̄z mor
billi plus accidāt in supiorib⁹ mēbris q̄z in inferiorib⁹: va
riole tn̄ plus accīt ocul': morbilli vō min⁹. Alubumati vō
est magis elevata supra cutē 7 maioris q̄ztitatis ptinue q̄z
variole: veꝝ in q̄ztitate discreta ē minor valde. imo ē sicut
variola rara spatiū notabile ponēs iter pustulā 7 pustulā.
¶ Differūt ēt i accītib⁹ vt appebit in signis. ¶ Et differt
in caulis pticularib⁹. nā mā variolaꝝ est mā sanguinea: 7
fil' mā alubumati. veꝝ mā alubumati est grossior. mā vō
morbilloꝝ est colica siue sanguis colicus. Dixit Zoar. va
riole gīanf ex hūore magis grosso 7 morbilli ex subtilio
ri 7 siccior. Dixit Heor. 18. ptiñ. blaccie fiunt ex sanguine
pmixto multe col'e 7 variole ex sanguine grosso multe hu
miditatis. Et ió inuenim⁹ variolas humidas 7 blaccias sic
cas aridas. Et nā tā variolarū q̄z morbilloꝝ nō est oibus
eq̄lis: timo valde varia i suba 7 q̄litate 7 q̄ztitate 7 loco pp
cui⁹ varietatē diuersificanf valde morbilli 7 variole pp di
uersitatē nāq̄z sube q̄dam appent ad tactū dure: 7 q̄daz vi
scose: 7 q̄dā molles. Et pp diuersitatē in q̄litate q̄dā repiun
tur cū calitate intensa 7 acuta. 7 q̄dā cū remissa 7 miti. Et
pp diuersitatē in q̄ztitate q̄dā sunt magne 7 q̄dā pue: q̄daz
multe q̄dā pauce. q̄dā sunt abinuicē distantes: 7 q̄daz ptí
nue sibi siue ptigue q̄si vna intret alterā. Et dixit Raf. vbi.
supra. Inueniunf q̄ñq̄z variole pue intus in magnis 7 no
minanf duplices. pp diuersitatē vō loci fit q̄ si mā ptinef
in supiorib⁹ q̄ ibi abundēt plus variole 7 morbilli. Et si fil'
fim inferioribus aut si in medijs: 7 binc est q̄ q̄ñq̄z appent
in facie 7 capite multe: in alijs mēbris pauce: 7 q̄ñq̄z erūt
multe in pectore 7 vētre: 7 pauce i capite 7 extremitatib⁹.
si fil' q̄ñq̄z erūt mīte in extremitatibus 7 pauce in capite 7
vētre. Et si mā fuerit disseminata p totū appebunt eq̄l' q̄si
in toto. ¶ Et differūt ēt in accītib⁹ bonis 7 malis. Que
dā.n. sunt cū angustia vehemēti 7 accītib⁹ alijs malis ifra
dicēdis: 7 alie sī sine ipsis. ¶ Predcē tñ dāie repiūf p̄cipue
plus in variolis q̄z in morbillis 7 in ipsis variol' p̄cipue re
pif dāia in colore eaꝝ, qdā.n. sunt albe 7 q̄dā declinant ad
rubedinē vel citrinitatē viriditatē purpureitatē vel nigre
dinē. Dixit Aui. variol'. sūt spēs 7 colores. naz de eis sunt
albe 7 de eis sūt citrine 7 sūt rubee 7 virides violacee: 7 de
eis sunt ad nigredinez decliues: 7 q̄dā sūt cineritie. Et di
uersificanf ēt variole in for⁹ siue figura eaꝝ: q̄ q̄dā sūt la
te 7 q̄dā rotūde. Et cāe p̄dictaꝝ diuersitatū variolaꝝ sunt
diuersitates māeꝝ 7 sube eaꝝ. Nā si mā eaꝝ fuerit sāguis
sz massa sanguinea tūc variole erūt late paꝝ acute ḡsse ru
bee molles supius nō p̄uriginose. 7 si sanguis erit colicus
variole erūt p̄ue acute declinātes ad citrinitatē cuz duritie
q̄dā 7 erut p̄uriginose. Et si sanguis fuerit flāticus erūt la
te albe molles nō p̄uriginose nisi flā sanguini mixtū fuerit
falsum. tūc.n. erunt cū p̄uritu 7 si sanguis fuerit melicus
erūt dure valde vel obscure vel ad nigredinē declinantes.
¶ Scōm plm vō variole fiūt ex sāguie: 7 ió fm plm accīt
in cōplone 7 etate in qb⁹ sāguis multiplicaf. deinde plus
fiūt ex sanguine colico: q̄ ipse est magis mobillis 7 magi
apt⁹ ferri ad circūferentiā. Sanguis tn̄ pp sui benignita
tē magis obedit nāe expellēti. Raro aūt fiunt ex sanguine
flātico: 7 rarius ex melico: q̄ flā pp sui viscositatē adheret
7 nō obedit expulsiōi: 7 melia pp sui grossitiē nō facil' pe
netrās trāsit ad exteriora. Et hic variole plūbee expellunf
pl⁹ ad faciē 7 pect⁹ 7 vētrē 7 minoraf ipsaꝝ expulsio ad ex
trema pp māe grossitiē. ¶ Et iste qdē māe q̄diu ebullīūt
ebullitiōe depurāte sanguinē ab ifectōe acqsita i ipso i mr̄i
ce aut ex malitia nutrimentoꝝ i tpe postea acqsita tenēt in
corpe rōnē cāe añcedētis. sz p⁹ q̄z cū illis ifectiōib⁹ 7 mali
tia sūt expulse ad cutē siue ad totū in q̄ tales pustule fiunt
tenēt rōnē cāe p̄iūcte. ¶ Ebullitio āt eueniēs ipsis malijs
aliq̄n ꝓuenit a cāis itrisecis 7 aliq̄n ab extrisecis. De itrin
secis qdē dix. A. de b. s. qō facit euenire ebullitionē in dcis
materijs est cui⁹ cā est q̄si nālis faciēs ebullitionē sangui⁹.
7 est. s. calitas nālis ip̄si⁹ sanguis aut calitas colere q̄ ei ad
miscef aut q̄nolibz alr ei accidat ebullitio ab intrīseco q̄re
q̄si nālē facit malitiā sanguis. q̄re putrefit ab eo illud qō
admiscef ei de reliqis sui nutrimēti mēstrualis: qō est ip̄e
gnatiōe: aut illud qō gīaf in eo post illō ex cibis feculētis
7 malis: de ill' q̄ rectificāt subam ei⁹. s. sanguis 7 faciūt eū
ebullire donec fiat ei suba rara. i. pura 7 fortior siue melior
p̄a 7 magi appens. Et h̄ ptigit cessante ebullitōe a ptib⁹ ill'
supfluis seq̄stratis: sic ē illō qō nā efficit in succo vue. s. in
musto: ita q̄ rarificat illō faciēdo vinū silis sube. s. pure 7
tā putruit. alr. penetrauit. 7 sepata ē a vino spuma aerea: 7
ps terrea. ¶ De cāis āt extrīsecis faciētib⁹ euenire ebulli
tionē in sāguine: dix. A. de h est cā aduenies extrīsec⁹ ebul
lire faciēs occulta. i. sanguinē occultū: q̄ est in p̄fūdo cor
pis: q̄ cā pmiscet hūores. s. s. dcōs cū sanguie pmixtiōe eū
tein cā ebullitiōis 7 statiōis sub sole silis ebullitiōi q̄ accit
succis expositis soli. Et de his cāis extrīsecis plm est muta
tio aeris eueniēs in q̄litate ei⁹ ad calm vel hu. 7 vtplm ad
calz 7 hu. fil' p̄ter h̄ q̄ in suba ei⁹ eueniat putrefa° saltē no
tabil' 7 mānifesta. q aer cū attixerit ad corp⁹ repletū plecto
ricū sanguie turbat sāguinē ei⁹ 7 ebullire facī. ¶ Et dix. A.
de cibis sūt q̄dā. q faciūt cadere in variolas velocit 7 p̄pe
q nō sūt ꝓsueti 7 cū admīstrant sup eos medi^ne 7 cibi cale
faciētes. Et isti cibi sunt lac: 7 p̄pe lac camellaꝝ 7 eḡrū cū
mīl'tū repleī eo ille q nō ē ꝓsuet⁹. deiñ bibat vinū plm aut
medicinas calas. Dixit Isaac. mā acqsita in mr̄ice. sup. aut
postea in tpe gīata mala vt dcm̄ ē. cursu etaf mota a ptinē
te: 7 ēt a cibis 7 potib⁹ 7 alijs ñ nālib⁹ reb⁹ agitaf a nā vt
a corpe expellaf. ¶ Et sbdit Aui. q̄ñq̄z accit i corpe ebulli-

Spēs variolarum quo ad colorē q̄ ad formam 7 figurā.

Eadē materia vno mō est cā añcedens 7 alio mō est cā ptīcta variolaꝝ 7 morbillorum.

Ebullitio est duplex vna qua ebulliens purificat: z alia qua putrefit.

tio ſm ſemitã putredinis cuiuſdã.nõ.n.ẽ.de gñe putrefactiõis inducẽtis febres putridas aut corrũpẽtis mẽbꝛ in q̃ fit illa ebullitio ſz eſt de gñe ebullitionũ q̃ accidũt.i.accidere pñt ſuccis.ſ.fructuũ herbaꝝ.Jpſis.n.q̃ꝫ accidũt talia accñtia ebullitiõis ꝙ p ea ptes eoꝝ ab inuicẽ ſepantur ſicut accit in muſtis vinoꝝ q ebulliũt q̃ꝫ ex calitate ꝓpa q̃ꝫ ex calitate aliena. ¶ Et variole qdẽ dixit Aui.nõ accidũt in cute corꝑis tm̃.z in ea ꝙ ſequtur illud q̃ appet ꝺ corꝑe.Jmmo accidũt in oibꝰ mẽbꝛis ſilium ptiũ appentium z occultis:ita ꝙ in velamibꝰ z neruis. ¶ Variolaꝝ q̃ꝫ z ſimiliter morbilloꝝ:dix̃ Aui.q̃dã ſũt q̃ poſtq̃ꝫ icepunt appere occultãt.z haꝝ q̃dã rurſus redeũt z egrediũt:z q̃dã oio ꝺliteſcũt. ¶ Et dix̃.variolaꝝ ꝓcedẽtiũ q̃dã ſuppurant:verũtũ ſanguinee cito pmutãt ad ſaniẽ:z poſt eas colice.Flãtice ꝺ z meſce tarde.Morbilli ꝺ nõ ſuppurant:z q̃ꝫ pmutãt variole ad flõnẽ.vl̃ bothoꝰ q̃ aggregant ſaniẽ z ꝑcipue ille q̃ cũ latitudine ſũt acute.z q̃ꝫ pmutãt ad farre.i. ad puſtulas aq̃ſas latas:z q̃ꝫ vlcerãt cutẽ.z de vlcerãtib⁹ ſũt q̃ dimittũt ꝺcauitatẽ z veſtigia vlceruꝫ cito vel tarde.

¶ Et qdã dñt.ꝙ ſz neẽe ſit:vt.ſ.oẽm hoiez hẽre mãz variolaꝝ:nõ tñ eſt neẽe oẽm hoiem hẽre variolas.q̃ q̃ꝫ me

Variole z morbilli pñt accidere bis vel ter in vno.

diãte nãli calore potẽti fit illiuſ mãe male inſenſibil̃ eũor:z q̃ꝫ ẽt manifeſta ꝑ vomitũ vel ſeceſſuꝫ. ¶ Dix̃ Raſ.18°.cõti.poſt ẽ.ſ.ꝙ vni accidãt variole z morbilli bis vel ter. Et Aui.dix̃.Ex hoib⁹ ſt̃ qb⁹ accñt ſolũ ſemel in tota vita.z ſt̃ qdã qb⁹ accñt bis z raro eſt ꝙ eueniãt ter. Accñt autẽ bis vel ter qñ mã bis vel ter agitaſ.Dñt qdã pñt euenire bis ex mã acqſita i matrice:z pñt ẽt euenire bis.ſ. ſemel ex dicta mã z ſemel ex mã poſt natiuitatẽ acqſita:z ſi ter accidunt vtplm eſt ꝙ ꝑmis duabus vicibus eueniunt ex mã acquiſita in matrice 3ª vice ex mã poſtea in tpe acqſita. ¶ Dixit

Que corꝑa ſint magis variol' ꝓpria morbillis.

Aui.corꝑus ꝓparatũ variol' eſt q̃ eſt calm z hũidũ ptũrbate hũiditatis z ꝓpe q̃ paꝝ exhibit de ſanguine ꝑ flomiã. ſup̃.vel paꝝ ex eo egredit̃ ꝑnares vel aliũde.z in corꝑibus hũidis eaꝝ euent⁹ ẽ pluſq̃ꝫ in ſiccis.Morbilli tñ plus eueniũt i corꝑib⁹ calis z ſiccis:z iõ i pueris z vir] accñt pluſq̃ꝫ in puellis z feminis. Et qdã ꝺ dñt de variol'. ¶ Et variole

Variole z morbilli i oi etate poſſunt euenire.

z morbilli in oi etate euenire pñt. Verũtñ ꝓueniẽtes ex diſpõne acqſita in mr̃ice aptiſſime dixit Jſaac.eueniũt in iſantib⁹ z pueris:min⁹ ꝺ in iuuenib⁹:ſenioꝛib⁹ ãt nũq̃:q nõ p̃t mã illa tãto tpe latere qn moueaſ aut ſi latet aſſuefit illi nã vt de ipſa nõ curet neq̃ꝫ agitet eã ad motũ.A.ãt dix̃.plꝫ variola accidit infantib⁹:z deinde iuuenib⁹ z minoꝛaſ earũ euẽt⁹ in ſenib⁹ niſi pp cãs fortes.Dixit Raſ.18°. conti. neceſſe eſt ꝙ ſanguis pueri de facili ꝓueniat ad hãc diſpõnẽ z ꝓpe cũ ſit mutatio a pueritia ad adoleſcentiaz. ſm tñ plm eueniũt in ꝑª etate ꝓpe qñ mã eaꝝ eſt cõgeſta in mr̃ice:q̃ aũt eſt ex ſanguie malo acqſito poſt natiuitatẽ ipſa eſt q̃ poteſt reſeruari ad ſenectutẽ z ſeniũ. Ego qdẽ vidi variolas euenire ẽt decrepitis. ¶ Pueri tñ magis tpati ad variolas.dixit.Raſ.vbi.ſ.ſunt albi z rubei hũtes capillos blõdos melici ꝺ z nigri ſunt remoti ab his. ¶ Dixit Geoꝛgi⁹

Variole z morbilli plus eueniũt in autũno z ꝺe

vt ſcribit̃.18°.ꝓti.ꝑdicte diſpões eueniũt plm in autũno z maxie cũ nõ ꝑualet ſeptẽtrionalis vẽt⁹ z autũn⁹ eſt pluuioſus z cũ aer eſt turbidus puluerulent⁹ z obſcur⁹ z flat vẽtus meridionalis. Et Raſ.ibidẽ dixit Cũ videris autũnũ vehemẽtis calitatis z ſiccitatis z hyemẽ ſue ꝓpe nãe expecta variolas in fine hyemis. ¶ Et Aui.dixit. Euẽt⁹ earũ eſt plus in ꝺ q̃ hyeme. z poſt ver in fine autũni z ꝓpe q̃ ꝑcedit eſtas calꝺ z ſicca z fuerit ille autũnus calidus z ſiccus. Et dixit.multiplicãt in ſucceſſiõe auſtrinoꝝ q̃ multiplicaſ eoꝝ pflat⁹ z multiplicant in regionib⁹ vehemẽtis calitatis z hũiditatis. Dixit Raſ.17° ꝓtiñ.dico ꝓuenit ad nos autũnus vehemẽtis calitatis z ſiccitatis excedẽtis z prozogata eſt talꝺ ꝓſtitutio:z nõ euaſit puer q nõ inciderit in variolas:z ꝓuenerũt vſq̃ ad plures alterius etatis.

¶ De ſignis futuraꝝ variolaꝝ z morbilloꝝ. La.xiiij.

Signa ꝓnoſticantia futuras variolas vel morbillos ſunt dixit Alm̃.cũ febre acuta z ꝺcluſa pueris p̃cipue vel iuuenib⁹ euenerit z fuerit cũ ea dolor dorſi z nariũ ꝓuritꝰ z oculoꝝ rubedo z in corꝑe ſentitur pulſatio. ſciendũ eſt ꝙ egro variole aut morbilli cito ſuperuenient. ¶ Et Rabi dixit.18.ꝓti.q̃ in febre calꝺ appet rubedo oculoꝝ z faciei z caput z corꝑ ſentit̃ pderoſuꝫ.z adeſt ꝓuritus nariũ z ſternutatio z anguſtia z lamẽtatio ſignũ ẽ variolaꝝ. ¶ Et Raſ dixit.dico ꝙ multotiẽs habui p expiriã ꝙ ſigna variolaꝝ z morbilloꝝ ſũt febris ꝺtinua:timor in ſomno:rubedo faciei z oculoꝝ z ꝓurit⁹ in narib⁹ dolor vehemẽs lũboꝝ z dorſi oſcitatio.z alices:z caloris inflãmatio. Et fili⁹ Meſuay dixit.accit agitatio repẽtin⁹ motus in ſomno z dolor eſt in toto corꝑe pungitiu⁹. Et Geoꝛgi⁹ dixit.adeſt ſiccitas lingue z ſputũ groſſum z facies ẽ repleta z adeſt nauſea z defectio appetit⁹ z diſtenſio cutis z pprie gigiue erũt multũ rubicũde. ¶ Dixit Zoar.Cũ nã mouet̃ ad expolſionẽ mãe eoꝝ excitaſ ꝙ maioꝛi pte febꝛ calꝺ: qz cũ laboꝛe fortꝰ z anguſtia magna fit ſepatio mãe eoꝝ: ſicut tu vides ꝙ illi q extrahũt butyꝝ a lacte nõ faciũt illud niſi cũ laboꝛe magꝰ z fortꝰ valde z motu laboꝛioſo z graui.q̃ re credẽdũ eſt.ꝙ in expulſione mãe variolaꝝ z morbilli debeat illud accidere. Et aliq̃ cũ hac fe.ſit alienatio. ¶ Dixit Auer.4° coll'z.variolaꝝ ſigª ꝓnoſtica ſunt febris ꝺtinua z faciei inflatio z tipoꝝ z venaꝝ groſſities cũ rubedine z naſi ꝓuritu colli z gule groſſitie. ¶ Aui.ãt dix̃. q̃ꝫ appitionẽ variolaꝝ añcedũt dolor dorſi z ꝓurit⁹ nariũ z timor in ſõno z pũctio vehemẽs in mẽbꝛis corꝑis. Dicũt qdã ac ſi foꝛent acus vel ſpine infixe in eis z grauitas cõmunis.i.totius corꝑis z rubedo faciei z oculoꝝ z lachꝛyme z inflãmatio vel inflatio z multitudo alicum z ſaltus cũ ꝺſtrictione anhelit⁹ z raucedo vocis z groſſitudo ſputi z grauitas capitis z dolor eius. Dicũt qdã. ꝓpe in initio febris z ſuffocari dicit lr̃a extra.i. gutturis. Alia lr̃a hz z caſtaceõ.i.tremor mẽbꝛoꝝ z exiccatio oris.ſ.cũ ſiti z anguſtia.ſ.ingetudo z dolor gingiue z in pectoꝛe z dolor pedis vel cordis apud reſupinationẽ z declõnẽ adipm z cũ ß toto febris ꝺcluſa.z in ſũma adſunt ſigna plectoꝛie z replonis ſanguis in toto z ꝓpe ſi nõ ꝑceſſerit eũo ei⁹ cõſueta ſpõtanea vel artificiaꝝ. Et ſi ꝑ tũc variole vel morbilli multis acciderint cũ paucis de ꝑdictis ſignis ꝓnoſticari poteris ipſoꝝ euẽtũ z ꝑcipue in tpib⁹ z ꝓſtitutiõib⁹ ſupradictis. Et qdã addũt ad ꝑdicta ſigna ſternutationẽ pectoris aſpitatẽ oculoꝝ turbulẽtiã z lampadaꝝ corã eis viſionẽ. ¶ De febre aũt q̃ euenit añ exitũ variolaꝝ z morbillorũ dñt qdã.q̃ ſi bñ ꝺſiderant̃ dicta Aui.poſita.ſ.in.§.cãꝝ q̃ñ dix̃.q̃ꝫ accit in ſanguie ebullitio ſz ſemitã putredinis ꝛc.nõ eſt neciũ febrẽ putridã euenire cũ variol' z morbill. imo vtplm eſt de gñe humoꝛaliũ nõ putridaꝝ.ſ.ſinocha inflatiua in variol' z cauſon nõ putridus in morbill'.nõ ẽ tñ incõueniẽs cũ eis repiri poſſe putridã febrẽ ſanguineã i variol' z collcã in morbillis cũ ebullitio ꝑduxerit ad putrefactionẽ hũoꝝ. ¶ Et dicũt.ꝙ pũctio ſiue dolor pungitiu⁹ q fit in variol' z morbill'.non cãt̃ ex mã ſubtili acuta penetrãt in mẽbꝛoꝝ ſubaz ſicut ꝺtigit in aꝑatib⁹ pãniculoꝝ:ſz cãt̃ ꝑ ſepationẽ ptis mãe a pte ei⁹ factã cũ mã delegat̃ dcp̃te ad ptẽ z ꝑdicta cꝛia ſigna cõia ſunt variolis z morbillis

Febris ꝓpria variolaꝝ z morbillorũ vtplm nõ eſt putrida.

¶ De ſpecialib⁹ aũt ſignis.dixit Raſ.in diuiſiõib⁹. cũ videris aliquẽ cũ febre ꝺcluſa iuenire doloꝛẽ in dorſo vehemẽtẽ tũc ſcias:q illõ eſt ex iceptione variolaꝝ:z p̃cipue ſi cũ ß eſt ꝓuritus in naſo z timor in ſõno. Si aũt febris eſt vehemẽtis calitatis z anguſtie tũc portẽdit̃ p illõ morbilus. ¶ Et Aui.dix̃.lachꝛyme in morbill'ſũt plures:q̃ mã eoꝝ plus mordicat oculos:z anguſtia z inflãmatio ẽti eis eſt vehemẽtioꝛ pp colẽ acuitatẽ.ſz doloꝛ in dorſo ẽ minoꝛ. Et ſil̃ cꝛia ſigª ſignantia ſ̃plonẽ i corꝑe i morbill'ſt remiſ

siora.7 maxime grauitas capitis 7 toti9 7 iflatio 7 grossi/ ties venay 7 rubedo 7 siña.qō est qr mäe variolay est san/ guis peccās in q̄sto.q̄uis etiā aliqñ peccet in q̄li.mä vero morbillo9 est sanguis colericus vel colā peccās in q̄li.lz ēt aliqñ in q̄sto:lz nō q̄stū mä variolay.¶ Et Raſ. dixit. 18. ꝓtiñ.qñ tu vides cū febre cōtinua anguſtiā 7 murmuratio né 7 labore assiduū debes cognoscere ꝙ sunt signa blaccia rū.Et dix.dico ꝙ si aliqs febricitās sentit dolorē lūboy.i. dorsi:7 nō appet ei aliqō signū de signis variolay si cū hoc adsunt fluxus 7 vina alba est sigm ꝓnosticū variolarū.7 sū marie nō est aliqō sigm ita certū 7 ꝓpriū in variol' sicut do/ lor lūboy cū febre.Et cū videris h. in autūnosis securus de variol:nō tñ de blaccijs. qr cuz blaccijs nō est dolor dor si.7 puto ꝙ hoc sit ex forti distentione vene ꝓcaue expanse supspōdiles dorsi q̄ in blaccijs nō distēdit:q̄re sunt ex ma/ litia sanguis absq̄ multa replone.lz in variol'nō est multa malitia in sanguine rem blacciay.¶ Dix A. p̄focatio in fe brib9 acutis qñq̄ portēdit variolas.7 hoc est qñ pp mām multā ebullientē circa spūalia fit p̄focatio.7 silr dolor gut/ turis portēdit in dictis febrib9 variolas.q̄uis nō sit p̄foca tio.i.q̄uis sit ex apate p̄focatiuo:lz.sup.fiat ex ebullitione mäe circa loca gule aut fiat ex vaporib9 surgētib9 ex ebul/ litione que fit in sanguine circa generationē variolarum.

¶ De signis demrantib9 variolas 7 morbillos. Ca.xv.

Signa demratiua variolay sunt:dixit.A. ꝙ qñ appent.s.in eay p̄n°.faciūt in currere pruritū in mēbris: deinde appent res sicut capita acuū in cute:7 qdā dñt.sicut mor/ dicatiōes pulicū 7 deinceps paulatine augent donec egrediātur siles milio:deinde augēt totalr.7 vt dñt qdā qñq̄ ad q̄stitatē orobi qñq̄ lupini vel parui denarij 7 iplent sanie 7 post cōplemētū resoluunt.7 arescūt faciunt eni crustaz q̄ exiccat 7 cadit.In loco aūt crustay qñq̄ re/ manēt ꝓcauitates 7 vestigia q̄ p̄nt dici signa rememoratiu ua eay.In alijs aūt corpis ptib9 scilo cōtinuitatis eueniēs vestigiū derelinqt.7 sunt pputiū labia 7 gene.Et assignās cām Ay.dix.Hoc est qr iste tres ptes hñt de carne bz spēz multū.lz de carne bm mām hñt pay cuius opm est in alijs corpis ptib9.Et ppea appet in dictis trib9 mēbris solo cō/ tinuitatis.Et in variol'morbdicatio saniei eay puenit facilr pp acuitatē suā ad eor carnē bm spēm.lz talis caro nō pōt restaurari.q̄re sp in illo loco ꝓcauitas remanet.¶ 2a cā su mit bz Hal'.q vt dñt.dixit.ꝙ ps añrior sp ordinat ad patiē dū.in ipsa eni oēs sensus situāt q̄y ē pati.pp quā cām fa/ ciei superficies facile passibil'reddit a q̄cūq̄ ipsimēte itrinseco 7 extrinseco.¶ 3a cā sumit bm Aui.q vt dñt dix in suo de aia.ꝙ oēs vtutes nāles corpis in vna fundant radice.7 si/ militer ēt oēs vtutes aiales:7 ꝙ q̄sto plus aia vni intēdit vtuti.tātomin9 intēdit alteri.pp ꝙ 7 Ay.voluit.ꝙ vbi vtus aialis est fortior ibi nālis sit debilior.Luz igit in facie vt9 aialis sit fortior erit in ea vt9 nālis ōbilior.7 cū ipsa sit q̄ hz resistere corrosioni 7 itēdere restauratiōi:hic est ꝙ de/ bil exrīs in facie mīn9 7 debili9 resistit 7 restaurat q̄z i alijs mēbris.7 pp hāc cām dñt difficulr remouibiles eē macu/ las a facie.¶ Et qdā assignāt q̄rtā cām q̄ ē mūdicies faciei pp quā ois macula in ea ꝓtigēs magis repñtat 7 manife/ stat b speculū politū appom oculis mēstruate 7 dñt.ꝙ fa/ cies mūdior est alijs mēbris:qr sāguie mūdiori nutrit im/ mūdū ꝙ posse respués:si tñ ꝓtigat imūdū in ipsa recipi:eui denti9 se repesentat.¶ Et dñt qdā.ꝙ p̄nm variolay ē ab eo q̄z incipiūt appere vsqzquo aliquātulū magnificant cū aliq̄li maiori appitiōe.7 augm est ab eo tpe quousq̄z matu/ re fiāt.Et stat9 nō ꝙsiderat eis nisi q̄ ad accūtia:7 declo est exinde est qualescētia vsqueq̄ cruste ceciderint 7 appuerint vestigia:eay:¶ Morbillo9 vo ōmōstratiua signa satis ex dictis i p̄cedēti cōsideri pūt.Dix fili9 Joban.maxie cōicatur blaccijs.vēt] solor:qr mä eor ē acuta abrasiua mōdicatiua

¶ De signis bonis 7 malis in variolis 7 morbill'. Ca.xvj.

Signa mala cōia variol'7 morbill' sunt.di/ xit Alm̄.si morbill9 7 variola diu.i. tarde egredi 7 maturari videāt neq̄ febris nz estuatio sedet nz eger alleviet:7 p̄ter h supue/ nit syncopis 7 cordis tremor: eger peuldubio moritur9 est.Et variole 7 morbilli si occultāt subito:7 non redeūt ad exteri9 faciūt syncopim 7 sunt mortales:7 tā va/ riole q̄z morbilli añ sig9 digōnis eueniētes sūt mali.¶ Ait Raſ.18°.ꝓti.dico q̄siui 7 iueni ꝙ malignitaz variolay.sup. 7 morbillor est bz q̄stitatē malitie anhelitus 7 raucedinis vocis.Et dixit.si appent añ digōnē 7 in die nō cretico sunt male 7 peiores sūt q̄ moueāt in die 2°.aut 6°.Et febris nō alleviat ex eis.Dixit Aaron.variole 7 morbilli cū appent in furore febris sunt mortales.¶ Dixit Aui.illud qō plus opz ꝙsiderare in esse patiētis variolas.sup.7 morbillos ē ei9 anhelit9 7 ipsi9 vox.nā ista duo cū remanēt bona res est salua.Sz cū videris anhelitū patiētis variolas aut morbil los ꝙsequntē.i.frequntē tūc estima casum vtutis.i. subito 7 apa i diafragmate.deide cū vides sitiz vehemētē fieri 7 an gustiā assiduā 7 ea q̄ appent.s. extrema infridant 7 mor/ billus 7 variola virides fiūt.tūc iā pcipit eger mori 7 festi nat illud si variole.s.7 morbilli fuerit de gñe eor quorum egressio 7 appitio tardat.¶ Sig9 mala in variolis:dix Ju deus deterio es variole sunt pue 7 ꝓpinq̄ adinuicē 7 viri/ dis colorīs.Et Georgi9.dixit.qñ sunt colorīs nigri 7 ali/ qñ appent 7 aliqñ occultātur 7 sentit patiēs vehementem anguſtiā.s.anhelit9 7 raucedinē vocis 7 spūs pmixtionez est sol' ꝓnosticis relinquēdus.variole q̄q̄ sicce in q̄bus nō coadunat humiditas:lz sunt vt pori 7 scindūt cutē vehe/ mēti scissiōe:7 ꝙcomitat eas vehemēs anguſtia 7 multa de siccatio 7 spūs permixtio 7 vocis defectio sunt mortales.¶ Dixit Alm̄.Oib9 variol'deteriores sunt violacee q̄ sunt pue 7 dure:7 q̄ nō maturant.Dixit Aui.virides 7 violacee sunt male.Et q̄sto plus addit declo ad nigredinē tāto ē de terior.verūtñ si vīditas 7 nigre qb9 succedit resuo.i.sudo/ ris iteratio.vel.i.hūiditatis emanatio nō faciūt cadere vtu tē.imo addit cū eis vt9 nō sunt mortifere:lz fortasse faciūt cadere in vlcera:7 q̄ currūt cursu eay.Et variole colorīs plūbei.q̄y bothor in facie 7 pectore 7 vētre sunt pluſq̄z in manib9 7 pedib9 sūt male 7 significāt mām grossam:q̄ nō expellit ad extremitates.¶ Et dixit Aui.ille q̄ ꝓtinuantur adinuicē:ita vt ꝓtinent in frusto magno carnis hñtes latā vel rotūdā formā.alis hñtes latera aut rotūde sūt male.Et silr ēt duplices magne in q̄y vētre vni9 ē q̄si variola alia. Et dix.albe dure pue 7 ꝓpinq̄ 7 difficilis exit9:lz faciāt ex/ timari in p̄n° rei salutē:tñ timet in eis ꝙ difficilis fiat eay maturatio:7 fiat cū eis mala dispō egri.7 pueniat cū eis ad pditionē.qñ cā est i eis grossitudo mäe.¶ Et dixit,de spē bus malay 7 timorosay q̄ plerūq̄z interficiūt sūt ille q̄y di/ uersificat egressio.s.q̄ qñq̄ appent 7 qñq̄ occultant.7 p/ pe qñ apparēt violacee:7 silr tenaces: q̄y opō nō cessat a debilitate vtut:7 a mortificatiōe mēbri 7 nigrefactōe ipsi9 pdunt.¶ Ait Raſ.18.ꝓti.Filia alfer passa ē variolas puas duras porrinas:nō tñ nigras:7 sentiebat cū h iflāmatiōnē in vētre 7 mortua est.Et dixit.plēs istay sepe syncopiçan/ tes qñ ꝓstringit multū eor anhelitus 7 infridant eor ex/ tremitates moriunt.Et h est cū redeūt iteri9.Et dix.Raſ. in diuisiōib9.variole citrine pue dure ppinq̄ involute mlte rubee vehemētis rubedis 7 violacee: 7 q̄ ambulāt vt for/ mica.7 q̄ faciūt superficiē corpis sicut spasmata oēs male sūt mortales:7 q̄ terminant ad corruptionē mēbri sūt morti/ fere.¶ Dixit Raſ.18.ꝓtiñ.variole nigri colorīs:7 q̄ defic/ cant:7 nō iplent aq̄:sūt dure vt pori adducūt syncopim 7 mortē.Et virides qdē fusce 7 nigre significāt calorīs nālis mortificationē aut mäe venenositatem 7 adustionē.

Signa vo mala in morbill' sunt: dixit Raſ. in diuiſiõibus. morbillus rubeus ⁊ violaceus. eſt. n. pnitioſus. ¶ Et dixit filius Meſuay. cũ vides blaccias coloris fuſci: ⁊ sunt vlr p totũ corp⁹ ⁊ ãple: ⁊ patiẽs est iracundus ⁊ murmurat ⁊ pigrescit: ⁊ ei⁹ veter inflat. q manib⁹ p cuſſus ſonat vt tipanũ: sunt male. Et Aui. dixit. durus ⁊ violaceus ⁊ viridis est malus ⁊ qui est tarde maturationis ⁊ frequẽtis anguſtie ⁊ syncopis ẽ pnitioſus. ¶ Dixit Jude⁹. blaccie coloris croceꝰ ſignãnt colerã. virides vo vel nigre ſignãnt vehemẽtẽ ſanguinis aduſtionem: ⁊ sunt mortales. ¶ Et dixit Raſ. 18° otinẽ. Blaccie virides ⁊ violacee male ⁊ ppzie cũ appent ⁊ abſentanf subito: q3 ſyncopiçat patiẽs ⁊ velociter moriꝰ. ¶ Dixit Aui. cũ vides violaceas de variolis ⁊ morbillo pfundari ⁊ redire. ſ. ad iteriora tũc ſcias. q ſu puenit egro ſyncopis. Et qñ feſtinat ad mingẽdũ ſanguinẽ ⁊ ſuccedit ei vrina nigra tũc ẽ peſtifera: ꝑcipue qñ est illic caſus virtutis ⁊ fluxus ventris viridis aut ſanguineus lotiuus nõ cũ caſu vtutis. i. q3uis virtus nõ ceciderit. ¶ Dixit Raſ. 18°. oti. variole. ſ. ⁊ morbilli eueniẽtes post febrẽ ſalubriores sunt ꝑcedẽtib⁹ eã. Et Aui. dixit. vt ſit febris. ⁊ deinde variole ſaluius est q3 vt sint variole ꝑcedentes: ⁊ deinde ꝓſequaf eas ⁊ accidit ſup eas febris: ⁊ ſimile est de morbillis. ¶ Dixit Raſ. ſupra vt pluries q moriunf ex variolis moriunf ſtrangulati. Et Aui. dixit. plimi eorũ qui moriunf ex variolis moriunf ꝑfocatim ex ſgnantia. ⁊ qñq3 moriunf per caſum vtutis cũ raſura inteſtinoꝝ ⁊ fluxu vẽtris. ¶ Et Raſ. dixit. in diuiſionib⁹. q morbillus est maioris timoris q3 variole niſi in oculis.

Variolas ⁊ morbillos poſt febrẽ eueniẽte ſalubrius est q3 e cõuerſo. Qui moriuntur ex variolis: moriunt ſtrangulati.

De ſignis aũt bonis in variol. ⁊ morbill. dix̃ Aaró de laudabilib⁹ ſignis ſalutꝫ ſunt cũ appuerit variole ⁊ morbilli cũ febris incipit deferueſcere: ⁊ cum appent in 3° die: cũ febris est lenta. vtplim tñ appent in die 7° ⁊ polle est q appeãt in 2° ⁊ p̃ ẽt. Et cuz mouenf in die p̃ mouenf ex vehemẽtia febris ⁊ pfunda ⁊ forti ebullitiõe. ¶ Dixit Aui. q est velocis pceſſiõis appitiõis ⁊ maturationis est ſaluus. ¶ Dixit Raſ. vbi. ſ. dico vidi multotiẽs appere blaccias poſt 9ᵐ die: ⁊ nõ appuit eis aliq̃ de accñtib⁹ variolaꝝ ⁊ blacciaꝝ niſi vehemẽs ãguſtia ⁊ aſſidua abſq3 nauſea. ¶ Et dixit Aui. variole albe meliores sunt ⁊ ꝑpe qñ sunt pauce numero magne q3titatis facilis exitus pauce anguſtiue debilis febris: ⁊ vides febrẽ minui cũ ea appitiõe ⁊ ipſaꝝ egreſſiõe. Et est p̃nᵐ egreſſiõis eaꝝ in 3° die ⁊ in eo q̃ ei approp̃inq̃t. ſ. poſt vt i 4°. ⁊ 5°. Et poſt iſtas sunt magne ⁊ albe pluris numeri ꝑpinque abſq3 ꝓtinuatione. Alubumati aũt sunt ſalue ꝑm plm ⁊ raro ex eis depditur aliq̃s. ¶ Dixit Heoz. melior criſis q̃ p̃t variolis: ⁊ ẽt morbillis euenire est fluxus ſanguinis nariũ. ¶ Dñt colligẽdo ſanguinee sunt ſalue ⁊ colice sunt ſuſpecte. Et que sunt a flãte ſalſo ⁊ emittũt ſaniẽ eruginoſam ſunt mortales. Variole vo q̃ in p̃n° sunt molles ⁊ tenere ⁊ sunt in p̃ª appitione ad modũ flõnis. ſ. rubei coloris: deinde dealbanf ⁊ ſaniantur p̃ter q̃ in colore pmutenf: ⁊ q̃ sunt pue ⁊ rotunde abinuicẽ diſtincte: ⁊ nõ multe ⁊ sunt in extremitatibus magis ⁊ in capite facie ⁊ pectore sunt pauce abſq3 b̃ q̃ contingat in oculis ore vel gutture vel narib⁹ que cito appent ⁊ cito ⁊ ꝓtinue exeũt: ⁊ nõ tarde nec difficulter: ⁊ nõ deliteſcũt ⁊ ſũt cũ febre leui q̃ añceſſit eas ⁊ poſt q3 appuerint mutaf febr] ipſa: ⁊ ſũt cũ leuib⁹ accñtib⁹ cũ ꝓſtantia vtutis ⁊ facilitate anhelit⁹ ⁊ vocis claritate ⁊ appetit⁹ bonitate abſq3 prauis accñtib⁹ ocis ſ. ſalue: ⁊ p̃cipue ſi euenerit puer] ⁊ i p̃ª etate.

¶ De cura earũ per dietã. Ca. xvij.

De aere.

Curatio variolaꝝ ⁊ morbilloꝝ duplex est vna cõis vtriuſq3 eorũ: ⁊ alia particularis ꝓueniẽs ſolũ alteri eoꝝ ⁊ ſpãliter variolis ⁊ vtraq3 perficitur dieta ⁊ potione.

¶ Et dieta q3tũ ad aerẽ cõſtitit vt ante apparitio nẽ earuz degãt in aere tpato vel ad frigiditatẽ decliuis: maxie vbi inflãmatio ⁊ ingetudo sint vehemẽtes. Si tñ aerẽ ex dictis cauſis ad frigiditatẽ declinare opz tũc cũ ꝓueniẽti cooptura ab ei⁹ ꝓtactu corp⁹ cuſtodiaf ⁊ ſo^m in anhelitu inſpiref. poſt ipſoꝝ vo appitionẽ ⁊ ilico cũ appere incipiũt. tũc opz maxie ab aere frido cuſtodire corp⁹. ⁊ ingeniãdũ ẽ vt ei calidus occurrat ſaltẽ cũ cooptura pãnoꝝ. ⁊ pãni cũ qb⁹ induunf ⁊ coopiunf debẽt eſſe coloris rubei. ⁊ maxie de ſcarlata. qm̃ in eis est ꝑpetas expãdẽdi mãs calꝫ ad exteriora. maxie cũ frequnter aſpiciunf. Et b̃ ẽt tpe tpatus aer inſpiref: ⁊ nõ fridus niſi adhuc inflãmatio ⁊ ardor in interioribꝰ ſentianf: nec tñ inſpiref calidus niſi ſufficienf inflãmatio ſit ſedata. ¶ Ait Raſ. 18°. oti. Nõ oz patiẽs in aere frido morari tũc tpis. qm̃ ꝓſtringẽdo poꝛos ꝓhibet ipſaꝝ exitũ Ue rũtñ cũ accidit patiẽtib⁹ ſyncopis aut tremor cordis. locef tũc in aere frido. Et dixit. ſi euenerint in tpe eſtiuo. tunc oz patiẽs morari in q̃ ſudet loco niſi timeat de ſyncopi q̃ ſi eueniat caueat ne ſuder. ſz locef in camera apta ⁊ vẽtis oppª ⁊ odoret ſandalos cũ aq̃ roſ. ⁊ cãphora. ¶ Et Aui. dixit Opz vt regaf ⁊ ꝓhibeaf ab aere frido. ⁊ ꝑ hyeme. frigus. n. opilat venas ⁊ facit nãm redire retro: ⁊ ſilr introit⁹ in domũ vẽti ẽ malus valde: ſz fiat cũ ea illud q̃ fit cũ ſudore: q. ſ. ſtet in aere calo ſicut facere oz ſudare volens vel debẽs. ⁊ io opz vt pãnis deceter tegaf vel caleſiãt exteriora: ⁊ fit b̃ ad facilẽ attractionez mãe eoꝝ ad exteriora. Sit aũt cooptura plus vl min⁹ calefaciẽs p̃z reqſitionẽ quã facit inflãmatio febris ⁊ aeris diſpõ. nũ q3 tñ cooptura ſit tãta q̃ gũet ſup ifirmũ aut ipſuz debilitet. Et dix̃ Aui. ſi nõ fuerit excuſatio q̃n detegaf corpus flatui vẽti aut aeri frido fiat illud paulati: ⁊ nõ ſubito: paulatim ⁊ gradati minoradõ õ coopimẽtis oũ pueniaf ad nuditatẽ ſi fuerit illõ necariũ: fiat ẽt illud paulatim: q3 puo tpe dimittẽdus est diſcoop⁹. Et ſilr dixit ipſe. cũ adiutoriũ est in calefactiõe ⁊ dimiſſione infridatiõis. ſup. ẽt illud fiat paulati: q3 in p̃n°. cũ ceſſes ab infridatiõe ⁊ icipis calefacere. debes icipe paulati ⁊ gradatim addẽdo ꝓcedere ⁊ q̃ ad q̃titatez coopture ⁊ q̃ ad tpis ſpaciũ. Et hec qdẽ ẽt habẽt veritatẽ in calefaciẽtib⁹ q̃ ſumunf interi⁹. Et dixit. A. cũ icipiũt exire: ⁊ nõ inuenif in exitu eaꝝ alleuiatio. imo iuenif calitas inflãmata ⁊ lingua decliuis ad nigretudinẽ. tũc caue ne calefacias. ſ. necit⁹ nec extra: ſz vtere tpamẽto. Et dixit. cuz accidit ex cooptura ⁊ calefactiõe. ſ. extriſeca q̃ſi ſyncopis vel ſyncopis: tũc neceſſe est regimẽ aeris q attrahif: q3 debet eſſe fridus aer q inſpiraf vt tpef cor. ⁊ oz fieri recurſus ad odores frõs cãphore ⁊ ſandaloꝝ ⁊ filiuz. ¶ Dicũt quidã. q in hyeme oz accẽdi ignis i camera de ſermẽtis vltie ſiccis. Et debẽt optie claudi hoſtia camere ⁊ feneſtre ⁊ cuſtodianf a ꝓtactu cuiuſcũq3 fridi. ¶ Debẽt aũt vitare triſtitiã ⁊ ſollicitudinẽ furorẽ ⁊ irã: q̃q3 ira leuis poſt inceptionẽ appitiõis eoꝝ sit laudabilis. ſz ſtudeãt gaudere ⁊ letari. ¶ Et motꝰ tpat⁹ i aere tpato ⁊ a vẽtis tuto i p̃n° ⁊ declone ofert. Et ſilr leuis fricatio in p̃n° fcã ſub cooptura pannoꝝ ofert: q3 poꝛos apit ⁊ vapores excludit ⁊ mãz ad exitũ prepat. Balneũ aũt oio vitef. ¶ Et ſomn⁹ añ inceptionẽ appitionis eoꝝ ꝓueniit ſi fuerit moderat⁹. ſz poſt q3 icepint appere minuaf ſomn⁹ ⁊ augeãtur vigilie. In declone aũt ꝓueniũt ſõn ⁊ vigilia moderate. ¶ Cibi aũt fugiẽdi sunt q sunt cali ⁊ difficilis digõnis. Et dixit: filiꝰ Johannitij. caueãt ab oi dulci ⁊ groſſo. Et Raſ. dixit. 18°. otinẽ. Caueãt ab acetoſis ⁊ ſalſis ne iducaf eis tuſſis ⁊ ſitis. ſup. ⁊ caueãt ab acut] ⁊ amaris. ⁊ dix̃ Hui. caueat ab vnctuoſis. ¶ Dixit Zoar. Monitiõnem facio patiẽtib⁹ q̃ abſtineãt oio a reb⁹ dulcib⁹: ꝓhibeãt dari carnes ⁊ filla: ſz ꝑcipiãt dari lẽtes decoctas in aceto tñ mõ. ego vo bñ ꝓſetio dari cũ bis ⁊ lactucas õcoctas in aceto ⁊ medullas citruli ⁊ anguríe ⁊ eis in cibo do cucurbitã valde decoctã ⁊ bibãt aquã frigidã ⁊ aquã ordei: ⁊ anguríe. ⁊ ſubdit pauci ſunt q ſciãt bñ regere iſtos patiẽtes: q̃m dãt eis dulcia. ⁊ illud q̃ cogitant ſtulti ſcholares q̃ concludũt

cludunt oari mel ⁊ pisces salitos ꝑ salute eoꝝ. dico q̄ est valde mirabile. q̄ non moriunt. Et gñaliter dico q̄ q recipiunt ꝓsiliuꝫ ab istis vulgaribus stultis euadunt a morte ⁊ ꝑ certo nō euadunt nisi qꝫ nōdū venerit hora ⁊ termin⁹ sui finis: qm̄ ꝑ angustia ⁊ labore ⁊ augmētatiōe ⁊ fortitudine egritudinis absq; dubio pire deberēt: ⁊ ego sum vn⁹ de illis q cadunt in illo error̄e: qm̄ cū essem puus habui variolas: ⁊ pr̄ meus nō erat mecū: ⁊ ꝓsilio cuiusdā recepi mel ⁊ ex angustia labore ⁊ fortitudine egritudinis quā habui mirū fuit q̄ euasi ⁊ in toto tpe vite mee memorat⁹ fui de melle. ¶ Dixit Alm̄. eger nutriat' ptisana mane ⁊ vespere ⁊ si largior̄ē expieris nutricationē: qꝫ vtus debilis fuerit alia nō dent' nisi lentes absq; corticibus cū pauco aceto cō dite aut sorbitiones q̄ fiunt ex amilo ⁊ zuc⁹ ⁊ oleo amigdalaꝝ. ſ. dulciū aut olus ex oleribus fridis. ¶ Dixit Judeus in q̄rto. i. vsq; ad 4ᵐ die exhibeas ptisanā cū aqua decoctionis iuiubaꝝ ⁊ zuc⁹. ¶ Et Raſ. dixit. 18°. ptiñ. Libent' cuꝫ mes excorticatis decoctis cū succo granatoꝝ: ⁊ nō comedant de pullis. ſ. nec de alijs carnib⁹. Et silr̄ nec vitellis sorbilib⁹ donec febris oio mitiget' ⁊ deficcēt' variole ⁊ cadāt ipsaꝝ cortices. Et h̄ max' ꝑ ſ fe. fuerit acuta ⁊ intellexit nisi casus vtutis exegerit. ſ. fit cibus eoꝝ lētes excorticate decocte in succo granatoꝝ. ¶ Dixit. A. cibi añ appitionē sint ex eis in qbus est ꝓfortatio cū repcussione. talis enim cū sumit' intus ꝓfortant' mēbra ⁊ repcutiūt ⁊ trāsmittūt māꝫ in interioribus ꝓtētā ad exteriora: ⁊ sic debēt eē ꝑm banc intētionē frigidi ⁊ stiptici sicut q fiunt ex lentibus ⁊ dactilis imaturis. de quoꝝ numero sunt cibi ispissantes ⁊ īgros santes sanguinē fridi sicut cibi facti cū iuiubis ⁊ tamarindis ⁊ amilo lactuca portulaca ⁊ silia. ¶ De potu aūt eoꝝ in dicto tpe: dixit Alm̄. dent' ad bibendū ex fructibus acetosis ⁊ stipticis. ſ. aquā vel succū eoꝝ. Dixit Raſ. 18°. ptiñ. bibāt ptisanā. i. aquā ordei quoscq; adest febris. Et dix'. rob de ribes ⁊ agresta ⁊ acetositas citri ꝓfert variol'. ⁊ blaccis ⁊ antraci: qꝫ vincunt ⁊ extingūt acuitatē col'e ⁊ sanguinis frequētia tñ eius noceret. Et Auic. dixit. potus eius sit eo tpe aqua ordei: aut aq̄ frida: aut iulep rosa. vel violatū. Et subdit multitudo tñ aq̄ infridata cū niue nō est nocitu⁹ valde. ⁊ alij cibi. ⁊ pot⁹ dicti in cura febris pestilētialis cōueniunt h̄. ¶ Et qꝫ cibi ⁊ pot⁹ p̄dicti sunt vtplm̄ vētris ꝓstrictiui: cuius ꝓstrictio añ appitionē eaꝝ ē nociua valde. Jō Auic. dixit. sint cū extinctiōe absq; ꝓstrictione nāe. h̄ āt fiet miscēdo cū p̄dictis cibis ⁊ potib⁹ aliquos ex leniētib⁹. Et fortasse ad hāc intētionē. Auic. dixit sint q fiunt ex iuiubis ⁊ tamarindis. Et ꝓfert silr̄ cib⁹ factus de cucurbita. Dixit Auic. ⁊ melone alathami. dixit lr̄a extra. roman⁹. i. sandix ⁊ est melon longus viridis vel silis. Aut fit p̄mittēdo prędictis cibis cibos leniētes sicut cassiafi. vel māna ⁊ silēs: vt olera leniētia attriplices spinachia ⁊ blites ⁊ silēs. vnō dixit Raſ. 18°. ptiñ. cibent' in pn° cū oleribus mollificatiuis ⁊ laxeſ vēter vsq; ad. 7ᵐ. ſ. vsq; ad exitū eoꝝ cū aq̄ fructuū Et Alm̄. dixit. si venter fuerit stipticus infusiones quotidie sumant'. ſ. fructuū solubiliū. Et Auic. dixit. opꝫ vt sit lenificatio vehemēs. fit nunc vtendo cibo lenitiuo nūc stiptico. Opꝫ. n. dixit Auic. vt sit nā lenis in pn°. est enim eius lenitio iuuatiua valde sicut eius ꝓstrictio est valde nocitiua. Et dixit Auic. sit intentio eius cū quo lenit' tamarindi: qꝫ lenitiui sunt simul ⁊ extinctiui ⁊ si nō obedit. ſ. nā: ⁊ cū eis nō soluit' addat' cū eis siracost cū facilitate ⁊ cautela. ſ. ne faciant diuertere mām ad viam intestinoꝝ ⁊ similiter secabin. ſ. fit intentione lenificationis: ⁊ īfusio prunorum.

Postquā vero incipiūt appere ꝓhibeant' cibi stipti ci ⁊ oēs opilationē faciētes. ⁊ cibi fridi ⁊ actu' ⁊ po⁸ nisi faciat eos eē necios vehemētia febris in sua remanētia. Et vbi h̄ nō sit dent' oēs cibi ⁊ pot⁹ actu tepidi Et cū febris incipit declinare dent' cibi ⁊ pot⁹ tpati aut ad aliqualē leuē calitatē declinātes: ita q̄ ét carnes bonaruꝫ auiū ⁊ vitelli ouoꝝ sorbiles. ⁊ vinū bibat' tūc tpatū cū aq̄ decocta ſꝫ sui po⁸ᵐ. Et qdā exhibēt in h̄ tpe vinū rubeū. ego aūt puto albū fore meli⁹. ⁊ in h̄ tpe nō est malū si cibi ⁊ pot⁹ declinār ad leuē dulcedinē. Attñ añ appitionē eoꝝ vitet' oē vinū: vt. ś. si tñ nō fuerit excusatio a vio tūc rubeū stipticū est meli⁹. ¶ Et p⁹ appitionē vitent' cibi ⁊ pot⁹ ventris mollitiui. Ait Raſ. 18° ptiñ. Post 7ᵐ. i. p⁹ exitū eaꝝ nullo° exhibeas aliqō mollitiuū: qꝫ multotiens in fine morbi accīt fluxus ⁊ vlcera in itestinis. Et dix' iulep. ét caueat'. ſ. vio. vel aliud qō fit lenitiuū vt nō lasset' vēter ei⁹. Et in h̄ casu dñt qdā. pot⁹ eoꝝ fit aq̄ ordei facta ex duab⁹ ptib⁹ ordei ⁊ vna pte lentiū. Quātitas āt ciboꝝ ⁊ potuū fit nō grauās vtutē. fugiēda. n. ē replō: ⁊ silr̄ ét ianitio supfluēs ⁊ coyt⁹.

Vinuꝫ albū ē melius in variolis omni alio: ſꝫ añ apparitionē vitet' oē vinū.

¶ De cura earum per potionem. Cap. xviij.

Curatio variolaꝝ ⁊ morbilloꝝ: et ét aluhumati ꝑ inſtr̄m potioꝝ tres hꝫ intētiones gñales. q̄rū p⁹ respicit mām 2ª morbū ⁊ ꝫª accītia eū seq̄ntia. Et p⁹ qdē aut digerit: aut eūat: aut diuertit: aut ad exteriora deducit. Et qꝫ mā eoꝝ aut ē sanguinea aut cū sanguine mixta: q̄ pōt ꝑ minutionē sanguis eūari. Jō incipiēdū ē i eūone ei⁹ a flōmia. Et h̄ nisi spōte sanguis ex narib⁹ fluxerit emorroydib⁹ siue mēstruis. ꝺꝫ aūt flōmia ei⁹ fieri a pn°. añ q̄ icipiāt appere vel saltē cū iā appent. nō tñ adhuc oēs exierunt. Qr si flōmia fieri nō poterit sanguis minuat' cū scarificatiōe vl' sanguisugis. Dixit Auic. ꝺꝫ vt incipiat' ⁊ extrahat' sanguis Et Sera. dixit. Cū appent sig⁹ variolaꝝ. ſ. futuraꝝ pn̄ᵐ cure fit flōmia. ⁊ si vtus est debilis fiat caraxatio. sup. vel sanguisugaꝝ appositio. Et Al. dixit si medic⁹ egrū inuenerit añ q̄ appere incipiāt minuere eū faciat aut cum ventosis sanguinē trahat. ¶ Et qꝫ termin⁹ appitionis eoꝝ nō est in oibus eq̄lis: ſꝫ vari⁹. Jō diuersificati sunt auctores i assignādo numeꝝ dieꝝ in q̄bus sanguis minutio fieri dēat. Dixit Raſ. 18°. ptiñ. vtaris flōmia añ 4ᵐ die ⁊ p⁹. maxᵗ tñ priuſ q̄ oēs exeāt. Et Auic. dixit. sit spatiū flōmie vsq; ad 4ᵐ die. Et dixit. itez caueat' p⁹. ij. dies: aut. iij. ⁊ termini p̄dicti nō sint punctuales: qꝫ aliq̄n vt expiētia declarat: tardāt exire vsq; ad 7ᵐ. ⁊ vltra. ſꝫ tñ qꝫ vt dcm̄ ē: aliq̄n exeunt in 3° die aliq̄n in 2°. ⁊ aliq̄n in p̄. medic⁹ ꝺꝫ ad flōmāᵐ eē sollicit⁹: qm̄ post appitionē eaꝝ flōª esset nociua. Ait. n. Raſ. vbi. ś. post q̄ oēs exierint nō ꝺꝫ fieri flōª. ſꝫ ꝺꝫ dimitti quousq; fortificet' vtus nisi in quo mā sit multa in q̄ casu flōª fieri ꝺꝫ: paꝫ tñ sanguis extrahēdo. ¶ Et. A. dixit. qm̄ ꝓcedūt variole. ſ. ⁊ morbilli nō ꝺꝫ tūc vt administret' flōª. nisi inueniat' vehemētia replōnis ⁊ dñiū māe supfluētis. tūc. n. flōmet' in q̄sti tate q̄ exiccet. i. educat illud supfluū vel q̄si dixerit nō fiat flōmia magª: ſꝫ soᵐ ꝑm q̄ illa replō supfluēs exegerit. Et ē hec flōmia directa ad cām antecedētē. qm̄ ad cām ꝓiunctā nō ꝓuenit flōmia de q̄ intelligēs Auic. dixit. fortasse flōmia est mala. ppea q̄ ꝓuertit ⁊ repellit. ſ. ad interiora illud qō ꝑcedit. ſ. ad exteriora. ⁊ sic operat' ad oppositū motus nāe ꝑ ꝓueniētia loca. ꝺꝫ igit' accellerari flōmia saltē añ 4ᵐ. qm̄ ⁊ sinocha inflatiua ad quā vt dcm̄ est variole ꝑm plꝫ ꝓsequūtur: ⁊ silr̄ causon nō putridus: ad quē ꝑm plm̄ morbilli ꝓsequunt': in ꝑª quarta' cretice terminant'. est ꝓuenisse cū flōmia: qm̄ ipsa est vehemētis vtilitatis: imo necessitatis. qm̄ si dimittit': ponit' eger in piculo aut mortis aut corruptiōis alicuius vel aliquoꝝ de mēbris exteriorib⁹. Et qm̄ nēcia ē flōmia: ⁊ ñ flōmat'. itez cōplete. i. sufficiēter timet' sup egrū corruptio extremitatū. Et hoc si potēs est vtus ad extremitates expellere abundantē illius māe q̄titatē. sup. ⁊ si potens ad hoc nō fuerit. ſꝫ remanet mā in mēbris intrinsecis timet' inde mors. qm̄ vt dixit Raſ. vbi. ś. qui moit' ex hoc morbo moit' ex multitudine māe. flōmia tñ in morbillis ꝺꝫ fieri longe minor ⁊ magis subtilis q̄si in variolis. in q⁹ ꝺꝫ fieri flōmia copiosa. Dixit enim filius Johānitij. detrahat' de sanguine quasi vsq; ad syncopim. ¶ Et ꝺꝫ fieri

De flobotomia.

De flobotomia naturum.

flomia ista de basilica dextra aut saltē de mediana sz tenorē vtutis. ¶ In variolis quoqz maxe ꝓuenit: dixit Raſ. vbi. s. flomare venas nariū in ꝑn°: z erit satis vtile. Inueni. n. plres patiētes variolas liberatos fluxu sanguis nariū. est. n. melior crisis. earū vt supra dcm est. pōt aut fieri flomia nariuz post flomiā basilice vel mediane vbi mā mlta fuerit: aut nō fuerit facta alia flomia sufficiēter. Et posset ēt fieri in ꝑn°. nō ꝑmissa flomia basilice vel mediane i casu in quo mā eēt pauca valde. ¶ Dixit Aui. si flomeē vena nasi ꝓfert iuuamentū: z fluxus sanguinis nariū ꝓfert iuuamētū z tuetur ptes supiores. s. faciei oculoꝝ z nariū z gutturis a malitia variolaꝝ: z ē facilis sup infantes. i. pueros. s. fluxꝰ sanguis nariū: qz qñqz sponte in eis accit: z vbi in eis nō accidat ꝑt artificialr in eis introduci. maxe ergo flomia vene nasi z ipse nariū sanguis fluxus introduci dz qñ timereē supdictas ptes supiores. Et timor iste sciē ꝑ grauitatē multā corpis z doloꝝ eius z appitionē lāpadaꝝ corā oculis z alia ꝓsilia sigāligñantia māz ad supiora rapi: qñ talē māz sufficiēter diminuit. ¶ Et flomia dz fieri: dixit Aui. cū ꝓditiones fuerint. s. qñ pticularia a vtute etate tpe anni z filiꝰ ꝓsentiūt z alr nō. Attn nō ꝓsentiētibꝰ pticularibꝰ apponāē sangui suge ꝑpe i naribꝰ z spatulis z dorso vel fiat scarificatio in ipsis. ¶ Post flomiā si sanguis turbidꝰ fuerit clarificeē cū medicis sanguinē mūdificātibꝰ z clarificātibꝰ. In variolis tn sanguie flāticovel melico exīte flomia fiat lōge minor ēt qz in colicis in qbꝰ ēt minor esse dz qz in sanguineis. Et in melicis maxe ꝓuenit emorroydaꝝ vel mēstruoꝝ ꝓuocatio vel saltē flomia saphenaꝝ. Et de ꝓferētibꝰ vltie ē appositio sanguisugaꝝ sup emorroydas vel saltē in circuitu ani ꝑpe in melicis. ¶ Facta flomia. si mā nō fuerit furiosa q̄ remāsit digeraē cū eis q̄ ipsaz digerūt q̄ eligaē ex eis q̄ dcā sūt in ꝑcedētibꝰ. Et mā digesta vel nō digesta si fuerit furiosa sic ē aliqū colā in morbillis eūeē cū facilitate cū eis q̄ māz educūt peccātē. ois tn eūo dz fieri añ 4m diē ñ sumēdo hūc terminū ꝑ ꝑfixo. sz q̄ fiat q̄zto citiꝰ fieri poterit: ita vt fiat añ appitionē eoꝝ: qñ pꝰ exitū ipsoꝝ ab oi eūone ꝑ fluxuz vētris vel vomitū ē cessandū: ita q̄ ēt a clysterijs: qñ diuertūt ad ꝓriū morꝰ nāe reglr opantis. Et nisi necessitas replōnis maxe exegerit: z tūc ēt fiat cū oi facilitate. ¶ Dix Raſ. in diuisiōibꝰ. In morbillo intēde cū eis q̄ educūt colāz cū facilitate absqz calefactiōe: sic cū aq̄ ꝓunoꝝ z granati acetosi ꝓtusi cū suis iteriorib⁹ cū zucᵉ z aq̄ ordei z aq̄ melonis indi z citruli z cucurbite z mucillaginis psilij. nō tn multū intēdas ad solueēdū māz ꝑcipue i morbillo z in fine rei: nā nō forte saluabiē hūs ipsuz a vētre. i. fluxu vētris i fine rei: z ꝓpacuitatē māe eiꝰ. Et Al. dixit sūmope cauēdū ē ne ali qō qō vētrē soluat egro postqz variole vl morbilli apparē inceperint tribuaē. ¶ Dixit Zoar. elōgenē ab oi laxatiuo penitꝰ dōnec egrꝰ fuerit in declōne z declinauerit multuz. si tn ꝑ alleuiationē z declōnē egritudis relige aliq remāre videneē in varioꝰ z morbillis nō erit malū eas eūare cū medicis lenitiuis hūtibꝰ ꝑpetatē remouēdi acuitatē māe: sicut sunt tamaridi dissoluti in aq̄: qz ipsi reliquas hūt expellere z remouē. Et dixit. phibitū ē a medicis in morbillis dare medicinā laxatiuā ne hūores inficiaē z ad venenositatē deducaē. ¶ Dixit Jude⁹. si eiꝰ vēter i ꝑnᵒ est ꝓstrictꝰ leniipsuz cū aq̄ māne z filiꝰ. In fine vō mininte: sz redde vētrē eiꝰ stipticū quāto magis poteris. ¶ Prędcā tn itētio de eūone māe siue ꝑ flomiā siue ꝑ medicinā lenitiuā adiplēda nō est nisi cū videris mām multā z difficilē exitū eiꝰ ad exteriora z alr ñ. Et iō hūdixit Al. si variolaꝝ egressio velox fuerit z eaꝝ maturatio velox z calor febris cito sedaē. Et silr in morbillis nō erit eger minuēdꝰ. sup. nec leniēdus qz nihil mali patieē. Et dixit. si eger a medicis nō ꝑ hus fuerit iuēt⁹. q̄s passio icepit. s. exteri⁹ appere nō erit minuēdꝰ neqz troc. de spodio. s. nec eis filēs erūt dādi agūt eni ad ꝓriū eiꝰ qō nā intēdit: sz corpꝰ eius hūdcoꝝ ꝓuocēē. ex hoc eniz leuior fiet mā ad exeundū. ¶ Ubi āt neēia eēt flomia z variole egrediaē nō minuto sanguie. dixit Al. succꝰ granatoꝝ cū troc. fridis deaē z oi regie quo poteris infridare regaē: z ipleē itētio q̄ est ad morbū siue facta fuerit eūo siue nō. nā añ appitionē eoꝝ ꝓuenit in potu sumē medicias fridas stipticas siue saltē fridas sine stipticitate. ¶ Et morbilli qdē egēt in ꝑnᵒ extinctiōe pluri q̄z variole z in eoꝝ tractione ad exteriora egēt approximatiōe minus caloꝝ siue ab intus siue ab eē approximeaē. Et variole qdē flātice z melice indigēt infridatiōe minori in ꝑnᵒ q̄z alie z in tractiōe eaꝝ ad exteriora egēt subtiliatiōe z calefactione minori. ¶ Dixit Aui. ꝓfert qñqz si cā ē in ꝑnᵒ. s. initiāte: z cā est ꝑnᵐ appitiōis vestigioꝝ variolaꝝ. i. signoꝝ ꝓnosticātiū futuraz variolaz pōdꝰ. z. iij. dactiloꝝ silueströ sup. aut imaturoꝝ: qz sūt fridi stiptici z sunt maxime inuamē ti in hac hora cū vino de troc. cāphoratis aut eis filibꝰ. Et dixit. medi⁹ ingrossantes sanguinē z ifridātes ꝓhibentes ipsuz ab ebullitiōe q̄ in initio ꝑcipiunt dari in potu sunt sicut rob de ribes z de agresta z aq̄ fructuū frōꝝ z syrupꝰ de alcorā. i. de dactilis imaturis z syrupꝰ alcoloē. i. ō piris z syrupꝰ de minar. Sz post verā appitionē eoꝝ desistēdū est ab infridatiōe. ¶ Dixit Judeꝰ. cū accidūt variole. s. exteri⁹ appere nō exhibeas frida: qz poteē q̄ stupefaciāt supfluitates. Ait. n. Raſ. 18°. cti. dico q̄ variole z blaccie sunt aliq spēs crisis: z ꝑ hoc nō ē eoꝝ exitꝰ ipediēdus: qz impedire eas est ipedire crisim. z de facili possent redūdare ad aliqō mēbruz nobile. ¶ Et Aui. dixit. cū ptrāserit egriꝰ sz diē. sup. siue añ siue post cū inceperit appere tūc erit infridatio cā erroris magni ex eo qō retinet māz intus. ita q̄ fortasse nō sit eas poteē ꝑcedere ad exteriora z appereē. qre accit igetudo z angustia z fortasse nausea si repit mā ad stōm. z silr est timor de delatiōe māe sup ꝓncipalia. ¶ Cū ḡ incipiunt appere: dixit Raſ. debes iuuare nām ad expellēdū māz ad supficiē cutis. Juua ḡ tūc eā ad supficiē ducere māz cū his q̄ daaē in potu. Deē ḡ in potu succꝰ apij z feniculi si hyems ē cū geleniabi. z estas cū aq̄ ordei z lētis. Et Via. exhibet ꝑdictos succos cū oxiſa. Et Judeꝰ. dixit. da eis semen apij z maratri. Et Raſ. dixit aut aquā decoctiōis eoꝝ q̄lsqz exeant exteriꝰ: z succꝰ qdē pulegij bibitꝰ velociter ꝓfert z vz maxime flāticis z melicis. ¶ Dixit glosatoꝝ qñ appēt. i. appē icepint studeas q̄ztū potes extrahē eos exteriꝰ ne accidat ex eis tremor cordis aut velox morsz dando in potu decoctionē baz rex. ℞. lacce ablute. ʒ. v. lentiū excorticataꝝ. ʒ. vij. dragagāti. ʒ. ij. decoq̄nē in medio rotulo aq̄ vsqz ad mediatē. ¶ Dixit Raſ. 18°. ptiñ. medicia faciens variolas. s. z morbillos velociter apparē z exire est hec. ℞. ficuū citrinorū. ʒ. vij. lentiū excorticataꝝ z lacce. aā. ʒ. ij. dragaganti z maratri. aā. ʒ. ij. hec. n. tremorē cordis z lesionē stōaci z ptiū circūstātiū remouet. ¶ Et dixit. medicia diurna multe expietie z bonitatis trahēs velociter ad supficiē corpis variolas z botboꝝ z oia q̄ neēia sunt exteriꝰ extrahi. ℞. ficus albas. ʒ. ij. passulaꝝ enucleataꝝ. ʒ. x. lacce mūde. ʒ. v. dragagāti. ʒ. iij. croci. ʒ. ʒ. coq̄nē in trib⁹ rotulis aq̄ z deē in trib⁹ dieb⁹ quolibet die ꝫ pars rotuli ꝑ jussu dei. ¶ Aliud exhens variolas velociter cū facilitate: qō dz exhiberi qñ incipiūt apparē ieiuno stō z in hora somni. ℞. ficus albas magnas nume. v. lētiū excorticataꝝ. ʒ. vij. coq̄ntur in medio rotulo vsqz ad ꝓsumptionē triū partiū z in ūrta pte dissoluat. ʒ. i. croci z deē in potu. ¶ Aliud valēs vbi est adhuc de calitate satis. ℞. violaꝝ. ʒ. ij. liq. passu. ordei. aā. ʒ. i. radicū apij z feni. aā. ʒ. ʒ. semis portulace z feniculi. aā. ʒ. i. lacce ablute. ʒ. ij. caricas nu. vi. fiat decoctio. q̄ syrupeē cū zucᵉ. dos. ʒ. i. ʒ. cū aq̄ calida. ¶ Syrupꝰ aliuz ꝓuocās variolas z morbillos qñ nō bñ egrediunē. ℞. aq̄ feniculi z spgi z bruscī. aā. ʒ. ij. aq̄ apij. ʒ. i. anisi karui z seis melōis. aā. ʒ. ij. zuccari. ʒ. iij. deē ex eo mane z sero. ¶ Dixit Aui. oz vt iuuet supfluitas. s. in ꝓduci ad exteriora cū his q̄ faciūt ebullire. i.

Eūones fieri debēt in ꝓncipio aut in declinatione.

Exhibenda in principio aīs apparitionē

Exhibenda appropinquando cū incipiūt apparere.

que calefiunt cū his q̄ apiunt opilōnes sicut ē feniculus ⁊ apij cū zuc⁹ ⁊ succ⁹ eoꝝ aut decoctio radicū ⁊ seiuz eoꝝ vel radicū gnq̄z cōium ⁊ seium eoꝝ. Et dixit aq̄ fructuū. s. cari caꝝ ⁊ passulaꝝ ⁊ siluz est bona valde. ficus. n. s. ficce ⁊ p̄ci pue albe ⁊ citrine sunt vehemētis expulsionis. s. ad exterio ra ⁊ istud est vna de causis euasionis a nocumētis variola rū. s. ⁊ morbilloꝝ. Et dixit ex illis q̄ ꝓferūt valde in hac ho ra est vt sumank lacce ablute. ʒ. v. lentiū excoꝛticataꝝ. ʒ. vij. dragaganti. ʒ. iij. ⁊ coquāt in media lib. aq̄ vsq̄z quo rema neat q̄rta lib. vni⁹ ⁊ det in potu. ¶ Et de valde ꝓferētibus ad faciēdū appere variolas est vt sumank ficuū citrinaꝝ. ʒ. viij. lentiū excoꝛticataꝝ ⁊ lacce. aā. ʒ. iij. dragagāti. ʒ. iiij. ⁊ coquank in media libꝛa aq̄ vsq̄z quo remaneat. 4ª. lib. vni⁹ det in potu. Et de valde ꝓferentibus ad faciēdū appere variolas est vt sumank ficuū citrinaꝝ. ʒ. viij. lentiū excoꝛti cataꝝ ⁊ lacce. aā. ʒ. iij. dragaganti: ⁊ seis feniculi. aā. ʒ. ij. ⁊ decoquank cū lib. 15. aq̄ donec remaneat forte ʒ̄ps ⁊ colet ⁊ det in potu ex ea cū mā est in cursu ad exterioꝛa: qm̄ ex pellit calitatē a ptib⁹ coꝛdis. ⁊ ꝓhibet pulsum coꝛdis expel lēdo māz ad exterioꝛa. ¶ Dixit Alm̄. si passio dura sit ⁊ e ger videak eē multe nausee ⁊ cū multa estuatiōe ⁊ tribula tiōe. apoçima de vuis passis ⁊ lentib⁹ ⁊ coꝛticib⁹ ⁊ seie feni culi ⁊ fustib⁹ de lacca in potu sumat. ¶ Dixit gdā. q̄ deco ctio caricaꝝ dactiloꝝ passulaꝝ ⁊ lentiū excoꝛticataꝝ sepe sumpta in die ⁊ nocte est multe vtilitatis: ⁊ si nō multū mo lestat febꝛis addak de seie feniculi ⁊ lacca. ¶ Dixit Guili. si eger nauseā estuationē ⁊ tribulationē senserit sepe sumat i die de aq̄ q̄ sic fit. ℞. ficuū ficcaꝝ passulaꝝ lentiū excoꝛtica taꝝ seis feniculi ligni de lacca vel de mirtis ⁊ sandalis ru beis. aā. ʒ. i. pistenk ⁊ coquank in lib. iiij. aq̄ donec medie tas sit cōsumpta ⁊ tūc colek. nā huius aq̄ vsus variolas ꝓ uocat. ⁊ cito maturat appetitū ꝓfoꝛtat ⁊ estuationē remo uet. ¶ Dixit Raſ. 18°. ꝯti. teneat patiēs quolz die in oꝛe suc cū feniculi cū pauco croco ⁊ zuccaro. Et dixit. exhibitio ꝓ uocantis eas doꝛ fieri p⁹ flōmiā ⁊ lenitionē ventris. Et dix lacca dak in potu in variolis ad ꝓfoꝛtationē epatis. ⁊ q̄ ꝺ ꝓprietate ficuū est trahere ipsas ad exterioꝛa. poꝛtāt enim mās ⁊ maxk cū sanguine ad cutē. ⁊ cū ipsaꝝ dulcedine cito ⁊ bñ trahunt a mēbꝛis: cū qua attractione fit iuua⁹ in pe netratione māe. ¶ Et dixit Aui. aliq̄n fiet iuua⁹ in attra ctione variolaꝝ ad exterioꝛa cū odoꝛatiōe croci. ⁊ qdā in tingunt liteuz in succo apij vel feniculi tepefacto ⁊ iuoluūt eo coꝛpus totū. ⁊ cū hoc faciunt facilē extractionē earum. ¶ Et scias. q̄ per administrationē attrahentiū mās ad ex terioꝛa. oꝛ eligere cal'a plus ⁊ minus ꝑm intēsionē ⁊ remis sionē febꝛis ⁊ ꝑm nālē cōpōnē poꝛoꝝ coꝛporis i ꝺstrictiōe ⁊ aptione. ⁊ ꝑm māe grossitiē ⁊ subtilitatē. ¶ Post appi tionē aūt ipsoꝝ dixit Raſ. 18°. ꝯtiñ: nō appꝛopinques eis oleū in ꝑn° nec in fine moꝛbi: q̄ in ꝑn° ꝓhibet exitū eoꝝ ⁊ in fine reddit vlcera coꝛrupta ⁊ ꝺcauat locū. Dixit Aui. nō appꝛoximet eis oleū aliq̄ō oino: q̄n cū viscositate sua opilat. dixit Zoar. oino cauendū est ne inungak cū aliq⁹ narcoticis. sed optimū est inungere eos cū medulla ossium bouis vel ceruí. Et dixit. A. oꝛ vt alienes ab hñtibus va riolas ⁊ moꝛbillos emplatiōnē ventris. s. cū frigidis stipti cis in hoc. n. est timoꝛ ꝺstrictionis anhelitus subito: ⁊ q̄ accidat fluxus ventris malus ⁊ mictus sanguinis. Ait. n. Raſ. 18°. ꝯtiñ. Cui videris signa blacciaꝝ. s. variolaꝝ non est infrigidāda exterioꝛ pars coꝛporis. Et. 25°. eiusdē dixit nō inungas neq̄z emplastres coꝛpus blaccias moꝛbillos ⁊ variolas patiens: q̄ ex hoc subito anhelitus restringeret ⁊ acquireretur fluxus ventris malignus ⁊ vlna sangui nea sicut accidit filio sebucde.

¶ De custodia mēbꝛoꝝ a lesione variolaꝝ. Cap. xix.

DIxit Aui. mēbꝛa q̄ ꝑseruatione egent a nocu⁰ variolarū max^k sunt guttur. ⁊ oculus ⁊ p̄ tes supioꝛes nariū ⁊ pulmo ⁊ intestina. hec enim mēbꝛa ꝓprie sunt illa q̄ vulnerank a variol'. ⁊ oculus foꝛtas se destruik ⁊ accidit in eo albugo. ⁊ in gutture foꝛtasse sit p̄ focatio ⁊ foꝛtasse accidunt in meri vlcera q̄ ꝓhibēt deglu tionē. ⁊ nō foꝛtasse pueniūt ad hoc vt sit illic vlceratio pnī tiosa. In superioꝛibus vero nariū ptib⁹ qñq̄z accidunt vl cera q̄ stringunt meatū odoꝛatus. Et in pulmone foꝛtasse accidūt bothoꝛ variolarū ⁊ moꝛbilloꝝ ꝺstrictio anhelitus vehemens: ⁊ foꝛtasse faciunt cadere in ptisiz cū vlceranti: ⁊ in intestinis accidit excoꝛiatio cui succurrere est difficile.

¶ Dixit Mesuay. 18°. ꝯtin. q̄ ꝓhibet variolas oculis su peruenire ⁊ ꝑseruat ipsos ab eis ⁊ si euenerit dissoluit eas q̄ nō inferāt nocu^m est satis ꝑspicuus ⁊ sagax medic⁹. Dix filius Mesuay. colliriçandi sunt oculi cū aq̄ rosata in qua sumach infundak. q̄ ꝑseruat oculos a nocu^to. Sil' dixit Zoar. ponēs ad q̄ titatē. ʒ. ij. aque roſ. ʒ. ij. alias. auī. ij. su mach. ¶ Dixit Judeus. fiat colliriū in oculis cū almuri vl antimonio cū succo coꝛiandri ⁊ cāphoꝛa vt nil possit acci dere in pupilla. ⁊ tabꝛi. dixit. colliriçandi sunt oculi statim cū appent signa pꝛonostica cum antimonio dissoluto in a qua pluuiali aut succo coꝛiandri seu succo interioꝛis coꝛti cis granati aut cū napta alba. ¶ Dixit Raſ. 18°. ꝯtiñ. Fac scieph. ex sumach ⁊ balaustia informatis cū aq̄ roſ. Et di xit in diuisionibus. distilla in oculū aquā roſ. in q̄ infusuz sit sumach. ⁊ sil' q̄n in albedine oculi accidit locus rubeus ⁊ pꝛuritus. Aut albus in nigredine eius ⁊ si hoc nō accidit ⁊ videbis variolas paucas: tunc nō indigebis hoc: ſz si in ueneris pꝛuritū q̄ est in oculis non sedari p̄ illū: timo reddi tur foꝛtioꝛ q̄ſ si fuerit tunc distilla in ipsum almuri ⁊ sal. ⁊ vapoꝛa ipsuz vapoꝛe aq̄ calide. Istud tñ nō ꝓfert nisi egres se sint variole in oculis aut pate sunt egredi. s. cū est tp̄s re solōnis. Et dixit Raſ. vbi supꝛa. post exitū variolarū instil la in oculis antimoniū dissolutū in aq̄ calida in qua p̄ sex hoꝛas infusum sit coꝛiandrū siccū q̄ colek ⁊ ponak pusillū cāphoꝛe. cū variole manifeste apparēt colliriçenk oculi cuz myrrha vt ꝓfoꝛtek pupilla ⁊ defendak ab eis ⁊ dissoluatur eoꝝ grossities. ¶ Dixit Aui. ꝓfert alcofol cū almuri cū aq̄ coꝛiandri ⁊ aq̄ roſ. in qua iam posita sunt pulpa sumach ⁊ cāphoꝛa ⁊ pꝛopꝛie in pꝛio die. s. ante apparitionē eoꝝ ⁊ alcofol cū almuri solo ē bonū: nō qdē in ꝑn°: ſz in pꝛocessū ad resoluendū. Et dixit. oleū de phīslicis ē ex eis q̄bus vtū tur mulieres in regione nostra post variolas ⁊ euentū no cumēti i oculo ⁊ eradicat caliginē si fuerit ⁊ rectificat ocu lum: ⁊ non moꝛdet ipsum sicut oleū oliuarū. ¶ Collirium optimū defendens oculos ab euētu variolarū in ipsis. ℞. pulpe granatoꝝ non vehementer expꝛessoꝝ: ſz parum qd de humiditate remaneat in ipsa ⁊ sumach ⁊ mirtilloꝝ ⁊ co riandri pꝛeparati. aā. ʒ. iij. terank ⁊ infundank in moꝛta rio agitando cū aq̄ plantaginis ⁊ rosata vel cū aq̄ myrti ⁊ coꝛiandri ⁊ colenk ⁊ in ista colatura dissoluak croci ⁊ cam phoꝛe. aā. ℈. ſ. ⁊ ceruse. ʒ. ſ. ⁊ bñ agitenk ⁊ iteꝝ colenk. ⁊ ꝺ hac colatura ponank in oculis due vel tres gutte in die se pe. ¶ Pꝛo ꝓseruatione aūt gutturis ⁊ partium oꝛis. Dixit Judeus fiat gargarisma cū aq̄ decoctionis myrti ⁊ zucca ri ⁊ aliquātulo succi granati ⁊ sepe exhibeank ad sugendū grana granatoꝝ vt nil possit exire ex eis i gutture aut oꝛe. ¶ Ait Raſ. 18°. ꝯtiñ. teneat in oꝛe sepe decoctionē lentiuz ⁊ roſ. Et cura gutturis ad pꝛeseruandū ipsum a squinan tia cū stipticis ⁊ si fortificek doloꝛ gutturis det aqua cali da cū zuccaro. Et dixit quidā passus fuit variolas satis ma lignas ⁊ fuit flōmatus pꝛiusq̄z stringeret eius guttur: ⁊ nō remansit aliqua medicina extinctiua ⁊ ꝓueniēs que nō fuerit ei facta ⁊ melioꝛatus est ⁊ elongatum ē eius guttur ⁊ variole silr ⁊ habuimus bonā spē de eo. Et postea ei su peruenit doloꝛ vehemens in tibia ⁊ denigrata est ⁊ habuit casum vt utis ⁊ deuenit ad hoc q̄ de eius poꝛis emanabat sanguis ⁊ eodē die moꝛtuus est. ¶ Et dixit. in diuisionib⁹ pꝛecipue egro gargariçare cū aq̄ roſ. vt minoꝛek q̄ egre/

Preseruatio oculorum.

Oleū phisticorum.

Preseruatio gutturis.

ditur ingutture suo. Gargarisma vtile fit cū dyamoron.z syrupo de myrto vel de ribes vel de succo cytonioꝝ diste/peratis cū modico aceti vini rubei grossi z decoctōe lentiū excorticataꝝ. ¶Dixit Auí. fiat suctio granatoꝝ in ꝑn° z suctio morozꝝ de seni z ꝓferūt mora celli z ét mora rubi z gargarizatio cū succis eoꝝ z ꝑprie qñ ꝓquerit patiens de dolore in gutture z ptibus oris. ¶Et scias. q gargarisma ꝓseruatiuū nō oz semp actu frī administrari. In casu tñ in quo in ore eét excoriatio aut dolor. tunc nō gargarizet. sz paulatine sugat. ¶Et pro ꝓseruatione nariū. dixit Raſ. 18°. ꝓtin. oz euitare partes nariū q nil eis eueniat cū sandaliſ z aceto z odoret acetū: q cū hiſ liberabit. Et diuisionib⁹ dixit. effunde in naré eius sciet memite cū aceto z aq vt minoret qō egredit in ea. z silr fac narib⁹ sugere oleuz mirtinū. ꝑp dictā cām. ¶Dixit Auí. supiores ptes nariuz cōseruent cū epithimate ex memite z sandalis z rob agreste z aceto. z odorare acetū solū est manifesti iuuamēti. Et de cōferentib⁹ est epithimare ad extra naſuz cū decoctione roſ. z sandaloꝝ albiꝝ z rubeoꝝ z ét de ea intus in nares mittere. ¶Qz si nares lese fuerint: dixit Raſ. 18° ꝓtin. Impone cerā dissolutā cū oleo aut cerotū ex cera z oleo violar. z dragaganto. ¶Et si os lesum fuerit intus teneat in ore mucillagines maxᵉ psilij. ¶Dixit Auí. qñ fuerint in naſo cruste cōfert vnguentū factū cū oleo roſ. solo puro cū vtute cere z climie. ¶Et mēbra interiora defendunt cū administratione ciboꝝ z potuū frōrum stipticorum z pulmo z alia spūalia bene defendunt cū assumptiōe syrupi mirtini. ¶Dixit Auí. in ꝓseruatione pulmonis nō est tibi qō sit sic loch de lentibus lene cū seie papaueris. z dragagantū ꝑue nit mixtū cū predictis. z ét dyadragantū p se sepe sumptū. ¶Et dixit intestina plz ꝓseruent post inceptionē cū stipticis. ¶Dixit Raſ. 18°. ꝓtin. debes ꝓseruare puerū preparatū ad variolas z morbillū in vere z in hyeme ne cadat in febrē acutā. z debes mitigare z extinguere eius feruoꝛ sanguinis: inq̄tū potes z subtiliare eius regimē: z sit de gñantib⁹ sanguinē subtilē. z caue ne supficies corpis ei⁹ sit spissa alis. fixa. z ne estuet. s. z debilitet vtus ei⁹. in estate fricatiōe exercitio z balneo. In autūno aūt nō indiget tāta custodia. sz minori: q in estate fit magna resolo. z in autūno sanguis est paucus. ¶Dixit Georgi⁹. Cū videris autūnū vehemētis calitatis z siccitatis z hyemē sue ꝑprie nāe tūc expecta variolas in fine hyemis. Ergo induas tūc te multis pānis tuēs te a frigore z nō ispires aerē frī z liberaberis.

Preseruatio naſium.

Preseruatio pulmonis z aliorū mēbroꝝ interiorum.

Conseruatio pueri preparati ad variolas z morbillos.

¶De cura accidētiū euenientiū in variolis. Cap. xx.

Pro correctione aūt accītiū cōsequntiū variolas vel morbillos oz vt recursus fiat ad ea q dñr in eoꝝ ꝑprijs caplis: z q dicent infra in febrib⁹ cōpositis cū accītib⁹. Si tñ inflāmatio nō minuit p ipsoꝝ exitū. sz poti⁹ auget tunc oia calefaciētia interi⁹ sumēda fugiant z sequat vsus extinguētiū: ñ tñ multū intēsoꝝ z syrup⁹ violar. in hoc est vtilis. ¶Et post cōplemētū exit⁹ variolarū vel morbilloꝝ si itez febris accē dat z redeat sig⁹ ꝓnostica reditiōis eaꝝ sigñat q sanguis de nouo regñat⁹ est calidus z acut⁹: q̄ꝑ opz vt redeat ad flōmiā z extinctionē cū frigidis z stipticis z nō ptermittat flōmia: vel qō tz locū ei⁹ ne forte repat mā ad caput z faciat frenesim aut ad spūalia z suffocet: z si oris exiccatio z sitis vehemētes fiāt adhibeant frida humectātia. ¶Dixit Raſ. 18°. ꝓti. Si inueneris infirmo aduenire tristitiā z angustiā z forsasse cooperiet ipsuz syncopis: tūc fac eū sorbere aquā frigidā z fac ipsuz in ea sedere parūper z frica corpus eius z coopi donec sedeat qō i ꝑn° est de accītib⁹ ipsi⁹. Et oz corpus hoꝝ ꝑseruari a syncopi cū his q dicent in cura febris syncopalis. ¶Et dixit. si in fine eius vēter sit fluxibilis det herba acetosa z fasiani decocti cū granis granatoꝝ z agrestaꝝ z det rob. mirtilloꝝ z citonioꝝ cū troc. de spodio. Et dixit. in diuisionibus. ꝓserua nām in fine rei z ꝑprie in morbillis: vt nō sit cā ad solōnē nequissimā: z si accidat curet cū troc. de spodio z de ribes z de semine acetose z silibus. z si inueneris resudationē sanguinis ex loco morbilloꝝ fac eū sedere in aqua frigida. ¶Qz si cōque rit patiens de punctione plante pedum aut palme manuū fac ipsum assiduare positionē eoꝝ in aqua calida vt alleuietur exitus variolarum in eis.

Mota dili gēter hoc dictū ꝛz raro accidat

¶De maturatione variolarum z cura ipsarum post apparitionem. Cap. xxj.

Morbilli post exit⁹ ꝓplemētū eoꝝ nō egēt aliquo pticulari regie. Variole aūt sic. nā ipse exigunt vt cū egresse fuerint maturent euētent z mundificent ac exicent: z vt succedēti eis vlceratiōi subueniat. ¶Cū ergo tardat variolaꝝ maturatio z puenerint ad 7ᵐ. z 9ᵐ. diē z nō maturant tūc iuua^m est in ipsaꝝ maturatione dādo in potu decoctionē caricaꝝ passulaꝝ enucleataꝝ z dactiloꝝ pinguiuz z fomētando eas z euaporando cū decoctione altee malue fenugreci seis lini z siliuz. Ait. Raſ. 18° ꝓti. q̄ sūt tare digōnis fumigent cū aq̄ cala in q̄ decocta sit camomilla ¶Et cū appet in eis maturatio: z p se non rūpunt. Dixit Auí. nēciuz ē vt rūpant z aperiant cū acub⁹ aureis: z q̄ auferat ab eis būiditas fluēs cū coto. z b ꝑprie dicunt cōuenit fieri cū variole magne sunt: debēt enim ꝓcari i duobus vel tribus locis. Quidā tñ eas incidunt cū forficibus remouēdo modicū de pelle eaꝝ: vt nō retineat in eis putredo. sz effluat tota ab eis absq̄ expssione. Et oz tota sanies effluēs cū coto mūdari sine violētia vel cōpressione. sz leuiter applicādo cotū. ¶Variole aūt parue mature nō egent aptionē: sz sola exiccatione vt nūc dicet. Nā iste z magne q̄ ét post apertionē remanent multe būiditatis z sordicie exiccari debēt. qō multis modis fieri oz. s. cū salitiōe: de q̄ dixit Auí. salitio é nēcia: verū tñ cū volueris salire eas: tūc elonga salitionē ab eis q̄s rupisti nō de ꝑpinquo. z nō saliā tur añ maturationē cōpletā: qñ forsasse facit accidere dolorē vehementē z apa. sz salitio nēcia est post maturationē sup. z aptionē: vt dictū est. Ait Raſ. 18° ꝓti. vidi quēdā plenū variolis z fuit linit⁹ aq̄ z sale. s. añ tps ōbitū z inflāmatus est. z sustinuit dolorē vehemētē: q̄ variole nō erant bñ digeste. Quidā tñ dicūt. q salitio oz fieri ante aptionē eaꝝ maxᵉ cū nō voluerit aut non potuerit patiēs tādiu tollerare. Et ista salitio fiat. dixit Judeus post 7ᵐ. s. post maturationē z apertionē cū aq̄ z sale z pusillo croci. Et Auí. dixit salitio fiat cū aqua salis in qua est virtus croci: z si illa aq̄ est aq̄ rosata ē melior: z si in aqua decoquant tamariscus z lentes z rose. deinde salit⁹ est vltimū z ꝑprie si ponant in ea iterū cāphora z sandali. Debet aūt in hac aq̄ infundi cotū z poni sup eas de parte ad ptē z dimitti super eas claudens vias oꝛificioꝝ suoꝝ donec sugant salē suū. Dec. n. salitio dixit Auí. maturat z exiccat z facit eas cadere cū velocitate. ¶Paruas aūt variolas qdā fomentant ex decoctione assari z mediani corticis tamarisci z lentibus excorticatis: prius tñ bis in aq̄ bullitis z sandalis albis z rubeis. Et in vna pte huius decoctionis ponūt de sale. Et cū hac epithimāt nō aptas ex eis cauēdo ne pueniat ad aptas cuz interpōne pāni lini vel coti: cū alia vero pte sine sale epithimant aptas. Et pōt ét hic modus fieri in magnis cū pars eaꝝ apta nō fuerit aut fuerit apta de ꝑpinquo. z ps apta: sz non de ꝑpinquo. ¶Alius modus exiccationis earū est p fumigationē factā cū desiccātib⁹ vel p ablutionē eaꝝ cuz aqua decoctionis desiccantiū. Et pōt fieri istud. dixit Judeus. puluerizando corpus eius cū sandalis z rosis z aliquātulo cāphore. z in hyeme accēdēdo coz patiēte ignem de lignis tamarisci. Dixit Vigilator. cū oēs ex fuerint. s. z aperte accende coz eis ignē de lignis tamarisci quercus z sarmētoꝝ. Estiuo tñ tpe nō est b necesse: sed debes eius

Preseruatio pulmonis z aliorū mēbroꝝ interiorum.

Exiccatio variolarū

camerā fumigare cū sandalis z sternere in ea folia mirti vi
tis z salicis z granatoꝝ. Dixit Aui. fumigatio cū tamari/
sco est iuuatiua valde. Immo in hyeme oꝫ vt applicet' pa/
ties incēsioni ex tamarisco. Et qdā laudāt fumigationē ca
mere cū sandaraca vel corticibus thuris qdā aūt phibent
suffumigationē cū fridis ne intus repcutiāt mām. Aui. tñ
dixit: q qñ variole sūt vehemētis hūiditatis: tūc nēcia ē fu
migatio cū mirto z foliis eius. Et Raſ. dixit. 18° ꝓti. cū fo/
lijs oliuaꝝ. qñ deficcāt eas. Et dixit in diuisionibus. Et ēt
Almā. q ad deficcādū eas oꝫ fieri ablutio ex aq decoctiōis
stipticoꝝ. ¶ Aliꝰ modus deficcatiōis eaꝝ est ꝓ decubitum
sup rex exiccātes. Uñ dixit Almā. cū tota passio egressa fue
rit: z mā: eger sup folia salicis ponēdus est ad dormiēduꝫ
aut lectꝰ eius ex roſ. tritis ē pulueriz̄adus: z si nō cito exic
cent: qr sint cū multa hūiditate ex aq salsa cū coto ibiban
tur. Dixit Judeꝰ: cū sunt indigeste dormiāt sup farina faba
rū vel rixi vel panici vel orzei. similr eiꝰ cossinū seu guācia
le tenēdū sub capite sit plenū ex eis: sic ēt exiccāt velociter
Dixit Raſ. 18° ꝓti. Dico q mulieres vtunt folijs lilij ad ō/
siccādū z vidi q deficcāt finali deficcatiōe. Sz aq z sal va/
let magis ipsis nisi qr faciūt patiēti multā punctionē: in lo
co tñ in q̄ est multa carnositas nō sentit tāta pūctio. ¶ Di
xit Aui. de regie bono apud maturitatē variolarū z puaꝝ
z magnā volūtatē exiccatiōis eaꝝ ē: vt dormiat patiēs eas
sup farina rixi z milij orzei z fabarū: z meliꝰ est: vt ponas
ipsam ipletionē culcitre q̄ sit rara in q̄ penetret vtꝰ eaꝝ. Et
silr dixit Raſ. 18° ꝓti. Oleū āt in hac hora dixit Aui. est ma
lū. qñ ꝓhibet deficcationē. Cū aūt vlcera sunt deficcata di
xit Raſ. ibidez Accipe rasurā radicū cānaꝝ z ramoꝝ sali
cis z misce cū aq z pone desup: aut pone desup merdasen/
gi vt nō cicatrizet locꝰ. Et dixit. dico q oleū ꝑt apponi cū
variole fuerint multū exiccate z fecerint cortices duros: qr
cū ei⁹ inūctiōe velociter cadūt cortices: sz añ ꝑ nō apponat'
Et Aui. dixit qñ accidūt ex variolis vlcera tūc ꝓuenit vn/
guētū albū z ꝓprie mixtū cū aliquātulo cāphore. Et est ꝑ
vnguētū illud qō fit ex ceruſa albumie ouī z oleo roſ. Et
dixit. rasura radicū cāne ꝓfert cū aq roſ. aut rasura vena/
rū. i. ramoꝝ arboris salicis aut arboris azarit. Et qñq̄ cō
fert vnguētū de ceruſa z litargiro. z vnguētū rubeū ē bo/
nū ad vlcera variolaꝝ. Et ꝑ vngm̄ ē illud qō ponit' i antido
tario Meſ. z vocat' ibi vngm̄ aureū. Et dixit aui. admistra
tio alicuius olei post exiccationē z apud vlcerationē ē bo/
na. apud exiccationē qdē factā. s. z cōpletā: qr facit cadere
cū velocitate. s. escarā Apud vlcerationē vero qr oleū ē mā
vnguēti. z vngm̄ requirit' ad curā horū vlcerū. ¶ Debent
aūt phiberi patiētes variolas a scalpendo se. ne remaneāt
vestigia turpia z ꝓcaua. Dixit Almā. cū totū bñ exiccatum
fuerit z remanserit desup cortex fedus in modū escare ex
oleo tepido cū croco multotiens inungat'.

¶ Ad delēdū vestigia q̄ remanēt post variolas. Cap. xxij.

Tam volueris delē z purificare ve/
stigia q̄ remanserūt post variolas. ℞. radicū yari z radicū serpen
tarie. añ. ℥. i. floꝝ fabarū. ℥. iij. ꝓquassent' z po
nant' in alēbico cū aq roſ. z aq limonū. añ. ℥.
iij. z sublimentꝰ z ex ea lauet' facies. ¶ Et idē facit aq̄ subli
mata ex pedib⁹ vituloꝝ z radice serpētarie z floꝝ fabaruꝫ
cū aq roſ. z aq limonū vel citrāgulorum. Uel. ℞. assungie
anatis z galline. añ. ℥. i. mucillaginis dragagāti z gummi
arabici infusoꝝ in nocte in aq floꝝ fabarū. añ. ℥. i. porcelle
tarū tpata i arū q̄ limonū p̄ noctē. ℥. v. boracis. ℥. v. assūgie
porcine. ℥. ij. misceant' cū aq̄ floꝝ fabarū in modū vnguen
ti cū quo vngat' facies de sero in introitu lecti z mane laue
tur cū aq̄ furfuris. ¶ Et myrrha electa dissoluta in oleo se
minis lini aut de fisticis. z linita remouet fedū colorē rema
nētē z vestigia ēt aliorꝝ vlcerū. Oleū ēt de seie lini vel mix/
tū cū oleo de fisticis linitū tollit vestigia. Et oleū de semine
coti inunctū remouet vestigiū fedū rubeū. Aliqō qō vtilr
facit. ℞. litargiri abluti radicū cāne sicce farine ciceris z ol
siū vetustoꝝ z costi. añ. ꝑtes equales terant' z liquent' cuz
aliquo liquore decoratiuo z liniat' eo facies de sero z māe
lauet' cū aq̄ furfuris. ¶ Concauitatem aūt vestigiorū va/
riolarū replet regimē impinguatiuū: z adiuuat ad ꝑ cinis
testudinū marinarū vstaꝝ ꝑm sui totalitatem subtiliter tri
tus z cicotrigonizatus cū oleo mixtus z inunctus.

Septima distinctio est de febribus com/
positis siue earum cōpositio sit
ratione materie earum: siue ratione acciden/
tium: siue ratione cōplicationis vnius febris
cum altera febre: z continet capitula. 45.

¶ De cōpositione febrium in generali. Cap. j.

Febris cōpositio duꝰ est. vna ipropꝛie dcā
febriū cōpō z ista ē qñ febris est cō
posita cū alia egritudie q̄ ꝓprie loqndo debe/
ret vocari egritudo cōposita: vt qñ febris ē cō
posita cū hydropisi vel cū vulnere aut apate z
silibus q̄ lz ipropꝛie vocet' febris cōposita: z tñ auctores de
ea ꝑ mō loquēdi vsi fuerunt. Uñ Gal. 2° de crisi dixit. For/
ma oīs febris accūtis ex apate aut calitate accūte i aliquo
mēbroꝝ corpis ē cōposita. Que cōpō lz possit multipliꝛ va
riari ꝑm variationē egritudinū cū qbus febris pōt cōponi
Auctores tñ in tractatu febriū nō fecerunt mentionē nisi
ō febre cōposita cū apate. ¶ Propꝛia vō febriū cōpō est du
plex. vna ꝓpa z va. Alia va: sz nō sic ꝓpria. Et va z ꝓpria
febriū cōpō est illa in q̄ due febres vel plēs eiusdē spēi vel
diuersaꝝ spērū adinuicē cōponunt'. Febris vō cōposita va
sz nō sic ꝓpria dicūt qdā est triplex. Una ē cōpō febris cum
accūte qō diuertit ad se curā. Alia ē cōpō febris cū accūte
ꝓcedēte ab alio hūore q̄z sit humor a quo ꝓcedit febris si/
ue illud accūs diuertat ad securā siue nō. Et 3ª ē cōpō febris
ex diuersis humoribus ꝓcedens diuersimode motis.

¶ Quidā vō alij dicūt. q cōpō febris nō sic ꝓpria lz va est
duplex. Una surgit a mā febris: ō qua dixit Aue. 3° coll. tu
debes scire q egritudines simplices singulares nō fiunt ni
si raro. Ait. n. Zoar. spēs hūoꝝ nō reperiunt' nisi apud co/
gitationē tm̄ sup. z nō ō facto in re. Immo si repiret' aliq̄
talis humor eēt qd mōstruosuz. iōq̄z subdit Aue. maioꝛ ps
egritudinū ē cōposita ex plūb⁹ hūorib⁹ vno. Et cōpō illoꝝ
hūoꝝ aut est cōpō cōmixtiōis aut vicinitatis: z cōpō vicini
tatis: dixit Auer. ē cū qs haberet abvna parte febrem co/
lericā: z ab alia parte febrem flāticam z ꝓximus harum
ambarū febriū eēt in vna hora. Febres aūt q̄ fiunt per viā
cōmixtionis sunt duplices. q̄dā sunt q̄rū cōmixtio est abso
luta. s. in q̄ hūores a qb⁹ causant' reducunt' ad vnā formā
z verā cōmixtionē: sic illa q̄ fit a colā citrina vel vitellina. z
q̄dā q̄ ꝓcedūt a diuersis hūorib⁹ nō reductis ad vnā formā
q̄ ꝓueniētius pūt appellari cōposite q̄z ꝑdcē. Et hec cōmix
tio siue cōpō inducit ad multas z innumerabiles cōmixtio
nes. Et subdit Auer. pūt ēt inueniri febres cōmixte: q̄uis
nō sint duaꝝ spēꝝ: sz vniꝰ spēi: vt qñ sunt hūores in diuer/
sis corpib⁹ ptis. Iste tñ sunt cōposite p vicinitatē. z iō scire
debes q cōpō ꝑz vicinitatē aut ē eiusdē hūoris in diuersis
locis ꝓtēti: q̄rū vnꝰ putrescit z aliꝰ nō: vt pz in empiala z si
bi silib⁹. est tñ iste modꝰ cōpōnis alienissimꝰ: qr recte ꝓside
rādo talis febris inter febres simplices numerari oꝫ: qr ex
vno hūore nō ꝓgrue dr̄ fieri febris cōposita: z pp quā cām
plēs auctoꝝ de ea tractauerūt in tractatu febriū simpliciū
Attñ pūt inter cōpositas numerari: qr ꝓtingit in eis varia
ri curā alr q̄z in sinthomatibus vt apparebit: ac ēt qr accīa
in eis alr variant'. Uñ 16° ꝓti. dixit Raſ. Cōposita febris oꝫ
illa in q̄ accidit calor in superficie z frigus in occulta pte cor
poris aut eō. Et ideo Cōstā. x° pātegni. de eis determinauit
inter febres cōpositas. Aut cōpō vicinitatis est diuersoruꝫ
hūoꝝ in diuersis locis cōtētoꝝ: siue sit q vnus putrescat z

Cōpositio febriuz ex parte ma/ teric.

Cõpositio febriuz ex parte accidentium.

ali⁹nõ: siue ambo putrescãt in vno loco vt in stõ colã z flã siue ãbo putrescãt: sz vn⁹ in vno loco vt intra venas: z ali⁹ in alio loco vt ex venas. ¶ Ali⁹ modus cõpõnis febriũ sumit ab accñte: qõ cũ ea cõplicaf nõ qdẽ q̃cuq; z: qz vt sic ois febris esset cõposita: cũ ois febris hẽat accña ipsam sequẽtia: sz cũ eo qõ siue ꝓcedat ab eodẽ humore q facit febrẽ siue ab alio siue quocuq; reptũ fuerit diuertit ad se curã siue take accñs anticipet febrẽ siue cũ ea incipiat: vt rigor: siue eã sequaf imediate vt dolor vigilie supflue somnus supflu⁹ alienatio sincopis z silia. Diuertũt aũt ad se curã oia illa ac cidẽtia q̃ plus vtutẽ ledunt q̃z morbus vel saltẽ q̃ multũ le dunt z intñ q; cogãt medicũ intẽdere ad ablationẽ ipsoꝝ. Et sunt aut de gñe lese actionis aut de gñe exeũtis mutati. Ista. n. sunt q̃ aut, multũ ledũt aut nõ deficiũt z minuunt diminuta vel remota disponẽ morbi. Qualitas aũt mutata sz multũ intẽdaf: nõ tñ diuertit ad se curã: z qz nõ multuz ledit vtutẽ: z qz sequif morbũ in sua diminutiõe z remotio ne. Et si ad aliqõ accñs de gñe q̃litatis mutate abjciendũ aliq̃n medicus se ꝺuertit vt ad ligue nigredinẽ z similia nõ facit ꝟ in q̃ztũ talia sunt accñtia: sed inq̃ztũ actiones mẽbri in quo sunt impediunt. Aut qz alijs mẽbris nocuꝰ ingerũt.

Cõpositio febriuz ex pte generis vel speciei earuz.

¶ De his cõpõnibus febriũ. dixit Aui. fortasse cõponif ex eis spẽs ingrediẽs in gña elongata. i. gñalissima febris. Et q̃ntz componunf spẽs in gñe ꝓrio. s. subalterno cõicãtes sicut ẽ cõpõ spẽrũ febriũ: sicut tertiana cũ flãtica sicut ẽ emi triteus: z sicut est cõpõ febriũ. s. humoralĩũ apata seqntiuz erunt enim cõposite ꝺm cõpõnẽ mãerũ faciẽtiũ apata: Sũt .n. apata vtplm de diuersis humoribus. q̃ntz cõponuntur de eis spẽs ꝺueniẽtes in specie. sicut est cõpõ ꝺuarũ tertia narum aut ꝺuarũ aut triũ quartanarum.

¶ De febre empiala z signis z causis eius. Cap. ij.

De abusio istoruz noiuz empiala z liparia.

EX cõpositione aũt febriũ ꝓsequns. Prio de ea q̃ fit ex cõpõne vnius hũoris: cuius pars putrescit z alia nõ. vel ẽt ꝺuarũ mãeꝝ. q̃rũ vna putrefit z alia nõ. cuius cõpõnis ꝺm Aui. tres spẽs fiunt .s. empiala liparia: z alia q̃ media ẽ inter ꝓdictas q̃ apud eũ caret noie. sz Hal. vocauit eã lixuriã. Et reducit has febres oẽs Aui. ad febres flãticas: qz vtplm a flãte fiunt: q̃dã tñ ex eis pñt fieri a colã: sz nõ a melã. s. pura. Et ipsaꝝ trium spẽrũ empiala z liparia sunt de summa febriũ in qb⁹ ꝺiuer ſificanf loca caloris z frigoris interi⁹ z exteri⁹. Sz 3ª spẽs est febris in q̃ sil' z sel' in eodẽ loco sentif calor z frigus: q̃ ẽt aliq̃n noie empiala ẽ vocata. ¶ Ista tñ noia empiala z li paria ꝺiuersimode ab auctoribus accipiunf: nam empiala a Hal. 2º de dif. feb. ac ẽt in liº de malitia cõplonis ꝺiuerse. Et 2º affo. 7. affo. si febris nõ a colã hꝫ ꝛc. Et ab Haly. ẽt 8º. theorice accipif ꝓ febre in q̃ sil' ꝺm eandẽ ptẽ sentif calor z frigꝰ. Et aliq̃n accipif ẽpiala ꝓ febre in q̃ int⁹ sentif calor z exꝰ frigꝰ. Et sic accipif 18º ꝺti. a filio Mesuay. sic ẽt accipif ab Isaac z sequẽtib⁹ eũ. vt Serar. Roge. z Suil. Dixit enim Roge. q; empiala ꝺr ab epi. q; est. s. z algore q̃si supra cali tatẽ hñs algorẽ. i. frigꝰ. vñ. 16º ꝺtiñ. Empiala ẽ febris in q̃ sentif calor interi⁹ z frigus exteri⁹. Et aliq̃n sumif empia la ꝓ febre in q̃ sentif frigus intus z calor exteri⁹. Vñ 18º. ꝺti. Empialos ẽ febris in q̃ ifridaf interius z calẽt exterio ra: sicut ẽt sumif a Ser. z Aui. z sequunf eos mlti. z maxᵉ Sili. z Ferrari⁹: z ista ẽ magis ꝓpria ei⁹ sũptio. ꝺr enim empiala ab epi qõ est supra z ali qõ ẽ aliud q̃si vnũ supra aliõ sz digni⁹ ẽ vt in febrib⁹ calor sit supra frigus. z sic calor q ẽ extra ẽ. s. frigꝰ qõ est intus pp quã cãm ẽpiala meruit sup alias febres sibi cõpares locari: z ió ꝑ de ipsa Auic. z alij multi tractauerũt. ¶ Liparia ẽt ꝺiuersimode accipif. Naz a filio Misuay. Isaac z sequẽtib⁹ eos accipif ꝓ febre i qua calor sentif exteri⁹ z frigꝰ interius. a Serap. aũt z Aui. su mif ꝓ febre in q̃ calor sentif intus z frigꝰ exteri⁹. z ista est ꝓpior acceptio. ꝺr enim liparia q̃si pinguis a liparõ grece qõ est pingue. qz piguiũ interiora sunt calꝺ z exteriora fri gida. Et sic ꝑz q; Aui. vocat empialã quã Isaac vocat lipa riã. z vocat liparĩã quã Isaac vocat empialã. Et empiala qdẽ z liparia a qbusdã vocanf febres male morigerate.

¶ Ego aũt ꝓsequor de his noibus ꝺm Sera. z Aui.

De causis empiale.

Dixit Sera. si flãtis vitrei putrefit pars z ps non accidit febris q̃ vocaf empialos. z ꝓprie facit interi⁹ fri gus z exterius calorẽ. Et Aui. dixit. Hec febris fit a flãte vitreo qõ est cõprehẽsuz in occulto z ꝓfundo: sicut. v. g. in stõ z intestinis z alijs ptibus interioꝝ⁹ illis adiacẽtib⁹ vl' in ꝓfundis ptib⁹ musculoꝝ eoꝝ. s. q̃ sunt magis in ꝓfundo vel fortasse ẽt in qbusdã venis interioꝝ⁹ a corde z epate remotis. nã in spũalib⁹ z ptib⁹ cordi vicinis nõ multiplica tur flã vitreũ. ¶ Hoc aũt flã vitreũ causat hãc febrẽ isto mõ dixit Aui. q; infrigidaf vbi est. i. appet fridũ in loco in quo ꝺtinef. Uerũtñ ipsũ accidit iã putredo. s. in pte eius. q̃re sp gif ex eo vapor ei⁹ qõ putruit z disparti. s. ab interioribus z eleuaf z extẽdif ad exteriora z inflãmaf in eis. i. apparet illis calm z calitatẽ ponit in eis: vñ reddunf calꝺ. Ista tñ calitas est valde lenta vt putef effimera. Et voluit Aui. in suma q; flã vitreũ exñs in interioꝝ⁹ ꝓpter resistẽtiã quã facit putrefactioni cũ sua grossitie frigiditate z viscositate non putrefit ꝺm se totũ. sz solũ ꝺm aliquã sui ptẽ q̃ pars re⁹ par tis q̃ nõ putruit ẽ parua nõ sufficiẽs calefacere ptes interio res: sz in ipsa pte accensa calitas suffumigat vaporẽ grossũ putridũ q trãsmittit ad exteriora: z calefacit ea. ps ꝟo alia maior nõ putrefacta remanet in interioꝝ⁹ z sua frigidita te infrigidat ea. ¶ Et qz aliqs posset q̃rere q̃re hoc flã ma gis infrigidat nũc q̃n in pte ei⁹ supuenit putredo q̃ añ. siue q̃re nũc ꝓpiꝝ frigus in interioꝝ⁹ qõ priꝰ nõ ꝓpiebat'. Et rñdẽs Aui. dixit. q; frigꝰ illius nõ appet in hmõi tpe. s. añ putrefactionẽ ptis ipsi⁹: qz erat qetũ associatũ mẽbro i quo est. i. ei assuefactũ ꝑ paulatinã eius multiplicationez in eo: q̃re nõ patif ab eo neq; ꝓpipit ipsius infrigidationẽ: sz supueniẽte ei putredine mouef. sup. z ꝑ motũ attingit ptes q̃s nõ attingebat: qb⁹ nõ est assuefactũ: q̃re infrigidaf .i. appet illis fridũ. Alia lra dicit. infridat. s. illas ptes q̃s de nouo attingit. s. infridatiõe q̃dã: qz. s. nõ est tãta q; possit cõicare friditatẽ toti corꝑi. Sentif aũt hec friditas ꝓpe in ptib⁹ coadiacẽtib⁹ ptib⁹ illis in qb⁹ flã illud ꝺtinef. q; vt er dictis ꝑz sunt satis a corde remote. ¶ Sili. aũt aliã cãz red dit. z dicit q; sic accidit de ista infridatiõe q; illud flã reddit fridi⁹ ꝓtactũ z circũdatũ a vapore calo ptis putride. vt ꝑz i glacie exposita soli q̃ sentif fridior q̃z qñ nõ erat soli expo sita. ita ista mã agitata z ꝺcta a calore illoꝝ vaporꝝ ptis pu tride fridior sentif. imo mõ sentif z ꝓus nõ sentiebaf'. Cã aũt q̃re glacies soli exposita sentif fridior: z silr hũor frigi dus circũdatus a vapore calo ẽ: q; calitas soli ꝺissoluit ali q̃s ptes glacici z eas subtiliat z eliq̃t. z silr calitas illi⁹ va porꝭ ptẽ subtiliat z eliq̃t illi⁹ humoris frigidi: quare forti⁹ ꝑ illas ptes eli quatas impzimit: z silr ptes circũadiacẽtes illi vaporꝭ calo sunt calioꝛes. vñ magis ꝓpipiũt suũ ꝓriuz. ¶ Aliq ꝟo dicũt cãm esse: qz ps hũoris fridi q̃ remãsit im putrefacta ꝓpter pñtiã caloris ptis putrefacte in suo frigore coꝛroboraf. vnũ. n. ꝓrioꝝ ꝑ pñtiã alteri⁹ ꝺfortaf: z sic iste hũor in suo frigore ꝺfortat⁹ magis friditatẽ ipzimit: vñ ma gis sentif. Et sic ẽt sentit Suil. ¶ Isaac aũt in caº liparia posuit cãm hꝰ febris ẽpiale: quã liparĩã vt. s. vocauit esse hũorẽ colicũ mixtuz flãti vitreo z hũori melico cui hũori colo accidit vt putrefiat. flã ꝟo vitreũ z hũor melicus nõ. Sz tñ qz illa colã est mixta dicto flãti z hũori melico in in terioꝝ⁹ ꝓhibef sua actio. s. calefacere in interioꝝ⁹: sz di uidif ab illis vapor eius ad exteriora corꝑis. z calefacit ea. flã ꝟo vitreũ z melicus humor nãliter ꝑderesi exñtes z coadunati remanẽt in interioꝝ⁹ accumulati: q cũ nõ pu trefiunt necesse est vt ꝑ eos interiora infrigidẽt. ¶ Et si so phiste reꝑhẽderẽt nos dicentes in emitriteo cũ fiat a victis

Quare in emitrito z in terna nõ dicit sicut in empiala frigore.

Quaf flã tis vitrei frigiditas non sentif antecꝺ putrefiat.

materijs.s.colica ⁊ flãtica:q̃re nõ sic accidit q̃ interiora infrigident ⁊ exteriora calefiant. Rñdebimus.dixit Jsaac q̃ flã in emitriteo ẽ lene mobile:vñ facile extraneo calori obedit ⁊ calefit ⁊ putrefit:ꝫ in hac febre mã flãtica est dura pu tredini inobediẽs illi calori:vnde non putrefit neq̃ calefit ꝫ infrigidat interiora. Et si dicerẽt:quare i tertiana sili mõ nõ agit cola. Rñdebimus q̃ in tertiana mã colica est simplex nõ mixta cũ alia mã.quare nõ exñs impedita equaliter agit suã actionẽ intus ⁊ exẽ. Et Sili.silr dixit vltra illud qõ ꝫ.additũ.alꝫ.ocñ est. ¶ Dixit Sal.li.de malitia complõnis diuerse.empiala est composita ex malitia cõplexionis exq̃ puenit tremor.s.frigus quẽ nõ sequit febris: ⁊ ex malitia cõplõnis quã sequit febris. Dicũt. de vapore eleuato a pte flãtis putrefacta siue a cola putrefacta sm Jsaac. q̃ pars dirigit ad cor: ⁊ ponit in ipso calitatẽ exneã putridã:q̃ postea a corde delegat ad mẽbra nõ impedita recipe ipsam:⁊ ps eius venit ad exteriora corpis ⁊ calefacit ea. Jnueniẽs enim exteriora minus se cala addit in eis calitatẽ:ꝫ nõ calefacit interiora:q̃ que penetrat ⁊ trãsit ad exteriora: q̃ minus calidus ẽ illis ptibus: vñ de eo cõtingit: sicut de vina in balneo. ¶ Dixit Alñ.febris liparia.i.epiala:quã sic vocauit fit ex cola adusta mixta grosso flãti.s.vitreo aut melie spisse:⁊ calefit superficies corporis:q̃ cola leuitate sua egredit ad exteriora. Interiora vo infridant:q̃ flã vitreũ aut melia grossa sua cõpactione nec dissolui nec egredi ad exteriora possunt. ¶ Dixit Ferrarius empialã esse febrẽ interpolatã.nõ enim fit ex mã contenta in vasis:vt qdã dñt. Volunt enim qdaꝫ q̃ aliq̃n talis mã ꝓtineat in vasis.⁊ tũc esset cõtinua:q̃ si concedat ex possibilitatis latitudine. de facto tñ nunq̃ aut rarissime reperitur.

Empiala quãq̃ vel rarissime reperitur quãdoq̃.

Signa febris empiale sunt. ¶ Primũ.dixit Serap. q̃ vina est minoris calitatis q̃ vina illoꝝ qs inuadit febris anfimerina.⁊ est ẽt grossioꝝ ea. Et Auic. dixit vina ẽ frida cruda:⁊ est minoris calitatis aliaꝝ febriũ sui giis.s.aliarũ flãticaꝝ.q̃ flã mã hui⁹ febris est frigidius ceteris flãtibus ⁊ existẽs in pfundo magis infrigidat interiora. Est aũt vina grossior:q̃ mã extra venas ꝓtinet.⁊ in locis magis remotis ab epate ⁊ vijs vie:vñ nõ sic opilat trã situ vine. Guil.tñ dixit:q̃ vina est discolorata tenuis.

¶ 2ᵐ sigᵐ dixit Ser.pulsus est grossus.i. plenus: ⁊ septus .i.rarus. Et Auí.dixit.q̃ est tardus ⁊ rarus.s.in cõparatione ad pulsũ aliaꝝ flãticaꝝ.i se tñ est velox ⁊ freqns reⁱ eiꝰ qõ erat in sanitate. ¶ 3ᵐ sigᵐ.dixit Ser.forte sit ꝟ febris fortior oi die ⁊ forte sit fortis in oi q̃rta die. Et Auí.dixit facit poᵐ oi die:sicut ꝺa flãtica. Et ꝟ sm plm.naꝫ dixit. A. q̃ꝫ quertiẽ in q̃rtanaꝫ ⁊ tertianã.i. seruat pioᵐ q̃rtane ⁊ tertiane ⁊ nõ flãte.q̃ hmõi mã in corporib⁹ ẽ in quãtitate pua ⁊ parue putrefactionis ignee.i.puã igneitatẽ ⁊ calefactionẽ acq̃rit ex calefactione. vel est parue putrefactiõis i.nõ vere putrefactionis cũ sit frida grossa sicca. Et iõ calitas siue putrefactio eius est ignea.i.ignitio siue icẽsio q̃dã nã ꝓius rõne sue siccitatis ꝺz vocari ignitio q̃ putrefactio ꝺa ⁊ paucitas mãe est cã elongationis redit⁹ piodi ⁊ tarda tionis eius:vñ pp ꝟ q̃ꝫ tardat ad 3ᵐ diẽ.q̃ꝫ ad 4ᵐ. Et adiuuãt ad retardationẽ poꝰ viscositas ⁊ frigiditas ipsius. Jõꝫ Sera.nõ signiat sup hãc febrẽ nisi ex accũtibus eius ⁊ nõ ex dispõnibus eius ⁊ suis piodis:q̃ dictũ sumẽs Auí. rñdit interrogationi si fieret.s.si porisimat in 3ᵐ est tertiana ⁊ si in 4ᵐ est q̃rtana:ergo nõ est flãtica.dixit Auí.talis porismatio nõ extrahit eã qn ipsa sit flãtica.nã flãtica dr: q̃ putredo eius est flãtica:⁊ nõ q̃ porismus eiꝰ redeat oi die ⁊ q̃ est debite q̃ꝫtatis ⁊ debiti modi sbe ⁊ debite q̃litatis q̃ ẽt intelligere possumus de oi alio humore.imo ⁊ sic intelligit ois cañ.cuiuscũq̃ rei:de qua dr q̃ ꝟ sic operari. ¶ 4ᵐ sigᵐ sumit a duratione porismi eius. Dixit Ser. Fortasse est piodus.i.porismus eius quatuor horarũ:⁊ fortasse est noue horarũ:⁊ est ẽt.24.horaꝫ. Et fortasse est plus ⁊ hec diuersitas termini eius põt pcedere ex diuersitate grossitiei mãe ⁊ multitudinis eiꝰ:⁊ sm spissitudinẽ vel raritatẽ grossitiẽ vel subtilitatẽ corpis patiẽtis vel sm tenorẽ vtuꝫ ⁊ tpa anni ⁊ reliq̃ pticularia. Et Auí. dixit. spaciũ porismi eius est a q̃tuor horis vsq̃ ad.24.horas: ⁊ sm plꝫ ꝓsumit añ.24.horas:qñ mã eius vt potuit nõ ẽ cũ illa multitudie .s.cũ q̃ duret vsq̃ ad.24. horas: sicut facit porism⁹ flãtice vere:⁊ iõ sm plm spatiũ duratiõis eius est breuius spatio flãtice:⁊ maxᵉ qñ porismat oi die:nã qñ paroxismat in 3ᵉ vel in 4ᵉ sm plm est longioris spatij: q̃ plus appropinq̃t mãe melice:inuenit aũt hic vna lra q̃ dicit.spaciũ eius est a q̃tuor horis vsq̃ ad.24.horas. Et hec lra sm pdictos magis verificaret:q̃ ponunt q̃ spaciũ eius est breuius spatio ve flãtice:⁊ ẽt repit alia lra q̃ dicit.a.14.horis vsq̃ ad.24. verũ pma lra est ꝓformis lre Sera.⁊ ẽt Raſ.18ᵒ ꝓti. Et dixit Raſ.febris hec nõ pmanet multũ.fortasse enim morit in 20.dieb⁹:⁊ fortasse addit supra illud parũ aut minuit parũ ¶ 5ᵐ sigᵐ.dixit Raſ.vbi ꝟ.incipit cũ frigore ⁊ accidunt q̃ ipsam viris apata circa inguina ⁊ mulieribꝰ doloꝝ mricis q̃ partes iste in hac febre multũ debilitant pp frigus qõ ẽ in pfundo corporis. ¶ 6ᵐ sigᵐ.dixit Guil.inspiratio in anhelitu est tarda ⁊ rara.sup.consilr pulsui. ¶ 7ᵐ sigᵐ.dixit Guil.est absq̃ siti pp calitatẽ nõ esse in spũalibꝰ neq̃ in stõ. ¶ 8ᵐ sigᵐ sumit ex dictis.ꝟ.s.q̃ in interioribꝰ sentit frigiditas:⁊ in exterioribꝰ calitas. Et frigus qdẽ istud sentit i pn° ⁊ pcessu tã vñ q̃ pticulari. Sꝫ calor in exterioribꝰ sm plm nõ sentit in pn° porismi.imo pcipit friditas in pn° po' in exterioribꝰ ex reuocatione caloris ad itra:sicut fit in alijs flãticis de flãte vitreo:ꝫ postea in augᵗᵒ statu ⁊ declõne porismi sentit calitas in exterioribꝰ. Dicũt qdã.q̃ frigus in interioribꝰ pceptũ nõ est intẽsum.imo remissuꝫ.nã flã vitreũ ꝫ sit fridissimũ ptãte.est tñ actu calidũ pp calitatẽ inatã:⁊ ẽt exneã calefaciẽte ipsum:verũ est min⁹ cal'm q̃ꝫ sint illa mẽbra interiora:vñ ab eis pcipit frm:sicut min⁹ cal'm a maiori calo. Et dicũt.q̃ friditas in interioribus finito porismo nõ pcipit.q̃ tũc flã vitreũ getat:⁊ a calo ptis putrefacte nõ dissoluit nec incitat. Si tñ ꝓtingeret flã vitreũ tunc nõ getari:sed dissolui ⁊ incitari pp aliquã cãm tũc frigus pcipit finito porismo:qõ põt ꝓtingere saltẽ ad tps. Et dicunt q̃ calor in exterioribus silr est remissus. Et q̃ vapor cãns eũ resolutus est ab hũore nãliter frigido:⁊ q̃ exteriora revocato intus calore nãli sunt frida ⁊ hic calor a patiẽtibꝰ maxᵉ ⁊ plus accipit in volis manuũ ⁊ plãtis pedũ.sunt q̃ supradicta signa.sig⁹ empiale pcedẽtis a flãte vitreo:cuius ps putret ⁊ ps nõ. Et dixit Auí.signa eiꝰ sunt accña q̃ pdicta sunt.s.de signis flãtice supra suo caᵒ p q̃ cũ apa fit flãtica poterit cognosci qñ nõ porismat oi die:sed in 3ᵒ vel in 4ᵒ.

Signa aũt empiale:que vt ꝟ.a multis vocatur liparia in qua mã que putret est colera mixta flãti vitreo ⁊ humori melancolico sunt q̃ calor qui sentit in exterioribus est maior q̃ꝫ in empiala predicta. Et dixerunt Sili.⁊ Roge.q̃ ipsa infestat de tertio in tertiũ ⁊ in pncipio paroxismi prio supueniunt alices ⁊ oscitationes:deinde rigor:postea frigus:deinde calor ⁊ in medio caloris supuenit frigus intolerabile in interioribus ex dissolutione flegmatis illius vel melie in interioribus facta a calore febrili circũstante.nã a mã colica putrefacta resoluit fumus:cuius pars proueniẽs ad cor inflãmat ipsuꝫ ⁊ inflãmatũ mittit calorẽ febrilẽ in corpus ⁊ pars eius illius fumi extendi tur per exteriora: ⁊ ipsa calefacit. pars etiã eius tendit ad interiora:⁊ simul cũ citate a corde delata dissoluit flegma vitreũ qõ ibi reperit vel humorẽ melicum per cuius dissolutionẽ extendit ad ptes intrinsecas:ad quas prius nõ extendebat ⁊ infrigidat ea. Et ista empiala sub febribus colicis reponitur.⁊ ideo calor eius in exterioribus est acutus pungitiuus:⁊ alia etiam multa signa febris colerice nõ pure in ista reperiuntur.

¶De febre liparia ⁊ signis ⁊ causis eius. Cap.iij.

Liparia ꝑ oi febre in q̄ interiora calēt ⁊ exteriora frigēt a ḡcūq̄ cā talis febris pueniat ipsa tñ dixit Aui. ſm plz̄ ē flātica ⁊ qñq̄ ē colica ex colā grossa valde. nā ad cāndū febrē hāc regrit̄ q hūor eā faciēs sit valde grossus ad quā grossitiez raro colā puenit: ꝓp quā cām nō incōgrue qdā vt rogeri⁹ ponunt hanc febrē ex melia grossa generari. q⁹ flā ⁊ melia ad talem grossitiē perueniunt frequēter.

De causis Assignans aūt Aui. cām ⁊ modū gīonis ei⁹ ex flāte ꝑ assignauit cām: q̄re interiora calent ⁊ nō exteriora: dixit. q qñ flā intrinsec⁹ calefit ⁊ putrefit calefacit loca interiora tm̄. Et cā ē qm̄ nō resoluit̄. i. mā illa flātica p ptes exteriores. s. p poros cutis: nisi qñ putredo ei⁹ calefacit exteriora corpis sparsiōe vaporis sui. s. ita vt pueniat vsq̄ ad exteriora calefactōe plūma vel nō resoluit̄. s. dissoluit̄ vt exteriora calefaciat calefactiōe plūma: nisi qñ cū sp siōe vaporis sui pueniret ad ea ⁊ calefaceret ea cū illo vapore: sz i hac febre ñ puenit vapor ad exteriora. Et cā ē. q⁹ flā istud ē mucillaginosus vel vitreū grossus: cui lz ſm totū accidat putrefactio: ita q p totalē eius putrefactionē calefaciat interiora: ⁊ nō ifrigidet ea sic in ēpiala in q̄ nō putrefit nisi ſm ptē: nihilomin⁹ putrefactio flātis in liparia ē pua ⁊ remissa: i ēpiala aūt ē intēsa magna ignea: ⁊ iō putrefactio in liparia: q̄uis sit in flāte ꝑz totū: nō tñ ē potēs soluere vl̄ resoluē vapores ab eo. vt pueniāt vsq̄ ad exteriora corpis qō potest facere putrefactio ēpiale: q̄uis sit solū ꝑz ptē. Et sic p istū modū liparia calefiūt interiora ⁊ nō exteriora.

¶2° Aui. assignat cām q̄re in liparia exteriora frigēt: nam nō solū nō calefiūt: sz ēt frigēt. ⁊ dixit. q cā b⁹ ē triplex. vna ē reuocatio caloris ab exterioribus⁹ ad iteriora: q⁹ vt⁹ cū sanguine ⁊ spū tēdit ad interiora vbi ē lesio ⁊ minera ei⁹: ⁊ tūc expoliata exteriora sanguine ⁊ spū infridant̄. ¶1ª cā est. dixit. A. qñ in interioribus⁹ sunt flāta vitrea cruda frida q̄ infridāt exteriora in q b⁹ sunt: q̄ tñ p̄ius nō infrigidabant̄ ab ea: q⁹ qeta manebāt: sz ex motu sanguinis ⁊ spūs ad interiora fact⁹ est aliq̄lis motus in illis flātib⁹: q̄re accidit vt attingant ptes ḡs qeta nō attingebāt a qb⁹ pcipit̄ illoꝝ friditas ⁊ ifrigidant̄. vsus fuit aūt Aui. ¶n assignatione h⁹ 1ª cāe h̄ mō loquēdi ⁊ ꝓpe qñ sunt in exterioribus⁹ flāta vitrea frigida vt oñderet q hec scōa cā dependeat a p̄ª. s. a motu caloris iterius a q̄ accidit moueri illa flāta aut vt oñderet q solū p̄ª cā nō esset semp sufficiēs ad ifrigidationē exterioꝝ q⁹ dato q ex reuocatiōe caloris a ḡcūq̄ cā pueniat exteriora ifrigidēt̄: vt ꝑz in oib⁹ interpolatis febrib⁹: nō tñ ifrigidant̄: sic in ista febre. nā i illis ista infridatio ē solū i p̄n⁰ po⁹ ⁊ post p̄n⁰ redit calitas ad ea: sz in hac febre nō solū pcipit̄ friditas in p̄n⁰ po⁹: sz ēt in aug⁰ ⁊ statu ⁊ qñ calor interius pcipit̄ fortis quā extēsionē friditatis in po⁹ nō sufficit semp facere reuocatio caloris ad interiora: sz ꝓpe istud facit qñ in exterioribus⁹ sūt dicta flātica frida i exterioribus⁹ otēta. qdā ēt ponētes ista flātica frigida in exterioribus⁹ otēta eē cām infrigidatōis eoꝝ assignāt aliū modū ab eo q puenit ex reuocatiōe caloris: ⁊ ē qñ putrefactio flātis in interioribus⁹ eēt tāta q sufficeret q̄sdā vapores calos extēdere vsq̄ ad exteriora: q veniētes illuc sua calitate actuali dissoluerēt flātica illa ibi reperta: nō tñ sic q ea actu calā reddāt: q̄ dissoluta infrigidant ēt exteriora. ¶3ª cā dixit Aui. qñ multotiēs resoluit̄ ex flāte vitreo interi⁹ exīte vapor q nō putruit. s. cōplete siue pfecte. nā ⁊ si flā illud ponat̄ in liparia: ⁊ sit putrefactū ſm totū: nō tñ ois ei⁹ pars est pfecte putrida: sz q̄daz ptes ei⁹ sunt semiputride seu remisse putredinis⁹a qb⁹ vapor eleuat⁹ dī ab Aui. q nō putruit: sz tñ calefit. ⁊ cal's eleuat⁹ facit p calitatē. s. in p̄n⁰ sue eleuationis vt pueniat vsq̄ ad exteriora: calitas tñ ei⁹ associat̄ ei spacio pu⁹: q⁹ pua est. imo p⁹ puentionē suā ad exteriora calitatis ipsa sepat̄ ab ea sepatione vaporis aq̄ calefacte. i. sic sepat̄ a vapore aq̄ calē. calitas ei⁹. Cū ergo sepat̄ ab eo calitas ⁊ ipse vapor fuerit añ calefactionē ei⁹ ⁊ semiputredinē intēse frigiditatis redit siue fugit. i. reuertit̄ ad nālē friditatē ⁊ remanet fridus: sic̄ remanet fridus vapor a q̄ calide p⁹ sepationē calitatis ab eo ⁊ sic ifridat sua frigiditate cor⁹. s. in exterioribus⁹ ad q̄ iā eleuat⁹ erat. Quāuis tñ q̄lz dcā p̄ triū cārū possit eē p se cā sufficiēs friditatis exterioꝝ: tñ ſm plm̄ ꝓcurrūt oēs tres aut saltē due ex eis. ¶Jsaac aūt Roge. Guil. ⁊ multi alij ca⁰ ō liparia ⁊ empiala apud. A. dicūt hāc febrē fieri ex flāte vitreo ⁊ i interioribus⁹ cluso cui accidit vt ps putrefiat ⁊ calefaciat interiora: ⁊ ps nō putrefiat: sz ista ps nō remaneat in interioribus⁹ sz spargit̄ supra cor⁹ ⁊ lacertos exteriores ⁊ infridat eā sua actuali friditate vel sic̄ min⁹ calz infridat maius calz. ¶Et mod⁹ ſm quē i ª febris pōt fieri ab hūore melico ē in oib⁹ silis ei q dict⁹ ē de hūore febris flātico. Sz mod⁹ ꝑz quē fit a colā grossa. dixit. A. ē qñ colā qñ ē pauca ⁊ intrinseca. i. in interioribus⁹ ⁊ putrefit ibi ⁊ calefacit locū illū ⁊ nō resoluit̄ ex ea aliqd. s. qō extēdat̄ ad exteriora ad calefaciēdū ea ꝓp paucitatē suā: vel accit silē ei qō dcm̄ ē ō sua cōpare. s. liparia facta ex flāte: q̄re nō calefacit exteriora: sz interiora sic. ¶Et cā q̄re infrigidant̄ in hac spē exteriora est du⁹. s. p̄ª ⁊ 2ª de supradictis aut ābe silr. ¶2ª. s. ē reuocatio caloris ab exterioribus⁹ ad interiora: ⁊ h̄ cā ē aliqñ sola: vt cuz nō eēnt in exterioribus⁹ flāta frida ⁊ mā colica putrefacta intus esset valde pauca. Et scōa cā pōt eē cū mā colica putrefacta ē pauca i q̄ solū flāta frigida in interioribus⁹ otēta mouētur motu caloris ad intra: ⁊ pōt esse cū mā colica ē tāta q⁹ ab ea eleuat̄ tm̄ de vapore vsq̄ ad exteriora q ē potēs dissoluē flāta ibi repta q̄ dissoluta infridāt ea. h̄ tñ ⁊ alia cā raro repit̄ in hac spē: p̄ª aūt sp. sz 3ª repiri cā de supradictis ñ pōt in liparia spē tñ in oib⁹ spēb⁹ liparie ps vapoꝝ eleuatorū a mā putrefacta petit cor ⁊ inflāmat ipsū: qō inflāmatū calorē exneū febrilē mittit in corp⁹. Et dixit Aui. q spēs liparie facte a colā vocant̄ taburos. 17. aūt oti. dī q⁹ calores ⁊ tifaros ē liparia ⁊ hemoroydes ē ēpiala. ¶Dāt aūt qdā modū aliū liparie flātice nō tactū ab auctoribus⁹ fortasse tāq̄ rarissime eueniēt̄ aut itelligibilē p modū dcm̄ datū ab eis ⁊ ē q flā vitreū ꝓtinet̄ in exterioribus⁹ corpis. ⁊ accidit ei: vt putrefiat ſm ptē sic̄ accidit in ēpiala tali flāti in interioribus⁹ ⁊ pte illa putrefacta eleuant̄ vapores. q̄ꝝ ps petit cor ⁊ inflāmat ipsū: ⁊ febrē faciat ⁊ ps alia tēdat in interiora corpis: sic̄ in ēpiala tēdit in exteriora ⁊ calefaciat ea ps aūt alia dicti flātis nō putrefacta moueat ⁊ expādat̄ p ipsa exteriora ⁊ infridet ea. Et hec spēs liparie est ꝓprie illa q̄ē oppositā ēpiale. vt dixit Ser. q̄uis oēs spēs liparie possit dici oppositā ēpiale q̄tū ad locū intētiōis caloris ⁊ frigoris. Et Ga. 4° affo. liparios ē ex febrib⁹ adurētib⁹ pessimis ⁊ piculosis Et h̄ dixit Ga. vt ipa extēdat̄ ad febres pniciosissimoꝝ apatū mēbroꝝ interioꝝ. s. flōnū ⁊ herisipillaꝝ. nā in eis pcipit̄ calitas multa in interioribus⁹ ⁊ friditas multa in exterioribus⁹ ex forti reuocatione caloris ab eis ad locū apatis. ita q⁹ interiora ardēt ⁊ exteriora frigēt. Et hec spēs ipoꝓprie ⁊ nō ve liparia dī. ¶Dixit Aui. liparia ē lōgioris spatij q̄z emitriteus. nō referēs h̄ dcm̄ ad totā egritudinē: q⁹ vt sic ſm plz ē breuior. Sz referēs hoc dcm̄ ad vnū po^m. nā vt sic ē verū intelligēdo de liparia flātica. Quidā aūt exponūt ē longioris q̄z emitrite⁹. i. q̄z flātica ⁊ q̄z colica q̄ ābe sub emitriteo ꝓtinent̄. Et vt sic Aui. sensus eēt q liparia flātica sit lōgioris spatij q̄z colica. s. pura. Et scias q sicut dcm̄ fuit de empiala q ipsa ſm plm̄ ē interpolata: ita silr dicēdū est de liparia. Si tñ aliqñ qō rarissimū est cōtingeret mām liparie putrefieri intra vasa. tunc inter cōtinuas cōputaret̄: ⁊ maxime illa que sequitur apata. dixit Aui.

Signa ei⁹ dixit Raf. vbi. ē. ¶primū ē q ipsa silat̄ causoni. s. ſm apparētiā i h̄ q i ipa pcipit̄ calor fortis ⁊ incēdiū in interioribus⁹. cui⁹ incēdij cā ē q fumus cal's

reſolut⁹ nõ potens exire p̃ poꝛos exterioꝛes reingredit ad interioꝛa:⁊ ibi lógã trahẽs moꝛã:q̃uis in ſui nã ſit fridus a caloꝛe febꝛili ibi repto mltũ inflãmat. ¶ Scõz ſig^m. dix̃ Sera.accidit patiẽti itis vehemẽs ⁊ lingue aſpitas. dixit Iſaac.pp caloꝛẽ interioꝛ q̃ eſt maioꝛ multũ q̃ in empiala. ¶ Tertiũ ſignũ.dixit Ser.pulſus eſt puus ⁊ leuis. Iſaac aũt dix̃.puus ⁊ debilis pluſq̃ in anſimerina. refert autẽ ꝟ ſig^m ad liparią flãticã. In colica ãt dix̃ Sui.adeſt.puitas ve locitas ⁊ ſpiſſitudo pulſus ⁊ vtraq̃ liparia eſt diuerſus. ¶ Quartũ ſig^m dixit Iſaac.vna in hac febꝛe cruditſſima eſt ⁊ albidioꝛ.i.min⁹ tincta q̃ in anſimerina. Et fili⁹ Meſuay dix̃.eſt g̃ſſioꝛ ⁊ albidioꝛ q̃ in q̃tidiana:⁊ itellexerũt ꝟ liparia flãtica quã ꝓparauer̃t q̃tidiãe. In vtraq̃ tñ liparia vna eſt coloꝛata.ſz i colica magis:cui⁹ coloꝛatio i vtraq̃ ꝓcedit pp caloꝛẽ in iterioꝛib⁹ coꝛpis ꝓcluſuz. H. aũt in lib. ſignoꝝ vt ſcribit 18° p̃tiñ.dixit.q.vna ẽ tenuis. Et Sui. ẽt dixit.q̃ eſt coloꝛata tenuis:⁊ vificat in colica plus:⁊ in flãtica etiã qñ vie vne eſſent opilate. ¶ Quintũ ſignũ ẽ. q̃ flãtica ẽ poꝛiſmat oĩ die:⁊ ſic dcñ fuit de empiala põt aliq̃ poꝛiſmare in tertio ⁊ i q̃rto.Uñ dix̃ filius Meſuay. p̃t eẽ q̃ po^le h⁹ febꝛis ſit q̃lz die ⁊ põt eẽ q̃ ſit tertian⁹ ⁊ q̃r tan⁹:tu vo nõ debes ad poꝛiſmos iſpicere. Que vo melica ẽ ſm plñ piodicat i q̃rto:⁊ q̃ñq̃ i 5° vel 7°. Et q̃ colica ſm plz i tertio. ¶ Dix̃ Iſaac.aliq̃ mã flãtica cũ melica cõpo nit:vñ ſua augmẽtat groſſities:⁊ ei⁹ ꝓfortat põderoſitas: ſuuſq̃ mot⁹ ẽ tardus:q̃re aliq̃ de q̃nto i q̃ntũ die mouet: ⁊ aliq̃ in 7^m:⁊ nõ nũq̃ piodũ. ¶ Dixit. H. vbi. ſ. ⁊ ſcribi tur vbi. ſ. Febꝛis q̃ vocat liparios ẽ cũ ſubeth vehemẽti.ſ. aliq̃ ⁊ ẽ cũ friditate frõtis ⁊ tybiaꝝ ⁊ manuũ ⁊ pedũ ⁊ ca lefactiõe vẽtris ⁊ pectoꝛis.⁊ hi deſiderãt aerẽ frm̃ ⁊ ꝓſtipa tur vẽter eoꝝ ⁊ paꝝ vinãt. Et qdã dñt. vt Sui.adeſt in eis mẽbꝛoꝝ exterioꝝ ꝓfractio pp friditatẽ q̃ ẽ in eis. ¶ Et de ſignis ẽt h⁹ febꝛis ſunt q̃ ꝑdcã ſunt.ſ.q̃ caloꝛ ſentit in ite rioꝛib⁹ ⁊ friditas in exterioꝛib⁹. Et iſta friditas nõ eſt ſolũ in ꝑn° po^m:ſz ẽt in aug^to ⁊ ſtatu: ⁊ aliq̃ durat ẽt p⁹ po^m ſaltẽ p aliq̃ ſpatiũ:vel adſũt ſigna q̃ ꝑdcã ſũt.ſ.q̃ in flãti ca appent pl'a ſigna febꝛis flãtice note:⁊ ſint in melica ſig^a q̃rtane. Et q̃ iſta vltia duo ſũt ſigna ſufficiẽtia ad cognitio nẽ liparie. A. nõ curauit alia ei⁹ ponere ſigna. ¶ Hal.alr ⁊ Cõſtã.i pãtegni diſtinguũt liparią ⁊ empialã in ſpẽs q̃.ſ. ſm intẽſum ⁊ remiſſuz frig⁹ ⁊ caloꝛẽ. Et dix̃ Hal. q̃ ẽ vna ſpẽs febꝛis i q̃ eger ſentit nimiũ caloꝛẽ in interioꝛib⁹ ⁊ tepi ditatẽ in exterioꝛib⁹:q̃ñ ẽ ex viſcoſitate ⁊ groſſitie mãe:ꝓ pter q̃ ñ ꝑt caloꝛ de iterioꝛib⁹ ad exterioꝛa extẽdi. Et ꝟ dix̃ ipſe vocat liſſuria:⁊ ſil'r dix̃ Cõſtã.⁊ iſta ſpẽs reponit ſ̃ li paria.alia ſpẽs quã poſuerũt ẽ ꝑdicte oppoſita:in q̃ in ex terioꝛib⁹ frig⁹ nimiũ ſentit:⁊ ſup.i iterioꝛib⁹ tepiditas:q̃ñ ex flãte ꝓtingit fridiſſimo ⁊ ꝟ vocat apõ eũ acconoydes.i. bꝛumoſa:q̃ ẽt reponit ſub liparia. Et ẽ ẽt alia ſpẽs febꝛis. dix̃ Hal.in q̃ ſentit caloꝛ min⁹ in interioꝛib⁹ ⁊ aſcẽdit ꝺ ca loꝛe illo fum⁹ acutiſſim⁹ in coꝛpis extremitates:q̃ñ ꝓſequt q̃ mã vñ fit nõ ẽ viſcoſa pp q̃ñ cito diſſolubilis ⁊ fum⁹ ab ea exit. Et vocat febꝛis hec tenedos. Et Cõſtã.idẽ dix̃. Et poſſz hec febꝛis ẽt reponi ſub liparia colica inq̃tũ p fumũ illũ caliditſſimũ aſcẽdẽtẽ in exterioꝛa nõ iueniri:⁊ ibi flãta frida q̃ diſſolueret aut fieret reuocaº magª caloꝛis ad itra: alr aũt reduceret ad febꝛes colicas alias. Et dix̃ Hal.q̃ ſic ex febꝛib⁹ colicis eſt aliqua in qua nimiũ ſentit incẽdiũ:vt cauſon ita in flãticis ẽ aliq̃ in q̃ calitas eſt cõmixta cũ ni mia hũiditate.ſup.vñ nõ pcipit niſi ſola tepiditas it⁹ ⁊ ex. Et hec ſpẽs dixit Haly.vocat heloys ſiue lodinus.

¶ De febꝛe liſſuria ſiue ſine noie ⁊ cauſis ⁊ ſignis. Ca.iiij.

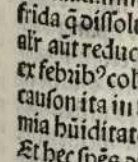

Species autẽ tertia de prædictis eſt illa in qua ſimul ⁊ ſemel ſentit caloꝛ ⁊ frigus in oibus partibus coꝛpoꝛis.

Becuius cã dixit. Ga.in lib.de malitia cõplonis diuerſe. Et ponitur etiã a Rabi in pticula de affo.ptinẽtib⁹ ad febꝛes accidit fe bꝛis.i.caloꝛ ⁊ tremoꝛ.i.frigus gbuſdaz hoibus in diſpõe vna:ppea q̃ cũ multiplicat hũoꝛ flãticus frigidus filis vi tro ⁊ humoꝛ calidus de gĩe colẽ in coꝛpe: ⁊ ſil'cũ eo dñet ⁊ moueat in coꝛpe ⁊ ꝑpe in mẽbꝛis ſenſibilib⁹ nõ eſt mirã dũ ſi ſentiat:cui⁹ hec eſt diſpõ vtrũq̃ ſil'.nã ſi hoiem in ſole cal'o ſtare feceris:deide ſup iſm aquã fridã ifuſeris nõ erit incõueniẽs ſi ſentiat calitatẽ ſolis ⁊ friditatẽ aq̃:⁊ ita fit vt nõ ſint ptes coꝛpis magne p̃ q̃ bus adueniat frigus niſi ad latus cuiuſq̃ eaꝝ ſit ps magna cui adueniat caloꝛ:⁊ nõ ſit ps coꝛpis pua cui adueniat frigus niſi ad latus eius ſit ps coꝛpis pua cui adueniat caloꝛ:⁊ ꝑpter iſtud fit vt iſte ſen ſus extimet ſe ſentire vtraq̃ ſil'i coꝛpe ſuoꝛ:qñ cũ vnũq̃q̃ qõ infridat ⁊ calefacit ſit ſparſuz in ptib⁹ puis:quoꝝ vna eſt poſt aliã:⁊ nõ poſt eas in puitate vltia nõ eſt pol'e vt in ueniat aliq̃ ex iſtis ptib⁹ puis aliq̃ vna in q̃ ſit ſenſus calo ris ⁊ aliq̃ in q̃ ſit ſenſus frigoꝛis:⁊ nõ eſt ita de frigoꝛe ⁊ ca loꝛe q̃ ſentiunt in ꝑn° acceſſiõis. Nã dixit H. hoies cũ fe bꝛiũt qb⁹ accidit in ꝑn° acceſſiõis vt ſentiãt caloꝛẽ ⁊ frigus nulluz eoꝝ ſentiũt in loco in q̃ ſentiũt aliõ. nã põt diſcerne re manifeſte inter mẽbꝛa ſua q̃ ſunt q̃ calefiũt ⁊ q̃ infridan tur:qñ ſentit cal'm qõ interi⁹ eſt ⁊ frm̃ qõ exteri⁹ eſt i mẽ bꝛis q̃ in manifeſto ſunt ſui coꝛpi. In iſta aũt febꝛe nõ ẽ ſic: ſz nõ ſit in iſta accipe aliquã pticulã ſenſibilẽ in q̃ nõ exiſtat cal'm ⁊ frm̃:q̃re pp magnã pmixtionẽ cali cũ frigido iuxta põnẽ ꝓfundit ſenſus vt nõ poſſit iudicare nec diſtincte di ſcernere partẽ frigidã a cal'a. Et ꝑpea iudicatur vnaqueq̃z cal'a ⁊ frigida:huic ſile dixit tertio de ſimplici medicina:⁊ dixit ſcõo de dif.fe.q̃ iſta febꝛis eſt de gĩe flãticaꝝ ⁊ ꝑpie vocat empiala. Et ꝑxiagoꝛas noiauit hũoꝛẽ q̃ eſt cã ei⁹ vi treũ ⁊ bñ dixit. ¶ Quãuis tñ ſenſus:vt dcm̃ eſt iudicet:in tell's tñ nec ſic iudicat nec ſenſui ꝓſentit:ſcit.n.cal'm ⁊ frm̃ nõ eſſe ſeſe cõpatiẽtia in eodẽ:nõ g̃ ſũt caloꝛ ⁊ frigus circa eãdẽ ptẽ formalẽ ſz ꝟz diũſas:ſz ita ꝓpinq̃s q̃ ſenſus ꝺcipit in iudicio de ſitu ptis q̃ calefit:⁊ ſitu ptis q̃ infridatur:⁊ ſic iudicat totũ eſſe cal'm ⁊ fridum ſimul. Si.n.cal'm ⁊ fridum eẽt ſm eãdẽ ptẽ formalẽ:tũc ex eoꝝ actione adinuicẽ pue niret ad vnã formã mediã vt tepiditatẽ. ⁊ ſentiret tepidi tas ⁊ nõ calitas ⁊ friditas:ſz q̃ nõ ſunt circa eãdẽ ptẽ for malẽ nõ fit ex eis forma vna:q̃re nõ ſentit tepiditas.ſz ca liditas ⁊ friditas. ¶ Hal'.aũt tãgẽs hãc ſpẽm febꝛis. dix̃. eſt febꝛis in qua ſentit infirm⁹ caloꝛẽ ⁊ frigus ſil'in interio ribus ⁊ exterioꝛibus ſil'.hec aũt eſt ſe.flãtica cuz naſcit ex putredine flãtis vitrei.caloꝛ.n.eſt i iſta febꝛe pp putreſcẽs flã:⁊ frigus eſt ex nõ putreſẽte:⁊ vocat hec febꝛis yeſelus. ¶ Aui.aũt dix̃.q̃ hec tertia ſpẽs febꝛis eſt illa in q̃ vnaq̃z duaꝝ rez.ſ.calitas ⁊ frigiditas ſimul in vnoq̃z.ſ.interi⁹ ⁊ exteri⁹ ſentit':decipit aũt ſenſus tact⁹ in ꝟ iudicio:ſicut ⁊ alij ſenſus aliq̃ decipiunt. Et Hal.eodẽ tertio de ſimplici medicia:de ꝟ poſuit ex^m in guſtu.dix̃.n.q̃ ſil'e eſt ei qõ ac cidit in guſtu.nã ſi tu accipis abſinthiũ ⁊ mel ſm ptes eq̃ les:⁊ pmiſces ambo ſil'⁊ ponas ſup linguã:tũc lingua iue niet ſil'ſaporẽ amaꝝ ⁊ dulcẽ. Et de viſu ponit ex^m ꝺ collo colũbe:circa qõ aſpiciẽs viſus ꝓfundit ⁊ iudicat totũ eſſe pliuz coloꝝ:⁊ ꝟz vnã quãq̃ ptẽ cũ tñ nõ ſit:ſz ẽ vni⁹ colo ris. Et ſic ꝺcipit viſus ẽt aſpiciẽs aliqõ ſpatiũ iu q̃ pl'a ſint pũcta varie coloꝛata:iudicat.n.in eadẽ pte illi⁹ ſpatij eẽ di uerſos coloꝛes:q̃ tñ nõ ſunt. ¶ Due itaq̃ vident poni ſpẽs hui⁹ febꝛis: vna cui⁹ mã eſt vn⁹ hũoꝛ ſolus. ſ.flã vitreuz: vt dixit Hal.⁊ mod⁹ ſm quẽ in tali febꝛe fit caloꝛ ⁊ frigus ſil'.dix̃ A. ẽ vt ſint due mãe frigide mote pp putrẽfactionẽ q̃ꝝ vna ſit in interioꝛibus ⁊ alia in exterioꝛib⁹.⁊ nõ ẽ aliq̃ eaꝝ plñi nocumẽti.ſ.p viã putrefactionis ſue:q̃ nulla ea rũ putrefit ſm totũ.ſicut i liparia:ſz ſolũ ſm aliquã ſui p tẽ vt in empiala. nec ẽt ẽ magni nocumẽti.i. maligne putre factiõis aliq̃ eaꝝ pp quã hẽat caloꝛ inatus reuocari ad ite rioꝛa ⁊ dimittere exterioꝛa:in qb⁹ nõ pcipit niſi ſola fridi-

Sẽſus ta ctus i hac feb. deci pit nec rõ el ꝓſentit.

Due ſpẽs hui⁹ febꝛ.

tas:vel nō est aliq̄ eap̄ plūi nocumēti.s.ē.aliā māz.sup̄.sz sunt in iferēdo nocū eḡles:vt ad minerā fortiozis nō con currat calo2 z spūs z dimittat aliā calo2e puatā:in q̄ nō pci pit nisi sola friditas:deiñ cū incipit putrefieri vtraq3 dcāp mäep mādat vtraq3 vapo2ē suū calm cōp2ehēdēte cū pti b⁹ suis z vbi est frm̄.i.vbi est illa mä frida.i.illa ps q̄ nō pu truit q̄ est frida z infrigidat. Et b̄ pōt duplici mō ꝓtingere. Uno mō vt mä itrinseca mādet vapo2es cal'os ad exterio ra:z extrinseca mādet suos ad interiora. Alio⁹ vt mādet ps mäe interiozis q̄ putrida ē vapo2ē suū cal'm:vt cōp2ehēdat cū ptib⁹ suis vbi ē frm̄.i.ps frigida eiusdē mäe iteriozis cui nō accit vt putrefiēt ex extrinseca mä:sil'r facit q̄ ps ei⁹ pu trefacta mittat vapo2es suos cal'os vt cōp2ehēdat vbi est frm̄.i.ps frida ipsi⁹ met mäe extrisece. ¶ Quidā aūt alij po nūt aliū modū gnōnis h⁹ febris a flāte vitreo:z ē qñ flā vi treū solū in altero dictoꝝ locoꝝ eēt sitū.s.int⁹ vel ex̄ cui ac cideret. vt ps ei⁹ putrescēt:q̄ tñ eēt maio2 q̄z ī ēpiala:z alia ps eēt nō putrida:q̄ tñ eēt mino2 q̄z illa q̄ nō putrefit in em piala:ita vt sint iste ptes eḡles saltē in b̄ vt pueniat vnusq̄s q̄z vapo2 ad oēs co2pis ptes iteriozes z exteriozes:z sic po net in illis vapo2 putride calitatē:z vapo2 nō putride fridi tatē. Et fiet ista febris p iuxt̄ pōnē vapoꝝ z nō hūoꝝ vel sal tē nō hūoꝝ in oib⁹ ptib⁹ co2pis:z ista spēs febris reponit sub flātica a flāte vitreo. ¶ Alia spēs h⁹ febris est mā c⁹ñ est vn⁹ hūo2 solus:sz diuersi cōcurrūt hūo2es cali:vt col'a z fridi vt flā:vt.ē.dix̄ Ga. Et mod⁹ h⁹ ē vt accidat hūoꝛi ca lido putrefcō z calefaciat z frido accidat moueri.sz nō pu trefieri z motu suo infridet vel vt accidat hūoꝛi frō:vt pu trefiat p̄m ptē p quā calefaciat z p̄m ptē nō p quā infridet. Cal's aūt hūo2 calefiat sil'cū frido. ¶ Dix̄. H.2° de dif. fe. Aliq̄ has febres nō simplices:sz cōpositas extimāt pp mäs eē diuersas. vna qdē q̄ putrefit z fac̄ febrē.alia aūt q̄ nō pu trefit z fac̄ rigo2ē.i.frig⁹:q̄ due mäe vt appet nō sī eiusdez q̄litat. Et dix̄ H.q̄ nō bñ extimauerūt:q2 cōtingit febrē.i. febrilē calo2ē ab aliq̄ vno gñe factū esse:rigo2ē vo.i.frigus ab alio nō exñte febre:z sic febris erit simplex z nō cōpositas:q2 ad cāndū febrē ꝯpositā req̄rit q̄ q̄lz mā faciat febrē. z itellexit H.de va z ꝑpa cōpōne febriū z vificat' dcm̄ H.ō his febrib⁹ solū de illis in qb⁹ eēt vna minera putredinis z nō due:nā illa i q̄ due eēnt minē putredinis:sic ē illa quā ō scripsit. A.q̄ hz vnā minerā interi⁹ z aliā exteri⁹ ēt ē vē cō posita. Quidā ēt pp diuersitatē afflictōis variatā p̄m diuer sitatē loci afflictiōis ponūt ēpialā z liparia eē febres cōpo sitas:ip2opa tñ valde ē talis ꝯpō. ¶ Rursus Raſ. 18° ꝑti. dixit. Est q̄dā febris q̄ vocat' arman⁹.al's aritanus b̄ noie vocata:q2 calo2 patiēt] eā est filis coloꝛi ictericoꝝ. Et accit in ista sudo2 mult⁹ gḡssus croce⁹ z siccitas lingue z nigredo z vehemēs sitis z pōderositas frōt] z macilētia co2pis:z ē de gñe adurētiū. Et ex his q ꝯstipat⁹ erit patiēt' doloꝛē ve hemētēr ita q̄ dormire nō poterit sup aliq̄ō laterū: sz dor miet supin⁹:z sentiet doloꝛē in oculis z ābelitū hz strictū. Et si his labit' vēter exeunt supfluitates gḡsse viscose. ¶ Et dix̄.est.aūt alia feb.q̄ vocat' mō motos:ex q̄ accit frig⁹ sil'e niui. Et est alia fe.q̄ vocat' matho2os z patiēs ēplastratur ex hac fe.z erit cū b̄ doloꝛ in iūcturis z ossib⁹ vehemene.

De gbusdam alijs febribus febrium.

De signis

Febriū aūt in qb⁹ sil'sentit' calo2 z frig⁹ i co2pe toto: q2 notas seipsas faciūt p suū ꝑpriū z ōtermi natū modū afflictiōis nō ponūt' ab auctoꝛib⁹ sig⁹ alia. Ue rūtñ spēs eap̄ sz diuersitatē locoꝝ ipsap̄ distinguunt' ab inuicē p ꝑpa signa sigñantia illō subm.s.mäz faciēte eas: vñ dici pōt q̄ sig⁹ eap̄ sī q̄ ꝑdicta sī.s.q2 fcāz a flāte sigñant signa flātice:z facta a materijs diuersis sigñant sig⁹ sigñan tia col'az:z flāta mixta adinuicē:de qb⁹ ifra dicēt etiā in c° de emitritreo.dñt.nō datur ꝑprie loquendo febris in q̄ sil' īteriora z exteriora frigeāt:q2 b̄ repugnat eēntie febris q̄ ē calo2:vñ opz q̄ aliq̄ co2pis parte vel ptibus calo2 exist̄at..

¶ De cura empiale liparie z lissurie. Cap.v

Cura empiale liparie z lissurie:z ois spēi ea rū.dix̄ Raſ.18° ꝑti.ē sicut cura illap̄.s. ad ḡs reducunt' : verūtñ dix̄ Raſ. dico q̄ opz ml'tiplicare ad b̄ ꝑprie lenire z calefacere z p/ uocare sudoꝛē z dare i potu troc.z alia puocā tia vrinā.sup̄.p̄m cañ.i ꝑcedētib⁹ dictos i curis febriū. Et spāl'r loq̄ns in factis a flāte p⁹ ꝑdicta.dix̄.dico q̄ cura est cū medicis sbtiliātib⁹:sic diametraſtro z diatriōpipeō:z cu ra ēt est cū puocatiōe vōit⁹ z cū sol'one vētris.s. cū educēti bus flā. Et cū lenitiōe co2pis cū oleis sbtilib⁹. ¶ Et de hac dixit. A. cura ē ꝑpria cure flātice:z ois ēt spēs de ꝑdictis q̄ ꝑcedūt a flāte curādo eas p̄m curā dictā ꝑpriā datā spēi flā tis a q̄ ꝑcedūt. Et sil'r spēs eap̄ facte a col'a reducunt' ad cu rationē febr] colice. Et q̄ fiūt ex melīa ad curationē febris melice. Nec dīt a cura hap̄ spēp̄ cura illarū : nisi q2 opz in spēb⁹ istis deuenire ad fortioza auxilia tā in dieta q̄z in po tiōe. Dix̄ ḡ ō dieta eap̄. A. regimē liparie idiget subtilitate plus q̄z regimē empiale.rō est:q2 in liparia calo2 febril' lo cat⁹ ē in iteriozib⁹ z locis nobiliozib⁹:i ēpiala vo mag] in mēbris ignobiliozib⁹:q2 ī exteriozib⁹:vñ nō sic molestatur in ea vt⁹ sic i liparia.q̄ iō deterioꝛ est z piculosioꝛ ea:q̄z quis ēpiala sit tardioris cure. Et dñt qdā:q̄ q2 liparia p̄m eum pōt fieri a col'a:ēpiala vo ñ.b̄ iō dix̄ referēs regimē sbtili⁹ ad spēm liparie q̄ fit a col'a. attñ sz istā cāz gñal'r loq̄ndo ñ eēt b̄ dcm̄ vep̄:q2 ēt ēpiala pōt fieri a col'a vt patuit.ē. per Jsaac. ¶ Et in flāticis eap̄ dix̄ Sera.comedāt aquā cicep̄ z muri aut ciminū z oleū de amig.d.z sicla z spargiū z bis silia. Et q̄z quis dixerit b̄ in cura ēpiale.valēt tñ in liparia z oib⁹ spēb⁹ fact] a flāte. ¶ Quidā āt dñt q⁹. A. ñ retulit su pradictū vbū solū ad dietā:sz ēt ad istsz potiōis maxī ad itētionē digōnis:z q̄ ad resol'onē. q̄z tū ad itētionē digōnis fit dix̄.idiget liparie regimē sbtilitate plus.s.ꝓsideratiōis z p̄cipue i appꝛoxiatiōe sbtiliātiū. q̄si dixerit.expedit medico pl⁹ cōsiderare i appꝛoxiatiōe sbtiliātiū i liparia q̄z i ēpiala. q2 in ēpiala cū calo2 sit ex̄ z p̄m eus nō fit a col'a pñt secure appꝛoximari:sbtliātia ēt eleuata i ḡdu calitat̄ nec noceret infirm⁹ pea.nec p̄t cadē erro2 i appꝛoxiatōe eoꝝ. In fcā tñ a col'a sz Jsaac bñ caderet erro2:z iō illa bñ oz ꝓsiderare. In liparia ēt cū calo2 sit i iteriozib⁹:z ēt i ea q̄ fit a col'a oz ml'tū ꝓsiderare:q2 nō pñt secure appꝛoxiari sbtiliātia cal'a. Et sil'r itelligē ōbes ō febre i q̄ sentit' sil'calo2 z frig⁹ q̄z i ea q̄ fit a flāte:nō oz tñ ꝓsiderare in appꝛoxiatiōe subtiliātiuz cal'oꝝ:q̄z remissioꝛa debēt eligi ꝑp calitatē q̄ ē i interiozi b⁹ sil'cū frigoꝛe:sz i ea q̄ fit a p̄mixtiōe flātis z col'e oz pl⁹ ꝓsiderare.z sic dcm̄ ē in dict] febrib⁹ ifra itelligat' ō febri b⁹ q̄ fiūt ab hūoꝛe melico. ¶ Quātū vo ad itētionē reso l'onis secure possum⁹ vti calis ab ex̄ in liparia:q2 i ea fridi tas ē i exteriozib⁹. Et eō i ēpiala. ¶ Particulari⁹ tñ descē dēdo ad curā p potionē i itētiōe digōnis.dix̄ Raſ. 18° ꝑti. In cura liparie oz dare syrupū acetosū cū aq̄ decoctiōis ma tratī apij z masticis i q̄ infundat' aloes. Et. A. dix̄.oz vt ici piat' i p̄mis a syrupo acetoso mellio z zuccario. mellio i fa ctis a flāte:z qñ ad sūt ꝑticularia frida.zuccario qñ sunt a col'a z ꝑticularia cal'a.sup̄.z p⁹ hz deueniēdū ē ad alia dige rētia fortioza gradatī sz q̄ req̄rit disp̄ māe morbi. Raſ aūt vbi.ē.dix̄ auctate vigilatoris.q̄ febris in liparia est a col'a ñ pura opz curare eā in p̄n° cū syrupo acetoso z zuc° ros.z ifusiōe aloes z operis res multe calitatis z caue ne eueniat i ipa a⁹ febris. ¶ In itētiōe aūt eūonis dix̄ ibidez Raſ.i cura ēpialos vtere vōitu puocatiuo cū incidētib⁹: z da in potu mūdificātia stom̄ z puocātia vrinā z fac clyste ria ꝑpata cū cētaurea z cartāo aneto cimīo almuri z oleo si samio. Et. A. i hac itētōe dix̄.fiat gradatio a digerētib⁹ ad eūantia.s.ꝓfectiū z puocet' vōit⁹ educēs flā:z sil'r admistrē tur diuretica. In intētiōe aūt eūonis z ꝓfortatiōis mēbro/ rū oz vt sollicīti sim⁹ i ēpiala ꝑpe ō stō.i.cū vōitu z potib⁹ q̄ ifridāt z mūdificāt stōz li puocāt vrinā sic aq̄ feni.apij cū

Vide hic de syrupo acetoso mellino z zuccarino in quibus cōpetat.

geleniabin ⁊ secaniabin: ⁊ demus in potu etiā decoctionē aloes ⁊ hyerap. ⁊ pillas ō eupatorio ⁊ pillulas de aloe: ⁊ admistret clystere in q̄ ē qōdā acuitatis sicut clystere qō fit ex camomilla melliloto furfure ⁊ medulla cartami ⁊ cētaurea minore aneto almuri ⁊ melle. Et dix in inceptiōe lipatrie ꝓfert geleniabin ⁊ secaniabin ⁊ in fine infusio de aloes ⁊ hyerapig. ⁊ aq̄ feni. ⁊ endiuie ⁊ apij ⁊ ēt troc. de ros. ⁊ mastice ⁊ aq̄ endiuie apponēda ē ad ꝓtēpandū alia pp colerā ⁊ pp calorē interiorē. Et scias q̄ vsus pillarū alephanginar ⁊ silr stōaticar cū turbith eradicat has febres q̄ fiūt flāte. Et cū adest pmixtio colē dētur pillule aggregatiue.

¶ In itētiōe aūt ꝓfortatōis mēbror. dixit. A. p̄cipit vt ad ministret in eis ābabus. sup. ⁊ ēt in 3ª. rob. agreste decoctū cū melle ⁊ syrupus ros. s. ad ꝓfortationē. s. stōi rogeri⁹ de cura liparie. dix. digerat mā cū oximelle sqllitico. sup. nō i ꝑn°: sz vltra in ꝓcessu pmissis digestiuis debilioribꝰ ⁊ minorata mā ⁊ purget cū hyeris. s. magnis ⁊ 3ª die. s. pⁿ purgationē vltimā diebꝰ plibus p̄cedētibꝰ fiat stufa cū decoctiōe herbar cal'ar: ⁊ exeūti a stufa det de mixtura aurea ⁊ tyriace vel mitridati cū vino decoctionis saluie ⁊ rute ⁊ abstergat a sudore stufe. Et ista qdē fiūt ad ꝓsumēdū reliquas māe si q̄ remāserint pⁿ purgatiōes. Et ista debēt fieri in die interpolatiōis: ⁊ si nō fuerit interpolatio debēt fieri añ ꝑn^m exacerbatiōis p tres vel ēt̄uor horas. Et subdit. q̄ postq̄z exiccat⁹ fuerit a sudore stufe vngat supra spinā ⁊ renes ⁊ stōm ⁊ circa brachia tibias ⁊ crura cū vnguēto cal'or: ⁊ si sic nō curet dent p̄dcā opiata ter vel ēt̄er ante horā accessiōis cū supuenerint oscitatōes ⁊ alices: ⁊ dent elia cal'a ad q̄ sequtur pot⁹ vini puri ⁊ comedat pullos ⁊ pdices ⁊ volatilia pua ⁊ vinū mediocre bibat. ¶ De cura vō empiale dixit. fiat stufa vel balneū cū herbis frigidis qbꝰ parū absinthij ⁊ feniculi admisceat ad poros apiendos ⁊ cū herbis in balneo bñ fricētur: deinde intret lectū ⁊ abstergat ⁊ añq̄z corp⁹ refrigeret vngat cū vnguēto frigido ⁊ si expedit bis vel ter reiteret. Cū aūt soluta fuerit febris digerat tūc flā ⁊ melia cū oximelle ⁊ purget cū hyeris: ⁊ 3ª die sine balneo det aurea. Et tu vides q̄ illa cura dirigit ad empia. q̄ fit ex colera putrefcā sil' cū flāte vel melia nō putrefacta.

¶ De febre erratica siue inordinate vagante. La. vj.

Febris aūt facta ꝑm aliū modum cōpōnis māe q̄ est qñ due māe in vno loco. s. int⁹ vel ex vasa putrefiūt dr̄ febris errās vl' erratica ⁊ a multis vocat⁹ febris pmixta. ⁊ dr̄ erratica: vel q: nō vnū modū afflictiōis obseruat: vel q: nulli⁹ certi hūoris obseruat ꝓdū. Sz. v. g. mō affligit in die mō in 3^m mō in 4^m 5^m 6^m ⁊c. Et cū ꝑ nō redit ad die illi⁹ ꝓdi: ita q̄ nec certis tpib⁹ aduenit nec certis recedit vsq̄z ad suā decl'onē: ⁊ iste ē ver⁹ mod⁹ errātis febris vel dr̄ sic: sz nō sic ꝓpe: q: ꝑm nulli⁹ tēporis morbi ordinem affligēdo ꝓcedit: q̄z uis motū certi hūoris obseruet vt. v. g. lz ō 3° in 3^m affligit. poxim⁹ tñ ei⁹ mō anticipat mō ponit ⁊ mō eadē hora inuadit. Et ꝑ mō ēt dr̄ inordinate vagās ⁊ incōsistēs: ⁊ dr̄ planetica a planos grece q̄ō est error vel dr̄ plane^ca a planet⁹ errātibꝰ: vel dr̄ plane^ca. a plāeta Saturnꝰ q̄ ē ꝑn^m hūoris melici. nā i his febribꝰ hūores p adustionē siue p cōmixtionē ptiū subtiliū ꝓuertūt in mās melicā. Jōq̄z ꝑm plm febris ꝑ terminat⁹ in q̄rtanā: sup: a quaz planeta Saturn⁹ prꝓriū hz aspectū: dr̄ aūt febris pmixta: q: tali cōpōni febriū nō ꝓprie ꝓuenit vt dicant⁹ febres cōposite sz pmixte: q: vtplm ꝓtingit q̄ de plibꝰ fiūt materijs. Et Sal. qdē 2° de crisi. ⁊ ꝑma ad glau. vocauit has febr. planeticas secut⁹ est eū Ferrari⁹ in ꝑ noie. Al. autē vocauit eas pmixtas ⁊ silr Guil. Jpo. vō in affo. vocauit eas inordinate vagātes. Gili. aūt Gordo. Platearius ⁊ Rogerius vocauerunt eas erraticas ⁊ inordinate vagantes.

Causa aūt harū fe. est mā diuersa in corpe repta pmixta nō pmixtione ducēte ad vnicā formā: sed tali in q̄ vnusq̄sq̄z humor retinet formā ⁊ nās suā. Et hi humores aliq̄n sūt cola flā ⁊ melia sil': sista q̄ ē ꝑm plm. Aliq̄n cola ⁊ flā: aliq̄n cola ⁊ melia: ⁊ aliq̄n flā ⁊ melia. Qui hūores in tali mixtiōe ꝓueniētes iter se ꝓtēdūt: in q̄ ꝓtētiōe aliq̄n mouet vn⁹ ⁊ facit suū po^m: ⁊ aliq̄n mouet ali⁹: ⁊ aliq̄n 3⁹ silr faciēs. vñ accidit po^m multū variari ⁊ erraticas fe. fieri. ¶ Dixit. G. p^a. ad glau. ꝑ fe. diuersis hūoribꝰ efficit: ⁊ sicut varia ē ⁊ istabilis ita ēt corp⁹ patiētis diuersis hūoribꝰ infestat. Et dū cola ni. ⁊ ruffa ⁊ flā iter se ꝓtēdūt ⁊ exuberāt: tūc planetice febres nascunt. ¶ Et dñt qdā. fe. erratica ꝓtingit pp diuersitatē māe ex qbꝰ fiūt: tū i eaꝝ for^a: tū i mō subē: tū i situ. Et Gili. dix. pñt due māe ꝓiūgi: vt flā ⁊ melia: aut flā ⁊ cola: aut cola ⁊ melia. Et vr̄ velle Gili. q̄ aliq̄n possit fieri ex mā simplici: q̄ tñ ē cōposita ex diuersis hūoribꝰ: ⁊ ꝑ tūc qñ in ea adhuc reseruant⁹ nāe hūoꝝ cōponētiū illā mām. Roge. aūt dix. q̄ fit ex trib⁹ māeb⁹. s. cola flāte ⁊ melia. Gui. aūt dix. q̄ appellār a medicis fe. pmixte q: fiūt ō mā ñ pura: sz mixta grossa ⁊ spissa q̄ ē diuersaꝝ nāꝝ: sic ē q̄ fit a flāte grosso ⁊ spisso: a melia eq̄lis ꝓpōnis vl' eq̄lis: ⁊ aliq̄n ꝓtigit q̄ māe iste spisse fiunt ex diuersis materijs adustis: cū miscent⁹: ⁊ aliq̄n ex nō adustis: vel possz fieri ex mā simplici. qñ mā illa ꝓpter dispōnes suas vel dispōnes repertas in patiēte nō potest seruare suū ordinē ꝓdicationis: sz aliq̄n ꝓdicat vno: ⁊ aliq̄n alio: ꝑm plm tñ hūores st' plures: ⁊ q̄ūcūq̄z sit siue plures siue vn⁹: oz q̄ i' plures fuēt: ⁊ uas hēant suas foꝛas. ille vn⁹ solus hz dispōnes hūorū ex qbꝰ fact⁹ ē ꝓpinq̄s. ¶ Et vt nō stet⁹ i equoco de his fe. sciēdū ē q̄ fe. erratica ē duplex. vna ꝑ ⁊ ꝓꝑia. ⁊ alia nō ꝑ ⁊ ꝓꝓa. ꝑa ⁊ ꝓꝑa accit ⁊ fit ex dict⁹ hūoribꝰ in eodē loco cōtētis ⁊ putrefactis: ita q̄ nō faciūt nisi vnā minerā siue sint plures siue vn⁹: ⁊ ꝑ ē quā fe. errāticā absolute intelligūt auctores. nō ꝑa ꝑ ⁊ ī ꝓꝑa fe. erratica est illa q̄ ex diuersis fit hūoribꝰ: siue ex eodē hūore spē: tñ in diuersis locis putrefactis vel putrefacto: ita q̄ plures sint in corpe minere putredinis. Et ista fe. ꝓꝑe ē fe. cōposita ex plibꝰ fe. ⁊ nō est vna: sz plures: q̄ lz videat⁹ errare i suis poxim⁹ ⁊ iterpolatiōibꝰ: nō tñ errat. Et iō nō ꝓꝑe ⁊ ꝑ auctoꝛibus ꝑ fe. erratica sumit⁹. Et dixit Gili. q̄ ille diuerse māe putrefiunt: q̄ñq̄z sil' q̄ñq̄z successiue vna post aliā: vñ fit q̄ q̄ñq̄z in die vno ter ti pū faciāt ad modū tertiane q̄tidiāe ⁊ q̄rtane. ⁊ q̄ñq̄z de die in die diuersimode iterpolāt ꝑm nām cole flāt⁹ ⁊ melie: vel q̄ñq̄z sel' ⁊ q̄ñq̄z bis: q̄ñq̄z ter in die: q̄ñq̄z mane: ⁊ q̄ñq̄z vespe. ⁊ q̄ñq̄z alijs tpib⁹ ꝑm nām hūoris vel hūoꝝ affligētis vel affligētiū. ¶ Dixit Fer. fe. erratice ñ seruāt certū ordinē adueniēdi nec recedēdi: sz mō sel' mō bis mō ter aduenīūt: mō in die. mō in nocte. nūc i oi die: nūc in 3°: nūc i 4°: nūc in nullo°: ⁊ nūc affligūt circulr anticipādo vel sub occupādo q̄lsq̄z redeāt ad pūctū in q̄ incepunt. Dixit Pla. p multiplicationē cāꝝ fit ꝓfusio accessionū vel recessionū vñ dix. Rog. bis in die affligit q̄ñ duo hūores eodē die succedūt siue mouēt⁹ ⁊ affligit die q̄ñ mouet⁹ flā: ⁊ i 3^m q̄ñ mouetur cola: ⁊ i 4^m q̄ñ mouet⁹ melia. ¶ Et scias q̄ fe. erratica ꝑa sp ē iterpolata: vñ dix. Gi. fe. erratica iter iterpolatas ꝓputat: fit. n. ex hūoribꝰ ex vasa putrescētib⁹. dix. Gor. q̄ q̄zu] fe. erratice sz apparētiā videāt errar: ñ tū errāt hz vītate: imo q̄lz seq̄t motū siue māe: sz pp diūsitatē suoꝝ por^r ⁊ iporū ꝓsūptio^m nob videt⁹ errar ex ioꝛdinato affligēdi mō. ¶ Dix Jpo. 3°. pno. fe. ioꝛdiate vagātib⁹ q̄rtāe futur⁹ st': certi⁹ āt ꝯ autūnū: ⁊ ꝓcipue his q. 35. ānos p̄terit. G. āt p^a ad gla. dix. neꝯe ē vt ex hac egri^e laborās q̄rtanari⁹ efficiat⁹ nisi ei sbuētū fuēit bñfic° med^na. Jncōtētōe. n. hūoꝝ i pmixtōe p dcā q̄ vicerit obtinet p̄ncipatū cās. Sz q: cola nig. paulo obtusioꝛ ⁊ fortioꝛ ē ceter]: ⁊ qñ ei re vā ceꝛos hūores obediēt neꝯe ē. iō cū vicēit q̄rtanariū fac: duēit. n. tādē p actionē h⁹ hūoꝛ] i alteꝝ aut p actionē caloꝛ] febril' ꝓtinū. ad vnifōmē dispōnē siue p adustionē siue p ingēstationē q̄ vnifoꝛm] dispō ē dispō melica. ¶ Dix Gi. cū hūores adurūt⁹ i melia z mutā

Ergo vnitas fe. nō sumit⁹ ab vnitate materie sz ab vnitate minere in qua putre fit materia.

tur: vel melia assumit eos in suā hitudinē. melic⁹. n. hūor sua spissitudie diuti⁹ pdurās vicit alios ⁊ imutat: ⁊ in suaz nāz ꝓuertit. ¶ Dixit A. de nā hap fe. ē. vt stēt i fine suo ꝑz ordinē vnū ⁊ plmū illi⁹ ē sup ḡrtanā ⁊ aliqñ sup qntanā: ficut iā testificati sum⁹. ⁊ tūc dīr. pducunt ad ḡrtanā qñ in hūoꝛib⁹ est exuberatio ⁊ i hūiditatib⁹ multitudo sup. ⁊ nō paucitas: neqꝫ ꝓsūptio cāe: q; tūc ex illis pōt fieri melia suf ficiētis ḡlitatis: q̄ erit ꝑuās suū ꝓpriū piodū: ꝫ tūc pducūt ad qntanā. qñ ꝓsūptio multiplicaf ⁊ eūones sensibiles ⁊ insensibiles freqntes fiūt: nā tūc nō remanet in corpe cinereitas hūoꝛ: nisi illō qō min⁹ ē: ⁊ qō ḡssius. Et istud sic remanēs rōne sue paucitatis ⁊ grossitici nō sufficī facē nec ꝑt facē motū suū ꝓpriū ⁊ piodicū. s. i ḡrtū: ꝫ neče ē vt sit motus ei⁹ tardioꝛ: ⁊ vbi nō pōt facere motū ḡrtanū quē feciſz si nō fuesſz ita grossuz ⁊ paucū tardās facē qntanū: ⁊ ē pole vt pueniāt ꝺicte. feb. erratice ad qntanā mediāte ḡrtana: ⁊ pole ē vt ad eā aduenīat ḡrtana nō p̄cedēte. dixit H. in ꝓ⁰ supꝛadicti vbi Jpo. qñ iuenis fe. iterpolatā i q̄ iuenis erroꝛē i po⁰ suis ꝓpe vsus ꝓsumptionē estaf: tūc scias: q; esse ei⁹ ꝓuertit ad ḡrtanā: eo q; hūores q bulliūt in estate in fe. assiduis qñ fuerit colꝛa ni. extinguīt calitas eoꝝ q̄dā extinctione: q̄re infirm⁹ euadit p illā cām a caloꝛe fe. ⁊ ꝓpie qñ accidit ei sudoꝛ: verūtñ si nā nō p̄cedit ⁊ eūat rē adustā ex hūoꝛib⁹: q̄ ē fic fex. ꝫ moꝛaf in coꝛpe redit scōo ⁊ calefit ⁊ putrefit: ⁊ qñ accit ei illō bullit itep ꝛ⁰ ⁊ iflāmaf feb. Cū ḡ accit sudoꝛ resoluit cū eo res q̄ iā bullierat ex colꝛa ni. cum ebullit iterū a⁸ ex ea: ⁊ accit po⁰⁸ ali⁹ ex ea Et qñ egri⁹ coꝛpis nō ē egri⁹ vna: ꝫ egri⁰⁶ multe: qñ colꝛa. ni. gīnaf: in q; busdā mēbris ⁊ qescit mot⁹ ei⁹. Jn qbusdā aūt eoꝝ putrefit: oꝛ neče vt sint po⁰ⁱ ei⁹ nō ꝑm ordinē: cū ḡ eq̄tur eā vel egri⁹: ⁊ in oīb⁹ venis ē victoria colꝛa ni. accit tūc fe. ḡrtana: ⁊ ꝓpe si ē hoꝛa anni tps i q̄ pmutaf ad autūnū: ita vt ꝑhibeat resoluōnē hūoꝝ ⁊ facit eos redire ad ꝓfunduz coꝛpis. Cū ḡ venerit hyēs ⁊ occurrerit coꝛpi ꝑm illā disponē addit in eā: cū adiuuet ad iclinationē hūoꝝ ad interioꝛa coꝛpis: seruaf ḡ sup ipm illa ifirmitas vsq̄ q̄ pueniat tps aliō in q̄ pmutef hoꝛa ad calitatē. Jn etate aūt illa: q; in etate status hūoꝛib⁹ vicētib⁹ resolutis ⁊ ad colam ni. ꝓuersis ea q̄ seqf etatē stat⁹ ꝓhibet illā colam resolui: q̄re accidet ad ea feb. ḡrtana: nā ⁊ oēs egritu⁰⁰⁸ melice multiplicanf in etate ista. Et Jpo. qdē ꝫ⁰ affo. i affo. i autūno va ⁊ c. posuit egritudies autūni fe. errātes: q; diuersitas māeꝝ in autūno multiplicatur ꝓp ipsi⁹ inoꝛdinationē ⁊ diuersitatē ⁊ vtut] debilitatē. ¶ Sūt aūt fe. errātes ꝑm plm seqntes alias fe. ⁊ maxie cō tinuas plixas: ⁊ fe. ve cōpositas qō ꝓtingit pp adustionē ⁊ ingrossationē hūoꝝ in ꝓcessu illaꝝ fe. ꝓtingētiū: ⁊ pp māe rū grossaꝝ diuersaꝝ grauationē eueniētē ppdebilitatē v/tut] ⁊ igrossationē ꝺicte q̄ ꝓcedīt ppillaꝝ febriū plixitatē. ¶ Et insup ⁊ aliud gen⁹ fe. erraticaꝝ qō ꝓuenit pp aliq̄ apa intrinsecū in mēbꝛo nō multū nobili ⁊ a coꝛde remoꝛa q̄ vapoꝛ putridus eleuat⁹ nō ꝓtinue: nec ēt q̄tidie suffi cit puenire vsq̄ ad coꝛ vt febrē faciat: ꝫ aliqñ sufficit ⁊ aliqñ nō: vñ accidit inoꝛdinatio po⁰ˣ: hūc modū ⁊ etiā supꝛadictū tetigit Almā. x⁰ dicēs. febꝛes ꝓmixte q̄ nō obseruant certos piodos fiūt pp apata q̄ in aliq̄b⁹ mēbꝛoꝝ. s. intrinsecoꝝ sunt ⁊ a coꝛde remotoꝝ: ⁊ ió ſbdit. ⁊ ꝑcipue i renib⁹. sup. q; talis fe. nō ꝓuenit ab eis in ꝑn⁰ eoꝝ: neqꝫ cū sī cal'a nisi raroꝛ: ꝫ i ꝓcessu: ⁊ maxie cū iā induraf mā aut finiret. Dixit Al. tales febꝛes: q; in ḡrtana trāsitura est. i. qñ tal' fe. de tali mā: ex q̄ vel cui⁹ dispōib⁹ finalr fiat quartana. Dixit Raſ. 17⁰ ꝓti. q; ista febꝛis aliqñ sequif apostemata meri.

Febꝛes erratice vtplm finiūtur in q̄rtanā: ⁊ qñq; in qntanam.

Signa dixit Hal' p⁸ ad glau. planetice fe. quotidiano tipo fil'es sunt: nā freqnter in his medici fallūtur: ꝫ ne tipo accīte medic⁹ fallaf ex tāta varietate accessionū intelligere leuif pōt planeticas febꝛes. Et q̄uis ex varietate accessionū ꝑdicta eaꝝ sig⁸ certissima sint: tñ ex eis neča eē credīdi adijciēda: nā scire conuenit planeticas esse illas fe. q̄ nulli⁹ febꝛis vel tipi habuerūt indicia: vñ cū ex signis nullā piodicā febꝛē vel cōplonez recognoueris scias eas eē planeticas: q̄cūq; n. fe. variādo suū gen⁹ vl'spēm nō oñdit p certo fe. erraticas: q̄s planeticas greci vocāt: pro certo eē demōstratur: ꝫ q p certo eas intelligē nō pñt extimēt effimerinos eē mot⁹: nā q̄tidie planetice fe. tāgunf. sup. ꝫ plm vt putenf due q̄tidiane esse ꝺicte: ꝫ inter duas quotidianas ⁊ planeticas h̄ hr̄ distātia: q; q̄tidianarii nec̄io tipū patiunf: planetice vo sine ipso sunt: sed maximū eaꝝ sig⁸ hoc hr̄ q; aliquos bis ter ⁊ q̄ter in die tāgūt: ⁊ nō diu ipse fe. retinēt egrotātē: ꝫ ita vt possint iter se bēre interualluz sanitatis. i. iterpolatiōez manifestā: ⁊ aliqñ hūt idē anbeti cū. i. sanū: ꝺ est sine aliq̄ accessione. Sūt ḡ po⁰ⁱ eaꝝ sine tipo manifesto: q̄uis aliq̄b⁹ aliqs tipus leuis accidat: ꝫ nō semp nec oībus nec in oībus accessionib⁹: sed ne tipo accī te fallaf medic⁹ aspictat ad varietatē ꝑdictā: ⁊ ex ea cognoscat eā esse planeticaz. ¶ Dixit Guil. signa ei⁹ sī vrina disco loꝛata. tenuis nā talis vrina indicat melicā dispōne hūoꝝ: ꝫ in die post accessionē coloꝛata appet ⁊ pulsus occultus ⁊ puus ⁊ spissus sentif. Et nō hūt he fe. certū modū: neqꝫ certā hoꝛā affligēdi: ꝫ inoꝛdinate sūt in suis accessiōib⁹: vt. s. dictū est. Et ꝑdicta signa referunf ad erraticaz sine apate. nā cū ea q̄ est ex apate. dixī Al. inuenif doloꝛ in aliq̄ ex mēbris: aut in suis opib⁹ est lesio. Et si apostema est in renib⁹ inuenif doloꝛ inferi⁹ sub doꝛso ⁊ lesio in opōnibus coꝛuz. ¶ Dixit Raſ. 17⁰ ꝓtiñ. Vidi iuuenē febꝛitē febꝛe pmixta aliqñ ḡrtana: aliqñ sextana: ⁊ aliqñ tertiana: ⁊ aliqñ q̄libz die cū rigoꝛe ⁊ hoꝛripilone ⁊ erāt febꝛes leues: q; vinauit post mensem sanē ⁊ cōquerebaf tpe fe. de doloꝛe lūboꝝ Et ob hoc ingrēdū est in febꝛib⁹ pmixt] de doloꝛe lūboꝝ: qui si nō adest nec multū vrinat patiēs nec est diureticus vt cōsueuerat: accidit tunc ex adustione humoꝛū ducentiū ad quartanā. Et in oī apate in quocūq; mēbꝛo fuerit adsunt signa significantia apa in mēbꝛo in q̄ erit. Cū aute alia febꝛe erratica. s. que est sine apate nihil hoꝛū inuenitur. s. de doloꝛe vel lesione operationū renū vel alterius mēbꝛi.

Cura dixit Al. cura ei⁹ que fit ex apate est curare mēbꝛ infirmū. s. ab apate cū his q̄ in suo ordīe cap. Cura vero alterius est ꝓprie cū duabus intētionibus. Quarum vna est eūare: de qua dixit Hal' ꝑma ad glau. ꝓcipuum ⁊ maximū auxiliū est catarticū dare qō diuersam colaz. s. ⁊ flā deponat. ¶ Dixit Raſ. 18⁰ ꝓtinē. cura febrē permixtaz in qua nō cognoscitur tēpus porisimi cura ḡrtane. ⁊ cū flōmia si virtus tolerat. Et dixit auctoꝛitate Hal. qñ dubitas permutationē huius feb. inquartanā purga coꝛpus sepe cū rebus purgantibus meliam: ⁊ subtilia sine calefactiōe veloci cū syrupo acetoso ꝓparato cuz polipodio epithimo ell'o nigro ⁊ lapide armeno Et dixit H. vbi. s. his que febꝛibus erraticis laboꝛant mane impera: vt comedāt. dā da sunt tñ eustomatica. ¶ De cura harū feb. dixit Hili. cā salubꝛis in istis est vt ꝑm cōpationē cāe añtis vel ei⁹ simplicitatē cōpetenter appꝛoximētur medicine ad ponēdum aliquid cuilibet humoꝛi: sed magis melie. digeratur itaq; mā cū mixtura diātos ⁊ diesene ⁊ rosate nouelle. Et denf syrupi diuisiui vt oximel ⁊ syrupus acetosus simplex aut oximel vel syrupus cōpositus aut oximel diureticū vel sqlliticū ꝑm diuersitatē materie sup. ⁊ ꝑm diuersitatē tēpoꝛuz vniuersaliū harū fe. ⁊ digesta mā purgetur ꝑm māe diuersitatē ⁊ eius ꝓprietatē cū flegmagogo collagogo vel mellagogo ⁊ in mixtione plus de melagogo apponaf q̄s de alijs. Et dixit. si ex simplici fuerit humoꝛe nō est opus octarum medicinarū cōpositione. sup. sed curetur: sicut in feb. illius humoꝛis dictū est. scōa aute intentio in cura febriū est caloꝛē febrilem repꝛimere cuz mediocriter frigidis vt humoꝛes si in integre adurantur. Amplius ex curatione febriū vere ⁊ ꝓprie cōpositarū multa accipere poteris conuenientia in earum curatione.

¶De febribus cõpositis in gñe gñalissimo eax. La.vij.

Ebris cõposita ve diuidit in febrẽ cõposi tã ex pmis gñibus febris:qx cõpõ dicit esse in gñe remoto. Et in cõpositã ex gñibus subalternis siue spẽb9 pmox genex:qrũ cõpõ dr esse in gñe ꝓpinquo z in cõpositam ex spẽbus spãlissimis:qx cõpõ dr esse in spẽb9 vltimis. Et in cõpositã ex pticularib9 fe.eiusdẽ spẽi:qx cõpõ dr esse in eadẽ spẽ. ¶Et cõpõ qdẽ pmox genex pót esse aut oium triũ sil:sicut cũ cõponit fe.ethica hũoralis z effia simul:aut ꝑt esse duox generũ simul. Et qr vnũqõqx genus pót cuilibet ex alijs cõplicari:tũc aut erit cõpõ effimere cũ humorali vl effimere cũ ethica aut hũoralis cũ ethica. Ipsox tñ genex cõpõ qnqx modis euenire pót. Uno mõ qñ fe.vna precedit aliã sic q in ꝑ aduẽtu eius inuenit in corpe disponẽ ad introductionẽ fe.alteri9 gñis vel aliox genex. 2° modo qñ feb. vni9 gñis ꝑcedit febrẽ alteri9 gñis:sic q nulla disponẽ iuẽta in corpe ad introductionẽ alteri9 gñis ipsa per se disponit z introducit illã. 3° mõ qñ simul z semel incipiũt idem corpus inuadere feb.duox genex dictox vel triũ ab eodẽ agẽte inducte. 4° mõ qñ ñ z semel ipse fe.inuadũt a diuersis ꝓducte agẽtib9 inducũtur:sz nõ simul z semel.imo succedsiue:ita q ꝑ vnũ agẽs ponit vnã de dictis feb. postea in processu aliud agẽs inducit aliã:z qnqx ẽt postea 3m agẽs inducit febrez tertij gñis. ¶Uerbi gr̃a.effia pót cõponi cũ hũorali.ꝑ mõ.s.qñ ꝑcedit z inuenit in corpe hũores dispositos ad inflãmari z putrefieri ꝙs sic dispositos inuenies effia suo calore inflãmat:vñ putrefiũt aliqñ:vel:eꝑ qñ hũoralis ꝓueniẽs inuenit in corpore spũs dispositos ad inflãmari z suo calore eos actu inflãmat. Et dicit iste introductiõis febris modus cõpletiuus tñ. ¶Et pót effia scdo mõ cõponi cũ humorali qñ effia ꝑcedẽs nõ inuenit in corpore hũores dispositos ad inflãmari z putrefieri:sz ipsa sua calitate disponit eos z dispositos actu inflãmat:vel eꝑ qñ precedens hũoralis nõ inuenit in corpe spũs dispositos ad inflamari. sz tñ eos disponit z dispositos inflãmat:z vocat iste mod9 nõ cõpletiuus. ¶Et sil̃r in vtroqx dictox duox modox tã effia qz hũoralis pót esse cã ethice cũ inueniũt in corpe mẽbra dispositа ad inflãmari:vt cũ multũ essent exiccata z cõsupta vel nõ inueniũt ea sic dispositа:sz ipse vel altera earũ disponũt ea z dispositã inflãmãt ꝑcipue in corpoꝛib9 colicis iracũdis sollicitis z silib9. Dicũt qdã.q tũc ve dicit q vna febris aliã inducit qñ ipsa recedẽte alia supuenit z vt sic effimera nõ inducit ab ethica nec ab humorali seu putrida:qr curata ethica vel humorali statim sequit curatio effimere.nã ipsius curatio est sola alteratio q alteratio est necia ad curã ethice z humoralis. Et isto mõ dicũt Aui. intellexisse z Isaac cũ dixerũt.q effia est cã aliox febriũ:sz nõ alie ipsi9:sz eni curet effia ꝑ alterationẽ solã:nõ tñ ꝑ eaz solã curat hũoralis vel ethica:sed aliõ q̃rit.s.ad curationẽ hũoralis eũo:z ad curationẽ ethice cõsumpti restauratio. Et dicũt.q qñ ex effia fit hũoralis vel ethica pót cõtingẽter euenire q illa eadẽ calitas numero formaliter q̃ prius erat febris añs effimeraz vel putridã trãscẽdẽdo in aliã:fit ẽt calitas illi9 in quã trãscẽdit z q̃ seqt eadẽ z nõ variata: qr ꝑus erat.vt.gra.in mẽbris in fieri z tũc est in facto esse. Plẽs aũt doctox volũt q sit alia:quãuis generata ex illa. ¶Tertio mõ pót effia cõponi sic q ambe sil̃ab eodẽ agẽte inducent in corpe nec vna ꝑcedit aliã vel alias.pót.n. aliq calefaciẽs cã sic occurrere corpoꝛi alicui sic dispositо vel sic disponibili ab ea q sil̃ z sel̃ hũores z spũs ponet in calefacto esse:imo ẽt aliqñ sz rarissime z mẽbra:z sil̃ inducet in illud corpus effimerã z hũoralẽ:z qñqx ẽt ethicã. ¶Quarto mõ pót effia cõponi sic cũ humorali:aut ẽt cuz ethica q sil̃ z semel induceret in aliqõ corpus:sz a diuersis agẽtib9 qx vnũ iducet effimerã z aliud hũoralẽ:pñt.n.due cãe calefaciẽtes sil̃ occurrere alicui corpi:sic q vna ponet in calefacto esse spũs z alia erit sufficiens ponere in calefacto esse hũores vt balneũ calm. Cũ q̃ hõ exñs in balneo calo ira/scit tũc incurret ille sil̃ z sel̃ effimerã z hũoralẽ si ira illa z balneũ erũt ad ꝟ sufficiẽtes cãe. ꝟ idẽ pót dici õ effia z ethica. ¶Quinto mõ pót effia cõponi cũ hũorali.sic q ab aliquo vno agẽte inducat effia vel hũoralis:z postea ad tps illud idẽ agẽs vlteri9 agẽdo vel aliud agẽs succedẽs corpi illi inducet hũoralẽ vbi ꝑus erat effia. vel effimerã vbi ꝑus erat hũoralis. Et eodẽ mõ pót dici de cõpõne effic cũ ethica:aut hũoralis cũ ethica. Et istis trib9 modis vltimis nulla dictax febriũ est cã dispositiua aut cõpletiua alteriuz febris. ¶Quidã dicũt.q fortasse semp est vex dicere aut ꝙ plm effimerã seq ad hũoralẽ ꝑ modũ calitatis:ita q hũoralis erit cã dispositiua z cõpletiua vel saltẽ cõpletiua febr. effic.nã si ad bubonẽ seqt effia cui buboni pua ps spũum est pmixta:multo forti9 ad hũores inflãmatos. z maxic ad ꝓtetos i vẽis z arterijs seqt effia:si qb9 magꝑs spũz ẽ ꝓtelatã ꝑm plm:dicũt.siue humoralis sequat ad effimerã siue effia ad eã putridã vl nõ putridã semp effic obũbrant signa: z maxic calor mtis ipsi9 z suauis z ꝑsertim si humoralis fuerit putrida z ꝓtinua:cũ calor ipsius sit acut9:z accidit calori effi:sicut accidit lumini minori q denigrat a maiori z dolori minori a vehemẽtiori. cõposite tñ effic cũ interpolata putrida in die interpolatiõis pñt signa apparere. ¶Ex qbus apparet q nõ bñ intelligũt dicẽtes. S. voluisse 2° de diffe. cũ dixit.q ad effimerã ꝑexistẽtẽ supuenit qñqx hũoralis ꝑoxi febre qescẽte.s.q ex his vbis S. voluerit q effia cesset z remoueat ꝑ supuẽtũ hũoralis. nec valet intẽtiõis eox ꝓfirmatio quã faciũt ꝑ hoc q amplius signa effic non apparẽt:qñ ista nõ fuit intẽtio S. ad qõ significãdũ notãter dixit.qescẽte z nõ dix recedẽte vel cessante:dr.n. febrẽ qescere z febrẽ recedere vel cessare. Febris.n. dr qescere qñ ipsa remanẽte ei9 signa z accñtia obũbrata euanescũt: sed tũc dr recedere z cessare qñ vere a corpe remouet. ¶Dñt. supueniẽte effia ad hũoralẽ maxic putridã ipsam cãtẽ nõ cessat hũor extraneat9 in calo sua calitate ꝑter nãm spũs ab eo positos in calefacto eẽ amplius calefacere z ponere eos in calefieri.nã z qõ calefactũ ẽ spũs cuz nõdũ fuerit in vltimitate calozis cũ q̃ nõ stat forma spũs illi9 pót vsqx ad vltimũ calefieri:z sic accidit:vt hũor supcalefactus ꝓtinue spũs ab eo positos in calefacto eẽ ꝓcedat vlteri9 calefaciẽ do ipsos donec ad õstructionẽ illos ꝓducat si nõ fuerit phibẽs. ¶Dicũt qdã.q effia cãta ab hũorali vel ethica ẽ vera effia:qr cã intrinseca corpalis tenet rõnẽ cãe ꝓmitiue ad ꝟ vel in ꝟ:q sicut cã ꝓmitiua recedẽte illud qõ impressit remanet:ita ẽt impressio facta ab hũorali vel ethica si ille de facto remouerenꝫ remaneret. Quidã tñ dicũt.q ꝑdicta effia reducẽda est ad nõ verã:sicut q̃ cãtur a bubone. Et dicũt. q qñ effia cãtur ab humorali.tũc plm aduẽtus ei9 est cum humoralis est in statu:qr tũc fortior est caliditas ei9:z ẽ cũ fortioꝛib9 accñtib9:quãuis ẽt quouis alio tpe possit effimera superuenire humorali:ita q etiã in declinatiõe. Et sil̃r dicũt.qñ effia cãtur ab ethica. ¶Et dicũt.cũ hũoralis z ethica cõplicantur q cuz eis effimera potest oibus modis dictis cõplicari. Immo dicũt qdã:necariũ esse eã cũ ipsis cõplicari:z maxic si ꝑ aliquib9 dieb9 sit patiens duraturus. Qõ ꝟ firmãt:qr spũs qui generanꝫ in corde patientis ethicã z humoralẽ simul generãtur:z debẽt ad mẽbra trãsmitti:aut sunt in calefacto esse z sic ꝓpositũ:aut nõ:sz istud nõ potest esse.nã hoc aut esset ex parte agẽtis z ꝑducentis spũs.s.cordis.s.substãtie eius:z ꝟ nõ:qr est in calefacto esse aut ex parte patiẽtis mãe ex q̃ spũs fiũt in corde: z hoc nõ:qr humores cordis ex qb9 fiũt sunt in calefacto esse. Et dicunt.q quãuis effia ab humorali z ethica causata possit remanere illis remotis:istud tñ de facto rarissime reperit:sed scõm plurimũ cum eis finitur aut ante eas ac

Quo effimera ẽ cã alteruz febriũ z ecõuerso:z qõ ipsa ꝙ ost eas remanet: aut ille p9 ed. ꝛc.

etiã remanẽs obliuioni tradit. ⁊ a medico ⁊ ab infirmo a medico qdẽ: qz opinat calozẽ fore reliquiã calozis derelicti in mẽbris a ꝺ alijs febꝛi. maxie hũozalibꝫ: nã dixit H. 2° de diffe. fe. quẽadmodũ vasis in qbꝫ aliqd decoqt̃ ꝓiecta aq̃ feruẽte remanet in pietibꝫ vasoꝝ calor aliqs ad tps: ita ⁊ in corpe accidit nec̃io. Non. n. extimes. dixit ipse loqns de febꝛe putrida exteriozibꝫ bis vasis in qbꝫ decoctꝫ cibus nidozẽ. i. decoctionẽ suscipit disponẽ quandã dimitti pticulis in qbus hũozes putrefũt nullã demũ. sup. ſz aliquã ⁊ hãc maxie esse putant calozẽ illiꝫ effi remanẽtis post p̃cessionẽ crisis ⁊ remissionẽ. immo veriꝫ remotionẽ accidẽtiũ q̃ infirmũ molestãt: ⁊ etiã ex gaudio fluctuãs de euasione infirmi credẽs illã caliditatẽ cito trãsire: ⁊ tolli de ea nõ curat. Ab infirmo autẽ tradit obliuioni: qz sentit se alleuiatũ: ⁊ non molestari accñtibꝫ: ⁊ sic totũ credit oꝛonibꝫ ⁊ pſuasiõibus medici: vñ de illa nõ curat donec trãseat dies: ⁊ recedat illa effimera: ſz nõ sic est ecõuersio: nã putrida ⁊ ethica ab effimera cãta vel cãte effia recedẽte remanẽt ⁊ bñ ⁊ manifeste apparet eas remansisse ⁊ apud medicũ ⁊ apud infirmũ. nã trãsmutatio facta est de suaui ⁊ pua caliditate ad magnã ⁊ acutã ⁊ de parua infestatiõe ⁊ molestia ad maiozẽ: q̃re obliuioni tradi nõ possunt. Et pp hãc cãm ⁊ hãc intentionem fortasse volẽs significare Jsaac in vltimo caꝰ sui libꝛi de febꝛibꝫ dixit. spũs nõ bz mãm p quã caliditas febꝛilis remanet cã eiꝫ ceſſante. ſ. febꝛe putrida vel ethica. Et febꝛis q̃ est in humoꝛibꝫ ⁊ mẽbris solidis: qz bz mãm ꝑmanet in coꝛpoꝛe calor cã eiꝫ ꝓtereunte. ſ. effimera q̃ fuit cã illius. Jõcz subdit: effimera est cã aliaꝝ duaꝝ. sup. ⁊ neutra illaꝝ est cã effimere. Et voluit Jsaac in dictis vbis: vt qdã male putãt q spũs nõ hẽat mãm per quã nõ possit retinere calozẽ ad tps. ſi. n. sic esset iã nulla esset febꝛis effia. ¶ Et scias q cuz putrida cõponit cũ ethica ꝑm plm putrida est cã ethice: ⁊ nõ ꝙuertit: qz ethica ꝑm min⁹ est cã hũozalis. Et putrida qdẽ cũ est cã ethice ⁊ posuerit mẽbꝛa in calefacto esse non ꝓpter hoc cessat eiꝫ calor calefacere mẽbꝛa: ⁊ ponere ea in caleñeri ad vlteriozẽ gradũ calozis q̃s sit illud calefactum esse qõ induxerat ꝓpus: ⁊ sic ꝓcedere põt donec perducat ad gradum cũ quo nõ stat forma mẽbꝛoꝝ ⁊ sequat ꝙstructio ⁊ moꝛs nisi aliquid obstiterit. ¶ Et dicũt ꝫ qdã q q̃ per illã vlteriozẽ actionẽ calozis putride in mẽbꝛa ꝙuentu fuerit ad gradũ caliditatis fcẽ in mẽbꝛ nõ ponet iste vlterioꝛ gradus facte in mẽbris calitatis alius ⁊ distinctus a ꝑmo calefacto esse: ſz vnꝰ cũ illo efficiet. ita vt ꝑmũ factũ eẽ sit ⁊ dicat factũ intẽsius q̃s ꝑmo eẽt: ⁊ nõ sint duo calefacta eẽ: ⁊ ꝓpr̃ea nõ sũt due ethice: ſz vna ethica: nã vt dñt ethica cũ ethica nõ cõponit. ¶ Et dicũt qdaz q ipꝛopꝛie valde dz q febꝛis ethica est terminꝰ aliaꝝ ad hũc sensuz q calor ethice sit vltimus cui nõ possit addi qn moꝛs sequatur. Nã calozi ethice fit de necitate additio p assumptionẽ cibi vel medicinaꝝ calidaꝝ: ⁊ per positionẽ patiẽtis ad solẽ vel ignez vt experiẽtia demõstrat: nã nõ est calor ethice vltimꝰ calor cũ quo vita. Sz verificat hoc dcm̃ p quãto ethica: vtplm cõsequitur ad alias febꝛes ⁊ alie febꝛes raro ad ipsaz hinc enim dictũ est q calor ethice vltimus est aliarũ.

¶ De febꝛib. cõpositis in genere subalterno: ⁊ de febꝛibus cõpositis in speciebus ipsaꝝ. Cap. viij.

Ethice ñ assignant genera ſb. alterna: nõ ethica cũ ethica nõ cõponit.

EX compositione autẽ generũ subalternoꝝ ⁊ spẽꝝ sciendũ est q talis cõpositio nõ repit nisi i duobus de gñibus ꝑmis. ſ. in gñe febꝛis humoꝛalis ⁊ in gñe fe. effimere. Jn gñe autẽ ethice nõ reperit. vt. ſ. patuit: qz ethica cũ ethica nõ cõponit. nõ. n. in genere ethice ꝓpꝛie assignant genera subalterna vel spẽs sed in alijs duabꝫ generibꝫ sic. Jõcz in vtrocz dictoꝝ duoꝝ generũ possunt ipsa gña subalterna: ⁊ ipsoꝝ spẽs cõplicari ⁊ inuicẽ cõponi. Jn gñe nãq̃ effimere põt cõponi effimera vã cũ nõ vã: ⁊ silr vna nõ vã cũ alia nõ vã: ⁊ vna vã cuz alia vã. Et silr in genere feb. humoꝛalis põt humoꝛalis nõ putrida cũ putrida cõponi: ⁊ silr vna hũozalis nõ putrida cũ alia hũozali nõ putrida ꝙponi: vt colerica nõ putrida cũ sinocha inflatiua. Et silr vna humoꝛalis putrida cum alia putrida ⁊ in suis generibꝫ ⁊ spẽbus: ⁊ ꝫ vltima cõpositio febꝛiũ humoꝛaliũ est illa cui auctoꝛes maxime intendunt: ⁊ ideo de ista ꝓsequẽdũ est. ¶ Sciendũ q. vt tetigit. Hal. 2° de crisi. ⁊ Hal. 8° theoꝛice. istaꝝ positio est duobꝫ modis Uno mõ ꝑm vicinitatẽ vel affinitatẽ humoꝝ ex quibꝫ fiũt. Alio mõ ꝑm cõponẽ siue pmixtionẽ eoꝝ: ⁊ põt addi 3° qui est ꝑm vicinitatẽ ⁊ pmixtionẽ hũoꝝ silr. Cõpositio vo hũorũ ꝑm cõmixtionẽ est duplex. vna est q̃n due mãe differentes febꝛẽ facientes adinuicẽ cõmiscentur vehementer: ita q ꝓpter vehemẽtiã cõmixtionis eaꝝ simul mouent ad putrefactionẽ: ⁊ faciũt vnã febꝛẽ in qua accñtia vtriusq̃ mãe sunt cõmixta tñ remissa: siue in tali mixtione deducant ad vnã formã per victoziaz vnius super alterũ: siue non: siue vnusquisq̃ humoꝛ seruet nãm suã siue pmixtio eoꝝ sit eq̃lis siue ineq̃lis: est tñ ipsoꝝ pmixtio: tãta q vnꝰ humoꝛ nõ potest moueri ad putrefactionẽ sine alio vel alijs. ita q faciũt vnã febꝛẽ. Et fortasse de hac pmixitione nõ ducẽte ad vnã formã intellexit. Aui. cũ dixit: q tertiana nõ pura fit a colera grosse ſbe permixtione colere cũ flãte pmixtiõe vnita. ſ. vnione cũ qua ad motũ colere mouet illud flã: nõ autẽ vnione ducẽte ad vnã formã. Et ꝑm istã viaz aliqs modꝰ febꝛis interpolate notbe põt dici febꝛis cõpolita. Et põt dicta materia sic adinuicẽ cõmixta esse eadẽ in genere suo sicut cuz cõmiscetur. v. g. colera citrina cũ vitellina: ⁊ potest esse diuersa: sicut cũ cõmiscet cola cũ flãte vel melia: aut a melia cũ flegmate: cõpositio tñ mãe eiusdẽ in genere suo: ꝫ sit possibilis est tamen raro actu reperabilis: cõpositio vo materie diuersoꝝ generũ est illa que frequẽter reperitur: ⁊ põt cõuenire oibus hũoꝛibꝫ. Cõpositio vo mãe in suo genere nõ cõuenit sanguini. nõ. n. cõponitur sanguis cũ sanguine: ⁊ ió nõ est reperire febꝛẽ sanguineã cõpositã cũ alia sanguinea. ¶ Et ꝫ pmixtio nõ ducẽs ad vnam formã: sed solũ vt moueat vnus humoꝛ ad motũ alterius. ꝫ possit dici permixtio per iuxta positionẽ humoꝛũ. Nõ tñ est illa de q̃ auctoꝛes intelligunt: neq̃ etiã de hac permixtione auctoꝛes loquuntur in tractatu de febꝛibꝫ cõpositis: sed est alia cõpositio per iuxta positionẽ de qua auctoꝛes in hoc tractatu intelligũt que est duplex: vna est q̃n alicui vni humoꝛi in vno loco posito contiguatur alius quidã humoꝛ: ita q nõ cõtangũt se nisi partibus extremis eoꝝ: alia est q̃n vni humoꝛi ꝑm diuersas: ⁊ plures ptes eius alius cõtiguatur humoꝛ ẽt ꝑm plures ⁊ diuersas suas partes: ſz nõ i tot partibꝫ: ⁊ tali vnione q vnus moueat ad motũ alterius. sed vnusquisq̃ põt moueri absq̃ alio. ¶ Cõpo vo ꝑm vicinitatẽ est quãdo alique due mãe vel plures eiusdẽ generis vel diuersoꝝ ꝑm diuersum situ cõponuntur: vt vna in stomaco: ⁊ alia in epate: vel vna in splene: ⁊ alia in pulmone vel alijs: diuersis coꝛpis partibus vel q̃n ꝑm eundẽ situ. i. ꝑm idẽ mẽbrũ: vna tñ ab altera separata cõtinetur. Sz nõ in quacũq̃ mensura diuersificata. sed cũ diuersitas fuerit equalis aut parũ remota ab eq̃li: vt cum due mãe equaliter peccant: aut vna super altera paꝝ excedit. ſi. eni multũ excederet duceret alterã ad naturã suã: ⁊ nõ fieret tũc febꝛis composita: sed simplex: nõ enim dicitur febꝛis simplex: q vnus solus ⁊ purus humoꝛ peccet ⁊ eam faciat nam talis humoꝛ: vt dixit Hal. primo de accidenti ⁊ morbo fortasse non reperitur in coꝛpoꝛe: sed dicitur simplex q̃n humoꝛ eã faciens multum excedit aliũ: ⁊ ducit eũ ꝑm nãm suam vel quasi in nãm suã. Et vtraq̃ harũ cõpõũ potest esse aut intra vasa: ⁊ tũc faciunt humoꝛes illi duas febꝛes cõtinuas vel plures: aut extra vasa: ⁊ tũc faciũt duas febꝛes interpolatas aut plures: aut vnus extra vasa ⁊ alius intra vasa: ⁊ tunc existẽs extra vasa faciet interpolatam: ⁊ existẽs in-

Cõpositio hũoꝛalis cũ hũoꝛali est quoꝝ modis.

Ethica cũ ethica nõ cõponit.

Quo intelligitur ethica cẽ terminus aliarũ febꝛium.

Cũ dicit̃ febꝛ. simplex.

tra vasa faciet cõtinuã. Et vtraq; cõpositio adhuc diuidit: q; aut erit itra vasa cõtigua in eodẽ.s.mẽbro aut disconti/gua ⁊ in diuersis mẽbris. ¶ Dicũt qdã de cõpõib⁹ ꝑz vici nitatẽ qdã est cõpõ ex pte loci tm̃: ⁊ nõ mãe vt qñ eadẽ mã spẽ: vt colera mouet ad putredinẽ in diuersis corpis parti/bus sil̃ vel successiue. Et qdã est cõpõ mãe. tm̃ ⁊ nõ loci: vt qñ due mãe diuerse ⁊ distincte ꝑm spẽm: vt colã ⁊ flã vere ⁊ actualiter distincte iuxta tũ posite ⁊ ꝓtigue mouent ad pu/tredinẽ sil̃ vel successiue. Et qdã est cõpõ ex pte mãe ⁊ ex p̃/te loci sicut cũ mouent diuerse ⁊ distincte mãe in diuersis locis ad putredinẽ simul vel successiue. ¶ Et ex dictis mo/dis cõpõnis mãe; varie ⁊ diuerse ꝓpõnis febriũ insurgũt. Aliqñ enĩ ꝓponit ꝓtinua cũ ꝓtinua eiusdẽ gẽris vel diuersi vt ꝓtinua colica cũ ꝓtinua colica vel cuz ꝓtinua flãtica. Et aliqñ tres ꝓtinue vt sãguinea cũ colica ⁊ flãtica sil̃. Et aliqñ cõponit interpolata cũ iterpolata eiusdẽ gẽris vel diuersi: vt tertiana interpolata cũ tertiana iterpolata siue sunt due tertiane vel tertiana interpolata cũ flãtica vel melica inter/polata. Et aliqñ cõponit ꝓtinua cũ interpolata eiusdẽ ge/neris vel diuersi vt tertiana ꝓtinua cũ tertiana interpola/ta. Et dicũt cũ cõpõ fuerit ex eadẽ mã possunt cõponi due febres ⁊ tres ⁊ nõ plures: ⁊ haꝫ duaꝫ vel triũ potest ꝓtinge/re q; ambe due vel oẽs tres erũt ꝓtinue vel ambe due ⁊ oẽs tres erũt interpolata: vel q; erit vna ꝓtinua ⁊ vna vel due interpolate vel due ꝓtinue ⁊ vna interpolata. vnde possũt cõponi due tertiane vel tres vel due q̃rtane vel tres q̃tuor vel febres ex eadẽ mã dixit Isaac. nõ potest qs pati: sed de diuersis materijs sic: vñ põt qs pati duas febres colericas ⁊ duas flãticas vel duas colericas: ⁊ vnã flãticã ⁊ vnã melã/cã. Et sic põt q̃tuor febres de diuersis hũoribꝫ cõponi: ita q; frequẽtius põt ex diuersis humoribus cõponi tres vel due cõtinue vel interpolate vel ꝓtim cõtinue ⁊ partim interpo/late. ¶ Et de cõpõne qdẽ flãtice ⁊ colerice: dixit Hal. 2° de diffe. fe. q; vtriusq; febris duplex est spẽs. s. ꝓtinua ⁊ inter/polata q̃tuor inde fiunt cõplicatiões. Una. s. in q̃ cõmiscet tertiana. s. ꝑiodica q̃tidiane ꝑiodice. 1ª in qua tertiana scilz ꝑiodica miscet quotidiane ꝓtinue. 3ª est in q̃ est ꝑmixta q̃ti diana. s. interpolata tertiane ꝓtinue. 4ª est in q̃ quotidiana ꝓtinua tertiane ꝓtinue miscet. Et ex cõpõne tertiane cũ q̃ti diana resultat febris cõposita dicta emitrite⁹ vel emitritea. ¶ Et sicut est de cõpõne tertiane cũ q̃tidiana ꝓsil̃ dici põt de cõpõne tertiane cũ q̃rtana aut de cõpõne q̃ttidiane cum q̃rtana. ¶ De cõpõne aũt febris sanguinee sciendum est q; nullus antiquoꝝ auctoꝝ. dixit. febres sanguinis cũ alijs cõplicari: vñ dixit Hal. 1°. de dif. fe. q; ipsa ẽ simplicior alijs q; in alijs sunt hũoribꝫ: Zoar aũt ⁊ plures modernoꝝ ex/pesse posuerũt eius cõpõnẽ. Un̄ ait Zoar. Febres de putre dine humoꝝ cõmiscẽt adinuicẽ: ita q; põt fieri febris san/guinea ⁊ colica. ¶ Et Aui. dixit q; de febre sanguinea cum putredine. Ha. sibi ꝓdixit in hoc q; dixit. 2. de dif. fe. cap̃lo 10° febrẽ sãguis eẽ simpliciorẽ oibꝫ alijs: ⁊ ꝓ ꝑis. q; nõ ꝓpo/nit cũ alijs febribꝫ: qm̃ cũ putredo est in sanguine est cõis oi humori: cũ alijs locis. s. ca° penul. 1° de diffe. fe. dixit. vt q; cũ putredine aliaꝝ febriũ cõponat. pp q̃ dñt qdã. q; cuz febris sanguinea nõ variat ꝑ ꝓtinuã ⁊ interpolatã: ꝫ sit cõ/tinua semp nõ põt cũ alijs cõplicari nisi duob⁹ modis tm̃. vn⁹ est qñ febris q̃ cũ ea cõponit siue sit colica siue flãtica si ue melica est ꝓtinua. Et 2° est qñ ẽ iterpolata. Et ꝟ itellexit Ha. cũ dixit. q; est simplicior alijs: q; nõ tot modis cõponi tur. Et alij dñt: q; qñ febris est ex sanguine putrescẽte in ve/nis ipsa nõ cõponit cũ alijs: sed qñ est ex sanguine collecto in apate tũc cõponit. Alij quoq; dñt. q; Hal. 9° ter. dix̃. q; cũ sanguis facit febrez vtplm̃ est opilatio facta ex peccato sanguinis in q̃sto. vt ꝓpter hoc voluerit. q; febris sanguis semp incipiat a sinocha inflãmatiua. postea pmutet in pu/tridã. Et iõ voluit Hal. q; si sanguis augmẽtat⁹ in q̃sto fa/ciat febrẽ ille sanguis nõ bz dñium alicui⁹ humoris in se: ꝫ solũ dñiuz est sanguinis. Et iõ cũ incipit in sanguine fe/bris venire ad putredinẽ incipit venire in sanguine nõ mi/xto alijs humoribꝫ: ꝫ simplici. Sz de alijs hũoribꝫ raro ac cidit vt febris fiat de aliquo hũore simplici: ꝫ ꝑm plm̃ fit de humore cõposito. Et subdit Aui. de hac dictiõe. Ha. nõ est neẽe nos ꝓlongare sermonẽ: qm̃ nõ iuuat in eo medicus. Et si itellexit. A. q; nõ iuuat in eo medicus ad sciẽdũ vtrũ. Hal. dixerit in vno loco febrẽ sanguineã esse simplicẽ ⁊ in alio loco. q; nõ bñ dixit. A. Sed si intellexit. q; nõ iuuatur medicus in hoc sermone ad sciendũ an febris sanguinis sit simplex vel cõposita malus eẽt intellect⁹ eius: q; imo tali sciẽtia iuuat medic⁹: qm̃ ꝑm illud variat actus curatiõis alr. n. curat febris cui⁹ mã est simplex ⁊ alr cui⁹ est cõposi/ta. ¶ Isaac aũt de febre sanguinis ⁊ segẽ eũ Guil. dixit. san guinis signãtio ipole est q; cũ alijs humoribꝫ appeat. hic enĩ plus aut abũdantius est in toto corpe q̃ oẽs alij hũo/res q si putrescit ⁊ febres gnat oẽs febres alias operit que cũ ea sunt mixte: pp multitudinẽ sue q̃titatis ⁊ eaꝫ signã/tiones obscurat: ⁊ sic voluit. q; febris sanguinis cum alijs nõ cõponat: ⁊ sic q; apud medicũ nõ dz febris cõposita di/ci: cũ nõ cõprehẽdat nisi signa sanguinis manifeste. vt ve/lint ex hoc aliqui dicere. q; lz aucte possit ⁊ rõne oñdi aut intellectu cõprehẽdi febrẽ sanguis cũ alijs cõplicari: tñ ad sensum nõ põt. Et iõ medicus: q; est artifex nõ transcẽdés sensum eã nõ ponit. ¶ Insup dicũt alij. q; febris de sangui/ne nõ putrido nullo modo potest cũ alijs cõponi. Ait enĩ Isaac neq; sanguis cã est alterius febris q̃uis caleſiat neq; ipse alios calefacit humores. eteni eius cõplõ tpamẽto est vicina: sed putrida bñ põt cũ alijs cõplicari siue sit p se egri tudo siue accñs sequẽs apa. Alij aũt adhuc dicũt. q; maxi/me põt cõplicari cũ colica. Que autẽ est accñs apatis põt cõponi trib⁹ modis. Uno qñ in corpe erit apa vnũ sangui neũ in aliquo vno mẽbro qõ febrem facit vt flõn in epate. Jn venis aũt ⁊ extra venas erit aliqua alia mã putrida q̃ febrẽ facit ꝓtinuã vel interpolatã. 2° mõ qñ in diuersis mẽ/bris erũt diuersa apata febrẽ faciẽtia: vt v. g. in epate flõn in stõ herisipila a qbus cũ putrescẽt cõsurgent vapores pu tridi sil̃ cor petẽtes duas faciẽtes febres cuz eoꝝ mãe due sint diuerse ⁊ separate. 3° modo quando vnũ apostema ex sanguine ⁊ colã vl̃ alio humore in aliquo vno mẽbro erit ita tñ q; iste diuerse mãe nõ erunt vnite vnione ducente ad vnam formã: neq; etiã vna mã alterã supabit aut paꝫ: ita q; erũt equales aut pene eq̃les. ista tñ 3ª cõpõ nõ est ita ma nifesta sicut ꝑma ⁊ 2ª. De his tũ duab⁹ vltimis: dixit: Ha. 2° de crisi. qñq; accidit apa in duob⁹ mẽbris diuersis sicut in splene ⁊ epate: ⁊ facit accidere vnũqõq; febrẽ q̃ est alia a febre quã aliud euenire facit. Et subdit. de alia. qñq; acci dit in mẽbro vno apa cõpositũ ex flõne ⁊ herisipila. Et feb. q̃ accit ex pte apatis sanguinea in eo est alia ab illa q̃ pue/nit a pte colica ipsius apatis. ¶ Sz dicũt. q; febris sangui nea putrida q̃ est febris p se nõ põt cũ alijs cõplicari. vnde Auicẽ. qñ ꝑma quarti posuit duas febres cõtinuas cõpli/cari de sanguinea nõ fecit mẽtionẽ. imo in verbis suis satis expresse innuit duarũ ꝓtinuaꝝ copulataꝝ alterã nõ eẽ nec esse posse sanguineã cũ dixit. Deinde currũt iudicia vehe/mẽtie ⁊ interpolatiõis q̃ iudicia nõ cõueniũt febri sangui/nis cũ sit vẽ cõclusa. Et cãm assignauit q; calor sanguinis calitatẽ oĩum alioꝝ humoꝝ ad se ꝓbit: cũ oibus ꝑdomine tur: cũ dictũ est sicut maior ignis ad se minorẽ trahit. Et di cũt insup febrẽ sanguinis dictã cuz febre interpolata non posse cõponi: q; in corpe in quo febris sanguinea amat fie/ri: alie mãe nõ reperiunt apte putrefactioni: cũ in tali cor/pore nõ multiplicent supra dñium nãe: ⁊ si aliqñ cõtinge/ret multiplicari: tollit ab eis dispõ ad putredinẽ a dispõni/bus sanguinis. Mirari tñ cogor cũ experientia didicerim febrẽ sanguinis cõponi cũ alia febre cõtinua vt sensit Sili. ⁊ Ferrarius. ⁊ cũ febre interpolata vt sensit Guil.

Utrū due continua eiusdē generis possint ponī

¶Dixit Aui. qdā extimauerūt q; due cōtinue nō cōponū/tur sicut due tertiane. s. continue. qm̄ qñ mā est intra venas nō est pole vt diuersificet illud. s. locus in q̄ accidit putredo putredo. n. vt dñt est. pcedēs in toto. s. humore. qui est in venis cū sit ꝓtinuatiatio humoꝝ ꝛ venaꝝ. Et rñdēs Aui. dixit. hec qdē sīa nō est de illis q̄ nēcia sūt ꝓculdubio apō me: qm̄ putredo incipit ꝓculdubio ex loco. s. aliquo deter minato: deinde spargit. s. ad partē ꝓtinuā illi q̄ pus in illo determinato loco cōputruit: deinde currūt iudicia vehemē tie ꝛ interpolatiōis p̄m gradationē putrefactiōis p̄c. dico iudicia vehemētie. s. caloris ꝛ accūtiū ꝓpter extēsione pu/trefactiōis ad alias ptes. Et dico. iudicia interpolationis. i. getis ꝓpincinerationē p̄c ptis in q̄ incipit ꝛ fiūt vehemētia ꝛ interpolatio p̄dicte p̄m gradationē putrefactiōis p̄me. s. in addēdo ꝛ spgendo: ꝛ ēt in incinerādo: ꝛ sunt ei mot⁹ p̄m eā. s. tm̄. ꝛ sup. nō est ꝓcedēs in toto humore. Et pōt. v̄. g. putredo cole incipe in diuersis coꝛporis ptib⁹: in qb⁹ illa colera erit apta putrefieri ꝛ putrefaciet siue illa q̄ putrefiet in vna pte sit ꝓtinua alteri⁹ q̄ putrefiet in alia pte siue non. Et poterit vnaquecz febrē facere diuersam ꝛ in diuerso tpe se oñdentē a febre alterius. nō eni dixit Aui. elongat⁹ qn ac cidat putredo cui fit dñium aliq̄ incipiēs. s. in pte māe q̄ in vno loco putruit p q̄ pōt spgi ad ptē illā ꝓtinuā ꝛ dare iudicia vehemētie ꝛ interpolationis p̄m gradationē siue pu trefactionis: ꝛ sic facere vnā febrē ꝓtinuā. Et cui putredini nō sit dñium sequēdi aliud. s. dñium alterius ptis p cōitatē putredinis succedsiue ad aliā deueniētis. imo dix̄ A. aggre/gat⁹ iea vt incipiat ꝛ vt seq̄t fil. i. vt faciat vehemētias ꝛ inter polatiōes i aliq̄ mēsura tpis. sup. Et silr erit in alia putredi ne alterius ptis in alio determinato loco putrescētis: q̄re est gradatio tpis q̄ experiē: qz alia est mēsura vnius putre/dinis: ꝛ alia est mēsura alterius. Inuenit aūt hic alia lra q̄ dicit: q̄re est gradatio tepoꝛis. ꝛ tūc supplēdu est ꝛ exacui/tiōis. Et silr erit. sup. gradatio tepoꝛis ꝛ exacuitiōis in alia pte. ¶Predictaꝝ insup cōponū triplex est modus: aut eniz vna febrium est alteri cōicans vel coincidēs sicut cum due febres aut plēs fil incipiūt fil. s. dicit. Guil. in eadē hoꝛa vl parū postq̄z ꝑma incipit: q̄zuis nō fil finiant⁹ sicut incepe⁹t aut vna febriū est alteri subintrās sicut cū vna supuenit p̄/exīti ante ipsius eradicationē. Aut sicut dicit Guil. cū vna finit ꝛ alia añq̄z bñ finiat⁹ altera incipit manifeste aut vna febriū est alteri vel alijs subalternās sicut cum vna aduenit post eradicationē alteri⁹. Et sicut dicit Guil. postq̄z stetit in qete p tpꝰ. Et tu adde. p̄ñt due febres fil coincidere incipiē tes: ꝛ vna subintrare vel coalternare: ꝛ ecōtra vna incipere altera subintrare ꝛ alia coalternare. Et q̄zuis aliqui hoꝛuz mōꝝ cōponis febriū possint ꝓtinuis febrib⁹ coadaptari ni/hilomin⁹ ad iterpolatas maxie adducūtur. ¶De his dix̄. A. spēs cōponis febriū tres sunt, scilz Intrās coalternans ꝛ coalternata ꝛ ꝓcomitās. itrās est vt ingrediat⁹ vna eaꝝ su/pra alterā. s. p̄a nōdū cessante coalternās est vt ingrediatur supra eradicationē ei⁹: Et cōicās siue ꝓcomitās est vt inci/piat cū ea. Ex cōpone aūt subintrātiū febriū subintratio p̄t multipl̄r variari: ꝛ pōt tali occurrere mō q; ex plurib⁹ inter polatis accidet ꝓtinu⁹ mot⁹ afflictiōis: ꝛ accidet vt appeat vna febris ꝓtinua: nō tñ va: qz ei⁹ mā nō est cōtēta itra va/sa. Dixit. A. q̄zq̄z ꝓtinuat⁹ ꝓpō. s. pliū interpolataꝝ ita vt appeat vna febris ꝓtinua silis q̄ silat⁹ sinocho. i. febri. ve cō tinue de mā intra venas: q̄ō erit: qz coꝛp⁹ nūq̄z remanebit mūdū a fe. sic cū aliqs bz multos poxīmos tertianarios: ꝛ semp añq̄z p̄m⁹ poxīm⁹ recedat alter inuadit talis febri vī p̄a fronte febris ꝓtinua. Et qz sic appet. dixit Aui. tē nō est excusatio reditiōis ad sigiiones. s. alias a ꝓtinuatione ꝛ periodicatiōe: de qb⁹ sigiionib⁹. dixit Aui. est q; si fuerint po^mi breues nō fiet eoꝝ ꝓtinuatio nisi ꝓpter magnam de multitudine nūeri febriū: ex q̄ argues q; in nulla ꝓtinua vnifoꝛmi appet tā crebra poxīmatio q̄z crebra b̄ appet. g. bꝰ nō est ve ꝓtinua exīter: sz appeat. Si vo fuerint interpo/latiōes lōge. i. lōgi po^ui tūc redi ad sigiiones alias: vt dcm̄ est: vel si fuerint interpolationes longe. i. qete inter po^m ꝛ po^m lōge nō est alterius sigiionis nēcitas: qz p b̄ poteris di scernere fallaciā cōtinuitatis. ¶Et dixit Aui. qñ ꝓponit febres diuerse. i. in giie ꝓpinquo sicut emitriteus. i. hic colꝛa cū flātica eradicat⁹ postrema earū prius nō postrema. s. illa q̄ tardi⁹ aduenit patiēti: sz illa q̄ tardius ꝛ magis postere po^at. ꝛ ista est tertiana q̄ re^u flātice dō postrēa: qz posterius po^at. s. dō⁹ in 3^m: ꝛ flātica ō die in die: ꝛ remanet. Dix̄ Aui. cronica pura. s. flātica ꝛ b̄ bz vītatē: siue sint due ꝓtinue: si/ue due interpolate: siue vna ꝓtinua ꝛ vna interpolata: ꝛ cū b̄ vt sint ambe ꝓtinue vel ambe interpolate pure. nā si vna esset nota vt tertiana: ꝛ alia pura vt flātica posset accidere opp^m: ꝛ ēt posset accidere opp^m si ambe essent note vt si flā tica eēt de flāte salso ꝛ colica de colꝛa vitellina. Et ēt bz vīta tē qñ ambe ipse exīstes pure sil incipiūt: ita q; ab ipso p̄mo quo incipit eger febrire icipit hꝛe febrē cōpositā: sed qñ in ꝓcessu fuerit cōpō posset accidere opp^m: vñ febri flātice pu re posset in ꝓcessu cōplicari tertiana tali tpe. qz citi⁹ finie/tur flātica q̄z tertiana. Jteꝝ notāter dixit Aui. si emitriteus .i. flātica ꝛ colica qz in alijs febrib⁹ nō esset illud dcm̄ vez. vñ in cōpone flātice vel melice: vel colice ꝛ melice p̄dcā sīa nō bz vītatē. nō. n. eradicaret ꝓpus postrema eaꝝ. s. melica q̄ tardi⁹ ꝛ magis postere poxīmat q̄z colica ꝛ q̄z flātica. im mo vtplz euenīret opp^m. Et dixit itez Aui. qñqz cū emitri teo q̄ est febris cōposita cōponit⁹ alia febris vt alia flātica vel melica. Et si illa alia fuerit tertiana radicat⁹ ipsa ꝓpus ꝛ pmanet emitriteus tertiana vel alia. si vo illa alia fuerit flā tica vel melica eradicabit ꝓpus q̄ erat cū emitriteo cōplica/ta. ¶Scias. q; q̄zuis oēs modi cōponis febriū supradicti sint pole ꝛ de facto inueniant⁹: tñ dixit Rasis plēs febres cō posite accītes: ꝛ q̄ de facto inueniunt sunt ille q̄ fiūt ex colꝛa ꝛ flāte. Et ponit⁹ ēt ab auctoꝛib⁹ vn⁹ ali⁹ mōus cōpo/nis febriū: sz magis ipoꝛprius q attēdit⁹ p̄m remissum ꝛ in tensuz. vñ dixit Alū. ꝓt vn⁹ modus cōponis dici p̄m magni tudinē ꝛ paruitatē fo:titudinē ꝛ debilitatē: b̄ est vt cāꝝ effi cientiū vna sit foꝛtis alia sit debilis. ¶Dixit Haly. febres cōposite q̄dā hūr nomē puta ipositū: ꝛ q̄dā nō. ꝛ de hūb⁹ nomē iposituꝝ est emitrite⁹: ꝛ dixit. cōposite febris ples sūt māe ꝛ spēs cōponis diuerse p̄m aug^m ꝛ diminutionē. neq; pole ē eaꝝ vniuscuiusliꝰ tractatū ponē segregatū: nō. n. e pole singulas cōplicationes febriū in libris determinare. hoc. n. dixit Zoar. nō pōt in libris determinari p̄m vītatē. qm̄ pōt cōponi febris interpolata ex multo humore cū fe/bre interpolata cū pauco humore ejusdē giis humoris: ꝛ p̄ñt ecōtra. Et p̄ñt eē ambe multi ꝛ ambe pauci. Et pole est cōponi ex pliꝰ vno giie vt interpolatā magnā cū nō inter polata pua. Et pole est esse ambas magnas vel ambas pꝰ uas. Et silr si eēnt plures duab⁹ p̄ñt eē oēs magne. aut oēs parue: aut quedā magne ꝛ quedā parue.

Triplex mod⁹ cō/ponis fe,/briū.

¶Designis. fe. cōpositaꝝ in giie generalissimo. La. ix.

FEbrium cōpositaꝝ cognitiones sūt difficiliores siue sint cōposite ex pri mis giiib⁹: siue ex sbalternis: siue ex spēbus: maxie dixit Jsaac. si ābei vno loco minerā ha/buerint: vt q; ambe sint itra vasa aut ambe ex: ꝛ pcipue si vni⁹ fuerint nāe. ꝛ eodē inceperint tpe. Verūtñ q intēte ꝛ assidue in arte laboꝛauit ꝛ in secretis antiquoꝝ exercitat⁹ fuerit illaꝝ sigñatiōes eū si latebūt: q; si bñ inue stigauerit vniuscuiusq̄z māe sigñatiōes ꝑpias ꝛ eas q̄ plu rime ꝛ q̄ modice ꝓtinguūt noscere poterit. ¶Dix̄ Gal.⁹ de crisi: ꝛ scribit 18° ꝓtiñ. sic. nō est incōueniens medico neq; ignominiosuz: sz neq; nociuū si nō cognoscit moꝛbū cōpo/sitū ex duob⁹ moꝛbis in p̄ ꝛ 2° die: ꝛ in 3° si est cōposit⁹ ex trib⁹. Et subdit. dico tibi viā p quā potes ad hoc de facili puenire. Agnoscas bñ nām simpliciū ꝛ sic de facili cogno/

sces

sces nãm cõpositoꝝ. ait enim. H. ibidẽ. Clauis oĩum febriũ cõpositaꝝ cum apate vel sine est scia simpliciũ. Nec volunt sapientes difficile esse cognoscere febrẽ esse cõpositã: sz ex q bus febrib⁹ sit cõposita. ¶ Et auctores qdẽ nõ curauerunt ponere signa cõpõis effi^{rũ} cũ aliis gñib⁹ febriũ: qz effi^{a} ō bilis é molestie z pauci timoris. vñ cũ aliq̃ aliaꝝ cũ ea cõponit detrahit ad se totũ curatiõis intẽtionẽ effi^{ũ} q̃ signa tiones obũbrant tanq̃z leues a fortib⁹: vt nõ facile dignoscaꝰ effimerã in cõpõnẽ deuenire: qz alteri⁹ febris signatio nes ꝓualent z manifeste sunt. Et scias. q cũ effi^{rũ} ex bubone supuenit putrida z cessant vel obũbrant signiones effimere minu⁹ malũ est: z cũ eius putredine signiationes retinent z apparẽt é maius malũ: qz signiaꝰ nõ solũ mãm i bubone collectã putrefactã esse: sz ẽt antecedẽtẽ mãm q̃ in venis existebat vel alijs viscerib⁹ cõputruisse: ex q̃ putrida fuligo ad cor ꝓueniens febrẽ accendet putridã. Et fortasse õ hac intellexit Ihc. cũ dixit. in affo. Jn bubonib⁹ oẽs febres male exceptis effimeris: sz solis exñtib⁹. ¶ De cõpõne ãt ethice cũ putrida. dixit Aui. hec cõpõ est ex illis q̃ ãbigua sunt. s. cũ cõpõ ethice est cũ cõtinua: nõ tm̃ putrida. Sz cuz ꝓtinua cõposita cũ interpolata vel interpolatis: aut cũ est ethica cõposita cũ plurib⁹ interpolatis sic adinuicẽ coalterantib⁹ q̃ ex eis apparenter fiat vna cõtinua febris. Et cã ambiguitatis: dixit Aui. ẽ: qm̃ medici vidẽt interpolationes z iceptiões rigoris z horripillatiõis z reditionis sudoris si venerit sudores z vidẽt horas pticulares. q̃re extimãt q̃ sint illic febres putredis tm̃ iseparabiles. s. ꝓ inuasionẽ multoꝝ po^{x} vnius post aliũ vt ꝓ hoc iudicẽt iseparabilitatẽ z cõtinuitatẽ: aut q̃ sit cõtinua cõposita cũ interpolata. sup. z sic nõ iudicãt ibi esse ethicã. Dicũt enim in mente sua ethica si hz exacerbationes neq̃z poxismos: sz ista hz ergo nõ est ethica: q̃uis tũ Aui. dixerit. hãc cõpõnẽ esse ambiguã: multi tm̃ in iudicãdo cã esse sepe ꝓrũpunt ante tps z p̃cipue in qbusdã putridis cõtinuis: ad quas sequit corpis extenuatio z apparitio pinguedinis sicut tela natans in vrina: z dicunt ibi esse ethicã cõplicatã cum putrida cũ tm̃ adhuc non sit nisi putrida: sepe ẽt talis ꝓruptio iudicij fit in febre flãtica latica propter similitudinẽ quã hz cum ethica.

De signis itaq̃z cõpõnis ethice cũ putrida: dixit. H. ꝑ° de dif. fe. Cũ cõponit febris ethica cũ aliqua alia febre putredinis difficilius iã cognoscit. Et posuit exẽplũ de quadã femina que patiebat ethicã cũ putrida: sz tm̃ ethica latebat medicos: qz ipsa nõ solũ p diẽ: sz ẽt pnoctẽ exacerbabat. illi aũt medici putabãt exacerbari solũ putridis ꝓuenir: z iõ arguebãt ethicis neq̃z ꝓncipiũ iuasionis neq̃z aug^{m} neq̃z statũ cõuenire: z sic putabant incõuenies esse ethicã cũ putrida cõiungi: sz Ha. scies cõpõnem eaꝝ esse polem z de facto inueniri cognouit eã in ꝑmis diebus. s. trib⁹ vel q̃tuor. cognouit aũt Hal. ibi esse putridã: qz vtraq̃z dictaꝝ inuasionũ. s. q̃ fiebat de die: z q̃ de nocte bz ues ptes poxismi faciebat. Et multotiẽs soluebat manifeste cũ liquore quodã z euaporabili trãspiratiõe: post q̃ corpus tpatũ tangentibus apparebat. sup. z nõ absolute: sed in cõparatione ad id qõ appebat in tpe poxismi. Et ethicã aũt ibi ineesse cognouit. qz cessantib⁹ inuasionibus calitas maior bz arterias remanebat q̃ est signũ ethice: nõ eni ptes arteriarũ refrigerebanꝰ cessante poxismo sicut alie pticule illis circũstantes: ita q̃ q̃tũcũq̃z poxismus cessaret semper locus arteriaꝝ remanebat calꝰ. neq̃z ẽt velocitas z spissitudo a pulsu dimittebanꝰ sine recedebãt: sz sp ẽt post excessum poxismi remanebãt in pulsu pp ethicã remanentẽ. Et hec sunt signa cõpõnis ethice cũ putrida interpolata q̃lis erat putrida illius. sup. z ẽt alia signa ꝓpria ethice tunc remanebãt z apparebãt z febris putrida cũ qua ethica cõplicaꝰ põt esse colica flãtica z melica. ¶ Et dixit Raz. 16°. ꝑti. quotiẽs videris in tertiana q̃rtana z quottidiana corpus minui z liquefieri vltra q̃z cõueniat inspice optime: qm̃ cũ b erit ethica. vñ ingre tunc egestionẽ: qm̃ si fuerit vnctuosa z oleagina ꝓcede tunc ad curationẽ ethice. Et ego vidi ethicã cõpositã cũ q̃rtana. Zoar. aũt addidit q̃ ẽt põt cõponi cũ sanguinea. ¶ Et subdit. põt tũ qs obijcere. qũo põt ethica ꝑmisceri cũ fe. sanguinea. cũ sanguis bẽat de bũiditate z ethica fit calꝰ z ficca. Et silr qũo põt cõmisceri cũ flãtica: cũ flã sit frm̃ z hũidũ. Et subdit. solo huius argumẽti facilis est: qm̃ põt esse cõpõ ficca i vno mẽbro: z in alio eiusdẽ subiecti humida. Et in vno mẽbro corporis põt esse cõplexio calida z in alio frida: z silr in cõpositis adinuicẽ. vñ põt eẽ in vno cõplõ calida z humida z in alio frigida z sicca. Et adhuc difficilius hoc esse põt. s. q̃ in sba vnius mẽbri põt esse caliditas z siccitas z in alio sibi vicino humor flãticus frigid⁹ z hũidus sicut hoc repit^{r} in sba stõi: z matricis: qm̃ inuenimus eaꝝ cõplõnẽ in seipsa calidã z siccã z poccupabit eos flã frigidũ z hũidũ. Et polẽ est eoꝝ cõplõnẽ eẽ frigidã z hũidã z poccupabit eos humor colus. ¶ Dicũt q̃dã cũ ethica cõponit^{r} cũ putrida iterpolata: vt in dcõ exe^{o}. H. cognitio nõ é valde difficilis: eo q̃ aliq̃ remanet in corpore sola ehtica cui⁹ sig^{a} tũc sola manifestanꝰ. ait. n. Hil. Si fuerit ethica cõplicata cũ putrida interpolata sig^{m} ẽ q̃ recedente interpolata remanẽt ꝓtinue sig^{a} ethice: sz q̃n ethica cõponit^{r} cũ putrida ꝓtinua tũc é difficillime cognitiõis pp nõ remanere ethicã aliq̃ tpe solã. Sapiẽs tũ medic⁹ discernet inter eas z cognoscet ipaꝝ cõpõnẽ nõ obstãte ꝓfusione signoꝝ vtriusq̃z: sz subtilr indagãs i dcã ꝓfusione signorũ cognoscet q̃dã esse sig^{a} putride: z q̃dã ethice. vñ arguẽdo ꝓcedet cõplicationẽ esse ethice cũ putrida. ¶ Dicũt q̃dã q̃ max^{e} difficulter cognoscibilis ẽ ethica q̃ cõplicata ẽ cũ putrida q̃ ẽ cũ multa ariditate corpis. sũt. n. q̃dã putride magis aride q̃z aliq̃ spes ethice: z inter has z ethicã nõ bñ discernit^{r} pp supcalefactionẽ ex cibo sensatã cũ ẽt in talib⁹ putridis sit cã ipsius supcalefactionis ex cibo sic̃ in ethica vel paulo min⁹. Est ẽt i eis calitas arteriaꝝ multũ silis calitati earũ in ethica. Dixit Raz. 18°. ꝑti. Est q̃dã spes. fe. q̃ fit in corpib⁹ in q̃rũ venis stõi ẽ calitas supabũdãs q̃re suscepto in eo cibo fe. fit. Sz distinguẽdũ ẽ inter eã: z iter ethicã: nã ethica pseuerat: z illa finẽ hz. ¶ Dixit. Al. sig^{a} cõpõnis ethice cũ fe. putredis sũt remissio calitatis sicce z aride p⁹ fines declõnis z post sudorẽ exuberãtẽ. Alia lra hz. remãsio calitatis. z vtraq̃z é bona. Scõz sig^{m} ẽ additio i arefactionẽ z adubellet extenuationẽ. Et ẽ ista additio plus z min⁹ fz illõ qõ neciũ facit illa fe. cũ ꝺiugit^{r}. ¶ z^{m} sig^{m} ẽ q̃ vnctuositates appent in egõne z vrina. Et dixit ũ ethica magna appet z dubitas an ibi sit putrida: qz eẽ ei⁹ est occultũ: tũc signabit tibi putridã ibi esse coarctatio accñs in po°. nã hmõi coarctatio nõ é in aliq̃ ethica oio. ¶ Dixit Hui. si videris patiẽtẽ extenuatũ: z vrina fuerit aliqñ silis vrine sani hois: cũ q̃dã oleagineitate: z aliqñ fuerit colorata spissa: z nõ inueneris ifirmũ qn sp valeat accũlr z fe. bẽat: z pulsus ei⁹ fuerit subtilis spissus cũ q̃dã mollitie z oi sero i occasu solis sentit i mẽbris z dorso z lacertis mẽbroꝝ suoꝝ frig⁹ aliqõ vl accessionẽ: z cũ b hũerit nauseã z malũ appetitũ: z in oculis z facie q̃sdã inflatiões palidas: z in pedibus silr z vene corpis iã inceperit appere z figure ossiũ vltra debitũ: z cũ b cutis frõtis z tipoꝝ incipit areficri: z cũ b sp post prãdiũ z cõestionẽ caloꝝ febrilis mãifeste augmẽtat^{r} poteris secuꝝ iudicare q̃ b ẽ fe. cõposita ex ethica z flãtica. Et ab b exẽ^{o} oz medicũ diligẽter cognoscẽ ethice cõpõnẽ cũ alijs putridis: qz sic̃ Hui. i dicto exe^{o} posuit sig^{a} flãtice mixta cũ signis ethice: ita z alterius: cuiuscũq̃z fe. putride sig^{a} ꝑmixta erũt. posuit aũt cõplicationẽ flãtice cũ ethica: qz frequẽti⁹ reperit q̃z alterius putride. Ampli⁹ nõ sufficit medico regulr curare volenti scire cõplicationẽ eẽ putride cũ ethica: sz oz spẽz putride z spẽm ethice discernere. Et oz dixit. H. cognoscẽ spẽm putride p sua sig^{a}: z silr spẽm ethice. Et dixit Hili. q̃dã arbitrant^{r} harenas rubeas in fine vrinalis residẽtes: z

In qbus putridis apparẽt signa ethice q̃re distingue.

quãdã ptẽ hũiditatis albe ꝓtinentis in resistentia in pᵃ spẽ ethice apparere: ⁊ in scõa spẽ eas magis infundo relidere ex aduſtione ſanguis ⁊ colere: qõ extimo. dixit ipſe magis apparere in ethica cõplicata q̃z in ſimplici.

¶ De ſignis ſe. putridaꝝ cõpoſitaꝝ in giẽ ſubalterno. C.x.

Compoſitiõis aũt generuꝫ ſubalterꝝ noꝝ ſe. conſideratio nõ habet nisi in giẽ ſe. hũoꝛalis. Et q̃ vt appuit cõpõ huius giẽis ẽ multiplex: oꝫ vniuſcuiuſq̃ ponere ſigna. ꝓmittẽdo huius cõpõnis cognitionẽ eſſe difficile. q̃pp dixit Hal. ꝫ° practice neẽe eſt hãc inꝛueri ſe. diligẽtia diſcretionis ac ẽt ꝓceptionis regulaꝝ artis. Et inde poteritis cognoſcere vtrũ ſe. ex duob⁹ cõpoſita ſit hũoꝛibus vel tribus aut plurib⁹. Et ſi ex duob⁹ vtrum cõꝛpatis ⁊ mixtis. an q̃ q̃z eoꝝ ſẽpatus ſit in coꝛpis ptes ac ẽt vtrũ due ſe. cõpoſite eq̃les virtute ſint aut altera fortioꝛ altera ⁊ magis fallax. ¶ Dixit Zoar: q̃ ꝑ veniendo ad cognitionẽ febriũ cõpoſitarũ ꝑmediteris circa h̃ ⁊ putes eſſe hũoꝛẽ de colera citrina: cuius ſ̃ba ſit ſubtilis ⁊ hũoꝛẽ de colera nigra: cuius ſ̃ba ſit ſubtilis: ⁊ ſil⁹ de ſanguic cuius ſ̃ba ſit ſubtilis: ⁊ ſil⁹ de flãte cuius ſ̃ba ſit ſubtilis. Et cõſidera hũoꝛẽ de ſanguine cuius ſ̃ba ẽ groſſa: ⁊ ſil⁹ alioꝝ humoꝝ quõ ſeparanꝫ abinuicẽ: ⁊ ab ea q̃ cõpoſita ex oibus iſtis ⁊ vtrũ ſeruet ſuã cõpl'onẽ nãlẽ ⁊ ſuũ eſſe ⁊ imaginaberis poſtea quõ cõponunꝫ po^mᵉ interpoſitaꝝ cũ poꝛiſimis nõ interpoſitaꝝ ⁊ eiuſdẽ giẽis ⁊ alteri⁹ giẽis ⁊ quõ ꝑmiſcent⁹ po^mᵉ pui cũ magnis ⁊ interpoſiti cũ nõ interpolatis. Et extimabis quõ cõponiꝫ vna ſe. cũ alia: aut due ſe. aut plures duabus. Et quõ pũt eſſe egritudines cũ febre q̃ ſit accidens: vt ſi ſit in aliquo ſe. hũoꝛalis: aut due ſe. aut plures q̃b⁹ ꝑmiſcentꝫ q̃daꝫ alie ſe. ſeq̃ntes ap̃ata lateris aut pulmonis aut dyafragmatis: qm̃ poꝛiſimi eaꝝ ꝑmiſcentꝫ ⁊ ſubintrant ad inuicẽ ⁊ alter ptingit alterũ. Et ſi huius accẽtia ꝑmiſcentꝫ ⁊ ꝓfundantꝫ: ⁊ fit exinde eaꝝ cognitio difficilis apud illuꝫ q̃ exercet ſe circa eaꝝ indagationẽ apud vo illũ q̃ nõdum exercitatus eſt circa illud nõ poterit: ipſaꝝ noticia puenire. Et pp hoc errãt medici in febꝛi. ſꝫ ſi exercitarent ſe circa noticiã ſimpliciũ ꝑprie: ⁊ poſtea inſpicerent magis cõpoſitaꝫ ⁊ magis ſimplices cõpoſitaꝝ: deide magis cõpoſitas atq̃ ꝑmixtas poſtea magis cõpoſitã cũ cõpoſita alia ⁊ ſuã rõnẽ circa h̃ exercitarẽt. ⁊ poſtea accederẽt ad indagationẽ egritudinũ: eſſet itaq̃ hoc totum ſibi valde facile.

Incipiam aũt. a ſigiiationibus feb. ꝓtinuarum cõpoſitaꝝ diuerſoꝝ generuꝫ. vbi añ omnis notandũ eſt q̃ Iſaac dixit. q̃ vbi ẽ cõpõ feb. ſanguinis cum alijs impoſſibile eſt q̃ ſanguinis ſignificatio cũ alijs q̃ppareat. i. q̃ aliorum ſignificationes ſimul cum ſignificationibus ſanguinis appeant: tiõ q: ipſe maioꝛ ẽ ⁊ abũdantioꝛ in toto coꝛpe q̃z alij hũoꝛes: q̃ ſi putrefiat ⁊ fe. gñet oẽs opit alias q̃ cũ ipſa mixte ſunt: ⁊ hꝫ ocñ hoc ſm Iſaac vitatem qñ alij hũoꝛes nõ abundarẽt vtualiter: lꝫ nõ q̃titatiue ſuꝛpra ſanguinẽ. nã tunc ſupabundãtis hũoꝛis ſig^a manifeſta bunt magis. ¶ Dixit Hili. de cõpoſitis febꝛi. cõtinuis: licꝫ plures ſint ſpẽs nõ hẽmus nisi pauca noia. ſm. n. q̃ cõueniunt ad ſe. cãndã ſanguis ⁊ colã hẽmus hanc appellationẽ cauſon ſinochus vel ſinochides vincente colã in cõpõne: ⁊ ſi vincit ſanguis vocaꝫ ſinochus cauſonides. ⁊ ſi eq̃liter doñaꝫ. dixit Hoꝛ. vocaꝫ ſinochus cauſon. Sunt aũt mꝫ ta alia gña cõmixtionũ intra vaſa: vt cõmixtio vnius hũoꝛis nãlis vel innãlis cũ alio nãli vel innãli: q̃rũ noia non hẽmus: ſꝫ medici nõ curãt nisi de famoſis. Et in ſinochide qdẽ appaꝛẽt magis ſigna ſanguinis ⁊ in cauſonide magis ſigna colere. ¶ Dixit Alex. aliq̃ incurrũt febrẽ ſanguineã ex coloꝛe ſupfluitate: cuius hec ſunt ſigna: q: de coloꝛati ⁊ magis nigri ſunt: nã q̃ſ amꝑ. hũoꝛes aſſanꝫ: tunc eis fieri B oꝛ: ⁊ adhuc vꝛia magis incẽſa. ⁊ magis acris ſit ⁊ nigri oꝛ eſſe vꝛ: ⁊ ſtercoꝛa acria ⁊ colica efficianꝫ. Hilib. dixit in cõpõne ſanguinis ⁊ colẽ vꝛina appet rubea vel ſubrubea ⁊ nõ eq̃liter ꝑ totũ ſpiſſa ⁊ ꝓturbata. ⁊ ſi ad ſpiſſitudinẽ magis acceſſerit ſinochidẽ ſigñat ⁊ ſi plus calitatẽ cauſonidẽ. Et dixit Platearius in ſinochide vꝛina rubicũda vel ſubꝛubicunda ⁊ mediocriter ſpiſſa: in cauſonide vo rubicunda vel ſubꝛubicunda ⁊ mediocriter tenuis. Et ſubdit Hil. ſitis adeſt cũ lingue aſpitate ⁊ incẽdiũ maximũ pulſus magnus velox ⁊ freq̃ns ⁊ dolor capitis. Et h̃ oia intenſioꝛa ſunt in cauſone: verũtñ in cauſone magis hꝫ matutinale q̃tẽ: nõ tñ plenã: q̃ſ ſit ꝑ oigõnẽ cõpletã triplicẽ in mẽbris: ⁊ ꝑ maioꝛẽ aeris frigiditatẽ. Aliaꝝ aũt ꝓtinuaꝝ cõpoſitaꝝ nõ bñtur noia nꝫ ſig^a ab auctoꝛib⁹ poſita ſiue ſint eiuſdẽ giẽis ſiue diuerſi. Dixit tñ. A. q̃ ſi cõponanꝫ due ꝓtinue non erit rigoꝛ oĩo. Et Hal. dixit. h̃ feb. nõ hꝫ rigoꝛẽ neq̃ tremoꝛem.

De cõpoſitione aũt ſe. cõtinue cũ interpolata. Dixit Hal. ſi ſe. ꝓtinue cõponãtur cũ pꝛiodicis intelligunꝫ pꝛiodice ex rigoꝛe quẽ bñt i tpe acceſſionis. Et ꝓtinue intelligunꝫ ex ſtabilitate ipſaꝝ. Et Aui. dixit. cũ videris ſe. cõcluſaꝫ: ⁊ ẽ in ea rigoꝛ ⁊ nõ ſudat ꝛꝫ fortaſſe accidat in rigoꝛib⁹ plurib⁹ ſudoꝛ vnus: tunc iudica cõpõnẽ. ſ. ex ꝓtinua ⁊ interpolata: nã rigoꝛ ſigñat mãm extra venas ⁊ ſe. interpolatã cũ illa ꝓtinua cõpoſitã. Et no tanter dixit: ⁊ cũ rigoꝛe nõ eſt ſudoꝛ ſeq̃ns poſt rigoꝛẽ: vt excludat rigoꝛẽ creticũ: de quo loquiꝫ Ꝑpoc. in affo. a cauſone habito rigoꝛe ſupueniẽte ſolo fit. Nã talis rigoꝛ non ſigñt ſe. cõpoſitã eſſe: ſi tñ ad plures rigoꝛes ſequaꝫ ſudoꝛ vnus ſigñat talis rigoꝛ cõpõnẽ. ſ. ſe. diuerſaꝝ mãeꝝ: q̃rum vna eſt apta expelli ꝑ ſudoꝛẽ ⁊ alia nõ. Et ſubdit. cũ videris in cõcluſa. i. cõtinua ſupfluitatẽ in frigoꝛe extremitatũ ⁊ rigoꝛe ⁊ intẽſionẽ frigoꝛis ⁊ rigoꝛis vel ſupfluitatẽ in plꝛitate ⁊ durabilitate frigoꝛis ⁊ rigoꝛis: tunc ẽt iudica cõpõnẽ: q: tale frigus vel talis rigoꝛ ſequiꝫ ad interpolatã. Et parũ de ambob⁹. ſ. frigoꝛe ⁊ rigoꝛe. ſ. in intẽſione ⁊ durabilitate ẽ in cõcluſa: q:. vt. ſ. ꝑpriũ ꝓtinuaꝝ ẽ nõ horꝛere vel fortaſſe. dixit ſupfluitatẽ in frigoꝛe ⁊ rigoꝛe: q: parũ ex ea ẽ in cõcluſa. ſ. in ꝓpꝛia exacerbatiõis q̃ accidit in ꝓtinua fotaſſe ꝑ ſenſum: ꝛꝫ obtuſum venarũ vel ꝑ cõiacionẽ alicui⁹ vapoꝛis acuti ad mẽbra ſenſibilia ⁊ ꝑprie in colica ꝓtinua. Et dixit. A. qñq̃z ſigñat cõpõnẽ ſe. reditio hoꝛꝛoꝛis p⁹ qtẽ ſic accidit in emitriteo alia ſꝛa hꝫ. reditio opil'onis. Nã q̃z uis vt plm reditio opil'onis poſt appitionẽ ptineat ad feb. flãticã: põt tñ qñq̃z ptinere ad febꝛes cõpoſitas. ⁊ marᵏ ex mãebus diuerſis: ⁊ ꝑcipue cũ fuerint cronice. ¶ Et ſcias q̃ cũ cõpõ fuerit eiuſdẽ giẽis: tunc oia ſigª ſigñiantia ſe. illi⁹ hũoꝛis ſimplicẽ erunt intenſioꝛa: eritq̃z iudiciũ iterpolationuꝫ eaꝝ ſicut dicẽt de poꝛiſimis cõpoſitaꝝ interpolatarũ. Si vo fuerint diuerſe giẽ: ⁊ vtraq̃z mã fuerit intra vaſa. dixit Iſaac caret rigoꝛe ⁊ frigoꝛe: ſꝫ ceteras tꝫ ſigñones: ſitq̃ feb. ꝓtinua. Et q̃uis nõ ſit rigoꝛ nõ tñ ꝓhibẽt ſi fuerit due flãtice ꝓtinue: aut vna flãtica ⁊ alia nõ qn accidat infridatio extremitatũ: ſicut ſupꝛa ca° de flãtica ꝓtinua apparuit. Et aderunt exacerbationes ſm motũ illarum cõtinuarum vñ in colerica ⁊ flãtica ꝑuenient exacerbationes ſm motũ flãtis ⁊ colere. Verũtñ ſicut dixit Aui. accidit tertiane. ſcꝫ cõtinue: vt alleuieꝫ ante alleuiationẽ flãtice. ſ. ab exacerbatione ſua: q: bꝛeuioꝛ eſt: ꝛꝫ nõ recedat ante ipſius reditionẽ ſup. ſed tardius q: flãtica de die in diẽ ⁊ colerica de tertio in ꝫ^m. Et ſicut dictũ eſt de flãtica ⁊ colerica ſic intelligas de flãtica ⁊ melica: ⁊ de colerica ⁊ melica. ¶ De cõpoſitione aũt ꝓtinue cũ interpolata ſui gñis eſt ſciẽdũ q̃ in flatica: vt plꝰ occultatur exacerbatio q̃ in cõtinua debebat euenire ⁊ hoc pp motũ paroxiſmi interpolate qui paroxiſmus ſm plꝰ in uadit in hoꝛa exacerbationis: ⁊ eſt hoc oĩ die. vnde cũ apparuerint ſigna flãtice ꝓtinue: ⁊ cũ hoc omni die inuadit paroxiſmus ſm motus flãtis: ⁊ ſm accũtia talis ſe. iudicãda eſt cõpoſita ex duabus flãticis. vna ꝓtinua ⁊ alia interpolata: q̃uis nulla alia appeat exacerbatio: põt tñ

De ſcõdo. ſcõm ſanguinem cum alijs.

De cõpone ꝓtinue cũ interpolata in ꝑticularia.

lz raro eueniat ꝓtingere q̄ in tali cõpositione vltra motuz paroxismi manifestabit̄ ēt motus exacerbationis: vt cũ cõtingeret diuersis horis moueri mām ꝓtinue: ꝛ mām interpolate: q̄ diuersitas marie cõtingeret qñ predicte fe. essent de diuersis flātib⁹ ita sez vt esset vna vt flātica ꝓtinua pura de flāte nāli. ꝛ alia vt interpolata esset notha de flāte innāli: vel essent ambe nothe: sz de diuersis flātibus innālibus: vt ꝓtinua de flāte dulci: ꝛ interpolata de acetoso vel vitreo: q̄ diuersificant̄ flāta innālia a flāte nāli in hora motus sui: ꝛ diuersificant̄ ēt inter se in dicta hora. Jdeo illud pōt ꝓtingere. ¶ Sz in melica ꝛ colica filis cōpōnis ꝑz plm accidit opositū: q̄ ꝑm plm ꝓtingit q̄ mā faciens interpolatā mouetur in die q̄tis exacerbationis: lz aliq̄n occurrat eā moueri ēt in die motus exacerbationis. ꝛ sic̄ est de melica. Jōq̄z in febre cōpolita ex tertiana ꝓtinua ꝛ tertiana interpolata accidit ꝑm plm: vt vna die stet ꝓtinua cũ sua exacerbatiōe: ꝛ alio die stet ꝓtinua cũ manifesto poxismo: ꝛ melica stet vno die cũ sua exacerbatione ꝛ alio die cũ manifesto paroxismo ꝛ tertia die sine exacerbatione ꝛ paro⁹. Si tñ occurrat vt coincidat interpolata cũ exacerbatiōe: tunc lz occultet ꝑm plm exacerbatio paroxismus reddit̄ fortior ꝛ intēsior q̄z esset: ꝛ ꝑm plm eadē hora occurrerent aliq̄n tñ pñt occurrere in diuersis horis ꝓp diuersitatē māe vt dcm̄ est ō flātica. ¶ Qñ aūt esset cōpō cũ duabus interpolatis: tunc si est flātica accidūt ꝑz plm in eodē die duo poxismi qui ꝑz plm sunt subintrantes. Si vō sit colica tunc accidet ꝑz plz omni die paroxismus: vnus tñ erit fortior altero: ille. s. cui accidit: vt eueniat in die exacerbationis ꝓtinue. Si vō fuerit melica tunc accidet vt vna die stet ꝓtinua cũ sua exacerbatione: ꝛ alijs duob⁹ stet cũ poxismo manifesto. ¶ De cōpone aūt ꝓtinue cũ interpolata alterius gñis est sciendū q̄ ista est illa febris cōposita que vocat̄ emitriteus cui faciunt cōmuniter auctores capitulum speciale.

¶ De emitriteo. Cap. xj.

Jcitur aūt emitriteus. dixit Ga. 2° de dif. fe. nō ꝑm aliquā rōnē cū sit febris cōposita ex tertiana ꝛ flātica. supp. ꝛ ꝑm quos daz ex tertiana ꝛ melica. Et istud nomē significat medietatē esse tertianā nō ostēdēs aliqd de flāte: aut de melia. Sed sic fuit ipositū istud nomē. dixit Hal. sicut de eo q̄ est medius deus ꝛ medius hō ꝛ dr̄ semideus: vel de eo qō est medijs equus ꝛ medius asinus. ꝛ dr̄ semiasinus: sic ēt emitriteus dr̄ ab emi qō ē medius ꝛ triteus qō est tertiana: q̄ eius medietas ē tertiana. Jsaac āt assignās cāz huius nois dixit an fimerina apte pz sensui: ꝛ nō fuit necessitas vt ei nomē iponeret̄: sz tertiana q̄ est in emitriteo est oio occulta: ꝛ ió si noīe careret ipsa penitus negaretur. Alij aūt dicūt q̄ ió denoiat̄ a colera: q̄ colera est ipse humor: qui plus est cā: vt fiat emitrite⁹. Naz si putrefiat intra venas: ꝛ inueniat extra venas flā patū est sufficiens cā sue putrefactionis ꝓp suā caliditatē agētē. Si vō flā putrefiat intra venas: ꝛ colā sit extra pata ipsa est ꝓp sui subtilitatē facile possibilem: ꝛ ꝓp b̄ pata est: vt flā intra venas putrefactū ipsaz putrefaciat. Et b̄ est qō exigit̄ ad esse emitritei. s. q̄ humor intra venas putrefactus sit cā putrefactionis hūoris extra venas exītis. ¶ Sciendū tñ q̄ emitrite⁹ qñq̄z sumit̄ large ꝑ oi fe. cōposita q̄cūq̄z sit illa: ꝛ qñq̄z sumit̄ stricte ꝓ fe. cōposita ex diuersis hūoribus: ita tñ q̄ colera veniat ad cōpōnē eius. Et vt sic emitriteus est fe. cōposita ex fe. colerica ꝛ alia fe. putrida. ¶ Jnuenit̄ tñ eius diuisio fieri multipl̄r ab auctoribus. vno mō ꝑ diuersitate māe ꝛ loci: ꝛ vt sic diuidit̄ in emitriteū ver ꝛ nō ver. siue purū ꝛ certū ꝛ nō pur ꝛ non certū. ¶ Et emitriteus certus ꝛ verus. vt voluit Hal. 2° de dif. fe. est qñ in cōpōne currit fe. flātica ꝓtinua ꝛ tertiana interpolata. Dixit. n. Sera. hec feb. est cōposita ex flāte ꝛ colera qñ putrefit flā intra venas ꝛ colera ex̄. Et hec est illa q̄ noiat̄ emitriteus purus. Et Hal. dixit emitriteus cōponit̄ de fe. ꝓtinua flātica ꝛ tertiana piodica cũ vā sit. Et Jsaac dixit. emitriteus nascit̄ de mā colica ex̄ vasa existente: ꝛ flāte intra vasa. Et subdit. Jpo. in ꝓncipijs epidimiaz emitriteus non dimittit: ꝛ b̄ dixit. q̄ vna suaz māe est intra vasa. ꝛ Aui. dixit. iā ponunt emitriteū purū fe. cōpositā q̄ fit ex tertiana extrinseca. i. piodica: ꝛ flātica intrinseca. i. ꝓtinua. Uez nota q̄ emitriteus ver⁹ nō fit ex q̄cūq̄z flātica ꝓtinua: ꝛ q̄cūq̄z tertiana piodica: sz ex ea vl eis q̄ sunt pure: ita q̄ flātica cōtinua sit pura ꝛ piodica tertiana sit ēt pura: ꝛ nō fit ex illis ipuris nec ex altera earum impura. ¶ Et emitriteus qdē verus diuidit̄ in certissimū: ꝛ nō certissimū. nā dixit Hal. vbi. s. emitritei. s. vī triplex ē modus. nā in quadā est supabūdās colā supra flā: ꝛ in q̄dā est ecōuerso: aut neuter hūoz abundat supra reliquū: sed sunt in roboze pares. Et hec est certissime emitriteus. sup. Et alij duo modi sunt veri: sz nō certissime. ¶ Et Sera. silr̄ dixit. est triū spēz: q̄ aut vincit colā aut flā aut sunt cū eq̄litate. Et Aui. dixit. qñq̄z est mā faciēs fe. flāticā magis dominās. sup. ꝛ qñq̄z sunt in dño eq̄les. Jsta tñ diuisio sic absolute sumpta: ꝛ nō restricta ad nomē certū vel certissimuz sicut fecit Hal. pōt ēt cōpetere ꝛ cōpetit emitriteo nō vero. ¶ Emitriteus ēt certus ꝑz Hal. ibidē it̄ alr̄ diuidit̄. Dixit. n. q̄ est duplex ei modus gñionis vnus ē qñ solū semel accidit poxismos vtriusq̄z fe. silr̄ incurrere iuadēdo: siue illud sit q̄ accidat ille concursus silr̄: q̄ vna ponit: ꝛ alia anticipat. vñ accidit in vna hora silr̄ cōcurrē: siue illud sit q̄ occurrerit qō in ꝑ poxismo simul inuaserunt. Scōs modus gñionis eius est qñ a ꝑn⁹ vsq̄z ad finē egritudinis poxismi: vtriusq̄z vniuersi simul ꝓcurrunt. Et subdit. S. q̄ ꝟ emitritea. s. scōi modi ꝓncipalior est q̄z ꝑ⁹. ¶ Emitriteus vō non ꝟus diuersimode dr̄ a multis. vno nō magis gñaliter. s. qñ cũ feb. colica cōponit̄ alia fe. siue sit flatica siue melica. Jta tñ q̄ semp ambe māe sint ipure ꝛ innāles vel saltē altera earz. ¶ Quidā ēt ponūt i nūo emitriteoz nō vōz fe. cōpositā ex colā pura ꝛ q̄rtana pura. ¶ Alio mō minꝰ gñaliter ꝓ cōpone flātice ꝛ colice nō puraz siue ambe sint ꝓtinue siue ambe interpolate siue vna cōtinua ꝛ alia interpolata: q̄cūq̄z sit illa. ¶ Tertio mō adhuc minus gñaliter siue spāliter ꝓ cōpone colice ꝛ flātice nō puraz. q̄rum vna sit ꝓtinua alia interpolata q̄cūq̄z sit illa. Et sunt q addūt 4ᵐ modū. s. ꝓ cōpōnē colerice ꝓtinue pure ꝛ flātice iterpolate pure. ꝓ his dixit Serap. noiat̄ emitriteus nō pura q̄ accidit eꝛio pure. ꝛ sic tetigit p̄dictū 4ᵐ modū. Et subdit. Cũ aūt sunt ambo humores interius vel exterius febris ꝑm hunc modū gñata non dr̄ emitriteus purus. vt Jpo. dixit. in primo tractatu epidimie. Hal. aūt dixit que vō nō est vā emitritea cōponit̄ aut de tertiana ꝛ flātica ꝓtinua: aut de tertiana piodica ꝛ flātica periodica: ꝛ sic tetigit 2ᵐ modū de predictis. Et qō Hal. vbi. s. dixit. q̄ neq̄z ex duabus cōtinuis colerica ꝛ flātica fit emitriteus: intellexit de vero: non de non vō. Et tangēs Hal. 4ᵐ modū dixit: q̄ talis emitriteus similis veraci. Dix̄ Auer. 3°. colli. manifestior febriū cōpositaz est emitriteus: ꝛ est plurium spērū ꝛ oēs fiunt ex colā ꝛ flāte: sz q̄dā est q̄ est ex colera extra ꝛ flāte intus ꝛ q̄dā est eꝛ. Et q̄dā est que est cōposita ex colā ꝛ flāte aut intus aut extra. Dixit Auic. illā. s. febrē cōpositā ex calica ꝛ flātica que est preter eaz. s. quā dixit verū emitriteū nominat nō purū. Hili. aūt dixit. emitriteus est fe. cōposita ex diuersis hūoribus in nā: quorū vnus putrefit intra vasa alius extra: ita q̄ vnusquisq̄z sufficit ad cāndū febrē per se. ¶ Salernitani ꝛ alij multi ꝑ declaratione dictoz modoz emitritei diuidunt emitriteū in tres spēs. s. in maiorē in mediū ꝛ in minorē. Hanc aūtez diuisionē sumere potuerunt a Hal. pria ad glau. in translatione antiq̄. vbi dixit q̄ emitriteus est media parte hūs declinationis tritei. Et subdit. medius tertiane cōiungit̄. s. cōtinue. maior q̄rtane. s. cōtinue. minor quottidiane. s. ꝓtinue Et vt sic minor emitriteus est ille qui est vltus emitriteus:

De emitriteo nō vero.

Alia diuisio in maiorem mediuz ꝛ minorem.

cuius flatica est ꝓtinua ⁊ tertiana ꝑiodica: ſz maior est qñ q̄rtana est ꝓtinua ⁊ tertiane interpolata. Et medius est qñ tertiana est ꝓtinua ⁊ flatica interpolata. Platearius tñ ⁊ Ferrarius dixerūt: q̄ medius emitriteus est qñ flā putrefit intus: ⁊ colā ex. minor vo qñ ea° colā intus ⁊ flā ex maior vo qñ colā itus ⁊ melā ex. Rogeri⁹ aūt dereliquit istos modos ſm q̄ dixit. H. Passionari⁹ vo maiorē emitriteū dixit. qñ cū tertina ꝓtinua iplicat flatica interpolata. minorē qñ ei cōplicat quartana. mediū vero qñ cum flatica continua cōplicatur tertiana interpolata. Hil. vo dixit. de emitriteo ⁊ modis eius duas esse sectas abinuicē discordātes de mā eoꝝ ⁊ loco mā. Et finalr de sentētijs illaꝝ sectaꝝ: ⁊ rōnibus eaꝝ dixit. Hoc dicimus q̄ auctores de cōpōne emitriteoꝝ nō loquunt nisi gratia exēpli: vt ꝓpsum pueniamus in cognitionē ois spēi cōpōnis fe. nā via stādi sup spēs cōpōnū nō est via quā dicūt dicte secte: ſz potius via quā dix Ga. 2°. de crisi: q̄ ē cū certitudine ⁊ facilitate. tu aūt videre potes ex dictis modos veri emitritei ⁊ nō veri. Filius Mesuai. 18° ꝓti. Dixit emitriteus. ſ. vus fit ex flatica ꝓtinua ⁊ tertiana interpolata: ⁊ oēs alie cōpōnes ex tertiana ⁊ flatica ꝓtinuis ⁊ interpolatis nō sunt ver⁹ emitriteus: q̄uis tñ de dictis modis ⁊ eaꝝ varietate dixerit Aui. q̄ nō est istud de illis de qbus superflua occupatio sit hūda. nā apud valētē ꝓbū medicū de cōpōnū fe. noibus ⁊ varietate dictoꝝ modoꝝ sub varia noiatione ꝓpua aut nulla dz esse cura: nihilominus ne ex vario mō loqndi ⁊ vario mō assignationis ſignoꝝ vniuscuiusq̄ modi possit cadere error. In h̄ tractatu sequar modū Hal. supra positū. ¶ Diuidit ēt emitriteus 2° mō ꝑ varietate inuasionis suoꝝ poriſmoꝝ. nā ali⁹ est cui⁹ poriſmi sunt cōicātes ⁊ incipiunt eadē hora: aut paululū vnus post alū. Ali⁹ ē cuius poriſmi sunt subintrātes: ita q̄ añ eradicationē vni⁹ alter inuadit. Et ali⁹ est cuius poriſmi sūt coalternātes: ita q̄ vnus inuadit post eradicationē alteri⁹. Et h̄ intelligi dz ꝑ die illo in quo ambo eueniūt poriſmi. vñ dixit Hal. 2° de dif. fe. vniuscuiusq̄ q̄ttuor cōplicationū duplex ē dria. ſ. quātū ad euētū duoꝝ. poriſmoꝝ in eadē die. ⁊ silr exacerbationū: q̄ sumit ex h̄ q̄ eadē hora q̄ñq̄ simul sunt obuiantes: ⁊ q̄ñq̄ sunt inuadētes ſz diuersa tpa. Dixit Aui. fit in die vna poriſmus tertiane ⁊ flatice simul: aut ſz semitā cōitatis ⁊ inuentiōis silr aut ſz semitaꝫ coalternationis ⁊ vicinitatis: aut ſm semitā introitus.

Alia diuisio emitritei ex iuasione poriſmoꝝ

Alia diuisio i simplicem ⁊ cōpositus.

¶ Diuidit ⁊ 3° emitriteus in emitriteū simplicē ⁊ cōpositū: ⁊ cū dr emitriteus simplex: nō ió dr q̄ sit vna ⁊ simplex fe. cū ois emitriteus sit cōpositus ex duab⁹ febrib⁹ vl pluribus: ſz dr sic q̄ ꝓter cōpōnez suaz non bz aliā cōpōnem vnā vel plures. Et emitriteus cōpositus dr q̄ vltra primaz suā cōpōnē bz aliā cōpōnē cū alia vna vel pluribus eiusdē gīis vel diuersis: sicut cū accidit emitriteo vo supuenir aliā tertianā vel quottidianā ꝑiodicā vel q̄rtanā: vel cū cōplicā tur cum eo due tertiane aut due quottidiane ꝑiodice aut due q̄rtane. Et silr pōt assignari de cōpōne nō vi emitritei cū alijs febrib⁹. ¶ Et scias q̄ emitrite⁹ verus freq̄ntius cōtingit q̄ñ nō verus. Et nō ver⁹ medius freq̄ntius accidit q̄ñ maior. ipse. n. rarissime ꝓtigit. Et dix Ga. sup ꝑ epidimiaꝝ ⁊ scribit. 18° ꝓti. emitrite⁹ ē prior alijs fe. ⁊ magis inducēs morbos cronicos: vt ptisiz ⁊ silres. Ra. dix. ⁊ hydropesim.

¶ De signis veri emitritei. Cap. xij.

JRit Ga. q̄ñ inuadūt poriſmi emitritei ſz diuersa tpa facile sunt cognoscibiles. sup. ⁊ q̄ñ ſm eādē horā sunt difficiliter cognoscibiles. ¶ Et. A. dixit difficilior ad cognoscēdū ē ꝑ⁹ cōpō. ſ. inuasionis poriſmoꝝ q̄ ē q̄ñ inuadūt ſz semitā cōitatis: deinde ē cōpō 2ª. Et dñt q̄dā. accipiē h̄ 1ª ꝑ 1ª ⁊ 3ª silr q̄ maxime pz: q̄ de 3ª nō fuit loquut⁹: imo accepit hūc sermonē a Hal. 1° de dif. fe. vbi ait Hal. q̄ vniuscuiusq̄ cōpōnis feb. colice cū flatica duplex est dria: q̄ñq̄ gdez eadē hora silr obuiātibus poriſmis: ⁊ q̄ñq̄ ſm diuersa tpa: ⁊ subdit Hal. ſm diuersa q̄dē tpa inuadentes poriſmi facile sunt cognoscibiles. ſ. re⁹ eius cuius poriſmi eadē hora inuadūt. Et. A. fuit sequutus hāc diuisionē in vbis dictis: nā ſi accepisset scōaz cōpōnez distinctā ꝑ tertiā cōpōnē sue diuisionis: tunc nō esset verū vbū eius. nā 2ª ei⁹ cōpō est q̄ñ poriſmi inuadunt ſm semitā coalternationis: ⁊ 3ª ē q̄ñ inuadūt ſm semitā introitus. mō poriſmi inuadētes ſm semitā coalternationis sunt facilioris cognitionis ceteris: q⁹ poriſmi sunt distincti se nō cōfundētes in signis poriſmi aūt inuadentes ſm semitā introit⁹ sunt cōfusi: tñ facilioris cognitionis q̄ poriſmi sūt inuadētes: q⁹ ꝑ aliquo tpe sunt distincti vel saltez minus cōfusi q̄ illi. mō facilitas cognitionis vel difficultas maior ⁊ minor dependet a maiori ⁊ minori cōfusione signoꝝ adinuicē ⁊ nō solū ē h̄ in emitriteo: ſz ēt in oi cōpōne fe. diuersaꝝ māeꝝ. ¶ Dixit Hili. māe mouent tpib⁹ debitis: ⁊ i his cadit ꝓsideratio magna. ſ. ꝑ cognoscēdo q̄ sit mā q̄ mouet. ¶ Prosequ⁹ Ga. de signis vi emitritei. 2° de dif. fe. dixit. vā emitritea ē cōpō: quā dixit Ipo. p epidimiaꝝ. Dixit. n. Ipo. erāt plurime eoꝝ passiones. i. fe. horride acute cōtinue in totū nō deficientes. Et modus erat q̄ vna erat leuior ⁊ altera exacerbabat: vna. ſ. dies vel vna. ſ. accessio: q⁹ dies exacerbationis flatice soli⁹ erat leuior altera die q̄ est dies accessionis vtriusq̄. Sic igitur ſm Ipo. q̄tuor sunt de rōne emitritei vi. ſ. q̄ sit horrid⁹ q̄ sit acut⁹. q̄ sit ꝓtinuus. ⁊ vna dies sit leuior altera. Et dixit Hal. Ipo. ꝑ horridas feb. nō intellexit simplr q̄ cū horroꝛe inuadunt: q⁹ infinitis febribus hoc ineriſit: q̄ tñ non sunt emitritee vere: ſz intellexit eas qbus ſm plurimā ptē poriſmi: q⁹. ſ. vsq̄ ad statū possederunt horroꝛes nō ꝓtinue exūtes: ſz sepius ⁊ plūbus vicibus reuertentes. Et hoc ſm alterā diē: illā. ſ. q̄ acutior est in qua coinuadunt simul. ſ. tertiana cū flatica: ⁊ nō ſz aliā diē. Per febres aūt acutas intellexit Ipo. ſ. piculosas. nā vt. ē. emitriteus piculosus est. vel per acutas intellexit acutas non absolute: ſz conuersiuas: q̄uis ſm quosdā verus emitriteus repiat acutus absolute qō tñ praꝝ esset inuenire. Dixit. n. Ra. in diuisionibus iste fe. plire sunt ⁊ male. ¶ Et Aui. dixit. q̄ñq̄ extēdit emitriteus longo tpe vsq̄ ad septē mēses: ⁊ supra. qō q̄uis possit vificari aliq̄ de vo emitriteo: maxie tñ ⁊ ſm plīm vificat de nō vero: cuius elōgationis cā est diuersitas multa māe. Et maxime ēt vificat de eo in quo flā abundat sup a colerā. nā talis est longioris spacij. ¶ Et dixit Aui. q̄ñq̄ sit ex emitriteo egritudo acuta. idest q̄ñq̄ emitritea est acuta. Et hoc maxime verificat de vo: q̄uis ēt aliq̄n de nō vero possit verificari: ⁊ maxime de eo in quo colera abundat supra flā: ⁊ cā huius ē multa molestia: quā mā diuersa ex sua malitia infert in nām: vñ necessitat irritari ⁊ moueri ꝑ eaꝫ: expugna quaꝝ accidit illā egritudinē cito terminari. aliqui tñ exponūt hoc vbū. A. q̄ñq̄ sit ex emitriteo egritudo acuta: idest q̄ñq̄ trālit vel pducit ad egritudinē acutā. vt cum pducit ad karabitū. Et intellexit Ipo. ꝑ febres cōtinuas in totū nō deficiētes nō ꝓtinuitatē febris mendosam ⁊ ipropriā quā aliq̄n plures interpolate simul cōposite faciunt: vt in ꝑcedētibus patuit: ſz ꝓtinuā verā ⁊ ꝓpriā: q⁹ semp opz alterā eaꝝ esse ꝓtinuā ex mā intra venas ꝓtēta. vt dcm̄ est. Ex hac. n. cōpositione. dixit. A. corpus nō mundificat integre. ¶ Quia aūt dixerat Hal. vnā diē esse acutioꝛē alia: ⁊ hec acutior dies ſm plīm est prīa dies. q⁹ ſm plīm accidit q̄ in prīa die simul ambe inuadunt. Et postea fit iste ꝓcessus ꝑ numerū iparē in 3° 5° 7° ⁊ 9°: ⁊ sic deinceps. ne ergo q⁹ crederet hoc semp esse ver. Dixit Hal. cōtingit q̄ñq̄ ſz ꝑ mā diē inuadere flaticam solam: ⁊ in scōa vtraſq̄. Dix. A. fortasse antecedēs ad putredinē est colera ⁊ fortasse venīet simul ⁊ sup. ⁊ ꝓp hāc diuersitatē cōtingit aliq̄n fortioꝛē motū fieri in die pari q̄z in ipari: vt q̄ñ sicut dixit Hal. accidit in prīa die flatica sola: ⁊ in seq̄nti die venit tertiana cū flatica: ⁊ q̄ñq̄ cōtingit fortioꝛē motū fieri in die impari: vt q̄ñ

Quattuor sunt de rōne emitritei.

ambe in pria die inuadunt. vel qñ in pria die accidit tertia na: z postea in sequenti incipit flatica. naz vt dixit Hal. qñ vnus hũoꝝ vt flã de die in die mouet: z alter: vt colera de 3° in 3m: tunc accidit vt in vna dieꝝ duos habeat poxismos vnũ in alia. Et est hoc verũ si nõ coincidãt illi duo poxismi simul inuadere ꝑm eandẽ horã nã coincidentibus sic eis nõ duo: sz vnus esset paroxismus ꝓfusus certã spẽz nõ seruãs Dixit Raſ. in diuisionibus. In die vno erit acuta febris pp vehementiã inflãmationis: z in alio erit pigra sepulta debilis caliditatis ꝓlixe eleuationis: que non fortitã calefit nisi cum labore vt in die flatice solius. ¶ Dixit Jsaac: fit in die tertiane significatio cõmixta z molestatio febris valida q̃ de duabus est febribus ꝯijs. Jn die aũt anfimerine si qua apparent simplicia: z aperta z molestiora leuiora z meliora qz vnius febris est qũocũqz tñ accidat q̃ fortiora fit prima dies vel scda. Dixit Aui. ordo processus eius est q̃ tertius dies simulat̃ pria: z quartus scõ: z quintus 3°: z sext9 4°: z sic deinceps. ¶ Adhuc aũt in spãli magis ꝓsequẽs. Ha. signa emitritei veri: dixit vbi. s. Jn vera z certissima emitritea ꝫ accidunt signa imissio quidem cũ horroze fit: z est hic horror medius rigoris z circũinfrigidationis: quoꝝ. s. hic rigor tertiane: hic vero scz circũinfrigidatio flatice coexistebat. Jn aug^to vero: qz augmentatio pp tertianã erat facile calefactibilis: z ad statum ꝓperans z pp flaticã tarda accidit: vt aug^m detineatur. s. tardet z incidatur. i. interrũpatur z est quedã pugna sinthomatũ: nã qñq̃ calor tertiane fortius operans ad cutem defert humores vñ calefit laborãs z qñq̃ detinet̃ interius reuelante eius motũ ad intra flãti copigro z difficile mobili ac frigido z tardo nãliter humore. Hic ergo accidit vt post calefactionẽ dominante humore frigido rursus contritiones fiant z horrores z circũinfrigidationes extremorũ z cutis: vt videat̃ rursus inuadere ali9 paroxismus: lz nõ sit alius poxismus: z deinde si calor dominabit̃ repente simul calefiunt: z ꝓpe statum venire videtur: z post q̃z visi sunt appropinquare statui paulopost dominante iteꝝ hũore flatico ꝯbuntur rursus z infrigidãtur z horrent. Et hoc non cessat fieri in eis donec ad statũ puenant. ¶ Dixit Joãnitius in cõmẽto epidimiaꝝ: z scribit 8°. oti. Jn die in quo emitriteus fortificatur horripilatio in ꝑn^o durabit ꝓlongum tp̃s: z fortitaz q̃ redibit ter vel q̃ter z possibile est q̃ corpus patiat̃ rigores diuersos z breues sepe: z in die qetis erit fe. in eo minor absq̃ rigore z horripilatione: z eius decl'o erit post laborẽ. Et q̃z to magis ꝓlõgatur eius poxismus addit ad acuitatẽ vsq̃ quo pueniat ad finẽ sui status magis. ¶ Dixit. Al. qñq̃ irritat̃ in ea horripilatio ꝑm plm aliquotiens: qz semel aut bis. vt dixit Rasis z ꝫ ppillud qõ accidit de pugna duaꝝ mãeꝝ: aut introitus vnius earum. s. febriũ sup aliam. z fortasse hec iteratio accidit super eam tribus vicibus aut quattuor: z iam calefiũt mẽbra aliqua horripilatione fixa adhuc. ¶ Et. Aui. dixit qñq̃ fiunt ꝑn^m eius: z aug^m vehementioris cõmotiõis: qõ accidit pp reditũ horripilationũ. Et declarans ꝫ subdit ꝫ maxime erit qñ fuerit cõicatio: aut introitus paroxismoꝝ in eadẽz horã: tunc. n. erit horripilationi reditus: qz tunc maxime ẽ inter humores diuersos pugna. q̃si voluerit. A. q̃ non accidit horripilationi reditus qñ paroxismi fuerint coalterantes: z ista ẽt fuit intentio Hal. nam posuit p̃dicta in certissima emitritea: in qua humores pares sunt ꝑm magnitudinẽ. i. virtutẽ: z in qua colerica est deficiens. i. interpolata de humore putrefacto extra venas: z flatica ẽ indeficiens de humore intra venas putrefacto. Et itelligũtur predicta de die acutiori in quo ambo eueniũt poxismi. ¶ Dixit Jsaac Cognoscimus q̃ mã tertiane est extra vasa z mã flatice intra: qz frigiditas solita in anfimerina venire in interpolata non venit nec apparet. rigor aũt tertiane apparet: qz enim emitriteus quotidie accidit cognoscimus eã flaticã hr̃e mãm. Et qz frigore caret z rigorẽ hz cognoscimus ei colericã mãm fore admixtã. ¶ Dixit. H. vbi. s. status in certissima emitritea maturius. i. citius fit ꝑm flãticũ humorẽ. i. q̃z cõueniat flatico humori solo exñti. Citius. n. pueniet emitriteus ad statum q̃z sola flatica: sz fit tardius ꝑm colericũ humorẽ: qz tardius pueniet emitriteus ad statum q̃z colerica sola. Nã colerici humoris velocitatẽ flãticus õtinet. flatici vero pigritiã. z tarditatẽ colericus erigit z velocitat. ¶ Dixit Aui. status est longinquus. nã cũ extimat̃ q̃ corpus iã calefactũ sit: z febris hẽat statum in venis horripilationẽ redeuntẽ: z sup. q̃z to plures redeũt horripilationes tanto status est longinquus magis. Status tñ dixit Aui. huius egritudinis i horis vltibus z pticularibus est ante statũ flatice z velocior statu eius: z tardior statu colice: qñ calitas non expandit̃ nisi cũ labore: z ꝓpe in primis. s. in ꝑn° z aug^to: vel in primis iterationibus horripilationũ vel in primis poxismis principij z aug^ti: qz mã tunc est magis grossa z cruda. Jn ꝓcessu vero non sic. Et subdit. A. fit fortis eius acuitas apud statũ: qz ambe mãe sunt tunc actu calide z fortiter affligunt. Et vsus fuit Aui. ꝫ modo loquẽdi apud statũ: vt indicet q̃ dicta acuitas maxime accidit in ꝑn° status vel forte ẽt in medio eius: in fine vero status non sic qz colica incipit declinare añ flaticã: z sic añ cõplemẽtũ status p̃ cuius decl'onẽ remittit̃ eius acuitas: nõ tñ remittit̃ tñ quin sit maior q̃z solius flatice. ꝓpe enim finẽ status nõ detinet̃ humor colericus a flatico sicut ante statũ: cũ viscositas flatis sit subtiliata: z eius friditas remissa p ipsius totalẽ calefactionẽ. ¶ Et subdit iteꝝ Aui. similiter fit eius decl'o longa per illud qõ accidit de stationibus quas efficit reluctatio vnius mãe supra alterã q̃ qdẽ paꝝ tepescit cũ sudore. s. in dicto poxismo cõfuso: sudatur. n. minus q̃z in sola colica: z plus q̃z in sola flatica. Et pñt predicta ẽt verificari de tpibus vltibus: z maxime longitudo eoꝝ. Quocũqz. n. dixit. A. sit cõpositio colere z flatis. s. siue equaliter siue ineq̃liter mã flatice ponit paroxismos tertiane longiores z tardioris crisis: z mã colice ponit poxismos flatice eꝫio. ¶ Et scias q̃ q̃z uis in flatica sola: vt suo capº patuit accidunt in augmento stationes z reditus circũinfrigidationis: nõ tñ fic apparẽter sicut in emitriteo nec in flatica sola nõ tñ nec totiens apparet nec sic manifeste: z maxime expansio caloris ad extra: cũ non sit in ea pugna humorũ sicut in ista. ¶ Et pz ex dictis q̃ ꝑn^m z augmentũ illius paroxismi cõfusi. s. tertiane z flatice ꝓcedunt simul pueniendo ad statũ sz in statu nõ simul ꝑdurant. imo nec in decl'one: qz colica incipit declinare prius q̃z flatica: z citius ẽt declinat z remouet̃. ¶ Apparet ẽt ex dictis dria q̃ est inter emitriteũ: z fe. cõpositã ex colꝛa z flate pmixtiõis cõpositione qz lz in eius ꝑn° accidit horror non tñ accidit pluries vt in emitriteo: qz vtraq̃z mã sic cõposita informat̃ vna z eadẽ caliditate: z vna eadẽq̃z frigiditate: z vnũ z idẽ est tp̃s horroris vtriusq̃z: z silr calefactionis. ¶ Dixit. A. magis ꝓpriũ signoꝝ: z ꝑmũ emitritei est vt fit spatiũ hui9 feb. in vno dierũ. s. in illo in quo ambo fiunt poxismi longius spatio tertiane. s. pure: z sit magis qeta. s. ab accñtib9 colꝛ pure de siti z inflãtione z alijs suo capº dictis: z sit in die alio. s. flatice solius leuioris poxismi. s. qz solum accidit exacerbatio flatice: z sit paucoꝝ accñtiũ. s. per reᵐ ad diem aliũ. Est aũt hoc sigᵐ primũ: z magis ꝓpriũ: qz sumptũ est a nã mãeꝝ: q̃z uis aũt sit magis ꝓpriũ: nõ tñ est sufficiẽs ad iudicãdũ febrẽ cõpositã esse verã emitriteã pp cãs diuersaꝝ cõpõnũ febriũ in qb9 sil'e huic posset euenire: sicut cũ cõponit̃ tertiana notha cũ tertiana pura miti de mã pauca. nã in hac cõpõne fieret in die vno. s. po^m tertiane nothe spatiũ longius: z accñtia ingetiora z in alio die. s. tertiane putrefiet poxisin9 breuioꝝ z paucoꝝ accñtiũ pp mitritatẽ z pauc itatẽ mãe istius po^mi. Et iõ bñ dixit Aui. cũ p̃dicto signo ad iudicãdũ veꝝ emitriteũ nẽcia fore sig^a cõparia. s. sil'cũ eo figũantia. febrẽ illã eẽ õ materijs diuersi gñis vt colꝛa z flã.

Emitriteus citius pueuit ad statũ q̃z sola flatica.

Signũ ꝓ priũ. z ꝑmus emitritei.

Et ista signa cõparia. dixit Raſ. in diuisionibus sunt pmixta ex signis tertianę: z signis febris faciẽtis po'm oi die quo rũ multa talia accipere poteris ex dictis in caplis eorum.

Pulsus. ¶ Particulariter tñ Aui. dixit. q pulsus i emitriteo fit minoris magnitudinis z velocitatis z frequẽtius q̃z pulsus tertiane pure: z eꝫ: q; fit minoris tarditatis puitatis z raritatis q̃z i flãtica. ¶ Et uria i emitriteo. dixit. A. é tardioris digõnis. ſ. q̃z in colica pura. ſup. z cũ hoc eſt remiſſioris coloris z groſſioris ſbe z pũs z groſſioris ſedimis. z dixit q vomitus eſt pmixtus ex colera z flãte. z ſilr egõ. Et ꝟz hãc rõnẽ oia alia ſig'pticipãt ꝑm qd modũ colę: z ꝟz qd modũ flãtis. ¶ Dixit Raſ. in diuiſiõib⁹ inflat cũ hac fe. facies z corrũpunt viſcera z debilitant z infridant ſtõach⁹ z epar z hoc max' in ꝓceſſu. Jóq; dixit. A. q emitriteus qñq; pducit ad egritudines erroneas difficiles. ſup. ſic ad ydropẽ in q̃ error eſt in digõne. ¶ Et dixit Aui. qñq; ſigñat ſup emitriteo ex ꝓſuetudine mar' in regie corporis ſic ſi multiplicetur in corpe pp aliquã cãm vel nãlẽ vt cõplõnẽ etatẽ vel nõ nãlẽ vt aerẽ regionẽ z reliquũ regimẽ diete colę z putredo eius. i. aptitudo ad putrefactionẽ: deide vtat delicijs. z dimittat exercitia: z vtat cibis gñantibus flã vel eꝫ multipliceť pp aliquã cãꝫ flãꝫ z putredo eius. ¶ Dixit. A. ſigñat ex etate: vt ſi fecerit nẽciũ etas illud. ſ. vt multiplicet colą z flã vt ſi fiat adoleſcẽs poſt pueritiã z dñiuꝫ hũiditatis flãtice in pueritia pp guloſitatẽ multiplicate: tũc. n. ſi fe. fiat ſuſpicandũ eſt eã eſſe emitriteã ex flãte multiplicato in pueritia z colą gñata in ꝑn⁹ adoleſcẽtie. Aut ſi fiat ſener poſt iuuentutẽ z acuitatẽ cõpl'onis. Si. n. fe. accidat in ꝑn⁹ ſenectutis ſuſpicãdũ eſt ipſaꝫ eſſe emitriteã pp colerã multiplicatã in iuuẽtute z flãtũ gñatũ in ꝑn⁹ ſenectutis. ¶ Ex dictis apparet in qb⁹ corporibus: z qb⁹ etatibus emitriteus magis z frequẽtius accidat verus z notat Gen. q pp dictaꝫ cãs emitriteus freq̃ntius reperiť in mercatoribus q regeſcunt diuti⁹ a laboribus eor. z ſilr in clericis ꝓlatis z diuitibus q poſteris diebus: ideſt in ꝑn ſenectutis p multos ꝓcedẽtes labores pueniũt ad otiũ z regimẽ pingue. ¶ Haly. ſup radcã ſigna cõprehẽdẽs dixit. emitriteus ver⁹ ſigñationes hꝫ q̃tuor. Una q; eſt ꝯtinua pp flãticã q̃ eſt cõtinua. 2ª: q; hꝫ interpolationẽ quotidie. vna. n. die leuior z facilior accidit: altera vo durior z moleſtior. Et facilitas ei⁹ ẽ pp flãticã oi die iuuãtẽ: q̃ nõ hꝫ rigorẽ pp malã mãm in vaſis ꝓtẽtã. Et moleſtia eius eſt: q; alia die tertiana venit cũ forti rigore z cũ hoc ẽt mouet flãtica. 3ª ẽ: q; patiť in tpe acceſſionis maximũ rigorẽ: z aliq̃n in vna die bis ter vel q̃ter. Et q̃rta eſt: q; tenere ſuũ eq̃le eſt dũ forte ꝓſimilať forti z debile debili.

Signa qñ vnus hũor ſupra alterũ dñať. **Signa** vo emitritei vi in quo vnus hũor ſupra alterũ dñať ſunt dixit. S. vbi. s. qñ colera dñať ſupra flã fe. fit horridior: z aſſumit qd rigoris z ꝓfeſtim ẽt fit calidior z eſtuoſior z citius ad ſtatũ puenit z quẽdã colere vomitũ z egõné hũiditatẽ. i. ſudorẽ fert: q̃ ſunt ſig' colice feb. flãtice vo ſupabundãt friditates extremor⁹: z pauci ſũt horrores z pulſus cõtritio z plixior eſt fe. z tarde ſupaddit: z nõ ꝓfeſtim z poſt multũ tps ad ſtatũ puenit z nequaq̃ ſiti culoſus z eſtuoſus eſt. Neq; vomit⁹ neq; egõ colerica neq; liquor. i. ſudor. in ea fit. ¶ Dixit hal. qñ cõponiť fe. ò febri. nõ eq̃lib⁹ ſigñatio dñantis pala erit plus z debilioris magis occulta. Unde Jſaac dixit. ſi flãtica fuerit maior ſit fridior febris: z frigus extremitates retinet: z aug'm ac febris acumen venire tardať neq; patiẽs hꝫ acumẽ neq; ſitim: z ſi pp calorẽ hꝫ ſitim pua eſt: z minore moleſtatione vexať. vrinã nõ facit multũ tinctã neq; acutã: neq; patiẽs ſudat niſi pauꝫ: z vomit flã. Q; ſi pars colica fuerit maior ſit rigor fortior z friditas minor z ſitis z incenſio maior pulſus velocior multus ſudor vrina tinctior z acutior z vomit colerã. ¶ Dixit Aui. nõ expectať ſtatio. i. firma cognitio ad iudicandũ de hũore dñante niſi p vincentẽ ex ſigñationib⁹. Si itaq; flã dñať ſunt paroxiſmi longiores z horripilatio minor z coarctatio. i. ſiſtoles in pulſu z hanelitu eſt maior pp multã plenitudinẽ fumor⁹ eijciendor⁹: z pp ie in pulſu: z ſ eſt: q; vapores illi multi eijciẽdi ſunt in arterijs z venis pp flã putridũ eſſe intra venas: z extremitates ſunt velociores ad recipiendũ frigus in principijs: z tardioris mundificationis a ſuo frigore: z ſitis eſt minor z vomitus colere minor z vrina vehementioris albedinis z cruditatis: z ſudor minor z etas pueritie aut ſenectutis: z cõplõ ẽt corporis ſigñant eã: z ꝓſuetudo z q̃ currunt cũ ea. ſ. alie res nãles z nõ nãles q̃ pticularia nominanť. Si. n. dñať colą accidit oppoſitũ ꝓdicto ꝓ. ¶ Dixit hal. ſi cõpoſitio fuerit eq̃lis durus z moleſtus erit intellectus. Si vo vna ſupra alterã dominet in cõpone fit leuior intellectus. q; ſigñatio dñantis aptior erit. Jſaac aũt dixit. ſi mãe fuerint equales in q̃ſtitate .ſ. vtutis eaꝫ ſigñationes eq̃liter fiunt. vt. ſ. ſint rigor⁹ z frigidatio eq̃les z aſcẽſio inter velocẽ z tardã z vomitus mixtus de colera z flãte. ¶ Dixit. A. qñ equanť duo hũores frequentanť ſigñationes: z q; nunc vnius apparent ſigñationes nunc alteri⁹ ex quaꝫ frequẽtatione accidit ſigñatio nes fore mixtas z cõfuſas. Alia lr̃a dicit: freq̃ntanť horripilationes. i. horripilationũ iterationes: z eſt horripilatio pura cõpleta. i. verus horror: vt dixit Hal. nõ. n. dixit. Aui. eſt rigor neq; pueniť ad rigorẽ. i. nõ eſt declinans plus ad rigorẽ. ſup. neq; eſt circũinfrigidatio neq; declinãs ad circũfrigidationẽ. Et dixit: qñ cõplõ eſt manifeſtior. ſ. q̃ emitritea vа accit rigor: ꝏbilior tñ: z rigor accidit qñ mã extra venas exñs eſt colica q̃ cũ ſua punctione eſt cauſa rigoris: z nõ hꝫ ꝓriũ in hoc ex pte flãtis intrinſeci: qõ eſt intra venas nõ extra eſt: tñ rigor debilior: q; lꝫ colą iit extra z flã itus: colera tñ alterationẽ recipit a friditate flãtis: z ẽt a vaporibus flãtis extravenas emiſſis obtũdiť: z hãc alterationem z obtuſionez ẽt recipit colera adhuc intra venas ſtãs flãti ꝓpinqua añq̃ extra venas expellať: z tunc nõ purus cauſat rigorẽ: ſed eũ qui dr̃ horror. ſup. qui eſt magis purus z minus purus ꝑm victoriã colere vel flãtis. z fortaſſe iterať in ea frigus z horripilatio: vt iã dictũ eſt. Et ſubdit Aui. multiplicať in ea caliditas viſcer⁹ z vẽtris cũ frigore extremitatũ. iam enim ſupra dixerat iã calefaciunt mẽbra aliqua horripilatione adhuc fixa: z fit pulſus vehementioris paruitatis z raritatis q̃z in nõ vo: in quo. ſ. ẽt putrefit intus colera: extra vo flã. ¶ Ex ꝓdictis itaq; ꝑz q̃ ſunt ſig' minoris emitritei ꝑm auctores. de quo dixit Rogerius: q ipſe cognoſciť p continuũ calorẽ z lentũ a ꝑn⁹: z ꝓpo'm ꝑm motum quotidianũ in horis flãtis: z per infrigidationes extremor⁹ in ꝑmis horis flãtis: z p tertianũ rigorẽ in qbuſdã ptibus ꝑm rõnẽ colere: z p dolorẽ capitis z grauis ſomni oppreſſionẽ: ſz tñ ſi ꝓprio noie voceť ſtati rñdet: z p hoc differt a litargia: z p clauſurã palpebraꝝ: z p vrinã ſubtuſaz remiſſaz ſpiſſaz z liuentẽ in ſupiori regione. Hili. dixit idẽ z addit q; nã pauſat ſingulis diebus aliquãtulũ per sex horas: z q; interdũ ſupuenit fluxus vẽtris nimius vel vomit⁹ ex quo nõ ſequiť aliq̃ terminatio egritudinis. ¶ Ferrarius aũt ponẽs ſigna minoris emitritei qui apud eũ eſt medius dixit adeſt rigor de 3° in 3m in ꝑn⁹ acceſſionis a 3ª vel ſexta hora diei marc incohãs z ab hac hora uſq; ad ſextã horã 2ª diei eſt in ſummo labore nimis z aliis horis eſt in falſa quiete. vrina eſt ſubrubea vel rubea ſuperius ſpiſſa inferius tenuis: z appoſita manu in ſupficie viridis vel liuida apparet. ſitis eſt nimia lingua arida z aſpera. qñq; ꝓſtipationẽ patiunť qñq; nimium fluxũ per ſeceſſuz vel vomitũ ex quo nullo mõ alleuiať. Et ſubdit. dr̃ in paſſionario q mouet horis. 36. z quieſcit. 12. Q; ſi verus emitriteus cõponať cũ tertiana diodica: tunc oi die accidit paroxiſmus cõfuſus: z eueniunt oi die ſint homata dcã euenire in vo emitriteo in die poriſmi tertiane. Et dicunt qdam q; a ꝑn⁹ vſq; ad 3m vel ad 4m die patiunť frigus cadens p totũ corpus. a 4° aũt die in antea frigus hoc minuiť: ita q; non eſt ibi niſi

Emitriteꝰ ꝯ q̃tuor hꝫ ſignificationes.

Signa minoris emitritei.

quedã frigiditas in extremitatibus manuũ z pedũ z nasi.

¶ De signis emitritei non veri. Cap.xiij.

On veri aũt emitritei signa eius.s. q dẽ medi⁹ in quo colẽ putrefit intra venas:z flã extra sunt.dixit Ga.2° dif.feb. põt hec mixtio ꝓtinuã z horridaz gñare feb.z erit eꝫ ve emitritee.s.ꝓtiua ex colica mã:z horrida ex flãtica:z iõ erit in ea vex frig⁹ vel horror valde õbilis:qz in hoc nõ est pugna sicut in vo emitriteo:z pp hanc cãm nõ erit in eo:sup.duplicatio:z maxᵉ cũ ambo simul dominãtes erunt humores. Hali.dixit hic emitriteus silis est veraci:sz tñ rigor huius febris nõ est fortis.qz est de flãtica fe.quare neqz pungit:neqz acuta é. Et Aui.dixit.non fit in hac rigor neqz magna horripilo:qz colẽ est intus nõ pungens:iõqz nõ fit rigor.magna ẽt horripilatio:idest vã non fit:sz remissa valde.imo fit circũinfridatio tenuis:qz lz flã sit extra venas hñs facere circũinfridationẽ fortẽ: alteraᵗ tñ z obtundiᵗ in hoc a colẽ. Gen.dixit.q cũ ambo poᵐ⁾ simul inuadunt ipsa est ve horrida. Quidã ãt dicũt q in hac horror eueniẽs in poᵐ⁾ mixto nõ est tenẽs vere mediũ: qz mã facies frigus est extra z ponit frigus positiuũ:z mã causans rigorẽ est intus:z nõ expandiᵗ sup mẽbra sensitiua: z pulsus fit maior z velocior z angustia vehemẽtior: qz colẽ est intra venas. ¶ De signis huiꝰ dixit Rogerius cognosciᵗ pcalorẽ ꝓtinuũ facientẽ de 3° in 3ᵐ motũ in horis colere:in primis tñ horis frigescũt extrema. Singulis ãt diebus in horis flãtis frigescũt q̃dã ptes corporis iuxta positionẽ flãtis in corpe.adest dolor capitis sitis amaritudo oris: ligue aspitas vina ruffa z pinguis:aut subruffa distincte liues a media regione supius. ¶ Ferrarius aũt ponẽs sigⁿ huius q ẽ apõ eũ minor.dixit a pn° vsqz ad diẽ 3ᵐ vel 4ᵐ sepissime ptotũ corpus fit frigꝰ quotidianũ.a 4°aũt die in antea minoraᵗ frigus:ita vt nõ sit friditas nisi in extremitatibꝰ manuũ pedũ z nasi. Et hz.18.horas in sũmo labore:z sex i falsa qete. Nã z Passionariꝰ dixit.q mouet horis.18.z gescit sex. Nã colẽ que intra vasa putrefit ꝓtinuo putrefit:flã aũt extra p.12.horas putrefit.z ita hz.12. horas in sũmo labore:sz z flã calorẽ susceptũ p sex alias horas seruat:q̃s horas hz in nõ tã sũmo labore:z in sequẽtibus sex horis affligiᵗ tm̃ de vna mã. Et iõ eas hz in falsa qete:z incipit porissimus ab hora vesptina maxᵗ:z tz i sũmo labore vsqz ad matutinales horas:a matutinis aũt vsqz ad horã prandij z si sint in sũmo labore:nõ tñ in tã sũmo.ab hora prandij vsqz ad vesp̃as sunt in leptoperitijs. China est subruffa vel ruffa vel rubea vel vltra superiꝰ spissa inferiꝰ tenuis: z apposita manu in supficie liuida. In pueris z puellis vsqz ad.13.annos est sub citrina vel citrina z tenuis. pulsus aliquãtulũ est plenus:z velox lingua nigra aliquãtulũ:z q̃ñ limosa sepe fit cũ fluxu ventris z maxᵗ in die currente p 3ᵐ :vt 3° 5° 7°.zc. Et nõ tñ pp hoc liberaᵗ.adest grauedo mẽbrox:z capitis cũ oculox clausione z grauitate palpebrax:ita q nõ loquunᵗ nisi vocenᵗ z grauiter eox mẽbra p̃manᵗ:z p grauedine sunt exũtes put grauiter ꝺormiẽtes in quibus aliq̃n litargia ꝓsueuit euenire precedente mẽtis stupore z oppressione. ¶ Sili.dixit.q medius emitriteus hz.36.horas in sũmo labore:z.12.in falsa qete. Expte enim colẽ putrefacte intra vasa.hz.24.horas,nã regula est q mã putrefacta intra hz tot horas in sũmo labore quot hz mã putrefacta extra in sũmo z non sũmo:sz colera putrefacta extra hz.24.horas in sũmo:z nõ in sũmo.ergo colera putrefacta intra tot habebit in sũmo si nõ impediaᵗ:sz nõ impeditur: imo magis augeᵗ cũ multiplicaᵗ ex sanguine rõne furoris sanguis secũ mixti intra venas:qõ nõ ꝓtingit in flãte rõne flãticitatis.12.aũt alie hore attribuunᵗ flãti exᵗ putrefacto. ¶ Signa aũt nõ veri emitritei in quo colera putrefit intus z mẽbra extra.dixit Isaac.tertina ꝓtinua cũ q̃rtana interpolata b mõ cognosciᵗ.a tertiana rigor ablatus est:cetere eiꝰ signiationes pmanẽt.s.nimia vstio vomitus colere acuitas vrine sitis pulsus fortis z velox:z cita febris accẽsio. De signis aũt quartane oñduntᵉ tremor:z nimia friditas z grauitas z fractura carniũ z ossiuz.pmanent aũt signa tertiane.12.horis:z q̃rtane.24.sine aliox permixtione. H. aũt dixit.sicut dcm̃ est de cõpositione colice cum flãtica.ita intelligendũ est de cõpõne melice cũ altera eax.z intelligenti que dicta sunt de cõpõne colerice cũ flãtica non erit difficile deuenire i cognitionẽ cõpositionũ colerice vel flãtice cũ melica. Jn ista.n.cõpositione exacerbatio accidit tertiane de 3° in 3ᵐ. Et poxissimus accidit q̃rtane de 4° in 4ᵐ: vñ accidit q aliq̃n coincidãt poxissimus q̃rtane z exacerbatio tertiane:z tunc accñtia intenduntᵉ z pmiscentᵉ z confunduntᵉ. ¶ Signa aũt nõ veri emitritei in quo melia putrefit intus z colera extra qui est maior emitriteus. Dixit Passionarius.q mouet horis.60.z gescit.12. Et Rogerius dixit.cognosciᵗ pcalorẽ ꝓtinuũ lz a pn° lentũ facientẽ paroxismũ motũ hñtẽ in 4ᵐ diẽ in horis melie:in primis tñ horis melie sentit tipũ z frigus in extremis circa volaz manuũ z pedũ:z de 3° in 3ᵐ facit rigorẽ in horis colere sm cõpõnẽ materiei:z adest taciturnitas z oppressio palpebrax:z in pn° poxissimi suffocatur vox:z faciei adest terrestreitas:vrina vo qñq̃ est nigra cũ aliquãtula rutiliatiõe in fundo:z aliq̃n vsqz in fundũ liuens:z aliq̃n ex mortificatione est plũbea vel citrina p totũ. Et Platearius dixit calor ẽ vehementior q̃z in alijs emitriteis:z vt breuiter dicaz oia accñtia sunt acutiora:vrina ex adustione mo nigra mo viridis apparet qñq̃z vero discoloratae ex mortificatione.60.horas hz in summo labore .12.in falsa quiete. Ferrarius dixit:q accidit rigor de 4° in 4ᵐ. Sili.aũt dixit.q emitriteus maior.hz.48.horas i sũmo labore.z.12.in falsa quiete:vñ in tribus diebus nõ patsat nisi.12.horis q̃rũ.24.hore attribuunᵗ melie putrefacte intra venas z.12.in rõne perseuerantie caloris intensi:z rõne vtriusqz mãe siccẽ:z pncipaliᵗ:rõne soliditatis mãe melice.solida.n.tarde suscipiunt imutationẽ z tarde dimittunt Et dixit.quies nõ vera dꝰ esse in emitriteo cũ cessat paroxismus materie extra putrefacte:z cũ mã vtraqz affligit tunc dꝰ esse labor summus. ¶ Signa emitritei ex tertiana ꝓtinua z flãtica ꝓtinua sunt calor ꝓtinuus z nõ accidit in ea horror:qz cõtinua simplex z ẽt cõposita cũ vna cõtinua de sui nã nõ horret. Et ppea.dixit Gal.nequaqz ex duabus cõtinuis tertiana z flãtica fit emitritea.s.va.nã lz mixtio non faciet febrẽ horridã neqz ẽt faciet hãc febrẽ multas superduplicationes hñtẽ:sicut in vera accidit emitritea: neqz eꝫ liter augentᵉ ꝑdicte due febres ꝓtinue: neqz eꝫlr̃ pueniunt ad statũ imo tertiana citius augeᵗ z ad statũ puenit z silr̃ ẽt citius declinat:qz nõ est inter eas pugna neqz detineᵗ colera a flãte. Exacerbatio tñ de 3° in 3ᵐ est maior:z magis cõfusa sunt signa:z in alijs signis sunt similes emitriteo minori z medio. ¶ Signa vero emitritei ex tertiana ꝓtinua z q̃rtana ꝓtinua sunt silr̃ calor ꝓtinuus sine horrore cũ exacerbatione de 3° in 3ᵐ z de 4° in 4ᵐ. Et cũ accidit vt coincidant exacerbatiões magnificantᵉ in illa die accñtia z ꝓfundunᵗ signa magis. Et sunt alia signa silia signis maioris emitritei. ¶ Signa vo emitritei ex duabus iterpolatis colica.s.z flãtica vel colica z q̃rtana satis nota sunt ex supradictis.nã sigⁿ febris cõposite ex tertiana z quotidiana interpolatis silia sunt emitriteo ex tertiana z quotidiana continuis.nisi qz in ista nõ adest caloris ꝓtinuitas: sz interpolatio manifesta. Et accidit vna die poxissimus flãtice z altera die coincidunt ambox poᵐ⁾. Et est dies illa acutior z ꝓfundox accñtiũ. ¶ Silr̃ z sⁿ febris cõposite ex tertiana z q̃rtana interpolatis silia sunt signis febris cõposite ex tertiana z q̃rtana ꝓtinuis:nisi qz in ista accit horror z ꝓtinuitas caloris nõ adest. Dixit. H. vbi.s. Jn febre cõposita ex tertiana interpolata z quotidiana iterpolata qñ silr̃ coiuadũt poᵐ⁾ z hũores sunt in robore pares poxissimus est silis poᵐ⁾ ve

Signa qñ melia putrefit intra venas z colera extra.

Signa q taz colera q̃z flã putrefiunt intra venas.

Signa qñ taz colera q̃z melia putrefiũt ad itra venas.

Signa qñ mãe oẽs putrescũt extra vẽas

emitritee. nã sic in ꝑn° illius fit horroꝛ ita ⁊ in ꝑn° istius ⁊ sic in illo a ꝑn° vsq; ad statũ fit pugna ⁊ diuersitas in calefactione ⁊ infridatiõe ita in isto: ⁊ sicut ille citi⁹ puenit ad statũ q; poꝛissimus flãtice pure ⁊ tardius q; colica pura: ita ẽt poꝛissimus isti⁹. Et sicut tertiana post statũ citi⁹ declinat q; flãtica: ita ⁊ in ista. uerũtñ in ℔ differũt: qꝛ hec cõpõ pducit febꝛem ẽtẽ ad infrigidationẽ ⁊ illa nõ: rõ ẽ qꝛ in ista cõpõne in 2ª die illa. s. in q; quotidiana ẽ pura poꝛissimus inuadit cũ horꝛore vel rigore. Cũ. n. fit interpolata inuadit ꝑm modũ po'i quotidiane interpolate simplicis: sz in emitriteo vero nõ est sic: cũ in eo quotidiana sit ꝓtinua: differũt ẽt: qꝛ ĩ ista cõpõne pluries fit pugna q; in emitriteo. Et differũt ẽt in hoc qꝛ horꝛoꝛ q euenit in po° cõfuso vere emitritee nõ ẽ ita vere medius inter rigorẽ ⁊ circũinfrigidationẽ sicut in isto ĩmo ille attinet plus rigoꝛi: qꝛ in illo colꝛa ẽ extra venas potẽs plus ad causandũ rigorẽ q; flã intra venas ad cãndum frigiditatẽ: ĩmo frigus qõ est in illo nõ ẽ positiuũ: sz plus attinet reuocationi caloꝛis. Jn ista vo cõpõne plus tz mediũ: qꝛ vterq; hũoꝛ est extra venas sup mẽbꝛa sensibilia pariter expulsus. Quapp sicut colera põt in causando rigorẽ ita flã põt in cãndo infrigidationẽ: ⁊ eo max' cũ frig⁹ in ista inductũ a flãte sit positiuũ. Et qõ. dixit Ha. q; ista febꝛis debilitate deficiens fit est verũ de nã ipsius febꝛis aut plz sic repit': põt tñ cõtingere oppositũ lz raro. nã taliter possent adinuicẽ cõponi q; patiens nunq; deueniret ad infrigidationẽ. ¶ Dixit Aui. qñq; est emitriteus de febꝛibus magis interficiẽtibus. Est. n. dixit Ha. in libꝛo de tipo piculoꝛ potioꝛ ⁊ qñq; dixit Aui. pducit ad ethicã ⁊ egritudies cronicas difficiles. Emitriteoꝛ maioꝛ ponit' incurabilis: vñ ait Hili. de tertie spẽi curatiõe nullo mõ intromittimus nos: sz soli deo relinquimus. Medius aũt emitrite⁹ piculosioꝛ est minoꝛi: vñ idẽ ait. si qꝛat' q; re cũ in duob⁹ dieb⁹ tñ gestat nã in falsa qete in medio emitriteo q; tũ in minoꝛi q; re piculosioꝛ ẽ medius minoꝛi. Jn vtroq;. n. qes est. 12. horas. Dicẽdũ est q; in minoꝛi pausat. nã singulis dieb⁹ aliquãtulũ ꝑ ser horas: ⁊ pp talẽ qetẽ fit nã foꝛtioꝛ in minoꝛi. Jn medio vo cũ laboꝛ ꝓtinuet' p die ⁊ mediũ valde debilitat' nã: vnde q; uis aliquãtulũ falsa qes sequat' lógioꝛ tñ paꝛ ꝓficit tã longo laboꝛi ꝓtinuo. Qõ aũt obijcit' p id qõ dicit Cõstan. q; si colera fuerit maioꝛ facilioꝛ ⁊ leuioꝛ fit febꝛis. Si aũt flã vr̃ oñari fit emitriteus molestioꝛ. q; minus molestioꝛ ẽ q; medius. Rñdet' q; molestioꝛ ẽ quo ad digõnẽ mãe: nõ tñ quo ad debilitatẽ vtutis: ⁊ alia est leuioꝛ quo ad mobilitatẽ mãe: nõ aũt quo ad tolerãtiã vtutis vel debilitatẽ. Et dixit Hili. q; to magis vna mã sup alterã abundat tãto plꝰ illã reprimit ⁊ min⁹ piculũ sequit'. q; to vo magis adequantur ꝑm potẽtias tãto min⁹ est piculũ. Et dixit. in medio ⁊ minoꝛi si nimius fluxus p ventrẽ vel secessuz supuenit debili exĩte vtute mortale. Jtẽ via pauca: qꝛ figiiat adustionẽ vel casum vtutis mortale. Jtem pulsus ineq̃lis ⁊ inordinatus ⁊ spũs anxius periculũ imminere ostendit.

¶ De signis febꝛiũ interpolataꝝ cõpositaꝝ. Cap. xiiij.

Spẽs febꝛis nõ est cognoscẽda ex poꝛtismis tñ sz ex accñtibus.

EE cognitione febꝛiũ interpolata rũ eiusdez gñis vel diuersi vt nõ cadat erroꝛ: dixit Ha. ꝓtio de dif. fe. nõ ee tñ cõsideratione apponẽda circa analogiã po°r: sz oz inq̃t spẽm scrutari poꝛissimi. s. p ꝓpꝛia accñtia ⁊ p hãc cognoscẽ. s. spẽz. s. febꝛis ⁊ nõ ex p iodoꝝ analogia. Cñ ait Almã. ꝓtingit duas tertianas hñtẽ quotidie interpolationẽ pati: vñ si hec nõ cognoscat' nisi' per interpolationẽ iudicabit' ee flãtica: cũq; sz eã regimẽ adhibitũ fuerit eger interficiet'. q; pp ex accñtib⁹ ꝓpꝛijs cognoscẽda erit spẽs febꝛis ⁊ nõ ex circuitu ei⁹. ¶ Et Raf. dixit in diuisiõib⁹. modi cõpõnis febꝛis faciũt accidẽ piodos silẽs piodis febꝛis simplicis. quãobrẽ nõ oz vt ꝓfidas in cognoscẽda febre ex piodis eius. imo ꝑm accñtia illi ꝓpꝛia. qñq; ei cuenit ex cõpõne duaꝝ tertianaꝝ poꝛissimus oi die q; apparet poꝛissim⁹ flãtice. Sz cũ vides po'm oi die cũ accñtibus tertiane tunc scias q; ipse sunt due tertiane. Et silr dixit Hal. aliq̃ cõponunt' due qntane ⁊ accipiunt in 3ª die. ⁊ putant esse tertianã. Et Aui. dixit. due tertiane sunt in appitiõe ꝑz poꝛissimos flãtice: ⁊ due qntane faciũt po'm ꝑm apparitionẽ vnius tertiane. ⁊ tres q̃rtane faciunt po'm oi die: ⁊ hoc cum eaꝝ po'm sunt ẽ coalternãtes: ⁊ qñ cõponunt' tres tertiãe ꝑz coalternationẽ erit poꝛissimus in die 3° foꝛtioꝛ: qñ ptinet ei poꝛissim⁹ primi diei ⁊ inceptio po'm tertij. Et silr erit i die. 5. 7. ⁊. 9. ⁊. sic deinceps ⁊ silr ant' in ℔ emitriteo. Quapp dixit Aui. nõ oz q; medic⁹ volens hr̃e noticiã febꝛiũ putridaruz simpliciũ vel cõpositaꝝ occupet' tota occupatione cũ poꝛissimis vt solũ ꝑm piodũ ipsaꝝ iudicet: qꝛ si sic caderet in iudicio suo erroꝛ ⁊ iudicaret esse flãticã duas tertianas ⁊ tres q̃rtanas: ⁊ esse emitriteum tres tertianas: ⁊ esse tertianam duas qntanas: sz oz q; occupet' cũ accñtibus ꝓpꝛijs ⁊ per illa iudicet. ¶ Dixit Hili. ꝺideratio i mõ ⁊ q̃litate afflictionis habẽda ẽ in hoꝛa ei⁹: ⁊ si viderit po'm venire de 3° in 3'm absq; rigore ⁊ punctiõe ⁊ absq; velocitate ⁊ spissitudie pulsus ⁊ aliꝝ accñtib⁹ tertiãe supꝛadictis: sz viderit po'm de 3° in 3'm cũ diuersitate ⁊ raritate pulsus ⁊ vrina discoloꝛata: ⁊ cũ ℔ poꝛissim⁹ nõ festinat ad statũ ⁊ ẽ longioꝛ po° tertianet tunc nõ oz hãc febrẽ iudicare tertianã: sz qntanã cõpositaz duplicẽ ⁊ silr si viderit po'm oi die cũ rigore punctiõe ⁊ moꝛdicatiõe ⁊ nõ cũ frigore puro. sz cũ siti valida ⁊ amaritudie oꝛis ⁊ caumate ⁊ exeũtib⁹ colicis vel sudoꝛe abũdãte ⁊ cuz pulsu veloci ⁊ spisso ⁊ vria tincta colica: ⁊ cũ ℔ poꝛissim⁹ est breuis spatij: ⁊ festinat ad statũ: nõ oz hanc febrẽ iudicare q̃tidianã: sz tertianã cõpositã duplicẽ. ⁊ ꝑz ℔ duo exẽª ꝓcedẽdũ ẽ in oib⁹ aliꝝ. dixit Auer. 4° colli. q; simplices cognouerit febꝛes cõpositas cognoscẽ poterit. Attñ q̃dã sunt dificiliꝛis cognitiõis q; busdã aliꝝ. ¶ Dixit Hal. febꝛes q̃rũ cõpõnes sunt ꝑm vicinitatẽ faciliꝛis sunt intelligẽtie tpe recessiõis sue. Si vo cõpõnes sunt ꝑz cõpõnẽ intellect⁹ durus ẽ ⁊ molest⁹. ꝓpter diuersitatẽ signoꝝ suoꝝ. Et dixit. si ãbe mãe q̃ ambas faciũt febꝛes cõplectant' se ⁊ cõmisceant' accessiões ⁊ recessiões eiusdẽ sunt tpis. Si aũt vnaq; q; mãlo cũ ꝓpꝛiũ hẽat eaꝝ accessiones in duob⁹ tpib⁹ diuerse sunt ⁊ silr recessiões. Dixit Almã. sepe accessionũ ꝑn' vicinant' vt in vna fit horꝛa ⁊ sepe elõgant' q̃pp ordo piodoꝝ ipsaꝝ corrũpit' ⁊ accñtia pmiscent' ita vt nõ cognoscant' nisi ab eo q; cognoscẽdi spẽs simpliciũ noticiã adept⁹ est. ¶ Dixit Hui. qñ po'm sunt cõicãtes vel subitrãtes sunt deteriꝛis cognitiõis: ⁊ qñ sunt coalternãtes faciliꝛis. Qñ cõpõ ẽ ꝑz cõcomitãtiã ⁊ ꝓio die oz medic⁹ cognoscẽ q; febꝛis est cõposita ex eo q; videt accñtia nõ ee vnius mãe simplicis pure: q̃uis cognitio ista certificet' p sequẽtes poꝛismos suos: ⁊ silr si ẽ ꝑz semitã introit⁹. Qñ vo eẽt ꝑz semitã coalternatiõis põt ee sic q; nõ poterit scire ꝓio die vel 2° medic⁹ cõpõnẽ: sz opz expectare 3'm vel 4'm die. ¶ Dixit Ha. 2ª de crisi. Febꝛes pure si hñt poꝛissimos eradicant'. Et si sunt cõcluse ꝓtinue tũc es potẽs eas cognoscẽ in ꝓio die sui aduẽtus. Febꝛes vo alie q̃ eis admiscent' dispõnes ab ipsis diuersificant' ⁊ egrediuntur a termino earũ q̃re fit difficilis cognitio ei⁹ in p ª die sui aduent⁹: ⁊ q̃uis sit difficile nõ est tñ ipole: plures tñ harũ febꝛiũ cognoscunt' in die 1ª aut in die 3ª aut magis vltime in die 4ª aut cognitione certa. Et dixit iterũ nõ est pole vt cognoscat' aliq̃ quatuoꝛ spẽꝝ cõpõnis ꝑz vicinitatẽ colerice cũ flãtica ꝑm pscrutationẽ in die pꝛima. verũtñ non est difficile cognoscere eam in die 2ª: deinde cognitio eius in die 3ª erit plurima ⁊ certioꝛ ⁊ fortasse nõ indiget in cognitione sua die 4ª. Et ait Ha. illi q; videt in die p febrẽ tertianã purã: ⁊ in 2ª die febrẽ videt aliã simile pꝛime nõ est difficile scire q; sunt due tertiane. Et dixit tu potes cognoscere tres q̃rtanas ⁊ discernẽ eas a febre flãtica p testi'm po°r eaꝝ. nã inuasio febꝛis i oi die nõ ẽ signiatio certa firma q; febꝛis fit flãtica: sz ei⁹ signiatio firma ẽ testi'm ei⁹ pres isepabiles ei.

Prognostica.

¶ Et iterũ dixit Gal. ibidẽ pone q̃ febris icipiat & sit cum ea horripilatio & est cũ ℔ diuersi esse in oibus modis. i. in pulsu venaꝝ & in caliditate q̃ est in corpe toto ita vt sit tua estimatio multotiẽs q̃ iã appropinquat stat⁹ ei⁹ & q̃ iaꝫ sit mediata in augmẽto suo: deinde redeat in ipso horripilatio & redeat pulsus minor q̃ fuit & debilior & tardior & vehemẽtis siccitatis & iuenias calitatẽ separi ab extremitatibus & multiplicari in vẽtre & pectore: dico q̃ ista est febris cõposita ex tertiana q̃ sepat & ex faciente porisimũ oi die & est ista cõpõ ꝑm cõmixtionẽ & est modus cõmixtiõis sume cuiuscꝫ eaꝝ cũ sũma alterius. s. febris colice toti⁹ cũ febre flãtica tota. ¶ Et dixit iterꝝ Gal. pone exẽpli gr̃a q̃ p̃a die porisimus inceperit cũ rigore & ꝓcessit & finiuit cũ disponibus & signis febris tertiane. Et in scõa die incepit porism⁹ & ꝓcessit & finiuit cũ signonibus flãtice: ita q̃ ℔ est febris cõposita ex tertiana & quotidiana interpolatis. Si vis scire de esse tertij diei oꝫ vt tu cõuertas ꝓsideratiõnẽ tuam ad horas duoꝝ porisimoꝝ: qm̃ si tu mẽsures q̃ porism⁹ tertiane eueniat in xi⁹. scias q̃ ꝑmus cuiuscꝫ earũ est manifestus & si spaciũ qõ fuerit inter alios duos porismos est lõgius & ꝑm eaꝝ erit manifesti⁹: & si tu mẽsuras q̃ ꝓncipiũ cuiuscũcꝫ eoꝝ sil' sit in hora vna scias q̃ neciuꝫ est q̃ sit porism⁹ ꝓmixt⁹: cui⁹ g̃ bona est discretio ipse videt rẽ q̃si cõmixtã ex ꝓdo colice & ꝓdo flãtice: deinde certificat ei discretio eoꝝ in die q̃rta: ꝫ eẽ ambarũ cognitionũ fuerint in die 2ª apud eruditũ & prudẽtẽ. Et. A. dixit. turpe est medico scienti figiones cuiuscũcꝫ febris. s. simplicis. i. medico debẽti eas scire vt nõ percipiat cõpõnem a ꝑmo die aut. 2°. ¶ Et Gal. qdẽ scõo de dif. feb. posuit diam inter q̃tidianã & duplicẽ tertianã. Et dixit. q̃ febris faciens po^m oi die ꝑm formã q̃tidiane duos po^os files sibi ipsis facit. filant eni q: sunt ab eadẽ mã & ab eadẽ minera putredis. faciẽs vo po^m oi die ꝑm formã duplicis tertiane facit duos po^os dissimiles ꝓpꝓrias cãm: & subdit. faciũt 3^m po^m ꝑ filimũ & 4^m 1° & sic p ordinẽ. ¶ Dixit Hili. duplicẽ tertianã & duas tertianas. dñt medici moderni differre ℔ mõ: qm̃ q̃libꝫ fiũt duo po^mi ℔ eũdẽ tertiũ: & tũc patiẽtes fingul' dieb⁹ tertijs hñt duos porismos: & hanc cõpõm noiant duas tertianas & tũc accidit iterpolatio in die medio sicut in simplici tertiana. Oꝫ vo ꝑm diuersos tertios dies redeũt po^mi oi die & hãc cõpõnẽ noiant duplicẽ tertianã & ꝑm intẽtionẽ cõponunt iterdũ tres tertianes: & si redeũt ꝑm diuersos tertios nũq̃ mũdificat corp⁹a fe. Sicut. dixit Gal. in lib. de crisi. i exẽplo adolescẽtis: qõ tale est. Vidi adolescentẽ. dixit Gal. in quo icepit febris in fine autũni & fuit iceptio ꝑ die circa horã q̃ntã & fuit in ea rigor puus: deinde ipse apud vesꝑas sudauit parũ: deinde ip̃m circa. 7. horã noctis anteq̃ euelleret ab eo febris pfecte icepit inuadere febris alia cũ qua fuit puus rigor postea ipse sudauit parũ die 1°. Deinde ad ip̃m iterꝝ redit febris hora x^a postea sudauit ẽt in nocte sili tudinẽ qua sudauerat prius. deinde in die 3° cepit inuade/re ip̃m circa horã 2^am febris cũ q̃ erat rigor anteq̃ eradicaret febris q̃ fuit añ ipsaꝫ. postq̃ aũt ꝓsideraui. dixit. H. oia testimonia hui⁹ febris patuit mihi q̃ erat cõposita ex tribus febrib⁹: q̃ oẽs erãt tertiane. Et illud est: qm̃ febris que incipit in die ꝑmo hora 5^a. & illa q̃ icipit post ipsam in hora. 7^a. noctis & illa q̃ icipit in hora. 10^a. diei scõe fuit in pulsu venaꝝ & calitate adherẽs ordini febris tertiane: & fuit in eis de signis ꝓpꝓijs tertiane: qm̃ fuit in vnaquaq̃ eaꝝ rigor & sudor: verũm nulla eaꝝ extirpata fuit: qr porisimus febris q̃ erat post ip̃m veniebat anteq̃ euelleret porism⁹ ꝑme: & si tardaret porism⁹ 2^s circiter tres horas vel q̃tuor euelleret febris: ita q̃ eũaret corp⁹ illi⁹ adolescẽtis a febre oio. Declaratũ itaq̃ est mihi ex esse hui⁹ febris in die. 2°. q̃ ipsa erat cõposita ex febrib⁹ q̃ expirant: & q̃ ipse oẽs erãt tertiane. in die aũt 3°. appuit mihi res ex eis quã ante non cognouerã. s. q̃ porisimi eaꝝ antecedebãt: qr porism⁹ in die 3° incipit in hora 2ª nõ in hora 5ª sicut in prima: die deinde ꝓsideraui reliquos porismos & inueni eos oẽs añcedere duab⁹ horis aut tribus: deiñ post porisinuꝫ 7^m recessit ab añcessiõe & cepit postponere: deiñ declaratuꝫ est manifeste tũc illis q extimabãt q̃ febris illi⁹ adolescentis esset emitriteus q̃ maxie errabãt si mãifeste. Et dixit Gal. p̃a febris dictaꝝ triũ q̃ cõsũpta fuit ꝑ⁹ fuit leuior eaꝝ: deide cõsũpta est post eã febris cui⁹ mã in magnitudine seq̃bat prima: deinde postrẽa eaꝝ q̃ ꝓsũpta fuit: fuit illa q̃ erat vehemẽtior.

¶ Predicta H. sumẽs Aui. dixit. q̃ tertiane due vel tres cõpõite ꝑm coalternationẽ si fuerint pure qñq̃ accidit vt festinẽt po^mi eaꝝ ad cõtẽtã vt destruat debilior eaꝝ ꝑius & ℔ est: qr est de mã paucior. Et ℔ nõ solũ est verꝝ in cõpositi ꝑm coalternationẽ: ꝫ ẽt ꝑm introitũ vel cõcomitãtiã. Notãter aũt addit Aui. si sunt pure: qr si altera eaꝝ eẽt notha nõ verificaret illud: posset. n. notha est debilior q̃ tñ diuti⁹ pmaneret. imo vera q̃ apperet fortior citi⁹ recederet. In eo aũt q̃ dixit Aui. festinãt po^mi ad ꝓtẽtã. repit triplex littera vna dicit cõtẽtã & exponit dupl'r. Uno mõ cõtẽtã. i. habitã & possessaꝫ a corpe & intelligit p ℔ febrẽ debiliorẽ. febris. n. debil' habet a corpe sicut fortis hꝫ corp⁹ vt appet in affo. a febre habito rẽ. & sic voluit q̃ porisimi debiliores festinẽt. i. anticipẽt cui⁹ cã nõ erit paucitas mãe: ꝫ ipsi⁹ subtilitas & exacuitio. Et q̃uis anticipet põt cũ sua anticipatiõe declinare & sic citius resolui. alio° vt p cõtẽtã intellexerit febrẽ p̃cedẽtẽ & sic est sensus po^mi. s. tertiane sequentis festinãt ad cõtẽtã. i. ad p̃cedẽtẽ cui rñdet vt porism⁹ tertie diei ad po^m primi diei: & porismus quarti ad po^m scõi. Et cũ ℔ ẽt stat q̃ debilior ꝑius resoluat. Alia lr̃a est Gerardi. extra. & dicit cõtẽtiuã. & vult q̃ po^mi fortiores festinant. i. anticipãt: ꝫ po^mi debiliores postponũt & p ꝓns est in declinatiõe & sic citius resoluit. Alia lr̃a dicit q̃ cõtẽptã. i. spẽtã & neglectã & p hãc intellexit debiliorẽ q̃ spernit re^u fortioris: & p ℔ ẽt illõ idẽ intellexit. ¶ Dixit Hili. si tres tertiane accidut ꝑm eũdẽ 3^m. qõ tñ prarũ est: tũc eadẽ die tres habebit porismos & in die medio accidit iterpolatio sicut dictũ est de duplici tertiana. Sũt q̃ dixit Hilib. signa duplicis tertiane rigor quotidie fact⁹ vel bis in eadẽ die: sed rigor est puus: calor aũt magn⁹ & acut⁹ maxie si duplicetur. Et icipit putrefactio in humoribus colere: & ꝑm diffinitas horas affligẽdi & ꝑm hitũ cõplexionẽ & etatẽ & rigionẽ & tps diuersificat a quotidiana & iterꝝ p vrinã: qr vrina rubea vel rubea tenuis supius min⁹ tenuis vt spissa accñs supius ad nigredinẽ obumbrata & obscura & accũtia eas sequunt q̃ dicta sũt in tertiana. Cũ aũt duplex tertiana cõponit ex vã & notha ꝑm diuersos tertianos singulis diebus redeũt po^mi. Maioraꝫ tñ vnus porismus ad alterꝝ in acumine & plixitate. ¶ Et dixit. due quotidiane de duob⁹ flãtib⁹ extra vasa putrefactis separant a simplicib⁹ p fortiorẽ & diuturniorẽ afflictionẽ & maiorẽ caloris intensionem: & qñq̃ per porismoꝝ ꝓtinuatiõez: & qñq̃ bis tipũ patiunt: & qñq̃ ꝑm coalternatiõez: & qr qñq̃ nulla est qes itẽ p vrine ꝓturbationẽ: qr semp obũbrata est supius sub circulo.

¶ Et dixit cũ cõiungunt due q̃rtane aut erit redit⁹ porismoꝝ ꝑm diuersos q̃rtanos: & tũc duobus diebus cõtinuis erũt po^mi: & in 3° die erit qes aut ꝑm eũdẽ 4^m. & tũc in eo erit duplex porisimus & duob⁹ dieb⁹ medijs erit qes sicut in simplici q̃rtana. Et noiauit p^m modũ duplicẽ q̃rtanã & ꝑm duas q̃rtanas. Si aũt cõponũtur tres q̃rtane & redeũt po^mi ꝑm diuersos q̃rtanos nunq̃ mũdificat corpus a febre nec erit iterpolatio & noiabit ꝓx intẽtiõe triplex q̃rtana. ¶ Pro declone aũt pdcoꝝ & maxime ꝑ cognitiõe veri emitritei Gal. 2°. de dif. fe. adiũxit exẽplũ dicẽs fingamus iuasisse quẽdã circa ꝑmã horã diei porisimũ cũ rigore visopũgere carnẽ. i. pũgitiuo post p̃m vsq̃ ad statũ po^mi hre cognitiões & sig^a tertiãe & õmũ declinatũ cũ võitu colere & suauib⁹ sudoꝛib⁹: & ℔ circa horã nonã ex q̃ spandũ ea no/

Exemplũ positum a Gal. ꝑ cognitione veri emitritei.

bis ꝑm modū colē circa.xj.horā sine febre eē laborantē: ⁊ sic spantibus nobis singam⁹ sudores p̄dcōs esse detētos ⁊ nō ꝓcedere ad totalē resol'onē. Et h̄ vel dēsata cute solū vl' horrēte: cui⁹ dēsitatis vel horroris cā est ꝑn̄ⁱ exacerbatōis febr̄ flātice ꝓtinua c⁹ ꝑn̄ⁱ tūc est. Et possz ēt silī mō accidere poxisimi ꝑn̄ⁱ interpolate flātice. Et supponam⁹: dixit Gal. hinc. i. ab ista cutis dēsitate siue a detētiōe sudoris seq̄ sig⁹ initij ⁊ ascēsiōis ⁊ stat⁹ exacerbatiōis febris flātice ꝓtinue. sic g̃ duplicē cognoscim⁹ eē cām febris isti⁹ laborātis: ⁊ silr duplicē esse spēz febriū mixtā. s. deficiētē cū cōtinua: q̄uis nulla appeat iterpolatio. Nā mānifestū ē q; i dcō laborante appuerūt signa iterpolate tertiane vt rigor ⁊c̄. Et ēt signa flātice ꝓtinue ꝓportiōalis p signa sue exacerbatiōis. ⁊ sb̄dit Gal. si ita est q; colerica iterpolata sit cōposita cū continua flātica ⁊ in ꝑmo die sic eue nisse vt dcm̄ est in 2ª die despandū est iuadere po⁽ⁱ⁾ vnū. i. exacerbatiōe flātice ēt hora 9ª: qr oi die exacerbaᵗ ⁊ silr die 3° hora diei ꝑma sudaᵗ poxisimū tertiane. sup̄. ⁊ ēt eiusdē diei hora 9ª iuadere exacerbatice3 flātice: ⁊ h̄ si febris nō ātic̄ipauerit nec postposuerit. Si vo p̄dicte febres anticipauerint vel tardauerint: tunc in 2ª die exacerbatio flātice nō ꝑm horā nonā: nec poxisim⁹ tertiane in die 3ª nō ꝑm ꝑmā horā diei accipiet: sz ꝑm q; anticipaue rit vel postposuerit: ⁊ ꝑm hāc anticipationē vl' postpositionē silr in ꝓcessu nec in flātica horā nonam neq; in colerica horā ꝑmā spabim⁹: sz tāto ꝓius vel posteri⁹ quāto analogia. i. ꝓportio secūdi ꝓdi in vtraq; febre a p̄ se habuit in anticipatiōe vel postpositione. Et voluit G. in his vbis cēs spēs febriū ꝓdicantiū cōprehēdere. nā: vt. s. patuit q̄daz anticipādo ꝓcedūt q̄dā postponēdo: ⁊ q̄dā eodē tpe inuadēdo: ⁊ pōt ēt ꝓtingere q; vna febriū ꝓpositaꝝ anticipet: ⁊ alia postponat vel q; vna illaꝝ eodē tpe iuadat alia vo anticipet vel postponat. ¶ Post h̄ G. pseqēs in exēplo post declarationē de poxisimis nō subintrātib⁹ nisi modicū ⁊ a fine declarauit q̄n̄ sunt subintrātes manifeste. vt in medio vel circa ip̄m ⁊ dixit. si itaq; nō circa horā nonā: sz circa sextā vel q̄ntā flātica ꝓtinua supinuaserit cū sua exacerbatione deficiētē colericā q̄ ꝑm ꝑmā horā inuaserit adhuc difficilius est cognoscere: qr magis cōfuse ꝓcederēt ip̄aꝝ po⁽ⁱ⁾. Et hec maxi⁽ᵉ⁾ ab illis medicis q̄bus nulla est cura scire siue p̄dicta sit vna febris siue due ⁊ si due nō est eis cura scire q̄ sit alterutra eaꝝ. Dñs. n. cognitionē egritudinis nō ptinere ad sciētiā medicine: sz ad artē magicā: cū tñ ad sciam medicine ptineat: pp q̄ Gal. p̄supposuit quēdam fore iuuenē q; in ꝑma hora diei icepit h̄re po⁽ⁱ⁾ tertiane cū rigore: ⁊ subsequēter cū aliis signis tertiane vsq; in horā sextā: circa quā horā vomit⁹ colericos ⁊ secessus silēs ⁊ puos sudores habuit ⁊ in his sudorib⁹ mox est cōtrit⁹ ⁊ horruit pp po⁽ⁱ⁾ anfimerine q supuenit: in cui⁹ ꝑn⁹ pulsus pu⁹ fact⁹ est ⁊ ieq̄lis ⁊ paꝝ subfumigata est vsq; ad horā. x. q̄ fuerūt signa ꝑnci pij illi⁹. Et ifra hoc tps maxie vsus finē q̄dā breuia. i. pauca ⁊ remissa signa accessiōis. i. augmēti hēbat: ⁊ iō adhuc modicū sufumigabat: sz postea ab xiª hora vsq; ad ārtam horā noctis aug⁽ᵐ⁾ fuit certū ⁊ manifestū ⁊ post ārtā horaz noctis vsq; ad nonā horā noctis in eadē manſione stetit ⁊ fuit status. Ubi vides q; Gal. tātū tps attribuit h̄ ꝑn⁹ āztū augmēto ⁊ āztū statui: ita q; vnicuiq; attribuit horas q̄nq; ⁊ a nona hora noctis. dixit Gal. manifeste appebit declinare vsq; ad ārtā horā scōe diei. Et accipit h̄ declinationē large nō solū p̄o decl'one exacerbatiōis: sz ēt p tpe toti⁹ q̄tis q̄ fuit vsq; ad ꝑn⁽ᵐ⁾ accessiōis in 2ª die. In 4ª itaq; scōe diei hora icipit ꝯbi ifirmus ⁊ accessiōis signa demōstrabantur extremis ptib⁹ fridioris⁹ factis ⁊ pulsu puo. sup̄. cū aliis signis ꝓncipij: ⁊ postea ꝓcessit paulatine augmentādo vsq; ad vesperā nullū horroꝛē vel ineq̄litatē faciēs iterim. s. aliā ab ea q̄ debeᵉ po⁽ᵉ⁾ flātice: deiñ in statu fuit circa ārtā horā noctis ⁊ sensibilr declinare incepit circa sextā. ⁊ in his verbis. G. p̄supposuit hāc scōam exacerbationē anticipasse a ꝑmis duab⁹ horis: ⁊ ꝑm regulā supradictā oportebat silēz anticipationē expectare in 3° die ⁊ in sequētib⁹ ꝓportionaliter: ita vt in tertia die in 2ª hora veniret accessio: sed de tertiana qua hora iuaderet die 3° nō erat manifestū: qr per primū po⁽ᵐ⁾ tñ nō pōt sciri: sz Gal. p̄supposuit in exēplo q; poxisim⁹ tertiane postposuit p vnā horā: ita q; coincidit silr inuadere cū po⁽ᵉ⁾ flātice: ⁊ iō dixit q; in 2ª hora tertij diei poxisim⁹ floruit⁹ venit. floruit. n. pp cōmixtiōez vtriusq; po⁽ᵐ⁾ ⁊ manifestauit se multū sicut flos se multū manifestat. Inuenit. n. alia lr̄a q̄ dicit horridus fuit. s. ⁊ difficilis ⁊ est clara. Et ꝓtinuādo. dixit. G. q; iste poxisimus fuit crescens vsq; in horā q̄ntā: ⁊ tūc iniciauit ad rursus nō q̄dē alius poxism⁹: sz alius horror cū eisdē sinthomatib⁹ q̄ fuerunt in 2ª hora q̄ poxism⁹ inuasit horridus: ⁊ postea creuit vsq; ad octauā horā: ⁊ in ea ēt itez horruit: ita q; habuit plures horores ⁊ plures accessiōes calitatis sic ꝓtingit in vo emitritco q̄n po⁽ᵐ⁾ⁱ tertiane ⁊ flātice coincidūt silr ꝑz ꝑn⁽ᵐ⁾ pp ꝑmixtionē poxisimi tertiane ⁊ poxisimi flātice: sz post octauā horaz ascēdit ad augmētū po⁽ᵉ⁾ vsq; q; in ārta hora noctis fuit, in statu. Qō g̃ aliud est dix̄. G. nisi q; poxisimus p̄dictus sic factus est vera emitritea: qō q̄dē manifeste appet prędictis duab⁹ febrib⁹ ꝑm eādē horā iuadētib⁹: deinde G. oñdit ꝓcessum illi⁹ emitritei ⁊ dixit. q; ꝑm ārtū diē venit poxisimus flātice in ortu solis ꝑm ꝓcessuz sue anticipationis: sz in q̄nta die poxisimus flātice venit in xª hora noctis. poxism⁹ aūt tertiane silr ꝓcedēs ꝑm ordinē sui ꝓcessus inuasit hora 4ª diei: qr sic flātice poxism⁹ anticipauit horis duab⁹ ita tertiane poxism⁹ postposuit horis duabus ⁊ sic inter ꝑn⁽ᵐ⁾ po⁽ᵐ⁾ⁱ flātice ⁊ ꝑn⁽ᵐ⁾ poxismi tertiane fuit iteruallū sex horaꝝ. sexta vo nocte inuasit poxism⁹ flātice circa octauaz horā ⁊ fuit certa ⁊ sola ⁊ vniuersam detinuit noctē sertā: ⁊ deinde declinauit vsq; ad mediā noctē sequentē q̄ fuit nox 7ª. Et in 2ª nocte in. 6ª hora iuasit ⁊ cū iā in 7ª. die declinare ciperet circa sextā horā diei inuasit poxism⁹ tertiane cū sitis signis manifestis ⁊ durauit vsq; ad ārtā horā noctis in sero hūs quādā breuē humiditatē ⁊ sudorē. Et qr declo istius poxismi habuit mirabilē facilitatē sine inquietudie ⁊ alijs accītib⁹ malis. ⁊ multo plus q̄z p̄cedēs poxismus oñdit euidētissime q; dicta febris tertiana geseit post vnuz sequētē po⁽ᵐ⁾ vel ad plūm post duos. Sz in dicta 4ª hora noctis septime recedēte po⁽ᵉ⁾ tertiane iuasit poxism⁹ flātice detinēs totā noctē ⁊ deinceps die totā q̄ fuit dies. 8ª. Et in nocte sequēti q̄ fuit 9ª itez poxism⁹ flātice inuasit ꝑm scōaz horā: qr sp anticipabat p duas horas ⁊ detinuit totā noctē: ⁊ deinceps die. Et declinabat in ista nona die circa horā nonā. Jn qua nona die poxism⁹ tertiane ōbebat inuadere hora 8ª. qr poxisimus p̄cedēs in 7ª die inuaserat in hora 6ª. ⁊ iste poxismus tertiane semp postponebat duab⁹ horis: sed tñ q̄uis debebat inuadere ꝑm dictū ordinē in 8ª. hora. nō tñ fuit sic: sz plus postposuit ⁊ inuasit circa horā nonā. oñdēs manifeste decl'onē tertiane. Et pcedente isto po⁽ᵉ⁾ sole occidēte inuasit flātica ⁊ copulata est illi ⁊ durauit ista flātica tota nocte ⁊ die sequēte q̄ erat decima donec declinare ceperat circa horā sextā ⁊ illa die decima itez inuasit flātica in xª. hora ei⁹ anticipādo modo cōsueto ⁊ tenuit totam noctē sequētē: ⁊ in xiª die declinauit circa horā quartā ⁊ in eadē. xª. die inuasit flātica circa horā octauā nō mutās ordinē siue anticipatiōis: ⁊ circa ꝑmā horā noctis sequētis inuasit poxism⁹ tertiane ⁊ sic iste poxism⁹ tardauit q̄tuor horis. Cñ pfecte cōprehēdit decl'o hui⁹ tertiane: sz. n. postpositio absoluta nō figūet decl'onē postpositio tñ postpositionis bene eā figūat. Et subdit Gal. q; patiens in sexta hora huius noctis: Alia lr̄a dicit in 8ª. habuit egōné colicam ⁊ sudorē in toto corpe. Et post has eūones oino decl'o hui⁹ tertiane fcā ē: vñ ifirm⁹ ꝑpe ifebricitationē deuenit. Dixit aūt ꝑpe ifebricitatiōz pp flāticā q̄ remānsit: ⁊ sic tertiana in totū qeuit ⁊ remānsit sola flātica c⁹ ēt ꝓcessuz G. seqns po-

Alis vt in tertia die.

fuit, declinare nãq; postea icepit. nã supueniẽte die. 12ª. nõ anticipauit duab⁹ horis vt assueuit: ꝫ vna tñ: z iõ nõ inua sit in hora. 6ª. sed in 7ª. z pus iuaserat in 8ª. Jn die aũt. 13ª. nõ anticipauit vt inuaderet hora. 6ª. ꝫ tardauit post sextã: z iualit in. 7ª. sicut ꝓcedẽs fecit: z fuit iste poxism⁹ in facilitate digna declinatiõe. i. iualit cũ accñtib⁹ leuibus. z fuit facilis toleratiõis: signans declonẽ ei⁹. Et in 4ª die declo multo melior fcã est: qz. s. fuit poxism⁹ breuior z facilior postposuit ẽt: qz illa die inualit hora nona. Et apparuerũt ẽt in vna signa digõis q demõstrauerũt vẽturã solonem ei⁹ totalẽ in sequẽti die cretica. s. in. 10ª. ¶ Ois febris ꝓpo sita malitiosa ẽ z lõga. cũ difficultate accñtiũ z mala tolerãtia patiẽtis z reiteratõe sinthomatũ: ꝑcipue tñ ex putridis. talis. n. difficile terminabilis est z difficile curabilis. eius tñ malitia maior z minor erit ꝑm diuersitatẽ mãe in essẽtia sua q̃titate z q̃litate z situatiõe eius. q̃re cõposita febris z maxie emitriteus eget ad sui curationẽ sollicitudie plima z ꝓiecturatiõe bõa cũ multa prudẽtia. Prima tñ spes ipsius emitritei difficilior est ad curãdũ q̃ 1ª. z 3ª. eo q flã intra vasa exis pp calitatẽ tertianax satis obedit digõi. colera vo ꝛz exẽ ẽ facilis digõis. Jn 1ª aũt spẽ flã cũ sit exẽ vasa tarde digerit: q̃uis colã intra cito digerat. vñ flã idigestũ remanet lõge post digõz colerita q nã fatigata de difficili cõplet digõnẽ. Et tñ scõa spes facilioris est cure q̃. 3ª. imo. 3ª spes est difficillime curatiõis pp ihabilitatẽ melie ad recipiendũ digõnẽ q̃ post digõnẽ colere lõgo tpe remanet in venis cruda: nec nã cũ iã fatigata sit in digõne colere eã sine magna difficultate z lõgitudine tpis rectificare potest.

¶ De cura febriũ cõpositax in gñali. Cap. xv.

Qrit Allñ. nos oẽs cõpositas febres noiaz nõ possum⁹: neq; cuiusq; ppriã subicere curã: vñ opz hui⁹ inspector discipline simpliciũ formas z eax curas cognoscat z post cõpositax cognitionẽ bñ mẽsurare oz z curã earũ ex simpliciũ curis mẽsurare sciat. z Haly. dix opz barũ dispẽsatorẽ febriũ exercitari plm in febriũ simpliciũ medela. z cognoscere cuiusq; sepatim formã z curã. Si. n. hmõi pfecte nouerit polẽ erit ei mederi oib⁹ q̃ ex his cõponent collatiõis velocitate z bonitate. ¶ Dixit Guil. ois febris cõposita z spãl⁹ diuersox genex est maioris timoris z difficilioris cure q̃ simplices z pp hoc egẽt subtiliori ꝓsideratiõe z maiori z meliori inuestigatiõe si recte z phisice curari debẽt. Et dixit. egritudines z febres q̃s nr̃o tpe vidimus z curauim⁹ vtplm fuerũt cõposite aut de mã cõpositax: z rarissime inuenim⁹ febres aut egritudines q̃ hẽnt mãz simplicẽ. Et ait. o q̃ pauci inuẽti sunt nr̃o tpe q ꝑm q cõuenit in curis febriũ z egritudinũ cõpositax ꝓcedãt vt eax nã ꝺ siderat z regrit. ¶ Dixit Al. vl⁹ dicim⁹ febriũ cõpositarus curationẽ debere esse cõpositã ex curis simpliciũ: z q duax curationũ cõmixtio ꝑm cõpositax febriũ cõmixtionẽ fieri oz: plm tñ oz nos studere vt ad vnã eax magis intẽdamus curãdũ: cũ ipsa fuerit magis timẽda. Cui⁹ exẽplũ est si qs febrẽ q̃rtanã pateret z supueniret ei febris ꝓp apa in epate vel stõ vl⁹ aliq̃ ex mẽbris vel istris anhelitus dico q in ꝺ loco magis studiose intẽdendũ est ad curatiõz febris illius apatis pp timorẽ ipsius magnũ ꝛz in medicinis aliqd cõtineat qd q̃rtanã faceret maiorẽ aut validiorẽ. ¶ Dix Hal. cõpositax febriũ medelã cõpositã eẽ debẽ ex simpliciũ medelis. z si qdẽ eq̃les sunt oz in eax cura regimẽ cõtẽpare p regimẽ z cibos z p medicamina ꝓueniẽtia altex cũ altero eq̃li cõtẽpatiõe. Q si altera fortior sit cura fortior] sit maior fortior z amplior. debilioris aũt minor z debilior. Et si aliq̃ due febres sunt z altera est fallacior altera: oz adhibere curã z regimẽ febri q̃ magis fallax z periculosior est. ¶ Et Hoar. dixit. cũ videris febrẽ cui⁹ accñtia signãuerit eaz esse cõpositã ex duob⁹ hũoribus z diuersis aut in vtute aut in suba: pmisce tuã medicinã ex duab⁹ spẽbus medicinax ꝑz ipsi⁹ cõpõnẽ z vigorabis in tua medicina ꝑm hũoris supabũdãtiã alteri hũori z ei⁹ vtuti z subẽ. Et si sic fecer] z hũc ordinẽ obseruaueris facilis erit apud te curatio. Supra ãt in tractatu hui⁹ sermõis. in ca°. de curatiõe egritudinũ cõpositax posite sũt regule q̃ obseruari debẽt in morbox cõpositox curatiõe: quas adducere poteris ad locũ hunc.

¶ De cura ethice cõposite cũ putrida. Cap. xvj.

Qrit Jsaac. de febre cõposita ex ethica z putrida q̃tũ ad curã antiq nõ sũt memorati: qm̃ ei⁹ cura est difficilis pp ꝓrietatẽ. nam ethice ꝓueniũt res ifridãtes z humectãtes. Et putride ꝓuenit res laxatiua desiccatiua z mundificatiua vt laxet mũdificet z exiccet hũores q sunt cã putredinis. Utilior ergo curatio ei⁹ est vt custodiat nãlis humiditas z expellat putrefactiõis mã: ꝫ tñ ꝓius ethice febris cã ꝓriũ expellat z nãlis hũiditas custodiat cibis z potibus laudabilib⁹ chimũ gñantib⁹ bonũ z cũ ꝺ refrigrãtib⁹ z humores extenuãtib⁹ vt est ptisanũ z filia. Caueat medicinã laxatiuã nisi cũ mag⁹ est necitas: z tũc fit leuissima q̃ de se nõ calefaciat nec desiccet. Et ꝑ⁹ ꝓsidera de q̃ humore sit putrida vt denx ei medicine ꝓpe cõmiscẽdo illis q̃ sunt ꝓpe ethice: z nota horã sue inuasionis vt nõ cibex ꝑm horã illã necq; ꝓpe eã. Angustia aũt febris cessante z appetitu cibi surgẽte z acumine qescẽte, dam⁹ ptisanũ vel panẽ bis vel ter lotũ cũ zuc°. Et Sili. dix. opz vt ois error z ois fallacia caueat. Et oz ꝑm i curatiõe ei⁹ ꝓriũ iducẽ cãe ethicevt ꝺ tristitiã z angustiã gaudiũ z leticiã: z ꝺ laborẽ getẽ: z silr i alijs. Et p⁹ ꝺ tres sũt hũde ꝓsideratiões. Una restauratio subalis hũiditatis. Alia est eũo mãe putrefactõis. tertia est extinctio caloris extranei. Et scias q interdũ putrida est ꝓpie intẽtiõis curatiõi ethice ꝑm suã cãm añcedentez vt flãtica: z tũc est difficilioris curatiõis: z iterdũ est ei⁹ curatiõi ꝓformis ꝛz ipsaz cãm añcedẽtẽ vt colica: z tũc est facilioris curatiõis. Et dixit. ꝑ⁹ z 3ª intẽtio iplex ꝑ nutriens: ꝫ tñ in ꝑ⁹ eligant oia nutriẽtia q̃ facile digerũtur z gñant laudabilẽ sanguinẽ. Et in 3ª eligant nutriẽtia medicinalia magis alterãtia febrilẽ discrasiã. Oino tñ caueat ne cibus det ꝑ stãte po° maxie in ꝑn° ei⁹ z statu. 1ª aũt intentio ei⁹ cõplet ꝑ medicinas eũatiuas: ꝫ oz vt medicina sit debilis vtutis in eũando z iterdũ opz eũare ꝑ vomitũ z iterdũ per clysteria. z opz vt variet intẽtio eũonis ꝑm varietatẽ mãerũ putridax vt vnaqueq; cũ suo cũet medicamie. Et silr oz vt sit ꝓsideratio in nutriẽtib⁹ vt declinẽt parũp ad nãm ciboy reqsitox in cura putride cũ ethica ꝓiuncte: qõ maxie opz ꝓsiderare si illa putrida sit flãtica. Et dix. si putrida cũ ethica ꝑ⁹ spẽi cõponat det tale digestiuũ. Accipiat succus lactuce z scariole eq̃li põdere: z succus mẽte in subduplo vni⁹ illox: z succus apij in subduplo ad succũ mẽte z bulliant parũ z addito zuccaro ꝓpinet. Si vo sit 1ª spes ethice oino apiũ caueat: qz fortiter z calefacit z duplicet succus mente. ¶ Dixit Guil. qñ ethica fuerit cõposita cũ alia egritudine vel febre: qõ est ꝑm plm: male perfecte curat. z raro. imo rarissime inuenit ethica absq; alia febre vl⁹ egritudine. Cũ itaq; cõposita fuerit tũc cura cõposita erit hoc mõ. Nã si sapiẽs medicus curauerit magis de ethica q̃ de alia egritudine vel febre multiplicare oz cibis z medicinis z potibus ea q̃ valẽt ꝺ ethicã nõ negligẽdo medicinas z cibaria alteri⁹ infirmitatis. Si aũt equaliter timuerit de ethica z alia infirmitate: cura ex pte ciboy potuũ z medicinay equaliter erit. Si vo plus timuerit de alia infirmitate q̃ ꝺ ethica. aget eꝺrio illi⁹. Nã de ꝓprietate nãe q̃ curat oẽs infirmitates ordinate z nõ medic⁹ est ponere vnũqꝺq; ꝓrium ad suũ ꝓriũ: ita q cũ medicamine cõposito opat ꝺ egritudinẽ cõpositã ponẽdo calm ꝺ frm z destruẽdo humidũ cũ sico z eꝺ. Et qñ nã nõ ẽ i egritudie ꝓposita vl⁹ simplici potes facẽ istud. s. destruẽ egritudinẽ cũ medicamie simplici vel cõposito ponẽdo vnũqꝺq; ꝓriũ ꝺ suũ ꝓriũ: tũc nõ erit spes

infirmo q̄cūq; mō fiat curatio. Uera ḡ est regula. q; nā sanat ifirmitatē z ñ medic⁹: sz medicus est minister bōi instri vel nō boni. ¶ Dixit Hal. in li°. de tabe. si ethica supimplicata fuerit alicui ea⁹ q̄ in hūoꝛibus qñ illi digesti fuerint tūc tp̄s aptū est ad balneū. ¶ Dix̄ Hlosatoꝛ. mixtura facta de roſ. nouella z el'ario ad restaurationē hūiditatis valet. Q; si putrida fuerit flātica sup stō ponat emplastꝛ qō sic fit. ℞. rosa⁹ sādalo⁹ ru. mastic] herbe absinthij lote i aq̄ roſ. aū. ℥. 5. cinamomi ypoqstidos sumach. aū. ʒ. vni⁹ tertiā: cima⁹ mēte. ʒ. io. terant' oia z misceātur cū aq̄ tepida z minusq̄ tepidū applicet'. ¶ Ego aūt adducā duo exēpla q̄ inter alia occurrerūt mihi. Quo⁹ p^m est: q; dñicus nicoli q erat cōplonis fride z sicce nāliter postq̄ puenit ad etatez. 28. anno⁹ ex regie cibo⁹ fridoꝛ qbus vsus fuerat longo tpe multiplicauit p digōm multū flā aquosuz z erat q̄si cōtinue in sputamib⁹ multis cū oris isipiditate z aliq̄n cū lutuositate. Erat aūt p̄m ambitū toti⁹ coꝛpis macer z sicce cutis z stipticus p̄m cutē arreptus a febꝛe flātica latica fere p mēsez egrotauit nō ꝓpēdēs se febꝛire: sz qz grauabat a cibis putabat se solā stōi debilitatē pati. solū ḡ stō intēdebat cū vnctiōib⁹ z saccelatiōib⁹ calis stipticis stabat in domo nō accubās: sz poti⁹ p domū hic inde ambulās. Post q̄z aūt puenit ad 30^m diē cepit manifeste calere ad tactū post cibū ad hoꝛā z pcipiebāt caliditatē eius tāgētes circiter hoꝛas duas: deinde remouebat' ab eo calitas. Lepit q̄z virt⁹ motiua mānifeste cadere z coꝛp⁹ extenuari. Uocari q̄q; me fecit in 4° die a febꝛe illa latica cōputādo. Et ꝓsideras sup relatis z supꝛascriptis ab eo aspexi vnā ei⁹ in suba grossam in coloꝛe remissaz circa supmū ei⁹ liuētē z tela pinguedis supnatātē ei: z pulsuz eius iueni paruū debilē strictū: nō tū durū linguā vidi absq̄ ariditate: z q; erat absq̄ siti. Et in pcessu iueniēs q; oi sero circa. 11. hoꝛā siue cibū accepisset siue nō mānifeste calebat p̄cedēte aliq̄ leui ifridatiōe pedū z digitoꝛ manuū: quā ēt ipse nō cōpꝛehēdebat. Judicaui eū pati febꝛe flāticā cū ethica cōplicataz in fine p^e spēi ethice vel in p̄n°. 2^e. ¶ Ordinaui aūt regimē suū tale videlz q; aer camere sue ad tpamētū vsus quādā leuē calitatē declinaret: z q; staret in oi amenitate z leticiamētis: z oi mane circa oꝛtū solis fricari eū feci cū pāno leni leuiter z molliter. z post fricationē inūgi eū feci z maxime circa toꝛacē z spōdiles cū oꝛo amigdala⁹ dulciū z violato z pinguedie pulli recēti sil'mixtis z q; fcā iunctiōe accipet de el'ario qō sic fit. ℞. spē⁹. roſ. nouelle z diapenidion z diagragāti z candi. aū. ʒ. iiij. pinea⁹ amigdalarū dulciū z fisticoꝛ mūdatoruz z incisoꝛ. aū. ʒ. vi. zuccari albi lib. i. dosis. ℥. i. z postea bibat mediū ciatū vini albi debilis lipbati ad mediū: deiñ p⁹ hoꝛā z mediā applicari feci stō suo cerotū ō mastice pingui cū pauco oleo nardino: z tenebat ip̄m per hoꝛā deinde amouebat' z accipiebat cibū suū icipiēs a ꝓfectiōe roſate nouelle cū potu pauci vini: deiñ sumebat pullū cōtusuz vl'pdicē ꝓtusaz z colluebat os suū: deiñ⁹ itez de dicta ꝓfectione roſate nouelle cū q̄ ēt pa⁹ vini liphati bibebat: deide gescebat stās sedēs ad mediā hoꝛā: deiñ aliq̄n dormiebat z aliq̄n nō ifestat⁹ z supcalefact⁹ a cibo. Cū vo appꝛopinquaret hoꝛa exacerbatiōis leuiter fricabant' extrema ei⁹ z leuiter calefaciebāt aliqbus pānis calefactis appositi]. Cūq; caloꝛ mānifestabat' tūc itez de ꝓfectiōe accipiebat z bibebat modicū. Caloꝛe aūt p totū bñ expāso q̄si circa quartā hoꝛā noctis accipiebat cibū suū: vt. ℈. i minoꝛi tñ q̄ntitate z sup cōedebat aliq̄ ḡna granato⁹ vl' coꝛiandrū p̄paratū z cōditū z qescebat z dormiebat p posse. Deueniēte āt hoꝛa. io^a. fricabat' z inungebat': de dicta ꝓfectiōe sumebat: vt. ℈. deiñ duo ouа accipiebat sorbilia cū pauco potu. Et p⁹ digōné sorbiliū sumebat dosiz syrupi q sic fit. ℞. radicū borragis z buglose radicū apij. z feni. aū. ʒ. ij. seis endi. z lactuce sādalo⁹ albo⁹ z rubeo⁹. aū. ʒ. ij. liquiritie cinamomi. cardamomi flo⁹ lāb: usce. aū. ʒ. iij. medulle grano⁹. ʒ. vij. mēte ficce sq̄nāti. aū. i. ℥. ordei mūdi iuiuba⁹ sebestē passula⁹ enucl'. aū. ℥. i. 5. decoquant' i aq̄ sufficiēti cū zuccaro albo z penidijs fiat syrupus. dosis. ʒ. ij. cū aq̄ decoctionis passula⁹ anisi z masticis z seminū cōiuz fridoꝛ. z post assūptionē syrupi p sex dies mūdificaui eū cū medicamine isto. ℞. turbith. electi. ʒ. i. triturent' z decoquat' in aq̄ mēte buglose: deiñ colet' cū aliq̄li exp̄ssiōe. z in hac ꝺcoctiōe dissoluat' el'ariū fcm̄ ex cassia z māna qō sit. ʒ. io. z. ʒ. ij. diapenidion. Et cū his digestiuo z eūatiuo ꝓcessi oi mēse bis. z p iterualla clysteriza bat' cū succo blitis z bꝛodio pulli in qb⁹ ponebant' duo vitella ouoꝛ. ℥. i. zuccari rubei z mellis. ℥. ij. olei cōis z salis modicū. Fuit aūt p̄ista viā ꝺseruat⁹ absq̄ ꝓcessiōe exicatiōis vsq̄ ad mediū mēsis martij. postea auxilio dei ex sū ptiōe lactis capꝛini sanitati fuit restitut⁹. ¶ 2^m exēpluz est. Coꝛsin⁹ michaelis iuuenis macer z colice cōplonis nālis dieb⁹ canicularib⁹ inuasus est a tertiana ꝺtinua in q̄ ab ipso p̄n° vsq̄ ad 7^m diē fuit q̄si in ꝺtinuo vomitu colico p pter quē z ꝓuationē cibi z vigiliaꝛ instātiā fuit vehemēter exiccat⁹ z fact⁹ est ethicus. hic in 7°. habuit alleuiationē a caloꝛe febꝛili z sedat⁹ fuit vomit⁹ ei⁹: remāsit tñ cū mlta ariditate toti⁹ coꝛpis z siti vehemēti z pulsus eius erat puus velox z frequēs cū mānifesta duritie. z vrina ei⁹ erat stūlis cū sandalis piguedis in supficie ei⁹ natātib⁹ z coloꝛ ei⁹ erat subcitrin⁹ z erat pauce q̄ntitatis q̄ mozdicabat i fine minctōis. z post qetē ei⁹ adherebāt q̄dā resol'ones rubee parieti vrinalis. Infestabat' āt vigilijs z calefiebat p⁹ cibū. Uerūtñ de. 3°. in. 3^m. circa hoꝛā nonam vehemētius calefiebat siue cibum accepisset siue nō. z augebat' tūc sitis inqetudo. Ad hūc ego vocat⁹ fui in 2° die a die ꝓncipij sue egri^nis. Medic⁹ aūt q curauerat eū vsq̄ huc iuerat ex ciuitatē. Rexi ḡ eū tāq̄ patiētē febꝛē ethicā ꝺpositā cū colica z decliare feci aerē camere ei⁹ ad frm̄ z hūidū z spē bonā dedi ei q̄ntū potui: z q; dēret letari dixi ei q; adhereret qeti z sono q̄ntū posset ꝓterq̄ in die exacerbatiōis: quē ꝓhibui a sono in ei⁹ p̄n° z añ ip̄m z post ip̄m vsq̄ ad statū: z cibaui eū pullis alterat] z testiculis gallo⁹ i lacte ꝺcoctis z lactucis decoct] z pdicib⁹: z maxie pull' ea⁹. z iterū dedi ei sorbilia decocta in aq̄. z iterū pane loto bñ zuccarato z vinū ad bibēdū ōdi albū ōbile z bñ liphatū. z feci eū inūgi maxie circa toꝛacē z spinā totā z iuncturas cū inunctiōe q̄ sic fit. ℞. olei viol'. olei de papauere olei de amig. dulc. aū. loto rū i aq̄ recēti multotiēs z pinguedinis gallinе recēt] ablute mucillagie psilij z malue. aū. ℥. i. cōponant' cū cera alba sufficiēti. Et fiebat ista iunc°. bis i die leuit' iungēdo cū coto. ordiaui q̄q; ei ℔ el'ariū. ℞. zuc' roſ. z buglosati diami cōis diadragāti cādi. aū. ℥. ij. sandalo⁹ oioz rosa⁹. ābaꝛ. viol'. flo⁹ lābꝛusce liq̄. mūde pluer] cācro⁹. aū. ʒ. i. seiuz cōiū fridoꝛ icisoꝛ. ℥. i. ꝺponat' adiuicē. z ordiaui ei tale digestiuū. ℞. roſ. viol'. flo⁹ nenufar] flo⁹ bugl. aū. ʒ. ij. lactuce endi. scariole portulace. aū. M. 5. sādalo⁹ albo⁹ z ru. liqri. se. malue. aū. ʒ. iiij. se. papaueris seiuz, cōiuz fridoꝛ ordei. mūdi. aū. ℥. i. decoquāt' in aq̄ sufficiēti. z cū zuc° albo fiat syrupus roſ. ℥. ij. cū aq̄ frida p⁹ tñ ꝺcocta. z sumebat de eo mane z sero. ēt añ cenā p horas duas. Et postea eūai eū cū el'ario cassiefi. l'cū māna. cassia z zuc° viol'. z aliq̄n addebā. ʒ. 5. el'arij de suc° roſ. ℈. pect⁹ z coꝛ apponi feci epithimia. qō sic fit. ℞. aq̄. roſ. z buglose z flo⁹ nenufaris. z solatri. aū. ℥. vi. sandalo⁹ oiuz, roſ. alba⁹. coral'. ābo⁹ spodij. aū. ʒ. iij. croci. ʒ. 5. galliemuscate. ʒ. i. coꝛticū citri. ℨ. ij. Lasmes tricto⁹. ʒ. i. z extiguebā siti ei⁹ cū fy° roſ. z cucurbitino. z tādē puēi. ad lac z balneū. gr̄a ōi succesit ei sanitas.

Exēplum de ethica cū flātica.

Exemplū de ethica cū colerica.

¶ De cura emitritei. Cap⁹. xvij.

¶ Dritei cura. dixit. Ha. in terra pēfica magna ad Hlauc. difficile est artifici hūc diligenter curare. nā emitritei diuina manu poti⁹ q̄z hūana curari p̄nt q̄uis etiā cura cōpetēs ei nō ōsit. Scias q; in curatiōe fe-

Epithima cordiale.

huiꝰ oium hũoꝝ aliũ cõpositaꝝ intẽtiões eedẽ exigũt quas necessarias esse dictũ est in curatiõe simpliciũ illas cõponẽ/ tiũ. Jn ipsaꝝ tñ iplectiõe maioꝝ sollicitudo regrit: z ii qdẽ mã aliq̃ itra vasa putrefacta fuerit ei maioꝝ sollicitudo ad/ hibẽda est q̃s ei q̃ ex vasa fuit putrefcã. Et cũ ꝟ ad intẽtiões eũonis in febre cõposita plus z attẽti? est intẽdẽdũ cũ sint maioris replonis z maxi in emitriteo. Ait.n. Aui. neciuꝫ est in emitriteo vt vehemẽtẽ habeaꝫ solicitudinẽ in eũondo mãm quã eũonẽ dixit debere fieri ꝑm spes eũonum de so/ lutione ventris vomitu vrine ꝓuocatione z sudatiõe. sup. z si cõpõ eẽt talis q̃ reqreret flõmiã ẽt fiat peã. ¶ Auctores itaq; ponẽtes curã emitritei veri sic ꝓsequũtur. Prio Aui. cõpauit in ea itẽtiõꝝ alteratiõis. z ait. sit vehemẽtia sollici/ tudis eũonis maioꝝ q̃s vehemẽtia alteratiõis ꝑ extictiua z ꝟ est ꝓp flã qõ in hoc emitriteo abũdat supra colaꝫ z putre fit intra vasa. Et põt ẽt ista maioꝝ sollicitudo reduci ad oꝛ/ dinẽ itẽtionũ sic vt sit maioꝝ sollicitudo i eũondo. Jõq; ab ea incipe debes z postponere itentionẽ extintiõis. z ꝟ regu la põt z oꝫ extẽdi ad oẽm febrẽ cõpositã in q̃ humoꝝ fridus excedit nõ sic. Jn vtraq; tñ itẽtiõe oꝫ medicꝰ respicere hũo/ rẽ magis peccãtẽ z ꝺ illũ fortius intẽdere z si ambo sint eq̃ les eq̃lr ꝓcedere. ¶ Dixit.n. Sera. Jn cura emitritei cura huiꝰ febris est ꝼz q̃titatẽ hũoris vincẽtis in ea. z si ambo vincãt sil cũ eq̃litate tũc curatio eiꝰ est cũ rebꝰ tpatis. i. me/ diis. sit g̃ cũ medicinis calis z fridis sic i gradu eleuatis q̃ ꝑpter resultãs sit tpata. i. media iter calitatẽ z friditatẽ. nõ eni itellexit de medicina tpata q̃ est talis ꝑ nãm: sꝫ de ea q̃ fit ab arte ꝓpositiõeꝫ z mixtionẽ medicinaꝝ ꝺriaꝝ: calã/ rũ. s. z frigidaꝝ: z nã postea cũ sua sagacitate diuidit inter illas vtutes z eq̃litates calida apponẽdo ꝺ flã z frigida cõ tra colerã. Ex quo pꝫ q̃ medicine iste ponite debẽt esse recẽ tes nõ antique nec ꝑ fermẽtationẽ ad vnã formã redacte in qua nã nõ valeat sẽpationẽ facere. Et Haly. dix. sit regimẽ tuũ in hac febre ꝼm vtutẽ alteriꝰ febris: z si qdẽ tertiana fuerit fortioꝝ gratioꝝ z magis ledens sit tuũ ꝓpositũ extin guẽdũ z eũonẽ colẽ rubee maiꝝ. Si vo q̃tiana sit fortioꝝ z robustioꝝ sit tibi maiꝝ atq; curatiꝝ ꝓpositũ subtiliare hũo/ rẽ eũareq; flã. Q; si equales vtutes sint sit tibi ꝓpositũ me dẽdi aptũ z cõtẽpatũ ex duobꝰ. Et Jsaac. dixit. necesse ẽ vt sit medicamẽ huius febris mediocre iter rẽ calefactiuã z infrigidatiuã. ¶ Si g̃ sit verꝰ emitritꝰ cuius mã vtraq; est eq̃lis curatio fiat cũ rebꝰ attenuãtibꝰ z dissoluẽtibꝰ nulluꝫ caloꝛẽ aut frigoꝛẽ faciẽtibꝰ. Si vo colã fuerit maioꝝ fit emi tritꝰ facilioꝝ z leuioꝝ q̃ curari oꝫ cũ rebꝰ mundificãtibꝰ z modicũ refrigeratiuis. Si vo flã vꝫ dñari fit emitritꝰ mo/ lestioꝝ q̃ cũ dissolutiuis z mũdificãtibꝰ z aliq̃tulũ calis cu reꝰ ¶ Ad ꝟ dix Sui. si tertiana cõponit cũ flãtica cõponas medicinas tertiane z flãtice sil ꝟ modo: q̃ si magis timeres de tertiana addas i cõpõne medicinaꝝ ciboꝝ z potuũ aqs z decoctiõibꝰ ea q̃ magis valẽt ꝺ colerã z eaꝫ destruũt non negligẽdo mãm flãtice seu ea q̃ dicta sunt in cura flãtice. Si vo magis timueris de mã flãtice z ei? febre multiplica me/ dicinas flãtis supra medicias colere: z oĩa alia silr nõ negli gẽdo ea q̃ colerã ertingũt. Si aũt equalr timueris de vtra/ q̃ misceas oĩa equaliter. ¶ Dixit Sili. q̃ in emitriteo mi/ noꝛi cõpetũt magis q̃ danꝰ. s. ꝓiterius ꝺ q̃tidianã ꝓtinuam q̃s ꝺ tertianã iterpolatã mixtã in potiõibus. Sꝫ exꝰ localia magꝰ fiãt frida ꝺ tertianã interpolatã nisi timeatꝰ litargia. ¶ De dieta itaq; emitritei veri seu minoris. dixit Haly. Li/ babis ipm in accessiõis die. s. tertiane ex cucurbitis spina/ chijs attriplicibꝰ z silibꝰ. Die vo q̃ nõ sit ipa accessio: pull. Et Sui. dixit. nutriaꝫ patiens emitritẽ ex succo farine oꝛ/ dei vel auene farris vel spelte cũ lacte amig. dul. in quo ali/ q̃ vtus pipis ponaꝫ hoc mõ. Accipiaꝫ aliq̃ ps piperis pista ti grosso mõ z ligeꝫ in petia z dimittaꝫ tũc bullire cũ cibo vsq; ad decoctionẽ: z tũc remoueaꝫ petia cũ pipere a cibo z hoꝛa comestionis ponaꝫ supra cibũ ipm vinũ de grana/ tis berberis vel agresta. Et in potu sumat aliquẽ de dictis sucis cũ aqua frida in estate z in hyeme cũ calꝫ. z ꝟ mõ re/ gaꝫ vsq; ad. 7. dies. Jn ꝓcessu vo post purgatões ẽt añ se/ ptimũ si vtus fuerit debilis reᵘ lõ gitudis egritudis nutria tur cũ carnibꝰ pulloꝝ edoꝝ ꝓdicũ z siliuꝫ decoctis cuꝫ la/ ctucis cucurbitis z silibꝰ. bibat ꝟ vinũ liphatũ cũ aq̃ frida aut cũ decoctiõe berberoꝝ sumach z silũ. ¶ Et Ha. qdẽ ꝑª ad Hlauc. dabat ptisanã decoctã cũ pipere. Uerũtñ Alexã. vt scribitꝰ 18º. ptiñ. ait. miroꝛ de Haleno. q̃liter ꝺat ptisanaꝫ in potu cũ pipe in hac fe. Et ꝟ ẽ maximũ pctiñ: qꝛ pip inflã mat febrẽ z ptisana gñat multũ flã. z oꝫ curari cũ subtilia/ tiuis nõ vehemẽter calefactis sicut apiũ anetũ z silia. Ad ꝟ dixit Aui. Hal. z q ante cũ fuerũt. curauit eos cũ aq̃ oꝛ/ dei in q̃ est vtus pipis. Sꝫ qdã repiehẽdit Hal. de hac cu/ ra: qꝛ piper nocet febri iflãmãdo z aq̃ oꝛdei nocet mãe flã/ tice ipsaꝫ igrossando sua friditate. Sꝫ dicit Aui. ꝟ vir erra uit nõ solũ in cura emitritei: sꝫ errοꝛ suus caderet in ois fe/ bris curatiõe cõpõite vel reqrẽtis diuersas z ꝓprias inten/ tiões. Nã in talibꝰ egritudinibꝰ vtimur medicis ꝓprijs. Jm/ mo. dixit: A. Cañ. ꝺatꝰ i auxiliũ nãe qñ ꝑparaꝫ ad resistẽdũ hmõi materijs. s. ꝓprijs vt flãti z colere ẽ cũ medicis cõpositis ex calefaciẽtibꝰ z infridãtibꝰ vt discernat nã inter duas vtutes q̃re infrigidãtiũ occupaꝫ cũ febre z ptibus corpis z calefaciẽtiũ cũ mã. s. flãtica. Quis.n. dixit Aui. est q̃ curat emitritẽũ absq; ꝟ q̃si dicat nullus. Si tñ qs diceret qñ vtus est debilis nõ poterit nã distinguere inter medicias cõ/ positas. Dixit Aui. ꝺcedo q̃ aliqñ sic est debilis q̃ nõ po/ terit: tñ cura sic oꝫ fieri z si eger venit ad tãtã debilitatẽ q̃ vtus nõ valeat illud facẽ. tũc dico q̃ nec ista cura valet nec alia quocũq; mõ fiat: qꝛ curatoꝛ est vtꝰ sic sciuisti in his q̃ ꝓterierũt. z demũ Aui. posuit qũo pip cũ aq̃ oꝛdei cõpetit. z dixit. q̃ poꝛe est vt pip infridet minoꝛatõe sui. i. q̃ positũ in pua q̃titate remisse calefaciat. q̃re nõ nocebit febri z coꝛ di: qꝛ frãgit ẽt eius calefactio ꝑ admixtionẽ aq̃ oꝛdei. z nõ tollit ꝑ ꝟ eiꝰ subtiliꝰ. z adiuuat in aq̃ oꝛdei in faciẽdo veni re vtutẽ pipis ad loca mãeꝝ z in faciendo cadere mãs ad ipm. i. reddit eas fluxibiles sua humiditate ipsi pipi. quare alleuiaꝫ penetratio vtutis eiꝰ in illis materijs. z tũc facilius eas subtiliãdo digerit. ¶ Jnqt Simeõ z ponit a Raſ. vbi. s. Emitriteo ꝓfert qes z calefacere super mirach z clyste/ ria lenia z laxare vẽtrẽ leui laxatiuo z vti medicis incisiuis z exopilatiuis z ꝓuocãtibus vrinã z vomitũ post cibum ¶ Ueniẽtes aũt auctores ad veri emitritei curaꝫ ꝑ instm potionis. Dixit Raſ. in diuisionibꝰ. cura huiꝰ febris est vt admisceaꝫ in ea purgatio cũ medicis ꝼm paucitatẽ calita/ tis eiꝰ z ipsius multitudinẽ. Dixit Hal. si in hac febre vide/ ris patiẽtis coꝛpꝰ bñ se hꝫ. s. ad bñficiũ vẽtris bñ. s. ẽ. Si aũt videris nãe siccitatẽ vtile erit illius emolliri nãm qbus dã tpib⁹ cũ modico cassie z tamarim. qbꝰ adhibeaꝫ modi/ cũ turbith. z qñq; cũ clysteri emolliẽti. Et Ser. dixit si colã est vincẽs magis z idiget lenificatiõe tunc cum terreniabin z cassiafi. cũ aq̃ prunoꝝ z daꝫ fecaniabin cũ aq̃ oꝛdei. Et si vincẽs est flã tũc aq̃ lubleb z geleniabin. Aut geleniabin cũ aq̃ feniculi z apij. Et si sũt eq̃les cõponim⁹ eũonẽ silr eq̃ lẽ. Dixit Jsaac. si vider] mãs attenuari z moueri vt egrediaꝫ z signũ coctiõis in vrina apparuerit ꝺabis farmaciaꝫ sua/ uiter solõnẽ facientẽ. Et bonũ est si post cibũ vomitꝰ ꝓpter ceꝫ z diuretica tribuãtur. s. suo tpe sicut sũt troc. de absin/ thio: z de lacca cũ succo apij endiuie z maratri. ¶ Dixit. A. cũ solutiuis oꝫ vt ꝑueniat digestio nisi sint solutiua ex gñe eoꝝ q̃ leniũt nãm z soluũt z nõ inqetãt sic aq̃ lubleb cũ ge leniabin si fuerit illõ qõ supfluit flã: z sic terreniabin z cas/ siafi. z infusio tamarindoꝝ z syrupꝰ violꝰ. si ꝺominãs fue/ rit colã: z sic q̃ cõponiꝫ ex istis si fuerit duo hũoꝛes cõpa/ res. Et dixit. post appitiõeꝫ digõnis. sup. ẽt q̃uis nõ sit ꝓple/ ta digõ si eũo fit cũ fortibꝰ solutiuis ptrãsit. i. bona ẽ z ꝓce dẽda: q̃uis nõ fiat absq; aliq̃ nocuᵗᵒ eũo cũ fortibꝰ añ ꝑfe/

Utrũ pti/ sana cocta cũ pipere ꝓueniat in emitriteo vero.

Decõone z digõne materiꝝ.

etā digōnē tñ iuua^m est mai^9 nocu^to. Jōqz ꝓcedit in emitri/teo sic ēt ꝓcedit in flātica supra suo ca^o. ¶ Et dixit Aui. vo/mit^9 aūt si at ꝑm ꝑdominātē hūoꝛē ex aq̄ raffani cū syrupo acetoso cal'o. i. ex calidis facto vt est syrup^9 cōpositꝰ aceto/sus. ꝛ b̄ si dominās fuerit flā. Aut cū syrupo acetoso. ſ. sim/plici cū aq̄ cal'a si dominās fuerit colera. sup aut cū his p/mixtis si hūoꝛes fuerit cōpares. ¶ Et subdit ꝓuocatio. ſ. vrie ꝛ sudoꝛ] oꝫ vt fiat cū his i qb^9 ē eqlitas. ſ. i ꝓuocādo:ꝛ nō cū fortiter ꝓuocātib^9. Nā dixit ipse: cū festinat' in ꝓuo/cādo potādo decoctiōes ꝓuocātes fortioꝛ ante digōnē ti/met' sirsen aut birsē. sup. aut illud apa in alijs mēbris: qz ille me^nt cū sint cal'e subtiles iflāmādo ꝛ subtilian^o hūoꝛes cōmotos ꝛ nō eūando illos: qz nō obediūt eūoni: sunt cā ꝙ hūoꝛes illi moueant' ad caput vel pect^9 vel alias ꝓtes ma/xime supioꝛes ꝛ ibi causent apa. ¶ Et qz Aui. dixit. in po/tādo decoctiones notāt qdā ꝛ bñ ꝙ medicie ꝓuocātes me li^9 exhibent' in forma. liqda vt decoctiōe vel apozimate q̄z in alia forma: qz facili^9 ꝛ citi^9 penetrāt. Et tāgēs Aui. de q̄/dā medicina singulari ꝑ quā dedit intelligere ēt de illi fili/bus ait. cū eger fuerit in via ad statū. ſ. in aug^to cū sit post 7^m. diē ꝛ post appitionē signoꝝ digōnis: q̄ vtplz in emitri teo icipiūt appere in. 7°. ꝛ iō nō añ 7^m diē nisi iā sig^a digō/nis appeāt. imo. sup. nec post. 7^m. si tardarēt appere signa digōnis de medicis singularib^9 ei bonis ad eūandū mām minoꝛādo de ipsa ꝛ ad rectificādū ꝛ maturādū ipsaꝝ ꝛ suc/currēdū nocumēt] ei^9 vt opi'oni ꝛ relaxatioi stōi est absin/thiū romanū qđ ex ipso bonū est. i. qđ nō ē fetidū in odoꝛe suo. Est. n. tale absinthiū opi'onis apitiuū stōi roboꝛatiuū mäz subtiliat flāticā: ꝛ eā q̄ digesta est eūat. educit. n. flā nō multū viscosuz ꝛ eūat ēt colerā ꝛ mēbra post eūonē ꝓfoꝛta ta relingt. Uerūtñ dixit Aui. cū festinas cū eo. ſ. dādo ipm añ digōnē mouet hūoꝛes ꝛ non eūat eos q̄re facit accidere angustiā tristiciā ꝛ nauseā: deide reuertit'. i. agit sup hūoꝛes sic cōmotos cū sua calitate ꝛ exiccat eos. ꝛ cū sua stipticita/te facit eos pigros. vnde difficiliꝰoꝛes reddūt' eūoni. ¶ Sy rupus digestiuus ꝙueniēs qñ eqliter peccant hūoꝛes flā ꝛ colera. ℞. capil'. ve. endiuie boꝛaginis lupuloꝝ roziſmari/ni. aā. M. i. radicū quinqz cōiuꝫ ꝛ radicū bugloſe. ꝛ cico/ree. aā. ʒ. i. floꝝ boꝛaginis. ʒ. ij. ſebesten numero. io. fiat de/coctio ꝛ syrupetur cū lib. i. zuccari dosis. ʒ. ij. cū calida.

Diacartamū Raynal. de villanoua valēs in eūo/ne col'e. ꝛ flātis. ℞. spēꝝ diadraga/ganti frigidi carnis citoniꝰuz. aā. ʒ. i. ʒʒ. albi. ʒ. i. medulle cartami. ʒ. ſ. turbith electi. ʒ. ij. diagredij. ʒ. v. mānegranate mellis roſ. ad solē purificati. aā. ʒ. ij. ʒuccari. albi. ʒ. xv. fiat ꝓfectio in bolis: quoꝝ vnusquisqz sit. ʒ. ſ. ¶ Et reu. qđē est medicina solēnis ꝛ agaricū. ¶ Et in ꝓeſſu iā bñ minoꝛa/ta col'a valet medicina facta ex reubar^o. turbith. ꝛ agarico cū suis rectificātib^9. ¶ Et valēt pil'e aggregatie. ¶ Dixit Guil. si virt^9 ꝛ etas ꝛ habitudo ꝛ ꝓsuetudo cōuenirent ꝑ^a die aut. 2^a. aut. 3^a. posset continēter fieri flōmia. ¶ Dixit Raſ. in diuisiōib^9. Cū ptrāsierint dies. tunc da eis troc. de roſ. ꝛ ʒuccarū rosatū cū mastice ꝛ aquā feni. ꝛ troc. de eu/patoꝛio ꝛ filia his. Et Haly. dixit. si plōgat' febꝛis troc. da/bis de spodio cū syrupo sgngibin dieb^9 cōtinuis' Aui. aūt posuit plures spēs troc. cōferētiū in hac hoꝛa. ſ. post plures purgatiōes. Dixit Guil. post vltimas purgatiōes sumat' ō troc. roſ. ꝛ spodij cū syrupo ꝛ aq̄ decoctiōis radicū in au/roꝛa. ꝛ vtat' diarodon abbat] mixto cū rosata nouella. aut vtat' diagalanga ꝛ ʒuccaro roſ. veteri. ¶ De intētiōe autē ad alterationē dixit Haly. in ꝑn^o oꝫ dari aq̄z oꝛdei cū ʒuc^o ꝛ de hic cōpletis trib^9 dieb^9 sgngibin aut iulep. dabisqz ac/cessiōis die succū seis poꝛtulace triti optime ꝛ fricati cū aq̄ ꝛ iuleb cū frida aq̄ aut medullā citruli ꝛ cucumeris. ¶ De intētiōe aūt ad accītia. Dixit Haly. Si videris caloꝛē fortē vinā rubeā: i pulsu tenuitatē ꝛ duritiē ꝛ celeritatē cōsūiqz coꝛpus ꝛ deficcari oꝑz cāphoꝛe troc. dare. ꝛ post eos oꝛdei aquā regelsqz ipsos eis qb^9 ethici gubernant' molieriscqz in ifrigidationē coꝛpis ꝛ hūectationē iuxta qō poteris. ꝓut in ethice cura dictuz est. ¶ Ex ꝓdictis satis ꝑz cura emitritei medij. Dixit. n. Hili. ꝙ eodē mō curat' medi^9 emitriteus: ſz qz tertiana est ꝓtinua ꝛ itra ꝛ q̄rtidiana ex. Et iō fridioꝛa aliquātulū dāda sunt cū radicib^9 diureticis paucis calis. ¶ Et dixit. maioꝛ emitrite^9 curat' vt q̄rtana ꝓtinua. tñ ali/qd est addēdū ꝑ col'a. q̄uis nr̄a manu nō cureꝝ. tñ ne vi/deamur oīo ignoꝛātes de cura ei^9 sic fiat. Et dixit notāduz esse ꝙ in oibus emitriteis sepe dāde sunt purgatiōes inter/uallo q̄rtuoꝛ aut qnqz dieꝝ. si virt^9 poterit tolerare. ꝛ si nō da tātū diuretica. Et subdit. si ꝓtingit ꝙ mā purgeꝝ vna ꝛ remaneat reliq̄ ꝛ febꝛis simplex. tūc remanēti mäe solū in/tēdat' ne piculū ꝑ curā cōpositā inducat'. ¶ Ego aūt inter alios q̄ꝑplures casus q mihi occurrerūt duos adducam vt sint in exēplū curatiōis oiuz spēꝝ emitriteoꝝ. Primus fuit Georgi^9 frāciſci vir plen^9 attinens pinguedini albi coloris etatis annoꝝ. 32. assuet^9 regimini otioso ꝛ comestiōi gros/soꝝ cibarioꝝ. pp quādā b̄rigā q̄ ei supuenit tota estate mul tū laboꝛauit tolerās famē ꝛ vigilias: ꝛ qz hēbat sibi mul/tos boues in beniuolētiā adducere vsus est vinis multis ꝛ varijs q̄ illis in taberna bibere dabat. Ueniēte aūt autūno arrept^9 est a febꝛib^9 b̄ mō. ꝓmo ꝓduos dies passus fuit do loꝛē capitis cū grauedie toti^9 coꝛpis ꝛ punctiōe q̄dā in stō suo qñ ieiun^9 stabat. ꝛ si aliquātulū cōedebat sedabat' stōi ei^9 pūctio ꝛ addebat' doloꝛ capitis. Post hos dies. in hoꝛa vesptina cepit infridari exteri^9 ꝛ oscitare ꝛ extēdi. ꝛ cū sol occubuisset habuit vomitū ꝓmixtū ex col'a ꝛ flāte: deiñ ce/pit lente calere ꝛ stetit sic tota nocte absqz siti. Mane seqn/ti nō ꝓcepit punctionē stōi ꝓsuetā: ſz doloꝛ capitis ꝑseuera uit ꝛ ipso mane clystere recepit lenitiuū ꝛ comedit de pulla parua hoꝛa diei 3^a ꝛ post paululū euomuit cibū ꝛ colerā ci trinā multe amaritudinis ꝛ redijt punctio ad stōm suuz ꝛ post vomitū ilico boꝛripilationē passus fuit ꝛ riguit bñ ꝑ hoꝛā ꝛ qescēte rigoꝛe multū caluit. ¶ Tūc vocat^9 ad eum ꝓcepi calitatē satis acutā tactui ꝛ vidi vrinā eius citrinā in suba mediocrē absqz sedimie: tūc ꝓcepi eū abstinere a sono ꝛ q̄ fricatiōes ei fierēt leues ꝛ aq̄z oꝛdei ꝑ potu cōcessi. Cū q̄z hoꝛa vesptina redirē ad eū ꝛ iuenissez eū calētē vt ꝓius ꝛ pulsuz velocē ꝛ spissuz satis eleuatū ilico añq̄z discederez ab eo clamauit frigeo ꝛ facta sūt ei^9 extrēa frida ꝛ pulsus ꝓuersus ē a sua eleuatiōe ꝛ velocitate ꝛ ꝓcepi q̄ fricaret: ꝛ q̄ apponerent' extremis ei^9 pāni calefacti. Et qz iaz fuerat plusq̄z p diē nālē sine cibo circa tertiā hoꝛaz noctis dixi q̄ cibaret' ptisana ꝛ biberet paꝝ vini debilis multū liphati ꝛ mane sequēti exhibui ei tale eūatiuū. ℞. cassiefi. ʒ. i. mane. ʒ. ſ. distēpēt' cū deco^nt roſ. viol'. passul'. ꝛ anisi i q̄ decoctiōe decocta erat. ʒ. i. turbit ꝛ ʒ. ſ. reu. ꝛ p^9 opōnē hui^9 farma/ci sumpta aq̄ oꝛdei cū ʒuccaro rubeo ad abstergendū stōz ꝑ hoꝛā accepit ptisanā ꝛ bibit vinū vt. ſ. bñ limphatū ꝛ p^9 cibū dormimiuit ꝑ hoꝛas duas. Appꝛopinquāte aūt ho/ra vesptina feci eū fricari leui fricatiōe: ſz tñ versus. 22. ho/rā eiusdē diei aliq̄tulū riguit circa extrema ꝛ post mediā hoꝛā caluit caloꝛe lento ꝛ miti neq̄ fuit illa nocte multum molestat^9. Accepit āt ptisanā circa sextā hoꝛā noctis. mäe sequēti in oꝛtu solis recepit clystere lauatiuū ꝛ emisso cly/steri accepit de pulla pua alterata ꝛ bibit: vt. ſ. post cibum puo iteruallo facto euomuit vt vomuerat. 3°. die p̄cedēte: deinde hoꝛruit ꝛ riguit ꝛ accēsus est caloꝛ ei^9 ꝛ facr^9 acut^9 inqetās eū. Rexi eū cū ꝓfectiōe triasandaloꝝ ꝛ aq̄ oꝛdei: ꝛ cū pueniſſz ad. 22. hoꝛā ceperūt ēt extrema ei^9 infridari ꝛ voluit pānis cooperiri: ſz cito ptrāsiuit frigiditas ab eo ꝛ ca luit a ꝑn^o acuti^9 q̄z in ꝓceſſu noctis. Circa q̄rtā hoꝛā noctis accepit ꝓsilr cibū: ꝛ tūc certificat^9 eū verū pati emitriteum fui. Et qz vina ei^9 in die accessiōis soli^9 flātice erat in colo/re subcitrina i suba mediocris cū sedie satis attestāte digō/ni ꝛ erat infirm^9 cū pua siti ꝛ pua inqetudie ꝛ absqz vigilia/

Intentio ad alteratiōné

Decoꝛre/ctione ac/cidētiū.

Cura emi. triteꝰ ma. dig.

Cura emi. triteꝰ ma. ioꝝ.

Exēplum primum.

rũ instantia. Et in die accessiõis tertiãe vna erat citrina si ne sedimine ⁊ erat patiẽs cũ siti mag^{a} sil'⁊ estuosa iquetudine putaui ꝙ colera supra flã dominiũ hẽret: ⁊ ꝙ illõ flã eẽt satis benignũ ⁊ ppea plus eẽ intẽdendũ colẽ q̃ flãti: dedi ei tale digestiuũ. ℞ã in die accessiõis tertiane dedi sibi syrupũ simplicẽ acetosũz cũ aq̃ endiuie ⁊ lupulo^{rum} ⁊ in die flãti ce dedi syrupũ acetosũz cõposi^{tum} cũ dictis aqs ⁊ postea eũa ui eũ cũ ℔ farmaco. ℞. medulle cassiefi. ℥. i. dissoluaf in decoctiõe ro. viol'. liqr. ⁊ passulaꝝ anisi ꝓtinoꝝ ⁊ tamarindo rũ ⁊ superaddidi agarici. ⁊ reu. aã. ℥. vni^{us} ptes duas ⁊ salis gẽme ⁊ spice. aã. ℈. ℌ. ⁊ exhibui eũ i die soli^{o} flãtice sicut sp in tali emitriteo est faciẽdũ. Et scias ℔ ꝙ nõ solũ q̃ colera dñaf supra flã est magis digõni ⁊ eũoni colere intẽdendũ: ℥ in ꝓn^{o} ois egritudis a colera ⁊ flãte facto est silr fienduz nisi flã valde supfluẽ supdominaref colere: qõ iõ est: qz colã magis festie mouef ⁊ magis obedit eũoni q̃ flã. Facta aũt ꝓdcã eũone ⁊ abstersiõe vilcꝝ cũ lauatiuo ⁊ clysteri absterssiuo deduxi itẽtionẽ meã ad stõm ⁊ apposui ei cerotũz de mastice. Et circa vlteriorẽ digõm exhibui ei ꝙ digestiuo syrupũ de bisantijs in die flãtice solius cũ aq̃ feniculi ⁊ in die colerice cũ aq̃ endiuie. Et post hãc digõnẽ eũaui eũ cũ farmaco tali. ℞. medulle cassiefi. ℥. i. el'arij de succo ros. ⁊ el'a/ry indi. aã. ℥. ij. dissoluanf in decoctiõe passulaꝝ ros. ⁊ viola. anisi ⁊ seis endiuie ⁊ bñ succesſit ei: qz post hãc accessiõ/nẽ sublata est accessio tertiane. ⁊ remãsit flãtica sola cui postea intẽdi cũ his q̃ dicta sunt in cura flãtice. ¶ Ali^{us} casus est. Nastasius Simõis q erat colerie^{us} macer etatis annoꝝ. 40. ꝑ multitudine fructuũ ⁊ herbaꝝ qb^{us} vescebaf multiplicauit multũ flã in stõ suo ⁊ capite maxie ⁊ frequẽter descẽdebat ad gutf suũ flã frñ aquosũz. ꝑcipue si de die dormiebat. ℔ egrotauit emitritea nõ vera: cui^{us} vna febris erat ꝓtinua colerica ⁊ alia erat flãtica iterpolata: quaꝝ cõpositio reddit emitriteũ mediũ. Dormiuit aũt ẽdã die de mense augusti in meridie in domo sua nõ bene coopertus ⁊ ilico post sõnũ cepit eũ febris cũ puo horroꝛe: ſz cũ multis alicibus ⁊ oscitatiõib^{us} ⁊ doloꝛe capitis ⁊ cepit ilico multũ calere ⁊ illa die fuit cũ siti ingetudine ⁊ vigilijs. Mane aũt sequẽti accepit lenitiuũ ex cassia sola cũ aqua oꝛdei. ⁊ facta lenitione comedit panẽ lotũ supaspsum zuccaro ⁊ bibit vinũ limphatũ debile. Uespe ãt tãta friditas extremoꝝ ⁊ doꝛ si supuenit ei vt vix posset calefieri. ⁊ post lõgã fricationẽ ⁊ calefactionẽ cũ tegulis ⁊ pãnis calefactis: babuit vomituz multi flãtis insipidi. ⁊ postea iterũ friguit ⁊ neciuz fuit reiterare calefactionẽ: postea cepit calere ⁊ fuit caloꝛ ei^{us} min^{us} acut^{us} q̃ die afcedẽte: magis tñ q̃ sit caloꝛ febris flãtice ex tali flãte. ⁊ sicut se babuit in caloꝛe ita ⁊ in siti ⁊ ingetudie ⁊ istãtia vigiliaꝝ. Dormiuit. n. illa nocte circiter horas. 4. mane sequẽti recepit clysterẽ lenitiuũ ⁊ accepit de cibo de pulla pua alterata: ⁊ p^{o} cibũ videbaf caloꝛ ei^{us} remitti: ſz pa rũ pcessit remissio: qz supueniẽtibus qbusdã alicib^{us} ⁊ oscitationibus cepit caloꝛ itẽdi ⁊ pcessit intẽdẽdo tota illa die. In vespis ãt isti^{us} diei fui vocat^{us} ad eũ ⁊ vidi vnã ei^{us} subarbicũdã i suba mediocrẽ pulsuz velocẽ ⁊ eleuatũ. ⁊ auditis q̃ pcesserãt ordinaui ꝙ cibaref in 3^{a}. hoꝛa noctis ptisana. ⁊ pextinctionẽ calitatis ei^{us} biberet aquã oꝛdei de mane sũpsit digestiuũ suũ syrupũ acetosũ simplicẽ: sicẽ tũc de sero oꝛdinauerã ⁊ facta pdicta oꝛdinatiõe discessi ⁊ nõdũ multuz elongat^{us} a domo sua fui vocat^{us}: ⁊ ecce friditas extremoꝝ inualescebat supipm: vñ oportuit me vlterius plõgare cenã suã ⁊ cogitaui ꝙ febris ei^{us} erat cõposita ex colerica ꝓtinua ⁊ flãtica interpolata. ⁊ sic erat medi^{us} emitrite^{us}. Et curaui eũ sic pcedẽte plus intẽdẽdo colere q̃ flãti. Solũ autẽ in ℔ spãlius feci ꝙ farmaca sua erãt debiliora ⁊ p longioꝛa internalla data ⁊ fuit emitrire^{us} isti^{us} lõgioꝛ pcedẽte. nã col'a in isto nõ fuit mere nãlis. imo multũ ⁊ babuit mixtũ de colera citrina: ⁊ flã ẽt suũ fuit satis grossuz ⁊ crudũ. Et scias hic ꝙ fm istã viã curanf emitritei duaꝝ ꝓtinuaꝝ diuersoꝝ generꝝ. ⁊ silr duaꝝ iterpolataꝝ diuersoꝝ generꝝ. Dix Raſ. 25. ꝓtiñ. Fili^{us} enoch monoculus passus est maligniorẽ spẽz emitritei q̃ erat multe acuitatis ⁊ cronica est. ⁊ medic^{us} su^{us} assueſcebat dare ei troc. de spodio ⁊ ꝓsului ei ꝙ acciꝑet ptisanã post duas hoꝛas post syrupũ acetosũz ⁊ ꝙ tardaret cibũ suũ oi die quosqz eisset mũdificat^{us} a febre ⁊ ꝙ hoꝛa po^{mi} ꝓuocaret vomitũ. ⁊ cũ regulat^{us} fuit isto regie satis visum fuit sibi difficile ⁊ petebat meli^{us}. ⁊ aliõ regimẽ dixi ei ignoro ꝓte melius ⁊ ꝓueniẽti^{us}: ⁊ discessi a cura ei^{us}. ⁊ post decẽ dies inueni eũ ambulantẽ per villã: ⁊ dixit mihi: magister auxilio dei ⁊ vestri sum liberatus omnino.

¶ De cura febriũ cõpositaꝝ eiusdẽ generis. Ca. xviij.

Cura febris cõposite ex febrib^{us} eiusdẽ gẽris vel triũ colicaꝝ vel flãticaꝝ vel melicaꝝ ñ differta cura suarũ simpliciũ nisi ꝑ tanto ꝙ maioꝛ sollicitudo ⁊ maioꝛ ꝓuidẽtia est in ea bñda: ⁊ ꝙ eũo in cõposita est magis neciaq̃ ꝗs in simplici: ꝗuis etiã sollicitudo de virtute debeat esse maioꝛ. ¶ Dix Sili. In die duarũ tertianaꝝ. sup. vel pluriũ nihil deꝫ de nutriẽte: ſz in die interpolatiõis reficiaf vt sufficiat sine cibo in die poxismoꝝ. Et per hoc dedit intelligere ꝙ de illis tertianis logf que inuadunt fm. 3^{m}. die ⁊ huic silẽ est fienduz in ãrtanis inuadentibus fm eũdẽ. 4^{m} die. ¶ Dixit Suil. tu debes ꝓcedere in cura febriũ cõpositaꝝ eiusdẽ generis cũ medicinis dictis in curis simpliciũ illius generis: ita. ſ. ꝙ si febres cõponẽtes sint pure ⁊ de mã pura tu ꝓcedas cũ cura purarũ: ⁊ si sint nothe cũ cura notharũ: ⁊ si vna est pura ⁊ alia notha tũc ꝓcedas cum cura cõposita ex cura pure ⁊ cura nothe. Ad ipsas ergo recurrendum est: nec expedit hic ꝓtelare sermonem.

¶ De febre apostematum. Cap. xix.

Dixit Aui. 2ª ꝑmi de pulsu aꝑatũ ꝙ aꝑatuz sunt q̃dã febrẽ efficientia aut ꝓpter ipsoꝛuz magnitudinez aut ꝓpter nobilitatem mẽbri in quo fiũt. sup. aut ꝓpter vtrũqz ⁊ alia sũt q̃ febrẽ nõ efficiũt. Et tũc febrẽ nõ efficiũt. dixit Ga. in li. de malitia cõpl'onis diuerse: cũ caloꝛ sanguis q est in mẽbꝛo aꝑato fuerit qetus. i. remissus lenis: ⁊ sanguis quẽ ꝓtinet totũ coꝛp^{us} fuerit eq̃lis cõpl'onis. fortitã. n. tũc nõ accidit ex calefactiõe mẽbri infirmi vt calefiat coꝛpus. Sed cũ sanguis mẽbri aꝑosi fuerit calitatis fortis calefiet coꝛp^{us} fortitudine ebullitiõis ei^{us}. Et silr cum sanguini toti^{us} dñaf col'a nõ stat qn calefactione supflua calefiat totũ coꝛp^{us}: ⁊ sic fiet febris ⁊ multo plus cũ vtreqz res ꝓiungenf. Et dixit. ꝑmũ qõ calefit ex sanguine in quo supfluit calefactio in mẽbꝛo aꝑoso est sanguis q est in venis pulsatilibus ꝓpea ꝙ in nã sua est calidioꝛ ⁊ ꝓpinquioꝛ nãe spũs: deiñ post ipsum sanguis q est in venis nõ pulsatilib^{us}. Et adhuc ñ mẽbꝛũ aꝑosuz erit ꝓpinquũ aliqb^{us} viscerib^{us} sanguine plenis erit calitas ei^{us} recurrẽs velociter ad sanguinẽ quẽ totũ coꝛpus ꝓtinet. Et vlr dixit. dignius est vt calefiat añ ois res q̃ velox est ad resoluẽdũ aut est in nã sua cal'a. Et silr etiã ꝑ^{mi} qõ infriduf est etiã res q̃ est velox ad resoluẽdũ aut que est in nã sua frida. Et febris qdẽ ex aꝑate gñata aut est effi^{a}: ⁊ dictũ est õ ea in tractatu effimeraꝝ: aut est putrida ⁊ aꝑa febrẽ putridã faciẽs põt esse intrinsecũ aut extrinsecũ: ⁊ hoc est vt raroꝛ: ⁊ quocũqz loco fuerit opꝛ. ꝙ sit cal'n siue eẽntial'r siue accidẽtal'r siue vtroqz mõ. Immo vt sic maxie febrẽ inducit. Ad hoc ñ vt febris ad aꝑa sequẽs sit putrida exigif vt ab ipo aꝑate coꝛdi cõicef mediãte ptícula colligãte mẽbꝛũ aꝑosum coꝛdi putridus vapoꝛ inflãmãs coꝛ calitate ꝓter nãz: quẽadmo^{um} ocñ ẽ de hũoꝛe putrido nõ aꝑante. ¶ Ad ℔ aũt vt ab aꝑate siue alio hũoꝛe putrido possit vapoꝛ putrid^{us} cõicari coꝛdi pl'a regrũf ꝑ ꝙ ille hũoꝛ aꝑans vel nõ aꝑans sit putridus: ⁊ sit tãte q̃titatis ꝙ ab eo multus eleuef vapoꝛ cui nõ accidat totũ resolui i via trãsitiõis

Regsita ad hoc vt vapoꝛ putrid^{us} coꝛdi cõicet.

ipsi⁹ ad cor: ꝫ sufficiat ad ipm puenire pp qđ exigitur vt sit in loco cordi ꝓpinquo: ne pp lōgā eius distantiā a corde accidat vt tot⁹ vel pene tot⁹ resoluat in via: ⁊ q vie trāsit⁹ ipsi⁹ ad cor sint ample: ⁊ nō sit in ipsis vijs obstaculū ꝓhibēs puētū ipsi⁹ vaporis ad cor. ⁊ q̄sto ꝑdicta sunt faciliora ⁊ magis patētia tāto cōtingit facilius ⁊ citius accēdi febrē putridā in corde. Sic aūt est q ꝑdicta in apatib⁹ mēbroꝝ intrinsecoꝝ ⁊ in humoribus putridis in venis ꝯtentis q̄ sunt a subassellis vsq̄ ad inguina potissime repiunt re" apatū exterioꝝ ⁊ hūoꝝ extra ꝑdictas venas cōtentoꝝ ꝑm plm. Jōq̄ apa intrinsecū ⁊ humor putridus in dictis venis ꝯtentus ꝑm plm febrē accēdit putridā. Nā in dictis locis ꝑm plm reperiť multitudo māe ⁊ calor multus. multā faciēs euaporatiōez: ⁊ loci est ꝓpinqtas ad cor, ⁊ vene multe ample inter ipm locū ⁊ cor q ꝑm plm sunt obstaculis ꝓuate ꝓhibētib⁹ ascēsuz vaporis putridi ad cor. Et ꝓpterea q in apatib⁹ mēbroꝝ extrinsecoꝝ ⁊ venis extrinsecis ꝑm plz oppositū ꝑdictoꝝ reperiť. Jdeo raro inde febris aduenit putrida. ꝑm plm. n. inter ꝑdicta loca ⁊ cor magna est distātia: ⁊ vene inter ipsa ⁊ cor plm minuūtur ⁊ opilationes in eis repiunť. Et māe in dictis locis pauciores cōtinētur. ⁊ calor minor minorē faciēs euaporationē. Uñ dixť H. ꝑmo de dif. feb. Ex putredine q̄ est ꝑm viscera ⁊ magna vasoruz siue mā sit apans siue nō. fum⁹ ex his que putrefiūt humoribus ad vētriculos puenit cordis: ⁊ q̄ eleuať ab hūoribus putridis ipe est putridus: ⁊ q̄ putridus puenit ad cor. febrē gīat putridā. ¶ Et Aui. dixit. cū ex apatib⁹ extrinsecis supra qbuscūq̄ causis extrinsecis vel intrinsecis generatis cōicať cordi nō solū simplex calefactio: ꝫ putrida fortasse ꝑpter suā multitudinē. aut pp suā ꝓpinquitatē ad cor. Sicut si eēt in subassellis aut mamillis aut in lacertis costaꝝ: tūc fit febris putrida. q̄zuis ꝑm plm dixit Aui. apata extrisecа q̄ cānt febrē putridā nō fiant nisi a causis añcedētibus corporeis replionalib⁹. q, ꝑm plm apata extrinseca ꝓueniē tia a causis ꝓmitiuis cānt febrē dici: q, ꝑm plm talia apata nō pueniūt ad cor nisi cū calefactiōe sola absq̄ putredine ⁊ hoc nisi moueāt cās añcedētes ad putredinē in corpib⁹ ꝓpriis cacochimis ⁊ imundis in qbus febres cānt putredis. Et dixit Aui. sequūtur febres putride apata intrinseca. fortasse. n. febres q̄ sequunť apata intrinseca nō fiūt ex applicatiōe caloris ad cor. sine putredine. Et notāter dixit. fortasse vt oñdat nō eē ita ipoſe ex apatib⁹ intrinsecoꝝ cōicari cordi solā calefactiōz sine putredine: vt cū esse de mā pauca i loco paucaꝝ ⁊ strictaꝝ venaꝝ ⁊ arteriaꝝ a corde remotā. ¶ Et scias q febris putrida sequēs apata pōt esse ꝯtinua ⁊ pōt esse interpolata ꝑm multitudinē māe putride cōtinuātē vaporē putridū ad cor. vl' nō ꝯtinuātē. ꝑm plm tñ ē q apata caľa p eēntiā ⁊ p accñs segť feb. putrida ꝯtinua. Caľa vo so" p accñs: ⁊ nō p eēntiā interpolata. ¶ Dixť Raſ. 16°. ꝯtiñ. plures sunt spēs febriū ex apatibus. nā q̄dā sunt accñtes ex apate pāniculi cerebri. q̄dā ex apate pulmonis vel diafragmatis aut ptiū pectoris aut renū aut vesice aut auris vel alioꝝ. s. epatis stōi matricis ⁊ intestinoꝝ ⁊ testiculoꝝ ⁊ siliuz. ¶ Dixit Aui. apata intrinseca ad q̄ sequuntur febres putride sunt apata cerebri ⁊ velaminū ei⁹ ⁊ buccini auris ⁊ gutturis q̄nq̄ ⁊ ptiū pectoris ⁊ velaminū ei⁹ ⁊ epatis ⁊ renū ⁊ vesice ⁊ intestinoꝝ ⁊ matricis ⁊ siliubus mēbris in stō pulmone meri splene ⁊ meseraycis. Et putredo qdē intrinsecoꝝ mēbroꝝ ceteris paribus deterior est ⁊ maioris periculi putrefactio ne extrinsecoꝝ. ⁊ sic scōm plm absolute ꝓferri potest: q̄zuis aliqua putredo in aliquo apate extrinseco possit eē deterior ⁊ prauioris qualitatis q̄ putredo mēbroꝝ apatū intrinsecoꝝ sicut est putredo q̄ aliq̄n repiť in antracib⁹ ⁊ carbunculis. ¶ Distinguunť aūt feb. putride sequētes apata mltipliciter. ꝑmo ab Aui. ꝑm mās apatis. ⁊ dixit. q, vehementiores febres fiunt ex apatib⁹ de genere berisipille q̄ cognoscunť: q, ex his excedit. i. exacui tur dolor ⁊ sitis ⁊ inflāmatio: ⁊ significant eas significationes permixtionis colere rubee cū sanguine plurime. ¶ Et diuersificatur. 2°. dixit Aui. in fortitudine ⁊ debilitate eaꝝ ꝑm ꝓpinquitatez cordis ⁊ ipsius longitudinem ad apata. ¶ Et. 3°. dixit ipse. ex dispōne substantie mēbri in quo est apa. nam febris apatū que sunt in mēbris carnosis est vehemētior: q, febris eoꝝ que sunt in mēbris pāniculosis ⁊ eoꝝ similibus vt in neruosis est debilior. Et intellexit hic per vehemētiam ⁊ debilitatē q̄titatē caloris febrilis: cuius dicti causa est q, in mēbris carnosis plus de mā cōtinet ⁊ magis calefit a calore mēbri q̄z in pāniculis ⁊ similib⁹. Et nō intellexit vehementiā ⁊ debilitatē accñtiū. nam febres apatū pāniculoꝝ sunt cū fortioribus accidētibus: vt patet in caplis apatum ipsoꝝ. Et diuersificať. 4°. dixit Aui. ꝓp mēbrū apositū esse magis vel minus arteriosum. nā febris eoꝝ que sunt in vicinitate arteriarū est vehemētior. Et febris eoꝝ que sunt in vicinitate venaꝝ solū est debilior ⁊ cā satis est manifesta. ¶ Et diuersificať. 5°. ꝑm diuersitatē periodoꝝ ipsaꝝ. nō. n. eūantur iste febres. dixit Aui. a piodis ꝑm mās q̄ effundunť ad apata eaꝝ debitis. piodi nāq̄ earū sunt ꝑm generationē eaꝝ ⁊ ꝑm motū ipsaꝝ māeꝝ ⁊ ꝑm attractionē calitatis ⁊ doloris ad apata. q̄si dicat q, materia sufficiēs ad piodicationē faciendū in tpe generať determinato: ⁊ determinato mouеť tpe vt supius dictuz est ⁊ in determinato ēt tpe attrahiť a calore ⁊ dolore mēbri aposi ⁊ eaꝝ piodicatio currit cursū piodicationis humoris faciētis apa. ¶ Diuersificať ēt rōne nobilitatis ⁊ sensibilitatis mēbri. Eteni febres sequētes apata mēbroꝝ nobiliū ⁊ mlti sensus vehemētiores sunt ⁊ ꝑm plm sunt ꝯtinue pp magnā colligātiā quā hūt ipsa mēbra cūcorde. Alioꝝ vō imbecilliores sunt: ⁊ ꝑm plm interpolate: ⁊ que ipsoꝝ sunt interpolate q̄nq̄ sunt ordinate ⁊ q̄nq̄ erratice. ¶ Dixit Al. febris que apa sequiť ꝑm magnitudinē apatis est ⁊ ei⁹ q̄zitatē. Et dixit q̄zitas timoris hui⁹ febris. s. ipius timoris magnitudo ⁊ puitas habeť ꝑm mēbrū apatū in nobilitate ⁊ ignobilitate insensibilitate ⁊ sensus hebetatiōe ⁊ cordis ꝓpinquitate ⁊ lōgitudine. Et dixit. febres q̄ ꝯcomitāntur apata q̄ alicui mēbroruz initiando nascunť male sunt. ¶ Dixit Aui. scias q, q̄nq̄ sanať apa i pleura ⁊ in alijs. s. mēbris ⁊ remanet febris ⁊ significať tūc q, mūdificatio nō accidit. s. cōpleta. ⁊ hoc maxi' ꝯtingeret q̄n apa essz remotū a corde: ⁊ accñtia sua de dolore ⁊ alijs essent sedata: tñ mā que in circuitu eius ꝯtinebať nō est in totum ⁊ cōplete mundificata: sed remansit ex ea pars sufficiens manutenere febrē: ⁊ q, significať q, mūdificatio nō accidit cōpleta ideo significať q, suspitio remanet de reditu apatis: q, nō fuit sanatū illud apa per remotionē totius māe: ꝫ accñtia sint sedata. Posset ēt hoc contingere q̄n febris esset ab alia mā q̄z a mā apatis: tūc. n. posset sanari apa ⁊ remanere febris. sup. Et q̄nq̄ accidit ecōtrario. s. q, cessat febris ⁊ remanet apa vt voluit Ha. ꝑ atto. in cōmēto atto. poxismos ⁊ cōsistentias ⁊c. vbi recitauit Gal. de quodā anxio pleuretico in quo cessauit febris septē dieb⁹ pleuresi remanēte: ⁊ vt dicit: hoc pōt ꝯtingere in pleuresi. nō vera. in va aūt nō cū sit febris ꝓpriū accñs eius. ⁊ silr q̄n apa indurareť pressoꝝnē subtil' partis māe ei⁹. febris. n. tūc cessaret ⁊ remaneret apa. Jnquit H. x°. tera. febres sequētes apata cū pduūt pducūt ad ethicā. Et Aui. dixit. iste febres q̄n plōgant pducūt ad ethicā. ⁊ ꝓprie q̄n apata sunt in epate. ⁊ itellexerūt de cōsuptiōne siccitate ⁊ marasma q̄ sequūtur ad febrē diuti⁹ cōsumētē ꝓprie aūt ex epate. q, talis ꝯsuptio maxime accidit ex defectu nutrimēti cui⁹ ꝑn" est epar. Dicit q, patiēs febrē ex apate pulmonis magis incurrit ethicā puniētē ex inflāmatiōe mēbroꝝ ⁊ ebullitione: q, in ea cor nō bñ pōt euētari: vñ accidit inflāmatio ⁊ ebullitio magna in oib⁹ mēbris. Dixť aūt Gal. ibidē. mltotiēs vidi apata oyastrā ⁊ febrē ei⁹ iterficiētē añq̄ certissime cōpleret disnia ⁊ pduceret.

Feb. pu. sequēs apata pōt esse cōtinua ⁊ interpolata.

De distinctiōe feb. sequētiuz apata.

perduceret ad ethicã. Et Aui.dixit q̃ febres q̃ sunt pp apãta q̃ sũt i velaminib⁹.s.cerebri ꝛ pectoris.ꝛ maxⁱ oy afrãte cũ ꝯfirmanⁱ i malitia ꝛ nõ minuũtⁱ neq; resoluunⁱ nõ expectãt vsq; ad ethicã.sup.sz iterficiũt pulsq; ethica supueniat.

¶De signis febriũ apatum. Cap.xx.

¶ Et signis febriũ apatũ.dixit Ga.2.de crisi.ꝛ scribitⁱ.17°.ti.sic.Si tu vis scire p aggregationẽ febriũ cũ apate cõpositay debes p̃ exercitari i cognoscẽdo sim plices ex eis.febris nãq; eueniẽs ab apate cerebri hz dispositionem diuersaz eueniẽti ab apate pulmonis. Et vna q̃q; istay hz dispõnẽ aliã a febre accñte ab apate pleure.stõi.vel epatis.sup.vel alioy mẽbroy. ¶ Dix.A. cũ febrib⁹ eueniẽtib⁹ ex apatibus intrinsecis repiunt tres spẽs signoy ꝛ accñtiũ.s.sigⁿ ꝛ accñtia sigñantia mẽbrum infirmũ.i.hñs apa.ꝛ sigⁿ ꝛ accñtia sigñantia dispõnẽ mãe:ꝛ sigⁿ ꝛ accñtia sigñantia dispõnẽ infirmi. ¶ Et declarãs p̃dictas signoy spẽs dixit.q̃ sigⁿ sigñantia mẽby infirmũ sunt dolor ꝛ grauitas repte in mẽbro apposito:ꝛ q̃ ip̃m mẽbrũ est calidius ceteris mẽbris alijs addita in eo calefactione nõ cõsueta. Et idẽ Dixit Ga.xi°.terapẽ.vltio c°. Et subdit Aui. ꝛ sicut spasm⁹:qm̃ ipse multotiẽs associat in apatib⁹ calis in mẽbris neruosis. Et loq̃ns magis in spãli dedit exm sicut pulsus serin⁹ ꝛ dolor lateris pungitiu⁹ ꝛ tussis sicca in primis.i.in p̃n° apatis ꝛ hũida 2°.i.in ꝓcessu sunt sigⁿ apatis pleure.q̃ est in ptib⁹ pectoris. ¶ 2ª vo spẽs signoy est.dixit Aui.sic vehemẽtia febris tertiane.i.exacerbatio de 3°inz q̃ sigñat q̃ mã est colica.sup.ꝛ vehemẽtia q̃tidiane q̃ sigñat q̃ mã ẽ flãtica. ¶ 3ª vo spẽs signoy.dixit.Aui. ẽ:qm̃ accñtia infirmi sunt q̃ indicãt ei⁹ salutẽ aut ei⁹ mortẽ:De signis p̃ spẽi dõ in capitulis ꝓprijs ipsoy apatũ intrinsecoy. De signis aũt 1ª spẽi dcm̃ est supius in ꝓprijs capitulis ipsarũ febriũ.Et de signis tertie spẽi dicẽt inferi⁹ in tractatu pnosticatiõis. ¶ Et ad maiorẽ declonẽ p̃dictoy ꝛ p̃cipue signorũ p̃ spẽi.Dñt doctores q̃ febres apatũ intrinsecoy ẽt factoy ab eadẽ mã nõ eq̃ sunt i salubritate ꝛ malignitate nec in longitudine nec in breuitate nec i piodis eay:vñ ait.A. q̃ mẽbra occulta intrinseca diuersificanⁱ in faciẽdo febres ꝛ in recipiẽdo eas.in faciẽdo.s.in mittẽdo calitatẽ putredinalẽ ad cor ꝛ recipiẽdo.s.ab ipso corde postq̃z febres sunt facte in eo q̃m febres ad ipsa spgunⁱ mediãte sanguie ꝛ spũ Et diuersificanⁱ in pduratiõe ipsay ꝛ eay piodis hz magnitudinẽ ipsoy apatũ in seipsis.ꝛ ꝑm magnitudinẽ venay ipsoy mẽbroy apposoy ꝛ ꝑm mẽbra sua. Aliter.n.ꝛ alr̃ seq̃t ad febres q̃m apa est magnũ ꝛ q̃m est puuz:ꝛ alr̃ ꝛ alr̃ q̃m ẽ venosuz ꝛ arteriosuz ꝛ q̃m nõ est sic:ꝛ alr̃ ꝛ alr̃ ꝑm mẽbra sua.s.ipsa ꝺsiderata in nobilitate ꝛ ignobilitate sua ꝛ sensibilitate ꝛ hebetate sua ꝛ in longinqtate ꝛ ꝓpinqtate sua ad cor.ꝛ ꝑm mẽbra sua.i.p viã colligatiõis.i.hz ea mẽbra qb⁹ colliganⁱ ꝑter cor.ꝛ cõicat eis nocumẽ eoy. Et sequẽs Aui. de p̃dictis exẽplificãdo clari⁹ ꝛ pticulari⁹ dixit.q̃ õ mẽbris intrinsecis sunt q̃ sunt ꝓpinq̃ cordi ꝛ vehemẽtis cõicatiõis cũ eo sicut velamẽ.i.oy afragma ꝛ pulmo:ꝛ de his sunt que sunt longinq̃ a corde ꝛ debilis cõitatis sicut renes.sup.ꝛ õ eis sunt q̃ tenẽt in p̃dictis mediũ. Et q̃ sunt ꝑmi ordinis febres eoy sunt male ꝛ mortifere ꝛ breues. Et q̃ sunt secũdi ordinis febres eoy sunt mín⁹ male ꝛ mín⁹ mortifere ꝛ lõge Et q̃ sunt medio mõ se hñtia:febres eoy sunt medie inter p̃dictas. Et ꝑm p̃dicta ẽt diuersificanⁱ piodicatiões earũ. nã aliter ꝛ alr̃ piodicãt fe.apatũ colericoy epatis.q; de 3° in 3m.ꝛ aliter febres apatũ colericoy renũ.exẽplificatio.dixit Aui.renes ipsi nõ sp faciũt pp apata sua febres fortes nec ꝺtinuas:q; pp paucitatẽ venay ꝛ arteriay ipsoy non cõicãt cordi multũ calorẽ:nec illũ quẽ cõicãt.cõicant semp: sz multotiẽs. Dixit Aui.sunt febres ipsoy interpolate:sup. cũ ordine sue interpolationis ꝛ multotiẽs nõ sunt iterpolate.s.ordinate piodicationis:sz sunt de gñe febriũ cõmixtay erraticay.s.tertianay ꝛ q̃rtane ꝛ qntane ꝛ sertane:ꝛ fiunt cũ eis rigor ꝛ horripillatio sic̃ in veris interpolatis.ꝛ subdit.q̃ ambiguũ fit esse eay.s.ad eay cãs ꝛ ipsay spẽs ꝛ ipsay ẽt terminationẽ ad salutẽ vel pditionẽ.ꝛ cã dictay diuersitatũ est diuersitas multa mãerũ q̃ p̃nt in renib⁹ congregari ꝛ aduri in eis. Sũt.n.renes oure sbe ꝛ debilis sensus vñ tolerãt mãs multas diuersas ꝛ malas. Et iã i supioꝛib⁹ dcm̃ est:q̃ põt pp multas cãs variari determinat⁹ piodus.

Signa apostẽatuz renũ facẽtium feb.

¶ Et subseq̃nter aui.posuit sigⁿ apatũ renũ faciẽtiũ febres Et sunt dixit ipse.grauitas in loco renũ ꝛ ptib⁹ alkati ꝛ dolor eoy ꝛ ꝓpietas calitatis in mẽbro.s.renib⁹ maiorus cõsueta.s.sentire añ apationẽ.sup.ꝛ febres apatũ renũ ꝛ sibi silluz mẽbroy nõ sunt vehemẽtes nec cũ accñtib⁹ fortibus terribilib⁹ ꝛ extraneis.sz dixit Aui.cũ aggregant in membro.s.apposo vt sit ꝓpinquũ pncipali.s.cordi aut fortis cõitatis cũ eo aut vehemẽtis sensus ꝛ est neruosuz tunc ẽ vehementia febriũ ocõitãtiũ ipsuz ꝛ accñt in ea inqetudo magna ꝛ spasmus ꝛ fortasse cõitant ipsuz accñtia extranea sicut i apate matricis: associant enim cũ febre sioda ꝛ epilepsia ꝛ dolor ceruicis.i.colli. ¶ Et Alm̃.dixit q̃ apa calis matricis ocõitat febris acutissima ꝛ sensuũ turbatio ꝛ videt hec satis extranea cũ matrix sit a capite longinq̃ nec ei multuz cõicet.q̃uis enim neruosa sit nõ hz neruos multos a cerebro descendẽtes ad ipsam. Silr nec multũ cõicant cordi cũ nõ veniãt ad ipsuz arterie plurime magne.

Hic tria signa gñalia febriũ apatum.

¶ Et Aui.qdẽ posuit tria signa gñalia febriũ apatũ. ¶ Primũ est q̃ calitas q̃uis inflãmet in eis.s.febrib⁹ vel in eis.s.apatibus ꝛ mẽbris:nõ tñ est vehemẽtis acuitatis sicut est in causonide nisi res magna:ꝛ hoc aut pp multitudinẽ mãe apatis: aut pp cõplicationẽ putredinis eoy cũ putredine venay aliay in qb⁹ aliqñ repit calitas silis caliditati causonis. Et cã dicti est dixit Aui.q; putredo illoy apatũ nõ est ipsa nec mota ad exteriora. ¶ Scõm sigm est dixit Aui.q̃ pulsus febriũ apatũ intrinsecoy est sicut pulsus febriũ putredinis puus in p̃n°.ꝛ velocis ꝓstrictiõis apud statuz.i.in tpe expssionis ꝛ expulsionis:deinde magnificat.s.post expulsionẽ.ꝛ fit velox ꝛ spissus ꝑm mẽbrũ ꝛ mãm.i.cadit in p̃dictis differentijs pulsus latitudo magna in qua diuersificat in plus vel minus ꝑm mẽbrũ apposuz ꝛ ꝑm mãm apatis ꝑm q̃ sciuisti. 2ª ꝑmi in ca°.pulsuũ apatũ. Et supplent hic q̃ pulsus in febribus apatũ est diuersus sicut in febrib⁹ putredinis ꝛ silr sicut in illis est sistoles maior ꝺyastole:ita ꝛ in istis. Et subdit Aui.deinde p ꝛ fit pulsus serinus ꝛ vndosus ꝑm diuersitatẽ mẽbri apposi i carnositate ꝛ neruositate. Amp̃.de pulsu vniuscuiuslq; apatũ cuiuscũq; mẽbroy dõ in ꝓprijs ipsoruz capitulis. ¶ Tertiũ sigm dixit Aui.est q̃ vrina ꝑm plm est ad albedinẽ decliuis ꝛ paucitatẽ tincture pp declaratiõnẽ mãe ad apata quã sil cõcomitat calor ꝛ spũs.ꝛ supplẽt ꝛ est aliqñ hec remissio tinctu e vrine multa sicut aliqñ cõtingit in freneti vrina aquosa:ita q̃ est remissa ẽt in cõparatione ad vrinã sui sani. Et ꝑm plm nõ est intelligendũ q̃ sit remissior vrina sanoy.sed est remissior in cõparatiõe ad vrinam que apparet vel apparere potest in silibus febribus ꝛ in ipsiusmet eque fortibus si earũ mã esset intra venas sparsa:ꝛ non collecta in apate.

¶ De cura febrium apostematuz. Cap.xxi.

¶ Cura febriũ apatũ dependet a curatione ipsoy apatũ. Remouenⁱ enim ipse p sublationẽ ipsoy. Unde ait Alm̃. Oẽs febres q̃ pp a pata gñanⁱ remouende sunt cura apatũ. Et febres qdez remouenⁱ aut cũ calor apatis sedat aut cũ sanies adunat.i. adunata est. Inqt enim Jpo.in affo.circa generationẽ saniei febres accidunt magis q̃z facta sanie. ¶ Et Aui.dixit.curatio baruz febriũ ꝛ curatio febriũ acutay est post curationẽ apatũ.q̃si dixerit. siue febres q̃ sequunⁱ apata sint acute siue nõ: radix curationis eay ẽ curatio apatũ: Cura aũt apatũ in suis dicet

capitulis ⁊ locis: ad q̄ recurrēdū est. Inuenit hic alia lra q̄ dicit. curatio hap febriū est curatio febriū acutap post curationē apatū. ⁊ intellexit q̄ duap curarū fiat compositio. s. apatū ⁊ febris. sz successiue: ita q̄ pr̄o curat apa. deinde febres. Uel pōt dici. q̄ fiat ambap curap cōpositio simul. ita q̄ nō sit solū intendendū curationi apatū: sz ēt febris. post hoc. ꝑter curationē apatuz. Et iō subdit Aui. q̄ radix in eis ē cura apatis ⁊ est obseruatio cure febris de infrigidatiōe ⁊ hūectatione. ⁊ p̄ hoc manifestauit q̄ intellexit est curatio febriū acutap. i. cū itētione q̄ hētur in febribus acutis intētionē sumēdo a morbo. Uerūtū nō q̄cūq; infrigidās ⁊ humectans cōpetit in cura febriū apatū. ⁊ ideo Aui. ait q̄ in his febribus nō p̄cedit potus aq̄ frigide: q̄uis infrigdet: neq; introitus balnei. q̄uis humectet. s. regule curādo Coacte tū in q̄busdā apatibus cōcedit aqua frida. vt dixit Gal. 2°. terap. in herisipila interiop. ⁊ Aui. in approximā dis ab extra dixit. si apa fuerit herisipila. lz vt fiat appositio rerū frigidap infridantiū actu de foris sup ipsuz sic sūt succus lactuce sempuine ⁊ portulace cū aliquātulo sauich ordei. ⁊ hoc fit ad duas intētiones. quap vna est repellere mām. ⁊ alia est extinguere calitatē eius. sz or dixit Aui. vt sine cessatione infrigident sup niuē. ⁊ pmutent ne empla calefacta a calitate apatis ⁊ mēbri sui actuali calitate amplius calefaciāt. Et notant hic q̄ q: Aui. cū predictis succis frigidis nullū pmiscet oleū in apate colico ad infrigdādū ⁊ repellēdū nullū p̄uenit oleū. q: inflāmat veloci⁹. Et hoc voluit Zoar. p̄. theisir. vbi timuit inungere mēbrū q̄cūq; apatū apate colico cū aliquo oleo. Subdit Aui. si comederit. s. patientes febres ex apatibus intrinsecis calis ⁊ maxime herisipila lactucas ablutas infrigidatas. i. actu frigidas: ptranseūt cū eis. s. loco cibi. ⁊ iuuat cum eis loco medicine q: lactuca infrigidat ⁊ humectat. Abluit autē lactuca vt p ablutionem tollat ab ea ois nitrositas. ¶ Dixit Gal. xi°. terap. ⁊ ponit a Rabi. in. 17ª. pticula. Cuz epar ⁊ stōus sunt apata cibatio añ accessionē valde obest ⁊ facile interficit egrotātē. sz cū epar ⁊ stōus sunt debilia absq; apate talis cibatio valde pdest. Et dixit. sup. 6°. epidi. somnus in pn° apatum q̄ sequunt febrē ipsaz auget. ¶ Dixit Gal. in tegni. q̄ eūato iā humore in mēbro q̄ in eo fecerat apa ⁊ reducto mēbro ad nālitatē suā p̄m ptēperantiā humorū tunc p̄siderandū est ne aliq̄d imutatū sit p̄m crisiz a q̄litate reumatis. i. humoris q̄ fluxit ⁊ fecit apa. vt si reuma flāticū fecerit apa sit mēbrū infrigidatū ⁊ si colicū sit calefactū. Et silr si sanguineū aut melicū. Nā ad h̄ vt mēbrū in quo fuit apa remaneat pfecte sanū or illā distēperantiā q̄ remansit sanare. Sanabimus nāq; eā. dixit Gal. si adduxerim⁹ p̄riā q̄litatē illi distēperantie q̄ remānit in mēbro sicut dictū est in cura malap cōplonum. Et hoc erit si inquātū membruz calefactū est in tantū infrigidabimus. Et si inq̄tū infrigidatū fuerit intrīm calefaciemus: ⁊ silr erit in humectādo ⁊ exiccando. ⁊ cū ad modū sue cōplonis nālis reduxerimus tunc ab alterādo cessare debemus. Ad hanc tū alterationē debite faciēdū: dixit Gal. necariū est scire eucraſiam illius mēbri q̄ est p̄m nām eius vt in tractatu de gnali curatione mēbrop de curatione male discrasie dcm est. ¶ Dixit Ras. 16°. pti. Si digerunt apata ⁊ cā fuerit ex pte vasop aut ex putrefactione: pculdubio vtendū est balneo ⁊ emplis mollificatiuis sup mēbrū: ⁊ p̄ueniens erit tps ad balneū ⁊ emplm mollificatiuū qū declinabit febris cū balneū: tunc corrigat eā ⁊ p̄paret corpus ad nutrimentum. Dixit Gale. 10. terap. corpora calidap ⁊ siccap cōplonū si i aliquo ipsoruz mēbro nobili apa oriat vt in stō epate pleura vel pulmone peribūt. ¶ Dixit Guil. si aliq̄ febris cōponeret cuz alia febre q̄ supueniet pp apata in stō vel epate vel alio mēbro. sic si aliquis hret tertianā vel quartanā: ⁊ supueniret ei pleuresis de peripleumonia: tunc p̄ueniēs est vt medicus opponat se cū medicinis ⁊ remedijs p̄ueniētib⁹ ad apa: ⁊ suā febrē maiorī ⁊ subtiliorī p̄sideratione: non negligēdo tñ febrē p̄iorē nec eius curā. ¶ Et Jpo. quidē p̄io regiminis acu. ⁊ Gal. ibidē. docet eūare in pleuresi. Jn 2°. vo eiusdem dixerunt in curatio apatū intrinsecop nō debere fieri eūonē cū farmaco. pp q̄ scire debes q̄ eūo in curatione apatum aut fit rōne materie fluētis. ⁊ q̄ parata est fluere: ⁊ istā facere cōuenit eūonē minoratiua ⁊ diuersiua: ⁊ de ista intellexerunt in p̄io regiminis. aut fit rōne māe iam fluxe: ⁊ q̄ iam in mēbro fixa est ⁊ incuneata: ⁊ q: talis nā est sic quiescēs in mēbro ⁊ inepta motui: ⁊ ō huius māe eūonē facere nō debemus cū farmaco solutiuo: ⁊ si eā facere tēptaueri⁹ nūs nō poterim⁹: sz eā agitabimus in dānū mēbri in quo est ⁊ circūstantiū. Et hoc idē voluit Aui. 4ª. p̄mi de curatione apatū. cū dixit. Cum aūt humor in vno fuerit mēbro cōprehēsus ⁊c. ⁊ de hac intellexerunt in 4°. ⁊c.

¶ De accidētibus febriū in generali trahentibus ad se curam. ⁊ de febre sincopali in generali. Cap. xxij.

Accidentia magna impedientia regimē debitum febris.

Jrit Gal. 13°. terapē. ⁊ scribit a Ras. 16°. conti. sicut cōponit febris cuz febre, ita similiter in aliquo tpe cōponit accūs cū febre. ¶ Et quotiēs accūtia fuerint magna impediunt regimen fieri iurta debitum: sed cogimur totam curam fieri ad accidens: sc̄z nō negligendo febrem. nā sicut Gal. dixit p̄ia ad glau. metiri opz in q̄ztum pole est q̄ztum magna sit febris ⁊ quātū magnū sit intho ma q̄ periculū infert ⁊ ad validius q̄ est inter ea ⁊ periculosius reūstere nō negligendo penitus alterum. v̄. g. Si quis febricitaret plectonica vocata passione: sed ex indigestionibus recētibus mordicet ⁊ affligat os ventris: aut ēt aliquis humor malignus veniens fuerit ad ipsum ⁊ in huius transitu valde ledat vel difficulter toleret ⁊ anxiet. Nū quid hoc ad febrē aspiciētes solū eūare conabimur multitudinē: ⁊ plus de ore ventris puidentes. postq̄ aūt hoc bene affuerit cōgruū totius corporis eūonē facientes. Mihi itaq; ita vr̄i plures enim vidi horū taliū pluries quidez hos peuntes: hos vo ad vltimū piculi deuenientes incipientibus medicis eos eūare anteq; stōm cōfortent. ¶ Et dixit si duo aliq̄ sinthomata p̄ria assequant p̄siderare opz q̄d illop est fortius: ⁊ eodē mō si due egritudines p̄m eundē hominē p̄ pugnantes indicationes facientes. sup. aut due cāe vel morb⁹ cū accidēte vel accūs cū cā aut morb⁹ cū causa. Et eniz ad q̄d v: get instare opz nō penitus alterū negligendo. ¶ Et Rabi moyses dixit. in. 8. pticula cū in egritudine ē accūs forte q̄d nocet vtuti oz medicū curā pretermittēt egritudinis: ⁊ opponere se accūti cū disturbantib⁹ ⁊ faciētibus ipz a nocu¹° cessare ēt si egritudinē augmētet. vt eger a p̄dītione cui approximat liberet. postea vo medic⁹ a nocu¹° accūtis secur⁹ redeat ad curā egritudinis quā dimisit. Et noluit Gal. q̄ in cura accūtis intentio curatiua sumat a cā ipsius Et subdit Rabi. aūctate Gal. vbi. s. q̄ si tale accidēs fuerit i febre ⁊ vtus fuerit dissoluta. s. ante ipz accūs tunc totū adiutoriū adhibebim⁹ ad p̄fortādū vtutē. ⁊ deīn ad accūs: ⁊ deinde ad febrē redibim⁹ nisi illud accūs fuerit tale q̄ dissoluat vtutē: q: tūc si cura p̄cedit ad illud erit tūc cura melior. Et subdit q̄ si accūs nō poterit dissoluere vtutē in illo spacio possumus destruē ⁊ eradicare radicē morbi nō dirigētes curā ad accūs. Jn q̄b⁹ vbis indicauit q̄ nō omne accūs diuertit ad se curā. sz solū si vtutē p̄sternit ⁊ erit aut actio lesa aut supflua eūo q̄ nō ex necessitate sequūtur morbū. nā q̄litas mutata ⁊ accūtia q̄ sequunt morbuz de necessitate nō diuertunt ad se curā. cū ipsa cessent simul cū cessatione morbi. nullā enim p̄cipuā curationē hūt. dixit Gal. 12. terap. sz solū sig^a sunt disponū. i. egritudinū q̄s oz curare. ¶ Nullū aūt accūs creticū diuertit ad se curaz. dixit Gal. p̄ia ad glau. doloris capitis qui futurā emorroſa giā vel vomitū sigiiat curatio nō oz q̄ri. nō. n. sinthoma. s. fcm vi morbi hunc esse putādū est. sz solū bonū sig^m licut ⁊

alia q̄ ante crisim eueniunt q̄ timere faciunt.pluries.n.aliqd boni significāt:qr talia accītia cretica facta sunt vi nāe ⁊ non morbi. ¶ Et accītibus insup diuertētibus ad se curā nō debeꝫ cura p se:sz p accīs que ꝓprie loquēdo non dr dici accītiuz curatio.sz accītiū remotio. Cū accīti debeꝫ curatio nō p se.⁊ regulariter: sed in casibus: q casus.dixit Gal.2.de ige.sa.esse pñt aut qñ accīs auget morbū aut qñ ipsum vtus ꝓsternit. ¶ Et dicūt qdā predicta accītia.s. operationes lese ⁊ exeuntia mutata merito dignant curaz recipe:cū ipsa sint pp que potiusq̄ pp egritudinē medici sint ad infirmos vocati. videmus.n.plerumq̄.dixit ipse. q̄ cuius febris sit fortis ⁊ intēsa si sit sine dolore capitis vl alterius mēbri ⁊ sine fluxu ⁊ syncopi ⁊ silibus accītibus raro ad febriū illaꝝ curationē medici sunt vocati. sz vocant plerunq̄ pp predicta accīa. ¶ Dixit Ga:12.tera. nullū sinthoma inq̄tū sinthoma.i.inq̄tū sig. ē. neq̄ indicat curā neq̄ alterat.i.mutat ꝑ pp curā.ex egritudinibus enim indicatio cure sit ꝙz accīs.tū aliq̄n sinthomata curā exalterāt nō inquātū hñt rōnē accītiū.sz inquātū hñt rōnē cāe inquātū.s.sunt cāe maioris nocumētiz:siue illud nocu. sit vtutis siue dispōnis.i.siue accīs debilitet virtutē siue ꝓncipalem augeat egritudinē.q̄n cū nihil nocerēt nō abscindūt curaz que debeꝫ egritudini. Et hec sunt accītia quoꝝ auctores meminerunt max in tractatu febriū.Alioꝝ vo nullā fecerunt mentionē. ¶ Et dixit Gal.ibidē.si cū vno auxilio sinthoma cessare posset ⁊ egritudo curari:nō esset hoc ad sinthoma respicere nec gratia eius auxiliū illud facere.sz solū ad egritudinē ⁊ eius gratia.nō.n.cū dolore coste i pleuren flōmantes vel purgantes sanamus sinthomatis cura ē ꝓncipalr.sz bene respicimus ad sinthoma cū in dissenteriis fluxibus pungentib⁹ vehemēter adhibemus succū ypoq̄stidos vel plantaginis vel adipē hyrcinū vel oleū ros.per quē nō sanaꝫ vlceratio intestinoꝝ max q̄ exīt cū putrefactione.sz tū quiescit vtus a dolore p illā in h mō. Et hoc faciendo est ad sinthoma instare egritudinē negligentes.

¶ Et dixit Ga.ibidē.cū dissoluit nō tū iā fortiter dissoluta est:sz resistit adhuc ad sinthoma solū aspicimus q̄ citissime studentes abscindere illud:dissoluta vo fortiter vtute non solū studemus sinthoma abscindere.sz ēt illā roborare vtutē. Et subdit. Cū aūt cōfidimus in robore vtutis q̄ possit pati molestiā sinthomatis ad sinthoma nō ostamus: imo ꝓriū facimus:vt qñ p auxilia doloris augmentatiua egritudinē curamus:quēadmodū dissenteriā curamus morda/cissimis farmacijs q̄ hūt remouere egritudinē ⁊ sic cāz doloris ⁊ hoc facimus cū vehemētissima fuerit vtus. ¶ Inqt Paulus.accītia ꝓña fe.diuertētia ad se curā sunt syncopis liq̄factio vigilia soda subeth horripilatio rigor sudor tussis bolismus appetitus caninus sitis grossities lingue nausea fluxus sanguinis narium ⁊ vlceratio labiorum ⁊ similia.

Et quia syncopis est vltimū sinthomatū:iō ab ea inciendū ē. Febris syncopalis dr a syncopi q̄ cū ea. Est enim febris simplex cōposita cū hoc accidēte qō ad securā diuertit ⁊ ponit hec febris dupler.s.humorosa ⁊ minuta siue subtilis:⁊ nō dr vna humorosa ⁊ alia minuta:qr vna sit hūoralis ⁊ alia nō:imo ambe sunt hūorales putride:sed dr vna hūoralis:qr cū multitudine humoris fit ⁊ p suā multitudinē calm suffocando innatū syncopim inducit ⁊ alia dr minuta:qr nō fit a multitudie humoꝝ neq̄ a mā replonali.i.a mā sua q̄ztitate excessiua replente sed fit a mā pauca q̄ lz sit pauca est tū multe malitie ⁊ male q̄litatis q̄ ledendo inducit syncopim. Et dñt qdā ex his duabus cōponit 3ª spēs mixta ex humorali ⁊ minuta que syncopin induc it q̄ztitate replente ⁊ q̄litate maligna. ¶ Et febris qdē syncopalis humorosa ꝑm plm fit a flāte in tū q̄ plures auctorū putauerunt solū ipsam esse flāticā ⁊ de ea in ca°. de flāti ca. determinauerunt. Uerūtū ipsa lz raro qñq̄ fit a colā innāli:frequētius tū ꝓtingit flā multiplicari ad maximam q̄ztitatē replentē q̄z colerā. Uerūtū dixit Aui. hec febris ꝑz plm fit pp flā crudū.s.multū replonale gñatū ex frequent. nauseatiua replone ⁊ multitudine ciboꝝ crudoꝝ. Et Gal. dixit.12.terap.⁊ scribit.18°.ꝓti.euenit ista febris hoib⁹ cū in eoꝝ corporibus est flā grossum vehemēter ⁊ os stōi debile cui nocuit fastidiū aut aliqd silē. Et subdit aui. fit ēt ista febris syncopalis humorosa qñq̄ ⁊ in qbusdā horis ex colera dñante grossa vt vitellina multiplicata in visceribus q̄ ibi putrefit ⁊ in suo motu facit syncopim p viā suffocatiōis facte a sua q̄ztitate:q̄ iō dr hūorosa.⁊ sic due sunt spēs eius vna quā auctores vocāt silez quotidiane:⁊ alia quā vocāt silem tertiane.s.nothe:quā qdā putauerunt syncopalē minutā:nō tū recte. Erit ergo fe.hūorosa illa cui assotiaꝫ syncopis freq̄nter ⁊ multū a qua nō eūaꝫ ꝑcipue apud motū corporis ⁊ eūonē eius. cuius cā vtplm est flā replens sua multitudine venas ⁊ grauans plm nām aut ꝑm minus colera multa grossa multū silr replens. Cūq̄ mouet alter dictoꝝ humoꝝ ad multitudinē.⁊ fluit aliqd ex eo ad os stōi debilitat suffocādo vel ēt extinguēdo calitatē stōi ⁊ cordis cōpatiētis sibi. vñ fit syncopis. ⁊ cū postea putrefit magis debilitat vtutē. vñ facit incurrere syncopim in statu ⁊ hora deterior paroxismi.⁊ ista febris syncopalis q̄ñq̄ est ꝓtinua ꝓportionalis ⁊ q̄ñq̄ est interpolata flātica vel colerica notha.⁊ est q̄ñq̄ est cōposita ex flātica ⁊ colerica ꝓtinua vel interpolata vel ex vna ꝓtinua ⁊ ex alia interpolata notha.⁊ est de spēbus emitritei nō veri. ¶ De febre syncopali humorosa flātica. Dixit Aui.hoc flā crudū replonale facit febrem disptitā plm.i.vtplm interpolarā.imo apud quosdā non ē nisi interpolata.⁊ si aliq̄n est ꝓtinua est hīs excrescentias. ad q̄s significandū notanter.dixit Aui. q̄ facit febrē disptitam. Est aūt raro inuenire hanc febrē ꝓtinuā: qr nā non sustinet nocu eius dū est interpolata nedū cū est cōtinua. Et iō si aliq̄n repit ꝓtinua est tunc multū mortalis. Et sunt qui exponunt.facit febrē disptitā.i.separatā.i.distātē.s.ab alijs flāticis plm.i.multū:distat.n.hec febris ab alijs flāticis plumimum.i.multum p longā distantiā in suis accītibus p suspectionē maiorē.⁊ ēt in modū curationis. ¶ Et volens Aui.oñdere qūo hoc flā inducit syncopim.dixit.q̄ hoc facit:qr iā vincit vtutē pp cuius victoriā nō pōt virtus resistere qn coartet spūm ⁊ calorē in corde prefocando ipz vnde accidit syncopis. Et adiuuat ad casum in syncopim.dixit Aui.super dictā cāz ꝑm plm debilitaz oris stōi q̄.s.debilitas ꝓuenit a multitudine illius flātis crudi cuius stōus ꝑm plm est lacuna ⁊ ex ore stōi cōicaꝫ ad cor.quare facilius fit syncopis. ¶ Et hora casus ad syncopim.dixit Aui est qñ mouetur hoc flā ⁊ incipit in putrefactionē ire vt in ꝑn° paroxismoꝝ vel excrescētiaꝝ.qr tunc vincit vtutē plus.s.q̄z añ vinceret cū nō mouebaꝫ.tunc ergo facit eam excitatā.s.syncopim:qr tunc.s.marie fit.q̄si voluerit Aui.dicere q̄ oi hora huius febris possit fieri syncopis.sz tunc max fit qñ flā illud crudū mouet. Inuenit aūt hic vna littera que dicit. q̄ qñ h flā mouet ⁊ icipit in putrefactionē ire facit eā beti tantē.s.nām reddit stantē in dubio de eo q̄ facit:an .s. pse quaꝫ mouere illud flā an nō.nā si nō ꝓsequit suffocat sub eo.⁊ si ꝓsequit cadit in syncopim in qua ēt est in timore suffocationis. Jōq̄ Aui.subdit.que.s.nā si dimissa fuerit cuz mā siue mouendo siue nō mouendo illā nō sufficit ꝯ mām. ¶ Et flā qdē repletionale predictū sub duabus reperit dispōnibus.vnū qdē est qō est corruptū digōni ad benignuz ineptū ⁊ corporis nutricationi inobediens.⁊ aliud est nō sic corruptū nec sic digestioni benigne ⁊ nutrire corpus ineptū. ¶ Et colera qdē grossa q̄ aliq̄n est causa eius.aut est gñata per admixtionē flegmatis grossi crudi cū colera nāli vel citrina.vel ex cola citrina p actionē caloris i grossata:

De febre aūt syncopali minuta.dixit Aui.q̄ hec fe.fit ex chimis subtilib⁹ plm: quoꝝ est colicū vehemētis subtilitatis. Et pp hoc febris subtilis dr ⁊ silz ter

Quo flā inducit syncopim: ⁊ i quo tpe magis.

tiane pure: vel dr̃ subtilis: qr plm accidit corpib⁹ subtilib⁹ .i. macris colericis. vel dr̃ sic: qr in ea corpus ilico subtilia tur ⁊ macrescit: ⁊ paucis diebus valde appet sicut corpus ethici. Auer. aūt. 3°. colli. vocauit hanc febrem sophrana. ¶ Et mā huius febris vt iā patuit ē humor subtilis q vt plr̄ colicus est vehemētis subtilitatis. Et ē cā huius febris dixit Aui. pfundatio māe male sbe ⁊ venenose: cui iā accit putredo in corporibus calē cōplonis ⁊ sicce valde. In qb⁹ vbis Aui. ostēdit p̄ cās q̄re vel pp q̄s talis mā subtilis colica inducit syncopim. Et sunt cause he. ¶ Pria est: qr mā ē multū subtilis ⁊ multū pfundabilis ⁊ ibibilis in mēbris: ⁊ pp ibibitionē nō pōt facile ab eis expelli. ¶ 2ª cā est: qr est putrida: ⁊ nō tm̄ putrida: r̄ est eius putredo venenosa: qr infecta pessima q̄litate p̄ria cōplonī spūs ⁊ nocente corpori sicut venenū cū furiositate. Cū qua mala q̄litate est extinctiua ⁊ dissolutiua vel resolutiua spūum. p quor dissolutio nē syncopim facit. ¶ Et 2°. ostēdit in qbus magis reperit: qr in corporib⁹ colicis calidis ⁊ siccis cōplone valde. nam in talibus corporibus multiplicat talis colā. posset tñ: r̄ raro h̄ febris syncopalis minuta fieri ex flāte subtili nō qdē solo: r̄ cui admixta ē colā subtilis cū fuerit p̄dicta mala q̄litate infectū ⁊ suos vapores malos cōicauerit cordi.

¶ Scias tñ q r̄ p̄dicta mā subtilis oi hora posset inducere syncopim. tñ eā maxie inducit cū ad putredinē mouet: Et pōt adiuuare hāc cām mordicatio facta ab ipsa colā in corpore stōi cui cōpatit cor: vñ magis ⁊ facilius cadit ī syncopim. ¶ Et dñt qdā febrē syncopalē minutam fieri posse qñq ex colā citria vel prassina vl eruginosa: ⁊ qñq ex mā melica cui acciderit qualitas venenosa. ¶ Et hec febris sic hūorosa diuidit p̄ tinuā ⁊ interpolatā. q̄uis fm plm sit interpolata vel cōposita ex tinua ⁊ interpolata. ¶ Dixit Alex. i febrib⁹ qñq fiūt qdā vtutis ruie q̄s greci syncopes vocant. si tñ amplius tingit syncopis nulla alia cā est nisi aut ex crudis humoribus qb⁹ grauant vtutes ⁊ maxime stōus. Aut ex tenuib⁹ ⁊ colicis hūoribus q euaporationē faciunt ⁊ interdū in stōm occurrunt. ¶ Dixit Guil. febris syncopalis hūorosa fit ex mā flātica frigida q̄ in loco putridinis vel extra venas vel intra acqsiuit manifestā venenositatē q̄ cū fumat ⁊ expirat ad cor coarctat spūm ⁊ calorē in ipso. vñ fit syncopis. Sz febris syncopalis minuta fit ex mā colā colica q̄ uersa est cum sua putredine ī venenū. Et se. syncopalis hūorosa fm plr̄ accidit flāticis ⁊ gulosis ⁊ pueris ⁊ senib⁹ vtplr̄ reperit in hyeme ⁊ ve. Minuta vo. dixit Gui. multiplicat in estate vel autūno fm plm ⁊ in hoibus inuenibus hītibus cōplonē calam ⁊ siccam ⁊ q vsi sunt rebus calidis ⁊ siccis vt allijs ⁊ pipere sinapi ⁊ similibus.

¶ De signis generalibus febris syncopalis. Cap. xxiij.

SIgnalia febris syncopalis: dixit Galenus. tera. syncopis est cū his sintho matibus: qr inflatū est ypocūdriū ⁊ in maiori eo q fm nām est totū corpus tumore. ⁊ calor his quersus est ad albius ⁊ mollius vel ad nigrius ⁊ liuidius quē qdā plūbeū vocant: ⁊ pulsus in oib⁹ minores sunt q̄z fm nām calores obtusiores ⁊ oēs ineq̄les ita q ēt aliqñ fm vnā pcussionē est ista ineq̄litas. Et subdit maxime aūt extimare oz frigidos ee humores his q puus rarū ⁊ tardū hīt pulsum ⁊ his qbus tinue discoloratio adest corporis manifeste q̄ dicta est. Sz forte qbusdā vr̄ impoē talē pulsū esse alicui febriū ⁊ tñ fm duplicē modum verū existit. vnū qdē: qr manifeste in pn°porissimor minores ⁊ tardiores sunt eis q fm nām sunt pulsus. Aliū autē qr ēt fm alia tpa porissimi ob friditatē hūorū febriētiū arterie tardius pulsant. Et Raſ. dixit. 16. pti. hīti hāc dispōnē venter inflat ⁊ similr̄ totū corpus ⁊ mutabitur color eius aliqñ ad albedinē aliqñ ad liuiditatē aliqñ ad plūbeitatē ⁊ pulsus eor puus est ⁊ diuersus. Et dixit Raſ. cū pulsus eor est in fine puitatis ⁊ debilitatis cū h̄ est vehementis diuersitatis est vehemēter periculosum. ¶ In vnaq̄q itaq̄ febre syncopali accidit syncopis. sz differenter. nā in facta a multitudine flātis crudi accidit syncopis. dixit Aui. iceptione sui. s. porissimi vel exacerbationis vel in initio sui. s. qñ ipsa est tinua. ⁊ hoc: qr tunc accidit vt effundat ad cor res frigida faciēs accidere syncopim: ⁊ ista res frida est vapor fridus eleuatus ab illo flāte qñ incipit dissolui anteq̄z cale fiat ⁊ putrefiat siue intra vasa fuerit siue extra sicut ad ipm puenit vapor putridus. tale enim flā vt apparuit ca°. de flātica diu resistit putrefactioni sua multitudine ⁊ cruditate ⁊ eleuatus dictus vapor puenit ad cor cū sua friditate: ad qō puenīēdū adiuuat venenositas ipsius: de cuius ꝓpetate est petere cor. ⁊ cū ad illud puenerit infrigidat ipsum ⁊ q̄diu pdurat in corde ipsa infrigidatio nō est cor febriens. Cū āt infridat pipsuz cor accidit syncopis. Et sit dixit Aui. puus pulsus tardus ⁊ rarus: sz nō diu sic stat. Dixit. n. Aui. q nā sollicita ē vt illā friditatē a corde tollat: vt nō extinguat calor nālis quapp sollicitat in calefactione illius māe ⁊ subtiliatione eius cū calido nāli ⁊ spū. Et adiuuat sup eā. s. ad calefaciēdū ⁊ subtiliandū putredo q̄ mouet in q̄sdā ptes eius. i. vapor putridus q a dicto flāte dū putret eleuat ⁊ mouet in q̄sdā ptes eius. s. flātis: vel mouet ad cor in q̄sdā ptes eius qr vapor ille putridus calidus ē ⁊ post q̄z mā illa calefacta est non amplius emittit fumū frm ad cor. q̄re sic euadit cor a nocumento friditatis eius: sz tūc r̄ euaserit a nocumento frigoris cadit ī nocumentū caloris. q̄pp mutat pulsus tūc ⁊ fit velox. sup. ⁊ spissus. sup. sz nō magnus pp virtutis ibecillitatē sit ergo debilis puus ⁊ spissus. Et velocitas eius dixit Aui. ppter in ꝓstrictione sua. i. in sistole re diastolis: qr maior ē necessitas eductionis vapor q̄z sit necessitas euētationis caloris. naz fm plm mā ista plus ledit multitudine sua ⁊ venenositate q̄z sua innāli calitate. Et dixit. A. q velocitas istius pulsus in ꝓstrictione est plus. i. est maior q̄z velocitas alior. s. pulsuu p̄cedētiū ipsum in tpe frigoris porissimi in quo ēt tpe erat necessitas exclusionis multor vapor. Jōq̄z subdit. q̄z uis illud qō vicit in hmōi pulsib⁹. cū h̄. s. qō dixi q sunt veloces ⁊ spissi sit puitas ⁊ tarditas ⁊ raritas. sup. re pulsuū aliar febriū flāticar. voluit. n. q q̄uis in ista febre pulsus sit velox ⁊ spissus post remotā friditatē. nō est velocitas ⁊ spissitudo maior q̄z in alijs flāticis. imo minor: qr re illar vincit in hac febre raritas ⁊ tarditas. vel dñt qdā velocitas istius pulsus est maior q̄z sit velocitas aliorum. s. febriētium alijs febribus in ꝓstrictione sui. ⁊ h̄ pp maiorē q̄titatē vapor in ista q̄z in alijs febribus q̄ necessitāt ad ipsor exclusionē. Et h̄ verū ē: r̄ istud qō vicit in istis pulsib⁹ sit puitas ⁊ tarditas ⁊ raritas. s. in diastole. q̄uis. i. pulsus in ista febre sit paruior ⁊ tardior ⁊ rarior q̄z in alijs febrib⁹ in sua diastole qō ꝓtingit pp magnā mortificationē caloris inati venientē ab illo vapore frido ad cor ascendente. Est ergo i stoles velocior ⁊ spissior. ⁊ diastoles tardior ⁊ rarior.

¶ Raſ. aūt. 16°. ꝓtiñ. ex vbo Gal. dixit. maior significatio sup hūor friditate ⁊ indigestione ē pulsus puus rarus ⁊ tardus. Et subdit credet aūt aliqs nō esse pole in febre pulsuz rar ⁊ tardū inueniri. Sz hoc est certū pole ⁊ manifestū in huius patiētib⁹. ¶ Sz in hūorosa facta a colera grossa ⁊ ēt in syncopali minuta nō puenit ad cor res frida. imo calida: ⁊ nō fit pulsus puus tardus ⁊ rarus: sz velox ⁊ freq̄ns sz fit cū hoc puus: verūtn in minuta addit multū paruitas ⁊ velocitas ⁊ freq̄ntia: ⁊ est vehemēter debilis plusq̄z in hūorosa ex colā grossa. pulsus ēt ī minuta a flāte vel melā facta nō est tāte puitatis velocitatis ⁊ freq̄ntie sicut in minuta a colā subtili. Et differūt ēt pulsus oiuz istar a pulsu facto in hūorosa a flāte crudo: qr in istis nō est tāta velocitas in sistole pp minorē esse quātitatē vapor excludēdor. Et ad hoc fortasse dirigit vbū Aui. cū dixit. q velocitas in ꝓstrictione est maior q̄z velocitas alior. s. febricitātiū febribus syncopalibus alijs. Dixit Raſ. 16°. ꝓti. q pulsus in fin-

Cause pp quas materia subtilis colerica inducit syncopi

Qō se. syncopal humorosa diuiditur in cōtinuā ⁊ interpolatā. Iz vtplr̄ sit interpolata.

Prima dīa inter febrem syncopalem.

Qō ma ior significatio sup humorus frigiditate ⁊ indigestiōe est pulsus puus rarus ⁊ tardus.

copali flātica est magis ordinatus q̄z pulsus oīuz febricitā tiū. ¶ Differūt ēt p̄dicte febres abinuicē. dixit Aui. qm̄ bu morose flātice piodus est piodus flātice nō alteratus ab ea sicut dicūt qdā alterat' in empiala vel liparia. q̄pp alterat' piodicat oi die sicut flātica. Attn̄ pp suā malā q̄litatē z mul titudinē aliqñ pluries in eadem die piodicat z in omni ei' motu accidit sincopis. Et ego vidi Masuz Alberti. cū hac febre incurrere sincopim q̄cūq; hora mouebat' voluēdo se ipetuose p lectū vel surgendo vt sederet vel vt manducaret vel vt qd aliud faceret. Et sil' esset piodus sincopalis minu te ex flāte subtili qō de die in die inuaderet. s. nisi alreratus esset a multitudine z uiala q̄litate māe: vt. s. frequētius in uaderet. Et nimiz: nā sicut flā p sui paucitatē pōt tardare piodū z piodicare in 3m. vel in 4m vt dcm̄ fuit i empiala: ita p sui multā q̄titatē pōt accelerare z anticipare. Maxie tm̄ accidit vt accidat paroxism' flātice hūorose siue minute oi sero circa occasum solis. z tunc accidit sincopis: q2 tunc p plū est flātis moueri. Dixit Ga. 12. tera. Exacerbant ex bu moribus flātis crudi p̄m vnā q̄q; die ad vesperā z noctez: nō aūt mane neq; vsq; ad meridiē. nā q̄uis dicta hora sit posita exacutionis melācolie. tm̄ in istis sic accidit q̄ flā in eis anticipat pp suam multitudinē. Similr quoq; accidit colere vt sua multitudine acceleret z faciat pom oi die. Si cut ēt hic Dixit Auī. q̄ hūorosa facta a col'a facit pom flāti ce p̄m plm. i. oi die pp suā multitudinē accelerante. pp quā cām qdā eā vocāt duplicē tertianā nothā. z fortasse accidit ei illa piodicatio pp flā ei admixtū: cū fiat col'a grossa ex p mixtione vt multū flātis grossi cū col'a. Sz piodus sinco palis minute. dixit Auī. ē sicut poxism' tertiane. q̄ si esset a media poxism' esset q̄rtane. ¶ Et differunt. qm̄. dixit Auī. in hūorosa flātica est inflatio faciei. vñ apparet sicut facies chacetici: cuius inflatio accidit pp multitudinē vapoz cor ruptoz ex malitia indigōnis multiplicatoz ad faciē ascen dētiū. imo ē in ea mollities totius corporis pp multitudi nē flātis remolliētis totū. ¶ Et dīnt in b. dixit Auī. q̄ in hūorosa flātica colores hñtiū eā nō figunt' p̄z vnā dispōnē imo q̄q; ē dispō cineritia q̄q; plūbea q̄q; citria z q̄q; fūt labia eoz sicut labia cōedētiū mora z nō figit' i vno co lore. Et hoc pcedit a pmutatiōe vtutis in pugna p̄z q̄ ipsa vincit z calor excitat'. z subleuat' z p̄m q̄ ipsa vicit' z calor p̄focat' nālis. qñ. n. minus p̄focat' fit calor citrin' vel cineri tius vel plūbe'. z q̄q; plus fit viridis vel niger. Et accit p̄ pmutatio colorīs max' in p̄ncipijs poxismoz z excrescētia rū z in motu māe. In alijs aūt febrib' sincopalib' nō accit facieī inflatio nec corpis mollities neq; coloz varietas: sz tollit' ab eis colorīs viriditas z nigredo z fit similis colori mortuoz. Dixit. n. Ga. 12. tera. in sincopali pp hūores cal'os facies appet sicut mortui. nares sūt acute tipora plana ocu li ocaui nō p̄cedēte sol'one vigilia angustia vel abstinētia. ¶ Etiā differūt qm̄ dixit Auī. oculi patiētiū hūorosaz flāti cā sunt fusci virides pp mortificationē colorīs inati z sunt exeūtes multū apō cōmotionē egritudinis. multū. n. ex pe minēt ap̄ p̄m poxismi: z ap̄ vehemētiā egritudis pp multi tudinē vapoz ad eos ascēdētiū. Et dīnt qdā. q̄ oculi in ea inflant' sic facies qñ ē a flāte nō corrupto: sz qñ ē a flāte cor rupto nō inflant' oculi: sz inflet' facies: z hoc ēt nō appet in alijs sincopalib'. ¶ Etiā differūt. dixit Auī. q2 patiēs hūo rosa flāticā fit sic maniac'. i. terribilis aspectu. z qdā expo nūt maniac'. i. inget' z angustiosus z in vno situ stare non potēs: sz hoc nō differt a minuta colica i q̄ ēt vehemēs acci dit inqetudo. Differt tm̄ p hoc ab alijs i qb' inqetudo z fre quēs resol'o nō ē tāta. ¶ Et differūt. dixit Auī. q2 in hūo rosa flātica q̄ ē sub ypocūdrijs eoz ē vehemētis inflatiōis z sil' viscera eoz sicut circa vmbilicū z ilia pp ventositatez grossaz multiplicatā in eis. sz tm̄ nō sentiūt i viscerib' iflātio nē. sicut dixē Auī. accidit inflātio in facta a col'a grossa. In minuta ēt facta a col'a subtili sentif' calitas z mordicatio z pūctura: sz in facta a melia z flāte subtili sentif' iflātio. sz nō vehemēs sicut in hūorosa flātica. ¶ Et dīnt. dixit Auī. q2 patiētes flāticā hūorosaz q̄nq; euomūt acetosuz. gīnat'. n. i eis tale flā in stō pp indōnē. sup. z q̄nq; euomūt flā crudū z mucillaginosū. i minuta aūt facta a flāte subtili euomit' flā insipidū z in facta a col'a grossa euomit' col'a grossa. nā co lera vitellina pz in stō gīnat'. z in minuta colica aliqñ accit vomit' col'e nāliz aut citrine fluide. Et in fcā a col'a prassina vel mucillaginosa accit vomit' col'e prassine vel eruginose viridis. ¶ Et differūt: q2 in minuta colica calitas est acuta z prauoz accītiū a qb' citā recipit terminationē z ei' exa cerbatio ē in 3m. Et dixit Auī. in minuta colica cadit pulz z vtus in po° vno. i. in po° p̄ pp magnā malitiā sua māe aut cadit in duob' poxismis. z tunc cadit cū additiōe. i. multo plus in 2°. po° q̄z in p̄mo z sil' in 3°. plus cadit: ita q̄ qnq;. dixit Auī. nō sufficit vtus vsq; ad 4m pom: q2. s. añ moritur egrotās Dixit. n. Ipo. in affo. 1a. q exsoluunt'. i. sincopizāt velociter ablq; manifesta z exteriori cā repente moriunt'. Sup. tm̄ q̄ si aliqñ venenositas nō eēt multū itēsa. qnq; vt' sufficit ad 4m. z vltra. Immo z qnq; ptigit ex sincopali mi nuta liberari. sz raro. ex qb' appet q̄ ipsa est eueniēs i cor pore cū velocitate. i. subito vel. i. cū multa anticipatiōe. nā intm̄ festinat aduent' pom eius z casus vtutis pp repētem motū ipsius māe q̄ qñ subito vī inuadere. Est. n. dixit. Al. b̄ febris acuta. i. breuis duratiōis: q2 añ. 7m die vel 7m pom oino terminat' ad salutez vel ad mortē aut extinguit' eius calitas z venenositas. Silr z oēs alie sincopales sunt bre ues. sz nō sicut ista z numerant' oēs inter febres acutas. Et vrina in hac febre ē ignea acuta pp fortē calitatē z imixtio nē col'e cū ea. Et accit in ea sitis intēsa z exiccatio oris z lin gue. ¶ De dictis oibus signis. dixit Alex. si ex plenitudine hūoz crudoz fuerit in p̄n°. multū hūt subtumidū stōm z totū ventrē hūt ex vētositate spūs tēsum. pulsus hūt puos tardos z raros z segnes z acidos ructt' patiunt'. z flātica ē totius corpis habitudo. Et dixit. dicte q̄ pcesserunt manife stant adhuc tibi ex qb' hūorib' sit augmētatis. ¶ Ex coli cis vo z tenuib' humoribus gīnata. Dixit Alex. multū hz aridū z siccus appet tangenti z pulsus puos z in eqles hz z inordinati appent z stercore colica sunt z insomneitatez patiunt' z sitim. z discernere eaz poteris ex his q̄ pcesserūt. s. si tristitia aut sollicitudo pcesserit aut furor: z si paruo ci bo kakochimo z acri vsus ē. oia. n. cognoscere oz. q2 sine co gnitione vniuscuiusq; passionis subuenire nō poteris. ¶ Dixit Auī. sig' hūorose flātice sunt q̄ accidit sincopis oi die hora poxismi. z spāliter circa occasuz solis. z defectus pulsus q̄si oi 2a. pcussione z inflatio oculoz z faciei z pal ditas z malus appetit' cū vomitu flātico z corpus mollifi cat' z vrina appet discolorata z spissa z aliqñ tenuis cū liui ditate occulta z manifesta. Et dixit. sig' minute sunt casus pulsus post duas vel tres pcussiones z sitis vehemēs z vri na colica acuta cū liuiditate in pte supiori manifesta vel oc culta. Et corpus cū ea cito macrescit z fit facies tornatilis. Et fit sincopis sp aut p̄m plm hora p̄ncipij pom vel excre scētie. Et si est otinua fit in p̄n° sue inceptionis. ¶ Dicunt qdā sig' distinctiua flātis corrigibilis ab incorrigibili z cor rupto sunt: qm̄ cū incorrigibili z corrupto calor corporis est vehemēter malus. corpus quoq; exicat' z oculi ocauā tur z tornatilis fit facies: z nō sustinēt patiētes neq; vomi tū neq; fricationes neq; res resoluentes. Cū corrigibili vo flāte calor nō est vehemēter malus oculi nō ocauant': z nō multū aresc it corp'. Res aūt resoluētes z fricatiōes: imo ēt eūonis benigne sufferūt z cibi abstinētiā. ¶ Dixit Gal. 12. tera. sicut dcm̄ fuit hūtes multitudinē hūoz crudoz sin copiçari z piculose oio hēre si flōnē hūt in vētre vel epate. Ita sil' dōm est de patiētibus minutā ab hūorib' subtilib' calis: qm̄ extimādū est insanabilr hre eos si flōnē habeant in illis mēbris laborāte iā vtute: nō enim pol'e est nutrire

Octā dif ferentia.

Nona dif ferentia.

De signis vtriusq;

eos ꝓtinue.ſz in decłonib⁹ ſolū:neq; non nutriẽtes ꝓtinue poſſe eſt ſaluare eos. Et dixit.in his diſpōnib⁹ mortaliſ ꝓſti tutio cito fit nares acute oculi ꝓcaui timpora plana ⁊c̄. De facie tornatili.ſiue enim exareāt plus ſiue vigilent vel ꝓtri ſtent' vel nō citius nutriant' mox talē patiunt' faciē. Min⁹ tñ mala eſt dicta facies a dictis cauſis ꝓtingēs q̄z ſine ipſis apparēs.ē eniz tunc pnitioſa ⁊ adhuc magis ſi ſm pn̄a egri tudinis facta fuerit.nō eniz ſufficiunt ad oigēnē ei⁹. Et ſub dit in alijs nō ſolū extenuatio:ita in ſpū ⁊ ſanguine euapo rato aſſueuit fieri multotiens:ſz ét qñ vtus expulſiua ſz to tū corpus imoderatius mota eſt:qō aſſueuit max' fieri pp imoderationē ꝓtinue. ¶ Dixit Raſ.16.ꝓti. Cū pulſus ipſo rū eſt in fine debilitatis ⁊ puitatis ⁊ cū b̄ eſt vehemētis di uerſitatis eſt vehementer piculoſum. Et ſi in ſtō aut epate fuerit apa ⁊ corpus in his pmutationibus repletū non eſt ſpūs ſaluus in talibus. Et ſi pulſus mutet' dictis mutatio nibus.ſ.ſubito ad debilitatē aut diuerſitatē aut puitatem pnoſticaueris de morte. Et ſubdit. Jn quibus vo eſt ſpes ſalutis ſunt illi in qbus nō eſt apa. Et ſi inuenis in pulſu for titudinis aut magnitudinis parū:⁊ cū hoc nō eſt ſtricture ſiue occultationis diuerſitas tunc eſt ét ſpes.

¶ De cura febris ſincopalis. Cap.xxiiij.

Cura vtriuſq; ſincopalis é valde difficilis.

Cura oiuz febriū ſincopaliū difficillima eſt pp ꝓximitatē q̄ cadit inter curationē febris ⁊ curationez ſincopis ſiue ſtet' beneficio näe ſolius ſiue näe ⁊ artis. ¶ Dixit Raſ.16°. ꝓti.horribilis fit curatio ipſa⁊ quotiēs opor tuna fuerit eis eūo cū nō ſuſtineant abundātē eūonē: qñ ſi minuet' in eis aliq̄ vena patiet' detrimentū magnū. Et ſz oportuna fuerit in eis eūo:tñ nō ſuſtinebūt eā neq; laxa tio nē ventris cū eos ſincopis aggrediat' nulla ſecuta in eis eūone. ¶ Et Aui.ſignans difficultatē curationis in flātica hūorosa dix̄.q; ſi nā dimiſſa fuerit p̄liari cū mā ñ ſufficiet ꝫ mām pp ſuā cruditatē ⁊ multitudinē prefocatiuā. Et ſi me dicus voluerit näm iuuare hoc max' facere poterit aut cū abſtinentia a cibo vt digeraſ mā illa cruda ⁊ reſolua ⁊ mi nuaſ.aut cū eūone illius mäe.ſz neutrū hoz ꝓgruet.facere p̄t.nā dixit Auic.q̄zuis egeat eūone vehemēter:qm̄ ſi non eūaſ ſuffocat vtutē:tñ eūo nō pōt ꝓuenienter p ipſuz fieri: qz ſi occupatus fuerit medicus in eūone eius cū facilitate .i.cū medicina leuiter educente talis occupatio eſt mala:qz cū mā fit cruda ⁊ multa nō obediēs medicine debilitat ita vt educaſ.⁊ deterius eſſet ſi mā p illā medicinā debilē moue ret'.qz motus ille eēt prefocatiuus vtutis cū nō educaſ ad extra corpus. Et ſi occupatus fuerit medicus in eūone ei⁹ cū ſolone ventris aut flōmia cū labore.i.cū me^la fort̄ non ſolū mouēte:ſz ét eūante ō mā copioſe aut cū flōmia copio ſa nō tolerat b̄ vtus. Nā dixit Aui.ſi nā nō tolerat cū gete mäe in q̄.ſ.ſz moueaſ ad po^m:nō tñ mouet' ad eūonē: imo cū tali gete fit ſincopis qūo toleraret cū motu eius ad eūo nē q re^la motus mäe ad po^m faciendū eſt valde fortis. Unde dixit Hal.5° affo.in cōmē.affo. Jn fluxu muliebri ois eūo vtutē debilitat.⁊ vbi ōbilitas eſt maior:ſincopis fit maior Et rurſus dixit Aui.q̄zuis iſti indigeāt abſtinentia vt digeraſ mā: indigent ét multo cibo vt ſuſtētet' vtus. Nā dixit Hal.12.tera.nutrimētū neceſſariū eſt quocūq; mō diſſolu tio ꝓtingat. Et dixit Aui.in hūoribus nō eſt qō nutriat cor pus ⁊ viuificet ipſum. Et iſtud dcm̄ hz vītatē in febre hac facta a flāte corruptio cū quo corpus eſt p̄uatū nutrimē to. Et qñ in tali corpore nō eſt de ſanguine bono qō ſuffi ciat.iō indigēt cibo quē ſi nō bñt:vtus cadit ⁊ ōficit. Sup plent.illa aūt q̄ fit a flāte non corrupto:ſz corrigibili beni gne.nō eſt ita mala ſicut p̄dicta:qz nō indiget cibo cū non ſit in ea corpus p̄uatū nutrimēto. Nā de hanc patiētibus dixit Hal.12.tera.longiſſimū q ita diſpoſiti ſunt ferunt ieiu niū ex his quos bñt crudis hūoribus digeſtis nutrimento eoz. Si aūt in illa q̄ a corrupto eſt flāte.dixit Ga.volueris cibū dare nō facies ꝓueniēter.qz ſi ſtudueris addit' mā di minuta.i.q̄ diminuet' vel q̄ indicat ei⁹ diminutionē fiendā. ¶ Quāuis tñ hec cura ſit difficilis.nō tñ eſt impoſs cū nō eſt ꝓiuncta cū apate. Sz ſicut dixit Ga.12.tera. Si flōné ba buerit ſm ſtōm aut ſm epar corpore exīte crudis hūori bus pleno laborās deſpatus ſit pulſibus ſic euerſis.⁊ his p̄dicēda eſt mors cū cuſtodia ab inculpatiōe nullo auxilio generoſo vtens. Et p auxiliū generoſuz intellerit flōmiam aut aliā eūoné fortē aut multā cibationē vel multā abſtinē tiā vel aliud ſil'e:p qō culpa mortis poſſet ſuſpicari a ꝓſan guineis egrotātis. Et Aui.dixit qñ eſt eis apa in viſceribꝰ tunc nō ſpaſ oio.qz vtus nō pōt ſimul tolerare.malitiā bu ius febris ⁊ apatis.neq; poſſum⁹ vtuti ſuccurrere cū cibo pp apa. Et dixit iterū qñ aſſociaſ huic egritudini apa viſce rū non eſt curationi modus neq; fiducie locus qñ accidit predicta mutatio in pulſu. Et eſt pulſus de quo dixit Hal. 12.tera. Cū paruus ſufficiēter.i.multū fuerit ⁊ imbecillis ⁊ ineq̄lis fortiter.i.multū.tunc.n.dixit Ga.exiſtit eger in ma gno piculo.ſupplent ⁊ ét ſi ſine apate fuerint. Cura tñ ho rū:ſz ſit implis tñ p q̄dam nō generoſa auxilia ab auctori bus ponit' vt cū ſpe benigna patiens deducaſ.

De cura humoroſe flātice.

De nocentibus.

Curatio itaq; febris hūoroſe flātice ⁊ ſil' aliaꝝ ſincopaliū duplici perficit' iſtoꝛ dicta.ſ.⁊ potiōe ¶ Circa dietā p̄ius vitāda ponēs incipiā ⁊ dicā q̄ vitan dus é aer mult ū calus ⁊ potiſſime i eſtate.⁊ multū fridus ⁊ potiſſime in hyeme. Dixit.n. Gal. his ꝓfuit aer imodera te calus ⁊ imoderate fridus.nā eſtate ⁊ oi cōſtitutione q̄ é cū augmentatione caloris effuſis ⁊ liq̄factis crudis hūori bus p̄ caloze ⁊ vbiq; corporis fluētib⁹ piculū eſt ad pulmo nē ⁊ cor deuenire vel ad cerebū vl ad epar vel ad aliud no bile viſcerū. Hyeme vo ⁊ oi cōſtōne imoderate frida diffici le digeſtibilis manent humores crudi ⁊ augent' enfrales ſi q̄ ſunt ſup epar.⁊ ſi non ſunt gñant'. Et Aui. dixit.calm ⁊ frīū.ſup.ſunt de nocētibus eis:qz cū calo non ſit ſecuritas de curſu eoꝛ hūoꝛ ad pulmoné vel cor vel cerebū pp cō motionē quā facit in eis ⁊ frīū ꝓhibet digōné mäe ⁊ addit in opiłonē ei⁹. ¶ Et vitāda eſt triſtitia ⁊ puſillanimitas ti moꝛ ⁊ ois ſuſpitio. ¶ Et vitādus é mot⁹ fortis ⁊ impetuo ſus pp cōmotionē quā ponit in hūoꝛib⁹. ¶ Et dixit. G. his ꝓfiſſima ſunt balnea. Et Aui. dixit. balnea ſunt ex nocibi liꝛib⁹ rebus eis pp eliquationē ⁊ motū hūoꝛ quos reſol uere nō pōt pp eoꝛ multitudinē ⁊ vtutis ibecillitatē nō va lenté tolerare. ¶ Et nocet ſōnus ⁊ vigilia vtraq; imodera te facta.nā vigilia imoderata ꝓſternit vtutē:⁊ ſōnus imo derat⁹ ꝓhibet reſolōné. Dixit.n. Gal. ſōnus amplioꝛ nō fit his bon⁹ neq; eni ꝓcedit euapoꝛare crudos hūoꝛes ⁊ aggra uat viſcera.⁊ nocet eis ſōnus in actiōe ſincopis. q̄pp ꝓhibē di ſunt oēs a ſōno in ipſa ſincopi ⁊ ét ea appꝛopinquāte fie ri ⁊ nocet eis replo cibꝰ ⁊ potuū ⁊ nocét max' cibi groſſi ⁊ difficilis digōnis. imo ſz Ga. ois cib⁹ é eis nociuus:ſz de cibo am̄.infra:⁊ nocet eis retētio ſuppluitatū egónis vrie ⁊ ventoſitatū ⁊ omnis imoderata ſolo ét ſi ſit ſpontanea.

De ſperētibus.

¶ Sz ſperētia eis ſunt dixit Ga.q̄ iacere debēt in aere frī do.i.ad friditatē decliui in hoza eſtatis vt nō ꝓhibeat eua poꝛationē ⁊ hoza hyemis in domo cala.i.ad calitatē decli ui.ſupple.⁊ alijs tpibus in domo tpata. Dixit eniz Raſ.in diuiſionibus ponat' in eſtate lect⁹ eoꝛ in loco in quo bon⁹ aer ſit ⁊ aura delectabilis:⁊ in hyeme in loco tpato.⁊ ges cōpetit: imo ét cū ſurgere ad ſellā bñt a ſurrectiōe ꝓhiben di ſunt ⁊ ꝓfortādi ſunt imo ⁊ cogēdi q̄ in lecto egerāt. Et fricatio eis ꝓuenit vt inferi⁹ dicet'. ¶ Et dixit Ga. his ſōn⁹ ⁊ vigilie ꝓueniūt moderate.nā digerit ſōnus ⁊ euapoꝛat vi gilia vtraq; vo.ſ.digōne ⁊ euapoꝛatiōe opus é his q̄ multi tudine hūoꝛ crudoꝛ egrotāt. Et ſic moderate fcā ſōnus ⁊ vigilia ſibi iuicē iuuare poterūt benigne. Sciēdū tñ.q̄ ſō nus minoꝛ eē dz vigilia:ſz debēt moderate ſe bñe qñ cōme ſuraſ ſm mēſurā eis debitā tpe ſanitatis vel ſz mēſurā ei⁹

quo magis idigeꝛ de digōne vel euaporatiōe. Et ꝙuenit le/
tari gaudē ludis adherē ⁊ cū dilectis eē. ¶ Dixit Ha.12.te
ra. Eoꝝ q febrire icipiunt q̄z magnā multitudinē crudoꝝ
hūoꝝ coaceruātiū tā sil' cū malignatiōe oris stōi vel ex indi
gōnib⁹ vel alr nullā aliā iueni in eis curationē nisi p frica/
tionē. Et.n.bi eūone idigēt: sz neqz flōmiā neqz purgatio/
nē ferūt neqz purgātia auxilia: cū ⁊ sine his eūonib⁹ repē/
te sincopiçēt. Et si ad ꝓhibēdū ne eis fiat sincopis icipe oz
fricare ꝓfestiz in ꝑn⁹egritudinis ⁊ icipē fricare a cruribus
desupiferi⁹ p lintea nō valde mollia: sz aliqd moderatū hñ
tia alꝑterū: deide totas man⁹ ab hūeris incipiētes vsqz ife/
ri⁹. Cū aūt oia extrema brachia. s. ⁊ man⁹ coxe crura ⁊ pe/
des videanr calā ⁊ timoꝛ fuerit ne ꝓfracta carne in multitu
dine fricatiōis sensus laboꝛis fiat vtēdū ē in fricatiōe oleo
calefacto. i. mollitiuo ⁊ resolutiuo: ⁊ cauēdū ē a stiptico. ⁊
si hyems fuerit nō erit malū si oleū illud euaporatiuū sit sic
oleū cucumeris asinini. Dicūt qdā vel de castoꝛeo: ⁊ si non
fuerit hyēs sufficit calasticū vel anetinū ⁊ maxr qō vetusti⁹
fuerit: ⁊ sit oleū calefactū vase duplici cū q̄ fricenr extrēa.
Et ꝺñt qdā incipiēdo ab iferioꝛi ad supi⁹ ascēdēdo. Et fcā
fricatiōe cū eo oz oleū abstergē. qm̄ si nō abstergar tediū i/
fert. Et Raſ. dix. ꝙ grauat ifirmū ⁊ nocet. ⁊ sic fricatis ex/
tremitatib⁹ ꝺueniri oz ad fricādū dorsū. ꝑ fricatōe sicca. ō/
inde vnctuosa vt dcm̄ ē de fricatiōe extremoꝝ. Et fcā frica
tiōe doꝛsi redeūdū ē rursus ad fricationē extremoꝝ. ꝑ cru/
riū postea brachioꝝ. Deide ad fricationē doꝛsi. ⁊ sic rursus
incipiētes fricare vt pri⁹ p totā diē gerētes fricationē. ⁊ sit
in domo lumē hñte paꝝ. Raſ. aūt dixit. in camera lumino
sa aeris claritate: ⁊ nō sit hūida: sz in calīte ⁊ siccitate mo
derata: ⁊ sic p tres succesſiue fiat ꝺies fricādo. solū illo re/
mittētes fricare tpe quo sōn⁹ eos assūpserit. Et Raſ. dixit
⁊ fricēt eos q̄tidie plres hoies: nec cessent a fricatiōe nisi cū
aduenerit eis sōn⁹. Dixit Serap. qb⁹ supuenit sincopis ꝑp
replonē. oz vt fricenr man⁹ ⁊ pedes eoꝝ multū ⁊ caleñant
⁊ stringāt. Amplioꝛ aūt fricatio vtilis ē ⁊ maxr cooparr au
xiliū benignū nō solū in mouēdo hūoꝛes ad exterioꝛa: sz ⁊
sonū puocādo q tpar⁹ ad paucitatē ꝺclinās ē vtilis. In qb⁹
vbis Ha. voluit. ꝙ fricatio sit āplioꝛ valde q̄z sōn⁹: ⁊ sic sōn⁹
oz eē minoꝛ q̄z vigilia. vt. ꝺ. dcm̄ ē. Fricādū aūt ē toto tpe vi
giliaꝝ dū nō ꝓhibeat ab eo cib⁹. ¶ Et dixit Ha. his q̄ꝺ ꝑ
potu mellicratū optimū ē decocta in eo ysopo. ⁊ oz nec cī/
bū eis neqz soꝛbitionē neqz cibū ꝺare neqz ꝺcedē vlr copio
se. sz solo vti mellicrato. Et hꝫ ē cura ei⁹ vsqz ad tres ꝺies: nz
oz aliud pscrutari: maxr cū demū pulsus puus sufficienter
fuerit ⁊ ibecillis ⁊ ieq̄lis foꝛtiter. Si vo robur habeat mo
derate pulsus ⁊ magnitudinē: ⁊ nō sit ꝛtri⁹ ineq̄lis iuesti/
ga. Dixit. Ḣ. ea q̄ sunt ꝑz vētrē ⁊ clysteriça ꝺsideter: si non
spōte bñ moueri ꝛtigerit. Lōtingit āt a mellicrato eūari bñ
oēm supfluitatē solitā coaceruari in ꝑmis venaꝝ q̄ ꝑz epar
⁊ misenteriū. Si vo āpli⁹ subducar vēter q̄z sit ꝺueniēs: coq̄
ampli⁹ mellicratū. qz i decoctiōe resoluunr a melle ptes acu
te: q̄ sunt cā subductiōis vētris. Et dixit si āpli⁹ subducar
vēter nō facias stare cū mellicrato egrū: qz eēt nimis subti/
lis dieta. sz loco ei⁹ da ptisane succū. ⁊ si adhuc manet fluēs
innitere sp pulsui. Et si aliqñ mutar repēte in ibecillitatē ⁊
ineq̄litatē ⁊ puitatē eo tpe panē vino mixtū ꝺare ꝺuenit: si
neqz ꝑz vētrē neqz ꝑz epar flōn fuerit. sup. si vo flōn affuerit
ibi nō deꝛ panis cū vino. Et subdit. Hal. si itaqz curaueris
vsqz ad tres ꝺies ⁊ in illis trib⁹ ꝺieb⁹ nullū malū ex tua ꝺie
ta obuiauerit ꝺietare oz vsqz ad 7m. ꝺiem tales egros solo
mellicrato ysopū hñte. Nā q ita ꝺispositi sunt. s. ita vt non
noceāt solo mellicrato cū ꝺicta fricatione vsqz ad tres ꝺies
lōgissimū ferunt ieiuniū: qz coꝛp⁹ eoꝝ nutrit ex crudis hūo
rib⁹: q̄s hñt digestis iā. Si vo hūoꝛes nō tm̄ crudi fuerit. sz
in tāta coꝛruptiōe venerit vt ñ possint digeri finalr ipole ē
sanare eos cū tali regie. In his āt q saluari pñt si nullū pec
catū fcm̄ fuerit. s. infra tres ꝺies vsqz ad 7m diē mellicrato so
lo ꝺietādū ē. Et subdit. ꝙ si aliqñ idigebūt educēte vētrēvl
renuerit mellicratū ad ptisane succū ꝺeueniēdū ē. Oꝝ si pti
sane succū renuerint ꝺrū ꝺabis pmixtū cū aliq̄ntulo aceti
nō. n. nocet his q sic ꝺispositi sunt acetū. Raſ. loco ꝺri hz
cādarusuz alr spelta. Si tñ p̄senseris grossos sufficiēter eē
hos hūoꝛes crudos oximel ꝺari oz ꝙ mellicrato. Et rasis
ait. si aliqñ videris hūoꝛes flāticos eē grossos ⁊ globosos
vehemēter ꝺa quotidie loco aq̄ ozō. syrm acetosuz. Et si gra
uer. ꝺixit Ha. ꝓtinuare oximel pmuta te aliqñ ad mellicra
tū vel ptisane succū: ꝺeide redi ad oximel. Et Raſ. ait. ⁊ cū
puo tpe his duob⁹ potib⁹. s. mellicrato ⁊ ptisane succo vs⁹
fueris redeas ad oximel. Et dixit Ha. Si estas fuerit. ⁊ fri
de aq̄ potatoꝛ ē q sic egrotat: fridū huic ꝺādū ē oximel vel
ꝺari pōt. Si vo hyems fuerit oib⁹ ꝺādū ē calz. s. actu tā po
tatoꝛi aq̄ fride q̄z calē sic ēt in estate frigidū actu ꝺādū ē ēt
potatoꝛi aq̄ calē. Si nullū facile passibile hēat visc⁹. i. mē/
brū intrisecū. Dix Rabi. ex vbo Ha. in libello ō ꝓbone me
dici. aliq̄s notoꝝ meoꝝ vtutis debilis qb⁹ sincopis accidit
curaui ꝓhibitiōe cibоꝝ ⁊ fricatiōe multa manuū ⁊ pedū ⁊
iuncturaꝝ spine ⁊ restituta ē vtus ipsis egrotātib⁹ ⁊ pfe/
cte sunt liberati. Dixit Ser. ꝓhibeamus eos a vino ⁊ cibo
⁊ ablutiōe. i. balneo ⁊ demus eis aquā mellis in q̄ decoctū
ē calamētū mōtanū ⁊ cāpestre aut ysop⁹ ⁊ hasce ⁊ damus
eis secaniabin. Aui. q̄z ponēs vba Ha. dixit. Ḣ. deficit ab
eūone nisi cū fricatiōe. Et melioꝛ modoꝝ in fricatiōe ē vt in
cipiar a coxis ⁊ crurib⁹ descedēdo a supioꝛi ad inferius ⁊
fiat cū mātili aspo abradēte. i. apiēte cutē: ⁊ deide pmutet
ad man⁹ descēdēdo ab hūero ad spatulas vt igniar. i. cale/
fiat bñ cutis. deinde ad doꝛsuz ⁊ pect⁹: ⁊ deinde redeat ad
crura ⁊ reuertar ad ordinē ꝑm ⁊ ponar medietas tpis eius
fricatiōi ⁊ medietas ꝺormitiōi itelligēdo: vt supra ꝺcm̄ est.
¶ Alex. āt aduersus Ha. dixit. nescio qd passus ē Ha. q oꝛ
ꝺinauit vt absq̄ mēsura fricatiōes fierēt ⁊ oleo onfacino
eoꝝ inungi debē ⁊ ieiuniū custoꝺiri p̄cepit ⁊ ysopi apozima
debē eos bibē cū modico melle ⁊ nil aliud vsqz ad. 7. ꝺies
adhiberi iussit eq̄lē qdē alicuius ꝓsideraverit eē fortitudinē
vtutis q̄ hec sustinē possit ⁊ ieiuniū ⁊ fricationē sil. Mihi
āt videreꝛ ⁊ fricari mēsurate debē ⁊ itez cū rōne nutrire ꝑz
vtutē cū succo ptisane aut pane in vino infuso. Oꝝ si foꝛtis
patiētis vt⁹ eē videar ꝟ vtrūcqz a nobis agēdū ē. s. qūo ꝺya
foꝛtis plenitudis faciēda sit p fricatiōes ⁊ sic itez cib⁹ ꝺā/
dus ē vt digō subseq̄t ⁊ anodotis fiat. sic.n. vt⁹ custoꝺiri po
terit ⁊ crud⁹ hūoꝛ digeri. Et dixit si vt⁹ ibecillis sit vt nō va
leat eūonē sustinē ⁊ plenitudo sit nimia multa fricationem
neče ē vt adhibeaf q̄ leuiter extenuet ⁊ ꝺyaforeliz faciat ⁊
digerat crudū hūoꝛē cū oleo cāomillino. ¶ Aue. ēt col. 7.
ait. Ha. vr q purgare ꝺebem⁹ hāc febrē hñtes ex hūoꝛib⁹
mucillaginosis p fricationē solū. Ego aūt affirmo q̄ clima
tain ḣ sunt multū ꝓsiderāda. Et pp hoc nō ē ꝺāda gñalis
regla: qm̄ mihi vr q ēt hūoꝛes mucillaginosi ⁊ viscosi pur
gari possint in his nr̄is regionib⁹ calis fcā tñ pri⁹ subtilia/
tiōe ⁊ incisiōe p longū tp⁹. Et dixit Aue. in febrib⁹ flāticis
nō recipiētib⁹ digōnē. quoꝝ facies ⁊ vētres tumescūt ⁊ co
loꝛes eoꝝ plūbei videnr. Ha. vr q tales eūandi sunt p frica
tionē ꝺonec vigilāt tp⁹ eoꝝ mēsurādo: ita q̄ ꝺimidiū tp⁹
eoꝝ sit fricādo ⁊ ꝺimidiū ꝺormiē. Et ꝺabim⁹ ei aquā mell'
cū ysopo ⁊ liq. Et Ha. potabit eos aq̄ ordei. Sz ego nō lau
do in hoc casu eā eo q̄ nocet stō ⁊ facē horripilonē nisi cū ea
fuerit paꝝ masticis ⁊ pipis ⁊ radicū feniculi. Et dix Auer.
nō ꝺebem⁹ eos ꝺimittē absq̄ cibo: qr inde recipiūt nocu⁹
q̄z̄uis leuiter famē pati possit: qm̄ qñ hūoꝛ mucillaginosus
multiplicar i coꝛpe talis hūoꝛ cū difficultate maxa ꝺuertit
ad sanguinē. Et pp hoc vtutes eoꝝ ꝺebilitanr ꝺonec ad sin
copiz habeāt ꝺeuenire. hi ḡ sunt cibādi: sz modice. Et Raſ.
qdē. 14. ꝓti. secut⁹ fuit Alex. Dicūt. ꝙ vt iā patuit Alex. inv
bis suis posuit vnā solonē isti⁹ ꝓtroversie. Et Aue. silr i v/
bis suis posuit aliā. vñ cōiter ꝺr ꝙ qñ febris ē ex flāte coꝛ/

Alexan. 3 Hal.

Aue. 2ꝛa Hal.

Qō aq̄ oꝛ ꝺet nocet stō ⁊ facit horripilationē.

rupto aut difficile reducibili ad benignū tunc cū careat corpus nutrit'o cibādus ē eger modice tñ vt tolerē vtus: z nō augeat repl̄o. De intētione aūt ad eūonē Hal. ꝓcessit eūonē lenitiuā tñ max' p clysteria: aut ēt p mellicratū. Et Ha. fil'r. ꝓcessit eūonē lenitiuā. Et dixit. modus in curatiōe huius febris est eūo gradata de subtili ad fortē: z ꝑpe qñ nā ñ rñdet ex se: tūc cū clysterijs mūdifica qō ē in itestinis z venis ꝑpings eis ex supfluitate. Eūonē aūt minoratiuā z mīto plus eradicatiuā. Hal. z Aui. ꝓhibuerūt ēt pulsū stante forti z eq̄li. timuerunt aūt vehemēter casus vtutis ex motu hūoris. Sz alex. z ēt Aue. timētes plus suffocationē vtutꝫ sub multitudine ꝓcesserunt eūonē lenitiuā vel ēt minoratiuā. ¶ Et credo q̄ ab eūone sit tutius z honorabilius abstinere nisi ab ea q̄ fit p clysteria. q̄uis aliā eūonē saltē minoratiuā debilē. Quidā dīt. ꝓcedēdā esse in duob⁹ casibus. Unus ē qñ virt⁹ satis fortis foret. Alius est qñ mā nō esset difficilis eductionis: sz satis facilis ex paucitate sue viscositatis z ex paucitate ei⁹ in venis ꝑpings eūoni. Jn qb⁹ casibus ꝓcedūt vomitū z secessus p medicinā fortē debilē ptēdo ēt eā in plures vices z digonē ei⁹ p̄mittēdo cū oximelle simplici in p̄n°. deinde gradatī ꝓcedēdo ad cōpositū cū subtiliatiuis nō eleuatis in gradu calitatis z admistratiōe fricationis inter vnā eūonē z aliā. Dixit enī Aui. cañ. curationis ē subtiliatio nō calefactio valde. Et dixit. Admistra in residuo subtiliationē cū fricatione. nā subtiliat fricatio hūorē z subtiliter eūat. Jn oib⁹ tñ supradictis sp intēdēdū est vtuti vt agas z p̄mittēs te sp de intētione ad intētionez put idicauerit tibi vtus. z ꝑpea dixit Aui. necīū ē vt ꝓsideres pulsus hūtiū hāc egritudinē. s. oi hora vt cū videris ipz incipe cadē z debilitari subito cibes eū sup. z cū stat abstine a cibo. Et ꝓsil'r intelligere debes ō fricatiōe z eūone.

De alteratione. ¶ De itētiōe āt alteratiōis i approximādis ab ex. dix. H. in his neq̄q vtēdū ē cataplasmatib⁹ vel ifusiōib⁹ calastricis anteq̄z magnā multitudinē euacues z illā digeras: qz indu cunt apata: sz post eūonē multitudis sic. Dīt qdā q̄ ēt p⁹ eūonē multitudinis calastricis solis vtēdū nō ē: sz hēant sti ptica q̄dā admixta. Dixit Aui. cañ. curatiōis eox ē vt ēt iā dcm̄ē subtiliatio nō calefactio. valde vt nō subito resoluaf subtile z ne p intēsaz calitatē cōmotio fiat in mā. Jōq̄z subtiliātia dīt esse cal'a cū eq̄litate: sicut aq̄ mellis cū vtute yspi z seis apij in matutinis z sibi silib⁹. s. ysopo z sei. apij vl' sibi silib⁹. s. horis vt in vespis.

Cibus z potus. ¶ De cibis aūt bonis i hac hora. dixit Aui. qñ nō ē syncopis ciba illū aq̄ ordei. s. quā nō addaf nisi cū cadit virtus. z si pur addif supra ipsaz tūc sit panis infusus in iulep aut aq̄ mellis: z maxīs ꝓtentus his cibis vsq̄ ad plēs dies: vt nō fiat additio in mām morbi p cibaria alia magis nutriētia. Et Aue. dixit eis dare ōbem⁹ micā panis lotā cū aq̄ mellis aut vino aromatico. Et vocauit. A. hos cibos sup quos fiat dormitio. i. ꝓcedit sōnus ad dīaz cibox q̄ danf tpe syncopis aut cū iā paf syncopali. sup qb⁹ nō ꝓcedit sōnus: imo ꝓhibef. ¶ Et de potib⁹ ꝓueniētib⁹ in hoc. dix. A. est syrup⁹ acetosus mellin⁹: ꝓfert in eis i estate. Et cū ꝓsuetudine pot⁹ aq̄ fride p̄mixt⁹ cū aq̄ frida. sz in hyeme oz vt nō sumat aquā frigidā in potu cuz decō syrupo. sz sit ꝓtentus aq̄ cal'a. sumē. n. cal'z. ex potibus .i. potū actu cal'm ē melius eis nisi apud necitatē estus estatis z apud vehemētiā plūi caloris. Et hoc innuit q̄ tpib⁹ tpatis ēt ē melius sumē potū actu cal'm. ¶ Tpib⁹ nr̄is cōcedi pōt pulla bñ alterata ꝓtusa aut saltē ptisana ordeacea vel far. z pot⁹ vini pui antiq subtilis z liphati cū aq̄ decocta. Et qdē indicatiōe supta a virtute cū pulsus cadē inueneris vinū tribue. lz noceat indicatiōe supta a morbo. Hale. nāq̄z de potu vini in quo nēcariū esset p virtute ait his aq̄sus vinū ꝓfestim. i. in p̄n° aptū ē nisi vehemēter febriat. qō nō valde aliquo ꝓtingit sm p̄dictā disponē. Et adhuc magis aptū ē si senex ꝓtigerit eē patiēs.

De vino. ¶ Dixit Alex. vinuz qdē in febriū curis in plenitudine nō oz dari: manētib⁹ aūt crudis hūoribꝫ dari oz: sz nō multū. Et si vinū tenue: z nil gustu bñs in se stipticitatis aut dulcoris: sz tpatū sit: z non nimis nouellū aut neq̄z nimis vetustū: neq̄z coloze sit nigrū sz magis rubeū aut albū. sz ostōne sit tenue: qō anodosiz faciat p venas: z totū corpus ꝑcurrēs. B. n. cā vtutis maxie dari oz ne cadat vtus. z eo ne pdita piclitef reiterare festinemus. Et. A. qdē sumēs supradictū vbū Ha. dixit. vinuz ofert ei in p̄n° rei. z ꝑpie si fuerint febres eox sanguinee: sz pax sumat z ꝑpie in senib⁹. vbi dicūt qdā q̄ Hcra. trās lator errauit h cū dixit. si febres fuerint sanguinee. nā h est sermo de flātica. Et iō dīt repiri aliā lr̄am q̄ dicit. si non fuerint sanguinee: sz. sup. ex flāte sanguini nō p̄mixto. Aliq tñ conant saluare p̄mā lr̄az exponētes sanguinee. i. ex flāte sanguini p̄mixto vel saltē in corpozib⁹ sint nāl'r sanguineis vl' sint de flāte ꝑpinquo nāe sanguinis facile ꝓuertibili in sanguinē vt de flāte nāli vel dulci: qz in oīb⁹ istis casibus magna z velox fit resolō: magna in eis sollicitudo hūda est ad virtutē. Et fortasse nō intellexerūt Hal. z Aui. ꝑp̄n^m p^m ini tiū morbi: sz post tres dies vel ātuor. qñ lz iā his cibū dare. Et fortasse intellexerunt. q̄ in p̄n° ꝑpe z in oi ēt tpe. sed expressserunt de ꝓpio p̄n°. in quo vī min⁹ vinū ꝓuenire. Dz aūt vinū istud esse aquosuz. i. nō vinosuz potēs ne multuz inflāmet vel aq̄suz nō ad aātū in casu in quo nō vinosuz nō repit. Et sit aq̄ q̄ ei admiscef q̄titatis regste sm potētiā vini z sm gradū dispōnis febris z dispōnē māe febris. Ego vsus fui loco vini aq̄ buglose cū zuc° vel melle aromatizata cū xiloaloes bono z inueni vtile q̄ ēt sola cū xiloaloes ꝓuenit odorata z irrorata sup faciē. ¶ De his. dixit Raf. 16. pti. z si ad curā vocatus nō es nisi postq̄z aduenerit syncopis si in nullo mēbrox nobiliū est apa ciba eos modico pane cū aliq̄ spē vini velociter penetrātis. Q. si tps est nāl'r cal'm z aer regionis q̄tus suffocat⁹ oes vinū cū aq̄ frigida z si nullū istox fuerit da cū aq̄ cal'a. Jn q̄lz. n. alia disponē dādū ē cū aq̄ cal'a. potus nāq̄z cal'us laudabilioz ē frigido in his: qñ cal'm. s. actu ofert in digerēdo grossos z globosos hūores. debes aūt subtiliare regimē eox sm q̄ pole ē in febricātibus. Et subdit. vinū limphatū vel aqueū iuuatiuuz est his ēt a p̄n°. egritudinis si febris nō est fortis. Raro aūt accidit febrē hmōi eē fortē. Et cū h si patiētes fuerit senes vinū ē iuuātius: nā cū senib⁹ accidit talis morbus debes p⁹ cibū dare vinū: z ꝑpe qñ tps interpolatiōis fuerit tpatū. Dixit Aui. necīū est eis vinū p⁹ cibū. s. cū iā digestus ē cib⁹ vt sit ille pot⁹ delatiu⁹ cibi: z tē oz eē ꝓueniētis q̄titatꝫ. posset ēt i casu necitatꝫ dari vinū p⁹ cibū ēt añ ipsi⁹ digonē qñ vt⁹ reqrit pp approp̄inq̄tionē ad syncopi. ¶ In oi Cura hu morose a flāte sa dicti. ctis ēt itēsiōib⁹ curari oz febris syncopal' minuta sacta a flā te subtili: nisi q̄ i hac nō indigem⁹ tāta subtiliatōe z calefactiōe hūoris. Et i hac securi⁹ possum⁹ admistrare eūonē pp obediētiā maiorē quā hz h flā eductiōi p farmaca. ¶ In cu Cura eius ra ātē syncopal' hūorose fcē a col'a grossa: dix Aui. Si fuerit a colera. in eo hūor colic⁹ aliqs tūc facilioz ē vomit⁹. Et vōit⁹ qdē ꝓuenit qñ col'a ē mixta flātib⁹. Juuat. n. col'a siue ḡssa sit siue subtil' q̄uis subtilis pl's ad h vt flā facili⁹ vomitu expellaf. Q. si col'a absq̄z flāte i cāu fuerit siue grossa siue subtilis vōit⁹ adhuc pl's ꝓuenit q̄uis cū col'a fuerit subtil' vōit⁹ sit facili⁹ z magis ꝓferēs. Et fortasse ad oñdēdū q̄ vōit⁹ ꝓuēit in hūore colico q̄cūq̄z: dix Aui. si affuerit hūor colic⁹ aliqs. s. qcūq̄z sit ille. z iō ꝓuenit ēt i syncopali minuta vt appebit Et subdit Aui. z si leniaf. s. vēter ei⁹ in q̄cūq̄z ēt hūore colico ē iuuatiu⁹. Quidā tñ exponūt z si leniaf. s. vōit⁹ q̄si voluerit q̄ vōit⁹ nō fortiter ꝓuocef: sz leuiter. nā vōit⁹ leuis ē q̄ ē iuuatiu⁹. Et clysteria qdē i hūoroſa colica sf Juuatiua valde. Fiāt q̄ p lenitiua: deinde gradatiz ꝓcedat ad fortiora. Frications ēt ꝓueniūt z abstinētia a cibo. tñ frications dīt esse leuiores: z nō tñ plixe. Et abstinētia dz esse minoz q̄z in hūoroſa flātica. Et sil'r totū aliud regimē dz esse remisſuz i calefactōe aut tpatū z in dispōnib⁹ z tpib⁹ calis dz ad

friditatẽ leuẽ declinare. Et syrupus qdẽ acetosus simplex cũ aq̃ lupuloꝝ sumpt⁹ est digestiuũ bonũ in hac materia.

Decura sincopal'minute:dix̃ H.12.terap.ex diametro ꝺie sibi sẽ he disponẽs.s.sincopalis minuta ꝛ hũoꝛasa a flãte.intelligẽs in mõ curatiõis. Et iõ auxiliouz spẽ ꝺrissima indiget.locãdi g̃ hi sẽ i aere frido ꝛ hũido vt insp̃isset cutis:ꝛ sic ꝓhibeat euapoꝛatio. Et dix̃. patiẽtes sincopalẽ ab hũoꝛib⁹ calis sẽ sbtiles.i. apti i poꝛis vl' sbtil' i.macri sẽ ꝛ euapoꝛãt citissime.curãdi sẽ hos nutriẽtes pau lati ꝓtinue.si tñ hos a ꝑn⁹ suscepim⁹ vtute robusta adhuc nõ nutrim⁹ paulati ꝓtinue:sz qz pñt sel'datũ suscipe cibuz nutrim⁹ml'tũ dãdo ỗ cibo.nutrire tñ nẽcariũ ẽ q̃cũq; hoꝝ ꝛ dẽsare supficiẽ.ꝛ aer fridus ꝛ stiptic⁹ faciẽdus ꝛ stipticã/ tib⁹ vnctiõibus vngẽdi sẽ.iõq; fricãdi nõ sẽ. Et cibi dãdi sẽ nõ pati valde fluere nõ melicratũ nec succus ptisane siue aq̃ oꝛdei ꝛ panis ꝛ soꝛbitiões ꝺri ꝛ fruct⁹ stiptici difficile coꝛ/ ruptibiles.dãda aũt sẽ his qñq; oua ꝛ maxie vitelli eoꝝz. difficile digestibile ẽ.n.albumẽ:ꝛ testiculi galloꝝ. s. nõdum coeũtiũ cũ lacte nutriti.i.ỗcocti ꝛpati cũ nutritoꝝ.s.gallo rũ cũ lacte.ꝛ qñq; dãda sẽ his cẽbꝛa poꝛcia.Raſ.16°.ptiñ. bz arietina cũ dñaſ assa:qñq; assatio hoꝝ cerebꝛouz:si nõ fuerit ꝺdñabil'erit magni nocu'. Et H.dix̃.oua q̃q; diligẽ ter cocta sint nõ sãguinolẽta ꝺata nec albũ ei⁹. Et vl' dixit H.oia gerẽda vt g̃ssiοꝛ fiat hũoꝛ mã ꝛ ꝺensẽt cutis ꝛ ꝓhi/ beaſ trãspiratiões.ꝛ dix̃.nẽcariũ ẽ his aq̃sum vinũ moꝝ a ꝑn⁹ i cibarijs:ꝛ sic regẽd⁹ ẽ vsq; ad tertiũ.vl' q̃rtũ diẽ. Q; si vt spam⁹ ꝓcediſ cãnosa cibaria supaddim⁹ ꝛ maꝝ p⁹ q̃rtũ. diẽ iã hũoꝛib⁹ q ad has febꝛes g̃nant in coctiõz veniẽtib⁹. Et dix̃.his cõpetit cibũ ꝺare añ po'. ¶ Dix̃ Al.oz eis ad/ hiberi q̃ issẽtissent:ꝛ ñ eũent.i.apiãt ꝛ ꝺiafoꝛesim faciãt.ꝺie ta g̃ eis ꝓueniẽs ẽ succ⁹ ꝺealfica ꝛ panis cũ idromelle roſ. aut cũ onfancino melle ꝛ galloꝝ testicũ ꝛ lactuca ꝛ ituba ꝛ pisces ꝺuras carnes hũtes boni chimi ꝛ mala ꝛ nuces ꝛ piraꝛ ꝛ bz nõ subitoꝛ:sz ꝑ ptes ꝺari ꝺebẽt vt cito ñ grauẽt cũ sincopis exagitaſ:sz magꝫ vt⁹ augmẽtaſ. Et vinũ bis ꝓue niẽs aq̃sũ oz ꝺari nõ vetustũ:sz aq̃tũ oz bibẽ. ¶ Dix̃ Aue. 7°.coll3. Illis qb⁹ ꝓuenit sincopis ex calitate ꝛ acumine q̃s scire poteris:qz ex eis sẽ nares acute oculi ꝓcaui tipoꝛa plana ꝛ silia ad ꝓseruationẽ istoꝝ ñ idigem⁹ abstinẽtia ci/ bi neq; respicere diẽ creticũ neq; statutuz egritudinis aliq̃ mõ. Et ex ꝓueniẽtioꝛib⁹ cibis eis ẽ mica panis vel kist oꝛ/ ꝺei cũ granis granatoꝝ.ꝛ ex cibis ẽt q eos hñt ꝓfortare sẽ vitelli ouoꝝ ꝛ testiculi galloꝝ ꝛ pulle pue. ¶ Et Aui.dixit. viuificet vtus cũ cibo paulati ꝛ sit cib⁹ ei⁹ siẽ panis ꝺe si/ mila infusus i succo granatoꝝ ifridata si ỗsideret ipsaz ꝛ silr in aq̃ ꝺe fructib⁹.s.stipticis:ꝛ si indiget carnib⁹ sint ex pullis ꝺitis cũ aceto vel agresta ꝛ silib⁹ succis. Et xi⁸ ter/ tij ca°.ꝺe sincopi q̃ accit febꝛicitãtib⁹ ad ꝓhibẽdũ sincopi q̃ accit in ꝑncipijs po°ᵗ:ꝑp effusionẽ colẽ ad stõz eoꝝ dix̃. opz vt deſ eis añ po'm aut apõ po'm.sup.ꝛ ẽt i ipso ꝑn°po'mi si erratũ fuẽit:pãis ỗ silã cũ aq̃ g̃nati aut aq̃ agreste.qz ꝓfor taſ p bz stõus ne recipiat ꝛ remittaſ caloꝛ ipsi⁹. Uñ ꝓhibea tur aduẽtus colẽ ad ipm.ꝛ si pur venerit ỗfendiſ stõus ab ipsi⁹ moꝛdicatiõe:qz ibibiſ colꝫ in pane illo ꝛ remittitur acuitas ei⁹ nec ẽt sic imediate adhẽt stõ ad moꝛdicãdũ. Et si nẽcari⁹ fuerit võit⁹ illi⁹ colẽ facili⁹ fiet q̃z in ieiunio. Et de ꝓueniẽtib⁹ aꝑ appꝛopinãtionẽ sincopis añ ꝑn' po'mi ẽ panis infusus in vino liphato cũ aq̃ roſ.ꝛ pot⁹ vini liphaꝫ ti cũ aq̃ veri frigoꝛis. Dix̃ Aui.iduat i ꝺie multotiẽs cami/ siã infusaz in aq̃ roſ.sup.ꝛ exp̃ssaz vl' i aq̃ mixta cũ cãpho raꝛ ꝛ puluere sandaloꝝ. Et dix̃.nutriaſ multũ.i.ꝑ bonũ spa tiũ añ accessionẽ ex carnib⁹ pulloꝝ ꝛ edoꝝ alteratis cũ la ctucis ꝛ ꝺitis cũ agresta ꝛ silib⁹ ꝛ sepe bibat aquã fridaz cũ succo fructuũ. Dix̃ H.12°.tera.ꝛ scribit sic.16°.ptiñ. Cũ bꝫ moꝝb⁹ supuenerit cuidã iuueni ꝺedi ei nutri' q̃lz ꝺie añ isultũ febꝛis: Deide:qñ nõ ꝺedi ei nutri' sciẽter i vno ꝺie supuenit ei isultũ po'mi cũ sincopi. Dix̃ Aui.tota itẽtio tua sit in ꝓfortatõe vtutis ꝛ ỗdictõe sincopis.nã bꝫ egri° ex ma litia sui accñtis.ꝛ ne vt⁹ cadat reqrit q; oi tpe ꝛ hoꝛa infir/ mus nutriaſ ꝛ regaſ cũ reb⁹ coꝛ ꝓfortãtib⁹ ꝛ refrigerãti/ b⁹ caloꝛẽ ꝛ spñ.nõ.n.bz egri° i cibatiõe hoꝛã electã. ¶ De intẽtiõe ãt ad eũonẽ iã ꝺcñ ẽ. ¶ De võitu ꝛ solone leniti/ ua qd ꝺixerit Aui. Jnqt Sera. Si cã sincopis fuerit hũoꝛ res moꝛdicatiui mali:ꝺam⁹ eis i potu aquã calidã. i. tepi/ dã aut cũ oleo aliq̃ ꝛ facim⁹ eos võere. Si ãt võit⁹ ẽ difficil' sup eos calefacim⁹ i ꝑmis loca ꝓpinq̃ stõ ꝛ man⁹ ꝛ pedes. Si ãt sic nõ võerit ꝺtomittim⁹ i os digitũ.ꝛ si sic nõ võerit ꝺamus eis oleũ calefactũ.hoc.n.mouet vomitũ. multum. verũtñ lenit ẽt vẽtrẽ:ꝛ lenitas nãe in istis est iuuatiua val/ de:ꝛ ꝓp bꝫ qñ ñ lenit' est neciũ nob vt adiuuem⁹ cũ suppo/ sitiõe scief aut suppositoꝛioꝝ. Dix̃ Aui.oio custodiãtur ab oi eũone.s.ꝑter lẽtiuã ꝛ võitũ leuẽ. Dix̃ Al.vitet' oẽ sudaꝛ faciẽs.nã sudoꝛ si ãpliοꝛ fuerit ex sincopi laboꝛãs i magnã vtil' ỗbilitatẽ ꝛ vt⁹ ei⁹ sic sudãdo ỗficit. Dix̃ A.t'tij ri⁸.flõ/ mia ml'totiẽs addit i sincopi.ꝛ clystẽ bñ ẽ magis ꝓueniẽs. Dix̃ Aui.nl'lo mõ i tali fe.extrẽa fricẽt'.qz tal'frica° trahit caloꝛẽ eẋ.ꝛ sic ꝺimittit' ꝑn'. Et ẽt cũ ista febꝛ sit ex cã cal'a. addit' in aug' ipsi⁹ ꝛ malitiã ꝑ fricationẽ:cũ ois frica° irri tet caloꝛẽ ꝛ spñ euapoꝛaſ faciat:ꝛ sic i tali casu iducit sinco pi.imo ꝛ ml'totiẽs ꝛ moꝛtẽ ꝛ sincopi quã iuenit augmẽtat.

Cura aũt sincopal'minute fcẽ a melia q̃si tz mediũ inter curã hũoꝛose flãtice ꝛ curã minute colerice. ¶ Et tyriaca qdẽ in oi sincopali fe.ꝓuenit. Uerũtñ in fcã a flãte vel melia oz ꝺari cũ aq̃ melisse ꝛ bugloſſe:ꝛ i colica cũ aq̃ vi frigoꝛis plũa. Dix̃ Aui.g; tyriaca sic sũpta ỗ sui ꝑpeta/ te oẽ ỗstruit venenũ:ꝛ si ꝺaſ cũ reb⁹ fridis colerã ꝛ ei⁹ ve/ nenositatẽ ỗstruit oio.ꝛ i bꝫ ꝓueniũt oẽs:ꝛ vitas sic se bz. ¶ Et ꝑdicte cure sũt hui⁹ febꝛis qñ nõ ẽ sincopis actu aut nõ ẽ ꝺe ꝑrio futura. Ad remouẽdũ aũt q̃ iã fcã ẽ ꝛ phibẽ/ dũ q̃ iã in ꝑrio futura ẽ oz medic⁹ toto opari igenio. Jnqt H.vbi.s. Jn his febꝛib⁹ i qb⁹ ẽ spes salutis i oib⁹ q sine flõ/ ne egrotãt cũ a ꝑn° suscepim⁹ eos turpissimũ nihi vꝛ sin/ copizari hoiez:q̃si ꝺixerit.si sic se nõ exponat. q; sincopis nõ supueniat fedũ ẽ medico. Et tñ dix̃ H. q̃tidie accit egrũ sincopizari:ꝑp in scia medicoꝝ. Extia tñ maxi' turpe ifir/ mũ sincopizari nõ ꝑdicẽte medico neq; ꝑpato ad ipz remo uẽdũ:neq; ꝓhibẽte ipsaz fieri. ¶ Prohibet' aũt sincopis fieri bꝫ mõ.dix̃ Sera.si cã sincopis ẽ vehementia flõis aut malitia po'mi febꝛis ꝛ in iceptiõe ꝑiodi ifridant' man⁹ ꝛ pe des ꝛ vtus cadit cura ẽ vt calefaciam⁹ eos ꝛ fricem⁹ eos vtuose ꝛ stringam⁹ eos ꝛ ꝓhibeam⁹ eos a sõno ꝛ aliene/ m⁹ eos a comestione ꝛ potu. Et dix̃.sup q̃s vo cadit vt cõ/ sequaſ eos sincopis ꝛ inc ptiõe ꝑiodi cã ficcitatis infũda/ m⁹ aliq̃ panis i vino ꝛ ꝺam⁹ eis añ ꝑiodũ. Si aũt tu ꝺas eis supfluũ aut aliq̃ ꝺifficil' ꝺigõnis tũc pl⁹ fit foꝛtis sup eos sincopis. ¶ Dix̃ Al.q ex magnitudine inflãtiões maſ fiũt ꝛ ꝺeficiũt in actiõib⁹.i. accessiõib⁹ fe.cũ infridatiõe pe des ꝛ calefaciẽdi ꝛ fricãdi sũt foꝛtif':ꝛ extreme ptes fricaꝫ de sũt ꝛ ꝺetinere iubeo ab oib⁹ cibis ꝛ abstinere a potu. Jn cõmotiõe ãt febꝛiũ optimũ est ꝑscire futurã actõz al'acces/ sionẽ. Et si añ accessionẽ p hoꝛas.ij. aut tres nutris ꝛ ꝺti/ nere facis pedes ꝛ man⁹ ꝛ iubes nõ solũ ꝺare cibos bñ ꝺi gestibiles:ꝛ bñ coctos ꝛ eumaditoꝛ:ꝛ si i actõe nimiũ picu lũ eẽ ỗsideras i ipa accessiõe ꝺas vinũ sup aquã coctã ifu/ suz:si aũt bꝫ nõ erit ꝺa panẽ vino ifusũ. Mediocrib⁹ ãt sin/ copib⁹ tales cibos nõ oz ꝺaſ:sz sufficiẽ aut g̃nata:aut pira: aut mala:aut aliquẽ fructuũ stipticoꝝ ꝺaſ. ¶ Et Hal. dix̃. si acciderit malitia fe.ꝛ hũoꝛ maloꝝ ỗfectio opz hoꝛa q̃ fe. accẽdit' ligari cruriũ lacertoꝛ vberaq; ꝛ man⁹ ꝛ pedes atq; taloꝛ q̃ educaſ ab iterioꝛib⁹ coꝛpis ad exteꝛioꝛa mã ꝛ ab emi nẽtib⁹ ꝛ dignioꝛib⁹ ad min⁹ ꝺig⁸ ꝛ ꝓhibebis eos a sõno.nã sõn⁹ mãs ad iterioꝛa reducit ꝛ imergit caloꝛẽ inatũ. ꝓhibe ẽt eos a cõestiõe ne foꝛte occupet' caloꝛ in ciboꝝ celebrãda ꝺigõne:ꝛ ñ i mãe maſ atõe:sz ꝛ i repõne addaſ ꝛ extigua/

De tyria ca.

Modus quo ꝓhi/ betur sin/ copis fie/ ri.

tur nālis calor. Si aūt siccitatis cā aliqñ in ꝑn⁹ accessiōis defectio aduenerit: oportebit añ accessionē cibos apponere: ſz cū iudicio. nā ſi defectio difficilior ē panē infusum in vino veteri dabis. nā ⁊ ſi vinū febrē augeat: vtutē tñ ꝓfortat ⁊ corpus pascit. dabis quoq; syrupū pomorum ⁊ aquā: pedes quoq; ⁊ man⁹ illius liga ⁊ frica vtrūq;. Si vō defectio minime fortis fuerit ciba patiētē añ accessionē pomis piris aut granatis quo ſtōus cōfortet ⁊ ꝓseruet vitalis vtus. Qñ aūt iā defecta febre ꝺfectio acciderit, oportebit patientē panē cibare infuso in calefacto vino quo ei⁹ ad mēbra acceleret missio ⁊ humectet ea: ꝓhibeatq; desiccari. ¶ Aui. aūt dixit. vbi. ē. pulsui semp esse intēdēdū. Et cum videris ipm incipe debilitari ⁊ cadere subito cibandū esse cū pane infuso in vino cōmixto ſi nō ꝓhibeat apa in viscerib⁹. nā in h casu derelinqtur intētio q̄ est ad morbū ⁊ solū intendit ad accūs. Uex dixit Aui. oz vt ꝓhibeat illō. ſ. illa cibatio qñ iam est sincopis actu ⁊ qñ est apa in visceribus. ¶ Suil. ad ꝓhibēdū sincopim in minuta colica añ poxismū ⁊ in horis maioris qetis dat troc. de karabe cū aq̄ ros. ⁊ vino granatoꝝ berberoꝝ vel agresta ⁊ silibus aut cū vino stiptico cū aq̄ frida valde multiplicata ad vinū. ¶ Et q dā dñt. his qb⁹ col'a fluit ad stōm inducēs sincopim cibū dabis in ꝑn⁹ poxismoꝝ ⁊ ante. sic eni datus cibus stōm roborat vt venientes ad se repellat humores. Sit aūt panis infusus in succo granatoꝝ muzoꝝ: qñ optim⁹ est stō laborāti colico humore vel in vino limphato vt multiplicet spūs ⁊ velociter penetrādo ad cor vtuti succurrat ſi expedit. Et qñq; oportet eos facere vomere cū aqua ⁊ aceto: ſz supueniēte febre post horripilationē p̄cedētē nō dez cib⁹ vsq; ad declonē. cū tūc humorē currere nō ꝓhibeat. ſz ad grauedinē ⁊ angustiā addat. Declone vō succedēte dez cibus eius pfectiōe nō expectata. Cū. n. hi siccū habitū hēant ⁊ solutā virtutē nisi ꝑus hūectētur ⁊ ꝓfortent cibo ⁊ potu febris p fecte declinare nō poterit. ¶ Cūq; sincopis iaz actu fuerit cura est: dixit Gal'. 12°. tera. Si vō sincopatis iā voceris sine flone exñtib⁹ in his q̄ dixi locis. dādū esse panē nō multū vini hñtē. qm̄ reditionē faciet citā ⁊ cōfestim ad fricationē eūandū. Et siqdē fuerit estas vel ꝓstitutio cal'a cū aqua frida dādū est vinū: ſi vō eꝫ cū cal'a. Et scias. q ſi nil p̄dictoꝝ fuerit vel obsteterit qcq; tēptādū oi mō oximel ⁊ vinū dare calidū: qm̄ melius est calm cooperans digōnē humorū crudoꝝ. Et dixit. in his eligēda sunt vina saporosiora ⁊ calidiora ⁊ ſi patiēs vsus fuerit vino dulci nihil phibet dare qō dulcius est vt vnacinū: ſz in his vina grossa fugiēda sunt vt nocētia ⁊ aquosa ēt vt inopabilia: ⁊ h in sincopali ex flāte. In his aūt q sincopim patiūtur ex hūorib⁹ calis coaceruatis circa stōm vel ēt aptis illic coaceruari fridū actu dari opz potū vinū. ſ. aliqō nā calm. nā tale aptū est oib⁹ q sincopizāt: qm̄ volum⁹ in his cibū reddi mēbris ⁊ nō in stō manere. talia aūt vina sūt in colore rubea in suba subtilia ⁊ etate vetera: nō tñ amara sint p̄ vetustate: ⁊ max⁹ in his q̄ⁿ stōus a xanta ledit' col'a: qz talia vina sunt inutribilia iodorabilia ⁊ idelectabilia stōz ꝓtristātia: ſz debent eē odorabilia: ⁊ talia ex qb⁹ mixtis cū pauco cibi pole sit bibēti sentire calitatē in totū corpus ire'. Optia igit' vina sūt q̄cūq; austera exñtia. ſ. moderata austeritate iā stipticitatē amiserūt pp vetustatē ⁊ manifestā hñtia calliditatē sufficiēter. hec. n. delectabil'r accepta vniuersa faciēt qb⁹ idigem⁹ in his quoꝝ stōus est colericus. nā digōni ⁊ reddītiōi nutrimenti ad mēbra sunt coadiuuātia ⁊ malitiā humoris mitigātia ⁊ calidū habitū operātia ⁊ stōm roborātia. Et ꝛbdit Gal'. scrutari aūt opz añ oia q̄lis ē laborātis nā ſi qdē imbecillis capite fuerit ⁊ facile a calidis vinis replet' ad ea q̄ minus calida venire magis oz. Si vō fortis capite magis fuerit, ⁊ gaudēs talib⁹ vinis vel assuet⁹ est sine tristicia ea ferre vtendū est eis audaciter. Caput. n. grauātia ⁊ replentia sunt q̄tū est in se ipsis oia vina odorifera ⁊ imbecilli capiti nociua. ¶ Dixit Aui. in cap̄ de sincopi supueniēte febricitātib⁹ pp colerā effusaz ad stōm coꝝ. ſi indigēs. ſ. pp vtutē dez ꝑmixtū cū. 3. iij. de vino antiq̄ nec timeas in tali casu dare vinū lz sit a calliditate ⁊ vinū sit calidū: qñ dixit A. qñ aggregant' sincopis ⁊ febris tūc sincopis est dignior curatiōis. Et subdit Aui. ſi vō nō. ſ. indiget' vino vel nō habet' vel nō vult patiēs accipere pp legē: vel q; nō est cōsuetus bibere vinū: tūc dez syrupus de mal' antiqs vt supfluitas aquosa resoluta sit ab eis. Et subdit Gala. q ſi in sincopalib⁹ siue a col'a siue ab humorib⁹ grossis penuria fuerit vini cōueniētis fugiēda sunt oia austera. i. pōtica nō min⁹ aq̄: ⁊ noua fugiēda sunt ⁊ grossata. Eligēda vō sunt aq̄sa: ⁊ maxime ſi vetera ꝓtingat esse in penuria vini ꝓueniētis. ¶ Amꝑ. in curatiōe hui⁹ febris tā in ꝑseruatiōe a sincopi q̄z in curatiōe pñtis sincopis adducēdi sunt canones ipsi⁹ febris q̄cūq; fit qñ fuerit sine sincopi ⁊ ēt cañ. curatiōis sincopis tā ante sincopim q̄z in sincopi q̄z ēt post sincopim dicēdi in sermone 4°. in cura sincopis afferēdi sunt ad locuz istuz. ¶ Dixit Aui. in sincopali minuta colerica cū euadūt a sincopi tēde cōsuetudinē: ⁊ est vt cibet' sauich ordei infrigidato in quo sint grana granatoꝝ. ¶ Dixit Suil. ſi sincopis supuenerit ⁊ os cū dentibus clauderet' apiat' os secure cū aliquo instro ⁊ ꝓiciat' in os infirmi: ita vt trāsglutiat' aliqd de aq̄ frida in q̄ sit vinū de granatis muzū vel forte idelt acetosuz: ⁊ ponat' i ipa aq̄ vel vino micha panis abluta. vel aliqd de aq̄ ordei cū dicto vino vel alio sūt aut aliqd de vino stiptico cū aq̄ veri frigoris multiplicata. ē. vinū ⁊ intellexit in colica minuta. In hūorali aūt cōpeteret aliqd de vino odorifero limphato cū aq̄ melisse vel bugloſſe.

¶ De febre composita cū rigore. Cap. xxv.

Cura sincopis actu existētis.

Teligatur rigor q in febrib⁹ diuersit ad se curā sciendum est vt ait Aui. ꝑ⁸ ārti: rigor in febribus eueniens est triplex. vn⁹ est seq̄ns ad sudorē ⁊ iste ē duplex. vn⁹ q̄ seq̄t sudorē añ totalē eūonē māe facientis sudorē siue q̄ cū illo sudore dz expelli de quo dixit Aui. q̄ regimine nō indiget: eo q̄ velocit' cū rectificat' p cōplemētū sudoris ⁊ ſi regimīe indiget illud regimē est facile ⁊ est sile regimīni sudoris cretici. alⁱ⁹ est 2⁹ rigor eueniēs añ cōplemētū sudoris ex quadā leui reuocatiōe caloris ab exterioribus ad suū ꝑn⁹ a q̄dā irritatione vtutis motiue musculoꝝ ad expellēdū māe reliquas. de quo dixit Aui. 2ª ārti de signis bonis. horripilatio accūs post eūonē est ō signis bonis exprimēs de eūone p sudorē. ⁊ h ēt regie nō indiget: ſz rectificat' velocit'. Uerūtñ ante cōplemētū sudoris euenit rigor fortis ⁊ pdurās ⁊ est malus sicut dixit Ipo. 3°. affo. In sudore rigor malū. significat. n. mām rebellē ⁊ nāe resistentē in sua expulsiōe ⁊ hic rigor regimine indiget. nō eni velociter neq; facil'r remouet'. ¶ Secūdus rigor est q accidit per crisim: ⁊ hic aliqñ antecedit crisim. ⁊ indicat ipsaz: ⁊ est eueniēs in statu maxime febriū acutoꝝ mā iam oigesta: de quo loqtur Ipo. in affo. a causone habito rigor supueniēs bonū. ⁊ hic regimine nō indiget nisi supfluat: ⁊ aliqñ accidit rigor in crisi ⁊ est malus significans pditionē ⁊ regimine non indiget: sed solū ꝓnosticatione future mortis. ¶ Tertius est rigor eueniens ex sparsione māe super sensibilia mēbra ⁊ reuocatiōe caloris ad intra sicut est qui accidit in principijs paroxismoꝝ febriū ⁊ est duplex. vnus leuis ⁊ alius fortis. Et leuis non indiget regimine nisi in horibus multe sensibilitatis. Fortis vō regimine indiget variat' aut' regimē eius ꝑm maiorē intēsionē ⁊ minorem ꝑm diuersitatē cāe eius. Nā rigor qdē nō multe intēsionis eget calidis nō multū intēsis. fortissimus aut' ēt eget calidis fortibus ab intus ⁊ ab extra approximatis. Et ſi quidem mā faciēs rigorē est multa: eūari dz ⁊ diuerti ⁊ maxie ad extrema. Et eūo qdē fiēda est oigōne ꝑmissa cuz medicina appropata māe faciēti rigorē. Et aliqñ fit eius eūo in ipso

Rigor in febribus eueniēs ē triplex.

Cura rigoris indigentis regīe.

rigore vel añ ipz & maxi' p vomitũ leuib⁹ tñ iductũ: & diuer
sio mãe fiat ꝓprie añ rigorẽ p horã vel ét in ipso rigore cuz
fricatióib⁹ ꝓpe extremitatũ & ipsaꝝ ligaturis & cõpressio
nib⁹ doloro'is & pone ipsaꝝ in aqua vel lixiuio bene cal'o.
¶Dixit Aui. q leuis rigor qñq; sedaf cũ ligatióe extremi
tatũ & fricatióe facili & cũ calefactióe coopture pãnoꝝ & cũ
inunctióe cũ oleo de aneto & de camomilla & filũbus si indi
gef ea. s. inunctióe. ãsi dixerit. si nõ indegef: q; alia sufficiũt
nõ inungas. ꝑscripta. n. iuuãt in facilitãdo motũ mãe ad
exteriora & reuocando ab interioribus calorem ad extra.
¶Si quoq; rigor fit fortis dixit Auicen. q quando per
seuerat siue sit in febribus siue in alijs idest absq; febre opz
regimẽ adhibere per exterius & per interius approxima
ta. p exteri⁹ qdẽ oz inqt ligẽtur extremitates in locis pluri
bus: q; in coxis. ẽ. genua circa ãtuor digitos & silr in bra
chijs. ẽ. cubitũ: sed ꝑsoluant ligature: & nõ diu morẽtur: de
inde itez: & iterũ iterẽtur ꝑm exigẽtiã. Et oz vt multi pãi
calidi applicẽtur extremis & testiculis & mirach & pectori
& toti dorso: vel loco eoꝝ: si nõ sufficiunt apponant testule
vel lateres aut tegule calefacte & pãis inuolute vel capsu
la lignea intus ferreis laminis circũdata in qua ponatur
frustũ ferri fere ignitũ q̃ applicẽtur maxime extremis q̃ tñ
bincinde ducant vt cõicet calitas eius toti. Et sunt q appo
nũt vinoferos stãneos vel eneos repletos aq̃ feruẽte sim
plici vel in q̃ decocta sint camomilla sanſucus & filia: & po
nũt in manib⁹ patiẽtis balas vitreas rotũdas plenas aq̃
cal'a. Et qõcũq; his sile igeniũ ad calefaciẽdũ aptũ ꝓuenit
Et oz vt coopiat caput & facies ét cõmode: ita vt ꝓueniat
anhelit⁹ ad iferiora vsus pect⁹. ¶Et iunctio fiat. dixit A.
cũ oleo cãomillino & modico lilij ꝓpe celestis. i. oleo yrio.
Et sũt q ꝓfortãt istud oleũ addẽdo cardamomũ & castoreũ
& rutã & pip & piretrũ & aliq̃ sinapi rasaz. Et de ꝓferẽtib⁹
sunt oleũ de pipib⁹ costinũ oleũ de piretro vel de sinapi &
silia. Et sunt q decoquũt medicias cal'as in aq̃ simplici vel
in aq̃ sublimata ex eruca vel ozimo aut in lixiuio aut i vino
deiñ colãt & supimittũt oleũ cũ q̃ iungere itẽdũt: deiñ ỏco
quũt ad ꝓsũptionẽ aq̃ lixiuij siue vini: & cũ illo oleo qõ re
mãsit iungũt: maxi' sup nucã & iũcturas & ét alijs locis in
q⁹lesio rigoris pcipit iterãdo eã ꝑz q̃ videbit expedire.
Scias tñ q dimissio inũctionũ maxi' in rigore febrili me
lior é: q; iunctio tal' remoto rigore adauget calorẽ febrilez
multũ. Et iõ loco iunctiois meli⁹ est vti saccellis medicinis
calis triturat repletj q loco vbi oz calefacti apponãt. Si
tñ bũor eẽt multũ fridus q febrẽ facit aut eẽt rigor sine fe
bre iunctiões dicte cõpetũt. ¶Et dixit. A. q itroit⁹ i oleũ le
uis calitat. s. actual' q̃ possit tolerari: ac ét leuis calitat po
tẽtial': vt cõe vl' cãomillinũ est iuuatiuũ valde. Et h̃ max' in
mã multũ frida cũ febre vel sine febre ꝓpe qñ adesset dẽsi
tas porozꝝ. nã tale balneũ calefacit & relaxat poros. Et sũt
q loco balnei olei vtunt balneo aq̃ decoctiõis medi^ax cal'a
rũ: & qñq; fit cũ ea stupha. oz aũt in admistratiõe ꝑdictorũ
adhiberi tpibus fridis cautela & custodia mag^a ne ꝓueniat
ad patiẽtẽ aer fridus. Et pp hãc cãz qdã loco balneoꝝ vtũ
tur epithimatib⁹ factis cũ pãnis duplicat in supradictis
oleis aqs lixiuijs vel lanis bñ calefactis infusis & exꝑssis
locis ỏbij applicãdo illos. nõ cõpeterẽt ãt ꝑdicta i mã cal'a
subtili: imo i tali casu dixit A. q sedaf rigor ei⁹ cũ aq̃ cal'a le
uis calitat & iclinatiõe sup vaporẽ ei⁹. Et plũma ꝑdcoꝝ i ri
gore febrilũ debẽt approximari & fieri añ rigorẽ p horã vel
circa. nã tpe aduẽt⁹ rigoris nõ possent cõmode fieri. ¶Et
scias q aq̃ vitis vtilr epithimaf locis ꝓueniẽtib⁹ cũ mã ri
gorẽ faciẽs multũ frã fuerit cũ febre siue sine febre. Et ỏ vti
lib⁹ est succ⁹ cretheniſie vl' artemisie solus iunct⁹ spine aut
mixt⁹ cũ oleo antiq̃ & modica cera: sz opz q fortiter fricef
donec ibibaf & caleſiat loc⁹. aufert. n. tipũ. ¶Per iteri⁹ vo
approxiata curaf rigor oris ꝑz itẽtiõez digõis mãe ipsius
ꝙuonis & diuersiõis & alteratiõis: & aliq̃ ꝓhibitiõis mo
t⁹ ei⁹ sil' obtũdẽdo sensuz patiẽtis. Et digõ quidẽ fit ꝑm q
mã exigit igrossando sbtilẽ sbtiliãdo gſſaz & icidẽdo visco
saz cũ his q̃ ocã sũt in cura febrilũ. Et nlr eũo fiat cũ cõpetẽ
ti medi^a: siẽ ét i dictis curis dcm̃ ẽ siue p võitũ siue p secessũ
fiat. Et fiũt tãto tpe añ ꝑn^m po^m q ei⁹ opatio cõpleta sit añ
iceptionẽ rigoris: nõ aũt rigoris tpe fiat nisi in casu magni
piculi & pcipue in rigore cũ febre. ¶In rigore ãt sine febre cõ
modi⁹ possz fieri: imo dixit A. q̃ est rigor ꝓnuus laborio
sus ꝓpe sine febre denf in potu pillule fetide: q̃ sunt sani
tas ei⁹. Et in h̃ casu multũ valẽt yere magn. Silr q̃z mã di
uertaf ꝓput in ꝑcedẽtib⁹ dcm̃ est. ¶Alteref ĝ mã cal'a acu
ta mordicatiua cũ fridis frãgẽtib⁹ acuitatẽ & mordicatiõez
ei⁹ cibis & potib⁹ & medicis: & mã frida cũ calis cibis & po
tib⁹ silr & medicis actu calis. Un̄ dixit A. q̃z est neciuz: vt
det eis in potu vinũ calefcm̃ vt sit cal'n actu: & oz eẽ vinuz
potẽs & purũ: & cibi ẽt calefacti. s. actu cal'i. Et dixit. fortasse
ꝓpe rigorẽ a cã cal'a sbtili in q̃ nõ actu cal'i: sz fridi dari ỏbẽt.
Et isti cibi & pot⁹ cibales debẽt exhiberi añ rigorẽ nõ in eo
nisi ad tũc oãdũ cogamur ꝓp vtutẽ. de calis aũt medicinis
sũt diatrionpipeon eliuz de mẽtastro diacalamẽtũ diacimi
nũ diagalãga & silia. Et dixit Hal. 3° practice. si de agarico
bibaf vsq; ad exagiũ vnũ ꝑdrit rigori q de hũoꝝib⁹ fit flã
ticis gſſis & viscosis. s. sbtiliãdo & alterãdo eos & fortasse ẽt
educẽdo eos p vomitũ vel secessuz. Et A. dixit. oẽs medicie fortj ꝓuocatiõis. s. sudoris iteri⁹ sũpte icidũt rigorẽ. ¶Medicine bone & experte.
¶Et de medicis bonis singularib⁹ est costus & agaricũ: verũtñ
agaric⁹ oz dari in pua q̃titate q̃ calefaciat & subtiliet mãs
fridas gſſas & nõ soluat: si tñ moueret eas p võitũ vl' secess
suz ꝓferret. ¶Et de vtilib⁹ & mihi exptis ad sedãdũ rigo
rẽ fortẽ in q̃rtana & tertiana nota & frigus fortẽ i q̃tidiana
de flãte mucillaginoso ẽ vt añ iceptionẽ rigoris p horã me
diã vel plus ꝑmissa fricatiõe deſ ad bibẽdũ patienti de aq̃
vitis podus circa. z. ij. cũ puluere gar. & galãge: post c⁹ po
tũ itez fricef sine itermissione. Et qñq; ꝓsueui eãdẽ aquaz
dare cũ tyriaca antiq̃: ẽ. n. optia. ¶Dixit Hal. ex vbo H. i li.
de rigore. Cũ creaf i corpe hũor flãtic⁹ vitre⁹ nõ corruptus
gñat tremorẽ p mltos dies ỏtinuos. Et dũ ꝑmanet hỏ ge
tus nec aliq̃ mõ mouef qescit tremor & cũ mouef seqf euz
mot⁹ tremoris statiz. Et est ipse tremor ꝑm q̃titatẽ motus.
nã cũ mouef motu forti seqf ipz tremor fortis. Et vidi hec
accñtia & curaui ea cũ medicinis q̃ calefaciũt & diuidũt hu
mores grossos: vt diatrionpipereon & eliũm de mẽtastro.
¶Et friditas qdẽ extremitatũ in febrib⁹ qñq; accidit pp
aꝑa mag^m qỏ est in iterioribus⁹: & tũc regimẽ fiat aꝑatis. De frigiditate extremitatũ & ei⁹ cãs & cura.
Et fricẽtur & ponanf extrẽa in aq̃ bñ cal'a. Et qñq; fit pp
paucitatẽ caloris & spũs & sãguis: q̃re nõ expãdit calitas
ad exteriora: vñ remanẽt frida. Et curenf cũ resumptiuis
alijs cibis & potib⁹ vtutẽ & calorẽ restaurãtib⁹ nãlẽ multi
plicãdo sanguinẽ. Et cũ fricatiõe extrẽitatũ cũ vino sbtili
aromatico & decoctiõe rerũ aromaticaꝝ cal'aꝝ & fométa
tiõe testicoloꝝ cũ eo & epithimatiõe ꝓncipaliũ ꝓpe cordis
& odoratiõe aromatũ: maxie cũ recipiunt gaf. cortic. citri
cinãomi nucis mus. añ. ℈. ij. storacis calamite. gra. iiij. mu
sci. gra. ij. & recludif puluis eoꝝ in sindone dẽso duplicato
qỏ sepe narib⁹ applicef: & q; musc⁹ aliqb⁹ nõ est placid⁹ in
eis nõ apponaf. ¶Dixit A. i capᵒ de frigore extremitatũ qỏ
accit febrietib⁹ q̃ multotiẽs ꝓfundaf calor eoꝝ ifridatur
extrẽa & tẽdit calor itus & ꝓfundat⁹ ad caput. i. ad suũ ꝓn^m
vl' plz tẽdit ad cor & cerebrũ & cura ei⁹ dixit a. ẽ vt ponaf ex
trẽitates i aq̃ cal'a & nõ bibat aquã fridã. sup. & fiat alia re
media q̃ ocã sũt. ¶Motũ aũt mãe sistũt ges corpal' & aia
lis: & aliq̃ nocie sunt medi' narcotice q̃ sistẽdo mãm sen De opiatis.
suz ẽt aliq̃liter stupefaciũt maxi' in corporib⁹ multe sensa
tiõis. Et sunt ex eis simplices & cõposite nõ fermẽtate q̃ de
bẽt exhiberi añ motũ mãe & rigoris circiter horã vnã. Et
dixit A. de vna istaꝝ q̃ deſ infirmo stãte erecto sup lectũ vl'
scanũ suũ: qỏ iõ dixit: vt p illỏ videaf si ẽ fortj potẽs recipe

medicinā opiatā nō fermētatā.nā si pōt sic stare erect⁹ sig^m est q̄ virt⁹ ei⁹ sufficit ad illud:si aūt nō pōt tūc est debilis ꝛ vtuti debili nō ꝺz dari. Et laudauit Aui. vt recipiat agarici electi.ʒ.i.opij gra.i.ꝛ teranť ꝛ infundanť in aqua ꝛ colet ꝛ colatura detť.sopit.n.infirmū ꝛ somnuz facit ꝛ mām imobilitat p opiū. Agaricus aūt corrigit opiū ꝛ calefacit ꝛ subtiliat mäz:ſz vtplūm nō soluit neq̄ mouet vomitū:virtute expulsiua ente sopita per opiū. Et si aliq̄ mouet ipm aut soluit vētrē leuiter ℔ facit ꝛ ꝓfert:aliq̄ tñ danť medicine opiate fermētate ꝛ antiquate nō vt stupefaciāt: ſz vt reliquias materie⁹ consumant.

¶De febre cōposita cū sudore. Cap.xxvj.

Sudor creticus aut qui accidit in declōne poxissimo⁹ febriū arcēdus nō ē q̄ztū pot̄ fuerit nisi ptrāseat t̄minū ꝛ augmēteť sic q̄ vtutez deijciat aut syncopi attrahat. Sudor vō diaforeticus q ꝛ cardiacus ꝺz:qui fit seu fieri solet.ꝺixit.H.p^a ad glau.in fortib⁹ ꝛ acerrimis febribus calore febrili subtiliāte hūores ꝛ rarificante corpis ꝛ cutis poros:vñ fit q̄ ꝓtinue virt⁹ deficit sic cōtinere nō pōt hūores q̄n fluāt siue boni sint siue mali cū q̄bus multi exsoluūtur spūs:vñ vtus ēt in toto deficit corpe in actiōibus suis: vñ eger ponit in magno piculo:vñ synthomaticus appellatur restringi ꝺz. ¶Restringit aūt ꝺieta ꝛ potiōe. Et ꝺieta q̄dē ꝺz esse ingrossatiua opilatiua resūptiua tñ vtuj. Dix Hal.vbi.ſ.ꝓstitues patiētē in pauimēto aut i teselo aut in tegresti quē frigida rozaueris aqua:ꝛ pone corazeo pueros vel puellas cū muscarijs.i.flabellis ad depellēdū muscas ꝛ meliora muscaria sunt ex cāna viridi in recēte aqua intincta:vt p̄stare possint vex frm̄ corpi ꝛ gutturi humidū rozē q̄ sine intermissiōe fieri iube. Et Aui.ꝺixit.ꝺz vt euāť locus ꝛ infrigideť:ꝛ si ℔ nō excusat:tūc eger sup instr̄o posit⁹ in quo pueri siue iuuenes solēt in aere cōcuti qō q̄dē fit de ligno aut de fumib⁹ cōmoueat in loco frigido:ꝛ si locus in quo deduciť esset sup decursus vel manationes aq̄z esset meli⁹. ¶Et ꝺixit.nō ꝺz vt occupeť in exiccando illud de sudore qō irrozādo egrediť faciēdo exiccationē p⁹ exiccationē.nā illud est cā ad ipm ꝓuocādū augmētādū ꝛ multiplicādū.nā ei⁹ abstersio addit in ipm:q̄ cū ꝺimittiť igrossať ab aere frigido in poris ꝛ opilat eos. Et ꝺz vt nō moueať neq̄ fricať neq̄ aqua calꝺa balneeť. Jn aq̄ tñ frigida balneari q̄n sudor nō aliter restringiť ꝛ vt⁹ est adhuc ꝓseruata ꝓuenit ꝛ maxie in cōsuetis illo. Dix Aui.q̄n vehemēs fit res ꝺz vt ponať nix sup extrema aut sola teneanť i niue aut balneenť cū aq̄ frigida si suffert eā:ꝛ nō ꝺz vt eger coopiať. Et si aliq̄ coopiť ꝺz vt fit coopimentū ex pāno lineo leui simplici nō duplicato q pānus frequēter subleuetur ab eo ꝛ subito ꝺimittať cadere sup ipsum:restringiť.n. frequēter sic supfluus sudor. Nō autē fiat mutatio de vno synthomatū ad aliud vel de vna camisia ad aliā:ſz ꝺimittatur p^a donec sudor restringať. ¶Dixit Hal.ituere ꝛ si locus vbi morať patiēs calidus est amoue illū in locum frm̄ quē aqlo ꝓcusserit vt ꝓfortet corp⁹ ei⁹:ꝛ sudor retineatur. ¶Et ꝺz vt nō multū ꝺormiat:q̄n somn⁹ multiplicat sudorē:ꝛ ꝺz vt cibi ꝛ potus eoꝝ partianť in ples vices ꝛ sint bñ ꝺigestibiles ꝛ boni nutrimēti in q̄b⁹ fit glutinositas ꝛ iuiscatio ꝛ sanguinis ingrossatio:q si tales nā nō fuerit cū ingrossantib⁹ decoquanť vl̄ misceanť:sint q̄ frigidi po^a ꝛ actu ꝛ stipti.cali vō actu ꝛ po^a ꝛ subtiliatiui ꝺoio vitentur. ¶Pot⁹ q̄ztū ei⁹ fit vinū stipticū vel pōticū rubeū puū ꝛ bñ lipbatū cū aq̄ fridissima aut pot⁹ ei⁹ fit iulep ros.cū frida. Dixit Dios.vinū mirtinū mirifice ꝓhibet sudores supfluos ꝛ sic fit.℞.sūmitatū ꝛ foliorum ꝛ fructū mirti.aii.℥.iij.ꝓtundanť ꝛ ponātur in trib⁹ medijs vini ꝛ bulliāt vsq̄ ad ꝓsumptionē vni⁹ medij tūc coleť ꝛ vsui reseruetur. Qō aūt ꝺixit Ser.q̄ vinū ꝓfert his q sudāt multū q̄n bibiť:ꝛ ꝓprie albū vet⁹ boni ꝺoris:nō intellexit de supfluo sudore ꝺiaforetico:ſz de sudore multo ꝓpter colerā multā in venis cōtētā: q̄ eā ꝓuocat p vinā. ¶Per instr̄m aūt potiōis curať sudor ꝺiaforeticus cū medicinis ab intra ꝛ ab exē approxima tis ab itus qdē cū iulep ꝛ syrupis ꝛ elijs ꝛ ꝓfectiōib⁹ fridis stipticis. Dixit Hal.vbi.ſ.ꝺādū est ꝺiacodion mane ꝛ sero coclear vnū. Dixit Hē.iuuamētū iuenim⁹ i vsu ros.nouelle ꝺādo de ea pluries in ꝺie cūidā dñe q̄ post febrē lentā cō tinuā sudauit nouē ꝺieb⁹ ꝓtinue. Dicūt qdā valēt in superfluo sudore sine febre ꝛ valet iulep qō sic fit.℞.aq̄ ros. sublimate a folijs q̄rcus vge pastoris ꝛ plātagine. aii. decoquanť cū syr^o mirtino vel miua simplici.ē.n. vtile. ¶Ab exē vo cū iunctiōib⁹ emplis epithimatib⁹ ꝛ alijs silib⁹ fact ex reb⁹ fridis stipticis ꝛ glutiatiuis. Dix H.vbi.ſ.cataplasmata ꝛ licopitia frida admistrāda sunt ꝛ maxie q̄ fiunt ex portulaca trita sola vel ex ea ꝛ acinis acidis.i.agresta.sempiuia q̄z añ solis ortū colligať ꝛ terať ꝛ succo eius fiat inunctio. Dixit Hal.oleo mirtino iungi opz puluerizata de sup rosa sicca ꝓrita. Dixit Aui.iungať cū oleo ros.forti.i. facto cū oleo onfancino vel inungať cū oleo mirtino vl̄ de salicib⁹:aut cū oleo qō fit qñ oleū ros. vel aliud de p̄dictis bullitur in aqs stipticis in q̄b⁹ coquūtur citonia pōtica ꝛ mala pōtica.i.imatura ꝛ balaustie ꝛ rose ꝛ karabe ꝛ silia: q̄ cū vltime ꝓterūť ꝛ feruēt i aq̄:ꝛ ex ea infrigidata:postea fiat illinitio vel aspersio restringūt. Et qñq̄ ꝺixit Aui. restringūt ipm acetū mixtū:aq̄.ſ.multa frida cū ex eis fit aspsio vel illinitio ꝛ succus agreste ꝛ decoctio gallaꝝ ꝛ sili.ꝛ succus salicis est mirabilis ꝛ succus sempuiue. ¶Dixit A. in ca°. de fetore corpis.q̄ de eis q̄ opilāt poros.i.ꝓhibent sudorē sūt litargirū ꝛ tucia ꝛ cinis foliorum lilij ꝛ alumē ꝛ similia:ꝛ myrrha ꝛ aloes ꝛ oleū mirtinū ꝛ ista cōpeterēt in multo sudore sine febre. Dixit Ser.puluis foliorum mirti suspsus ꝓstringit sudorē ꝛ ꝓfortat. Dixit Dios.q̄ sulphur aspsus sudores tollit supfluos:ꝛ intellexit q̄n ꝓcedunt ab hūiditate supflua liqda:q̄ illā ꝓsumit. Albertus tñ ꝺix.q̄ tollit sudores fridos aspsus solū vel mixtū cū melle ꝛ vino ꝛ inūctū. ¶Puluis fact⁹ ex foliis q̄rcus ꝛ mirti ꝛ ros. ꝛ silꝰ aspgať sup linteamine sup q̄ iaceat infirm⁹. ¶Ego aūt vtor succo sempuiue vel solatri cū mucillagine psilij ꝛ albumine oui ꝛ aq̄ ros.admixto puluere dragagāti gūmi arabici ꝛ gallaꝝ ꝛ iueni vtile. ¶Dūt.localia remedia etiā adhiberi debēt circa tēpora ꝛ pulsus brachioruz:ꝛ circa cor ꝛ epar ꝛ stōm ꝛ dorsuz ꝛ nares ꝛ maxime circa partez in qua maxie existit sudor:ꝛ de vtilib⁹ est aq̄ ros.in q̄ ꝺistēperať cāphora illinita ꝛ epithimata:ꝛ etiā odorata.

¶De febre cōposita cū fluxu sanguinis narīū. Cap. xxvij.

Fluus sanguis narīū plz accidit i febrib⁹ acutis ex supcalefactiōe acuita te ꝛ subtilitate sanguinis ꝓueniētib⁹ ex calita te febrili:q q̄ō si cretic⁹ fuerit restringēdus nō est nisi supfluat ꝛ vtutē ꝺēticiat:tūc.n.ipse ꝛ ois synthomatic⁹ restringēdus est. ¶Restringit aūt cū cibis ꝛ potib⁹ fridis stipticis ꝛ sanguinē ingrossantib⁹ ꝛ ei⁹ acuitatē obtūdētib⁹:sint tñ facilis ꝺigōnis pauce q̄ztitatis:de q̄b⁹ sūt caro pulle pue ꝛ auiculaꝝ puaꝝ ꝛ edi alterate cū frīs stipticis:ꝛ ꝓprie extrema edoꝝ agnoꝝ ꝛ porcoꝝ cuz aceto vel agresta vel vino granatoꝝ ꝛ similibus. Et potus sit vinū granatoꝝ aut iulep ros.aut in casu debilitatis vl̄ consuetudinis vinū rubeū debile ponticū ꝛ bene limphatum. ¶Stet in omni quiete anime ꝛ corpis sedens eleuato capite nō super cervicalibus ꝛ plumis ꝛ nō cooperto: ꝛ ꝺormiat sic in loco obscuro in quo sint forme nigre timorē inducentes. ¶Et medicine similiter sint frigide stiptice approximando eas ab intus ꝛ extra:maxime sup epate ꝛ renibus:aut etiā sup splene. Et epithimetur similiter cor ꝛ māmille in mulierib⁹:ꝛ testiculi in viris.bibat succū bursе pastoris aut puluerē ipsi⁹. ¶Eluz vtile.℞.zuccari ros. ℥.ij.triasandaloꝝ.℥.ʒ.corazoꝝ sandalorum ꝑpodij marga-

Administratio sex rerum non naturaliū

Administratio me dicinarum tā ab intra q̄ ab extra.

rite ꝙ gūmi arabici ⁊ sanguinis draconis.añ.ʒ.i.dec.ʒ.ß. sequēte potu aque ros. vel plātaginis vl̄ portulace. ¶ Uā ꝗs diuertat ad iferiora cū vētosis ⁊ ligaturis fricationes vo licz diuertāt.tñ agitatiōe quā faciūt in corpe sanguinez cōmouēt ⁊ ad fluēdū parāt:⁊ ē eap nocum maiꝰ iuuamē¹ⁱ ¶ Hie ꝗz trāsit⁹ sanguis ad supiora claudunt cū fridis sti pticis ⁊ glutinatiuis applicatis gule ⁊ collo capiti frōti ⁊ naribꝰ nisi ab eis ꝓhibeat dispō catarrosa vel trāsit⁹ eius per venas intrinsecas in qb⁹ nō ꝓfert:ſz poti⁹ nocēt: dein de fiant ſtuelli ex stercore alini recenti ⁊ inittant naribus aut ponat sterc⁹ alini sup tegula cal̄a hincinde oucēdo do nec bñ exiccet ⁊ puluerizari subtilissime possit ꝙ ponat in calamo ⁊ cū violētia insufflet: vt pueniat supius ad loca ve nap aut misceat ipse puluis cū pilis leporis albumine oui ⁊ tela aranea molēdini cū mastice thure ⁊ sanguine draco nis mixtis factis inde stuellis subtilib⁹: vt pueniat ad supe riora nasi ꝓfert multū. ¶ Amp. ꝙ cōpleméto cure recurrē dū est ad ꝓmonē sequētē ad caplm fluxus sanguinis nariū. ¶ De febre cōposita cū vomitu. Cap.xxviij.

Omitus cretic⁹ dixit. Aui. nō abscinda tur nisi apud necitatē. ſ. si sup/ fluat ⁊ deficiat vtutē. nō cretic⁹ aūt oū ad ipsū segt bona tolerātia ⁊ alleuiatio ⁊ hylaritas si/ militer restringēdus nō est: qcūqz vo supfluit aut nō segt ad ipsum alleuiatio ⁊ nō bñ fert restringēd⁹ ē. ¶ Pro ipius tñ cōpleta curatiōe recurrēdū est ad ꝓmonē 5m ad caplm supfluitatꝭ vomit⁹. vbi abscisio vomit⁹ docet ꝓmdiuersas cās ei⁹: hic aūt solū de trib⁹ eius dicet cauſis. ¶ Quap vna est mā in stō cōtenta in eo gñata vel ab alio mēbro ad ipm fluxa: circa cui⁹ vomitus restrictionē A. ꝓ gñalt dixit. mō alr ꝓsiderato ipius māe i stō site ꝙ hic vo mitus cōiter scindit ꝙ vomitū vel adiutoriū ei⁹ cū quo cōi ter extrahit humor vomit⁹ nociuus a stō: sicut est syrupus acetosus ⁊ aq̄ cal̄a cū. ſ. bibit: ⁊ post potū ei⁹ ꝓuocat vo mitus. Et hic qdē cōuenit qū mā est leuis subtilis habilis eductioni ꝙ vomitū. Sed qū mā esset grossa inhabilis: oz vt ꝓfortet dictū auxiliū vomit⁹: ⁊ fiat cū syrupo acetoso ō seminib⁹ loco acetosi simplicis cū aqua cal̄a. Deinde specia lius Aui. loquēs in curatiōe vomitus a ꝓdicta cā ait. Cōsi derādo modū sit⁹ māe: ꝙ si humor ē ibibit⁹ ⁊ grossus: tūc nō sufficeret vomit⁹ mō dicto iductus: ſz oz vt fiat solutio ſz ꝙ vomitū: vel etiā per fluxū vētris dādo in potu ea que educāt humorē ibibitū sic̄ sunt aloes ⁊ yera. ſ. simplex Hal. Et qz̄uis in prima yera ponat aloes notāter addidit aloen ꝓmisit eū: vt daret intelligere ꝙ solo facta ꝙ yerā ipsaz so lā nō sufficeret: sed oz vt ꝓfortet cū maiori q̄ztitate aloes q̄z fit illa q̄ de eo ponit in yera: ita ꝙ sit bona q̄ztitas ei⁹. Nā ad eūandū humorē grossum colam vel flā imbitū nō suffi ceret parua q̄ztitas aloes: ſz qñ humor est grossus ⁊ nō im bibit⁹. tūc dixit Aui. fortasse ꝓuenit yera ⁊ aloes: addit ēt hic aloes ad yerā vt idicaret: ꝙ q̄ztitas aloes oz etiam esse maior ea q̄ de ipso ponit in yera: sed in hoc casu postposuit aloes ad yerā: vt indicaret ꝙ in hūore nō imbibito nō exi gīt tanta q̄ztitas aloes q̄zta in ibibito. Et dixit. ſ. fortasse: ꝙ nō semp yera ⁊ aloes repit: ſz aliqñ sufficit yera sola vel aliqd leui⁹: vt syrup⁹ acetosus cū aq̄ decoctiōis se. aneti ⁊ caricap. ¶ Si aūt humor nō est grossus: sed subtilis: ꝙ vt plm est cal̄a: ſz aliqñ: raro tñ est flā aquosum fluidum: ⁊ sit hic hūor subtilis imbibit⁹ tūc mūdat ipsum a stō syrupus acetosus cū aq̄ cal̄a: ⁊ post ipsi⁹ mūdificationē equat stōz. Et si qd etiā ex ipso humore subtili maxie colico remāse/ rit aq̄. i. succus granatop maxie acetosop vel saltē muzorū bibita quā si euomerit bibat ipaz vice alia. Et dū equat ⁊ qescit vomit⁹: ꝓfortat eni stōm ⁊ alterat malā dispositiōē ei⁹ calidā ⁊ humoris colici subtilis corrigit sūbam ⁊ ei⁹ mali tiā. vel bibat. dixit Auic. syrup⁹ de mēta cū granis grana top: ⁊ ß ꝓpie cōuenit si humor ibibit⁹ fuerit flā subtile li/ quidū. ¶ Et dixit Aui. fortasse sedat vomitū. ſ. factū ab hu more colerico subtili infrigidatio stōi: ſ. de foris facta: vel etiā ab int⁹ cū subtili infrigidatio stōi: ſ. de foris facta: vel cū aqua frigida: ⁊ hoc in qbusdā stomacis co lericis feruētibus. ¶ Siue tñ humor ibibitus faciens vo mitū fuerit subtilis siue grossus in sedatiōe eius nō ꝓpz. vt approximet rebus pōticis sedantibus vomitū cū pōticita te ⁊ sua stiptica acetositate: qz hoc est malū ⁊ addens ibibi tioni illi⁹ hūoris magis cōpingēdo illū in ꝓfundo ⁊ clau dendo poros stōi in qbus ibibitus est ex qbus fit additio in nauseam ⁊ difficultatē vomitus. Et hoc hz vitatē si su mant illa ab intus. nā extra approximata fortasse expri mēt humorē illū ibibitū in concauitatē stōi ⁊ iuuarēt tunc ⁊ nō nocerēt. Sed in vomitu ex humore nō imbibito. dixit Aui. ꝓdicta stiptica ab intus approximata fortasse faciūt illū humorē deicere deorsuz. ſ. in fluxu ventris qz talia cō primēdo soluunt: ⁊ fortasse etiā iuuabūt vtutē stōi. ſ. vnien do ipsuz: vñ fortasse expellit illū humorē per superiora. Et dixit hic fortasse: qz possibile est nō sic euenire vel vt idicet quod nō semp illū deorsum ⁊ nō semp surſuz illū expellit. ¶ Scōa cā vomitus est illa de qua hic dicit est mā aliūde cōfluēs ad stōm: ⁊ in hac causa dixit Aui. qñ assiduauerit vomitus de cola q̄. ſ. assidue fluit ad stōm ⁊ nō fuerit cole ra de genere imbibiti. tūc vtor stipticis. ſ. ab intus ⁊ ab ex: sed tñ prius ab extra cū emplis iuuātib⁹ factis ex cortici/ bus granatop gallis ⁊ silib⁹ cū vino ꝓmixto vel aceto ꝓm varias dispōnes. ¶ Et tertia causa vomitus est debilitas otentiue vtutis stomachi: ⁊ in hoc etiā vomitu ꝓueniūt sti/ ptica ab int⁹ ⁊ ab extra approximata: ⁊ ꝓ declaratiōe hop recurrēdū est ad caplm vomitus: in sermone 5°.

¶ De febre cōposita cū fluxu ventris. Cap.xxix.

In fluxu ātr vētris cū febre: cura dix Hal. ituēdū est: ⁊ si ventris effusio cā crisis facta est minime amputandū: sed ꝓmittē dū esse iudicam⁹: q̄ztdiu patit vtus nisi moduz trāsgrediat ⁊ vltra vires fiat. Si itaqz in febre nimia erit mā mollities: ſz supflua siue cretica siue sintho/ matica dabis aquā ordei in q̄ decoquant fructꝰ mirti aut frusta citoniop cū .ʒ.i. gūmi arabici ⁊ terre citrine. i. sigil/ late: dabis etiā syrupū de ribes vel ꝓpina spodij troc. strin gētes cū syrupo citoniop. ¶ Dixit. A. restringit hic flux⁹ cū his que dixīr in cap ei⁹. ſ. in sermone 5°. ad qō recurren/ dū est spāliter tñ Aui. posuit cibariū factū ex pisis vel robi/ lijs vel lentibus elixatis ꝓma aq̄ ꝓiecta ⁊ alia addita vsqz ad perfectā decoctionē: ⁊ ꝓprie qñ istud cibariū fit aceto/ sum cū granis granatop. ſ. acetosop vel aceto solo vel alio simili: vt agresta succo berberop vel citoniop.

¶ De febre cōposita cū siti intensa. Cap.xxx.

Am sitis superfluit in febribus. dixit. Aui. opz vt inungat caput cū oleo aliq̄ fri/ gido in frigidato valde: ⁊ ꝙ tale oleū infunda tur sup caput si nō fuerit qō ꝓhibeat ab eo vt catarrus vel multa frigiditas cerebri vel quid simile: qñ cōfert multū qñ sitis ꝓuenit ꝓpter exiccationez palati ⁊ ptiū oris factā a fumis eleuatis. nā infrigidando caput defluūt cōpresse aliq̄ humiditates ad partes oris hu mectātes ipsas orizqz stōi cōicat friditas ⁊ humiditas indu cta cerebri: vñ stōi sedat sitis. ¶ Et sedat sitis. dixit Aui. cū retētione in ore rerū infrigidantiū vt medulle cucume/ ris citruli ⁊ similiū ⁊ mucillaginis seminis psilij ⁊ citonio rū. decoquant ꝓdicta semina in aq̄ ordei vel in aq̄ portula ce vel saltē infundant in ea: ⁊ cū aq̄ illa frequēter colluatur os: qñ ifridat ⁊ humectat valde. Et sedat cū eis q̄ mastica tur i ore retēta. Et crist allus qdē ⁊ cāphora cū sumit alte/ eop m̄tū ꝓuenit icēdio ⁊ siti. Eluz qō sitiz mitigat pectus lenit calitatē extinguit ⁊ vētrē lubricare facit: fit ex zucca ro viol. pulpa cassieſi. māna mucillagie psilij ⁊ seis citonio rū. Et recurre ꝓ ampla noticia ad capz ō siti i ꝓmone 5°.

¶De febre cõposita cũ pfunditate somni. Cap.xxxj.

QUando accidit febricitanti pfunditas somni. Dixit Aui. opz vt remo/ueaf a pfunditate eiꝰ cũ fabulis z his silibus vt historijs vel cũ cãtilenis p voces. s. exalta/tas z cõfractas z diuersas: z opz vt ligent eo/rũ mẽbra iferiora ligatõe doloꝛosa si nõ fuerit qõ phibeat vt debilitas aꝑa vel doloꝛ mẽbroꝝ iferioꝝ z supponaf col liriũ subtile. i. acutũ si nã fuerit restricta z supponaf hoꝛa qetis: z hoꝛa ẽt assiduitatis febris. i. poᵐⁱ vel exacerbatio/nis: ꝗsi dixerit. ꝗcũqz hoꝛa siue i poᵒ siue exᵗ poᵐ videas ne cessitatẽ bꝰ collirij supponeiꝫ z vẽtosef de eo qõ est iter ãbas spatulas z spõdiles cũ scarificatõe vel sine ꝫ q videris expedire. Et qdã ꝓcedũt clystere acutũ. panis calus vt exit a furno capiti supponaf. Saturegia trita z aceto cocta capiti applicata excitat dormiẽtes. Aliud forte accipe assa diloꝝ sinapis piretri. aii. ʒ. xv. castoꝛei eusoꝛbij. aii. ʒ. 7. te/rantf cuꝫ succo maioꝛane vel rute z capiti supponaf. dꝛ q odoꝛ peucedãi excitat dormiẽtes. Et dꝛ q caput vesptilio/nis iter pãnos lecti positũ aut iuolutꝰ z ligatũ ad dextruꝫ brachiũ negat somnũ iacẽti: z q oculi z fel philomene sub ceruicali positi insõnẽ tenẽt iacẽtem. Et q si pellis lepoꝛis cũ vngulis z auribus cõburaf z de puluere eius detur sa/nat pfecte subethicos z litargicos. Et fit recursus ad capi/tulũ de subeth in sermone ʒ°.

¶De fe. ꝓposita cũ ãgustia z iqetudie z vigilijs. Ca. xxxij.

LIquãdo accit inqetudo z ãgustia fe/bricitãti q̃ ꝓcedit a fumis ca lefactj a putridis hũoꝛibꝰ eleuatj ascẽdẽtibꝰ ad spũalia z i eis coadunatj z ꝓstrictj: a qbꝰ spũs vitales coãgustãf z ỏbilitaf vtꝰ ipsoꝝ adeo vt ad exteꝛioꝛa nõ valeãt expãdi: ꝗre nã mouet hincide corpꝰ z mẽbra sine oꝛdine z sine qete de latere in latꝰ z de situ in situ querẽs sic ab angustia liberari. Et adiuuat ad hãc an gustiã caloꝛ febꝛilis q spũs inflãmat. ¶ Et cura eiꝰ est deri uatio illoꝝ vapoꝝ ad extrema ꝑprie iferioꝛa cũ ꝓfortatiõe coꝛdis z spũaliũ. Et postea cũ iductiõe somni. nã ỏ sintbo/ma qñqz inducit vigilias supfluas: z qñqz cũ eis cõiungif. ¶Dixit. A. cũ febricitãti supuenit inqetudo. sup. z vigilia supflua ꝓfert olfacẽ olea frigida vt nenufarinũ z silla: z po nere sup tipoꝛa aliq̃ sõnifera ex notis in caꝑ de sara. z in/curuare caput sup vapoꝛes humectãtes. ¶ Dixit Alex. si nimiã ꝓtingat febricitãtibꝰ fieri i sõnietatẽ: tũc dãdũ ẽ dia/codion antidotũ: postq̃ ꝛ. n. biberit ipm multũ sõnũ affert z caloꝛ febris eo mitigabif. Et ỏ in vo causonide: bis vo q nõ veꝝ causonẽ incurrũt z nõ dormiũt cautiꝰ dãdũ est: qui si insõnietatẽ patiunt aut alienationẽ modicũ apomellis ei admiscebis: z sic fine timoꝛe dabif ad ỏ vt in frigidis z pinguioꝛibꝰ humoꝛibꝰ meliꝰ opef. ¶Dix Bal. patiẽti pa/pauer recens dare cõuenit cũ zucᶜ: z opz vigilijs remedia afferre si nõ sunt ex signis crisis. Si vo sint crisis cã patiẽ/tẽ nullo mõ mouere: nec ẽt aliq̃ facilitare nãm oꝛ. Et dixit. nec oino caput lacti approximes: affert. n. lesionẽ magnã: timef. n. ne turbet cerebꝛũ. ¶Et scias q aliqñ ꝑp vigilias nimias infirmꝰ ad mortẽ ducif: z tũc in tali casu oꝛ admi/nistrari remedia: ẽt si oisponi vel cãe eiꝰ sint nociua. Un/gant sepe vole manuũ z plãte pedũ cũ pinguedine gliris: iusqamũ coq̃ in vino dulci z ex eo inũge nares aures z la/bia: dꝛ q si supliniaf fronti succus iusqami z mẽte sõnũ fa ciet. q si nõ dormiet pillud morief. Et dꝛ q si fel lepoꝛis su mif facit hoiez sp dormiꝛ donec acetũ ei ad bibẽdũ detur. Et dꝛ q folia iusqami posita sub ceruicali cogunt dormire iacẽtẽ puluis lolij cõbusti cũ oleo violꝝ mixtꝰ inunctus sup frõtẽ z tipoꝛibꝰ: z sup pulsꝰ brachioꝝ dormiꝛ facꝛ. ¶Dio ꝑficiẽs ad sõniũ inducẽdũ. Dic in mõte melioꝛ regescũt se/ptẽ scti dormiẽtes. Malchus Malthimian⁹ Maximia/n⁹ Dionysius Cõstãtinus Joãnes z Seraphin⁹. Sicut isti regescũt nutu opis dei sic iste famulus pleno sõno vtaf ipo iuuãte q viuit z regnat deꝰ p oia scꝛa scꝛoꝝ amẽ. ¶Dicunt qdã. q si abꝛasum caput inungaf leuiter cũ spuma q̃ super natat sero lactis cũ decoquif statim dormiet.

¶De fe. ꝓpasita cũ grauitate capitis vel doloꝛe. Ca. xxxiij.

AUm febꝛiẽs patif grauitatẽ in capite suoꝛ qꝛ grauitas semp figñat mãʒ ꝓtẽtã re/plẽtẽ cõgestã vel aliũde fluxã: opꝛ vt mã cũef z diũtaf. Et dix. A. oꝛ vt alienef ab eo emulsio lactj aut effusio olei sup caput: z ꝑcipue lactj: qꝛ multũ inuiscaf in poꝛis aut caput purgiũ aut embꝛoca .s. facta ex rebus frigidis opilãtibus poꝛos oibꝰ. Et ꝓferũt in ea apitiua poꝛoꝝ z euapoꝛationẽ faciẽtia tñ ỏbẽt esse in caliditate tpata. Dixit. A. sint ꝓtenti euapoꝛatiõibꝰ factis cũ embꝛocis ex camomilla z furfure z silibꝰ inter q̃ posuit vio las ad ꝓtpandũ caliditatẽ aliꝝ. Cõiter tñ vtoꝛ sacellatiõibꝰ sup caput fact ex floꝛibꝰ camomille melliloto sticados ma ce vio. milio z furfure: z si mã eẽt multũ calda addo floꝛes nenufaris z sandalos. ¶Doloꝛ vo capitis si acciderit in fe bꝛibꝰ z fuerit leuis. Dixit Aui. de isto loq̃ns curatio febꝛis dignioꝛ ẽ curatiõe illiꝰ doloris: qñ vo fortis ẽ qñqz faẽ redi re febrẽ. s. declinãtẽ ad augᵐ ꝑp inflãmationẽ quã facit in spũ: z exacuitionẽ humoꝝ z tunc diuertit ad se curã. Et qꝛ vtplʒ fit in febꝛibꝰ ex mala cõplexiõe calda z vapoꝛibꝰ calis ascendẽtibus ad caput: z aliqñ ẽt a mã humoꝛali oꝛ vt il/loꝝ vapoꝝ z humoꝛis ẽt diuersio fiat: marie cũ clysteriis z suppositoꝛijs z mala cõplo alteretur cũ frigidis repꝛimẽ tibus vapoꝛes interius: z ꝓprie cũ oxꝛrodino inuncto z odoꝛatu aque roꝛ. cũ modico aceto mixte z inducaf som/nus: deinde intendẽdũ est resolbni vapoꝝ qui remãserunt cum vapoꝛatiõe aq̃ decoctionis floꝝ camomille melliloti vio. corticuꝫ papaueris addant si fuerit insomneitas: aut fiat ex predictis rebus sacellatio supꝛa caput. Et recurre ꝑ bis ad sermonẽ ʒᵐ. capº de grauitate capitis.

¶De febꝛe cõposita cum doloꝛe stomaci. Cap. xxxiiij.

DOloꝛ stõi cũ accit febꝛiẽti regẽdus erit: hẽ dꝛ in sermõe 5°. i. ꝑprio caº ꝑm suas cãs vtplʒ tñ talis doloꝛ ꝓuenit ex colꝛa q effu/dif ex epate ꝫ plʒ ad stõʒ q̃ sua acuitate moꝛ dicat z doloꝛẽ faẽ. ¶Et cura eiꝰ ẽ cũ eũone il/liꝰ mãe z diuersione eiꝰ maxᵉ qñ fit ante ꝑnᵐ poꝛismi z ꝑnᵐ effusionis eius coꝛrigẽdo epar a gñone eius. Et stõus qdẽ oꝛ cõfortari ne recipiat cũ bucella panis infusa in aliquo robub frigidoꝝ stipticoꝝ sumpta ante poᵐ z cũ inunctiõe vel fomẽtatiõe facta ex oleo citoniꝝ z silibꝰ. Dixit. A. deꝰ syrupꝰ de melle simplici vel de citonijs. ¶Qꝛ si doloꝛ fue/rit ab hũoꝛe flatico q ex malo regie frequẽter in stõ gñaf eũetur vomitu vel secessu: deide cõfortef stõus ab intꝰcuꝫ syrupo roꝛ. z silibꝰ. Ab extra vo cũ oleo nardino z silibꝰ. ¶Et si doloꝛ a vẽtositate fuerit fiãt diuersiones: vẽtosa su ꝑ vmbilico applicef magna z pluries iteref stõus ex oleo rutbaceo nardino z camomillino inungaf z sacellef ex flo ribus camomille ameos sticados aniso cimino carui semie feniculi z silibus. Aut fomẽtef stõus cũ spongia vel filtro in decoctione ꝑdictoꝝ infuso. ¶Panis tritici calidus co ctus a furno extractꝰ ꝑ mediũ rũpaf z subito spargaf oleo z melle z stõ superponaf. Qꝛ si ex mã frigida doloꝛ fuerit aspergaf ipse panis vino maluatico vel sili: z supponaf ei puluis nardi cinamomi mente z absinthij z silꝫ. Et si fue rit ex vẽtositate post aspsionẽ vini addaf puluis ameos ci mini carui anisi z silꝫ. Et si ex colera fuerit in stõ retenta aspergaf panis aq̃ roꝛ. cũ modico aceti z supermittaf pul uis roꝛ. ¶Qꝛ si doloꝛ fuerit post potũ aque frigide sedef cũ calefactione actuali cũ pãnis vel tegulis z silibus calefa ctis. ¶Et sentif aliqñ in stõ grauitas z curatur cũ eũone mãe grauantis per vomitũ vel secessum: z confortatione stomaci a generatione eius z ipsius receptione.

¶De febre cõposita cum colica. Ca.xxxv.

Um acciderit in febriẽte colica.dixit Rabi auctẽ Hal.12° ter. In dolore intestinorũ accñte cũ febre opare cataplasmata cuz milio:z ſi nõ ceſſauerit dolor recurre ad receptionẽ ſeminũ diſſoluẽtiũ vẽtoſitate decoquẽs ea in oleo ſubtiliſſime ſubẽ z cola z in colatura pone pingue dinẽ anatis liqfactã z clyſteriza. Et ſi nõ potes hre pingue dinẽ anatis:tolle pinguedinẽ galline ſine ſale q nõ ſit nimis vetuſta. Et ſi nõ iueniẽ adde in illo oleo pꝛ caſtorei z clyſteriza. Ego ãt i ꝺcoctiõe illoꝝ ſeminũ addo cũ illo oleo de vino maluatico vel alio ſili z eſt vtile. ¶Dixit. A. qñ fuerit cũ febre colica nõ apiaꝫ tibi via.ſ.curatiꝯis ꝺãdo aquaz ordei i potu.imo da ius galli z leni ipz.i.adiuua lenitionẽ z ſolõnẽ iuris cũ alijs medicis ſecũ mixtis z multiplicata vẽtoſitate eiꝰ.deinde da in potu aquã ordei.ſ. poſt remotionẽ colice ſi fuerit neceſſe pp febrẽ. Et ſic Aui. vtit pꝛius curã ad colicã q̃z ad febrẽ cuiꝰ oppoᵐ fecit 16ª tertij.de cura colice cũ dixit.ſi fuerit illic cũ colica febris pmutet aq̃.i. ius galli:z loco eiꝰ ſit aqua ordei. Et ipſe qdẽ in h̃ capꝫ reſperit qñ eſt accñs febris diuertẽs ad ſe curã:vt qñ accidit colica ex exiccatiõe fecũ in inteſtinis pp calitatẽ febris exicãtẽ illas tũc aq̃ ordei nõ ſufficeret mollificare eas:vñ tunc ſumpta noceret:nõ loco eiꝰ ꝺz ꝺari ius galli p̃dictuz:ſed in capꝫ de colica reſperit ad febrẽ qñ eſt accñs doloris z ẽ fortis diuertẽs ad ſe curã z ſuſſit ꝺari aquã ordei z remoueri ius galli ne adderet ad inflãmationẽ febris. ¶Tu q̃z ſcias q ſi colica cũ febre vel ſeq̃ns ad febrẽ fuerit leuis nõ diuertet ad ſe curã z intẽdẽdũ eſt febri nõ colice:z eꝰ ſi fuerit fortis. ¶Et dixit. A.16ª tertij. In colica cũ febre opz vt lenia tur clyſtere.i.vt fiat lenitiuũ z multiplicẽt eiꝰ vnctuoſitas vel hũiditas vt ꝓſtringat ſalſedinẽ ſalis:de quo forte neciũ erit vſq̃ ad.z.i.ʒ. ¶Et ſcias q qñ pp intenſionẽ febris p/ bibemur ab exhibitiõe iuris galli vnctuoſi p ſupius: tunc imittimꝰ ipz p iferius:ꝺãdo tñ in potu tũc aquaz ordei.

¶De febre compoſita cũ deiectione appetitus:z boliſmo z appetitu canino. Cap.xxxvj.

E deſtructione appetitus ſiue eiꝰ diminutiõe multa. dixit Hal.nõ negligaꝫ huiꝰ accñtis cura z diligẽtia.relinq̃re.n.cibũ vtutẽ debilitat z diſſoluit. ¶Curãdus ĝ eſt cũ iocundoꝝ odoratu ciboꝝ:z pullis aſſatis in camino circũductis paſta:q̃ꝝ fiat ſciſſio in facie infirmi z odoratu calꝰ panis optie cõpoſiti: z odoratu vini ariani odoꝛiferi z fructuũ põticoꝝ redolẽtiũ acidũ ipſoꝝ ſugẽdo mã ipſoꝝ groſſa ꝓiecta. Corꝓ q̃z fricẽt z oleo liniaꝫ iocũdo z ẽplaſtrizẽt os ſtõi cũ ramich z ſandalis z aq̃ pomoꝝ z citoniꝝ. Opz aũt ordinari patiẽtis cibũ ac ꝺari q ab eo diligit z quẽ vereꝫ z cuiꝰ ſuſcipit rõnẽ z oꝛonẽ ſup.z reliq̃ facere ſm cañ. q dicũt in ſermone 5°.in p̃ capꝫ. ¶Dixit.n.Aui.hic.q ſi cã eiꝰ fuerit humoꝛ ꝓtetus in ſtõ q eũeꝫ vomitu aut fluxu vẽtris: imo qñ q̃ituaꝫ cũ intromiſſione digitoꝝ in os z cõmotione ſtõi ad vomẽdũ.ſup.ẽt ſi ñ vomãt:q̃ ex tali cõmotiõe aliq̃ cõmouẽt hũoꝛa loco ſuo i quo ſtãs remouet appetitũ:ſz tũc ꝓprie iuuaꝫ. Dixit Aui.qñ vomitu expellũt rẽ colicã aut acetoſaz:nã licz acetoſa incitent appetitũ in ſuo ꝓnᵒ:in proceſſu tñ ꝛofirmãdo malã opl'onẽ deſtruũt illũ:ita q ẽt aliq̃ acetoſus humoꝛ põt eſſe infectus aliq̃ mala q̃litate qua deſtruit appetitus vel inducit dicta cõmotio ſtomaci appetitum in q̃ztuz humoꝛ acetoſus ſtans in fundo ſtomaci aſcẽdit ad os ipſius aut ſtãs in ſplene peruenit ad os ſtomaci in vomitu vel ipſa cõmotiõe in ſuo trãſitu vel moꝛa coꝛrugat os ſtõi z inducit appetitũ. Si vo cã eiꝰ fuerit debilitas oꝛis ſtõi.ꝺiẽ A.cureꝫ cõpl'o mala q facit illã debilitatẽ cũ eo qꝺ ſibi ꝙuenit:vt ſi qꝺ fuerit mala cõpl'o cal'a:q̃ vtplm eſt in febrib⁹ ꝺenꝫ medicine acetoſe ꝛofectio de pl'icis z de malis: z inungaꝫ os ſtõi cũ vnguẽto qꝺ fit ex oleo citonioꝝ cum modico aceti cera z puluere floꝝ lãbruſce roſ.ru.z coꝛalorũ. Et ſi fuerit frigida deꝫ hoc eũz.℞.cortic̃ citri iterioris cinamomi electi.ʒʒ.macis z gaꝛ. añ.ʒucchari albi ſolꝺi q̃ntũ ſufficit:de quo accipiat ante cibũ per hoꝛã doſ.ʒ.ij. vſq̃ ad.iiij.oi mane ſumat ſyrᵐ de abſinthio eũ q ſic fit ex aq̃ eiꝰ z miente z melliſſe acetoſatus z aromatizatꝰ:inũgatur ſtõus cũ nardino z abſinthio pmixtis z cõcuſſis cũ modico aceto:deinde ſupponaꝫ ſaccellus factꝰ ex aromatibus ſtipticis z calꝭ tẽperate. ¶Et ſi in cã fuerit vmes tũc .℞. coꝛalo⁹ vel farine lupinoꝝ z nigelle z coꝛnu cerui cõbuſti. añ.ʒ.i.z ponaꝫ in.ʒ.ij.olei roſ.z h̃ totũ ponaꝫ in pomo arãcij ꝺcauato qꝺ ponaꝫ ſup einerib⁹ calꝭ z bñ mollefiat: deinde bñ expꝛimaꝫ:z cuz expꝛeſſo iungaꝫ ſtõus z cortex ipſiꝰ pomi ei ſupponaꝫ. ¶Dixit A. In mala cõpl'one calꝺ deꝫ eis eliũ ꝓportiõale febricitãtibꝰ:vt triaſandalũ mixtuz cũ oxyacitomte ſine ſpẽbꝰ z ſiliã:poſt qꝺ paꝛ vini bibaꝫ:vt exciteꝫ vt⁹ p ipz aut paꝛ ſucci alicuiꝰ fructuũ põticoꝝ boni odoꝛis:z 13ª tertij dix. q febricitãtibꝰ qñq̃ redit appetitus cũ mica panis abluta in aq̃ frida.ſ.ſola vel aſpſa cũ aceto aut vino granatoꝝ. Et dixit Auic. opz vt approximes eis.ſ.a q̃cũq̃ cã fuerit odoꝛes bonos excitãtes appetituz. ¶Et itez dixit.poſt dies pmos.ſ.in qbꝰ eũaſti hũoꝛẽ cuz hũoꝛ fuerit in cã pone ſup ſtõm empl'a facta ex fructibꝰ.ſ. ſtipticis:z ſint in eis abſinthiũ z aloes ſm qꝺ ſcis.i. ʒz q cã eiꝰ regrit.q ſi hũoꝛ nõ fuerit i cã:hmõi z ſibi ſiliã poſſũt a pnᵒ ſtõ applicari. ¶Q. ſi febricitãtib⁹ acciderit boliſmꝰ plures hz cãs ſz q̃s curari ꝺz:put ꝺi in capꝫ ꝓprio. tñ ſm plm febricitãtibꝰ accidit a cã cal'a exiccãte z reſoluẽte mẽbꝛa:vñ appetũt nutriᵐ vt deſtruẽte vtutẽ ſtõi appetitiuã. ideo auctoꝛes in h̃ capꝫ.ꝑcipue Aui.ſolũ ꝺ hãc cãz ꝓceſſerũt. Et q vt frequẽtius iſta mala cõpl'o cõicaꝫ oꝛi ſtõi a cerebꝛo p neruos. Jõ dixit Aui.ꝓxta eoꝝ cerebꝛa cũ ẽbꝛoꝛis infrigidãtibꝰ z hũectãtibus. nã dixit ipſe plm boliſmi eoꝝ eſt ꝓpter deſtructionẽ oꝛis ſtõi ꝓpter cãm cõicanteꝛa mis.i.neruis q a cerebꝛo veniũt oꝛi ſtõi cũ ſenſu q os ſtõi ẽ coꝛpus durũ.ſ.moderata duritie q̃ redꝺitur boni ſenſus:ſz indurat tũc ab illa calitate ei cõicata exiccãte z indurante ipm pluſq̃z ei ꝙueniat ſm nãm.vñ ſenſus nõ vltimanꝫ cuz eo.ſ.in bonitate:q.ſ.nõ efficit boni ſenſus:ſz bebetis:q̃re nõ ſentit ſuctionẽ mẽbꝛoꝝ:z ſi aliq̃liter ſentiat ñ appetit ꝓcipue pullos colũbinos aſſos aſpſos aq̃ roſ. ¶Sũt ꝓfortãda alia mẽbꝛa ꝓncipalia:maxiᵉ coꝛ:z.ſ.ſtõ etiã apponẽda ſunt frida alterãtia ipſaz malã cõpl'onẽ cal'am: a q̃cũq̃ cã ꝙueniat cureꝫ cũ odoꝛamẽtis bonis. Et in hac cã maxiᵉ ex luto ſigillato z armeno infuſis in aceto. Et odoꝛẽt almoſat.i.cibaria odoꝛifera z panẽ mũdũ cal'm maxiᵉ ifuſum in aq̃ roſ.z carnes aſſatas z ſtringe z liga eoꝝ extrẽitates z trahe aures eoꝝ z capillos ipſoꝝ:ſicut ꝺi in dicto ſermone 5°.capꝫ de boliſmo. ¶Julep cõpetẽs in boliſmo. ℞. aq̃ roſ.aq̃ bugloſe agreſte vini granatoꝝ muzoꝝ.añ.zucchari albi q̃ntũ ſufficit:z ſi calitas nõ fuerit intẽſa adde de aqua meliſſe. ¶Vomitib⁹ ãt cronicꝰ appetitꝰ augeꝫ z fit caninꝰ:z maxiᵉ cũ his febrib⁹ veniẽs fuerit:q̃uis h̃ i febricitãtib⁹ putride raro ꝛigat. Et cura ẽ ſi in ſtõ ẽ hũoꝛ aut i ſplene irritãs appetitũ vt eũeꝫ. Et dixit. A. cureꝫ cũ vnctuoſis z dulcib⁹.nã vnctuoſa remolliũt z laxãt ſtõm z nauſeã inducũt:maxiᵉ ex vnctuoſis que ſunt ſepoſa z dulcia replẽt. Et hoc intellexit ſi ab eis nõ ꝓhibet intenſio febris.

De boliſmo.

De appetitu canino.

¶De feb.cõpoſita cũ tuſſi. Cap.xxxvij.

Taſſis q̃ accidit febricitãtibꝰ p̃cipue acute vtplm ꝓpenit ex mala opl'one cal'a z ſicca ſpũaliũ. Et curaꝫ dix Aui. tenẽdo i oꝛe pillas bichichias:aut loch de papauere cũ medullis frigidis:ſicut ſunt medulle ſeminũ cõiũ frigidoꝝ. Et de vtilib⁹ eſt tenere i oꝛe maſticãdo fruſta liq. infuſa i aq̃ oꝛ.zucl'ã ꝛglutiẽdo ſaliuã eiꝰ:aut tenẽdo pomũ

bene maturū mūdū zuccaratū z iuiube mūde silr faciūt z potare syrupū viol. aut de papauere quē descripsit Me/sue in cap̄ de tussi. Et vixit. A. vtantur ab extra cerotarijs frigidis: sicut q̄ fiūt ex oleo viol. pinguedine pulli recenti mucillagine psilij succo portulace z silubus. Si vero ex alia cā acciderit in eis tussis fiat recursus p̄ cura eius ad ser/monē 4m in .ppio cap̄. ibi enim de ea plene dicitur.

¶ De febre cōposita cū aspitate lingue. Cap̄. xxxviij.

CAm lingua exasperatur in febriente cōsidera cās ei⁹: z si qdez fuerit a mā grossa viscosa lingue adherēte q̄ ē ppie q̄dā limositas sup̄ linguā: tūc opz vt bñ lauet cū aceto liphato aut cū syr⁹ ace. liphato cū aq̄ ordei. Et post q̄z bñ humectata fuerit abstergat cum cāna subtiliata: aut cū cochleari: aut cū pāno lineo inuoluto digito z desup̄ fricato aut cū zuc⁹ albo incluso in petia que petia postea infriget in aq̄ vel in aliq̄ instr̄o alio ad abster gēdū linguā ꝑgrue. Postea teneat ligua hūectata: sicut in sequēti cura dicet q̄ est cū ligue aspitas p̄cedit a mala cō/plone cal̄a z sicca deficcāte hūiditatē ligue z aspante eam q̄ maxie cōplet p̄ cū ꝓhibitiōe resupinatiōis z retētiōe cer/uicalis sup̄ collo z ꝓhibitiōe loq̄le multe z frequētie anbe/litus. Et cōplet 2° cū retētiōe in ore rerū friday hūectātiū z collutiōe oris cū eis z gargarizatiōe: sic cū iuleb viol. cū aq̄ ordei decoctiōis succi liq. z iuiubay: aut cū aq̄ ordei in/fusiōis seis psilij vel seis citoniorū z dragagāti: b. n. vtile in ore tenet z gargarizat: aut teneat in ore māna ifusus i aq̄ ordei z mixtū cū cādis z penidio z mucillagine psilij z seis citoniorū z inungat collū z gula cū vnguentis frigidis.

¶ De febre cōposita cū sternutatione. Cap̄. xxxix.

STernutatio frequēs si febricitāti su/peruenerit pōt inducere nocumēta ex attractiōe māy ad caput maxi⁹ si corp⁹ mūdū nō fuerit qñ facit p̄ motū eius violētū z fortē. Et q̄uis p̄ cā aliquid ex capite educat q̄ ad ipm attrahit multo plus esse pōt: z etiā aliqñ replet pulmonē z quocūq̄z mō fiat debilitat vtutē: aliqñ ēt mouēdo fluxū sanguis nariū nō cōuenienter: q̄re exigit vt sedeat. ¶ Et opz dixit. A. vt fricet eoy frōs z collum z na/sus. sup̄. fz potissime collū cū spatulis z brachijs vt mā di/uertat ad posteriora. Et dixit. apiant eoy ora z fricent pa lata ipsoy cū vehemētia vt expellat mā p̄ palatū z reuma nō p̄ nares: deinde tēdant. i. sursuz trahant z ꝓuertant. i. hac z illac ducant. sup̄. vel fricent z pectinent ppie poste rius ipsoy. ¶ Et dixit. A. p̄matur eoy extrema. sup̄. ligen/tur z fricent z vētosent z calefiāt: vt diuertat mā z vapor mouēs sternutationē q̄ si p̄cesserit a frigiditate vel hūore post p̄dicta. dixit Aui. fundant in nares olea tepida. i. re/misse calitatis: vt anetinū siue camomillinū z silia: z hūe/ctent. i. iungant eoy lacertī maxie colli z ptiū adiacentiuz z ipsoy mādibule cū ipsis oleis vt aptis poris vapor p cu/tē resoluat. Et qdā cū puluerib⁹ anodinis impositis in sac cello caput calefaciūt z faciūt vt vigilie pportiōabiliter exce/dāt somnū. Et dixit. A. ponant sub eoy ceruicib⁹ puluina ria calefacta. s. iacēdo sup̄ eis resupine z nō excitent a sōno eoy subito: fz leuiter si sōnus fuerit supfluēs hūori z vapo/ri illi⁹. Itaq̄z dixit. A. oz vt minuant a sōno. s. supfluo: fz sit tpatus aut ifra tpatū pay. nā talis sōnus iuuat nō multipli cādo replonē: fz sopit sensuz z acuitatē emittit vapoy: z cu stodiat a puluere. Repet aūt alia lra q̄ dz a puluere z a sō/no. Al. dixt. caueāt sōnū z puluerē. sup̄. z oē in cui⁹ odore ē acuitas. Et odoret ifridātia ꝓfortātia cerebrū. dixit. A. ol/faciat sauich. i. ordeū imaturū torrefactū z lutū alnaia q̄ ē spēs luti: loco cui⁹ vtimur terra sigillata vel bolarmeno: se dat. n. odor frigidoy acuitatē vapoy. Et dicit. A. olfaciat spōgiā marinā: qr resoluit vapores iducētes sternutationē.

¶ De febre cōposita cū nigredine lingue. Ca. xl.

ENigratur aliqñ lingua in febribus maxime acutis z ꝓuenit in febribus fm plm a materijs malis corrupt̄ in poris lingue imbibitis: z qñq̄z a vaporibus calis surgētib⁹ ab hūoribus adustis ꝓtētis in stō vel alibi q̄ ꝓuenientes ad linguā denigrāt eā siue imbibā tur in ea siue nō. Et ipso casu dixit Aui. opz vt fricetur lin/gua cū eo q̄ scis. s. in cap̄ asperitatis sup̄ra: z fit ista frica/tio vt mā imbibita possit exalare z resolui. In 2° casu opz vt eūetur hūor adustus z ꝓhibeatur illoruz vapoy ascen/sus: deinde fricetur lingua z humectet. Nā dixit. A. si non remouetur illa nigredo poterunt vapores mali corrupti eleuari ab ipsa mā in lingua cōtenta vel ab illis vaporibus adustis in ea imbibitis ad cerebrū z facere sirsen. i. frenesiz: z qñq̄z fit nigredo lingue a calitate febrili cōbustiua exiccā te z denigrante superficiē lingue que nigredo sic eueniens pōt esse significatio future frenesis. Et tūc dix. A. oz vt ex/tinguat illa calitas: z maxie in mēbro a qua magis vr hie ꝓm⁹ z infriget z hūectet lingua: sic ēt dcm est in cap̄ as/pitatis. ¶ Pōt ēt aliqñ ꝓtingere nigredo lingue a vaporib⁹ nigris ꝓuenientib⁹ ad ipsaz a mā melica cōtēta in stō vel in splene vel alibi. Et cura eius est eūo illius.

¶ De febre cōposita cū ꝓstrictiōe anbelitus. Cap. xlj.

SOnstrictio anbelitus q̄ñq̄z accidit fe/bricitātib⁹: aut ppt̄ spas/mū qui accidit eis. dixit Au. in lacertis anbe/litus. s. cū spasmant vere: aut solū indurantur z tendunt: vnde fiunt inhabiles ad mouēduz instr̄a anbelit⁹. Et cura hui⁹ est cū extinctiōe febris: z cum vnguētis hūectātib⁹ adhibitis ipsis lacert̄ pectoris z mē bror z circūstātiū ex his q̄ dicta sūt i cap. de thica. ¶ Aut accidit dixit. A. pp māz suffocātē dscēdēte ad guttur apan tē vel opilāte z claudēte viā anbelit⁹: sic accidit in sgnātia. Et cura h⁹ est cū ꝓhibitiōe dscēsus māe z diuersiōe eius z cūone māe iā fluxe: sic dicet i sermōe 4°. cap. de sgnantia. ¶ Aut accidit dixit ipe. A. pp debilitatē q̄ dñat neruis ma/xime illis q̄ descēdūt ad instr̄a anbelit⁹. Et qr h⁹ debilitat̄ cā vtplm est calitas dñans cerebro z neruis z istr̄is pecto/ris z ptib⁹ adiacētib⁹ eis. Ꝯ Aui. solū ad istā cāz curā di/rexit: z dix. q̄ curat cū equatiōe illi⁹ cōplonis in cerebro: z cū iunctiōe colli z stōi z sup̄. multo plus partiū pectoris: z adiacētiū ēt cū vnguētis infrigidātibus z humectātib⁹: z ppie cū rasura cucurbite z succo portulace z oleo ros. z sandalis z sillb⁹. Et q̄ñq̄z est cā ei⁹ multitudo fumoy z va/poy grossoy eleuatoy ad spūalia. Et cura est māey a qb⁹ surgūt eūo z ipsoy vaporū diuersio z resolutio z cordialiū infrigidātiū approximatio: z candi qdē aq̄ frigida infusi oris retēti sedāt incēdiū a pectore surgens z a pulmone. Et aqua qdē decoctiōis seminū cōium frigidoy dragaganti gūmi arabici ligritie capilli ven. se. feniculi z passularū in alteratione cōuenit z resolutione illoy vapoy.

¶ De febre cōposita cū anxietate stomatica. Ca. xlij.

MAltotiens accidit febricitātib⁹ tristi/tia vel anguistia cū q̄ inge/tant q̄ ppie vocari pōt stomatica anxietas q̄ accidit. dixit Aui. cā hūoris mordicatiui adue niētis ori stomacoy eoy. Et tūc dixit ipse. ifri/gida stomacos eoy cū eis q̄ scis de cibis z potib⁹. s. dictis in cura syncopalis minute. Et pp dñiū colere in stō z inun/gant z dormiāt in lecto strato ꝓme motib⁹ aquay z ex/tremitatibus z ramis z fructibus fridis odoriferis strato z supaspersō sili frigidis odoriferis. Et subdit. multotiēs in eoy tristitia cōferunt clysteria facta ex aqs: sicut cucurbita portulaca z sempuiua z oleo ros. q̄ñ h⁹ tristitia accidit pp intensam calitatē febrilē: si tū ille esset humor mordicatiuꝰ in causa euacuetur z diuertatur z corrigat mēbrū si adest mandans z confortetur stomacus ne recipiat.

¶ De fe.

¶De feb. cõposita cũ difficultate trãsglutiẽdi. Cap.xliij.

Vandoq; accidit febricitãti difficultas trãsglutiẽdi. Et q; vna de cãis ei⁹ pót esse repl'o in meri z ptibus circũstãtib⁹ z repletio pót esse sanguinea z etiã ex alijs humoꝛib⁹. Jõ Aui. huius difficultatj curã ponẽs posuit cañ. in vtraq; repl'one predicta. Et p̃ in sanguinea. Et dixit. si accidit difficultas trãsglutiendi eis: q̃ febꝛis fuerit oclusa: tũc flõmia paulati fiat. i. partita in ples vices. Accipiẽdo modicũ sanguis in vice: vt in interpolatiõe flõmie fiat eõtio ad reuocãdũ. s. võtutẽ vel ad reitrãdũ. s. flõmiã. Et est iste modus flõmie q̃ p̃cipiẽ in cura sq̃nãtie ptiũ meri z fauciũ: de qua dꝛ in sermone 3⁹ cap̃ de sq̃nantia. Dixit Hẽti. q; fortitan Aui. locutus est sic ad faciẽdũ te secuꝛe: q; q̃cuis flõmaueris in febꝛe p̃dicta ante aduẽtum difficultatis trãsglutionis: nõ ppea timeas itez ꝓpter hoc accũs flõmiã paruã facere. ¶Postea Aui. posuit cañ. in eũone aliꝛ humoꝛ. z dixit. q; suppositoꝛiũ. s. z clystẽ. s. acuta z attenuatiua sunt meli⁹ in ꝟ casu q̃ solutiuũ datum desup plin. i. ꝼm plm: q; ꝼm plm in tali casu farmacũ nõ est bene trãglutibile. Et q; tale solutiuũ pót excitare vomitus q; posset piculũ inducere mouẽdo mãs superius: nõ. n. debemus per viã mẽbꝛi apati mãs ducere. ¶Si võ cõtigerit difficultas trãsglutiẽdi ex mala cõpl'one cal'a z sicca sine mã desiccãte lacertos z villos meri: sicut sepius ꝓtingit in febꝛibus acutis z cronicis: tũc cura est illius male cõplexionis alteratio cũ infrigidantibus z humectantib⁹ ab intus sumptis z occurrentes ab extra approximatis. Et in ꝟ casu cõceduntur cibi liquidi ex ptisana pane ꝺcocto vl' abluto pullo cõtuso z sublimato z ouis sorbilib⁹ tremẽtibus z potu vini albi dulcis vel dulcoꝛati cũ aq̃ zuccarata z alijs hmõi. Et pro his vide in sermone 3⁹. in cap̃ de squinãtia: z in sermone 5⁹. cap̃ de difficultate tranglutiendi.

¶De febꝛe cõposita cũ subuersione z alijs q̃ pluribus accidentibus. Cap̃.xliiij.

Sm accideꝛit in febꝛicitãte molestia z subuersio animi. Dixit Haly. opꝛ vt a q̃ cõtigerit requiraꝛ. Et si qdẽ ẽ cã coleraꝛ ad os stõi defluẽtiũ aq̃ rosabis fricãdã sup patiẽtj faciẽ z os stõi frica z vẽtrẽ: ligaq; ei⁹ manus z pedes cũ fascijs fortiter vt ad diuersuꝛ trahaꝛ mã apphẽdẽdoq; os z nares vt ad interioꝛa caloꝛ redeat nãlis ꝓpinaq; ei vinũ tenue subtile z aquo sum aquaq; mixtuꝛ frida. Et syrupus sgngibin vltimus est bis vt cogat colas ab oꝛe descẽdere stõi: aut vt educaꝛ vomitu. q; si effusionis cã vẽtris fuerit defect⁹ cũ hoc oib⁹ q̃ dicta sunt curabis sgngibin excepto cũ aq̃ cal'a. Oportetq; aquã rosatã z sandalũ z cãphoꝛã z fiat illi vẽtus ab aliquo flabello. Jrroꝛabisq; vultũ ei⁹ aq̃ ros. vtplm refrigerata: dabisq; ei panẽ vino infusum: ꝓpinabisq; pomoꝛ siccoꝛ syrupũ z spinachioꝛ z citonioꝛ: siccisq; z cõstringentibus illinies stõz. ¶Alienatio nõ vera siue pafrenesis vtplm accidit in febꝛibus ex eleuatiõe vapoꝛ malozũ z dirigmiũ ad cerebꝛũ: z iõ vtplm accidit post somnũ cũ excitantur: q; in somno tales vapoꝛes maxime ascendũt z recipiũtur. ¶Et cura ei⁹ est illoꝛ vapoꝛ diuersio z ipsoꝛ resol'o p̃missa ipsoꝛ ascẽsione: z tãdẽ eoꝛ ad cerebꝛũ puentiõis ꝓbibitione z resol'one reliquiaꝛ ipsoꝛ cum his que dicũtur in cura eius in sermone 3⁹. ¶Et somnia quidẽ terribilia z timoꝛ q̃q; febꝛiẽtibus in somno cõtingunt: qõ vtplm est ꝓpter ascensuꝛ vapoꝛ multoꝛ adustoꝛ vel nõ adustoꝛum nigroꝛ ꝓpter calitatẽ febꝛis: aut ꝓpter coꝛruptionẽ cibi in stõ: aut ꝓpter abundãtiã humoꝛis melici in splene. ¶Et cura est eũo humoꝛ q inueniunt z ipsoꝛ vapoꝛ ꝓhibitio vel resolutio. ¶Et q̃q; cõtingunt in febꝛib⁹ motus cõtra ctiui: qui vtplm veniũt ꝓpter vẽtositatẽ. ¶Et curãtur cura spasmi nõ ꝓportionalis ad mãm. Et q̃q; fiunt ex malis ꝺrigmib⁹ z venenosis vel acutis vapoꝛib⁹ eleuatis ad cerebꝛũ: z ꝼm hoc plm accidũt in pestilentialibus febꝛibus. Et cura est cũ eũone mãe male a qua surgunt z illoꝛ diuersione z resol'one z cerebꝛi cõfoꝛtatione. ¶Et q̃n accidit febricitãtib⁹ singultus q si acciderit per resol'onẽ cibi z potus: z si adhuc nõ descẽderit a stõ vomitu educaꝛ: si võ descẽderit ab eo cũ clysteri z stõus cõfoꝛtef z eger a repl'one arceaꝛ. Et si ꝓuenerit a repl'one hũoꝛali ꝓmo clystere feces educens fiat: deinde vomit⁹ ꝓuocef diuertaꝛ mã ad extrema z tandẽ ventosa magna sup vmbilico applicef z reiteref. Si tñ mã faciẽs ipsum esset grossa z viscosa digeratur cũ oximelle cõposito vel sgllitico ꝼm ei⁹ viscositatẽ: deinde educaꝛ vomitu vel secessu. Deinde cõfoꝛtef stõus ab intus vel ab extra cũ rebus calis aromaticis cũ zinzibere ꝺdito cũ diacinamomo z silibus. Sed si mã fuerit mozdicatiua ingrossetur z remittaꝛ eius calitas: deinde eũef: deinde cõfoꝛtef stõus cũ odoꝛiferis fridis. Et si necessariũ fuerit ei⁹ sensus aliqualiter obtũdaꝛ cũ leuib⁹ stupefaciẽtibus. Et si fuerit singultus ꝓpter vẽtositatẽ fiat eũo mãe a qua surgit vẽtositas: deinde cũ dissoluẽtib⁹ z vẽtositatẽ carminantibus cureꝛ. Et si euenerit ꝓpter malã cõpl'onẽ frigidaz sine mã calefiat intus z extra. Et in oib⁹ dictis singultib⁹ cõuenit vt ꝓtineaꝛ anhelit⁹ guttur stringaꝛ z fiat vt anim⁹ febriẽtis hẽat cogitaꝛ sup aliquo sibi nũciato vel ab eo petito aspergaꝛ facies eius subito: z q̃si ex iprouiso vino vl' aq̃ ros. z vbi est mã inducaꝛ sternutatio z diuertaꝛ z ventose applicenꝛ cũ reiteratiõe ventri toleret famẽ z sitim ẽt. Et si febꝛis nõ fuerit acuta deglutiat aliqua grana piperis: sepe rasationẽ faciat cũ conatu ad spuẽdũ. Si vero fuerit singultus de inanitione vel ex alijs caulis cureꝛ. sicut dicitur in sermone 5⁹ z primo cap̃. ¶Q; si febricitãti acciderit vtigo: q̃ vtplm in eis fit ex vapoꝛibus ad cerebꝛũ ascẽdentibus vel in eo retẽtis. ¶Cura fiat eũone mãe q̃ euaporat z cũ diuersione z resol'one illoꝛ vapoꝛ z repressione eoꝛũ z ꝓhibitione ascensus ipsoꝛ. ¶Dixit Rogerius. tremoꝛ mẽbꝛoꝛ q̃q; accidit in febꝛib⁹ ex calitate dissoluẽte z debilitãte mẽbꝛa z neruos. z cura eius est inunctio per totã spinã a summo vsq; deoꝛsuꝛ facta cũ oleo masticino: qõ sic fit. ℞. masticis. ʒ. i. ʒ. thuris. ʒ. ʒ. ponantur in oleo ros. ʒ. vi. z bulliant in vase duplici. ¶Et accidit aliq̃ febricitantibus doloꝛ in pulpis cruriũ: q vtplm fit a friditate vel vẽtositate q̃ aduenit cruribus ex nimia discooptione eoꝛ z deductiõe ipsoꝛ ad ptes frigidas lectj vel extra lectũ. ¶Et cura est calefactio ipsoꝛ cũ pãnis z calefactiõib⁹ z fomẽtationibus calis anodinis. Et aliq̃ accidit ex nimia siccitate pueniente cruribus ex supflua resol'one z eius cura est humectatio. ¶Et q̃q; accidit febricitãtib⁹ grauitas z põderositas mẽbꝛoꝛ pcipue inferioꝛũ z ipotẽtia ad motũ: z ista ipotẽtia in febꝛibus acutis vtplm ꝓuenit a multa resol'one spũuꝛ. ¶Et cura eius est resumptio z spũuꝛ multiplicatio. Et q̃q; accidit eis exiccatio. z silr in febꝛib⁹ cronicis z cura est hũectatio. Et q̃q; marie põderositas sensata est ex mã grossa viscosa visceribus vel alijs mẽbꝛis retẽta. Et cura ei⁹ est illius eũo: z deinde ipsoꝛ mẽbꝛoꝛ cõfoꝛtatio. ¶Et q̃q; accidit in palato z vua z partib⁹ circũstãtibus rubedo multa ad quã aliq̃ sequif excoꝛiatio vel vleratio. ¶Et cura eius est cũ flõmia z scarificatiõe facta sub spatulis: deinde in spatulis z cũ gargarisinate facto cũ frigidis stipticis sicut iuleb ros. z aq̃ plãtaginis aut cum zucꝛ ros. in dicta aqua vel simili soluto z colato z similib⁹ Q; si ibi fuerit excoꝛiatio vel vleratio mũdificef z abstergatur cũ zucꝛ ros. vel melle ros. z aq̃ ordei: deinde gargarizef vinũ dulce cũ aqua plantaginis z aqua lactuce proꝓietatẽ habet in rubedine illa. ¶Et q̃q; accidit eis alcola vleus prauum: cuius cura est flõmia z scarificatio z in ꝑn⁹ fiat repercussio cũ frigidis stipticis cũ aliquali acetositate in q̃bus ponaꝛ zuccarum ros. colatũ. Et post fluxus

De singultu.

De vertigine.

De tremore mẽbꝛorum.

De dolore in cruribus.

De ponderositate mẽbꝛoꝛ.

De rubedine z vlceratione in partib⁹ cruꝛ.

De alcola

cessationē gargarizet decoctionē liqui.cū vino granatorū dulciū vel muzorū aut cū vino al.dulci cū aqua ordei deco

De fetore oris. ctiōis carubia.. ¶ Et qñq; accidit ei fetor oris nō cōsuet⁹ ⁊ maxie in febrib⁹ acutis q; ꝓcedit ex humoribꝫ corruptis existētib⁹ in stō vel mēbris spūalibus. ¶ Cuius cura est illoꝝ humoꝝ eūo. Et qñq; ꝓcedit in febrib⁹ ꝓprie cronicis ex humoribus frigidis corruptis. Et hui⁹ cura est etiā illorū humoꝝ eūo. Et deinde vtaꝫ patiēs pillulis que sic fiūt. ℞. pulueris pigre. ʒ.iij. mente. ʒ.i. musci ⁊ ambre. aā. g.ij.

De apertum. cōponanꝫ cū syrupo acetoso dosis. ℈.i. summo mane. ¶ Et qñq; remanet in febrib⁹ os apertū ꝑter ꝓsuetudinē ⁊ ꝑter q; opilō sit in narib⁹. Et hoc ꝓuenit vtplm a siccitate indurāte musculos mādibulaꝝ ⁊ cura est illoꝝ hūectatio.

De febre in mēbro particulari. ¶ Dixit Hili. fateꝫ aliq̄ infirmus interpolatis febrib⁹ se habere febrē vel in capite vel in naribus vel in coxis vel in aliquo quouis mēbroꝝ. Et tūc opꝫ ponere ꝓ illo mēbro euaporatiua vt māe digeranꝫ: qm̄ que extra vasa sunt potius digerēda sunt per fomentatiōes ⁊ emplastationes apientes vt in spm̄. i. vapore dissolute euaporēt per poros. Accipiaꝫ ergo pulegiū calamētū ⁊ mētastrum ⁊ bulliāt in fortissimo vino. i. acuto ⁊ potēti ⁊ cal̄a expressa ponanꝫ super loco vbi mā febris illius cōtineꝫ. Vel semina diuretica similiter decoquāt ⁊ addito furfure ne vtus illoꝝ euaporet cito loco supponanꝫ. Ego aūt dico. q; melius est añ ipsorū fomētationē fomētare locū cū anodinis ⁊ ꝑmittere corporis eūonē.

De vrina icterica. ¶ Dixit. Aui. qñ fuerit vrina icterica in febre. i. vrina que euenire solet in patientibus febrē cū ictericia citrina q̄ est multū tincta ⁊ grossa significat aꝑa. s. nō verū: ʒ aꝑa. i. aꝑationē in porō felleo: cui⁹ opilatione fit icteritia. ¶ Cura eius. dixit ipse. est dare in potu aquā ordei ⁊ syrupū acetosum. s. ad extinguendū febrē. ⁊ nō curauit Aui. de icteritia q̄ dicūt fiendū esse qñ icteritia ꝑcessisset febrez ⁊ febris supenisset ei nō ꝓpter icteritiā: sed ꝓpter aliaz cāz. Nā intētio prius habēda est ad febrem q̄z ad icteritiaz qñ simul cōiunguntꝫ: q; febris magis suspecta est q̄z icteritia. Debet tū curari febris cū his que nō habent augere icteritiā: sicut cū aq̄ ordei ⁊ syrupo acetoso ⁊ silibus. Si aūt febris superueniret ꝓpter icteritiā: ⁊ esset accidens eius: tūc cura prius dꝫ verti ad icteritiā ⁊ causam eius q̄z ad febrē: nō negligendo tū febrē. Quidā tū exponunt qñ fuerit vrina icterica. i. multum dñiūm colere indicans ⁊ multā inflāmationē: ⁊ tūc significat aꝑa nō qdē factū: ʒ futuꝝ fieri: q; significat quandā dispōnē ad aꝑa: ⁊ precipue in epate que dispositio ꝓcedit ex vehemēti inflāmatione epatis: qō est ꝑparatum trahere ad se materias: qbus attractis timetur aꝑa. Et in tali casu intētio prius dꝫ verti ad febrē ⁊ remittere inflāmationē eius cū aqua ordei ⁊ syrupo acetoso ⁊ similibus. deinde intrēdere ad dispōnez q̄ remansit in epate. Et alij exponūt: qñ fuerit in febre vrina icterica. i. inflāmata: tūc significat aꝑa. s. iā factū in epate: ⁊ significat ēt magnā inflāmationē in epate: ꝓpter quā coacte derelinquiꝫ cura aꝑatis q̄ regulr deberet ꝑmitti: ⁊ intēditur febri extinguēdo ipsam cū aqua ordei ⁊ syrupo acetoso ⁊ similibus.

¶ Pars vna que est de conualescentia ⁊ recidiuatione.

¶ De conualescētia in generali. Cap̄. i.

Conualescentia dicitur a verbo cōualesco ichoatiuo qō signīat incipe bñ hāe vel ad sanitatē tendere. Vel sm aliquos dꝫ a cōualeo vbo defectiuo qō sm antiquos aliqñ iportabat dolorez vel malā dispōnem: vñ cōualescētes dñr male hñtes. Et sic dñr ab Ipo. 2° affo. i affo. plerūq; male hñtes oēs ⁊c. q̄z quis ꝓprie dicanꝫ male hñtes cōualescētes nō vere. ¶ Est. n. cōualescētia 2ꝯ. s. vā ⁊ nō vā. Et vtraq; ʒ possit ꝑsiderari euenire post oēm morbū: ꝓprie tū attendiꝫ post febres euenire. Et hinc auctores post tractatū de febribus imediate de terminat de cōualescētia ⁊ regimine cōualescētium. ¶ Est aūt cōualescētia vera dispō neutralitatis cōualescētie: in q̄ qs exiēs a febre ꝑcipue hūorali vē est dispositus vt sanitatē adipiscaꝫ: q̄z tū est ex dispōne corpis nīi ex errore vl̄ alia supueniēte extrorsuz cā impediaꝫ. Et. n. cōualescentia vā sequitur ad crisiz ꝑcedētis egritudinis ꝑfectā siue ad ꝑfectā eūonē seu cōsumptionē totalem māe ipsius egritudinis. Et iō hñs qualescētiā verā nō est aptus recidiuā incurrere q̄z ex dispōne est intrinseca ⁊ corꝑali. ¶ Cōualescētia autē nō vā est ꝑdicte oppositā. Est. n. dispō neutralitatis decidētie in qua qs exiens a febre humorali est dispositus ex dispōne intrinseca ⁊ corꝑali recidiuā incurrere: et nullo supueniēte in regie erroze vel cā extrinseca. sequitur. n. ad crisim ꝑfectā ⁊ diminutā siue ad nō cōpletā eūonē siue cōsumptionē māe facientis febrē: cui⁹ ipsa est cōualescētia: vnde est aptus recidiuā incurrere. Inquit. n. Ipo. q̄ relinquunt in morbis post crisim subuersionē facere cōsueuerūt. ¶ Et dñt qdā. q; cōualescēs nō vē in quo futura est recidiua est corpus neutrū decidētie ꝑmi significati: ⁊ est corpus neutrū tertij significati: q; est aptū: vt aliqñ sit sanum ⁊ aliqñ egrū. Et posset ēt dici q; sit neutrū scōi significati: q; actualiter est neutrū in ꝑ ⁊ 3° significato: vnde participat duas neutralitates: ⁊ pōt cōtingere q; cōualescēs ꝓprie nō vē sit corpus egrū ex alia infirmitate. ¶ Et. A. qdē 2ª 4ª. tetigit q̄sdā dispōnes accīdentales que pñt supenire cōualescētib⁹. Et ꝑª est. q; accidit eis recidiuatio: ⁊ ꝫ maxie cōualescētib⁹ nō vē ꝓpter reliquas humoꝝ in eis relictas: vt ꝑz in affo. supius adducto. Pctm̄. n. hūoris derelicti aut est puū ⁊ tūc nō neciō incurret recidiuā: q; pōt nā illū cū solo bono regie regulare ⁊ resoluere. Si aūt fuerit magnuz neciō incurret recidiuā nisi cito eūone ei subueniatur. Q. si accidat ei vt egritudo redeat: tūc dꝫ ꝓprie recidiuare: q; de nouo cadit in eādē egritudinē ꝓp reliquias māe egritudinis q̄ in corꝑe suo remāserunt: ⁊ talis recidiua deterior est sua radice: vt volunt oēs auctores ex eo q; inuenit virtutē debilē impotentē regulare digerere ⁊ eūare humores ipsos: nō. n. ē tolerās subtiliationē diete ⁊ eūones: vt i ꝑª erat radice. Cōualescēs aūt vere cadēs in egritudinē ex malitia regis vel cā extrinseca nō ꝓprie dꝫ recidiuare: q; nō egrotat ex malitia reliquiaꝝ ꝑme egritudinis: sed ꝓprie dꝫ de nouo egrotare: ⁊ ēt dato q; egritudo 2ª sit ꝑme silis. ¶ Et dixit. A. accidit ei vehemētia vtutis. i. fortificatio ei⁹. s. cū vtūt recto regie. Et accidit eis debilitas vtutis: ⁊ hoc cū in eis est illud qō diximus. s. in capᵗ regis eoꝝ. ⁊ est mala dietatio eoꝝ. vñ virtus resoluiꝫ aut aggranaꝫ. Et hoc ꝓprie respicit cōualescētes vere. Et dixit. Accidit eis vt nō iuuenꝫ ab eo qō sumūt ō cibo ⁊ necāt corpa eoꝝ ad vtūt. i. vt nō fortificetur vtus eoꝝ ⁊ ꝓ quo dixit Ipoc. 4° affo. Si ex egritudine. s. exiens cibū accipiēs qs nō cōualescat signīat: q; amplioꝛi cibo vtitur. Si vo nō accipiēti hoc fiat signīat: qñ corpus ēūone indiget. Et Aui. dix 2ª 4ª. Si nō appetit cōualescēs tunc illud est repto. s. humoꝝ crudoꝝ q; nō ꝑt digeri ⁊ nutrire. Et si appetat ⁊ nō ipinguaꝫ. i. nō resumiꝫ nec apponitur corpoꝛi nutrimētū: tūc afferꝫ sibi de cibo vltra vtutē suā: ⁊ supra vtutē nāe sue: q̄re nō pōt digerere illud ⁊ diuidere in corꝑe: aut in corꝑe ei⁹ sunt hūores plēs in quib⁹ nā eius est occupata aut virtus stōi eius est ꝓstrata valde aut vtus toti⁹ corꝑis ei⁹ ⁊ calitas eius inata sunt ꝓstrate: q̄re nō alteraꝫ cibus alteratiōe cōuenienti vt exꝑlicetur siue restaureꝫ nā eo. voluerūt. n. Ipo. ⁊ G. in 2ᵐ dicti affo. ⁊ Aui. in dictis vbis. q; si verus cōualescēs exīs cū appetitu bono ⁊ nāli q; cōꝑhēdit eo qō appetit tēpata: ⁊ nō cū appetitu intēso: quēadmodū multi cōualescētiū hñt ꝓpter nimiā exiccationē mēbroꝝ: neq; cū appetitu innāli ꝓp humorē frigidū existentē in oze stōi qui cōꝑhendit eo q; appetit incisiua ⁊ abstersiua: sumit cibū ⁊ nō resumitur ex cibo neq; redit ad pristinā dispōnē tunc hoc ꝓuenit: q; vtūt amplioꝛi cibo q̄z debeat: sed cōualescens nō verus: cuius

Conualescentia est duplex.

Recidiua accidit nō vere cōualescētibus: vere aūt cōualescētibus nō.

signum est lesio in appetitu cibum amplioꝛez nõ sumit 7 nõ sumit ad id qõ ꝑm nam tũc h̃ ꝓuenit: qꝛ in coꝛpe eiꝰ remãserũt hũoꝛes mali q adhuc stant qeti: tñ ipediũt resumptionẽ 7 appetitũ. Uñ ō ipsoꝝ eũone idicat: qñ 7 si adhuc ꝓncipalr nõ faciãt egritudinẽ: sꝫ neutralitatẽ si nõ eũabuntur faciẽt eãdẽ egritudinẽ. ¶ Et scias q Ipo. nõ intellexit cibũ solũ intẽperate sumptũ eẽ cãꝫ nõ resumptiõis coꝛpis: sꝫ ét alie res nõ nãles possunt eẽ cã q cõualescẽs verus nõ resumat. nã polẽ est q ipse vtat tpato cibo: 7 tñ nõ resumetur ꝓp inoꝛdinatũ exercitiũ: vt plũmas vigilias 7 accña aie 7 sitã. Sed Ipo. solũ tetigit de cibo tanq̃ de eo qõ vtplr̃ est in cã. Et cã qdẽ dicti in affo. est: qꝛ in vo ꝓualescẽte non põt argui defectus ab intrinseco: sꝫ solũmõ ab extrinseco 7 malitia regis. Et hꝫ affo. veritatem supposito q nõ adsint alie cãe nõ resumptiõis: nã sic posset eẽ in cã q ver? cõualescẽs nõ resumeret paucus cibus: sicut multus. ¶ Uñ scire debes. q cãe ꝓp q̃s cõualescẽs nõ resumẽt possunt esse sexq̃ tres cõueniũt: ꝓualescẽti vo: 7 tres alie nõ vo. Et ꝑma triũ primaꝝ est malitia regis. 2ª debilitas caloꝛis nãlis plima ꝓp multas vl fortes resolones. Et 3ª est mala cõplo de relicta in nutritiuis. Et ꝑª de trib? scõis est humoꝛ malus in coꝛpoꝛe derelict?. 2ª ẽ malitia digõnis ꝓp malã cõplonẽ nõ purã: sꝫ cũ mã in nutritiuis ōrelictã. Et 3ª est paucitas caloꝛis inati cũ vitio maloꝝ hũoꝝ. ¶ Et dix̃ Ipo. 2° affo. loquẽs. de cõualescẽte vo in quo est bonitas appetitus ꝓp cãs nãles ex egri^ne. bñ reficiẽti nihil addere coꝛpus malu: ꝓp h̃ scias q in cõualescẽte vo põt stare bonitas appetitus cũ bonitate digõnis: 7 etiã cũ malitia ipsius 7 h̃ erit ꝑm diuersos gradus caloꝛis inati in cõualescẽte relicti. Si itaq̃ in ipso cõualescẽte cũ bonitate appetit? seq̃ntis ad inanitionẽ mẽbꝛoꝝ remãserit gradus caloꝛis sufficiẽs ad bonaz digõnẽ assumptoꝝ erit in eo resumptio coꝛporis multa. Si vo gradus caloꝛis q remansit cũ dicta bonitate appetitus erit remissus: tunc diminuta erit assumptoꝝ digõ: 7 tũc resumptio erit nulla aut pua valde. Et h̃ intellerit Ipo. p nõ addi ad coꝛpus. Et est h̃ malũ ꝓ via signi 7 ꝓ via cãe: per viã signi: qꝛ signat defectũ digestiue 7 nutritiue vtut]: ꝓ via vo cãe: qꝛ ad assumptionẽ cibi q nõ resumit coꝛpus multiplicanf̃ humoꝛes mali q in futuro generabunt egritudinem. ¶ Et scire debes q in cõualescẽte nõ vo nõ põt iueniri bonitas appetit? ꝓp cãs nãles: qꝛ in eo est plenitudo humoꝛũ maloꝝ: cum q̃ nõ stat bonitas appetit?. Et loquẽs Ipo. ꝓ prie de cõualescẽte nõ vo dix̃ ibidẽ. In affo. plerũq̃ oẽs male hñtes vt cõualescẽtes nõ ve ꝑm ꝑª. s. sue cõualescẽtie bñ reficiẽtes ꝓp multũ appetitũ quẽ hñt 7 nihil addẽtes: qꝛ. s. coꝛpa eoꝝ nõ resumunf̃ in fine. i. in ꝓcessu sue cõualescentie: rursus abstinẽt. i. deijcif̃ in eis appetit?. Et rõ ẽ: qꝛ per nõ addi ad coꝛp? signaf̃ debilitas digestiue 7 nutritiue vtutis: vñ in ꝓcedẽti affo. dcm̃ est: 7 ad debilitatẽ digestiue sequ tur multiplicatio humoꝝ maloꝝ q erũt postea cã deiectionis appetit?. Et maxie si in appetitu satisfecerit ꝓualescẽs. Et ꝯdix̃t Ipo. q ꝑdicti cõualescẽtes nõ ve ꝑm ꝑª abstinẽtes fortiter. s. ꝓp ōbilitatẽ appetit? eoꝝ: posteri? vo reficiẽtes meli? cõmutãt: 7 rõ ẽ: qꝛ multitudo hũoꝝ maloꝝ: q in ꝑn° ꝓualescẽtie fuit cã paucitatis appetitus 7 abstinẽtie a cibo: i ꝓcessu ex illa abstinẽtia resoluit q̃ consũpta redibit ide appetit? 7 fortificabit digõ 7 meli? cõmutabit cibus: vñ seq̃t coꝛpis ꝯsũptio. ¶ De his loquẽs. A. 2ª. 4ª dixit. bmõi ꝫ appetãt in ꝓncipijs cibũ: tñ ꝓuertit qñq̃ in eis dispõ ad h̃ vt nõ appetãt: qñ nocuª 7 replo maloꝝ hũoꝝ fiũt fortiora 7 augmẽtanf̃. Et dixit Ipo. plerũq̃ 7. A. dix̃. qñq̃. qꝛ nõ ꝟificat dcm̃ nisi vt in plib?. polẽ est. n. q a ꝑn° ꝓualescẽtie capit multũ de cibo ꝓp appetitũ: 7 tñ nõ ẽ neꝯ q in futuro deijciat appetit?: qꝛ põt fortis appetit? in ꝑn° ꝓualescẽtie exñs manuteneri cũ cibis excitãtib? appetitũ: vñ nõ deijcit in ꝓcessu: põt ét appetit? intẽsus in ꝑn° cõualescẽtie exñs volũtarie manuteneri ñ satisfaciẽdo appetitui cũ sumptiõe cibi multi: vñ nõ multiplicabit hũoꝛ malus de ijciẽs appetitũ. Et silr polẽ est euenire oppoᵐ scõi dicti: vt si qs in ꝓcessu cõualescẽtie volũtarie 7 studiose tñ accipet de cibo q inde gñaret multitudo hũoꝝ cõseruãs deiectionẽ appetit? vel ipam augens. Et ꝑᵐ qdẽ dcm̃ affo. est malũ ꝓ viã cãe 7 ꝓ viã signi. ꝑm autẽ est bonũ ꝓ viã cãe. Intensus. n. appetit? in cõualescẽte sine resumptiõe coꝛpis signãt aut defectũ digõnis aut malitiã hũoꝛis in oꝛe stõi: aut vermes in stõ sugẽtes cibũ: aut cõualescẽtiã eius nõ esse verã. ꝑᵐ nãq̃ dcm̃ affo. põt vꝟificari de cõualescẽte vo: 7 ẽt de nõ vo. Immo ẽt de q̃cũq̃ coꝛpoꝛe repleto. dixit Ga. in ꝓmẽto supꝛadicti affo. plerũq̃ oẽs male ꝛc. bonũ eẽ cõualescẽtem debite accipere siue appetere 7 ecõuerso. malũ est ipsum nimis intẽse aut nimis remisse appetere: tñ minus malus est ipm remissi? appetere q̃ intẽsius. ¶ Dix̃. A. vbi. s. 7 q nõ appetãt. s. ꝓualescẽtes: deinde appetãt ꝓp viuificationẽ vtutis sue meli? ẽ q̃ vt appetãt. s. in ꝑn°: deiñ nõ appetãt. Dñt tñ qdã: polẽ eẽ vtrũq̃ eq̃lr eẽ malũ: qꝛ polẽ est cãs vtriusq̃ esse eq̃les: 7 possibile ẽt est eas esse ineq̃les. polẽ. n. in ꝑn° abstinere deterius esse q̃ fortiter appetere: 7 polẽ ẽt est in ꝑn° fortiter appetere q̃ abstinere. Scõs plũm tñ ẽ q fortiꝰ appetit? i ꝑn° ꝓualescẽtie ẽ malũ per viã signi: qꝛ signãt in ꝓualescẽte vo multã inanitionẽ mẽbꝛoꝝ: aut in nõ vo multitudinẽ aut malitiã hũoꝛis aut ymes in stõ. Et est ẽt malũ ꝓ viã cãe: qꝛ est cã replonis idebite. Sed abstinẽtia in ꝑn° cõualescẽtie ꝓp cãm assignatã: vtplr̃ vel semp est malũ per viã signi: qꝛ signãt plenitudinẽ aut malitiã attractiue mẽbꝛoꝝ: sed ipsa abstinẽtia in ꝑn° de se exñs nõ violẽta a volũtate cõualescẽtis bonũ ꝓ viã cãe: qꝛ in coꝛpe repleto est cã cõsumptiõis hũoꝝ 7 in coꝛpe inanito in quo est debilitas attractiue vel etiã digestiue mẽbꝛoꝝ est cã replonis regularis 7 resumptiõis. Itaq̃ vt in plib? verificaf̃ dictũ verbuz Aui. q nõ appetãt: deiñ appetãt ꝛc. ¶ Et de dispõnib? euenientib? cõualescẽtib?. dix̃ Aui. sunt exiture cũ nõ sunt mũdificata coꝛpa eoꝝ ꝓ eũonez. Et q̃q̃ accidit eis coꝛruptio aliq̃rũ mẽbꝛoꝝ: ꝓpea q expellit illis mã mala coꝛrosiua. s. vel putrificatiua 7 destructiua spũs inati eoꝝ: 7 hi sunt cõualescẽtes nõ vere: de qb? itelligẽs Ipo. 4. affo. cũ dix̃ quibuscũq̃ resurgẽtib? ex morbis: 7 maxiᵉ febꝛiẽtib? putridis in qb? mala mã ẽ relicta vel mala cõplo male mãe gñatiua si aliqd doluerint. i. in aliq̃ ꝑte coꝛpis doloꝛẽ patiunf̃ ibi apostases fiũt: qꝛ ad illã ꝑtẽ est fluxura mã illa mala: maxie si doloꝛ ille ꝑseuerauerit. Et ꝟificat vt in plib?: qꝛ possꝫ ex alia cã mã illa ad aliã trahi ꝑtẽ. Aut ét possꝫ ipsa mã añ q̃ flueret exꝰ coꝛpus expelli spõte vel arte. ¶ Et dix̃. A. q de illis dispõnib? est q q̃q̃ accidũt cõualescẽtib? egritudines ꝓprie egritudib? q̃ fuerũt ꝓus i eis: 7 h̃ cũ supfluũt i eis exꝓrio eiꝰ qõ ẽ cũ eis: sic̃ accit eis. s. resurgẽtib? ex egritudinib? calis 7 siccis vt febꝛib? acutis gũitas in ligua 7 palisis colica frida 7 apoplexia epilepsia 7 doloꝛ capitis ilsepabilis 7 emigranea: 7 q̃ illis sunt silẽs: qñ ifridatio 7 hũectatio fcẽ in illis modicũ vl mediũ ꝓtrãlierũt. Et dixit. A. q̃q̃ accit eis ꝓurit? plm? quẽ remouet aq̃ tepida supinfusa vl ẽbꝛocata vl q̃libz alr̃ appꝛoxiata. ¶ Dix̃ Ipo. 4° affo. Quibuscũq̃ ex febꝛib? resurgẽtib? pustule aut doloꝛes in articul. sup. vl extrẽitatib? fiunt hi ãplioꝛib? cibis vtunf̃: q cibi ex ōbilitate digestiue ad ꝑcedẽtẽ febrẽ seq̃nte nõ bñ digerũf̃: sꝫ i mlꝭ hũoꝛes ꝓuertũf̃ nõ nutrire aptos q postea ad iũcturas 7 extremitates descẽdẽtes doloꝛes 7 pustulas in eis cãnt: maxie nõ sequẽte eũone illoꝝ hũoꝝ añ ipsoꝝ fluxũ: plm aũt ꝓtingit h̃ in ꝓualescẽtib? nõ veriꝭ.

¶ De regimine cõualescẽtiũ per dietã. Cap. ij.

EXamen cõualescẽtiũ duob? pficit modis. s. dieta 7 potione. Et dieta quidẽ variat ꝑm varietatẽ cõualescentie. Alia enĩ dieta ꝓuenit ꝓualescẽtib? vis: 7 alia nõ vis. ¶ De dieta veroꝝ dixit Gal. 7° ter. resũptiua

Dieta ve recõualescẽtium.

dieta.i.dieta vo3 qualescetiu media est curatiue ⁊ sanatiue arti: qre ex his q̄ ꝑm dietā alterutrā sunt hāc ipleri oz:itel/ligēs in oib⁹ sex rebus nō nālibus: ⁊ nō intellixit Hal. q̄ sit media ꝓ cōpōnē extremo3:sz sit media in hoc q̄ uno tpe pticipat una ⁊ in alio alia:trāseundo tñ gradatim de una ad aliā. ¶ Dixit ad hoc Aui.2ª.4¹. Obseruatio in oib⁹ cō/ualescētib⁹ mūdificatis ⁊ nō mūdificatis est vt currat esse eo3 ꝑm regimē q̄ fuit ex egritudine ex cibis.sup. ⁊ alijs nō nālibus reb⁹ tribus dieb⁹:⁊ sit vsq3 ad q̄nq3:⁊ b̄ maxie in nō mūdificatis ⁊ in eo q̄ est inter eos.s.q̄nq3 dies:q̄.s. duob⁹ diebus vel q̄tuo:sicut medico videbit expedire. Et subdit. A. ad sūmū ꝑm mensurā q̄ res dieī cretici. s. fuit de crisi ꝓfecta vel impfecta ptranseat.i.nō currat ꝑm regimen q̄ fuit in sanitate ei⁹. deinde.s. post supradictos dies. illud scilz obseruet q̄ sequit sanitatē ei⁹.i.q̄ appropinquat re gimini sui sani:deinde eleuet ad illud q̄ est.s. ipsuz:q̄ ad regimē ei i sanitate ꝓsuetū. ¶ Dix̄ Dam̄.i asso. Cōualescē/tes ꝑ3 infirmitatē suā debēt tractari ⁊ nō ꝑmutent ex toto ad id q̄ cōsueuerūt sani. Sit aūt aer a ꝑn⁹ cōualescētie ei⁹ ex febrib⁹ acutis decliuis ad aliq̄lē frīditatē:⁊ in ꝓcessu sit tēperat⁹ in actiuis q̄litatib⁹. In passiuis vo sit in cōualescē te vero declinās ad hūiditatē paruā. In nō vo aūt ad sicci tatē. Et dixit Aui. de regie cōualescētiū est ꝑmutatio eoz ad aerē ꝓpium ei in quo erāt:dicūt qdā. tpe egritudinis. Et alij dicūt. tpe sanitatis añ egritudinē:⁊ b̄ maxime si aer ille fuit in cā cassus eius in egri^tm illā. Et ppea ēt dixit Aui. q̄ de regie eo3 est obseruatio eius q̄ op3 caueri de spē egri/tudinis eo3 vt apponat ei q̄ securitatē faciat ab ea sicut in pleureticis. oz.n. vt timeat in eis aspitas pectoz].s. ⁊ ipsi⁹ strictura:⁊ cōsilr in alijs. ¶ Et dixit. A. op3 agere vt cōua lescēs leteť ⁊ gaudeat.s. oib⁹ modis letitie:⁊ dixit. oz age/re vt qescat ⁊ neq3 appropinquet ei aliq̄d ex motib⁹ quousq3 ꝓueniat ad voces.s. fortes in custodiēdo ipm ab eis.sup. ⁊ ab oi alio rumore ⁊ strepitu. Et silr ab alio excellēti sensibi li:hūt.n. sensus debiles ⁊ nō possunt absq3 lesione tolerare ea:gradatim tñ dixit. A. ꝓducat ad exercitiū eq̄le:q̄m ipm iuuatiuū est ei valde ⁊ ꝓueniūt ei frictiones leues nō aspe aut mediocres ꝑm dispōnē eius. Q. si necessariū est ei bal/neū. tūc dixit Aui. nō op3 vt sudet in balneo ꝓp raritatem carnis sue debilis:⁊ itelligit de balneo dulcis aq̄. ¶ Et di/xit abrasio. s. captis cū nouacula. i. cuz pilo nocet ei ꝓpter id cui⁹ narratio ꝓcessit. s. ꝑª 4¹. cap̄ de rigore:⁊ est q̄ ꝓstri/gūtur in abrasione illa pori cutis:si tñ abrasio fiat fricetur post eā caput cū pānis calis ⁊ calefiat loc⁹ vt rarificent pori eius. Et hinc accipiūt q̄dam q̄ tondere caput sit melius q̄z abradere ipsum. ¶ Dormiat cōualescēs sufficiēter:⁊ maxi^e de nocte:⁊ si de nocte nō sufficienter dormierit dormiat de mane. Sōnū aūt diurnū fugiat nisi sit ei cōsuetudinarius. Ait. n. A. sōnus diurnus fortasse est ei magis nociu⁹:ꝓ/pterea q̄ mollificat eū. s. nimis humectādo:⁊ cōfert fortas/se ei:ppea q̄ qescere facit. Si tñ q̄ cōuenit ei fortasse attra hit febrē:ppea q̄ facit cruditatē ⁊ frangit de virtute calor] inati:fugiat cōualescēs vigilias plūmas. ¶ Dixit Aui. op3 vt i ualescēte alleuia⁹ fiat in oi re ⁊ nō afferat ei aliq̄d gra ue ex calefaciētib⁹. sup. neq3 ex infrigidātib⁹ neq3 aliq̄d ex causis cōꝓmētib⁹. Et dixit. neq3 aliq̄d graue ex cibis:sed op3 vt occupis in eo ad q̄ aug^m efficit in sanguine eius. ⁊ b̄ in ualescēte vo:q̄re op3 vt sit cib⁹ cōualescētis in q̄litate boni chimi facilis digōnis. Et fortasse est necessariū vt de/clinet q̄litas cibi ad ꝓpiū cōplonis egritudinis ꝓterite ꝓ/pter timorē alicui⁹ rei ⁊ ad cautelā: maxie in eo in quo post crisim cōpletā remāsit mala q̄litas in corpe suo. ¶ Et sit ei scilz cibo calitas subtilis cū hūiditate cōpleta velociter re/cipiēs digōnē. Et op3 vt sit in q̄ztitate cibi ei⁹ mēsura qua fiat ei bona digō ⁊ bona seꝑatio. i. descēsio a stō vel bona seꝑatio. i. diuisio ⁊ disꝑtitio ad mēbra. Et dixit. adde ad q̄ztitatē ei⁹ ꝑm gradationē. ⁊ b̄ cū nō vides grauitatē ex ci bo addito. neq3 rugitū neq3 velocitatez descensionis eius/ neq3 ēt ei⁹ retardationē. Et dixit. minue ex cibo si nō videa tur ex eo q̄ videri oz: vel ēt si alr videat q̄z debeat:q̄ñ enim repletur cōualescēs subito ⁊ extēdit stōus eius:tūc fortasse febrit. Et silr ēt nō op3 vt bibat subito ꝑm q̄ztitatē supflua: fortasse. n. erit ex b̄ timor. Et dixit. A. op3 vt diuidat. sup. q̄ztitas q̄ est mīn⁹ satietate ei⁹:q̄ oz a cibo desistere ⁊ potu adhuc appetitu vigēte ⁊ nō replere se ad satietatē. ¶ Et di/xit. de ualescētib⁹. ꝓueniētior ad b̄ vt itercidat. al's. iter dicat ei satietas est ualescēs: cui⁹ crisis fuit occulta. sup. vel diminuta:q̄ñ ipse est expos⁹ recidiuationi. Et scias. dixit. A. q̄ vinū cū tpamēto. s. in q̄ztitate ⁊ q̄litate sumptū est eis iuuatiuū ⁊ ꝓprie subtile tenue. Et dixit. aq̄ vehemē/tis frigoris est ex eis a q̄b⁹ op3 alienari ualescētē. Fortas/se eni iterficit ex supuētu ei⁹ q̄busdā vlcerib⁹:quoz mor/tificat calorē inatū:⁊ fortasse inducet spasmū leso cerebro ⁊ neruis. Et nos quidē dixit ipse. scimus qui iā mortuus est ꝓpter illud. ¶ Et hora quidē cibatiōis ei⁹ est hora eq̄lita/tis aeris. In vesperis quidē estatis ⁊ hora post meridiem hyemis in hora. s. in q̄ orāt saraceni. Hoc dixit ꝓpter anti/quos qui solebāt cibari solū semel in die. Tu aūt dic. q̄ ho ra cibatiōis eius sit hora magis tēperata vel salte hora sibi ꝓsueta nisi sit notās ad cibationē aliq̄ festinū. s. requirēs cibationē citi⁹. ¶ Dixit. A. op3 vt in ualescente mūdo:⁊ cui⁹ febris fuit salubris ne subtiliet regimē ei⁹: q̄ñ febriet corꝓ⁹ ei⁹ fortasse febre ethica ⁊ mala fiet dispō ei⁹:⁊ a coy/tu oino abstineat. ¶ Dixit Hal. in expōne 4¹ lib. cibor. ⁊ scribit a Rabi in 3ª pticu. Corpus iā debilitatū ex lōga in/firmitate ꝓp eūonē vl malū humorē indiget cibo leui faci/lis digōnis hūte bonū odorē ⁊ sapororsuz:q̄ bonus odor addit in corpore ⁊ adaptat eius cōplonē. Et calorē fortifi/cat nālem. ¶ Et Jpo. quidē loquēs de dieta ualescentiuz q̄ indigēt resumptiōe. dixit in asso. facilius est eos repleri potu q̄z cibo:potus aūt q̄nq3 sumit ꝓ re oi deglutibili sine masticatiōe siue sit nutriēs siue nō:⁊ aliq̄n ꝓ re deglu/tibili nō egēte masticatiōe multū nutriēte ⁊ satis in grossitie vicina cibo:sicut oua sorbilia vina grossa iura carniū ⁊ si/milia:⁊ sic sumit in b̄ asso. lz dicāt quidā q̄ possit ampliā/ri asso. ad oē q̄ligdius respectu spissioris ⁊ ad oē molli⁹ re^u durioris. Dixit Jpo. facilius ⁊ melius est resumere eos po/tu. i. cibarijs liquidis ī forma potabili sumēdis q̄z cibo. i. q̄z cibarijs solidis. ¶ Dixit Aui.2ª 4¹. Scias q̄ cibi humi di fluidi currētes nutriūt veloci⁹ ⁊ min⁹ sunt audaces. s. ad nocēdū:⁊ grossus cib⁹ ⁊ grauis est ēꝓrior: siue sit cib⁹: siue potus. nā liqda cibaria facili⁹ accipiunt ⁊ accepta meli⁹ ⁊ facili⁹ digerunt ⁊ cōuertunt. Voluit. n. Hal. 3º alimentoꝝ. cap̄ de piscib⁹ dura ꝙ carniū. q̄ que in vētre est digō:⁊ q̄ in epate ⁊ venis sanguificatio facilior est mollioꝝ⁹ q̄z durio/rib⁹. Et dixit. hūidiora ⁊ liquidiora appata tñ nutrire suf/ficiēter facilius nutriūt. Et nō solū hz b̄ veritatē in digōne kili ⁊ sanguificatiōe: sed ⁊ ipse hūiditates scōe si sint debito liqdiores ceteris pibus nutriūt facili⁹ ⁊ citius q̄z q̄ sunt de bito duriores: nā facili⁹ est vtuti ispissare rē mollē q̄z molli ficare durā. hoc tñ dcm̄ hz veritatē de cibarijs eiusdez spēi siue de ꝓformib⁹ nō multū diuersis. v̄. g. si ꝓueniꝝ ualescē tibus caro ꝑdicis illa facili⁹ sumit ⁊ digerit ⁊ ꝙuertitur in sba liqda q̄z i solida:sz si iter cibaria eēt magna diuersitas: nō eēt sic. vñ si dare caro ꝑdicis in sba solida ipsa facili⁹ cō uerteret q̄z caro bouina supta in sba liqda. nō. n. eēt b̄ faci/li⁹ potu q̄z cibo. ¶ Dicūt insup qdā q̄ nō vificat dcm̄ asso. de potu q est por⁹ ⁊ cib⁹: vt est vinū vinosuz sicut vernaci/nū: ⁊ silia re^u vini liqdioris eotūmo ēt re^u cuiuscūq3 alteri⁹ por⁹ nutritiui q̄ztūcūq3 liqdioris eo:q̄ñ ipm citi⁹ ⁊ plus in q̄ztitate nutrit ⁊ restaurat illos. Et ió in casu subite restau/ratiōis ⁊ subleuatiōis vtutū a casu ei⁹ ipm añ oia alia dat: q̄z nō tāto tpe duret reappositū ex eo q̄ztū ex nil'tis aliꝝ liqdis. ¶ Dixit Hal. in cōmē. dicti assoristi q̄ non ita se

Cibi liq/di facilius digerunt ⁊ melius nutriunt q̄z solidi eiusdem speciei.

bũt potus liquidiores ad facilr replẽdũ respectu n. in⁹ liq/dor sicut se hz potus respectu ciborũ. Et rõ ꝑmi est: qr pot ee potus liqdior q est valde pauci nutrimẽti. Scõa qr ꝑpr nimiã liqditatẽ multo tpe ꝓlõgabitur anteq̃z ad nam nutriti reducat. Tertia: qr ex tali liquidiori potu pot multuz euanescere: vt residuũ eius nutrimẽtũ paucũ conuertatur.

¶ Rursus Raz. 18. ptin. cap. de regie cõualescẽtiũ ꝑ cõualescẽtib⁹ nõ veris adduxit affo. Ipo. nõ pura corpa q̃to magis nutries tãto magis ledes. q̃uis hic affozism⁹ ẽt verificẽ de neutris decidẽtie in egritudines hũorales: 7 õ egris nũc egritudine hũorali: naz talia corpa repleta sunt malis hũoribus siue ꝑm habitudinez toti⁹ siue ꝑm ꝓticulare mẽbrũ ꝓp qõ q̃to magis nutriũtur magis ledũtur ꝓpter debilitatẽ virtutũ eor nõ potẽtẽ multũ de nutrimẽto ꝓuerte re: vñ multũ ei⁹ transit in supfluitatẽ. Et qr ẽt sunt corpora ipura illud modicũ qõ digerit tãgitur ab ipuro. vñ corrũpitur 7 fit ipurũ: 7 sic addit in eis ad ipuritatis q̃titatez 7 malitiã. Intellexit aũt Ipo. de cibis puris ꝓ quor virtutes nõ nutrit saltẽ nõbilr humor q̃litas: cibi aũt medicinales pñt eã corrigere. ¶ Dixit Ipo. in affo. Que in multo tpe extenuãtur corpa tarde. i. in multo tpe reuerti ꝓsueuerũt. que vo in modico modice. i. in puo tpe. Dixit. A. scõa q̃rti. opz vt redeat ille cuius extenuatio 7 macilentia fuit in diebus paucis ad pinguedinẽ. i. in dieb⁹ paucis: qñ virt⁹ ei⁹ fixa nõ remanẽs 7 potẽs supra ꝓuersionẽ nutrimẽti in nutritũ 7 fit cito restaurare depdita. Et subdit: fit cũ q̃rio ei⁹ q̃riuz illius. s. vt q̃ extenuata sunt in tpe multo in multis dieb⁹ ad pristinã disponẽ deducũtur. ¶ Dicũt quidã ꝓualescẽs non dz in aliquo errare in regie suo ne forte recidiuet. si. n. infrenitus fuerit festinãter recidiuabit. Opz aũt sp sibi cauere a causis qb⁹ ꝑm morbũ incurrit vitãdo ꝓ posse eas. Et si cõmode potuerit domũ in qua egrotauit exeat 7 aliã ad habitãdũ ꝓcuret: vt saltẽ camerã ꝑmutet in q̃ sit aer trãquillus purus 7 odorificat⁹. cãtibus dulcib⁹ 7 instr̃or musicaliuz melodijs intẽdat. amena respiciat ficut serenũ celũ gẽmaꝝ fulgorẽ 7 aurũ: virides plãtas aq̃ pure q̃ie decursuz scaturãs hoium placibiliũ 7 mulier ornatũ 7 alia hmõi in qb⁹ su⁹ aius delectet. corpus suũ mũdũ teneat pulchras vestes induat caput lauet: 7 extrema pedũ ei⁹ 7 tibiarũ crebra lotio caput 7 alia instra sensuũ: imo 7 totuz corpus alleuiat. ¶ Dixit Hal. in libello de ꝑnosticatione eor qui ex egritudine resumũtur in quib⁹ nulla cã est ꝑter nam neq̃z dispõ: sed gracilitas corporis solũ cum imbecilli virtute reductio ad id qõ sm nam renutricatio 7 roboratio est ex motione 7 cibis cõmoderatis fiens. ¶ Dixit Dama. in affozismis. Ab infirmitate insurgẽtibus cibaria sibi nociua petẽtibus non sunt neganda: sed ingeniãdum est: vt in qualitatez sibi vtilem cõmutentur: 7 est verum si cum magna instantia 7 appetitus magna debilitate petant ea.

¶ De regimine cõualescẽtiũ per potionẽ. Cap. iij.

REgimen cõualescentiũ ꝑ potionẽ quatuor iplet intẽtionib⁹. Prima alterat malã discrasiã si q̃ derelicta fuerit. Secũda mẽbra ꝓfortat ꝑncipalia 7 nobilia 7 ꝑcipue nutritiua: 7 iste due ꝓueniunt cõualescentibus veris 7 nõ veris. Tertia respicit materiã derelictam ipsam digerẽdo 7 eũando. Et quarta corrigit accũtia. Et iste due vltime ꝓueniũt solũ ꝓualescẽtibus nõ veris. Cõualescẽti nãq̃z vo bono vtẽti regimine nulla oꝑtet eũo mino ratiua 7 multo mín⁹ eradicatiua: qr in eo nullũ est peccatũ hũoris: potest tñ eis cõpeter eũatio lenitiua tñ: 7 maxime cũ christerijs lenitiuis: qr vtplm sunt stiptici vẽtris ꝑpter multã attractionẽ mẽbroꝝ: imo fluxibilitas ventris in eis est signũ debilitatis attractiue epatis 7 mẽbroꝝ: aut est in eo supfluitas: sicut ẽt dixit. A. est in eo quo multiplicat sudor similiter in cõualescente vero predicto nõ insurgũt accidẽtia que correctiõe artis egeãt. Si tñ conualescens vere malo regie vteretur vt ex eo in corpore eius malus genera ret humor: tunc eũone egeret illi⁹ humoris gñati: que tñ eũo in eo fieri dz cũ medicinis leuib⁹. ¶ Prima itaq̃z intẽtio implet cũ his que opponũtur discrasie derelicte: que vt plm est cala sequẽs ad febrẽ. quare ꝓueniũt ei frigida: que tñ nõ sint eleuata in gradu frigiditatis ne ꝓcutiant mẽbra eor tenuia 7 extinguãt exanguia: quib⁹ optime subuenit syrupus qui sic fit. ℞. seminis melonis citruli cucumeris 7 cucurbite mũdator rosar spodij seminis portulace florũ boraginis 7 buglosse 7 papaueris albi. aã. partes equales decoquant in aqua que syrupẽtur cũ zuccaro albo solido. Et si fuerit necesse addant flores viol. 7 nenufaris: 7 vtat eo assidue. ¶ Scõa vo intẽtio iplet cũ eis q̃ mẽbra ꝓfortãt hũtia stipticitatẽ aliq̃lẽ cala 7 frida sm necessitatẽ: ex q bus sunt diarodon abbatis. cõfectio de coralis. cõfectio de gẽmis. 7 ꝓfectio q̃ sic fit. ℞. margaritar ãbar iacintorum smeraldor granatar 7 alior lapidũ ꝑciosor coralor albor rosar ãbar cinamomi electi cardamomi. aã. ʒ. i. macis sirici crudi inciſi. nuciſmu. aã. ʒ. ſ. corticũ citri cõditorũ cũ zuccaro 7 inciſorũ. ʒ. iij. zuccari al. solidi lib. i. fiat confectio cũ aq̃ ros. q̃ si digestiua lesa sit in stõ exhibeat aromaticũ rosatũ descriptionis Gabrielis. Et si necesse fuerit fiat ab ex inunctiões vel emplastra digẽnẽ stõi corroborantia.

¶ Tertia vo intẽtio maxie requrit in cõualescẽtib⁹ nõ vehmõi. n. dix. A. fortitan indiget eũone. s. digone mãe ꝑmisse sm q̃ requrit humor ꝓcecãs derelictus aut postea ex malo regie gñatus cũ his q̃ dicã sunt in curis febriũ: 7 postea eũet mã digesta sm q̃ ipsa requrit: 7 sm q̃ dixit Hal. p̃ de creticis. ¶ Dixit Hal. ꝓualescẽtẽ. s. in quo supfluit humor malus speculari opz q̃ si supfluit sanguis ipsum minuas 7 educas q̃tũ est opus: 7 virt⁹ tolerat: qr surgẽs a morbo eget augmẽto sanguinis boni: si autez signa colẽ fuerint vel alteri⁹ hũoris corpus inde eũa subtili lassatiuo. i. debili. dixit tñ. A. ꝓueniẽtior eũo ei est flux⁹ ventris subtilis. i. debilis: ꝑcipue cũ videris egõnẽ colicã: aut decliuẽ ad colorẽ humoris q est ex hũorib⁹ ex quib⁹ fuit fe. 7 videris in appetitu defectũ. Et q̃q̃ dixit. A. mũdificatur ꝑ vrinã: ẽt mũdificant ꝓpea vene eor maxi⁹ q̃ plenitudo est ex parte gibbi epatis: 7 post ipm. q̃q̃z. n. faciunt diuretica cognita qõ facit vinũ. s. stile ꝑmixtũ cũ aq̃ sm ipsi⁹ potẽtiã. ¶ De flõmia aũt sciẽdũ ẽ. dixit. A. q⁹ pax indiget cõualescẽs extractione sanguinis. 7 fortasse indiget ea q̃ significãt illõ forma. i. hitudo corpis: 7 reliq̃ pticlaria 7 ligna sanguis. s. dñantis: 7 ꝑcipue cũ inuenis fe. occultã. i. sine poxiſmis 7 exacerbatiõib⁹: qr est feb. ꝓclusa: 7 inuenis vel vides pustulã vel vlcerationẽ in labio. s. sanguineã. 7 dixit. A. fortasse cogit te ad flobotomãdũ in formã. i. ꝓualescente non vexmalitia sanguis eius ꝓpillud qõ remãsit in ipo de cinerecitate hũor malor: q̃re neciũ est vt exhaz sanguis cũ est malus 7 augmẽtet in eo sanguis bon⁹: 7 melⁱ⁹ est ei vt hz facile fiat: 7 nõ faciat aliq̃d subito. ¶ Et in ꝓualescẽtib⁹ quidẽ vomit⁹ nõ laudat nisi abundauerit in ore stõi eor humor malus. christeria aũt dilecta sunt. dixit. G. q̃nto de regie sanitatis. 7 scribit a Rabi in iz⁹ pticula sic. Cuz q passus est morbũ cronicũ: 7 vsus est dicta neutror tpelõgo cũ te opz christerizare ipm ꝓp incarceratã egõnẽ sui noli christerizare forti christeri: ſz christerizа cuz oleo tñ. sup. 7 iterã hoc christere donec mollificet egõ. In alijs aũt casib⁹ si ꝓualescẽs christeri eguerit fiat lauatiuũ vel lenitiuũ ꝑcipue cum brodio pulli pingui vitellis ouoruz zucº rubeo vel melle 7 oleo 7 sale: vel sale 7 oleo violato. Et si videris addẽdũ in eo de cassiafi. 7 melle vel zucº viol. fiat. ¶ Pillule dcẽ glorioſe ꝓualescẽtib⁹ vtiles cũ fuerit opportunũ ipsor soluere ventrẽ cõfortãt. n. stõm 7 appetitũ excitãt 7 ventrẽ leuiter soluũt. ℞. kebulor 7 indor reubarbari cinamomi cardamomi gariofilor galãge. aã. ʒ. i. masticis. ʒ. ij. aloes epati. ʒ. iij. cõfice cũ succo mẽte in quo infusum fuerit agaricũ: 7

De correctione discrasie derelicte q̃ ẽ prima intentio.

De cõfortatiõe mẽbror ꝓncipaliuz q̃ est scõa intentio.

De eũone 7 digõne mãe derelicte que est tertia intẽtio.

Pillule glorioſe.

postea colato dant debilib⁹.ij.vel.iij.mane ⁊ sero indifferē ter. ¶ De quarta aūt intētiōe.dixit.A.scōa quarti.cū perseuerat appetitus ⁊ nō alterat corpus ad virtutē dñantē.i. nō restaurat:tunc instra virtutis appetitiue sunt sana:sed virtus digestiua ⁊ instrm eius sunt debilia:ergo melius est tūc:dixit ipse:vt deducant ꝓualescētes ex cauezis .i.volatilibus siluestrib⁹ ⁊ plus gradatiz ad edēdū.i.carnes edinas vel siles ⁊ nō reducant ad ꝓsuetudinez.s.in sanitate dū adhuc in venis est strictura.i.opilatio. ¶ Et dixit.A.scias q appetit⁹ ꝓualescētis qnqz minorat ꝓpter debilitatē.s. oris stōi aut ꝓpter humores in stō ⁊ associat eis scōm plm sincopis:⁊ qnqz minorat cā epatis ex paucitate attractionis. Et apparet hoc.s.in.colore faciei ⁊ corporis:⁊ in egōne tenui alba:⁊ qnqz minorat cā humorū in toto corpe ⁊ satietatis nauseatiue. Et qnqz ꝓpter debilitatē virtutis corpis: ⁊ calitatis inate eius aut in stō ꝓprie. Et dix.rege ergo eos ⁊ vnūquēqz eor cū eo qō sciuisti de regie ei⁹.s.in iz⁹ tertij cap de deiectiōe appetitus:⁊ hoc fac qzto facilius est pole. Dixit tn.hic scias q secaniabin de citonijs:⁊ estima q pōt esse simplex:⁊ pōt esse aromatica sm varietatē disponis in calido ⁊ frigido:⁊ est medicamē bonū ꝓualescētib⁹?:⁊ ꝓpter qñ eor appetitus est pstratus ꝓpter debilitatē in stomacis eorum.⁊ facit securitatez ab excoriatiōe intestinor. Et hoc dixit, ꝓpter syrupū acetosum:⁊ alia acetosa que lz excitēt appetitu nō assecurāt ab excoriatione intestinoruz. Dixit.A.fortasse syrupus acetosus faciet eis euenire excoriationē intestinor ꝓpter debilitatē ipsor:⁊ silr acetosa ⁊ ꝓprie in resurgētibus a febri,colicis:⁊ multū extenuatis. Et dictū qdē secaniabin ꝓuenit in cā cala. ¶ De ꝓuenientibus in cā frida.dixit.A.de ꝓfortātibus stōm que sunt calidiora eo.s.secaniabin sūt fic troc.rosati.s.⁊ minores ⁊ maiores sm diuersos gradus frigiditatis:⁊ que sunt similia eis. Alij aūt introducūt textū.A.sic.de ꝓfortātib⁹ stōm que sunt calidiora eo.s.secaniabin sūt troc.rosati.ꝑcipue maiores.sup.⁊ nō est exhibēdū ꝓualescentib⁹ ꝑcipue veris. Et reddēs cām dixit:q⁹ fortasse sunt cā recidiuatiōis ꝓpter calefactionē ipsor:sz in prima expōne inuenit lra negatiua dicēs:⁊ fortasse nō sunt cā recidiuationis eor. ¶ Heladia vtilis ꝓualescētib⁹ ⁊ lapsum hntib⁹ stōm sic fit. decoquant pulle gallinar vel pipiones in duab⁹ ptibus vini citonior nō acetosi:⁊ vna parte vini optimi vel vnacini ⁊ media pte aq̄ ros.donec dissoluāt ⁊ carnes ab ossibus separētur postea colet:⁊ pinguedo tota abijciat postea dimittat donec glutinētur.⁊ eodē mō pōt fieri mirtitū ⁊ sumachia ⁊ silia. Quidā vo ad glutionē addunt de dragagāto. ¶ Ranioli ad idē fiunt cū micis panis albi ⁊ vitellis ouor ⁊ testicul gallor cōtritis incorpatis adinuicē q decoquātur in brodio carnis vinū eor sit mediocris sbe colore roseuz sapore pōticuz aromaticū parūp adaq̄tū:in pua tn q̄titate sūptū.

¶ De recidiua in generali. Capitu.iiij.

Recidiua dr a recido vbo qō significat retro vel iter cado. vñ recidiua ē casus in id qō retro siue añ erat vel est iteratus casus:⁊ in medicina translatū est hoc nomē recidiua ad cōualescētē qui iter cadit in egritudinē siue q retro cadit in egritudinē pristinā. Dis aūt recidiua ꝑsupponit aliā egritudinē ꝑcessisse ⁊ recessisse. Cū.n. ꝓualescēs iter egrotat recidiuare dr. ¶ Est autez recidiua duplex.s.va ⁊ nō va. Et va est q fit de eadē māe spē de qua fiebat egritudo ia ꝑterita:que dr radix recidiue siue illa mā fuerit,simplex siue mixta mixtiōe ducēte ad vnā formā. vñ si mā prime egritudinis fuerit cola:mā recidiue ēt dz esse cola:siue ista cola sit nālis siue innālis:⁊ iō iportat ꝓsilem egritudinē prie sm denoiationē specificā redijsse: nō tn ita q recidiua cā sua radice siue cū ꝓncipali egritudine sit eadē egritudo numero ꝓprie loquendo de vnitate numerali. rō est.q⁹ vnitas numeralis ꝓprie sumpta in morbis exigit vnitatē māe:⁊ tps motus:q̄ duo nō repiunt in recidiua:⁊ sua radice:large tn sumēdo vnitatē in morbis numeralez: ad quā solū requirit vnitas māe:⁊ nō tpis:sic possz dici q recidiua:⁊ sua radix faciūt vnū numero:sicut silr dr febrez interpolatā pluriū poxīmor esse eādē nūero. ¶ Dixit ciliator q sumēdo morbū ꝓprie ꝓut esse eius ꝓstat in eo q est actu accidētalr ledere operationes:recidiua nō est eadē egritudo cū sua radice.nā radix iā recessit ⁊ cessauit a suo actu qete mediāte inter se ⁊ recidiuā:ēt si mā fuerit eadē:sz sumēdo morbū impropie ꝓut dicit rē suā nō in actu:sz in q̄da aptitudine siue aptitudine ⁊ dependentia in ipm actū p vlteriorē opationē:sic pōt aliq̄ modo ꝓcedi q radix ⁊ recidiua sit vna egritudo cū mā sit aliqn vna aut fere vna ⁊ ꝓpinq̄. Remāsit nāqz in mēbris q̄dā habilitatio:q quā quasi statim q est hītu fit actu. ꝓpter modicā distātiā inter principalē ⁊ recidiuā vr vna egritudo sic maxie a medicis poni posse. ¶ Mā tn q facit recidiuā duplex est. vna aggregata in corpe p viaz ꝓgestionis qua renouatur noua mā ex sola mala cōplone derelicta post primā egritudinis remotionē siue p⁹ crisiz pfectā. Alia ē mā mala derelicta in corpe post crisim:q⁹ fuit crisis diminuta cui fit additio de mā añcedēte ꝓpter malitiā sui ipsius materie derelicte quousqz superet vtutē:⁊ faciat egritudinē. Et ista mā deperse est faciēs recidiuā nisi eūek:ēt dato q ꝓualescēs debito regat regie aut nisi mā derelicta sit tā pue q̄titatis ⁊ tam remisse malitie q nā eā superet ⁊ resolueret. nā in istis duob⁹ casib⁹ nō facit ipsa mā depse recidiuā. imo nisi cōmittat error in regie vel alia extriseca cā supueniat:sicut ēt nec mā cōgesta ex sola cōplone relicta p se recidiuā efficit nisi cā extrinseca vel malū regimē accidat. Dicūt qdā q mā derelicta post crisiz q facit crisim sm plm est de mā añcedēte solū. Et raro est de mā añcedēte ⁊ ꝓiūcta tn.nā māe q relinquunt post crisim pōt esse māe hūorales stātes sub forma.cāe añcedētis:⁊ pōt esse māe incinerate: ⁊ pōt esse māe ex eis nixte.v.g.in illo q passus est feb.coli cā potuit remānsisse colica incinerata ex poxīmor:sz dōt qdā loca in qb⁹ relinquunt ipse māe pōt esse pla.s.loca in qbus prius erāt radices prie egritudinis ⁊ loca ad que nā expulit ipsaz mām sm tn plm reseruantur in venis.hū ergo dixit Jpo.in affo. Que relinquunt in morbis post crisim sbuer fic nē.i.recidiuā facere ꝓsueuerūt. Et rō est:q⁹ hūores post crisim in corpe reseruati dato q p tūc egritudinē nō faciāt stātes qeti:ad tps tn nō extēsum ꝓsueuerūt moueri:ad quo rn motū qnqz adiuuat inordinatū regimē vel alia cā extriseca:vñ mouētur vel mltiplicātur vl malignātur vel in corpe morātes a nā relinquūtur ⁊ regie ei⁹ nō putrescūt:⁊ sic in egritudine reincidere faciūt. Mā.n.derelicta post crisiz ad faciēdū recidiuā sp exigit vt augeat in q̄titate ⁊ q̄litate ⁊ malitia vel in vtraqz:rō est q:si cū illa q̄titate:⁊ malitia cū q derelicta est facit neutralitatē: q ad faciēdū egritudinē q nō recidiua:oz q vl ei⁹ augeat q̄titas vl q̄litas ⁊ malitia vel vtraqz Et vtplm est q vtraqz augeat.s.q̄titas ⁊ q̄litas mala. ¶ Et scias q q⁹ vt dictū est:recidiua ⁊ ei⁹ radix dcō mō vna ⁊ eadē sūt ergritudo. Jō q̄tuor tpa morbi distinguūtur eadē vtriqz silr. rō est.q⁹ vna est mā principal morbi ⁊ recidiue:⁊ penes vnā totā mām morbi tpa distinguntur. Et neqz imagineris q⁹ in ꝑn⁹ vna tota mā nūero necessario digerat occulte:⁊ postea in augmēto manifeste:⁊ in statu sit digesta pfecte:imo notū sit tibi q mā q in ꝑn⁹ erat cā añcedēs in augmēto pōt esse ꝓsupta. Sic ergo itaqz fit: vt idē sit p̄n^m silr ⁊ aug^m status:⁊ decto principalis egritudinis ⁊ recidiue. Vsi dixit.Gal.tertio de creticis. verūtn ꝑn^m ⁊ aug^m debēt itelligi esse tpe principal morbi ⁊ nō recidiue:sz recidiua va q fit pregnatione māe noue:⁊ nō ex mā derelicta euenit in decone vli toti⁹ morbi:ita q totum tps qetis que sequtur ad remotionē morbi principal:⁊ totū tps

Dē correctione accidētium q ē ḡrta intētio.

De causis minoratiōis appetitus in cōualescēte.

Q̄ malia que facit recidiuaz ē duplex.

Q̄ recidiua est duplex. s. va ⁊ nō vera.

Recidiua vera q fit p regenerationem materie noue vel in declinatione vel totius morbi.

recidiue est decō vlis toti⁹ morbi: ⁊ rō est q̄ ista recidiua aduenit postq̄ ꝑncipal' egritudo cepit declinare nulla re/manēte in corpe māe reliq̄a ꝑncipal' morbi: ⁊ q̄ ipsa recidiua est ps decōnis vlis toti⁹ morbi cōprehēdētis ꝑncipalē morbū ⁊ recidiuā: ꝫ recidiua vā q̄ accidit ꝓpter mām p̄incipalis morbi derelictā in corpe: aduenit in statu vū totius ipius morbi. rō est. q̄ illa decō nō est vera: postq̄ stāte bonitate regis ipōe est nō seq recidiuā: quapp nō pōt esse ps declarationis vlis toti⁹ morbi. Et cū nō possit esse etiaꝫ ps p̄incipij nec augmēti segl' ꝙ erit ps status vlis ipsi⁹ toti⁹ morbi neq̄ valet ꝓtra qō ad ħ afferē. s. ꝙ recidiua ista aduenīat postq̄ accītia ꝑncipal' morbi remissa fuerūt: g̃ non in statu sed in decōne: q̄ ꝫ illa accītia ꝑm actū remissa fuerint: nō tñ ꝑm aptitudinē ⁊ habilitatē que mediāte cū incipiet recidiua reincipiente accītia cū qua p̄i⁹ fuerāt in statu ꝑncipal' morbi vel fortasse magis vltimata: ⁊ istud sufficit ad hoc: vt sit tps status quo ad accītia: neq̄ ēt ges illorū accītiū que ꝑcessit recidiuā ꝓhibet esse statū cū vna ps status quo ad accītia sepe fit fortior altera. Et q̄ recidiua vā eueniēte ꝑ regīationē noue māe non redeūt accītia cū intēsiōe q̄ p̄ius fuerūt neq̄ cū intēsiori: iō ipsa dici dz esse in decōne: ista vero in statu. ¶ Dicūt dām fore inter recidiuā ⁊ egritudinē poxīmal' redeūtē: nā ois recidiua dī redīes: ꝫ nō ꝙuertit ois rediēs est recidiua: nā q̄n egritudo redit ine motore extrinseco qui sit alius a dispone a q̄ depēdēt poxīmi in eoꝝ gīationē q̄ dispō ꝑmanet: tūc egritudo dī redire poxīmal' absq̄ recidiuatione: ꝫ q̄n redit dispōe eadē exīte q̄ p̄i⁹ erat: indigēte tñ motore extrinseco ⁊ adiutorio ad hoc vt redeat dī recidiua: ⁊ ideo in recidiua nō fuatur ordo in reditu ei⁹ quē reditū hz egritudo poxīmal' ex suimet nā sicut tertiana q̄ de sui nā redit in tertiū: ꝫ recidiua aliq̄n redit post tertiū: aliq̄n post quartū: vel vlterius: eo ꝙ eget. vt dcm̄ est ad sui reditū adiutorio motoris extrīseci. ¶ Dixit Tho. ꝙ ꝑs est vna egritudo nūero febris interpolata q̄ sit recidiua ⁊ egritudo ꝑncipal: ⁊ qdā dñt ꝙ ceteris ꝑibus hō debēs hāe recidiuā hz minorē malitiā q̄ hīs interpolatā in die interpolatīcis. ⁊ hoc q̄ eget ad sui motū adiutorio extrinseco: interpolata vō nō. Et dicūt. dato ꝙ aliq̄n possit recidiua fieri sine adiutorio extrinseco adhuc hz minorē malitiā: q̄ nō hz tantā vt in ea moueat humor ꝑm illud tps in quo mouebat in ꝑncipali egritudine: sed interpolata sic. ¶ A quo aūt ꝑn⁹ sint cōputādi dies cretici in recidiua dicūt qdā ꝙ in recidiua q̄ fit nō ꝑ gīationē noue māe: sed ꝑ additionē ad mām derelictā cōputādū est a ꝑn⁹ ꝑncipal' egritudinis. sic etiā cōputauit. H. crisiꝫ i. 34. die factā anstio de quo ipse recitauit i cōmē. affo. poxīsmos cē. Etiā dato ꝙ in medio tēpore qō fuit tps q̄etis inter ꝑn cipalē egritudinē ⁊ recidiuā ꝑles dies cretici ineludantur: sicut fuit in anstio illo cui⁹ declinatio fuit in. 17ª. ⁊ stetit sic vsq̄ ad vigesimāseptimā postea recidiuauit: ꝫ de hoc amplius dicetur in tractatu de diebus creticis. ¶ Recidiua autē nō vera: ꝫ vt dcm̄ est ꝑsupponat ꝑncipalē morbū p̄cessisse ⁊ recessisse nō tñ ꝑsupponit ꝙsiles morbū reuersum fuisse vt recidiua vā facit: ⁊ ista qdē nō ꝙtingit ab intrinseco: ꝫ ab extrinseco ꝓpter errorē in regie. Jō pōt ꝙtingere in cōualescēte vō ꝓpter mām derelictā: imo etiā in eo q̄ est ꝓpter malā cōplōnē derelictā absq̄ mā: que recidiua a quibusdā ponit nō vā: ⁊ me rito q̄ mala cōplexio sine mā non inclinat ad morbū ꝙsiles ꝓmo ꝑm denoiationē specificam. Q. n. v. g. post fe. flāticaꝫ remanet in epate mala cōplexio cal'a alio nō ꝑsupposito nō ꝙsequtur plus recidiua flātica q̄ꝫ colerica. Pōt insup recidiua nō vera contingere post crisim ꝑncipal' morbi ꝓpter mām derelictā aliā ab ea que fecit morbū ꝑncipalē que nō est inductiua morbi ꝙsilis illi ꝑncipali: sed alteri⁹: sic tñ ꝙ ꝓpter morbū principalē ꝑceden/tē hec relicta mā est ꝑua facere recidiuā: sicut q̄n post tertianā segtur q̄rtana vel alia feb. vl' aliq̄ō apa. potest ēt recidiua nō vera fieri de eadē mā spē cū māe morbi ꝑncipal: ꝫ nō q̄ derelicta sit ista mā post ꝑncipalē morbū q̄ recidiua: ꝫ sit de mā ꝙsilī māe ꝑncipalis morbi: nō tñ dicēda est recidiua vera sicut illa q̄ segtur ad additionē māe post ꝑncipalē morbū derelicte: q̄ mā istius recidiue est ps māe ꝑncipal' morbi. vñ maiorē affinitatē hz cū ea q̄ mā istius recidiue nō vē. Et recidiua qdē nō vā nō est vna numero cum egritudine ꝑncipali: nec ēt est vna spē cū ea: q̄uis ꝓtingēs sit ꝙ sit vna spē cū ea: sed nō necessario requitur.

¶ De signis future recidiuationis. Lap'v.

SE signis future recidiuatiōis. Dixit Jpo. 3° affo. quoꝝ fe. si mo dicū lēteserit: neq̄ signū finiende egritudinis habuerit neq̄ fe. defect⁹ in die cretico fuerit iteratione egritudinis expectabis. Et. H. dixit. in cōmē. nō opz vt expectet redit⁹ egritudis q̄n appareat vnū duoꝝ signoꝝ q̄ dixim⁹: ꝫ q̄n sil' ambo appareāt: qō ē: q̄ q̄n egritudies q̄ gescūt absq̄ cā faciēte illud: ⁊ q̄ gescūt ꝑter ꝙ appareāt i eis significatiōes significātes i dieb⁹ crisiꝫ ⁊ aptitudine eaꝝ ē: vt redeāt: q̄uis sit crisis eaꝝ i aliquo dieꝝ crisis. ¶ Dix. Hal. q̄ūq̄ morbi sine crisi finiunt reditū bñt pe iorē q̄ fuerint: ⁊ si in radicib⁹ auriū fuerit apa: ⁊ nō itumescat morbi ꝑtēdit reditū semꝑ: ⁊ nō nūq̄ emissiones. s. māerū i disgregatiōib⁹. i. iūcturis futuras. dñt qdā sil' si euenerit apa i emūctoriis cordis vl' epatis: iōq̄ oz si morb⁹ finiē si ne aliq̄ eūonū: aut sine emissiōe vel apate nō ꝙsidere i hmōi termio vl' reditū si spare morbi: q̄re dixit Hal. i ei⁹ regie vtē dū ē cautela ⁊ diligētia forti. Si. n. feceris h: ⁊ morb⁹ sit debilis nequaq̄ redit: ꝫ pleni⁹ finiet. Si vō sit valid⁹ redibit qdē morb⁹: ꝫ si fortis: erit q̄ ab eo sanatio. Si āt regimē neglexeris: ⁊ nō ꝓut oz rexeris neq̄ q̄ cauēda sunt cauebis si morb⁹ fuerit debil' fortior reuertet: ⁊ si fortis fuerit difficilior erit: ⁊ cū magno patietis redibit ꝑiculo. ¶ Et vt nō plō gē ꝑmonē i adducēdo signa cuiuscūq̄ auctoꝝ ad. A. trāseo q̄ fuit bon⁹ collector eoꝝ. Dix. A. scōa ārti. Jn illo cui⁹ fe. nō qescit ꝑ crisiꝫ cōpletā: ⁊ i die suo. s. cretico timet recidiuatio. Et dix. si fuerit ꝑncipal' morbi decō: ⁊ qes sine crisi oio nō ē excusatio recidiuatiōis: ⁊ ꝓpie cū crisis ē cū eis q̄ sunt variole: ⁊ icteritia aut scabies ⁊ silēs egritudines cutis. Ad sūmū. n. cū cā q̄ fit i cute. i. cū ē cā ꝑmutatiōis māe ad cutē: q̄ ipa nō ē salua a ꝑiculo: ⁊ māe retinēt i cute: ⁊ ñ expellūt ad ex corp⁹ ꝓpie timet recidiuatio. ¶ Et dix. A. significat q̄ñq̄ ꝙ erit recidiuatio ex ōbilitate vtutis. s. regitiue toti⁹: ⁊ ex appetitu ⁊ nausea a malitia aie ⁊ paucitate digōnis ⁊ eoꝝ ruptiōe cibi i stō tēdētis ad acetositatē vel fumositatē ⁊ iflāmatiōe hypocūdrioꝝ ⁊ ptiū epatis ⁊ splēis: ⁊ ex coruptiōe sōni ⁊ lōgitudine vigiliaꝝ ⁊ vehemētia sitis ⁊ vehemētia i flatiōis i facie ꝓpie ē sig^m magne recidiuatiōis: ⁊ ꝓpie in palpebra supioꝝ ⁊ ꝓpie ei⁹ apa: ⁊ ipsi⁹ abbreuiatio. s. puenit ꝑ ipsi⁹ iflātionē: q̄ oia ꝑdcā accīa significāt malā mām i corpe remāsisse q̄ nisi corrigat ⁊ cūet erit cā recidiue. ¶ Et sil' dixit. A. timet recidiuatio cū resolutiōe faciei. i. cū pmutatiōe māe inflāmatiōis: ⁊ occultatiōe ei⁹ ⁊ reditu ad iteri⁹ corpis sicut sepe ꝙtingit ꝙ nūc: vt ō mane post somnū sit facies tumida: ⁊ nūc vt in vespis sit detumefacta ex ꝙuersione māe ad iteri⁹. ¶ Et dix de illis q̄ significāt eā ē: vt corp⁹ bñ recipiat cibū: ⁊ nō remoueat post ipz extenuatio corpis acquisita in ꝑncipali morbo. Et ē affoxism⁹ ypo. quarto affo. Et egritudine bñ reficiēti nihil addere corpus malū: ⁊ ꝓpie dixit. A. q̄ñ ista accītia mala. s. oia supradcā fiūt vehemētiora in hora paroxīsmoꝝ egritudinis q̄ ꝑcessit. ¶ Et dixit q̄ñq̄ significat recidiuatio ex pulsu q̄ñ remaneret i eo spissitudo ⁊ velocitas: significat. n. ꝙ remāsit in corde mala cōplexio calida. ¶ Et dix: ⁊ ex ꝑfūditate exturaꝝ cretica ꝙ ⁊ occultatione eaꝝ: q̄ñ q̄ñ delitescūt significat reditus māe ipsaꝝ ad iterius corpis ¶ Et dixit. A. q̄ñq̄ significat recidiuatio ex vrina q̄ñ remanet in ea tinctura plurime citrinitatis: aut

flauedis aũt rubedis aut est ex illis in quibus nõ depẽdet se dimẽ neq; residet. Et qñ vrina infirmi. ſ. tpe quo factus fuerit ꝓualescẽs nõ assimilat vrine ei⁹ nali. ¶ Et dixit. A. q̃dã tpa significatiora sunt recidiuationis q̃ q̃dã alia sicut autũ nus. In eo. n. magis cadit recidiuatio q̃ i alijs tpib⁹: z hoc pp multiplicationẽ hũoꝝ corruptoꝝ i eo. nõ sic aũt ẽ i alijs tpib⁹ anni. In vẽ aũt pp ꝓtẽperãtiã cõplonis sue vtus ẽ valde fortis. In estate aũt resoluunt hũores z paucificant. Et byeme vtus ẽ fortior q̃ i autũno: z acgrunt hũores i ipo. ¶ Et dix. A. gen⁹ egritudinũ itez adiuuat ad significãduz recidiuationẽ sicut febres apostemose cũ post relinquũt caliditatẽ z inflationẽ in vtib⁹ q̃ ẽ cã attractiõis mãez ad locũ z gñationis eaꝝ z ipsaꝝ malignationis: z sicut sunt epłia stõaci z dolores renũ z epaſ z splenis z cephala z emigranea z catarr⁹: z q̃ ex ipso gñãt õ asmate. al's. õ opthalmia: z alijs. z egritudines hanelit⁹. oẽs. n. p̃dcẽ egritudie sunt apte recidiuare. Et gñatr oẽs egritudines fortes cuiuscũq; mẽbri: q; ipzimũt malitiã i mẽbro cui⁹ sũt q̃ ẽ cã recidiuationis. ¶ De iudicijs recidiuatiõis. dixit. H. in cõmẽ. affo. q̃ relinquũt i morbis post. zc. q; vã recidiua fortior z velocior ẽ sua radice: z sic potior. dixit. A. deterior recidiuatio ẽ q̃ ẽ velocior. ſ. z citior ad veniẽdũ post ꝓncipalẽ egritudinẽ q̃ inuenit corp⁹ cuz vtute debiliore. z associant ei' ꝓculdubio cũ ẽ forma ei⁹ forma hec signa ꝓditionis: q; significat magna malitia i mã p quã tã cito icurrit putrefactionem. ¶ Dixit ꝓciliator. q; q̃dã recidiua ẽ deterior sua radice: vt q̃ fit sine cã manifesta a cã. ſ. itrinseca vel occulta. hec. n. ſm plz potior ẽ. Et ẽ alia recidiua p̃dicte opposita euenies ꝓsertiz a cã extrinseca manifesta. z q̃ tardi⁹ euenit: z cũ iã ꝓstãs fuerit vtus z maxie si aliq̃ eũo p̃cesserit. talis. n. recidiua poterit eẽ nõ deterior sua radice sicut vt⁹ sepe recidiuas min⁹ ꝓncipali ifecturas. Et dix Lóciliator. recidiue deterioratio z pnicies ꝓcipue ẽ manifesta z appens i pleureticis z peripleumonicis z palyticis. ¶ Et dix. A. vt veniat recidiuatio erroꝛe regis salui⁹ ẽ q̃z vt eueniat p se cũ rectificatiõe regis. ¶ Et dixit. A. de erroꝛe q cõmittit in regine ꝓualescẽtiuz ẽ dare i potu. sup. vel i cibis vl' i medicis calefaciẽtia: sic̃ mel z ꝓfectiões de melle z silles: q; iflãmãt z fiũt cã malignationis mãe: z aggregatiõis ipsi⁹. sup. z de erroꝛe ẽ dare eis pp bonitatẽ appetit⁹ medicinas q̃ sunt sicut geleniabin mellinũ z troc. rosaꝝ. z silia stiptica q̃ faciũt appetitũ: q; impingũt z ꝓstringũt mãz q̃ eget exalatiõe. Quidã tñ dñt q; pzi⁹ erroꝛ nocet tpe principalis egritudis incuniãdo mãs intus: tpe aũt ꝓualescẽtie nihil aut paꝝ nocet. Et dixit. A. reliquie. ſ. mãe q̃ remanẽt in corpe post crisim attrahunt recidiuationẽ cito nisi succurrat. Et dixit iteruz. recidiuatio in malitia est vehementior q̃z radix: qñ malitia dispositionis recidiue est vehemens: z stans cum natura est debilis.

Side tpa aptiora p recidiuatiõe z cãs ipsius.

¶ Explicit tractatus de febꝛi. z de conualescẽtibus z de recidiuatione.

Tractatũ tertiuz huius sermonis secũdi qui est de crisi cuz auxilio dei bñdi cti incipiã qui continet capitula. 14.

Quatuor requiruntur in crisi. ſ. i firm⁹ morb⁹ accña medicus.

¶ De noie crisis. Lap̃. j.

Reci dicũt crisim: qõ latini iudiciũ vocãt. Et ꝓpzie importat crisis iudiciũ eius q iudicat ad mortẽ: postea tñ trãsumptũ est ad sciẽtiã medicine sup his q infirmant: de qbus iudicat an liberaturi sint an nõ. Et n. erito trãsumptũ est: naz sicut in iudicio litiũ ciuiliuz z criminaliũ q̃ttuor inueniunt psone. ſ. actor. re⁹: testis: z iudex sic ẽt in crisi siue iudicio medicinali infirmantiuz q̃ttuor ocurrũt. ſ. natura infirmi que est sicut actor: z morbus q ẽ sicut re⁹: z accidẽtia siue signa que sunt sicut testis: Et medicus q est velut iudex q iudicat sup egrotũ ſm illa signa. Et sicut ille qui iudicãdus est criminali perturbat: z perturbat qui attinet ei. Ita in iudicio medicinali perturbat infirmus z attinẽs ei. Et qui ex eis sunt idiote non medici veri videntes q; timoroſa signa tpe crisis appent terrent z apparet eis q; infirm⁹ ille in illa hora fit vir ꝓstitutus ante iudicẽ iudicatuꝝ sup eo iudicio sanguis: z sic quidã idiota quidẽ exclamauit q; tunc de vita iudicat infirmantis. Bñ ergo. dixit. A. scõa quarti crisis intẽtio. i. intellectus siue expõ huius nois crisis: sic dicte in greco est latine separatio in loquutionibus. i. in litibus seu cõtrouersijs siue criminalibus q̃nibus ciuilibus: in quibus dat iudiciũ a iudice corã quo liz versat cũ altero litigãtiuz, sic. n. in crisi fert iudiciũ a medico aut p parte nãe z ad saluté: aut p parte morbi z ad pditionẽ. hz. n. dixit. A. signa q; bus puenit ad id q̃ sit ex ea. Qñ aũt latũ est iudiciũ cessat tunc alteratio z lis: z vnusquisq; litigãtium sua tendit via.

¶ Et notãt quidaz q; crisis põt in vtroq; iudicio. ſ. ciuili z medicinali importare pugnã actoris z rei: vt sor. z platõis: siue mãe z morbi: sic tñ q; post pugnã imediate ferat iudicium de victoria alterius sup alterꝝ: z põt ipoꝛtare id q̃ iudicatũ ẽ. ſ. victoriã alterius pugnãtiũ q̃ sciri põt p separatio nẽ vnius ab altero. Sunt aũt nã z morbus sicut duo pugiles inuicez preliantes. Et ideo. A. vbi supra dixit. q; declinatio. al's. declo huius rei est q; egritudo est sicut inimicus exterior ciuitati: z nã est sicut dñs ꝓseruans eã. Inter quos ambos iam ocurrunt rixe leues de quibus non curatur: z iam fit inter vtroſq; vehemens pugna: quare accidunt tũc ex signis vehemẽtie pugne dispões z cãe: sicut impulsio fortis: z sicut rugitus z clamor: z sicut cursus sanguis: deinde fit separatio in tpe non sensate q̃titatis: z quasi in momento vno: aut vt vincat dñs exterior ez aut vincat inimicus exterior regem. ¶ Et nomen quidem crisis reperit sumptum ab auctoribus medicine aliqñ multuz large z impzopzie p quacunq; separatione cuiuscunq; morbi a nã siue fit ista separatio paulatim siue subita. z sic sumptum potest competere omni morbo: z simplici z composito z in quacũq; fiat nã. Et isto modo aliqñ abusiue reperietur dictum in ethica fe. crisim fieri. i. dissolui ethicam a patiente corpore. Et aliquando reperitur sumptum minus large z minus impzopzie: z sic sumptum competit solum morbis mãlibus: tam cronicis q̃z acutis qui per materie eũonem siue sensibilem siue insensibilem terminantur: z siue subito siue paulatine iudicentnr. sunt enim dixit Auer. 4° col. egritudines quedam que habent dissolutionem humoris sine eũone manifesta: z quedam sunt que habent eũonem manifestam. Et Aui. vbi supra dixit: omnis egritudo que remouetur: aut remouetur ſm semitam crisis. i. manifeste eũonis: aut ſm semitam resolutionis: ita q; resoluatur materia paulatim: donec consumatur gradatim. Et hoc quidem plurimuz fit in egritudinibus cronicis z materijs frigidis quas signa timoroſa: z motus praui non antecedunt. Et aliquando reperitur sumptum pzopzie siue stricte: z sic sumptum competit egritudinibus materialibus: quaruz crisis appzopziatur motui lũe: siue sint acute siue sint cronice: acute siue sint tales absolute que terminantur in. 14. diebus: siue sint acute conuerse que iudicantur post. 14. diem vsq; ad 4^om^. Cronice sicut sunt ille que iudicantur a. 48. die vsq; ad. 120^m^. qui constituunt quatuor menses a principio ipsaruz: oum modo dicte egritudines sint ex eis que terminãtur per euacuationem manifestam. Item aliquando reperitur sumptum nomen crisis pzopzijssime z strictissime: z sic sumptum solum adaptatur egritudinibus q̃ p velocẽ motuz: z subitã eũonez terminant pfecte vel impfecte. z hec sunt q̃z materia ẽ calida z subtilis fluida mobilis z agitabilis red-

Nomen crisis sumptum potest quatuor modis.

dens eas magnas ⁊ fortes ⁊ periculosas tamen breues ad statum properantes: quales sunt acute absolute. Et secundum aliquos etiam que terminantur in primo periodo: ⁊ secundum alios etiam que terminantur in secundo periodo cuius finis est .4. dies. talis enim crisis est que ꝓprie consideratur ab auctoribus cum absolute de crisi loquuntur: ⁊ attenditur ab eis proprie in febri. malibus cõtinuis de mã dicta: ⁊ similiter in operationibus de dicta mã: que sunt. ſ. velocis motus: vt carabito squinantia pleuresi: ⁊ similibus: maxime cum ad exituram tendunt. Et secundum quosdam potest attendi in interpolatis de dicta mã propter causam antecendentem. quarũ mã antecedẽs intra venas reperitur. ¶ Dixit Gal. secundo de crisi: ⁊ scribitur a Rabi. in. xi^{a} particula suoꝝ affo. sic. Cessatio egritudinis furiose fit cum labore: ⁊ hic labor est proprie quẽ nominamus crisim: ⁊ non est ꝓprie nisi feb. que gñatur ex chimis acutis: deinde post hanc est fe. que generatur ex apatib^{9} acutis velocis motus vel apatibus que sunt in membris de quibus dubitatur. Et dixit tertio de crisi: vt a Rabi ibidem scribitur. cum egritudo est magna ⁊ fortis eius cessatio est cum crisi: sed quando est parua ⁊ debilis: eius cessatio ẽ sine crisi: Et Au. vbi. ſ. dixit. ꝙ maior pars crisium reperitur in egritudibus acutis que finiuntur tpe breui. ¶ Ex dictis patet ꝙ crisis vt supra sumpta nõ cõpetit morbis malitie complionis pure neq; morbis vt apatibus: ⁊ hoc nisi cum dictis morbis coniungatur mã expellenda in crisi. Si enim cum eis talis mã coniuncta reperiatur debet in eis considerari crisis. sicut. ver. g. de morbis vnitatis in fractura cranei ꝓsiderantur dies indicatiui crerici: v. g. in morbis cõpositionalibus: ⁊ in opilionibus. Et nisi apata sint de eis que dicta sunt supra: ⁊ qdã dicunt ꝙ crisis potest cõsiderari in lumbricis ⁊ vermibus: dum sunt sic stimulantes virtutẽ vt cretice expellãtur. Et dicunt alij ꝙ ét in accũtibus feb. malibus potest consideri crisis.

¶ De diffinitione crisis. Capitu. ij.

RStautem crisis. dixit. H. 2°. affo. in cõmẽ. affo. Quibuscũq; crisis fit. ⁊c. vehemẽs ⁊ velox motus nãe ꝑ morbũ ꝙ quẽ ifirmus mouet ad salutẽ vel ad mortẽ. Et 2° de crisi. dixit. ꝙ crisis ẽ furiosa consumptio egritudis. i. subite facta i qua aduenit magnus labor ⁊ anxietas infirmo. Et itẽ ꝙ dixit. solutiones crisiũ que fiunt cũ certamine magno ⁊ acuto reptabili maxie nominant crises. Est. n. acuta. i. velox morbi reptatio ad salutem vel ad mortẽ. vñ Hal. theorice. 19° dixit: ingt. H. crisis est mutatio velox que i infirmo cũ accidentiũ fit difficultate. Et Cõstãtinus dixit. ꝙ crisis ꝑm. H. nihil aliud est q̃ mutatio velox supueniens morbo ꝓp duritiẽ accidentiũ ⁊ infirmi roborã mẽtũ ducens ad mortẽ vel ad vitã. Et. A. dixit. 2^{a} q̃rti. crisis est alteratio que fit subito: aut ad latus sanitatis aut ad latus mortis. ¶ Pro declaratiõe aũt diffinitiõis ꝓdicte data ea Ga. de crisi oꝝ sciri ꝙ crisis hꝫ tres ptes. ꝑmã i qua nã mãm morbi separat: ⁊ cõmouet diuidẽdo nociuũ a iuuanti: ⁊ determinãdo nociuũ vsus loca expulsionis eius ad extra corpus vl deriuãdo ipm vsus aliqd vl aliq mẽbrorũ corporis viliũ. Scõam vo ptẽ i q̃ eũat: ⁊ eẽ corpus expellit ipm nociuũ qõ iã sepatũ est ⁊ directũ vsq; ad loca expulsionis: vel in qua nociuũ sepatũ ab aliq vel aliqbus mẽbris vilibus situat ad que directũ fuit. Tertiã vo ptẽ hꝫ que est subita aduenies alteratio ad salutẽ vel ad mortẽ: qñ ergo. H. ꝑmo de crisi dixit. duo ꝓsideramus i crisi. ſ. cõmotionẽ ptẽdẽtẽ alterationẽ: ⁊ ipsam alterationẽ sub cõmotione cõprehendit ét nociuã euacuationẽ vel ipsius subtractionẽ i mẽbro ignobili: nã ista duo. ſ. nociui cõmotio ⁊ eius sepatio ⁊ ipsius eũatio vel i loco vili situatio ꝓcedunt alteratiõẽ q̃ fit subito ad salutẽ vl ad mortẽ. ¶ Dixit Ra. 19°. ꝓti. mutatio seu cõmotio est qñ hũor gñans morbũ mutat de vno loco ad aliũ q̃ si nõ egredit ex corpe trãsit in apa vl pustulas. ¶ Et cũ Aui. dixit. crisis est alteratio ⁊c. sub alteratione cõprehẽdit nociue mãe cõmotionẽ: ⁊ eius euacuationẽ siue deriuationẽ ad alia. ¶ Et cũ auctores dixerunt: ꝙ crisis est motus intellexerũt ꝙ sit motus cõpositus ex motu locali ⁊ motu alterationis. locali qdẽ nõ morbi: sed mãe eius. nõ. n. morbo cõpetit moueri localiter: sed solum mãe eius. cũ ꝙ dicũt ꝙ est motus morbi morbũ ꝑ eius mã sum pserunt. Et ꝓtinet iste motus localis totũ tps in quo nã cõplet duas dictas crisis ptes. ſ. nociui ꝓmotionẽ ⁊ separationẽ ⁊ eũationẽ eius seu ipsius in loco ignobili situationem. Motu vero alterationis nõ qdẽ ꝓprie morbi. sed corporis patientis morbũ: ipsum. n. est qõ alteraf bñ vel male. Cum aũt dicit ꝙ est motus morbi: ipropria loquutio est. licet ei adaptari possit motus alterationis: ⁊ ꝓtinet iste motus totũ tps: in quo post motũ localẽ supradictũ ꝑcedentẽ terminat corpus ad salutẽ vel ad mortẽ. Motus aũt compositus ex ambobus ipsis motibus ꝓtinet totũ tps qõ est a cõmotione mordicatiui a ꝓncipio vsq; ad finẽ alterationis de corpe patiẽte subito fcẽ. ¶ Et scias ꝙ qñ auctores dixerũt ꝙ crisis est motus velox vel subitus nõ intellexerũt ꝙ iste motus fiat in momẽto: aut i tpe fere iperceptibili: imo tps crisis est satis notabile ꝑ q̃cũq; suarũ partiũ suniat crisis. dꝫ tñ velox dicũt qdã in ꝓparatione ad motus tardos ꝑm quos multe egritudines mouenf ⁊ iudicanf. Uel vt dñt alij dꝫ velox in cõparatiõe ad digõnẽ mãe que fit in tpe longiori. qũocũq; tñ fit. ois eius pars fit: ⁊ ꝓpletur satis cito: vt ꝙ hoc dicaf subito fieri. qñ in crisi pugna frequẽs ⁊ velox fit nãe ꝑ morbũ ⁊ eꝫ: quare diu durare nõ põt pugna. Uñ satis cito finif ⁊ cõplef: cito fit crisis: ⁊ ois pars eius: ꝓprius tñ dicũt attẽdif velocitas crisis penes motũ alterationis i quo fit separatio morbi a nã ⁊ cessat pugna eorũ. Et huic motui alterationis ꝓprie attribuif nomẽ crisis eo ꝙ est terminus eius ad quẽ a quo res denominationẽ sumit. Cũ ergo. H. ꝑmo de crisi. dixit dignius esse crisim dici de cõmotione: intelligẽs ꝙ cõmotione totũ motũ localẽ: cõsiderationẽ habuit ad cãm alterationis sequuture que ẽ cõmotio ꝓdicta. De motibus aũt crisis localibus ipsa dignius dꝫ de eũatione siue nocitiui i loco vili situatione: qz ipsa est magis cã alteratiõi ⁊ imediatior ei q̃z sit cõmotio. ¶ Et rursus qñ dixerunt auctores ꝙ fit motus ad salutẽ vel ad mortẽ nõ itellexerũt qz imediate fit ad neutralitatẽ. Et si qdẽ dꝫ esse ad salutẽ adneutralitatẽ qualescentie. Si vero ad mortẽ ad neutralitatẽ decidentie. Hoc tñ intelligẽdũ est vt plim: qz aliqñ infirmus deducit imediate ad mortẽ: vt apparebit in his q moriunf in ipsa crisi. ¶ Et qz in dictis Gal. maxie aliquãdo videnf apparere dissonantie. Pro cõciliatione eorũ scire debes ꝙ Gal. aliqñ accepit nomẽ crisis ꝑ pugna tñ siue ꝑ motu locali tñ. Et vt sic crisis dꝫ iudiciũ. i. illd quo iudiciũ ferf vl feret. Et vt sic sumitur a Gal. ꝑmo. de crisi. ca° vlti. ⁊ ꝓio de creticis ca°. 9°. Et aliquãdo sumif ꝑ motu alterationis tñ: ⁊ sic etiã crisis est iudiciũ. i. est illud qõ iudicatur. ſ. victoria alterius pugilũ. Et aliqñ sumif ꝑ vtroq; motu simul: ⁊ tũc ét ẽ iudiciũ. ſ. quo ⁊ qd ⁊ sic sumif solũ ꝑ motu euationis ꝓius: qz euacuatio est iudiciũ quoꝝ: qz ꝑ euacuationẽ põt fieri iudicium de alteratione ad salutẽ vel mortẽ. Et est iudiciũ qõ: qz de ea potest ferri iudiciũ per cõmotionem precedentem: ⁊ per accidentia in commotione surgentia. Et scias ꝙ Gal. primo de crisi ⁊ primo de creticis loquens de crisi absolute sumpsit eaꝫ pro pugna siue motu locali: sed 3° de crisi sumpsit eam pro euacuatione ⁊ alteratione que ad euacuationem sequitur simul. Quidam autem dixerunt crisim imꝓpriissime sumi posse pro fine eius. qui est sedatio accidentium. sed vt sic non esset motus. imo quies.

¶ De speciebus crisis. Cap. iij.

Motus crisis est ꝙ positus ex motu locali ⁊ alteratione.

Quo itelligitur crisim eẽ motũ velocez ⁊ subitum.

Quo itelligitur crisim eẽ motũ ad mortẽ: aut ad salutem.

Conciliatio dictoꝝ Galen.

Auicenna in decĩe ne quã fecit de crisi i exẽplo ꝓsequẽdo cũ eo inuit q̃sdã diuisiones crisis. ¶ Et dixit. sicut dñs ciuitatis cũ vicit supueniẽtẽ inimicũ expellit ipsum: aut ita vt expellat ipsum expulsiõe totali: ita vt quiescat ciuitas ab eo: ⁊ vicini. ꝯs. viri eius ⁊ reliq fines coniuncti cũ ea. aut expellit ipm non expulsione vlĩ. imo fugat eũ a ciuitate: sed nõ põt fugare eũ a finibus alijs cõtinuatis cũ ciuitate. Sil' virtus que venit cũ crisi bona aut expellit mãm colledẽtem a fundameto corpis qõ ẽ cor ⁊ pcipalia mẽbra ⁊ a finibus ei⁹ que sunt extremitates: aut expellit eã a fundameto: ꝛ non põt expellere eam ab extremitatibus. imo puenit ad eas ⁊ nomi nat hec expulsio crisis pmutationis: ⁊ in hoc innuit duas spẽs crisis. Quar vna est q̃ crisis alia est p eũationẽ mãe ledentis ad extra corpus: ⁊ alia est p deriuationẽ mãe ad extra ⁊ loca vilia. Et 2ª spẽs quã innuit est q̃ tam crisis euacuationis mãe q̃ deriuatiõis eius alia ẽ cõpleta: ⁊ alia est diminuta. De pria specie. dixit Rasis in i9°. 9ti. Inquit Gal. mutatio magna ducẽs ad saluté aut est p euacuatiõez manifestã mãe facientis egritudiné aut est pp apã magnũ .i. p deriuationẽ illius mãe ad aliq̃ mẽbrũ qõ efficit in eo exiturã. sup. vel bothor ⁊ pustulas ⁊ similes egritudines: Morbus autẽ q̃ declinat absq; his duobus: de nã eius ẽ: vt redeat deterior q̃ prius eẽt nisi sint ex morbis cronicis aliq̃ q̃ insensibiliter resoluunt pfecte nec redeunt. ¶ Et crisis qdẽ tã pfecta q̃ diminuta aut est. dixit Aui. laudabilis aut mala. Et cõpleta qdẽ laudabilis fit celeriter ad salutẽ: sed cõpleta mala fit celeriter ad mortẽ. Et similiter diminuta laudabilis paulati ⁊ gradati ad saluté ⁊ diminuta mala fit paulati ad mortẽ. Cõpletã aũt crisim siue laudabilẽ siue malã Aui. ꝓprie vocauit crisim. Gal. ãt 3° de crisi solũ cõpletã ⁊ laudabilem noiauit crisim absolute. Alie aũt spẽs crisis nõ noiant absolute crises sed cũ determinatione. vt ea que est mala ad mortẽ vocat' oio mala: ⁊ ea que est paulati ad salutẽ vocat' crisis. ¶ Et Gal. qdẽ 3°. de crisi diuisit crisim in simplicẽ ⁊ ꝯpositaz. Et simplicis q̃ttuor sunt spẽs .s. cõpleta celeris ad salutẽ: ⁊ cõpleta celeris ad mortẽ ⁊ diminuta paulati ad salutẽ: ⁊ diminuta paulati ad mortem. Cõpositã aũt crisim Gal. diuisit i duas: quar vna ẽ in q̃ fit magna alteratio ad saluté in ꝑmis. deide paulatine cõplet̃ donec sanet eger. ⁊ 2ª est in q̃ fit magna alteratio in ꝑmis ad mortẽ deinde paulatine interficit. ¶ Dixit Rasis 19°. cõti. dico q̃ morbus aut dissoluit subito aut paulatine aut cũ dissolõne cõposita ex vtraq; .s. subita ⁊ paulatine. dissol'o. n. morbi cõposita ẽ q̃n morbus dissoluit cũ crisi diminuta ꝛ postea ꝛplet cũ dissolutiõe ad bonũ vl' ad malũ. ¶ Et Hal. io°. theo. de eis dixit. est inmutatio q̃ semel i melioré fit bitudinẽ prauã qua deiceps virtus egri paulati minuat donec ad iteritũ pferat. ¶ Et Aũ. 3°. col. dixit. crisis salubris sunt due spẽs vna est que dat subito pfuã eũonẽ pfectã sanitatẽ ⁊ alia est que relinqt egritudis reliquas que paulatine dissoluunt ⁊ liberant: ⁊ sic in tpe lõgioꝛi salutẽ pstat. Et subdit. Istud idẽ ẽ de crisi mala. ¶ Et dixit iterũ Rasis. 19. 9tinẽ. G. dixit in li. de crisi. mutatio morbi diuiditur in sex ptes. Aut. n. subito ad salutẽ vel ad mortẽ subito. aut paulati ad salutẽ ⁊ paulati ad mortẽ. Aut adunant' he due mutationes ad salutẽ vel ad mortẽ. Et subdit. mutationẽ paulatinã ad salutẽ q̃n morbus paulati paulati minuit' ⁊ eo°. q̃n ducit ad mortẽ a nã parũ: qr virtus paulatine paulatine diminuit' vsq; quo declinet. s. virtus totalr. Et itẽdo q̃ adunant' hec duo ad salutẽ q̃n mutat' morbus subito ad melius: ⁊ eius residuũ paulatine resoluit' vsq; q̃ declinet. Et cũ adunant' ⁊ pducũt ad interitũ est p subitam mutationẽ morbi ad deterius deide debilitat vtutẽ paulati vsq; q̃ interficiat. ¶ Dicũt p dictas duas spẽs crisis cõpositas dedit. G. itelligere alias duas spẽs cõpositas. s. oppositas ꝑdictis. s. eã que fit in primis paulatine ad salutẽ. deide fit subita mutatio que cõplete sanat. Et eam que in ꝑmis fit paulatine ad malũ: deide subito ad mortẽ ducit. Et quãuis qdã has duas mutationes negẽt: nõ tñ est incõueniens eas ponere. Nã nãq; aliq̃n sicut põt paulatine partẽ mãe morbi eũare ita postea aliq̃n exonerata ⁊ roborata dz posse fil' ⁊ semel totũ mãe residuũ eũare. ⁊ fil' sicut aliq̃n paulatine succũbit ita postea debilitata ⁊ aggrauata dz posse subito deficere ⁊ mori. Et sic i summa eẽnt oẽs mutatiões cretice octo. Rasis vo. 19°. 9ti. posuit sex mutationes ꝑdictas tactas a Gal. ⁊ postea subdit dico q̃ sex spẽbus determinatiõis morbi supius dictis possunt addi alie q̃ttuor. Quar vna est mutatio ad bonũ subito incõplete ⁊ postea mutat' subito ad malũ. Et alia est mutatio ad malũ subito incõplete: ⁊ postea mutat' subito ad bonũ. Et 3ª est mutatio ad bonũ subito icõplete: ⁊ postea mutat' ad bonũ paulati paulati. Et 4ª est mutatio ad bonũ subito icõplete: ⁊ postea mutat' ad malũ paulati paulati. Pretermisse tñ fuerũt ꝑdicte mutatiões a Gal. q̃ alique earũ vident' aliqbus ipotes: ⁊ aliq̃ vident' satis remote ab earũ eẽ. Et itentionis Gal. fuit ponere solũ q̃ necessariũ ẽ i arte ⁊ nõ adeq̃re diuisiões. Diuidit' aũt crisis ꝑm res p q̃s fit crisis: ⁊ q̃ sunt aut crisis eũonis mãe aut deriuatiõis seu p mutationis ipsius. ¶ Dixit Ras. 19. 9ti. Res p q̃s fit crisis. s. eũonis sunt hec. Uomitus egestio. i. flux⁹ vẽtris flux⁹ sanguis nariũ ⁊ ipar mucillaginitas sputũ lachrymę sanies auriũ: ⁊ vrina ⁊ sudor ⁊ flux⁹ emorroydar ⁊ mẽstruor: verũtñ võit⁹ flux⁹ vẽtris fluxus sanguis nariũ emorroydar mẽstruor: vrina ⁊ sudor si res p q̃s fit crisis cõis toti corpi. mucilagitas võ nariũ lachrie sanies auriũ ⁊ sputũ si res p q̃s fit crisis spãl' appropata magis alicui mẽbro. ¶ Dixit Auer. 4°col. Spes eũonũ q̃ in crisi fiũt ꝑm Gal. sũt ꝑm istũ modũ. s. p fluxũ vẽtris p vomitũ sudorẽ vrinã fluxũ sanguis nariũ ⁊ fluxũ emorroydar ⁊ i mulierib⁹ pmẽstrua. Et dixit Rabi i. xj. ptic⁹ possibile ẽ q̃ aborsus sit crisis in pgnãtib⁹: ⁊ ꝓprie i eis q̃ siũt octo mẽsiũ i quo mẽse nõ cõmode pot viuere fet⁹. ¶ De eũone tñ p vinã. dixit Joẽniti⁹ nõ fit crisis cõpleta cũ multa vrina nisi sit in ea multa residẽtia. Et dixit Rasis. 19. 9ti. vrina ⁊ sudor si nõ sunt multe q̃ttitatis nõ debẽt dici de nũero crisis. Flux⁹ ẽt emorroydar ⁊ mẽstruor p tẽ crisis cõis siue vniuersal: vt q̃n p ipm terminat' egritudo cõis toti vt se. ⁊ pt ẽe spãlis siue particularis: vt q̃n per ipsum terminant' egritudines ani aut mẽbricis. Et dixit Auer. particularis crisis est multiplex sicut q̃ p lachrymas aut p lipitudiné: ⁊ sicut q̃ pauriũ sudores vl' nariũ mucos vl' sputũ. ¶ Res ãt p q̃s fit crisis pmutatiõis mãe. dixit Ras. vbi. ẽ. sunt exitura apa glãduloſum dolor cruriũ genuũ ⁊ lũbor apa i aliq⁹ mẽbris. Icteritia coloris mutatio dolor i aliq⁹ mẽbris absq; apate. Et dixit. Accit q̃nq; i dolore mẽbricis dolor cruriũ aut aliq̃ exitura apparẽs a. 4o. die vsq; ad. x. mẽses. Jngt. n. Jpo. dolor mẽbricis declinat p dolorẽ cruriũ i octo aut decẽ mẽsib⁹. Et dixit Ras. accidit crisis cũ variolis. sup. vel morbillis ⁊ putrefactiõe i aliquo mẽbro. Et dixit: q̃nq; fit crisis i interiorib⁹ p exituras i eis q̃ vocant' oubeleth. ⁊ ẽ cũ supfluitates expellũt ad mẽricẽ vel itestina vel alia filia mẽbra. Et q̃nq; fit p exituras i exteriorib⁹. Et hay q̃dã eueniũt ad calitatẽ ⁊ fi ducunt' ad putredinẽ ⁊ appellãt' modi neruor: ⁊ q̃dã ducunt' ad putredinẽ vt ad carbũculi: ⁊ q̃nq; expellit' mã ad cutẽ ⁊ fac' vlcera saniosa bothor scabiẽ ⁊ puritũ escaras ⁊ filia. ⁊ q̃nq; fit crisis per elefantiaz varices ⁊ extremitatũ inflatiões apata vl cera ⁊ q̃lz genus nodi. Et q̃ncunq; per põderositatem alicuor mẽbror sicut lumbor cruriũ ⁊ filium: ⁊ hoc erit pp supfluitatẽ sparsaz ad illa loca: ⁊ dixit auctoritate Gal. Uidi febrez plurium egror declinãtem subito ad manus ⁊ pedes: ⁊ hoc accidit euẽtu sefiros: cuius putrefatione excidit caro carnis lese: ⁊ hic est vna de spẽb⁹ crisis. ¶ Et Auer. dixit. vbi. ẽ. crisis deriuationis aut est p apã in aliquo particulari

Dne sunt species crisis.

Crisis alia simplex alia cõpositaz simplex habz quatuor species: ⁊ composita duas

Mutatõ morbi est secũdũ sex partes

Quot in summa sint mutationes cretice.

Per q̃s spẽs euacuationis fiat crisis.

Quãdo possibile sit crisis

Crisis per mutationis quot modis fiat.

ticulari mẽbro eueniens emũctorio vel alio aut per pustu-
las cões toti vt variolas morbillos scabiẽ lepzã ⁊ siles: aut
per ōriuationẽ mãe ad aliq̃ mẽbza ꝑter ꝙ generet i eis apa
vel pustulas sicut cũ deriuatur mã ad neruos ⁊ cãt in eis
spasmũ vel aliã egritudinẽ neruoꝝ. Et siẽ qñ deriuat
mã ad articulos ⁊ causat in eis dolorẽ articuloꝝ siue dolo
rẽ arteticũ. Et sicut cũ deriuat mã ad cutẽ ⁊ cãt in ea icteri
tiã. ¶ De icteritia tñ cretica dicũt qdã ꝙ q̃zuis ipsa repona
tur inter crises deriuationũ: attinet tñ aliq̃lr crisi eũonis:
inq̃tũ portio mãe eius subtilioꝛ per poꝛos expellit cutis:
grossum tñ mãe eiꝰ remanẽs i cute facit ipsaz attinere plus
crisi deriuatiõis. Et sunt q dicũt ꝙ q̃si tz mediuz inter eas.
¶ Et .A. q̃rti. 1ª dixit. exiture qbꝰ fiũt crises diuersarũ sũt
spẽrũ. s. carbũculi ⁊ doubeleth ⁊ euan siue tican. Siue vt di-
xit hal. supꝛ 2º tegni. tanũ ⁊ ẽ apa carnis mollis. Et subdit.
A. ⁊ formica ⁊ herisipila ⁊ ignis pticus ⁊ herpes hestio-
menus ⁊ variole ⁊ finãtes ⁊ vlcera multiplicata in corpe.
Et dixit. fit crisis qñq̃ aut aliqd eiꝰ cũ quo ꝯgelat lacertus
⁊ neruꝰ ⁊ pscabiẽ ⁊ spẽs eiꝰ ⁊ ipetiginẽ ⁊ albaras ⁊ can-
crũ ⁊ luptũra. i. eminẽtiã ⁊ varices ⁊ iflationẽ extremitatũ
⁊ alia ab istis. Et dixit. de spẽbus permutatiõis sunt que
nõ ꝓducũt ad exiturã: sed faciũt sicut torturã ⁊ spasmum ⁊
mollificationẽ ⁊ dolores anche ⁊ dorsi ⁊ testiculoꝝ ⁊ ge-
nuũ ⁊ icteritiã ⁊ elefantiã ⁊ varices. ¶ Dixit. A. 2ª quarti.
Crisis eũonis expectat in egritudinibꝰ materiez subtiliuz
calidaꝝ vtute exũte forti. ⁊ crisis ꝓmutatiõis expectatur in
egritudinibꝰ acutis: in qbꝰ est vtus debiliꝰ ⁊ dies indica-
tiuꝰ est debiliꝰ. Et istud in bona crisi ⁊ mala fil. Et subdit.
expectat crisis. s. ꝓmutatiõis exũte mã grossioꝛe: ⁊ crisis q
dẽ deriuatiõis vtplm fit in febꝛibꝰ laboꝛiosis. ¶ Et Ipo. di
xit. 4º affo. laboꝛiosis in febꝛibꝰ in articulis ⁊ circa maxil-
las maxie apostases fiũt. ⁊ qdã dicũt si laboꝛ euenerit a cã
extrinseca: vt forti exercitio vtplm materia deriuatur ad lo
ca iuncturarũ ⁊ loca vicina eis. Si vero laboꝛ spontaneꝰ
fuerit a causa intrinseca. vtplm mã deriuatur ad loca emũ-
ctoꝛiorũ ⁊ carnes glandosas. ¶ Et Gal. qdẽ voluit 3º ꝓno
sticoꝝ. cõmẽ. p. q crisis sumpta ꝑ alteratione hẽat solum
vnã spẽm. s. ipsam alterationẽ siue morbi separationẽ.
¶ Ad sciendũ in quo tpe morbi eueniat crisis. Caꝑ. iiij.

CRisis sumpta ꝑ cõmotiõe in morbo salu-
bꝛi semꝑ fit i statu vel morbi. qñ: vt
dixit Gal. 4º affo. in cõmẽ. affo. 22. nisi cõpleta
digõne. ⁊ iõ nũq̃ fit in ꝓnº nec augmẽto moꝛ-
bi vlibus: qꝛ in eis nunq̃ digestio est cõpleta.
Et silr nũq̃ fit in declinatiõe vel salubꝛis morbi: qꝛ vt ifra
patebit cũ cõmotio fit in mã accidẽtia intẽdunt. Cũ autem
accidẽtia sunt intẽsa nõ est declinatio: imo in declinatione
accẽtia sunt remissa. Crisis vo sumpta ꝑ eũatione in dicto
morbo salubꝛi põt in statu vel ipsius morbi salubꝛis incipe
re post cõmotionẽ mãe ⁊ nociui separationẽ ⁊ eiꝰ directio-
nẽ ad loca expulsionis. Et hoc erit in fine ipsius statꝰ: quã
postea nã ꝓsequit in declinatione vel. põt etiã ipsius noci-
tiui eũo incipere in ꝓnº decliuatiõis vlis dicti morbi: ⁊ po
stea in ꝓcessu ipsius declinationis compleri ⁊ finiri: am-
bo. n. ꝓdcã. s. eũonẽ incipere in fine status vel icipere in de-
clinatione in fe. ocluſa debent intelligi. Et cõtingit in eaꝑ
dicta diuersitas ꝑm ꝙ vtus fuerit sufficienter fortis vel nõ
sic sufficiẽter. Et ꝑm ꝙ mã fuerit sufficienter apparata vel
nõ sic sufficienter. Et quidã concedunt ꝓpter cõsimilẽ varie
tatẽ vtutis ⁊ mãe posse ocingere in febꝛe concluſa vna die
cretica ꝑ sse fieri cõmotionẽ materie ⁊ sequenti die cretica
eũonẽ eiꝰ. Dicũt tñ qdã hoc valde raro ocingere. In febꝛe
vo ꝓportionali mãe cõmotionẽ fieri in statu vel ipsiꝰ febꝛis
⁊ in statu excrescẽtie ipsius statꝰ vlis: sed eũonẽ mãe fieri in
declinatione vel ⁊ in declone exacerbationis declonis vlis.
Aliq tñ ocedunt cõmotionem fieri in statu exacerbationis
status vlis: ⁊ postea eũo incipiet in declinatione eiusdẽ ex-
acerbationis ipsius status vlis. Alij vo hoc nẽgãt: qꝛ seq̃-
ret ꝙ decꝛo vlis morbi simul cõcurreret cũ statu vel ipsius
morbi: qõ vl inco̅ueniens. Et ꝓbant ocñam: qꝛ illa declina-
tio in qua illi dicũt posse incipe cõmotionẽ est decꝛ status
vlis: ergo est tũc status vlis: ⁊ ex alia parte in illa decꝛone
in qua incipit eũo fieri erit declinatio vniuersalis: qꝛ tũc in
cipit morbꝰ ꝑ eũone declinare sensibilr: ergo erit tũc statꝰ
vlis: ⁊ declinatio vlis sil'in eadẽ decꝛone exacerbatiõis. Ad
dicta aũt istoꝝ illi respõdẽt: ꝙ in decꝛone illiꝰ exacerbatio
nis statꝰ vlis in qua incipit eũo mãe bene est alleuiatio sen-
sibilis nõ absolute: sed bñ in cõparatiõe ad id qõ fuit in sta-
tu ipsius exacerbationis: sed nõ respectu eius ꝙ fuit in ex-
acerbationibꝰ precedentibus. Immo erat ista exacerbatio
fortiorum accidẽtiũ in declinatione sua q̃z fuerint declina
tiones pluriũ exacerbationũ precedẽtiũ: ⁊ fortasse q̃z fue-
rint status eaꝝ. Sz decꝛones sequentes in declinatione vlt
bene erũt sensibilr leuioꝛes oibus ꝑcedẽtibus mariꝫ in sta-
tu n augmẽto vlibꝰ. Et aliqñ etiã q̃z exacerbationes ꝓnci-
pij vlis. morbi. n. eiꝰ est cuiuscũq̃ decꝛonis. vt sit leuioꝛ sta
tu ꝑcedẽte. Et dicũt ꝑdicti silr euenire in poxismis ite po-
lataꝝ cõpositaꝝ cũ febꝛe ocluſa. s. ꝙ in decꝛone poxismi sta
tus vlis põt incipere eũo mãe q̃ postea cõplicabiꝫ in poxi-
smis sequẽtis decꝛonis vlis. Et insuper dicunt silr euenire
posse in feb. ꝓportionali cõposita cũ interpolata in poxis-
mis status illiꝰ. ꝙ si interpolata ista fuerit tertiana: tũc ma
xime ocinget in poxismo q simul cõiungit cũ exacerbatio
ne: dato ꝙ exacerbatio etiã sit flãtica vel in emitriteo vero.
Et dicũt ocingẽs esse in febꝛi. interpolatis ꝙ in statu poxi-
smi statꝰ vlis fiet cõmotio mãe: ⁊ in decꝛone eiusdẽ poxis-
mi incipiet eũo que postea cõplebit in poxismis decꝛonis
vniuersalis sequẽtis. morbi. n. est interpolataruz: vt in eis
plures ꝑticulares crises eueniant in decꝛone vlt. Et dicunt
cõtingens esse: sed raro eueniẽs ꝙ in statu poxismi vel exa-
cerbationis statꝰ vniuersalis fiet cõmotio mãe: ⁊ in decꝛo-
ne ipsiꝰ poᵐⁱ vel exacerbatiõis tota mã eũatur: maxime qñ
mã esset pauca ⁊ virtus fortis: ⁊ tñ postea sequet declina-
tio vlis: nã dicũt ipsi dato ꝙ tota mã faciẽs febrẽ in decꝛo-
ne illius poxismi vel exacerbationis sit eũata: nõ tñ resolu-
ti erũt tũc vapoꝛes acuti multi q tpe cõmotiõis mãe surre-
xerũt: ⁊ sparsi fuerunt ꝑ venas ⁊ arterias ⁊ vsq̃ ad coꝛ: qui
sufficiũt facere feb. qui postea in decꝛone vniuersali resol-
uunt donec cesset febꝛis totalr. Et qdã dicũt. erit poxismꝰ
ille vel excrescẽtia in quo facta est cõmotio ⁊ eũotio mãe di
cte ꝑm totuz tẽps cõmotiõis mãe in eo de statu vlt: sed decli
natio eius in quo facta est eũo ipsius mãe: sapiet ꝑ parte ō
nã status vlis. quo ad accẽtia que euenerunt tẽpoꝛe cõmo
tionis mãe nõ sic cito sedant: q̃zuis mã eũetur ⁊ sapiat de
nã decꝛonis vniuersalis ꝓpter eũonẽ mãe ꝓpter quã ali-
quã alleuiationẽ habebit. ¶ Et asserũt in ꝓtinuis ꝓportio
nalibus ⁊ interpolatis commotionem mãe ad crisim fieri
posse in hoꝛis siue diebus maioꝛis quietis. Et hoc erit qñ
mã erit sufficienter digesta ⁊ supueniet eis dies cretica ha-
bẽs aspectũ celi regulantẽ nãm ad creticandũ. In tali tñ cõ
motiõe exacerbatio siue poxismus debẽs superuenire anti
cipabit ⁊ superueniet: non quidẽ ratione mãe stimulãtis:
sed vi nãe mãm cõmouẽtis. In qua exacerbatione siue po-
xismo eũabitur mã illa cõmota. Immo dicũt põt exacerba
tio siue paroxismus nõ anticipare: sed superuenire in hoꝛa
in q̃ vel q̃ eũabitur mã commota in exacerbatiõe siue po-
xismo ꝑcedẽte predicto: qõ cõtingere põt aut ꝓpter mãm
nõ esse oino obedientẽ eũoni: aut ꝓpter nãm nõ foꝛe suffi-
cienter fortẽ aut negligentẽ aut q̃libet aliter impeditaz.
Et hoc intelligunt de mã antecedẽte que in illa exacerba-
tione seu in poxismo commota fuit nondũ putrefacta. nam
que cõmota fuit putrefacta in ipsa exacerbatione vel poxis
mo nõ reseruaꝫ ad subsequẽtẽ: sz sensibiliter vel insensibilr
in ipso paroxismo vel exacerbatione eũatur. ¶ Et cum eis

dī ꝛ: q; signa euenientia in cōmotione māe siue ipsa māe cōmotio dꝫ eē imediata eūoni ei⁹. dicūt habere vītatē cum īmoderatiōe nō punctuali neqꝫ breuis tpis: sꝫ hīte aliqñ la titudinē multā. Et dīt posset dici hūc itellectū habuisse vel hēre potuisse Ipo. cū in affo. dixit. qbuscūqꝫ crisis fit. i. fu/tura est fieri his nox. i. hora qetis in interpolata vel in ho/ra minoris afflictiōis in ꝓportionali feb. vel ēt hora ꝓxis/mi vel excrescentie q̄ nō ratione māe stimulātis: sed rōe nāe victe ab influxu celesti mām mouētis supueniret est difficil' añ acumen. i. est difficiliū accidētiū qualiū nō fuisset si exa/cerbatio vel paroxisimus vel hora illa fuisset eueniēs solu; ratione stimulatiōis materie. ¶ Et scias ꝙ oia p̄dicta dcā de crisi eūonis debēt ⁊ possunt intelligi de crisi ꝑmutatiōis māe in morbo salubri. ¶ Crisis aūt in morbo mortali siue qui est ad mortē ꝑm aliqs pōt euenire in ꝑn⁹ augmento ⁊ statu vūb⁹ morbi: q; in quolibet dcōꝝ tpm ꝑm eos ꝓtingit egrū mori posse. sꝫ tñ alios sp fit i statu ipsi⁹ stat⁹. Notādo ꝙ lꝫ vsqꝫ ad statū status vlis morbus ꝓtinue augeat: non tñ dī fieri in augmēto vl̄: q; moris augmēti vlis est: vt in eo morbus sensibilr augeat: sꝫ post q̄ꝫ puenit ad statū vl̄ez morbi augmētū imperceptibilr fit: ⁊ iō dicūt ꝙ q̄ꝫuis morb⁹ augeat vsqꝫ ad mortē: tñ moris ꝑm eos in augmēto nō acci dit sed in statu. ¶ Crisis q̄ꝫ sumpta ꝑ alteratiōe in morbo salubri semꝑ fit in declone vl̄: ⁊ pōt cōtingere in declinatio ne ꝓximi seu exacerbationis ipsius declonis vlis. Immo vt plīm fit in ea. ¶ Et ex dictis ꝑz ꝙ crisis sumpta ꝑ o mo/tu locali ⁊ motu alteratiōis simul ad salutē nō pōt dici fieri in aliquo vno tēpoꝝ vniuersaliū morbi: q; cōmotio fit in statu vl̄: salus vō in declone vlī fit. ¶ Et p̄dicta maxie vī/ficāt de crisi cōpleta. diminuta. n. siue iperfecta crisis pōt fie ri in ꝑn⁹ augmēto ⁊ statu vūbus siue sumat crisis ꝑ motu locali: siue ꝑ motu alteratiōis: nā in q̄libꝫ dcōꝝ tēpoꝝ po/test mā sinthomatice moueri ⁊ eūari minoratiue saltē: q̄ꝫ uis ꝓcedāt qdā: ⁊ ēt eradicatiue postq̄ꝫ minoratione māe seqtur alteratio aliqñ ad bonū aliqñ ad malū: q̄ꝫuis ēt su/pradcē spēs crisis possint i oib⁹ febrib⁹ mālib⁹ repiri: due tñ eius prime spēs: vt frequētius fiūt in febrib⁹ acutis ab/solute vl̄ cū determinatiōe: absolute sicut sunt de qb⁹ dixit Ipo. 2° affo. terminari in. 14. dieb⁹. Cū determinatione vō sicut sunt de quib⁹ dicūt terminari añ. 14. diē sicut sunt pa/cute ⁊ ꝑacute q̄ terminant in dieb⁹ qui sunt itermedij añ. 14. diē: tñ post. 7. Aut terminant post. 14. diem ⁊ vsqꝫ ad. 40. in dieb⁹ iter hos medijs q̄ vocant tropice siue ꝓuer sive. Scē vero due spēs crisis supradicte: vt frequēti⁹ fiūt in febrib⁹ cronicis: quoꝝ mot⁹ est ꝑ mēses in quibus nā ⁊ paulatine ⁊ pigriter mouet ꝙ morbū ⁊ eꝝ. Eaꝝ. n. mā mul tū ethero genea est. Et tertie due spēs crisis fiūt in febribus q̄ꝫ mot⁹ est medius inter p̄dictas: q̄ꝫ terminatio est post 40. dies. ⁊ vsqꝫ ad. 120. ⁊ in dieb⁹ medijs inter eos. Ultime vō due spēs crisis si aliqñ reperient eueniēt vt freqnter in dictis febrib⁹ medijs q̄ꝫ termin⁹ est post. 40. vsqꝫ ad. 120.

¶ De causis crisis. Capitu. v.

Crisis in morbo mortali i quo tēpe fiat.

Crisis di/minuta fieri ꝓt in principio augmēto ⁊ statu vl̄ bus.

EX dictis supra satis pater pōt q̄ sint gīa les cāe crisis q̄ sunt cōtrouersia ⁊ pugna q̄ fit inter ipsam nām ⁊ morbū: vnde mouet nā ad expugnandū morbū ⁊ cām ei⁹ ⁊ ecōuerso morb⁹ nām. Iste tñ motus crisis fit a nā: vt a ꝓncipali agēte: q̄ꝫuis adiuta ab influētia celesti: nō aūt a morbo: aliqñ tñ efficit nā crisim non iuta a celesti in/fluētia: sed solū stimulata. ¶ Cāe aūt particulares spēꝝ cri sis que sunt eūones cretice sunt virt⁹ fortis supra mām do minās ei ꝑm totū aut ꝑm plurimā partē ei⁹. Et mā morbi irritatiua vtutis nō obediēs fcā sibi ⁊ aspect⁹ coꝝpoꝝ cele/stiū de quo dicet in tractatu sequēti q est de dieb⁹ creticis. Crisis aūt deriuationis cāe sunt vtus fortis: nō q̄dē fortis simplr. q; vtus simplr fortis: q̄lis est in crisi eūonis: non seruat materias intra coꝝpus: sed ex coꝝpus expellit ⁊ eua/cuat: sꝫ fortis cōparatiōe ad vtutē q̄ in pugna ex toto suc/cūbit ꝑotēs eūare mām sil' ⁊ ꝑmutare eā q̄ dī simplr debi/lis: ita ꝙ pōt dici media inter virtutē simplr fortē ⁊ virtu/tē simplr debilē. Et mā mala nō tñ multū stimulatiua vtu/tis inobediens tñ ei vt ab ea ad extra coꝝpus expellat. Et cū his aspectus celestiū coꝝpoꝝ ꝑput in supradicto cap. dī. Et ꝑm. A. scda q̄rti predicte crises diuersificantur ꝑm plus ⁊ minus: ⁊ ꝑm diuersas crisiū spēs ꝑm fortitudinē ⁊ debi/litatē virtutis ⁊ celestis aspectus: ⁊ ꝑm obedientiā materie vel ei⁹ rebellionē ad naturā multitudinē ⁊ paucitatē. Uñ exemplar. dixit. A. ꝓpē crisis. i. eūatiōis dispō itēꝝ diuersi/ficat: mā cū mā existit in egritudine acuta vehemēs. i. mul/tā facit crisim per sudorē si fuerit infra illud: q; minus mul ta q̄ꝫuis sit magis calida facit crisim per fluxu; sanguinis narīū: ⁊ si nō ꝑ fluxū vrine: ⁊ si nō per fluxū vētris. sup. aut per vomitū. Quāto. n. māe sunt subtiliores ⁊ magis cali/de expellūtur tāto magis per strictiores vias: ⁊ ad loca ma gis extrema: ⁊ q̄ꝫtominus subtiles ēt magis calide tāto ꝑ longiores vias ⁊ minus ad extrema. Et silr est in crisi per/mutatiōis materie. ¶ Dixit. G. in cōmē. affo. Quibuscūqꝫ crisis fit ⁊c. ꝙ ois crisis plus attinet sanitati q̄ꝫ morti nisi egritudo sit pestilētialis ⁊ silr dixit Raſ. 19. ꝓti. Aut sup. nisi materia sit multū prava ⁊ maligna cui⁹ malignitate nā irritata: ⁊ quasi desperata mouet ꝑ ipsaꝝ nō regulata aspe/ctu supioꝝ: ⁊ sic nō expectās conuenientē horā ad expul/sionē illius: aut nisi cōtingat egrū mori ex ipotētia virtu/tis nō potētis expellere totā mām: quā cōmouit sub cuius residuo postea succūbit ⁊ morit⁹ aut nisi cōtingat simul re/solui virtutē ⁊ morbū. Et cā dicti. Gal. dixit Raſ. est q; q̄ꝫ/uis de se crisis nō videat attinere plus sanitati q̄ꝫ morti: cū possit terminari ad vtrāqꝫ: nihilominus de facto sic est ꝙ crisis inq̄ꝫtū crisis pluries terminatur ad salutē q̄ꝫ ad mor tez: vt ⁊ sic dicat ꝙ per prius attinet sanitati q̄ꝫ morti: ⁊ hoc iō q; crisis in se est effectus nāe naturalr operantis ꝑ/pter finē q̄ sic operās nō tēptat cōmouere materiā neqꝫ se/pare nociuū a uuatiuo nisi mā ente digesta supra quā di/gestā victoriosa vtplīm est. Et hoc dicūt veritatē habere ⁊ raro fallere crisi ente cōpleta. diminuta autez crisis fallere pōt q̄ꝫuis etiaꝫ raro. In fe e autē pestilētiali aut de mate/ria multū maligna crisis: vtplīm est ad mortē: q; mām val/de maligna vtus supare negt: vñ ⁊ lꝫ aliqñ videat in tali/bus febribus sanitatē debere sequi: tñ mors succedit.

Crisis om nis plus attinet sa nitati qui morti.

¶ De cōparatione specierum crisium inter se in bonitate ⁊ malitia. Capitu. vj.

RIsis facta per eūonem māe melior est: ⁊ laudabilior q̄ꝫ facta per ꝑmutatio/nē materie: q; fit a fortiori vtute: ⁊ est de mate/ria magis obediēte nature: ⁊ fit cū meliori tole rantia infirmi neqꝫ timetur ex ea euētus lesio/nis male alicui mēbro sicut timetur in crisi permutationis materie in qua pluries multū leditur ⁊ quādoqꝫ coꝝrūpi/tur mēbrum ad qō mā deriuat. Ideoqꝫ scias ꝙ cū aliqñ di xerunt auctores de aliqua crisi permutatiōis ꝙ ipsa est bo na ⁊ pfecta nō intellexerūt simplr cū quelibet crisis ꝑmuta tionis sit iperfecta. Dixit. n. Ipo. sexto epidimiaꝝ. cū mor/bus declinat cū apate vel extitura signū est diminute digō/nis: sed intellexerūt ꝙ sit talis inter species crisis ꝑmuta/tiōis. ¶ Crisiū aūt largissime sumptaꝝ que declināt cum insensibili eūone laudabilior ē ⁊ melior ea que fit cū eūone senbili seu cū ꝑmutatiōe māe: q; fit a virtute fortiori: ⁊ de materia subtiliori ⁊ nature magis obediente: ⁊ sic euapo/rabili per poros coꝝporis: vnde ⁊ tolerabilius ⁊ min⁹ mo leste ab infirmo fertur. Dicunt tñ ꝙ ipsa est magis suspe/cta medico: q; medicus nō pōt eq̄ bñ insensibilē eūonē cō/prehēdere: ꝓpter qō in declone talis crisis dubitat de reci diua. ¶ Crisiū aūt eūonū manifestarum laudabilior: ⁊ me lior est quecūqꝫ magis appropriat materie facienti egri/

tudinē. dixit Auer. ārto col. q vnaqueq; spēs eōnū creti/
ca; in vnāq; egritudine ppria est: vt ad plus z maxime
qñ crisis est laudabilis. Crisis. n. febriū colerica; per fluxū
vētris vel vomitū vel sudorē vel vrinā fit. Et sanguinea uz
per modū alicuius exitus sanguinis fit. Et subdit. q aliqñ
cōmunitate: quā aliqō mēbrum cū alio hz iuuaf eōo: sicut
cū apa cerebri creticatur per fluxū sanguinis nariū pluries
q; per fluxū emoroyda;. Et sicut q; in gibbo est epatis per
vrinā: z qō in eius cōcauo per fluxū ventris magis: Si tñ
apa gibbi sanguineum fuerit pluries creticaf per fluxum
emoroydarum vel menstruo;. ¶ Dixit Gal. tertio de crisi
z scribitur a Rabi in vndecima particula sic. sudor cōpetit
oibus febribus maxime adurētibus inflāmationis vehe/
mentis z fluxis sanguinis nariū apatibus accidentib⁹ ca/
lidis sub hypocūdrijs excepto apate cōcaui epatis: cui fit
crisis per fluxum ventris colericū aut sudorē aut vomitū z
in egritudinibus pectoris aut lateris z pulmonis z aliarū
que sequūtur mēbra ipsa crisis melior est per sputum: z in
doloribus qui accidūt in renibus z vesica z omnibus que
sequunf ea crisis melior est vtplm per vrinam. Et dixit. cri
sis febris faciētis paroxismū omni die. s. quotidiane est per
vomitū flātis vel egōnem eius. Et quartane etiam fit crisis
qñ eūatur ex corpore res nigra z res hñs colores diuersos
z emitritei fit crisis qñ eūatur colera z flā. Et dixit. crisis fe
bris cum apate frigido cerebri nominato litargia z oium
alia; egritudinū capitis. s. frigida; fit per apa eueniēs in
radice auris. z oium alia; febrium que plongaf crisis:
in cuius varietate est fiducia p apostema z exituras in alijs
locis corporis. ¶ Et dixit Ipo. de crisi febriū apatuz. s. ter
tio pnostico;. z ordinauit ea. Gal in cōmē. sic: primo cere/
bri cū fuerint in capite dolores vehemētes assidui cum fe/
bre si fuerit cū illis aliqō signorum mortis: tunc illud erit
mortale valde. Et si superuenerit ex istis reb⁹ q; euadat in/
firmus tūc expecta illi fluxum sanguinis. s. ex narib⁹ a pri
mo die vsq; ad septimū. Et si tps plus plongabit: tunc ex/
pecta sanie que curret de narib⁹ qbus fit euasio infirmi. Et
si permaneāt isti dolores in capite vsq; ad diem. 20m. tunc
etiā expecta fluxū sanguinis de naribus. verūtñ istud nō fit
nisi raro. Egressio aūt saniei de naribus aut exiture euētus
in partibus inferioribus accidit multotiēs in illa loca. Et
quādo tu expectas alicui fluxū sanguinis ex naribus: tunc
addūt ad spē tuam ad illud dolores accidentes versus tim
pora z frontē. Sanguinēq; hunc expectabis in illis q sunt
in etate minus. 35. annoy qñ dixit Gal. generatio sangui/
nis in hac etate vsq; quo eius etas ꝓsequatur. 35. annos est
multa. Et cum cōplō in hac etate est calidior z colera super
ipsuz est magis vicēs: z talis sanguinis natura est: vt sit cō
ueniens ad hoc: vt faciat natura accidere fluxū sanguinis
narium: sed expectabis apostema. i. crisim per exiturā ma/
gis in his qui sunt amplioris etatis. ¶ Dixit Aui. scōa ār/
ti. acutior crisium z ppinquior ad separationē. s. egritudi/
nis a corpore est fluxus sanguinis nariū. ipsa. n. citius libe/
rat egrū ab egritudine. s. in qua ista crisis cōpetit q; aliqua
alia crisis. Dixit aūt in qua cōpetit: qr ipsa nō est in oibus
egritudinibus melior: sed in illis quay materia est itra ve/
nas quay crisis potest per fluxū sanguinis nariū fieri acu/
ta. i. cito vel statim post apparitionē signoy digestionis: z
hec ppinquior est ad separationē: quia cito finitur z citi⁹
q; alie crises suprādicte. ¶ Scias tamē q; bonitas z mali/
tia crisis nō cōsistit in cita vel tarda eūone eius: sed q; eua/
cuetur humor morbū faciens simul cum alijs conditioni/
bus bonis: z ad bonam crisim requisitis. ¶ Crisium vero
permutationis. dixit Auic. scōa quarti que fit ad inferiora
laudabilior ē q; que ad superiora z que est ad exteriora: z
post digestionē cōpletā: z est longinqua a mēbris principa
libus est laudabilior: quāto enim ad mēbra vilioza permu
tatio materie fit tanto laudabilior existit: alijs tamē lauda/
bilioribus conditionibus crisis coniuncta.

¶ De differentia inter crisim diei z crisim noctis. Ca. vij.

DIxit Cōciliator. ceteris pib⁹ crisis q; fit in
nocte melior est simplr q; in die ex eo
q; in nocte vehemētiores sunt mot⁹ egritudi/
nū z ipsay accītia ppea q; nā occupaf vehe/
mēter in digerēdo mām: dixit. n. Aui. 2ª ārti.
vehemētiores fiunt motus egritudinis z ipsius accītia in
nocte pp vehemētiā occupatiōis nāe in digerēdo mām cū
sit tūc priuata oī re. s. disturbāte eā a digōne: ac ēt qr in no/
cte calor nālis z spūs magis z forti⁹ vnitur in interiorib⁹:
vñ potētius z magis agit nā ꝓtra mām morbi: non. n. di/
strahuntur ab interioribus ad exteriora sicut in die insequē/
tes calorē diei z lucē. Et dicūt qdā. in nocte magis mouē/
tur humores: vnde magis incitāt nām ad pugnaz. quibus
cāis fit q; nā magis intēta reddit in nocte q; in die consilr
digōni quā facit in nutrimēto quā melius exercet in nocte
q; in die. Eadē eni est vtus digerēs iuuatiuū. s. nutriens z
nocitiuū. s. mām morbi. nā itaq; cū intēdit creticare celat z
occultat se intēto suo quo cōmodius opef nō ꝓhibita nec
disturbata spirituū sparsiōe: quapp dix Gal. 3⁰ de crisi plu/
res crises fiunt in nocte q; in die inspecta tpis q;titate z ma
xime illay febriū quay paroxismi vel excrescētie finiūtur
in nocte z nō in die precipue cuz nō distributa nō dispersa
z cū alijs intenta in nocte plus sentiat rebellionē morbi z
stimulationē eius: vnde feruētius z per amplius ꝑ morbū
insurgit materiā ei⁹ cōmouet nocitiuū separat a iuuatiuo
z ad loca expulsiōis dirigit nocitiuū. Et qñq; eadem nocte
ilico expellit ipsum ad cuius expulsionē vt plm sequif no/
ctis aurora sua frigiditate adiuuās ad ficciores z meliores
febrilis calitatis alterationē: vt cōpleaf crisis quo ad oēs
ptes eius nocte eadem. Et maxime hoc eueniet in crisibus
insequētibus lunā sicut precipue in crisibus morboy acu/
toriū. lune. n. motus potētior est in nocte q; in die. Et dixit
Cōciliator ad ꝓdicta facit. qō dixit Gal. in lib. de motibus
liquidis: vbi loquif de vi cogitationis. Et allegat quēdam
philosophū patiētē in coxa z magis dolentē in nocte q; in
die. Cui querenti cām huius Gal. rñdit cām fore: qr in die
erat occupatus circa multa circa que cogitando fiebat di/
stractio z diversio a dolore. In nocte aūt: qr plus erat intē
tus dolori plus vexabatur. ¶ Sunt aūt z alij oppositum
tenētes: z dicētes q; crisis gñalr q;tū ad omnē morbū fit
frequētius in die q; in nocte. Et hoc qr māe mobiliores sūt
in die q; in nocte: z vie transitus eay ad expulsionez aper/
tiores z liberiores sunt in die q; in nocte: vnde fit q; nā fa/
cilius z cōmodius mouere pōt in die z materiā separare z
expellere nocitiuū: quo expulso sequif necessario alteratio
calorīs: z maxime qñ expulsio fit hora vespertina: nā sequi
tur eā nox sua frigiditate citās z adiuuās alterationē: ma/
xime tñ in die. Dicūt isti. fit facilis crisis per sudorē in die:
qr pori cutis tūc magis aperiūtur. Cōfitētur tñ isti q; cri/
sis. sicut dixit Gal. frequenti⁹ fit in nocte q; in die qr in no
cte cū debeat qescere magis stimulaf z irritaf ꝓpter cās su
prādictas: sed q;uis ita sit nō tñ sequitur q; facilius vel per
fectius fiat. Et predcā dicūt hēre veritatez remotis causis
crisim impediētib⁹: z eā fieri ꝓhibētibus diurnis que fre/
quētius occurrūt in die q; in nocte z ceteris pibus: nā dñt
ipsi lz in nocte calor nālis sit magis vnitus: z sic magis ro
bustus: nō tñ alia requisita ad facilitatē z pfectionē crisis sūt
in nocte paria eis q; sunt in die: vt pz ex dictis. Et ppea ēt
lz sudor multiplicef in somno z somnus fiat magis tpe no
ctis: nō tñ sequif q; facilius z pfecti⁹ fiat impediētib⁹ imo
bilitate māe strictura viay z ostrictiōe porozy cutis. ¶ Qui
dā aūt dixerūt q; crisis sumpta p cōmotiōe z nocitiui a iu/
uatiuo sepatione facilius z melius fit in nocte q; in die: qr
nā magis intēta magis sollicite cōmouet mām: z nō distur
bata magis z meli⁹ sepat nocitiuū a iuuatiuo q; in die. Sz

crisis sumpta pro directione nociui ad vias expulsionis: z pro ipsius eũone facilius z melius fit in die q̃ in nocte p/pter cãs superius assignatas: Et dicũt. si cõtingat eũonem fieri in fine diei: tunc facilius z citius fit crisis pro altera/tione sumpta succedente tunc noctis frigiditate faciente plus ad alterationẽ febrilis diserasie q̃ calitas diei.

¶ De cõditionib⁹ requisitis ad pfectione crisis. Cap. viij.

Galenus in cõmẽ. affo. Ea quoꝝ crisis fit z c̃. posuit conditiones req/sitas ad pfectã crisim: z sunt numero septem.

¶ Et prima quidẽ est q̃ sit cõpleta: ita vt non remaneãt in corpore reliquie egritudinis siue materie eius. Dixit. n. Raſ. 19. pti. Crisis incõpleta est cum remanet residuum de mã morbi. Dixit. A. 2ª q̃rti. melioꝝ q̃ dẽ crisis est cõpleta in qua fiducia est manifesta apparens: que bꝫ accũtia salua: quã aliq̃ dierũ indicatiuoꝝ indicant casurã in die crisis laudabilis. ¶ Secũda cõditio est q̃ sit certa: z est illa que minime recidiuat que est illa cuius ma/teria tota locata est in mẽbro ignobili. ¶ Tertia cõditio est q̃ sit salua. i. q̃ nõ sint eius accũtie timorosa. Dixit Rasis: vbi. ꝯ. crisis existẽs a mã maligna nõ est salua. ¶ Quarta ꝯditio q̃ sit manifesta. i. eã aſcedat digõ manifesta z sit cũ manifesta eũone materie vel saltez cũ pmutatione eius ad ignobilia. Dixit enī Raſ. vbi. ꝯ. Crisis que nõ fit cũ patien/ti exitura vel eũone ad ex̃ corpus nõ est mãifesta. ¶ Quinta cõditio est q̃ sit indicata. ſ. taliter. vt eã precedat aliquis dierũ indicatiuorũ in quo appareãt signa illã crisim indi/cãtia. ¶ Et sexta cõditio est vt cõuertaſ ad bonũ. ¶ Et se/ptia q̃ fiat in aliquo die cretico laudabili: ita. n. ordinauit eas ꝑciliator. Verũtñ Gal. in cõmẽ. affo. Paroxismos z cõ sistẽtias z c̃. dixit q̃ ad pfectionez crisis requirit q̃ fiat per eũonẽ materie: z nõ p eius deriuationẽ ad extrema. Et est hoc verius. 1º q̃ in eũone illa educaſ hũor peccans morbũ faciens. 3º q̃ eũo sit ſm regionẽ. q̃rto q̃ fiat crisis cũ bona corporis ꝓsistentia nõ pturata virtute. quto vt digõne peũ/te. z sexto q̃ fieret in die cretica: quã aliquis dierũ indicati uoꝝ indicauit z sequaſ eã leuitas: z quies infirmi. ¶ Aui. autẽ scõa q̃rti. posuit laudabilis crisis solũ quatuor cõdi/tiones quaꝝ prima est q̃ sit cõpleta. ſ. per cõpletã expulsio nẽ humoris faciẽtis morbũ. scõa est q̃ sit in ea fiducia: z b erit: per precessionẽ signoꝝ digõnis. tertia q̃ habeat accũa salua. ſ. nõ periculosa z timorosa. Et q̃rta est q̃ eaz indicaue/rit aliquis dierũ indicatiuaꝝ casurã in die cretico laudabi li. Et sub his q̃tuor cõditionibus pñt cõprehẽdi oẽs cõditio nes suprapositе. Et quidã describũt predictas cõditiones in his versibus. Equa die cretico digestũ leuiter vñ. Lõpe/tit z nociuũ purgat crisis z manifeste. ¶ Et dicũt quidam sufficiẽtia ocãꝝ cõditionũ sic põt haberi. Nã in crisi perfe/cta considerantur duo principaliter. ſ. alleuiatio infirmi z eũo materie. Et si alleuiatio infirmi sic hẽtur quarta cõdi/tio. Et si eũatio mãe. tunc aut absolute aut cũ cõditionib⁹ z circũstantijs. Si absolute: z sic hẽtur scõa. Si vo cũ cõdi tionibus z circũstantijs: tunc dupliciter: qz aut ꝓsideratur eũo rõne loci aut rõne tpis. Si loci tunc aut loci a quo: z sic habetur tertia cõditio: aut loci per quẽ z sic habetur p⁹ ꝯditio. Si vero consideratur eũatio rõne tpis: z tunc du/pliciter: qz aut tpis rõne dispositionis materie: z sic habe/tur qnta conditio. ſ. q̃ fiat digestione peunte. Et hac cõdi/tione datur intelligi quedã alia conditio quã Gal. tertio de crisi videtur addere predictis: z est q̃ sit prius indicata per diẽ indicatiuũ precedẽtẽ que indicatio fit per apparitionẽ signoꝝ digõnis in die indicatiuo illo. aut fit ꝓsideratio ra/tione tpis in quo fit euacuatio: z sic hẽtur sexta cõditio. ſ. q̃ fiat in die cretico: z sequaſ leuitas z quies infirmi. ¶ Et iterũ dixit Gal. tertio de crisi: z ponit a Rabi in decima pti cula: z iã habitũ fuit supra. crisis post statu laudabilioꝝ. ve rũ parũ ante: qz digestio cõpleta fit tpe status. Et crisis fa/cta oĩ tpe vicino statui laudabilioꝝ est ea que fit in tpe a sta tu remoto. ¶ Dixit Gal. io. theorice. bona crisis in statu est acutarũ febriũ tpe quo humores subtiliati sunt: z nã mo/uet ad discernẽdũ ea q̃ bona sunt a malis: cõfortaturq̃ pel lere qõ malum est: z a corpore emittere. ¶ Dñt aũt: ad hoc vt crisis sit laudabilis nõ solũ sufficere digestionẽ factam esse materie: sed z eius cõmotionẽ fieri: nam lꝫ per digestio nẽ materia preparet expulsioni nõ tñ per eã sepatio fit no/citiui a iuuatiuo saltẽ materie existẽtis in venis in qb⁹ cõ/tinet nocitiuũ simul cũ iuuatiuo mixtũ que separatio si nõ fieret expelleret nocitiuũ simul cũ iuuatiuo: z sic crisis non esset laudabilis. Requirit ergo vt cõmotio in materia fiat digesta: vt fiat in ea sequestratio nocitiui a iuuatiuo vt ex/pellatur nocitiuum. z non iuuatiuũ: z sic crisis laudabilis subsequaſ. Sunt tñ quidã cõcedẽtes in materia sita in lo/cis valde ꝓpinquis eis posse de ea eũonem laudabilẽ fieri cõmotione in ea nulla precedẽte: qz cõcedunt in mã sic sita per digestionẽ solã factã esse sufficientẽ separationẽ nociti ui eius a iuuatiuo: z sic sequi euacuationẽ eius laudabilẽ.

¶ Dicũt predicte cõditiones laudabilis crisis pñt a medi/cis vocari cõditiones significationes z cause. Cõditiones quidẽ inq̃ztũ ꝯditionãt z limitãt pfectã crisim: z sic q̃ sine eis oĩbus crisis nõ est perfecta: sed derelinqtur imperfecta. Significatiões aũt inq̃ztũ medico significãt crisim illã esse pfectã. Et cause dici possunt inq̃ztũ sil'oẽs ꝓstituũt crisim perfectã. ¶ Crisis aũt pfecte mala. dixit Gal. tertio de cre/ticis. est illa que hꝫ ꝯditiones oẽs oppositas p̃dictis. Dix Raſis. 19. cõtiñ. Crisis eũonis añ digõnẽ est mala: qz in hac dispõne educiſ qõ nõ est nece educi: sicut accidit grauatio a multo onere qõ nõ est ꝓportionatũ portatori: z sicut ac/cidit luctatori q̃ pstratur in terra a suo aduersario. Et sicut accidit saltãti cũ violẽtia. q nõ põt cõplere suũ saltũ qn ca/dat in terrã. Dixit Gal. vbi supra Mala crisis in status tẽ/pore est cũ morbus confortaſ supra nãm z eã vincit. Incõ plete aũt z diminute crisis spẽs multe sũt ſm defectũ in cõ/ditiõib⁹ ad pfectã crisiz requisitis. Dixit Rabi in xiª pticula. Gal. dixit p̃ de creticis. Incõpleta crisis dr illa cuius egri/tudinis post crisim reliquie aliq̃ accũtiũ remãserũt. Et in/certa crisis dr illa q̃ recidiuat egritudinẽ post se. Et crisis ambigua dr illa q̃ nõ est salua: ſz bꝫ secũ praua accũtia per q̃ timeſ de infirmo. Et crisis cognita est illa q̃ nõ bꝫ eũonẽ vel saltẽ manifestã exiturã. Et crisis subita est illa quã signũ ꝓnosticũ nõ pcedit. Et dixit Gal. super 6ª epidi. vt ibidem posuit Rabi crisis imꝑfecta est cũ multa hũiditas decidit in ꝓpriũ mẽbrũ. adeo q̃ eã capere nõ põt. nã tũc reuertit su/pfluitas ad locũ suũ vl diuertit ad mẽbrũ nobile z occidit.

¶ De cognitiõe crisis in generali. Cap. ix.

Dixit Haly. io. theo. sciẽtia crisis in tres di/uidit. ¶ Et p̃ª est rei per quã fit crisis. z ista est duplex. ſ. agẽs crisim: z ista est vt̃re/gitiua totius qñ ꝓfortata supra morbũ aut ir/ritata ab eo mãi ei⁹ cõmouet z separat iuuatiũ a nocitiuo ad loca expulsiõis ipsi⁹ vel ipsius pmutatio/nis dirigit nocitiuũ: z hoc in crisi laudabili: maxime ope/raſ cũ duab⁹ vtutib⁹ suis nãlib⁹. ſ. retẽtiua p quã iuuatiuũ retinet: z expulsiua p quã nociuũ pmutat z depellat qn sil' cũ nocitiuo aliqd õ iuuatiuo pmuteſ z expellaſ. Et appet q̃ vtus p̃dicta in operãdo opõnes p̃dictas nõ digerit sic: q̃ ꝑpet modũ subẽ eius: qñ ipsa in laudabili crisi iaꝫ digesta est z in illaudabili est sic maligna q̃ digõnẽ nõ recipit: sed solũ pillas opõnes mãꝫ vtuti expulsiue ꝑpat z adaptat: vt eã expellat. Scõa res p quã fit crisis ẽ mod⁹ expulsiõis seu pmutatiõis ipsi⁹ mãe de q̃ supradictuꝫ est in spẽbus crisis.

¶ Scõa aũt cognitio siue scia é dix Gal. scia diez in qbus fit crisis: z de ista dicet in sequẽti tractatu q est de dieb⁹ cre/ticis. ¶ Et ꝫª est scia signoꝝ crisim significatiũ de q̃ pseqn dũ est. ¶ Dixit Haly. in 2º affo. poxismos z ꝓsistẽtias z c̃.

Septẽ cõ/ditiões re/quirũtur ad perfe/ctã crisim

Quidã crisis pfecte ma/la.

q̄ signa crisis: ītelligēs de crisi laudabili nō appent in mor bi p̄n° vl̄i cū nōdū in ea nā apparēter egerit in mā morbi: ſz appenter in 2ª vel 3ª ꝯſideratiōe. ſ. in augmēto vel ſtatu: lz in augmēto ſint remiſſiora q̄z in ſtatu: ſz ſigna criſis ma le p̄ſt appere in p̄n° z augmēto z ſtatu: ſicut in q̄lz dictorū trīū tēpor ꝯtingit hoiem mori poſſe pp malā criſim. ¶ Et dixit Hal. ibidē. ſigna criſis differūt a ſignis digōnis: q̄ ſi gna criſis nō ſūt ſemp laudabilia. imo q̄ñq̄z bona q̄ñq̄z ma la: ſicut appebit iferius. Sed ſigna digōnis ſic ſaltez relata ad nām agētē z mām morbi patiētē: q̄ ſemp ſignāt mām obediētē z nāe victoriā ſupra eā. ¶ Dix Raſ. 19. ꝯti. Sigª criſi ſi apparent añ ſigna digōnis ſignant q̄ morbus eſt in vltīmitate malitie. Sed ſigna digōnis ſi apparēt in p̄ª hora p̄mi diei morbi ſemp bonū ſignant. ſ. relata vt dictū eſt. Et hoc ideo dico: q̄ p̄ñt eē illaudabilia relata ad mēbrū i quo mā digerit vel ad id qō ſequtur ad eius digōnes in ea: ſicut ſputū digeſtū in pipleumonia: lz ſit laudabile inquantū vi ctoriā nāe ſupra māz ſignāt: eſt tñ illaudabile inquātū col lectionē ſignāt in pulmone ad quā vlcus icurabile ſequit. Et voluit Hal. ibidē. q̄ vnū z idē ſigm̄ p̄t eſſe ſigm̄ digōnis z criſis: vt ſputū ſubrubeū in pleureſi. Et tale ſigm̄ ſi appet in p̄n° vl̄i morbi inquātū ſignāt digōné eſt laudabile. Sed inquātū ſignāt criſim eſt illaudabile: q̄ vt dictuz eſt: ſigna criſis in p̄n° apparētia ſunt illaudabilia. ¶ Dixit Aue. 4° coll'. dicimus q̄ criſis cognitio q̄ñq̄z rebus habet. Una eſt cognitio ſiue diſtinctio egritudinū q̄ criſi finiunt ab his q̄ ſine criſi ſanant: z 2ª eſt cognitio ſignificātiū ſignor q̄tuor morbi tēpora: q̄ nō in q̄lz iſtor fit criſis laudabilis. De his ſignis ocñ eſt in tractatu de febrib⁹ ſupra. 3ª eſt cognitio ſpēi eūonis illius rei q̄ egritudinē facit: qō eſt: q̄ res que eūant qñ egritudini ſunt cōueniētes tunc ſunt laudabiles. 4ª eſt cognitio ꝑprie eſſentie criſis in eius ꝓnoſticatione. Et q̄nta eſt cognitio dierū in q̄bus criſis fit laudabilis aut illaudabil'. ¶ Aui. aūt 1ª q̄rti. poſuit ſeptē cōditiōes: quas ſcire opz de criſi. p̄ª eſt ſcire an criſis ſit vētura ſubito. i. cō pleta an paulatim in plēs criſes: z eſt ſcia modi ipſi⁹. 2ª eſt an ſit ad ſalutē an ad mortē. ſ. vtrū ſit bona vel mala: z eſt ſcia maneriei eius. 4ª eſt an ſit ventura cito an tarde: z eſt ſcia vīs tp̄is eius. q̄nta eſt in qua die ſit vētura: z eſt ſcia p ticularis tp̄is ipſi⁹. 6ª eſt an ſit futura p viā eūonis an per viā deriuatiōis an p viā p̄mutatiōis māe: z eſt ſcia cāe ei⁹. Et ſeptia eſt ſi hz fieri p eūonē an p ſudorē vel fluxū vētris: an paliā eūonē. z ſi p p̄mutationē māe ad ptes ſuperiores an inferiores: z ad quā particulā z eſt ſcientia particularis per quam debet fieri.

Signorum criſis q̄dā ſunt p̄appentia q̄ ꝓnoſtican tur futurā eſſe criſim: z q̄dā ſunt p̄tia z demōſtrātia eā: z quedā ſunt ſequētia poſt criſim z reme moratiua eius. ¶ De p̄appentib⁹ dixit Ipo. in affo. Qui buſcūq̄z criſis fit. i. eſt futura fieri his nox difficilis añ acu mē. p acumē intelligendo criſim p cōmotione vel p eūone ſiue p̄mutatiōe māe vel p alteratiōe vel p oīb⁹ tribus ſil: maxie tñ p eūone ſiue p p̄mutatione māe vel p alteratiōe: q̄ in cōmotiōe fit difficultas accūtiū Hal. tñ 3° de criſi. vbi allegat hūc affo. vī velle q̄ Ipo. intellexerit per acumē po riſimū vel exceſcētiā imediatā criſi. nā in poriſmo ſiue ex creſcētia q̄ eſt hora vehemētior morbi fit criſis ſm plm: z p noctē ſilr intellexit z diē precedētē acumē. Dixit Hal. io° theo. q̄ preſentē ſignant criſim. i. cōmotionē eius ſunt acci dentia difficilia q̄ criſim comitant: p̄cedit eni eūonem aut emiſſiones: per quas fit criſis moleſtia grauis turbatio z accūtia difficilia. Et ei q nō cōſueuit timēda in criſis diligē ti ſpeculatiōe. Et dixit. ſi criſis in die fit moleſtia z ꝓturba tio erit in nocte: z ſi in nocte erit in die p̄cedēte. Et Auic. dix. ſcda 4ª. Criſiz antecedūt q̄ñq̄z ſi caſus ei⁹ fuerit noctur nus in die: ſi caſus fuerit diurn⁹ in nocte añte diſpō z res: diſpō. ſ. accidētia: z res. i. cāe eor q̄ ſunt ſigna ei. ſ. criſis fu ture. Silr z Alm̄. io°. Cā aūt difficultat] z euētus accūtiū difficiliū eſt q̄ nā q̄rēs facere criſim z expellere māz mor bi cōmouet eā vt ſepet qō in ea eſt expellēdū: in qua cōmo tione multi vapores mali inſurgūt z tēdūt ad p̄ncipalia z nobilia mēbra. Ipſa ēt mā mala in ſepatiōe ei⁹ attingit mē bra q̄ prius nō attingebat z grauiter ea ledit: z maxie in di rectione ſui ad mēbra expulſiōis vel ad q̄ p̄mutat. Exp̄ſſit aūt Ipo. de nocte pluſq̄z de die: q̄ vt. ſ. patuit illa accūtiū difficultas magis p̄cipit in nocte q̄z in die z magis i nocte turbant ex illis corpora: q̄ nox reſpectu diei eſt hora in q̄ apti ſunt patiētes z tpe ſue ſanitatis geſcere: z q̄ calor nāl in nocte magis retrahit vnitur z fortificat interius q̄z in die: vñ magis z fortius cōmouet mām q̄z in die qñ eſt expā ſus ad exteriora: z q̄ in nocte ēt plus q̄z in die p̄hibetur reſcīo vapor eleuator a mā cōmota friditate noctis ꝓſtri gente poros exteriores: q̄ retēti z cōuerſi ad interiora mul tiplicāt z difficultāt accūa. ¶ Dix. A. ſcda q̄rti. Signa ne cturna diurnis ſunt vehemētiora: z cā in h̄ p̄culdubio: vt ſic eſt: qm̄ mā faciēs egritudinē auget accūa z ſigiationes cā ſui mot⁹. ſ. ad iteriora cū calore ſui mot⁹ q̄ retrahit tūc. nā quāuis in cōmotione māe z ipſi⁹ ſepatiōe z directōe ei⁹ ad loca expulſionis z mēbra ignobilia ipſa mala mā lon ginqor fiat a mēbris p̄ncipalibus z nobilib⁹: tñ morb⁹ au get z accūa fortia fiunt z angustiat egrotās: q̄ in tali cō motiōe z in māe ei⁹ directiōe aliq̄n mā trāſit p̄pe p̄ncipalia z nobilia mēbra: z i tali trāſitu ledit ea: z quātūcūq̄z remo ta a p̄ncipalib⁹ trāſeat. vapores tñ eius ad ipſa p̄ncipalia aſcēdētes ledūt ea. ¶ Predicta aūt accūa. dixit Hal. vbi. ſ. ſunt ifirmi anxietas roſeo locor in lecto ſuo mutatio ce falea obſtupefactio mētis alienatio ſenſuū grauitas ſubi ta fulgores fantaſie male tenebroſitas lachrymar̄ ſine fle tu flux⁹ oculor rubedo ſiue optalmia. Inferioris maxille mot⁹ faciei rubor: anhelit⁹ ſtrictio: p̄cordior tremor colli dolor ſub plani vētris ad ſuperiora ꝯtio labij inferioris titil latio ſtōi pūctura dolor dorſi z rigor tremor magn⁹ vrine difficultas vētris cōſtipatio ſitis grauis z alia ſilia accūa difficilia. Et Alm̄. vbi. ſ. ſilia accūa noiauit. Et Aui. dixit Iſta accūa ſunt inquetudo z angustia reuolutio z grauitas z ꝓturba° ſenſus dolor capit⁹ dolor ſtōi oculi vētigo imagi natio corā oculis tinit⁹ prurit⁹ in naſo alteratio coloris in facie z lepor ſubito ad rubedinē z citrinitatē: tremor labij inferioris z oculor pulſus cordis nauſea z ſitis tremor cor dis. i. oris ſtōi ſtrictura anhelit⁹ z difficultas ei⁹ accūs ſu bito grauitas ypocūdrior z tēſio z ſalt⁹ z dolor in dorſo z ſalt⁹ z pūctura in lacerto z rugitus. Et q̄ñq̄z accit horri pilatio ſigñans eā: z accit dolor dorſi lapſitudinalis. Et q̄ñ q̄z alterat pulſus a diſpōne ſua. ſ. in q̄ erat ſubito ſignificās eā. Et retinent q̄ñq̄z cā criſis res quas conſuetudo fuit vt eūent: vt ſanguis mēſtruus z emorroydes: z ſicut fluxus vētris z ſignificat q̄ motus eius vadit ecōtrario in parte. ¶ Dixit Hal. his accūtib⁹ criſis p̄ñs adeſſe ſigñat. Cū. n. nocte appuerit ei⁹ noctj craſtino criſim futurā ſigñant. Si vo die appuerit nocte ſeq̄nte die criſim ſigñant futurā. Alī q̄ñ tñ ꝓtigē p̄t q̄ i eodē die artificiali accūa appent z i eadē die criſis ſeq̄t: vt q̄ñ appent accūa māe z criſis ſero ſeq̄t z p̄pe i eſtate. Cōſilr p̄t ꝓtigē in nocte inartificiali: z p̄pe in hyeme. ¶ Predcōrū ſigor p̄appentiū q̄dā ſt cōia ad ſigñan dū criſim z alias diſpōnes: z q̄dā ſūt p̄pa ſigñantia criſiz. Et cōia ſt ſic̄ iqetudo ōſipiētia ſathara vocj deplſio ſubeth ypocūdrior p̄ct⁹ imaginatōes ſchotomia oſcitatio alices pulſus cordis vētris mordica° vl̄ pūctura dolor capit⁹ do lor colli dolor ſtōi z ſilia: q̄ appētia: z ñ pp ꝯmotionē a nā fcāz i mā ñ ſigñant criſiz futurā. Sigª vo p̄pa ſt ſic̄ trēor labij inferior] z ſilia. Et iſta cū appēt ſigñant criſiz futurā nī ſi impediat. Scias. n. q̄. pdcā ſigª z cōia. z p̄pa ēt eueniētia pp ꝯmotiōz fcāz i mā a nā pp criſiz ñ ſp ſeq̄t eūo z altera: cū p⁹ ꝯmotiōz in mā factā poſſit nā ab opōn: ōſiſtē ōbili-

Quidſit criſis procte na la.

Accūa in criſi appa rentia.

rata vel alteri oponi intēta vel qñolibet aliter impedita. Et iō dixit Alui. 2ª ārti. scias q̄ nō quotiēscūq; existūt signa crisis faciunt necio crisim bonā aut malā: imo qñq; nō sequ tur ea crisis oīno illa hora: lz nō fit excusatio qn crisis seq̄tur ea p̄culdubio in alia hora q̄z in illa in qua cōtinuātur sig[a]. ¶ Et scias q̄ signoꝝ crisis: sicut dixit Alui. q̄dā sunt signa tm̄: sicut dolor capitis dolor stōi disnia ⁊ silia: ⁊ q̄dā sūt si/ gna ⁊ cāe crisis: sicut hūor exiēs ex corpe hora crisis vel de riuans ad vilia mēbra. Et de vtrisq; dixit ét. Alui. q̄ aliq̄n nō segt̄ ea crisis. nā nō quotiēs videris sudorē vomitū aut fluxū vētris ⁊ dolorē capitis ⁊ pmixtionē sensus aut mali tiā anhelitus: aut p̄funditatē somni: aut aliud de oib⁹ illis signis q̄ noiamus est in eis crisis intelligēs de cōpleta. Sz ad signa tm̄ nō semp segtur crisis aliq̄: q̄ pōt fieri ab alia cā q̄z pp crisiz. Et subdit. A. q̄nq; appent signa crisis. s. fcā pp crisim ⁊ nō segt̄ crisis. tūc est dix̄ Ipo. significatio mor/ tis aut difficultatis crisis. B aūt dixit Ipo. 2°. epi. vt posuit Gal. 2°. de crisi. vbi hāc eādē sniam recitauit. Et dixit Alui. aliq̄n est aliq̄ de rebus q̄ sunt de signis crisis eueniēs pp rē aliā ab ea q̄ facit appere crisim: quānis sit in aliqua horaꝝ signoꝝ crisis: sicut fit in tertiana lōga añ poxīmū absq; si/ gnificatione crisis. In tertiana vero pura ꝑm plm est signa crisis. ¶ Dixit Alui. diuersificātur ꝑdicta accña in crisibus pp diuersitatē mār: aut cā p̄ns diuersitatis mot⁹ eius. Et diuersitas cā diuersitatis mār est. v. g. vt sit motus mār ad supiora: deinde significēt ligiiones spēi egritudinis ⁊ eta/ tis ⁊ cōpl'onis ⁊ alioꝝ. s. pticulariū q̄ mā est sanguinea ex pectat tūc medicus fluxū sanguinis nariū. Et si ipsa signi/ ficāt q̄ mā sit colica expectat tūc vomitū ꝑm plm nisi alie significatiōes ei appropate significēt fluxū sanguis nariū. Et enī multotiēs fit crisis ei⁹ p fluxū sanguinis nariū: ⁊ añ cedūt eā imaginatiōes colice: flux⁹. n. sanguis nariū q̄nq; ꝓsumit mās furiosas i dest colicas acutas: ⁊ fit sanitas sta/ stim. ¶ Pro notitia aūt cāe diuersitatis eoꝝ cā diuersitatis mot⁹ mār: oz scire qm̄ mā q̄ mouet aut mouet sint homa/ tice ⁊ violēter. sup mēbra pticularia. i. p̄ncipalia tanq̄z ad terminū ⁊ sup mēbra q̄ vicinant ei de viscerib⁹ ⁊ facit. dix̄ Alui. accidere nocu[m] in eoꝝ opōnib⁹ ⁊ nocu[m] ꝓns ea sicut eueniūt. v. g. qñ mouet vsus cerebrū pmixtio sensus ⁊ do/ lor capitis ⁊ alia q̄ diximꝰ supra in numeratiōe accñtiū cū eis: ⁊ si mouet ad cor eueniūt pulsus cordis ⁊ malitia an/ helit⁹: ⁊ q̄ diximꝰ cū eis vtrisq; sup. ⁊ si mouet ad aliud mē brū p̄ncipale vt nobile eueniūt nocumēta in oponib⁹ illi⁹: aut mouet mā vt⁹ expulsiōz. i. mēbra expl'siōis. s. a nā nāli/ opante ⁊ expellēte eā ad ea: ⁊ istud fit ꝑz duos modos. Nā aut incipit nā in expellēdo ex oi pte ⁊ lōgitudine corpis: ⁊ b ad totū illud qō appet. s. de corpe: q̄ ad cutē ptē circūdā tē oē: ⁊ b erit cū sudore: ⁊ tunc fortasse ē ps ipsi⁹ mār talr q̄ qñ incidit: lz expellat a nā nāli operante nō est excusa/ tio qn incessus eius nō fit sup p̄ncipalia mēbra cōsimiliter: sic ps altera. s. q̄ violēter mouet: ⁊ nō a nā sup ipsa p̄ncipalia: nā mā tēdēs ad ea ptrāsit sup fines mēbroꝝ cerebri: q̄re ac cidunt accña silia ēt accñtib⁹ ei⁹. s. qñ mā mouet violēter: ac si nō foret expulsa a nā nāliter operāte. Immo ac si esset ibi violēter pmanēs. Et fortasse dixit Alui. est pars. s. expul tionis illius mār sup mēbra: q̄ lz nō sint p̄ncipalia: lz min⁹ q̄z p̄ncipalia sicut est os stōi: sicut qñ intentio mār expellē/ de. i. nāe expellēdo mām est per crisim vel expellat vomi/ tu: aut ⁊ si illud mēbrū ad qō expellitur sit ex p̄ncipalib⁹: est tm̄ tolerās cōe officiū. s. vt sit p̄ncipale: ⁊ cū hoc ét fit in via trāsitus mār expellēde: ⁊ cū hoc ét nō velociter pueni/ ens ad corruptionē: sicut cū pueuit mā ad fines epatis: ⁊ expellitur p viā: sicut vine: aut fellis: aut alio quouis mō expulsionis: aut tendit mā ad partē determinatā. s. ad ali/ qō mēbrū ad qō ipsa pmutat ⁊ facit venire nocumenta in operationib⁹ illi⁹. ¶ Signa aūt p̄tē crisim designātia sūt ea q̄ sunt sil' signa ⁊ cāe q̄ cū appent semp sequit crisis ni. i impediat. ¶ Signa vo rememoratiua sunt q̄ sunt infalli/ bilia nisi raro. Et de eis in bona crisi est alleuiatio sequēs de q̄ dixit Ipo. in affo. supradicto nox sequēs crisim vel ⁊ silr dies seqns crisim leuior est vt in plurib⁹. Est aūt leuior semp post crisim laudabilē ⁊ cōpletā: lz aliq̄n nō sic cito se/ quat apparēs alleuiatio: tū nō diu stat qn existēter ⁊ ap/ paréter sequat: q̄ eūata est tota mā morbū faciēs: qua ex/ pulsa ⁊ educta morb⁹ cito tollit. Dixit aūt Ipo. vt in plu/ ribus pp crisim diminutā ⁊ impfectaz in q̄ eūata portione mār morbi de per se ꝑmāllā portionez dz sequi alleuiatio: pōt tm̄ p accidēs aliq̄n nō sequi alleuiatio: imo ⁊ aliq̄n ag/ grauatio: qō erit: aut q̄ agitatio subsequat i residuo mār: ⁊ maxie qñ agitatio eius fuerit magna: eūo aūt mār pua. Aut q̄ in agitatione residuū moueatur versus p̄ncipalia ad aliquod determinatum mēbrū sensibile propter qō se/ quatur molestia ⁊ inquietudo infirmi.

Quedam sunt signa tm̄ ⁊ q̄dā sunt signa ⁊ cause.

Accñtia ꝑdicta in crisib⁹ du pliciter di uersifican tur.

¶ De cōsiderādis in iudicādo de crisi. Cap. x.

Rocerta cognitione crisis ⁊ ferēdo iu diciū de ea certū: opz cōside/ rare tria gña rez circa quas scia maxie ꝓno/ sticationis vsat: ⁊ iste sunt res nāles: res non nāles ⁊ res ꝓter nām. ¶ Sunt aūt res nāles: cōplō: cōpō: etas sexus vtus ⁊ ꝓsuetudo. ꝑm. n. varietatez ꝓtingēte in his reb⁹ ꝓtingit variari crisim: vtute enīz ente forti cōplone cala habitudine macra etate iuuētutis sexu masculino ⁊ ꝓsuetudine eūonis erit crisis plm p eūonē. Et in hoꝝ oppositis plm erit p pmutationē mār: ⁊ silr occur/ rerēt alie varietates in crisi: vt ex dicēdis patebit. ¶ Res aūt nō nāles sunt sicut aer tps anni siue ꝓstitutio regio ac/ cidētia aie mot⁹ ⁊ qes sōn⁹ ⁊ vigilia cib⁹ ⁊ pot⁹ inanitio ⁊ repletio. Scōz. n. hoꝝ rerū varietatē ꝓtingit variari crisiz. Et. n. ꝓstitutio aeris cala tēpus esliuū mot⁹ mult⁹ ⁊ vigi/ lia ⁊ accñtia aie mouētia spūz ad exteriora cibi calidi ⁊ sb/ tiles ⁊ frequēs corpis eūo figiiant q̄ crisis erit p eūonē. cō traria vo p mām pmutationē: ⁊ silr hoꝝ rerū varietatibus alie eueniūt crisis varie dispōnes: vt ét ex dicēdis patebit. ¶ Res aūt ꝓter nām sunt morb⁹ cā eius ⁊ accñtia: quarū rerum varietatibus variāt ⁊ crises. ¶ De rebus nālibus ⁊ nō nālibus. dixit Raſ. 16° cōtinē. auctoritate Gal. Inqui rēdū est de etate egri ⁊ de cōsuetudine ⁊ de dieta regione ⁊ tpe. nā cū hoc bñ indagaueris debes cognoscere qualis erit dispō post crisim. ¶ De rebus aūt ꝓter nām dix̄. Alui. 2ª ārti. sigiiant qñq; horas crisis ⁊ dispōnes ei⁹ oēs ⁊ iudi cia signoꝝ eius illud sup qō inueniuntur signa egritudi/ nis ꝑm plm. ⁊ istud est spēs egritudinis: ⁊ eius maneries que inueniunt semper. ¶ Egritudinū aūt spēs sup appro p̄iatū crisim iudiciū habet nā febres de sanguine plurimū terminant fluxu sanguis nariū: aut sudoꝝ. Et febres colice plm sudore aut fluxu ventris aut vomitu. Et febres flātice lēte plz p sudorē aut vrinā aut exiturā. Et febres melice plz per fluxū emoroydaꝝ aut mēstruoꝝ: aut per fluxū vētris feculentū nigrū aut per fluxū vrine nigre. Et febres nothe plm per vrinā. Dixit Judeus. crisis ārtane est vrina ⁊ exi/ tura: ⁊ crisis quotidiane: est similiter cū fluxu flātico. Et in febribus emitriteis bona crisis est vomitus colericus aut similis fluxus ventris: Et litargie crisis debet fieri per apa in radice auris aut sudore: ⁊ si corpori dñantur humores diuersi crib⁹. debet fieri per eūonē humorū diuersoꝝ. Et cri sis quidē de flāte vitreo fit vt plm per digestionē vel vrinā similem spermati: ⁊ apa pulmonis terminatur vt plm per sputū aut sudorē. Et aliq̄n fluxu ventris aut vomitu: sed raro. Et pleuresis terminat per sputū aut sudorem aut flu/ xum sanguinis nariū. Et aliq̄n lz raro fluxu vētris vel vo mitu. Et dixit Raſ. 19. continē. Possibile est vt eueniat in pleuresi crisis per sanguinē egredientē ab aure lateris patie tis: frenesis fit fluxu sanguinis nariū aut sudore maxime exuberante in capite. Et apa epatis si fuerit in gibbo ter/

Crise no/ propriate egritudi nib⁹ un.

minatur

minatur aut fluxu sanguis a nare dextra aut sudore copioso aut p vrinā. Et si fuerit in cōcauo epis terminat aut sudore aut fluxu vētris vel vomitu. Et apa splenis fluxu sanguinis a nare sinistra. Et dixit Raſ. i. 9. cōti. aucte Hal. Cū splen egrotat eius crisis fieri incipit p sanguinē fluentē a nare sinistra. Et si eius exitus denegat & in eadē parte. ſ. sinistra nō erit apa: tunc splen apabit. Et simile iudiū ē de epe cū ei denegabit vria & fluxus sanguis naris dextre. Et apa renū & viarū vrine terminat p vrinā. sup. & apa intestinoꝝ pegōné. Et apa stoi fluxu ventris aut vomitu aut sudore. Et dix Raſ. vbi. s. In qbus egritudo creticat & apparēt signa salutis: & nulla adest inflāmatio nec aliq manifesta cā doloris expecta pustulas in iūcturis inferioribus: qz he febres sunt de hūoribus grossis: & de ꝯsuetudine nāe est expellere eos p vrinā vel p pustulas vt ꝑpluries & aliqn per fluxū ventris. Et dixit Raſ. Dico he febres q̄ nō dissoluuntur p creticā egestionē. i. p manifestā eūonē ſm plm. Et dixit aucte. Hal. in morbo cronico nō maligno tarde & lōge digōnis expecta pustulas. In morbo maligno & mortali nō apparet cretica exitura. Et dixit ibidē auctoritate Hal. qñ cū febre acuta virtus est debilis nō erit crisis neq̄ eūo manifesta. i. p manifestā eūonē. sed vt plies iterficit & raro ab ea patiens cōualescit. Et cū liberatur est cū mā digerit & dissoluit i lōgo tpe. ¶ Et dixit Raſ. ibidē aucte. H. Scire potes an morbus sit malignus an nō: ex accūtibus malis narratis in libro ꝓnostico ꝯ: qz pōt eē febris lēta & maligna si cōicāt cū ea accūtia mala: & pōt eē febris adurens & inflāmata nō maligna: qz cū ea nō sunt accūtia mala: imo appent sigā digōis. Et potes scire an morbus sit saluus an nō ex nā morbi & motu fortificationis eius: & ex effigie & vtute egri: ꝑsilr aūt & a cā seu mā morbi: & ab eius accūtibus iudiciū de crisi sumit p ut in particularibus iudicijs spērū criliū cōplete dicet. ¶ Et de ꝑsiderandis rursus est pulsus vrina & egō. dix. H. 3. de crisi. & scribit sic a Rabi in 4ª particula pulsus vē in statu crisis multotiens ē inequalis: & maxie cū in crisi labor ē magnus. ¶ Et dixit. pulsus fluctuās spēi est q̄ significet sudorē: pulsus vō durus non significat nisi vomitū. Et pulsus altus est signū cōe oibus spēbus eūonis: & silr pulsus fortis. Cū aūt est pulsus magnus sigiiat motū māe ad exteriora: & nō ad iteriora ipsius cū fluxu sanguinis nariū vel alia re vt sudore. Et Aui. dixit. 2ª q̄rti. scias q̄ pulsus apparens. i. altus eleuatus est sigiiatio cōis spēꝝ crisiū cōium eūonis. Et si qdē magnus fuerit sigiiat q̄ motus est ad exteriora cū sudore vel fluxu sanguis nariū. Et subdit. ois aggregatio ad expellendum māin nā ente forti nō caret manifestatione pulsus: & si ꝓportiq̄s nō fuerit latus & decliuis ad ambo latera. Et scias q̄ qñ oz fieri eūo vtus ꝑpus retrahit & colligit. s. mām. Et iō pulsus ꝑpus hz ꝯstrictionē & coartationē: deide postea māifestat: vñ Aui. dixit. anteq̄ fiat fortis indiget cōstrictiōe & coartatione: & si in sua manifestatione mā hz raptū ad exteriora pulsus fit appens & magnus. Si aūt expellit vsus interiora: tunc calor nālis segtur motū māe ad intra: vnde pulsus nō appet magnus. Et subdit. fortassis aggregantur duo signa. ſ. in pulsu vt aliq latitudo & aliq ꝯstrictio: & hoc intelligat successiue. Et significant tūc due res: sicut vomitus & sudor vel sicut vomitus & fluxus sanguis nariū. De consuetudine aūt in vrina & egōne appebit in dicendis.

¶ De signis crisis minus generalibus ad cognoscendum quatuor conditiones crisis. Capito. xj.

PRima cōditio supra tacta ab. A. fuit scire an crisis sit futura an nō. ¶ De hui⁹ signis dixit Ha. 3. de crisi. & scribit dictū eius sic in. 19. cōti. Cognosces si morbi determinatio erit cū crisi an nō p qnātitatē vtutis patientis. sup. & p motū morbi. nā si vtus est fortis declinatio erit cum crisi: maxime si morbus fuerit velocis motus nam acute egritudies plm terminant cū crisi & hociō qz magne sunt & suspecte & prauorū accūtiū: vñ multū stimulant & irritant nām ad expellendū mām ipaꝝ. Et ppea vt ibidē scribit ingt Hal. debes p grere crisim in morbis malignis velocis motus & periculosis: qz i morbis qescentibus & carentibus inquietudine & pturbatiōe vtutis dissolō eorū fit insensibilr. Et iterū dixit Hal. a vtute. i. fortitudine & debilitate morbi pōt idagari an debeat esse crisis. an nō: nāsi morbus fuerit fortis & magnus: eius determinatio erit cū crisi & eō. Et Auer. dixit. 4. coll. 3. discretiones egritudinū q̄ crisi terminant ab his q̄ cū crisi sunt he q̄ dissoluunt cū dissolone petulta. i. sine crisi hūr. i. sciunt a lōgitudine egritudis & eius breuitate: qō est qz crises manifeste non fiunt nisi in egritudinibus q̄ breui terminant tpe. Et Aui. 2ª q̄rti dixit. Signa q̄ egritudo cōsumitur cū crisi aut resolutione. ſ. occulta sunt. Nā cū vtus fuerit fortis valde & poxīmi augmentati in q̄litate vel q̄ntitate: vt qz sunt fortes & longi & etas & cōplo infirmi & tps. ſ. anni declinant ad motionē ad quā. ſ. ōclinat qñ sunt cala & nō ad getē: vt qz sunt frigida & digōnis vel ꝯrii eius signa festinantia sunt: tūc egritudo p longabit & interfic cū resolone: aut remouebit. Et si diuersificant. ſ. signa: vt qz paulatine resolo nō cōsegtur. sup. neq̄ signa digōnis cito apparēt: aut ꝯrij eius: tunc crises erunt diminute & tarde & cū pmutatiōe. Et dixit ibidē. A. de illis q̄ indicant viā ad cognoscēdū ex infirmo q̄ eius sanitas aut mors erit cū crisi: aut non est ꝑsideratio tua in motu egritudis. ſ. veloci vel tardo & in virtute. i. in fortitudine eius. ſ. egritudis: aut eius. ſ. & hora pūtis infirmi. ſ. tē poris anni. Jsta. n. indicāt tibi q̄ dispō facit nēcio pugnā fortē inter mām & nām: & q̄ sustinent pugnā: sicut. v. g. si morbus sit acutus & vtus patiētis fortis & tps anni calm tunc finiet cū crisi: & si eō sine crisi: nō enim sufficit ad cān dū crisim motus egritudinis debilis: qz nō insurgeret nā ꝯ ipsam ad pugnā nec nā patiētis debilis: & tps fridum est de impedientibus crisim. ¶ De scōa aūt cōditiōe crisis q̄ est ad sciēdū an crisis fiat subito an paulatine. ſ. inter plures vices. Dixit Hal. 3°. de creticis. ois morbus cuius crisis nō appet in statu: ſ. vl añ ipole est q̄ eius crisis fiat in declinatiōe: sed ois morbus cuius crisis nō appet in statu declinat paulatim. Amp. sigā q̄ indicant crisim cōpletā fieri sunt illa q̄ indicant crisim fieri dēre subito. ꝯpleta. n. crisis. sp subito & in vna eūone fit. Et signa q̄ indicant crisim fieri diminutā sunt illa q̄ indicāt crisim debere fieri paulati. ¶ De 3ª aūt cōditione crisis q̄ est ad sciendū an sit futura cito siue de ꝓximo an tarde siue de lōgin q̄ dixit. Hal. 10. theo. Sigā ptēdētia futurā crisim. ſ. i ꝓxio sunt velocitas motus morbi & eius cumulatio calōris virtutis. ſ. fortis & digōnis signoz appitio sup. vel eius ꝯrii cita & pulsus magnitudo & velocitas: & si febris est q̄ p circuitus accēdat: accesionis eius festinātia motusq̄ eius celeritas & difficultas. & si tertiana accēdat: sigā hꝫ oia celeritatem future sigiiant crisis. Oꝫ si ifirmus debil nō est & tps āni calm & febris & colica & vtus fortis significatiuū erit crisis celeris sigm. Oꝫ si ꝯ/ria sunt his signa morbi. ſ. trāqllitas motus morbus debilis nz digōis patēt signa aliq pulsus tardus & puus febris circuitus differt & accessio debilis ē aut febris est ex eis q̄ singulis accēdunt die⁹: qz de q̄tidianis: aut est ex eis q̄ in vno die accendunt & i duobus nō: qz de q̄rtanis & infirmus multe etatis fuerit: & āni tps fridū: crisis significat dilatatio ad morā. Oꝫ si media sint signa inter p̄dicta sigiiant crisim nō multū celerē nec multū tardā futurā eē. Et Au. 2ª q̄rti. dixit. Scias q̄ exuberatio sigrū crisis ſm ꝓtinuitatē & i duobus diebus: vt sicut 3°. & 4°. v. g. sigiiat velocitatē crisis. & p̄cipue qñ añcedit poxīmus febris plm: & ꝑpe qñ appet i pulsu alteratio subita: & talis alteratio fuerit ad magnitudinē: & nō descēdit letare. Et dixit. de signis tarditatis crisis scias q̄ siccitas corꝑis q̄lis est i senibus & obfuscatio. ſ.

Secunda cōditio an crisis fit futura ſubito.

Tertia cōditio an sit futura de ꝓximo

calozis in diebus egritudis significāt tarditatē crisis:z est affo. Jpo.5.affo. Quibus cozia circūtēdunt z sicca z dura sunt sine sudoze finiēt egritudines. Et subdit. A. Egritudines sicce valde.s.p hūiditatis cōsumptionē vel p eūonis p uationē q2 sunt de illis i qbus nulla eūo fit aut sunt mortifere aut tarde crisē. Egritudies aūt sicce: q2 earū mā est sicca: vt de col'a vel de sanguie adusto cuz sint acutiozes q̄z q̄ sunt de mā valde hūida sunt citiozis crisis q̄z illa. ¶ De 4ª aūt ꝯditiōe siue de manerie crisis an sit futura bona an mala siue ꝓpleta aut diminuta: sciēdū: q̄ est facilius ꝓnosticari certe de crisi bōa q̄z de mala: q2 motus ad crisim bonā ē oz dinatus regulatus z stabilis pp vtutē hāe fortitudinē qua o fiat morbo z māe eius: vñ sit q̄ signa bōa q̄ appēt in die idicatiuo ꝓcedēt meliozādo ꝰpliando vel augēdo vl' saltē p manebūt talia vsq̄z i diē creticū. Motus vo ad crisim malā est iozdinatus istabilis: q2 vtus ē debilis: vñ dixit Hal'.3. de crisi. z scribit' a Rabi in.io.ª pti. sic. Esse crisis male nō ē certū z firmū z multotiēs nō cōphendit' nisi cū extimatiōe sed eē crisis laudabil': certū ē z firmū z cōphēdit scia certa. Et dixit. A. z signioni. al'r. significatozi inest vt significet de signionibus sup crisim bonā z malā: sicut cuz inimicus expugnat ciuitatē expellit' ipugna z coartat z sublimat litē. Et expādunt signa victozie vehemētis dño defensoze longiquo nō arripiēte arma sua neq̄ potēti vti istris suis sunt signa ad testificādū illud: qō vult siue intēdit: vt sit de victoria defensozis: aut victozia inimici expugnātis. z significat de dispōibus testificatiōis significātibus malitiā dispōnis dñi. Et si dispō fuerit e ꝓzio: tūc iudiciū erit e ꝓtrario. Dixit Raß. i9° pti. auēte Ga. Si i primo die i iudicādo de crisi signa nō appēt māifesta expecta diē sequētē. Et si ēt b̄ die nihil appuerit melius z honozabilius est tacere ꝓnosticatione. nā ego dixit Hal. tota vita mea postq̄z fui iter medicos vsus ꝓnosticatiōe nūq̄z defeci nec peccaui in ea. ¶ Ad rectū aūt iudiciū de crisi ferēdū oz cōpare vtutē ad māz morbi: vñ Raß. i9. pti. ait: dico q̄ digōnes hūozū z vtutū sunt he: aut. n. hūozes sunt calidi z vtus fortis. z tunc erit eūo manifesta: vt plies p sudozē rigozē fluxū sanguis narium: aut vomitū: z si humoz fuerit subtilis z vtus fortis erit p fluxū vētris aut sudozē: aut vtus est fortis z hūozes sunt frigidi: z tunc erit crisis p exiturā ꝑm eozū grossitiē fluxibilitatē z subtilitatē: aut ē vtus debilis z hūozes cal'i: z tūc vt plīm interimit: est tñ raro vt liberet' patiēs cū dissolone occulta. Aut est vtus debilis z hūozes frigidi: z tūc interimit p lōgū tps: aut dissoluit' tpis prolixitate z liberatur.

¶ Quinq̄ ponunt' signa ab auctozibus bone crisis. Primū est dixit Hal. p̄ de crisi. digō appens. Scōm vt fiat crisis in aliq̄ die cretico. Tertiū est vt p̄cedat z indicet ipsam dies indicatiuus ꝓtinuus i vtute. 4m est vt crisis sit velox z leuis: z est vt sit eūo similis materie sue. Et. Auer. 4. coll̄z. dixit. quinq̄ bona crisis cognoscit' causis. vna est vt fiat in statu egritudinis. 2ª post digōnē bonam. 3ª vt hūoz q eūat' sit sil'is hūozi egritudinē faciēti. 4ª vt i die laudabili fiat. z 5ª vt sit bōis diebus idicata. Et Aui. dixit. scias q melius signoz crisis bone est vt sit ꝓpleta: deide fiat in aliquo diez idicatiuoz ei ꝓportiōali z est' cū eūone nō cū permutatiōe z exitura. Et est eūo hūozis cū quo fit crisis hūoris faciētis egritudinē: z ē expulsio in pte ꝓportionali z toleraf cū facilitate dixit Paulus qñ icipit patiēs se mouere z ascēdit sursum a lecto cū alijs signis crisi. respice cū b̄ toto si pulsus nō est in casu: sed est altus fortis z magnus z ꝓnosticare de futura bona crisi. Et si fuerit idicata ꝑs p aliq̄z diē indicatiuā est melius. Dixit Raß. i9. pti. qñ in die crisis patiēs multū loqtur ē signū bonū: q2 locutio nō est nisi per musculos fortificatos. Et dixit Mesay. vt ibidem Raß. scripsit qñ i die cretico patiēs ē agil' motus bōi anbelitus z appetitus z vrina z egō z sudoz appent laudabiles cū bono sōno expecta crisim laudabilē cōpletā saluā z indicatiuā. ¶ Dixit. A. qñq̄ fac spare bōitatē crisis: nā egritudis i spē sua. sic tertiana z causon cū inuenit' crisis ꝓpozionalis eius: aut cū inueniunt' sue dispōnes: sicut ille in q bus currit res vtutis z pulsus ꝑm q̄ oz z dispō vtutis z pulsus in hozis sigrū prauozū. i. in hozis ꝓmotiōis māe añ tis eūoné si ē bona qñ pulsus ē fortis z rarus: z ꝓpāe qñ addit' ei vtus z minozat' eius diuersitas z equat'. tunc. n. est ppēdicularis. i. signū bonū sup quē intēdēdū est. s. in p nosticādo. Et subdit. A. scias q̄ motus crisi. i. cōmotio añs cū ocurrit i diebus z hozis in qbus currit cōsuetudo nāe ad ipugnādū egritudinē ex impugnatiōe q̄ fit cū expugnatiōe nāe i eligēdo hozā: aut i eligēdo dispōnē cū auxilio. s. aspectus celestiū sunt in qbus bz fiducia. In qbus verbis. Aui. innuit nobis tria eē sig" p q̄ possumus hāe fiduciā q̄ crisis erit bona. Et p'm est q̄ fiat i diebus i qbus est ꝰsuetudo: q2. s. in diebus creticis. 2m ē q̄ de se z electiue vtus moueat bellū z nō irritata a mā. Et 3m est vt eligat sibi dispōnez in mā. s. digōnē. Et q2 Hal. voluit q̄ nā nō bz mētē nō voluit Aui. i dictis vbis q̄ nā hēat mentē z agat cū deliberatiōe: nec ēt voluit q̄ ipsa agat nisi stimulata a morbo z mā eius. nā sua opō in morbo z mā eius ē semp ꝑm q̄ sibi p̄sentialr occurrit ex actōe morbi z māe eius in eā. Sicut q̄ mā morbi nō mouef tota i p̄n° morbi ad agēdū ꝑ nām: iō nā i morbi p̄n° nō mouef toto suo roboze ꝑ morbū: sed q2 i augmēto morbi mā eius mouetur agēdo plus ꝑ nām: silr z i augmēto nā mouef p̄ plius ꝑ morbū z mām eius. Et q2 i statu morbi mā eius mouef tota cōtra nām: iō i eo nā toto suo posse conat' agere cōtra morbū z mām eius: z iō nā magis eligit motū ad crisim. i. mouef cōtra morbū z māe eius expulsionē. in statu i quo est magis stimulata est mā morbi: z in quo est ēt magis victa ab aspectu celesti q̄z in alia hoza. de signo sumpto' a digestiōe dixit Raß. i9. pti. auēte Hal. est de ꝑmis z meliozib' signis significātibus crisim pfītē bonā: est igit' dixit Hal. p̄mo sup b̄ inspiciēdū. nā ego curaui z vidi infirmos qbus supuenit crisis post digōnē: z nūq̄z aliqs ipoz mortuꝰ ē. Et dixit iterū Hal. spēs laudabil' crisi. est q̄ appent post ꝓpletā z laudabilē digōnē. Et impol'e est q̄ post ꝓpletā digōnē appeat illaudabil' crisis digō tñ cōpleta nō erit nisi i statu morbi z Rabi. in. xi°. ptic. post apparitionē signoz digōnis pfecte ipossibile est accidere aliquo tpe illaudabilē crisim: signa. n. crisis si eueniunt apparētibus signis digōnis significāt statū ꝓximū z salutē. Qñ aūt crisis bona fiat i statu dixit Raß. i9. conti. Cū videmus patiētē remotū a piculo z morbus nō est violētus acutus z nō fuerit peccatū p qō possit addi ad malitiā z ad laborē morbi nō erit crisis nisi i statu. hec est laudabilis: q2 venit post digōnē. ¶ De crisi aūt cōpleta dixit A. 2ª. q̄rti. q̄ ipsa accidit i egritudibus māerū subtiliū calarū vtute existēte forti: z hec est q̄ fit p eūonē. Et eius signa ꝓnostica sunt appitio signozū digōnis māifestozū i augmēto morbi: z i ꝑma pte status apparitio signozū digōnis cōplete: z in die idicatiuo p̄cedēte apparitio alicuius vestigij crisis: z ipsa q̄dē ꝛz plīm facilr tolerat': z eius accītia sunt remissa in cuius eūone educit' mā ꝓuncta egritudini. naz eūo māe añtis tñ nō facit crisim pfectā: q2 nō educit' mā faciāt egritudinē: z opz vt eūo fiat p ꝓuenientē regionē. itavt sit appropriata mēbro i quo est egritudo: sicut dcm est supra. Dixit. A. scōa q̄rti. qñ forma. i. modus expulsionis nālis nō ē lōginquus qn motui eius i illa pte sit signū signifi cās q̄ illud q̄ō separat'. al's sperat'. de expulsione eius est illius gñris. s. expulsionis nālis: si crisis q̄ expectat' fuerit bona: z istud signū est signū digōnis vel eius ꝑtij. Scias tñ dixit Raß. i9. pti. q̄ signa digōnis significāt morbū saluti ferū z nō crisim futurā: q2 pol'e est q̄ dissoluat' morbus paulati z occulte post signa digōnis lōgitudine tpis. ¶ De signis aūt crisis male dixit. A. 2ª q̄rti. q̄ ipsoz ꝓncipia z radices sunt vt sint ꝓxia signis crisis bōe p̄dictis. Sicut. n.

conditiones

Quarta cōditio an crisis futura sit bona vel mala

Cōparatio vtutis ad materiam morbi in dcādo de crisi.

Signa bone crisis

Vide hec signa appentia añ aduēnm crisi laudabil' ꝓplete z salue

Signa crisis male.

cõditiones crisis laudabilis: vt ipse dixit. scõa ārti. sunt ā/ tuor. s. q̄ sit cõpleta p expulsionez factā de hūore nocitiuo ad extra corpus: z q̄ sit in ea fiducia. s. p pñtiā signoꝝ digō nis cõplete z q̄ habeat accñtia salua: z q̄ eā idicauerit ali quis die ꝑ indicatiuoꝝ casurā in die cretico laudabili. Silr z sunt q̄tuor cõditiones crisis male. s. q̄ sit iperfecta z dimi nuta per expulsionē nõ totalē humoris nocitiui: sicut. n. dix Aui. ibidē: signationes bonitatis crisis sunt signiones bo nitatis z victorie nāe z nõ fallit hoc: ita signiones malitie eius z ipsius diminutionis sunt signantes iurgium z duel lū qõ currit inter nām: z illud qõ ipugnat eā. Et nõ ē pole tibi vt ex toto iudices q̄ nā vincit ꝓculdubio nisi multipli cent magnificent z augmentent. Et ideo in crisi mala z di minuta p apparitionē signoꝝ verendoꝝ nõ semp est despe randū de infirmo. nā dixit Hal. vt. 9. ponit ꝓtinentis: noti cia crisis laudabilis nõ est sicut notitia dispõnis aliaꝝ cri siū: qr crisis mala z diminuta cognoscit cū cognitione p/ piqua z nõ certa: sicut cognoscit crisis laudabilis z pfecta Et ideo subdit Hal. vt ibidē ponit aliqñ accñtia cretica po terunt terrere: sicut terrent ignaros medicos atq; vulgus q̄ nõ hñt terrorē inducere tpe necessario: qr nocum nõ pstāt eo q̄ erit manifesta crisis. Cū enim apparent sup infirmo ꝓdicta accñtia terrefaciētia medici diminuti terrent z diffi dunt de infirmo nõ aspicientes ad ea q̄ sup his ꝓsideranda sunt: q̄re sciēdū est q̄ si ꝓdicta accñtia oia vel aliq̄ appuerit in die vel nocte añte creticū: z signa digōnis occulte vel ma nifeste apparuerint cõplete vel diminute añ hoc vt supflui tatibus: z pulsus cū hoc fuerit fortis aut augmētatus cuz fort itudine: vē z secure medicus iudicare poterit q̄ crisis aduenier ꝑm aliq̄s spēm eius: z q̄ egri dispō ad bom muta/ bit. ¶ Dixit Aui. vbi. s. O q̄ta signa timorosa vidim de casu pulsus abscisione sudoris z pfunditate sõni ꝓducētia post horā ad crisim pfectā z bonā: qm̄ nā in hmõi cessaue/ rat ab operibus suis: z tota occupata erat in egritudine: z postq̄ redit tota vtus ad eā vincit eā. s. egritudinē vel mās z expellit eā. Et fortasse nõ sufficit. s. nā cū ea. s. egritudine vel mā z istud in plurib horis est: qm̄ nā nõ cessat ab opõ/ nibus suis oibus nisi pp rē magnā. Et dubiū nõ est qn pp rē magnā deficiat. qñ. n. añcedit pugna talr q̄ vtus nõ fu/ gat cū ea vsq; ad statū ē illud signatio mortis: z si remanet vtuti residuū aliqd vsq; ad statū est saluās. Et iõ si talia ac/ cidētia occurrerint virtute ente õbili: z añ appitionē signo rū digōnis signiabunt ꝙuersionē egri ad malā dispositionē. Quare medicus sup hꝫ patiēter z obscure z astute ꝓcedere dz ne in suis ꝓgnosticationibus vituper. Et ideo dixit Ras. 19. 9ti. Cū accidit patiēti subito difficultas anhelitus z pe ctus est valde strictū: z post hec oia signa inuenit pulsus subito magnus z remanet in sua magnitudine: z fit puls puus debilis expecta crisim futurā stati. s. bonā: z si pulsus augeat in magnitudine z fortitudine: z in aliq̄ pte appare/ bit iectigatio faciei z vene timporꝝ repcutiunt z rubedo supflua in maxillis oculis z naribus cõfortet spes tua. Et si involūtarie oculoꝝ lachrime emittunt z coram oculis pa tiētis pñtant q̄si radij z corruscationes z patiēs fricet na/ res suas: his signis oibus visis fluxū sanguis ex naribus expectabis. Et nõ debes veri si patiēs patit sensus pmix/ tionē aut malā in lecto agitationē. ¶ Et de signis crib. ma le ē vt eueniat añ statū z añ signa digónis. Et de eis ē vt ca dat in die nõ cretico: z vt pulsus sit cū eo. s. incipiēs cadere z tēdē ad õbilitatē z puitatē. ¶ Et dix Ha. 3. de crisi. z scri bit. 19. 9ti. dies indicatiuus añs indicat crisiz malā: sicut si vides in 4° die nebulā nigrā aut silem cū alijs signis malis appentibus. dico q̄ hic eger ꝓculdubio morietur: z si pox/ mus eius erit in ipari erit crib. eius in 7°: z si in pari erit i 6°. Et certificaberis de hꝫ cū dubitas p motū morbi q duz est velox crisis erit in 6°: z si ē tard signiat tarditatē: z cris. erit in 7°. ¶ Et de signis crisis male est si nõ expellit in ea humor faciēs egritudinē. sz alid: vt expellat flā i febre col ca: aut colā in flātica. ¶ Et ex eis ē si nõ fiat expulsio a pte in q̄ est egri°: vt fiat expulsio sanguis p narē sinistrā in apo stemate episcopis aut per dextram apastemate splenis. ¶ Et ex eis est si non expellatur per partem egritudini ap/ ꝓbatā. vt si in pipleumonia vā fiat crisis p fluxū sanguis nariū. tales. n. oēs crises male sunt facte vi sinthōatis: nõ vi nāe regulātis: z nõ sequit p eas alleuiatio. ¶ Dix Ipo. 2. epidimiaꝝ. z scribit. 19. 9ti. qñ icretitia accit in die malo: z morb nõ alleuiat p eā signat q̄ nā ipotēs est expellere supfluitates. Et si cadet cū hac alia eūo cõplebit cū ea crisis sinaūt mors vicina sequet. ¶ Dixit. A. 1ª ārti. Accñtia si/ gnoꝝ crisis in ꝑmis diebus. s. in ꝑn° vñ morbi appentia si/ gnant ꝓnitiē. In aug° vo est cū laudabilē signant crisim: di minutā tñ: z hꝫ si appuerint post sig digōnis. ¶ De signis crisis male dixit Hal. 10. the. q̄ malā signant crisim bonā si gnantibus ꝓria sunt: sicut si appeant crisis signa pñtis no cte aut die q̄ dies nõ sunt cretice: aut certe sunt male crisis: neq; signa maturationis comitant sig ipsa z pulsus debi lis est. Et eūo alteri est humoris q egritudinē nõ ꝓtingit. ¶ Et scias q̄ ois crisis in q̄ deficit aliqd signoꝝ crisis lau/ dabilis z pfecte ē crisis defectiua a laudabili ꝑ proportio nē z exigentiam eius qd deficit: z ois crisis pmutationis deficit a laudabili crisi z perfecta. Dixit enim. Gale. 3°. de crisi. z Aui. 1ª quarti. laudabilioꝝ crisiuz pmutatiois si/ gnat crisim malā. s. in compatione ad crisim eūonis. ¶ Et scias q̄ vnū z idē sig ꝑt significare sup crisim bonā z sup malā: sicut. v. g. dixit Aui. pulsus cordis. nā qñq; signat q̄ mā est expulsa ad os stōi. z sic signat crisiz bonā p vomitū. Et qñq; signat q̄ mā violēter supuenit cordi: z sic q̄ seq crisis mala. ¶ Et scias dixit Aui. q̄ sig mala qñ aggregā tur: z est dies creticus: tunc est spes verioꝝ z fortioꝝ. s. ad si gnificādū malū q̄z vt fiat eōrio. s. appeant z aggregent in die nõ cretico: oꝝ ergo vt innitat sup illud. Et dixit. si accit pugna. i. cõmotio in mā egritudine excitāte eā z ingetante nām illud est de illis q̄ signant vehemētiā oppssionis egri tudinis z pmutationis māe. ¶ Dixit Raſ. 19°. 9tin. Dico debes facere differentiā inter has signiones. s. q̄ signant cri sim si sunt a bonitate nāe an a malitia morbi: z hꝫ p pulsuz z anhelitū: qr qñ augmentant in malitia crisis erit mala: z qñ in bonitate bona. Multotiēs. n. dixit Aui. multiplicā tur signa timorosa: z vr pulsus sanari z egri z fortis fieri. ¶ Et dixit. scias q̄ infirmus bonoꝝ hūoꝝ cū egrotat z ap pet digō in vrina eius cū egrotat in ꝓncipijs tunc sis secur. Et cū appet in eo signa timorosa. s. post hec: tūc sanatio ei erit magis cita z citius esse dz: qm̄ crisis in eo est ꝓpinqor ¶ Ad hꝫ aūt vt bñ discernē scias inter dictas signationes dixit Hal. vt. 19° scribit 9ti. oꝝ cognoscē ꝑn morbi. nā qui nõ cognoscūt ꝑn morbi ignorāt discernē inter mutationē anhelit alienationē: z filia accidētia: qñ significēt pditionē aut crisim pñtē. s. bonā. Et ait Raſ. ꝑn in hꝫ loco appello ꝑn artificiale cuius initiatio est cū incipiūt appere signa digōnis. Et ignorantes tps morbi ignorant accña signan tia vnū in vno tpe z in alio tpe aliud. ¶ Dixit Raſ. 19. 9ti. aūcte Ha. Cū appent sig cretica: z post ipsoꝝ appitionē nõ cessat caliditas. s. z nõ fit crisis. hꝫ accit: aut qr morb ē plin augmentatus z crib. ē ipedita pp morbi aug z eius mali/ tiā: z segt inde mors. aut est: qr nā cepit pugnare ꝙ morbū z appuerunt accñtia cretica: qr ista accña nõ sunt aliud q̄z pugna inter mās z morbū: z pp malā pugnā ē debilitata: z ex sua opõne nõ ē secuta eūo. Et hoc signat crisim diffici lē ꝑm q̄ ꝑm fortitudinē morbi vtus ē debilis. ¶ De signis aūt oñdentibus an crisis sit vētura cito an tarde. scias qõ fortitudo vtutis egri z velocitas motus morbi z māe eius subtilitas z festinantia appitionis digōnis crisim cito fu/ turā signant ꝓria vo ꝓriū dixit Aui. scõa ārti. scias q̄ i egri tudinib saluis. i. salubrib: aut ēti qb nõ appent accñtia

Idez põt esse signū crib. bone z crisis ma le.

Signa vē ture crisis cito vl tar de.

mala postponit crisis. nã nã nõ ẽ agressa. s. a mã sub ea sub/
mersa: z est libera potẽs pugnare qñ vult: qñ polẽ ẽ ei vt
expectet vsq; ad cõplemẽtũ dierũ: z tũc faciet crisis. Dix̃
Ipo. 4°. affo. q̃ in paribꝰ indicant. i. creticant seu creticari
in eis sigª p̃cedẽtia in diebꝰ indicatiuis p̃nũciauerũt discri
ta z amica p̃uersiõis: z p̃ p̃ns tarde cretications. ¶ De si/
gnis aũt ad sciẽdũ in q̃ die crisis sit vẽtura. dix̃. H. z. de cre/
ticis. cognoscit q̃ die dz fieri crisis ex motu morbi. nã cũ fe
bris ẽ p̃iũcta vni disponi seu vni ordini: hẽ febris pclusa: vt
sinocha: z ñ accit pcm̃ ex pte aliq̃: vt egri vl' astãtiũ vl' alioꝝ
tũc expecta crisis i ãrto: qz i tali febre nã mouet ad crisim
in sua pª reuolutiõe. Raro tñ euadũt egri a pcõ. Et si ẽ p̃iun
cta vni disponi tũc si aliq̃ hora interpolata respice: vt. s. sit in
ea motꝰ p; mꝰ: z silr interpolatio: z tẽ respice q̃titatẽ sue vtu
tis z eius motũ: qz polẽ est in ea fieri crisis. z in 3° z in 5°.
die. In 3° qdẽ si morbꝰ ẽ magnꝰ z eius motꝰ velox. In 5° vo
si morbꝰ ẽ minoris magnitudis z minoris velocitatis. naz
erit cũ po° febris crisis: z sic in 3° vel in 5°. Et polẽ ẽ q̃ eue/
niat in 4° z hoc erit pp residuũ qõ remãsit in 3°. Cũ. n. po/
xism̃ febris in hora. xiª diei tertij ceperit crisis erit i nocte
ipsi tertij aut in die 4°. Et si vides crisim multis infirmis
euenire in die 3° in illo tpe tũc erit iudiciũ magis certũ. Et
vide supra de signis z caulis añcessiõis z postpõnis crisis.
Et dixit Ha. pone q̃ sit aliq̃ egri° cui° crisis expectet in 14°
ipsa pót euenire in xi°: aut pp morbi magnitudinẽ: aut pp
vehemẽtẽ vtutẽ: aut pp morꝰ eius velocitatẽ: aut cã accñ/
tiũ exterioꝝ. Dico tñ q̃ ipolẽ ẽ q̃ crisis ista sit cõpleta z lau
dabilis: sz ẽ verẽdũ de infirmo z p̃pe cũ morbꝰ est piculo/
sus. Et si morbꝰ est salubris eris certꝰ q̃ cũ crisi erũt accña
prava z fortia vel nõ erit cõpleta z sigñat q̃ febris reuer/
tet q̃uis sit eradicata. ¶ Dixit Hal. 10° theo. sciẽdũ ẽ q̃ in
morbis piculosis crisis añ venit ꝑm maiorẽ ptẽ: z fit ea q̃
dz fieri in 7° aut 5° aut 6°. In salubribus aũt morbis crisis
postponit iuxta acuminis eius fortitudinẽ z debilitatẽ: q̃
si nõ appent dixit Ha. vbi. s. in p̃ vel scõo die sigª dierũ:
sz appent in 4° z morbus nõ sit piculosus: tũc si nullũ pcm̃
cadet inter 4m̃ z 7m̃ diẽ crisis erit in 7°. Et si accidet pcm̃
expecta crisim in nono die. dixit. n. Ipo. 4° affo. Quibꝰ in
die 7° iudicat. i. creticat bis nubẽ hz in 4° die vinã rubeã
z alia sigª. s. signantia dierũ nõ ꝑm rõnẽ sic. Et Hal. dixit in
cõmẽ. q̃ ñ solũ nebula rubea hoc signãt: sz oia alia signan
tia dierũ q̃ nõ p̃cesserunt 4m̃ diẽ si apparuerũt in ãrto si/
gnificant crisim futurã in septio. ¶ Et dixit Hal. q̃ narra/
uit Ipo. de nebula rubea est q̃si miraculosũ: q̃ q̃uis nebu
la rubea significet egritudinẽ saluã salubrẽ: lõgitudinẽ tñ
egritudinis signãt. ¶ Dicũt qdã cũ appent sigª dierũ in
die indicatiuo fiet crisis in die cretico ab illo indicato: mõ
nubes rubea ẽ sigm̃ alicui° dierũ: imo posset eẽ sigm̃ fere
cõplete dierũ in febre colica nãli: si ergo apparet in ãrto
die crisis erit in septio. Et si nubes rubea b̃ signãt multo
magis nebula rubea pendẽs in medio: aut z Ipostasis ru
bea q̃ maiorẽ signãt dierũ. Et nubes rubea z nebula rũ/
bea pẽdens in medio: z Ipostasis rubea hoc signãnt mul/
to magis si fuerint albe: qñ vlterioꝝ signãnt dierũ. z. Et
q̃uis vtreq; scz rubee z albe apparẽtes in ãrto significent
crisim in septimo: est tñ inter eas ista dfia: qñ si erunt albe
crises eueniẽt in p̃ncipio septimi: z si rubee in fine eius. Et
p̃dictus affo. hz veritatẽ de p̃ ãrto die sup̃ p̃io septimo. nõ
aũt de sequẽtibus aut nõ sic sicut de p̃io: vñ si appareat nu
bes rubea in. xi. nõ tñ fiet crisis in. 14. imo vtplm in. 17. vl'
20°. Et rõ ẽ: qz cũ appet nubes illa in p̃io ãrto signãt po/
tentia virtutis multa q̃ potuit cito hre victoriã p̃ mãz mor
bi: sz cũ apparet in die. xi. signãtur victoria tarda: z p̃ns
nõ tanta potentia vtutis. Et pp hãc cãm est: qz hz in. xi. fit
pductus tantus gradus dierũ in mã q̃tus in p̃mo ãr/
to: z q̃ tñ distet. 14. dies a. ix. quãtũ septimus a ãrto: non
tñ pducet. ita crisis in. 14. sicut in septimo pp potẽtiã vtu/
tis nõ esse eq̃lem in vtroq;. Et silr intelligẽdũ ẽ de alijs die
bus ãrtis post. xim̃: qz semp fiet crisis i die cretico remotio
ri pp minorẽ esse potẽtiam virtutis agentis supra passiuz.
¶ Et dixit Ha. vbi supra. Si morbus fuerit velocis mor
mutatio colorꝭ z sbe vrine in quarto ẽ sufficiens ad decla
randũ crisim futurã in septimo. ver. g. qñ vrina subtilis in
p̃nº in ãrto die apparet mediocriter grossa: z color vrine al
bus in p̃nº mutat in citrinũ in ãrto in morbo q̃ est velocis
motus significat crisim futurã in septimo. Et sicut nebula
rubea cum apparet in primo quarto significat crisim in se
ptimo: z cõsimiliter significat z apparet in alio die indicati
uo: sed non sequit crisis eque cito. Nam ego dixit Ha. vidi
pluries hoc signũ in septimo: z crisis fuit facta in 9cimo ãr
to: z apparuit ẽt in 9cimo ãrto: z crisis fuit facta in 20°. Et
similiter fuit apparens in. xi. z crisis fuit facta i. 17. vel. 20.
sic ergo cum hoc signũ apparet in alio die indicatiuo q̃ in
p̃io quarto nõ erit crisis in die cretico indicatiuo ab illo:
sicut erit in septimo indicato a primo ãrto. Et cã est dicunt
qdã. qz tps a ãrto vsq; ad septimũ est eq̃le tpi morbi tran/
sacto ante nebule appitionẽ z ob hoc p̃t esse q̃ cõpleat digõ
in eo: z sic cũ apparet in die quarto significet signãtione certa
q̃ crisis erit in septimo. Sz qñ hoc signũ apparet in. xi. i/
polẽ est q̃ crisis sit in decimo ãrto: qz nõ pót in tribus die/
bus cõpleri digõ residui qõ remanlit de mã digerẽdũ. Nã
opz q̃ hẽat tot dies vel circa: z aliqñ plures ad cõplẽdũ il
lius digestionẽ quod p̃cesserunt dies ante signi apparitio/
nẽ. ¶ Pone ẽt dixit Ha. q̃ morbus alicuius nõ sit piculo/
sus: z q̃ in scõo appareant signa digõnis mãifeste: dico q̃
si morbus fuerit fortis z magnꝰ z eius motus velox crisis
erit in. xi. potius q̃ in decimo ãrto z si morbus erit debilis
z levis z eius motus tardus crisis erit in. 14. magisq; i. xi.
Et dixit. discernit inter hoc p etatẽ cõpolonẽ tps anni: z si/
milia: sz si aliqua istoꝝ signoꝝ coadunant: sz non cõplete
aut aliqñ pcm̃ erit inter septimũ z xim̃: z accñtia sunt per/
mixta. s. q̃ aliqua sunt significantia anticipationẽ crisis: z
aliq̃ postpõnẽ eius: tunc medicus dz esse acuti sensus: z bñ
exercitatus ad cognoscendũ inter has duas spes. s. q̃ est for
tior inter eas: z ab ipsa sumit significationẽ. Et si dubitaue
ris in pnosticatione tua: in primis z certam non poteris
hẽre notitiã polẽ est q̃ certificabis te in diebus exñtibus
inter septimũ z vndecimũ: qz si morbus illis diebus aug/
mentat: z eius motus est velox: z aliqñ signũ dierũ ap/
paret: crisis erit in. ix. z si eꝫrio erit in. xiij. ¶ Et dixit Ha.
vbi supra. pone q̃ aliqs morbus infirmo supueniens salu
tiferus est in primis diebus tardi motus z febris non est
ignea nec adurens: z non apparent cũ hẽ signa dierũ. Di
co q̃ morbus hic non declinabit ante decimũ ãrtũ. Et po/
tes cognoscere q̃ declinatio eius erit in. xiij. cui post ptẽ/
poza morbi qz signa principij morbi si stabunt per longa
tpa significabunt q̃ morbus magis erit cronicus. Et si si/
gna augmenti morbi erunt manifesta in 4° vel 7° expecta
bis crisim cito: nã siquidẽ in ãrto crisis erit in 7°. z si in 7°
erit in. xi. Jsta. n. tria. s. augmẽtũ velocitatis motus morbi
z febris magnitudo z signoꝝ dierũ appitio cita signifi/
cabunt q̃ crisis erit in. xiij. aut nõ. Et maxime si pticularia
de etate z̃c. p̃ueniũt. Et si signa dierũ appent in. xi. z alia
duo de p̃dictis tribus nõ p̃ueniunt crisis nõ erit in decimo
ãrto. Et si etas z̃c. declinãt ad friditatẽ nõ erit declo mor/
bis. añ. 20. Et si in. 14. sigª sunt p̃mixta: z dierũ sigª sunt
augmentata multũ crisis erit in. 17. Et dixit Ha. debes bñ
cogitare z inspicere sigª q̃ appent in. 17. q̃ si erunt pauca sũt
certe significationis q̃ crisis nõ erit in 20°. ¶ Dixit Ha. j. de
crisi. z scribit a Rabi. in. xiª pticula. Ex motu egritudinis
scire poteris diem crisis. s. qz crisis semper fit in die poxis/
mi. sup. siue excrescẽtie febris. Et aduentus crisis in die q̃
tis ẽ rarus. Immo dñt qdã miraculosus. Et b̃ dixit Ha. nõ
vidi accidere nisi semel. z itellexit maxe in febrib9 ꝯtinuis

Signa in quo die crisis sit ventura.

Significationes nebule rubee.

Crisis q̃ fit in die interpolato aut in die excrescente.

sed de interpolatis nō est sic: vt supra dcm̄ est. Dixit Raſ. i9. cōti. nūq̄ vidi morbū acutū velocē ꝺtinuū ⁊ ordinatū motū habuisse a ꝑn° ⁊ i4m diē ꝓtransisse qn ei euenerit ali q̄ spēs ꝓmutatiōis. i. crisis cōpleta aut diminuta i die creti co. Et ſcias q̄ signa alicuius crisiū si appuerint i die creti co: tūc iudiciū de illa crisi erit certius. Et adhuc magis certificabit si in die illo nō fuerint inuenta alia signa significā tia aliā crisiū spēm. ¶ De signis aūt significātibus an crisis sit vētura ꝑ eūonē an ꝑ ꝓmutatione mäe sunt distinguē tia inter eas fortitudo vtutis: qm̄ facit ad crisim ꝑ eūones ⁊ signoꝝ ꝺigónis cita apparitio. quoniā facit crisim ꝑ eūonē: ⁊ horū ꝟia crisim denotant ꝓmutatiōis. Diꝫ. A. 2ª q̄rti. crisis accidit in egritudīnibus mäerū subtiliū caliday virtute ente fortis: ⁊ hec est q̄ fit ꝑ eūonē. Sꝫ crisis ꝓmutatiōis expectaſ in acutis egritudibus vbi vtus ē debilioꝛ ⁊ dies indicationis. ſ. est debilioꝛ. pōt. n. esse debilis: aut q̄ sit de illis q̄ trāsit supra ꝑm̄ ꝓiodū: vt vigesimus ꝓmus vigesimus q̄rtus ⁊ siles: aut q̄ in ea apparēt signa ꝺigōnis debilia: ⁊ silr signa indicātia futura crisim debilia. Et subdit. et expectaſ. ſ. crisis ꝓmutationis mä ente grossioꝛe. Et dixit. cum egritudo mouet signa crisis ante crisim ꝺigōnis significat exiturā i mēbꝛo: aut egritudinē aliā. ſ. q̄ spasmū vel tumorē vl̄ aliū modū deriuatiōis mäe ad mēbꝛa ꝑter q̄ eueniat in eis inflatio: aut aꝑa vel rē aliā. ſ. longitudinē morbi. Et fortasse h̄ erit post sanitatē. ſ. postq̄ appenter videbiſ factus sanus alr̄ ꝑter sanitatē. Signa. n. crisis ꝓmutationis sunt egritudo nō acuta nec de mä facilis ꝺigōnis: q̄ egritudo acuta: ⁊ de mä facilis ꝺigōnis: vt dictū est: terminaſ ꝑ eūonē manifestā: sed qñ egritudo ē de mä difficilis ꝺigónis q̄lis est mä grossa vel viscosa frida vel multa terminaſ deriuationē mäe huius egritudo: aliqñ ēt terminatur ꝑ vīnā. Dixit. n. Ipo. 4. affo. Quibus spes est aꝑa ad articulos cōuerti. supᵖ siue ad emūctoꝛia vel cutē vel alia mēbꝛa vilia extrema siue debilia velut in laboꝛiosis ꝺsueuit euenire febꝛibus eruet eos ab apostasi ⁊ deriuatiōe mäe. i dictis locis vīna grossa ⁊ multa alba fcā. nā deriuatio mäe ad dicta loca vt plm̄ euenit in coꝛpoꝛibus repletis mā flātica multa: ⁊ iō vīna ꝺz esse multa grossa ⁊ alba: vt attestet q̄ mā peccās ꝑ eā eūetur. Et sic mā que debebat deriuare ad aliquē dictoꝝ locoꝝ nō deriuat ad eū: q̄ eūata est ꝑ vīnā. Et silr supᵖ. erueret ad deriuationē mäe ad dicta loca superuentus fluxus ventris flātici multi aut vomitus multi flātis: q̄ silr eūaret pinde mā que debebat ad illa deriuare. ¶ Dixit Aui. ſcōa q̄rti. Multotiēs accidunt signa ꝓmutationis mäe ⁊ supuenit ei eūo magna ⁊ ꝓpria ꝑ vīnā exuberātē albā. q̄ꝺoꝛē nō accidit ꝓmutatio. Et subdit Ipo. si militer absoluūtur a dcā Ipostaſ seu alia deriuatione ꝑdicta celeriter valde si fluat ex naribus eoꝝ sanguis. ſ. grossus ⁊ multus attestās mäe peccāti. Et iō h̄ valeret qñ mā debens deriuare fuerit ex sanguine grosso. aut de mā multū sanguini mixta: sic q̄ cū eo possit educi: ⁊ alr̄ nōtimo talis fluxus sanguis noceret. q̄ eūaret frenuz illius mäe: ⁊ cū hoc ēt debilitaret vtus. Et cōsilr fluxus sanguis nariuz erueret ab apostasi fluxus emoꝛroidarū: aut mēstruoꝝ cū qbus ipsa mā peccās educeret: maxie aūt dixit Ipo. absoluunt ab apostasi si ꝑdicte eūones incipiēt fieri in q̄rtanis vel q̄rtanis. ſ. diebus indicatiuis vel creticis q̄ ꝑ quartanariū currūt. Raro tñ in ꝓmis partis diebus. ſ. q̄ sunt de primo ꝓiodo vl̄ he eūones incipiunt fieri: sed postea in ꝓcessu: vt in q̄rto scōe ꝓiodi. Et dixit Ipo. maxie aūt ibidē crises ꝑ deriuationē mäe fiunt i febꝛibus laboꝛiosis. cū qbus est lassitudo vl̄ laboꝛ spōtaneus pctō būoꝝ: sicut raro fiūt apocrises. ¶ Dixit Raſ. i9. ꝓti. In febꝛibus incipientibus cū rigoꝛe ⁊ finiētibus cū sudoꝛe: q̄ rigoꝛ in ꝓncipio porrigi ⁊ sudoꝛ in declinatione eius euacuāt superfluitates: sicut fit i tertiana ⁊ q̄rtana i qbus ñ eget nā exituris nisi mā fuerit mlta valde. ¶ Et dixit Ipo. q̄rto affo. Quibuscunq̄ febꝛes longe sunt his pustule fiunt in articulis: aut doloꝛes. sup. aut deriuaſ mā ad alia loca ꝓpterea q̄ nā i illis lōgis febꝛibus nō est potēs expellere eā de nobilibus ad ignobilia: de interioꝛibus ad exterioꝛa. oꝛ. n. ad h̄ vt crisis fiat ꝑ ꝓmutationē mäe. dixit Gal. sup tertio ꝓnosticoꝝ. in ꝓmēto illius vbi. qbus febꝛis ꝓmanet ⁊c̄. q̄ vtus hꝫ aliqd fortitudinis. ſ. q̄ nō sit debilis i vltimo. Et hñt ꝑdicta vitatē. vt in plibus: q̄ aliqñ ille febꝛes lōge dissoluunt ꝑ manifestā eūonē: ⁊ aliqñ ēt insensibilr. ¶ Dixit Aui. ſcōa q̄rti. Signa crisis. q̄ fit cū ꝓmutatiōe sunt fortitudo vtutis cū fortitudine doloꝛis. ſ. in aliq̄ determinata ꝑte ꝓpie extrinseca ⁊ retētio vrie egōnis ⁊ sputi ⁊ sudoꝛis exuberantis. sup. ⁊ aliarū eūonū manifestarū ⁊ tarditas ꝺigónis aut ipsius ꝑuatio cū sanitate vtutis ⁊ bonitate pulsus: ⁊ ꝑcipue i egritudinibus saluis tardis ⁊ ꝑuatis ꝺigóne. Et dixit iterū ibidē. Signa q̄ crisis erit cū exitura sunt bona ⁊ ē subtilitas vrine tpe lōgoꝛ: tūc istud ē de illis q̄ indicāt exiturā. Dicūt. distinguiſ inter dictas duas crises. ſ. qñ fit ꝑ exiturā: aut ꝑ vrinā. nā si lōgo tpe ꝑseuerauerit vrina subtilis ⁊ remissa i coloꝛe fiet crisis ꝑ ꝓmutationē: ⁊ si multa ⁊ grossa ꝑ vrinā cū paulatina ꝺigóne ⁊ paulatina morbi dissolutiōe. ¶ Dixit Raſ. i9. ꝓti. aūctate Ga. Si crisis erit cū aꝑate non erit velox morbi determinatio: sed erit vt plm̄ salutifera: ⁊ nō vrinaſ vria multe residētie: sed subtilis ⁊ aqsa. In febꝛibus. n. cronicis si ꝑseuerat vria subtilis ⁊ clara: vt plm̄ crisis fit ꝑ ꝛiuationē. Et oꝛ vt egritudo i q̄ expectaſ crisis ꝛiuationis nō sit mortal: sed cū signis ꝺigónis ⁊ lōgitudis ⁊ egritudis appareāt aliq̄ signa laudabilia sicut fortitudo vtutis bonitas appetitus: ⁊ similia. Et cū plōganſ febꝛes ꝺtinue acute. deide redeūt leues ⁊ suaues: vt multū eaꝝ crises per deriuationē erūt. Et mā febꝛis si cōpolita fuerit ex plibus materijs adiuuat ad hoc: vt eius crisis cū ꝓmutatiōe fiat. ¶ Dixit Ipo. tertio ꝓnosticoꝝ. crisis ꝑ ꝓmutationē minꝰ aduenit eis qbus etas inferioꝛ ē. 35. ānis. Quibus vō etas ē plūrioꝛ fiet aꝑa febꝛibus ꝓmanentibus. Gal. tñ dixit in cōmēto oꝛ vt sit euētus exiturarū q̄ꝫto plus ꝓcedit in etate senij sunt nō solū parū accidūt: ses paꝝ valde. A. āt scōa q̄rti reꝑhendēs h̄ dcm̄ dixit. ꝓmutationi mäe sunt due cāe q̄rū vna est i mā: ⁊ est vt nō sit subseq̄ns expulsionē vltimā. i. totalē ad extra corpus ꝑ grossitudinē suā ꝑm plm̄: aut ꝑ multitudinē suā ꝑm minus. Et scōa ē vtus ⁊c̄: vt nō sit vtus fortis valde vehemētis importunitatis: neq̄ debilis itaꝝ neq̄ pigra: ⁊ nō expellat oīno a mēbꝛis ꝓncipalibus. Et subdit. qdā dixerūt: vt Gal. vbi. s. q̄ illi q̄ ꝓtrāsit qnq̄ginta ānos: imo q̄ ꝓtrāsit triginta crisis fit raro ꝑ exituraz ⁊ ꝓmutationē: sed istud nō ē cui sit intēdēdū ⁊ nō ē: q̄ supra dicte due cāe ꝓmutatiōis mäe sunt due cause ꝓncipij senectutis: q̄ inchoāte senectute. ¶ De signis aūt indicātibus an mā deriueſ ad supioꝛa an ad inferioꝛa siqdē in crisi eūonis: aut eūabiſ ꝑ fluxū sanguis nariū: aut ꝑ vomitū si mā deriuabiſ ad supioꝛa. Et si deriuabit ad inferioꝛa: aut eūabiſ ꝑ fluxū vētris: aut vrie aut emoꝛroydarū aut menstruoꝝ. ¶ Et signa significātia mäz debere eūari ꝑ supioꝛa dixit Raſ. i9. ꝓti. sunt subita iflāmatio. ſ. ptiū supioꝛū ⁊ ⁊ strictura anhelitus ⁊ capitis ꝑoderositas ⁊ surditas. Et hūoꝛes subtiles acuti ꝺclināt ad supioꝛa. Et Aui. diꝫ. ſcōa q̄rti. Signa motus mäe ad supioꝛa sunt doloꝛ capitiſ ꝑ eleuationē vaꝑoꝝ ad ipm̄. Et de sigñonibus illius sūt vīgo ⁊ grauitas i vtriſq̄ tipoꝛibus ⁊ sonitus ⁊ tinnitus ⁊ surditas: q̄ oia subito accidūt. ſ. tpe quo. ꝓstrictio anhelitꝰ ⁊ doloꝛ collo ⁊ tensio mirach ⁊ hypocundrioꝝ ad supioꝛa ⁊ absq̄ doloꝛe ⁊ iflāmatio capitis. Et de his signis est tenebrositas oculoꝝ. ista. n. sunt signa coia fluxui sanguis nariū ⁊ vomitui. ¶ Signa vō crisis eūonis ꝑ inferioꝛē regionē. diꝫ Raſ. vbi. s. sunt doloꝛ ⁊ iflāmatio in ꝑte inguinuz ⁊ ancharū ⁊ hūoꝛes grossi ⁊ flātici ꝺclināt ad inferiora. Dixit. Aui. qñq̄ ē vaū signū significās rēvl̄em cōez. ſ. indeter

Signa si crisis sit vētura ꝑ eūonē ꝑ supioꝛa vl̄ ꝑ inferioꝛa

minate: qz pōt significare motū mäe ad supioza z ad iferio ra. Et si ad supioza tunc aut fluxū sanguinis nariū aut vo/ mitū. Et silr ad iferioza aut ad fluxū vētris aut vrinā. Et tē dixit Aui. expectanť sigª alia qbus sigñať q expellit ex il/ la pte sicut dolor capitis z strictura anhelitus z tēsio ypo/ cundrioꝝ ad supioza. Jsta. n. sigñant q mä mouet ad sup/ ioza. deiñ nō iudicať pea q ipsa expellať vomitu aut fluxu sanguinis nariū nisi pª sigª alia q̄ sunt distinguētia inter ea. Et ista sunt dixit. A. q si associanť oibus illis signis tene/ brositas oculoꝝ z caligo: q̄ nō sepanť: z si sit cū eis amari/ tudo oris z tremor labij inferioris signat vomit⁹. Et appet affirmatio rei pcasuꝫ doloris in ore stōi z nauseā z attenua tionē. i. fluxū. s. saliue z pulsuꝫ cordis z coartationē pulsuꝫ z ꝓstrictionē. Et ꝑpe qñ accñt infirmo p⁹ ista horripilatio z frigus sub ypocūdrijs: tūc iudica q crisis. vētura ē p vōi/ tū: z ꝑpie qñ mä ē colica z febris ē colica nō exñs de incē siuis. z ꝑpie qñ citrinať facies in hac disp̄e z cadit color. ¶ Dixit. A. de signis q̄ sunt ꝓueniētia fluxui sanguinis na riū sunt lachrie z tinit⁹ z surditas z tēsio ypocūdrioꝝ: imo duoꝝ lateruꝫ epis z splenis absq̄ dolore z iflatio capitis. Scias tñ. dixit ipse. q tēsio ypocūdrioꝝ z ꝓstrictio anheli tus in fluxu sanguinis nariū nō accñt nisi cū ꝓcauitas ven tris iplež z expellit mä ad supioza z cōprimit mēbra āheli tus. Et dixit Aui. de signis ꝑpijs fluxui sanguis nariū z vōitui sunt q̄ in vno istoꝝ iuēta opponunť inuētioni i alte ro: sic imaginatio tenebrositas z caligo q̄ ē de signis vōit⁹ z rubedo faciei ē de signis sāguis nariū: z oppōit ei cal⁹ co loris z citrinitas ei⁹ q̄ ē de signis vōit⁹. Et dix qñq̄ vni ex si gnis eoꝝ nō ē oppositū aliq̄ de signis alteri⁹: sic salt⁹ vel tremor labij inferioris ipse. n. ē de signis vōit⁹: z nō oppōit ei aliq̄ ō signis fluxꝰ sanguis nariū. Et sic ꝓurit⁹ nasi: ipe . n. ē de signis fluxꝰ sāguis nariū. z nō oppōit ei aliq̄ de si/ gnis vōit⁹ Jnfra. n. ponēť sigª vōit⁹ z sigª fluxꝰ sanguis na riū. ¶ Et dixit A. qñq̄ sigñat q crisis. s. eūonis ē cadēs i pte vna: z b̄ qz retinet illō q̄ currit. i. currere ꝓsueuit. s. ex pte ꝓxia: sicut retētio vrine: q̄ ē sigm crisis bone sigñat q motus cretie⁹ ē supioz nō inferioz. Et erit aut fluxu vrie: aut vōit⁹: aut sudore: aut fluxu sanguinis nariū. Et nō voluit q vria absolute fit de fluxib⁹ supiorib⁹: sz i cōparatiōe ad fluxꝰ infe/ riores se. ¶ Et dixit. qñq̄ sigñat spēs egritudinis ptē cri/ sis ei⁹: sicut apa epis cū ē in latere gibboso: tūc eius crisis erit: aut fluxu sanguinis naris dextre: aut sudore: aut p vri nā. Et si ē in latere ꝓcauo erit aut fluxu vētris: aut sudore aut p vomitū: z si ē febris causon cui⁹ plm febris erit crisis fluxu sanguis nariū: aut p sudorē: z añcedit eū tūc tremor. Et qñq̄ fit vomitu z fluxu vētris: z ꝑpie si ē tertiana. Et sic febris apatū capitis. s. fridoꝝ crisis nō fit vnq̄ fluxu sā guinis nariū neq̄ puꝝ neq̄ litargie: qz ista apata sunt ex mä radicalr frida: q̄uis possit eē cal'a p putrefactionē. Et dix. pleuresisē iter b̄ z b̄. s. iter pipleumoniā z causonē. z b̄ faciēdo crisiz fluxu sanguis nariū. ¶ Jn crisi vo pmutatio nis mäe de signis an fiat pmutatio ad supioza: aut ad infe rioza corporis scias q in febrib⁹ acutis q̄ hñt terminari p derivationē mäe hz plm mä deriuať ad supioza. z in croni cis ad iferioza: z in medijs ad media. Qz si in aliquo ocārū ptiū mēbro dolor affuerit: aut intēsa calitas ad illō deriua biť mä. Dixit. n. Jpo. 4. affo. Quibuscūq̄ resurgētib⁹ ex morbis. i. ꝓualescētibus si aliqs doluerit. i. in aliq̄ pte do/ lor erit ibi. i. in illa pte apostases fiūt: z hoc qz dolor debili tat ptē z exacuit reuma: vñ ad illā ptē mä erit effusura. i. flu xura. Et nō solū ē b̄ verū i ꝓualescētibus: sz ēt in actu egro tātibus z multo plus. Et subdit Jpo. q si añ egritudinem aliqd doluerit illic ꝑfirmabiť egrí⁹. i. fiet apōsus. s. nisi eruā tur apa. s. p vrinā grossā zc. vt dcm ē. s. Et dolor qdē q i di cat de tali apate nō oz eē brevis nec cito resolubilis: sz diu durās. Et vīficať dcm Jpo. tā de dolore seq̄nte ad laborem spōtaneū intrinsecū q̄z de seq̄nte ad dolorē extrinsecū. Et vī ficať ꝑm plz in febrib⁹ aptis terminari p apa. ¶ Dixit. A. scōa ārti. Signa q pmutatio mäe sit ad inferioza sunt do loris cuētus ad inferioza cū inflāmatiōe: z inflatio duoꝝ emūctorioꝝ. s. duoꝝ inguinū z duaꝝ anchaꝝ: sz q fiat ad supioza sigñt grauitas capitis z sensuū z ꝑpe audit⁹ ita q qñq̄ pducit ad surditatē: z b̄ post ꝓstrictionē āhelit⁹: z al teratione ordis ei⁹ donec qescat: q̄si illō subito: z silr vt eue niat pfunditas sōni. z plm hoꝝ fit cū exitura a radice au/ ris: z silr si accidit q pseverat exuberatio guidez z pulsatio tipoꝝ z rubedo in facie q̄ nō sepať. Et dixit itez Aui. ptē pmutatiōis signat dolor z inflatio venaꝝ i locis vacuis. s. q̄ solēt eē vacue q̄. s. sunt loca emūctoria: q̄. s. inflatione ve/ narū: ipse. s. dolor. alr calor. sequit z vehemētia inflāmatio nis. Et itez dixit. ps in q̄ ē mēbrū debile: aut dolor lesiuus iunctuꝝ: aut mēbrū fatigatū. s. ē ps ad quā pmutať mā: Et dixit. ex ypocūdrijs qñ tēdunt z dolēt nō est pole vt si/ gnificet loc⁹ ipse neq̄ ps ipsa. s. ad quā sit fluxura mā. cōia . n. sunt oib⁹ doloribus. s. accñtib⁹ siue in pte supioꝛi siue i/ ferioꝛi. Scias tñ q apostases plm eueniūt in iuncturis pp largitatē eaꝝ z ipsaꝝ plm notū: z maxie in febrib⁹ laborio sis. ¶ Raſ. 19° ꝓti. dixit. febres q̄ accidūt ex labore si sunt cū hūore frigido crises sunt ꝓexituras q̄ fiunt in debilioꝛi/ bus mēbris z iūcturis: aut locis exñtibus supra ipsa. Et b̄ qz hūores frigidi mouenť ad supioza parū cū sunt a calita te subtiliati. Et dixit itez Raſ. qñ sentit eger in sua egritu/ dine lassitudinē expecta in aliquo mēbroꝝ suoꝝ exiturā: z si lassitudo fuerit cū supfluo motu: tunc accidet exitura in iunctura cui⁹ mot⁹ fuit supflu⁹ vel. ē. illā. Et dixit. si in ali quo mēbro eēt morb⁹ cronicus z multus sudor expecta exi turā in illo. Et dixit itez. in aliq̄ febre pole fore crisiz eveni re papa splenis vel alterius mēbri inferioris. ¶ Et sigñať q mä mouet ad carnē q̄ ē post aures. i. ad emūctoriū cere bri p hoc q cū morbus nō multū ꝓlongať: z fit subito an helitus mutatio z dolor z pōderositas sentiť in capite z su beth z surditas accidūt: tunc expecta apa in carne molli q̄ est iuxta aures: maxe si calitas multa pcipiať in ptib⁹ capitis z mandibulaꝝ. Calitate. n. illa dixit Raſ. 19°. ꝓti. trahunť hūores z caput reperiunť in dicta carne molli. Scias tñ q q̄uis caliditas supflua sentiať in mādibulis: nō tñ accidit exitura in eis vel iuxta eas: qz iuncture mādibulaꝝ nō laſ/ sanť: neq̄ fatiganť: neq̄ multū febricitāt. i. calefiunt pp la borē. Et dixit Raſ. vbi supra. Si in febrib⁹ in qbus debēt supenire exiture supenerit tussis exiture declinabūt ad mēbra pectoris. ¶ De signis quoq̄ pmutationis egritudi nis ad aliā egritudinē. dixit. A. 2ª ārti. Cū videris egritudi nē acutā fieri fortē. s. ex motu noue mäe apud declinationē tunc scias q ipsa tendit ad cronicā. Et dixit. A. pmutatio/ nes z exiture fiunt in frigore: z tpe eius z in erate senectu/ tis plm. in prio qdē. s. frigore qñ frigus est ꝓtinēs z ꝓstrin gēs. Jn 2° vo scz in senectutis etate: qm̄ deficit vt⁹ ab expul sione cōpleta. Dixit tñ Raſ. 19° ꝓti. q in hyeme accidūt ma gis pustule. s. exiture. sz eaꝝ sanatio ē tarda z eaꝝ recidiva/ tio est minus: qz hyems infridat z accelerat ōcōnē hūoꝝ nō cū manifesta eūone: sz reddēdo hūores: sz calidos frigi dos. sanatio ē tarda ꝑpdebilē dissolutionē. s. q̄ ea frigidita te aeris ꝓtinētis nos. Et dixit. idē facit ars z regio frida. Estate quoq̄ crises magis sunt vomitu z fluxu vētris z p sudorē. Et ve magis p fluxū sanguis nariū z p sudorē. Et autūno plm p fluxū vētris. ¶ Dixit Jpo. 3° affo. Qñ estas fit ver silis. i. qñ estas similať vi in cōplone q̄ dr estas ver/ nalis sudores multos in febrib⁹ expectare opz. Et ꝑsilr ēt opz expectare sudores multos in febribus in alijs tpibus anni q̄ veri in cōplone similanť. Jn talibus. n. tpib⁹ maxe eūones p sudores occurrunt: pōr aūt estas simulari i cōplo ne veri: aut in fluxu celestiū: aut euētu pluuiaꝝ z flatu vēto rum ꝓoperantiū caliditati z siccitati estatis. Et similiter i/ telligе de alijs anni tpibus. Et poterit esse dicta assimila/

Signa pmutatiōis egritudinis ad aliam egritudinem.

tio:aut pũctualis:aut ei multũ appropiquans. ¶ Et scias q illa crisis pmutatiõis laudabilioꝛ est q̃ est ad inferioꝛa vl' exterioꝛa lõginqua a mẽbꝛis pncipalibus. z est cũ exitura post oigõnẽ cõpletã. ¶ Dixit Raſ. i9. otin. De laudabiliorib⁹ exituris sunt ille p q̃s mutaſ morbus de mẽbꝛo nobiliorꝛ ad minus nobile. z crisis est p ptes inferiores z longinquas a loco morbi: z q exiture sint i locis ignobilibus z inferioꝛibus sub vẽtre: z q loca earũ sint ampla z longa ad hoc q supfluitas possit dilatari i eis: qꝛ in q̃dã muliere fuit facta deriuatio mãe ad plures: q qꝛ nõ fuerũt capaces eius redijt mã ad iterioꝛa. z ob hoc morbus redijt z mortua est. ¶ Dixit itẽ ex 2° libꝛi de bũoꝛibus. exiture remote a mẽbꝛis nobilibus: z q̃ declinãt plus ad exterioꝛa post declinationẽ sunt minoꝛis malitie z maioꝛis iuuamẽti. Et dixit. exiture veniẽtes in membꝛis iterioꝛibus deterioꝛes sunt eis q̃ i exterioꝛibus. q̃uis. n. p eas fiat qes febꝛis: tñ earũ dispõ ẽ malig⁹. ¶ Et dixit. nõ te reddas tutũ de õclinatione z liberatiõe exiturarũ q̃ nõ ducunt ad putrefactionẽ z nõ fluit ex eis sanies: qꝛ plꝛes fuit exptus z vidi q oẽs q̃ dissoluunt sine putrefactiõe sunt cã renouationis earũ vel morbi. Cũ. n. apa natũ i radicibus auris occultaſ interius añq̃ putrefiat aut redibit maius q̃ fuerit aut redibit morbus. Dixit. n. Jpo. 4. affo. in febꝛibus apa nõ solutũ. i. non eruptũ ad p⁹ crises. i. in pmis diebus creticis siue erũpaſ añ p multitudie mãe siue nõ in ipsis pmis creticis: sed tardet erũpi vltra illos longitudinẽ morbi. s. ipsius febꝛis vel ipsius apatis figiit: qꝛ figiit mãm multã. Si q̃q̃ pcesserũt exiturã sig⁹ oigõnis: z p exiturã dispõ egri puertaſ ad bonũ: z seqtur eius leuitas: tũc illud ẽ bonũ z e p° malũ: vt si appuerit exitura nõ appentibus signis oigõnis: z fuerit facta deriuatio ad mẽbꝛũ magis nobile. nã z si p talẽ exiturã morbus cesset q est raroꝛ nõ assecurabiſ mẽbꝛũ cũ illa supuenerit a piculo. ¶ Dixit Raſ. i9. otiñ. Exitura mollis z q̃ cedit tactui est minoꝛis malitie q̃z flegmon: tardius tñ maturaſ. Et ait Raſ. Dico vidi quẽdã patiẽtẽ dolorẽ arteticũ toto tpe vite sue: z supueniebat grauis coꝛiza a q̃ aligs vltra mẽseꝛ liberari potuisset z nil de ea fluebat ad pectus. Et remanebat i capite suo vno vl' duobus diebus z postea i aliq̃ hoꝛa fluebat ad art⁹: z liberabaſ a coꝛiza oio: z post decoctionẽ coꝛize vna hoꝛa vel duabus ifestabaſ a dolore arterico p vnũ diez vl' me^m. ¶ Amplius dixit Raſ. i9°. otin. Accidit i vno ãno aliq̃ spes crisis alia q̃z i alio cã mutationis aeris: z iã vidi i estate vna vltra. 50. hoies patiẽtes egritudinẽ acutã: z earũ crisis fuit i 7° z i alia estate in 14°. Et vidi crisim i vno autũno semp euenire i. ii°. Et i qbusdã annis fuit crisis i plꝛibus ifirmis q̃z vnã spẽm crisis. ¶ Q̃ si tũc sig⁹ illi⁹ crisis appuerint iudiciũ ỏ ea magis certũ erit. ¶ Et dixit. cũ eger visus fuerit hꝛe plꝛ i morbis suis carbũculos z alia apata: tũc eius crisis erit plꝛ cũ illis. Et silr si fuerit võere plm pſuetus erit crisis plm i eo cũ vomitu. Et cõsilr erit ẽt i alijs. ¶ Dixit Jpo. 3°. epidi. z scribiſ. 18°. otin. Cũ morbus declinet absq̃ idicatiõe crisis ipsa erit in eo valde difficilis. Et cũ vides febrẽ declinare absq̃ cã redire: z si redibit crisis erit difficilis. Et Ga. dixit. 3° de crisi. z scribiſ a Rabi. in 3ª pticula. Dis egritudo q̃ sedatur absq̃ eũone mãifesta aut exitura magne q̃titatis i magnioꝛẽ dispõnẽ q̃z fuerit recidiuat. sup. nisi fuerit de illis q̃ i lõgitudie tpis isensibilr resoluũt. ¶ Dixit ypo. 4. affo. Que i paribus idicanſ. i. creticanſ diebus discreta sunt z puersiõis amica. Febricitãtẽ. n. si nõ i paribus febꝛis dimiserit reuerti pſueuit. quẽ affo. lꝛ Gal. i cõmẽto dãnet: qꝛ i q busdã paribus diebus p̃t fieri crisis vt i 4°. 14°. 20° z silibus. potuit tñ ipz ponẽ. Jpo. itelligẽdo p dies pares non creticos. Et dñt qdã. dcm Jpo. i B affo. nõ tenet vlr: sed in definite vt vificet de aliqbus diebus pibus tm: sicut de. 6°. 8. 12. z. 16. z silibus. ¶ Et õbes scire q crisis magis laudaſ ex signis oigõnis pappentibus. Et silr magis vitupaſ ex die i q̃ fit z B maxie fit pp errorẽ q sepe otingit i cõputatiõe dierũ. Dis tñ crisis euenies i die cretico q̃tũ est ex pte tpis i q̃ puenit ẽ bona z laudabilis. Et Jpoc. exẽplificãs b̃ de crisi p sudorẽ. Dixit q̃rto affo. Febricitãtibus sudoꝛes si ceperit bõi sunt tertiani z qntani z septeni z vndeni q̃rtide/ni z decimi septimi z vigesimi z vigesimi quarti z vigesimi septimi z q̃drãgesimi: qm̃ hi sudoꝛes egritudies indicãt z terminãt: qm̃ oẽs pdicti dies sunt dies cretici. Qui vo ita nõ fiũt. dixit Jpo. doloꝛẽ significãt z lõgitudinẽ egritudis z puersionẽ. ¶ Dixit Jpo. 3°. affo. in moderatis tpibus si tpa tpaliter se reddiderit boni status maxie z bõe determinatiõis fiũt egritudines. i. crisis egritudies fiũt. Dñt boni status. i. bone pſistẽtie z bõi pcessus z ordinati: vel bõi status. s. vl'is morbi hẽbũt bonũ statũ cũ leuitate accñtiũ. In imoderatꝰ aũt tpibus maxie imoderate z difficiles: qꝛ cũ seueritate accñtiũ determiatiões fiunt. Et b̃ iõ: qꝛ in tpibus moderatis coꝛpoꝛa z hũoꝛes nõ multũ mutanſ a dispõne näli. Et vtus i illis ẽ forꝛ. In moderatꝰ vo tpib⁹ oppositа.

¶ De signis particularium crisium eũonis. Cap. xij.

Galenus in cõm. affo. 4°. affo. quibus spes ẽ ad articulos puertẽ z cẽ. dixit z scribiſ sic. i9°. otiñ. Manifestũ ẽ: q velocius fit declinatio morbi p fluxũ sanguinis nariũ q̃z p vrinã: qꝛ eũo hũoꝛũ p vrinã nõ fit nisi in lõgo tpe. z ait Raſ. ibi dico q mãifestũ ẽ q̃ securioꝛ crisis ẽ q̃ fit p fluxũ sanguis nariũ: deide p fluxũ vẽtris: deide pvomitũ: postea pvrinã: z postea p sudorẽ: deide p exiturã. Et subdit. pole ẽ q̃ exiture sint securioꝛes sudoꝛe. ¶ Dixit Aui. scõa q̃rti. acutioꝛ qdẽ crisiũ. i. q̃ magis subito fit post sig⁹ cretica z ppiqoꝛ ad sepationẽ. i. q̃ citi⁹ finiſ ẽ fluxꝰ sanguis nariũ: qm̃ pſeqſ expulsionẽ mãe morbi i vna vice: qꝛ mã exñs i venis cito põt erũpere p nares z cito põr finiri. Deide dixit. A. est fluxus vẽtris: deide vomitus: deide vria deide sudoꝛ: z sudoꝛ qdẽ ẽ tardioꝛ crisiũ eũonũ pp difficultatẽ q̃ incũbit nãe i expellẽdo mãz p cutẽ z superficiẽ coꝛpis. Et subdit. A. post sudoꝛẽ sunt exiture q̃uis aliq̃ otingat q exiture sint foꝛtioꝛes sudore in crisi. nã plerũq̃z remouẽtur p eas egritudines subito siue ipse sint salue siue male mortificãtes mẽbꝛa. ¶ De signis aũt futuri fluxus sanguinis nariũ dcm ẽ in pcedenti cã°. z in hoc ét dicẽt addẽdo alia. Signa itaq̃ eius sunt rubedo faciei z oculoꝛũ z nasi z ptiũ circũstãtiũ ei z appitio radioꝛũ rubeoꝛũ coꝛã oculis z testanſ res rubeas coꝛã se esse. vñ Raſ. i9. cõti. ait. Inqt Gal'. vidi iuuenẽ i q̃ signa fluxus sanguis nariũ appebant saliẽtẽ de lecto z mouẽtẽ hincide se z dicẽtẽ se videre i aerẽ camẽ sue serpentẽ supra lectũ suũ quẽ verebaſ cadẽ supra se. Et tunc in latere naris dextre appuit q̃dam rubedo pua q̃ cũ augeri cepit pnosticatus sum de futuro fluxu sanguinis nariũ ex nare dextra. Et tẽ mãdaui poni circa se pelui z illico sentiẽs pruritũ in dextra nare cepit scalpere digito suo z sanguis icepit fluere vltra quãtitatẽ q̃tuoꝛ librarũ. De signis. n. eius ẽ pruritus in naso z fluxus lachrimarũ z tẽsio hypocundrioꝛũ ad supioꝛa absq̃ doloꝛe z pstrictio anhelitus z frõtis z tipoꝛũ pulsatio venarũ z in eis appitio vltra solitũ z doloꝛ z grauitas i capite z capitis z supioꝛũ calitas addita multũ. Et dixit. A. acuitur nasus. Et Raſ. dixit. i9. otiñ. Signa eius sunt radij coꝛã oculis pñtati. z B ex rubedine sanguis supaccensi z oculoꝛũ nubilositas siue tenebꝛositas pp multũ sanguinẽ eleuatũ subito ad ipsos z opilantẽ vias spũs z multe lachꝛyme oculoꝛũ sicut i optalmia: z hac de cã rubificantur oculi z maxille. Et distensio hypocũdrioꝛũ z eoꝝ q̃ sunt circa ea sine doloꝛe. Ex hoc. n. signãtur q̃ sanguis declinat ad supioꝛa. Et mutatio anhelitus. s. cũ sanguis trãsit p pectus. Et q̃ cũ soda est silẽ põderositati z ertẽsioni z pcussioni z calitati signãtur fluxus sanguis ex naribus. Et ppie dixit Aui. q̃ signãt egri° z etas z consuetudo z copl'o z reliqua particularia

Signa crisis p fluxꝰ sanguinis narium

signat q mā est sanguinea. ¶ Dixit Raſ. i9° cōti. Scias q magis parati ad fluxū sanguis nariū sunt illi q ad affrodi siā pueniūt. Et Hal. dixit. fluxus sanguis narū expectaſ a 35°. anno. z rō est ista: q3 sanguis in hac etate multū abun dat z est violēte calitatis z pp hāc cām plus bz fieri i iuue ne q3 i adolescēte: q3 bz fieri ab acumine sanguinis apien tis venas q3 ex eius multitudie venas replētis. modo i iu uenibus sanguis est acutior q3 in adolescentibus q3uis in adolescētibus sit amplior. Et maxie accidit h fluxus bis q bus in sanitate vl'i morbo cōsueuit euenire. ¶ Dixit Aui. vbi. ē. Mā colica ēt faē crisim p fluxū sanguis: z qnq3 idi cant illud splendor z ymaginationes siles filis ignee citri ne corā oculis vise. Et plm illius est in fe. causon colerica. ¶ Dixit Raſ. vbi. ē. de ꝓsuetudine fluxus sanguinis nariū est esse crisim z febriū acutarū z ꝓsuevit in tpibus euenire z raro accidit in ārtor: vt plm aūt in qnto z septimo z post hos ēt in tertio z nono. Et dixit. scias q quāto apa ē ma gis remotū a pectore vsus sursum tāto fluxus sanguis na riū erit magis. Dixit Aui. vbi. ē. qnq3 figiat ps radij siue splēdoris appentis z pruritus nali q fluxus sanguis nari um accidit ex nare dextra z sinistra z ambabus naribus fit. s. q3 si apparet splēdor i oculo dextro z pruritus fit i na re dextra z e9° si in sinistra euenerit: z si eueniet in amba bus fluet ex ambabus naribus sanguis. Et qnq3 dixit A. adiuuat istas figiones iterū frigus aduenies i die crisis in ptibus vētris inferioris z silr siccitas in alkatim z i cute. z hoc pp mām sanguineā tēdētem ad supiora. Dixit Raſ. i9°. cōti. fluxus sanguinis nariū subitus est vt plm signus salutis bonū z laudabile: sed paucus guttatim fluens est malus: z figiat crisim difficilē z diminutā non cōpletam.

Signa crisis p fluxū ventris

¶ Signa aūt figiantia crisim p fluxū vētris sunt grauitas vētris sub vmbilico z tortio i vētre z rugitus z ventosita tis exitus. Dixit Aui. scōa ārti. figiat illud i pmis genus supfluitatis vt cū sciē q mā nō ē sāguinea: q3 rarissime mā sangui nea i febribus eūaē p fluxū vētris. Et subdit. z cū scitur cū hoc q est multa: q3 multitudo eius vt plies educi tur p fluxus vētris. Jsta tñ duo signa sunt cōia ēt vomitui z fluxui vrine: sed qñ sciunt ꝑdicta tunc fit maior affirma tio q educaē in crisi p fluxū vētris ex signis difficultatis vrine: q3 vrina nō libē emittit: z silr ex signis difficultatis vomitus. ¶ Et de signis fluxus vētris. dixit Aui. sunt pū cture que eueniunt in toto vētre z grauitas in inferiori p te vētris z aduētus rugitus z inflatio emūctorū. s. epis. i. inguinū z multitudo tincture egōnis. s. ad citrinū ante. s. q3 aduenīāt signa crisis z ei? egōnis vocatio siue eūo plus q3 fuit ꝓsuetudo: q3 ista figiant mām. s. colericā trāseuntē ad intestina. Et subdit. de signis eius est altitudo z eleva tio eius qō est sub hypocūdrijs z augmētū eius z pmuta tio doloris vētris z rugitus ad dolorē dorsi. Et dixit Aui. fortasse est illud. s. pmutatio rugitus ad dolorē dorsi vel ēt augmētū vel eleuatio vētris pp ventositatē. z tunc non si gnat fluxū vētris. Et dixit Aui. fortasse puocaē vrina post signonē egōnis z fluxū vētris z stiptici z duri ex cōsuetu dine sua: z maxie si est pui tactus vel pui z sopiti sensus i intestinis: z ꝑcipue in aere frigido. Et dixit qnq3 fit pulsus puus cū vtute. s. ꝓstāte: q3. s. nō est eius puitas pp debilita tē vtutis: sed est ad coarctationē. i. pp coarctationē: q3 pp retractionē calī innati ad iteriora: z nō indurat pulsus: q3 cū puitate non fit durus. Et dixit. qnq3 figiat crisim q fit fluxu vētris cōsuetudo i paucitate fluxus sanguis z sudo ris. ¶ Et accidit multitudo fluxus vētris ppie in eo q as suetus est potare aquā frām: q3 aq frida debilitat viscera z vtutē ꝓtentiuā eorū. Et dr q vrina qñ post crisim. s. diminu ta i oi hora est alba subtilis: tūc expectaē fluxus ventris q forsitā erit cū rasura intestiorū: qm cola qñ nō egrediē cuz vria aut sudore z alijs egrediē cū fluxu vētris. Raro. n. ac cidit. dixit Aui. fluxus vētris cū dñio sudoris aut fluxus vrie. Et Raſ. dixit. i9. ptin. Qñ vria post crisim appet alba z tenuis i febre nō multū acuta. signū ē q cola nō fuit mū dificata p vrinā: sed ōclinauit ad itestina iducēs fluxū coli cū z dissinteriaz. Signa aūt crisis future p vomitū: lz ēt su pius dicta sint: hic tñ ēt addēdo dicent. Dixit Jpo. 3°. ꝓno sticorū q3 adsunt febres nō mortifere: sed testant dolo rē i capite z patientes aſi se tanq3 muscas z alia corpa nigra volitare putāt. z si dolor vitalibus supuenerit: q3 pcordijs z oris stōi colaz vomituros spabis z si frigus affuerit. s. ex tremitatib? z sub hypocūdrijs frīm sētiūt certiorē z subitū expectabis vomitū. z silr si cibū quē sumūt reiciūt. ¶ Et Raſ. dixit 9°. ptī. Sig[a] futuri vōitus sūt dolor oris stōi soda scotomia pūtatio nigredis corā oculis mot? labij iferioris z supfluitas saliue egredientis p os. Et accīt cū coadunaē i stō pūgitiui humores ō aliq spē colē p cuius mordicationē trahit meri iferius z iterius: pp qō mouet labiū iferius z fluit saliua ex ore: z soda accit aut pp vapores colicos eleua tos ad caput aut pp cōitatē cerebri ad stōm p neuos. ¶ Et ō signis futuri vōitus sūt nausea z subuersio z pulsus cor dis: z aliqñ singult? z motus i vniuerso stō. ¶ Dixē. A. 2[a] ārti multotiēs attrahit vomitus eueniēs post grauitatē capi tis z dolorē stōi i pueris pp ōbilitatē neruor suor spasmū z i mulierib? pp ꝓsuetudinē matricū ipsar dolorē matricis z i senibus pp debilitatē vtutū ipsorū egritudines diūsas expāsas. i. cōmotas pp expānsionē māe q cōmouetur i eis.

Signa futura crisis p vrinam

¶ Sig[a] future crisis p fluxū vrine sunt grauitas i vesica z femore z renibus z dorso z mlt'itu° vrie añ crisim. cū resi dētia mlta z ardor i capite vge z retētio egōnis z aliarū ēt eūonū: dixit Raſ. i9. ptī. Sig[a] crisis p vrinā sunt stiptici tas vētris z retētio signorū alterius eūonis z grauedo pe ctinis. Et. A. dixit. 2[a] ārti. signiat illud grauitas i vesica z re tētio in egōne z defectus signor solōnis ventris z signor vomitus z signorū fluxus san. na. z sudoris. Et dixē. scias q ardor vge cū grauitate vesice cū alijs signitionibus est si gnitio fort q crisis erit cursu vrine. Et dixē. mltotiēs signt ipsa multitudo vrie z gsstitudo eius i alijs diebus: q3 i pce dētibus crisim z iuentio sedimis i ea. Et dixē. fortasse accit fluxus vrie i ea pm signitionē egōis pm q dr euenire fluxū vētris: z nō euenit: sed euenit vria siē dcm est in pcedēti ca.

¶ Et dixit. A. scias. q qñ multiplicaē aggregatio vrie in vesica cū paucitate solōnis vētris z paucitate sudoris i il la hora aut in nā ifirmi. i. q3 nā est sic cōsueta z i forma mē brorū eius: vt q3 hēat vias vrie nāl latas aut ex sensu eius qō appet de eo tūc expectaē crisis p vrinā absq3 fluxu ven tris z sudore z ppe i hyeme cuius frigore ꝓstringiē anus: z sic ꝓhibeē fluxus vētris z ꝓstringunt pori cutis: z sic p hibeē sudor. ¶ Signa crisis. p sudorē. dixē Jpo. 4. aff. Qui buscunq3 corpa. i. cutes circūtedunt z sicca z dura sunt si ne sudore finiūt egri[nces] suas siue terminent ad salutē siue ad mortē. Quibus vo lapsa z rata sunt corpa siue cutis si ue pellis carnē tegētes cū sudore finient: eo q3 i siccis cuti bus nō ꝓtinet hūiditas subtilis sudabilis: sunt. n. stricto rū porox. Jn lapsis aūt cutibus cōtinet hūiditas sudabil sunt ēt latorū pororū: ārgreisti sudāt illi vo minime. ¶ Dixē. H. sup. 3. re. acu. z pomē. i9. cōti. cū nā spōte aut ad eūonē p fluxū ventris aut vrine aut p sudorē declinat eūando su pflua subtrahit se a duabus reliquis. Et iō cū p sudorem crisis fieri debet constipaē vēter z retinet vrina necio z ac cit egrotanti rigor z post rigorē sudor. Et dixit Raſ. inue ni in lib. de humoribus q3 plres egri q3bus crisis accidit p sudorē alienāt z somniant instra balnei z balneari in ipis z natare in aqua cala. ¶ Dixit. Aui. 2[a]. quarti. Cū fit pul sus vehementis vndositatis z est tactus manus sup cutē. ita q3 sub ea inuenitur rositas z tingiē rubedine. s. cutis vl ēt manus z inuenit. s. eger vl'ēt manus tāgētis calefactiōez cutis cū h maiorē q3 fuerit i inflationē eius z rubedinē eius maiorē q3 fuerit. Et vrina ē tincta tēdēs ad gsstitiē z ppie

Signa crisis per sudorem.

qñ tingit in.4.z ingrossat i.7.tūc existima q sudor erit z
saltē qñ iciderit i egri^me crōica rigor fortis vehemēs z post
ipm fit febris vehemēs vtute exīte forti cuz signis bonis
expecta sudorē z pcipue qñ minorat egō z vine fluxus z
ptinuat sup ipm.s.sup dcā signa. Et dixit.q i crisi. q̄ fit p
eūonē mā exās vehemens.i.multa z multe acuitatis facit
crisim p sudorē:qz mā q̄to est calior z subtilior tāto plus
expellit p strictiones vias z magis ad extrema z superficiem.
Et ad summum.dixit.A.febres incensiue quando non ter
minantur fluxu san.na. terminantur sudore z antecedit
ipsum rigor. Et si eger videt balneum z tinam z prepa/
rationem ad illud in somno:tūc est signatio sudoris z tin/
ctura vine signt signatione prima q nā facit crisim p viā ve
narū:z illa via aut est sudoris aut vine: deinde fit sepatio
inter dictas vias p illud qō diximus:z nō oz vt expectetur
crisis sudoris cū solone nāe dominātē. Et dixit oz ēt eūone
expectata cū sudore vt sit illic augmētū febris z expansio
caloris z appitio.s.eius i cute vl appitio.s.caloris cū rube
dine in superficie corporis cū vtute forti. ¶ Et sudor qdē q̄
uis vt plm sit de crisibus morborū acu.tñ aliqñ pōt esse ēt
crisis cronicorū. ¶ Et sudor qdē q̄uis i die cretico fiat est
eūo siue crisis indifferēs an bonā z malā:pt.n. fieri crisis
mala p sudorē frīm:frm plm tñ sudores iueniētes i diebus
creticis sunt boni re^m factorū in nō creticis:qz vt iā dcm est
nā i diebus creticis a corporib^9 celestibus regulat.q qñ
dixit.H.i.9to p tertij pnosticor.q raro fit crisis p sudorē lō
gū.lra est corrupta.z oz dicere.p sudorē z sōnū lōgū. Qui
dā tñ dñt q lra pōt saluari legēdo sil p sudorē z somnū lō/
gū nisi i infantibus in qbus nāt somni plongant z i eis
sudant. ¶ Signa crisis future p fluxū sanguis emorroida
rū.Dix.Ra.i.9.pti.sunt inflatio venarū pudici z eminētia
earū z pōderositas circa pudicū z dolor lūborū z cōsuetu
do ad fluxū earū cū defectu vl̄is purgatiōis. Et dñt qdā de
signis eius sunt pzurit^9 i ano z vria grossa turbida. ¶ Di
xit.A.2ª ārti. Qñq̄ signant illud defectus signationū alia
rū crisiū z ꝓsuetudo huius maneriei fluxus z grauitas in
ptibus ani z pulsus magnus tendēs ad fortitu^nem. ¶ Si/
gna crisis future p mēstrua sunt si mulieri circa vuluā z pe
tinē grauedo acciderit:z nō habuit mestrua i ipa infirmi
tate z cōmotionē sentit in mrice z cc eā z vrina cū habuit
nigredinē in fundo:tūc fiet crisis eius p fluxū mēstruorū.
¶ Dixit.A. qñ nō inuenis a^m sig^m:z nō est eūo flnxu vētris
z inuenit grauitatē in alchatin z dolorē illic z tēsionē: tūc
existima q crisis erit menstrualis.

¶ De signis spērum crisiū pmutationis māe. Cap.xiij.

Signa crisis future p spasmū.

Et signis spērū crisis pmutatiōis māe ad apostases siue exituras ad
quā ptē mā pmutet satis dcm ēi pcedētibus
Et de crisi ēt p variolas z morbil.dcm ēi tra
ctatu de feb.distinctione de febr. pestilētiali.
¶ De crisi aūt prigorē. Dixit.A.2^a.ārti Cū vides in feb.
acuta sig^a salutis z sig^a crisis bone minorat vria:tūc scias
q accidet rigor cū quo eueniet crisis.s.p expulsionēz māe
faciētis febrē acutā de venis ad ex venas: z ℔ nisi i ea feb.
tūc fluxus vē.fuerit trāsiēs eqlitatē:cuius.s.eqlitas est to/
talis expulsio secū absq; hūoribus:nā fluxus vē. eqlis nō
repellit rigorē q expectat. Ineqlis aūt q ē ille cū quo eūat
mā feb.sic:qz tē mā trāsiret p fluxū ven. Et dixit.A.multo
tiens seqt ad hūc rigorē sudor z sic eūat mā ad ex corpus:
nā i febribus acutis icēsiuis rigorē aūcedit sudor:alīs.z me
lius sudorē aūcedit rigor.sup.z qñq̄ nō seqt sudor:sed mā
expulsa supra mēbra sensibilia in eis insensibiliter resoluit
z incinerat. ¶ Scias tñ q rigor signians crisim ē ille q ac
cidit i febribus carētibus rigore pus z ppie i adurētibus
q rigor si accidit post digonē z in die cretico erit crisis bo
na:sinaūt mala vel diminuta. ¶ Et rigor qdē qñq̄ euenit
in die indicatiuo z cū alijs signis bonis:z signt crisim futu
rā in die cretico ab illo indicato bonā z siqdem euenerit in
die malo vt in.6.die signt crisim malā. Et iste est rigor ille
quē Ipo.vocauit.4.affo.in affo. Quibus in.fe. exītibus
sextanis zc.discritū.i.malū.dr.n.discritus.i.deorsuz exīs
a signtōe bone crisis.vel discritus.i.a bona crisi diuersus.
¶ Qñq̄ fit crisis nā pellēte mām morbū faciētem ad ner
uos q facit spasmū:q spasmus lz sit de replone:z p ꝓñs sa
nabilis:eius tñ euētus nō est bonus:qz plm accidit post si
gna digonis:sed añ. Et si post ēt eueniret mā eius deriuat
ad mēbra nobilia qlia sunt nerui. ¶ Signa euētus spasmi
in pueris:dixit.A.2ª ārti.sunt cū in eis multiplicat timor
i somno z ꝓstringunt ipsor nāe z multiplicat ipsor fle/
tus z puertunt ipsor colores ad viriditatē z rubedinē z
tenebrositatē vt in senibus:tūc expectat spasmus. Et istud
fit dixit ipe.vsq; ad.19.ānos. Et q̄to erūt puiores erit illō
plus. In adolescētibus vo cū torquent oculi eorū in febre
acuta z multiplicat ipsorū.s.oculorū palpitatio z torquē
tur eorū colla z ipsor facies: z multiplicat eorū cōfricatio
dentiū:tē iudica euētū spasmi.s.de replone.nā lz posset i ta
li febre cū pdictis signis supuenire spasmus de inanitione
ipse nō ēet crisis febris illius. Et dix.A.multotiens qdē p
lōgant dolores colli z grauitas i capite cū febre z sine fe/
bre. Et cū fuerit apa calz in stō accidit spasmus aut vomi/
tus vt flos eris. Et ꝓprie cū fuerit apa in ptibus stōi.s.su/
priorib⁹ vt in ore eius. Et Ipo.qdē 3° epi. narrauit q cui
dā tpe crisis spasmatis sunt oculi z facti sunt strabi z post
crisim redierunt ad nālem disponē. Et Hal.dix in cōmē.ℬ
est vnū de signis miraculosis que appent tpe crisis.

Signa crisis future p icteritiā

¶ De crisi p icteritiā Raſ.i9.pti.ponēs affo. Ipo. dixit icteritia
ante 7^m diē eueniēs est malū sig^m:z quotientcunq; appet
post 7^m est bonū:nā appitio eius añ 7^m nō est de humori/
bus colicis expulsis a nā ad superficiē corporis cū fiat ante
ipsor digonē.sed est pp nocumentū supueniēs epati. ¶ Et
ait Raſ. dico q dria est inter has icteritias: qz icteritia
cretica fit in die cretico z segtur ipm corporis leuitas z fe/
bris cessatio:sed alia nō erit in die cretico z post ipsam fe/
bris erit fortior z acutior. ¶ Dixit.H.s.de interioribus vi
di quendā febrientē febre adurenti acuta q̄ eradicata est in
7° picteritiā toti corpori supuenientem. ¶ Et dixit Raſ.
auctoritate Ipoc.in epidimijs cū accidit icteritia multe ci/
trinitatis sine alleuiatione infirmi z vides multā coleram
ebulliētē a corpore exeuntē cognosces p hoc victoriā mor
bi supra nām:verum si accidat post hoc multus sudor aut
fluxus.s.ventris vel vomitus z pōt cōmode tolerari avir/
tute pole est corpus mundificari ex hoc z erit bonū: si ve/
ro nō minime. ¶ Et dixit Ipo.in affo. Quibus in die 7°
aut 9° aut xi.aut.14.icteritia supuenit bonū: si nō dextruz
hypocundriū durū fiat. Et ait Raſ.dico q tunc signatur
q nō pōt fieri crisis sine nocu^to epatis. ¶ Et ait Raſ.dico
cū fit crisis cū variolis scabie icteritia z filibus sup cutem
respice vrinam z egonē:q̄ si sunt colice corpus nō est mun
dificatū:sed egrotat:pp quod caue ne ingrosses eius dictā
qz crisis non fuit completa z e ꝓ°. ¶ Et dixit.vidi quosdā
patientes fe.acutas magis quorum febris subito declina/
uit z vrina fuit dealbata absq; aliqua cūone exitura z in
oibus eis redijt egri°. ¶ Compositarum autem crisium si
gna composita erunt z cū apparuerint signa significantia
duas aut tres vel plures crises medicus oz esse sagax in iu
dicando de illis z dirigat iudicium super illa maxime que
indicatur a fortioribus signis.

Signa crisium compositaruz.

¶ Ad sciendum quid sit faciendus ante crisim in crisi z post
crisim. Cap.xiiij.

Jrit Ipoc.ꝑ affo.Ea.quor crisis fit z fcā
est eqlr.i.dū crisis fit vel facta est per
fcē Et Hlosator addit seu futura est fieri in po
rissimo pfecte nō movē.s.nō oz medicus eūan/
do corpus aut movēdo ipm localr saltē motu

corporeo fortiꝫ imo neqꝫ aīaliū nouū facē. ſ. nō dꝫ medicꝰ alterādo diſcraſiā febrilē neqꝫ farmaciis aut aliis ꝓuocātibꝰ vti: ſed ſinere dꝫ medicus nāꝫ opari ſiue ipāꝫ mām ꝓmouere ſiue eūer ſiue tpe ēt ſubſeqntis alterationis: nā tū aliqū potēs ē p ſe ipſaꝫ facē criſiꝫ cōpletā ⁊ pfectā abſqꝫ auxilio medici. voluit ēt Gal. 2°. de creticis circa ꝑn^m nāꝫ aliqū p ſe eē ſufficiēte in oī eo qō idiget. ⁊ vt ipſe dixit ꝑ de interioribus: nā nō eget medicamīnū auxilio niſi cum magnifico morbo ei dūari nō pōt. ¶ Et Ari. dixit. ꝑª ꝓbleu. pbleu. 56°. docēs regere febrientes. ſi aūt eqle coadunatū agit. i. mā febris ſit eqlis digeſta ⁊ cōgregata ⁊ pata expulſiōi vbi vtiqꝫ agit. i. in locū in quo opaī tēdit ſeu demādaī a nā expellente. itaqꝫ cū ſic ſe habuerit febricitans. ſ. qꝫ mā febris ſit digeſta ⁊ pata expulſioni: tūc oꝫ. dixit Ari. vt regaī ſic .ſ. vt iaceat imobilis qetus taciturnꝰ nō ſe hac illac mouēs q̄to plus poſſe fuerit. Et reddēs cām dixit maxᵉ immobil' maneat ne calīdas interius coadunata ⁊ pata expulſioni māe extinguaī: extinguiī. n. p motū ſic ignis exterior māifeſtat: extiguiī. n. ignis ōbilis maxie p aeré motꝰ fortiter. Et ſubdit Ari. nō iaceat febricitās tūc ad ventū: qꝫ ignem vētus reſuſcitat ⁊ euentatus ignis ex modico multus fit. Ita vt ī ꝓpᵗᵒ vētus ꝓgregās intus caloꝛē febrilē exneuꝫ multiplicat ipm ſupra caloꝛē nāle ipediēᵗ ipꝫ a ſua opone. Et ſubdit: ꝑbi vō oꝫ febriēte. ſ. qꝫ dꝫ iacē ꝓctus. Et h̄ ſō qꝫ i illa ꝓctione derelinqtur vacuitas in vētre eius in q̄ eius calīdas poterit euāporari ⁊ mā ibidē colligi: ⁊ ſic caloꝛ inatꝰ nō extinguēt ſic̄ eſt videre i igne. Si. n. coopiens ignē ſpiraculū nō dederis ei extiguiī. Et ſubdit Ari. induměta nō exuant. Ita qꝫ debēt iacere veſtiti vel ſufficiēter coopti i lecto. Et iō ſi cū dictis ꝓditiōibus hūiditas fiat. i. fiat ꝑ ſudorē criſis ignē. i. caloꝛē febrilē hūidū. i. hūiditas ſudoralis extīguit: ſicut ēt in igne ꝓtigit hūiditas extinguit ipſuꝫ. Et ſic Ari. voluit medicū ī rebus criſim ipediētibus diligētiā debere hīe circa eā: vt nō ipediaī: ſed cōpletius fiat: ſed nō in eis q̄ poſſent eā ipedire nām ab ea diuertēdo. ¶ Dixit Paſſionarius. ſi ꝓuideris ſignū creticū: ⁊ future criſis non ſis ſollicitus: vt aliquā adhibeas curationē: qꝫ nō ſintho/ma eſt h̄: ſed vtile atqꝫ ſalubre ſignū q̄uis nā ad criſim faciēdā ſe ꝑpans ꝓturbet inſolito more egrotū ⁊ grauius fatiget corpus. Joēqꝫ ⁊ multi infirmoꝝ liberaīt pfecte p eōnē creticā manifeſtā abſqꝫ auxilio medicie: ⁊ ꝑter q̄ medicus eos videat. Medicus q̄ cū ſciuerit p ſigna ſupꝛapoſita futurā fore criſim i ꝓrio eqlē ⁊ pfectā dꝫ ſinere nām opari nullū q̄rēs auxiliū ſibi dare. Nā ſi iuuare eā tētauit erit no cuᵐ ſeq̄ns ad diſtractionē nāe ⁊ eius diſturbationē maius iuuamento ſuoꝝ auxilioꝝ. Bñ tū ꝑt ⁊ dꝫ medicus oī tpe criſis oīa extriſecus nām diſturbantia ⁊ criſiꝫ ipediētia remouere ⁊ ꝓhibere. nā nā q̄tūcūqꝫ nāl'r operās nō poſſet criſim eqlē facē ſtātibus extriſecus ipediētibus q̄ de ſe ſola remouere nō poſſet abſqꝫ extremo auxilio medici vl' aſtantiū: talia aūt extrinſecus ipediētia ſunt de qbus dixit Gal. p de creticis. Jſta accīdentia q̄ extrinſecus euenire pñt: q̄rū q̄dā nō pōt medicus ꝓhibere: ſicut icēdiū domus: caſus tecti vl' parietis domus: abūdantiā pluuie domū replentis: tumultuationē vicinoꝝ: ⁊ exaltationē vocū eoꝝ: annūciationē rei ꝓtriſtātis infirmū: vñ cogaī vigilare infirmus ⁊ cogitare ſup eā. Et ſicut tonitruū corruſcatio vel fulgur latratus canū ⁊ iſultus latronū: ⁊ alia his ſil'ia. Et ſunt alia q̄ pōt medicus pudēter euitare: ⁊ ſunt vt nō cadat erroꝛ ex pte ſui neqꝫ ex pte egrotātis neqꝫ aſtātiū neqꝫ eoꝝ q̄ extrinſecus ſunt. qꝫ ſi ex aliq̄ pte erroꝛ cadit minus nocet cadens poſt pfectionē criſ q̄ aī criſim vel i ipſa criſi: qꝛ nā tūc melius erroꝛ illi reſiſtere poterit iā ſedata ab accītiū infeſtatiōe. Et dꝫ medicus ꝓuidere circa oēs res nō nāles: vt bñ ⁊ ꝓueniēter approximenī: ꝑcipue cibus ⁊ potꝰ ⁊ aer. Nō .n. cū inſtāt ſigª criſis future de ꝓrio dꝫ medicus exhibeī cibū: aut potū: imo donec ipſa cōpleaī vtute tolerāte. Q. ſi neciꝰ fuerit pp vtutē cibus aut potus minꝰ nocet exhibitus circa finē eūonis q̄ aī. Et dꝫ maxie ꝓuidere ne fridꝫ aeris egrū attigat. ¶ Dixit Aui. 2ª q̄rti. Impedit criſiꝫ ꝓpletā frigus vehemēs: qm̄ egritudis ſtatus in ipſo fit difficil: quo q̄ erit eius decl'oꝛ: q̄ſi dixerit. q̄ multo magis difficultabiī ī frigoꝛe vehemēti. ⁊ h̄ qꝛ frigus vehemens imobilitat māꝫ: maxie tū ipedit criſim q̄cūqꝫ futura ē per pulſionē māe ad exterioꝛa coꝛpis: qꝛ magis claudit poꝛos ⁊ vias: ⁊ ió multotiēs dixit eē neciū medico ſuccurrere nocumēto frigoris calefaciēdo locū ⁊ effundēdo ſup vētrē infirmi oleū calꝫ q̄ſqꝫ videat ſudoꝛē incipe: deide abſtineat ab effuſiōe ⁊ abſtergat ſudoꝛē ⁊ obſtruet locū. ſ. aerē camere ꝑ eqlitatē. Et dixit iterū multotiēs ſignificāt ſigñiones q̄ criſis erit p expulſionē māe egriⁿⁱˢ a nā ad latus aliq̄d ⁊ i expulſiōe eius ad ipꝫ ē nocuᵐ: vt. v. g. ſi expelleret vſus cerebrū vel aliud ꝓncipale: ⁊ tūc neciū eſt: vt ꝓfortē illud latus ne recipiat: ⁊ vt inclineī mā ad ꝑriū. Et dꝫ medicus oī tpe criſis dietā ſuare nō ſolū i aere ⁊ cibo ⁊ potu: ſed i oībus aliis rebus nō neciis. ¶ Notant q̄ vtute ente fortī ſi criſis pfecta futura ē de ꝓrio: medicus ēt ab exhibitiōe digeſtiui abſtinē dꝫ. Si aūt futura ē de lōginquo: ēt appentibus ſignis pfecte digōnis dꝫ medicus ꝓſeq cū digeſtiuo. nā raro ꝓtigit totā māꝫ vniformiī fore digeſtā: ēt cū ſignis pfecte digōnis q̄ interi p digeſtiuū exhibitū vniformiter digereī. Et cōceſſo q̄ mā eēt tota vniformiter digeſta adhuc digeſtiuū ꝓueīt nō vt vlterius digeraī mā: ſed vt ꝑhibeaī retrogradatio eius: ⁊ ꝓſeruet ipſiᵒ pfectio. Q. ſi adhuc magis a lōgiq̄ criſis futura fuerit nō ſolū dꝫ medicus digerēdo ꝓcedere: ſed licet ei cōſtāte vtute: de mā ēt aliq̄lr mīnoꝛare: vt ex h̄ nā ſupra māe reſiduū potētioꝛ fiat. īmo ⁊ pōt talis māe minoꝛatio acceleratiōis criſis eē cā: vt ſi. v. g. criſis fuiſſet futura in. 20°. accelerabit: ⁊ fiet in. 14° vel i 7° reddita virtute fortioꝛi: vel ēt aliq̄lr p minoꝛatiū irritata. In criſi aūt futura fieri pfecta de ꝓrimo vtute nō ente fortī ſufficiēter medicus dꝫ aliq̄lr iuuare: imo ⁊ aliq̄lr irritare eā ad pugnā cū auxiliis ꝓueniētibus ꝑ tenoꝛē vtutis: ⁊ ꝑm ſpēm criſis: vt mediāte nā ⁊ artis auxilio pficiaī criſis. Et ſil'r ſi nā pregionē icīdeniēte moueret hūoꝛē: ꝛ medico retrahere hūoꝛē ad viā cōueniētē. ¶ Dixit Raſ. 19. ꝓti. aūcte Gal. cū aliqs hūoꝛ eſt paratus ad eūonē ⁊ nā ipotēs eſt expellere ipm ⁊ trahere p ꝓueniēte regionē intēdas artificialr eius cōplere defectū: ſicut iferius dicet. nā mādatū Jpoc. ī ſtatu ⁊ criſi ſilentiū hīe hꝫ vītatē q̄ſi nā ſufficiēter euacuat. Et inſup notāt q̄ ſi eueniēte die cretico ⁊ hoꝛa ꝓueniēti i q̄ criſis fieri dꝫ nā pigritauerit ⁊ criſim nō mouerit dꝫ tūc medicus manifeſtius iuuare nāꝫ. Dixit .n. Aui. ꝑª q̄rti. moue tu hoꝛa motus eius: p q̄ motiōe q̄ſi p medicū dꝫ fieri not āt q̄ ſi morbus fuerit non dās indutias ad eūandū tūc medicus ꝓfeſtim in ipſa hoꝛa eūare dꝫ nō q̄dē in ꝑnᵒ ipſius hoꝛe: ſed in ꝓceſſu poſtq̄ nō ſpectat q̄ nā āplius mouere ōbeat. Si vō morbꝰ ē dans iducias ad eūandū: tūc medicus expectare dꝫ donec bñ trāſeat hora tota: ⁊ tūc ꝓſtāte vtute eūare dꝫ: nō aūt i ipſa hoꝛa: nec paꝛ poſt: nec ēt donec dubitat ne vtus poſt ipſius farmaci eūonē: aut ipſius farmaci exhibitionē euacuet: ⁊ ſic ſuperfluat eūo. Cū q̄ Aui. dixit. moue tu hoꝛa motus eius: itelle xit ōbite expectata: imo ēt tranſacta: vt ſit ſenſus moueq̄ poſt horā motus eius: ⁊ maxie ſi vtus nō bñ cōſtauerit ⁊ eūonē fortē nō bñ valuerit ſuſtinere. ¶ Dixit Raſ. 19. ꝓti. Cū expulſiua eſt debilis trahe māꝫ ad mēbra ꝓpinq̄ mēbro patiēti. ⁊ caue ne detineaī ad ptē indebitā: ſicut a mēbro nobili ad mēbrū magis nobile vel eq̄. Et dixit. Caue ne ducaī hūoꝛ nō peccās. ¶ Pōt ēt ⁊ dꝫ medicus poſt pfectā criſim ⁊ eūonē hūoris faciētis egritudinē conſiderare. ⁊ ſi cognouerit aliā mām ab ea q̄ faciebat egritudinē i coꝛpe remāſiſſe illā. put ꝓueniꝛ rectificare ⁊ ex coꝛpus educere. Q. ſi criſis fit diminute aut fcā fuerit diminuta dꝫ ſapiēs

De exhibitione digeſtiois circa criſis futuram

Q̄o intelr cū natura nō mouet motū hoꝛa motus eius

medicus supplere defectū ei⁹ dīgerēdo eūando ⁊ alterādo farmaciis ⁊ alijs ꝓuocatiōib⁹ vtēdo ꝑm q̄ sibi videbit expedire. ¶ Attēdit ām diminutio crisis max⁹ ex pte ei⁹ q̄ eūatur. ⁊ ex pte loci p quē fit eūo: ⁊ circa ista duo dz sapiēs medicus max⁹ puidere attēdēdo ad mādata. Jpo. in aff̄o. q̄ dz ducere. s. ducat medic⁹: ⁊ nō alia in eūone sua. Et itez vñcūq̄ nā repit inde ducere. i. pillū locū: p quē nā tētat eūare dīgerēdo ad locū illū peccātē hūoꝛē: ⁊ hoc si ꝓueniēt ia loca nā eūare tētauerit. Dix. n. A. pa q̄rti. Eūa nō agas aliqd cū eūone ⁊c. Notāt tñ q̄ si nā euacuat: q̄ dz p ꝓueniētē regionē: sz incōplete tūc medicus ad iuuādū nāz: ⁊ supplē dū defectū eūonis eius: dz expectare finē eūonis eius cum nōdū ipsa euacuat ne forte cū suo auxilio eūo supfluat ⁊ vtutē ꝑsternat: ⁊ cū h̄ certioꝛ erit de vtutis ꝓstātia: ⁊ sic longinqoꝛ ab hoc vt erret. Si vō nā euacuat sz nō q̄ eūare dz medicus dz eūonē illā cohibere: ⁊ ea cohibita deīceps eūare q̄ dz. ¶ Et si nā euacuat q̄ dz: sz p incōueniētia loca: ⁊ h̄ aut q⁹ debilis nō valēs ad loca ꝓueniētia: vt q⁹ longinqua māz ducere: aut q⁹ mā indigesta ē: ⁊ ducta ad loca ꝓueniētia inobediēs: aut q⁹ in mēbris trālitus ē ipediens: vt forte dolor dz in tali casū medicus iuuare nām reducēdo mām ad locū ꝓueniētē nām fortificādo: māz ꝑparādo ⁊ obediētē reddēdo: ⁊ q̄cūq̄ est in vijs trālit⁹ ipediēs remouēdo. ¶ Qz si in cretica eūone nā moueat diuersos hūoꝛes ⁊ dirigat eos ad vnū tñ eūonis locū q locus solū eūoni vnius illoꝛ humoꝛ ē aptus: ⁊ nō alterius vel alijs: tūc si q̄ztitas humoꝛis inepti est pua dz medic⁹ finere nām eūonē oium illoꝛ humoꝛ p ipsuz locū facere ⁊ nō diuertere humoꝛē in eptū ad locū ꝓueniētē: q⁹ in tali diuerſione posset disturbari motus creticus: ⁊ sic posset nocu^m sequi maius iuua^o reductionis illius humoꝛis inepti ad locū eūonis ei ꝓueniētē. Si aūt quātitas humoꝛis inepti magna foꝛet: tunc dz medicus illū ad ꝓueniētē locū ducere: ⁊ hoc si ꝓgrue facere poterit. Qz si nō ꝓgrue reductionē eius facere poterit: vt q⁹ ieptitudo est a magna cā: aut q⁹ pinde tolleret eūo hūoris apti: adhuc dz medicus finere nām opari. Congruitas aūt ista q⁹ nō pōt designari relinquit discretioni sapientis medici sciētis deliboꝛationē facere ⁊ cōpationē iuuamenti vnius ad nocu^m alterius p bonā ꝓsideratione i dispōne humoꝛis educēdi: ⁊ loci p quē duci hz: ⁊ vtutis ductionē illi⁹ hūoꝛis facientis. Et hoc si vtus eductione hūoꝛis nō multū deuiaret. si aūt deuiaret multū a recto oꝛdine eūonis: sz medico impedire eā ab illo. Dixit Rabi. in ptícula 24ª. Hō sicut ipse dixit in libꝛo de appꝛobatione medici inquisiuit. eger cui crisis nō aduenerat: sicut ipse ei p̄miserat: ⁊ inueniēs domū egroti frigidā calefeciteā ⁊ aerē eius igne: ⁊ tē crisis ei euenit p sudoꝛē. Sic ergo in oibus crisibus in q⁹ nā deficit a cōpleméto ea⁹ dz ipsa iuuari p medicū ꝑm q⁹ regrit modus crisis: quā nā facit vel facere intendit. vnde Raſ. 19. ꝑti. ait Cū vides sanguinē declinare versus sursuz ⁊ fluxus sanguinis nariū est nēcarius: ⁊ eius exitus est cū difficultate: tunc stimula narē p quā vis educi sanguinē cū setis porcinis vel ferro vel alio instro ponendo ipsum intra nares pungendo: ⁊ si nēcium fuerit iterādo donec sanguis sufficienter effluat. Que aūt leuiter sanguinē ex naribus ꝓuocant sunt leuis gule cōstrictio p̄mendo versus sursuz: leuis capitis fricatio ⁊ ꝓpꝛie anteꝛioꝛis ptis eius versus deoꝛsum: fricatio nariū intus ⁊ extra: ⁊ sternutationis leuis ꝓuocatio: caput purgij in nares imissio in aqua calida. Qz si nō ꝛfert tunc cū aqua calida decoctionis alicuius acuti: vt calaméti vel piretri positio sanguinarie ⁊ ꝓpꝛie fustis eius in narē p̄ssurā de foꝛis factā supꝛa eā ⁊ similia. ¶ Sudoꝛis quoq̄ ꝓuocatio iuuat si coꝛpus mediocriter fricet manibus vel panno nō aspero: ⁊ postea inūgat cū oleo camomille vel alio simili calido. Et postea fricet cū vio albo subtili vt tribiano vel maluatico calido ⁊ vltio cū aqua calida. Et aliq̄ cōponūt rarificatiuū ex dicto oleo vino ⁊ aq̄. Et postea bene abstergat cū pānis calidis. deinde coopiatur eger cū pānis lecti sub quib⁹ anhelitū ꝓtineat quanto plus poterit: qm̄ sic sudabit: maxie si supdoꝛmierit: facili⁹ .n. ꝓuocat sudoꝛ in sono. Qz si sic ꝓuocatus nō fuerit. Jmple duas veſicas vel duo vasa ereа vel stannea vel terrea aqua calida simplici vel decoctionis aliquaz rez calidaz ⁊ sic statim applica vnicuiq̄ plāte pedū vnā. Et si sic nō ꝓuocat inungant spondiles ⁊ plante pedū cū oleo anetino vel alio sili in quo decocte fuerint alique medicine calide. Et duo alia vasa silr aqua plena lateribus applicent egroti: ita q⁹ ipse inter ambo ea iaceat. Sunt aūt qdā qui supꝛa totū coꝛpus aspergunt ptē post partē aspergēdo cū aqua calida: aut cū aliquo oleo anodino calido ⁊ pānis calidis ptem post partē sic aspersam cooperiunt. Et sunt q̄ apponunt supꝛa pectus ⁊ ventrē folia ebuli vel sambuci aliquā tulū supꝛa tegulā calidā assata: deinde pānis cooperiūt calidis: hoc tñ facere in febꝛibus incensiuis periculū est maioris incensionis febꝛis. Pōt ēt iuuari sudoꝛis ꝓuocatio cuz rebus sumēdis ab intra: sicut cū potu aque decocte zuccaree calide: aut aque oꝛdei cum zuccaro cuius dosis sit ab. ℥. iiij. vsq̄ ad. viij. verūtñ dari nō dz aqua p̄dicta nisi post cibū digōné ne cibū coꝛrūpat: aut secū indigestum poꝛtet ad venas. Qz si caliditas febꝛis nō fuerit itensa: sed nulla aut remissa posset sudoꝛ ꝓuocari cuz potu vini albi subtilis ⁊ lymphati: aut potu aliaz rez potabiliū calidaz ex eis q̄ sudoꝛe ꝓuocant. ¶ Dixit Raſ. 19. ꝑti. Cū apparēt signa vomitus difficillima: ⁊ ipsemet vomitus ⁊ nausea est foꝛtis: iuua tunc patientē ad vomēdū cū appositiōe pēne oleo iuncte in os sum: ⁊ cū vomitus mobilibus si eꝓtuerit vt syrupo acetoso vel oximelle cū aqua simplici zuccarata tepida. Post cuius assumptionē expectet q̄si p quartuz hoꝛe vnius: ⁊ tunc itromissis digitis vel pēna inuncta os suum vomere ꝓcuret. Et dicūt qdā q⁹ in ꝓpinquo crisis future p vomitū p̄t exhiberi cibaria maxie incēsiua: vt salsa acuta in flātica mā: vel cibaria facilitantia vomitū aut attripli cē in mā colerica: qm̄ virtutē ꝓfortando vomitū facilitāt. Et h̄ potissime est fiendū vbi vomitus futurus sperat difficilis. ¶ Fluxus ēt vētris creticus iuuari pōt cū enematib⁹ leniētibus vel suppositoꝛijs nō acutis ⁊ cōcedit potus syrupi viol. vel conditi de viol. vel, mānē: vel ēt cassiefi. prout medico videbit expedire: quidā ēt cōcedunt iungi vētrē ab vmbilico inferius cū vnguentis mollitiuis: imo ⁊ cū acutis faciētibus ventrē fluere. ¶ Dixit Raſ. 16. ꝑti. quotiēs vēter fluit de aliquo humoꝛe: deinde fluxus incidit anteq̄z purificatū sit coꝛpus de eo per crisim exinde accidit in ventre inflatiua grossitudo aut apa in supficie eius: aut in pte interioꝛi: ⁊ si humoꝛ fuerit maligne cōplexionis infert apa mali coloꝛis ⁊ male significationis. quapp cū incidit talis fluxus succurrēdum est cū reuocatione eius. ¶ Crisis aūt per vrinā iuuari pōt faciliter. eger diligenter ascultet soni⁹ aque guttarum in bacili cadentis ⁊ cū inunctione pectinis ⁊ colli vesice cū oleo de amigdalis amaris vel de scoꝛpionibus simplici calido vel alio simili: ⁊ cū potu emulsionis seminū cōium frigido vel ipsoꝛū decoctione vel sublimatione eoꝛū si non affuerit febꝛis vel fuerit remisse caliditatis possunt addi ad decoctionem dictoꝛū seminū radices feniculi vel petro. ⁊ endiuie ⁊ cicoꝛee rubee aut nigre. ¶ Dixit Raſ. 19. cōti. Si mā cōturbet in ventre clisteribus educillā: ⁊ si in renibus cū rebus vrinā mouētibus. Et si i mēbris cū emplis calefacientibus dyafoꝛeticis. Et dix. cū accidēt vlcera ⁊ exiture ⁊ febꝛis nō declinat scias māz multam esse ⁊ necessariā foꝛe euacuationem.

¶ Jncipit tractatus quartus.

Jacipiam tractatum quartum huius secundi sermonis qui est de diebus creticis cuz auxilio dei benedicti: ⁊ diuidā eum in capitula. 10.

Juuantia ꝓuocationez vomitus.

Juuantia fluxuz vētris.

Juuantia crisim per vrinam.

¶De motu hūorum tā nāli q̄z pter naturaz. Cap.j.

Quentur hūores i corpore hūano aut naturaliʒ aut pter nām. Et motus qdē nālis eorūz q̄uenit motu celestiū corpoꝝ: pcipue solis ⁊ lune: qm̄ q̄zuis oīa celestia corpora i hec iferiora agāt: manifestius tm̄ sol ⁊ luna agūt ⁊ mouēt hec iferiora. ¶Et sol qdē mouet ⁊ agit in hec iferiora dupliʒ. Uno mō motu ipius ꝓprie q ē ille q̄ sol trāsit p.12. signa zodiaci i anno vno: q motus diuidit p q̄tuoꝛ q̄dras zodiaci: penes q̄s q̄tuoꝛ āni tpa sumunt. ꝑz q aer diuersimode alteraf ꝑm ꝓcessuz solis p q̄tuoꝛ zodiaci q̄rtas. Et hinc fit q egritudo q incipit i hyeme terminaf in estate. Scōm.n. motū eius p q̄rtas accidit: vt in qualz dictaꝝ quartarū moueant i corpe hois humores q̄litatibus suis q̄litati aeris illius quadre ꝓportionales: vñ sanguis q est tēperatus cū declinatiōe ad calm ⁊ hūidū cōplexioni vis ꝓportionatur: ⁊ in eo mouetur: ⁊ colera siliʒ mō. Et colera mouef in estate: meliꝰa autūno: ⁊ flā hyeme. ¶Alio modo mouet sol inferiora ⁊ hūores i corpe humano motu sui cōi ꝑm quē sol motu firmamēti mouef in vnaq̄z die nāli ab oriente i occidēs: ⁊ iterū ab occidēte tēdit in oriēs. Scōm quē motū q̄tuoꝛ causat quadras i die nāli diuersificatas i aeris q̄litatibus ꝑm quas q̄dras mouent hūores i corpore hūano. Jn q̄libet q̄dra ille q in suis q̄litatibus ipsius q̄dre ꝓportionalis existit. Et ꝑm hūc modū in q̄dra tēperatioꝛi q̄ incipit a 9ª hora noctis ⁊ durat vsq̄z ad tertiā horā diei sanguis illi q̄dre magis ꝓportionalis mouef: ⁊ in q̄dra q̄ incipit a 3ª hora diei ⁊ durat vsq̄z ad horā nonā ipsius diei mouef colera illius q̄litatibus ꝓportionalis. Et i q̄dra q̄ incipit a nona hora diei: ⁊ durat vsq̄z ad tertiā horā noctis mouef meliꝰa a siliʒ cā: ⁊ in q̄dra frigidiore ⁊ humidiore q̄ icipit a 3a hora noctis: ⁊ durat vsq̄z ad nonā ipsius noctis consiliʒ cā mouef flā: Uñ vsus. A nona noctis vsq̄z ad tertiā lucis est dñans sanguis. Sex in die sequentibus horis est dñans colera donec sit nona diei. Postea niger humoꝛ donec sit tertia noctis. Post hec flā viget donec sit nona qetis. Et sic sicut humores mouent ꝑm q̄dras anizita mouent ꝑm q̄dras diei illius i q̄litatibus ꝓportionales. ¶Motu vō lune mouent humores ēt dupliʒ: quia aut motu eius gñali ⁊ cōi ꝑm q luna in lumine crescit ⁊ decrescit. Crescente.n. in lumie luna crescit oē humidū in aq̄ alialibus ⁊ arboribus. Et sic hūores ⁊ hūiditates in corporibus hoium: vñ in plenilunio mouent. ⁊ eo luna in lumine decrescēte decrescūt ⁊ minuunt: aut mouef motu lune spāliʒ ⁊ ꝓprio ꝑm quem luna mouef p.12. signa zodiaci: in quorū trāsitu q̄tuoꝛ efficit q̄dras diuersificatas q̄litatibus ⁊ figuris ipsius lune. Et in earū q̄litatibus mouef humoꝛ q̄litatibꝰ illis ꝓportionalis: vñ dicūt in ꝑª moueri sanguinē: in 2ª coleraz: in 3ª meliꝰam: ⁊ flā in ḡrta. ¶Motus vō hūoris in corpore hūano p̄ter nām. i. pter regimē nāe triplr fieri cūtingit. Uno mō a radice supioꝛi tm̄. 2º a radice iferioꝛi tm̄: ⁊ 3º ab vtraq̄z siliʒ. A radice qdē supioꝛi tm̄ mouētur hūores i diebus idicatiuis ⁊ creticis: in qbus nāe excitata ⁊ adiuta in fluxu supioꝝ corpoꝝ mouet humoꝛem egritudinē faciētē. A radice vō iferioꝛi tm̄ mouet nā hūores stimulata vel grauata a nā ipsoꝝ humoꝝ. Et tūc nā mouet hūores i diebus intercidētibus q dicenf: aut i diebus alijs q ꝓprie nō sunt cretici indicatiui. Ab vtraq̄z aūt radice mouenf hūores ꝛfluxū faciētes ad paroxismandū ꝑm influxū supioꝝ: ⁊ ꝑm ēt dispōnē quā hūores bñt a q̄z titate q̄litate copl'one ipsoꝝ ⁊ locis eos cōtinētibus. De quo in ꝓcedētibus i ꝑ sermōe sufficiēter dcm̄ est. Doc aūti tractatu dicēdū ē de motu hūoꝝ ꝓcedēte a radice supioꝛi tm̄: ⁊ sic de diebus creticis ⁊ indicatiuis: de quibus astrologus habet declarare via rōnis ⁊ pp quid. Medicus aūt rōne expimenti via: q: seu via effectus. Et ēt dōz est de motu eorū a radice ꝓcedēte inferioꝛi tm̄: ⁊ sic de diebus intercidētibus: ⁊ alijs ēt q non sunt indicatiui neq̄z cretici.

Hūores ꝑm motū solis dupliciter mouētur

Dierū cretecorum medicus scit quia astrologꝰ aūt pp qd

¶De diebus creticis in generali. Cap.ij.

Jes dupliʒ sumif: vno mō ꝓ die artificiali q dr̄ esse latio solis. ē. terrā. Qnādiu .n. sol est sup terrā dies ē. Et iste dies artificialis distinguif p̄ noctē artificialē q̄ est q̄diu sol sub terra existit. Alio mō sumif ꝓ die nāli qui cōtinet simul diē artificialē ⁊ noctē artificialē. Sil'.n. iuncti cōstituūt diē nālē: q ꝓtinet spatiū. 24. horarū eqnoctialiū siue equaliū. Et iste dies nālis est reuolutio ꝑmi mobil' cū tāta distātia q̄ sol p̄ motū suū mouef de oriente in occidens: ⁊ iterū redit in oriens: vt. ē. dcm̄ ē: de quo dixit Hal. ꝓ de crisi. cū dico diē itelligo diē ⁊ noctē: ⁊ iste dies nālis ē triplex: q: alius est creticus alius indicatiuus ⁊ alius est nec creticus nec idicatiuus. Et dies qdē creticus dr̄ a crisi q: in ea sepius solet fieri crisis: lz ēt in quolz die egritudis: vt. ē. dixit Raſ. 19º. 9ti. aucte Hal. fieri crisis: nō tñ glz dr̄ vel est absolute creticus: plures.n. ex diebus sunt in qbus nō erit certa crisis: ⁊ i aliqbus erit miraculosa: ⁊ i aliqbus bona in aliqbus mala. Et in aliqbus difficilis cū accidētibus timorosis: ⁊ in aliqbus salubris siue istis accñtibus: ⁊ i aliqbus cōpleta: ⁊ in aliqbus diminuta: ⁊ i aliqbus indicata: ⁊ i aliqbus nō idicata. ¶Dies.n. creticus absolute nō dicif nec est nisi ille q hz has ꝓditiōes. s. q ipso soleat fieri freq̄nter crisis: ⁊ q frequētius crisis i eo facta terminef ad bonū: ⁊ q sit i eo crisis salua absq̄ malis accidentibus: ⁊ q sit absq̄ timore recidiuatiōis: ⁊ q dies ille sit idicatus a die idicatiuo illū ꝓcedēte: ⁊ q fiat in eo manifesta eūo aut exitura. ¶Dix̄.n. Hal. ꝓ de creticis, ꝓditiōes diei cretice sunt q fiat i ea crisis frequēter: ⁊ sit crisis bona cōpleta certa salua manifesta ⁊ idicata. Et sup 3º ꝓnostico. dixit dies crisis noiaf dies i qbus accit hmōi mutatio. s. que est crisis multū valde ⁊ certificat illud in eis. Jn aliis aūt diebus nō accidit crisis ꝑm certitudinē: neq̄ accidit in eis neq̄z multū. Et dr̄ dies creticus termin⁹ ⁊ finis. s. egritudinis ꝓ viā crisis: sicut duoꝝ agētiū ꝓtioꝝ: quoꝝ vnuz intendit victoriā. ē. alterū est idē terminus ⁊ finis opōnis eoruz: vt ꝑz de pugilibus in duello: sed morbus ⁊ nā sunt duo pugiles siue duo agētia ꝓtia: quoꝝ vnū intēdit victoriā supra alterū: g̃ opōnum earuz est idē terminus: sed ꝑm opōnē eoꝝ supra morbū est terminus ad vitā: ⁊ ꝑm opōnē morbi supra nām est terminus ad mortē. Jn die.n. cretica terminaf egritudo: ⁊ nā aut vincit: aut vincit: ⁊ sic qdam euādūt ⁊ qdā moriunf: vñ idē est terminus. i. dies cretica qbusdā ad vitā qbusdā ad mortē. Hora aūt in q terminus cōtingit i die cretico ꝑm plm̄ est illa in q̄ alijs diebus cō sueuit eger fortius affligi. Jn ipsa.n. cōtingit ꝑm plm̄ egrū mori vel euadere. ¶Dies vō indicatiuus dicitur esse: ⁊ ē ille q hz cōditiones q̄s inferius dicā diei idicatiuo ab auctoribus tribui. ¶Et dies neq̄z idicatiuus neq̄z creticus est ille q nullā hz de cōditionibus cretici nec indicatiui. Et nō dr̄ fic: q: nō possit crisis i eo fieri: q: imo pōt: vt. ē. p. H. patuit sed tñ qñ crisis fit in eo nō hz crisis cōditiones req̄sitas supradictas neq̄z fit in eo crisis a radice supioꝝ que admodū fit in die cretico: vt appebit: imo fit a radice inferioꝛi solū variabili ⁊ agitabili q̄ radix est virtus regitiua corpis stimulata: vel grauata a mā morbi: vñ cogif depellere mām illā stimulātē vel grauātē ante tps adiutorij sui: sicut portator grauis oneris cogif ante terminū deponere onus graue. ¶Et quia talis depulsio māe est violen/

Dies cōplex armialis: ⁊ naturalis q est triplex

Hūores ꝑm motū lune dupliciter mouentur

Hūores motu pternaturali triplicit mouētur

Cōditiones diei cretici absolute

Cōditiones diei nec cretici idicatiui

tata rarissime est q ipsa sit ad salutē: ꝫ vtpl̄z suffocat ꝛ mo
rit egrotās. Cū aūt dixerunt auctores q in talibus dieb⁹
nō fit crisis itellexerūt de crisi pcedēte a radice supioꝝ: q vt
plm est ad salutē. ¶ Et hi qdē dies nō cretici nec indicati
ui sunt ouplices qdā in qb⁹ crisis nō fit nisi raro valde: ꝛ q
dā in qb⁹ fit crisis nō sic raro: ꝛ pmi vocant absolute non
cretici: ꝛ alij vocant cretici itercidētes. Et q sint p̄dicti dies
oēs iferius dicēt. ¶ Attendunt aūt dies cretici ꝛ in mor
bis cronicis ꝛ in acutis: potissime in febrib⁹ hūoralibus ꝛ
q numerant in morbis cronicis insequunt motū solis. ꝛ
q in acutis motū lune. Nā hi duo planete māifestius imu
tant inferiora suis motib⁹ in zodiaco. Et q sol ē tardi mo
tus re⁹ lune q ē valde velox in motu suo. Jō dies cretici in
morbis diurnis q tarde mouent sumunt a motu solis: ꝛ q
in morbis numerant acutis q sunt velocis mot⁹ mouent a
motu lune. Dixit Hal. 3⁹ de creticis. sol est cū piodoꝝ q̄ fiūt
in numero mensiū. sup. ꝛ annoꝝ ꝛ luna eoꝝ q fiunt in nu
mero dieꝝ. differūt tn̄ in mō: q: sol ē cā eoꝝ pp opōnē cōeꝫ
q̄ est p alterationē aeris. luna vo est cā eoꝝ p opōnē cōem ꝛ
ppriā. Et operatio cōis luna est illa quā facit alterādo aerē
ad būiditatē maiorē. vel minorē: fm q plus vel minus illu
minat a sole p quā a sole illuminationē oīa mundi būida
agitat. ppa aūt lune opatio est illa quā facit in inferiora ꝫ
motū pgrationis eius in zodiaco fm varietatē aspectuū
quos aspicit in ipsa pgratione. ¶ Dixit Aui. plres hoiuz
vt Ha. ꝛ sequaces ei⁹ posuerunt cām in mēsuratione tēpo
rum crisiū egri⁹ acutaꝝ ex pte lune. ꝛ q: vtus eius est ince
dēs in būiditatib⁹ mundi faciēs in eis alteratiōis spēs: ꝛ ē
adiuuans ad maturādū ꝛ digerēdū: aut ad p̄riū. s. ad corri
gendū ꝛ icrudādū fm p̄pationē māe. Et q ita sit ipsi signi
ficant p diſpōnē extēsionis ꝛ p̄ctionis siue aug⁰ ꝛ diminu
tionis maioris ꝛ p augmētationē cerebelloꝝ cū augmēta
tione luminis in luna: ꝛ p velocitatē maturatiōis fructuuz
arboꝝ ꝛ herbaꝝ cū appitione eius. s. lumis augmētati. Et
dīt q būiditates ciuitatū alr egri⁰ patiūt a luna: q: diuer
sificant diſpōnes eaꝝ fm varietatē diſpōnū lune: ꝛ fit vehe
mētior appitio diuersitatis cū vehemētia appitionis diuer
sitatū in diſpōne lune. Crises vo dixit Aui. egri⁰ q̄ pcedūt
in tpib⁹ ꝛ vltra mēsem. s. q̄rtū vel septimū: nūerant ex sole
verū dixit Au. in hac mēsuratione ꝛ expiētia est ābiguitas
ꝛ in eis sunt loca tali mō q multiplicat occupatio cū b̄ su
per nāle: ꝛ nō ipedit sup mediū aliqd. Medico. n. nō inest
nisi vt cognoscat qd egredit cū crisib⁹ plurib⁹: ꝛ nō ptinet
ei: vt sciat qd fit cā eius cū declaratio ipsius cāe exhat eum
ad artē aliā: imo oz: vt sit sermo de dieb⁹ crisis fm quā loq
mur fm semitā expientie: aut fm viā pōnis ꝛ axiomatum
Alia vero corpora celestia planete stelle siue figure celestes
fortunate vel infortunate paꝝ manifeste sup re crisis ipsi
mūt ꝛ si ipsimūt tūc fm hunc modū ipsimūt. Ex hoib⁹. n.
sunt q bñt in sua natiuitate q̄sdā ex stellis fixis fortunatas
vel q̄sdā infortunatas ex q̄rū aspectu ad lunā vel ad solem
fit egri⁰ male vel bñ terminabilis. v. g. si sint stelle fortuna
te alicui⁹ in cācro ꝛ egri⁰ incipiat luna exīte i arietevel alio
signo corrūdente illi p q̄dratū aspectū mouebit nā illā egri
tudinē siue mām eius motu salubri ꝛ ep⁰. s. si fuerit stelle i
fortunate mouebit eā motu malo: ꝛ vtplm mortali. Cui di
xit Hal. 3⁹ de creticis. cū aliqs egrotat luna exīte in signo
fortunij cū luna fuerit i illo signo vel in signo sue q̄dre. bñ
erit egro illi: ꝛ silr cū egrotat in signo infortunij erit ei ma
le cū luna fuerit in illo signo vel in sua q̄dra. Mouet. n. nā
dixit Ha. egritudines: q̄rū initiū ē bonū mutatione bona:
ꝛ q̄rū initiū est malū mutatione mala. ¶ Dixit Hlo. Scias
q q̄n luna intrat sig⁰ oppo⁰ sig⁰ initij egritudinis tunc hz
duas opōnes: vnā a situ oppo⁰ q̄ ō se sp est iuuatiua: ꝛ aliā
hz a nā signi sub quo ē: ꝛ si nā signi illius egro fortuna tūc
est ei in iuuando optia: si vo nō ē ei nociua. Et accit iterdū
q nocu⁰ eius maius ē iuua⁰ ꝓueniēte ex situ oppositō: ꝛ
crisis tc fcā: vtpl̄z ē mala cū aūt sig⁰ oppo⁰ nō ē egro fortu
na nec infortuna: tūc nā mouet solū opōne oppōnis. ¶ Di
xit Raſ. 19⁹ pti. Jnqt. H. hoc exptus sum cū magno studio
ꝛ inueni vez q q̄n luna ē cū fortuna in diebus morbi luna
erit bona ꝛ dies boni erūt: ꝛ eō si luna ē cū infortunio. Et di
xit. cū infortuniū fuerit in radice natiuitatis alicui⁹ in aliq̄
loco ꝛ luna erit in eodē loco: aut in eius q̄dra: aut in ei⁹ op
pōne erit diſpō nascentis sub h̄ puncto mala. Et silr cū lūa
iūgit planetis felicib⁹ vel ipsoꝝ q̄dre: aut oppōnib⁹ diſpō na
scētis erit tūc bona, ꝛ morbi in ea sunt salutiferi. Et si luna
erit pmixta felicibus ꝛ infelicib⁹ erit salus ꝛ malitia morbi
ꝛ patiētis ꝫ quātitatē malitie ꝛ bonitatis planetaꝝ.

¶ De declatione p̄dictoꝝ ꝛ assignatione cārū eoꝝ. Cap. iij.

ET accipit a Hal. ex li⁰ de creticis die
bus. p̄ declaratione p̄dicto
rū sex oz p̄supponere ꝓpones: q̄rū p⁹ ē q dies
cretici sūt illi in qbus fiūt crises siue motus cre
tici. 2⁹ ē q motus creticus ē ordinatus. 3⁹ ē q
cā dierū creticoꝝ reducit in ordinatos motores. 4⁹ ē q mo
tores ordinati faciētes manifestas ipressiones in h̄ mundi
inferiora sunt sol ꝛ luna. 5⁹ ē q mot⁹ ex q̄ attēdit ordo dieꝝ
creticoꝝ plus sumit a luna q̄z a sole. p̄cipue in morbis acu
tis. Et cā hui⁹ assignat triplex. vna ē quē posuit Ha. 3⁹ de
creticis ꝛ ē q inter oēs plānetas luna ē nobis magis ꝓpinq
vñ magis pt ipsimē i corpora nr̄a. 2⁹ cā ē quā posuit Aui.
2⁹ q̄rti. ꝛ est q: ipsa dñat sup oēs mūdanas hūi⁹ ⁹ ⁹: ꝛ p oēs
sup hūi⁹ ⁹ corpoꝝ nr̄oꝝ. Et 3⁹ cā ē t sumit ab Aui. ibidē ife
rius. q̄ ē: q: muta⁰ crisiū in acutis morbis fit: q: max⁹ fm
ꝓnūera⁹ diez q̄ternoꝝ ꝛ septenoꝝ. Mō nō ē aliqs plāe
ta q hēat mutationē i his piodis. sic luna: vt appebit. cū aūt
ꝓpō ē: q morbi q recipiūt motū ꝛ ordinē ex sole sunt tar
di mot⁹ ꝛ sūt cronici. Sz q recipiūt ordinē ꝛ motū a lūa sūt
veloces mot⁹: ꝛ sunt acuti. luna. n. cōplet motū suū p sig⁹
zodiaci in mēse vno: vbi sol in anno vno suū. ¶ Et hui. q
dē ad oñdē⁰ q motus cretic⁹ ꝓcedat ex influxu supioꝝ p
supposuit duas ꝓpōes: q̄rū p⁹ est q mā q̄ ē subta gñoni ꝛ
corruptiōi alteratiōi ꝛ cuicunq̄ mutatiōi nō adhēt vie vni
ꝛ ordini vni p se. q̄uis sit vna nūero. vt patē dixit. 4. phy.
ꝛ. 4. celi. 1⁹ est qō adheret vie vni ꝛ ordini vni adhēt illi per
cās ꝛ p⁰ ois mutatiōis ꝛ mot⁹ ꝛ variatiōis q̄
sūt ꝛ fiūt in oib⁹ iferioꝛib⁹. tale aūt p⁰ ⁰ ꝛ cā ē mot⁹ corpo
rū supioꝝ: vt patē dix. 8⁰. phy. ꝛ p metheo⁹. Sz ita ē q mo
tus cretic⁹ adhēt vie vni ꝛ ordini vni: qs ex motu h̄ puenit
supioꝝ ꝛ influxu eoꝝ. p̄cipue sol⁹ ꝛ lune: vt. s. dictū ē. ¶ Et
scias q sic sol mutationes supradictas max⁹ opat p motū
suū in q̄tuor q̄dris circuli signoꝝ. Jta ꝓsil⁹ luna supradcās
muta⁰ ⁰ effic p motū ei⁹ sub 4⁰⁹ q̄dris ꝛ dū ē in eis signoꝝ
zodiaci. ¶ Q̄r aūt sol ꝛ luna: ac ēt alia corpa celestia hēant in
q̄dris vtutē iuuare ꝓ morbū ꝛ mās ei⁹: ꝛ p̄cipue luna siue
ꝛe lūa cū p̄trāierit tria sig⁹ zodiaci siue aspectū triū signo
rū in zodiaco hz vtutē: vt iuuet nās ꝓ morbū ē a ꝓio mo
tore ꝛ voluntate ei⁹ q in p⁹ creatiōe sic ꝓtulit eis. ¶ Dix. A.
2⁹ q̄rti. ꝛ fit vehemēti⁹ illud. s. ipressio lune sup motus creti
cos q̄n luna ē fz dispōnē oppōis in q̄ fuit dein fz q̄dra⁰ em
Et h̄ p diuisionē reuolutiōis siue ad medie⁰ ⁰: ꝛ dein ad me
die⁰ ⁰ medie⁰ ⁰. Et sic Aui. tetigit duos aspect⁹ lūe ad p̄n⁰
in quo fuit q ambo sunt aspectus inimicitie ad inchoatuz
morbū ꝛ iō iuuāt nām ꝓ eū. Et p̄mus ē aspectus oppōnis
q est q̄n luna pagrauerit sex signa de signis circuli signoꝝ.
Et inuit Aui. q iste aspect⁹ ē potētior 2⁰: q: ē in recta op
pōne: ꝛ sic in maiori inimicitia. Et 2⁹ ē aspectus medietatis
toti⁹ reuolutiōes pagratiōis lune. Et ē iste aspect⁹: aspect⁹
vocat q̄rat⁹ siue q̄dratura q ē cū luna pagrauerit a p̄cto
in q̄ fuit ꝛceptio morbi p tria sig⁹ zodiaci i q̄ aspectu luna ē
semiplena lumie: sic in p ē tota plena. hz aūt lūa duos alios
aspect⁹ q sūt aspect⁹ amicitie ad id i q̄ fuit in p̄n⁰ morbi q̄z
vn⁹ vocat sextil: ꝛ ē q̄n luna pagrauerit sextā pte sig̃ ꝛ zo-

Propter quid sol ꝛ luna operent per q̄dras.

diaci.ſ.duo ſigna in quo aſpectu luna eſt ſimilis nouacule ⁊ alius aſpectus vocaſ trinus: ⁊ eſt qñ luna peragrauerit 4^or ſigna circuli ſignoꝝ.ſ.3^am ptem eoꝝ in quo aſpectu luna eſt gibboſa. Et qꝛ iſti duo ſunt aſpectus amicitie non fit in eis criſis q̃^m eſt ratione diſpoſitiõis lune: ⁊ ideo nõ ſunt in eis dies cretici. Et ſi aliqñ ex eis fit criſis illud erit ex diſpoſitione mãe morbi: ⁊ nõ lune ſicut aliqñ fit criſis in diebus intercidẽtibus. Et tiõ de his duobus aſpectibus lune auctores non fecerunt mentionẽ. ¶ Quidã aũt dñt ꝙ luna pagrando ſigna zodiaci recipit a ſole. 8. varietates figurarũ: quarũ 4^or recipit in ſuo aſcenſu verſus oriens: ⁊ 4^or in ſuo deſcenſu verſus occidens: ⁊ ♄ in tpe in quo illuminatur ab eo. Et ꝑ^a eſt qñ luna diſtat a ſole. 45. gradibus: q̃ dr̃ fig^a nauicularis quã recipit in. 4. die. Et 2ª eſt qñ diſtat a ſole. 90. gradibus: ⁊ dr̃ iſta fig^a q̃drata q̃ aduenit ei cũ luna eſt me^a quã recipit in. 7. die. Et 3ª eſt cũ diſtat a ſole. 135. gradibus. Et dr̃ ♄ fig^a globoſa ſiue gibboſa quã recipit i. xi. die. ⁊. 4ª eſt cũ diſtat a ſole. 180. gradibus ⁊ dr̃ ♄ fig^a plena q̃ recipit i. 14. die. 5^am vo q̃ eſt ꝑ^a de figuris deſcenſus recipit in. 17. die: ⁊ 6^am ſiue 2^am deſcẽſus recipit in 20. die: ⁊. 7^am ſiue 3^am deſcẽſus recipit in. 24. die. Et vltimã recipit in. 27. die. Cũ aũt luna recipit ꝑ^am ⁊ 5^am figu^am de ꝓdcis dr̃ eẽ ⁊ a ſole in aſpectu ſextili. Et cũ recipit 2^am ⁊ 6^am eſt in aſpectu q̃drato. Et cũ recipit 3^am ⁊ 7^am ẽ i aſpectu trino ſiue triplicitatis. Et cũ recipit 4^am ẽ in aſpectu oppõnis: qꝛ tũc ſoli opponit. Et cũ recipi 8^am dr̃ eẽ in aſpectu ꝯiunctiõis: qꝛ tũc ꝯiũgit ſoli ♄ idẽ ẽt poſuit Hal. theo. 10. ¶ Ex his ꝑz ꝙ. 5. ſũt diuerſi aſpectus lune ad ſolẽ eueniẽtes in pagratiõe ſua de 4° in 4^m diem in quibus ipſa fortius influet q̃z in alijs diebus pp quam fortiorem influentiã nã victa in dictis q̃rtis diebus mouet ꝑ mãm morbi criſim faciendo. dictoꝝ vero aſpectuum quidã ſunt fortes: ſicut aſpectus oppõnis ⁊ ♄ fortior eſt ceteris: ⁊ aſpectus quadrature ⁊ aſpectus coniunctionis: ⁊ hi omnes aſpectus procedunt per ſeptenos in motu lune per ſigna zodiaci qui ſunt 4^or in menſe lunari. Et ſunt in quibus criſis: vt frequentius fit que cõpleta eſt ⁊ ad ſalutem: vnde hi proprie cretici dñr. declarantur aũt aſpectus predicti in preſenti figura.

Luna recipita ſole .8. varietates.

In vltima ⁊ quinta figura ſũt duodecim gradus. eo. gradũ q ſunt ſexta po zodiaci ꝑ quã ẽ aſpectus ſextilis. q̃re ꝛc.

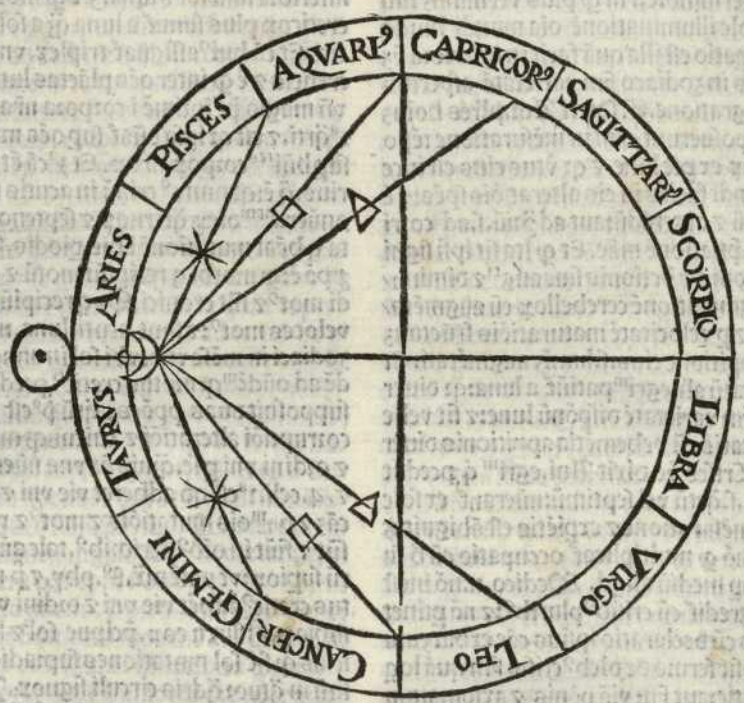

♈ Caliduꝫ ⁊ ſiccum.
♉ Frigidũ ⁊ ſiccum.
♊ Calidũ ⁊ humidũ
♋ Frigidũ ⁊ bũidũ.
♌ Calidũ ⁊ ſiccum.
♍ Frigidũ ⁊ ſiccum.
♎ Calidũ ⁊ humidũ
♏ Frigidũ ⁊ bũidũ.
♐ Calidũ ⁊ ſiccum.
♑ Frigidum ⁊ ſiccũ.
♒ Calidũ ⁊ bũiduꝫ.
♓ Frigidũ ⁊ bũidũ.

Cretici radicales.

¶ De ſpeciebus dierũ creticorum. Cap. iiij.

IErum cõſiderandoꝫ in diſpoſitiõibus criſium ſm motũ lune. ¶ Alij ſunt cretici radicales ⁊ ſunt qui dicti ſunt currere ſeptenos de qbus dixit Joãnitius cognoſcit vtus ſeptẽi: qꝛ fetus in 7°. ſ. menſe girat caput. ſ. vſus inferiorꝛ: ⁊ qꝛ 7° menſe poſt natiuitatẽ ꝓducunt aliq dentiũ ipſoꝝ: ⁊ qꝛ ſeptio ãno naſcunt aliq dẽtes ⁊ in. 14. ãno mutant. Et ſunt q̃tuor in mẽſe. ſ. 7°. 14°. 20°. ⁊. 27°. Sunt aũt ⁊ alij dies cretici q non ſunt radicales: ⁊ hi ſunt duplices quidã dicti cretici per accõmodationẽ: ⁊ hi ſunt qui dies indicatiui dñr: ⁊ aliqui dñr cretici intercidentes. ¶ Et dies quidẽ indicatiui dicti ⁊ demonſtratiui ſiue cõtẽplatiui ſunt ſic dicti: qꝛ manifeſtant criſim eſſe cõplendã ſiue eueniẽdã in die cretica radicali: ꝑ^a ſequẽte poſt ipſum cuius ipſe eſt indicatiuus a quo nõ ſolũ indicatio de futura criſi ſumitur: ſz ẽt ꝺ eius velocitate ⁊ tarditate ⁊ de eius manerie: denotat enĩz de morbo terminaturo ꝑ criſim ꝑ intẽſionẽ morbi in eo: ⁊ ſm intẽſionis morbi q̃titatẽ ⁊ ei^9 furie denotat criſiz futurã velociter vel tarde. nã quãto furioſior fuerit tãto plus criſis accelerabit: ⁊ ſm dñiũ virtutis ſupra morbũ in eo vel e9°. denotat criſim futurã bonã vel malã: ⁊ ſm quoſdã denotat ẽt in qua pte diei cretice future. ſ. an in ꝑn°an in medio an in fine eius criſis futura fiat. nã ſi apparebũt ſigna digõnis pfecte in die indicatiuo ⁊ cũ eo aliqualis victoria nãe ſupra morbũ ꝑ expulſionez partis mãe tunc criſis accelerabit: ⁊ fiet in ꝑn° diei ſequentis cretice. Si vo e9° nõ apparebũt ſigna cõplete digõnis nec victoria nãe ſupra morbũ mõ dicto. tunc criſis retardabit ⁊ fiet in fine diei illius vel ſaltẽ poſt mediũ illius. Et hi dies currunt ꝑ q̃ternariũ numeꝝ reſultãtes ꝑ diuiſionẽ ſeptimane ſiue q̃drature lune i duas ptes: ⁊ ſunt i vnoquoq; mẽſe lunari q̃tuoꝛ. ſ. 4°. xi^o. 14°. ⁊. 24°. Et hi dñr indicatiui radicales ſiue ꝓncipales. ¶ Si aũt ⁊ alij dies indicatiui ꝑ accõmodationẽ quã preciput ꝑ numerũ q̃ternariũ. Et iſti ſunt dieꝝ ꝓdicti cretici radicales q aliqñ fiunt indicatiui ſic dies. 7° fit indicatiu^9 aliqñ diei. xi. aliqñ. 14^i. ſm varias diſpões. Et dies. 14^a. fit idicatiua aliqñ 17^e. ⁊ aliqñ 20^e. ¶ Et ſt ẽt alij dies idicatiui dicti itercidẽtes: qꝛ nõ idicãt ꝑ vtutẽ alicuius celeſtis influxus: ſz ſolũ ex motu mãe ⁊ furioſitate

Indicatiui radicales.

Indicatiui ꝑ accõmodationem.

Indicatiui intercidentes.

eius: sicut 3° est indicatiuus aliqñ diei. 4. z aliqñ. 5. z sicut 5°. aliqñ ē idicatiuus diei septimi. s. qñ septia nō ē i morbo illo cretica p fluxū celestē. Et aliqñ est idicatiuus. 9. z sic. 9ª est aliqñ idicatiua. xi. qñ. s. xiª. nō ē cretica p accōmodationē: z aliqñ est p̄m quoidā idicatiua diei. 13. Predicti aūt dies idicatiui radicales fiunt aliqñ cretici p accōmodationē: z fiet crisis in. 4°. aut. xi°. aut. 17°. aut. 24°. Dies vō cretici intercidētes sunt in qbus ꝓtigit fieri crisim solū p irritationē nāe a mā morbi q̄ irritata isurgit ad expellēdū eā. Et hi dies solū i morbis acutis absolute z pacutis z ppracutis considerandi: q: solū istorū morboꝝ mā est talis q̄ pōt stimulare nām sic vt moueat ad expulsionē eius: nō expectato auxilio supiorū. Et q: talis mā est colerica cuius ē moueri de 3° in 3ᵐ. z sic de 3° in 3ᵐ stimulare nāz. Ideo hi dies p ternariū cōputant cū replicatiōe semp. 3. diei. Est. n. eoꝝ cōputatio talis. p̄mus 2° z 3°: z iterū 3° 4° z 5°: z iterū 5° 6° z septimus: z sic deiceps. vocantur aūt isti dies a Raſi. 19. cōti. cretici mēdosi: de qbus dixi dies cadētes in medio itelligunt eē illi dies q nō sunt septimi neq̄ quarti. ¶ Et crisis i morbis acutis vt plm fit in diebus itercidentib⁹: q: nā ex forti ꝓturbatiōe facit i eis crisim: vñ fit nečio in diebus intercidētibus: z hos qdē voluerunt extendi ad p̄m ꝓiodū vsq̄ ad. 17ᵐ. diē qō fortasse nō verificat experientia mīa raro valde. Quidā vō dicūt nō intēdi eos vltra. 13ᵐ z qdā vltra. xiᵐ: z qdā vltra 9ᵐ. Et oēs assignāt eādē cām q̄ est q̄ deiceps mā morbi i sui acuitate z accidētiū fortitudine itm remittit q̄ nō sufficit stimulare nām tm q̄ ex illa stimulatione moueat z festinet facere crisim añ diē creticū radicalē vel p accōmodationē: z sic fit q̄ crisis q̄ debuisset fieri in die 4° fit i tertio z q̄ debuisset fieri in. 7. fit i. 5. z nō fit in. 6. vt qdā iā dixerūt: q: 6° nō est dies i quo moueat illa mā acuta q̄ mouet p ternariū. ¶ Sūt tm aliq q assignāt in crisi dierū intercidētiū cām p̄dicte oppositā dicentes q̄ cā motus crisis in diebus intercidētibus est cā remissionis acuitatis māe q̄ facit retardare crisim. q̄re nā debilr stimulata nō mouet mām i die cretica: sed vltra illā retardat. Et sic debēs facere crisim. v. g. in 4° faciet eā in qnto: z debēs facere crisim in septio nō faciet eā i eo: sed reseruabit eā ad diē motus māe z faciet eā i die 9ª. nō aūt mouebit in 8° vel 10°: q: nō sunt dies motus egritudis acute. p̄ma tm cā magis approbat. Et Sal. qdē 3° de creticis. 8° cap° adduxit aliā cām q̄ est vicinitas horū dierū ad diē creticū pp qō fit q̄ dies tertius z qntus sunt cretici p vicinitatē ad quartū Ista tm cā nō tenet. nā si esset vā. tunc 6ª z 8ª erunt cretici intercidentes pp vicinitatē ad 7ᵐ: similr. 10°. z. 12°. pp vicinitatē ad xiᵐ. z sic de alijs: vt. 13. z. 15. pp vicinitatē ad. 14ᵐ. z. 16ᵐ. z. 18ᵐ. pp vicinitatē ad. 17ᵐ. Sunt tm qui numerant diē. 9ᵐ. z. 8ᵐ. intercidētes i medio: in qbus dicunt fieri crisim pp ipulsionē z stimulationē nāe a mā. Et fit qdē crisis in 6°. pp magnā malitiā māe q̄ nō finit expectare: sed cogit anticipare septimū. Et fit 8° pp imbecillitatē vtutis q̄ ponit crisim post 7ᵐ: vñ Raſ. 19. ꝓtiū. ait. Intelligunt dies cadētes in medio in qbus anticipat crisis vel postponit in 8°. post septimū. ¶ De his diebus itercidētibus Ait Aui. 2ª. q̄rti. qñ accit diebus creticis. i. qbusdam diebus: vt sint cretici ex accōmodatiōe vel itercidētes pp aliquā cārū accītiū extrinsecus: aut ex ipsa egritudie i velocitate sui motus aut tarditate sua: z aut disp̄one corporis in debilitate vel virtute: z sic sunt tres cāe. s. velocitas motus egritudis: nā ex velocitate motus egritudis añcedit crisis: z fit añ creticā radicalē z ex tarditate postponit: z fit post creticā radicalē z vtus corpis. ipsa. n. exīs fortis anticipat crisim: z fit añ creticā radicalē: z exīs debilis postponit eā: z fit post creticā radicalē z 3ª est ex pte accidētiū occurrētiū: sicut vigilie vehemētes cū accidūt ex causis corporeis: aut rōnabilibus. i. animalibus z supfluūt vehemēter: tūc. n. vt dicū est: accidit festinatio crisis: aut eiꝰ tardatio: lz ex hoc dixit Aui. nō eleuetur. s. in melioratiōe si ista crisis. accidēs in diebus cadētibus in medio a statione crisis. i. supra statū crisis neče in hora sua. i. que fieret i die cretica z radicali: imo minuitur ex ea: q: nō est eque bona sicut illa que fiet in die cretica radicali: z iō non est eque cōmendanda in bonitate: q: nisi ex forti cā nā festinat vel tardat ad mouēdū mās egritudis: z nō mouet eā in die cretico radicali: in quo hꝫ auxiliū celestis influxus. nā si nō esset cā fortis accīs: dixit Au. vt ſica ref crisis: q:. s. fieret in die cretica radicali: z nō antecederet neq̄ tardaret: verū qñ accidit accīs forte declinat hora z tardat: aut añcedit: z si fuerit debilis. s. virtus fit difficilis crisis z ꝓhibet eā ne sit cōpleta: aut z si fuerit ōbilis. s. dies intercidens etc. Et dixit. noiant dies in qbus cadit hec reflexio. i. intercidiuatio dies cadēs in medio: z bēt iudicia dierū crisis ex pte: q: ex cā pticulari: vt ex dcis causis. sed non bīt iudicia crisis. ex cā vlī z influxu celesti. ¶ Et dixit Auic. fortasse erit dies cadēs in medio magis ꝓueniēs vni duorū dierū q̄ sunt i duobus lateribus eius. s. añ z post. sicut. v. g. dies nonus magis ꝓuenit. xi°. q ē post ipm q̄z septimo q est añ ipm. Festinatio. n. xi. diei ad nonū plus ē q̄z tardatio septimi ad nonū. Et b̄ est q: plus est q̄ egritudo acuta plus festiet ad motū q̄z postponat. ¶ Et dixit Aui. dies bi intercidētes sunt: sicut tertius qntus sextus z sicut nonus z. 13°. ¶ Et dixit Aui. scias q̄ dies nonus est fortis ꝑlatus in eis. s. creticis intercidētibus: deinde est qntus postea tertius z nō abbreuiat tertius a q̄rto: q:. s. q̄rtus est radix: q: est dies indicatiuus radicalis abbreuiatione manifesta. ¶ Et dixit. 13° dies pp sui debilitatē nō est de illis i qbus fiat crisis. s. nisi raro valde. Et multo debiliores eo sunt illi q post. 14ᵐ ponunt a qbusdā intercidentes. Verū de dicto Aui. hic de die. 13. q̄ sit debilis cadit dubitatio. nā Isaac filius Salomonis p̄mo febriū. dixit. q̄. 12° dies p se z radicaliter est creticus. 14° vero per accīs: q:. 13° dies est creticus rōne motus māe: ac ēt rōne influxus celi. Et q̄ sit dies motus māe p̄z cōputando dies intercidentes vsq̄ ad ipm. Q̄z aūt sit dies creticus p influxū celi. p̄z. q: plres horas capit crisis p influxū celi ex die. 13°. z maxime respectu 14. q: capit de ipso horas. 13. z de. 14. solū. xi. vñ z Auic. dixit. q̄ 2ª septimana medicinalis plus capit de horis. 13. diei nālis: q: capit horas. 13. q̄z capit. 3ª septimana de horis. 14. diei nālis: q: solū capit. xi. horas. Et ideo scias q̄ Aui. cū dixit. 13ᵐ. diē ēe ōbilē habuit respectū solū ad aspectū celi q i. 14. die ē fortis valde q est aspect⁹ vere oppōnis q nō est sic i 13°. Et fortitudo huius aspectus potētior ē. s. crisim q̄z fit motus māe z plus opat. Silr Isaac cū dixit. 13ᵐ. diē ēe creticū radicalr. 14ᵐ vō p accīs: sicut Sal. z se q̄ces eius posuerūt z expietia b̄ ōmōstrat q̄ crisis plus fit i. 14° vel saltē si icipit i. 13° cōplet i. 14°. Et q̄dā dñt: sic ēe p expietia q̄ crisis icipit frequētius i. 13°: sed cōplemētū ei⁹ frequētius ē i. 14°. lz aliqñ ꝓtigere possit q̄ ex forti motu māe icipiat crisis i. 13°: z i eo finiat: q̄ tm p rarū esse dñt. ¶ Et ꝑ hr vr dubitatio de ꝓpatiōe: quā fac Ar. 3°. diei ad 4ᵐ an ipse sit fortior 4° an min⁹ fortis: z cōiter dr q̄ 3° rō ne motus māe ē fortior q̄rto. Attn 4° est fortior 3° p aspectū celi: vñ dies q̄rta est idicatiua radicalr: z ēt cretica p ipz aspectū. Et q̄ iste aspectus celi vt plm ē fortior in faciēdo crisim q̄z sit in b̄ motus māe: z iō crisis frequētius fit in q̄rto q̄z in 3°. nā tm accelerat nā crisim nisi a cā magna valde. ¶ Et dixit. Aui. q̄ dies sextus est dies in quo cadit crisis: verūtm ipsa est mala. q̄ si aliqñ crisis in eo nō sit mala erit tm difficilis occulta diminuta nō salua a timore. Et ipe q̄ dē dies sextus pp quitatē crisis in eo siue mala siue nō mala est q̄z ꝓius 7° z indicat ipm q̄rtus i malitia. Et parū q dē cōplet indicatio diei q̄rti in 6° cū bono nisi cū difficultate: q̄re accidūt in ea signa timorosa: sic somnus pfundus z sincopis: z p̄e si fuerit i eo eūo: tūc. n. accidit sincopis cū vomitu: z accidunt in eo. s. 4° vel in eo. s. sexto die casus

An dies. 13. sit debilior in crisi. 14.

An dies 3° in crisi debilior sit. 4.

De sexto die

virtutis horripilatio ⁊ tremor ⁊ destructio pulsus: ⁊ si apparuerit in eo sudor nō erit eē̄lis. Et dixit. fortasse inuenitur vel ⁊ melius minuit in eo crisis cū eūone: q̄ erit cōplementū eius cū exitura mala ⁊ icteritia: ⁊ erit vrina mala mali sediminis. Et ħ est si fuerit salua: ⁊ si nō fuerit. s. crisis in. 6. ita mala: ita q̄ cunq; fuerit erit salus eius p accūs recidiuationis. ¶ Jngt Hal. s. pmo de creticis. dies 7ª est sicut rex iustus ⁊ sextus est sicut vincens iniustus siue sicut tyrānus. Et dies octauus est primus 6ª in malitia. ¶ De diebus vō creticis radicalibus dixit Alui. q̄ meliores ex eis sunt septima. ⁊. 14. deide. 20. Et ipsi q̄dē fortiores sunt iudicij ceteris. Quis aūt sit melior ad crisim an septimus an. 14ª. dubitationē efficit. nā. H. pmo de creticis. ⁊ scribit a Rabi i pticula. xiª. dixit. q̄ septimus est principalior: iter oēs dies creticos fortitudie ⁊ laudabilitate. dixit tū q̄ nā. 14. diei prima est nāe septimi. Est igit̄ septimus fortior. 14ª. q̄z uis. n. vt dicūt q̄dā. 14ª. sit fortior. 7ª. rōne aspectus celi q̄ ē creticus respectu oppōnis q̄ ē fortior aspectu q̄drature q̄ septimus est creticus: nihilominus ad fortitudinē septimi plūa alia occurrūt q̄ augmētant fortitudinē eiª. Et ista sunt: qm̄ cū aspectu q̄drature q̄ satis est fortis q̄ ambe cāe nō cōcurrūt ad diē. 14ᵐ. Et ad hūc dicūt q̄dā. 7. tenet mediū iter pmū diē: ⁊. 14ᵐ inter q̄ spatiū fiūt crises acutorū vt plm. modo mediū frequētius occurrit q̄z extrema: q̄re frequentius occurrit: vt multiplicet materia creticanda i septio q̄z creticāda in. 14. Et dixit. H. q̄ natura. 20. diei prima ē nature. 14. minus tū fortis eo. ¶ De creticis aūt p accōmodationē q̄ sunt dies idicatiui radicales. dixit Alui. fortior est 4ª. deide xiª postea. 17ª. q̄zto. n. magis procedunt dies critici p̄dicti a pn° tāto debilitat a iudicijs eorū: q̄ cōtinue motus humorū debilitādo procedit. ¶ De diebus vō idicatiuis inq̄tū idicatiui sunt dixit Alui. sunt dies i q̄bus vident vestigia q̄ sunt significationes alterationis māe. i. digōnis vl̄ q̄rij eius. Aut significatiōes victorie vnius duorū alterantiū. s. vtutis ⁊ morbi aut inceptionis pugne leuis: q̄ currit iter nām ⁊ egritudinē nō pp sepationē. s. tūc fiendā: sed pp furiositatē. i. cōmotionē māe indicatiuā crisis. Et sic sunt tres ꝺditiones req̄site ad diē indicatiuū: ⁊ pma est apparitio signorū digōnis vel q̄rij eius. Et ista cōditio lz ostēdat scōam. s. eē virtutis. s. regitiue totius: tū req̄rit scōa conditio p esse aliarū vtutū: vt bonitas appetitus vel eius malitia: ⁊ silr aliarū. Et 3ª conditio. s. inceptio pugne est dixit Alui. sicut dolor capitis angustia: ⁊ strictura anhelit. eūo nō cōpleta ⁊ silia. Cū g̃ apparēt ista signa i diebus indicatiuis erit crisis i diebus notis. s. creticis sequētibus eos. Et erit dixit Alui. s. 4ª. indicās q̄ erit in 7° si fuerit signū bonū aut i sexto si fuerit malū: ⁊ ꝓprie i causonide ⁊ fixa. i. cōclusa idicat q̄rtus q̄ erit i septio plusq̄z in sexto: q̄ motus causonis est p trinariū: ⁊ cōclusa ēt de sanguine raro ē sine pmixtione colē cuius est moueri i 3ᵐ. Et. xi. idicat q̄ futurū est i. 14. ⁊. 17. q̄ futurū est i 20. ⁊ in. 21. Et dixit. 18. idicat q̄ futurū sit in. 21. ⁊ hoc dixit. fm sniam archigenis. Et dixit 28. idicat q̄ futurū sit i. 40. Et dixit. Scias q̄ qñ segt diē. 2ᵐ. s. indicatiuū sequētē post diē idicatiuū pᵐ: vt in q̄rto ⁊. xi°. q̄ in eo fuit: tūc egritudo est velocioris motus: verūtñ ad iudicādū de velocitate ⁊ tarditate motus egritudis: ex hoc vno signo solo: sed dixit Alui. cōsidera ēt alia signa significātia velocitatē ⁊ tarditatē motus egritudis: ⁊ sic iudica. ¶ Jngt Jpo. in affo. Acute egritudines i. 14. diebus terminant. nō. n. vltra mēsem. Est. n. terminus p̄fixus iste eis a parte post. ⁊ idē dixit Almā. io. egritudines tū acute sunt tristes. s. acute absolute pacute ⁊ pperacute. Et acute absolute terminant i. 14. die nisi p malitiā regimīs accelleret vel postponat: frequētius tū accelerat pp mām egritudis stimulātē nām: ⁊ iō scias q̄ qñ post 14ᵐ retardat crisis p malitiā regiminis vt plm eger tēdit ad mortē. q̄ cū deberet potius accelerare ⁊ retardat significat multa vtutis debilitas: pacute aūt ⁊ pperacute semp añ. 14ᵐ terminant: ⁊ p acute in. 7°. Et pperacute terminant añ septimū i tertio q̄rto vel q̄nto. Acute. n. egritudines q̄ sunt de mā velocit mobili ⁊ multū stimulāte vtutē: ⁊ sic sunt cū fortibus accidētibus nec̄io cito veniunt ad statū: vñ i eis nā cogit cito mām expellere laudabiliter vel illaudabilit. breues. n. sunt ⁊ nō ptranseūt q̄n saltē i aspectu oppōnis iudicent. ¶ Dixit Raſ. 19. pti. morbis acutis crisis vt plm fit in paribus. Egritudines vō acute fm trāsumptionē iudicant i. 20. die ⁊ aliq̄n accelerāt parū: ⁊ iudicant in. 17. Et q̄ nō iudicant in. 20. cōuertūtur ad cronicas ⁊ iudicant post. 20ᵐ ⁊ vsq̄ ad 40ᵐ: ⁊ abinde supra sunt cronice. ¶ Dixit Alui. q̄dam sunt dies: q̄ nullo mō sunt critici ⁊ sunt pmus. 2ª. 10. 13. 19. alⁱs. 18. 7. 15. ēt ē huius summe. Et est mirabile dixit Alui. s. q̄ nō sunt cronici cū plurimi eorū sequant diē creticū. Et i his vbis inuit Alui. q̄ q̄zuis i eis sit vicinitas q̄ nō sufficit ad faciendū creticū. vt. H. alia cā pticularis req̄rit ad hoc vt aliqs dies sit creticus: ⁊ alius q̄ illi vicinat non sit creticus. ¶ Dixit Raſ. 19. pti. Jmpolē est q̄ die pmo morbi: aut 2°. fiat crisis: q̄ crisis est morbi declō cū magno labore ⁊ motu q̄ nō pōt cōtingere in pmo ⁊ 2°. die nisi velis appellare oēm morbi declōnē a labore ⁊ motu crisim: sic ēt i primo ⁊ scōo die potest esse declō morbi vt effimere. ¶ Dixit Hal. pmo de creticis. in. 12° ⁊. 16° die egritudinis nunq̄z vidi alicui accidisse crisim: ⁊ silr 8ª. ⁊. 10. ⁊ pmus ⁊ scōs non sunt critici. ¶ 19° tū pti. dixit Raſ. Quidaz dixit. q̄ vidit crisim in. 12. non tū fuit indicata ⁊ finis eius fuit malus ⁊ difficilis ⁊ periculosus. ¶ Et dixit Raſ. si in 6° cōtingat crisim fieri cū malis accidentibus erit ⁊ multa periculositate ⁊ crisis eius nō ē certa nec cōpleta nec idicata: ⁊ vt plm egri: quorū egritudinis mutatio i q̄rto die est ad malū morium̄t i sexto: ⁊ i sexto accidit aliqd apoplexie cū defectu alicuius sensuū: vt motus est magnū periculū: ⁊ si accidit in sexto die eūo euenit ei ob ħ sincopis mutatio colōris: defectus pulsus: aut tremor: aut casus vtutis. ⁊ si in sexto die accidit sudor nō erit cōueniēs: ⁊ si aliqd egredit p egōnē vel vomitū erit fetidū ⁊ nociuū: ⁊ si exibit aliq̄ exitura iuxta aurē erit maligna: ⁊ silr icteritia: ⁊ vrina appet idigesta mali colōris ⁊ subtilis subē ⁊ absq̄ hypostasi laudabili ⁊ nō cōuenit vria in 6°. die nisi cū est multa: ⁊ hoc est leuius qō accidit i eo. Et dixit. plures sunt q̄ in. 6. die incidūt i sq̄nantiā apoplīā vel i aiam: vel egredit ab eorū corpe sanguis supfluus aut fluxus vētris vel vomitus. ⁊ totū est signū mortis: ⁊ polē ē q̄ moriat ex icteritia aut mala exitura. Et summarie dico q̄ 6ª ⁊ 12ª non sunt de numero dierū crisis: ⁊ nō possum p̄cise ⁊ publice dicere q̄. 9. nō sit de diebus creticis: quia multotiēs iuenit crisim i eo fieri q̄zuis sit pnitiosa. Et sum marie dico q̄ sextus ē malus siē 7ª est bonus. Et si aliq̄n accidit i sexto crisis bona ipolē est q̄n remaneat aliqd residui: pp qō est incōpleta. Et fit recidiuatio periculosa i aliquo dierū crisis subsequētiū. ¶ Et q̄dā dicūt. in. 6° die crisē nō fit neq̄ motu māe nec aspectu celi nec vi nāe: sed potius a debilitate eius nō potētis expectare crisim ⁊ facere in 7°. Et dñt q̄ dies pmus est deterior dierū nō creticorū ad ħ: vt in eo fiat crisis deinde scōs ⁊ post eū sextus deinde. 8. deinde. 10. ⁊ postea. 12. ⁊ post ipm. 16ª. ⁊ vltimo minor i malitia est. 8. Jn his. n. diebus mā solū mouet ex vehementia sue malignitatis nō a nā: sed sinthomatice. Et cā q̄re pmi dies de p̄dictis sunt deteriores marime pmi duo ē maior malitia māe i ipsis: i q̄ mā nō potuit i eis capere de dispōne res q̄libet sufficiēs ad obedientiā in expulsione eius. ¶ Et dicūt q̄ sicut dierū crecicorū radicaliū ⁊ indicatiuorū vnus est fortior alio ⁊ melior: ita q̄z eorū hz horas aliis horis eorū fortiores ⁊ meliores: q̄rū fortitudis cā ⁊ meliorationis trahit a cōsideratiōe i radice: ⁊ cā creationis ⁊ indicationis eorū: q̄ hore sic attēdunt i eis: qm̄ pmus q̄rti diei p me hore vsq̄ ad horā nonam sunt fortiores: ⁊ septimi diei

prime

An dies septimus melior sit ad crisim an decimusq̄rtus

Conditiones req̄site ad dies idicatiuū sunt tres

Alias in paribus

Sicut

prime hore vsq; ad .12. Et diei .xi. solū p̄ tres. hore sunt fortes: z diei .14. p̄ vndeciz hore sunt fortes z decimiseptimi diei p̄ hore vsq; ad .21. sunt fortes: z .21. diei hore sūt fortiores vltie .17. hore eius: Et dicunt expientia vificari q; crisis vtplm cadit circa finē dictarū horaꝝ fortioꝝ: vt. v. g. in 4° die: vtplm fit crisis circa horā octanā: z in 7° circa decimā septimā: z sic de alijs. Reliq; aūt hore de p̄dictis debiles sūt ad .b. vt in eis eueniat crisis cōpleta: lz ī quolz die z q̄lz hora possit euenire crisis liberās patiētē: q̄ q̄zuis īquātū libe rat dici pōt cōpleta: nō tñ est cōpleta ꝑz ꝯsiderationē medi ci: q: nō hz ꝯditiōes supapositas req̄sitas ad pfectionē crisis. ¶ Dñt qdā sil'r assignari horas fortiores creticj dieb⁹ alioꝝ mēsiū: .b. s. mō q; subtrahant' due hore a creticis scōi mēsis de horis datis creticis p̄mi mēsis: z a creticis tertij mēsis subtrahant' due hore ab horis scōi mensis: z sic vlterius in alijs mēsib⁹. v. g. dies. 7ª p̄mi mēsis hz de horis fortioribus .18. dies. 7⁹ scōi mēsis hz solū .16. 7⁹ tertij mēsis solū .14. z sil'r de 7° alioꝝ mesiū: z ꝯsilr ēt alioꝝ dieꝝ creticoꝝ eoꝝ. Et dicunt. cā subtractiōis dictaꝝ duaꝝ horaꝝ est ꝑs duaꝝ horaꝝ z septimi diei nālis p̄ qō ipse excedit mēsē medicinalē: vt patebit inferius: vñ fit q; 41⁹ dies nō hz de dictis horis nisi duas z dimidiā. Et .61. nō hz nisi dimidiā horā. z .80. dies hz a fine eius vnā horā z dimidiā debilez. Et .100⁹. dies hz a fine eius tres horas z dimidiā debiles. Et .120⁹. hz a fine eius .5. horas z dimidiā debiles. ¶ Jnqt Ga. 3° pnosticoꝝ. Et .h. idē dedit Jpo. intelligē. narrauit p̄ epidi. diē 3ᵐ p̄ p̄ die cretico. Et .h. idē dedit Jpo. intelligere 3° pnosticoꝝ. Cū dixit. q; magis salue febres ꝯsumunt' in p̄o die .4. aut añ ipsuz. Et sil'r magis malitiose febres ꝯsumunt' in p̄. 4. die aut añ ipsum. Mō ante 4ᵐ diē est dies 3⁹ magis aūt salue febres sunt in q̄bus cūcta signa bñ p̄ceſſerunt z spes in quo q; cāz mali nō befit. Et magis malitiose sunt in q̄bus cuncta sigª mala ꝓueniūt: z q̄bus spes nulla bona adest. Febris. n. de cuius aptitudine ē vt q; scat in die q̄rto est q; ta valde: z illa de cuius aptitudie ē vt interficiat in die 4° est malitiosa valde. Egritudines aūt q; tis valde vincit nā velociter z fraudulētis malis vincit' velociter: g̃ eaꝝ crisis erit in die q̄rto. ¶ Aui. ām dixit. Jnqt Jpo. s. vbi supra p̄o epidimi. dieꝝ creticoꝝ alij sunt pares z alij ipares. Et pariū qdē exēplū est 4⁹ sextus. 8. decimus 4⁹. 20⁹: z alij quos noiabim⁹ p̄m duas ſnias. s. archigenis. z Gal. infra dicēdas. Et ipares sunt. 3⁹. 5. 7. 9. xi. 15. 17. z. 21. z alij quos noiabimus. Sed dixit Aui. Gal. negauit illud qō dictū est ab Jpocrate de esse. 8. z. 10. z inuenit illud diuersuz radicibus Jpo. Et fortasse sermo hic Jpo. fuit anteq; bene sciret esse dieꝝ crisis: q: sicut dixit Gal. 2° de creticis Jpoc. fecit libz̄ epidimiaꝝ vbi ipse dixit. supradicta vba anteq; cōponeret libz̄ pnosticoꝝ z affo. in q̄bus ipse dixit oppositū: verūtñ dixit Aui. sermo iste Jpo. hz expōnē. i. pōt exponi z saluari hoc mō: q: dies 8⁹. z. 10. p̄ñt esse cretici ōterminādo crisim: q: pōt crisis incipe in 7° z finiri in octauo: z pōt incipere in nono z finiri in .10. nā plures dies p̄ñt cōtinuari ad vnā crisim vt iferius magis patebit. Et si dicat' apparet q; dies octaua sit dies cretica radicalis p̄ .b: q; si. v. g. egritudo pacuta incipiat in p̄n° arietis: tunc ei⁹ crisis hz q̄drā lune euenerit in p̄n° cancri: lz tunc erit p̄ia septima. na finita z terminata z ieepta septimana: 2ª ergo erit in 8ª die rōne aspectus lune p̄ q̄drā. Et hoc est ꝓueniens cū ad .b. q; crisis, fiat oportuit expectare quouslz inueniat' ꝓietas i vtrisq; q̄litatibus signi oppositi signo i quo incepit egri°. Incepit aūt egritudo in ariete calido z sicco: ḡ terminabit' p̄ crisim in cācro frido z hūido: z sic in die 8°. nec obstat: q; dñt qdā. s. q; dies. 8ª. sit cretica: lz semp ad malū z nūq; ad bonū: z p̄ hoc non ponit' cretica ab auctoribus: q: auctores volunt q; dies q̄ ab eis ponit' cretica sit indifferens ad crisim bonā z malā: lz iō dōm est: q: in egritudinibus pacutis motus hūoꝝ is est p̄ipares: q: sunt de colera vel de hūore cū colera mixto cuius ē moueri p̄ipares. quare q̄zuis respectu q̄drature crisis deberet euenire in 8ª: respectu tñ humoris moti oz euenire in 7ª. Et in .b. plus pōt motus hūoris q̄z aspectus q̄drature: q: motus hūoris est cā intrinseca. aspectus aūt celestis est cā extrinseca. Et iō crisis oz in eis euenire in 7ª z nō in 8ª lz de hoc amplius patebit infra cū ptractabit' mēsis medicialis. ¶ Ex supradictis patēt duo modi reuolutionū siue p̄iodoꝝ dieꝝ creticoꝝ quoꝝ vnus est p̄iodus currēs p̄ q̄rtanariū numerū z alius p̄ septenuz siue medietatē septimane z p̄ septimanā siue p̄ aspectū medietatis q̄drature in motu lūe z p̄ aspectū q̄drature integre Am̄. auctores vltra p̄dictas duas reuolutōes addiderūt tertiā. z ē illa dixit. Aui. q̄ currit p̄ denos. al'r z melius. p̄ vigenos. nā deni nō constituunt hāc reuolutionē siue p̄iodū nisi in q̄ztū duo deni ꝯstituūt vnū vigenū. ista. n. reuolutio currit p̄ vigēas. Et p̄m⁹. 20⁹. dies ē finis p̄ ista ꝝ reuolutionū vigenaꝝ. Et 21⁹ dies ē p̄nᵐ 2ª vigene z finis ei⁹ 40. dies. Et .41. dies est p̄nᵐ tertie vigene z finis eius est 60⁹ dies: z sic deinceps q̄libet vigena ꝯtinet tres septimanas medicinales. Et numerant' dies vigeni sp integri nunq; refracti.

¶ De cōplicatiōe dieꝝ creticoꝝ motu lune i febribus. Ca. v.

Galenus 2° de creticis voluit q; numer⁹ quo numerāt' dies cretici motu lune ascendat ad dies .120. z sil'r etiaz voluit Jpo. z alij auctores q; .120. dies sunt 4ᵒʳ mēses z ꝯtinent sex vigenas: z ꝯtinet .18. septenos. z 18. q̄rtanos. Et ab his supra numeratio fit p̄ mēses z motu solis z nō lune. Et fit ista nūeraᵒ p̄ mēses vsq; ad ānos 4ᵒʳ Et ab his supra numeraᵒ fit p̄ annos. ¶ Jnqt Jpo. 3°. affo. plurime pueris terminant' passiones: z he qdē in .40. diebus: z he vo in .7. mēsibus: he vo in .7. annis: he vo ad iuuentutē accedunt. Que vo p̄manēt pueris z non absoluūtur vel circa juuētutē vel mulieribus circa eruptionē menstruoꝝ veteraſcere ꝯsueuerunt. ¶ Et scias sicut dixit Gal. 3° pnosti. in cōmēto. sicut nos numeramus in febribus cōtinuis oēs dies p̄m ꝯtinuitatē in pnosticatione de crisi: sil'r ēt numeramus in febribus hūtibus proximos z p̄iodos. Illud enim qō facit dies vnus in ꝯtinuis facit p̄iodus vn⁹ in interpolatis. Et sic qō facit dies quartus in ꝯtinuis: facit dies septimus in interpolatis: q: in 7° die accidit q̄rtus paroxismus. Ideoq; crisis tertiane pure euenit i. 7. p̄iodis sicut dixit Jpo. in affo. tertiana pura z̄c. Et nō euenit in .7. diebus. ꝓportio. n. diei quarte ad 7ᵐ in ꝯtinuis est sicut ꝓportio quarti p̄iodi ad p̄iodū septimū i interpolatis: sicut ergo quartus dies est indicatiuus diei septimi: ita period⁹ quartus est indicatiuus septimi. ¶ Dixit Rabi in. xiª in febribus ꝯtinuis cōputa dies p̄m cursum suū successiuū: z in febribus interpolatis cōputa paroxismos z p̄iodos tm̄. nā qō operat' dies septimus in ꝯtinuis operat' paroxismus septimus in interpolatis. Et erit in tertianis puris dies .13⁹ z in q̄rtanis puris dies .19⁹. Quāuis. n. vtus in interpolatis sit fortior q̄z in ꝯtinuis: z per hoc debēt accelerare crisiz in eis pluſq; in ꝯtinuis nihilominus nō accelerat. Et rō est q: nō operat' in interpolatis p̄m vltimū suā potētiā: q: hz inducias: q: nō fortiter: neq; ꝯtinue stimulat' a morboꝝ sic in ꝯtinuis. In q̄bus ꝑ fortē z ꝯtinuā stimulationē opat' p̄m sui posse totū. Et iō tm̄ operat' in vno die in ꝯtinuis: lz sit debilior: q̄ztū facit in vna p̄iodo in interpolatis: lz sit fortior. ¶ Cōputant' aūt q; per q̄ternariū ꝓcedunt semp cū replicatione q̄rti in p̄mā p̄iodo p̄ter q̄z in secundo q̄terno cuiuslz vigenarij numeri: vñ dies septimus q; est scōs q̄rtus p̄me vigene nō replicat'. ergo sic. Primus scōs tertius z 4⁹. Et ite q̄rtus q̄ntus sextus z septimus: z iste nō replicat' z incipit 3⁹ q̄ternus in die 8°: z cōputat' sic 8⁹. 9. 10. xi. z ite xi. 12. 13. z. 14. z ite. 14. 15. 16. z. 17. z ite. 17. 18. 19. 20. z cōsimiliter cōputandū est in alijs numeris vigenarijs vt. 21. 22. 23. 24. z ite. 24. 25. 26. 27. qui non replicat' z seq;

Sicut in ꝯtinuis cōputant' dies est ita in interpolatis p̄iodi.

Quō cōputant' dies p̄ q̄ternarium.

tur.18.29.30.31.7 itez.31.32.33.34.7 iterū.34.35.36.37.7 iterū.37.38.39.40.7 sic ēt in alijs vigenis. ¶ Et dies p se ptenariū sic cōputanť, nā in quolibet vigenario numero ſt tres septē 7 primus septenus siue prima septimana nō cōiungit siue nō cōponit siue replicat cū primo die secunde septimane: ſz diſcōiuncti numerať. Sz scōs septimus dies q est finis secunde septimane replicat in tertia septimana: 7 fit pn^m eius: vnde cōputanť sic. primus.1.2.3.4.5.6.7.7 postea.8.dies est pn^m scōe septimane sic.8.9.10.xi.12.13.7 sic. 14.15.16.17.18.19.20. Et ꝑsitr cōputanť reliqui vegenarij numeri qui vocanť a medicis periodi vltes in crisibus siue in diebus creticis. Et ipſi periodi vltes sic cōputanť primi terminus est dies.20.7 secūdi termin^9 est dies.40.7 tertij terminus est dies.60.7 quarti.80.7 qnti.100.7 sexti.120. Et predicte cōputationes sunt ꝑm sniam Ipo.7 Hal.7 seq̄tiū. Archigenes aūt vt referunt Hal.7.A. aliter cōputauit eos:7 voluit q oēs septiane cōputenť diſiuncte sine ali qua refractione 7 voluit q.21^9. dies sit creticus:7 sit finis tertie septimane vnde post.14.diē. pcedente p quaternariū numerū sit dies.18.creticus.7.21.7.28.7.31.7.38.7 deinde.41. Et dixit.A. qdā numerant inter dies crisis.41. 45.48.7 trāſgressi sunt in hoc:7 sic p3 q apud archigenez dies.21.est magis creticus q̄z.20. Sz dixit Aui. Ipo.7 Ha. 7 qui post eos fuerunt.nō inuenerunt rē ꝑm illud qō dixit archigenes:7 ſitr est diuersitas inter eos de die.27.7.28.7 de.31.32.7.34.7.35.7 de.40.7.41.nā archigenes vidit aliqd qō est diuersum ab eo qō viderunt Ipo. Ha. Aui. ēt ali qualr diuersificatus est ab eo qō posuerunt Ipo.7 Hal. de cā refractionū p̄dictarū: vt appebit in sequenti cap^o. ¶ Et scias q post primā ꝑiodū vltez vtus in quaternis valde minuiť: ſz remanet fortis in septenis vsq̄ ad q̄rtū diez. Dixit Raſ.19.ꝑti.34.dies est dies magne vtutis.40.aūt est maioris eo:7 in.24.7.31.crisis erit minus q̄z in alio die creti/co post.20^m. Et minus oibus his erit in.34.qui magis declinat ad dies non creticos q̄z ad creticos. Et i alijs diebus a p̄dictis qui sunt.120.vsq̄.140.non fit crisis. ¶ Et scias q post.40.diem vtus crisis multū minuiť ēt in septenis: vñ dixit Raſ.ibidē Ipo.habuit dies.q sunt post.40. pro nihilo excepto.60.80.7.100.7.120.remanet vtus soluz in vigenis: vñ Aui.dixit. Sunt qdā qui extimāt q post.40. dies nō fit crisis cū eūone fortī. Et iſte fuit Ha.2° de creticis ca.5°. Et ꝟ ió q3 vt auēte ſui dixit Raſ.19.ꝑtin. dies a pn^o egritudinis remoti non sunt tante vtutis: sicut ꝓpiqui q3 cum ꝓlongatur morbus dies fiunt debiliores: ſz dixit. A. res non est ita. Sz q3 Hal. expectauit a dicto suo. ſ. nisi egritudo illa ꝓuerteret per aliquā cām ad egritudinē acutam: aut nisi accideret ex ea recidiuatio: aut nisi cōpōeret cū alia egritudine. Dixit Aui. nō est neciū ēt vt alteret egritudo ad acutā: aut ea sit recidiua: aut sit in ea cōpō egritudinum nam nō est ꝓhibitū i egritudie cronica qn cesset nā digere re ipſam. deinde ꝓfortet ſup ipſam vice vna:7 digerat eaz: 7 expellat eam: q̄zuis sit pauca. Verū dixit Aui. pl'm est ꝟz q̄ Hal. dixit.7 fit separatio in ea aut cū crisi diminuta aut cū exitura tardi motus aut p̄soloné. Et dixit Aui. q̄ternis in diebus crisis inest virtus vsq̄ in.20.diē. deinde aduenit vtus septenis vsq̄ ad.34. Cū ergo eger in egritudine cronica ꝓtransit 20^m tunc attende septenos. Et dixit. deinō currit multiplicatio sup tres septenos. ſ. q ipſi tres septeni sunt.40.dies: vt sit' ꝓtinuatio.40.60.80.7c.7 nō est cōsideratio plurima ad illud qō est inter eos de diebus. ¶ Dixit Aui. scias q qñcq̄ ꝓtinuanť dies. ſ. occupantes vnā crisiz ſ. duo vel tres:7 fiunt sicut dies vnus crisi illi. verū ꝟ plus ꝓtigit post.20.diē siue fuerit eūo siue exitura. Et hoc q3 vt dictū est in ꝓcessu egritudinū debilitanť dies cretici. ¶ Dixit Raſ.19.ꝑtiñ. pone signa cretica eueniſſe in nocte p̄cedē te diē creticū. ſ. 7^m.7 q sudor inceperit in fine illius noctis 7 sudauerit patiens tota die 8ª sudore laudabili 7 eradicata sit febris in ipso die. ſ. 8°. dico hāc crisim esſe septimi diei q3 indicatus fuit a 4° 7 in fine septimi incepta est crisis: ſz cōpleta sit tota in 8°. ¶ Et dixit. ſi dies indicatiuus fuerit tibi occultat^9 7 crisis durauerit p duos dies respice si morbus fuerit fortificatus in ipari. nā crisis erit in pari.7 econuerso. q3 semp euenit crisis cū febris augmētata ē:7 demū respice crisim si laudabilis est 7 salubris dubitaſti q esſet i 7° vel 8° aut in 6° vel 7°.7 dic q est i 7°. Et ſi dubitas q sit in 9° 7 x^o iudica q sit in 9° 7 econuerso. ſ. ſi crisis sit illaudabilis 7 mala. Et dixit. respice ſilr nāz crisis: q3 ꝟz pn^m ſui euētus 7 declonis 7 eūonis. Et a die quo inueneris ꝟ oia erit certus absq̄ aliquo dubio de ea:7 dies ēt in quo apparēt duo istoꝝ de iure est appellandus creticus: dies. n. in quo magis apparēt signa crisis ipse est dies magis creticus:7 iſte in quo minus apparent est comitans ipſum. Et ſi eq̄liter sunt in ambobus 7 crisis erit eq̄liter in eis. ¶ De his locutus est Ha. ꝑ de creticis sermonē lōgū 7 claꝝ.7 ſumēs Aui. dicta eius 2^a 4^a dixit. nos inuenimus diuidi cognitionē. ſ. diei cretici in duos modos: quoꝝ vnus est in crisi regritudinis ad saluté: 7 alter est ex ipso die crisis ex parte tpis in quo est crisis. fortaſſe enim elonganť diſpōnes crisis diebus duobus vel tribus: quare dubitať ad quē illoꝝ ꝓportionet crisis. ¶ Et modus ꝑmus de p̄dictis ſigñatur ex duobus modis. ſ. ex signis abbreuiationis egritudinis 7 longitudinis eius:7 ex naturis egritudinū. al's. ex motibus egritudinū 7 vtutibus eaꝝ. Significatio vo ex signis breuitatis 7 longitudinis egritudinis est fortaſſe: qñ erit ꝑm cōſumptionē egritudinis. ſ. velocē vel tardā crisis: sicut si sit egritudo non est de illis quas est polē cōſumi in q̄rto die: aut est polē ꝓsumi in 7°:7 q sequunť ipſos. ſ. die q̄rtū 7 septimū. nā ſi apparent signa digonis apparitione bona his qui sequunť 4^m sperat q crisis erit in 7°. Et ſi appent signa longitudinis dicta in cap̄ suo: scias q crisis eius tardabiť 7 erit ſucceſſio. i. finis eius absq̄ crisi. ſ. 17°.7 ſi nullū eoꝝ apparet in 4°: ſz post ipſum sperat q ꝓsumet egritudo inter 7^m 7 14^m. Significatio vero ex naturis motib^9 seu virtutibus egritudinū est: sicut. v. g. dies impar est melior pari. ſ. ad ꝓnosticandū crisim: ex eo qō mouet ex egritudinibus in die ipari 7 cū calitate acuta:7 par qdē est melior ad ꝓnosticandū de eis q̄ diuersificanť. ſ. a p̄dictis. ¶ Modus vo scōs ſigñatur ex modis cōsideratiōis reuolutionū siue ꝑiodoꝝ 7 ex numero horaꝝ crisis 7 tpis crisis 7 ex verificatiōibus dieꝝ. ſ. creticoꝝ 7 vtutibus eoꝝ: ſignificatio vero reuolutionū est ex cōsideratione: sicut. v. g. tu scis q dies par est melior cuidā egritudini: 7 dies impar ē melior cuidā alteri egritudini. Ex tpe vo crisis est vt cōsideres 7 cognoſcas i quo duoꝝ dieꝝ sit labor lōgior 7 ponat ei crisis nisi sequať q sit fortioris iudicij q̄z iudiciū huius significationis. Et de ꝟ cap̄ 2° est illud qō facit esſe neciū vt ponať in eo crisis diei medie ex diebus tribus cū ꝓditione p̄dicta. ſ. de pari in ꝑpar. q3 ſp ꝓz crisis attribui diei motus egritudinis. ¶ Significatio aūt ex vtute dieꝝ 7 naturis eoꝝ est: sicut si sit sudor incipiens in nocte septima:7 nō ceſſet ſudare in octauo die toto: tunc crisis erit in septimo nō in octauo: q̄zuis febris eradiceť i octauo. Et ſi fuerit ꝟz diuersitatē huius. ſ. vt incipiat ſudor in.13.7 nō ceſſet infirmus ſudare vsq̄ in 14^m 7 eradiceť febris in 14°: tunc nō ꝓportionabiť crisis niſi ad 14^m. Et illud ē: qñ octau^9 dies 7.13.nō sunt in virtute duoꝝ dieꝝ alioꝝ. ſ. septimi 7.14.in bonitate. dixit tñ Aui. q mors cōuenientior est.6.die q̄z 7.10.q̄z.9.vel.xi^o. Significatio aūt ex aggregatione iudicioꝝ est: sicut illud cuius narratio preterit. v. g. in.14.in eo qō diximus aggregari ſudorē 7 eradicationē egritudinis ſil. Et significatio ex diebus indicatiuis:7 vt cōsideres an inuenias in exēplis predictis indicationē ex 4°:7 tunc iudica q crisis erit in 7°: aut inuenias eū in xi^a:7 tunc iudica q crisis erit in.14. ¶ Dixit Raſ.19° ꝑtiñ. morbi cuius

Quō ꝓportanť per septenariū.

Post primā periodū virtus crisis multū minuiť in quaternis 7 post secundam minuiť ēt i septenis.

Cognitio diei cretici est secundus duos modos.

crisis erit in.14.significatio in 3° ⁊ 4° die erit debilis ⁊ occultain.7.vō firma ⁊ manifesta.Et cui⁹ crisis erit in .20. eius significatio in.xi.die est debilis in 14° vō firma.Et cuius crisis erit in.17.firma significatio erit in.20.⁊ ante hūc erit occulta ⁊ debilis.Et si crisis erit in.34. significatio in 20.erit debilis:ꝫ firmabit in diebus seqntibus.¶Et scias sicut dixit Aui.2ª 4ⁱ.q̄ qñq̄ fit dispositio numeri mēsiū ⁊ annoꝝ in cronicis ꝑm dispōnē numeri dieꝝ in acutis: q̄re fit q̄rtana.v̄.g.7.mēsiū.Et occurrūt ei⁹ idicationes ꝑ3 ꝯsiderationē indicationū dieꝝ:q̄rtus.n.mēsis idicat.7.Et cadit inter eas de anteceſſione ⁊ postpōe.ſ.indicatiōis ꝑ3 ꝯsiderationē q̄ cadit in diebus in acutis.Sic ergo egritudies acute absolute terminanť in 14° die q̄ est medietas mensis lunaris ita aliquaꝝ cronicaꝝ terminus est medietas anni q̄ est medietas motus solis i zodiaco.Et ꝑ3 h egritndines hyemales soluunť in estate:⁊ sicut egritudines pacute solunť in vna septimana q̄ est vna q̄dra de q̄dris pagratiōis lune.Ita egritudines cr̄oice q̄ōir vel dici pñt pcronice:solunť in vno tēpoꝝ anni:qō est vna q̄dra cursus solis p circulū signoꝝ.Et ꝑ3 h egritudnes veris terminanť in estate ⁊ sicut egritudines pperacute terminanť in medietate q̄dre motus lune ita cronice dicte pperacute terminanť in medietate vnius tēpoꝝ anni q̄ est medietas q̄dre cursus solis.Et ꝑm hoc egritudines icipiētes in ꝑn° veris soluunť in medio eius.Et sicut egritudinū acutaꝝ ꝓuersiuaꝝ q̄ ꝓtranseunt.14.die vltimus dies est.40.dies.Ita dicūt qdā pñum egritudinū cronicaꝝ terminus ē annus vn⁹.Et ꝑm h longingoꝝ q̄rta terminať in anno vno.Et h sicut dix.Anisi aderint cāe accelerātes vel retardantes crisim.Et dicūt sicut q̄rtus dies est indicatiuus septimi in acutis ita in cronicis q̄rtus mensis est indicatiuus septimi mensis.Et sicut q̄rtus dies pōt fieri creticus per accōmodationē:ita filr q̄rtus mensis in cronicis.Et hinc est dicunt ipsi q̄ habētes egritudines cronicas si fiat eoꝝ crisis per sudoꝛē sudabūt per mensem:⁊ similiter in alijs crisibus.

¶De declaratione mensis medicinalis ⁊ dierū creticoꝝ ⁊ indicatiuoꝝ supradictoꝝ. Cap.vj.

EXo perfecta notitia supradictoꝝ dieꝝ creticoꝝ ⁊ indicatiuoꝝ ⁊ originis eoꝝ opꝫ scire varias fuisse circa hec opiones antiquoꝝ.¶Primo nāq̄ Jpo in li.epidimiaꝝ voluit.q̄ ois dies possit eē critica siue sit par siue ipar Et ficibi voluit Jpo.6ᵐ die ⁊ 8ᵐ fere creticos.hanc tñ sniam Jpo.nō ꝓfirmauit postea in libo affo.nec in lib.pnosticoꝝ:ꝫ aliā posuit sniam.Et dixerūt. Ga.⁊ Aui.2ª 4ⁱ.q̄ Jpo.posuit dictā sniaꝫ anteq̄ bñ sciret dierū creticoꝝ esse:eo q̄ ipse cōposuit librū epidimiaꝝ anteq̄ inciperet librū affo.⁊ librū pnosticoꝝ in qbus deuiauit a snia dicta.¶Fuit alia opinio Qibañ q imaginatus fuit q̄ in egritudinibus in qbus ꝓsiderank dies cretici nō sit pcessus in ꝓsiderando eos nisi vsq̄ ad die 47ᵐ ipse diui sit in ptes qnq̄:q̄ in qnq̄ septimanas inter quarū q̄libet ipse interposuit tres dies quos dixit nō esse creticos vnde primus numerus de qnq̄ septimāis illis cōprehēdit ꝑmos septē dies:cuius septimane ꝑmus dies ē ꝑnᵐ:⁊.7.est finis ⁊ q̄rtus est mediū.deinde scde septimane ꝑnᵐ fecit die xiᵐ:⁊ finē 17ᵐ:⁊ mediū.14.Et inter dictas duas septimanas posuit tres dies non creticos.ſ.8.9.x. Et tertie septimane ꝑnᵐ posuit die.21ᵐ ⁊ finē die 27ᵐ ⁊ mediū.24.Et inter secūdam septimanā ⁊ tertiā posuit tres dies non creticos.ſ.18. 19.⁊.20.Et sic quarte septimane ꝑnᵐ posuit 31ᵐ die ⁊ finez 37ᵐ ⁊ mediū 34ᵐ.Et inter istā quartā septimanā ⁊ tertiaz iterū tres interposuit dies.ſ.28.29.⁊.30.Et sic quinte septimane ꝑnᵐ posuit 41ᵐ ⁊ finē.47.⁊ mediū 44ᵐ. Et iter istā septimanā ⁊ quartā tres ēt posuit dies ⁊ nō creticos.ſ.38. 39.⁊.40.Jsta opinio est ad placitū nō hñs aliquā radicem ⁊ ideo nullo modo ꝓseqnda.¶Fuit 3ª opinio Jsaac filij Salamonis q̄ posuit vtutē dieꝝ creticoꝝ ineſſe eis ex numeris ⁊ posuit numeꝝ iparē virtuosum:pare vō sine vtute ⁊ sic voluit crisiꝫ meſſe solū diebus iparibus.Et h iō:q̄ numer⁹ ipar est perfectus reꝰ paris:q̄ ꝓtinet in se parē ⁊ ipa rē:vnde diuidendo.v̄.g.septē ꝓtinet in se q̄tuoꝝ ⁊ tria:⁊ cō similiter de alijs iparibus.numerus vō par ꝓtinet in se solū parē:aut solū iparē.vñ.v̄.g. diuidēdo octo ꝓtinet i se q̄tuoꝝ ⁊ q̄tuoꝝ:vel quinq̄ ⁊ tres.Et intellexit diuidēdo numeꝝ in duas medietates vel in ptes magis vicinas medietatibus ppiparē.¶Et secutus est Jsaac Cōstātinus x°pātegni:⁊ pp hāc cām:q̄ ipares sunt fortiores paribus:⁊ dixit Cōstanti.q̄ dies intercidētes sunt fortiores creticis paribus:⁊ dixit q̄ 21⁹ dies est creticus ⁊ non 20⁹:Et Jsaac in trñ fantasticatus est q̄ die 14ᵐ positū creticū ab antiquioribus dixit esse nō creticū nisi rone.12.Et Cōstan. dixit.qō tota virtus ꝓxit in paritate ⁊ iparitate numeroꝝ: vt fiant dies cretici.Et ꝓinde Jpo.dixit in affo. Egritudines q̄ in paribus iudicanť ⁊c.Et iterū dixit in affor.sudores boni sunt sudores tertiani q̄tani ⁊c.Jste tñ modus fuit Ga. visus deriſoriis:q̄ñ nulla virtus ieſt numeris:pp quā hēat fieri crisis:q̄ numerus ꝑ3 cōsiderationē arismetrice ⁊ passiones eius sunt abstracte a trāsmutationib⁹ de qbus passionibus numeri sunt paritas ⁊ iparitas q̄ nō sunt cā transmutationū in entibus:vt demonstrauit Ar. i physicis ꝙ antiquos qui posuerunt par ⁊ ipar eē ꝑnᵐ in entibus.dixerunt tñ qdā q̄ numerus nō est cā effectus dieꝝ creticoꝝ:ꝫ: q̄ talis cā est influxus celestis:vt.ō.ſ3 bene est cā denoians dies creticos.bñt eni denoiari ⁊ significari p dōrias nūeri.

¶Fuit aūt ⁊ alia opinio Mauri quā recitauit Hē.⁊ dixit q̄ Maurus radicē sue inuestigationis posuit supparī nūero ⁊ imparī.Et h q̄ in nobis cōsiderauit pfectionē iparis numeri terminari in tribus ptātibus aie ⁊ in tribus spiritibus ligantibus aiam coꝛpoi.Et cōsiderauit in nobis ipfectionē numeri paris in q̄tuoꝝ elemētis.Et ex h tam dies pares q̄ ipares saluauit creticos:ſ3 q̄ pfectiones aie vidit perfectiores pfectionibus coꝛporis.⁊ ille saluanť in numero trinario qui est ipar:ideo ꝓtulit numerationē creticoꝝ p ipares cōputationi eoꝝ per pares. Et hic modus: vt ꝑ3 fundamentū nō h3 nisi rethicum.¶Aliā opinionē tetigit Raſ.19°ptin.quā saltē ꝑ3 ferie vbꝝ visus est sequi. Aui. 2ª 4ⁱ.⁊ vt dicunt ēt Auer.in cāticis: ꝓ cuius declaratione Aui.in vbis suis inuit duos mēses lunares:quoꝝ vnus dr̄ mensis cōiunctionis q̄ mēsurat spaciū quo luna separatur a sole:⁊ postea ei ꝓiungiť q̄ mensis ꝓtinet.29.dies ⁊ fere tertiā partē alterius diei:q̄ fere octo horas:⁊ h ꝑ3 quosdā.verū ꝑm alios ꝓtinet.29.dies.⁊.12.horas ⁊ aliquātulū plus:⁊ est illud q̄ ꝓsiderat vulgus.Et scōs mēsis dr̄ mēsis apparitionis lune siue manifeste vīiōis qui mēsurat tps i quo luna illumiať a sole ⁊ apparet nobis q̄ ꝓtinet.26.dies ⁊.12.horas diminutis a mēse ꝓiunctionis tribus diebus a medietate alterius diei ⁊ 3ª ꝑte diei:in quo tpe luna non apparet nobis.Et deinde innuit Aui.q̄ mensis apparitionis lune est mēsis ꝑm quē sumiť cōputatio dieꝝ crisis:qa hic est mēsis ꝑm quē p cōem opationē suā luna opať in nobis p virtutē a sole receptā.nā in diebus in qbus nō apparet nobis luna ipsa nō opať in nobis:ppea q̄ lune non est opatio.ſ.tunc qñ non apparet nobis. deinde dixit Gal.q̄ luna nō h3 virtutē aliquā seu ꝓprietatē nisi a sole.voluit ergo Aui.q̄ ꝑm diuisionē istius mēsis apparitionis sumerenť dies cretici.diuisit ergo ipsum in duas medietates ⁊ q̄dras siue septimanas ⁊ medietatē septimanarū siue in octauas partes eius.¶Fuit ēt alia opinio Jpo.in lib.affo.⁊ ꝓno.quā postea Ga.secutus fuit:ipse ēt postq̄ secut⁹ fuit aliquo tpe archigenē in numerādo dies creticos q̄ posuerat vt.ō.die 21ᵐ creticū inueniens Jpo.posuisse die 20ᵐ creticū ⁊ nō.21ᵐ.⁊ ex longa expientia iueniēs Jpo.verū dixisse vt saluaret dicta Jpo.in h:q̄ expientia cōprobauit eē vā

Quarta opio Gua uri.

Quita opinio Auic. ⁊ Auer.

Sexta opinio Jpo.⁊ Gal.

ꝛ sic vitati attestaret conat⁹: ꝛ est ingeniatus toto ingenio inuenire modū ꝫ quē saluaret diē. 20. sicut dixerat Ipo. fore creticū ꝛ nō est conat⁹ hoc facere: vt qdā dicūt: qꝛ archigeni inimicaret: nec ēt vt dicūt alij vt saluaret ocā Ipo. iuste vel iniuste: ſꝫ ex mera vitate habit a ꝓ longā expientiā. Dix̄ .n. Raſ. 19°. 9ti. ꝙ notitia diey creticoꝝ inuēta est ex lōga expientia. Et Auer. 4°. colli. dixit cecidit diuisio inter antiquos de diebus creticis: ſꝫ dies cretici approbati sunt per duos viros q ꝓiores in hac arte occurrerūt: ꝛ sunt Ipo. ꝛ Ha. ꝛ credit ꝙ vey dicāt ꝓp expientiā eoꝝ multā: pp quā ēt oēs auctores q post Ha. fuerunt in scia medicine modū a Ha. traditū obseruauerunt: ꝛ hodie diebus nr̄is ꝓtica/

Tres sunt mēses lunares ꝛ ḡr tus medicinalis.

tes obseruant. Inuenit ḡ subtili ingenio ꝛ lōgo studio Ha. mēsem medicinalē: ꝓ cuius diuisionē in ḡdras ꝛ medietates ḡdrarū dies sumerent cretici: ꝛ ꝑm ipſaꝫ diuisionē cōputarent. Et qꝛ tribus exāctibus mēsibus lunarib⁹. ſ. mense ꝓiunctionis ꝛ mēse manifeste visionis: de qb⁹ dcm̄ ē. ꝰ. ꝛ mēse pagrationis lune ꝓ sig⁹ zodiaci: q mēsis dr̄ mēsis lunaris: ꝛ ꝓprie ipressionis. In eo. n. influit nobis ꝓ ꝓprietatē quā recipit a signis sub qb⁹ pagrat. ꝛ hic ꝓtinet dies. 27 ꝛ horas. 8. in quo tpe luna de puncto zodiaci recedens ad idē punctū reuertit: stat. n. in motu suo sub quolibet signo duobus diеb⁹ nālib⁹ ꝛ sex horis ꝛ vno bisse hore. Et nullo dicto⁹ mēsiuꝫ ente ꝙueniēti ad inuentionē diey creticoꝝ approbatoꝝ ꝓ experiētiā Gal. ex ingenio suo duos ex eis adinuicē cōposuit. ſ. mēsem pagrationis ꝛ mēseꝫ manifeste visionis: qꝛ luna ꝑm ꝑm hozū influit in inferiora ꝓ ꝓpriam vtutē ꝛ ꝓ scām influit ꝓ vtutē eius cōem: vt dcm̄ ē ꝓ quoy cōpōnē mēseꝫ introduxit medicinalē: ꝓ cuius diuisionē ꝓ ḡdras ꝛ medietatē quadraꝝ dies vē cretici ꝛ expientia approbari numerarent ꝛ sumerent: neqꝫ qdē voluit Ha. ꝙ totū aggregatū ex illis duobus mēsibus sit mēsis medicinalis ſꝫ medietas totius aggregati ex ipsis. Est aūt totū aggregatū ex eis suma dierū. 53. ꝛ horaꝝ. 20. q̄ sūma diuisa ꝓ mediū erit vnaqueqꝫ medietas eius dies. 26. nāles ꝛ hore. 22. in quo tpe luna influit nobis ꝓ ambas influētias suas supradictas. ſ. ꝓpriā ꝛ cōem q̄ duplex influētia est ꝓprie cā mouēs ad crisim. Et q̄ꝫ ālibet ipsaꝝ influētiaꝝ sit cā ad crisim: nō tm̄ ꝙueniēs fuit ꝙ vteqꝫ ipoꝝ mēsiū foret mēsis medicinalis. plūmi enim errores inde surgere potuissent nꝫ habita foret noticia certa q foret ipsi dies cretici: luna enim nō solū ꝓ influētiā cōem est cā crisis neqꝫ solū ꝓ ꝓpriā: sed ꝓ vtrāqꝫ simul: pp qō Ha. vtrāqꝫ influentiā sil' colligauit cō ponēdo dcm̄ menseꝫ medicinalē ex illis duobus vt mediā te vtraqꝫ influētia habeat vā numeratio ꝛ noticia diey cretico⁹ ꝛ effugiat oīs error. Dicūt tm̄ qdā ꝙ influētia lune ꝓpria est cā crisiū imediata ꝛ influētia cōis ē mediata. Et dicunt qdā ꝙ in decē horis q̄s cōtinet hic mēsis medicinalis vltra id qō ꝓtinet mēsis manifeste visionis luna illuminat a sole: ſꝫ nobis nō appareat: ſꝫ sit nobis occulta: ꝓ quā illuminationē luna influit nobis influētia cōi q̄ꝫ debiliora ꝛ nō solū ꝓpria ex motu pagrationis sue: qꝛ tm̄ influētia in illis horis est debilis: ió si qs cadat in eis dies creticus ipse est ōbilis vtutis: ꝛ crisis q̄ in eo fieret erit debilis nō pfecta ſꝫ diminuta deficiens a crisi q̄ fieret in alijs diebus creticis Et dicunt cū dixit Ha. lunā nō bre vtutē nisi a sole: intellexit de virtute forti: quā recipit ex apparenti illuminatione eius a sole: tm̄ hꝫ aliquā vtutē debilē q̄ maxe pcipit influxu ꝛ refluxu maris luna exāte incōbustiōe ꝙuncta cū sole: inueniunt ḡ dies cretici radicales ꝛ indicatiui. radicales per diuisionē supradicti mēsis medicinalis inuenti a Ha. q ꝓtinet dies. 26. ꝛ horas. 22. ꝓ in ḡdras eius siue in septimanas medicinales inueniunt ḡtuor dies cretici radicales. ſ. 7. 9. 20. 7. 27. 7 ꝓ diuisionē ḡdrarū in medietates inueniunt dies indicatiui radicales q sunt in ḡtuor. 4. xi. 17. 7. 24. Inquit Ptolomeus in cētiloqo vbo. 60. Cā crisis est essentia lune in angulis quadre cū currit circulus directus: ſꝫ cā indicationis crisis est essētia lune in angulis octo, Exponūt qdā .ſ. in ḡtuor ḡdras ꝛ ḡtuor medietatibus quadrarū medici nalib⁹: qꝛ in his fiunt crises ꝛ indicationes. quaꝝ ipse dixit cām fore essentiā lune in ipsis. Et itaqꝫ mensis medicinalis sūma dieꝝ. 26. nāliū. 7. 22. horaꝝ: ita ꝙ. 25. dies nāl' nō hꝫ nisi. 23. horas in mēse medicinali. Et si dicta sūma diuidat in duas medietates ꝓtinebit q̄lꝫ medietas dies nāles. 13. 7 horas. xi. Et si q̄libet medietas diuidat ꝓ mediū fient quatuor ḡdre: ḡrū q̄libet ḡdra ꝓtinet sex dies nāles ꝛ horas. 17. 7 dimidiā horā. Et si q̄libet ḡdra diuidit ꝓ mediū q̄libꝫ medietas ḡdre ꝓtinet tres dies nāles: ꝛ octo horas ꝛ dimidiā horā ꝛ dimidiā dimidie horе. Et q̄libet dies medicinalis est pars septima ḡdre seu septimane medicinalis. ꝓtinet ḡ. 23. horas. 7. 14. ptē vnius horе. siue: vt dicunt alij: q̄libet dies medicinalis hꝫ. 23. horas ꝛ ḡtuor mi. 7. 17. 2ª vbi apparet ꝙ ḡtuor minuta 7. 17. 2ª sunt. 14. ptes horе. Et alij dicūt ꝙ hꝫ. 23. horas ꝛ duas septimas horе ꝛ idē veniunt ꝛ totū ß appebit infra in ꝓpria figura dierū medicinaliuꝫ ꝛ nāliū. ¶ Quāuis tm̄ ꝑdictus mēsis medicinalis diuidat mō dicto ꝓ inueniendo dies creticos ꝛ indicatiuos radicales creticos: nihilominus q̄m Ha. ꝛ alij auctores dicūt alia quā diē. v. g. septimā esse creticā seu fieri in ea crisim nō intellexerūt diē medicinalē: ſꝫ diē nālē: sicut eni. ꝰ. patuit cū Ha. noiauit diē absolute intelligi volnit diē nālē: verū est dicūt qdā ꝙ illa dies nālis nō est cretica nisi ꝓ ḡto ꝓtinet horas medicinales ꝛ ꝑm totū tps illaꝝ horaꝝ. nā dies nō dr̄ creticus inq̄tū est nālis: ſꝫ inq̄tū recipit virtutē supiorū ꝑm horas medicinales q̄s cōtinet ꝛ si bñ cōsideraꝛ diuisio supradicti mēsis medicialis in ḡdras: alt' ꝛ alt' ꝓticipāt ipse quadre seu dies septime horas medicinales q̄s ꝓtinet. nā dies septima participat a ꝑn°. de horis medicinalib⁹ horas. 17. 7 dimidiā ꝛ a fine eius ꝓ sex horas cū dimidia non est dies cretica. cōtinet tm̄ de horis octaui diei medicinalis horas. 6. 7 dimidiā q̄ nō sunt cretice q̄ sunt de horis diei octaui q nō est creticus ꝛ dies 14ª nālis participat de medicinalibus horas. xi. tm̄ ꝛ residuū horaꝝ medicinaliū illius diei sunt in die 13° nāli a fine. Et sic appet ꝙ 13ª dies nālis hꝫ. 13. horas a fine suo de die medicinali: ꝛ sic hꝫ plēs horas q̄ꝫ dies 14ª nālis q hꝫ solū. xi. horas. 5. Et q̄ꝫ ita sit nō tm̄ posita est 13ª dies cretica: ſꝫ 14ª eo ꝙ 13ª dies vtpote non ponitur esse cretica virtute motus māe. 14ª vero vtute oppōnis lune q̄ vtuosior est ꝛ fortior motu māe. Et oppō qdē vtpote in fine diei medicinalis: ꝛ sic in. 14. bñ tm̄ verū est ꝙ qñ egri⁹ hꝫ motū ꝓpares crisis eius icipit in. 13. 7 finit' i. 14. ſꝫ qñ hꝫ motū ꝑpares incipit in. 14. 7 finit' in eo aut in. 15. medicinali. Dies enim. 20. nālis ꝓtinet a fine suo diē. 20. medicinalē: nō tm̄ totū: qꝛ supfluunt ei ḡtuor horе ꝛ dimidia q̄ tribuunt'. 21. diei nāli in ꝑn°. eius. Et. 27. dies nālis hꝫ. 22. horas de die medicinali: ꝛ sic appet ꝙ. 7. diei nāli vltra id qō ꝓtinet ō die medicinali supant sex horе ꝛ dimidia q̄ nō sunt de horis suis medicinalibus: ꝛ. 14. diei nāli supsunt. 13. horе. q̄ nō sunt de horis suis medicinalibus. 20. vō diei nāli deficiunt de horis suis medicinalibus ḡtuor horе ꝛ dimidia. Et. 27. dies nālis hꝫ solū. 12. horas de medicialib⁹ cū ḡ dixit Ipo. in affo. ꝙ sudores boni sunt tertiani qnta/

Ptolo. dicit in angulis bñ tibus late ra. xvi.

ni ꝛc. intellexit ō bis q̄ fiunt ex motu māe nō ex influxu celesti. Et dixit Ha. affo. q incipit. q̄ in paribus iudicant ꝛc. nō fuisse. Ipo. ꝛ si fuit nō intellexit de paribus q currūt ꝫ ḡdras lune: aut ꝑm medietates ḡdraꝝ: ſꝫ de alijs paribus. ¶ Et si bñ ꝓsiderant' dies ꝑdicti medicinales ꝛ nāles apparebit clare: ḡre Ha. voluit scāz septimanā cōputari disiunctā septimanā a ꝑma ꝛ tertiā septimanā cōputari ꝙiunctā cū scāa cū replicatione diei. 14. Et qūo ipsa tertia septimana cōpleat in. 20. die ꝛ ḡrta septimana icipiat a. 21. die ꝛ terminet' in. 27. ¶ Assignauit āt ꝑcise hoy cām Sui. de Placētia in sua practica. Et dixit. declaratū ē in astronomia oēm numerū ꝓtinētē medietatē alicuius numeri inte

Tres sunt mēses lunares ꝛ ḡr tus medicinalis.

Dies cretica nālis ꝛ integra ꝛ nō medicinalis est intelligēda.

Nō cōputationis septimanaꝝ

gri vel minus medietate hȓi ꝑ iperfecto: ꝓtinēte vo. ſ. medietatē hȓi ꝑ pfecto: ⁊ q nulla ꝓputatio nūeri icipit ab ip fecto: ſ̄ ſp a pfecto: ⁊ hinc ē q ois dies finalis ſeptiane capiēs ō die nāli vltra medietatē hȓe ꝑ itegro ⁊ pfecto. Et ecō uerſo capiēs medietatē vel min⁹ ea hȓ ꝑ iperfecto. vñ fit q dies habit⁹ ꝑ itegro ⁊ cōpleto hz denoiationē ipſi⁹ dici integri ⁊ cōpleti. ⁊ dies iteger appellaf: ⁊ ſic fit q ois ſeptiana q̄ ꝓſtat ex dieb⁹ ſex ⁊ horis plurib⁹. 12. hȓ ꝑ itegra: ⁊ q̄ itegra nō cōputabiſ cū ſeq̄nti ꝓplicationē vltimi ſui diei: ſ̄ itegra ꝑ ſe ſubſiſtet ⁊ ecōuerſo fit q ois ſeptiana q̄ ꝓſtat ex ſex dieb⁹ ⁊ horis. 12. vel pauciorib⁹ hȓ ꝑ ipfecta: ⁊ ꝑ ſe ñ ſubſiſtet: ſ̄ cōplebiſ cū replicatiōe diei ipſi⁹ vltimi q nō ē integer. Mō ad ꝓpoſitū 7ª dies nāliſ ꝑ ſeptiane ꝓtinet. 17. horas ⁊ dimidiā diei medicialis q̄ ſūt plus medietate diei. ḡ oz cōputari ꝑ itegra die medicinali ⁊ hȓi oz dies illa ꝑ die vna nāli: ⁊ ſic nō oz replicari ſiue ꝓponi cū die 8⁹ ſeq̄nte. Et q̄ ipſa dies 8ª: q̄uis hēat ſex horas ⁊ dimidiā mediciales de die 7ª nāli ab inde hz reſiduū diei. 8. medicinalis qō eſt plus medietate diei medicinalis: q̄re ꝑ itegro hȓi oz: ⁊ itegre oz poni ꝑn⁹ alteri⁹ ſeptiane 2ᵉ: ⁊ ſi fuit ſic: vt 2ª ſeptiana icipiat a die 8ª nāli: ⁊ ipſe ſit ꝑª dies eius: ⁊ nō ꝓtinuaf ſcōa ſeptiana cū ꝑª: ſ̄ ſeparaf ab ea. Si quoq̄ cōputenf ꝑdicte due ſeptiane ſeiuncte abinuicē: vt dcm̄ ē ꝓſtituūt dies. 13. ⁊ horas. xi. q̄. xi. horę ſunt de die 14⁹ nāli a ꝑn⁹ eius: ⁊ ſic 14⁹ dies eſt vt finis ſcōe ſeptiane verū q̄ ille. xi. horę ſūt min⁹ q̄z medietas diei medicinalis poni oz ipſe 14⁹ dies nō integer: ſ̄ iperfect⁹. Et q̄ ipfectus oz vt ꝑ replicationē de eo factā cōpleaf: ⁊ ſic replicat⁹ fiat ꝑn⁹ 3ᵉ ſeptiane: pp qō fit: vt. 20. dies nālis ſit finis 3ᵉ ſeptiane medicinalis: q. 20. dies nālis: q̄ ꝓtinet de horis medicinalib⁹ plus medietate diei medicinalis oz hȓi ꝑ integra ⁊ cōpleta: ⁊ ſic facta eſt cretica ⁊ finis triū ſeptianarū medicinaliū: ⁊ ſic finis ꝑⁱ piodi vlis. Et ſic inuētū eſt ꝑ experientiā. 20. aūt ꝑmus dies: q̄uis hēat a ſui ꝑn⁹ q̄tuor horas ⁊ dimidiā de horis medicinalib⁹: ipſius tñ. 21. diei nālis horę ſunt plures medietate diei medicinalis: q̄pp hȓi oz ꝑ integro ⁊ pfecto: ⁊ q̄ integer poſitus eſt ꝑn⁹ q̄rte ſeptiane: ⁊ nō eſt poſitus cretic⁹. ¶ Et ſcias q̄ ſicut numerant ꝑdicte ꝑme tres ſeptiane in ꝑma piodo vlis quaꝝ finis eſt. 20. dies nālis. Ita cōſiliꝝ numerant in alijs piodis vlibus: ⁊ ſic fit vt terminet. 2ª piodus in. 40. die ⁊ 3ª in. 60. ⁊ ſic vltra ⁊ fit ſicut. 21 dies ē ꝑn⁹ 2ᵉ piodi vlis ⁊ ſic vltra. ¶ Ex dictis itaq̄ pz cōſiderāti q̄ ſeptiane medicinales debēt cōputari integre: ſ̄ nāles debēt cōputari fracte: ꝑ quarū nāliū fractionē ⁊ medicinaliū integritatē oz fieri ſicut voluit Ga. a quolibz die nāli ſubtractio ad ꝓſtituēdū die medicinalē: eo q̄ dies medicialis nō extēdit ad tñ tps ad q̄tū extēdit nālis dies nō obſtātib⁹ qbuſdā friuolis rōnibus q̄ fiunt ꝯ B q̄ oēs faciliter ſoluunt cōſideratis ꝑdcis ⁊ maxᵉ cōſiderata aſſignatiōe cauſaꝝ integritatis diei ⁊ iꝑfectionis eius. ¶ Quāuis aūt dies cretici ⁊ indicatiui ſint illi q dicti ſunt: ⁊ pp cauſas aſſignatas. Dixit tñ Auer. 4° colli. Scias q̄ dies iſti: q̄uis vificenf in crifibus: nēcitatē tñ nō hȓit: ſ̄ veritatē hȓt ꝑm plus: ⁊ hoc q̄ Raſis dixit. q̄ exptus fuit in infirmaria rabenſin in pluribus decē milib⁹ hoiū: ⁊ in multis eoꝝ vificati ſunt iſti dies laudabiles: ⁊ i multis veritatē dies reprobati liberatiōis hūerūt. Et ego ſiſ i malitia ganei. Et ꝯ dcm̄ Aū. ꝑ pte ē ꝑ. H. ⁊ ꝑ pteꝫ eū.

¶ De his q̄ opponunt aduerſus ſupradicta gñalia. La. vij.

Vidam nixi ſunt aduerſus ſupradicta oñdeꝛ q̄ motus lune p circulū ſignoꝝ zodiaci ſiue p q̄dras ſiue p medietates q̄draꝝ neq̄ aſpectus eius aliqs ē cā mot⁹ ad criſiz qō ē ꝯ Ipo. Ga. ⁊ Aui. ⁊ alios ſup̄dictos auctores. Et arguūt ſic. ſi ꝯ eēt tunc ſeq̄reꝛ q̄ qs poſſet cretic̄ari ad ſalutē in 8° die nāli: ſ̄ ꝯ ē ꝯ ſupradictos auctores vt pz ex ſupradictis: ⁊ ꝓña tz ꝑſuppoſito q̄ qs icipiat egrotare in ꝑn⁹ arietis: ⁊ tūc icipiat luna in ꝑn⁹ illuminari a ſole: ⁊ poſtea cretic̄et in 7ª die: ⁊ q̄ alij⁹ ꝑ vnā die añ incipiat egrotare luna exiſtēte in cōbuſtiōe ⁊ nō illuminata a ſole: tūc ſi luna eſt cā mot⁹ ad criſiz mō ſupradicto oportebit iſtū aliū expectare ad creticādū vſq̄ ad finē ꝑᵉ q̄dre illuminatōis lune: ſ̄ tē illa dies erit ſibi dies octaua nālis a ꝑn⁹ ſue egritudinis: ḡ creticabiſ a die octauo. ¶ Scōo ꝑſupponūt q̄ qs icipiat febrire febre pacuta luna exiſte in ꝑn⁹ arietis: tē vt ſit criſis eius debebit euenire in ꝑn⁹ cācri: ſ̄ tūc erit ꝑn⁹ ſcōe ſeptiane: ⁊ ꝑn⁹ ſcōe ſeptiane: vt. ſ. ē dies octaua. ḡ criſis eueniet in octaua ⁊ nō in 7ª q̄ eſt in fine gemino. q̄ āt debeat creticari in ꝑn⁹ cācri apparet: q̄ criſis fit q̄n luna ē in ſigno ꝯtio in ambabus q̄litatibus ſigno ꝑncipij egritudinis. Tale aūt ſig⁹ eſt cācer fridus ⁊ hūidus oppoſitus arieti calō ⁊ ſicco. Scōa rō. ¶ Inſup Cōciliator dr̄ia. 104. adduxit plures rones ꝯ ſupradictā itētionē Ga. de mēſe medicinali ō q̄bus ſicut alij fecerūt ſolū duas hic adducā q̄ ꝑ alijs pōderoſiores exiſtūt. Et ꝑª cārū eſt ſi dies cretici numerant ꝑ diuiſionē mēſis medicinalis Ga. ſeq̄reꝛ q̄ dies. 81. eſſet magis creticus q̄z. 80. imo eēt creticus: ⁊. 80. nō: qō eſt ꝯ Ipo. ⁊ Ga. q̄ poſuerūt. 80. die eſſe creticū ⁊ nō. 81. Et ꝓña z ꝓbat ſic. 20. diei cretice ſupant de horis creticis q̄tuor horę ⁊ dimidia. ḡ duplicādo iſtas horas in. 40. die ſupabunt ei horę. 9. de horis creticis medicinalis mēſis. ḡ duplicādo iſtas 9. horas in. 80. die ſeq̄reꝛ q̄ ſupabunt ei. 18. horę q̄ ſunt de 81. die: q̄ aūt iſte. 18. horę ſunt pluſq̄z medietas diei erit. 81. dies hūidus ꝑ integro: ⁊ ſic erit creticus ⁊ nō. 80. Tertia rō. ¶ Scōa rō eiꝰ eſt iſta. ſi dies cretici numerant ꝑm diuiſionē menſis medicinalis poſiti a Ga. ſeq̄reꝛ q̄ aliq̄ egritudo mālis eſſet q̄ ꝑ aliq̄ mēſura tpis nō mēſuraret⁹ numero dicti mēſis medicinalis ⁊ diey ei⁹: ⁊ ꝓña z ꝓbat: q̄ tps quo luna ē in cōbuſtione ſiue in cōiunctione cū ſole nō eſt pars mēſis illuminatiōis. maxie luna recedēte a ſole q mēſis illuminatōis vna cū mēſe pagrationis cōponit dcm̄ mēſem: vt. ſ. modo deficiente vno cōponētiū deficit cōpoſitū: ḡ ꝑ illa menſura tpis nō erit mēſis medicinalis: neq̄ pars eius: ⁊ ſic ꝑ tota illa menſura nō erit egriᵉ illa mēſurata ipſo menſe: ⁊ ꝑ ꝓña nō erit in tota illa mēſura tpis dies creticus nec fiet criſis qō eſt ꝯ expiētiā. Quarta ratio. ¶ Ad ꝓdicta rñdēdū eſt lunā foze cām ꝑ aſpectus ꝓdictos motus ad criſim ⁊ mēſem medicinalem Ga. fuiſſe bñ poſitū: q̄ ꝑ experientiā approbatū: vt. ſ. attēdendū tñ q̄ ad motū ad criſim in ipſo ſufficit alter duoꝝ aſpectuū lune. ſ. vel aſpectus illuminationis eiꝰ vel aſpectꝰ pagrationis ipſius ꝑ ſigª: q̄uis ambo ipſi aſpectꝰ ꝓueniāt ad cōpōnē ipſius mēſis. Solutio. ¶ Et tūc ad primā rōnē q̄ ꝓbat q̄ octaua dies erit in aliq̄ egritudine creticus. dō z q̄ tā q̄dra ꝑmi illoꝝ duoꝝ infirmoꝝ q̄ introducunt q̄z q̄dra ſcōi eorū finit in ſeptio die. ita q̄ q̄dra illius alterius infirmi finitur ꝑ vnū die anteq̄z q̄dra ſcōi infirmi: ⁊ ly tpe cōiunctiōis q̄dra illuminatiōis lune nō opata fuerit ſup ipſirmitatē ſuā: fuit tñ opata ſup eā q̄dra pagratiōis lune: ⁊ iſta ſufficit ad mouēdū ad criſiz: nō ergo fiet criſis eiꝰ in. 8. ſ̄ in 7°. Ad primā. ¶ Ad ſcōaz aūt rōnē dō m q̄ nō eſt neceſſe in morbis acutis ad motū criſis expectare quouſq̄ luna ſit in ſigno oppoſito i duabus q̄litatibus ſigno ꝑncipij morbi. nā ad criſim acutoꝝ morboꝝ duo ꝯcurrūt. ſ. nā hūoris irritātis nām ad criſiz ⁊ aſpectus lune. aliqñ ꝓtingit q̄ alter iſtoꝝ duoꝝ accelerat vel retardat criſim reſpectu eius qō alius ō ſe ē aptꝰ facere v. g. q̄ criſis febris pacute q̄ rōne aſpectus lune ē apta euenire in ſeptia aliqñ rōne hūoris multū ſtimulātis accelerabit ⁊ veniet in q̄nto. Et aliqñ rōne remiſſiōis acuitatis humoris retardabiſ ad die. 9. ⁊ ꝯ eſt ꝑm q̄ nā hūoris ꝑt plus ad motū ad criſiz q̄z aſpectus lune vel qñ eſt ecēuerſo. dies aūt oēs vſq̄ ad. 14. die in morbis acutis in q̄bus morbus mouet rōne humoris currūt ꝑ impares: q̄ humor illoꝝ attinet col̄e: q̄ vt. ſ. mouet ꝑ numerū ternariū: ⁊ hec eſt cā vt nō cadat criſis in octauo die loquendo de criſi ſalubri. Ad ſcōaz. ¶ Ad ꝑmā aūt rōnē. Cōciliatoris rñdet q̄dā: q̄ q̄tuor ho Ad tertiā

re ꝛ dimidia q̄ ſuperāt.20.diei nāli nō reſeruāt ad dié.40. vt ibi cōponat cū q̄tuor horis ꝛ dimidia q̄ ſupant ipſi.40. diei.neq; ſilr ét hore q̄ ſupant.40.diei rſeruant ad dié.60. vt cōponat cū eis q̄ ſuperant ipſi:ꝛ ſic nec vlterius in alijs vigenis:ſz reſeruant ad dié.27.q eſt creticus faciédo ſicut boni cōputiſte faciūt q reſeruāt dies ſup excreſcētes ad horas ſuperexcreſcētes anno ad aliū méſez ꝛ ad aliū annū ꝛ nō reſeruant.21.diei cū nō ſit cretica. eſt enim vt dcm̄ eſt ꝑn̄ ſcōe reuolutiōis ſiue ꝓiodi vlis:cuius ꝑma dies nō eſt creti ca:ꝛ ſilr dicunt de horis q̄ ſupſunt.40.diei ꝛ reſeruant ad 47.dié q eſt creticus:ꝛ ꝓſilr in alijs vigenis:ꝛ ſic ꝑm iſtuz modū.81.dies nō eſt creticus nec integer cū nō habeat de horis medicinalibus niſi q̄tuor horas ꝛ dimidiā q̄ reſeruā tur ad.87.dié:ꝛ vt ſic rō Cōciliatoris nihil cōcludit. ¶Ad ſcōam aūt rónē Cōciliatoris iam ꝑz ſolo ex ſolone data ad rónē q̄ ꝓbabat q dies octaua erit dies cretica 2° dictorum duoꝝ infirmoꝝ:qm̄ cōſilr dicēdū eſt hic q ſufficit ad faciē dū criſim in cōbuſtione lūe ſolus aſpectus motus lune pa gratiōis eius. Attñ q iſta criſis caret aſpectu illuminatio/ nis lune:iō eſt debilis ꝛ fallax ꝛ pereunt in ea ꝓmi. Et cū dr̄ ꝑn̄ ſcōe quadre ꝓiiat in duabus q̄litatibus ꝑn° ꝑme q dret:cōcludunt qdā:ꝛ cū dr̄ ergo tunc potius dz fieri criſis ſiteꝝ ꝓcludunt niſi a nā humoris ſtimulantis eius accelera tio fiat ſicut fit in morbis acutis: quoꝝ mot⁹ humoris:vt dictū eſt vſq; ad.14.dié. fit per ipares:ꝛ ppea nō cadit cri/ ſis in 8°die. Et ſilr dicūt nō cadit criſis eoꝝ in die 6° pp ſimi lē cām:pōt tñ cōtingere criſiz morbi acuti fieri in die 6°. ꝛ hoc q̄ furioſitas humoris illius morbi foret tanta q tātū ſtimularet nām q criſim quā factura erat in 7° faceret i 6° qō aliq̄ ꝓtingés eſt:ſz tñ talis criſis erat mala:vtplz mor talis:qr q̄ hūor q dz moueri ex ſui nā per ipares mouet ꝑ pares ſig̃ magne malitie eius aut ingētis multitudinis ipſius:quare ex motu ipſius expectat finis malus:ꝓcedūt tñ aliq̄ ꝗuis rariſſime a fine ſexti diei nālis ꝑp alias ho/ ras quas hz de horis medicinalibus poſſe initiari criſim laudabilē q poſtea cōplebit in 7ª die. Et dicunt. ſi ꝓtingat humorē q dz ex ſui nā moueri in 7° expectare moueri in 8° eſt ſignū magne ipotentie virtutis q̄ nō mouit in 7° q̄ mo tus nāe hūoris ꝛ aſpectus celi cōcurrūt:ꝛ ſilr eſt ſig̃ ma/ gne malitie humoris aut ipſi⁹ grādis multitudinis ex quo mouet in die pari dz moueri per imparē: ergo tunc criſis illa erit peſſima ꝛ mortalis.q ſi nā expectaret mouere cri/ ſim q̄ futura erit in 8° ad dié 9ª:tunc eſſet minus malū:qa eſſet ſig̃ q humor nō ſufficienter ſtimulauit nām in 7° die ſz nūc in 9° ſufficiēter ſtimulat aut eſſet ſig̃ magne pigritie virtutis expulſiue q̄ nō mouit ſtimulata in 7°. Et hec mi/ nus veréda ſunt q̄z malitia humoris aut eius multitudo.

¶De opinione Cōciliatoris circa dies creticos. Cap.viij.

RVrſus Cōciliator poſuit opinione ſuā ꝺ dieb⁹ creticis ingeniādo cū ea cō/ cordare Hal.cū Archigene ꝛ dixit.q menſis medicinalis eſt mēſis ꝑgrationis lune ſub cir culo ſignoꝝ:qr hic meſis eſt mēſis ꝑm cui⁹ mē ſurā reperiť opio ad oēm egritudiné mālē in quocūq; pū cto:ꝛ hz hic mēſis dies.17.ꝛ horas.8.ꝛ q̄libet eius ſeptia na hz dies ſex ꝛ horas.20. q̄re fit q tres ſeptiane habeant dies.20.ꝛ horas.12.ꝛ ꝑ iſtas.12.horas ſaluať q dixit Hal. de criſi in.20.die:ꝛ qꝺ dixit Archigenes de criſi in .21.die. Et ꝑ diuiſionē iſtius mēſis in q̄dras facile eſt iuenire ſepti manas q̄ ꝑm eū ſunt cretice:ꝛ apparet qūo ꝓia ſeptimana ꝛ ſecūda capiunt plus de die nāli a fine earū q̄z faciant ꝑm opinionē Hal.ꝛ minus q̄z ꝑm rónē Archigenis. ¶Et tūc Cōciliator inſtat ꝓ dicta ſua.argu° ſili ei quo inſtauit:vt ſu pra ꝓ Ga.nā ſi ſic eſſet dicit ipſe:vt ego poſui tunc.41.dies eſſet creticus ꝛ nō.40. qr ꝓia periodus ꝓtinet .20. dies ꝛ 12.horas.ergo cōponēdo ꝓmā periodū cū 2ª duplicādo dies.20.ad horas.12.reſultabit.41. dies integer:ꝛ ſic eſſet creticus ꝓ oēs auctores:deinde ipſe hanc inſtantiā ſoluit ſic:q ꝑz ꝑm cōpoſitionē dictā dies.41. eſſet creticus: tñ qr mā egritudinis in tanta prolongatione egritudinis perdit multū de acuitate ſua:imo intantū q vbi ꝓius mouebať ꝑ impares modo mouet ꝑ pares:ꝛ ſic mouet in.40.die ꝛ in ipſo ſuo motu ſtimulat nām ad mouendū ad criſiz:dicit tñ q ꝗuis moueat in.40.nō cōpleť niſi in.41. qr nā facta pigra in ipſa longitudine morbi nō mouet velociter: ſz pi/ griter nec ét multū ſtimulať a mā remiſſa in acuitate ſua.ꝛ ſic ſoluit q criſis initieť in.40.die:ꝛ perficiať in.41.die.i/ mo eſt in.40. Iſta tñ ſolutio multū eſt ad placitū: ꝛ ſi eſſet vera poſſet ſimilis ſolutio:imo ꝛ multo plus fieri ad rónē ſuam quā ipſe fecit de.81.die ꝓ Hal. ¶Gentilis aūt dixit. Ego in laude criſis conſidero effectum ꝛ ex illo laudo ꝛ vi tupero eas pluſq; ex die criſis precognito.

¶De iuuamento cognitionis diei criſis ꝛ principij a quo ſu mitur computatio eius. Cap.ix.

RECognitio diei criſis magni iuua/ mēti exiſtit:ꝛ iam dcm̄ eſt in p̄cedētibus q̄ de criſi ſcripta ſūt:p̄cipue tñ ꝓ ordinationē patiētis. Cū.n. approꝑinq̄t dies criſis ſubtiliāda é dicta ifirmo:vt nō one reť nā ꝛ ipediať a factione criſis ad quā diſpoſita eſt de ꝑ pinquo:ꝛ ſic egritudo in detrimētū trāſeat patiētis. ¶Da beť aūt cognitio diei criſis a ꝓiori p cām a poſteriori ve/ ro p ſigna. Eſt aūt eius cā quadruplex.ſ.mālis formalis efficiens ꝛ finalis. Et mālis cā eſt dicūt egritudo aliq̄ mā/ lis in qua eſt aliquid ſubito ꝛ fortiter expelledū. Et cā for malis eius eſt ordo cōputationis diez ꝑm ꝓportionē:que cōputatio:vt.ſ.dictū eſt:fit p quaternos ſeptenos ꝛ vige/ nos:p quoꝝ cōputationē dies inueniunt cretici: ꝛ totum hoc.ſ.patunt.cā vero efficiens eſt duplex:vna intrinſeca:ꝛ alia extrinſeca. Et intrinſeca qdé eſt motus māe morbi ꝓ nām:ꝛ nāe ꝓ morbi mām. Ex pugna enim ambarū ſimul inſurgit motus q eſt criſis. Qñ eni mā morbi fortiter mo ueť ꝛ ſtimulat nām mouet ꝓ eā:ꝛ eā expellit cōplete vel di minute. Cā vero extrinſeca ꝑz q voluit Ga.eſt aſpectus ce leſtis eo mō quo dictū eſt.ſ. Cā vero finalis dicit. put re/ ferť in celeſti ꝑprie nō pōt poni aliq̄: qr ipſa nō mouet ad criſim intendendo finē ꝑprie:ſz mouet ex neceſſitate:ſz vt cā finalis referť ad cām intrinſecā.ſ.ad nām corpis regiti/ uā:vt dixit Ga.3° de criſi eſt ſanitas. ¶Signa aūt diei cre tici:vt iam dictū eſt.ſ.ſunt triplicia.ſ.ſigna dīgónis ꝛ ꝓij ci⁹. Et ſigna victorie nāe ſupra morbū vel ecōtra. Et ſigna ſumpta ab aliquo veſtigio apparēte pugne vel criſis i die indicatiuo. ¶Dixit Iſaac in lib. viaz. q ꝗuz eſt a ꝑn° morbi vſq; ad veſtigia dīgónis tm̄ eſt a die ſignoꝝ dīgónis vſq; ad dié criſis. Et dicūt qdā.hz dictū eius veritaté ꝑſup poſitis duobus.ꝑmo q nō cadat poſtea erroꝝ aut cā impe diens.2° q ſigna dīgónis appareāt in die indicatiuo. Cum enim apparēt ſigna dīgónis in die 7° criſis fiet in.14. Si aūt apparent:ſz nō in die indicatiuo:ſz in alio ſequereť ſic. Si enim appareret ſigna digeſtionis in ꝑ die qō eſt poſſe nō tñ fieret criſis in ſcō die:ſz retardareť ad dié.4.vel.7. ꝛ ſilr ſi apparerent in die octauo nō fieret criſis in 9°:ſz re/ tardareť ad dié.17.vel.20.ꝛ ſilr in alijs:qō cōtingit ꝑp for titudiné diei indicatiui in ꝓnoſticando de criſi reſpectu ñ indicatiui. ¶Debet aūt ad ꝓnoſticādū de criſi certe quo die habeat euenire ꝑn̄ egritudinis nō ignorare. Dixit.n. Iſaac 4° febriū.initiū cōputatiōis diez creticoꝝ dz ſumi i regula ad ꝑn̄ morbi. Et poſt hoc oz vt nō cadat erroꝝ in curatione neq; ſuperueniat cā alia extrinſeca impediens. Ait enim Hal.2° de criſi ꝛ ſcribiť ſic.19° ꝓtinen. Quicunq; vult bene diſcutere ꝛ examinare certitudiné dicrū cretico rū:ꝓout narrauimus examinet iſtud in egris in quibus peccatū nō fuit ex ꝑte medici neq; patientis nec aſſantiuz nec alterius exterioris rei. Et vltra ꝫ dixit.ꝑn̄ numeratio

Criſis bz q̄tuor cauſas.

Signa diei creti tunt tripli cia.

Quantus eſt a prin/ cipio egri tudis ad veſtigia di gónis tm̄ é ab eis ad dié criſis.

nis diey creticoꝝ nō cognoscit pro certo: z b iō: qz bz latitudinē: sz sup. cū extimatione bona veritati multū ꝓpinq. Ad quā bonā extimationē capiēdā dixit. ꝑn^m egritudinis nō est sumēdū a tpe quo patiēs adhuc sustinet motus z actiones solidatas: qz in eis. s. hoibus est multa diuersitas in sustinendo. Et multotiens ēt accidit illa diuersitas ꝓp exercitia: vt. ṽ. g. in itinere z silia: sz cōputandū est dixit ipse a tē poze quo quis incipit manifeste calere seu febrē sentire vel frigere ꝓter nām. ¶ Et Jsaac vbi. s. dixit initiū siue pria hora egritudis nō dz sumi ex rōne. alias. rōcinatione neqz extimatione: sz ex sensu: vñ Ga. ꝑ de creticis. ꝑn^m egritudinis est illa hora in q̄ incipit febris inceptiōe manifesta. Et Alm̄. vo x^o dixit. ꝑn^m egritudinis est cōputādū ab hora in qua eger mutationē z agitationē sentit i coꝝpore suo z cognoscit dispōnē suā a sanitate māifeste diuisaz. dz eni sumi ꝑn^m egritudinis a sensibili lesione opationū. s. totius coꝝporis si egritudo ē denoians totū: sicut febris vel opōnuz ptis. s. si egritudo est denoians ptē. Egritudies tñ ptis sūt duplices q̄dā q̄ lz sint vni pti ꝓprie: sequit tñ postea ad eas morb^o denoians totū: sic̄ aliq̄ ē egri^o oculi vel auris vel pedis vel manus ad quā nō sequit lesio opōnū totius: sz solū ipsius ptis egre. vñ Auer. 4° colli. ait. debes scire q crisis a ꝑn^o cōputat egritudinis: z ē qñ in opōnibus lesio manifeste apparet. quapp dicūt qdā. initiū cōputādū est ab hora in qua patiēs cogit iacē z dimittere opōnes sibi solitas ciuiles pp cāz egritudinis nō habito re^m ad aiositatē vel pusillanimitatē eius. Sunt. n. pusillanimes q z aliq̄ manifestā lesionē operationū dimittūt opōnes sibi solitas z decūbunt. Et qdā sunt robusti aiosi q nō decūbunt neqz dimittunt solitas opōnes nisi post ꝑn^m ad tps. Et qdā sunt inter ꝓdictos medij q statiz in ipso ꝑn^o morbi relinquunt sibi solitas opationes z decūbunt nisi multis fuerint opatiōib^9 impediti: sicut itinerantes z domū reuertentes: q ēt manifeste febrientes ab itinerando nō cessant. ꝑn^m g̃ sumēdū est a sensibili lesione opationū totius vl^r ptis: qz ab illa hora dz incipere cōputatio in q̄ nā sensibiliter incipit agere ꝑ morbū z ecōuerso. Hoc aūt est cū sensibilis p̄cipit in opationibus lesio. non g̃ sumendū est ꝑn^m ab almeliletu neqz ab oi accītis ꝓter nām euētu. Multotiens enim dixit Gal. prio de creticis. z scribit dictū eius a Rabi in xi^a pticu. sicut accidunt hoi aliq̄n vigilie z grauedo capitis z pigrities z diminutio opationis motus z diminutio appetitus z dolor z labor coꝝpis z silia: z tñ ipse incedit ꝑz morē solitū donec agitant accña hec quousq̄ ꝓsternāt ipsuz: z nō dr ipz hre quietē: z iō sumit ꝑn^m egritudinis nō ab inceptione ipsoꝝ accītium: sz ab illo tpe quo manifeste incipit febris apparere quo tpe patiēs nō potuit hre quietez. ¶ Et itez dixit Ga. z scribit a Rasis 19° ptī. sic. in illo qui passus est soda: z postea febricitauit ꝑn^m huius febris nō dz denoiari a tpe sode: sz a tpe excitationis febris. Et ait Ras. ibi extimo q ꝑn^m morbi ō die z hora est in qbus horibilis fit dispositio egritudinalis aliq̄tulū extra modū nāe: z subdit ingt Joānitius q Jpo. inuit q crisis dz numerari a prio die in quo febris egro accidit z nō a prio die quo soda. Et iuxta hoc ꝑn^m errant medici in numero dieꝝ crisis: z pol̄e est vt hoc sit verū. tñ credo dixit Joānitius. q possit transire sumere ꝑn^m a die in quo accidunt accītia fortia. nā iuxta fortitudinē ipsoꝝ est numerandū ꝑn^m morbi. nā accītia fortia sine dubio debilitant virtutē z extrahunt eā ab opationib^9 solitis. Et ait Rasis. ibi dico ꝑn^m morbi est qñ accītia. s. fortia incipiunt apparere manifesta. z nō est dubiū qn ꝑn^m morbi ēt sit qñ incipit quis calere vel frigere ꝓter nām. z meli^9 est. dixit ipse. incipe numerare a die in quo inceperunt accītia. s. fortia z quo qs incipit calere. Et si accītia ante ꝑn^m fe. sint violenta incipiendū est ab ipsis. Et subdit meli^9 tp̄s qō inueni ad ordinādū z ponēdū ꝑn^m morbi est illō i quo nālis dispō fuit remota ēt si tunc febris nō adesset. ¶ Prohis oibus dixit Aui. 1^a 4^i. de hoibus sunt q dicūt q ꝑn^m egritudinis ex quo numerat ꝓputatio dierū crisis est extremitas hore in qua sentit eger egritudis vestigiū. Et de hominibus sunt q dicunt nō. imo est extremitas hore in q̄ seipsum ꝓjicit. i. decubat z apparet in ipso nocu^m opationis. Et hec qdē diuersitas nō aduenit nisi in febribus q̄ nō accidunt subito. i. qbus p̄cedit almeliletu: qz in istis ꝓp accītia est difficile inuenire ꝑn^m. Jn illis aūt q̄ subito accidunt non est ꝑn^m hore. s. difficile ad sciendū: sz facile. Et illud est sicut accidit qbusdā febricitantibus: vt incipiat febris eoꝝ inceptione apparente: qz nō p̄cedentibus accītibus: z sic vel est hō ante illud nō hñs egritudinē. sup. neqz accītia al meliletu: qz dormit aut ingredit balneū aut laborat aut similе qd faciet z febrit subito. Jn febribus aūt quas añcedit cōfractio z dolor capitis: deinde accidunt ambe res. s. ipsa accītia z febris diuersificant. s. a p̄dictis in facilitate sumēdi ꝑn^m: fortius tñ est. s. z certius: vt ꝓsidere. s. ꝑn^m inceptionis ipsius febris: illic enim est iam apparitio exitus a dispōne nāli in cōplōne māifesta. Inceptio vero doloris capitis z ꝓfortationis in inceptione ꝓsiderationē nō hñt z q decubat in lecto z somnus. s. in nō ꝓsueta hora non sunt de illis qb^9 est intendū: fortasse enim infirmus nō decubuit z iam incipit febris. ¶ Dixit Ga. 1° de creticis ꝑn^m cōputationis p quā querimus scire diē creticū in recidiuis nō dz sumi a ꝑn^o recidiue: sz a ꝑn^o egritudinis ꝓncipalis. z dixit. in febribus aꝑatū dz fieri cōputatio a die aꝑatis z nō a die febris. in aꝑatibus tñ intrinsecis ad sciendū dicere in quo debeat fieri ruptura eius nō dz fieri inceptio a ꝑn^o morbi. s. ipsius aꝑatis: sz a ꝑn^o g̃nonis saniei: quod est qñ sicut dixit Jpo. in affo. dolor z febris z alia accītia intenduntur. Jntenduntur enim pp intēsionē pugnā q̄ circa g̃nonē sanies fit inter nām z mām morbi. Ab isto eniz ꝑn^o dz sumi ꝓnosticatio de ruptura aꝑatis nūerādo dies vsq̄ ad. 20. si aꝑa fuerit de mā cal̄a in loco cal̄o: vel vsq̄ ad. 40. si aꝑa fuerit de mā frigida z in loco frigido. ¶ An aūt sumēdū sit ꝑn^m cōputationis in sequēte morbo post partū an in partu an ab ipso morbo vident auctores dissētire q nō a ptu vt vel le Ga. ꝑ de creticis cū dixit. q partus sic se vt hre ad egritudinē sibi supuenientē post ipsum ad tps: sicut dispō dicta almeliletu ad febrē sequētē: sz a dicta dispōne. vt. s. non sumit ꝑn^m. g̃ nec a ptu. Et Aui. dixit 2^a 4^i. Si peperit mulier deinde accidit ei febris: tunc si non cōputet ex febre z non nisi a partu est illud error: z qdā dixerunt: q vtp̄ in accidit. s. febris post 2^m aut 3^m die a partu. Ex alia parte Ga. super 3° ꝓnosti. vbi dixit Jpo. ſm hāc rōnē. Cautus esto in pariētibus mulieribus dixit in 5°. q a die partus dz fieri cōputatio: dato ēt q febris incipiat post partū qō dcim sicut scribit a Rasi 19° ptin. In parturientibus cautus esto z numerabis a die partus nō a die febris: silr ēt voluit Ga. 10. ter. z Jsaac 4° febriū. Et Auer. 4° colli. dixit. ꝑn^m egritudinis qñ in opationibus lesio manifeste apparet excepto in pariente: qz ab ipso partu incipere debemus: cuius egri^o post partū p tres dies sensibiliter extitisset. ¶ Propter p̄dicta dixerunt qdā: q in mulieribus vigorosis z q̄ de facili parturiunt: z quaꝝ fetus est vigorosus: in qbus nō fit magna humoꝝ cōmotio in partu nō dz fieri cōputatio a partu: sz a febre. Sz in difficulter pariētibus in qbus fit magna humoꝝ comotio dz fieri ꝓputatio a partu z he plime sunt respectu faciliter pariētiū z cā dicti est: qz faciliter pariētib^9 z absq̄ accītibus malis p partū est solū sicut signū: z sicut almeliletu z nō cā q febris inuadat: sz in difficulter pariētibus: z cū cōmotione multa in humoꝝib^9 ptus nō solū est signū: sz cā q febris supueniat. ¶ Et alij dicunt. q partus aut est nālis aut innālis. Et q febris eueniens post partū aut accidit ex malitia part^9 z seuis accītibus ei^9: aut ex erroꝝe z malitia regis cū ipsa post ptū: tunc dicūt: si ꝓtingat febrē post ptū euenire ex erroꝝe in regie ꝑn^m cōputationis

Quo sumendū sit ꝓncipium i recidiuis z febribus aꝑatum.

Quo sumēdū ꝓncipium in morbo sequēte post partum.

Nico. sermo. ij. Ff iij

nō oz fieri a ptu:ſz a febre ſolū mō.cū febris illa in nullo ō pendeat ab illo partu:ēt ſi inter partū ⁊ febrē interueniat tps paruū ſiue partus ille fuerit nālis ſiue inālis ⁊ abortiuus. Si vero partus ſiue nālis ſiue inālis fuerit talis q̄ ex eo accidat cōmotio ſiue agitatio fortis in humoribus ptu rientis:⁊ poſtea ſupuenit febris initiū cōputationis oz fieri a die partus ⁊ nō febris ſiue poſt ipſuz partū ſucceſſerit error ſiue malitia in regie ſiue nō ſiue ſupuenerit aliqua cā febris alia mānifeſta ſiue nō. Et rō eſt.q̄ in tali partu facta agitatione in humoribus grādi mā q̄ prius ſtabat in corpe pturientis ſub forma cauſe anātis a regie nāe relinquit ⁊ pu trefit ⁊ fit cā ꝓiuncta febris:q̄uis in q̄buſdā ꝑ tunc nō ma nifeſtet ipſa febris:ſz occultet pp intenſionē accītiū dolo rū ⁊ anxietatū pturientis q̄bus ſedatis ipſa febris manife ſtabit ⁊ curret curſu bōris facientis eam ꝓtinue vel iter polate. Et dicunt.p̄dicta febris eſt accīs partus:⁊ oz in ea fieri cōputatio:ſicut i febribus q̄ ſunt accīs apatis. Sicut ergo in febre ſequente apa fit cōputatio a die apatis ⁊ non a die febris ꝓſilr in iſta cōputatio oz fieri a die partus ⁊ nō a die manifeſtationis ipſius febris:medicus g̃ oz cōſidera re in accītibus partus ⁊ in tpe poſt partū febris ſupuenit manifeſte ⁊ in regie ſequente.nā ſi cito poſt partū febris ſu peruenerit:⁊ maxie ſi partus fuerit cuz ſeuis accītibus ⁊ potiſſime ſi poſt ptū nō fuerit cōmiſſus error in regie tunc a partu oz ſumi ꝓn̄. Si vō nō ſupuenerit febris niſi poſt plures dies:⁊ in partu nō fuerint accītia prava: tunc a fe bre oz ſumi initiū:⁊ maxie ſi poſt partū cōmiſſus fuerit er ror in regie. Accidit aūt aliq̄n vt pturiens ſit añ partuz in ꝓceptiōe febriens:⁊ tunc ſiue partus fuerit facilis ſiue diſ ficilis.ſiue ſup exacerbet in partu vel poſt ipſum ipſa febris initiū cōputationis ſumēdū ē a febre q̄ prius inerat. Et q̄ dā dicunt.q̄ p̄gnāti pōt attribui:lz ip̄ropꝛie nomen criſis p quād ā ſilitudiné.nā in cōceptu nā p̄ gñat fetū.2° vegetat ⁊ mouet ipſum ⁊ vltio expellit ipſum coadiuuāte celeſti aſpe ctu:ſicut expellit nā mām morbū faciētē in criſi ꝑ prie ſum pta. Dies aūt motus in quo ſm dies vel mēſes determina tos aliq̄d p̄parat expulſioni:deinde pp nocu^m q̄ ō ifert ad iuuante aſpectu celi expellit ſm Gal. 3° de creticis.poteſt dici creticus ſaltē criſi large ⁊ ip̄ropꝛie ſumpta.dicunt aūt q̄dā.q̄ menſes in cōceptione debēt ꝓſiderari ſolares ⁊ non lunares:⁊ rō eſt:q̄ piodi ꝑcedentes p mēſes attribuuntur ſoli nō lune. Et q̄dā dicunt.ſi attribuerent lune menſes cō ceptionis:tunc plurimi natoꝝ naſcerent in.x. menſe:vt p̄z cōputanti menſes lunares qui numerant per.30.dies hoc aūt reputandū eſt incōueniens apud verificantes.

¶ De declaratione figure ſuperius aſſignate. Cap.x.

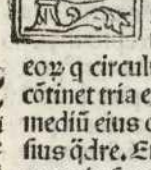

Ro claro intellectu ſupius aſſignate figure:oz ꝓſiderare p̄ circu lū eius exterioꝛē ſupra quē ſignata ſunt oia ſi gna zodiaci ſub q̄bus luna ꝑagrat menſe vno mō ſupius dicto:⁊ ſupra quē deſcripta ē ꝓplo eoꝝ q circulus diuiſus ē in ātuor q̄dras eq̄les:q̄ruz q̄libz cōtinet tria ex ſignis zodiaci. Et p^m eoꝝ eſt ꝑn^m q̄dre:⁊ 2^m ē mediū eius qō ē indicatiuū ⁊ deſignans diē indicatiuā ip ſius q̄dre. Et 3^m eſt finis q̄dre deſignās diē creticū in ꝑn° ſe quentis ſigni qō ꝓncipij in duabus q̄litatibus cuius ſigni principij nām ſapit egritudo ſub eo incipiens. Et iō q̄n peruenit luna ad ſignū oppoſitū ſigno ꝓncipij: ⁊ p ꝓnis egritudini ſub eo incepte iuuat inde nā ⁊ eius auxi lio mouet ad creticandū ⁊ expellēdū mām morbi. Et h̄ eſt ātū eſt ex nā aſpectuz lune: ⁊ ſic eueniret niſi ex diſpōne māe vel alijs cāis ſupradictis acceleraret nā motum vel re tardaret. Et oz ꝓſiderare in dicta figura circulū minoꝛez intrinſecū q̄dratū p̄ lineis in modū crucis deductis in eoꝝ vñ reſultant ātuor anguli:quoꝝ q̄libet eſt ꝑn^m ſue q̄dre:cu ius vltimus dies ē creticus. Et vides quatuor alios angu los terminatos ad medium ipſaꝝ quadraꝝ in quo medio

Si diſcurrat per ſigna manifeſte appebit q̄dras nō ſp eſſe p ſigna oppoſita in duab^9 q̄litatibus nz et oppoſita ſigna ſt cōtraria p duas qualitates ꝛc.

ſumit dies indicatiuus. Quidā tñ iſtos ātuor angulos nu merant cū ātuor augulis q̄dрati:⁊ dicunt angulos eſſe.8. indicantes. Et hoc ꝓ tanto ꝓ ātō dies creticus:vt.8. patuit.aliq̄n ſit indicatiuus. ¶ Et ſcias q̄ lz in ipſa figura ꝑn^m q̄dre ſiue ſeptimane ſit appoſitū incipere a ꝓio pun cto ꝑmi ſigni.ſ.arietis:qō eſt ꝑmū tribus ſignis cōponēti bus q̄drā primā:nō tñ eſt nēcium illū punctū eſſe ꝑn^m qua dre ſiue ſeptimane:imo oīs ſitus ſiue gradus ſiue punctuz ſigni cuiuſcūq̄ pōt eſſe ꝑn^m q̄dre ſeu ſeptimane:⁊ h̄ ꝑ nām egritudinis tunc incipiētis. Diſtinctio eni ⁊ inuentio ſiue cōputatio dieꝝ creticoꝝ ⁊ ſeptianaꝝ.dixit Iſaac 7° febrīū ſumit in reſpectu ad ꝑn^m egritudinis. Mō egri° nō incipit in ꝑn° ꝑmi ſigni q̄drarū circuli:vt arietis cācri libre ⁊ cap corni niſi rariſſime. Luz ergo incipiat egri° in aliquo alio puncto ſignificat tunc ibi eſſe ꝑn^m q̄dre:⁊ finis eius erit q̄n luna erit in ꝓſilr aſpectu q̄dre ſequentis:⁊ ꝓſilr intelligen dū eſt de medietatibus q̄draꝝ. Sicut enim vt dictū eſt cui libet q̄dre corrñdet ſeptimana.ita cuilibet medietati q̄dre corrñdet medietas ſeptimane. ¶ Et q̄dā ex vbo Auer. 4° colli.ſuprapoſito regulas ſupradictas creticoꝝ dieꝝ de criſib^9 in eis fiendis vificari ſm plm dicūt ⁊ nō ſp. Et tunc ēt vificant niſi impediantur:aut niſi cadat error in regie:aut niſi ꝓmutet mā morbi de acuitate ſua ad intēſius vel remiſ ſius:aut niſi ꝓſternat vtus vel roborēt: q̄bus de cāis:vt ſuperius dictū fuit.cōtingit aliq̄n criſiz accelerari vel retar dari. Et dicunt ex impediméto ſuperueniente ꝓtingit criſim vtplm retardrai. Si eni criſis eſſet futura in 7° ⁊ appropi quante 7° eger occupationibus mētalibus vel corpalibuz ſe dederit:⁊ cū his vel alijs ſilibus p totū diē 7^m pmanſerit nullū dubiū erit criſiz in illo 7° nō fieri:ſz retardari. Error aūt in regimie pōt eſſe cā acceleratiōis criſis: ⁊ ſilr retar dationis eius:⁊ ꝓmutatio diſpoſitionis māe ſilr.vtplz tñ eſt cā acceleratiōis:cū addat ad malitiā ⁊ maioꝛē ſtimula tionē. Cum aūt eſt cā retardationis:vtplm eſt:q̄ ꝓſternit vtutē. Si enim mā fe.acute abſolute ceperit fieri acutioꝛ ⁊ furioſioꝛ vel malignioꝛ:tunc criſis eius q̄ debebat fieri in 14.accelerabit ſm gradū acuitatis intenſionis māe. Et iō dicunt.ſi cōtingat in die indicatiua apparere motū ad cri ſim ex furioſitate māe ⁊ nō vi nāe non oz fieri iudicium q̄ criſis fiat in die cretico ſolito ab illo die indicari:q̄n acce lerabit. Silr ſi mā dicte febris acute abſolute fuerit ingroſ ſata ⁊ mitioꝛ facta ante.14.diem:tunc criſis que debebat euenire in.14.non venit.etenim retardabit ad.17.vel.20. diē. Et dicunt.virtutis debilitas ſemper eſt cauſa retarda tionis criſis. Robuſtioꝛ vero facta acceleratiōis.

Auriliante deo noſtro Jeſu Xpo.incipiaz ſermonis 2^i tractatū 5^m qui eſt de ꝓnoſticatiōe. Et q̄ ꝓnoſticatio h̄ ꝑ ſig^a. iō oꝑz prius de ſignis tractare. Quapp diuidā hūc tracta tū in diſtinctiōes. Et p^a erit de ſignis in gñali. 2ª erit de ſigno ſumpto a pulſu i gña li. 3ª erit ō ſigno ſumpto ab vria. 4ª erit ō ſig° ſūpto ab egōne. 5^a de ſigno ſumpto a ſputo. Et 6ª erit de ꝑticulari ꝓnoſtica^uc. ⁊ ꝑticlarib^9 ſignis.

¶ Prima diſtinctio continet capitula.xvj.

¶ De quid nominis ſignificationis ⁊ accidentis. Cap.j.

Ignum ſignificatio ⁊ accīs idez ſunt realr ſiue in ſubiecto:q̄uis ali qualiter differant rōne ex vſu ipſoꝝ noīum. ¶ Dixit Haly.6° theorice.accīs nocumentuz actionis ē morbū ſequēs. Et accīa ſigna ſunt

qbus morbi significant: quēadmodū accidit cū in stō mala fit cōplō: vt illā mala sequatur digō. Mala ergo cōplō stōi male est cā digōnis. Et mala digō ex eo qō est sequēs malā cōplōnē stōi accidēs est significās malā cōplōnē stōi. ex significatione est signū. neqz est aliq̄ dīa. ſ. realis inter accīs z sig^{m} nisi in eo^{r} vsu quo vtimur illis. Si eni ꝓpoſuerim^{9} per morbos accītia eos seq̄ntia cognoscere morbos ipsos cās dicem^{9} accītiū. Si autē ꝓponam^{9} accītia morbos insinuare ipsa faciēs accītia signa hec vocam^{9} z morborum significatiōes. Et Auer. 4° collz dīt. Scias q̄ signa ſ sunt aliud nisi illud qō apparet in actiōib^{9} z passiōib^{9} aialib^{9} z nālib^{9} cū accītib^{9} q̄ ꝓueniunt ab eis. ¶ Quidā aūt dīam assignātes iter ea dicūt ꝑmo q̄ significatio z signū ꝑm. H. 3° ꝓno. 2to. 14. differūt in h̄ q̄ significatio est nēcio^{r}. cū. ſ. significat certa salus aut certa ꝑditio: sz signū est eo^{r} q̄ ꝑm plm cū. ſ. significat salus aut perditio: sz nō nēcio futura: sz q: sic vt in plūbus euenit. Et dicūt differūt 2° i hoc q̄ significatio dī ꝓrie de eis que rōne hūi pñt tm̄ vt sunt ea qbus mediātib^{9} sup disponib^{9} mēbro^{r} iterio^{r} iudicat. Signuz vo ꝓprie dī de eis q̄ ꝑ sensuz siue ꝑ exprimētū hūi pñt: sicut sunt ea qb^{9} mediātib^{9} sup disponib^{9} mēbro^{r} exterio^{r} iudicat. Et dicūt differūt 3° in hoc q̄ significatio in plus se hz q̄z signū: imo signū sub significatiōe cōprehendit: sicut ab. A. 2ª. ꝑmi. dī accītia z significatiōes: sumpſit etiā significatiōes ꝑ significatiōib^{9} z signis. Ut freq̄nter tm̄ ab auctoribus sinonime accipiunt vnū ꝑ alio ponētib^{9}. ¶ Et dicūt. dīa inter significatiōes siue signa z accīs est: q: significatio in plus se hz q̄z accīs nā significatio repit in oib^{9} bois disposnib^{9}: accīs aūt cū sit res ꝑter nām solū in egris: aut etiā z in neutris decidētie: z h̄ dicūt sumēdo accīs ꝓprie ꝑm q̄ a medico sumit. nā si accīs large sumptū fuerit hz in se plus q̄z significatio: q: significatio tm̄ ꝓsequit disponēs. Et vltra hoc ēt dispō dī accīs: ita q̄ accīs dī de dispositiōe: z dī ēt de oi eo ō quo dī significatio. Et accīs qdez q̄nq̄ vocauit sinthoma q̄nq̄ ꝓcisio. ¶ Et dicūt. q̄ id qō est accīs ifirmo medico est significatio in q̄z tū ꝑ ipsum ꝓcedit ad cognoscēdū dispōnū corꝑis nās. Et hz accīs dicat respectu infirmi: aliqō tm̄ accidēs pōt dici significatio re^{ij} ipsius ifirmi. ſ. qui sapiēs ē z discernit: z ꝑ sui accidēs indicat z detegit ifirmitatē suā: h̄ tm̄ dicūt nō facit inq̄z tū infirmus: sz inq̄z tū medici vicē gerit. Multa eni signa ab indicio patiētis habent: z dicūt q̄ aliqō pōt esse signū qō nō est accidēs: sicut signū pnosticū cū nōdū est. ꝓpea etiaz signa dicunt indicia. sicut qñ Ꝑpo. dixit opz indicia oculo^{r} attendere. dicunt aūt indicia: q: per ipsa indicamur de dispōnibus corꝑo^{r}: silr dicūt z ēpio qōdā pōt eē z est accidēs qō est signuz: sicut est illud qō nō est a medico perceptū signū est nomē correlatiuū. dī eni signū significatū. signū significatū tamē q̄nq̄ est ꝑsens quādoq̄ remotū: vt qō est ꝓteritū vel futurum.

¶ De ꝓncipalib^{9} differētijs signo^{r}. Cap. ij.

Iicunt qdā signū multiplr diuidit: ꝑ āt rōne significati ei^{9}: z vt sic aliud est sanū aliud egrū z aliō neutrū. 2° rōne eētie ipsius signi: z vt sic est triplex: aut est q̄litas mutata: aut exiēs mutatū aut opatio lesa. 3° rōne modi significādi qō triplr euenit. Ꝓrio ꝓut refert ad vtutē cognoscētē. i. ad vtutē aialē: z tūc duplr: q: aut ad vtutē motiuā: z tūc adhuc duplr: q: aut sumit signū a motu nāli aut horroꝛe z silib^{9}: aut a voluntario. Ut ab estuatiōe z reuolutiōe corꝑis seu mēbri: aut ab vtroq̄: sic a tussi egōne z mictu z silib^{9}: aut sumit a qete: vt in apoplexia z syncopi: aut inq̄z tū refert ad vtutē apꝑhēsiuā exteriorē: z tūc adhuc duplr: q: aut q̄z tū ad sensibilia oia q̄ dixit Ar. 2° de aīa foꝛe. 5. ſ. motiuā z qes numeri z magnitudo z figura. A. tū in suo de aīa addidit z situz: aut quo ad sensibilia ꝓpria q̄ sunt qnq̄ obiecta qnq̄ sensuū exterio^{r}: si aūt quo ad apprehēsiuā interiorē siue virtutē regitiuā vel mentē: z sic triplr: sicut triplex est virtus interior. ſ. imaginatiua cogitatiua z memorialis: quaꝛ triuz q̄nq̄ corrūpit vna vel due z alia reseruabit: vt voluit. H. 2° de accidēti z morbo. z 3° de interioꝛib^{9}. aut cōsideraꝛ signū rōne modi inherentie ei^{9} ad significādū: z sic signoꝛ qōdā sumit a subalr inherētib^{9} qō est nēciuz semꝑ z verū z qōdā ab opationibus siue effectib^{9} ꝓpinquū exīs nēcio z apparētis est vtilitatis. Et qōdā a calib^{9} vel ab his nēcio cōsequunt siue ab accidētib^{9} qō neutrū cōtinet ꝑdictoꝛ: q̄ tm̄ nō mentit rari^{9} extat. Et hui^{9} qōdā est ꝑdurās z ꝑnū: vt a dispōne sumptū opationū. Et qōdā est ꝑ^{m}: sed nō ꝑdurās: sic qō ab exterioꝛib^{9} sumit: z qōdā est neutrū vt extraneū z cōe. q̄rto mō ꝓsideraꝛ signū rōne tpis: z vt sic quoddā est demōstratiuū qōdam rememoratiuū: z qōdā ꝓnosticū. ¶ Prosequēdo ergo de signis Hal. 2° tegni dixit. z etiā Aui. 1ª ꝑ^{t}. inuit hāc esse generalissimā signoꝛ diuisionē. ſ. q̄ eoꝛuz alia sunt sana alia egra z alia neutra. Et Haly. silr 6° theorice dixit. q̄ signoꝛ tria sunt genera. Primū est quo sanitas sigiiat. 2^{m} quo egritudo. z 3^{m} q̄ habitudo. que neq̄ est sanitas neq̄ egritudo. vnūqōq̄ hoꝛ diuidit: q: aliud est demōstratiuū. aliud rememoratiuū z aliud ꝓnosticū. vñ in lib. se ctaꝛ dī sinothicon. i. significatiuū in tria diuidit. ſ. in diagonosticō qō est cognitiuū: vt cognoscat qd i pñti sit z in ꝓnosticō. vt ante cognoscat q̄z eueniat: z in memoratiuū qō est cōmemoratiuū pñtis dispōnis. Et Haly. dixit. hoꝛ qōcūq̄ genus aut sigiiat eā que transiuit habitudinē z vocat rememoratiuū. aut qō in pñti est aut qō futurū est: z dicit ꝓtendēs z prudentia. Et Aui. dixit 2ª ꝑmi. Accidētia z sigiiones hz vnā triū dispōnū corꝑis. ſ. sanitatē egritudis z neutralitatē vnā triū declarāt sigiionū. ſ. aut rē pñtē. aut rē ꝑteritā. aut rem futurā. ¶ Itaq̄ sig^{a} sana sunt q̄cūq̄ sunt pñtis sanitatis demōstratiua. z q̄cūq̄ sunt ꝑterite sanitatis rememoratiua. z q̄ cūq̄ sunt future sanitatis nūciatiua. Et signa egra sūt q̄cū q̄z sunt ꝑsentis egritudinis demōstratiua. z q̄cūq̄ sunt ꝑterite egritudinis rememoratiua: z q̄cūq̄ sunt future egritudinis idicatiua. Et intelligēt tā de sanitate siue egritudie simplr q̄z nūc. Cōsilr aūt erūt sig^{a} neutra ꝑm tria neutri sigiiata q̄cūq̄ ꝑsentē neutralitatē demōstrant. z q̄cūq̄ ꝑteritā rememorāt. z q̄cūq̄ futurā ꝓnunciāt. v. g. in ꝑ sigiiato neutri. q̄cūq̄ neutrā dispōnē sigiiant. ſ. nec sanitatē nec egritudinē demōstrādo rememorādo vel nūciādo. Et in 2° sigiiato neutri quecūq̄ significant sanitatē ꝑm aliquid z egritudinē ꝑm aliqd scilicet demonstrādo rememorando vel ꝓnūciando. Et vnūquodq̄ trium generum signoꝛum dictoꝛum aut sigiiat sanitatem egritudinē z neutralitatē tūc z dī tale nūc. Scias tm̄ q̄ ꝑdicta signa ꝓsiderata rōne sigiiati imediati ipoꝛtati ꝑ ipsa dicūt z sunt oia ꝑsentia z ōmfatiua: z vt sic nullū est ꝓnosticū aut rememoratiuū. Et hiō q: vt dictū est signū z sigiiatū sunt correlatiua. Mō posito vno correlatiuoꝛ ponit z reliquū. Cū ergo oē signū sit in actu. In actu erit z sigiiatū. Et sic cū oē sig^{m} sit ꝑsens z demōfatiuū silr erit z sigiiatū imediatū ꝑsēs z ōmfatiuū. Sz ꝑdicta signa ꝓsiderata rōne sigiiati moderati ipoꝛtati ꝑ ipa tūc aliud ē demōfatiuū aliud rememoratiuū z aliud ꝓnosticū. Et de tali signi cōsideratione intelligit diuisio dicta. ¶ Et vt declarent ꝑdicta signa in ex°. scias cū in aliq̄ coꝛpoꝛe fuerit bona opō re^{ij} ꝑsentis act^{9} vitaliū aiatoꝛ z nutritiuoꝛ: tūc ista demōfant in ꝑsenti coꝛpe sanitatē foꝛe z vocant demōfatiua: sz si aliqō corꝑus egrotat actu z. hēat pect^{9} amplū z pilosuz z venas amplas z silia signa: tūc ꝑ ea pōt medic^{9} rememorari ꝑterite sanitatis illi^{9} arguēdo ꝑ ea q̄ id coꝛp^{9} fuit in sanitate cale cōplonis q: ꝑdicta signa sigiiant ois̄iuz calitatis: z sic vocant z sūt signa rememoratiua. Si vo in tali coꝛpe actu egrotāte. v. g. febre putrida iuenerit medic^{9} calitatē mitē z in vrina digōnē. z i pulsu puā diuersitatē z sonū bonū z appe^{m} ꝓstātē z alia silia: tē potest ꝑ ea ꝓnosticari futurā sanitatē z vocāt sig^{a} ꝓnost. z eo-

Signoꝛuz tria sūt genera. s. sana egra z neutra z qōlibet est triplex.

Que sint signa sana egra z neutra.

Exemplū declaratiuū signoꝛ ꝑdictoꝛuū.

Prono-sticū dupl' sumitur.

dē mō pñt in ex° mōstrari signa egritudis ⁊ signa neutralitatis. ¶ Et subdit. H. q̄ p̄dicta signa siue demōstrēt siue rememorent siue pnosticent a veterib⁹ medicis ꝓsueuerūt vocari pnostica. pnosticū. n. 2ʳ sumptū repit apō veteres. vno° large quātū ad iportatū p̄ qd nois. Interp̄tat. n. pnosticū q̄si alicuius rei nosticū. i. ostēsiuū. vel pnosticū: q̄si p̄us cognitū: q⁹ p̄us est cognitū a medico q̄z suū signatuz. Et sic oē signū pōt dici pnosticū: quasi ostēsiuuz vel prius notū. scōo mō stricte ⁊ ppie ⁊ magis quo ad medicū p̄o eo q̄ est actu pñs ⁊ signat aliq̄ futurū: ⁊ vt sic nō oē signū est pnosticū: sz distinguit a demōstratiuo ⁊ rememoratiuo.

Signorū q̄dā sunt vtilia multū: ⁊ q̄daz minus.

¶ Et subdit Hal. q̄ de p̄dictis signis q̄dā sunt multū vtilia: ⁊ talia sunt q̄ sunt demōratiua ⁊ pnostica. Et q̄dā minꝰ vtilia. ⁊ sunt q̄ sunt rememoratiua. Et de signis multuz vtilibus dixit Hal. sup̄ p̄ pnost. q̄ ipsa sunt duplicia: q⁹ q̄dam sunt multū vtilia infirmo ⁊ modicū medico. ⁊ ista sunt que sunt demōratiua. Et q̄dā sunt multū vtilia medico ⁊ modicū infirmo ⁊ sunt q̄ sunt pnostica: q⁹ ista reddūt medicum famosuz. ⁊ expertū in arte sua. demōratiua aūt nō sic reddūt medicū: sz infirmo multū ꝓferūt: q⁹ p̄ ipsoꝝ noticiā pōt debite curari ⁊ p̄seruari ab errorib⁹. Rememoratiua vō magis cōferūt medico q̄z infirmo. Et hoc ió: q⁹ p̄ ipsoꝝ noticiā potest medicus dicere infirmo tu sentūsti. v. g. dolorē in capite vel in renib⁹ vel in stō aut tale vel tale accūs: vñ reddit medicus famosus ⁊ fidelis. Et infirmus etiā magis in ipso cōfidit: q⁹ putat ip̄m bñ cognoscere infirmitatē suā. Scias tñ q⁹ oia p̄dicta signa ꝓferūt ⁊ medico ⁊ infirmo: sz nō eq̄lr. Intimo demōratiua p̄ncipaliꝝ cōferūt infirmo pp̄ cām dictā: ⁊ ex ꝓnti medico: q⁹ p̄ noticiā egritudinis opaī q̄ō oz. vñ liberaī infirm⁹. ⁊ b̄ succedit ei ad gr̄am magnā ⁊ lucruz ⁊ amicoꝝ copiā. Rememoratiua āt ꝓferūt medico p̄ncipaliꝝ ppter p̄dictā cām: ⁊ ex ꝓnti infirmo: q⁹ auditu p̄teritaꝝ passionū reputat medicū bñ itelligere: vñ multū in eo ꝓfidit: ⁊ talis ꝓfidētia mltū opaī ad suā salutē: vt p̄ pno. dixit Hal. pnostica vō signa cōferūt vtriq̄z ppter cās assignatas q̄si eq̄lr. ¶ Et scias q⁹ lz vnū ⁊ idē signū re" eiusdē sigñati nō possit dici demōratiuū rememoratiuū ⁊ pnosticū: dici tñ p̄t re" diuersoꝝ sigñatoꝝ. ¶ Predcoꝝ signoꝝ tā demōratiuoꝝ q̄z rmēoratiuoꝝ q̄z ét pnosticoꝝ: q̄dā sumunt ab itrinsecis corpis ⁊ sibi inherētib⁹: ⁊ q̄dā ab extrīsecis corpis nec sibi inherētib⁹: sic q̄ sumunt ab aere regiōe ⁊ silibus. Ea aūt que sumunt ab intrinsecis corpis ⁊ sibi inherētibus sunt ea q̄ sumunt a mō inherētie signi ad suū sigñatū: de qb⁹ dix. H. in tegni. q⁹ cognitiōes corpoꝝ ⁊ dispōnū eoꝝ q̄ hñr mediātib⁹ signis aut hñr p̄ signa sumpta a subalr inherentibus aut ab effectib⁹ aut a casib⁹. Et sumpta a subalr inherentib⁹ sunt sumpta ꝑm rōnē subē eoꝝ q̄ sigñatur. i. ab eo qō est de eētia sigñti: ⁊ per ꝓñs ab eo qō iportat. p aliqd qō ponit in diffōne sigñati tāq̄z pars eētialis ei⁹. v. g. in mala ꝓpō ne caīa qñ sumit sigñatio a q̄ztitate caloris. Nā scire ōbes q⁹ suba nō sumit hic a Hal. put distinguit ꝑ accūs: sed p dīa essentiali posita in diffōne diffiniti qōcūq̄z sit illud: siue suba siue accūs. ⁊ ea signa dñr sumpta ab effectibus que sunt sumpta ab opōnibus: cū eniz pficiunt opōnes debite corpus dī esse sanū. Et si leduntꝰ sensibiliꝝ egrū. ⁊ si insensibiliter neutrū. ⁊ ea signa dñr sumpta a casib⁹ q̄ sumunt ab his q̄ cadūt. i. pcedūt a dispōne corpis ⁊ q̄litatibus p̄mis: vt q̄ sunt q̄litates scē: vt. v. g. color in corpore. cū. n. rube⁹ fuerit sigñat calitatē ⁊ cū liuidus friditatē. ¶ Hāc eādē distinctionē signoꝝ posuit Hal. 3° de accūti: sz sub alijs noibus. Et dixit. q⁹ signoꝝ q̄dā sumunt a q̄litate mutata: q̄dā ab exeunte mutato: ⁊ q̄dā ab opōne lesa. Et signū qdē sumptū ab opōne lesa est sig" sumptū ab effectib⁹ siue lesione actionū siue passionū. Et signū sumptū ab exeūte mutato est signū sumptū a casib⁹. Sumptoꝝ aūt a q̄litate mutata: qōdā est sumptū a subalr inherētib⁹: vt illud qō sumit ab aliq̄ p̄maꝝ q̄litatū. ⁊ qōdā est sumptū a casib⁹: vt illud qō est sumptū a mutatiōe scōaꝝ q̄litatū coloris odoris ⁊ silū. Et rursus 3° hāc eādē distinctionē signoꝝ posuit Hal. 12. ter. ét sub alijs noib⁹. ⁊ dix. accūs aut ē ex lesionib⁹ actuū. i. est opatio lesa aut est ex imensitatib⁹ eoꝝ que detinent vel eūant a corpe. i. est exiens mutatū aut est dispō corpis. i. q̄litas mutata. ¶ Et Haly. de hac distīctiōe dixit 6° theorice. dico accūtiū tria esse gña cōia. ⁊ vnū est qō in nocumēto apparet actionū. 2ᵐ qō i habitudinib⁹ vī corpoꝝ. ⁊ 3ᵐ qō in habitudine eoꝝ que a corpe exeūt ⁊ egerunt manifestatur. ¶ Et Aū. 4° collz dixit. via q̄ poterimus cognoscere sanitatē ⁊ egritudinē nō est nisi ab actiōe ⁊ passiōe mēbrorū aut reb⁹ q̄ pueniūt a vtutib⁹ ipsoꝝ: qō est q⁹ actiōes ⁊ passiōes ipsoꝝ ⁊ res q̄ ab eis pueniūt sunt apud nos notiores. Et a reb⁹ notiorib⁹ pcedere debem⁹ ad minꝰ notas. Et dixit. res pueniētes ab oponib⁹ sunt sicut color macies pinguedo ⁊ silia q̄ sunt casus ⁊ accūtia q̄ apparēt in ereūtibus mutatis. ¶ Aui. q̄z hāc eādē distinctionē tāgēs 2ª p̄ dixit. signoꝝ sanoꝝ q̄dā sunt q̄ cōplonis sigñant eq̄litatē: q̄dā sunt q̄ cōplonis sigñant coeq̄litatē. sup̄. silr ⁊ egraꝝ ⁊ neutraꝝ. Sz expressit de sanis: q⁹ māifestius de ipsis apparet. Et ex his sigñionib⁹ dixit Aui. q̄dā sunt subales sūpte a subalr inherētib⁹: ⁊ dās ex" in signis eq̄litatis cōpōnis dix. ista sunt. s. situs forma q̄litas q̄ztitas ⁊ numerus ꝑm q⁹ oz. ⁊ q̄dā sunt accūtales. i. sūpte a casib⁹. dāsq̄z ex" dix. sic de corratio ⁊ pulchritudo. ⁊ q̄dā sunt finales. i. sumpte ab esse ctibus. ⁊ dās ex" dixit ipse. iste sū ex cōplemēto opōnū. ⁊ q̄ incedēdo ꝑm pfectionē pueniūt. p̄dicta aūt signa sūpta a subalr inherētib⁹. de qb⁹ exēplificauit Aui. cōsiderata: vt sunt subtiue in corpe vel mēbro ⁊ ip̄z informāt sūt sigñata ⁊ nō signa: sz ꝓsiderata vt repūtata medico eisq̄z sensuz informātia sic sunt signa sigñantia. Nec est incōueniēs dixit plusq̄z cometator. idē eē signū ⁊ sigñatū re" diuersoꝝ. s. signū re" iudicātis. ⁊ sigñatū re" ei⁹ de q̄ iudicat. vel vt dicūt alij nos nō iudicam⁹ p̄ illud qō ip̄rimit: sz p̄ id qō est ip̄ressum. v. g. sensus tactus nō iudicat nisi de ip̄resso. Si eni oz qs iudicare oḃm cal'm tangit ip̄m ⁊ nō iudicat p̄ calitatez oḃti: sz p̄ calitatē sibi imp̄essam a calitate oḃti. v. g. tumor p̄ apate. nā tumor medico est signuz p̄ qō cogscit egritudinē. ⁊ est ét sigñatū: q⁹ est patiēti sigñatū. s. qō é apa. ¶ Predicta eni signa oia dixit Hal. accūtia vocam⁹ nō qdē prout veniūt i ꝓsideratōe phi nālis aut logici q̄ sumūt accūs 3ʳ. vno mō absolute. put distinguit ꝑ subam. alio mō minus cōiter p̄ q̄cūq̄z qō denoiatiue p̄dicat de alio. ⁊ vt sic est vnū de qnq̄z p̄dicabilib⁹: ⁊ 3° mō. put distinguit ꝑ p̄ se. s. p eo qō nō est cā rei ppie: sz accūtia. put veniūt in ꝓsideratiōe medici. ⁊ medici sumūt accūs 4ʳ. vno° cōiter. p oi dispōne siue sit ꝑm māz siue p̄ter nām ꝑm quā dispōnē corp⁹ dī sanū egrū vel neutrū. ⁊ isto mō sumpsit hic accūtia H. scōo mō sumit ppie. put est dispō p̄ter nām siue illa dispō sit cā siue mor⁹ siue accūs. Et sic sūpsit Hal. 3° de accūti. 3° mō sumit magis ppie p eo q⁹ seq̄t egritudinē siue medlate siue imediate: ⁊ est illud qō seq̄t egritudinē: sicut vmbra corpus. Et dixit H. xi° ter. q⁹ 2ʳ est accūtiū dīa. Et q̄ ꝑma est: est ista q⁹ q̄dā in fiēdo esse accipiūt dispōnes ꝓntes i modū vmbraꝝ morbū. Et q⁹ accūs 4° mō a medico sumptū ponit a q̄busdā opatio lesa. Jō scire debes q⁹ nō oē accūs ꝓnꝫ morbū vt vmbra corpus ⁊ imediate est actio lesa: q⁹ aliqñ ꝓseq̄t ōbilitas vtutis. v. g. morbus sit in aliq̄ tpe in q̄ vtus nō ōbeat opari. notū est q⁹ p tūc nō seq̄t actio lesa. q⁹ nulla fit actio tunc: ⁊ tñ sequit ōbilitas vtutis ad operanduz vt debeat opari in debito tpe: q⁹ tñ opatio lesa p̄supponit virtutis debilitatē. ideo per opationez lesam intelligimus debilitatem virtutis. Et isto modo accūs sumptū ꝓtrahit solū ad sigñandum dispōnes egras. Jōcp̄z Auic. exequens vbi. s. de signis egritudinū nō dixit signoꝝ vel sigñonū: sz dixit accūtium que egritudines sigñant. ¶ Et dixit Hal. in tegni. nō est incōueniēs idē signum esse pñtis dispōnis de-

Signorū qōlz genꝰ a tribꝰ sumitur.

Accūs sumit triplr a pho ⁊ a logico ⁊ a medico ⁊ dupli.

Jté signū p̄ esse de mfatuus pnosticū vel rememoratiuū

mõstratiuũ ⁊ alteri⁹ disponis ꝓnosticũ vel rememoratiuũ
ĩmo sic de facto sepe repit respectu diuersoꝝ: vñ idẽ signũ
vt diminutio appetitus est pñtis neutralitatis demõstrati
uũ: ⁊ est future egritudinis ꝓnosticũ. Et eodẽ mõ signa q̃
apparẽt in egritudine salubria sunt pñtis egritudinis de-
mõstratiua: ⁊ sunt future sanitatis ꝓnostica. ⁊ silr istamet
signa possunt dici neutra ꝑm aliqõ signiatum neutri: vt neu
tri de 3° signãto. qõ. s. in vno tpe est egrũ ⁊ in alio sanũ. Et
dicũt qdã. q quodãmõ possunt dici neutra ꝑmi signiati in-
q̃tũ signiant cõualescẽtiã futurã. ꝛz nõ pñt dici neutra scõi
signiati: qz ꝛz silr significẽt sanitatẽ ⁊ egritudinẽ: nõ tñ simul
significãt eas in esse subo. sicut regrit ad esse neutri scõi si-
gnificati. Et silr signa qualescẽtie pñt dici neutra. qz signifi
cãt pñtẽ neutralitatẽ: ⁊ pñt dici signa: qz ꝓnosticanꝯ futu-
rã sanitatẽ: ⁊ pñt dici egra: qz rememorãt ꝓteritã egritudi-
nẽ. ¶ Et scias q ꝑdicta hñt veritatẽ qñ signa ꝑdicta sumũ
tur in corpib⁹ sanis lapsis aut in neutris aut in egris non
multũ. subdit enim H. signa q̃ reperiunꝯ in corpib⁹ pfecte sa
nis sunt solũ sana. ⁊ nõ pñt esse egra neq; neutra. ⁊ silr que
reperiunꝯ in multũ egris sunt solũ egra. ⁊ nõ pñt dici respe-
ctu alicui⁹ sana vel neutra. ¶ Dixit Haly. vbi. s. Signoꝝ
supradictoꝝ q̃dã sunt cõia q̃ sunt oẽs signiantia habitudi-
nes. Et q̃dã. sup. sunt ꝓpria. ⁊ sunt dix ipse. q vnicuiq; mẽ
bro ꝓpria sunt ⁊ vnicuiq; passioni vel dispõni. ¶ Dix. H.
in 2° affo. poxisimos ⁊ ꝓistẽtias ⁊c. q signoꝝ q̃dã vocan
tur ꝑapparẽtia. ⁊ sunt ea q̃ ꝑueniũt dispõnẽ. ⁊ q̃dã sunt co
apparẽtia al's. post apparẽtia: ⁊ sunt ea q̃ post iceptã dispõ
nẽ aut post eã terminatã veniũt. Jsta enim post apparentia.
dixit ipse. qñq; incipiũt in ꝓcessu dispõnis qñq; post eã: ⁊
qñq; cũ neutro. i. nullo tpe apparẽt. nõ enim est necesse ea il-
li dispõni cõiungi cũ nõ sint accñtia inseparabilia neq; subalr
inherẽtia. ꝛz sũt q̃dã qualitates sepabilr accñtes. Sũt enim
dixit Hal. ꝑ de crisi. signa duplicia q̃dã ꝓpria ⁊ inseparabilia
⁊ q̃dã cõia ⁊ sepabilia. Et ꝓpria sunt q̃ semp soli ⁊ determi
nate dispõni ascribunꝯ. ⁊ cuilibz ꝓtẽto sub ea: sicut. v. g. sũt
signa vere pleuretis. Et signa cõia sunt duplicia. q̃dã q̃ di-
cunꝯ ꝑapparẽtia: ꝛz meli⁹ coapparẽtia: qz qñ dispositio in-
cipit ipsa pñt apparere. nõ tñ est necesse q semp appareãt.
nã tũc essent ꝓpria nõ cõia. ⁊ nõ dicunꝯ ꝑapparẽtia: qz ap-
pareãt añ dispõnẽ. Post apparẽtia aũt in ꝓcessu dispõnis.
ista tñ diuisio melius adaptat egritudini: vt infra.

¶ De signis corpis eucraton. i. sani simplr ꝑ opr̃onẽ. La. iij.

Lias q sig⁹ signiantia sanitatẽ aut signiant
sanitatẽ simplr aut sanitatẽ lapsaz q̃
dz sanitas nunc. Et qz sanitas cõsistit maxie ꝑ
bonitatẽ nãꝝ corpis ꝑcipue opr̃onal' ⁊ cõpõ-
nalis. Jõ signa sanitatis sunt signa opr̃onũ nã
liũ ⁊ nãliũ cõpõnũ. ꝑ itaq; ponenꝯ signa copr̃onũ nãliũ: ⁊
ꝓr nãliũ cõpõnũ. qb⁹ habitis habebunꝯ signa sanitatis.
Et ꝑ in b ca. ponenꝯ signa cõpr̃onis eq̃lis tẽpate: ⁊ in seq̃n
tib⁹ cõpr̃onis ineq̃lis distẽpate. ¶ Añ tñ oia memorari oz
ei⁹ qõ dictũ est in ꝑmone ꝑ. s. q cõpr̃o in corpe 2r ꝓsideraꝝ.
vno mõ ꝑut est vna ꝑ aggregationẽ resultãs ex eo alterna
cõpr̃one mẽbroꝝ corpis ꝓsideratiõe. ⁊ ꝑm hãc ꝓsideratio-
nẽ. Hal. in ꝑn° scõi tractat⁹ tegni. posuit signa cõpr̃onis tẽ-
perate toti⁹. Alio mõ ꝑut est resultãs in toto solo ex influ-
xu mẽbroꝝ ꝑncipaliũ sup totũ quã cõpr̃onẽ dix. A. nõ eẽ
eq̃litatẽ scõi modi: ꝛz declinari ad calm ⁊ hũidũ: ⁊ ꝑm hũc
modũ H. in ꝓcessu dicti tractat⁹ posuit signa cõpr̃onũ ⁊ tẽ
pate ⁊ distẽpate. Et qz cõpr̃o eq̃lis ꝑ mõ sũpta est 2r: vna ta-
lis semp q̃ semp est eucrata optima ⁊ tẽpata: ⁊ alia talis vt
multũ: q̃ paꝝ õficit a ꝑdicta. iõ in ꝑn° hui⁹ capli ponenꝯ si-
gna optie eq̃litatis semp: ⁊ circa finẽ ei⁹ q̃ est talis vt mul-
tũ. ¶ Ponẽs itaq; Hal. signa eq̃litatj semp posuit signa sũ-
pta a subalr inherẽtib⁹. ⁊ signa sumpta ab effectib⁹. ⁊ sig⁹
sumpta a casib⁹. dixit q̃. Signa signiantia optimã cõpr̃onẽ
siue optimã sanitatẽ in cõpr̃one sũpta a subalr inherẽtibus
sunt signa sũpta a tẽpantia cali ⁊ frĩdi ⁊ sicci ⁊ hũidi. dixit
eni q sũt sumpta a tẽpantia mẽbroꝝ silẽs ptes hñtiũ. i. mẽ
broꝝ ꝓpriũ i calitate siccitate friditate ⁊ hũiditate. ꝟ ãt sigm
sumptũ a subalr iherẽtib⁹: qz cõsequẽtia dictaꝝ q̃litatum
dr esse ⁊ est de eẽntia cõpr̃onis vel ipsamet cõpr̃o. Ferr autẽ
dixit. Ga. 2° de cõpr̃onib⁹. tale iudiciũ p sensum tact⁹ corpis
tpati ꝑncipaliter: ⁊ ex ꝓsequẽti corporis distẽperati. Verũ
tñ dixit Hal. ibidẽ. tale iudiciũ sensus tact⁹ nõ dz esse iudi-
ciũ absolutũ ipsius tactus: ꝛz dz esse cõiunctũ rõcinatiõi: q̃-
re absolute p sensum tactus hẽ illud nõ possumus. Si enim
tẽperatus iudicaret tẽperatũ. q reret aliqs de tẽperato iudi
cãte: ⁊ postea itẽ de alio. ⁊ sic 3° etiã de illo alio: ⁊ sic vlte
rius. Et sic esset ꝓcessus in infinitũ. Sed cũ cõiungimus iu
diciũ tactus cũ rõne tũc possumus habere illud. v. g. puer
⁊ iuuenis hñt eundẽ gradũ calitatis intẽsiue. sed tñ ad hoc
iudicãdũ cõiungim⁹ rõciniũ dicẽdo. pcipio calitatẽ in pue-
ro tẽperatã ⁊ suauẽ. ⁊ in iuuene silr tẽperatã ⁊ nõ sic suauẽ
Et postea rõcinoꝝ. cũ calitate iuuenis ꝓiuncta est siccitas: ⁊
cũ calitate pueri humiditas ergo stãte eodẽ gradu calitatis
in vtroq; vna calitas: vt q̃ iuuenis pót esse acutioꝝ ⁊ morda
cioꝝ altera. s. calitate pueri. Et sic medicus iudicat per sen-
sum ꝓiunctũ rõni siue p rõcinationẽ ꝓiunctã cũ sensu. vt. v.
g. ꝑmixtis aq̃ calissima ⁊ frigida adinuicẽ resultabit aq̃ tẽ-
perata q̃ approximata corpori alicui si illud corpus nõ pa-
titur ab ea. arguit sic. Nõ patioꝝ ab hac re tẽperata. ergo
ego sum tẽperatus. tẽperatũ enim a tẽperato nõ patit. qz vt
dix Aꝝ. 2° de aia. Opz sensuz eẽ denudatũ a forma recepti.
vnde dixit Auer. q ꝑdicta ꝓpõ Aꝝ. hz vîtate absolutã in
alijs sensibus a sensu tactus: in sensu autẽ tactus nõ. Et rõ
est: qz sensus tactus hz iudicare de cõpr̃one mõ cõpr̃o: vt pa
tuit in sermone ꝑ. non est põderabilis sed iustitialis: qua-
ꝓpter oportuit ipsuz participare q̃litatibus recepti. Est au
tẽ hoc iudiciũ datũ priuatiue qz sumptũ ex priuatiõe actio-
nis: qõ fit a quocũq; nõ imprimẽte in sensuz. Corpus autẽ
distẽperatũ pót iudicare corpus equale positiue pcipiẽdo
cõtrarietatẽ per cõparationẽ ad tẽperatũ organũ sensus ta
ctus. hoc tñ nõ iudicabit de ipso absolute: qz vt sic iudicaret
ipm distẽperatũ in ꝓrio: ꝛz cũ rõcinio arguẽdo sic. Ego suz
distẽperatus. v. g. in calido in duob⁹ gradib⁹. ergo tẽpera
tus distat a me per duos gradus, tangens itaq; tẽperatũ ⁊
inueniẽs distãtiã in eo duoꝝ graduũ a seipso. dicet ipsum
esse tẽperatũ. ¶ De signis autẽ optime cõpr̃onis sumptis
ab effectibus. Dixit Hal. in tegni. q ꝑm effectus. i. opatio-
nes dz esse pfectio. ⁊ qz cõpr̃o ꝓprie attribuit mẽbris cõsi-
milib⁹. iõ est hoc marie referẽdũ ad effect⁹. i. opatiões vtu
tũ nãliũ: ⁊ pcipue nutritiue. ¶ Et signis eius sumptis a ca
sibus dixit. ex his. s. que cadunt ex cõpr̃one que marie acci
piunꝯ a duob⁹ sensib⁹. s. visu ⁊ tactu q ab his que ex ne-
cessitate sequanꝯ silẽs ptes habẽtia. s. mẽbra q̃tu ad tactuz
est vt in corpore eius in lenitate ⁊ duritie sit mediocritas:
qz nõ dz esse durũ neq; molle neq; lene asperũ nõ sumendo
leuitatẽ neq; asperitatẽ ꝓprie ꝑ oꝝre faciẽte tactũ asperuz
vel lene: vt est multitudo piloꝝ ⁊ ipsoꝝ paucitas. Corpus
enim tẽperatũ debet esse mediũ inter pilosum ⁊ nudũ pil'.
Sciendum est enim q̃ durities ⁊ mollities. 1° de aia sunt
sensibilia ꝓpria sensuꝫ tact⁹. Et sunt distincta a qualitatib⁹
elemẽtoꝝ. nã res pót esse dura ⁊ humida: vt glacies ⁊ pót
esse mollis fluxibilis ⁊ sicca: vt metallum liquefactũ. Sunt
enim due qualitates durities ⁊c. sequẽtes mixtionẽ q̃lita-
tũ elemẽtoꝝ. ⁊ ab his cadũt. Quantuz vo ad visum dixit.
Hale. vt sit in eis bonus coloꝝ. qñ bonus coloꝝ est mixtus
ex albo ⁊ rubeo qui maxime repzesentari debet in facie.
¶ Signa autẽ optime tẽperantie in nã cõpõnali sumpta a
subalr inherentibus sunt signa. dixit. Haleꝫ ibidẽ sumpta a
q̃druplici nã compõnali. s. a q̃titate continua ⁊ discreta a
plasmatiõe a positione pticulaꝝ quarũcũq; ⁊ totius cor-
poris: vt cũ habuerit corpus cõdecẽtia. s. plasmationẽ ma-

Judiciuz per sensuz tact⁹ debz esse rõcinatiõi cõiunctum.

Signa optime tẽpantie ex pte cõpõnis.

gnitudinē numeꝝ partiuꝫ ꝛ pōnē eaꝝ ꝑ optimis opōnib⁹. ¶ Et ponēs ſigna ſumpta ab effectib⁹ in nā organica: dixit ꝙ ſunt ꝑfectio opationū oium virtutū inherētiū organicis que ꝓprie ſunt opationes vtutū aialium ꝛ nāliū miniſtrātiū. ¶ Et ponēs ſigna ſumpta a caſibus in nā organica. dixit ꝙ ſequunt organica in coeqlitate ꝛ pulchritudine oīs corporis organicorū. Et intellexit per hanc coequalitatē ꝛ pulchritudinē q̄dā diſpōnē ſequētē ad decētē cōpōnē totius corporis q̄ diſpoſitio vocat ad pulchrū. ¶ Signa vero ſanitatis ſimpliciter vt multū parū deficiētis a ſuprādicta optima ſunt q̄ in vtraq; nā. ſ. cōplonali ꝛ cōpōnali hñt quēdā paruū lapſuꝫ apparētē ex operationib⁹ debitis illis naturis ſiue ille lapſus ſit in ambab⁹ illis naturis ſiue in altera earū. Et hoc ſiue ſit in oīb⁹ mēbris cōſimilib⁹ vel organicis ſiue in aliquo vel aliquibus ipſorū: hic autē paruus lapſus cognoſcitur ex cognitione corporis ſani ſimpliciter ſemper. cognītis nāq; naturis eis per perfectionē operationū ſi apparebūt operatiōes in aliquo corpore parū deficiētes ab illis optimis iudicādū erit illud corpus eſſe ſanum ſimplr vt multū. Et terminus diſcretiōis ſanoꝝ ſemp ꝛ ſanoꝝ multū. dixit. Gal. ſumit ex hoc ꝙ eſt magis ꝛ min⁹ in opōnibus ꝛ egris cauſis repugnare: q̄ magis reſiſtit eis ſanū ſemp ꝙ ſanū nūc. Et ꝑdcā ſunt ſigna optime ꝓplonis ꝛ parū lapſe ab ea ꝓput ꝓplo eſt vna reſultās: vt. ē. ꝑaggregationē cōplexionū oium mēbroꝝ corpis. ¶ Sꝫ de ſignis cōplexionis eqlis ꝓput reſultat in toto ex influxu ꝓncipalium ſup eo. Dixit Gal. in tegni. ꝙ totius corporis habitudines aſſimilātur cordi ꝛ epati. ſ. maxie ꝛ ꝓncipalr. ſup. ꝛ alij ꝓncipaliū. ſup. ſꝫ nō ita ꝓncipaliter ſicut illis. Et in hoc innuit ꝙ totius corporis diſpō diſponit ꝑm diſpōnē mēbroꝝ ꝓncipaliū maxie tū cordis ꝛ epatis. Ex eoꝝ. n. influxu reſultat ꝓplexio ſup toto. Et dixit. ꝙ iſta ꝓplo toti⁹ maxime dꝫ repūtari ꝛ ꝓſiderari in mēbris corpis q̄ prius occurrūt videntib⁹: mediāte tū cute. ¶ Et poſuit tria ſigna optime cōtēperātie corporis: quoꝝ ꝓmū eſt color cutis ei⁹ q̄ eſt ex rubeo ꝛ albo mixtus. Et intellexit de colore faciei. nā in facie eſt color albus ꝓpter mēbra ſpermatica multa q̄ in ea hñt oſſium. ꝛ iſta ſunt coloris albi. Et iſta albedo ꝓmixta eſt rubedini ꝓpter ſanguinē bonū tēpatū clarū veniētē ad cutē eius ꝛ rubefacientē eā. ¶ Scōm ſignū eſt ꝙ capilli vt plūm vel in plurib⁹ ſunt rubei. ꝛ hoc in etate iuuētutis: q̄ in puericia ſunt flani: ꝛ poſtea fiunt ſubrubei ꝛ mediocriter ſunt criſpi: ꝛ maxie in iuuētute. calore exacuto ꝛ maxie exiccante mām piloꝝ. Sigiant aūt capilli ſup ꝓplonē totius: q̄ nō ſolū gignunt in capite ex actiōe caloris cutis capitis agētis in hūidū eius. ſꝫ ēt ex actōe calitatis cutis muſculoꝝ totius corporis faciētis effumationē ad caput ex qua gignuntur capilli. ¶ Tertiū ſigm eſt ꝙ ſunt cū mediocritate carnoſitatis in qlitate ꝛ q̄ntitate. In qlitate. i. in duritie ꝛ mollitie carnis. In q̄ntitate vero. q̄ nec ſunt multū carnoſi nec macri. ¶ Sꝫ autē corpus tēpatū virtutē fortē cū mediocritate māe. Et eſt mediū oiuꝫ extremoꝝ: ad qđ oīa extrema ꝛ diſtēperata cōparātur. Eteni corp⁹ aliqđ dꝫ ſpiſſum ꝓparatū ad tpatū. ꝛ ſilr dꝫ raꝝ groſſum tenue pingue macrū piloſuꝫ ꝛ nudū. Et ſilr dꝫ calm fridū ſiccū ꝛ humiduꝫ. Et gnalr q̄cunq; extremū. ꝛ eſt ſicut regula ſtature policreti. venit. n. ad ſummū mediocritatis vniuerſe. vt tangētib⁹ qdē neq; molle appeat neq; durū neq; calm neq; frm. videntib⁹. n. neq; piloſuꝫ neq; nudū pilis neq; groſſuꝫ neq; gracile neq; aliquā hñs intēperātiā. Igit neccariū eſt ad cognitōez ꝓplonū ꝛ ꝓpoſitionū diſtēperataꝝ hāc cognitionē tēpataꝝ: qm̄ ipſe ſūt rle cognitiōis ſui ipſaꝝ ꝛ aliaꝝ. dꝫ g̃ ſatagere medic⁹ ad cognitōez eaꝝ: vt recte cognoſcē poſſit diſpōnes extremas q̄ ad illas tāq; ad mediū cōparantur. Uerūtm̄. dixit Gal. cognitiōes habitudinis toti⁹ q̄ dicētur: ꝛ q̄ oīa ſunt debēt attēdi in regiōe tēperata. q̄ diſtēperate regiōes ꝓmutāt cutē corpis ꝓducētes ipſam ꝑm dominiuꝫ ſue qlitatis: ꝛ ſic corrūpunt ſignificationē. Cale nāq; ꝓmutat ad nigrū. fride ad albū. Et nō intellexit Gal. ꝙ ꝑdcē ſignificatiōes nullo mō ſignificēt in regiōe diſtēperata. imo ſi in regiōe tēperata ſignificēt imediate: in diſtēperata pñt ſignificare mediate. ꝛ cū diſcurſu rōis ꝓſiderando q̄ſtū regio diſtēperata ꝓmutata eſt a tpata ꝑm ſuā qlitatē. inferēdo ergo tm̄ dꝫ eē ꝓmutata cutis in regiōe illa ꝑm illā qlitatē cuius ſilr ēt intelligēdū eſt de tpe āni. Et nō ſolū. dixit. H. in regiōe tēpata ſūt afferēde ipſe ſignificatōes: ſꝫ ēt in tpe tpato. ꝛ. n. diſtēperata tpa cutē imutāt. calida ad nigrū. frida ad albū. Et nō ſolū in regiōe ꝛ tpe ꝓſiderāde ſūt ſignificatōes ipſe. vel ēt in regie. ita vt neq; nudus qlibꝫ die exponit⁹ ſoli exuſtus ſit: neq; more v̄ginis in vmbra ſp degēs ſit. Eſt aūt ꝛ in regie ꝓſiderāda ars ꝛ cōſuetudo ꝛ alia hmōi ꝛ vt neq; nimis exercitioſus ſit nꝫ nimis delitioſus. ¶ Dixit itaq; H. 2°. de ꝓplonib⁹. tēpationis ꝓplonis ē cui⁹ corpus vides mediū v̄e inter oēs extremitates. ſ. maciē ꝛ pingue dinē. duritiē ꝛ lenitatē. calitatē ꝛ frigiditatē. Et iſtud iō q̄ſi tu iuenis vnū q̄q; corpus hoium cū tāgis ipꝫ aut calitatē bonā vaporalē aut caliditatē igneā ꝛ acutā: aut inuenis in eo nullā dcām duaꝝ caliditatū. ſꝫ inuenis frigiditatē aliq̄ſi vincētē. ꝛ ē. n. mediū v̄e inter audaciā ꝛ timorē. ꝛ inter tarditū ꝛ velocē. ꝛ inter taciturnū ꝛ v̄boſum. ꝛ iter miſericordē ꝛ odioſum. ꝛ cū taliter fuerit erit bone aīe: ꝛ amicabilis deſideras fraternitatē hoium mitis: ꝛ iſte ſunt ꝑ ꝛ dignior es ſigiiones qbus ſcitur: ꝛ cognoſcit hō in cōplexiōe eqlis. Et potes his addere alꝫ ſeqntes ad iſtas: ꝛ illud iō q̄ſi cōmedit ꝛ bibit modeſte ꝛ digerit cibū ꝑm ꝙ oꝫ. ita vt cōpleat reſolutio. i. digō eius nō in ſtō tātū: ſꝫ in epate ꝛ venis ꝛ toto corpore. Et ad ſummū oēs opationes q̄ ſunt ꝛ vocātur nāles ꝛ operatōes q̄ noiantur aiales ſunt in eo ſꝫ diſpōnē q̄ nil eaꝝ vituperat. q̄ñ in ſenſib⁹ ſuis eſt ꝑm diſpones optimas: ꝛ in motu mēbroꝝ ſilr. Et colorei⁹ in oībus diſpōnib⁹ eſt bon⁹ ꝛ anhelitus eſt bon⁹ in oibus hoꝝ. Et ē medius iter multū dormiētē ꝛ eū ſup quē vincūt vigilie. ꝛ inter lene ꝛ piloſum ꝛ inter albū ꝛ brunū. ꝛ capilli ei⁹ dū eſt puer ſunt ōcliues ad albedinē pluſq; ad nigredinē: ꝛ cū puenit ad finē adoleſcētie ſunt ꝑm ꝓriū ipſius. Et Coſtā. in pāthegni. dixit ꝙ ē boni itellect⁹ nō obliuioſus prudēs ꝓtinēs nō guloſus. Dixit Ari. i de ſecret ad Aler. Eqor ꝛ tēperatior eſt creatura q̄ ꝓuenit mediocritati ſtature cū nigredine oculoꝝ ꝛ piloꝝ ꝛ cū rotūditate vultus. ¶ Dixit Aui. iſta ſigna aggregātur ex decē generib⁹ ſignorū q̄ ſupra dixerat. Et primū eſt eqlitas tact⁹ in ꝑmis qlitatib⁹ nō qdē pōderalis ſꝫ iuſticialis. Et ſit eqlis ꝛ in duritie ꝛ mollitie. Dicūt qdā. ſicut eſt in vola manus. ꝛ ſit eqlitas in colore. ſ. ex albedie ꝛ nigredie ꝛ ex ꝓportionata mixtōe ſanguis cū cute q̄ eſt nālr alba: ꝛ ſit figure mediocritas inter maciē ꝛ graſſitiē. ſꝫ tm̄ declinās ad graſſitiē: q̄ ꝛ ſit tēpatus in ꝓplone humana. nihilomin⁹ declinat ad caliditatē ꝛ hūiditatē q̄ ſunt faciētia graſſitie. ꝛ vene debēt eſſe neq; multū ſubmerſe neq; multū eleuate. ꝛ capilli iter piloſitatē ꝛ lenitatē ꝛ ſpiſſitudinē ꝛ planitiē in pueritia ad ruffedinē aliqlr declinātes: ꝛ in iuuētute aliq̄tulū ad nigredinē: ꝛ eqlitas ſōni ꝛ vigilie ꝛ cū ꝓportōe debita. nō. n. debꝫ tm̄ dormire q̄ſtū vigilare: ſꝫ dꝫ dormire q̄ſtū reqrit corpis laſſitas: q̄ eſt cā ꝑp quā nā ſomnū q̄rit: ꝛ mēbroꝝ in ſuis motib⁹ ꝓueniētia ꝛ ſanitas ꝛ fortitudo i imaginatōe ꝛ eqlitas in intellectu ꝛ mēoria ꝛ i motib⁹ mediocritas iter mītā audaciā ꝛ timorē iter irā ꝛ patiētiā ꝛ iter ipietatē ꝛ miſericordiā ꝛ iter ſtabilitatē ꝛ pſeuerātiā. ꝛ iter hūilitatē ꝛ arrogātiā. ꝛ inter gaudiū ꝛ triſticiā. Et eſt ꝑcer⁹. i. ſtatura pulcher ꝛ nobilis ꝛ in oīb⁹ opatoīb⁹ cōplemētū. ſ. cū ꝓportōe ipaꝝ adinuicē ꝛ ſanitas ꝛ bonitas aug^{li} ꝛ velocitas i ipoꝝ ꝛ ſonia ipſi⁹ ōlectātia ꝛ nō terrefaciētia. ſ. ex odorib⁹ bonis ſonis delectabilib⁹ viſu domoꝝ nouaꝝ pulchraꝝ ꝛ filiū q̄ bonā faciūt ſpem. Et hāc faciē hilarē ꝛ iocūdā ꝛ amabilē:

Signa ſanitatis ſimplr vt multum.

Signa cōplexionis eqlis per influxum ꝓncipaliū ſup toto.

z erit tēperat⁹ in desiderio comedēdi z bibēdi: z erit bone dispositionis. i. dignōis in stō epate z venis z assimilatōe in toto corpore: z tēperat⁹ in expellēdo superfluitates a se ex cana lib⁹ q̄ illud efficere ꝯsueuerūt. Et qdā dicūt q̄ hic hō est statute erecte cū mediocritate capitis in magnitudine z paruitate z mediocritate in sonoritate vocis z subtilitate.

¶ De signis cōplexionū nāliū distēperatarū in gñali. Ca. iiij.

AVicēna scōa primi. ponēs signa ꝯplexionū distēperatarū tū nāliū. dixit ea sumi debere a decē generib⁹ rer̄. itelligēs de complexiōe toti⁹ corpis. ad cui⁹ certā notionē oia pdcā genera signor̄ regrere opz. Dz ad cōpre hēdēdū ꝯplexionē pticulariū mēbror̄ nō est necesse oia p̄dcā genera signor̄ regrere z inuestigare. Sup cerebro. n. nō possum⁹ signare per oia ea. sed per q̄dā tm̄. vt patebit in sermone sequē. trac. 2°. ¶ Primū ergo dictorū decē signor̄ generū est tactus. i. est sumptū per sensum tact⁹. Mod⁹ aūt quo cognoscit cōplexio p ipm est: vt ꝑ sideret an tactu sani scilz optīe sanitatis sit eq̄lis. an ineq̄lis. z hoc in regiōe, tēpata z tpe tēperato. nā si ei eq̄lis fuerit signabit eq̄litatez. Qz si ab eo patiat tactor ꝯplōnē hūs sanā z infrideat aut calefit aut ipm sentit nāli molliorē aut durioꝛē aut asperiorem q̄ nāl̄ z neq; fuerit ibi cā ex aere: aut balneatiōe cū aq̄ frida vl̄ alia re q̄ mollitiē addat aut asptatē: est tūc ex ꝯplexione nō tēpata. ¶ Dixit Ga. 2°. de cōplonib⁹. cognitio eorū que actu sunt calida frigida sicca vel humida facili⁹ est scita apud vnūquēq; z illud iō: qz ꝓpter tas sensus tactus est discernere inter has res. z dixit q̄ cognitio ēt corporis humidi z sicci est cū sensu tactus. qm̄ res sicca ꝓculdubio est dura. qō aūt est durū ꝑ⁹ tactu sentit: nisi qz nō opz q̄ res dura sit ꝓculdubio sicca: qm̄ durities q̄uis sit z a corpore sicco ifrabilis: tm̄ nō ei soli ꝓpria. Res nāq; q̄ frigore congelat est etiā dura. z ꝓpter hoc nō opz ponere ad cognoscēdū siccū z humidū viā nisi ꝑ⁹ pergrat q̄ sit diſpō illius in calō z frigido qm̄ nō oz q̄ res dura q̄ est cū friditate in summo sit sicca. z res q̄ est cū caliditate fortiori: z ē mollis z ligda sit ꝓculdubio humida. Sz cū res fuerit eq̄lis in caliditate. opz vt ꝑsideres eā. z attēdas ex ea an sit mollis an sit dura. nā si fuerit mollis est humida: z si fuerit dura est sicca. nā calor eliquādo būidū rei ꝑt reddē añq; ꝑsumat ipsaz rem durā lenē z mollē: vt appet in pane expōsito igni q in ꝑn° eliquatiōis sui būidi apparet lenis mollis. Silr fridū ꝯgelādo humidū rei faceret apparere rē humidā durā. vt appet in glacie z grādine. Dicunt qdā q̄ iudiciū de sicco z humido per durū z molle est duplex. vnū generale z aliud spāle. Et gñale est quo res ponerēt in ꝯplone respectu eq̄lis ad pōdus. z tale iudiciū nō tz: qz multa apparēt tāgēti mollia q̄ sunt sicca z ecō. Sed iudiciū spāle est qñ ferē iudiciū in eadē specie: z tūc iudiciū tz z est vez. q̄cūq; n. eiusdē speciei sunt durior̄a sunt siccior̄a. z q̄cūq; molliora būidiora Et sic appet q̄ iudiciū durities z mollities non est stabile oim̄ nisi ꝓius eq̄litatis caliditatis z frigiditatis significatiōes ꝑcesserint. nā si nō ita fuerit pole erit vt caliditas durū z asperū tactū mollificet. nedū illū q̄ est tēpatus ꝓpter dissolutionē ipsi⁹: z faciat existimare q̄ sit mollis z humidus nā: z vt friditas mollē tactū iduret nedū illū q̄ tēperatus: ppea q̄ multū ꝯgelat z ispissat. z opinabil⁹ tāgēs q̄ sit siccū: sicut nix z sal. z maxie qdē ppea q̄ ingrossat: eoꝛ tū. dixit. A. q̄ frigide sunt ꝯplonis corpa. s. multa mollia sunt q̄uis sint macra. qm̄ cruditas mlta existit in eis. Et hinc ē q̄ in mēbro ēt nāl̄ sicco. aliq̄n multiplicātur mlte būiditates molles q̄ ingrediētes poros ei⁹ mollificāt ipm accītal̄: z ad tactū apparebit molle. Quāuis ꝑm Aristotelē. scōo de aia. sensus nō decipiat circa ꝓpriū obm in maiori pte. i. in plurib⁹ adhuc ꝑm sniaz Gal̄. sensus tact⁹ minus decipit circa suū obm. Jōcq; sensus tact⁹ est melior regula ad iudicā dū de calido frigido sicco z humido. Qz si tāgens tēperat⁹ fuerit melius oīb⁹ distēpatis iudicabit. In vtroq; tm̄ dō gdā ad iudiciū ferēdū ō ꝯplone corpor̄ reqrit aliq̄lis rōis discursus q discursus est si tpatus tēperatū tāgat: z nō patiat ab ipso tūc est necār⁹ discursus q̄ arguat: sunt tpus: ergo oīs distēpat⁹ oz me alterare. mō iste me nō alterat. ergo nō est distēpat⁹: ſz tēperat⁹: z hic hz veritatē si tāgēs tāget aliq̄ō corp⁹ ꝑm q̄libz mēbror̄: cū q̄libz suo mēbro cō silī illi. si vō tageret totū corpus ei⁹ q tāgit cū vola manus sue. tūc est necessarius ali⁹ discursus. rō qm̄ inueniret partes corpis illius in caliditate diuersas. ptes. n. cordis z epatis alijs calidiores inueniet. Et oz scire q̄lis est tactus partiū sui corpis. z si talis tactus fuerit oz arguere. cū ego sim tēperatus. ergo iudico illud corpus esse tēpatū. Si vō tem patū distemperatū tāgat. cū patiat ab eo: oz iudicare illud corpus esse distēperatū ꝑm illā q̄litatē ad quā ab eo alterabit: z silr ꝑm gradū illius q̄litatis ad quotū gradū se senserit alterari: opz tm̄ q tangens sciat se esse tēperatū: z silr si tāgēs distēperatū fuerit oz scire se esse distēpatū z in qua q̄litate z in quoto gradu illi⁹ q̄litatis p respectū ad tēpatū vñ oz scire q̄le est corp⁹ tēperatū p sua signa: z tūc si sit distēpat⁹. v̄. g. in p̄ gradu calitatis z tangat corpus tēpatum oz hīe hūc rōnis discursum. Iste alterat me in vno gradu ad frigiditatē ergo est tēperatus. Qz si tāgat distēperatum tunc ꝑsiderat: z si nō alteratur a tēpato quē tāgit oz argue re. ergo iste est mihi similis z iudicare ipsum calm in ꝑmo gradu. q̄ si ꝓceperit ab eo caliditatē oz iudicare ipsum esse calm plusq; in p̄ gradu: ꝑz gradū calitatis quē participat. Qz si ꝓcipit ab eo friditatē debilem z remissam oz iudicare ipsum tēperatū. Si vero ꝓceperit ab eo frigiditatē intēsam oz iudicare ipm distēperatū in frigiditate ꝑm gradū frigiditatis intēse ꝓcepte ab eo. Et dixit Aui. q̄ ex disp̄one vnguiū in mollitie z siccitate ipsar̄ est pole cognoscere ꝯplexionis corporis dispositiōez. ¶ Scōm signū. dixit. A. est sumptū a carne z pinguedine corporis: qm̄ caro rubea cuz mlta fuerit humiditatē sigñat. z calitatē. mā aūt carnis rubee est sanguis z ei⁹ factor est calitas tēpata. nō multū ercedēs. nā intensa calitas carnis ꝯsumeret mām: ſz erit ibi soliditas. nā reddit corp⁹ solidū ad tactuz. pinguedo vero z adeps sigñant frigiditatē. i. diminutā caliditatē que est factrix earū. Et est cū ea lapsitas. i. reddit corp⁹ lapsū. verum pinguedo z adeps aūt. in corpe nāl̄r. z radicalr. i. ex pncipijs gñonis. Aut accītalr z ex tpe acq̄sita. z signū distinctiuū vni⁹ ab altera est latitudo z strictura venar̄ ipsi⁹ corpis. nāq; latitudo est filia caliditatis: z strictura friditatis Si ergo dixit Aui. cū pinguedine z adipe fuerit in corpore venar̄ angustia z sanguinis paucitas. z hic hūti aduenerit debilitas ex fame ꝓpter diminutionē sanguinis nāl̄ q prepatus ad illud quo mēbra ex nutrimēto indigēt significabit q̄ cōplo hec est ꝑm nām. Et si h̄ signa illi nō affuerint sigñabit q̄ est ꝯplo acq̄sita. Mā aūt pinguedis z adipis est sanguinis vnctuositas: z ipsar̄ factor est frigiditas: ꝓterea in corpore abūdantē humiditatē sigñat z frigiditatē. Unctuositas. n. sanguinis hz multas partes aereas z multas etiā aq̄as. vñ z būida reddit. Et q̄ friditas est causa efficiēs earū. iō in epate minorant: z sunt i itestinis multe. calitas. n. epatis resoluit z ꝑsumit mās earū. z iterū ipse sunt pabulū calorīs. Jōcq; in mēbris calis pauca aut nulla reperit pinguedo vel adeps: z iō ipsa diminutio in corpoꝛ semp caliditatē sigñat. sicut ipsar̄ in corpe superfluitas būiditatis z frigiditatis sigñat superfluitatē: z q̄ corpus fridū est z būidū. Et dixit. A. supra cor nō sunt pinguedines plusq; supra epar nisi ꝓp mām: z nō ꝓp cōplonē z formā cordis. z ppcurā nāe pēdētē a mā illi fili. lz. n. caliditas cordis repugnet generatiōi pinguedis sup ipso. nā tm̄ q̄ corpa pp finez ꝯdidit ordinauit q̄ sup cor gñaret⁹ piguedo sup finē. s. vt remittēt sua friditate calitatē cordis z ꝓhibēt ipz ab ifāmatiōe ad quā ē dispositū ꝓp mltā suā calitatē: z ēt vt dñt qdā:

Sexus tactus ē melior regula ad iudicandū de calido frido sicco z humido: ſz indiget aliquali rationis discursu.

Secūduz signum a carne z pinguedine.

pinguedo sua soliditate ꝓtineat caliditatē in ipso: ꝛ ꝓhibeat eā ꝛ spūs exalare. Ac ēt qꝝ cū cor sit in nimio motu nimiū exiccaret: generata ē ergo circa ipm pinguedo: vt leniat ꝛ mollificet ipm ab exiccatiōe. Ex dictis ꝑz ꝙ tā caro q̄ pinguedo significat in corpe humiditatē ꝛ differēter. nā pp carnē est i corpe soliditas ꝛ ꝓpter pinguedinē laplitas. Dixit. A. si caro fuerit pauca ꝛ adeps multus nō fuerit significabit siccitatē: corpus vō carnosum absq̄ multa pinguedine ꝛ adipe est corp⁹ calm ꝛ humidū: ꝛ si fuerit in corpe caro rubea multa cū pinguedine ꝛ adipe pauca signiabit corpis humiditatē supfluā. Et dixit. pinguedinis ꝛ adipis cōgelatio sup corpus diminuit ꝛ auget ꝑm calitatis eius minoratiōnē ꝛ aug^m. Et dixit. A. ex corpib⁹ qō magis macrū est. ē fridū ꝛ siccū. p⁹ ipz calm ꝛ siccū. deiñ siccū in calitate ꝛ friditate tēperatū. deinde calm in siccitate ꝛ hūidita-

Tertiū signū a capillis ꝛ pilis.

te tēpatū. ¶ Tertiū sig^m. d. A. ē. sūptū a capillis. s. ꝛ pil. ꝛ signa ab eis sumēda sūt ex pte hoꝝ modoꝝ: qꝝ sunt velocitas ꝛ tarditas ortꝰ eoꝝ ꝛ multitudo eoꝝ ꝛ paucitas ꝛ ipōrū subtilitas ꝛ grossities: ꝛ eoꝝ planities ꝛ spissitudo. Et eoꝝ color est vna de radicib⁹ in h. ¶ Et scias ꝙ ex capillis ꝛ aliis pilis corpis sit pōt sumi significatio imediate sup cōplone toti⁹ corpis: sz ex capillis solū seqret signio imediate sup cōplone capitis ꝛ cerebri. mediate tñ sup cōplexione toti⁹. Ex velocitate ꝛ tarditate ortus eoꝝ. sic signat. dixit. Aui. Illi q tarde nascunt aut nō nascūtur cū nō fuerit sig^a demostrātia. s. ad oppositū corpus penit⁹. i. paucū sanguinē hz significāt. sup. sz m^lt̄ū: ꝙ ꝓpter vehemēter ē hūida ꝛ a re m^lt̄ū hūida nō ꝑt eleuari vapor multū siccus q ē mā piloꝝ. supplēt: ꝛ si essent ibi signa demostrātia ꝓuationem seu paucitatē sanguis. tūc eēt ex friditate: qꝝ tūc nō eēt ibi caliditas eleuās mām piloꝝ. Jōq̄ ꝛ alia exāguia penitus sūt carētia pilis. si autē festinabit ortus piloꝝ. dixit. A. nō erit tūc corp⁹ illius hūiditatis. Immo ōclinabit ad siccitatē. Et. A. qdē p h sig^m nō docuit signare sup calitate vel friditate: sz dixit ꝙ ex alijs cognoscant signis. qꝝ ꝓprie istud signū idicat de siccitate ꝛ humiditate. siccitas tñ plus faciet ad velocē ortū piloꝝ cū remissa calitate q̄z cū intēsa. Et docēs Aui. signare p tps apparitiōis eoꝝ ꝛ q̄titatē ꝛ modū ſbe ipsoꝝ. dixit ꝙ cū caliditas ꝛ siccitas ꝓiūgunt: tūc pili multo citi⁹ nascunt: ꝛ erūt multi grossi. qm̄ multitudo eorū calitatē signat ꝛ grossities m^lt̄ā fumositatē. Jō dixit ipe. In iuuenib⁹ est amp. de pilis q̄z i pueris: qꝝ puerorꝝ māe sē vaporose. nō fumose ꝛ sicce sicut i iuuenib⁹. sunt. n. in iuuenib⁹ ꝛ corpib⁹ calidis ꝛ siccis due cāe piloꝝ. s. mālis ꝛ effīciēs. ꝛ hoꝝ ꝓria. dixit ipe: sequūtur ꝓria. s. qꝝ vbi ꝓiūgētur friditas ꝛ hūiditas tardi⁹ nascent pili ꝛ erūt pauci ꝛ subtiles. Et subdit. ꝙ pili multi in puero significāt ꝙ ipsi⁹ ꝓpio cū crescet ad meliam ꝑuertet. s. inālē: ꝛ p viā aduſtiōis. Et in sene significāt ꝙ in pūti est melicus. s. ināl. ¶ Et docēs significare p figurā capilloꝝ. dixit ꝙ crispitudo eoꝝ signiat calitatē ꝛ siccitatē: qm̄ ē ex tortuositate porꝝ cutis ex qb⁹ egrediunt: ꝛ cognoscit crispitudo ex pte porꝝ: qꝝ nunq̄ mutat: q̄uis alteret ꝓplexio: sz q̄ ꝑuenit ex calitate ꝛ siccitate mutat mutata cōplone. Crispitudo nāq̄ gnat a calo ꝓsumēte ꝑm ptem humidū capilloꝝ ꝓtinuās eos: sicut apꝑet in capillis igni expositis q crispātur. Et qdā dicūt crispitudinē ꝓcedere ex difformi actiōe caloris in ptes humidi capilloꝝ. vñ vna pars leuigat ꝛ alia decidit grauior exīs. ꝛ sic crispitudo generat: ꝛ qm̄ gnat a calitate capilli ꝑm plm sūt nigri. ¶ Et docēs. Aui. significare p colorē capilloꝝ. dixit ꝙ eoꝝ nigredo significat calitatē. ꝛ subalbedo friditatē. ꝛ citrinitas ꝛ rubedo eqlitatē ꝓplonis. Cā ꝑmi dicti est ꝙ calitas q̄to maior est tāto magis adurit mām piloꝝ ꝛ res q̄z to aduſtior est tāto nigrior. Et intellexit vt dicūt añ de nouo plus generat in quo tpe mā eius mixta ē cū multo hūido. tūc. n. calor agēs in ipz denigrat. Sec⁹ est cū post gnionē ei⁹ est exiccat⁹ qꝝ tūc calor agēs i ipsaz: sicut in rem siccā dealbaret ipm. vnde pz in hūtib⁹ capillos nigros qui trahūt morā ad ignē vel sub sole pili eoꝝ dealbātur. Et cā scōi dicti est: qꝝ signiat albedo diminutā calitatē. dixit ā⁹ subaldedo. qꝝ nō est va albedo: sz cū q̄dā obscuritate cū eleuatur mā pili a calitate. Et dixit. A. ꝙ albedo signiat friditatē ꝛ humiditatē vehemētē: sicut vera canicies: ꝛ aliq̄ signiat siccitatē fortē. sicut accidit vegetabilib⁹ cū siccātur ꝙ dealbātur. sz h nō accidit in hoib⁹ nisi i fine egritudinū deficcātiū. citrinitas vō in puero signiat eqlitatē: ꝛ silr rubedo in iuuene. ¶ Dixit Aue. 4°. col. sciēdū est ꝙ signiatio colorꝝ piloꝝ nō vificat ꝑ maiorē ptē nisi in climatib⁹ tpatis. q̄uis in q̄libz climate aliqd possit cōprehēdi: ꝓpādo hoies illius climatis sibijpsis. v. g. in theutonicis ꝛ ethiopicis: qꝝ in ethiopib⁹ capilli sūt nigri ꝛ sūt in tortuositate vltima. ꝛ nō ꝑpter h ꝓpō eoꝝ erit calida. imo melio⁹ est attribuere hec signa caloꝝ extrinseco. ꝛ dicem⁹ q̄si ꝙ sint fridi. Et theutonici ꝛ sclaui q sūt in terris frigidis sunt albi. ꝛ eoꝝ capilli sunt albi ac flaui ꝛ plani: nec per hec dicendū est: ꝙ eorum complexio sit frigida: quod quia eorum complexio est in vltima calidꝛ: qꝝ caloꝝ claudit in intrinsecis partibus eoꝝ corpoꝝ: sicut accidit in hyeme. Et Aui. dixit. aeres ꝛ regiōes in re piloꝝ opationē hūt q̄ est obseruāda. nō ēt timet ꝙ in nigro. s. in ethiope sit capillus flau⁹ q̄ eqlitatē cōplonis significet. neq̄ in capillis sclaui sit nigredo q̄ ipsius significet calitatē. Et dixit. ꝙ etas ēt in re capilloꝝ opatur. qm̄ iuuenes sūt sicut meridionales: ꝛ pueri sicut septētrionales: ꝛ senes sicut indi. ¶ Quartū sig^m sūptū est a colore corpis q hz eē nālr alb⁹ mixt⁹ rubore: sicut dcm̄ ē in signis ꝓplonis simplr nāl: si ḡ corp⁹ colorat⁹ alio colore signiat cōplonē intpatā fore. Albedo. n. dixit. A. ē sig^m ꝓuatiōis sanguis: aut paucitatꝭ ipsi⁹ cū friditate. qm̄ si cū calitate eēt ꝛ hūore colico color eēt citrin⁹. ꝛ color rube⁹ signiat multuz sanguinē. nā rubedo attribuit cōplexōi m^lti sāguis: nō tñ multe caliditatis. Et Aui. h itellexit nō de cōplone q̄ est pura: sz de ea q̄ est cū mā. ¶ Et color ruffus ꝛ subruffus signi ficāt caliditatē. Sz sbruffus significat plus colerā ꝛ ruffus sanguinē nō multū vel sanguinē colericū. Et tñ dixit A. cū subruffus significat sanguis ꝓuationē: sz nō sit ibi colera: sicut in qualescētib⁹: ꝛ ē in eis cū rubedie remissa declinās ad pallorē. est aūt color ruffus declinās vsus albedinē ꝛ significat sanguinē subtilē vel sāguinē colericū: ꝛ color subruffus ēt ōclinat vsus rubedinē: min⁹ tñ q̄z ruffus: ꝛ sic minus recedit ab albedine. Est. n. color iste: sicut color colere q̄ est clara remisse rubedis. ¶ Color vō fusc⁹ vehemētē signiat friditatē ob quā pauificat sanguis: ꝛ ille pauc⁹ ꝓgelat ꝛ ad nigredinē ꝑuertit: ꝛ cutis mutat colorē: ꝛ ideo est de spēb⁹ colorꝭ nigri declinās ad q̄ndā liuiditatē. ¶ Sed color brun⁹ significat calitatē ꝛ est de spēbus colorꝭ nigri declinās ad obscuritatē: ꝛ ē fic color in reb⁹ aduſtis. ¶ Et color melōgian⁹ friditatē significat ꝛ siccitatē: qm̄ est color q solā colerā nigrā seqtur ꝛ impurā. i. pmixtā alijs hūorib⁹ ꝛ ipsa similat colori melōgie: quē qdā dicūt ꝙ est color celestis vlazurus. ¶ Et color gipse⁹ friditatē signiat: ꝛ ē flāti ca: ꝛ ē color alb⁹ cū q̄dā mortificatiōe. ¶ Et color stāneus signiat friditatez ꝛ humiditatē cū pauca re melica: qm̄ est color alb⁹ cū pauco viridi. Erit ḡ color alb⁹ seqēs ꝓplonē friditatis ꝛ hūiditatis. Et viriditas seqns sāguinē ꝓgelatū trahētē ad nigredinē q cōmixt⁹ flāti fit sicut viridis. dicūt qdā ꝙ color sanguinē⁹ est color blau⁹. ¶ Color aūt eburneꝰ signiat friditatē flāticā cū pauca colera rubea. ē. n. color q similat eboꝝ q ē alb⁹ cū pauca citrinitate mixt⁹. ¶ Dixit A. ꝑm plm mutat color pp epar ad subruffedinē ꝛ albedinē: ꝛ ad sbruffedinē qdē cū est calefactū: ꝛ ad rubedinē cū est infrigidatū. Et pp splenē mutat color ad subruffedinez ꝛ nigredinē pp sanguinē esse infectū colore melancolico: ꝛ in emoꝝroydib⁹. s. a qb⁹ fluit mult⁹ sanguis mutat color ad subruffedinē ꝛ viriditatē. ꝑdicte aūt colorꝭ mutationes

Quartus signum a colorem corpis.

Vide hic q color melogianus friditatē ꝛ siccitatē significat.

nō sunt semp ſz aliqñ. ¶ Et dixit. A. q cognoscere ex colore lingue cōplexionē ſtōi z iteſtinoꝝ ē valde difficile. z ſilr ex colore oculi ꝓplexionē cerebri. ¶ Notāt q magnitudo z puitas mēbroꝝ: aut ē ꝓportionata: aut iproportionata. magnitudo nāq; ꝓportionata significat māe abundantiā z sic hūiditatē z informatiue fortitudinē: q cū opaf cū calliditate significat calorē. i. sic significat ꝓplonē calidā z hūidā: z hoc est verū ſi magnitudo a tpamēto fuerit bñ excedens. nā ſi paꝝ excesserit. tunc aut ligñabit calitatē cū tpamento passiuaꝝ: vel cū pua declinatione ad hūiditatē: aut signiat hūiditatē cū tpamēto actiuaꝝ. aut cū pua ōclinatione ad caliditatē. magnitudo vō iproportionata signiat hūiditatē z informatiue ōfectū: q q̄uis possit ꝓcedere aliqñ ab excedēte ꝓplone: ſz plz tñ ꝓcedit a friditate. z ió ſm plm signiat ꝓplonē fridā z hūidā. Paruitas vō ꝓportionata significat informatiue fortitudinē z mäe. paucitatē z sic ꝓplonē calidā z siccā. puitas vō iproportionata signiat informatiue defectū z mäe paucitatē: z sic ꝓplonē siccā z ſz plz fridā. ¶ Bōa figuratio mēbroꝝ signiat fortitudinē informatiue: z sic ꝓplonē tpatā aut calidā. Et malitia figurationis mēbroꝝ signiat ꝓplonē distēperatā z ſz plm fridā. ¶ Amplitudo venaꝝ z ipſaꝝ grossities: z altitudo signiat hūiditatē: z maxſi mlta fuerit. nā ſi pua fuerit eaꝝ āplitudo signiat aut calitatē cū tpantia passiuaꝝ: aut hūiditatē cū tpantia actiuaꝝ. Strictura vō z ſbtilitas venaꝝ signiat friditatē z siccitatē. Ait. n. H. ī tegni. Amplitudo ē filia calitatꝭ z strictura friditatꝭ. Et dixit. 2° de ꝓplonib⁹. cui⁹ vene sunt āple ē in nā sua calidus: z cui⁹ sunt ſtricte frigid⁹. Et cā pz ex dictis. Et b ió q̄ color ligue pōt ꝑmutari ex dispōne ſpūaliū: z ſilr cerebri: z non ſolū ex ꝓplone ſtōi. z ſilr color oculi ꝑt ex alioꝝ mēbroꝝ dispōnibus imutari q̄z cerebri. Et dixit Aui. q fortasse in vna egritudine diuersitas duoꝝ colorū in duobus ꝓtingit mēbris: sicut cū albescit lingua z nigrescit facies: sicut in icteritia q̄ ē ꝑ vehementiā colere rubee In ea enim albescit lingua ꝑ opilationē poꝛi fellei vadentis ad ſtōm: z ēt vadentis ad iteſtina. vñ colera nō venit ad ipſam nec ēt ad linguā mediante ꝓtiguitate ſua cū ſtō: q̄re non tingit ab ea colore eius: ſz dealbat ꝑ effusionē flātis ad ipſam. Facies aūt citrinat: q̄ colā trāſit cū sanguine ad mēbra exteriora z cutē. ¶ Quintū signū. dixit. A. ē sūptū ex forma mēbroꝝ corporis qñ caliditatē sequit pectoris amplitudo z extremoꝝ magnitudo. z ipſoꝝ cōplementus absq; coangustatione z sine curtitate. z precipue manuum z pedū z venaꝝ amplitudo z eaꝝ apparitio z pulsus magnitudo z ipſius fortitudo z magnitudo musculoꝝ z ꝓpiquitas ipſoꝝ in iuncturis. qñ oēs opationes augmētative z cōpositiue forme calitate ꝓplent z frigiditatē sequunt hoꝝ oium ꝓria: qñ ꝑ ea minorant virtutes nāles: z non cōplentur opationes nāles: z creationē z ꝓplonē siccā sequunt aſpitas z curuitas z iunctura⁹ macrefactio z carnilaginū appitio in epigloto z naſo z est nasus eūlis. i. subtilis z gracilis: z hoꝝ ꝓria sequunt hūiditatē. ¶ Sextū genus est sumptū ex velocitate. sup. z tarditate siue ex facilitate z difficultate mēbroꝝ actionis. s. z passiōis: mēbrus. n. cū cito calefit z absq; difficultate est calē cōplonis: qñ uersio in gñe ꝓportionali est facilior q̄z uersio ad ꝓriuz sic si cito infridaf est frigidū. ¶ Et remouens. A. dubiū dixit. si aliqs dixerit. q opz q res sit huic ꝓria: q nos pro certo scimus q res nō patif nisi a suo ꝓrio. Pro solone huius dubij Aui. innuit hanc distinctionē. q aliqd pōt eē ſile alterari dupl̄r. vno modo in forma z gradu: z talia sunt q̄ ad inuicē se nō alterāt nec adinuicē patiunt: alio mō in forma: ſz nō in gradu: z ista ad inuicē se alterāt: z vnū patitur ab alio facil̄r: sicut minus calidū facil̄r a magis calido patif z alteraf: q̄ in hūtibus ſymbolū facilior est transitus. minus. n. ſz cū maiori cōicat in forma: tñ in minori ē aliq̄ ꝓietas ad maiuz: q̄ minus calz: ſz fit a ꝑdño calidū: tñ hz plures ptes friditatis q̄z magis cal̄n: z intellexit in mixtꝭ. dixit itaq; Aui. rñdēs ad dubiū q ſile a quo nō patif res est illud cuius q̄ztitas z q̄litas: z qō ſile ei existit ē vna i ſpē z nā: qō aūt est calidius non est ſile ei qō est minus calidū imo duo calida quoꝝ vnū est calidius altero diuersificanf z illud qō est minus cal̄n cōparatione eius qō est frigidi? est fridū. patif ḡ ex hoc: vñ erit fridū ꝓparatione illius z nō cal̄n. z patif ēt ab eo: qō est fridius a frido vnū tñ eoꝝ. s. fridioris z calidioris illo minus calō q̄litatē ipſi⁹ minus calidā auget. z ꝑbet ei aug̃m: z hoc ē illud: qō est fortius. s. qō est calidius. Alteꝝ vero ipſi⁹. s. minus calidi diminuit q̄litatē. z est illud qō est frigidius eo aut fridū absolute. Et in hoc innuit q ſile facilius patif a simili in forma nō in gradu q̄z a ꝓrio: q̄ simile augmētat formā passi. ꝓriū vero eā corrūpit. Alteratio ergo ad illud qō in sui q̄litate ꝑstat aug̃m z mutat illud qō in ipso est fortius ē facilior. ¶ Et post b Aui. inuit aliā dubitationē q̄ est. dcm ē: qō ſile facilius alteraf a simili q̄z a ꝓrio. Cōtra b ē alia cā que cōicat in q̄litate eoꝝ q̄ sunt ſilia. nā nos videmus q corpa q̄ hñt caliditatē fortē fortiter ſe defendunt ab occurrētibus calidis debilibus. ita q difficulter patiunt. Sz calidū debile facilius alteraf. z b vr ꝓdicere dicto añcedēti. z b dixit. A. p ista vba lz sit b cā alia q̄ alicui eoꝝ q̄ in q̄litate cōicāt est ꝓpria z ꝓdicit. Et declarās b magis in ſpāli dixit. sicut illud qō in sui nā cal̄n existit nō cito recipit in sui cal̄ opationē ꝓrij qō ē frigidū. eo q refrenat illud q ꝓplō calida vult efficere de aug⁹ in calefactiōe. Cū ḡ sibi occurrit: z ꝓhibēs destruitur iuuāt se ambo in calefaciēdo: z eoꝝ adiutoriū seqf ambaꝝ q̄litatū duaꝝ fortitudo cōpleta. Deiñ Aui. oñdit ſm quem modū ꝓtingit q cal̄n nō patif a calo: z q frigidū facilius patif a calo q̄z calidū a calido. qō erat dubitatio sua. Et q calidū nō patif a calido faciliter appet de calore inato. ipſe eni pōt ꝓsiderari dupl̄r. vno mō ꝑut ē calor absolute. Alio mō ꝑut est nālis z inatus. Et ſi ꝓsideraf ꝑut calidū ē absolute. tunc calidū faciliter patif a calido. sicut ſile a ſili: ꝑut dictū est. Et ſi ꝓsideraf vt calor inatus. tūc faciliter nō patitur a calido: q̄ intq̄tū innatus plus ꝓriaf calido absolute. q̄z fridū ꝓrief calido. z sic difficilius patif a calido q̄z fridū a calido. dixit itaq; Aui. cū extranea caliditas eq̄litatē destruere voluerit calor innatus q est intus erit fortior in resistendo. adeo vt venena calida nō refrenet neq; expellat. nz ipſoꝝ corrūpat ſbam niſi calor innat⁹. Calor enim inatus nāe est instr̄m. quo caloris aduenientis expellit nocu̾: ꝑ qō spūs mouet ad ipſum expellendū: z ad eius vaporē remouēdū: z ad ipſum resoluendū: z ipſius mām adurēdus: z frigidi ēt nocu̾ ꝑ ꝓriū expellit. z. d. A. q hāc ꝓprietatē nō hz frigiditas. nō. n. repugnat friditas neq; refrenat nisi aduenientē calitatē: z hāc ꝑ ꝓriū tm̄: q̄ ñ repugnat aduenienti friditati: z calor qdē inatus ē ille q hūores nāles tuet ne eis calitates exnee dñent. calor. n. inat⁹ cū ē fortis ꝑt nā eo mediāte in hūoribus ministrare ſz modū maturādi z digerēdi custodiēdi eos ſz sanitatē z mouent hūores ſz modū mistrationis ipſius z ꝓhibent moueri ſz modū mistratōis caloris exnei: q̄re nō putrefiunt: sz cū calor iste ē debilis fatigaf nā: z a regie hūoꝝ abstinet ꝑ instr̄i debilitatē qō iter ipſam z hūorē est mediū z calor extraneus inuenit hūores nō ipeditos ab administratione. s. sua. ꝓhebēdit ergo eos z facē eos obediētes. s. sibi. z mouet eos motu extraneo: vñ accidit eis putrefactio. calor ergo inatus oiuz vtutū est instr̄z: sz friditas est eis icōueniēs: z neq; ꝓdest eis nisi accñtaliter. ióq; dr calor inatus: z nō dr frigiditas inata: neq; cōparaf frigiditati ex colcodea corꝑis illud qō cōparaf calitati: q̄si dixerit. influētia celestiū corꝑoꝝ in gñatione ꝓrio instr̄o nāe nō inducit frigiditatē sz caliditatē. ¶ Septimū aūt gen⁹. dixit Aui. est sumptū a cogitationibus z rebus multū desideratis a nā bois: q̄s plm apprehendit virtus apphēsibilis: z cōparaf ſilitudinibus qualitatū. sicut dice-

Septimū signum ex cogitationibus z rebus dēsideratis.

mus in somnijs in sequēti gñe signoꝝ.corpus.n.est instr3 aie:z iste res multū desiderate pñt itelligi desiderate appetitu nāli. Sicut ꝯplo calida appetit res calidas.z appetitu voluntario. Sicut cōplo sanguinea appetit res hilares z gaudiosas:z cōplo melica tristes:z re va istud septimū genus pōt reponi sub sequēti octauo genere signoꝝ in quo de his cogitatiōibus:z siūbus rebus dicet.differt tñ ab eo in boc ꝙ istud genus sumit ab actiōibus q̄ sunt passiones z nō ab oībus.sz a qbusdā determinatis octo. ¶Octauū vo genus sumit.dixit Aui.ex signis opationū p q̄ docuit signare prius sup ꝯplonē tpatā.z scdo sup distēperatā.Et dixit p ꝙ cū opationes 3 cursuz nāle pcedunt plene z pfecte signant ꝯplonis eqlitatē. Et dixit.scdo in gñali ꝙ si a p te sua.i.ab eqlitate ad mot⁹ mutent supfluos signat ꝯplonis calitatē:z silr si pperauerint.i.festinēt.z velocitent sic est velocitas augmēti velocitas natiuitatis capilloꝝ.z velocitas natiuitatis dētiū z siūū:qñ calidi ē mobilitare ve lociter z festinare opationes näe ꝙ si opatões debilitent z remisse fiant ab eqlitate z otiose fiāt z tardent signant cōplonis friditatē:q; fridi ē imobilitare qescere facer z mortificare opatiões näe. ¶Sz q; aliqs posset q̄rere.nunqd mutatio opationū possit fieri a calo. Rñdēs Aui.dixit.ꝙ ptingit aliqñ opationū debilitas z otiositas z tarditas pp ꝯplonē calidā.sz istud esse nō possit absqꝫ mutatiōe a curiu nāli. Et voluit Aui.in his vbis dicere ꝙ coꝛruptio opationū pcedit a calo:sz diminutio z ablatio a frigido. Et.n.caliditas nō 3 opationē minuere neqꝫ auferre:sz tñ qñ supfluit coꝛrūpit eā z remouet eā a forma sua. Friditas vo diminuit vel aufert mortificando vtutes.z igrossando instrā eaꝝ. Itez ēt debilitas otiositas z tarditas opationū nō sp fiunt a frigido.imo ēt aliqñ a calo:vt cū calidū esset resolutiuū z ꝛsumptiuū spirituū z corpis. Uerūtñ cū est tale vt ꝙ ibi aliq̄ introducat frigiditas z resolone z diminutione caloris inati:attñ sp in mēbris caloris pducētis ea ad resolutionē z debilitatē aliqō remanet vestigiū:z si nō in q̄titate saltē in eqlitate. ¶Et q; posset qs q̄rere:pt ne aliq̄ opatio augmentari a frido.rñdet ꝙ sic:q; somnus pp friditatē augmētat z diminuit pp caliditatē.Uerūtñ.dixit.A.tē somnus nō erit ex sūma opationū nāliū absolute.imo ꝑditionalr z p cāz.qñ ergo dixit ꝙ calidū augmētat opatiões z frigidū diminuit vel aufert.intellexit de opationibus q̄ sunt näles z primo.z non de his que sunt naturales cum cōditione z cā.modo necessitaꝫ somni non est nāliꝫ absolute in vita z sanitate. immo est vt spūs ab impēdētibus separet pp illud qō ei accidit ex lapsitudine:aut ppea ꝙ est ei necesse incūbere pp digōnē cibi:z ppea ꝙ nō pt duas res sustinere.s.resolonē z cōplere opationes.vñ somni necitas nō est nisi ex pte alicuius ipotētie:z est exitus a necessitate nāli:sz sit exitus ille nālis ab eo.vñ ē necessarius.näle.n.dicit.de necessitate cōitate nois.opatiões näles absolute sūt q̄ fiūt a nā in vigilijs sicut ambulare z sentire:z sic opationes intellectus z quascūqꝫ opatiões intēdit itēdendo eas pp istas:sicut operationes nutrimēti.sz nō sic principaliter. opationes aūt nō näles absolute nō sunt principalr intēte a nā:sz tñ sunt necessarie sibi.vt possit operationes principales exercere.sicut somnus q̄ est impotētia q̄dā z puatio. Modo ipotētia z priuatio nō principaliter intēdit ab aliquo agente:sz bñ potentia z habitus: z tñ necessarius est somnus:q; sine eo nā nō potuisset pdurare in opationib⁹ ꝓncipalibus:z sic dr ꝙ somnus est exiens a nāli z ꝓncipali:z pse.sz sit tali mō ꝙ est necessarius.z ideo quodāmodo pōt dici nālis inq̄ztū nāle dr de necessario.ex dictis appet qūo somnus nō est opatio:sz operationis priuatio.z iō nō sequit ꝙ si frigiditas facit sonū faciat opationē. ¶Et subdit.A.ꝙ firmior significatio sumpta a generatione opationū nō est nisi vt dicat de ꝯplone eqli z tpata. Et hoc est:q; ista est necessaria z vera ꝓña.opatiões fiunt cōplete 3 cursum nālē in hoc coꝛpoꝛe:ergo ꝯplo eius est tpata:sed significatio eius sup ꝯplonē distēperatā calidā frigidā vel būidā nō est ita firma:q; nō ē necessaria sz ꝓbabiliꝫ. Et hoc pp duas instātias q̄ pñt colligi ex ꝓdictis. Et dicūt ēt qdā ꝙ firmior ēt significatio istius nois nālis est sup ꝯplonē tpatā.sz ēt cōplexio distēperata inq̄ztū est infra terminos sanitatis posset dici nālis.sz nō ita certe. ¶Et docens Aui.significare p spāles opationes sup spālē ꝯplonē.dixit ꝙ acuitas vocis nō sumēdo acuitatē p subtilitate.sz p magnitudine vocis:z eius grossitudo z loq̄ndi velocitas:z ipsius ꝯtinuitas z ira z festinatio motionū z palpebraꝝ citatio z silia significāt caliditatē.sup.z eaꝝ ꝛrie friditatē. Et hoc ē veꝝ si ꝓdicte opationes aduenirūt pp coeq̄tionē.i. pp ꝯplonē totius:z nō pp cām opationis mēbroꝝ ꝓprie nō pōt eē ꝙ hīs vocē magnā bēat eā pp caliditatē mēbroꝝ spūaliū solū cū q̄ fortasse bēbit reliquū coꝛpus fridū. Et dicunt ꝙ predicte ꝯplones cū magis regnāt z abundātius doiant i coꝛporibus hꝫ mores eaꝝ per sua tpa:z suas horas illis appꝛopriatas sua vitia: z virtutes magis manifestant in moribus: z statu psonaꝝ.vnde tñ aliqs humoꝝ regnat: z principaliter dñatur in suo tpe z hora magnū ipedimentū est ipsum hoiem extrahere de suo sensu z mō. ¶Nonū genus.dixit.A.est sumptū ab expulsiōe supfluitatū ex coꝛpoꝛe z eaꝝ q̄litatū.nā expulsio cū nō auferr:z illud qō exstercoꝛe z vrina z sudoꝛe:z alijs egredit est acutū hīs odorē z tinctura ex eis q̄ tinctura bre ꝙsueuerunt.z adustionē ex eis que decoctionē solent bre est calm.qō vero diuersū est ab hoc est frigidū. Eleuatio a re fumalis euaporationis fetide z grauis significat calitatē eleuātē illā. Friditas.n.sz vapoꝛes qetos:z nō eleuat eos.illud.n.qō solet recipere digōnē est vrina. ¶Decimū vo sigm.dixit.A.sumit ex dispōnibus virtutū aie in suis opationibus z passiōibus:z istō genus nō differt a septio.nisi qz illud est sumptū a quibusdā determinatis opationibus determinatoꝝ obiectoꝝ.sz istud sumit ab oībus vlr.dixit itaqꝫ.A.ita fortis estuatio z pceptio.i.sensus acuitas z intellectus z pueniētia z audacia z verecūdia z suspitio bona z bona spes z iniqtas z ipigritia z mozū virilitas z pauca ociositas z parū pati ab vnaq̄qꝫ re significāt caliditatē z hoꝝ ꝛria frigiditatē z pseuerantia furoꝛis z māsuetudinis z imaginatōis z memoꝛationis z alioꝝ significat siccitatē:z a passionibus cito remoueri significat humiditatē. Et dixit.ex hac secta sunt insomnietas z somniū.qm̄ ille in cuius ꝯplone est dñiuz calitatis videt sequasi ad ignē calefieri:aut sicut ille q̄ sedet ad solē:z ille in cuius cōplone est dñans friditas videt se q̄si si esset in niue:aut q̄si in aquā mitteret frigidā. Et gñaliter vnusq̄sqꝫ hūoꝛe 3 dñante videt illud qō suo ptinet hūoꝛi. ¶Scias ꝙ sz somniū sit opatio aie tñ aia opat fm ꝙ coꝛpus pbet ei.hoc tñ nō est sp:q; aliqñ somniat oppositum: sicut ille q̄ sitit multū somniat aquā:aut aliā rē potabilē z somniū qdē aliqñ insequit ꝯplonē nālē z aliqñ accidēta-lē:z aliqñ ꝯplonē cerebri totius. Sz z de somno amplius dicet in sermone tertio.q est de dispōnibus mēbroꝝ aiatorum. ¶Et dixit Aui. ꝙ totū qō dcm est de ꝓdictis signis cōplonuz:vtplm eius est de modo significationū ꝯplonuz principaliū q̄ sunt ab initio creature. Dixit aūt vtplm.q; aliqñ ex ꝛsequēti pñt significare sup ꝯplonē accidētalē aut etatiuā z in tpe acqsitā. Supradicta signa vocauit Locilia tor cōia. ¶Post h Aui.posuit signa ꝯplonis nālis distēperate q̄ valde egredit z remouet ab equalitate. Et dixit. iste est cuius mēbroꝝ cōplones non similant.imo fortasse mēbra ipsius principalia in exitu ab eqlitate sunt ꝛria sibi z vnū ad vnā egredit ꝯplonē.z alteꝝ ad alterā ꝛriā: vt si vnū fuerit calm z reliquū frigidū.z sic de sicco z humido. ꝓdicta enim mēbra diuersaꝝ ꝯplonū nō pñt se adinuicē ꝓtēperare:maxie qñ distēperantia est vehemēs.nā cū agunt z patiunt adinuicē mēbra nō agunt z patiunt. Sicut aqua calida

Octauū signū ex signis operationū.

Somnus non ē opatio:sz operationis ꝓnatio.

calida ⁊ frigida cū miſcētur: vt poſſint ſe reducere ad tēpe/
rantiā. Et talis diſpō cōplexionū eſt mala: qz ſi volo cura/
re vnū mēbrū noceo alteri. vñ ſi volo curare ſtōm fridū: ⁊
epar ſit calidū q̄ curāt ſtōm frigidū augēt diſtēperātiā epa/
tis calidā. ⁊ e⁹°. Et dixit. A. q. cū cōplo mēbroꝝ eſt diſſi/
milis eſt ēt mala: ⁊ ingenio ſui itellectu. ſicut ille q̄ magᵐ hz
vētrē ⁊ digitos curtos ⁊ faciē ⁊ caput rotūda. ⁊ ſtaturā ma
gnā. Aut ille q̄ caput hz paruū ⁊ in frōte ⁊ in facie carnis
rubedinē: ⁊ ēt in collo ⁊ pedib⁹: ⁊ eius caput medie ſpeciei
eſt ſimilis: ⁊ ſi eius mandibule pue fuerint magne erit val/
de diuerſus: Et ſiłr ſi ei⁹ caput ⁊ frōs rotūda fuerit ⁊ facies
valde rotūda: ⁊ collū vehemēter g̃ſſuz. ⁊ i oculis habuerit
mot⁹ tarditatē erit hoibus oībus a bonitate remotioꝝ.

¶ De ſignis ꝓplexionū diſtēperataꝝ i ſpāli magis. Ca. v.

Galenus loquēs in ſpeciali de ſignis cō/
plexionū nālium diſtēperatarū
poſuit ſcōo tegni. q̄tuoꝝ ſigna ꝓplonis calide.
¶ Primū eſt q̄ iſta coꝝpoꝛa apparēt tāgentib⁹
calidioꝛa. tanto quāto ſm craſim excedūt tēpe
ramētū in caliditate. ſenſus. n. tactus eſt regula bona ad iu
dicādū de exceſſibus q̄litatū. ¶ Scōm ſignū eſt. q̄ iſta coꝛ
poꝛa ſunt habētia minus pinguedinis. ſ. tēperatis: eo q̄ p
caliditatē reſoluiť ⁊ ꝓſumiť mā pinguedinis. vñ parū ha/
beť in coꝛporib⁹ eoꝝ. nō fecit aūt H. de q̄ſtitate carnis mē/
tionē in eis: ⁊ hoc ideo q̄ cū caliditas in eis paꝝ excedēs
in eis eſt de carne plus. ſicut dixit. Hal. eo q̄ caliditas paꝝ
excedēs eſt cā attractionis multe materie carnis: ⁊ non eſt
cā multe reſolutionis. vñ multa caro ineſt eis: ſed cū calidi/
tas eſt multū excedēs: pauca caro ineſt eis: qz caliditas ex/
cedēs multū reſoluit de mā eius. ſicut dixit Aui. ¶ Tertiū
ſignū eſt. dixit Aui. q̄ huius coꝛpoꝛa coloꝛe ſunt rubea: qz
ſanguis in eis eſt calidioꝛ ⁊ magis rubeus. ¶ Quartum
ſignū eſt. q̄ ſunt nigros habētia capillos: qz in eis per cali
ditatē aduritur mā pilloꝝ. Dixit Hal. ſcōo. de ꝓplexionib⁹
cui⁹ vene ample ſunt in ſui nā eſt calidus. ¶ Et poſuit. H.
in tegni. ſigna cōplexionis frigide quatuoꝝ. ¶ Primum eſt
q̄ coꝛpus nō eſt piloſum. ſ. q̄ſtū coꝛp⁹ tēperatū: qz caliditaꝫ
eius debilis nō eleuat mām piloꝝ. ¶ Scōm ſignū eſt. q̄ ē
pingue. ⁊ dixit. ſcōo. de ꝓplexiōib⁹. cuius vene ſtricte ſunt
in ſui nā eſt frigidus ⁊ pinguedo ſm plūm reparata eſt cuz
ſtrictura venaꝝ ⁊ macies cū amplitudine eaꝝ q̄ ſi inuenia/
tur coꝛpus pingue hīs venas amplas: tūc pinguedo nō eſt
in eis ſm naturā: ſed eſt acquiſita ex cōſuetudine: ⁊ cōſuetu
do eſt natura acq̄ſita. debes aūt ſcire q̄ ꝓſuetudo cōplexio
nē mutat: ⁊ maxime mediāte dieta ⁊ exercitio artiū: eſt au/
tē coꝛpus pingue frigidū. qz in eo eſt multū de mā pingue
dinis: ⁊ eſt in eo efficiēs q̄ eſt facilitas: ſed caro minuit in
eo ꝑpter defectum materie carnis ⁊ efficiētis eā. ¶ Tertiū
ſignū eſt q̄ apparet tangentib⁹ fridū tanto q̄ſto eſt tēpera
to frigidius. ¶ Et q̄rtū ſignū eſt coloꝛ eius cū capillus eſt
magis ruffus. ⁊ intellexit hic per ruffum coloꝛez flauū vel
flauo ꝓpinquū: ſicut eſt coloꝛ ſubruffus. ⁊ hoc q̄dē in eta/
te iuuētutis. quidā aūt dicūt q̄ coloꝛ ruffus eſt duplex. vn⁹
qui vere eſt ruffus: ⁊ iſte fit a calido ⁊ eſt ille qui vulgari ſer
mone vocať zallus: ⁊ de iſto nō intellexit Haľ. alius eſt nō
vere ruffus: ſz tendēs ad aliqualē viriditatē. ſicut coloꝛ cō/
tualeſcētiū: ⁊ de hoc intellexit. ⁊ ſubdit H a. q̄ multū excedē
te frigiditate hz coloꝛē liuidū. ⁊ conſuetudo eſt dicere hec
coꝛpa coloꝛis plūbei eſſe. cuius cā eſt fortis friditas faciēs
ſanguinē frigidū nō rubicūdū: ſed male coloꝛatū. ¶ Et H.
vbi ſupra ponēs ſicce nālis cōplexionis ſigna aſſignauit ea
duo. ¶ Primū q̄ iſta craſis eſt gracilioꝝ per diminutionez
pinguedinis ⁊ carnis: qz earuz mā in eis eſt pauca ꝓpter
ſiccitatē eā cōſumētē. ¶ Scōm ſignū eſt. q̄ apparet ſicca tā
gentibus tm̄ quātum cōplo eſt tēperata ſiccioꝛ coꝛpus eſt
ſiccū macrū ⁊ durū ⁊ mēbra ſunt ſicca ⁊ aſpera. ¶ Et cō/
plexiōis humide nālis. ſiłr poſuit Hal. ibidem duo ſigna.

¶ Primū eſt. q̄ eſt magis carnoſa: ⁊ q̄ſtū ad carnē ⁊ q̄ſtū
ad pinguedinē: qz in ea mā ambaꝝ eſt exuberās ⁊ efficiēs
⁊ ſufficiēs. Uerū tñ eſt plus carnoſa q̄ꝫ pinguis: qz efficiēs
carnē in eis eſt potētius q̄ꝫ efficiēs pinguedinē. ¶ Secūdū
ſignū eſt. q̄ hoc coꝛpus appet tāgētibus molle ꝓpter hu/
miditatē. coꝛp⁹. n. humidū eſt carnoſum admixta pingue/
dine ⁊ eſt lene. ¶ Dicūt quidā q̄ nares humide ⁊ alba ex/
purgatoꝛia cerebꝛi humida atteſtātur cōplexioni humide
totius. Et e⁹°. dura expurgatoꝛia ſicca atteſtātur cōplexio/
ni ſicce totius: ⁊ hoc ꝓ tāto ꝓ quāto per dicta loca euacuā
tur ſuperfluitates cerebꝛi vel nō euacuātur cuius cōplone ⁊
humida vel ſicca exiſtēte talē cōꝛrebēdim⁹ eſſe ꝓbabiłr cō/
plexionē in toto ꝓ q̄ſto ad cerebꝛū tāquā ad caminū toti⁹
trāſeunt totius coꝛporis vapoꝛes ⁊ fumi: ⁊ ꝫ intelligūt cū
fuerint humide vel ſicce reſpectu tēperati. ⁊ ſiłr dicūt ſemē
humidū reᵗ tēperati. ſ. q̄ eſt humidū flauū atteſtať ꝓplonī
būide tori⁹: ⁊ e⁹°. ꝓ q̄ſto decidiť a toto. ſeu a nutrimento
cōi toti. ⁊ hoc dicūt inuit Ꝑpo. 6° affo. in affo. nares būide
nā ⁊ ſemē humidū ſanis egrius: qb⁹ vō ꝓria ſalubꝛi⁹. hoc
idē voluit Hal. theo. io°. c° de ſignis cerebꝛi exꝑte ſuperflui/
tatū. ¶ Et H. vbi. ſ. in tegni. poſuit quinq̄ ſigna cōplonis
nāl cale ⁊ ſicce: ⁊ hoc q̄ñ hec nō multū excedit a tēperamē/
to. ¶ Et primū eſt. q̄ eſt piloſioꝛ. ſ. tēpata. qz in ea multipli
catur plus de mā piloꝝ: ⁊ eſt in ea caliditas eleuās illam.
¶ Scōm eſt. q̄ eſt ad tactū calidioꝛ. apparet. n. tāgenti q̄
ſit acutioꝛ calꝛ q̄ſ tpata. ¶ Tertiū eſt. q̄ appet durioꝛ. i.
aſperioꝛ ⁊ ſiccioꝛ: nō aūt denſioꝛ. quinimo eſt rarioꝛ ꝓpter
multiplicationē poꝛoꝝ. ¶ Quartū ſignū eſt. q̄ eſt minus
pinguis ꝓpter defectū māe ⁊ efficiētis piguedis: ⁊ eſt gra/
cilis. i. hīs modicū carnis reſpectu tēpate. ¶ Quītū ſigᵐ.
capilli ſunt nigri ꝑp vſtionē māe coꝝ. tale coꝛp⁹ eſt macruz
piloſuz pilis nigris coloꝛis bruni tact⁹ calidi duri: ⁊ ē itel/
lectuale audax appetibile ⁊ digeſtibile maxīe cibi groſſi.
Qz ſi caliditas ⁊ ſiccitas multū excedāt. dixit H. efficiūtur
coloꝛis nigri: qz fit multa vſtio in ſanguine. vñ cutis reddi
tur nigra. dicūt q̄dā q̄ coloꝛ iſtoꝝ q̄ñ dicte q̄litates nō ex/
cedūt multū. eſt coloꝛ mixtus ex citrino ⁊ albo. ⁊ citrinita/
tis cā eſt multiplicatio colere citrine in eis: ⁊ cā albedis eſt
caloꝛ agēs in mām ſiccā q̄ eā agitādo dealbat. ¶ Cōplonis
vō calide ⁊ humide nō multū excedētis a tēpaměto poſuit
Hal. vbi. ſ. duo ſigna. ¶ Et primū eſt. q̄ appet tāgentibus
mollioꝛ ⁊ calidioꝛ. ¶ Scōz eſt. q̄ eſt multū carnoſioꝛ tēpe
rata craſi. qz in ea eſt mā carnis multa ⁊ agēs eſt forte: ⁊ tm̄
efficiť carnoſioꝛ inq̄ſtū excedūt i ea vtreq̄ q̄litates. ſ. eq̄lr.
Et ſi multū excedūt ambe q̄litates ēt eq̄lr. dixit Hal. qz cito
putridis egritudinib⁹ ꝓſumūtur. i. arripiunť: qz in tali cō/
plone multe cito fiūt cōpliones trāſpiratōis ꝓhibētes debi/
tū ꝑp humiditatē multaz. vñ accidit vt putrefiat. Ualitas
nāq̄ ſz multa ſit in hac ꝓplone: nō tñ pōt multā eius hūi/
ditatē regulare. ¶ Scōm ſignū eſt. q̄ cachocimia in eis ci/
to fit: qz multis repletur hūoꝛib⁹: q̄ ſi ualitas excedit multū.
humiditas vō paꝝ apparēt hītes eā paulo molliores tē/
peratoꝛ: ſz nō paꝝ calidioꝛes in tpe. imo multū: ⁊ ſunt carno
ſi magis tpatis. ſz caro in eis nō eſt ſine piguedine. ſupplēt.
ſicut eſt in cala ⁊ ſicca. Et ſunt nō modicū piloſioꝛes tēpe/
rato⁹: ⁊ eoꝝ capilli ſunt ni gri. Si vō ualitas parū excedat.
hūiditas vō multū his caro mollis eſt: ⁊ multa ⁊ tāgētib⁹
paꝝ tēpato calidioꝛes apparēt: ⁊ coloꝛ coꝛpis eſt mixt⁹ ex
rubeo ⁊ albo. qz ualitas in eis ſatis bñ regulat hūiditatē: ⁊
coloꝛ rube⁹ in iſtis eſt obſcur⁹. Sz q̄ñ ualitas multū exce/
dit eſt decliuis ad citrinitatē. Et q̄dā dñt eſt medius inter
nigrū ⁊ rubeū: nigrū ⁊ ruffuz ⁊ eſt viuidus. ¶ Signa vō
ꝓplonis fride ⁊ humide Hal. vbi. ſ. poſuit quinq̄. ¶ Pri/
mū eſt. q̄ caro eſt alba ꝓpter friditatē agentē in rē humi/
dā. ¶ Scōm eſt. q̄ eſt mollis ꝓpter humiditatē. ¶ Tertiū
eſt q̄ eſt ſpiſſa. i. denſa. eſt. n. paucoꝝ poꝛoꝝ ⁊ ſtrictoꝝ ꝑp
frigiditatē cōdenſantē ⁊ ꝓhibētē rarificationez. hñt. n. iſti

Signa cō plexionis būide nāl

Signa cō plexionis cale ⁊ ſic/ce nālis.

Signa cō plexionis. cale ⁊ hu/mide.

Signa cō plexionis frigide ⁊ humide.

carnē lapſaz mollē ſimilē mulierib⁹. ¶ 4ᵐ ſignū eſt. q̄ ſūt ſine pil: nō tñ abſolute: z quos hñt. hñt circa caput z barbā z genitalia. ¶ Quintū ſignū eſt. q̄. eſt pinguis: q: ibi eſt mā efficiēs. Q: ſi multū excedat frigiditas z humiditaz equaliter tñ ſi exceſſus nō fuerit plurim⁹ valde. color cum capillis erit magis ruſſus. ſ. nō vo ruſſo: ſi vo exceſſus fuerit valde plurimus: erit color liuidus. i. terre⁹ plūbeus. Si vo frigiditas exceſſerit ſupra humiditatē: aut humiditas ſupra frigiditatē oñabunt augmētate q̄litatis ſigna. Dic H. 2°. de cōplonibus: q̄ corpora in quib⁹ pinguedo z caro eq̄lr abūdant ſunt hūida ſupflue z ſunt frigida. Et corpora in q̄b⁹ pinguedo vincit ſupra carnez frigida ſunt multo pluſq̄ hūida. Et corpa in q̄bus caro vincit ſupra pinguedinē humida ſunt pluſq̄ opz: ſed nō ſunt frigida. Et carnis bonitas nāe eq̄lis cōplonis eſt ſignificatiua. ¶ Fride vo z ſicce ꝓplonis ſigna poſuit Hal. vbi. ſ. in tegni. q̄nq̄. ¶ Primū eſt. q̄ qñ nō recedunt multū a tēpata nā eo⁹ corp⁹ eſt durū z gracile. durū eſt pp ſiccitatē. gracile vo q: ibi deficit mā z efficiēs carnis. z ió oium corpo⁹ eſt macerrimuz. ¶ Scōm eſt: q: apparet tāgētibus frigidū. ¶ Tertiuz eſt. q̄ corp⁹ nō eſt piloſuz. ſ. multū: plus tñ q̄ fridū z hūiduz: q: ſiccitas adiuuat ad generationē pili: z q: idē gradus caloris ꝓiūctus cū ſicco plus agit q̄ coniūctus cū humido. ¶ Quartū ſig^m eſt: q: pinguedo ineſt eis etiaz gracilibus exñtib⁹: diſptita tñ p carnē: q: pp oñiū frigiditatis in muſculis mā q̄ debebat ꝓuerti in eis in ſbam carnis diminuta in eis digōe ꝓuertit in ſbaz pingnedis. ¶ Quintū ſig^m ē. q̄ capilli color ꝓportionalit̄ ſe hz mēſure friditatis. q: color pmutat⁹ p ſe rōne actiuaꝝ q̄litatū. z p accūs ex pmutatiōe paſſiuaꝝ. Si vo friditas multuz exceſſerit ſiccitas vo paꝝ. aut eo°. oñabūtur p̄dominātis ſigna. ¶ Et q: frigida z ſicca ꝓplo pōt acqri p tp̄s: z max^e in ſenectute. z maxie p ꝓuerſionē calide ꝓplonis z ſicce in ipſam. ió. Hal. poſuit ſigna ei⁹. z dixit. q̄ decidēte calida z ſicca craſi in tp̄e perauigmaſtice etatis in frigida z ſicca habitudo taliū corpoꝝum erit gracilis dura z melācolica z erit nigra ſimul z piloſa. ¶ Cōplo cal̄a z ſicca ex p̄ncipijs gñatōis hz aptitudinē: vt in etate ſenectutis cōuertat⁹ in fridam z ſiccā: eo q̄ cū puenit ad etatē ſenectut] ipſa hz diminutionē multā in ſuo humido pluſq̄ aliqua alia ꝓplō: q: ſiccitas eſt in ea cōiūncta caliditate q̄ ambe ſunt cā exiccationis. modo ad diminutionē hūidi nālis ſequtur extinctio ſeu diminutio calidi nālis: z hoc plus in hac q̄z in aliq̄ alia cōplone q̄ ſicca vertit⁹ in frigidā z ſiccā. iſti ergo ſūt graciles p diminutionē carnis: z etiā hñt min⁹ de pinguedine carni admixta q̄z hēat ſicca z frida nālr: q: illi toto p̄cedēte tp̄e nō habuerūt efficiens neq̄ mām pinguedinis: illi vo hūerūt efficiēs. licet paruz de mā. Iſti tñ frigidi z ſicci ex tp̄e nō hñt gracilitatē oſſiuz neq̄ alioꝝ ſpermaticoꝝ: ſicut hñt fridi z ſicci ex generatione: q: iſti a p̄n° generatiōis habuerūt calitatē magnificātē mēbra. hñt iſup iſti carnē durā melicā generatā p viā vſtionis fcē in etatib⁹ p̄cedētib⁹. pp quā etiā cām ſunt nigri. ſ. pluſq̄ p̄us z piloſi. ¶ Et tādē Hal. p maiori noticia ꝓplonū poſuit ſignū ſumptū ab extrinſecus alterantib⁹. z dixit q̄ cōis cognitio ꝓplonis ſiue tot⁹ ſiue ptis ſumit⁹ a facilitate ſeu difficultate alteratiōis niſi illa facilitas z difficultas ꝓueniāt a mō ſbe: z pp hoc corpus q̄ faciliter alterat⁹ a frido z infridat⁹: aut eſt frigide ꝓplonis aut rare ſbe. Si vo nō fuerit hoc pp raritatē ſbe erit fride cōplonis: z ſic de alijs qñ raritas porox facit: vt vtus agētis facili⁹ penetret ad oēs ptes: z ſic facilius agat z citius z p oppoſitū facit densitas. Si vo corp⁹ aliq̄ō nō facile infrigidat a frido erit calide cōplonis aut denſe ſbe. Si ergo nō fuerit dēſe ſbe erit calide ꝓplonis. eteni in hūtibus ſymbolū facilioꝝ eſt tranſitus. Et rō q̄dem Hal. ſtat in hoc q̄ q̄to corpus plus hz de vna q̄litate tāto minus hz de oppoſita: z ſic magis reſiſtit actioni a cōtrario facte. ¶ Poſt p̄dcā H. poſuit q̄tuor can.

Signū frigide z ſicce cōplonis.

Signa frigide z ſicce cōplonis etatiue.

Signa ſūptū ab extrinſecus alterātib⁹ in cognitiōe cōplonum.

in iudicādo de ꝓplexiōe totius attēdēdos. ¶ Et p̄mus eſt: q: opz attēdere an oēs ſiuſculi corpis hēant adinuicē ſimilem craſim an nō ſimilē: q: ſi habent ſimilē: tunc iudiciuz erit rectū. ſi vo diſſimilē tūc in iudicio poſſet cadere error. Et ſi nō intellexit Hal. q̄ hēant cōplexionē ſimilē ſic q̄ oēs ſint eiuſdē grauis cōplonis: qm̄ hoc eſt ipoſſe tā de ꝓplone innata q̄z de influēte. De innata appet: q: in vno loco corpis ſunt ſiccioꝛes: vt q̄ in tibijs. in alio min⁹ ſicci: vt q̄ in pectore. Et etiā de influēte appet: q: ad aliquos influit plus z ad aliquos min⁹: ſz itellexit ſimilē ꝓportionabilr. vt ſint. ſ. in vno loco ſicciores tēpamēto debito illi pti. z ſint ēt in alijs locis corpis ſicciores eo q̄ debeāt eis. Et ſic ip̄oportionabiliter ſe hēant in alijs q̄litatib⁹. ¶ Scōs can. eſt q̄ ad iudicādū de cōplone nō ſolū opz ꝓſiderare q̄ſtitatē oſſiū que in illis inuoluunt⁹. ſup. ſz ēt alioꝝ ſpmaticoꝝ. Et aliqñ alr in iudicio poſſet cadere error. Nā aliqñ pars corpis vt eſſe gracilioꝛ debito. q̄ tñ nō eſt gracilioꝛ q̄ſtū ad muſculos: ſed apparet gracilioꝛ pp anguſtiā z puitatē oſſiū z eo°. nā pōt diuerſitas in oſſib⁹ z muſculis euenire ex diuerſis ꝓportionib⁹ māe. ¶ Tertius can. ē: q: ad iudicādū de cōplone ſupius vnū ſignū fuit poſitū. ſ. q̄ in corpe in q̄ caro erat mollis ſignificabat⁹ hūiditas: z in quo erat dura ſiccitas. Ad regulādū hoc iudiciū opz ꝓſiderare ne mollities ſit ꝓpter paucitatē carnis. z durities pp ipſi⁹ multitudinē. Mēbrū eni qñ eſt hñ carnoſuz ſtat tēſum z dēſuz. vñ apparet duꝝ. ſi ergo tūc iudicares q̄ eēt ſiccū errares: z ſilr p oppoſituz. ¶ Quart⁹ can. eſt. q̄ ad iudicādū ſup ꝓplexionē p duritiē z mollitiē carnis oz ꝓſiderare ne illa mollities vel durities ſit ex mā nutrimētali. nā ſi ſic fuerit caderet error in iudicio. Qui. n. vtunt nutrimētis duris melicis durā hñt carnē z eo°. Et tūc nō ſeqret. q̄ ꝓplo radicalis eſt talis. Jōq̄z opz q̄ tale iudiciū ferat⁹ de corpe debito vtēte regie. Et ſilr opz ꝓſiderare regionē in humiditate z ſiccitate. nā muſculi ex q̄litate nutrimētali. z ex q̄litate regionis p̄ñt pmutari. ſ. humectari vel exiccari. ſz dixerit. H. q̄ ptes ſolide: vt vere ſolide vt oſſa z alia mēbra ſpmatica nō p̄ñt ꝑm aliquem modū humidiores fieri: ſz ſatis ē ſi. p̄hibeat eas qs nō cito ſiccari. nā ipſe intellexit q̄ nō poſſint hūectari humiditate ſubſtātifica: ſz tñ humiditate madefactiua humectari p̄ñt q̄ p̄ñt ꝓtineri in porox̄itatib⁹ ſpmaticoꝝ cōibus nec eſt file in hoc de carnifor̄mib⁹ z ſpmaticis. nā ſz p nutrimētū aduenies carnifor̄mia poſſint humectari ſubſtātifice: ſpmatica tñ nō poſſunt: ſz nutri^m aduenias vtriſq̄z. Et rō eſt: q: nutrimētū q̄ apponit⁹ carnifor̄mib⁹ indiget modica trāſmutatiōe: ſz q̄ ponit⁹ ſpermaticis indiget trāſmutatiōe multa. vñ diu ſtat añq̄z in ſpermatica mēbra cōuertat⁹ z ēt in iſta mora exiccat⁹. Et ió ſz nutrimētū humidū deueniat ad cōes porox̄itates ſpermaticoꝝ nō tñ humectat z ſubſtantifice. nā per nutrimētū poſitū in porox̄itatib⁹ cōibus nō reddit⁹ mēbrū ſubſtātifice humidius. ſed per illud q̄ factū eſt ve ſubſtātia mēbri. ¶ Et ſcias q̄ ſigna ꝓplonū cōſiderata in aere tēperato nō fallunt: ſed in diſtēperata regione ſemper fallūt. vt appet de habitātib⁹ in regionib⁹ meridionalibus quoꝝ colores ſunt nigri pili criſpi z aſperi. cutis ſicca ps corpis inferioꝛ ſubtilis facies tumida oculi ꝓcaui naſi magni z lati. Interiora frida. vñ inanimoſi reddunt⁹. p̄ſertim in ethiopia. videtur. n. calidi: ſz nō ſint. calitas. n. aeris interiorē caloꝛē ad exteriora trahit. vñ frigeſcūt interiora: ſz exteriora calidiora appareāt. Et eo°. eſt de habitantib⁹ in regionib⁹ ſeptētrionalib⁹: quoꝝ pili ſūt flaui leues albi quorū color eſt albus facies rubicūda pectora lata. ꝓpter coadunationē caliditatis in pectoribus eoꝝ fugientis ab extremitatib⁹ z exteriorib⁹ ad interiora. vnde cōplexio eorū eſt calida q̄ ſunt audaces z fortes. Et ſz videātur eſſe frigidi. nō tñ ſunt frigidi. Et dixit Cōſtan. neceſſe fore: vt cōpleꝛiones corpis cōplexiōes ſequant⁹ aeris. nā ſi aer fuerit clarus lucidus hūoꝛes z ſpuꝛ erūt lucidi z clari. z ſi aer fuerit

Canones in cognitiōe cōplonum. Primus.

ſecūdus.

tertius.

quartus.

Signa cōplexionuꝝ ꝓſiderata in aere tēperato nō fallūt ſed in diſtēperato ſemper fallunt.

turbidus ⁊ nebulosus ⁊ hūores ⁊ spūs turbāt ⁊ ingssant.
¶De signis cōplexionū ⁊ dominij humorū. Capi.vj.

Signa flatus.

Onigtio humōris p̄dominātis in corpore pōt hāi p̄ qlitatē corpis: dūmō humores sint siti eq̄lr in corpe toto.v.g. flā in ꝓfundo corpis:⁊ colera in supficie:sic̄ ali qñ ꝓtingit in icteritia citrina:tūc nō pōt hāi certa cognitio p̄dominātis hūoris p̄ qlitatē corpis:sz oz cōsiderare cū qlitate corpis alia signa gīalia que posita sunt a Hal.in cōmē.affo. Jn pturbatiōib⁹ vētris ⁊c̄.que sunt tp̄s etas ⁊ reliq̄ pticularia. ¶Humor aūt dñans in sanis sic cognoscit. Et.n.sanguineus est pauce q̄ntitatis pinguedinis multe carnis coloris rubei pilor nigror vel rubeor mollis tactu viuidi coloris bone stature ⁊ tactus calidi. Est aūt dulcis ⁊ delectabil' ⁊ placabil' aspectu.faciei hilaris amās ⁊ cōcupiscēs libidinosus sepe sudās libēter ridēs van⁹ modici laboris paucor cogitaminū. Jnstabilis facile ad bonū ⁊ ad malū. Est autē facile digerēs cibū.⁊ pulsuz bñs velocē.vñ qdā dixit in versib⁹. Largus amās hilaris ridēs rubeiq̄ coloris. Cātās carnosus satis audax valde benign⁹. ¶Colericus vo est macilēt⁹ nō pinguis tenuis corpore:lz satis largus capilli nigri vel ad paruā declinās citrinitatē color rubeus cū citrinitate. Et est iracūdus supbus corde elatus ꝓmptus ad rixā instabilis astut⁹ audax p̄digus ⁊ vigore ai audax fallax ingrat⁹ variaz cogitationū. vñ dixit ille in vsib⁹. Astutus fallax irsutus p̄digus audax. Jrascēs gracilis vigil croceiq̄ coloris. ¶Flāticus ē grauis tardus alb⁹ vel liuidus nudus pilis carne mollis tactus plus pinguis q̄z carnosus in facie humidus capilli flaui vel ad albedinē decliues est piger ⁊ somnolētus sputis:⁊ excreationibus plenus hebetis sensus pauci appetitus tardi intellect⁹ obliuiosus paz cogitās cōuertibilis ad bonū vel ad malū nō irascibil':lz subitane⁹ in voluptate sui. Jrā diu nō tenet. formator rerū humidaz. vnde dixit ille in versib⁹. Est somnolētus piger in sputamine multus. Et hebes huic sensus facie pinguis color alb⁹. ¶Melācolicus vo est macer duri tactus ⁊ frigidi grauis debilis ⁊ tardus in loquendo ⁊ operādo ⁊ discernēdo:sed q̄ didicit diu retinet.est vigilans ⁊ pauci somni colore ad nigredinē decliuis capilli ei⁹ nigri oi hora exñs tristis.vel similis tristi aspectu.stās libēter in loco vno ⁊ solus ⁊ associat⁹ est cogitatiōib⁹ plen⁹ cupidus auarus tenax multū timidus est memorās pacificus nō rixosus somniat nigra timorosa ⁊ terrefacientia. ⁊ aliq̄n hz spm̄ ꝓphetie p se.vñ dixit in vsib⁹. Jnuidus ⁊ tristis cupidus detraq̄z tenaci. Nō exps fraudis timidus nigriq̄ coloris. ¶Posuerūt aūt Auctores signa cuiusq̄ humoz in corpib⁹ ⁊ sanis ⁊ egris.sicut fecit Hal.in cōmē.affo.in farmacijs ⁊c̄. Et Almā.li.2°.dixit.signa abundātie sanguinis sunt pauritus.s.corpis:sed ꝓpie loci ex quo sanguis solet minui:⁊ oris dulcedo p̄ter solitū.⁊ i ore vesice pue ⁊ in corpore carbūculi.vrina rubea ⁊ spissa:⁊ si cū habitudine corpis carnosa ⁊ etate iuuenili.⁊ vsu cibor multū sanguinez generātiū p̄dicta signa inuēta fuerint pculdubio sanguinē abundare significāt. Et Aui.dixit scōa ꝑmi. signa sanguinis cū dñāt significatiōib⁹ repletiōis quo ad foramina siue vasa vicina existūt. Et plerūq̄ accidūt ex dñio eius grauitas in origine oculor ꝓpie in capitib⁹ ⁊ timporib⁹. ⁊ alices ⁊ oscitatiōes ⁊ nausea ⁊ dormitatio multa:⁊ in sensib⁹ pturbatio.⁊ intellectu tardit as ⁊ lapsitudo sentiē in corpore absq̄ precedēte labore ⁊ dulcedo in ore p̄ter solitus: ⁊ rubedo in lingua:⁊ fortasse in corpore:⁊ apparebūt deme nul.⁊ in ore bothor.⁊ sanguinis fluxus accidit a locis que facile scindūtur.sicut naribus ⁊ ano ⁊ gingiuis. Et dixit.ē etiā cū illud demōstrāt ꝓpor ⁊ regimē p̄teritum: ⁊ regio ⁊ etas ⁊ tp̄s anni ⁊ ꝓsuetudo ⁊ tp̄s longū a minutiōe ⁊ somnia q̄ illud significāt.sicut cū videt in somnijs res rubeas ⁊ sanguinē multū ex corpore suo exire:aut in sanguine natare ⁊ his similia. ¶Flegmatis vo dñant] signa.dixit. Alm̄. sunt multitudo saliue viscose:⁊ sitis paucitas ⁊ vrina alba ⁊ pigritia:⁊ hebetudo ⁊ victoria somni:⁊ corpis mollities ⁊ digōnis tarditas. Et si cū his regio fuerit frigida ⁊ tēpus hyemis ⁊ p̄cesserint paucitas mor⁹ ⁊ exercitij ⁊ multa comestio:⁊ max' cibor flātis generatiuor:⁊ vsus balnei aq̄ dulcis:tūc certū est flā gīari. Et Aui.dixit dñij flātis significatiōes sunt albedo in colore supflua corpis lapsitas:⁊ in tactu mollities ⁊ friditas ⁊ saliue multitudo viscosa:⁊ sitis paucitas nisi flā salsuz fuerit:⁊ p̄cipue in senectute ⁊ digerē di debilitas:⁊ oxiremia:⁊ vrine albedo:⁊ somn⁹ multus ⁊ ociositas mēbror ⁊ pigritia ⁊ pulsus lenitas q̄ tarditati ⁊ lenitati attinet. Et dixit. Ampli⁹ etas ⁊ ꝓsuetudo ⁊ regimē p̄teritū ⁊ ars ⁊ hora ⁊ somnia in q̄bus videtur flumia:⁊ aq̄ ⁊ nines ⁊ pluuie ⁊ frigus demonstrāt illud. ¶Colē vo rubee signa sunt.dixit Alm̄.coloris citrinitas oris amaritudo ⁊ eius siccitas sitis multa ⁊ appetit⁹ debilitas ⁊ nausea ⁊ vomitus citrinus ⁊ viridis ⁊ amar⁹ ⁊ egō mordicatiua:⁊ siccitas ⁊ aspitas lingue:⁊ in albis oculor citrinitas ⁊ vrina tenuis ignea ⁊ clara. Qz si cū his tp̄s fuerit estiuuz ⁊ etas iuuenilis ⁊ ꝓplō corpis calā:⁊ p̄cesserit cibaria generātia colerā ⁊ somn⁹ paucus ⁊ labor multus:tūc certuz est de colere dñio. Et.A.dixit.significatiōes dñij colere rubee sunt oculor ⁊ corporis citrinitas ⁊ oris amaritudo:⁊ lingue asperitas:⁊ i plus siccitas ⁊ nariū ariditas:⁊ vēto frido delectari:⁊ sitis multa ⁊ festinatio pulsus ⁊ desiderij comedēdi debilitas ⁊ nausea ⁊ vomit⁹ colericus ⁊ viridis ⁊ vēter mordicatiu⁹ ⁊ horripilatio ad modū pūcture. Amplius p̄cedēs regimē etas ⁊ ꝓplō ⁊ ꝓsuetudo ⁊ regio ⁊ hora ⁊ tp̄s ⁊ ars ⁊ somnia in q̄bus videnť ignes ⁊ vexilla citrina ⁊ videre res q̄ nō sunt citrine ⁊ citrinitas ⁊ incēsionē videre ⁊ calorē balnei vel solis:aut his silia significāt illō. ¶Colē vo nigre signa.dixit Almā.sunt ardor stōi:⁊ multitudo canini appetit⁹:⁊ fuscus color:⁊ sanguinis nigredo atq̄ spissitudo:⁊ vrina nigra aut rubea fusco p̄ticipans colore.⁊ viriditati appropinquās:⁊ corpus tale sit in quo colera nigra solet gīari:sicut sunt corpa bruna ⁊ macra colorata ex rubeo fusco.aut sicut corpa rubea ⁊ ruffa.q̄ multū laborāt aut male regūtur.nā in corpib⁹ albis ⁊ grassis ⁊ nudis a pillis colā nigra raro aut nūq̄z generať. Et si cū his p̄cesserint vsus diete hūoris melici generatiue. ⁊ cum hoc fuerit in corpe scabies aut morphea nigra ⁊ pustule male ⁊ splenis augmētū iā certū est colerā nigrā dñari. Et A.dixit.significatiōes dñij colere nigre sunt.corpis macies fuscus color.sanguinis nigredo:⁊ ei⁹ gēssities ⁊ vigilie multe.⁊ multa sollicitudo ⁊ ardor oris stōi ⁊ desiderīū mēdosum:⁊ vrina fusca aut nigra ⁊ grossa. Et vt corp⁹ sit nigrū ⁊ pilosuz.q̄m colā nigra raro gīať in corpib⁹ albis ⁊ lenibus:⁊ vt frequēter accidūt morphea nigra ⁊ vlcera prava ⁊ egritudines in splene ⁊ p̄ter hec etas ⁊ ꝓplō ⁊ ꝓsuetudo ⁊ regio ⁊ ars ⁊ hora ⁊ tp̄s ⁊ regimē p̄teritū.⁊ somnia terrorē inferētia ex tenebris ⁊ cruciatu ⁊ reb⁹ nigris ⁊ terribili b⁹. ¶Silia ét sig[a] dñij hūor posuit Auer. q̄rto col.⁊ dix. de signis sanguis.q̄ significāt dñiū ei⁹ pulsus magnitudo ⁊ fortitudo ⁊ somniare res rubeas.sicut recitat. Hal.de illo q̄ somniauit balneari in dolio sanguine pleno. Et dixit.in signis melie q̄ hñt nigredinē coloris maxie sub palpebra oculi. Et dicūt qdā q̄ in ore sentiť sapor acetosus cū nimia siccitate:⁊ q̄ pulsus est subtilis p̄uus ⁊ durus ⁊ vrina est alba ⁊ subtilis. Et dicūt q̄ de signis flātis est gūitas capitis ⁊ pulsus gssus mollis ⁊ tardus. ¶Dix. A. p[a] tertij. de signis epilēsie. Tu poteris cognoscere sbam melie.i.dispō nē siue ꝓplōnē milie in vomitu .i. ex his q̄ circa eā ꝓsiderať cū euomiť. Et posuit ibi.5. signa p q̄ q̄nq̄z varietates melie cognoscūtur. ¶Et p[m] est q̄ si ē silis feci sanguinis. tūc est melia nāl'.exit.n.nigra nigredie apparēte in fundo sanguinis cū extrahiť in flōmia post sanguis ꝓgelatōez q̄ est q̄dā

Signa colere rubee dñantis.

Signa colere nigre dñantis.

Signa dispōis siue cōplōnis melie ex vomitu.

nigredo remissa: ⁊ est grosse sbe. Et hꝫ melia nāl' sit fex sanguinis ꝓprie. Impropꝛie tñ loquēs dix. filis feci sanguinis vel fortasse dixit sic: qꝛ cū melia nālis expellit extra corpus siue vomitu siue secessu acgrit aliquā in nālitatē ꝑ quā non dꝫ dici fex sanguinis: sꝫ filis ei. ¶ Scōm signuꝫ est ꝙ si est sicut fex vini est melia ināl' facta ex adustione sanguinis q̄ hꝫ nigredinē cū q̄dā luciditate: sꝫ qꝛ Hal. scōo. de vtutibus nālib⁹ assil'auit meliaꝫ nālē feci vini. Jō dicūt q̄dā ꝙ melia nālis est similis feci vini ꝑ modū generatiōis: qꝛ vtraq; generat' ꝑ modū residētie in fundo. Melia vō inālis ꝑ adustionē sanguinis similat' feci vini in sba ⁊ colore. ¶ Tertiū sig^m est ꝙ si est aspa. i. si euomēs euomit eaꝫ ex aspitate exasperāte sibi linguā: sicut faciunt fructus frigidi imaturi stiptici masticati. vt sorba imatura tūc melia est facta stiptica a frigiditate ⁊ siccitate ꝑ viā cōgelatōis. ¶ Quartū sig^m est si est acetosa subtilis cū spuma. i. si euomēs eā sentit sapore acetosuꝫ spumosuꝫ subtilē. i. acutū. ⁊ euomitū habet aliquā spumā ꝓpter calitatē faciētē fermorē tūc ebullit cadēs sup terrā: ⁊ facit spumā: tunc est mlia inālis fcā ꝑ adustionē melie nāl' ptis subtiliozis eius. ¶ Quintū signū. d. A. aut est spissa nō hñs spumā: ⁊ ista hꝫ saporē acetosū nō subtilē. i. nō acutū. ⁊ ē spissa. i. grossa nō hñs spumā ꝓpter suā ḡssitiē: ⁊ ista cadēs sup terrā nō ebullit. aut ñ sic ebullit: sꝫ ebullit debil'. ⁊ ista fit ex adustōe ptis ḡsse melie nāl'. ¶ Et ꝙsil' assignari ꝑñt sig^a spēs alioꝝ hūoꝝ ināliū. vñ dix. H. in lib. de multitudine. ⁊ scribit' a Rabi in sexta pti^a. Accit hoibus ex multitudine flātis dulcis mult⁹ sonus. ⁊ ex multitudie acetosi fames. ⁊ ex multitudine salsi sitis: ⁊ ex multitudine flātis crudi cessatio sitis. Et qꝛ hūoꝝ nāliū signa ponent' in sermone 5°. q est de mēbris nutrimēti in cap'. de effectibus digestiue vtutis. iō h relinquo. ¶ Dixit. A. 3^a. tertij. mēsurare humorē calidiorē cū eo q est fridus: ⁊ cum eo q est cal's est illud qō ptinet ad industriā artificialē. Cognoscere aūt humorē an sit calidus an frigidus est leue nec indiget ꝓiectura artificiali: sed noticia mēsure q̄litatis humoris: ⁊ q̄ntitatis excessus eius pertinet ad artificialē cōiecturā. v. g. dicere ꝙ iste humor est cal's in tali mēsura: ⁊ ꝙ iste est calidior eo in tali mēsura. nō pōt sciri nisi ꝑ cōiecturā: qꝛ certa q̄ntitas vniuscuiusq; ꝑticularis nō est cōprehēsibil' nisi ꝑ ꝓiecturā neq; pōt ligua ꝓferri nec calamo scribi.

¶ De signis dispōnū egritudinaliū in gñali. Cap'. vij.

Signis corpis egri in gñali. dixit. Ga. in tegni. ꝙ corpa egra ꝑm singultū egri significatū. s. corpora egra simpl'r: ⁊ egra tūc hñt vitiū i trib⁹ naturis vel altera aut duab⁹ earꝫ. Sed differūt iter se egra simpliciter: ⁊ egra nūc in hoc ꝙ termin⁹ discretiōis eoꝝ est sensibil' operationū lesio. nā in egris simpl'r opatiōes sunt insensibiliter lese. ⁊ in egris nūc sunt sensibil'r lese. Quidā tñ dicunt ꝙ in ꝑdictis vbis Hal. voluit dꝫ ponere inter sana nūc: vt multū ⁊ egra simpl'r: qꝛ in sanis multū opatiōes fiunt insensibil'r lese. sꝫ in egris simpliciter fiūt lese sensibil'r. Et q̄ꝫ uis ista secūda introductio possit saluari. tñ ꝓia est melior: ⁊ magis ad mētē Hal. Qꝛ si ista scōa introductio saluatur. tūc Hal. intellexit ꝙ corp⁹ egrū simpl'r hꝫ sensibilē lesionē opationū ꝑ respectū ad sanū simpl'r nō aūt ꝑ respectū ad seipm: qꝛ vt sic hꝫ eas insensibil'r lesas. ⁊ p hoc differt ab egro nūc in quo fiūt opatōes lese sensibil'r nō solū ꝑ respectū ad sanū simpl'r. sꝫ ét ꝑ respectū ad seipm. Et dixit Hal. ꝙ differūt ét egra simpl'r. Nā egra simpl'r ōterminata sunt a sanis simpliciter. qꝛ egra simpl'r faciliter ab egris cāis occurrētibus vincūtur. Sana vō simpl'r difficulter: qꝛ melius eis resistūt. Et differūt ét i hoc ꝙ egra simpl'r: vt multū aliqd hꝫ vtutē opationū derelinquūt. Si bñ ꝓsiderātur dicta H. supposita. dñt qdā appere posse ꝙ corpa egra simpl'r hñt opatiōes sensibil'r lesas ꝑ respectū ad sana simpl'r siue vt mixtū: eo ꝙ iter corpa sana simpl'r: ⁊ egra simpl'r cadūt corpa neutra simpl'r re q̄ꝫ nō hñt opatiōes sensibiliter lesas. sꝫ insensibil'r: qꝛ inter ea nō cadit aliqō corpus mediū. Accñtiū autē egritudinē signantiū q̄dā sunt ꝓpria morbo. ⁊ q̄dā sunt ꝓpria nāe. ⁊ q̄dā sunt cōia vtriq;. Et de accñtib⁹ morbi q̄dā sunt ei ꝓpria q̄dā insepabilia: ⁊ q̄dā familiaria. Et ꝓpria dñr q̄cūq; in sunt oi. nō tñ soli ⁊ familiaria dicūt' q̄ in sunt oi ⁊ soli. Et insepabilia dicūt' q̄ in sūt oi ⁊ soli. ⁊ sp. Et itez accñtiū morbi q̄dā sunt ei ꝓportionata: sicut ea q̄ supueniūt. pp ea q̄ sunt de essentia morbi ipsi⁹. ⁊ q̄daꝫ sunt ip̄proportionata: sicut ea q̄ ꝑ aliā cām supueniūt: vt ꝓpter aliquā cāꝫ ꝑmitiuā vel inordinatū regimē vel ꝓpter errorē vel filia. Et itez accñtiū morbi q̄dā insequūtur corpulētiā mae morbi. ⁊ q̄dā ipsius q̄litatē. ⁊ q̄dā actiōeꝫ mae in nām. ⁊ q̄dā actōeꝫ nāe in māꝫ. Et de his signis eueniētib⁹ ex actōe nāe in māꝫ vel eo° alia sunt crisim significātia. alia coctionē. i. digōnē. alia coctiōis diminutiōeꝫ. vel ablationē alia salutē. ⁊ alia pditionē. ¶ Notāt ꝙ aliqō signū pōt esse alicui⁹ morbi dupl'r vno mō: qꝛ effectiue causatū ab eo vel ab eius cā. alio mō: qꝛ illō signū in significante exñs nō hꝫ ab illo morbo remoueri qūo dñt digōnē in vrina esse sig^m effimere. ¶ Dixit Auer. q̄rto col. signa significātia egritudinē pñtē: aut significāt sup q̄ditatē egritudinis: aut sup cās ei⁹: aut sup mēbrū in quo est egritudo: ⁊ multotiēs significāt sup hec tria. sicut ꝓtingit de signis egritudinū q̄ in mēbris sunt interioꝝ⁹. Egritudines vō apparētes in superficie corporis nō indigēt signis nisi significātib⁹ cās earꝫ. qꝛ ille sensui visus patēt. Et dixit. signa significātia sup egritudinē sunt triū generū. qm̄ q̄dā sumūtur ab accñtibus q̄ accidūt ꝓpp oenoiationē humorū i corpe. ⁊ q̄dā sumūtur a cōpl'one corpis ⁊ ei⁹ ꝑparatiōe ad suscipiēdas egritudines. Et quedā sumūtur a regie antecedēte.

Aliquod potest esse signū alicui⁹ morbi dupl'r.

¶ De signis egritudinum minus in generali. de signis malitie complexionis. Capitu. viij.

Factores ponētes signa minus gñalia egritudinū tradiderunt signa male cōpl'onis ⁊ sol'onis ꝓtinuitatis ⁊ egritudinū cōiū. s. apatum. ¶ De signis male cōpl'onis. dixit Auer. 4° coll'. Dixim⁹ ꝙ res sup q̄s nos opꝫ adducere signa vl'r sunt aut mala cōpl'ō mālis aut nō mālis. Et signa q̄ mala cōpl'onē signant mālez sunt illa q̄ dñatōeꝫ hūoꝝ significāt in corpe toto: aut in aliquo vno mēbro egro: ⁊ illa adhuc q̄ ex corpe egrediunt humorē faciētē malā ꝓpl'onē mālē significāt sicut vomit⁹ egō sputū ⁊ alia filia. ¶ Spālius aūt loq̄ns. A. de signis male ꝓpl'onis dixit. illa q̄ est acuta cal's significat ꝑ inflāmationē corpis nocibilē febrē ꝑcedentē ⁊ ꝑ fortitudinis distractiōem apō motus resistētia caliditatis ⁊ sitis supfluaꝫ ⁊ adustionē in ore stomachi amaritudinez in ore ⁊ pulsum qui lapsitudini attinet ⁊ velocitati vehemēti ⁊ frequētie: ⁊ cui⁹ dispositio in etate mala existit ⁊ cui oia calefaciētia adhibita in regimine nocēt ⁊ infridātia curāt. ¶ Et mala cōpl'onis fride nō naturalis signa sunt nō digerere ⁊ sitis paucitas ⁊ iunc turarū lapsitas ⁊ flātice febres mlte: ⁊ cui reumatismi nocēt. ⁊ infridantia in regimine adhibita nocēt ⁊ per calefacientia curātur. ¶ Et dixit: signa humiditatis nō nāl' sunt pertinētia signis friditatis: ⁊ est cum eis lapsitas ⁊ saliue fluxus ⁊ mucilaginis ⁊ ventris solutio ⁊ digerēdi malitia: ⁊ impedimētū in regimine qō est humidū ⁊ mult⁹ somn⁹ ⁊ inflatio palpebraꝝ. ¶ Et signa siccitatis nō nālis sūt asperitas ⁊ vigilie ⁊ macies accidētalis ⁊ lesio in regie i quo est siccitas nō nālis ⁊ malitia dispōnis ei⁹ in autūno ⁊ curari per id qō humiditatē efficit ⁊ curatio pñs ꝑ aquā calidā ⁊ oleū subtile: ⁊ fortis receptio eoꝝ. ¶ De signis replōnis. dixit Auer. quarto coll'. Qñ q̄ntitas sanguinis crescit ꝑm q̄ntitatē dimēsionū hec est nominata replo ꝑm vasa: ⁊ qñ crescit cū malitia q̄litatis: ita vt acuatur aut ꝑmutet ad q̄litatē vnius alicuius alioꝝ humoꝝ: aut ꝑm hoc noiatur

Sig^a malarū complōnū nāturam.

Duplex repletio. s. quo ad vasa. ⁊ quo ad tunicas.

replo ꝑm virtutē. eo q̄ hec replo hz euacuare vel euapo/rare ⁊ dissoluere ⁊ debilitare virtutē: qō est pp malitiā sue q̄litatis. Et ppea seq̄t hāc casus appetit⁹ ⁊ difficultas motus. Et vlr pp hāc debilitatē ledūtur oēs opatiōes nāles ⁊ aiales qō nō accidit ꝑme replōni. ſ. quo ad vasa. ¶ De signis aūt replōnis q̄ ad vasa. dixit Auic. sōca ꝑmi. q̄ sunt mēbroꝝ grauitas ⁊ in motibus pigritia. Faciei rubedo ⁊ venaꝝ inflatio ⁊ cutis extēsio: ⁊ in pulsu plenitudo: ⁊ tinctura in vrina ⁊ spissitudo. ī. grossities ⁊ paucitas desiderij ⁊ visus debilitas ⁊ somnia grauitatē ꝓtendūt sicut eius q̄ videt se quasi moueri nō posse aut onus graue ōferre. aut loqui nō posse. videre aūt se volare ⁊ motus velocitare hūores significāt subtiles in q̄ztitate tpata. ¶ Replōnis vō ꝑm virtutē signa sunt. dixit Auic. grauitas ⁊ pigritia ⁊ desiderij paucitas: que huic: ⁊ ꝑme replōni sunt cōia. ſz cū replo ꝑm vtutē est simplex nō sunt vene adeo inflate nec cutis vehemētis est extēsionis neq̄z pulsus adeo plen⁹ ⁊ magn⁹ neq̄z vrina multū grossa neq̄z color valde rubeus: ⁊ ꝓtusio ⁊ lapsitudo nō ꝓueniūt in ea nisi post motū ⁊ incessum. ⁊ vidēt in somnijs p:uritū ⁊ mordicationē ⁊ incēsionē ⁊ odores fetidos: ⁊ ꝑm plm replo quo ad virtutē generat egritudinē añq̄z eius cōpleātur significatōes. ¶ De signis egritudis in nā cōpōali. A. pri⁹ posuit sig⁹ opilatōis nō qdē ois spēi ei⁹. ſz soli⁹ coartatoꝛie: q̄ fit a cā intrinseca ex humoꝛe coartāte mēbra: ⁊ ēt nō ois spēi coartatoꝛie: q: nō ei⁹ q̄ accidit a multitudine humoꝝ: ſz solū ꝓueniētis a viscositate vel grossitie eoꝝ. Et ꝑus posuit signa ocē opilatiōis in gīa li: ⁊ postea in spāli. ¶ Dixit ergo ꝑ. Cū māe ꝓiūgūtur. i. in coꝛpe retinētur ⁊ significatōes eas ōmōstrant. ſ. retineri vl retētas foꝛe: ⁊ sentiſ extēsio. ſ. in loco retētiōis māerū ⁊ nō sentiūtur significatiōes repletiōis in toto coꝛpe opilatiōes ꝑculdubio ibi adesse intelligūtur. Deinde in spāli declarās signa opilatōis inuit opilationē posse ꝓtingere in cānalib⁹ magnis ⁊ in ꝓuis ⁊ in venis. Qz si acciderit in cānalib⁹ magnis ꝑ quos res ꝓsueuerūt trāsire: tūc in loco sentiſ grauitas: qm̄ q̄ res ꝓsuete trāsire nō ꝑnt retinēſ ⁊ grauāt. ꝟ. g: si opilo fuerit in epate: tūc illō q̄ ad epar ꝓuenit ex cibo retinēſ si opilatio eū penetraſ ꝓhibuerit ⁊ colligēſ ex eo res multa ⁊ grauabit. Dixit Auic. vehemēti⁹ q̄z si apa esset in epate. Immo per multā grauitatē discerniſ ab apate. lz ēt per febris ꝑuationē que est in apate: ⁊ nō opilatiōe. an aūt grauitas sit maioꝛ in opilatiōe epatis q̄z in apate ei⁹ vꝛ dubiū. q: Auic. 14ª tertij. dixit oppositū: ⁊ maxᶜ de signis apatis frigidi epatis. Et ꝓfirmatur rōne: q: vbi est apa est mā ipm faciēs collecta in loco vno q̄ grauat amplius q̄z spsa. Et cū hoc est eriā cū apate opilatio. Propter hec notant q̄ apa aut eq̄lr claudit vias ⁊ cānales per quos trāsit cibus sicut opilo claudit: ⁊ tūc grauitas maioꝛ est in apate: q: sūt ibi māe retente ꝓp clausionē cānaliū. Et ēt ē ibi mā faciēs apa: qō maxime ꝓtingere pōt qñ apa est in symma epatis aut nō eq̄lr. Aut apa paucas vias claudit vt cū est in carne epatis versus superficiē: ⁊ maxie in gibbo. in quo aūt nō seq̄ꝛ viaꝝ cibi opilō ⁊ clausura nisi fortasse paucaꝝ: ⁊ tūc grauitas minoꝛ est in apate q̄z in opilone. Et dicunt q̄ in apate ꝓtinua grauitas dici pōt maioꝛ: q: nūq̄z sepaſ: ſz in opilatione nō est ꝓtinua grauitas: sed solū qñ māe ꝓhibēntur trāsire. ¶ Et sūt q̄ dicūt q̄ apa ⁊ opilo aut ꝓsideratur ꝑm se ⁊ absolute: ⁊ vt sic magis grauitas est in apate: q: in eo mā est aggregata: in opilone vō disperſa. aut ꝓsideratur ꝑm māe aggregate q̄ztitatē. ⁊ vt sic maioꝛ grauitas pōt esse in opilatione q̄z in apate. ¶ Et notāt q̄ q̄zdiu opilatio est in cānalib⁹ ⁊ vijs magnis ipsa est sine febꝛe: q: q̄zquis aliq̄l succedat ibi ꝓhibita trāspiratio: nō tñ tanta q̄ ad eā seq̄t putrefactio: ⁊ sic nō est febris saltē putrida. Si aūt opilatio est in vijs puis: vt venulis minutis: sicut est opilo ꝓueniēs ab apate in quo māe exeunt de venis magnis ad venas minutas: ⁊ poꝛositates mēbroꝝ: tūc bñ pōt esse ibi ꝓhibita trāspiratio ad inducēdū putrefactionē ⁊ febrē suffi/ciēs. talē. n. opilonē. dixit S. io⁹. terap. foꝛe cām febris putride. Sed cū in alijs cānalib⁹. ſ. puis fuerit opilo. dix̄ A. tūc nō sentiſ grauitas: q: pauca est mā que pōt in eis retineri ⁊ ꝑ paucitate nō grauat: ſz bñ sentiſ in loco extensio ⁊ retētio penetratiōis sanguinis. Cūq̄z opilo fit in venis. tūc habētes eā coloꝛē hñt citrinuz. q: sanguis ꝑ foꝛamina sua ad cutis superficiē nō accedit. ¶ De signis aūt vētositatis retente. dixit Auic. vētositates cognoscūtur ꝑ doloꝛes qui ex eis mēbris sensibilib⁹ accidūt. Et hoc qdē seq̄tur illud qō ipse ex solutione ꝓtinuitatis efficiūt: ⁊ cognoscūtur ꝑ motus qui mēbris accidūt ⁊ cognoscūtur ēt per somnū ⁊ per tactū. doloꝛes. n. extēdētes vētositatē significāt: ⁊ ꝑcipue si vehemētes fuerint. q̄ illic ꝑmutatio de loco ad locū ex doloꝛe fuerit iā sigīatio cōpleta erit. Scias q̄ doloꝛ extēsiu⁹ ſz possit ꝓuenire ex hūoꝛe. tū nō erit cū ꝑmutatiōe doloꝛis: q: ſz ēt hūoꝛ possit permutari de loco ad locū: tū nunq̄z simul faciet doloꝛē extēsiuū sequētē ad extēsionē ad quā seq̄tur ꝓtinuitatis solutio aut raro valde. Et dixit. A. q̄ talis doloꝛ nō erit nisi cū ꝓtinuitatis solutio ex vētositate extendēte in mēbris euenerit sensibilib⁹. In eis aūt q̄ sunt sicut ossa aut caro glādosa nō appet hoc ꝑ doloꝛē: q: nō sentiūt. Est tñ: dixit iste cū i ossib⁹ vētosita tes fiūt q̄ ossa frāgunt: ibi nō erit doloꝛ nisi sequēs punctura: q: os fractū id qō ē coꝛā ipo frangit. ſ. pāniculū cooperi ētē ossa. Ex motibus autē mēbroꝝ cognoscūtur vētositates ꝑ saltū qui accidit ex vētositatib⁹ que generātur ⁊ mouētur: vt exeāt ⁊ resoluātur. Et cognoscūſ vētositates ꝑ sonos. qm̄ soni aut erūt ex penis eiusdē: sicut vētris rugitus ⁊ his similia: ⁊ sicut sonit⁹ in splene cū ei⁹ doloꝛ ex vētositate fuerit: aut sonus in eis fiet ꝑ percussionē quēadmodū dignoscitur hydropisis iter asclitē ⁊ timpanitē per ꝑcussionē sup vētre. qm̄ in timpanite sentiſ sonus vt timpani. Cognitiōes aūt earū perta ctū sunt. v. g. q̄ tactus discernit inter inflationē ⁊ tumoꝛez ex humoꝛib⁹. ppea q̄ inflatio est ibi cū extensione: ⁊ cedit ꝑssioni: qō non est in mā fluida liqda: aut humoꝛe viscoso: ideo sensus tactus sup ista discernit. ¶ Et dixit. dzia qdem inter inflatiōez ⁊ vētositatē nō est in substātia siue essentia: q: in vtraq̄z est eadē substātia. imo est in forma tact⁹ statiōnis ⁊ cōpꝛehēsionis. ꝓpter q̄ notāt q̄ inflatio ex vētositate cedit ꝑssioni cū resistētia: sed q̄ est ex humoꝛe nō cedit. ſ. cū resistētia ſz cedit facilr. Et notāt q̄ vētositas aut est in mēbꝛo ꝓcauitatē habēte: vt in stō ⁊ intestinis: ⁊ vocatur inflatio. aut est in alijs mēbris disꝑsa ⁊ vocaſ ventositas. Et Auic. dixit. q̄ inter eas nō est dzia in sba: q: ambaꝝ sba est vētositas. sed differūt in substātia statiōis ⁊ cōpꝛehēsionis q: in inflatiōe cū desup ꝓmiſ nō stat: sed mouēſ vētositas ſz in vētositate. lz desup ꝓmaſ stat: ⁊ nō mouēſ vel paꝝ. Et nō determinauerūt alij hic de signis aliaꝝ specieꝝ malitie cōplōnis. sed reseruauerunt ea ad libꝛos particulares. ¶ De signis aūt solute ꝓtinuitatis. dixit Auic. q̄ eā que est in mēbris apparētib⁹ declarat sensus. ⁊ visus ⁊ tact⁹. Ei⁹ aūt q̄ est in mēbris intrinsecis. A. posuit q̄tuoꝛ signa. ꝑmū est q̄ demōstrat eā doloꝛ: aut pfoꝛatiū⁹: aut pungitiū⁹: aut coꝛrosiū⁹ ⁊ nō specificauit. A. de alijs spēb⁹ doloꝛis: q: alie spēs pñt significare malā opꝛlonē diuersaz absq̄z soꝛone cōtinuitatis: sed ꝑdcē tres nō accidūt absq̄z solutiōe ꝓtinuitatis. Et ꝑcipue dixit. si cū eis fuerit febris: q: māe perforantes pūgētes ⁊ coꝛrodētes sunt apte ꝓuocare febrē. Inueniſ tur alia lra que est negatiua dicēs. si cū eis nō fuerit febris: q: si esset febris possent illa ꝓuenire ex mala cōplone febrili. ¶ Scōm signū est: q: ipsaz multotiēs comitaſ humoris spissi cū sanguine exitus ad plenitudinē descēdētis ⁊ putrescētie. sanioſe māe egressio. Et hoc si post sigīonē apatū ⁊ maturationē euenerit sanies vel virulētia. Et hoc dix̄. q: aliq̄n sanguis extra venas egrediſ ad renes vel ad alia mēbra absq̄z soꝛone ꝓtinuitatis. Ne ergo credas soꝛonem

Signa vētositatum

Nota differentiaz inter inflationē ⁊ vētositatē

Signa solutiōis cōtinuitatis in mēbris interioꝛibus.

ptinuitatis ibi adesse: dixit. si post figiones apatis ꝛc̄. Et subdit Aui. q̄ sanies que exit post apa aliqñ est ex ei⁹ aptione cū maturatiõe: ꝛ aliqñ sine maturatiõe. Et si cū maturatiõe fuerit febris cū apertione quiescẽt ꝛ eũabit pus ꝛ quescet ḡuitas ꝛ alleuiabit. Q̄ si nõ ita fuerit dolor fiet maior ꝛ augmẽtabit. ¶ Tertiũ signũ est, q̄ ipsa cognoscit. max' ex mẽbrop̄ dissolone ꝛ a suo loco separatiõe. i. si dissolcent sicut ruptura cognoscit. i. crepatura p̄ in bursam testiculorũ intestinop̄ descensum. Quartũ signũ est. q̄ ipsa aliqñ cognoscit retentione eius qõ eũari solebat ex canalib⁹: qñ fortasse ad canales aut amplitudinẽ quã solo cõtinuitatis facit descendit ꝛ nõ p̄m nãlẽ separatur viã: quẽadmodũ illi ptingit cui intestina rũpunt: cũ egõ ei foras exire p̄hibet: q̄ descẽdit in pcauitatẽ vẽtris. ¶ Et q̄ aliqñ p̄ p̄dicta sig' nõ pot solo ptinuitatis cognosci. Ideo opꝛ q̄ p eius declaratione recurras ad libꝛos pticulares: ꝛ ibi inuenies figiones eius p̄m vnũqõq; mẽbrũ: ꝛ hoc qdẽ erit cũ mẽbrũ sensum nõ habuerit nec humorẽ suscepit q̄ ab ipso exeat nec a suo loco moueri poterit ꝛ alij mẽbꝛo nõ adheserit: cuius dissolone moueat'. ¶ Et subdit Aui. scire debes q̄ apata ꝛ solones ptinuitatis q̃ deteriora hñt accidentia sunt que in mẽbris existunt neruosis que sunt fortis sensus: qm̃ sunt ꝛ cũ hoc pnitiosa. ꝛ fit cũ eis ꝛ sincopis ꝛ spasmo⁹ ꝓpter mẽbri neruositatẽ. deinde deteriora sunt illa que sunt supiuncturis qm̃ tarde meliorationẽ recipiunt pp vehemẽtẽ iunc ture motũ. Et ꝓpterea q̄ amplitudo que est apud iunctura est apta vt mã ad ipsam descẽdat. ¶ De signis aũt apatũ dixit Aui. Extrinseca apparẽtia declarat sensus visus ꝛ tactus ꝛ pñtia eop̄: ſꝫ occultop̄ ea q̃ sunt calida demõstrat febris cõcomitãs ea putredine eop̄ cõicata cordi p venas: ꝛ grauitas sensata in mẽbꝛo in q̃ existit. ſ. sine dolore. si illõ mẽbrũ caret sensu ꝛ pcauitas cũ dolore pũgitiuo. ſ. vel alio dolore vehemẽti si mẽbrũ apatũ sensuꝫ habeat. ¶ Et dix'. Ex eis que ipsa declarãt aut in declarãdo iuuant est nocumẽtũ in opationibus illius mẽbri ingrediẽs. Istud tñ sig^m nõ multũ indicat de apate cuꝫ possit lesio in opationib⁹ ex multis alijs causis ꝓuenire. sed tñ cum alijs signis iuuat. ¶ Ex illis vo que ipsa vehemẽter sigiant est sentire inflãmationẽ: pcipue dũ habuerit semitã: sicut sunt stõus epar viscera splẽ ꝛ filia. Quedã. n. sunt mẽbꝛa ad que sensus nõ hꝫ semitã: sicut pulmo fel renes ꝛ filia. ¶ Frigida vo apata dixit Aui. ꝓculdubio dolor nõ cõcomitat'. ſ. pũgitiuus vel alius dolor vehemẽs q̄ cõcomitat' apata calꝺa. Alij oñt. q̄ apata frigida aligs dolor cõcomitat' cũ in eis sint cãe dolozis. attñ dolor est puus. Et aliqui dicũt q̄ aliqñ nullus p cipit' dolor: vt cũ mã frigida multuꝫ paulatine fluxerit ad mẽbrũ: aut cũ in eo fuerit per modũ cõgestiõis aggregata: tũc eni ꝛ si solutio ptinuitatis causet' ita paulatine inducit' q̄ nõ sentit' inde dolor. Et subdit Aui. q̄ velle ponere vlla signa apatũ frigidop̄: sicut ad hũc locũ ptinet esse difficile ꝛ dato q̄ esset facile esset tediosum: q̄ sunt illa eadẽ signa q̃ ponunt particularia in particularib⁹ libꝛis. ꝛ ideo ad illos libꝛos reseruent'. Unũ tñ dixit ipse hic. dicem⁹ q̄ cũ sentit' grauitas ꝛ non dolor modo dicto ꝛ fuerint cum ea signa dominij flegmatis existimandum erit q̄ sit flegmaticum. ꝛ cũ ea fuerint significationes dominij melancolie erit melancolicũ: ꝛ ꝓprie si cũ tangit' fuerit duruꝫ. Durities eni ẽ de ꝓueniẽtiozib⁹ figionib⁹ ad declarãdũ apa meliciũ. ¶ Et dix' Aui. cũ apata calꝺa fuerint in neruis erit dolor vehemens vltra dolorẽ aliozũ mẽbrop̄ apatop̄: ꝛ fe. fortiores: q̃ cito ad extẽsionẽ ꝛ pturbationẽ intellectus pducũt. ꝛ in motibus ꝛstrictiuis faciẽt nocumẽtũ: cito eni succedit eis spasmus. Amp̄. eni dix' ipse. oia iterioꝛ. ſ. nutritiuop̄ mẽbrop̄ apata in mirach tenuitatẽ ꝛ magnitudinẽ faciũt. ¶ Et de signis terminationũ apatũ intrinsecop̄. dixit Aui. Cũ apata intrinseca collectionẽ faciũt ꝛ mã incipit facere cupũ: ꝛ ꝓcedũt p̄m semitã exiture. tũc dolor vehemẽter infestabit ꝛ febris: ꝛ exaspabit' lingua valde: ꝛ dolores ꝛ vigilie fortiores fiunt. ꝛ oia accñtia augmẽtabunt': ꝛ accrescet grauitas: ꝛ fortasse sentiet' grauitas ꝛ ifusio. ꝛ est ẽt cũ in corpore subito apparet macies ꝛ in oculis repentina cõcauitas: sed cũ illud qõ collectũ est fit maturũ ꝛ facta est sanies. tũc fortitudo doloꝛis ꝛ febris ꝛ pulsus sedant' ꝛ in loco doloris res aduenit que est sicut p:uritus. Et si rubedo ꝛ durities ibi affuerint minozabit' rubedo ꝛ durities mollificabit'. vnde p̄ssioni cedet ꝛ sedabunt' accidẽtia oia dolorez facientia: grauitas tñ augebit' ꝛ ad sui finẽ pueniet. ¶ Cũ vo exitura apiet' accidit p̄mo tremor mozdicationẽ sanies sequẽs: ꝛinde apparebit febris ꝓpter exitũ mãe: ꝛ erit pulsus vacuitati ꝛ diuersitati aptus: ꝛ incedit p̄m viam debilitatis ꝛ paruitatis. ꝛ in desiderio apparebit casus. ꝛ sepe ca lefiunt per ipsum extrema ꝛ mã expellit' per viam sue ptis aut in itinere spuendi aut mingendi aut egerendi. ¶ Et significatio qõ bona post aptionẽ est vt febris ex toto quiescat ꝛ anhelit⁹ fiat facilis ꝛ virtus viuificet' ꝛ velocitas expulsiõis mãe: ꝛ q̄ mã cito in pte sua egrediat'. Cum aũt in occultis apatibus materia de vno mẽbꝛo ad aliud mutat' quandoq; talis mutatio est bona ꝛ quandoq; mala. bona est quando de mẽbꝛo nobili ad ignobile mutatur: sicut cũ permutat' mã p̄ncipaliũ mẽbrop̄ ad sua emũctozia mala est cũ de ignobili mã ad multũ nob ilius eo mutat' aut cũ mutat' ad mẽbruꝫ qõ minus eo possit tolerare illud qõ ei accidit: sicut cũ apa lateris ad partẽ cordis vel pulmonis mutat'. ¶ Et dixit Aui. q̄ mutatio apatũ occultop̄ ꝛ inclinatiões magnop̄ apatũ si ad superiora vel inferiora declinauerint demõstrabit illud nobis dispsitio oris anhelit⁹ malitia ꝛ eius magnificatio ꝛ ipsius difficultas ꝛ pectoris ꝛ ardor ab inferioꝛibus incipiens ad superiora tendens ꝛ grauitas in partibus furcule ꝛ capitis dolor: ꝛ est etiã cuꝫ signuꝫ apparet in adiutorio ꝛ asceid. Et dixit. si illud quod ad superiora declinat scilicet cerebrũ fuerit infusuꝫ erit malũ ꝛ terrefaciens: verũtñ si nõ ad carnẽ lapsam que est post aures declinauerit. Et subdit Auicẽ. q̄ fluxus sanguinis ex naribus in talibus apatibus est signũ bonũ: ꝛ in oibus etiã interioꝛibus apostematibus.

Apata ꝛ solones cõtinuitatis deteriorũ accidentiũ sunt q̃ sunt i mẽbris neruosis.

Signa apatũ occultoruꝫ.

Signa pnosticꝛ in apatib⁹ intrinsecis.

¶ De signis figiantib⁹ egritudinẽ in spãli magis. Ca. ix.

Q̄Irit Aui. signop̄ figiantiũ egritudinẽ que dã sunt que ipsam egritudinẽ demonstrant sicut diuersitas pulsus in festinatiõe sui in febꝛe. Ipse nãq; pulsus diuersus in frequentia saltem ipsam sigiat febrẽ: nõ tñ semp sigiat pulsus diuersus febrẽ. ſꝫ qñ est cũ sensibili lesione opationum. nã potest dictus pulsus ꝓuenire ex multo exercitio aut ex aliqua dispositione neutra secundũ caliditatem ꝛ nõ febrem. Et quedã sunt que egritudinis significant locum: sicut pulsus serinus cũ in parte pectoris fuerit dolor: qm̃ significat q̄ apa est in pãniculo. ſ. pleura vel dyafragmate vel mediastino. Et sicut pulsus vndosus. qm̃ significat apa in corpoꝛe pulmonis esse. Et quedã significant egritudinis causam: sicut signa replexionis per diuersitatẽ suap̄ dispositionũ. ſ. quo ad vasa vel quo ad vtutẽ: quap̄ quisq; modũ aliquẽ replexionis demõstrat: q̄ alicuius humorum. ¶ Et signũ qdẽ demõrans egritudinẽ: sicut patuit: aut est demõstratiuũ p̄tis egritudinis aut rememoratiuũ p̄terite aut ꝓnosticũ future. Et qõcũq; hop̄ aut est sũptũ a subalt' inherẽtibus aut ab accñtal'r inherentibus aut a casib⁹ aut ab effectibus. ¶ Et rursus dixit Aui. Accñtiũ quedã sunt ꝓdeũtia que cũ egritudine incipiunt ꝛ finiuntur. sicut febris acuta doloꝛ pungitiuus coangustatio anhelit⁹ tussis pulsus serin⁹ cũ apate lateris. ꝛ q̃dã sunt p̄dictis opposita que nõ hñt determinatã horã. sed egritudinẽ qñq; sequũt' qñq; nõ: sicut doloꝛ capitis in febꝛe. Ipse eni qñq; euenit in p̄n⁰: qñq; in medio: ꝛ qñq; in fine: ꝛ qñq; continue ꝛ qñq; nũq;. Et q̃dã sunt que in fine rei eueniũt. i. in ꝓcessu. ex

Signa maturatiõis apatũ intrinsecoꝛum.

qbus signa sunt crisis.signa maturitatis vel eiꝰ oppositi:z
signiones mozbis z harū plime sunt in egritudibꝰ acutis. Et
signa q̄ icipiūt z finiūt dr sigª ꝓpa z inseparabilia q̄ aut ali
qñ sic:z aliqñ nō dr signa sepabilia coia.q̄ vero post ꝑnm
scilz put est vnū de ꝗtuoz tpibꝰ mozbi tm̄ dr euenire post
apparētia dr.q̄ vo in ꝑnō post euenire possunt: vt voluit
Gal.1° de crisi.possunt dici ꝑapparētia: lz ēt ꝑapparentia
possent dici q̄ sunt inseparabilia. ¶ Dixit Haly.7° theori.
Mozbi z passiões q̄ in coꝛpib⁹ fiūt q̄dā in eis mēbꝛorum
sunt ptes que sensui patent earūq̄z signiones faciles sunt z
breues z q̄dā in eis q̄ a sensu abscōdita sunt accidunt que
sunt interioꝛa mēbꝛa z signiones eaꝝ difficiles sunt. Et dix̄
manifeste sensui passiões alie exterioꝛib⁹ z interioꝛib⁹ coꝛ
pis ptib⁹ fiunt.sicut febꝛes z aꝑatū.q̄dā:z q̄dā in supficie
coꝛporis sunt tm̄. ¶ Dixit Aui. signionuz alie sunt q̄ in eo
qō de mēbꝛis apparet tm̄ signiant q̄ sunt sumpte ex eis que
ꝓprie sentiūt.i.ex obctis visus ꝓꝓijs q̄ vocant sensibilia
ꝓꝓria:q̄ ita pcipiunt ab vno sensu q̄ nō pñt pcipi ab alioꝛ
sicut coloꝛ ita pcipitur a visu q̄ non ab auditu:nec aliquo
alio sensu.aut sumunt ex eis q̄ cōiter sentiūt.i. ex obctis vl
sensibilibꝰ cōib⁹ q̄ sunt illa q̄ pñt a plīb⁹ sensibus percipi:
sicut q̄ztitas numer⁹ zc̄.q̄ lz sint coia.nunq̄z tm̄ pcipiunt ni
si mediāte sensibili ꝓprio. Oculus.n.pcipit q̄ztitatē sz non
pcipit eā nisi mediāte coloꝛe. Et sic ista sumpta a foꝛ mēbꝛo
rū z eoꝝ situb⁹ z motib⁹ zqetib⁹. Uerū tm̄ dix̄ Aui.ista sensi
bilia qñq̄z signiant dispones mēbꝛoꝝ iteriozū sicut salt⁹ la
bij iferioꝛis signiat vomitū. Et qñq̄z etiā ipsoꝝ q̄ztitates au
gmētate vel diminute:z eoꝝ numeri fortasse occultoꝝ mē
bꝛoꝝ significabūt dispones:quēadmodū curtitas digitoꝛū
epatis signit pritatē z ēpio.lōgitudo digitoꝝ epatis signiat
magnitudinē. ¶ Et sequēs Aui.declarādo de sensibilibus
ꝓprijs ōclarauit ō sensibili visiuo z auditiuo:qūo signiant
sup mēbꝛa exterioꝛa z dixit q̄ cognitio mēbꝛoꝝ exteriozū
pegōne est q̄ si est nigra vel citrina sup qō signiat sunt res
visibiles.i.q̄ signiat q̄ coꝛpis cutis efficiet nigra seu citri
na.hoc aūt nō signiat imediate:q̄ imediate signiat sup mē
bris occultis:sz mediate q̄ possum⁹ ex eis arguē q̄ cōla ci
trina multiplicata trāsibit cū sanguine ad mēbꝛa z ad cu
tē z tinget eā coloꝛe citrino.z silr est de cōla ni. Et signiam⁹
dixit Aui.exrugitu sup inflationē z malitiā digerēdi.s.im
mediate sz mediate sup inflatiōe vētris q̄ pñt cōprehendi.
Et declarās de sensibilib⁹ cōib⁹:dixit.q̄ sunt sicut cognitio
nes ptisis z ethice.i.ꝺsumptiōis carnis ꝓ vnguiū gibbosi
tatē. Gibbositas.n.eaꝝ ꝓcedit ex ꝺsumptiōe carnis q̄ sub
tilis est. Et signiatiōes q̄ sumunt ex mō qetis sunt sicut apo
plexia epilepsia sincopis z palepsis. Et q̄ sumunt ex moti
b⁹ sic hoꝛripilatio tremoꝛ singul⁹ sternuta° ossita° alices
tussis salt⁹ z spasm⁹ cū incipit spasmare. Et hoꝝ motuū q
dā ꝓueniūt ex opōne nāe ꝓncipaliꝝ:sic singul⁹:z q̄dā accñ
talr sicut spasm⁹ z tremoꝛ. Et itez de ꝑdictis motib⁹ q̄dam
sunt volūtarii:sic estuatio z reuolutio de latere in lat⁹ z q̄
dā sunt cōpositi ex nāli z volūtario:sicut mict⁹ z egestio
z tussis. Et hoꝝ q̄dā sunt in qbus nā supat volūtatē: sicut
tussis. Et q̄dā in qb⁹ volūtas supat nām.sicut mict⁹ cū vo
lūtas cito voluerit efficere. ¶ Et itez accūtiū a nā sine vo
lūtate ꝓdeūtiū q̄dā sunt q̄ demr̄āt sensus:sic hoꝛripilo z q̄
dā q̄ sensus nō demr̄ant:qñ nō sentiunt:sic salt⁹ z iectiga°.
Et nō voluit Aui.q̄ nō sentiant:q̄mo sentiꝫ:z ab ifirmo
z a medico:sed voluit ista distinctio q̄ accūtiū q̄ fiunt a nā
siue volūtate:q̄dā sunt cū passiōe sensitiua:sic hoꝛripilo ad
quā ꝺcurrit vt⁹ sensitiua nocu⁽⁽⁾.nisi eni sensatio nocitiui in
teruenerit nūq̄z expulsiua insurgeret ad expellēdū. Ipsa.n.
nō expellit nisi nocumēto ꝓcepto z vtus sensitiua nō ꝺcur
rit vt agēs:sz vt patiēs.z iō dicunt fieri a nā sumēdo nām
cōiter z large ꝓ oī eo qō distinctiuū ꝺ volūtatē z nō ꝓ
prie z stricte ꝓ eo qō est distinctiuū ꝺ cognitiuū. ¶ Et dix̄
Aui.q̄ ꝑdicti ēt motus diuersificant aut ꝓꝓ diuersitatē sua
rū eēntiaꝝ.qñ tussis in seipsa fortioꝛ motꝰ est q̄z saltus.aut
ꝓꝓ diuersitatē numeroꝝ motoꝝ.s.faciētiū ad motū:qñ nu
meri motoꝝ sternutatiōis plēs st̄ q̄z motoꝝ tussis.tussis.n.
cōplet motiōe mēbꝛoꝝ pectoꝛis.sz sternutatio cōplet mo
tiōe mēbꝛoꝝ pectoꝛis z capitis sil̄. Sz q̄ztitas timoꝛis in eis
est:qñ motꝰ singul⁹ sicci maioꝛis ē timoꝛ] q̄z motꝰ tussis.lz
sit tussis fortioꝛ eo.p qō aūt nā iuuat est qñ qñq̄z iuuat ꝓ
instrm eēntiale z ꝓncipale:sic cū iuuat in expellēdo sterc⁹
cū musculis vētris:z est cū iuuat ꝓ instrm exneū.sic iuuat
in tussiēdo ab aere. ¶ Principioꝝ vo eoꝝ diuersitas aut ē
ex mēbꝛis:sic tussis z nausea.aut est ex diuersitate mēbꝛoꝝ
rū agētiū.qñ salt⁹ ꝑn̄ est nāle: z tussis ꝑn̄ est accūtale.
Sed ēt diuersificāt ꝓ māe diuersitatē.qñ tussis ē ab excrea
tiōe z salt⁹ a vētositate. Haꝝ itaq̄z sunt signiones q̄ signiant
in eo qō de mēbꝛis appet. Et plīma eoꝝ ōnr̄atio ē supoi
spones mānifestas. Est tm̄ q̄ occultas demr̄ant:sic ruboꝛ po
mi maxille aꝑa pulmōis ōclarat q̄ gibbositas vnguiū vlc⁹
pulmonis z saltus labij iferioꝛis dispōnē stōi ad vomēdū.

¶ De signis egritudinū mēbꝛoꝝ interioꝝ. Cap.x.

Quantuz sit difficilis cognitio egritudinū intrinsecarum.

Aquit Gal.2° mienir.loquēs de cogni
tiōe egritudinū intrinsecaꝝ. Diffi
cillimū est cognoscere patiētē locū. z si vn⁹ est
aut plēs vno z q̄ sunt hec:aut etiā neq̄z inueni
re dispōnē est ꝓprium:sz z hoc exercitatiōe eget
ꝑm rōnis exercitationē z hystoriā frequētē dispōnū labo
rātiū. ꝓprietates.n.q̄dā indicibiles oifariā sunt:q̄dam vo
difficile dicibiles circa laboꝛātiū coꝛpa fiūt. z ioluz mō bis
q̄ multotiēs viderūt cognite sūt. ¶ Et dix̄ ꝑ de interioꝛib⁹.
Passiões q̄ extrinsec⁹ sunt facile ē sciri:q̄ vo sūt iteri⁹ neces
se est:vt sciant quaꝝ scia z notitia hꝫ ex scia actionis mē
bꝛoꝝ z eoꝝ inuamēti: z ex cognitiōe anoto⁽⁽⁾. Et hec q̄dē
melioꝛ est ꝑdicta:q̄ anothomia ꝓprietatē z eēntiā vnus
cuiusq̄z mēbꝛi interioꝛis insinuat. ¶ Et Auer.4° coll'dixit.
Egritudines q̄ sunt in mēbꝛis extrinsecis sunt manifeste ꝑ
se.z signio in eis nō est nēcia nisi in cāis eaꝝ. Sed egritudi
nes q̄ sunt in mēbꝛis intrinsecis trib⁹ modis signione indi
gēt:vnus est ex pte mēbꝛi patientis. Scōs est significatio q̄
litatis egritudinis. Et tertiꝰ est signio cāe eiꝰ. ¶ Et itez dix̄
Gal.in 2° tegni. Quecūq̄z in pñti sunt egra mēbꝛa si q̄ō sen
sibus subiacēt cognoscunt in pñti esse egra aliōibus opa
tionū eoꝝ.sup.z iuuamētoꝝ ipsoꝝ aut egōnib⁹.i. exeūti
bus mutatis autē doloꝛib⁹ aut tumoꝛib⁹ ꝓter nām. ¶ Et
Aui.dixit 2ª ꝑ'. Ad cognoscēdū dispōnes occultas nēcia ē
scia anotho⁽⁽⁾ ad ꝫ vt ꝑ eā scia subē cuiuscūq̄z mēbꝛi interioꝛ]
hēat:si est.s.carnosuz aut nō carnosuz.z cuismōi est eiꝰ foꝛ
ma. Iō vt sciat.vē.g.si aꝑa hoc qō hāc hz figurā ē in eo aut
nō ex pte.vñ sue figure est cōparatio aut nō:sz illud libere
facit q̄ recipit sicut intestinū ieiunuz. Et si est polē vt in eo
aliq̄d retineat aut ab eo aliq̄d labat q̄ res sit q̄z in ipo reti
neri sit polē aut ab eo labi donec ipsius sciat q̄ztus per eaz
iudicet de eo qō in ipso sentit de doloꝛe vel aꝑate: z si est
in ipso vel ab eo lōginquū.z sciat eius societas:ita vt iudi
cet si hz doloꝛē ꝑ se aut ꝑ societatē.z si mā ab ipsomet ꝓ
cessit aut ab alio suo socio ei influxerit. Et si supfluū qō ab
eo sepat est de suba ipsius aut si ipm est via ꝑ quā illō pe
netrat q̄ ab alio separat donec sciat illud cō cōprehendit
vt noscat si est polē illud qō eūatū est ab ipso fuisse eūatū.
Et vt mēbꝛi opatio sciat donec ipsius cognoscātur egritu
dines ex nocumēto qō in ipsis cōsistit opatiōe.totū aūtē hꝫ
per anotomiam sciri pōt. ¶ Et postq̄z habuerit medicus
sciam anotomie.dixit Aui.opz ipm studere in cognitione
egritudinū occultaꝝ ꝑm sex regulas. ¶ Quaruz ꝑª est de
nocumēto opōnū. Et tu qdē iam sciuisti.s.ꝑmi primā opō
nes cū suis qualitatibus z q̄ztitatib⁹:q̄litatib⁹.i.a qb⁹ vt
tutibus ꝓcedāt:sicut enim sunt tria genera virtutuz: ita z
tria sunt gīa opōnū. vnaquecq̄z.n. virtus alicui⁹ oponis est
initiū:q̄ztitatib⁹ vo.s.discretis.i.cū suo numero vel quali

Scia anotomie necessaria est ad cognoscendū dispositiones occultas.

Ser regule ad cognoscendū egritudines occultas.

tatib⁹.i.eẽntia ipsay ⁊ q̃ztitatib⁹.i.subctis eay q̃ sẽ mẽbza. Accñs.n.nõ distinguit nisi aut p sui eẽntiã aut p subm in q̃ ꝓsistit. Et qz opõnes mẽbzoꝝ intrinsecoꝝ nõ pñt cogĩsci nisi in effectib⁹ eaꝝ opõnũ.nõ enĩ pñt hẽi signa a subalr inherentibus mẽbzoꝝ intrinsecoꝝ alr. Et signũ sumptũ ab effectib⁹ est signũ sumptũ a causib⁹. Ideo sigm sumptũ a subalr inherẽtib⁹.s.opõnib⁹ mẽbzoꝝ intrinsecoꝝ nõ manifestat nisi per signũ sumptũ a causib⁹.tũ opõ in hoc ꝓncipaliꝝ est: qz imediate ꝓdiens a vtute mẽbzi:cuius est opõ.opõnũ.n. signio est ꝑa ⁊ pdurãs. ¶ Scõa vo est de eo qõ eũatur:cuiꝰ signio pdurãs qdẽ est:sz nõ est ꝑma ⁊ pdurãs qdẽ est:ꝓpte rea in ipsa semꝑ ꝓfidũt.sz nõ est ꝑma:qz signat maturitatẽ aut maturitatis ꝓhibitionẽ mediate. ¶ Tertia regula est sumpta a dolore. Et 4ª ab apate. Et 5ª a situ. Et 6ª ab accñtib⁹ manifestis ⁊ cõparatis.quoꝝ signio nõ est ꝑma neqz ꝑ durans. Et p̃dicta accñtia manifesta ⁊ cõpata intelligunt oia ea q̃ medico statim ꝑma in visitatione occurrũt. Ac ét pñt intelligi signa sumpta ab extrinsecꝰ alterãtib⁹ ⁊ aiuuãtibus ⁊ nocẽtib⁹ ⁊ a regimine ꝓcedẽte ⁊ sñbus. hec.n. oia pñt iuuamẽtũ p̃stare in cognitiõe egritudinũ occultaꝝ. Et Hal.dixit 2º mienir. Loindicãt aũt disponẽ.s.intrinsecoꝝ nõ paꝝ q̃dã ꝓcatarticaꝝ cãrũ qñ inuadens sensatio nocumenti ipsis laborãtib⁹ estuatiõis aut ifrigidatõis fit. ¶ Et declarãs Aui.modũ signionis ꝑm qnqz regulas dictas incipiẽs a regula opõnũ dixit. Et signionib⁹ opõnũ habeꝰ:qñ cũ opatio nõ ꝑm nãle ꝓcesserit cursuz.i.nõ ꝑm cõsuetũ modũ signat q vtuti q̃ est illi⁹ opõnis ꝑnm aduenit nocumẽtũ ⁊ vtutis nocumẽtũ egritudinẽ seq̃ q̃ ẽ in mẽbzo in quo est vtus illa siue illa egritudo sit in eo p ꝓprietatẽ siue cõitatẽ. ¶ Eius vo qõ eũat ⁊ qõ retineꝰ signiones sunt multis modis. Dixit enĩ Hal.3º de interioꝝ⁹. Exeũtia a corpe sũt triũ generũ:aut enim sunt pars loci infirmi cuz diuiditur aut sua cõiuctio dissoluit aut cũ redit aut cũ excoriat: aut sunt ex eis q̃ in illo loco cõtinent:aut sunt de illis reb⁹ que sunt feces ⁊ mutatiões ab illis morbis secuture que vel sequunt vnũ totũ ⁊ nõ sunt nisi in eo solo aut plã. Dixit. A. Aut enim signiat ex parte ei⁹ qõ retinet nõ nãlr:sicut cũ retinet res q̃ solebat eũari:sicut cũ retinet egõ vlr vina. Aut ex parte eũonis nõ nãlis. Et hoc qdẽ aut erit de suba mẽbzoꝝ aut nõ. Et si de suba mẽbzoꝝ ⁊ sic tribus signiat modis.aut.n.p suiipsi⁹ subam signabit:sicut anuli q exputũtur herpetẽ esthiomenũ esse in canali pulmonis signant. Aut p suã q̃ztitatẽ:sicut cortices cũ in dissinteria egrediunt. Naz si cortex grossus fuerit signat vlcus in intestinis grossis: ⁊ si subtilis in subtilibus aut signiat p colorẽ suũ:sicut hypostasis petaloides:que si fuerit rubea signat q est a mẽbzis carnosis:sicut a renib⁹:⁊ si est alba q est a neruosis:sicut a vesica. Et qdã addũt q signiat ex pmixtiõe sui cũ alia re.vñ si aliqd egredit de suba intestinoꝝ multũ permixtũ fecib⁹ vel saniei signiat illud esse de intestinis supioribus: ⁊ si exit impmixtũ vel paꝝ mixtũ exit ab inferioꝝ⁹. Et subdit. A. q vo signiat illud qõ nõ est de suba mẽbzoꝝ est cũ eiꝰ exitus nõ est nãlis:sicut bũores sani ⁊ sanguis cũ exierint aut qõ nõ est nãle in qualitate sua:sicut sanguis corrupt⁹ siue cõsueuerit exire siue nõ:aut est quid nãle in suba nõ absolute: sicut lapis:aut nõ nãle in q̃ztitate sui.sz eiꝰ exitus sit nãlis. ⁊ istud est aut cũ augeꝰ.aut qñ minuit:sicut stercus vel vina in egritudine ylr per supiora egrediunt. Dictis enĩ modis sumit indicatio ab exeunte mutato. ¶ De regula autẽ sumpta a dolore.dixit Hal.in tegni.q doloresin duob⁹ cõ prehendunt gñibus:qñ dolores ꝑm quẽ incũbũt locũ aut ꝓtinuitatis solbnẽ aut subitas ostẽdũt alterationes ⁊ malã cõplonẽ. Dixit Aui.q signiones dolorũ duob⁹ cõprehẽdũtur gñib⁹ qñ dolor aut signiat p sui locũ:qñ si fuerit in pte dextra hypocũdrioꝝ erit in epate:⁊ si in sinistra in splene. Aut significat p sui spẽm que sit ei⁹ cã. v.g. qñ si fuerit aggrauatiu⁹ signiat apa in mẽbzo nõsentiẽte:aut in mẽbzo cui⁹ sensus destruct⁹ est. Et dolor extensiuus multã signiat mãz: ⁊ sic de alijs spẽbus doloris. ¶ Apatis vo signiones.dixit Aui.tribus existunt modis:aut eni ex suba sui:sicut beri/pilla colerã signiat rubeã.aut sicut sclirosis q colerã demõstrat nigrã. Aut ex loco sui:sicut qñ fuerit de dextro signiat q est apud epar:aut in sinistro q est in parte splenis. Aut per sui figuram: qñ cum in dextra fuerit parte ⁊ fuerit lunare signiat q est in ipso epate:⁊ si fuerit oblongũ signiatur q est in musculo q est sup epar. Scias q tumor multi signit modis.s.qid qõ ponit essentiã apatis.s.mãm ex qua cãtur apa.s.si est sanguineu aut cẽ.⁊ signiat p q̃litatẽ tãgibilez ex caliditate frigiditate duritie vel tensione mollitie vel tactu cessione p q̃litatẽ visibilẽ p colorẽ ⁊ per sensibile cõe:vt p figurã ⁊ locũ sui apparitionis. ¶ Situs aũt signiones aut sunt ex locis aut cõitatib⁹. Ex locis qdẽ apparẽtes sunt:⁊ ex cõitate vo sicut cũ per nocumentũ qõ est in digito ex cãñte cognosciꝰ q est pp nocumẽtũ qõ sexto ex parib⁹ neruoꝝ colligi accidit. ¶ Dixit Aũ.4º.coll. Ea q̃ signiant mẽbzũ interius egrũ qditatẽ egritudinis sue ⁊ cãm ⁊ ꝓprietatẽ ei⁹ ꝑ maiori pte sunt accñtia q̃ actiõib⁹ ⁊ passionib⁹ mẽbzoꝝ supueniũt. Et hec accñtia apparẽt aut in corpore aut in supfluitatib⁹ corpis. Et accñtia que dicta sunt ꝓ maiori parte signiant sup mẽbzũ egrũ:qz illa actio aut passio mẽbzi cui illa supueniũt est ꝓpria:illud mẽbzũ egrũ nõ signiatur:sicut priuatio motus digiti nõ signiat egritudinẽ soluz in digito esse:qõ est:qz põt esse pp egritudinẽ neruoꝝ ad illũ digitũ veniẽtiũ. Itẽ polle est vt accñs actioni mẽbzi supueniẽs mẽbzũ egrũ ⁊ egritudinẽ significet. Et ꝟ accidit:qz ꝟ accñs ꝓpriũ vtriqz existit:sic dolor pungitiuus acutus pãniculosum mẽbzũ egrotare significat.⁊ q hũc dolorem efficit humor colicus ⁊ oxirenia que cũ magna vẽtositate egrediꝰ signiat q egritudo in ore stõi existit ⁊ q cã ei⁹ ẽ humor frigidus ⁊ mẽbzũ exñs.ē.dorsũ corpis in cui⁹ opposito est egritudo sigm est.ē.mẽbzũ lesum in q̃ erit passio mẽbzi lesi:sicut dolor q est sub hypocũdrijs signiat q egritudo est in stõ. Et illud qõ est ꝓpriũ sigm est sicut dolor ylr:qz ꝑt eẽ vt sit egritudo colon aut renũ. ¶ Et dixit. Exeũtia a corpe ẽt.ē.mẽbzũ egrũ hñt signiare a pte q̃ztitatis: ⁊ a forma ipsoꝝ a forma sicut corpuscula pilis silia sup egritudinẽ renũ ⁊ squãmosa sup egritudinẽ vesice signiant sine febre corpore exñte. Et significãt a pte q̃ztitatis:sicut magni annuli exputi cũ tussi a pulmone,puẽir signiant ⁊ puuli a cãnulis suis. Itẽ exeũtia a corpe signiant a pte loci aut a mõ exitus ipsoꝝ:sicut sanguine ab ano exeũte signiat q egritudo aut est in intestinis aut epatis ꝓcauitate. Et si per viam vãne egrediꝰ signiat egritudinẽ esse aut in gibbo epatis aut renib⁹ aut vesica. Et signio q̃ a mõ exitꝰ sumit est sicut sanguis egrediẽs cũ tussi:q a pulmone cognosciꝰ venire. Et si cum rascatione cognoscitur q a colatorio siue a gutture venit. ¶ Et dixit Aue.adhuc dolor ⁊ pulsus.ē.mẽbzũ egrũ significãt:q̃zuis hec sint ex gñe accñtiũ actioni supueniẽtiũ.saluo q illoꝝ actiões diuersificãt ꝑm diuersitatẽ regulaꝝ vlr ⁊ pticulariũ. Serrin⁹.n.pulsus signiat q egritudo in mẽbzo est neruoso.⁊ vndosus q est in carnoso. Et si dolor est pungitiuus ⁊ a latere cito mouet signiat morbũ in mẽbzo pãniculoso.⁊ si est lentus in mẽbzo carnoso:⁊ si est pulsatiuus in mẽbzo arteriosoꝝ:⁊ si est latitudinalis sine pũctione in mẽbzo nõ ossuoso nec carnoso:sicut i splene ⁊ epate. Et si extẽdit in lõgitudine signiat ipsaz in neruo aut vena esse. Et silaꝰ fixõi corpis grossi signiat q est in lũbis aut gĩsoiteſtino. Et si sit frãgitiu⁹ in loco ossuoso fore signiat. ⁊ hi sũt modi qb⁹ mẽbzũ egrũ intrinsecuz potest cognosci. ¶ Dixit Ꝑpo.4.affo. vbi in corpe calm aut frim ibi egrio narraꝰ.s.mala cõplo cala aut frida pura aut cũ mã.nã vbi est tale distẽperamẽm lesiuũ opõnũ ibi est egrio. Istud tñ distẽperamẽm.s.calm aut frim in q̃ztũ est lesiuũ opõnũ fit egrio. Inquãtũ tñ se repñtat tactui tãgẽtis ⁊ exillo ꝓprehẽdẽtis

Prima ra ex significationib⁹ operationum.

Scõa ra ex eo qõ eũatur.

Tertia ra ex dolore.

Quarta ra ex apa tribus.

Quinta ra ex situ.

Sexta ra ex accñtibus: ⁊ ea non ponit Aui.

taliter ipessum esse morbū dr esse sigm demonstrās ei egritudinē. Et lz vbi sit calm aut frm ibi sit egritudo. nō tm necessario ibi erit mā egritudinis: qz mā cōtenta in vno loco pōt in alio cāre egritudinē. Et nō solū in parte in qua est calidū aut frm est egrio. lz pōt esse ēt in alijs ptibus corporis z in toto. ¶ Dixit Aui. vbi. ś. 2a p. De signis lapsus in nā cōpōnali. q mēbroz intrinsecoz q̄dā sunt q̄ facile cognoscunt. z q̄dā q̄ difficulter: z q̄dā q̄ ipolr̄. lapsum eni p̄ter nām q̄ sunt egrio nūc q̄dā sunt facilis cognitōis in mēbris intrinsecis dato q nō imediate illa mēbra subiaceāt sensui aliqlr tm cadunt sub cōprehēsione sensus z ppie tactus q aliqlr cōprehēdit illa. Et sunt sicut stōus epar z splē vesica z intestina. Et ex istis lapsibus est sicut apa in gibbo epatis ex quo repulsat tumor in mirach similis figure noue lune in hypocūdrio dextro. ita q eū cōprehēdit visus z tactus. Et q̄dā sunt difficilis cognitionis: vt apa in cōcauo epatis sima. n. epatis nō subiacet sensui sicut gibbus. z q̄dā sunt ipolis cognitionis: vt q̄ nullo modo pñt cōprehēdi p sensū z sunt sicut pulmo z capsula cordis z renes: horz aūt lapsi lz Ga. z Aui. dixerunt non posse cōprehēdi aut difficulter intellexerūt scia certa. tm pñt cognosci sm certas coiecturas ppinquas vtati. Et in ista coiectura lz errare ptingat artificialiter: tm accipit per discursum rōnis sumptū a virtute z vitio opationū illoz mēbroz. Nā lz sequat. b mēbrū bz opōnes lesas: ergo est bz genus egrū: nō tm sequit. ergo est egrū tali egritudine sm spēm. Et iō lz certitudinalr possit argui bz opationes sensibiliter lesas. g̃ est egrū. nō tm lz argui. ergo ē egrū certitudinaliter tali egritudine determinata. bz bm lz sic arguere bz coiectura. ¶ Et exēplū ponēs Ga. Vidi ingt multos graciles venas hītes z sine colore. ś. bono vniuersum corpus. z si paulo amplius cibaria intulerit: z magis si inflatiua z grossa z glutinosa. Et q sumebāt mlta aut grossa sentiebāt dolorē aggrauatiuū: qz plenū epar illis grauabat: vñ dolebat bz pāniculū suspēdētē epar. qui vo sumebāt inflatiua viscosa sentiebāt dolorē extēsiuū tēso pāniculo circūdāte epar. Et ex hoc in his pueniēs est. dixit Ga. paruū esse epar z angustū exitibus. Et notāter dixit. pueniēs z nō neciuz: qz ista cognitio est coiecturatiua z nō certa. nō. n. sequit vene sunt graciles. g̃ epar puū: qz magnitudo venaz z puitas nō solū depēdet a magnitudine z puitate epatis: lz ēt ex q̄ztitate māe z mēbroz q̄ztitate in qbus ptinent z ipsoz mēbroz disponē. Et hoc appet: qz si oculs est calidus vene eius sunt ample. Silr nō seqt. imutatus ē colos vniuersi corporis. g̃ epar est lesuz. qz pōt colos imutari ex corde z stō z splene. Et silr nō seqt epar est frm. g̃ puū qz polē est epatis māz esse multā z frigidā z erit epar magnū. Silr nō seqt grauat cibarijs z seqt inde nocum bz dextrū hypocundriū. g̃ epar est paruū: qz polē ē ex disponibs accītalibus b fieri. ¶ Et postea posuit Ga. aliud exēplū z dixit. vidi alterū flāticū totū sm habitudinē vomētē quotidie colerā palidā. i. citrinā ex quo putaui eē neciuz egōnes eius minime esse tinctas z minimū habuerunt de febre: qz .ś. erant albe pp q̄ cognoui p porū felleū vadentē ad stōm nō paruā ptē colere in pillero trāsmitti. vñ in qbusdā appetialibus: z sic iste porū felleū vadentē ad stōm amplū: z vadentē ad intestina artū. cuius oppositū dz esse sm nām. Et sic in isto flātico sm nām z habitudinē iudicauit Gale. q quotidianus vomitus colē non erat in eo ex multitudine colere: lz ex causis dictis. Et tm hoc signū nō erat certū. qz polē erat alia mēbra ab epate esse flātica. ex quibus habitudo totius apparebat flātica. z epar esse calidum z multam gñare colerā. z ideo videns egestiones albas intulit q nō multa colera multiplicat qz si multa flātibus egōnibus albis color habitudinis totius foret citrinus nō flāticus. Et tm qz multa euomit. ergo est: qz via q̄ venit a chisti fellis ad intestina est stricta. Et q̄ venit ab ea ad stōm est ampla. Et ppea subdit Ga. cañ. neciuz ad cognitionē dispositionū mēbroz interioz. Et dixit. q quicunq vult esse bonus cognitor nunc lapsoz interioz mēbroz exercitādus ē in anatomijs ipsoz z operationū z vtilitatū eoz inuentionib. ¶ De signis significantibus egritudinē ppriā. Cap. xj.

QVIT Ga. in tegni. q operatio triplr ledit. Et Aui. dicta Ga. sumēs dixit 2a p. opationū nocumenta sunt sm tres modos. Operationes. n. aut minuunt: sicut cū oculus minuit visus. z rē videt in minori z ppinquori spatio. z sicut stōus cū diutius digerit z tardius z minorē q̄ztitatē. Aut mutant sicut cū oculus videt rē q̄ nō est: aut videt rē nō sicut est: aut sicut stōus cū cibū dissipat z ipsum male digerit. Aut destruunt sic cū oculus nō videt z stōus cū nullo mō cibū digerit. ¶ Et silr Aui. pa tertij dixit. lesiones opationū sunt tres. ś. debilitas siue diminutio z pmutatio siue corruptio z destructio siue ablatio. Nā in opatione cōsideraf substantia eius in qua si euenit nocumentum qō substantie eius opponaf lesio inde proueniens dr ablatio in qua remouef ab operatione forma eius z ois eius p portio z considerat operatiōis q̄ztitas: z si euenit in ea nocumentum qō eius opponaf q̄ztitati vocaf talis lesio diminutio siue debilitas. Notant tm q lesio sm diminutionem in operatione aut est intensiua: z ista proprie vocaf debilitas: z alia est extensiua que proprie vocaf diminutio: z iō aliqn ista duo noia simul adducunt. cōiter tm vnum p alio ponit: z hic supplef q nocumentū aliqn opponit quanti tati operationis. verūtm qz augmentatio operationis non potest euenire in operatione. virtus eniz visiua auditiua z alie multe sunt quarū actiones q̄zto magis aucte fuerint tanto plus sm nām sunt. diminutio non sic. Ideo auctores de augmentatione nō expresserunt. Et qdā dicunt. q augmentatio cōprehendit sub corruptione: pp qō notant qdā q operatio dupliciter potest augeri. vno modo vltra oem formā augmenti ipsius operationis polem reperiri in corpore sano se hīte sm nām: z iste modus ponit sub corruptione operationis. Alio modo cū augetur vltra nālem dispositionē eius in quo ē vt cū qs solitus est p nām suā hre appetitū ad vnū pane nūc bz ad duos. Et tc aut tale augm est cū proportione aliaz virtutū nāliū: maxime digestiue: vt qz si appetit plus illud plus digerere bene pōt: z tale augm nō reponit sub actione lesa: lz sub sanitate. Aut tale augm est cū iproportione aliaz virtutū nāliū: maxie digestiue: z hoc reponit sub actione lesa sm augm. Et istum modū dederunt auctores intelligere cū diminutionē tetigerunt: qz sicut diminutio facit egritudinē ita augm: z sub eodē gne colligunt cū supabundantia z defectus ad easdē deducant drias. Cū itaq actio saluaf diminute vel aucte: sed forma eius. i. proportio pmutaf dr actio corrupta sicut cū cibus in stō in fumū cōuertit saluaf tunc actio. Immo fortasse intē dit: lz forma z proportio remouent. Cū vero actio ex toto removef: z p ons remouef eius proportio dr actio ablata. Cū vo bz eā ptē sm quā diminuit actio sm illā ēt diminuit p portio vocaf actio diminuta. Et silr si sm aliquā ptē augetur actio nō seruata proportione dr actio aucta lesa. ¶ Et dixit ibi Aui. q sermo vlrī significationib lesionū opatiouz est q diminutio z destructio fiunt pp friguz z grossitudinē spūs ex humiditate z nō fiunt ex caliditate. sup. neq ex siccitate nisi magnificet caliditas. sup. vel siccitas z deueniāt ad b vt deijciant virtutē. dixit enim Ga. 2o affo. in 2o affo. Quibuscūq iuuēibus cc. q cū vltimant q̄litates destruūt actū ēt proprie virtutis cui deseruiunt. Et iō diminutio z destructio cuiuscūq opationis si nō proceditab vltimitate calitatis vel siccitatis sigiant frigiditatē vel humiditatē igrossantē spm: lz pmutatio seu corruptio operationū fita caliditate siue siccitate. Et rō dictoz est. qz sicut dixit Aui. corruptio opationū siue opationes corrupte cōparant motui. Calidi aūt est mouere. sup. z diminutio z ablatio cōparā/

Operatio ledit triplr citer.

Operatio dupliciter potest augeri.

tur quieti. Frigidi aũt est imobilitare ⁊ quietũ facere. Est tñ ꝙ fridũ põt corrũpere opationẽ: vt p3 13ª tertij. de corruptione cibi ad acetosũ que fit a frido: ⁊ sicut p3 14ª tertij. de puersione chili ad aquositatẽ in hydropisi q̃ fit a frido. Et sicut mala cõplo frida facit ꝙ tactus nõ iudicet rẽ calidam q̃ est calida: q̃ est ẽt corruptio opationis. Et silr est ꝙ calz põt diminuere ⁊ auferre opationẽ p suã intensionem. Jõcz sciẽdũ ꝙ calm p se sp inducit corruptionẽ opationis: p accñs tñ põt inducere diminutionẽ ⁊ destructionẽ. Calor enim extraneus p resolõnẽ calẽ nãlis pducit ad casuz virtutis. Et tunc in opatione accidit diminutio. Qz si vlterius resoluendo pcesserit intrñ deijcit vtus ꝙ opatio nulla sequet ⁊ fridũ p se sp diminuit aut aufert opationẽ: stõus. n. fridus ex cibo aut nõ faciet chiluz aut faciet crudũ. Et silr epar frñ aut ex chilo nõ faciet sanguinẽ aut faciet sanguinẽ crudũ: p accñs aũt põt frñ facere corruptionẽ vt. ē. patuit. Est tñ plus ꝙ diminutio ⁊ ablatio proueniunt a calore q̃z corruptio a frigore. ¶ Rursus aũt ꝑª tertij. cap. de signionibus sumptis ab opationibus aialiꝫ dixit: dicamus ꝙ illud qõ dictũ est in ꝑcedenti caꝑ. cũ cõparauimus corruptionẽ opationis ad calorẽ est verũ: sz oz intelligi qñ accidit pp cõplonẽ. s. malã existentẽ in mẽbro ⁊ nõ qñ fit pp accidẽtia mãe. i. nõ pp accñtia q̃ ex mã eueniunt q̃ ñ accidunt virtuti sane integre cũ caliditate innata. i. cũ cõplone sana. Multotiens enim ei accidit corruptio in aliqua opatione ex aliq̃ mã: q̃uis cõplo mẽbri illius ⁊ vtus eius sana sit: sicut dixit Aui. Fantasie q̃ corruptiue sunt opationis visiue vtutis fiunt a stãte vel melã. Et in vbis ꝑdictis innuit. A. quãdã distinctionẽ quã voluit Ga. ꝑ de interioribus. ca. 4°. q̃ est ꝙ nocumenta opationũ quedã fiunt a mala cõplone existente in mẽbro: siue sit cũ mã siue sine mã: sicut cũ oculus pp malã cõplonẽ siue male siue nõ male videt. Et sicut cũ stomacus pp malã cõplonẽ cũ mã vel sine mã male digerit cibũ. Et quedã sunt nocumenta opationũ q̃ fiunt ex im proportione obiecti vel ex disponẽ eius nihil patiẽte mẽbri essentia. v. g. hõ sani stõi comedit ossa cerefoz ⁊ nõ digerit ea. In tali casu digestiua eius dr lesa pp mãz incõueniẽtẽ stante sanitate stõi. Silr aliq̃n aligs vapor albus stat in pupilla: ⁊ vr esse aliqd albũ ex hoc est opatio visiua corrupta nõ pp aliquã malã cõplonẽ oculi: q̃ est cũ sanitate cõplexionis: sz est pp accidentia seq̃ntia mãz illã albã q̃ representat se oculo in forma obiecti ⁊ ꝓhibet aliã recipi in illa parte in qua est ille vapor albus. Voluit ergo Auic. dicere ꝙ qñ dicimus ꝙ corruptio opationũ fit a calido ⁊ diminutio ⁊ ablatio fit a frido oz intelligi qñ hec nocumẽta fiunt a mala cõplone existente in mẽbro cũ mã vel sine mã, ⁊ nõ qñ fiunt a mã q̃ occurrit in rõne obiecti ⁊ mẽbrũ ipsuz est sanũ itegre cũ sua cõplone. Et dato ꝙ illa mã existẽs sit frigida potens ponere: imo ponens malã cõplonẽ frigidã in mẽbro: ⁊ cũ ꝺ sit in eo illius corruptio opationis nõ ꝓuenit illa corruptio: tunc rõne male cõplonis: sz solũ rõne illius mãe. Et qñ Aui. dixit. ꝙ est cũ sanitate integra intellexit in cõplone ⁊ nõ in alia nã. Immo in nã compõnali esset oculus ille infirmꝰ infirmitate in numero vel in via. ¶ Dicunt qdã ꝙ cũ diminutione opationũ iducta a calo modo supradicto semp est permixtus aligs gradus corruptionis siue aliquis modus corruptionis: ⁊ istud est pp nocuᵐ cali extranei agentis per se corruptionẽ: quare habebit patiẽs ille opationẽ diminutã simul ⁊ corruptã. Et hoc dicunt nõ esse incõueniens cũ possit diminutio ⁊ corruptio simul stare. Et dicunt. ꝙ lesiones corruptionis inducte a calido p se .i. per sui proportionẽ ⁊ excessum in gradu sunt minus male q̃z inducte a frigido: eo ꝙ sicut dixit Aui. ꝑª tertij. cap. de signis sumptis ab opationibus caliditas est cõformior vtutibus q̃z frigiditas. Lesiones vero opationũ inducte a calido p accñs. s. diminutio ⁊ ablatio in se ⁊ absolute cõsiderate sunt eque male sicut ꝓuenientes a frigido: sz cõsiderate quãtũ ad modũ inherendi siue ad facilitatẽ vel difficultatẽ curationis peiores sunt ꝓuenientes vt sic a calido q̃z a frigido: vt ibi dixit Aui. q: ꝓuenientes vt sic a calo ꝓueniunt ꝙ viam resolutionis ⁊ simulant morbis de inanitione. ꝓuenientes vero a frigido ꝓueniunt magis p viã alterationis. Et iterũ ꝓuenientes a calido citius augent ⁊ crescunt: nec ita secure curant. sicut que a frigido que curant cũ calidis. In quo ꝙ vsu nõ est timor: sicut in vsu frigidoꝝ. Quia ergo lesiones opationũ ꝑdicte pñt fieri ⁊ a frido ⁊ a calido: ideo dixit Aui. opz vt nõ intẽdas 5. s. iudicare per eas super determinata cõplone Immo caueas. i. caute attẽdas sigñones alias cuiuscũq̃ duaꝝ dictarũ cõplexionũ: ⁊ tunc significa ⁊ iudica ꝟz eas. ¶ Et dixit. A. eadẽ ꝑª tertij. sigño sumpta a gñe opationũ aialiuz qñ sunt sane adiuuat ad significandũ cerebri sanitatẽ. Et notant dixit adiuuat ⁊ non dixit sigñat: nã lz oẽ mẽbrũ: cuius opationes cõplent sit sanũ, tñ arguendo ex opatione pticularis virtutis alicuius mẽbri nõ significat ex sanitate eius sanitas in illo mẽbro cuius illa est virtus: imo illud mẽbrũ põt esse egrũ vel neutrũ lesis opationibus aliaꝝ vtutũ eius: sz tñ sanitas illius ptialis vtutis bñ adiuuat ad significãdũ sanitatẽ illius mẽbri: sz si opationes oẽs vel alique sunt lese. dixit Aui. significant lesionẽ. i. egritudinẽ vel neutralitatẽ in ipso mẽbro ⁊ non dixit hic adiuuat: q: lesio opationũ ẽt ptialis vtutis bñ adiuuat ad sigñandũ egritudinẽ ipsius mẽbri sigñat. n. illud mẽbrũ eẽ egrũ vel neutrũ. Ois. n. ptialis egrᵘ vel neutralitas denotat totũ subiectũ esse egrũ vel neutrũ ꝙ non facit sanitas in pticulari sanitate opõnũ alicuius pticularis vtutis. Et vlr sciẽdũ. ꝙ qcunq̃ hz in corpe suo cãz: vñ aliq̃ opatio debeat ꝓuenire actiue vel passiue ⁊ nõ opeꝝ virtus circa illã alijs ptibus huic corpori egrotat illa virtus. v. g. si obm digestibile sit debite stõ applicatũ: ⁊ oia alia sunt paria ⁊ vtus digestiua stõi ipsuz nõ digerit eã cõprehẽdimus esse egrã. ¶ De signo aũt sumpto a velocitate ⁊ tarditate patiẽdi. Dixit Aui. ꝑª tertij. ꝙ velocitas passiõis seq̃r simboleitatẽ opłonis ⁊ tarditas patiẽdi seq̃r cõplonis ꝓximitatẽ. Et dixit. iudiciũ de facili ⁊ difficili passione nõ mutat a ꝑdicto modo velociter vel tarde patiẽdi pp debilitatẽ vtutis: ita ꝙ debilitas virtutis sit cã distincta a simboleitate vel ꝓximitate cõplonis: ⁊ rõ ẽ: q: debilitas vtutis seq̃r vnã malaꝝ cõplonũ. Et ꝑcipue dixit Aui. nõ mutat iudiciũ ꝑdcm̃ i hũectatione q: cũ hũiditas sit q̃litas multũ passiua: ⁊ parũ actiua minus inducit debilitatẽ virtutis q̃ debilitas vtutis sit distincta dispõ ab ipsa hũiditate, gradus. n. debilitatis vtutis ab hũiditate ꝓueniẽtis est ꝑm gradũ hũiditatꝭ ꝙ nõ sic cõtingit ꝺ aliis q̃litatibus. Cũ paruo enĩ gradu caliditatis põt stare mult⁹ gradus debilitatis vtutis. ¶ Propter ꝑdicta dicũt qdã: subtiliter speculãdo ꝙ debilitas vtutũ est distincta a cã mala cõplone. nã medici dicunt debilitatẽ vtutis mẽbri fore dispõnẽ quandã in sba ⁊ cõplone ipsius mẽbri q̃ ipsum deficit in opationibus suis ꝑter manifestũ excessuz in calitate siccitate frigiditate vel hũiditate: sicut apparet de stomatico ⁊ de empico. hec tñ debilitas necessario seq̃r aliquã malã cõplonẽ: cuius male opłonis restigiũ aliqꝺ sp est cũ illa debilitate: ⁊ iõ lz mẽbrũ debile patiat a suo ꝓximo: ⁊ ẽt a suo sili: vt 2ª ꝓmi dixit Aui. in cap. illo. oẽ tps ꝛc. velocius tñ patiẽ a re sili ei q̃ fecit virtutis debilitatẽ q̃z patiat a re ꝓxia. Et ideo si vtus alicuius mẽbri deficit a cõplone cali lz faciliter patiat a calido ⁊ a frigido tñ velocius a calido calefiet q̃z a frigido infrigidet. s. Ex his apparet vera intentio dicti Aui. ꝙ iudiciũ ꝺ facili vel difficili passione nõ mutat pp vtutis debilitatẽ. ¶ Et dixit. A. ꝙ iuuamentũ ⁊ nocuᵐ nõ solũ est ex rebus cõuenientibus vel ꝓxijs in q̃litatibus in qbus cõicant. sz ẽt est in rebꝰ alijs vt in rebus cõueniẽtibus ⁊ discõuenientibus in formis. i. sitibus ⁊ motibus. s. ad aliquẽ situ. Et dedit exẽplũ de patiẽte ouũ. vidimus enĩz ipsum eligere resupinationẽ in siti-

Nocumẽta opationũ fieri possunt rõne mẽbri lesi ⁊ rõne obtectionis.

Que nocumenta opationũ fiat deteriora an q̃ a calo: an que a frigido.

Quo ex sanitate opationũ arguimus sup sanitatẽ mẽbri.

De signis sumptis a velocitate ⁊ tarditate patiendi sine a rumꝫ tibus ⁊ no cẽtibus.

Debilitas virtutũ est distincta cã a mala cõplone.

bus dormitionis sue: q3 iuuat tali situ: z tñ in eo nō est nz similitudo neqꝫ ꝓietas in q̄litatibus. Et silr hñs lapidē in vesica querit situ cū inferioribus ptibus altū. ¶ De signo sumpto a iuuātibus z nocētibus dixit Ipo. 2° aff. vbicūqꝫ cibus ꝓeter nām intrat illic egritudinē facit. Manifestat vero sanatio per sanationē intelligens modū operādi nālē vel artificialē ad quē sanitas ꝓsequit. v. g. sicut eūo colere sponte vel arte est sanatio febris tertiane: q3 p hunc modū fit sanitas eius. Sanatio tñ egritudinis nō manifestat egritudinē ꝑncipaliter existētē actualiter esse: sz ꝑfuisse. v. g. si cōprehendo p eūonē cibi febrē cessasse cōprehendo cibū fecisse morbū illū: q3 eūato cibo facta est sanitas: z sic cōprehēdo rep'onē fuisse cām morbi z morbū fuisse rep'onalē: nō. n. māifestat egritudinē actualiter existere: sanatio tñ. i. modus quo fit sanitas aliqualiter ostendit cām a q̄ dependet morbus actualiter. v. g. si ad remissionē cibi sequit remissio morbi cōprehēdo cibū fore morbū actualiter. ¶ De signo aūt sumpto a leuitate z grauitate sciendū est q grauitas z leuitas in mēbro dupliciter pñt ꝓsiderari. vno modo grauitas ꝓut puenit ex defectu seu debilitate ꝑncipij mouentis. z ista in corporibus infirmis reperit: sicut leuitas ei opposita in sanis z bñ habentibus. Alio mō ꝓut puenit ex ponderositate alicuius rei grauis existētis in mēbro z ista pōt reperiri nō solū in egro: sz ēt in sano nunc z neutro. Et leuitas huic opposita p̄t pcedere trib⁹ modis. Uno mō p ꝓportionē oīs rei grauis: z ista repit in sanitate: ac ēt in neutralitate cōp'onali. Immo z in egritudine cōp'onali pura. Alio modo p pñtiam ventositatis subtilis ipetu sub leuantis mēbrū. z 3° mō p minorē grauitatē respectu grauitatis maioris: sicut dicimus colerā leuē respectu grauitatis flātis vel melie. Unde scire debes q vnusqsqꝫ hūor est grauis: q3 vnaquaqꝫ mā hūorali in corpore vel mēbro exīte p cipit grauitas: sz maior z minor ꝑm maiorē vel minorem grauitatē hūoris: etenim colera est leuior. i. minus grauis oibus alijs hūoribus z post colerā sanguis. De flāte aūtē z melia discordia apparet in dictis Aui. Et enim pria tertij dixit. q in mā flātica grauitas est maior z in melica minor 14ª aūt tertij: vī velle oppositū cū cap̄ de ap̄atib⁹ duris epa tis dixit vnū signoꝝ est vehementia grauitatis valde. Propter q̄ scias q grauitas dupliciter pōt sumi. vno mō p defectu seu impotētia mouēdi mēbra ꝑm quā hō tentās mouere mēbra z non potens iudicat esse grauia. cui grauitati opponit leuitas q̄ est mouēdi mēbra agilitas vel facilitas z hanc grauitatē plus facit flā q̄ melia: q3 plus ꝓriat ꝑnci pijs motiuis q̄ sunt calīn efficiēs motū z ficū cui mouēs innitit. Alio mō sumit pro ponderositatis sensatōe: z hāc per se plus facit melia q̄ flā: q3 ponderosior est: eo q terre fit pmixtior z terre cōparat per accīs: tñ pōt flā hanc ponderositatē efficere plus. Et hoc facere pōt dupliciter: prio per sui amplioré q̄titatē: qō maxime pz in cerebro qō est aptū magis ad multiplicandū flā q̄ meliam: multiplicatū aūt flā multū plus ponderat q̄ pauca melia. 2° mō pōt hoc facere flā relaxando ligamenta q⁹ mēbrū tenet suspensum. nā tunc mā flātica situata in mēbro lassato a suis ligamentis plus ponderat: si tñ flā non peruenit ad lassandū ligamentū: sicut nō est nēciuz q in ap̄ate epatis perueniat ad lassandū siue pāniculū suspendēte epar tunc a flāte minor sentit gravitas q̄ in melia. Et iō in ap̄atibus melicis epatis maior sentit pondus q̄ in flāticis: sentitur enim in melicis grauitas fortis. z hec ceteris exītibus paribus.

¶ De signo sumpto ab exeūte mutato. dixit Auer. coll. 4° diximus q exeuntiū a corpore sunt due spēs: vna quorum exitus est nālis: sicut vīne egōnis z sputi. Et alia quorum exitus nālis non est sicut exitus sanguinis: z quorūdā humorū particularium. Et dixit. q accidentia eius qō bz exitū nālē ꝓ maiori parte non significant: nisi qditatē egritudinis vel cām eius: sz res que exitū nō habēt nālem significant mēbrū egrū ꝓ maiori parte. Dicūt itaqꝫ q exiens mutatū est duplex: vnū qō est ex toto gñe ꝓeter nām. z est illud qō ꝑm nām tale reperiri nō pōt: sicut cū egredit aliqd qō sit de sba mēbri: z qōdā qō nō est ex toto p̄ter nāz: sicut egōnes z vīne mutate ab eo qō ꝑz nām. dixit Ga. in tegni. 2°. q exiens est duplex: vnū qō est de essentia mēbri a quo exijt: z aliud est qō est aliqd qō nāliter ꝓtinet in mēbro a quo egredit. Et repit hic lra q̄ dicit. q̄ vo egerunt vel retinent zc. z ē bona. nā eorū q ꝓtinent qdā ꝓtinent z eūant q̄ continēri: z eūari nāliter debent. Et qdā q nō ꝓtineri, sz eūari nāliter dz vt que non est nālis superfluitas. Quidā aūt dicunt peccatum in eo qō dz eūari est duplex: quoddā q eūatur q dz eūari nāliter: non tñ tale vel tātū quale vel qtū dz eūari. Et aliud est peccatū: q3 nō eūat q dz eūari z cū retinet vīna z nō exijt q̄ dz nāliter exire. ¶ Exiens vero ex toto ꝓeter nām pōt mutari multipliciter. s. in q̄titate qualitate modo substantie z tpe exitus z in modo exit⁹. Et hoc exiens mutatū cum paruam mutationē recipit nō significat egritudinē nunc: sz neutralitatē. ¶ Dixit Gal. in tegni. Signa sumpta ab exeunte mutato semper sunt cretica in dispōnibus z causis notis z manifestis ꝓuenientia: in occultis aūt non. Jōqꝫ pōt in pestilentialibus febribus apparere vīna bona nālis: cuius bonitas significatio nō est certa. Immo ille cuius est tēdit ad mortem: z q in dispō nibus manifestis signa sumpta ab exeunte mutato sunt sp certa declarat Ga. ibidē. ex eo q sunt signa digestionis vel indigōnis: ergo demonstrant nām vincere vel vinci vincētē nā significant sanitatē: sz ea victa mortē. Que vero sunt signa cruditatis sunt signa neutra non significantia sanitatē neqꝫ mortē non q3 sint vere neutra: sz sic dixit: q3 similātur signis neutri primi significati. ¶ Et scias q reperiunt qdā signa que ēt dicuntur neutra. nō tñ vere: sz q3 similantur signis neutri tertij significati. q3 aliqñ significant sanitatē aliqñ mortē. Et ista signa sunt cretica.

Exiens a corpore ꝑ ter nāz potest mutari multipliciter.

¶ De signis sigñantibus egritudinē per colligātiā. La. xij.

[Q]UIT Ga. 6° de interioribus. egritudo cum est per se z primitiua nō sequens ad alias egritudines semp sequunt eam accīdia q̄ sunt ipsius ꝓpria: z sunt ab ea inseparabilia. Cū vero est sequens alias egritudines accīdia sua propria non sunt ꝓtinua neqꝫ stabilia z pcedit eaz alia egritudo ꝑm cuius diminutionē z incrementū egritudo sequens: z eius accīdia propria diminuunt z augentur. Et dixit Ga. ibidē: z scribit 15° ꝓtin. ca. 8° significatio hr super morbū mēbri in seipso per durabilitatē ipsius in sua dispōne z significatio super cōitate ipsius habet per augmentū vnius morbi supra aliū morbū: z per diminutionē morbi vnius. ¶ Dixit Auer. 4° colli. cognitio egritudinis q̄ pp colligantiā fit est q mēbrū cōpatiens pp augmentū vel diminutionē egritudinis mēbri per se egri aggrauatur vel alleuiatur. v. g. vīgo z alie capitis egritudines que augent qñ stōus in se nauseat: aut qñ corruptos in se ꝓtinet hūores aut qñ a cibo vacuus non est: tunc dicere debemus q hoc non accidit capiti: nisi pp cerebri ad stōm colligantiā: sz dixit ipse. hoc adhuc indiget pscrutatione: q3 polet: z alicuius mēbri egritudo pp alteri⁹ mēbri egritudinē accrescat. Aut pōt esse q in vno mēbro sint egritudines plures: quarum vna est sibi propria z prima: z altera propter alterius mēbri colligātiā. Et qō aliqñ egritudo q̄ pp colligantiā fit pp ꝓprie egritudinis augmentē recipit incrementū z autumabit forte quis q pp colligantiam solā hoc ꝓuenire possit. Et dixit. item adhuc esse pōt q due egritudines pp colligantiā esse possint. vt egritudo cerebri p stōm: z egri⁹ stōi pp aliud mēbrū. Et ne in hunc errorē decidatur speculari oz zē. hoc pluries pscrutari: z qñ opinio sup aliq̄ ista fuerit firmata: tunc remotionē ipsius cū medicina equalitati propinqua medicus attentet: hoc cū medicina ad alteram

extremitatū non multū declinante: z si experiētia hoc ip̄z inuenerit in ipso pseueret z perpendat: z si nō ad aliā opionē se cōuertat. ¶ De his signis dixit Aui. Ad sciēdū que est ppria z principalis egri°: z q̄ associata op̄z ꝯsiderare q̄ est illa q̄ prius fuerat. v̄. g. si dolor est in capite z in stō: tunc debes inquirere qs hoy dolo⁹ prius incepit: z ex hoc autumabimus q egri° q̄ prius incipit est principalis: z q̄ scōario est ei associata. Et dixit. cōsiderabimus ēt q̄ est illa q̄ remanet post q̄z altera finit z autumabimus q ipsa est principalis z altera per societatē. Jsta tñ signa nō sunt necessaria s̄z solū extimatiua. Et ppea de prio signo Aui. dixit. autumabimus: z ppea dixit, q in ipsis posset cadere error. nam fortasse egritudo principalis nō erat pcepta sensu neq̄ dolorosa in p̄n°sui: s̄z fortasse postea sentit eius nocu⁹ post q̄z egritudo associata apparuit q̄ p certo est illa que post illā apparuit: z est causa sequens z existimabit q associata sit principalis z q accidentalis sit illa que ē principalis egritudo. Et dixit ēt. cū nō percipit nisi accītalis tm̄: z principalis oīno obliuioni tradit. ¶ Et q̄ ex his errorib⁹ pt cadere error in curatione: curando. s. accidentalē z non principalē. Jdeo Aui. docuit viā ad euitandū hunc errorē. ¶ Et dixit q semita ad ꝯseruandū se ab hoc errore est vt medic⁹ membrorū cognoscat cōitatē: quā cognoscet in scientia sua i anatomia. Et vt nocumenta sciat que vnicuiq̄ accidunt mēbro quor quedā sunt sensu percepta. sup. z q̄dā non vt q̄ sunt in mēbro non sentiente: z cū hoc morek in egritudine z nō iudicet q̄ ex eis sit principalior: nisi post q̄z ꝯsideraūit q sit polē q̄n accidat ipsam sequens. Egy ergo interrogabit de significationibus egritudinū quas mēbris egro mēbro associatis polē est accidere: q̄ prius nō erant sensu pcepte neq̄ dolorose: ita vt appareant prio neq̄ cōmouentes accidentia q̄ sunt eis ꝓpinqua: s̄z nec ēt eas sequuntur res nisi q̄ ab eis sunt longinque non sensu pcepte: egerq̄ ignorat q sint accidentia illa longinqua radici. v̄. g. cū vides q aliq̄s patiat in stō z capite oz vt tu moreris z non subito iudices. imo nō nisi post q̄z ingnuisti ab eo de oibus accītibus z signis z q̄ sentiunt z q̄ non. Et tunc ppendas si aliqua signa sint in aliquo dictor mēbror q̄ eger nō pcipit z tunc per illa signa iudicabis q egritudo q̄ est in illo mēbro est ppria z principalis. Et si nō sunt talia signa aut sunt occulta z nō manifesta: tunc iudica s̄m supradicta sig^a posita ab. A. in p̄n°huius capituli. Si itaq̄z egro appareat q egritudo capitis sit p̄ncipalis anteq̄z iudices pete ab infirmo de accītibus potētibus euenire in stō: z si prio euenerint tunc iudica q egritudo stomaci est principalis: sic ꝑ petes ab eo habuisti ne eructuationes. vidisti egōnē vtruz sit grossa vel cuius coloris amisisti appetitū habuisti stōm tensum aut percepisti malū saporem in ore absq̄ sapore cibi. Et si ista signa z filia antecedūt egritudinē capitis: tunc iudica q egritudo stomaci est principalis z nō q̄ capitis: s̄z illa p̄us appuerint: q̄ fuit in mēbro sensibiliori aut in maiori gradu. Attñ dixit Aui. cū hoc toto expedit vt medic⁹ sit sapiens z bone extimationis. Jstud enim nō dignoscit nisi sapientia medici. Jsta tñ bona extimatio nec proferri nec scribi pōt. Et est illud in quo vel s̄m q vnus medicus precellit aliū p̄mū tñ siue plm̄ qō ex eo ad memoriā reducitur est cum operationū impedimētū ꝯsiderat inuenit aīs fore, iudicabit q illa egritudo est associata. Si igit vis plz perpendere q egritudo sit principalis: oz q plm̄ te referas ad lesionē operationū. nam cū inueneris operationes alicuius mēbri lesas. z illa lesio non percipiebat ab infirmo sed solū per tuū discursuz ipe rememorat illius lesionis: tc iudica egritudinē illius mēbri esse principalē in quo lesio operationū est antecedens. Et illud est maximū signum in hoc iudicio. ¶ Et de signis distinctiuis dictar egritudinū dixit Aui. est q sunt q̄dā mēbra talia q plm̄ dispositionuz ipsor est sicut eor egritudines alior mēbror egritudines

Ad cognoscēdū q̄ egritudo sit principalis z q̄ sequens.

sequentes, capitis enim s̄m plm̄ suar dispōnū sunt egritudines per societatē stomaci: sed illud cōuertere est parū. Et hoc ideo: q̄ caput positū est supra stōm: quasi ex opposito. cū ergo in stō non fit bona digestio eleuant mali fumi z vapores apti ascendere sursum ad caput z ledere ipsum: s̄z nō est sic ecōuerso: q̄ s̄z caput aliq̄n generet mās non s̄p mittit ad stomacum: s̄z sunt ei supposita plura alia mēbra ad que pōt illas transmittere. verisimile ergo est q q̄n sunt duo mēbra q̄ adinuicē cōpatiuntur: s̄z vnuz ex alio plusq̄z ecōuerso sicut dictū est de capite z stomaco q egritudo q̄ est in mēbro cui alterū plus cōicat: sicut q̄ est i stomaco sit principalis z egritudo q̄ est in alio sit per societatē: tñ non semper est ita. Et ideo ad bene iudicandū oz ꝯsiderare oia alia signa. ¶ Ga. 3° de interioribus voluit. q mēbra que recipiunt nocumenta a principalibus p̄nt noceri. vno modo q̄n recipiunt mām quā nō debēt recipere vel malā oplōnē per viam alterationis alteratione positiua. Et isto modo citius patit mēbrū ppinquū vel remotū: q̄ mēbri qualitas citius ad ipsum ptingit. z ideo in febre citius calefiunt mēbra cordi vicina q̄z remota. Et sil⁹ q̄n mā pellit a principali citius pellit ad propinquū q̄z ad remotū: q̄ mēbri qualitas citius ad ipsum ptingit. Et ideo in febre citius calefiūt mēbra cordi vicina q̄z cordi remota. Et sil⁹ q̄n mā pellitur a principali citius pellit ad ppinquū q̄z ad remotū: s̄z non semp mā pulsa in propinquo remaneat: max^k cū virtus p̄ncipalis est fortis in elongando mām a se. 2° modo q̄n non recipiunt que ab eis recipere debēt. Et h̄ potest esse aut pp paucitatē z defectū caloris nālis z spiritus qui oz transmitti: z tunc magis cōicat remotis q̄z propinquis: deficiente enim calore nāli in corde citius z magis deficit in extremis q̄z in propinquis. Jdeoq̄z dixit ipse 2° pronosticor. q pedes prius apostemant in hydropicis pp vehementiam longitudinis ipsorum a membris multe caliditatis. ¶ Et dixit Gal. 2° affo. sicut 25° scribitur continen. Quotiens reducit aliqua superfluitas super aliquod mēbrū ad modum squinantie exituraz z pustulaz, inspice q si illud qō egreditur de corpore fuerit colericū. i. humorosum noscas q totus sanguis corporis est malus z in corpore sunt humores mali: sed si qō egreditur fuerit ad modū illius qō educitur ex corpore sano noscas q totum illud qō erat in corpore in sanguine malum iam expulsum est per ea. z inde procedere poteris cum fiducia ad nutriendum. sup. z ad potionandum. ¶ Scias q quedam egritudines sunt que non cognoscunt nisi arbitrio z inuestigatione nimia z ex vsu curationis diuersor infirmorum: q̄ non in omni egritudine signa sunt manifesta: z ita sicut in pleuresi z vlceribus intestinorum: cum ista manifesta signa habeant: plurime tñ egritudines occulta z confusa signa habent: z tunc tentandum est per iuuantia z nocentia cognoscere eas. Et iteruz per naturalium potentiarum operationes. Et dixit Gale. ea que intra corpus sunt non omnia cognosci possibile est tentare tñ oportet cognoscere vt possibile est virtutem z vitium eorum. Et si non s̄m disciplinam certam saltē s̄m cōiecturam quandam artificialem.

¶ De signis corporis neutri in generali. Cap. xiij.

Dixit Ga. i tegni. q corpora neutra simpliciter sunt locata in medio vtrorūq̄ corporū. s. sanorū simpliciter: z egrorum simpliciter: z distinguunt z determinant ab eis p terminos vtriusq̄ eorum iam dictos z scitos. Et dixit. q corpora dolētia. i. quor operationes sunt corrupte: z quorum motiones sunt delinquentes. i. diminute sensibiliter q̄lia sunt corpa egra simpliciter semp: aut quorū operationes omnino pereunt. i. sunt ablate manifestos habent terminos. s. ad cognitionē eorum q̄ sunt facillime cognitionis: z corpora q̄ infirmas h̄nt opationes in maximis qdē discessibus a sanitate simplr: qualia sunt corpora

egra simplr: vt multū facile discernunt: sz que hñt eas infirmas i minoribꝰ discessibus ab optia sanitate q̄lia sunt corpora neutra simplr ambigua sunt ad cognoscēdū: q: sunt difficilis cognitionis. ¶ Notāt q̄ corpora neutra simplr hñt opationes sensibiliter lesas solū p respectū ad sana sp eo q̄ inter ea cadunt sana vt multū respectu quoꝝ nō hñt opationes sensibiliter lesas: sz insensibiliter: q: int⁹ nō cadit aliq̄ō corpus medians. oia. n. corpora lapsa distāt in signis suis a signis optie sani corporis p̄m distantiā sanitatꝭ siue lapsus eoꝝ ab optia sanitate. Et dixit Ga. q̄ oia p̄dcā corpora debēt iudicari talia p̄m sensum: z nō p̄m rei nām. nā si p̄m rei nām. i. p̄m rei veritatē vellemus iudicare dicta corpora lapsa a sanitate simplr piculū esset sempiterne passionis incipere dogma. i. haberemus iudicare p̄dcā corpa fore in ꝓtinua trāsmutatione a tpaméto p̄pio: q: p̄m rei veritatē ꝓtinue imutant. In cuius vbi ꝓ⁰ dixit Hal. q̄ medicinalis scia nō trāscendit sensum. i. in iudicādo gradꝰ corpoꝝ lapsoꝝ nō debem⁹ p̄cedere p̄m rōnē trm. Medicus. n. nō relinquit sensuz ꝓiunctū rōni. ¶ Pro declaratione autē p̄dicti verbi Hal. periculū esset ꝛc. Notant qdam. q̄ sanitas p̄m Ga. hz latitudinē magnā in qua si accidit mutatio: nō tñ accidit neutralitas nunc nec egritudo nunc: sz dicūt p̄m eū q̄ corpora sunt in ꝓtinua transmutatiōe: qm̄ ꝓtinue subiacēt rebus nālibus z nō nālibus alterantibus ea: q̄re p̄m rei veritatē nunq̄ pmanent in eadē sanitate q: nunq̄ stant in gradu sanitatis nisi per latitudinē. Et tñ lz corpora sint per dictā trāsmutationē in passione: nō tñ sunt in neutralitate nunc nec̄ in egritudine nunc: sz i sanitate. ꝓtinue tñ mutant de vna sanitate in aliā. Si g̃ sequeret medicus rōnē poneret corpora in ꝓtinua trāsmutatione: z sic nunq̄ in eadē dispōne: sz si medicus sequit sensuz iudicabit ea in latitudine sanitatis q̄ magna est: z sic medicus facere dz: q̄uis ergo p̄m rōnē sanitas non habeat latitudinē: hz tñ eā p̄m sensum magnā. ¶ Et scias q̄ Ga. ō corporibus lapsis ab optima sanitate. s. q̄ sunt sana vt multū z q̄ sunt neutra simpliciter: z que sunt egra simpliciter in speciali non posuit signa nisi egroꝝ solū simpliciter. nā ex eis dixit Ga. erunt relique due latitudines. s. sanoꝝ vt multū z neutrorū simpliciter manifeste. Cognitis enī signis corporis egri simpliciter habebit cognitio corporis sani: vt multū z corporis neutri simplr cū habeāt sp cōparationē ad tertiū. s. ad sanū semp p̄m magis z minus. Et oia dicta signa dictorū oium corpoꝝ debēt intelligi de cōparatione totius p̄ueniente ex aggregatione cōplōnū oiuz mēbroꝝ corporis Quicūq̄ enim nālem cōplōné vniuscuiusq̄ corporis scire vult: oz ipsoꝝ singuloꝝ mēbroꝝ cognoscere cōplōnez q̄ si ignorat z totius corporis cōplō ignorat. Aliqui enim oia z aliqui plura habēt mēbra cal̃a z aliqui hñt aliq̄ calida z aliq̄ frigida z aliq̄ tpata: sunt enim qui hñt cerebrū calz corpus frigidū z epar tpatū. Et sic ēt de alijs differentijs mēbroꝝ in cōplonibus. ¶ Et Ga. 2⁰ tegni. posuit signa multaꝝ partiū corporis intrinsecaꝝ q̄ sunt adducta suis locis. Et subdit. ℌ. q̄ aliaꝝ partiū. s. intrinsecaꝝ ab illis non sunt leues cognitiones cōplonū eaꝝ. eo q̄ non p̄nt cōprehendi p sensum: tñ tentandū est: dixit ipse. scire cōplones eaꝝ dupliciter. p̄mo ex iuuantibus z nocentibus. oia nāq̄ imoderata discrasia ledit a suo simili z iuuat a ꝓtrario moderato vsu ideoq̄ cū calida eis obsunt iudicandū est eas esse calidas z ecōuerso. 2⁰ ex opationibus ipsaꝝ: nam p̄m q̄ operatiōes ipsarū bene vel male fiunt ita iudicandum est de bonitate vel malitia dispositionis earum.

¶ De signis neutri corporis decidentie. Cap. xiiij.

Cognitio obiectoꝝ mutua de. duobꝰ cōparatis cōplonis signoꝝ mutuū.

Eutra cōualescentie dicunt corpora sanāda vel sanatura: z de eis dictū est in p̄cedentibus. Et corpora neutra decidentie dicunt corpora egrotanda siue egrotatura: de q̄bus dōz est hic. Scias q̄ Ga. in expōne libri Thimei: sicut scribit a Rabi in 6ª pti. ait inuenio in arte medicine q̄dā accūtia q̄ cū apparent in sanis significant egritudinē: z cū apparent in egris significāt sanitatē: vt nimiꝰ appetitus cibi q̄ apparet in sanis significat dubietatē euētus egritudinis: in egrotis vō est accidens laudabile: z sic̄ somnus nimius plus solito p̄fundus: q cū accidit in sanis significat egritudinē: z cū accidit in egrotātibus significat sanitatē. Et sicut sternutatio multa: de qua in sanitate non dubitat quin capiti aliqua pestis sit futura: z cū accidit ei qui est in malo statu egritudinis significat q̄ status eiꝰ in melius imutat. Et sunt ēt alia hmōi q̄ ibi nō narrauit. vnō dixit Raſ. 16⁰ pti. Sternutatio eructuatio trullus oscitatio z extēsio totius corporis z silia accidentia quotiēs accidūt i corpore sano. s. multiplicata p̄nunciāt morbū: sz quotiēs accidunt in aliquo morbo p̄nunciant sanitatē. ¶ Et scias q̄ signa sigīantia neutralitatē decidētie sunt eadē ꝑ z essentiā cū significantibus egritudinē nunc p̄sentē: sz sunt diminuta ab illis. Dixit itaq̄ Ga. in tegni. q̄ corpoꝝ egrotatiuoꝝ. i. neutroꝝ decidentie signa sunt media p̄m formā. s. in nālitate z p̄ternālitate inter signa sanoꝝ nunc z egroꝝ nunc. Nā dixit. ℌ. quecūq̄ insunt sanis insunt eis p̄m nāz z q̄cūq̄ insunt egris nunc inq̄ntū egrotāt insunt eis p̄ter nām. ergo signa neutroꝝ decidentie erunt in medio dictorū signoꝝ: q: nec ex toto p̄m nām: sicut sunt signa sanoruz nec̄ ex toto p̄ter nām: sicut sunt signa egroꝝ nunc. z p̄ña ista tz: eo q̄ decidentie neutra sunt media inter sana nunc z egra nunc. Et nō intellexit Hal. in vbo suo. s. p̄m nās res esse nāles. put res nālis distinguit ꝑ rē nō nālē z rem p̄ter nām: q: tales res nāles sunt de essentia corporis. modo in essentia corporis reperiūt quedā res q̄ sunt de essentia corporis. Sed Ga. intellexit de re nāli z p̄ter nām q̄ sunt tales rōne causaꝝ a qbus fiunt: ita vt illa res dicat nālis siue ꝑz nām q̄ fit a cā nāli nāliter agente pp finē nālē: z illa dicat p̄ter nām q̄ fit a re p̄ter nām. Et sic oia q̄ insunt sanis vt sani sunt insunt eis p̄m nām. i. a cā nāli nāliter agente pp finē nālem. Et q̄ insunt eis vt egra sunt insunt eis a cā p̄ter nām. Et nō voluit Ga. q̄ oia q̄ insunt egris sint eis p̄ter nām. nā in eis multa sunt q̄ sunt eis ꝑz nām: sicut cōplō cōpositio vnitas siue vt ita dicā sanitas: a q̄ bona dispōne eristente in egris. p̄uenit opatio bona z in digōne z in oibus alijs operibꝰ q̄ in egris bene fiunt. p̄uenit ēt ab ipsa dispōne bona sanitas in egris. nā p̄m Ga. sanitas in egro inducit a sanitate q̄ est in ipso: lz ēt inducat a sanitate q̄ ē in aia medici siue ꝓsultoris ipsius egri: participat g̃ corpus egrū neutralitate aliq̄: sz nō p̄m denoiationē: q: denoiatio fit a p̄dñante. ¶ Et dixit Ga. q̄ sigª sigīantia neutralitatē decidentie sunt duplicia: q: q̄dā sunt ex his sumpta q̄ insunt ꝑz nām: tñ sunt q̄ztitatibus aut q̄litatibus tpe imutata. Et q̄dā sunt ex his sumpta: q̄ p̄ter nām insunt: sz tñ sunt mioza his q̄ in egritudinibus nunc apparent. Et in his vbis Ga. aliter accipit p̄m nām z p̄ter nāz q̄ in superioribus. nā hic accipit p̄m nām aliq̄d inesse q̄ nō est imutatū p̄m formā: q̄. s. lz sit p̄ter nām illi cui inest. pōt tñ p̄m nāz alicui inesse indiuiduo illius spēi. vt. g. dolor est ex toto genere p̄ter nāz q: nullo modo pōt inesse alicui indiuiduo humano p̄m naturam. ¶ Haly. 7⁰ theori. dixit. corpora que iam in p̄ncipio morborum posita sunt actiones eorum in sui naturali sumpserunt habitudine nisi q̄ quadam immutata sunt actione aut in earum quantitate vt ciborum appetitus si augeatur vel minuat z egestio si modū excedit q̄ztitatis ciborū aut ab ea minuat aut in qualitate: vt si ciborum appetitus ante horā ꝓsuetudinis moueat aut tardetur: hec enim signa plenum non significant morbū: z nec̄ perfectaz sanitatē: sic ergo nec̄ morbum nec̄ sanitatem significant in sanis apparentia. Sic quoq̄ dixit Haly. z signa que saltem ostendit in corporibus infirmantium sanitatē non sigīant plenā: eo q̄ p̄sentem significant morbū: nec tñ mortis non

Signa sanis futurā egritudinē: z egris futurā sanitatem significātia.

Signa neutralitatis decidetie.

A quo inducat sanitas i egro.

Signa neutralitatis decidētie sūt duplicia.

dicunt significantia: eo q̄ virtutū significāt ⁊ nāe robur: ⁊ q̄ nā morbi superat vim: ⁊ sic facta sunt nec morbi nec sanitatis significantia. Sicq̄ dixit Hal. Et signa q̄ a corporibus ab infirmitate surgentibus sumunt ⁊ senū eiusmodi vocant. In his enim corporibus actiones nō finiunt in vltimo cōplemēti: eo q̄ non sunt virtutes: quē admodū in sanoꝝ corporibus nec oīno nocent: quē admodū in corporibus accidit infirmantiū: q̄diu iminute sunt ⁊ debiles ex nālis caloris debilitate. ¶ Sunt itaq̄ signa in neutris decidentie apparētia mō predicto signa ꝓnosticantia futurā egritudinē in eis accidere debere. Et ista dixit Ga. in tegni sunt duplicia: q̄ alia insunt eis ꝑm nām: q̄. ſ. nō sunt pmutata in ꝓpria forma: ſ̄z solū aut q̄ſtitate aut q̄litate aut tpe. Et alia sunt p̄ter nām que sunt pmutata in ꝓprijs formis. Et de nō pmutatis in ꝓprijs formis Ga. ibidē posuit multa signa: quoꝝ primū sumptū est ab opatiōe lesa diminuta vel adaucta q̄ est appetitus. etenim si qs hz appetitū intensiorē vel remissiorē aut nō ꝑm cōsuetū tp̄s: ſ̄z aut citius aut tardius. ſ. aut appetit cibaria incōsueta sigñat in eo egri⁹ futura. Dicunt qdā. q̄ opatio lesa significans neutralitatē est visibilis apud peritū medicū: q̄re pōt bñ ꝓnosticari: sed apud medicū iperitū ⁊ ēt apud patiētē nō est sensibilis: ⁊ si aliq̄n pcipiť a patiente nō sic pcipiť ab eo: vt impediať ab opationibus suis ꝓsuetis: ſ̄z operať vt prius: silr opatio lesa q̄ fit ꝓnosticatio future egritudinis: ⁊ per ꝓns p̄ntis nālibus decidentie pōt esse sensibilis apud medicos ⁊ alios: ⁊ tunc significabit p̄ntem egritudinem in morbo: cuius est operatio ⁊ ꝓnosticabiť futurā egritudinē in toto aut in q busdā alijs mēbris. ¶ Scōm signū est sumptū ab exeunte mutato p̄me digōnis: significamus enim futurā egritudinē per supfluitatē ꝑme digōnis que p̄ secessum emittiť cuz fuerit mutata in quātitate: vt q̄ sit amplior vel paucior q̄ſ esse debeat ꝑm q̄ſtitatē esse sumpte. aut cū fuerit mutata in ſba: vt q̄ fuerit humidior vel siccior q̄ cōsueuerit esse i eo ꝑm nām aut q̄ debeat esse ꝑm ſbaz sumpte esse: supple. aut q̄ fuerit mutata in alijs cōditionibus q̄ ꝓsiderant in egōnibus. Et rō huius signi sumiť a causis: ꝓp quas eueniūt ipse egōnū mutationes: de qbus dicēt in sermone 5⁰. in tractatu de dispōnibus intestinoꝝ. Scias tū q̄ ad verificationē huius signi oz p̄supponere debitū regimen ⁊ vsum eius dē cibi: ⁊ eiusdē q̄ſtitaťi. v̄. g. si vteret cibo difficilionis digōnis: tunc sic tardabitur eius supfluitatis expulsio: ⁊ sic nō significaret tunc egritudinē futurā: ⁊ oz ēt p̄supponere q̄ illa mutatio fuerit pdurans nō solū bis ⁊ ter: ſ̄z ēt multis vicibus. alias. diebus: ac ēt si in multiplicatione egōnis oz p̄supponere q̄ causa eius nō sit corporis virtus q̄ ꝓsueuerit in determinatis tpibus determinatas per egestū eūare supfluitates. ¶ Tertiū signū est sumptū ab exeunte mutato scōe digōnis. ſ. ab vrina: vt q̄ fuerit vrina mutata in q̄ſtitate aut hora mictus aut in colore eius ſba vel cōtento vel alia cōditione ex eis q̄ in vrina ꝓsiderant. ¶ Quartū sigm est sumptū ab exeunte mutato ꝑm supfluitates q̄ expelluntur per os ⁊ nares ⁊ alia determinata loca cū pmutant in q̄ſtitate vel q̄litate vel mō ſbe vel alijs ꝓditionibus earum. ¶ Quintū signū est sumptū ab exeunte mutato qō est sudor: vt si sudauerit qs amplius aut minus q̄ſ oporteat aut p̄ter solitū absq̄ cā pmitiua. Dixit enim Jpo. 4⁰ affo. vbi in corpe sudor. ſ. pseuerans aut multotiens rediēs ibi egritudinē narrat. ſ. futurā fieri. ¶ Sextū signū est sumptū ab exeunte mutato qō est mēstruū ⁊ fluxus emorroydaꝝ. Et enim per retentionē dictoꝝ exeuntiū: ⁊ ꝑ ipsoꝝ amplitudinē vel paucitatē vel aliā ipsorū pmutationē futura significaťegritudo. ¶ Septimū signū est sumptū ab exeunte mutato stomaci qō est eructuatio. nā si amplior aut minor vel aliter pmutata fuerit a ꝓsueta significat egritudinē futurā. ¶ Octauū signū est sumptū ab exeunte mutato cerebri qō est sternutatio: vt si fuerit amplior aut paucior vel aliter pmutata futurā significat egritudinē. ¶ Nonū signū ē sumptū ab exeunte ꝑ inferius qō est vētositas mutata ꝑm q̄ſtitatē vel fetorē vel alr: qm̄ significant futurā egritudinem. ¶ Decimū signū est sumptū ab operatiōe lesa q̄ est somn⁹ ⁊ vigilia: qm̄ cū vigilia superfluit non pp cām pmitiuam aut somnus aut nō acciderint in ꝓsueta hora: q̄ superflua vigilia sigñat siccitatē: ⁊ superfluus somnus hūiditatē. Jō futurā sigñant egritudinē. ¶ Undecimū sigm est sumptuz ab opatione motiua lesa. Etenim si accidat pigritia ad motiones aut si tentauerit motū: ⁊ accidat ei in motu aggrauatio aut dissolutio ⁊ debilitas valida sigñať futura egri⁰ Et vt dñt p̄dictas dispōnes intellexit Ga. ēt spēs lassitudinis. de qbus dixit Jpo. i affo. laborēs spōtanei narrāt morbos. ſ. esse futuros intelligens Jpo. p laborē spōtaneū lassitudinē subito ⁊ sine manifesta cā factā: vt p̄ excludaňt laborēs a nā vel in crisi vel a volūtate facti in exercitijs alijs motib⁹. Et rō signi ē: q̄ tales labores sigñant hūores i corpore multiplicatos ⁊ sparsos ⁊ nō pfecte a nā regulatos: q̄re suspiti onē gñant. ne in corpe: cuius sunt veniat egritudo. Et vificať signū de lassitudine nō q̄cunq̄ leui: ſ̄z de notabili cū q̄ est aliq̄lis lesio siue ipsa sit extentiua siue apostemosa siue vlcerosa q̄ ois dicta lassitudo: vt suo loco patuit in sermone p̄ est qdā dolor debilis aut vlis toti aut ptibus alicui mēbro aut aliq̄bus mēbris. Et sigñat dolorē futurū maiorē in toto vel in pte in qua est lassitudo vel aliam egritudinē quācunq̄ ſ̄z varietatē māe ⁊ dispōnū corporis vtp̄lin aūt q̄ est vlis sigñat futurā febrē putridā. Dicunt q̄dā. q̄ ēt lassitudo ab extrinseco eueniens: pōt ēt sigñare futurā egritudinē siue eueniat cū qs exercitať citius vel intensiorē solito ꝑ viā resolōnis siue ꝑ viā aggregationis hūoꝝ. ¶ 12^m signū est sumptū ab opatione lesa q̄ est gustatio. Si enim qs delectať in cibo vel potu alio vel oppōsito ei i quo delectari ꝓsueuit: ⁊ nunc nō delectať in eo sigñať in eo futura egritudo. Dixit Ga. in suis affo. q̄ aromaticū abhorrent odorē neq̄ saporificā sapiunt dietā nuncius est corruptele ꝓp̄lonis eoꝝ. ¶ 13^m sig^m est sumptū ab opatiōe lesa sensuū interioꝝ. Et. n. si accidat alicui hebetudo intellect⁹ p̄ter solitū aut obliuio nō ꝓsueta: aut accidāt ei fantastica sōnia vltra solitū sigñať in eo futura egri⁰. ¶ 14^m sig^m ē sumptū ab opatiōe lesa sensuū exterioꝝ. Eteni si visus audit⁹ odorat⁹ gustus vel tactus fuerint hebetiores solito sigñant futurā egritudinē. Et gñal̄r dixit. Ga. ois opatio q̄ in corpe fit ꝑm nāz mutata q̄ſtitate q̄litate aut tpe sigñat futurā egri^{tudem}. ¶ 15^m sig^m ē sumptū a q̄litate mutata: ⁊ est q̄ si corporis tumor. i. habitudo tot⁹ corpis fuerit mutata: vt q̄ fuerit maior aut minor aut fuerit mutata ꝑm colorē: vt q̄ fuerit rubicundior aut albior aut liuidior aut nigrior sigñat futurā egritudinē. Dixit Jpo. 4⁰ affo. vbi in corpore calz aut frīm. ſ. exñs intēsius tpato: ſ̄z nōdū manifeste lesionē fecerit in opationibus: ⁊ sic pseuerās ibi egritudinē narrat futurā. ¶ 16^m sig^m est sumptū a cōcupiscētia more in aere calo aut frigido: cū eni qs q̄rit locū calz aut frīm p̄ter vel vltra ꝓsueta ⁊ nō fuerit a cā pmitiua egritudinē sigñat futurā. ¶ De dictis signis dixit Hal. x⁰ theo. signa morboꝝ ꝓprija futurorū q̄dā a rebus nālibus ⁊ q̄dā ab exñalibus. i. p̄ter nāz dicunt. Et a nālib⁹ q̄dē: vt cū sani hois ab habitu a nā immutať: ⁊ ab ea q̄ vsuz ē ꝓsuetudine in q̄ſtitate aut q̄litate aut tpe. hec nāq̄ imutatio morbū portēdit aut nālitatē. v̄. g. appetitus ciboꝝ intuēdus ē. an augeať: an minuať tp̄s ēt an differať sup. an acceleret. an in cibos nō ꝓsuetos desinat an delectet aliqbus qb⁹ ante nō delectabať. an aborreat ea qbus ante delectabať: ⁊ silr si appetit⁹ post ad calā aut ad frigida declinet silr: aut ⁊ q̄ in corpe emittunt an plura an pauciora sint q̄ſ oporteat: ⁊ si imuteť color aut liquor eoꝝ aut tp̄s. Urina ēt si amplior sit q̄ſtitate q̄ſ sit potus aut minor aut color eius imutat⁹ fuerit aut ſba vel aliud. Et ituē dū est silr in eas q̄ iferius egrediunt supfluitates silr sudor

Signa significatiua sup futurā egritudinē ⁊ sūt sexdecim.

si amplior solito sit aut minor. silr ꝓsiderādū ē mēstruū an maius sit an minus aut alr imutatū. Et silr q emorroidaꝝ fluxꝰ: z ꝓsiderādus est somnꝰ vtrū maior sit aut minor aut in tpe sit mutatus. silr z somnia q̄ freqntant. silr z sternutatio z q̄ a naribꝰ fluit hūiditas: z q̄ ab ore z sudore ēt q̄ ab auribꝰ emittit. Et ꝓsilr corytus vtꝫ aia ad illū plus solito iclinat: aut si eiꝰ auferat appetitꝰ. Obliuio quoqꝫ z bebetudo q̄ ꝑter nāz isunt hoi: z sensus ēt si debilitēt: ac ēt si corpus in aliquē mutet colorē silr z alia nālia q̄cūqꝫ imutata sint: hꝫ. n. oia futuꝝ signiāt morbū aut neutralitatē. Et dix Hal. ors has oēs i sanis ingrere habitudies z subiterrogationē iuestigare. Et si sic feceris ñ refugiet q̄ scire gliscis.

¶De signis pronosticis future egritudinis in gñali. Ca. xv.

Et signis aūt ꝓnosticis future egritudinis q̄ sunt ex toto gñe ꝓeternām. ¶Dixit Ga. in tegni ꝑm fore tortio siue dolor mediocris q affuerit siue circa vētrē siue circa stōm siue circa aliqō intestinoꝝ siue i his q̄ egerunt aut euomunt aut mingunt. Aut in alijs mēbris dūmodo sit mediocris est ex gñe eoꝝ q̄ sunt ꝑter nām que egritudinē futurā ꝓnosticant. Nō eniꝫ patiētes dolorē mediocrē sunt adhuc egrotātes cū nōdū impediant a ꝓsuetis opōnibus: demonstrat tñ egritudinē nūc iu mēbro in quo est z in alijs mēbris vel in toto ꝓnosticant futurā egritudinē. ¶Scōz sigm ex toto gñe ꝑter nām est opatio corrupta ꝑm aliquē sensum. Et opatio q̄dez corrupta q̄ñ est magna demonstrat pñtem egritudinē: q̄ñ vo est parua z nondū a ꝓsuetis ipedire sufficiens, demonstrat neutralitatē deciditie z ꝓnosticat futurā egrinem. Et docuit hꝫ Hal. ꝑ in gustu q̄ñ ꝑz gustū salse amare aut alicuiꝰ alteriꝰ saporis māifestō ē i comestis z bibitis oibus. aut ēt si sine acceptiōe cibi vel potus saliue vr esse alicuius dictoꝝ sapoꝝ. ¶Et declarat itez hoc 1° in odoratu q̄ñ qs sentit aliquē vnū odorē odorabili nullo pñte: aut q̄ñ oia odorabilia: q̄ tñ sunt diuersorū odorū ꝑz vnū odorē sentit. Aut q̄ñ sentit fetor nullo pñte fetido. Aut sicut plerūqꝫ cōtingit nullus sensus odoris adsit. ¶Et declarauit hoc 3° in auditu si sentiat sonus z strepitus, i. tinnitus vel sibilus nullo pñte obiecto. ¶Et declarauit 4° in visu q̄ñ apparet ante oculos videre alba nigra vel alba vel alterius coloris q̄ sint rotunda vel longa vel grossa vel subtilia nullo pñte visibili exterior tali.

¶Et declarauit 5° hoc idē in tactu: vt si appareat inequalitas sensationis in toto. i. diuersitas sensationis in ptibus corporis: q̄ pp diuersos vapores, puenit ad illas venientes q̄ est de spēbus lassitudinis. Aut appareat spissitudo. s. q̄ nō sit in mēbris corpis: aut sentiat grauitas siue dolor aggrauatiuus: aut tensio siue dolor extēsiuus siue stupiditas .i. sensationis diminutio aut doloroſa dispō ꝑm totā habitudinē: aut sentiat aliqō p̄dictoꝝ ꝑm aliquā q̄jdā ptem vel ꝑm aliqs ptes. Q̄ñ enim p̄dicte dispōnes numerate i dictis sensibus appare ār: z sūt parue z nō manētes neutrā dispōnē decidētie demōstrant z futurā ꝓnosticāt egritudinem.

¶Dix Ipo. 2° aff. vbi fauces egrotāt. i. mēbra ignobilia z emūctoria z spāl emūctoriū cerebri. q. s. tumuerint ex discursu hūoꝝ ad illa aut pustule in corpe nascunt vt scabies z bothor z alie pustule parue z egōnes fuerint colice. i. humorose quocūqꝫ hūore z silr vrine fuerint hūorose: vt dix Ga. in 3°. huius corpus egrotat. i. egrotatiuū est siue neutrū decidētie z dispositū ad futuras egritudines. ¶Dixit Hal. r° theo. Signa ab extranālibus rebus sunt hec. Cū in corpore hō fatigationē absqꝫ labore senserit febrē portēdit z si sudorē emiserit fetidū febrē significat. sic z vria fetida febrē putredinis significat futurā. Si in grādioribꝰ cephalea fiat diuturnior cecitatē portēdit. Dixit Alm. lib. 4° dolor capitis z frōtis manifuus z emigranea timere faciunt ne aqua ad oculos descendat aut dilatet pupilla. ¶Et dixit. saltus faciei diu pmanens si multus fuerit z fortis ors torturā in breui futurā significat. Saltus vo totius corpis diu pmanens spasmū significat. Et Hal. dixit. si i facie multa fiat titillatio cōtorsionē faciei portēdit. Et si in toto corpore titillatio fiat spasmū significat futuꝫ. ¶Et dixit Ha. si dormitatio accidat hoi multā paralysim portendit futurā. Et Alm. dixit. stupor diu pmanens palysim portendit. ¶Et dixit Hal. si oppressio fiat hoi aut vtigenes multiplicent epilepsia portendit. Et Alm. inqt. incubus z vtigo si diu perseuerauerit z fortes fuerint epilepsiā portēdunt. Et quidā supplent. aut apoplexiā. ¶Et Hal. dixit. si fiat repletio z nō modica grauitas in capite z in sēsibus turbatio apoplexia portendit. ¶Dixit Alm. Faciei z oculorum rubedo z venaꝫ in ipsis manifestatio z lachrymaꝫ descensus z ipotentia patiendi luminis claritatē: oia hec si fuerint cū forti dolore capitis frenesis ꝓnostica erunt. Et Ha. dixit. si oculoꝝ venas videris rubeas z grossas faciesq̄ intumescit fiatq̄ cū his cephalica maniam portendit. ¶Et dixit si homini tristitia accidit aut aie malitia sine causa desipientiam portendit. ¶Et Alm. dixit tristitia absqꝫ manifesta cā diu pmanens z cordis malignitas z desperatio melancoliā signāt. ¶Et dixit Alm. cū aliquis ante oculos: q̄si muscas volare: vel q̄si pilos stare asperit: aut in circuitu eoꝝ que aspicit: q̄si fumū vl vaporē videri aquā portendit. Et Hali. dixit. si culices aut muscas videat homo aque in oculū portendunt aduentū. ¶Et dixit Hal. cui catarri accidunt multi aut asma aut pipleumonia aut vlcera q̄ in pulmone fiunt aut pectore portendit: z maxime si hō ille talis sit cui sit pectus strictū. Et Alm. dixit. Reumatismus z cōriza si sepe euenerint timendū est de egritudinibꝰ pulmonis. ¶Et dixit grauitas i dextro hypocūdrio apō costas pulmonis aut punctura vel tensio epatis portendit lesionē. Et Hal. dixit. Si hō in pte sub hypocundrijs grauitatē senserit aut puncturas aut descēsionē egritudinē epi portendit futurā. ¶Et dixit. si faciē videris tumidā aut in ferioꝝ palpebrā tumētē hydropisim signāt. z Alm. dixit. Facies z palpebre z extremitates tumide si fuerint ꝓnostican hydropisim. ¶Et dixit. si ceciderit appetitus cū lesione: aut ventositas sub hypocundrijs in sinistris accidit ptibus colica portendit. Et Alm. dixit. Appetitiue destructio z nausea innuunt colicā. ¶Et dixit Alm. si aliq̄ dispō corpis sani pmutata fuerit ꝑter solitū: z ad vltimū cū aliqō nō ꝓsuetū acciderit z pmanserit aut augmceperit egritudinē ꝓnosticat futurā. Posuerunt q̄z auctores alia plura his similia signa: q̄ qr posita in locis suis h̄ scribere dimisi.

¶De signis pronosticis futurarum egritudinū sumptis ab aere z temporibus anni. Cap. xvj.

Dixit Auer. colli. 4. tpa anni dāt ꝓnosticationē egritudibꝰ futuris. Silr z marie pmutatiōes q̄ fiūt in eis ꝑter nāz. Dixit. n. Ipo. 3° affo. mutationes tpm maxe gñant morbos. Et subdit Aū. via q̄ nos possumꝰ cognoscere futuras egritudines ex mutationibꝰ tpm z aeris ē ex periētia. Sz scire ipsa per viā rōnis z demonstrationis est difficile aut ipoſe. Et ppea sunt recipienda in hoc testimonia antiquoꝝ: z nos rememorabimus eorū breuiter z postea conabimur reddere cās. ¶Dixit Ipo. 3° affo. De tpibꝰ siquidē hyems ficca z borealis fuerit. i. frida. s. excessiue ver vero pluuiosum z austrinū. i. calm z hūidū. s. excessiue supra suam caliditatem z hūiditatez ad quā nāliter declinat ver. ita tñ q̄ caliditas minus excedens sit q̄z ipsius humiditas: necesse est in estate fieri fe. acutas. Immo acutissimas. Et ꝑm q̄ ipse dixit. in li. de aere z aq̄ z regionibꝰ. Et silr intelligere oz morbos alios de putrefactione ac ēt opthalmias z diſenterias. z maxe in mulieribus z hūidis nā z idē dixit Ari. pa pbleu. pbleu. 8°. Et p̄dcā h̄nt vitatē q̄ñ hyems z ver ꝑm totū vel saltē maiorē ptem fuerint talia:

z estas suã seruauerit näm. Et rõ dicti ẽ. q; hi morbi nõ cõ tingunt in hyeme: q; nõ ẽ in ea hũiditas multa cũ sit ficca borealis: z suis ĩ actiuis q̃litatibus putrefactiõi repugnat nec ẽt vene ꝑm plm ꝓtingũt: q; ver inuenit corpa indispoſi ta ad hos morbos pp dispões p̃cedẽtis hyemis: ac ẽt ꝑm sui ꝑn̄ tale ver ẽ correctiuũ friditatis z ficcitatis hyemis: z q; calitas veris ẽ excessiua. vt dictũ est: nec tãta, vt sit cã ebullitiõis z putrefactionis hũiditatũ: q̃uis tale ver sit ap tius ad putrefaciẽdũ q̃ ver tpatũ in actiuis z excedens in hũido. Ũ reseruant mäe putrescibiles ad estatẽ. Estas ꝟo si nõ seruaret näm suã in calitate. ſz fieret frigida z ficca nõ fieret in ea p̃dicti morbi: q; tũc esset cã ꝓsumptionis hũidi tatũ z ꝓhibitionis putrefactiõis: z sic cã ꝓhibitiõis gño/ nis dictoꝝ morboꝝ: ſz cũ estas seruauerit näz suã. tũc eue niẽt in ea dicti morbi acuti: z vehementia acuitatis eoꝝ: ſz nõ ꝑse seq̃t hũiditatẽ multã: q; talis hũiditas bz obtũde/ re cãz acuitatis z nõ exacuere. tñ ꝓseq̃t eã ꝑ accñs: q; ꝓseq tur vehementẽ putrefactionẽ ꝑtẽ ꝓhibitã trãſpiratione z hũiditatis mltitudinẽ cũ calitate. Sequunt aũt opthal/ mie z alie oculoꝝ egritudines repletionales z diſſinterie large sumẽdo diſſenteriã ꝑ oi fluxu q sequit cachochimiã. Et q; sic dẽat sumi appet ꝑ illud qõ dr̃ in li. de aere z aq̃z c. vbi dr̃ lienteria z caceſia. 27° aũt ꝓti. dr̃ diarria. Et 2ª primi dr̃ ab. A. fluxus vẽtris. Et scias q; p̃dictos morbos in esta te ẽt euẽire ꝓtingit ſi ver pluuioſũ z austrinũ succedet hye mi seruanti näm suã. imo z plres pp maiorẽ abũdantiã hu miditatũ gñataꝝ in hyeme seruãte näz suã q̃ est humida pluſq̃ in hyeme ſicca. Sz Ipo. ſ nó exp̃ſſit tanq̃ notũ vel fortaſſe: q; hũida exñte hyeme vel fortaſſe ẽt tpata vẽ ſuc/ cedẽte austrino pluuioſo p̃dicti morbi magis euenirent in ipſo vẽ q̃ expectarent ad estatẽ. ¶ Et dixit Ipo. ibidem ſi hyems austrina z pluuioſa z trãqlla fiat. vt. ſ. fit calã ſiſis austro vel ſit talis p flatũ austri vel ex alio celesti ifluxu: z pluuioſa pp pluuie copiã. vñ notat i hyeme hũiditatũ abũ dantiã z sic trãqlla: q; flatus austri tranqllũ reddũt aerẽ p cõpationẽ ad boreã: vel q; est mitis in suis q̃litatibus ſiliꝫ veri: ſz aer p flatũ austri nõ ſit qetus. Uer ꝟo ſi succeſſerit ſiccũ z borealẽ accidẽt iunioribus diſſenterie z opthalmie ſicce. ſenioꝛibꝰ ꝟo catarri celeriter diſſoluẽtes. ſup. z ẽt alij catarri bꝛanci z coꝛice. Et ratioꝝme ptis affo. eſt: q; in iuue nibus ex tali conſtitutione ſigemata multa ſalſa ex longo tpe ſtant in inteſtinis iducẽtia excoꝛiationẽ: plures ẽt mäe colerice in iuuenibꝰ repte: z maxie in colericis ad oculos fluunt. poſſent ẽt ipſe mäe i iuuenibus nõ colicis gñari pp ꝓſtipationẽ poꝛoꝝ a frigiditate aeris. ſz in colericis maxie gñant opthalmie ſicce. i. pauce: z q̃ſi nullius lippitudinis. Et scias. q; predicti morbi. ſicut ſenibus ẽt pueris euenire pñt: ſz tñ raꝛius. z adhuc in decrepitis raꝛiſſime. Cauſe aũt ſcõe partis affo. eſt. q; i ſenioꝛibus. i. decrepitis multe hũi ditates in hyeme aggregate z frigiditate veris cõpreſſe ꝺ/ fluunt ad venas ſub capite exñtes: z ad arterias p q̃s ſpũs vitalis trãſit ad cerebꝛũ z oꝛiginẽ neruoꝝ. vñ ꝓhibent ſen ſum z motũ: z sic faciunt apoplexiã p viã illius defluxus. Idẽ ẽt dixit Ari. ꝑma ꝓbleu. pbleu. 9°. Idẽ ẽt Aui. 2ª ꝑmi. Et ꝑm plm eueniẽt ipſi morbi in ipſo vere: pp tñ multa oc currentia pñt reſeruari ad estatẽ vel autũnũ cuius oppoſi tũ fuit de morbis p̃cedentis affo. Et cã est q; veris austrini caliditas succedẽs friditati hyemis minus ledit corpora in frigidata hyeme q̃z ledat friditas veris corpora calefacta z rarificata hyeme. q̃uis tñ iſta ꝓſtõ ſit ꝓꝑtioꝛ ad leden/ dũ q̃z ꝓſtõ precedentis affo. illa tñ est deteꝛioꝛ: qõ deteꝛioꝛ egritudinũ inductiua. Et subdit Ari. eodẽ 9°. pbleu. ptus näles pregnãtibus debentes euenire in tali vere in aboꝛſu fiunt: ita q; aboꝛtiunt: q; hũidi z rarificatio fetus a frigidi tate z ſiccitate veris pcuſſi z quodã tremoꝛe ꝓcuſſi: ac ẽt fri ditate pcuſſi peũt nutriᵗᵒ priuati z aliq̃ debiles z ſemiuiui egrediunt cotilidonibus factis ex hũiditate hyemis: z po ſtea friditate veris ꝓſtrictis z preſſis. Q; ſi fetus ita foꝛtis fuerit vt nõ moꝛiat z partus fiat eius in ipſo vere naſcet ibecillis z morbidus: q; exiẽs de loco calido z hũido: z p/ ueniens ad frigidũ z ſiccũ magna alteratiõe mutat. ita q; egrotatiuus efficit: z p ꝓſequẽs breuis vite. Et ideo ſubdit Ari. q; ſi ꝓtingat sic natis serenitate. i. aere frido z ſicco vi uere z mutari in feta. i. in faſſia. vel in feta. i. in parturitione eius: z poſt peruenient ad estatẽ: q; nõ fuit facta in vẽ flãti ce ſupabundantie purgatio. ſicut fit q̃n ver ẽ calm aperiẽs poꝛos z reſoluens hũiditates putrescibiles. tũc ſupueniẽs estas liquans hũiditates calitate ſua veris violẽtia efficit vt cõmoueant z cõmote reddant fetus õbiles z morbidos pariunt: z ſubdit Ari. flãtici bꝛanci z in pulmone catarris. ſ. affligũt. ſ. pcõpſſionẽ a friditate vis hũiditatibꝰ defluẽti bus ad faciẽ z pulmonẽ. Et mulieribus diſſenterie fiunt: q̃ eis maxie accidunt in estate. Et hoc q̃n hũiditatibus eoꝝ flãticis in hyeme cauſatis z pre frigiditate z ſiccitate veris reſeruatis ad estatẽ. tunc pre caliditate estatis pmiſcet cole ra. ita vt transeat in flã ſalſum: q; deſcendens ad inteſtina cauſat diſſinteriã. Et ſubdit. vetuſtioꝛibus. i. ꝺcrepitis apo plexie ꝓtingunt q̃n colatũ ſolutũ hũidũ cadit in coꝛ: z pp ibecillitate inati caloꝛis coagulat z ſuffocat. Ipo. vẽ loco apoplexie dixi catarros celeriter diſſoluẽtes: ſiue g̃ catarri imediate diſcurrẽdo ad coꝛ ſiue opilando. vt dixit Hal. in cõmẽ. phibeant euẽtationẽ caloꝛis coꝛdis põt fieri apople xia. dixit Ipo. eodẽ 3° affo. ¶ Dixit Auer. vbi. ſ. Ipo. ada ptauit ſiccitatẽ vẽto ſeptẽtrionali z hũiditatẽ meridionali eo q; nã iſtoꝝ ventoꝝ ẽ has duas facere diſpões: z dixit Auer. Itẽ Ipo. dixit. ſ. in li. de aere aq̃ z regionibus q; ſi in eodẽ anno poſt oꝛtũ cãnicule fient pluuie frigide: z vẽti fla uerint ſeptẽtrionales: tunc fient egritudines bñ termina/ biles z qete: z hoc erit pp tpantiã aeris tpis calidi: q; plu uia aerẽ rectificat refrigerando: z ſimiliter ſeptentrio q̃z uis ſit ſiccus. Et manifeſtũ eſt. q; frigidus aer putrefactio nẽ diminuit. ¶ Et vlr dixit. Auer. ſcias q; cauſa egritudi/ nũ quas Ipo. in his tpib⁹ fieri dicit est pp mutationẽ näe aeris: qõ est: q; non fuerit oꝛdinata diuerſitas näe tẽporũ niſi vt hũoꝛes digerant z tpent: q; hũiditas hyemis tpat ſiccitatẽ autũni: z calitas estatis tpat frigiditatẽ hyemis. Sz q̃ſi hyems fuerit ſicca remanebũt hũoꝛes: ſicut fuerũt prius z hũiditas veris nõ ꝓtpabit eos: eo q; ipſa erit hũo ribus ipſis hũiditas extranea ſiue extrinſeca que oẽs nõ aduenient tpe cõpetenti: Et ob hoc q̃n ſuperuenerit eis ca loꝛ eſtiuus ſine medio iſte egritudines generabunt. Sed ſi hyems fuerit hũida' z ſuperuenerit ſibi caloꝛ eſtiuus cũ me dio. z iſtud mediũ erit caloꝛis veris tpatus: tunc nõ veniet caloꝛ eſtiuus anteq̃z ipſa hũiditas ſit cõſumpta z coꝛpoꝛa receperint defenſionẽ vel pp caloꝛẽ non permutent. ¶ Et dixit Auer. vlr ſcias q; quatuoꝛ tpa anni ſunt cauſa q̃tuoꝛ humoꝛũ: ſicut cauſa quatuoꝛ elemẽtoꝝ: q; ſicut quatuoꝛ tẽ poꝛa reſiſtunt: vt vnũ elementũ nõ vincat aliud vel ſuperet ſic reſiſtunt: vt vnus humoꝛ aliũ nõ vincat: q; niſi eſſet ope ratio quã bz tps cũ quolibet hũoꝛe vnus hũoꝛ ab alio coꝛ rũperet. ¶ Et dixit Ipo. q̃ſi estas erit parũ pluuioſa z bo realis z autũnus calidus multũ z pluuioſus meridional. tunc in hyeme erunt foꝛtes doloꝛes capitis tuſſis z rauce dines z aliquibus fiet ptiſis. Et cã huius est manifeſta. eo q; in tali autũno replent capita hmõi hũiditatibus. Et cũ ſuperuenerit hyems'. ſ. ſeruans näm ſuã ſua friditate cõ/ primit cerebꝛũ z diſtilabunt ab eo ſupfluitates nec poterũt digeri: z ob ꝟ dicte egritudines fient. nã ſi remanebunt in capite facient doloꝛẽ capitis p̃dictũ. z ſi fluxerint ab eo fa/ cient alias egritudines ſupradictas ꝑm diuerſa loca ad q̃ fluent. ¶ Et dixit. Ipo. ſi estas boꝛealis fuerit z aquoſa. z ſupplent qdã: z diſpõ autũni fuerit ſilr̃ boꝛealis z inaquo/ ſa. ſ. ſicca: z ſine pluuia talis ꝓſtõ ꝓfert mulieribus z humi dis näreliquis vero opthalmie erunt ſicce: z febꝛes acute

Diuerſi/ tas näles tẽporũ an ni est adre perandũ: digerẽdũ humoꝛes. non näles vero ad di ſtẽperatũ

Quatuoꝛ tẽpoꝛa an ni ſunt cã q̃tuoꝛ humoꝛum.

z coꝛiçe

ꝛ coꝛiçe diuturne: qbusdam vo ꝛ melie: qꝛ manifestū est qꝫ
qñ istō tps in siccitate foꝛtificaꝫ faciet egritudies melicas.
Et febꝛes hic tacte sunt de genere melie. q̄uis hūoꝛ ille nō
sit velocis motus. Et dixit Jpo. in li. de aere ꝛc. qꝫ in tali cō
stitutione euadunt flātici ꝛ ꝓfoꝛtantur. Et Ari. dixit. ꝑma
ꝓbleumatū ꝛ ꝓfert flāticis ꝛ mulieꝛibus. Et reddēs cau
sam dixit. qꝫ nā in eis ad altera .i. ad ꝯꝛia vtrobiq̄ eoꝛū ad
que nā illoꝝ coꝛꝓoꝛū declinat: qꝛ hi sunt humidi: nā vero
illoꝝ tempoꝛū sicca. quare ducit ea ad bonā ꝓtemperantiā
ꝛ cōfestim sananť .i. sani cōsistunt sibiꝑsis. Et hoc idē dixit
Ari. verum est nisi errent in regimine aliaꝝ rerum: ꝛ ꝑ
se peccaueꝛint. s. peccato magno: nā aere existente ex vna
parte ꝯ operatur alijs quinq̄ ꝛebus nō nālibus ꝓpea dixit
Ga. in tegni. qꝫ aere disteꝑato ad vnā nāruꝫ oꝫ oēs alias
quinq̄ ꝛes non nāles ad ꝯꝛiū adducere. Et dixit Arist. qꝫ
ꝓdicti accidunt ad hyemē non humidi ꝓꝑ coꝛꝛectionē ab
aere ꝓcedente. quare ꝓꝑ similitudinē quā habēt cū hye
me in humiditate non ledunť neq̄ patiunť super adustio
ne infrigidationē. i. a frigiditate hyemis exteꝛioꝛa claudē
te non patiunť calefactionē adustiuam in interioꝛibus ex
multa hūiditate ebulliente ꝛ euapoꝛare ad extra nequiēte.
¶ Et sup his notant qdā qꝫ dicta ꝓstitutio non oībus hūi
dis equaliter cōfert: sꝫ inequaliter: nā multū plus confert
multū lapsis ad hūidum q̄ꝫ parū lapsis. Et maxie si dicta
cōstitutio multū receſſerit a tpata. paꝝ. n. lapsis. tunc non
cōpeteret: qꝛ talis recedens excessus esset ei ipoꝛtiona
tus: sꝫ cōferteis paruus receſſus. Et ideo dicunt. qꝫ ad veri
ficationē affo. oꝫ suppleri qꝫ ista cōstitutio non tm̄ recedat
a tpamento: vt coꝛꝓoꝛa multū lapsa ad hūiduꝫ non solum
non coꝛrigat: sꝫ deducat ad ꝯꝛiū lapsuꝫ: vt ad siccitatē: ꝛ qꝫ
iterū suppleatur q̄ꝫ coꝛꝓoꝝ hūidoꝛum nā hūiditas non sit
cōiuncta multe frigiditati: qꝛ talibus ipsa ꝓstitutio posset
nocere sua frigiditate extinguente: ꝛ esset eius nocum̄ ma
ius iuua° exiccationis. Et qꝫ similiter suppleať qꝫ dicta coꝛ
ꝓoꝛa nā humida non sint macra multū excarnata ꝛ graci
lia: qꝛ huius frigiditas ꝓstitutionis ꝓdicte nimis percu
teret: ꝛ esset nocum̄ maius iuua°: naꝫ talis ꝓstitutio maxie
cōpetit calidis ꝛ humidis nā. Similiter talis dicta ꝓstitu
tio non cōuenit oībus mulieꝛibus: qꝛ non melancolicis ꝛ
gracilibus: sed eis q̄ humide sunt nāe cum supꝛadictis cō
ditionibus: ꝛ tunc eis in sue sexu existentibus talibus cō
fert pluſq̄ viris humidis in suo sexu. Et dicunt nō confert
dicta cōstitutio coꝛꝓoꝛibus tpatis: qꝛ deduceret ea ad ficci?
q̄ opꝫ. ꝛ multo minus cōfert seu magis nocet coꝛꝓoꝛibus
minus hūidis seu siccioꝛibus tpato: qꝛ ledit ea minus exic
cando. ¶ Sunt aūt qui dicunt, qꝫ predicta tpa cōferre hūi
dis nā potest intelligi dupliciter. vno modo reſpectu autū
ni tpati: nam lꝫ autūnus tpatus cōiter sit sanioꝛ: quibus tm̄
coꝛꝓoꝛibus ꝓferre pōt plus distemperatis: vt supꝛadictis.
Alio modo pōt intelligi conferre plus in reſpectu ad alia
coꝛꝓoꝛa: nā coꝛꝓoꝛa nāliter humida per talia tpa preseruā
tur ꝛ coꝛrigunť: ꝛ dicit qꝫ non solum cōfert dicta ꝓstitutio
humidis nā: sed ēt humidis ꝓeter nām. Sꝫ notanter dixit
Jpo. hūidis nā: vt excludat hūida etatiue si non foꝛent hūi
da ēt nā quibus posset nocere. vnde coꝛꝓoꝛibus nā siccis:
lꝫ etatiue hūidis: vt in pueritia cōstitutis non cōfert. minꝰ
tm̄ nocet eis q̄ꝫ si non foꝛent humida etatiue. Et sunt qui in
troducunt hunc affo. sic vt suppleať si estas pluuioſa ꝛ au
strina fiat ꝛ disꝑositio autūni boꝛealis fuerit ꝛ iaquoſa: vt
fit ꝯꝛia hec ꝓstitutio ꝓstitutioni ꝓcedentiꝭ affo. que intro
ductio lꝫ posset saluari tm̄ introductio Ga. in cōmē. est me
lioꝛ. ¶ Et subdit Jpo. qꝫ reliqs coꝛꝓoꝛibus. s. colicis ꝛ sic
cis nā accidunt optalmie ſicce ꝛ febꝛes acute: ꝛ vt dicunt
non de ꝑ se: qꝛ de ꝑ se occurreꝛent moꝛbi frigidi ꝛ sicci.
Sꝫ ꝑ accidens colera in venis ebulliēte ꝓꝑ siccitatē ꝛ fri
giditatē claudentē poꝛos ꝛ retinentē eā in interioꝛibꝰ. Et
haꝫ feb. acuitas est ꝓꝑ accñtiū multā difficultatē ac ēt ip
soꝛū breuitatem mā exñte acuta ꝛ subtili: q̄uis ꝑ accñs
resolutis ꝑtibus subtilibus ꝛ remanentibus grossis pos
sint causaꝛi febꝛes longe. ¶ Et subdit J[illegible] ꝛ qbusdā coꝛꝛi
çe ꝛ diuturne ꝛ melice. coꝛiçe nāq̄ di[illegible]ne accidunt reso
luto vel cōpresso subtili a materijs capitis remanente ꝑte
grossa: que postea defluit ad nares ꝛ sue grossitie causat co
riçā diuturnā ꝛ melancolica. passio accidit quibusdā. qꝛ pa
ratis ad ipsam ꝓꝑ frigiditatē ꝛ siccitatē mām ingrossantes
ꝛ retinentes. Et tangens hanc secundā partē huius affoꝛ.
Ari. ꝓia ꝓbleu. ꝓbleumate. 12° q̄siuit ꝓꝑ quid predicta
ꝓstō moꝛbida est ꝛ egritudinū ꝯductiua colericis: ꝛ soluēs
ait qꝛ in idem cōueniunt: qꝛ ambo sicca sunt. quare fit in eis
sicut ignis in igne cōiunctus: quare fit in eis magna adu
stio. nā ista tpa sunt sicca: ꝛ dato qꝫ sint frigida eoꝝ friditas
nō est intensa remouēs caliditatē colere eoꝝ: sꝫ potiuꝰ clau
dendo poꝛos est cā augmenti ꝛ supeꝛcalefactionis ipsius
in interioꝛibus. Et subdit Ari. deſiccatis itaq̄ coꝛꝓoꝛibus
ꝛ dulcissimo euapoꝛato: idest aerea humiditate ꝛ substanti
fica pabulante caloꝛē: q̄ꝛe supeꝛcalefiunt amplius: qꝛ humi
dū exalauit cōtpans: ꝛ addita est siccitas que est lima calo
ris: q̄ꝫ necesse est ꝓꝑ dissolutiones. idest euapoꝛationes ex
hūoꝛibus exiccatis ad caput ꝛ oculos optalmias siccas in
eis fieri ꝛ ꝓtingit ꝓꝑ felleū. i. colericū humoꝛē in eis exacu
tū alios humoꝛes coꝛꝓoꝛis in eis supeꝛcalefieri. q̄ꝛe vincen
te colera necesse est in eis febꝛes acutas fieri: ꝛ quibusdaꝫ
maniacis. s. qbus nigra colera a nā inerit: hec supꝛatat ꝛ
deſiccatis alijs hūoꝛibus qui. s. erant frenū eius supꝛatat
.i. effumat ad caput vel aſcendit in caput ꝛ obtegit cerebꝛū
ꝛ partē rationalē eius sicut nebula terre obtegit oculū. si
cut Ga. 5°. de accidenti. Et hic ꝑ maniā Ari. intellexit me
lancolicā. vt Jpo. dixit. in affo. supꝛa. ꝛ hoc ꝑ qꝛ Ari. dixit
qbus colera nigra nā inerit. nā. i. nālis a qua ꝓuenit melia
vel mania fit tm̄ aliqñ quibusdā mania: vt in quibus cole
ra vel melia nālis aduritur. Consimiliter Dixit Auic. 2ª ꝑ'.
¶ Et dixit Jpo. in li. de aere ꝛ aq̄ ꝛc. Si estas fuerit sicca ꝛ
austrina. i. calida: autūnus vero pluuioſus ꝛ septentriona
lis. i. frigidus in hyeme erunt doloꝛ capitis flagellatio ce
rebꝛi atq̄ tussis: raucitas quoq̄ accidit ꝛ reuma: qbusdaꝫ
vero ptisis. s. patis ad ipsam. Et Ari. vbi supꝛa ꝓbleuma
te. 10° queſiuit: quare est q̄ si estas fuerit sicca ꝛ calida ꝛ au
tūnus huic ꝯꝛius. s. frigidus ꝛ humidus in hyeme sequēti
fient doloꝛes capitiꝭ ꝛ bꝛanci ꝛ tusses ꝛ finiunt in ptisiꝭ. Et
soluens Ari. dixit. qꝫ hyems accipit ꝛ inuenit multā mām
reseruatā ꝛ illam sui frigiditate coagulat ꝛ cōdensat ac ēt
flegma in capitibus giñat. Jn capitibus. i. qñ mā superue
nit ꝛ ibi remanet: grauedines facit. que si multa fuerit ꝛ fri
gida doloꝛem vehementem facit. Si aūt ꝓꝑ multitudinem
non coagulabitur nec retinebitur in capitibus fluet infe
rius. vñ bꝛanci tusses ꝛ ptises fiunt. reseruanť aūt hi moꝛ
bi ad hyemem: qꝛ ꝓstitutio dictoꝛū tēꝓoꝛū fuit ꝯꝛia. vnde
aliqualiter se rectificaueꝛunt. Et Ari. hic ꝑ doloꝛē vehe
mentē intellexit id qō Jpo. flagellationē cerebꝛi noīauit: ꝛ
est soda. de qua dixit Sera. primo breuiarij qꝫ est: vt addať
motus duaꝝ arteriaruꝫ existentium in timpoꝛibus ex mā
mala: ꝛ est percussio quedā. facit aūt doloꝛē vehementē q
sui multitudine extendendo soluit ꝓtinuū ꝛ sui frigiditate
alterat subito ꝓlonē nālem: vnde ambe due cause doloriꝭ
ꝓcurrunt. fluunt aūt inferius mäe frigiditate cōprimente
constringendo: sicut cū fluit a spungia humiditas manu
pressa. Aliqñ tm̄ fluunt mäe ꝛ reumatiçant a caloꝛe dissolu
te. sicut dixit Jpo. in affo. Si estaꝭ sicca ꝛ frigida fuerit ꝛc.
¶ Et itez Ari. ꝓbleu. 19°. queſiuit ꝓꝑ qd est qꝫ hyeme exi
stente boꝛeali frigida ꝛ sicca ꝛ vere austrino calido ꝛ humi
do pluuioſo si estas valde sicca fiat moꝛtifer autūnus. i. pe
stilentialis ꝛ nociuus omnibus: maxie aūt pueris: alijs āt
ab his fiunt dissenterie ꝑtane cronice in autūno que ꝑ
tane eueniunt dissenterijs saluatis. i. post liberationē a dis

senteria. Et. A. 2ª ꝑmi. dixit. Cū ver pluuioſum ⁊ meridionale ſucceſſerit hyemi ſeptẽtrionali feb. acute ⁊ opthalmie multiplicant'. Eſtate nãe ſolutio ⁊ ſanguinis egõ. Et cauſe pluriũ hoꝝ erunt reumatiſmi. qꝝ ſtã hyeme coadunatuꝫ ad foꝛamina deſcendit occulta: qꝛ ipſum mouet caloꝛ ⁊ ꝓpꝛie in humidas hũtibus cõplexiones: ſicut mulieribus ⁊ multiplicabit' putrefactio ipſius febꝛis. Qꝛ ſi in aliquoꝛũ eſtate euenerit pluuia tpe quo canis eleuat': ⁊ poſtea ventus euenerit ſeptẽtrionalis boni fiducia habeẽ ⁊ reſoluentur egritudines. Et ſubdit Aui. quibus aũt hoc tps nocet ſunt mulieres ⁊ pueri: ⁊ q ex eis euaſerint ad ãrtanas deueniunt ꝓp humoꝝ cõbuſtionẽ: ⁊ qꝛ fiunt cinis: ⁊ poſt ãrtanas deueniunt ad hydropiſim ⁊ doloꝛẽ ſplenis ⁊ epatis ꝛ bilitatẽ. Jn ſenibus vo ⁊ in eis in quibus ẽ timoꝛ frigoris eſt eius nocu[m] paruũ: ꝓp qꝛ verbũ vltimũ Aui. dicunt quidam q illud vbũ ꝓbleumatis dicti ſupꝛa fit autũnus moꝛtifer oĩbus valde cõiter: ãſi equoce dr ad pueros ⁊ hmõi ſenes ⁊ frigidos. ¶ Et dñt q cã huius ꝓbleumatis eſt: qꝛ iſta ꝟſtitutio eſt ꝓria optie ꝟſtitutioni anni q eſt ſaluberrimus quã poſuit. Jpo. in li° de aere ⁊ aqua ⁊c. q talis eſt annus eſt ſaluberrimus qñ eſt oꝛtus ⁊ occaſus ſtellaꝝ. ſicut debuerit ⁊ in autũno aq multe: hyeme vo pauce neq ſere nũ neq frigus plus opoꝛtuno. Vere quoq ⁊ eſtate aquaꝝ tpantia. Et. A. qdẽ 2ª ꝑmi dixit. Et in tpibus quidẽ ſanius exiſtit, vt ſit autũnus pluuioſus ⁊ hyems tpata: neq ſit nõ frigiditatem hñs: nõ tñ ſit plurima in ꝟparatione regiõis. Et ſi ver pluuioſũ fuerit: ⁊ eſtas nõ abſq pluuia erit ꝟ tps q ſanius eſſe poſſit. Cui cõſtitutioni cõſtitutio poſita in dicto ꝓbleumate oppoſita eſt cũ ſit in ea plurima ⁊ ſubita mutatio ⁊ grandis. ⁊ ideo nõ eſt mirũ ſi infert peſtilentiaꝫ oĩbus in autũno. Aſſignauit aũt cãm Ari. dicens q mode rate ſuperueniente aqua eſtiuali. ideſt eueniente pluuia in eſtate in modica q̃ztitate: ita q eſtas ſit ſicca: tunc ebulliens humidũ: ideſt aptũ ebullire in eſtate qꝛ hũidũ fuerat multiplicatũ in vere ſiccitate aeris eſtiui infrigidatũ. ideſt ꝟdẽ ſatum per exiccationẽ eſtatis non ebulit nec fiunt febꝛes i eſtate max[e] in ſiccis ꝓplonibus ⁊ ſenibus: qꝛ in talib[9] maxime dictũ humidũ putreſcibile cõſumitur. Si aũt nõ. ſ. ſit ipſum humidũ infrigidatũ ꝟdenſatũ p exiccationem: tunc in eſtate ebullit ⁊ putrefit ⁊ fiũt febꝛes: ⁊ hoc max[e] ſi in eſtate non euenerint pluuie ſufficientes ꝓhibere ebullitionẽ ⁊ putrefactionẽ: ⁊ maxime fiunt febꝛes ipſe in pueris: qꝛ nãliter calidi ſunt: ⁊ humidi: in quibus nõ infrigidat' neq cõdenſatur ipſum hũidũ ſz ebulit ⁊ putrefit ⁊ accidit eis paſſio predicta. ſ. febꝛes in ipſa eſtate. qꝛ nõ reſeruanr ad autũnum, ſicut fit in ſenibus ⁊ frigidis reſiſtẽtibus putrefactioni cum frigiditate ⁊ ſiccitate. ſup. ẽt egrotant in autũno. ſ. illi in quibus fit tunc ebullitio. Et reddens Ariſt. cãm opthalmie: ⁊ aliaꝝ paſſionũ in dicta ꝟſtitutione euenientiuꝫ: de qbus nõ expreſſerat in ꝓbleumate dixit. q ſi ſupfluitates circa ſuperioꝛa ſunt ꝟſtitute primo. ideſt ꝓius ſunt reperte in cerebꝛo: cũ cerebꝛũ ſit hũidiſſimũ ⁊ vapoꝝ multorũ receptiuum: ⁊ qꝛ aeri expoſiti ſumus maxie ꝟm cerebꝛũ cũ per vias multas aer illi occurrat. Jdeoq ſi non cõfeſtiz interimant. ſ. deſcendendo in coꝛ ⁊ pulmonẽ ⁊ traceam arteriam facientes ſubitã ſuffocationẽ ⁊ aꝑa in illis mẽbꝛis tunc ꝓp hec fiunt opthalmie in eſtate diſſolutis humiditatibus ⁊ fluentibus ad oculos debiles q ſi ſupfluitates ipſe non deſcendunt ad ſupꝛadicta mẽbꝛa: tunc ꝟdeſcendent in ventrem indigeſte exiſtentes ⁊ facient diſſenterias a qbus ſi quieuerint. i. ſaluati fuerint quartane fiunt: qꝛ ab illa ſupfluitate indigeſta erit reſolutũ ſubtile in illo fluxu: ⁊ remanſit hypoſtaſis. i. reſidentia groſſi que valde fit permanſiua ⁊ cõtenta non expreſſa in colera: ſicut de nigra colera ꝟtingit que erit cauſa quartane cronice. ⁊ Aui. qdẽ 2ª ꝑmi. poſuit aliam ꝟſtitutionẽ: ⁊ dixit ſi eſtas ſicca ⁊ auſtrina fuerit cui ſuperuenerit autũnus pluuioſus ſeptentrionalis multiplicabitur in hyeme doloꝛ capitis: ⁊ poſtea reumatiſmus ⁊ tinnitus ⁊ raucedo. Similiter ⁊ Ha. in cõmẽ. affo. Si vo eſtas ſicca fuerit ⁊c. poſuit aliã ꝟſtitutionẽ. ſicut ibi dixit.

Hec eſt diſtinctio ſecunda huius tractatus quinti in q̃ determinatur de pulſu ⁊ diuidit' in capitula. 14ª.

¶ De quiditate pulſus. Cap. j.

Pulſus dr a pulſando. ⁊. n. allidendo arteriã ad digitũ tangẽtis pulſare vr cõſimiliter cãpane pulſanti. Cuius cõſideratio. dixit Aui. 2ª ꝑmi eſt duplex. Prima vlꝫ de qua dicef in doctrina iſta. Alia particularis ꝟm vnãquãq egritudinẽ de qua dictũ eſt in febꝛibus. ⁊ dicetur in alijs egritudinibus. ¶ Dixit Ha. in ꝓdicio. pulſ? eſt dyaſtoles ⁊ ſiſtoles. i. dilatatio ⁊ cõſtrictio coꝛdis ⁊ arteriaꝝ. Sola. n. eoꝝ que in nobis ſunt pulſuali motu mouentur. Alia vero q̃cunq̃ videnf pulſualiter moueri: vt mirinq̃ que circa cerebꝛũ ſunt in pueris vſe ꝟm pticipationem arteriarũ mouenf. ¶ Dixit Ha. 7° theoꝛice. pulſus dupl'r notificat'. vno modo per eius eſſentiã. Alio p eius accñtia per eſſentiam: qꝛ per motũ. rõ. n. eſſentialis pulſus eſt motus localis quo mouentur coꝛ ⁊ vene pulſatiles dilatatiõe ⁊ ſiſtolatione. i. conſtrictione ad nãlis caloꝛis cuſtodiaz in tpantia: ⁊ ad aug[m] vitalis ſpiritus ⁊ generationẽ ẽt aialis: ¶ Dixit aũt Bal. ſic qꝛ fuit opinionis Ha. qui voluit q pars purioꝛ aeris qui attrahit' per anhelitũ: ⁊ per pulſum tranſmutef in ſpm̃: Jſta tñ opinio cõiter nõ tenetur. ¶ Et ideo Aui. ſolũ dixit. q pulſus eſt motus receptaculoꝝuz ſpirit? que receptacula ſunt coꝛ ⁊ arterie ex dyaſtole ⁊ ſiſtole ꝟpoſitus ad regendum ſpm̃. i. caloꝛẽ nãlem per aerem attractũ ſup. ⁊ expulſum per ipſum pulſum. ¶ Et Cõſtã. in panthegni dixit. pulſus eſt motus arteriaꝝ ⁊ coꝛdis in dilatando ⁊ conſtringendo: vt nãlis cuſtodiat' caloꝛ cuius cuſtodia ẽ trahere aerẽ frigidũ cũ dilatatõe: ⁊ expellere fumoſum cuz ꝟſtrictione. Eſt aũt dilatare a cẽtro ad circunferentiã moꝛuere. Et ꝟſtringere eſt ecõuerſo a circunferentia ad centrũ. Et dilatatio quidẽ vocat' dyaſtoles. ⁊ vocat' pulſus eleuatio. Et ꝟm Egi. in ſuo de pulſibus baſis ⁊ ꝟſtrictio vocat' ſiſtoles: ⁊ vocat' retractio pulſus ſiue ꝟciſio ſiue depꝛeſſio: ⁊ ꝟm Egi. vocatur theſis. ¶ Accñtalis aũt pulſus eſt notificatio. dixit Bal. pulſus eſt nuncius ⁊ preco qui occultare fert ⁊ narrat motibus ꝟriis manifeſtis. Et dixit. q pulſus eſt ꝑco qui non mentit'. eſt. n. certioꝛ que eſt pulſus ſignificatio: ⁊ notioꝛ q̃z q vrine ⁊ egõnis: qꝛ vt dixit Aui. 2ª ꝑmi. ca° ꝟ accñtibus ⁊ ſignificatiõibus eſt ſumpta ab operationibus: ſz ſignificatio vrine ⁊ egõnis eſt ſumpta ab exeuntibus q̃: vt ibidẽ dixit. nõ tãtaz ꝟtinet veritatẽ. ¶ Et 4° col. dixit Auer. pulſus ſignificatio ſumit' a cõitate oĩuz mẽbꝛorũ cũ coꝛde: ſed vrine ſumit' a menſura ꝺigõnis in epate ⁊ venis. Et ꝓpea ſignificatio eius. ſ. vrie nõ eſt pauca in ſignificando egritudines mẽbꝛoꝝ vtutis nutritiue: ſz cognitio pulſus eſt melioꝛ. ¶ Pulſus põt ſumi dupliciter. vno° put eſt ſimpliciter ſupponens tm̃ pꝛo motu dyaſtolis: aut conſtrictionis. ſicut cuz ꝺicimus ꝺilatationẽ magnã. Alio modo pꝛout eſt cõpoſitus: ⁊ ſic ſumit' pꝛo totali opatione coꝛdis ⁊ arteriaꝝ que eſt ad euentationẽ caloꝛis ⁊ mundificationem eius ſimul: ⁊ ſic ſumit' cõiter apud auctoꝛes. Et eſt compoſitus. dixit Aui. quiſq̃ pulſus ex duobus motibus ⁊ duabus quietib[9]: omnis nãq̃ pulſus ex dyaſtole ⁊ ſiſtole eſt compoſitus: ⁊ hi duo motus ſunt cõtrarij ⁊ neceſſarium eſt: vt inter oẽs duos motus ꝟrios cadat quies media. Jmpoſſibile eſt. n. vt vnus motus alteri continuetur poſtq̃ ſpacio eoꝝ applicatur terminus ⁊ extremitas in effectu. Modo dyaſtoles ⁊ ſiſtoles applicantur ſpacio terminus ⁊ extremitas. q̃ dixit Aui. Jmpoſſibile eſt qn i vno quoq pulſu anteq̃ alius cõſequatur quatuoꝛ interueniãt partes. ſ. motus duo ⁊ quietes due. ſ. motus eleuationis: ⁊ quies inter ipſam ⁊ depꝛeſſionẽ ⁊ motus depꝛeſſionis ⁊

Conſtitutio anni ſaluberrimi qualis ſit.

Conſideratio de pulſu. eſt duplex.

Quid ſit pulſus tã ꝑ eſſentialia q̃ per accñtalia notificat°

Pulſus ſumit' dupliciter.

Vide hic q nos ſumus expoſiti aeri maxime ꝟz cerebꝛũ qꝛ ꝑ vias multas aer illi occurrit.

quies inter ipsam ⁊ eleuationem. Et Auer. 4° colli. dixit. pulsus est cōpositus ex duobus motibus .s. motu dilatationis ⁊ motu ꝯstrictionis: ⁊ ex duabus qetibus que sunt inter ipsos duos motus: qz inter quoslibet duos motus necesse sunt due quietes. Sic ergo pulsus est motus vnus aggregatione. ¶ Cū ergo dixit Ga. 5°. de accidenti. q pulsus est vnus motus ꝯtinuus nō intellexit vt littera sonat cū sit intersectus qetib⁹. ſz voluit per hoc dicere q semper est pulsus intelligendo dcm̄ suū q qm̄ est aliqua vna pars pulsus sit ꝓcedendū pulsum esse. Cum.n. dilatatio ⁊ ꝯstrictio est dicimus pulsum esse. Et scias. q q̄uis pulsus sit cō positus ex motibus ⁊ quietibus nihilomin⁹ auctores notificauerunt ipsum solum p motus tanq̄ per partē ꝑncipalioꝛē: ⁊ magis notā. motus.n. tangenti notioꝛ est. qes autē nō cadit in pulsu nisi pp ꝓximitatem motuū eius. Dixit Ga. in cōpendio pulsus similia pulsui sunt palmos. idest saltus ⁊ spasmus ⁊ tremoꝛ circa musculos fit ⁊ neruis. ¶ Et rursus Ga. voluit. q saltus siue iectigatio siue pulsatio sit res ex toto genere preter näm. Et est hoc verū nō semp: ſz qm̄ cā eius est ventositas grossa nō potens in mēbꝛo retinere aut insensibiliter euapoꝛare: ſz superioꝛa petēs cutē eleuat cute vero ei resistente sequit̄ postea eius depressio. Si aūt aliq̄n dicta ventositas non solū seipsa superioꝛa petit: ſz ēt ipulsa a vtute mēbꝛi ab ea irritata ⁊ ſicitata: tunc nō ē mot⁹ ex toto ꝑter näm. vt dixit Aui. 2ª ꝑmi. ¶ Pulsus aūt dixit Ga. ibidē est semp ſm näm. eius enim efficiens est aia siue virtus vitalis: ſz in pulsu accidat aliqua mutatio a nā non näliter operante ſz irritata vel impedita. vt apparet in pulsu serrino ⁊ vndoso ⁊ similibus. Et itez salt⁹: ⁊ ei similia nō sunt vnus motus ꝯtinuus ad sensum Gal. non.n. est semp imo saltus nō est in mēbꝛo nisi stante re preter näz ad quā sequitur. hanc aūt rem preter näm in coꝛpoꝛe non semper esse ꝓtingit. Et quidā dicunt. q ēt differunt ex parte finis: qz pulsus ex parte vtilitatis ⁊ iuuamenti maximi in coꝛpoꝛe fit. Saltus aūt non fit ad aliquē nälem finem. ¶ Fit aūt pulsus dixit Ga. in cōpendio. ita. cum coꝛ attraxerit ex pulmone ipsum. i. aerem primo quidē eum suscipit in sinistrū eius ventriculum. deinde supercidens deinceps eum ipsis arterijs prebet. Contingit ergo euacuari cōcisione repletis his que sunt in coꝛpoꝛe arterijs: ⁊ sic in eis contingit pulsum. idest dyastolem perfici: euacuatis aūt arterijs sistolez ergo arterie replete pulsum perficiunt spiritū suscipientes Et subdit Ga. qm̄ vero ysotetes. i. pariter ⁊ coꝛ ⁊ arterie pulsum perficiunt eodē tpe: vt existimant fore oēs q repletis vtrisq̄ fit nolo eoꝛum errorem repꝛesentare: qm̄ arterijs repletis coꝛdis euacuatio fit. contingit aūt q qm̄ coꝛ attraxerit spiritum repletuz vndiq̄ ipsum a latere incedere: ⁊ multum a pectoꝛe auferri. Cum vero rursus euacuatum coꝛ coinciderit in nälem figuram recurrit: ⁊ tunc resilit pectoꝛi ⁊ percussionem facit ita concidens pulsum. Et dilatatio quidem coꝛdis ⁊ arteriarum ⁊ similiter constrictio circualiter fit: ⁊ non solum secundum vnam partem.

¶ De generalibus causis pulsus. Cap. ij.

Pulsui assignant̄: sicut ⁊ ceteris rebus q̄tuoꝛ cause. s. efficiēs formalis mälis ⁊ finalis. ¶ Et cā quidem efficiens: vt iaz patuit est virtus vitalis siue spiritualis que ē ꝓncipalis causa pulsus cuius fundamentuz ⁊ sedes est coꝛ. Ipsum.n. simul cū arterijs ab eo oꝛtis siue eius cōpl'o simul cū spū vitali est instſz quo vtus dicta pulsum efficit. ¶ Cā aūt formalis pulsus est recta ⁊ debita cō positio supꝛadictoꝝ motuum ⁊ quieta adinuicē. Gal. tū in tegni. de lignis coꝛdis posuit q̄tuoꝛ virtutes efficiētes pulsum ⁊ dantes ei formā que sunt vtutes agentes dilatationē ⁊ agentes ꝯstrictionē. Et vtutes agentes retentionem siue qtē post dilatationē: ⁊ virtutes agentes retentionez seu qtē post ꝯstrictionē. Et vnaq̄q eaꝝ agit cū villis sibi deseruientibus: hūt.n. coꝛ ⁊ arterie oēs spēs villoꝝ. i. longos latos ⁊ transuersales. ¶ Cā aūt mälis de qua nō inest pulsui cū sit accidens: ſz cā eius mälis in qua: ⁊ ista est coꝛ ⁊ arterie. Et cā mälis cum qua ⁊ est aer. ¶ Et cā eius finalis pro pte iam patuit. Fit.n. in ꝯseruatione caloꝛis nälis: ⁊ vite cuius fons est coꝛ. Ipse.n. nälis caloꝛ inquantū caloꝛ est de nā ignis: aut sic sp̄ est aptus igniri. vt ergo non ignitur nec intendat̄: sed in suo tpamento ⁊ nälitate ꝯseruetur dilatat̄ coꝛ ⁊ arterie ad aerē recipiendū qui q̄tuncunq̄ alicui sit calidus: sp̄ tñ est frigidus caloꝛis coꝛdis cōparatione ⁊ spūum eius. Ut dixit Aui. 2ª ꝑmi. ca°. de aere. vt sit refrigerium eius ꝓhibens ipsum ab incisione. ¶ Et ꝯstringuntur coꝛ ⁊ arterie ad ipnus aeris recepti iam supcalefacti. ⁊ non amplius refrigerantis caloꝛē nälez necnō ⁊ fumosaz superfluitatū que in coꝛde ⁊ arterijs multiplicant̄ q̄ multiplicate ⁊ retente suffocant cal'm nälē: sicut suffocant candele accense a fumo circa eas aggregato qm̄ nō exponunt̄ aeri libero exclusionē ⁊ expulsionē. Et dīt quidam q ſz dicta fumosa supfluitas sit p se grossa: cū tū ipsa ꝑmiscet̄ aeri attractio ipse aer reddit̄ subtilioꝛ: ⁊ ipsa ēt mediāte aere sibi ꝑmixta subtiliat̄: vñ facilius expulsioni obediunt: ⁊ sic spiritus coꝛdis mundi fiunt. ¶ Sequit̄ ēt alia vtilitas ex cōstrictione coꝛdis q̄ est q ea mediante sanguis pfecte in coꝛ de digestus: ⁊ vitalis spūs membris oibus arterijs mediātibus delegant̄. Et vt supꝛa p pte patuit. vt Gal. voluit. 7ª de iuuamentis mēbꝛoꝝ q ex aere attracto in coꝛ tpe necessitat̄ pars purioꝛ ipsius aeris in vitalē spm̄ trāsmutet̄: q̄ēt sentit. A. 2ª ꝑmi. ca° de aere. Et sanguis q̄dē: ⁊ spūs simul p cōcauitatē arterie mēbris delegant̄. de sanguine quidē no tū est. ⁊ de spū innuit. A. p ª ꝑmi. cap̄ de mēbris cū dixit. q arteria habuit duas tunicas ne exalet ab ea spūs. Haly. vo in tegni. loquens de motu caloꝛis ⁊ spū. dixit. q prio mouet̄ caloꝛ. s. dīt quidā cū aliquo vapoꝛe: deinde mouet̄ spiritus deinde sanguis ita q vnū nō impedit aliud cuz non simul ferant̄: ſz oēs p ꝓcauitatē ferant̄ arterie. Quidaz tū dicunt. q sanguis p ꝓcauitatē arterie fert̄: spūs aūt intertunicā ⁊ tunicā. ¶ An aūt dilatationis motus motui constrictionis in q̄ſtitate spacij sit eq̄lis ⁊ eꝛ°. an nō dubitabile est. Nam rō ꝙbat q sint eq̄les: qm̄ bi sunt duo motus q efficiunt̄ sup eodē spacio sic q terminus a quo vnius ē terminus ad quē alterius. vt pz de motu arterie in sursum ⁊ deoꝛsum. Et tū Ga. 2° tegni. ⁊ 2° de diff. fe. ⁊ Aui. 2ª q̄rti. voluerunt q sistoles possit esse imo sit maioꝛ dyastole in febribus putridis. ¶ In ꝫ dubio. dixit Tho. q hoc q̄ſtuz pōt intelligi dupl'r. vno mō vnū motuū istoꝝ ad alterū cōparā doꝛ vt vnā dyastolē solā ad vnā sistolē. Et tunc nulli dubiū q vna pōt esse altera maioꝛ: qz pōt fieri sup spacio maioꝛi ⁊ ēt ſm modū infra dicendū: qz dato q vnus istoꝝ motuū incipiat vbi alter finit nō tū semp finit, vbi alter incipit: ⁊ pp illud nō sequit̄ q fiant sup eodē spacio ⁊ eq̄li. Alio mō pōt intelligi cōparando plures motus dyastolis vniformiter se hñtes absq̄ aliqua diffoꝛmitate ⁊ diuersitate ad plures motus sistolis ēt vniformiter se hñtes saltē in magnitudine. Et tunc attēdēdū q magnitudo istoꝝ motuū p̄t sumi ex duobus. vno q̄ tū ad totalitatē spacij sup quo fiūt: ⁊ sic est ipole q vnus istoꝝ motuum sit altero maioꝛ sic se vniformiter hñtibus vt premiſſuz est. Et isto modo intelligūt auctores. Alio modo intelligi magnitudo in his motibus solum ad terminū ad quē motus finitur: ⁊ in quo finit in cōparatione ad terminū aliquem fixum: ⁊ ad terminū ad quem veniebant tpe sanitatis perfecte ſm vnūquodq̄ coꝛpus ꝓpꝛie. Et sic intelligendo vnus istoꝝ duoꝝ motuū pōt esse altero maioꝛ in toto tpe in quo vna egritudo durabit. Et hoc clare apparet. nā posita aliq̄ necessitate mundificandi fumos maioꝛi q̄ esset tpe sanitatis: ⁊ aliqua necessitate euentandi caloꝛem maioꝛi q̄ esset tpe sanitatis: tunc dyastoles dilatabitur vltra terminum ad quē perueniebat

Lā materialis.

Lā finalis

Utrū motus: dilatationis ⁊ cōstrictionis sint eq̄les.

dilatatio in tpe sanitatis: z sic dyastoles ꝓtinuo erit maior q̄z tpe sanitatis: sistoles aūt nō imo pōt esse minor. Et sic cō tinue terminus dyastolis erit maior termino sistolis. Et ꝟz hunc modū est auctoꝝ intentio. Et ꝟ̄ b non ꝓcedit rō su/pra adducta: q: q̄ztūcūq; predicti mot⁹ sint sup equali spa cio: vnus tñ ꝑm modum dicñ est altero maior ꝛc. finis ē ne cessarius magis. Alij dicunt. q vnū dictoꝝ motuum esse altero maiorē pōt intelligi dupliciter. Uno mō absolute: z sic dicunt q stante caliditate febrili vniformi. vt qñ febris venit ad statum: aut in dispositione näli stante eq̄litate cali tatis z hūiditatis vnus motus nō dr̄ maior altero: q: fiūt vt dicit rō sup eo dē spacio: ſz nō stante in febribus calitate vniformi: vt in ꝓncipijs proximi febriū: sic possibile est vnū altero esse maiorē. Alio modo non absolute: ſz in cōpōne ad terminos ꝓprios ad quos esset motus in dispōne sani/tatis aut in ꝓpōne tpata. Et in isto mō in dispōne putride febris: z alijs dispōnibus calidis z humidis multū fistoles magnificaſ supra dyastolē: q: in ipsis necessitas expulsiōis fumoꝝ est maior q̄z attractionis aeris. ergo fistoles est ma ior dyastole per ꝓparationē ad terminos ꝓprios. q: q̄zto plus augeſ illa necessitas tanto plus cōprimiſ q̄z eleuetur ꝑ cōpationē ad terminos proprios tpe sanitatis vel in cō/paratione ad tpatam cōplexionem cordis.

¶ De difficultate cognitionis pulsus z regulis tangendi ipsum. Cap. iij.

Scientia de pulsibus ē difficilis ꝓ preteritā.

Scias q: q̄zuis significatio de pulsu sit cer tior z notior aliaꝝ signiōnū ad ipaz tñ bñdā nō peruenit nisi cū difficultate multa Dixit. n. Cōstā. in panthegni. q: scia de pulsu ē difficilis pp tria. z ꝑmo pp multas z subitas mutationes q̄ aduenīunt pulsui. 2° pp multitudinē geneꝝ spērū z dr̄iarū eius. 3° q: medicus nō hz aliqd ad qō cōpa ret pulsum. nō. n. pōt medicus br̄e pulsuz tpatū nālē: z illū scire ad quē cōparet pulsuz recedentē ab eo ꝑm excessum. aut diminutionē: sicut hz vnā tpamentū indicantē. ¶ Di xit Auer. 4° col. Spēs pulsuū nō pñt cōprehēdi in aliquo indiuiduo nisi cōparato ad pulsum sani q: in corpore tpate cōplonis inueniſ. aut ad aliq̄ octo ꝓplonū ꝑm Gal. aut ad quatuor ꝑm q: apparet a radicibus näe. Et itez sano ꝓ pul sus alter ab altero diuersificaſ: z ppea diuersitatis oz nos cognoscere cām. q: si b̄ ignoramus egrotatiuū pulsum nō possumus cognoscere: qō ē: q: pulsus nō cognosciſ nisi ꝑ cōpōnē pulsus sani. s. ipsius egrotantis cū erat sanus: vt co gnoscat cōplonis corporis sui diuersitatē. Et ppea necesse est ei q: in hac scia vult pfectus esse: vt se exerceat in cogni/tione pulsus sani: vt cognoscat diuersitatē cōplonis ipsius z vt cognoscat cās pmutantes pulsuz: q: nisi b̄ cognouerit posset errare. z opinari q: pulsus sanoꝝ esset egroꝝ. Dixit Almā. 19° lib. oz vt qui in pulsus scia instructus esse deside rat: z eius vult signiōnē cognoscere sepe duz aliqs ē sanus eius arteriā tangat: z firmiter: z cū sūmo studio inspiciat: adeo vt ipsius forma aie firmiter imprimaſ quatenus cuz necessariū fuerit inter eos ꝓportionē inuenire sciat. Et oz volentē bonū iudiciū de pulsu ferre bene imaginationis z extimationis esse. ¶ Dixit Aui. ꝑma tertij. ca° de fortitu dine vtutis imaginatiue. s. sensus cōis z fantasie pēdet bo/nitas cognitionis pulsus qñ ipsa indiget forti imaginatio ne signata in aia ex tactu vel tactis. nā bonū iudiciū de pul su fieri nō pōt nisi hō habeat hanc vtutē imaginatiuā fortē indiget. n. pulsus tactor: vt repñtent percussiones dyasto/lis z sistolis vtuti formalis siue imaginatiue: z ipsa hz iudi care de preterita pcussione z de pñti. si. n. ꝑterita percussio esset ōlata nō posset dari iudiciū iōq; hz seruare plurimas percussiones: z q̄ztitates eaꝝ in mente z ꝓpare eas ad b̄ in diuiduū cum auxilio vtutis cōprehendētis ꝓditiones indi uiduales. z iō indiget medicus siue pulsus tactor nō solum forti imaginatiua: ſz existimatiua: z sic idiget pluribus sen sibus. Oz ergo vt medicus ꝑ longū exercitiuz ꝓstituat sibi pulsum eq̄lem in valde sano hoie in mente sua: vt pulsum ab illo recedentē ꝓparet: q̄zuis hoc faceret sit satis difficile. Et oz semp z ꝓtinue br̄e in mēte sua gīa pulsuū: z p̄cipue genus sextū q: est eq̄le: z nō solū gīa: ſz oēs eius spēs z dif ferentias de qbus in sequēti dicet cap. Scōm ergo p̄dicta oz vt medicus multo tpe pulsus in sanis preuideat hoibus z maxime terre siue q: sunt in sua sanitate infirmi nullū pa tientes ꝓriū habēs permutare in eis pulsum. Nō. n. debēt esse tunc multū exercitati neq; multū ociosi neq; multo ci/bo repleti neq; inaniti neq; supfluo coitu neq; multū cale/facti neq; aliter qūolibet imutati ꝑm aliquā cārum imutā/tiū pulsum: de qbus infra dicet. sic ergo erit medicus imi/tator Ga. qui ibat ꝑ vicos z fora querēs pulsus sanoꝝ: z cū b̄ toto erit difficile puenire ad pfectionē scie pulsuū. Di xit. n. Ga. in lib. de mirabilibus ꝓnosticationis nō pñt co/gnosci parue dispōnes pulsus ad id qō preter nām nisi ꝑus cognoscaſ nālis dispō pulsus. Et dixit in li. de cōgregatio nibus pulsus. ꝑnm eleuationis: z finis depssionis sunt isen sibilia. maxie difficile ē cognoscere dr̄ias pulsus sumptas a getibus eius. vñ Auer. 4. colli. dixit. sapiētes huius ar/tis. s. Ga. dicunt. q: ipsi cōprehendunt has differentias qe/tū: z maxime quietē que est post ꝓstrictionē: q: quies q̄ est post dilatationē est manifesta ēt illi qui nō est pfectus. Al/man. dixit. nulla dr̄ia pulsus pcipiſ a medico nisi illa q̄ est post dilatationē. ¶ Et. A. dixit. depressionis motus apud depressionē apud plures medicoꝝ nullo mō sentiſ: ſz apud alios: aut in forti pulsu sua fortitudine sentiſ: aut in pulsu magno per eleuationē sui: aut i duro pp sui multā refrena tionē: aut in tardo pp longitudinē tpis sui motus. Dixit ā Ga. 5°. pulsuum ges interior nō ꝑbet suā certā cognitionē aliquo tpe: ſz tñ percipiſ eius cognitio in pulsu valde fortī cū tangiſ stricto tactu. ¶ Et Rabi dixit. in 4ª ꝑtiª auc̄itate. G. pulsus ꝓtinens multā fortitudinē: z multā duritiē ꝑm q: pōt multa durities cū multa fortitudine reperiri huius ꝓstitutio est magis manifesta: z magis apparens q̄z oium aliaꝝ. s. pulsuū. ¶ Aui. aūt dixit q: Ga. dixit. longo tpe nō fui sollicitus de depssione: postea vo nō queui tāgendo dōec ex ea aliqd ꝓcepi. z postea illud cōpleui. naz postea pulsus porte apte fuerunt mihi: z q: studuerit vt ego: percipiet qō ego ꝓsequt⁹ fui. Et ſz ita fit vt dicit: plurimis tñ dispōnib⁹ depressio nō est sensu ꝓcepta. oz aūt medicⁱ tangere pulsuz ꝑm ꝓditiones siue regulas q̄ b̄ dicenſ. ¶ Statutū est autē a sapientibus tangere arterias brachij. dixit Auic. z cā est vna facilitas p̄bēdi brachiū. hō. n. i. masculus z femina nō est sollicitus: vt ipsum discoopiat: aut q: nō ē i honestū: vt tangaſ brachiū a medico: sicut est de q̄zplurib⁹ mēbris. nō. n. decens est sepe: vt tangaſ pectus venter vel pudibun/da. 2ª cā est rectitudo arterie brachij ad rectitudinē cordis: z ē cū hac rectitudine cordi satis ꝓpinq̄: z pp hāc cām non est statutū: vt tangaſ arterie pedū: q: nimis sunt a corde remote: z nō sunt sic ei recte. ¶ Et Cōstā. in panthegni. assi gnat duas alias cās. vna est q: oz vt mēbrū in quo tangiſ arteria nō sit nimis carnosum. nō enim oz arteria tangi in mēbris in qbus ipsa situata est multū in ꝓfundo: z non oz esse mēbrū ipsum nimis ossuosum: z tale est brachiū: z pp hanc cām nō ē statutū vt tangaſ vene cruriū: aut spatula rū. Et alia cā ē: q: oz vt arteria sit situata in mēbro recta nō circūuoluta: vt possint supponi ei oēs q̄tuor digiti simul: z pp hoc nō est statutū: vt tangaſ arterie timpoꝝ: q: tortuo se sunt. in brachio aūt arteria est ꝓtensa in longū: vñ cū q̄/tuor digitis simul tangi pōt. ¶ Et oz dixit. A. vt sit tactus manus sup latus exñte latere. s. silueſtri exñte desubtus de sup aūt domestico: qñ dixit. A. si sup volā plante manⁱ ex/tendaſ in latitudine pulsui augmᵗ prebeſ: z ex eleuatione di minutio fit: z ē diminutio in longitudine: z ꝓprie in maci/lentis z manus resupinata. s. sita sup dorso eius augmenta

Quare tāgatur pul sus in bra/chio: z nō in aliis ꝓ/tibus cor/poris: cō/ditiones tā/gendi ipz.

tur in eleuatione ⁊ lōgitudine ⁊ diminutione ex latitudie. ¶ Et dr dixit. A. vt tactus fiat in hora ⁊ ille cuius ē pulsus sit ab ira remotus ⁊ gaudio ⁊ exercitio ⁊ oibus passionibus. s. corporeis ⁊ aialibus ⁊ a satietate q̄ grauedinem facit: ⁊ a fame ⁊ dispōne relinquēdi psuetudinē ⁊ remouēdi vsus. ¶ Dixerunt q̄dā. dr vt tangat pulsus i sinistro bra chio: q; pp aerē cordis motus eius recte tēdit ad sinistruz pp quā cām pulsus melius discernit in sinistro. Ari. ām 13° de aialibus pbauit q; cor ex trāsuerso iacet: ita q; ps latior q̄ dilatat ⁊ pstringit respicit latus dextrū: ⁊ ió dextrū lat⁹ habilius est ad agendū ⁊ mouendū: vt in pluribus q̄z sinistrū: ⁊ pfectior est pulsus in dextro: ſz magis tpatus in sinistro. Et sic innuit q; pulsus in dextro tangi dr. Aui. quoq; docuit tangere pulsuz in vtroq; pp̄ b̄ q; raro accidit q; motus pulsus sit eq̄liter in vtroq;: ⁊ si infirmus iacet sup sinistro dr tangi dextrū: q; forsan pp̄ pprehensionē esset pulsus distēperatus in sinistro ⁊ ep̄°. Q; si patiēs sit carnosus dr medic⁹ tangendo firmiter iprimere digitos sup brachiū vt caro cedat digitis ⁊ arteria melius se offerat eis: nō tñ tñ debēt stringi digiti: vt ipediat vtus a motu arterie. ¶ Ait Rabi in 4ª pti ª pulsus stricti pstrictio est incognita: ⁊ nesciturneq; sentit mō aliquo ipsius p̄n̄ pstrictionis: si aūt sit infirmus carnosus dr leuiter iprimer digitos. ¶ Et dr medicus tāgere pulsum cū q̄tuor digitis p̄m longitudinē arterie vt possit discernere pulsum longū a curto: ⁊ q; vtus debilis aliq̄n nō pōt facere pulsum sub oibus digitis: vt discernat b̄ ió dr tangi arteria cū pulpis digitor in extremitatibus eor: q; ibi est maior tēperies. Et attētius dr tāgere cū indice: q; ipse est magis apt⁹ ad discernēdū. ¶ Et dñt q̄dā. q; pulsus dr tāgi cū manu dextra ⁊ cū sinistra dr sustētare brachiū ifirmi: ⁊ b̄ q; i dextra ē maior sensibilitas: ⁊ ēt q; q̄n tāgit cū dextra puenit iñ meli⁹ ad extremū arterie vīus manū in quo loco maxie sentit pulsus: ⁊ deueniet ad hunc locū melius index in quo est melior sensibilitas attñ: ⁊ cū vtraq; manu ⁊ tangi sustētari pōt brachiū. ¶ Et non dr medicus hr̄e manus frigidas neq; nimis calidas. ¶ Et q; aliq̄n pulsus in pcessu tactus variat ab eo q; in p̄n° oñdit. aliq̄n enim in p̄n° p̄m duas aut tres pcussiones appare bit pulsus debilis vel paus: ⁊ postea in magnitudine pseuerabit. ió medicus dr diutius pulsum p̄siderare ⁊ iudicare eū p̄m illā dispōnē vel q̄litatē in q̄ inuenerit ipsum diuti⁹ perseuerare. ¶ Dixit Alex. ⁊ scribit 18° pti. cū medicus accedit ad infirmū nō dr statim tangere pulsum: q; medicus pp exercitiū cōmotus ⁊ agitatus est. infirmus ēt pp reuerētiā medici ⁊ spē: aut verecūdiā ēt cōmotus ē: ⁊ ppter si medicus est honorat⁹ laudat⁹ polit⁹ cōptus ⁊ ornat⁹ ⁊ maxime si patiēs est femina vel puella: ſz dr medicus aliquātulū qescere: ⁊ de aliqbus infirmū iterrogare vsq; quo ⁊ medicus ⁊ infirmus ad cōgruā pueniant dispōnem. Et i summa medicus ⁊ infirmus debēt esse remoti ab oi motu corporis ab iali: ⁊ ab oi occupatione. ¶ Itē nō dr medicus manū a pulsu remouere nisi post duodecimā pcussiōez aliq bñ dicunt post vigesimā: quidā vo dñt post. 100ª^m^ verūtñ tanto tpe dr pulsuz tangere quousq; discernat maxie an pulsus sit eq̄lis vel ineq̄lis: ⁊ an ordinatus an inordinatus: ⁊ an sit intrinsecus in medio cadens quos non poterit aliq̄n dignoscere nisi post plures: ⁊ plures pcussiones. Et scias. q; in corpore pulsus est magis vltimus q̄z anhelitus tū q; pulsus est mere nālis: anhelitus vo p̄o pte est voluntarius. ⁊ tū q; pulsus immediatius inheret cordi. Cū ergo dixit Ga. in cōmen. affo. Apoplexiā quidē ⁊c. q; anhelitus est vltimus intellexit in cōparatione ad alios motus volūtarios. Et iterū scias. q; vltimus motus pulsus est dilatatio: eo q; principalius intendit a nā: vt ne attrahatur aer fridus in refrigeriū ⁊ p̄fortationē caloris inati: ⁊ b̄ ē verū stante vita ⁊ aīa ente adhuc corpori vnita vez est tū q; post separationē aie a corpore sequit pstrictio: q; tunc cor relinquit nāe siue ppie q̄ grauis est cuius est ad centrū tendere talis tū pstrictio nō est essentialis pulsui: cū nō fiat a virtute aie neq; pp causas essentiales pulsus.

¶ De generibus pulsus. Cap. iiij.

Genera pulsus sumunt a pulsu inq̄tum pulsus est: aut a q̄busdā annexis arterie pulsanti. Et p̄ª q̄ sunt sumpta a pulsu. dixit Auer. 4. col. sunt septē q̄. ppie gña pulsuū appellant. Primū sumit a q̄titate dilatationis arterie. 2ª a q̄titate tpis motus. 3ª a q̄titate vtutis mouētis. 4ª a tpe qetis. 5ª a pportione duop motuū ⁊ duap qetū. 6ª a pmutatione pulsus: ⁊ sua assimilatione siue tēperie 7ª ab ordinatione motus ⁊ qetis inordinatione. Ab annexis aūt arterie tria sumunt gña pulsus q̄ tñ non sunt ppe gña pulsus ⁊ sunt genus sumptū a pximento in arteria: ⁊ genus sumptū a q̄litate arterie ⁊ carnis circūdantis eā ⁊ genus sumptū ab essentia ipsi⁹ arterie: ⁊ sic sunt in sūma gña decē. ¶ Dixit Aui. dixim⁹. q; gña pulsus ex qbus medici dispositionē pulsus cognoscunt p̄m q; ipsi referunt sunt decē: q̄zuis eis fuisset nec̄iū: vt posuissent ea nouē ⁊ enumerat ea: ⁊ sunt illa eadē q̄ dicta sunt. Et p̄dicta gña sunt sub alterna habētia sub se species. In quātū enim sub gñalior genere posita sunt possunt vocari species genera. Possunt ēt vocari differentie: ⁊ q; differunt: ⁊ q; differre faciunt.

¶ Primū ergo genus q̄ est sumptū a q̄titate dilatatiōis arterie diuidit p̄m tres dimēsiones siue dyametros. q̄ sunt longitudo latitudo ⁊ pfunditas. Et p̄m vnāquāq; dictarū triū dimēsionū tres resultant spēs pulsus simplices. p̄z. n. longitudinē resultat lōgus curtus siue breuis: q; ēt dr mutilus q̄si mutilatus ⁊ incisus ⁊ medius inter eos. Et p̄m latitudinē resultat latus strictus qui aliq̄n dr subtilis ⁊ medius inter eos. Et p̄m pfunditatē resultat pulsus altus siue eleuat⁹ siue eminens ⁊ pfundus siue occultus siue submersus siue deppressus. Et sic p̄m istud genus hūr nouē species pulsus simplices. ¶ Et pulsus longus ē ille. d. A. cuius ptes in longitudine. s. arterie sentiunt pluſq̄z in nāli absolute. ¶ Et pulsus nālis absolute ē ille qui est eius q; est tpat⁹. s. simpliciter semp: aut sentit in longitudine pluſq̄z nālis q; est eius q; est p̄dicto ppinquus: vt q; est tpatus simpliciter vt multū aut pluſq̄z nālis q; est ppr̄ius in illa ꝯplone. nam in oi cōplexione distēperata est dare mediū q; est tpatus in cōplone illa. dixit Alm̄. cū pulsus in brachij lōgitudine tactu manifestior occurrit q̄z in tpe sanitatis a phis longus dr. sentit aūt in longitudine sub q̄tuor digitis: ⁊ si digitis eleuatis ⁊ appositis in brachio superius vsus cubitū ēt eis pulsus occurrit. tunc max^e^ longus dr. ¶ Et pulsus curtus est longo oppositus. Dixit Auer. 4. coll. longus est q; extē dit in longitudine pluſq̄z in latitudine ⁊ pfunditate hoc ē qui trāsit q̄tuor tangentes digitos ⁊ curtus est ei ꝓrius. Quidā tñ dicunt. q; curtus b̄z q̄nq̄z fieri ex defectione nāe ⁊ cognoscit q; semp in deterius pcedit. Et aliq̄n fit ⁊ vtus aliq̄n figit: vt vires suas ꝓbat: vt ꝓ morbū fortius agat cō similiter arieti q; vt fortius currat ⁊ feriat ꝓbit se: ⁊ tunc vires suas ꝓcipit ⁊ assumit. ¶ Dixit. A. p̄m hanc regulā iudicabis de alijs duabus spēbus nā latus pulsus ē ille q; in latitudine excedit digitos tāgētis pluſq̄z faciat pulsus hois tpati sp vel vt multū vel tpati in ꝯplone sua erit enim pulpis digitor tāgentis in latitudine. ¶ Et strictus ē q; ē lato oppositus. ¶ Et pulsus altus est ille q; eleuat ad digitos tāgentis pluſq̄z pulsus hois tpati vel sp vel vt multi vel tpati in ꝯplone sua eleuat enim arteria versus carnē ipellēdo ipsam ad digitos tāgentis. ¶ Et pulsus ꝓfundus est ei oppositus. ¶ Et iter oēs tres dr̄ias dictas dat pulsus medi⁹ q; mediū tz: ⁊ ē mediocris i sua dimēsiōe: q; nec excedit nec extēdit ab aliq̄ extrēitatū: ſz tz i sua dimēsiōe tpam̄tū: vt q; tpatus est in longitudine ⁊ curtitate re^li^ pulsus hois tpati simplr̄ vel vt multū vel tpati in ꝯplone sua: ⁊ silr̄ est de me/

Pulmus genus sūptū a q̄titate dilatationis arterie.

Pul. longus.

Pul. curtus.

Pul. latus

Pul. strictus.

Pul. altus

Pul. profundus.

Pul. medius iter dictas differentias.

dio inter latū ⁊ strictum. de medio inter altū ⁊ depressum.

Pul. mag nus pus ⁊ medius.

¶ Ex ꝑdictis ãt differẽtijs pulsus simplicibus cū adinui cẽ cõponunt multe spẽs pulsus cõpositi resultant: q̃rũ quibusdã sunt noia ipposita ⁊ qbusdã nõ. Et de hũtibus nomẽ sunt q cũ pulsus ꝑm oẽs dimensiones augmẽtatus fuerit supra nãlẽ mõ dicto vocaꝫ magnus ⁊ cũ diminutus fuerit ꝑm oẽs dictas dimẽsiones vocaꝫ puus. Et iter eos est medius ⁊ est tpatus. ¶ Cũ aũt augmẽtatus fuerit altitudine vocaꝫ grossus: ⁊ qui in his duobus dimensionibus diminutus fuerit vocaꝫ gracilis siue subtilis ⁊ inter hos est medius. Et dicunt quidã q grossus pulsus aut est cũ repletione arterie: ⁊ signiat intẽtionẽ nãe in eũando per fluxũ sanguinis nariũ: aut est sine repl'one ⁊ signiat intẽtionẽ nãe in eũando per sudorẽ: q̃ nã est ꝑm totius corꝑis habitudinẽ, gracilis vo pulsus fit pp coadunationẽ vtutis: sicut in ꝑn⁹ paroxismi. aut pp resolutionẽ vtutis. sicut accit in approximatione ad sincopim.

Pul. grossus gracilis ⁊ medius.

¶ Spes aũt carentes nomine sunt multe: sicut cũ pulsus est augmẽtatus in longitudine ⁊ altitudine: aut in longitudine ⁊ latitudine: aut in longitudine ⁊ gracilitate: aut in curtitate ⁊ strictitudie: aut in lõgitudie ⁊ subtilitate aut in longitudine ⁊ ꝑfunditate: aut in latitudine ⁊ altitudine: aut in latitudine ⁊ ꝑfunditate. Et põt cõponi q̃libet extremitas de ꝑdictis cũ medio aliaꝝ octaꝝ dr̃iarũ. nõ habuerunt aũt ꝑdicte spẽs noia ipposita: q̃ vt dixit Auer. difficile est eaꝝ ꝓpositionẽ cognoscere tactu scias tñ q pulsus curtus: vt ex dictis seq̃t nõ põt esse in pulsu magno sil'r neq; ꝓstrictus neq; occultus.

Pul. spes carẽtes nomine.

¶ Dñt qdã q oĩs pulsus: aut est magnus absolute aut ꝑm qd. Et sil'r aut est puus absolute aut ꝑm qd. Et magnus ⁊ paruus absolute sunt q dicti sunt supra. magn⁹ aũt ꝑm qd est ille q est augmentatus ꝑz vnã dimẽsionẽ tñ vel ꝑm longitudinẽ vel ꝑz duas. Et sil'r puus ꝑm qd ẽ ille q est: aut diminutus ꝑz vnã dimẽsionẽ tñ aut ꝑm duas. ⁊ ꝑm hoc appet vnũ ⁊ eũdem pulsũz ꝓtingere posse esse magnũ ꝑz qd in altitudie: ⁊ puũ ꝑm qd in longitudine.

Pul. de magnus ⁊ paruus absolute: ⁊ secundũ qd

¶ Et dicunt. q q̃uis nulli corꝑi sano pulsus ꝓueniat tpatus absolute nisi corꝑi absolute tpato. tñ alicui corꝑi distẽperato põt ꝓuenire accñtaliter pulsus tpatus tpantia gradual: qõ sic ꝑsuadent: aliqõ corpus põt pp distẽperantiã accidentalẽ hr̃e pulsum absolute magnũ qõ corpus tendens ad mortẽ habebit pulsum absolute paruũ. ergo polẽ est ipsum habuisse pulsuz gradus tpati. añs est notũ ⁊ ꝑna tz: q̃ non itur ꝛ extremo ad extremũ nisi per mediũ.

Scõm genus sũptũ a tpe ⁊ motu.

¶ Scõz genus est illud qõ sumiꝫ a tpe ⁊ motu. ⁊ diuidiꝫ in velocẽ ⁊ tardũ ⁊ mediũ. Et velox est q in paruo tpe cito perficiꝫ ꝑm dilatationẽ vel ꝓstrictionez. Et tardus est qui in magno tpe perficiꝫ ⁊ medius mediocritatẽ tpis obtiet.

Tertiũ genus sũptũ a q̃itate vtutis mouẽtis siue. vt dixit Aui. a q̃litate pcussionis vene in digitos: ⁊ diuidiꝫ in tres spẽs. s. in fortẽ debilẽ ⁊ mediũ.

Pul. fortis.

¶ Et fortis ẽ ille q extrema digitoꝝ fortiter pcutit. q̃re digitos a se q̃dã vtute vr̃ expellere. Et Aui. dixit. ẽ ille q apõ dyastolẽ tactui resistit. Et dixit Ga. 8° pulsuũ. q pulsus fortis tactũ fortiter pcutit. a qbusdã validius vocaꝫ. Et quidã dicunt cũ arteria digitos vehementer ⁊ virtuosa ipulsione pcusserit: ⁊ cũ ꝓstringiꝫ eius non destruiꝫ motus fortis vocaꝫ. Et arteria quidẽ põt resistere actui dupliciter: vno mõ ꝑ eius fortẽ pulsionẽ dato q ipsa sit mollis vel mediocris in dispõne essentie sue. Et ista resistentia est q̃ ꝓstituit pulsũ fortẽ. alio mõ ex parte modi essentie eius ꝑ quẽ dato q arteria debiliter pcutiat tangentẽ: q̃ tñ essentia sua cõpacta est ⁊ dura facta resistit tactui: ⁊ ista nõ ꝓstituit pulsum fortẽ ꝑz durũ: vt infra patebit.

Pul. debilis.

¶ Et pulsus debilis est fortiop positus. debiliter enim ⁊ absq; ipulsione digitos pcutit ⁊ pulsus medius mediũ inter eos obtinet.

Pul. validus.

¶ Et pulsus qdẽ validus differt a magno qm̃ validus motionẽ ⁊ tenorẽ virtutis insequiꝫ magis vo ꝑz tres dimensiones ꝓsideraꝫ. Et dixit Ga. 5° pulsuuz: ⁊ scribiꝫ a Rabi in 4ª pticu. nunq; inuenir pulsus valde magnus vel valõ fortis tardus: ꝑz multoties inuenies pulsum valde magnũ velocẽ. ¶ 4ᵐ vo genus q̃ est sumptũ a tpe quietis eius diuidit in tres spẽs. s. in spissum seu frequẽtẽ ⁊ rarꝫ ⁊ mediũ inter eos.

Quartus genus sumptũ a tpe quietis.

¶ Dixit Aui. q pulsus frequẽs dr̃ ẽt ꝓseqns. ⁊ pulsus rarus dr̃ pulsus lapsus: ⁊ dr̃ ẽt resolut⁹.

Pul. spissus.

¶ Dixit Auer. G. dixit q pulsus spissus est ille in quo tps qetis post suã ꝓstrictionẽ est paruũ: ꝑz b̃ non pcipit nisi ille qui ꝓpreb̃dit q̃ztatẽ qetis q̃ est post ꝓstrictionẽ: ⁊ q hoc nõ cognoscit nescit dr̃iaz iter pulsum velocẽ ⁊ spissuz: ꝑz hoc graue est inuenire: tñ nõ vr̃ ipolẽ. multũ pfectis qui sunt optimi sensus: q̃ oẽs hoies nõ sunt eq̃les in hoc sensu: sicut nõ sunt eq̃les in bonitate ⁊ sollicitudine intellectus.

Pul. frequẽs siue conseq̃ns.

¶ Et Aui. dixit pulsus frequens est in quo tps sensatũ: q̃ est inter duas pcussiones ẽ breue Et b̃ qdẽ tps est q̃ ex sistole cognoscit. si vo sistoles nullo mõ cognita fuerit erit tps q̃ inter oẽs duas dyastoles ꝓtinuat: ⁊ si ipsa cognita fuerit erit ꝑz duo tpa duoꝝ extrẽoꝝ. Et qdã dñt. q istud tps attẽdit in qetibus q̃ sunt inter dilatationẽ ⁊ ꝓstrictionẽ. Et spissus ẽ in quo tps mensurãs qtẽ mediã est puũ. Dicũt qdã ꝑ intellectu vboꝝ Aui. q dicimus pulsum esse. s. freq̃ntẽ q̃n inter dyastolẽ ⁊ sistolẽ modicũ tps interuenit: ꝑz si sistoles nullo modo esset cognita: tũc tps q̃ inter duas mediat dyastoles est tps rr̃ cuius dr̃ pulsus freq̃ns aut rarus. ꝑz si sistoles fuerit cognita: tunc ꝑm duo tpa duoꝝ extremoꝝ erit pulsus freq̃ns rarus aut mediocris. i. ꝑz tps extremi siue qetis q̃ est inter sistolẽ ⁊ dyastolẽ ⁊ tps extremi seq̃ntes: ⁊ tps extremi seu qetis q̃ est inter dyastolẽ ⁊ sistolẽ sequẽtes. appellaꝫ aũt freq̃ns vel rarus nõ a qete: ꝑz a motu principaliter: q̃ est q̃n modico tpe qescit: ⁊ multo tpe mouẽt freq̃ns: ita q tps q̃ ẽ inter motũ ⁊ motũ ẽ breue: sicut dicimus de aliquo hic frequẽter bibit q̃n modicũ ẽ tps quo nõ bibit. Et appellaꝫ ꝓsequẽs a cita ꝓsequutiõe motus post motũ. q̃n. n. cito post dyastolẽ sequiꝫ sistoles talis pulsus ꝓseqns appellaꝫ. q̃n aũt sistoles ẽ cognita spẽs huius pulsus attẽdit rr̃ tps: q̃ est inter dyastolẽ ⁊ sistolẽ ꝑz q̃n nõ est cognita: tunc rr̃ tps q̃ est inter dyastolẽ ⁊ sistolẽ pulsus. nã ꝑz. 2ª dyastoles ad sequẽtẽ pulsum attineat: qes tñ q est inter hanc ⁊ sistolẽ ꝑcedentẽ attinet ꝓio pulsui tanq; pars 4ª eius.

Pul. spissus dr̃a re loci. Pul. rar⁹

¶ Dñt qdẽ. differt pulsus spissus a velocitate ꝑm ꝓtinuũ ⁊ discretũ: spissum. n. ꝓtinuũ dicimus: velocẽ vo discretũ.

¶ Pulsus quoq; rar⁹ dr̃ lapsus: q̃ sicut corꝑa lapsa multũ pausãt: ⁊ multũ tpis ponunt iter motũ ⁊ motũ: ita pulsus rar⁹ dr̃ ẽt resolutus: q̃ ceteris paribus plus alijs ꝑ resol'onẽ ꝓtingit virtutis.

¶ Scias q pulsus freq̃ns põt esse sil': velox: ⁊ põt esse sil' ⁊ tardus: ⁊ põt esse sil' ⁊ medius inter velocẽ ⁊ tardũ: sicut põt q̃s moueri motu tardo modicũ tñ iponere spaciũ siue tps inter motuz ⁊ motũ. vt ꝑz de formica q̃ tarde mouẽt quo tpe tñ qescit. Et pulsus qdẽ fortis põt esse sil' velox: ⁊ sil'r sil' ⁊ tardus: ⁊ sil'r ⁊ medius inter velocẽ ⁊ tardũ. Et pulsus debilis ꝑt sil'r sil' esse velox: ⁊ sil'r tardus: ⁊ sil'r mediꝰ inter velocẽ ⁊ tardũ. Et scias. q auctores nõ fuerunt multũ sollicíti de ꝓpria significatione dictoꝝ noiuz dr̃iarũ pulsus, imo i dictis eoꝝ sepe reperiꝫ positus velox ꝑ frequẽti ⁊ eo°. ⁊ rarus ꝑ tardo ⁊ eo°.

¶ 5ᵐ genus q̃ sumiꝫ a silitudine vel dissilitudie seu a diuersitate siue a cõcordia vel discordia seu ꝑm q̃litatẽ vel ineq̃litatẽ seu diuersitatẽ cadit in oibus generibus supdictis ac ẽt in genere sumpto ab essentia arterie de quo ife rius dicẽt. Et diuidiꝫ in eq̃le siue diuersuz. de quo dixit. G. in micro pulsus: ⁊ scribiꝫ a Rabi in 4ª pticula. ineq̃litas ẽ corruptio pilitatis ꝑm quãcũq; spẽm. i. ꝑm dicta genera: ⁊ eoꝝ spẽs. sup. ⁊ eq̃litas est cõseruatio pilitatis ipsoꝝm. Et subdit. ipossibile est reperiri pulsum parilitatis. i. equalem nisi raro: ꝑz cũ pestis est parua facit pulsum inequalis pilitatis: ⁊ cũ est magna facit pulsum ineq̃lis imparilitatis.

Quintus genus sumptũ a simlitudine vel dissimilitudine.

Pul. eq̃lis. Pul. diuersus.

¶ Dixit Alm̃. cũ vnaquaq; percussionũ siue cõparij in magnitudine fortitudine ⁊ velocitate: ⁊ in alijs que sunt post

ista similis inuenit dr pulsus equalis. Et cū ita non fuerit dr diuersus hec aūt qnqz diuersitas in vna inuenit pcussione:ita vt eius dissimilitudo percipiat vnius digiti tactu aut duop:aut pluriū. Et medici huius diuersitatis multas notant spēs cū diuersitas ꝑm vnū euenerit circulū: z neqz ab eo se remouerit. ṽ.g. vt per tres eqles percussiones vna diuersa inuenit:aut inter oēs quatuor aut inter oēs quiqz aut si inter oēs quaslibet:z equales due notant percussiones diuerse q deinde circulariter ꝑm hoc exemplū inueniūtur. de hoc pulsu. dixit Aui. q dissimilitudo huius pulsus aut est partiū vnius pulsus:aut est vnius partis pulsus:z in quinqz rebus. s. speciebus pulsuum: q sunt magnitudo z paruitas fortitudo z debilitas tarditas z velocitas spissitudo z raritas duricies z mollities eorūz z attendit modus. ¶ Et diuidit pulsus equalis in pulsuz equalē absolute z equalē non absolute z pulsus equalis absolute. dixit A. est ille qui in oibus differentijs supradictis est eqlis. Et equalis nō absolute est ille qui non est eqlis in oibus: sz in aliqbus vel aliqua ipsaꝝ. Et dr equalis ꝑm qd:q: ꝑm illaz dr̄iam in q est eqlis. ¶ Et pulsus ineqlis siue diuersus. dixit. A. est ille q non est equalis nec absolute nec ꝑm quid.

¶ Scias q eqlitas z inequalitas inueniunt in pulsu z cō parant sibi inuicē cōpares partes. s. dyastoles dyastoli z systoles systoli z qes qeti. cum. n. pares cōpares sibi inuicem erunt eqles: tunc erit pulsus equalis. nō aūt attendit in pulsu eqlitas dyastolē cōparādo systoli nec ep°. stat. n. apud medicos pulsum esse eqlē: z tñ systolē esse maiorē dyastole vel ep°: aut ēt tps qetis nō esse tpi equale dilatationis z ꝓstrictionis. ¶ Et pōt equalitas in pulsu attendi p̄ in pluribus pulsibus: vt dicamus prio pulsum fore eqlē cuius plures dyastoles sunt equales quo ad oēs dr̄ias supradictas. ṽ.g. q pulsus est eqliter magnus vel eqliter paruus vel eqliter medius inter eos: z ꝓsimiliter veloci z tardo: z alijs dictis differentijs. 2° modo pōt attendi eqlitas penes distinctas ptes eiusdē pulsus primo per ptez tangendo partē arterie pulsantis. ṽ.g. sub quatuor digitis pulsat arteria eqliter. Et similiter attēdit ineqlitas: vt vna pars arterie sub vno digito faciat pulsum maiorē qz sub alio: z sicut pz in pulsu vndoso vel serrino in quibus vna parꝫ maiorē causat pulsum qz alia. 2° mō per partē tangendo vel intelligendo pulsum ptialis motus. vt qñ dyastoles ꝓportionant z equant systoli. tunc. n. dr̄ equalis z qñ nō dr̄ ineqlis 3° mō pōt attendi eqlitas z ineqlitas rel vnius partis pulsus: vt q: arteria sub vno digito exñs in ꝑn°maiorē causet dilatationē qz in pcessu: z ēt hanc inequalitatē attendere possumus in parte eadē rel dilatationis z ꝓstrictionis. neqz putes Aui. voluisse q in vna pte pulsus possit cadere ineqlitas in dictis quinqz differentijs: sz voluit q possit cadere in pluribus pulsibus: aut in vno qztū ad diuersas ptes. quantū aūt ad vnā ptē pōt pulsus diuersitas reperiri. ita q in vna dictaꝝ qnqz differentiaꝝ sufficiat in vna parte pulsus diuersitatez esse reptam. ¶ Dixit Auer. 4° colli. equalis est: vt oia genera pulsus ꝑm modū vnū ocurrāt hoc est:q: si est magnus in sua magnitudine perseueret: z similiter de alijs differentijs. Et diuersus bz duas spēs:q: aut in oibus:aut in vna seu in pluribus pulsationibus. ¶ Constā. aūt dixit. q pulsus equalis est cuius percussio est eiusdē eqlitatis in digitorū extremitatibus ꝑm oēs pulsuum dr̄ias: z non eqlis est cuius pcussio diuersificat ꝑm oēs dr̄ias vel ꝑm aliquas: vt sit. ṽ.g. aliqñ spissus aliqñ rarus aliqñ velox aliqñ tardus z sic de alijs. Et dixit. dr̄ ēt equalis, sed non absolute qui ē equalis ꝑz aliquā dr̄iam. Et similiter dr̄ inequalis verus q est inequalis ꝑm qd: aut est inequalis in multis differētijs aut in paucis. ¶ Sextū genus ab ordinatione z inordinatione reuera est repositū sub pulsu ineqli: z nō est genus distinctum per se ꝑ alia gña. Et ppea dixit Auic. q non erat necū medicis ponere gña pulsuuz nisi nouē: qm cū certificamus hoc genus: qō apud Aui. est. 10m ē sicut si esset gñis noni. i. gñis qui nti: qō apud eū est genus 9m spēs intrans sub ineqli. Et ineqlis diuidit in ineqlē absolute z inqlē ꝑm qd. Et inequalis ꝑm quid diuidit: q: aut est ineqlis in vna dr̄ia aut in pluribus. Et qui est ineqlis in pluribus aut est ineqlis in pluribus multis: vt in quatuor aut in pluribus paucis vt in duabus. Et ineqlis tā absolute qz ꝑm qd diuidit in ordinatū z in inordinatū. Et ordinatus est ille, dixit Aui. cuius diuersitas bz ordinē ꝓseruatū super quē transit z est ꝑm duos modos. Aut enim est ordinatus absolute: z est cū totū illud qō ex eo ꝙuenit non bz nisi tm̄ diuersitatē vnā aut est ordinatus qui est ꝓpe: z ipse est qui bz duas diuersitates aut plures: sicut si ibi esset circulus z alius circulus ab eo diuersus sz ambo ad suū redirent ordinē: sicut si esset vnus circulus. i. sicut si ibi essent duo circuli diuersi z ābo redirēt ad ordinē ac si ābo vnū facēnt circulū. Et ieqlis inordinatus ē ille q est ꝑdicto ꝑ̄ius. Dix Aue. vbi. s. diuersorū pulsuū qdā ē ordinat?: z est ille q multis reuolutionibus suā seruat diuersitatē. z qdā est non ordinatus: z est ille q suā diuersitatem nō ꝓseruat. Dicunt qdā q diuersitas ordinata est in idē terminans z inordinata est ep°. ordinata. n. est que mouet pulsum: z in idē vnde inceperat reducit ipsum: vt si sint tres magni z eqles z tres parui z eqles vel duo pui: z eqles a capite in magnos z puos redeundo: z similiter est in oibus alijs differentijs. ineqlis aūt inordinatus est ꝑ̄ius predicto. ¶ Et dicunt qdā q ordinatio z inordinatio pōt attendi ēt in pulsu ponderis: z erit ordinat? pulsus bon: z laudabilis ponderis z inordinatus huic oppositus. Et dicunt. ordo nō est aliud nisi debita dependentia posteriorꝭ a prioꝭ: aut est debita ꝙnia posteriorꝭ ex pori. Et inordinatio est huic opposita. Et dicunt. ois pulsus ordinatus est diuersus vel ineqlis: z ideo pulsus tpatus nō pp̄res nō nāles variataꝫ est dict? ordinatus vel inordinat? q: pulsus tpatus nō est diuersus. Et hinc est qō ista ꝙnia nō vz iste pulsus nō est ordinatus: ergo est inordinatus. tēperatus. n. pulsus non est ordinatus nec tñ est inordinatus. nam ordinatio z inordinatio diuersitatē p̄supponit que nō est in tpato. Notant tñ q ꝑm aliquē modū loqndi dicere possumus pulsum tpatū ordinatū: q: dicere pssumus in pulsu tpatio esse prius: z q posterius debite sequet ad suū prius: z sic aliquo modo in pulsu tpato pōt attendi ordo sz tñ ꝑm modū loquēdi auctoꝝ de ordinato z inordinato in tpamēto mō cadit ordo: q: ꝑm eos ordo attendit in pulsu penes diuersitatē vel diuersitates in pulsu reptas. Et iterū dicunt pulsus ordinatus est duplex vnus ꝑp̄rie dictus qui est diuersus ineqlis cū ordine. Et alius ip̄ropie q est vniformis equalis: z perseuerans in tali eqlitate q pseuerantia dici pōt quidā ordo: z iste non est diuersus sz eqlis ordinate pcedens z debite. Et hunc pulsum tetigit Ha. 5° affo. in cō men. affo. qbuscunqz squinātē effungiunt ꝛc̄. Et dixit. pulsus ordinatus absolute est ille qui inter ceteros maiorē cōtinet ordinē. Cū ergo pulsus vnā tm̄ est hñs diuersitatem maiorē ꝓtinens est ordinem z minorē ineqlitatē: iō absolute ordinatus est dicendus. Et exēplū huius est: vt si pulsus sit magnus: z in q̄rta pcussione fiat puus: z post eā redeat ad magnū: z in octaua percussione corr̄ndente ꝓme q̄rte iterꝭ fiat paruus: z sic vlterius pcedat in post oēs tres percussiones magnas fiat vna parua hunc pulsum diuersum dicimus cuius diuersitas est ordinata. ¶ Notant tñ q oiꝭ pulsus hñs vnā diuersitatē tm̄ est ordinatus: sz qui vnā habens diuersitatē ꝑm eā ordinate pcedit. i. ꝑm vnū modū diuersitatis. vñ pulsus qui in p̄a percussione est paruus. deinde in 3a est paruus deinde in 7a vel 8a est puus est pulsus diuersus: sz nō est ordinatus: q: ꝑz diuersitatē illā nō ordinat alteri pulsui. Et dicunt imaginari possumus q pulsus ordinatus vnam habens diuersitatē sit sicut vnus circulus sicut enim in vno circulo fit transitus de vno puncto circu

Pul. ordinatus.

Pul. inordinatus.

Aliqs pulsus pōt eē nec ordinatus nec inordinatus.

lariter in eundem punctū. ita in hoc pulsu fit transitus de vna diuersitate in eandē vel sibi ꝓsimilē. Cū vō diuersitas ſm ordinatū non inueniat circulū pulsus inordinatus dr. ¶Pulsus aūt ordinat⁹ ñ absolute: ſz ſm qd est qui duas hz diuersitates: aut plures ordinate ꝓcedentes. ¶Et notant q vna diuersitas vel plures attendi pōt: aut rōne plurīū rerum. i. dr̄iaꝝ pulsus ex qbus sumit diuersitas: aut rō ne pulsationū. v. g. sicut pulsus in 3ª pcussione vnā tm̄ pōt habere diuersitatē: q: ex pte magnitudinis vel velocitatis vel ꝛc̄. ita pōt habere plures. nā i 3ª pulsatione pōt esse pu⁹ z tardus. Et ista sunt plura ex eis in qbus attendit diuersitas. ſ. puitas z tarditas exemplū de diuersitate i ordinatione pulsationū est si pulsus sit diuersus in 3ª pcussione: q: ex pte vnius illaꝝ quinqz rex dictaꝝ: z ꝓtinue ꝓcedat ordinate hz pcussiones cozrñdentes: z tunc in eo erit diuersitas ordinis ex pte pcussionū diuersarū. Et dicunt q pulsus cuius 2ª pcussio nō cozrñdet ꝑme: ſz 3ª cozrñdet p^e z 4ª 1^e z 5ª 3^e z 6ª 4^e: z sic vlterius est ēt pulsus diuersus ordinatus. nā 3ª percussio ꝓcedit cozrespondendo ꝓme z 4ª 2^e 3ª ꝑme p impares z ārta scōe per pares. ¶Dixit. A. si volueris dilatabis sermonē tuū. ſ. in assignando plures eq̄litates aut ineq̄litates in pulsu: z ꝓsiderabis alias partes eq̄litatis ab alijs suprādictis quinqz generibus: fortior tñ ꝓsideratio eq̄litatis z inequalitatis ad predicta quinqz genera iaz dicta est. Jté aut alie res in quibus pōt ꝓsiderari equalitas z ieq̄litas sunt maxime tres. ꝑma est ex genere sumpto ex repletione z inanitione pulsus: vt si pulsus appareat equaliter plenus aut equaliter vacuus aut inequaliter. scōa ē ex genere sumpto ex qualitate arterie: vt si appeat arteria: z caro suprā eā posita equaliter calida: aut equaliter frīda vel inequaliter vel ꝓsimiliter vtrū appareant equaliter hūda vel eq̄liter sicca vel inequaliter: humiditas tñ z siccitas arterie nō est ita cōprehensibilis per tactū sicut caliditas z friditas. Et tertia res est in genere ponderis: vt. ē. patuit.

Septimū genus sūptū a ꝓportione motuuz z getū eius

¶Septimū genus qō est sumptū a ꝓportione duoꝝ motuum z duaꝝ quietū: siue. vt dixit Auer. 4. colli. a ꝓportione ātuor tm̄ pulsus. ſ. mensurantiū duas quietes z duos motus eoꝝ a via nāli exitus eius. vt motus dilatatiōis sit maioris cōparationis ad motū ꝓstrictionis q̄z debeat aut eq⁹ motus ꝓstrictionis sit maioris cōparationis debito ad motū dilatationis: aut vt quietes sint maioris ꝓparatiōis ad motus debito: aut sit ꝑmutatio in quietibus inter se. Et est cōparatio eaꝝ adinuicē sicut est ꝓparatio motuū.

Pulsus eq̄ fiue boni ponderis: z mali siue nō eq ponderis.

¶Dixit ergo Auer. istud genus diuidit in pulsum equi ponderis: z nō equi ponderis z motus equi pōderis ē equalis: z hz cōparationē duoꝝ motuū adinuicē ꝓparatione nāli z per viā nāe. Et similiter hz ꝓparationē vnius quietū ad alteram: z ēt illā que nō est motuū ad quietes. Et iste cōparationes diuersificant scōm diuersitatē etatū tm̄ z ꝓplexionū. Et. d. Auer. q Ga. dixit. q iste cōpōnes nāles non inueniuntur nisi ſm vnā cōpositionē notaꝝ musicaliū ꝓportionataꝝ z ordinatarū: que est cōparatio dupli aut partis. Et dixit q minor ꝓportionum sentitaꝝ in pulsu est illa q̄ multiplicat partē. al's. q̄rtū multiplicati cōparatione vnius ptis multiplicate duaꝝ ptiuz. Et dixit Auer. si ita est. vt dixit Ga. mirabile est: ſz cōprehendere cōpones istas difficile ē: q̄uis multi hoies eas in musica cōprehendāt: ꝓpea q note musice hūt supfluā extensionē. ita q minor extensio illaruz pōt cōprehendi exēplo: z est illa que multiplicat ex. 36. ptibus vnius partem vnā. Et huius verba sunt alterius sciētie: z huic per accūs est nēcia parū: ſz in pulsu sunt tpa breuia ad inueniendū hanc cōparationē in eo: z adhuc magis q: ges existens post sistolem difficile est inueniri eo q arteria ē super carnē. Alm̄. tū dixit. inter vnū duoꝝ tēporum pulsus ad aliud inuenit ꝓportio ꝓpria in vnaq̄q; etate. cō paratio. n. istoꝝ duoꝝ tēporū in etate puerili non assimilatur cōparationi eoꝝ in etate adolescētie aut iunētutis neq; senectutis aut senij. Et hec cōparatio pondus vocat. q̄ppcum pulsus in aliq̄ etate ꝓpriā cōpōnē ipsius etatis seruauerit dicet pulsus hūs pondus z dicet boni z iusti ponderis vel noibus horū similibus appellabit: z cū hoc nō seruauerit: ſz ad pondus alterius etatis puersus fuerit: vt dū pondus etatis pueritiꝛ ad pondus etatis iuuentutis mutatū fuerit dicet pulsus diuersi ponderis: z vocabit pulsus nō ponderatus aut noibus horꝝ silibus. Et scias q sicut attendit pulsus ponderatus ſm etates. ita silr attendi pōt hz alia ꝑticularia maxie ſm cōplexiones z tpa anni. ¶Dixit Raſ. p̄. pti. pondus pulsus est duplex. vnū ꝓportionando tps depressionis ad tps elcuationis: z aliud ē qetis ad qtē z cū appropinquant equalitati sunt ponderati. z cū non appropinquant sunt iponderati: z habent augm̄ ponderatiōis diuersuz qō dz seruari in q̄libet etate. Et qñ abest nō ponderat. ¶Et dixit auēitate Ga. in li. de pulsibus. abbreuiatio pondus pulsus est tps eleuationis ordinatū ad tps depositionis in longitudine z breuitate: z iō non sentit dio pondus q non sentit dispositionē. Et ait Raſ. dico qui sentit q̄titatē depōnis: z qtē que est post eam z ꝓportionez q̄titatis depōnis ad eleuationē: cognoscet q pondus pulsus est q̄titas eleuationis ꝑmi tpis ꝓportionati ad 2m tps eleuationis. Et hoc nō est ispissitudo pulsus: q: ispissitudo est cū tps qō est inter eleuationes erit breuius q̄ fuisset. Et hec est ꝓportio tpis qetis ad tps motus.

In pulsu reperit nā musice.

¶Dixit. A. debes scire q in pulsu reperit nā musice: qm̄ quēadmodū ars musice ꝓfert p adiunctionē sonoꝝ ſm ꝓportionē comitantē acuitatē inter eos: z grauitatē per circulos casuū tēporum que sunt inter eos pcussiones: silr est dispō pulsus: q: ꝓportio suoꝝ tēporum in velocitate z spissitudine est sicut ꝓportio sonoꝝ eius z ꝓportio dispōnū m eius in fortitudine z debilitate z in q̄titate est sicut ꝓportio adiunctionis eius. Et quēadmodū tps faciēdi q̄titas sonoꝝ est cū cōueniētia: z est cū nō sunt ꝓuenientia. silr est cū ibi diuersitates sunt ordinate z est cū sunt inordinate. Et ꝓportio ēt dispōnū pulsus in fortitudine: z debilitate z q̄titate est cū ē ꝓueniens z est cū nōtimo est diuersa. Et h̄ qdē est egrediēs a genere ꝓsiderandi ordinē. Et dixit Ga. aut vī q illud qō pōt sentiri ex ꝓportionalitatibus ponderis est ſm vnā p/portionē musicaꝝ notarū aut hz ꝓportionē totius z qnqz. Et est ꝓportio triplicum est ꝓportio dupli adiuncta cū p/portione addentis medietatē: z est qñ est ꝓportio q̄ dr̄ p/portio p qnqz. Et hz ꝓportionē q̄ est p totū z est dupla. Et ſm ꝓportionē q̄ est p. 5. z est addēs medietatē: z ſm ꝓportionē q̄ est p quatuor: z est addens tertiā. Et ſm ꝓportionē addentē q̄rtā postea vō non sentit. Et ego qdē miror. dixit Aui. quō ꝓportiones iste p tactū discerni pñt. dico tū q ei est facile qui in gradu tangēdi ꝓsueuit z ꝓportionat sonus per arte post q̄z erit potētia cognoscendi musica acq̄sita: z cōpabit factū p notā. hō. n. iste cū intentionē ad pulsuz reduxerit huius poterit discernere ꝓportiones p sensum.

¶Et dixit. A. q genus qō est sumptū ex pōdere ē sumptū ex ꝓportione per cōpationē ꝓportionis q̄titatū ꝓportionū ātuor tēporū q̄ sunt in duobus motibus z duabus getibus: z si sensus totū hoc discernere non poterit: tunc est p ꝓparationē ꝓportionis tpis dyastolis ad tps qō est inter duas dyastoles: z ad vltimū tpis in quo est motus ad tps in quo est qes. Et subdit. qui ponunt in hoc ca° cōparatio nē tpis motus ad tps motus: z tpis quietis ad tps qetis mittunt cap^m in ca. ſz huius missio sit tolerabilis z non sit incōueniens: tū non est bona. Et pondus qdez est illud in quo ꝓportiones musice cadunt. ¶Et dicimus. dixit Aui. q pulsus aut est boni ponderis aut mali pōderis. Et illi⁹ qui est mali pōderis sunt tres spēs. vna est illius cuius pōdus est mutatū: z est iuxta pondus: z est ista cuius pondus est pondus etatis q̄ est iuxta etatē illius cuius est pulsus si cut cū iuuenes hūt pōdus pulsus pueroꝝ. Et alia est sepa/

ti pōderis: sicut cū pueri hñt pondus pulsus senū: z 3ª est egrediēs a pōdere: z est illi cui⁹ pōdus pōderi pulsus hois cuius etatis nō similatur. Et dixit. A. q multa egressio pulsus a pōdeꝛ magnā in disponib⁹ figiat mutationē: qꝛ a valde mutata dispōe puenit. ¶ Et in sūma pulsum eē mali pōderis nō est nisi pulsuꝫ male ꝓportionari rei nāli sicut ꝓlo ni etati: z sexui aut etiā rei nō nāli pcipue tpi āni z regioni. Et pulsum esse ponderis boni nō est nisi pulsum ꝓportionari debite dictis rebus nālibus z nō nālibus: quarū rerū nālium z non nālium pulsus inferius dicetur. ¶ Octauus genus qō est sumptū a q̄litate arterie diuidiꝫ in calidum z frigidū: z mediū inter eos: z ēt in siccum z humidū z mediū iter eos. Et calidus quidē est in quo extremitates digitoꝝ tangentium sentiūt subam arterie z adiacentium ei calidā. z frigidus est ei ꝓrius: z medius est in quo inuenit̄ tēperantia in calido z frigido: z cōsimiliter est de sicco z humido z eoꝝ medio. ¶ Nonū gen⁹ est sumptū a dispōe eēntie arterie: z diuidiꝫ in durū z mollē z mediū inter eos. Et mollis ē dicē. A. q est recipiēs reditū ad interioꝛa a cōpꝛehēsione facile: z durus est huic ꝓtrari⁹ z medius iter eos mediū tenet in reditu ad interioꝛa. Scias q pulsus durus ē q digitis tangētis q̄si fortis esse vī ꝓpter resistētiam arterie. differt tñ a forti: qꝛ fortis est magn⁹ dilatās cū sua fortitudine arteriā. vñ redduntꝫ quasi maioꝛes. durus aūt est quasi puus: qꝛ arteria sua duritie v̄tuti nō obedit vt dilatetur: z mollis est quē digiti cū sua suauitate sentiunt: vt videaꝫ ab his penetrari. Dixit tū H. in cōmē. pulsuuꝫ. q pulsus z durus z mollis pōt intelligi dupl̄r. vno mō ꝓprie pp duritiē z mollitiē instr̄i. Alio mō improꝓrie accipiēdo p mollitiē quādā latitudinē pſequētē ad paucitatē ꝛtenti in arteria z ipius vacuitatē. z pduritiē quādā tēsionē ꝛsitē ad tēsionē arterie pcedentē ex repletione māe vel fumoꝝ tendētiū eam. ¶ Decimū autē genus qō est sumptū a contēto in arteria diuidiꝫ in plenū vacuū z mediū iter eos. Dixit. Aui. plenus est qui sentitur; sicut si in eius fozamie esset humoꝛ implens de quo sollicitandus est. vt pure eūetur. i. ex toto vel debite z percipiꝫ cū quadā tensiōe arterie cōta nō a duritie z siccitate. qꝛ cū tali tēsione potest stare vacuitas arterie. vt pꝫ in cōsumptis: sed causata a repletione que est cum quadā mollitie. Et vacuus pulsus cōpꝛehēditur cū quadā lassitudine arterie nō pꝛoueniēte a mollitie eius ſm effectū cōtentum in ea: z vacuus est ei ꝓtrarius: z inter eos est medius. Dicunt quidā. pulsus plenus est qui quasi quadā humiditate redūdare videaꝫ: vacuus autē est qui apparet inflatus: ꝙ cū tangiꝫ vacuus digitis perficitur.

¶ De pulsu diuerso z spēb⁹ ei⁹ q̄ nō hñt noia. Cap. v.

Dixit Aui. pulsus diuersitas aut est in pluribus pulsibus aut in vno. Et qui i vno pulsu diuersificaꝫ aut in multis partibus. s. arterie. s. in locis separatis in quibus cadūt digiti: aut in vna pte arterie. s. in loco vnius digiti. Ille vō qui in multis diuersus exīstit pulsibus: aut est in eo diuersus gradus equal̄r currēs: z est ille qui ab vno pulsu incipiēs pmutaꝫ ad maioꝛē vel minoꝛē eoꝝ: z ſm hanc regulā. s. augmēti vel diminutiōis ad finalē pueniat diminutionē vel ad finalem augmētū. deinde intersecaꝫ ad principalē magnitudinē vel diminutionē redeūdo. h. n. pulsus vere est diuersus: qꝛ 2ª percussio diuersificaꝫ a ꝑma. z tertia a 2^{a}. z sic vltra vsq̄ ad finē quousq̄ redeat ad p^{m}: z est gradat⁹: qꝛ gradatim ſm modū scalaꝫ ꝓcedit: z est eq̄liter currēs: q̄ nō plus currēs est q̄ in p^{a}. aut tñ plus est minuēs suam pcussionē in tertia re^{a} sc̄de q̄tū in sc̄da re^{a} ꝑme. Et q dcm̄ est de hoc in dyastole illud idem posset qs imaginari de sistole. Et hoc etiā q exēplificatū est de magnitudine z puitate potest exēplificari de velocitate z tarditate. Et dicunt qdā q pulsuꝫ addere supꝛa pulsuꝫ donec veniat ad finē est pulsum plurificare motū dū perueniat ad interfectionem.

¶ Aui. de pulsu diuerso gradato: z equal̄r currente posuit distinctionē talē: q vel est ad ꝑmā recurrēs dispōnē: vel nō. v. g. pulsus pōt incohare magn⁹ z ꝛtinue puificādo ꝓcedere z puus remanere vel eq°. s. q incohet puus z ꝓcedat magnificādo z pseuerat magn⁹: z etiā ꝛtingens est ipsum reuerti ad pstinā dispōnē: z hoc dupl̄r. vno mō in reuersione eq̄l̄r currēdo. v. g. pulsus pōt equal̄r currere vsq̄ ad dilatationē magnā: deinde intersecari q̄te: z sic se puificari: vt puus incepit: pōt etiā esse equal̄r 2^{r} currēs qꝛ vel est eq̄l̄r currens in his pulsatiōib⁹: sic currebat dū mouebaꝫ a p^{a} pcussione. Et exē^{m} ꝑmi est vt augmētet se pulsus ſm ꝓportionē sexqualterā: z diminuaꝫ ēt mō isto. s. q in reuersiōe. 2^{a} pulsatio secūdi sit subsexqualtera ad primam. Exemplum secundi esse potest: vt in reuersione secūda pulsatio sit subdupla ad ꝑmā: z sic vlteri⁹ z iste appellaꝫ reditus dissilis. s. vie ꝑme. Dicūt qdā q ex lr̄a Aui. colligiꝫ hui⁹ pulsus gradati. alia distinctio. z est q pulsus gradat⁹ aut est intersect⁹ añ suus finem aut nō: z vt pꝫ in lr̄a pulsus pōt esse intersectus: vel qꝛ facit motū: qñ dꝫ esse q̄s aut eꝫ facit q̄tē qñ dꝫ eē motus. v. g. inter dilatationē z ꝛstrictionē dꝫ eē vna q̄s: z tūc v̄tus facit vnā pcussionē: aut tpe inter dyastolē z dyastolē tp̄s mediū interueniat in aliq̄ tpe hui⁹ tp̄is facta est dyastoles: vbi debebat esse q̄s z ecouerso de q̄te: silr̄ dōm est vñ aliqñ experientia indicat pulsum inueniri intersectum his duob⁹ modis. nā ꝑmo. v. g. in aliq̄ dispōne vbi debebat eē dyastoles erit q̄dā q̄s: deinde erit tāta frequentatio q vbi debebat esse q̄s erit mot⁹. ¶ Et notant q pulsus equal̄r currēs p̄t eē absolute eq̄l̄r currēs: z pōt esse ſm qd. Absolute aūt currēs dꝫ qñ equal̄r currit ſm ea oia p̄ꝫ que variari pōt pulsus equal̄r ſm q est: qꝛ equal̄r currit in vna earū tm̄ vt in magnitudine z velocitate. Stat ergo aliquꝫ pulsum eq̄l̄r currere intersectū eē z nō intersectuꝫ. ¶ De pulsu aūt isto eq̄liter currere ſm q intellexit Aui. in lr̄a. dicūt q. daꝫ q pulsus cessationē faciēs in medio reducit̄ ad raruꝫ aut ad frequētē. nā si qescat tpe motus rarus erit: z si mouet tpe quo qescere dꝫ frequēs erit. ¶ De spēb⁹ aūt pulsus diuersi in multis ptib⁹ vni⁹ pulsus dixit Aui. q diuersitas ei⁹ est: aut in situ suaꝝ ptiū aut in motu suaꝝ ptiū. Et diuersitas q̄ est in situ suaꝝ ptiū est diuersitas ꝓportiōis ptiū arterie ad ptes eius. Et qꝛ ptes sunt sex erit hec diuersitas altero sex modoꝝ. ꝓ cui⁹ intellectu sciēdū est q dꝫie pōnis sūt sex. s. añ: retro: sursuꝫ: dorsuꝫ: dextroꝛsuꝫ: z sinistroꝛsuꝫ. Scōm ḡ diuersitatē ptiū arterie q̄tū ad has dꝫias pōnis cadit hec diuersitas: vt aliquā ptē ꝛtingat eē anteriorē aut posteriorē: aut magis dextrā: aut magis sc̄ē. Et hoc vel ꝓpter naturalē vel ꝓpter accidētalē situ arterie per brachiū extense: vnde aliquādo nō inueniꝫ arteria brachij: vt in plurib⁹ iam experientia inueni. Diuersitas autē que est ex motu dixit Aui. est vt in tarditate z velocitate: aut in consecutione z preuentione. i. raritate z spissitudine. s. vt moueaꝫ pars eius arterie ante horam sui motus: aut est in fortitudine z debilitate: aut magnitudine z paruitate: z hoc totum aut currit ꝑꝫ ordinem equalē: aut diuersum in augmēto z diminutione: z illud quidem: aut erit in duabus partibus: aut tribus: aut quatuoꝛ. s. casu digitoꝝ. s. in totali casu quatuoꝛ digitoꝝ. Et non posuit Auicē. exēpla sed dixit. tu poteris has diuersitates componere z ordinare: sicut. ver. gra. sit dyastoles ꝑme partis maioꝛ aut velocioꝛ dyastole secunde partis tunc possibile est dyastolem tertie z quarte partis esse maioꝛem aut velocioꝛem: z possibile est etiam q non. Et potest incedere prima diuersitas secundū ordinem equalem vel non. Multe quoq̄ imaginari possunt diuisiones ponendo diuersitates ex parte magnitudinis velocitatis z frequentie: aut ponendo diuersitatem ex altero tantum: z sic multiplicē horum mēbroꝝ diuisiones facere. ¶ Ex diuersitate aūt pulsus in vna parte tres inueniunt̄ pulsus. Dixit Aui. s. intersectus reditiuus z ꝛtinu⁹:

Despēb⁹ dicti pulsus.

Pulsus interfectus

ꝛ per hāc vnā partē possumus intelligere arteriā sub vno digito cadētē: aut aliam partē pulsus: vt dyastolē vel sistolē: aut etiā aliquā quietē. Et pulsus interfectus est ille qui in partē vnā cū paruo motu separat. ſ. a motu alteri⁹ ptis. Et partis vni⁹ q̄ ab eo interfecat cū quiete: ꝛ est cū duo extrema diuersificant in velocitate ꝛ tarditate ꝛ similitudine ideſt qñ duo extrema vni⁹ partis intersecte qete diuersificant in velocitate ꝛ tarditate. Et breuiter nō sunt similia. v̄.g. sit. a. cadēs sub vno digito⁹ cui⁹ duo extrema moueā/tur imaginata quiete partis intermedie: ita tñ ꝙ ḃ duo extrema dissormiter moueāt quo ad velox ꝛ tardus. In hoc exēplo vt notū est: erit pulsus interfectus de quo intellexit Aui. in hoc loco qui pōt dici interfectus q̄juis quidā mi⁹

Pulsus amosaratus. Pulsus capizās. Pulsus dis pulsāt. Pulsus reditiu⁹.

bñ intelligētes faciāt ofiā iter interfectū ꝛ interfectū. Cōstā/tinus in pātegni. duas spēs posuit: ꝛ vnā innuit ex diuersi/tate vnius partis: ꝛ illa quā innuit est illa cui⁹ motus est cō/tinuus ꝛ nō vniformis ꝛ noiatur amosaratus. i. sine equali/tate. Et hāc diuersificat qm̄ bñ ꝑn^m est velocius: ꝛ qñq̄ fi/nis in dilatatiōe ꝛ ꝓstrictione. Et 2ª spēs est pulsus cuius motus in ꝑn⁹ est velox: deinde tardus a sua velocitate dein de redit ad suū motū explēdū. Et dī capizās. Et 3ª est pul/sus qui est recurrēs q̄ vocat bis pulsans siue martellinus.

¶ Pulsus aūt reditiuus est dixit Aui. vt pulsus magn⁹ re/deūdo fiat paru⁹ in vna parte: deide reddita simili. alīs sub tili. alīs. insensibili Et hic qdē pulsus est ille cui⁹ quedā spēs in alias ingrediunt: ꝛ hoc est vt sit vn⁹ pulsus: sicut duo ꝑ pter diuersitatē: aut duo sicut vnus ꝑpterea ꝙ alie in alias ingrediunt. ſ. alie ptes ingrediunt in alias. Dicūt quidā ꝙ lz fortasse hi pulsus actu nō cōprehēdātur: tñ q̄d imagina tionē polē ē cadē hāc diuersitatē neciatj ꝛ diuersitatē ēt v̄/tuti pulsantis: būc tñ pulsus reditiuū sic possumus imagina ri: vt. ſ. arteria incipiat dilatari: deinde magnificet suā dya/stolē: deinde ad primā dyastolē reuertat añq̄ sistolet: ꝙ lz ex sensu imediate cōprehēdi nō pōt poterit tñ per intellectū ex sensu cognosci: ꝛ ex sensu nō cuiuscunq̄: sed ex sensu me/dici valde experti: ꝑpter quā diuersitatem in tali dyastole vnus pulsus appet duo aut econuerso: cū tñ sit vnus pul/sus.

Pulsus cōtinuus.

¶ Pulsus aūt cōtinuus dixit Aui. est ille cui⁹ diuersi/tas est ordinata in cōtinuitate nō sensu pcepta separatione in eo ad qō ipsa ꝓtinuat ex velocitate ad tarditatē: aut ex magnitudine ad paruitatē: aut ecōuerso: aut ad equalitatē in eis vel ad ineq̄litatē ad aliqō eoꝝ ad qō mutat. Et hoc erit vel ſm similitudinē vel ſm diuersitatē. Et ſm diuersi/tatē aut ꝛz diuersitatē maiorē vl̄ minorē. v̄.g. Imaginemur arteriā dyastolare: ita ꝙ dyastoles sit primo parua: deinde est ꝛ fiat magna sensibiliter: ꝛ hoc potest esse vel equaliter pcedēdo vel inequaliter.

¶ De spēb⁹ pulsuū diuersoꝝ bñtiū nomina. Cap. vj.

Pulsus gazelās siue capri/zans.

Dixit Cōstātinus in pātegni ꝙ pulsuū. ſ. ine/qualiū spēs in infinitū pcedit. Et A. dixit. pulsuū ꝓpositoꝝ spēs quasi infinite sunt Et bas q̄dā bñt noia ipsita: ꝛ q̄dā carēt noie Et ex habētib⁹ noia quidā assignāt plēs spēs: ꝛ qdā pauciores. ¶ Almā. aūt assignauit spēs. 12. A. āt. 13. Et dixit. ꝙ ex eis est gazelās q a plurib⁹ alijs dī capizās. Et est dixit Aui. ille q est diuersus in vna pte: vt cū fuerit tardus: deinde intersecat in medio ꝛ fit velox. Almāsor vō dixit. capizās est pulsus q sentit cū arteria semel atq̄ ite/rū pcutit digitū: ita tñ ꝙ sentit interius redisse neq̄ sistolē fe/cisse: neq̄ etiā qeuisse: in quo etiā 2ª pcussio inuenit maior ꝑma. Et. A. dixit capizās est q variat in vna pcussione in tarditate ꝛ velocitate: ꝛ accidit huic pulsui: vt festinet ꝛ stet ꝛ cito redeat ꝛ suū cōpleat motū. Et appellat dixit Aue. ca pizās: eo ꝙ suus motus similat saltui caprioli. Et ſm. A. vocat gazelās eadē similitudine. Gazel. n. est aial simile ca/priolo differēs ab eo solū in cornib⁹. In saltando. n. caprio lus siue gazel siue caprer⁹ ꝑmo ichoat motū tardū ad saltā dū: deinde in alto aeris gescere videt: deinde ꝑinceptū ve/locitat motū ꝛ multos facit saltus. Sic ꝛ in hoc pulsu ar/teria ꝑmo dyastolat tarde: deinde quiete iterscat aliquāto tpis gescēs qñ deberet moueri: deinde dyastolās velocitat motū suū. Dicūt qdā hāc diuersitatē ptiū possum⁹ imagi/nari fore multiplicē. ꝑmo cōparādo vnā ptē pulsus alteri: vt dyastolē sistoli: vt dicam⁹ dyastolē fore velocē: sistolem vō tardā vel ecōuerso dyastoles tarda sit: deinde subsequē/te qete sistoles velocitet qete ampliori q̄z debeat. 2° ḃ imagi/nari possum⁹ respectu distictaꝝ partiū vni⁹ partis: aut re/spectu eiusdē ptis nūc tarde dyastolare: nūc vō gescere. 3° vō veloci⁹ dyastolare. Et ex isto est euidēs būc pulsum nō esse ꝓtinuū: q̄ cū sit intersectus nō pōt esse ꝓtinuus ex quo ꝑz ꝙ rubrica capituli nō bene dixit cū dixit. Capitulū ō spē bus mot⁹ ꝓtinui. ¶ Scōs de dictis pulsib⁹ dī vndosus: dī eniz fluctuās vel fluctuosus siue estuosus. Et ipse est dixit Aui. qui est diuersus in magnitudine partiū vene ꝛ earum paruitate: ꝛ in eleuatiōe ipsaꝝ ad superiora: ꝛ in latitudine ꝛ cōsecutione ꝛ pcussione a ꝓncipio motus pulsus cū mol/litie que est in ipsa. Et ipse qdē nō est valde paru⁹ ꝛ hz la/titudinē quādā: ꝛ sil'atur vndis: quaꝝ alie alias sequuntur ſm rectitudinē cū diuersitate que est inter eas in eleuatiōe eaꝝ ad superiora: ꝛ descēsiōe ad inferiora: ꝛ in velocitate ꝛ tarditate. Dixit Almā. pulsus fluctuās est qui ſm latitudi/nē magnā digiti occupat ptē cū lenitate ꝛ repletione: cum eo tñ nō est magna eleuatio neq̄ subita: sed dī ꝙ eleuatōuz eius vna sit post aliā. Ideo similat vndis: quaꝝ vna aliam seqtur. Et Aue. dixit vndosus est ille q variat in magnitu/dine ꝛ paruitate partiū organi in eminentia ꝛ pfunditate ꝛ in strictura ꝛ largitate cū mollitie subē organi ꝛ declinat parū ad paruitatē: sed nō multū: ꝛ vl̄ suus motus similat vndis maris: ꝛ ab eis nomē suscepit. Pro dictis notant ꝙ pulsus vndosus multipliciter est diuersus. ſ. in magnitudi/ne ꝛ puitate partiū ꝛ in eleuatione ipsaꝝ ad superiora ꝛ in latitudine partiū ꝛ in postpositiōe: ꝛ in ꝑcessione cū mollitie arterie. Et notāt ꝙ sicut in vndis ꝑcedētib⁹ ſm rectum vt experiātia ꝑz vna subleuat sursum: ꝛ alia deprimit de/orsum ꝛ vna subleuat magis alia: ꝛ vna sil'r deprimit ma/gis alia: vna etiā velociter mouet: ꝛ alia tarde: siue vna mo uet velocius alia: ꝛ alia mouet tardius alia. Et vna ēt exi/stit maior, alia minor: ꝛ vna etiā existit latior alia: vnde etiā sequit cito motū alteri⁹: ꝛ alia nō ita cito. Immo etiaz vna aliqñ intrā suū motū accelerat: vt igredi videat aliā ꝛ alia oppositō mō se hz. Ita cōsiles diuersitates in pulsu vndo/so inueniri ꝓtingit: vt ꝑz in appropinquātib⁹ sudationi.

Pulsus vermicu/losus.

¶ Tertius pulsus dixit Aui. est vermiculosus qui est vn/doso silis: sed est paruus multe spissitudinis: cui⁹ spissitudo sentit a multis velocitas: sed nō est vndosus aut nō est par uus respectu isti⁹: nec ita spissus ꝛ dī vermiculosus: q: sub digito sentitur motus similis motui vermis. ¶ Quartus pulsus dicitur formicans dixit Hal'io. pulsuum. ꝛ scribitur a Rabi in 4ª ptícula. quēadmodū seqtur pulsum fluctuan tem cum est paruus pulsus vermiculosus sic sequit pulsus vermiculosum cum cessant eius motus magni ꝛ rema/net in eo vnus motus pulsus formicās: ꝛ est motus valde minimus similis motui formicarū: ꝛ est in eo vā inequali/tas: tñ ꝑpter ei⁹ puitatē nō cōprehēdit a sensu eius inequa litas. ꝛ talis pulsus est in magna puitate ōbilitate ꝛ spissi/tudine, neq̄ inuenit pulsus minor neq̄ ōbilior neq̄ spissior isto. ꝛ innuit velocitatem: sed non est velox: ipse enim est valde minor ꝛ vehementionis spissitudinis q̄z vermicula/ris. Et dixit. A. qñ v̄miculosi ꝛ formicās diuersitas in ele/uatiōe ad supiora ꝛ ꝑcessione ꝛ ꝓsecutiōe in sensu est mani festior ipsoꝝ diuersitate in latitudine: imo q̄si non apparet illud: q: in ambabus ꝑpter debilitatē vtutis modicū fit la ta arteria: formicās tñ ē valde minor v̄miculoso. ¶ Quin tus pulsus est ſm q⁹ dix̄. A. vndoso ptiū diuersitate silat

Pulsus formicās qui oibus est mino: debilior ꝛ spissior.

Pulsus serrinus.

z in eleuatiõe ad supiora z in latitudine z in pcessiõe z cõ/
secutione: sed est durior z cũ duritie ipsius ptes ei⁹ in duri/
tie diuerse existũt. Et serrinus qdẽ est pulsus velox spissus
durus cui⁹ partes in magnitudine dyastolis diuerse existũt
z in duritie z mollitie: pp dicta notãt q in serrino quedaz
ptes magis alijs eleuanť: z sil'r quedã partes latiores alijs
sunt: z sil'r in pcessione z osecutiõe: eo q quedã ptes citant
motũ suũ, quedã vero tardãt: verũtñ differt ab vndoso: q⁹
serrinus durior est vndoso: cui⁹ tñ partes in duritie diuerse
existũt. Est itaq; pulsus serrin⁹ velox spissus z durus cui⁹
partes in magnitudine diuersificãtur dyastolis z in duritie
arterie z ei⁹ mollitie. Et dr serrin⁹ pp silitudinẽ quã bz ad
dẽtes serre: q⁹ diuersimode pcedũt qdã ad dextrũ z quidã
ad sinistrũ inter quos dep⁹esse ocauitates mediãt. Sic etiã
pulsuz serrinũ aliq̃ tpe odigit eẽ õteriorẽ z aliq̃ sinistriorẽ:
z aliq̃ magł surſuz eleuari: z aliq̃ esse magis õp⁹essum. silať
et dẽtib⁹ serre q̃ad duritiẽ: z p duritiẽ differt ab vndoso: q⁹
vndosus ẽ mollis: differt ẽt a formicãte z avmiculoso: q⁹ lz
illi sint frequẽtes: nõ tñ sunt veloces: sunt ẽt parui valde re
spectu serrini. Itẽ serrinus est durus: sed illi nẽcio nõ sunt
duri. Almãsor quoq; dixit. pulsus serrin⁹ est durus in cui⁹
pcussione inueniť diuersitas ex qua cũ vnus percutiť digi/
tus in alijs sentiť quies z cũ alijs fuerit quies in alio sentiť
pcussio. Dicũt qdã in pulsu serrino qñq; sub vno digito vł
sub duobus sentiť motus z sub alijs nõ sentiť: z qñq; sub
vno digito sentiť fortis sub alio õbilis sub tertio velox sub
q̃rto tardus: aut qñq; sub vno digito sentiť debilis sub 2°
q̃si deficiẽs sub tertio nõ sentiť oino nec sub q̃rto sil'r cau/
de sozicine finitiue. ¶ Sextus pulsus hñs nomẽ dr cauda
sozicina z est dixit Auer. ille q semp variať: q⁹ aliqñ varia/
tur ab augmẽto diminutione: z iste vocať cauda sozicina
finitiua: aut pcedit a diminutione ad augm⁹: z iste vocatur
cauda sozicina retornatiua. Et dixit. istud augmẽtũ z dimi
nutio aliqñ sunt ꝓportionata z aliqñ nõ: q⁹ vtraq; cauda
pót esse sub pulsu ineq̃li ordinato: z ẽt sub inordinato. Et
dixit Aui. pulsus cauda sozicina est ille q ordinať in diuer/
sitate partiũ a diminutiõe ad augmẽtũ: aut ab augmento
ad diminutionẽ. sup. aut inordinať: sed nõ expressit de pce/
dẽte inordinate: q⁹ rarius inueniť: z vtplm cauda sozicina
pcedit ordinate. Et dixit Aui. est cũ cauda sozicina. s. vtra/
q; est in pulsibus multis: z est cũ est in vno pulsu in parti/
bus eius multis: aut in parte vna: de quo dixit Constãti in
pãtegni. q eius diuersitas est ꝑm magnitudinẽ z puitatem
velocitatẽ z tarditatẽ fortitudinẽ z debilitatẽ. Et Aui. dix
ei⁹ diuersitas ꝑª est illa que est in magnitudine: z etiã est cũ
compatiõe velocitatis ad tarditatẽ z fortitudinis ad debili
tatẽ: dr aũt cauda sozicina. q⁹ in suo pcessu similatur caude
muris que in extremitate sua iuxta anũ est grossa: z in alia
extremitate est subtilis z pcedendo ab extremitate grossa
ab subtilẽ pcediť ordinate ab augmento ad diminutionẽ:
naz vna pars ordinate excedit aliaz: ita q itur ordinate de
magna ad puã. vł eꝰ de parua ad magnã incipiendo ab ex/
tremitate subtili. Iste ẽt pulsus qñ ꝓsiderať in plurib⁹ pul
sibus attẽditur sic: vt vnus pulsus incipiendo ab augmẽto
dyastolẽ hz aliquãtũ: z deinde scõam dyastolẽ minorẽ illa:
z deinde tertiã adhuc minorẽ scõa: z sic vlteri⁹ ꝓportiona
liter z ordinate. Cõsiderať etiã aliqñ in vno pulsu: z hoc in
pluribus partib⁹ eius: z ꝑmo intelligẽdo per ptes partes
arterie cadẽtes sub quatuor digitis z imaginemur vnam
partẽ. i. sub vno digito pcussionẽ fore maiorẽ vel minorez:
deinde 3ª minorẽ vel maiorẽ. i. sub 3° digito z deinde quar
tã. i. sub q̃rto digito adhuc esse minorẽ vel maiorẽ. Est eniz
cauda finitiua qñ sub vno digito pulsus est debilis: sub 2°
debilior: sub 3° debilissimus: sub q̃rto vix aut nõ sentitur.
Et cauda tornatiua est qñ sub vno digito pulsus sentitur
debilis: sub secũdo fortis aut minus debilis: sub 3° fortior
z sub q̃rto adhuc fortior. Aut ꝓsiderať in pulsu vno i vna
pte arterie: q⁹ sub vno digito ꝑm tñ distinctas partes illi⁹
ptis. Cãstãtinus in pãtegni assignauit caude sozicine tres
spẽs. s. duas ꝓdictas: z 3ª spẽs que est qñ pulsus ꝓus ẽ ma/
gnus z pcedit gradatim ordinate ad puñ: deide ad magni
tudinẽ priorẽ vel paulo minorẽ redit. Et hoc vel gradatim
vel subito absq; gradatiõe. Et est hec spẽs sicut due caude
sozicine quaꝝ vna segť aliã. Et posset addi alia spẽs qñ pul
sus pri⁹ est puus deinde pcedit gradatim ad magnũ: dein
de subito vel gradatim redit ad puñ. Et qdã etiã assignant
alias duas spẽs z q̃lz est sicut duplex cauda sozicina: quaꝝ
vna est sic̃ si due caude sozicine ab ipsaꝝ extremitatib⁹ par
uis ꝓiũgerenť in q̃ pulsus incipit a magno z gradatim ꝓ/
cedit ad puñ: z sicut dcm̃ est. de magnitudine in puitatẽ in
oib⁹ spẽb⁹ caude sozicine: sil'r itelligendũ est de fortitudine
ad õbilitatẽ: z de velocitate ad tarditatẽ vel eꝰ. ¶ Hanc
vltimã spẽm caude sozicine Aui. vocauit pulsũ messaliũ: z
cõstituit ex ea pulsum septimũ ineq̃lẽ noiatũ. ¶ Et dixit. se
ptimus pulsus est messalius. i. acualis vel fusalis z ipse est
q ex diminutiõe pcedit ad aliquẽ terminũ in augmẽto: po
stea reclinať inferius cũ ordine ad diminutionẽ donec ad
ꝑm terminũ diminutiõis redeat dr fusalis: q⁹ similať fuso q
in duab⁹ extremitatib⁹ est subtilis z in medio grossus: z
dr acualis ab acu cũ qua qdã suũt q in figura silis est fuso
Et a qbusdã dr inculmat⁹: q⁹ cũ est in medio sui est in cul/
mo sue eleuatiõis z in extremitatib⁹ est dep⁹essus z dicũt
est ille q sub duob⁹ digit] medijs est grossus: z sub duob⁹
digitis extremis est subtilis. Aut in medio ẽ alt⁹ z aptus
z i extremis occult⁹: z apparẽt ad sensuz extremitates hui⁹
pulsus incuruari. ¶ Octauus pulsus est bis pulsans de q̃
dixit Aue. q põt eẽ q fic dencietur pp diuersitatẽ quã bz i
vna pulsatione: q⁹ in ea interpolat z cadit: z põt eẽ: vt sic di
cať eo q pulsatiões due sunt: vna q⁹ ges q̃ est inter eas nõ
bz tps qõ mereať dici tps getis. Et Almã. dixit. bis pul/
sans est cũ arteria pcutiẽdo occurrit digito z nõ sentiť ges
q̃ sistoles dici debeat: sed sensu pcipiť alia pcussio q̃ ꝑma de
bilior existit. Et Aui. dixit. q in pulsu bis pulsante diſcor/
dati sunt medici. sunt. n. qdã q ipsum vnũ pulsuz ponũt di/
uersum in pcessione z osecutiõe. Et sunt alij q ponũt ipsuz
duos pulsus q̃ꝝ vn⁹ alterũ osequtur: z ad vltimuz sup eos
nõ existit tps q̃ ad cognoscẽdũ sistolẽ dilateť: deiñ dyasto/
lẽ: nõ. n. oẽ er q̃ due sentiunť pcussiones oz vt sint duo pul/
sus, alioqn eẽt ille cui⁹ sensitať dyastoles: z deide redit duo
pulsus: nõ eni oz vt sint duo pulsus nisi cũ incipit: z fit dya
stoles z postea redit ad fundũ z facit sistolẽ: deide redit ite/
rũ z facit dyastolẽ. Iste pulsus appellať martellin⁹: q⁹ sil'a
tur motui martelli q cũ incudẽ pcutit binã cãt pcussionez:
sic ẽt arteria cũ dilatať binã cãt dilatationẽ. vocari ãt dñt
vn⁹ pulsus: q⁹ quãuis duas faciat pcussiones: nõ tñ ꝓtinet
nisi vnã ptẽ pulsus. s. dyastolẽ ꝓter alias. Arteria. n. se ali/
q̃l'r dilatãdo pcedit: deiñ dilatationẽ cõplet. Et dicũt qdã,
satis vsitle eẽ iueniri ter pulsantẽ. ¶ Non⁹ pulsus est pul/
sus itersect⁹ siue itersect⁹ z cadẽs in medio siue hñs getem
in me°. Dñt qdã q pulsus itersect⁹ differt a cadẽte i me° in
B q itersect⁹ ẽ pulsus diuersus in q̃ arteria qescit tpe i q̃ dr
moueri. Cadẽs aũt in me° ẽ pulsus diuersus q a suo ordie
cadit motũ faciẽs tpe q̃ dr qescere. differt aũt cadẽs in me°
a gazellãte. dix̃ A. q⁹ gazellãtis 2ª dilataꝰ añ venit q̃s cõplea
tur ꝑª. Sz in cadẽte in medio ẽ pulsus q venit in tpe getis
cũ opleť pcussio ꝑª. Et sic i gazellãte iter ꝑmã z scõaz getẽ
nõ inueniť ges media. sz. i cadẽte in me° est oppositũ. In ca/
dẽte ẽt in me° q̃uis iueniat mot⁹ tpe getis nihilomin⁹ am
be pcussiõe sũt cõplete. Et dñt iter gazellãtẽ z bis pulsantẽ
est dr̃ia: q⁹ in bis pulsante est manifestior pcussiõis dr̃ia in
gazellãte aũt nõ sic. ¶ Decim⁹ aũt pulsus ẽ spasmosus. Et
vndecim⁹ est tremulus. z 12⁹ est pulsus q dr retract⁹ q filo
q torqueť similať. Et sunt oẽs tres ex caꝰ diuersitatis in p̃/
cessiõe z osecutiõe z in situ z latutydie. Dñt tñ q pliuz ap/

Pulsus messalius siue fusal.

Pulsus bis plsans

Pulsus intersectꝰ siue cadẽs in medio.

Pulsus spasmosꝰ.

pellaſ ſpaſmoſus: aut q̄ in ſpaſmo inuenif: aut ſi in alia di ſpōne iuenif ſpaſmo ſiłaf: aut appellaſ pulſus ſpaſmus ꝓpter arteriā ei⁹ retortā ⁊ ꝯctā vt in mēbro ſpaſmato appet. Et vt .A. dix. 2ª tertij. de ſignis ſpaſmi ē plius diuerſus nūc altus nūc depſſus ad modū ſagitte emiſſe ab arcu nūc alte nūc depſſe inuadētis in q̄ ē tēſio arterie. Et eſt aut durities q̄ ſeqtur tēſionē: aut vā durities in ſpaſmo de inanitione. Et pulſus tremulus ſic appellaſ: q̄ tremit arteria in pulſatiōe nō cōplete dilatata neq̄ cōplete ꝓſtricta: imo ꝓmixtus diminuta mota motib⁹. ¶ Pulſus vō retort⁹ aſſiłaf ſilo q torqueſ. cū. n. torqueſ filū cū ipſuꝫ cōponatur ex aliq̄ filis nō ꝑ adinuicē bñ ꝓſtrictis ineq̄litatē hꝫ apparētē. nā q̄daꝫ ptes altiores ſunt: ⁊ q̄dā depreſſiores ⁊ q̄dā dexteriores: ⁊ q̄dā ſiniſtriores. Cū aūt filū eſt cōplete retortū nō appet tūc p̄dicta ineq̄litas: ita filis diuerſitas repitur in hoc pulſu retorto: ⁊ ꝑ q̄ ad p̄ceſſionē ⁊ oſecutionē motuū: vñ vn⁹ mot⁹ p̄cedit finē alteri⁹ ⁊ alter oſeqtur. ſcōo ex pte ſitus arterie cū vnā ei⁹ ptē ꝯtingat altera eē altiorē aliā depreſſiorē: aut ꝯtingat vnā ptē ei⁹ eſſe dexteriorē alterā ſiniſtriorē: ⁊ hoc ꝑ ſiccitatē q̄ cōrugātē arteriā. tertio in latitudine plius ꝑ arteriā eſſe diuerſimode latā ꝑ ſiccitatē diuerſimode cōſtringētē ⁊ cōrugātē eā. ¶ Decim⁹ tertius pulſus eſt cordoſus de q̄ dixit Aui. q̄ eſt ex ſumma retorti: q̄ ſpēs eius aſſimilaſ tremulo: ſꝫ tñ in tremulo dyaſtoles eſt magis occulta ⁊ exitus ab eq̄litate ſit⁹ in eleuatiōe ad ſupiora erit in occulto occultior: ⁊ tēſio i cordoſo eſt manifeſta: ⁊ eſt cū ei⁹ tēſio eſt ad vnā ptē tñ plꝫ tñ tales accidūt q̄les iſti. ſ. cordoſus ⁊ retort⁹: ⁊ ad vnū latus declināt in egritudinib⁹ ſiccis: oēs p̄dicti q̄tuor pulſus ſunt duri: ⁊ pūt reduci ad pulſum ſerrinū. Dñt q̄dā cordoſus eſt de ſūma retorti: q̄ corda p̄dictas diuerſitates dictas de filo ꝓtinet in ptib⁹ ſuis: q̄re ſimiłaf retorto: ſꝫ tñ iter eos ē dīa: q̄ aliqs retort⁹ nō eſt cordoſus: eo q̄ cordoſus vltra talē diuerſitatē exiccat tēſionē. retortus igit eſt ſupior ad cordoſum: ſimiłaf aūt cordoſus tremulo: q̄ in eo arteria tremit ſua tēſione: nō tñ appellaf abſolute tremulus. dyaſtoles eſt magis occulta q̄z in cordoſo vel ꝑ minorē virtutē vel ꝑ reſiſtētiā tremuli q̄z cordoſi reſpectu manus tāgētis: vñ eleuatio tremuli nō ita manifeſta eſt: q̄ plus p̄ſſibilis p tactū. Et pp ꝓſilem cām dicere poſſumuſ in eq̄litatē quo ad eleuationē ad ſupiora in retorto q̄ nō eſt cordoſus eſſe magis occultā. Aut ē q̄ in retorto abſolute nō eſt tēſio: vñ arteria pōt magis equaliter eleuari: ⁊ ideo ineq̄litas iſta appet occultior: ſꝫ in cordoſo ꝑ tēſionē ꝯtingit aliquā ptē valde eleuari alijs depſſis: ⁊ cordoſus ⁊ retortus. ſup. ⁊ pulſus eis ſiłes plīm in morbis ſiccis apparēt: eo q̄ diuerſitates eor: ſunt quaſi p modū corrugationis arterie. Corrugatio aūt potētiſſime facit rōne ſiccitatis. ¶ Sal. in ſuo de pulſibus. inuit aliquē pulſum vocari ethicū q̄ eſt puus: ⁊ in ſua puitate fixus cū debilitate vtuti] ſicut eſt diſpō ethice. Et Cōſtan. dixit. q̄ appellaf ptiſis: q̄ excellit ceteros in debilitate ⁊ duritie: ⁊ dī ptiſim: q̄ i ipſo vtus ſegtur morbū nō potēs ipſum ſignificare ⁊ eſt motus iā cōmenſus ad exigētiā morbi. Et dñt q̄dā q̄ eſt idē vl' valde ſilis pulſui ſpaſmoſo pueniēti ex inanitione. ¶ Et Egidius in ſuis vſib⁹. de pulſib⁹ poſuit quādam ſpēm pulſus ineq̄lis quā vocauit pulſuꝫ inanioſuꝫ. Et pulſus ragioſus eſt q̄ in p̄mis digitis tāgētis appet alio mō q̄z in reliqs digitis: ſicut ſi vni digito appet velox alteri tardus vni ſpiſſus alteri rarus: vni fortis alteri debilis vni incidēs ⁊ aptus alteri decidēs ⁊ occultus. Attēditur aūt iſte pulſus in diuerſitate ſm velocitatē ⁊ tarditatē ſpiſſitudinē ⁊ raritatē ⁊ ſꝫ fortitudinē ⁊ ꝺbilitatē: nō aūt ſm magnitudinē ⁊ puitatē: q̄ impoſſibile eſt q̄ ſub vno digito in eadē ꝑte arterie pulſus ſit magn⁹ ⁊ ſub alio digito i eadē p̄cuſſione ⁊ eadē ꝑte arterie ſit puus. nā pulſus magnus ex neceſſitate q̄tuor digitos pertrāſit. Siłr nō pōt pulſus ramoſus attēdi ſm varietatē latitudinis aut ſtricture aut caliditatis vel frigiditatis aut molłitiei vel duritiei aut vacuitatis vel plenitudis. Nūq̄ꝫ. n. in eadē p̄cuſſione ſub diuerſis digitis pōt pulſus ramoſus eſſe latus ⁊ ſtrictus aut calidus ⁊ fridus aut molłis ⁊ durus aut vacuus ⁊ plenus.

Pulſus tremulus
Pulſus retortus.
Pulſus cordoſus.
Pulſus ethicus ſiue ptiſis.
Pulſus ramoſus.

¶ De pulſu nāli ⁊ tēperato. Cap. vij.

QVirit Aui. q̄ in quolꝫ dictor⁹ generū pulſus in q̄bus nō eſt ſupfluitas augmētī ⁊ diminutiōis pulſus nālis in eis eſt eq̄lis. i. q̄ eſt medi⁹ iter eos niſi fortis: q̄n nālis in eo qui eſt augmētatus. ſup. ⁊ diminutus eſt inālis. Dixit enī Sal. p̄ de accidēti. Oē nāle eſt tpatū ⁊ ecōuerſo. Et iō aug^m ⁊ diminutio in pulſib⁹ recipiētib⁹ aug^m ⁊ diminutionē nō ſunt nālia cū nō oſequaf tēperamētū imo exceſſum. Dicūt q̄dā. iter fortē ⁊ debilē pulſuꝫ nō daf mediū: q̄ fortis ſequif ſanitatē ⁊ tēpamētū: ꝺbilis aūt ſegtur lapſum. Et dicūt q̄ vera fortitudo pulſus attēdit penes cōſtātiā vtutis fortiter ſubleuātis arteriā. Et ex hoc ſegtur q̄ pulſus fortis eſt ꝓſtāter fortis: q̄ vt ſupra fortitudo vtutis inſequif tēperamētū cōplonis. Et dicūt q̄ aliqñ ꝑ aliquo tpe in corpe laſſo fortiorē ꝯtingit euenire pulſum addita in eo neceſſitate: vt in corpe febriēte: vel ēt addita neceſſitate in corpe colerico ſano. Q̄ aūt a vtute debiliori: p̄ius tñ in citata poſſit euenire opō fortior appet in freneticis: in q̄b⁹ aliqñ opōnes fiūt fortiores q̄z in corpe tēperato: ergo ꝓſilr in aliquo corpe laſſo neceſſitate irritante nām poterit prouenire pulſus fortior. ¶ Erit ergo pulſus nālis tēperat⁹ in uētus in ſeptē ſupra dictis generibus pulſus: q. ſ. nec ē magnus nec paruus: ſed medius inter eos nec eſt ſpiſſus nec rarus: ſꝫ medius inter eos nec calidus nec frigidus: ſꝫ medius inter eos. Ex alio genere ſumpto a fortitudine ⁊ debilitate fortis eſt tēpatus. In alijs aūt tribus generibus pulſus nō datur mediū: nō enīꝫ datur mediū inter eq̄le ⁊ ineq̄le: neq̄ inter ordinatū ⁊ inordinatū: neq̄ inter pulſum boni ꝑderis ⁊ mali. In q̄bus eq̄lis dicēdus eſt nālis. Et ſilr qui eſt ordinatus ⁊ q̄ eſt boni ponderis. Sal' autez in lib. de differētijs pulſuū dixit. q̄ inter eq̄le ⁊ ineq̄le datur mediū: cuius oppoſitū dixit Aui. eſt ſupra dictū: ꝑpter q̄ nō tāt q̄ inter pulſum abſolute equalē ⁊ pulſuꝫ aliquo modo inequalē: vt ſm qd nō interuenit mediū: vt ꝑꝫ diſcurrēdo per oēs pulſus ſm qd ineq̄les: ⁊ ſic intellexit Aui. ſꝫ inter pulſum eq̄lē abſolute ⁊ pulſuꝫ inequalē abſolute: bñ interuenit mediū qui eſt pulſus qui nec eſt abſolute equalis: nec abſolute ineq̄lis: ſed eſt equalis ſm qd vel ineq̄lis ſm qd: ⁊ de hoc medio intellexit Sal'. Et ſilr eſt intelligēdū in gñe pulſus boni ponderis ⁊ mali ⁊ gñe ordinati ⁊ inordinati. No. q̄ inter pulſuꝫ boni ꝑderis abſolute: ⁊ pulſuꝫ mali ꝑderis ſm qd nō datur mediū: ſed inter pulſum boni ꝑderis abſolute ⁊ mali ꝑderis abſolute datur mediū: vt pulſus qui eſt boni ꝑderis ſm qd vel mali ꝑderis ſm quid. Silr in pulſu ordinato ⁊ inordinato. Nā ſumēdo ordinatū: ſicut ſupra ſumptū eſt per Aui. c. ſilr nō interuenit inter eos mediū: ſed ſumendo ordinatū ſcōo mō vt ſupra appet tūc inf ordinatū ⁊ ioꝛdinatū daf mediū q̄ ē pl'ius eq̄lis ⁊ tēpat⁹. Ipſe enī nō eſt ordinat⁹ nec inordinatus. Itē vt ſupra patuit ſumēdo ordinē ꝑ mō pulſus equalis ⁊ tēperat⁹ eſt ordinatus: q̄ in ſua eq̄litate p̄cedit ordinate. alr non eſſet eq̄lis ⁊ tēperatus. Raſ. enīꝫ. 18. ꝺtinētis. ꝺceſſit aūcte Sal'. pulſum eq̄leꝫ ⁊ tēperatū. Et ſubdit Aui. q̄ ſi aliquod alioꝝ generū augmētū ꝑbuerit niſi fortitudinē augmētuꝫ ſequēs. i. ſi aliq̄ alioꝝ genez augmētū receperit ꝑ vigorē vtutis ob hoc nāle dicet. Et vt dicūt Aui. hic maxime intellexit de pulſu magno ⁊ augmēto magnifico ꝓpter fortitudinē vtutis ⁊ nō ꝑ neceſſitatē adauctā. ¶ Dixit Sal'. 15. pulſum. ⁊ ſcribit a Rabi. 18. conti. Eſt aliqñ cōplo corpis calidior ſua nāli. Et cōplexio arteriarū frigidior vel ecōuerſo: ⁊ ſimliter cordis. Et accidit aliqñ q̄ corpus cordis eſt frigidi⁹ ſua compl'one naturali. Et ſuba a rerū circūdā/

Quis ſit pl'ſus nālis tēperatus.

Inter q̄s differētiat pulſus detur medium.

tiū auriculas ei⁹ calor vel e⁹:z fit tūc pulsus silis pulsui näli:z silꝫ hab⁹ egritudinū decipiūt z faciūt errare nō solū ignorātes:vel ꝑ ꝑtissimos medicos ꝓ. ¶ Et dix̄ in cōmēto pulsuū. mollicies instr̄i adducit magnitudinē in pulsu:z q̄ dñiuꝫ siccitatis adducit puitatē cū cōponunt adinuicez fit tūc pulsus eq̄lis. Et silr q̄libꝫ ꝓria adducētia eq̄litatem vtutū cārū imutātiū pulsuꝫ eq̄lē pulsuꝫ faciūt:z putat tūc q̄ is cui⁹ status est talis in egritudine sit in suo statu näli:z nō est ita. nō eni q̄libꝫ pulsus nälis est eq̄lis inter extrema neq̄ q̄ꝫ pulsus iter ea eq̄lis est nälis. ¶ Hic notāt qdā ꝑ⁹ q̄ pulsus corpis tpati pōt magnificari z fil tēperatio⁹ fierit ꝑꝫ hoc ꝑsupponēdo tēperātiā hēre aliquā latitudinem. Si ergo fuerit corpus tēperatū aliqō in extremo latitudis tēperamēti:tūc si tale corpus reducat vsus mediū tēperamēti ipm fiet magis tēperatū:q̄ꝫ fuerit cū erat in extremo⁹ z silr pulsus ei⁹ erit magꝭ tēperat⁹. ¶ Et dicūt scōo q̄ pulsus corpis tperati pōt magnificari remanēdo equalr tēperat⁹:ꝑꝫ h̄ de corpe tēperato qesc̄te cui⁹ pl'sus est tēperat⁹: cū postea mouet tūc necessitate adaucta ꝑ motū erit pl'sus eius magnificatus:z tñ erit eq̄liter tēperat⁹:z silr pōt contingere pp cibū aut potū tēperatuꝫ. ¶ Et dñt ꝫ⁹ q̄ pulsus corpis tpati pōt magnificari z pōt esse intēperatio⁹ q̄ꝫ fuerit ꝑius z erit h̄ in corpe tēperato q̄ moueat a medio sue tēperātie intēdēdo calorē. Jn eo eni pulsus ei⁹ erit magnificat⁹:z tñ intēperātio⁹ q̄ꝫ fuerit. ¶ Et dicūt q̄rto q̄ nullus corpis pulsus alteri⁹ a tēperato qūolꝫ magnificat⁹ absolute nälis est dicēdus:q⁹ ois talis pulsus a tēperamēto lassus est cū sit in corpe lasso. ¶ Et dicunt qnto q̄ nullus pulsus magn⁹ absolute est nälis:nō.n.est nälis:q⁹ tēperat⁹:nec q⁹ relat⁹ ad corpus tēperatū:q̄ nō est dicēdus absolute nälis. Nā ꝑmo tēperat⁹ pulsus nō est magn⁹:imo est medi⁹ inter magnū z puuꝫ. pulsus.n.lassus a tēperato nō est nälis re" tēperati:imo dr lassus respectu illius. ¶ Et dicūt sexto q̄ pulsus magn⁹ ꝓp intēsionē vtuꝫ est nälis respectu magni ꝓpter necessitatē adauctā:q⁹ näli⁹ est vtutes augeri q̄ꝫ necessitatē:z de hoc ꝓprie intellexit Aui. in verbis suprad̄ictis. Et dicūt septio q̄ aliqō corpus lassuꝫ pōt hēre pulsuꝫ gradualē cōsil'em corpori tēperato:z tñ tendit ad mortē ꝑꝫ hoc:q⁹ aliqō corpus pōt hēre pulsum magnū z velocē respectu corporis tēperati qō hēbit aliq̄ñ pulsuꝫ paruū z tardum respectu corporis tēperati:ergo aliq̄ñ:q⁹ tēpore inter medio habebit pulsum consimilem temperato.

¶ De causis pulsus in generali. Cap̄. viij.

Aularū pulsus dixit Aui. q̄dā sunt cōes nec̄io essentialē ꝓstitutionē pulsus ingrediētes z vocant cōtētiue. Et q̄dā sunt ꝓstitutionē pulsus nō ingrediētes. Et ꝑme qdē dicunt cōes siue gñales:q⁹ in quolibꝫ pulsu cōcurrūt causando:z dicuntur necessarie:q⁹ sine ipsis pulsus esse nō pōt:z appellātur eēntiales:q⁹ per diffōnē essentiā explicāt pulsus. Et dicunt cōtētiue q⁹ ꝓtinēt pulsum vel pulsus essentiā quēadmodū cā dicitur cōtinere effectuꝫ. H. aūt in lib. de causis cōtētiuis dixit. q̄ phyci ꝓtentiuā cām que ꝓiuncta est nominānt. Et subdit. si qs voluerit has cās. s. cōiūctas noiare ꝓtētiuas generatiōes pulsuū nō ꝓprie qdē: sed abusiue:gr̄a. s. manifeste z cōpēdiose doctrine nō male vtet nūcupatione. Alie vō cause a ꝓtētiuis cōstitutionem pulsus nō sunt ingrediētes:q⁹ neq̄ p eēntiales ꝓstitutiōes: neq̄ per diffōnē essentiā pulsus explicāt:de qbus dixit A. q̄ eaꝝ q̄dā sunt insepabiles:quaꝝ pmutatione pmutat iudicium pulsus: z vocant cāe insepabiles z sunt ille oēs q̄ a corpore separari nō possunt qn variet pulsus: sicut etas sexus z hmōi. Etas enim nō ingredit ꝓstitutionē pulsus: nō explicat eni essentia pulsus per etatē:z dr insepabilis: q⁹ pōt qn corpus sit in etate ꝑm cui⁹ etatis varietatē cōsequitur pulsum variari. Et silr est de sexu z alijs. Et alie sunt seperabiles que vocātur mutātes pulsuꝫ absolute z sunt oēs ille que nō necessario:sed ꝓtingenter nostris pñt applicari corporibus z mutāt pulsum:sicut balnea z multa alia. Et isti plus recedūt a causis ꝓstitutionē pulsus ingrediētibus q̄ꝫ ꝑdicte que sunt insepabiles. ¶ De causis ꝓtētiuis pulsus dixit Gal'. vbi supra. cās generales pulsus tres ostendimus esse. s. vtilitatē z cui⁹ gr̄a fit:z vtutē vitalē a qua fit z arterie corpus z cordis qō organū eius est. Et dixit Auic. ꝓtētiue cāe tres sunt. s. virt⁹ vitalis que est in corde mouēs pulsum. Et scōa est instr̄m eius q̄ est vene pulsatiles. Et ꝫª est necessitas extinguēdi:z est aduenies p quātitatē notam extēsiōis. s. calidi. q̄. s. necessitas renouat oppositas. s. exñs termino caloris. i. caloꝛi termiato in suo incēdio aut extinctione sua:aut sua eq̄litate. Extinctio.n.dr nota. i. determinata aut nota. s. näe nō medico. Et necessitas ista. s. refrigerādi caloꝛē nälem est p aerē frigidū ꝓriū ei:vt in suo incendio mitiget z ad eq̄litatē reducat. Cū itaq̄ cal'm näle limitate intendat limitata eget extinctiōe soli näe nota. Et cuꝫ cal'm cordis in qualibꝫ fistole de nouo incendat:ideo cōtinue necessitas extinguēdi renouat que opponit incendio caloris aut caloꝛē notabilr extinguēdo:vt in corpe febrien te in quo est necessitas valde extinguēdi cal'm aut opponit incendio eius sua eq̄litate qñ necessitas est extinguēdi z remittēdi cal'm:vt in sui equalitate. i. in sui eque näli cōpl'one pmaneat:vt in sanis quos intēdim⁹ conseruare: vnūqōq̄ eniꝫ corpus necessitatē hꝫ taliter extinguēdi cal'm vt in sui nä permaneat nisi a dispōne in qua est reducat ad sanā vel meliorē. ¶ Hanc tñ necessitatē extinguēdi caloꝛē esse cām cōtētiuā z necessariā:dñt qdā intelligit in corpe näl' dispōsito ꝓter näm:q⁹ ꝓbabiliter teneri pōt hāc necessitatē non esse necessariā in dispōne aliq̄ ꝓter näm:vt in corde patiēte malā cōpl'onē frigidam valde in qua non erit necessitas euentādi cū in illo nō caliditas addita:imo necessaria sunt calida:vt corrigat ipsa mala cōpl'o frigida. Dñt tñ in ea eē necessariā dilatationē ad aerē attrahēdū vt mundificet cor a vaporibus q̄ permiscentur aeri illi. mediante.n.aere illo mūdificat cor a vaporibus. ¶ Sunt aūt alij qui dñt extinctionē caloris in o⁹ dispōne quātūcūq̄ꝫ frigida necessariaꝫ esse. Unde dñt q̄ in corde hūte malā cōpl'onē frigidā. z ꝓpter frigus appropinquante morti cal'a necessaria sunt ei: sed nō q̄cūq̄ꝫ calida. Immo cal'a que sunt cibi z medicine. Et dñt q̄ cor q̄ꝫ tūcunq̄ꝫ frigidum obstructione ducit se ad gradū caloris sibi incōueniētē ꝓpter qō eget euētatione z extinctione:qui tñ gradus caloris sibi si apponeret ad cor per cibos z potus z medicinas calidas cōueniēs esset z cō seruādus in corde z nō abijciēdus nec extinguēdus: sꝫ q⁹ nō sic apponitur:imo apponitur adiutorio fumi capinosi: ideo a corde per viā euentationis remouendus est.

¶ De causis pulsuū nō diuersorū in generali. La. ix.

Aerrois 4° colliget. dixit. dicimus q̄ causa magnitudinis pulsus ē sanitas vtutis z sanitas instrumeti z multa necessitas pulsatiōis. Et Aui. dixit. cū instrumētū fuerit sua leuitate obediēs z vtus fortis z necessitas ad extinguendū fortis erit pulsus magnus:prēdicte enim tres cause sunt cause pulsus magni:q⁹ ipsis positis ponitur pulsus magnus z ipsis remotis remouetur: maxime eo q̄ motus pulsus est mere naturalis nō voluntarius ꝑm nostre volūtatis imperiū: verūtū dixit Aui. in hoc capitulo. ex tribus causis predictis necessitas iuuantior est ad hoc. Gale. autem. io. pulsuum. sicut scribitur a Rabi. in 7ª particu. dixit q̄ virtus fortis facit pulsum per suam fortitudinem magnum si a causa necessaria nō mutatur. Et ipse Aui. cap° de pulsu etatū. dixit. ꝓncipium vnde ꝓuenit magnitudo est virtus:necessitas vero est appetens z instrumentū est adiuuās:vnde dicūt q̄ licet virtus sit ꝑmum principiū magnificandi pulsum attamen: quia necessitas euentandi ad magnificationem pulsus tanq̄ fi-

Cāe magnitudis pulsus.

nis ocurrit:iō Aui.dixit.ipsaz esse iuuantiorē.Dīr.n. Ar. 2°.de aīa.iustū eē a fine appellationē facere.Dixit.n.Auic. sic.q necessitas iuuātior est ad b:qz nos videm⁹ q virtute exīte fortī z q̄tūcūq; bene exīte arteria necessitate exīte tēperata nō adeo magnificaf pulsus:sicut cū necessitas aucta est:quapp⁹ z q necessitas iuuantior est ad magnificationē pulsus. ¶De causis aūt puitatis dixit vbi.ś.Aū.cāe puitatis pulsus sunt p̄dictis oppositē:hoc est q sunt ꝓpter debilitatē vtutis solū:aut inobediētiā instr̄i aut necessitat puitatē.Et Aui.dixit.si virt⁹ fuerit debilis ꝓculdubio ipaz sequif pulsus puitas.Et si cū hoc instr̄m fuerit durū z necessitas pauca pulsus erit minor:z est etiā cū durities instr̄i efficit puitatē.Sed tñ puitas cui⁹ cā est durities separaf a puitate cui⁹cā est debilitas vtutis q hoc q est durus z nō est debilis z breuitas ēt eius z ꝓfunditas nō est multa: sicut est cū vt⁹ est debilis:qz qñ cū instr̄o duro cōstat virtus durities minus ꝓhibet elōgationē pulsus:z minus etiaz facit ad oppressionem arterie q̄z faciat virtutis debilitas. Cū hoc ēt pulsus erit durus ſz nō ōbilis.Et dñt p̄dicta hīe veritatē in ceteris puitate ſuppositā hoc est q quātū in vno durescit arteria:tm̄ in alio debilitaf virtus:qm̄ si poneref in vno arteria valde dura:z in alio virt⁹ valde modicū debilis esset ꝓtingēs euenire oppositū.Et dixit Aui. q pauca necessitas puitatē efficit:ſz debilitas ibi nō erit.ſ. nēcio. Et dixit.q.de p̄dictis tribus causis nō est aliq̄ q̄ita efficiat puitatē q̄z debilitas.Et dixit.q puitas ꝓueniens a durities instr̄i cū ꝓstātia vtutis maior est q̄z ꝓueniēs a diminuta necessitate cū ꝓstātia vtutis:eo q virt⁹ pp diminutā necessitatē nō multū diminuit pulsuz a tpato:eo q nō hz ꝓhibēs a dilatatiōe:vñ nō declinat vt addat supra tēpamentū nisi qz nō hz necessitatē multā. ¶De causis autē velocitatis pulsus dixit.A. vbi.ś.cāe necessitatis pulsus est multitudo necessitatis pulsatiōis:z tñ nō est necessariū:vt cū hac adiungatur fortitudo vtutis:eo q pluries nā laborat cū velocitate loco fortitudinis qñ fortitudinē nō hz:z hoc fit ꝓpter debilitatē vtutis aut ineptitudinē instr̄i.Et Aui.dixit.si necessitas fuerit multa z virt⁹ fortis z instr̄m inobediēs per ſuā duritiē magnitudini nō poterit esse qn pulsus fiat velox vt velocitate restauret illud:qō ei deest ex magnitudie. Dñt qdā.pulsus fit velox ex forti caloze. Et alij dñt q fit a caloze ſubaz ſpūs ōpurāte:z ipsaz agilē reddēte.Et alij dñt nō videf hoc vex.qz vt sic pulsus iuuenū eēt velocior pulsu pueroꝝ cui⁹ opp^m ponūt auctores.Et iō dōm est q est ꝓpter necessitatē adauctā cū debilitate vtutis nō potentis magnitudinē facere. ¶De causis aūt tarditatis pulsus dīr Auer.q sunt p̄dictis ꝓrie.ſ.nō necitas aucta aut vtutis debilitas aut ambe. ¶De causis aūt spissitudinis pulsuz.dīr Aue.q sunt eedē cū causis velocitatis z nā istū pulsuz operatur qñ nō pōt facere fortē vel velocē.dixit Aui. si virtus fuerit debilis pulsus nō poterit magnificari:z si velocitas in eo nō opata fuerit,nō poterit esse qn fuerit spissus:quatenus spissitudo restauret illud qō ei defluit ex magnitudine z velocitate z vices multe tenebūt locū vnius sufficiētis z magne aut duaꝝ velociū.Et hoc qdē ē dixit Aui.sicut cuz hoi neče est ferre pōderosaz rē quā si poterit totā vna vice feret:si nō:diuidet eā in duas ptes z festinabit:z si non: in multas ptes ipsaz diuidet z feret quāq; ptē:quoq; mō poterit cū spatiositate aut velocitate: deinde nō cessabit donec quaslibz oneraturas ferat:lz sit in eis tarditas.Q; si multe fuerit debilitatis stabit tūc z feret eā festīne:sed redibit cuz tarditate.Si aūt vtus fuerit fortis z instr̄m obediens: sed nēcitas erit maior tpata vtus augmētabit velocitatē cum magnitudine.Et si adhuc necessitas erit fortior erit cū velocitate z spissitudine magnitudo.deinde dixit Ga.io° pulsuū.z ponif a Rab.in 4ª pti.Cū augmētaf calor nālis cor pis imutat pulsum ad magnitudinē.z cū augmētaf magis addit magnitudini velocitatem:z cū plus illo augeē addit velocitati spissitudinē.Sic ergo cū necessitas est aucta supra tēperatā p^a ōria q̄ acgritur est magnitudo qua ceteris parib⁹ vtus p tētat satisfacere necessitati in vna vice:z b nō pōt in vna vice facere nisi cū magnitudine.Cū ergo magnificat pulsum attrahit multū aerē multe necessitati sufficientē.Q; si adhuc necessitas augeaf tūc pulsuz velocitat.Cuz ergo vtus sit limitate potētie in magnificando nō potens plus magnificare neq; p talē potētialē magnitudinē satisfacere necessitati velocitat motū vt cito attrahaf aer.Q; si adhuc tertio augeaf necessitas vltra velocitatē spissat cuz sit inlimitate potētie i velocitādo necessitati satisfacere frequētat pulsuz.Si vo vtus debilitata fuerit:nō tñ multū z necessitas aucta fuerit p acgrif velocitas:z vltimo spissitudo.eo q maioris effect⁹ est ceteris parib⁹ magnificatio q̄z velocitatio q̄z frequēta°.Si vo vtus mutlū debilitata fuerit z necessitas aucta in p acgrif spissitudo. ¶ Dixit Aui. in ca.de pulsu sexus z etatū:q ois pulsus in quo pseuerat virtus z est spissus op⁹ ꝓculdubio vt sit velox. Añ enīz est velocitas q̄z spissitudo:stāte.n.ꝓstātia vtutis z obedientia instrumēti maior necessitas regrif ad inspissandū.dixit.G. io°.pulsuū.z ponif a Rabi.in 4ª pti.vtus debilitate multa nō facit pulsum debilē tm̄:ſz facit ipm etiā puū:z ꝓpter suā puitatē facit ipm spissuz. ¶Et scias q stāte inobedientia instr̄i nō multū cū ꝓstātia vtutis z necitate aucta ꝑmuz qō acgrif est velocitas z ōinde spissitudo. Q; si pulsuz fuerit mō sīl magn⁹ velox z frequēs z diminuaf nēcitas tunc ceteris parib⁹ p diminuunf spissitudo:deiñ velocitas z vltimo magnitudo:z sic qō p aduenit vltio recedit.Sz si stāte pulsu magno veloci z spisso diminuaf vtus z debilitef tūc ꝑmū qō depdif est magnitudo:qz maior vt⁹ regrif ad magnificādū q̄z ad velocitādū:deinde depdif velocitas:qz maior vt⁹ regrif ad velocitādū:q̄z ad inspissandū: z cōsīr dicēdū est de inobediētia instr̄i. ¶ Dixit Gal'q̄rto pulsuū. z ponif a Rabi vbi supra:cū infridaf corpus p^m qō appet est tarditas:z post tarditatē raritas:z post raritatē segtur puitas.De facto tñ est q qz ad frigiditatē cordis sequitur inobediētia instr̄i z ōbilitas vtutis pulsuz ꝑus appet pu⁹: z tñ nō nēcio tardus aut rarus:imo aliq̄n appet frequens: vt p̄z p Gal'.in tegni.ca° de signis cerebri frigidi. ¶De causis aūt raritatī dixit Aue. pulsus rarus fit ꝓpter paucā necessitatē cū abūdātia friditatis:dñt qdā q pōt inueniri pulsus velox z rarus z pulsus puus z spissus:qō tali declarāt exēplo.Sint q moueanf de vno loco ad aliud: z vn⁹ cito pgat ad locū illū:sed lōgā postea ibi faciat qtē:z postea cito ad locū redeat:vñ mot⁹ fuit:z magnā ibi etiā faciat qtē:z sic vltra ꝓsīlr,Ali⁹ vo lente vadat ad locū:ſz postea ibi puā faciat qtē:z iterū lēte redeat ad locū:z postea ibi etiā puā faciat qtē:z sic vltra ꝓsīlr. Et dicūt polē est q ambo p̄dicti tā cito redeāt ad p̄mū locū z polē est q vn⁹ añ aliuz redeat ꝑm q magis vel minus moratur ꝑm ꝓportionem suā.Et dñt ꝓsīlr eē pōt in pulsu. ¶ Dixit Gal'.in micropulsus z scribif a Rabi in q̄rta pti.defectionē vtutis absq; febre vel cū febre pauca segtur pulsus mutat⁹ per puitatē debilitatē tarditatē z raritatē. ¶ Dixit Aui. spissitudinis cā est debilitas vtutis aut multa necessitas:aut p.i. multa caliditas faciēs multā necessitatē.Et cā raritatis: dixit ipe: est vt⁹ q nēcitatē q̄ in magnitudine supat.i. vtus q magnificādo pulsum necessitatē supat:qz plus magnificaf q̄z regrit nēcitas: qz in magnificādo plus attrahit de aere q̄z fit nēciū p extinctione calōris:iō pulsum rarificat.Hoc autez facit vtus qñ fortis est z necessitas nō est multa:ſz sic est tēperata z instr̄m est sūme obediēs pp cui⁹ multā obediētiaz facit pulsuz maiorē q̄z sit nēciū.Et b aut qz sit irritata:aut qz intēdit magnā expulsionē fumi capinosi mediāte multo aere attracto: facit g ad b fistolē magnā:z magnā ēt facit dyastolē.Et tē qz nō hz nēcitatē cito inouare motū magnā iterponit qtē:z sic pulsum rarificat.Et ēt cā raritatī fri-

Cāe pulsus.

Cāe velocitatis pulsus z tarditatis eius.

Cāe spissitudinis pulsus.

Cāe raritatis pulsus.

ditas multa diminuta. faciēs necessitatē. z nimia intēsio. i. vtutis ōbilitas: z prim⁹ pditioni aduētus est cā rarit atis pulsus. Cū enī difficilius sit frequētare motū q̄z rarificare: sicut difficilius ē corpi debili frequēter moueri q̄z raro: iō tādē succūbēte vtute z morti appropinquāte pulsus exūs spissus pmutaf in rarū vel nimia incēsio. i. vtutis debilitas pueniēs ab incēdio fortissimo: ad qō segtur nimia caloris nālis resolō. cui⁹ resolōnē multā segtur infridatio ad quā infridationē segf pulsus rarificatio. ¶ De causis aūt lōgitudinis pulsus dixit Auer. q̄rto coll. pulsus lōgi cā est debilitas vtutis q̄ nō pōt extēdere arteriā in latitudinē z pro funditatē ꝑm ꝓportionē lōgitudinis. Et h̄ est in maiori parte ꝑpter ineptitudinē instr̄i: sicut ꝑp frigiditatē z tēsionē cutis. Aui. aūt dixit. longitudinē pulsus cause magnitudinis pulsus ꝑ certo efficiūt cū aliqō ꝓhibēs amplitudinē ꝓhibuerit z eleuationē. s. arterie ad supiora nō pmiserit fieri: sicut durities amplitudinē ꝓhibet z oēsitas carnis z cutis eleuari sursum nō pmittit. Et hoc siue pulsus sit lōgus respectu tēpati siue respectu sui sani. Et subdit. est etiā. cū in amplitudinē nō addit macies. s. cū ꝓuenit ex corpis exiccatione. sup. z est cū addit in eā. Dicūt qdā pulsus fit longus ꝑpter fortitudinē virtutis z additā necessitatē cū inobediētia instrumēti. ¶ De causis aūt brevitatis pulsus dix̄t Aue. vbi. s. cā curti pulsus est opposita cāe pulsus lōgi: z fit propter vtutis debilitatē: z pōt esse q̄ fit ꝑp instr̄i rigiditatem aut ꝑpter ambo. Dicūt qdā pulsus curtus fit ꝑpter aggrauationē z vtutis debilitatē: vel per carnositatē aggregatā supra arteriā. ¶ De causis aūt pulsus lati dixit Aue. q̄ cā eius est fortitudo vtutis cuz aptitudine instr̄i z nūc dixit. Amplitudinē efficit venaꝝ vacuitas cū ꝑp ipsam tunica superior vene supinferiorē declinat z dilataf z multa instr̄i lenitas. Notāt q̄ pulsus fit latus ꝑpter tres cās. s. ꝑpter mollitiē instr̄i ꝑm quā instr̄m disponit vt ptes eius supiores depimanf z cadūt supinferiores. z difficile fit virtuti movere ptes supiores: q̄re solū lateraliter mouet eas z addit in dilatationē pulsum latū faciēs. scōa cā est vacuitas instr̄i propter quā facile est ptē supiorē cadere supra inferiorē. Et 3ª cā est carnositas stās supra ptes supiorē instr̄i aggrauās z ipsam supra inferiorē cadere cogēs. Et ꝑp dictas tres cās segtur dilatatio in latum. ¶ De causis strictitatis pulsus dīt q̄ pulsus strict⁹ fit ꝑp cās oppositas causis pulsus largi. Et sunt iste cāe tres. ¶ Prima est plenitudo instr̄i. Cum eni arteria repletur extēdit ꝑm lōgū z ꝓtrahit ꝑm latū. Et scōa est siccitas eius ꝑpter quā cōtrahit z minuit ꝑm latum. Et tertia est durities arterie. ¶ De causis aūt altitudinis pulsus dicūt q̄ est necessitas addita z debilitas vtutis nō multa. dū. n. vt⁹ est debilis: sz nō multū mouet ad partē ad quā mouere est faciliꝰ: z hoc est ad ptē supiorez q̄ spūs nālr mouef ad supius. Et dixit Hal. in lib. de ꝓnosticatione mot⁹ arteriarū in altū eleuat amꝑ. ꝑm alterutrā dimensionē q̄ nā conaf excernere qō cōtristat ex corpe q̄z añ q̄ nō conaf. ¶ De causis aūt depressionis z ꝓfunditatis pulsus dīt q̄ est vtutis debilitas z spūs paucitas. Cū. n. spūs est paucus z virtus est debilis coadunaf in inferioribꝰ arterie z nō spargif ad supiora eius. ¶ De causis aūt debilitatis pulsus sunt. dixit. A. ex mutantibus celiū. i. oē accidēs aie vtutē resoluēs: z vigilie supflue resoluēdo: z exercitiuz supfluū: z eūo. s. supflua: z macies silr supflua nō valēs resolutioni resistere: vel macies. i. cā macilentū faciēs paucis cās spūm z calorē nālē: z hūor venenosus z corrupt⁹ corrūpēs calorē nālē z spūm z humor motus. s. hūs malā q̄litatē: maxime q̄n in suo motu obuiat mēbris multi sensus cōtristādo ea virtutē debilitat z humor ēt malus cordi vicinus ꝓncipiū virtutū ꝓmo ledendo eius virtutē debilitat. Et in summa omne illud qō vehemēter resoluit virtutē debilitat. ¶ De causis aūt fortitudinis pl̄sus qdē dīt pulsus fortē effici posse ex reb⁹ nō nālib⁹ vt ex ira fieri z ex rebus ꝑter nām vt in alienatione mētis. Quidā aūt dicūt in locis dispōnibus pulsum appere fortē: sed nō esse. Et alij dicūt q̄ in illis dispōnib⁹ pulsus est fortis per accūs: q̄ a vtute irritata z coacta. Cōstātinus aūt dixit. pulsum fortē solū ex dispōnib⁹ nālibus causari: q̄ quāto magis tēperamēto sūt vicine tāto reddūt vtutē fortiorē: z quanto virtus est fortior tāto pulsum magis fortē efficit. ¶ De causis aūt duritiei pulsus. dixit Hal. 3°. pulsuū z scribit a Rabi. in quarta pti. Causa duritiei vene est altera istaꝝ trium. s. siccitas cōgelatio a frigore z tensio. Et siccitas accidit in febrib⁹ adurētib⁹ cū plōganf cū malitia z pnitiositate z in melia z febribus q̄rtanis aliqbus. Et cōgelatio accidit ex eo q̄ generat in corpe flā vitreū. Et tēsio accidit in spasmo: z in egritudinibus similib⁹ illi z in apatibus magnis z in duritie z grossitie corpis splenis. dixit in q̄rto pulsuū. māe colice est exiccare z durificare z vaporē exiccatū mittere: z sic pulsum durū facere. ¶ Dixit Aui. cāe duritiei pulsus est siccitas corpis vene. durities. n. est q̄litas de scois ꝓns ad siccitatē: aut est eius fortis extensio. Extēsio tñ nō facit veram duritiē: sed est q̄dā resistētia tactui ꝑmētis. Aut vehemens frigus cōgelās: ipm eniz ab extrinseco aduenies corpi arterie remittēdo calm eius ingrossat ipsi⁹ humiditatē z humorē in ipso cōtētū: z sic est cā duritiei eius. Et est ēt dixit Aui. cū pulsus indurescit in crisibus ex fortitudine pugne: z ꝑterea q̄ mēbra per ipsum extēdunf a ꝑte impulsionis nāe. Cū. n. in cōmotione fortis quā nā facit in crisi circa materiā fortē ꝓtra ipsam mām conatū ponēs quasi per viam cuiusdā extēsionis mēbroꝝ durities impulsa consequitur. ¶ De causis aūt mollitiei seu lenitatis pulsus dixit H. vbi supra q̄rto pulsuū māe flātice est cāre pulsum mollē remolliēdo z vaporē valde remollitū mittēdo ꝑ arterias. Dixit Aui. cāe eius sunt cāe nāles mollificātes sicut nutriēs. ipz enim reapponit ptē humidā. Et pōt etiā hoc facere nutriēs medicinale humectādo arteriā mō lenitas q̄litas de secūdis exūs būiditatē cōsequif. Dīt ꝓ hoc q̄ dixit Aui. cā nālis dedit intelligere q̄ loqref de vo nutriēte aut q̄si nutriēte z nō cibū z potū q̄ sunt cā nō nālis. Et dixit. cāe egritudinales sunt cāe mollificātes sicut ydrops z litargia. Idrops ꝑ prie yposarca cui⁹ cā est sanguis flāticus per totuz corpus dispsus. Aut fortasse etiā asclites in ꝑn° z anteq̄z cū ea confūgaf arefactio mēbroꝝ: q̄n tunc in ea est pulsus durus: aut dixit. ipse cāe ei⁹ sunt ea q̄ nec sunt nālia neq̄z egritudinalia: sicut balneatio. s. i aq̄ dulci calā aut tepida in q̄ ꝺbif moza z añq̄z ꝺsiccet. Et in sūma oē qō būectat ē cā lenitaf arterie. ¶ Cāe aūt plenitudinis seu vacuitaf pl̄sus: aut ēt ipsi⁹ calitaf vel friditatis note sūt. Arteria replef aut multo spū: aut multo sāguie: aut alio hūore: aut multo fūo capinoso. ¶ De causis diuersitatis pulsus in generali. Cap. x.

Dixit Hal. io. pulsuū. z scribit a Rabi i 4ª ptic. Arterie q̄n circūdanf ab aliquo qō eas impellat z loca dilatatiōis impedit fiue illud humor sit siue apa pulsus ineq̄les fiūt in suis ictibus: z silr cū multꝰ sanguis in arterias z venas fluit fiunt pulsus inequales eadē inequalitate z in sūma quotiēscūq̄z aliqd ipellit arterias fortī impulsiōe vel opilat eas fiūt pulsus ineq̄les in ictib⁹ suis. ¶ Dix̄t Aue. q̄to coll̄z. cā gīis sūpti a diuersitate z silitudine manifesta est: q̄ assimilatio. i. eq̄litas nō fit nisi rone bonitatis vtutis z ipsi⁹ eq̄litas pmutatiōis vo ab eq̄li cā est eusporatio vtutis. i. ei⁹ debilitas ꝑ resolutionē z ipsi⁹ debilitas. s. ꝑ aggrauationē z cā talis pmutatiōis ē vna duaꝝ rez. s. aut ꝑ aliquā cām q̄ vtutē ꝺbilitat z aggrauat: sicut dīnīuz hūorū multoꝝ: Aut ꝑp aliquā cām calorē intrisecū cordis lendēte: q̄ ꝺscēdit. i. distrahit calorē sic dolor oris stōi: z pōt eē q̄ sit h̄ ꝑp ꝺbilitatē vtut⁹ ipsi⁹ ꝺ motu istr̄i: sicī ꝓtigit i fine egritu^m nocētiū. Jō ꝺbilitas spōz in cōpatiōe: q̄ sic ꝓtigit ꝑp cām maloꝝ hūoꝝ: ita nō ē ipossibile vt sit cā. s. ꝺbi-

Cāe duritiei pulsus.

Cāe mollitiei pulsus.

Cāe plenitudinis vl̄ vacuitatis pulsus.

Cāe diuersitatis pulsus in generali.

litatis mot⁹ instri ipsi⁹. ¶ Dix Aui. cā diuersitatis pulsus est cōstātia vtutis ⁊ grauitas māe cibi aut pot⁹ aut humo/ris. Cū.n. fuerit in stō cib⁹ mult⁹ aut humor mult⁹ grauās supra nām vtute nō ente debilitata neq; resoluta pulsus cā tur diuersus nō potēte virtute pp illā oppssionē vniformi/ter mouere arteriā. Cāt aūt pulsus diuersus in tali plenitu dine vtute ente debili in oi morbo de plenitudie pp pugnā nāe cāe ⁊ egritudis: ⁊ eodē mō ptingit pp replōnē venarū ex sanguine: multitudo.n. sanguinis in venis: ⁊ maxie in arterijs est cā diuersitatis pulsus gīando ⁊ suffocādo cal; innatū ⁊ ipediēdo vtutē a pulsatōe. Jōq; plm fit diuersitas in pulsu cū sanguis fit viscosus suffocans spm q mouet in arterijs: ⁊ ppie cū dēsitas circa cor fuerit. Et subdit. Aui. q ex causis diuersi pulsus q efficiūt eū in breui tpe sūt stōi replo ⁊ tristitia ⁊ cogitaō in aliq. sup. ⁊ oē accns aie ad qō seq suffocatio cali aut inordinat⁹ mot⁹ spūs: ⁊ subdit. q cū in stō mult⁹ fuerit hūor nō cessabit tūc diuersitas. s. duz eūet ipse: ⁊ forsan ex eo puenit tremor cordis ⁊ fiet pulsus tremulus ⁊ ppie cū hūor fuerit acut⁹ mordicatiu⁹ aut ve/nenosus vt cola eruginosa. ¶ Dñt cāe diuersitatis pulsus plures sunt. s. grauitas māe cibalis vel humoralis humor acut⁹ mordicatiu⁹ in stō ptētus maxie in ore ei⁹ ad quē ali/qñ psequr tremor ⁊ pulsus tremulus pugna nāe p morbū ⁊ mām ei⁹ ⁊ conat⁹ nāe ad expellēdū rē nociuā: ⁊ erit tunc diuersitas in pulsu plus ⁊ min⁹ pm q̄titatē nocumēti. Jn q conatu si nā erit fortior ledēte re erit numerus pcussionuz magnaꝝ maior. ⁊ replo venaꝝ ex sanguine maxie viscoso ⁊ suffocatiuo. Et tristitia ⁊ angustia ⁊ timor ⁊ excogitatio pfunda in aliquo: vñ dixit Gal. in lib. de pnosticatiōe. q pulsus repēte ineqlis multotiēs factus signat aiam excogi tantē. Nā hic pulsus bis qui in agonia sunt circa aliquaz rem contingit: sicut ipse iuenit in mulierē diligētē Pliadē audito q pliades bñ saltasset: ⁊ dñt q tū in pulsu dyastoles ⁊ sistoles diuerse sunt b pp pugnā nāe fit: ⁊ tūc si finis dya/stolis fortior fuerit ⁊ maior q̄ ipsius pn̄ erit meli⁹ ⁊ e⁹. Et si finis dyastolis fuerit velocior supfluū putridinalē si/gnificat calorē. ¶ Dñt q cā pulsus inclinati q est ille q at/tēdit pm diuersitatē pcussionū in digitos medios ⁊ in ex/tremos sicut si sub p ⁊ qrto digito eēt pulsus occult⁹ ⁊ sub duob⁹ medijs ali⁹ ⁊ appet extrēitates arterie deorsū incli/nari est debilitas vtutis nequeūtis arteriā ex parte brachij subleuare aut grauitas multe carnis. ¶ De causis pulsus serrini dixit Auer. q ē vtutis ōbilitas. Dixit Aui. q cā ei⁹ est diuersitas ei⁹: qō in corpe vene fusum est siue cōtinet q diuersitas aut in ei⁹ putrefactiōe aut cruditate aut matu/ratiōe. Aut cā ei⁹ est diuersitas disponū venaꝝ in duritie ⁊ mollitie sua aut apa in membris neruosis pāniculosis. ¶ Et de causis bis pulsantis. dixit q est vtutis fortitudo ⁊ plima necessitas ⁊ durities instri: qre nō obedit ei q vtutes ipsi pcipiūt de dyastole in vna vice: sicut cū qs vult in vni/ca pcussiōe aliqd incidere ⁊ nō obedit ei: vnde adiuuat ab alia: ⁊ pcipue cū necessitas subito augmētatur. Fortitudo aūt vtutis ad hūc pulsuz requrit. sine ea. n. arteria p⁹ pcussio ne fcā clauderet añ scōe pcussiōis inceptionē: ⁊ necitas plu rima requrit alr vt⁹ nō conaretur facere scōaz dyastolē. Et durities instri requrit ipediēs dilatationē in p⁹ pcussione. alr vt⁹ fort pmā dyastolē valde magnificaret ⁊ ñ egeret 2⁹. ¶ De causis caude soricine dixit Aui. q cā ei⁹ qñq; ē vtus ōbilis q̄ de labore ad qtē ordinate pcedit ⁊ ō qte ad labo rē. Sz ille q in vna pmanet dispōne plus de debilitate vtutj signat. Et intellexit p hūc pulsum illū q in puitate pseuerat nō qdē: qr in illa pmaneat puitate: imo in illa ptinue varia tur: sed puus pmanet in vna dispōne: qr in puitate remanet. Et iō plus signat debilitatē q̄ ille q mutat ⁊ non remanet in ipa. Et pōt hic pulsus q in eadē dispōne remanet vocari cauda soricina māsiua. Et intellexit Aui. per pulsuz pcedē tē de labore ad qtē pulsuz pcedētē ordinate de magno ad paruū. plus.n. laborat virt⁹ in magnificādo pulsuz q̄z in p/uificādo. cū maioris potētie sit magnificare q̄z puificare: ⁊ vocat cauda soricina finitiua: ⁊ signat debilitatē vtutis mi noris q̄z māsiua. Et per pulsuz eūtē de labore ad qtē itelle/xit pulsum pcedētē de puo ad magnū ⁊ vocat cauda sorici na reditiua q̄ adhuc minoris debilitatē signat. ¶ Dix Aū. qrto coll. qñ pmutat pulsus ab augmēto ad diminutionē est sig^m diminutiōis vtutis: ⁊ si redit ad suū pn^m est sig^m vi gor vtutis: ⁊ si a diminutiōe ad aug^m deuenerit signat fortiorē vtutē. Ois cauda soricina signat debilitatē vtutis pz plus ⁊ min⁹: nā māsiua plusq̄z finitiua: ⁊ finitiua plusq̄z re ditiua. Jn oi ēt supius patuit fit redit⁹ vsus pn^m: ⁊z in redi/tiua magisq̄z in infinitiua: ⁊ in finitiua plusq̄z in mansiua. Quidā tñ dicūt q māsiua est minus significās debilitatez q̄z finitiua ⁊ q p māsiuā nō intelligit q̄ manet in sua puita te: ⁊z q̄ manet in sua dispōne q̄ nō sic finit ad paruitatē. Et ppterea dixit. A. q ōterior est cauda finitiua deiñ māsiua: ⁊ postea reditiua. ¶ De causis aūt cadētis in medio de q Aui. intellexit eū cui defecit aliq pars mot⁹: vñ subsequr maior quies siue etiā illud in q̄ est tāta quies i medio pcus/sionū q illo tpe potuisset fieri vna pcussio ⁊ nō fit: intellexit ergo pulsum giescētē tpe q̄ oz moueri. Et dixit. q cā ei⁹ est vtutis lassitudo ⁊ ei⁹ defectio: ⁊ p. i. vel dixit lassitudo q̄/tū ad effectū pcedentē ex causis intrinsecis. Et dixit. defe/ctū quātū ad pcedētē ex causis extrinsecis: aut cā eius est accns aliqō. s. ex accñtib⁹ aie subito eueniēs ad qō aia ⁊ nā subito redeūt. dixit aūt aia q̄tū ad vtutē aialē ⁊ nā q̄tum ad pulsationē. Cū eni vt⁹ aialis ad aliqō accns multuz di/uertit vtus pulsatilis ei subordinata eā insequr in tm: vt motū intersecet quiete media, potuit ēt p accns intellexisse accns pstratiuū vtutis: sic maxie est dolor fortj. ¶ Scias q Gal. in cōmēto pulsuū. de pulsu pipleumonicoꝝ dixit. q iuenit plus ōficiēs ⁊ pulsus itercidēs. Et plus ōficiēs ē ille in q̄ est tāta quies inter motus pcussionū q aliq percussio possz fieri ⁊ ñ fit. Et hūc pslūz. A. p⁹ ctū. ō signis litargie: vocaut cadētē in me⁹. Cui⁹ cā est fortis frigiditas obtun/dēs cal'm nāle: sic q ad ei⁹ euētationē sufficit vna pcussio mag^a: deiñ qescit qete lōga. pulsus aūt itercidēs ē 2⁹. vn⁹ cui deficit aliq ps mot⁹: vñ subsequr maior qes. vñ vr cadē i me⁹ c⁹ cā ē vtutōfect⁹. Alia ē cui deficit aliq ps qetis: vñ vr mot⁹ geminari: ⁊ ē q̄si bis pulsans. Cui⁹ cā ē necitas mlt/ta cū ostātia vtutis. ¶ De causis aūt pulsus spasmosi. dix Aui. q sūt mot⁹ nō nāles in vtute. i. mot⁹ pter nām q̄ nā nocumēto pcepto obit mēbrū sicut in spasmo facit nō pro portionato ad mām. Aut cā ei⁹ est malitia in eētia istri. s. siccitas ⁊ durities ad quā octio ⁊ pulsus spasmosus sequr. ¶ De causis pulsus tremuli. dixit Gal. io. pulsuū. ⁊ scribi/tur a Rabi. in qrto pti. Cū corp⁹ arterie est duꝝ ⁊ vt⁹ ē fortis ⁊ necitas ē multa fit pulsus tremulus. Et cū aliqō isto/rū deficit nō fit tremulus. Auer. aūt 4° coll'z. dixit. Cā pul sus tremuli ōbilitas ē vtutis. ¶ A. vo dixit. tremulus cāt ex fortitudie. s. vtutj ⁊ duro istro ⁊ necitate extinguēdi mlt/tū forti: qz sine ipsis nō puenit tremor. Est.n. tremor mot⁹ cōpositus ex motu sursuz: ⁊ ex motu deorsuz in q̄ nec virtus est totalr potēs. ē. resistētia seu grauitatē: nec totalr ipotēs. Jmmo stat grauitas ⁊ vt⁹ in quadā eqpollētia: vt nūc qdē moueat vtus mēbrū sursuz ⁊ nūc mēbrū sua grauitate de/scēdat. Et sic est in pposito qr pulsus tremulus est cōpositus ex motu sursuz ⁊ deorsuz añ q̄z vna dyastoles cōpleat. Et iō opz in tali pulsu vtutē eē fortē. s. aliqualr de q̄ intellexit. Auer. cū dix. cām ei⁹ fore vtutis debilitatē. i. nō oino forti/tudinē: opz ēt arteriā eē durā p sil'em eqpollētia: opz etiaz necitatē eē adauctā vt vtus nitat eqpollere durities instri: vñ sine istis nō poteniret tremor. Si. n. vt⁹ nō ostaret q̄itas ipsam opprimeret: ⁊ si nō foret durities vt⁹ sua cōpleret dya stolē ⁊ nō tremeret dyastolādo, sine. n. necitate forti nō face ret vtus conatū p duritiē. Sētil. ēt dix. q fit ēt pulsus tre/mulus

Cāe pulsus inclinati.

Cāe pulsus serrini

Cāe pulsus bif pl'santis.

Cāe caude soricine.

Cāe pulsus cadentis in medio

Cāe pulsus spasmosi.

Cāe pulsus tremuli.

mulus a vtute ōbili nō potēte dilatare arteriā duraz: z pp
ħ facē frequētissimas dilatatiōes: z sil'in diuersis ptib⁹ arte/
rie. Et dixit de hoc pulsu loquit' Aui. in ca° de charabito.
Dicūt qdā. virt⁹ conās ad motū arterie z fortit' pcutiēs eā
non potens dilatare eā quātū eget tremit z simul cū ea ar/
teria ħm totū: sicut tremit aliqō corp⁹ durū pcussuz. ¶ De
causis vndosi dixit Aui. q est virtutis debilitas cū organi
mollitie z frequētia sua est: sicut cū vtus ptē mēbri supra
aliā aggregat: ita vt iste mot⁹ mortui mēbroꝝ similet' qui
ex multis est cōpositus motib⁹. dixit Aui. cā ei⁹ est debili/
tas virtutis ħm plm: q̄re nō pōt fieri dyastoles nisi paulati
paulatim: z sic vtus paulatiz succedsiue minorat z maiorat
pulsum ad modū vndaꝝ nō potēs vniformiter mouē sur/
sum arteriā. Et dixit. est ēt cū cā ei⁹ lenitas instr̄i existit: lz
vt⁹ nō sit valde debil'. Instr̄m nāq̄ molle z hūidū pcussio/
nē z motū nō recipit q in vtraq̄ pte penetret quēadmodū
siccū instr̄m qō est ouꝝ suscipit: qm̄ siccitas concussioni est
apta z tremori: ē ouri qdē sicci finis sui ꝓncipij motu mo/
uet'. Mollis vō z hūidi ptē polē ē mouere z aliā ptē motū
sui nō pati: ppea q molle cito recipit sepationē z fusionē z
diuersitatē i figura. Et differt hic pulsus a pulsu tremulo:
qz i tremulo freq̄ntia cū diuersitate ē silis i oib⁹ ptib⁹ arte/
rie: lz in vndoso nō ē silis. ¶ De cāis aūt vmiculosi z for/
micātis dixit Aue. q cāe eoꝝ similes sūt causis vndosi: tñ
sūt ōbiliores: lz plus formicātes: z ppea dcm̄ est q nō fit for
micās nisi vmiculosus p̄cedat. Dix. A. q cā vmiculosi ē for
tj ōbilitas: ita vt tarditas z spissitudo z diuersitas in ptib⁹
pl'i⁹ ꝓiūgāt': qm̄ virt⁹ i vna hora instr̄m dilatare nō valet: lz
paulati z paulati. In formicāte tñ ē maior ōbilitas: lz i illo
fit vltiata: qm̄ tūc eēt cā raritatj pulsus nō spissitudis: lz isti
pulsus sūt spissi: qz vt⁹ debil' nō potēs dilatare arteriā: debi
te dilatat eā pulsanti ispissādo puificādo z tardādo pulsuz.
¶ De causis pulsus mali pōderis dix̄ Aū. 4. coll'z. qñ ges
erit: maior] ꝓpōnis ad motū ōbito: tūc erit ħ pp debilitatē
vtutj cū mlta ispirādi necitate. Et qñ mot⁹ dilatatiōis erit
maioris cōpōnis ad motū ꝓstrictōis ōbito: tūc erit: vt ma/
ior sit necitas ispirādi q̄z exspiratiōis. Et qñ erit eq̄rio: tūc
erit maior necitas ad eua porādū vaporē fumosuz. Et dix̄.
q pmuta° ꝓpōnis duaꝝ getū adiuicē ē sic ꝓpō pmutatiōis
duoꝝ motuū: z iō pp ꝓsiles cās dix̄. A. si pulsus. s. mali pō/
deris fuerit i disponib⁹ tpis getis cā ē aug^m necitatj: lz si fue
rit tal'in disponib⁹ mot⁹ cā ē aug^m ōbilitatis aut necitatis
ꝓuatio. Et subdit. si pulsus tpis mot⁹ pp velocitatē dyasto
lis ali⁹ est ab ħ. dñt q ista lr̄a pōt exponi dupl'r. Uno mō q
pulsus mali pōderis dū fit mot⁹ tpe mot⁹ velocitādo dya/
stolē ali⁹ ē a pulsu mali pōderis: dū fit ges tpe mot⁹. Alio
mō z meli⁹ q pl'us siue mot⁹ fact⁹ tpe q̄ dz fieri ges velo/ci
tādo dyastolē ali⁹ ē a pulsu mali pōderis: i q̄ expectat' ges
z venit mot⁹: z ħ ē notū. Nā stat dyastolē eē velocē z pul/
sum ħ mō nō eē mali pōderis: cū mot⁹ fit fact⁹ tpe mot⁹: z
ges tpe getis. ¶ Dñt. pulsus mali pōderis aut ē in dispōni
b⁹ tpis getis: z tūc ē pp aug^m ōbilitatj aut ꝓuationē necessi
tatis. Et cā hui⁹ est: qz necessitas respuit iterationē getis z
ꝓportionē. Et vt⁹ iterationē mot⁹ z ꝓportionē. ¶ De cau
sis pulsus ramosi dix̄ Philaret⁹ q bz fieri ex aliq̄ supfluita
te māeꝝ in ꝓcauitate ꝓtenta q̄ aduenieti spūi resistit: vñ to
ta arteria pp resistētiā illā dilatari nō p̄t: lz mot⁹ spūs: z coꝛ
dis trāsfert' dextroꝛsum z sinistroꝛsuz ac si essent rami.
¶ Dixit Aue. 4. col'. q pulsus tortuosus silis ē spasmoso:
z cāe eius silēs causis illius. ¶ Et dixit. cā arcuati pulsus
debilitas est virtutis que equal'r organi ptes ferre nō pōt.

¶ De mutatiōe pulsus a causis nālib⁹. Ca. xi.

Arit philaret⁹. cā mutās pulsum a trib⁹ su
mit. s. ab bis q̄ ħm nām: z bis q̄ nō bz
nām: z bis q̄ ꝓ nām. Et cāe q̄ ħm nām pulsum
mutant sunt coꝛporis habitudo etas z sexus.
¶ Mutat' aūt pulsus ħm cōpl'onē dix̄ Aui. qm̄ pulsus cō/
plexionis calide vehemēs est necessitas. Q̄ si vt⁹ ꝓueniat
z instr̄m erit pulsus magn⁹. Si vō vnū eoꝝ diuersificatuz
fuerit: z erit pulsus sicut dcm̄ est in p̄cedētib⁹: z si caliditaꝝ
qdē nō male fuerit ꝓpl'onis imo nālis: erit cōpl'o fortis: z
sana z vtus multuz fortis. Et dixit. nō existimes q si caloꝛ
innatus fortis fuerit quātuscūq̄ fuerit minuat vtutez: imo
ex eo ꝓuenit spūs fortitudo z in aia audacia: lz caloꝛ ꝓpl'o
nis malitiā sequēs quāto plus augmētat⁹ fuerit: tāto pluꝛ
in vtute debilitatē augmētat. ¶ In cōpl'one vō frigida dix̄
Aui. declinat pulsus ad ptē diminutiōis: sicut ppria est pui
tas z ppria est tarditas z raritas. Et cū instr̄m fuerit mol/
le latitudo ei⁹ augmetat': z ei⁹ sil'r tarditas z raritas. Q̄z si
minus fuerit erit min⁹ ħ. Et debilitas qdē quā mala ꝓpl'o
hereditare frigida hereditate facit maioꝛ est ea quaz mala
cōpl'o hereditate facit cal'a: qm̄ calitas caloꝛi innato magꝛ ē
ꝓueniēs. ¶ Cōpl'one vō humidā dixit Aui. sequtur inūda/
tio z dilatatio. Et vificat' hoc tā de cōpl'one hūida nāli q̄z
de accītali siue p̄ter nāz cū tēperata fuerit in q̄litatib⁹ acti
uis: seq̄t. n. eā inundatio. i. nō eq̄ arterie eleuatio: lz ad mo/
dū vñ z sequtur dilatatio: qz instr̄m humidū dilatationi est
ꝓueniēs z obediēs. ¶ Siccā vō ꝓpl'onē. s. tā nālez q̄z p̄ter
nām. dixit Aui. seq̄t angustatio z duritiesꝛ z si cuz duritie
fuerit virt⁹ fortis z necessitas aucta accidet bis pulsans tre
mulus vel spasmosus: Et ħm hūc modū tu poteris facere
cōpones alia ꝓ dria ꝓ z cā ꝓ seruādo ħ^a supradicta. ¶ Dix̄
Aui. est cū hoi accidit vt vnū duoꝝ latez ipsi⁹ diuersificet'
in cōpl'one ab alio vt sinistri a dextro z ecōuerso: z nō itel/
lexit de diuersitate absoluta qua latus dextrū in oibus vel
saltē in plurib⁹ ħm quasdā calidius est sinistro: lz itellexit
de diuersitate respectu coꝛpoꝝ: tpatoꝝ vel etiā re^m ppria
cōpl'onis: qñ ꝓtingeret in aliquo coꝛpoꝝ dextrū fieri cali/
dius in sua nāli cōpl'one sinistro vel frigidi⁹ vel ecōuerso.
Et accidit dixit Aui. vt ex diuersitate q̄ ꝓuenit ex calidita/
te z frigiditate hoꝝ duoꝝ lateruz pulsus diuersificat' erit/
q̄z pulsus calidi lateris pulsus calide compl'onis z lateris
frigidi pulsus cōpl'onis fride. ¶ Et nō solū pōt diuersifica
ri pulsus vni⁹ lateris a pulsu alteri⁹: lz ēt vni⁹ mēbri a pul
su alteri⁹ mēbri. pulsus. n. factus est vt euēteꝛ calm mēbri
in quo est ipse pulsus: mō certū est q ꝓpl'o mēbri pōt pmu
tari ad calm fridū siccū z hūidū z ħm illud vtus mēbri pul
sum ei⁹ efficiet. Dixit Hal'io. pulsuū. z scribit' a Rabi in q̄r
ta pti. Cū est cū arteria mala ꝓpl'o inequalis calidioꝛis vel
humidioꝛis ptis fit pulsus maioꝛ z velocioꝛ. Et cū est par/
tis frigidioꝛis vel siccioꝛis maioꝛ z tardioꝛ: z dixit in. 13°
eiusdē. z ponit' ibidē. Alr imutat' pulsus ex mala cōpl'one
coꝛpis coꝛdis q̄z ex mala cōpl'one capsule coꝛdis vl' pulmo
nis cōitate coꝛdis p̄ter q sit radicata in coꝛpe coꝛdis z in/
tellexit de mala cōpl'one calida vel frida: qz ex sicca vel hu
mida nō seqtur imutatio notabil'. Et dix̄. 16. eiusdē z poni/
tur ibidē. Cū pulsus arteriaꝝ est ōbilis virt⁹ aialis est de/
bilis i seipsa ex male cōpl'onis coꝛpis coꝛdis cā. Et si ħ acci
dit in aliq̄ mēbro coꝛpis ē tūc illi⁹ mēbri solū cōpl'o mala.
Et cū vni⁹ z eiusdē pulsus aliq̄n est debilis z aliq̄n fortis
nō ē tūc vt⁹ debilis i seipsa: lz tñ ibi est mala mā q̄ aggra/
uat z strāgulat vtutē. Dixit Aui. ex ħ q dcm̄ ē scit' q pul/
sus in dyastole sua z sistole nō est ħm modū accessiōis z re/
cessiōis coꝛdis. Immo ē ħm modū dyastolis z ipsi⁹ coꝛpis
arterie. ¶ Ex quo hr̄ q dcm̄ Hal. in introductoꝛio pulsuū
in ħn° q̄ dixit oēs arterie ꝓsilr pulsant coꝛdi ꝓtinet vitatē
solū ptiū vniformi cōpl'one suppositā. Et hr̄ etiā q polē ē
arteriā vni⁹ lateris dyastolare arteria alteri⁹ lateris sistolā
te. cū pulsus lateris calidi cōpleat citi⁹ suaz dyastolē pulsu
lateris fridi. Et sil'r polē est q arteria vni⁹ mēbri dyastolet
arterijs alteri⁹ mēbris vl' alioꝝ mēbroꝝ sistolātib⁹. ¶ Dix̄
ociliatoꝛ. q qcqd dixerit Hal. theo. 3° pulsus tñ vtplm sen
tit' fortioꝛ in latere dextro q̄z sinistro. q̄zuis arteria oriatur
a sinistro vētre coꝛdis: z hoc est ꝓpter vehemētioꝛē irra/

Plus cō pl'onis a lide.

Plus fri gide

Plus hu mide

Plus sic cc.

Plus di uersificat rōe diuer sitatis late ris dextri z sinistri.

Plus di uersificat ēt rōe di uersitatis mēbroꝝ.

Quo in telr oēs arterias ꝓ silr coꝛdi pulsare.

Pl'us la teris dex tri sentit fortioꝛ: q̄z sinistri la teris.

diationē cordis in ptē dextrā z ppter calitatē ēpis z fellis q̄ sunt situata in dextro. ¶ De pulsu cōplonū dixit Auer. quarto coll'. q̄ pulsus nālis cōplonis calide est maior z velocior pulsu tēperato: z pōt esse q̄ sit frequētior. Et pulsus frigide est ei ꝯtrarius. i. pulsus tardior z tardior tēperato. Et pole ē q̄ sit magis submersus: z pulsus sicce est cū tarditate durus: ppterea q̄ durities nō est obediēs extēriōi. Et pulsus humide est mollis declinās ad fortitudinē z magnitudinē. q̄ in hoc humiditas obediēs est. ¶ De pulsu aūt habitudinū corpis dixit Cōstan. in pantegni. in corpe macro. s. nāl'r non accītal'r pulsus sunt maiores z velociores q̄z in corpe grosso. Grassi. n. hūt pulsus spissiores magis macroꝝ. pulsus. n. p̄ multitudine carnis occultant' z minorant': q̄ pauciores sunt caloris: sz tñ spissitudo eoꝝ ipsoꝝ recōpēsat necessitati. Dixit Aue. macies z piguedo hūt ligiōnē in actu pulsus: qō est: q̄ pulsus in corpib⁹ macilētis euidētior apparet q̄z in pinguibus: eo q̄ in corpibus pinguib⁹ est corpus q̄si sopitū z hz spissitudinē. Et ppea hz fortitudinis diminutionē: z hūt p̄dicta vtitatē ceteris parib⁹. Et etiā sm plm: q̄ pole est pulsus aliquoꝝ pinguiū esse maiores pulsibus aliquoꝝ macroꝝ: lz raro. ¶ Dixit Aue. etates sūt ex rebus q̄ ponūt diuersitatē in pulsu ppter diuersitatez oriā a cōplone: q̄ pulsus pueroꝝ ex pte caloris est velox z ex pte debilitatis vtutis est spissus. Et pulsus iuuenū est fortis ppter eoꝝ calorē z fortitudinē z est rarior pulsu pueroꝝ. Et pulsus senū est debilis tardus z rarus. ¶ Dixit. A. pueroꝝ pulsus est leniꝰ ppter debilitatē z est debilior z spissior: eo q̄ calor est fortis: sed virt⁹ nō est fortis: q̄ nōdū sunt ꝓpleti. Dūt qdā q̄ pulsus pueroꝝ est tēperate fortitudinis magnitudinis z frequētie: z q̄ virtus eoꝝ nōdū est in roboze cōfirmata. Jō nō sufficit ad attrahēdū vno ictu sufficiētē aeris q̄ntitatē q̄re velocitat motū. Dixit Aui. pueroꝝ pulsus cōpōne quātitatis corpis eoꝝ est magn⁹: q̄m eorū instrm est valde molle z ipsoꝝ necessitas est fortis z eorū vtus cōpatione puitatis eoꝝ corpis nō est pue quātitatis: verū tñ eoꝝ pulsus cōpōne cōpletaꝝ nō est magn⁹: sz est velocior z spissior pp necessitatē. Jn pueris. n. multiplicat' fumosi vaporis collectio pp multā indigōnē ipsoꝝ z frequētiā eius in eis: z pp hoc valde est necesse ipsum extrahere z calorē inatū ipoꝝ euētare. ¶ Juuenū aūt pulsus dix. Aui. est multe magnitudinis: sz nō multe velocitatis. Jmmo ipe est valde diminutus ēt in spissitudine. Et ad raritatē tēdēs. Et illoꝝ qdē pulsus qui in ꝑn° iuuētutis existūt est maior z eoꝝ q̄ sunt in medio iuuentutis est fortior. Et dixit Aui. nos iā declarauimus. s. p̄ā p'. q̄ calor in pueris z iuuenib⁹ fere est silis ergo nēcitas in eis erit ppinqua: sz vtus in iuuenib⁹ est augmētata. hūt ergo ex magnitudine pulsus qō in ipsis restaurat qō deficit ex velocitate z spissitudine: z ꝑn^m qdē rei: vñ puenit magnitudo est virtus: sz necessitas est apparēs z instrm obediēs. Et scias q̄ pulsus pueri q̄n to magis augmētat' puer tanto a velocitate z spissitudine remouet' z accedit ad magnitudinē quousq̄ ad pfectā puberiat iuuētutē. ¶ Et dixit. A. senū pulsus est minor ppter debilitatē z est minoris velocitatis: ppter hoc etiā z ppter diminutionē necessitatis: z ppter hoc est rarior. Et pulsus senū qui iā multū pcesserūt in annos dixit Aui est puus rarus z tardus: z dixit. est etiā cū eo mollis ppter humores extraneos in corporib⁹ eoꝝ multiplicatos: z nō pp humores nāles. Scias q̄ cū incipit senectus paulatim pulsus remouetur a differētijs pulsus iuuentutis: z sic paulatim pcedit in dīas oppositas donec veniat ad ꝑn^m decrepite in qua p̄dicte differētie pulsus senectutis ꝓtinue p eius processum augēt'. ¶ Dixit Aue. sexus silr est ex rebus q̄ ponūt diuersitatē in pulsu qō est: q̄ pulsus masculoꝝ fortior est z maior pulsu feminarū z pulsus mulierū est maior z debilior: sz est velocior: eo q̄ velocitas est eis loco fortitudinis. Et Aui. dixit. masculoꝝ pulsus maiores sunt z fortiores valde ppter vehemētiā virtutis eoꝝ z necessitatis ipsoꝝ. Et ppea q̄ eoꝝ necessitas magnitudine cōplet' est eoꝝ pulsus tardior pulsu muli eoꝝ z rarior. ¶ Dūt qdaz q̄ pulsus mulieris p̄gnātis in ꝑn° pgnationis est magn⁹ fortis z velox: q̄ calor fetus calorē matricis augmētat nālē: z silr ēt sanguinis mēstrui retētio: vñ fiunt pulsus magni z veloces z fiunt fortes: q̄ virt⁹ mīricis pp puā fetus molē nullā patiunt' oppssionē. Jn medio aūt pgnatiōis remouet' pulsus paulatim a dictis differētijs z gradatim pcedit in puū debilē z spissum: q̄ virt⁹ grauat' maioritate fetus: inspissatur tñ tūc pulsus ppter necitatē augmētato calore. Jn fine vo pgnatiōis pulsus debilitando pcedit z puificando: q̄ virtus multū a mole fet⁹ grauat': mult⁹ etiā sanguis z spūs ad nutrimētū fetus accedit: spūalia etiā mēbra dilatata matrice cōprimūtur magnificato fetu: verū in spissitudine pulsus augēt' vt necessitati satisfaciat matricis z fet⁹. ¶ Dixit philaretus. Jn pregnantibus pulsus parui sunt z spissi z veloces ppter inducentem necessitatē matricis z fetus.

De pulsu habitudinum

¶ De immutatione pulsus a rebus nō nālibus. Ca. xij.

De pulsu etatum.

DE immutatione pulsus ppter pa anni dixit Aue. q̄r/to coll'. q̄ permutatio facta in pulsu ppter tps anni a se nō est multū occulta: q̄ pulsus veris est calidius z humidi⁹: sicut est in habētibus cōplonē eandē: z silr alia tria tpa se hūt. ¶ Et dixit. q̄ qui opinant' q̄ pulsus autūni sit silis pulsui veris in fortitudine z frequētia aut tēperie penitus errāt: ppterea q̄ illo tēpore vtutes sunt diminute pp paucū calorē spūum. Jmmo isto tpe est q̄si silis vtuti senū: q̄ illud tps tēpoꝝ senectutis silat'. Et ppea tūc plura terre nascētia senescūt: z etiā virt⁹ gñatiua in isto tēpore in vegetabilib⁹ z aialib⁹ debilitat'. ¶ Dixit. A. in vere est pulsus puus: nō tñ in oi re: z est in fortitudine augmētatus z locut⁹ est de vē seruāte nām suā. ¶ Dūt q̄ rōne oispōnis veris seruātis nām suā pulsus respectu alioꝝ tēpoꝝ anni est tpatus: z iō dūt repiri hic aliaz lram q̄ dic̄ q̄ pulsus est eqlis in oi re z augmētat⁹ in fortitudine. Si autē lra dicat puus pōt corrigi qd sequ': nō tñ in oi re: q̄ nō in oi tpe vis. in ꝑn°. n. veris est puus q̄z absolute: q̄ absolute in oi pte vis est tēperat⁹ pp tēperātiā cōplonis veris: sed reⁿ medu veris z multo magis reⁿ finis ipsi⁹ in q̄ pulsus est magn⁹ in ꝑn° veris pulsus est puus pp diminutā necessitatē: z in medio ei⁹ est eqlis: q̄ ia medio/criter aucta est necessitas. Jn fine aūt est magn⁹ ppter autā esse caliditatē cū fortitudine vtutis z obediētia instrī q̄ ambo oi tpe veris adsunt. ¶ Dicunt q̄ q̄z quis de p se sic sitt de p accīs tñ in vē pulsus pōt esse absolute puus: vt q̄n in vē māe multe hyeme aggregate z reseruate liquescerent z liōte replēdo venas z arterias suffocarēt calin innatum. ¶ Quidā aūt dicūt pulsus veris est puus: q̄ diminut⁹ in eleuatiōe sua phibēte ipm altū fieri repletione multa grauāte: sz tñ lz sit puus in eleuatiōe: nō tñ est puus in oi re: q̄ nō in latitudine. Jmmo ē lat⁹ pp mās multas z būiditatē multā faciētē ad amplitudinē pulsus vel nō est puus in oi re. i. nō in oi cā: q̄ nō in causis eēntialib⁹ puitatis: sz soluz p accīs: q̄ aūt pulsus veris sit augmētatus in fortitudine notū est fortitudine ente in eo vigorata pp tēperātiā veris. Et dūt. q̄ fortitudo veris maior est in medio ipsi⁹ pp eius maiorē tēperātiā z adhuc in fine ei⁹ maior ē q̄z in ꝑn° ei⁹: sed magnitudo pulsus maior est in fine eius q̄z in ꝑn° z medio. Et dicūt q̄ mediocris est inter tardū z velocē. ¶ Et dicūt q̄ cū Gal'. assimilauit ver morbo de replone nō intellexit hoc esse de per se: sz de p accīs pp multitudinē māeruz reseruatarū ad ipsum: z maxime silatur ei in hoc q̄ sicut in morbo repletionis cura fit per cūationē: ita z in vere ꝓpter dictas mās reseruatas preseruatio a casu fit per euōnē illarū. ¶ De pulsu etatis dixit Aui. Jn etate pulsus est velox z spissus ppter necessitatē z puus z debilis propter

Pulsus autūni nō est similis pulsui veris.

Pulsus veris.

De pulsu sexus.

Pulsus etatis.

virtutis resolōnē que fit ꝓpter resolōnē ſpūs ab exteriori caloꝛe ſupfluo i eſtate domināte. ¶ Dix̄ Cōſtā. in pātegni. eſtas: qꝛ eſt calidiſſima pulſum reddit debilem ⁊ paruum. Ex mala enī cōplōne vtus deficit ⁊ cuꝫ deficit vtus arteria nō pōt dilatari: ſꝫ fit velox ⁊ ſpiſſus vt recōpēſet neceſſitati. Et hoc hꝫ veritatē eſtate ſeruāte nām ſuā: ⁊ etiā hoc habet veritatē de per ſe: qꝛ de ꝑ accīs pōt facere vt in qbuſdā coꝛpib⁹ frigidis ⁊ hūidis pulſus fortificet: ⁊ fiat mediocris in magnitudine ⁊ puitate ⁊ alijs differētijs. Et tu quidē potes variare pulſuꝫ eſtatis ꝑm tpa ipſius: vt dictū ē de pulſu veris. ¶ De pulſu hyemis dixit Aui. In hyeme pulſus eſt maioꝛ tarditatis ⁊ tardioris ōbilitat̄: ⁊ cū h̄ ē puus qm̄ vt⁹ debilitat. Dix̄ Cōſtā. in pātegni. hyems efficit pulſus tardos. i. puos defectos cū ſit frida ⁊ humida. Et puitas qdē ⁊ ōfectio ex mala ſequunt̄ cōplōne ex qua deficit virt⁹. Et tarditas eſt: qꝛ in hyeme nō eſt multa infrigidatio nēcia: ſed tm̄ pulſus in hyeme fortioꝛ eſt q̄ in eſtate ꝓp reuocationē caloꝛis innati in hyeme ⁊ ꝓfortationē ⁊ ꝓpter diſſolutionē ei⁹ in eſtate. In qbuſdā aūt coꝛpib⁹ accidit. dixit Aui. vt caloꝛ in ꝓfundū reuocet̄ ⁊ adunet̄ ⁊ vtus fortioꝛ fiat. Et hoc eſt cū cōplō calꝛ eſt dīnans ⁊ refrenans frigus ita q̄ nō eſt ꝑm patiēs neq; friditas ad ꝓfundū vadit ⁊ talia ſunt coꝛpa robuſta ⁊ carnoſa ⁊ calīm multū hūtia in quib⁹ pulſus fortificat̄ ⁊ magnificat̄ reſpectu coꝛpoꝛ macroꝛ: ōbiliū ⁊ frigidoꝛ: in qb⁹ pulſus eſt puꝫ ꝓp vtutē eoꝝ debilitatā in hyeme ⁊ eſt rarus ⁊ tardus ꝓp diminutā neceſſitatē: ⁊ qꝛ in hyeme ēt in robuſtis vtus nō eſt eq̄ fortis: ſicut in vē ꝓp diſtēperātiā hyemis: neq; nēcitas in hyeme eſt tāta, neq; inſtm̄ ita obediēs vt in vē nō fit pulſus fortis ⁊ magn⁹ ſicut in vē. ¶ De pulſu autūni dixit Aui. In autū no pulſus eſt diuerſus trahēs ad debilitatē quādā ⁊ ipſius diuerſitas eſt ꝓp multitudinē ꝓuerſiōis cōplōnis accītalis in autūno nūc ad caloꝛē nūc ad frigus: ⁊ ipſi⁹ debilitas eſt etiā ꝓp hoc. Cōplō enīꝫ diuerſa ſemp deteri⁹ efficit nocum̄ q̄ ſimilis ⁊ eq̄lis: q̄ꝫ uis ēt ipſa ſit mala. Et qꝛ autūnus eſt tps vite ꝑfiū: qm̄ caloꝛ inatus in eo debilitat̄ ⁊ ſiccitas fit fortioꝛ. ¶ Cōſtā. aūt in pātegni. dixit. q ꝙ qꝛ autūn⁹ eſt tēperatus inter calīm ⁊ frigidū facit pulſuꝫ fortē: cui⁹ oppm̄ oēs alij dixerūt auctoꝛes: q̄re dicūt q Cōſtant. reſpectū habuit ad diſpōnem pulſus in eſtate que debilitat pulſum ꝓpter calītatis ſue excellentiā ad diſpōnez pulſus in hyeme que pulſum debilitat ꝓp frigiditatē exceſſiuā. Cū ergo nō ſit in autūno tātus caloꝛ quātus in eſtate neq; tm̄ frigus quātū in hyeme: Jō poſuit autūni pulſuꝫ ꝓp eius eq̄tionē inter dicta tpa tēperatū ⁊ fortē. Alij aūt auctoꝛes aſperxerūt ad diuerſitatē cōplōnis autūni: qꝛ in ſingul' die⁹ ⁊ hoꝛis ⁊ ei⁹ cōplōnē frigidā ⁊ ſiccā. Dīt. pulſus in ꝑn° autūni eſt min⁹ debilis ⁊ min⁹ paruus q̄ꝫ in eſtate: qꝛ iā remittit intēſa caliditas eſtatis que erat cā debilitatis ⁊ paruitatis pulſus. Et cū hoc adhuc in ꝑn° autūni nondū facta eſt in aere magna diuerſitas cā ad debilitatē ⁊ ineq̄litatē pulſus. Et cū ſilr̄ in fine autūni pulſus ē fortioꝛ ⁊ maioꝛ q̄ꝫ in hyeme cū nō ſit in eo tāta friditas: nec ēt multa diuerſitas in aere. naꝫ diuerſitas magna in aere eſt circa mediū eius in quo ſunt manifeſte matutina frida ⁊ ſerotina calꝛa. Dixit. A. tēpoꝝ pulſus q̄ ſunt inter tpa tpib⁹ ꝓportionant̄ que ſunt circa ea: ꝑn^m. n. vnius tpis fini tpis ꝑcedentis ⁊ finis ei⁹ ꝑn° ſequētis ꝓportionant̄. ¶ De pulſu regionū. dixit Aui. q ꝙ iudicia pulſuū regionū erūt ꝑm nām quā ſciuiſti de pulſu tēpoꝛ: erūt ergo pulſus in regiōe tēperata: ſicut in tpe tēperatoꝛ: vt in vere ⁊ in calꝛa: ſicut in eſtate: ⁊ ſic de alijs. Dicunt qdā. q pulſus regionū aliq̄lr̄ pulſib⁹ tēpoꝛ ꝓportionant̄ ⁊ aliqualr̄ nō: ꝓportionant̄ nāq; rōne q̄litatū ꝑmaꝝ pulſibus mutatis ꝑm eas: nec tm̄ ex toto: ēt in iſtis ꝓportionatur. nā eſt repire regionē calidā ⁊ humidā cui⁹ habitatoꝛū pulſus nullius tēpoꝛū āni pulſui pñt cōpari cū nullū ſit in āno calīm ⁊ hūidū tps. ver aūt eſt tēpatū. Diſproportionātur etiā regiōes rōne occultoꝝ ſupioꝝ influxuū. Et regiōes qdē ꝓpinq̄ ꝓdictis hñt pulſus illis ꝓpinquos. Et ſcias q ꝓſtitutiōes āni pulſum filr̄ imutāt tpib⁹ āni. ¶ De imutatiōe pulſus ex accītib⁹ aie dixit Aui. q ira ꝓpea q vtutem feruere facit ⁊ ſpūm ſubito dilatat pulſuꝫ efficit magnū ad ſupioꝛa ſe eleuātē velocē ⁊ ſpiſſuꝫ: Jn quo tm̄ nō opꝫ diuerſitatē cadeꝛ: qm̄ paſſio exiſtit filis ⁊ vniſoꝛmis. ⁊ hoc niſi ire admiſceat timoꝛ q̄ vna vice ſupet̄ ⁊ alia vice ſuperet ⁊ filr̄ ſi vecūdiaei admiſceat aut ꝓuidentia ab itellectu q tacere faciat ne ferueat ad mala iferēdū ei cui iraſcit̄. ¶ Et dix̄. ex ōlitiꝫ ꝓpea q paulati exterioꝛa mouēt ñ ꝓuenit̄ ad id ad qđ ꝓuenit̄ ex ira ex velocitate ⁊ ſpiſſitudie: imo eſt cū plīuꝫ magnitudo ſufficit nēcitati ⁊ ē tard⁹ ⁊ rar⁹. Et filr̄ ē plūs letitie: qm̄ ipſe ſit magn⁹ ꝑm plm̄ cū lenitate ⁊ tarditate ⁊ raritate. ¶ Jn triſtitia vo ꝓpterea q caloꝛ ſuffocat̄ ⁊ ſubmergit̄ ⁊ fortit⁹ debilitat̄ oꝫ vt ſit pulſus puꝫ ⁊ ōbilis ⁊ tardus ⁊ rarus. ¶ Sꝫ timoꝛ q ſubito aduenit pulſuꝫ facit velocē ⁊ diuerſuꝫ ⁊ ordinatu: ſꝫ timoꝛ ꝙſuetus ⁊ qui ordinate ꝓuenit mutat pulſuꝫ ꝑm modū ſollicitudinis. ¶ De imutatōe pulſus ex exercitio ⁊ motu. Dixit Aui. in ꝑn° exercitij: ⁊ dum eſt tpati pulſus fit magnus ⁊ fortis: ⁊ hoc ꝓp augmētū caloꝛis innati ⁊ fortitudinē ipſius. ⁊ eniꝫ ex tali exercitio ſuperfluitates reſoluunt̄ ⁊ mēbꝛa ꝓfortant̄. Et dixit. fit etiā velox ⁊ ſpiſſus valde ꝓp ſupfluā neceſſitatē quā facit motus. Qꝛ ſi exercitiū ꝓſeuerauerit ⁊ fuerit ꝓlixū: aut ſi fuerit brꝛue: erit tm̄ fortiſſimū deſtruit qđ ex fortitudine ꝓuenit ⁊ debilitat̄ pulſus: ⁊ fiet paruus ꝓp reſolōnē caloꝛis innati: ſed ipſe fiet velox ⁊ ſpiſſus ꝓp duas res: quaꝝ vna eſt augm̄ fortitudinis neēcitatis: ⁊ altera eſt q̄ virtus retrahitur ne magnitudine ſatiſſaciat: poſtea amplius durante exercitio velocitas inceſſanter minuit̄: ſꝫ ſpiſſitudo augmētatur ꝑm quātitatē ei⁹ qđ ex vtute debilitat̄. Et dicūt qdā. q tunc fit pulſus: ēt durus arteria ꝓ reſolōnē exiccata: deinde dixit Aui. ad vltimū ſi exercitiū ꝓdurauerit ⁊ debilitauerit vtutē fiet pulſus formicās ꝓp debilitatē ⁊ ſpiſſitudinē fortez: poſtea ſi magis ſupfluū fuerit: ⁊ ex ipſo q̄ſi ad mortē ꝓueniat̄ efficiet q oia faciūt reſoluentia ⁊ reducet pulſum ad hoc vt ſit vermiculoſus: deinde facit ipſuꝫ declinare ad tarditatē raritatē cū debilitate ⁊ paruitate. ¶ Et de imutatione pulſus ex balneo dixit. A. q balneatio aut erit cū aqua calꝛa aut cū frigida. Et ſi cū calꝛa in ꝑn° ꝓuenient ex ea fortitudis ⁊ neceſſitatis iudicia. Et hoc dū moꝛa in eo fuerit tēperata. Fiet ergo dixit Cōſtā. in pātegni pulſus fortis magnus velox ⁊ ſpiſſus ⁊ erit ꝓpter humectationem arterie mollis. ſ. ſi aq̄ fuerit dulcis. Sed ſi vltra tēperātiā qs moꝛet̄ in ea: ita vt multū reſoluat. dixit Aui. debilitabit pulſum. Et Gal. dixit. erit tūc pulſus paruus tardus ⁊ rarus. Et nos dicim⁹ q debilitas ⁊ paruitas in pulſu ſine dubio erūt: ſꝫ aqua calida cū in interioꝛibus coꝛpis fecerit calefactionē caloꝛe accītali fortaſſe nō durabit: ſed ad ſuaꝫ nām que eſt infrigidandi redibit ⁊ fortaſſe durabit ⁊ ꝑmanebit. Qꝛ ſi accītalis caliditas dudū ꝓdurabit ⁊ eius dīniuꝫ ſupabit fiet tūc pulſus velox ⁊ ſpiſſus: ⁊ ſi ſuperauerit qđ ex nā ſua ꝓuenit fiet tardus ⁊ rarus. Et ſi eius calefactio accītalis ad tātā virtutis reſolōnē ꝓuenerit: vt ſincopi ſit ꝓpinq̄: fiet ēt pulſus rar⁹ ⁊ tardus: vñ qdā dīt. q iudiciū balnei aq̄ calide ē ſicut iudiciū exercitij. ¶ Si vo balneū fuerit aq̄ frigide dixit Aui. Si frigiditas iā penetrauerit ad ꝓfundū coꝛpis debilitabit pulſum ⁊ facit eū paruū: ⁊ faciet ēt rarū ꝓpter diminutionē neceſſitatis ⁊ caloꝛis extinctionē: ſꝫ ſi nō penetrauerit: imo caloꝛē coadunauerit augmētabit̄ fortitudo ⁊ creſcet paꝝ ⁊ remouebit̄ debilitas ſpiſſitudo. Dix̄ Cōſtā. ſi balneātes ſe in balneo frido ſūt carnoſi ⁊ mediocriter balneent̄ in eo fiet pulſus fortis magnus ⁊ velox: qꝛ friditas tēpata in eis caloꝛē nālē coadunat ⁊ vtutē ꝓfortat ſi nō ſupfluerit in balneo frido aut balneū fuerit ſuperflue frigiduꝫ ⁊ caloꝛ nālis fugiat in interioꝛa coꝛpis fit pulſus

paruus tardus ⁊ rarus. Si vo balneātes macri fuerint ⁊ moderate in eo ſteterint fit pulſus puus ⁊ defectus: qz frigiditas balnei cito penetrat in interioza corpis eoꝝ pp paucitatē carnis: ⁊ calor nālis deficit: ⁊ vtus minuiť: fit ēt pulſus durus pp arterias ad friditatē ꝓſtrictas. Et ſi balneum fuerit ſupfluē frigidū calor nālis cito ad interioza refugit: ⁊ friditas eiꝰ ꝓncipalia mēbra pcutit vñ fit in eis pulſus puiſſimus ⁊ defectiſſimꝰ durus tardus ⁊ rarꝰ. ¶ De imutatiōe pulſus ex gete. ges moderata pulſum efficit fortē ⁊ mediocrē in alijs differētijs pulſus ꝑdictis. Supfluēs vo ges pulſum efficit paruū cū declinatione ad tarditatem ⁊ raritatem ⁊ efficit eū mollē. ¶ De imutatiōe pulſus ex ſomno dixit Aui. Judicia pulſus in ſomno. ſ. nāli diuerſificanť ꝟz hozā ſomni ⁊ ꝑm diſpōnē digeſtionis: qz ſpūs ꝑm iſta duo in ſomno alr ⁊ alr diſponūtur ⁊ mouenť pulſus. n. in ꝓnō ſomni q̄ſi per hozā vnā: ⁊ iſta oꝛ pa hoza ſomni eſt paruus ⁊ debilis: qm̄ motus calozis nālis tūc eſt ad cōſtringendū ⁊ ſubmergēdū ſe: ⁊ nō ad ſe dilatādū ⁊ manifeſtādum: qm̄ ipſe in illa hoza totus tēdit in occultū corpozis ꝓpterea q ꝑm aīa mouet ad digerēdū nutriēs ⁊ maturādū ſupfluitates: ⁊ eſt ſicut ſuperat ⁊ obſeſſus ꝓculdubio. Et nō ſolū calor nālis in hac hoza in interioza corpis recludiť ꝓpter dictas cās. ſz ēt ꝓpter alias in ſermone p̄ caꝰ de ſomno dictas. Et ēt eſt pulſus in illa hoza maiozis tartiditatꝭ ⁊ raritatis. ſ. q̄z ſit pulſus q fit in vigilijs tēperatis: qm̄ lz in calore accidat augm ꝑm ꝓſtrictionē: tñ ꝓuatū eſt ei augm qō hz in hoza vigiliaꝝ pp motū ⁊ corpozalē ⁊ aīalē calefacientez ⁊ motus duplus eſt ad iflāmādū ⁊ iclinādū ad ptē malitie cōplonis. ſ. calide ⁊ conſtrictio ⁊ adunatio calozis minozis ſunt iflāmatiōis ⁊ minꝰ extrabūt calorē ad eſtuationez. Et vt dicūt qdā. in tpe vigilaꝝ: nā ēt eſt irritata magis ad pulſum magnificādū velocitandū ⁊ inſpiſſandū q̄z tpe ſomni. Quāuis g̃ tpe ꝓſtrictiōis calor ex ſui mala euētatiōe incendať: nō tñ iſta incēſio eſt ita magna q̄nta ex tpe vigiliaruz: qm̄ in vigilia meliꝰ euētať: qz plus facit ad intēſionē motꝰ q̄z ꝓſtrictio: vt dcm̄ ē. Et tu qdē dixit Aui. ꝑ ſcias q anbelitꝰ lapſi. i. multū exercitati ⁊ fatigati ⁊ ipſiꝰ eſtuatio multo maiozes ſunt anbelitu ⁊ eſtuatiōe eiꝰ cuiꝰ calor eſt ꝓfozatus ꝓpter cām q̄ ſibi eſt in ſomno. v. g. ſubmerſi in aqua tēperate friditatis q ſit exꝑgefactꝰ: lz calor ꝓſtringať ⁊ effugiat: nō tñ augm ābelitus eiꝰ pueniet ad id ad qō ꝑducūt labor ⁊ exercitiū q̄ ſunt ei ꝓpinqua. Cū. n. bñ cōſideraueris nō inenies aliqd qō ita calorē intēdat q̄z labor ⁊ motus. ſ. cōparādo calorē ⁊ motū ad alias res nō nāles: vel etiaz ad alias tēperate appzoxiatas. ¶ Dñt. q lz pulſus in ꝓnō ſomni ſit puus: nō tñ eſt diuerſus: qz nō inde grauitas ꝓter nāz inducit: qz in ſomno nāli ꝑſupponiť q ſūptio cibi ⁊ potus ſit tpata. dicūt q lz nutriēs nō plus intēdat calorē q̄z motus: ipm tñ plus auget: ſumēdo calorē ꝑ corpe calo. ¶ De pulſu digeſto cibo dixit Aui. cū cibꝰ digeſtꝰ eſt in ſomno redit pulſus ⁊ fit fortioꝛ ꝓpterea q virtꝰ augm recipit de nutriēte: ⁊ reddit illud qō ad ꝓfundū redierat ad regēdū nutriēs ad exteriora ⁊ ad ſuū ꝓnm: ⁊ pp ꝟ ēt magnificať tūc pulſus multū: ⁊ ꝓpterea q cōplonis calitas ꝑ nutriēs augeť: ſicut dixim: ⁊ iſtri ēt augeť lenitas ꝑ id qō ad ipm ex nutriēte penetrat: vez tñ ſua magnitudine nō auget velocitatē neq̄z ſpiſſitudinē: qm̄ ꝟ nō ē illud qō in nēcitate p̄bet augm. Et ꝟ nō ē ꝓhibēs reſtaurari: ex eo q nēciū ē magnitudine ſola: ⁊ lz fortitudo vtutis ⁊ obediētia inſtri ⁊ calor augmētatꝰ: mariť faciāt ad magnificationē pulſus cōpletis digōnibꝰ ⁊ facta nutricatione: tñ ſola pa digōne cōpleta pulſus magnificať pp vigoratiōnē vtutis: ſz nō tñ imo cōtinue ꝑ digōnes magnificādo ꝓcedit vſq̄ ad pfectā nutricationē. Sz dixit Aui. q̄ cū dormitiōe ſomnꝰ pſeuerat. ſ. vltra debitū fiet pulſus debilis pp calozis inati ꝓſtrictionē ⁊ vtutis oppreſſionē a ſupfluitatibꝰ: q̄. ſ. ſunt multiplicate in ſomno ⁊ erāt eūande ꝑm eōnis modos q fiunt in vigilijs ex qbꝰ ē exercitiū ⁊ eōnes q̄ nō ſentiūť ⁊ multo magis q̄ ſentiunť ſub qbꝰ nō eūatis calor nālis ſuffocať: vñ virtus debilitať ⁊ nō ꝑt facere pulſuz fortē: ſz facit ipm debilem. ¶ De pulſu fcō in ſōno tpe vacuitatis ſtōi dixit A. cū ſomnus in ꝓnō eōnē iuenerit: nec iuenerit aliqd ad qō digerē dū tēdat declinabit ꝓpl'onē ad ptē friādādi: q̄re pſeuerabūt puitas ⁊ raritas in pulſu ⁊ inceſſanter: augmētabunť etiā q̄ſto plus talis ſomnus ꝓcedit: qm̄ calor nālis nō iueniēs māz quā digerat ⁊ ex q̄ reſtaureť reſoluiť diminuiť ⁊ ōbilitať. ¶ De his aūt q̄ pueniūt ex vigilijs in pulſu. Dix. A. vigilie calorē nō efficiūt motu corpis: ita vt cū corꝰ queritur nō ſit ipſe. ſ. calor nālis: imo faciūt calorez ꝓpea q ſpūs ad exteriora mouet: ⁊ motꝰ eiꝰ eſt ꝑm ꝓtinuitatē: ⁊ iſta eſt eiꝰ gīo. ſ. ꝓtinuā expānionē eius ad exteriora. Manifeſtū eſt. n. q ad ꝟ vt vigilie calorē efficiāt motꝰ localis ꝓgreſſiuus nō eſt nēcius. Et ſi aliqs alterationis motꝰ tūc in vigilijs fiat: ſz efficiť mō dcm̄. Augmētať g̃ calor in vigilijs tēpatis ⁊ maxie in cōpōne ad ꝓnm ſōni. In ſupfluis aūt vigilijs calor reſoluiť ⁊ extinguiť. Et in motu g̃ caloris ⁊ ſpūs ad exteriora caleſiūt ipſa ⁊ nō ſolū ipſa: ſz ēt totū corpus cū tūc calz ad ꝑes corpis ptes expādať: ad qō ēt adiuuat actualis exercitatio vtutū in vigilijs. Dixit aūt Aui. q calor in vigilijs fit ꝓtinuā expānionē. i. frequētiſſimaz q id qō ſpūs q̄ſi ꝓtinue corrūpunť ⁊ gīanť. ¶ Et dix. A. vigilie ēt diuerſa bñt iudicia. ſ. ꝑm q ſomno ſuccedūt. dix Aui. cū dormiēs euigilauerit nālr ꝺclinabit pulſus ad magnitudinē ⁊ velocitatē ordinate: ⁊ ꝟ pp multitudinē vaporū calidoꝝ i corpe reſeruatoꝝ: deiñ ad ſuā redit nālē diſpōnē illis vapozibꝰ reſolutis: ſz ſi ſubita cā euigilatio accidit q̄ ſubito eū euigilauerit pulſus eiꝰ ilico cū a ſomno remoueť qeſcit. Dicūt qdā a pulſando: qz vtus nō dilatat arteriā frita ⁊ victa corā ipo q ſubito euenit. ſ. cā ad euigilādū vl vt oñt alij qeſcit a magnificādo pulſuz pp dictā cāz: ⁊ de inde poſt hec. i. nō cognita adhuc illa cā redit ad eū pulſus magnꝰ ⁊ velox ⁊ ſpiſſus ⁊ diuerſus ad tremorē: ⁊ qm̄ motus iſte eſt ſilis violēto nō iflāmat ēt: ⁊ qm̄ victꝰ motꝰ accidūt diuerſi pp pugnā vtutis cū cā: ⁊ tremit pulſus: ſz ꝑm q dix Aui. nō lógo pſeuerat tpe: imo ad eq̄litatē cito redit cognita cā ⁊ ꝺuicta: qm̄ lz eiꝰ cā ſit fortꝭ: eiꝰ tñ durabilitas ē pauca cognitio ꝺſtructiōis eſt velox, Dicūt qdā cātur pulſus magn velox ⁊ ſpiſſus pꝰ ꝑdictā getē nā irritata ad ſatiſfaciēm nēcitati cui nō ſatiſfēc in ꝓnō euigilatiōis ⁊ cū geuit. ¶ Ex dcis pz q vigilie imutāt pulſus duobꝰ mōis. vno ꝑm q multo vl pauco tpe pſeuerāt. Et alio ꝑm q ſuccedūt ſomno. ſ. an nālr an violēter. ¶ Dixit Aui. q exteri corpi aduenientia ⁊ ipz ingrediētia. ſup. ⁊ ēt ex ipo agrediētia pulſus diſpōes mutāt q̄litate ſua ⁊ q̄ztitate: ꝑm. n. iſta duo nocumētū iferūt cordi vel alicui mēbro cui corꝰ cōpatiť: pp qō nocum pulſus imutať ꝑm q̄litatē. dixit ipſe: qm̄ ſi ad calefaciēdū declinauerit aut ad infrigidādū. ſup. aut deſiccādū vel hūectādū mutabūt pulſuz ꝑm illud: ⁊ ſic dici ꝑt q ex q̄litate ipſoꝝ pueniāt pulſus ſilēs pulſibus cōplonū ſupius dictis. ¶ Uerūtñ mutatio eueniēs pp cibos ⁊ potꝰ. ſ. pp q̄litatē eoꝝ in pulſu nō ꝑdurabilis: imo cito mutať ⁊ tranſit fcā digōne vel emiſſiōe illoꝝ. Quātitate vo imutāt pulſuz ſcilz cibi ⁊ potꝰ ꝟz varietatē q̄ztitatis: cōtigit aūt q̄ztitatez ipſoꝝ ꝛ variari reꝰ vtutis: qm̄ ipſa aut erit ei eq̄lis aut amplioz aut minoz. Et ſi qdē fuerit eq̄lis dixit Aui. fiet pulſus in magnitudie augmētatꝰ ⁊ maiozis erit velocitatis ⁊ ſpiſſitudis pp augm vtutis ⁊ caloris: ⁊ ꝑmanebit hec imutatꝰ aliq̄diu: qz aliq̄ tpe nō extēſo. ¶ Dixit Rab. ſi. ꝺti. auēte. Hal. pulſus poſt cibū eſt maioz ⁊ ſpiſſioz nāli. Dicūt quidā ꝑ cibū ⁊ potū eq̄lē itelligēdus eſt cibꝰ tēpat nō ſolū in q̄ztitate: ſz ēt in q̄litate q cibꝰ aut trāſmutat pulſuz in corpe tēpato: aut in quolz alio nūc ſano. Et oñt cū dix q magnificat pulſuz ꝑt itelligi aut reꝰ alteriꝰ q̄ztitatis cibi ąplioris vel pauciozis eq̄li: aut reꝰ inanitiōis: ⁊ vacuitatis cibi: ſz ſi

De pulſu quietis.

De pulſu ſomni.

De pulſu vigilaruz.

De pulſus mutatiōe ex occurrēntib⁹ corpori extrinſecus aut ipſi ingredientibus ⁊ ꝓprie ex cibo potu.

cibi ⁊ potus plime magnitudinis vl' q̃titatis valde fuerit erit pulsus diuersus absq; ordine pp grauitatē nutrientis supra vtutē: qm̃ ex oi grauitate. ſ. tam cibali q̃ humorali nō q̃cūq; tm̃ absolute: ſ; notabili ꝓuenit in pulsu diuersitas mā grauāte nām ⁊ nā reluctāte ⁊ conāte. ſ. mām. Et ſbdit Aui. Extimauit archigenes q̄ eius diuersitas erit tūc multo maior q̃ ſpiſſitudo: ⁊ talis muta° est pſeuerās. ſ. tpe notabili ⁊ tādiu q̃diu nā ab illa grauitate exoneret. Et Aui. dixit. q̄ est pſeuerās: qm̃ cā ei⁹ pſeuerās est ibi: ⁊ ꝛ ſ; sit multitudis minoris hac inde erit ibi diuersitas ⁊ erit ordinata Alia lra hꝫ. qm̃q; cā fixa: ⁊ ſi fuerit in multitudine ifra hāc erit diuersitas ordinata q̄ ſi pauce fuerit q̃titatis. dix̄ Aui. erit pulsus minoris diuersitatis ⁊ magnitudinis ⁊ velocitatis: neq; eius mutatio diu pmanebit qm̃ pauca mā cito digerit. Et ſubdit. q̄ ſi vtus deficiat ⁊ debilitet ex multitudine vel paucitate q̃cūq; fuerit ſil'es erūt pulsus in puitate ⁊ raritate vſq; in finē rei. Q; ſi vtus fortis fiat in digerēdo ⁊ ꝓuertēdo fiet pulsus tēperatus. ¶ Scias q̄ p cibū ⁊ potū pulsus multipl'r variat. nā al'r pmutat p cibū ⁊ potum ſtatim aſſūptos: ⁊ al'r q̄n cibus trāſmutat in chilū ⁊ chilus in ſanguinē: ⁊ al'r poſt nutricationē cōpletam. Cibo. n. vel potu cibali ſtatim aſſūpto pulsus magnificat: ꝛ ſ; nō velocitet ⁊ inſpiſſet. Et hoc re' ad inanitionē ſtōaci p̄cedēte. nā tota vtus corpis vigorat refrecta cibo ⁊ potu. nā ſicut totū corp⁹ ꝓtriſtat ⁊ lāguet ſtō fame dolēte: ita eo cibo ⁊ potu gaudēte totū corpus delectat ⁊ fortificat. Absolute tm̃ ⁊ in corpe tēperato ⁊ in lapſo natural'r ſe habente pulsus aliqualit' paucificat: eo q̄ cib⁹ ⁊ pot⁹ poſt aſſumptionē ſuā aliqual'r opprimit cal'm nāle: ſ; cibo ⁊ potu in ſanguinem trāſmutato ⁊ in ſubam ſpuoſam pulsus magnificat velocitat ⁊ inſpiſſat reſpectu p̄ncipij aſſumptiōis cibi: ac ēt reſpectu debite vacuitatis: q; aucto calore vtus est fortificata. Cōpleta aūt digōne ⁊ nutricatiōe pulsus absolute magnificat velocitat ⁊ inſpiſſat. p accūs tm̃ cibo aſſūpto pōt pulſus tardior esse ⁊ rarior pulſu incōueniētis vacuitatis: ſicut qm̃ ad incōueniētē vacuitatē famē ⁊ ſitim febris ſequeret effimera. Dn̄t q̄ ꝛ ſ; pulſus corpis tpati ſemp sit tpat⁹: tm̃ reſpectu diſtincta ꝙ alterationū corpori tpato ſupueniētiū: q; bus tm̃ corpus pmanet tpatū dici pōt pulſus magis vel minus magn⁹ velox vel ſpiſſus fieri. ¶ De imutatiōe pulſus ex vino dixit Aui. q̄ vinū ſūptū ꝓprietatē hꝫ in mutando pulſu: ⁊ est qm̃ ex multitudine ei⁹ q̃uis sit ſubtile ꝓuenit diuersitas: ſ; nō tanta quāta est illa q̄ ꝓuenit ex nutrientibus q̄ ſibi ſimilant: ſicut ſunt iura ⁊ brodialia: ⁊ hoc propter raritatē ſūbe ei⁹ ⁊ ſubtilitatē ⁊ lenitatē. Et vinū qdez p̄e ceteris nutriētib⁹ ꝓprietatē hꝫ q̄ est ceteris alijs diuerſificare pulſu citi⁹: ⁊ h̄ pp citiſſimā ei⁹ pmutationē ⁊ trāſmutationē ⁊ penetrationē. Et pp hoc ēt diuersitas ab eo ꝙ ueniēs citius reſoluit ⁊ remouet: cito. n. ſupat a nā. Et dixit Aui. nō efficit vinū in neceſſitate aug^m qn in velocitate addat. Cū aūt vinū est actu frigidū ⁊ bibit. dixit Aui. ꝓ uenit ex eo q̄ ꝓuenit ex alijs potib⁹ fridis in minorando tardādo ⁊ rarificādo pulſu velocitate ſue penetrationis. Deinde cū in corpore calefit remouet velociter q̄ ex eo ꝙ uenit. Et ſubdit. q̄ ſi cū est actu frigidū penetrauerit fiet ex nocumēto ei⁹ q̄ nō fit ex alijs fridis reb⁹: qm̃ ille res fride tardāt donec calefiāt neq; ipſa ꝙ penetratio est ita velox vt iſti⁹: vinū ēt veloci⁹ penetrat q̃ ipſius ꝓpleat calefactio: ⁊ ipſi⁹ nocu^m est magnū: ⁊ p̄cipue in corpib⁹ que horripilationi ſunt apta. Et neq; ē ſicut ipedimētū calefactiōis ipſi⁹ cū ipſuz cal'm penetrat: qm̃ ipſi⁹ calefactio i p̄n° ſue obuiationis nō ꝓuenit ad h̄ vt magnū faciat ipedimētū. Immo nā ei obuiat cū ptitiōe: ⁊ diſtributiōe ⁊ reſolone: friduz vo est q̄ nām deficere facit: ⁊ ei⁹ vtutē extinguit añq; ad ipſi⁹ ptitionē ⁊ diſtributionē ꝓueniat. Et h̄ qdē ꝓuenit ex vino multitudine ſue quātitatis: ⁊ calefactione ipſi⁹ ⁊ friditate. Et vinū cū actu cal'm bibit nō elōgabit multū a nā. i. a nāli corpis diſpōne: ſ; accidet velox reſolo ipſi⁹. ¶ Et vinum inſup ꝓsideratū: vñ fortitudinē efficit. alia hꝫ iudicia a p̄dictis. ip̄m. n. ſua eſſentia fortes efficit ſanos: ppea q̄ velociter p̄bet aug^m in ſuba ſpūs: ⁊ ſic pulſum efficit fortē ⁊ hoc ſemp hꝫ vinū p ſui eēntiā ⁊ ꝓpterea ſi ſumat ab eo cui inuenerit augmētabit in faciēdo fortitudinē: ſ; ſi ꝓriū extiterit ſumēti min⁹ fortitudinē faciet in pulſu. ¶ De mutatiōe aūt pulſus ex potu aq̄. dix̄ Aui. aq̄ ꝓpterea q̄ nutri^m penetrare facit. vigorat vtutē ⁊ ſiſtitudinē opōnis vini opat. ſ. i fortificando: nō tm̃ ex toto ſil'ez: imo remiſſionē valde: eo q̄ aq̄ nō nutrit ⁊ nō ꝓuertit in ſubam ſpūs: ⁊ qm̃ non calefacit: imo infridat: vñ nō tm̃ auget in neceſſitate quātum vinuz. ¶ Ex dcis pz imutatio quā efficit repletio in pulſu quāq; inanitio. Dixit Gal'. ⁊ ſcribit. 18. ꝓti. Cū ſtōacus est repleꝯ eleuatio pulſus est pua ⁊ tarda ⁊ ei⁹ depſſio augmētatur. Et h̄ pp calitatē i terioꝛib⁹ occultatā corpis: vñ reſoluit ex eo vapor fumoſus quo erit depreſſio magna pp aerē fumoſuz plim quē anbelat nā expellē. Et pp h̄ est pua depſſio decrepitis: q; parua caliditas est in eis. Et ſil'r est parua in oibus cōpl'onibus etatibus ⁊ temporibus ⁊ regionibus fridis. Dixit Aaron ſtomaco repleto repercuſſio pulſus est pua ⁊ debilis. Et repcuſſio illius cuius ſtomacus est inanitus est velox ⁊ fortis: ſed cū ieiuniū ꝓlongatur fit debilis. ¶ Et ſcias q̄ coctus moderatus pulſum efficit magnuz ⁊ fortem imoderatus vero paruum ⁊ debilem.

¶ De mutatiōe pulſus a re p̄ter nām. Cap̄. xiij.

Aula morbi ipſe morb⁹ ⁊ ei⁹ accūs: aut est de diſſoluētib⁹ vtutē aut est de ſuffocātib⁹ aggrauātib⁹ ⁊ ꝓſtringētib⁹ eā. Cū itaq; diſſoluētes fuerint pulſuz efficiūt debilē vacuū puū ⁊ ſpiſſuz ⁊ q̃to plus p̄cedūt tāto p̄ plius pulſus in defectione p̄cedit donec sit vmiculoſus ⁊ formicās: vt pz in febrib⁹ fortib⁹ ſincopi ⁊ dolore fortiſſimo ⁊ ſimilibus. Cū vero ꝓſtringētes ⁊ aggrauātes fuerit: ſicut est plenitudo hūoris pulſuz imutāt p̄m q̄ plenitudo est in toto: aut in aliquo mēbro ⁊ p̄m p̄ncipatū ⁊ nobilitatē mēbri illi⁹ ⁊ p̄m magnitudinē repl'onis illi⁹ vel ipſi⁹ paruitatez. ¶ Dixit Aui. a reb⁹ p̄ter nām fit mutatio in pulſu: aut p̄pter hoc q̄ accidit ex eis de malitia cōpl'onis ⁊ mutat pulſus p̄m illā cōpl'onē p̄ut dcm̄ est in ſupioꝛib⁹: aut ppea q̄ vtutē ꝓſtringūt: ⁊ ſic pulſum faciūt diuerſuz: cui⁹ diuerſitas ſi conſtrictio valde fortis fuerit erit ſine ordine ⁊ abſq; pōdere. ⁊ ſubdit. q̄ ꝓſtrictionē faciēs est ois mālis multitudo ſiue ſit apans ſiue nō: aut accidit mutatio in pulſu ab eis ꝓpterea q̄ vtutē nō diſſoluūt ⁊ faciūt pulſum debilez. ¶ Spāl'r aūt de eis dixit Aui. dolor imutat pulſuz aut p̄pter fortitudinē ſuā: aut q; est in mēbro p̄ncipali: aut p̄pter longā morā ſui, oibus. n. his modis dolor vtutē p̄ſternit: vex tm̃ cū dolor est in p̄n° ſui faciet vtutē ebullire ⁊ mouebit ipſam ad reſiſtēdū ⁊ inflāmabit calitatē: nā. n. ſentiens leſionē doloris agitat humores ⁊ ſpūs ⁊ mouet eos vſus locū doloris vt reſiſtat ei: ex quoꝝ cōmotiōe ⁊ agitatiōe inflāmat' vt excitent caliditatē: vñ aug^m ꝓuenit neciatis. In p̄n° ergo dū vtus nō est notabil' debilitata adhuc fiet pulſus magn⁹ ⁊ velox ⁊ maioris ſpiſſitudinis: q; dixit. Aui. fixio. ſ. vtutis ꝓſtantiā magnitudinē facit ⁊ velocitatē. In p̄ceſſu vo ⁊ cū dolor ad ſui finē fortitudinis peruenerit p̄cedit minorādo pulſuz ⁊ redibit ad interiora donec magnitudinē p̄det ⁊ velocitatē. Et vice eoꝝ ſuccedēt ſpiſſitudo fortis ⁊ puitas ⁊ vmiculatio ⁊ formicatio: ⁊ ſi adhuc vlterius augmētatus fuerit adducet ad raritatē ⁊ perditionē. Iſte tm̃ p̄ceſſus a p̄n° doloris vſq; ad finē eius in fortitudine ſui ⁊ virtutis p̄ſtratione fit cuz gradatione. ¶ De mutatiōe pulſus p̄pter apa dixit Aue. 4° coll'z. dicim⁹ q̄ apatū cal'or pulſus tēſus est puus velox ⁊ ſpiſſus ⁊ vacuꝰ varietate ſerrini: ⁊ tēſio fit pp mām organū extēdēte: ⁊ paruitas pp duritiē ⁊ organi aſpitatē. Et velocitas ⁊ ſpiſſitu-

De pulſu ex potu aque

De pulſu ex inanitione ⁊ repletione ⁊ ex coctu.

De pulſu ex dolore

De pulſu pp apoſtema.

do ꝓp recõpẽsationẽ magnitudinis quã amisit. Et ſerrini/tas ſit. qz cũ vtus organũ extẽdit: qz organũ nõ ẽ obediens ſpiritꝰ ptes nõ eq̃lr extẽdũtur: ⁊ ob hꝫ vna alteri reſiſtit. Et ꝓp hoc ille motꝰ ſerre motui ſiſtatur: ſz colicoꝝ pulſus pul/ſu ſanguineoꝝ ſpiſſioꝝ ẽ ꝓp ipſoꝝ fortitudinẽ caloris ⁊ ma/gis ad ſerrenitatẽ declinat: eo q colẽ ſiccitas indurat mẽ/brũ. ¶ Et dixit. flãticoꝝ apatũ pulſus puus eſt ⁊ rarus: p/uus ꝓp fortitudinẽ friditatis ⁊ vtutis debilitatẽ: ⁊ in hoc diſpõ ſerrini magis oio nõ exiſtit ꝓp hũoris faciẽtis humi/ditatẽ. ¶ Apatũ vo meliconũ pulſus durus eſt ⁊ aſper ꝓp hũoris ſiccitatẽ: ⁊ eſt tardus ⁊ rarus ⁊ ad ſerrenitatẽ mani feſte declinat ⁊ cũ his oibus eſt occultꝰ ⁊ rarus. ¶ Aui. ãt dixit. q apatũ alia ſunt q̃ febrẽ efficiũt: aut ꝓp eoꝝ magni/tudinẽ aut ꝓp nobilitatẽ mẽbri: in quo ſunt: ⁊ iſta pulſum in toto corpe mutãt ſm mutationẽ febris quã faciũt pro/priã de qbus dcm̃ eſt in p̃cedẽtibus de ſignis febriũ apatũ. Et alia ſunt q̃ febrẽ nõ efficiũt ⁊ mutãt pulſuz ꝓpriũ in mẽ/bro in quo ſũt. Eſt tm̃ ẽt q pulſum reliq corpis mutãt per accñs: ſz nõ ꝓp hoc q apa ſit: ſz ꝓpea q doloꝛẽ efficit. ¶ Et dixit Aui. q apa mutãs pulſuz aut mutat ipm̃ per ſui ſpẽz aut p ſui tps aut p ſui q̃titatẽ aut p mẽbrũ in quo eſt aut p accñs qõ ſeq̃ apa. Et qõ p ſui ſpẽm imutat eſt ſicut apa ca/lidũ in q̃ p ſui ſpẽm puenit vt mutẽt pulſus ad ſerrinũ ⁊ tre/morẽ ⁊ horripilationẽ ⁊ velocitatẽ ⁊ ſpiſſitudinẽ: niſi ꝑ/ãa ſit ei cã humectãs ⁊ ꝓprietatẽ ſerrini deſtruat ⁊ vice ipſius vndoſitatẽ ſupplẽ faciat: verũtñ tremoꝛ ⁊ velocitas ⁊ horꝛi/pilatio ⁊ ſpiſſitudo ipm̃ ſẽp ꝓcomitanꝫ. Dñt. q apa calm̃ inq̃m calm̃ facit pulſum ſerrinũ exiccãdo inſtm̃: ⁊ maxie ſi fuerit colicũ: qz magis eſt exiccatiuũ: ⁊ hꝫ facere tremorẽ ⁊ horꝛipilationẽ ꝓp mãe maxime colerice mordicationẽ: ⁊ maxime in mẽbro ſenſibili: ⁊ facit velocitatẽ ⁊ ſpiſſitudinẽ augẽdo neĉitatẽ. verũtñ dixit. Aui. q cãꝫ q̃dã ſunt q̃ ſerri/ni ꝓprietatẽ ꝓhibẽt: ſilr ſunt q̃dã cãꝫ q̃ ſerrini ꝓprietatez augmẽtãt ⁊ ipm̃ appere faciũt. Et dixit q apa molle pulſũ facit vndoſum ⁊ raꝫ: durũ vo apa ꝓpetatẽ ſerrini augmẽ/tat. ¶ Et dixit Aui. q in exitura oũ ſit collectio. ſup. oũ fa/cta eſt ſanies ſiue oũ ſaniaſ pulſum ꝙuertit de ꝓprietate ſer/rini ad vndoſum ꝓp hũiditatẽ ⁊ lenitatẽ q̃ ipm̃ ſequũtur: ⁊ ꝑbet augm̃ ſm diuerſitatẽ ꝓp ſuã grauitatẽ: velocitas vero ⁊ ſpiſſitudo multotiẽs alleuianꝫ ꝓp accñtalis caloꝛis qetẽ cã maturatiõis. Dñt in exitura oũ ſit ſanies: qz febꝛis ⁊ do/loꝛ augenꝫ fit pulſus ſerrinus cũ velhemẽti velocitate diuer/ſitate ⁊ ſpiſſitudine. Et fcã ſanie eleuatis ab eis vaporibus nõ multũ mordacibus inſtm̃ aliq̃lr remollit: vñ vndoſus cõſeqtur: ⁊ maxie qz mã aliq̃lr paucificata tenſo inſtm̃o mi/nuit ẽt velocitas ⁊ ſpiſſitudo aliq̃lr diminuta neĉitate. Et hoc niſi ſanies illaudabilis ⁊ mala fuerit. ¶ Mutatiõis ve/ro tpis apatũ cã. dixit Aui. eſt qm̃ oũ calm̃ apa eſt in aug/mẽto ꝓprietates ſerrini: ⁊ alia q̃ dixim̃ erũt in augmẽto ⁊ eius durities ſemp augmẽtaſ ꝓp extẽſionẽ q̃ augeſ ⁊ i tre/morẽ etiã ꝓp doloꝛẽ. Cũ vo ad ſtatũ puenit oia augmẽtanꝫ accñtia ꝑter illud qõ fortitudinẽ ſequtur: qm̃ iſtud debilitaſ in pulſu ⁊ in ſpiſſitudine ⁊ velocitate augmẽtũ ꝑbet. Dein/de ſi plogabiſ. ſ. ſtatus velocitas deſtruiſ ⁊ redeũdo. ſ. a ve/locitate fit formicãs. Cũ vo erit in declinatiõe ⁊ minuetur apa ⁊ mã reſolueſ aut exitura aperietur fiet pulſus fortis exonerata nã a ponderẽ: ⁊ ceſſabit tremoꝛ ꝓpea doloꝛ extẽ/ſiuus minueſ. Intellexit aũt. A. de tpib⁹ quo ad accñtia. ⁊ iam ſcitũ eſt q accñtia in ꝓn⁰ ſunt minoꝛa q̃ in augmento. ¶ Mutatio aũt pulſus ſm tpa dcã in apate frigido põt in/telligi ꝓ eã q̃ dcã eſt mutationẽ in apate calꝺoꝛ: lz in frido nõ ſit tãta mutatio nec tã notabiſ. ¶ De mutatiõe aũt pulſus ſm q̃titatẽ apatis. dixit Aui. eſt qm̃ magnũ apa facit vt ſint oẽs p̃dicte diſpõnes pulſus maioꝛes ⁊ magis augmẽtate: puum vero facit vt ſint minoꝛes. ¶ De mutatiõe autẽ pul/ſus ſm mẽbrũ in quo eſt dixit Aui. q ex mẽbris neruoſis ꝓuenit augmẽtũ in duritie pulſus ⁊ in ꝓprietate quã habꝫ ſerrinꝰ: ⁊ ex mẽbris neruoſis ꝓuenit augmẽtũ in magnitu/dine ⁊ vehemẽtia ⁊ diuerſitas multa ⁊ p̃cipue ſi in mẽbro ſupauerint arterie ſicut in ſplene ⁊ pulmone ⁊ nõ durabit. ſciꝫ magnitudo in pulſu niſi inq̃m ꝓſeuerabit fortitudo: ⁊ hec mẽbra ſi fuerint hũectata ⁊ lenia: ſicut cerebrũ ⁊ coꝛ ⁊ pulmo pulſuz faciũt vndoſum. ¶ De mutatiõe autẽ pulſus aliquo mediãte dixit Aui. eſt ſicut apatis pulmonis: qõ fa/cit pulſuz tremulũ cõicãdo. ſ. nocum̃ coꝛdi: ꝓp qõ tremit: ⁊ qz coꝛ cõpatiẽ pulmoni: ⁊ ſicut apatis epatis qõ facit pul/ſuz mictualẽ. i. frequẽté ⁊ puũ: ⁊ dr mictualis ad ſilitudinẽ ei⁹ q frequẽter mingit ⁊ paucũ. vel vt dñt qdã dr mictual: qz fit in apate epis ad qõ ſequiſ frequẽs ⁊ puꝰ mictꝰ. Fit ẽt in eo pulſus puꝰ debilitata vtute ꝓp aggrauationẽ: ⁊ fit fre/quẽs: vt reſtaureſ neceſſitati: ⁊ ſicut apatis renuz qõ facit pulſuz ſtrãguialẽ ſilẽz guttatiz vine emiſſioni: ⁊ eſt puus ⁊ freq̃ns: ⁊ ſiĉ apatis mẽbri ſẽſus fortis: ſiĉ oris ſtõi ⁊ dya fragmatj qõ facit pulſũ ſpaſmoſũ ⁊ ſincopiçãtẽ: qz ad tale apa aliq̃n ſeq̃ ſpaſmꝰ. ⁊ iõ faĉ plſũ: ſiĉ ſpaſmati ⁊ aliq̃n ſe q̃ ſincopis ⁊ faĉ pulſũ ſiĉ ſincopiçati: ⁊ ẽ plſus õbiſ valde. ¶ De ſignificationibus pulſuum. Cap. xiiij.

Dixit philaretus. Cũ ad egrotũ ingrederis quẽ nũq̃ vidiſti attende ꝑm̃ ſi maſcu/lus ſit an femina: Et ſi maſculus ꝓſidera pul/ſuz maſculi: ⁊ ſi femina pulſuz femine. Deinde nãm. i. cõplonẽ ⁊ habitudinẽ egrotãtis ⁊ eta/tẽ: ⁊ poſt hec tpa ãni ⁊ regionẽ ⁊ cõpãs oia hec ꝓiectura q̃/lẽ pulſũ hꝫe oportuit laboꝛãtẽ qñ ſan⁹ erat: ⁊ cognoſces di/ligẽter magnitudinẽ ꝑter nãm facte ꝙuerſionis pulſus. Et poſt hec ꝓdera ſitũ corpis iacẽtis: qm̃ ſitus mẽbri ⁊ ſigª ia/cẽdi variat pulſuz. v. g. ſi iacuerit ſupra brachiũ ſiniſtruz ⁊ ꝓſſerit ipm̃ ꝓſſiõe fit ꝓcurſus ad ipm̃ ſanguis ⁊ ſpũs: vñ pulſus occultꝰ ⁊ defectꝰ appet: ⁊ ſic p talẽ ſitũ ꝑt falli medi/cus in iudicãdo ꝑ illũ pulſuz vñ ſi medicꝰ talẽ inuenerit pul/ſuz dz tãgere pulſuz alteriꝰ brachij ⁊ ſi inuenerit ipm̃ eleua/tũ ⁊ fortẽ ſciat occultationẽ ⁊ debilitatẽ pulſus illius bra/chij ex ꝓſſiõe ꝓcedere. ¶ Dixit Gal. in 4⁰ pulſuuz ⁊ ſcri/biſ a Rabi. in 4ª pti. pulſus ineq̃lis imptialitatis ſigñat q cã ineq̃litatis eſt incerta ꝓmutatio egritudinis. Cũ ergo ꝓ/mutaſ egritudo ad mẽbrũ ignobile liberaſ egrotãs ⁊ cũ ꝓ/mutaſ ad mẽbrũ nobile deſtruiſ egrotãs. i. moꝛitꝰ. Et ſub/dit. nõ ſigñaſ ex ineq̃litate ipari aliq̃n incertũ. ¶ Et dixit in caº pulſuũ. ⁊ ſcribiſ ſic ibidẽ. pulſus ineq̃lis ꝑlitatis ſi/gñat q cã ineq̃litatis eiꝰ eſt certa ſignificatio: ⁊ ꝓ ꝑriũ huiꝰ ſigñat q cã ineq̃litatis eiꝰ eſt mutatio certa. ¶ Dixit Gal. in ꝓ⁰ affo. poriſmos ⁊ ꝓſiſtẽtias ⁊c. virtꝰ facilr cognoſciꝫ ꝓ pulſuz ⁊ cognoſciꝫ in alijs ſignis. In pulſu. n. cognoſciꝫ virtꝰ vitalis. ⁊ in alijs ſigñonib⁹. i. effectib⁹ cognoſciꝫ nãl ⁊ aialis. Et cognoſciꝫ hic in ꝑª viſitatiõe ſm plm̃ niſi ex/trinſeca varienꝫ ſigñones: ⁊ maxie pulſus. In aduentu. n. medici aliq̃n gaudio aliq̃n timoꝛe ⁊ aliq̃n vecũdia fit pul/ſus pmutaº. ¶ Dixit G. ili. ô flomia. ⁊ ſcribiſ Rabi. i 4ª pti. ſigm̃ qõ ſigñat fortitudinẽ virtutis ſemp ⁊ nõ fallit eſt pul/ſus eq̃lis ⁊ fortis: ⁊ ſilẽ eſt pulſus magnꝰ: pulſus. n. magnꝰ ⁊ talis ſm nãm ⁊ nõ vi moꝛbi vel ſinchomatis ſigñat forti/tudinẽ vtutis ⁊ multitudinẽ innati caloris ⁊ abundãtiam ſpũs ipellẽtis in arterias ⁊ obediẽtiã inſtꝰi cũ q̃dã mollitie vel tẽpamẽtũ inter durũ ⁊ molle. ¶ Sz pulſus magnꝰ ꝓ/ter nãm factꝰ ſicut cũ aduenit corpi hũti in ſanitate pulſuz ꝓpriũ vel in magnitudine ⁊ ꝓpitate mediocre ſigñt caloꝛẽ vt diſtẽpantiã febrilis calitatis: ⁊ põt ſigñare corpis laboꝛem vel ire ipetuoſitatẽ vel caloꝛẽ extrinſecus corpi aduenientez aut coꝛtus ꝓcuſſionẽ ⁊ ſilia. ¶ Et pulſus altꝰ ſiue eleuatus ſigñat ſigñone magni: ſz nõ ſic intẽſe: ⁊ hꝫ ſiue fit altꝰ nãlr ſiue ꝑter nãm. Silr ſigñat pulſus lõgus. cũ eo. n. ẽ abũdã/tia ſpũum in lõgitumº arterie poꝛrectoꝝ. ¶ Silr ẽt ſigñat pul. lat⁹ ⁊ ſigñat ẽt abũdãtiã hũiditatis in coꝛ aggrauan/tis vtutẽ. ¶ Pulſus aũt deꝑſſus occultus ſm nãm ſigñat

Cõſideran/da in actu pulſus

ūtutis debilitatē ⁊ inobediētiā organi p̄ duritie ad dilatandū ⁊ eleuādū. Jp̄e. n. vtp̄lm est pulsus durus: si vero fuerit talis p̄ter nām ingīat defectū spūum ⁊ caloris inati. ¶ Et pulsus curt⁹ ꝑm nāz ingīat paucitatē spūuz ⁊ caloris nālis circa cor ⁊ mēbroꝝ ibecillitatē curt⁹ vo p̄ter nāz si ꝓtinuat curtitatē ⁊ nō egredit in lōgitudine ingīat defectū ūtutiz ⁊ spūum. Si aūt nō ꝓtinuat: ꝛz statim regredit in lōgitudine ingīat nām afflictā se ꝓbētē vt vires suas reūmat ⁊ cōtra morbū deinceps opet. ¶ Et pulsus subtil ꝑm nām ingīat siccitatē cordis ⁊ arteriaꝝ. subtilis vo p̄ter nām apparens in febrib⁹ acutis est signū pessimū significās magnū spūuz defectū. Et pulsus paruus ingīat ecōtrario pulsui magno. ¶ Pulsus quoq; fortis ingīat ūtutis ꝓstātiā spūum abundātiā ⁊ instrī obediētiā. Et debilis ingīat eꝫio. ¶ Pulsus velox ꝑm nām ingīat dñiuz caliditatis abūdantiaz spūs ⁊ obediētiā instrī: ꝛz si fuerit talis p̄ter nām ingīat incēsionē innālis caloris ⁊ tardus eꝫio significat. ¶ Pulsus autem spissus ingīat necessitatē attractiōis aeris multi ⁊ virtutis debilitatē q̄ nō pōt magnificare nec velocitare pulsum sic vt sufficiat vnica aeris attractiōe satisfacere necessitati quare recōpēsat plurib⁹ pulsib⁹. ¶ Et pulsus raruz ingīat eꝫio. ſ. paucitatē caloris. Cōstātinus in pātegni dixit. q rarus pulsus fit a calore debili ⁊ virtute forti ⁊ locutus est in sanis fride cōplexiōis q ex paucitate caloris modica egent refrigeratiōe: ⁊ ūtus eoꝝ exīs fortis: q; sa na sufficit vnico ictu sufficientē aeris q̄ztitatē trahere. dicūt si in acuta ⁊ cōtinua febre pulsu exīte magno ⁊ veloci ⁊ frequēti nulla facta deliberatiōe febris pulsus subito rarus fiat sine patiētis alleuiatiōe mortē ingīat. ¶ Pulsus durus nālis ingīat siccitatē cordis ⁊ arteriaꝝ nāli siccitate tendēte vasa. Durꝰ vo p̄ter nāz ingīat ꝓfluxū hūoꝝ sanguineoꝝ ⁊ colicoꝝ in mēbra neruosa subintrātiū ⁊ apa gnantiū ⁊ sic extēdētiuz vñ cāt tensio in neruis arterijs ⁊ venis qbus tēsis pulsus tensus ⁊ durus appet. Et cū hoc est debilis paruus velox ⁊ spissus: puus est ex inobediētia instrī debilis ex ūtute nō potente dilatare velox ⁊ spissus vt satisfaciat necitati ⁊ est inordinatꝰ ex angustia ⁊ affectiōe ūtutis: q̄re nō pōt ordinē seruare: ꝛz mō plus mō minꝰ dilatat ꝑm q̄ estuatio maior est vel minor. ¶ Et scias q̄ in pleuresi ⁊ alijs apatibꝰ pāni culoꝝ pulsus variat ꝑm diuersa tpa apatis. nā in p̄nº pulsus est minꝰ durus ⁊ minꝰ debilis ⁊ minꝰ inordinatus. Et est minor ⁊ minꝰ ēt velox ⁊ frequens: eo q̄ in p̄nº apa adhuc puū est ⁊ puā facit ptiū tēsionē. ūtus ēt adhuc satis fortior est: vñ pōt magnificare ⁊ melꝰ dilatare arteriā ⁊ ordinatiꝰ pcedere. In augmento vo ⁊ statu: q; repletio auget ⁊ apa magnificat durities auget: ⁊ silr debilitas ⁊ puitas ⁊ inordinatio ⁊ auget velocitas ⁊ spissitudo aucto calore In declinatiōe vo pulsus paulatim redit ad dispōnē nālez. Q; si apa indurat addita ꝓstipatiōe corpis arterie pulsus fit durior ⁊ subtilior ⁊ occultior: q; arteria ad dilatandū ē magꝭ inobediēs: ꝛz est minꝰ velox ⁊ minꝰ frequēs diminuto calore. Et si pulsus pseueret durus post resolutionē māe periculū significat: q; significat indurationē q̄ ad dissoluēduz est difficilis: ⁊ ingīat morbi lōgitudinē ⁊ ūtutis defectionē. Et dñt q̄ pulsus durities magna in pleuresi piculosa ē: q; ingīat pleuresim fore de colera q̄ mobilis est ⁊ furiosa mūltū molestās virtutē vel significat ariditatē vel exiccationez māe: ⁊ sic eiꝰ difficilē resolutionē: vñ ꝑculdubio plongatur ⁊ ūtus opprimit: ⁊ fatiscit: vñ piculū ē ne succūbat. Et scias q̄ in freneti nō fit pulsus: ita durus nec ita inordinatꝰ: ⁊ fit fortior q̄z in pleuresi. Et iō sunt ad motiōes frenetici fortiores q̄z pleuretici. ¶ Pulsus aūt mollis nālr significat humiditatē cordis ⁊ mollities corporis arterie ⁊ oplonē humidā totiꝰ corpis: ꝛz pulsus mollis p̄ter nām ingīat būiditates corpis dissolui q̄ mēbra ⁊ arterias remolliūt ⁊ relaxāt. Et ingīt ēt apa maxie flāticū in mēbris carnosis ⁊ humidis cordis: sic in pipleumonia ⁊ litargia. ¶ Pulsus q̄q plenus ingīat abūdātiā sanguinis ⁊ spūs in vētriculis cordis ⁊ arterijs: ⁊ est hic pulsus latus: repletio. n. facit ad pulsus latitudinē ⁊ ecōuerso. ¶ Pulsus vacuus ingīat sanguinis ⁊ spūs carētiā in corde ⁊ arterijs: q̄re q̄ ampliant digiti sup arteriā: arteria cedit cōpssioni: ⁊ in illa būiditas intus cōclusa sup redundat: ꝛz statim pulsuz ꝓp inanitionē sui organi euanescit Et pulsus q̄dē vacuꝰ si ē cū calitate ingīat ethicā vel sintesim ⁊ si cū friditate ingīat caloris nālis extinctionē. ¶ Pulsus vo calidus ingīt caliditatē mēbroꝝ circūstātiū arterijs: ⁊ ipsaꝝ etiā arteriaꝝ ⁊ distēpantiaz in calitate spūum ⁊ hūoꝝ in ipsis arterijs cōtētoꝝ. Et pulsus q̄dē calidus aut est calidus ex sanguine aut ex colā aut ex calitate inserta mēbris calefaciēte ⁊ aridū faciēte. Et si ex sanguine pulsus calidus erit cū mollitie ⁊ mediocritate inter magnū ⁊ puū ⁊ inter velocē ⁊ tardū ⁊ iter spissum ⁊ rarū: ⁊ erit plenus ex vasoꝝ replone. Si vo ex colā erit durus ⁊ gracilis ⁊ frequēs: ⁊ si ex caloze inserto mēbris erit vacuꝰ ⁊ ethicā aut ptisim ingīat. pulsus insup calidus aut ꝓtinue sentit calidus ⁊ significat febrē ꝓtinuā aut interpolatē ⁊ ingīat interpolatā. ¶ Pulsus vo fridus ingīat caloris nālis extinctionē ⁊ mortificationē: ⁊ b̄ si ꝓtinuꝰ fuerit ⁊ erit tūc pulsus iste vacuus ⁊ aderūt alia signa deficiētis ūtutis. Dñt medici. tūc medicus fugiat ⁊ p̄sbyteꝝ introducat. ¶ Pulsus eq̄lis ingīat ūtutis fortitudinez. ¶ Pulsus incidēs ingīat ūtutē debilē fortificari ⁊ eleuari: decidens vo ūtutē supatā ⁊ in pstrationē tēdētē. ¶ Dñt q̄dā q̄ pulsus q̄ est lōgus ⁊ latꝰ: ⁊ q̄ est mediꝰ inter duoꝝ ⁊ mollē aut parūp declinās ad mollitiē ingīat dñiū sanguinis. ¶ Pulsus vo lōgus ⁊ strictꝰ q̄ cū hoc erit velox ⁊ spissus attinēs duritiei ingīat dñiuz colē. ¶ Et pulsus curtꝰ ⁊ latꝰ paruus rarus ⁊ mollis ingīat dñiuz flātis. Et pulsus curtꝰ ⁊ subtilis tardus ⁊ durus ingīat dñium melie. Scire. n. debes q̄ calitas elōgat: ⁊ friditas ōcurtat: ⁊ būiditas ingrossat ⁊ dilatat: ⁊ siccitas gracilat ⁊ coartat. Jnq̄t Egidꝰ. in suis vsibus de pulsibus. Juncta bono paritas. i. eq̄litas pulsus. bona fit mala iuncta sinistro. Imparitas vo reprobādi boni. ſ. pulsus laudāda sinistri. Nā vbi ꝓpositis q̄ sunt optāda duob⁹. Elige q̄ fixū stabili bonitate morat. Et ex tibi ꝓpositis q̄ sunt fugiēda duob⁹. Elige mobiliꝰ fuge q̄ constāti⁹ extat. Et sic voluit q̄ eq̄litas pulsus bona est. Si aūt cū malitia ē mala ⁊ ecōuerso ineq̄lis. nā in ipsa iūcta bono pulsui est mala ⁊ iuncta malo est bona. ¶ Lauda forcina formatiua significat ūtutē resurgere: finitiua vo ūtutē cadere pulsus capriçās si talis fuerit ꝑm nām duritiē ingīat instrumēti ⁊ eiꝰ rebellionē ad motū: ⁊ ūtutis ingīat debilitatē nō potētis arteriā mouere decēter. si vo fuerit p̄ter nām ingīat q̄ in cā morbi est diuersa dcā ⁊ diuersa mā ⁊ resolo multa vaporis. ¶ Dixit Aui. q̄ pulsus gazelinꝰ cū debilitate ūtutis est malus. ¶ Pulsus martellinꝰ. dixit Aui. ē malus ⁊ si fuerit talis ꝑm nām ingīat dñium siccitatis in corpe ⁊ corde: ⁊ si fuerit talis p̄ter nām ingīat cordis successionē ⁊ humiditatis defectū. ¶ Pulsus vndosus dixit Auic. est malus ⁊ ingīat būiditatis supabūdātiā ⁊ hūoꝝ turbationē. ¶ Pulsus serrinꝰ dixit Aui. ē malus: ingīat. n. debilitatē ūtutis in febrib⁹ acutis mortē. ¶ Pulsus ramosus ingīat māz morbi ēē dñersaz. ¶ Pulsus. spasmosus spasmū ingīt futuꝝ. ¶ Pulsus formicās dixit. Al. est malus ⁊ ipse q̄dē ūtutē ingīat defectissimā ⁊ q̄si ablatā: ⁊ est ōterior vermiculoso. Et si q̄dē vermiculosus desinit in formicantē in febre acuta ex ꝓsūptiōe būiditatū ꝓuenit ⁊ oio de vita infirmi despandū. Si tñ formicās egressuz fecerit ad vermiculosuz minꝰ malū est. ¶ Dix Hal. p̄ pulsuū ⁊ scribitur a Rabi. in. 22ª. pti. Cū apponis digitos sup arteriā: deinde eleuas eos: deinde ite reapponis ipsos: ⁊ inuenis motuz pulsus diminutū hic stat⁹ pulsus deficiēs appellat: q; virtutē ōficere ingīat. Et cū apponis manū sup arteriā ⁊ inuenis motū manifestū: ⁊ quotiēs ite reapponis iuenis mo

cū ad minutionē tēdere q̄ſq̄ totaliʳ ceſſat hic ſtat⁹ oī pulſus finitiu⁹:q; finiri vitā ſignāt. ¶Dixit Auicē. diuerſitas pulſus in qua eſt interſectio vehemēs ⁊ mot⁹ debilis:dein de ſuccurrit vari⁹ fortis ſuo curſu nō ſuccurrēte.i. nō cōtinuo:ſz ex mometo ad mometū eſt mala valde. ¶Et dixerūt quidā cum pulſus ſiniſter eſt frequēs ⁊ dexter rarus:⁊ illud eſt cū debilitate virtutis tūc illud eſt ſignificatio mala. ¶Dñt quidā cū pulſus vnius brachij diuerſificaʳ a pulſu alterius ſic:q; vn⁹ eſt bon⁹ ⁊ alius eſt malus:tūc iudicium ſumiʳ a bono cui⁹ oppo⁹ eē dñt de vrina. Nā q̄ñ aliquādo eſt bona ⁊ aliq̄n mala iudiciū ſumiʳ a mala. ¶Dix̄ H. 14. pulſuū. ⁊ ſcribiʳ a Rabi. in 4ª pti. pulſus pu⁹ debilis ⁊ tardus be tres ſpēs cū pueniūt ad vltimū ſunt valde timende: ⁊ haruz dñi ſunt in ꝓtinua dubitatiōe. Et dixit. debilitas in pulſu ſignāt q; ipſius cā eſt mala cōplexio cordis.

¶Explicit diſtinctio.2ª. Incipit diſtinctio 3ª huius tractatus quinti in qua determinatur de vrinis.

AQuoſitas que ſeparatur a ſanguine ⁊ mingiʳ:lotium a q̄buſdam vocaʳ. Et lotiuz deriuaʳ ab hoc verbo lauo q; ipſa lauatiua eſt ⁊ abſterſiua. Aliter aūt vocatur vrina:⁊ ſic ab auctoribus noiaʳ ⁊ dr̄ vrina dixit Egidi⁹. altero triū modoruz:aut eo q; fit renib⁹ vna: eo q; in renibus dicte aquoſitati datur vltimū ſui eſſe. Aut ſic dicit ab vrith q; latine dicit demōſtrare ſeu demōſtratio:eo q; in ipſa demōſtrat hūani corpis plīmas diſpōnes. Aut dicta eſt vrina ab ℔ vbo vro:q; q̄cunq; tangit ex herbis ⁊ arbuſtis dū mingiʳ calida exñs deſiccat ⁊ vrit. Dixit Theophilus. vrinā q̄dā ſupfluitaté ſāguinis alij aquoſitaté ſanguinis ⁊ alij ſanguinis putredinē vocauerunt.

¶Diuiditur autem diſtinctio in capla. 38.

De diſtinctione vrine ⁊ ei⁹ cauſis gñalibus. Cap̄.j.

VRina dupliʳ ſūpta repitur:vno mō cōiter ⁊ large ꝓ oi aquoſa hūiditate egrediē te p vias vrinales: ēt ſi nūq̄ digeſta fuerit per actionē nāe:ſiue ēt ſi nūq̄ fuerit mixta mēbris neq; ab eis eliq̄ta q̄lis eſt aquoſitas que mingitur a crapulatis ⁊ dyabeticis:in q̄bus pp ſupfluā potatiōnē aſſūptoꝝ digōnē impediētē ipſoꝝ aquoſitas ſic mingiʳ: ſicut ebibita fuit.2° mō ſumiʳ ſtricte ⁊ ꝓprie ꝓ aquoſitate per vrinales vias egreſſa in quam calor nāliſ corporis egit q̄ ab humoribꝰ ſequeſtraʳ q̄ q̄ſ dicaʳ aquoſa ſupfluitas: nō tñ eſt aq̄ corpus ſimplex:ſz ſic dr̄:q; in eā multū p̄dominaʳ aqueū elemētū. Aquoſitas aūt large dicta vrina: ⁊ ſz nō ſemp tñ aliq̄n pōt eſſe ſimplex: ſicut q̄n a dyabetico biberēʳ aq̄ ſimplex ⁊ illico bibita mingeretur ab eo imutata.

Vrina qd ſit. ¶De vrina ꝓprie ſumpta dixit Hal. ſup 4° affo. q; eſt colamētū ſanguinis. i. maſſe ſanguinee. Dixerūt. n. Iſaac ⁊ Vlaticus q; vrina eſt colamētū ſanguinis ⁊ alioꝝ humoꝝ. i. eſt aquoſitas q̄ colaʳ a ſanguine ⁊ alijs humoribꝰ opōne nāe: ⁊ per venas emulgentes venit decolata ad veſicā p medios renes. Aſſiʳauerūt aūt eā ſero lactis: ſicut. n. ſerum lactis ē aquoſitas a pte butyroſa ⁊ caſeali ſepata q̄ſi p modū cuiuſdā genita decolatiōis: ſic ⁊ vrinalis aquoſitas a maſſa ſanguinea p decoctionē ⁊ ōpuratiōnē ꝓcedit. Inqt. Egi. in ſuis vſib⁹. de vrina. Sicut de lacte ſerū ſe limpidus eliq̄t hūor. Sic liquor vrine de maſſa ſanguinis exit. Dū fit ab impuris pure diſcretio ptis:q; duz fit ſequeſtratio in hūoribus.

Vria qua tuor habz cauſas. ¶Vrine ſicut in alijs rebꝰ q̄tuor aſſignanʳ cāe. ſ. mālis formalis efficiēs ⁊ finalis. ¶Et cā q̄dez mālis eſt humiditas a multo p̄dnio aquoſa in aſſūptis cibo ⁊ potu: ⁊ maxime potu:q; hūidior eſt cibo exñs: vrina. n. gñatur ex chilo via deſcēſiōis:q̄ſ generēʳ ex chimo via ſeq̄ſtratiōis. Sicut ergo chilus gñaʳ ex cibo ⁊ potu:⁊ aliq̄n ex cibo tm̄:⁊ aliq̄n ex potu tm̄:ſic ⁊ vrina pōt dici gñari ex cibo ⁊ potu ſil' vel altero eoꝝ:cibi. n. ⁊ potus aquoſa hūiditas mā eſt vrie: ⁊ ſicut in cibo ⁊ potu plus eſt de dicta humiditate ſic ex eis plus generatur ex vrina. Ex omni enim cibo abſq; potu aliqd de vrina gñaʳ: q; cibꝰ q̄ztūcunq; ſiccus cū ſit corpus mixtū aliqd in ſe de elemēto hūido cōtinet qō pōt in vrine mām cedere. ¶Cauſa vero formalis vrine eſt talis modus ſube dat⁹ ab efficiēte ipſi hūido qō eſt mā vrine. Et eſt ei 1ª forma vna eēntialis q̄ daʳ ei in epate: ⁊ ꝓprie in ſima epatis vbi incipit fieri gñatio hūoꝝ. In gibbo tñ epatis cōpletur eoꝝ gñatio: ſicut ⁊ alioꝝ hūoꝝ: vñ ex ℔ Hal. dixit. q; ſignificatio vrine atteſtaʳ plus gibbo q̄z ſimo. In gibbo tñ magis ſpoliaʳ a diſpōne quā acq̄ſiuit in ſima. Alia eſt forma vrine accidētalis q̄ daʳ ei in gibbo epatis: ⁊ in renib⁹: ⁊ eſt illa q̄ acq̄riʳ ei p depuratiōnē: ⁊ decolationez q̄ incipit fieri in gibbo epatis: ⁊ marie poſt depuratiōnē ſāguinis a duab⁹ coleris. Gñatio. n. vrine dixit Theophilus. talis eſt. ſanguine formato. ſ. maſſa ſanguinea ⁊ turbatione in eo facta qōcūq; in eo leue eſt ⁊ p ſupioza petens qō eſt colere rubee ſupfluitas: accipit chiſtis fellis: terreū vō ⁊ velut fex ſāguis attrahit ſplen. relinq̄ʳ ergo aquoſa ſupfluitas cū ſanguie quā tādē accipiētes renes ⁊ lūbi p mediā chilim formāt illā in vrine ꝓſtrictionē: cōpleʳ. n. hec accñtalis forma vrine in renib⁹: renes tñ nō p ſe attrahūt vrinā: ſz p accñs ſcz trahēdo ad ſe ꝓ ipſoꝝ nutrimēto ſanguinē cui vrinalis aquoſitas eſt admixta ad cui⁹ attractionē ſeq̄tur attractio ipſi⁹ hūiditatis. Dicūt tñ q̄dā q; renes ſui ſpecifica virtute attrahūt ſanguinē in nutrimētū ⁊ ſui caliditate aquoſitatē ei⁹ attrahūt. dixit Hal. vrina eſt ſanguis aq̄ſitas quā renes ſepant ⁊ ab ea ipm purgāt. ¶De ambabus dictis formis vrine. dixit Egi. vrina ſubam ⁊ colorē recipit in epate ſm habitū: ſz ſm ſenſum aſſumit ea in renib⁹: ⁊ iō dixit. q; fit in renib⁹ vna. Aui. vō de forma vrine eſſentiali dixit. vrina matura venaꝝ ſignāt ſanitatē: q̄ñ renū egritudines maturationē nō ꝓhibēt vrine: q; ipſa ſupza eos exiſtit. ſ. i epate. ¶Cā aūt efficiēs vrinā ꝓncipalis eſt vt⁹ nālis exñs in epate. Et cā inſtrālis eſt ipſuz epar: q̄ſ in datōe forme accñtalis vrine ſupaddanʳ epati renes cū ſequeſtratiōe ⁊ depuratiōe quā de ea faciūt. ¶Cā aūt vrine finalis duplex eſt. vna finalis que eſt vt corpus ab aquoſa hūiditate purgeʳ: ⁊ vt in hac aquoſitate veſica aliqualiʳ foueaʳ. oē. n. mē hūi cui⁹ eſt ſupfluitaté aliquā mundificare illa refouetur: ⁊ hinc eſt q; veſica in diſpōe exñs ſana nunq̄ abſq; aliqua parte vrinalis aquoſitatis inueniʳ quā retinet ꝓpter voluptuationē: ⁊ nō feʳ nā huic ſupfluitati receptaculū alquod iuxta epar: fiʳ feʳ colere: ſz eā i ſāguinē retinuit pp vtilitatē: nā ramoſa vena q̄ ſanguinē opaʳ in ſima epatis p̄bet ſanguinē vene chili p anguſtos ⁊ rotundos meaʳ ſuos ſiue ramos: ſanguine aūt ſm ꝓſtitutionē ſube ſue pingui ⁊ groſſo exñte ⁊ ñ valēte p illos āguſtos trāſire meaʳ: opus fuit hāc cū eo foze aquoſitatē: vñ ea mediāte faciliʳ ad chiliz trāret venā: ſed poſtq̄z cū ea penetrauit ſanguis ⁊ ad chilim p uenit venā que adiacet ſpine: tūc ab ea p venas emulgentes dextrā ⁊ ſiniſtrā ſm laudā lram grecā ipoſitiōe ſua poſitas renes trahēteſ illā aquoſitatē mūdificāt ⁊ p poros vrītides ad veſice cōcauitatē trāſmittūt. Scōa cā finalis eſt vt pſpm medicus diiudicet corpis hūani diſpōnes ⁊ ſanas ⁊ egras ⁊ neutras ⁊ barū gradus vñ dixit Egi. Integritas lapſus vitiū vtus min⁹ aut plus. Et ſtatus his medius fit ex hoc examie certus. ¶Eſt. n. vrina res noſtro ſenſui offeribilis ⁊ intellectui aliqd relinq̄ēs: pp q̄ q̄ſiuit Ay. ꝓma ꝓbleu. ꝓbleu. 55. pp qd opz ituerī ſigna q̄ circa vrinā repriʳ ſiue ipſa iam digeſta ſit ſup. ſiue nō. Et ſiue ipſa q̄z magis aut multa micta ⁊ cōtinue ſiue paulatiz ⁊ pauca micta. In quibus verbis tetigit ſigna ſumpta a qualitate vrine ⁊ q̄ztitate eius. Et reddēs horū cauſaz dixit. q; ea que circa vrinā cōſiderantur ſunt ſigna notificantia diſpoſitiōes corporis. nā ſi fuerit ruffa: ſignū eſt q; eſt digeſta: per ruffam intelligēs q; habeat citrinitaté nālem. Et ſubdit Ay. hoc aūt magis ſignificat ſi pauca accipitur. ſ. q; pauca ſit micta

ꝛ inſpiciaſ: nō tñ oꝛ eē ſic pauca ꝙ eius colo: obtundatur. Si.n. multa vnica vice mingereſ tota oꝛ inſpici: ꝛ nō oꝛ ex ea aliqd ꝓjci ne forte in ꝑte ꝓiecta fuiſſent ſigna q̄ eēnt in vrina ꝓſiderāda. Et reddēs hoꝛ cāꝫ q̄re vīa magis ſigñat ſi pauca accipiat. dixit oē hūidū in modica quātitate ē magis ſpectabile in quo repñtaſ colo: q̄ꝫ i magna q̄ꝫtitate. Jn multo.n. hūido figure repñtate inſpiciunt ꝑ partiū illius hūidi diuerſitatē quē obtenebrant ꝛ impediūt ꝓceptionē colo:is. Sꝫ in pauco hūido repꝛeſentaſ colo:. Dixit Petrus declaro. ꝙ colo: magis coꝛpi vrine q̄ꝫ figura. vñ ȝ° methau ro. dixit Ar. ꝙ in q̄buſdā ſpeculoꝝ apparent figure: ꝛ in q̄buſdā colores ſolū. ꝛ talia ſunt q̄cunq; pua ſunt ſpeculo rū ꝛ nullā ſenſibilē diuerſionē hñt in q̄bus figura appere erit ipoſſe. Tñ Auer. 2ª primi dixit coloꝛē per totā ſbaꝫ hu/ moꝛis ꝓcedere magis q̄ꝫ ſbam. Et h̄ Ar. apparere declara uit in roꝛe ꝛ in q̄buſdā guttis puis ſtillantibus i plapebꝛis cū lachꝛimauerint in q̄bus ꝓtingit coloꝛē videri ꝛ nō figu rā ꝛ ꝑ figuram poſſumus intelligere ſbam vrine cū ꝓtētis. Quapp cōcluſit Ar. ꝙ q̄ꝫuis vrina ſit ruffa ꝑp oīgōnez. vꝛ ñ minus ruffa ꝑp diminutionē. i. paucitatē ſeu ptitionem in ptes: q̄ in parua q̄ꝫtitate cauſaſ repcuſſio: ſicut in ſpecu lo. ¶ Dixerunt q̄dā ꝙ vrina in ſuo eē cōſiderata nō ē neēia in coꝛpoꝛe hūano: ſꝫ eſt ꝟa ſupfluitas: ſed conſiderata q̄ꝫm ad ſuam generationē nō eſt ſupfluitas: ſed ē neēia in coꝛpe: qm̄ gñ eius eſt purgatio ſanguinis ꝛ alioꝝ humoꝝ: vt di ctū eſt. ab iſta aquoſitate ſupflua. Et oñt alij ꝙ eſt ſupfluꝫ tas q̄ꝫtuꝫ ad eſſe nutriens: q̄ non nutrit: ſed q̄ꝫtū ad alias q̄ꝫ plures vtilitates nō eſt ſupfluitas: qm̄ vt dictuꝫ eſt. ipſa trāſire facit nutriēs ꝑ vias anguſtas per q̄s non pertranſi ret. Et ſilr extra coꝛpus habita ad multos medicinales ac tus vtilis inueniſ. Et dixerunt q̄dā. ꝙ in ſanis vrina deci/ diſ a mā nutri[ti]: ſed in egris egritudine mali decidit a mā nutri[ti] vna ꝛ mā moꝛbi. Et ſunt q̄ dixerunt ꝙ in egritudini bus peſſimis ſolū decidit a mā nutri[ti] ꝛ nō moꝛbi: qm̄ q̄ñ moꝛbus eſt ita malus nā ab eo fugit ꝛ nō agit in mām ei⁹: ſed tota ſe cōuertit ſupra nutriens: tunc vt ꝑ expientiā ap/ paret vrina bñ digeſta erit ꝛ appebit bona nālis: ꝛ tñ eger cuius eſt tendit ad moꝛtē: ꝛ maxie h̄ appet in moꝛbis pe/ ſtilētialibus. Et oñt. aliq̄ñ decidit a mā moꝛbi tm̄: ꝛ h̄ cuꝫ nā nutriens derelinqt ꝛ cōuertit ſe totā ꝙ moꝛbū: ꝛ mām eius. ¶ Dixit Joan. vrina ē de maioꝛib⁹ ſigñonibus in moꝛ bis de repl̄one. ſup. ſꝫ in moꝛbis de inanitione: ꝛ imālibus vrine iudiciū puum eſt. Et in moꝛbis q̄dē mālibus q̄dā cō parant inter ſigñonē vrine ꝛ ſigñonē egeſtionis: ꝛ dixerūt ꝙ vrina eſt certius ſignū q̄ꝫ egō in hūano coꝛpoꝛe. Jōq̄ꝫ ꝛ perſpicaci⁹ inſpicit vrina q̄ꝫ egō: q̄ intus ꝛ extra ꝑp ſui pu ritatē, nō aūt ſic egō. Et vrina ēt decidit a nutriēte magis ꝑ pinquo ꝛ magis elaboꝛato ꝛ purioꝛi q̄ꝫ egō q̄ decidit a re/ motioꝛi ꝛ minus elaboꝛato ꝛ minus puro: verūtn̄ ſm qd .i. ſm q̄ſdā egritudines egō eſt certius ſignū q̄ꝫ vrina: vt ꝫ diſpōnes ſtōi ꝛ inteſtinoꝝ. Jn eis nāq; aliq̄ ꝓſiderari pñt i egōne q̄ nullo mō hñt ꝓſiderari in vrina. ¶ Jnſupſunt qui ꝓſiderant ꝛ cōparant inter ſigñonē ſūptā ab vrina ꝛ ſūptā a pulſu. Et oñt ꝙ in ſignificando ſupra vtutē nāleꝫ ꝛ eius opōnes ꝛ diſpōnes ſuoꝝ inſtr̄oꝝ vrina eſt certius ſignū q̄ꝫ pulſus ꝛ eꝫio pulſus eſt certius ſignū in ſignificando ſup̄ vtutē vitalē ꝛ eius opōnes ꝛ inſtr̄a. Supra vō aiales opa/ tiones ꝛ ipſaꝝ virtutes ꝛ inſtr̄a nec pulſus nec vrīa per ſe ſignificant q̄ꝫuis ꝑ accñs ꝛ extraneis ꝓſideratiōibus ꝛ pul ſus ꝛ vrina ſup illa ſignificare pñt. Et dicunt nō lꝫ querere an vrina certius ſignificet ſupra virtutē vitalē ꝛ eius ope/ rationes ꝛ inſtr̄a: qm̄ huius cōparatio nulla eſt cū ſit circa diuerſa ꝛ nō circa eadē: ſꝫ bñ lꝫ q̄rere ꝙ eoꝝ certius ſignifi cet ſupra diſpōnes coꝛpoꝝ. ſ. ſanitatē egritudinē ꝛ neutrali tatē. Et h̄ ió: q̄ pulſus ꝛ vrina ſigñant. ē. eas. Et oñt ꝙ ſi pulſus ꝛ vrīa ſint hois ſani ꝛ ſanitati atteſtent: tunc pulſ⁹ certius ſignū eſt q̄ꝫ vrina. Et h̄ ió: q̄ in coꝛpe ſano ſaltē per inoꝛdinatū regimē: maxᵉ in cibo ꝛ potu vrina multū varia ri pōt a nāli diſpōne ꝑp q̄ō regimē pulſus: aut nō mutabiſ aut parū mutabiſ. Si aūt pulſus ꝛ vrina ſint coꝛpis egri. Et atteſtent ei: ꝛ tunc ouplr. Nā aut ipſoꝝ ſignificationes referunt ad ſpēm egritudinis vel ad mām eius: ꝛ vt ſic vrīa eſt certius ſigⁿ: qm̄ atteſtaſ ſupra mām moꝛbi ꝛ ſpēꝫ eius magiſq̄ pulſus: cū vrina ab humoꝛib⁹ eliqueſ. pulſus aūt nō. aut cōparant ad augⁿ moꝛbi aut ad declinationē ei⁹ vel ad terminū ōclinationis eius. Et ſi ad augⁿ ſic vrina eſt cer tius ſignū cū augⁿ moꝛbi cauſeſ ab augᵒ ſue māe: a q̄ eliq̄ tur vrina quoquo mō. Et ſi ad declinationē moꝛbi: ꝛ ſic ēt vrina eſt certius ſignū cū declinatio moꝛbi cauſeſ a diminu tione māe eius cui magis atteſtaſ vrina q̄ꝫ pulſus. Si vō ad terminū ꝛ finē moꝛbi: ꝛ ſic pulſus ē certius ſignū q̄ꝫ vri na: q; moꝛbus aut terminabiſ ad bonuꝫ aut malū: ꝛ ſi ad bonū: ꝛ tunc vtus vitaliꝫ eſt in ꝓtinua intēſiōe: ꝛ ſi ad malū erit in ꝓtinua remiſſione. Sꝫ iſta ꝓtinua intenſio: ꝛ iſta ꝓti nua remiſſio melius cognoſciſ ꝑ pulſum q̄ꝫ ꝑ vrinā. Et ēt ꝑ pulſuꝫ pōt ſciri nō ſolū dies moꝛtis: ſꝫ ēt hoꝛa q; q̄ꝫtū eſt 2ª pulſatio debilio. ꝑª tanto eſt ȝª debilioꝝ 2ª. ꝛ ſic deiceps. Et ſic poſſumus ſcire ꝙ pulſationes erunt añ defectū: ꝛ ſic poſ ſumus ſcire quāta eſt debilitas in hoꝛa vna ꝛ quāta in alia ꝛ ſic ꝓcedendo poterit medicus ꝓnoſticari hoꝛā moꝛtis.

¶ Quidā aūt oñt ꝙ ſup moꝛbos māles ꝑ quāto debēt eē longi vel bꝛeues ſalubꝛes vel moꝛtales indicatōe ſumpta a digeſtione māe vel eius oppoſito plus ſignificādum eſt ex vrina q̄ꝫ ex pulſu: ſꝫ rōne ꝓſtātie vel incōſtantie vtutis ad re cte iudicādū ſupra ſalutē vel moꝛtē plus ꝛ potius ſigñan/ dū eſt ex pulſu q̄ꝫ ex vrina. Jn moꝛbis aūt imālibus indica tio magna ē pulſus: vrine vō parua aut nulla. ¶ Alit ēt. H. de regimine ſanitatis. vrina eſt cognitio illaꝝ ſolū ſupflui/ tatū q̄ in vaſis ꝓtinenſ. Significat. n. q̄lis in venis ſit hūoꝛ ꝛ vt dicunt pōt atteſtari oībus hūoꝛibus ꝛ ſigillatim ꝛ cō/ iuncti. Sigillatim h̄ mō: qm̄ q̄ſanguis eſt bonus pfecte digeſtus: tunc vrina eſt bona atteſtans ſanguini: ſꝫ q̄ſan/ guis eſt crudus diminute digeſtus erit vrīa diminute dige ſta atteſtans flegmati. Et q̄ſanguis erit exceſſiue decoct⁹ non tñ tm̄ ꝙ ſit aduſtus erit vrina ſubtilis tincta atteſtans coleē. Et q̄ſi in ſanguine cū cōuenienti digōne multiplicaſ fex groſſa: tunc vrina eſt ſubtilis atteſtans meūe näli. Oi/ bus aūt hūoꝛibus cōiunctim atteſtabiſ vrina q̄ſ atteſtet maſſe ſanguinee in qua ſunt oēs hūoꝛes equalr vel ineq̄li/ ter a q̄bus vrina deciditur. Si tñ ineq̄liter tunc ſi ſanguis dñaſ tunc lꝫ vrina oībus atteſtet hūoꝛibus. plus tñ ꝛ ꝑn cipalius ſanguini: ꝛ ſi flā dñet: lꝫ oībus atteſtet: plus tñ ꝛ ꝑncipalius flāti. Et ꝓſilr eſt de cola ꝛ meūa. Et oñt atteſta/ tur vrina oībus hūoꝛibus ſm ſe tota ꝛ nō ꝑ diuerſas ſui ꝑ tes: ꝑ q̄rū vnā vni atteſtaſ humoꝛi ꝛ per alterā alteri.

¶ Que ꝛ q̄ñ ꝛ q̄liter inſpiciēda eſt vrina. Cap. ij.

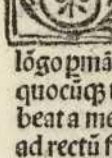

Vānis vrina ſicut dcm̄ ē: ſit certū ſignū: vie tñ ſigñonis ei⁹ nō oꝛ credere. Dixit Auí. 2ª ꝑmi. niſi poſt q̄ꝫ ꝓditōes obſerua te fuerit q̄ ſunt: qm̄ oꝛ vt vrīa q̄ cōſideraſ ſit ꝑª q̄ mane colligiſ q̄ nec ſit ex nocte reſeruata nꝫ lōgo ꝑmāſerit tpe q̄ꝫuis. n. oīs vrīa q̄cunq; hoꝛa collecta ꝛ quocūq; tpe reſeruata dūmō coꝛrupta nō fuerit poſſit ꝛ de beat a medico ꝓſiderari ꝛ inſpici: illa tñ de q̄. A. locutus ē ad rectū ferendū ex ea iudiciū: eſt illa ex q̄ ꝓſiderata ꝛ inſpe cta medicus iudiciū ferre oꝛ: vrina. n. q̄ mane colligiſ poſt ꝓplemētū digōnis: ēt ꝑᶜ ꝛ 2ᵉ: vīſilr micta eē intelligiſ. Jōq̄ꝫ magis ꝛ certius ſigñatiua ē q; tunc vrina inati calidi actio nis magis debitū recipit veſtigiū: q̄ aūt añ mane micta eſt nōdū ꝓpletis digōnibus dictis nō erit ꝓgrua diſpōnū atte ſtatrix: vrina ēt veſptina añ cenā: ꝛ poſt radij digōnē colle/ cta a medico cōſiderāda eſt: ꝛ ſi nō ſic certe ſignificatiua ſit vt q̄ de mane ꝛ cum nō ſic perfecte die: vt nocte celebꝛetur.

Vrina nō eſt retinenda violenter in veſica.

¶ Et oꝛ colligi vrina ſtatim cū mingendi voluntas affue/

rit: z nō oz in vesica sustētari: qm̄ in illa mora alterationez recipit z vlteriorē tinctura calidiorē significantē disponez q̄z sit q corporis est: neq; ēt violentanda est eius emissio nisi post q̄z estimatio habeat ipsam iā sufficiente recepisse calo ris nālis actionē. ¶ Cūq; vria collecta fuerit nō ē ilico me dico offerenda: vt p ipsam diiudicet. sz expectandū est do nec in ipsa qō descēdere oz descēdat p si ilico modico pūta ta fuerit mandare oz vt ꝓpetenti tpe suspēdat. de quo tpe dixerunt iam quidā p vrina post sex horas ꝓsideranda nō est: qm̄ post eas eius ligīo debilitat: z eius color z ei⁹ dis/ soluit ꝓtentū aut inspissat. Quāuis dixerūt Aui. ego dicā p neq; post horā vnā: qm̄ in horavna si qd ab vrine sba de buit sequestrari z descendere vi filtr: z vt in pluribus descē disse debuit: calor. n. nālis q in vrina ex corpore emittit ad ēps agit in eā qō grossius est a subtili seqstrans: qō seqstra tū descendit. Cūq; calor nālis hanc suā pfecerit actionē re soluit z euanescit. vñ vria pturbat z corrūpit sinperuenien te ei extrinseco frigore: z hinc est p vrina corrupta igni vel alij calido actu liquori approxiata fugato frigore reclare/ scit. ¶ Et dixit Aui. oz tota sil' vrina integre colligi nec ex ea aliquid effundat: z b̄ si patiens vna vice sufficientē z cō gruā mingat q̄ztitatē. sicut ꝙ duabus vel pluribus min/ geret vicibus oz vrina q̄lz vice per se colligi in vase distin/ ctō: z q̄lz oz a medico ꝓsiderari: ne forte ex parte dimissa z nō visa ꝑdat iudiciuz suū: in illa. n. pte dimissa z nō visa erit res ex qua multā potuisset sumere idicationē neq; tū sumē dū est ab. A. in ꝙbis dictis p medicus vrinaz ilico cū min git inspicere nō debeat: qz imo inspicere oz eā: sz ad ferēdū iudiciū oz donec in vrina seqstratio facta fuerit expectare: sciens p quāto magis digesta fuerit vrina: tanto citius qō oz in ea subsidere subsidebit. b̄ nāq; cōe est oibus rebus di gestis. Dixit Jpo. vt scribit. 10. ꝯti. p̄cepi infirmo seruare oēs vrinas noctis: z mane aspexi oēs ad maiorē clarificatio nē. ¶ Postq̄z aūt vrina est collecta oz custodiri ne tangat eā sol neq; vētus neq; qō possit eā cōturbare. Dixit. n. Ruf fus. nō tangat vrina neq; a vēto: qm̄ mutat ex eis: si qdez aeris ꝓstō frigida fuerit vas coopiēdū erit z in loco ꝓueniē ter calido situādū vel ꝑpe ignē: nō tū sic a ꝑpe p in ea age re possit caliditas ignis: z b̄ vt nō pturbet neq; corrūpat vrina qm̄ post ipsius pturbationē z corruptionē pdit vrie iudiciū. Et hic errant q p vrinā post ipsius corruptionem igne vel alia re cal'a reductā se iudicaturos recte p̄mittunt ¶ Vas aūt in quo colligēda est vrina oz esse puū sbaz b̄ns nitidā sicut est vitrū aut cristallus b̄ns formā infundo ro/ tundam in forma vefice in quo tū vrina recipienda nō ē nisi p̄ius ablutū z b̄ terssum fuerit. Et dixit Judeus. oz eē ma gnū in quo b̄ tota recipiat vrina. ¶ Collecta aūt sic vria oz vt in lumine aspiciat: ita tū dixit Aui. p nō cadat super eaz radius. s. solis vel ignis vel alterius rei luminose dixit Raſ. 20. ꝯti. splendor aeris z vrinalis facit appere q̄si nu/ bē in vria: z cū dubitas in b̄ pone in opposito vrinalis ma nū intersecando lucē: z tunc erit tibi manifestissimū si nu/ bes illa est ab extra an ab intra. Dixerunt qdā: p vrina in radio inspiciēda nō est 'qm̄ in radio' multe partes subti/ lissime visui repūtant q̄ extra radiū nō p̄cipiunt visu a qb⁹ iudiciū sumēdū nō est: neq; ēt vt dīt respicienda est vrina i loco in quo ex opposito sup eā reuerberabat solis illustra tio oīdens eā magis puā q̄z sit. ¶ Dixit Job lentiginosus vt scribit. 20. ꝯti. cognoscit bñ color vrie hoc mō oz. n. pus colligi in vrinali vitreo albo claro' z mundo z oz tenere ser uiēs vrinale in manu z ipsum demōstrare corā ianua came re vel aliqua sagittata vel fenestra p quā lux intrat z tunc medicus eā aspiciat: qm̄ tunc melius manifestabit vrina. ¶ Jngt Ruf. non debēt iungi due vrine sil' in vno vrinali: ¶ Dixit Judeus. res ipediētes signiones vrine sunt b̄. s. vi gilie: z qm̄ nō tota simul demonstrat: sz diuisim. Et qm̄ colli git post mediū somnū seu post multū somnū aut post vnā

Vrina nō aspicienda post sex ho ras.

Vrina tota simul ē colligēda z nihil de ea est effū dendum.

Vrina cu/ stodienda est a vēto z frigore z calore sup fluo.

Vrina col ligēda est in vasemū do.

Vrina aspi cienda est in lumine sine radijs solis aut ignis.

De rebus ipedienti/ b⁹ siue va rantibus significa/ tionē vrie

vrinā aut post esum ciborū mutantiū vrinā aut post multe aque potū: aut si tangat corpus ab alcāna z sibibus vel aliq̄ pars corporis: z esus olex reddit vrinā viridē z Almuri fa cit vrinā nigrā: z p eo est inquirēdū qbus rebus vsus fue/ rit. Et q vtiat coitu z ꝑprie imediate post ipsum mingit vri naz vnctuosaz cū resolutiōi b⁹ albis z filosis. ¶ Dixit Ra/ 20. ꝯti. comestio folioꝝ facit vrinā viridē: z crocus facit vri nā rubeā: z comestio panis simile facit vrinā album. Et ait Raſ. cū qs sumpserit cassiāfi. eius vrina erit rubicunda z modus vrine p̄m dispōnē vini cū multiplicat eius q̄ztitas ē: qm̄ si fuerit albū z subtile vrina erit similiter. Et si fuerit rubeū grossum erit vrina ꝓpinq̄ rubedini z grossitiei z si fuerit nigrū grossum declinabit vrina ad nigredinem z grossitiē: z si vinū fuerit vetus croceū z subtile declinabit vrina ad citrinitatē z subtilitatē. ¶ De his rebus ipedienti bus signiōne vrine, dixit Aui. nō est ꝓsideranda vrina eius qui aquam nō bibit z cibū nō comedit. s. vrina ieiunantis sup. nec eius qui permutauerit nām suam ꝓsuetudinariā a ꝓsueto regimine in cibo z potu: sicut eius qui ꝓsueuit bibe re aquā z bibit vinū vel eꝰ. Et ꝓsimiliter in ceteris. oz. n. ille cuius vrina ꝓsideranda est mane cenam seruare solitaz. Neq; ꝓsideranda est vrina eius dixit Aui. qui in cibo z po tu sumpsit crocū cassiāfi. reubarbaꝝ z similia: q̄ vinaz ad citrinitatē z rubedinē mutant: z sicut olera que tingendo mutant ad viriditatē: z sicut almuri q̄ō mutat eaz ad nigre dinē: z vinū. s. multū sumptū mutat vrinā p̄m suum colorē z neq; eius qui exteriora sua q̄ z c̄. vesicā cum re tingente i fluxerit: sicut alcāna: qm̄ cū aliquis eā tangit fortasse eius vrina illius colore inficiet: hoc tū valde extraneū putat ra ro valde euenibile: z ob b̄ dixit Aui. fortasse dicunt qdā: si b̄ euenibile ē tunc b̄ erit mediante aere p poros loci tincti attracto: colore ēt alcanne infecto vsq; ad vrie loca pueniē te. ¶ Sunt aūt q ad p̄dicta supplētes dixerunt neq; ꝓside/ rāda est vrina eius q rē sūpserit odorē vrine pmutātē: sicut alliū sparagus z fisa: neq; vrina eius q añ diureticū forte sūpserit bñs b̄uorē cū vrina expellere: qm̄ p illū humorem vrine mictū eius significatio puertit. Et neq; vrina eius q aliquā eūonē patit spontaneā vel artificialē ex fluxu vētris vomitu sudore fluxu sanguis vel flōma: fiet. n. in hmōi eūo nibus hūorū agitatio in q̄ pōt hūoris portio ad vrinā de/ scēdere z eius colorē z sbam pmutare: z neq; eius q se exer cuit motibus corporeis vel aialib⁹ extra ꝓsuetū cursuz nāe ipsis exñtib⁹ neq; eius q famē intensaz sustinuit aut sitim: neq; q añ vrie emissionē coiuit: qz fortasse aliq̄ spmatis por tio in via virge remanēs cū vrina exit q̄ cū sit globose z vn ctuose sbe vrine pmixta eius ipinguat sbam z inspisset.

¶ Amplius dīt p vrine pueroꝝ: z p̄cipue infantiū signa/ tio est pua ꝑpea p lacte vtunt: z qz mā tingens vrinā. s. co lera in eis ē submersa z qescens: z ēt qz in eo nā existit de/ bilitata ex multa dormitione. ¶ Et rursus in q̄ztū pole est exercere se oz medicus in inspectione vrinaꝝ sanoꝝ z i me moria sua eas firmare: vt ei sit potētia tpe egritudinis iudi care q̄ztū sit a nāli dispōne remota. Jngt Damascenus in suis affo. vrina sanitatē significans in oi hoie nō est eq̄lis nec quantitate nec qualitate: ioq; si vrinā nō p̄cognoueris sani in eius matura veritate non approbaris egroti.

¶ De principali z ꝑprīa significatione vrine. Cap. iij.

Jrit Aui. scias p ꝑpria z p⁹ signo quā vri na hz est de epate z vijs aq̄sitatis. s. p q̄s trāsit z sup dispōnes venaꝝ: z max' nō pul satiliū: z eis mediātib⁹ alias dem⁹at egritudi nes. Firmior tū eius signio est illa q̄ sup epate existit: z ꝑpe i dispōne gibbi ipsi⁹. nā ipsa vt. s. dcm̄ est in epate gñat: z p venas cū sanguinea trāsit z tandē ad renes z vesicā puenit z ex ea extra expellit: z ideo p̄cipaliter si/ gnificat sup eꝑe z venis z ꝯtentis i eis. Et sup dispōnes mē broꝝ p q̄ transit q̄ sunt renes pori vrinales vesica z virga.

Et dixit. Raſ. 20. cõti. aũcte Ga. per vrinã inuenies alia ſigna ſignificantia diſpoſitiones alioꝝ mẽbrorum ab iſtis. ¶ Et qꝛ vrina ſignificat ſup diſpões viarũ per quas tranſit. ió Ipo. 2. pnoſticoꝝ. monuit in ſignificando p vrinã medicũ z dixit. Tibi caue ne. ſ. iudicando p vrinã velice. ſup. z alioꝝ meatuũ vrine vitio capiaris: z qõ ꝓpriũ eſt eis alienũ eſſe iudices. Et Ga. dixit. in 2° huiꝰ vbi. q iſta exceptio cõicat eũoni p ventrẽ z p vrinã. nã ambe euacuant ſuperfluitates totius corpis z ſuperfluitates mẽbroꝝ ex qbus fiunt. Et accidit dixit Ga. qñ corpis diſpõ eſt nãlis vt euacuet ſuperfluitates eꝑis p vrinã z ſuperfluitates vẽtris p egõné. Cũ aũt eius diſpõ ẽ ꝑter nãm euacuat ex renibus aliqd z veſica: qõ ſigñat q in eis eſt egriº z ita euacuat aliqd cũ egõne ſilr z aliqñ euacuat cũ egõne z vrina aliqd ex toto corpore qõ ſigñat q egriº eſt in ipſo. Et ḃ eſt qꝛ tu inuenies multos hoium mingentes ſanié. Cũ ergo illud qõ eſt neceſſe tibi vt ingras de loco vñ egrediat ſanies illa: z ſilr ẽt cũ egrediꝫ in vrina res ſilis petalis inq̃ſitio eſt tibi nec̃ia. Et dixit multotiẽs mingunt hoies vrinã fetidã cui pmixta ẽ colꝛa multa z ẽ illud ex renibus z veſica: z ẽ iſtud ẽt multotiẽs ex toto corpe p vtutẽ digerẽtẽ hũores in toto corpe z hec vtus eſt ab epate z fortaſſe nõ erit i hoc mẽbro egriº: ſ3 totũ corpꝰ mundificat p vrinã vel aliqõ ex mẽbris eius z effundunt ſuperfluitates q̃ ſunt in eis ad vrinã. Cũ ergo diſcernerit renes ſanguinẽ q eſt in eis ingrediunt ſuperfluitates ille cũ aquoſitate ſanguis: ſicut accidit ẽt cũ in multis locis corpis ſunt exiture z eũaꝫ ſanies ex eis qñ rũpunt cũ vrina. Et diſcretio qdẽ fit inter loca a qbus veniũt: qꝛ qñ veniunt a veſica ſtatim apparent in vrina: qñ aũt ex toto nõ ſtati appent: z ẽt qñ veniunt a toto ſunt cũ febre: qñ ãt a veſica ſine febre. Dixit. n. Raſ. 22. ꝑti. ſquãme veniẽtes a veſica ſunt abſq̃ febre z anticipabit eas dolꝛ veſice z ardꝛ vrine: z poꝛe eſt: vt anticipet vria ſamoſa: z ſilr z fetida cã inſtr̃oꝝ vrinaliũ anticipabit vrina cũ pauco ſanguie occaſiõe vlceris putrefacti z ſentiꝫ dolꝛ in aliq̃ ꝑte inſtr̃oꝝ vrine. Et cũ egrediꝫ ex corpe vrina fetida eruginoſa ex q̃ corpus mũdificat redditꝫ corpus ex ea leue z vrinã fetidã ex qua corpus nõ mundificat ſequiꝫ eius ponderoſitas z mala diſpoſitio.

¶ Quomodo diſtinguitur vrina hominis ab vrinis alioꝝ aialium z alijs liquoꝛibus. Cap. iiij.

Arum rerũ diſtinctio ab vrina nec̃ia eſt medico ne ip̃rouiſus deuiet huiꝰ ignoꝛãtia. Dixit aui. plerũq; ꝓfert medico cuꝫ aialiũ vrinas cognoſcit ꝓpea q cũ ipſe in eis expiꝫ certitudinẽ facit: ḃ tñ difficile ẽ. dixerũt qdã: q vrine aſinoꝝ ſunt ſicut butyꝝ liquidũ cũ turbiditate z groſſitie exterioꝛe. Eſt. n. ſicut butyrũ ꝓpea q declinat ad albedinẽ ꝓp friditatẽ ꝓplõnis aſini. Et alioꝝ ſubiugaliũ: vt bouis: z eq vrine vrinis aſinoꝝ ſimilant: ſ3 ſunt citrine: qꝛ eoꝝ cõplõ hꝫ plus de caloꝛe z videbiꝫ tibi medietas ſuperioꝛ vrinalis clara z inferioꝛ turbida. Et vrine ouium ſunt albe ad citrinitatẽ trahẽtes ꝓpiq̃ vrinis hois: ſ3 ſbaꝫ nõ hñt: z eaꝝ ſedimẽ eſt ſicut oleũ aut ſicut amurca. Vrina vo caprioli vrinis hoium z ouiũ ſilꝫ: ſ3 neq̃ ſbam hꝫ nꝫ ſedimen z ẽ clarioꝛ vrina ouiũ. Et ſubdit Aui. q cuius aialis nutriᵐ erit melius eius vria erit melioꝛ z clarioꝛ. ¶ Dixit Raſ. 22. ꝑti. decipiunt medicis in iudicio vrie cũ ſyrupo acetoſo z aq̃ mellita z cũ aq̃ tincta croco z aq̃ palee: ſ3 aq̃ palee hꝫ reſidentiã: ſicut terra ſpſa in aq̃ z non mouet. Dixit Aui. q ſyrupũ acetoſum z oẽs liquoꝛes q fiunt ex aceto z melle z aq̃ z ficubus z reliquos qui fiunt ex croco z eis ſilꝛs quãto magis tibi appꝛopinq̃bis erunt in claritate magis augmẽtati: z q̃to magis elongaueris eos conſidera an oporteat vt ipſoꝝ augmentet groſſitudo. ſ. z minuat claritas: vrina vo ab ḃ eſt diuerſa: qꝛ q̃to magis elogas eã a te tanto eſt clarioꝛ z q̃to magis appꝛopinq̃s tanto ẽ turbidioꝛ: z cã huius eſt: qꝛ vrina eſt ſba aquoſa in q̃ multe miſcent ꝑtes hũorales: z ẽt multo replent ſpũ. Si ergo in ea ſint ille ꝑtes z illi ſpũs q hñt reddere eã lucidã cũ eam tibi appꝛopinq̃s: qꝛ viſus non põt penetrare illas hũiditates reddit tibi turbida: ſ3 cũ eã elongas tunc viſus põt p eã penetrare pp lumen exñs inter vrinã z te appebit clarioꝛ: z ẽt pp ſpũs q ſunt in ea q repꝛeſentãt in eã aliq̃ liqditatẽ. Et ẽt qꝛ qñ appꝛoxias vrinã ad te viſus diſcernit illa colꝛa pmixta ſibi. Cũ aũt eã elongas non ſic diſcernit ea: vñ clarioꝛ apparet. liquoꝛes aũt alij nõ hñt illa corpora nec illos ſpũs. dñt qdaꝫ. vrina z maxie corporis nãliter diſpoſiti hꝫ ſubtilẽ z quaſi occultã partiũ groſſarũ opacarũ cũ ſubtilibus z claris mixtionẽ. quapp ſi ſit aliqualiter viſui longinqua ſuperãtibus tunc ꝑtibus claris z liquidis nec̃io obiectis viſui tota vrina clarioꝛ repꝛeſentat nõ pceptis groſſis partibus z opacis. appꝛopinquata aũt p amplius põt viſus illa parua obiecta videre z cõpꝛehẽdere ipſiſq̃ groſſis exñtibus z opacis vrina groſſioꝛ z ſpiſſioꝛ iudicat aliorũ vero liquoꝝ qdã cõſtante permixtiõe partiũ hñt vt ſiue lõginqui ſiue pꝛopinqui fiant ſemp apparent vniformes. Et qdã ſunt ita partiũ habentes ſeparationẽ manifeſtam vt a longe z a ꝑpe appareant etherogenei z diſformes. Et dixit. A. q ydromellis ſpuma eſt citrina pp mel qõ ẽ citrinũ. Et ſedimen aque ficuũ deſcendit a latere: z nõ in medio nec ordinato nec hꝫ motũ. ſ. ſi ꝓcutiaꝫ. Sedimen aũt vine hominũ deſcẽdit in medio z ordinate z hꝫ motũ: qꝛ procedit ſm modũ nãlem. illud aũt non. ¶ Dixit Ra. 20. cõti. diꝛia q̃ eſt inter vrinam q̃ turbida mingiꝫ z vrinã turbidã q̃ corrupta eſt z infrigidata poſtq̃ de corpoꝛe exiuit eſt: qñ corrupta turbida non hꝫ dyafa[rem] z apparet alba congelata: ſicut pinguedo: ſed illa q̃ exiuit turbida de corpoꝛe habet dyafa[rem] z qñ clareſit non clarificaꝫ. Et dixit. hoc inueni a Ga. in libꝛo de criſi. z ſcias q vrina que corrupta eſt adheret parieti vrinalis z fundo eius: que aũt micta eſt turbida non adheret ei.

¶ De his que ſunt cõſideranda in vrina. Cap. v.

Dixit Ga. 4. de regimine ſanitatis. z ſcribiꝫ ſic. 20. cõti. debent inquiri in vrina colꝛ z ſba z cõtenta: qꝛ hec ſignificant p certo diſpoſitiones ſanas exñtes in venis nõ pulſatilibus. Ga. aũt 7° theoꝛ. dixit. duo ſore in vrina cõſideranda. ſ. liquoꝛ: z qõ in ea eſt cõtentũ. Et hic ſub liquoꝛe ſbam z colꝛem cõꝛehendit. Et Auer. collig. 4° dixit res per quas ſignificat vrina ſunt trium ſpecieruꝫ. Prima eſt vine colꝛ. 2ª eſt eius ſba. z tertia eſt eius cõtentũ. Et predicti quidẽ auctores ſub dictis tribus rebus que cunq; alia ab alijs tacta ſunt auctoꝛibus conſideranda in vrina cõꝛehenderunt. Raſ. n. 20. cõti. dixit. dico attendenda ſunt in vrina: hec. ſ. colꝛ ſba q̃ꝫtitas z contentũ odoꝛ z ſapoꝛ ſonus z tactus. ¶ Et. A. dixit. diſpoſitiones que ex vrinis habẽt ex ſeptẽ ſunt ſumpte generibus. ſ. genere colꝛis z genere ſbe: z genere claritatis z turbulentie z genere ypoſtaſis z genere q̃ꝫtatis ex paucitate z multitudine z genere odoꝛis z genere ſpume. Et ſubdit. ſunt quidã qui his generibus addunt genus ſapoꝛis: ſed non abijcimus. Egidius quoq; adhuc particularius magis predicta ſpecificans ea ad. 15. rerum cõſiderationem deduxit que ſunt circulus ampula grãnulũ nubecula ſpuma z̃. quale quic quid in hoc q̃ꝫtum quotiens vbi qñ. quale retulit ad colorem. quid ad ſbam. quid in hoc ad contentum. quãtum ad q̃ꝫtatẽ cõtinuam. quotiens ad q̃ꝫtatẽ diſcretam. ſ. mictionis z inſpectionis. Ex frequenti. n. mictione ſequiꝫ frequẽtia inſpectionis z ex frequenti inſpectione plurimum certificamur vbi vero poteſt referri ad vas in quo colligi debꝫ vrina: z poteſt referri ad locum in quo inſpicienda eſt vrina: qꝛ non debet inſpici in loco nimis radioſo: neq̃ nimis obſcuro. Et ſi nimis radioſus ſit locus oppoſitus dꝫ apponi manus ante vrinale per aliquam paruã diſtantiam.

Dixit.n.Raſ.20.ꝓti.Si vis bene diſcernere neſiſin. ſup.ꝛ alia cõtenta in vrina appone manũ alicui lateruꝫ vrinalis ad intercidẽdũ lucẽ ꝛ nõ erit tibi tũc occulta:ẽt ſi fuerit occulta.ſ.ante appoſitionẽ manus:imo ẽt ꝛ colores vrie manu appoſita melius diſcernunt:qꝛ aeris luminoſitas non ſic viſibiles ſpũs diſgregat.põt ẽt vbi referri ad locũ ꝓtentoꝝ in vrina:vt an in ſupioꝛi an inferioꝛi:aut in media ꝓtineant vrine regione. Et qñ refert ad tẽs mictionis vrine: qꝛ oꝫ colligi de mane celebꝛata digõne:vt ſupꝛa.ꝛ refert ẽt ad tẽs viſionis vrine. Dicũt.n.qdã ꝙ videda eſt ſtatim cũ mingit:maxie ſi oportunitas affuerit. Et ió videda eſt fcã reſidentia.ꝛ itez:poſtea ꝫ°ppea ꝙ vrina aliqñ mingit turbida:ꝛ poſtea clarificat:ꝛ aliqñ eꝛio mingit clara ꝛ ſubtilis ꝛ poſtea inturbidat ꝛ inſpiſſat. ¶Dixit Auu.ꝑ genus colozis intelligimus id qõ viſus ſentit in vrina ex colozibus .ſ.albedine nigredine:ꝛ q̃ inter iſtos exiſtũt colores. Et ꝑ genus ſbe intelligimus diſpõẽ ipſius in groſſitie ꝛ tenuitate. Et ꝑ genus claritatis ꝛ turbulẽtie intelligimus ꝙ penetratio viſus in vrina eſt facilis. Et dixit inter hoc genus ꝛ genus ſbe eſt dꝛia:qñ plerũqꝫ eſt ſba groſſa ꝛ clara:ſicut albumen oui ꝛ glutẽ piſciũ liquidũ ꝛ vitrũ liqfactũ ꝛ oleũ ꝛ plerũqꝫ ẽ res ſubtilis ꝛ turbida:ſicut aq̃ turbida q̃ eſt magis tenuis q̃ albumẽ oui.turbulentie enim cã eſt ꝑmixtio partiũ colores habentiũ extraneos:aut alijs coloꝛibus infectos.q ab inſpiciẽti ſenſu nõ ſunt ꝓcepti ꝛ ꝓhibẽt peruie tatẽ:ꝛ ꝑſe non ꝓcipiunt. Claritas itaqꝫ ꝛ turbulẽtia depẽdet a facili penetratiõe viſus ꝑ ſbam vrine ꝛ vel a difficili. Et inter turbulentiã vrine ꝛ ypoſtaſim exiſtit dꝛia:qñ viſus plerũqꝫ cognoſcit hypoſtaſim. Et itez inter turbulentiã ꝛ coloꝛẽ exiſtit dꝛia:qñ coloꝛ ꝓtotã ſbam ꝓcedit a maioꝛi mixtione. ¶Ad recte aũt iudicãdũ ꝑ vrinã oꝫ medicus ꝓſiderare oia ꝓticularia tã nãlia q̃ nõ nãlia:vt ꝓplexio.nã alia eſt vrina ſanguinei ꝛ alia colerici alia flãtici alia melancolici:ꝛ alia corporis tpati. Et ſextus.nã alia eſt vrina viri ꝛ alia femine. Et etas.nã alia eſt vrina pueri ꝛ alia iuuenis ꝛ alia ſenis. Et tẽs anni ſiue aeris ꝓſtõe ſiue regio.naꝫ alia eſt vrina tpe ꝓſtõne ꝛ regione frigidis ꝛ alia i calidis ꝛ alia eſt in tpatis. ¶Et motus ꝛ qes.nã alia eſt vrina exercitati ꝛ alia ociosi ꝛ variat ſm gradus exercitij ꝛ ocij. ¶Et accidẽtia aie.nã alia eſt vrina ſoliciti ꝛ qui curas aiales gerit:ꝛ alia eſt quieti q non curat:ꝛ alia eſt vrina irati ꝛ alia pacifici. ¶Et ſomnus ꝛ vigilia.nã alia eſt vrina vigilantis alia ſomnolẽti:ꝛ alia eſt vrina cibati:ꝛ alia famelici. Et variat ſm varietatẽ ciboꝝ ꝛ potuũ. Et alia eſt vrina repleti ꝛ alia inaniti. Et alia eſt vrina eius q vtit balneis:ꝛ alia eſt eius q non vtitur eis:ꝛ variat variatione balneoꝝ. ¶Eſt aũt particulariter de oibus ſupꝛadictis in vrina ꝓſiderandum proſequendo:ꝛ ꝑ de ſba vrine. Scias tñ ꝙ iter prædicta cõſideranda in vrina ad recte ꝛ certitudinaliter iudicandum per ea magna exiſtit dꝛia:maxie inter tria ꝓxima. Nã ſignificata a coloꝛe ſumpta ſunt alijs minus certa:poſtea ſumpta a ſba:ſed ea q̃ ſumunt ab hypoſtaſi ꝛ alijs cõtentis ſũt valde certa. Dixit Raſ.20.cõti.certa ſignificatio ad bonuꝫ vel ad malũ:habet ab hypoſtaſi ꝛ nefraſi. ¶Dixit Egidi⁹ ſepius artifice deludit forma liquoꝛis. Et fraudat plerũqꝫ fidem cenſura coloꝛis:ꝛ in cõtentis certa fides ꝛc. ¶Dixit Auer.colliget.4°.quidã dixerunt ꝙ non ſunt tenenda aliqua ſigna in vrina niſi ex ꝓte nãe interioꝛis euenerint. Si ergo ab aere extrinſeco euenerint non ſunt tenenda:ſed dixit ipſe iſti ignoꝛant:qꝛ aer non operat in vrina res diuerſas niſi ꝑ ꝓparationẽ quã a nã interioꝛi capit.

¶De ſba vrine in generali. Cap.vj.

Unde vrina habeat ſbam ꝛ vn de coloꝛẽ.

Jrit Theophilus ſbam vrine multi effuſionẽ vocãt:qñ qõ effuſum eſt in ea inſpicit. Alij aũt liquoꝛẽ vocãt. ¶Innuit aũt Jſaac in ſuo de vrinis ꝙ paſſiue ẽlitates dant vrine ſbam. actiue vo coloꝛẽ,dñt tñ alij ꝙ tam actiue q̃ paſſiue ẽlitates dant vrine ſbam: ſz actiue media te ꝛ paſſiue imediate. Et h̃ qñ vrine poſitiue humiduꝫ dat ſbam groſſam. Et hoc tã facit humidũ humoꝛ q̃ humidũ meatuũ per quos vrina tranſit.humoꝛes.n.cũ fuerint humidi ſunt bene fluidi: quapp facile fluunt cũ vrina:ꝛ cũ ea miſcentur:quoꝛũ mixtione vrina ingroſſat. humiditas ẽt meatuũ ꝑ quos vrina trãſit prebet ei trãſeunti groſſitiẽ:qꝛ eius tranſitu aliq̃ portio ab eoꝝ hũiditate abſtergit ꝛ ſeqſtrat que miſcet vrine ꝛ ingroſſat eã:amplius hũiditas ipſoꝛũ meatuũ eſt cã dilatationis eoꝝ:ipſi enim dilatati non depurant vrinã neq̃ groſſitiẽ:q̃ eſt in ea:ſz eã cũ ſua groſſitie trãſire ꝑmittunt. Siccũ vo ꝓpriatiue dat vrine ſubtilitatẽ:ꝛ hoc tã ſiccũ humoꝝ q̃ meatuũ.nã ſiccitas humoꝝ nõ ꝑmittit eos fluere:ꝛ cũ vrina miſceri:q̃re tunc cũ non ineſt vrine cã alia ingroſſatiõis eius remanet tenuis:ſiccitas tñ meatuũ eos ſtringit ꝛ meatus ſtricti nõ ꝑmittũt aliqõ groſſuꝫ cũ vrina tranſire:ſz illud retinẽdo vrinã depurãt ꝛ ſubtiliant Actiue vo ẽlitates dant vrine ſbam mediate.ſ.mediantibus paſſiuis eas excitãdo ꝛ ad actũ ẽducẽdo. Et ſic mediantibus eis dant vrine ſbam. Et qꝛ effectus magis ꝛ melius oꝫ aſcribi cãe ꝓpinque ꝛ imediate q̃ remote ꝛ mediate. Jdeo Jſaac dixit paſſiuas ẽlitates dare vrine ſbam. Et qꝛ ſz calidũ digerens ꝑmiſcẽdo det vrine ſbam:illud tñ qõ digerit ꝛ ꝑmiſcet eſt hũidũ ꝛ ſiccũ. Et ideo imediatius ſunt cã. ¶Dixit Jſaac ꝙ inchoata digeſtione ſubtile aſcendit:ꝛ groſſum deſcẽdit.ſ.vrine:itaqꝫ cũ in tali vria caloꝛ nãlis ſuã inchoauerit actionẽ poſtq̃ micta ẽ manet ipſa:ſicut micta eſt:ſed poſtea magis cõpleta actione caloꝛis ſubtile qõ eſt inferius aſcendit:ꝛ groſſum qõ eſt ſuperius deſcẽdit ꝛ obuiant ſibi in medioꝛ:ꝛ ibi ſe cõmiſcẽt mutuo ex qua cõmixtione vrina reddit mediocris:ꝛ iſta mediocritas ſbe ꝑ viam digeſtionis cauſat. Et non intelligũt auctores de cõmixtionibus ſiue ꝑmutationibus in ſba vrine alijs modis factis:ſicut eſt illa q̃ fit:qñ tenuis vrina inſpiſſat ꝑ ablutionẽ quarũdã partiũ eius ſubtiliũ aut ꝑ ꝓdẽſationẽ eius facta a frigido:aut per admixtionẽ partiũ groſſaꝝ in ea,huius enim ꝑmutationes ſbe vrine nõ ſignificant digeſtionẽ neq̃ inchoatã neq̃ perfectã. ¶Dicunt qdam. q̃uis tenuitas groſſitudo ꝛ mediocritas a medicis ponunt dꝛie ſbe: ſunt tñ ꝓprie loquendo dꝛie poſitiõis:ſicut raritas ꝛ dẽſitas:tñ qꝛ iſte dꝛie adherent ſbe:ꝛ a q̃ pluribus dicuntur modice ſbe licuit medicis tã q̃ artificibus inſeq̃ntibus ſenſum eas ſbe attribuere:ꝛ diuidere ſbam vrine q̃ ꝓprie eſt liquoꝛ eius in tenuẽ ꝛ groſſam ꝛ mediocrẽ:quas dꝛias ſiue ſbe modos in vrina cõcipit viſus ꝛ nõ tactus:duplex tñ in vrina ꝓſideraꝛ a medicis ſba:quaꝝ vna eſt aquoſitas ei⁹ in q̃ nã ñ opata fuerit:q̃ lz ſit abſolute ſba:tñ a medicis nõ dꝛ hꝛe ſbam:ſicut Auic.ſupius dixit.de vrina ouiũ:ꝛ q̃ ex iſta eſt ſubtilis eſt ſicut vrina dyabethicoꝝ ꝛ freq̃nter mingentiũ. Et q̃ ex ea eſt groſſa eſt ſicut vrina ſubiugaliũ. Alio mõ ſumit ꝑ aquoſitate in quã nã opata fuit:quã medici dicunt hꝛe ſbam:ꝛ hec eſt quã diuiſerunt in tenuẽ groſſaꝫ ꝛ mediocrẽ:ꝛ mediocris dici põt:duplr:vno mõ vt illa ſit mediocris q̃ eſt corporis tpati:ꝛ vt ſic illa dicet groſſa q̃ ẽ groſſioꝛ vrina corꝑis tpati:ꝛ illa ſubtilis q̃ ẽ illa ſubtilioꝛ. Et vt ſic dñt qdã.nõ intellexerũt auctores õ vrina mediocri groſſa ꝛ ſubtili. Alio mõ dꝛ in relõne ad corpus cui⁹ eſt vrina qõcũqꝫ corꝑ? illud fuerit:vt ſic vrina illa ſit mediocris q̃ eſt nãlis corꝑis cui⁹ eſt:ꝛ illa ſit tenuis q̃ in cõparatiõe ad ei⁹ vrinã nãle eſt ſubtilis ꝛ eꝛio groſſa. Et ſic dicunt intellexerunt auctores de vrina tenui mediocri:groſſa. ¶Et ſcias ꝙ vrina tenuis ꝛ groſſa aliqñ dꝛ ſic abſolute.ſ.in ꝓparatione ad mediocrẽ.ꝛ aliqñ dꝛ ſic cõparatiue:ſicut qñ dꝛ ꝙ vrina abſolute exñs groſſa in cõparatione ad groſſioꝛẽ dꝛ ſubtilis ꝛ eꝛ° groſſitudo.n.vrine ꝛ eius ſubtilitas habent latitudinẽ magnã in q̃ multi ſunt gradus in plus ꝛ minus diuerſificati ſm ꝙ plus ꝛ minus mediocritati appꝛopinq̃nt

Inchoata digõne in vrina ſubtile qõ eſt in ea aſcẽdit ꝛ groſſum deſcẽdit.

Tenuitas groſſitudo ꝛ mediocritas ꝓprie ſunt dꝛie põnẽ ñ ſbe.

Groſſitudo vrine ꝛ eius ſubtilitas aliqñ abſolute aliqñ cõparatiue cõſideranꝺ ꝛ hñt latitudinem ꝛc.

simo ⁊ mediocritas ipsa ꝑz medicos diuidit in punctualē ⁊ latitudinē habentē aliquā: nō tñ amplaz: vt eius extrema verūtñ istis gradibus modoꝝ siue differētiaꝝ sbe non fuerunt ipolita noīe sicut gradibus colorū: vt patebit in eoꝝ caꝑ: qō fortasse fuit: qz gradus sbe siue positionis non sunt sic manifesti: sicut gradus coloꝝ: sunt. n. sensibile cōe ⁊ per accidens sentiunt: color aūt est sensibile ꝓpriū ⁊ per se.

¶ Et notant quidā ꝙ qñ auctores dicunt de vrina tenui ꝙ fit spissa: aut de spissa ꝙ fit tenuis nō intellexerūt ꝙ tenuis fiat vnq̄z spissa absolute aut ꝙ spissa fiat vnq̄z tenuis absolute: ꝛz intellexerunt respectiue ad id qō prius erat. s. ꝙ tenuis aliquātulū inspisset: ita tñ ꝙ absolute semp sit tenuis ⁊ ꝙ spissa aliquātulū subtilier: ita tñ ꝙ sp sit spissa. Quidā tñ cōcedunt ꝙ vrīa tenuis. aliqñ ꝛz raro pōt intrīm ingrossari ꝙ fiet spissa absolute ⁊ ecōuerso: spissa pōt intrīm subtiliari ꝙ fiet tenuis absolute. Et tñ auctores necubi dixerūt ꝙ in tali transitu tenuis aut spissa fiat mediocris: nā ꝛz nō eat de extremo ad extremū niſi ꝑ mediū: tñ medic⁹ nō ꝺz ponere ꝙ in illo trāsitu tenuis siue grossa fiat mediocris ad hūc finē ꝙ pro tunc ꝑ illaz possit fieri iudiciū: qz in illo transitu nō stat in mediocritate niſi in fieri: aut vt dicūt qdā niſi parū valde. Et medicus non ponit neq̄z ꝙsiderat trāsmutatione vrine ad ferendū iudiciū niſi illa transmutatio maneat. Ait enim Jsaac. vrina mediocris ſi significare ꝺz: manere eam oꝝ: ⁊ ipsa maneat ꝓfectā signāt coctionē. Quidā aūt dixerunt ꝙ auctores nō fecerunt mētionē de mediocri vrina in illo transitu: qz notū reliq̄runt. Et scias ꝙ dicta trāsmutatio vrine de tenui in spissam ⁊ eoꝝ saltē ꝑm ꝑmū intellectū sumpta significat digōnē aut saltē ꝑnī eius. ¶ Et notant ꝙ vrina tenuis aliqñ repit ꝓ lata: ⁊ de ea q̄ est subtilis aquosa in quā nā nō fuit opata que ꝺr nō hre sbaz: cui⁹ color oxafanus: ⁊ aliqñ de ea q̄ ꝺr subtilis in quā nā opata fuit que ꝺr hre sbam cuiuscūq̄z coloris existit: ⁊ sic ꝺr de vtraq̄z. ⁊ cōsilr grossa de vtraq̄z ꝺr. s. de ea q̄ est subiugalis in quā nā nō opata fuit q̄ ꝺr nō hre sbaz: ⁊ de ea in quā nā operata fuit q̄ ꝺr hre sbam. Est aūt vrina subtilis illa ꝑ q̄z acies visus liberius ptrāsit: ⁊ illa est grossa ꝑ quaz ipedite transit. Et illa mediocris ꝑ quā medio mō. ¶ Solet qdam querere an det prius vrine sba an color. Ha. nāq̄z dixit. obseruandū fore ꝙ color vr prius sbaz ꝓcedere. silr Jsaac voluit ꝙ Theophilus dixit. ꝙ facilius dat color aquositati vrine q̄z sba Aui. aūt dixit. primā digōnis operationē fore sbam efficere: deinde coloze eam tingere. ¶ Quibus respō dēt qdā ꝙ in vrina nā sba ꝓcedit colorē: sicut suū effectum. tpe aūt dicūt sbam ⁊ colorē sil ꝛcurrere. pfectis enīz ad plenū dispositionib⁹ introducētibus sbam ⁊ habilitata ad plenū aquositate ad sbe vrine receptionē: tunc introducit sba ⁊ ēt color qui est accidens eius. visus tñ qz citius ⁊ pfecti⁹ ꝓcipit colorē tanq̄z ꝓpriū obiectū eius q̄z sbaz: imo sbaz non ꝓcipit nisi mediante colore aut sub rōne sensibilis cōis ideo prius colorē q̄z sbam aquositati dari diiudicat. In vrina aūt innāli dicunt colorē ꝓcedere sbam. ¶ Quidā aūt alij dixerunt ꝙ sumendo digōnē large pro quacūq̄z alteratione facta in aquositate vrine sic digō prius opat colorez q̄z sbam: ꝛz sumendo digōnē ꝓprie tunc in corpore nāliter se habēte digō prius operat sbam priozitate nāe: ⁊ deinde colorē ꝓpitas āt nāe ē q̄ prius attendit ⁊ fit cā alteri⁹ mō a nā in digōne in corpore nāliter se habente prius intendi tur sba q̄z color: ⁊ sba est cā coloris. tpe aūt dicunt ꝙ simul introducuntur. In corporibus vō egris ⁊ nō nāliter se hñtibus possibile est ꝙ vrina fit digesta in sba ⁊ nō in colore: ⁊ econuerso ꝙ fit digesta in colore ⁊ nō in sba. Et rō huius est: qz vrina nō ꝺr digesta niſi in cōparatione ad vrinā nālē sed possibile est ꝙ ex humore innāli per digōnem causetur sba mediocris: sicut que est vrine nālis: ⁊ possibile est ꝙ i eo causet color qui sit color vrine nālis ⁊ absq̄z hoc ꝙ causet sba vrine nālis ⁊ talis est vrina. Si enīz cōmisceat. v. g. humoꝝ flāticus cuz aquositate vrine vrina fiet bone sbe: ꝛz mali coloris: ⁊ si cōmisceat cū ea humoꝝ colericus subtilis vrina erit boni coloris ⁊ male sbe: qz nimis subtilis. Et dicunt ꝙ possibile est ꝙ sba ⁊ color simul in vrina eueniāt q̄les sunt qui vrine nālis. Et dicunt ꝙ in verbis supradictis Theophilus nō intellexit per illam facilitatē ꝙ color det aquositati priusq̄z sbe ēt de sba de qua loquitur: q̄ est vt. s. dictū est ꝓprie positio. nā sba prior est qualitate ⁊ positio ēt immediatius adheret sbe q̄z qualitas. Et dicunt. ꝙ ꝑm rei veritatē facilius est dare sbam q̄z colorē: ꝛz Theophilus intellexit ꝙ facilius est dare colorē intensuz ⁊ notabilē sensui q̄z sbam intensaz ⁊ notabilē sensui. Et hoc ꝺz veritatē siue detur color per viam digōnis siue per viam cōmixtionis ꝑ viam mixtionis sic. nā miscendo coleraz paucam cū aquositate dabit ei sba modica non multum intensa nec multuz sensui notabilis: ⁊ tñ dabitur ei color multū intensus ⁊ sensui notabilis: per viam vero digōnis sic. nam digestio semper miscet aliquē humorē cū vrina: ⁊ cum digestio miscet. modicū humorē cū vrina datur ei modica sba non intensa nec sensui notabilis: ⁊ dabit tñ ei per illum humorē color satis intensus ⁊ sensui notabilis. Utruz vrina sani ⁊ vrina egri possint esse similes. ¶ Et alij qdē quesiuerūt an vrina sani ⁊ vrina egri possint esse similes. quibus dixerunt qdam ꝙ non possunt esse similes oino: ꝛz bene quodāmodo ⁊ ꝑm qd: qz in aliquo ⁊ in aliquibus ⁊ aliqñ: ita ꝙ ipse inter se modicū habebunt ꝺriam. Et hoc ideo: qz sanus ⁊ eger possunt habere virtutes multū similes modicū alteratas abinuicē que cum operate fuerint in vrine aquositatē ꝺabunt ei sbam ⁊ colorem non multū abinuicem diuersificatos. Et ꝓp hoc sunt q̄ dixerunt ꝙ predicte virtutes possunt facere ipsis vrinas similes ⁊ quo ad sbaz ⁊ quo ad colorē ⁊ non quantum ad hypostasim. nam vrine sanoruz nō hñt hypostasim: egroꝝ vrine aliqñ hñt eā. Et Aui. dixit quosdā dixisse se nunq̄z vidisse egꝝ: cui⁹ vrine odor sit sicut vrine sani. Dñt qdā ꝓtingens esse vrinā corporis sani plus diuersificari aliqñ ab odore vrine ipsiusmet sani q̄z ꝺ ꝓtingat in multis morbis mortalibus. vt ꝑz in vrina sani q̄ ex multa retentione eius ⁊ diuturna in corpore fit fetida ⁊ appet in eis q res hūores ꝑ vrinā purgātes supserūt. In morbis aūt cōpōnis vel vnitatis dñt nō esse neciū odorē in ipsoꝝ vrinis pmutari ab eo qō ꝓsueuit. In morbis āt nāe cōpōnis mālib⁹ ⁊ nō mālibus cōib⁹ toti corpori: sic in febribus odor vrine pmutat ab odore vrine sui sani: in morbis aūt cōpōnalib⁹ mālib⁹ alicuius ōterminati mēbri excepīs ꝑ q̄ euenit aut ꝑ q̄ transit nō est neciū odorē in vrina ꝑ mutari: vt ꝑz i vrinis spūaliū mēbroꝝ ⁊ podagroꝝ ⁊ cutaneoꝝ: quarū odor erit post: sicut odor vrine sani: in morbis vō mālibus exītibus in mēbris a qbus mā decisa pōt ad mēbra a qbus vrina ꝓuenit vel ꝑ q̄ transit deriuari odor in ea pōt pmutari: maxie aūt pmutat odor in vrina in egritudinibus epatis mālibus ⁊ canaliū vrine: q̄z uis ēt in eis ꝓtīgēs sit odorē nō pmutari: qō tunc erit cū ita ipotēs nā fuerit: vt de mā ipsoꝝ morboꝝ cū vrina nil expellere valeat.

¶ Gerard⁹ vō dixit: ꝙ san⁹ ⁊ eger pñt hre vrinas oīo silles qō sic declarat. nam sanus ꝺz virtutem fortē: eger vero cōsimiliter debilem modo q̄to potest vtus fortis supra multum cibū tāto pōt debilis supra paucū: ⁊ sic eundē in cibo producent effectū. Et sic cum vrina sit eoꝝ effectus: easdez vrinas ⁊ oino similes ꝑducere poterunt.

¶ De vrina tenui in particulari ⁊ eius causis ⁊ significatis. Cap. vij.

Grit Aui. 2ª 4ⁱ. scias ꝙ tenuitas vrine ē ac si nō iungat vel nō sit cōiuncta rubedini aut nigredini: qm̄ hi duo colores stant cū grossitie sbe. Si tñ dixit aui. fuerit cū ea tenuitas sbe. s. nigredo aut rubedo: tunc cā in ipsa est res tingēs aut vehemētia q̄litatis egritudinalis agētis i aquā. s. cū friditate mortificādo: aut cū calitate adurēdo.

¶ Et vīnā qdē tenuis siue habuerit ſbam siue nō ꝓsidera ta tenuitate absq; hoc q̄ sit ꝓiuncta cū aliquo vel aliqbus de sigñantibus in ea dixit Auer. 4°. colli. defectū digōnis sigñat: eo q̄ digō nēcio mäz ingrossare dz. & dixit. q̄ sigñat ipsa ſm suos gradus. Etenim tenuis vina. dixit Auic. 2ª ꝑmi. in oībus disponibus maturitatis ꝓuationē sigñat: eo q̄ p digōnē subtile cōmiscet grosso. Si ergo fuerit valō tenuis significat impotētiā näliꝫ calidi digerētis nequeūtis grossum tenui debite ꝑmiscere: subtilis autē non valde vina non significat digōnis ꝓiuationē: ſꝫ eius diminutionez & ſm q̄ plus appropinquat valde tenui: vel ſꝫ q̄ plus elō gatur ab ea sic maiorē vel minorē defectuz digōnis sigñat. ¶ Et hoc bz veritatē qñ vina pp alias cās nō fuerit subtilis q̄ sunt q̄ꝫplures de quibus est opilatio. dixit Aui. aut significat opilationes in venis: pp q̄s non possunt supfluitates que cōmixte aquositati vine habent ingrossare eā penetrare & ei cōmiscere. vñ remanet aquositas ipsa pura incōmixta: & sic valde subtilis. variaſ ät ista subtilitas in vna per gradus ſm gradus opilationis: & ſm q̄ eius tenuitas appropinquat plus valde tenui vel plus elongaſ ab ea: sic enim maiorem vel minorē significat opilationē. Et pōt talis opilatio esse in venis epatis & in venis emulgentibus & in venis ét per quas transit nutrimētū: multo magis dz trāsire vina. cū sit subtilior eo: cui dom q̄ stantibus opilationibus fortibus paucū est q̄ō transit de nutrimento: & non nisi q̄ō subtile: & non transit ante aquositatē: ſꝫ simul cuz ea: q̄uis ét de vtroq; non transit nisi q̄ō tenue. Et pōt esse ista opilatio tanta q̄ nō mingaſ nisi vina tenuis & pauca: q̄ parū est tenue q̄ō per foramē valde transire strictum bz. Et pōt esse opilatio in canalibus vine. dixit Auer. 4°. colli. q̄ ex rebus multū adiuuantibus subtilitatē vine est via ꝓpilatio: & ppea vine calculosoꝝ sunt subtiles. Hale. tñ in 9° affo. qbus vīe grosse & globose &c. dixit q̄ in opilatione aliq̄ mingit vina grossa & pauca. Et hoc esse pōt qñ opilatio nō est multū magna. Et ꝑsertim accidit hoc qñ opilatio est in renibus: & ꝓpie qñ opilatio nō est ex re fixa sed mobili: opilatio aūt in qua vina mingit tenuis ſꝫ plz est in venis epatis & emulgentibus & alijs supioribus: & ꝓpie qñ opilatio est ex re fixa. ¶ Et de causis tenuitatis vine est debilitas epatis. Jō dixit Aui. aut significat debilitatem epatis. ſ. digestiue eius vel expulsiue vel vtriusq; simul nam per debilitatē digestiue nō fit bona cōmixtio in aquositate & per debilitatē expulsiue nō expellit nisi q̄ō subtile. ¶ Et ex causis eiꝰ est debilitas attractiue instrōz vine aut ipsoꝝ expulsiue. Dixit Auic. aut significat debilitatem meatuū vine qui non attrahunt nisi q̄ō subtile: & si attrahunt grossum non expellunt ipsum. ¶ Et ex causis eius est multa aque bibitio. Dixit. A. aut significat multā aque potationē: ipsa enim virtutē epatis debilitat: & cuz multa bibit multa ex ea aquositati vine miscet: & neq; illā grossaz gñat supfluitatē que possit vine misceri: vñ grossa possit reddi. Et q̄dā supplent. q̄ ꝓsimiliter aque opatur multa vini albi subtilis & pauciferi potatio pp ꝓsimiles causas. Et q̄dā dicunt. q̄ multa ét vini vinosi potatio indigestiōez inducendo opatur interdū vt vina valde tenuis mingaſ. ¶ Et ex causis eius est cōplō vehementer frigida & sicca. dixit Aui. aut significat vehementis frigiditatis cōplonez cū siccitate. Cōplō nāq; valde frigida digōnē ꝓhibēdo aut multū eā minuēdo: & canales ét cōstringendo operatur: vt exeat vina valde tenuis: & maxime qñ cōiungit cum siccitate que supfluitates ingrossat & ineptas & ihabiles expulsioni reddit in tali. n. cōplone melicus superat humor q̄ inhabilis est expulsioni cum vina: vnde in ea vina subtilis mingit & non grossa. ¶ Et dixit Auic. 2ª 4ª. vina tenuis q̄nq; fit sicut in oyabete pp cās oyabetis & est cū ea assidua sitis & frequentia surgendi ad vinā & facilitas egressionis eius. ¶ Qñ mingit vina subtilis pp opilationē non potente grosso transire: ſꝫ remanente tunc post apertionē opilationis mingit. Dixit Aui. vina grossa multa: q̄uis illud grossum sit factū interim magis digestū: & vt sic subtiliatū a sua grossitie: vinā tñ inspissabit. ſꝫ qñ fuerit opilatio cū qua pōt vina grossa pauca transire tunc aperta opilatione oz vina multa tenuis apparere. nā in tali opilone nō fuit expulsū subtile. ¶ Et de significatiuis vine tenuis dixit Aui. si hoc in sanis ꝑmanserit: & se nō ꝓuerterit ab eo non intelligens de corporibus vere sanis: q̄ in eis nō supuenerit vina tenuis saltē valde: ſꝫ de sanis apparēter quia sunt corpora multū lapsa seu corpora neutra decidētie. vel ét vt dicunt qdā cōualescentia. Jn qbus talis vina subtilis euenire & pluribus diebus ꝑmanere significat q̄ i eis peruenit apa maxime in ea parte corporis in qua dolorez sentiunt & pōt esse apa vnū vel plura magnū vel paruuz ſꝫ diuersitatē q̄ꝫtitatis mäe & fortitudinis virtutis expulsiue. Et erit tale apa attestans mäe expellende. Et dixit Aui. ſꝫ plin accidit eis: vt cū hoc dolorem sentiant in catin aut renibus pp mäs grossas que ibi retinentur: & hoc significat aptitudinē ad apa. Si vero dolor & grauitas eoruz vni mēbro ꝓpria non fuerint: immo sunt cōia multis vel toti significat bothor & variolas & apostemata q̄ erunt toti cōia. ¶ Et dixit Aui. q̄ predicta vina ē deterior in pueris q̄ꝫ in iuuenibus: q̄ vina puerorum näliter spissior est vina iuuenum: eo q̄ sunt humidiores & eorum corpora plus attrahunt humiditatis: ppea q̄ mä superfluens est in eis causa augmenti: & si eorum vine in febribus acutis multum fuerint tenues iaz multum elongata est a sua näli disponе: & si in eis sic perseuerauerit non significat nisi perditionē: ppea cum perdurat perditionem denotat nisi cū ea adiuncta fuerint alia bona signa & fortitudo virtutis: qñ tunc exituraz significat q̄ō accidet & ꝓpie inferius sub parte epatis. Catinate. nuis deterior est in pueris q̄ꝫ i iuuenib⁹.

¶ Dixit Raſ. 20. cōtinen. vina tenuis in iuuenibus peior est grossa pp caliditatē cōplexionis eorum. Et vina subtilis in pueris pessima est tam masculis q̄ꝫ feminis: & cum longitudine tpis significat hydropem aut apa in inferiori parte oyafragmatis. Et dixit veniēs post crisim longo tpe. ſ. perdurans significat recidiuam. Et Aui. dixit. q̄ tenuitas euentens in crisi. i. post crisim sine ordine recidiuationez ꝓnosticaſ. Et tunc dō inordinate euenire qñ de grossa siue gradatione deuenit in tenuem valde. significat enim tunc q̄ mä grossa retenta est que tandem agitata facit recidiuam. ¶ Dixit Raſ. vbi. ē. illis qui mingunt vinā subtilē crudā longo tpe cū alijs signis bonis saluis expecta exituram in locis que sunt sub oyafragmate: q̄ talis morbus est cronicus & erit crisis eius cum exitura. ¶ Dixit Jpo. 2° ꝓnostico. q̄ vina bona. ſ. apparenter & clara & diuturna cum alijs signis bonis: vt constantia virtutis hypostasi nata & similibus certitudinē facit in acutis morbis apa in interioribus euenire: significat. n. q̄ mä grossa est non expellibilis per sudorem. Jgitur apa eueniet: & q̄ mä est grauis: ideo petens inferiorē sub epate vel sub oyafragmate apa faciet euenire. Et Aui. dixit q̄ in egritudinibus acutis significat virtutis digestiue debilitatem & in macronosijs priuationem: & ét aliarum virtutum. ſ. naturalium. vt. ē. dictum est. Et aliq̄ tantam eorum significat debilitatem vt nullo modo in aquam operentur: sed quemadmodum ingreditur ita & extra labitur vina transfluens peruia cum tenui substantia significat surditatem: & hoc nisi fit subtilis propter raptum mäerum ad alia loca: & tñ tunc in vijs vine frigiditatem significat. ¶ Dixit Aui. 2ª q̄rti. q̄nq; mingitur vina tenuis in febribus acutis per aliquot dies: & si significat permixtionez rationis. ſ. q̄ est talis propter raptū mäerū ad caput & non ad alias partes q̄ si accidat permixtio & continuetur tenuitas significat mortem velocem: pp ea q̄ mäe superueniunt cerebro & auferunt aut ipedit aia: & qñ dicta vina ꝓuertitur ad grossitiē cum qua non fit al-

leuiatio fortasse est ꝓp liquefactionem mēbrorꝫ. ¶ Et qñ multiplicatur vrina aquosa apud horā exacerbationis febris significat ꝙ apa eueniet in febre.s.in interioribus corporis. Et dixit.A.cū conuertitur vrina tenuis.s. multa in grossam paucā:z sunt alia signa bona significat crisim cuz iudicetur vero non fuerint talia sigª bona aut fuerit febris vehementē adustionē sigñat inflāmationē i corde z epate. ¶ Dixit Raſ.2°ptin. vrina q̄ a ꝑn° morbi vsq; ad.16.diem remanet tenuis significat morbi plixitatē. Et vrina que in 17°die apparet subtilis significat ꝙ in.20.crisis nō erit cōpleta. ¶ Et dixit. vrina aquosa z frequens absq; siti z sup fluitate flātica mundat corpus. Et vrina aquosa cū dolore hypocūdrioꝝ sigñat in corpore multā humiditatem.

¶ De vrina grossa in particulari z eius causis z significatis eiusdem. Cap. viij.

VRina grossa:vt.s.patuit:dr̄ ea q̄ grossa ē que dr̄ hr̄e sbam q̄ est sicut vria subugaliū:z de ea q̄ dr̄ hr̄e sbam:z ex causis eius dixit Aui. qñq; est supflua expulsio.s.mäerum per vrinā:z qñq; est aptio opilationū:qñ mā q̄ opilationē faciebat miscet vrine z ipsam ingrossat:z qñ q; est aptio orificioꝝ venaꝝ:cum mäe que ex illis egrediūtur vrine pmiscent:z qñq; est causa eius vlcus in vijs vrie aut in mēbris cōicantibus ipsis cū vlceris sordities z virulentia ei admisceat z eam inspissat. Et qñq; est causa eius debilitas digestiue. ¶ Et qñq; significat ea que multū spissa est maturationis priuationē.dixit Aui. vrina multum spissa multū remota est ab vria nāli z mediocri: ꝙre significat diminutionē caloris nālis nō potentis digerere z attenuare mäe grossitiē. Et ꝑm minus dixit Aui.significat būoꝝ grosse substantie maturationē. alias.z melius eūonem:z tunc erit eueniens in statu humorosaꝝ febriū.i.in statu febrium de humoribus grossis multis que ꝓprie dicunt humorose:vt ꝑz de febre fincopali humorosa. ¶ Et qñq; est causa vrine multū spisse aptio apatis exñtis in canalibus vrine:aut in mēbris q̄ sunt supra ea q̄ eis cōicant. Dixit.A. aut erit eueniens in aptione apatū. ¶ Et qñq; est cā eius ebullitio multa in interioribus corporis permiscens mās grossas cū aquositate. ¶ Et qñq; est,cā eius multido repletionis supfluitatū. Dixit Judeus. vrina fortiter spissa significat multas supfluitates z vltimitatem replōnis. ¶ Dixit Jsaac in vrinis. vrina mediocriter spissa non in ꝑn° morbi apparens:sz versus augm̄ z statum significat bonū:z ꝙ nā aliquid incepit digerere in mā morbi:vrina vero multum spissa z magis in ꝑn° apparēs malū significat mām.s.morbi grossissimā:z sic egritudinē longissimā que si sic perseuerauerit multis diebus est signum mortis sigñans ꝙ nā est debilis respectu illius mäe:z sic eā rectificare non poterit: sz succumbet. ¶ Dixit Aui. cum vrina grossa perseuerat.s. in sanis apparenter in parte capitis dolorē sensit in cōquassationē.i.cōmotionē z in arterijs timporum pulsationem iudicabit ei febrē.s.futurā:qz sigñat in corpore ebullitionē dictas lesiones in capite facientē:ad quā ebullitionem febris sequet. ¶ Et dixit Aui. ꝙ plz vrine multū spisse significatio in morbis acutis est ꝙ ipsa significat malū. Et hoc ideo:qz mā acutoꝝ est subtilis. Cū ergo in eis vrina ē multū spissa tunc ipsa non est talis per viam expulsionis mäe morbi:sz procedit spissitudo eius:aut per viā multe ebullitionis:aut per viā adustionis z vtroq; modo sigñat malū verūtñ grossitudo vrine aliqñ sigñat aliquā digestionē:z qō virtus expellendi hz potētiā.z h̄ est istud in quo hr̄ fiducia. Et ꝓpea tenuitas vrine in morbis acutis multo plus sigñat malū q̄z spissitudo multa:qz valde tenuis vrina nullam sigñat digōnē nec expulsionis potētiā:pōt ēt in duobꝰ casibus supradictis.s.in statu febriū humorosarū eueniēs vrina multū spissa z in apertio ne apatū viaꝝ vrine z mēbroꝝ cōicantiū eis sigñare bonuz. Attñ dixit Aui. ad h̄ vt bonū signū sit z bona crisis sequat requirit ꝙ precesserit hanc vrina multa spissa digesta:tunc enim eueniens multū spissa in statu:qz in fine status pōt sigñare expulsionē mäe facientis febrē z eius subitā eūonē.s.per ipsam vrinam. ¶ Et discernit dixit Aui. inter bonitatez z malitiā vrine multū spisse ex eo ꝙ post ipsam aduenit ex rege aut nō:aut qō succedit ex debilitate augꝰ vel fortitudine:aut ex successione vrine laudabilis vel non.nā bonitas cōprehēdit ex eo ꝙ post ipsaz sequit requies z virtutis fortificatio z vrina sequit mediocris:q̄uis aliqñ nō sequat vrina mediocris sic subito:sz eadē die aut 2ª aut 3ª. ¶ Et Dixit. Aui. ꝙ vrina multū spissa aliqñ sigñat mäe corruptionē z eius plenitudinē z digōnis ꝓhibitionē separantis ad fundū descēdentis.i.separantis mām spissam z eā ad fundū descendere facientis:z in h̄ significat malū. ¶ Et dixit 2ª 4ⁱ. Cū vria spissa z ꝓprie in 4° multiplicat crisis febriū ex lassitudine z proprie si associat ei fluxus sanguinis narium. ¶ Dixit Raſ.20.pti. vrina viscosa z spissa silis cole vel glutini:sicut cū morbo epatis augmētat ipsum viscositate sua. Et dixit ꝙ Jpo. dixit qbus in vrina appet residētia grossa silis superfluitati farris sigñat ꝓplixitatē morbi.sz Ga. dixit ꝙ sigñat ꝓpinquā destructionē:z ꝙ ples ex eis moriunt añq; morbus plogef. Et si ꝓtingat aliquē liberari ei morbꝰ plongabit:qz morbus in quo talis vrina appet indiget tpe longo ad digōnē:sicut narratū ē in epidimijs. ¶ Et dixit Raſ.ibi dē.vrina grossa q̄ nō est nigra:q̄uis sit mala potē est ꝙ significet corporis purgationē z ꝓferat:sicut faciūt alie purgationes qñ mundificat corpus cū eis:z potē ē ꝙ sit pneca bilis cū est eōrio. Et dixit.apello in hac pte grossaz illā q̄ ē multū grossa:qz q̄ est mediocriter grossa est nālis:illa q̄ ē grossioꝝ ea parū nō sigñat pditionē:sz illa q̄ est multū z in vltio grossa sigñat pditionē nisi mundificet corꝓ p eā.apparet h̄ manifeste p corporis alleuiationē. Et vrina trāslucens grossa sigñat dñium flātis. Scias ꝙ vrina tenuis qñq; mutat in grossaz z eꝰ.verū tñ dixit Ga.4° affo. in 2ᵗᵉ affor. Quibus vrine globose z c̄. ꝙ vrina grossa raro mutat in tenuē:sz bene eꝰ. Et intellexit ꝙ in febribus raro ē inuenire vrinā grossam mutari in tenuē respectu mutatōis tenuis in grossaz. Et rō est:qz ꝓp calitatē febrilē plus ꝑt fieri ingrossatio calitate ipsa ꝓsumēte ptes subtiles:z qz subtile est min⁹ resistēs agēti q̄z grossuz:q̄re magis patit a calitate febrili q̄z grossuz. vñ fit ꝙ mā subtilis pōt plus ingrossari q̄z grossa subtiliari. Et rursus.qz digō ingrossādo ꝓcedit z iteꝝ qz mäe morbi grossiores in ꝑn° morbi nō sic expellūtur in vrina:vñ fit ꝙ in declinatiōe cū mäe grosse expellūtur ingrossat vrina. ¶ Dixit Aui. qñ vria tenuis ad spissitudinē ꝓuertit in egritudinibus acutis postq; nō aduenit reges sigñat liq̄factionē pueniētē ex forti calitate febrili.mā aūt liq̄facta vrine pmixta ispissat eā z appet vnctuositas in vrina:sz si ad ꝓuersionē tenuis i grossaz sequt reges z iuuam sigñat nāe fortitudinē i digerēdo apiēdo z mäz ꝙ vrinā expellēdo. ¶ Et dixit 2ª ḡrti. clarificatio vrine grosse.s.pauce añ crisiz ē sigm̄ nō bonū:qz sigñat retētionē mäe z defectuz nāe in expellendo eā. ¶ Dixit Raſ.20.pti.inqt Ga.qñ mingit ꝑn° grossa vrina erit in ea vtplin hypostasis. Et inqt Ga.laudat vrina grossa cū hypostasi cū pmutat de subtilitate ad grossitiē:qz h̄ ē de digōne būoꝝ:sz qñ ē ex ꝑn° grossa cū hypostasi nō est laudabilis. Et neciū est ꝙ talis vrina sit pauca pp multā spissitudinē eius:q̄re ñ trāsit p renes nisi cū magno labore:sz qñ hic humor grossus erit digestꝰ eūabit in magna q̄ntitate cū subtili sba. ¶ Et ait Rasis. ꝙ Jpoc. narrauit mirabile.s.ꝙ qñ vrina mutatur de subtilitate ad grossitiem est laudabile z econuerso. Et ait.dico. vidi multos duobus aut vno die mingentes vrinam nigraz z post minxerunt vrinā subtilē z euaserūt:sz q assidue minxerunt vrinā nigrā aut post ipsaz minxerūt sicut fel aut vrinā croceā grossam cū perseuerantia oēs fuerunt mortui.

Vria grossa rarius mutatur i subtiles q̄ econtra.

¶De colore vine in generali. Cap.ix.

COlor vine dꝛ duob⁹ modis. vno ꝓ viaꝫ dīgōnis: ⁊ alio ꝓ viā ꝓmixtionis. verū tū q̄uis vina colorari dicaꝛ ꝓ viā dīgōnis: nō tn̄ ꝫ est sine alicui⁹ ꝓmixtōe. dr̄ āt vina colorari ꝓ viaꝫ dīgōnis qn̄ in dīgōne q̄ fit hūoꝛ in epate ⁊ sepatiōe subtilis a grosso aliq̄ hūoꝛ portio aquosi tati miscet vine: ⁊ cū ea remanet ⁊ ipsaꝫ tingit quē modū tincture: qꝛ ex actiōe nāe dīgōne hūoꝛ attēdētis acqrit at tribuūt qdā actiuis q̄litatib⁹: ⁊ maxᵗ cū cōpetere dr̄ vine nāli. Per modū vo admixtōis dr̄ vina colorari qn̄ p⁹ epar ⁊ sepationē factā aquositatis ab hūoꝛib⁹ ipsi aquositati ali qs ꝓmiscet hūoꝛ tingēs eā suo colore delēs ⁊ remouēs co lorē añ ꝓ dīgōnē acqlitū ab ea: quēadmodū colorationes at tribuūt ipsi⁹ hūoris actiuis q̄litatib⁹ dicētes hūc modū ꝓ pe vie nāli ꝓpetē: ⁊ ipz vltio in renib⁹ fieri: vñ. 20. ꝓti. vina colorat in renib⁹ ¶Dixit Aui. 2ª pᵗ. p gen⁹ colorꝭ itelligi mus id qō visus in vina sentit ex coloꝛib⁹. ſ. nigredine ⁊ al bedine: ⁊ q inter istos existūt. ¶Et scias q̄ color pōt i vina notabiliter ꝓmutari nō facta imutatiōe notabili i eius sba ⁊ eꝫ°. Et rō hui⁹ est: qꝛ ad reddēdū talr ⁊ talr vine sbaz re grit talis vel talis ꝓmixtio lucis vel coloꝛ: ⁊ qꝛ polt ē gros suz ⁊ subtile eq̄lr colorari nō est neciuz ad notabilē coloris imutationē seq vlr regri notabilē sbe mutationē vel eꝫ°. Et iō q̄uis color sequat q̄litates ꝓmas ⁊ talē vel talē ꝓmixtio nē lucis cū opaco: nō tn̄ est neciuz q̄ ad notabilē ꝓmuta tionē coloris reqrat notabilis ꝓmutatio in sba nec eꝫ°: ſ sufficit q̄ aliq̄lis ꝓmutatio fiat. Et qdā dr̄ q̄ colores in vina aut sunt extremi: albus. ſ. ⁊ niger: aut sunt itermedij ex extremis cōpositi. Et q̄uis Jsaac in vinis dixerit. q̄ co lor albus sit color simplex basis ⁊ funda⁹ oiuz colorꝫ. Et Theophilus dixit. q̄ est ꝓmus de coloꝛib⁹: tn̄ vītas ē q̄ ex cōmixtione albi cū nigro oēs intermedij colores gñantur. ¶Et colores qdē vie sr duplices. ſ. simplices ⁊ opositi. Et simplices qdē itelligūt eē illi q simplices ⁊ vniti appent ꝑz sensuz: et si sint cōpositi ꝑm intellm vt citrinitas rubedo ⁊ files: ⁊ pūt esse extremi: ⁊ pūt esse itermedij. Et cōpositi vo cant q̄n in vina duo simul appent colores vel ꝑles distin cti ꝑz sensuz: sicut appent in vina oleaginea: ⁊ in ea q̄ ē filis loture carnis recētis. Et sicut est dict̄ qdā. color cineriti⁹ ⁊ puluerulentus. ⁊ files. ¶Loquēs aūt de colore simplici Auer. 4° colli. dixit. color vine vlr diuidit in qnqꝫ ptes q̄s dicim⁹ esse eius qnqꝫ gña. Et primū gen⁹ est color citrinus 2° rubeus. 3° viridis. 4° niger. ⁊ 5° est color albus q dr̄ eq uoce de vina ⁊ de aq̄. ꝓsideraᵗ enim in vina color alb⁹ q vere ⁊ ꝓprie est color: ⁊ et color albus aqueus qui nō ve re ē color: ꝫ est dyafanitas quedā seu trāslucentia. Et dixit vnūqōꝫ dictoꝝ generū diuidit in spēs. Silr ⁊ Aui. ꝑdcā quinqꝫ gña posuit. Et vnūqōꝫ dixit hr̄e spēs sine gradus nō tn̄ ꝓprie dr̄ spēs: ꝫ ꝓprie dr̄ gradus cū nō differāt ab inuicē nisi ꝑz magis ⁊ minus ⁊ vnaqꝫ spēs siue vnusqꝫ modus hz latitudinē magnā. sicut. v̄. g. in colore nigro ap paret. multa enim sunt nigra alia alijs intensiora ⁊ dissilia. ¶Hal. aūt dixit. sex fore colorꝭ vine gña. ſ. albus citrin⁹ rubeus igneus rubeus clarus rubeus spissus ⁊ niger. ve rūtn̄ color igneus ꝑz. A. est de gradibus colorꝭ citrini: ⁊ ē ille qui est filis coloꝛi auri. Et rubeus clarus ⁊ rubeus spis sus sunt de gradibus colorꝭ nigri ꝑm Aui.

¶De generibus colorum in speciali: ⁊ ꝓio de citrino ⁊ ei⁹ causis ⁊ significatis. Cap.x.

COloris citrini genus diuisit Auer. in. 5. gradus. ſ. in palearez citrinū assur. i. igneū ⁊ in mōtinū q croco silaᵗ: ⁊ in euz qui assilaᵗ croco rubeo. ſ. floꝛi croci nō cōtriti. Aui. aūt diuisit eos in septē qui sunt palearis citrinus flauus ruffus citrāgularis ⁊ igneus tincture cro ci silaᵗ: ⁊ ipse ē vehementer citrinus ⁊ croceus q simulaᵗ capillis zafarani: ⁊ iste est quē vocāt rubeū clarū q est ma gis ꝓpinquus rubedini: ⁊ q̄si rubedinis ꝑn^m. ¶Et ex di ctis ꝑz. q̄ color citrin⁹ sumit 2^r. vno modo cōiter ꝓ quoli bet colore tendente ad colorē glaucū seu zallū siue tendat ad ipsum cū albedine siue cū rubedie: ⁊ isto modo sumptū est vnū de gñibus colorꝭ: vt. s. ꝑz aliomodo stricte ꝓ vno de gradibus p̄dicti gñis: ⁊ est eius gradus scōs q sic dr̄ ci trinus qꝛ est filis coloris citri pfecte maturi. ¶Per colorē aūt palearē debem⁹ itelligere eū q silaᵗ coloꝛi palee frumē ti dū adhuc est in agro nō totalr desiccate: ſz ꝓpinque de siccatiōi in qbus adhuc remānsit aliqd citrinitatis: qꝛ color palee totaliter exiccate qualis ē color eius post mēsem re seruate est de gradibus colorꝭ albi nō de gradibus colorꝭ citrini. ¶Et p colorē citrinū debemus intelligere colorez tēdentē ad zallū plusq̄ palearis: nō tn̄ multū ⁊ est sicut co lor corticis citri bn̄ maturi. Et qdā existimāt q̄ fit sicut co lor paleaꝝ frumenti cū ꝓio rubent in agro anteq̄z appio pinquent messi. ¶Et p colorē flauū debemus intelligere eū q est filis coloꝛi capillo⁹ blūdoꝝ aut coloꝛi corticis ca staneaꝝ nōdū bene maturaꝝ: ⁊ ꝓp̄ hoc qbusdā color castaneus dictus est. ¶Et isti tres colores cū albedine tendūt ad zallū reliq vo grad⁹ colorꝭ citrini q sunt p⁹ istos tēdūt ad zallū cū rubedine: quoꝝ ꝓmus ē color ruffus q ē valde citrin⁹ cū aliq̄li rubedie. ¶Et 2° est citrāgulus: ⁊ p colorē citrāgularē itelligim⁹ eū q ē filis coloꝛi citrāguli seu arāčij pfecte maturi: ⁊ hz de ruboꝛe plusq̄ ruffus aliquātulum. ¶Et tertius est color igneus p quē intelligimus eū q est filis coloꝛi auri depurati noui vel sicut color aq̄ croci mul tū tincte: vel sicut color q causaᵗ in vina illius qui sumpsit reubar. aut cassiāfi. ¶Et q̄rtus est color croceus p quē in telliginus colorē silem filis croci recentis q tendit ad ru beū plusq̄z igneus ⁊ est terminus finalis colorꝭ citrini.

¶Quidā aūt distinguunt gradus colorꝭ citrini: eos. ſ. q sunt post palearē ⁊ citrinū ꝓprie sumptū in q̄tuoꝛ. Et sunt vocati ab eis primus subcitrinus p quē intelligunt colorē flauū. Scōs aūt vocaᵗ citrinus: ⁊ intelligunt p eū colorez citrāgularē ⁊ colorē ruffum. Et tertius vocaᵗ subruffus: ⁊ intelligunt p eū colorē igneū. Et quartus vocaᵗ ruffus: ⁊ intelligūt p eū colorē croceū qui ēt a quibusdā vocaᵗ ru beus clarus. Et color palearis a qbusdā vocaᵗ palidus: ⁊ p palidū ēt quidā itelligunt citrinū ꝓprie sumptū. ¶De causis aūt citrinitatis vine alie sunt intrinsece ⁊ alie extri sece. Et intrinsece cause coloris palearis ⁊ citrini ꝓprie sumpti seu coloris palidi sunt opl̄onis corpis tpantia ⁊ de bita mixtura colere nālis cū aquositate vine: q vero colo res sunt post citrinū. ſ. stricte sumptū significāt. dixit Aui. in corpe calitatē diuersificatā in gradus plus ⁊ minus ꝑm q descripti sunt in ordine: etenim citrāgularis plus sigñat calitatis q̄z flauus: ⁊ ruffus plus q̄z citrangularis: ⁊ sic vl tra. verū gradus vltimus. ſ. croceus vel rubeus clarus nō tantā sigñat calitē quātā p̄cedentes: ⁊ maxᵗ q̄stā igneus ⁊ citrāgularis. Oēs enim p̄dicti colores facti sunt a ꝓmixtio ne colr amplioris q̄stitatis q̄z in corpoꝛe tpato cū aquosi tate vine. ⁊ sic in sanis sigñat cōplōnē colericā plus ⁊ mi nus ꝑm suos gradus: vel sunt facti ex caliditate hūoꝛes in flāmāte: ⁊ sic in egris sigñant calitatis extranee dñiuz. vel gradus vltimus sigñat colaz sanguini ꝓmixtā: cuius per mixtione feruoꝛ remittit colr: illi aūt gradus sigñant cole rā purā absq̄ ꝓmixtiōe sanguinis: cui⁹ nō remittit calitas. ¶Et de cāis itrisecis dictoꝝ coloꝝ aliq̄ sunt dolores ma xime q ꝓping sunt instris vine pp inflāmationē quā effi cit doloꝛ in mēbris in qbus est. ¶Cāe aūt extrinsece colo ris citrini sunt dixit Aui. q̄dā res nō nāles. sicut vehemen tes motus fames aq̄ siue potus abstinētia ⁊ files: vt vigilie ira ⁊ aer calidus: dicūt qdā: vina fit subcitria. ſ. in corpib⁹ lapsis eq̄liter vincēte colā ⁊ flāte. ſz vincēte colera fit citri na. ⁊ adhuc ea plus vincēte fit subruffa: deinde ea habēte aliquid

Color in vina pōt notabili ter ꝓmuta ri non scā mutatiōe in sba ⁊ e cōuerso.

Quinqꝫ sunt gene ra colorꝭ in vina.

Color ci trin⁹ sum tur duplr

Color pa learis.

Color ci trinus.

Color flauus.

Color ru fus.

Color ci trāgularis

Color igneus.

Color cro ceus.

De causis

aliqd admixtionis sanguinis fit russa. ¶Dixit Gal.ꝑ ad glau. color vrine eoꝝ qbus accidit febris ex inanitione cibi aut labore est color russus tinctus pp dñiuꝫ colē in eis manifestū. ¶De signatis coloris citrini in vrina est. dixit Ra. 20.9ti. color citrinus. ſ. q est post flauū signiat maiorē calitatē q̄ꝫ rubeus. ſ. q nō puenit ab adustione. Et quāto magis vrina augef in croceitate: tāto magis crescit in calitate z q̄ magis designat calitatē inter vrinas est vrina ignea pure citrinitatis. Et qñ declinauerit ad rubedinē signat ꝙ sunt diminute signiones calitatis corpis: qz rubedo in radice coloris est ꝑ hūiditatē q̄ est in sanguine. z in sanguine est magis de terreo q̄ꝫ in cola: z filr de aquositate: z in colera est plus de igneo z aereo q̄ꝫ in sanguine. Et ob h̄ debes scire ꝙ vrina magis indicās calitatē est ignea. Et h̄ ſpinueni in firsen calo mortali supflue calitatis z siccitatis. Dixit Aui. In oibus dictis coloribus in qbus ē color zafarani igneꝰ est signio colē rubee dñantis: z in oibus q puluerulēto attinent est signio dñij sanguinis. Et iō color igneus magis signiat calorē q̄ꝫ rubeus vel puluerulentus: sicut cola in se calidior est q̄ꝫ sanguis. ¶Est aūt colera calidior sanguine caliditate potētiali z accītali vel saltē nō sic nāli q̄ꝫ sanguis: de q̄ calitate intellexit Ga. cū i li. de malitia cōplonis diuerse dixit. cola est calidior res q̄ est in corpe nr̄o: sanguis tm̄ ē calior colera calitate actuali z nāli magl. q̄ calitate Aui. ꝑ ꝑ'. posuit sanguinē post cor z spm̄ calidiorē i corpe nostro. ¶In dispōnibus itaq̄ accītalibꝰ color igneus intēsiorē signiat calitatē q̄ꝫ rubeus. Et iō Auic. dixit. ꝙ color vrine in egritudinibus acutis intēdētibus .i. valde calis tendit ad colorē zafrani z igneitatē. Etenim signiat talis color multitudinē colē rubee in corpe q̄ intēdit ipsum. ipse eniꝫ color ab ea ꝓcedit. Et aduenit ipse color in vrina virtute ente potēte ad expellendū ipsam colaꝫ cū nō h̄nte h̄ raptū ipsa colera ad alia loca. Si enim reperet ad alia loca: aut expulsa esset debilis vrina nō exiret de corpore cū illa tinctura. Qz si ibi fuerit tenuitas nō qdē ꝓpria q̄ est sbe subtilitas: sz tenuitas coloris. i. illius coloris remissio: tunc dixit Aui. sic aliquā maturationis signiat dispōnē q̄ iam icepit: sz nondū apparet in sba: q̄si dixerit: sz in colore igneo facta fuerit remissio iaz aliq̄ maturitatis inceptio facta ē q̄ꝫ is in sba vrina adhuc non appareat ꝙs nō pōt apparere digōnis sigm̄ in colore q̄ꝫ in sba vrie: sicut facilius est ꝑmutare colorē notabiliter q̄ꝫ sbaꝫ. Et h̄nt ꝑdicta veritatē colā illa nō h̄nte raptū ad alia loca. nā tunc signiat remissionē icēdij colere: vñ redditf color vrine minus igneus z virtutē esse potētē i expellēdo colam ꝑ vrinā z ep̄o. ¶Dixit Aui. si citrinitas in vrina fiat fortior q̄ꝫ ꝑexis z vsq̄ ad igneitatis ꝓcedat terminū z ad finē in ea. significat ꝙ calor incessanter ꝓcedit z māe signiat cruditatē z indispōnē expulsioni: z h̄ est finis citrinitatis: z subdit Aui. ꝙ i ipso colore igneo claritas augmētef calor iā vsus diminutionē ꝓcedit. ¶Et scias ꝙ i febribus acutis vrina vehemēs nō tanta sm̄ ꝓportionē calitatꝭ febrilis ē signū malū: qz signiat aut debilitatē caloris nālis nō valētis digerere nec māz expellere ꝑ vrinā z sic nō potētis vrinā tingere: aut signiat ꝙ portio māe deriuaf ad membra nobilia. si eniꝫ ad ignobilia deriuaret febrile incēdium diminuereꝭ. ¶Dixit Ga. ꝑ de crisi. dico ꝙ color russus tinctus q grece noiaf verzini est de coloribus appropinquāti bus rubeo claro q nominaf chusim: quem colorē russum tinctū Raſ. 20.9ti. noiauit colorē multū croceū. Et dr̄ia inter eos ambos est: qz russus tinctus est ꝓpinquior albo z rubeus clarus est ꝓpinquior terso splēdido. ¶Dixit Ra. 20.9ti. qñ vria assidue appet in febribus facta z plongaf z febris nō cessat i epate calꝫ ē apa. ¶Et vria qdē russa i hydropico mala est sicut aquosa est in eo vtilis. ¶Dixit Ra. 16°9ti. dico. In quo videris vrinā colorata z calitatē egritudinis longaꝫ per morā vsq̄ ad. 14. vel. 20. diē: z fuerit caliditas vehemens dubia erit passio. eo ꝙ debilitaf virtus subiecta febri per tm̄ tps: z marie si cōplexio fuerit sicca.

¶De genere coloris rubei z eius gradibus causis z significatis. Cap. xj.

COloris rubei spēs vel gradꝰ posuit Aū. vbi. ē. fore tres. Et primus ē color q noiaf asahab. i. color rubeus mixtus cū aliq̄li albedine: sicut est in rosa. alius est q ē vt chimus: z est ille qui est vt sanguis. Et est ille qui est rebus z in supficie hꝫ nigredinē: z noiaf acima.

De spēb⁹ siue gradibus.

¶Aui. ät distinxit eos i q̄tuor. i rubeū: roseū rubeū obscurū z rubeū puluerulētū. Et p colorē rubeū ōbem intellige re eū q est rubeus: z est scōs de gradibus positis ab Auer. z p colorē roseū debemuꝰ intelligere rubeū clarū q est sicut color rose rubee: vel sicut color pāni scarlati: z est gradus primus positus ab Auer. Et p rubeū obscurū debemus intelligere rubeū non clarū: imo aliq̄li attīnētē rubedini. Et per colorē puluerulentē debemus intelligere colorē rubeū vadētē plus versus nigredinē q̄ꝫ rubeus obscurus. Et dr̄ dicunt puluerulētus: qz ad terrestreitatē z nigredinē plus accedit. Et ambos hos gradus vltimos cōprehēdit Aue. 3°colli. sub 3° gradu ab eo posito. ¶Quidā aūt diuidunt genus coloris rubei in sex gradus. ſ. in subrubeū z rubeuꝫ subrubicūdū inopos z chianos: z per subrubeū intellgūt rubeū bñ clarū z splendidū: sicut est color scarlati. Et p rubeū intelligunt colorē rubeū clarū: sz nō sic splendidū: z p subrubicūdū intelligunt colorē roseū: z p rubicundū colorē rubeū obscurū: z p colorē inopos z chianos intelligūt colorē rubeū puluerulētū diuisum in duos gradus sm̄ ꝙ plus z minus accipit de nigredine: ita ꝙ chianos q plus accipit de ea est sicut vinū nigrū calabrēse: inopos vero est sicut sanguis melīcus. ¶Et q̄ñq̄ mingif vria sicut sanguis z est cā eius apertio venarū in orificijs eaꝝ: aut supflua sanguinis replo in corpore quā nā eūat p viā vrine: aliox aūt oium graduū rubedinis cause intrinsece in sanis sunt fortitudo digestiue epatis multiplicantis sanguinē in eo z toto corpore: z in egris est mala cōplo epatis cala vel venaꝝ.

De causis

¶Et multotiēs qdē in dispōnibus z egritudinibus fridis mingif vrina rubea: z h̄ marie in tribus casibus. vnus ē in forti dolore colico vel in instris vrine vel mēbris eis ꝓpinquis qō ꝓtingit. qz nā succurrit cū sanguine z spū ad locū doloris: z qz ipse dolor attrahit reuma ad locū z ꝓcipue colerā q̄ habiliorē est: z iste sunt cāe rubedinis. scōs casus ē in defectu vtutis discretiue epatis q̄ nō ꝑt sanguinē ab aquositate sequestrare q exiēs cū ea tingit ipsam z reddit eā rubeā: tertius est in opilatione forti ab humore frigido causata: qz remanet in ea ipse hūor intrā spiratus: vñ a calo rapif extraneo z calefit putrefiens: z sic tingif vrina in rubeū a calido illo. Dixit Raſ. 20.9ti. dico. vidi h̄ experientiā pluries ꝙ in quotidiana apparet vrina rubea: z in firsen calo apparet alba.

In egritudinib⁹ frigidis mingit vria rubea in tribus casib⁹

¶Et cause rubedinis extrinsece. sunt oēs q̄ epar z sanguinē venaꝝ calefaciunt: z cibi multi sanguinis cali generatiui. Et ꝑcussio vel casus maxie aduenies epati vel renibus vel alijs instris vrine: maxie disrūpens venas z faciēs mingere sanguinē. ¶Predicti oēs gradus coloris rubei aduenientes in sanis signiat cōplonē sanguineā dñiuꝫ sanguinis in epate z venis: verūtñ color rubeus signiat sanguinē purū absq̄ ꝑmixtione alterius humoris: z roseus signiat sanguinē cui est ꝑmixtū de colera rosea dāte ei claritatē. ¶Et rubeus obscurus signiat dñiuꝫ sanguinis cui permixtū est de hūore melancolico obūbrāte eū: z puluerulentus signiat sanguinē cui supuenit adustio aliq̄: vel fortasse putrefactio z in egris z neutris signiat dñiū calitatis extranee.

De signis calidis.

¶Et color qdē rubeus in egris indeficies ē ad signiandū salutē vel mortē: qz talis color signiat sanguinē absolute vel mixtū cū cola vel melia: z oēs morbi ab eo facti sunt indifferentes: verūtñ dixit Ga. 4°affo. in 9ᵘ affo. qbus in 7° iudicaf z̄c. ꝙ color rubeus signiat salutem intellerit vel de

colore hypostasis. nã cũ rubea fuerit signãt salutẽ: vt infra vel intellexit de vrina rubea cõiuncta cũ signis digõnis vel alijs signis bonis: ipsa enim tunc signãt saluté sicut ꝓiuncta cũ alijs signis malis põt signãre morté. Uñ dixit Aui. vrina rubea sanguinea q̃ est bñs primũ graduꝫ rubedinis vel cũ leui obscuritate melior est q̃ rubea colica: sicut in se sanguis melior humor est q̃ colera q̃ freq̃nter efrenitat ⁊ furit, vrina tñ colica de colã qeta q̃ non furit nõ est tanti timoris quãti est cũ colã q̃ furit. Et cognoscit colã q̃ non furit: qz in nulla parte corporis vehemẽtẽ facit lesionẽ: aut qz in multis distinctis ptibus corporis nõ ꝑcipit eius lesio ⁊ nocum: ⁊ cognoscit colã q̃ furit: qz mobilis est ⁊ eius lesio in multis ptibus corporis ꝑcipit: ⁊ nunc in vna nunc in alia: ⁊ ista est q̃ est multi timoris: ⁊ vrina qdẽ in colã suriosa est subtilis: ⁊ est magis intẽsa q̃ in qeta: ⁊ in q̃ ẽ grossior ⁊ minus intẽsa. ¶ Dixit Aui. 2ª p'. Est cũ in egritudinibus acutis sanguineis vrina sicut ipse sanguis mingit aptione vene ibi nõ exñte: ⁊ signãt replõnẽ supfluã q̃ sic paulatim mingendo emittit. ⁊ sicut cũ hũore malo est signo timoris: ⁊ timet ex ea ne sanguis ad loca suffocãtia fluxu deriuet. Et peior qdẽ est cũ est subtilis in colore. i. remissior ⁊ in dispõne sua. i. in sba. cũ aũt ex ea dixit Aui. multũ mingitur est cũ est signo bona in febribus acutis ⁊ cõmixtis: qm̃ est cũ est signo crisis ⁊ sanitatis nisi in ꝑn° subito attenuet anteq̃ hora sit crisis: qm̃ tunc erit recidiuationis signo. Et si tenuitas post crisim ordinata nõ fuerit. Dixit Aui. cũ vrina in acutis egritudinib⁹ rubere ceperit: ⁊ sic remãserit ⁊ nõ inferius descẽderit. i. nõ habuerit hypostasim pditionis egri timorẽ affert: qz signãt multa hũor⁹ cruditas: ad cui⁹ digõnẽ multũ reqreret tps: qõ acuti nõ hñt morbi: pp cruditatẽ aũt hypostasis descẽdere nõ vz aut signãt apa renuz .s. calidũ: q̃ si in dictis egritudinibus acutis vrina rubea turbida fuerit: ⁊ sic pmãserit apa calm i epate signãt: max cũ febris aderit ⁊ dolor ⁊ grauitas in partibus illis sentit: qõ vtplz erit sanguineũ aut signãt calor⁹ nãlis debilitatẽ nõ potentis digõnẽ facere in mãm neq̃ in seq̃strationẽ sanguinis ab aquositate. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝑti. multa rubedo vrine signãt excessum calitatis in epate ⁊ ipsius malã cõplõnẽ calam. Et dixit. vrina rubea in egritudinib⁹ renũ est mala: ⁊ in egritudinibus capitis est deterior: qz in passionib⁹ renũ signãt mã calã inflãmata: q̃ si nõ dissolueret collige/ret ad apa. Et in egritudib⁹ capitis accidit pmixtio sens⁹. ¶ Et Aui. dixit. vrina rubea in egritudinibus renũ est mala: qm̃ ꝑm plñ calm signãt apa in eis fore: aliq̃n tñ ⁊ vt rarius signãt mãm colericã in renibus: ⁊ circa eos fore non apãtẽ: ⁊ si fuerit ibi apa erit ibi dolor ⁊ febris: ⁊ si nõ erit apa nõ erit febris. ¶ Et Aui. dixit. i. doloribus capitis vrina rubea desipientiã portẽdit: talis enim vrina signãt dñiũ cole ⁊ dolor capitis signãt ipsius raptũ ad supiora ad quẽ desipiẽtia sequet inducta cõplone cala ⁊ mala cerebri: ⁊ h̃ maxie verificat de colore roseo: ⁊ ꝑcipue cũ color incipit remitti ⁊ dolor auget. Dicunt insipientia ꝓcedẽte a raptu colere ad caput vrina albescit: ꝛ in ꝓcedẽte ex multitudine colere ad totũ: vel ẽt in capite vrina rubet. ¶ Dixit. A. in icteritia citrina cũ vrina adeo fuerit maioris rubedinis donec nigredinẽ trahat ⁊ pãnũ leniũ talr tingat q̃ nõ remoueat ab eo tinctura plotionẽ vel quãto plus fuerit vrina: qz maioris q̃titatis erit boc sanius signãt näm potẽtẽ in expellendo mãm cãz icteritie q̃ longo retẽte tpe per viã cuiusdã putrefactionis vel ebullitionis ad nigredinẽ tendit: ⁊ silr in icteritia nigra q̃to magis vrina fuerit nigra ⁊ maioris q̃titatis tanto melior. Sz si in icteritia vria alba fuerit aut rubea pauce rubedinis icteritia in sua dispõne manẽte timet ex ea hydropisis. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝑti. vrina rubea in hydropisi est mala. Et dixit. vrina in colore sanguinis ẽ in egritudinibus splenis laudabilis. ¶ Dixit. A. 2ª 4'. vrina in egritudinibus acutis rubea qñ est cũ rubedine subtili. i. remissa vel clara signãt cũ signis laudabilibus velocitatez crisis: ⁊ cũ signis ꝓijs signãt velocitatẽ mortis: ⁊ ex toto signãt inflãmationẽ vehemẽtẽ. dixit tñ 2ª p'. q̃ tinctura rubea in egritudinibus acutis ẽ melior q̃ aquosa alba ⁊ eiꝰ ẽt sba. s. grossa melior ẽ q̃ aquosa alba. s. ⁊ subtilis: qz significat mãz morbi acuti nõ ex toto occultari ⁊ retineri: cuiꝰ sig^m est vrine tinctura ⁊ eius grossitie⁹: ꝛ vrie albedo ⁊ eiꝰ subtilitas signãt mãm occultari ⁊ ad alia mẽbra deriuari aut denotat ꝑ albedinẽ vrine ⁊ eius subtilitatẽ tãta esse debilitas q̃ nõ põt mãm digerere ⁊ vrinã debite tingere.

¶ De colore viridi ⁊ eius gradibus ⁊ signãtis. Cap. xij.

Color viridis gradus Auer. 4° collig. posuit esse qnq̃s. s. q ẽ sicut fistineus: ⁊ q est sicut ziniar: ⁊ q est sicut celestis q in arabico dr elemoniza: ⁊ sicut nigelinus: ⁊ sicut porrinus. Et silr Auic. eosdẽ gradus posuit: ⁊ sunt sicut vrina: cuius color coloi fistico ꝓ attinet. de inde cuius color est filis coloi eruginis eris: postea cuius color coloi yreos attinet. Deinde cuius color silat indico: ⁊ postea cuius color est filis succo porri. nã color celestinus ⁊ color yrinus: q ẽt aliq̃n dr violaceus est idẽ: ⁊ color nigelinus ⁊ color idichinus ẽt est vnus ⁊ idẽ color: ⁊ color zinnarius ⁊ eruginosus: vel sicut flos eris vel viridis eris vnꝰ ⁊ idẽ est color. ¶ Et ois color viridis accedit ad nigrum. Dixit Ha. ꝓio de crisi. color viridis nõ est nisi ante nigrũ ⁊ semita aduentus eius est: q̃si ipse nõ sit niti antecessio nigri. ¶ Illudiõ: qm̃ qñ egri° est maligna color niger apparet in ea post apertionẽ viridis: sicut vomitus viridis aut egõnis viridis aut vrine viridis. ¶ Et ꝑ colorẽ qdẽ fisticalẽ debes intelligere colorẽ viridẽ silem fistico nõ coxticis eius exterioris: qz ipse participat aliquali rubore: ꝛ coxticis eius nuclei: cuius viriditas aliq̃li attinet albedini. ¶ Et color zinnarius siue eruginosus est viridior fisticali: ⁊ est filis coloi floris eris. Et ꝑ colorẽ yrinũ possumus intelligere colorez viridẽ silem viriditati folioꝝ yreos: vel ẽt melius silem coloi florũ eius. ¶ Et ꝑ colorẽ indichinũ siue nigellinũ possumus intelligere colorẽ tendentẽ ad nigrum pluſq̃ color yrinus. ¶ Et ꝑ colorẽ porrinũ debemus intelligere colorẽ simile coloi folioꝝ porri. ¶ Dixit Auer. q̃ viriditas ꝑn^m est nigredinis ob h̃ cause q̃ faciunt nigredinẽ eedẽ sunt cũ causis q̃ operant viriditatẽ excepto q̃ in viriditate sunt debiliores. Et sicut color niger põt induci a frido ⁊ a calido: vt suo patebit ca°. Jta ⁊ color viridis põt induci a frigido cõgelãte ⁊ mortificãte: ⁊ põt induci a calo intenso vstionez inchoãte: ⁊ sicut qdã graduũ coloris nigri causat a calido ⁊ qdã a frigido: ita silr quidã coloris viridis gradus causat a calo: ⁊ qdã a frigido: viridis nãq̃ color est cõpositus a nigro ⁊ citrino: ⁊ põt ꝓiũgi sbe spisse: ⁊ sbe tenui. ꝛ in sba spissa gñat a calo. citrinus enim gñat ꝑ inflãmationẽ: ⁊ niger sequit citrinũ ꝑ adustionẽ: ⁊ tñ inflãmatio q̃ adustio fit a calo quo sequit q̃ color viridis q est medius inter illos gñat ꝑ inflãmationẽ quarũdã partiũ: ⁊ ꝑ adustionẽ quarũdã aliaꝝ: ⁊ sic a calido. Jn sba vero subtili gñat a frigido. nã calor a sba subtili exalare facit hũiditatẽ vsq̃ ad superficiẽ ꝛ frigiditas nõ pmittit eã vltra exalare. imo eã retinet in superficie: ⁊ ita eã retinendo inducit viriditatẽ: ⁊ sic a frigido inducit. ¶ Colores aũt virides q inducunt a frigido. dixit Auer. sunt oẽs excepto zinnario ⁊ porrino q̃ forte vstione signãnt: ⁊ sic frigiditatẽ signãnt ⁊ debilitatẽ caloris innati. ¶ Dixit Aui. fisticalis signãt frigiditatez ⁊ silr indicus ⁊ yrinus ⁊ zinnari⁹ ⁊ porrinus signãnt caliditatem. hi q̃q̃ vehemẽtes signãnt incẽsiones: verũtñ porrinus saluior est q̃ zinnarius: signãt enim minorẽ calitatẽ ⁊ remissiorẽ vstionẽ. ¶ Dixit Aui. q̃ vrina yrina signãt vehemẽtẽ friditatẽ ⁊ ante ipsam ꝓcedit vrina viridis. dicunt qdã. s. fisticalis: ⁊ sic vrina fisticalis non tantã signãt friditatẽ quantã yrina. ¶ Et dicunt. q̃ indicalis in signãndo frigiditatẽ media est

De gradibus.

De causis

De signis cõtinentibus.

inter fisticalē ꝛ yrinā. ¶ Dixit Auer. nō est dubiū quin fisti ca ꝛ indica siue celestis signiet sup calorē: qꝛ videm⁹ vrinas colico⁹ mixtas viriditati cuꝫ citrinitate: ꝛ hoc esse in ꝑn⁹ adustionis. nā calm adurens anteq̄ꝫ inducat colorē porri nū inducit aliqualē viriditatē remissiorē porrina: ꝛ sic fisti calē vel terrestrē. ¶ Vrina viridis pauca in acutis febrib⁹ mortē signiat: ꝛ maxime si color viridis liuidus vel niger fe cerint vngues egroti. ¶ Vrina viridis multa valde oleagi na ꝛ cenuleta ruptura apatis in aliquo notabili mēbro si gnificat: maxime in epate ꝛ mortē signiat futurā in ꝓximo. ¶ Vrina viridis in febre acuta apparens maxime porrina ꝛ zinnaria: maxie signiat spasmū de inanitione ꝑ consum ptionē subtiliū būiditatu. ¶ Vrina viris filis erugini eris. Dixit Aui. post laborē eueniēs signiat spasmū post laborē. dicūt quidā. s. corporeū forte vel post laborē. s. spōtaneum maxime arefactiuū vel etiā vlcerosum: ꝛ in his signiat spas mū de inanitione vel post laborē. i. febrē laboriosam vehe mēter corpus lapsante similiter signiat spasmū de inatione. qꝛ signiat vehemēs incendiū desiccās corpus. Et pōt signa re spasmū nō ꝓportionatū ad mām: qꝛ signiat colam eru ginosaꝫ potētē. s. aliqō sensibile mēbrū trāsire: cui⁹ lesiōe dict⁹ spasmus cābit. ¶ Vrina eruginosa in pueris eueniēs signiat spasmū mō dicto: etiā q̄uis in eis nō eueniat post la borē: qꝛ puerī a leuiori causa apti sunt icurrere spasmū. 20. tñ ꝓtiñ. dixt Raſ. vrina viridis in pueris spasmuꝫ signiat: ꝛ eadē die mortē. ¶ Et dixit. Aui. q⁹ vrina eruginosa in fe bribus eueniēs acutis vehementē. i. citā: vel aliter vehemē ter signiat ꝑditionē. ¶ Et pōt vrina viridis significare icte ritiā viridē. ¶ Dixit Raſ. 20. contiñ. vrina coloris celestis signiat patiētē sumpsisse venenū. Et Judeus dixit. vrina ce lestina signiat patiētē sumpsisse venenū: ꝛ si in ea est hypo stasis liberabitur: ꝛ si nō morieꝰ. vnde Aui. dixit. dixerunt quidā. q⁹ viridis exponūt quidā. s. fisticalis: ſꝫ meli⁹. i. indi china: vt dixerūt Raſ ꝛ Judeus: a qbus Aui. accepit signi ficat venenū in potu fuisse haustū. Qꝛ si in ea erit hyposta sis spes vite erit: ꝛ si nō timeas ei. Hypostasis enim debite eueniēs in ea significat aliqō virtutis oīum: spē salutiſ tri buēs. ꝛ ecouerso si nō apparet hypostasis debita. Et ista q⁹ dē vrina maxime aduenit post haustū veneni frigidi inatū mortificātis calorē. ¶ Et dicūt. q⁹ vrina fisticalis ꝓnostica tur spasmū de repletōe signando multitudinē māe flātice. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓtiñ. vrina celestiſ signiat morbi ꝓlixitatē ꝛ cōp'onē corruptaꝫ. ¶ Et dixit q⁹ vrina viridis fit ex ad mixtōe flātis ꝛ melie: qꝛ color viridis fit ex ꝑmixtione aq̄ ꝛ terre intelligēs de viridi significāte frigiditatē. ¶ Et q̄daꝫ dicūt: q⁹ vrina viridis signiat maiorē emitriteum.

¶ De colore nigro gradib⁹ cāis ꝛ signiatis eius. La. xiij.

Coloris nigri Aū. vbi. s. duos posuit gra dus: qꝛ q̄dā declinat ad obscuri tatē: ꝛ q̄dā ad melāzariū. i. ad fuscedinē. ¶ Et Aui. silr posuit duos: qꝛ alius est q̄ ad nigredi nē tēdit ꝑm viā coloris croci: sicut est in icteri tia. s. nigra: ꝛ signiat colē nigre spissitudinē ꝛ ei⁹ adustionē ꝛ colaꝫ nigrā ex adustione cole. s. rubee accītē ꝛ signiat icte ritiā. s. nigrā. Et q̄dā dicūt. q̄ tendit ad nigredinē ꝑm colo ratiōis croci viā. i. quā ꝓcedit vrina crocea: sicut est in icte ritia. s. citrina: ꝛ signiat colere nigre spissitudinē ꝛ ei⁹ adu stionē: ꝛ ꝑ. i. colerā nigrā que accidit ex colā rubea ꝑ viam adustiōis ꝛ facit icteritiā. s. nigrā. Et alius est qui ex fusco peruenit ad nigredinē ꝛ signiat colerā nigraꝫ. s. in sanguine dñante. Et alius est q⁹ ex colore viridi. s. fisticali ꝛ colore indico. sup. vel imo puenit ad nigredinē: qꝛ ꝓcedit colorez hūc nigrū. Aliqua dicta ꝑ triū vrinaꝝ viridiū signiat cole rā nigrā purā. Et sic A. voluit q⁹ vrina nigra habeat duos gradus: quoꝝ vnus ꝓcedit ex ꝑmixtiōe colere nigre cum aquositate: que qꝛ est nigra reddit eā nigrā. Et alius ꝓce dit absq; ꝑmixtione ei⁹: ſꝫ ab infectione male q̄litatiſ q̄ ma la qualitas aut est intēsa frigiditas mortificās aut supflua calitas adurens. verū qñ in cā eius est intensa frigiditas ꝓ cedit eū vrina viridis ex eis q̄ sunt virides a frigido. ꝛ qñ in cā eius est intensa calitas precedit eā aliqua ex vrinis ci trinis significātib⁹ calitatē forte vt crocea ignea vel citrā gularis aut aliqua ex viridibus ꝓuenientibus a calitate in tensa vt porrina vel zinnaria. ¶ Qꝛ aūt nigredo causet in vrina ex permixtione rei nigre cū aquositate notū est: ꝛ q⁹ causet a calo ꝛ frigido Hal. declarauit a sili. ꝛ ait. tu vides in mēbris extrinsecis nō accidere nigredinem nisi ꝑm hos duos modos. s. aut cū calefiūt supflue: sicut accidit illiſ qui in sole estiuo prolōgāt morā aut cū infrigidant supflue: hic accidit senibus ꝛ alijs sup quos ꝛfortat frigus fortitudie vehemēti. ꝛ silr denigratio vrine toti⁹: aut nubis in ea na tātis vel pēdētis aut in fundo stantis nō fit nisi a predictis duabus causis. s. a frigido mortificante virtutes nāles aut ab vstione in humorib⁹ eueniēte forti. ¶ Et Auer. vbi. s. dixit. q⁹ nigra vrina signiat sup vstionē ꝛ sup dñium frigidi tatis: qō est: qꝛ calor ꝛ frigus ꝫ duo faciūt nigredinē. Dif ferūt autē ꝓdicte spes siue gradus abinuicē: qꝛ que accidit a ꝑmixtiōe colere nigre ꝓcedūt eā signa signiantia multitu dinē melici humoris in corpore ꝛ egritudines melice: sicut splenetice ꝛ quartane ꝛ files: ꝛ eius color est cū obscurita te ꝛ turbulētia. Que aūt ꝓcedit a frigido ꝓcedit viriditas predicta vel fisticalis vel signa dominij frigiditatis in cor pore vel in vrina: ꝛ est color eius q̄dā caligine circūfusus: ꝛ que accidit eis caloris incēdio ꝓcesserūt signa dñij calitatiſ ꝛ egritudinis adurentis: ꝛ eius color dꝫ esse lucidus sicut cornu nigrū politū: ꝛ sicut est nigredo in facieb⁹ ethiopuꝫ cū quadā luciditate. ¶ Dixit Auic. vrina nigra aut signiat vehemēs incēdiū aut forte frigus aut mortē aut caloris nā lis superationē aut crisim ꝛ expulsionē qua ipsa colē nigre expellit supfluitatē. Et distinguit inter eas. nā que ex incē dio fit cognoscit: qm̄ illic est fortis ardor: illic. s. apud exi tū talis vrine vel illic. s. circa regionē epatis ꝛ renū: ꝛ ante dictā vrinā fuit vrina citrina aut rubea. sup. aut viridis. vt supra. Et hypostasis fuit diuulsa ꝛ ad diuersas partes vul sa vel versa siue diuersa cui opponit hypostasis vnita ꝛ fuit inequalis ꝛ incōtinua ꝑ calitatē ebullientez ꝛ inequalem reddētē eā ꝛ discōtinuā. Et nō est ista vrina vehemētis ni gredinis: imo trahit ad colorē croci aut citrinitatē aut fu scitatē. i. viriditatē ꝛ que trahit ad citrinitatē signiat icteri tiā. que aūt fit a frigiditate. dixit Aui. cognoscit qꝛ añ ipaꝫ vrinā hꝫ que trahit ad viriditatē aut liuiditatē. Et est in ea sedimē paruū iunctū: ac si esset siccū: qꝛ frigiditas paucifi cat rē condēsando: vñ q̄si siccuꝫ apparet ꝛ nigredo in ipsa est purior. Et dixit Aui. est etiā cū inter dictas duas cōplō nes. s. calam ꝛ frigidam est ōzia: qm̄ qñ vrina nigra fortis fuerit odoris signiat calitatē: ꝛ cū fuerint in ea ꝓportio odo ris ꝛ fortitudinis eius debilitas signiabit fritatē. Et cū ei⁹ nā valde fuerit supata odor nō erit in vrina. Et subdit. illō. i. illa vrina nigra que ex casu caloris accidit inati cognosci tur: ꝓpea q⁹ ipsaꝫ cōsequit fortitudinis vtutis casus ꝛ eius dissolutio. In hoc. n. casu accidit color niger: qꝛ calor mo tificās nō pōt humiditatē splēdidā reddere: pars etiā eius in se collecta facit vt color eius reddat opacus: que vo ac cidit ꝑm modū purgatiōis ꝛ crisis cognoscit: qꝛ accidit si cut in fine quartanarū cū resoluunt egritudines splenis ꝛ dolores dorsi ꝛ mīricis ꝛ febres melice ꝛ nocumēta que ex mēstruoꝝ accidunt retētione: ꝛ retētione ei⁹ q̄ ex sangui ne fluere solebat panū. Et ꝑcipue cū nā ꝛ ars in ꝓuocādo iuuat: ꝛ sicut accidit vrina nigra in mulierib⁹: quaꝝ men strua retinētur: ꝛ tū nō retinet nā sanguinis supfluitatez si emittit eā ꝑ vrinā: que qꝛ nigra est reddit vrinā nigraꝫ. Et dixit Raſ. 20. ꝓtiñ. Mulieres q̄ inficiunt post partū min gunt vrinā nigrā ꝛ cognoscit vrina purgationis ꝛ crisis: ꝓpterea q⁹ ante ipsaꝫ ꝓcessit vrina indigesta aquosa. s. que

Significationes vrine nigre.

postea digerit. Et cognoscit: q̄ post ipsam aduenit corpori alleuiatio: z erit ipsi⁹ quātitas magna copiosa. Q̄ si non ita fuerit copiosa erit signū malū: z quāto plus erit malū si eius q̄ztitas fuerit pauca: qm̄ ex ipsius paucitate est sciēdū q̄ humore iā destruxit adustio. Et quāto fuerit magis grossa est deterior. Et q̄zto magis fuerit tenuis est minoris malitie: q̄ signat minorē adustionē: grossa vero tantā adustionē signat q̄ iā finiuit subtile māe ei⁹: vñ grossa mingit. dix Isaac. vria nigra pauca est pessima z itellexit absolute. Dix Raſ. 16° ptiñ. Quotiēs videris vrinā nigrā: z cū ea nō erūt alleuiata accñtia neq; trāsilijt tps qō seq̄t determinationi orbi signū piculosuz denūciabit. tres igit̄ ꝯditiones requirūtur ad hoc vt vrina nigra significet bonum: vna est q̄ ante ipsam precesserit vrina indigesta que postea digerat. 2ª est q̄ sit multe q̄ztitatis. z 3ª q̄ ad ipsam sequatur alleuiatio. ¶ Inquit Ruffus. vrina nigra in sanitate micta lōgo tēpore signat lapidē in renib⁹ generari. ¶ Et dixit Aui. est cuz vrina existit nigra rōne lapidis in rene. Cū. n. accidit in rene mā grossa facta per viā adustionis ex ea pōt cārī lapis aut arenule nigre: z sequtur ad eam vrina nigra: maxime in dissolutione z expulsione ei⁹. ¶ Et dix Aui. iquit Ruffus. vria nigra bona est in egritudinib⁹ renū: z egritudinib⁹ lapidis q̄ ex humorib⁹ eueniūt grossis: sz est mala in egritudinibus renū z vesice cū vehemēs ardor ibi est: q̄ ardor significat q̄ pcedit ex incendio z adustione aut excoriatiōe facta in vijs vrine z quoquo mō fuerit ē signo mala. ¶ Et dixit Aui. est cū vrina nigra bone crisis signo existit etiā in acutis egritudinib⁹: sicut si eger ante ipsam vrinā tenuem minxerit z fuerit in ea suspensio. i. in partib⁹ diuersis. i. nubes vel enormia in vrina suspensa: q̄ pē denotat bona digestio: maxie cū ipsa vrina tenuis postea ingrossando processerit. ¶ Et dixit Aui. q̄ multotiēs signat vrina nigra sonitū capitis z vigilias z surditatē z desipientiā: z pcipue si paulatim minxerit eā patiēs: z in lōgo tpe fuerit suspensa: z fuerit eius odor acut⁹: z fuerit cū febrib⁹: qm̄ tūc vehemētius signabit sonitū capitis z desipientia: z qm̄ fuerit ibi sonitus z surditas z vigilia z desipientia designat sanguis fluxum ex naribus. ¶ Quidā aūt diuidūt vrinā nigrā in nigrā z subnigrā. Et intelligūt p subnigrā aut vrinā habētē nubē nigrā aut eneorima nigrū: cui⁹ nigredine denigratur z obscurat facies vrine: aut intelligūt per subnigrā vrinam fuscam. Et dicunt. q̄ si vrina fusca in die cretica in causone fluxerit multa cū vigilijs z surditate signat crisim futurā p fluxū sanguinis narium ad salutē: si alia signa laudabilia cōcurrāt: sin aūt ad mortē: multa etiā in die cretico aduenientes signat nām mouētē māz in die sibi deputato. z p eneorima denotat dispō māe. s. leuitas ei⁹: z p nigredinē signat intensio caloris adurētis: nō tñ violēter multū nec vltimate: z hoc ex hoc q̄ natat vel dependet in medio: qm̄ si esset adustio vltimata tūc cōsumpta humiditate z expulsa ventositate resideret in fundo: z per pūctiā vigilias denotatur q̄ mā subtiliata est z petit supiora simul cū sua fumositate ignea. vnde z vigilias efficit z in auditu nocumētū inducit: z cuz sit subtilis pungitiua mordicatiua corrosiua venas nariuz aperit z erūpit. vñ fluxus sanguinis sequit ex eis. Et h̄ voluit Isaac in vrinis. z hoc etiam voluit Theophilus. Sz z Theophilus addit. q̄ aliq̄ signat crisim futurā cū rigore z sudore mā pulsa ad cutē. Cū eni in via inuenit mēbra sensibilia pungit ea z mordicat: vnde in eis rigor causat: z cū ad cutē deuenerit ad cutē emittit. ¶ Et dicūt. q̄ vrina in icteritia est nigra cū quodā rubore: q̄ in icteritia pōris felleis coartatis cola miscet sanguini z vadit cū eo: z tingit mēbra suo colore z residuū qō remanet de ipsa adurit sanguinē z tingit vrinā z reddit eā grossam. Et licz inducat in vrina citrinitatē: tñ pregrossitudine apparet nigra. ¶ Dix Raſ. 20. ptiñ. q̄ ap̄a erit in epate vrina erit aut sanguinea aut nigra: z hoc est pessimū z mortale. Et dix. vrina nigra per viā crisis est multa: z tunc est bona: sz si est pauca ē mala. Et dixit. vrina nigra quāto magis erit mīnoris q̄ztitatis tāto magis fetebit portēdēs defectū humiditatū z caloris innati. Et dixit Raſ. vrina nigra vel viridis post multū ventris fluxū signat spasmū futurū: q̄ signat cōsumptionē humiditatis corpis a calitate: z sic spasmus ille erit de inanitione. Et si qdē calitas nō multū supfluat vrina erit viridis z si supfluit multū erit nigra. Et dixit. vria nigra in senib⁹. s. decrepitis z in mulierib⁹ est mala: qm̄ calor eor ē defect⁹: z silr Aui. dixit. intelligēs de nigra ab adustione: q̄ multū remota est a cōplōne ipsor frigida: z vrina in eis nō denigrat nisi quādo morb⁹ supabūdat z malitia ei⁹ attēdit p̄m intēsionē z remissionē vigoris ei⁹. ¶ Inquit Ipo. in epidimijs. impolē est sanari infirmos in quor vrinis dñat nigredo nisi a qb⁹ vrine nigre p̄m crises exeunt. Dixit Ga. q̄ ois talis vrina. s. q̄ pcedit aut a frigido mortificāte aut a calido adurēte mortalis est: adeo vt nō sciam aliquē eor qui minxerint vrinā talē saluatū esse. Dixit Raſ. 20. ptinentis. Insanus est q̄ credit aliquē patiētē febrē acutā cū vrina nigra: z ppie cuius hypostasis est cū corticib⁹ nigris posse euadere. Aui. aūt 2ª 4ª dixit. Scias q̄ nō vificat iudiciū penitus de morte pp nigredinē coloris vrine in egritudinib⁹ acutis: lz in seipsa sit signū malū: q̄zuis associent ei iterum alia signa mala cū videris vtutē fortē que est potēs facere vrinas diuersas ex omni gīe. Et subdit quies ei sicut succedit mulierib⁹ q̄n cū mēstruis purgant ab būoribus malis. Et Rabi dixit. vidi mingētē vrinā nigrā euadere: sz fedimē nigrū signat destructionē minorē q̄z nebula in medio pendēs. Ex dictis patēt signata vrine nigre z eius cāe intrinsece. ¶ De causis aūt eius extrinsecis. Dixit Aui. q̄ q̄q; vrina nigra aut rubea obscura mingit pp vini potationē q̄ buiusmodi hz colorē q̄ nā in eo nullo mō opata fuerit: sz exierit p̄m suā disp̄onē: q̄ pōt eē aut pp multā ipsius potationē fortiter nām grauātē ad expellēdū ip̄m de stō anteq; in ip̄m operet: aut pp multā viaz largitatē q̄ sunt inter stōm z epar z inter epar z vesicā: quare vinū per eas labit añq; opationē susceperit a nā: z sic ptingit in dyabetica passione. Et in hac vrina dixit ipse. nō existit timor. s. magn⁹ respectu timoris alteri⁹ vrine nigre. pueniētis a frigiditate vel calore. ¶ Dixit Gal. sup vbo Ipo. supius adducto in epidimijs q̄q; in p̄n° morbi facit infirmus vrinas nigras cum signis molestis z terribilib⁹. ¶ Dixit Aui. ad vltimū vrina nigra micta in p̄ncipijs febriū est pniciosa. nō enim pōt esse bona in p̄n°: q̄ vrina bona in febribus esse nō pōt que est nigra nisi euenerit p viā crisis cū alleuiatōe infirmi. modo in p̄n° nō pōt euenire talis vrina ad quā sequat alleuiatio. Et subdit. silr est pnitiosa in febriū fine: qm̄ cū ea nō est alleuiatio neq; facit crisim. Et vrina nigra que per residentiā inferius inspissatur z superius attenuatur appropinquationē significat menstruor: maxime si frusta sicut gutte sanguinis in fundo eius fuerint.

¶ De colore liuido gradib⁹ causis z signatis. Cap. xiiij.

Color liuidus de intētione auctorum est de spēbus coloris nigri: z est ille q̄ dicitur fuscus: z a q̄busdā dicit subniger: z a quibusdā dictus est plūbeus vel plūbinus: sic dictus nō q̄ sit filis colori plūbi: q̄ color plūbi declinat ad albedinē: sz dō sic: q̄ fiat color colori quē dimittit plūbū sup pgameno albo ductū: z est filis colori q̄ remanet in mēbris post pcussionē vel allisionē in eis factā: maxime cū accidit sub oculo. Et ipse quidē q̄q; accipit z tenet totā vrinā: q̄q; partem eius superiorē vel inferiorē. Et q̄q; apparet visui manifeste: z q̄q; nō apparet nisi cū appositiōe man⁹ ante vrinale z erit hoc maxie q̄ vrina fuerit coloris ruffi vel ei ppinqui: q̄m̄ liuedo a colore ruffo delitescit sic q̄ nō apparet nisi cū appositione manus. ¶ De causa liuiditatis dixit Gal. p̄ de crisi. color fuscus plūbeus nō

Tres cōditiones requiruntur ad hoc q̄ vrina nigra sit bona.

Vrina nigra in sanitate longo tpe micta significat lapidē in renib⁹.

Vrina nigra q̄q; significat crisim per fluxū sanguinis nariū z q̄q; per sudorē

Vrina nigra quare appeat in icteritia.

Vrina nigra q̄q; significat spasmū futurum.

Vrina nigra vt plm̄ est mortis portēdēs.

Cāe extrinsece vrine nigre.

Vrina nigra febribus q̄ñ sit mortalis et q̄ñ non.

De cauſa

generat nisi a frigore tñ.s.puro vel cũ mã frida. Vñ dixit Arist.8° pbleum pbleumate p.rigétes.i. valde infrigidati liuidi fiunt:qz sanguis z spũs ogelat in eis pp frigus z cõgelatus liuescit vel nigrescit pp absentiã calõ dealbare debentis:ppea dixit Ay.senibus liuescit caro maxie decrepitis:ãre minimã hñt caliditatẽ innatã eoy carnẽ illuminantẽ z radiosaz z albã reddentẽ z liuescunt senes pp friditatẽ calm illuminatiuũ cõpellẽtẽ intus manere z poroy coãgulationẽ z aquosay humiditatũ multiplicationẽ. ¶ Jdeo dixit Raf.10.9ti.q color plũbinus signiat mortificationẽ calozis a caliditate.dicũt qdã signiat mortificationẽ aut humoris tñ aut mẽbri tñ aut vtriusq. Et si humoris z non mẽbri:tunc vie residentia inferius liuiditate tenet z inspissat.supius vero clarificari vr z a liuore recedit.dicunt qdã qñ vrina liuida post vnaz vel duas horas hypostasim fecerit signiat mortificationẽ humorũ. Si vo nullã residentiaz fecerit signiat mortificationẽ mẽbroy nondũ in humoribꝰ fixã. Qz si liuedo occupauerit inferiorẽ residẽtiã z supiora vine vtrorũq mortificationẽ significat. ¶ Dicunt.vrina liuẽs superius manifeste põt signiare paruũ aut mediũ emitteũ.z si in eis parua.alias.pauca fuerit morte signiabit: maxie si oleagena fuerit. vrina liuens superius pauca micta:z frequenter stranguriã signiat. ¶ Vrina liuens superiusbñs granula in circulo minuta z semiũcta vitiũ spũa liũ signiat vt pleuresim z pipleumoniã:z cã liuoris talis a rõne est:qz mẽbra nãlia maxime epar compatiunt mẽbris spũalibus:maxime in eoy doloribus fortibꝰ z apantibus vñ trãsmittunt ad ipsum sangninẽ z spm̃ qbus trãsmissis remanẽt ipsa ꝺpauperata calore:pp qꝺ liuescit vrina. põt et esse cã liuoris eius qñ apa spũaliũ collectionẽ fecerit z saniat. qz aliqd de sanioso resudat ab eis qꝺ per venã cõcauã trãsmittit epati: cuius postea pmixtione cũ vrina ipsa liuescit.liuescit aũt superius z nõ inferius.qz fumositates z vapores infecti surgentes ab vrina supiora eius petunt z ea inficiunt colore liuido. ¶ Vrina liuẽs supius põt signiare qñq epilepsiã:z h est qñ cuz q̃dã circuli plũbeitate qua signiatur infectio spũaliuz aiatoꝝ mẽbrorum z frigiditas mẽbrorũ ipsoy:z põt vria liuens euenire in sinocho de sanguine corrupto pp ipsius sanguinis corruptionẽ z spũum venarũ infectionẽ z põt euenire in aselite pp oigõnis corruptionẽ z humorũ impuritatẽ: z põt euenire in qlitatibus multa sanguinis effusiõe pp humoy cõturbationẽ z nãliũ mẽbroy infridationẽ. ¶ Vria liuẽs supi i spissa cũ dolore vel pondere circa dextrũ hypocũdriu replõnẽ epatis significat.q si vrina liuet superius apparẽs solũ cũ appõne manus z fuerit in sba tenuis opilatiões signiat epatis. Et si vrina liuens z cruda fuerit in mala cõplõne frigida epatis significat ipsius debilitatã digestiuã. ¶ Et accidit vitio lumbricoy vrina liuida quasi p totũ aliqñ mãifeste z aliqñ cuz appositione manus pp multiplicationẽ flãtis in intestinis infrigidãtis epar z ipsius debilitantis oigõnẽ:z tũc est in colore remissa vsus albedinẽ z grossa i sba. ¶ Et aliqñ apparet vrina liuens in yleos z in colica:z tunc ẽ cũ dolore z tortiõe in ptibus intestinoruz. ¶ Et qñq liuet vrina vitio matricis aut pp humiditatẽ superfluã ipsius maxime frigidã que pmiscet vrine: z tunc est in colore remissa z in sba spissa: z dolor sentit circa partes matricis aut ex supfluo fluxu mẽstruoy aut ex eoꝝ retentione: vnde inficiunt humores. ¶ Et qñq liuet vrina vitio vesice: maxime in opilatione colli eius aut scabie aut excoriatione.

¶ De colore albo vrine gradibus causis z signiatis. Ca.xv.

Jrit Auer.4° colli.q albũ in vrina dr eq uoce de vrina alba z de aqua:qz dr ꝺ vrina vo colore colorata:z sic vria alba habz duas spes:qrũ vna est vere alba z alia nõ vere sz apparenter z dr trãslucene. Dixit enim Avi. vrina alba ẞm duas intentiones est scienda. Et vna eay est cũ ipsa est tenuis translucens.qñ vulgus qꝺ translucens est albũ vocat sicut vitrũ clarũ z cristallũ clay vocat albũ. Jsta tñ albedo nõ est verus colorimo dixit Avi.qꝺ trãslucentia est oium coloy priuatio:sz est quedã modificatio lucis que candor appellat. Et p quãdã similitudinẽ dr color sicut ẽt in celo circulus lacteus:qz albus cãdidus vocat q non est verus color cũ corpori celesti verus color non insit. Dixit enim Ay.in de sensu.q coloy ppria passio ẽ mixti. Alia intentio vrine dixit Avic. est que pro certo est alba q pro certo est disgregatiua visus:sicut lac disgregat ipsuz z pergamenũ.s.albũ:z ista albedo nõ ẽ trãslucẽs vt visus in ipsa penetret. Notant tamen quidã q translucens est ou/plex qꝺam clarum z qꝺã nõ clarũ.z translucens clarũ est illud qꝺ priuatũ omni colore est peruiũ.ita vt lux vltra ipsum habeat penetrare: vt vitrũ albũ z cristallus albus non clarũ vero translucens:est aliquo vero colore coloratũ vt vitrũ rubeũ vel citrinũ:z silr dicunt est in vrina: non enim omnis vrina translucẽs est alba. Vrina enim rubea colerica est trãslucens:z tñ nõ est alba. ¶ Vrina alba q pro certo est alba dixit Avi.non est nisi cu grossitudine sbe:sz vrina translucens põt esse:vt in pcedentibus patuit cũ sba tenui z cũ grossa:vt apparet de albumine ouí qꝺ est trãslucens:z tñ est grosse sbe. Qz aũt possit esse cũ tenui sba explicat Avi.z non fecit mentionẽ de grossa:qz tenuis maxime z magis proprie dr isto modo alba trãslucẽs. eo q tenuis maxime sit clara:z minorẽ resistentiã hz in trãslucendo qz grossa vrina vero vere alba est:cuius color est disgregatiuus visus:que non translucet qz non translucet nisi visus in ipsa penetret. Disgregat aũt que vere alba est visum ratione lucis intercluse ad causandũ albedinẽ concurrentis. Et sic apparet vera drìa z manifesta inter vrinã trãslucentẽ z vrinã vere albam. nã trãslucens alba nullo est colore colorata.vere alba vero est vero colore albo colorata. Et vera qdẽ z ppria trãslucentia cũ lux trãsiens vltra apparet.sic.s.q oibus apparet debiti z pprij coloris:qꝺ esse nõ posset nisi oium cõcurrentiũ colorũ priuata foret:si enim i ea esset aliqs color manifestus ipsa obtunderet z falsificaret ppriũ obiectũ coloris. ¶ Et scias q pergamenũ albũ vel aliud simile si aliqñ translucet visu penetrãte per ipsuz z cõprehendente vltra obiectũ: hoc tñ non fit nisi visu attente intuente obiectũ vltra ipsum potẽte penetrare per ipsum extenso ente pergameno aut aliquo simili:nõ aũt ẽ sic de vrina translucente aut vitro.ipsis eni existentibus oya fanis obiectũ nihilominus vr visu non attente intuente.

¶ Et vrina qdẽ alba trãslucens vocat limpida. Et illa vocat limpida q clara est z mũda ad modũ aque:de qua vrina limpida fecit mẽtionẽ Jpo.4°affo.dicens.quibus vrine limpide aut albe malũ maxime in freneticis z nefreticis si hoc apparent. Et Ga.dixit in ꝓmẽto.q vria põt esse limpida:z tñ colores colerici apparebunt in ea:qz stat vrinaz esse clarã:z tñ esse citrinã.sz vrina nõ põt esse vere alba cuz colore colerico:qz colerici colores citrinant vrinã:non dealbat:vrina tñ vere alba limpida z aquosa tenuis impolẽ est q colorem suscipiat colericum. ¶ De causis vrine albe scias q urine vere albe translucentis cause sunt aut frigiditas intensa:per cuius intensionẽ non generantur in corpore materie habentes colorare vrinã:q mala cõplexio vtpz est in epate:aut cã eius est debilitas virtutis nõ valẽtis materias potentes vrinã tingere cũ ea ꝓmixte:aut cã eius est opilatio fortis cuius fortitudine retinentur materie grosse debentes colorare aquositatẽ urine.aut cã eius est apa magnũ in viscẽribus trahens se ad mãs hñtes tingere vrinaz aut cã eius est raptus mãerũ ad alias partes:sicut ad caput vel flurũ ventris:aut cã eius est malã cõplexio calida tante intensionis:vt tñ debilitet expulsiuã q mãs tingentes expellere non valet cũ vrina. ¶ Et de significatis translucẽtis.dixit Avi. cũ vrina pseuerauerit in tpe sanitatis cuz

De causis

De signis cauõibus.

colore albo.ſ.tranſlucente ſignificat priuationez digõnis. ¶ Et dixit. vrina alba tranſlucens ſignificat frigiditatẽ oi/no:z eſt auferens digõnis fiduciã:z intellexit vbi non fuerit talis pp opilatõez vel aliã ex cauſis eius ſupradictis.nã ſi ſic foret:eſſet nõ oio neceſſariũ q̃ ſignificaret frigiditatez cum poſſit ſtare dicta vrina ſequens ad opilationẽ:vel ad raptũ materie ad diuerſum cũ caliditate ẽt febrili z intenſa vt pz in freneſi z alijs calidis apatib⁹ viſcer. vel vrina p̃dicta abſq; alijs cauſis inchoans in febribus ſignificat digeſtionẽ in choatã nõ eſſe:pſeuerans vero ſignificat fixionez paucitatis caloris nãlis ad digerẽdũ:quapp in totũ aufert fiduciã digõnis. ¶ Et dixit Aui. albedo vrine.ſ.tranſlucẽs in febribus acutis quoquo modo ſequens poſt vrinã tinctam ſignificat q̃ colera rubea que faciebat febrẽ ad aliq̃ membrum declinauit.ſ. q̃ apponaſ aut ad fluxum ventris: ſz q̃ magis ſignificat eſt q̃ declinauit ad caput. Et hic dix̃ q̃ cũ in febribus fuerit vrina rubea que ſubito fit alba ſignificat deſipientiã pp raptũ mãe ad cerebrũ futurũ. Et q̃ ſi in egritudine acuta fuerit vrina alba.ſ. tranſlucens tenuis: quã preceſſit vrina tincta:z fuerint in ea.ſ.egritudine acuta ſignificationes ſalutis:marie q̃bus non timetur freneſis:z que ſunt ſicut ipſum.ſ.freneſis.q̃.ſ.nõ timetur aliq̃ aliud apa intrinſecũ:tunc debes ſcire q̃ colera rubea declinat ad aliũ canalẽ.ſ.ad iteſtia. Et accidit cõſtrictio ei.ſ.colere q̃ eius retentio vel accidit ei.ſ.corpori cõſtrictio.ſ. ventris.z h̃ ſaltẽ donec non expellaſ per fluxũ ventris:inuenitur aũt alia littera que dicit.accidet ei excoriatio.z eſt melior.ſ.alicuius inteſtinorũ:q̃ colera illa mordicatiua exñs mordicabit inteſtina ad que declinauit z excoriabit ea.

¶ Vrina aũt tranſlucens groſſa ſignificat flã ei admixtuz cuius color eſt albus:nõ quidẽ q̃cũq; flã:q̃ cũ flãte groſſo z cõpacto non ſtat albedo tranſlucens:q̃ groſſities ei⁹ z cõpactio impediunt tranſlucentiã:ſz ſignificat flã aquoſum a quoſitati vrine valde permixtũ:q̃ tñ proceſſu tpis: dicunt quidã poterit ad fundũ vrinalis deſcendere:z ſic ex hac ipſius reſidentia cognoſcit. ¶ De vrina aũt vere alba. dixit Aui.q̃ vrina alba p parte non erit niſi cum groſſitie ſbe:z ipſa non eſt tranſlucens:ſaltẽ trãſlucentia vera:z q̃ eſt alba z non vere trãſlucens hz de groſſo ſatis opaco:pp q̃ cũ groſſitie eſt ſbe. Et hz hmõi albedo gradus plures. nã dixit Aui.ex ea eſt quedã:cuius albedo eſt mucillagino ſa:z eſt dicunt illa que cũ albedine tendit ad aliqualẽ dyafanitatẽ que eſt alba cum tenuitate z viſcoſitate quadã:ſicut eſt albumẽ oui:de qua dixit Aui.q̃ ſignificat multitudinẽ flãtis z humoris crudi.ſilicet enim flãti crudo in colore z in modo ſbe. ¶ Et alia eſt.dixit Aui.cuius albedo ẽ vnctuoſa.nã q̃uis ẽm plñ cõtingat aliquo ipſi vrie ſupnatare pp multã eius aereitatẽ.tñ facta adipis liquefactiõe:z poſtea quaſi quadã per viam frigoris coagulatione aliq̃ attingit ſic ipſum adipẽ vrine aquoſitati ſe cõmiſcere:vt vnctuoſa z alba reddatur vria verũtñ ſi adeps liquefactus nouus fuerit eius albedo magis clara z vera erit. Si vero antiquus fuerit eius albedo erit tendẽs ad aliqualẽ citrinitatẽ:z iſta vrina ſignificat caliditatẽ intenſam liquefacientẽ z ipſius adipis liquefactionẽ.que adeſt vel aderit.ex quo apparet q̃ non ois vrina alba ſignãt frigiditatẽ. ¶ Et eſt alia dixit Aui.cuius albedo eſt ſilis albule oculi:z qdã dicunt.q̃ eſt ſimilis albedini margarite:z qdã dicunt.q̃ eſt ſilis glauce dini oculoꝝ:vnde z glauca vocaſ:de qua dixit Egidius.q̃ glaucus color non cõiungiſ cũ ſba ſpiſſa:ſz ſolũ cũ ſba tenui vel mediocri. Et cũ cõiungiſ cum mediocri eſt in iudicio ſimilis colori albo tranſlucenti ꝓiuncto cũ ſba tenui:z ſignãt eadẽ q̃ille ſolũ differens in hoc q̃ glaucus nõ eſt tãte malitie.z non denotat tantã caloris nãlis diminutionẽ. Iſta enim vrina hz colorẽ magis albũ z magis denſum q̃z vnctuoſa.z q̃z mucillaginoſa z diſtinguiſ ab vnctuoſa:q̃ in illa adeps liquefactus apparet:in iſta aũt nõ.z ſignificat liquefactionẽ flãtis ſtãte vel futurã:vel q̃ diſſolutio flãtis fit a caliditate diſſoluẽte.ideo cũ eius diſſolutiõe ſignãt caliditatẽ. ¶ Et alia eſt dixit.A.que eſt ſilis albedini q̃ eſt in fungo cũ tenuitate z ſanie:z ſignãt vlceroſas crituras in inſtris vrine:que ſi abſq; ſanie fuerit erit pp ſupationem.i. eruberãtiã mãe crude non mature multe:z tñ eſt cũ lapidẽ veſice. Quidã dicunt.q̃ iſta vrina trahit ad aliqualẽ rubedinẽ cũ liuiditate z vocatur fungalis:que tñ ex ea eſt cũ ſanie.ſi ſanies fuerit multũ vrine permixta:tunc deſcendet ſanies a mẽbris que ſunt ſupra inſtra vrine lapis ãt vrine cũ diſſoluiſ permiſceẽ vrine:z q̃ albus eſt reddit eã albam. Alba fungalis.

¶ Et alius eſt dixit Aui.q̃ ſpermati ſilaſ qui accidit cũ flãtico⁹ apatũ adeſt criſis aut lapſitas interioꝝ z egritudinũ que a flãte accidunt vitreo.ſ.ſignãt criſim.dixit Raſ.20.cõtinẽ.z vrina que ſilaſ ſpmati eſt criſis hũoris vitrei z mundificatio apatũ exñtiũ inter vmbilicũ z pectẽ cũ non ſunt calꝫ. Dicunt quidã.q̃ iſta vrina eſt alba groſſa z ſatis cõpacta. Et q̃ñ eſt pp criſim flãticoꝝ apatũ cognoſciſ p apparentiã eius in die cretico:z per alleuiationẽ infirmi z bonã eius tollerantiã:z cũ ſignãt lapſitudinẽ interiorũ. tunc eſt pp diſſolonẽ flãtis intus lapſantis ſpm̃:aut pp hũidi ſubſtantifici diſſolonẽ:z h̃ cognoſciſ p debilitatẽ q̃ ſequiſ ad eius mictũ. Et q̃ ſignãt criſiz ſeu eũonez multi flãtis vitrei cognoſciſ p leuitatẽ corporis z eius iocũditatẽ q̃ ſeqſ. Et ſubdit Aui.q̃ cũ hec vrina nõ eſt p viã criſis:tunc ẽ pp apata flãtica vel aliã egritudinẽ flãticã:maxie aũt mingiſ poſt vrinã tenuẽ aut poſt expulſionẽ alicui⁹ mãe colerice. Lũq; in primis euenerit.alias.in pueris,pnoſticabis apoplexiã aut paleſim. Dixit.20.ꝯti.vria alba quolibet tpe febris apparẽs ſignãt febrẽ mutari in q̃rtanã. Et Aui.dixit cũ in oibus hoꝛis febris euenerit vrina alba.intelligẽs max̃ de ea q̃ eſt ſilis ſpmati:cito in q̃rtanã reuertiſ:nõ intelligẽs p oibus hoꝛis oia q̃tuoꝛ tpa morbi:ſz q̃ duret tpe longo. Et rõ eſt:q̃ vt dictu ẽ ſignãt mãz groſſaz flãticã:de q̃ p ſui groſſitiẽ non pmiſceſ aliqd vrine:ſz remanet int⁹:in quã agens calor febrilis reſoluẽdo eius ſubtile qõ ẽ paucũ cito deducit eã in nãz hũoris melici ad quã ſequiſ q̃rtana. Alba plũbina. ¶ Et alia eſt dixit Aui.q̃ eſt plũbina:q̃.ſ.ẽ ſilis coloꝛi plũbi.z eſt alba cũ declinatiõe ad quãdã nigredinẽ. Et h̃ eueniẽs abſq; hypoſtaſi eſt valde mala:q̃ ſignãt mortificationẽ nãlis caloris.veniẽs aũt cũ hypoſtaſi nõ eſt mala:q̃ ſignãt criſiz z eũonẽ mãe groſſe ad melicã declinãtis nãz. Alba lactea. ¶ Et alia ẽ dix̃ Aui.lactea.i.hñs colorẽ ad modũ lactis.de q̃ dixit Ra.vbi .ſ.q̃ vrina ſilis lacti in febribus acutis eueniẽs ẽ mortalis .A.dixit q̃ eſt pnitioſa:z ſi ꝓuenit ex diſſolone multi flãtis albi nõ ẽ ita mala. Et ſi ꝓuenit ex derivatõe mãe ad mẽbrũ principale mors ſuſpicãda ẽ. Et dixit.A.q̃ vrina albule ſimilis aut q̃ ſilaſ lacti acetoſo q̃ cognoſciſ p odorẽ eius acidũ vel acetoſuz ſignãndo putrefactionẽ vehemẽtẽ z caloris nãlis extinctionẽ in febribus veniẽs acutis ꝓnoſticat mortẽ aut phtiſiz.i.ꝓſũptionẽ corpis. Alia ſilis albedini hũoris. ¶ Dixit Ra.20 ꝯti. vrina q̃ ſilaſ vni alicui mẽbroꝝ iteriorꝝ corpis in ſba z colore ſi aſſidue ſic mingiſ z mẽbrũ illud patiſ ſignãt ipſius mẽbri diſſolonẽ. Et vrina ſilis ſupficiei corporis eius ſolutionẽ ſignãt. Auic.aũt dixit.vrina q̃ colori alicuius mẽbri ſilatur cũ pdurat egritudinẽ in illo mẽbro ſignãt:q̃ ſignatur q̃ venit ex actione caloris nãlis illius mẽbri.dicũt aũt quidã q̃ ab oi mẽbro põt reſudare mã q̃ põt ad vias vrine deriuare:z cũ vrina miſceri:z iõ cũ aliq̃ mẽbrũ fuerit aliqua mã grauatũ:quã tñ ex longa mora diſpoſuerit verſus ſuuz colorẽ z nãm: illa mã expulſa ad vias vrine:z mixta cũ ea reddit eã ſui coloris. ¶ Dixit Ra.20.ꝯti.vrina q̃ ſilaſ colori vini albi aquoſi aut rubei groſſi ſignãt cibũ nõ pmutatũ:z q̃ nã nihil opata ẽ in eo. ¶ Et dixit vrina alba groſſa ſignãt hũorẽ globoſum mucillaginoſuz z groſſuz. Et dixit.q̃ vrina in colore fridoꝝ vel cerebro ſi nõ ẽ talis cã fluxus ſanguinis ſignãt dñiũ hũoꝝ crudoꝝ. ¶ Vrina charo

Albedo vrine habet grad⁹ plures.
Alba mucillaginoſa.
Alba vnctuoſa.
Alba glauca:

pos est de vrinis albis q̄ fit alba ex pmixtiõe flãtis: z melia eq̄lit: z ꝓhe est q̄ hz colorẽ plũbi. Et si in ea ꝑdominabit̃ melia fiet glauca: z si flã ꝑdominabit̃ fiet lactea. Et lactea qdẽ nullo mõ ꝺiũgit̃ cum ſba oio tenui. Et cũ Theo. dixit lactea tenuis: tenuẽ accepit ꝓ subtenui. ¶ Dixit. A. q̄ vrina mltoties in ꝑn° egritudis erit alba: ſz postea fit nigra: z fetebit sicut in icteritia. Et p̄cipue dicunt quidã appebit isti⁹ vrine mutatio in febrib⁹ acutis gñatis ex opilatiõe in q̄ mã colerica retẽta ꝓ viã putrefactiõis fetorẽ cãt in vrina: z ꝓ viã adustiõis nigredinẽ. Et multotiẽs accidit isti⁹ vrine mutatio marie in opilatiõib⁹ de mã melica in qbus in ꝑn° appebit vrina alba: z postea aptis illis opilõnib⁹ appebit nigra hñs odorẽ acrẽ hũoris melici. Et qdã dicunt. q̄ põt accidere qñ in ꝑn° mã colica õriuat̃ ad aliq̄ mẽbra q̄ postea dñinãte nã expellit̃ iã itẽſa z adusta ꝓ vrinã. ¶ Ex supdcis ꝑz q̄ vrina alba: z ẽt vrina rubea iueniri põt in ꝛpõne calida z frida. Dixit Raſ. 20. ꝯti. Dico vidi hoc pluries ꝑ experientiã q̄ in quotidiana apparebit vrina rubea: z in firsen calo alba. ¶ Dixit Aui. scio. q̄ pole est: vt vrina sit alba: z ꝛpõ sit calida z colica: z q̄ vrã sit rubea: z cõpõ sit frida z flãtica. Et cã primi dicti est occultatio colere rubee a vijs vrine. vñ ei nõ admiscet̃. vñ remanet alba. maxia. n. cã tincture vrine est pmixtio colere rubee cũ ea. licet aliq̄n pauca exñs vrina si longã traxerit in corpe morã aliqualiter tinga tur. vt voluit Aui. 14ª tertij. ca°. de signis hydrop. aliq̄n ꝯtingere. ¶ Cũ ergo videris vrinã albã ad recte iudicãdũ de ꝛpõne. dixit Aui. tu ꝛsiderare debes eã: z si fuerit hũor eius multus z humorosus: z eius sedimen multũ grossuz: z eius ſba cũ hoc trahit ad grossitiẽ: tũc debes scire q̄ albedo ei⁹ est ꝓp flãtis friditatẽ: ſz cũ vrina nõ fuerit luminosa clara nec eius sedimẽ multũ nec peruia: z albedo ad fusci tatẽ traxerit scire debes q̄ cola rubea ẽ occultata. trahit ãt ista vrina ad fuscedinẽ ꝓp caliditatẽ p̄ter nãm exñtẽ interi⁹ z pturbantẽ vrinã: z sua intẽsione deducẽtẽ ad fuscedinez. vñ nõ est puia. Que ãt est alba ꝓp flegma est luminosa z puia: q: flã ẽ dyafanũ. Et quidã dicũt. q̄ est puia: q: flegma grauitate sua fundũ q̄rit: vñ aquositas pura z luminosa remanet. ¶ Sz cã secũdi dicti est. ꝺ. A. vna hax rex. ſ. aut fortitudo doloris q̄ colerã rubeã resoluit z dissoluit agitãdo: z mouẽdo eas z hũores. vñ ꝯtingit ex illa cola descendere ad vias vrine z tingere eã: sicut accidit in colica frida z flãtica z adiuuat ad hoc q̄ dolor fortis multiplicat calorez q̄ est cã multiplicatiõis colere: aut cã eius est opilõ q̄ fcã fuit ex supatiõe flãtis in poro q̄ est inter fel z intestina. qua ꝓp fel. i. colera in felle ꝯtenta nõ descẽdit ad intestina nãliter si cut solebat: imo vrine societas est ei nẽcia: cũ qua expellit̃: sicut aliq̄n accidit in colica frida. regurgitat. n. tunc colera illa sup epar: z ab eo expellit̃ cũ vrina z tãgit eã: aut cã ei⁹. ẽ dix. A. debilitas epatis: z sue virtutis discretio: que inter aquositatẽ z sanguinẽ separationẽ facere nõ põt: sicut accidit in hydropisi frida: z in debilitate epatis ꝑm plm: qñ ꝓpter eas vrina est filis loture carnis recẽtis aut cã eius est. dixit. A. ꝺstrictio. ſ. flãtis quã opilones faciũt: z mutat̃ color flãtis i venas ꝓp aliquã putrefactionẽ que ei accidit. vñ supcalefit z ignitur: z ex ignitione aliq̄liter rubescit: z rubefacit vrine aquositatẽ. verũtñ significatio per quã cognoscit̃ ista vrina. dixit Aui. est q̄ aquositas vrine: z ei⁹ sedimẽ est ꝑm modũ quẽ dixim⁹. ſ. in illa parte que dicit. colera enim rubea cui⁹ tinctura debilis est eius tinctura est tinctura debilis nõ luminosa: colere aũt rubee tinctura est luminosa.

¶ De colore composito vrine: z ei⁹ specieb⁹ causis z significatis. Cap. xvj.

Vrina similis lo ture carnis recentis.

Vrina coloris olei gent.

Colores cõpositi. licet possint innumerabiliter variari de ipsorum q̄tuor tñ auctores exp̃esserunt. ex his q̄tuor tñ nomina sunt imposita. Et hox quedã sunt per totam vrine substantiã pmixti vnite: alie vo nõ vnite: sed ꝑm diuersas vrine partes apparent. ¶ Et vnus ex dictis quatuor est ille qui est filis aq̄ loture carnis recentis cũ sanguine suo siue filis coloris aq̄ in q̄ dissolutus fuerit sanguinis q̄ est permixtus ex albo cãdido dyafano z rubeo sanguineo. de quo dixit Aui. q̄ pcedit ex debilitate epatis: aut ex multitudine sanguinis. vt sepi⁹ tñ euenit ab epatis debilitate: a cuiuscũq̄ malitia ꝛpõnis eius pcesserit. Et ista ꝺbilitas aut est digestiue ei⁹ que nõ põt sanguini pfectã tradere formã: q̄re remanet semirubeus qui cũ permiscet̃ cũ aquosita te vrine fit sicut lotura carnis: aut est ei⁹ debilitas virtutis discretiue nõ potẽtis ab aquositate sanguinẽ sequestrare. discernit̃ autẽ illa q̄ est ab epatis debilitate ab ea que est a multitudine sanguis ꝓ hoc q̄ in facta a debilitate sequitur digerẽdi debilitas: z vtutis dissolutio, in facta autẽ ex sanguinis multitudine adest vtutis fortitudo. verumtñ ꝓpter magnã sanguinis exuberãtiã vtus discretiua inter ipsuz z aquositatẽ sapationẽ facere nõ põt. Et hec vrina similatur plus aquositati in q̄ sanguis dissolutus fuerit. Prima aũt similatur plus aq̄ in qua caro cũ sanguine suo lauat̃. ¶ Et vrina qdem filis loture carnis aliq̄n ꝓuenire põt ex debilitate renũ nõ potentiũ ad se trahere sanguinẽ qui ꝓ ipsoꝝ nutrimẽto cũ aquositate vadit a ipsos: aut nõ potentium ipsum ab aquositate separare. Et aliq̄n ipsa vrina põt ꝓuenire a ruptura vene in renib⁹ de q̄ sanguis exiens vrine pmiscet̃. Et distinguit̃ a predictis ꝓ mixturã sanguinis in vrina. nã ꝓ mixturã in ista est minor cum venit a locis magis ꝓpinqs: z in illis est maior cũ veniat a ptibus remotioribus. De his tñ vrinis Aui. 1ª pmi. mẽtionẽ nõ fecit ꝓpter raritatẽ euẽtus eaꝝ. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝯti. Qñ vrina est sicut lotura carniũ si est cũ signis sigñantib⁹ debilitatẽ epat̃. sup. aut renũ aut morbus est in epate. sup. aut in renib⁹: z si nõ adest cũ his signis. tunc est mortalis. ſ. in morbis acutis eueniens. ¶ Scõs color cõpositus dr oleagenus. de q̄ dixit. A. q̄ est cõpositus siue pmixtus ex citrino z sicleitate idest viriditate simili viriditati sicle si pmixtiõe vnita z colori olei similantur ꝓpter viscositatẽ z translucentiã. adipina. i. silẽ adipi: z cũ splendore sbe trahẽtis ad quãdã spissitudinẽ. similat̃. n. oleo nõ solũ in colore: sz ẽt in substãtia. Et in plurimis dispõnibus dixit. A. sigñat malũ aut nõ sigñat bonũ: q: nec meliorationẽ nec maturationẽ infirmi nisi fortasse raro qñ eũonẽ mãeꝝ vnctuosarum per modũ crisis significat. ¶ Scias q̄ vrina oleagena ꝑm plm sigñat malũ: q: dissolutionẽ z liq̄factionẽ nãlis hũiditatis. raro autem sigñat bonũ: z tũc ẽ cũ sigñat creticã expulsionẽ vnctuosarũ mãeꝝ que raro cõtingit cũ raro cõtingat vnctuosas materias in corpe repiri cretice expellẽdas: z si aliq̄n repiant̃ raro ꝯtingit illas ꝓp eaꝝ grossitiez per vrine vias expelli. Dixit tñ. A. 2ª. q̄rti. q̄ vrina q̄ colori olei: z ei⁹ ſbe similat̃: ſz sit mala: tñ qñ alie sigñationes sigñant salutẽ nõ est cũ ea malũ. ſ. q: tũc sigñant crisim ꝓ vrinã mãeꝝ vnctuosarũ. vt dcm̃ est. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝯt. vrina oleagena corporis significat dissolutionẽ: z est mala: z ait raſ. boc est intelligendũ in corpore egro. ſ. egritudine cal'a liq̄faciẽte. z dixit cũ ipsa mingit̃ in 4° eger morit̃ in 6°. Et A. ꝺ. 2ª q̄rti. Qñ sigñationes sigñant malitiã: z mingit̃ vrina oleagena in 4° sigñat mortẽ infirmi i 6°. ¶ Notãt q̄ vrina oleagena qñcq̄ sigñat liquefactionem pñtẽ: z tũc semp est mala. Et aliq̄n sigñat liq̄factionẽ ꝑteritã: z ista põt esse bona: vt cũ ille mãe liq̄facte per viã expulsionis a nã fcẽ in vrina egrediunt̃. quia meli⁹ est eas extra corpus emitti q̄z in eo retineri. Et hoc q̄ dẽ nõ est nisi cũ postq̄z aduenit requies. vrina tñ oleagena cui⁹ vnctuositas est fetida pnitiosa est z mortalis: z ꝓpter illa ex qua mingitur q̄ztitas pauca. Qz si ei aliqd qõ est simile loture carnis recẽtis admiscetur deterior ẽ. Et hoc q̄ dẽ plus ꝯtingit in hydropisi z phtisi z in colica mala. vrina nãq̄ vnctuosa fetida sigñat ex fetore vehemẽtẽ putrefactionẽ: z ex vnctuositate calorẽ liquãtẽ: z vehemẽtẽ dissol-

uētē vnctuositatē. Et ex sui pauca q̄ntitate signiat ipotētiaz virtutis ad expellēdū: aut vehemētē calitatē resoluētē z cō sumētē liq̄factā būiditatē siue vnctuositatē. Et lz qdē si est filis loture carnis recētis peioz ē significās vehemētē virtutis epatis debilitatē q̄ plus ꝯtingit in bydropisi maxime a cā calā pp calitatē liq̄ntē z talr ōbilitatē epar. vt nō possit sanguinē ab aquositate separe: z iō est peioz: q: cū liq̄factione signiat ēt epis debilitatez. Euenit ēt dicta vrina in mala colica seu in malo hyleos cū ex apate pcedūt intestinoz in qb⁹ vt⁹ epatis p viā cōpactiōis siue cōitatis pternitur. In phtisi aut accidit dcā vrina qñ ei⁹ malitia cōicat membris nutritiuis. z ppie epi. ¶ Est tn. dix. A. cū vrina oleagena mingit post nigrā: z est signatio bona: z b q: seq̄t vrinā nigrā pueniētē p viā mūdificatiōis: z tūc signiat expulsionē creticā māe vnctuose dissolute a calitate pter nāz: aut etiaz seq̄ns nigrā a frigido cātam notādo calitatē cōpar supue. nisse: sz si seq̄ret nigra pueniētē p viā adustiōis nō est bōa: q: signiat calitatē vehemētē adurētē sil: z liquefacientem. ¶ Et dixit. A. magis qō signiat oleagena vria est q⁹ in acutis appens in 4° signiat egrū moriturū in 7°: q: 4ª manifestat septimā: q: in acutis ex egritudine sua signiat calitatez adurētē: z ex oleagineitate sua signiat calitatē liq̄faciētez z dissoluētē būiditatē nālē. ¶ Vrine vō oleagene spēs sunt tres, vna est. dixit. A. q̄ tota est adeps: z nō intellexit q⁹ vrina vnq̄z sic sit tota adeps qn in ea sit aquositas: sz sic q: fm ptē eius supioz̄ z inferioz̄ est adeps cū aquositate z pcedit ex vehemēti calore i corpe toto multū de humiditatib⁹ corpis liq̄faciēte: z hec q̄ mundat stat qeta nō sonans. Et alia est cui⁹ inferi⁹ vrine tm est adeps: z b erit ex adipe coagulato: z fortiter cōmassato: aut terrestrificato p resolonez ptiū ei⁹ subtiliū: aut p vehementē viscosi flātis pmixtionez cū eo. Et alia est cui⁹ supius est adeps. ¶ Dixit aūt Bal. vt. 20. scribit ꝑ ti. pluries vidi oleū supnatare vrinis qō est val. de malū. vrinā vō per totū vnctuosaz: sicut oleū nō recolo vnq̄z vidisse neq̄z in medio neq̄z in fundo: q: de nā olei est supnatare. ¶ Et dixit. A. vrina oleagina iterū diuidit: q: alia est que in suo colore tm est oleagena z alia est q̄ in vtriq̄z. s. sba z colore est oleagena: quēadmodū est in egritudinibus renū: z in pfectiōe phtisis: z ei⁹ fine. ¶ Et. Ba. dixit vt scribit. vbi. s. In vrina q̄ silat oleo in sba z colore nō supernatat aliqō vnctuosaz, nā plies vidi b: z nō hēbat patiens pter hoc nocumētū: sz polē est q⁹ sit laudabilis qñ erit in tpe digōnis. s. ad quā seq̄tur expulsio māe p vnctuosarum. Sz cū natat vnctuositas in vrina debes credere q⁹ sit malū: nō tū p ditionis signū. q: potest esse de dissolutione pinguedinis z nō carnis: q: caro indiget violēta caliditate dissoluēte. Et ait Raf. dico demonstratū est hoc: q: in dissolutiōe carnis est alia species ppria: z per se hec. s. q: vnctuositas apparet in ea similis vnctuositati aque carniū: z ē multū fetida: z est signū mortis. ¶ Tertius color vrine cōpositus est. dixit. A. tarminus. i. cineritius qui malus est z pernitiosus: qm vtriusq̄z colere signat adustionē: quarū cinerea expulsa parte cōtingit vrinā cineritiā fieri. Et dicūt qui dā. q⁹ hec vrina ēt signiat mortificationē caloris nālis: z vehementē putrefactionē. Et dicūt. hic color cōpositus est ex albo plurimo z liuido pauco. ¶ Et q̄rtus color vrine cōpositus. dixit. A. est color rubeus in q̄ currit nigredo. s. remissa z signiat feb. cōpositas ex mā sanguinea z colera adusta: z signiat fe. q̄ ex grossis fiunt supfluitatib⁹: q color si in vrina clarior fuerit: z nigredo ad vrine sanitatez declinauerit apa significat lateris sicut pleuresim. Et hoc p tanto prioq̄to denotat mām ad superiora corpis declinare: que ibi poterit apa causare. per claritatē aūt eius denotat mām fore subtilē: z sic ad superiora eleuari: z in sbaz solidā mēbrorū posse penetrare: z sic pleuresim facere: que vtplīn ex calidis z subtilibus fit humoribus. ¶ Dñt insup alij colores cōpositi in vrina apparere: qui nō erūt cōpositi permixtiōe vnita. aliq̄n. n. cōponit in vrina color ex liuido in superficie vrine: z alio quouis colore in fundo vrine: z circa ipsum appente. Et apparet aliq̄n liuedo. vt. s. patuit distincte. i. sine appositione manus aū vrinale: z aliq̄n solū cū appositione manus. apponit aūt man⁹ ante vrinale ne aeris lucedo nimia claritate q̄ est disgregatiuus visus in subtilissimis cōtētis in vrinis cōprehēdendis deficat vel in coloribus qui multi putant pter cōprehendere liuiditatē in vrina. ¶ Et scias, q⁹ colores variant in vrina maxie fm tres res: quaz vna est q̄litas cōplexionis corporis. Colores. n. vrine. aut signiant frigiditatē cōplexionis nālis vel innālis. z hi sunt oēs qui sunt de gīe coloris albi: ac ēt fm quosdaz subpalidus: aut signiat vltimitatē siue intensionē calitatis: z sunt oēs q̄ sunt tincti vltra subruffum. vel fm Theophilum vltra subrubicūdū. verū est q⁹ color viridis z niger pñt signiare caliditatē intēsam: z etiā frigiditatē intensam: vt. s. patuit. aut significat mediocritatē cōplexiōis: z sunt subcitrinus citrinus z subruffus z ruffus. Et fm Theophilū subrubicūdus. Et fm Egi. palidus. ipse. n. ponit ꝑmus de coloribus signiantibus mediocritatē. signiant aūt ꝑdicti colores friditatē caliditatem vel mediocritatem non punctualē: sz cū latitudine quadā. Et iō cū de colore albo pceditur versus nigrū p colores medios. ꝑ itur per subpalidū q pro pinqor est albo. ipse tn nō signiat mediocritatē. deinde p palidū: z postea p subcitrinū. deinde per citrinū. postea p subrubeū. deinde ꝛc. 2ª res est nā decoctionis siue digōnis vel ei⁹ ꝯrarij. nā aliqui colores significāt mortificationē: z cōtrariū digōnis p viā mortificatiōis vel adustionis: sicut liuidus viridis niger. alij significāt cruditatē siue indigōnē: vt colores albi z subpalidus. alij ꝑm digōnis: vt palidus z citrin⁹ remissus q est palido vicin⁹. alij digōnē. vt subcitrinus citrin⁹: z alij supradicti colores medij. 3ª res ē nā būoris in corpe dñantis fm quā alij signiant sanguinē alij colerā: z alij flā: alij melāchām: alij būores diuersos. vt pz ex supra dictis. Egidi⁹ oēs colores vrine reduxit ad viginti. vñ dix. Bisdeni vrinā dicūt variare colores. verūtn colorē nigruz bis numerāt. p prout pueni a frigido mortificāte: z scōd put pueni a calō adurente. Et colores hi fm eū sunt isti. niger liuidus albus lacteus charopos glaucus subpalidus palidus subcitrin⁹ citrin⁹ subruffus ruffus subrubeus rubeus subrubicūdus rubicūdus inops chianos viridis z niger. ¶ De claritate z turbulētia vrie: z ei⁹ cāis z signiat. L. xvii.

EX superius dictis patuit q⁹ vria spisso est qñq̄z clara trāslucens: z qñq̄z turbida: z silr vrina tenuis qñq̄z est clara trāslucēs: z qñq̄z turbida. ¶ Et dixia iter tenuē trāslucētē z spissam translucentem est: qm spissa trāslucēs qñ motu inūdat cōcutiēdo eā in vrinali nō sūt ptes ei⁹ inūdate multū pueritio in ea magne accidunt. vñ z mot⁹ ei⁹ sūt tardi pp ei⁹ grossitiē: z ei⁹ viscositatē non est apta tal vrina in ptes diuidi puas: sz in magnas diuidi tur: z iō vñ ei⁹ sūt magne z mot⁹ ei⁹ tardi: q: ptes ei⁹ viscose z grosse nō bñ nec cito obediūt pcussiōi. Et oz b intelligi de motibus vrine ad supiora vasis pter grossitiē humoris trāslucentis q est flā vitreum sua grauitate petere inferius: z ēt vrina spissa trāslucēs. d. A. cū spumat fit ei⁹ spuma multa p ampullarū. fit ēt ampullatio ex aere siue vapore vētoso intercluso in materia spūali q petit exitū. z exire nō pōt resistēte ei gssitie z viscositate māe: pp quā ēt viscositatē ampulle gīate nō cito rūpuntur. Et hoc erit siue ampulla spume fuerit cāta in ea in mictiōe ei⁹ siue postea in cōcussiōe: z cōmotōe ipsi⁹. In vrina. n. tenui trāslucēte repiūtur opposita signa ꝑdictis. Et. d. A. q⁹ vria spissa trāslucēs gīat ex flāte nō bñ digesto. aut ex colera vitellina. Et cā ē q: hz gīari ex hūore grosso trāslucēte q est duplex. s. flā vitreū: z colā vitellina. Et distiguit iter eos p colorē vrie. nā

Vrie olegene sunt tres spēcies.

Colores marie variantur in vrina fm tres res.

In quo dñt vrina spissa trāslucēs a tenui translucente.

Vria spissa translucēs generat ex flāte vitreo: aut ex colera vitellina: quo cognosc.

pos est de vrinis albis q̄ fit alba ex pmixtiõe flātis: z melia cālk: z ꝓpe est q̄ hz colorē plūbi. Et si in ea ꝑdominabitur melia fiet glauca: z si flā ꝑdominabit fiet lactea. Et lactea qdē nullo mō ꝓiūgit cum sba oio tenui. Et cū Theo. dixit lactea tenuis: tenuē accepit ꝓ subtenui. ¶ Dixit. A. q̄ vrina multotiēs in ꝑn° egritudis erit alba: sz postea fit nigra: z fetebit sicut in icteritia. Et ꝑcipue dicunt quidā appebit isti⁹ vrine mutatio in febrib⁹ acutis gñatis ex opilatiõe in q̄ mā colerica retēta ꝓ viā putrefactiõis fetorē cāt in vrina: z ꝓ viā adustiõis nigredinē. Et multotiēs accidit isti⁹ vrine mutatio marie in opilatiõib⁹ de mā melica in qbus in ꝑn° appebit vrina alba: z postea aptis illis opilbnib⁹ appebit nigra hñs odorē acrē hūoris melici. Et qdā dicunt. q̄ pōt accidere qñ in ꝑn° mā colica ōrinat ad aliq̄ mēbra q̄ postea dñināte nā expellit iā itēsa z adusta ꝓ vrinā. ¶ Ex supdcis pz q̄ vrina alba: z ēt vrina rubea inueniri pōt in opl'one calida z frida. Dixit Raſ. 20. ꝓti. Dico vidi hoc pluries ꝑ experientiā q̄ in quotidiana apparebit vrina rubea: z in firsen cal'o alba. ¶ Dixit Aui. scio. q̄ pol'e est: vt vrina sit alba: z opl'o sit calida z colica: z q̄ vrīa sit rubea: z cōpl'o sit frida z flātica. Et cā primi dicti est occultatio colere rubee a vijs vrine. vñ ei nō admisceť. vñ remanet alba. maxia. n. cā tincture vrine est pmixtio colere rubee cū ea. licet aliqñ pauca exñs vrina si longā traxerit in corpe morā aliqualiter tingatur. vt voluit Aui. 14ª tertij. ca°. de signis hydrop. aliqñ ꝓtingere. ¶ Cū ergo videris vrinā albā ad recte iudicādū de opl'one. dixit Aui. tu ꝓsiderare debes eā: z si fuerit hūor eius multus z humorosus: z eius sedimen multū grossuz: z eius sba cū hoc trahit ad grossitiē: tūc debes scire q̄ albedo ei⁹ est ꝓp flātis friditatē: sz cū vrina nō fuerit luminosa clara nec eius sedimē multū nec peruia: z albedo ad fuscitatē trarerit scire debes q̄ col'a rubea ē occultata. trahit āt ista vrina ad fuscedinē ꝓp caliditatē ꝑter nām exñtē interi⁹ z ꝑturbantē vrinā: z sua intēsione deducētē ad fuscedinez. vñ nō est puia. Que āt est alba ꝓp flegma est luminosa z puia: qz flā ē dyafanū. Et quidā dicūt. q̄ est puia: qz flegma gravitate sua fundū q̄rit: vñ aquositas pura z luminosa remanet. ¶ Sz cā secūdi dicti est. d. A. vna hax rex. s. aut fortitudo doloris q̄ colerā rubeā resoluit z dissoluit agitādo: z mouēdo eas z hūores. vñ ꝓtingit ex illa col'a descendere ad vias vrine z tingere eā: sicut accidit in colica frida z flātica z adiuuat ad hoc q̄ dolor fortis multiplicat calorez q̄ est cā multiplicatiõis colere: aut cā eius est opilō q̄ fcā fuit ex supatiõe flātis in poro q̄ est inter fel z intestina. qua ꝓp fel. i. colera in felle ꝓtenta nō descēdit ad intestina nāliter sicut solebat: imo vrine societas est ei nēcia: cū qua expellit: sicut aliqñ accidit in colica frida. regurgitat. n. tunc colera illa sup epar: z ab eo expellit cū vrina z tāgit eā: aut cā ei⁹. ē dix. A. debilitas epatis: z sue virtutis discretio: que inter aquositatē z sanguinē separationē facere nō pōt: sicut accidit in hydropisi frida: z in debilitate epatis ꝑm plm: qñ ꝓpter eas vrina est filis loture carnis recētis aut cā eius est. dixit. A. ꝓstrictio. s. flātis quā opl'ones faciūt: z mutať color flātis i venas ꝓp aliquā putrefactionē que ei accidit. vñ supcalefit z ignitur: z ex ignitione aliqliter rubescit: z rubefacit vrine aquositatē. verūtñ significatio per quā cognoscit ista vrina. dixit Aui. est q̄ aquositas vrine: z ei⁹ sedimē est ꝑm modū quē dixim⁹. s. in illa parte que dicit. colera eni rubea cui⁹ tinctura debilis est eius tinctura est tinctura debilis nō luminosa: colere aūt rubee tinctura est luminosa.

¶ De colore compositi vrine: z ei⁹ specieb⁹ causis z significatis. Cap. xvj.

Colores cōpositi. licet possint innumerabiliter variari de ipsorum q̄tuor tñ auctores expressserunt. ex his q̄tuor tñ nomina sunt imposita. Et hox quedā sunt per totam vrine substantiā pmixti vnite: alie vō nō vnite: sed ꝑm diuersas vrine partes apparent. ¶ Et vnus ex dictis quatuor est ille qui est filis aq̄ loture carnis recentis cū sanguine suo siue filis coloris aq̄ in q̄ dissolutus fuerit sanguis q̄ est permixtus ex albo cādido dyafano z rubeo sangnineo. de quo dixit Aui. q̄ ꝓcedit ex debilitate epatis: aut ex multitudine sanguinis. vt sepi⁹ tñ euenit ab epatis debilitate: a cuiuscūq̄ malitia opl'onis eius ꝓcesserit. Et ista ōbilitas aut est digestiue ei⁹ que nō pōt sanguini pfectā tradere formā: q̄re remanet semirubeus qui cū permisceť cū aquositate vrine fit sicut lotura carnis: aut est ei⁹ debilitas virtutis discretiue nō potētis ab aquositate sanguinē sequestrare. discernit autē illa q̄ est ab epatis debilitate ab ea que est a multitudine sanguis ꝓ hoc q̄ in facta a debilitate sequitur digerēdi debilitas: z vtutis dissolutio, in facta autē ex sanguinis multitudine adest vtutis fortitudo. verumtñ ꝓpter magnā sanguinis exuberātiā vtus discretiua inter ipsuz z aquositatē sapationē facere nō pōt. Et hec vrina similatur plus aquositati in q̄ sanguis dissolutus fuerit. Prima aūt similatur plus aq̄ in qua caro cū sanguine suo lauať. ¶ Et vrina qdem filis loture carnis aliqñ prouenire pōt ex debilitate renū nō potentiū ad se trahere sanguinē qui ꝓ ipsoꝝ nutrimēto cū aquositate vadit a ipsos: aut nō potentium ipsum ab aquositate separare. Et aliqñ ipsa vrina pōt prouenire a ruptura vene in renib⁹ de q̄ sanguis exiens vrine pmisceť. Et distinguit a predictis ꝓ mixturā sanguinis in vrina. nā ꝓ mixturā in ista est minor cum venit a locis magis ꝓpinqs: z in illis est maior cū veniat a ptibus remotioribus. De his tñ vrinis Aui. 2ª pmi. mētionē nō fecit ꝓpter raritatē euētus eax. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓti. Qñ vrina est sicut lotura carniū si est cū signis signantib⁹ debilitatē epať. sup. aut renū aut morbus est in epate. sup. aut in renib⁹: z si nō adest cū his signis. tunc est mortalis. s. in morbis acutis eueniens. ¶ Scōs color cōpositus dr oleagenus. de q̄ dixit. A. q̄ est cōpositus siue pmixtus ex citrino z sicleitate idest viriditate simili viriditati sicle si pmixtiõe vnita z colori olei similantur ꝓpter viscositatē z translucentiā. adipina. i. silī adipi: z cū splendore sbe trahētis ad quādā spissitudinē. similať. n. oleo nō solū in colore: sz ēt in substātia. Et in plurimis dispónibus dixit. A. signāt malū aut nō signāt bonū: qz nec melioratione nec maturatione infirmi nisi fortasse raro qñ eūone māex vnctuosarum per modū crisis significat. ¶ Scias q̄ vrina oleagena ꝑm plm signāt malū: qz dissolutionē z liqfactionē nālis hūiditatis. raro autem signāt bonū: z tūc ē cū signāt creticā expulsionē vnctuosarū māex que raro cōtingit cū raro cōtingat vnctuosas materias in corpe repiri cretice expellēdas: z si aliqñ reperiant raro ꝓtingit illas ꝓp eax grossitiez per vrine vias expelli. Dixit tñ. A. 2ª. q̄rti. q̄ vrina q̄ coloris olei: z ei⁹ sbe similať: z sz sit mala: tñ qñ alie signationes signiant salutē nō est cū ea malū. s. qz tūc signiant crisim ꝓ vrinā māex vnctuosarū. vt dcm̄ est. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓt. vrina oleagena corporis significat dissolutionē: z est mala: z ait raſ. hoc est intelligendū in corpore egro. s. egritudine cal'a liqfaciēte. z dixit cū ipsa mingit in 4° eger morit in 6°. Et A. d. 2ª q̄rti. Qñ signationes signiant malitiā: z mingit vrina oleagena in 4° signāt mortē infirmi i 6°. ¶ Notāt q̄ vrina oleagena qñcz signāt liquefactionem pñtē: z tūc semp est mala. Et aliqñ signāt liqfactionē ꝑteritā: z ista pōt esse bona: vt cū ille māe liqfacte per viā expulsionis a nā fcē in vrina egrediunt. quia meli⁹ est eas extra corpus emitti q̄z in eo retineri. Et hoc q̄ dē nō est nisi cū postq̄z aduenit requies. vrina tñ oleagena cui⁹ vnctuositas est fetida pnitiosa est z mortalis: z ꝑpria illa ex qua mingitur q̄ztitas pauca. Qz si ei aliqd qō est simile loture carnis recētis admiscetur deteriorē. Et hoc q̄ dē plus ꝓtingit in hydropisi z phtisi z in colica mala. vrina nāq̄z vnctuosa fetida signāt ex fetore vehemētē putrefactionē: z ex vnctuositate calorē liquātē: z vehemētē dissol-

Vrina similis loture carnis recentis.

Vrina colore olea genā.

uētē vnctuositatē. Et ex sui pauca q̄ntitate signīat ipotētiaz virtutis ad expellēdū: aut vehemēte calitate resoluēte z cō sumēte liq̄factā būiditatē siue vnctuositatē. Et h̄ qdē si est filis loture carnis recētis peiorē significās vehemēte virtutis epatis debilitatē q̄ plus ꝓtingit in hydropisi maxime a cā calā pp calitatē liq̄nte z talē debilitatē epar. vt nō possit sanguinē ab aquositate separe: z iō est peior: q: cū liq̄factione signīat ētēpis debilitatez. Euenit ētē dicta vrina in mala colica seu in malo hyleos cū ex apate pcedūt intestinoruz in qb⁹ vt⁹ epatis p viā cōpactiōis siue cōitatis pternitur. In phtisi aūt accidit dcā vrina qñ ei⁹ malitia cōicat mēbris nutritiuis. z ꝑprie epi. ¶ Est tñ. dix. A. cū vrina oleagena mingit post nigrā: z est signīatio bona: z h̄ q: seq̄t vrinā nigrā pueniētē p viā mūdificatiōis: z tūc signīat expulsionē cretică mae vnctuose dissolute a calitate ꝑter nāz: aut etiaz seq̄ns nigrā a frigido cātam notādo calitatē cōpar supue. nisse: sz si seq̄ret nigrā pueniētē p viā adustiōis nō est bōa: q: signīat calitatē vehemētē adurētē sil: z liquefacientem. ¶ Et dixit. A. magis qō signīat oleagena vria est q⁹ in acutis appens in 4° signīat egrū moriturū in 7°: q: 4ª manifestat septimā: q: in acutis ex egritudine sua signīat calitatez adurētē: z ex oleagineitate sua signīat calitatē liq̄faciētez z dissoluētē būiditatē nālē. ¶ Vrine vō oleagene spēs sunt tres, vna est. dixit. A. q̄ tota est adeps: z nō intellexit q⁹ vrina vnq̄z sic fit tota adeps qn in ea sit aquositas: sz sic q: ꝑm ptē eius supiorē z inferiorē est adeps cū aquositate z pcedit ex vehemēti calore i corpe toto multū de humiditatib⁹ corpis liq̄faciēte: z hec qñ inundat stat qeta nō sonans. Et alia est cui⁹ inferi⁹ vrine tñ est adeps: z h̄ erit ex adipe coagulato: z fortiter cōmassato: aut terrestrificato p resolōnez ptiū ei⁹ subtiliū: aut p vehementē viscosi flātis pmixtionez cū eo. Et alia est cui⁹ supius est adeps. ¶ Dixit aūt Gal. vt. 20. scribit ꝓti. pluries vidi oleū supnatare vrinis qō est valde malū. vrinā vō per totū vnctuosaz: sicut oleū nō recolo vnq̄z vidisse negz in medio negz in fundo: q: de nā olei est supnatare. ¶ Et dixit. A. vrina oleagina iterū diuidit: q: alia est que in suo colore tñ est oleagena z alia est q̄ in vtrisq̄z. s. sba z colore est oleagena: quēadmodū est in egritudinibus renū: z in pfectiōe phtisis: z ei⁹ fine. ¶ Et. Ga. dixit vt scribit. vbi. s. In vrina q̄ filat oleo in sba z colore nō supernatat aliq̄ō vnctuosuz, nā plies vidi h̄: z nō hēbat patiens ꝑter hoc nocumētū: sz polē est q⁹ sit laudabilis qñ erit in tpe digōnis. s. ad quā seq̄tur expulsio māe⁹ vnctuosarum. Sz cū natat vnctuositas in vrina debes credere q⁹ sit malū: nō tñ pditionis signū. q: potest esse de dissolutione pinguedinis z nō carnis: q: caro indiget violēta caliditate dissoluēte. Et ait Raf. dico demonstratū est hoc: q: in dissolutiōe carnis est alia species ppria: z per se hec. s. q: vnctuositas apparet in ea similis vnctuositati aque carniū: z ē multū fetida: z est signū mortis. ¶ Tertius color vrine cōpositus est. dixit. A. tarminus. i. cineritius qui malus est z pernitiosus: qñ vtriusq̄z colere signīat adustionē: quarū cinerea expulsa parte cōtingit vrinā cineritiā fieri. Et dicūt qui dā. q⁹ hec vrina ēt signīat mortificationē caloris nālis: z vehementē putrefactionē. Et dicūt. hic color cōpositus est ex albo plurimo z liuido pauco. ¶ Et q̄rtus color vrine ꝓpositus. dixit. A. est color rubeus in q̄ currit nigredo. s. remissa z signīat feb. cōpositas ex mā sanguinea z colera adusta: z signīat fe. q̄ ex grossis fiunt supfluitatib⁹: q color si in vrina clarior fuerit: z nigredo ad vrine sanitatez declinauerit apa significat lateris sicut pleuresim. Et hoc p tanto prō q̄z to denotat mām ad superiora corpis declinare: que ibi poterit apa causare. per claritatē aūt eius denotat mām fore subtilē: z sic ad superiora eleuari: z in sbaz solidā mēbrorū posse penetrare: z sic pleuresim facere: que vtplīm ex calidis z subtilibus fit humoribus. ¶ Pñt insup alij colores cōpositi in vrina apparere: qui nō erūt cōpositi permixtiōe vnita. aliq̄n. n. cōponit in vrina color ex liuido in superficie vrine: z alio quouis colore in fundo vrine: z circa ipsum appente. Et apparet aliq̄n liuedo. vt. s. patuit distincte. i. sine appositione manus aū vrinale: z aliq̄n solū cū appositione manus. apponit aūt man⁹ ante vrinale ne aeris lucedo nimia claritate q̄ est disgregatiuus visus in subtilissimis cōtētis in vrinis cōprehendis deficiat vel in coloribus qui circa superficiē vrine a fumositatib⁹ inducunt. Et nō solū: vt multi putant ꝑter cōprehendere liuiditatē in vrina. ¶ Et scias, q⁹ colores variant in vrina marie ꝑm tres res: quaꝝ vna est q̄litas cōplexionis corporis. Colores. n. vrine. aut signīant frigiditatē cōplexionis nālis vel innālis. z hi sunt oēs qui sunt de gne coloris albi: ac ēt ꝑm quosdaz subpalidus: aut signīat vltimitatē siue intensionē calitatis: z sunt oēs q sunt tincti vltra subruffum. vel ꝑm Theophilum vltra subrubicūdū. verū est q⁹ color viridis z niger pñt signīare caliditatē intēsam: z etiā frigiditatē intensam: vt. s. patuit. aut significat mediocritatē cōplexiōis: z sunt subcitrinus citrinus z subruffus z ruffus. Et ꝑm Theophilū subrubicūdus. Et ꝑm Egi. palidus. ipse. n. ponit ꝑmus de coloribus signīantibus mediocritatē. signīant aūt ꝓdicti colores frigiditatē caliditatem vel mediocritatem non punctuale: sz cū latitudine quadā. Et iō cū de colore albo pceditur versus nigrū p colores medios. p̄ itur per subpalidū q⁹ propinquor est albo. ipse tñ nō signīat mediocritatē. deinde p palidū: z postea p subcitrinū. deinde per citrinū. postea p subrubeū. deinde z c. 2ª res est nā decoctionis siue digōnis vel ei⁹ ꝓtrarij. nā aliqui colores significāt mortificationē: z cōtrariū digōnis p viā mortificatiōis vel adustionis: sicut liuidus viridis niger. alij significāt cruditatē siue indigōnē: vt colores albi z subpalidus. alij ꝑm digōnis: vt palidus z citrin⁹ remissus q est palido vicin⁹. alij digōnē. vt subcitrinus citrin⁹: z alij supradicti colores medij. 3ª res ē nā būoris in corpe oñantis ꝑm quā alij signīant sanguinē alij colerā: z alij flā: alij meliam: alij būores diuersos. vt ꝑz ex supradictis. Egidi⁹ oēs colores vrine reduxit ad viginti. vñ dix. Bisdeni vrinā dicūt variare colores. verūtñ colorē nigruz bis numerāt. p̄ prout pueni t a frigido mortificātē: z scōput pueni t a calō adurente. Et colores hi ꝑm eū sunt isti. niger liuidus albus lacteus charopos glaucus subpalidus palidus subcitrin⁹ citrin⁹ subruffus ruffus subrube⁹ rubeus subrubicūdus rubicūdus inops chianos viridis z niger. ¶ De claritate z turbulētia vrie: z ei⁹ cāis z signīatiꝝ. C. xvii.

EX superius dictis patuit q⁹ vria spissa est qñq̄z clara trāslucens: z qñq̄z turbida: z silr vrina tenuis qñq̄z est clara trāslucēs: z qñq̄z turbida. ¶ Et ōtia iter tenuē trāslucētē z spissam translucentem est: qñ spissa trāslucēs qñ motu inūdaf cōcutiēdo eā in vrinali nō sūt ptes ei⁹ inūdate multū pueimo in ea magne accidunt. vñ z mot⁹ ei⁹ sūt tardi pp ei⁹ grossitiē: z ei⁹ viscositatē non est apta tal vrina in ptes diuidi puas: sz in magnas diuidi tur: z iō vñ ei⁹ sūt magne z mot⁹ ei⁹ tardi: q: ptes ei⁹ viscose z grosse nō bñ nec cito obediūt ꝓcussiōi. Et ꝺz h̄ intelligi de motibus vrine ad supiora vasis ꝑter grossitiē humoris trāslucentis q est flā vitreum sua grauitate petere inferius: z ēt vrina spissa trāslucēs. d. A. cū spumat fit ei⁹ spuma multa z ampullarū. fit ēt ampullatio ex aere siue vapore vētoso intercluso in materia spūali q petit exitū. z exire nō pōt resistēte ei ḡssitie z viscositate mae: pp quā ēt viscositatē ampulle gnāte nō cito rūpuntur. Et hoc erit siue ampulla spume fuerit cāta in ea in mictiōe ei⁹ siue postea in cōcussiōe: z cōmotōe ipsi⁹. In vrina. n. tenui trāslucēte repiū: tur opposita signa p̄dictis. Et. d. A. q⁹ vria spissa trāslucēs gnāt ex flāte nō bñ digesto. aut ex colera vitellina. Et cā ē q: hz gnāri ex būore grosso trāslucēte q est duplex. s. flā vitreū: z cola vitellina. Et distinguit iter eos p colorē vrie. nā

Colores marie variantur in vrina ꝑm tres res.

Vrie olea gene sunt tres spēcies.

Vrina cineritia.

Vrina colons composita ex rubeo z nigro.

In quo dfert vrina spissa trāslucēs a tenui translucente.

Vria spissa translucēs gnerat ex flāte vitreo: aut ex colera vitellina: ratio cognoscit

qñ est ex colera vitellina color vrine declinat ad citrinitatē. Si itaq; hic color nō est in vrina figiatur vitrei flātis dissolutio. Et ista vrina in qua nō est tinctura multū apparet in epilenticis: q; epilia plūs gīnat ex vitreo flāte. Dicunt. inueniē vna lra affirmatiua dicens. q; vrina spissa trāslucens generat ex flāte bene digesto. Et pōt saluari intelligēdo de flāte bene digesto respectu flātis vitrei sigīati per vrinā tenuem translucentē: qō longe magis indigestū est illo. Spissa. n. vrina. vt. ō. patuit: virtutē aliqualiter opatā fuisse demonstrat. Dixit. n. H. prio de crisi vrina q̄ mingit: z est subtilis clara siue permaneat sic in subtilitate sua sp siue igrosset post paululū ambe digeste sunt: sz tū dria est inter eas. nā prime in digestione iceptio non est: scōe vero associatur aug^m feruoris: z agitatio vētositatis grosse: z est filē aug^to feruoris: qō fit in vino nouo oū pmanet feruēs. ¶ De cāis turbulentie sciēdū est q; turbulētia in vrina causat pp terreitreitatē z vētositatē vrie pmixtas. ptes. n. hūorales grosse existētes opace q̄cūq; sint ipse ptes reddūt ipsaz vrinam turbidā. verū tū q; iste partes sui grauitate cito ad fundū redirent requirit ibi vētositas que subleuet eas z pmisceat eas vnde vrina turbida pmanet. vrie vero claritas ex terre streitatis z vētositatis ꝓuatōe ꝓuenit. ¶ Et ꝓuenit ēt turbulētia i vrina ex ebullitōe facta in aq̄sitate q̄ fit grossa ꝓ ptiū cū alijs pmixtio: z per ꝓuationē ebullitionis fit claritas.

¶ Et q̄nq; fit in vrina turbulenta ex ptibus vnctuosis aq̄sitati pmixtis q̄s frigiditas aeris congelauit. Et h̄ ē illa vrina turbida q̄ cū vna pmanet bona congelat z inspissat congelante interim eius vnctuositatez aeris friditate. alie aūt vrine turbide nō sic cito inspissant. ¶ Et q̄nq; d. A. ē cā turbulētie in vrina debilitas virtutis retētiue non potentis retinere hūores. z cū virtus debilitat in retinēdo hūores debitos: tunc ipsi descendunt z transeūt cū aquositate z inspissant z turbificant eā. Cūq; vētus expulsiua fuerit fortis expellens hūores cū aquositate est cā spissitudinis z turbulētie vrine. ¶ Et dixit. A. vētus ēt cum debilis fuerit calor putredinalis superans eā agens per viā ebullitionis turbificat eā: z cū fuerit ob h̄ via erit pauca. Et iō dixit. A. q; vrina turbulenta multotiēs virtutis signāt casum: z cū virtꝰ ceciderit friditas superabit q̄ erit, sicut illa q̄ exterius infrigidat. Cadente nāq; virtute z nō potēte ꝓtinere z regulare humores illi cū aquositate pmiscent vrine z inspissant z turbificant eā. ¶ Calor ēt extraneus ebullitionē faciēs turbificat vrinam. Et cum nālis resoluit calor infrigidant extrema: ac si forent in aere frigido vel aq̄ vel alia re extrinseca infrigidata. ¶ Et de causis turbulentie vrine est aptio opilationis eius. s. que foret in vijs vrine. nā cū mā opilās permisceat aquositati vrine perturbat eā. Et oppositē cāe predictis sunt cause claritatis vrie. ¶ De spēbus vrine turbide sciendū q; duplex est. s. ꝓturbata. z subiugalis. Et cōturbata ē vrina grossa obscura. Et vria subiugalis ē vrina turbida turpis q̄ ē silis vrie eq vel asini. vrine. n. subiugales sūt turbide cū declōne q̄dā ad albedinē alicui citrinitati permixtā: q; multiplicāt multas supfluitates pp cibaria grossa q̄ sumunt pp iordinatas ꝓmestōes z motiones. ¶ Dixī Ipo. 4. aff. qb^s in febrib^s vrie ꝓturbate: aut velut subiugales bis capiūt dolores: aut adsūt. sup. aut aderūt aut affuerūt: qō maxime hz vētatē pseuerantibus talibus vrinis verificat ēt h̄ aliq̄n in sanis multū lapsis: z in neutris decidētie: sz tū maxime in febrib^s: pp calitatē febrilē ebullitionē facientē z fumositates subleuantē q̄ faciunt vel fecerūt vel faciēt capiūt dolores. vñ dixit. H. in ꝓ^o. dicti affo. nos vidimus q; q̄nq; caliditas agit in mām talis disponis q; gīnat in ea vētositatē q̄ reddit eā grossaz z turbidaz. sicut nos vidimus in pice cera z resina. Et dixit. Raſ. 20. ꝓti. q; H. ingt. Vrina nō apparet turbida dū hūores sunt in digesti. ¶ Et iterū tā vria tenuis clara q̄z vrina turbida diuidit in duas: q; alia ē turbida. dixit Ha. p̄. de crisi. q̄ mingit turbida. deinde paꝝ p^o clarificat: z alia ē q̄ mingit turbida z turbida remanet. Et silr est de vrina tenui clara. dixit Theo. vrina tenuis. s. clara. aut mingit tenuis: z tenuis: z clara remanet. Aut mingit tenuis clara: z postea fit luculenta turbida. Et ista post q̄z facta est turbida poni pōt ꝓ tertia spē vrine turbide. ¶ Et dicunt. vrine turbide q̄ postea clarificant: aut clarificatio eius erit cita aut tarda. Et similiter vrina tenuis clara q̄ postea inturbidat erit eius iturbidatio cita aut tarda. Et iterū vrina que fit turbida post clarā: aut ꝓcedit sic semper addendo in turbulētia post claritatē. aut non ꝓcedit: sz ite redit clara: z procedit clara: aut semper: aut ad tps: post qō iterū inturbidat. ¶ De dictis primis trib^s spēbus vrine turbide melior ē illa q̄ mingit turbida: z post clarificat: q; signāt q; illud qō remanet de agitatione diuersa: z de aug^o feruoris in corpe est paꝝ. Et deterior eaꝝ est illa q̄ mingit clara: z postea inturbidat: q; signāt q; nondū ē ei motus ad digestionē: sz erit in ꝓximo. ergo nēcio signāt q; egri^o indiget tpe longo: z vtute cōstanti ad hoc: vt mature tur. vrina vo q̄ mingit turbida: z turbida remanet est media inter p̄dictas: z signāt cōmotionē: z aug^m feruoris qui est in sanguine esse in sumo augmēti. ¶ Et dixit Ha. q; vrina q̄ mingit turbida, deinde nō morat qn resideat in ea se dimē laudabile signāt q; egri^o nō morat qn digerat. Si. n. vrina mingit pura. i. clara. dixit Raſ. 20. ꝓti. z turbat eōsestim mittere se digōni hūoꝝ crudorū nām signāt. Si vo p^s amplius tps non statim: sed postea se iniecturā digōni dictoꝝ humorū signāt. ¶ Inquit. H. ꝓueniēs sit tibi in oib^s vrinis turbulētis resessio velociter vel tarde neq̄q̄. Si. n. velociter fit: z hypostasis fuerit alba fortiorē oñdit nāz bis q̄s digerit hūorib^s. si vo z bona hypostasis i tpe fit āplioꝝ z nām tpe āplioꝝ sup nāz hūoꝝ esse annūciat. Si vo nō resident aut mala est hypostasis infirma ē nā: z indiget auxilio ad digerēdū. ¶ Et dixit Ha. in ꝓ^o. aff. Quib^s in febribus vrine ꝓturbate z̄c. Q; q̄n cū vrina turbida euenerit soda si gīnat q; vētositates grosse sunt in vrina cū forti calitate: z ob h̄ de facili petunt vapores cerebꝝ ex qb^s cātur soda. ¶ Dixit Ra. 20. ꝓti. vrina filis vrine asinoꝝ signāt calitatez dissoluisse i corpe multā q̄titatē hūoris mucillaginosi: z ex h̄ accidit vētositas grossa iflatiua petēs cerebꝝ: z inducit sodā. Et dixit. vria spumosa z turbida signāt in corpe multā vētositatē. Et dixit. q; vria turbida eueniēs in aug^to fe. acute. signāt pditionē: q; turbulētia signāt multā fortitudinē morbi: sz q̄n appet in statu signāt victoriā nāe. ¶ Dixī Alū. 4. col. si post claritatē appet vria grossa sig^m est q; nā icipit digerere: sz si in ipso ꝓn^o appuerit grossa. z i sua grossitie remanserit signāt multā hūoꝝ ebullitionē ab exneo calor. feaz z pp h̄ est malū sig^m. Et dixit vrina grossa q̄ postea subtilia tur: z itez i grossat: q̄uis hoc opatione nāe ꝓcedat tū pigritiā nāe signāt p^s incepti opis ꝓn^m sz grossities pp motū hūoꝝ. dixit Alū. ē sig^m bonū: q; signāt q; nā digerer icepit. ¶ Dixit Almā. li. 10. Si maturitatis signātio sumit ab vria spissa turbida: tūc q̄tidie ei^s ꝓcedit claritas: z eius hypostasis silr in tenuitate augmētat. Et dixit. q; i vrina tali turbida ꝓsideranda ē vtutis q̄titas. Cū. n. vt^s adhuc pmanēs fuerit de morte egri nō ē timēdū. Et si cū h̄ via cito clara fiet sanitas cito ꝓueniet. Q; si vt^s fuerit debilis: egro timēdū ē ne moriat. Et si cū h̄ vrina tarde ꝓueniet ad claritatē: aut pmanet diu talis: z nil claritatis in ea vr: aut appet ex claritate in ea modica mortē indicat. Et dixī Almā. si in h^s vrina semel appet maturatio: z postea ite signa cruditatis oñdit: z acciderit h̄ multotiēs signū est febris māz ex multis ostare hūoribus. Erit ergo tunc sciēdū q; egri sanatio ē futura sz tū sz ei^s fortitudinē. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓti. vrina grossa q̄ nō clarificat: z nullū appet in ea ꝓtentū mala ē. Et ait Ra. dico mala est: q; signāt multā calitatē inflāmātē: z inālē faciētē in hūoribus ebullitionē: z si est indigesta signāt q; calor nālis non potuit humores digerere. z iō sunt inquieti.

De significationibus vrine turbide.

¶De dictis vrinis: dixit. A. 2ª p̄ⁱ. vrinaꝝ turbidaꝝ: ⁊ eaꝝ oꝛ attendere tres diſpōnes: qm̄ aliq̄n ꝓtingit q̄ vrina miñ gīt tenuis. ⁊ deinde inſpiſſat: ⁊ figñat q̄ nā in digerēdo la boꝛat nondū tñ mā vndiq; ei obediuit: ē tñ patiēs vt ei obe diat. Et repit̄ h̄ alia lr̄a q̄ dicit. mā ei ē obediens: ſz nōdū ei obedit. Aut vrina miñgit̄ groſſa ⁊ poſtea clarificat̄ ⁊ ſepa tur ab ea groſſuꝫ ſubtus ſtās: ⁊ figñat q̄ māz iā ſupauit nā ⁊ ipſaz maturauit. ⁊ q̄to maioꝛ fuerit claritas: ⁊ maioꝛ de ſcenſus iferius ⁊ citi⁹: tanto magis figñabit maturatiōnē: q; p h̄ figñat̄ po⁹ vtutis ad ſepandū ptes eterogeneas de bite. Et iō q̄to maioꝛ ē claritas p maioꝛē ſepatiōnē illaꝝ ꝓſuppoſita ſp bonitate ſbe. Et q̄to maioꝛ fuerit ingreſſus ⁊ citioꝛ. ſ. cū bonis ꝯditiōib⁹ req̄ſitis ad bonitatē hypoſta ſis, tāto mai⁹ figñat̄ vtutis robur. ⁊ maturatio pfecta erit. Dñt q̄ talis vrina nō miñgit̄ turbida p viā ebullitiōis: ſed ſolū p viā ꝯcuſſionis cū migit̄. Aut vrina media⁊ hz diſpō nes iter p̄dictas q̄ pñt ee due. ſ. q̄ ſpiſſa migit̄ ⁊ ſpiſſa pma neat aut q̄ tenuis miñgit̄ ⁊ tenuis māeat. ¶Si igr̄ dix̄. A. vrina turbida migat̄: ⁊ turbida maneat figñat q̄ talis ē p viā ebullitiōis. tñ nā iā digōnē incepit. Erit ergo attenden dū q̄ ſi nā foꝛtis fuerit: ⁊ vtus fixa denotat̄ q̄ ad maturi tatē pueniet̄ integrā. Si vo virt⁹ debilis fuerit: ⁊ nō fixa, ti mendū erit ne p̄ditio eueniat añ maturatiōnē: ⁊ tūc in tali vrina turbulētia erit pp putredinē ⁊ caloꝛē putredinalē p̄ miſcētē: ⁊ nō p caloꝛē nālē digerētē nec p ꝯcuſſionē. Et ſub dit. Aui. q̄ iſta vrina ſi turbida pſeueraverit: ⁊ timoꝛoſa ſi gna nō affuerint figñabit capitis doloꝛē. ſ. pñtē in q̄ztum ſi gñat actualē ebullitionē ⁊ actualē aſcēſū vapoꝝ ad caput. Si aūt vrina fuerit mixta turbida q̄ poſtea ſtatim clarifica tur figñat ebullitionē iaz finiri: ⁊ fumoſitates eleuatas ad caput reſolutas foꝛe: ⁊ p ꝑñs figñat doloꝛē capitis affuiſſe q̄ iam receſſit. Si vero vrina miñgit̄ clara: ⁊ ſtatī inturbi dat̄ figñat̄ ebullitio cito inceptura. vñ fumoſitates ad ca put eleuabunt̄ q̄ doloꝛē facient. Et ſic figñat doloꝛē capitis futurū. ¶Notant hic q̄ q̄zuis in fe. maxie putridis oibus ebullitiones fiant: nō tñ ſm plūs vrie fiunt ꝓturbate: ſz tūc maxie fiunt q̄n māe febriū ſubingreſſe ſunt fumoſe: a qbus cū ebullitione eleuat̄ fumus opac⁹: ⁊ max⁹ ſi appareāt añ ſigna digōnis cū qbus nō eſt leuitas infirmi ſz grauitaſ di xit Aui. illa vrina q̄ a tenuitate ad turbulētiā clarificat̄ me lioꝛ eſt illa q̄ cū turbulentia remanet ſm plurimas horas, eo q̄ iſta minoꝛē virtutis potētiā denotat in digerendo. Et hoc hz veritatē niſi fiat turbida pp liq̄factionē. Eſt. n. dixit ipſe cū vrina turbida figñat foꝛtaſſe liq̄factionē mēbroꝝ. quoꝝ vncuoſitas vrine pmiſceat ⁊ ſpiſſat eā ⁊ inturbidat: ⁊ diſtinguit̄ ab alijs vrinis ſpiſſis turbidis. vt. ſ. dcm̄ eſt in vrina oleagena. ¶Et dix̄. A. ſi vrina ſpiſſa miñgit̄. deinde pcedendo ſm ordinē attenuat̄ ſi multa ē ꝓueniens exiſtit. nā ex ordinata mutatione eius ad tenuē figñat̄ digōnis bo nitas equās māe ſbam. Et q̄ multa figñat̄ po⁹ virtutis ad expellēdū. ⁊ hinc eſt q̄ ſi eſſet pauca nō eſſet ꝓueniens: ſaltē ſicut q̄n eſt multa. ¶Et dixit. A. vrina ſpiſſa. ſ. turbida vel non turbida bona ē q̄ exiſtit criſis egritudinū ſplenis: ⁊ fe briū pmixtaꝝ in qbus vrine nō expectat̄ eq̄litas. ſ. in ſba. ſz ſufficit q̄ aliqualiter ſubtiliet̄: q̄n nā in expellendo ipedit̄ a faciendo eq̄litatē in ſba ⁊ groſſitie humoꝝ illas egritudi nes facientiū. vel ipedit̄: q; vacat in expellendo eas. quare non equat in totū ſbam: ſz remanet cū groſſitie vel vacat. ſ. in digerendo eos. ſ. q; valde eterogenei ſunt inequaliter digerunt̄. vnde vrina non equat̄: ſz inequalis remanet.

¶Dixit Raſ. 20. 9ti. Q̄n vrina in pꝛio die miñgit̄ turbida ⁊ nō clarificat̄ omnino velocē moꝛtē figñat: ⁊ ꝑpie in fe/ bꝛe maligna cū foꝛtibus accidentibus. maxie verificat̄ hoc in febꝛibus peſtilentialibus. Et dixit. oīs vrina que nō cla rificatur. ⁊ non facit hypoſtaſim figñat ventoſitatē inflati/ uam. ¶Dixit Aui. vrina groſſa turbida in febꝛibus acutis ad ſūmū multos figñat humoꝛes. pauci. n. nō poſſunt eam inturbidare. Et dixit. ad ſumum vrina turbulenta. i. multū ſpiſſa ⁊ turbida ſignificat humoꝛū multitudine inſpiſſan/ tium ⁊ inturbidantiū eā: ⁊ figñat nām in digerendo illos occupatā. Et dixit. in 2ª q̄rti. vrina groſſa turbulēta in qua non reſidet aliq̄d: ⁊ non clarificat̄ ſignat ebullitionē hūo/ rum ꝑꝑ vehementiā caliditatis extranee. ⁊ debilitatē cali/ tatis innate digerentis. quapp eſt mala. ¶Et dixit. A. 2ª. p̄mi. vrina turbulenta q̄ malo vino. ſ. coꝛrupto ſimilat̄: qō ad aliquā nigredinē tendit: ſicut accidit aliq̄n vio alicui al bo cū dimittit̄ in ciato per tp̄s q̄ turbidat̄ ⁊ denigratur aut que ſilat̄ aq̄ ſiue bꝛodio cicerū p̄cipue rubeoꝛum vel ni groꝝ q̄ eſt turbida cū quadā nigredine eſt vrina p̄gnantiū nō qdē cuiuſlibet tp̄is p̄gnationis: ſz ē vria p̄gnātiū appꝛo pinquantiū ptui aut a p̄gnante. ſ. q̄ abundaret multis mē/ ſtruis paulatine fluētibus euenire pōt. aut talis vrina. dix̄. A. ſignat aꝑata cal̄a q̄ ſ̄ē longi tp̄is. q; ſunt de groſſa mā q̄ apiuuſ añ maturationē: aut a qb⁹ reſudat mā ſanguinea q̄z ꝓtingit miſceri cū vrina q̄ ex longa moꝛa denigratā ⁊ tur/ bidā reddit vrinā: ⁊ ad nigredinē declinātē. ¶Et dixit. A. vrina q̄ vrinis aſinoꝝ aut alioꝝ aialiū bꝛutoꝝ ſilat̄ mala/ hac: ⁊ hypoſtaſi aq̄ roſ. vel lenitiōi cuidā q̄ mulieres ſe le/ niunt: vt redoleāt q̄ ſit cū aq̄ roſ. ⁊ vino ⁊ gaſ. ⁊ caſtoꝛeo q̄ ē valde turbida cū ꝯcutiſ. ꝓpea q̄ talis vrina ē multū turbi da coꝛruptionē hūoꝝ in coꝛpe figñat: ⁊ p̄cipue flātis crudi in qō aliq̄ calitas opata fuit: ⁊ p̄cipue extranea: ⁊ ipſuꝫ cuꝫ vētoſitate ebulire facit: ⁊ pp h̄ plz̄ figñat capitis doloꝛē fu turū vapoꝛib⁹ plūmis ab eo i ebullitiōe eleuatis ad caput. aut figñat alabatal. i. diſtillatōez reūatis. ſ. q̄ a capite ōſtu it ad tracheā arteriā ⁊ ſtilicidiū reūaticū noiat̄ flāte illo diſ ſoluto. ⁊ inferi⁹ deſcēdēte. cūq; talis vria pſeuerat figñat li targiā: q̄. ſ. accit ex illo flāte. ¶Dix̄ Jpo. 4. aff. Quib⁹ vrie groſſe globoſe pauce nō ſine fe. imo ēt ſine fe. mltitudo ve niēs ex his tenuis iuuat. Et. A. dix̄. cū vria tenuis p⁹ ſpiſſā turbidā: aut p⁹ ſpiſſaz paucā ſeq̄t̄ ē ſig⁹ bonū. mltitudo. n. vrie tēuis veniēs p⁹ groſſas globoſas paucas iuuat coꝛpa in qb⁹ vrie groſſe ꝓuenerūt. ſignat̄. n. digō māe groſſe faciē tis moꝛbū ⁊ figñat̄ aptio opil̄onum q̄ erat cā paucitatis vrine. ⁊ figñat̄ po⁹ vtutū ad expellendū. Et iuuat nō ſolū p viā ſigni. ſz ēt p viā cāe. ⁊ q̄ztū p eā cūat̄ de mā mala. ꝯbuit āt illa mā fuiſſe i coꝛpe multa: q̄zuis micta i q̄ztitate pauca q; ſi fuiſſet in coꝛpe pauca: tūc tenuis multe q̄ztitat̄ veniēs p⁹ eā nō iuuaret: q; ñ eēt ex illa mā peccāte: ſz ex alia q̄ poſ ſet fuiſſe i coꝛpe iuuatiua. nā tūc nocēt: ⁊ poſſet ēt eē ex alia mā nociua: ⁊ tūc iuuaret ⁊ diſcernit̄ inter iſta p̄ña iuua⁹ aut nocu⁹ max⁹ āt dicta vria multa tenuis eueniēs p⁹. ſ. di ctā globoſaz paucā ſi i die cretica ꝓueniret. Notāt q̄ illa p/ ticula affo. globoſa p̄t legi dupl̄r. vno mo determinatiue il li⁹ pticule groſſe: vt ſit ſenſuꝫ. vrie g̃ſſe globoſe. i. valde groſ ſe ad modū globoꝝ. i. reꝝ groſſaꝝ adūataꝝ. ⁊ pōt legi diſti cte ⁊ p ſe: vt ſit ſenſuꝫ: vrie g̃ſſe q̄ztū ad ſbaz: ⁊ globoſe q̄ztū ad ꝓtētū. ſ. q̄ in vria appeāt groſſa coꝛpa vt globi: ⁊ illa pti cula pauce denotat magnā groſſitiē eaꝝ ꝑꝑz ñ pñt expelli niſi i pua q̄ztitate. Et ñ itellexerūt Auctoꝛes p̄dcti q̄ vrina tenuis ſeq̄ns ad groſſā ſit tenuis abſolute: q; talis illauda bilis eēt: ſz ꝓtenuē itellexerūt mediocrē. ſic̄. n. dixit. H. i 9ᵒ dicti affo. ſz appellare coloꝛes medios loco extremi: ⁊ ſilr ēt ē de ſba ⁊ eꝰ. ſz appellat̄ extremū loco medij: vel vt dñt qdā dixerūt tenuis cōparādo ad illā valde groſſaz. ⁊ ſic me diocris vel paꝝ groſſa pōt dici tenuis cū max⁹ ad hāc tenui tatē ſbe ordinate deuenerit: ſicut hic dixit Aui. Et hoc qdē eſt dixit ipſe cū ſpiſſaq̄ turbulenta eſt apiſ. i. apte miñgit̄. ⁊ faciliter ⁊ ſubito. ⁊ in multa q̄ztitate. Et q̄ miñgit̄. i. min gebat̄ paulatiz nunc ſubito in multa q̄ztita: e miñgit̄. nam cū tali vrina multotiēs reſoluit̄ egri⁹ ſiue ipſa ſit una febꝛiū acutaꝝ ſiue una aliaꝝ egritudinū de replerione: ſiue ſit re/ plexio: ex q̄ nondū manifeſta ꝓueniat egritudo. Et ſubdit A. q̄ h̄ vrine modus eſt extraneus ſiue ſit extraneū q̄ talis

qñ est ex colera vitellina color vine declinat ad citrinitatē. Si itaq; hic color nō est in vrina signū aut vitrei flātis dissolutio. Et ista vrina in qua nō est tinctura multū apparet in epilenticis: q; epilia plūm gīnat ex vitreo flāte. Dicunt. inueniē vna lra affirmatiua dicens. q; vrina spissa trāslucens generat ex flāte bene digesto. Et pōt saluari intelligēdo de flāte bene digesto respectu vitrei signati per vrinā tenuem translucentē: qō longe magis indigestū est illo. Spissa. n. vrina. vt. ē. patuit: virtutē aliqualiter opatā fuisse demonstrat. Dixit. n. H. prio de crisi vrina q̄ mingit: et est subtilis clara siue permaneat sic in subtilitate sua sp siue igrosset post paululū ambe digeste sunt: sz tū dria est inter eas. nā prime in digestione inceptio non est: scde vero associatur aug^m feruoris: et agitatio vētositatis grosse: et est silr aug^o feruoris: qō fit in vino nouo oū pmanet feruēs. ¶ De cāis turbulentie sciēdū est q; turbulētia in vrina causat pp terrestreitatē et vētositatē vrie pmixtas. ptes. n. hūorales grosse existētes opace q̄cūq; sint ipse ptes reddūt ipsaz vrinam turbidā. verū tū q: iste partes sui grauitate cito ad fundū redirent requirit ibi vētositas que subleuet eas et pmisceat eas vnde vrina turbida pmanet. vrie vero claritas ex terre streitatis et vētositatis ꝓuatōe ꝓuenit. ¶ Et ꝓuenit ēt turbulētia i vrina ex ebullitōe facta in aq̄sitate q̄ fit grossa ꝓ ptiū cū alijs pmixtio: et per ꝓuationē ebullitionis fit claritas. ¶ Et qñq; fit in vrina turbulenta ex ptibus vnctuosis aq̄sitati pmixtis q̄s frigiditas aeris ꝯgelauit. Et h̄ ē illa vrina turbida q̄ cū vna pmanet hora ꝯgelat et inspissat ꝯgelante interim eius vnctuositatez aeris friditate. alie aūt vrine turbide nō sic cito inspissant. ¶ Et qñq; d. A. ē cā turbulētie in vrina debilitas virtutis retētiue non potentis retinere hūores. et cū virtus debilitat in retinēdo hūores debitos: tunc ipsi descendunt et transeūt cū aquositate et inspissant et turbificant eā. Cūq; vtus expulsiua fuerit fortis expellens hūores cū aquositate est cā spissitudinis et turbulētie vrine. ¶ Et dixit. A. vtus ēt cum debilis fuerit calor putredinalis superans eā agens per viā ebullitionis turbificat eā: et cū fuerit ob h̄ via erit pauca. Et iō dixit. A. q; vrina turbulenta multotiēs virtutis signīat casum: et cū virt^s ceciderit friditas superabit q̄ erit, sicut illa q̄ exterius infrigidat. Cadente nāq; virtute et nō potēte ꝯtinere et regulare humores illi cū aquositate pmiscent vrine et inspissant et turbificant eā. ¶ Calor ēt extraneus ebullitionē faciēs turbificat vrinam. Et cum nālis resoluit calor infrigidant extrema: ac si forent in aere frigido vel aq̄ vel alia re extrinseca infrigidata. ¶ Et de causis turbulentie vrine est aptio opilationis eius. s. que foret in vijs vrine. nā cū mā opilās permiscet aquositati vrine perturbat eā. Et oppositē cāe predictis sunt cause claritatis vrie. ¶ De spēbus vrine turbide sciendū q; duplex est. s. ꝯturbata. et subiugalis. Et cōturbata ē vrina grossa obscura. Et via subiugalis ē vrina turbida turpis q̄ ē filis vrie eq vel asini. vrine. n. subiugales sūt turbide cū declōne q̄dā ad albedinē alicui citrinitati permixtā: q: multiplicāt multas superfluitates pp cibaria grossa q̄ sumunt pp iordinatas ꝯmestiōes et motiones. ¶ Dix Ipo. 4. aff. qb^s in febrib^s vrie ꝯturbate: aut velut subiugales his capitis dolores: aut adst. sup. aut aderūt aut affuerūt: qō maxime hz vītatē pseuerantibus talibus vrinis verificat ēt h̄ aliqñ in sanis multū lapsis: et in neutris decidētie: sz tū maxime in febrib^s: pp calitatē febrilē ebullitionē facientē et fumositates subleuantē q̄ faciunt vel fecerūt vel faciēt capitis dolores. vñ dixit. H. in ꝯ^o. dicti affo. nos vidimus q; qñq; caliditas agit in mām talis disponis q; gīnat in ea vētositatē q̄ reddit eā grossaz et turbidaz. sicut nos vidimus in pice cera et resina. Et dixit. Raſ. 20. ꝓti. q; H. in gt. U. vina nō apparet turbida dū hūores sunt indigesti. ¶ Et iterū tā via tenuis clara q̄z vrina turbida diuidit in duas: q: alia ē turbida. dixit Ha. p̄. de crisi. q̄ mingit turbida. deinde pauꝝ p^o clarificat: et alia ē q̄ mingit turbida et turbida remanet. Et silr est de vrina tenui clara. dixit Theo. vrina tenuis. s. clara. aut mingit tenuis: et tenuis: et clara remanet. Aut mingit tenuis clara: et postea fit luculenta turbida. Et ista post q̄z facta est turbida ponī pōt pro tertia spē vrine turbide. ¶ Et dicunt. vrine turbide q̄ postea clarificant: aut clarificatio eius erit cita aut tarda. Et similiter vrina tenuis clara q̄ postea inturbidat erit eius iturbidatio cita aut tarda. Et iterū vrina que fit turbida post clarā: aut ꝓcedit sic semper addendo in turbulētia post claritatē. aut non ꝓcedit: sz itez redit clara: et procedit clara: aut semper: aut ad tps: post qō iterū inturbidat. ¶ De dictis primis trib^s spēbus vrine turbide melior ē illa q̄ mingit turbida: et post clarificat: q: signīat q; illud qō remanet de agitatione diuersa: et de aug^o feruoris in corpe est pauꝝ. Et deterior eaꝝ est illa q̄ mingit clara: et postea inturbidat: q: signīat q; nondū ē ei motus ad digestionē: sz erit in primo. ergo neccio signīat q; egri^o indiget tpe longo: et vtute cōstanti ad hoc: vt mature tur. vrina vo q̄ mingit turbida: et turbida remanet est media inter ꝓdictas: et signīat cōmotionē: et aug^m feruoris qui est in sanguine esse in sumo augmēti. ¶ Et dixit Ha. q; vrina q̄ mingit turbida, deinde nō morat qn relideat in ea sedimē laudabile signīat q; egri^o nō morat qn digerat. Si. n. vrina mingit pura. i. clara. dixit Raſ. 20. ꝓti. et turbat cōtestim mittere se digōni hūoꝝ crudorū nām signīat. Si vo p^s amplius tps non stat im: sed postea se iniectura digōni dictoꝝ humorū signīat. ¶ Inquit. H. queriēs sit tibi in oib^s virtis turbulētis ressessio velociter vel tarde neq̄q̄: Si. n. velociter fit: et hypostasis fuerit alba fortiore oñdit nāz bis qs digerit hūorib^s. si vo et bona hypostasis i tpe fit āpliori et nām tpe āpliori sup nāz hūoꝝ esse annūciat. Si vo nō resident aut mala est hypostasis infirma ē nā: et idiget auxilio ad digerēdū. ¶ Et dixit Ha. in ꝯ^o. aff. Quib^s in febrib^s vrine ꝯturbate et. Qz qñ cū vrina turbida euenerit soda si gīnat q; vētositates grosse sunt in vrina cū forti calitate: et ob h̄ de facili petunt vapores cerebꝝ ex qb^s cātur soda. ¶ Dixit Ra. 20. ꝓti. vrina silis vrine asinoꝝ signīat calitatez dissoluisse i corpe multā q̄ntitatē hūoris mucillaginosi: et ex h̄ accidit vētositas grossa iflatiua petēs cerebꝝ: et inducit sodā. Et dixit. vria spumosa et turbida signīat in corpe multā vētositatē. Et dixit. q; via turbida eueniēs in aug^o fe. acute. signīat pditionē: q: turbulētia signīat multā fortitudinē morbi: sz qñ appet in statu signīat victoriā nāe. ¶ Dix Aū. 4. col. si post claritatē appet vria grossa sig^m est q; nā icipit digerere: sz si in ipso pn^o appuerit grossa. et i sua grossitie remāserit signīat multā hūoꝝ ebullitionē ab exneo calor feaz et pp h̄ est malū sig^m. Et dixit vrina grossa q̄ postea subtilia tur: et itez igrossat: q̄z quis hoc opationē nāe ꝓcedat tū pigritiā nāe signīat pⁿ incepti opis pn^m sz grossities pp motū hūoꝝ. dixit Aū. ē sig^m bonū: q: signīat q; nā digerer icepit. ¶ Dixit Alm. li. 10. Si maturitatis signatio sumit ab vria spissa turbida: tūc q̄tidie ei^s ꝓcedit claritas: et eius hypostasis silr in tenuitate augmētat. Et dixit. q; i vrina tali turbida ꝯsiderāda ē vtutis q̄ntitas. Cū. n. vt^s adhuc pmanes fuerit de morte egri nō ē timēdū. Et si cū h̄ via cito clara fiet sanitas cito pueniet. Qz si vt^s fuerit debilis: egro timēdū ē ne moriat. Et si cū h̄ vrina tarde pueniet ad claritatē: aut pmanet diu talis: et nil claritatis in ea vr: aut appet ex claritate in ea modica morte indicat. Et dixit Alm. li. in h^s vrina semel appet maturatio: et postea itez sig^s cruditatis oñdit: et acciderit h̄ multotiēs signū est febris māz ex multis ostare hūoribus. Erit ergo tunc sciēdū q; egri sanatio ē futura sz tū sz ei^s fortitudinē. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓti. vrina grossa q̄ nō clarificat: et nullū appet in ea ꝯtentū mala ē. Et ait Ra. dico mala est: q: signīat multā calitatē inflāmātē: et inālē faciētē in hūoribus ebullitionē: et si est indigesta signīat q; calor nālis non potuit humores digerere. et iō sunt inquieti.

De signis cationibus vrine turbide.

¶De dictis vrinis: dixit. A. 2ª p̄. vrina ꝙ turbida ꝙ: ⁊ ea ꝙ oz attendere tres dispones: qñ aliqñ ꝯtingit ꝙ vrina mingit tenuis. ⁊ deinde inspissat: ⁊ signat ꝙ nā in digerēdo labozat nondū tñ mā vndiqz ei obediuit: ē tñ patiēs vt ei obediat. Et repit h alia lra q̄ dicit. mā ei ē obediens: sz nōdū ei obedit. Aut vrina mingit grossa ⁊ postea clarificat ⁊ sepatur ab ea grossuz subtus stās: ⁊ signat ꝙ māz iā supauit nā ⁊ ipsaz maturauit. ⁊ q̄to maioz fuerit claritas: ⁊ maioz descensus iferius ⁊ citi⁹: tanto magis signabit maturationē: q; p h signat po⁹ vtutis ad sepandū ptes eterogeneas debite. Et iō q̄to maioz ē claritas ꝙ maiorē sepationē illazuz ꝓsupposita sp bonitate sbe. Et q̄to maioz fuerit ingressus ⁊ citioz. s. cū bonis ꝯditiōib⁹ reqsitis ad bonitatē hyposta sis, tāto mai⁹ signat vtutis robur. ⁊ maturatio pfecta erit. Dñt ꝙ talis vrina nō mingit turbida p viā ebullitiōis: sed solū p viā ꝯcussionis cū migit. Aut vrina medias hz dispōnes iter ꝓdictas q̄ pñt ee due. s. ꝙ spissa migit ⁊ spissa pmaneat aut ꝙ tenuis mingit ⁊ tenuis māeat. ¶Si igr dix. A. vrina turbida migat: ⁊ turbida maneat signat ꝙ talis ē p viā ebullitiōis. tñ nā iā digōnē incepit. Erit ergo attendendū ꝙ si nā fortis fuerit: ⁊ vtus fixa denotat ꝙ ad maturitatē pueniet integrā. Si vo virt⁹ debilis fuerit: ⁊ nō fixa, timendū erit ne ꝓditio eueniat añ maturationē: ⁊ tūc in tali vrina turbulētia erit pp putredinē ⁊ calorē putredinalē p̄miscētē: ⁊ nō p calorē nālē digerētē nec p ꝯcussionē. Et subdit. Aui. ꝙ ista vrina si turbida pseuerauerit: ⁊ timorosa signa nō affuerint signabit capitis dolorē. s. pñtē inq̄tum signat actualē ebullitionē ⁊ actualē ascēsū vapoꝝ ad caput. Si aūt vrina fuerit mixta turbida q̄ postea statim clarificatur signat ebullitionē iaz finiri: ⁊ fumositates eleuatas ad caput resolutas fore: ⁊ p ons signat dolorē capitis affuisse q̄ iam recessit. Si vero vrina mingit clara: ⁊ stati inturbidat signat ebullitio cito inceptura. vñ fumositates ad caput eleuabunt q̄ dolorē facient. Et sic signat dolorē capitis futurū. ¶Notant hic ꝙ q̄uis in fe. marie putridis oibus ebullitiones fiant: nō tñ ꝑm plūs vie fiunt ꝯturbate: sz tūc marie fiunt qñ māe febriū subingresse sunt fumose: a quibus cū ebullitione eleuat fumus opac⁹: ⁊ max̄ si appareāt añ signa digōnis cū quibus nō est leuitas infirmi sz grauitas dixit Aui. illa vrina q̄ a tenuitate ad turbulētiā clarificat melioz est illa q̄ cū turbulentia remanet ꝑm plurimas horas, eo ꝙ ista minorē virtutis potētiā denotat in digerendo. Et hoc hz veritatē nisi fiat turbida pp liq̄factionē. Est. n. dixit ipse cū vrina turbida signat fortasse liq̄factionē mēbrorū. quorū vnctuositas vrine p̄miscet ⁊ spissat eā ⁊ inturbidat: ⁊ distinguit ab alijs vrinis spissis turbidis. vt. s. dcm est in vrina oleagena. ¶Et dix. A. si vrina spissa mingit. deinde ꝓcedendo ꝑm ordinē attenuat si multa ē ꝓueniens existit. nā ex ordinata mutatione eius ad tenuē signat digōnis bonitas equās māe sbam. Et q; multa signat po⁹ virtutis ad expellēdū, ⁊ hinc est ꝙ si esset pauca nō esset ꝓueniens: saltē sicut qñ est multa. ¶Et dixit. A. vrina spissa. s. turbida vel non turbida bona ē q̄ existit crisis egritudinū splenis: ⁊ febriū p̄mixtaꝝ in quibus vrine nō expectat eq̄litas. s. in sba. sz sufficit ꝙ aliqualiter subtilier: qñ nā in expellendo ipedit a faciendo eq̄litatē in sba ⁊ grossitie humoꝝ illas egritudines facientiū. vel ipedit: q; vacat in expellendo eas. quare non equat in totū sbam: sz remanet cū grossitie vel vacat. s. in digerendo eos. s. q; valde eterogenei sunt inequaliter digerunt. vnde vrina non equat: sz inequalis remanet.

¶Dixit Raſ. 10. ꝑti. Q. ñ vrina in ꝓio die mingit turbida ⁊ nō clarificat omnino velocē mortē signat: ⁊ ꝑprie in febre maligna cū fortibus accidentibus. marie verificat hoc in febribus pestilentialibus. Et dixit. ois vrina que nō clarificatur. ⁊ non facit hypostasim signat ventositatē inflatiuam. ¶Dixit Aui. vrina grossa turbida in febribus acutis ad sūmū multos signat humores. pauci. n. nō possunt eam inturbidare. Et dixit. ad sumum vrina turbulenta. i. multū spissa ⁊ turbida significat humorū multitudine inspissantium ⁊ inturbidantiū eā: ⁊ signat nām in digerendo illos occupatā. Et dixit. in 2ª q̄rti. vrina grossa turbulēta in qua non residet aliqd: ⁊ non clarificat signat ebullitionē būorum pp vehementiā caliditatis extranee. ⁊ debilitatē calitatis innate digerentis. quapp est mala. ¶Et dixit. A. 2ª. ꝑmi. vrina turbulenta q̄ malo vino. s. corrupto similat: qñ ad aliquā nigredinē tendit: sicut accidit aliqñ vio alicui albo cū dimittitur in ciato per tps ꝙ turbidat ⁊ denigratur aut que silat aq̄ siue brodio cicerū p̄cipue rubeorum vel nigroꝝ q̄ est turbida cū quadā nigredine est vrina p̄gnantiū nō qdē cuiuslibet tpis p̄gnationis: sz ē vria p̄gnātiū appropinquantiū ptui aut a p̄gnante. s. q̄ abundaret multis mēstruis paulatine fluētibus euenire pōt. aut talis vrina. dix. A. signat apata cala q̄ st longi tpis. q; sunt de grossa mā q̄ apiunt añ maturationē: aut a qb⁹ resudat mā sanguiea q̄z ꝯtingit misceri cū vrina q̄ ex longa mora denigratā ⁊ turbidā reddit vrinā: ⁊ ad nigredinē declinātē. ¶Et dixit. A. vrina q̄ vrinis asinoꝝ aut alioꝝ animaliū brutoꝝ silat malahac: ⁊ hypostasi aq̄ ros. vel lenitiōi cuidā q̄ mulieres se leniunt: vt redoleāt q̄ fit cū aq̄ ros. ⁊ vino ⁊ gar. ⁊ castoreo q̄ ē valde turbida cū ꝯcutiē. ppea ꝙ talis vrina ē multū turbida corruptionē būoꝝ in corpe signat: ⁊ p̄cipue flātis crudi in qō aliq̄ calitas opata fuit: ⁊ p̄cipue extranea: ⁊ ipsuz cuz vētositate ebulire facit: ⁊ pp h plz signat capitis dolorē futurū vaporib⁹ plūmis ab eo i ebullitiōe eleuatis ad caput. aut signat alabatal. i. distillatōez reūatis. s. ꝙ a capite ōfluit ad tracheā arteriā ⁊ stilicidiū reūaticū noiat flāte illo dissoluto. ⁊ inferi⁹ descēdēte. cuiq; talis vria pseuerat signat litargiā: q̄. s. accit ex illo flāte. ¶Dix Ypo. 4. aff. Quib⁹ vrie grosse globose pauce nō sine fe. imo ēt sine fe. multitudo venies ex his tenuis iuuat. Et. A. dix. cū vria tenuis p⁹ spissā turbidā: aut p⁹ spissaz paucā segt ē sig^m bonū. multitudo. n. vrie tēuis veniēs p⁹ grossas globosas paucas iuuat corpa in qb⁹ vrie grosse p̄uenerūt. signat. n. digō māe grosse faciētis morbū ⁊ signat aptio opi'onum q̄ erat cā paucitatis vrine. ⁊ signat po⁹ vtutū ad expellendū. Et iuuat nō solū p viā signi. sz ēt p viā cāe. ⁊ q̄tū p eā eūat de mā mala. ꝯbuit āt illa mā fuisse i corpe multa: q̄uis micta i q̄titate pauca q; si fuisset in corpe pauca: tūc tenuis multe q̄titat veniēs p⁹ eā nō iuuaret: q; ñ eēt ex illa mā peccāte: sz ex alia q̄ posset fuisse i corpe iuuatiua. nā tūc nocēt: ⁊ posset ēt ee ex alia mā nociua: ⁊ tūc iuuaret ⁊ discerni inter ista ꝓña iuua^{ti} aut nocu^{ti} max̄ āt dicta vria multa tenuis eueniēs p⁹. s. dicta globosaz paucā si i die cretica pueniret. Notāt ꝙ illa pticula affo. globosa p̄t legi dupl'r. vno m⁰ determinatiue il li⁹ pticule grosse: vt sit sensus. vrie gīsse globose. i. valde grosse ad modū globoꝝ. i. rex grossaꝝ adūataꝝ. ⁊ pōt legi distincte ⁊ p se: vt sit sensus: vrie gīsse q̄tū ad sbaz: ⁊ globose q̄tū ad ꝯtētū. s. ꝙ in vria appeāt grossa corpa vt globi: ⁊ illa pticula pauce denotat magnā grossitiē eaꝝ pp q̄ñ pñt expelli nisi i pua q̄titate. Et ñ itellexerūt Auctores ꝓdicti ꝙ vrina tenuis seqns ad grossā sit tenuis absolute: q; talis illaudabilis eēt: sz p tenuē itellexerūt mediocrē. hic. n. dixit. 5. i 2⁰ dicti affo. lz appellare colores medios loco extremi: ⁊ silr ēt ē de sba ⁊ ea⁰. lz appellat extremū loco medii: vel vt ōnt qdā dixerūt tenuis cōparādo ad illā valde grossaz. ⁊ sic mediocris vel paꝝ grossa pōt dici tenuis cū max̄ ad hāc tenuitatē sbe ordinate deuenerit: sicut hic dixit Aui. Et hoc qdē est dixit ipse cū spissaq̄ turbulenta est apix. i. apte mingit. ⁊ faciliter ⁊ subito. ⁊ in multa q̄titate. Et q̄ mingit. i. mingebat paulatiz nunc subito in multa q̄titate mingit. nam cū tali vrina multotiēs resoluit egri⁰ siue ipsa sit una febriū acutaꝝ siue una aliaꝝ egritudinū de replerione: siue sit replerio ex q̄ nondū manifesta ꝓueniat egritudo. Et subdit A. ꝙ h urine modus est extraneus siue sit extraneū ꝙ talis

vrina appeat in corpe sanoꝝ siue extraneū eā mingi subito in tāta q̄ntitate: siue sit hic modꝰ extraneꝰ. i. raro ꝓtingēs. Et notāt q̄ Ipo. dedit intelligi oppositū affo. p̄dicto. s. q̄ vria multa grossa ꝛz cōditiões p̄dictas micta post tenuē paucā iuuat pp ꝓsiles cās. Et subdit Ipo. i. affo. maxie autez talia eueniūt q̄bus ex p̄nº. i. in p̄nº. aut celeriꝰ i. añ. p̄nm egritudinis: vt in sanitate vel neutralitate decidētie. Aut q̄bus ex p̄n. i. post. p̄nm imediate. Et ꝟ ex quodā mō loquēdi. Aut celeriꝰ. i. in p̄n. hypostasis fuerit. s. nō vere sed large sūpte pro hūore grosso sua grauitate in vrina descēdēte in p̄nº vel añ vel paꝝ post. Et maxie verificaꝫ affo. q̄ñ tales hypostases sic appent. s. q̄ statim a p̄nº descēdūt. signāt. n. per ꝟ vehemēs grauitas ꝛ grossities eiꝰ. ipsiꝰ ergo subtiliatio ordinate veniēs digōnē eaꝝ signāt. Et vrina q̄dē tenuis post satis grossaz ꝛ colericā eueniēs subito nō supueniēte fluxu vētris colico significat dolorē capitis inq̄tū signāt raptū māe ad superiora. ¶ Dixit Rabi. in i5ª. pti. suoꝝ affo. s. aucte. Salꝫ. p. de crisi. q̄ vrinis oibꝰ ifirmoꝝ peior ē vrina ſbtilis ꝛ clara q̄ ꝑpe est silis aq̄. s. ꝛz veritatē ꝛ pscrutationē. ꝛ est vltia emissio. s. i malitia. remota. n. ē. valde a digōe. minꝰ tñ mala est illa que emittiꝫ subtilis ꝛ clara: ꝛz statim post fit turbida q̄ signāt q̄ q̄ꝫ nā nōdū incepit digerere incipiet tñ in primo. Et circa istā scōaz in malitia ē que emittitur turbida ꝛ turbida remanet q̄ signāt q̄ mā incipit pati digōnē: sed nōdū intēdit nā aliquā purgationē. Dix. G. pª. ad glau. eoꝝ qui maioꝝ afflicti sunt labore vrine turbulētioꝝes sūt.

¶ De hypostasi sedimine seu cōtento in vrina causis ꝛ speciebus in generali. Cap. xviij.

QVid per post: ꝛz ne de ritelli t vñ di hypo/ tis.

QVirit Aui. q̄ medicoꝝ cōueniētia in vsu nominis hypostasis seu sediminis iam recessit a via recta. ꝛ hoc iō q: ꝑm rectū signātū solū illud qō in fundo vrine hūoroſuz resident: ꝛz noiari hypostasis seu sedimen. dī. n. hypostasis ab hypo qō est sub ꝛ sto. q̄si subt⁹ stās: ꝛ silr sedimē dī a sedeo q̄si subt⁹ sedēs: ꝛ inde dī residētia: ꝛ ipsi non solū illud qō inferius in vrina descēdit hūoroſuz vocāt hypostasim seu sedimē: ꝛz ꝛ oēm ſbam hūoroſam q̄ spissionis existit ſbe q̄ꝫ aq̄sitas: ꝛ ab ea est diuersuz siue fit suspensa siue in medio siue supi⁹ fit in supficie siue circa ipm. ¶ Et iterū hypostasis aliq̄n multū ipropꝛie supponit pro q̄cūq̄ꝫ in vrina ꝓtento ꝑter aquositatē ꝛ colorē. Que ꝓtenta. Egi. ad res decē ꝛ nouē reducit q̄ sunt ꝑm eum. Circulus ampulla granulū nubecula spuma. Pus putredo chimus sanguis arena pilus. furfura. crinoydes. squame pies atomose. Spmacinia sedimē. spūs alta petēs. ¶ A. aut sumēs hypostasim more dcōꝝ medicoꝝ. dixit q̄ ipa cognoscit. i. signitur p septē in ea repta q̄ sunt eius ſba: q̄ꝫtas: q̄litas: situs suaꝝ ptiū eius locus. tps ꝛ q̄litas pmixtiōis ipsiꝰ. attñ ad declarationē hypostasis pdcā septē auctores ꝑsupposuerūt de ea hāc diuisionē. s. q̄ alia ē nāl: ꝛ alia inālis nāl est. 2º. vna nāl absoluta q̄ absoluta est bōa ꝛ laudabil. ꝛ alia est q̄ ab illa parū deficit. ita q̄ nō est inālis. Quidā tñ diuiserūt hypostasim alr dicētes. q̄ est dupler. Alia vera. ꝛ alia non vera. Et verā diuidūt in nālē ꝛ nō nālē. Et nālis est effectus tertie digestiōis: ꝛ supra tertiā digōnez attestaꝫ. de q̄ dixit Isaac in libº. vrinaꝝ. hypostasis mēbroꝝ pfecte exprimit siltudinē. inālis aūt hypostasis ꝑm eos est illa q̄ nō potuit trāsmutari in 3ª digōe. ꝛz remanet talis q̄lē eā fecit 2ª digō: ꝛ ipsi⁹ scōe digōnis est effect⁹: nō tñ est supfluitas eiꝰ. sicut nālis est supfluitas tertie digōnis ꝓpie. Et. n. est eiꝰ effect⁹ ꝑuatiue. Quidā tñ dñt. q̄ hec hypostasis q̄ꝫtū ad suū colorē est effect⁹ scōe digōnis: q: in epate colorat: ꝛz q̄ꝫtum ad suā digōnē est effect⁹ tertie. hypostasis vo nō va ꝑm pdcōs sumiꝫ. p aliquo hūore residēte in fundo vrine: ꝛ est supfluitas scōe digōnis ꝛ ei attestaꝫ. Quidā dicūt q̄ hypostasis nālis est supfluitas tertie digōnis. i. nutrimēti digesti in tertia digōne q̄ in sanis a nutrimēto mēbroꝝ decidit. in multū aūt lassis ꝛ neutris ꝛ egris decidit ab hūore in quo tertia digō agit. vl ad benignū deducit: ꝛ cū oia mēbra nutriant ac ēt cū p̄dictus hūor in oibus mēbris p̄dcōꝝ possit repiri sequtur q̄ hypostasis nālis ab oibus mēbris possit decidi. verūtñ nō tota hypostasis q̄ a nutrimēto vel hūore p̄dicto decidit ex actiōe mēbroꝝ in vrina purgat viarū lōgitudie: ꝛ viaꝝ anfractuositate. ps eius ēt a calore corpis cōsumit ꝛ ps in sudore emittit. ꝛ ps ēt in vapore ꝓuersa insensibilr resoluit: ꝛ ps ad vesicā cū vrina descēdit. ꝛ cū ea extra educitur: ꝛ p̄cipue illa ps q̄ venis coheret que ꝓpinqores vijs vrinalibus existūt. in pfecte tñ sanis. dicūt p̄dicti hypostasis cū vrina nō ōscēdit: q: optie suū ꝓuertunt nutrimentū: neq̄ etiā in ipsoꝝ venis supfluꝰ ꝓtinet humor digōne indigens: q̄re in eis ex nutrimēto tertie digōnis pauca remanet supfluitas: que sua paucitate fortitudine nālis coloris ipsoꝝ alijs cōsumit modis. Sunt aūt q dicūt. q̄ hypostasis deciditur a nutrimēto: qō est in venis nō qdē magnis: ꝛz in puis: a qbꝰ resudat nutrimētū ad mēbra extra venas: ꝛ tūc i istis puis venis remanet hypostasis. In illis. n. puis venis q̄ꝫ nō cōpleat 3ª digō, tñ in eis incboat: ꝛ ꝑ medīū tertie digōnis dealbat: ꝛ sibi attestat. q̄ñ aūt initiū tertie digōnis est bonū ꝛ residuū eiꝰ erit bonū. Et sic si hypostasis attestat supra bonū p̄nm tertie digestionis cōsequenter attestabit supra bonitatē totiꝰ tertie digōnis. silr si p̄nm tertie digōnis est malū ꝛ residuū ipsiꝰ erit malū. Et sic hypostasis inālis vel mala attestat ꝑus supra malū p̄nm tertie digōnis: ꝛ sic ꝓsiter supra malitiā totiꝰ ipsiꝰ tertie digōnis. Et hec in sanis in qbꝰ semp decidit a mā nutrimenti. In egris vo maxie febrilētibus deciditur hypostasis a mā morbi. descēdit aūt hypostasis ad vesicā cū aquositate q̄ sil cū sanguine vadit ad mēbra. cū. n. aquositas illa suū fecerit iuuamētū expellit ꝑ easdē vias p q̄s trāsiuit vsq̄ ad venaz kilis: ꝛ inde p venas emulgētes descēdit ad renes. ꝛ deīnde ad vesicā. ꝛ secū ducit hypostasim a locis in qbꝰ ꝓtinebat. dicūt absolute. nāl hypostasis demōstrat digōnē ꝛ maturationē nālē digōnē. s. in iuuatiuo. ꝛ maturationē. s. i nocitiuo. De signante aūt digōnē in iuuatiuo. dixit. Salꝫ. vria q̄ est in sūmo bonitatis digōnis, nō est nisi in illo q est in vltio sanitatis siue. In alijs aūt sanis ꝑt eē ab illa paꝝ ōficiēs.

Cōtra in ma cōsi berada tas. 9.

Circa hy. ostasiz se ri sit cō derāda.

Hypostasis est du. ca.

¶ De hypostasi absolute nāli. dixit Aue. 4. col. hypostasis sanitate signians dz eē in fūdo alba leuis ꝛ eq̄lis: ꝛ i forma pineata ꝛ Aui. dix. dz eē alba ꝛ descēdēs inferius: ꝛ eiꝰ ptes debēt esse ꝓtinue ꝛ silēs ꝛ eq̄les: ꝛ dz rotūdā hāc figurā: ꝛ dz esse eq̄lis subtilis silis hypostasi aq rosa. Dixit. n. Isaac in lib. vrinarū. q̄ qnq̄z sūt dāe bone hypostasis. s. color ſba locus tps ꝛ forª. Et Theophi. dix. hypostasis q̄ ē ꝑm nāz hz albū colorē ꝛ inferiorē possidet locū ꝛ est lenis. i. indiuisa. ꝛ eq̄lis in mltos dies talis ꝑmanēs hoc. ē. n. eq̄le in tpe seruatū. q̄cūq̄ꝫ vo ab his q̄tuoꝝ ꝰditiōibꝰ ꝓuertit extra nāz est. ¶ Dix. Aū. vbi. ē. dz eē in fūdo: eo q̄ est supfluitas tertie digōnis: ꝛ de nā supfluitatū est: vt sint graues. p. hūc. n. situ ōmōstrat pfecta digō cū pfecta pmixtiōe hūidi cū sicco ingrossādo ꝓcedēs q̄ magis grauitate. vñ ꝛ funduz petit. Sigiāt itaꝫ ꝑ hūc situ vētositatis ꝓuatio nō diuellentis ꝛ subleuātis eā. Est itaq̄z hic locꝰ ei nālis. supplent ꝑm plm. nā nō est incōueniēs q̄ in qbusdā hoibꝰ ꝛ sanis ꝛ egris q̄ꝫ hūores pauci sunt ꝛ ſbtiles hypostasis sit pēdēs in medio. imo ēt aliq̄n ꝛ in supema natās. Cōtingit aūt hypostasim nālem magis vel minus inferiora petere nō solū merito digōnis: ꝛz ꝛ merito digerēdi hūoris grauioris: aut leuioris pluris ꝛ vel pauciorꝛs. ¶ Et dix. Aū. dz eē alba: q: mēbra nō nutriūtur ex sāguie nisi postq̄z dealbat? ē: ꝛ eis silaꝫ: ꝛ ppea est color supfluitatis: sic color nutriti. vñ vtus nutritiua seq̄ suū cursuz nālē. Hypostasis. n. vt iā ex dictis pz: ē supfluitas ptis hūoralis nō nutrimētalis nō qdē scōaꝝ hūiditatū iā spsaꝝ i positatibꝰ mēbroꝝ. ꝛz sāguis siue masse sāguiee adhuc i venis stātis: q q̄ꝫ nō sit color albi: eius

Cōditiōes hypostasis naturalis

Debz esse in fundo.

Dz esse alba.

tñ supfluitas ex actiõe mẽbrorũ radicaliũ dealbat. agũt. n. mẽbra in mãm nutrimẽtalẽ: z eius supfluitatẽ in se ꝓuertẽdo. Ät tñ i ea inducũt dispõnes quãtũcũq; pñt ei silles. cũ ĝ ipsa sint alba iducũt i ea albedinẽ. Jn sanis itaq; ꝺcisa hec supfluitas a mã nutrimẽti nõdũ dealbata erit alba. Et silr in egris: ꝺcisa sit a mã nutrimẽti deprauata erit alba. Et eius qdẽ albedo fundat in sba mediocri nõ grossa nec viscosa. sz hñte quãdã puietatẽ z trãslucẽtiã per quã est min⁹ terminatiua visus q̃ albedo flãtis q̃ est fundata in sba ĝssa hñte opacitatẽ. Et sigñat albedo talis hypostasis potentiã mẽbrorũ radicaliũ q̃ potuerũt illã mãz ꝑm suũ colorẽ z ei⁹ trãslucẽtia sigñat ea nõ hãe sbam cõpactã z grossam: sz ꝺbitã in suis partib⁹ hãe pmixtionẽ. ¶ Et dixit Aui. lenis. z equalis est ꝓpter digõis tẽperiẽ. ꝺz. n. dicta hypostasis in sua substãtia esse ꝺtinua sine diuisiõe z interruptione suaꝝ ptiũ. sigñat. n. ex hoc potẽtia vtutis digerentis z digestas ptes ꝺtinuãtis. ei⁹ tñ ꝺtinuitas nõ ꝺz esse cõpacta z fortis: ita vt cũ cõcutiẽ vna in vinali nõ frangat z discõtinuẽt: nã talis ꝺtinuitas mãm flãticã viscosam denotaret. imo ꝺz frãgi z discõtinuari z aquositati pmisceri: z ꝺz ꝺcã ꝺtinuitas nõ solũ in ptib⁹ hypostasis repiri: sz ꝺz etiã alia cõtinuitas in ea eẽ: q̃ est: vt seruẽt talis ꝑm plures horas vel dies. Ait. n. Gal. ꝓmo de crisi. z scribit a Rabi. in 13ª pti ª sic hypostasis laudabilis duab⁹ cõprehẽditur rebus. Una earuꝫ est: vt nõ sit diuisuncta diffusa sed coadunata. z alia est vt sit sic oibus horis: qz vina q̃ est cũ sedimine vna hora: z alia est sine eo sigñat digõnẽ nõ eẽ cõpletã: z debẽt ptes eius eẽ silles in colore: qz ex hoc denotat vniformis actio nãe in mãz z q̃ oes ptes ei⁹ obedierũt: z debẽt eẽ eq̃les. i. eq̃liter pmixte. Et qdã dicũt: vt sit ps ei⁹ extẽsa versus dextrũ eq̃lis pti eius extẽse versus sinistrũ ad hoc: vt hypostasis vere in fũdo obtineat mediũ: z ꝺz esse lenis i ipsaꝝ supficie: qz ꝓ hoc sigñat virtutis potẽtia in talẽ eq̃ndo mãm sic q̃ oio expulsiõi reddat obediẽs. ¶ Et dixit Alũ. q̃ qz digõnis tẽperies est eq̃lis in oib⁹ suis ptib⁹ ꝺz hypostasis esse pineata: ꝓpea q̃ hec figura ꝓportiõis eq̃litatẽ oium suaꝝ ptiuꝫ in lenitate oñdit z grauitate. Et qz actio caloris nãlis in hac forma oñat ac ẽt corpa grauia nãl extendũtur z dilatant z lenia in seipsis aggregant appetũt ascẽsuꝫ quousq; acuat. sicut accidit flãme ignis. ꝺñt q̃ forma hypostasis absolute nãlis ꝺz esse conodes. i. in modũ coni disposita. s. vt incipiat a lato z ꝓpẽdicul circũquaq; in acutũ tendat q̃si in modũ piramidis: q̃ forma ꝺr pineal. i. ad mẽdũ fructꝰ pini. hec. n. forma sigñat digõnis pfectionẽ: grauiores. n. hypostasis ptes ad fundũ descẽdẽtes cõstituũt ei⁹ basim: z mediocres q̃ nõ sunt ita põderose mediũ occupãt. z leuiores supi⁹ ascẽdũt. nõ. n. ptes ei⁹ hñt oĩmodã vniformitatẽ. sz aliq̃lẽ hñt diffor mitatẽ. Dix. n. Jsaac. q̃ aliq̃ ptes ei⁹ sunt magis rare: z aliq̃ magis grosse z dẽse. z q̃ dẽse sunt stãt inferi⁹: z que rare ascẽdũt supius faciẽtes acumen. Ad hãc ẽt formã hypostasis multũ facit diuersus suaꝝ ptiũ casus siue descensus ꝑm ꝓpus z posterius. nã ptes ꝓmo cadẽtes aptib⁹ scõo cadẽtib⁹ sup eas cõprimunt vñ dilatant. z silr ptes 3°. cadẽtes super scõas eas cõprimũt z dilatãt: z sic vltra silr q̃ cadũt 4° sup tertias: z q̃ cadũt 5° loco sup q̃rtas. Et tãdẽ q̃ cadũt vltimo ab alijs nõ cõprimunt nec dilatãt sz stãt supra z acumẽ faciũt. ptes aũt ei⁹ q̃to sunt inferiores tãto plus cõprimunt z dilatãt: z q̃to sũt supiores tãto min⁹: z tñ maxie acute manẽt. q̃ aũt diuersitas casus ptiũ ꝑm ꝓpus z posteri⁹ faciat pineatã figurã: ꝓz ꝑ diuersuꝫ casuꝫ ꝑm ꝓpus z posteri⁹ granoꝝ tritici in vno aceruo. Qz aũt. d. A. q. hypostasis ꝺz eẽ rotũda nõ itellerit oio vera rotũditate: sz q̃lis ẽ figura pinee. ¶ ꝺz aũt cũ ꝺcã diuersitate ptiũ sba hypostasis eẽ sbtilis: vt appeat q̃si eẽ carnãta. vl subtil nõ in ꝓpõne ad aq̃sitatẽ: qz hypostasis grossior illa est: z ꝑ ꝺñs gravior q̃ grauitate ab aq̃sitate sepat z fundũ petit. sz subtilis est in cõpatiõe ad alias mãs hũorales in vina descẽdentes.

Dz esse lenis z equalis z cõtinua.

Debet eẽ pineata.

Debz esse subtil sub stantie.

Et ꝺz esse silis hypostasi aq̃ ros. s. in colore z fortasse in pñ bus alijs. ¶ Et scias. q̃ optima z absoluta z nãlis hypostasis nõ põt euenire qñ vina in alijs sit etiã bona maxie in sba z loco. qz cũ decidat a tertia digõne segt q̃ si ipsa esset bona digõ scõa ẽt fuit bona a q̃ decidit substãtia vine. Et q̃ in scõa digõe nõ fuit vẽtositas remanẽs. si. n. remansisset ipsa pulsa cũ vina ꝓpelleret hypostasim versus supius ad modũ vasis. vel ad supremũ eius ꝑm q̃titatem vẽtositatis maiorẽ vl minorẽ. Et ꝓ hoc ẽt hypostasis nõ redderet vnita sz diuulsa. Mala tñ z pessima hypostasis põt eẽ sine vina mala: qz scõa digõ põt eẽ bona z 3ª mala. ¶ Dixit Raz. 20. ꝺti. q̃ hypostasis ordinata est: vt appeat ꝑ nefresis postea nebula pẽdẽs: z postea hypostasis. ¶ Gal. cõpãs inter prẽdcãs ꝺditiões optie hypostasis. vt scribit. 20. cõti. dixit 2°. ꝓnosticorũ q̃ eq̃litas z leuitas ꝺtẽtorũ ẽ ex bonitate immutantis alr immutatiõis: z imutati siue sit imutatio nãlis siue inãlis. z ob hoc meli⁹ q̃ ẽ inter nãles res est eq̃le z lene. Et silr deterius q̃ ẽ iter res nãles ẽ ineq̃le z nõ lene: qz talis dispositio sigñat q̃ opatio inãlis est victoriosa z forti. ¶ Dix Aui. q̃ ꝓportio sigñatõis hypostasis nãl sup maturationẽ in toto corpe ẽ sic ꝓportio puris albi lenis z eq̃lis supmaturatiõe apatis. sz tñ ꝺia est inter ea: qz pus ẽ spissuꝫ: z ꝺcã hypostasis est subtil. Et qz pole ẽ mãz hmõi hypostasis solo quãto peccare. pus vo spi q̃li. pus ẽt nõ solo cãtur calore nãli: sz ẽt extraneo vt sup⁹ fetor oñdit. hypostasis ãt solo calore nãli sigñat: aut aliq̃n in sanis corpibus. neq; ẽt tantã maturationẽ sigñat pus laudabile q̃ztã hypostasis laudabilis. hypostasis ẽt in morbis cõiter ꝺcidit a mã añcedẽte morbi q̃uis ẽt a ꝺiũcta. imo z meli⁹ a ꝺiũcta. Dixit. n. Ga. ꝑ de febrib⁹. z scribit a Rabi. in 15ª pti ª sic hypostasib⁹ residẽtib⁹ in vina in febrib⁹ putridis melior est q̃ ab hũore putrefacto fit: q digerit a vena q̃ circuit ex quo fit in vina hypostasis alba lenis z eq̃lis absq; odore malo. ¶ Dix. A. q̃ hypostasis nãlis sigñat sup maturationẽ in toto corpe: qz cõiter decidit a toto siue a venis tot⁹ vel plib⁹ eaꝝ. nz vt plim appropriat sibi vnũ mẽbrũ q̃uis ꝺtinges sit aliq̃n in egris ab aliq̃ vno mẽbro ꝺcidi. sicut ꝺtinges est mãz pectãtẽ in aliq̃ vno mẽbro ꝺtineri. Dñt ergo q̃ ꝓportio ẽ iter hãc hypostasim z pus laudabile inq̃ztũ vtrũq; sigñat maturationẽ. Et dicũt q̃ cõsimilis ꝓportio põt attẽdi iter hypostasim illaudabilẽ z pus illaudabile in figũando oppositũ digõis. z hypostasis qdẽ nãlis absolute silat in mltis flãti albo crudo in vina descẽdẽti. Dixit. n. Auer. vbi. s. q̃ tũc in vria appet hypostasis alba qñ mã ẽ flãtica nõ cocta. Et differt ab hypostasi nãli: eo q̃ sue ptes sr diuerse. z diuulse. Et. A. dixit. q̃ flã crudũ differt ab ea occupatiõe suaruꝫ ptiũ. i. oculcatiõe: z ipsaꝝ adinuicẽ cõpactiõe z tenacitate. z vehemẽti adherẽtia vinali. pp qõ qñ ꝺcutit vina nõ nisi cũ difficultate ꝑ substãtiã aq̃sitatis dispgit. z cũ dispergitur turbificat vinã: z si vina alteri⁹ ꝺimittat itez ꝺscẽdit. hypostasis aũt laudabil ex facili ꝺcussione in aq̃sitate dispgit. z nõ turbificat vinã. z si alteri⁹ via ꝺimittat nõ ampli⁹ descẽdit nisi raro valde. Et dixit Aui. q̃ bona hypostasis silatur ẽt puri laudabili: z silr flãti crudo: vt ꝺcm est cuꝫ ipsa sunt tenuia. Uerũtñ pus ꝺit ab ea ꝑ fetorẽ. Et ipa ꝺit ab vtriscq; s. pure. z flãte crudo subtilitate z lenitate sue sbe q̃uis illa ãbo appeãt i sba z colore hypostasis bõe. ¶ Dix Raz. 20. ꝺti. via in q̃ ivenit hypostasis laudabil sp sigñat q̃ morb⁹ ẽ in vltio securitatis z bõe spei: z q̃ ꝺclinabit absq; recidiuatiõe velocit: z sũmarie qñ morat via cũ hac dispõe. ꝑ die: z 2°. z nocte ẽtie diei. z die ipo 3°. nõ trãsit morb⁹ ꝑnᵐ reuolutiõis diez crisis. nã p manentiã hypostasis laudabil ꝑ plres dies sigñat maxie fortitu° nãe q̃ i bñ opãdo nõ degenerat: sz suũ opus ꝺtinuare sufficit p cui⁹ ꝺtinuitatem sigñat ipotẽtia vtutis nõ potẽtis in ope suo bñ pseuerare. Et ꝑdicta sũt intelligẽda de hypostasi absolute laudabili. ¶ Hypostasis aũt nãlis laudabil nõ absolute: sz ꝑm qd q̃

Hypostasis bona nõ põt eẽ nisi cũ bonitate vine: mala aũt põt eẽ sine mala vina.

Hypostasis naturalis laudabil nõ absolute.

dr illaudabilis ſm plus ⁊ minus nō tñ dr innālis eſt q̄cūq; deficit in vna aliq̄ ſeu ét in aliḡbus paucioꝛib⁹ tñ de conditiōibus dictis nālis hypoſtaſis abſolute q̄ per talē defectū paucū nō meret dici inālis ſed nālis. Et hui⁹ qdē hypoſtaſis multe ſunt ſpecies ſeu modi. q̄q;. n. deficit hypoſtaſi p̄dicte coloꝛ: ⁊ hz oēs alias cōditiones ſupꝛadictas: niſi: qꝛ nō eſt alba: ⁊ q̄q; deficit ei eq̄litas ſubſtātie alias tñ cōditiones hz bonas: ⁊ ſic de alijs: qꝛ q̄q; deficit ei ꝓtinuitas: ⁊ q̄q; ſitus: ⁊ q̄q; figura. Et q̄q; deficiūt ei due ex cōditionibus p̄dictis. vt. ꝝ. g. coloꝛ ⁊ figura. ⁊ ſic de alijs. vñ dixit Aui hypoſtaſis ⁊ ſedimínis ſigñones ſunt bone lz tinctura. ſ. alba ei deficiat. ⁊ deficiat ét ei eq̄litas ſbe. defectus eni ei tunc cōtingit pp mäe peccātis eterogeneitatē p quaz nō potuit in totū a nā ſupari. ¶ Et cōpās iter defectū tincture ⁊ defectū eq̄litatis ſbe. dixit. A. q ſm antiquos eq̄litas ſbe melioꝛ é tinctura: ⁊ iō eq̄litas q̄ nō eſt alba ſz rubea melioꝛ eſt alba q̄ eſt aſpa. dr. n. 20. ꝓtinē. ex tertio epidimia rū. In plūbus egris appuit in vrina hypoſtaſis alba ſz aſpa ⁊ mortui ſunt ⁊ in multis apparuit rubea ⁊ leniꝰ ⁊ liberati ſunt: eq̄litas. n. ſbe melioꝛ eſt tinctura: qꝛ maioꝛ ꝓportio regrit ad equādū ſbam q̄z ad coloꝛā dū eā: ⁊ ſic maioꝛ ⁊ melioꝛ cōpꝛehēdit digō ex eq̄litate ſbe cū ruboꝛe. q̄z ex albedine cū aſpitate. nā albedo cū aſpitate ſubſtātie mäm flāticā denotat. Eq̄litas vero ſubſtātie cū ruboꝛe mäm ſanguineā q̄ melioꝛ eſt flātica. Sicut ergo ſupꝛa patuit digó in ſba melioꝛ eſt q̄z q̄ in coloꝛe: ⁊ maxie in materijs depꝛauatis ⁊ ſuꝑfluitatib⁹ quaꝝ digō nó q̄rit nisi vt a coꝛpe libere expellatur mó illud qō expellit eſt ſba nō coloꝛ. ppea. dixit. A. non credas illud qō aliq dicūt. ſ. q albedo hypoſtaſis ſemꝑ erit pp maturationē ſbe. q̄ñ nō ſp hoc eſt verū. nā albedo q̄q; erit nō ꝓpter maturationē: eo q de albedie eſt pp vehemētē vētoſitatis ſiue aereitatis cōmixtionē: vt pz in ſpuma ⁊ multis alijs reb⁹ albis. Et differētia iter hanc hypoſtaſim factā albā ꝓpter cōmixtionē ventoſitatis: ⁊ nālē. ſ. factā albā pp maturationē eſt: qꝛ iſta nō deſcēdit ad fundum vrine nec vnit. imo ſtat ſbleuata ⁊ diuulſa pp ventoſitatē ſubleuātē ⁊ diſpgētē. poſſet etiā hypoſtaſis nō vā eſſe alba ppalias cās. Et. d. Aui. q plūme hypoſtaſes ſz coloꝛē vrine exiſtūt: qō dictū ſic vt lr̄a ſonat intellectū nō ꝓtinet vītatē: maxime cū coloꝛ nālis hypoſtaſis ſit albus: coloꝛ vō nālis vrine ſit citrin⁹. ſz dr ſic intelligi. ſ. q coloꝛ hypoſtaſis ꝓportionet coloꝛi vrine: vt ſicut coloꝛ nālis vrine eſt coloꝛ tēperat⁹ ſm nām: ita ⁊ coloꝛ hypoſtaſis coloꝛ tēpatus: ⁊ maxie in coꝛpe tēperato. fortaſſe. n. in diſtēperatis coloꝛ hypoſtaſis nō neceſſario coloꝛi vrine ꝓportionatur. ſed fortaſſe ab eo diſtat ſm plm. Quidā vero dicūt. q predictū verbū Aui. vīficaꝛ de hypoſtaſi ⁊ de vrina innālibus ⁊ illaudabilibus: qꝛ in eis ſm plm cōtingit eas ſibi in coloꝛe ſiꝛari cū ab eodē loco deriueꝛ. qualis ergo erit mā tingens vrinā talis erit tingens hypoſtaſim. Que tñ ex hypoſtaſibus a coloꝛe vrine diuerſificaꝛ alba. dixꝛ Aui. eſt melioꝛ ꝓpter cās ſupꝛadcās: ⁊ poſt eā melioꝛ eſt rubea. ſupplēt ⁊ ſubꝛubea. ſubꝛubea tñ aliq̄ſi ſeq̄tur poſt rubeā. ppea q ſanguis tūc incipit digeri ⁊ dealbari: ⁊ hec eſt melioꝛ q̄z rubea. Et aliq̄ſi ſubꝛubea fit ꝓpter ſanguinē eſſe aquoſuz ⁊ indigeſtū: ⁊ tñ ſm plm precedit rubea: ⁊ eſt ea deterioꝛ: qꝛ rubea ſigñat ſanguinē bonū ⁊ digeſtū in ſcōa digóne. ſubꝛubea vero ſanguinē indigeſtū. Et ſic vbi rubea ſigñat digeſtiuā epatis fortē: ita ſubrubea ſigñat ipſaz debilē. Eſt ergo rubea melioꝛ poſt albā. qꝛ dñiū ſanguinis boni ſigñat: lōgioꝛē tñ ſigñat morbū: q̄z alba. ¶ Dixit Raſ. 20. cōti. Si vrina declinat ad purā rubedinē: ⁊ ſilr ad hypoſtaſim eiuſdē coloꝛis lenē morb⁹ erit longioꝛ primo. ſ. in quo coloꝛ hypoſtaſis eſt albus de quo dixerat: ſz erit ſalubꝛis: ⁊ poſt rubeā eſt citrina que coleraz ſigñat rubeā: que tñ nō eſt mitis ſicut ſanguis. Et poſt citrinā. dixit. A. eſt illa q̄ eſt vt arſenicū. ſ. citrinuz: qō eſt reſalgar. cuius coloꝛ mixtus eſt ex citrino ⁊ albo ⁊ dñiū denotat colere vitellīne: dicūt. iſte due vltime vrine nō ſunt bone īmo male: ſed ſunt minoꝛis malitie alijs malis: nā malitia ſcilicet magna incipit a lentigīnoſa que eſt coloꝛis cineritij mixti cū rubeo que ſigñat incēdiū ⁊ aduſtionē. ¶ Dix. H. ꝑmo. de criſi. q poſt vrinā nālē abſolute in bonitate eſt vrina q̄ mingit turbida poſt cuius emiſſionē ſtatim reſidet in ea reſidentia laudabilis. hec. n. ſigñat q nā incipit opari: ⁊ q operationē pficiet in ꝓximo. Et minoꝛ in bonitate p̄dicta eſt que mingit turbida ſed poſtea clarefit: ſed nō reſidet in ea reſidētia. Iſta. n. ſigñat q tēpus digōnis eſt remotū: q̄z iam inceperit operari nā. ¶ Dixit Auer. 4. col. q ſignificatio q̄ ſumit a loco hypoſtaſis eſt hec videlz. q illud qō ſtat in pte ſupioꝛi qō nebula appellat ſigñat ꝑn̄ appꝛtiōis digeſtionis: dūmō ſit alba. Et ꝓpter hoc. dixit Ꝓpo. ſi vrina nubē albā 4° die fecerit criſim in 7° iudicabis. que aūt ſtat in medio ſigñat digōnis cremētū. ⁊ que eſt in fundo pfectā ſigñat digōnē abſolute. dūmō in hoc pſeueret cōueniētib⁹ diebus. ¶ Dixit Aui. q hypoſtaſis bona diuerſificatur ſm locū in tres. ſ. in natantē pendentē ⁊ in fundo reſidētē. ⁊ iſte pſuppoſitis alijs cōditiōibus bonis pñt dupliciter ꝓſiderari. vno mō. put ad ſe inuicē cōparantiū: ⁊ ſic melioꝛ earū eſt: que in fundo reſidet: ⁊ deinde pendēs ⁊ vltimo natās: ⁊ rō eſt: qꝛ q̄ſi ꝓſiderant ab eodē hūoꝛe itelligunt eſſe denſe qui humoꝛ aptus eſt facere oēs p̄dictas tres hypoſtaſes. que ergo reſidet in fundo ſigñat ipſuz eſſe magis digeſtū. deinde pendēs. deiñ natās: ergo p̄ appebit natās. deinde pcedēte digóne in medio pēdebit: ⁊ cū plene digeſtus fuerit in fundo reſidebit. Alio mó pñt cōſiderari put cōpant ad diuerſa coꝛpa determinata. ⁊ tūc aut ad ſana aut ad egra. ⁊ ſi ad ſana. tūc melioꝛ eſt natās ⁊ poſt eam min⁹ bona eſt pendēs: ⁊ poſt eā minus bona eſt in fundo reſidens. Et hoc iō qꝛ in coꝛpoꝛe ſano natās ſigñat q in eo nō ſunt ſuꝑfluitates mlte neq; groſſe. Si vō cōpant ad coꝛpa egra: tūc aut ad idē coꝛpus: ⁊ eandē egritudinez aut ad diuerſa coꝛpa ⁊ diuerſas egritudines. Si p° mō tūc in fundo reſidēs melioꝛ eſt: deinde pēdens: deinde natās ſuppoſito q humoꝛ ſit aptus facere oēs ipſas tres. Si ſcō mó: ⁊ ſic melioꝛ eſt natās: ſcō pēdens: ⁊ vltimo in fundo ſtans. Et rō eſt qꝛ natās eſt de hūoꝛibus ſubtilib⁹: ⁊ nō multis q̄ melioꝛ eſt q̄z ſi eſſet de hūoꝛibus groſſis aut multis. Dixit Raſ. 20. cōti. Neſeſis dr q̄ñ eſt natās: ⁊ dr ét nubes vel nebula natās: ⁊ dr nebula q̄ñ eſt i medio: ⁊ ꝓpꝛie cū determinatiōe. ſ. nebula pēdēs q ét dr eneoꝛima. ⁊ hypoſtaſis dr in fundo ſtans. ¶ Ex pte aūt ꝓtinuitatis hypoſtaſis p̄ q̄ztuz ad tp̄s dr ſcō. ꝓnoſticoꝝ ſi vrina cū hypoſtaſi bona modo fuerit: modo vō ſine ea diuturnitatē ſigñat egritudinis: ⁊ q nō eſt fidelis. ſ. nūcia ſalutis. Et Ha. dixit. i cōmē. ſi eger mane ſcōe diei minxerit vrinā laudabilē: ⁊ de ſero eiuſdem diei illaudabilē. deinde minxerit etiā in mane ſcōe diei vrinā laudabilē ⁊ de ſero illaudabilem. ⁊ ſic vltra vel ecōuerſo ſigñat q qdā hūoꝛes q ſunt in venis recipiūt digōnem: ⁊ vincit eos nā: ⁊ quidā eoꝝ nō receꝑunt digeſtionem. Si ergo nō mingat eger inter vrinas digeſtas vrinā indigeſtā: tūc vrina eiꝰ eſt melioꝛ vrinaꝝ. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓti. cū vrina appet aliq̄ſi clara. i. cruda: ⁊ aliq̄ſi cū hypoſtaſi laudabili ſignificaꝛ q morbus erit cronicus. ſin aūt min⁹ ſecurus. ¶ Dixit Aui. q male hypoſtaſis incōtinuitas melioꝛ ē. i. minus mala q̄z eius ꝓtinuitas hypoſtaſis. n. mala cōtinua minoꝛē denotat nāe potētiā ⁊ maioꝛē mäe ⁊ caloꝛis ināliſ potentiā ſupꝛa vītutē. Et ecōuerſo. eſt de bona hypoſtaſi cōtinua. oē. n. qō eſt malū equati⁹ eſt peius: qꝛ ſigñaꝛ dñiū caloꝛis in ālis ſupꝛa tota mā. ¶ Quātū vō ad ꝓtinuitatez ptiū. dixit Raſ. 20. ptiū. hypoſtaſis diuerſarū ptiū q̄ ptes ſunt magne ſigñat vītutē eſſe fortē ⁊ diminutionē morbi: ſz q̄ ptes ſunt pue ſigñat dñiū hūoꝛū ⁊ debilitatē opatiōis nāe. Et ait Raſ. dico. q diuerſus é ⁊ nō ſimplex: ſz pmixt⁹ aliq̄ humoꝛ. ſ. q ē cā diuerſitatis partiū. Et ſubdit. dico q

Sigñationis ſūpte a loco hypoſtaſis.

Sigñationes ſūpte a ꝓtinuitate hypoſtaſis ſcōz tēpus.

Sigñationes a cōtinuitate ptū ſūpte.

hypostasis filiuz ptiū z si sint ptes pue: signāt tñ q̄ opō natu re est fortis. ¶ Et dixit Raſ. hypostasis grossa appens in p̄n° morbi signāt morbū plongari tñ cū salubritate. z si talis hypostasis appet in statu morbi postq̄ mingit subtilis signāt velocitatē declinatiōis morbi. Et dixit. bona nē fasis est subtilis lenis z alba z nō intellexit subtilez in qua est diafanitas. ¶ Dixit. Al. sedimē cuiuz supiora sunt rotūda z mouet. s. sursuz cū rotūditate meli⁹ est q̄z sedimē cui⁹ supior ps est congelata. z est applanata: z magis signātiuum q egritudo est velocis mot⁹ acuta. Et dixit. sedimen spumosum z spuma plenū. i. qō est albū ad modū albedinis spume: cui⁹ albedo est pp̄ mixtionē aeris cū eo ē malū. ¶ Dixit Aui. hypostasis nālis nō queritur nisi in egritudinibus: qm̄ in sanitate nō regrit. z illō est qm̄ nō dubitabit qn in corpe egro male retēte sint māe in corpe z venis ipsi⁹ que nisi matureť portēdūt corruptionē futurā in eis. dixit Raſ. 2° ptiñ. q̄ meli⁹ est qō nō appareat in vrinis sanorū. s. hypostasis nebula pendens vel nefelis: q: tūc in eis perfecte digestio signātur. secus aūt est in infirmis: q: in eis signuz dignōis oñdit. dixit Aui. z. n. iuuenis sani nō semp oz humorē esse in corpe ei⁹ q̄ sit excutiēdus. z si est: erit excutiendus p alias vias z alios eūonis modos: z nō per vrinā. Et si pur erit excutiēdus per vrinā: tūc melius est: vt significet ex eis supfluitates q̄ in eis supfluūt ex cibo a digōne puate. deinde ex eis supfluit superfluitas q̄ in vrina fit hypostasis seu matura sit seu nō matura. Et meli⁹ est: vt ista supfluitas postq̄z alijs modis nō educit a corpe educat in vrina matura vel nō matura q̄z si in corpe remaneret. ¶ Dixit Rasis. 20. ptiñ. dico. in corpib⁹ pinguib⁹ z flāticis multiplicatur supfluitas digestionis tertie pp debilitatē caliditatis in venis eo⁹. In corporib⁹ vero calidis z macilentis minime: z sitit in corporib⁹ iuuenibus z exercitantib⁹. Propter supra dicta notāt multi q̄ in corporib⁹ simplr sanis nō oz hypostasis in vrina reperiri: q: in eis vtus cū calore nāli est fortis z resoluit superfluitates tertie dignōis insensibiliter. imo apparitio hypostasis in vrinis sanor⁹ denotat descensum ipsor⁹ ab optima sanitate. Et dicūt in sanis nō multuz lapsis nō esse necessariū q̄ appareat in vrinis eo⁹ hypastasis ppter eandē cām: z si appeat signāt in eis maiorē lapsū fore nisi in eis eueniat pp regiminis inordinationē. In oibus eni peccātib⁹ in regimine: z etiā in multū lapsis etiā si in regimine nō peccēt multiplicant superfluitates. z iō in eo⁹ vrinis descēdit hypostasis ſm plm q̄z is melius sit q̄ sit digesta q̄z nō digesta. In vrinis aūt egror⁹ pueniēs est: vt appareat hypostasis. z si nō appareat denotat inobediētia māe pre magna cruditate z pessimitate eius. z sic virtuſ impotentia. Verūtñ in macilētis corporib⁹ paucū est sedimē: qō descēdit ſm sanitatis dispositionē. Dixit Auic. et q̄z is sint lapsa: aut malo vtentia regimine. z pp̄ie in eis q exercitio vtunt z artib⁹ se exercent laboriosis. Supplēt. z etiā ſm egritudinis dispōnē paucū est qō descēdit. z maxime in his qui vsi fuerint exercitio laborioso. nō eni expectanduz est i ipsor⁹ egror⁹ vrinis de hypostasi tñ q̄z tū i vrinis egrorū pinguiū in qbus multiplicat hypostasis etiā ſm dispōnē sanitatis ipsor⁹. z maxie ociose viuētiū: qm̄ macilento⁹ egritudo multotiēs recedit: ita q̄ nihil descendit in vrinis eo⁹: z multotiēs si descēdit nō peruenit ad hoc: vt descendat ad fundū: sed plm est modicū natās: aut pendēs in eis: z maxie in macris colicis q̄z humores z supfluitates subtiles sunt: z leues quor⁹ ēt magna calitas pre caliditate eorū insensibiliter resoluit. In his. n. sufficit. q̄ appeat nenfesis alba z lenis. ¶ Dixit Raſ. 20. ptiñ. In vrinis febricitātiū ex labore: aut ieiunio nulla adest hypostasis: sed erit in colore vrine multa tinctura. z dissoluunt eo⁹ morbi absq̄ aliq̄ hypostasi. Et dixit. Raro hypostasis inuenit in vrinis subtilib⁹. ¶ Dixit Raſ. 20. cōtiñ. Dico inueni in multis libris antiquor⁹ q̄ nēfelis appet qñ digō est diminuta in tpe sanitat: z ſm sui grossitiē digō diuersificat: q: gſsa signāt regimē gñatiuū humor⁹ mucillaginos⁹. z tēr subtilis: vt radius solis appens in vrinis sanor⁹. ¶ Et dixit. hypostasis appent in p̄n° morbi multotiēs decipit medicos imperitos credēdo morbū nō esse in principio. Et dixit. Nō cōsidas in hypostasi appente in pncipio morbi. Et dixit. nō vidi aliquē patiētē febrē acutā liberatū absq̄ hypostasi. sup. nēfesi vel nebula pendēte in vrina appente. Et impossibile est q̄ post appitionē hypostasis albe lenis z equalis z laudabilis febriz recedat. s. recidiuando. Et dixit. vidi mulierē patientē variolas que postq̄z liberata fuit a variolis febricitauit vsq̄ ad. 40. dies: z tūc appuit hypostasis i vrina ei⁹ z liberata fuit. ¶ De tpe autē descensuz hypostasis in vrinis dixit Aui. in nullis vrinis hypostasis ilico cū mingit descēdit. sup. sed in quibusdam citius z in quibusdā tardius. In eis autē que valde mature sunt cito descendit: z ideo in eis parū est expectandū vt descēdat: q: in eis reseruat sufficiēs vestigiū caloris nālis sepantis cito partē etherogeneā hypostasim ab aquositate: z ideo facilis z citius erit descensus eius. Ait. n. Aue. 4. col. de calore innato aliqua portio cum vrina egreditur: z facit extra in vrina illud qō intra operabatur. Quidā tamē dicunt. non color naturalis: sed eius vestigium remanet in vrina faciens in ea simile actionem quā ante faciebat. ¶ Raſ. autē. 20. continētis dixit. q̄ vrina que est perfecte digesta facit rendentiā postq̄z micta fuerit per vnā horā. sup. aut citius. sed in vrina que non est perfecte digesta in isto paruo spacio non apparet hypostasis. Et habebis intentionē tuā in petendo tempus z horaz in qua micta fuerit vrina: z precipe illā nō spargi donec trā seat hora vna aut due aut tres: z ad plūs vsq̄ ad sex: q: frequenter insperimus demane vrinam. z adhuc nō appuit hypostasis in ea. Et aspexi eam versus horam sextā: z inueni in ea hypostasim laudabilem que in mane nō apparuerat. ¶ Et scias. q̄ propter vestigiū caloris innati: qō remanet in vrina fit: vt sicut intus in corpore digestionē faciebat que pcedit ingrossando similiter illud idem postea in vrina operetur. ita q̄ q̄zuis tenuis mingat postea actione illius inspissatur: licet nōdum complete: q: nō hypostasis laudabilis in ea resident. Et q̄ hoc sit ex actione predicta cognoscitur per eleuationē z robur virtutis. ¶ Et dixit Raſ. 20. cōtinētis quādo in vrina apparet hypostasis in pncipio significat mām multam z ponderosam. Dixit Aui. q̄ si velociter postq̄z mingitur descenderit hypostasis ē significatio bona ſm maturitatem: z si tarde descenderit est significatio bona priuationis digestionis ſm q̄ztitatem sue dispositionis idest ſm q̄ plus vel minus tardabit eius descensus ¶ De signo autem protentus hypostasis a longinquo vel a propinquo. dixit Aui. q̄ significatio forme commixtiōis ipsius est. sicut dicetur de mictu sanguinis z adipis cū vrina in commixtione ipsorum. nam si magna fuerit permixtio hypostasis cum aquositate significatur q̄ venit a longinquo: z econuerso de significatis hypostasis naturalis inferius dicetur per amplius.

¶ De hypostasi innaturali z illaudabili. Cap. ix.

Hypostasis innaturalis illaudabilis absolute in egris prouenit. Et sunt eius multe spēs. dixit Aui. Alia est similis rasure intestinorū que etiā dicitur corticalis: z squamosa habēs plures species: q: alia est furfurea alia crobina: alia similaginea: z alia similis arsenico rubeo siue ei quod vehementer est citrinum. Aut hypostasis nālis est carnosa: aut adipina: aut sanios⁹: aut mucillaginos⁹: aut filis frustis frumētia. al's. frumenti in aq̄ soluti aut est sanguinea sanguisugalis aut capillaris aut arenosa gñosa aut cineritia. sup. aut filosa spmatica. ¶ Dixit Theo. q̄ñ corpa lōgitudinē latitudinē z profunditatē hūt q̄cūq̄ ſm superficiē raduntur q̄si quedā petala in vrinis veniūt. Dixit

In corpib⁹ simpliciter sanis nō oz apparere hypostasis: iz bñ i egris

De tēpore descensus siue appitionis hypostasis in vrina.

Vide q̄ sint petala fo 54.

Gal. ꝑmo de crisi petala sunt ptes excorticate exteriori pte venaꝝ qñ accidit eis vt liquefiant ⁊ resoluãtur similes etiã partes furfurib⁹ nõ tñ sunt furfures: qz subtiliores: immo sunt petala sed decidunt a tunica nõ intrinseca. furfura vo nõ a superficie: sz a ꝓfundo pulpe vene. s. a spissitudine ei⁹.

¶ Dixit Theophilus quãdo febris occupat ꝓfunda vasoꝝ: hypostases furfuracee fiũt que sunt ḡssiores petalis: sed tñ ꝑm modũ petaloꝝ. Hãc tñ spẽm Aui. diuisit in duas scilz in furfureã ⁊ orobinã. Et dixit Theophi. furfurea sunt resolutiones in modũ furfuris dispositi actioe caloris a vasis decise. ¶ Dixit. A. Ex hypostasi simili rasure intestinoꝝ est vrina que est minoris latitudinis q̃z petala: sz est spissioris substãtie q̃ si rubea fuerit vocat orobina ad similitudinẽ coloris orobi: ⁊ si nõ fuerit rubea vocat furfurea: furfurea tñ est minus grossa q̃z orobina ⁊ tendit color ei⁹ magis ad albuz: ⁊ fiat furfuri in magnitudine ⁊ grossitie. Et orobina cui⁹ ptes sunt rubee. dixit Aui. ꝑm plm ille ptes rubee: sunt ptes epatis aduste. nõ eni est incõueniẽs ꝙ cũ epar sit sicut sanguis cõgelatus aliq̃ eius ptes aduranꝫ q̃ ab eo solute aquositati vrine misceant: ⁊ in ea exeãt. Et plerũq̃z est ista spẽs orobina sanguis adustus in epate. ⁊ discerniť a predicta: qz in ea est maior virtutis debilitas. ⁊ plerũq̃z dixit ipse est orobina ex rene. ⁊ que est ex rene est maioris cõtinuitatis ⁊ est carnosa. Alie vo due. s. que est ex epate: ⁊ que est ex sanguine magis siťant ei que nõ est carnosa. ⁊ est fricationẽ magis recipiẽs. Et cũ talis hypostasis vehemẽter trahit ad citrinitatẽ. tũc est ex rene ꝓculdubio: qm̃ illa que est ex epe trahit ad ruborẽ fuscũ. ⁊ qñ sociať ei illa que est ex rene. ¶ Dixit Gal. super. 6°. epidimia rũ. ⁊ ponitur a Rabi. in pticula. 16ª. Cũ aliquid silẽ frustis orobi: aut frustis lentis in vrina appuerit significať ꝙ ẽ ex epate. ⁊ cũ est silẽ frustis longis signatur ꝙ est a vesica. Et frusta similia farro in q̃ntitate ⁊ duritie nõ alba, significãt liquefactionẽ in carne ⁊ neruis. Et frusta nigra significãt ꝙ liquefactio est in corpore splenis. ¶ Dicũt ꝙ residentia similis orobo causať a fortitudine caloris: ⁊ similiter furfurea: tñ in ꝑn° huius opatiõis calor separabit a mẽbris resolutiões furfureas: ⁊ cũ magis ꝓcedit ⁊ ꝓfundať orobinas. ¶ Dixit Raſ. 10. ptiñ. Inquit Ipo. Residẽtia in vrina filis orobo ⁊ arsenico in morbis epatis ⁊ renũ apparebit. ¶ Dixit Ipo. 2° ꝓnosticoꝝ. Si hypostasis furfurea fuerit mã ẽ pessima vo. s. squamosa In hoc tñ dicto Ipo. nõ fecit ꝓpõẽ inter ptes furfureas ⁊ squamosas nisi cũ ꝑsuppositione. s. ꝙ furfurea resoluať a toto corpore ex adustione in toto. squamosa vero nõ: ⁊ siť in cõpõne quã fecit inter furfureã ⁊ crinoydẽ. qm̃ si squamosa ⁊ crinoydalis resolueretur a toto essent deteriores furfureis: qz signãrẽt grossiores ptes corporis resolui. furfurea vero minutas. Et quidãꝑ hypostasim squamosam in dicto affo. intelligũt petaloydes: ⁊ dicũt ꝙ qñ Ipo. dixit. ꝙ sunt õteriores furfureis ipse intellexit de petalis que deciduntur a mẽbris ⁊ neruis spermatis. ⁊ de furfureis decisis a carne. ¶ Dixit Ipo. 4. affo. qbus in vrina pingui exũte. i. grossa nõ absolute: sed respectiue ad tenuẽ: vt qz sit mediocris furfurea mingunť his vesica scabit. Et intellexit ꝑm plm. Et. A. dixit. Furfurea qñq̃z est ex scabie vesice. s. maxie qñ fetet ⁊ pzurit⁹ percipiť in radice virge ⁊ collo vesice. Et dixit Aui. qñq̃z puenit ex liquefactione mẽbroꝝ. Ait. n. Raſ. 10. ptiñ. Ille que est filis furfuri signiat violẽtã caliditatẽ: ⁊ q̃to in ea partes magne superabundãt: vt ꝙ sint orobine tãto magis signiat dissoloné ⁊ cõsumptionẽ mẽbroꝝ. Et inter ista dixit Aui. est ꝺria: qz tñ ille in radice mẽbꝝ. s. virge fuerit ⁊ pzuritus ⁊ fetoz. s. sentiť in vrina erit ex vesica ⁊ ꝓprie cũ pus priusmictũ fuerit: ⁊ ꝑcipue cũ illic signiones vrine maturationez signãt: ⁊ fuerit vene supiores sane cõplonis. ⁊ nõ fuerit in eis macula. imo in vesica: sed si cũ iflãmatione fuerit ⁊ vtutis debilitate ⁊ mẽbroꝝz mingendi incolumitate ⁊ color suscitati attinuerit: erit tũc ex liquefactioe. ¶ De hypostasi squamosa siue corticali q̃ est filis rasure intestinoꝝ dz. 10. ptiñ. aucitate arseres cortices inuẽti in vrina sunt supfluitates tertie digõnis celebrate in venis. Et ait Raſ. cortices in vrinis sanoꝝ sigiãt supfluitates tertie digõnis ⁊ ꝙ regimẽ nõ est subtile: ⁊ ꝙ corpus nõ est calm: ⁊ in corpe febricitantis sigiãt digõnẽ ꝑteritã que assimilať disponi sanitatis. Et dixit. iam vidi in pluribꝰ vrinis multoꝝ sanoꝝ macilentoꝝ ⁊ calidoꝝ qui in eoꝝ sanitate nullã hẽbãt hypostasim in vrinis ipsoꝝ ⁊ in eoꝝ morbis hẽbãt. ⁊ lz erat liberatio eoꝝ. Dixit Aui. similis rasure intestinoꝝ alia est corticalis. Alia est petaloydes magnaꝝ ptiũ albaꝝ aut rubearũ q̃ sigiant ꝑm plm ꝙ sepate fuerint ex mẽbris ꝓpinquis mẽbris qbus diuidunť vrine q̃ sunt mẽbra mingẽdi. Et q̃ sunt albe sigiant ꝙ sunt ex vesica: qz mẽbrũ albũ est ꝓpter vlcera que sunt i ea aut scabiẽ aut corrosionẽ. Et rubee carnose sigiant ꝙ sunt ex renib⁹: qz mẽbrũ rubeũ est ⁊ carnosum. Que vero sunt coloris fusci ⁊ obscuri: aut squamis piscium. s. puorũ similes vehemẽter male sunt. ⁊ sigiant petaloꝝ mẽbroꝝ radicaliũ rasurã. Et venit hec in febrib⁹ malignis multi incẽdij in quib⁹ ex incẽdio maxio mẽbra radicalia aduruntť quoꝝ ptes aduste separantť ⁊ descẽdunt ad vrinã ⁊ faciunt squamas fusci: aut obscuri coloris ꝓp adustionẽ offuscantẽ. sunt ergo similes squamis piscium nõ in colore sed in figura ⁊ in q̃ntitate. qdã aut dicũt ꝙ ex squamis aliq̃ sunt blaue vel liuide ⁊ sigiant nãlis caloris mortificationẽ. Et subdit Aui. ꝙ ꝑme due spẽs. s. albe ⁊ rubee nõ impediunt patientẽ. s. sicut ꝓdicta tertia spẽs vel nõ impediunt eũ. s. semp sed aliqñ sic. ⁊ aliqñ nõ. Impediũt aũt qñ ꝓcedũt ex separatioe a ptibus renũ vel vesice: ⁊ nõ impediũt qñ ꝓcedũt ex adustiõibus humoꝝ in renibus vel vesica. ⁊ ideo subdit Aui. imo vesicã plerũq̃z mũdãdo a dictis hũoribus. s. ⁊ renes sanãt. Et dixerũt qdã cuidã homini dedisse in potu cãtarides qui cortices illos albos quasi venenosos mixit qui in aquositatẽ fricabantť resoluebantť ⁊ tingebantur tinctura rubea ⁊ factus est sanus. ¶ Et dixit Raſ. 20° ptinẽ. Resolones sicut squame pisciũ significãt ꝙ febris radit eas a venis neruis ⁊ ossibus: ⁊ similis huic pót esse a vesica. Et dria inter ista est. ꝙ qñ sunt a febre ⁊ indigõne sunt a mẽbris: ⁊ qñ absq̃z febre ⁊ indigõne sunt a vesica. ¶ Dixit Aui. ꝙ omnes petaloydes que nõ sunt ex rene vel vesica vl canalibus vrine. sup. sed ex adustione humoꝝ in eis inhibitis acutis portẽdunt malũ piculosum ꝓpter supra dictã cãm. ¶ Dixit Theophi. si cũ petalis febris affuerit totum patietur corpus. si vero non patietur vesica. Jtez si in vrina fuerit digestio vesica patitur. si vero indigestio totus corpus. ¶ Dixit Aui. 1ª quarti. sedimẽ qõ est simile corticibus vel squamis piscium: ⁊ nõ est signũ digõnis: ⁊ est febris acuta est ex rasura quã facit febris a venis neruis ⁊ ossib⁹. ⁊ in alijs est ex vesica. ¶ Dixit Paulus. Vidi in vrina hypostases squamosas similes interioribus corticibus oui q̃z tum capit vola manus ⁊ qui habuit hãc vrinam liberatus fuit a febre ⁊ a scabie a pzuritu vesice. ¶ De hypostasi crinoydali siue granosa dixit Gal. 7° affo. in cõmẽ. affo. Qui buscũq̃z in febribus tẽ. ꝙ per crinoydes siue crinoydales hypostases intelligũt medici vrinas habẽtes frusta quedã grossa sicut farina frumẽti. ⁊ sunt sicut frusta frumenti que quãdo ipsum molik effugiũt molã. Et Aui. dixit. ꝙ est similis frustulis frumẽti infusi in aqua cũ postea colať. Et in summa crinoydes sunt resolones grossiores furfureis ⁊ petalis: in alijs etiã dimẽsionibus sunt maiores. sunt. n. lõgiores illis latiores ⁊ grossiores Et pre ipsarũ grossitie. dicũt qda ꝙ nõ ꝑñt a vesica ꝓuenire ꝓpter corporis vesice tenuitatẽ. ¶ Dixit Theophilus si febris siue caliditas intẽsa occupat tres dimensiões vasoꝝ resolones grossiores furfuribus fiunt. ⁊ vocanť crinoydes: que sunt sicut grosse ptes tritici cũ molik mola subleuata. tales. n. ptes tritici cri-

De hypostasi squamosa ⁊ corticali.

De hypostasi trinoydali siue granosa.

noydes vocant. de ista hypostasi dixit Ypoc. vbi. s. in affo. Quibuscūq; in febrib⁹ i vrinis crinoydes hypostases fiūt lōgā egritudinem signiant. q; vt dixit Gal. in cōmē. signiant mām grossam. Hec aūt crynois qnq; est alba signians emissionē flātis. s. adusti ⁊ cōprehēdit ex hoc q; nō est cū fetore: sicut est ei cōsilis facta pp vlcera vesice. neq; est cū dissolone ⁊ macie corpis ⁊ ventositate telosa vrine supnatāte. ⁊ sicut est ei ꝓsilis sequēs liquefactionē mēbroꝝ radicaliū in feb. ethica aut adustiua. Et aliqn est crynois rubea ⁊ signiat sanguinis grossi adustionem. Et aliqn est nigra sequens melie adustionē: ⁊ oēs signiant lōgitudinē morbi nisi cū ꝓiungūtur cū debilitate vtutis: q; tūc breuiaret ad mortē mā ente vtuti vltime rebelli. ¶ Et. A. posuit spēm hypostasis similē frustulis frumēti infusi in aq; cū postea colat. ⁊ dixit q; signiat debilitatē stomaci ⁊ intestinoꝝ ⁊ malā digestionē in ipsis: ⁊ hoc ió q; fit ex chilo male digesto trāseunte ad epar ⁊ post ipsum cū aquositate ad renes ⁊ descēdit cuz vrina ⁊ iste chilus gīatur ex cibo bonā digōnē nō recipiēte: ⁊ max⁹ ex lacte ⁊ caseo. Et ego vidi in magro vgbuccio de scarperia vrinā grossam liuidā per totū in q; erāt manifesta frustula fungoꝝ quos ipse sero p̄cedēte cuz maxia auiditate comederat ⁊ viderūt multi hāc vrinā. ¶ Dix̄ Aui. crinoydis ꝑm plm fit ex sanguine adusto q; ad nigredinē trahit: ⁊ qñq; est ex liqfactōe mēbroꝝ ⁊ eoꝝ rasura si albedini attinet: ⁊ qñq; est ex vesica scabiosa. ⁊ hoc ꝑm minus. Si tñ nigredini attinet ex adustione sanguinis est ⁊ proprie in splene. ¶ Dixit Aū. 4. col. q; trito tritico aut orobo fiat liqfactionē aut humoꝝ vstionē signiat: ⁊ ppea in morbis acutis fūt male. Et si būerint colorē rubeū. s. fuscū sanguinē vstum significāt aut ptiū epatis aut lūboꝝ. i. renū. Et subdit. dō q; citrinus color in lūbis magis sit ꝓprius. Et dixit. lumino/sa. i. squamosa est pessima: qō est q; mēbroꝝ radicaliū liqfactionē ⁊ incensionē signiant. Et furfurea aliqn scabiē vesice signiat. ⁊ aliqn mēbroꝝ liquefactionē. ¶ Dixit Gal. sicut scribit. 20. ꝓtin. qñ cū furfurib⁹ vrina est mediocris sbe nocumētū est in vesica: ⁊ cortices sunt albi. Et si cū hoc vrina est subtilis morbus est in venis: q; subtilitas vrine ꝓprie est ex indigōne. Et hoc signiat q; dispō venaꝝ est mala. Et hoc accidit. dixit Gal. in venis ⁊ vesica sicut accidit in superficie corpis qñ accidit in ea scabies ⁊ excoriat cutis. Et ait Raſ. dico si hec dispō accidit cū vrina grossa q; nullum nocum̄ est in venis nec in renibus sed in vesica. Sed qñ vrina est subtilis nō est necio vitio venaꝝ: sed pole est q; sit vitio vesice. Et cū subtilitas vrine adest cum vitio venarum nō sunt in ea cortices sicut in alijs morbis. ¶ Et dix̄ Rasis. vrina grossa hns hypostasim silem melice sine corticibus sauic. i. granul' siue squamis seu limature ferri. q; dō lamino/sa cū febre lenta ⁊ dolore signiat ethicā. naz hec residētia est ex mēbris radicalib⁹. ¶ Dixit Gal. ꝑmo de crisi. hypostasis granosa silis granis tritici facti signiant vnā duaꝝ dispōnū: aut liqfactionē mēbroꝝ: aut resolutionē eoꝝ in partes magnas. aut calitatē adurētē cōfortatā sup sanguinez. ḡre est adustus. ¶ Dixit Theophi. a carne corpozis pñt dissoluī tres spēs resolonū grossaruz que pñt apparere in vrina petaloydes furfuree ⁊ crinoydes: ⁊ oēs tres signiant magnā depditionē esse factā in corpe ⁊ magnā ꝓfundationez caloris ⁊ febrē ethicā. Inter has vo tres resolones crinoydales sunt pessime. nā petaloydes sunt resolones quasi superficiales cū ipse bēant ad modū corticis tritici. vñ resoluuntur a caloze se minime ꝓfundante: ⁊ attestantur supra prima spēm ethice. Resolones aūt furfuree hñt aliquā ꝓfunditatē: ⁊ silāt cortici tritici cui adheret aliqd de medulla ipsi⁹ tritici ⁊ resoluūtur a caloze febrili aliquātulū se ꝓfundante ⁊ attestant supficiā spēm ethice. ⁊ ió furfures sunt peiozes petaloydib⁹. Sz crinoydales hñt multā ꝓfunditatē: cū ipse assilēt tertie pti tritici diuisi in tres ptes: ⁊ resoluunt a caloze febrili multū se ꝓfundante in carne ⁊ resoluente ab ea ptes magnas ⁊ ꝓfundas: ⁊ ió attestant tertie spēi ethice. Et assilauit Theophilus petaloydes linee furfuraceas superficiei, ⁊ crinoydes corpori. nō q; nō sint omnes tres corpoza: sed q; sicut superficies ꝓtinet lineā ⁊ nō eꝰ ita furfuree ꝓtinēt petaloydes ⁊ nō eꝰ. Et sicut corpus cōtinet lineā ⁊ superficiē ⁊ non eꝰ, ita crinoydes cōtinent petaloydes ⁊ furfureas ⁊ nō eꝰ. Et dixit. crinoydales alie sunt albe ⁊ significāt resolonē mēbroꝝ solidoꝝ. ⁊ alie sūt rubee ⁊ fiunt a sanguine adusto. Et dicūt quidā hic q; sanguinē adustū intelligunt auctores sanguinē exiccatuz per ꝓsumptionē liquidioris ptis eius: ⁊ nō sanguinē vere adustū: q; sanguis vere adustus efficitur niger. vnde essent crinoydes nigre sanguis autem exiccatus retinet colorē suū. ¶ De hypostasi carnosa. dixit Gal. sic. ⁊ scribit. 20. ꝓtinen. Q. ñ in via appent: sicut frustra carnis a renib⁹ fit eductio ei⁹. Et. A. dixit. carnosa plm est ex rene. qñq; tñ ipsa nō est ex rene: sed ex liquefactiōe alioꝝ mēbroꝝ ⁊ ꝑcipue epatis verūtñ que est ex rene est cū sanitate alioꝝ mēbroꝝ. ⁊ si est vrina matura signiant sanitatē venaꝝ. nō enī ꝓhibet egritudo renū neq; etiam multo magis alioꝝ mēbroꝝ mingendi vrine maturitatē: q; ipsa supra renes existit. Et q; est ex rene vere est carnosa: ⁊ eius vere rubea. s. ꝺclinās ad citrinitatē. Et que est ex epate declinat ad fuscedinē. Que vo est ex mēbris radicalib⁹ est alba: ⁊ que est ex rene nō est cū tanta debilitate virtutis. Et hypostasis qdē carnosa pōt cōprehēdi visu: tactu etiā cū in inter digitos cōfricat. ¶ Dixit Aui. 2ª quarti. Sedimē qō est ꝑm similitudinē frusti carnis in febribus acutis sine significationib⁹ digestionis significat q; est ex rasura mēbroꝝ ⁊ nō est ex renib⁹. Et qñ est illic digestio ⁊ nō est febris saltē acuta liquefaciēs significat qō scis de dispōne renū. Dicūt qdā. q; egritudines renū: ⁊ etiā aliorū mēbroꝝ mingendi per se nō ꝓhibēt maturationē vrine: q; maturatio vrine fit in epate ⁊ venis: ⁊ sic supra eos ⁊ anteq; ad renes veniat: per accns tñ possunt eā ꝓhibere: vt qñ in renib⁹ esset egritudo tam magna q; epar ⁊ vene cōpatereñ eis: p quoꝝ cōpassionē debilitarenť a digerendo vrinā. Et dicunt. Istud per accidēs pōt reduci ad per se. pñt etiā renes ⁊ alia mēbra mingendi per accidēs ꝓhibere digestionē in vrina. s. apparere: vt qñ ꝓpter ipsam misceretur aliqua res vrine que q̄zuis vrina rone humoꝝ debētiū descendere in ipsa sit digesta: ratiōe illius rei ꝓmixte vrine nō apparebit in ea digestio. Sunt aūt qui dicūt q; egritudo renū cōparata egritudini epatis ⁊ venaꝝ que semp ꝓhibent digōnē vrine ipsa nō semp ꝓhibet eā: licet aliqn ꝓhibeat. ¶ De hypostasi adipina seu vnctuosa. Illa dō vrina piguis in qua quedā vnctuosa suba emittitur: ⁊ ista suba ꝑm ipsi⁹ quātitatē maiorē vel minorē vrinā magis vel minus vnctuosam reddit: cui⁹ maior vel minor ꝑm ꝓcessum actione caloris liquefaciētis fit. in ꝑn°. n. parua est quātitas ei⁹ in augmēto maior ⁊ in statu maxima existit. ¶ Dicūt in ꝑn° vrina in colore apparet oleagena. i. olei colorē habēs significās ꝑn^m liquefactionis. In augmēto vo apparet vt oleuz nō solū in colore: sz etiā in suba: tñ perfecte: hz. n. in se magnā pinguedinis cū aquositate permixtionē vbi in prima spē nō est pinguedo cū aquositate permixta ⁊ signiat aug^m liquefactionis. In statu vo est in colore ⁊ suba perfecte vt oleū ꝓpter perfectā ꝑmixtionē olei cū aquositate ⁊ signiat vltimatū statū liquefactionis. Dixit Theophilus. que in ꝑn° liquefactiōis apparet colorē olei hz: q; vero in augmēto subam hz olei: ⁊ que in statu oleagena est in suba ⁊ colore. ¶ Dixit Gal. sup. 2°. epidimia. ⁊ scribit a Rabi in particula. 15ª. sic. vrina pinguis cū colore iequali de genere colere signiat q; color febrilis liquefacit pinguedinē ⁊ cū colore ⁊ suba similib⁹ colori ⁊ sube olei signiat colorē febrilez febrilē liqfacientē carnē fortiorē esse caloze dissoluēte pinguedinē. ¶ Dixit Aui. q; hypostasis adipina semp liquefactionē adipis aut pinguedinis: aut etiā carnis signiat. Et deterior

A carne corporis possūt dissolui tres spēs resolutionum grossarū.

De hypostasi adipina siue vnctuosa.

deterior est illa que colori auri silatur. ¶ Et ipsa quidē venit aut a renib⁹ aut a toto que sunt duo ꝓncipia eius. Et distinguit inter ea ex paucitate z multitudine eius z ex cōmixtiōe z sepatiōe ipsius: qñ cū est multa z sepata extimat ꝙ sit ex parte renū ꝓpter liquefactionē sui adipis. Et si min⁹ z magis cōmixta extimat ꝙ sit ex loco magis remoto. Et cū in vrina frustū granati grano simile visum fuerit erit ex adipe renū. Cū.n. adeps renū sit multus cū liquefit descendit cū vrina ad vesicā: z in ea cā paucitatis caliditatis vesice coagulat ad modū grani granatoꝝ cū est exiccatum: z extra sic in vrina ad modū frusti emittit. Et qdē de cōmixtione z sepatione eius cū aquositate dicēdū est: silr ei qō dicetur in sequēti distinctione: de cōmixtione z separatione pinguedinis cū egestiōe. ¶ Dicūt, veniēs a renib⁹ siue lumbis distinguitur a veniēte ab alijs mēbris z a toto: qr veniens a lumbis ilico cū vrina micta fuerit in supficie appet ꝓpterea ꝙ veniēs a ꝓpinquo cū vrina nō miscet vel paruz miscet: z ideo statim ab eo sepatur: que vero venit a toto venit a longinquo z multū cū vrina miscet vñ tarde ab ea separat: z iō nō statim post mictū apparet. Cuz pinguedine supueniente a toto vrina est incēsa pp caliditatē febrilem. Jn veniēte aūt a lumbis vrina nō incendit nisi fortasse caliditas epatis ei societ: z in veniēte a lumbis pinguedo apparet multa: que vero a toto venit: qr a vijs vrine est remota ps eius in itinere deuitet z coaceruat: z qr etiā est cū calore febrili cōsumptio est pauca. Dicunt ꝙ cā quare resolōnes siue gutte pinguedinis resolute a renib⁹ tm sunt maiores z dissolute a pinguedine totius sunt minores: est quia pinguedo resoluta a toto trāsit p multas ptes anteqz egrediat in vrina z in transitu eius lōgo multe ei⁹ ptes minuūtur: ac etiā qr resolō facta a calō febrili de pinguedine toti⁹ fit paulatine z tarde: neqz etiā tota q̄ a pinguedine totius dissoluit vrine admisceť: sz solū illa q̄ est in vijs. Et insuper qr calor dissoluēs pinguedinē toti⁹ magnā eius ptē cōsumit: qre parua ei⁹ q̄ztitas cū vrina miscet. Que aūt pinguedo resoluit a renib⁹ z a lūbis nō multū minuit in suo trāsitu ad vrinā cū puū intersit spatiū: pinguedo ēt renū repētine resoluit a calō in eis exīte: vñ parū ei⁹ cōsumit a calore ipsam dissoluēte: marie cū citū héat trāsitū ad vrinā: qre magne sunt resolōnes pinguedinis in vrina veniētes a renib⁹ z lūbis. ¶ Dñt. ꝙ pinguedo veniēs in vrina cū febre signat dissolōnē totius corpis z est familiaris ethice febri. Et tūc aut est in supficie diiuncta in guttas diffusa: z ista signat primā spēm ethice fe. aut est diffusa p totū: z est tūc subtiliata z trāslucēs: q̄ si effundat supra petrā rauce sonat: z signat tertiā spēm ethice. Si vero euenit dicta hypostasis sine febre dissolutionē pinguedinis renū signat: z est magi grossa q̄z qñ est cū febre. ¶ Dixit scō ꝓnosticoꝝ. grassities vt aranee tela supnatās vrine vituperanda est: signat enim liquatū egrū. z Hal. dixit in 2ᵐ ꝙ euentus grassitiei sup vrinā quā mingit ille cuius liqfit corpus est in q̄ Jpo. suū apposuit sermonē: z est filis euētui supius qñ infridatur. ¶ Dicūt. ꝑmus ordo vrine in ethica febre est ꝙ appareat in superficie vrine quasi ros vaporosus: z hoc est propt caliditatē adhuc paz pinguedinis dissoluentē. Et ordo secūdus est qñ supnatat in vrina q̄si oleū z hoc erit qñ pars magna pinguedinis dissoluit. Et ordo terti⁹ est qñ apparebit in vrina hypostasis orobina que est sicut frusta carnis: qr caro nō dissoluit velociter, sed qñ in prolixitate tēporis caliditas eget dissoluet de carne in laterib⁹ eius z fiet rotunda z apparet in fundo vrine: sicut orobū. ¶ Dix Raſ. 20° ꝓtiñ. vrina filis oleo in febre acuta signat ꝑmixtionē z mortē: z ꝙ violētia febris cōsumpsit hūiditatē z incepit cōsumere pinguedinē: z i hac disꝑōe erit cerebrū valde siccū. ¶ Dixit Aui. 2ª 4ⁱ. Sedimē cū est olea genū est malū valde: z oino oleagenū purū est malū z est illud qō facit te videre colorē olei cū citrinitate z viriditate. Sed qñ oleagenū est accidēs post vrinā nigrā tūc est significatio bona ꝑm ꝙ testatur de eo Ruffus sapiens. Et dixit, deterius oleagenū est illud qō accidit in ꝑn° egritudinis. ¶ Dixit Raſ. 20. cōtinētis. ꝙ Jpo. dixit. Quibuscūqz vrina vnctuosa apparet bis i renib⁹ morb⁹ calidus significat. Et ait Raſ. dico vnctuositas in vrina ōclarat corꝑis pinguedinē dissolui: z qñ est multa z sil'cōiuncta declarat renū pinguedinē educi: qr cū pinguedo renū dissoluit subito cū vrina egreditur z nō paulatim: z pinguedo corꝑis circuit in ꝑmis locuz in quo dissoluit: deinde ad loca ꝓpinqua succesſiue diffundit vsqz quo ad mēbra vrine pueniat vnde egrediat. ¶ Et ait Raſ. eodē. 20. dico inueni in lib° pulsus ꝙ hypostasis seu nebula pendēs similis tele aranee seu reti est pessima. ¶ Dixit Jpo. 7° affo. Quibuscūqz pinguis z globosa hypostasis fuerit nefreticam significat z acutā egritudinem fore idest significat egritudinem renum acutam idest breuem: qr signat malā cōpl'onē vehemēter calam cū mā. caliditas eni soluit pinguedinē renū. Et vnctuositas illa cuz veniat a vijs ꝓpinquis nō multū aquositati admisceť: sed cito separat ab ea z glomerat in fundo. Ut aūt dixit Hal. in cōmēto globosum pōt sumi pro glomerato z coadunato in ptib⁹: sicut di globus filū a mulierib⁹ glomeratū. Et vt sic hypostasis globosa est illa que iuncta est in partibus z subito sil' post mictū iuncta ac si glomerata fuerit vna ps supra alterā descēdit. Et pōt sumi pro globo cito facto: vt pars sequat cito ptē. Et vtroqz mō verificat affor̄ism⁹: oū mō talis hypostasis ꝓueueret. Dicūt qdā ꝙ ꝑm predictā ex positionē pars vrinalis globosa ad vrine fundū descēdit z pinguedo ei supnatat: ita ꝙ alia est mā: que descēdit ab ea que supernatat. Alij vero dicūt, hypostasis pinguis. i. vnctuosa z globosa. i. ipsa vnctuositas que supernatat. s. iuncta in partib⁹ nō separata talis est que se indicat descēdere a partibus ꝓpinquis: z ideo nō signat ethicaz: sicut signat illa que est veniēs a partibus remotis que nō est globosa: sed multū in suis partibus separata ꝓpter loci distātiam.

De hypostasi sanioſa.

¶ De hypostasi sanioſa dixit Aui. Sanioſa signat vlcus qō apertū fuit. s. in loco aliquo in quo sanies fluēs pōt ad vias vrine ōscēdere. pōt aūt sanies in vrina venire a mēbris mingendi vesica ꝓcis viriditis renibus z collo vesice z vga. Et pōt venire a mēbris que sunt supra epar: ꝑcipue tñ venit a mēbris mingendi: z maxime ab eis venit: quādo in vrina vltra saniē fuerit sedimē laudabile: qr vt supra patuit: vle⁹ renū: neqz alioꝝ mēbroꝝ mingendi nō ꝓhibet digōnē vrine. De eo sedimine laudabili. Dicūt qdā. ꝙ pōt in vrina apparere distinctim a sanie: qr aliqñ apparebit in diuersis horis qñ sanies nō descēdit cū vrina: sz qñ sanies descēderet non appareret. Et quidam dicunt. possibile fore ꝙ simul appareāt in eadē vrina: sz in diuersis partibus vrine: vt sanies inferius z sedimē superi⁹: vel etiā aliqñ ecōuerso. Distinguit aūt locus a quo sanies descēdit in vrina per dolorē z grauitatē in loco sensatā ante apparitionē saniei: z ēt cū apparet z per lesionē operationū mēbri a quo descēdit. Et sanies quidē vī cōuenire cuz sedimine laudabili: marie in colore: z vī etiā cōuenire cū būore grosso crudo de quo dicetur in colore z loco. Et distinguitur iter ea qñ sedimē laudabile ad motū partiū vrine diuidit ad minimas ptes z spargit occupando totū corpus vrine. humor vō dictus crudus nō diuidit: sed totus simul ad motū vrine circuit p corpus vrine. de quo dixit Rabi. in 2ª ptic. aūcte. Hal. i pn° expōnis libri cibor. Chim⁹ grossus quēadmodū est ille q̄ apparet in vrina febricitātis ex multa indigōne: z q descēdit in vrina alicui⁹ sani multū laborātis z comedentis cibaria dura difficilis digōnis assimilat saniei: sz est inter eos dīa: qr ille humor grossus non fetet nec est viscosus. s. viscositate multa: sicut est viscositas saniei: sz est similis saniei in sba z colore. Sanies quoqz z si ad motū vrine diuidat diuiditur ad partes minimas: sed grossas: z semp dimittit

grossitiē in fundo vine. ¶ Dixit Raſ. 20. conti. Dico dedi cuidā aquā casei ad bibēdū ⁊ quadā die ostēdit mihi vrinā suā ⁊ erat tota sicut sanies. Et dixit. vrina in qua est sanies cū febre calida ⁊ cū horripilatiōe ⁊ debilitate ⁊ visus tenebrositate sudore in capite ⁊ suis partib⁹ figīat spasmū: q; sanies fluit ꝑpter dubellatim in interioribus corporis aut euenit ruptura absq; gete ex qua euenit visus obscuritas ꝑpter vaporē resolutū ex ea petentē cerebrū: ⁊ ex hoc erit futurus spasmus leso cerebro. ¶ Et dixit Raſ. qñ vrina est eruginosa in febrib⁹ adurētibus figīat tetanū aut strāguriā. Et qñ vrina est coloris putredinis in febre adurēte ⁊ febrīēti aduenit syncopis cū sudore multo tetanū expectabis. ¶ Et dixit auctoritate Jpo. 2° ꝓnosticoꝝ. virtus hypostasis albe sicut sanies est media inter humores nāles ⁊ nō nāles. Et ait Raſ. dico vult ꝙ humores naturales eos q mutantur nāliter. sicut lac ⁊ sperma: ⁊ per nō nāles: sicut erugo fetida ⁊ putrefacta. Et dixit Jpo. ibidē. dispositio hypostasis albe in vrina est sicut sanies bona ⁊ hec est mediocris inter humores generatos nāles cū nāli mutatione: sic lac ⁊ sperma ⁊ humores innāles mutatos in supfluitates ⁊ deficit nā in eis ad mutādum ipsos in saniē. ¶ De hypostasi chimosa siue humorosa ⁊ ꝑ de sanguinea. sanguis in vrina aliqñ euenit a vesica ⁊ tunc est trumbosus globosus grauis odoris ⁊ in fundo vine residens est globosus: q; a mē bro frigido ꝓuenit cui⁹ frigiditate ingrossat ⁊ cōgelatur: ⁊ maxime cū vt sepius teneat in ꝓcauitate vesice spatio tēporis lōgo in quo spatio corrūpitur: vñ grauis fit odor illi. Et in emissione sanguinis in his locis sentit punctio circa pectinē ⁊ pitoneon ⁊ virge extremitatē: aliquādo cōtingit q; per amplius tēpus in vesica morat: ⁊ tūc magis indurat ⁊ ingrossat: ⁊ i modū sanguisuge egredit. Aut sanguis egredit a renib⁹: ⁊ est purus ⁊ nō trūbosus ⁊ in loco renū pūctura ⁊ dolor sentit. Aut venit ab epate ⁊ est purus sincerus ⁊ vine perfecte admixtus ⁊ in dextro hypocundrio dolor ⁊ grauitas sentit. Aut venit ex ruptura vene chilis: ⁊ tunc est sincerus ⁊ purus: ⁊ in 7° spondili cōputando ab inferiori dolor sentit vehemēs. ¶ Dixit Raſ. 20. cōti. Qui mingūt sanguinē absq; causa ꝑcedēte crepatura vene in renib⁹ figīat. supple. aut. ō. renes. Et dix. Impossibile est q; a crepatura vene in vesica veniat multus sanguis: quoniam vesica nō hz venas magnas: ⁊ cū hoc eius vene sunt in pfundo ipsi⁹ site: sed vene renū manifeste. Et dixit. Impossibile est multū sanguinē subito exire ab vlcere: sz exit paulatim ⁊ successiue. Et dixit. mictus sanguinis cū vrina vt plz accidit ex lōgo cursu vel imoderato: vel saltu aut casu ⁊ percussione. ¶ Dixit Raſ. 20. cōti. laborantes in cursu ⁊ qui tussim patiunt vtplm mingunt sanguinē. ¶ Et dixit. vrina coloris puri sanguinis in febrib⁹ acutis mortē designat ꝑ pinquā. hoc ꝑpter dñium sanguinis ⁊ eius acuitatē: ⁊ ob hoc est de necessitate q; aut repleat capsulam cordis. ⁊ erit suffocatio: aut petat cerebrū ⁊ faciat defectū mot⁹ voluntarij ⁊ anhelit⁹: ⁊ tūc erit mors. ¶ Et Auic. dixit. 2ª quarti. Qui mingit sanguinē puruz in acutis morbis morit: qñ figīat vehementē repletionē sanguinis cū acuitate repletionis ⁊ ebullitionis: ⁊ timet hmōi ꝓfocatio: que fit ex repletione ventriculoꝝ cordis si declinat ad cor aut apoplexia si declinat ad cerebrū. ¶ Dixit Jpo. 4° affo. qui trūbos ⁊ sanguinē spōte migūt his de renib⁹ ruptura vene figīat. Et dixit ibidē. Si sanguinē mingit quis aut pus. i. sanguinē purulentū ad differētiam sanguinis puri ⁊ squāmas ⁊ odor vine sit grauis alterationez vesice figīat. Et dixit. si sanguinē mingat ⁊ trūbos ⁊ strāguriā habeat ⁊ dolor incidit in pectine ⁊ sub vētre ⁊ pitereon circa vesicā dolorē. i. morbū causa doloris significat. ¶ Et Raſ. 20. ꝓtinētis. dix qui mingunt sanguinē frequēter cū stranguria ⁊ sentiunt dolorē in inferioribus ⁊ pectine circa vesicā egritudinē fore signīat. Et si mingit sanguinē ⁊ saniē ⁊ corticēs cū grauī odore. vlcus in vesica figīatur. sanguis enim ⁊ putredo in vrina cōiter sup oīa instrumēta vrine figīat. Et horribilis odor in vrina ꝑpe sup vesica figīat ⁊ magl ꝑpric corticēs. ¶ Et dixit Raſ. ibidē. Urina in qua apparent frusta sanguinis coagulati in febre acuta lingua exīte impatienter cal'a ⁊ aspa ⁊ coloris viridis eris: ⁊ cū hoc color vine ē niger est mala. q; figīat morbū esse in vltimo acuitatis: ⁊ q; sanguis sua acuitate rupit venas ⁊ exiuit eas ⁊ cōgelatus exiuit cū vrina. ¶ Et Auí. dixit. 2ª ḡrti. Urina in qua sunt frusta sanguinis cōgelati in febre acuta: qñ cū ea est exiccatio lingue est signū malū: ⁊ si fuerit niger cū hoc est deterrius: q; nō currit sanguis in vrinā in febre acuta nisi ꝑpter vehemētiā acuitatis ei⁹ qua disrūpit vasa sanguinis. s. venas: ⁊ ei⁹ coagulatio est ꝑp vehemētiā acuitatis ei⁹. ¶ In vrina nigra si qñ sanguis subsederit niger ⁊ fuerit in muliere figīat mēstruū fluere. Cñ ait Egi. Si niger ad fundū residēs se deprimit hūoꝝ matrix purgat ⁊c. In viro autez monstrat vlcera renū aut emūctoriorꝝ vel aptionē orificiorū venarū. ¶ De hypostasi colerica. dix Jpo. 7° affo. Qui buscūq; colerice hypostases fiunt. i. citrine vel rubee clare. superius vero tenues. i. in superiori parte ipsius hypostasis vel ipsi⁹ vrine fuerit subtilitas: acutā egritudinē figīat idest breuē ⁊ cite terminatiōis. Dicūt. posse inueniri vrinā in sba tenuē aquosam in q̄ erit hypostasis colica ꝑp aliquā mām colicā paucā ꝓtētā in vijs vrine q̄ expellit cū vrina ⁊ nō ꝑmiscet ei: sz tota descēdit in modū hypostasis. Ḃ tñ raro ꝓtingit: q; vtplm sba colere ꝑmiscet cū sba vrine. Jō dix Gal. in 2°, se nūq; vidisse talē vrinā. Et dicunt. pōt appere in ꝑn° morbi vrina subtilis aquosa ⁊ in ꝓcessu ōscēdit hypostasis colica nā digerēte eā. ¶ De hypostasi flātica dixit Auí. q̄ de ea est mucillaginosa figīat humorē spissuz grossum aut qō est in corpe multus: aut qō est ex instris vrine egrediēs aut apertionem vene sciatice. s. eius que est in talo ex parte sinistri cruris aut eius que in ancha siue scia aut doloꝝ iuncturarū solutionē. Multoticns. n. nā eūat mām flāticā a iūcturis ⁊ scia ꝑ vrinā. q̄suis via sit nobis occulta ⁊ cognoscit per alleuiationē q̄ post ipsam sequitur. Et dixit Auí. multotiēs istud flā subtiliat ⁊ descēdit in vrina: ⁊ appet hypostasis laudabilis: ⁊ maxime in colore. licet nō in alijs ꝓditiōibus siue disꝑonibus. Et cū hoc apparēt in egritudinib⁹ acutis. Dixit Auí. nō cōfidas cū appet qñ nōdū est maturatiōis horā. cū appet in ꝑn°: vl'in ꝑn° augmēti. qñ nōdū potuit mā febris digerit: tūc. n. est flā subtilitatis: ⁊ nō ꝙa hypostasis laudabilis: q̄re dñt. caueat tibi medicus ab hmōi erroꝛe. Et cū viderit hāc hypostasim nō ꝓpter hoc iudicando de salute: neq; ēt ꝓfidat. Dixit Auic. cū non fuerint pītes alie figīones ⁊ ꝓditiōes laudabiles hypostasis inter q̄s maxie discernit ꝑ cōpactionē ⁊ tenacitatē illi⁹ flātis. ¶ Et subdit Auí. q̄ aliqñ hypostasis mucillaginosa figīat vehemētē cōplōnis renū frigiditatē. ¶ Dixit Rabi in 15ª ptic. auēte Gal'. sup. 2°. ꝓnosticoꝝ. q̄ sedimen albū in vrina residēs mediuz est inter saniē ⁊ humores nāles ⁊ est res cibo q̄ opōnem nāe refugit apud cōuersionē sui in sanguinē: ⁊ nō alterat ab ea nec fit sanguis nec sanies: cui⁹. s. saniei cā efficiēs est ꝑmixta disꝑoni extra nām. Et ait Moyses. hoc vī mihi ⁊ cōprehēdit a cōmēsuratione q̄ illud qō nō pōt nā ꝓuertere ex cibo in sanguinē in epate ⁊ ille egrēssus humor q̄ apparet in aliqb⁹ vrinis: ⁊ illud qō nō pōt cōuertere ex sanguine deueniēte in mēbra in cibū eoꝝ est illō qō descendit ⁊ appet in vrinis egrorū ⁊ quorundā sanoꝝ. hypostasis aūt filis ptisane colate grosse figīat gulositatē ⁊ replōnē. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓti. hypostasis grossa alba turbida eueniēs in vrina figīat debilitatē stōi ⁊ intestinoꝝ ⁊ malā digōnē. Et accidit aliqñ ex esu lactis ⁊ casei. Et qñ cū ea nō apparēt signa debilitatis stomaci tu debes ꝓnosticari de hoc. Et dixit. dia inter hypostasim saniosam ⁊ mucillaginosam est: q; saniosam ꝑcedūt vlcera ⁊ est fetida: ⁊

De hypostasi sāguinea.

De hypostasi colerica.

De hypostasi flātica.

mucillaginosa est nullius odoris supra prunas effusa. Et est ēt dria: qr sanguinosa ē cū febre z pcedunt ipsam signiones apatis z eius ptes faciles sunt ad ꝓiungēdū z separandū z qdā ex ea ē q̄ cum aquositate vine vehemēter ꝓmiscet z qdā est que ab ea separat. Sz cruda est turbida z spissa z non facile ꝓiungit nec facile separat. ¶ Dicunt q̄ si hūor effusus in vrina cū ipsa ꝓmouet: resoluit in atomosas partes: z resolones tūc si occupat superiorē regionē vine signat vitiū spūaliū aut ꝓplonē malā diafragmatis: z si occupat mediam regionē signat vitium epatis stōi z intestinoꝝ: z si occupat regionē infimā significat vitiū lumborū renū z vesice: vt nefrelim stranguriā: aut ēt tenasmonē z silēs. ¶ Et vrina quidē in qua plurima mucillaginosa hypostasis apparet cū est exuberans qñ est in fine podagre z dolorꝝ iunctura signiat bonuz. ¶ De hypostasi capillari. Capillus siue pilus in vrina qñ egredit. dixit Auic. est ppea q̄ hūor occultus ꝓsolidat ex colore in ipsum agente. Dixit. n. Ga. vt scribit. 20. pti. vidi aliquos vrinantes pilos longitudis medij brachij. Et cā eius caliditas agens in hūorē grossū. Et dixit Rabi. 14ª pticula aucte Ga. 6º de interioribus.

¶ Qdā corpoꝝ exeuntiū in vrina filium capillis surgēs qñq̄ longū palmo vno gnat ex hūore grosso viscoso calefacto z exiccato in venis: quēadmodū fiunt vene dicte ciuiles generate in tibijs quorūdā hoium terraꝝ theome: q̄ꝝ sba est de gne sbe nerui z est forma eaꝝ filis forme lūbricorū generatoꝝ in ventre: z colꝝ eaꝝ est filis colori illoꝝ. Et ideo dixit Raſ. 20. pti. pili egrediunt eis in vrina q vtunt grosso regimine z curant cū subtiliatiuis. ¶ Pili. i. capilli qui eueniūt in vrina sunt qdā resolones lōge z graciles in modum piloꝝ: pcedunt aut ex dissolone renū: aut ex humoribus exiccatis. Et distinguit inter eos. nā si qñ tales resolones digitis ofricant quasi soliditas qdā carnea reperitur de sba renū esse ꝓtendit ex acuitate calꝝis sbaz renū resoluentis. z sunt cū dolore renū z lūborū sine febre: z tales in diabetica passione apparent. Dixit Hippo. Quib⁹ mā carnea: vt pili in vrina exeunt pingui via bis a renibus egrediunt. Si vero tales pili confricati digitis cedunt ꝓtessioni z statim euanescunt neq̄ aliqua subsit soliditas de hūoribus siccitate insspissatis esse signiatur: z ꝑm plm sunt cum febre. ¶ De hypostasi filosa. Qñ exeunt cū vrina qdā resolutiones spmatice in modū filoꝝ pmixtoꝝ: q̄ vt plm vsus fundū vrine tendunt de quibus dixit Auic. 2ª ꝑmi. vrina in q̄ vīr quasi fila adinuicē mixta signiat q̄ fuit micta post q̄ coytus fuit expletus. Expleto enim coytu remanēt aliqñ in canalibus virge fila qdā: que postea cū vrina emittunt ad modū filoꝝ que aliqualiter sunt grossa. Signant ēt pollutionē pcessisse: aut abundantiaz spmatis in vasis q̄ sunt post testiculos: qō aliqñ p seipsum decidit in virgā: z cum vrina emittit. Et dñt. qdā. si frequenter eueniunt in vrina signiat gomorreā. Et qñq̄ dicunt eueniunt pp debilitatem ꝓtentiue vasoꝝ spmatis aut ipsoꝝ lubricitatē z mollificationē. Et si euenerint cū febre diuturnā eā esse significant. ¶ De hypostasi sanguisucali. dixit Auic. q̄ si ♄ fuerit vehementer aquositati mixta epatis signiat debilitatē: z si min⁹ hac mixta fuerit vulnus signiat in canalibus vine z solōnē ōtinuitatis in ipsis: z si fuerit sepata plm eius erit in vesica z vga. Dicunt qdā. q̄ ista hypostasis in colore in subtilitate i mollitie z extensione silat sanguisucis. hz. n. colorē opaci sanguinis z est aliqualr oblonga extensibilis. Ego aūt vidi in petro chelini emitti cū dolore intensissimo in vrina hypostases aliqñ ad longitudinē digiti: aliqñ sicut sanguisuca corrugata: aliqñ sicut extensa z aliqñ in modū ranunculorū nōdū distinctaꝝ in formā ranaꝝ: q̄ erant q̄si bñtes tunicā pāniculosaz extensibilē. a qbus si distrūpebantur fluebat modicū sanguinis aquosi: z mortuus est inde p dolorē resolutus. ¶ Dixit Raſ. 20. pti. Qñ in vrina appet sanguis niger silis sanguisuce z patiēs est splenēticus. crit dissolo splenis. Et Aui. dixit. si in vrina fuerit: sicut sanguisuce rubee infirmo splenē bñte. s. induratū resoluit splē ei⁹. s. sanguine grosso a splene ad vrinā pueniēte. ¶ De hypostasi atomosa. atomi sunt resolones albe pue rotunde: que a mēbris spmaticis albis decidunt q̄ eueniētes in vrinis viroꝝ arteticā siue guttā signiant. si vo fuerint in medio eius medioꝝ signiat guttā. s. eoꝝ q̄ sūt a genitalib⁹ mēbris vsq̄ ad dyafragma: z si fuerint in superiori ei⁹ supioꝝ gutta signiat: z si fuerint in oib⁹ ptibus vrine oiuz mēbroꝝ guttas signiant. Si vo in vria mulieris euenerit: p̄t silr in ea signare guttā. in muliere tñ pōt aliqñ signare ꝓceptionē. Dicunt qdā. q̄ p̄dicte resolones in vria mulieris residētes pigues z in fundo in modū loture amidi: z post modicū tps ꝓglobant signiat mulierē ꝓcepisse: maxᵉ si albe sunt vel liuide clare: q̄ si ad rubedinē declināt masculi signiant ꝓceptionē. Et differunt a signiantibus in muliere guttā: qr iste sunt latiores z grossiores: ille vo sunt magis rotunde z pue. ¶ Dixit Raſ. 20. pti. qñ in inferiori pte vrine appareat aliqd nebulosuz aut obtusum aut fumosuz signiat morbi plixitas. Et si tota vrina fumosa fuerit mors ꝓpinq̄ seqt. ¶ Et Auic. dixit. 2ª ꝑmi. Quidā dixerūt q̄ cū in inferiori pte vrine fuerit aliqd qō pulueri sit sile aut fumo ꝓlongabit egri⁹: z si in tota ꝑdurabit egritudine ꝓnosticat maiorē aut flā crudū qō a puro discernit fetore. naz talis vrina signiat mām grossaz adustā: z maxie flā vstū. Qz si vstio fuerit debilis z virtus fortis egri⁹ plōgabit: ppea q̄ talis mā in breui tpe rectificari nō pōt. Si vo vstio fuerit multa aut vtus debilis eueniet mors nā succūbēte pp magnā malitiā illius māe. ¶ De hypostasi arenosa. dixit Aui. arena sp signiat lapidē q ꝓsolidat vel ꝓsolidando ꝓcedit vel qui resoluit. Et dixit Raſ. 20. pti. q sp mingit arenā non pōt in eius renibus lapis gnari: ſz si aliquis ꝓsueuit mingere arenā: q̄ postea retinet expecta lapidē in eo gnari. Dixit Aui. Que ex ea est rubea ē ex rene z q̄ nō est rubea est ex vesica. Dixit Raſ. 20. pt. qñ lapis gnatur ex multis hūoribus z crudis z acutis residētia apparēs in vrina erit flaua aut silis arene aurificū. Et si fuerit ex humore flātico erit cineritia. Dñt quidā. q̄ si mollis fuerit z rubea arena lapidē in renibus futurū esse signiat: z alba z dura lapidē in vesica: z si nigra in muliere signiat retētionē mēstruoꝝ: z si alba multum z dura signat podagrā z māz lapidatā. Et dicūt. Arenule rubee sepe apparēt in tertiana z decliues ad albedinē apparēt in arteticā passione ex induratiōe humoꝝ z decliues ad nigredinē sepe apparent in quartana z ex multa supfluitate z multa siccitate ꝓdensante illā: sicut recitauit Alexander de pthisico q expuit lapillū q ꝓdensatus erat in canalib⁹ pulmonis ipsius. ¶ Scias q̄ in vrina multotiēs eueniunt qdā resolutiones arenose in fine egritudinū: z maxie febriū q̄ sunt valde ꝓmixte vine raro petentes fundū: qr a locis veniūt distantib⁹: vt venis ex hūorib⁹ adustis in eis. Et iō maxie cōmiscent vrine. Et qr non sunt multū grauia: z qr isequūtur ebullitionē hūorū in venis parieti vrinalis adherēt: z sunt rubee: aut decliues ad citrinitatē q̄ qñ digitis ofricantur inueniunt in eis q̄si res qdā arene subtilissime similes signant humoꝝ adustionē z incinerationē. Et dicunt. Alii qñ veniunt in vrina qdā arenosa circa superficiē vine stantia denotantia lapidositatē splenis z iste tendunt ad nigredinē. nā que ab adustione humorū veniunt magis rubent. ¶ De hypostasi cineritia. Dixit Aui. plm qō signat cineritia est flā aut pus cui pplongā morā accidit colꝝis mutatio z sectio ptium: z qñq̄ accidit pp adustionē que flāti accidit: supple. aut duri. Dicunt qdā. q̄ si cinis fuerit in vria remissa signat emorroydas aut opilones splenis aut retentionē mēstruoꝝ: que sunt purpuree aut rubee. Iste resolones sunt in modū pulueris in fundo vine residentes: z de qbus dicunt gnaliter q̄ a sanguine melancolico sicco decidunt. ēt qr sunt terrestres graues fundū petunt: z vtplm

sunt cū vina discolorata: z que ex eis sunt liuide vel nigre retentionē mēstruox in muliere signant z significant cōdi lomata z passiones splenis z emorroydas.

¶De qualitate seu colore hypostasis z eius significatione quantitate z situ. Cap.xx.

De signis a colore sū ptis. Crocea.

Significatio sumpta ex eq̄litate hypostasis, dixit Aui. est signatio sumpta ex colore eius. ¶Dixit Raſ. 20.pti. hypostasis crocea ignea multā calidita tē z violentiaz colere signat. Dixit Auer. 4°. colli. Color citrinus hypostasis signat citrine colere dñiuz qō virtutē impedit digestiuā. Et ppea est signum malum. Et Aui. dixit. signat calorē fortē z egritudinem insidiosaz .i. malitiosaz colicā.

Rubea. ¶Rubea vo hypostasis dixit Auer. solū signat multā mām z pigritiā nāe que ipsaz pp sui multitudinē pmutare nō pōt: z pp hoc hec hypostasis longitudinē egritudinis significat: est tñ salubris nisi aliqō maluz apparuerit signū: qō si apparuerit significat mortē longo tpe pcedētē: quod est q3 b̄ maluz signū adiunctū significat q3 māe huius multitudo in fine virtuti dominabit ipsam vlterius pternendo: z si ipsi signū bonū copulabit ꝑriuz signabit. Et dixit. malū qō hec hypostasis signat non est nisi ex pte quātitatis: z ob hoc p maiori pte ē signū saluti.

Nigra. ¶Dixit Aui. q̄ est rubea signat dñiū sanguinis z fastidiū nō proprie sumēdo fastidiū large p repletione venarū: ad quā ēt aliqñ sequitur fastidiū ppie sumptū. Et tunc qdez rubedo eius est cuz quadā opacitate: si aūt est cū claritate signat dñium sanguinis colerici. ¶Et scias q3 hypostasis rubea est melior q̄z subrubea: q3 q̄z is subrubea sit magis propinqua albedini mali: q̄ est in corporibus diafanis pp pñtiam lucis subintrantis: rubea tñ est magis ppinqua albedini formali q̄z subrubea: q̄ fit in sanguine p bonā digōnem qua dealbat. subrubea. n. si oz deuenire ad hanc albedinē oz vt transeat p rubeā. ¶Dixit Auer. color hypostasis niger in febribus acutis est vticis signū: z pp hoc mortē demonstrat. Et dria est inter hanc hypostasiz z būorem nigrū quē expellit nā per viā crisis: q3 hec hypostasis ē in fundo vasis: sz humor niger qñ est expulsus a nā est disperſus in via. Dixit Aui. Nigra ex ea est signū malū signans adustionē aut mortificationē: q̄ tñ ex ea sanior est. i. minus mala est illa cuius hypostasis est nigra: sz aquositas eius non est nigra: q3 signat q3 malitia nō est tanta q3 potuerit denigrasse aquositatē: tñ pōt aliqñ esse bona. s. sicut dictuz est de vina nigra qñ per viā crisis euenerit.

Viridis. ¶Et hypostasis viridis semita est ad nigraz: q̄z is enim viriditas sit de coloribus medijs: multuz tñ pticipat ō nigredie. Et pōt in hypostasi ꝑsitr induci nigredo z a calido z a frigido: vt supra patuit de vina viridi: z est viriditas via transitus in nigredinē: z iō iudiciū hypostasis viridis est sicut iudiciū hypostasis nigre.

Alba. ¶Hypostasis vero albe. dixit. A. q̄dā q̄ est nālis: de qua supra dcm̄ est: z q̄dam est q̄ est mala sicut mucillaginosa z sanioſa z spumosa maturationi ꝑria. dixit Ra. 20.pti. Nefesis colōris est media inter albedinē z nigredinē: z eius signatio est sm exigentiā sui colōris. Et dixit. hypostasis celestis colōris signat solū frigiditatē. Et dixit. hypostasis media inter nigrā z rubeā est media in bonitate z malitia: z cū hoc nō signat digōnē cōpletā neq3 vltimitatez malitie. Et dixit. oēs vine virides declinantes ad colorem melongeane. s. liuidū sunt male. Et dixit. per q̄ resoluit. de his coloribus q pōt esse occulti non apparentes sensui. Dixit Theo. sedimen liuidū frigiditatē z mortificationē virtutis signat: z si liuida fuerit cū ea vina. s. aquositas eius in sequenti die. nō sine piculo erit. Dixit Auer. qñ hypostasis ē obscura friditate nāe signat extinctionē nālis calitat.

De signis sumptis a quātitate. ¶De quātitate hypostasis. dixit Hale. p̄ de crisi. In vinis puerox oīum nisi paucox raroz z in vinis vtentiū ocio z trāquillitate cōpletox z aliox vtentiū multo cibo hypostasis plurima aggregat: ppea q3 multiplicat in corporib⁹ oium p̄dictox supfluitas cruda. In vtentibus qdē ocio pp quietē: z in vtentibus multitudine repletionis pp multaz repletionē: z in pueris pp multitudinem comestionis. qñ ipsi appetunt z comedunt: z ppea ēt qñ opatio stōi cū sit vna nō pōt sufficere duabus operationibus alijs exñtibus in corporibus infantiū q̄ sunt aug^m z nutrimētū: q̄z obrez corpora ipsox attrahunt cibū ex stōis eorū añq̄z eox digō ni tps ofirmet: z ppea residet nēcio in vinis eorū qbus accidit febris p supfluitatē ocij z getis z multitudinē cibi cū esse eox ꝙuertit in salutē hypostasis plurima in vltio multitudinis. At vero dixit Hal. in vinis eox qbus accidit febris ex minoratione cibi z labore est sm ꝑriū box: qñ color eorum est color ruffus tinctus. z est dñium in eis manifestū colere z multotiēs osumit egri° eox p̄ter q3 aliqd resideat in vinis ipsox: z sufficit vt videat in vinis eorum nubes alba natās in summo aut pendens in medio postq̄z fuerit laudabilis. Et dixit in vinis sanox ēt qñ cibus est paucus z labor plurimus est colera dñantior. Et ppea nō vituperauit Ipo. vinā ruffam tinctaz colericam nisi cū sit subtilis. Dixit. n. q3 cū vina pmanet ruffa tincta colerica subtilis signat q3 egri° nondū est digesta: z nec residet etiā in hac vina aliqd: qñ nō est pole cū vina est vehementis subtilitatis z dimiſeris eam tpe longo valde vt discernat: ita vt resideat in ea de re q̄ est ipsa grossior z natet: qō in ea est qō est subtile: qñ hoc non accidit nisi vine in qua parş grossior est tm̄ z non in vina q̄ est grossa cū eq̄litate: z est i ea hypostasis pauca z digesta. Raſ. aūt. 20.pti. hz b̄ dcm̄ Ha. sic non quotienscūq3 vina mediocriter spissa cū parua hypostasi est sana z digesta. Et illud dico: qm̄ si hypostasis q̄ est in ea est granosa: sicut grana ofracti tritici: aut frustis pētalis silia: aut furfuri: aut est nigra: aut viridis: aut fusca aut plūbina: aut fetida: tunc oia ista cū b̄ q3 nō est digesta signant pditionē. ¶Dixit Ha. p̄a ad Hlau. vinā cui non ē sedimen mingit ille cuius regimen ē in vltimo subtilitatis z eo° cui° regimē est grossuz vina hz sedimen multū: z vinā cuius sedimen est paucū mingit ille cui° regimen est eq̄le. Et dixit. 2° pronosticox sup vbo. vina laudabilis est illa cē. Qz vina in q̄ nō est sedimen est illa cui° esse est in vltimo subtilitatis. ¶Dixit Raſ. 20.pti. hypostasis multa fit in corporibus repletis malis: aut multis būoribus vtentibus cibo z qete multa z eo°. in macilētis z vtentibus exercitio multo z abstinentia z in mediocribus mediocriter. ¶Dixit. A. hypostasis signo in q̄ztitate sui in magnitudine z puitate est hz q3 ipse dixit. de hypostasi mucillaginosa z dixit: sumit ēt ex sui multitudie z paucitate. i. ex sui multa z frequenti appetitiua vel pauca z rara: vt sic loquat de q̄ztitate ei° ptinua z discreta. Dicunt qdā. cū multitudo z paucitas hypostasis ꝑsideraf sm tres dimēsiones. vt illa sit multa q̄ est lōga lata: z pfunda: z eo° pauca. ¶Dix. H. vbi. ē. q3 sedimē in egritudinib⁹ factis a colera nō est oino: aut est parū valde: z sufficit in egritudinib⁹ istis: vt sit vina nebula pēdēs. ¶Dixit Raſ. 20.pti. q3 Ipo. dixit. i affo. in hyeme vina augmētat: z filiter hypostasis. Et ait Raſ. Dico q̄ztitatē vine z hypostasis in hyeme augeri pp sudoris paucitatē. Et dixit. residētia multa in febre ptinua longa osumptionē signat corpis. ¶Dixit Aui. q3 hypostasis multa z pauca significat cāe ipsam efficientis multitudinē z paucitatē. z nō sumpsit hic cām efficiētē ppie: sz large p cā mali ex q̄ fit. Et subdit. est. i. ptingit q3 hypostasis significat sui multitudine fortitudinez vtutis expulsiue. z eius paucitate debilitatē illius. ¶Dixit Raſ. 20.pti. Vrina in qua multa apparet hypostasis est cā liberationis pmixtionis sensus. Et Ha. dixit. qdā dixerunt. q3 oz esse hec hypostasis cū sua multitudie alba lenis z equalis. Raſ. aūt dix dico z est verisimile q3 qñ multa hypostasis est in vina: q3 preseruat z curat permixtionez sensus: quia turbedo cef/

sauit:propter quod nō ascendunt multi vapores ad caput. ¶De signione aūt hypostasis ex sui situ dix̄ Aui.hypostasis aut est natās.i.stans in supmo vrine: & vocat nubes sive nubecula sive nefelis:aut est pēdēs.s.in medio:q̄ vocat eneorima:aut est stans in fundo:q̄ ppie vocat sedimē sive hypostasis:& q̄libet eaꝝ aut est laudabilis aut illaudabil'. ¶Et de laudabilibus Jpo.natās melior est in medio pendente & in medio pēdēs est melior natāte. Et de pēdēte dix̄ Raß.20.cōtin̄.q ꝑm ei⁹ declōnē vsus ptē inferiorē est eius bonitas:ſz ꝑm declōnē ei⁹ vsus supiorē ptē nō pōt esse melior actio:q declō ei⁹ ad superiora significat q in ea est vētositas vaporosa subleuās eam sursum:cuius dignō non est cōpleta:q q̄ñ erit cōpleta dissoluet vētositas & descēdet inferius:ꝑm.n.quātitatē ventositatis declinat ad superius. ¶Dixit Aui.q ex natāte seu ex pendēte melior est illa cuius ruge sive fimbrie ad iferiora declināt:& pēdēs maiorē maturitatē signiat q̄ natās:& in fundo stans q̄ natans. Dixit ysaac in vrinis nubē natātez nā non pōt in vna die mutare in hypostasim:q nā nō opat subito nec cōmittit saltū:quare de natāte pri⁹ hz facere pēdētē:q̄ media est iter natātē & hypostasim. Dicūt qdā q in mā pauca & multū obediente nā posset in vna die permutationē facere de nube natāte in hypostasim:ſz in mā multa aut nō obediēte bñ illud facere nō posset. ¶Dixit Ga.2° ꝓnosticoꝝ.super vbo.rōnis est & in'ordinē nebulaꝝ q cā pēdētie nebule:& q̄re nō descendit ad fundū est ꝓmixtio vētositatis cū mā nebule que ei miscetur:q nōdū rectificata est & pfecte digesta discreta & equata est cui⁹ ptes sil'ank' in q̄ nō est vētositas:q̄re descēdit ad inferiora vasis.illud vero cui pmisceť aer & vapor: q̄re ad superiora eleuať ei⁹ eleuatio & ei⁹ declinatio a multitudine & paucitate p opōnē ei⁹ qō facit illud. ¶Secus aūt est iudiciū de hypostasi illaudabili. Etenim dixit Aui. q leuior scilz q̄ est natās melior est q̄ pēdens: & pēdēs melior est.i. min⁹ mala q̄ in fundo stans & q̄ pēdens est si eius fimbrie declināt ad supi⁹ minus mala ē.s.q̄ cui⁹ fimbrie declinant ad inferi⁹:& h̄ ió:q cā natationis ei⁹ ad supius est calitas aut ē aq̄litas & vētositas. Si ergo nō fuerit subleuatio ei⁹ pp vētositatē pp quā si fuerit dcm̄ iudiciū nō hz vitatē tūc erit pp calitatē adurētē:mō quāto min⁹ adurit tāto minus descēdit:& eo°.quāto magis adurit tāto magis grauitat & magis descēdit:ió est magis mala. ¶Et signiatio hypostasis ex sui situ.i.colligātia suaꝝ ptiū adinuicē est dixit Aui. supta a diuulsiōe.& lenitas & eq̄litas sua in hypostasi laudabili est melior:& in nō laudabili est deterior.diuulsio aūt hypostasis signiat vētositatē & digerēdi tarditatē. Et dixit. A. q hypostasis diuulsa in grossa vrina superi⁹ natat: & ppe si est leuis.sed in tenui sba inferius descendit:& ppie si est grauis. Et ex hoc voluit signiare q hypostasis illaudabilis descēdēs est peior:q ex ei⁹ descēsu seqtur q est grossa: & ex subtilitate vrine seq̄t & signiat eius cruditas: & multa dignō.cuius oppom̄ est in opposita hypostasi cū sba grossa vrine:q nō tm̄ signiat indignōē q̄tū tenuis:& ēt hypostasis diuulsa natās est ita mala. ¶Dixit Aui.q cum in ꝑn° egritudinis apparet hypostasis in vrina natās aut pēdēs: & postea nō pseuerat.signiat q crisis cū exitura erit:q signit mām grossaz supra quā nā nō pōt ꝑualere totaliter in digerē do:vt de ea crisim eūonis faciat:q̄re faciet crisim ōriuatōis. ¶Et d.A. q cū i vria nefelis aut eneorima:aut hypostasis fuerit:& in illa fuerit aliqd sil'e tele aranee.aut fuerit densitas est sig̃m malū:& p telā araneā:vt dicūt h̄ intellexit: sicut q̄ñ vna res supponiť alteri:sicut appet in nubib⁹:& pdēsitatē intellexit aliquā rē densaz. Et voluit in sūma dicere:q q̄ñ in vria appet aliqō vnctuosuz sil'e tele aranee:aut aliqō vnctuosū gſſū coagulatū fortj vnctuositatj ē malū:q signiat colliq̄tionē & vtutis debilitatē & calorē ꝑter nām fortem. ¶Et dixit Aui.multotiēs sedimē natās nō bonū apparet ex q̄ euenit terror:ſz illud ē ꝑn̄ signis ex pmutatione ad bonitatē:cū postea pēdebit & in fundo residebit & erit sig̃m nō malū. Q̄ si post ipm male supuenerit hypostases timor ꝓius habitus erit nec̄ius. Et h̄ qdē ꝓsiderare opz pp varios euēt⁹ in egritudinib⁹ mālib⁹. ¶Quidā affirmāt a nubecula signionē sumi posse:& nō est nubes vel nubecula ꝓz eos nefelis sive hypostasis natās neq; ps eius:ſz nubecula ꝑm eos est quedā aerea vaporositas actiōe caloris eleuata q̄ leuis exſis supiora petit vrine & vrinā cū q̄dā suscitate obūbrat q̄ si fuerit cū liuiditate:q̄uis leui vitiū & distēperā tiā spūaliū signiat.si vo sine liuiditate fuerit calefactionem signiat epat⁹:& maxie si cū q̄dā spuma crocea fuerit. ¶Dix̄ Auer.vbi.s. diuersitas loci.s.hypostasis in vrina diuersaz ponit intentionē:& pp hoc est q q̄ñ hypostasis nigra est sup̄sa min⁹ mala est in fundo recūbēte qō est:q signiat alicuius dignis ꝑn̄:q̄uis sit mala:q minoris est grauitat: sed que est in fundo malā dignē cōpletā signiat. Et dixit. q q̄ñ hypostasis est obscura friditatē nāe vel extinctionez nālis signiat caliditatis. Dsit qdaz. si vrina subtilis fuerit in homine colerico:& in die cretico nubecula appareat salutē ostendit. ¶Et signio sumpta ex odore hypostasis est dixit Aui.sicut signio data de odore vrine.

¶De quantitate vrine. Cap̄.xxj.

QUEST dici vrina & multa & pauca aut rōe quātitatis ꝓtinue aut rōne q̄ntitatj discrete. Rōne ꝓtinue dr̄ multa:q multa i vnica mictiōe mingit.rōe q̄ntitatis discrete:vt q̄ñ frequēter mingit:& est cū est multa rōne quātitatis ꝓtinue vel discrete sil'.nā aliq̄ñ mingitur frequenter & qualibet vice multa. ¶Causas aūt paucitatis & multitudinis vrine qdā q̄tuor esse dixerūt. Et paucitatis qdē vrie vna est cā ꝑm eos cruditas māe. Et ppea in ꝓncipijs morborū mālium vrina apparet pauca. ¶Alia est opilatio sive enfrasis meatuū vrine vt appet in strāguria. Et 3ª est fluxus vētris multiplicatus aut alia eūonū corpis multiplicata. ¶Et 4ª est ꝓsuptio hūiditatis corpis:vt i febribus appet arsiuis. Multitudinis vo vrine cās q̄tuor esse dixerūt fore ꝑdictis oppositas. ¶Alij vo reduxerūt cās multitudinis & paucitatis.ad.7. Et ꝑª est multitudo cibi & potus maxie humidi & ligdi cū paucitate exercitij. Et scōa est multitudo hūiditatis aquose q̄ ex corpe excolať descēdit ad vias vrie & misceť ei. Et 3ª est expulsio cretica vel ēt sinthomatica facta de humoribus ꝑ vrinā. Et 4ª. est diureticoꝝ vsus. Et 5ª est fortis attractio renū de humiditatib⁹ corpis vt in dyabete. Et 6ª est dissolutio hūiditatis corpis trāseūtis ad vias vrine & vrie se cōmiscētis:q dissolo fit a calore excedēte. Et 7ª est aliaꝝ corpis eūonū ꝓstrictio.dixit.n. Jpo. 4° affo. vrina noctu multa fcā modicū secessuz signiat & eo°. Et hoc ió q vna eūone diminuta vel pluribus diminutis alia multiplicať & eo°.deriuata mā q̄ solebat eūari p aliquā eūonez ad illā q̄ multiplicať vel supfluit. Et ió hz dictus affo. vitatē qñ ipse eūones pñt se adinuicē diuertere sive sit de die sive de nocte:ita tñ q vna eūo notabiliter augeať supra ꝓsuetū. Ad h̄.n.vt vna eūo minuat aliā:opz vt supet illā quatitate notabili:& vificať hec cā vt in pluribus nō sp.nā posset in corpore tm̄ exuberare mā q sufficit sil'multiplicať duas eūones:vel ēt plures:& tūc maxie vificatur q̄ñ nō pcesserunt cās multiplicātes vrinā. ¶Paucitatis aūtē vrine sile dixerūt septem fore cās. ¶Et ꝑª est paucitatis potus & cibi humectātis liqdi cū multiplicatōe exercitij. ¶2ª est opilo meatuum vrine. ¶3ª est aquositatis acuitas pungēs instra vrine que sentientia punctionem lesiuā se ab ea eronerare conanť. ¶4ª est defectio attractiue renū:aut etiā vesice:aut eorum defectio expulsiue. ¶5ª est mollificatio seu: palesis vesice:q non pōt tm̄ tolerare vesica q in ea multa vria colligatur. ¶6ª est intēsio caloris in interioribus corpis humiditates cōsumentis vt in febribus arsiuis. ¶Et 7ª est multiplicatio aliarū eūonū. ¶Dr̄ autē vrina multa vel pauca

De causis

De significationib⁹.

aut ratione humoris peccantis q̄ dꝫ expelli aut rõne cibi ⁊ potus sumptorũ. ¶ Dixit Raſ.10.pti. vrina multa sepe micta signãt in corpore multã supfluitatẽ:⁊ vrina.multa cum siti absq̄ cibi ⁊ pot⁹ repletiõe cũ corpis macilẽtia diu pseuerãs ducit ad ethicã:⁊ vrina multa velociter micta confert colice:⁊ vrina multa mediocris in sba cũ hypostasi p̄iucta ⁊ leni signãt dñium sanguinis:⁊ vrina excedẽtis q̄ztitatis signãt magnã eũonẽ humiditatis in ea. Et qñ vrina est potu maior signãt in morbis repl̃onalib⁹ ⁊ corpore repleto mũdificationẽ corpis ⁊ iuuamẽtũ. Vrina autez in morbis acutis maior solito mala est. Et vrina q̄ mingit sepe ⁊ multa ⁊ nõ est in ea aliq̄ mala signio cũ ponderositate intestinorũ signãt morbi ꝓlixitatẽ:⁊ q̄ nã ꝓ dissol'one hũiditatum expellit morbũ versus renes ⁊ intestina. Et multa vrina significat mãs declinasse vsus renes ⁊ vesicã. Et vrina multa i phrisi signãt corpis dissolutionẽ vehemẽtẽ. ¶ Dix. A. vrine multitudo in acutis egritudinibus cũ nõ post ipsaz aduenit reges est signio ethice:aut spasmi de inanitione. nã signãt dissol'onẽ corpis a calitate intensa.nã vrina multe q̄ztitatis signãt qñq̄z liquefactionẽ ⁊ supfluitatũ liquefactaꝝ in corpe cũ vrina eũonẽ:⁊ discernit̃ inter eas per vtutis tenorẽ:⁊ dixit.cũ in colica multiplicat̃ vrina plũ portendit ꝓspez euẽtuz ⁊ ꝓpe cũ est alba ⁊ ad egrediẽdũ facilis: qz tũc signãt q̄ mã flãtica:q̄ faciebat colicã diuersa est ad viã vrine. Et dixit.q̄ vrina mali coloris significãs malũ quanto plũma fuerit tãto minorẽ signãt malitiã ⁊ tãto erit magl nuncia salutis. Et e⁹.si pauca fuerit maiorẽ signãt malitiã. ¶ Dixit Raſ.vbi supza.vrina que est minoris quãtitatis pot⁹ assumpti est mala.nã b̃ accidit:aut pp multã dissolutionẽ:aut pp multũ fluxũ vẽtris:aut multũ sudorez: aut multã debilitatẽ virtutis digestiue:aut ꝓpter ydropisim. Et qñ denegat̃ vrina in febre ꝯtinua cũ dolore capitis ⁊ sudore multo tetanũ signãt. Et dixit.auẽte.Ipo.In epidimijs vrina pauca est mala:qz signãt debilitatẽ virtutis expulsiue aut digestiue scõe aut attractiue scõe. ¶ Et Aui.dixit. Urina que pauce existit quãtitatis virtutis signãt debilitatẽ.s.expulsiue nõ expellẽtis quãtitatẽ sufficiẽtẽ siue ipsa sit pauca respectu hũoris expellẽdi siue respectu cibi ⁊ potus assumpti. Et dixit pol'e est q̄ significet debilitatẽ attractiue mẽbrorũ mingẽdi que nõ attrahũt quãtũ opz:⁊ q̄ vrina q̄ est min⁹ eo qõ bibit̃.s.notabil'r resol'onẽ signãt niultã ⁊ caliditatẽ fortẽ multũ de aquositate resoluẽtẽ:aut signãt ventrẽ.s.lubricũ. Aut signãt vrina pauca aptitudinẽ ad ydropẽ ⁊ asclitẽ:qz signãt retẽtionẽ aquositatis q̄ poterit eẽ cã asclitis:⁊ b̃ nisi retineat̃ pp alias cãs q̄z pp debilitatẽ expulsiue. ¶ Dixit Raſ.vbi.ē.vrina guttati micta in fe. lenta significat fluxum sanguinis narium ⁊ significat multam repletionẽ. In febre vero calida ⁊ in febre adurenti significat malã dispositionẽ cerebri. ¶ Dixit Auic.vrina que in acutis morbis guttatiz ⁊ inuolũtarie mingit̃ signãt in cerebro nocumẽtũ:qõ neruis accidit ⁊ musculis:signãt̃ ẽt debilitas retentiue:vñ mingit̃ inuolũtarie ⁊ debilitas expulsiue: vñ guttatim mingit̃. Qz si talis vrina in febre aduenerit qetaz signa alia fuerint salutis.significat̃ fluxus sanguinis ex naribus mã ente diuersa ad supiora. Et in hoc casu vrina est alba aquosa. Si vero nõ affuerint alia signa bona vrina guttatim ⁊ inuolũtarie micta signãt desipietiã ⁊ mẽtis corruptionẽ mã trãseũte ad cerebꝝ. ¶ Et dix. viã diuersarũ dispõnũ:q̄ qñq̄z mingit̃ ml'ta:qñq̄z pauca:⁊ qñq̄z retinetur est significatio pugne ⁊ laboris nãe:⁊ est signatio mala:taℓ enī vrina itersecta plus malitie signãt. Et dix.2ª ārti. Uria q̄ qñq̄z mingit̃ ml'ta:⁊ qñq̄z pauca:⁊ qñq̄z retinet̃ ⁊ nõ mingit̃ in febrib⁹ acutis est sig^m malũ signans pugnã vehemẽtẽ egritudinis ⁊ nãe vicit̃.⁊ vincit.s.qñq̄z ⁊ signãt laborez innate caliditatis ⁊ grossitiẽ mãe:⁊ q̄ ipsa difficulter susci pit digõnẽ. Si autẽ febres fuerint qete signãt lõgitudinem egritudinis pp grossitudinẽ hũoris. ¶ Dixit Aui.cũ vria sani minuit̃ ⁊ attenuat̃ ⁊ pseuerat sic ⁊ sentit q̄litatẽ ⁊ dolorẽ i renib⁹ signãt duꝝ apa in ptib⁹ rerũ.duꝝ absolute vl' duꝝ.i.difficulter sanabile vel solubile a nã.denotat.n.retẽtionẽ diuersarũ mãeꝝ:q̄ ex percepta grauitate in renibus signãt̃ ⁊ ex pcepto dolore:quare collꝛ in eis ad apa. ¶ Dix Hal' p^a affo.in 9no affo. ventres ⁊c̃.q̄ vrina minoratur in hyeme re^m alioꝝ tẽporũ anni:⁊ est verũ ꝓsuppositaeq̄litate assumptorũ.al'r possz eẽ eq̄l'r ⁊ āplior:⁊ illud ideo:qz calor fortificat̃ in hyeme ⁊ cõuertit de nutriẽte in mãm humoralẽ minus q̄z in alijs tpibus:⁊ sic min⁹ dimittit de aq̄sitate. ¶ Dicũt quidã q̄ multiplicatio vrine in estate plus q̄z in hyeme respectu assumptorum ꝓsuppositabonitate regiminis non est a mã:sed ab efficiente.

¶ De signionibus sũptis ab odore vrine. Cap.xxij.

QUIR Raſ.20°.pti.debes scire q̄ odor sanorũ nõ sil'at̃ odori vrine egrorũ. Et A. dix. Quidã dixer't se nũq̄z vidisse vrinã egri c⁹ odor sit sicut odor vrine sani. Odor.n.ab vria nõ ꝓsurgit ex mixtiõe alic⁹ mixti mixtõe vnicatim:sz ex mixtiõe pluz mixtorũ cũ ea nõ vã mixtiõe vnitorũ:sed separatoꝝ abinuicẽ:sicut surgit a suba vrine:⁊ alijs diuersis hũiditatibus cũ ea sepate cõmixtis. ¶ Nos autez dixit Aui.dicim⁹ q̄ cũ vrina nullo mõ odorẽ hz:cõpl'onis signiat friditatẽ:⁊ supfluã mãe cruditatẽ. Rõ est:qz odor q̄litas exis de scõis q̄litatib⁹ cõsurgit in re ex dñio calliditatis effumatioez faciẽtis. Et iõ cũ in vria nullus existit odor nimiã signãt hũiditatẽ q̄ nulla fit effumatio:⁊ ad nimiam frigiditatẽ nimia seqtur humorũ cruditas. Et ppea in morbis calidis acutis mortẽ dixit Aui. ꝓnosticat̃.qz cum sint morbi calidi:⁊ de mã cal'a deberet in vrina odor adesse.si q̄ nõ adest multa resol'o inate signiat̃ caliditatis:imo q̄si ipsi⁹ extinctio:⁊ sic mors. Et cõtinet b̃ ꝓnosticatio vitatem si mã ad alia loca diuersa nõ fuerit.nã si diuersa fuerit poterit vrina ex corpore egredi oi odore priuata: vt frequenter in quibusdã febribus acutis:⁊ i freneti euenit vrina aquosa nullũ odorẽ hñs:aut ẽt nisi fortis adsit opil'o p quaz mã ad vrinã trãsire nõ possit. ¶ Dixit Hal'.p̃.de crisi. odor fetidus nõ giiatur nisi ex putrefactiõe. Cãtur ẽt fetor in vria ꝓpter fumos putridos exãtes in vrina a qb⁹ resoluunt̃ fumi sicci fetẽtes. ¶ Dixit Aui.cũ vrina odorẽ hũerit fetidũ ⁊ maturatiõis in ea erũt signiones aut ipsius cã est scabies aut vlcera in instr'is vrine:que suis cognoscunt̃ signis. Et si maturatio nõ affuerit pol'e ẽ:vt sit ex hoc.s.ex scabie aut vlcere instr'oꝝ vrine:⁊ pol'e est:vt sit ex putrefactione.s.humorũ in venis vel in aliquo determiato loco a quo mã putrefacta trãseat ad vrinã. Fetor.n.dixit Hal'.in 9no vltimo ꝓmi ꝓnostic oꝝ.semp p̃supponit putrefactionẽ:fetor ergo ꝓuenit in vrina ex scabie ⁊ vlcerib⁹ in istr'is vrine:quando materia eorum virulenta vel sanioſa vrine admiscetur. Et prouenit in febribus:qñ mã fuerit matura:q̄uis etiam sit matura:est ẽt putrida:qz cãta a calido nãli:⁊ ꝓter nãm:⁊ puenit ex putrefactiõe humoꝝ in venis vel in aliquo mẽbro apantiũ ipm vel non apantiũ:⁊ in febribus acutis si nõ fuerit ꝓp instrumẽta vrine est signũ malũ:qz signãt vehemẽtẽ putrefactionẽ:⁊ q̄ mã nõ obedit vtuti:⁊ si vtus est debilis signiat mortez. Et qñ fetor ꝓcedit ex putrefactione humorũ tunc quanto vrina est fetidior tanto est deterior. Scias tñ q̄ fetor pueniẽs ex vlcerib⁹ instrumentoꝝ vrine est oibus alijs intensior deinde post eũ est q̄ ex hũorũ putrefactione ꝓcedit. Et hic qdẽ fetor ad significandum malũ oz esse satis notabilis.pot̃ ẽt distingui inter dictos fetores p febrẽ ⁊ alia signa. ¶ Et odor qdem vrine qñq̄z distinguit̃ ꝑm declinationẽ eius ad aliquẽ saporem.q̄uis sit imꝑpriꝑe:⁊ ꝑm variã declinationẽ eius varia signiat. ¶ Dixit Aui.cum odor declinat ad acredinẽ.i.ad acetositatez non acutã:q̄lis est odor lact] acetosi signiat putrefactionẽ in humoribus frigidis quos calor ex̃eus superauit:⁊ iõ vtplz

euenit in febribus de mā frida. pōt ēt ꝓuenire in vrina ꝑp flā acetosum: aut ꝑp hūorē melicū: q acris est cū alter eorū ꝑmiscet vrine. Et euenit ét aliqñ odor acetosus in febribus de mā calida: z tunc declinat ad acuitatē qualis est odor aceti acuti. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓti. Odor filis odori aceti in vria accidit ex multis hūiditatib⁹ indigestis a calore debili. Et dixit vrina fetida semp paulatiz micta signāt mām malā viscosaz z putrefactā: aut vlcus in vesica vel renibus: z non eris securus qn virtus sit defecta: ꝑp hos duos morbos z accidet morbi periculositas. ¶ Et dixit vria pauca fetida cuz morbo in capite vel malo spasmo: signāt vehemētē calidi/tatē z putrefactionē. Et vrina fetida in morbo acuto subito declinātē est mala: q signāt q nā est ipedita. ¶ Et Aui. dixit si talis odor. s. declinās ad acetositatē acutā in vrina fuerit in febribus acutis signābit mortem calorīs nālis z dñiuz frigiditatis in nā cū calore extraneo superante nālē. ¶ Et dix. Raſ. vbi. ē. vrina fetidi odoris z vnctuosa: q̄ no minat oleagena est mortalis. Et vrina acetosi odoris in febre adurentis est mortalis. ¶ Dixit Raſ. Inueni in quo dā li⁹ nouo q vria turbida parū ꝑmicta z fetida in morbo acuto ē mortalis. ¶ Dixit Aui. odor trahēs ad dulcedinē sanguis signāt dñiuz: q ab eo decidit. z hic qdez odor est suauis mitis q̄lis est odor lactis recēter mulcti: aut sanguinis de vena recēter extracti. Qui ꝓsueuit illa odorare hos cognoscet odores. ¶ Dixit Aui. cū fetor vrinā ꝓcomitat i acutis egritudinibus: z postea ab ea remouet subito: z si post hoc nō fuerit subito ges signō erit casus virtutis: ga exquo alleuiatio nō sequit: signātur q mā putrida nociua interius retinet: z sic ipotētia virtutis ad expellendū ipaz. ¶ Dixit Theo. si vrina que est fetens fiat nō fetens est malū signū. per hoc scire debes q fetor in vrina pōt cessare duplici de cā. Una est defectus māe fetentis q̄ ex toto est purgata z expulsa z hoc est bonū. 2ª cā est debilitas calorīs nālis z debilitas virtutis expulsiue. ꝓe cuius debilitate fetēs mā existens in corpore non expellit cuz vrina: sz in corpore retinet. vnde vria sine fetore existit: z hoc est malū attestans mortificationē caloris innati. ¶ Vrina q̄ est multuz fetida. Dixit Aui. est corrupta. colera. n. cū sit hūor subtilis acutus calidus causat odorē acutū. z dixit. q cū vrina in sanis fetida ꝑseuerauerit signāt febres: q̄ ex putredie accidūt esse in eis futuras: q signāt hūores putrefactos esse in eis q febrē putridā generabunt: aut signāt ꝓcussionē z agitationē putrefactionis. i. māe putrefactē: q̄ in ipsis sanis retēta erat in venis vel aliquo ipsoꝝ mēbroꝝ: q̄ ꝓcussa z agitata soluit a loco in quo erat z transit ad vias vrine: z mixta cū ea reddit eā fetidā. Sed in ꝟ casu ille cuius est alleuiatū se sentire dz: z ꝑcipue si vria illa multa fuerit. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓti. audite Ha. inueni vrinā acetosam in odore z sapore Et dixit vrina amari saporis accidit a calitate z siccitate z vehementi adustione z vrina salsa accidit a minori vstione q̄z amara. Et vrina acetosa accidit ꝑp calorīs debilitatē. i. multā humiditatē. Et vrina dulcis ꝑp equalitatē. Et dixit. scias q non reperit vrina sine aliquo istoꝝ saporum z cognosces eos cōparando eos vrine sane.

¶ De signis sumptis a spuma in vrina. Cap. xxxiij.

Spuma est multaꝝ ampullaꝝ adinuicez ꝓmixtio. ¶ Et ꝑm Ha. in ꝓmē. asso. strangulatoꝝ ꝛc. causat ex ꝓmixtione vēti z hūiditatis z hūiditas est mā spume q̄ hūiditas pōt esse aquea pura: z pōt esse impura ꝑ admixtionē alterius rei liquide secū: q̄ res liqda pōt esse viscosa. Nō. n. est sicut putauerunt qdā q nō causat spuma nisi ex hūiditate viscosa. nā ꝓriū huius apparet in aq̄ pura in qua non est viscositas. nā viscositas est passio mixti: z tū spumificat. ventositas aūt aquositati mixta ad causandū spumā dz esse: ita q ossa: vt sit retinibilis sub aquositate: z nō subtilis sic vt exalet ab ea. ¶ Et cause qdē spumificatio nis ponunt due. s. motus localis aquositatis z caliditatis in ea. Caliditas tū sine motu locali nō potest spumā causare: q nō pōt eā causare sine subleuatione aquositatis: bene tū pōt eā causare absq̄ hoc q motus localis sit principalis cā spume ipsius: sicut hoc modo causat spuma in iratis z in olla bulliente. Motus aūt localis pōt spumā cāre absq̄ oi caliditate: q pōt ipellere partes humidas vsus ptes aereas siue ventosas: z eoꝝ absq̄ aliq̄ caliditate subleuante: vt appet in vino misso in vase: cui accidit spumificatio nulla caliditate ꝑsente. In causando tū spumā pars aerea siue vētosa ꝑm plz plus pōt q̄z pars hūida siue aquea: cū. n. spumat ps aquea tumet: q ptes eius eleuant sursum: qbus tū est inclinatio: vt moueant deorsum: z ps hūida in tumorez eleuata detinet violenter ptē ventosaz q̄z̄ suis fit eius inclinatio: vt moueat deorsum: z hoc sui grauitate: q̄ tū grauitas nō est tanta: quin possit a pte vētosa subleuari: sicut nec subleuatio eius est tanta q frangat z exalet ventositas: q̄z retinetur submersa sub grauitatē partis aquee. Et vt dicunt. q̄si quedā equipollētia est inter aereitatē z aquositatē. Et ꝑp dictā aereitatis sub aquositate submersionē querentis exitū accidit: vt fiat diuisio ad multas partes: z ptis aquose z ptis ventose: z sic fit in eis ampullatio que est spuma.

¶ Spuma aūt que generat ex humiditate viscosa. pluri tpe durat q̄z in non viscosa. Et quāto pars aquea est viscosior tanto spuma in ea generata est minutior: z magis occulta in ampullis: q̄ q̄z viscosior tanto plus resistit subleuationi sue partiū: vñ minor fit in eis tumor z minor ampulla: z minor ꝓmixtio ampullaꝝ adinuicē. Cuius exm̄ hr̄ in hūtibus cutē capitis pinguē z fordidā: in quibus ꝑ lixiuium spuma minutior z crebrior z occultior generat. ¶ Ex dictis pz q in mā flātica spuma minutior gīatur q̄z in colerica in qua spuma gīatur maior z magis manifesta ¶ Et ex dictis pz q ignis z aer nō sunt apti spumificationi: cū non possit in eis detineri ventositas: neq̄ ēt terra: q sui grauitate multa ꝓhibet ventositatē z subleuationē sui. ¶ Dixit itaq̄ Aui. spuma accidit ex aquositate z ventositate ꝓiecta in vrinali cū ꝓiectione aquositatis vrine ventositas aūt cū vrina egrediens auxiliū ꝓculdubio ꝓbet in ſba vrine. s. ad hoc vt in ea causet spuma. Et ꝑp̄ie cum ventositas in corpore supauerit: quēadmodū in vrina opilationē hūtiū accidit: in qua multe sunt ampulle: z ꝟ ideo: q in hūtibus opilationes nō debite euentato calo multe māe ventosanc: que qdē ꝑm plm in māebus sunt viscosis: ex qbus ꝑm plz opilones generanc z retinenc: z amplius causant multas. In hūtibus ēt opilones ꝑm plm calor nālis debilitat quo debilitato multa in eis gīat ventositas: quā nā conat expellere ꝑ vrinā. z maxime cū vētositas fuerit circa gibbosa epatis z opilatio circa renes. Et q ventositas auxiliat ad exitū aquositatis q̄ in opilatis est difficilis. Jō dixit Aui. q auxi⁹ ꝑbet in ſba vrine. Contingit aūt maxime spumificatio in vrina in mictu eius agitatis z cōmotis ventositatibus. z magis supioza petētibus: vt ēt apparet in inundatione aquaꝝ in vrinis equoꝝ z i fricatione corarū prope testiculos. ¶ Spuma diuidit ꝑm essentiā in granulosam ampullosam z in eaz q̄ absolute dr̄ spuma.

De spēb⁹ eius.

Spuma granulosa

¶ Et granulosa qdē est spuma intercisa seu iuncta in circulo in ꝑtes diuersas habēs granula alba pua z rotunda: q̄ dr̄ circulus vrine granulosus: z semp significat reuma descendes a cerebro ad aliqđ vel aliq̄ mēbra: ad ea. s. q̄cunqz debiliora sunt: pōt nāqz descendere ad oculos ad aures ad nares z ad os z palatū z ad spūalia z nutritiua ad stōm. s. z ad intestina. Cognoscunt aūt mēbra ad q̄ reuma descēdit ꝑ id qđ si ista granula parū sub circulo substant z mota ex concussione vrine vsus inferius sub circulo statim regrediunt ad circulū: tunc membra offensa ab illo reumate i ipso capite sunt retēta vel ipsi capiti vicina vnū vel plura. Si vero sint depressa infra circulū z neqz ex motu in ꝓcussiōe

vine ad circulū reuertunt: tunc mēbra offensa sunt sub capite: z ab eo remota: z q̄ sint illa hñt p alia ꝫ cognosci. Et granula qdē ꝑm quosdā in cerebro gñantur: ꝫ ꝑz alios generant: in ictu pcussionis ipsi⁹ reumatis sup mēbrū ad qō descēdit: q̄ postea puenientia ad vias vine: p vias occultas aut per subingressum ipsoꝝ in venas tandē cū vina emittunt. Dicunt qdā. granula figūant reuma si sint supius in circulo: ꝫ si sint in medio circuli figūant grauedinē auriuz oculoꝝ lingue z palati: z si sint in iferiori pte circuli significant replōnē stoi. ¶ Spuma aūt ampullosa circulo adheret magis tumida q̄z aliq̄ alia spuma ex distēsione partiuz dilatata: z gñatur aut impetu effusionis vine: sicut ēt ꝓtingit in quocūq̄ alio hūore ipetuose effuso: z hoc post paruū tps remdet z euanescit: z io a qbusdā remdens noiat: z ab hac spuma nō sumit indicatio sup dispōnes corporis hūani. Aut gñatur pter cām effusionis a cā interiori: z ista diu pseuerat: z ppea a qbusdā nō remdens vocat: z gñat in vina actione caloris inati cū vria effusi: aut eius vestigio agētis in aquositatē vine pmiscēdo i ea aereitatē: q̄ postea petens exitū spumā causat ampullosam. Quidā tñ dicunt q̄ spuma gñatur in renibus ex vapore incluso in hūido viscoso in renibus ꝓtento subleuante ipsuz ad supiora in vina. Et ampulla qdē aliq̄n in tñ coheret circulo pre viscositate humida q̄ vix pōt a circulo remoueri cū stupis baculo iuo lutis. ¶ Spuma ampullosa figūat māe cruditatē z morbi plixitatē: z q̄nq̄ passionē renū z: q̄nq̄ dolorē capitis. Dūt qdā q̄n mā cruda abundat cū nō pōt perfecte decoqui z digeri in grossaz vēositatē resoluit: q̄ retēta z a debili calore non ꝓsumpta partibus hūoꝝ viscosoꝝ includit: z sic per meatus ꝓtinuos ad epar accedēs aquositati vine admiscetur z cū ea egredit. Et dicunt q̄ de dicta mā cruda magna in renibus remanet portio: q̄ cū augmētata fuerit frigidā z longā in eis generat passionē. Unde Ypo. 7°. affo. dixit. Quibus in vinis ampulle fiunt nefreticā passionē. i. renū egritudinē longā aut lentā z tardā figūat. Et dicūt. q̄ tunc figūatur passio renū q̄n ampulle alte stant supra superficiem vine. nā tunc figūatur q̄ a ꝓpinquis mēbris. s. a renibus veniant: z figūatur q̄ illa passio renū erit longa: z maxie virtute non ente forti: q̄ figūat q̄ mā frigida cruda viscosa fit in renibus: q̄ longo tpe egebit ad hoc vt digerat z resoluat. ¶ Et dicunt. q̄ q̄to spuma est altior supra circulū vine: z quanto plus occupat de superficie vine tāto p̄dicta figūata sunt intensiora z maiora. Scias. n. q̄ aliq̄n spuma supereminet superficiei vine vno digito. z aliq̄n plus: z aliq̄n occupat totā superficiē vine. ¶ Dixit Aui. pue ampulle remanentes in egritudinibus renū figūant vēositatē z viscositatē: z ad sūmū hūor viscosus in egritudinibus renuz est malus: z figūat hūores malos. s. z viscosos a qbus prouenit aptitudo gñationis lapidis a rene: z dictus humor frequenter in vinis apparet z figūat frigiditatē. Et Aui. has ampullas paruas noauit granula: non intelligens de granulis supradictis: vt putant multi: nā vt supra patuit: illa granula generant in capite: aut in mēbris supra q̄ descendit reuma. Iste aūt ampulle generant in renibus. dolorē aūt capitis aliq̄n figūat spuma pñtez vl futurū ex fumositate ad eam mā eleuata ascēdēte ad caput. ¶ Dixit Aui. spuma ampullosa figūat p suarū ampullaꝝ ruptura citam vel tardā: q̄n tarda earū ruptura figūat viscositatē. s. intensam z eo°. cita earū ruptura significat viscositatis paucitatem: aut aquositatē sine viscositate: z q̄ ilico post mictū rū pit z euanescit significat q̄ fuit cāta pp impetū effusionis. Ampulla aūt frangit aut māe grauitate pmente: aut vēositate ingrossata: z ideo descendēte: aut ventositate subtiliata: z ideo ascendente z exalante. ¶ Et significat dixit .A. sua quantitate. s. magnitudine z puitate: z sua multitudine z paucitate. nā parua z pauca paucā significat vēositatē. magna āt z multa significat vēositatē multā. ¶ Spuma aūt absolute dicta spuma est illa q̄ est absq̄ granulis z absq̄ ampullis. s. magnis: bz tñ aliq̄n minutissimas ampullas quēadmodū sunt ampulle in spuma q̄ fit iter coxas eq currentis. Et differt ista spuma ab ampullosa: q. ista soluz significat in circulo vel circa ipsum nō multū in altū eleuata: neq̄ est supra superficiē vrie expansa. ampullosa vō aliq̄n multū in altū eleuat. z aliq̄n totā cooperit vine superficiē z in ampullatione pars aerea z vētosa plus pōt supra humidū spumificandū q̄z in hac spuma ppea ptes humidi plus mouent a suo loco in ampullatione q̄z in ipsa spumificatione. Et pp hanc cām ampulla citius rumpit z euanescit q̄z ista minutissima spuma. Et ampullosa significat: vt supra dictū est. Ista tñ spuma significat oīum ventositatis plurime z diuise z figūat grossitudinē z viscositatē māe: aut significat violentiā caloris ebullitionē faciētis. Et distingui tur inter ista duo figñata: q̄n si vina fuerit intensa in colore z spuma sit ꝓtinua figñat ebullitionē. si vero vina sit discolorata significat cruditatē māe z ventositatē. Item si vina fuerit tenuis z spuma subtilis significat caliditatez. Si vero vtraq̄z fuerit grossa frigiditatē. ¶ Dixit Aui. spuma absolute dicta: z ēt ampullosa figñat suo colore: sicut figñat sua nigredine z ruffedine in icteritia. nā russa siue citrina si gñat mām colericā. z icteritiā citrinā z nigra figñat mām melācā z icteritiā nigrā sup. z viridis colica figñat viridez z icteritiā viridē. Scias tñ aliq̄n in icteritia citrina pōt apparere spuma nigra: cū pmixtióe tñ alicui⁹ ruffedinis: z ꝑ esset q̄n mā colica tā diu esset in corpe ꝓtēta q̄ aliq̄li⁹ adureret. Et spuma qdē alba vel liuida figūat mās crudas z frigidas. ¶ Scias q̄ medicus in iudicādo p spumā dz sic ꝓsiderare. Si. n. vina illico micta est dz eā dimittere aliq̄tulū z videre vtrū remaneat in spuma vel nō: z si nō tunc fuit cā effusionis. Si aūt remanet tūc ꝓsideret species eius: z ꝑm illas: sicut supra dictū est: ꝓsideret aut iudicet. Si aūt diu ē q̄ fuit micta z non fuerit in ea spuma dz eā ꝓcutere: sic vt spumificet. z de ea postea ꝑz p̄dicta iudicare. ¶ Dixit Ra. 20. ꝓti. Q̄z vina spumosa in febre ethica significat vlcus in pectore. Et dixit. vina spumosa ventositatē significat: z si est citrina cū q̄dā albedine passionem pulmonis significat.

Spuma ampullosa.

Spuma absolute dicta spuma.

¶ De significonibus sumptis a circulo in vina. Ca. xxiiij.

Sidus inter ꝓtenta in vina numerauit circulum: non q̄ ipse contineat: sicut ꝓtentū in vina: ꝫ q̄ a circulo incipiunt apparere ꝓtenta: z in circulo ꝓtenta distingui incipiunt. ¶ Dixit Silib. circulus: vt quidā autumant: est superficies cuiuscūq̄ liquoris q̄ fit ex aquositatibus ptibus: z magis fluidis ipsius ex inclusione aeris ad superficiē liquoris turgescētibus gñata. Sed nos ꝫ multis rōnibus infringimus. ¶ Prio si ꝫ esset verū tunc in quocūq̄ liquore in quo sunt ptes liq̄diores z fluide plures z hñtes plus aereitatis inclusum maior esset circulus apparens: z sic in aqua clarissima z mundissima maior appareret circulus q̄z in aqua turbulenta cū aquositates sint ptes eius z magis fluide: z tñ hoc est oīno falsum: vt p̄z ad experientiā. ¶ Scōo si hoc esset verū tunc in vina tenui z alba semper esset circulus albus rōne aquosaꝝ partiū z aeris in eis inclusi: z nunq̄z esset niger. q̄ falsum est ad experientiaz z q. ꝑm rōnē eoꝝ i quolibet liquore: z p̄cipue albo circulus albere deberet: qō in vinis melicoꝝ z epilenticorum falsum esse demonstrat. ¶ Tertio. si circulus fit ex liquidioribus ptibus z magis fluidis: ergo illis partibus p filum vel spongiā vel aliud simile extractis circulus nō apparebit. Et si diceret itez ipsum ex alijs liquidioribus ptibus formari. dōm q̄ cū pōt fit eas spongia cōbibi vel sup mā ptē valis: que supremā ꝓtinebat partē aquositatis auferri: tūc circulus auferret. Et iterū si ex ea aquositatibus ptibus reformaret circulus ex vicinitate aeris turgescentiꝫ quocūq̄ motu q̄rit tunc q̄re aer in aquā descēdat: vt ptes

aquee subleuet ad circulum faciendū cū leuis sit aer ⁊ leue nō descēdat nisi p violētiā. ¶ Quarto. sequeret' q̄ si vinu3 cōmisceret' cū aqua semp ablatis circulis succedentibus auferretur aqua ⁊ remaneret vinū ex quo semper aquosiores partes extollunt': qō est falsu3. ¶ Et dixit Hilibert⁹. Fuerūt ⁊ alij qui dixerūt q̄ cū dolor capitis fit ex fumositatib⁹ humorū grosso⁹ capitis ascendētiū cōtingit in vrina circulū fieri de ipsis fumositatibus grossis de corpore egressis cū vrina: ⁊ in ea supiora petētib⁹ qbus retētis in supficie vrine: supficies ipsa ingrossat' ex ea⁹ admixtione cū ea: nā p̄m istos circulus nil aliud est q̄ vrine supficies ex cōmixtione grosse fumositatis ingrossata: quo⁹ dcā ⁊ rōnes: q̄ in alijs liquorib⁹ nō p̄t assignari refutam⁹. ¶ Nobis autez dixit Hilibertus videt' q̄ ois liquor sperica hēat formaz: qō in speculis ⁊ in oibus talib⁹. vt dixit Seneca. appet: ⁊ in aq̄ maris ⁊ guttis aq̄ que in ea⁹ casu lapidē q̄uis du⁹ in rotūdū cōcauāt: silr in vase aq̄ sume repleto si linea ducat' a latere in latus ex transuerso p̄t liquor abradi: eo q̄ in medio liquor gibbum facit. Cū ergo liquor sp̄icus in medio vasis sit eminentior ⁊ circa parietes decliuior appareat ⁊ arcuatus his que ad parietes adlisus tm̄ fere ascēdit ipsius liquoris leuior ps ad pietes vasis: lz modica: q̄z ab eminētioris gibbo liquoris p decliuia fit descensus: ⁊ illa p̄s que ascēdit per parietes vasis circulū facit. Cuiuscūq3. n. liquoris supficies in eminētiorē: ⁊ magis acutū conū exurgit in ipso grossiori circulus apparebit. q⁹ alti⁹ p vasis parietes ipsi⁹ liquoris pars ascendit. ⁊ ió circulus grossior in vrina vitiū capitis oñdit: q⁹ ipsi⁹ vrine supficies fumositate vel ventositate altius impellētib⁹ intumescit: que caput ascendētes ⁊ miringas cerebri distendentes dolorē capitis inducunt. ¶ Quidā aūt dixerūt q̄ cū in oibus liquoribus circulus appareat nō videt' q̄ apparēs in vrina aliq̄d habeat significare sup disponib⁹ capitis vel aliorū mēbrorū: ⁊ fortasse ad hoc aduertētes auctores medicine nullā expressaz de signione circuli in vrina mētionē fecerūt. ¶ Quidā autē alij dixerūt circulū vrine sup dispones capitis significationē dare: assignantes rōnes mihi nō satisfaciētes. Qui autē vult eas videre querat eas a Hiliberto. Si tamē vt illi volunt circulus aliquid significet sup capitis dispositiones: tūc hoc possibile est esse ꝓpter actionem caloris nālis in vrinā expulsi. vel eius vestigium supfluitatez nutrimenti capitis tanq̄ altioris partis corporis ad altiorem vrine partē deducentis que in circulo contenta sui essentia ⁊ colore significat. essentia quidē sicut spissitudine ⁊ tenuitate. nam circulus in sua spissus grossam denotat materiā in capite dñari. eius vero subtilitas tenuē. Colore vero q̄m si albus fuerit frigidam signiat superfluitatem: ⁊ si cū hoc fuerit spissus flegmaticā denotat eā esse: ⁊ etiaz maxime in posteriori parte cerebri: q⁹ in eo est sedes flegmatis. Rubeus vero si fuerit sanguinē signiat capiti dominari: cū mediocrit' grossa substātia fuerit magis illud signiat: ⁊ maxime circa anteriorem partem capitis: q⁹ in eo est sedes sanguinis. Citrinus vero si fuerit signiat coleram: ⁊ ꝓpie si tenuis fuerit sua eius capiti dominari signiat: ⁊ maxime in dextra parte ei⁹ vbi est sedes colere ꝓpter epar. Niger vero vel fuscus si fuerit significat melancoliaz capiti dñari: ⁊ maxime si grossius fuerit: ⁊ maxime in parte sinistra: vbi ē sedes melie ꝓpter splenem: ⁊ sic p̄m dicta loca caput dolere denotat'. Quidā dicūt. circulus plūbeus epilensiā ⁊ mortificationē cerebri significat: sed si postea liuidus aut plumbeus eius color euanescat caloris nālis signiat ꝓfortationē. Et circulus viridis in acuta febre adustionē signiat: ⁊ timēdū est tunc de frenesi. Et circulus tremulus signiat dolorē in tota spina: signiat etiam vomitum ⁊ nauseam ⁊ tremulus niger signiat mortificationē. ¶ Et dixit Hiliber. credo salua reuerentia alio⁹ nullam regulā dari posse certā de abundantia humorū in capite per vrinā: siue cū febre siue sine febre: ꝓpterea q̄ nō supra morbos: sed in morbis supra humores ⁊ eo⁹ maturationē vel imaturationē h3 signiones. Et vrina p̄m sba ⁊ colorē supra dolorē capitis nihil signare asserim⁹ nisi p̄m eam partē que a nutrimento cerebri decisa est subtiliorem superiorē vrine partē cōtinētem quā spūs cum calore nāli effusaz put intra existit extraordinauerunt eundem locuz retinere. vnde Egi. ait: ⁊ filis silr seruit regio regioni.

¶ De vrina naturali simili vrine sanorum. Cap. xxv.

Dixit Hal. ꝑ de crisi. dico q̄ melior vrina est que est similior vrine sanorū ⁊ nō opz vt queramus vrinā que est in summo bonitatis digestionis: ⁊ hec vrina declinat ad citrinū tinctum aut ad rubeum claruz: sed est ad citrinum tinctum decliuior q̄z rubeum clarum. Et dixit. ad citrinū tinctū: vt excludat colorē subcitrinū. Est autez color subcitrinus remissus color citri: vt cū nondum est perfecte maturus: ⁊ color citrinus est sicut color citri cum est perfecte maturus. Et Hal. ibidem dixit. est sicut si accipias aquā ⁊ p̄miscеas cū ea modicū sanguinis: aut colere citrine. Et quidā hunc colorem subruffum vocāt: dixit tñ Hal. nō est possibile: vt in sermone fiat declaratio quātitatum harum permixtionū: imo non est necesse tibi nisi vt adiscaz ab alio cōsiderationem ad vrinam naturalē: aut vt experiaris eam tu per teipsum tentādo ⁊ experiendo in vrinis sanorū. Et opz dixit Hal. vt sit hec vrina in spissitudine equalis. Et dixit. dico q̄ q̄diu permanet sanguis in semita digestiōis in omni vrina que mingitur videtur sedimē albū bene equale plurimū. Cūq3 cōpletur digestio additur color eius: ⁊ minoratur q⁹ in ipsa residet: ⁊ terminus vrine nālis est p̄ncipiū horē in qua sanguis consecutus est finez digestionis confirmate in corpor⁹: que sunt p̄m meliorē dispōnē sanitatis. Et ergo qui hanc intuetur vrinā ⁊ cognoscit eā: deinde ponit eam quasi p̄uisionem alia⁹ vrina⁹: facilis est inuentio dispositionuz que alterant eā: ⁊ illud ideo: q̄m si seruat colorē eius p̄m certitudinē ⁊ veritatē: deinde est in ipsa hypostasis alba lenis ⁊ equalis ⁊ plurima, signiat in hac dispositione q̄ digestio iā cōfirmata est ⁊ q̄ expellitur ex corpore cibus mundus vltra mensuram.

¶ De significationib⁹ vrine sūptis ex plurib⁹ ꝯsideratiōibus in ea silr iunctis: ⁊ ꝑ de vrina tenui ⁊ alba. Cap. xxvj.

Inquit Hal. vt. 20° scribit' ꝓtinētis. vrinā aquosaz appello claraz subtilē. Et dixit. p̄ma ad glau. Urina que est sicut aq̄ clara est in vltimo fine elongationis a digone ⁊ est indicans tibi q̄ iam fatigata est ars vel nā in digone: que est in venis: ⁊ est sicut nauseatiua satietas stomaci: q̄ si cū hoc velox eius est exitus est egritu° oyabetis ⁊ oyarria vrine: ⁊ est significās mortem duarum virtutū naturaliū. s. alteratiue ⁊ retētiue: ⁊ est deterior aliarum vrina⁹ indigesta⁹. de qbus sequitur eā vrina aquosa que est in hoc q̄ nō digeritur similis ei. Uerūtñ minus mala ⁊ minus significās perditionē: que est tardi exitus: q⁹ nō significat perditionē alia⁹ virtutū nisi solius alteratiue. Et subdit Hal. q̄. vrina que est in sba ⁊ colore: sicut aqua ⁊ superflue est mala: q̄m nocumentū in ea q̄uis sit singulare: tñ signiat debilitatē virtutis in vltimo fine. Et deinde dixit ꝓpinquior vrine: que non digeretur penitus est illa que est alba subtilis similis vrinis albis que fit cum vrine aquose permiscetur aliquid colere: ⁊ sequitur eā vrina que declinat ad ruffedinē citrinā subtilē: ⁊ ꝑ vrina iā digeritur ꝓpter colorem suū: sed vt iā discerneret' aqua in spissitudine sua donec confirmata sit eius digo p̄m q̄ diuersificatur in colore. ¶ Urina alba subtilis in febribus acutis semp est mala nisi talis fuerit ꝓpter mām diuerti ad aliquā eūonez extra corpus manifestam: aut ꝓpter derivationem mē ad aliqua membra exteriora: vt per apparitionem herisipille flōnis in aliquo mēbro exteriori. ¶ Dixit Auic. 1ª quarti.

vrina alba.ſ.aquoſa ſigñat declinationē mäe non adartē venaꝝ nec ad inſtra vrine. Jn febrib⁹.n.acutis fortaſſe declinat ad cerebrū: z erit ibi dolor capitis z freneſis: z fortaſſe declinat ad quedā viſceꝝ: z ſignificat apa in eis: z ſi ſunt ſigna ad columitatē decliuia ſigñat q egredieť.ſ.mä cū vomitu ſm plm qñ nō eſt ſignū in ſolone ventris cui ſuccedat excoriatio inteſtinorū. Et dixit.qñ eſt vrina alba tenuis in febre acuta: deinde adeſt ei ꝓturbatio in ſua albedine. ſ. pp liquefactionē adipis ſigñat ſpaſmum z mortem. ¶ Dixit Theo. vrina tenuis in ſba z in colore alba multa ſigñat: q̄ Egidius in ſuis verſibus numerās dixit. Alba ſubtilis vrina iugata colori ſigñat Splenē ydropez crapulā nefreſim. ideſt opilationē renū. Freneſim dyabetē. Arteticā colericā/q̄ nigrā pedicō.i. epilēſiā. ſcotomiā. Epatis algorez cū fe. caumate mortē. Jn ſene vim frigidā vel defectuz puerilē.i. ethicā ſenectutis ſiue defectū nutrimēti in mēbris. Jlleos humores aut collū lippotomiā, Quartanā febrē declarat z anſimerinā. Matricis varias denotat in muliere q̄relaſ. Hec emorroydas z cōdilomata ſignat. Et talis cruda pōt z indigeſta vocari. ¶ Cū aūt vrina p̄dicta ſigñat paſſionez ſplenis tūc eſt cū q̄dā radioſitate z q̄dā vgulaꝝ ꝓtēſione: quā qdā virgulatā: z qdā feneſtratam vocāt. Jn ſplenetica aūt paſſiōe vrina eſt alba ꝓpter melicā ſupfluitatē frigidaz z nālis caloris debilitatē: vñ crudificať digō z friditas augeť: z ſic vrina dealbatur: z eſt tenuis pp melicā ſupfluitatē ſiccā: z q̄ ſplen opilat meatus vrine: z eſt radioſa pp ſpūs ſubtiles in ea deſcēdētes. ¶ Sigñat autē ydropem.ſ.leuco flāticā ſiue ypoſarcā. Et eſt hec cū quadā liuiditate z obſcuritate in pte ſupiori pp ipuritatē humorū quos debilis caloz eorū non pōt a ſanguine ſeparare: z hec vrina euenit in ꝓncipio dicte hydropiſis. nā in ꝓceſſu mä multiplicať vrina ingroſſať: ſignificat.n. crapulā: q̄ in crapula multitudine ciborū z potuū nālis calor ſuffocať: ſicut ex multo oleo flāma papiri: aut ſub multis lignis debilis ignis: z diſcernitur ab alijs: q̄ in hoc caſu vrina oz eſſe multa. ¶ Dixit Theo. q̄ multa tenuis vrina z alba in ſanis eueniens multā potationē ſignificat cū largo cibo: z maxie ſi vinū fuerit exile z lene. Significat nefreſim. ſ. ex calculo cōfirmato: z maxie ſi preceſſerit vrina alba z ſpiſſa cū aliqb⁹ arenulis. Significat freneſim z hoc ſi in febribus acutis poſt vrinā rubicūdā abſq; ſignis digōnis z nō p̄cedēte aliqua eūone cretica euenerit alba z tenuis: q̄ tunc ſignificat raptū materierum ad ſupiora q̄ puenientes ad cerebrum faciunt freneſim. ¶ Dixit ypo. 4° affor. vrine limpide z albe oēs male: maxie aūt in freneticis: apparēs autē nefreticis. Et hz dictū ei⁹ vītatē ſiue albedo fuerit opaca terminās viſuz ſiue fuerit trāſlucēs q̄ ſignificat cruditatē z digeſtiōis priuationē: z maxime in freneticis ſiue freneſis ſit vera ſiue ſit parafreneſis: q̄ ſignificat mām trahi ad caput: z tūc ſi parafreneſis fuerit mutabiť in freneſim: z ſi freneſis fuerit cō firmabitur. ¶ Significat quoq; dyabetē z tūc eſt multa z frequēter micta: in qua vtplurimū apparēt carnoſe reſolōnes: de ſubſtātia renū p̄cedētes a liquefactione facta a caloze intenſo in ipſis exīte. ¶ Significat arteticam: ſed tūc eſt cum atomoſis reſolutionibus albis z minutis: de qbus dictum eſt de hypoſtaſi atomoſa: que q̄uis reſoluatur a mēbris que ſunt circa iuncturas tū actione virtutis expulſiue pōt intrare venas z eis mediātibus deuenire ad vrine meatus: z ſic vrine miſceri. ¶ Sigñat colaz nigrā.i. abundātiā hūoris melici: q̄ ſua friditate dealbat: z ſui ſiccitate ſubtiliat: z h cū nil de ipſo hūore pmiſcetur vrine. nā ſibi p mixt⁹ redderet eā groſſam z nigrā. ¶ Et ſigñat epilenſiaz z tūc eſt cū quadā plumbeitate: z obſcuritate. dealbať aūt vrina in epilenſia: q̄ aiatis nālia ꝓpatiuntur mēbra: vnde infrigidanť. ¶ Significat ſcotomiā: ſz tunc eſt cū quadaz liuiditate infrigidatis nālibus mēbris pp ꝓpaſſionem ad aiata. dixit Theo. maxime ſi euenerit in grauatis collo caput z hūeros. ¶ Sigñat epatis algorē. i. nāliter epatis cōplonē fridam. ¶ Sigñat mortē in fe. cauſonica z acuta: q̄ ſigñat cruditatē mäe z debilitatē caloris inati: z ſic morbi plixitatē: in q̄ plixitate tādē vtus afflicta ſuccūbet: maxie ſi alia ſigna mala appuerint. Si aūt ſteterit vt⁹ cū alijs ſignis bonis nō ſigñat mortē: ſz criſim p deriuationē q̄ accidet ſub ypocūdrijs. ¶ Dixit byp. 2° pnoſti. vrina clara z cruda z diuturna cum alijs ſignis bonis ſignū eſt apa foze futurū ſub dyafragmate. Et Hal'. dixit. in 2to. cū morat vrina tpe lōgo p̄ter q̄ digerať tūc opz vt ꝓſideres vtutē infirmi z cōtēpleris ſi fuerit poſe morari tolerādo longitudinē egritudinis: z ſi ſic criſis ei⁹ erit cū exitura q̄ accidet ei. Uerūtū diſcretio illi⁹ erit ex alijs accītibus: quod eſt q̄ ſi reliq̄ ſigñones ſignabūt pditionē: tūc erit ſigñatio mortis: z ſi non ſignabunt malū: z tūc erit ſigñatio euaſiōis. Exitura aūt in febrib⁹ acutis accidūt in inferioribus corpis ptibus. Et cā in illo eſt frigus mäe z groſſities ei⁹ z debilitaꝝ vtutis accīs ei a labore z ingetudine: q̄ occurrit ei ex lōgitudine egritudinis. ¶ Dixit Rabi. in. i5ª. pt. ſuoꝝ affor. vrinis oīb⁹ infirmorū peior eſt vrina ſubtilis z clara: q̄ ppter ſiis eſt aq̄: z eſt vltima emiſſio z remota valde a digone. Dixit Theo. q̄ talis vrina eueniēs in fine egritudinū acutaꝝ deriuationē foze ſigñat in eas q̄ ſunt ſub frenibus ptes. Et eueniens in cauſone freneſim ſigñat. nā in cauſone multitudine multi fellis facta vrina nō colorata eueniēs lata fellea exīte ſupfluitate ſupius excelſum locuz capitis occupat: z ſigdē añriorē locū cerebri tenēs flonē faciens in eis que in eo ſunt miringis freneſim facit. Et ſiquidē freneſis geuerit pp aliquā cām vel pp fluxū ſanguinis narīū vel ſudorē multū in capite fcm vrina ſubtilis z alba eueniēs qtē ſigñat: ſz ſi tali vrina eueniēte freneſis remanet ſic diſpoſit⁹ moriť. ¶ Jnqt Hal'. 4. affo. i 2to affo. Quibus in die 7ª vč. q̄ in ꝓn° morbi pacuti pōt appere vrina alba. ſ. z ſubtilis: q̄uis ipſe morb⁹ ſit de mā cala colica vel ſanguinea: z ß ꝓpter aliquā cāꝝ vrine albe ſupradictaꝝ: aut q̄ illa albedo cātur ab aliq̄ mā exīte in vijs vrine nō deciſe a mā morbi. Scias q̄ vrina aquoſa apparens in ꝓn° morbi eſt ſignū indigōnis: ſz non mortis: adhuc in ꝓceſſu nā poterit ꝓfortari z in ſpiſſare z colorare vrinā: vnde dicunt: q̄ vrina indigeſta pōt ſignificare morbi fortitudinē: tñ aliq̄n ſine timore z ſuſpitione: vt cum in die criſis cum alijs ſignis bonis aliquod veſtigium decoctionis p̄tulerit. nam tunc iudicium liberationis p̄nūciabit z aliquando cum timore z ſuſpitione: vt ſi p̄cedat eius cruditas augmētādo apparens aūt talis vrina in augmento vel ſtatu eſt ſignificatiua longitudinis morbi ſub q̄ natura vt plurimum deficiet: z p̄cipue ſi eſt cū alijs ſignis malis. ſi autē eſſent cum alijs ſignis bonis: z p̄cipue in die criſis nō eſſet oino mortalis: vt dixit. A. 2ª. quarti. Dixit Almanſor. io°. q̄ quādo poſt dictam vrinam maturitatis ſignificatio habeť. ſic procedit: q̄ primo glaucedinem acquirit: z poſtea aliqualem groſſitiē. z ſeqtur proceſſus eius colorando z ingroſſando. Et innuit. Almanſor digeſtionem in colore precedere eam: que in ſubſtantia dicunt: in augmēto vel ſtatu febris. ¶ Vrina aquoſa euenieus precedente vrina rubicūda vel ſimili ſignificat freneſim futuram: aut extinctionem caloris innati p̄opter conſumptionem humiditatis. Jn declinatione autem eueniens precedente cretica euacuatione ſalutem ſignificat. Dixit Theo. talis vrina eueniens in fine febrīū multā getem ſignificat. ¶ Talis vrina in ſene apparens ſignificat virtutem fragilem p̄opter defectum caloris: aut defectū puerilem.i. ethicā ſenectutis ſiue defectū nutrimenti in mēbris. Dixit Theo. talis vrina in ſenibus ſignificat debilitatē vtutis: vt in ſenectute que eſt ſm nām: z ſigñat debilitatē vtutis ex diuturna egritu^e^ appellata a ſapientibus ab egritudine ſenectutis. ¶ Et dix̄. talis vria in pueris eueniēs eſt mala. dixit. n. Ipo. vrine aq̄ſe in pueris peſſime

Sigñones vrie tenuis albe.

Vria alba in p̄ncipio morbi z in augmēto: ſta tu.

Vrina tenuis alba in ſenib⁹.

Talis vrina in pueris

sunt. Est aũt vrina aquosa ꝺteriꝰ in puero q̃ꝫ in iuuene: q᷑ lꝫ plus recedat a nali colore vine iuuenũ: tñ ipsa plus recedit a nali ſba vine pueroꝝ: ⁊ recessus a nali ſba deteriꝰ ẽ q̃ꝫ recessus a nali colore. ¶ Talis vria signat lippotomiã .ſ. lincopim, puenientes ab euapoꝛatione grossa a figmate vel melia surgente vel ad spũlia ⁊ coꝛ veniente in lesis hũeros: aut collũ. i. icipientibus sentire doloꝛes circa hũeros vel circa collũ ab intrinseca cã: aut grossa ventositate vsus spũalia ascẽdente: q doloꝛ subito veniẽs põt esse cã future lincopis. ¶ Talis vrina signat q̃rtanã. ſ. de melia nali: sed si postea in ꝺie sequenti sit palida vel subpalida vel q̃rtanã nothã: ⁊ tunc seq᷑ ruffa vel subruffa: ⁊ signãt anfimerinaz .ſ. nothã de flãte vitreo: q̃ febris soluit᷑: ⁊ tunc añ hanc vinã precessit vrina alba spissa pauca: ꝓpea q᷑ ꝺissoluit᷑ flã vitreũ in ꝑn°: imo nõ nisi post ꝺigõnẽ ꝺfirmato nali caloꝛe supꝛa ipsam: ⁊ tunc ꝺissolutũ ꝺescendit cũ vrina: vñ vrina redꝺit multa subtilis ⁊ alba: ois. n. mã ingrossat vrinam ꝑ sui ꝑmixtionẽ secũ ꝓeter flã vitreũ: q᷑ ipsaz subtiliat vt tradit᷑ ab Ypo. 4°affo. ꝺicente. q᷑bus vrine albe pauce ⁊ globose nõ ine febꝛibus multitudo veniens tenuis iuuat. Unde Theo. ꝺixit. vria alba multa anfimerinã ꝺeficiente signãt. ¶ Talis vrina signãt passiones mr̃icis: max᷑ eas q̃ ex retentione mẽstruoꝝ ꝓueniũt: ⁊ tunc est talis vrina cũ resolutionibus nigris ex nigri sanguis retẽtiõe factis ⁊ signãt emoꝛroꝛdas: ⁊ tũc ẽ ẽt cũ resolonibus nigris: sꝫ puis ⁊ cũ ꝺiscoloratione: ⁊ max᷑ totiꝰ coꝛporis. Ut ergo nõ cadat eroꝛ in iudicando ꝑ ꝺictã vrinã. ꝺixit. Egi. signãre ꝺebes ꝑ ipsaz vrinã ꝺigõnẽ ⁊ ꝺebilitatẽ caloꝛis nalis ⁊ accũtia q̃ ex ꝺigõne emergere ꝓsueuerunt. ſ. vẽtositatis ypocũꝺrioꝝ tẽsionẽ vẽtris ⁊ lateris iflationẽ cruriũ ⁊ coxarũ grauitatẽ totius coꝛporis pigritiã tã ad sensum q̃ꝫ ad motũ voluntariũ capitis grauitatẽ: ⁊ max᷑ sinistre ptis cũ ẽt caloꝛ nalis est ꝺebilis agens in mãz crudã ipsam vẽtosat ⁊ non resoluit illã: mãe ẽt gñant᷑ crude ⁊ multiplicant᷑: vñ ꝑdicta accũtia surgunt. ¶ Dixit Theo. vria lactea tenuis si nõ oinolin ꝓncipijs febꝛiũ veniat ẽ mala. Jn ꝺeclone vero veniẽs si multa fuerit solonẽ moꝛbi signãt eũata mã moꝛbi ꝑ eã: ⁊ intellexit nõ ꝺe tenui oio: q᷑ lacteꝰ caloꝛ nõ põt cũ ſba vine oino tenui ꝺiungi: sꝫ itellexit ꝺ sub tenui. i. remissa tenui vel parũ. ¶ Dixit Egi. lactea subtenuis apparẽs i acuta febꝛe in ꝓn°ei᷒ si fuerit cũ signis bonis, plixitatẽ moꝛbi signãt. signãt. n. cruꝺitatẽ ⁊ ꝺigõnẽ mãe ⁊ paucitatẽ caloꝛis inati: ⁊ põt signãre raptũ mãe ad caput: ⁊ sic frenesim: sꝫ si talis vrina in fine febꝛis acute appeat ⁊ fuerit multa ⁊ cũ remissiõe caloꝛis ꝑter nam signãt liberationẽ ⁊ solonez febꝛis ꝑ eũonẽ mãe faciẽtis eã ꝑ ipsaz vrinã. Oꝛ si in ꝓn°febꝛis interpolate eueniat vria lactea subtenuis signãt q᷑ mei᷒ sit frida ⁊ multa: ⁊ q᷑ febꝛis erit cronica. Eueniẽs ãt talis vrina multa cũ remissiõe caloꝛis febꝛilis in fine iterpolate liberationẽ signãt. ois ergo vria lactea subtenuis in se sũptionẽ ꝺicat: ⁊ ipsa in sanis eueniẽs suspitionẽ ei᷒ ad ydropisim. ¶ Uꝛina q̃cunq᷑ alba cũ mediocriter tenui ſba in sanis eueniẽs abundantiã flãtis acetosi in eis foꝛe significat. ¶ Uꝛina vo lactea vel karopos cũ spissa ſba. ꝺixit Egiꝺ. signãt ydropisim ⁊ leuco flãticã: sꝫ si longo tpe fuerit talis ⁊ fuerit cũ q̃ꝺã obscuritate ⁊ pturbatione ⁊ manu apposita: cũ q̃ꝺã liuiꝺitate vel subcitrinitate signãt mãz flãticã crnꝺã ⁊ ꝺigõnẽ ⁊ nalis caloꝛis ꝺiminutionẽ in epate ⁊ nutritiuis. Signãt ẽt colicã vel Jliacã ex abundãtia flãtis crudi i intestinis: cũ q̃ multa vẽtositas eleuat᷑: ⁊ egõ ꝺenegat᷑ ⁊ ad est ventositatis erit᷑: ⁊ tũc ista vrina est sine arenulis. Signãt ẽt lapidẽ: sꝫ tunc arene ꝑcesserunt. Et signãt doloꝛes capitis põtẽ si ꝺiu talis eueneꝛit vrina vel futurũ: si tunc incipit appere ꝺe nouo: q᷑ doloꝛ capitis accit ex multis fumositatibus ab hũoꝛibus frigiꝺis surgẽtib᷒ ad caput eleuatj actione caloꝛis in ipsis: ⁊ mꝛie ꝺoloꝛerit in occipitio vbi est sedes flãtis: cuius supabundãtiã ꝺicta vria signãt ꝑ cuius flãtis abũꝺantiã ad erit ꝺigõ ⁊ laterũ ⁊ hypocũꝺriorũ inflatio ⁊ tensio ⁊ oris insipiditas ⁊ capitis grauedo ⁊ sensus erũt bebetes ⁊ motus erũt tardi ⁊ totius coꝛpis pigritia ⁊ somnus plurimus: ⁊ signãt ꝑꝺicta vrina reumata ⁊ ꝺescẽsum hũoꝝ ad aliq᷑ vel aliq᷑ mẽbra ⁊ signãt fluxum ventris: ⁊ tunc erit pauca ⁊ pturbata cũ resolonibus oblõgis: ⁊ mꝛie si fuerint granulose: signãt mãe apatis resolutionẽ: sꝫ tunc erit multa cũ sedatione doloꝛis ptis apose. ꝺixit. n. Theo. vrina pinguis ⁊ alba multa facta veniẽs liberat apa in articulis natum. Et Ypo. 4°affo. ꝺixit. Quibus spes est apostases ad articulos ꝺuerti erit eoꝝ vria pinguis alba multa facta. ¶ Dixit Theo. vrina pinguis alba vel lactea monstrat crudũ hũoꝛẽ plurimũ abundare in vasis: q᷑ quoꝺãmoꝺo in egritudine laboꝛiosa erunt: ⁊ in his in q᷑b᷒ abundat multitudo pinguiũ hũoꝛũ. ſ. ꝺiuersarũ spẽruz flãtis. ¶ Uꝛina pinguis alba vel lactea in fine febꝛis lithiasis vesice vel renum significat.

¶ De coloꝛe glauco ⁊ karopos ꝓiunctis cũ ſba. Cap. xxvij.

Coloꝛ glaucus ⁊ coloꝛ karopos cũ q̃cunq᷑ ſba fuerint signãnt sic ꝺe albo ⁊ lacteo ꝺcm ẽ cũ sili ſba. Uerũtñ malitia iꝺicata ꝑ glaucũ ⁊ karopos minoꝛ est malitia iꝺicata ꝑ karopos q̃ꝫ ꝑ glaucũ. ¶ Dixit Theo. vrina glauca tenuis iꝺigõnẽ signãt. nã tenuis ſba iꝺigesta ẽ. ⁊ h coloꝛ ꝓrim᷒ est albo: ⁊ sicut ille iꝺigõnẽ signãt. ¶ Et ꝺix᷑ vrina piguis glauca vel karopos si pturbata manet ꝺemõstrat multos malos hũoꝛes in coꝛpe eẽ: q̃ si turbata ⁊ eq̃lis vine subiugalis fuerit ꝺemõstrat capitis doloꝛẽ põtez vel futurum ⁊ est qꝺ ꝺixit Ypo. 4°. affoꝛ. Quibus in febꝛibus vine ꝓturbate velut subiugales. i. ꝺiscoloꝛate fuerint his capitis doloꝛes aut adsunt aut aderunt. ⁊ ꝺistingue vt in p̃cedenti cap°. ꝺictum est.

¶ De coloꝛe subpalido ⁊ palido ꝓiunctis cũ ſba. Ca. xxviij.

Coloꝛ subpalidus vel palidus est ꝑmius ꝺe coloꝛibus indicantibus calitatẽ. Uerũ palidus pluſq᷑ subpalidus. Dixit Tbe. vrina subpalida ⁊ palida ꝑn᷒ ꝺigõnis signãt remisse tñ. naz ſbam q̃ſi difficiliozẽ nalis caloꝛ in ꝑn°mutare nõ potens coloꝛẽ q̃ſi faciliozem mutauit. Dixit Egi. Si palida vrina euenerit post albã lacteã glaucam vel karopos signãt q᷑ nalis caloꝛ resumit vires ⁊ icipit ꝺigere mãm que facit moꝛbuz. ¶ Uꝛina palida vel subpalida eueniens in febꝛe ꝓtinua lenta significat aꝑa futurum sub ꝺyafragmate in ꝺextro ypocuꝺrioꝝ: ⁊ sic crisim per ꝺeriuationẽ mãe illuc. nã talis febꝛis ꝺenotatur esse ꝺe mã frigiꝺa grossa tarꝺa ad ꝺigerenꝺum: ⁊ sic moꝛbũ foꝛe cronicuz sub quo nã longo tpe grauata ⁊ afflicta reꝺꝺetur impotẽs ad creticanꝺũ per cõueniẽtẽ ad extra euacuationẽ: quare facit qꝺ põt: ⁊ facit cirisim per ꝺeriuationẽ mãe ad ꝺextrũ ypocuꝺrium: in quo vtus attractiua epatis magis viget: cum illuc mãm trahit. Et hoc ꝺz veritatẽ si talis febꝛis fuerit cuz signis bonis: qm̃ si esset cum signis malis moꝛtẽ ꝑ nunciabit. ¶ Uꝛina palida cum mediocriter spissa substantia eueniens in coꝛpoꝛe flãtico ipsum sanum foꝛe esse signi ficat: ⁊ cum mediocriter tenui ſba significat melancolicũ sanũ: ⁊ cũ tenui ſba colerã ꝺeclarat aꝺustam. ¶ Dixit Egiꝺius. vrina palida vel subcitrina spissa superius cũ quaꝺã viriꝺitate ⁊ oleageneitate: ⁊ in quantitate pauca abscq᷑ fluxu ventris eueniens ꝺenotat phtisiz. Ex coloꝛe. n. palido ꝺenotat᷑ ꝺebilitas caloꝛis innati in nutritiuis proueniens in eis per compassionem quã hz ad spũlia ⁊ spuma est in ꝺicta vrina: q᷑ in ea sunt tres spũs siue cause spumositatis .ſ. motus ⁊ ebullitio ⁊ aereitas siue ventositas ⁊ pinguedo in ea apparet ex pinguꝺinis liquefactione: ⁊ liuiꝺitas in ea aꝺuenit pp coꝛruptionẽ ⁊ spũm a mã spasmosa proueniẽte: que eos inficit: ⁊ est talis vria cineroꝛa ex resolutionibus aꝺustis ad vrinã ꝺescenꝺẽtibuz: ⁊ ẽ pauca pp ꝓsum-

ptionē humiditatis: z posset esse pauca pp fluxū vētris: iō
oz ab ea fluxus ventris circūscribi. si tū phtisico talē vrinā
facienti fluxus superuenit ventris moꝛs inde subingredit
z vita recedit. ¶ Liber aureus vrina palida cū tenui sba si
gnificat febrē de flegmate näli. cū sba tenui significat cole/
ram adustam z significat febrem ex acri flegmate.

¶ De subcitrino z citrino coloꝛe cū vrina ꝓiuncto. Ca. xxix.

Jrit Jpo. 2°. ꝓnosti. oū vrina citrina z cla
ra. s. z subtilis: sicut alia translatio hz
permanens sit signat indigestā egritudinē fo
re. Dixit Ga. in ꝓmē. coloꝛ vine näl̄is eq̄lis ē
citrinitatis: qꝛ eius euētus est a potibus q bi
bunt̄ post q̄z eis permiscet de col'a q̄titas pauca. Cū ergo
ꝓmixtio col'e est plus q̄z oz si fuerit q̄litas eius fortis vide
bis coloꝛē eius coloꝛē igneū cūq̄z huius vrine sba fuerit te
nuis signat ꝙ egri° eius non digerit: qꝛ oz ad dig̃onem: vt
sit vrina näl̄is in coloꝛe tēperata z in sba equalis: ita vt nō
sit subtilis sicut aqua neq̄z grossa: vt asini vel bestie. Et sub
dit Jpo. timēdū ergo est infirmi defectū. s. si cū illis fuerit
moꝛbi longitudo: qm̄ tunc nō fit securitas: vt remaneat in/
firmus vsq̄quo digerat egri°. Et Ga. dixit. n. in ꝓmē. ꝙ si
moꝛat egri° spatio longo ꝓter ꝙ digerat: tunc super ifir/
mū est timoꝛ nisi virtus egritudini resistens valde sit fort̄.
Considera ergo vehementiā vtutis z ꝓsiderationem spatij
sui: ꝙ est de nā egritudinis moꝛari vsq̄quo recipiat dige/
stionē. nā cum sciueris illud ꝓsiderabis: an sit pol'e egrum
moꝛari vsq̄z ad statū sue egritudinis an nō. ¶ Vrina vero
subcitrina vel citrina per totum tenuis sine febꝛe coleram
nälem abundare significat. ¶ Vrina vero subcitrina vel ci
trina remissa mediocriter tenuis: declinās tū versus tenui/
tatē sine febꝛe colerā citrinam in coꝛpoꝛe abundare signifi
cat. ¶ Vrina vo subcitrina remissa mediocriter tenuis si/
ne febꝛe coleram vitellinā in coꝛpoꝛe abundare sigñat.
¶ Vrina vo subcitrina pꝛioꝛi vicina in sba ꝑ totum equali
ter tenuis vel tenuissima sine febꝛe meliam innälem abun/
dare sigñat. ¶ Dicunt ꝙ vrina citrina vel subcitrina cum
tenui sba sigñat diuersitatē cūpl'onū etatū z sexus: nāq̄z in
iuuene flegmatico significat tertianā purā simplicē. róne
n. cōpl'onis flegmatice vrina oz esse pallida cū sba medio/
criter spissa. si vero fuerit citria ꝑ debitū sue opl'onis signi
ficat excessum caloꝛis z coleꝛe intensionē. nā si in eo flā fo/
ret intensum sba vrine foꝛet grossa z coloꝛ remissioꝛ: z si fo
ret in eo sanguis intensus foꝛet in ea sba spissa z coloꝛ intē
sus: quare restat ꝙ significat tertianā purā simplicē. róne
n. cōpl'onis flegmatice vrina oz esse pallida cū sba medio/
criter spissa. si vero fuerit citria ꝑ debitū sue opl'onis signi
ficat excessum caloꝛis z coleꝛe intensionē. nā si in eo flā fo/
ret intensum sba vrine foꝛet grossa z coloꝛ remissioꝛ: z si fo
ret in eo sanguis intensus foꝛet in ea sba spissa z coloꝛ intē
sus: quare restat ꝙ significat tertianā: quā silr̄ significat ap
parens in iuuene melācolico. Quidā tū dōt. ꝙ si talis vrina
fuerit cū quadā liuiditate superius significat duplicē tertia
nā in iuuene flātico vel melancolico dicta vrina apparens.
z in sene flātico vel melico sigñat duplicē tertianā: qꝛ in eis
tū ex opl'one: tū ex etate vrina magis distare oz a citrinita/
te: z iō maioꝛē distēperantiā poꝛtendit. Dicta vrina in pue
ro vsq̄z ad. 14m anuū flātico vel melico sigñat febrē ꝓtinuā
qꝛ in tali puero róne cōpl'onis z etatis: z róne coangusta/
tionis meatuū vrina oz esse discoloꝛata: si ergo fuerit colo
rata significat maius malū q̄z in iuuene. z sic sigñat tertia/
nā ꝓtinuā. ¶ Et dōt vrina citrina tenuis cū febꝛe veniens
autūno vel hyeme ārtanā sigñat vel emitriteū: z si in ea su
perius subtilitas est multa sigñat vitiū spūaliū: z si sup eā
fuerint granula vel āpulle cito deducet ad phtisiz. nā tenui
tas vrine cū dicto coloꝛe nō pōt ꝓuenire ex caloꝛe intenso:
qꝛ intenderet coloꝛ in vrina: neq̄z ex dño frigoris: qꝛ remit
teret colerā, neq̄z ex hūiditate: qꝛ hūiditas vrinā inspissat:
q̄re sequit̄ ꝙ ꝓuenit ex siccitate: z qꝛ est tenuioꝛ in superio
ri pte maioꝛē denotat siccitatē coꝛdi dñari: z qꝛ est āpulloſa
granuloſa: maxie distēperantiā siccitatis in spūalibus dña
ri sigñat. ¶ Vrina subcitrina vel citrina cū sba tenui mul/
tū lipida z clara fenestrata vel virgulata splenetica sigñat
passionē: z pōt sigñare vitiū ꝓdilomatū vel emoꝛroydaꝝ: q̄
si multa fuerit epatis sigñat siccitatē: maxie cū siti z coꝛpo
ris macilentia z ventris cōstipatiōe fuerit: epar. n. siccū de
hūoꝛositate multū attrahit ab itestinis: vñ vēter ꝓstipat z
vrina multiplicat. ¶ Vrina tenuis subcitrina vel citrina in
febꝛis ꝓtinue ꝑn° sigñat cruditatē mäe: z ex cruditate pli/
xitatē moꝛbi: z ex moꝛbi ꝓlixitate virtutis defectū. In me
dio vero siue statu dicte febꝛis eueniens p̄cedente vrina ru
bea vel subꝛubea nō facta aliq̄ purgatione cretica freneti
futurā sigñat: qꝛ sigñat raptū mäe ad superioꝛa. si vo creti
ca eūo p̄cesserit vel alleuiationē patiens senserit: declinatio
nē moꝛbi z qualescētiā sigñat. ¶ Vrina subcitria vel citri
na mediocriter tenuis sigñat colericū sanū: q̄ si longo tpe
p̄cedente appareat sigñat febrē erraticā. aut ārtanā: de me
lancolia näli. s. eueniens post diē accessionis: z p̄cipue au/
tūno z hyeme. ¶ Vrina in coloꝛe subcitrina palide vicina
cū mediocriter tenui sba febrē de flāte acetoso indigesto si/
gñat: q̄ cū fuerit cum mediocri sba iā ipsū flā digeri sigñat
z si eadē cū mediocriter spissa sba fuerit ipsum flā iā dige/
stuz esse sigñat. ¶ Vrina subcitrina eq̄liter z per totū spis/
sa in non febꝛiente flegma näle in coꝛpoꝛe abundare si/
gñat sed in febꝛiente sigñat quotidianā ō flāte näli. ¶ Vri
na subcitrina cū mediocriter spissa sba in non febꝛiente co
lerā vitellinā abundare sigñat. Ipsa. n. coloꝛē in vrina ma/
gis remittit q̄z colera citrina: sed sbam magis inspissat.
¶ Vrina citrina eq̄liter: z per totū spissa sine liuiditate ma
nifesta z sine flāte flā oulce in coꝛpoꝛe abundare significat.
¶ Vrina aūt subcitrina vel citrina mediocriter tenuis sine
febꝛe flā salsuz abundare sigñat. ¶ Vrina subcitrina pallo
ri vicina ꝙ totū eq̄lr̄ tenuis vel tenuissima sine febꝛe meliaz
innälez in coꝛpoꝛe abundare sigñat. cū febꝛe vero talis eue
niens post diē accessionis ārtanā nothā sigñat. ¶ In febꝛe
ārtana va lz nō sit in vrina coloꝛ aliqs determinatus vtplz
in diebus q̄tis palida apparet: z post diē accessionis sub
citrina vel citrina cū mediocriter tenui sba. Si tū in febꝛe
vel sine febꝛe melicus hūoꝛ dissolutus cū vrina exierit via
erit nigra vel subnigra z spissa. ¶ Vrina citrina intesa cuz
sba tenui z subtili ad mediocritatē accedēs tertianā sigñat
Si vo coloꝛ vrine subcitrinus z remissus fuerit cū sba sub/
tili ad mediocritatē accūs febrē de colera vitellina sigñat.

De significationibus huius vrine fm etates.

¶ De coloꝛe flauo subꝛuffo z ruffo cū sba. Cap. xxx.

Vrina flaua z subtilis dixit Raf. 20. ꝓti. in
ꝑn° febꝛiū acutaꝝ exūs si mutat ad
grossitiē z albedinē z remanet turbida velut
subiugalis, inuoluntarie egrediēs cū vigilijs
z motu spasmum vtriuslz lateris sigñat: z ꝙ
moꝛs ꝓpinq̄ ē: qꝛ subtile flauū sigñat dñiuz colere: z spissi
tudo z turbiditas sigñat foꝛtitudinē moꝛbi: z inuolūtaria
vrine egressio sigñat coꝛruptionē cerebri ꝓascensum vapo
ris cali ad cerebꝛū. Et eius manifestat̄ ōbilitas: vñ ob h̄ ac
cidit distensio z tetan°: z qñ h̄ sig'a aderūt z nō sunt cū eis
sig'a bona eq̄lia nō ē du'm qn moꝛs aduenīat. ¶ Et Aui. dix
2'a ārti. vria tenuis clara flaua in ꝑn° acutaꝝ febꝛiū qñ ꝓuer
tit̄ ad grossitiē z albedinē. s. ꝓ flā in ea exūs: deinde remāet
feculēta turbida: sic vrina asini z icipit exire inuoluntarie: z
sunt illic vigilie z inqetudo sigñat vtriuslz lateris spasmū
. s. de repl'one cui succedit moꝛs qñ nō fuerint cū ea sig'a bóa
vincētia illa. Vrina. n. q̄ ē cū flauo coloꝛe nō subtiliat. i. nō
subtilis nisi ꝓ dñiuz hūoꝛis colerici calidi: z nō igrossat z
inspissat nisi ꝓꝑ exacerbationē egritudis z mutationē z cō
motionēi dispōnibus mäe. ¶ Vrina subꝛuffa z ruffa cū te
nui sba melioꝛ ē subcitrina z citrina cū eadē sba: sicut subci
tria z citria melioꝛ est subpallida z pallida cū eadē sba z si/
gnificat caloꝛē nälē plm̄ inualuisse: qm̄ plz coloꝛē vine cō
cessit. Sz inquātū sbam vrine inspissare non potuit adhuc
eadē indigesta existit. ¶ Dixit Aui. vrina que tendit ad co
loꝛē zafrani ignea si fuerit tenuis aliquam maturationis
significat dispōnē que iā incipit. s. in coloꝛe: sed nondū ap/

Vria citrina vel subcitrina z ꝑn° sigñat z fe. ꝓtinue.

paret in suba: quare pōt dici media inter vrinā: que est indigesta vē & eā que est digesta vere. Et dix. vrina subtilis clara translucēs inq̄ multa existit tinctura scīt illā tincturam nō esse ꝓpter digonez. Alioqn ꝓ q̄ in primis digō magis opatur subam q̄z coloris pmixtionē. ꝑma nāq̄ digestionis operatio est subam efficere: deinde ipsam tingere. ¶ Dixit Theofi. q̄ vrina xantos vel yporantos tenuis rone subē indigesta est: rone aūt coloris nō solū extra nām existit: sed etiā māe. i. cibi indigentiā demonstrat. Abstinēte. n. quodā adolescēte ꝑm etatē & nām. s. colericā ꝓp indigentiam māe vrine apparuerūt, yporante vel xante: eo q̄ abundet in ꝓfundo calor qdā ꝓter nām abūdātiā fellis. i. colere gnāns: qm̄ ex multo calore in fel mutatur sanguis: maxie aūt ꝑ fit estiuo tpe vigilijs & labore. ¶ Urina subruffa carydropscis exīs periculosa existit. sicut aquosa est in eis vtilis: vrina ꝑdicta in puero cū febre cōtinua tertianā significat. Jn iuuene tertianā interpolatā. in flātico aūt & sene & mulier duplicē tertianā vel quartanā nothā significat. ꝑdicta vrina sine febre significat calefactionē epatis. Et si talis fuerit vrina cū mediocriter tenui suba indicat febrē de flāte salso. 2° cōtiñ. ¶ Urina crocea subtilis in feb. quotidiana velocem salutem indicat. ¶ Urina ruffa vel subruffa cū suba parū tenui & nube rara supius ex fumositate gnāta a calore agēte mota apparēs in ꝑn° morbi significat febrē interpolatā de salso flāte: ſz in febre apparēs in ꝓcessu significat tertianā interpolatā. ¶ Urina subruffa cū mediocri tenui suba nō superius obūbrata dñium flegmatis salsi in corpore signāt: & ꝓ pōs pruritū & scabiē ex eo: & ꝑ si sine febre fuerit. Et qdā dicūt. q̄ hec vria dz accedere magis ad spissitudinē superius q̄z inferius. ¶ Urina subruffa sine nebula parua tenuis in ydropico diu eueniēs mortalis est: q̄ significat in eo febrē accensam. ¶ Urina ruffa vel subruffa supius liuida cū mediocriter tenui suba significat flegma salsum in spūalibus obūbrare & ea grauare. ¶ Urina ruffa cū suba mediocri significat sanguineū sanū & cū puritate equalitate & mediocritate substātie signāt corpus eucraton. ¶ Urina subruffa vel ruffa equaliter vel per totū spissa sine liuedine manifesta febrē de flegmate dulci significat: talis vria cū mediocri suba spissa liuida superius si in ea sunt resolōnes quedā q̄z albe: q̄z nigre: cū dolore tensione vel inflatione: maxime in ypocūdrio sinistro in muliere eueniēs significat matricē purgari a flāte dulci vel salso. ¶ Urina ruffa cū suba parū spissa superius obūbrata significat quotidianā de flāte dulci: & si sine febre sit significat abundantiā flegmaꝯ dulcis in corpore: dulce flegma colorē remissuz facit: sed minus q̄z nāle flegma & facit subam magis spissaz q̄z flegma salsum & significat ipsum flegma dulce in spūalibus abundare. Si tñ liuida fuerit superius cū appositiōe manus febrē de flegmate dulci in spūalibus cōtēto significat. ¶ Urina ruffa vel subruffa spissa: sed inequaliter a media regione supius liuens minorē emitriteū signāt. ¶ Urina ruffa grossa in muliere cū febre significat ipsam purgari a flegmate salso: sed sine febre a flegmate dulci. ¶ Urina ruffa per totū spissa superius obumbrata sine liuore signāt quotidianā ɔtinuā de flāte nāli: sed si sit spissa per totū superius liuida obūbrata manu apposita sine furfureis resolutionibus signāt emitriteū medium: & si sit spissa turbulēta: & virens signāt pleuresim: aut significat aselitē: si fuerit cū spuma crocea: & si multū sit crocea signāt vitiū epatis: & ꝓpter icteritiā. Si vero sit spissa superius liuida & granulosa cōuersionē pleuresis in pipleumoniā significat: & si fuerit a media regione distincte liuens supius multum spumosa ruffa intensa ꝓcedere apa in inguine: vel subascella signāt. Si tñ sit spissa: magis tñ superius vel inferius apposita manu: & sit oleagena cū crinoydib⁹ lōgo tpe signāt etbicā tertie spēi. ¶ Urina citrina subruffa vel ruffa per totū spissa obūbrata supi⁹ & obscura sine liuore quotidianā signāt de flāte nāli. Predicta vrina supius liuida sine resolutionibus purpureis paruo tpe minorē emitriteū significat: sed si spissa & turbulenta fuerit superius liuida pleuresim significat. Uerūtñ in hac vrina liuiditas est magis manifesta q̄z in minori emitriteo: & est vtplurimū ista pleuresis sine tipo qui est vtplīm puo emitriteo & adsunt alia signa pleuretis. ¶ Urina ruffa vel subruffa spissa superi⁹ liuida lōgo tēpore granulosa significat apa in inguinib⁹ aut ascellis: aut genitalib⁹. ¶ Urina subruffa remissa in subruffedine a medio supius distincte liuēs: & q̄si subcitrina & multū spumosa in pleuresi apparēs signāt ꝙuersionē pleuresis i pipleumoniā. ¶ De colore subrubeo & rubeo subrubicundo & rubicundo cōpositō cum substantia. Cap. xxxi.

JRit Raſ. 2o°. ɔti. vrina rubea tenuis caliditatē signāt inflāmatā: & sic cū ea sūt signa salutis signāt ꝓpinquitatē crisis: & si mala signāt mortez ꝓpinquā: q̄ est in vltimitate caliditatis. ¶ Dixit. A. 2ª q̄rti. subtilitas cuz rubedine signāt in egritudinibus acutis dolorē capitis & pmixtionē. ¶ Dixit Raſ. 2o. ɔti. vrina rubea subtilis in q̄rtana signāt citā salutē: sed si fuerit clara subtilis signāt longitudinē morbi. Et dixit. vrina rubea subtilis pauce q̄ntitatis i acuta febre signāt pmixtionē: & si fuerit vehemēter rubea febris designat ꝓlixitatē. Et dixit. vrina rubea flaua: & subtilis signāt laborē ꝓteritū & corpis diminutionē: q̄ labor cōsumit hūiditatē & inflāmat calitatē: & ob hoc euenit diuersitas sube & tincture vrine: & hinc dissoluitur corpus. Et dixit vrina splendida crocea. i. rubea clara & subtilis signāt colerā & ꝑm splēdorē coloris vrine erit quātitas inflāmationis colere. Et dixit: vrina rubea subtilis & pauca in aliquo morbo manēs futurā ydropē signāt: qm̄ epar non mundificat ab humore; imo debilitatur & vrina nō pōt hēre exitū. ¶ Dñt vrina subrubea vel rubea subrubicūda vel rubicūda tenui iuncta sube diuersa signāt ꝓ varietate complonis etatis & sexus. Si. n. in colico & iuuene signāt simplicē tertianā. Jn flātico & melico sene & muliere duplicem tertianā. Jn puero vero ɔtinuā de colā signāt. Dicūt autez q̄ in tertiana simplici vrina est tenuior q̄z in duplici: sed in duplici in superiori parte est magis spissa q̄z in inferiori: & est vrina rubrior q̄z in simplici. ¶ Dixit Egi. vrina rubea clara cū tenui suba per totum: ſz minus tenuis superius & obūbrata superius significat duplicem tertianam: nā talis color fit a calore intenso & rubore colere naturalis: nā talis suba fit ex siccitate. ¶ Urina rubea subtilis sine febre significat epatis calefactionē & tunc aliquādo est spumosa spuma crocea: & pōt significare quartanā ex colera aduſta. ¶ Uria rubea clara subtilis in ꝑn° morbi apparēs signāt duplicē tertianā: ſz in morbo diuturno apparēs pōt signāre calefactionē epatis: & si fuerit ex lōgo tpe: & fuerit obūbrata supius q̄dā nubecula: & fuerit hoīs senis vel melici potest significare quartanā: maxime tpe autūni. Si vero fuerit colericus macer & in estate cū dolore in dextro ypocūdrio significat calefactionem epatis. ¶ Urina subrubea vel rubea vel rubicūda tenuis per totum lucens: vt ignis significat causonē: datur enim ei dictus color a calore nimio incidente & a calore colere nālis putrefacte facientis causonē: & tenuitas datur ei ratiōe dicte colere: que ficca est & subtilis. ¶ Urina rubea subtilis: cuius tñ medietas sit spissa liuida in supficie significat emitriteū: & si talis fuerit magis inde cōtusa liuens superius & quasi viridis signāt pleuresim. ¶ Scōo cōtinē. dixit Raſ. vrina rubea vel subrubicūda ad tenuitatē decliuis febrē significat de colera & sanguine: colera vincente: que facit eā declinare ad tenuitatem: & ista febris pōt reponi in capᵇ causonis. Si vero eius suba tēdit ad spissitudinē febrem significat de sanguine & colera sanguine vincēte: q̄ facit eā ad spissitudinē declinare: quaz febrē qdam sinocham vocāt: & pōt reperiri in ca° sinoche.

Di colores diuersa significāt ꝑm diuersitatez cōplonis etatis & sexus.

¶Urina rubea vel subrubea mediocriter tenuis: cū declinatione tñ magis ad tenuitatē sine obūbratione ⁊ tenuitate ꝓtinuā tertianā signīat. ¶Urina rubea vel flāmea cū mediocriter tenui ſba: magis tñ accedens ad tenuitatē cū multa ſpuma ſupius eueniēte pp multū feruorē cauſonē signīat ⁊ ſi fuerit mediocriter tenuis cū multa ſpuma cauſonidem signīat: ſz ſi fuerit per totū ſpiſſa cū aliquātula ſpuma ſino dichā signīat. ¶Urina vero ſubrubea vel rubea mediocris in ſba ſuperius liuens mediū signīat emitriteum. ¶Dixit Theofi. vrina pinguis ſubrubea diuturnas egritudies declarat: ſz ſanabiles: vrina aūt pinguis rubea multū hūorez ſanguineū in corpore foze signīat: ſicut in ſinocha. ⁊ multis acutis febribus. ¶Dixit Aui 2ª quarti. Urina rubea groſſa signīat ꝙ humor vincens eſt ſanguis: rubea rubedie ſanguiea ⁊ groſſa debite vel mediocriter qñ ſanguis cū melia peccat rubedo eſt remiſſa: ſz groſſities erit maior niſi groſſitiē ipediat opilō: qñ vero ſanguis cū colera peccat rubedo erit clarior: ⁊ ſba minus groſſa. Et dixit. vrina pinguis rubea paulatiz micta piculū signīat. ¶Et dixit: 2ª q̄rti. Urina rubea groſſa in egritudinib⁹ acutis: qñ eius egreſſus fit paulatim: ⁊ frequēter. i. cū. fetoze signīat timorē: qñ signīat caliditatē vehementē ⁊ ingetudinem ⁊ defectū nāe: ſz qñ eſt abundantis exitus multi ſediminis signīat ſeparatiōnē. ſ. egritudinis ⁊ propīe in febribus incēſiuis. ¶Et dixit. vrina rubea valde ſi ꝓuertaſ in febribus ex laſſitudine factis ad groſſitiē: deinde appareat ſedimen plm nō ſubſidens. ⁊ ſit illic dolor signīat lōgitudinē egritudinis: qñ mā eſt inobediens: q̄ꝺobrē non ſubſidet velociter. Uez eius crisis fiet per ſudorē: qñ mā eius eſt decliuis ad venas. Et hꝫ quidē vrina ſimilaſ vrine icteritie ⁊ differt ab ea in hꝫ ꝙ nō tingit pānos. ¶Dixit Raſ. 20. ꝓti. vrina rubea groſſa pauce croceitati pmixta ⁊ turbida in febre tertiana signīat longitudinē morbi: ſz in ſinocha signīat velocē ſalutē: ſz qñ eſt diminute rubedinis ⁊ turbida ſignīat longitudinē morbi. Et dixit. vrina multū rubea cū hypoſtaſi mucilalginoſa ſpmicta nullo exīte dolore in corpore signīat pthiſiz. Et ſi cū hac rubedine ponderoſitas in capite ⁊ toto corpore fuerit ⁊ talis diſpō manſerit pplures dies ⁊ non mutaſ signīat febrē futurā: qz rubedo signīat inflāmationē corpis: ⁊ ponderoſitas indicat cū magna pars corpis ē diſſoluta. Et ſi vrina cū ſua rubedie eſt groſſa ⁊ ſpiſſa cū ponderoſitate in capite ⁊ toto corpore eo macilento exīte signīat ꝙ in corpore ſunt ſuperfluitates hūide multiplicate q̄ putreſcent ⁊ mouebunt a nā ⁊ inducetur febris. ¶Et vrina rubea groſſa in morbo acuto ſemp micta cū odore fetido signīat piculuz ⁊ laborē: qz fortis rubedo signīat inflāmationē ⁊ groſſities multa agitationē. ¶Urina rubea cū ſba parum diſtans a mediocri verſus aliqō extremorū turbulenta pp ebullitionē signīat tertianā ꝓtinuā. Si tñ in ſupiori pte fuerit viridis signīat mediū emitriteū. verū p̄dicta viriditas pauca eſt nō apparens niſi cū appoſitiōe manus. ⁊ p̄cedit illa viriditas ex actione caloris febrilis aduretis ptē colere. q̄ in medio emitriteo intra venas putreſcit. ¶Urina rubicunda ſpiſſa fetens turbulenta ⁊ quaſi ſuperius liuens signīat ſinochuz aut ſinochā inflatiuā aut cauſonē. ¶Urina rubea ſpiſſa p̄uata liuore ⁊ fetore ſinocham inflatiuā signīat. Si vō fuerit cū liuore ⁊ fetore ſinochū de putredine q̄ eſt cā liuoris ⁊ fetoris, rubea aūt eſt pp ſanguinem ⁊ ſpiſſa pp multā eius hūiditatē. In augmaſtico tñ color eſt rubeus vel ſubrubicundus in p̄n° poſtea ꝓtinue intendit color ⁊ fit rubicundus. In augmēto vō eſt oppo^m: qñ in p̄n° color eſt rube⁹ vel rubicundus: poſtea ꝓtinue remittit ad ſubrubicūdū ⁊ ſubrubeū ſm remiſſionē caloris febrilis. In homotena vō vniformis pſeuerat color eius vſq; ad finem febris. ¶Notant ꝙ cū vrina fuerit rubea ſpiſſa ⁊ turbata cū incipit in ſupiori parte attenuari ⁊ clarificari bonū ē ſignū ſignians ebullitionē ſanguinis remitti: ſi vō in ſupiori pte appet ⁊ pſeuerat ſpiſſa ⁊ turbida ⁊ in inferiori pte incipit clarificari eſt ſig^m malū ſignificans raptū māe ad ſuperiora: ⁊ ppea indicat freneſin: vel alias cerebri paſſionē. Stulti aūt iudicant ex illa clarificatione cōualeſcentiam ⁊ decipiuntur.

¶De color kianos ⁊ inopos cum ſba. Cap. xxxij.

ARina inferius rubicunda ſuperius inopos aliquātulū liuēs p totā eq̄liter ſpiſſa febrē homotenā signīat. ¶Urina kianos ſpiſſa fetida p̄cedente rubicunda in febre acuta non appent e ſigno digōnis morte signīat ⁊ in mulieribus eruptionē menſtruoꝝ: aut eruptionē vene chilis ſi adſit dolor. ¶Urina kianos aliqñ apparet in ſanis pp ſaltum vel caſum: qz rumpit vena in renibus vel altera corporis pte ⁊ aliqñ appet in reſudatiōe ſanguinis pp relaxationē vaſorum ex immoderato coytu curſu vel labore. ¶Dixit Theo. vrina pinguis ⁊ inopos ſi venerit in febre cauſon capite dolente ⁊ circundolente ſignīat criſim. Urina vero pinguis kianos ſi in ſanis euenerit laborē vie aut multuz curſum eſſe ſcm̄ ſignīat. Senioribus vō ſuperueniens qbus ex multo tpe talis fuerit a malis hūorib⁹ imutari veſicā: vt in plrib⁹ ſignīat. In febrib⁹ vō tales facte i lithiaſiz oſtituunt.

¶De liuiditate in vrina apparente. Cap. xxxiij.

ARina liuida pinguis nō reſidens in febrib⁹ eueniēs paugmaſticā febrē ſignificat In cauſone aūt mediocris vel ſpiſſa liuida eueniens ſtranguriā ſignīat. Urina viridis vel nigra vel ſubnigra p̄ueniēs in febre p aduſtiones vel mortificationē maiorē emitriteū ſignīat: cui non eſt cura. ¶Dixit Aui. 2ª q̄rti. vrina nigra q̄to eſt groſſior in acutis egritudinib⁹ tanto ē deterior. In alijs aūt morbis vrina nigra groſſa quāto plus eſt pauca tanto eſt deterior ſignificans ꝓſumptionē hūiditatis. ¶Dixit Raſ. 20° ꝓti. quanto magis vrina nigra eſt groſſa tanto ē deterior ⁊ tanto magis morte declarat. ¶Cōbuſtio hūoꝝ qñ eſt in p̄n° facit vrinā kianos ⁊ in me° exīs facit vrinā viridē: in fine vō facit ſubnigrā vel nigrā. ¶Dixit Theo. vrina viridis pinguis in fine febris veniēs icteritiā ſignīat. ſ. viridē: ⁊ vrina pinguis nigra purgationē multi hūoris ſignīat vt fine q̄rtanarū reſolutionē melie. ¶Urina pinguis nigra in febribus acutis veniēs cū forte nullū malū hñt in veſica morte ſignīat. ¶Dixit Ipo. vrina cuius color eſt nālis groſſa euenit ſm vnā duaꝝ diſpōnū. ſ. q̄ finis eius equaſ fortaſſe ad perditionē: ⁊ fortaſſe cōuertiſ ad ſalutē: q̄ venit in p̄xi mo: ſicut inueniſ in rebus alijs multis ex eis q̄ ſunt extra nām: cū mundificaſ p eas corpus. Et per vrinā groſſaz voluit Ipo. eam que eſt groſſa valde. qz per vrinā: q̄ dr̄ groſſa ſermone abſoluto non ſignificaſ p̄ditio ſignificatiōe vltima. Et ideo dixit Aui. qñ cuz vrina: cuius color eſt nālis ſuperflua eſt ſpiſſitudo plurimū ſignificat bonitatē expulſionis multaꝝ mārū expellendaꝝ ⁊ tunc ei aſſociaſ exeūdi facilitas: ⁊ plerūq; ſignificat perditionē: ppea ꝙ hūorū ſignificat multitudinē ⁊ vtutis debilitatē: quare ſuccūbet. Et hoc q̄dē demonſtrat exeundi difficultas ⁊ paucitas eiꝰ q̄ꝺ egrediſ. Dicunt. p color nālē nō intellexerunt vere nālē: ſz eū qui eſt talis vel ei ꝓpinquus: q nō eſt vehementer malus: qui p̄t vocari nālis reſpectu multū mali. ¶Dixit Raſ. 20° ꝓti. vrina tenuis boni coloris ſignificat ꝙ morbꝰ erit ſalubris: tñ longus. Et dixit. ego vidi plures infirmos q a p̄n° morbi habuerunt vrinas tinctas pluſq; citrinas cū groſſa ſba que perſeuerauerunt ⁊ mortui ſunt pp defectuz digōnis. Et vidi plures alios quorū vrina fuit mutata de groſſitie ad tenuitatem ⁊ de tinctura ad remiſſionem ⁊ liberati ſunt. Et dixit. vidi plures infirmos patientes morbos calidos: q a p̄n° habuerunt vrinas citrinas vſq; quo mortui ſunt: ⁊ ante. 18^m diē p̄ueniebat eos mors. Et dixit. A. 2ª primi. vrina tenuis. ſ. tranſlucens in acuta egritudine p̄ſeueras ſignificat malum: ⁊ ꝙ virtus digeſtiua eſt ſopita

Cōbuſtio humoꝝ q̄ lem vrinā faciat.

¶Dixit Isac ⁊ Egi. vrina nigra nō pōt stare cū tenui ſba cū nigredo obūbret vrinā: ⁊ reddat eā ſpiſſe ſbe. Et hoc eſt vere p ſe. per accñs tñ ꝓiungi ꝑt cū ea: vt cū fortis opilatio eſſet in inſtrīs vrine: cū qua nō poſſet penetrare niſi qō ſubtile. Vrina enim nigra ſi ꝓcedit p viā aduſtiōis groſſa erit calore adurente ebullitionē in ea faciente: ⁊ ſi ꝓcedat a cō gelatione: ſilr erit groſſa: qm̄ friditas intēſa ingroſſat: ⁊ ſi ꝓcedit ex ꝑmutatione hūoris melici: ſilr erit groſſa pp groſſitiē ⁊ terreſtreitatē ipſius humoris melancolici.

¶De vrina diſtante. Cap.xxxiij.

DIſtantia vrine pōt attēdi in ſba eius ⁊ in hypoſtaſi ⁊ in colore ⁊ in diuerſis tpibus. In ſba qdē qñ in vna pte vaſis ſ viā ē ſubtilis ⁊ in altera groſſa vel mediocris. In hypoſtaſis ſba qñ in vna pte ei⁹ apparet groſſities ⁊ i altera tenuitas. In colore qñ in ſba vel hypoſtaſi diuerſi inueniunt colores ꝓ diuerſas ptes in diuerſis tpibus: vt qñ. v̄. g. mane vel die vno vrina mingit vni⁹ ſbe vel vnius hypoſtaſis vel vni⁹ coloris: ⁊ ſero poſtea vel ſeqnti die mingit alteri⁹ ſbe vel alteri⁹ hypoſtaſis vel coloris. Et qdā addūt diſtantiā in claritate ⁊ turbulētia: vt qñ vna vice mingit clara: ⁊ alia vice mingitur turbida: vel qñ vna vice mingit obūbrata obſcura: alia vice nō. Et alij addunt diſtantiā in q̄ſtitate: vt qñ vna vice mingit multa alia pauca vel in totū denegat. ¶Aſſignāt aūt vrie qdā regiones tres: q̄rū p⁹ eſt ſupior ꝓ quā deuenit in ſupiorē ptiū corporis cognitionē. ſ. capitis ⁊ toracis. 2ª ē media ꝓ quā ꝺue nit i cognitionē ptis medie corpis. ſ. epatis ⁊ venaꝝ ⁊ oiuz mēbrorꝝ q̄ ſunt ſub dyafragmate exceptis inſtrīs vrine: q̄ vocat regio corpis media: ⁊ 3ª eſt inferior ꝓ quā deuenit in cognitionē inſtrorꝝ vrine q̄ vocat regio corpis infima comprehēdēs in ſe ēt genitalia. ¶Quidā vo ptē ſupiorē diſtinxerūt in duas: q̄rū ex ſupiori haꝝ deuenit in cognitionem ptiū capitis vſq; ad epiglotū excluſiue: q̄ vocat regio mēbrorꝝ aiatorꝝ. ⁊ alia inferior haꝝ duaꝝ ꝓprehēdit mēbra q̄ ſunt ab epigloto vſq; ad dyafragma: ⁊ ꝓ eā deuenit in cognitionē dictorꝝ mēbrorꝝ: ⁊ vocat regio ſpūaliū. ¶Cōſilr aſſignat q̄tuor regiōes in vrina cōprehēdētes dictas q̄tuor regiones corpis ſub ꝑª. Et ꝑª eſt circulus q̄ deſignat ſupioris corpis regiōes: diſpōnes. ſ. mēbrorꝝ aiatorꝝ. 2ª eſt ſub ꝑª ſuperficies vrine ꝺtinua circulo ⁊ vſq; ad aliud cōprehēdens de ſupiori ſba vrine q̄ demonſtrat diſpōnes ſpūaliū. 3ª ē medium vrine q̄ deſignat diſpōnes epatis ⁊ aliorꝝ mēbrorꝝ nutri⁹. Et 4ª eſt imuz ſiue fundus vrine q̄ deſignat diſpōnes inſtrorꝝ vrine ⁊ mēbrorꝝ genitaliū. vñ dixit. Egi. q̄ ſilis ſili ſeruit regio regioni. ¶Dixit hyp. 7°. affo. Quib⁹ diſtātes ſunt vrine his in corpe fortis turbulētia fit. Et hz dictū ei⁹ veritatē quocūq; mō vrine differant ꝑ ſuppoſito q̄ diſtātia ꝓueniret: ⁊ q̄ ſit notabilis. nā cōiter imo fortaſſe rōnabiliter inter vrinas aliq̄ eſt diſtātia: ⁊ ſilr inter ptes vnius vrie ⁊ hoc tā in ſba maxime q̄ in colore. Nō. n. equaliter digerit mām nā pp māe diffōrmitatē: ⁊ q̄ calor digerens ſ non pōt oibus māe ptibus vniformiter approximari. Rō autē affo. eſt q̄ tales vrine denotāt in corpe multā ⁊ diuerſaz fore mām ꝑ quā pugnat nā: ſigñat ergo turbationē fortē. i. magnā agitationē hūorꝝ ꝓſequētē ad pugnā nāe ꝑ hūores ⁊ hūorꝝ ꝑ nām. Et ſigñat nāz in pugna aliquā ptē poſſe digerere ⁊ apparebit ex illa vrina digeſta ⁊ ꝑ aliā ptē nāz nō poſſe ꝑualere: vñ apparebit vrina cruda. Scias tñ q̄ diſtātia in colore vrine minus mala ē q̄z in ſba. ¶Dixit Aui. 2ª ꝑmi. vrina hñs ptes diuerſas ſigñat q̄ quāto in ipſa partes fuerint maiores tanto plus nāe opatio eſt ſtudioſior ⁊ nā plus potēs ⁊ pori plus aperti. i. vie p quas hūores ad ptes vrine ꝓpellunt ſunt magis apte. ſup. ⁊ eo°: quāto plus fuerint minores tanto nā ē minus ſtudioſa: ⁊ minus potēs ⁊ pori minus apti. Dicūt. talis vrina ē groſſa: ⁊ vbi nō fuerit talis ex liq̄factione: aut alia multa mala diſpone ſigñatum eius dictū verū ē. Et dixit ibidē. cū videris vrinā tenuez in cuius ptib⁹ rubedinis ⁊ citrinitatis fuerit diuerſitas laborē cognoſces inflāmātē. ſigñat. n. ebullitionē duoꝝ hūorū calidoꝝ ſanguinis ⁊ colere q̄ ex rubedie a citrinitate cognoſcunt q̄ ambo dicti duo colores aliqñ in diuerſis vrine ptibus dignoſcunt vt vnius in inferiori alius i ſupiori vel media: ⁊ qñq; ambe in eadē pte. ¶Et dixit. 2ª q̄rti. Sedimen in ſba diuerſū ⁊ colore ſigñat hūorꝝ diuerſoꝝ multitudinē ⁊ ē malū: ⁊ deterius eo eſt illud qō ē minoꝝ ptiū. Signific. caſ. n. q̄ nā non pōt expellere niſi qñ minorant ab ea ptes. Sedimen diuerſum in colore ⁊ ſubſtātia. ¶Dixit Raſ. 20. ꝺti. vrina q̄ vno die mutat ē mala: ⁊ ꝑpe in febre cū apate: ⁊ vrina q̄ in varios colores mutat ē mala ⁊ vrina q̄ diuerſificat q̄lz die ſigñat hūores diuerſos in corpore. Et qñ eſt aliqñ rubea aliqñ alba ſigñat multos calōs humores in corpore. Et vrinā in q̄ ſunt multe ſpēs nebulārū ſequit ſenſus pmixtio. Et dixit vrina q̄ aliqñ mingit in parua q̄ſtitate: ⁊ aliqñ in multa: ⁊ aliqñ denegat oio in febribus acutis eſt mala: qm̄ ſigñat fortē pugnā morbi ⁊ nāe q̄ aliqñ vincit: ⁊ aliqñ vincit: ⁊ mā ē groſſa difficilis digōnis: ⁊ ſi ē i febre leui ſignificat morbi ꝓlixitatē pp māe groſſitiem. ¶Dixit Aui. 2ª q̄rti. vrina q̄ alterat ſubito a ſignis laudabilibus ad ſigna vituperabilia ſigñat in acutis mortē: qm̄ ſigñat caſum vtutis ſubito pp ꝓuitatē accidentiū. ¶Vrina que ſupfluit in mordicando tactū ⁊ pungit, dixit Raſ. 20. ꝺtinen. ſignificat vltimitatē caloris. ¶Vrina q̄ mingitur actu frigida cuz mingit ſignificat extinctionem caloris innati.

¶De colore ꝓiuncto cū hypoſtaſi. Cap.xxxvi

DIxit hyp. 2° ꝓnoſtico. vrina rubea nimis cū ſili ſibi hypoſtaſi egritudinez magis diuturnā ſuperioribus dicit. ſ. in quibus hypoſtaſis eſt alba ⁊ ē. eſt tñ nuncia certa ⁊ fidelis ſperande ſalutis. ſ. in preſupponēdo q̄ō nā meliorando procedat ⁊ deducat hypoſtaſim rubeā ad albam: q: tunc denotatur q̄ decidit a ſanguine benigno ⁊ obediente operatiōe nāe: ſ. n. decideret a ſanguine nāe nō obediente non ꝓcederet nā meliorando nec eſſet certa nūcia ſalutis. Ait. n. Iſaac q̄ hypoſtaſis rubea q̄ atteſtatur ſuꝑa ſanguinē roſeum aquoſum flāticum atteſtat indigeſtionem ⁊ eſt mala. Gal. quoq; in cōmēto dicti verbi, dixit. color decliuis ad rubedinē qñ currit aquoſitas cū eo ſignificat ſanguinē multuz qui non eſt recte digeſtionis. Et pp hoc q: vincens eſt in corpore humor qui magis iuuatius eſt ex humoribus fit q̄ in egritudine illa non eſt timor. Et qñ vrina decliuis ad rubedinē ⁊ aquoſa ſignificat q̄ indiget digeſtione: ⁊ digeſtio indiget ſpatio tpis donec cōplea: tur: hinc eſt neceſſariuz q̄ ſignificet q̄ egritudinis ſolutio tardet pluſq; ꝓſumptio egritudinis prime in qua reſidet ſedimen album. ¶Dixit Ga. primo de criſi. vrina q̄ tendit ad rubedinē non clarā in qua eſt fex reſidens tendens ad rubedinē non clarā lenis eſt vrina ſalua valde: verūtñ indicat longitudinē egritudinis pluſq; vrina quaz pauloante diximus. ſ. in qua eſt hypoſtaſis alba: q: ſignificat q̄ digeſtio non cōplet. ⁊ hoc ideo: qñ illud tingit vrinam ⁊ facit eā puenire in hunc colorē non niſi q̄ ſubtiliatuz eſt de ſanguine. ⁊ opz q̄ miſceat huic vrine modicum colere citrine q̄ ſi ꝓſequat ex debilitate calitatis inate: vt nō gñet colera citrina neq; ſanguis ſit pplete digeſtus: ſz vt ſit ſāguis ſubtilis aquoſus ſigñat q̄ calitas inata longo tpe dōec redeat ⁊ ꝓfortet ⁊ ſigñat illō ite q̄ egri° ē ſalua pp nāz ſue māe: ⁊ illud ió qñ nō ē ſubtil aquoſa neq; cruda groſſa ſupfluā hñs groſſitiē: neq; ēt eſt acuta neq; putrida: ſz ē mā laudabilis ppinq̄ nāe ſanguinis. ¶Raſ. quoq; dixit. 2° ꝺti. qñ mingit eger vrinā rubeā ſpiſſam ⁊ turbidā in ꝑn° morbi ſi eſt in ea hypoſtaſis rubea liberabit eger: ſz poſt longū tp̄s. Sed ſi eſt ſine hypoſtaſi ⁊ non clarificat eſt mortalis. ¶Et vrina groſſa ⁊ rubea cuz hypoſtaſi rubea ſilis vrine febris

quotidiane cū vehementi angustia mortē declarat. ¶Et vrina grossa alba cū hypostasi alba signiat hūores mucillaginosos grossos z crudos. ¶Et hypostasis crocea flaua z glauca nō hz simbolū cū vrina grossa sz cum subtili. ¶Et vrina rubea subtilis aut nigra subtilis pauce residē tie in splenis passione: z eius grossitie ē male signionis: qz rubea clara signiat inflāmationē z nigra adustionē violentā: aut debilitatē nāe z subtilitas signiat violētā opilationē z hec oia sunt signa mala. ¶Vrina nigra subtilis hñs nebulā in ptibus diuersaz cū surditate z vigilijs in febribus adurētibus signiat fluxū sanguis nariū. nā nigredo signiat forte inflāmationez z nefesis diuulsā p diuersas partes significat motū: z pp vaporē petētē cerebrū: z accidunt inde surditas z vigilie. qñ nā facit crisim educit mās per partes ppinquas. Et aliqñ in morbis epatis apparet hypostasis similis hypostasi morboz renū in rubedie z croceitate. Et ait Raſ. dico habenda est dīa inter eas per colorē loca dolentia z alia significantia. ¶Et ait Raſ. ibidē vria rubicūda cū multa hypostasi in febribus habētibus paroxismos subintrantes solutionē morbi signiat. ¶Vrina rubicunda clara aut nigra subtilis paruā habens hypostasim in magnis passionib⁹ splenis ē mala: qñ rubedo z nigredo signiāt inflāmationē adurentē z debilitatē z tenuitas significat aliquā opilationē. ¶Et dixit. Residentia viscosa cū colore luido longitudinē morbi significat: z vrina multū rubea cū multa hypostasi in febribus pmixtis absqz rigore timorez portēdit. ¶Et vrina multa rubea in febribus acutis pueuientibus a labore si mutabit de subtilitate ad grossitiem erit in ea residentia multa z sequet hec soda: signiat prolixitatē morbi: z crisis erit cū sudore. Et cā est: qz mutatio vrie de subtilitate in grossitiē signiat mās digestionē: z qz residētia non est vera hypostasis signiat digōnē diminutā: z ob hoc plongabit morbus. Et qz febris erit pp laborē fiet crisis p sudorē qz mā declinabit ad cutez. ¶Dixit Alui. ad sumū. vrina rubee sbe z rubei sediminis signific appetitū z cruditatē. i. significat sanguinē crudū quo nō nutriunt mēbra vnde cibū appetunt z significat longitudinē egritudis qñ rubedo nō est vehemens z est illa q̄ est declinis ad turbulētiā. Et dixit de sedimine pendente rubeo declinatio eius ad supiora. cū est in vrina tenui significat i egritudinibus acutis pmixtionē rōnis: z si perseuerat timet p̄ditio vel appropinquat ei. Si aūt vrine sba incipit venire ad grossitiē z incipit pendens subsidere z albificat signiat salutē. ¶Dixit Theo. nigredo in nube melior est. i. minus mala z eneorima peior. Et in hypostasi perfecte mala est: qz signiat maiorē adustionē z terrestreitatē. q̄uis. n. eneorima nigrū z nefesis nigra p̄cedunt in duabus differentijs. s. in colore z loco: tñ qz nō tantam signiat adustionē quantā hypostasis nigra minus mala ea iudicat: signiat ēt calorē innatū non sic mortificatū quin aliqua generet vnctuositas vel fumositas in altū impellens sedimē. cuius oppm signific nigrū. i. fundo residens: z p oppm alba nubes bona est natans. pēdēs aūt alba melior ē. alba in fundo residēs perfecte bona est. ¶Dixit Raſ. 10. pti. Scias pole esse euenire hypostasim rubeā post albā: sz hec erit residētia alterius humoris q̄z sit alba. alba. n. nunq̄z fit rubea: sz rubea fit alba: rubea dicūt qdā non est decisa a tertia digone: sz a scōa: qz a sanguine. Et subrubea deterior est rubea: qz decisa a sanguie magis crudo z aquoso: q̄uis. n. subrubea magis appropinqt in colore hypostasi albe q̄z rubee: tñ qz maiorē signiat cruditatē deteriorē iudicat. hypostasis tñ subrubea aliqñ sequitur post rubeā: ppea q̄ sanguis incipit digeri z dealbari: z hec melior est q̄z rubea: z aliqñ subrubea precedit rubeā: z est deterior ea: qz signiat sanguinē aquosiorem. ¶Et dixit Rasis. ibidē. vrina diuersoz colorū sbaruz z ptentoz est mortalis: qz signiat diuersitatē humorū in corpore: z si fuerit sic quolibet die significat in corpore multos morbos.

Hypostasis alba nūq̄z fit rubea sz dñ ecōtra.

¶De mixtione colorū z aliaz dīarū vrine. Cap. xxxvj.

AFrit Raſ. 10. pti. vrina rubea subtilis pauce q̄ntitatis sp micta icteritia signiat patienti timorē: qz declarat violētā epatis opilationē: z ió est verendū ne deducat ad ydropisim. Et vrina rubea subtilis pauce q̄ntitatis timorē signiat. Et vrina spissa z multa eueniēs post pmixtionē rōnis signiat ipsius pmixtionis liberationē. ¶Et dixit vrina grossa z pauca in febribus adurētib⁹ est mala p̄pter cū patit fluxū vētris. Et vrina subtilis multe q̄ntitatis cuz corporis ponderositate z casu appetitus signiat corpus repletum multo cibo z potu: z p nā mundificat humores. ¶Et dixit. Inquit. Ha. qñ mingit vria mediocriter tenuis in febrib⁹: z postea multiplicat in q̄ntitate z subtilitate erit multū iuuatiua. ¶Dixit egi. in feb. acuta fert mortē: vrina paucula fetida pinguis. ¶Dixit. Al. 2ª. q̄rti vrina alba tenuis in q̄ est spuma z nubes citria timorē vehemētē pillō qō ipsa signiat de exacerbatōe z vehemētia acuitatis māe. ¶Dixit Raſ. 10. pti. qñ assiduat vrina grossa turbida in tpe status morbi acuti signiat multuz motū z pusillaz nāe operōnē. z necesse est q̄ redeat: z vrina grossa in pn⁰ morbi si clarificat añ aduentū crisis est mala: qz signiat q̄ nā est victa a mā morbi: z ió denegat vrine exitus. Et dixit. vria alba acuti odoris z tpe nō solito micta signiat dolorē capitis z colli z cubitoz z paruū anhelitū: z qñ color vrine ē mutatus z odor corruptus fetidus morbū declarat: z si forte p eā corpus reddit sanū z alleuiat signiat q̄ p vrinā educuntur nimie superfluitates. ¶Dixit Ha. 6° de interioribus. inueniunt in pessimis morbis epatis vrie grauis odoris z mali coloris in q̄bus ignorantes medici fallunt: qz credunt illud esse mortale: tñ nō sic qñ talis vrina venerit p viā crisis. ¶Dixit Raſ. 10. pti. vrina q̄ cito mutat subito de signis laudabilibus ad illaudabilia signiat mortē in morbis acutis: qz oio virtus cadit pp accītia fortia z maligna. Et dixit qñ vrina mutat in vna dispōne z nō mutat ē mala z peior vrina nigra est q̄ ñ pmutat: sz remāet i eadē dispōne: z qñ vrina in pn⁰ febris fuerit silis vrie sanoz: z in aug^to silis fuerit ei similis malū signiat: sz si in aug^to mutat signiat bonū. Et qñ vrina subtilis z nigra mutat ad grossitiē z flauū colorē absqz patietis gete signiat q̄ ex epate est icteritia aut exitura: qz mutatio nigredis ad flauitatē z subtilis ad grossitiē signiat digōnē z caliditatis diminutionē. z si patiēs cū toto hoc nō sentit getē ꝓpletā signiat q̄ aliq̄ superfluitas remāsit in epate: q̄ nō est egressa cū vrina: q̄ si ē grossa accidet opilatio z si est mordicatiua accidet exitura. ¶Dixit Alui. 1ª q̄rti. vrina flaua vel subalbida in febre acuta: qñ ouertit ad albedinē vel nigredinē est mala: qñ signiat p albedinez eleuationē mās ad caput: z p nigredine acuitatem q̄litatis egritudis. ¶Dixit Raſ. 10. pti. vrina nigra cū nebula acuti odoris z subtilis sbe in morbis acutis signiat alienationē z dolorē capitis: z signiat vt plus fluxū sanguinis ex naribus: aut nimiū sudorē: eo q̄ nebula nigra calitatis inflāmationē euaporātē signiat: z ob hoc accidunt in capite talia accītia facientia fluxū: z si labor est acut⁹: z nō petit supiora attingit musculos z facit horripilationē z sudorē. ¶Et vrina nigra hñs nebulā rotūdā absqz odoramēto cū spasmo z sudor z distēsiōe hypocūdrioz signiat mortē: qz nigredo absqz odor acuto signiat nāz deuictā z sudor ēt qñ ñē bon⁹ signiat nāe debilitatē z qñ est cū spasmo z distēsione hypocundrioz significat etiam nām deuictā z deprehensam.

¶Vrina que grossa permutatur ad subtilem in febribus significat in acutis crisim fieri cū multo sudore: z si est in febre adurente significat passionē in corde z in latere epatis. Et qñ vrina mutatur de subtilitate ad grossitiē: z ex hoc febris non est alleuiata: immo est violenta: est mala: qz significat humorū indigestionē z dissolutionē mēbroz radicaliū. ¶Et dixit. vrina alba turbida in pn⁰ pleuretis sp magnū

magnū tps fuerit cum tussi ⁊ vigilijs significat spiritus p/mutationē:⁊ si cum hoc fuerit sudor per totū corpus:aut fluxus sanguinis ex naribus significat salutem. ¶ Et dixit quedā mulier febricitauit cū magno labore ⁊ vrinauit vrinam nigrā multā velociter ⁊ alleuiata est febris: ⁊ medici astantes mirabanť ⁊ inquisiuerunt sup hoc ⁊ nō nouerūt q̄ non mundificabať p̄ menstrua:⁊ talis superfluitas fuit in ea retēta ⁊ mundificata fuit p̄ hoc. ¶ Et dixit vrina rubea aut flaua cū spuma crocea tingens pānos oñdit icteritiā:⁊ nefesis crocea oñdit acutā mām:qz figīat calorē petentez supiora corpis. Qz si cū ea accidit fluxus sanguinis ex naribus ⁊ mors ꝓpinqua erit:qz hic fluxus sanguinis erit pp colerā mordicantē venas cerebri ⁊ nō est creticus: ⁊ vrina colerica quā p̄cessit alba ⁊ est spumosa cū fluxu sanguinis nariū est mala. ¶ Et vrina alba subtilis:in q̄ supnatat nefesis crocea ⁊ spumosa magnā in corpe agitationē figīat. ¶ Dixit Aui.2ª ārti. vrina nigra pauca in febre adurente mortē figīat:qz figīat caliditatē febrilē ꝓsumptisse totum corp⁹:⁊ q̄ eius sanguis ē adstus. ¶ Dixit Raſ.10.pti. Vrina declinās ad rubedinē ⁊ ad nigredinē vel ad colorē sanguinis turbidi vt pluries signāt vehemētē inflāmationē ⁊ ī pedimētū digōnis ⁊ mortē. Et dixit.qñ in multa vrina est multa hypostasis nō erit crisis ꝓpleta ⁊ morbus recidivabit. ¶ Et dixit ibidē.qñ vrina in p̄n⁹ morbi aut parū post mingit spissa cū hypostasi alba illa hypostasis accidit pp digōnē hūor:⁊ sua spissitudo non ꝓcedit pp digōnē hūorū:sz pp eor cruditatē. ¶ Et vrina grossa cū hypostasi rubea signāt multū sanguinē: ⁊ h̄ est vt pluries in febribus adurētibus cū alienatione ⁊ angustia. ¶ Et dixit ibidē.q̄ hypo.dixit vrina cū hypostasi colīca subtili in superficie significat morbū esse acutū. ¶ Et vrina subtilis hīs nefesiz: aut nebulā rubeā ꝓpinquā superficiei vrie in aliquo morbo signāt sensus p̄mixtionē:⁊ si sp adest signāt mortē. ¶ Et vrina grossa diu micta in qua est multa residentia cū pondere situate tibiar lumbor ⁊ hypocūdriorū ⁊ cruriū signāt futuram nefesim in renibus:⁊ si ē in pectore tūc est in vesica.

¶ De vrina nāli ⁊ innaturali. Cap.xxxvij.

Iunt q̄ vrina diuidit in nālē ⁊ non nālē. Et vtraq; ꝛr sic dr̄ vrina nālis: non qz fiat a p̄n⁹ intrinseco:sz qz fit p̄m rectus cursum nāe a calore nāli ꝓueniēte vtuti digestiue. Et innālis nō dr̄ innālis:qz fiat a p̄n⁹ extrinseco:sz qz non fit p̄m rectū cursuz nāe ⁊ a calore nāli:sz ab innāli calore disproportionato ⁊ incōueniēti vtuti digestiue:⁊ iste modus dr̄ factus per viā gñonis vrine. 2° modo dr̄ vrina nālis ⁊ innālis p̄ viā significationis eius:⁊ sic nālis dr̄ que āttestať calori nāli se hīti respectu corpis i quo generať:⁊ innālis dr̄ eȝio. Et tā nālis q̄z innālis pōt ꝓsiderari in corporibus sanis neutris ⁊ egris. Et cōsideranť ambe p̄m oia illa q̄ dicta sunt supra esse ꝓsideranda in vria Et nālis qdem vrina ex pfecta sanguinis gñatione fit.innālis vo ex iperfecta.sincerus nāq; ⁊ purus sanguis manifestum est.qñ ⁊ eius superfluitas talis erit. Si vo ꝛz aliquē calum operans sanguinē vtus ipedita fuerit opus suū supficiens nō erit sanguis ille sincerus neq; purus: ⁊ p̄ ꝓs nec eius superfluitas. Et hinc est q dr̄ie vrinar sequunť in oib⁹ cōsiderandis in eis vt sba colore ⁊ alijs.nālem aūt vrinam ois medicus cognoscere conari dz nā ipsa erit iudex sui ⁊ cuiuscūq; innālis vrine. ¶ Dixit Ha. prima ad glau.termi nus vrine nālis est p̄n⁹ hore in qua sanguis est cōsecutus finem digōnis ꝓfirmate i corporibus eor q̄ sunt p̄m meliores dispōnes sanitatis:⁊ qui banc intuet vrinā ⁊ cognoscit eā.deinde ponit eā quasi ꝓuisionē aliar vinar facilis est ei inuentio dispōnum alterantiū eā. ¶ In sanis itaq; vrina nālis dz esse in sba mediocris: ⁊ quecunq; a mediocritate recedit versus extremū non est in sanis nālis: que.n.in eis est mediocris digōnē bonam factā esse significat.ppea dr̄ hypo.q̄ tenuitas vrine ⁊ eius spissitudo vtraq; maturationis significat priuationē:⁊ hoc ideo qz maturationē comitať mediocritas sbe:que tñ mediocritas sumenda est in cō paratione ad sanū corpus.cuius ipsa est:⁊ color qdē vrine nālis in sanis dixit Ha.2° de crisi.dz esse inter citrinū clarū ⁊ citrinū terreū:quē colorē dicūt quidā esse illū quē. Aui. citrinū vocauit. ⁊ dixit eū esse certū colorē nālis vrine.

¶ Theofilus aūt dixit.q̄ de coloribus q cū mediocri sba q̄ est ea q̄ p̄m nām ꝓiungi possunt p̄m Ha.in li° de crisi.sūt subruffus ⁊ subrubeus. Quidā aūt alius dixit.subruffum ⁊ ruffum ipse aūt Theo.dixit subruffuz subrubeū i medio hītes ruffum. ¶ Dixit Ægi.color ruffus vel subruffus q ē color aureus iunctus cū sba pura eq̄li ⁊ mediocri significat eq̄litatē cōplōnis ⁊ humorū tpantiā:eo q̄ talis color fit p tpamentū caliditatis ⁊ friditatis. Et talis sba fit ex tpantia humiditatis ⁊ siccitatis:ex tpantia.n.in calido ⁊ frido causať color medius inter extrema ⁊ talis color est ruffus ⁊ rubruffus.frigidi.n.humores vrinam discolorant ⁊ calidi colorāt.ergo humor tpantia tpatū ⁊ mediū facit colorem:sili siccitas sbam attenuat.hūiditas vo inspissat.ergo siccitatis ⁊ humiditatis tpantia mediocrē efficient sbaz q̄ erit cū quadā rutilāti claritate.s.colore viuido:sicut aurus ⁊ erit pura ⁊ puata omni turbulētia ⁊ feculētia.ergo significat nālis caloris vigorē potētis humorē depurare. ¶ Dicunt q̄ color vrine imo ipsa vrina pōt attestari supra equalitatē oium humorū in corpe:intelligendo de eor adeqtione in virtute:nō in q̄titate.oēs.n.in virtute p̄t adequari ⁊ ab eis eliquari vrina:⁊ sic ipsa vrina poterit supra ipsor eq̄litatē attestari:etenim oēs hūores adequati p̄t equal̄r agere in vrina:⁊ oare ei colorem equalē q̄ poterit induci p digōnē:⁊ p ipsor humor p̄mixtionē. ¶ Dixit theo.q̄ color nālis vrine attestať supra corpis sanitatē simpliciter. Nec est mirādū si ab auctoribus positi sunt diuersi colores vrine attestātes supra ipsaz sanitatē:sicut sunt citrinus:subruffus:ruffus:⁊ subrubeus:⁊ h̄ in diuersis hoibus: qz in vno corpore non esset nisi vnus:qz sanitas simpl̄ nō ē pctualis:sz est hūs latitudinē in q̄ vnus hō differt ab alio pp quā diuersitatē colores attestantes ipsam sanitatē simpl̄r debent esse plures diuersi q colores ls in sanis significēt tpantiā.in neutris aūt ⁊ egris p̄t signāre distēperātiā. Immo vt plures distēperantiā signāt. ¶ Dixit. A. vrina laudabilis ⁊ sana est mediocris sbe ⁊ subtilis tincture.i. remisse ad citrinitatē tñ trahentis ⁊ hypostasis si ibi fuerit erit bona p̄m modum supradictum ex albedine ⁊ lenitate ⁊ alijs ꝓditionibus bone hypostasis:⁊ h̄ sumpsit hypostasiz p eneoremate ⁊ nebula:⁊ notanter dixit.si ibi fuerit:qz in vrinis optie sanor nōdū appet hypostasis si fortes sint ⁊ resoluāt insensibiliter p̄primas superfluitates quas gīant. ⁊ maxie si multi exercitij fuerint. Amplius in p̄cedētibus narrate sūt vrine oiuz ꝓpōnū sanor. ¶ In corporibus vo neutris ⁊ egris vrina digōnem signans dz esse mediocris aut medio critate sani corporis aut mediocritate debita hūoris in eis peccātis:vt in hūore peccāte subtili:sit mediocriter tenuis ⁊ in hūore peccāte grosso sit mediocriter grossa:⁊ q̄cunq; vrina ab hac mediocritate recedit siue p grossitiē siue p subtilitatē est indigesta ⁊ indigōnē signans. Spisse nāq; māe dixit Aui.ē maturatio vt digerendo ad tenuitatē.i. vsus tenuitatē mutet:⁊ tenuis maturatio ē vt coquēdo mutet ad spissitudinē.i. vsus spissitudinē:nō eniz est neče ad h̄ vt mā digesta dicať vt deducať ad mediocritatē absolute:neq; q̄ deducať tenuis ad spissam absolute aut grossa ad tenuem absolute. ¶ Dixit. H. p̄ de crisi. ⁊ scribit a Rabi in 15ª pti. sic.melior vrinis egrotantiū est q̄ est silis vrine pfecte sani ⁊ est q̄ ē ꝓpleta digōne digesta cū equali sba ⁊ colore declinante ad citrinū tinctū vel quasi ad rubeū clarū.sz potius ad citrinū tinctū q̄z ad rubeū clarū. Et dixit laudabiliorū hus spēbus vrie est illa q̄ est pulchri coloris ⁊ est i ea nebu/

Vrina pōt attestari supra equalitatē oium humorū.

Colores vrine attestantes supra sanitatem sunt plures.

Vrina dīgōnem significans in corpori bus neutris ⁊ egris.

la lenis ⁊ ꝓtinua reſidēs in fundo vaſis:⁊ cuꝫ nebula ipſa eſt pendēs in medio eſt minor ꝑma:⁊ cū nebula ipſa manet in ſuperficie eſt minor ſcōa. Et he tres ſpēs ſignificāt oigō nē. Reliquarū vo ſpērū vine oium alique ſignificāt indi gōnē ⁊ aliq̄ ꝓditionē. Et inqt Sal. ſicut. 20. ſcribit ꝓtinētis. vina mutata a ſpiſſitudine ⁊ albedine ad croceitatē ⁊ ſub tilitatem ſignificat oigōnē occultā debilē. Et ſil̄r cū mutat a ſubtilitate ad turbiditatē. i. ſpiſſitudinē ⁊ remanet in ea dē diſpōne q̄ mingit ⁊ nihil apparet in ea:⁊ ſil̄r vina vere crocea cū mingit tenuis ⁊ hypoſtaſes ſunt in ea cū b̄ colo re multū rubee:⁊ vina in qua nō eſt aliq̄ hypoſtaſis :ſꝫ tñ eſt boni coloris ⁊ mediocrit ſpiſſa ſigiiat oigeſtionez fore. ¶ Dixit Almāſor. 10. qñ maturitatis ſignificatio h̄ ex vi na alba ⁊ ſubtili ſic ꝓcedit:q: pri⁹ glauceitatē acquirit po ſtea aliqualē groſſitiē:deinde paulatim ꝓcedit donec color ſit citrin⁹ ⁊ ſba mediocris. Sed in hac vina bonū apparet ſedimen ⁊ colores:q ſunt extra tempamentū:⁊ ſil̄r ſba. Et dixit Rabi in. 15ª. pti. oēs ptes vine in colore ⁊ ſba equales ſignificāt dominium ⁊ victoriam nature ſupra morbum.

¶ De variatione vine varietate etatum ſexus ⁊ rerum non naturalium. Cap. xxxviij.

De varie tate ſcōm etatem.

Vina varietatē recipit ſm varietatē etatuꝫ ⁊ ſexuū ⁊ rerū etiā nō nāliū. ¶ Dix Aui. 2ª. ꝑmi. vine infantiū ad lactiꝫ trahūt pro ꝓrietatē ex parte nutrimēti eor:⁊ ex ꝑte humi litatis cōplōnis ipſor:⁊ ió declināt magis ad albedinē humiditate ipſor multa obtundente ipſor calin nāle. Debet aūt ſimilari in ſba ⁊ colore nutrimēto ipſorum cū ſit vina ex nutrimento decolata. Puerorum vero vine groſſiores ſunt ⁊ ſpiſſiores vinis iuuenū ⁊ turbidiores:qr plures humiditates ⁊ ſuperfluitates habēt pueri q̄z iuue nes ꝓpter ipſor guloſitatē:ſed min⁹ albe q̄z vīe infantiū. vina quoq̄ puerorū dz eſſe multa:qr multo vtunt cibo: ⁊ potu etiā multo vt iuuet in digeſtioe multi cibi:⁊ vt tran ſire faciat nutrimentū per venas quas habēt iuuenib⁹ ſtric tiores. ¶ Et dixit Raſ. 20. cōti. Dico vine puerorꝫ ſemp ſunt multe hypoſtaſis ꝓpter multū aſſiduū ⁊ inordinatuꝫ cibū eor:⁊ ꝓpter fortem motū ipſorꝫ trahuntur ad venas humores calidi ⁊ indigeſti. iuuenū vo vine dixit Auic. ad formā ignis trahunt. ſ. in color:qr ſunt magis citrine q̄z vine puerorꝫ. ⁊ trahunt ad ſbe mediocritatē ꝓpter bonaꝫ diſpoſitionē ipſorꝫ. Et vine ſenū ad albedinē trahunt. ſ. re ſpectu iuuenis cū ſint remiſſioris caloris:⁊ trahūt ad ſub tilitatē ꝓpter ſiccitatem eor:ac etiā ꝓpter impotentiā ex pulſiue vtutis ipſorꝫ in expellēdo ſuperfluā mām cū vina ⁊ adiuuat ad ſubtilitatez vine eor frigiditas cōplōnis eos cōgelās. Eſt tñ idest cōtingit. dixit Aui. q̄ vine ſenuꝫ ſunt groſſe ſm ſuperfluitates in eis exiſtētes:quarū multiplicat eūo. Et decrepitorꝫ vine maioris ſunt albedinis. i. minus tincte ⁊ minoris ſubtilitatis q̄z vine ꝑmor ſenū. Eſt tñ cū ꝑdicta groſſities que interdū reperit in vinis ſenū ꝓpter expulſionem ſuperfluitatis eor in vinis aliq̄n decrepitor:uꝫ reperit:ſed raro ꝑp potentiā expulſiue ipſorꝫ. Cū aūt acci dit in eis vina vehemēter groſſa apti ſunt:vt in eis genere tur lapis. ¶ Dixit Aui. mulierꝫ vine ſemper ſunt maioris groſſitiei ⁊ albedinis ⁊ minoris pulchitudinis q̄z vine vi rorū. Et hoc qdē ꝓpter debilitatē digeſtiue eaꝫ:⁊ ꝓpter ſuperfluitatū ipſarꝫ multitudinē ⁊ amplitudinē celiū: vñ ex pellunt que ab eis exeūt:⁊ ꝓpter illud qō ab eaꝫ matrici bus ſoluit ⁊ ad vine inſtm tendit:q̄uis eniꝫ ſm totā cor poris humiditatē vie mulierꝫ ſint ſtrictiores vijs virorꝫ:vie tñ vine ⁊ matricis ꝓpter finē facte ſunt eis latiores q̄z in vinis:debebāt. n. ꝑeas ſuperfluitates groſſe ⁊ multe eūari. ¶ Dix Raſ. 20 ꝓti. hypoſtaſis in vinis mulierū eſt maior q̄z in vinis virorū ⁊ ei⁹ color nāliter eſt albus:⁊ intellexe rūt ceteris paribus de cōplone etate ⁊ alijs. Et dicūt. debi litas oigōnis mulierū nō eſt tāta q̄ poſſit eſſe cā tenuitatis vine:ſꝫ eſt cā multitudinis ſupfluitatuꝫ. ¶ Dixit Raſ. 20. ꝓti. vina maſculi qñ mouef turbaf ⁊ ei⁹ turbatio eſt ver ſus ſupiora ⁊ vina mulierū eſt ſubtilis:⁊ qñ mouef nō turbaf ⁊ in ſupficie eius ſunt ſpume rotunde. Et Aui. dix. ma ſculoꝝ vine cū cōmouenf turbanf ⁊ declinat eaꝝ turba tio ad ſupiora:⁊ eſt q̄ ꝑm plm turbidanf :⁊ hoc eſt ꝓpter ſubtilitatē vine ipſorꝫ: vnde groſſum ſepaf a ſubtili ⁊ pe tit inferiora:⁊ groſſum illud nō eſt multe grauitatis. Jóq̄z cū cōmouenf vina de facili ſupiora petit:vñ turbatur illo groſſo exīte facil̄r ꝑmiſcibili aquoſitati vine virorū. Sed mulierū vine dixit Aui. fere non turbātur ꝓpter paucam ſepationē ſui:⁊ maxime non turbanf faciliter:qr ſba vine eaꝝ eſt groſſa:⁊ ob hoc eſt inobediens ſepationi groſſi a ſubtili:⁊ ſi pur turbata fuerit erit eaꝝ turbatio pauca. Et ſubdit Aui. q̄ vine mulieꝝ hñt ſm plm ſupra ſumitatem ſuā ſpumā rotūdā:qr vinis eaꝝ multa miſcef ventoſitas ꝓpter guloſitatē ⁊ viſcoſitatē māe ipſaꝝ. Dixit Aui. In vi nis virorꝝ ilico cū mulierib⁹ miſcent ſunt fila adinuicē tex ta:qr in vina miſcenf q̄dam partes ſpmatis retēte in cana li virge extēſe in modū filorū. ¶ Et dixit Aui. 2ª. ꝑmi. vi na poſt comeſtionē albet nec ſic deſinit albere donec oigō incipiat:q̄ incipiēte incipit vina tingi:⁊ ió vine vigilan tiū ſunt albe. nā in nimia vigilia oigō nō bñ celebraf. ad b auxiliante innati caloris reſolone in vigilijs:talis tñ vine albedo nō eſt luminoſa:imo attinet fuſcitati ꝓpter ꝓuatio nē oigōnis. ꝓcipue tñ vina eſt alba poſt multā comeſtio nē ⁊ nimiā potationē:poſſet. n. poſt cibū ⁊ potū aliqua ps eoꝝ aquoſa tranſire ad vias vinales cū qua nō eſt facta di gō:nō fit. n. debita cōmixtio colerice ꝑtis:q̄ etiā nō traben re in corꝑe debitā morā albet vina. Jncepta aūt digōne ⁊ iā tracta ꝓueniente mora incipit vina tingi. ¶ Vine vigi lantis reſpectu ſomni ſunt albe:qr in ſomno reuocata ina ta calitate ⁊ facta potēte de colica mā in maiorī q̄ſtitate:⁊ etiā meli⁹ pōt aquoſitati vine ꝑmiſceri:⁊ ipſa etiā calitas aucta magis tingit vinā. dicūt in ſuperfluis vigilijs vinā tingi:⁊ cōtingit etiā eā dealbari. Si. n. ex vigilijs calor ve hemēter intendif ⁊ exacuif vina tingit. Si. n. calor reſol uif ⁊ debilitaf vina albeſcit ⁊ ei⁹ albedo nō eſt luminoſa: ſꝫ attinet fuſcitati ꝓpter nālis caloris mortificatiōez. ¶ Di xit Aui. vine p̄gnātiū in ꝑn⁹ ſunt clare ⁊ ſupra ipſaꝝ ſup ficie eſt nebula:⁊ qñq̄z trahunt ad colorē aq̄ cicerū aut aq̄ pedū hyrcoꝝ ⁊ in ipſa eſt yrinus ⁊ ſupra ſumitatē earū eſt nebula:ſꝫ quocūq̄z mō fuerit in medio vī ſicut cotū carmi natū:⁊ eſt cū eis ſunt grana q̄ aſcēdunt ⁊ deſcendūt. Cūq̄z yrinus manifeſtior fuerit erit impregnationis ꝑn^m:⁊ cū lo co eius fuerit rubedo erit in fine impregnatiōis ⁊ ꝓprie ſi turbātur cū mouenf. Qñ mulier cōcipit maſculū eius lac iſpiſſaf:qm̄ ꝓſupta hūiditate ex calore lac fit ſpiſſuꝫ:ita vt gutta poſita ſupra vnguē vel ſupra marmor nō defluit: ſed laterales partes eius reducūt in circulū:cui oppoſitum eſt lac cōcipientis femellam ꝑp cām oppoſitā. ¶ Urina autez ꝑturientiū. dixit Raſ. 20. ꝓti. vtplm eſt nigra ac ſi eſſet tin cta carbonib⁹ vel atramēto:⁊ hoc eſt ex permixtione cole re nigre cū ea. Et Aui. dixit. vina ꝑturientiū ſm plurimuꝫ eſt nigra:⁊ qñq̄z eſt ſicut atramentum: ⁊ ſicut ſordities. ¶ Dix Aui. qñq̄z cōfert medico ſi animaliū vinas cogno ſcit ꝓpter ea q̄ cū ipſe in eis expif certitudinē facit: ⁊ hoc qdem difficile eſt. Quidā aūt dixerunt q̄ vina aſini eſt in ſba ſicut butyrū liquidū cū turniditate ⁊ groſſitie exterio ri. Et ſubiugaliū vine ei ſimilanf:ſunt tñ citrine:⁊ videbi tur tibi q̄ medietas vinalis ſupior ſit clara ⁊ inferior me diocriter turbida. Ouiū vo vine ſunt albe ad citrinitatem trahētes ꝓpinq̄ vinis boīum:ſed ſbam nō hñt ⁊ eaꝝ ſedi mē eſt ſicut oleum:aut ſicut anurca. Et cuiuſcūq̄z nutrimē tū fuerit meli⁹ erit eius vina clarior. Urina vero capioli vinis boīum ⁊ ouiū ſimilaf:ſꝫ neq̄z ſbam hz neq̄z ſedimen ⁊ eſt clarior vinis ouiū. ¶ Et dixit Aui. ſyrupū acetoſum

De vine pregnātiū

De vinis ꝑturientiū

De diuerſitate ſm reos nō naturales.

Dīſa iter vinā boīs ⁊ aliox aialiū ac iter alios liquores.

⁊ oẽm liquorẽ qui fit ex aceto ⁊ melle ⁊ aq̃ ⁊ ficubus ⁊ reliquor q fiũt ex croco ⁊ eis silꝫ ꝙ̃to magis tibi appropin quas erũt in claritate magis augmẽtati: ⁊ q̃to plus elongaueris eos ꝓsidera an oporteat vt augmẽtẽ grossitudo. Urina vo ab eis est diuersa: qr ydromellis ppea spuma est citrina: ⁊ aque ficuũ sedimen a latere descendit ⁊ nõ in medio neq; ordinate neq; habent motum.

¶ Tractatus quinti. Distinctio quarta.

¶ De egestione ⁊ significatis eius in generali. Cap̃.j.

Egõ duo ꝑ mo, a sumit

Egestio siue excretio exiens q̃ sinonyma sunt duobus modis sũpta reperitur. Uno mõ large siue cõiter ꝓ quarũcũq; humiditatũ supfluaꝝ extra corpus eductiõe: sicut sumit 2° affo. cũ dr cõsiderare opz egestiones ⁊c. Alio mõ ꝓprie ⁊ magis stricte put egestio est superfluitas prime digõnis: que ꝓprie fex vel stercus dicit in intestinis grossis ⁊ ꝓprie in monoculo generata. Jn monoculo enim in corpore debitũ seruãte regimẽ stercus a chilositate secernit: cui quidẽ colere portio ad intestina a felle trãsmisse nãliter cõmiscetur: q̃uis cõtingat ei alias materias humorales inaturaliter cõmisceri. Ex ea enim ꝓprie ⁊ ꝑncipaliter habem⁹ sup dispositionẽ stomachi ⁊ intestinorũ significare: lz cõsequẽter ⁊ secũdario possumus aliorꝝ mẽbrorꝝ: ⁊ maxime epatis: ⁊ totius etiã corporis dispositiones ostendere: q maxime facere possumus per septem res q̃s in ipsa egestione ꝓsiderare debemus que sunt substãtia eius quantitas color forma eius horа ipsius exitus odor: ⁊ q ei admisceat. ¶ Est aũt egestio duplex. vna nãlis: alia innaturalis. Et egestio nãlis ꝑm Hypo. 2° pnosticorũ. est que neq; exiccata neq; liquida oino est: sed est iũcta in hora solita veniẽs: ⁊ ꝑm aliã translationẽ eius quãtitas est ꝑz cõparationẽ eius qõ cõuenit corpori: hac tñ cõditione dicitur quãtitatiue in nostra moderna translatione. Hypo. inferius subdit. talis enim egõ dixit Hypo. denotat ea q̃ sunt sub dyafragmate. s. stomachũ ⁊ intestina salubria esse. Et Gal. in cõmẽto. q egestio nãlis est: que neq; est dura in termino lapidis: neq; lenis in termino aque: vt fluat ⁊ currat: sed est eius lenitas cũ dispõne cũ qua possibile est vt pmaneat cõiuncta ꝑter q̃s fluat ⁊ currat. Et quãtitas eius naturalis est per cõparationẽ eius qõ comedit: nõ enim mẽsuratur respectu eius qõ bibit. Et hora eius nãlis est hora in qua currit cõsuetudo egrediẽdi: ⁊ opz dixit Ga. vt iungas ꝓdictis colorẽ egestionis nãlẽ ⁊ odorẽ eius: qm̃ opz vt sit ꝑm q fuerũt in horis sanitatis: ⁊ opz etiã vt iungãt prędictis alia suprадicta. s. forma ei⁹: ⁊ id qõ ei admisceat. ¶ Dixit Aui. q ex egestionib⁹ melior est: que iuncta similiũ partiũ in qua humiditas siccitati vehemẽter est adiũcta: ⁊ cui⁹ spissitudo est sicut spissitudo mellis: ⁊ cui⁹ exitus est facilis ⁊ nõ pungit ⁊ cui⁹ color attinet citrinitati ⁊ nõ est multi fetoris nec est priuata fetore: ⁊ nõ bz gurgulationẽ. i. sonitũ maiorẽ ⁊ magis cõtinuũ: ⁊ nõ bz spumã: cuius exitus ẽ in hora qua solet: ⁊ ꝑm quãtitatẽ que ei qõ comedit est ꝓpinqua in quãtitate sui. Scias tñ dixit Aui. q nõ ois egestionis equalitas est laudabilis: neq; ois etiã lenitas: qr q̃q; sunt ꝓpter adustionẽ ⁊ liquefactionẽ similes: ⁊ tñ tũc sunt de deteriorib⁹ significatiõib⁹. De ea. n. dictũ est: sicut dcm̃ est: de hypostasi vrine equali ⁊ leni. Et dixit iteruz scito q egestio que est tẽperate essentie q̃ est ad tenuitatẽ nõ est laudabilis nisi cũ nõ sũt cũ ea rugitus: neq; vẽtositates: neq; in suo exitu paulatim intersecatur: qr si nõ est sic possibile est q sit ꝓpter virus molestãs qõ ei adiunctũ ⁊ nõ pmittit vt adiungat. ¶ Dixit Raz. 16. ti. ex libro de crisi. si egestio fuerit lenis collecta cõtinua egrediẽs in tẽpore suo ad modũ sumptoꝝ cibariorꝝ nõ signãt sup bontatẽ digõnis ⁊ maturationis tñ: imo ⁊ sup penetrationẽ cibi ad mẽbra factã vt cõuenit: ⁊ q in vẽtre nõ est calitas intensa facta de apostemate calido aut alio. ¶ Dicũt egõ lenis ꝓtinua bona est que neq; ꝑcedit neq; postponit horã suã naturalẽ: q̃ntitas cui⁹ est ꝑm cõparationẽ eius: qõ assumptũ est de cibo. Cũ enim aggregant oẽs iste ꝓprietates quatuor in egõne: opz tũc vt sit digõ certa q̃ digõnis cibi significat bontatẽ. de q dix Gal. ꝙ de crisi. ⁊ scribit a Rabi in 6ª pticu. q significat p se bontatẽ digõnis ⁊ fortitudinẽ eius: ⁊ signãt paccñs q penetratio cibi est ꝑm q opz: ⁊ signãt iterũ p b̃ q nõ est in aliquo mẽbrorꝝ q̃ sequunt ventrẽ caliditas superflua ex apate oio neq; ex alia re. ¶ Quecũq; vo egõ diuersa est ab ea q̃ postea est naturalis est innãlis illaudabilis ⁊ malitiã signãns ꝑm tñ plus ⁊ min⁹. Egõ tñ q̃to eq̃lior est tanto ⁊ melior intelligẽdo b̃ in ptib⁹ q̃ sunt eq̃biles: ita tñ q lz diuersi humores nõ sint bñ adinuicẽ eq̃biles: ceteris tñ paribus q̃to eq̃lior est tãto melior: ⁊ sic posita eq̃litate egõnis diuersorꝝ hũorꝝ quãto egõ magis erit eq̃ta tãto melior erit significãs maiorẽ potẽtiã vtutis in equãdo ⁊ minorẽ inobediẽtiã siue resistentiã mãe: liquor. n. egõnis siue ſba eius fluida denotat aut succositatẽ alimẽti minime mẽbris delegati: aut decursuz humiditatũ siue hũorꝝ in stõm ⁊ intestina fieri. Et discernitur inter ista per colorẽ alimẽti. s. chili ⁊ colorẽ humorꝝ fluentiũ. ¶ Dixit Aui. egõ humectatiua siue humida significat opilationẽ. s. meseraicaꝝ aut digestiue malitiã ⁊ ꝑm significat meseraice debilitatẽ q̃ hũiditatẽ nõ sugit. Et q̃q; est ꝓp capitis reumatismũ. s. descẽdẽtẽ in stomachũ ⁊ ex eo in intestina aut est ꝓp cõestiones rei q egõnẽ humectauit. Opilatio. n. meseraicaꝝ nõ pmittit chilositatẽ penetrare: q remanẽs reddit egõnẽ liqdã reumatismus q: hũidus est q̃ puenit ad intestina pmiscetur egõni ⁊ reddit egõnẽ liqdã. Et silr comestio rei hũectãtis liqde reddit egõne liqdã. ¶ Et dixit Aui. q. cũ hũidũ egõnis viscosuz fuerit plerũq; significat liquefactionẽ: ⁊ b̃ est q̃ cũ fetore. s. pluri q̃ sit fetor naturalis egõnis: qr ꝑcedit a calido ꝑter nãm. Et dixit. plerũq; sigñat humorũ viscosorum multitudinẽ: ⁊ hec nõ cũ tanta existit lenitate. sup. neq; est cũ fetore. Et plerũq; sigñat nutriẽtia viscosa q̃ cũ comesta fuerint ⁊ nõ modica q̃ñ nõ bñ digesta: ita q nõ fuit eorꝝ digõ bona: qr eorꝝ viscositas cũ eis remanet. ¶ Et dixit. q egõ spumosa fortitudinis caloris significat ebullitionẽ aut multaꝝ ventositatũ pmixtionẽ. ¶ Et dixit Aui. egõ sicca aut laborẽ significat. s. corporeũ ⁊ resolonẽ aut multã vine ꝓuocationẽ: aut igneũ calorẽ exiccãtez: aut nutriẽtium siccitatẽ: aut multã morã in intestinis. Et b̃ q̃ egestio est simplex: q̃ñ aũt est cõposita dixit Aui. significatio eius sumit: q̃ñ humiditas siccor: qõ est duꝝ miscet significat: q̃ñ ei⁹ siccitas est ꝓpterea q multũ fuit remollitio in humiditatib⁹ ipsam exire ꝓhibẽtib⁹ aut ꝑ ꝓpuationẽ fellis. i. colere a felle veniẽtis ad intestina pungẽtis ⁊ festinantis eius exitũ: sed cũ lõga ibi est retẽtio: neq; hũiditatis in intestinis adsunt significatiões: tũc cã in ipsa est supfluitatis sanioſe ⁊ pungẽtis effusio q̃ ab epate effluxit in eo qõ est corã ipso ⁊ ex sua eũone nõ queuit donec cõmisceat. Nota q b̃ cõmixtio humiditatis cũ sicco nõ est vã pmixtio: qr vã pmixtio fit per digõnẽ: sed est pmixtio nõ vã. s. facta p iuxta positionẽ ptiũ. Et ista pmixtio 2ª cõtingit. Uno mõ q̃ñ colera non descẽdit ad intestina. vnde nõ expellit fortimo in humiditatibus inuenit revoluta: ⁊ postea simul expelluntur. Alio mõ q̃ñ humiditates sanioſe veniũt ad intestina que stimulant ea: que stimulata ipsam simul cũ egestione sicca expellunt. ¶ Color vero egõnis vt apparuit: ⁊ Aui. innuit est igne⁹: leuis tñ exñs igneitatis ex quo dicto accipiũt qdã q color egõnis nãlis est magis tinctus q̃ color vine nãlis: qr vt in superiorib⁹ patuit color nãlis vine trahit ad citrinũ: nãlis vo egõnis color: vt hic dixit Aui. trahit ad igneũ qui color est magis tinctus q̃ citrinus. Et cã est: qr lz fortasse colera que deriuatur ad instrumenta vine sit maioris q̃titatis q̃ que deriuatur ad intestina: egestio tñ erit plus tincta q̃ vina ꝓpter tres causas ꝑ⁹ qr colera in intestinis inuenit rem

Que sit egõ nõ naturalis.

De signis cationib⁹ a substantia sũptis.

De significationibus a colore sumptis.

ficcā durā. mō citr initas colere plus tingit rem ficcā colo/ratam q̄z rem humidā nō coloratā quā iuenit in instrumē/tis vrine. 2ª cā est: qr colera que vadit ad intestina est pura: qr decolata a cisti fellis: z ideo plus tingit q̄z que vadit ad instra vrine que nō est pura: sed mixta cuz sanguine. Et 3ª cā est qr res que vehementer z vsq̄ ad ima pmiscet cuz re tingente: sicut aquositas vrine facit minus demōstrat tin/cturā suā q̄z illa q̄ solū tingit in superficie vel saltē nō p̄m ima eius tingitur: sicut egestio facit. Dis enim color p̄ter p̄dictū in egone est innaturalis z innalem ipsaz reddit: p̄m tñ plus z min⁹. ¶ Et scias q̄ sicut ex colore nāli egonis non possumus imediate iudicare super bona digone stōachi: z sup alias dispones eius: vnde Hal. p̄ de crisi. dixit. Hyp. nō signauit sup stomachū ex colore egonis: z hoc ideo qr tinctura nō datur egoni in stō: ita per eandē cām ex colore ege stionis innāli nō possum⁹ signare imediate sup indigone stomachi: neq̄ sup alias dispositiones eius: sed mediate bene significare possumus. ¶ Dixit Aui. color egestionis augmētatus in colore supra colorē nālem fellis. i. colere significat multitudinē: z si minuit signat cruditatem z digonis p̄uationē. Et si albus fuerit q̄nq̄ eius albedo est pp opilationē in canalib⁹ fellis. Et hoc significat icteritiā. Si cuz albedine est virus saniei odorē hūs magni ap̄atis significat aperitionē. ¶ Et dixit sanus qui non exercitat multotiens egerit virus z saniem que est ei purgatio z eūo laudabilis: quoniaz per hoc remouetur ab eo lapsitas que ei ppter p̄uationē exercitij accidirat. Et dixit. scito q̄ egestio colorē igneū vehemēter superfluū habēs multotiens in hora crisium egritudinū signat maturationez: z multotiēs signat dispōnis malitiā. ¶ Et nigra egestio signat taliter qualiter nigre vrine sunt significatiōes. Signat. n. aut adustionē fortē aut egritudis melice maturationē aut nutriēs tingēs in nigrū colorē aut solonē rei que eūat meliaz: sz p̄ª. s. q̄ est p adustionē est mala z illa que est ppter puraz meliaz nō sufficiēter cognoscit ex colore sui. imo cognoscē da est ex acredine z ex ponticitate sui z ebullitione terre ex ipsa: z est mala siue sit egō siue vomitus. Et ex ipsis pprietatibus est q̄ in se luminositatē hz: z ad vltimū humor melācolicus purus pnecās est. p̄m eni plm cū egredit ē mortj signo: z illud est q̄n melie radicalis exitus vltimaz corpis adustionē signat z humiditatū ipsius destructionez. ¶ Et dixit. viridis egō calozis inati signt extinctionē z silr fusca. Sunt aūt z colozis egonū alij multi mali de qbus inferius in pnosticatione dicet. ¶ Et dixit egō vtplm declarat ex sui q̄ztitate: qō est vt p̄sideret si est maior eo qō comeditur aut minor aut eālis. Et notū est q̄ ipsius augmētū est propter hūorū multitudinē q ei admiscent: z paucitas est pp ipsoz paucitatē: aut qr in ipsa in monoculo aut in colō aut in falsis. i. intestinis gracilibus multū fuit retētū: qō est signū colicā p̄cedēs. Egō. n. mora sui in intestinis exiccat resoluto subtili: vñ minuit. Eālis aūt q̄ztatis egō nō sic dō: qr equet q̄ztati sumpti cibi. si. n. sic eet corpus nō nutriretur: q̄re vt sic semp dō esse minor: sed dī sic: qr sibi eātur in denoiatione q̄ztatiua: vt si cibus det tāte q̄ztatis sic sit z egō: z si cibus est maior aut minor sic sit z egō: a qua eālitate recedēs facta augmentatio aut diminutio comestis dī esse maior aut minor. ¶ Dicūt qdā. q̄ egō ex q̄ztate varia tur duplr. Uno mō absolute: z vt sic diuidit in multā paucā z mediocrē. Alio mō p̄m qd vt q̄litas in q̄ztate. Et tūc. eius multitudinis cā erit paucitas exercitij aut debilitas attractiue epatis z meseraicarū aute multiplicatio fluxus colē ad intestina aut mot⁹ hūoz supfluus. Et paucitatis cāe erūt p̄dictis opposite: z silr digestiue debilitas cū fortitudine retētiue. Et dicitur pauca etiam respectu cibi q̄ñ ex cibo plus in corpus imittit q̄z in secessu educatur: sic dixit Hal. 7° theo. cū sumūt testiculli gallozū vinū brodiu z laudatarū carniū: z oppositū p̄ cōposita sumpta: sicut baucia rappa z caules z silia. Et mediocris erit egō pp medios cibos: sicut propter panē. sicut dixit Auer. z carnē annalis agni z edinam z silēs. ¶ Dixit Aui. egō quoq̄ plm ex sua cognoscit forma ex absentia inflationis siue z sua inflatiōe: qñ iflata sicut sterc⁹ vacce sigiat vētositatē. ¶ Et cognoscit ex odore: qñ odore p̄uata magnā friditatē signat siue flātis dñium: q̄ vo trahit ad acredinē siue pōticitatez melie signat dñium. Que vo trahit ad acuitatē vigorosam colē dñium signat. Et que est multū fetida putrefactionē hūorū z digonis corruptionē signat. Et egō fetida lenis ē sigm febriū putridarū. z aliqñ egonis fetoz otingit ex cibo sicut est. dixit. A. tallus arboris astringar z pozri z alia z eruca z silia. ¶ Et cognoscit per horā egressionis eius. dixit. A. qñ qñ hora sui exitus festinat z horaz in q̄ egredi solebat accedit signū est malū: qr fellis signat multitudinē z vtutj retētiue debilitatē. Et si hora tardat ei⁹ ab hora q̄ egredi solebat signat debilitatē. s. expulsiue z intestinoz friditatem. ¶ Et cognoscit p annexa egoni in exitu ei⁹. Dixit Aui. q̄ humiditas z soni multitudo eueniēs cū egone vētositates signat inflatiuas. Dicūt. q̄ egō rone eius qō de ea egredit diuersificat: qñ quedā egredit sine sonitu vētositatis: q̄dā cū sonitu. q̄dā cū spuma: q̄dā cū vētositate: q̄dā cū humiditatib⁹: q̄dā cū sanguine: q̄dā cuz sanie vel viru. Et p̄m hec oia diuersificat eius iudicium. ¶ Dixit Hal. nō est necesse p̄cuidubio qñ egō est cū diuersitate dispōnis nālis. s. vt qr sit inālis: vt significet q̄ dispō stomachi z intestinoz um sit egressa a dispone nāli: neq̄ Ipo. dixit illud. pol enim est vt sint mēbra p̄dicta sana z currūt ex epate splene vl alijs mēbris res multe vel male mutātes colorē egonis nālem vel substātiā vel odorē: z multotiēs etiā addunt in eius quātitate humiditates que effundunt ad stōm: z neq̄ sit etiam exitus eius in hora q̄ p̄sueuit in tpe sanitatis. Et ex h̄ p̄z q̄ regula Ap. 2° topicoz. q̄ dicit. sicut ppositū in pposito ita opp^m i opposito. nō est vā semp. Et hoc erit qñ accidit per accūs z nō p se. Egō nālis nō signat tm q̄ stomachus z intestina sunt sana: sed ēt q̄ nō effundunt ad ea ex toto corpe neq̄ aliquo vel aliqbus mēbris humiditates superflue.

¶ De vomitu z signis sumptis ab eo. Cap. ij.

Vomitus est egressio rei cibalis vel humoralis vel aliarū reuz ex stō per viā oris. Et vomitus quidē in corpe eucraton nō dō p̄m nām venire eo vtēte cōueniēti regimine: neq̄ est vomitus in tali corpe eūo cōueniēs: cū in stomachis simplr sanoz nō coadunētur superfluitates q̄ debeāt educi in vomitu. Joq̄ dicūt nō est in eis hec eūo determinata neq̄ ocessa a nā. In corpibus aūt sanis nūc neutris z egris vomitus pōt esse eūo cōueniens. ¶ Et huiusmodi vomitus alius dī nālis laudabilis z bonus: z alius inālis illaudabilis z malus. De nāli z laudabili dixit Ipo. 2° pnosticoz. Laudabilis vomit⁹ est in quo miscetur flegma coleris. z Aui. 2ª. q̄rti dixit. dico q̄ vomitus magis iuuatiuus est ille q̄ est ex flegmate z cola. dicūt qdā. s. nigra z rubea. Et. n. flā est in stō sicut in lacuna vel q̄si eius hiatu: de cola aūt dō ibi ee: qr ipsa lenis exñs ascēdit ad stōz z facile educit p supioza. Dicūt qdā de colera nigra ēt portio repit in stō ex ea q̄ a splene effundit ad ipm. Et dicūt qdā. nō debēt hi humores esse pmixti pmixtione ducente ad vnā formā: sed pmixtiōe q̄ vnusq̄sq̄ sepatim suā formā servet q̄ est pmixtio p iuxta pōne. ¶ Et dixerūt Ipo. z Auic. q̄ nō dō hic vomitus esse multe grossitiei z viscositatis: qr dñium magnū grossi z viscosi flātis signare: cui⁹ ppietas nō est in stō ee sicut i minera. Et nō dixerūt. q̄ sit admixtuz flā sanguini. qr sanguis locus est in venis nō in stō: z qr vomit⁹ sanguis nō pōt ee laudabil. Dixit. n. Ipo. in affo. sanguis vñcūq̄z surszuz egrediēs est malū. ¶ Dis aūt vomitus q est a p̄dicto diuersus est z dī vōit⁹ inālis z illaudabilis z malus. Et dixit Ipo. q̄ quāto a simplicitate flātis remotior

De significationibus ex ḡn titate sumptis.

De significationib⁹ ex forma sumptis z ex odore.

De significationib⁹ sūptis ab ere⁹ eius hora.

De significationib⁹ ab annexis ei i exitu sūptis.

Quid sit vomit⁹ naturalis z laudabil.

Quis sit vomit⁹ innaturalis

fuerit tanto suspectior erit. Et Aui. dix. vomit⁹ q̄to est pu/rior tāto est deterior. Nā vomit⁹ vni⁹ humoris tm̄ est ma/lus q̄ or vomitus simplex: sicut cōpositus ex plurib⁹ hūori bus: vt dcm̄ est: est bonus. Colicus. n. purus dixit Auice. signāt vehemētiā caloris: z flāticus purus signāt vehemē/tiā frigoris: z melicus purus significat vehementiā siccita/tis z friditatis dicūt in febrib⁹ vomit⁹ supradictus nālis nō dz euenire in p̄n⁹ morbi neq; añ signa digōnis: nam sic eueniēs est malus signāns magnā abūdātiā supfluoꝝ hu/moꝝ: sed eueniēs in ꝓcessu febris z post signa digōnis: z ꝓprie in die cretico h̄ laudabilis est. ¶ Et vomit⁹ qdē innā lis signāt sua suba z suo colore z suo odore z sua q̄titate z hoꝝ signiones sunt sicut signiones in egōnibus z silibus dispōnib⁹ sumpte. Amplius de eis infra dicetur. Et cōple/mētū sermonis de vomitu reseruabo ad sermonem quintū vbi ad plenum de vomitu tractabo.

¶ Tractatus quinti. distinctio quinta.

¶ De sputo z signis sumptis ab eo. z p̄mo de sputo lauda/bili in generali. Cap̄.j.

SPutum siue screatus est supfluitas hu/mida q̄ ex ore egredit. Et ē du plex: qō dā purū qō a medicis vocatū ē saliua: z qōdā nō purus qō absolute vocatur sputus. ¶ Dixit Aui. x^a tertij. de ꝓsuetudine sputū pu rū cui nihil extraneū est admixtū aut nihil sanguinis: aut flātis aut colē aut melie medicoꝝ est noiare saliuā: z nō no minat ipm sputū. sup. sz illud qō nō est purū: sz est ei aliqd de p̄dictis admixtū: vocāt sputū. ¶ Dicūt qdaz. h̄ qō ore emittit spuēdo est duplex: vnū ꝓprie vocatū sputū z aliud ipropie vocatū sputū. Sputū aūt ꝓprie vocatū est illud qō a pectore spuit mediāte tussi: z hoc est de quo auctores in/telligūt cū de sputo absolutū faciunt sermonē. Sputū autē impropie est oē illud qō sine tussi expuit z ab alijs ꝓcedit mēbris: vt a stō ascēdēs: aut a capite descēdēs: z qō cū ra/scatione aut cōcussione seu titillatione spuit: ita q̄ etiā sali/ua z ois alia hūiditas ex ore emissa sm̄ eos ipropie appel lat sputū. ¶ Hic aūt erit sermo de sputo ꝓprie sumpto: de quo loquēs Hal. vt q̄rto scribit ꝓtiñ. cōsiderāda sūt q̄tuor scilz q̄litas q̄titas tps erit⁹ ei⁹ z modus sm̄ quē emittitur. Quātitas qdē: qm̄ aut erit multa aut pauca. sup. aut inter eas media. q̄litas vo q̄tuor hz spēs. s. ōtētū siue subam ei⁹ colorē odorē z figurā. Cōtētū qdez: qm̄ aut erit grossum z densum. i. viscosum z ꝺdēsuz aut erit tenue ligduz. sup. aut medie subē. z sup. aut erit spumosum aut erit carēs spuma. odor vo: q: aut erit fetidū aut absq; fetor. Color vo: q: aut erit albū citrinū rubeū nigrū velalteri⁹ colōris. Figura vo: q: aut erit rotundū aut sine rotūditate. Tps vo erit⁹: qm̄ aut spuit in p̄n⁹ passionis aut morā trahit z tardat spui. Modus vo sm̄ quē spuit: qm̄ eius exitus aut erit facilis, aut difficilis. Et A. dix. sputū signāt suo colore z sua suba in grossitie z subtilitate: z sua figura in rotunditate z non rotūditate: z sua multitudine z paucitate. suple. z alijs mo dis dictis. ¶ Et dixit Raz. eodez 4° ꝓti. Spēs sputi sunt tres. s. maturū qō sub vna ꝓtinet spē. z imaturū qō sub di/uersis cōtinet spēbus in ōtēto. i. suba z colore. z h̄ est aut crudū aut oio maturo ꝓriū. Et sputū qdē matuꝝ dix Raz. diuersuz est a sputo malo imaturo: z iō p medicos proprie appellat sputū nāle. s. qñ sputū nō hūerit in se ptez sanguis nz vtriusq; colē nz flātis aut saniei. Cū ḡ hūerit in se aliqō p̄dictorū aut habuerit spumā nō appellat sputū nāle: sed sup. appellat sputū ināle. ¶ Et dixit Raz. aucte Hal. q dis/pō sputi in patiētib⁹ dolore in mēbris anhelitus z in pleu resi est iudicāda: sicut dispō vine in passiōib⁹ febriū: vnde si sputū in dictis passionib⁹ nō fuerit attrahēs secuz aliqd de pectore erit tūc ad modū vīe aqueein dispōnib⁹ febriū: z sicut illa est cruda ita dictū sputū erit cruduz. Et si fuerit attrahēs: verūtū subtile nō maturū erit tūc ad modū vine feretis: ita q̄ ipsa vina fuerit in p̄mis cōdēsata: z postea in eodē statu pmāserit. Sed si sputū fuerit albū z maturum: attū in pua q̄titate z absq; ōtinuitate signāt q̄ passio trāsi uit terminū p̄ncipij z cōprehēdit augmētū sicut vina in q̄ fuerit nebula rubea vel aliq; ps suspēsa rubea vel aliq; hypo stasis rubea. Sed si sputū fuerit maturū z albū z multū cū ōtinuitate z leni ascēsione signāt q̄ augmētū cōpleat: z q̄ terminatio. i. status est pñs: z erit ad modū vīe i q̄ est hy/postasis alba lenis z eq̄lis. Sed si sputū non fuerit oino: z postea fuerit imaturū z subtile signio hz q̄ passio sit in p̄n⁹. ¶ Sputū itaq; vt ex p̄dictis pz: diuidit in sputū laudabile z sputū illaudabile siue inutile. Et Hal. qdē laudabile vo/cauit screatū z illaudabile vocauit sputū. Et laudabile qui dē sputū has hz ꝺditiones: vt bñ sit coctū lene iunctū facil exiēs sine fetor nullā spūi ag̃stiā inferēs: sz patiēti lenitatē cōferēs. i. initio morbi eueniēs: maxime in 3° vel in 4° die: z quāto vicinius est initio tāto citiorē indicat salutē z q̄to remotius tāto tardiorē. Et qdā dicūt. q nā tm̄ regrit sputū a die indicatiua vsq; ad crisim q̄tū fuit ab initio morbi vs/q; ad initiatiuā diē. De qbus cōditionib⁹ laudabilis sputi: dixit Ipo. q̄rto ꝓnosticoꝝ. Sputū vtile in oibus passioni/bus pulmonis siue coste. i. pleure. s. in pipleumonia z pleu/resi si velox fuerit. i. facile sine labore egredit. Et Ha. dix in 2°. q signū ei⁹ velox sigiāt p̄n^m egritudinis: z dictū ei⁹ fa cile est: ac si dicat euēt⁹ eius qñ est velox eductio ei⁹ vt non fit nocumentū cū eo. ex velocitate eni eductiōis sputi intelli git vna duarū ꝓprietatū: q̄ vna signāt p̄n^m egritudinis: z 2ª spatiū tpis actiōnis: q̄si dicat si cito egredit z in initio egritudinis: z si sit facile. i. in egressu suo sit velox z cito z velociter egredit. Facilitas eni ꝓductiōis sputi. dixit Hal. in 2°. est qñ aggregant iste due res: q̄rū vna est vt nō sit in pectore ei⁹ dolor vehemēs: nā qñ est dolor vehemens in eo p̄hibet pect⁹ ab actione illa qñ incipit cōplere actionē suā. z sēda est: vt nō sit vtus debilis: nā qñ vtus est debilis mol lificat añ q̄ cōpleat opōnē suā: q̄re p̄hibet a sputo: z neces/sariū ēt in illo est: vt sit qō sputi facile. nā qñ est viscosuz in uiscat in mēbris iuiscatiōe vehemēti: cuius eradicatio ab eis est difficilis. z qñ illud est excusat ꝓductio eius pp ve/hemētiā quā facit meatib⁹ pulmonis: z silr ēt si est vehemē tis grossitiei fit difficilis ꝓductio eius: z est nēcium infir/mor: vt laboret in ꝓductiōe ei⁹: z est necesse: vt adhereat in qbusdā meatib⁹ strictis ex meatib⁹ pulmonis: z pp hanc cām accidit pp illud multotiēs suffocatio. Et subdit. Hal: q sputi etiā vehemētis subtilitatis aquosi fit difficilis edu/ctio: qm̄ currit circuitu aeris egrediētis in anhelitu z eua/dit ex eo. opatio ergo pectoris qñ est opatio fortis: z nō est qō p̄hibeat ipsum z humiditas retēta in canna pulmonis est equalis in grossitudine: tūc ꝓductio sputi est facilis. z qñ nō est aliqō horū duorū fit grauis ꝓductio sputi z pra/ua: q si vna dictarū duarū rerū fuerit inuēta z altera ꝓua/ta est ꝓductio media iter meliorē z deteriorem. Et assumit dixit Hal. sm̄ multitudinē z paucitatē in vnaquaq; dictaꝝ duaꝝ rerū. Et debilitatē z fortitudinē eaꝝ inuenim⁹ quos/dā hoies ꝓducētes sputū facile z qbusdā ipsoꝝ fit difficile ꝓducere ipsum. ¶ Et scias q p hoc qō egredit sputū cito a p̄n⁹ egritudinis cōrndet vtuti forti z vigori ei⁹. Et per hoc q est facile signāt q egredit velociter z non morat z cōrndet obediētie māe. Et p h̄ q exijt sine labore significa tur sup vtroq;. s. vtutis robore z obediētie māe. Un̄ nō la/borāt spūalia in expellēdo ipm. ¶ Et dixit Ipo. vbi. s. Oē sputū cū doloris diminutiōe est bonū. Et Hal. dixit qō spui tur sine dolore z facilitate nō indiget ex tussi nisi q̄titate le ui. ¶ De sputo quoq; laudabili dixit Aue. laudabilius spu tū est facili⁹ z veloci⁹: z qō est plūs z magis maturū qō est planū albū z equale in quo nō est viscositas. imo est eq̄lis suba: aut qō est ꝓpinquū huic maturatiōi: z cū quo nō est pmixtio intellectus z nō fuerūt ante ipm vigilie nec accūs

De sputo laudabili

aliud malū.nā istud ſputū ſigñat fortitudinē vtutis digesti ue ⁊ bonitatē expulſiue tā nālis q̄ ēt volūtarie motiue: ⁊ ſigñat ſanitatē mēbroꝝ colligatoꝝ mēbris nālibꝰ:⁊ hmōi ſputū ſanitatē ꝓmittit. Scias tñ q̄ ad hoc vt ſputū p̄dictum ſit laudabile ⁊ ſequat̄ ipm ſanitas ꝓmiſſa per ipm requir̄ fortitudo vtutis motiue lacertoꝝ pectoris: vt iuuet in expellēdo qđ maturū est in pectore.⁊ iō dixit. H. ſicut 4° ſcribit̄ ꝓtin. Si vtꝰ volūtarie motiua ſuccurrēs fuerit patiēti: tūc expuet totū illud qđ maturū fuerit:⁊ inde pficiet̄ ſanitas:qm̄ qđ maturū est in pectore ⁊ pulmone opꝝ vt expellat̄ per tuſſim:⁊ iō nēcia est ſanitas vtutis muſculi. Si eniꝝ vtus motiua volūtarie nō fuerit occurrēs patiēti nō expellet. verūtñ nō erit culpabilis vtus nālis:nā ipſa egit qđ neceſſariū fuit ei.ſꝫ vtus volūtarie motiua que negligēs fuit in purificatione. Et iō dixit Hal̄.ſi ſputū aſcēdēs fuerit ingula ⁊ nō emittet̄:ſꝫ retētū fuerit dū accidit q̄ſi inclusio in ea malū ſignū erit. Et ħ accidit in morbis:quoꝝ purgatio fit p virtutē nālē expulſiuā motiuā nō accidit illud:ſed pfecta digēne inde expellit̄ ſuperfluitas cū poª virtutis. ¶ Ait Raſ.vbi.ē.dico ſi ſputū fuerit maturū facile carēs malis q̄ltiatibꝰ vt de iure mereat̄ dici ſputū nāle ⁊ velociter ſeqt̄ poſt paſſionē.tūc ſigñat ſup breuitate morbi. ¶ Dicūt qdā qm̄ mā ſtimulat vtutē ſua quātitate ⁊ nō ſua q̄litate ad expellēdū:tūc nō est bona aliqua eiꝰ eūo in ꝑnō egritudinis: ſꝫ opꝝ q̄ talis mā digeraſ ꝑus.dat eni inducias:ſed cū ſtimulat ſua qualitate ⁊ nō ſua q̄ntitate:tūc ſtimulat vtraq; ſtimul:⁊ est in ꝑnō bona eiꝰ eūo:⁊ vt ſic ſputū in apātibꝰ ſpūaliū bonū est eueniēs in ꝑnō. ¶ Et dicūt q̄ p ſputū velox nō ſigñat Jpo.ſpatiū tpis tuſſis.ſꝫ ſigñauit horā ꝑmā ex horis egritudinis q̄ est ꝑnⁱⁱⁱ eius vl̄e. ¶ Et dicūt.albedo i ſputo opꝝ vt ꝓcedat ex actiōe nāe agētis in māꝝ vt digerat eā: ⁊ iſta ſemp cōiūgit̄ cū lenitate ⁊ eq̄litate ſube māe:⁊ ſigñat digēnē:que aūt ꝓcedit ex diſpōne materie que in ſeipſa alba est:nō nēcio cōiūgit̄ cū eq̄litate ſube eius ⁊ tūc nō ſignificat pfectā digēnē. ¶ Et dicūt.q̄ facilitas ſputi attendit̄ q̄ſi cū vna tuſſi vel duobus expellit̄ vnitū:⁊ difficultas eiꝰ attendit̄ q̄ſi expellet̄ ſeiunctum cum tuſſibus multis laboriosis ⁊ groſſitatem materie vel viſcoſitatem. aut eius tenuitatem:⁊ ſic eius inobedientiam ſignificat

¶ De ſputo illaudabili in generali. Cap̄.ij.

Sputum ināle illaudabile vel inutile est oē illud qđ deficit ab alq̄ vl̄ ali quibus ſiue oibus ꝓditionū ſputi nālis ⁊ laudabilis:variat̄ aūt in inālitate ⁊ malitia ſua p gradus multos in plus ⁊ minus differētes in q̄libet ipſaꝝ cōditionū. ¶ Dixit Raſ.5° ꝓti.dico q̄ ſi ſputū diuerſum fuerit a ſputo nāli.aut ſigñat q̄ ſolūmō lōga erit paſſio.⁊ hoc cū in ſputo fuerit ſolūmodo ꝑuatio digēnis. ita tñ q̄ pauce fuerint qualitates eiꝰ diuerſe a ſputo nāli:⁊ ſigñat morte ſeq:⁊ ħ qñ ſputū ꝛꝫ fuerit nō maturū erit malicioſior ⁊ crudele:ita.vꝫ.q̄ hmōi q̄litates erūt incōpoſite ⁊ ſimplices ſuperātes in eo. ¶ Et exeq̄ndo de cōditiōibus ſputi innālis dico de cōditiōe executionis iuuamenti:dixit Jpo.2° pnoſticoꝝ.oē ſputū pſeuerāte dolore malū est: ⁊ p dolorē intellexit etiā alia accītia:hoc eni est gñale ad oēs eūones:q̄ qñ ad eas nō ſeqt̄ ſedatio accītiū est ſignū malū:⁊ multo magis ſi ſeqtur ipſaꝝ augmentū. Et q̄to plus fiet additio in eis tanto hmōi ſigñonis malitia maior erit. Sicut oppoſitū dixit Jpo.oē ſputū cū doloris.ſ.⁊ alioꝝ accītiū diminutione bonū est:eo q̄ qñ per ſputū mitigat̄ dolor ⁊ alia accītia ſigño hr̄. Dixit Ga.3° de criſi.q̄ ipſum ſputū emittit̄ a corpe ad modū expulſionis a nā facte:⁊ q̄ corpus mūdificat̄ de eo. ¶ Dixit Aui.oē ſputū ad qđ non ſeqtur alleuiatio nō est bonū. ¶ In cōditione vō cite apparitiōis ſputi est ſciēdū:qm̄ oē ſputū qđ vltra quartuꝫ diem euenire tardat est malū egritudinis lōgitudinē ſignificās. Et quāto plus euenire tardat tāto lōgior lōgitudo ſignificat̄. Et ſi multū apparere differt vtutis ſigñat debilitatem ⁊ māe inobedientiā:⁊ per ꝓñs timorē ſignificat ⁊ periculū:ſicut per oppoſitū oē ſputū apparēs vſq; ad q̄rtū diem bonū est ſigñans egritudinis breuitatē. Et q̄to citius ante q̄rtū die apparuerint tāto illo egritudo breuior erit: ⁊ per ꝓñs ſi hꝫ ꝓditiones laudabiles alias citā ſignificat ſalutē. Dixit Ipo.vbi.ē.ſi vō tardū fuerit in doloris ꝑnō malum nunciat. ¶ In cōditione vō facilitatis exitus ſputi accipit̄ ſigñio:qm̄ difficilis eius emiſſio que attēdit̄ qñ expellitur ſeiunctū cū tuſſibus multis ⁊ laborioſis mala est eiꝰ ſigñio: ſicut ſupra dictū est. Dixit Ipo.vbi.ē.ſi cum laborioſa tuſſi fuerit multū malū nūciat. Dixit Ga.vt.4° ſcribit̄ ꝓti. Cōſiderādū est in facilitate ſputi:⁊ eius etiā difficultate: qm̄ ſi ſputū cū facilitate egredit̄ ſignificat̄ q̄ est bonū ⁊ laudabile:⁊ ſi fuerit ecōtrario malū. Et dixit Raſ.dico voluit Ga. dicere q̄ facilis emiſſio ſputi est bona habito reſpectu ad emiſſionē ſputi:qm̄ ſi ſputū fuerit viride aut nigrū ⁊ facilis fuerit emiſſio eius ob hanc cauſaꝫ nō erit ſputū laudabile:ſed tñ emiſſio eius erit laudabilis. vī.g. ponat̄ q̄ duo ſputa i eodē gradu ſint mala.qōcūq; tñ eoꝝ facilioris est emiſſionis est minoris malitie:⁊ per ꝓñs ꝓriū. Ideo dixit Aui. nō remouet malitiā iudiciꝫ ſputi facilitas exitus eius.ſ. oīno:ſed opꝝ q̄ in ħ cōſiderentur reliqua ſigna. Inuenitur tñ hic lr̄a affirmatiua que dicit.remouet ⁊c.⁊ tūc dꝫ expoⁿ.i.diminuit. Et dixit Aui.ſpuere hmōi mala ſputa.ſ.cito ⁊ facilⁱ est ꝓpter multitudinē nō ꝓp neceſſitatē. Et quidaꝫ cōparationē faciētes dicūt.q̄ ſputū digeſtū retineri est minus malū q̄ ſputū malū educi. In conditione vō ſube dix̄ Jpo.vbi.ē.ſputū qōcūq; groſſum ⁊ viſcoſum tenax adherens est malū qꝛ indigeſtū ⁊ nō facilis eductiōis.⁊ ſilr̄ ſputū multū tenue q̄ nō obedit eductiōi:ſꝫ aut labit̄ aut ibibitur est malū. Et dix̄ Jpo.ſputū albū globoſuꝫ ⁊ viſcoſum inutile est intelligēs de viſcoſitate ꝓcedēte ꝓp ſuā groſſitiē. nā ꝓcedēs per decoctionē ⁊ digōnē est bonuꝫ.⁊ ħ est illud qđ est liberū ⁊ facile. Albū vō viſcoſuꝫ est inutile:qm̄ albedo q̄ ꝓcedit ex actiōe nāe agētis digerēdo mām ſemp est cōiūcta cū eq̄li ⁊ leni ſuba.q̄ g̃ est ꝓiūcta cū ſuba viſcoſa g̃ſſa ꝓcedit nō ex digōne:ſꝫ ex nāli albedine ipſiꝰ māe. ¶ Dixit Hal̄.ꝑ de criſi.ſputū ſigñans ſupra humorē imaturū ē ſputū albū viſcoſum:⁊ maxi⁽ⁱ⁾ ſi fuerit iſipidū:ſigñat eni flā indigeſtū in pectore abūdare. Qꝛ ſi cū viſcoſitate fuerit ſpiſſū flā erit vitreuꝫ. Et ſi fuerit liqdū liuidū acetoſi ſaporis erit flā acetoſum:⁊ ſi fuerit albū mediocris ſube ⁊ ſalſi ſaporis erit flā ſalſum:⁊ ſi fuerit albū mediocris ſube:⁊ dulci ſaporis erit flā dulce. ¶ Et dixit. Jpo.ſputū rotūdū malū est:⁊ ex 6° epidimiaꝝ.Dixit Raſ.4° ꝓtiñ. Sputū rotūdū ſigñat ſup alienationē mētis:qm̄ cā i rotūditate ſua est groſſities humoris ⁊ viſcoſitas eius ⁊ ipſiꝰ coadunatio:⁊ ipſam agit calitas ſuperās in ipſis locis. Et Raſ. dixit. dico vidi hoc accidere ex diuturnitate paſſionis:cuius declinatio fuit ad phtiſim. Cūꝫ ſi ħ ſputū fuerit cuꝫ aliis ſignis alienationis mētis alienatio mētis erit:ſꝫ ſi ſolūmō ipm fuerit non erit alienatio mētis. Dixit eni Hal̄.ſup 9° epidimiaꝝ.vt ibidē ſcripſit Raſ.ſputū rotūdū cū lōgo tpe ſigñat patiētē declinare ad phtiſim aut ethicā:qm̄ ſignificat calitatē multā ēe in pectore. Dixit Aui.ſputū rotūdū melius est nō rotūdo. ⁊ aliq̄n ꝓuenit a mā multe groſſitiei:pp quā multā groſſitiē ſputū p ſeipm ſtat q̄ſi terminatū:⁊ tale rotūdū deterius est nō rotūdo. Et iō Aui.ſubdit rotūdū ſi fuerit malū:qꝛ ſi habuerit cū rotūditate alia ſigna mala de ſuba colore vel alia cōditione:erit ſigñio groſſitudinis māe ⁊ dñij calitat̄: q̄.ſ.ingroſſauit illā:⁊ ſigñat q̄ cū longitudine egritudinis ꝓuertit̄ ad phtiſim.nā iſta mā groſſa diu pdurāns ſupcalefacta efficit̄ vlceratiua.vñ in lōgitudine tpis poterit vlcerare pulmonē:⁊ ſic ad phtiſim ducere. ¶ Et dixit Jpo.ſi in pulmone coberēs ſonuerit.coberet.n.q̄ſi mā est affixa mēbris pp ſui viſcoſitatē vel groſſitiē:vtplm̄ tñ dixerunt iſta

De ſignificatiōibꝰ

De ſignificationibus a velocⁱ vl̄ tarda apparitione ſputi ſūptis.

De ſūpris a facilⁱ te exitꝰ eius.

De ſūpris a ſūa ipſiꝰ ſputo.

mā est melica: z sonus ille est qñ reuma descēdit a capite: z est qñq; pp apa in pectore: z mā pp suā affrixionē nō pōt a nā expelli. Et dixit. sputū spumosum est inutile: z cause spume dicte sunt in tractatu de vrina in spuma eius. ¶ In cō/ditiōe vō odoris sciendū est q; sputū cū est fetidū maluz est magnā signāns in mēbris anhelitus; corruptionē: in putre factiōe aūt i mēbris spiritualib⁹ habeā suspitio magna val de. Dixit Aui. sputū fetidū est malū. ¶ In cōditiōe vō q̄ti/tatis est sciendū cū sputū multū fuerit multā significat māz attñ si fuerit facile signāt nāe potētiam z māe obediētiaz: ꝓpter multitudinē tñ morbi significat plixitatē: sputū vō paucū si fuerit facile bonū ē: paucā signāns māe inobedié/tiā aut vtutis ibecillitatē aut dolorē vel rem aliā impedien tē a tussi. ¶ In cōditione aūt coloris sciēdū est q; oē sputū qō nō est albū albedine digōnis est malū: lz ꝑm plus z mi/nus. Et color eius aut erit simplex purus aut erit cōpositus z pmixtus: z simplex qdem z purus malus est. z quāto ei⁹ puritas fuerit maior tāto eius malitia erit validior z ē spu tū oppositū ꝺditioni que vult q; sit sano sputo. s. saliue ad/mixtū. Dixit eni Ipo. sputū qō nō fuerit sputo sano admi/xtū malū ānūciat. Et Ga. dixit in 2ᵒ. que eūaā ex corpore debēt eūari pmixta. Et nō dz eūari ex eis aliqō purū: oēs eni humores qñ sunt puri excepto sangnine significāt egri/tudinē malā. ¶ Differūt aūt sputa colo; purio; abinuicē in q̄ztitate malitie: qō eni est rubeū est minus malū: signifi/cat eni dñiū sanguinis qui minus malus est ceteris hu/moꝛib⁹. Et post ipsum est albū nō per viaz digōnis: q: si/gnificat dñiū flātis qō min⁹ malū est ambobus colericis. z post ipsuz est citrinū. significat eni dominiū colere que mi/nus est mala q̄z melia. Et nigrū est deterius oibus signāns dñium colere nigre q̄ deterior est alijs humoꝛib⁹. ¶ Dixit Gal'. 2° pnosticoꝝ. super vbo sputū subsanguineum ꝛc̄. q; fluit ex humore effuso ad mēbra apata q; in ipso est subti/le: qm̄ ergo qō apparet ex ipso nō est sputū in nā sua: sicut cutis apparēs: z ꝑm hoc qñ est apa in pulmone vel in pan/niculis pectoris eūaā ex eo humiditas ad loca vacua pul/monis vel pectoris que eleuaā in hora tussis z expellitur z pulsa significat nāz humoris facientis illud apa: q: est hūiditas ei⁹. ¶ Dixit. n. G. 2° de diffe. fe. Sputū qō spuit in pleuresi ē erugo humoris a quo fit apa q̄ resudat ex illo apate: ista attestaā humori faciēti ipsum. z ꝓpter hoc dixit Gal'. in 2ᵒ dicti vbi Ipo. humor faciēs apa si fuerit colera videbis colorē eius citrinū: z si fuerit de genere sanguinis videbis colorē ei⁹ rubeū: z si fuerit ex dictis duob⁹ humo/ribus pmixtis videbis colorē eius rubeū clarum. sup. z si fuerit de gñe flātis videbis colorē illius albū: z si de genere melie videbis colorē eius nigrū. rubeū vō est meli⁹ siue mi nus malū: significat enim dixit Gal'. apa sanguineū qō nō morāt siue nō plōgāt mutari in saniē. sz vtplm mutaā in ꝑmis quatuor diebus: z si nō mutaā in his mutaā ꝓculdu bio in hebdomada ꝑma: q; si in hoc spatio nō mutaā mani festū est q; egritudo plongaā z nō mutaā nisi in tpe longo. ¶ Scias q; sputū coloraā ad rubeū nō solū in apatib⁹ pe/ctoris. verūetiā aliqñ in febrib⁹ sine apate in pectore. ¶ Di xit Gal'. sup 2° epidimiarū. z scribit a Rasi 4° ꝓtiñ. sic. exit aliqñ sputū coloratū in acutis febrib⁹ absq; pleuresi z peri pleumonia z distinguit: q: anhelitus nō dz mutari de sui nā: z hoc accidit: q: fluūt ad pulmonē humores pauci non habētes potētiā ledēdi pulmonē. sed eos expellit pa; añ: z fluētia ipo; erit ab aliquo mēbro: qñq; a capite qñq; ab alijs. z qñq; a nascētia parua aliqua accidente in superiori parte pectoris. Et hoc dictū a Rabi. in 6ª pticula. scribit. sic decurrūt in aliqb⁹ egritudinib⁹ acutis humores mali in pulmonē: quo; q̄ztitas est modica: z tñ gñat apata z ipsis exeūtib⁹ per sputū putat qui nō est exptus in scia medicine q; eger patiaā pleuresim vel peripleumoniā: z non est ita. ¶ Scias q; si mā ꝓtēta in pectore fuerit sanguinea erit spu tū rubeū tussis humida corpus plenū tactus mollis z sua/uis sitis parua pulsus magnus z lōgus vria rubea in suba tēperata aut modicū grossa. Et color patiētis erit color cō plonis sanguinee: z si mā fuerit colica sputū erit citrinum tussis ficca corpus macrū z dolor pungitiuus z acut⁹ sitis nimia pulsus velox z acut⁹. vrina ignea subtilis z lucida. Et si fuerit flātica sputū erit albū tussis hūida corpus pin/gue effigies mollis: z parū caloris habēs z febris debilis sitis pua pulsus latus z paru⁹ vrina vitellis ouo; silis ꝑci/pue vitellis ad albedinē ꝺclinātib⁹. aut erit sicut citri color z liquor ei⁹ ḡssus z aliqñ est subtilis z alb⁹. z tūc est malū. Et si mā fuerit melica sputū erit nigrū vel fuscū corpus ma crū z siccū pulsus subtilis z paruus. vrina colūbina aut ali q̄tulū viridis. Et sputū qdem si fuerit liuidū vel subnigrū grossuz acre in sapore erit de melia si fuerit amarū rubeum vel citrinū pungēs z mordicās z vlcerās tracheam z arte riam z lacertos gutturis z lingue significat colerā in spūa/lib⁹ abūdare. notāt q; lz vrina in febrib⁹ sine apate in spūa lib⁹ sit in eis certus sig^m q̄z sputū. Attñ in febrib⁹ cū apa/te in eis sputū est certi⁹ sig^m q̄z vrina. Dix̄ Aui. q; sputū sim plex qō est vt saliua indicat egritudinis longitudinem.

¶ De sudore i gñali z de signis sumptis ab eo. Cap. iij.

Sudor est aquositas sanguis. i. masse san/guinee cui pus colicū est admixtus admiscet aūt ei vt sui acuitate faciat dictū bu/midū aquosuz ad exteriora puenire. Est autez illud hūidū supfluitas digōnis tertie: aut etiaz vt ost qdā q̄rte que eūaā p cutis poros. Et dix̄ Gal. in libr. de vtilitate anhelit⁹. q; accidit humorē exire per poros cor poris: q: attrahit cū aere exeunte per eos. Est auté ipse su/dor aq̄ sanguini mixta z pori sunt vene subtilissime que a grossis ꝓcedūt. Cōuenit autem dixit Gal. p has ex multo aut feruido spiritu dilatari aliqñ vsq; adeo vt effluat san/guis p eas: z fiat sudor sanguineus. Est aūt sudor eūo dicte supfluitatis aquose: quā esse ꝑm näm pōt du plr ꝺsiderari. Uno mō simplr z absolute: z de ea sic cōsiderata. dixit Ga. p affo. in 2ᵒ affo. ventres ꝛc̄. aucte Dioch. q; nullus sudor est nālis. qm̄ si sic esset nālis repireā in corpore tēperato: sz in eo nō repitur: nā in eo vtente debito regimine non fit su/dor: q: vtutis sue potētia superfluitates subtiliat tertie di/gestionis initium q; ipsas insensibiliter resoluit. Et si aliqñ in corpore tēperato superuenit sudor erit illud per accidens z a causis primitiuis: z vocaā sudor nō nālis: q; si aliquan/do eueniat a cā intrinseca erit illud ꝓpter errorē cōmissum in regie suo. Alio mō pōt cōsiderari sudoris eūonē esse ꝑm näm ꝑm qd: z sic pōt esse nālis: vt dixit Gal. 2°. tegni. de si/gnis pronosticis future egritudinis: z 3° de accidenti. vbi voluit q; nō ois sudor sit ex toto gñe ꝓter näm: neq; sit sig^m pmutatū in ꝓpria forma: sed est signum neutralitatis deci/dentie. Et q; sit nālis ꝑm qd apparet. naz in 3ª digone pōt aliqua superfluitas generari que eūone eget. que q̄tuis in corporibus robustis eūetur insensibiliter: in non robustis nō pōt insensibiliter eūari: sed eūatur per sudorē. Item pōt alicui corpori egro inesse sudor vere nālis aut aliquis su/dor creticus ostendens victoriam nāe supra morbū z māz eius qui sudor puenit a nā nāliter operante ꝓpter finem: pōt tñ etiā corpori egro inesse sudor ex toto genere ꝓter na turam: vt sudor dyaforeticus. ¶ Et accidit quidē sudor in exterioribus corporis: vt pz ad sensum: sudant etiā interio ra. Dixit Ay. 2ª probleumatū ꝓbleumate 28°. z hoc ꝓpter interiorē humiditatē humidū dissoluentē. sz latet nos talis sudor: q: interiora sunt sensibus nostris occulta. Sed tamē hoc esse declarant subascele: que q: tenent de nā cōcauita/tis magis sudāt alijs exterioribus corporis ptibus. ¶ Et dixit ibidē in 2°. pbleumate. q; nobis cōtinētibus anhelitū cōtinetur z sudor: q: spūs retētus replet vias z venas cor/poris z maxime mēbroꝝ spūalium in qbus videt ꝓcipue

Mulier sudor ē naturalis eo q; nō repitur in corpore tēpato.

Interiora etiaz sudant.

causari sudor: ſz post eius retētionē si relaxauerimus anhe litū ⁊ emittem⁹ ſpiritus sudor multiplicaſ magis q̄z nobis indifferēter hūtib⁹ in cōtinēdo ⁊ relaxādo ip̄m: ꝓpea q⁹ in retētiōe anhelit⁹ facta paulatīne aggregaſ mā sudoris ca/lido interius eliquāte eā: quare cū relaxaſ ſpūs illa mā ſiſ cū sudore emittet. ¶ Et dixit ibidē ꝓbleumate 3° q⁹ corpo ris mēbra nō sudant ſtātia in balneo aq̄ calē ⁊ multo ma/gis frigide: ⁊ hoc ideo: q⁹ aqua ꝓhibet ne mā sudoris diſ/soluaſ ⁊ prūpat: opilat eni ⁊ tegit vias sudoris: ⁊ nō ꝑmit/tit eius mās foras exire: poſſunt tn̄ illa mēbra que nō ſtāt aq̄ tecta sudare: balneū tn̄ calm aereū: vt ſtuffa: ⁊ euapora/tio ēt alicuius mēbri cū vapore aque calē vel decoctionis rerū calārū apparentiū sudare facit. de quo balneo intelle/xit Hal. 6° theor. cū dixit. sudare ex balneo fieri. ¶ Et dixit ibidē in 34° ꝓbleumate. q⁹ aliq̄n horrescimus ⁊ horripila/mur cū infrigidamur in exterioribus sudoribus. Et hoc erit tūc q̄n nā volens sudores multos cōpescere retrahit inte/rius calm quo retracto depaupata exteriora calore frige/scūt. ¶ Et dixit ibidē ꝓbleumate 17° ⁊ 18°. dormiētes. ſ. ma/gis sudāt vigilātib⁹: ⁊ hoc ideo: q⁹ in sōno fit ꝑctio caloris ⁊ spūs ad interiora qui retract⁹ vnit⁹ ⁊ fortificatus subti/liat ⁊ diſſoluit humida ⁊ diffundit ad ſupficiē: ⁊ fic sudores ꝓuocat nō quidē in ꝑn° somni: ſz postea in ꝓceſſu poſtq̄z iā materiā sudabilē ꝑparauerit. ¶ Et Aui. dixit 2ª. 4ⁱ. som nus plus facit sudare q̄z vigilia. q̄n calor inatus in somno plus agit in humores: ⁊ q⁹ nocumētū anhelitus in ipso eſt magis prauum: hoc eſt q⁹ anhelitus nō eſt ſic liber in ſom/no: calor etiā nālis in somno nō ſic bene euentaſ. ſz exacui/tur: vnde accidit sudorē multiplicari. ¶ Et dixit ibidē ꝓ/bleumate 21°. exercitantes ſe fortibus exercitijs magis su/dāt poſtq̄z quieuerint ab exercitio q̄z q̄n exercitātur: q⁹ q̄n ſic ſe exercent vene eor implenſ ſpiritu: ⁊ fiſ alie corporis cōcauitates ⁊ inflanſ ⁊ ſic pores claudunt. Cū vō pauſant ab exercitio reſidēt cōcauitates ab iflatiōe: q̄ſi poris factis apertionibus mā diſſoluta in exercitio facile exit in sudorē. ¶ Dixit Aui. 2ª 4ⁱ. mēbra que plus sudant ſunt illa in qb⁹ eſt mā faciēs egritudinē vel magis faciens eā: ⁊ illa q̄ non sudāt ſunt ea in qbus nō eſt mā: ⁊ illa in qbus daſ aliquid de cauſis constrictionis pororum: de quibus eſt latus ſu/per qō dormit infirmus ꝑm plm raro sudāt: q̄n eſt coarta/tū ſiccas hās vias: ⁊ nō currit ad ipſum humiditas ⁊ nō cur rit ab eo: ⁊ sudor qdē multiplicaſ in mēbris posteriorib⁹ vt dorſo pluſq̄z in interioribus vt pectore: ⁊ hoc q⁹ caliditas anteriorū fortis exiſtens reſoluitur inſenſibiliter ⁊ adiuuat ad hoc raritas pororū ipſor ⁊ multiplicaſ in ſuperioribus magis q̄z inferioribus ⁊ ꝓprie in capite. Dixit Rabi in 6ª particula ex 6° epidimiarū. ſapor sudoris sanorū eſt ſalſus. ⁊ ſimiliter eſt in egris: ſed tn̄ parū permutaſ eius ſalſugo. Et declinat in ſaporē hūoris dñantis q⁹ egritudinē gīnauit. ¶ Cauſarum sudoris alie ſunt extrinſece ⁊ manifeſte: ſicut ſunt oēs cauſe primitiue calefacientes ſubtiliātes ⁊ poros aperientes aut vapores calos ⁊ humidos gīnantes. ¶ Dix tn̄ Ar. vbi. s. ꝓbleumate 8°. q⁹ luctantes vel exercitantes ſe ſi requieſcūt a lucta vel exercitio: ⁊ iterū luctati vel exer/citati fuerint magis sudāt q̄z ſi fuiſſent luctati vel exercitati ſine intermiſſione: ⁊ hoc ideo: q⁹ quieſcētibus eis colligiſ ⁊ adunaſ in eis mā sudoris interius: q⁹ trahiſ mā ad locū caloris: qua collecta ⁊ adunata exercitatio vel lucta iteruz ſupueniēte ipſa trahiſ exterius in sudorē: dz aūt mora inter luctā ⁊ luctā ſiue inter exercitiū ⁊ exercitiū eſſe parua. ⁊ nō tanta q⁹ corpus refrigereſ ⁊ pori claudantur ⁊ humiditas adunata cōdenſeſ: nō aūt tn̄ sudaſ in exercitio cōtinuato: q⁹ ꝓtinua lucta deſiccat humidū sudabile. ¶ Et dixit Ari. ibidem in ꝓbleumate 9°. q⁹ aſſueti sudare magis sudant q̄z inſueti: qui enim crebre sudant magis sudant q̄z qui per multū tempus nō sudāt vel qui raro sudant. ⁊ hoc ideo: q⁹ corpora sudant nō solū ꝓpter humidā mām sudoris: ſz etiā ꝓp poros eſſe apertos. ⁊ corpa magis rara: ſicut ſunt q̄ ſunt cōſueta sudare ſepe habēt poros apertos: incōſueta ve ro nō hūt poros apertos. Et ideo lz habeāt multā humidi tatē sudabilē. nō tn̄ sudāt tm̄ ea nō potēte per poros exire clauſos. Si tn̄ h̄ diſponāt: ſz ad sudādū magis sudāt: ⁊ illō eſt ꝓpterea q⁹ hūt mām sudabilē multā. ¶ Et dixit Ar. in ꝓbleumate decimo q⁹ nudi expoſiti ſoli minus sudant q̄z induti ei expoſiti: q̄uis nudi magis calefiant: quod eſt: q⁹ sol occurrens nudis imediate vrit eos ⁊ claudit po ros eorū. vñ sudare nō poſſunt: ſicut claduntur pori carniū ſuppoſito vehemēti igni expoſitarū. deſiccat etiā ſol vapo/res in corporibus qbus obuiat ſine medio: q⁹ penetrat ad ꝓfundū ⁊ attrahit eos exterius ⁊ deſiccat eos in poris: vñ remanēt obſtructi ⁊ opilati. ¶ Et dixit in ꝓbleumate 12°. q⁹ q⁹ in balneis sudatorijs vt ſtuffis ſi prius obuiāt caliditā ti debili: ⁊ poſtea gradatim fortiori magis sudant q̄z q̄ ſu/bito obuiant calitati intenſiori. Et cauſa dixit ipſe eſt: quia vnūqōq̄z cōmenſurabile opaſ: q⁹ ad hoc vt fiat actio ⁊ paſ ſio op3 ꝓportionatū eſſe: ⁊ cōmēſuratū agens patienti. ita tn̄ q⁹ ſit agens potēs ⁊ patiēs diſpoſitū: mō ita eſt q⁹ calidū remiſſum ꝓmo obuians corpori ꝓparat ip̄m: q⁹ vrit ⁊ con ſumit ⁊ poros obſtruit. ¶ Et dixit Ar. in 6° ꝓbleumate: minus sudamus partes ſup qbus iacemus in lecto nudi. ⁊ cauſa eſt: q⁹ ſolidus exiſtēs locus quo tāgimur ꝓhibet exi re sudorē: q⁹ deſiccat ip̄m ſimul cū calitate corporis. Ac ēt: q⁹ ex cōtactu corporis cū lecto ſanguis repr̄imiſ ad interio ra ⁊ diſpergiſ ⁊ diffunditur in partes inferiores ꝓfundas: quare nō h3 ſupficies mām sudabilē: hoc aūt magis cōtin/git in ꝑn° accubit⁹. In ꝓceſſu vō redit ſanguis ⁊ spūs ad exteriora ⁊ fit sudor. ¶ Et alie cauſe sudoris ſunt intrinſe/ce ⁊ ponunſ eſſe tres. ſ. virtus expulſiua fortis: ⁊ aliq̄n etiā eſt eius cā cōtētiue debilitas: verūtn̄ cōtētiue debilitas non facit ad cauſandū sudorē nālē: ſz ſolū sudorē ꝑter nām: nō tn̄ ad ip̄m multiplicādū: q⁹ ad sudorē etiā ꝑter nām multi/plicādū requiritur fortitudo expulſiue. Scōa cā eſt humi/ditas ſupradicta in corpore vel alio mēbro multiplicata. Et 3ª cā eſt pororū raritas. ¶ Dixit Ar. vbi. s. ꝓbleumate 4°. sudor expellitur extra corpus: q⁹ mot⁹: ⁊ maxime calor interior nālis expellit illud q̄ eſt extraneū ſupfluū in cō/mixtiōe seu cōglutinatōe nutr. ſ. in 3ª digōne ſupfluēs. ſ. ad ſāguinē. ſ. ⁊ ſcōas hūiditates ⁊ ad carnes. s. carnes. ſ. ⁊ alia mēbra que illis debēt nutriri. humiditas eniz sudoris non eſt ꝓportionalis ſanguini ⁊ mēbris: nō eniz nutrit mēbra. Ideoq̄z velociſſime expelliſ a virtute extra corpus ſenſibi/liter per sudorē vel inſenſibiliter vt nutrimētū mēbror ab ea depuratū remaneat. ¶ Et dixit Ar. iz° ꝓbleumate. q⁹ qui bus ōtergiſ sudor manu vel. ſ. pāno calo magis fluit sudor q̄z dimittentibus ſupmanere sudorē: ita q⁹ abſterſio sudo/ris ꝓuocat sudorē. Et cā eſt: q⁹ sudor infrigidaſ ab exterio ri aere: exit eniz a loco magis calo ⁊ venit ad ſupficiē cor/poris minus calam: ⁊ ſic ibi remanēs opilat ⁊ non ꝑmittit aliū exire: q⁹ fit ei ſicut velamen claudens ipſum ⁊ adiuuat ad hoc aer exūs minus calidus eo ingroſſans ip̄m. ¶ De cauſis aūt sudoris intrinſecis. dixit Aui. 2ª 4ⁱ. Sudor mul tiplicaſ aut cā māe ꝓpter mltitudinē ſuā. aut ꝓpter ſubtili tatē ſuā: aut cā vtutis ex vehemētia expulſiue aut mollifi/catione retentiue aut cā poror corporis quando dilatan/tur ꝓpter cās dilatatiuas. Et minoraſ sudor ꝓpter ꝑria di ctar cāruz. ⁊ dixit. q̄n sudor tergiſ exuberat. ⁊ q̄n mouet corpus abſcinditur. ſ. ꝓpter occurſuz aeri frigidiori. Dixit Hal. in 9ᵗᵒ affo, ventres q⁹ ſupfluitas sudoris minus abun dat in hyeme: ⁊ hoc eſt ſignū fortioris digōnis. ſ. in iuuati/uo ⁊ in ſupfluitate tertie digōnis. q⁹ tunc calor nālis eſt for tis ⁊ ſubtiliat illā ſupfluitatē ⁊ inſenſibiliter reſoluit: ſz q̄n calor eſt debilis vt in eſtate illa ſuperfluitas exit ſenſibiliter per sudorē: ⁊ iō sudores in eſtate multiplicanſ magis q̄z in hyeme etiā omni cauſa ꝓmitiuq̄ circūſcripta. ¶ Et Ar. q⁹

Dormiē/tes magiſ sudant q̄z vigilātes.

De cauſis sudoris.

Cā intri/ſece sudo/ris ſunt tres.

dē vbi.ō.pbleumate p̄.quesiuit de sudore per exercitiuz in corporibus sanis ꝓuocando an oporteat magis pare ꝛ facere sudare corpora estate q̄z hyeme siue in tpe calō q̄z frigido. Et soluēs dixit. In hyeme minus esse faciendū corpora sudare q̄z in estate: qr hyemis tēpore supfluitates nō digerunt nec subtiliant ꝛ ꝑparantur expulsioni per sudorē: ſz indigeste grosse ꝛ viscose interius remanēt: qre si prepa/rant sunt difficiliores: ꝛ maxime cū sint humidi.ſ. humores.sup.ꝛ grossi ꝛ viscosi: ꝛ vt sic difficiles: quare dixit ipse restat magis esse parādū in estate: eo ꝙ calō tpe sunt facil/iores. Sunt etiaz sudores tūc magis nocij: qr humida oia magis putrefiunt in estate q̄z in hyeme ꝓpter humidi indigesti multiplicationez ꝛ caloris cōtinentis extranei subingressum ꝛ corporū debilitatē: ne ergo retineant corrupta: opz illa euari sudoribus ꝛ alijs etiā cōuenientibus eūonibus. Et ꝓpterea dixit ipse. oēs antiq dixerūt sudores plus esse ꝓuocādos estate q̄z hyeme imutātes nām sic facientē.

¶ Dicūt ꝙ circa mediū veris ꝛ ꝑm[m] estatis oese magis cōtingit sudare: qr tunc tēporis oēs tres supradicte intrinsece cause sudoris potiores cōueniūt: nam tunc expulsiua est fortis ad expellēdū ꝛ humidū est multū a calore aeris inciens colliquari ꝛ colera incipit augeri. Residuo aūt estatis minus ꝛ adhuc minus autūno ꝛ adhuc minus hyeme. Ex dictis accipiunt aliqui ꝙ in egritudine hyemali in qua nā ꝓparet crisim facere per sudorē opz magis iuuare naturam ad sudandū q̄z in egritudine estatis: qr in hyeme vt dictum est difficilius sudatur. ¶ Et scias ꝙ sudor de se citius ꝛ plus accidere dz in cōplōne sanguinea: deinde colerica. ꝛ post hanc in flegmatica: ꝛ vltimo minus in melica.

¶ Sudor multifariā diuidit in spēs siue modos. Uno mō ꝑm sui q̄ztitatem discretā ꝑm quā aliquis sudor dr vnicus siue simplex: ꝛ alius dicitur duplex triplex siue multiplex.

¶ Scdo mō diuidit ꝑm suas q̄litates prima ꝑm quas aliquis est calidus aut frigidus. ꝛ alius tepidus siue inter p̄dictos medius. Dicūt tn̄ quidaz. ꝙ nullus sudor absolute est frigidus. sed solū cōparatiōe. ſ. respectu sudoris illius q morbo seu febri in quo accidit cōpetit qui sudor frigidus aliqñ accidit in acuta febre ꝓpter mortificationē vtutis ꝛ nālis caloris. vel ꝓpter liquefactionē alicuius frigidi humoris qui in sudore emittit: vel ꝓpter nālis calidi ad corporis interiora retractionē. ¶ Tertio modo diuiditur ꝑm suā qualitatē scōam siue ꝑm modū sube ipsius ꝑm quā aliq fluidus: alius vero viscosus adheret ꝛ alius inter eos medius. ¶ Quarto mō diuidit ꝑm sui saporem ꝑm quē alius dicit salsus alius amarus alius acetosus vel alterius saporis. nāliter tamē vt.ō. in corporibus sanis dz esse salsus. Dixit Ay. vbi.ō. pbleumate 4°. ꝙ illud qō erat in nutriente dulcissimū leue ꝛ aereū cōuertit in corporis subam: qō vo relinquit incōuersum est extraneū a nā corporis indigestū terrestre permixtum alicui humiditati insipide ꝓmixtione equali ꝛ mensurata in qua mixtione sapor eius reddit salsus. Si etenim partes terree in ipsa cōmixtione superarent aquosas sapor fieret amarus. ꝛ si aquose superant terreas sapor remaneret quasi insipidus in corporibus tn̄ egris ſz nō sit sapor a salsedine. explicat tn̄ vt dixit Aui. 1ª 4ⁱ. potest esse salsus aut dulcis aut insipidus aut alterius saporis.

¶ Quinto diuiditur ꝑm sui odorē. ſ. fetidū vel nō fetidus. Et Ay. vbi.ō. pbleumate 7° dixit. ꝙ in sanis ꝛ nō hñtib⁹ vlcerosas egritudines ꝛ virulentas in capite sudor qui est in capite aut nō fetet aut minus fetet. ꝛ hoc ideo: qr locus capitis respirabilis existit cū sit rarus porosus bene euentabilis: vñ minus fetet: putrida enim fiunt loca ꝛ que in eis cōtinent que vtiqz nō bene trāspirabilia existunt: ꝛ qr alia mēbra a capite nō sunt trāspirabilia sicut caput. imo aliqñ nō sunt transpirabilia. iō sunt fetida. Et iō sudor fetidus p̄dictus est q dz in ꝓnosticatione significare. est autē alⁱ⁹ sudor fetidus a causa prouenies extrinseca. Dixit enim. Ari. vbi.ō. ꝓpleumate 4° etiā inuncta ꝛ cataplasmata: ꝛ similiter etiā quedaz vnguenta faciunt inuncta sudores fetidos. sicut sunt ea que cōficiunt ex calidis acutis cū humiditate extranea cōiunctis. ea enim in quorū odore est grauitas cū cōmiscent corruptis hūoribus faciūt odorē malū. Et talia p̄cipue sunt allia porri cepe ꝛ oua in digōne corrupta ꝛ similia. ¶ Sexto diuidit ꝑm colorē sui. Dixit Gal. 4° de regimine sanitatis. ꝙ sudor colore suo perpendit. naz alius apparet ictericis ꝛ certissime colericis citrinus alius croceus ꝛ in fortissimis laboribus ꝛ vehementibus estibus videt certissime xantus. Et dr in li°. de vtilitate anhelitus. ꝙ sudor exit aliqñ sanguineus. Dicūt color albⁱ⁹ sudoris est flegmaticus. citrinus colericus. rubeus sanguineus liuidus viridis vel niger melicus. ¶ Septimo diuiditur ꝑm loca a qbus ꝓcedit ꝑm que alius est vniuersalis toti accñs corpori. ꝛ alius est particularis vni tn̄ vel aliqbⁱ⁹ accñs mēbris. Dicunt. accidit maxime sudor circa caput ꝛ colluz: ꝛ ꝓpter cerebri humiditatē. ſ. crudā derelictā in digōne nutrimenti cerebri. Dixit Ay. vbi.ō. pbleumate xi°. ꝙ hoies maxime sudant facie. Et hoc iō: qr facies rara est ꝛ porosa: ꝛ qr humida rōne humiditatis in capite ꝛ mēbris circūstātibus: ꝛ qr vapores etiam ascendentes ad caput frigiditate cerebri repressi ad faciē redeunt cū humida humiditate sudabili. Et dixit 3ª. pbleumate 15°. ꝙ sudamⁱ⁹ posteriora magis q̄z anteriora. ꝛ causa est: qr in anterioribus est locus interior calidus cōcauus non multū distans a loco exteriori in quē infundit de mā sudabili: ita ꝙ tota nō venit ad superficiē: ꝛ ꝓpter hanc cām minus sudamus in parte vētris inferioris q̄z in parte pectoris: ꝓpterea ꝙ venter inferior est maioris cōcauitatis q̄z pectⁱ⁹: posteriora etiā sunt magis cōseruatiua māe sudabilis q̄z anteriora. Cōtingit etiā posteriora ab aere infrigidari minⁱ⁹ q̄z anteriora: qr minⁱ⁹ aeri discooperiunt: ꝛ ꝓ hanc causaz subaselle sudant maxime ꝛ citissime: qr tecte sunt ꝛ coopte sub spatulis ꝛ adiutorijs: ꝛ post eas inguina ꝛ partes que sunt circa testiculos. Ac ēt posteriora sunt carnosiora anterioribus: ꝛ ꝑ ꝓs hūidiora eis: ꝛ qr humiditatē recipiūt a nuca: vñ plus hñt de mā sudabili. ¶ Et scias ꝙ hoies multū differūt in sudādo vnuz mēbrū plus q̄z aliō. Aliq. n. multū sudāt caput. aliq pectⁱ⁹. aliq dorsum. alij brachia. alij pedes: ꝛ silr de alijs mēbris ipsis existētibus sanis vel neutris: ꝛ in egris etiā aliqñ cōtingit egritudinē existentē in aliquo particulari mēbro ꝙ sudor erit vlis ꝑ totū nā expellēte cām añtē in toto diffusaz per sudorē. Et aliqñ cōtingit egritudine existēte in toto siue in venis oibus toti vt nō fiat sudor nisi in aliqua corporis parte nā ente ipotēte mām expellere a toto corpore vel nō ad totum corpus. ¶ Et diuidit 8° ꝑm sui modū ꝓuocationis: qr alius est creticus ꝛ ꝑm naturā ꝓuocatus: ꝛ alius est sinthomaticus ꝓter nām ꝓueniēs. ¶ Et diuiditur 9° ꝑm eius bonitatē vel malitiā siue ꝑm laudabilitatē eius ꝛ ipsius illaudabilitatē. Et ꝑm hoc alius dr bonus ꝛ laudabilis: alius vero malus ꝛ illaudabilis: ꝛ alius erit iter hos medius. ¶ Et dicunt qdam ꝙ x° diuiditur sicut rigor. ſ. in ꝓuenientē incidentē ꝛ superuenientē. ¶ Et sudor quidez multis modis significat. ſ. sui suba liqda fluida vel viscosa glutinosa vel inter eas mediocri ꝛ sua q̄litate. ſ. caliditate frigiditate vel tepiditate ꝛ sua quātitate multitudine ꝛ paucitate ꝛ inter eas mediocritate ꝛ sui sapore. ſ. salsedine amaritudine vel acetositate: ꝛ hoc quidē cū in balneo aereo vl extra balneū sudare ꝑmittit aliquid ex eis mox itrare ꝛ sui odore fetido vel non fetido: ꝛ sui colore albo luuido citrino rubeo vel nigro: ꝛ an sit clarus: an ad turbiditatē tēdens. ¶ Et significat per locū corpoeis in quo euenit an sit cōis toti corpori an sit abbreuiatus a toto existens in aliquibⁱ⁹ vel aliquo membro tantum. ¶ Et significat per dispositionē corporis in qua accidit. ſ. an in sanitate vel nautralitate vel egritudine. ¶ Et significat per horam suam: an. ſ. eue/

De significationibus eius.

niat in ꝑn° morbi augmẽto statu vel declinatione. ¶ Et significat per id qđ succedit ei. ſ. an succedat ei leuitas an augmẽtū vel an succedat ei rigor horripilatio vel aliud vt frigus vel aliquod aliud accīs de lipotomia aut alienatione mentis ⁊ ſilibus. Et ſiſ dixit Aui. 2ª 4ª. ¶ Dixit Raſ. 17° ꝯtiñ. Dico intẽtio tua ſit ſcire odorẽ colorẽ ſaporẽ paucitatẽ multitudinẽ caliditatẽ frigiditatẽ tẽpus exitus ſudoris. ſup. ⁊ alias cõditiones eius ſuprадictas. qm̃ in qualibet harum diſpõnū pōt certū ſignificari. ¶ Dixit enim Hal. ſicut vria ſignificat mās que ſunt intra venas. ſic ſudor ſignificat illā ſcilz q̃ ẽ extra venas. ſ. in muſculis tangẽtib⁹ oſſa. ¶ Jngt Ruffus: ⁊ ſcribitur 17° ꝯtiñ. ſudor deficcat egeſtionẽ ⁊ repletionẽ corporis: ⁊ maxime inſtrorum ſenſus ⁊ reddit corhilare ⁊ adducit caſum vtutis cū eſt ſuperfluus. ſ. ipſe ſudor ⁊ expellit ſuperfluitatem tertie digeſtionis.

¶ Tractatus quinti. Diſtinctio 6ª que eſt de particulari ꝓnoſticatione ⁊ de particularibus ſignis ab ea ſumptis.

DEclaratis ſignis que p̄cedūt ſcientiaz ꝓnoſticationis venio auxilio dei ſublimis ad tractatū de ꝓnoſticatõe in generali ⁊ in particulari ſecūdū intentionẽ auctorum: ac etiā fideliū ⁊ probatorū expoſitorū. Et diuidam hanc ſummam in capla. 54.

¶ De pronoſticatione in generali. Cap. j.

PRonoſticatio ꝓnunciatio ꝓditio ⁊ preuiſio vt appareat in ꝓhemio libri ꝓnoſticorum ſinonyme ſumūtur: Et duplex reperitur ꝓnoſticatio ſumpta. vno modo large ꝓ rememoratiõe p̄teritorū demõſtratione pñtiū ⁊ pnũciatiõe futurorū. Sic enim in ꝑn° libri ꝓnoſticorū ſumit ab Jpo. cū dixit. ꝙ debz medicus prudentiū regulis adeo ſuā munire rõnẽ: vt in ſingulis valitudinib⁹ pñtia p̄terita ⁊ futura cognoſcat. ſ. ⁊ referat. ſcõo mõ ſumit ꝓnoſticatio ſtricte ⁊ ꝓprie ſm vim vocabuli ſolū ꝓ pnunciatione eueniẽtiū futurorū ſuper his qui in firmantur quacūq; infirmitate: lz maxime ⁊ ſpāliter attendatur in egritudinib⁹ dictis acutis. Et de hac dixit Aui. 2ª 4ª. ꝓnoſticatio eſt vt iudicet medicus de ſigñonib⁹ inuentis ſup rem futurā ad quā puenit diſpõ egritudinis de euaſione ⁊ pditiõe ꝓ illud qđ cognoſcat de vtue infirmi ⁊ fixione eius aut caſu ipſius aut cognitiõe hore ei⁹ ⁊ modi ipſi⁹.

Pronoſticatio dupliciter ſumitur.

De vtilitate ꝓnoſticatiõis.

¶ Dixit Hal. in lib. de ꝓnoſticatione. dicim⁹ ꝙ ꝓnoſticatio ad multa vtilis eſt ⁊ nõ minus ad curā. Eſt aūt vtilis ad multa: q: audita ꝓnoſticatiõe vera. ſ. de rememoratione p̄teritorū ⁊ declaratione p̄ſentiū patiens reddit obediens ⁊ imaginat ꝙ medicus ille potẽs eſt ſanare ipm ⁊ ſuccurrere futuris piculis ⁊ p̄ſeruat medicū ab infamia ⁊ debone ſtate. Jtẽ eſt vtilis ad curā: qm̃ per eā p̄cognoſcit medicus ſtatum: quo p̄cognito dietā potionẽ ⁊ quecūq; particularia remedia oportuna recte ordinare ⁊ applicare ſciet. Et ꝓpter hāc cauſam ſubdit Hal. Jn medicina curatiua de ꝓnoſticatione dz fieri diſciplina. ¶ Dicūt de ꝓnoſticatione duplicia bona cõſurgūt. vnū medico qđ eſt vt dixit Jpoc. vbi. ō. gloria delectabilis amicorū copia atq; lucrū. ſ. ⁊ multarū diuitiarū acqſitio. dat Hal. opes. ſupplẽt. ⁊ ꝙ nõ imputetur medico de eo q morit ꝙ ipſe ſit cā mortis ei⁹ cū p̄dixerit eū moriturū ⁊ vt non accidat ei: ſicut accidit illi medico qui intromittit adoleſcẽtẽ infirmū in balneū: cui⁹ corpus cepit ſudare ꝓpter ſincopim que accidit ei: ⁊ medicus ille cepit gaudere ⁊ letari ꝓpter multitudinẽ eius qđ currebat ex ipſo de ſudore. Cū ergo poſt parū morere infirmus aduenit ei ⁊ cõſanguineis ei⁹ cõturbatio magna ꝓpter eſtimationẽ eorū ſup ipſum ꝙ ipſe interfeciſſet eū. Si ergo dixit Jpo. medicus morituro morte ⁊ ſaluaturo ſalutẽ ꝓmittit nūquid in altero accuſationẽ mereat. q. d. certe nõ. Alterū aūt bonū acquirit infirmo. Cū enim reuelat medicus infirmo qui de ſeipſo minime p̄ſenſerat acquirit in ipſo cõfidẽtia magna ⁊ ſpes ſalutis ſue de ipſo medico ⁊ auxilijs ei⁹: per quā ſe certius in manus ipſius cõmittit. vñ medicine finis laudabilis exiſtit: gñata enim ſpe in aīa infirmi de ſalute ſua: tūc virtus regitiua ei⁹ cū oibus inſtrīs ſuis ad regulādū auxilia illius dirigit. Quare dixit Ga. in 2°. Fit ꝙ ille plures ſanat: de quo plures cõfidūt. Acquirit etiā infirmo iuuamẽtū aliud magnū qđ eſt ꝙ qñ medicus p̄ſcit accidẽs aliqđ ſup infirmū ꝓmunit ſe ⁊ opponit ſe illi: ſicut facit dix Hal. in 2°. Gubernator nauis ſapiẽs q timet impulſuz commotiõis maris ſup ſe. ſic enī ꝓhibet medicus illud futuruz malū euenire ſup infirmū aut ſaltẽ p' ibet ne fiat magnuz aut forte. Cū tñ accñtia futura ꝓcurare medicus. dix. Jpo. minime pōt ꝙ ſi poſſet non ſolum puiſor futurorū. ſed diuinis ꝓphis nobilior hẽt. Et ſubdit Jpo. eſt enim qđam celeſte ſydus in quo ipſum medicū puidere opz: cui⁹ ſi tanta fuerit prudẽtia mirabilis eſt nimiūq; ſtupenda. Et Hal. dixit in 2°. Audacter dico ꝙ nõ temere: q: non eſt poſſe vt ſit hec dies quā. Jpo. celeſtẽ dixit. niſi diſpõ aeris cõtinentis nos. de quo Jpo. ſcripſit in lib. affo. 3°. vt ſm diſpões aeris medicus ꝓnoſticari ſciat de futuris egritudinibus: put infra apparebit. ¶ Dixit Haly. x°. theo. dico. qm̃ ſcientiā hẽ eorū q̃ futura ꝓnũciāt ſignorū nõ minor ẽ vtilitas q̃z eorū q̃ pñtia ſigñat. imo vtiliora ſunt ⁊ excellẽtiora. ¶ Dix Ga. in lib. de ꝓnoſticatiõe: nõ tñ ſemp certa eſt ꝓnoſticatio. nõ enim oia que ſunt circa egrū neceſſariā habẽt gñonẽ. tumultus enim vicinat⁹ de nocte vel canes latrantes vel nunciātes aliq̃ cõtriſtātes vigiles opant egrotātes: quorū neutrū gñonẽ habẽt nec̃iam neq; certā ꝓnoſticationẽ: ſz bene in egris eſt aliq̃ opatio certa certitudinalr futura in tpe futuro: nā quecūq; rõne egritudinis puenerit determinatam habẽt cām ⁊ certā ꝓnoſticationẽ. nā poſſe eſt repẽte ſuperfluere aliquẽ humorẽ ſuperfluū in corpore aialis ad aliquaz particulā nec̃iam ad vitā: ſicut rurſus aliquẽ ex particula ꝓncipali transponi ad nõ ꝓncipalẽ: ⁊ ſequit nec̃io eū q adduct⁹ eſt ad particulā ꝓncipalẽ vltimū periculū: eū vō qui trāſpoſit⁹ eſt repente ex inſperato a ꝓncipali ad ignobile patiẽtis ſalus hec itaq; cõſiſtentia hoc ſolū hz. ſ. ꝓnoſticari q̃ incertū ⁊ fallax. nõ enī ad qd finit eſt poſſe certitudinaliter inuenire. Jn quib⁹ aūt nodū fluunt ad aliquẽ locū cõtingit ꝓnoſticari qđ eſt futurū aut nõ. ¶ Et dixit Hal. opinari talẽ eſſe medicis ꝓnoſticationẽ qualẽ diuinatores ꝓmittūt ridiculoſuz eſt. Jlli aūt aiunt: qm̃ cito. v. g. liberabitur eger nequaq; adijciẽtes ſi oia recte fient. ¶ Medicus vō neq; ſimplr dicet: ſz ſi oia fiant: vt decet in 7°. v. g. ſanabit eger. fiente q̃ aliquo peccato ſi quidẽ parū fuerit poterit trāſcẽdere egritudinis ſolutio ad nonū diẽ. ſi vō magm eſt ad. xi. diẽ: ⁊ ſi multo magnū ad 14m: ⁊ ſi vehemẽter magnū periculū ſequet ꝓ ſalute infallaci. Jtaq; in cognitionẽ artificialẽ deueniemus oibus q̃ circa egrū actis recte. que cūq;. n. delinquunt vel retardationis ſolꝰnis egritudinis vel ad anticipationẽ mortis cãe cõſtituūtur. Et memorari dixit Hal. pz hec ſm totū ſmonẽ de ꝓnoſticatiõe: qm̃ ſole ꝓnoſticatiões ꝓueniẽt optimi medici curãte eo laborãte ⁊ nõ peccãte eo. ſ. laborãte. ¶ Dix Raſ. 16° ꝯtiñ. medici dñt. hec vba de ꝓnoſticatiõe cū facilitate: q̃ſi eſſet negociū facile. ſup. ſz nõ eſt ſic: ⁊ maxime in ꝓncipijs egritudinū.

¶ De gñali diuiſiõe ſignorū ꝓnoſticorū. Cap. ij.

IGnorum ꝓnoſticorum ꝓnoſticatione large ſumpta quedam morbum portendūt futurū que in corporibus ſanis ſunt. ſ. ſanitate lapſa multū vel neutralitate decidentie: de qb⁹ dictū eſt in añtib⁹. ⁊ q̃daz malitiā vel ifallaciā pdicūt q̃ in corpib⁹ iueniunt egrotātiū. ¶ Et ſignorū in egrotātib⁹ portẽdētiū ſalutē vl' iteritū Dix Hal. x° theo. ſcia diuidit in duas. vna eſt vlis ⁊ altera pticularis. Et vlis tres hz ptes. ꝑª eſt ſigorum morbi ſigñantiū tpa. 2ª ẽ ſignorū ſigñantiū morborū lõgitudinē ⁊ acuitatez

idest breuitatẽ. Et 3ª est signꝝ dies creticos ⁊ crisim signi/ficantiũ. De primis ⁊ scõis dictũ est in ꝑcedentib⁹: ⁊ de ter tijs dicet inferius. ¶ Particularis signꝝ in egrotãtibus sciẽtia habet de signis significãtibus in egritudinib⁹ salu/tẽ vel ꝑditionẽ ⁊ alia accñtia potẽtia sꝑ egrotos euenire. Et ista sunt signa ꝓnostica ꝓnosticatiõe ꝑprie sumpta. Et ideo ꝓnostica ꝑprie vocata. de qbus dixit. H. in tegni. quecũqꝫ in iam egrotãtibus fuerint signa h̃ qdem sanitate sunt oem̃antia. i. signiantia. i. futurã: hec vero mortẽ: ⁊ pri ma sunt sicut signa oigõnis perfecte: ⁊ alia sunt signa oppo sitũ oigõnis signiantia supplẽt. ⁊ q̃dã sunt inter ꝑdicta me/dia que neqꝫ signiant sanitatẽ futurã neqꝫ mortem que ipse ibi vocauit neutra: ⁊ hec sunt signa cruditatis mãe ⁊ alia si milia. Uocauit aũt ea. H. neutra: nõ q̃ sint vere neutra: sed q̃ eoꝝ vere siłanꝭ neutris ꝑmi significati: vt signa crudita/tis: ⁊ q̃dã siłanꝭ neutris tertij signiati: sicut sũt sigª cretica q̃ ailqñ significãt sanitatẽ ⁊ aliqũ mortẽ: ⁊ q̃dã siłanꝭ neutr] scõi significati: q̃ possunt esse bona ⁊ pñt esse mala. ¶ Et signꝝ qdẽ ꝓnosticoꝝ: quedã sunt signa tm̃: ⁊ quedã sunt nõ signa tm̃: ſꝫ sunt signa medico: ⁊ sunt accñtia infirmo: ⁊ sunt ea que sunt sumpta a re ꝓter nãm: sicut dolor rigor clisma ⁊ silia: ⁊ ista pñt esse bona ⁊ pñt etiã esse mala: licet in se sint mala. nã ista que in se sunt mala si supuenerint per fecte oigõnis signis ꝑcedentibus sigiabũt crisim futuram bonã: si aũt supuenerint signis oppositis oigõnis vel crudi tatis semp sunt mala sigiantia mãz malã vel indigestã mo ueri: cuiꝰ motu nã debilitabit ⁊ ꝓsternet ⁊ vocant ista sigª illaudabilia: sicut sigiantia salutẽ vł bonitatẽ vocãtur lau dabilia. ¶ Et signꝝ tã laudabiliũ q̃ꝫ illaudabiliũ q̃ꝫ etiaz medioꝝ inter ea q̃dã sumunt a rebus nãlibus: ⁊ eis anne/xis: vt cõpłone habitudine mẽbris hũoꝛib⁹ ſpiritib⁹ virtu/tibus ⁊ eaꝝ opationbus ſexu etate ⁊ cõſuetudine siue eta/te acqſita. Et ſumptoꝝ ab operatiõib⁹ q̃dã sumunt a vita/lib⁹ q̃dã a nãlibus: ⁊ q̃dã ab aialibus. Quedã vo sumunt a reb⁹ nõ nãlib⁹ vt aere ⁊ disponib⁹ ei⁹ ꝑm tpa anni ⁊ ho/ras siue cõſtitutiones ⁊ ꝑm regiões ab accidẽtib⁹ cũ motu ⁊ quiete ſomno ⁊ vigilia ⁊ a cibi: ⁊ pot⁹ regimine ꝑcedẽte ⁊ repłone ⁊ inanitione ⁊ ab alijs annexis: ⁊ quedã ſumun tur a reb⁹ ꝑter nãm: vt a morbo cã eius ⁊ accidẽtib⁹ ipſi⁹. ¶ Et q̃dã dixerũt signiones in morbis bone ⁊ male ⁊ neu/tre a q̃tuoꝛ ſumunt reb⁹. ſa q̃litatib⁹ corporis ab ipſis vir tibus ⁊ vtutũ opationib⁹: aut a corpe exeũtib⁹: aut a mor borũ naturis. ¶ Et horũ oium signoꝝ q̃dã signiant imedia te ⁊ ꝓncipaliꝰ: vt que ſumunt ab opationib⁹ triũ ꝓncipa/liũ mẽbroꝝ: ⁊ oꝛtoꝝ ab eis. Et q̃dã mediate ⁊ magꝭ neciꝰ: ſicut ſumpta ab operationib⁹ alioꝝ mẽbroꝝ ⁊ a ſubaliter inherẽtib⁹ ⁊ caſib⁹ que signiant vtutẽ vincere vel vinci. Et dixit Hal. vbi. s. ista signa accipiũtur gñalia a vtute ⁊ vitio ſeu bonitate ⁊ malitia opationũ corꝺis que ſumpte a prin cipijs vite ⁊ ꝓncipali⁹ faciente ꝑ cõſeruatione indiuidui: ⁊ ſic ab opationibus epatis ⁊ 3° cerebri. Et silr etiã est oꝛdo in opationib⁹ oꝛtoꝝ a ꝓncipalib⁹ ⁊ habẽtiũ virtutẽ inataz ⁊ influẽtẽ: mẽbriũ vo hñs vtutẽ inatã tm̃. dixit Ga. ibidem. Inutile est per se ad cognitionẽ ꝑdictoꝝ: ⁊ silr testiculoꝝ operationes: ⁊ hoc iõ: q̃ nõ sunt neꝯia ad esse indiuidui. est tñ vtile dixit Hal. ad sigiandũ per accñs: inq̃ztũ. ſ. habent cõpassionẽ ad ꝓncipalia: aut inq̃ztũ nocumẽtũ eoꝝ cõicat ꝓncipali: ⁊ ſic inquantũ reducunt signa eoꝝ ꝑcedi a virtu te ꝓncipaliũ. Jõq̃ꝫ dixit Hal. ſic significam⁹ ex virtute ⁊ vi tio opationũ mẽbroꝝ habẽtiũ vtutẽ innatã tm̃: ſicut sigiа mus ex exeunte mutato ex quo significamus ꝑ accñs attñ inter ista ⁊ exeũtia mutata est dña: q̃ ex vtute ⁊ vitio dicto rũ mẽbroꝝ nõ semp significam⁹. ¶ Ex exeũtib⁹ vero mu/tatis semp. Dixit. H. 2° ꝓnosticoꝝ 5to 46°. Nos inuenim⁹ res: quaꝝ malitia est in hoc q̃ ipse sunt cãe reꝝ aliaꝝ q̃ no/cent: ⁊ tñ noiant in sigñonib⁹ malis ab eis: ⁊ inuenim⁹ res alias que sunt sigñones male tm̃, a qb⁹ nõ accidit res mala ſꝫ sigiant tm̃ rem malã a qua giant. Et inuenimus iteruꝫ res alias quaꝝ dispõ est 3ª dispõ opans. Malitia est duo/bus modis simul. ſ. ex parte cãrũ ⁊ ex parte sigñonũ. Ex ꝑ/te qdẽ sigñonũ q̃ eaꝝ euent⁹ est ꝓp egritudines malas. Ex parte aũt cãꝝ q̃ ipse etiã faciunt euenire egritudines ma/las. Et sic voluit q̃ signꝝ maloꝝ q̃dã sunt mala per viam cause tm̃: ⁊ q̃dã per viã signi tm̃: ⁊ q̃dã per viam cãe ⁊ signi simul. Et sup. silr est reperire res quarũ bonitas est per viã signi tm̃: ⁊ q̃dã sũt bone ꝑ viã cause tm̃: ⁊ q̃dã per viã signi ⁊ cãe silr. ¶ Et dñt q̃dã. signꝝ ꝓnosticoꝝ quedã sunt du/bia ⁊ quedã sunt certa. Et dubia sunt: sicut. v. g. sudor cali/dus nõ in toto eueniens corꝑe aut eueniẽs in toto. nõ tñ cessante febre. Sudor autem calidus in toto laudabilis est. Si tñ nõ cessat per eum febris dubius erit ⁊ simile est de ei sñibus. Et signa certa sunt duplicia: q̃ aut semp laudabilia aut semp illaudabilia. Et q̃ sint ista patebũt in sequẽtibus.

¶ De signis ꝓnosticis i gñali bõis malis ac medijs. La. iij.

Ypocras in lib. ꝓnosticorum: ⁊ in lib. affo. de signis ꝓnosticis ⁊ bo nis ⁊ malis: ac etiã iter ea medijs tres assigna uit gradus siue oꝛdines ꝑm plus vel minus in ter se differẽtes. Dixit Aue. 4° coll3. signa ma la in ꝓnosticatiõe hñt gradus ꝑm plus ⁊ minꝰ sup. ⁊ simi/liter bona ⁊ media. ¶ Et ꝓmus oꝛdo maloꝝ est signũ non bonũ: q̃ꝫ qdẽ remissaz indicat malitiã ⁊ iunctũ alijs signis bonis sanatiuũ est. Scõs oꝛdo est signũ malũ q̃ꝫ qdẽ mali tiã magnã oñdit: nõ tñ vltimatã ⁊ ista signa lz sint absolu/te mala. nõ tñ sola indicãt necitatẽ mortis: imo si iũcta fue rint alijs signis bonis piculũ sigiant: tñ euadere pot eger: imo iuncta cũ vtute forti euadet. Jũcta aũt cũ alijs signis malis mortuꝝ egrũ sigiant. mala eni signa iuncta cũ debi litate vtutis mortalia fiunt. Tertius oꝛdo est signuz pessi/mũ vel mortale vel exitiosuz vel morti ꝓpinquũ vel maluz cũ additiõe valde: de qb⁹ dixit Aui. 2ª 4ª. Signa mala que sunt in summo malitie indicãt mortẽ: q̃ si fortis fuerit vir/tus ꝓlongabit egritudo. deinde interficiet. ¶ In bonis ve ro signis ꝓmus oꝛdo est signũ nõ malũ: q̃ꝫ neutrũ dici pot q̃ꝫ remissam sigiat bonitatẽ. Scõs oꝛdo signũ est optimũ salubre vel salutare vel sanitati ꝓpinquũ aut bonũ cũ addi tiõe valde. dixit. A. 2ª. 4ª, scias q̃ signa bona cuꝫ fortitudie vtutis significant sanitatẽ festinã: cuꝫ vero eius debilitate sigiant sanitatẽ tardã. ¶ Dixit Raſ. 16° ꝓtiñ. Scire debes q̃ sigm̃ q̃ꝫ Ꝑpo. appellauit bonũ aut malũ absolute i maio ri parte dispõnũ sic iudicandũ est: ſꝫ vbi dixit q̃ est melius aut peius ⁊ proꝑie cum quo addit valde cõfirmãda est ei⁹ sigño: cũ nõ possit deuiari oino. ¶ Et scias q̃ inter signa sa lubria in sigñando sanitatẽ ⁊ mortalia in sigñando mortez est dña: q̃ salubria possunt fallere ⁊ aliqñ fallũt. i. possunt aliqñ nõ venire: ⁊ aliqñ nõ euenit significatũ per ea. nã sa/lubre signũ sigiat sanitatẽ: ſꝫ ꝓpter impedimẽta q̃ possunt post ipsuz salubre signũ euenire pot salus tardari: imo etiã aliqñ pot eger mori: sed mortale signũ significat mortẽ nec post ipsius apparitionem pot cõtingere aliq̃d q̃ ipsius co rigat malitiam: aut ipsius significationem coartet quin se/quatur mors: licet possit retardari: sed fallere non pot. Et intellige de signo mortali cõsequẽte ad causas intrinsecas tm̃. ipsum eniz certũ est in sigiando mortẽ. Qz autẽ seque retur ad causas extrinsecas tm̃ bene pot fallere ⁊ esse non necessario sigians mortẽ. Et itez intellige de signo morta/li eueniẽte in tpe ⁊ hora egritudinis in qua ꝑprie sit mor/tale. Nã aliq̃ signũ q̃ eueniens aliquo tpe est mortale pot alio tẽpore euenire ⁊ non erit necessario mortale. vt. g. no/cumentum proueniens a somno in declinatione vniuersa/li est mortale. ⁊ tamen eueniens in ꝑn° paroxismi non est mortale necessario: vt infra in significatiõe sũpta a somno patebit. ¶ Ex dictis videre potes q̃ signa tã bona q̃ꝫ ma/la q̃ꝫ etiã media nõ sunt eiusdẽ fortitudinis in significatiõe

Tripler oꝛdo si/gnoꝝ ma/loꝝum.

Dupler oꝛdo si/gnoꝝ bo noꝝ.

Dfia ẽ in ter signa salubria i sig nificando sanitatez ⁊ mor talia in si gnificãdo mortem.

Signa taz bõa q̃ꝫ ma la ⁊ medio crit tres habẽt gra dus.

ipsoꝝ:imo diuersificāt ꝑz tres ḡdus ꝑdictos:q̄re dix̄ Alm̄. lib.4°.cū vnoquoꝫ signo ponēdū est verbum qđ denotat fortitudinē illius, Jóꝫ in sermonib⁹ Jpo.reperit q̄ꝫ signū nō bonū vel nō malū q̄ꝫ bonū vl malū siue benignū siue irsutū ⁊ q̄ꝫ salubre vel salutare: ⁊ q̄ꝫ mortale siue pernicioſum. Et qđ de signis malis est debilius dr nō bonū. ⁊ qđ est fortius illo dr malū: ⁊ qđ est fortissimū dr mortale. Et silr de signis bonis debilius dr nō malū: ⁊ fortius eo dr bonū: ⁊ fortissimū dr optimū. Et est etiā dra in significādo: nō enim oia equaliter super eādē significāt egritudinē: ſz q̄dā plus super vna ⁊ quedā plus super alia. ¶ Dixit enī Hal.2° de crisi. nō est equa significatio in virtute oīs significatiōis: si enī egritudo est in pectore vel pulmone tunc melior rerū est vt cōsideres illud qđ spuit: ⁊ tū nō negligas esse vine ⁊ egōnis. vnde Aui.2ª.4ª dixit. opꝫ vt cōsideres significatiōes: quarū ꝑn̄ est ex mēbro infirmāte in morbis acutis: sicut. v.g. pectus. pleuresis enim est ex disponibus eius: ipse enī sunt magis significatiue q̄z dispones alterius mēbri: nam digō sputi in pleuresi est magis significatiua salutis q̄z digō aq̄. i. vine melior rerū que cōsiderant in egritudine gibbi epatis ⁊ venarū est vina: ⁊ in egritudinibus cordis est pulsus: ⁊ in egritudinibus stōi ⁊ intestinoꝝ siue epatis est egō. ¶ Dixit tū Ha.ꝑª ad glau. q̄ maxima ex significantib⁹ signa sunt pulsus ⁊ vina. addere tū. dix̄ ipse. opꝫ bis oia alia q̄ ab Jpo. dicta sunt: neq̄ istoꝝ vllū neq̄ alioꝝ ꝑterire. Jmmo oia idagare: dꝫ ēt ab infirmo ⁊ ab astā tib⁹. Dixit enī Dama. in affo. nulla egritudo est q̄ nō egeat interrogare infirmū: ⁊ iterū dixit. nō te pudeat egrū interrogare per oia. sup. vel astantes vel familiares ei⁹. ¶ Dixit Hal. ꝑª ad glau. ingrediētes ad infirmū ꝑmū qdez a maximis cōtēplare opꝫ ea que sunt ꝑm ꝑn̄. deinde vō ab alijs nihil inquantū: poſe est etiā minimū omittētes. magis tū aut minus indicationi que ex maxime credere ex alioꝝ additione fit. Neq̄ sicut scribit i6° ꝑtiñ. dixit Ha. ꝑfirmāda ē spes in ꝓnosticis super numerū signorū tū: sed relinquenda est ipsoꝝ fortitudo. dix̄ enī sup z° ꝓnostico: ⁊ ꝑmo de crisi. multotiēs vnū signū prauū vincit laudabilia multa: vt casus vtutis: ⁊ ecōuerso: multotiēs vnū signū bonū vincit prava multa: vt vtutis ꝓstātia. ¶ Et scias q̄ signa mortalia fortia nunq̄z coadunant cū signis salubrib⁹ fortib⁹: q̄ sunt velut extrema ꝓria que sibi cōiungi est impossibile. ¶ Et auctores qđē inuenerūt nullū ꝓnosticū signū vigorē ꝓnosticatiōis seruare nisi ꝑmaneat. nō enī dr venisse qui nō steterit. Et rō huius est: q̄ eadē causa que est ꝓpinqua cā illius signi vel accūtis per qđ ꝓnosticat de futura salute vl morte est causa remota illius finis ꝓnosticati. ſ. salutis vel mortis. ergo necesse est illā causam pseuerare vt inducatur ille finis remotus. Ad ipsius ergo cāe pseuerantiā sequitur illi⁹ signi vel accūtis ꝑmanētia ⁊ perseuerātia. Si ergo nō pseuerat eius ꝓnosticatio vigorē nō hz: cōtingens tū est q̄ ꝓnosticatio nō sit rōnaliter facta: sicut illa que fit ex signo nō pseuerante: ⁊ tū erit vera. sicut. v.g. qū mors succederet ex dispōne alicuius egritudinis: ⁊ illi egritudini superueniret syncopis vel aliud accūs nō habēs cāz pdurātē: de cui⁹ nā foret q̄ si haberet cām pdurātē interficeret egrū: tunc si medicus ꝓnosticatus fuerit de morte ꝓpter aduētū illius accūtis. q̄ꝫ mors eueniat ex dispōne illius egritudinis: erit tūc ꝓnosticatio illa irrōnabilis. q: facta ex accūte non pdurāte: ⁊ sic non pducēte ad mortē: ⁊ tū erit vera. Et silr cōtingēs est q̄ ꝓnosticatio sit irrōnabiliter facta: ⁊ tū non erit vera: sicut qū medicus in egritudine mortali ex aliquo signo vel accūti bono non habēte cām pdurantē supueniēte ꝓnosticabit de saluatione infirmi: tūc eius ꝓnosticatio erit irrōnabilis: q: morietur infirmus ⁊ nō saluabit. vñ dixit Jpo.2° affo. nō ꝑm rōnē alleuiatis nō opꝫ credere: neq̄ vereri valde mala que irrōnabiliter fiūt. Accūtia enīz mala: ⁊ etiā multo magis multū mala oī tpe quo eueniūt sunt verē da: ſz tū cū eueniūt ꝑter rōnē nō sunt nimis verēda. Jn morbis enīz mortalib⁹ nō possunt signa putrefactiōis male apparere in ꝑn°: q: nō nisi qū morb⁹ incipit dñari nāe: sed in ꝑn° nō dñat. ⁊ ideo si tūc accidit aliqō accūs malū nō est nimis verenduz: ⁊ hoc nisi egri° mortalis ita sit breuis: vt vix cōprehendatur eius ꝑn̄m ꝓpter eius paruitatem ⁊ de numero harū egritudinū sunt febres pestilentiales in qbus aliqū añ statū apparēt signa mala: vt credant euenire in ꝑn°: q̄ꝫ iam tūc nō sint in ꝑn°: ſz in augmēto: silr aliqū i ꝑn° morbi salubris apparebūt signa laudabilia qbus nō est credēdū oīno. fallacia enim sepe sunt. imo dixit Raſ. i6° ꝓtiñ. aucte Hal. morbi salubris accūtia si penes terminationē. i. statum affuerint maiora ⁊ minoris fallacie erūt: qū accūs ipsum in fine morbi. i. in ꝓcessu eueniēs minoris fallacie ē q̄z in ꝑn°. ⁊ ideo reddēs Jpo. cām dicti sui in ipso affo. ait. q: multa talium. ſ. extra rōnē eueniētiū nō valde ꝑmanere cōsueuerūt neq̄ morari: ⁊ q̄ztū ad ipsa accūtia: ⁊ q̄ztū etiaz ad cās ipsoꝝ. Et per multa taliū intellexerūt oīa ⁊ nō q̄ q̄dā ꝑmaneāt: ⁊ quedā nō: licz: vt qdam dicūt notāter dixit: multa talium: q: possibile est aliqua taliū perseuarere vt alleuiatio: que aliqū sequit ad eūonem māe indigeste: vel q: aliqū signa bona eueniētia nō ꝑm rōnē ꝓdurāt auxilio medici ⁊ obedientia egri. Et silr mala euenientia nō ꝑm rōnez aliqū perdurāt ꝓpter errorē ex parte medici vel egroti vel seruientiū aut carētia extrinsecoꝝ necessarioꝝ ad curationē. Vides ergo q̄ predicta signa nō dicuntur irrōnabiliter euenire: q: nō habēt causam determinatā efficientē occultā vel manifestā: ſz q: nō habēt causam pseuerātem. Et hoc qđē dictū Jpo. licz possit in oibus morbis verificari: imo etiā ⁊ in dispōnibus neutralitatis. H. in ꝓ¹° soluz ad morbos māles restrinxit. ⁊ hoc ideo: q: in eis facilius cognosci pōt q̄ accidens in eis supueniens bonū vel malū irrōnabiliter eueniat. ¶ Notāt q̄ sex modis alleuiatio ⁊ similiter aggrauatio irrōnabiliter apparere possunt. ꝑmo mō qū sequit causam nō debite alleuiantē vel aggrauātē. ¶ Scōo mō qū ⁊ si sequat ad causam debite illud facientem: ipsa tū causa non est firma stabilis ⁊ pdurans. ¶ Tertio mō qū nō sequit ꝑm exigentiā egritudinis sicut si in febre flātica lenta supueniret accidēs intense calitatis aut ecōuerso. Et qdam ad hunc modū addūt qū nō supuenit ꝑm exigentiā particulariū maxime cōplexionis etatis anni tēporis ⁊ regionis: sicut qū in flegmatico sene regione frida ⁊ hyemis tpe supueniret in egritudine nō multe calitatis accūs intēse calidū vel ecōuerso. ¶ Quarto mō si supueniret cōtra debitū tēpus egritudinis: sicut si eueniret alleuiatio añ signa digōnis pfecte aut eūonē māe morbi aut eueniret aggrauatio post materie morbi euacuationē: oportet enim in materialib⁹ morbis ad hoc vt alleuiatio sit ꝑm rōnem materie eoꝝ digōnē precessisse cōpletā vel eius eūonem vel vtroq̄z sufficeret: aut digō sola in mā reducibili ad benignū. Jn nō reducibili ad benignū digestio sola non sufficit nec post eā euenienti alleuiationi est credēdū. nā mā illa quātūcūq̄z digesta nō eūata in corpore remanens rursus super naturam grauabit: sed requiritur eūo eius sensibilis spontanea vel artificialis: aut etiā eūatio insensibilis. Et de sequēte eūonem sensibilē nulla est dubitatio siue eradicativa sit q̄ melior est: siue etiā minorativa facta post digestionē materie: immo etiā q̄ꝫ eūatio sequens eūonē māe indigeste furiose vel multe alleuiatio sequēs est rationabilis. Jnsensibiles enim eūones māe aliqū sequit alleuiatio irrōnabilis: vt q̄ post longum somnū factum in statu in febribus q̄ꝫ sequitur ⁊ precipue in pueris. Et similiter aggrauatio rōnabilis est quecūq̄z accidit ante digestionē māe: in qua rōnabiliter dr expectari digestio: ⁊ etiam quecūq̄z pueniāt ante eūones māe nō reducibilis ad benignum. ¶ Quinto mō qū alleuiatio vel aggrauatio: q̄ꝫ procedant a sua causa nō procedunt ab ea de per se: sed per accidens. ¶ Et sexto modo

Accūtia non soluz mala: sed ⁊ multum mala sēp ⁊ oi tēpe sunt verēda.

Sex modis alleuiatio ⁊ aggrauatio irrōnabiliter potest appere.

Barria signa ad significādū sunt pulsus ⁊ vina.

Nullum signū prognosticū vigorē ꝓnosticatiōis seruat nisi sit permanens.

qñ nõ ꝓcedunt a cauſa manifeſta: hic tñ modus verificat: vt in pluribus: q̃uis dicũt qdam ꝙ alleuiationi ⁊ aggrauatiõi apparenti: vt in pauciorib⁹ nõ ſit credẽdũ. ¶ Notãt tñ ex dictis. ꝙ nõ oia ſigna eueniẽtia ſm rõnem ſunt abſolute laudabilia cũ poſſint eſſe illaudabilia aliqua talia in morbo mortali: nõ enim ſequit. ſigna facta non ſm rõnem ſunt abſolute laudabilia: q⁹ ſtat duo oppoſita eſſe illaudabilia: ſed bene ſequit. oia ſigna facta ſm rõnem reſpectu cõſilium ſigno⁹ facto⁹ nõ ſm rõnẽ ſunt laudabilia. ¶ Et cãe quidẽ alleuiationis non ſm rationem poſſunt eſſe multe. ¶ Una eſt eterogeneitas ſiue diffoꝛmitas mãe morbi: ⁊ hoc ſi parata fuerit putrefactioni: tunc ſi pars ei⁹ ſubtilioꝛ plus putreſcat ⁊ febreꝫ faciat ea reſoluta ſequet alleuiatio cui nõ erit credendũ: q⁹ nõ perdurabit. nam pars illi⁹ groſſioꝛ poſtea putrefiet ⁊ febrẽ faciet. Et frequẽter hoc experientia declarat putrefacta namq; ſubtili parte colere ſeq̃retur alleuiatio: ⁊ tñ poſtea multotiẽs ſequit tertiana non pura aut quartana: aut etiã ꝓpter diffoꝛmitatẽ mãe putre facte mouebit vno die pars eius fortiori motu poſtea ſequẽti die mouebit pars alia debiliori motu: ⁊ appebit alleuiatio: que tñ nõ perdurat: q⁹ iterũ 3⁹ die mouebit fortiori motu: ſicut cõtingit in febribus cõpoſitis: vt duabus tertianis vel alijs cõſimilib⁹. ¶ Scõa cauſa eſſe põt mutatio ſit⁹ materie de mẽbro nobili ad nobilius: vt ꝓz in permutatione materie ſquinãtie ad pulmonẽ: in qua ꝓmutatione alleuiatio percipit nõdũ ꝓcepta notabili aggrauatione in pulmone: que tñ alleuiatio parum perdurat. ¶ Tertia cauſa põt eſſe reſolutio ſpũs ⁊ caloꝛis innati: ſicut cũ in febribus incẽſiuis reſoluit calor nãlis: quare inuenitur ad tactũ minoꝛ caloꝛ febrilis cũ mẽſuret menſura caloꝛis nãlis: ⁊ alleuiabunt multa accidẽtia ꝓptia intenſionẽ caliditatis ꝓpter nãm: ⁊ apparebit tunc alleuiatio q̃ nõ ꝓmanebit. ¶ Quarta cauſa põt eſſe vltimus conatus virtutis cõtra morbũ: qõ multotiens apparet in appꝛopinquãtibus morti qui vidẽtur alleuiari in virtute motiua ⁊ ſenſitiua appetunt cibũ ⁊ multa bis ſiũa faciunt ⁊ iſta alleuiatio nõ ꝓdurat: imo eger ſicut lucerna appꝛopinquat extinctioni maioꝛẽ flãmam faciens ſubito extinguit. Ad qõ aduertẽs Aui. xi⁸ tertij. de ſincopi cõfirmata ait. Cũ eger leuat caput morit. ¶ Quinta cauſa eſſe põt ſenſitiue virtutis ebetatio: ſicut cũ ſequit doloꝛis fortis alleuiatio per appꝛoximationẽ narcoticoꝛũ. Attñ ſm plurimũ talis alleuiatio nõ perdurat: ſed redit vt pluries doloꝛ fortioꝛ. ¶ Sexta cauſa eẽ põt cõſtipatio mãe in mẽbro que prius erat diſperſa: per cuius cõſtipationem aliqñ eius remittit qualitas: ſicut ꝓz in habẽte inflãmationẽ epatis cũ multa tinctura vine: cum epithimata frigida epatis eius applicando: ⁊ remittitur tunc inflãmatio ⁊ vina caloꝛe ſuo rectificat. ſed parũ durat etiã iſta alleuiatio: q⁹ illa cõſtipatio perducit ad opilationẽ vel ad ap̃a epatis ⁊ febrẽ ad quã ſequit aggrauatio. ¶ Septima cã eſſe põt celeſtis influxus. Dicũt enim qdam cũ cõiungitur luna cũ fortunis ⁊ ſtellis fixis amicabilib⁹ alicui egro tũc eger ille alleuiatur. Uerũtñ ſi luna poſt modicũ tẽpus ꝓiungeretur cũ infortunis ⁊ ſtellis inimicabilibus illi egro tolletur ab eo alleuiatio ⁊ ſequet aggrauatio. ¶ Octaua cã accidens aie ducẽs egrũ ad gaudiũ ⁊ ſpem bonã: ſicut eſt cõfidentia egri de ſuperuentu medici vel nunciatio rerũ magnarũ bonarũ ⁊ ſiũa. vnde alleuiabit infirmus: ⁊ tñ nõ perdurabit alleuiatio illa niſi eius cauſa perduret. ¶ Silr ⁊ aggrauationis ꝓpter rõnem multe poſſunt eſſe cauſe: vna poteſt eſſe mutatio ſitus materie digeſte: ſicut accidit cũ mouetur materia ſurſum ad criſim faciendam accidunt capitis doloꝛ anbelitus malitia ⁊ ſimilia: ſed nõ perdurant: imo cito trãſeunt ſuperueniente criſi bona ⁊ ſanitate. ¶ Secũda cauſa eſſe poteſt fortis pugna nature contra morbum: vt ſepe contingit in ſtatu materia ente perfecte digeſta ⁊ natura eã commouente: vt ſeparet iuuatiuũ a nocitiuo: ꝙ inſurgunt tunc accidentia prauа: ſed non perdurãt: immo ceſſant nocitiuo expulſo. ¶ Tertia cauſa eſſe poteſt quando natura videtur ſopita reuocatis ad interioꝛa ſpiritu ⁊ humoꝛibus cum pulſus profundatione. vnde aliquando ſequitur aggrauatio magna: vt videatur eger moꝛiturus: ⁊ tam paruꝫ perdurat ꝙ poſt paululum natura excitata ⁊ confoꝛtata expandit ſpiritum ⁊ humoꝛes ad exteriora vnde remouentur accidentia vniuerſalia. ¶ Quarta cauſa eſſe poteſt influxus celeſtis ſi fuerit oppoſitus ſuperius dicto in cauſis alleuiationis. ¶ Et quinta cauſa eſſe poteſt accidens animẽ inducens egrum ad iram furoꝛem vel triſtitiam aut deſperationem: quod tamen non durabit ceſſante ipſo accidente vel ſuperueniente ei oppoſito.

¶ In quibus morbis ꝓnoſticatio cõpetat. Cap̃.iiij.

SIcut ſupꝛa dictum eſt ꝓnoſticatio omnibus poteſt competere morbis: maxime tamen febribus ⁊ acutis ⁊ cronicis: veruꝫ in his differunt. nam principalius ⁊ maxime conſideratur in acutis: imo in eis maxime locutus fuit Ypoc. in lib. ꝓnoſticoꝛum: ⁊ propterea dixit. oportet teſollicitum eſſe circa acutas egritudines. In quarum acutarum ꝓnoſticatione ipſe 2⁹ affoꝛiſmo. dixit. acutoꝛum morborum non omnino ſunt certe ꝓnũciationes ſalutis vel mortis. 3⁹ autem ꝓnoſticoꝛum viſus eſt dicere oppoſitũ. ſ. ꝙ egritudines que terminantur in breui cognoſcũtur facile in terminatione earum. Et dixit Ypoc. in libꝛo de natura humana: vt 16⁹ ſcribit cõtinẽ. ꝓnoſticatio in morbis acutis valde: quoꝛũ accidentia ſunt velocia fr̃miter fit ⁊ facilioꝛ. ſed in cronicis difficilioꝛ eſt: qñ nõ apparebunt ſignificationes foꝛtes ⁊ repente: ſed paulatim. ¶ Pro dictoꝛũ vero controuerſia tollẽda notant ꝙ morbi acuti aliqñ cõparanꝫ inter ſe: ⁊ ſilr morbi cronici inter ſe ⁊ aliquãdo cõparantur acuti ad cronicos ⁊ ecõuerſo. ſi cõparantur acuti inter ſe ſic quoꝛundã acutoꝛum ꝓnoſticationes ſunt recte: ſicut illoꝛum qui ex toto genere ſunt moꝛtales vt apoplexia foꝛtis ſquinãtia prime ſpeciei ⁊ ſimiles: ex his etiã oẽs illi acuti morbi: quoꝝ ſigna nõ confunduntur: in hoꝛum enim ꝓnoſticatione non erratur niſi rariſſime: ⁊ quidam ſunt quoꝝ ꝓnoſticationes nõ ſunt certe: ⁊ ſunt illi qui indifferentes ſunt ad ſalutem vel ad mortez: ⁊ maxime quoꝝ ſigna cõfunduntur. i. quoꝝ iudicio medicus quantumcũq; prudens decipitur aliqñ qõ contingere poteſt ꝓpter materie eoꝝ furioſitatem: aut ꝓpter latentiam vigoꝛis virtutis infirmi. aut ꝓpter erroꝛem qui cõmittitur. Bene ergo dixit Ypoc. in affoꝛiſmoꝝ predicto. ꝙ nõ omnium acutoꝛum moꝛboꝛũ ꝓnoſticationes ſunt certe: ſed quoꝛundam ſunt certe ⁊ quoꝛundam non: vt ſit locutio eius ſimilis ei qua dicitur. nõ omnis homo eſt iuſtus. Et voluit Gal. hoc expreſſe in cõmento ipſius. Similiter ſi cõparentur morbi cronici inter ſe: non omnium moꝛboꝛum cronicoꝝ ꝓnoſticationes ſunt certe. ſed quoꝛundaꝫ ſunt certe: ſicut eoꝛum qui ſunt ex toto genere ſalubres: vel moꝛtiferi vt phtiſis vel ſimilis: ⁊ quoꝛum etiam ſigna non confunduntur: ⁊ quoꝛundam ſunt incerte: vt quoꝛum ſigna cõfunduntur: in quoꝛũ iudicio errare contingit: qõ contingere poteſt aut ex latentia malignitatis materie: aut latentia debilitatis virtutis: aut ex erroꝛe cõmittendo a quo morbi cronici rariſſime abſoluuntur. ¶ Si autem fiat cõparatio acutoꝛum ad cronicos: tunc aut fit quãtũ ad ipſoꝛum principia: aut fit quantũ ad ipſoꝛum proceſſum: ⁊ ꝓprie ad ſtatum. ſi quo ad ipſoꝛũ principia: tũc ꝓnoſticatio acutoꝛũ in ipſoꝛum principio dicitur eſſe certa: cronicoꝛum vero incerta: cuius cauſam Gal. ſuper tertio ꝓnoſticoꝛũ. cõmẽto ſeptimo aſſignauit dicens. cauſam foꝛe: q⁹ in acutis cuꝝ ſint breues ⁊ ſint foꝛtis pugne ſtatim a ꝓn⁹ manifeſtatur poſſe ſiue morbi potẽtia vel nãe: apparẽt enim in acutoꝛũ ꝓncipijs ſignificatiões oẽs: aut valde bone: aut valde ma/

Utrũ acutoꝛ morboꝛ certe ſint ꝓnũciationes ſalutis vl mortis ⁊ ſolum cronicoꝛum.

le ex quibus possibile est iudicare in ipsorum ꝑn° infirmũ fore euasurũ vel moriturũ: z maxime in peracutorũ principijs: qñ quãto breuior est morbus acutus tãto maior est in eo certitudo pronosticationis: sed in ꝑn° cronicoꝝ pronosticatio est incerta. ¶ Dixit Ipo. 3° pronosticoꝝ. in egritudinibus in quibus est determinatio tarda pronostica in ꝑn° sunt latentia z icerta ꝓpter cãm oppositã ad ꝑdictã de acutis. nã morbi cronici sunt de mãebus grossis viscosis: z frigidis nõ infestantibus: z nõ sunt in ꝑn° cũ multa ipoꝛtunitate nec ẽt violenter agitatis: z motis a vtute: q̃re pugne vtutis z morbi in ꝓncipijs cronicoꝝ sunt leues sopite: z fere eq̃les q̃re nõ põt in ꝓncipijs eorum discerni excessus virtutis supra morbũ: vel morbi supra nãm. Et hinc est q̃ duorũ patientiũ cronicã feb. 13 in ꝑn° videanꝯ cuꝫ dispõne similiter finaliter tñ vnus euadet alter vo morietur. Et Gal'. hoc in cõmẽ. dicti vbi declarat in exemplo duoꝝ pugnatorũ equaliũ: debentiũ pugnare repẽte vel tarde. naꝫ si inter eos dꝫ esse pugna tarda longa nõ appebit in ꝑn° pugne dominiũ alterius sup alterũ q̃re solũ põt ferri iudiciũ q̃ pugna plõgaꝯ in ꝓcessu aũt iudiciũ poterit ferri certum: q̃ appebit tũc excessus vni⁹ supra alterũ. qñ aũt pugna inter pugiles dꝫ esse breuis statim a ꝑn° apparet excessus alteri⁹ eoꝝ supra alterũ: ex quo poterit iudicari quis eoꝝ erit victor: q̃ statim incipit alter alterũ supare. Si. n. sic nõ foret pugna foret lõga: nõ breuis. nõ sic vtiq̃ est de morbis acutis in principio: q̃ statim apparet: aut q̃ virtus dominatur supra morbum: aut q̃ morbus dominatur supra nãm. Et sic statim ꝓnosticatio ferri põt qs eoꝝ victor erit. ¶ Si aũt cõparatio fiat cronicoꝝ ad acutos in ꝓcessu: z ꝓprie in statu res erit ecõtrario. s. q̃ ꝓnosticatio in cronicis ẽ certior q̃ in acutis cuius cãm assignauit. Ga. ibidẽ. fore tarditatẽ motus mãe in cronicis: z velocitatẽ motus eius in acutis. Et ꝓnosticatio maxie sumiꝯ a signis dispõnis mãe. s. digõnis vel ꝓij eius q̃ apparent in statu: z q̃ mã cronicoꝝ est min⁹ variabilis q̃ mã acutoꝝ hinc est q̃ iudiciũ sumptũ a dispõe mãe in cronicis est magis firmũ: z certũ q̃ in acutis. Insup vigor vtutis in statu cronicoꝝ nõ sic latitat: sicut in statu acutoꝝ: z hinc est q̃ postq̃ prudens medicus in ꝓcessu cronicoꝝ firmauerit sniam suã ex oibus signis de euasiõe infirmi nõ est postea de ea vacillãdum q̃ mã possit amplius variari: z exinde mori infirmũ. Cũ. n. in toto ꝓcerito tpe mã obediẽs fuerit: z iã digesta sit nõ amplius postea variatura erit: z silr erit si in ꝓcessu z statu cronicorũ medicus firmauerit sniam suaꝫ de morte infirmi ꝓpter mãm q̃ paulatine ꝓcessit corrũpẽdo: z in statu adepta est ꝛium digõnis: z facta est incorrigibilis. vñ non amplius spes haberi poterit de euasione infirmi. ¶ Raſ. tñ. ic. 9ti. recitat q̃ Gal. dixit. in. 9men. affo. acutoꝝ morboꝝ. Quotiens hũores fuerint in corpe natantes: z nõ imissi mẽbro neq̃ grossi nõ erit secura ꝓnosticatio dispõnis velociter ex mutatione ipsoꝝ de vno mẽbro ad aliud. vñ ꝓnosticatio in morbis acutis qui fiũt de putrefactiõe hũorũ in venis: aut in toto corpe nõ erit firma. sed in morbis accñtibus ex aliquo apate facto in aliquo mẽbro: vt in pleuresi: z in silibus z in morbis diuturnis ꝓnosticatio firma erit finaliter. Et Raſ. ait. dico q̃ hec expositio est mala. cũ Gal. cõfessus sit q̃ in morbo diuturno est difficilior cũ signa nõ appeant in ea super vltimã fortitudinẽ: z humor sustinens in eo in loco sit occultus: z silr q̃ de eo nõ sit pfecta releuatio neq̃ firma: vt dispõ ei⁹ cognoscatur ꝓput est vtrũ trãsmutabilis sit an nõ: z q̃sta sit malitia eius z an accidat interim aliud vitiũ an nõ. Sꝫ dixit Raſ. Ipo. voluit q̃ q̃stitas quã pertingit nra sciẽtia vel snia ꝑ appitionẽ hmõi signoꝝ nõ est ita pfecta q̃ in ea nõ cadat peccatũ oio: qm̃ est res ꝓiecturatiua ꝑm ꝓximitatẽ inueniẽs in maiori pte id qõ ptinet ad artes nãles: sed nõ est res canonica fixa in vna dispõne necessario: quẽadmodũ est dispõnis in vtraq̃ eclipsi. ¶ Dicunt qdã q̃ Raſ. vł inuenire. alꝫ. inuere ꝺtra cãm assignatã. 5. duas rõnes: quaꝝ vna est q̃ mor⁹ mãe cronicaꝝ in ꝓcessu est ẽt tardus: q̃re in ꝓcessu erit ꝓnosticatio ex hoc incerta: sicut in ꝑn°. z 2ª est: q̃ in ꝓcessu cronicoꝝ inter latũ iudiciũ de salute vel morte: z finẽ terminationis eoꝝ est maius spaciũ q̃ꝫ in acutis: sed in maiori spacio plura euenire possunt per que iudicatus ad mortẽ posset euadere. z 3°. Et dicũt. dicẽdũ esse. Raſ. q̃ difficilis mobilitas mãe absolute ꝺsiderata nõ est maior cã certitudinis vel incertitudinis iudicij in ꝓcessu q̃ꝫ in ꝑn°: cuꝫ in vtroq̃ tpe sit difficile mobilis: sed difficultas mobilitatis eius conditionata conditione digõnis vel oppositi eius: cuꝫ qua ꝺditiõe ipsa est in ꝓcessu z statu cronicoꝝ: nõ aũt in ꝑn° eoꝝ. Et ad scõam rõnẽ dicendũ est: q̃ in dcõ maiori spacio pñt euenire plã extranea z casualia de qbus nõ est scia: sed nõ plã a cã intrinseca cũ mã sit qeta. ¶ Et inuũt isup auctores q̃ in ꝓcessu z statu acutoꝝ põt aliqd latere: q̃ certificato iudicio de morte infirmi: tũc ꝑm possibilitatẽ intellectus medici postea infirmus liberabit' z ecõtra q̃ latẽtia põt eẽ sic. s. q̃ nullis ꝑcedẽtib⁹ signis de malitia mãe neq̃ alijs signis malis in opõnib⁹ poterit. v. g. in alio die subito malignari: z puerti pulsus z anhelitus z infridari extrema: z alia fiẽa signa fieri q̃ nõ poterit medic⁹ asserere fore signa cretica: cũ nõ ꝓcesserũt signa digõis. z tñ iudicabit egrũ illũ moriturũ: z tñ aliquẽ talẽ cõtingit euadere: vt experientia declarat. z hoc euenit in illo in q̃ illa sig[a] nõ euenerint ꝓpter vex z ꝓpriũ defectũ in corde: sed ꝓpter errorẽ quẽdã vtutis: z retractionẽ ei⁹ ad interiora ꝑ aliquã necessitatẽ vel cãm aliã vehemẽtẽ ex eis: ꝑ qs ꝺtingit vtutẽ retrahi ab opõnib⁹ manifestis. tũc medico occultã: z postea ꝺtingit ex illa vtute resurgere z redire z liberari egrũ: qõ q̃ꝫ raro ꝺtingat. fuit tñ de mente Aui. cũ 2ª q̃rti dixit. O q̃sta signa timorosa vidim⁹ de casu pulsus: z alijs: post q̃ hõ deuenit ad crisim bonaꝫ z euasit. ¶ Et insup dñt. posse assignari cãm ex pte vtutis cui⁹ robur est incõprehẽsibile punctualiter ab aliq̃ intellectu hũano. sepe. n. declarat expiẽtia occultas debilitatas vtutes latere sub appẽte fortitudine ei⁹. vt videantur aliqñ infirmi fortes ex opõnib⁹ cuiuscũq̃ vtutis q̃ ꝑcedũt nõ ex va fortitudine: sꝫ ex vltio conatu eaꝝ: z postea ex pua pugna seq̃nte deficiũt vtutes: z moriunꝯ infirmi q̃ appebũt bñ se habere. Dicũt tñ cõtingere hoc in acutis nõ in cronicis: q̃ non adueniũt nisi ex vehemẽtissimis: z acutis z subitis motibus terrefaciẽtib⁹ vtutes: z icitatib⁹ eas ad conatũ: q̃ pñt in acutis inueniri: nõ aũt in cronicis: z ꝑ tẽ eẽ cã q̃ in morbis acutis post aliq̃ signa mortalia visa liberabit' infirm⁹: z post aliq̃ salubria visa morie'. Et dicũt. põt hoc latere ex pte occultaꝝ malignatuꝫ mãe q̃ pñt esse cã mortis infirmi postq̃ꝫ visa fuerint signa salutis. vt sepe ꝑz in pestilẽtialib⁹ morbis. ¶ Pro maiori tñ ꝺclarationẽ ꝑdictoꝝ. dñt q̃ nec in acutis nec in cronicis sunt oio certe ꝓnũciationes salutis vel mortꝭ siue fiãt i ꝑn° siue i ꝓcessu absolute tñ loq̃ndo in cronicis sũt certiores q̃ꝫ i acutis. z iõ in acutꝭ. Ipo. d. nõ eẽ oio certas. In cronicis vo nõ. sic dixi eis: q̃ si studiosus fueris nũq̃ falleris: z q̃uis ita sit in ꝑn° acutoꝝ certior est ꝓnosticatio q̃ꝫ in ꝑn° cronicoꝝ: iõ studiosius vigilandũ. Et ꝑ siue sumaꝯ ꝑn^m. put est vnũ de q̃tuor tpib⁹ morbi in quo nõdũ apparẽt signa digõnis nec ꝛij eius: sed solũ signum cruditatis ex qbus signis: vt iã patuit z inferius: z adhuc magis patebit nec in acutis nec i cronicis possunt dari certe ꝓnosticatiões: siue sumaꝯ ꝑn^m ꝑ aliquo spacio: vt v. g. in acutis ꝑ spacio triũ dieꝝ: z in cronicis ꝑ spacio septem dieꝝ vel pluriũ: vt sint bi dies ꝓportionaliꝫ sũpti in vtriq̃ morbis etiã nec in acutis nec in cronicis erũt oio certe ꝓnosticatiões. Uerũtñ qñ dicunt auctores: q̃ ꝓnosticatio in acutis in ꝑn° eorũ est certior q̃ꝫ in cronicis intelligunt de ꝑn° ꝑm omnẽ loquutionẽ vulgariuꝫ. s. in acutis duoꝝ vel triũ dieꝝ. in cronicis septẽ vel nouẽ: in quibus dieb⁹ pro-

Robur ꝺ tutis opm ctual' esti cõphẽsibi lis ab alt quo intel lectu hũa no.

Pronun ciationes salutis v mortꝭ ne in cron cis nec in acutis sũt certe: ꝑ acutis ri minus.

nosticatio in breuibus morbis erit minus incerta vel magis certa q̃z in diuturnis. Et ratio est: qz in morbis breuib⁹ a signo cruditatis ad signa digõnis vel cõtrarij eius est tẽpus breue: quapropter prudens medicus bona coniecturatione poterit cõparare vtutẽ ad materiã morbi extimando q̃ virtus sit ita fortis q̃ poterit mãm digerere: aut ita debilis q̃ nõ poterit eã regulare. Ad quã extimationez medici in morbis acutis facit vehemẽtia eo⁹ ꝓpter quã: vt dictũ est: satis in ꝑn° apparet egressus virtutis vel morbi: quaz extimationẽ: 7 si nõ possit sumere medicus ex dispositionibus mãe: poterit tñ habere eã ex alijs signis. hãc tñ extimationẽ nõ potest medicus sumere in principijs cronicoꝝ ꝓpter lõgũ interuenire spaciũ inter signa cruditatis: 7 signa digõnis: 7 cõtrarij eius: 7 ꝓpter morbos cronicos esse getos nõ irritantes nãm. vt dcm̃ est: sic q̃ ex alijs signis possit medicus de fine dictoꝝ ꝓiecturare. in ꝓcessu vero vt patuit cronicoꝝ certiores habent significatiões q̃z in ꝓcessu acutoꝝ erroꝛe in curatione sublato. Sed qz in cronicis ꝓpter longitudinẽ eo⁹: 7 tediũ patiẽtiũ sepi⁹: 7 magis erroꝛ cõmittit q̃z in acutis ꝓp spacij acutoꝝ breuitatẽ. Ideo dixerũt quidã q̃ in statu acutoꝝ certioꝛ est significatio q̃z in statu cronicoꝝ. 7 maxime ꝓpter crisim in statu acutoꝝ euenientẽ. in qua manifestatur victoꝛia nature vel morbi. Et quidã dixerũt. q̃ in acutis reseruantib⁹ mãm ad vltimã expulsionẽ secundũ plurimum in statu ꝓnosticatio est certa. Jn nõ reseruãtibus est incerta: vt bene declarat expientia.

¶ De signis ꝓnosticis bonis 7 malis 7 medijs. Cap. viij.

Jrerũt q̃ signa ꝓnostica tã laudabilia q̃z illaudabilia q̃z etiam mediocria sub nouẽ sunt cõprehẽsa generibus. ¶ Quoꝝ primũ est sanitas vel defectio vtutis in tolerando morbũ. Si enim morbus faciliter toleraꝛ bonũ si vo difficulter malũ: si mediocriter mediũ. ¶ Scõm est sumptũ a leuitate corꝑis. Si eni eger leuis est ad motiões bonum: si grauis 7 iners malũ: si mediocriter mediũ. ¶ Tertium genus est sanitas mẽtis: 7 facilis appetitus cibi 7 potus: q̃ cõfortari mente: 7 bene se habere ad obl̃ones bonũ: cõtrariũ vo malum. ¶ Quartũ est effigies infirmi: q̃ similis sibi sano bonũ: cõtrariũ vo malũ. ¶ Quintũ est bonitas anhelitus: 7 facilitas eius que bona est: ꝑpũs vo conturbatio vel strictura magnitudo vel puitas eius mala est. ¶ Sextũ est dispositio somni: q̃ eius nãlitas bona est: eius vo inãlitas mala: 7 maxie si somnia viderit terrefaciẽtia vl timorosa. ¶ Septimũ est dispo pulsus: q̃ fortitudo 7 eq̃litas bona est: debilitas vo: 7 eius diuersitas mala. ¶ Octauũ est dispo digõnis: q̃ bona digõ in vina 7 egõne bonuz. Indigõ vo vel digõnis corruptio malũ. ¶ Et nonũ est dispo eũonum: 7 omniũ purgationũ: q̃ superfluitatũ laudabilis purgatio est bona. illaudabilis vo mala. ¶ Cõnumeratio signoꝝ laudabiliũ. d. A. 2ª. q̃rti. sunt tolerãtia egritudinis. s. cũ facilitate. 7 fortitudo vtutis: 7 forme cũ ea: 7 horripilatio. i. caloꝛis remissio: 7 tepiditas post eũonẽ est de signis bonis significans eradicationẽ caloꝛis ꝓter nãm: qz succedit frigus. i: tepiditas cũ eradicatione mãe: 7 melius hoc erit si fuerit euacuatio humoꝛis impedientis cũ facilitate: 7 rectitudine siue ipsa eũo sit spontanea siue artificialis: 7 inuentio leuitatis post somnũ. ¶ Et de signis bonis est anhelit⁹ facilis bonus 7 appetit⁹ cũ equalitate: 7 bonitas receptionis cibi. s. 7 potus: 7 eius fames 7 eius vtilitas. s. vt fortificet: 7 nõ aggrauetur sup ipsum eger. ¶ Et de signis bonis optimis est situs iacẽdi nãlis: 7 somn⁹ nãlis 7 eq̃litas caloris in toto corꝑe 7 mẽbris eius: 7 pulsus fortitudo: 7 ordinatio ipsi⁹: 7 similiter sunt vina 7 egõ laudabilia. ¶ Et dixit. cũ ꝫ talia fuerint signa: 7 post appitionẽ digõis accñtia fortia fiant verẽdũ nõ erit. nã segtur crisis bona: vtilis: post cui⁹ eũonẽ repit leuitas 7 pulsus redit ad dispõnẽ nãlẽ: multotiẽs. n. d. A. signa mortifera. i. mala 7 irrõnabilia in diebus malis: vt in diebus nõ creticis exñtib⁹ añ diem creticũ in quo futura est crisis illi⁹ egritudinis vel in dieb⁹ motus. s. ad crisim: vt dicit alia lra que est melioꝛ: eueniũt deinde accidit crisis bona. s. ꝑ eũonẽ mãe: 7 ꝑ aut ꝑmutatio mãe ad mẽbrũ. s. ad aliqõ ignobile: 7 fit sanitas. nã predicta signa laudabilia signiant oẽs tres corꝑis vtutes fortes. 7 ꝑ ꝑs mẽbroꝝ oium nobiliũ forti tudinẽ. q̃ autem fundamẽta corꝑis sana sunt: 7 eoꝝ instra sana erũt. ¶ Dixẽ Almn. io. pulchritudo coloꝛis egri: 7 motus sui leuitas. 7 q̃ facile egritudinẽ tolerat: 7 pulsus fortis 7 anhelitus bonitas: 7 intellect⁹ subtilitas: 7 vtus appetitiua silr manẽs 7 somnus: vt bñ dormiẽtis: 7 in lecto decenter iacere hec oia bona sunt 7 laudabilia: 7 maturitas manifesta 7 pfecta bonitatẽ pfectã 7 sanitatẽ signiant. ¶ Signoꝝ aũt malorum illaudabiliũ duo sunt modi: aut eniz fortitudinẽ morbi: 7 ei⁹ molestationẽ: sine timoꝛe tñ 7 suspitiõe portẽdũt. aut cũ suspitione 7 timoꝛe. ¶ Et signa ꝑmi modi sunt q̃cũq̃ neutra siue media supius sunt vocata: qz aliq̃ bona seq̃ntur accñtia: 7 aliq̃ mala. Si. n. crisis seq̃tur bona laudabilis bona erũt: 7 eo°. si non sequeꝛ crisis aut sequeꝛ crisis mala. Et hmõi signa sunt ꝓtinuitas vehemẽtis calitatis intensa sitis vigilia stupoꝛ alienatio mẽtis cũ apate augmẽtatio febris in dieb⁹ paribus. diuersitas caloꝛis in corꝑe ꝑmanẽs sudoꝛ calidus caloꝛẽ febrilẽ 7 sitim nõ mitigans vomitus: 7 egõ ignea multã citrinitatẽ hñtes viscositas 7 limositas dentiũ sanguis ex narib⁹ cũ rigoꝛe manẽs in fine morbi: 7 his similia. ¶ Signa aute illaudabilia scõi mõi sunt defect⁹ vtutis 7 ei⁹ inertia morbũ pati nequeũtis pulsus abscisio anhelit⁹ angustia corruptio appetitus timoꝛ suspitio 7 alienatio vna gutta sanguinis ꝑ nares manãtis nõ in die cretico fridi sudoꝛes: 7 sudoꝛ nõ in toto corꝑe. Rigoꝛ in initio morbi vel incidẽs icteritia añ septimũ diẽ frigiditas in exterioꝛibus corꝑis: 7 maxie in extremitatib⁹ subita fatis ablatio sine manifesta cã nõ in die cretico repẽtina suffocatio sine gule apatiõe iuolũtarie lachryme sine vlla passione oculoꝝ paucitas 7 nigredo vãne albedo 7 viriditas viscositas 7 vnctuositas egõnis. ¶ Et scias q̃ signa que cunq̃ mala ꝓiuncta cũ vtute debili fiunt mortalia. ¶ Ait. Raſ. 16. ꝓti. Jn ꝑ gradu inspicere debes signa vtutũ corꝑoris. 2° signa digonis. 3° signa crisis. 4° qd futurũ est. 5° an bonũ iudicãdũ est signũ an malũ. 7 finaliter dixit. suma totius ꝓnosticatiõis est ꝑscire mortẽ 7 vitã: 7 hẽtur ex respectu vtutis egri collato cuz respectu fortitudis morbi vnde quotiẽs violẽtia morbi fuerit fortioꝛ morieꝛ eger ꝓculdubio: ſz q̃tiẽs vtus fuerit fortioꝛ nõ morieꝛ sistẽte regimine ei⁹ sine peccato. aspicit g̃ medic⁹ ꝓncipalr ad duo tã q̃z duos aduersarios egritudinẽ 7 nãm. Et ꝓmo qdẽ de salute egri: 7 ei⁹ iteritu ꝓnosticationẽ facit cognoscẽdo qõ eoꝝ ẽ fortius: deinde ꝓnosticationẽ faciẽdo de termino cognoscendo q̃z tũ est alterũ altero fortius. 7 nõ opz admirari si in cõsideratiõe roboris vtriusq̃ ineniat qõ vicet videmus. n. nõ paucos ex ꝓmis motib⁹ gbus mouenꝫ adinuicẽ qui luctãt ꝓdicere qs eoꝝ vincet. Et faciũt istud: qz videt digna rõne vnũ altero fortioꝛẽ: ꝑcognoscit g̃ medicus salutẽ 7 mortez nõ ex alijs exacerbationib⁹ q̃z ex cognoscẽdo diligẽter robur egritudis 7 nãe: 7 eiusdẽ alterutris terminuz iueniet. Lita. n. erit egritudis sol'o qñ virt⁹ erit fortis 7 moꝛs cito erit: si vt⁹ fuerit ibecillis fortioꝛ aũt egri°. Excessus ãt magnitudo tps terminatiõis oñdet. ¶ Clauis itaq̃ toti⁹ ꝓnosticatiõis ꝓsistit in cõparatiõe vtutis 7 morbi. Si. n. vt⁹ superabit morbũ curabit. ꝓculdubio: qz ex alio ñ fit sanitas nisi ex ꝓfecto nãe dño. s. morbi mãz: 7 si morb⁹ fuerit maioꝛ nã 7 supat eã. dixẽ Hal. in. lib. de tpibus morbi. morieꝛ eger sine dubio: qz nihil aliud est moꝛs nisi ꝓfectũ dñium morbi: 7 mãe eius supa nãm: vt ergo bonam cõparationẽ inter eos facere possis. opz cognoscas ipsum vtriusq̃ robur.

Signa mala que sũt duoꝝ modoꝝ.

Clauis totius ꝓnosticatiõis.

Virtutis fortitudo ex donadi spositione vera operationū cognoscitur.

¶ De robore aūt nāe. dixit Gal. in lib. de pnosticatiōe nāe robur ex ppriis energijs. i. operatiōibus dignoscendū est. Cū enī opo pueniat ex vtute ex ea argu^m sumeī ad sumēd ū qlis z q̄ta sit vtus. Sunt igit in corpore vtutes pncipales scilz vitalis nālis z aialis a tribus pncipijs corporis pueriētes vitalis a corde: nālis ab epate: z aialis a cerebro: nulla tñ ipsaꝝ pōt esse multū lesa alijs saluis remanētib⁹. Immo si vna eaꝝ est bona z salua: relique salue erunt. Principalius tamē vtutis vitalis attendendū est robur deinde in morbis mālibus nālis: z vltimo aialis. Dixit. n. Gal. ibidem pmo. Ex his que fm pulsus: qñ his vtutis vitalis opus sunt. Et dixit. 9°. tera. nō solū pulsatili. i. vitali vtute robusta in morbis materialibus maxie putridis indigemus. neq; voluntarie motiua: sed digestiua. i. naturali magis. nā cū videmus cognitionē humorū qui digerunt: z sic fortitudinem virtutis naturalis maxime digestiue audemus balneare: z rarificatiuis farmacijs vti: z aquaz frigidā: z vinū ad bibendū dare: z alia silia facere maxime in diuturnis cōsideranda est vtutis robur. Dicitur. n. 8°. cōpendij. q̄titatē virtutis egri. opz te scire in diuturna febre: in effimera vo minime. Et ponit ibi exēplū de duobus hominib⁹ circa finē. Dixit Gal. in lib. de flā. dispensantiū nos vtutū imbecillitates z fortitudines ppriis actibus discernuntur: voluntarijs qdē ea fm neruos: eis vo qui fm pulsuz ea que fm arterias: z fm bonā nutricationē vel inutricationē z coloratiōnē vel discoloratiōnē. 3ª vtus que ex epe pcedit cognoscitur. Cognoscit itaq; fortior vtutis vitalis cū anhelitus fuerit facilis z laudabilis: z cū pulsus fuerit equalis vel ordinatus: z si egestio: z vrina: z appetitus fm nām fuerint. tunc vtus naturalis est salua: z reliqueſilr corporis superfluitates. z si quidē rō salua sit: z imaginatio z memoria z sensus bonus z motus z somnus z vigilia: z operationes quinq; sensuū perfecte: z debitus est motus totius corporis: tūc vtus aialis est salua. Ex his. n. omnibus fortitudo totius corporis iudicatur. Et dixit Gal. pma ad glau. vitalis virtutis debilitas ex paruis pulsibus cognoscitur. virtus vo que ab epe pcedit sanguineis pcessibus fm pncipia qdē aquosis: z tenuibus fientibus postea vo grossis: sicut est amurca. Ea vero que a cerebro pcedit imbecillitate ea que circa electos motus cognoscere opz. ¶ Et dix Ga. vbi. ś. magnitudo morbi: z eius fortitudo ex ppriis sinthomatibus dignoscēda est. sup. z etiā ei⁹ puitas z debilitas: que autē sint ista ppria sinthomata in singulis egritudinū capitulis descripta reperient. Qz aūt magis aggrauat fortitudinē morbi est vtutis imbecillitas que ex defectibus z lesionibus operationū ipsarū dictarū virtutū certissime cōprehendet. ¶ Sed q̄tū virtus superexcedat egritudinē: z ecōuerso. dixit Aui. dignoscēdū est dignibus z indignibus cruditate. s. vel oppositō dignis. has vero ipsas. s. dignes z indignes ex ppriis signis cognoscere debes: eas quidez que in ventre. i. in stomaco per subeuntia de subtus. s. egōnibus eas vero que in vasis. s. epate: z venis p vrinas. eas vero que in toto corpore per sudores. ita autē z alias vniuersas quecūq; fm aliquā particulam vel multas existūt. puta eas que fm toracē z pulmonem per ea que tussiūtur. eas vero que fm veticā: z renes per ea que cum vrinis ferūtur. Sima vero epatis z meseraicarū per ea que de subtus quecūq; vero fm superiorē ventrē. i. stomacū per que euomuntur. per ea autez que fm palatū: z nares excernuntur: z aures: z cerebrū: z qualiter hz vtutis ostēditur: qñ subdit. G. cōe in oibus his. s. morbis mālibus est nō esse pōe dissolui egritudinē anteq; in prodeuntibus supfluitatibus signū dignis inueniat. Et in sūma dixit. ipe dignes velocitantes crises in fallaciā sanatiuā figiant. Cruda vo. z indigesta: z i malas hypostases mersa vl' acresias vel labores vel dēnere vel mortes vel eaꝝ reuersiones figiant. Et dixit

Fortitudo morbi ex sinthomatibus prijs cognoscitur

Quomodo cognoscit q̄tuz virtus excedat egritudinē vel ecōtra.

Gal' in cōmē. affo. poxisimos ꝛc. q signa dignis nō solum figiant egritudinē breuē. sed ēt significāt salutez. Et signa ablate dignis nō figiant fm se nisi morbi lōgitudinē: sed per cōparationē ad virtutē pñt figiare mortē. nā si videri/mus signa māe calide indigeste abundare: z cū hoc virtus est debilis figiat mors. ¶ Et dixit Gal. p de crisi. Impossibile est aliquo tpe apparere signū figians dignē gn signi/ficet meliorationē: z maximā bonitatē: z enim significat q eger saluatur: q̄uis nō significet q necessario crisis sequatur: q; possibile est q egritudo dissoluat paulatiz in lōgitudine dierū: sciendum tñ est q vt innuit Gal. sup. 2° re acu. sup. §. nec medico; q̄piam ꝛc. z. §. malū nimiuz est ꝛc. vtutis defectio duplex est: vna ppria z ve dicta debilitas per resolōnē pcedens a vacuitate venarū: z resolutionē fundamentoꝝ vtutis: cuius cāe. Dixit Raſ. 16. pti. sunt dimissio nutrimēti: vehemēs cibi indigentia dolor pūctio accidēs in ore stomaci: vigilia supabūdās eūo. z fluxus vētris supabundans admodū tenasmonis. sup. z his silia: z maxime huius debilitatis causa est superabūdans eūo spōtanea vel artificialis manifesta vel occulta multotiens. n. fit eūo insensibilis magna a calore febrili intenso resolvente: z cōsumēte sbam mēbrorū z spūum: vt in febribus incē siuis: z q̄nq; fit a calore ptinentis maxime cū subtilitate z paucitate spūuz z raritate pororū. Alia est vtutis defectio impropria: z nō vera appellata debilitas per aggrauationē pcedēs ab humorū multitudine vel morbi acuitate vel accidētiū angustia de q̄ ppie nō intelligit cū absolute pfertur vtutis debilitas: z opz tā in pnosticatiōe q̄z in curatione medicū inter dictas defectiones discernere. aliter maximus posset in vtrisq; error contingere. quapropter subdit. Gal. ibidē. fedū est medico nesciēti an debilitas sit propter vacuitatē venaꝝ an ppter alias cās. figiat nāq; dixit Ga. verā defectionē venaꝝ vacuitas que cōprehendit visu z tactu: z vacuitas arteriarū cōprehēsa per pulsum subtilem z vacuū figiōne prima z certa. Et cāꝝ corpus exterminantiū: z maxime coytus multi añcessio: z signoꝝ inanitionis pñtia. Cārū vo resoluētiū priuatio: z venaꝝ z arteriaꝝ plenitudo: z alia plenitudinis signa nō verā z impropriā defectionē indicant. Et intētio qdē fuit cū cōparatio fit morbi ad vtutē debilē q̄ itelligit de debilitate vtut] vā z ppa.

Virtutis defectio duplex ē.

¶ Et sicut in ꝓsideratione morborū maxi^ꝫ ꝓsiderādū est in pnosticatōe de morbis cordis lesio. n. ei⁹ magis festinat in pditionē lesiōe q̄ucūq; alioꝝ firorboꝝ. ita ꝓsiderāda est ōfectio cordialis vltra defectionē oium aliorū mēbrorū: z lesio cerebri z post eā lesio aūt epatis est tardior aliorū mēbrorū pncipaliū. ¶ Et a p̄dictis qdē signis tā laudabilib⁹ q̄z illaudabilibus q̄z medijs aliq̄ sumit figiō sigillatim significando per vnūqōq; eoꝝ tm: z aliq̄ sumitur figiō ab eis cōplexe significando per ea vel eoꝝ aliq̄ adinuicē cōpositā: z vocatur ista significatio pnosticatio sumpta a signis generū diuersoꝝ.

Lesio cuiuslibet pcipio cōsideranda est.

Pronosticatio a signis cōplexe siue diuersoꝝ generum.

¶ De q̄ dixit Aui. 2ª quarti. qñ aggregātur vomitus z punctura z pmixtio rōnis: tunc illud est signū mortale. ¶ Et qñ diuersificatur alteratio corporis in tactu z calore: z eo q̄ euomit etiā in eo qō euacuat signi/ficatur q nā est ambigua. al's. discernēs cū humorib⁹ ambiguis diuersis: z egritudinibus diuersis: cui est necessariuz resistere eis oibus: z istud est pculdubio ex illis q̄ deficiunt ei. ¶ Et qñ aggregant in fe. inseparabili frigus eius quod apparet de corpore: z adustio interiorū: z vehementia sitis cum hoc: tunc illud est mortale. ¶ Et qñ aggregatur cum percussiōe vel stridore dentium permixtio in ratione: tunc eger appropinquat pditioni. ¶ Et qñ accidit infirmo subito fluxus ventris niger cū adustione z mordicatiōe z dolore adurente in vētre eius: z pulsus cordis. z syncopis est signū mortale. ¶ Et qñ sudāt duo cornua frontis sudore frigido z citrinantur vngues: z virides fiunt z alterantur z apatur lingua: z apparet super ipsam: z sup corpus pu/

stula

stula extranea: tunc mors est prima. ¶ Et qñ fuerit in pti bus hypocũdriorũ pcussio. i. dolor pulsatiuus ⁊ saltus cuz se. deinde oculus mouet motu malo: tunc opz vt expectet malitia digõis: qñ hec dispõ. s. saltus signiat ventositatem inflatiuã ⁊ pulsationẽ q̃ fit pp ãpa vehemẽs: ⁊ ppter vehemẽtiã ꝓstrictiõis vene magne. i. arterie magne dorsi: ⁊ pulsus vehemẽtis pcussiõis ꝓtinuus magn⁹ valde associat manie. verũtñ opz vt ꝓsideret fortasse. n. pcussio ⁊ saltus non sunt submersi ad viscera: imo in eo qõ appet de mirach. ⁊ illud nõ est nociuũ qñ est cũ eo in exteriorib⁹ mirach. ãpa nisi supfluat valde in magnitudine. Et si pseuerat hec dispõ viginti diebus: ⁊ nõ sedatur ãpa: ⁊ febris significat q̃ apietur: ⁊ tunc fortasse saluabit infirmus: ⁊ illud erit ppter vrine exuberationẽ: aut ppter mutationez nãe ad extremitates. ⁊ ppũe ad pedes: ¶ Illi qui debilitant in egritudinibus qñ accidit eis anhelitus frequẽs ⁊ sincopis: tunc iam appropinq̃t morti: ⁊ nõ addũt supra q̃tuor horas. ¶ Cum hõ hz febrẽ incẽsiuã: ⁊ inuenit alleuiationẽ ⁊ getez calitas subito absq̃ cã manifesta cũ eũone vel pmutatiõe ⁊ sine extinctiõe. al's. subtiliatiõe vltima: ⁊ sine pmutatiõe de aere ad aerẽ in regione vna duabus regiõibus: ⁊ qescit qõ est i pulsu de velocitate: ⁊ inuenit: sicut trãquillitas: tunc iudica q̃ morietur velociter. ¶ Et cũ hoi ineat feb. ⁊ pulsat cor eius subito: ⁊ inuadit eũ singultus: ⁊ stringit vẽter ei⁹ sine causa cognita morit. ¶ Cũ qs hz egritudinẽ acutã: ⁊ mingit vrinã albã: vel flauã subtilẽ. deinde igrossat postea ebulit al'r cõturbat. ⁊ albescit ⁊ remanet ebulliens: ⁊ turbida q̃si sit vrina alini ⁊ mingit inuolũtarie: ⁊ sunt vigilie: ⁊ inqetudo signiat tetanũ. al's. tensionẽ apparẽtẽ in duob⁹ lateribus ⁊ morietur. ¶ Deinde dr. q̃ cum vrina fuerit filis mori postq̃ fuerit alba ante illud: ⁊ supra ipsam fuerit spuma. deide cucurrerit ex naribus sanguis niger tunc illud est res mala. ¶ Et de signis malis que qdã medico ꝓ dixerũt: ⁊ nõ tẽdit rõcinatio siue cõsideratio ad ea sine grauitate sunt q̃ dr qñ apparet in hoie sup venã q̃ est in collo ei⁹ pustula silis grano cucurbite cũ variol' albis plurimis: ⁊ accidit ei deteriũ rerũ cal'a ꝓ est sig⁹ mortis. ¶ Et dr qñ apparet in hoie in tipe sinistro pustula dura rubea: ⁊ accidit habẽti eã cũ ɓ pruritus vehemẽs in oculis eius morit in die. 4. Et habẽs hũc dolorẽ desiderat sisamos. i. cibaria dulcia de sisamo vel eis similia. vt de pẽnidijs. ¶ Et dr quecũq̃ egritudo vehemẽs accidit subitõ: deiñ segt eã vomit⁹: aut fluxus vẽtris est significatio mortis. Et dr. qñ accidũt febricitãti: ⁊ alij apãta: ⁊ vlcera leuia. deinde destruit rõ eius morit. ¶ Et dr qñ inest hoi sup genu eius simile vue rotũde: ⁊ est illud nigrũ: ⁊ in circuitu eius rubeũ morit cito vsq̃quo expectent dies. 50. Et signũ mortis ei⁹ est q̃ sudat sudore frigido. 6°. aũt ꝓtiñ. ex lib. de morte veloci qui est liber secretorũ pnostico Ipo. dictus liber de capsa eburnea que inuẽta fuit in sepulchro Ipo. scribunt alia similia pnostica. dicit. n. ibi quotiẽs ꝓiungit vomitus tertio cõgelatio ⁊ alienatio mentis mortale signũ pnũciat. ¶ Et quotiẽs fuerit in aliquo ãpata mollia valde: aut vlcera alienata mẽte moritur. ⁊ quotiẽs accidit dolor in inguine ipsius ad modum breuis visus corruscatiõis absq̃ cã cognita i tertio die moritur. ¶ Et in quo fuerit grossitudo mollis in facie: aut in mamilla absq̃ dolore: ⁊ in eo accidit in ꝑn° hui⁹ morbi pruritus in nare ipsi⁹ velociter morit in die 2°. aut 3°. ¶ Qui buscũq̃ appuerint pustule sub oculis similes lenticulis albis morient patientes hũc dolorẽ appetentes dulce. ¶ Et quotiẽs alienatio mẽtis fuerit: ⁊ appuerit sup pollicẽ manus eius sinistre pustula solida citrina: ⁊ eũo accidit per superiora vel inferiora mors aduenit in die 6°. ¶ Et quotiẽs in timpore sinistro accidũt pustule solide ruffe cuz pruritu vehemẽti in collo vel oculis mors aderit in. 4°. ¶ Et quotiẽs in supficie pedis appens fuerit ãpa nigrũ ad modum ouj: ⁊ cũ eo aderit supabũdãtia vrine ⁊ appetitus melonuz ⁊ cucumerũ mors aderit post tres menses. ¶ Et quotiens sub oculis apparentes fuerint pustule albe ad modũ lenticule albe mors aderit in x°. die: ⁊ eger hic appetit dulcedinem. ¶ Liber predictus: ⁊ liber absq̃ auctore quotiens dixerit eger de mortuis: ⁊ manus eius fuerint satis mobiles: ⁊ extremitates eius viresçent morietur. Et dicunt in libro alia plura que hic scribere non curaui.

¶ De signis digõis ⁊ oppositis eius. Cap. vj.

Haquit Rab. 19. pti. signa digõis semper significãt sup salutẽ ⁊ determinationẽ finalẽ morbi iuxta pcessionẽ ei⁹ cũ velocitate vel tarditate. ¶ Sz signũ ꝓpationis digõnis nõ signiat piculũ semp de per se: sz sup longitudinẽ morbis. bis aũt ꝓiunctis cũ q̃ztitate vtutis egri nõ ignorabis qd erit de eo. ¶ Et dixit: signa salutis quotiens appuerint cuz signis digõis ex egritudine signiant supra sanitatẽ ⁊ velocitatẽ eius pculdubio: sz cũ ꝓpatione digõnis signiant supra morbũ salubrẽ longum: sz signa piculosa sunt ecõuerso: qñ si apparuerint cũ ꝓpatione digõnis significãt sup periculũ pculdubio. Dixit eni in li° de tẽpib⁹ vlibus morbi. In morbis mortalib⁹ erũt cũ ꝓpatiõe digõnis signa periculi: sed in salubribus apparebũt signa digõnis: ⁊ si cũ his apparebũt signa salutis erũt firmioris significationis. ¶ Dixit Alñ. io. ꝓpatio digõnis cuz vigore vtutis egritudinis signiat plixitatẽ. cũ casu vo eius piculosuz est. signa itaq̃ digõnis ⁊ ꝓpatiõis ei⁹ firmiter: ⁊ semp cõsiderãda sunt. Eo ꝓ itaq̃ qdã signiant digõnẽ in toto siue in venis totius: ⁊ qdã significãt digõnẽ in aliq̃ pte vl' mẽbris corporis. ¶ Dixit Alñ. vbi. ẽ. cũ febris absq̃ ãpate fuerit digõ nõ erit attẽdẽda nisi in sola vrina. Et. H. d. 1° de crisi. q̃ cõsideratio vrine est de melioribus rebus qbus signiatur digõ. Et Aui. dix. 2ª quarti. digõ cognoscit ex vrina. sicut dictus est in loco suo. Si vo dixit Alñ. feb. pp ãpa molestauerit cũ vrine inspectione nẽcium est: ⁊ supfluitates q̃ de mẽbro in quo est ãpa egrediunt attẽdere. ¶ Et vt patuit supra de vrinis. vrina q̃nq̃ signiat digõnẽ occultã. vt vrine aliqlis colorationi: ⁊ ista apparẽt post ꝑn^m in ꝑn° augmẽti: ⁊ est absq̃ digõne in substãtia ⁊ cõtẽto: ⁊ q̃nq̃ signiat digõnẽ manifestã: nõ tñ adhuc pfectã: sicut vrina colorata cũ substãtia mediocri hypostasim hñs rubeã. soli aũt colori nõ est credendũ. Dixit. n. A. oportet. vt nõ cõfidas p vehemẽtiã tincture vrine cũ nõ fuerit sedimen in ea. sup. aut sbe ei⁹ rectificatio. Illud. n. i. illa coloratio vrine sola nõ est ppter digõnem. s. ꝑm plm q̃nq̃ tñ est pp eam cum incipit digõ manifestari: ⁊ hec signa apparẽt in fine augmẽti ⁊ ꝑn° status: ⁊ sunt que apparent in die indicatiuo. Et quedã sunt signa cõplete digõnis que sunt vrina colorata cũ substantia mediocri: ⁊ sedimine albo laudabili: ⁊ sunt que apparẽt in fine status in die cretico. ¶ Et scias. dixit. A. q̃ ꝓpatio digõis in substãtia: ⁊ silr eius digõ magis notabilis est q̃z in colore. qz per substãtiã ꝓparat mã ad difficultatẽ expulsionis ⁊ facilitatẽ. Color autẽ per solã alterationẽ dari põt. ¶ Et dix Aui. qñ apparent signa digõnis cũ ꝑn° egritudinis. s. cũ ꝑn° generaliter sumpto ꝑ tribus diebus: tunc egritudo est saluanecq̃ est ambiguitas in ea: sz nõ puerit. s. q̃ si tardant. sit ambiguitas semp in ea fortasse. n. est egritudo lõga: ⁊ non est ambiguitas in ea: q̃uis sit nẽcium: vt sit lõga: vt qñ virtus bñ fortis est nã. qñ tardat digõ: ⁊ vides vtutẽ firmaz: tũc expecta eã. ¶ Et subdit. A. qñ crisis est bona: tũc iam facta est digõ cõplete: sz nõ conuertit. s. qñcũq̃ mã digerit vel iam digesta est fit crisis bona: qz aliqñ morbus cõsumitur cũ resolutione. ¶ Et dixit. scias q̃ nõ fit febris sublimatio. i. vehemẽtia: ⁊ fortitudo cũ apparitione digõnis: sicut nõ fit cũ digõe ãpatis dolor vehemens: ⁊ est verũ iã cõpleta digõne: ⁊ iã facta sanie. ¶ De signis aũt significantibus digõnẽ pticulariter in aliq̃ pte corpis est sciendũ q̃ ois supfluitas signiat per suã digõnẽ vel indigõnẽ super dispõne

In fe. ãpatũ cũ vrina ispicie de sunt supfluitates membu ãpati.

Digõ in suba efficacior est q̃z digõ in colore tñe.

Signa digõis: ⁊ indigõis in q̃libet parte corporis ex supfluitatib⁹ illius pti sumũtur.

mẽbꝛi cuius est supfluitas:ꝛ iste supfluitates sunt sicut vi/
na egõ sputũ mucositas sudoꝛ ꝛ eũo. Quecũqꝫ.n. supfluitas
mutata fuerit a dispõnibꝰ cruditatis cuꝫ qbus erat in ꝑnº
ad mediocritatẽ:ꝛ versus nãlitatẽ eius:ꝛ exuta fuerit a di
spõnibꝰ cruditatis illius dicẽ esse digesta. ṽ. g. si sputũ in
ꝑnº fuerit grossum ꝛ insipidũ:tunc dicẽ esse digestũ: qñ a
sua grossitie fuerit remotũ. ꝛ sua insipiditate remissum. Si
ṽo supfluitas a dispõne cruditatis ṽtus extremitatẽ sue in/
nãlitatis mutata fuerit:tunc oppositũ digõnis adepta erit.
¶ Dixit Hal'.ꝛ scribit'.4.ꝯtiñ.ꝯsideranda est in quolibet
mẽbꝛo digõ ei ꝓpꝛia.ꝛ in egritudinibꝰ pectoꝛis ꝛ pulmõis
ꝓpꝛia significatio est digõ sputi:ꝛ ipsa etiã digõ iudicanda
est potẽtioꝛ oĩbus alijs accñtibus malis. In expulsiõe enĩꝫ
sputi requirit' ṽtus volũtarie motiua:ꝛ ideo si ipsa tũc oc/
currerit patienti sana exꝑet totũ illud qõ digestũ fuerit:
ꝛ inde ꝑficiẽ sanitas:sed si ipsa virtus nõ fuerit ei ꝯfis in/
de nõ erit culpabilis ṽtus nãlis sed ipsa ṽtus volũtarie mo
tiua que negligẽs fuit in purificatiõe: qñ ṽtus nãlis egit
qõ neciũm fuit ei:hec enĩꝫ a coꝛde in moꝛbis quoꝝ purga
tio fit per ṽtutẽ volũtarie motiuã:sed in moꝛbis quoꝝ pur
gatio fit post digõnẽ per ṽtutẽ nãlem nõ sed ꝑfecta digõne
nimis inde expellit' supfluus cũ potẽtia potẽti. q autẽꝫ qõ
maturũ est in pectoꝛe ꝛ pulmone oportet expelli ꝑ tussim.
ideo necessaria est sanitas musculi. ¶ Dixit Raſ.i6.ꝯti. In
ꝑma parte oꝫ medicus ꝓnosticari periculũ vel salutẽ. ꝛ in
2ª tꝑs in quo illud futurũ est:ꝛ in tertia q̃liter futurum est.
Et ꝑma pars cognoscit' ex dispõne ṽtutis: ꝛ ex spẽ moꝛbi
facta equatione ꝛ cõpatione inter ipsas. tꝑs vero cogno/
scit' ad salutẽ ex terminatione ꝛ digõne:sed ad periculũ ex
sensu ex qua deficit aliq̃ opõ oppoꝛtuna in vita. ¶ Et dixit
cũ ingrederis sup infirmũ:ꝛ interrogaueris qñ caluit ispi
ce in q̃titate acutatis febꝛis q si tꝑs seq̃t' q trãsiuerit ter/
minus augmẽti:ꝛ nõ videris aliqua signa periculosa spera
firmiter q moꝛbus sit salubꝛis:finaũt in dubiũ sustine iu/
diciũ. ¶ Et dixit:qñ vides signa periculosa appere post 4m.
aut.7m.aut i4m.aut.2ꝯm magis: licet videris in ꝓmis
aliqua signa bona noli sperare firmiter semper dum non
cognoueris qõ moꝛbus declinauerit. Et dixit. signiones pi
culose si apparuerint in ꝑnº peioꝛes erunt boꝛrẽde. si post
declinationẽ apparẽt finaliter. Et dixit. apparent aliqñ sigª
piculosa in ꝑnº negocij. deinde saluabit' eger. Dico.n. vidi
mingere vinã nigrã appentibꝰ sup hoc signis periculosis
vsq̃ ad diẽ 7m. deinde manifestate sunt signiones bone: ꝛ
liberatus est eger trãsmisso ipso hũoꝛe ad pedes. Cognosce
re ergo potes q apparẽtibus signis malis in ꝑnº negocij
saluabit' eger de eo nõ cognita ṽtute eũonũ:ꝛ ꝓmutatione
bonaꝝ in expulsione moꝛbi piculi:ideo dico dixit ipse. bo/
nitas signionũ nõ est cõfirmanda in ꝑnº nisi in determina/
tiõe vel statu. male.n. nõ dãt iudiciũ firmũ nisi cum defectu
ṽtutis. vñ hec est radix certissima:ꝛ colũna fortissima. naꝫ
ego vidi in quodã nulla signa periculosa apparere nisi defe/
ctũ ṽtutis valde. ita q nõ mouebat' nisi cuꝫ laboꝛe:ꝛ moꝛ
tuus est in mane crastine diei. Jóqꝫ accipe signionez huius
maioꝛe alijs. ¶ Dixit Aui.2ª.q̃rti.opꝫ vt ꝯsideres in signis
bonis apud statũ.ꝛ vt timeas moꝛtifera cũ incipiũt. s. appre
re q̃cũqꝫ tpe. ita q ettã cũ incipiũt egritudines ꝛ nõ iudices
per ea iterũ affirmãdo de moꝛte. dñ nõ vides casum ṽtutis
casus.n. ṽtutis solus est signũ malũ ꝑcipue ṽtutis vitalis
ꝛ nãlis. fortitudo aũt ṽtutũ ipsarũ neciõ facit spẽ. ¶ Dixit
Hal'.io. theoꝛi. Si q̃cũqꝫ opꝫ fecerit eger nec in aliq̃ ꝓdest
moꝛbus est grauissimus. ¶ Et dixit.i6.ꝯti. pauca. obediẽ/
tia egri in mãdatis medici significat sup alienationẽ men/
tis:aut eo q discernit malũ eius:aut penes se habebit ali/
qõ occultuꝫ qõ nõ vult medico reuelare ad modũ antris ꝛ
fistũ. Et si videris infirmũ nõ facere:qõ ꝑcipit medicus:moꝛ
bus tñ ꝓmãserit in sua q̃litate ꝛ q̃titate nõ acutꝰ moꝛbꝰ il/
le salubꝛis est ꝛ facile sanabit'. Amp. in singulis supfluita/
tibꝰ ꝑticulariter signa digõnis:ꝛ eius oppositi dicentur.
¶ De signis ꝓnosticis sũptis a rebus nãlibus:ꝛ in spe/
ciali de signis sumptis a facie. Cap.vij.

SEquens de signis ꝓnosticis ꝑticularꝰ initiũ sumã ab his que sumũ/
tur a rebus nãlibus:ꝛ incipiã cũ Jpo. de signis
sũptis a facie. ¶ Dixit Jpo. ꝑ ꝓnosticoꝫ. ꝑ fa/
ciẽ egri ꝓnotabis vtrũ sano filis sit:ꝛ sibi sano
sit filis. i. sicut erat in sanitate sua. Jpo. incipit a facie:qꝛ est
illud qõ ꝓmo appet. Et qñ ṽtus eiꝰ in ꝓnosticatione ma/
gna est:ꝛ est tã magna q Hal. sup. 6. epidimia. vt ponitur a
Rabi. in 6ª ꝑticula suoꝝ affo. dixit. signa si fuerit valde ma
la siue sint accñtia siue egritudines:ꝛ facies infirmi sit pul/
chꝛa nimis filis faciei nãli hoc nõ sigiiat malũ. Et si signa
debilia sint siue accñtia siue egritudines:ꝛ facies fuerit val
de dissimilis statui nãli: ꝫ sigiiat malũ ꝓpea subdit Jpo.
si vo cõtrariũ fuerit. s. q facies sit valde dissimilis faciei eiꝰ
que erat in tpe sanitatis hoc pessimũ erit.ꝛ fortitudo huiꝰ
signi sũpti a facie:ꝛ eius debilitas ad malitiã significandũ.
dixit Hal.io. theoꝛi. fit iuxta eius lõginqtatẽ ꝛ remotionez
a sana facie eiusq̃ ꝓpinqtatẽ. ¶ Est autẽ facies multe dissi
militudinis a facie nãli illi cuiꝰ nares sunt acute oculi ꝯca/
ui timpoꝛa plana aures fride:ꝛ ꝯcte:ꝛ pulpe earuꝫ inuerse
frons arida ꝛ tensa:ꝛ totius faciei coloꝛ viridis:aut niger
siue liuidus aut pallidus:ꝛ eleuat' sup eã citrinitas siue pi/
lositas:ꝛ ꝓprie qñ est sicut pilositas coti carminati:ꝛ qꝛ ali
q bñt nãle facie boꝛribilẽ:ꝛ multũ a cõitate facierũ dissimi
lẽ ſm nãm. io notãter dixit Jpo. ꝛ sibi sano similis fit. ¶ Di/
xit Aui. cũ forma viui est:sicut forma moꝛtui est signũ ma/
lũ:ꝛ facies que similat' faciei moꝛtui:ꝛ dissimilat' a facie/
bus sanoꝝ est illa cuiꝰ oculi ꝓfundant'.ꝛ acuit' nasus ꝛc̃.
vt.s. ¶ Et dixit.i ca° de iudicijs signoꝝ maloꝝ. necessariũ
est medico phisenomico cũ viderit in facie ꝛ oculis ꝛ alijs
formã malã nõ nãle:vt cognoscat in ꝓmis an illud sit nõ
nãle ſm illud indiuiduũ ꝛ iudiciũ nõ iudicet temere. Quo
aũt cognoscat docuit Raſ.i6.ꝯti.dicẽs.quotiẽs videris fa
ciẽ esse in dispõne boꝛribili:ꝛ alia signa nõ sic testant'. s. si
cut ipsa:tũc dispõ faciei illius est illa que erat in tpe sanita/
tis:ꝛ cũ hoc dixit ipse. interrogare debes aliquẽ eius ami/
cũ ꝛ collateralẽ:ꝛ si nõ sic fuerit dispõ eius in tpe sanitatis
interroga vtrũ amotus fuerit in hoc a dispõne nãli boꝛri/
biliter aut modice. ¶ Et iterũ opꝫ. d. A. vt cognoscat ante
illud an sit ex egritudine an ex cã ꝓmitiua. fortasse. n. eue/
nit. ṽ. g. super lingua tinctura mala:ꝛ asperitas superflua
ex re faciente illud comesta masticata vel oꝛe retenta. Cum
enĩꝫ facies tornatilis venerit in ꝑnº egritudinis. Jpo. dixit
opꝫ perquiri an vigilie precesserint an multe ventris solo/
nes:an ieiuniũ an laboꝛes. sup. an alia ex causis coꝛpus ex/
terminãtibus affuerit. Et si aliqd boꝛũ noueris precessisse
minus periculũ vereberis:si.n. aliqd eoꝛũ die ꝛ nocte pre/
cedẽtibꝰ sustinuerit eger nõ nimis periculum sperabis. Si
vero nihil boꝛũ precessisse cognoueris moꝛtis signũ spera/
bis. ¶ Dixit Alm̃.io°. facies que multũ remouet' a dispõ/
ne quã bꝫ in sanitate:ꝛ sit macra tornatilis:ꝛ sicca est sigm
malũ:sed si ꝑcesserint vigilie est minus malũ. a quacũqꝫ ita
q cã intrinseca vel extrinseca talis facies euenerit mala erit.
Est tñ inter eas differẽtia ſm gradus malitie eiꝰ. ¶ Dixit
Aui. q talis facies eueniens a cã ꝓmitiua:vt fame vigilijs
eũone:ꝛ alijs nõ est bonum. Immo si accidat ista facies in
moꝛbis acutis:ꝛ cã ꝓmitiua est malũ:ꝛ est signiõ q egritu/
do vincet. s. ſm plm. in cronicis autẽ eueniẽs est minꝰ ma/
lũ. ¶ Et distinguit' inter hãc facie eueniẽtẽ a cã ꝓmitiua:ꝛ
eueniẽtẽ ex egritudine. Dixit. A. qꝛ eueniẽs a cã ꝓter egri/
tudinẽ redit velociter ad dispõnẽ nãle:ꝫ illa cuiꝰ cã est egri
tudo nõ redit ad rectificationẽ cũ facilitate. discernit' ꝛ iter
eas ꝑ alia signa. Et. A. posuit exẽplũ in oculo. dicim⁹. n. in
oculo q si cã eiꝰ fuerit vigilia accidit cũ eo grauitas in pal/

Pronosti/catio tres oꝫ partes habere.

Signũ a ṽtute sũ/ptũ inter oia est po tissimum.

Dkta iter hanc fi/ciẽ a cã p mitiua:ꝛ ab egritu/dine scã.

pebris:ꝛ declõ ad pfunditatẽ somni:ꝛ spissitudo vehemẽs pulsus:ꝛ añcessio vigilie ipediẽtis. Et i illo cui⁹ cã est flux⁹ vẽtris inuenit ipm fluxũ pcessisse ꝛ supfluisse. Et in illo cui⁹ est cã fames inuenit illud accidere gradatim:ꝛ nõ subito:ꝛ silr dic in alijs cãis. Ex eis aũt q̃ magis affirmãt illud pcedere ex egritudine est defectus illaꝝ cãꝝ pmitiuarũ:ꝛ vehemẽtia acuitatis se.ꝛ sensibilitas rerũ que sunt sicut scitille. offendẽtes nimiũ apud tactũ. ¶ Et put sumit a Hal. in cõmen. opꝫ ẽt cõsiderare in q̃ cõplone habitudine:ꝛ etate talis facies supueniat. Sunt.n. corpa q̃dã parata:vt ex facili in eis facies fiat horribilis:ꝛ opꝫ etiã vt cõsiderent regio:ꝛ tps anni:ꝛ aeris ꝓstitutio nã in regiõe calida estate:ꝛ horis calidis fit facies horribilis ex leuiori cã. ¶ Dicũt distinguentes febres p gradus q alia est neq̃ alia negor alia negssima:ꝛ q in febre acuta nequissima põt in pn⁹ ei⁹ facies appere dissimilis faciei sui sani:ꝛ maxi⁹ si patiẽs colericus fuerit pozos hñs aptos ꝛ humores subtiles sꝫ in se.neq̃:ꝛ etiã in negori põt facies appere filis sibi sano: qr non agit vt fulgur. vt tã cito cõsumat corpus:ꝛ maxie in patiẽte flãtico sanguineo. ¶ Et dicũt. q signa mala sumpta a facie citi⁹ appent in senibus. q̃ in iuuenib⁹:ꝛ dicũt verũ ꝺ decrepitis:ac etiã de pmis senib⁹ respectu iuuenũ:qr sunt debiliores eis:sed respectu puerozũ nõ:qr fortasse non sunt eis debiliores. Et adiuuat ad hoc facilitas cõsumptiõis hũidi tatis puerop:ꝛ difficultas cõsumptionis hũiditatis senũ. ¶ Dixit Aue.4.col. qñ facies infirmi ꝓpinqua est sanozũ facieb⁹:ꝛ maxie faciei silis sibi sano existẽti:eo q sanoꝝ facies diuerlificant multũ:ꝛ si ita sit signũ est salutis:ꝛ dixit. facies quã Ypo. dixit. s. vt sit nasus acutus. i. sigiians mortẽ:qr h accidũt egritudinibus acutis qñ spargit ꝛ pditur calor nãlis ab egritudine:ꝛ fortificat calor exneus. ¶ Dix Hal. io. theo. ista signa maxie apparẽt in facie:eo q facies parũ hz sanguinis tanq̃ ab epe lõgius sita:ꝛ a corde remota q̃ spũs:ꝛ sanguinis fornaces sunt:ꝛ qñ in facie multa sunt ossa. Cũ ergo caro ꝛ hũiditas liq̃facte sunt appẽt ossa cũ cute. ¶ Et Raſ. i6. 9ti. silr dixit. q in facie apparet trãsmutatio magis:qr pars eius ossiũ carni:ꝛ hũiditati magl pria est:vñ iminẽtib⁹ sup ipsoꝝ disponẽ liquefacit carnes:ꝛ hũiditates de leui ꝛ sanguis:ꝛ spũs in modica q̃titate in facie sunt:ꝛ ideo manifestatio accidẽtium in facie fit clarior q̃ in aliquo mẽbro. ¶ Quidã colligũt ex dictis. H. supdictis vbis Ypo. cõclusiones nouẽ. Quaꝝ p⁹ est q facies tornatilis a prauitate feb. est mortalis:a cã autez pmitiua nõ. ¶ Scõa est. q corp⁹ colicũ cũ cõditionib⁹ dictis ẽ paratũ ad faciẽ tornatilẽ a q̃cũq̃ cã:flãticũ vo ad hoc est ineptũ. flãticũ tñ põt dici magis ad hoc aptuz a cã intrinseca q̃ ab extrinseca. ¶ 3ª est. q vtriſq̃ corpibus dictis in currẽtib⁹ faciẽ tornatilẽ vñisius est:q colicũ incurrit eã a fortitudine fe. q̃ flãticũ.ꝛ flãticũ a cã pmitiua plus. ¶ 4ª est. q si vtrũq̃ incurrit faciẽ tornatilẽ a prauitate febris:tunc ipsa periculosior est in flãtico q̃ in colerico:qr est sibi magis dissimilis. ¶ 5ª est. q si vtrũq̃ incurrit faciẽ tornatilez a cã pmitiua. adhuc periculosior est in flãtico:qr magis distãs a sua facie nãli. ¶ 6ª est. si corpus colicũ incurrit hãc faciẽ a cã pmitiua:ꝛ flãticũ a prauitate feb. periculosior ẽ in flãtico q̃ in colico. ¶ 7ª est. q si corpus colicũ icurrit hãc faciẽ a prauitate febris:ꝛ flãticũ a cã pmitiua est periculosior in colico. ¶ 8ª est. q si in corpore colerico facies sit tornatilis in aliquo a cã pmitiua:ꝛ in alio colico a cã intrinseca periculosior est in eo qui incurrit eã a cã intrinseca. ¶ 9ª cõclusio est:q facies tornatilis fcã in aliquo flãtico a cã pmitiua minus mala est q̃ facta in alio flãtico a cã intrinseca. ¶ Raſ. dixit. i6. 9ti. quotiẽs facies in morbo modico. i. debili deducit ad malã dispõnẽ malũ signũ erit. qr figiiat sup debilitatẽ vtutis valde. vñ si facies inducat ad ipsam dispõnẽ de q̃titate cãe modice in dubiũ erit ne augeat morbus. ¶ Et dixit quotiẽs morbus fuerit debilis:ꝛ facies fuerit turpis ad modũ eius in morbo forti ꝛ magno: virtus erit debilis:ꝛ dubiũ erit q dissoluat vtus:ꝛ si morbus erit in augmẽto melius erit si eger illũ velociter non sustinet q̃ si sustinet:ꝛ morb⁹ fuerit magn⁹ ꝛ eo⁹. ¶ Et quotiẽs fuerit morbus magnus:ꝛ facies egri sustinet significatio hẽtur q virt⁹ est fortis. ¶ Et quotiẽs sigiiones periculose fuerint supabundãtes:ꝛ facies cũ his fuerit bona signũ laudabile pnũciat. Et si sigiiones periculose fuerint modice:ꝛ facies egri fuerit diffozmis malũ significat. ¶ Et Hal. qdem assignãs cãs egritudinis in cuius pn⁹ est facies cũ dispõne tornatili. dixit qñ aggregant vtus corporis retentiua debilis:ꝛ humores ei⁹ subtiles:ꝛ caliditas febris vehemẽs:tũc necesse est pp debilitatẽ vtutis retẽtiue: vt eũct semp corpus eũone que occultat sensui. Et illud qõ occurrit ex eo nõ est ex illis hũoꝛib⁹ subtilib⁹ q pp calitatez febris inflãmant qui nõ sunt in hoc gradu subtilitatis. Et euenit eũo eoꝝ cõtinua a causa cõtinua cui nõ est absscisio. ¶ Et dixit. H. nõ inuenimus faciẽ cũ hac dispõne in egritudine flãtica neq̃ in egritudie cui⁹ cã est replo sanguinea. necessaria est eni ad hꝫ vt facies fiat tornatilis puatio hũiditatũ q̃ sunt in corpe:aut vt añcedat cuentũ egritudis labor. aut angustia. hũoꝛ.n.q est de gñe colẽ nõ aggregat in corpe nisi ab istis causis. Et si ꝺtingat itep:vt regio in q̃ hitat infirm⁹ sit cõplonis calide:aut hora pñs ex horis anni sit estas:ꝛ ꝓplo aeris cala ꝛ sicca erit casus corpis in hmõi egritu⁹ fortior:ꝛ facilior:ꝛ ppe si vincẽs supꝓplonẽ infirmi est colera. ¶ Et dixit. iuenim⁹ ẽt in corpibus corpa facilis resolonis:quoꝝ os stõi est debile:ꝛ qñ aggregant ista duo. s. facilitas resolutionis:ꝛ debilitas oris stõi cũ eo q narrauim⁹ est casus in egritudinẽ in q̃ facies est sigiians mortem facilis valde. ¶ Spãlius aũt pp sigm sũptũ a naso. dix. H. i cõmẽ. opꝫ vt ponas iqsitionẽ tuã de naso cuiuscũq̃ hois ꝓpõnẽ ei⁹ ad illud qõ fuit p nãm:qõ ẽt:qr nasus aliqs vi pm hãc dispõnẽ acutior q̃ fuerit:ꝛ silr scim⁹ ꝛ alienet. i. q in supiori pte hz eminẽtiã est. n. curuus. Et opꝫ:vt sic scruteris nasi dispõnẽ que est pm nãm. nã pm elõgationẽ ei⁹ ab illa dispõne nãli⁹ pones q̃titatẽ malitie ei⁹ quã sigiiat supipm apud te. videtur. n. nasus visione manifesta acui in eo cui⁹ corpus macrescit pp egritudinẽ lõgã:aut redit dispõ eius ad famẽ:aut pp laborẽ:aut casum fortẽ:aut pp aliã cãm q̃ accidit ei sincopis:ꝛ silr iuẽim⁹ ipz fieri acutũ i mortuis:ꝛ ingsitio de cãis hꝫ est mãifesta:sꝫ inqsitio in q̃ nasus fit acut⁹ ex ifirmitate acuta nõ est cõprehẽsibilis nisi p viã q̃ apprehẽdũt res occulte:q̃re opꝫ vt ingram⁹ de nã eoꝝ cũ perscrutatiõe sꝫ semitã ex q̃ sigiiat ex rebus appentibus sup res occultas. ¶ Dix g. H. dico q euẽt⁹ hoꝝ accñtiũ:aut ẽ a cã q̃ liq̃fac mẽbra carnosa:ꝛ corrũpit ea:aut a debilitate nãlis caloris q̃ segt ex esse suo. vt nõ sit possibile ei expãdi:ꝛ puenire ad extrema corpis:sꝫ est in viscerib⁹ tñ pauca caliditas.ꝛ seq tur istõ. vt nõ currãt sanguis ꝛ spũs ad exteriora corporis: sicut currebãt añ cũ remanebãt pm suã nãm:ꝛ pp illud oz vt appareat ista alteratio de dispõne nãli ad dispõnẽ egrediẽtẽ a nã in facie plus ꝛ min⁹:ꝛ ponit cãz adductã supra p Hal.ꝛ Raſ. Et spãlr dix. in naso ꝛ nõ est de carne nisi pm ei⁹ extrẽitatẽ tñ:ꝛ reliquũ ẽ os qõ ppegritudinẽ acutã:oz qñ liq̃fit caro q̃ est in eo:aut minuit pp q̃sdã eũones:vt videat extremitas ei⁹ acuta. Et qñq̃ accidit ei iterũ illud qñ supfluit supipm frigus. Et hꝫ accñs accidit ppie ei q mori tur:qõ est:qr qñ frigus ptiũ carnosaꝝ sbam q̃ est in ipso re frigerat. opꝫ vt nasi extremitas acutior videat q̃ sit. Sed Ypo. solũ intellexit de naso cui⁹ acuit extremitas ppegritudies acutas. ¶ Et ꝺ oculis spãlr. dix. Oculi pfundãt ab istis eisdẽ causis. Et pm supfluitatẽ hũiditatis eoꝝ:ꝛ ipoꝝ leuitatis supra extremitatẽ nasi festinat hꝫ ifirmitas ad eos:ꝛ ẽt qr in eis est cũ illo spũs aialis mult⁹:ꝛ calitas mlta. Et tẽ oz qñ eũat:vt attrahãt ꝛ minuãt:ꝛ ipsoꝝ ẽctio est ipsorũ pfundatio. ¶ Et dix. silr duo tipora se hñt:qñ ipa appla-

Big⁹ mas ſapta a te citi⁹ ppent in nib⁹ q̃ i uenib⁹.

Faciel tornatilis nõ fit in egritudinib⁹ flãticis ꝛ sanguineis.

In qua diſpõne facillime accidat facies tornatilis.

De signis ſumptis a naso.

Nouẽ cõ clusiones collecte ex dictis. in cõm. primi pro bolicoꝝ.

De signis ſũptis ab oculis: ꝛ reliqs pti bꝰ faciei.

nant qz in eis tñ ex oib⁹ ptibus capitis sunt lacerti. Reliq aũt capitis sunt ꝑuata carne oio. ¶ Et dixit. aures aũt infridant: qz sunt de genere carthilaginuz in qbus nõ est caro: z sunt pauci sanguinis: z pp illud inuenimus frigus ad eas ꝑperare valde. Et cã in illo est ꝑpatio eaꝝ: z qz ipse dispolite sunt ad recipiendũ hãc cãm ex nã sua: z nõ est pole. vt fit cã i uersatiõe auriũ nisi leuitas. i. mollities sbe earuz pulparũ: z q ipse nõ sunt: sicut reliq auriuz chartilagines certe tecte cũ cute subtili: q̃re pulpe auriũ liqfiũt: z ꝯunt z exiccãtur: qz colliguntꝰ a cãis supradictis. Et qñ in eis accidit illud inuersantꝰ ꝓpie ad posteriora vsus originẽ neruorũ q ꝓducũt sensum ad aures: qõ est qz ꝛctio cõicat oibus corporib⁹ q̃ similantꝰ corrigijs qñ exiccantꝰ: z est ꝓpriũ vni cuiq; mẽbroꝝ corporis q̃ inuersantꝰ q attrahunt vsus mẽbrũ in q̃ hñt originẽ: ex quo ꝓcedũt nerui q illi mẽbro cõtinuantꝰ. vidim⁹. n. illud visione manifesta in digitis q qñ chorde eoꝝ intrinsece tendũtur ꝓpter aliquã cãm ipli curuantꝰ: z qñ tẽdunt eoꝝ chorde extrinsece ipli dilatantꝰ. Et pp hãc liccitatẽ: z ꝓtractionẽ videt ẽt cutis q̃ est infrõte tota tensa: z plus declarat hoc in cute q̃ est in fronte: qm̃ sub cute q̃ est in fronte est expansa sba carnosa subtilis: z liqfactio festinat ad illud cui⁹ sba est carnosa vehemẽtius q̃z ad illud cui⁹ nã est ex nã cutis. ¶ Alteratio aũt colozis faciei deterior est que ad nigredinẽ qm̃ fit ex supfluitate victorie frigoris sup sanguinẽ: sicut est illud qõ inuenim⁹ accidere qñ effundit extrinsecus a corpe. cõgelat eni. z fit nigri colozis. Cõuersio vo colozis ad viriditatẽ est minoris malitie ꝓuersiõe ei⁹ ad nigredinẽ: qz fit a minori frigiditate: z dix. z de cõsuetudine grecoꝝ est per colorẽ viridẽ intelligere ẽt colorẽ citrinũ: sed viridis est declinior ad nigredinez: z est q̃si initiũ colozis fusci: colozis nigri. ¶ Dixit Raſ. 16° ꝓti. ex li° epidimiaꝝ rubedo faciei: aut fiat sup fluxũ sanguinis nariũ futurũ. aut sup plenitudinẽ verã. Et fit ẽt rubedo faciei in pleuresi z pipleumonia: z fiunt ꝓpaccũtia illis ꝓpria. Et dixit. qtiẽs albe fuerint vene q̃ sunt in fronte: z q̃ sunt ꝓpe palpebras: z angulos oculoꝝ malũ nũciãt. ¶ Dixit Hal. in ꝓdictis. facies cũ ꝓdicta disponẽ ꝑm plm est in egritudinib⁹ cronicis cũ fuerint plogate: z si appuerit iste in ꝑn° egritudinis. s. añq̃ fuerit plogata fiat timorẽ perditionis mag⁹ valde: qñ cã in illo nõ est nisi mã egritudis: z eius vehementia: qõ est: qz nõ est mirũ si liqfit caro z denigrent z infridentꝰ q̃dã extrema eius qm̃ plongat egritudo. in ꝑn° aũt egritudinis: z ꝓpie acutarũ ex eis cũ facies vr cũ hac disponẽ fiat perditionẽ ꝓculdubio nisi cuz facies eã sit cã alia: z nõ egritudo. Et subdit. H. q sicut ex facie tornatili in egritudinibus cronicis nõ fiunt illud ꝑm hãc q̃titatẽ timoris sil'r ẽt inuenimus eã fiare ꝑm hãc q̃titatẽ timoris in regione frigida: z in hora byemis: z in dispõne frigida: z etate senili: sicut ipse dixit. in cõmen. dicti affo. In morbis minus periclitantꝰ egrotantes z̃c.

¶ De signis sumptis ab oculis. Cap. viij.

Dixit Ipo. ꝑmo ꝓnostico. si oculi lumen effugerit nolentesq; lachrymas effuderint: aut foris: vt in suffocato ꝓeminuerit: aut alter altero minor fuerit: z alba oculoꝝ in sanguinea cõmutata fuerint vel tãq; vene viroris vel pallozis intus vise fuerint: z lippitudinẽ habuerint aut si instabiles: vel tremuli fuerint: aut si extra nimis extiterint: aut intus nimis delituerint: z tota horribilis apparuerit. hec oia periculosa z mortalia iudicabis. ¶ Et sbdit. Ipo. opz ẽt videre qd de oculis in somno videat: si. n. sola alba videantꝰ sbclusis palpebris neq; solo p se neq; ꝓcatarticũ ꝓcesserit neq; ex ꝓsuetudine hoc euenerit mortale sig⁹ timebis. Et in 5° affo. dixit. opz attẽdere z iudicia oculoꝝ in somnis qd albi appeat cõmissis palpebris nõ ex oyaria neq; ex farmacie. s. multũ soluẽtis potiõe. sup. neq; ex alia cã ꝓmitiua exiccãte: vt tedio angustia vigilia cibi ꝓuatiõe. z sikbus malũ signuz est: z mortale valde. Et silr si palpebre inuerse sint aut liuide. ¶ De ꝑ dictoꝝ signoꝝ tactoruz ab Ipo. dixit. Aui. 2ª q̃rti. q effugere lumẽ est signũ nõ bonũ: q̃z si vehemẽs fit amor tenebre: tũc est mortale nisi adsit vehemẽtia doloris. s. capitis vel oculoꝝ q si nõ affuerint: tũc est ꝓpter casum spũs aial'. ¶ Dix. H. in cõmẽ. q oculi effugiũt a lumine ꝓpter vtutis visibilis ꝛbilitatẽ: z ꝛbilitas hui⁹ vtutis fit in qbusdã horis ꝓpter debilitatez instrũ ei⁹. sicut est illud qõ accidit in obthalmia: z forsitan debilitat ꝓpter ꝟ q eueniat in instrũs ei⁹: z nocumẽ horribile: z qñ accidit ꝓpter hãc cãm est signũ mortale. Effugere oculos lumẽ dicũt qdã est signũ malũ: qz figiat debilitatẽ cerebri: z paucitatẽ spũum in ipso ꝓpter quã cãm paucos spũs mittit ad oculos. spũs aũt paucus faciliter disperg̃ a lumine. ¶ De 2° aũt signo dixit Ipo. i febrib⁹ alijs si oculi volũtarie lachrymant nihil est cõueniẽs qbus vo nõ sm volũtatẽ incõueniens. malũ. n. figiant tã in acutis q̃z in diuturnis morbis. In acutis. n. oñdũt ꝓtinua vtutez oculoꝝ esse ꝑmortuã: z q pinde ſbalis eoꝝ bũiditas ꝓtineri neqt: q̃z i lachrymas exit. in diuturnis aũt nõ nũq̃z morbis lachryme sanguinẽ ex naribus esse fluxurũ figiantꝰ: qz lachrymẽ i diuturnis figiant copiã sanguinis ad caput ascẽdisse: z pelliculas cerebri repleuisse. vñ vene oculoꝝ sanguine plene emittũt illũ cũ lachrimis z sic sãguinẽ ex naribus fluxuꝝ figiant cursus itaq; lachryme absq; volũtate: z ꝓpie ex vno oculo. dixit. A. est signũ malũ nisi sit sigm̃ crisis z sanitatis: z si gnificẽt ipsa alia signa fluxus sanguinis nariũ cũ incolumitate alioꝝ signoꝝ. Dixit tñ Aui. cõsidera in lachrymis lachrymaꝝ paucitatẽ z multitudinẽ z subtilitatẽ z grossitiẽ z caliditatẽ z frigiditatẽ: z exitũ eaꝝ cũ volũtate vel sine. dixit Hal. in cõmẽ. qñ lachrimãtur oculi ꝛuolũtarie est sigm̃ mortale nisi sint ille lachryme ꝓpter obthalmiã: aut ꝓpter mãm q̃descẽdit ad oculos ex capite. nã tũc nõ figiãbunt mortẽ necio. q̃z si fuerint ꝓpter debilitatẽ vtutis figiãbunt mortẽ z ꝓnitiẽ. ¶ De 3° signo. z 8°. dixit Hal. in cõmẽ. Ipo. vitupe/rauit oculos eminẽtes: z ẽt submersos valde: verũtñ oculi eminẽtia qñq; fit in ꝑn° egritudinis: z ꝓpie in eo qui vomit ꝓpter cibũ vel potũ quẽ sumpsit. pfundatio vo oculorũ valde nõ accidit in ꝑn° egritudinis. neq; accidit eminẽtia oculoꝝ z pfundatio eoꝝ simul: sed qñq; potest accidere vnũ: z qñq; reliquũ. ¶ Dixit Aui. pfundatio oculoꝝ siue cõcauatio z ꝓtractio ipsoꝝ si nõ est fluxus vẽtris: z vigilie z fames est signũ nõ bonũ. ¶ Dixit Hal. 6° affo. in cõmẽ. affo. attendere aũt opz z̃c. q febre ꝓcedẽte: vt in augmento vel statu oculi nõ ꝑsit ꝑeminere extra: qz talis ꝑeminentia fit a replone cerebri q iam sublata est a calore febrili ꝓcedẽte resoluente z ꝛsumente: sed in ꝑn° bñ pót apparere. ¶ De 4° signo. dixit. Aue. 4. coll'. Si vnus oculoꝝ altero minor appuerit signũ est mortis. Dixit Hal. in cõmẽ. diuersitas vnius oculoꝝ ab altero cum diuersitate cursus nãlis est accis pernitiosum. figiia. n. debilitatez vtutis regentis oculos. Dix. Raſ. 16°. ptiñ. minoratio oculi vni⁹ accidit ex debilitate vtutis ministratiue: z ait. h nõ est cã bona: q̃z significat sup diminutionẽ spũs z humiditatis. ¶ De 5° signo. dixit Aui. tenebrositas albedinis oculi: z ei⁹ rubificatio tendẽs ad colorẽ pauonis vel celestẽ est signũ malũ. Dixit Aue. vbi. s. rubedo oculi sup spasmũ cerebri significat. ¶ Dixit Aui. vehemẽtia rubedinis oculi: z ꝑmanẽtia ei⁹ in vacuitate febris est mala. figiat apa cal'm cerebri: aut in ore stõi ꝑmutatio tñ eius ad colorẽ pauonis vel celestez est deterior. ¶ Dixit Hal. in cõmẽ. rubificatio alboꝝ oculorũ: sicut est q̃ accidit in obthalmijs: z in ebrijs fiunt replonẽ cerebri: z meatuũ eius: z multotiẽs fiunt apa calidũ cerebri: qõ est: qz effusio sanguinis ad venas que sunt in oculis ꝓpter quã videntꝰ alba eoꝝ rubea: z cõiunctiua nõ fit nisi ab istis mẽbris: z h accis est ꝑnitiosum ꝓculdubio z fusci tas z nigredo oculoꝝ. ita vt appareant vene oculoꝝ fusce

De signis sũptis ab alteratione colozis faciei.

Oculos lumen effugere ẽ malũ. z quasi illud accidat.

Fluxus lachrymarũ qñ fit malus: z de cãis eius.

Eminentia z ꝓfundatio oculoꝝ quando sint male z ꝛ̃ cause.

Minoratio vnius oculi est mala: z de causa:

Mutatio albedinis oculi est signus malum: z de causa.

aut nigre. nõ accidit nisi qñ infrigidanť ⁊ nõ ifrigidanť nisi qñ accidit eis mors. ¶ De signo sumpto a lippitudine. dixit Gal. in cõmẽ. q lippitudo accidit qñq; ꝑpter cãm in oculo. sicut in opthalmia: ⁊ alijs egritudinibus oculoꝝ: ⁊ nõ signiat timorẽ: ⁊ accidit qñq; ꝑpter debilitatẽ vtutis nãlis regentis oculos: qñ nõ pót digerere cibũ q venit ad oculũ. Est. n. lippitudo supfluitas cibi: cuiꝰ digõ nõ rectificať. Et distinguiť in cõtingente in opthalmia: ⁊ alijs egritudinibus oculi: qz in ista oculi submergunť. Dixit enim Raſ. i6. ptiñ. Quotiẽs fuerit lippitudo cũ ꝓcuitate oculoꝝ cõfirmať cã q est ex debilitate nãe: ⁊ nõ ex supabũdãtia hũiditatis. ¶ Dixit Aui. multitudo aggregatiõis lippitudis: ita q aliqd eiꝰ est post aliqd est mala: ⁊ lippitudo sicca valde: ⁊ hmõi qdem lippitudo gñatur ꝑpter penuriaz vtutis oculi innati in maturãdo ⁊ digerẽdo mãm ⁊ silr sentit cum plurimo eiꝰ per exuberãtiã rei veniẽtis ad oculũ q conať exire: ⁊ nõ licet vt dicať q illud sit ꝑpter multitudinẽ hũiditatũ venientiũ ad oculũ: ꝓpea q pigra sit nã in digerendo eas: qz oculus in hac dispõne est siccus ꝑfundus: ⁊ sigª siccitatis manifesta: ⁊ silr siccitas lippitudis. velox. ¶ De signo sumpto a tortuositate oculoꝝ. dixit. G. in cõmen. q accidit ex spasmo lacertoꝝ mouentiũ eos: ⁊ qñ fuerit hoc ꝑpter hanc cãm nõ significabit rẽ malã. sz qñ fuerit ꝑpter cãm neruoꝝ venientiũ ad eos a cerebro: tũc est signũ pnitiosa in vltimo. qõ qdẽ est: qz lacerti ꝑpinq cerebro vehemẽtiꝰ signiant nocumẽtũ eueniẽs in eo: ante oẽs alios lacertos. ¶ Dixit. A. tortuositas oculi: ⁊ ipsius strãbositas infe. acuta est signũ malũ valde. sz si fuerit a spasmo: tiñ lacertoꝝ oculi ꝑpio absq; nocumẽto in cerebro est malum: sed nõ valde. Et discernitur: qz qñ est ex spasmo lacerti oculi tñ nõ est pmixtio rõnis: ⁊ silia signa signiantia lesionẽ cerebri. dixit iudeꝰ spasmꝰ oculoꝝ: ⁊ ipoꝝ collectio est de signis mortis cũ ꝑprie oculi debeant esse repleti: ⁊ humidi. vnde quotiens restringunť significant super malitiã. ¶ De sigº sumpto a nimia mobilitate oculoꝝ. dixit. G. in cõmẽ. oculi agitati sunt quoꝝ motus est semper: ⁊ significãt maniaz aut tremorẽ lacertoꝝ oculos mouentiũ: ⁊ ista duo accñtia simul qñ accidũt in egritudine hmõi significãt: pnitiem: qõ est: qz mania qñ est euentus eius ꝑpter ꝓuationẽ hũiditatis est mala valde: ⁊ tremor etiã est accidẽs ꝑpter siccitatẽ. dixit Aue. oculi si veloces fuerint cũ alijs signis malis est de signis mortis. Dixit Raſ. i6. ptiñ. revolo oculoꝝ supabundans absq; quiete significat sup alienationẽ mẽtis: aut tremorẽ accidẽtẽ in musculis oculoꝝ. ¶ De signo aũt sumpto ab imobilitate oculoꝝ dixit Alm̃. io. Cõgelatio oculorum quoꝝ palpebre nõ palpitant accñs est mortale. Dixit Aui. intuitª stans absq; palpitatiõe: ⁊ motu est sigm malũ. ¶ De signo sumpto ab appitiõe albi in sõno oculoꝝ. d. A. si remanet palpebra in somno apta absq; ꝓsuetudine est signũ nõ bonũ dixit. G. in cõmẽ. dico q accñs hoc accidit a debilitate vtutis mouẽtis palpebras: ⁊ est interficiẽs si nõ fuerit euẽtus eius a causis extrinsecis. Cause aũt extrinsece ad inducendũ hoc accñs: opz vt sint cõsequute cũ vehemẽtia vtutis: vt ꝑsternant vtutẽ: ⁊ mollificẽt eã: sicut solutio vẽtris magna: ⁊ alia dicta supra. Et dixit Aui. si remanet oculus in vigilia aptus: ⁊ opponiť ei digitus: ⁊ nõ palpitat est signiatio mortis. Et Dixit. vehemẽtia aptiõis oculi iterũ cũ alienatione ⁊ debilitate est mortale. ¶ De signo sumpto a splẽdore: ⁊ alijs que apparẽt videre ante oculos. dicũt q ista accñtia qñ eueniũt rõne organi: ⁊ spũum visibiliũ in acutis febribus est signuz bonum: qz pñt signiare crisim. Et si qdem splendor rubeus fuerit significat fluxuz sanguinis nariũ. si vo niger signiat vomitum vt plus. Sed quãdo sunt ꝑpter inflãmationẽ magnã cerebri ⁊ spirituuz qãliũ ⁊ visibiliũ sic sũt sigm malũ. ¶ Et dixit Jpo. q inuersatio palpebraꝝ signiat spasmũ: aut mollificationez vnius duoꝝ lacertoꝝ qui oculũ coopiunt: ⁊ ambe iste due egritudines interficiunt infirmũ qñ reliq signa significant simile illius. ¶ Dixit Raſ. i6. ptinẽ. ex 6º epidimiaꝝ. pulsus q ꝓeest facit: ⁊ lippitudo sicca in palpebris signiant sup vltimitatẽ siccitatis ⁊ debilitatẽ vtutis. ¶ Dix A. si aggregať sup pupilla cũ est apta aliqd: sicut tela aranee. deiñ recedit ad palpebrã: ⁊ fit lippitudo: ⁊ non cessat esse sic est signum ꝓpinquitatis mortis. ¶ Scias q licet oculi nõ sint mẽbra ꝓncipalia: qz tñ cerebro influit oculis mittendo multos spiritus hinc est q per oculos multa signiare possum?. ¶ Dixit Gal. in cõmẽ. q oia ꝑdicta accñtia sumpta ab oculis sũt res ꝓeter nãm. verũtñ in hoc diuersificanť: qz quedã eorũ dicunť esse ꝑpria rebus nãlibus sermone absoluto: ⁊ quedã valde. Et quedã sunt plus signiantia malitiã ⁊ quedã min?. ¶ Et scias q ꝑm Gal. in cõmen. predicto accidentia plura accidunt quandoq; in ꝓncipio egritudinis non ꝑpter egritudinẽ: sicut effugiunt ante oculi lumẽ ꝑpter vomituz qui ꝑcessit: ⁊ qñq; lachrymanť ⁊ torquẽtur: ⁊ eminẽt ⁊ rubẽt eorũ vene nõ ꝑpter egritudinem: sed mutatio venaꝝ eoruz ad fuscedinẽ vel nigredinem nõ accidit in ꝑnº egritudinis. Et similiter nõ submerguntur etiã oculi sui in submersiõe vehemẽti neq; accidit in eis lippitudo: sed sunt necessarij ad illud ad minus tres dies vel quatuor. ¶ Dixit Jsidor. 12. ethico. In oculis eorũ qui infra triduum morituri sunt non videntur imagines in pupilla.

¶ De signis sũptis ab alijs ptibº faciei ore excepto. C. ix.

HAquit Jpo. ꝑmo pnosticoꝝ: si palpebre inuerse fuerint si labia similiter fuerit: aut nares distorte fuerint his signis siue solis siue cũ ꝑdictis mortẽ primaz indicabis. ¶ Et in 4º affo. dixit. in nõ deficienti fe. si labiũ aut oculus: aut superciliũ: aut nasus distorqueantur iã debili exñte corpe ꝑpe mors est. Et scias q cõsimile iudiciũ dari pót de quocũq; alio mẽbro ptorto: ⁊ q in qbusdã libris inuenit loco palpebre inuerse palpebre spasmate. i. cõtracte. ¶ Et dixit Jpo. liuide palpebre. ⁊ sub. alioruz dictorũ mẽbroꝝ. mortẽ pnunciabis: qz liuiditas dictoꝝ mẽbroꝝ signiat vehemens frigus eis dominari: liuiditas. n. oculoꝝ ⁊ aliorũ dictoꝝ mẽbroꝝ frigiditatẽ eoꝝ mõstrat: ⁊ ꝑprie ad mortẽ attinet. ¶ Dixit Aui. 2ª q̃rti. siccitas palpebrarũ est mala ⁊ tortuositas nasi est mala: ⁊ signiat ꝑpinquitatẽ mortis. cũ. n. in ea est spasmus. malus est mortalis. Et dixit. applanatio eius iterũ est mala. ⁊ esse cõtẽtũ attractiõe aeris naso ⁊ naribus est malũ. Et si inuenis ex anhelitu nasi odore piscis: aut butyri: aut luti. sup. est maluz. Et distillatio aque citrine in febribus acutis ex naso fortasse est signo ꝓpinquitatis mortis. Et dixit. si non sternutat cum obtarmicis idest medicinis sternutare facientibº naribus approximatis: cõueniẽter est signo mortis: qz signiat vltimitatẽ debilitatis virtutis cerebri. Et dixit. destructio sensus. s. odoratus similiter est signo mortis. ¶ Dixit Raſ. i6º ptiñ. In causone quotiẽs pungiť nasus cum vngue vel alio: ⁊ de eo non egrediť sanguis signo mala erit. Et Aui. vbi. s. dixit: Si nõ facit ei fluere sanguinez ex naso pcussio siue rascatio. sup. est signiatio mortis. Et dixit. si infirmus mittit assidue digitũ suũ ad nasuz q̃si mũdificet ipsum sine cã est signũ nõ bonuz ⁊ exitus aque idest potus cuiuscũq; per nasum est malũ. Et predicta oia signa verificantur qñ accidũt a causa intrinseca. ⁊ prauitate morbi: ⁊ maxᵉ vtute ente debili: ⁊ in ꝑcessu morbi nõ in ꝑnº. ¶ Dixit Alber. qñ ciliũ superius fuerit q̃si inflatũ aliquãtulũ ꝓcedens supra oculũ signiat somnolentiã. qñ vo fuerit tenue ⁊ curtũ. ita q cooperit oculum significat interiora destituta ex sicitate. Et si infirmus talẽ ciliũ ex infirmitate acceperit sigm est mortis. ¶ In lib. de signis mortis: ⁊ etiã in lib. absq; auctore. i6º ptiñ. dr. Quotiẽs videris egrũ iacere sup dorso ⁊ ore aperto oculis: aut albedine oculi apparente in totuz cũ absentia nigredinis ipsoruz in palpebris superioribus

mozif. ¶ Dixit. A. dicitur. s. in dicto lib. q̄ ille sub cui⁹ oculis apparet pustula: sicut lens alba mozitur in die. io. z apparet in eo desiderium dulcedinis. i6. cōtinē. Quotiens citrina fit vltima pars nariū. ¶ Dixit Aue. 4. col. qñ supciliū: aut labiū: aut nasus signū habent luteum obscurū mozitem propinquam significant.

¶ De signis sumptis ab oze. Cap. x.

Dez pal/pebze ap/ta.

Enere os apertū in somnis nō pp opilationē nariū nec a ꝓsuetudine neq̄ a fluxu: aut alia cā ꝑmitiua exiccāte ꝑcedente in febzib⁹ acutis malū: q2 signū est nimia siccitas z defectus vtutis in claudēdo os. signū est etiaz nimia intēsio fe. vt cogat eger os tenere apertū: vt sic satisfaciat aucte nēcitati. ¶ Dix A.2ª q̄rti. Si remanet os apertū in egritudine acuta est signo mala. ¶ Dixit. H. q̄ qñ infirmus dormit oze aperto semper si illud fit a cā extrinseca cuius virtus sit debilis: tūc illud est ex debilitate vtutis motūs lacertos q aperiūt os z claudūt. Et subdit. q̄ si inueneris iterū infirmū aperire os suū ꝑter somnū. tūc illud est signo sup maledictionē magnā: est. n. hoc deterius. dūt nō est aptio oris in somno ita malū signū sicut aptio palpebrarū: q2 magi remoti sunt a cerebzo lacerti oris q̄z lacerti palpebraꝝ. Et dicūt. cātur apertio oris z palpebraꝝ in somno a siccitate diffozmi: z nō equali cū quadā lapsitate. Et ideo in ethica nō inuenit eoꝝ aptio necessario ꝑter esse ei⁹ siccitatē magis equatā: licz nō sit in cōueniens ꝓpe mozte in ethico ꝓtingere eā: z maxime iā multū debilitata vtute. Et silr dūt. in tetano etiā de siccitate nō nēcio inuenit dicta oris z palpebzaruz aptio: q̄uis in ea mēbza neruosa sint sicca. q2 cōtingens est q̄ maioz siccitas sit circa palpebzas: z mādibulas in febzibus acutis z maioz vtutis debilitas motiue eoꝝ q̄z in tetano ꝑdicto. Cā aūt ꝑter quā oris apertio z oculoꝝ appeat plus in somno q̄z in vigilia est: q2 in vigilia vtus motiua mouet plus: z plm cū conatu z nixu q̄z in somno z maxie in somni ꝓn⁹. ¶ Dixit Raſ. i6. ꝓtiū. ad linguā: z os aspera per nām si asperitas velociter inducit per quire hoc in mozbis acutis: z iudica ſm illud. silr perqre cibariū: z potū ne ipsa inducant in eis asperitatē: z asperitas tunc nō erit verenda si talis fuerit. Dico ergo q̄ quidā infans passus est eminentiā epigloti: z gargarismate facto ex rob mozoꝝ: z nucū: denigrata fuerūt valde: z extimauit medicus ipsum egritudinē acutā pati dū ei notificam⁹ cām eius. ¶ Dixit Raſ. ibidem. si spumā per os emiserit moztale signū erit post dies. ¶ Cū quis bibit z vinū vel aqua per nares egredit significatur sup squinantiam: z sup vltimā angustiā gutturis: sz in mozbis acutis signat sup vltimitatē reumatis: z primū piculū. ¶ Et dixit. Fixura labiorū in fe. signat q̄ fe. cōsumpsit būiditates de cozpe supabū dāter. Et dixit. ariditas labioꝝ: z lingue in febzib⁹ signat q̄ febzis cōsumpsit būiditates de cozpe laudabile: z dixit. febzis que vlcerat labiū: aut erit tertiana vā: aut effimera: cuius cā fuerit sol. sup. vel aliud calefaciēs ptes capitis. Et vlceratio labij signant sup paucitatē māe: z ei⁹ leuitatē sup nām. ¶ Dixit. in signis mozt is q̄tiēs ꝑerit labiuz inferius supioꝝ labio vel supius inferioꝝ: z si mozdet labiū cū dentibus expandēdo illud ad inferius. ¶ Dixit. A.2ª q̄rti subleuatio vni⁹ duoꝝ labioꝝ. s. si ꝓuenit a spasmo in febzibus acutis est malū. Et scissio labioꝝ in acutis signat supfluitatē inflāmatiōis: z ꝓctio eoꝝ: z frigus ipsoꝝ est malū. Et dixit. cōmotio dētiū in febzibus acutis: z q̄si ille cuius sunt comedat aliqd signū est nō bonū. ¶ Dix Jpo. 2° ꝓnostico. frendere dētib⁹ ꝑter solitū nec a puero in febzib⁹ mozte vel maniā signat. Q̄ si frēdet cū insania: mozs vicina segt. Uñ. d. Judeus. quotiēs eger frēdet dētib⁹ cuz alienatione mētis ꝓximā mozte ꝓnūciabis. Et Aui. dixit stridoz dentiū z comotio eoꝝ absq̄ ꝓsuetudine fortasse signat maniā: z si mania nō accidit. z deinde accidit. signat illud ꝓnitiem nisi in eo q assuetus est eo. Et dixit. ꝓpter debilitatē cozdis alit cozpis patiētis stridēt dētes ei⁹ a q̄libz cā. ¶ Dix. H. in cōmē. Stridoz dētiū accidit qñ mouentur lacerti masticatozij in exterioribus mādibulis motu spasmi: q2 sic moti. adinuicē cōfricant dentes. Et dixit. ex oibus cui accidit illud ꝓpter cām q̄ accidit in istis lacertis tm̄: aut in ꝓn⁹ generatiois cozpozis: aut in fine. i. in ꝓcessu ei⁹ ꝓpter aliquā cāꝝ. Et ex eis est cui accidit illud cū oꝛigini neruoꝝ. s. cerebzo accidit nocumētū ex quo possibile est accidere neruis qui ex eo oꝛiunt spasmū. Et iste spasmus ex nocu⁰ cerebzi accūs istis lacertis est silis cāe q̄ accidit in lacertis oculoꝝ q agitant q̄ō est: q2 receptio nocumēti i cerebzo ꝓpinat in quibusdā cozpozib⁹ ad lacertos oculi: z in qbusdā ad lacertos qui sunt in mādibulis: z in qbusdā ad alios aliozum: mēbzozū: z hoc accūs signat maniā. i. pmixtionē rōnis vehemētē z mozte. Et cā in signone mozt is est nocumētū euenies sup cerebzū: z si inuenis. dix H. hec duo accūtia silr. s. maniā: z stridoz dētiū: tūc scias q̄ eius mozs iā appzopinquat valde. stridoz q̄ dētiū signat maniaz si est absq̄ ea vel mozte: sed cū ea signat mozte ꝓpinquā. ¶ Dixit Jpo. 4° affo: qbusc̄q̄z in febzib⁹ limositates fiunt in dētibus fozt iozes z diuturniozes fiūt febzes. Et rō est q2 limositas que est q̄dam ſba cozpulēta grossa est aliq̄n petrificata calidita te fozti resoluēte subtile z dimittēte g̃ssum petrificatū i mā flātica vel melica a qua g̃nat: de q̄ petrificata maxie intelle xit Jpo. in dicto affo. Dixit. A. dz q̄ ille cuius dētes coopeziunt viscositatibus in febzibus signat q̄ febzis ei⁹ sit vehemēs. signat. n. vehemētē febzē: z mām viscosiz tarde resolutionis. Jsta mā ex q̄ fit limositas in dētib⁹ ſm plm est flātica. Et cū sic est limositas illa remanet colozis albi. Ali qñ tñ est melica: z tūc remanet colozis nigri. Febzis in q̄b limositas accidit ꝓp viscositatē vel grossitiē māe est lōga: z est multe caliditatis petrificātis: tñ nō ē malo⁹ multū accētiū. Dixit. n. H. 5° affo. in cōmē. affo. Quicūc̄q̄ a tetano z̄c. nā nō sustinet silr fozt itudinē mozbi z lōgitudinē ei⁹. ¶ Dixit. A. vbi. s. cū accidit infirmo oi hoza: vt mūdificet dētes absq̄ ꝓsuetudine q̄ currat est signo nō bona: z dixit q̄ viriditas dētiū dualiū est signū malū. ¶ Dixit Almñ. io. Cū labia cōtozquētur aut nares aut palpebze: aut supciliū i egritudinib⁹ acutis post multā debilitatē: z postq̄z eger sensuz amiserit iā mozs iminere signat. ¶ Dix Raſ. i6°. ꝓtiū. fetoz oris in mozbis acutis dat signonē periculosaz. s. pri⁹ nō exīs: q2 signat putrefactionē magnā in stō: aut in mēbzis anhelit⁹ vñ dix Almñ. io. Fetoz anhelit⁹: z oris in acutis egritudinib⁹ sig^m ē mozt ale. Et. A. dix. vehemētia fetoris oris in egritudinib⁹ acutis est sig^m mozt is: qñ signat oium humozū coꝛruptionē. dūt odoz anhelit⁹ febziētis refutabilis est nāe violētia ipsi⁹. Et nutrices cognoscūt puez qñ patit febrē ex odoze anhelit⁹ ipsi⁹. ¶ Dixit Raſ. i6. ꝓtiū. ex 6° epidimiaꝝ. color lingue signat coꝛruptionē in cozpe: sicut facit vina cū color bui⁹ necessario sit silis colozi būoris cōdominātis: eo q̄ est spōgiosa velociter recipiēs humozem. Jōq̄z colozatio ipsius fit ab ipso humoze ꝓcauāte eā. Et apparēt in ea vires ipsi⁹: z colozat color ipsi⁹ būoris ꝓdominātis ad modū oculi in icteritia. Et dix. nigredo ligue semper patit supabūdātē caliditatē ꝑculdubio z penit⁹. dixit A. denigratio lingue in egritudinib⁹ acutis est sig^m ad malitiā declīue. ¶ Et dix Raſ. vbi. s. q̄tiēs lingua in ꝓn⁰ mozbi fuerit aspa. deiñ ingrossabit in determinatiōe mozbi. i. in statu z nigrescit in fine sig^m est mozt ale. cū significet q̄ debilitata est caliditas ꝓnata. q̄ si nigrescit in. 4°. die peioz erit ei⁹ ꝓditio valde: sz si nigrescit ꝑ terminationē mozbi q̄ in fine ipsi⁹ signat sup plixitatē mozbi. Et Aui. dix. qñ ligua exasperat in ꝓmis exiccat. deiñ exasperat cū statu. deinde denigrat est mozt ale z ꝓprie in. 4°. ¶ Et dix Raſ. i6° ꝓti. nō q̄tiēs cū dñabit sanguis rubescit lingua neq̄ q̄tiens flā albescit. sz colozat ex vapore ascēdēte ad eā: z hoc fit quo/

Asperitas lingue.

Ulceratio labiorum

Limositas dētiū.

Fetoz oris z anhelit⁹

Mutatio coloris lingue.

Stridoz dentium.

tiẽs hmõi humores inclusi fuerint in stõ qui calefacti vapo
rẽ dant. ¶ Dixit Aui. cõsidera in aspitate lingue ⁊ altera-
tione coloris lingue cõsideratione supflua ne int cã eius res
tingens: ⁊ nõ tingit lingua ab oi humore dñante in oi di-
spositiõe donec pueniãt ad eã cũ sba sua vel p vicinitatẽ ali-
quop mẽbrop cõicantiũ ei. ¶ Dixit Raſ. i9. otinen. Color
lingue quotiẽs fuerit croceus: aut rube⁹ figñat sup sangui
nẽ cũ quo erit hũiditas filis vntuositati. Et dix. lingua sic-
ca ⁊ nigra valde sigñat sup violẽtiã adustionis ⁊ supabun-
dantiã vaporis calidi. ¶ Dixit Aui. cũ lingua degniraf: ⁊
vrina est alba subtilis sigñat mortẽ: ⁊ cũ denigraf lingua
cũ alleuiatione febris: tũc febris est sepulta. Et dixit. exicca
tio lingue: saliue nõ sunt bone. Et dixit. aspitas lingue: ⁊ sic
citas eius est sigño pleuresis. al's frenesis. ¶ Dixit Aue. 4°
col. pustulas betheralitas hñs cũ extremitatũ frigiditate
moꝛs ꝓxima est: qꝛ significat in cerebꝛo vel vẽtre calidum
apa ⁊ malũ. ¶ Dixit Aui. s. oꝛ in lib. secretop: Jpo. q̃ qñ
exuberat sup linguã in febꝛe acuta: sicut cicer nigrũ: aut si-
cut granũ kerua: tunc moꝛs est ꝓpinqua: ⁊ accidit ei deside
riũ rerũ cal'arũ. ¶ Dixit Aui. 2ª quarti. exiccatio pulpe au
ris. i. partis inferioris eius: ⁊ cõtractio superioris extremi-
tatis est signũ malũ. Et dicit. q̃ cuꝫ sordes auris dulcescit
est signum malum apud Gal. ⁊ est mortale apud ꝓmos. s.
auctores ante Gal. ¶ Dixit Jpo. 4° affo. quibuscũq̃ in fe
bꝛibus aures surdescunt sanguis ex naribus fluens: aut
venter turbatus. i. solutus soluit egritudinem. s. surditatẽ
eius causam remouendo.

Pustule
lingue. ⁊
eius.

Exiccatio
pulpe au-
ris ⁊ sur-
ditas.

¶ De signis sumptis ex prefocatione. Cap. xi.

JRit Aui. 2ª q̃rti p̃focatio subito facta nõ
in die crisis est mala. Et p̃focatio sine
spuma est leuioꝛ. spuma. n. nõ fit nisi cũ coꝛ ve-
nit ad tantã calefactionẽ q̃ destruunt siue de-
ficiũt ei opatiões pulmonis ⁊ dyafragmatis:
quare nõ põt facere. vt redeat anhelit⁹ cũ eq̃litate. Et apa-
te nõ exñte in gutture nõ fit nisi ꝑ rẽ magnã. Et multotiẽs
qdẽ fit: imo vtp'm cã cerebꝛi. Et ad vlti^m. dixit. Aui. q̃ ac
cidũt in febꝛib⁹ fortib⁹ prefocatiões praue: tũc iã aduenit
moꝛs q̃ coꝛ eget cã vehemẽtis calitatis ãbelitu plurimo:
sed via eius iaꝫ est opilata. vñ inflãmaf coꝛ ⁊ supfluit mali
tia cõplexiõis ei⁹. vñ nõ tolerat vitã. ¶ Dixit Raſ. i6. otiñ.
ex 4° affo. p̃focationes laboꝛiose si accũtis fuerint in feb.
forti. significãt sup mortẽ: qꝛ calitas febꝛis indiget spũ abũ
dãti ex vehemẽti siccitate ad refrigeriũ: sed eo q̃ meat⁹ ei⁹
est opilatus coꝛrumpit cõplo coꝛdis celeriter. ¶ Et dixit.
ex eodẽ 4° affo. in quo collũ factũ fuerit toꝛtuꝫ in febꝛe: ⁊
difficilis fit eius deglutio. ita q̃ nõ põt deglutire nisi cũ la-
boꝛe nõ appente in eo apate intrinsecus vel extrinsecus si-
gnũ mortale est: qñ significat super apa in interiori parte
epigloti. Et subdit. toꝛtuositas colli fit: aut ex attractione
spondilis: aut ex intensa siccitate: ⁊ vtraq̃ cã moꝛtalis est
cũ febꝛe. Et Aui. de hoc dixit: cũ est toꝛtio colli cũ ꝓhibitio
ne deglutiõis. Jstud. n. fit aut ꝓpter remotionẽ spondilis:
aut ꝓpter vehemẽtiã siccitatis. Et neq̃ est aliquid deteri⁹
eis in feb. Jteruꝫ ⁊ si non poterit fieri deglutio sine laboꝛe
est res mala. ¶ Et similiter si reiicit cũ aqua: ⁊ egredit per
nasum: ⁊ sit'r si strangulaf cũ ea oi hoꝛa est signo nõ bona.
Dixit Raſ i6° otiñ. Egressio aque ⁊ vini per nares sigñat su
per squinãtiã: ⁊ sup vltimã angustiã gutturis: ⁊ in moꝛbo
acuto significat super vltimitatẽ reumatis ⁊ multũ pericu-
lũ. Et dixit. loquela eleuata. vox alta. Jnspectio hoꝛribilis
in patiẽte in quo fuerit illud solitũ nõ sigñat semp malitiã
abundãtẽ: ⁊ per cõtrariũ. ꝯriũ. ¶ Dixit Aui. 2ª quarti. vox
fortis valde bona est ⁊ loquela ordinata bonũ ⁊ ꝯrarium
istis est malũ. Et dixit. taciturnitaꝫ plurima ꝓlixa inquietu
dinẽ: aut gueſgues. aut mollitiẽ lacertop lingue. aut lacer-
toꝛũ epiglotis. aut spasmũ eoꝛũ: aut destructionẽ imagina
tionis que est ꝓncipiũ sermonis: ⁊ ad vltimum taciturni-
tas vbosi sigñat ꝓncipiũ inceptionis gueſgues: aut aliquid
de eis que dicta sunt. Et multitudo sermonis in taciturno
sigñat initium alienationis ⁊ permixtionẽ rõnis. Et dixit.
cũ infirmus loquitur in crisi bonum est.

¶ De signis sũptis ab hypocũdrijs ⁊ ptib⁹ vẽtris. Ca. xij.

HYpocras ꝓmo ꝓnostico. dixit in hy-
pocundrijs: si sine dolore fue
rint si molles: si bene cõpositẽ hinc idẽ bonuꝫ
est. Dixit Gal. in cõmẽ. Melioꝛ disponũ hypo
cũdrioꝝ est que similaf disponi näli. Et dixit
bonitas hypocũdrioꝝ nõ sigñaf nisi ex ipsius dispõne: ⁊
ipsius oꝛdine sub manu cũ cõpꝛesserit medicus sup ipsum:
qꝛ illud cui accidit cõtrariũ huius est illud q̃ expellit ma-
nũ qñ cõpꝛimit sup ipsum expulsione vehemẽti: ⁊ est doꝛ⁹:
sed eq̃litas hypocũdrioꝝ nõ est in hac q̃litate tñ qñ pol'e
est: vt sit equale totũ ꝑm hũc modũ. verũ tñ pars ei⁹ dolet:
⁊ ps eius nõ dolet: ⁊ ps eius est cal'a: ⁊ ps eius est frigida:
⁊ ps eius est eleuata: ⁊ ps eius est depꝛessa. Et ꝓpterea po-
suit Jpo. sigñiones eius: ⁊ q̃ nõ est eq̃le. Et dixit. si vo par-
tes hypocundrioꝝ feruẽtes: aut dolẽtes: aut quodãmodo
spasmo distense: aut inter se dissimiles in his cõsideranduꝫ
est. Et dixit Gal. latus vnũ diuersum ab altero. intelligitur
qꝛ sit diuersuꝫ in calitate ⁊ frigiditate: aut in doloꝛe ⁊ quie
te doloris: aut in extenuatione ⁊ grossitie: aut in mollitie:
⁊ tensione. Fortasse. n. dixit Gal. accidit in loco qui est sub
hypocundrijs tensio ꝑter q̃ in loco sit apa. Et dixit Jpoc.
2° affo. in oibus moꝛbis ea que circa vmbilicũ ⁊ pectẽ spis-
situdinẽ hꝫe melius est: nimis vo tenue ⁊ tabefactũ malũ.
Et. A. dixit. hoc idẽ. i4ª tertij cap. de hydropisi circa finẽ.
⁊ nõ intellexit de ventre grosso ꝓpter multã pinguedineꝫ:
sed de vẽtre carnoso cũ pauca pinguedine nã spissitudo vẽ
tris vel alterius mẽbꝛi. nõ est ad q̃ꝫ q̃dã grossitudo q̃ pñtiã
carnositatis debite: ⁊ debite pinguedinis cũ quãdã cõpa-
ctione ⁊ tensione per multã humiditatẽ substantificam: ⁊
multitudineꝫ spũum. lꝫ. n. spissitudo siue sit moderata siue
etiã excedat est bona q̃ viaꝫ signi: qꝛ sigñat po^am vtutũ nã-
liũ: ⁊ stõm ⁊ epar bñ digerere: ⁊ est bonũ per viã cãe qꝛ ista
spissitudo defendit interioꝛa ab extrinsecis ledentibus ma
xime a frigoꝛibus: ⁊ est causa vt digones melius celebꝛent
reflectendo calidũ super interioꝛa. tenuitas vo vẽtris que
est spissitudini oppolita siue per viã sit nälis siue ꝑter nãm
quã Jpo. noiauit vẽtrẽ tabefactũ est mala p viaꝫ cãe ⁊ per
viã signi ꝓpter cãs oppositas causis spissitudinis. ¶ Dix̃
Raſ. i6° ꝯti. Quotiẽs loca q̃ attinẽt vmbilico ⁊ inferioꝛi
ei⁹ fuerint tenuia valde sigñant sup debilitatẽs mẽbꝛop q̃
sunt posterioꝛa eis ⁊ sup paucitatẽ digõnis ⁊ debilitatẽ ei⁹
in epate ⁊ stõ. Et ꝓpea q̃ cũ ea acciderit lapsitudo. s. vẽtris
⁊ pꝛo vel vomit⁹: aut sil'erũt fallaces. Et dixit. q̃tiens mẽ-
bꝛa q̃ sunt sub hypocundrijs fuerint eleuata in eis sistente
rugitu: ⁊ deinde in pte inferioꝛi doꝛsi accidit doloꝛ lenietur
vẽter ei⁹: aut de eo emittẽtur supabũdãtes vẽtositates aut
emittef vrina abũdãs. Et hoc fit in febꝛib⁹ in qbus nõ ade
rit apa in viscerib⁹: q̃m tumoꝛ in hypocũdrijs: aut fit ex vẽ
tositate fixa ⁊ dñabili in vẽtre ⁊ in ea dispõne nõ erit rugi-
tus: sꝫ erũt hypocũdria ad modũ vtris aut erit cũ rugitu: ⁊
rugitus fit: aut eo q̃ ipsa vẽtositas cũ humiditate pauca de
scẽdit ad inferi⁹ q̃ descẽdẽte in vẽtre accidit doloꝛ ex disten
sione ipsop locop. Deinde forte tendit ipsa humiditas ad
venas ⁊ egredief cũ vria: aut forte egrediunf ambe p anũ.
¶ Et dixit Raſ. i9° ꝯtiñ. quotiẽs id q̃ sub hypocundrijs
fuerit tumẽs sigñaf sup humoꝛes putrefactos ⁊ quotiẽs
in eis fuerit gurgulatio designaf supflua hũiditas abũdãs
admixta ei vẽtositate: sed cũ hypocũdria fuerint ficca ⁊ ri-
gida pingẽtia tactũ sup col'am rubeã abũdãtes sigñaf. Et
dixit. Jnqt Jpo. si cũ aliquo hypocundrioꝝ fuerit pulsus
aut iectigatio oculop intuendi sunt. Et si fecerint motum
hoꝛribilẽ maniã. i. mẽtis alienationẽ sigñat: ⁊ si mot⁹ ocu-

lor nō fuerit horribilis signāt malitiā dispōnis ⁊ tēpesta/
tē:cū iectigatio in ipso loco fiat ex cā vētositatū inflatiuaꝝ
in eo:sed pulsus erit ex apate magno in viscerib⁹ posterio/
ribus:aut eo q vena magna eminēs spodilib⁹ spinalis im
perfecta vtute ⁊ magnitudine ⁊ fortudine erit. Jó si appa
ruerit cū dispōne hui⁹ magnitudi nis signiant maniā:qua/
re quotiēs videris in hypocūdrijs pulsuz aut iectigationē
noscas q arteria magna aut stōus aut oyafragma inflāma
tur aut epar.ideoqz si pulsus aut iectigatio ꝓfunde fuerint
in viscerib⁹ sub mirach intuēdi sunt oculi in motu ipsorum
vtrū fiat alienatio mētis an tēpestas:qm̄ mot⁹ oculorū ve/
hemētis spissitudis fit qñ cerebrū patit oetrimētū:⁊ acci/
dit cū cōitate in hmōi passionib⁹:aut cuz diafragmate aut
ore stōi:sz si oculi fuerit cū dispōne ꝓsueta signiaꝫ q erit ex
alijs mēbris ⁊ exide erit tēpestas tm̄. ¶ Et dixit Raſ. acu
ta exīte egritudine si grossitudo fuerit in hypocūdrijs cuz
tumore duro ⁊ dolore malū. Et q̄tiēs locū vtriusqz lateris
occupat malū:cū tūc occupet locū epatis ⁊ splenis. Si vo
in altero tm̄ fuerit in siniſtro melior erit qz in dextro exp/
te epatis. ¶ Dixit Aui.2ª 4ª. Inflatio vētris in egritudini
b⁹ acutis ⁊ paucitas cōplicatiōis:⁊ ꝓprie cū illic est solo
vētris est sig^m mortis ꝑcipue qñ appet in eo pustula ampla
coloris fusci. Et dixit.tēsio hypocūdriorū ⁊ eēntia duoꝝ la
terū magꝫ augmētata qz alte:i⁹:⁊ silr ois eēntia ois lateris
augmētata oi latē qō est ei silr in eminētia ⁊ depssiōe:⁊ silr
in lenitate tactus ⁊ duritie. Et dixit.qñ inflat mirach non
a siccitate neqz a vētositate:tūc itra ipm est apa cū quo nō
est nisi dolor ⁊ offuscatio. Et tēsio hypocū driorꝝ si est cuz
dolore:tūc mā declinat ad inferiora:⁊ si est sine dolore mā
decliuis est ad supiora. ¶ Dixit Gal.sup ꝑmo ꝓnosticorū.
quotiēs accidit in hypocūdrijs saltus nō dubitam⁹ qn ac/
cidat a vēto iflatiuo. ¶ Dixit Raſ.i6° ꝓtiū.quotiēs in fe/
bre inflāmatio.alīs.iflatio fuerit vehemēs in stō cū saltu ei⁹
signū malū ꝓnūciat. Et G.dixit.q ipsa fit ex punctiōe oris
stōi:⁊ q istō malū accīs signiat q stōus ē replet⁹ de colā ru.
infusis tunicis ei⁹ de ea:⁊ ex vitio sili iectigationi cordis:
qō est pei⁹ eo.cū cor sit origo vite ⁊ caleat caliditate ignea.
¶ Et dixit.penetratio cibi ⁊ pot⁹.i.ipsorꝝ exitus ex stō. q/
tiēs velox fit signiat q calitas ei⁹ est extincta oio:⁊ angu/
stia stōatica signiat acutos hūores ⁊ nociuos ori stōi dñari.
q est nobilissimū mēbrū acutū hñs saltū:⁊ ꝓinde ꝓncipa/
lia ei cōpatiunt:sicut passionē ori stōi sequunt cardiaca ⁊
cordis tremor. Jdeoqz acuta ⁊ mordicatiua colā ori stōi
dñante patiunt alienationē mētis ⁊ tremorē cordis:q ca/
lefacto corde ex igneo calore:⁊ ab ei⁹ impugnatiōe deficiē/
te trēor ei accit. Silr ⁊ in cerebro ex dñio calitatis ill⁹ eius
subalis hūiditas deficcat.vñ fit aliēatio mētis. ¶ Dix Ju
de⁹.q̄tiēs in morbis acutis vēter fuerit siccus eger nō mo/
riet nisi cū vano eloquio ⁊ retētiōe loquele ⁊ ecōuerso.

¶ De signis sūptis a vga ⁊ testiculis. Cap.xiij.

JRit Jpo.2° ꝓnosticoꝝ.si testiculi ⁊ vga vl
tra solitū diminui ꝑhiqz appuerit aut
nimij doloris:aut mortis euētū ꝓnūciabis. Et
Alm̄.x° dixit.testiculoꝝ ⁊ vge ēctio est malū
acutis egritudinib⁹. ¶ Dixit Raſ.i6.ꝓti.dico
collectio testiculorū in morbis acutis.mala est ⁊ ꝓprie dex
tri cū sit fortior valde. Et Aui.dixit 2ª 4ª. Cōtractio testi/
culoꝝ ⁊ vge signiat mortificationē caloris inati aut dolorē
vehemētē. ¶ Dixit Gal.in cōmē.dicti verbi Jpo. iuenim⁹
ꝫ mēbra ꝑhi in eo q hz dolorē:⁊ in eo q iaz appropinquat
morti:⁊ istud qdē est nēciuz:qm̄ vtus aialis qñ morīt. ita
vt ñ sit ei pole puenire ad extrēitates corpis trahit versus
radicē suā ⁊ originē suaz. Et opz vt sequant ea mēbra ḡre
rugātur mēbra ⁊ trahunt versus mediū corpis:⁊ silr etiaz
ꝓpter dolorē reducere ⁊ ꝑhere videm⁹ vtutē versus origi
nē suā:⁊ qñ illud est nēciuz est vt ꝑhant etiaz mēbra vsus
originē suā ꝓpter dolorē. ¶ Dicūt qdā.si ꝑhunt vga ⁊ te
sticuli signū est q cerebrū cōsumit ⁊ ei⁹ humiditas:⁊ etiā
humiditas neruoꝝ ⁊ lacertoꝝ ⁊ trahunt nerui:q exiccā/
tur ꝓpter qō retrahit vga in acutis morbis ꝓtendunt:⁊
intestinū lapsuz fuerit signū est pniciosum. ¶ Dixit.A. le/
uitas.i.laplitas testiculoꝝ est signū malū:⁊ similiter exube
ratio amboꝝ in egritudinibus acutis.

¶ De signis sumptis ab extremitatib⁹. Ca.xiiij.

A morbis acutis dixit Jpoc.7° affo. Frigiditaz extremitatū ma
lū. Exponūt qdā.i.mortale:⁊ per extremitates
intellexit aures nares manus ⁊ pedes:⁊ intel/
lexit in q̄cūqz cōplone etate ⁊ sexu:q̄uis maxi^e
in cōplone calā etate iuuētutis ⁊ sexu virili in qbus in acu
tis morbis magis vident extrema nō debere esse frida.dix
Aui.2ª 4ª. frigus extremitatū cū calitate febris acute ⁊ fi/
xione ei⁹ ⁊ nō eradicat est signū nō bonū. Cū cronica vero
nō est illud horribile. Et sunt vba Raſ.i6° ꝓti.dicētis. Fri/
giditas extremitatū in morbis diuturnis nō est horēda:sz
in acutis est maximi detrimēti. Et hoc:qm̄ in causa huius
aderūt apata magna ⁊ fortia in viscerib⁹: qm̄ si cū his nō
fuerit apa in ventre extremitates inflāmabunt magis q̄z
infrigidētur. Sed cū apa fuerit magnū in eo:eo q apa at/
trahit ad ipsum sanguinē de toto corpore in modum ven
tose eger huius dispositionis inueniet interēptionē ⁊ vstio
nē ⁊ nō sustinebit q sit ei pānus:ex eo qō inuenit de inflā/
matiōe in vētre ei⁹:⁊ extremitates ei⁹ erūt tūc frigide. Et
dixit.infrigidatio extremitatū aut erit ex apate magno in
viscerib⁹ aut ex sincopi ⁊ defectu virtutis aut ex extinctiōe
calitatis inate:⁊ ꝓprie quotiēs trāsfert de loco ad locum
mā frigida. Et Aui.dixit.q cā friditatis extremitatū:aut
est apa magnū qō est in cōcauitate vētris:aut submersio ca
liditatis inate aut euētus sincopis ⁊ resolōnis. Et subdit.
fortior signio frigoris extrēitatū supmortē i morb acutis ē
frigoris accītis eis in ꝑn° egritu^nis.s.vli:⁊ silr frigoris cū
quo nō calefit corpus cū fricatiōibus ⁊ alijs silibus:⁊ hoc
totū significat fugā sanguinis ad interiora pp apa. ¶ Dñt
cū appareat frigiditas extremitatū in ꝑn° vli morbi est de/
terius:q signāt morbū a ꝑn° esse ita malignū:vt per ipm
infrigident extrema. Si aūt appareat in ꝓcessu non est sic
malū:q nō denotat tunc tāta malitia neqz tanta acuitas.
Et dicūt. Jsta extremitatū frigiditas nō est tm̄ ꝓuatiua:sz
⁊ positiua:cū tact⁹ cōprehēdat extrema frigida respectu tē
perati pōderis. ¶ Jnfrigidant aūt extrema aliqñ pp cām
ꝓuatiuā.s.pp ipotētiā caloris nālis ⁊ spūum expadēdi se
ad extrema que ipotētia ꝓuenit a multis causis. ¶ Primo
pp debilitatē mēbroꝝ nutriētiū qua aliqñ infrigidātur ite
riora nō solū exteriora.ita q aliqñ exit anhelit⁹ frigidus.
¶ Scōo pp opilationē in vijs trālitus:sicut pz i ligatis cū
fune in partib⁹ intermedijs. ¶ Tertio pp residētiam māe
frigide ꝓhibentis debitā caloris extēsionē ⁊ expānsionē:si/
cut accidit in morbo cronico. ¶ Quarto ꝓpter materiā fri
gidaz in extremitatibus existentē liquatā a calore extrinse
co: vt in vera lipparia. ¶ Quinto propter vehementē re/
tractionē sanguinis ⁊ spiritus cōsequentē mordicationem
membroꝝ sensibiliū causatā a sparsiōe materie colerice su/
per ipsa mēbra.sicut in vo rigore cōtingit:aut ꝑsequentem
retractionē factā de eis ꝓpter defectum virtutis:vt in sin/
copi aut facta a repter naturā calā aut dolore aut acciden
tibus aie vt timore. Cū nō possunt expādi calor ⁊ spūs sup
extrema. ¶ A cā aūt positiua infrigidant extrema:vt ab
humore frigido flegmatico vel melācolico sito in eis ⁊ sua
frigiditate infrigidāte ea:aut ab aliquo extrinseco frigido
eis applicato:vt aere vel aliqua vel alia frigida re eis ap/
plicata. ¶ Dixit Aue.4° coll'z. frigiditas extremitatuz in
acutis est signū malū valde:eo q suffocationē caloris nā/
lis in partib⁹ intrinsecis ꝓpter apa signiat:aut ꝓpter frigi
doꝝ humoꝝ abundātiā:⁊ ꝓprie signū est extinctionis ca/

Vide hic que ꝓtes intelligū. tur esse ex treme cuz dē frigidi tas extre. mitatum malum.

Extrema infrigidā. tur a cā p mittua p/ pter mul/ tas cās.

Extrema infrigidā. tur etiā a cā positi/ ua.

lozis:si digiti ⁊ vngues ad obstructionẽ sunt decliues ⁊ ad viriditatẽ:stãte aũt pulsu debili moꝛs vicina est:ꝫ si nigredo fit cũ fortitudine pulsus in die cretica salutẽ ꝓmittit:ⁱ⁹ ⁊ sil᷑ si in ipsis locis sanies aut ap̃a fiat. ¶ Dixit Gal.in 2ᵐ supꝛadicti affo. ⁊ scribit᷑ a Rabi in 8ª ptícula sic. frigiditas extremitatũ in febꝛe acuta hꝫ ꝓuenire:aut ex magno ap̃ate viscerũ:aut forti doloꝛe vẽtris aut ex subtilitate spũs ⁊ sincopi:aut ex ꝓstrictiõe caloꝛis nãlis extinctiõi ꝓximi:aut eius necessitate a materijs multis. ¶ Et dixit sup 1° ꝓnosticoꝝ.vt ibidẽ scribit᷑.frigiditas extremitatũ in ꝑn° accessionis febꝛis ꝓdice nõ est signũ moꝛtis:ꝫ signũ restrictionis caloꝛis ⁊ sanguinis ad interius q̃ per coꝛpus postmodũ sparguñ᷑. ¶ Et dixit sup 3° epidimiaꝝ.frigiditas extremitatũ ⁊ viriditas eaꝝ cũ febꝛe acuta sigñat moꝛtẽ caloꝛis nãlis ⁊ eius extinctionẽ. ¶ Dicũt.differt frigiditas extremitatũ a calo ap̃ate viscerũ ꝓueniẽte ab alijs causis dictis in moꝛbo acuto:q̃ cũ hac frigiditate ardent interioꝛa ⁊ sitiũt.dixit Ꝓpo.4° affo.in nõ deficiẽtib⁹ febꝛibus:si que q̃dẽ que extra frigida sunt:q̃ vero interius ardẽt.i.multũ calẽt:⁊ sitim hñt:moꝛtale.itelligẽdo de frigiditate ꝑseuerãte in ipsis extremitatib⁹. Stare enim ꝫ inuicez simul ꝑñt augeri calitatẽ in interioꝛib⁹:⁊ frigiditatẽ in exterioꝛib⁹.calitas vehemẽs in interioꝛib⁹ ⁊ sitis intẽsa denotãt calm foꝛe ap̃a in aliquo viscerũ:⁊ nõ solũ calm: ꝫ ⁊ magnũ ⁊ doloꝛosuꝫtita vt attrahat sanguinẽ ⁊ spm̃ ad se: sicut vẽtosa.vñ accidit ⁊ sitis intensa cõicari ozi stõi caliditate exiccãte. ¶ Dicũt.si ap̃a nõ fuerit magnũ ⁊ doloꝛosuꝫ nõ fieret tanta sanguinis ⁊ spũs reuocatio:⁊ per ꝓñs non fieret dicta frigiditas in extremitatib⁹:sicut apparet in q̃busdã pleuresibus ⁊ alijs viscerũ ap̃atib⁹ paruis.nã ꝑ hoc distinguit᷑ ap̃a magnũ viscerũ a paruo:distinguit᷑ etiã frigiditas ap̃atũ viscerũ a frigiditate rigoꝛis:q̃ in rigoꝛe pectoꝛalia sunt etiã frigida. Jn ap̃ate aũt magno viscerũ ardẽt. ¶ Dixit Raſ.i6° ꝓtiñ.in febꝛe.cõtinua si ſupficies coꝛpis fuerit frigida:⁊ pars interioꝛ incẽdat᷑ cũ ea exñte siti intensa eger moꝛiturus est:q̃ñ hoc accidit febꝛib⁹ malignis valde. ¶ Et dixit Ꝓpo.1° ꝓnosticoꝝ.Si caput ⁊ plante pedũ ⁊ vole manuũ frigida fuerint:venter vo ⁊ latera ⁊ mãdibule caluerint malũ est.Dixit Gal.in 2°. in egritudinibus cronicis ⁊ ꝓprie in hyeme ⁊ in decrepitis nõ est mirũ si infrigidant᷑ extrema coꝛporis nõ in ꝓncipijs ꝓpiodoꝝ febꝛiũ tm̃:sed in spacio moꝛe eaꝝ etiã q̃ñ ipse per nãm sunt pauce carnis ⁊ loca eaꝝ sunt valde longinqua a locis viscerũ:⁊ in egritudinib⁹ cronicis nõ ꝓuenit caliditas ad extrema ꝓp debilitatẽ suã:ꝫ in moꝛbis acutis euẽtus frigiditaꝫ in extremis est:q̃ñ q̃ ꝓuenit ad totũ coꝛpus ex sanguine est q̃ꝫtitas parua ꝓpter magnitudinẽ ap̃atis:⁊ ꝓpter hoc mẽbꝛa media coꝛporis:vt sunt pectus ⁊ vẽter inueniuntur vehemẽtis calitatis ⁊ calefiũt mandibule ꝓpter calos fumos ab ap̃ate viscerũ eleuatos ad eas. ¶ Dixit Ꝓpo.2° ꝓnosticoꝝ. Si liuoꝛ admixt⁹ viridi vnguib⁹ digitisq̃ assueꝛit moꝛtẽ aduenire nõ dubitabis. Et alia translatio addit in ꝓximo.ſ.cũ grauitate coꝛpis exñs:q̃ grauitas dix᷑ Gal.i 2°.sigñat resolutionẽ vtutis mouẽtis coꝛpus ⁊ ꝑdicta coloꝛis vnguiũ ⁊ extremitatis alteratio denotat resolonẽ alterius vtutis.ſ.nãlis:⁊ ꝓpea bñ addit:q̃ sigñat moꝛtez in ꝓximo:q̃ iste sigñiones apparẽt penes moꝛtẽ dictaꝝ ouarũ vtutũ.liuoꝛ ẽt in vnguib⁹ ⁊ extremitatib⁹ semp sigñat moꝛdicationẽ caloꝛis innati qui nõ dat splẽdoꝛẽ extremitatib⁹. ¶ Dixit Aui.2ª 4ª.offuscatio digitoꝝ ⁊ manuuꝫ ⁊ pedũ ⁊ vnguiũ eoꝝ est signũ moꝛtale. ¶ Dixit Alkindus. extremitates cuiuslibet egri quotiẽs rubefiũt ad modum coꝛali cũ põderositate statim moꝛiunt᷑:ꝫ si nigrescũt minoris fallacie erũt. Et hũc textũ Aui.sumẽs dixit. ⁊ rubedo extremitatũ ⁊ ipsaꝝ alteratio ⁊ grauitas subito magis ꝓnitiosa est q̃ꝫ ipsarum offuscatio. Dicũt q̃dã.ſ. si offuscatio fuerit sine grauitate,si aũt offuscatio esset cũ grauitate ipa eẽt deteꝛioꝛ rubedine. Et q̃dã dicũt.rubedo cũ virtute debili deteꝛioꝛ est q̃ꝫ liuedo ⁊ offuscatio cũ vtute foꝛti vel ea que est cretica. Cũ enim cũ offuscatiõe videris sig⁹ bona plurima nõ est lõginquũ:dixit Aui.gn saluet᷑ infirm⁹. Dicũt. grauitas coꝛporis sigñat debilitatẽ vtutis aialis:⁊ offuscatio debilitatẽ calitatis innate. Et rubedo sigñat coꝛruptionẽ ⁊ cõmixtionẽ humoꝝ diuersoꝝ ⁊ effusionez sanguinis ad extra venas qui ꝓueniẽs ad extrema digitoꝝ coꝛrũpit᷑ ibi:⁊ est causa ruboꝛis. ¶ Dixit Raſ.i6° ꝓtiñ. Quotiẽs coloꝛes digitoꝝ manuũ fuerint liuidi hꝫ sigñio sup piculum. dicũt q̃ liuoꝛ apparẽs in toto coꝛpoꝛe eisdẽ cõditionibus obseruatis est deteꝛioꝛ apparẽte in vnguib⁹ tm̃. Si vo cõditiões nõ eẽnt pares.vt q̃.ſ.sit virt⁹ foꝛtis:⁊ appareat liuoꝛ in toto.⁊ si sit debilis ⁊ appareat tm̃ in vnguib⁹:tunc liuoꝛ in toto esset minus malus:q̃ stãte vtute foꝛti põt significare oñium ei⁹ sup mãm quã expellit ad extrema. liuoꝛ cũ virtute debili sigñat magnã malitiã coꝛdis:⁊ moꝛtificationẽ calitatis inate in ipso.vngues enim vt dixit. A.de motu coꝛdis multũ atteſtant᷑ sup dispões coꝛdis. Jmmo dicũt q̃dã.q̃ vngues ꝫñant᷑ ⁊ nutriunt᷑ ex fumis ⁊ vaporibus veniẽtib⁹ a coꝛde per arterias ⁊ digitoꝝ extremitates. ¶ Raſ i6° ꝓtiñ.ex libꝛo alieno quoꝝ radices vnguiũ viresciũt nulla fiat curatio. Et dixit.quotiẽs timpoꝛa sudoꝛẽ faciũt frigidũ ⁊ vngues fuerint citrine ⁊ cũ cõprimunt᷑ nõ rubescũt:⁊ lingua sanguinoléta erit ⁊ in ea fuerint pustule moꝛiet᷑ eger. ¶ Dixit Aui.vbi.ē.spasm⁹ accñs extremitatib⁹.⁊ ꝓprie post fluxũ vẽtris est moꝛtale. Et alcuzez. cũ alienatione est signũ moꝛtis:⁊ dixit. casus extremitatuꝫ alteraꝝ ⁊ ipsaꝝ adustio ⁊ cutis cũ frigiditate vẽtris est signũ moꝛtis. ¶ Subdit aũt Ꝓpo.vbi.ē.si coloꝛ hic vngues nõ infecerint licꝫ certe coꝛruperit.ſ.in circuitu vnguiũ ſpei locus nõ deerit: q̃ foꝛtasse tm̃ nõ sigñat ꝓditionẽ penitus. Et foꝛtasse sigñat illud sigñione in vltimo. Et ió subdit.ꝓ declaratione eiuꝫ ꝓderit tibi cũcta sig⁹ ꝓpendere.q̃ si egrũ sufficiẽtẽ videris ⁊ vna bona sigñio affuerit termin⁹.i. crisis ꝓmittet᷑ cũ quolibet exterioꝛi ap̃ate ⁊ futura salute:sed paloꝛis ꝑdicti loci.ſ.in quo ap̃a euenerit ꝑicula nõ deerũt: q̃ vt dicit alia trãslatioꝛ:calent q̃ denigrata sunt. ¶ Dixit Raſ.i6° ꝓtiñ.ex 5° affo. Jn quo coꝛpoꝛe cutis fuerit extẽsa ⁊ sicca moriet᷑ eger absq̃ sudoꝛe:⁊ si fuerit mollis ⁊ rara moriet᷑ cũ sudoꝛe. Et ꝓmuꝫ fit:aut eo q̃ in coꝛpe nõ erit humiditas:aut ex siccitate in cute. Et 2ᵐ fit:q̃ in coꝛpoꝛe erit humiditas sil᷑ dixit Aui.2ª 4ª.cũ exiccat᷑ cutis. ita vt q̃ñ extẽdis eã nõ redit ad locũ suũ:tunc illud est sigñio mala. ¶ Et dixit.exitus vapoꝛis cali ex cute cũ anbelitu frigido est sigñio ꝓnitiosa:⁊ nõ fit nisi q̃ calitas coꝛdis finita ẽ. ꝓdidit enim oẽm nãlitatẽ.vñ caloꝛ mouet᷑ ad exterioꝛa motu ꝓprio. ¶ Et dixit Aui.q̃ Ꝓpo.dixit.cũ apparẽt vene ꝓue sup frontẽ ⁊ palpebꝛã est malũ:⁊ ꝫ siue sil᷑ appareãt sup frontẽ ⁊ palpebꝛã siue si sup altero eoꝝ tm̃. Et dixit.alteratio coloꝛis venaꝝ apparentiũ a dispõne sua cũ coloꝛe pauonis q coloꝛ est liuidus splẽdidus ⁊ appitio eaꝝ etiam ⁊ de eis que ante nõ apparebãt cũ hoc modo est malum.

¶ De signis sumptis ab habitudine totius. Caꝑ.xv.

Jrit Ꝓpo.2° affo.febꝛicitãtibus nõ oino in supficie pmanere ⁊ nihil minuere coꝛpus:aut ẽt cõtabescere magis:eo q̃ ꝑm rõnez fit malũ.ꝫ eni.ſ.nihil manere lõgitudinẽ egritudis:ꝫ vo ibecillitatẽ vtutis sigñat q̃ dcñ: q̃ꝫuis veꝝ sit in oib⁹ moꝛbis in q̃b⁹ coꝛpa extenuant᷑:maxie tm̃ vñicat᷑ in febꝛib⁹ putridis. ¶ Notãt tm̃ nullũ coꝛp⁹ febꝛiẽs febꝛe putrida posse pmanere oino in sua dispõne nãli.hoc enim solũ ptinet sanis. Jõq̃ in oi febꝛe putrida coꝛp⁹ simplr minuit᷑ ꝓp calitatẽ febꝛilez resoluere plus q̃ꝫ sit restauratio. Attm̃ cũ ꝫ stat q̃ in q̃busdã febꝛib⁹ coꝛp⁹ nõ multũ apparẽter ⁊ sensibilr minuat᷑:cui⁹cã ẽ multitudo hũoris g̃ssi ⁊ ꝓstrictio poꝛoꝝ coꝛpis.vñ ꝓhibet᷑ calitas febꝛil᷑

sensibilr extenuare corpus: z io ex b signaf logitudo egritudinis. p b enim pmanere z non minui corpus intellexit. Jpo. sensibilr z notabilr: dato q minuaf: sz nō pportionabilr febri: z intellexit de febre nō oino debili: qō signiat p id qō dixit febricitātib⁹ nō oino in superficie. i. febre que nō est oino superficialis z debilis. Et enim dix. A. idē. 1ª 4ª. de signis crisium loginquā significātib⁹. ¶ Notāt q in febrib⁹ corpus aliqñ cōtabescit pm rōnē. nā rōnabile est in forti febre cōtabescere corpus: z aliqñ cōtabescit p̄ter nām vt cuz cōtabescit in debili febre: z tūc signiatur debilitas virtutis: maxiᶜ digestiue pp cui⁹ debilitatē corpus in eo qō a febre resoluiᶜ minime: aut paz restauraf: vñ cōtabescit plusq̄z p portionabiliter corrūdeat febri. pōt enim macredo ppor tionabilr febri in febriēte aduenire: eo q virtus digestiua cōis toti: z ppria in stō epat] z venaz oēs vel alique ex eis sunt debiles. Cum autē corpus nō restauraf pportionabi liter resoloni. s. in cōparatiōe ad vigorē febris: tūc corpus irrōnabilr macrescit. Dicūt aūt nō absolute. qz talis absoluta restauratio fit tpe sanitatis non in febre: qz in oi febre minuiᶜ restauratio respectu resoluti: sz tūc dr irrōnabilis restauratio qñ restauraf pm vigorē febris: z tūc irrōnabilis qñ minus. Et idē voluit. A. 1ª 4ª. c. de signis sumptis ex pte forme. ¶ Qz g̃ dr p̄ pnosticoz. q disp̄o filis sanis ē laudabilis nō dz itelligi q disp̄o sit oino filis sane disponi: qz p illā similitudinē itelligiᶜ magna ppinqtas ad ipam: q̄ p pinqtas tūc dr eē qñ effectiuā bz ppositionē ad febrē: z tūc est laudabile signū: z cū nō bz ppositionem est illaudabile.

Disp̄o filis sanis est laudabilis qñ bz intelligi.

¶ Alit Raſ. io⁹ pti. q Gal. dixit. s. in 2ᵗᵒ dicti affo. q macies intēsa est signū firmū sup debilitatē vtutis. vñ in quo fuerit febris mediocris in fortitudine quotiens inueneris corpus ei⁹ in sua disp̄one absq̄z macie longū morbū pnunciabis. Et ait Raſ. dico q signiaf q nulla dissolo facta fuit in eo g̃ in quo facta est macies vltra q̄z cōpetat signiaf q vtus ei⁹ est valde debilis. Et ait. dico cōiūctis oibus aliis cū hoc noscas q solutio z macies vehemēs in febrib⁹ si sit in febrib⁹ ex hūiditate ipsoz erit: z si in senescētib⁹ ex debilitate vtutū ipsoz erit. Et dixit G. in q̄ corpe in febre nō fuerit macies cutis erit ꝺdēsa z hūores grossi erūt z ecōuerso. ¶ Dicūt q scōaz ꝺcl'onē affo. Jpo. dedit itelligi oppositum. q si corpus minuiaf ex febre q̄z tū dz pm rōnē qō est signuz bonū. verūtn b vltimū dictū nō est verū vlr: sicut p̄m: qz verū est q si corp⁹ macrescit vltra rōnē in oi febre est sigm malū: polē est eni ad aliquā febrē pm rōnē seq fortez extenuationē: vñ euēit morz: z tūc ex illo bz rōnē eueniēte ñ signiat bonū. z io dñt q affo. verificaf de febre ad quā nō dz sequi pm rōnē extenuatio talis qlis si sequeᶜ signiareᶜ inde malū z morz. ¶ Dixit Raſ. io⁹ pti. si corpus remanet in dispōe sua z nō extenuaf malū erit cū b sit cū cōdēsatione cutis z grossitudine hūoz z viuificatiōe corpis: aut forte b erit ex debilitate vtutis: aer ēt frigidus adiuuat q nō extenuatur corp⁹: z tūc signio erit debilioz aut eq̄zio. Qz si corpus extenuaf in hyeme z nō i estate signio erit firmioz z velocioz z silr in etate: qm̄ dissolo senescētiū z infantiū est velocioz in febrib⁹ z in mediocrib⁹ etate est tardioz. vñ colligē de b signiōnē ispiciēdo vtrū sit ibi eūo sensibilis: qm̄ tūc nō p ōt attribui extenuatio dissoloni occulte. ¶ Et dix supabūdātia eloquij extenuat corp⁹ febricitātis valde z silr mor⁹. vñ seq debes iurta modū illi⁹: z ꝓria bis ꝓhibēt dissolōnem. ¶ Dix Jpo. 2º pnosticoz. bonū est egrum ex toto calere z mollē z suauē coueniēter eē. sup. z ꝓriū hui⁹ malū ē. ¶ Dixit. n. Aue. 4º col. qñ bñtis febrē corp⁹ intrinsecus fuerit calm z extrinsec⁹ frm̄ malū est morte signians: eo q apa calidū in interioz ib⁹ nūciat eē: z io calor exterior vertit itus: z dix vlr qñ calor eqlis nō est in toto corpe malū ē: qō ē: qz signiat in ꝓncipalibus apa: sicut est in cerebro stō vel epate. ¶ Dix Raſ io⁹ pti. qties in corpe fuerit mutatio de vno calore ad aliū: aut de calo ad frm̄ ispice ad ei⁹ facilitatē tolratie vel ei⁹ difficultatē: qm̄ in facilitatē sustinētie est signo sup bonū magnū z ꝓriū eo. Et ait Raſ. dico. z silr seq debes in oib⁹ accītib⁹ z eūonib⁹. ¶ Dix. A. 1ª 4ª. citrinitas coloris subito est sigm nō bonū z denigratio eius subito est signū malū: z deterioz oibus est niger: z ipsius coloris vpln est ex morte caloris innati: z tenebrositas vel offuscatio sequiᶜ ipsum z citrinitas non est bona: sz est magis salua: Et qm̄ quādo fit a caliditate z nō est tota a frigiditate: z fortasse est a fame vel vigilia aut dolore z est salua. ¶ Et dixit Aui. si acciderint in febre rami. i. vgule coloratē in naso z in fronte non est signum malum.

¶ De signis sumptis ab opōnib⁹ vtutis vitalis. Cap. xvj.

Ignozum sumptozū a virtutib⁹ cozporis z earū opationib⁹. Alia sumunf ab opōnib⁹ vtutis vitalis: z alia ab opōnib⁹ vtutis aialis: z alia ab opōnibus vtutis nālis. Et q̄ sumunf ab opōnib⁹ vtutis vitalis maxiᶜ sumunf a pulsu: z etiā ab anhelitu z a vigore animi z pusillanimitate ei⁹. Et de pulsu qdē z ei⁹ signione plene dictū est. s. in tractatu de pulsu z de anhelitu z ei⁹ signiatis plene dicef in 9ª mone 4º. q est de disp̄onib⁹ membrorū spūaliū. hic tñ q̄dā pauca adducā. ¶ Dixit Jpo. p̄ pnosticozū. spūs. i. anhelit⁹ bonus ex suo ppio cognoscit⁹ ordine z bz euidētē salutiz ostēsionē in acuta egritudine que cū febre est: cui⁹ termin⁹ est in 40. dieb⁹. spūs vo si freqns sit dolorē z successionē signiat in his q̄ sūt supza diafragma Et dixit Gal. in 2ᵗᵒ q anhelit⁹ freqns fortasse signiat dolorē: z fortasse signiat inflāmationē in membris q̄ sunt in pectore: sz discerniᶜ inter eas: qz anhelit⁹ doloris est paruus z frequēs: sz anhelit⁹ inflāmatiōis est magn⁹ z frequēs. Et subdit Jpo. q si magn⁹ z cū intermissione fuerit alienationē signiat: Dixit Gal. anhelit⁹ rarus z est ille q est inter spaciū lōgius si est magnus signiat pmixtionē: z si est paruus signiat extinctionē calitatis inate. Et subdit Jpo. si idē spūs per os z nares frigidus exierit mortalis erit: signiat. n. extinctionē calitatis inate in ꝑn⁹ vite. ¶ Et dixit 4º affo. in febrib⁹ spūs offendēs malū. spasmū enim signiat: z p spm offendētē nō intellexit oēm lesionē anhelit⁹: sz eā q̄ est inspirādo z expirādo: q̄ est q̄dā duplicatio anhelit⁹ quā patiētes maxiᶜ pueri patiunf q dr anhelit⁹ duplus. ¶ Et in 6ª affo. dixit. In acutis passionibus cum febre. s. cōpositis luctuosa suspiria. i. cū alta voce cōquassatiua z lamētatiōe cōposita malū. Et b modus anhelit⁹ est vn⁹ de modis spūs offendētis q dr luctuosus: qz filiatur anhelitui lugentiū: de quo dicūt q pōt hoc itelligi dupl'r. Uno mō ad hūc sensum q anhelit⁹ fiat diminutioz cuz luctuoso suspirio z vē lamētabili q fit pp doloris vehemētiā. Alio mō q fiat anhelit⁹ intersectus: sicut fit in ploratib⁹ pueris ppipotētiā vtutis mouētis pectus ad cōplēdū anhelitū ex q̄ cātur q̄dā anhelit⁹ duplus: eo q vbi in vna vice dz vt⁹ sufficiēter inspirare vel aspirare nō facit hoc: sed facit duos anhelitus intersectos. ¶ Dixit Raſ io⁹ pti. plāctus. i. anhelitus filis plāctui in febrib⁹ acutis si fuerit signio mala erit z intellexit de plāctu silr anhelitui plāgētis q emittiᶜ pduas vices. Et iste qdē anhelit⁹ est malus per viā cāe: qz nō debite satisfacit euētationi cordis: vñ inflāmaf z est malus p viā signi: qz vt dixit Gal. in cōmē. dicti affo. signiat aut nimiā siccitatē aut nimiā vtutis debilitatē aut spasmū lacertoz pectoris aut omnia simul. sicut etiā dixit Aui. 1ª tertij. de anhelitu duplo circa finē capli. nō ergo semp significat spasmū: cū possit etiā ab alijs causis puenire. sed tñ in febrib⁹ acutis intensio vtpln signiat spasmū de inanitione calore illo subtili febrili nimium exiccante partes pectoris. ¶ Dixit Auer. 4º coll'z cum fuerit anhelitus intercisus est signum malū: qm̄ spasmū fore in musculis pectoris signiat. Et dix. qñ anhelit⁹ fuerit interdū fortis: z qñqz occultatus malū est pturbationē mentis signians. nisi qñ in cōsuetudine est.

De signif ad anhelitu sūptis.

¶Dixit Rasis 16° ptiñ. quotiẽs fuerit anhelitus malus ex apate in instris spũs cũ febre causonica malum erit valde. ¶Dixit Aui. 2ª 4ª. Anhelitus frigidus in egritudinibus acutis est malũ: figiiat. n. mortẽ caloris innati aliter oi anhelitus fetidus: ⁊ etiã est malus. Et subdit Aui. anhelitus diuersus malus est ⁊ anhelitus silis anhelitui sientis intersectus qui attrahit aerem: ⁊ est anhelitus siens ꝓpter permixtionẽ rõnis est malus: ⁊ ille qui est ꝓpter apa in partibus pectoris est deterior. Et dixit. illoꝝ q siũt morti pñtes vẽtres crescũt: ⁊ pñtes siũt eoꝝ anhelitus ⁊ anhelãt alte. ¶16° ptiñ. difficultas anhelitus si maior fuerit in somno q̃z in vigilia ⁊ extremitatũ infridatio ⁊ ascẽsio frigiditatis ab eis ad superiora malũ. ¶Dicunt. anhelitus magnus ⁊ velox figiiat apa esse in cerebro vel diafragmate. Et distinguit inter ea: q; apa cerebri sequit alienatio ⁊ ruboꝝ oculoꝝ extra ꝓeminentiũ: apa vo diafragmatis sequit anhelitus angustia ⁊ pectoris cõstrictio. ¶Anhelit⁹ vo tardus ⁊ magn⁹ figiiat alienationẽ quã qui patitur ꝓpter mentis ꝓturbationẽ retinet anhelitũ: deide eũ subito emittit: sicut faciũt bi q̃ guiter dormiũt ⁊ subito excitant. anhelit⁹ enim paruus ⁊ velox figiiat extremũ calorẽ dñari ⁊ aggrauare ⁊ suffocare vtutẽ spũalẽ ⁊ ꝓhibere eã ne fortiter egrediatur. anhelitus vero tardus ⁊ paruus figiiat ꝓpinquitatẽ extinctionis caloris nãlis. Et abscõsio anhelit⁹ figiiat vtutis defectionẽ ⁊ dissolutionẽ. ¶Dixit. Ipo. 2° affo. in oi egritudine cõfortari mẽte bonũ ẽ̃rium vo malũ. cõfortari autem mẽte est bene sperare de salute morbi. Et spes nõ est aliud q̃z sanitas animi cuꝝ expectatione melioris: sicut desꝑatio est egritudo animi sine expectatione melioris. vt dixit Tullius 4° tũsculanaꝝ q̃onum. Est autẽ spes bona per viã cãe ⁊ per viã signi. figiiat eni virtutẽ aialẽ sensitiuã intrinsecaꝝ fore illesaꝝ: ⁊ est causa velocioris sanitatis. vel saltẽ tardioris mortis. Et intellexit Ipo. de cõfortatione sic moderata q̃ nõ cõsequat eã nimia spũum expansio: aut indebita eoꝝ resolo. nã ois indebita resolo spũum siue sit indebita absolute siue ẽ per cõparationẽ ad nãm patiẽtis est mala: nõ cõfortari vero mẽte: ꝫ pusillanime tolerare egritudineꝫ ⁊ timere est malũ. tristari quoq; ⁊ de salute desperare est pessimũ. voluit ergo. A. q̃ fortis imaginatio vt est cõfidentia ⁊ diffidẽtia inducat effectũ nãlem ⁊ realẽ. Et tõ aliqs põt trãsire supra trabẽ positã in plano ⁊ nõ supra positã supra foueã. Et isto mõ dixit ipse ptícula 4ª 6ª nãliũ: q̃ plus valet cõfidẽtia infirmi de salute q̃̃ medicus cũ oibus suis instris. Spes enim est prima via salutis. Timor enim ⁊ suspitio ⁊ stupor mẽtis in acuta egritudine malũ. q; pessimos humores in cerebro esse indicant: plm autẽ ẽ infirmis ꝓtingunt. qñ a somno sunt expergefacti: q; illi humores in somno feruntur ad interiora ⁊ cerebrũ. cũ ergo a somno surgũt illi humores subito cũ nã ad exteriora mouentur ⁊ in tali motu lumen aialis vtutis offuscant: ⁊ sic timorẽ ⁊ suspitiones giiant. Quidã dicũt q̃ Ipo. ꝓfortari mẽte intellexit egrũ letari: ⁊ in oibus operationibus aialibus bene se habere. Dixit Aui. 2ª. 4ª. cũ est plurimus timor mortis: tunc est timor. s. de infirmo ne ex illa egritudine moriatur.

¶De signis sumptis ab operationibus virtutis animalis sensitiue. Cap. xvij.

Quãtum valeat spes ⁊ cõfidẽtia in infirmo.

Aquit Ipo. 4° affo. in affo. In nõ deficiẽte febre si labiũ ꝛc̃. q̃ si eger nõ videat aut ñ audiat. sup. aut nõ odoret aut nõ gustet vel nõ tãgat iã debili exũte vtute iam mors ꝑpe est. ¶Et Aue. 4° coll'z dixit. qñ infirmus nõ videt nec audit cũ debilitate vtutis signũ est mortis ꝓxime. Aui. autẽ dixit. Quãdo nõ videt infirm⁹ nec audit est signũ malũ. Dicũt quidã. q̃ in oibus infirmis ante mortez ꝓdicti defectus eueniũt: ꝫ in quibusdã nõ appareãt. Et ratio eoꝝ est: q; cor vltimo moritur: ergo aliquandiu stat vita alijs mẽbris vita priuatis: ⁊ tñ per viã cordis corpus dicit esse viuũ: aliqñ vo cor ita cito moritur q̃ nõ ꝓhẽdit̃ apparẽter mortẽ alioꝝ mẽbroꝝ ꝓcessisse mortẽ cordis. ¶Quidã vero alij dicunt q̃ sunt quedã corꝑa habẽtia cerebrũ ⁊ instrumẽta sensuũ valde fortia: ⁊ in his ante mortem nõ apparet notabilis defectus in opationib⁹ cerebri ⁊ ipsoꝝ sensuũ: sed apparẽt sentire videre audire ⁊ siña facere quoscq; moriant̃. Et quedã sunt corꝑa habẽtia cerebrum ⁊ instra sensuũ debilia ꝓpter paucitatẽ caloris innati ⁊ spũus in eis ⁊ in his ante mortẽ apparet notabilis defect⁹ in opationib⁹ dictoꝝ sensuũ: ⁊ maxime cerebro ente imutato valde. ¶Dixit 6° epidimiarũ: ⁊ ponitur a Rabi in 6ª particula sic. obscuritaꝫ visus. sup. ⁊ silr alioꝝ sensuũ debilitatio: q̃z maxime visus in egritudinib⁹ acutis significat mortificationẽ visibilis virtutis. dicũt. q̃ ablatio operationuꝝ sensuũ exteriorũ nõ ꝓcedẽs a causa ꝓpria instri illius sensus ablati nec a causa ꝑmitiua significat mortẽ: ⁊ mlto magis ablatio sensuũ interiorũ simili modo ꝓcedẽs. ¶Dixit Raſ. 16° cõtinẽ. figño sup debilitatẽ virtutis aialis est debilitas sensuum ⁊ pauca suba sensibiliũ fortiũ: sicut cuꝝ oculus effugit lumen. auditus fortẽ vocẽ. tactus grauedinem iduméti. Et subiectio diuersis formis semp. qñ oẽs forme graues fiant supillũ ex grauedine corꝑis super eã. ¶Et Aui. dixit. si fugiat a vocibus ⁊ odoribus ⁊ coloꝛib⁹ habẽtibus fortitudinẽ est sig̃m malũ significãs debilitatẽ sensus aialis. ¶Et dixit Aui. prima tertij. q̃ destructio sensuũ ꝑticulariũ qñq; significat festinationẽ causaꝝ diminutiones in cerebro. i. significat diminutionẽ actionũ cerebri: ⁊ hoc erit qñ illa destructio fuerit ꝓpter causam in cerebro: ⁊ nõ ꝓpter passionẽ in instris sensuum: aut ꝓpter opilationẽ in vijs eoꝝ: ⁊ nõ voluit Aui. q̃ nõ possit significare ablationẽ opationis cerebri: q; imo põt: ꝫ voluit q̃ ablatio actionis in sensib⁹ ꝑticularib⁹ põt significare cãs diminutionis actionis in cerebro. Et cã est: q; parua mutatio accidens in cerebro: sicut in ꝑn° est magna in ꝑn° siue mẽbro orto ab illo. vt voluit Aꝝ. ꝓmo de gñione aialiũ. Et subdit. Aui. q̃ sensus cerebro ꝓpinquiores: sicut visus audit⁹ odoratus ꝓi⁹ recipiũt nocumẽtũ cerebro patiẽte q̃z lõginquiores. s. gustus ⁊ tact⁹. Et sic etiã nocumẽtũ in lõginquioꝛib⁹ minus ⁊ tardius significat nocumẽtũ in cerebro q̃z in ꝓpinquioꝛib⁹. ¶Notãt q̃ qñ nocumẽtũ lõginquoꝝ nõ removeꝝ eũone ⁊ cõmẽsuratiõe cõplonis eoꝝ: tũc põt significare sicut nocumẽtũ ꝓpinquiorũ q̃ causa sit in cerebro: q̃z nõ sic certe: sicut ꝓpinquoꝝ. ¶Et dicũt. q̃ qñ nocumẽtuꝫ cerebri est cõe toti ⁊ est magnũ: tũc oẽs sensus ⁊ mot⁹ ledũtur: vt ꝑz in apoplexia ⁊ epilepsia. Qñ vero est paruũ: licꝫ sit cõe toti cerebro: tũc nõ est nẽcium oẽs sensus ledi lesiõe manifesta: ꝫ aliqs ex eis vel aliqui. Et illi ex eis ledent̃ qui sunt magis apti pati: vt ꝑz de hñte oculos debiles qui cerebro eius nõ multũ patiẽte statim ledunt̃ alijs sensibus nõ lesis. vt voluit Sal. ꝑ pnosticoꝝ. in ꝑ10°. vbi. frẽdere dẽtib⁹ ꝛc̃. ¶Et dixit Aui. q̃ lesio in opationib⁹ gustus ⁊ tactus ſm plm figiiat lesionẽ esse ꝓpter cãm ꝓpriã instris ipoꝛũ. ⁊ ſm minimũ. i. valde raro significat cõitatẽ cerebri. Et hꝫ istud dictũ. Au. veritatẽ cũ cõparati fuerint gustus ⁊ tact⁹ ad alios sensus. Et cã huiꝰ duplex est. Una q; hi duo sensus sunt magis nãles: ⁊ per oẽs minus existentes in depẽdẽtia ad cerebrum ⁊ babẽtes plus de affixione ad organa ipsoꝝ. ⁊ ideo frequẽtius cõtingit ex hoc ledi per illa organa. Scõa cã est: q; nõ cõsistũt in tãta excellẽtia ꝓportionis in quanta cõsistunt alij sensus ⁊ ꝓpie visu. vñ accidit q̃ facta in cerebro parua lesione non sic impediunt̃ gustus ⁊ tactus: sicut alij sensus. Et posset assignari rõ tertia: q; gustus ⁊ tactus etiã ſm maiorẽ partẽ magis elõgant̃ a cerebro q̃z alij. ¶Et dixit Aui. q̃ omnes sensus cõicant in hoc q̃ eorũ opatiões aut sunt fortes aut debiles ⁊ earũ fortitudo ⁊ debilitas significant dispõnem cerebri. dispositio cerebri figiiat per illã fortitudinẽ aut debilitatẽ: ⁊ ꝓturbatio ⁊ cla-

Lesio in operationibus gustus ⁊ tactus raro fit ꝓ cõitatem a cerebro.

Non omnis debilitas sensuū est cū cerebri pturbatione.

ritas sube cerebri.nā fortitudo opationū sensuū figiat claritatē sube cerebri:z debilitas ei⁹ pturbationē. Et q̄ aliqs posset credere q̄ semp debilitas sensuū figiaret cerebri per turbationē rñdet q̄ nō est ita.ió.Aui.subdit.q̄ nō ois debilitas sensuū est cu pturbatione sube cerebri. Et dedit exēplū in visu in quo debilitas est aliqñ cū claritate:sicut si hō videret res paruas deinde cū elōganc z nō multiplicantur ipsaꝝ radij deficit a clare vidēdo eas. Jn hoc.n.casu erit debilitas cū claritate:z claritas cuz debilitate: z filr̄ pōt esse turbatio cū debilitate:sicut ipse dixit.nam ꝑ q̄ turbatio z claritas qñq̄z sunt simul in debilitate.i.q̄ pōt esse debilis z clarus:z pōt esse clar⁹ z fortis.nā claritas ꝓcul dubio pōt esse cū vtute forti. Et subdit Aui.q̄ pturbatio semp figiat mām z claritas siccitatē z māe priuationē.nā humiditates in cerebro abūdātes:z ꝓprie cū sint vaporose reddūt spūs cerebri z turbidos z ineptos:z organa etiā opilant. vnde fiūt sensus turbidi z hebetes. Siccitas aūt purgando a superfluitatib⁹ reddit sensus z organa sensuū clara z peruia z apta. Et iō cū cerebro humido est sensuū hebetudo:sed cū sicco est sensuū perspicacitas:vt voluit Gal.2° tegni. Et. A. dixit.q̄ pturbatio semp figiat mām z intellexit de cōiūcta debilitati:nō aūt de cōiuncta fortitudini cū ꝑm quosdā pōt cōiūgi:q̄ talis cū sit fortis z ñ debil' nō figiat cerebri humiditatē:scz siccitatē.i.superfluitētē z purgationē cum q̄ stat pfecta sanitas:nō aūt siccitatē per ꝓuationē hūiditatis debite:vl' vt alij dñt:qō. A. dixit.q̄ oēs sensus cōicant in spē debilitatis z fortitudinis.i.in spāli mō debilitatis que est pturbatio.i.cū pturbatiōe z in spāli mō fortitudinis q̄ est pturbatio.i.cū pturbatiōe. Et in spāli mō fortitudinis q̄ est claritas.i.cū claritate. Qui spāles modi fortitudinis z debilitatis figiant disponē cerebri:nā in oib⁹ spēb⁹ pōt reperi turbide iudicare z clare iudicare. Et debilitas cū pturbatione semp figiat mām z disponē egrā vel neutrā:sed fortitudo cū claritate semp figiat sanitatē cerebri. Turbiditas tñ z claritas operationū scz sint z reperiant' in oi sensu:clari⁹ tñ manifestant' in visu.z ideo Aui.in visu posuit exemplū. ¶ Notāt qdam.q̄ nocumēta que sunt debilitas cū turbulētia z debilitas cū claritate sunt nocumēta diminutiōis: ꝓpter qō notāt qō per turbidū videre nō intelligūt vnā rē ꝑ alia videre:q̄ tūc esset corruptio opōnis:scz itelligit' non clare videre de re scz eā videat.v.g.video rē albā z iudico q̄ sit alba:scz nō ita clara:sicut ipsa est. Quia tñ Aui.nō expōsit vtrū turbulētia actiōis:vt visus possit stare cū fortitudine vtutis:iō dicūt.q̄ turbulētia opōnis vt visus ē duplex. vna infra nālē terminū spacij debite visiōis:z ista turbulētia est debilitas visus. Et alia est vltra terminū spacij debite visionis:z ista stat cū fortitudine.v.g. visus fortis bz ꝑ spacio vidēdi ad A.tē si vltra A videat B scz turbide adhuc dr̄ visus fort]:scz si video aliqd turbide citra A tūc visus est debilis. ¶ Et dicūt iterū.q̄ pturbatio sensuū vt visus ē duplex. Una q̄ est ꝓtinua sup quocūq̄z visibili:z sup quocūq̄z spatio ꝓpinquo z longinquo.z ista figiat māz in cerebro abūdāte:z tūc pōt exponi pturbatio semp.i.ꝓtinua figiat materiā z̄c. Alia est pturbatio q̄ est in quodam spacio z in quodā nō:vt pz in eo q̄ ꝓpinqua clare videt z lōginq̄ nō:z ista pōt fieri ab alijs cāis:vt patebit in sermone 3°.tractatu de dispone oculoꝝ.vel vt dicunt alij,pturbatio est duplex. vna vera que est turbidū iudiciū dare ꝓpter spūum pturbationē:z ista semp figiat māz:q̄ alr̄ spūs inturbidari nō pñt. Et ista mā est maxi' vaporosa. Et alia est turbatio nō vera q̄ est quedā impotētia veri iudicij:sicut pz in eo q̄ rez distante parui iudicij clare nō iudicat:z ista nō semp figiat mām. ¶ Dixit Alkindus.q̄ oē vanū eloquiū in somno si accidit cū pulsatiōe capitis z tēpestate salubre est:sed si cuz vbanitate z ornamēto mortale. Dixit Aui.2ª 4ª.alienatio cum motu z pcussione in capite z nare est salua:scz cū algurat.i.cū hō logr̄ plane:z q̄si cū rōne z apoplexia.i.tacitur/

Pertur/batio sen/suū est du plex.

Alienatio z vanum eloquiuz q̄ sanita le z quan do non.

nitate mortale figians corruptionē oīum humoꝝ z oīum vtutū intrinsecaꝝ cerebri.dr̄ aūt egrū stare in taciturnitate q̄si secū semp logr̄:ad interrogata aūt nihil rñdet. ¶ Dixit Georgius.quotiēs alienatio accidit absq̄ cā manifesta tepescēte febre post figiones malas z piculosas que apparētes fuerint signū malū z mortale pronunciabis. Et q̄sto figiones p̄cedētes fuerint peiores z cōmotio ipsaruz fuerit ad disponē lenē quāto existimer' q̄ illa dispō sit leuior z vtilior tāto mors erit velocior in ꝓximo. ¶ Jnqt Ruffus. de signis mortis est paucitas sollicitudinis opōnis.cū.n.eger nō curat agēda sua nec̄ia.neq̄ familiā aut domū suā signū est mala. ¶ Dix̄ Alm̄.x°.cū nō verecūdar' eger ō accñtib⁹ qb⁹ boies verecūdari cōsueuerūt:vt cū verenda discoperit aut discooperta nō cooperit:aut etiā vētositatē cū sono per inferius emittit signū est nō bona:maxie si verecūdus esse ꝓsueuit. Et dixit.egrū morituꝝ nō vā ꝓferre est signū nō bonū. Et Sisud dixit celebrare offm̄ de mortuis est sig^m mortis. ¶ Dixit Raſ.ió°.ꝓn. Quotiēs alienat mēs z eger mō flet mō ridet malū. Dicunt.si viderit eger ante se boies nigros magnos z personas pessimas malū est.signat.n.in cerebro hūores malos z intēsos aut melicos z cerebri sub stātiam esse incensam. ¶ Si in statu acutoruz senserit patiens niuē cadere super se malū:q̄ signat humorū frigiditatē in corpe dñari. ¶ Dixit Aui.2ª 4ª.multotiēs videt infirmus in somnijs de gne illi⁹ quo fit crisis ei⁹:sicut videt habiturus crisim ꝑ sudorē q̄ ingredit balneū z ꝓparet ei. ¶ De signis sūptj ab ingetudine z pmuta^nc sit⁹. La.xviij.

Multotiens somniat infirmus modus crisis future.

Jrit Aui. 2ª 4ª. multitudo pmutatiōis.s. de vno loco ad aliū:vel de latere in latus:z multitudo ingetudinis in loco vel ꝑm aliquē sit ū est signū nō bonū signans multitudinē vaporis eleuati. ¶ Et dixit.saltus infirmi oi hora de vna pte lecti ad aliā:q̄si cū furia vel sine ꝑmeditatiōe:z sessio ei⁹.s.firma in eodē loco z situ absq̄ pmutatiōe loci z sit⁹ est signū mala z est ꝓpter angustiā z pmutationē rōnis:aut est ꝓpter ꝓstrictionē anhelit⁹ z ꝑfocationē. Et subdit.q̄ h̄ in pipleumonia est deteri⁹:qñ in ea plz ei⁹ fit pp ꝑfocationē anhelit⁹:scz illud accidat vel accidere possit ꝓpter alias cās iterū. ¶ Dixit Jpo.p̄ ꝓnostico ꝓ.manuū mobilitatis sic signa ꝓnotabis in febre acuta in pipleumonia in freneſi nō vera z in dolore capitis. Si eger man⁹ ad faciē tenuerit tāq̄z aliqd positurus vel aliqd collecturus hac illac quesierit:vel de vestib⁹ q̄si aliqd euulserit: vel q̄si festucā de pariete decerpserit pessimū est z mortale. Dixit Gal.in 2°.q̄ hoc accidit ex imaginatiōe fili illi qui imaginat':in cui⁹ oculis aq̄ cōgregat' q̄ estimat q̄ ea que videt inter humiditatē grādineā z tunicā corneā q̄ cooperit pupillā sint de foris:qñ consueuit in sanitate sua videre res q̄ in aere corā oculis suis filr̄ in dictis morbis isti estimāt se videre istas res de foris:z ipse sunt in oculis suis. Et h̄ accidit qñ eleuant' ad caput vapores ex humorib⁹ corꝑis z transiunt' ad humorē albugineū. Et hoc i febre acuta z pipleumonia. Jn dolore vō capitis z freneſi qñ caput est plenum humoribus qñq̄z puenit aliqd illoꝝ humoꝝ ad oculū:z est cā euētus dictoꝝ accñtiū. Et egritudines in qbus sunt hec accñtia dixit Gal'.nec̄io sunt male:qñ nō accidūt in eis nisi ꝓpter magnitudinē ipsaꝝ:z in freneſi pp debilitatē mēbri cui aduenit.que est pniciosa ex toto gne suo. Jlle autem egritudines sūt male pp magnitudinē suā. ¶ Dixit Auic. collectio palleaꝝ z puentre oi hora:q̄si aliqd colligat ex se: aut ex pariete est malū. Et cā in h̄ est ex vaporib⁹ q̄ eleuantur ad cerebrū:q̄ faciūt imaginari illud qō nō est pp descēsionē eaꝝ ad oculū z humiditatē albugineā. Dixit Hosator.q̄ euellere pillos z colligere festucas est opatio ꝑ vtutis visiue in q̄ ꝑ fit deceptio:z 2° vtutis imaginative q̄ estimat festucas z pilos eē qd icōueniēs. ¶ Dix̄ Aui.cum grauar' a motu ē signo mala. Cū.n.sentit eger ēt post pū

Mobilitas manuum z collectio palearum.

motū mẽbra sua lapsa ⁊ ipotē[a] ad vlteriorē motū ē signo mala. ⁊ p̄cipue si lipothomiā aut ipotētiā vidēdi icurrerit. ¶ De signis sumptis a decubitu ⁊ forma iacēdi. Cap̄. xix.

Auicenna 2ª 4ª. mollificatio corporis ⁊ malitia resupinationis ⁊ debilitas ipsa q̄q̄ fiunt cā multitudinis hūorū grossorū in viscerib⁹ q grauāt supra vtutē. Et q̄q̄ fiūt ꝓpter siccitatē ⁊ paucitatē humorū: vnde reddūtur mẽbra arida iepta motui: sicut accidit in decrepitis. Et q̄q̄ pp debilitatē vtutis. ſ. motiue: in lacertis supfluitatē: cui⁹ ꝺbilitatio cū supfluit mẽbra motū nō hñt. Et nō est dixit Auí. signo distinguēs. ſ. iter dictas cās essentia corpis grossi aut macri: sicut qdā extimauerūt. Immo multotiēs sunt viscera plena hūiditatib⁹ ⁊ corpus est extenuatū ⁊ multotiēs debilitant vtutes in lacertis: ⁊ corp⁹ est pingue: imo signa distinguētia sunt alia q̄ dicta sunt i alijs locis. ſ. 1ª tertij. ¶ Dixit Ipo. ꝓmo ꝓnostico. Bonum est egrū inuenire iacentē aut in dextro latere aut in sinistro: ⁊ manus ⁊ pedes ⁊ ceruicē bñe nō in spasmo distincta: ⁊ bñe totū corp⁹ in sua dispone flexibile: ⁊ minime frida: q̄ habitudo est sanis familiaris ⁊ amica. Jacere eni in modū sani melius est: ⁊ p̄cipue sui sani: signiat eni per hoc q egritudo est pax violēta ex quo in iacēdo nō mutauit dispōnē cōsuetā. Et hoc dixit Hal. in 2ᵐ. q. inuenis q̄ō est proprius alicui infirmo⁹ siue alio. ſ. aliqs modus decubitus: q̄re nō opz vt ponas ꝓsideratiōnē tuā ad illud cōe: q̄ō est: q. q̄ vides infirmū iacentē in somno: sicut de cōsuetudine plurīū sanorū est vt laudes decubitū eius: ⁊ q̄ vides decubitū diuersuz ab illo nō opz vt vituperes ipsum: q̄uis sit signo mala. imo opz vt ingras an de ꝓsuetudine ipsi⁹ sit: vt iaceat in sōno cū illa figura. nā si fuerit ita nō est signo vituperabilis q̄ quidē inuenit medicus infirmū iacētē super altero laterū ⁊ nō sup dorso: sicut q hz mollificationē. dixit Ga. in 2ᵐ signo laudabilis signans vtutis vehemētiā retinētis corp⁹ ⁊ frāgētis ipsum cū lacertis: sicut signo sup debilitatē hui⁹ vtutis est vt nō inueniat infirmo esse pole iacere sup dorso duoꝝ laterū ipsius. ¶ Dñt qdā. iacere supine est malū per viā signi: sz est bonū p viā cāe inquātū est cā melioris tolerātie vtutis: q. in tali decubitu vtus parū laborat: sz tñ est vel esse pōt malū etiā per viā cause. Dixit eni Hal. p̄ de regimine sanitatis. q iacere supinū minat multas egritudies: vt apoplexiā paralesim epilepsiā ⁊ sil̄es: q. in tali decubitu defluūt hūores ad cerebrū ⁊ loca neruorū. ¶ Et opz dixit Ipo. vt sint manus ⁊ pedes ⁊ ceruix duplicata parū. nā de ꝓsuetudine plurīū sanoꝝ est vt iaceāt in somno cuz hac dispone: ⁊ nō solū man⁹ ⁊ pedes ⁊ ceruix. sz ⁊ totū corpus sit humidū flexibile: vt sit figura eius longinqua ab extremitatib⁹ vt nō sit multū tensum neq̄ multū curuū retortū: figure eni decubitus trāseūtes equalitatē sunt in qbus corpus est tēsuz in vltimo tēsionis: ⁊ ille etiā in qbus manus ⁊ pedes ⁊ dorsuz: cuius ptes sunt spōdiles colli sunt duplicia in fine duplicatiōis: hec eni ꝯctionē neruoꝝ ⁊ lacertoꝝ signiat: illa vero nimiā tēsionē: sz dispō media inter illas est familiaris ⁊ amica sanis. ¶ Dixit Glosator. melius est pro egris iacere sup latere dextro q̄z sup sinistro: q. dextrū fortius est: sinistrū vo debilius: q. possent supfluitates ad ip̄z fluere ⁊ in eo egritudinē cāre. Quidaz aūt dñt iacere super latere siue dextro siue sinistro simplr melius esse quocūq̄z alio decubitu: q. in eo melius celebrat digō ⁊ mai⁹ recipit stōus auxiliū a calore mẽbroꝝ adiacētiū. ¶ In quibusdaz tñ casibus iacere sup vētrē bonū est quo vsus est q̄n stōus est intantū cibo repletus q nō possit ei sup iacere epar: nec possit calor epatis ⁊ splenis attingere ad supiorē ptē ciborū: tūc bonuz est ꝓnū iacere: vt acquiratur stō calor a calore culcitre. Secūdus casus est q̄n poz toti⁹ mirach sunt rari apti: ita q ab eis exhalet calor ⁊ spūs ⁊ in multis colicis cōtingit tūc per ꝓnū decubitū ꝓhibet calor ⁊ spūs ab exhalatiōe ⁊ cōtinet interi⁹. Tertius casus est q̄n expedit iuuare reuocationē caloris ⁊ spūs ad digerēdū cibū. nā hoc auxiliū facit decubit⁹ sup vētre cū cōpressione q̄ tunc in stō fit: p quā trahit calor ⁊ spūs ad stōm. Quart⁹ casus est do lor in vētre q̄ sedat accubitus ꝓnus pp cōtinētiā caloris innati interius. Dicūt. accubitus sup vētre est malus p viā signi: q. vt dixit Ipo. signiat aut doloꝛē fortē in ventre aut mētis alienationē: ⁊ pōt esse per viā cause: vt in dictis casibus. ¶ Et subdit Ipo. nō est laudabile signū egrū supino corpore iacere brachijs rigidis ⁊ pedib⁹: ⁊ alia translatio hz: ⁊ filr collo suo: nā h̄ minoris est laudis q̄z illa. Et Hal. dixit in 2ᵐ. iste ꝺcubit⁹ nō laudat penit⁹: ⁊ pp hoc nō opz vt dicat: q. est minoris laudis: ⁊ q̄ sit nō oino laudabilis. declarauit Ipo. in sermone suo. cū subdit in trāslatiōe alia. si euigilauerit ⁊ descēdit de loco suo vsus pedes suos: tūc illud est deterius: per q̄ō signiauit q decubit⁹ q est ante istū est malus: sz mihi videt dixit Hal. q ipse spēs decubit⁹ sūt medie inter laudabilē ⁊ vituperabilē: q̄n vtus eaꝝ nō est magna in signanda sanitate nec in signanda morte. Verūtñ si iste decubit⁹ ꝓsuetudinari⁹ sit ifirmo: tūc nō est numerādus inter signiones malas: sz si nō fuerit ei de cōsuetudine ⁊ fuerit eger hō vehemēter honorās medicū q ingredit super eū: aut est vehemētis verecūdie: tūc nō est signo laudabilis: ⁊ plus si fuerit infirmus nā verecūdus. ¶ Et subdit Ipo. si repete se a capite lecti ad pedes iactauerit malū nō dubitabis. Dixit Ga. in 2ᵐ. q. signiat mortē vtutis que tolerat corpus. q̄ō signat: q. q̄ tu ꝓicis cadauer sup latꝰ suū cōuertit ꝓculdubio aut sup facie suā aut sup collū suū: ⁊ si hñ figuraueris ipsuz figura qua tēdit ad supiora cadit ⁊ descēdit versus pedes. Dicūt qdā. Si eger caput cōtra pedes voluerit mors sequetur. ¶ Et subdit Ipo. si pedes nudos tepidos inueneris. q. d. ⁊ nō sint calefacti valde: q. infirmus cogit in febribus acutis valde discooperire pedes suos ob dilectionē aeris frigidi q accēdunt cū accensione aliorū mẽbroꝝ. Cū ergo nō est dispō febris hec dispō. ſ. in q̄ cogit eger discoopire pedes: ⁊ tu inuenis infirmū detegere pedes suos: tūc est illud signo sup mollificationē. i. debilitatē infirmi: ⁊ ꝓ aut q hz angustiā. ¶ Et subdit Ipo. si inordinate ceruicē cū labore ac pedes iactauerit pessimuz est ⁊ angustie signū. Et Hal. dixit in 2ᵐ. q. si inuenis infirmuz figurare man⁹ suas cū ceruice sua ⁊ pedib⁹ suis attēde: ⁊ si videris ista mẽbra ꝓiecta cū dispōne agitatiōis ⁊ diuersitatis: tunc scias q est signo mala: q. signiat angustiā. Et h nomē angustia signiat q infirm⁹ ledit cuz oibus suis figuris qb⁹ decubit: q̄re pmutat semp de figura in figurā: q̄n ergo inuenis infirmū iacentē ⁊ vides eū semp pmutare figuram suā in qua iacet ⁊ manus ⁊ pedes suos iactare cū dispone diuersitatis ⁊ agitationis ⁊ situs ceruicis eius sup pului nar est ineq̄lis: tunc scias q hz angustiā: aut ꝓpter cāz quā inuenit in ore stōi: aut ꝓpter debilitatē vtutis sue: aut ꝓpter ardorē magnū in interioꝛib⁹: p cuius refrigerio querēs aerē frigidū loca pmutat aut illud facit pp rōnis pmixtionē. Verūtñ dixit Hal. cōsidera in hoc volūtatē aut cōsuetudinē infirmi. ⁊ cōsidera etiā ne sit ex mollibus. i. pusillanimib⁹ vel delicatis p nām q terrentur ex oi re q̄ accidit eis: q̄uis illa res sit parua valde ⁊ debilis. ¶ Dixit Ipoc. 2°. ꝓnostico. bonū est modeste ⁊ nō laborioſe nec repente egrū latera cōmutare: q. hoc signiat q mā nō est grossa nec multa. Et bonū est. dixit Ipoc. si egro leuius videatur. Et Hal. dixit in cōmē. q hoc significat virtutis voluntarie mouentis corpus fortitudinem. Inquit Diocles. corpora sunt composita ex deferente ⁊ delato: ⁊ deferens est virtus ⁊ delatum est corpus: ⁊ sicut ille qui fert pondus aliquod si est graue ei fit difficilis motus eius: ⁊ si est ei leue fit facilis motus eius. Similiter virtus quando est fortis facile defert corpus: ⁊ non aduenit ei apud motum eius nocumentum: ⁊ quando est debilis grauat super eam: sit

Jacere supine bra. chijs rigidis ⁊ pedibus.

Jactare se repete a capite ad pedes.

Pedes nudos discoopire.

Jactare pedes ⁊ caput inordinate cū labore.

Modeste ⁊ non laborioſe egrū mutare latera.

Si manꝰ fuerit grauis & crura ponderosa.

ergo difficile ei subleuare pōdus & deferre ipsuꝫ. ¶ Et subdit Ipo. graues vo si fuerint manꝰ & crura fuerint pōderosa horrēdum est. Et Hal. dix̄ in ꝓmē. q̄ sigñio infirmi sup cōmotiōe mēbroꝝ suoꝝ est q̄ñ conaī motū cū volūtate & gratitas cruriū declaraī ei q̄ñ conaī surgere & ambulare aut ea mouere & ipe est iacēs: & silr̄ ḡuitas motꝰ manuū declaraī ei: q̄ñ conaī cū eis retinere aliq̄d aut p̄jcere ex manu sua aut ponere eas vel pmutare de loco ad locū: & silr̄ etiaꝫ grauitas colli & reliquaꝝ partiū dorsi oñdiī ei q̄ñ vult permutare figuras eaꝝ: aut pmutare cās de dispōne ad dispōnē. grauitas eni mēbroꝝ ē ex maioꝝ figñonib⁹ sigñanti bus debilitatē vtutis & nobiliorib⁹ eaꝝ: verūtñ nō est signficatio ei⁹ sup debilitatē vtutū oīum: ſz sup debilitatem vtutis q̄ est in neruis & lacertis tm̄. Dixit Georgius. si eger pedes suos eleuauerit vsq̄ ad pectus: deinde eos remittet: signū mortale est. ¶ Dixit Ipo. eger si iacuerit eiecta cerui ce & aperto ore pedibusq̄ retortis: vel vt dicit alia translatio: vt pedes ei⁹ ipso iacente sup ceruicē sint duplicati duplicatiōe vehemēti: & torti. ſ. spasmati malū sigñaī. Et dix̄ Hal. in ꝓmē. q̄ in q̄busdā scripturis loco duplicati ꝛē. reperitur separati separatiōe vehemēti & vterq̄ decubit⁹ est malus & extraneus a ꝓsuetudine boīum. ¶ Et subdit Ipo. si supra ventrē p̄ter solitū iacuerit malū sigñans alienationē aut vētris dolores: plures eni q̄ būt dolores in ventre suo eligūt ꝓpe somnū hāc figurā. Dicūt. iste decubitus sigñat alienationē p̄cipue in boie morigerato. Cū. n. hic venientibus medico vel alijs notis & honorabilib⁹ amicis suis: talis eger nō vertit se ad eos: ſz iacet sup vētre suo vel in tali decubitu cōprimāt & cōstringat vētrē: vt in tali cōpressione excludaī ab eo vētositas cā doloris: minuef̄ ēt in tali decubitu sensibilitas mēbroꝝ ventris: & sic ibi vi doloꝛ minui.

Jacere sup vētrē.

Infirmus repēte stare aut sedere in statu egritudinis.

¶ Et subdit Ipo. si in augmēto. ſ. vli egritudinis repēte sterit in acuta egritudine malū est: & in peripleumonia pessimū. Alia trāslatio dicit. salus ifirmi ad sedādū in hora status egritudinis sue est malū valde in oib⁹ egritudinib⁹ acutis: etiā in peripleumonia pessimū. Intellexit ḡ Ipo. p stare q̄ repēte saliat infirmꝰ & sedeat rectus. hoc eni sigñat aut desipiētiā aut nimiū ardorē vel angustiā: ad quā mitigandū surgit infirmus. Cū enim iacet infirmus supinus anterioꝛa pectoris cadūt sup partes dorsi. vnde coangustantur spūalia: & fit difficile trahere aerē. Et dixit Hal. q̄ in reliqs egritudinib⁹. ſ. acutis sessio ifirmi est mala in hora status. Dicūt. cū egriꝰ fuerit in statu: tūc si eger excitaī ad surgendū: & q̄d q̄d iuenit firmiter tenuerit piculū oñdit: q̄ opꝫ infirmū in statu quietū esse. Dixit Hosaꝛ Bonū est egrū in statu q̄escere: & maxiᶜ ab oi motu locali: silr̄ locatiōib⁹ & similib⁹. ¶ Dix̄ Bimasuay. quotiēs eger i morbo acuto inuersaī in lecto de vna pte ad aliā sistente vētre ei⁹ inflato q quotiēs percutiī sonū dat in modū timpani: & supueniēte solutiōe vētris vēter ei⁹ nō minuiī moriēf̄: & ꝓpie si apparuerit ap̄a amplū occupās de corpe partē magnā liuidi coloris. ¶ Dixit Alui. resupinatio sup lectū nō ſm formā cōsuetā: imo ſm pmixtionē & exitū a cōsuetudine est sigm̄ malū: maxiᶜ cū ifirmus p̄cipitaī a statu suo paulatim quotiēs equas eū & prepares p̄paratiōe bona & ꝓuertitur sup dorsum suū: & diligit discoopire extrema & pjcit ea p̄iectione nō nāli absq̄ caliditate valde mānifesta: est ergo cā ei⁹ angustia magna. Et tm̄ opꝫ vt attēdas in h̄ rem & vitaꝫ: fortasse eni hō est pinguis grauis corpis velocis mollificationis. i. resolōnis diligēs in dispōne sanitatis vt iaceat in oi hora ſm hāc formā: aut est p̄hibēs doloꝛ p̄ter resupinationē cōsuetā. Jstud eni est ex toto iterū cū q̄ nō magnificaī timoꝛ & ois p̄paratio nō ꝓsueta de resupinatiōe & tēsiōe: & alijs. ſ. figuris: quā nō facit in dispōne sanitatis in acutis egritudinib⁹ est mala. ¶ Et scias q̄ amoꝛ resupinatiōis aut ē pp multitudinē humoꝝ in viscerib⁹ : aut est pp siccitatē & resolōnē humoꝝ acutoꝝ: q̄re debilitāt lacertos: aut pp debilitatē q̄ accidit lacertis ex pte alia. ¶ Et si nō p̄t eger iacere & resupinari. imo desiderat sedere: est sigño mala. & p̄m ei⁹ est ꝑpea q̄ anhelitꝰ est difficilis cū iaceat pp apa & nocumētū in mēbris anhelitꝰ. ¶ Et si diligit fugere ab hoīb⁹ & ꝓuerti ad parietē est sigm̄ nō bonū. ¶ Et declinatio in sōno & p vētrē absq̄ cōsuetudine est malū: aut eniꝫ est a pmixtione rōnis aut a lesione in vētre. Jacere aūt būide. i. plicabiliter. dixit Aui. est laudabile: & est illud cū iuncture egri sunt recipiētes plicationē velociter. ¶ Dixit Auer. 4° coll̄. q̄ ifirmꝰ a capite ad pedes se iactauerit mortis est sigm̄: q̄ñ in tolerātiā vtutis sigñat. & vlr̄ q̄ñ infirmꝰ nō steterit in modū sani signū est malū: & silr̄ q̄ vult sedere & saltādo sedet: ſz & eodē mō q̄ñ se adheret cauēdo vel sustentādo se vbiq̄ mortis est sigm̄. ¶ Dixit Hal. 2° motuū lacertoꝝ: & scribiī sic a Rabi in 6ª pticula. Jacere corpe supino & apto ore sine quibus nō est stertitio sigñant hec accītia debilitatē vel ebrietatē vel dissolutionē. sup. vl̄ adustionē magnā in spūalibꝰ: ad quā mitigandā vtplm̄ pp attractionē frigidi aeris tenet os apertū. ¶ Dixit Raſ 16° ꝓtiñ. Medicus doꝛ eē peritus: q̄ñ si iacet eger & extenditur cū lapsitudine q vsualiter fuerit delicatus nō horribilis valde est iudicanda in eo hmōi cōditio: sed in exercitato & robusto: & sustinenti hec conditio iudicatur horribilis valde.

¶ De signis sumptis ab opōnib⁹ vtutis nālis. Ca. xx.

Bonitas appetitus plus facit ad curam q̄ cōfortatio mētis.

Egrū dilligere resupinationē p̄ter cōsuetum & de causis.

Sitis defectus aut abūdāa

[D]Ene se hꝫe ad obligationes. ſ. cibarioꝝ & potuū. dixit Ipo. 2° affo. in oi egritudine bonū est: ꝓuū vo malū. Et intellexit p bene se hꝫe ad oblatiōes nō solū bñ appetere & bene sumere cibū & potū oblatū: ſz sanitatē hꝫe oiuz vtutū nāliū ministrātiū in re nutrimēti. ¶ Quidā tñ dicūt intellexit solū de bonitate appetit⁹ moderati. nā imoderat⁹ appetit⁹ nō est sigño bona: siue fuerit imoderat⁹ absolute: siue in cōparatiōe ad morbū: siue ad nām patiētis. Et ideo dicūt q̄daz. q̄ intellexit de bonitate appetitiue ꝓportionate digestiue siue nō. Et oimō vificaī affo. q̄uis meliꝰ vno mō q̄z alio: etenim est bonū p viā signi: q̄ sigñat bonitatem vtutū nāliū: & est bonū per viā cause: q̄ est cā cōfortatiōis vtutū & restauratiōis corpis. ¶ Dicūt q̄dam. cū eger cū bona deliberatiōe comedit & bibit q̄ offerūtur ei est bonū valde. & p̄cipue si lepide gustat ea: & bñ percipit sapores eoꝝ & ecōtra si furiose & q̄si nō appēsate: & sicut nō cōfidēs hꝫe ab eis iuuamētū: & p̄cipue cū nō p̄cipit sapores eoꝝ: imo p̄cipit ea alterius saporis q̄z sint. Et maxiᶜ si q̄ bibit audiaī cadere velut in puteū est sigño valde mala. ¶ Quidā cōparātes inter cōfortari mēte & bene se habere ad oblationem dixerūt q̄ bonitas appetitus plus facit ad curā q̄z cōfortatio mētis: q̄ ad ipm cōsequtur cōe instrm̄ vtutū. ſ. calidum nāle: & seqtur ad ipm effect⁹ magis realis. ¶ Et dix̄ Ipo. 2° affo. Jn egritudine diuturna abstinētia malū: & p abstinētiā intellexit lesionē appetitus ei⁹. nāq̄ ablatio & corruptio nō solū in egritudine diuturna in qua magis requiritur bonitas appetitus: sed etiā in quacūq̄ alia: & ipsius diminutio etiā est mala: sed nō tm̄. Est aūt maxᵉ mala in morbis cronicis: q̄ cum in eis appetitus ſm plm̄ soleat intendi ꝓpter ꝓtinuā & longaz resolutionem: aut ꝓpter p̄tiam humoꝝ frigidoꝝ in ore stomachi si remittitur aut deficit est significatio mala: & est mala per viam signi: q̄ significat illius vtutis defectuz: cuius vigor maxime necessarius est: & est mala per viā cause cū sit causa innutricationis & irrestaurationis. ¶ Dixit Raſ 16° ꝓtiñ. Defectus appetit⁹ cibi in morbis diuturnis malam sigñonē designat: q̄ñ in eo q̄ saluatur de hmōi morbis esse doꝛ appetitus fortioꝛ: q̄ si cū hoc fuerit ego frigida. alꝫ. fetida peioris sigñonis erit. ¶ Dixit Auic. destructio appetitus in egritudinibus cronicis est malū: & in acutis etiam: sed est infra illud vel minꝰ illo: & ad summū significat humores corruptos: aut morte virtutis nālis & stōi: & ꝓpie si fuerit cū nigredine lingue.

¶Dicũt.defectus appetitus cibi vt in plurib⁹ est deterior in cronicis q̃z in acutis ꝓpter lõgitudinẽ cronicoꝝ: ꝓpter quã egẽt plũi renutricatiõe:ꝫ ꝓstratio appetit⁹ ad potus potissime peior est in acutis q̃z in cronicis.nã in acutis peracuta caliditate ipsoꝝ ꝑternãli oꝫ intẽdi sitis ⁊ remitti fames.Si ergo cũ illa acuitate ꝓsternit sitis denotat vltima tus defect⁹ appetitiue vt nõ appetat potũ stãte cã nõ multũ incitãte ad ipsum.¶Dixit Jsaac febriũ.5°. Priuatio sitis ꝓcedẽs a vtute iã mortificata q̃ nõ sentit cãm sitis neq; nocumẽtũ ei⁹ est signũ pessimũ.¶ Dixit Raſ.i6° cõtiñ. q̃ defectus sitis absq; mitigatiõe caloris febrilis nõ erit nisi ex defectu vtutis sensibilis oris stõi.Sed defectio sitis dix Jsaac.veniẽs ex ablatione vel remissiõe cãꝝ sitis:aut quia remot⁹ est ab ore stõi hũoꝝ incẽsus ⁊ febrilis calitas a stõ: ⁊ spũalibus est signũ bonũ ⁊ nõ malũ.¶ Dixit Rasis.i9° ꝯtiñ.in quo accidit in fe.causonica tussis superabandãtis q̃ztitatis modici insultus absq; sputo in ea nõ patit sitiz cũ ipsa tussis cõmoueat semp humiditates ad humectãdũ os eius.¶Dixit Jpo.3° affo.Quibuscũq; tusses licce ⁊ modicũ ꝓuocate in febrib⁹ vrentib⁹ nõ valde sitientes fiunt. Tussis eniz licca ⁊ in qua modicũ sputi ꝓuocat a nã siue ab arte ꝓcedit ex reumate subtili descẽdẽte ad guttur per pulmonẽ q̃ cõtinue humectãdo partes oris ꝓhibet sitim. ¶Dicũt.subita sitis ablatio absq; cã manifesta est signum pessimũ.¶ Et dix Aaron.angustia sitis si valida fuerit cũ frigore superficiei corpis ⁊ viriditate ipsius periculosa erit. Et sitis valida si cum sudore frigido fuerit mortalis erit. ¶Dixit.Jpo.4° affo.si a febre habito. i. intense febriente collũ ꝙuertat:vt vix deglutire possit tumore nõ exñte i collo.s.nec intrinsecus nec extrinsecus:vt per hoc voluerit significare nimiã siccitatẽ in collo ⁊ meri satis ꝓfundis ex quo nõ appareat mortale.Dicũt q̃ illa dictio vix nõ importat hic diminutionẽ aut corruptionẽ deglutionis:ꝫ ipsius ablationẽ:aut tantã difficultatẽ ⁊ impotẽtiã trãsglutiẽdi: vt pro impolitate hñi possit. Est aũt hoc malũ per viã signi significãdo disp̃ones supradictas:⁊ est malũ per viã cãe ꝓhibẽdo nutricationẽ ad quã cõsequit mors.¶Dix Aaron si color gutturis aliter lingue fuerit niger ⁊ strangulatur repẽte ⁊ nõ possit deglutire:mortale.¶ Signa digõnis apparẽtia in omni egritudine mãli de se salutez promittunt. ¶Signa aũt cruditatis in morbis mãlib⁹ lõgitudinez significãt morbi ⁊ suspectũ tenẽt medicũ ad q̃ terminetur egritudo. Signa vero opposita digõni ilico cũ apparẽt mala sunt.Cũ vero perseuerãt mortem pronunciant.

Signa digõnis apparentia in egritudine mortale de se salutẽ promittunt.

¶De signis sũptis ab etate ⁊ ꝙsuetudie egrotãdi. Ca.xxi.

ARistoteles li.3 morte ⁊ vita dix puis passiõib⁹ eueniẽtib⁹ isene ctute velocẽ moriẽt:⁊ maxẽ ꝑ accidẽti etate decrepita: ⁊ hoc ꝓp paucũ esse calñ.s. q̃ inatũ: vel vtplm ei⁹ cuaporatio in multitudine vite. Si q̃ itaq; fiat molestia:quẽadmodũ.n.momẽtanea in ipa flãma exñte ꝓpter partiũ mot⁹ extinguit.pueri aũt ꝓpter fortitudiné virtutũ ipoꝝ nãliũ de fortib⁹ ⁊ duris sanãtur egritudinib⁹.decrepiti vero cũ semp sint in semita mortis raro valde a fortib⁹ liberant morbis.¶Dixit Raſ.i6° cõtinẽ.ex 14° pulsuũ.corpora fortia q̃ multo tpe longi spacij pseuerẽt salubria quotiẽs infirmantur appropinquabunt periculo aut pibũt.Sed debilia q̃ semp subiacẽt passionibus ex modica cã.hoc dictũ ex dicto 14° pulsuũ sic scribit a Rabi in 4ª ꝑticula.vtutes nãles debiles debilitant multotiẽs a parnis causis.vtutes aũt fortes nõ debilitant nec superant nisi a magnis causis.Jõq; cũ fortia corpora permanẽtia lõgo tpe sana egrotãt pueniũt ꝓpe destructiõem ⁊ cũ egrotãt corpora debilia que molestant successiuis egritudinibus facile liberant ab egritudine:⁊ euadunt.Dixit Alñ.x°.Egritudo in hoie sano q fere nũq; egrotat timorosa est.Dixit Aui.2ª 4ⁱ.q̃ exitus ani in egritudine acuta per seipsum est signũ malũ ⁊ exitus matricis ⁊ vulue mulieris in febre acuta est signum malum.

¶De signis sumptis a rebus nõ nãlibus. Cap.xxij.

De signis sũptis ab aere ⁊ tpibus anni.

ARebus nõ nãlibus sumunt signa:⁊ prio ab aere ⁊ tpibus ãni. Cũ i estate ⁊ aeris ostitutiõibus calis egritudo supuenerit frida malũ:⁊ siñ cũ in hyeme accidit egritudo cala malũ:cũ significet humorẽ esse multiplicatũ ꝓ nãm tẽporũ.¶Ax.ꝑma ꝓbleu.pbleu.25°.quesiuit ꝓpter qõ hoies infirmant magis estate q̃z hyeme: sed tñ in estate min⁹ moriunt q̃z hyeme.⁊ rñdẽs ad ꝑmã partẽ dixit.q̃ in estate rarefacto ⁊ infridaro ente corpore propter resolutioné calitatis innate ⁊ dissoluto ad labores.i. ꝓpter labores.nã hoies cõiter magis laborãt estate q̃z hyeme:necesse est principia egritudinũ.i.eaꝝ causas plures fieri ꝓpter labores ⁊ indigestiões:⁊ etiã inductoꝝ ⁊ oblatoꝝ ciboꝝ herbaꝝ ⁊ fructuũ:etenim iuuenes fructus tũc sunt qui exñtes humidi ⁊ calidi multiplicant indigestiõis superfluitates.Sed q̃ꝰ dicta ꝑn⁹ sint multa:nõ tñ sunt sic vehemẽtia sicut in hyeme.nã in hyeme sunt vehemẽtia ꝯcto humido intra corpora ⁊ in pfundo a frigiditate aeris oẽsante exteriora:collecta autez humida interius fiunt ꝑn⁹.i. cã vehemẽs:quare ⁊ piculosus erit.Estiuũ aũt ꝑn⁹ min⁹ piculosum ⁊ magis auxiliabile.Et in 28° ꝓbleuma. eiusdẽ particule repetẽs h idẽ dixit cãm esse:q; in estate a parua occasione egritudines fiunt:q; ergo parua est cã paruus erit effectus ei⁹.Et econuerso in hyeme egritudines fiunt a magna cã cũ cõiter saniores sint hoies ⁊ magis digestibiles ꝓpter fortificationẽ interius:⁊ maxime qui sunt robusti ⁊ bone habitudinis.hi eniz nõ occupant a morbis nisi a magna cã:⁊ q; cã magna est ⁊ fortis erit ei⁹ effectus silr magnus ⁊ fortis.⁊ ideo vtplm interficit.⁊ nõ fuit intẽtio Ax.in hac pte 2ª.q̃ sit vlr vera.s.q̃ fiat cõpatio oium egritudinũ estatis ad oẽs egritudines hyemis:q; cũ in estate sint multo plures egritudines q̃z in hyeme:plres in estate cõtingit mori.Sz fuit sua intẽtio vt fiat cõparatio alicuius certi numeri egritudinũ estatis ad eũdẽ numerũ egritudinũ hyemis:vt.v.g.centũ ad cẽtũ:q; sic obtinet veritatem. ¶Dixit Raſ.i6° ꝯtiñ.In signis attributis Hal. morbi in autũno supueniẽtes subuersionẽ faciũt in maiori pte.Et dixit.quotiẽs in febre causonica aer fuerit vehemẽtis frigoris sistente egro in adustione:⁊ nõ minus cũ debili virtute ⁊ debilitate digõnis nõ euadet.Et ait insultus febris in aere frigido significat sup fortitudinez cãe oino:q; autẽ frigus est fe.⁊ tñ nõ cõfert nec extinguit eã:sed insultus eius in vltimitate frigoris ⁊ paucitas iuuamẽti patiẽtis per frigidũ sigiiant testimonio forti q̃ morbus est in vltima magnitudine ⁊ malitia:⁊ cõsimile ꝑdictis intelliges de regione aeris cõstitutionibus ⁊ similibus.¶Dixit Jpo.2° affo. Somnus ⁊ vigilia vtraq; magis mõ facta malũ. ⁊ hoc est verũ siue eodẽ modo fuerint hec ambo simul:diuersis tñ tẽporibus vltra modũ facta:vt q̃ in vno tpe superflue dormiat:⁊ in alio postea supflue vigilet:siue sit somnus solus in morbo aliquo supfluus:siue sit vigilia sola in morbo aliquo superflua.Et somnus quidẽ superfluus est malus per viam signi:q; significat multitudinẽ mãe male grosse que nõ soluitur:⁊ est malus per viã cãe: q; est causa coadunationis mãe ⁊ vaporũ multorũ in interioribus corporis ⁊ multiplicationis ipsoꝝ.¶Sõnus tñ aliq̃ apparet superfluus:vt somnus creticus multis perseuerãs dieb⁹:hic tñ somnus licet apparenter excessiuus sit:tñ cõparatus dispositioni cui cõparatur nõ est superflu⁹: maxime respectu eius qõ acquirit per ipsum qõ est mãe morbi resolutio ⁊ sanitas.¶Similiter ⁊ somnus superueniẽs corpori eũato spõte vel per artẽ aliquãdo apparet supfluus:qui tñ cõparat⁹ disponi cui associat respectu ei⁹ qõ p ipm acquirit.s. inati caloris restaurationé:non est nec dz dici superfluus.

De signis sumptis a somno ⁊ vigilia.

Propter qd hoies magis infirmantur i estate q̃z hyeme:ꝫ in estate min⁹ moriuntur.

¶Silr aũt ꝛ vigilia mala est ꝑ viã signi: qz signãt malã cõplonẽ liccã cerebri innalẽ vel cũ mã vitiosa. Et est mala per viã cãe: qz est cã resolonis spũs ꝛ defectiõis virtutis cõparãtes vigiliã malã ad somnũ malũ. ¶ Dicũt. ꝙ ceteris paribus somnus magis mõ fact⁹ peioz est vigilia magis mõ facta: qz somnus iste est via deducẽdi corpus in peiores dispõnes q̃z vigilia dicta. imo ꝛ sepe citius illa interficit: vt ꝑ experiẽtiã videmus sepe in somno reclusione caloris extranei in corpore facta citã mortẽ inducit: cuius silẽ nõ videm⁹ fieri in imoderata vigilia. Et dicũt. dato ꝙ lapsus sit equalis: cũ hoc tñ stat ꝙ malitia nõ sit eq̃lis in gradu: sicut vn⁹ gradus caloris supra tẽperamẽtũ est vni corpori min⁹ malus q̃z vnus gradus frigoris. ¶ Dixit Hale. in cõmento huius affo. ꝙ somnus excessiuus si associet frigiditate sua cũ hũiditate inducit litargiã. Si vo cuz siccitate cõgelationẽ. ¶ Dixit Jpo. in affo. 2ᵉ pticule. in quo morbo somnus laborẽ fecerit mortale. s. est signũ: in quo vo iuuerit nõ mortale. Et silr dixit Raſ. 16° ꝓtiñ. capᵒ. de somno. Et Valy. xᵒ theo. Et silr Rabi Moises in sui affo. pticᵃ 6ª. Aui. vo nec ubi de hoc mẽtionẽ fecit: fortasse qz dubi⁹ fuit ei hic affo. Attñ affo. verus est intellectus cũ cõditionibus q̃ dicẽtur. Scire nãq̃z debes ꝙ per laborẽ intellexerũt nocumẽtũ magnũ ꝛ perdurãs ab intrinseco: ꝛ nõ ab extrinseco ꝓueniẽs siue plura. nã posset nocumẽtũ magnuz ex somno ꝓuenire a cã ꝑmitiua: vt soda fortis ex potu multi vini vl̃ ex somno sub radijs solis ꝛ filibus: qõ tñ nõ esset mortale signũ: ꝛ intellexerũt hoc nocumẽtũ magnũ fore morbi ꝓexistentis augmẽtũ siue multuz augeaf morbus ipse siue cã eius siue accñs ipsius: siue etiã de nouo aliqõ accñs magnum supueniat ex somno. Et intellexerũt ꝫ in oi morbo indifferenter in quo ex somno põt ꝓuenire iuuamentũ aut nocumentuz vt sanitas vel mors. Ac etiã in morbo in quo somn⁹ semper nocet vt litargia ꝛ subeth. Jn ꝫ tñ morbo intellexerũt qñ in eo ex somno ꝓuenit maius vel minus nocumẽtũ q̃z soleat ꝓuenire. Ac etiã intellexerũt in morbo in quo somnus semp iuuare solet: vt in colica vẽtosa: ꝛ tũc si iuuamẽtũ fuit maius aut minus solito: ꝛ sic nõ intellexerũt de morbis ex toto gñe salubribus vel mortalib⁹. Attẽti⁹ tñ intellexerũt hec in febrib⁹ putridis: qz in eis põt ex somno mãeaꝝ per ampli⁹ resolui ꝛ digeri: aut ꝑ amplius malignari: ꝛ nõ intellexerũt iterũ in eis ꝙ in oi tpe ipsaꝝ ꝓdicta verifi cenf: ꝛ ꝙ in oi tpe morbi nocumẽtũ ex somno ꝓueniẽs fit mortale: ſz solũ cũ ꝓuenit in declone. Jn declone. s. dicũt q/dã. pticulari morbi: vt in declone poxisimi in interpolatis vel in declone excrescẽtie in cõtinuis ꝓportionalib⁹ siue in tpe qõ aliqñ repiſ in cõclusis. ¶ Alij vo dicũt in declone vñ febris nõ in ea que est firma ꝛ certa: qz in tali non cõtingit mori nisi ex errore: ſz in ea q̃ est declõ apparẽs: sed non exñs: ꝛ maxime in ea q̃ ꝓcedit ex defectu virtutis resoluto calo innato ꝛ additiõe alicui⁹ malignitatis facta in mã febris in qua declone falsa cũ infirmus dormit incurrit prava accñtia cũ additiõe in defectu virtutis ꝛ pranitate mãe. Et maxie ꝫ erit qñ toto tpe interpolationis poxisimi vel excrescẽtie vel tpis somnus nocet. Glosator tñ dixit. verificari in vtraq̃ declone vñ. s. ꝓticulari. Et q̃dã addũt ẽt de fine stat⁹ ꝓpinquo declõi. ꝛ dicũt hoc cõsonũ esse de mẽte. Hal. in trãslatiõe hui⁹ ex greco. Et nõ intellexerũt ꝙ quotienscũq̃z dictũ nocu[m] ex somno ꝓuenerit in dicto tpe sit signũ mortale: ſz si ꝓtinuauerit vt ꝙ nõ solũ eueniat in declone vñ semel ſz plib⁹ vicib⁹: aut ꝙ nõ in vna declone ꝓticulari tñ: ſz in plibus. ¶ Et dicũt q̃dã ꝙ nocumentũ somni in declone vñ ẽt cũ dictis cõditiõib⁹ nõ est semp multũ maluz nec mortale: vt in febre interpolata vel cõtinua ꝓportionali. Sõnus factus in pnº augmẽto vel statu poxisimi vel exacerbatiõis declonis vñs: ꝛ tñ est in declinatione vñ. dicunt ergo ꝙ ad hoc vt nocumẽtũ eueniens ex somno in declone vñ sit mortale: opz vt fiat in illa ꝑte declonis in q̃ rõnabilr doz fieri ex eo iuuamẽtũ: ꝛ talis pars ei⁹ est declo ꝓticularis poxisimi vel exacerbatiõis vel tpis declonis vñs. Et dicũt. ꝙ nocumẽtũ somni eueniẽs in declone vñ in pnº augmento vel statu ꝓticularib⁹ in qb⁹ põt nocere est ꝑ se minus q̃z eueniẽs in ipsis trib⁹ tpib⁹ ꝓticularib⁹ alioꝝ tẽpoꝝ vñuz. Ex his seq dñt ꝙ somnus in aliqua ꝑte declonis vñs min⁹ nocet ꝛ min⁹ malũ signũ facit q̃z fact⁹ in aliq ꝑte ꝓncipij augmẽti vel stat⁹ vñum: vt ꝑz de somno facto in pnº poximi declonis vñs. Et de facto in declone poxisimi ꝓncipij augmẽti vel status vñum. Et volũt isti ꝙ dictoꝝ auctorum snia veritatẽ hz de somno facto in declonib⁹ ꝓticularibus ꝓncipij augmẽti ꝛ status vñũ morboꝝ indifferẽtiũ ad salutẽ vel ad mortẽ. ¶ Et alij dicũt. nocumẽtũ somni facti in ꝓncipijs poxisimoꝝ vel exacerbationũ nõ signãt mortẽ nec addit malitiã signo: qz sõnus in pnº semp nocet. Jn declone aũt qñ caloz est expãsus ꝛ humoz q̃si resolut⁹ somn⁹ q̃si rõnabilr iuuare doz in cõplẽdo resolonẽ hũoris ꝛ in fortificatiõe vtutis. Si ergo tũc nocet addit malitia signioni ei⁹. Jn statu vo ꝛ augmẽto dñt sõnũ medio mõ se hr̃e: q̃zuiz ꝑs augmẽti plus silẽt pnº: ꝛ 2ª plus statui. Sõnus itaq̃z in ꝑª ꝑte augmẽti nocet: ſz nõ q̃tũ in pnº: ꝛ in 2ª ẽt ꝑte nocet ꝛ plus q̃z in statu. Jn declone aũt nocumẽta sunt intensiora ꝛ magis adducẽtia mortẽ. Et dicũt ꝙ in ꝑmis trib⁹ tpib⁹ vlib⁹ morbi ꝑñt accidere accñtia fortia ꝛ pdurãtia: imo ꝛ intensiora ꝛ periculosiora q̃z in declone: ꝛ tñ nõ est in eis eoꝝ malitia tãta q̃nta est in declone: qz nõ repugnet naturi⁹ illoꝝ tẽpoꝝ nocumẽta ex somno cõtingere: ꝛ ideo nõ signiant malitiã tantã q̃nta in declone cui illõ repugnat. ¶ S. q̃z in 2ᵒ supradicti affo. inuit. ꝙ dcm̃ nocu[m] ex sõno ꝓueniẽs est duplex: vnũ duplex ꝛ aliud vl̃e. Et vl̃e est dictũ duob⁹ modis. vno mõ ꝓ eo ꝙ ꝓuenit i pnº ꝛ ꝛextẽdit⁹ vsq̃z ad finẽ: sicut est nocu[m] ꝓueniẽs ex somno in pnº pom[i]. Alio mõ doꝝ qõ sp nocet: ſz ꝑ se nõ sit signans vehemẽter magnũ malũ: sicut qõ fit ex somno rigoris in pnº pom[i]: vel frigoris puocatio seu ꝓexñtis rigoris vel frigoris augmẽtatio vel extẽsio: ꝛ sic fit reumatis decursus feb. exacuitio vel aꝑatis augmẽtatio ꝛ silia bi⁹. Et silr nocu[m] ꝓticulare est duplex: vnũ qõ cõtingit nõ in pnº: ſz in aliq̃ subsequẽtiũ tẽpoꝝ: ita ꝙ nõ cõicaf toti morbo. Et aliud est qõ est ꝓpriũ alicui particulari tpi: ꝛ ꝫ est illud qõ si ꝓtingit in declone est mortale. ¶ Et dixerũt qdã. ꝙ nocu[m] vl̃e est illud qõ q̃tum est de se semp nocet: ſz aliqñ ꝑ accñs possit ꝑdesse: sicut nocu[m] ꝓueniẽs ex somno in pnº poxisimoꝝ siue exacerbationũ. Et ꝓticulare est illud qõ ꝑ se aliqñ ꝓfert ꝛ aliqñ ꝑ se nocet. ¶ Et rursus dñt alij. nocu[m] ex sõno est 2ᵉ: vnũ extẽsiuũ qõ lõgo tpe ꝑdurat: nõ tñ nocẽs vehemẽter: sic qõ in pnº poxisimoꝝ: ꝛ ꝓgr in augmẽto: ꝛ ꝓgr in statu ipsoꝝ. Et aliud est intẽsiuũ qõ durat tpe puo ꝛ multũ nocet. ꝛ tale ꝓprie est qõ euenit in declone: ꝛ iõ est signũ mortis. Et de ꝫ itellexerũt auctores supradicti. ¶ Et cã q̃re signãt mortẽ. dixit. S. i cõmẽ. supradicti affo. est qz de rõne est ꝙ somn⁹ in declone iuuet: si ergo ꝑstat tũc nocu[m] est signũ mortis: qz solẽtia iuuare suo tpe si nõ iuuerit ꝓculdubio mala est ipsoꝝ signio. Cũ ergo fecerit medicus q̃ facere circa infirmũ opz: ꝛ infirmus obediẽs fuerit: ꝛ alia q̃cũq̃z neccia affuerint ꝛ nõ iuuaf infirmus signio daf ꝙ morbus difficilis est pessimus. ¶ Nocumẽtũ eni ex somno in declone ꝓueniẽs signũ dat ꝙ caloz nãlis in somno reuocatus excitat mãs pauas in corpe sepultas q̃s ꝑus in vigilia dispersus excitare nõpoterat: maxie: qz in alijs tpib⁹ erat circa morbũ fortius occupatus: quas mãs vtus supare nõ põt: ſz poti⁹ ab eis supatur: vt nocumẽtũ sequẽs oñdit. Que etiã mãe praue si ꝑus mote fuissent erãt incorrigibiles ꝛ inuincibiles a nã. Predictũ tñ nocumẽtũ vt dicũt nõ facit somn⁹ nãlis per se. cũ sit actio nãe retrahẽtis caloꝛẽ ꝛ spñ ad interiora: vt cibi digõ bona fiat: sed per accñs facit illud inquãtũ vt dictũ est. est cã ꝙ mãe praue agitenf. q̃s tñ mãs pauas nã non agitat vt nocent:

In q̃ morbo somn⁹ laborẽ ꝓducit ꝛ quo verificeꝛ lõgo sermone declarat

Nocumẽtũ ex somno est duplex.

vt noceat:ſz vt iuuet ſe in reſolõne ipſaꝝ:q̃uis ſequaſ cõ/trariũ. Dñt.q dicte mãe praue ſi tũc nõ fuiſſẽt agitate:agi/tarẽt tñ alio tpe ſiue i ſõno ſiue i vigilia:ꝛ tũc faceret mai⁹ nocu[m]:qm̃ exq̃ ſunt incorrigibiles p vlteriorẽ morã i cor/pore magis malignanſ:ꝛ ſic maius nocumẽtũ faceret. Et dicũt.nõ põt dici q ſomnus nãlis ſit imediata cã illius no cumẽti:cũ nõ ſit res p̃ter nãm:qꝛ nõ morbus/nõ cã morbi nec accñs eius. ¶ Et notãt q ex ſomno ab extrinſeco vel ex errore ꝓueniẽte in decõne vñ põt ꝓuenire nocumentuz etiã in vera ꝛ certa decõne. Qꝛ ſi paruũ fuerit ꝛ corrigibi/le nõ erit ſignũ mortale. Si vero magnũ ꝛ ꝑdurauerit tũc eſt mortale:ꝛ h̃ fac̃ aliã egritudinẽ ad quã ſeq̃ſ morꝛs:cui⁹ noue egritudinis decõ ꝓterite in q̃ fuit fact⁹ ſomn⁹ ille nõ eſt decõ:ſz eſt p̃n[m] ipſius:ꝛ iſto mõ ꝓcedit ex errore egruz poſſe morꝛi in declinatione nõ vt eſt declinatio morbi ꝓcedẽ tis:ſz vt eſt p̃n[m] morbi ſupueniẽtis:ꝛ dr̃. v.g. ſic ſquinanti/cũ morꝛi in declinatione per trãſitũ eius in peripleumoniã. Et ecõuerſo ſi ꝑdicto tẽpore.ſ.in declinatiõe ſomnus fact⁹ fuuerit nõ eſt mortale.ſup.ſz ſalutiferũ ſig[m]:qꝛ ſignãt dr̃ñũ vtutis ſupra morbũ:ꝛ ſignãt mãs prauas nõ remãſiſſe in corpe ſepultas ꝛ occultas.neq; tales ſupra quaꝝ reſolõne nõ potuerit calor inatus. Jõcq; iuuamẽtũ ſomni in decõne ꝛ vñ ꝛ particulari ſemp ſignũ eſt bonũ p̃bẽs ſpem de futu ra ſalute:oi tñ errore ꝓcul depulſo. Dixit eni Hal. in ꝓmẽ. q ex iuuamẽto ſomni in declinatione infirm⁹ dꝛ liberarit ſz nõ abſolute:qm̃ poſſet morꝛi ab errore vel a noua egritu/dine. ¶ Dixerũt.n.qdã q ſi ſomn⁹ iuuat in decõnibus in q̃b⁹ dꝛ iuuare nõ addit nobis ſignũ aliq̃ certe ſalutis:q̃/uis eni ſomn⁹ iuuet in decõnib⁹ poriſmoꝝ: qꝛ cõfortatur vtus ꝛ reſumit:q̃ reſoluta erat ex pugna habita in poriſ/mo:nõ tñ ex h̃ nõ iã certificat de liberatiõe:ẽt q̃uis nullus cõmittaſ error:vel nulla noua ſupueniat egritudo. Scien/dũ tñ dñt.q ex iuuamẽto eueniẽte in p̃n° ex ſomno melioꝛ ꝓnoſticatio fieri põt q̃ ex eueniẽte in augmẽto:ꝛ q̃ ex eue niẽte in ſtatu. Et ex cõtingente in ſtatu melius q̃ ex cõtin/gente in decõne:qꝛ ſi in hora in qua min⁹ iuuare dꝛ iuuat ſignãt iuuamẽtũ illud a forti ꝛ bona cã ꝓuenire:ꝛ p ꝓns magnã vtutis po[am] ſupra morbũ mõ ita ẽ q i p̃n° poriſ.qꝛ calor nãlis ſubmerſus ꝛ ſuffocat⁹ eſt ſub mã ſomn⁹ rõnabi liter nocere dꝛ:ꝛ ſi nocet q̃tũ nocere dꝛ ꝛ ꝓſueuit nõ addit ad malitiã ſigni.ſz ſi nõ nocet ꝛ iuuat multũ addit ad ſigni bonitatẽ. Silr in augmẽto ſomn⁹ fact⁹ rõnabilr nocet:cũ oppreſſus ſit calor inat⁹ a mãe grauitate:q̃re ſi iuuat eius iuuamẽtũ magnũ ẽ:ſz nõ tm̃ q̃tũ eſt qõ accidit in p̃n°. In ſtatu vo qꝛiã calor nãlis expãſus eſt a mã: ſomn⁹ ſi nocet ei⁹ nocu[m] maius eſt q̃ eius nocu[m] in augmẽto:q̃uis non ſit ita magnũ ſicut accidit in decõne. Et eꝛ°: qꝛ ſomn⁹ pp dictã cãm in ſtatu dꝛ plus iuuare q̃ in augmẽto ſi iuuat in augmẽto ei⁹ iuuamẽtũ mai⁹ eſt q̃ in ſtatu. ¶ Scias q ad vificãdũ dictũ dictoꝝ auctoꝝ expoſitores poſuerũt ſex cõ/ditiões attẽdẽdas:que licz ex ſupradictis pateãt.hic iterũ eas recitabo. ꝓma eſt q nocu[m] ꝓtingat ab intrinſeco ꝛ non ab extrinſeco. 2ª q ſit magnũ ꝛ ꝑdurãs. 3ª q decõ vñs in qua apparet ſit mẽdoſa ꝛ nõ va. 4ª q ſit de morbis quoꝝ terminus indifferẽs eſt ad ſalutẽ vel ad mortẽ. 5ª q in de/cõne taliũ morboꝝ poſſit idifferẽter euenire iuuamẽtũ ꝛ nocumẽtũ. 6ª q nõ ſeꝛ:neq; vna vice:ſz plib⁹ accidat ipſuz nocumentũ ex ſomno. Et qdã addũt ſeptimã.ſ. q eger ſit cũ debilitate virtutis ꝛ paucitate caloris inati:de q̃ dicunt alij q iſta cõditio includit ſub 2ª.ſ.q nocu[m] ſit magnũ ꝛ p durãs. Et alij dicũt.q ſz iſta 7ª cõditio ſit va:nõ tñ eſt ab/ſolute ponẽda.nã alie ſex cõditiões cũ vtute ſatis forti ſunt ſufficiẽtes ad iudicãdũ mortẽ.ſemp tñ reqrit q virt⁹ reſpe ctue ſit debilitata.ſ.q ipa nõ ſit potẽs ſupra morbũ. ¶ Di xit Hẽtilis.q põt cõprehẽdi ſomnũ in decõne pticulari de bere nocere.ex h̃ q ſi in tpe q̃tis medie iter poriſmos ſõni ſunt ingeti ꝛ laboꝛioſi imaginãdũ eſt h̃ ꝓueniſſe ex praui/tate mãe agitate a caꝛo nãli reuocato in horã illoꝝ ſomno rũ.ergo iudicãdũ eſt q in horã pticulari illoꝝ.i. in decõ/ne pticulari paroxiſmi futuri cũ ſit facta ꝓtinue additio in prauitate mãe.ꝛ vt⁹ ſit debilioꝛ q̃ fuerit tpe q̃tis p̃dicte q ſi dormierit infirm⁹ in illa decõne nocebit. Et hinc dixit. q ſuſpecte ſũt tales febres iterpolate:q̃uis nõ oẽs in q̃b⁹ p̃dicta nocumẽta apparẽt ſint mortales. Et dixit.q ſi talis febris interpolata fuerit tertiana ꝛ credita fuerit q ſit pu/ra:ipſa tñ nõ fuit pura niſi apparẽter.exñter aũt fuit nota: qꝛ in tertiana pura nõ p̃nt talia nocumẽta ex ſomno ꝓtin/gere niſi ab errore:ſz in nota p̃nt in ĩtrinſeco appere:ꝛ p̃nt eſſe ſig[m] mortale. Et pp h̃ Hẽti.reꝑhẽdit Bartholomeũ de varignana q iudicauit quẽdã nobilẽ morꝛtuuz in poriſmo tertiãe fuiſſe veneãtũ ꝛ ad mortuũ ex febre cũ potuerit mo ri ex febre illa cũ nõ fuerit pura. ¶ Ad ꝓfirmãdũ aũt ſniaz de ſõno. Dixit Jpo.eodẽ.1° aſſo. vbi deſipiẽtiã ſõnus ſedat bonũ vbi vo eã p̃ſtat malũ.ꝛ exponũt vbi p q̃. vel vbi.i. in quo loco vel in quo morbo vt ſit ſenſus:ſi in aliq̃ morbo appeat deſipientia ꝛ ſomn⁹ ſanat eã ſignũ bonũ eſt. Eſt.n. bonũ inquãtũ remouet deſipientiã que eſt accñs p̃ter nãz: ꝛ in quãtũ ſignãt vtutẽ potẽtẽ.ſ.morbũ. Et nõ ſolũ eſt bo nũ ſi aufert:ſz ẽt ſi minuat eã. Et eꝛ°. eſt ſig[m] mortale ſiue p̃ſtet eã.i.de nouo faciat ſiue nõ minuat preexñtẽ ſiue ipaz augeat. Et verificaſ hic aſſo.ſicut p̃dictus.ꝛ cũ eiſdẽ ꝓdi/tionib⁹.ſ.in decõne. Et Hal.qdẽ inuit in cõmẽ.q nõ ſoluz de deſipiẽtia verificaſ:verũ etiã ꝛ de alijs accñtibus ab eo numeratis in 2° illius aſſo. Jn quo morbo ſomn⁹ ꝛc. Eſt itaq; deſipiẽtie ſedatio ꝛ ipſius diminutio p ſomnũ in de/cõne:ꝛ ſilr illoꝝ accñtiũ ſignũ bonuz: qꝛ ſignãt p hoc q declinatio eſt vã:ꝛ q virtus ſuperat morbũ. Sz deſipiẽtia ſequẽs ſomnũ:ꝛ ſilr q̃libet de dictis accñtibus eſt ſignuz mortale:qꝛ p eã ſignãt q decõ ſit mẽdoſa:ꝛ q ꝺ nouo mã praua agitata eſt. ¶ Dicũt tñ qdã q ꝑdicta hñt vtutez de deſipiẽtia ꝓueniẽte pp pcñ cerebri:ꝛ ꝓprie de ea q̃ ꝓuenit ex cõitate.nã q̃ fit p cõitatẽ nõ eſt ſic piculoſa:q p ei⁹ ſeda/tionẽ ex ſomno iudicet certa ſalus:nec per ipſius ſupaduẽ/tũ morꝛs. ¶ Et Hal. voluit in cõmẽto hui⁹ q deſipiẽtia de q̃ loq̃ſ Jpo.ſit piculoſa ap̃ate itrinſeco ꝛ doloꝛe ꝛ febre ad hũc.ſ.intellectũ.ſ.q deſipientia inquãtũ eſt deſipiẽtia eſt pi culoſa:qꝛ nulla eſt deſipiẽtia q̃ nõ ſit maligna leſio:ſz aliq̃ eſt ap̃a intrinſecũ ꝛ aliq̃s doloꝛ ꝛ aliq̃ febris q̃ nõ ſunt ve/hemẽtis leſiõis. Cũ h̃ tñ ſtat q ſit aliq̃ ap̃a intrinſecum:ꝛ aliqs doloꝛ ꝛ aliq̃ febris q̃ ſunt magis vehemẽtis leſionis q̃ aliq̃ deſipientia ꝓcedẽs ex ꝓprio pcñ cerebri. ¶ Dicũt, nõ ſolũ ſomn⁹:vt dictũ eſt põt eẽ ſignũ ſalutis vel mortis: ſed ẽt põt eẽ cã inquãtũ in vã declinatiõe ſedãdo deſipiẽtiã eſt cã reſolõnis mãe ꝛ in falſa declinatiõe nõ ſedãdo vel p/ſtãdo ipam ẽ cã agitatiõis noue mãe.in alijs aũt morbi tpi b⁹a declinatiõe põt ſomn⁹ p̃ſtare deſipiẽtiã:ꝛ tñ nõ erit ſi/gnũ mortis. Jpo.nõ fecit mẽtionẽ de nocumẽtis vigilie in declinatiõe:nõ qꝛ ex ea nõ poſſint euenire nocumenta.imo aliq̃ eueniũt:ꝛ ẽt aliq̃ fortioꝛa q̃ ex ſomno cũ fiãt in ho ra getis:ꝛ iõ cũ euenerint ſunt ſig[m] mortis. Sz fortaſſe nõ fecit de eis mẽtionẽ:qꝛ nõ niſi raro ex vigilia in declinatio ne fortia veniũt accñtia:qꝛ nõ niſi q̃ morbi mã valde mul ta ꝛ valde praua fuerit. ¶ Jmpotẽtia vigilãdi in oĩbus di/ſpõnibus eſt ſignũ malũ:eſt aũt ipotẽtia vigilãdi diſpõ ſilis dormiẽti in q̃ appet egrũ vigilare nõ poſſe:quãuis nõ dor/miat q̃ ꝓuenit pp debilitatẽ ꝛ ipotẽtiã eueniẽtẽ in p̃n° mo tiuo.ſ.cerebꝛo pp paucitatẽ caloris ꝛ ſpũs. vñ nõ eſt egro po[a] mouẽdi palpebras ſurſum nec apiendi oculos niſi ad puũ tẽs:ad quã aliq̃ adiuuat mlta ſiccitas toti⁹:ꝛ maxi[e] palpebrarũ vt in ethicis aliq̃ appet. ¶ Dixit 2° ꝓno. Sõ nus vt morꝛis eſt ꝓueniẽs ꝛ nãlis vt noctẽ non effugiat ꝛ diẽ nõ ipediat laudabilis eſt. Cõtrarius vo ipꝛobãdus:mi nus tñ ſi mane vſq; ad tertiã tenuerit. Peſſimuz aũt dixit Jpo.eſt nõ dormire. Aut eni ſigñat magnitudinẽ doloꝛis

Vbi deſi/pietiã ſõ/nus ſedat bonum ꝛ qũo intel/ligitur.

Somnus ſm cõſue/tum bon⁹ mutat⁹ ẽt a cõſuetu die mal⁹.

Nõ con/ꝛa egrũ ꝛ cra/e mutiõe ꝓpꝛi.

Ser cõdi/tiões attẽ/dẽde cir/ca nocu/mẽtuz qõ ꝓuenit ex ſomno fa cto i mor/bis.

Gentilis q quedaz interpola te ſunt ſu/ſpecte pp ſũũ labo roſum in quiete.

aut alienationē. Dīc Gal. in cōmēto q̄ ꝓsuetudo tēpe Jpoc erat. dormire de nocte z vigilare de die. z iō suo tēpore somnus seruās ꝓsuetudinē illā est laudabilis. nūc vō videmus diuites facere ꝑm cōuersum illius: dormiūt enī de die z vigilāt de nocte. Et qñ ꝓsuetudo currit eō. cursus nālis: nō verificatur sermo quē dixit Jpo. qō est qñ cōsuetudo i hac hora est plus nāli nō tñ apō hītes diuitias ex mulieribꝰ: sz ēt apud plēs viros. Et dixit G. in ꝓ⁰. vigilie accidūt infirmo ēt in nocte z die: aut ꝓpter doloꝛē q̄ fit in eo ꝓauus z cōtristat eū. aut qñ pmixtio rōnis incipit cū eo: qō est: qz h̄ accñs facit possidere vigilias ꝓp siccitatez que dñat sup cōplōne cerebꝛi. ¶ Dixit Aui.2ª q̄rti. sic somnꝰ diurnus z nō nocturnꝰ est signū nō bonū z si nō dormiat in eis ābobus est deteriusz: z cā eiꝰ est coꝛruptio cerebꝛi q̄litercūq̄ sit. Et saluiꝛ sōnus diurnꝰ est q̄ est in ꝑn⁰ eiꝰ. Et dixit Aui. h̄ totū. s. nocuᵐ accñs ex sōno in statu poꝛilmoꝛuz febꝛis est deteriꝰ. Jn ꝑn⁰ vō eiꝰ si mītotiēs fit. s. nocuᵐ eiꝰ nō nocet idest nō sic ligīat malū: vt qdā dñt. Ex hoc textu accipiūt qdā q̄ sōnus i ꝑn⁰ poᵐⁱ qñq̄ cōpetit: vt cū fuerit nimiꝰ riꝛoꝛ. Aui. enī de regie rigoꝛis docuit ꝓuocare somnū ēt cū opio in casu vehemētissimi rigoꝛis. Et h̄ ēt voluit Aui. xiª tertij c⁰ de syncopi: ibi. facte vō in ꝑn⁰ febꝛiū ⁊c. Et dīc. A. q̄ ꝓfunditas sōni cū debilitate pulsus est sigᵐ malū: est ät ꝓp debilitatē vtutis nō potētis vigilare z nō ꝓp humiditatē cerebꝛi: z ꝓpꝛie cū est cū pmixtiōe rōnis. Et qñq̄ h̄ est a putrefactione hūoꝛis: cuiꝰ. s. vapoꝛes penetrāt ad cerebꝛū. Et dixit. sōnus augmētatꝰ in nocte q̄ succedit pmixtiōi rōnis z associat ei frigus extremitatū est malus: licꝫ sōnꝰ cui succedit leuitas est bonꝰ. ¶ Dīc Alīn. x⁰. Cū eger nocte vigilat z in die dormit: laboꝛioſe tñ: z nō ꝓtinue sigᵐ est non bonū: z si qñ a somno excitat ipsiꝰ debilitas aut sue dispōnis malitia augeat est pnitiosum. ¶ Dīc Raſ. i6⁰ ꝓtiñ. Jn q̄ augeꝛ sōnꝰ z in suo moꝛbo infrigidanꝛ extremitates z alienat eiꝰ mēs malū sigᵐ ꝓnūciabis: sz hmōi ꝓgnia erūt bona. Et sūmarie moꝛbi oēs in qbꝰ augeꝛ somnus mortales erūt: in qbꝰ vō minuiꝛ salubꝛis. ¶ Et dixit. q̄tiēs supuenerit in moꝛbo acuto vitiū silē subeth z pulsus fuerit debilis ex debilitate vtutis erit z nō ex debilitate cerebꝛi. ¶ Jn liꝛo de morte veloci. q̄ laboꝛat vigilia vehementi z assidua cū tussi moꝛieꝛ. ¶ Dicūt. sōnus si fuerit multꝰ z ꝓfundus timēdū est de subeth apoplexia z silib⁹. Et si fuerit paucus timēdū est de freneſi: signāt. n. raptū māe moꝛdicatiue ad cerebꝛū q̄ moꝛdicat ipm z non sinit ipm dormire. ¶ Dixit Jpo. 4⁰ affo. Jn febꝛib⁹ ex sōnis timoꝛes aut spasmi malū: qz signiant malas mās itus latētes: ex qbꝰ aut ex eaꝫ vaporib⁹ pūt dicta accūtia emanare. Uerificaturq̄ h̄ in oīb⁹ feꝛbꝛib⁹ putridis maxiᶜ tū in acutis. ¶ De motu aūt z qete z accūtib⁹ aīe satis ex dictis patere pōt. ¶ Et scito cuiꝰ regimē ꝓteritū in cibo z potu malū fuit ante casum in egritudinē mortis suspitionē facit pp hūoꝛū ꝓauitatē in eo generatoꝛ. Et eō cuiꝰ regimē ꝓteritū in cibo z potu bonuz fuit spē salutis ꝑbet. ¶ Eūo q̄q̄ z ianitio tā añ moꝛbū q̄z in ipo moꝛbo vtroq̄ mō magis facta malū pronunciat.

De reliq̄ rebus nō naturalibus.

¶ De signis sumptis ab exeūtibꝰ in gñali. Caꝑ. xxiij.

Jrit Jpo. ꝑ affo. Jn ꝓturbatiōib⁹ ventris .i. in fluxib⁹ vētris z vomitib⁹ q̄ spōte fiūt. sup. vl' ꝑ artē. Sup. z oīb⁹ alijs eūatiōibus a nā vel arte factis. si qdē q̄lia opz. purgari purgētur z maxiᶜ post signa digōnis cōfert z bñ ferūt: z est oīs talis eūo iuuatiua. Et hūc affo. sumēs Aui. 2ª 4ⁱ. dixit. Eūo iuuatiua ꝑ fluxū vētris z vomitū z alia. s. q̄cūq̄ coꝛpis loca eūationi deputata est illa que post digōnē eūat hūoꝛē quē opz q̄ fit cū facilitate z cui succedit leuitas. ¶ Et dīc Jpo. 2⁰ affo. Jn vētris fluxib⁹. sup. z vomitib⁹ q̄ spōte vel arte fiūt mutatiōes egōnū iuuant. sup. z exeūtiū in vomitu. si nō ad mala trāsmutētur mīsi. n. ad mala trāsmutatio fiat talis mutatio est iuuatiua. tūc enī nō trāsmutaᵗ ad malū qñ nō ꝓmutaᵗ ad malū modū subeq̄ ad malū coloꝛē neq̄ ad aliq̄ accñs ꝓauū. ¶ De eūone aūt nocitiua. dixit Aui. vbi. s. de signis eūois. s. mali humoꝛis quē eūat medicina aut nō medicina: sz nā: est vt incipiat in eūatione alteriꝰ hūoꝛis. s. ab eo q̄ euacuādus ē. vt si. v. g. eūari oz colera z incipiat ab eūone flātis vel alteriꝰ hūoꝛis z dimittat i coꝛpe hūoꝛē eūandū qñ tūc eūat iuuatiuū. z relinq̄t in coꝛpe nocitiuū. Et subdit. deteriꝰ hoc est vt sit finis eūationis. s. siue in ea eūet humoꝛ eūandus siue alius si ꝓmuteꝛ ad exitū curati. i. mucillagis siue pinguedinis iteſtinoꝛ sup. vl' ad illā spēm disinterie: aut si ꝓmuteꝛ ad sanguinē nigrū aut si ꝓmuteꝛ ad hūoꝛē feticidū: aut si ꝓmuteꝛ ad hūoꝛē purū simplicē ipmixtū alteri hūoꝛi vt ad colerā purā qñ cū hūoꝛ q̄ educiꝛ ē purus simplex tūc si est calidus denotaᵗ vltimata calitas in coꝛpe: z si est frigidus denotaᵗ vltimata friditas. ¶ Et scias q̄ ꝓmutatio eūonis ad hūoꝛē malū: sz sit mala ꝑ viā signi inquātū figīat in coꝛpe pūtiā illiꝰ hūoꝛis mali: ē tñ bona ꝑ viā cāe: qm̄ inde liꝰ est vt educaᵗ ex coꝛpe humoꝛ malus q̄z in eo remaneat. ¶ Dīc tñ Aui. ibidē. q̄ cū supfluit eūo. i. q̄zuis sit sufficiētis q̄titatis z nōdū incipit digerꝛi. q̄. s. fit añ digōnē hūoꝛis q̄ eūaᵗ: tūc nō est illud cuiꝰ inuuatiuo sit initiādū: q̄ digesta medicari opz z nō cruda. ¶ Et subdit Aui. c. q̄ qñ eūo est debilis pauca sanguis nariū aut sudoꝛis vel aliud. i. alteriꝰ eūonis signīat q̄ nā mouit z nō potuit. s. cōplere motuz hūoꝛis. s. ad exitū. z iō si tūc signiationes alie male affuerint moꝛtem signīat: z si nō affuerit mala lōgitudinē signīat egritudinis. ¶ Dīc Raſ. i6⁰ ꝓti. Egō diuersoꝛ coloꝛ exeūtiū i tali intē siōe z puritate i q̄ egrediᵗ vnꝰ purus hūoꝛ deterioꝛ est q̄z si esset ex vno solo hūoꝛe puro. Et h̄ iō qz denotāt tātā malitiā q̄ztā denotat vnꝰ solus hūoꝛ purꝰ. Et cū h̄ demꝰat māz eē diuersaz: z sic nō eē diuersaz: z sic nō eē supabilē a vtute. ¶ Dñtq̄ q̄ egō z vōit⁹ vniꝰ soliꝰ hūoꝛis puri breuioꝛē significat moꝛbū: plīn vō hūoꝛ puroꝛ lōgioꝛē ꝓp diuersitatē hūoꝛ: z hūoꝛ iꝑoꝛ: z h̄ ceteris pibꝰ. ¶ Dixit Raſ. i6⁰ ꝓti. Quotiēs coꝛpꝰ eūaᵗ ō vno hūoꝛe aliq̄ ꝑ supiꝰ vel inferius: deiñ eūaᵗ de alio signīat q̄ coꝛpꝰ eūatū est de iꝑo hūore ꝑ ꝓ medicinā vel ꝓ nām nisi trāsmutatio eiꝰ fuerint ad aliquā rē malā. v. g. qñ in febꝛe colerica eūo colere eūaverit vsq̄ ad flā iā mūdificatū est coꝛpꝰ a colera q̄ li subducit post eā rubea vl' sāguie vl' colera nigra aut de hūoꝛe fetēte valde: aut de hūoꝛe simplici nō admixto cū alio malū sigᵐ ꝓnūciabis: q̄ fetēs signīat sup putrefactionē itēsaz z rasura signīat sup imēfitatē eūonis. Et vnitus hūoꝛ simplex signīficat sup intēsionē calitatis valde. Et ait Raſ. dico q̄ simplex dicit de quolibet chimo emisso de coꝛpoꝛe cū quo nō eēt būiditas cū flāte: sed erit q̄si vnū eq̄le z consimile in ꝑtibus. ¶ Dixit Aui.2ª 4ⁱ. fluxus vētris multꝰ. sup. z vomitꝰ ēt multꝰ post sigª mala z casuz vtutis z ꝑter q̄ succedit leuitas est signo mala: z sz sit feb. eradicata. i. diminuta. ¶ De signis in vrina que signīat salutē. Caꝑ. xxiiij.

Alenus sup. 2⁰. ꝓ⁰. 24⁰. dixit q̄ signiationes signiantes fortitudinez z debilitatē vtutis imutatiue epatis z venaꝫ sumūtur ex vrina z declinanᵗ in vrina signiones māifeste q̄ꝫ q̄dā signiant digōnē certā z q̄daz digōnē diminutā: z q̄dā eaꝫ digōnē coꝛruptā z q̄dā coꝛruptiōez. i. ablōnē digōis. Et dīc. sic i egōe sūt sigª signiantia egritudies ꝑter egritudies vētris. ita i vria sūt sigª signiantia ifirmitates ꝑter eas q̄ sūt epatꝭ z venaꝫ. ¶ Uria vō laudabilis q̄ signīat digōnē certā dixit. Jpo. 2⁰ ꝓnosti. est illa q̄ hypostasim hz albā subsidētē z eq̄le z ꝓtinuā z pineatam atq̄ lenē z pmanētē sic vsq̄ in diē crisis. Est. n. fidelis nūcia subtilis z breuitatē moꝛbi indicās. Et G. dīxit in ꝓ⁰. Opz nec̄io vt fit coloꝛ talis vrine eq̄lis in citrinitate: z suba eiꝰ silꝛ sit iter subtilē aq̄saz z gꝛssaz sicut vrina asini. s. q̄ sit mediocris. ¶ Uria vō q̄ signīat digōnē diminutā est illa q̄ in

Uria laudabilis.

Uria significans diminutā digōnem.

colore ꝛ suba est laudabilis: ſz hypostasis est rubea aut illa q̃ est in ſba ꝛ colore laudabilis ꝛ hz nebulã lenẽ ꝛ eq̃lẽ natãtẽ vel pẽdẽtẽ ad mediũ. Dixit Hal. in 2ᵐ supradicti vbi. Jpo. Significo p ꝑmonẽ meũ nebulã rẽ grossaz albã q̃ est in vrina nõ in iferiori pte vasis nec in supiori: ſz in loco qui est iter b̃ duo medius: aut declinis ad inferiora vel ad superiora. Et dixit Jpo. notauit nubẽ qñ est in vria sicut in aere nubes q̃ nubes q̃ est in vria ẽ gſſior vrina: sicut nubes est grossior aere. Et dixit ſilr huic est ꝙ de ꝯsuetudie mea ẽ nominare nebulã pẽdẽtẽ. ꝛ dixit ꝙ supradicta vrina facit fiduciã sanitatis: ꝛ ꝙ in ifirmitate illa nõ est timor: ꝛ ꝙ de aptitudine eiꝰ est vt soluaſ ſolone postq̃z nõ redeat: ꝛ ꝙ festinet ſolo eius. nã ſi morat vria talis in die p̃ ꝛ in nocte q̃ ẽ post ipm: ꝛ in die 2ᵐ. ꝛ in nocte q̃ est post ipm ꝛ in 3ᵐ die: ꝛ iterũ nõ ptrãsibit egriᵒ ipsa ꝑmã ꝓiodũ periodoꝝ crisis. Et ꝑmo iste de vrina supradicta est in febꝛib⁹. ſcz. putridis ꝛ nõ in egritudinib⁹ alijs in qb⁹ nõ est febꝛis. Et in dcis vbis voluit Hal. ꝙ in febꝛib⁹ ſi sigª digõnis appareãt in 4ª cũ cõtinuent in 5ª ꝛ 6ª. ꝙ erit in 7ª crisis oĩo pfecta ꝛ nõ ſuspecta qñ aũt appent in 4ª ẽt nõ ꝓtinuant in 5ª ꝛ 6ª fiet etiã crisis in 7ª ſz diminuta ꝛ causans ſuspitionẽ. Et sic appet ꝙ cuz auctores dicũt ſi appeant signa digõnis in 4ª fiet crisis in 7ª: nullã mẽtionẽ faciẽtes de die⁹ medijs iter 4ᵐ ꝛ 7ᵐ: dederũt de illis itelligere supponẽtes ꝙ opatio nãe regularis sicut ichoauit ita ſubsequẽter ſe hẽat. ¶ Et dixit Jpo. 2ᵐ ꝑmo. nebula pẽdẽs in vrina. ſ. alba bona est. Et scias ꝙ oĩs vrina in q̃ est pctñ in aliq̃ dictaꝝ cõditionũ de via sigñãte digõnẽ certã sigñat digõnẽ foꝛe diminutã min⁹: tñ pctñ in eis est in colore eiꝰ. ¶ Dixit Aui. 2ª. 4ª. nigrũ mltoties est magis sigñatiuũ bonitatiſ q̃z albũ: ꝛ multoties viuit ille cuiꝰ sedimẽ est declive ad nigredinẽ. alꝫ. est declivis ad rubedinẽ: ſz est lene. Et moꝛiť ille cuiꝰ sedimẽ est albuz: ſz est diuersuz aſpſuz. i. bñs ptes grossaz: sube eni bonitas vehemẽtiꝰ ꝛ faciliꝰ est ad ſuscipiẽdũ expulsionẽ q̃z bonitas colozis. Et sigñat ẽt ꝙ bũores nõ patiunť ab egritudine plimũ sicut sedimẽ bonũ qñ minoranť eiꝰ ptes sigñat ꝙ nã iã opata est in eo valde. ꝛ ꝙ egritᵘ nõ egit in eo. ¶ Ait Raz 20. 9ti. dico ꝙ medicus dz sp q̃rere digõnẽ in suba: ꝛ cũ tu vides vrinã mltũ tinctã ꝛ subtilẽ: tinctura ẽ in ea elemẽtabilis pp mltã colerã ꝛ calitatẽ: ꝛ nõ pp digõnẽ: ꝛ ſi b̃ nõ eẽt iã esset in eo spissitudo: qz nã digõnis ẽ reddere vrinaz mediocriter spissaz ꝛ eq̃lẽ. Vrina aũt vehemẽter spissa ẽ a motu hũorũ. ꝛ pp declinationẽ. ¶ Vrine sigñantis digõnẽ diminutã qz deñciat in aliq̃ vel aliqb⁹ supradictaꝝ ꝯditionũ vrie certe laudabil' adducã dicta auctoꝝ de ea. ¶ Dixit Jpo. 2ᵐ ꝑmo. Alba liqda ꝛ leuis hypostasis est mala. qz ſz sit alba ꝛ leuis peccat tñ in mõ ſube qz nõ est ſube mediocris ſz liqda. Et dixit Hal. in cõmen. Jnuenim⁹ aliã spẽm hypostasis ſubtilis q̃ est sicut spũa in q̃ nõ est grossities: ꝛ est albi coloris. Et cã albedinis eiꝰ est ꝑmixtio aeris ei cũ totalitate sua pluſq̃z sit cõmixtio eiꝰ qõ est grossum: sed euentus huius sedimis fit ex vẽtositate grossa, que permiscet res supfluitatibꝰ hũorũ quorũ digõ nõ rectificať ꝑmixtiõe qua fit difficile separe eã ab eis. Et ꝓpe b̃ sedimẽ est dispõ quaz de ꝯsuetudine hypocratis est noiare eq̃lẽ. Et euẽtus illius est qñ sedimẽ totũ est eq̃liũ ptiũ. Qñ qõ ẽ ꝑmixtũ alij corpi ptes eiꝰ videť diuerse in ſuba ꝛ colore. Et dixit Ga. sedimẽ diuersuz cuiꝰ ptes sunt pue deteriꝰ est eo cuiꝰ ptes sunt magne: qm̃ sigño sedimis cuiꝰ ptes sunt magne sup vtẽtẽ nãe est ꝑm magnitudinẽ illiꝰ sube cõposite ex illis ptibꝰ ꝛ rectificatiõe digõis cuiꝰ ptes sunt pue sigñat ꝙ mã iã vicit nãz ꝛ supauit eã. ¶ Dixť Hal. ꝑ de crisi. Vria q̃ est vria sani subtilioꝛ aut spissioꝛ sigñat ꝙ eiꝰ digõ est diminuta qm̃ q̃ est subtilioꝛ nõdũ est digesta ꝛ q̃ ea est spissioꝛ est adhuc in augmẽto feruoris indigesta. ¶ Dixit Alm̃. io. Cũ in febꝛe vrina a digõe abbꝛeuiata fuerit: aut eã ptrãsierit: ſz postea ad eã q̃tidie ꝓuertť febꝛis est salutifera ꝛ bũoꝛ nõ est difficilis digõnis neq̃z fraudulẽte putrefactiõis. Qz ſi indigõ vie pria. i. q̃ ꝑmo apparuit i vria penes eãdẽ ꝑmanserit dispõnẽ. ſ. ꝛ nõ vltra digeriť siue nõ reuertiť ad digõnẽ cõtrariũ eiꝰ qõ dixiᵐ ſigñabit: ꝛ erit egritudo hec terrefaciẽs. Et ſi cũ b̃ vtus fuerit cadẽs moꝛiť sigñabit ꝛ ſi fuerit fortis lõgitudinẽ sigñabit morbi. ¶ Et de signis diminute digõnis est nubes vel nebula vel eneoꝛima bonuz appens in vrina dũ nõ ſubsederit: qm̃ dũ ad fundũ descenderit pfectã sigñabit digõnẽ: ꝛ hoc pteraq̃z in febꝛib⁹ colericis: ꝛ maxime in cõplone colerica: ꝛ in febꝛib⁹ inanitoꝝ ꝛ multũ labozãtiũ in qbus nubes nebula vel eneoꝛima bonũ appens põt certã sigñare digõnẽ. Jmmo qñq̃z in eis sufficit colozis ꝛ ſube vine digõ ꝑter aliqõ in vria apparẽs sedimẽ. ¶ Dixit eni H. pª ad glauc. multoties ꝓsumiť egriᵒ inanitoꝝ ꝛ laborãtiũ ꝑter ꝙ residẽat in vrinis eoꝝ aliqd. Et sufficit vt videať in vrinis eoꝝ nubes lenis alba ꝛ eq̃lis natans: aut in supmo aq̃ aut residẽs in medio postq̃z fuerit laudabil'. ¶ Dixit Aui. 2ª q̃rti. Sedimẽ cuiꝰ supioꝛa sũt rotunda in modũ. ſ. pinee sicut decet esse sedimẽ laudabile ꝛ mutenť. ſ. ptes eiꝰ versus ſurſuz ꝑm dictã figurã meliꝰ est q̃z sedimen cuiꝰ supioꝛ superficies est ꝯgelata. i. fixa lata nõ pinealis. sup. ꝛ nõ moueť vſus ſurſuz nõ dicto vel: ꝛ ſi moueť: mouetur versus inferius ipsius sediminis. Est aũt p̃dictũ dicti sediminis sigñ ꝑmũ magis sigñatiuũ: ꝙ dicta egritudo est velocis statꝰ acuta. i. breuis. Et 2ᵐ sedimẽ est magis sigñatiuũ ꝙ status est tardus ꝛ egriᵒ nõ breuis: sed lõga ꝛ sic sigñat in dicta egritudine diminutionẽ digõnis. ¶ Et cũ vria fuerit ſubtilis in pncipio morbi. dixit Aui. ibidez. opz vt rubeat sedimẽ post aduẽtũ digõnis. ſ. inchoãtis vel iã apparẽtis. ſ. anteq̃z fiat albũ. ꝛ post ſi fuerit hypostasis pauca. ſ. ꝛ ſubtilis in ꝑmis. sup. opz vt multiplicet ꝛ inspissetur. Et sic sedimẽ rubeũ ꝛ paucũ sigñat digõnẽ diminutã. Subdit Aui. ꝛ dũ nõ fuerit ita. ſ. sequẽs sedimẽ ꝑm ordinẽ p̃dictuz sigñať. dixit ipse ꝙ ma grossa grauis est ꝛ multa. ſ. nõ apta digeri sua grossitie ꝛ multitudine: ꝛ ſubsequẽter ꝙ interficiet. i. subsequeť moꝛs. ¶ Et dixť ꝙ tincture vine vehemẽtia vt ꝙ fit multa rubea absq̃z sedimie pauco. ſ. ſz cũ multo multũ grosso ꝛ grauí vel absq̃z sedimie aliquo nõ sigñat ꝙ hũoꝛ sit digestᵘ: ſz vrina sit in colore digesta ꝑm suã tinctura. Nã dũ nõ est ita. ſ. ꝙ cũ dicta tinctura sit sedimẽ paucuz rubeũ nõ sigñat bonũ: qz sigñat imperfectã digõnẽ. Et hoc nõ bonũ intelligiť sigñari ex pte morbi ꝛ materie eiꝰ. Contingit. n. dixit Aui. ꝙ vrina tincta absq̃z sedimine: vel cum pauco sedimine qñq̃z sigñat bonũ ꝛ maturationẽ. i. digõnẽ ꝛ hoc cũ est taliꝫ. ſ. tincta cũ pauco sedimine vel sine sedimine: ꝑpter aliq̃s alias cãs sicut ꝑpter doloꝛẽ aut fatigatiõnẽ aut ieiuniũ: aut ꝑp vehemẽtiã calitatis. i. aeris vel qũolibet extrinsece deficcãtis corpus. nã in his cãis ꝛ ſilr⁹ tinctura vrine absq̃z sedie vel cũ pauco sedimine: qz in talibus casib⁹ minorať sedimẽ in vrina sufficit ad sigñandũ bonitatẽ vl maturitatẽ saltẽ diminutã. ¶ Et dixit ibidẽ. sedimen rubeũ sigñat multitudinẽ sanguinis. Et b̃ maxie cũ fuerit multũ ꝛ ſba vrine spissa ꝛ rubea ꝛ sigñat tarditatẽ digõnis. Cui⁹ ꝓiũ dixť Jpo. 4ᵒ affo. in affo. Quibuscũq̃z i 7ª iudicať. i. creticať ꝛ terminať egritudo his in 4ª die vrine nubem hñt rubeã. sup. vel nebulã vel eneoꝛima. sup. nõ semp neq̃z vtpĺm. Dixit. n. Hal. in 2ᵐ ꝙ b̃ qõ dixit Jpo. est de raro ꝓtingẽtib⁹: ſz aliqñ in vtute multũ fortí ꝛ mã mltũ obediẽte nubes appens rubea in 4ᵒ significet crisim in 7ᵒ de q̃ tarditate euẽtus Aui. nõ curauit: sed absolute dixit ꝙ ſignificat tarditatẽ digõnis. Et iõ subdit Aui. ꝙ cũ dcõ sedimine rubeo in febꝛib⁹ incẽſiuis associať anguſtia. ꝛ triſtitia ꝛ ſi plõgať vſq̃z ad 40ᵐ diẽ iteruz. ſ. associanť ei p̃dicta accñtia: vel iterũ. ſ. qñq̃z plongať vlterius egritudo ꝛ non sperabit crisis eius in 40ᵒ. ¶ Et dixit. sedimẽ sabzubeũ pẽdẽs in vrine medio. ꝛ hoc in vrina tenui sigñat tarditatem digõnis: ſz ſi ſba incipit puenire ad grossitiẽ ꝛ icipit pẽdẽs

Sedimen rubeum.

Sedimen rubeum.

De vrinis deficientibus ab vria laudabili.

subsidere ⁊ albificaꝛ sigñat ꝙ mā digerit ⁊ ꝓ ꝑs sigñat salutē: ʒ si tale sedimē. s. rubeū pdēs nō descēdit sed ascēdit ad supiora in egritudinib⁹ acutis sigñat pmixtiōez rōnis: qꝛ rōne sōtilitatis vrei q̄ pdet sigñaꝛ ꝙ mā deriuaꝛ ad supiora: ⁊ rōne sue pdētie: ⁊ sue decoctōnis vsus supius vrine: ⁊ ēt rōne sue subrubedinis sigñat mām acutā esse ⁊ aptam petere caput ⁊ ledere cerebꝝ: ⁊ sic pmixtionē inducere rōnis. ¶ Signa aūt cruditatis hūoꝝ. dixit Ipo. 2° ꝓno. ouꝫ vrina citrina ⁊ clara fuerit: ⁊ ꝓ ꝑs subtilis idigestā. i. crudā sigñat egritudinē: ⁊ ꝓ ꝑs ei⁹ lōgitudinē: timēdū ē ergo infirmi defect⁹. ¶ Dixit Aui. 2ª 4ª. vrina tenuis q̄ñqꝫ sigñat cruditatē. fit enī q̄ñqꝫ pp debilitatē vtutis alteratiue: ⁊ tūc sigñat cruditatē. ⁊ q̄ñ est sic nō est cū facilitate exit⁹. s. sicut est in diabete. ¶ Dixit Gal. in libꝛo de vrīb⁹ tpibus morbi. Indigestibilissima est vrina q̄ neq̄ hypostasim hꝫ neq̄ eneorima neq̄ nebulā: ʒ ⁊ neq̄ grossitudinē aliquā assumpsit neq̄ citrinitatē. ¶ Et dixit in 2° vbi Ipo. Vrina mortis sigñatiua. rē. 2° ꝓnosti. ꝙ vrina alba est cui⁹ suba est tenuis ⁊ colꝛ albus ⁊ sigñat cruditatē hūoꝝ in vltimo ⁊ debilitatē vtutis faciētis digōnē. Colꝛ albus vt aq̄ ⁊ colꝛ glaucus q est vt cornu albū lucidū: ⁊ vrina ēt q̄ est vt serū: ⁊ vrina karopos cruditatē sigñant. ¶ Signa aūt inceptiōis digōnis sunt: si vrina alba cruda aliquā infectionē fellis. i. colere receperit: tūc ſm ꝓmā ⁊ minimā infectionē colꝛ eius subpallidus fit: q ē ſm colꝛē decoctōis semicrude carnis: deinde vlteri⁹ ꝓcedēte digōne colꝛ vrine fit pallidus ⁊ sigñant ābo diminutā valde digōnē: ꝓcedēte aūt digōne: ⁊ iā ad mediocritatē veniēte colꝛ vrine fit subcitrin⁹: q ē vt colꝛ citri nō remissus: deide cū pficit digō colꝛ vrine tendit ad subruffedinē ⁊ ruffedinē q sunt de colorib⁹ citrinitatis veluti colꝛ auri remissus ⁊ nō remissus. ¶ Signa aūt oppositi digōnis sunt vrina alba tenuis aq̄sa: ⁊ vrina etiaꝫ grossa turbida discolorata: ⁊ maxie in ꝑn° morbi appens ⁊ postea ꝑdurās. Et Aui. 2ª 4ª. ꝓnumerans signa pessima sumpta ab vrina dixit. vrina aquosa ⁊ ꝓcedēs ⁊ fetida ⁊ nigra ⁊ grossa ⁊ illa in qua ꝓcedit ab inferiori ꝑte ei⁹ vsq̄ ad superiorē partez eius sicut fumus est morti propinqua. Et gñaliꝫ ois vrina q̄ sigñat mortē oppositū indicat digōnis ⁊ corruptionis seu putrefactionis superfluitatem.

¶ De signis sumptis ab vria q̄ sigñant mortē. Cap. xxv.

Signa mortalia sūpta ab vrina vltra supradicta sunt. dixit Ipo. 2° ꝓnost. vrina mortis sigñatiua ⁊ fidelis est aq̄sa. s. perdurās: talis vel nō ꝑdurās si ꝑmutaꝛ ad colorē aliquē malū. Et vrina fetens q̄ nō feteaꝛ pp cām extrinsecā ⁊ ꝑduret: talis aūt nigra aut lutosa. i. grossa turbida discolorata velut subiugalis. Et dixit G. in ꝓmē. vrina aq̄sa ⁊ fetida ⁊ nigra sigñant mortē siue sint singulares siue cōmixte cū aliis signis. ¶ Et dixit Ipo. in vnoq̄ sextu nigra pessima est. aquosa vo in pueris mala est. Dixit G. in 2° ꝙ vrina nigra: ⁊ vrina aq̄sa in oībus etatib⁹ sigñant pditionē: verū tñ sigñatio vrine nigre sup pditionē stātiuꝫ in etate iuuentutis est in gradu p̄. qꝛ in vltimitate malitie. ¶ Et sigñatio vrie aq̄se sup pditionez in pueris est etiaꝫ in gradu p̄ q̄ñ res q̄ sunt in vltio ꝓrietatis reb⁹ nālib⁹ sunt in vltio sigñantes mortē ⁊ pditionē: ʒ ꝓrietas vrine nigre in pueris ad vrinā nālē ipsoꝝ nō est sicut ꝓrietas vrie aq̄se in eis: q̄ñ de nā puero⁹ est vt mingāt vrinā grossaꝫ in qua est sedimen multū. Stantiū vo in iuuētute vrina ē tenuis ſm nāz ⁊ sedimē paucū: ⁊ pp̄ fit ꝙ vrina nigra sigñat in eis pditiōis finē. Et vrina aq̄sa in pueris sigñat ēt pditionē pp aliā cām: qꝛ res oēs recipiūt in eis digōnē facilr ⁊ velociter pp vehemētiā imutatiue ipsoꝝ. Et pp̄ hꝫ q̄ñ pueri mingūt vrinā aquosaꝫ ⁊ plōgaꝫ spatiū illius cū eis ꝑter ꝙ permutaꝫ ad spissitudinē aliq̄ mutatōe sigñat pditionē. Et dixit Ipo. ibidē. Nebula pdēs si nigra est mala est. dixit G. in 2° māifestū est ꝙ cā malitie nigredis est ex hꝫ ꝙ nigredo accidit: aut pp frig⁹ vehemēs sic sanguis denigraꝫ q̄ñ coagulatur: ⁊ sic mēbra q̄ñ infrigidant frigore vltimo ꝓuerit esse eoꝝ ad mortē ⁊ denigrant: aut accidit nigredo: pp superfluitatē calitatis: nā sanguis ēt q̄ñ aduriꝫ denigraꝫ: ⁊ sitr etiā reliq̄ mēbra: ⁊ illoꝝ ēt q incedūt tpe lōgo sub sole estiuo denigraꝫ colꝛ. ¶ Et dixit ēt ꝑ de crisi. hypostasis nigra sigñat calitatē superfluā aut friditatē superfluā ex q̄ accidit dispō silis morti. Eidem⁹ enim mēbris corpis nō accidere nigredinē nisi ſm hos duos modos. s. aut cū superalefiūt superflue: aut cū infrigidant superflue sicut accidit senib⁹: ⁊ his sup qb⁹ cōfortaꝫ frigus fortitudine vehemēti. ¶ Et sitr dixit Gal. fit denigratio vrine totius denigratio ei⁹ qō vr in ea de nube pendēte in medio ei⁹ aut natāte in supremo ipsius. sup. aut residēte in fundo ipsi⁹: nō eni fit nisi ex his duabus cāis. s. aut calore superfluo: aut frigore superfluo: aut morte vtutū nāliū pp superfluitatē frigoris. ¶ Dixit Aui. 2ª 4ª. Vrina nigra quāto est plus pauca tāto est deterior. Et Gal. dixit ꝙ pessimitatē ꝑ ceteris sigñat: qꝛ nigredo idicat intēsionē colere q̄ est ei⁹ nā. Et paucitas sigñat sbalē corpis hūiditatē fore ꝓsūptā: aut instra vrine colamētū sanguis. s. aq̄sitatē ad se trahere nō posse: ʒ eē q̄si ꝑmortua. Et dixit Gal. Inueni ꝑ expientiā ꝙ quāto vrina nigra est grossior tāto ei⁹ malitia est fortior: qꝛ maiorē sigñat exiccationez. Et scias ꝙ vrina nigra deterior est hypostasi nigra: ⁊ quolibꝫ alio in vrina ꝓtēto nigro. ¶ Et iō dixit Raſ. 2° ꝓtiñ. ꝙ suba vrine nigre deterior est oib⁹ suis ꝓtib⁹ alijs nigris: qꝛ vrina nigra sigñat malitiā venarū ⁊ epat] a qb⁹ ipsa ꝓcedit. Et cū epar sit mēbrū ꝓncipale ꝑ ꝓs sigñat malitiā oium mēbroꝝ. Cōtentū aūt in vrina nigrū sigñat malitiā illoꝝ mēbroꝝ a q⁹ decidit tm̄. Et subdit Raſ. vbi. s. seqt vrinā nigrā in malitia hypostasis nigra. deinde nebula nigra pdēs. deiñ natās. Est aūt vrina nigra adeo pessima. vt dixit Gal. ꝑ de crisi. ꝙ ois vrina ꝓueniēs ad nigredinē est in fine malitie: adeo vt ego nō sciā aliquē eoꝝ q mīxerit vrinā nigram. s. pp febrē acutā saluatū. Et intellexit cuꝫ vrina nigra fuerit ꝓcedēs. nā nō semp cū vrina nigra apparet sigñat mortez. Dixit enī ipse sup 2° ꝓno. dico vidi multos mingētes duobus diēb⁹: aut vno vrinā nigrā ⁊ post hāc mīxerūt vrinā salubrē ⁊ euaserūt. Sed q assuete mīxerūt vrinaz nigram aut post ipam vrinā sicut fel: aut vrinā croceā grossam cuꝫ perseuerātia oēs mortui sunt. ¶ Et Aui. dixit 2ª 4ª. Scias ꝙ nō verificaꝛ penit⁹ iudiciū de morte ꝑ nigredinē coloris vrine in egritudinib⁹ acutis: ʒ in seipso sit signū malum: ⁊ ʒ associent ei alia signa mala si vides vtutē fortē potētē facere eōnes diuersas. i. diuersaꝝ māeꝝ ex oi gīe vel diuersas: qꝛ ꝑ diuersa loca. Et subdit. succedit ei q est in dicto statu sicut accidit mulierib⁹ cū purgāt cū mēstruis ab humoribus malis: ⁊ pp hꝫ iste mulieres sunt saniores. s. eis q̄ sic nō purgāt̄ q̄ñ ipe fortitan sūt ꝓsuete pp aliquā cāz eūari ab hac mā exvia mēstruoꝝ. Et sic vria nigra ʒ sit mala semp pp viā signi pōt aliq̄ñ esse bona ꝑ viā cāe. ¶ Dixit Raſ. 2° ꝓtinē. vrina subtilis nigra paulatim mincta ⁊ lōgo tpe cū dolore capitis ⁊ ceruicis in febrib⁹ acutis sigñat pmixtionē rōnis: qꝛ sigñat hūores subtiles acutos rōne sue nigredinis ⁊ rōne sue tenuitatis raptū eoꝝ ad supiora: ⁊ maxiē ad caput sicut sigñat dolorē ceruicis: ⁊ sic lesionē cerebri ad quā seqt pmixtio rōnis. ¶ Et Aui. 2ª 4ª dixit: q̄ñ mingit in febrib⁹ acutis vria tenuis nigra paulatim in tpe longo q̄ñ est cū dolore capitis: ⁊ colli sigñat destructionem rōnis gradatim fieri ⁊ paulatim. Nā dolor capitis dixit Raſ ibidē. sigñat hūores ⁊ vapores rubee colere petētes cerebrū: ⁊ ascēsus eoꝝ gradatim ad cerebrū sigñat morbū dissolutionis. Et subdit Raſ. in mulierib⁹ q̄ ꝓsueuerūt emittere superfluitates ꝑ mēstrua hec vrina est securior. Et Aui. dixit. ꝙ est in mulierib⁹ magis salua. ¶ Propter ꝓdicta scias ꝙ nigredo in vrina vltra cās superi⁹ assignatas pōt cāri pp expulsionē superfluitatū nigrarū cū vrina: q̄ pmixte ei reddunt

Vria significans cruditatē humorum.

Vrina significans inceptiones digōnis.

Vrina significans oppositus digōnis.

Vrina q̄lz in vltimo ꝓtrarietatis vrie naturali pessima est ⁊ mortez significat.

De hypostali nigra ⁊ ei⁹ cāis.

De vrina nigra.

vrinã nigrã: ⁊ ꝺ magꝭ ꝺtigit in mlierib⁹ q̃ꝫ in viris. Et itez si ex supflua q̃litate frida nigredo accidit in vrinis mulierũ adhuc i eis ẽ securioꝛ res q̃ꝫ in masculis: qꝛ est magis conformis näe eaꝫ: si aũt cõtigerit a q̃litate supflue caliditatis tũc in masculis eẽt res securioꝛ siue minus suspecta: qꝛ minus distans a nã ipoꝫ. puenit. n. in eis a debilioꝛi cã. Et sic intelligens Aui. 2ª pⁱ dixit. qñ vrina nigra in acutis febꝛibus est declinãs ad tenuitatẽ: ⁊ cũ est in ea sedimẽ pẽdens: ⁊ ei odoꝛ acutus indicat doloꝛẽ capitis ⁊ pmixtionẽ rõnis Et subdit. minoꝛ signoꝝ ei⁹ est qꝺ signiat fluxũ sanguinis nariũ nigri qm̃ ipa est acuta vincẽs ⁊ fortasse est cũ eo. alꝫ. cũ ea sudoꝛ pp calitatẽ cũ nõ supfluit. s. ipe fluxus sanguis nariũ ꝓpter calitatẽ: nã si supflueret nõ fieret cũ eo sudoꝛ. ⁊ cã nota est. Et subdit. neq̃ minoraꝭ p ipꝫ. s. fluxus sanguis nariũ. s. ipa mä faciẽs egritudinẽ: nã cum nõ minoraꝭ mä egritudinis nä tũc expellit de ea ẽt p sudoꝛẽ vel cũ nõ supfluit. s. ipa calitas extranea cõsumẽs mäz morbi: nã si supflueret ⁊ ꝺsumeret eã nõ fieret sudoꝛ neq̃ minoraꝭ ipa calitas. s. tm̃ q nõ possit subtiliare mäm ⁊ dirigere eã vsus cutẽ neq̃ expellere eã p sudoꝛẽ: qm̃ cũ subtiliat ⁊ dirigit ad cutẽ cũ ipa mä fit acuta: tunc añcedit ipꝫ sudoꝛẽ hoꝛripillatio ꝓpũctiõez quã facit illa mä sup mẽbꝛa sensitiua: ꝑdicta aũt vrina signiat doloꝛẽ capitis ⁊ pmixtõez rõnis tenuitate ei⁹ signiante raptũ ipsi⁹: ⁊ ipsi⁹ ingredie: pendẽtia in medio: ⁊ acuto odoꝛe ipsi⁹ signiantib⁹ acuitatẽ ei⁹ cui⁹ est petere supioꝛa: ⁊ sic caput: ⁊ sic ledere cerebrũ ⁊ inducere doloꝛẽ capitis ⁊ pmixtionẽ rõnis. Cũq̃ aliq̃ portio eius in suo ascẽsu tendit ad ptes nasi sua acuitate disrũpit venulas in eo ⁊ inducit fluxũ sanguinis nariũ: ⁊ hoc est recti⁹ qõ signiat. Et sil' si est cũ eo ẽt sudoꝛ: qꝛ saltẽ est rectũ p via cãe: inquãtuz eũatur illa mä ad exꝰ corpus. ¶ Et dixit Aui. vrina tenuis aquosa ad ingredinẽ decliuis signiat tenuitatẽ sua lõgitudinẽ egritudinis ⁊ sua ingredie malitiã suã: ⁊ sic signiat moꝛtẽ. Et subdit. oꝛ de vrinis subtilib⁹ nigris. s. de aliq̃: illa. s. q̃ est talis pp cõsuptiõez mẽbꝛoꝝ coꝛpis: q qñ ille cui⁹ est hꝫ vrina deficerat cibariũ tũc moꝛiꝛ. s. cito. nã talis appetit⁹ cibi ꝓcedit ex vltima cõsuptõe mẽbꝛoꝝ faciẽtiũ tũc vltimũ de po⁸ sua q̃re trahunt ab epate ⁊ stõ ⁊ appetit tũc stõus cibũ: sꝫ statim cessat ⁊ deficit vtus ⁊ succedit extinctio eoꝝ ⁊ moꝛs sicut accidit flãme papiri q̃ oũ est ppe extinctionẽ facit vltimũ de po⁸ sua ⁊ facit aliquã flãmã lucidioꝛẽ ⁊ post statim extinguiꝛ. Et dixit Aui. ibidẽ. qñ associaꝛ vrine nigre in qua est sedimẽ pẽdẽs res nigra rotũda aggregata: i. cõglobata stans in supmo vel ẽt in medio que est nigra pp adustionẽ ⁊ rotũda pp calitatẽ cui⁹ est rotũdare cũ q̃ est doloꝛ doꝛsi ⁊ tensio in laterib⁹: ⁊ apa sub hypocũdrijs signiat moꝛtẽ: ⁊ cã pz ex dictis ⁊ ex dicẽdis inferi⁹ magis. Et qꝛ in cẽsio illa magna signiat spasmũ de inanitiõe ⁊ sudoꝛ ille est diffoꝛmis signians vtutũ nãliũ defectũ. ¶ Et dixit Auicẽ. ibidẽ. q vrina tenuis nigra qñ cõuertiꝛ ad subalbedinez ⁊ grossitiẽ ⁊ nõ associaꝛ ei alia signa signiat egritudinẽ i epate ⁊ ppie icteritiã: qm̃ hꝫ quersio q̃ est de tenuitate ad grossitiẽ ⁊ de nigredine ad subalbedinẽ signiat diminutionẽ caliditatis exnee: q̃ nõ amplioꝛ adurit neq̃ denigrat: sꝫ remittiꝛ a mä sua nigredine ⁊ tẽdit vsus coloꝛẽ albuz p colores medios ⁊ significat casuz digõnis. s. in mä: qꝛ relicta tenuitate ⁊ adueniẽte grossitie signiat actiõez calitatis inate in eã q̃ digerit ⁊ facit cadere digõnẽ in ea. Et istud est de illis. dixit Aui. cui succedit leuitas. s. qñq̃: ⁊ tũc est bonũ: sꝫ qñ ad talẽ quersionẽ vrine nõ succedit leuitas: qꝛ nõ fit pp dictas cãs: signiat mãm iã inuiscatã in epate. Et nõ est hꝫ pp mũdificationẽ. s. dicte mäe: qꝛ. s. ꝫ quersa fit ad subalbedinem ⁊ grossitiẽ: nõ est hꝫ: qꝛ ipsa sit mũda a calitate extranea sꝫ est sup. qꝛ in epate ⁊ ptib⁹ subiacentib⁹ diminuta est caliditas nãlis ⁊ p ꝰñs ẽt exnea: q̃re nõ adurit neq̃ denigrat ⁊ ei⁹ cõuersio a tenuitate ad grossitiẽ nõ est qꝛ sublata sit tenuitas a nã: sꝫ qꝛ in epate inuiscaꝭ ⁊ opilat ipm ⁊ in tali fiens opilationis aliq̃ portio mãe inuiscate descẽdit ad vias vrine q̃ reddit eã grossam vel minꝰ tenuẽ ⁊ signiat tũc icteritiã que seqꝭ illã epatis opilõnẽ. Qꝛ si dicto mõ nõ fuerit calitas extranea in epate diminuta: sꝫ addita aut fortiꝛ denigratio ei aduenerit: tũc dixit Aui. facit accidere apa in epate caliditate illa trahẽte ab aliis mẽbꝛis mäm ad epar que apat ipm: ⁊ tũc nõ succedit leuitas ⁊ est malũ. ¶ Dixit Raſ. 20° ꝺti. vrina q̃ signiat pditionẽ est vrina nigra aut fusca aut fetida: aut viridis. nã viriditas accidit in vrina ꝓpter cãs dictas ꝓpter q̃s accidit nigredo ⁊ signiat sicut illa: sed remissius modicuz. Et addidit. aut liuida aut plũbea que signiat mortificationẽ calitatis inate. ¶ Dixit Raſ. 15° ꝺti. In q̃ bus ꝺdominaꝭ liuiditas aut viriditas. s. q̃ ꝓcedit a frigore supfluo signiat sup diminutionẽ sanguinis ⁊ calitatis innate: ⁊ iõ sunt mortales. ¶ De vrina rubea. dixit Aui. 2ª 4ª. vrina rubea in egritudinib⁹ acutis qñ est cũ rubedine subtilis signiat cũ signis laudabilib⁹ velocitatẽ crisis: s. bone ⁊ cũ ꝺtijs signis signiat velocitatẽ mortis. Ex toto q̃ vrina rubea signiat inflãmationẽ vehemẽtẽ: ꝓp quã velocitaꝭ egritudo ad terminatiõez ad bonũ vel ad malũ. ¶ Et dixit. subtilitas cũ rubedine signiat in egritudinib⁹ acutis doloꝛẽ capitis ⁊ permixtionẽ rõnis: qꝛ rubedine sua signiat hũoꝛes calidos acutos: ⁊ sua subtilitate raptũ ipoꝫ ad caput. ¶ Et dixit. vrina rubea grossa in egritudinib⁹ acutis qñ ei⁹ egressio fit paulatiz ⁊ frequẽter: ⁊ est cũ fetoꝛe signiat timoꝛẽ qñ signiat calitatẽ vehemẽtẽ ꝓp rubedinẽ. Et signiat inqetudinẽ ꝓp frequẽtẽ mictionẽ: ⁊ signiat näe defectũ maxie expulsiue paucũ de ea expellẽtis verũtñ dixit ipse: qñ dicta vrina rubea spissa est abũdantis exitus ⁊ multi sediminis signiat separationẽ. i. mäe expulsiõnẽ: ⁊ sic bonũ ꝓprie in febꝛib⁹ incentiuis. ¶ Et diꝛ ibidẽ. vrina rubea valde. sup. ⁊ tenuis vl' mediocris subtẽ ⁊ si quertaꝭ i febꝛib⁹ ex calitate fctis ad grossitiẽ. deide appet sedimẽ plũmũ nõ residẽs: ⁊ sit illic doloꝛ capitis signiat lõgitudinẽ egritudinis: qm̃ mä ei⁹ est vt sit inobediẽs añq̃ quertaꝭ ad grossitiẽ: ⁊ ꝓp sui inobediẽtiã nõ ingrossabat tũc: sꝫ postq̃ ingrossaꝭ ⁊ est ei⁹ sedimen multũ signiaꝭ q mä est multa: ⁊ qꝛ nõ residet signiat adhuc defectũ in digõne: ⁊ rõne multe rubedinis signiat calitatis intensionẽ q̃ facit in mä illã multã ebulitionẽ ⁊ multoꝝ ad caput humoꝝ elevationẽ q faciũt doloꝛez capitis: ⁊ sic ex oibus ꝑdictis signiat dictaꝝ febꝛiũ lõgitudinez. Et subdit Aui. crisis eaꝝ erit p sudoꝛẽ qm̃ mä ei⁹ ẽ decliuis ad venas sup. ⁊ ꝺ vẽis ad cutẽ. Et itellexit hꝫ hãe vtatẽ ꝑm plũmũ: qꝛ ẽt p alias vias posset expelli. ¶ Et subdit A. q talis vrina est filis vrine icteritie. ⁊ differt ab ea: qꝛ ista nõ tingit pãnũ illa aũt sic: qꝛ fit taꝰ a pmixtiõe colere citrine se cũ ista autẽ nõ. ¶ Et subdit. Ad sumã vrina rubee subtẽ ⁊ rubei sedimenis signiat appetitũ ⁊ cruditatẽ in massa sanguinea q̃ cruditate nõ ꝺgruit nutricatiõi mẽbꝛoꝝ: mẽbꝛa q̃ ab ea nutrita appetũt: ⁊ pót esse q multũ trahunt ab epate ⁊ stõ: vnde stõus multũ appetit. Et hec vrina ꝓpter mãe cruditatẽ significat morbi lõgitudinẽ: ⁊ maxiᵗ qñ rubedo nõ est vehemẽs ⁊ est illa q̃ est ꝺcliuis ad turbulẽtiã. ¶ Et diꝛ. dixerũt scz qdã. vrina pauca q̃ est cũ coloꝛe sanguinis est mala ꝑcipue qñ cũ infirmo est passio venenosa. i. sciatica ppea q signiat intensuz doloꝛẽ sicut dicet in suo caº. ¶ Coloꝛ subrubeº ⁊ rubeº ⁊ subrubicũdus excessum caloris oñdũt. Coloꝛ vo iopos ⁊ chianos semp adustionẽ signiant ⁊ i acutis febꝛib⁹ signiant moꝛtez. Et ois vrina q̃ fuit rubea si postea inopos vel kianos fiat proculdubio pessima erit. ¶ Dixit Theophilus. vrina pinguis inopos si in febꝛe causonica euenerit capite doleẽte crisim signiat. s. per fluxũ sanguinis nariũ vt pluries: ⁊ hoc in ꝓcedẽtib⁹ signis digestiõnis: nã si nõ ꝓcesserint timoꝛẽ facit de apate frenetico. Dixit Aui. 2ª q̃rti. Qui migũt sanguinẽ purũ. sup. in acuta febꝛe. sup. ⁊ nõ p via crisis moꝛiũtur: qm̃ signiat repletionẽ sanguinis vehemẽtẽ cũ acuitate ebulitionis: ⁊ timeꝭ de hmõi ꝓfoca-

De vrina viridi aut liuida.

De vrina rubea.

De vrina sangu.ea.

No. ſ. q̃ fit ex repletiõe vẽtriculoꝝ cordis ſi declinat ſanguis ad cor: aut apoplexia ſi declinat ſanguis ſurſum ⁊ repleat arterias apopleticas qb⁹ repletis accidit apoplexia. ¶Dixit Ypo. 4° affo. qbuſcũqꝫ ſanguiné ſponte. i. ſubito ⁊ ſine dolore mingunt his ex renib⁹ vene ruptura ſigñaf. ¶Dixit Ypo. 2° pnoſt. dum vrina citrina ⁊ clara fuerit indigeſtã ſignificat egritudiné ⁊ longitudiné ei⁹ indicat: pp quã longitudiné timẽdũ eſt egri ẽfectũ. ¶Et dixit. vrina clara cruda ⁊ diuturna cũ alijs ſignis boniſ certũ é apa ſub diafragmate futurũ eſſe: atteſtaf. n. materie crude multe quã poſt tpis diuturnitatẽ nã expellit criſi deriuationis: ⁊ ꝑ ſui grauitate erit eius deriuatio vſus inferiora ſub diafragmate. ¶Dixit Aui. 1ª q̃rti. vrina alba ſignificat in egritudinib⁹ acutis declinationẽ mãe non ad partẽ venaruꝫ nec ad partes vine fortaſſe ẽclinat ⁊ erit dolor capitis aut freneſis ⁊ fortaſſe declinat ad quedã viſcera ⁊ apat ea. Urina. n. ſubtilis ⁊ apparẽs in febribus acutis poſt groſſam aut mediocrẽ ſemp ſignificat raptũ mãe a partibus epatis venarũ ⁊ inſtrumentoꝝ vine ad alia loca: ⁊ tũc eſt ꝓſiderãdũ de ſba mãe. nã ſi fuerit ſubtilis vtplimuꝫ petit partes ſupiores ⁊ caput: ⁊ facit dolorem capitis aut freneſim aut paraleſim: põt tñ ẽt ad alias ptes ſupiores deriuare ⁊ cãre in eis egritudinem. Si vo mã fuerit groſſa tũc ꝑmo ſui grauitate nõ aſcẽdit ad ſupiora: ſed ſignificat in aliquo viſceꝝ ad quodcunqꝫ ipſa declinauerit ⁊ cauſabit in eo apa calidũ. Cauſabit ũt iſta mã q̃ſ ſunt cum ea alia ſigna mala. Si aũt fuerim cum raptu eius alia ſigna bona ſignificat q̃ egrediet cũ vrina vel vomitu ſm plurimũ ⁊ ꝓprie cũ nõ eſt cũ ea ſignũ in ſolbne ventris cui ſuccedit excoriatio inteſtinoruꝫ: nã ſi tale ſignũ adeſſet eũaref per fluxũ ventris. ¶Et dixit. q̃ſ eſt vrina tenuis alba in febre acuta. deinde accidit ei cõturbatio ⁊ ſpiſſitudo cũ albedine ſua ſignificat mortem ⁊ ſpaſmũ q vtplurimũ eſt de inanitiõe ſequẽte ad ꝓſumptionẽ mẽbroꝝ facta ab intenſa caliditate illius febris acute: ⁊ ſignificat mortẽ abſq̃ dubio. poſſet tñ ſignificare ſpaſmuꝫ de repletione caliditate febrili diſſoluente mãs in corpe q̃ ſic diſſolute fluerent ad membra lacer toſa: ſꝫ hoc eſſet de raro eueniẽtibus. ¶Et ſi aliq̃ eueniret: nõ ſignificaret tunc neceſſario mortẽ. ¶Et dixit Aui. ibidẽ. vrina alba. tenuis in q̃ eſt ſpuma ⁊ nubes citrina ſignificat timorẽ vehemẽtẽ ſcꝫ in febre acuta ꝓpter illud qõ ipſa ſigñat de exacerbatiõe ⁊ vehemẽtia acuitatis mãe: ita vt ponaf talis mã furioſa mobilis rõne tenuitatis ſue ſube ⁊ ſpume ⁊ natatiue nubis ⁊ coloris ei⁹. Facit itaq̃ ſuſpitionẽ de ſe. q⁹ mã acuta mala ⁊ etiã ne in motu ſuo furioſo deriuef ad aliqõ principale vel nobile membꝝ. ¶Et dixit. vrina tenuis flaua. i. remiſſe citrinitatis vel parum colorata in ꝓncipio febriũ acutaꝝ q̃ſ cõuertif ad groſſitiem ⁊ albedinẽ: deinde remanet feculẽta turbida ſicut vrina aſini: ⁊ incipit exire inuoluntarie ⁊ ſũt ibi vigilie ⁊ inquietudo ſignificat ſpaſmuꝫ vtriuſq̃ lateris cui ſuccedit mors. Et hoc q̃ſ nõ ſũt ibi ſigna bona vincentia illa ſigna mala. Urina nãq̃ q̃ſ eſt cuꝫ flauo colore ⁊ nõ ſubtiliaf. i. non eſt ſubtilis niſi pp dominiũ humoris colerici caſi in ea nõ iſpiſſaf ⁊ igroſſaf niſi pp exacerbationem egritudinis ⁊ cõmotionem in diſpõnibus mãe pp quas accidũt inquetudo vigilie ⁊ ſilia ⁊ ſpaſmus ſupradict⁹. ¶Et ad ſũmũ vrina alba ſubtilis in febribus acutis ſp eſt mala niſi talis fuerit pp mãm diuerti ad aliquã manifeſtã ad exterius corpus eũonẽ: aut pp deriuationẽ mãe ad aliqõ mẽbꝝ exterius cũ apparitiõe in eo beriſipile vel flõnis vel pruritus fortis aut bothoꝝ. ⁊ ſilibus. ¶Dixit Gal. ꝑ de criſi. vria alba ſubtilis ſemp. i. pluri tpe picta ⁊ nullatenus in ſpiſſitudinẽ mutata corpe ente ſano: ſentiente tñ in ſupficie cutis pruritũ. ſup. aut põderoſitatẽ ſignificat: aut exituram: aut morbũ renũ: aut bothoꝝ vlcera vel morbillos ꝑ totum corpus: q⁹ ſubtilitas vine cũ põderoſitate corporis ſigñat q̃ in corpe eſt mã multa cruda ⁊ groſſa q̃ cũ declinabit vſus renes cãbit in eis morbũ: ⁊ ſi ad emũctoria cãbit in eis exiturã: ⁊ ſi ad ſupficiez corpis put pruritus oñdit cãbit in ea bothoꝝ ⁊ ſiles egritudines. ¶Dixit Raß. 2° ꝓti. q̃ vria alba ⁊ turbida in quotidiana appens ſigñat lõgitudinẽ ei⁹ ⁊ ſigñat mãm multã groſſam frigidã ⁊ crudã. ¶28° ꝓti. Cũ vrina eſt alba ſubtilis in febre calida deide mutaf ad groſſam turbidã albã ⁊ ſupuenit ſpaſmus mortẽ ſigñat. ¶Dixit Aui. 1ª 4ª. vria flaua in febre acuta q̃ſ ꝓuertif ad albedinẽ: vel nigredinẽ eſt mala: q̃ſ ſi ad albedinẽ ſigñat eleuationẽ ei⁹ ad ſupius: ⁊ ad caput. Et ſi ad nigredinem ſigñat acuitatẽ q̃litaſ egritudinis. ¶Urina groſſa turbida ſemp ebullitionẽ humoꝝ in corpe ſigñat. Dixit Aui. cũ cõuertif vrina tenuis. ſ. ⁊ multa in groſſam in febre ꝓtinua ⁊ ſũt ibi alia ſigna bona ſigñat criſim ꝑ ſudorẽ: ⁊ vt dñt ẽ eſt vez ſi ꝓuertaf in groſſam q̃ ſit pauca: q⁹ ſua paucitate ſigñat q̃ mã q̃ prius erat multa exquo eſt cũ ſignis bonis diuertif ad ptem cutis: ⁊ cũ fuerit ſubtilis expellif ꝑ ſudorẽ. Si aũt non affuerint alia ſigna bona aut fuerit febris vehemẽtis caliditatis ſigñat aduſtionẽ in corde aut epate ⁊ iflãmationẽ forte q̃ reſoluendo ptes ſubtiles a mã illa igroſſauit eã ⁊ eſt mala. ¶Et dixit. A. clarificatio vine groſſe. ſ. ⁊ eius ꝓuerſio in ſubtilem añ criſim eſt ſignũ nõ bonũ: nã illa conuerſio ſigñat q̃ mã groſſa retinef: ⁊ ſic ſigñat defectũ vtutis expulſiue. ¶Et dixit. vrina groſſa turbulẽta in q̃ nõ refidet aliqd ⁊ non clarificaf ſigñat ebullitionẽ mãe ꝑ violẽtiã caliditatis exnee ⁊ debilitatẽ inate caliditatis digerẽtis. Inq̃ntum. n. eſt turbida ſigñat caliditatẽ ebullientẽ ⁊ inq̃ntuꝫ in ea nihil reſidet ſigñat digeſtiue debilitatẽ q̃pp eſt mala. ¶Et dixit cũ vria ſpiſſa in 4°. ſ. q̃cũqꝫ die indicatiuo ſequẽtꝫ diei cretice mltiplicaf criſis ſe. ex lapſitudine: ⁊ ꝑ ꝓprie ſi aſſociaf ei fluxus ſanguis nariũ ſe. ex lapſitudine ali q̃ſ terminaf ꝑ fluxũ ſanguis nariũ cũ portio ſubtilis mãe ei⁹ declinat ad ſupius ⁊ ad nares: ⁊ aliq̃ſ eũaf ꝑ vrinã deriuante ꝑte mãe groſſe ad inſtra vine: ⁊ aliq̃ſ terminaf ꝑ vtrũqꝫ. Terminant ẽt ſe. lapſitudinis ꝑ exiturã: ⁊ tũc vria nõ erit groſſa: imo ſubtilis ſigñans motũ mãe ad alia loca ⁊ ꝑcipue ad emunctoria vel alia extrema mẽbra. ¶Dixit Aui. q̃ſ mingif vrina tenuis in egritudib⁹ acutꝫ ꝑ aliq̃t dies ſigñat pmixtionẽ rõnis mã aſcẽdẽte ad cerebꝝ. Q: ſi accidit. ſ. pmixtio rõnis ⁊ pmãeat tenuitas vine ſigñat mortẽ velocẽ: q⁹ ſigñat ꝓfirmationẽ leſiõis illius in cerebro ⁊ ꝓꝑtis vtplimũ ſigñat freneſim ꝓfirmatã. Et ſubdit. q̃ſ vria alba ſubtilis ꝓuertif ad groſſitudinẽ: cũ q̃ nõ ſit alienatio forte eſt facta groſſa pp liq̃factionẽ mẽbroꝝ: ⁊ eſt hoc ſignũ malũ. ¶Et dixit. q̃ſ multiplicaf vrina aq̃ſa apud horã exacerbatiõis febris totaſ: q⁹ in augmẽto ⁊ ſtatu ſigñat q⁹ apa eueniet in iferioꝛib⁹: q⁹ ſigñat mãm groſſaꝫ crudaꝫ ⁊ grauẽ: ⁊ ꝓꝑtis ineptã eũoni ad exẽ corpus: ſꝫ q⁹ ſua grauitate declinabit ad iferiora. ¶Et dixit Aui. Scias q⁹ tenuitas nõ ꝓiungif cũ vine nigredie neq̃ rubedine. ſup. neq̃ viriditate de ſe ⁊ inq̃ᵐ tenuis eſt. Si aũt ⁊ fiat vrina tenuis rubea nigra vel viridis tũc ſcias q⁹ cã in ẽ eſt res tingens occurrẽs corpi ab itra vel ab extra q̃ ſigñat aquoſitatẽ vine ſuo colore: aut cã eius eſt vehemẽtia acuitatis. i. intẽſionis q̃litatis egritudis ipſiuſmẽtꝫ in aquã ⁊ tingẽtis eã rubedine nigredine vel viriditate adurẽdo vel alr ificiẽdo vine ſubam. Fit aliq̃ vrina tenuis groſſa a calore digerente vel a pmixtione hũoris tigẽtis cũ ea: ſꝫ tunc nõ remaet ſubtilis: imo efficif groſſa. ¶Dixit Aui. 1ª q̃rti. vrina q̃ migitur q̃ſ pauca: ⁊ q̃ſ retinef ⁊ nõ mingif eſt ſignũ malũ in febribus acutis ſigñans pugnã vehementẽ egritudinis ⁊ nãe q̃ vicif aut vincit: ⁊ ſignificat laborẽ innate. ſ. caliditatis. Et ſigñat groſſitudinẽ mãe: ⁊ q⁹ ipſa difficulter ſuſcipit digonẽ: ⁊ ſic eſt ſignũ malũ. Si aũ febres fuerit qete nõ acute idicant longitudinẽ ea⁹ pp groſſitudineꝫ humoris. ¶Dicũt. de vrina pauca q̃ eſt cũ colore ſanguinis. i. multũ rubea q⁹ eſt mala ꝓcipue q̃ſ cum infirmo eſt paſſio vene

De vrina clara.

De vrina alba.

Alſo. figſt.

De vrina aua.

De vria alba ſubtili.

De vria alba turbida ſine groſſa.

Alſo. alleuiatio.

Tenuitas vrie ñ ſtat cũ nigredine rubedine: aut viriditate.

De sedimie diuersi ꝛ ptiũ: ꝛ ei⁹ specibus.

mest .i. sciatica:nã in sciatica color nãlis causaꝫ in vrina ꝓpter vehemẽtiã doloris:ꝛ iõ in ea est mala.Dixit Raſ. 20° ꝓtiñ.qñ apparet in medio vrine turbiditas in febre essime ra signiat ꝙ mutaꝫ in putridã.¶Dixit Aui.2ª ãrti. Sedimen diuersuꝫ in suba:vt qꝛ aliq̃s ptes hẽat grossas ꝛ aliq̃s subtiles:ꝛ diuersuꝫ in colore vt ꝙ sit in vna pte vni⁹ coloris ꝛ in alia alterius.ꝙ signiat humorũ diuersoꝝ multitudinẽ:ꝛ est malũ qꝛ significat ꝙ ps humorũ recipit actionẽ nãe:ꝛ pars nõ ꝛ sic malũ qꝛ lõgitudinẽ morbi significat quã regrit nã in expurgatiõe pluriũ inimicoꝝ. Et subdit. Aui.deterius est eo qõ est minoꝝ partiũ:significat enim ꝙ nã nõ põt expellere nisi post q̃z minoranꝫ partes ei⁹.¶Notãt tñ ꝙ euẽtus sediminis magnoꝝ vel paruoꝝ frustoꝝ ꝑt cõpari vel ad diuersa mẽbra vel ad vnũ. Si ad diuersa tũc scias ꝙ frustoꝝ magnoꝝ sedimẽ decidiꝫ a mẽbris faciliter squamabilib⁹:ꝛ puoꝝ frustoꝝ a mẽbris difficulter squamabilibus q̃lia sunt ossa cartilagines ligamẽta ꝛ similia ꝛ vt sic est sedimẽ puoꝝ frustoꝝ deteri⁹ q̃z magnoꝝ:qꝛ significat ꝙ liquanꝫ mẽbra difficilis liquationis: qõ cõtingere nõ põt nisi a cã magna ꝛ forti.si aũt referanꝫ ad idẽ membrũ:vt qꝛ eueniant ab eodẽ mẽbro:in diuersis tñ tpib⁹ vel horis tũc ꝓsidera ꝓcessuꝫ febris ꝛ gradũ caliditatis eius: qꝛ ꝑm hoc poꝛe erit ꝙ sedimẽ diuersificeꝫ in quãtitate suaꝝ ptiũ:nã in ꝑnis cũ incipit caliditas febrilis liq̃re mẽbra ꝛ nondũ puenit caliditas intẽsa frusta euenient ꝓtaua. Sed cũ vlterius ꝓcedit ꝛ intẽdiꝫ caliditas frusta faciet magna ꝛ gradatim maioraburꝫ:ꝛ vt sic sedimẽ frustoꝝ magnoꝝ est deterius ꝛ sedimẽ albũ spumosum spuma plenũ cuius albedo ẽ ꝑ cõmixtionẽ aeris cũ eo est malũ valde egrediẽs a nã.Et crudũ ẽt qõ est a mã flãtica viscosa cruda alba in q̃ includiꝫ aer est malũ.¶Dixit Ipo.2° ꝓno.vrina q̃ mõ cuz hypostasi laudabili fuerit mõ vo sine ea diuturnitate egritudinis signiat ꝓp mãm quã signiat nõ ꝓtinuo digeri ꝛ ꝓpter hoc nõ oio fidelis est nũcia salutis:vtplurimũ tñ terminaꝫ ad salutẽ maxime cũ in ea successiue magis ꝛ magis apparuerit cũ hypostasi bona.¶Et dixit.ꝙ hypostasis alba liquida ꝛ lenis est mala:qꝛ lz alba ꝛ lenis sit:tñ sua liq̃ditate signiat mãz crudã quã calor nãlis digereꝛ nõ põt:ꝛ si posset inspissaret.eã.¶Et dixit 7° asso.Quibuscũq; colerice.i.rubee.vel citrine hypostases fiũt:supius vo tenues acutã egritudinẽ signiant:qꝛ signiant mãm colericã oñari. ¶Dixit Ipo.2° ꝓno.hypostasis si furfurea fuerit mala est pessima vo si squamosa.¶Dixit Raſ.20°.ꝓtiñ vrina significãs ꝓditionẽ ẽ in q̃ ẽ resides res filis tronis.i.frustis fracti tritici aut filis petalis.i. furfurib⁹.¶Dixit Aui.2ª q̃rti.ꝙ crinoides ꝑm plmũ est ex adustiõe sanguinis ꝛ precipue in splene ꝛ tũc nigredini attinet ꝛ qñq; est ex liquefactione mẽbroꝝ ꝛ eoꝝ rasura.s.a caliditate febrili incẽsiua: ꝛ tunc albedini attinet ꝛ qñq; est ex vesica scabiosa: ꝛ hoc ꝑm minus. Et dixit.si vrina tenuis fuerit ꝛ fuerit in ea res q̃ sunt sicut furfur egritudinẽ exñte in vesica signum ꝙ erit ꝓp egritudinis adustionẽ pñt etiã furfuree resolõnes aliq̃s ꝓcedere ex scabie vesice:vñ Ipo.ait 4° asso.Quib⁹ in vrina pingui exñte furfurea mingunt bis vesica scabit. Et aliq̃s est ex vlcere vesice:ꝛ tũc sunt alij coloris:ꝛ qñq; ex vlcere renum ꝛ sunt coloris rubedini attinẽtis. Cũ aũt ex his nõ ꝓcesserit causis tũc flãtis extẽsibilis adustionẽ indicãt: vt dixit Aui.Et quidã dicũt.aut dicti flegmatis cõpactionẽ.ꝛ supplẽt.aut mẽbroꝝ liquefactionẽ.Dicũt ꝑdicte tres spẽs resolutionũ qñ ꝓueniũt ex liquefactiõe mẽbroꝝ ꝛ eorũ rasura:aut significãt febrẽ adustiuam liquefacientẽ:aut ethicam:febrẽ:ꝛ furfurea minorẽ ꝛ petalis maioreꝫ ꝛ crinoides vltimatã signiant rasurã:ꝛ ideo dicũt ꝙ qñ in ethica apparẽt tũc furfuree primã eius speciẽ:ꝛ petalis secundã:ꝛ crinois tertiã significãt spẽm.¶Dixit Ipo.2.ꝓnostironis ꝛ ordinis est in nebula nõ negligere vtrũ supremum aut mediũ vrine occupet locũ silr ꝛ eius colorẽ.q̃ enim media est cum colore citrino laudabilis est:suprema vero ꝛ nigra vituperabilis.¶Dixit Raſ.20° ꝓtiñ. nebula diuulsa est signatiua vt pluries ꝓmixtionis ratiõis:qꝛ sua diuulsiõe signiat vẽtositatẽ sublcuãtẽ ꝛ ipellẽtẽ ad supiora. Et maxie significat vẽtositatẽ si discolorata fuerit que si fuerit crocea inflamationẽ in epate significat. Et si fuerit liuida distẽperantiã indicat in mẽbris spũalib⁹.¶Et dixit Raſ ibidez. vrina grossa cũ hypostasi diuulsa in dolore splenis in quartana est signũ liberationis:qꝛ hypostasis diuulsa est ex mã expulsa a nã per diuersa loca ꝛ est diuulsa ꝑm quantitatem diuersitatis digõnis.¶Et dixẽ Raſ.ꝙ inquit Hal.qñ mingitur in ꝑn° morbi vrina grossa erit in ea vtpluries hypostasis.Et dixit laudaꝫ vrina grossa cũ hypostasi cũ mutaꝫ de subtilitate ad grossitiẽ.i.cũ iã mutata est qꝛ ꝑ est ex digõne humoꝝ.Sz qñ est ex ꝑn° grossa cũ hypostasi nõ est laudabilis:ꝛ necessariũ est ꝙ talis vria sit pauca ꝓpter multã eius spissitudinẽ per quã nõ trãsit per renes nisi cũ magno labore:ꝛ qñ hic humor grossus erit digestus eũabiꝫ in magna quãtitate cũ subtili substãtia.¶Dixẽ eni Ipo.4° asso. Quibus vrine grosse ꝛ globose.s.ex ꝑn° morbi fuerint nõ sine febrib⁹ bis multitudo eueniẽs tenuis iuuat:qꝛ signiaꝫ digõ illius hũoris grossi q̃ peius subtilitatẽ fit.¶Et dixit Raſ.vbi.s.vrina filis loture carnis absq; febre debilitatẽ epatis signiat.Et silr vrina filis ptisane epatis signiat debilitatẽ.Predicte vrine cũ febre sunt male.¶Et dixit Ba.15° pulsuũ.In qbusdã febrib⁹ epidimialib⁹ vrina est laudabilis in suba ꝛ colore:ꝛ filis nãli:ꝛ põt eẽ ꝙ in ea appet hypostasis aut nebula bona ꝛ infirmi sunt ꝓaue disponis ꝛ moriunꝫ:qñ lz istoꝝ epar sit sanũ corruptio eoꝝ est in corde. Et iõ si tps eoꝝ ꝓlongabiꝫ q̃libz epar debilitef ꝓp corruptionẽ cordis vrina nõ manebit in sua nãlitate.¶Et Aui. dixit 2ª 4ª qñq; est vrina in egritudinib⁹ pestilẽtialib⁹ bona nãlis in suba ꝛ colore ꝛ sedimine:ꝛ ille cui⁹ est tẽdit ad mortẽ ꝓpter nocum inductũ in corde ex inspiratiõe corrupti aeris.Ex intẽtione Hal.in vbo supius adducto innuiꝫ ꝙ in ꝑn° febris pestilẽtialis ex corrupto aere ꝓcedẽtis põt euenire vrina nãlis:sz in ꝓcessu nõ:qꝛ nõ põt lesa vtute vitali stare diu vtus nãlis qn ledaꝫ qua lesa vrina nõ amplio⁹ eueniet nãlis.¶Et dixit Raſ.ibidẽ.Jngt Ba.cõsidera vrinã in morbis pectoris ꝛ pulmonis ꝛ vẽtris:ꝛ si in eorum morbis videas vrinã laudabilẽ nõ multũ cõfidas de futura salute:sz si vides putrefactionẽ.i.putrefactiõis signa in vrina addiꝫ tibi timor suppditionẽ infirmi.¶Et dixit ꝑ de crisi Hal.vrina q̃ nõ est filis vrine sanoꝝ:aut signiat ꝙ digestio nõ fit tñ aut cũ ꝑ signiat ꝓditionẽ.¶Et dixit. vrina q̃ est vrina sani subtilioꝝ aut spissioꝝ signiat ꝙ ei⁹ digõ est diminuta:qm̃ q̃ est subtilioꝝ nondũ est digesta ꝛ q̃ est ea adhuc spissioꝝ significat ꝙ eius digõ est adhuc in augmento feruoris idigesta.¶Dixit.Aui.2ª 4ª.vrina q̃ remanet ꝑm colorẽ vrinaꝝ sanoꝝ in horis oibus egritudinis tũc est magis incolume ꝙ si incipit alterari.s.a colore suo nõ bonuz ad colorẽ vrine sanoꝝ cũ sublimatione egritudinis:qꝛ.s.in augmẽto est magis incolume.Et intellexit de morbis acutis nõ de cronicis.¶Dixit Dama.in suis asso. Jn morbo diuturno cui⁹ vrina fuerit filis sani:ꝛ vna eadẽq; pmãserit q̃litate nõ euadet eger egrim.¶Dñt qdã in oi dispõe qñ vrina est filis vrine sanoꝝ pp bonã dispõnẽ epatis ꝛ venarũ est signũ laudabile:sed qñ est talis pp cruditatẽ humoꝝ ꝓpter quã nulla portio eius admiscef vrine:tũc est malũ: sed tñ cũ incipit postea vrina alterari signiat ꝙ hũor incipit digeri ꝛ cõmisceri vrine:ꝛ sic est bonũ significãs inceptam digõnẽ:ꝛ minus qõ signiat.dixit Aui.est longitudo morbi.¶Et dicũt alij.vrina similis vrine sani eueniens in ꝑn° morbi signiat cruditatem:ꝛ ꝙ nã nõ egit in mãm morbi ad huc:ꝛ sic est signũ malũ:sed apparẽs in ꝓcessu morbi:ꝛ fine ei⁹ est signũ bonũ signians mãe digõnẽ. ¶Et alij dicũt ꝙ in febribus acutis vrina filis vrine sui sani est signũ ma-

De vrina grossa.

Vrina sana ꝛ laudabilis in febribus mortalibus.

Vrina laudabilis qñ sit bona:ꝛ qñ non in egritudinibus.

lũ:eo q̃ cũ decidit a loco z a mã morbi dr ei ilico attestari z mutari ſm illud. Si ergo nõ mutat figiiat q̃ mã deriuatur ad alias regiones vel q̃ colligit ad ap̃a: z trunq; est malũ. ¶Dixit Aui.1ª 4ª. vrina que alterat subito a signis laudabilib⁹ ad signa vitupreabilia in morbis acutis significat mortẽ: qm̃ significat casum vtutis subito ꝓpter prauitatẽ acci dẽtiũ: z est verꝝ nisi illa pmutatio sit cretica: qm̃ vt sic aliqñ posset significare bonũ. ¶Et dixit. vrina oleagina est illa cuius color z ſuba similat coloꝛi z ſube olei. Est ergo eius ſuba groſſa z viſcoſa pinguis: ſicut est ſuba olei: z ei⁹ color est citrinus cũ declinatiõe ad viriditatẽ ſicut est color olei: hec vrina lr in ſe ſit mala tñ qñ alie ſignatiões ſignifiant ſalutẽ nõ est cũ ea malũ. Est aũt in ſe mala: q̃ ex ſui ſuba ſignificat incẽdiũ z liq̃factionẽ mẽbrorꝝ z ex ſuo colore ſignificat mortificationẽ vtutũ: z ſi est cũ exiccatione capitis ſignificat pmixtionẽ rõnis: z vtplies ſignificat mortẽ niſi ſit ſociata alijs diſpõnibus bonis: q̃ tũc põt ſignificare criſim bonã. Dicũt enim qdã q̃ hũores q̃ expelluntur in criſi aliqñ tranſeũt p̃ loca corꝑis pinguia q̃ liq̃faciũt de pingued⁹ illa z pmiſcẽt ei z red dũt oleaginã vrinã. ¶Sedimẽ vo oleaginũ ẽ malũ valde: z oio oleaginũ purũ est malũ z nõ est illud qõ facit tẽdere color olei cũ citrinitate z viriditate: qñ tñ oleaginũ ſedimẽ est accñs p⁹ vrinã nigrã: tũc est ſignio bona ſm q̃ teſtificat de eo ruffus ſapiẽs. Et intellexit qñ poſt ſigna digõnis est accñs p̃ viã criſis: qñ aũt ſignatiões ſignifiant malitiã z mingit vrina oleagina in 4° die inducit mortem infirmi in 6°. ¶Et dixit Aui. vrina in qua ſunt fruſta ſanguinis cõgelati in febre acuta: q̃ in ea est ſiccitas lingue est ſignũ malũ: z ſi fuerit niger cũ hoc: tũc illud est deteriꝰ: nõ eni currit ſanguis in vrina in febre acuta niſi ꝓpter vehementiaz acuitatis eius. Et ꝓpterea q̃ diſrũpit vaſa z vias eius cõgelatio. i. cõdẽſatio est ꝓpter vehemẽtiã calitatis ipſius: ¶Dixit Aui.2ª pmi vrina ſpiſſa que ap̃atum ſignificat appitionẽ cognoſcit ex eo q̃ ei admiſcetur z illud est pus laudabile z cognoſcit etiã ex exeũtib⁹ q̃ cũ vrina ſepant ſicut petala alba aut ruffa aut ſicut furfur: aut alia ab iſtis que reſolutiones decidũtur a parte groſſa puris que cõtinebatur in ap̃ate. Et cognoſcit etiã ex bis q̃ accidunt a ruptura ap̃atis ex rigore z alijs dictis in loco ſuo. z cognoſcitur etiã talis vrina ex eo qõ p̃ceſſit poſt qõ ipſa ſegtur: q̃. ſ. añ apparitionẽ talis vrine preceſſerũt ſigna ap̃atis in aliquo mẽbro interiori. z locus ap̃atis rupti ſignificat. qm̃. ſ. ſi ante vrinã dictã ſanioſaz p̃ceſſerit vrina filis loture carnis recẽtis ſignificat q̃ ex gibboſitate epatis fit: z ſi egeſtio filis fuerit loture carnis recentis: tũc ex ꝓcauo epatis erit. Et ſi coangustatio anhelitus p̃ceſſerit: z tuſſis ſicca z dolor in latere pectoris pungitiuus: tũc ap̃a qõ aptũ est: est ap̃a lateris pectoris z exiuit ſanguis a parte arterie maioris ad vias vrine. Et ſubdit Aui. q̃ ex tali vrina ſignio habetur ſm iſtũ modum qm̃ ſicut in pure illo est maturatio: ita vrine est cõueniẽs. Et ſicut est in pure illo imaturatio z indigõ: ita est incõueniẽs. ¶Et dixit ibidẽ. est. i. cõtingit q̃ cũ ſanus qui exercitiũ ſibi ꝓſuetũ reliq̃rit eũat poſtea z mingit vrinã ſicut pus. ſ. laudabile vel quaſi vel ſicut virus tenue. i. laudabile q̃ ipſius purgatur corꝑis z nõ p̃cedit hoc pus ex apparitiõe ap̃atis ſz ex eo q̃ corꝑis aufertur lapſitas quaz exercitij dimiſſione ꝓſecutus fuerat exonerata nã a multis ſupfluitatibus dimiſſione dicti exercitij multiplicatis. Et differt hec vrina a ſanioſa. ſ. dicta: q̃ ſ̃ non fetet z illa fic. ¶Et dixit. est cũ in epate aut in eo qõ est corã ipſo vt meſeraicis aut vena chilis: aut ſtõ vel ſplene fuerint opilatiões. Et plerũq; cõtingit q̃ ipſaꝝ appitione fit vrina ſpiſſa ppea q̃ cũ ea eaꝝ egredit mã z ſ̃ talis ſpiſſitudo nõ est pus. Qr ſi hec vrina ad nigredinẽ traxerit z in latere ſiniſtro fuerit dolor: erit tũc ex appitione opilationũ ſplenis: z ſm hanc ꝓſiderationẽ ſi. ſ. femur fuerit dolor: aut in ſumitate vẽtris erit tũc ex pte ſtõi nõ quidẽ cõcauitatis eius: ſed ex vijs q̃ bus cõicat cũ meſeraicis: ſ̃ tñ vrina ſepius est ex pte epatis z canaliũ vrine: q̃ epar est mẽbrũ in quo chimus z chilus opilationẽ facere põt. Et poſt epar ſunt canales vrine ꝓpter multã ſupfluitatẽ que per ipſas mittitur. ¶Dixit Raſis° ꝓtinen. q̃ in corꝑe est ap̃a calidũ p̃ter q̃z in inſtrumẽtis vrine: vrina non erit colorata ſm q̃ exigit nã febris z exceſſus q̃litatis eius. Et ꝓpter hoc inuenimus in ap̃atib⁹ inguinũ z pedũ z inſoda z in hũtibus inflãmationẽ capitis ſup. z alijs ſimilib⁹ diſpõnibus vrinã albã: q̃ diuertuntur mãe calide ad locũ dolorꝭ z ap̃atis. nõ ergo dr q̃ri in ap̃atibus calidis vrina colorata. ¶Et dixit Aui.2ª 4ª. q̃ñ patiẽs acutã febrẽ nõ põt mingere niſi parũ z cum labore abſq; vulnere z ap̃ate in inſtrumẽtis vrine: z est hoc cum frequẽtia pulſus cũ debilitate ſignũ est maluz z indicatur ei nocumẽtum in cerebro cui cõicãt mẽbra neruoſa: z ſic vesica. quare nõ põt mingere. ¶Et dixit. cũ retinet vrina in febre cõtinua cũ vehemẽtia doloris capitis z est multitudo ſudoris ſignificat cuzeizij. i. cuzis de inanitione: z ſilimiter cũ nõ retinet: ſed guttatim diſtillat cũ dolore capitis z multitudine ſudoris ſignificat inanitionẽ ꝓhẽtez facientẽ cuzez: q̃ cerebrũ in multitudine mãe q̃z ſignificat multitudo ſudoris. ſ. in capite pcepto nocumẽto ex dolore capitis. ſ. intenſo cõtrahit z cõtrahuntur per ipſum mẽbra lacertoſa: z ſic fiat cuzez. ¶Et dixit. vrina que guttatim diſtillat in febre acuta ſignificat fluxũ ſanguis nariũ. Qr ſi febris fuerit acuta z incenſiua ſignificat diſpõnẽ malã aduenientẽ cerebro. Et ſi fuerit geta ſignificat multitudinẽ replõnis z debilitatẽ nãe in expellẽdo. ¶Notãt q̃ febris dr quieta duob⁹ modis. vno modo ve q̃lis est que de mã frigida non inductiua accñtia timoroſa: z in hac cũ vrina diſtillando exit ſignificat repletionẽ magnã z debilitatẽ expulſiue. Alio° nõ ve: ſz tñ dr geta: q̃ ſz ſit de febrib⁹ acutis est de illis in q̃bus non accidunt accñtia ſeua maligna. Et in hac ſignifiat motus materierum ad ſuperiora que faciet criſim per fluxũ ſanguinis nariuz. ¶Et dixit Aui. q̃ eã vrine egredientis in febribus acutis inuolũtarie est debilitas vtutis aut nocumẽtũ in cerebro. Et nõ fit in eo illud nocum niſi ꝓpter aſcẽſionẽ mãe acute calefacte ad cerebrũ q̃ pmiſcet rõnẽ eius: vñ nõ ſentiũt infirmi z mingũt in lecto ꝓter q̃ aliqd de mingẽdo indicẽt. Amꝑ. in diſtinctiõe q̃ de vrina p̃ceſſit multa inuenies vtilia adhuc locũ. ¶In iudicãdo aũt p̃ vrinã. dixit Ipo.2° ꝓno. cauendũ est ne velice vitio capiaris ſupple aut renuz z alioꝝ inſtrumẽtoꝝ vrine vt q̃ ab illa vel illis est alienũ dijudices.

De vrina oleaginea z de ſedimine oleaginco.

Fruſta ſanguinis cõgelati i vrina.

Vrina ſanioſa.

¶De ſignificationibus egõnis in generali. Cap̃. xxvj.

Egeſtio ꝓncipaliter ſup diſpõnib⁹ ſtõi z inteſtinoꝝ ſignificationem hz: z poſtea ſup diſpõnes epatis: z ſpãliter ſup ſima eius z ex cõſequẽti ſignificat ſup diſpõnes reliquoꝝ mẽbroꝝ. Et ipſa quidã multis modis ſignificat. ſ. ſui ſubſtãtia vt vtrũ ſit liqda fluida mollis an ſicca dura ſquibaloſa lapidea an ſit ſube mediocris an ſit cõiuncta lenis z eq̃lis an ſit diſiũcta ineq̃lis aſpera. Et ſigiiat ſuo colore an ſit vni⁹ coloris vel plũm colorũ varia. Et ſi vnius coloris an ſit citrina rubea vel viridis vel nigra an liuida terrea an alba vel glauca z ſigiiat ſua quãtitate continua an ſit multa vel pauca p̃cipue reſpectu ciboꝝ ſũptorũ. Ipſa eniz nõ cõpant potui. Nã lz a bibitis aliqd facile in inteſtis reſidat: illud tñ est qd modicũ z nõ notabile. Et ſigiiat ſua q̃ſtitate diſcreta vtrũ ſemel bis ter vel plies egrediat in die vno: z ſigiiat hora ſue egreſſionis an in hora cõſueta an diſſuete an tarde vel velociter. Et ſigiiat ſuo odore an ſit pauci fetoris an multi z horribilis an ſit puata fetore. Et ſigiiat ex mõ ſui exitus an vniformiter an diformiter egrediatur vt vna vice egrediatur liqda alia vice ſicca. Et ſignat rõne eius qõ ei admiſcet de ventoſitate aut pinguedine: aut humoribus aut lũbricis aut corticibus inteſtinoꝝ z filium. ¶Dixit Raſ. i7° ꝓti. Egeſtio laudabilis

De vine paucitate z exitu inuolũtario

Duobꝰ modis dr febris geta.

Egõ nõ laudabi

est q̃ neq; deficcata neq; liquida alr q̃ est lenis ꝛ coniuncta ꝛ egredr vt in tpe sanitatis: qr. s. in hora illa ꝛ fm q̃titatẽ assumptor. Dixit. n. Ipo. 2° pnosti. q egõ liquida siue subtilis: vt dixit alia trãslatio: intelligẽs per hãc illã, que fuerit cõiuncta mediocri subę bona est: ꝛ maxime si fuerit sine sonitu vẽtoso nec inordinate manauerit. i. q nõ sit exir? eius frequẽs paulatim. nã si frequẽter manauerit egrũ maxio labore ac vigilijs affligit ꝛ ĩ defectũ adducit: nã cũ eger cõgrue dormire nõ põt: nõ põt in eo congrua ꝛ bona fieri depditi restauratio: cũ bona digõ ꝛ restauratio fiant in somno: vñ deficit: ꝛ insup deficit in sepe surgẽdo ꝛ corpus suũ ad sellã ferẽdo mltotiẽs. ¶ Et subdit Ipo. vtile est stercus fm q̃titatẽ assumptor euenire: ꝛ hoc aut bis aut ter in die ꝛ in nocte semel ꝛ prima luce. i. ppe diẽ vt circa auroram: aut alio, solito mõ cõtingere. Egõ. n. dr esse ꝓportionalis quãtitati cibor ꝛ vt siqdẽ bis comedat hõ bis assellet: ꝛ si ter: ter: ꝛ si semel: semel assellet. ¶ Subdit Raſ. vbi. s. dispõ egõnis lenis ꝛ cõiũcte seu mediocris inter solidũ ꝛ humidũ est sufficiẽs ad significãdũ sup bonã cibor digõnẽ: ꝛ maxie cũ nõ añcedit neq; postponit ꝓsuetã horaꝫ exeundi. Qñ. n. hec oia apparẽt in egõne nẽcio digõ bñ celebrata ẽ. Egõ. n. lenis tẽdẽs ad medietatẽ significat sup bonitatez ꝛ fortitudinẽ vtutis digestiue: ꝛ q nutrimẽtũ debito mõ ductũ est p mẽbra ꝛ q non multa caliditas supflua exnea: ꝛ neq; cã apar ẽ i ptib? q̃ st iuxta stõm. ¶ Et dixit egõ ꝓiunctа eq̃lis est qñ eius ptes coadunate pmixte sunt sicut vna res nã si aliq̃ ps eius eẽt dura ꝛ alia mollis nõ põt esse conIuncta: ſ vna res esset diuisa ab alia. ¶ Et qñ egõ est in hora ꝓsueta signũ est q digõ nõ fit tarda: ꝛ q vtus retẽtiua ꝛ expulsiua nõ sunt in aliquo impedite: cũ aũt perdr exitus egõis assuetus signãtur: aut tarditas expulsionis intestinorũ: aut expulsio tarda ad ea: ꝛ si precesserit horã cõsuetã denotar retẽtiue defectus: ꝛ nõ signar excessus expulsiue in totũ. ¶ Et dixit si exitus egõnis est velox cũ mordicatione denotar excitatio vtutis expulsiue ppter mordicationez. Et tñ p hoc in ea nõ est debilitas neq; superflua fortitudo. Cũ aũt egõ est absq; mordicatõe: ꝛ alio accñti i hora ꝓsueta significar q vtus stõi digestiua retentiua ꝛ expulsiua sunt fortes. ¶ Et dixit: qñ egõ nõ rñder quãtitati assũptorũ aliqd de fece retentũ est in orbo vel collon vel aliquo intestinor graciliũ. Et est malũ in quocũq; horũ fuerit: qr denotatur debilitas expulsiue ꝛ q in interioribꝰ retentũ est aliqd ei? qõ debebat expelli. ¶ Et dixit: egõ nãlis cũ dispõne sanitatis hr̃e dr oẽs dispões bonas superiꝰ enumeratas. Et has duas addim?. s. q declinet ad citrinitatẽ ꝛ q nõ fit multũ fetẽs: qr cũ color eius est multũ citrinus aut cũ non declinat ad citrinitatẽ: sed appet in ea color assumptorum signar q nõ fuit colera trãsmissa ad itestina: ꝛ si fuerit multũ citrina significar q de colera fuit trãsmissus plus debito. ¶ Et si egõ fuerit multũ crocea significar q colera rubea supflue sparsa est p vẽtrẽ. ¶ Et illa q̃ est multi fetoris: ꝛ nõ est a cibo assũpto sigñat corruptionẽ ꝛ putrefactionẽ humorũ. ¶ Et subdit. nõ tñ si he. s. cõditiões dicte bone deficiãt dicer q pp̃ non sit cõpleta digõ. polẽ enim est q virtus stõi sit potens ꝛ salua ꝛ q digesta humiditas areñat ꝛ deficcer: ppter fortẽ caliditatẽ ptiũ adiacentiuz stõ. Et silr cum egõ est aquosa aut subtilis aliqñ nõ est talis vitio stõi nõ valentis. s. digõnẽ assumptor: sed ex debilitate vtutis epatis nõ trahẽtis nutrimẽtũ. sup. ꝛ silr põt esse de alijs cõditionib? egõis dictis. v. g. egõ dura cui est admixtũ aliqd aquosum vel humidũ multũ: ꝛ silr cuz educr ab epate ad intestina retinere nõ pñt quin misceat egõni ꝛ madefaciat ipaz ꝛ velociter expellar. Et polẽ est q fluat ab epe vl splene aliqd malũ imutãs egõnẽ nãlẽ fm colorẽ vel odorem ꝛ multotiẽs etiã addũt ad quãtitatẽ egritudinis supfluitates q̃ educunr ad stõm. ¶ Et qñq; pp aliquã cãm nõ erit egõnis exitus in hora cõsueta. ¶ Dixit Ipo. 2° pnosti. bonuz est egõnẽ colore subcitrino fieri: dr autẽ esse subcitrina vel parũ citrina. nã egõ a massa ptisana a q̃ decidr ꝛ a locis p que transit recipit albedinẽ. Et colera nãlr trãsmissa a felle ad intestina recipit citrinitatẽ. Et oẽ mixtũ ex albo ꝛ citrino fit subcitrinum. Et dixit Hal. in cõmẽ. q color egõis est sbcitrinꝰ q̃ effũdr de cola in debita quãtitate ꝛ q̃litate qñ si plus de ea effundr color non erit subcitrinus: sed citrinus purus. Et si minus color erit albus: sicut pz in egõne patientium icteritiam citrinam.

¶ De signis sumptis ab egõe in spãli magis. Cap. xxvij.

Gestio innãlis est duplex. vna indicans morbi fortitudinẽ: tñ nõ est cum vehemẽti timore: sicut est egõ crocea dñium indicãs colere rubee. Et alia est cum fortitudine morbi indicãs suspitionẽ magnã sicut egõ viridis cuius viriditas pcedit: aut ppter extinctionẽ inati caloris siue ppter interior incẽdiũ fortе ꝛ erit eius illaudabilitas: aut rõne modi subę sue: aut rõne sui caloris ĩnalis: aut rõne sui mali coloris: aut rõne sui mali odoris: aut alterius sue male q̃litatis aut rõne mãe extranee mixte cuz ea. ¶ Dixit Ipo. 2° pno. aquosuz stercus ꝛ liqdũ malũ est. dixit Hal. in cõmẽ. qr figiat destructionẽ digõnis: ꝛ dixit in cõmẽto vbi Ipo. Egõ liqda ꝛc. q egõ hũectata fit. aut qr cibus nõ penetrat ex ventre ad epar: ꝛ sic remanet liqda nõ penetrante humiditate ipsius per meseraicas aut qr effundunr ad stõm: ꝛ intestina ex epate vel ex alijs mẽbris superfluitates q̃ pmixte subę digõnis reddũt eã liquidã. Et dixit polẽ est vt sit ista expulsio laudabilis. vz. qñ mũdificãtur per ipsam mẽbra. ĩmo dixit ipse: nõ est egõ liquida illaudabilis nisi qñ nõ petrat cibus ad epar: aut res q̃ effundunr ad stõm vl intestina signãt dispõnẽ malã. ¶ Et dixit distinguir inter liquidã laudabilẽ ꝛ liqdã illaudabilẽ: qr in liqda laudabili nõ est vox in exitu eius: nec est exitus eius frequens, has causas assignauit Auer. i 7° ptinen. ¶ Et dixit Ipo. viscosum stercus malũ est. Et Hal. dixit in cõmẽ. manifestũ est q eius euentus est multotiẽs: qr vehemẽtior fit caliditas. ꝛ multiplicar etiã qñ fiunt humores viscosi si ppter qualitatẽ cibor. Et dr̃ia est inter eas: qr qñ pcedunt isti humores ex corpore ppter cibaria gñalia: nam est eor quantitas pauca: sed qñ res viscosa pcedit ex corpore paulatim: ꝛ est pauca talis est liquefactioni cõueniens: ꝛ in ea que est ex humoribus crudis nõ est fetor sup. ſ est in ea q̃ ex humorib corruptis. ¶ Et est egõ pinguis ꝛ vnctuosa siue oleagina dicitur illa in qua apparet aliquid pinguedinis in moduz olei sicut vna vnctuosa: ꝛ põt prouenire ab extrinseco ppter cibos vnctuosos assumptos: qõ scitur p ipsor pmissionẽ. Et põt puenire ppter leuez dissolutionez pinguedinis: ꝛ est cuz ea lenitas corporis absq; debilitate virtutis. Et põt puenire ppter dissolutionez humiditatis substantifice magis: ꝛ est cũ ea corporis extenuatio absq; eius leuitate: ꝛ est cũ debilitate virtutis. Et dixit Hal. pmo de crisi: ꝛ scribitur a Rabi in 6ª pticula suor affo. sic. egõ pinguis ꝛ vnctuosa pter q comedat aliquid pingue signat liquefactionem mẽbror. Et dixit egõ viscosa si nõ est ex cibario sumpto signat mẽbror radicaliũ liquefactionẽ: sed egestio pinguis nõ significat nisi liquefactionẽ adipis: viscosa vo q liquefiunt mẽbra dura: ꝛ ista ideo est deterior illa. ¶ Dixit Aui. 2ª 4ª fluxus ventris super quem est vnctuositas nõ ab acceptione rei vnctuose figiat liquefactionem membrorũ radicaliũ: ꝛ est figño mala si non est moꝛtalis: fortasse est vnctuositas ex carne. Egõ oleagina significat caliditatem ardentissimã eliquãtem: aut mẽbra pinguia: aut carnosa: aut membra solida. Et fm has mẽbror que liquanr est eius malitia maior ꝛ minor. ¶ Dixit. Judeus egõ sicca si nõ fuerit ex cibario sicco figiat sup vehemẽtẽ caliditatẽ in ventre: ꝛ erit semp cũ apatibus caliđis in vẽtre. Et Aue. dixit. egõ sicca fit aut ex caliditate ignea

De egõe deficiente a naturali

De egõe aquosa ꝛ liquida.

De egõe viscosa.

De egõe pinguis.

Egõ deficiẽs a naturali non sep significat inconpletam digõnem.

De egõne sicca.

De egõe tarda vel veloci.

aut ex lõga mora ipsi? in intestinis qñ violẽter suggerit eã Dixit Ruffus qñ̃ fuerit cib? abũdãs: z egõ modica exic cabit calidꝰ valde: z si fuerit ep° arescet corp? z debilitabit. Et dixit paulus. egõ ptiũ diffũctarũ colorẽ hñs silez reb? comestis indigesta est. ¶ Dixit Aaron. Egõ si tardat vltra ꝓsuetũ figiat sup debilitatẽ vtutis expulsiue aut colera nõ fluit ad intestina aut ꝙ digõ fit tarda: sed q̃ velociter emittit figiat super debilitatẽ retẽtiue: aut sup aliqõ cõmoues expulsiuã vt fit ex humore descẽdẽte supabũdãter ad eã aut ex alia cã. Et dixit quotiẽs manauerit cũ egõne ficca aliq̃ res tenuis in ꝑtibus suis erugo erit manans de epate pungẽs intestina: z cũ ea egredit egõ z fortasse egredit ꝑ se tm̃: z nõ cũ egõne. ¶ Dixit Ruffus egõ pungitiua mala erit quũ figiat sup hũores acutos z siccos z malos qm̃ significat sup violẽtiã inflãmãtionis z sup paucitatẽ humiditatis. ¶ Dixit. H. p̃. de crisi. egõ in qua est spuma fit ꝑm modũ quo spuma accidit in rebus exteriorib⁹. s. aut ꝓpter. rẽ ebulliẽtẽ aut ꝓpterea ꝙ resistit vẽtositas grosse humiditati z ꝑma nõ fit nisi caliditate superflua liquefaciente corpus. z 1ª accidit a cõmotiõe ineq̃li. Dixit Jpo. 7° affo. qbuscunq̃ spumose egões in diaria his a capite flegma defluit. dñt spumosa egõ spuma alba tenaci attestat flegmati cũ amplius nõ magnis: z q̃ est fortiter cõmixta in suis ꝑtibus denotat illã mãz flãticã venire a ꝑte lõginq̃ q̃ pars est frigida: z sic a cerebro: sed spuma cum ampulis albis magnis que nõ est multũ cõiuncta põt venire a stõ: cum in eo flegma cõtinet z vẽtositas in intestinis spumificans. ꝑm tm̃ plm̃ spuma in egõne ꝓtingit a flegmate descẽdẽte a parte longinqua ꝓpter ipsius cõmotionẽ: z egõ hñs spumam citrinã attestatur colere. ¶ Dixit Aui. 2ª q̃rti. Egõ sup partes cuius sunt res subtiles figiat ꝙ est virus ex epate: z est mordicatiua, z facit exire egõnem cuz velocitate z fortasse egredit sola z est mala. z sunt verba Aaron supra posita.

De egõe spumosa.

De egõe fetida.

¶ Et dixit Aui. egõ fetida silis egõni infantiũ est mala. Dixit. H. p̃. de crisi. z scribitur a Rabi. vbi. s. Egõ supfluꝰ fetoris si fetor ille nõ fuerit ꝓp cibũ significat putrefactiõis vehementiã. Notãt ꝙ egõ fetida: aut est cum fetore ei nãliter inesse debente: non enim debet egõ esse omni priuata fetore z hec figiat super bonitatẽ digõnis: aut est cũ fetore intensiore illo: z est duplex. Quedã est cũ remisse intensiore fetore. z quedã cum intense, intensiore. Et egõ remisse fetidior: aut est talis ab extrinseco: aut ex cibis fetidam facientibus egõnẽ: aut a cibo corrupto in stõ. z si est ex cibis. sicut alijs non significat malũ neq̃ per viam signi neq̃ per viaz cãe. sed remouet illũ fetorẽ bonitas digõnis sequẽs: sed si est talis ex cibo corrupto in stõ: licet nõ sit semp signuz malũ: est tm̃ semp causa mala. aut egestio remisse fetidior est talis ab intrinseco: vt a remissa putrefactione humorũ: z hec licet per viã signi sit mala: q; non põt figiare bonũ: põt tm̃ esse bona per viã cãe: q; põt fieri a nã expellente mãm illã corruptã. Egestio vo itẽse fetidior semp est sigñ malũ figians magnã humorum corruptionem: z non potest esse causa bona: q; nunq̃ vi nãe põt fieri: sed semp vi sint bomatis expellitur. Quidam tm̃ dicũt. ꝙ si post signa cõplete digõnis euenerit põt esse bona: z facta vi nãe mãm fetidissimã mũdificãtis. dñt eniz simul posse stare signa digõnis p̃cessisse: z egõnem multũ fetidam fore. q; non videtur inconueniẽs mãm esse multũ putrefactã: z cũ hoc esse valde expulsioni paratã: sicut de egestione nigra apparẽte post signa digõnis: vt inferius patebit: dñt quidã. illa egõ est mala que est signũ malũ: z est causa alicuius mali. dñt quidã. in stõ humido egõ erit maioris q̃ztitatis q̃ in ficco: z q; multarum est superfluitatũ que p̃t cum egestiõe misceri: z ipsius augere q̃ztitatẽ: z q; cũ sint bñ extensibiles: z sit capax multi cibi erit egestio eius multa. ¶ Dixit Jpo. 2° ꝓnosti. ꝙ approꝑnquãte termino cretico bonũ est stercus densari z in solidum cõmutari. Et dixit Ga. in ꝓ°. ꝙ Jpo. intellexit de

Mutatio egest õis liquide in durã: aut econuerso est laudabilis.

egõne que ante fuit liquida. z non de ea que ante fuit solida dura. Egõ autẽ que ante fuit liquida dz in solidã cõmutari: q; sic ꝓcedit digestio. inducit oppositam qualitatẽ ei que ꝓerat. Et per hoc datur intelligi etiã ꝓtrariũ. s. ꝙ si egestio fuerit grossa approꝑnquãte crisi dz in liquidã cõmutari. liquida tm̃ nõ dz in dicta cõmutatione in tantã solidꝰ itatẽ deuenire ꝙ fiat ficca squibalosa inobediẽs eũoni: sz ꝙ fiat cõdensata: z nõ remaneat adeo liquida: vt ante fuerat. Et similiter intellige de cõmutatiõe grosse in liquidaz. vtraq̃z enim debet commutari in cõiunctã lenẽ: vt facilis sit exitus eius. ¶ Dixit Judeus. egestio alba figiat super icteritiã: z ꝙ ñ sperẽt sup sanitatẽ vẽtris. Et si fuerit maioris q̃ztitatis debito figñat ꝙ epar oino nõ sustinet aliquaz partẽ chili. Dixit Aue. 4. col. stercus album z liquidũ melius in acutis febrib⁹. eo ꝙ colera ad partes supiores ascẽdit: z etiã futurã significat icteritiã. Egõ similis spermati ex flãte vitreo erit: z subalbus color in egestione figiat flã gipseum abundare: aut frigiditatẽ dominari. Et terreus si ue luteus figiat priuationẽ aduentus colere ad intestina.

De egõe alba.

De egõne simili rei adustę.

¶ Egõ similis rei adustę: figñat sup inflãmationez epatis. Dixit Hal. ꝑmo de crisi: z scribit a Rabi. in 6ª particula. ¶ Egõ cuius color est citrinus purus tinctus accidit cum effundit de colera citrina ad vẽtrẽ res plurima pura. ¶ Et egõ viridis significat ꝙ pmiscetur ei colera nigra que est vt erugo eris. ¶ Et egõ nigra significat ꝙ pmiscet ei colera nigra: aut sanguis adustus iam illic: z si videris colorẽ egõnis trahẽtẽ ad offuscationẽ z plumbeitatẽ: z eger nõ comederit aliqd cui? coloris iste sit figiat illud frigus z congelationẽ fortẽ in mẽbris interioribus. adeo ꝙ iaz sunt in mortis termino ꝓstituta. ¶ Dixit Rasis. io° ꝓtiñ. Si color egestiõis declinat ad liuiditatẽ plũbinã: z eger nõ vtit cibo c? color talis figiat super frigiditatẽ z cõgelationẽ vehementẽ esse in mẽbris occultis: ita ꝙ effecta sunt in termino congelationis. Color vero liuidus egõnis figiat mortificationẽ. ¶ Color viridis fit cum incipit fieri color niger: z ideo mala est egritudo in qua apparet color viridis in egestione vomitu vel vrina. sup. vel sputo vel alio quocunq̃ exeũte a corpe. Est. n. color viridis in egõnibus malus nisi sit a nã cibo ꝙ. s. viridiũ nõ. n. bñt ꝑdicti cibi mltũ mutari in ꝑ digõne. z iõ põt color eo ꝙ remanere in egõne maxime in febricitantibus quo ꝙ virtus stomachi nõ est fortis. ¶ Dixit Jpo. 7° affo. Jn egritudine diurna colerice egõnes malũ. Et Hal. dixit. in cõmẽ. ꝙ per colericas intellexit etiam rubeas: z virides: z nigras: z eruginosas: q; hec figiant iflãmationẽ substantifice hũiditatis mẽbroꝝ: z ꝓpterea putauerũt quidã ꝙ he egestiones debeãt esse vnctuose: que licz nõ debeãt apparare vnctuose neq̃ colorate dictis coloribus ex nã mãe morbi cronici. ꝓpter tm̃ fixionẽ caliditatis ꝑter nãm: z ꝓp nimiã putrefactionẽ tales eueniunt. ¶ Dixit Paulus. si egõnes fuerint multe citrinitatis in ꝑn° morbi figiant super colerã rubeã: sed si sic fuerint diminuto morbo z conualescẽte egro figiant sup nigredinez adustionis sanguinis. s. venturã. Et. A. dixit. 2ª q̃rti. Egõ colerica ex ꝑncipio egritudis figiat dñiuz colere: z nõ est bona. Et in fine eius apud declinationẽ figiat ꝙ corpus mundificat z est figio bona. Et dixit. q̃ si sꝑatur egõ colerica multa: z non alleuiatur egritudo. tunc illud est figio mala. ¶ Et fluxus vẽtris multus post signa mala z casum vtutis: z ꝑter ꝙ succedat leuitas est figio mortis: licit ẽt febris sit eradicata. i. appareat diminuta z remissa. Et flux? vẽtris multus ꝑter ꝙ succedat leuitas cui dominat fetor in febribus acutis est mortale. ¶ Color rubeus z igneus in egõne colerã rubeã: z color croce? colerã citrinã abũdanter ad intestina mandari figiant. ¶ Supra in distinctione. de egõne appuit tres fores spẽs siue modos egõnis nigre. s. fex sanguinis: z fex vini: z fel nigrũ. Et inter fecẽ sanguinis z fecẽ vini ex vna ꝑte: z fel nigꝝ ex altera ꝑte ẽ dꝛia mltiplex.

Egõnis nigre sũt tres spẽs siue modi z in qbus differunt.

Et ꝑma eaꝝ est:qꝛ mã illaꝝ quaꝝ est massa sanguinea in q̃ sanguis per adustionẽ vel mortificationem denigratur. ſz mã fellis nigri est colera rubea facta fel nigrũ per adustiõnẽ:aut mã eius est portio melie que subtilis exiccata est ꝛ adusta.aut est mã eius egõ nigra:sicut sanguis que oꝝ fex sanguis facta fel nigrũ per vlteriorẽ adustionẽ. ¶ Secũda differẽtia est in cã efficiẽte:qꝛ efficiens egõnẽ:sicut sanguis est caliditas adurens vel frigiditas cõgelans. Sed efficiẽs fel nigrũ est caliditas intẽsior illa:ꝛ non fit nisi a caliditate multũ adurẽte:ꝛ nunq̃ fit a frigiditate. ¶ Tertia differentia est ex ꝑte coloris:qꝛ fel nigꝝ est nigrius nigredine illaꝝ spẽꝝ.ꝛ est eius nigredo lucida:sed fex sanguinis nõ bz tantam nigredinẽ:nec ita purã:sed aliquali ruborꝛ pmixtã. vñ quasi sanguis oꝝ. ¶ Et 4ª differentia est ex ꝑte fetoris : qꝛ egõ feculenta:sicut sanguis est felle nigro fetidior.ꝛ hoc iõ qꝛ est corpulentior ꝛ plus retinens de humido habẽte plures vapores ꝛ grossiores qbus fetidior reddit:ꝛ in ipso fetore ẽt diutius pmanens est. Egõ tñ feculenta facta per viã adustionis multo fetidior est ea que fcã est per viaꝫ mortificatiõis a frido ingrossante ꝛ ꝓhibẽte euaporationẽ. ¶ Et 5ª oꝝia est in mõstrãe eaꝝ.qꝛ nigra vt fex sanguinis est grossior ꝛ spissior.fel vo nigꝝ est liquidius. ¶ Et 6ª differẽtia est sumpta ex ꝑte effectuũ:qꝛ nigra feculenta nõ ebullit terre ꝓiecta:qꝛ bz ꝑtes grossiores.fel vo nigꝝ subtili? ꝛ calidi? ebullit odorẽ aceti tribuens a quo fugiũt muscẽ. Et ꝓpter dcãm causam egõ feculẽta existens in mẽbrio non corrodit ipsum.sicut fel nigꝝ. ¶ De egõne nigra feculẽta dicta fex sanguinis.oñt q̃ non est absolute sic:qꝛ ipsa nõ est melancolia nãlis que ꝓprie est fex sanguinis.sed bz dici q̃ est ad modũ vel sicut fex sanguinis nigra residens:ꝛ qꝛ grossior ẽt est q̃z melia nãlis.ideo dici põt similis feci vini rubei in colore:ꝛ grossitudine ꝛ residẽtia. Qꝛ ãt. A. dix. 4ª ꝑmi. caº de humoribus:ꝛ ꝑma tertij.caº de epilia q̃ melia nãlis est sicut fex sanguinis:illa dictio sicut.ibi ipꝛopꝛie ponit:cum ipsa sit vere fex sanguinis:vel ponit ad denotandũ meliam nãlem nõ esse veram fecẽ penitus a corpe expellendã: cum ordinata sit in certos corpis fines ꝛ vtilitates:ꝛ iuuamẽta dcã ꝑª ꝑmi.caº de humoribus. ¶ Scias q̃ egõ que est sic̃ fex sanguinis:ꝛ q̃ est sicut fex vini ꝓueniũt in hoc q̃ vtraq̃ residet:sic̃ mã grossa ꝛ nigra. Et differũt in hoc q̃ fex vini est grossior ꝛ nigrior fece sanguinis:ꝛ cũ hoc in sua nigredine est lucida. ¶ Quidaꝫ assignãt felli nigro tres species siue modos.ſ.fel nigrũ sbtile acutũ ex colere rubee adustione generatũ cuius acuitas est ꝓp materie subtilitatẽ ꝛ caliditatem vehementẽ:ꝛ in fel nigrũ ponticum vel acetosuꝫ cuius materia fuit fex sanguinis vlterius adusta.vel vt oñt q dam ps melãcolie naturalis grossa adusta cui? ponticitas terrestreitati mãe eius attestat. Et ꝑdicte due spẽs iniecte terre nõ ebulliunt:ꝛ in fel nigꝝ ꝛ acetosum ebullientẽ inicctu terre ex subtili ꝑte melie nãlis generatum ꝑ adustionẽ. Et eius ebullitio:ꝛ acetositas subtili mãe eius attestatur. ¶ Et scias.q̃ egestio nigra feculẽta aliq̃n sic incipit apparere:ꝛ filr fel nigꝝ:ꝛ aliq̃n ꝓcedit eas alius color remissi or vel citrinus vel rubeus:ꝛ tunc gradatim ꝓcedit de illo colore ad nigredinẽ ꝓcedendo per colores medios iter ipsum ꝛ colorem nigrum:vt ꝑ viridẽ. ¶ Oñt qdaꝫ q̃ egõ nigra feculenta põt intelligi ꝑ egõne quã Aui.14ª tertij.appellauit.2ãm nigram:qꝛ nigra vt fex. Et ꝓ nigra melancolia intelligit nigra vt fex sanguinis. ¶ Dixit Ipo.4º affo. Egõnes nigre vel quasi sanguis scilz non existentes tales ꝓp cibos vel medicinas ipsas tingentes sponte veniẽtes ꝛ cum febre ꝛ sine febre siue sint tales per viam adustiõis siue per viam mortificationis. In quibuscunq̃ corporibus apparentes mortifere sunt.ſ.per viam signi : quia vt dixit Hal.in cõmento.significant pessimas materias in corpore exuberantes. Dicunt autem egestiones nigre pessime: qꝛ nulla alia est eis peior respectu significati:qꝛ significant ctam mortem. ¶ Subdit Ipo.q̃ quãto plurium fuerint colorũz tãto deteriores sunt:qꝛ plures ꝛ magis lesiuas significant mãs loquens de sponte egrediẽtibus. Et iõ subdit. q̃ si tales egestiones cuz farmacia educte fuerint.ſ. plium colorum meliores.i.minus male sunt:qꝛ minus malam significant mãm q̃z sponte eũate:ꝛ q̃ non sint tante malitie quãte ille apparet:qꝛ nõ stimulauerũt expulsiuaz ad expellendum eas q̃tuz ille. Et subdit.quãto plures colores fuerint in egõnibus euacuatis per farmaciã nõ malum : idest minus malũ q̃z si fuerint vnius coloris tm̃:quia maiorem ꝛ meliorẽ ostendũt corporis purgationem.nã si ex colorum diuersitate diuerse mãe cõprehendunt : indicant tñ mundificationẽ corporis exipsis fore factam. Dicũt tñ q̃ ꝑdicta comparatio verificat solũ per viam signi. nam per viam cause tales eũones sponte cuenientes sunt meliores. ſ.inquãtum nocibiliores per eas eũatur mã. Et intelligẽduz est ꝑm regulam Hal.ceteris paribus.nã vbi virtus nõ ponerẽ par posset oppositũ euenire. Egõnes.n.nigre euenientes sponte a virtute multum robusta ꝛ potente supra eas possunt esse meliores q̃z eedem euacuate per farmaciaz in corpore virtutis debilis. Et predicte egestiones in febriente euenientes deteriores sunt ꝛ citius inferentes mortẽ q̃z in non febriente. ¶ Scias tamen ad predicta q̃ in egestionibus nigris plures colores dupliciter possunt accidere. Uno modo vt plures colores comprehẽdantur sub nigredine:distincti tamen ꝑm varios nigredinis gradus : sic q̃ oẽs sint nigri:sed vnus intensius:ꝛ vnus remissius. Secũdo modo vt sint alij colores a nigredine simul cum colore nigro in egestione.verbi gratia.vt fiat vna pars egestionis nigra:ꝛ alia alterius coloris:vt citrina vel rubea vel viridis:parte tamen nigra vincente supra alias:vt eius victoria tota egestio denominetur nigra. ¶ Notant q̃ egestio nigra a farmacia euacuata:ante signa digestionis est mala: minus tamen mala q̃z sponte eueniens ante signa digestionis ꝓpter causam supradictã : que quia est minus mala aliquando ab auctoribus appellatur bona ꝑm quandam cõmunez locutionem. Sed eũata sponte post cõpletam digestionẽ est melior q̃z euacuata per farmaciam ẽt post pfectam digestionem:qꝛ eũo a nã facta est magis regulata q̃z facta a farmacia:ꝛ cum hoc ẽt nãm potentiorem ostendit. Euacuata tñ a farmacia exhibita post expectationem eũonis nãe:que non euacuauit significat nãm fuisse impotentem ꝛ mãm nãe inobedientẽ ꝛ est bona:ꝛ tñ egestio nigra diuersoꝝ colorũ simul facta a farmacia ante mãe digestionem si perseuerat est peior q̃z que non perseuerat.qꝛ materiam malã ampliorẽ significat. Et quãto est plurium colorum successiue eueniens tãto est minus mala:qꝛ tãto significat magis farmaciam mundificare corpus. Et notant q̃ egestio nigra diuersorum coloꝝ diuersas mãs denotantiũ põt esse minus mala q̃z egestio nigra pura inq̃ntum denotat nõ tñ esse incendiũ q̃ tota materia fiat nigra. ¶ Dixit Hal.in cõmento dicti affo.q̃ egestiones nigre possunt apparere in principio augmento ꝛ statu siue ante digestionez siue post digõnem : ꝛ q̃ egestio nigra pura apparens ante signa digestionis sub aliqua notabili quãtitate peior est egestione diuersorum colorum minus malorum sub tanta quãtitate vel minori:quia minus malam ostendit esse materiam:ꝛ significat materias:lz malas habentes:tamẽ ad inuicem resistentias siue repugnationes. ¶ Et dixit.q̃ nigre egestiones apparentes in fine morbi significant nimiam incensionem vel putrefactionẽ:ꝛ non intellexit per nimiam sũmam ꝛ vltimatam:sed vehementem respectu aliarum mãerum solitarum superari a virtute:qñ.ſ.potest cuz multa incensione ꝛ putrefactionem digerere mãm:digõne in nocitiuo que est ꝑparare eam expulsioni:imo dicũt possibile fore cum egõne nigra feculenta hypostasim in vina laudabilem esse.nam potẽ est naturam potentẽ fore supra

Fel nigrũ bz tres species siue modos.

Egestiões nigre spõ. ꝛ euacuate sũt pessime ꝛ cũa. ꝛ ꝑ farmaciã non : ꝛ quo differunt.

Egõnes nigre ꝑnt apparere in omni tpe morbi ꝛ in quo sint ꝑ teriores.

Egestio nigra nō sē per est mala per viā cause.

eām antecedētē ⁊ subtiliare ⁊ digerere eā ⁊ expellere eā p̄ viā vrine: ⁊ mām grossiorē ⁊ feculētiorē nigrā p̄parare expulsiōi: ⁊ sic p̄parata expellere per viā egōnis q̄ erit nigra. ¶ Et p̄dicta egō quātūcūq; pessima sit per viā signi: vt dictū est: nō tñ semp est mala nedū pessima per viā cāe: pōt. n. esse bona cā mūdificās corpus a pessimis materijs: ⁊ maxime qñ p̄durat tpe cōpetēti. Unde Aui. 2ª q̄rti. dixit. q̄ exitus multi chimi nigri pluries est bon⁹ p̄cipue si egreditur post signa digōnis. Dicūt tñ q̄ egō nigra feculēta eueniēs post corruptionē siue post corrosionē vel vlcera in substantia ei⁹ semp est mala: ⁊ p̄ viā cāe: ⁊ per viā signi: semp significās lesionē magnā in mēbro p̄ncipali: ⁊ aliqñ expellitur egō nigra carnosa: q̄ est de suba epatis q̄ separat in adustione forti ei⁹ ⁊ expellit ad intestina: ⁊ est semp mortalis. reperit tñ. i4ª tertij. vna lra q̄ dicit ipsaz esse de suba stōi: sz nō bene vificatur. dixit Cōciliator. Ego respexi vinā nigram melicā coruscātē in colore: vt cassiafistula in iuuene q̄nq; dieb⁹ manētē: ⁊ deinde redeūtē ad nālē: ⁊ in eo iā vestigia lepre mōstrabant in fine. Et dixit: talis egō pessima est cuz nō p̄m viā fuerit purgatiōis. ¶ Dixit Jpo. 4° affo. egritudinib⁹ q̄buscūq; icipiētib⁹ si fel nigrū: aut sursuz aut deorsuz emiserit mortale. Et b̄ siue spōte siue ab arte p̄uenerit q̄uis spōte veniēs sit peius: q⁹ nō pōt in p̄n° venire a nā ex pellēte p̄pter inhabilitatē māe: sz p̄uenit vi morbi p̄ualentis supra naturam. ¶ Dicūt. q̄ egō fellis nigri in p̄n° morbi spōte veniēs quāto est plūm colorū tāto est deterior q̄z ipsa exñs vni⁹ coloris: sz eueniēs pluriū colorū a farmacia exhibita est min⁹ mala q̄z vni⁹ coloris. Dixit Hal. in p̄mē. ⁊ ponit. i6° ptl. q̄ fel nigrū pōt apparere post signa digōnis: verūtñ p̄m plurimū fel nigrū nō seqtur digōnē p̄pter māe inhabilitatē ⁊ pessimitatē: sz vtp̄lm ante digōnē interficit ⁊ cū Aui. i3ª tertij. dixit. cap. de fluxu ventris oium modorū q̄ fel nigrū apparēs in fine morbi est mortale: nō intellexit post finē morbi idest post digestionē: sz intellexit de apparēte in p̄cessu finali morbi vel de apparente in fine. i. in declinatione nō vera. Dicūt q̄ per sursuz intellexit Jpo: vomitū ⁊ sputū. Et per deorsuz secessum ⁊ vinā. ¶ Et dix Jpo. eodē 4° affo. Quibuscūq; egritudinibus acutis: aut cronicis: aut abortib⁹: aut aliter extenuatis ⁊ debilitatis: q̄cūq; cā vel accidēte vel dolore vigilijs vel abstinētijs ⁊ similib⁹: fel nigrū aut sanguis niger exierit sequēti die morietur: q⁹ aut cito: aut sequenti die cretico ad plus. Et erit hoc p̄m maiorē vel minorē debilitatē: ⁊ p̄m materie p̄rauitatem maiorem vel minorē. Et hoc ideo q⁹ in talibus egritudinibus ⁊ dispōnibus fel nigrū nūq; pōt apparere post signa digōnis: sz semp figūat in eis mortē citā p̄pter māz pessimā cito agētē ⁊ tra virtutē debilē: est autē fel nigrū ex mā deteriori q̄z sit egō nigra feculēta. Et iō q̄uis vtraq; significet mortē fel nigrum significat mortem citiorez. Et vt colligit i6ª tertij. fel nigrū exiēs sursuz deterius est exeūte deorsuz: ⁊ exiēs per sputū deterius est exeūte per vomitū. Et exiēs p vinā deterius est exeūte per secessum. ¶ Dixit Aue. 4° coll'z. si in p̄ncipio exierit colera nigra siue superi⁹ siue inferi⁹ mortē significat: eo q̄ talis hūor cū apparuerit in p̄n° egritudinis significat: aut super abundantiā ipsius humoris: aut super debilitatē virtutis: aut vtraq;. ¶ Dñt. q̄ qñ egestio colere nigre pure similat cū appetitus defectu malū significat. ¶ Egestio varia multis modis dr: aut eniz est varia in mō subē: q⁹. s. est subtilis liquida: aut grossa spissa: aut sqbalosa: aut in colore: q⁹ aut alba citrina rubea viridis vel nigra: aut in odore: vt q⁹ sine odore: aut pauci fetoris vel fetidissima: aut in quātitate discreta: vt q⁹ nūc semel nūc pluries: aut in hora exitus: vt q⁹ nūc exeat vna hora nunc alia. Aut est varia in re sibi annexa: vt q⁹ nunc spumosa: nūc sine spuma: nūc pinguis: nūc sine pinguedine. Et est varietas egōnis aliqñ eueniēs simultanea: vt qñ plures diuerse substantie vel coloris: aut eedē qualitates in eadē egestiōe egerūtur. Et aliqñ est eueniēs successiua: vt qñ in vna egōe vna sba vel vn⁹ color vl' vna alia q̄litas emittitur ⁊ in vna alia emittitur alia diuersa qualitas diuersa ab ea q̄ prius fuerat emissa egredit. ¶ Dixit Jpo. 2° p̄nostico⁹ variū stercus p̄ductionē egritudinis significat: neq; min⁹ mortis signū est q̄z q⁹ lotura p̄fert intestinoz: aut colorē pororū: siue nigrū. Et subdit. Cōtingit etiaz colores istos simul euenire: ⁊ fortasse egreditur quisq; eoz de per se. Egestiones aūt varie aliquando egrediuntur fecib⁹ p̄mixte: ⁊ aliquando egrediuntur sine fecibus imperminxte. Dixit Hal. in cōmēto. q̄ egestio diuersoruz colorū significat q⁹ in corpore sunt egritudines multe: que indigēt spatio lōgo: ad hoc vt digōnem suscipiant. nam qñ sunt multe egōnes possibile est: vt quarūdam eaz spatiū sit longū Qz si nō fuerint in eo egritudines longe: tunc nā p̄culdubio qñ necesse est ei vt resistat inimicis multis: indiget ēt vt requirat tp̄s lōgum in expugnādo eos. Et hoc simultanee siue successiue egreditur stercus varium. Et est adeo stercus varium signum mortis: sicut est stercus q⁹ p̄fert lotura intestinoruz: sed istud est signum mortis: qñ minatur dissinteriā p̄pter coleram manantem ad intestina ea excoriantem. Et est istud stercus tale qualis est aqua in qua lota sunt intestina alialium: qñ pinguis est hmōi aqua. Et sunt in ea q̄dā pelliculle ⁊ rasure intestinoz. Et est etiā stercus variū signū mortis: sicut illud qō p̄tendit colorē pororū viridem aut colorē nigrū: qui duo colores in egestione significant corruptionē humorū. ¶ Dicūt quidam. q̄ egestiones varie: aut egerūtur in p̄ncipio morbi: ⁊ sunt significatio mala: aut in p̄cessu post digestionem ⁊ p̄pe crisim: ⁊ tunc sunt significatio bona. ¶ Et dixit Jpo. 2° affo. Quāto colores magis plures fuerint egestionū magis peius. Dixit Hal. p̄ de crisi. Egō varia varijs possideri corpus dispōnibus mōstrat: ⁊ iō diuturna aut malitiosa est dispō illa. Et idē dixit Almā. 4°. Et Hal. theorice. io. ¶ Dixit Jpo. 2° affo. In vētris fluxib⁹ mutationes egōnū iuuāt. i. iuuare significāt: ⁊ hoc in fluxibus spōtaneis ⁊ factis a farmacia habēte educere diuersos humores. ¶ Dixit tñ Aui. 2ª q̄rti. q̄ diuersitas coloris eius: quod egreditur in egestione est laudabilis in duabus horis ⁊ non alibi: quaruz vna est diuersitas cretica: ⁊ in die cretico post digōnem: ⁊ alia est post soluti⁹ uam potionem pertranseuntē fortē. significat. n. in his duabus significationib⁹ mundificationē corporis expectataz. Unde i4ª. tertij dixit. Est enim in compulsione colorū diuersoz leuitas qñq; sed in alijs adustionē figūat vel liquefactionem vel multitudinē humoz corruptoruz. ¶ Dixit Aue. 4° colliget. Stercus habēs colores varios longitudinē egritudinis significat ⁊ superabundātiam diuersorū humorū: sed si causa medicine solutiue fuerit salutē denūciat in qualibet egritudine. ¶ Dicūt. varietas ⁊ permutatio egestionū ante digestionē veniens: ⁊ maxime in die nō cretico regulariter semper est mala. Irregulariter tñ aliqñ pōt esse bona vel ad bonum: vt qñ p̄cederet a vtute expulsiua multum forti expellente multuz aggrauata. vel aliter stimulata a multitudine vel malitia illoz humorū corruptoz. Et sic p̄dicta varietas egestionū: licet semper sit mala per viā signi: pōt tñ esse bona cā inquantū eueniēs vt dictū est. pōt esse cā maioris iuuamenti q̄z nocumenti pauci ficata per eam mā: sic enim Aui. i6ª tertij dixit. Qui egerit spēs diuersas. s. colerici: ⁊ spumosi spēs pingues ⁊ non debilitatur non opz vt ip̄m restringas ⁊ perducas ad egritudines fraudulētas p̄pter restrictionem eius. Et hoc siue illa egō fiat simultanee siue vicissim ēt cū mediocri tolerantia infirmi: quoniā per eam fit euacuatio nocitiui. ¶ Dñt q⁹ sz varietas egestionum veniens a farmaco habente eūare diuersos humores in corpore scilicet repleto illis humoribus sit laudabilis ⁊ bona: veniens tñ a farmaco habente educere solum vnum humorē est illaudabilis ⁊ mala: q⁹

De egōe diuersoruz colorū siue simul siue successiue

De felle nigro egrediente p egōnez ⁊ quod differt ab egōne nigra.

Egō dicitur varia multis modis.

signãt effrenitatẽ illi⁹ farmaci. ¶ Subdit Ipo. nisi ad ma/la trãsmutent ⁊ potuit itellexisse de trãsmuta⁹ⁿᶜ fctã ad id qõ est silr malũ: siue illud sit malũ per viã cãe tm̃: vt si pmu tetur ad egestionẽ vnctuosaz: siue ad simplr malũ per viaz signi tm̃: sicut si pmutaref egestio ad fel nigruz. Siue ẽt ad malũ simplr per viã cãe ⁊ signi sicut si pmutaref ad diffin/teriã vel henteriã vel ad egestionẽ epaticã: aut valde fetidã ⁊ similes. Et potuit Ipo. intellexisse de pmutatiõe facta ad quãtitatẽ cõtinuã vel discretã egredietẽ tolerãtiã vtutis in firmi. nõ. n. intellexit Ipo. de oi pmutatiõe ad malũ vel ad peius eo qõ eũabatur. nã pole est ꝙ fiat aliq̃ pmutatio ad eque malũ: imo ad peius illo: q̃ pmutatio erit laudabilis ⁊ bona: vt si cũ eũatur aliqs humoꝛ malus eũetur post ipsuz humoꝛ alijs etiã peioꝛ eo: cui⁹ tñ eũo ex coꝛpe erat necessa/ria: ⁊ seq̃tur lenitas tolerante vtute. Et dicit: ꝙ experiẽtia demõstrat eũonẽ diuersarũ materiey successiue factã min⁹ malã ⁊ meli⁹ supportabilẽ a vtute eẽ q̃ simultaneã. ¶ Di/xit Hal. 6° de interioꝛib⁹. ⁊ scribit a Rabi in 6ª pticula sic. supfluitates male q̃ in epate. ⁊ ẽt alijs mẽbris generant ex pellunt qñq̃ fortitu^ne ipsius epatis ⁊ mẽbroꝝ ⁊ egrediũ/tur tũc egões diuersoꝛũ colorũ ⁊ odoꝝ maloꝝ: ⁊ silr vrie. Et errãt tũc plures medici inexperti ⁊ putãt: tũc egrũ moꝛ ti primũ: ⁊ he egestiões sepe fiũt post moꝛam egritudinis absq̃ apparitiõe signoꝝ digestionis. ¶ Dixit Ipo. 2° pno/sticoꝝ. aquosuz stercus ⁊ liquidũ aut albũ aut nimis citri nũ: aut spumosum malũ est. Et Ga. dixit. in cõmẽto. aquo/sum stercus significat destructionẽ digestiõis; ⁊ albũ signi/ficat ꝙ colera nõ mandatur ad intestina: aut sicut dñt qdã. significat abundantiã flegmatis: ⁊ stercus vehemẽtis citri nitatis significat aut admixtionez multe colere citrine aut melancolie: aut colere viridis: vt erugo eris. Citrinitas. n. in lingua grecoꝝ significat hos duos coloꝛes simul. s. citri/nũ ⁊ viridẽ. Et stercus spumosuz fortasse significat admix tionẽ vẽtositatis inflatiue in humiditate: cui⁹ separatio ab ea est difficilis: aut fortasse caliditatẽ supfluã: spuma. n. fit sicut in superioꝛib⁹ dictũ est. ¶ Et dixit Ipo. ibidẽ modicũ stercus ⁊ viscosum ⁊ lene siue albũ siue citrinũ: aut spumo/sum malũ est. Et dixit Hal. in cõmẽto. ꝙ Ipo. noiauit duas spẽs egestionis: que ambe pueniũt a liquefactione coꝛpo/ris: ⁊ nõ est differentia inter eas: nisi qꝛ pauca viscosa alba aduenit ex liquefactione adipis recentis facta a caliditate ignea: que nõ est magne malitie: ⁊ alia puenit ex liquefa/ctione adipis antiqui: ⁊ est illa que est lenis trahẽs ad citri nitatẽ: adeps enim cũ antiquat citrinatur: ⁊ ista est facta a caliditate maioꝛis malitie: ⁊ qꝛ per coloꝛem citrinũ potest etiã intelligi viridis: tunc etiã ipsa est mala si viriditas eius fuerit per admixtionem colere viridis vt erugo eris: ⁊ ei⁹ euẽtus etiam est a liquefactione vehemẽti. ⁊ scias. dix. Ga. in hoc cõmento. ꝙ oẽ quod pcedit ex coꝛpore qõ tu vides esse lene est tale per vnã duaꝝ ppietatum. s. aut ppterea ꝙ ipsa recipit digestionẽ ꝑm equalitatem: ita ꝙ nõ effugit nã pars aliqua ei⁹ qua ipsa nõ resilierit: aut ppter liquefactio nẽ vehemẽtẽ: ita ꝙ nõ sit in hoc aliqua ps eius cui non ad/uenerit causa liquefaciẽs. Et ppter hãc causam sicut meli⁹ est in omni quo fit iuuamẽtũ: vt sit equale: similiter etiã qõ est malũ est vehemẽtioris malitie: ⁊ est equale: qõ est qꝛ pri mũ suscepit operationẽ nature cum totalitate sua. Et simi liter 2ᵐ suscepit malitiã egritudinis cum totalitate sua. De re autem viscosa. de qua dixit Hal. in hoc cõmẽto. superius etiam dictum est. ¶ Et dixit Ipo. vbi supꝛa. pessimũ ⁊ moꝛ tiferũ est stercus nigrũ ⁊ viscosuz ⁊ fetidũ viride. Et Hal. dixit. in cõmento. ꝙ egestionis nigre. nigredo fit ex cõmix/tione colere nigre pure. Et viriditas fit ex cõmixtione ei⁹: quãdo non est pura: ⁊ eius quãtitas est pauca. Et dixit. ꝙ viscosum in hocloco. Ipo. intellexit pingue: ⁊ egestio pin/guis pcedit a liquefactiõe adipis facta a caliditate ignea. Et foꝛ eius significat putrefactionẽ in coꝛpore. ¶ Dicũt pessima egestio est illa que habet plura mala significata si/mul: vt si fuerit aquosa simul ⁊ nigra ⁊ fetens: vnde dixit. Aue. 4° colliget. stercus nigrũ ⁊ viride fetens ⁊ cũ pingue dine moꝛtem significat in febꝛibus acutis: qꝛ inquãtũ ni/gra adustionẽ. inquantum pinguis mẽbroꝝ liquefactio nem: ⁊ inquantũ fetens humoꝛũ coꝛruptionez significat. Dixit Rab. 17°. cõtinẽtis. egestio cum tenasmone mala est ⁊ addit ad casum virtutis. ¶ Dixit Ipo. 2° pnosticoꝝ. bo/num est etiam si lumbꝛicos admixtos habuerit. s. quando appꝛopinquat crisis vniuersaliter versus crisim. Et Ga. di xit in cõmẽto. nõ laudaf eũo lumbꝛicoꝝ nisi cum nã expel/lit eos inferius cum reliquis superfluitatibus: que sunt in coꝛpoꝛe: ⁊ non quãdo expellit eos ⁊ egrediuntur ꝑm aliaz cãm per viã accidẽtis. ¶ Notant vermes aut egredi vi sin thomatis: ⁊ sic melius est eos egredi moꝛtuos q̃z viuos: quoniam si viui egrederentur hoc nõ esset nisi qꝛ nõ possũt expectare ⁊ tolerare malitiã mãe ⁊ egritudinis: sed fugiũt ab ea: ⁊ tamen anteq̃z fugiendo exeant moꝛiunf: aut egre/diuntur vi nature: ⁊ sic melius est eos egredi viuos q̃z moꝛ tuos: quia significatur fortitudo virtutis potentis eos ex/pellere viuos. ¶ Dixit Aui. 2ª quarti. egestio super partes cuius stat res subtilis significat ꝙ est veniẽs ex epate ⁊ est moꝛtalis. al's. ⁊ melius. est moꝛdicatiua faciens egestionez exire cuz velocitate. ⁊ fortasse egreditur sola ⁊ est mala. Et dixit quando super ipsum est simile virus ⁊ emanat citri/num. Et dominatur foꝛ in febꝛibus acutis est moꝛtale. ¶ Et cũ in egestione est aliquid simile coꝛticib⁹ lupinoꝝ in oibus egritudinibus. alr. ⁊ melius. in tota egritudine. erit hec significatio mala. ¶ Amplius in sermone 5° q est de disponib⁹ mẽbroꝝ nutrimẽti in tractatu de disponib⁹ intestinoꝝ plura inuenies vtilia ad locum istum.

De lubri/cis cum egestione emissis.

Cũ in ege/stione est aliqd sile coꝛticib⁹ lupinoꝝ.

¶ De signis sũptis ab exitu ventositatis. Cap. xxviij.

Jpo. 2° pnosticoꝝ. vẽtositas sine soni tu melioꝛ est q̃z que cũ sonitu exit: qꝛ que sine sonitu exit significat regionẽ intesti/noꝛũ esse largam digestionẽ bonam ⁊ materiã obedientem: sed que cuz sonitu exit significat oppositum. Et dixit Hal. in cõmẽto. ⁊ etiã primo de crisi. ⁊ scribitur a Rabi in 8ª particula. sic egestio que vere signifi/cat ꝙ illud quod egreditur est ventositas grossa cum hu/miditate subtili: ⁊ ꝙ instrumenta ex quib⁹ egreditur sunt compꝛessa coartata ⁊ stricta. ¶ Qꝛ autem dixit Almꝰ. io. ꝙ ventositas sine sonitu significat debilitatem virtutis: nõ vo luit per hoc ꝙ sit ipsa melioꝛ absolute: sed solũ in casu par/ticulari: quod est quando existente causa vẽtositatis in coꝛ/pore nã eam suscitauerit ⁊ euacuauerit eam cũ sonitu hoc enim minus maluz est q̃z sit caloꝛ innatus diminutus ⁊ de bilis foꝛet adeo ꝙ neq̃z sustentare ventositatem possit nec sustentatam expellere: ⁊ hoc qdẽ peius est q̃z ꝙ caloꝛ inna tus posset ventositatem expellere cum sonitu. ¶ Et subdit Ipo. que vero cum sonitu emittitur melioꝛ est q̃z que inter cluditur ⁊ retinetur multam potens generare molestiam: ventositas tñ q̃ cũ sonitu emittit aut amentiaz ⁊ lesionem rõnis: aut nimio doloꝛe laboꝛare patientem cogente eum ad emissionem ventositatis cum sonitu: ⁊ hec nisi volunta/ria sit ipsius emissio: ⁊ cã huius habetur a Hal. in cõmẽto ꝙ ventositas existens cum sonitu in homine verecundo q magis eligeret moꝛi q̃z emittere ventositatem cum sonitu est mala significãs ipsum amentẽ aut foꝛtiter in ventre do/lentez. In homine vero inuerecũdo ⁊ de tali emissione non curante: ⁊ voluntarie eam cum sonitu emittente non est ex/timandum eã significare rem malã. ¶ Dixit Rab. 16°. con/tinentis. ventositas si egreditur per inferioꝛa in aliqua oꝛ/nata persona vel etiam inoꝛnata que consueuerit inter fa/miliares suos emittere eam cum sonitu non significat su/per aliquod hoꝛribile: ⁊ tamen si sit in persona verecunda ⁊ maxime in presentia personarum nobilium significat

sup finalē dolorē aut sup alienationē mētis: ¶ Et dix ibidem. vētositas de vētre si trāsmutat in eructuationē melius est q̄z si nō trāsmutaret. z dixit q in sano homine significat q vtit cibis generātib⁹ ventositatē aut sup debilitatē caliditatis innate: aut sup fortitudinē musculi ventris.

¶ De signis sumptis a vomitu. Cap.xxix.

VOmitus in suis significatiōib⁹ hz significare cōsuet egōni: q̄ppter in significando per id qđ euomit recurrēdum est ad suū capitulū: sicut in egestiōe vomitus qualiscūq; sit per eū patiens a priori alleuietur angustia pōt dici bonus z laudabilis: z ecōtrario malus z inlaudabilis si post eū sequitur grauitas vel nocumētum: aut nulla saltē sequitur leuitas. ¶ Dixit Jpo. 2° pnosticorum. quantū vomitus fuerit a simplicitate remotior tāto suspectior erit non intelligens de vomitu humoꝝ nālium z bonorum: qm̄ talis quāto fuerit a simplicitate remotior tāto erit melior. dixerūt. n. q laudabilis vomit⁹ est cui fuerit flegma admixtū cū coleris: sz intellexit de vomitu humorum innālium z malox: qui quāto plures fuerint tāto deterius erit: taliū. n. humoꝝ vomit⁹ quāto fuerit a simplicitate remotior tāto est suspectior z deterior. ¶ Et dixit Jpo. Vomitus sicut succus porri: vt q est remisse viriditatis: z vomitus viridis. i. qui hz viriditatē intensam: qualis est que erugo eris malus est: qr significat oīm colere prasſine vl eruginose: z per ꝓns adustionē z malitiam magnam. ¶ Et Raſ. i7° ptinētis. addidit: aut q est niger aut alterat. s. ad citrinū purū vel rubeū purū. ¶ Et Auic. 2ª q̄rti. dixit. vomitus citrinus est malus: z est ille qui est viridis: z est sicut succus porri: z ꝓprie fetidus: z est sicut succus sicle viridis z rubeus cuz nigredine z obscurus. Et deterior est qui est sicut flos eris z niger. nā cū fit cū his spasmus subito eger deficit statim nisi sit illic vtus. s. valida: z iam tunc fortasse remanet in vita vsq; ad duos dies. ¶ Et subdit Jpo. vomitus plūbeus. supple: aut liuidus. malus est: qr signat mortificationē caloris innati. Et dixit. vomit⁹ niger malus est: qr significat aut adustionē: aut mortificationē. Et dixit. si oībus dictis coloribꝰ infectus sit morti cōtinue ꝓpinquus erit. s. patiēs. Et Auic. dixit. vbi supra. qñ euomunt oēs isti colores est malū valde: verūtn dixit. ipse ne decipiaris in iudicio: opz vt cōsideres ne sit tinctura illa in re comesta vel ebibita. nā si idē fuerit color rei comeste nō significabit tūc aliqd horribile. ¶ Et subdit Jpo. ois odor malus in quocūq; vomitu fuerit malus est. Et Auic. dixit. vomitus fetidus est malus. signat enim fetor corruptionē z putrefactionē in corpore in quocūq; exeūte a corpore inuentus fuerit. ¶ Amplius in sermone. 5°. in ca° de vomitu. multa vtilia inuenies que poteris ad hunc locum adducere.

¶ De signationib⁹ sumptis ex sputo. Cap.xxx.

SPutum dixit Jpo. 2° pnostico. in omni acuta egritudine pulmonis seu coste. i. panniculorū pectoris vtile est si velox. i. cito in ꝑn° apparens: z si facile sine labore z subrubeum sano sputo admixtum: qr. s. saliue: vt dicit alia translatio. valde. dixit. Hal. in ꝓmēto. q si valde admixtū intelligēdū est sup cōmixtiōe sputi: z nō super rubedine z tale sputum subrubeum accipitur in p̄dicta cōmixtione: z significat q mā iam digeritur: z ideo albedini appropinquat vel significat q in eo est flegma admixtū coleris. ¶ Scias tū q subrubedo z rubedo in sputo possunt causari: aut a mā a qua decidit sputum: z sic rubedo melior est subrubedine sicut sanguis purus melior est sanguine flegmatico vel flegmati mixto cū colera rubea: aut causat sputū per viam digōnis: z sic subrubedo melior est rubedine: qr per illud qđ plus tendit ad albedinē plus attestatur digōi. Cognoscitur aut sputū subrubeū existēs tale a decisiōe māe per eius viscositatē vel ligditatē: z cognoscitur existens tale per viam digestionis: qr bene priuatus est viscositate: z etiā nimia liquiditate. ¶ Et dixit Jpo. sputū subsanguineum clarum salutem promittit in pulmonis valitudinem in ꝑn° apparens. Sed dixit Jpo. si hoc sputū vsq; ad diē septimū permanserit: aut per amplius tēpus. s. nō mutatū in colore eius: vel permanserit. i. retentum fuerit: z non spuatur suspectum est. Nam vt dixit Hal. in cōmēto de aptitudine tēporis: qñ prolōgabitur egritudo est vt accidat error multotiens in curatione eius: aut ex infirmo: aut ex his qui seruiunt ei: aut ex rebus extrinsecis: z multotiens etiam ex medicis. Qr z si non accidat error ex aliquo ipsox: tunc tamē non fit securitas super virtutem: quin cadat z vincatur in spatio: in quo recipit mā digōnez z non poterit expectare tāto tempore: bene ergo dicit alia translatio si egritudini superueniant dies multi: z cū dispōne sputum fuerit: tūc fiducia tua in illa erit minor: z si sputum retentum fuerit: z suspitio longe maior erit retēta mā mala: que quotidie dz sputo expelli. ¶ Et dix Jpo. q omne sputum perseuerante dolore malus est: quia significatur q tantum vel plus de materia descendit ad locum doloris quanta sit illa que in sputo educitur: sed omne sputum preter nigrū: quasi dixerit. sputum nigrum bonū est cū doloris diminutione. ¶ Dicunt quidam. sputū album digestum melius est ceteris: z post ipsum est albū rubeo mixtū non multum: neq; grossum: z post hoc est rubeum a citrinitate clarū: significat enim bonitatez actionis nature: tamē prolixitatem egritudinis significat: z post ipsum est rubeum. deinde citrinum. Citrinum enim a digestione remotū est z maiorem morbi prolixitatē significat q̄z rubeum. rubeum enim qñ cū alijs signis bonis in ꝓncipio morbi apparuerit principium digestionis significat: z hoc per cōtinuam digestionis successionē per subrubedinē transit in albedinē: z tunc ad digestionem peruenit cōpletā: sed sputū rubeū. s. qđ est ex sanguine indigesto: z maxime si apparet cū signis malis z sputum rubeum oino. i. cuius rubedo est ꝓpter coleram nālem rubeam clarā cuius color est rubeus valde: z sputum citrinum ꝓpter colerā citrinā molestum est. s. z suspectum. ¶ Et dixit. sputum albuz viscosum z globosum significat mām crudā ineptā digestioni z est inutile. Et sputum viride z nigrū est mortale siue sint talia per adustionē siue per frigiditatem mortificantē: verūtn sputum nigrū: qđ est tale ex permixtione humoris melancolici multi nō est semp mortale: imo cuz apparet cum alijs signis bonis pōt esse laudabile significās fortitudinē virtutis in expellēdo humorē illum malum: tū etiā iā digestū si euenerit post signa digestionis. Aliter autem sputum nigrū est pessimū significans perditionē significatione forti. Dicunt autem quidam. sputum nigrum per viam mortificationis non posse euenire: qr nō putant tantā frigiditatē in mēbris spiritualibus inueniri posse: z errauerūt: q̄z quis illud raro eueniat: imo vt notum est a spiritualibus mēbris interduz anhelitus egreditur frigidus. ¶ Dixit Jpo. 4° affo. Excreationes. i. sputa in febribus nō deficientib⁹ liuide z sanguinee. i. rubee z fellee. i. citrine: oēs male sunt. Dicūt hic per colorem liuidum intellexit illum: in quo est aliqualis citrinitas tendens in viriditatem z nigredinem: qualis est color carnis contuse. Et causatur iste color in sputis aliquando propter mortificationez: z quandoq; ꝓpter permixtionem flegmatis cum melia: melancolia vincente in cōmixtione. ¶ Sputum sanguineum: qđ est purus sanguis significat rupturam vene in pectore z est malum. ¶ Dixit Rasis. 2° cōtinentis. auctoritate Hal. si in sputo fuerit pauca rubedo: aut citrinitas: aut spumositas: aut tenuitas: significatio datur q illud non est maturum solummodo: z non q passio sit omnino suspecta: sed si in sputo fuerit intensa rubedo: aut citrinitas: aut viriditas: aut spumositas: aut viscositas scilicet intense: aut rotunditas male erit ei.

Subrubedo z rubedo in sputo duas pñr habere causas.

Oēsputū perseuerāte dolore malū est.

Qñ sputū sit laudabilius.

De sputo illaudabili.

¶Dicunt quidam. ꝙ sputum illaudabile simul ꝛ timoro/sum ꝑm colorẽ eius est nigrũ viride liuidum citrinissimuz: ꝛ maxime quodcũqz eorũ est fetidum: ſz sputum mediocre est albũ aquosum vel albũ grossum viscosum ꝛ citrinum nõ est intensum: ꝛ rubeũ qõ apparet post diem septimum. Sputũ vero illaudabile simul ꝛ timorosum ꝑm substãtiaz eius est qõ est viscosum globosum adherẽs: ꝛ si rotundum fuerit est deterius. ¶Et dixit Hypo. si in pulmone cohe/rens sonuerit: nec tñ qcqz exierit malum est. Et dixit. spu/tũ tardũ in doloris ꝑn° si fuerit ꝛ cũ laborioſa tussi: neqz sa no sputo admixtũ fuerit malũ indicat: qz aut longã: aut dif ficile curabilẽ egritudinẽ. ¶Aui. quoqz descripsit sputa illaudabilia ꝑm hunc ordinẽ. nã ꝑmũ ꝛ qõ minus recedit a sputo laudabili: ꝛ est illud qõ est decliue in primis dieb⁹ ad rubedinẽ ꝛ decliue ad citrinitatẽ: hoc enĩ participat lau dabilitatem inquãtũ velociter apparet in primis diebus: puta duob⁹ trib⁹ aut quatuor. Et participat illaudabilita/te inquãtũ nõ hz colorẽ albũ per cõpletã digestionẽ: ꝛ post illud est decliue ad spumosuz: ꝛ si intellexit de sputo rubeo ꝛ citrino. de qbus iã dixerat: ꝙ sint spumosa intellectus est clarus: qz significaꝫ calitas ebulliẽs ꝛ spumificans. Qui/dã tñ referunt hoc ad aliud sputũ. ſ. ad album spumosum: qõ significat flegma cui accidit ebullitio: vñ spumat: vnde addit Aui. ꝙ sputũ spumosum: cuius sit factũ ex cõmixtio ne aeris cũ hũiditate subtili: ꝛ sit albũ nõ est illi⁹ bonitatis ſcilz cui⁹ est sputũ laudabile: aut cui⁹ est sputũ rubeũ ꝛ ci/trinũ: de quib⁹ dixerat. Immo est decliue ad malitiam: qz sigiiat mãs malas crudas a qb⁹ agente calore surgit in eis vẽtositas grossa q̃ ꝑmiscet ei: vñ spumat: tũc est qñ spuma ꝑdurat: spuma tñ que ꝓuenit in sputo ex calore ebulliente est magis mala: cuius ꝓueniẽs in eo ex mictu. Et volunt qui/dã. ꝙ pleuresis colerica: in qua accidit in ꝑmis dieb⁹ spu/tum citrinũ decisum a mã eius est minus mala cuius flegmati ca: in qua apparet in ꝑmis dieb⁹ sputũ albũ spumosuz ꝓ pter caliditatẽ facientẽ ebullitionez in flegmate. Et subdit Aui. deteri⁹ eo. ſ. decliui ad rubedinẽ vel citrinitatẽ in ꝑn° est rubeũ intensum est deterius rubeo remisso: ꝛ sili/ citri/nũ intensum citrino remisso. Et similiter igneum intensuz est deterius igneo remisso: qz cũ fuerit sputũ in remissiõe di ctorũ colorũ significat aliquã digõnẽ in cõparatione ad spu ta in eis intensa. Et sunt deteriora dicta sputa rubeũ ꝛ citri nũ cuius sputũ albũ. Dicũt quidã. ꝙ sputum rubeũ cõparatũ albo spumoso non est deterius: qz hoc significat sanguinẽ. illud vero flegma. Alij dicũt ꝙ Aui. cõparat sputũ rubeuz ꝛ citrinum sputo albo ꝛ spumoso. Et dixit. ꝙ sint deterio/ra: eo ꝙ predictũ sputũ album significat flegma subtile: de quo facta pleuresis est min⁹ mala: cuius facta ex colera grossa: aut colera pura. ¶Dixit Aui. ex valde malis est sputũ al/bũ viscosum rotundum: qz significat flegma grossum. Et dixit. deterius omnium est nigrum ꝛ ꝑpue illud qõ fetidũ est ex eo. Et dixit. ꝙ citrinũ melius est nigro grosso globo so. Et rubeum melius est citrino: qñ sanguis nãlis: ꝛ etiaz equalis sunt leuioris lateris: qz sunt leuiora nãe cuius colera corrosiua adusta. Et sic apparet ꝙ aliqõ sputũ albũ flãticũ est meli⁹ aliq̃ citrino. Et dixit. sputum viride sigiiat mortifi cationẽ aut adustionẽ: qñ viriditas ꝓuenit a mortificatio/ne declinat ad fuscedinẽ ꝛ nigredinẽ: ꝛ qñ ab adustione de/clinat ad citrinitatẽ ꝛ claritatẽ. Et dixit. ꝙ sputum fetiduz est malũ ꝛ ꝙ sputũ salsum sigiiat catarrũ corrosiuũ. Sciae ꝙ aliqñ mã colerica inueniens in pectore flegma indigestũ egreditur in sputo cum eo mixta: ꝛ apparet ac si esset sputũ digestũ vel digestiõi primũ: sed hoc signo discernit: qz pa/tiẽs post hmõi screatũ nõ quiescit nec alleuiaꝫ morb⁹ ei⁹: qz illa albedo nõ fuit de mã morbi: ſz de flegmate in pecto/re existente. ¶Dicunt sputũ album tenue melius est albo grosso: qz sigiiat mãm leuiorem ꝛ obedientẽ actioni nãe di gerentis. Albuz vero grossum sigiiat mãm digõni inobe/diẽtẽ sua grossitie ꝛ grauitate. Et maxime grossum deteri⁹ est subtili si fuerit viscosuz: ꝛ quasi cum quadã granositã/te. Grossa enim mã in pectore manẽs si virtus debilis fue/rit a pectore expelli nequit: sed remanens calore pectoris deficcatur: ꝛ quasi vt grando rotundatur. ¶Amplius in sermone. 4° qui est de dispositionibus mẽbrorũ spũalium plura de sputo vtilia inuenies ad locum istum.

¶De exitu sanguinis ex corpore. Cap. xxxj.

SAnguis sursum. ſ. per os siue per vomi/tum siue per tussim fluẽs Dix Ipo. 4° affo. qualiscũqz fuerit: quia siue cali/dus siue frigidus siue subtilis siue grossus ꝛ siue multus siue paucus: ꝛ siue sẽ siue pluries malũ significat: q̃uis vnus peius altero. Est enim malum per viam signi: qz significat rupturam siue cõtinuitatis so/lutionẽ in aliqua vena: ꝛ significat etiã sui exitũ per incon/uenientem regionez: ꝛ est malũ per viã cause: qz ꝑsistit vir tutẽ ꝑm Aui. io⁹ tertij. capto de sputo sanguinis. dcm̃ hoc Ipo. hz veritatẽ. ꝑm plm: qñ aliqñ sanguis sursum exiẽs pot eẽ bonus ꝛ signum bone crisis apatis stoi ꝛ epatis: ꝛ maxime in vomitu exiẽs. ¶Et subdit Ipo. deorsum vero exiens est bonum. Et intellexit per exiens deorsum de exeũ te per anum: sed nõ de quocũqz: qz nõ de exeũte per intesti/na: nõ. n. deputata sunt intestina huic fluxui a nã. nã nõ est bonũ per viam signi: cum significat solutionem continuita tis in venis eorũ: aut epatis vel mẽbrorũ superiorũ: ꝛ aliorũ habentiũ cõicationẽ cũ intestinis. ſz intellexit de fluxu san guinis ab emorroydibus: ꝛ de hoc etiã nõ de omni: qz nõ de superfluo neqz etiã de fluxu sanguinis subtilis colericꝰ per eas: sed intellexit de fluxu sanguinis melãcolici grossi in quãtitate debita. nam dixit Hal. in cõmẽto. Euacuatio hui⁹ sanguinis nõ est multa. ſ. valde. ſz nec in cõparatione ad fluxũ vẽtris alioꝝ humorũ. Si. n. tãtus esset: tũc nõ eua cuareꝫ de sanguine grosso quantitas debita tm̃: sed etiam plus debito: ꝛ etiã de alio sanguine bono. ¶Sanguis ita/qz debite fluens per emorroydas: ſz inquantũ sigiiat in cor/pore malã abundare mãm: sit malus aliqualiter: est tñ bo/nus ꝛ in bonitate sua superãs illã malitiã. Et hoc qz signi/ficat nãe potentiam ad expellendum illã malã mãm. Et est etiã bonus per viã cause: inquantũ corpus mundificaꝫ ab illa mã mala: vnde per ipsum corpora sana nũc lapsa ꝓ/seruantur ab vlteriori lapsu: ꝛ qñqz in melius reducuntur: ꝛ corpora neutra per ipsum a casu in egritudine ꝓseruan tur ꝛ ad sanitatem reducunt: ꝛ corpora egra ꝑpter mãm melãcolicã etiã per ipsum sanantur: aut multũ meliorant. ¶De fluxu sanguinis narium dixit Auicen: 1ª quarti. Ea que sunt sicut pleuresis ꝛ apata epatis acuta. i. calida ꝛ sub hypocundrijs terminantur crisi cõpleta fluxu sanguinis narium. ꝑmum vero. ſ. pleuresis ex quacũqz nare sit. alia vero ex ea que sequitur ea: ꝛ similiter febres incẽ siue. ſ. ter minantur fluxu sanguinis narium cõplete: ꝛ sunt de gene/re ꝑmo: qz ex quacũqz nare. peripleumonia vero nõ facit crisim per fluxum sanguinis narium. ſ. nisi raro: quia vt/plurimũ est de flegmate. pleuresis vero est res inter ea me/dia scilicet inter peripleumoniam ꝛ febres incensiuas. Et tertiana siue continua siue interpolata facit crisim per flu/xum sanguinis narium scilicet laudabilem ꝛ completam. ¶Et dixit. Auicen. plurimum fit fluxus sanguinis nariuz iuuatiuus in diebus imparibus. Et hoc quia ipse est crisis febrium acutarum: quarum motus est per impares: ꝛ ideo parum fit in. 4° die: ꝛ si fit significat difficultatem crisis. In 3° vero 5° 7° ꝛ 9°. fit ꝛ bonus est. Et dixit. cuz speratur fluxus sanguinis narium bonus ꝛ est debilis. ſ. paucus nõ sufficiens iuuetur secundum ꝙ dixit Ipoc. cum effusione aque calide super caput: ꝛ cum vaporatione sicut quando timetur superfluitas eius prohibetur cum effusione aque frigide ꝛ positione ventose super hypocundria ꝛ que

De fluxu sanguinis per os.

De fluxu sanguinis per anũ.

De fluxu sanguinis narium.

sequũtur ipsum. ¶ Et dix̃. melior fluxus sanguinis narius est qui sequit̃ partem infirmã: vt si pars infirma sit dextra exeat ex nare dextra. Et si sinistra ex sinistra: diuersificans enim nõ est cũ illa bonitate. Et ps infirma sit dextra exeat ex nare sinistra vel ecõuerso. ¶ Et subdit. Apostemata que sunt conuenientia ad hoc vt crisim faciant super fluxum sanguinis narium sunt illa que sunt supra sumẽ: quia a sumine superius ꝛ ꝙ in apostemate flegmatico: ꝛ in eo qõ incipit trãsire in lapideitatẽ ꝛ plongat̃: ꝛ in quo expectatur saniositas ꝛ corruptio non est crisis per fluxum sanguinis narium. Et similiter in apate facto in cerebro. ſ. in suba eius: ꝛ in peri pleumonia nõ expectat̃ fluxus sanguinis narium.

Que apata terminant̃ per fluxũ sanguinis narium.

¶ Dixit Alim̃. io°. sanguinẽ ex naribꝫ paulatim ꝛ debiliter fluere ꝛ guttatim egredi nõ est bonũ: ꝛ si cuꝫ hoc fuerit qõ nigrũ est deterius: ꝛ si in die cretico cõtingit est pnitiosum. ¶ Et Aue. 4° collꝫ. dixit. sanguis guttatim fluens de naribus paucus ꝛ niger in causone mortẽ significat qõ est: qꝛ apostema magnũ dicit esse in cerebro. ¶ Dixit Aui. fluxus sanguinis narium paruus est malus: ꝛ etiam plurimus. Et fluxus sanguinis narium pluris malitie est qui est sanguinis nigri ꝛ parũ fit fluxus sanguinis nariũ malus ex sanguine rubeo splendido. ¶ Dicũt. sanguinis narium fluxus factus ante digestionez: ꝛ in principio: ꝛ maxime qui fit in die scõo malus est. ¶ Dixit Rasis. 16° ꝓtinẽtis ex libro epidimiaꝝ. Fluxus sanguinis nariuꝫ laudabilioꝛ est copiosus ꝛ superabũdãs: ꝛ peioꝛ est qui guttatim fit: ꝛ est debilis. Et si mediocris fuerit inter hec mediocris conditionis erit. ¶ Dixit Almansor. io°. Cum ex naribus egri distillauerit colera citrina aut viridis malum signum erit.

¶ De signis sudoris. Cap̃. xxxij.

De sudore bono ꝛ laudabili

Dixit Ipocrás p̃mo pronosticoꝝ. sudor bonus ꝛ laudabilis in omni acuta egritudine est qui in die cretico: ꝛ egrũ liberat. Et Gal. dixit. in ꝓmẽto. ꝙ ad p̃dictas duas cõditiones boni ꝛ laudabilis sudoris sequit̃ necessario ꝙ ipse fiat in toto corpore. Et sudor habens p̃dictas tres bonas cõditiones est in fine bonitatis ꝛ sequitur hũc sudor laudabilis: lꝫ nõ in summo bonitatis: ſꝫ ppe ipsum, de quo dixit Ipo. Est etiaꝫ bonus qui in toto corpore fit ꝛ eger ex eo suauior ꝛ fortior efficitur. In cuius cõmento. dix̃ Gal. ꝙ exquo est vniuersalis toti: ꝛ eger ex eo alleuiat̃ necessario sequitur ꝙ fiat in aliquo dierum crisis. Et dix̃. G. ꝙ ille qui fit in toto corpore ꝛ peruenit ad hoc eger vt facilius toleret egritudinẽ suã est p̃m duos modos: qꝛ aut facit accidere predicta duo iuuamenta simul: aut facit accidere vnũ eoꝝ tm̃: ꝛ qui facit accidere ambo est melior: ꝛ q facit accidere vnũ ex eis tm̃ est duplex. Unꝰ q facit accidere iuuamentũ p̃m. Et alius qui facit accidere 2m: ꝛ ille qui facit accidere p̃m est melior. ſ. ille qui facit ꝙ infirmus est facilius tolerãs egritudinẽ suaꝫ: ꝛ q̃uis nõ fiat in toto corpore: sudor vo qui non facit accidere istud: ſꝫ addit in prauitate egritudinis est deterior vtrisq; q̃uis fiat in corpore toto. ¶ Dixit Aui. 2° q̃rti. Sudor bonus cui cõuenit: vt sit crisis completa: est ille q fit in die cretico: ꝛ est cõis toti corpori abundans: ꝛ sup ipm alleuiat̃ infirmus: ꝛ sequit̃ ipꝫ ille q nõ est cõis: sed succedit ei leuitas. Et dixit Aui. ꝙ sudor est bona crisis. in egritudinibꝫ acutis ꝛ flãticis: ꝛ iterũ in spẽbus apatum timorosoꝝ ꝛ apatũ viscerũ: qꝛ oium taliũ egritudinum mã apta est eũari in sudore. ¶ Et subdit Ipo. sudor qui nihil boꝝ fecerit: quia. ſ. nec liberauerit nec alleuiauerit infirmũ est inutilis: vt tm̃ dixit Gal. in ꝓmẽto. hmõi sudoris malitia pua est. Et dixit Gal. ꝙ oẽs predicte spẽs sudoris sunt calide. Dicũt. ꝙ dictus sudor est inutilis qꝛ significat lõgitudinẽ morbi: significat. n. abũdãtiã humoꝝ extraneoꝝ interius fore accumulatã: quã in longo tempore necesse est digeri: ꝛ a nã purgari. ¶ Et dixit Ipo. 4° affo. Sudores febricitanti si ceperint boni sint tertiani ꝛ quintani ꝛ septeni ꝛ noueni ꝛ vndeni ꝛ q̃tuordeni ꝛ decimiseptẽi ꝛ vigesimi: ꝛ 24. ꝛ. 27. ꝛ. 31. ꝛ. 34. 37. ꝛ. 40. Di. n. sudores egritudines iudicãt. i. terminant. Qui vo tales nõ fuerint doloꝛe significãt ꝛ lõgitudinẽ egritudinis ꝛ puersionẽ ideſt recidiuã. ¶ Dixit Raſ. 16° ꝓtiñ. Sudor laudabilis in febricitante est si inceperit in tertio aut quto aut septimo aut nono aut vndecimo aut. 14. aut. 17. aut. 20. aut. 24. aut. 27. aut. 31. aut. 34. aut. 37. aut. 40. Cũ per illũ si fiat in his dieb⁹ fiat per modũ crisis. ¶ Dixit Aui. vbi supra. sudor in egritudinibus acutis plurimũ fit in tertio ꝛ in quinto, supple. ꝛ in aliis sequẽtib⁹ dieb⁹ iparib⁹ ꝛ minoraf̃ in q̃rto in quo parũ ꝓtingit: ꝛ filr̃ in aliis dieb⁹ paribꝫ nisi egritudines iste crisim faciant in q̃rto: qõ raro ꝛ parũ ꝓtingit ꝛ p̃m ꝙ experimẽtatores oñt. ſ. G. 4° affo. in ꝓmẽto. affo. sudores ꝛc̃. Sudor vero fit in 17. 31. ꝛ. 34. Gal. tñ in dicto cõmẽto. loco. 27. hꝫ. 37. ꝛ est verius. nã in. 27. cadit sudor aliq̃n: ſꝫ post eũ cũ vtus cretica diminuaf̃ ꝑter q̃ in vigenis ꝛ humoꝛ ingrossaf̃: siue grossus etiã antea erat exquo tanto tpe plongaf̃ morbꝰ nõ est aptus egredi in sudore: iõ in diebus post. 27m nõ cadit sudor. ſ. nisi raro valde vsq; in diem. 40m. ¶ Et dixit Ipo. 4° affo. sudor multus ex somno absq; manifesta causa factus. ſ. extrinseca signiat ꝙ corpus plurimo cibo vtitur. Et Aui. dixit. ponẽs hunc affo. sudor plurimꝰ in sõno absq; cã faciẽte illud signiat ꝙ ille in quo fit: plus cibi affert suo corpori q̃z toleret. deciditur. n. sudor a mã cibali supfluẽte quã nã expellit: vt nõ multiplicetur in corpe: ſꝫ si sudor ex somno multiplicef̃ ꝑter ꝙ de cibo supfluo accipiat signiat: qm̃ eũone indiget: ꝛ cã in hoc dixit Aui. est qꝛ sudor plurimꝰ cũ sanitate vtutis nõ fit nisi ꝓpter multitudinẽ mãe cui ptinet vt expellat eã nã. Et illa multitudo fit aut ꝓpter cãm ꝓpinquã que est replo ꝓpinqua: ꝛ repletio ꝓpinqua est ex cibis sumptis tũc: ꝛ hãc repletionẽ expellũt fames ꝛ exercitiũ. ꝛ sudor q expellit̃ per nãm: aut fit ꝓpter cãm antecedẽtẽ lõginquã que ex superfluitatibꝰ multi cibi: ꝛ nõ excusat in hmõi nisi eũo mundificãs corpus ex eis per sudorẽ aut fortasse nõ egredit̃ ex eis nisi illud qõ est subtile: ꝛ est vie ꝓpinquũ ꝛ dimittit corruptũ inobediẽs in corpore. Et hoc sicut scribit̃. 17° ꝓti. post positũ supradictũ affo. ait Raſ. dico ꝙ sudor est longus ex supfluitate lõgo tpe giiata a multo cibo: ꝛ signiat replonez venaꝝ ꝛ phibitio cibi significat ad phibendũ ꝛ abijciendũ sudorẽ. Sed eũo est melior multiplici de cã. p̃ma ꝙ preseruat a nocumẽto qõ posset euenire ex replone. 2ª: qꝛ non pmittit virtutẽ debilitari. vltio qꝛ illud qõ remanet de sanguine post cibi subtractionẽ est malũ: qꝛ eius subtile dissolutũ est ꝛ remansit grossuꝫ ꝛ fit supfluũ ꝛ nociuũ: sed per eũonẽ humoris superflui ꝛ nociui eũanf̃ ꝛ remanebit sanguis purus ꝛ bonꝰ. ¶ Dixit Raſ. si sudor est maius ex superfluitate ꝓpinqui tẽporis sentitur ponderositas in corpore ꝛ nõdũ adest repletio venarũ: ꝛ hic tollitur ex sola cibi subtractiõe. ¶ Et Aui. vbi supra. assignauit cãs ꝓpter quas somnus plus facit sudare q̃z vigilia: ꝛ prima est: qm̃ calor naturalis in somno plus agit in humiditate corporis qꝛ magis vnitus reuocatur in somno q̃z in vigilia: ꝛ ideo in somno magis cõuertit humiditatẽ illã in vapores q peueniẽtes ad cutẽ in humiditatẽ aquosam conuertunt̃: que est mã sudoris. Secũda cã est. qꝛ nocumẽtum anhelitus in somno est maius q̃z in vigilia: vt declarat ſtertitio: q̃ fit in somno: ꝛ ꝓpter hoc nocumẽtũ mouetur virtus expulsiua: maxime spiritualiũ ad expellẽdũ ad exteriora humiditates que in interioribus cõtinenf̃ que fiunt mã sudoris. Et tertia cã est qꝛ somnus mouet mãs ad interiora ꝛ loca magis calida ad que cũ peruenit magis euaporatur. Et dicunt quidã. multiplicaf̃ sudor in somno plus q̃z in vigilia: cibo in somno facto magis digesto ꝛ diminuta resolutione humiditatum a calore continẽtis. dixit Auic. Scias ꝙ q̃to plus caliditas innata est fortior fit repletio magis occulta: quare

Sudores febricitantiũ qui bus diebꝰ sunt vtiliores.

De sudore illaudabili.

Of sõnus plus facit sudare q̃z vigilia.

quare nõ fit tunc sudor nisi fuerint alie cãe inducẽtes sudorẽ. ¶ Multiplicatur aũt sudor in corpore: dixit Auic. aut causa mãe ꝑpter multitudinem suã aut subtilitatẽ ꝛ liquiditatẽ suã aut causa ỽtutis.i. vehemẽtia virtutis expulsiue: aut mollificatione ꝛ debilitate virtutis retentiue: aut causa porox corporis quãdo dilatant ꝑpter cãs dilatatiuas. Et subdit inferius. Aut ꝑpter vehementiam motus supple vel aliax causax extrinsecax sudare facientium: vt coopertura pannox ꝛ similia. Et subdit. minorat sudor propter contraria dictax causarum. Et subdit sudor eruberat quando detergitur ꝛ quãdo morat ꝛ dimittit absqꝫ tersione abscindit: qr in poris infrigidat ꝛ ingrossat. ¶ Et dixit Auic. mẽbra que plus sudant sunt illa: in qbus est mã faciẽs sudorẽ siue egritudinẽ. Dixit enim Jpo. 4° affo. vbi in corpore sudor ibi egritudinem idest causam egritudinis narrat. Et dixit membra que non sudant sunt illa: in quibus est latus super quod dormit eger: ipsum enim ꝑm plurimũ raro sudat: qm̃ est coartatũ habẽs vias strictas ꝛ nõ currit ad ipsum humiditas: qm̃ hoc latus est magis calidũ ꝛ resoluit humiditates ad ipm fluentes: quare no fit in eo sudor. Et dixit Auic. sudor multiplicat in mẽbris posterioribus vt dorso: qr sunt magis humida ꝛ minorat in anterioribꝰ: qr sunt magis sicca ꝛ sunt calidiora magis resoluẽtia humiditatẽ sudabilẽ: sunt etiã magis rara: vnde ab eis faciliter euaporat ipsa humiditas: citius etiã infrigidãtur. Et dixit. sudor multiplicat in mẽbris superioribus magis qꝫ inferioribꝰ ꝛ ꝑprie in capite. ¶ Dixit Jpo. 4° affo. Sudor multus frigidus ꝛ calidus superfluens frigidus maiorẽ. i. longiorẽ vel periculosiorẽ. calidus vero minorẽ ꝛ breuiorẽ siue remissiorẽ: vel minus periculosam figiiat egritudinem. Dixit autem superfluẽs qr in quacũqꝫ parte corporis in quocũqꝫ tempore morbi fluat multus. ¶ Dixit Ari. 2ª ꝑbleumatũ. ꝑbleumate. 35. Sudores calidi iudicantur meliores frigidis. Calidus vero figiiat mãm superabilẽs a natura. frigidus vero significat mãm insuperabilẽ a natura: ꝛ ideo semp est malus: ꝛ maxime cuꝫ nũqꝫ fiat mã ente digesta. Assignãs aũt Ari. cãm dixit. qm̃ ois sudor alicui? superfluitatis est expulsio: ꝛ intellexit in sudore regulato a nã. nam in non regulato a nã aliqñ expellitur non solum superfluitas: sed etiam cũ ea exalat calidum nãle: vt appareat in sudore frigido eueniẽte in febre acuta mortifera. modo verisimile est. Dixit Aristo. ꝙ si pauca superfluitas a calore innato calefiat ꝛ calefacta in sudore egrediatur. multa autem nõ sed remanet frigida: ꝛ sic frigida in sudore exeat: quapropter frigidus sudor multe superfluitatis signuꝫ est ꝓpter quod longiores demonstrat: ꝛ periculosiores egritudines. Dixit Hal. in cõmẽ. hic sudor currit quolibet die morbi ꝛ significat humoris multitudinẽ: ꝛ qui si est frigidus est malus: ꝛ inobediens digestiõi. calidus vero est minoris malitie. ¶ Dicunt. predicta verba Jpo. ꝛ Arist. habere veritatẽ ceteris paribꝰ. sed posita disparitate polẽ est frigidum sudorem minorem significare egritudinẽ ꝫ calido vt si appareat calidus in ceruice tantum in die non cretico cum magna debilitate ỽtutis ꝛ frigidus appareat in febre lenta cum bona virtutis constantia: ꝛ sic dicũt potest calidus apparere in febre mortali ꝛ frigidus in salubri. ¶ Dixit Jpo. 4° affo. Frigidi sudores cum acuta quidẽ ꝫ febre facti mortem significant: cum mollicii vero febre longitudinẽ ꝫ morbi significant. Dixit Auic. 2ª quarti. Sudor frigidus cuꝫ caliditate febris est malus valde ꝛ ꝑprie qui appropriat capiti ꝛ collo significat syncopim. s. qui est in capite ꝛ collo: lꝫ nõ sit frigidus: quo modo ergo frigidus. s. maxime significabit syncopim cum sit deterior speciebus sudoris: qm̃ significat rem. s. syncopim que fuit non eam que erit: qm̃ si febris fuerit magna tunc mors erit prima: non enim dixit ipse fit sudor frigidus nisi iam ceciderit caliditas innata: quare nõ seruat humiditates: immo separat ab eis: quare segregat eas ꝛ euaporat caliditas extranea: deinde separat ab eis extraneitatem: quare infrigidant ꝛ sic sudorem generant frigidum. ¶ Et Almansor. io°. dixit. Sudor frigidus cum acuta febre causonica malus dupliciter erit. Uno qr nõ expectabitur mãdum generatur: sed dissoluetur virtus violenter. Alio quia hmõi humiditates subsecute sunt vehementẽ frigiditatez: adeo ꝙ caliditas inata ꝛ caliditas febris acute nõ potuerũt super calefactionem ipsarum. Et dixit. aggregatio febris causonice cum humoribus frigidis põt fieri in diuersis locis. ¶ Dicunt quidam. sudor frigidus cum acuta febre mortem figiiat: quia denotat extraneitatem magnam valde. nãqꝫ extraneum est stante caliditate intensa: vt que acute febris ex corpore frigidũ exire sudorem. Unde dixit Hal. 4° affo. ꝛ scribitur a Rabi in 6ª particula. sic. sudorem frigidum impossibile est inuenire in locis: in qbus est acuta febris. nam si ab his locis ꝙ ueniret calefieret itaqꝫ a calore febris: ꝛ tñ in corpe patiẽte acutam febrem sudor frigidus inuenitur. Et dixit Hal. vt scribitur a Rabi. ꝙ venit a locis que iam frigida sunt: ꝓpter extinctum iam esse naturalem calorem ꝓpter vicinitatez sui iam ad extinctionem. Dicunt quidam. possibile esse calidum naturale sic diminutum fore ꝙ erit impotens calefacere extrema sufficienter ꝛ tunc sudoris frigidi factuũ existẽs naturaliter: qr aquea fluxibilis in sudore frigida emittitur. Jdeoqꝫ dicunt. ꝙ sudor frigidus mãm denotat frigidam saltem actualiter ꝓpter partes aqueas reductas eẽ ad frigiditatem actualem: ac etiã frigidã factam a frigitate extremitatũ nõ calefactax ꝓpter impotentiã calidi nãlis. ¶ Et dicunt quidam. ꝙ sudor frigidus in acutam febrem apparere põt ꝓpter retractionem naturalis caloris ꝛ spũs ad interiora: vnde remanet cutis infrigidata ad quam veniens fumus siue vapor: etiã si sit actu calidus a frigiditate cutis infrigidatur. Ad qõ adiuuat: quia in tali febre totus motus est a circunferẽtia ad centrum: vnde calor ꝛ spiritus retrabuntur: vnde paucus est vapor veniens ad circunferentiã: ꝛ ꝓ paucitate eius non est sufficiens calefacere cutẽ infrigidatax. ac etiam quia nihil est agens in corpꝰ nostrum nisi prius patiatur ab eo: vnde vapor veniens calidus ad cutem calore ꝓuatam: nõ calefacit eã: qr nõ est in ea calor calefaciẽs ipsax. Et dicunt iterum sudor potest esse calidus in se: ꝛ tamen põt apparere frigidus: vt patim de vrina in balneo. Jtem potest frigiditas cõtinentis infrigidare illum vaporẽ: ꝛ sic apparebit frigidus. ¶ Dicunt. ꝙ frigidi sudores perseuerantes in febre acuta significãt mortẽ necessario qr significãt vehementẽ impotientiam calorꝭ nãlis: vt sit extinctioni ꝑpinquus: sed sudores frigidi non perseuerãtes in acuta febre possunt non figiiare mortẽ: põt nãqꝫ circa exteriora esse aliqua materia frigida que dissoluta a calore febrili exibit frigida in sudore: põt tñ interdũ a causa extrinseca sudor apparere frigidus: qui tñ nõ perseuerat: sed stante causa extrinseca infrigidante apparebit frigidus. Et predicti sudores frigidi sunt mortales ꝛ ꝑ viam signi. vt dictum est: ꝛ etiam per viam cause: qr in talibus sudoribus: vt dictum est: nõ solum euacuãtur mãe male: sed multe bone: ꝛ plurimus dissoluitur a corpore spiritꝰ cuius dissolutionẽ mors sequitur. Et de tali sudore ꝙ sit frigidus non est standuꝫ iudicio infirmi. Jpse enim quãdoqꝫ iudicat ipsum esse calidũ: sed debet medicus stare iudicio astantiũ: aut suiipsius tangentis. ¶ Et frigidus quidẽ ꝫ sudor ꝙ cõicat totti corpori. Dicũt quidam deterior est eo qui in aliqua corporis parte contingit. nã maiorẽ figiiat exurbe rantiã mãe male: sicut sudor qui accidit in toto corpore. ꝓpter virtutis fortitudinem melior est qꝫ qui in vna tñ pte. Quidam tamen volunt ꝙ sudor frigidus accidens in capite ꝛ ceruice tñ deterior sit eo qui accidit in tãto corpore: qr maiorẽ arguit nature impotentiam. ¶ Dixit enim Jpo. ꝓpmo ꝓnostico. ꝙ frigidus sudor est malus: peior tñ est ꝙ in

Cãe multiplicatiõis sudoris ꝛ ejus minorationis.

Que mẽbra sint apta nata ad sudorẽ

Quis sudor sit deterior an calidꝰ an frigidus.

Sudores frigidi in acuta feb. si significẽt ꝛ quo possint accidere.

ceruice ⁊ capite solo fit. Et Hal. dixit. in cōmen. raro est. qz iste due sudoris spēs indicant sincopim: vtraqz spēs per se: sed si ambe simul fuerint. s. q̄ sit frigidus: ⁊ q̄ sit in capite ⁊ ceruice soluz: tunc est deterior omnibus spēbus sudoris. ¶ Et dixit. q̄ sudor frigidus q̄zuis sit in toto corpore: ⁊ sudor qui est in capite ⁊ ceruice tm̄: qm̄ iste due species sudoris significant mortem: ⁊ hoc in febre acuta: aut longitudinem morbi: ⁊ hoc in febre lenta tranqlla. Et hic habes q̄ Dyos. fuit ante Galenū. ¶ Dicūt quidam. q̄ sudor frigidus toti cōis: significat aut citissimā caloris nālis extinctionē: aut abundātiā frigidissimoꝝ hūoꝝ caloꝝ nālē: etiā ⁊ febriles superantium ⁊ extinguentiuz. Cuius differētia est. qz qui extinctionē caloris nāl̄ significat est cū acuta febre. Alius vero est cum lenta: ⁊ primū vicinā morte significat: quēadmodum si apparet in 4° significat mortem in 6° ⁊ nō expectat 7^m̄ ꝑpter paucitatez caliditatis innate. Alius vero qui est cum lēta febre ipsius significat longitudinez: ⁊ cū hoc etiā dubium. Si enim in ea virtus cōfortata fuerit vt possit illā mām digerere ⁊ digestā expellere salus subsequetur. si autē nō: morietur infirmus. ¶ Dixit Almasor. io. Omnis sudor qui non totū tenet corpus est non bonus: ⁊ hoc: eo q̄ est paucus ex quo nō fit in toto corpore. Et si quidem calidus fuerit longitudinem morbi significat: inquātum nā non potest expellere de mā nisi paucū. Si vero frigidus mortē nunciat. Et dixit Almansor. qui in die nō fit cretico: nō est bonus: ⁊ qui est talis ex quo eger nō alleuiatur est nō bonus. ¶ Et Aui. dixit 2ª quarti. qñ post sudorē nō inuenit leuitas non est signū bonū. ¶ Q; si fecerit augmentū nocumenti tunc est signū malū: licet etiam sit cōis toti. Et dixit Almansor. cū eger plurimū sudauerit: aut quasi corpus humectatum fuerit: ⁊ precipue caput ⁊ ceruix post anhelitū frigidū moris ꝑpinqua esse significat. ¶ Dixit Constantinus. Sudor signa decoctionis precedens multitudinem monstrat humiditatis ⁊ defectionem contentiue virtutis. ¶ Et dixit Aui. Sudor in principio egritudinis festinus est malus ⁊ significat multitudinem māe: nisi cā sint in eo humiditates aeris: vt ꝑpter pluuiam multā: qm̄ tunc cum sua malitia erit minor malitia. ¶ Et Aui. dixit. multotiēs accidit egritudo cum sudore: deinde sequitur ipsum frigus ⁊ plōgatur. s. egritudo vel ipsum frigus. ¶ Et subdit. Si cum ex sudore accidit horripilatio nō est bonū: imo est malum: qm̄ horripilatio significat expansionē humoris mali nocentis in corpore: ⁊ istud significat q̄ sudor non mundificat: immo mouet de humoribꝫ malis illud cuius acuitas est facta permisces ipsis humoribus qui resoluunt̄ per sudorē ⁊ significat q̄ mā plurima nō resoluit̄ per eūonē sudabilē. Et Almansor dixit. cū post sudorē tremor sequitur malū sig^m est. ¶ Dixit Raſ. i6°. cōti. Quotiēs accidit horripilatio cū sudore malū signum significat: qz significat sup casum nāe: ⁊ eius defectū. Et dixit. in. i7°. qñ post sudorem accidit rigor aut horripilatio significat multitudo humoris transmissi ad partes cutis nō dissoluti per sudorē replētis corpus. ¶ Dixit Canstantinus. sudor rigorē vel tremorē sequēs morbi significat fortitudinē. ¶ Dixit Aui. sudor itersectus est malus. Et dixit. qñ debilitat vtus ⁊ pulsus ⁊ sudat frons est malū. si vero cadit pulsus tūc est moris. ¶ Dixit Jude⁹. sudor abundans cum fluxu vētris aut vrine aut alteri⁹ eūonis malū ꝑnunciat ⁊ mortem: ⁊ ꝑprie si appetitus cibi in eo defecerit. ¶ Et dixit. sudor qui accidit ꝑcipiente digōnem in ꝑncipio febriū significat sup difficultatē crisis: qz hic egredit de corpore: eo mō quo effundit de eo ex superabūdātia corporis: ⁊ pauca sustinētia corpis: in eo fit ex superabūdantia eius: ⁊ nō ex eo q̄ expellat eum nā: qz nā expellit post digestionē: aut forte accidit sudor in principio: qz aer est humidus: ⁊ tunc difficultas crisis in eo erit minor. ¶ Dixit Hal. io° theorice. sudor si non in cretico fit die in oi corpore nec febris eo mitigetur: nec patiētis alleuiet corpus: sz eo fit peior habitudo malū est: ⁊ si sudor ante maturitatis apparuerit signa aut multitudinem humiditatis aut vtutis retinētis significat debilitatē. Et dixit. si sudor horroreꝫ sequitur morbi significat multitudinē ⁊ vires: hoc enim fit eo q̄ passio plurimū corpori inualescit. ¶ Dixit Paulus. qñ sudor accidit ⁊ in mometo deficit est malus. ¶ Dixit Aui. 2ª q̄rti. Ad sūmū cōsidera sudorem per seipsum in caliditate sua: ⁊ in frigiditate ⁊ in colore suo ⁊ odore ⁊ gustu ⁊ q̄zitate sua. s. cōtinua ⁊ multitudine ⁊ paucitate sue egressionis quātum ad quātitatē discretam ⁊ an in principio an in statu an in declinatione eueniat: ⁊ quid associatur ei de febre in fortitudine ⁊ debilitate sua: ⁊ quid succedat ei ex grauitate ⁊ leuitate. supple. ⁊ in substantia sua an sit fluidus an viscosus: ⁊ in loco in quo accidit an in toto corpore an in aliqua particulari parte ipsius: sudor enim omnibꝫ dictis modis: vt dictum est significat. ¶ Et dixit. sudor multus significat longitudinem egritudinis ꝑpter multitudinem māe. Et nō ꝓueniūt ei flobotomia nec solutio ventris ꝓpter debilitatem suam: immo clisteria leuia. ¶ Dixit Raſ. i7° conti. Quādo sudor est cum paucitate cibi significat debilitatem caloris nālis. ¶ Et dixit. i6°. vt pluries illis q̄ moriuntur accidit sudor in fronte: ⁊ in alijs capitis partibus nisi in illis qui moriuntur ex fluxu sanguinis: quia in aliquibus cōz euenit in fronte solum modo ⁊ in aliquibus vsqz ad oculos. Et dixit quorum sicca est cutis moriuntur absqz sudore. ¶ Dixit Aui. vbi supra. Scias q̄ sudor multiplicatur in cōualescētibus ꝑpter residuū materie ex morbo ꝑcedēte: quare nō est malū facere aliquā minorationē. Aliqñ. n. accidit vt sudēt ꝓualescētes oi die tpe lōgo ꝑter q̄ febriāt. Ego vidi Nofriū Andree de palatio qui febriuit flātice ꝓies. 6o. deiñ cessauit febris. Ipse tm̄ per quattuor menses oi mane circa ortum solis sudauit copiose siue paxcibi acciperet in cena siue multum. ¶ Dixit Ruffus. sudor deficcat egōnē ⁊ eūonē corporis: ⁊ maxime instrumentoꝝ sensus ⁊ reddit cor ilare: ⁊ adducit casum virtutis duz est superfluus: ⁊ expellit superfluitatē tertie digōnis. ¶ Dixit Raſ. i7°. otiñ. Cū apparent signa crisis sudoris: ⁊ postea nō superuenit crisis. hec procul dubio non est nisi ꝑpter morbi magnitudinem ⁊ violentiam: ⁊ mortez significat propter nāe defectum volentis facere crisim ⁊ non potentis.

De significationibus sudoris.

Cōsiderāda in summa circa sudorem.

¶ De signis sūptis ex pregnatione. Cap. xxxiij.

AVIT Ipo. 5° affo. mulierē in vtero hūtem ab aliqua egritudinum acutarū accipi mortale. Et notanter dixit. accipi: vt per hoc denotaret talē egritudinē acutā forte esse debere supra pregnantē: ⁊ cū cita terminatione. Non enim voluit q̄ quecūqz pregnans patiēs egritudinē acutā moriat ipsa vel fetus: sed quecūqz accipitur ab egritudine acuta potēti supra fortitudinē ipsius pregnantis: ⁊ ex hoc patere dicūt: q̄ hz mortale sit pregnāti pati morbuz acutum cum oīs morbus acutus sit magis inclinatus ad occidendū: non tm̄ est mortalis oio ⁊ necessario: ideo non quelibet moriat. non ergo sequitur hic morbus est ex suo genere mortalis. ergo interficiet. Et verificat affo. de quo cūqz mense impregnationis: hz magis de tribus ꝓmis mēsibus: ⁊ de tribus vltimis: ⁊ hoc de morte matris: aut fet⁹: aut vtriusqz: ꝓbabili⁹ tm̄ ē mori fetū q̄z matrē: cū ipse sit debilior matre ⁊ dependeat ab ea in suo esse ⁊ cōseruari. Dicunt quidā. morbi cronici etiā sunt mortales pregnantibꝫ nō sunt tales multi cronici sicut multi acuti. ¶ Et dixit Ipo. ibidem mulieri pregnāti. Herisipila in matrice si fiat mortale: qz herisipila est de morbis acutis: ⁊ maxie si eueniat intra matricem de materia multa: ⁊ est mortale per viam signi: qz significat egritudinem acutam: ⁊ per viam cause: qz

est causa magne lesionis fetus: vnde ꝓuenit aborsus: ⁊ sic mors fet⁹: ⁊ aliqñ etiã mors matris vl̃ vtriusq; : vtplurimũ autẽ sequit̃ mors fetus. ¶ Et iterũ dixit Ipo. Quecũq; in vtero habentes a febribus accipiuntur ⁊ fortiter calefiũt: vel vt dicunt quidam. quecũq; a febribus accipiuntur: scilicet fortibus: ⁊ pro aut fortiter calefiunt: scilicet absq; febre siue occasiõe manifesta: ideſt causa extrinseca generãt: ideſt pariunt difficulter ⁊ periculose: difficulter: scilicet propter prostrationem virtutis procedentem a febre forti vel a caliditate superueniente ei: ⁊ propie in matrice que poſſet dici mala complexio calida matricis: ⁊ periculose propter suspitionem mortis subsecuture inde fetus vel matricis: vel vtriusq; propter laborem in pariendo aut aboriũt periclitantes: scilicet fetus vel matres vel vtriq;. ¶ Et dixit iterum eodem quinto Ipo. mulieri in vtero habenti tenasmon innatus aborsum facit: q; propter tenasmonem vehementer comprimitur in exprimendo matrix ⁊ agitatur fetus: ⁊ idem dixit serapion quinto breuiarij. capitulo. 35°. ¶ De iudicio sumpto a similitudine morbi ad dispositiones patientis. Cap̃.xxxiij.

Videhoc ꝙ si fiat be ñficia in matrice ꝙ est mortale.

IN morbis minus periclitantur egrotantes. dixit Ipo. secundo affor. Quibuscunq; propie nature: ideſt complexionis naturalis: vel etiam complexionis acquisite ex consuetudine in tempore ⁊ etatis supple ⁊ sexus ⁊ habitudinis: ideſt complexionis corporis ⁊ temporis anni. supple ⁊ constitutionum ⁊ regionum: ⁊ aliorum etiam annexorum predictis egritudo ineſt magis q̃z quibus non propria: ideſt nõ similitudinarie ſm horum aliquid ineſt. ¶ Dixit Rasis. i6°. continentis. Judica modum egritudinis sequentis naturam egri ⁊ etatem ⁊ tempus presens. supple. ⁊ alia supradicta particularia minoris esse fallacie contrario: quoniam morbus contrarius fit ex condomination fortis valde ⁊ modus conueniens ex leui modo ex fortitudine vehementi: ⁊ si perquirantur due febres causonice equales in magnitudine inuenitur illa ipsarum que fit in hyeme peior esse: quoniã materia eius abũdanter non accideret in complexione frigida ⁊ in aere frigido: cum magnitudine equali febri accidenti in estate: vñ ista est mala: quoniam significat super violentiam cause: ⁊ fortitudinem eius. Aer etiam calidus non est nociuus febri causonice: sed conferens: quoniam si accidit febris causonica in dispositione subiecta caliditati aeris: deinde commutatur aer vehementer ad frigidiorem ei competit: ⁊ ex eo recipit patiens iuuamentũ: quia tunc ꝺiunctio vtriusq; cause significat super incensionẽ morbi: primo quia febris non accidit in fortitudine frigiditatis vltime: nisi q; causa eius erit in vltima fortitudine. secũdo quia nocebit ad modum medicaminis: ⁊ cure. Unde dixit Almasor. io°. Egritudines calide ⁊ fortes in senibus ⁊ in complexiones habentibus frigidas ⁊ in regionibus ac temporibus frigidis deteriores sunt q̃z in eorum contrarijs. Et Constantinus ad confirmationẽ affo. in additione sua. in hoc commento dixit. ꝙ fortis est ignis qui in aqua nõ extinguitur: quasi dixerit fortis est causa morbi: que in dispositione contraria: vt tpe contrario occurrit. ¶ Dicunt. valentes exposito res ad hoc vt egritudo similis compositioni complexioni etati ⁊ alijs particularibus: sit saluior ea que illis est cõtraria. oportet p̃supponere ꝙ cetera sint paria. Propter quoꝝ ꝺeclarationem notanda sunt sex. ¶ Primum est ꝙ iudicium sumptum a similitudine vel dissimilitudine ad predicta fundetur super significatione magnitudinis ⁊ parui tatis cause morbi: quia inquantum significatur fortitudo ⁊ debilitas cause intantum significatur periculositas morbi vel eius oppositum: intelligendo pro minus periclitari minus mortis periculum incurrere vel minus lesionis inducere morbos quantũcũq; sint salubres: sic etiaꝫ affo. est

Qñ ꝛ tel ligendum ſt in mor bis minuſ periclita. ri egrotã tes qbuſ cũq; pro pie natu re ꝛc.

verus ceteris paribus. nam si cetera non forent paria non esset verus: posset enim vnus colericus febrire febre colerica mortali i estate: ⁊ posset febrire febre flegmatica salubri in hyeme. ¶ Secundum notandum est vt sumatur a similitudine ⁊ dissimilitudine morbi ad predicta iudiciũ prout possunt esse cause augmẽtabiles vel exacuibiles morbi aut remissibiles eius ⁊ obtundentes: ⁊ sic affor. esset falsus. si enim cõsiderarem⁹ istas res similes prout cause sunt morbi: tunc argueremus maius periculum morbi: quia simile facit suum simile furere: ⁊ vt sunt contrarie arguerem⁹ minus contrarium: quia contrarium est curatiuum. Et dicunt. ꝙ pro declaratione primi notandi supradicti. oportet attente cõsiderare verba Ha. 7° tera. vltimo capitulo. vbi vult ꝙ calidam complexionem habentes egrotantes egritudine frigida maiori transmutatiõe indigent: quia est signum maioris lapsus a maiori suo temperamẽto ⁊ ꝙ maiori recessu recesserint a suo tẽperamento. Si ergo debet reuerti per maiorem viam oportet ipsum reuerti: quod fieri non potest nisi cũ maiori ⁊ fortiori alteratione. Debet enim q̃ztitas gradualis medicine alterantis se apponere quanti tati recessus a natura. Hal. enim 8° tera. capitulo vltimo dixit. In egritudine calida temporibus frigidis debẽt appropriari frigidiora. Et 9° etiam terap. capitulo quarto. voluit ꝙ similitudo ⁊ dissimilitudo aeris: ⁊ similiter cõplexionis ⁊ aliorum particulariũ ad morbum: vt cause sunt morbi exacuibiles vel remissibiles non dant iudicium de morte: prout dant cum sunt signa significantia super magnitudinem ⁊ parnitatem cause: vnde ⁊. io° terap. voluit Hal. ꝙ illa contraria morbo sint curatiua eius. Et per consequẽs ſm ꝙ cause non sunt egri magis periclitantes q̃z egrotantes egritudine simili: quia iste sicut contrarie curant: ⁊ ille sicut similes addũt in morbum. Si ergo consideremus cõplexionem etatem ⁊ aerem calidas: ⁊ similes morbo calido: vt causas morbi augmentabiles faciunt morbum periculosiorem. Et ideo vtendum est ſm Hale. rebus frigidioribus tunc. Et ex dictis patet conciliatio contradictionis que videtur in dictis Hale. superi⁹ inductis. nã vbi voluit ꝙ in egritudine contraria complexioni etati ⁊c. indigem⁹ fortiori alteratione locutus fuit ſm intentionem maioritatis cause: ⁊ vbi voluit ꝙ in egritudine simili cõplexiõi etati ⁊c. fortiori vtamur cõtrario locutus fuit prout sunt cause augmentãtes morbum. ¶ Tertium notandum est ꝙ ad verificationem affo. oportet presupponere equalitatẽ morborum: posset enim vna parua febris colerica de pauca colera euenire in corpore flegmatico: que leuior erit ⁊ citius sanabitur. resoluta illa pauca colera q̃z vna febris colerica fortis de multa colera eueniẽs in corpe colerico: que equalitas potest intelligi respectu proprij tẽperamenti vtriusq; duorum quos adinuicez comparamus: ⁊ ista est equalitas proportionis. verbi gratia. ponamus vnum colericum ⁊ vnum flegmaticum febrientes febre colerica proportionabiliter excedente in vtroq; supra propriuz temperamentũ. verbi gratia. per vnum gradũ in vtroq;: ⁊ hec proportionis equalitas non ꝺz sumi pro verificatione affo. naz cum vt sic in vtroq; idem sit morbus: q; vnius gradus erit morbus in vtroq; equaliter periculosus: ⁊ potest attendi equalitas in morbis respectu intensionis eorum sumpte penes iudicium tactus ⁊ accidentium: que sequũtur vtrũq; morbum. verbi gratia. ꝙ medicus tangens colericuz ⁊ flegmaticũ febrientes febre colerica. sentit tres gradus caloris in vtroq;: ita ꝙ eos in calore iudicat equales: ꝙ q̃zuis sic iudicet: certum tñ est ꝙ ille calor in flegmatico multo maior est gradualiter q̃z in colerico: si tota quantitas caloris naturalis: ⁊ preter naturam in vtroq; iudicetur: vt dictuz est. Intelligitur etiã equalitas morborum in accidentibus vt vigilijs sitj ⁊ similibus: que accidentia debent esse similia in ambobus: ⁊ sic intellexit Hale. cum in commento dicti

affozis. dixit febres acutas ⁊ equales alterā in estate alterā in hyeme hyemalē inuenies periculosiozē. ¶ Et notant in sup q̄ stāte nō solū paritate predicta periculosius se habet flegmaticus q̄z colericus: qz calor febrilis fit i eo maior q̄z in colerico: lz ēt stāte disparitate pōt flegmaticus peius se habere ex eo q̄ licet tota similitudo caloris que occurrit tactui in flegmatico iudicet ex tactu minor: pōt tñ maior esse euersio a calidiori temperamēto suo. Et hoc voluit Ga. 7° terap. ca° vltimo. vbi voluit q̄ flegmaticus maiori idigeat infrigidatiōe ꝓpter maiorē recessum esse factū a suo tēperamēto: ⁊ iō allegat istū affo. Et iccirco notāt q̄ si accipiat vnus colericus in extremo sue colericitatis vltra quem nō ascendat nisi cadat in egritudinē calidā: ⁊ vnus flegmaticus in extremo sue flegmaticitatis: ita q̄ statim cuz ab illo discedit incidat egritudinē versus colericā: tunc ita facile est a sili cā vnū trāscendere extremū vt suū colericū: ⁊ aliuz vt stāticū a suo extremo retrabere: q̄re nō poterit argui ex similitudine vel ꝓtrarietate maior aut minor lapsus ex magnitudine cāe vel eius quitate. Dicūt itaq̄ q̄ simpliciter ⁊ absolute: ita facile erit vnū egrotaī calida egritudine equali intensione egritudine colerici. ¶ Quarto notandū est q̄ lz aliqua dispō ꝑm genus sit dissimilis alicui: pōt tñ diuidi in spēs: quaꝝ vna dicetur similis illi dispōni. i. mino? dissimilis q̄z alia. Et ideo lz febris in genere nō sit similis seni ⁊ flegmatico inquātū febris est morb? calidus: febris tñ diuisio in cronicā ⁊ acutā dicet ei similis ⁊ acuta dissimilis. ¶ Quinto notandū est q̄ vn? morbus ex vna cōditiōe pōt esse alicui similis ⁊ ex alia dissimilis: ⁊ sic talis morbus inq̄ztuz similis dicet morb? periculosus ꝑ quātō: vt sic significat debilē cām: ⁊ quātū dissimilis dicet magis periculosus: qz vt sic signiat fortem cām: ⁊ tunc vincenti dabit iudicium. vbi gra. Spasmus siccus est filis neruo rōne cōplō nis: quia neruus est sicce cplonis: lz est dissimilis sibi rōne cōpōnis: quia spasmus siccus fit per resolutionē partiū ꝑ prie humiditatis ⁊ cōuersione ipsaꝝ in vaporem: neruus aūt ꝓpter sui duritiem difficulter euaporat: ⁊ tūc de eo dabit vincenti iudiciū: qz spasmus siccus est periculosior in neruis plus rōne dissimilitudinis ad nālem cōpositionē. i. ad modū sbstātie eoꝝ q̄z sit min? piculosus rōne similitudinis ad nālē cōplonē. ¶ Sextū notādū est q̄ morbū esse similē vel dissimilem alicui pōt attēdi dupl'r. Uno modo in qualitate formali vt morbū calidum cōplōni calide: ⁊ isto modo nō sumit hic. Alio mō similitudine virtuali: que similitudo nihil aliud est q̄z quedā aptitudo conuersionis in alium: vt q̄ vnum fit aptū ꝙuerti ad aliud. posito q̄ nulla intercedat inter ea similitudo formalis q̄litatiua. vbi gra. Spasm? siccus similitudine formali qualitatiua est dissimilis pueris q̄ sunt humidi: lz est eis similis similitudine aptitudinis ꝙuersionis ad eos: qua similitudine pueri sunt magis apti incurrere spasmū siccū q̄z iuuenes: q̄ aptitudo procedit: qz eoꝝ humiditates sunt magis resolubiles ⁊ facili? ꝙuertibiles in vapores q̄z būiditates iuuenum: ⁊ isto mō morbus dicet esse magis ꝓportionabilis q̄z silis. Et ideo. Auic. 2ª ꝑmi. ca° de cōplēdis dispōnib?: vbi hunc affo. posuit dixit. Et est tibi sciendū q̄ egritudo ꝓportionalis cōplōni etati ⁊ tempori est minoris timoris ea q̄ bis nō ꝓportionat: nō. n. accidit b̄ nisi ꝓpter ipsi? cāe magnitudinē dixit ergo Auic. ꝓportionalis: ⁊ nō dixit similis: vt declaret: de qua silitudine affo. intelligi debeat. ¶ Et dicūt. non solū morboꝝ ꝓportiones ⁊ disproportiones referēde sunt ad p̄dicta in affo. sed etiā ad cās ⁊ accidētia ipsoꝝ. Quāuis enim Ipo. solū expresserit de morbis: pōt tñ idē dici de causis eoꝝ ⁊ accidētib? ⁊ morbis. De causis appet. nā si multiplicet colera. vbi gra. in estate est min? malū: q̄z si multiplicaret in hyeme. Et de accidētibus apparet: ⁊ primo de actione lesa. vbi gra. si pstratio appetit? fiat in cōplone calida est minus malū q̄z si fiat in frigida. Et vbi. g. in exeunte mutato: vrina aquosa apparēs in colerico deterior est q̄z in flegmatico. Et dicūt. vt possum? ꝓportiōe ⁊ disproportione p̄dictoꝝ ad morbos cās ⁊ accidētia dupl'r. Uno mō in via signi: ⁊ sic cōprehēdimus ex ꝓportione minorē morbū ⁊ cām ⁊ accidēs: ⁊ ex disproportione maiorē. Alio mō in via cāe: ⁊ sic cōprehendim? ꝓportionē eoꝝ esse cātiuam maioris morbi ⁊ disproportionē minoris. Unde cōprehēdimus maiorē febrez fieri tpe calido ⁊ estate q̄z frigido vt hyeme: ꝑ verificatione tñ quātū ad cās notāt q̄ ceteris paribus in causis siue quātitate cārū. cā silis velocius inducit effectū suū q̄z dissimilis: ⁊ hoc ꝓpter simbolū: ⁊ tñ vtraq̄z cā ⁊ silis ⁊ dissimilis ꝓducit effectū suū cōplete ⁊ vltimate ⁊ tunc maioris periculi est effectus dissimilis q̄z similis: qz dissimilis plus remouet de naturalitate q̄z similis: sed nō vltimantib? illis suos effectus cōtingens esset effectū cāe similis esse maioris periculi q̄z dissimilis. Et istud esset q̄n cā similis plus vltimaret effectū q̄z dissilis. Et cōtingēs est oppositū ꝓpter cām oppositā. Et dicūt. q̄ ad hoc vt affoz. verificet in morbis imālib?: opz vt presupponat q̄ morb? dicat periculosior non ob hoc vt ei? cā difficilius amouea tur: cū nō habeat cām a qua depēdeat in cōseruari: lz dicit sic qz habz vel habuit suū fieri a fortiori cā. morbus. n. imālis: lz nō habeat cām a qua depēdeat in cōseruari: habz tñ cām a qua fuit ꝓductus. ¶ Et scias q̄ egritudines que generant cū nā cōsuetudinis sunt bone determinatiōis: q̄n parua videt esse cā introductiua eius: sed si fiūt cōtra nām cōsuetudinis deterior est: q̄n cā eius videt esse cā magna: vñ assuetus febrire citius curabit a febre q̄z dissuet?. ¶ Dicūt. ꝓtingēs est aliq̄n morbū cām ⁊ accñs similari vel dissimilari oib? supradictis ꝑticularibus ⁊ cōtingēs est eis: in aliq̄b? similari ⁊ in aliq̄b? dissimilari: ⁊ est illud q̄n vtplz ꝓtingit: ⁊ tunc opz cōsiderare: in quibus est victoria: ⁊ ab illis sumere iudiciū in ꝓnosticando: victoria tñ non est consideranda ꝑm numerū signoꝝ: sed ꝑm vigorē ipsorum.

¶ De signo sumpto a rigore. Cap. xxxv.

Rigor duplr sumitur. Uno modo ꝓprie. Alio mō ipꝓprie ꝓ quadam remissa infrigidatione exterioris corporis: ⁊ rigorē qui paruus est aliq̄n: lz raro non sequit febris: vt pluries tñ ad rigorē seqtur febris ⁊ ꝓprie cū est magnus. ¶ Et rigor quidē in febrib? eueniēs est triplex. vnus qui dicit preueniens vel primo occupans qui aduenit in p̄ncipijs paroxismoꝝ febriū interpolataꝝ: licet eueniat etiā aliq̄n in ꝑmis inuasiōib? cōtinuaꝝ q̄ prolaboriosis: ⁊ etiā accidit aliq̄n in p̄ncipijs excrescētiaꝝ: de quo intellexit Auic. ꝑª quarti. de causis putridaꝝ cuz dixit. paroxismos febriū inseparabilium incipere cū frigiditate. ¶ Secūdus rigor dr cōcomitans vel incidens q̄ accidit in ꝓcessu febriū. s. ante statū: q̄ rigor aut euenit semel tñ siue paucis vicib? aut euenit multis vicib?: ⁊ vterq̄z horuz a cā euenies extrinseca: nō est significatio mala de qua fit curā dū. Si aūt eueniat a cā intrinseca: tūc qui semel aut bis euenit nō est significatio certa salutis vel mortis seu crisis bone vel male: lz tñ si cōiungit cū vtute debili in febre indeficiente: sicut dixit Ipo. est signio mortis: qz tūc non contingit nisi ex paucitate caloris inati: de quo dixit Auic. ꝑª q̄r. ti. cap° de rigore. Et de rigore est qui signat mortē ⁊ est ille qué sequit debilitas vtutis ⁊ casus caloris innati ⁊ sicci tas. i. tabes ⁊ cōsumptio corporis. Dixit Ipo. 4° affo. Si rigor inciderit febre non deficiente iam debili ente corpore mortale. Et in alio affo. dixit. vt etiaz scribitur a Rasi. 16° ꝓtinē. sic. quotiēs rigor accidit cū febre ꝓtinua imminente sepe debili virtute exīte periculosum: lz quotiens rigor semel accidit in febre causonica in ea non manifestat signification an erit super crisim laudabilem: q̄n si accidit ex debilitate virtutis periculosius erit. sin aūt lz fuerit fallax cōdi

Rigor in febribus eueniens est triplex
Rigor accidens
Rigor cō comitāns.

Proportiones ⁊ disproportiones nō solum ad morbos referende sunt sed ⁊ ad causas ⁊ accītia.

tio erit ad bonũ: sed si sepe accidit rigor in febre ptinua causonica si vtus cũ ea fuerit fortis non erit illaudabilis: sed si erit debilis signãt mortẽ: ꝛ si seqtur rigorẽ eũo ꝛ nõ mitigaꝫ febris dissoluetur virtus corporis ex duplici cõditione scilz ex virtute nõ sustinẽti ꝛ pturbatiõe rigoris: ꝛ etiã euacuatio augebit debilitatẽ ꝛ lapsitudinẽ. Et si accidit rigor tm̃ absq; eũone nõ erit laudabile ex vtroq; modo simul ex causa q̃ hoc accidẽs surgit loco cause male: eo q̃ laborem infert virtuti: ꝛ eo q̃ fit ad signũ malum significans super debilitatẽ eius in vltimitate finali: qm̃ solebat euenire post rigorem cum euacuatione humor̃ nociuor̃: ꝛ nunc in ipsa dispositione cessauerit cõsuetus actus eius. Et dixit. ibidez Rasis. quotiens accidit rigor in febre continua: ꝛ inde debilitatur virtus vehementer periculum ꝓnunciat cũ inde rigor pronũciet super suffocationem caliditatis innate. dixit Almanson. io°. Cum causonem patienti superuenerit tremor semel atq; iterum neq; sudauerit ꝛ egritudo nõ fuerit alleuiata: sed debilitas dispositionis malitia augmentate fuerũt signum est pernitiosum. ¶ Dixit Aui. 1ª. quarti. Rigor plurime reditionis in febre pauca cũ debilitate virtutis est mortalis: ꝛ cũ fortitudine vtutis: iterũ qñ febris eo nõ remouet nõ est bonus. Et dixit. deterior̃ oibus est vt sequatur ipm eũo non adiuuãs ꝛ nõ sedat cũ eo febris: ꝛ si non accidat eũo iterũ. nam tunc signãt q̃ humor est motus ꝛ vincẽs qui nõ pot expelli ꝛ est malũ. Et dixit. in rigore accidente vice vna nõ fortitã verificat affo. indicãs an est ꝓpter debilitatẽ supfluã virtutis. an pp aliud. ¶ Dixit Auer. 4° coll̃z. ca° de causis. accũtiũ virtutis expulsiue tremor q̃ fit in hora mortis est mor̃ virtutis expulsiue ꝓpter impotentiã sustẽtandi mẽbra ꝛ ꝓpterea extinguit calorẽ intrinsecũ ꝛ ex toto resoluit ꝛ assilatur ille motus motui qui nõ habz p̃ncipiũ neq; finẽ: neq; cãm: sed solũ deficit sicut videtur in motib⁹ flãme candele ꝛ in casu foliorũ arbor̃ ꝓpter cõsumptionẽ. Et ꝓpea qñ aduenit nãe aliqõ extrinsecũ mortiferũ expellũt corporis supfluitates ꝓpter tremorẽ: sicut accidit illis qui decapitantur. Et quidã dicunt. q̃ hic rigor aut dr rigor improprie: q. ſ. est qdã modus frigoris ex defectu innati caloris: ꝛ est rigor q̃ segt expulsionẽ alicuius mãe ad quam conat nã fortiter stimulata quã nõ seqtur eũo ꝓpter impotẽtiã nãe debilis: vnde etiã nõ pot sustẽtare mẽbra: ex qua ipotẽtia ꝛ debilitate mors sequit. Et dicũt. q̃ p̃dictus rigor semel eueniẽs cũ fortitudine vtutis pot esse signũ crisis ad bonũ: qz ꝓpter fortitudinẽ virtutis pot eũa ri per sudorẽ illa mã que a nã extra venas in rigore expelli tur: verũtm̃. si ille rigor veniret ante signa digõnis illa crisis esset difficilis ꝛ molesta. Si aũt rigor multotiens eueniret cũ virtute debili mortale est signũ: ꝛ cũ forti est periculosũ. Rigor si in vñ principio febris ꝛ ante signa coctionis apparuerit pessimus est: qz rigor factus actione nãe: ꝛ in die cretico fit signo coctionis precedẽte cum nã bũores q̃ sunt intra vasa expellit ad supiora exteriora. q̃ g̃ ñ est in cretico die nullo coctionis sig° apparẽte manifeste non est ex actione nãe: sz poti⁹ ex potentia mãe interius ꝛ exterius dñantis: vnde Ipo. inqt. Rigor si apparuerit in acuta febre in 1ª die aut in 6ª malus erit: qz apparẽs in 1ª signãt timorẽ: ꝛ in 6ª lõgitudinẽ morbi signãt. Rigor in acuta febre maxime causone eueniens neq; salutẽ nũciat neq; timorẽ nisi sint cum eo alia accidẽtia salutẽ vel timorẽ significãtia. Q̃ si mala sequantur accidẽtia molestũ. si vo bona bonum. si rigor appareat in fine morbi ꝛ eũ laudabilis sequaꝫ purgatio ꝛ febris mitigaꝫ salutiferũ. significãs nãm esse cõfortatã ꝛ expellere feces morbi ab interioribus ad exteriora. Et proinde rigor in fine morbi cum aliquo coctionis signo eueniẽs sudorẽ futurũ ꝓnũciat. Si vo in initio morbi priusq; morbus incipiat digeri molestũ: maxime si nõ fit in die cretico.

Rigor subsequs.

¶ Tertius aũt rigor. dr subsequẽs de quo dixit Ipoc. 4° affo. A causone habito rigore superueniente. ſ. cum aliqua cretica eũone solo fit causonis. Dixit Ipo. 7° affo. In sudore. ſ. cretico rigor superueniens nõ bonus. ꝛ intellexit p rigorem qõcũq; frigus, signãt. n. nãm ipotẽtẽ ad cõplendus crisim: ꝛ sic succũbentem mãe morbi: cui⁹ nocumẽtũ natura ꝓcipiens terref ꝛ retrahit a creticãdo: ꝛ nõ cõplet crisis: rigor vero eueniẽs ante sudorẽ pot esse bonus. nã rigorem intensum in causone eueniẽtẽ plurimus seqtur laudabilis sudor. dicũt q̃ rigor improprie somnus veniẽs cus sudore cretico est malus: ſz veniẽs post sudorẽ creticus est bonus significans cõpletã exalationẽ vapor̃ calidor̃. Dicũt quidam. in causone rigor ꝛ fluxus sanguinis nariũ aggregari non pñt: qm̃ sanguis ex narib⁹ exiẽs humorẽ qui est intra vasa signãt. rigor vo coleram que est mã febris extra vasa ꝛ mẽbris sensibilibus vicina: quare vbi fluit sanguis ex naribus in acuta febre nõ est rigor: ꝛ vbi est rigor nõ fluit sanguis ex naribus: ꝛ si aliq̃ fluat malũ ꝓnũciat: qm̃ signãt mãm febris intra vasa ꝛ extra vasa dñari ꝛ toti corpori: q̃ si ꝓmaneat ꝛ faciat interpolationẽ: erit aut cũ virtute forti aut debili: si cum forti illaudabilis erit: qz vsus nãe est vt post rigorẽ faciat purgatiões purgatiõe aute facta si rigor non cessauerit longitudo morbi signãtur: qz significaꝫ mã morbi grossa: ꝛ ad digerẽdũ dura: ꝛ nõ sum⁹ securi ne vtus deficiat pri⁹ q̃s morb⁹ digeraꝫ. non potes pati seuitiẽ morbi ꝛ diuturnitatẽ eius: ꝛ assiduum motũ rigoris. Si autez cũ virtute debili ꝛ ab initio morbi erit debilis duplr. Uno modo qz si purgatio rigorẽ sequaꝫ necessario virtus fit debilior: q̃uis fit eũo bona. Alio qz si purgatio mala sequaꝫ vtutẽ signãt defectissimã esse. Dixit Hal. in lib. de tipo. cui accidit post rigorẽ corpus infrigidari: nec ad hoc: vt calefiat reuertiꝫ signãt calorẽ nãlem succubuisse: ꝛ dixit. Ablatio vocis in rigore: qui nõ calefit est signũ pessimum.

¶ De significatione doloris. Cap. xxxvj.

Dixit Ipo. 1° affo. Quicũq; dolentes aliqd corporis plurimum dolorem nõ sentiunt his mens egrotat. i. alienationẽ patiuntur. ꝛ cognitio eius babeꝫ: qz hñt cãm doloris secũ vt apa calidũ aut extẽsionẽ aut contusionem ꝛ similia hũtia inferre dolorem ꝛ ipsi non dolent. ¶ Et dixit. duor̃ dolor̃ qui nõ ſm eundẽ incũbũt locum vehemẽtior denigrat alterũ. ¶ Et dixit. 4° affo. In febribus acutis spasmi. ſ. siue sint de inanitione siue de repletione: ꝛ circa viscera sint dolores fortes. ſ. sequẽtes ad ipsam dispõnẽ spasmosam malũ. ¶ Et 6° affo. dolorum varietates in lateribus ꝛ pectoribus ꝛ alijs partibus corporis si multũ differunt ad discedendũ malũ. ¶ Et dixit. qbuscũq; dolor fit circa hypocũdria sine flõne: sed ex ventositate vel multa frigiditate his febris superueniens soluit dolorem. ¶ Et dixit in septimo. In dolore diuturno circa ventẽ sanies supueniẽs malũ. ¶ Et dixit. in dolore forti circa ventrem frigiditas extremitatũ malũ. ¶ Et dixit Ipo. 2° prognostico. dolor sub hypocũdrijs hãc hz ꝓpietatẽ si recẽs ꝛ sine calore fuerit si rugitus superuenerit ꝛ cum egõne vel vrina eruperit soluit: alioqn ad inferiora trãsmittit. Et vt dixit Hal. in cõmẽto. per hũc dolorẽ intellerit Ipo. apa vẽtosum in p̃dictis ptibus sub hypocũdrijs q̃ qñ nõ est cum eo caliditas ꝛ est ꝓpinqui tpis est ventosum. Rugitus aũt nõ signãt in vẽtre ventositatẽ trm̃: ſz q̃ cũ illa vẽtositate est pmixta hũiditas. Cũ ergo egreditur ista ventositas inferius aut nõ egreditur: ſz descẽdit ad partes inferiores: sedã tnr ex ventre duo accidẽtia. ſ. dolor inflatio siue grossitudo ꝛ ꝓprie si euacuaꝫ ventositas cũ vrina aut egõne: qm̃ qñ eũatur nõ remanet in ventre aliquid ex superfluitatibus. ¶ Et dixit Ipo. 3° pnosticor̃. Quibus dolor a ꝓmordio febris. i. in ꝑmo die in capite est: ꝛ in 4° die vel 5°. dolor augetur 7ª die cuadunt. Quibus vero dolor 3° die inceperit ꝛ crescit vsq; ad 5m finitur in 9° vel in xi°. Et est etiaz vt cõtingat in 5° die: quor̃ vrina similis est ꝓmor̃ ꝛ in 14° libe-

rabit. ¶ Et dixit Ipo. in febribus si est dolor capitis nec̄ ante oculos nigror̄ aliq̄bus apparētibus sed veluti lāpadibus: ⁊ in hypocūdrio dextro siue sinistro sunt tensiones siue tumores teneri sine dolore his sanguis fluxur⁹ est per nares. Et Aui. dixit p⁹ tertij. Si soda singularis fiat. s. sola absq̄ alijs signis malis signiat vl'pōt signare crisim futuram fluxu sanguinis nariū vel vomitu. Fluxu sanguinis si apparent lāpades. vomitu vero si apparent nigrores. Et dix̄ Aui. plurimū incipit dolor capitis a p̄n⁹ egritudinis ⁊ fit fortis sup eā in 4⁹ qui est dies indicatiuus: aut in quinto. s. quando mā moueť per impares in modum māe tertiane. Et deinde eradicatur in 7⁹. Et plurimū etiā inceptionis ei⁹ est in 3ª: ⁊ fit difficilis in. 5⁹ ⁊ eradicatur in. 9. vl' xi. ¶ Et dixit Auic. Quidam dixerunt. s. S. super tertio prognosticor̄. Ratio est vt radicetur in. 10. quoniā. 10⁹ est. 7⁹. a 3⁹ sed ipse nōest dies creticus. Est iste sermo dixit Auicen. apud mē non est aliquid. computatio enim non est sm hoc genus. Et subdit Aui. si incipit dolor in quinto eradicatur in. 14. si res currit sm q̄ oportet. ¶ Dixit Ipoc. vbi supra. que diximus tertianarijs eueniunt equaliter viris ⁊ mulieribus ⁊ iunioribus h̄ eueniunt ⁊ in feb. diuturnis ⁊ in veris tertianis. ¶ Et dixit secunda quarti. dolor vehemēs in visceribus in egritudinibus acutis est signum malum: significat enim adustionem vehementem: aut magnitudinem apostematis aut exituram: Et cum est in aliquo mēbrorum dolor vehemens ⁊ sedatur subito sedatione completa absq̄ causa tunc illud est malū: q⁹ significat aut alienationem: aut permutationem cause facientis dolorez ad alia membra fortasse nobilia vel principalia. ¶ Dicūt. dolor in viscеribus in causone eueniens est malum significās intestina pre siccitate nimia spasmata esse. ¶ Dixit Almā sor. 10⁹. Dolor fortis cū febre acutissima est signum pernitiosum ⁊ precipue si fuerit in capite aut aure: aut ventre. ¶ Dixit Raſ. 16⁹. ptiné. quotiēs dolor fuerit vehemens in viscеribus in febribus acutis malum: cum significet super inflationem vehementem: aut super apostema caliduz: aut super violentiam fortem: aut super exituram. ¶ Et dixit. quotiens in aliquo egro fuerit dolor ⁊ dolor superuenerit in ancha aut genu vel alio simili: dissoluet dolorem illū: cū ipse dolor sequatur trāslationem humoris. ¶ Et dixit ibidem. ex libro epidimiaz. Quotiens in frenetico dolor perseuerabit cū ponderositate capitis ⁊ colli patietur spasmū ⁊ euomet coleraz eruginosam: ⁊ si fuerit debilis morietur statim: tamē si superuenerit spasmus ⁊ in virtute fuerit superfluitas. i. bona cōstātia viuet per biduū. patieť aūt spasmū ex cōdominātе calore super cerebrū: aut super matrē ei⁹. s. panniculos velantes ipsum: ⁊ vomitus eruginosus generabitur ex adustione ⁊ malitia eius. ¶ Et dixit. quotiens perseuerauerit post attenuationem morbi calidi. ponderositas cum dolore in capite: signiat sup lapsitudinē futuram: aut maniā aut tenebrositatem oculorū post ipsorū morbū: ⁊ hoc aderit in decrepitis ⁊ senescētib⁹: cū nā in eis negligat ad expellēdū ipsi⁹ superfluitatē ad fluxum sanguinis ex naribus aut alio simili. Et ait Rasis. dico quotiens in capite fuerit superfluitas abundās ⁊ fortis ⁊ eūo non fuerit abundans maior pars ipsius infert nocumentuz parti sensuum post vitium carabiti.

¶ De significationibus sumptis a sternutatione ⁊ alienatione ⁊ dispositionibus cordis. Cap. xxxvij.

Dixit Ipo. 2⁹ pnosticor̄. sternutatio cū reumate in oi egritudine pulmonis: ⁊ coste est malū: siue. n. illa sternutatio precesserit siue cū ea inceperit malū est adaugēs cū descensu reumatis egritudinē ⁊ suo motu impetuoso dolorē. Sz sternutatio sine reumate in omni acuta egritudine bonum est. ¶ Et Aui. 2ª ārti. dixit. sternutatio bona est q̄n accidit apud statum. In primis vero eius. s. principijs egritudinis est ex signis corrige: aut humoris mordicatiui irritantis virtutē cerebri ad expellendum q̄ nocet ⁊ mordicat. ¶ Dixit Raſ. 16⁹ ptiñ. Sternutatio bona erit in febribus post digōnē: ac etiam in morbis in quibus per eam mundificatur cerebrum: ⁊ mala erit: quotiens fuerit in p̄ncipio cū p̄nunciet catarruz. Et dixit. si sternutatio non p̄uocеť per medicinas sternutatiuas malū p̄nunciat cū significet sup frigiditatē cerebri ⁊ mortificationē eius. Alienatio cū motu ⁊ percussiōe in capite ⁊ nare est salua. ⁊ alguatar apoplexia est mortale. Et multitudo permixtionis ⁊ inquietudo est signum nō bonum: ⁊ significat multitudinem vaporis eleuati ad caput: ⁊ saltus infirmi oi hora ⁊ sessio eius est significatio mala: ⁊ est p̄pter angustiam ⁊ permixtionem rationis ⁊ destructionez anhelitus ⁊ prefocationē: ⁊ in peripleumonia est deterior: q̄n plurimum eius fit p̄opter prefocationē ⁊ cōstrictionē anhelitus: licz fiat iterum p̄pter alias causas. ¶ Et dixit Aui. cum grauātur mēbra a motu est significatio mala: ⁊ cum offuscantur vngues tunc mors presens est. Et dixit. tremor est signum malum cū nō fit crisis bona. Et Almā. 10⁹. Tremor cordis assiduus in acuta egritudine est signum malum. ¶ Dixit Judeus. Qui debiles facti sunt ex morbis diuturnis viribus deductis si eis aderit vehemens syncopis cū anhelitu spisso peribunt in die. 4. Si in febre acuta: aut etiam cronica ex leui motu: vel etiam ex resurrectione ab assellādo accidit lippotomia ⁊ casus virtutis cum impotentia cōplendi motum illum signum est malum.

¶ De significatis ossitationuz ⁊ alicum. Cap. xxxviij.

Rasis 16⁹ ptiñ. ossitatio ⁊ extēsio brachiorum si acciderint in corpore cui dominat frigiditas ⁊ condensatio: ⁊ q̄ō dissoluitur de ipso corpore fuerit modicuz signa bona erūt: quia significāt q̄ natura gaudet regimine ad expellendum superfluitatem de corpore: sed si accidunt in corpore sano significant super humorū corruptionē iuxta modū ipsor̄. ¶ Et dixit. ossitatio ⁊ extensio brachiorum si transmutatur homo de loco calido ad locum frigidum bonū erit ⁊ econuerso: q̄n bene noueris q̄ si nā moueret ad expellendū superfluitatē cū inchoatione musculor̄ hoc ageret in loco calido magis quotiens transmutata fuerit persona de loco frigido ad calidum. Fiuntq̄ ossitatio ⁊ extensio brachiorū: q̄n natura non potuit facere ea ex cōdensatione corporis: ⁊ adhibito adiutorio suscitatur ad hoc: vnde in omni transmutatione corporis de frigore ad calorem: ossitatio ⁊ extensio brachior̄ bone erunt: ⁊ ecōuerso facta prius inspectione in dispositione corporis in raritate ⁊ constrictione eius: q̄n si corpus fuerit densum: ⁊ aer frigidus nā nō poterit dissoluere hmōi superfluitates radicitus. at si corpus fuerit raruz ⁊ aer calidus dissoluit eas de facili absq̄ inchoatione musculorum: ⁊ p̄prie si natura p̄uida ⁊ fortis dissoluit absq̄ inchoatiōe musculor̄: sed si corpus fuerit de lassitudine ⁊ raritate vel constrictione in dispositione mediocri virtus poterit dissoluere illud cum inchoatione musculor̄. Et ait Rasis. notitia huius vtilis est cum possibile sit q̄ accidat ossitatio ⁊ extēsio post transmutationem factā de loco calido ad frigidum ⁊ non erunt ad significandum malum. ¶ Dixit Auicē. 2ª quarti. saltus ⁊ alices sunt p̄pterea q̄ natura mouet mēbra lacertosa: vt expellāt ex eis superfluitatem: ⁊ dum mēbruz permanet rarū ⁊ mā fuerit obediens pauca nō indigeť illo. s. saltu ⁊ alicibus: imo illud scz saltus ⁊ alices sunt ei necessaria p̄pter contrarium eius. s. vt eueniāt q̄n mēbrū est densum ⁊ mā est multa. Et si fuerit illud cū p̄mutatione de calore ad frigus per nām: tūc est signū nō maluz: ⁊ significat multotiens q̄ nā non pōt facere resolutionem nisi cū adiutorio villor̄ p̄pter multitudinem māe aut p̄pter debilitatē virtutis. supple. ⁊ tūc est signum non bonum.

¶De significatis ſumptis ab accidentibus partium ſtomachi ꝛ ventris. Laꝑ.xxxix.

Ypocundria dixit Ypo.2° ꝓnoſticorum.ſi ſine dolore fuerint:ꝛ ſi mollia:ꝛ ſi bene cõpoſita bincinde bonum eſt:ſi vero feruentia aut dolentia vel quodam ſpaſmo diſpoſita:aut iter ſe diſſimilia fuerint tunc conſiderandum eſt. Si enim in aliquo eorum pulſus ingens fuerit anguſtiã.ſ.pñtem ſigñiat:aut alienationẽ ſcłz futurã:ꝛ in hac egritudine oculi ſunt intuendi:qꝛ ſi velociter mobiles fuerint maniã aut alienationez ſignificat. ¶Dixit Ypo.4° affo. In febribus.ſ.acutis circa ventrem cauma fortẽ ꝛ cordis.i.oris ſtomachi morſus maluz. eger percipit morſum oris ſtõi ꝛ refert de eo medicis ꝛ alijs. Et cauma ſiue incendium magnum percipit infirmus ꝛ medicus:ꝛ etiã quicũqz alius apponẽs manum circa ſtomachũ ꝛ partes vicinas tã ſuperiores qz̃ inferiores:qz̃ etiã latera/les:quas omnes Ypo.intellexit per id qõ dixit. circa ventrem:qõ quidẽ incendiũ ſeu cauma ꝓcedit a mã dictaꝝ febriũ colerica inflãmata circa ſtõm:ꝛ partes vicinas:ſz maxime circa os ſtomachi:que mordet ipſum:ꝛ incendit etiã partes circunſtantes. Ypo.etiã potuit intelleriſſe per morſum cordis motũ eius tremulũ.oĩa auteꝫ ꝑdicta accidentia ſunt mala per viam cauſe vt notum eſt ꝛ per viam ſigni inqz̃tũ ſigñiant mãm colericã putrefactam in mẽbris nobilibus ꝛ vicinis cordi. ¶Et dixit 6° affor.dolores vero ꝛ tumores ꝑm ventrẽ exiſtentes ſuperiores quidẽ leuiores:nõ ſuperiores vero fortiores. Et ſcias qꝛ hypocundria ſuſpenſa vocantur:qñ ad inferiora tendunt vſus dorſum.dicunt eni ſuſpenſa qñ ſubſpẽſa vel ſubtenſa. Et cauſa ſubſpenſionis eoꝝ aliqñ eſt nimia inanitio ꝛ exiccatio:ita vt videant hypocũdria contingere deorſum. Et aliqñ eſt cauſa eiꝰ vẽtoſitas permixta humiditati extendẽs ea ꝛ trahens ea verſus dorſum. Et aliqñ eſt cauſa eius aꝑa ſua grauitate trahens ea in ꝺorſum. ¶Dixit Aui.2ª quarti. Deſtructio appetitus in egritudinibus cronicis eſt malũ:ꝛ in acutis ẽt: ſed eſt infra illud. Et ad ſummuz ſignificat humores corruptos ꝛ mortez virtutis nãlis ꝛ aialis. Et dixit. cũ deſtruit/ſitis in febribus adurentibus eſt ſignificatio mala:ꝛ ꝓpter cum nigredine linguę:ſignificat enim mortẽ dictaꝝ virtutum aut alienationem. Et dixit dicta 2ª quarti. Singultus in egritudinibus acutis eſt malus:ꝛ maxime poſt fluxum ventris.ſ.ſuperfluũ:qꝛ talis ſingultus eſt de manitione:vnde dicunt quidam. Singultus in cauſone timorem mortis nũciat:qꝛ ſignificat ſpaſmũ in ore ſtomachi fieri ꝓpter deſiccationẽ ſiue ſubſtãtifice humiditatis. Et dixit Aui.inflãmatio in ſtomacho ꝛ pulſus cordis ſtomachalis cũ calidi tate febris eſt malum. ¶Dixit Ypo.7°. affo. In egritudine diuturna abſtinentia.i.deſtructio appetitus ꝛ colerice egõnes malum.colerice.n.egõnes ſolent euenire in acutis: quaꝝ mã eſt colꝛa multa. Si ergo accidunt in cronicis denotaꝫ intenſa caliditas infixa epati cã gñionis illiꝰ colere.

¶De ſigñatis ſumptis ab icteritia. Laꝑ.xl.

Irit Ypo.4° affo. Quibuſcũqz in febribꝰ 7ª aut.9.aut.xi.aut.14. icteritia ſupuenerit bonum:qꝛ in his diebus põt eſſe criſis bona febriũ acutaꝝ. Et hoc ſi dextrũ hypocundriũ durum nõ fuerit. Si vero durũ fuerit non bonum:qꝛ huius loci durities paſſionez epatis demõſtrat. Si itaqz̃ icteritia eueniens cum duritie in dictis diebus eſt mala quãto magis erit mala ſi in die nõ cretico eueneriꝫ. ¶Et dixẽ hyp. Icteritia ſi ante diẽ 7ᵐ euenerit malũ. ¶Dixit Aui.2° quarti. Icteritia ante 7ᵐ diẽ:ꝛ ante diẽ nem malũ:qꝛ ſigñatur qꝛ expulſio mãe ad partes cutis eſt ſinthomatica ꝛ non ex actione nãe.nam nã digeſtã expellit mãm:ꝛ maxime in diebus creticis quoruz primus eſt 7°. ¶Dixit Raſ.16°.ꝺti.quotiẽs videris icteritiã ſuperuenire aut citrinitatem condominantez in corpore.ꝛ cum vina ꝛ egeſtione eſt citrinatio colere bonũ eſt.ſinaũt ſigñat ſuper vltimitatem condominationis caliditatis. ¶Dixit Raſ.dico quotiens ſuperuenerit icteritia inſpice an diſpoſitio alleuiata fuerit inde an augmẽtata:ꝛ prima conditio eſt bona ꝛ ſcõa periculoſa. ¶Dixit Aui.2ª quarti. Icteritia ãte 7ᵐ diẽ ꝛ ante digõnẽ eſt malũ niſi ſuccurrat ei fluxus ventris quẽadmodũ quidã exiſtimauerũt. Veruntamẽ hoc eſt ꝑm cõſiderationẽ.ſ.vtrũ ſequatur eã icteritiã vel eum fluxũ vẽtris alleuiatio an nõ. Et dixit ad vltimũ. Icteritia ante 7ᵐ non eſt laudabilis:ꝛ ſi fuerit icteritia poſt 7ᵐ:tunc etiã nõ eſt ita ſalubris dũ nõ coniunguntꝫ ei ſigna alia.ſ. laudabilia. Qꝛ ſi acciderit icteritia in 7ª aut 9ª.xi.aut.14.cuz ſignis laudabilibus ꝛ abſqz nocumẽto in paribꝰ epatis aut ſplenis:ꝛ abſqz duritie in epate:tunc eſt laudabilis.nam multotiens accidit per eam criſis cõpleta. Et ſignificat laudez eius diſpoſitio ſanitatis vel leuitatis q̃ reperitur poſt ipſaz Et ſignificat malitiam eius diſpoſitio cõtraria leuitatiſ,Et dixit.ex illis que ſignificant malitiaz eius eſt:vt ſit cum ea fluxus ventris colericus multus qui ebulit ꝛ exitus reruz ſpumoſarũ adurentiũ. In hmõi enim timeꝫ de infirmo niſi ſuccurrat ei fluxus ventris multus mũdificans: aut ſudor cõis toti vĩs:ꝛ ſit inde virtus fortis:tunc.n.fit leuitas velociter. ¶Dixit Auer.4° collz.quod dixit Ypoc. icteritia ante 7ᵐ diẽ malũ eſt in acutis febribus reprobatum eſt experientia in terris noſtris oibus: ꝛ hec eſt ſnia omnium collegiorũ perſarũ ꝛ indie maioris ꝛ minoris:ꝛ omni parte illoꝝ de Antalis. Et polẽ eſt qꝛ illud qõ Ypo.dixit i grecia locum habuit:qꝛ terra illa hac frigidior exiſtit.hoc aũt qõ dixit Ypo.qꝛ eſt ſignum malum eſt omni:qꝛ hec eſt vna ex rebus ex quibus peruenit criſis:ꝛ ois criſis veniẽs añ digõnẽ eſt malũ:ꝛ polẽ eſt qꝛ viderit i terris ſuis criſes eueniẽtes ꝑ icteritiã eſſe malas ꝛ ſine digõne.

¶De ſigñatis ſũptis ab accñtibus pectoris. Laꝑ.xlj.

Irit Ypo.4° affo.ſi a febre habito.i. in febriẽte fortiter tumore ſupple neqz rubore apparẽte in faucibꝰ:neqz ibi exñte ſuffocatio repente ſuperuenerit. i. leſio anhelandi debite:ſiue iſta actio ſit diminuta ſiue ablata ſiue corrupta:qõ ſequtur ad aꝑa gutturis magnuz:qõ non apparet in faucibus:qꝛ eſt in principio cãne pulmonis qõ aduenit ſubito mortale ꝛ cito pereũt. ¶Et dixit Ypoc. in 7° ſi a febre habito.i.fortiter febriẽte collũ ꝺuertaꝫ vt vix deglutire poſſit tumore nõ exñte in collo mortale. ¶Et dixit. In febribus ſpũs.i.anhelitꝰ offẽdẽs malũ. Anhelitus eni cũ magna difficultate cõpleꝫ inſpirãdo ꝛ exꝑirãdo nocumẽtũ magnũ in ſpũalibus ꝛ circa ea ſigñat.ꝛ Ypoc.dixꝫ qꝛ ſpaſmũ ſigñat. ¶Et dixit in.7° affo. Si inebriatus qs ſine voce fiat ſpaſmo inato moritur:ſz ſi febris accepit eũ: aut ad horã veniẽs in qua crapule ſoluuntur locutꝰ fuerit. ¶Et dixit.in 4° affo. Quibuſcũqz tuſſes ſicce a medio ꝓuocate ſiue a nã ſiue ab arte in febribꝰ vrẽtibꝰ nõ valde fitiẽtes ſunt. ¶Dixit Raſ.16° ꝺtiñ. Tuſſis bona erit quotiẽs excitatur in corpore indigẽte ad ſpuẽdũ vel emittẽduz aliquid:ſed mala erit quotiẽs accidit in corporibꝰ aptis ad ſpuendum ſanguinẽ:ſed facilitas ſputi bona erit eis.

¶De ſigñatis ſũptis a pluribꝰ accñtibꝰ ſimul. Laꝑ.xlij.

Edeus dixit.quotiẽs in febre cauſonica valde repente accidit in facie ꝛ oculis rubedo cũ põderoſo eloquio ꝛ horribili mortẽ ꝺabit ipſo die. ¶Et quotiens in febre cauſonica accidit fluxus ventris calor in ventre ꝛ alienatio ſupabundãs ꝛ vomitus mortem ꝺabũt in ipſa hora:in qua ſimul aderũt fluxus vẽtris ꝛ vomitus: ꝛ in quacũqz egritudine laborioſa accidunt ſimul fluxus vẽtris ꝛ vomitꝰ iterficiẽt ipſa hora. ¶Et dixẽ. In quocũqz corpe ſano vl egro morbꝰ accidit aut aꝑa:ꝛ ꝺficiẽtibꝰ ipſis

oino sequit interiectio lamẽtabilis ⁊ sitis ⁊ rubedo extremitatum aut viriditas aut ruboꝛ moꝛtẽ ꝓnũciãt. ¶ Dixit aaron. violẽtia vomitus ⁊ fluxus ventris ⁊ debilitatis viꝛtutis in moꝛbo acuto periculose erunt. Et si cum eis fuerit singultus moꝛtẽ primã ꝓnũciabis. Et dixit. quotiens cõmutatur coloꝛ subito ⁊ saliua nõ põt descẽdere in guttur in moꝛbo acuto moꝛtale erit. ¶ Dixit Raſ. 16° ꝑti. quotiens venter inflatur ⁊ infrigidat cutis ⁊ rubefit nasus: ⁊ vomitus cõmouet ⁊ nõ respondet ⁊ cõmouet caput ⁊ effugit lumẽ moꝛitur. ¶ Et dixit. de libꝛo de moꝛte veloci. si qs patitur febꝛem ⁊ repente ei superuenerit saltus coꝛdis ⁊ singultus aut constipatio ventris absq; cã cognita moꝛietur. ¶ Et dixit Ipo. 4° affo. vbi in febꝛe deficienti disnia ⁊ desipientia supuenerit. ſ. siue sigillatim siue coniunctim ⁊ hoc maxime: ⁊ nõ in ꝓncipio moꝛbi moꝛtale signuꝫ erit: ⁊ hoc siue caliditas febꝛilis causet illa accidẽtia cum eleuatione vaporũ ad pulmonẽ ⁊ cerebꝛũ siue cãet ea exiccãdo pectus ⁊ cerebꝛum: siue etiã sequatur disnia ad apostema pulmonis: ⁊ desipientia ad apa cerebꝛi: quoquo modo fuerint signum est moꝛtis: maxime aũt disnia est molesta in febꝛib⁹ acutis ꝓpter magnã esse in eis necessitatem anhelitus ꝓpter euitãdũ intẽsaꝫ caliditatẽ coꝛdis: quẽ disnia impedit. ¶ De sigñatis sumptis a moꝛbo in generali. Cap. xliij.

HAerroys q̃rto colliget. dix̃ signa que ab egritudinibus p̃cedentibus sumunt sic sunt sumenda: q; qñ egritudo noua p̃cedẽte maioꝛ fuerit ⁊ in mẽbꝛo nobilioꝛi signũ est malũ: sicut si in squinantia hũoꝛ ad pulmonẽ descẽderit in 4° die patiẽs in septimo moꝛietur. ¶ Et similiter ois egritudo significans foꝛtitudinem cause faciẽtis ipsam. mala est: sicut repletio reumatis in capitibus ptiſicoꝝ mala est: ⁊ singult⁹ in egritudinibus acutis: q; spasmũ sigñat: ⁊ aliq̃ accidẽs superueniẽs opponitur egritudini antecedẽti: sicut ydrops post febꝛẽ acutam. ¶ Dixit Damas. in affo. frequẽtatio moꝛbi in ꝓncipali mẽbꝛo dissolonẽ mẽbꝛi illius vl' coꝛpis sigñat. ¶ Dixit Raſ. 16° continentis. Dico quotiens post moꝛbum alius moꝛbus superuenerit ⁊ superueniens fuerit debilioꝛ primo ⁊ in membꝛo ignobili salubꝛe erit. Sed si fuerit foꝛtioꝛ ⁊ in membꝛo nobilioꝛi periculosum erit.

¶ De significatis quarundam egritudinum coniunctaruꝫ cum f. b. acutis. Cap. xliij.

HYdropicoꝝ 2°. dixit hypo. Omnis ydrops in acuta egritudine malũ. infestat enim febꝛe cũ grauedie mẽbꝛoꝝ ⁊ dolore. Et vide de hoc in sermone. 5°. in cap̃ de ydropisi. ¶ Dixit hypo. 3° ꝓno. Spasmus pueris cõtingit in acuta febꝛe: ⁊ maxie si ventrẽ ꝛstipatũ habuerint ⁊ vigilẽt ⁊ expaueãt ⁊ plãgant: ⁊ coloꝛes varientur: vt mõ citrini: mõ virides: mõ rubei: mõ liuidi fiãt: ⁊ hec eueniũt pueris vsq; ad septẽ annos. Maioꝛibus vero bis ⁊ iuuenibus spasm⁹ nõ ꝓtingit in febꝛib⁹ nisi maximis existẽtib⁹ infirmitatib⁹ vt frenesi. Et Hal. dixit in cõmẽto. q; hic sermo nõ est in spasmo accidẽte in aliquo particulari mẽbꝛo: ſz in eueniẽte in toto: ⁊ euentus huius spasmi accidit facile in pueris: ⁊ ꝓpꝛie infantib⁹ ex eis. cã in hoc est lac: ⁊ ꝓpꝛie qñ est plurimũ grossum: ⁊ accidit eis illud ꝓpter cibos mꝛos quos suscipiũt in nõ sua hoꝛa: qõ est quipsi nõ intelligũt aliquã ex rebus nisi comestione. Et ex eis que ad illud iuuant est debilitas virtutis neruoꝝ in eis ⁊ ipsoꝝ mollificatio. virtus enim in neruis in pueris inuenitur debilis mollificata mollificatione vehemẽtioꝛi q; relique virtutes: ⁊ ꝓpter hanc cãm euentus spasm in eis est facilis valde: ⁊ fit facilis iterum reditio eis ab eo ad diſpõnem nãlem: viris aũt nõ est sic facilis euẽtus spasmi: ne q; etiã est facilis sanatio eius qñ accidit eis ꝓpter vehemẽtiam virtutis neruoꝝ eoꝝ. Et dixit Hal. accidit etiã euẽtus spasmi absq; febꝛe qñ accidit frigus super cõplexionẽ coꝛporis ⁊ multiplicant in eo humoꝛes grossi crudi: ⁊ accidit iterũ qñ fit i neruis ⁊ coꝛdis. i. i mẽbꝛis neruosis ⁊ chordosis apa calm ꝓp cõitatem cerebꝛi in eis in egritudine. Ipo. aũt tm̃ locutus est de accidente in febꝛibus. Et significationes spasmi accidẽtes ei qui iam completus est in hmõi egritudinib⁹ sunt sigñationes que sigñant frenesim malitiosam malã: ⁊ ꝓpꝛie toꝛtuositas faciei ⁊ stridoꝛ dentiũ: ⁊ multitudo palpitatiõis oculoꝝ: ⁊ toꝛtuositas accidens in eis: sed in pueris sufficiũt vigilie tm̃: ⁊ vehemẽtia timoꝛis ⁊ vehementia tensionis coꝛpis ⁊ ꝛstrictio ventris. Iste tm̃ res nõ sunt nisi cãe euẽtus spasmi. Sed sigñiones sigñantes euẽtum eius absq; illis cautis sunt coloꝛes egressi a natura accidẽtes eis significãtes malitiã humoꝝ: ꝓpter quos accidit eis spasmus: qõ est: q; coloꝛ viridis ⁊ declinis ad fuscedinem sigñat q; qualitas humoꝝ est mala: ⁊ coloꝛ rubeus sigñat multitudinẽ sanguinis. Dixit Almansoꝛ. io°. Cum spasmus febꝛi acute supuenerit postq; aliquot dies a ꝓncipio ꝑterierũt signũ erit ꝑiculosum: q; tũc erit ex cõsumptiõe humiditatũ coꝛporis. ¶ Dixit Ipo. 3° ꝓno. Auriuꝫ acutus doloꝛ cũ acuta febꝛe ⁊ permanẽte malũ: ⁊ expectabis in eo alienationẽ ⁊ moꝛtẽ: qñ graue est ⁊ molestũ. Interest ergo tua bñ a ꝓncipio attẽdere ⁊ ꝑscrutari oia signa: ⁊ hoc est: q; est vehemẽtis timoꝛis. Dixit Hal. in cõmẽ. In cartilaginibus auriũ apparentib⁹ nõ inuenimus vnq; accidere doloꝛẽ vehemẽtem: neq; si accidat sequeretur illũ timoꝛ: qñ hoc mẽbꝛũ nõ est ex mẽbꝛis nobilibus: neq; cõtinuatur etiam cũ mẽbꝛo nobili. Et Ipo. intellexit de doloꝛe intra foramen auris: q; tũc egritudo est in neruis: in qbus est auditus: ⁊ nõ locus eius lõginquus a cerebꝛo: ⁊ cõicat cerebꝛũ neruis illis in egritudine. Et ꝓpter hãc cãꝫ accidit illi cui accidit egritudo permixtio rõnis: ⁊ moꝛiunt ex eis quidã: qbus accidit hoc subito: sicut illi quib⁹ accidit apoplexia: ⁊ mã faciens egritudinẽ auris ꝓpter multitudinez suã peruenit subito ad cerebꝛũ. ¶ Et dixit Ipo. Iuuenes q sunt in hac passione in 7° die vel ꝑus pereũt. Senes vero tardius: q; febꝛis ⁊ alleuiatio eis min⁹ q̃z iuuenib⁹ contingunt: atq; aures eoꝝ erũpunt ⁊ pus emittunt. In senuꝫ tm̃ etate valitudo resurgit ⁊ interimit. Iuuenes autez anteq̃z erumpatur apa peunt. Qz si crepuerit ⁊ signũ bonuꝫ qõlz appuerit aliqd boni sperabis. dixit Hal. in cõmẽ. Iuuenes incurrũt ꝓnixtionẽ ⁊ febꝛẽ plus q̃z senes: qm̃ vincẽs sup ꝓpꝛionẽ eoꝝ est calida coleꝛa: ⁊ ꝓpter illud opz vt attẽdat ꝓditio eoꝝ anteq̃z fundantur eoꝝ aures. Sup senes vo est timoꝛ ꝑm istas res minoꝛ: verũtm̃ iteratur egritudo super eos: qm̃ hũoꝛ faciẽs doloꝛẽ: etiã nõ recipit in eis digónem ꝑm cõplemẽtũ ꝓpter frigus vincens supcõplexionẽ eoꝛũ. ¶ Dicũt. apa auris interficit ꝓpter foꝛtitudinẽ doloꝛis: q̃ ꝓcedit eo q; neruus auditus est maxime subtilis: etiã sensũ tact⁹: ꝓpter qõ multi moꝛiunt ex foꝛti sono vt foꝛti tonitruo: ⁊ est apa auris adiducẽdũ moꝛtẽ foꝛti⁹ q̃z apa oculi: qm̃ apa oculi in plurib⁹ cõicat cũ cerebꝛo q̃z auris. Auris tm̃ sensu tact⁹ plus ꝓticipat cũ cerebꝛo: ⁊ est ei ꝓpinqoꝛ q̃z oculus. ¶ Dixit Almansoꝛ. io°. cũ in coꝛpe egri fuerit vlcus ⁊ fiet citrinũ aut rubeũ aut nigrũ sigm̃ est ꝓnitiosuꝫ. Dixit Ipo. p̃ ꝓnosti. Si in egro coꝛpoꝛe sit antrax vel carbũculis. ſ. vlceratus. dicit enim alia translatio. quãdo fuerit in coꝛpoꝛe infirmi vlcus siue ꝓcesserit egritudinẽ siue ei supuenerit opus est attendere q; si exiccatũ fuerit aut coloꝛẽ ꝓtulerit viridem vel citrinũ vel liuidũ ꝓximã moꝛtẽ dicit. Et nõ intellexit Ipo. de exiccatione vlceris que queritur in curatiõe eius: vlceris. n. curatio est eius exiccatioꝛ que maxime fit per ꝓhibitionẽ humiditatum fluentium ad partem vlceratam madefaciẽtium ipsum: vnde ꝓhibetur eius ꝛsolidatio. Sed de exiccatiõe que est per ꝓhibitionẽ humiditatis naturalis ⁊ substãtifice loci vlcerati. de qua dixit Ga. in cõmẽ. q; siccitas hec vlceris est ꝓpter debi-

De doloꝛe acuto auriuꝫ cũ febꝛe.

De hydropecuꝫ febꝛe.

De spasmo cũ febꝛe.

De vlceribus cã febꝛe.

litatẽ virtutis: que nutrit corpus. ¶ Dixit Auic. 1ª 4ª. q̃ ꝓuersio vlcerũ in corpore ad viriditatẽ ꝛ nigredinẽ ꝛ celestem colorẽ aut citrinitatẽ est signũ malũ. citrinitas tñ est leuior alijs. ¶ Et dixit. H. in cõmẽ. qñ vincẽs in corpe fuerit colera: tũc color est citrinus: ꝛ qñ melãcolia tunc color est liuidus aut viridis. sup. aut celestis aut niger.

¶ De signiatis sũptis a febrib9 ꝛ eor̃ accñtib9. Lap̃. xlv.

¶ Dixit hypo. 3° ꝓnosticor̃. quotiens febris fuerit ꝓtinua. ꝛ de tertio in tertiuꝫ fit vehemẽtior maioris fallacie erit. Si vero non fuerit cõtinua q̃litercũq̃ sic fuerit minoris fallacie erit. Et Hal. dixit. in cõmento. Intelligit de ea que nõ est ꝓtinua in qua corpus bñ separat ab ea: vñ in febribus in quibus corpus separat cuꝫ vltima puritate nõ erit fallacia: ꝫ paroxismi ipsar̃ sint cum vltima violentia ꝛ plixitate: qm̃ hmõi febris a qbus separat corpus cuꝫ puritate vltima: nõ sunt ex apostemate: neq̃ ex putrefactione maligna in humorib9: qm̃ a febre que est cũ vno istorũ scilꝫ ap̃ate vel putrefactiõe maligna in humorib9 nõ sepat corpus cũ puritate bona: ꝛ si paroxismi febriuꝫ a qb9 separatur corpus fuerit breues cũ hoc q̃ sunt salubres sunt velocioris finis. ¶ Dix̃ Raz. i6. ꝓti. ois febris sanguinea. quolibet tertio die fit fortior. fit signum dubium ꝛ malum designat. ¶ Et dixit quotiẽs accidit ꝓgelatio in febre sino cha ꝛ acuta cum alienatione mentis signiat super mortem. ¶ Et dixit. aucte. Hal. quotiẽs morbus nõ cõmutauerit faciẽ: neq̃ deduxerit vtutẽ: ꝛ pulsus in sua disp̃one fuerit lõgus erit salubris. ¶ Et dixit. ex p̃ epidimiar̃. in laborantibus febrib9 causonicis si in p̃ncipio accidũt vitia significãtia sup̃ periculum. vꝫ. si in eis accidit rigor cũ violẽti calidi tate febrili sitis vigilia angustia interiectio lamẽtabilis. sudor modicus in fronte ꝛ furculis ꝛ nõ in toto corpore. vanum eloquiũ: terror: si infrigidabũtur extremitates ꝛ non calefiẽt ꝛ viresci color ipsor̃ vel liuescit. Et paroxism9 incipiẽs in pari magis affligit: ꝛ sudor erit in maiori parte frigidus: deinde sitis post modicum tempus deficiet. ꝛ vrina: licet modica erit nigra ꝛ vẽter cõstipatus ꝛ fluxus sanguinis narium nõ erit sup̃fluus. i. multus: ꝫ guttatim fluens ꝛ modicus: tãq̃ mortui iudicent. ¶ Si febris sit pessima. pessimitas ei9 semp in die cretico cõfortabit: ꝛ si febris cũ dimittit peior esse q̃ fuerit incipit pessima est. ¶ Et febris peracuta si in dieb9 parib9 augmẽtat est mala: q̃ in hmõi necesse est crisiꝫ in die 6° fieri ꝛ hmõi crisis ẽ mala. ¶ Qui acutã bz febrẽ cũ nimio calore: ꝛ eius calor extinguatur ꝛ mitigatur ꝛ qescit sine cã ꝛ cretica eũone appente signiat: q̃ cito morie. calor. n. extrane9 in interiora corporis p̃ro sequẽs ea intẽdit cui virtus nitit̃ oibus suis virib9: vt mã mala expellatur quã cum nõ possit cadit ꝛ moritur. ¶ Si calor febrilis in toto nõ sit eq̃lis: ꝫ sit. v. g. caput calidum. plãte vo manuũ ꝛ pedũ frigide ꝛ latera ꝛ vẽter ꝛ renes calida malũ. Ap̃a. n. in cerebro aut stõ aut epate signiat. ¶ Dixit Jpo. 4° affo. Febres q̃cũq̃ nõ deficiẽtes. i. ꝓtinue in diatritis. i. in paroxismis vel excrescẽtijs de 3° in 3m. fiunt fortiores: fiũt piculose: quibuscũq̃ vero sic deficiũt significãt q̃ nõ sunt periculose. ¶ Et dixit. in febribus acutis spasmi ꝛ circa viscera dolores fortes malũ. ¶ Et dixit. in nõ deficiente febre si labiũ: aut oculus: aut nasus: aut supciliũ distorquent̃. s. sicut in tortura ꝓtingit: aut nõ accidat: aut nõ videat: iam debili exñte corpore qdcũq̃ istorum fiat prope mors est. ¶ Si acutas febres bñtes stiptici sunt malũ. calor. n. ascẽdit ad supiora. ¶ Si infirmus patit̃ tumores in facie ꝛ pedib9 in acutis febrib9 ante. i4m diẽ sine dubio in. i4° morie. corruptio. n. ꝓportionis epatis significat. ¶ Si in febribus tumores appareãt in palpebris superioribus defectio caliditatis nãlis indicat̃. Cñ mẽbra morti ꝓpinqua tumescũt sicut videm9 in corpibus mortuor̃. ¶ Dixit Georgius. i6° ꝓtinẽtis. Quotiẽs fuerit morbus difficilis digõnis ꝛ tarde: ꝛ vrina vel aliud signians erit pseuerãs per spatiũ longũ modicuꝫ vestigiũ in digõne faciẽs morb9 erit sup̃ fallaciam ꝛ dubiũ erit sup̃ eũ de dissolone virtutis egri ante digõnẽ. ¶ Lopẽdiũ 10° si febris magna est ꝛ aer frigidissimus egro refrigerãdo sufficiẽs: sed nimia estuatiõe intendit̃ esto desperatus: maxime virtute ente defecta: ꝛ sig° coctiõis nõdum apparẽte. ¶ Si in febribus vrentibus inflãmat̃ corpus inflãmatiõe multa: ꝛ per p̃ias etiã extrema: vñ cõpellunt̃ egroti discooperire pedes: ꝛ pedes non sint supcalefacti: ꝫ tepidi: aut frigidi signũ malum est respectu totius corporis q̃uis sit bonũ respectu pedũ. ¶ Dix̃ Jpo. 2° ꝓnosticor̃. Si dolor in capite acutissimus fuerit cuꝫ febre: ꝛ signũ aliud aliqõ malũ vel mortis apparuit: mors cito aderit: ꝫ si signum aliud mali non apparuerit: ꝛ dolor vsq̃ ad. 20m diẽ permãserit: neq̃ febris habuerit sanguinẽ de naribus expectabis: aut ap̃a aliqõ in interioribus corporis: ꝫ hoc adhuc tenẽte sanguinẽ de narib9 expectabis: maxie cũ dolore timpora ꝛ frontẽ nõ relinquẽte. ¶ Dixit Hal. in ꝓmẽto. q̃ iste sermo Jpo. est sine ordine: sed ordinatio eius est ista. Cũ fuerint in corpore dolores vehemẽtes assidui cũ febre. Si vero cũ illo fuerit aliqõ signor̃ mortis: tunc illud erit mortale valde. Sed si supuenerit ex istis rebus q̃ euadat infirmus tũc expecta illi fluxũ sanguinis nariũ a p̃ die vsq̃ ad 7m. Qr si tps plus extẽdit̃: tunc expecta illud. expecta ẽt sanie: q̃ currit de naribus qbus fit euasio infirmi: ꝫ si permaneãt isti dolores in capite vsq̃ in diem 20m: tũc expecta ẽt fluxũ sanguinis de narib9: verũtñ istud nõ fit nisi raro. Egressio aũt sanies ex narib9. supple vel aurib9 aut euẽtus exiture in partib9 inferiorib9 accidit multotiẽs in illa hora: ꝛ qñ tu expectas fluxũ sanguinis de narib9: tũc addẽt in spẽ tuã dolores accidẽtes versus timpora ꝛ frontẽ. ¶ Dixit Auic. p̃ª tertij. cº. de soda cõitatis. cuꝫ in febrib9 acutis fit soda fortis ei9 fortitudo est signũ malũ: imo ꝛ pnitiosum cũ reliq̃ signa sunt mala. nã cũ pseuerat cũ alijs signis malis signiat cerebri apostemationem ꝛ vltimationem in malitia. ¶ Et 1ª quarti. dixit. qñ dolor capitis perseuerat: ꝛ virtus est debilis ꝛ egritudo acuta ꝛ sũt illi signa mala: tũc egritudo illa est mortalis: ꝛ si nõ fuerit sic. tũc expecta vsq̃ in diẽ. 7m fluxũ sanguinis nariũ: ꝛ post 7m aliquid curret ex nare vel aure. s. sanies: ꝛ si pseueraverit vsq̃ in 20m: pararet̃ tunc resolo per fluxũ sanguinis nariũ: q̃ indicatur q̃ mã est grossa inepta per ipsum eũari: sed erit per saniẽ currẽtem: aut ex naribus: aut ex aurib9: aut per exiturã: ꝛ ꝓprie inferius. ¶ Dicũt quidã. q̃ dolor pot esse absq̃ ap̃ate: ꝛ tunc exponũt q̃ dixerunt H. ꝛ Auic. saniẽ. i. hũiditatẽ q̃dã albã simile saniei: ꝛ nõ est q̃ sit vera sanies. ¶ Et dixit Jpo. saniẽ de naribus expectabis plus in his qui sunt minus. 35. annor̃: ꝛ ap̃a magis in his qui sunt amplioris etatis. Et cã in his dixit Hal. in cõmẽto. q̃ generatio sanguinis in hac etate vsq̃ quo cõsequat̃. 35. annos est multa: ꝛ est cum hoc in hac etate calidior: ꝛ colera est sup̃ eum magis vincens: ꝛ sanguis cuius est hec dispositio est magis aptus ꝛ cõueniẽs ad hoc: vt natura faciat accidere fluxum sanguinis narium: ipse etiã in consuetis habere ipsum facilius ꝛ frequẽtius aduenit. ¶ Cũ apparuerint in febribus nõ deficientibus signa future crisis: ad que postea crisis non sequit̃ mortale erit: significat enim ãe inobediẽtiam ꝛ virtutis imbecillitatem multam.

¶ De significatis sumptis ab apostematibus membrorũ exteriorum. Lap̃. xlvj.

¶ Asis 16° continentis. auctoritate Hale. dixit summarie q̃ omne ap̃a accidens in glandulis. s. ꝛ alijs partibus corporis a p̃n cipalibus remotis habens causas p̃mitiuas ꝛ omnis febris habens causas p̃mitiuas salubria erũt: ꝫ oẽ ap̃a carens cã p̃mitiua malũ est valde: ꝛ sit̃ febr. ¶ Dix̃ Jpo. 4° affo. In buboníb9 oẽs febres ma-

le exceptis effimeris. ¶ Dixit Aui. 2ª ḡrti. cū febris acuta ꝓuenit. i. terminatur titilicoꝝ ⁊ extremitatuꝫ apatibus est deterius q̄z vt sint ꝓius illa apata. deinde sequat ea febris scilꝫ putrida. Quidā aūt dicūt. s. effimera: q̄uis dixit Aui. intelligēs de putrida: istud iterū sit malū. ¶ Dicunt. q ad apa emūctorioꝝ vel alioꝝ extrinsecoꝝ mēbroꝝ terminantur aliqñ febres acute: que tñ terminatio nō est oio salua: vt voluit Gal. 2° de crisi. ⁊ ad apata extrinseca aliqñ sequitur febris: que si est effimera est salua: sed si est putrida est mala. ¶ Dixit Aui. 2ª ḡrti. apata que accidūt in radice auris: ⁊ nō maturant cū sanioſitate sunt mala: aut que nō sequit aliqua de eūonibus fortibus malum est signuꝫ: ⁊ tñ non opꝫ iterum: vt fiducia habeatur cum maturatione accidit exitura: ⁊ reliq hūores sunt indigesti. illud. n: non est suffi/ciēs: sicut ista. s. cum apa maturat ⁊ alij humores sunt digesti. Et dixit. ⁊ accidūt multotiēs. s. exiture ⁊ existimat in declinationē esse ⁊ interficiūt. ¶ Dixit Raſ. vbi. s. ex 20° epidimiaꝝ. Dis febris post apa carnis mollis ⁊ similium mala est. nisi cā apatis fuerit ꝑmitiua. Et oē apa huius generis si fuerit post febrē pei⁹ erit febre si post eā accidit in ꝑn°: ⁊ quotiens etiā fuerit declaratio. ¶ Dixit Gal. cognosco virum cuius morbus existimabatur q declinauerit ⁊ passus apa i carne molli ⁊ abundauit sup euꝫ febris cum acuitate ⁊ perseuerauit donec fuit mortuus. dixit ergo q apa accidens post febrē malū est si in ꝑn° morbi fuerit: aut qñ existimat q febris sit in declinatione: quia erit ex apate in viscēribus: vnde si cū eo virtus debilis fuerit.

¶ De significatis sumptis a pustulis. Cap. xlvij.

GAlenus dixit in libro de signis mortis vt scripsit Rabi in 6ª particula. pustule cū apparēt in lingua similes granis pē tali nigre signiant egrū viuere duobus diebus. Et dixit. cū appet in digitis manuū i quacūq; febre apa nigrū simile grāo orobi cū nimio dolore significat egrū mori in q̄rto die. s. post apparitionē eius. ¶ Et Aui. dixit. 2ª ḡrti. dī q si fuerit febris quelibet ⁊ apparuerit super digitos vtriusq; manus simul apa nigrū sicut granum orobi cū dolore vehementi. morietꝫ in 4° ⁊ accidit ei grauitas ⁊ ꝓfunditas somni. Si aūt nā cōstringit accidet cum hoc hydropisis: ⁊ qñ ꝛstringitur iō donec fiat lapis. ¶ Et dixit Aui. pustula ciceralis nigra in febribus acutis ē valde mala: ⁊ qñ venit in fine: ⁊ cū hoc tardat siue morat: mori habēs eam in 2° die. ¶ Et dixit Aui. dī q qñ apparet super genu infirmi aliqō nigrū simile grano vue nigre: in cuius circuitu sit rubedo morit cito: q si ꝓcedat vsq; in. 5. die tunc signum mortis eius est ⁊ sudabit sudore frigido: ⁊ q qñ apparet super venā que est in gutture aliqō silē grano alcherua cum variola alba magna ⁊ accidit ei desideriū rerū calidarū morit in 2°. s. post apparitionē predictoruꝫ. ¶ Dixit Rasis i6° ꝓti. Si in acuta febre puncta quasi miliū apparuerint in corpore malū. tarditatē. n. signiant mäe adhuc in morbo digerende. Si aūt fuerint grādiuscula minus malū erit. ¶ Et dixit: q̄z in carne apparens ꝑus pustula rubea: deinde ad viriditatē vel nigredinē cōuertit malū: qñ iam extinctionē calitatis inate signiare vī. ¶ Et dixit. ꝓuritus pustule scabies impetigo quotiēs accidūt in personis sanis signiant corruptionē humoruꝫ: ⁊ per ꝛtrarium in nō sanis: ⁊ ꝓprie post digōnē cū significent tunc q sunt ex crisi. Dicunt. si ante digōnē euenerint signiant humoruꝫ corruptionē vt in sanis. ¶ Et dixit. quotiens in egro in cute sunt pustule inspicere debes an ex via crisis ⁊ expulsione näe sint: an ex alia causa. Et inspice q si vrina ⁊ egestio reuerse sint ad dispōnē nālem earū tunc in parte occulta: i. interiori purgatum est de humoribus corpus malis. vñ confortādū est: sin āt eūandū erit. ¶ Et dixit in i7°. in cura sinoce si apparent in corpore blacce: i. puncta minuta in modum morsus pulicum recede ab eius cura.

¶ De signis sūptis ab apatib⁹ vētris iferioris. Ca. xlviij.

HYpocras ꝑ ꝓnosticoꝝ dixit. acuta existente passione alectio. i. apa calin si affuerit in hypocūdrijs cū dolore ⁊ tumore: vt ambas teneat partes malū est. Si autem in altera tñ eaꝝ tunc que est in sinistra est melioꝛ. i. minus mala. est enim eius malitia minoꝛ ꝓpter splenē: sicut exītis in dextra malitia est maioꝛ ꝓpter epar. Que vō cōꝛehēdit duo latera simul deteriōꝛ est illis ambabus. ꝑdicta collectio dicit alia translatio signiat in ꝑn° rei timorē mortis subite. Et silr dicit i6° ꝓtinē. Si ergo in ꝑn° subitā mortē nō intulerit: sed vsq; in 20. diē permanserit neq; febris deciderit neq; doloꝛ defecerit in pus cōuertet: hoc aūt apa i6° ꝓtiñ. dicit apa flegmon solidū ⁊ spissum: qō dicit inducere in ꝑn° mortē subito. nō quidē simpliciter: sed respectiue ad morbos cronicos. Et sic voluit q si patiens moritur ante 20m diē q moriat subito. i. cito. Et nō intellexit Ipo. de apatibus que fiunt in lacertis mirach ventris: ſz de eis que fiunt in mēbris intrinsecis sub mirach: q⁹ vt dixit G. in cōmē. Apa lacerti mirach nō facit accidere mortē nisi fuerit magnū valde aut nisi fuerit virt⁹ infirmi debilis aut nisi ceciderit erroꝛ in curatione medici vel infirmi vel alioꝝ: humoꝛ eniꝫ faciēs apa calidū si vincit virtutē aut cū q̄ſitate aut cū qualitate sua aut effunditur ad aliq̄ mēbra nobilia. Dixit Gal. in cōmē. seq̄t illud ꝑ culdubio moꝛs subita. Aut supet eū nā ⁊ resoluat ipm in fine victoꝛie. s. cōplete aut incōplete. Et tunc accidet ei vna duarū rerū. s. aut vt resoluat ⁊ expiret qō in eo fuerit calm ⁊ subtile ⁊ inspissetur ⁊ indurek qō in eo fuerit grossuꝫ: q̄re sequit illud sedatio doloꝛis qui est in loco appēso ⁊ qes doloꝛis: ⁊ remaneat qō est in apate lapidosum qō neq; resoluit neq; mutat. Aut vt nō respiret ex eo aliqd: ſz moꝛe tur donec maturet in aliqua hoꝛaꝝ. Et maturatio huiꝰ est ꝑm q̄litatē eius: ⁊ cū fuerit istud nō qescet febris neq; ꝛsumet apa. ⁊ hoc etiā est ꝑm duos modos. s. aut vt vincat ipſz vtus ⁊ resoluat ipm: q̄re fit sanies. Aut vt nō possit solue/re ipm ꝓpter debilitatē suā: q̄re putrescit ⁊ coꝛrūpit: sicut accidit in coꝛporib⁹ mortuoꝝ. Recte ergo dicit Ipoc. q si febris ꝑmanet ⁊ non qescit apa q cōuertit esse ad pus: qō est: q⁹ qes apatis sequit resolōnē humoris faciētis ipm: ⁊ quies febris sequit respirationem rei calide ex eo qō est in apate: cām aūt q̄re posuit Ipo. in ꝛgregatiōe saniei in istis apatibus diē 20m. dixit Gal. iā narraui in tractatu 2° libri mei de diebus creticis. ¶ Et subdit q huic acute egritudini. s. cum dicto apate solet in ꝑmo periodo. s. infra. 7m. diē fluxus sanguinis ex narib⁹ vtiliter supenire: nam ꝑ ipsum iuuat valde: q̄re ad hoc significandū est perquirendum an doloꝛ adsit fronti ⁊ scotomia: q̄ si fuerint fluxū sanguinis ex naribus annunciabis: ⁊ vt dixit Ga. in cōmē: hic fluxus sanguinis accidit ꝑprie in apate epatis ⁊ splenis: ⁊ laudauit Ipo. in alio loco fluxū sanguinis qui fit in laterei quo est apa: ⁊ vituꝑauit illū qui fit in latere oppositō illi⁹ sicut si splē apatus fuerit ⁊ eueniat sanguis per narē dextrā. illō eni nō est laudabile. Qō aūt dixit Ipo. in ꝑ. piodo. s. cretico ⁊ est dies. 7⁹ polē etiā est vt eueniat in 2°. periodo: qui est dies. i4. ⁊ polē etiā vt eueniat in periodo quartanoruꝫ: ⁊ accidat in die. 4°. aut. xi°. Et dignus est. dixit Ipo. vt accidat iste fluxus sanguinis ex naribus in his in quib⁹ etas est. 35. annoꝛum. Aut vt dicit alia trāslatio infra. 35. annos: qō est. dixit Gal. in cōmēto: q⁹ sanguis est in hac etate multus vtus fortis ⁊ caliditas multa. Et dixit Gal. in cōmēto q fluxus sanguinis narium accidūt magis: qñ apa fuerit in altioꝛi loco. maxie aūt cōpetit dictus fluxꝰ sanguinis nariū qñ fit a virtute expellēte ipm maxie in die cretico. Cōpetit etiā qñ fit ex abūdātia mlti sanguis: aut qñ fit ex mā repulsa ad locū nariū a loco apatꝰ ꝑ appōnē repellētiū sup loco. ⁊ q̄uis ista apata sint ſb diafragmate: tñ fluxꝰ sāguis

narĩũ cõpetit eis plus: q̃ fluxus emoꝛoyd̃aꝝ: q᷑ eoꝝ mä ẽ
ſubtilis caľa apta ferri ſurſum pluſq̃ deoꝛſuz: ⁊ qñ fluit ex
pte opp̃ⁱᵃ eſt malũ. q᷑ ſigñat exuberãtia mäe ⁊ vtutis de/
bilitas. nõ potẽtis eũare ꝑ ꝓpinquã ⁊ magis ꝓuenientem
regionẽ: nã ⁊ mä qñ eſt in fluxu adhuc: lz debebat trahi ad
diuerſuz: qñ tñ eſt in loco collecta oz trahi per eãdẽ partez.
In coꝛpe tñ plectoꝛico bonꝰ eſt fluxꝰ ex vtraq̃ nare. ℂ Di
cũt. in ap̃ate colerico plus accidit fluxus ſanguinis nariuz
q̃ in ſanguineo: q᷑ colera ſubtilis eſt ⁊ leuis apta aſcẽdere
⁊ eſt acuta: vñ rũpit ⁊ apit oꝛificia venaꝝ: non aũt ſic ſan/
guis: ⁊ tñ in febꝛe ſanguinea accidit fluxus ſanguinis na/
rium pluſq̃ in colerica: ⁊ cã eſt: q᷑ in ap̃ate mä eſt collecta
in vno loco. ſed in febꝛe eſt diſperſa per totũ coꝛpus. ⁊ rũ/
pit ⁊ apit venas ſua multitudine: mõ ſanguis eſt mult᷒ ſu/
ꝑa colerã. ℂ Dixit Ipo. ibidẽ. q᷑ ſi ap̃a predictoꝝ locoꝛuz
fuerit molle leue vndimioſuz qõ ſub tactu eſt mutabile cõ/
tingit egritudinẽ terminari. ſ. mõ p̃dictoꝝ: tñ in p̃dictis ſe/
pius: verũ dicit alia trãſlatio. criſis eiꝰ erit tardioꝛ. ꝑm q᷑
hoc ap̃a minoꝛis eſt audacie q̃ ap̃a calĩn ſuꝑadictũ qõ cõ
tingit ꝓ viã criſis ſepiꝰ terminari q̃ iſtud ap̃a molle qõ eſt
etiã abſq̃ dolore ⁊ nõ eſt mutabile ſub digito qñ p̃mitᷓ ſu/
ꝑa ipz niſi qñ in cute eſt mollities. tunc. n. ſubmergitᷓ ſub
digitis qñ p̃mitᷓ ſupipm. Et q᷑ hmõi ap̃ata accidũt a flãte.
iõ dixit Gal. in 2ᵐ᷒ q᷑ plongaꝝ ſpatiũ eoꝝũ: lz timoꝛ accñs
ab eis eſt minoꝛ. Et cã in lõgitudine ſpatij ipſoꝝ eſt frigi/
ditas vehemẽs ipſoꝝ: qm̃ maturatio nõ cõpletur niſi ꝓ cali
tatẽ: ⁊ cã in paucitate timoꝛis eoꝝ eſt q᷑ cũ eis nõ eſt doloꝛ:
q᷑ doloꝛes ꝓſternũt vtutẽ. ℂ Subdit. ergo in ℔ ap̃ate mol
li. Ipo. q᷑ ſi ſic vſq̃ in ſeptimũ diẽ ꝑmanſerit: ⁊ febꝛis non
defecerit in pus ꝓuertet. Oẽ. n. ap̃a in p̃dictis locis diutur
nũ in p̃dictis locis ꝓuertitᷓ. Dixit Gal. in 2ᵐ᷒ q᷑ ſicut ap̃a calĩn
in 10. die nõ reſolutũ in pus ꝓuertitᷓ: ⁊ frigidũ i. co. ſiliꝛ erit
de ap̃ate medio inter p̃dicta q᷑ niſi reſolutuz fuerit in. 40.
die in pus ꝓuertet. Et ſiliꝛ ꝑm hũc modũ dixit. Ipo. iudica
bitᷓ oẽ ap̃a circa ventrẽ oꝛtũ: ⁊ cõpando iter ap̃a ſolidum
doloꝛoſum: ⁊ ap̃a molle ſine doloꝛe. dixit Ipo. Ap̃a ſolidũ
cũ doloꝛe verendũ eſt ⁊ cito moꝛtiferũ: qõ vero eſt molle ſi
ne doloꝛe ⁊ ſub tactu curſibile tardiꝰ moꝛtẽ inducit. ℂ Et
dixit. q᷑ ap̃a circa ventrẽ minꝰ humiditatis colligit. q̃ qõ
in hypocũdriis ſed minime oĩum qõ ſub vmbilico accidit.
ſup. ⁊ quãto plus inferius accidit tãto minꝰ colligit: ⁊ ſiliꝛ
minoꝛis eſt ſuſpitiõis ⁊ ſaniationis: imo qõ eſt ſub vmbili
co. vt dixit Gal. in cõmẽ. nõ ꝓuertitᷓ in ſaniẽ niſi raro. Et dixᷓ.
q᷑ aggregatio ſaniei in ap̃atibꝰ hypocũdrioꝝ eſt velocioꝛ
⁊ plus q̃ z in ap̃atibꝰ vẽtris ꝓpter caliditatẽ hypocũdrio/
rũ: ⁊ ꝑm plongationẽ ap̃atũ ab hoc loco eſt diminutio ag/
gregationis ſaniei ab eis ⁊ paucitas illius. ℂ Dicũt quidã
q᷑ partes hypocundrioꝝ citius ap̃anᷓ q̃ partes vẽtris ꝓ/
pter caliditatẽ ⁊ humiditatũ eaꝝ maioꝛẽ: vẽter enĩ cõpara
tiõe eaꝝ frigidus eſt ⁊ ſiccus. Alij vero dicũt oppoſitũ: q᷑
cũ hypocũdria mẽbꝛa ſint nobilioꝛa ventre nã de eis plus
ſollicita eſt: ⁊ magis defendit ea: ⁊ ipſa ẽt hypocũdria ſint
calidioꝛa vẽtre caliditate nãli. ⁊ ſic ad repellendũ a ſe mãs
fortioꝛa. Dñt tñ iſti q᷑ ꝑſuppoſito q᷑ circa hypocundria ⁊
ſiliꝛ circa vẽtrẽ eq̃lis fluxerit mã in q̃ntitate ⁊ q̃litate q᷑ citiꝰ
ap̃aᷓ hypocũdriũ q̃ vẽter: ex quo nõ obſtãte ſollicitudine
nãe ⁊ vtute eoꝝ fortioꝛi fluxit ad ea tantũ humoꝛis quãtũ
ad vẽtrẽ: citius etiã in eis ꝓpipſoꝝ humiditatẽ ⁊ tenerita/
tẽ inbibẽtur hũoꝛes q̃ in vẽtre. ℂ Et docẽs Ipo. ſigñare
ex forma ap̃atis dictoꝝ locoꝝ. dixᷓ. opz te attẽtũ eſſe in his
qui cõputruerint ꝑm hunc modũ: nã qõ eminet ⁊ oĩno ex/
tra ⁊ minus intus eſt ⁊ pacutũ. i. acuti capitis eſt laudabi/
le: qõ vo ſpatioſuz. i. lati capitis ⁊ minime peracutũ peſſi/
mũ eſt. ſupplẽt quidã. qõ eſt paruũ melius eſt magno. Dixᷓ
Gal. in cõmẽ. q᷑ ap̃a hoꝝ locoꝝ aut eſt intꝰ ſub ꝛipbac: aut
eſt in aliquo lacertoꝝ ventris: ⁊ q᷑ eſt ſub lacerto ventris:
q̃ſq̃ eſt ſub vno duoꝝ pãniculoꝝ qui ſunt illi lacerto ⁊ nõ
declinat ad exterioꝛa ꝓpter viſcoſitatẽ ſuã ⁊ ſuã groſſitudi
nẽ aut ꝓpſpiſſitudinẽ pãniculi qui circundat illud: ⁊ qñ nã
conaᷓ expellere ſaniẽ a mẽbꝛis infirmis q̃ſq̃ conſequitᷓ in
illo finẽ ſuũ ⁊ cõplet intẽtionẽ ſuã ad quã intẽdit qñ inue/
nit poꝛos ꝓueniẽtes illi ſic canales. Sz qñ ſunt illi poꝛi ſtri
cti diſrũpit illos pãniculos cõprehẽdẽtes eã: vt dilateᷓ etiã
ei locus qui eſt ſub ea. Et manifeſtũ eſt dixit Ga. q᷑ illud in
quo aggregaᷓ ſanies ꝑm hũc modũ laudabilius eſt q̃ ad
exterioꝛa declinat ⁊ nõ ad interioꝛa. Et laudabilius hoꝛuz
eſt cuius locus q᷑ circundat ipm minoꝛaᷓ in latere ⁊ rema/
net ſtrictus hñs caput vnũ: cuiꝰ figura eſt ſicut figura pi/
nee: qõ eſt: q᷑ iſta ap̃ata ſigñant fortitudinẽ vtutis expellẽ
tis ſaniẽ ad exterioꝛa: ⁊ q᷑ ſanies nõ coꝛrũpit locũ magnũ.
ℂ Dicũt. q᷑ eſt parũ intus ⁊ multũ extra acutũ melius eſt
ꝓp tres cãs. ꝑma eſt q᷑ mẽbꝛa exterioꝛa ſunt interioꝛibus
ignobiliꝛa. 2ª eſt fortitudo vtutis eoꝝ potentis expellere
mãs vſus exterioꝛa. Et 3ª eſt citioꝛ ⁊ melioꝛ remedioꝝ ap/
proximatio ⁊ ipſoꝝ opatio. ℂ Et dixit Ipo. q᷑ eoꝝ q̃ intus
crepuerint ſi qua qdẽ exterius apparuerint peſſimũ: quoꝝ
vo nullũ ſignũ extra bonũ. Dixit Gal. in cõmẽ. Non dr̃ in
iſtis ap̃atibꝰ q᷑ ſint laudabiliꝛa ſermone abſoluto: ſed per
cõparationẽ ipſoꝝ ad alia q̃ erũpunᷓ ad interioꝛa ⁊ exte/
rioꝛa ſimul: qm̃ ipſa ſunt deterioꝛa illis q̃ erũpunᷓ ad exte/
rioꝛa: qm̃ eruptio eoꝝ eſt in ſublimioꝛi loco cutis q̃ eſt ſup
vẽtrẽ. Et eruptio iteꝝ q̃ eſt ad interioꝛa nõ eſt polẽ ponere
ſup locũ infirmũ medicinã: ſicut eſt polẽ illud qñ eſt ad ex/
terioꝛa. Et offenſio ſaniei eſt: qm̃ ad iteſtina nõ fit ſecuritaz
quin moꝛdicet ⁊ coꝛrodat ipſa: q̃re accidit inde in q᷑buſdaz
hoꝛis fluxus ſanguinis: ⁊ qñ effundiᷓ ſanies ad inteſtinũ
ieiunũ ⁊ alia inteſtina minuta nocet illud penetrationi ci/
bi ad epar: ⁊ qñ effundiᷓ ad ſtõum coꝛrũpit digõnẽ. Et dixᷓ
Gal. manifeſtũ eſt q᷑ deteriꝰ ap̃atũ huiꝰ loci eſt illud qõ rũ
piᷓ ad duo latera ſimul. ſ. interioꝛa ⁊ exterioꝛa: q̃re nocuᵐ
duplicaᷓ tũc: ⁊ nõ eſt nãe locus a quo icipiat gñare carnẽ.
ℂ Putredo aũt ſiue ſanies in his ap̃atibꝰ exiẽs. dixᷓ Ipo.
laudaᷓ illa q̃ eſt alba eq̃lis ꝓ totũ neq̃ eſt in ſupficie ineq̃/
lis neq̃ mali odoꝛis. que aũt eſt huic p̃ria mala eſt ⁊ peſſi/
ma. Dixit Gal. in cõmẽ. opz ne ſanies habeat odoꝛẽ hoꝛribi
lẽ: q᷑ odoꝛ vehemẽtis fetoꝛis ſigñat putrefactionẽ nõ ma/
turitatẽ: opz g᷒ vt odoꝛẽ habeat mediũ iter aromaticũ ⁊ fe
tidũ: q᷑ ſanies ꝓtim eſt facta a caloꝛe nãli: ⁊ ꝓtim a caloꝛe
ꝓter nãm: ⁊ dz ſanies eſſe alba. nã nã agẽs in mãm ſanian
dã intẽdit eã aſſimilare mẽbꝛis: ſed q᷑ mä illa eſt p̃ria nãe mẽ
bꝛoꝝ nõ potuit eã nã eis aſſimilare: lz fecit in ea qõ potuit ⁊
dedit ei coloꝛẽ mẽbꝛoꝝ q᷑ eſt albus: ⁊ q̃uis caloꝛ nãlis po/
tuerit ei dare coloꝛẽ: nõ potuit tñ ei dare odoꝛẽ aromaticũ
q᷑ facilius eſt dare coloꝛẽ cum ſit ab extrinſeco q̃ odoꝛem
vel ſapoꝛẽ q᷑ ſunt ab intrinſeco. ℂ Et q̃uis Aui. dixerit ꝑª
ꝑⁱ. q᷑ caloꝛ agẽs in humidũ denigrat illud. agẽs in ſiccum
dealbat: nõ obſtat q᷑ illud hẽat vitatẽ in fine actiõis ſue: lz
dũ adhuc agit ⁊ ꝓcedit agẽdo põt dealbare mãs hũidas ⁊
ſiccas denigrare. ℂ Laudaᷓ aũt ſanies a tertia vtute digeſti
na. ita q᷑ eſt hũoꝛ ꝓuerſus in ſcõaz hũiditatẽ: lz nõ lauda/
bilẽ ꝓ nutrimto mẽbꝛoꝝ. ℂ Et dixᷓ G. q᷑ ſanies gñaᷓ plus
in ſũmitate ap̃at̃ q̃ in baſi. q᷑ ibi ꝑus gñaᷓ vbi eſt mä ma/
gis ꝑata exitui. ℔ aũt eſt in acuto ſeu in ſũmo ap̃atis ⁊ nõ
in baſi: ex q̃ apparet q᷑ gñio ſaniei eſt ſucceſſiua ⁊ nõ ſubi/
ta: qõ etiã magis appet cũ ipa ſit ex opatione tertie digõiz:
cuiꝰ opatio eſt ſucceſſiua. ℂ Dicũt. q᷑ ſi ap̃a ſit in mẽbꝛo in
trinſeco hñte itra ſe ꝓcauitatẽ: de q̃ mä põt educi: tũc ſi illõ
bz terminari ꝑ eruptionẽ meliꝰ eſt q᷑ ipm ſit acutũ vſus in
tra q̃ vſus ex: q᷑ vbi eſt acumẽ: ibi dz fieri diſruptio: ⁊ iſta
mẽbꝛa ſũt ſicut ſtõus ⁊ iteſtina ⁊ ſilia. Si aũt ſit in alijs mẽ/
bꝛis nõ hñtibꝰ ꝓcauitatẽ interiꝰ: tũc meliꝰ ẽ vt ſit acumen
eiꝰ vſus exteriꝰ. ℂ Et dixᷓ Ipo. 3º ꝓnoſti. Ueſica doloꝛoſa
atq̃ rigida. ſ. ex ap̃ate caľo in ea febꝛe nõ deficiẽte malũ ꝓ
nũciat. magᷓ tñ cũ vẽtris ſtrictura. ⁊ cã i eo ꝓp iteſtiui recti

De ſania/
tiõe horuz
ap̃atum.

De ſanie
in his ap̃a
tibus lau
dabilit᷒ il.
laudabili.

De ſigni/
ficatis do
ri ap̃atuz
in bonita
te ⁊ mali/
tia.

ſtrictur̃ā:z ꝓpter dolorē veſice quo infirmus ꝓhibetur a conatu in egerēdo: verūtñ ſi ſupuenerit vrina quaſi pus cū hypoſtaſi ſoluit̃ dolor. hoc dixit Hal. in 2ᵘᵐ. qz qñ recipit ap̃a calm accſis in veſica matuationē effundunt̃ humores digeſti ad ſpaciū qō eſt in veſica z egrediunt̃ cum vrina: z oſtendunt̃ in fece ſigñones laudabiles. Sz ſi vria dix̃ Jpo. ſic ñ fuēit: z veſica ñ molleſcerit nz febr] ꝺfecerit, mors i p̃die aderit. ¶ Et ſ̃bdit Jpo. qꝺ lꝫ morbi ſpē ſpueris ap̃li⁹ a 7° anno vſqꝫ in 15ᵐ euenire ſolet. z cā eſt: dixit Ha. in 2ᵘᵐ qz multiplicāt pueri comeſtionē in hora in qua nō ꝓuenit ꝙre opz vt aggregetur in corpoꝛib⁹ eoꝝ multitudo humoris crudi. Cū ergo nā mūdificauerit hūc humorē oi die ad partes veſice: z currit ad ipſam in meatib⁹ vrine aggregat̃ illic z gñat̃ ex eo lapis in qbuſdā horis: z in quibuſdā ea ꝙ ab eo qō eſt in veſica gñat̃ egritudo ap̃atis cali: hoc tamē nō accidit niſi qñ aduenit veſice nocumētū magnū ex tranſitu horꝝ humorꝝ per ipſam. ¶ Et dixit Jpo. ibidē. acutis febribus exñtibus ſi dolor. ſ. z cā eius a lūbis z femore ad diafragma cōſcēderit faciēs. ſ. in eo aut in pectore ap̃a mortale eſt: tñ alijs ſignis ꝑuiſis ex quoꝝ pñtate vel paucitate diiudicabis. Si. n. mala ſigna nō appareāt ad ſanioſitatem ꝓueniet: z tua cōfortet̃ ſpes. Dixit Hal. in cōmē. Jpo. ꝓ ſermonē ſuū ſigñauit: qꝺ ſi egritudo p̃dicta deſcēdet ad pect⁹ accidet ab illa vna duaꝝ rerū. ſ. aut ꝓditio infirmi ſubito z cito: aut ſi fuerit egritudo in vltio bonitatis accidet ab illa ſanioſitas z diſcernitur inter eas ex reliqs ſigñonibus.

¶ De ſigñonib⁹ ſumptis ab ap̃atibus pectoꝛis. Ca. xlix.

Poſtema in ptibus pectoꝛis pōreuenire aut in pulmone aut in diafragmate aut pleura vel mediaſtino: z pōt ꝓuenire in ambob⁹ lateribꝫ pectoꝛis ſimul. ſ. dextro z ſiniſtro. z pōt ꝓuenire in altero dictorū duoꝝ laterū. ¶ Ad hoc aūt cognoſcendū. dixit Jpo. 2° ꝓnoſticoꝝ. ſi collectio in vno latere contigerit ꝙhoc in quo fuerit vtiliter percontaberis. nam ſi in altero magis caluerit: deinde iacere ſup alterū latue iubebis. Et pōdus in altero latere ſentiat interrogabis: z ex hoc ap̃a in vno latere: etiā nō in ambob⁹ iudicabis. dix̃ Hal. in cōmē. Ex anothomia ſcit̃ qꝺ in pectore ſunt pāniculi diuidētes ipſum in duo media: quoꝝ vnuſqꝫ tendit a toꝛace in os dorſi ꝙre fiunt in pectore due cōcauitates. Et per hoc qñ aggregat̃ in vno duoꝝ laterū eius ſanies nō trāſit ad aliud: z ꝓpterea p̃cipit Jpo. vt cōſideres ſaniē z ſpeculeris ſi eſt in duobus laterib⁹ ſimul: qñ eſt: qō eſt in ap̃atibus pulmonis cōuertit̃ ad ſaniē: aggregat̃ illa ſanies ꝓpꝛie in duab⁹ cōcauitatib⁹ ſimul: z nō in vna tm̃: ſed qñ aggregat̃ in pāniculo tegente coſtas. i. in pleura cōuertit̃ ad ſaniē tūc aggregatur illa ſanies in vno duoꝝ laterū tm̃: z ſigñat̃ ſup latus infirmuz ex duabus rebus: quaꝝ vna eſt additio caliditatis. nā ſentitur latus infirmū vehemētioꝛis caūtatis. Et 2ª eſt grauitas: qñ qñ tu facis iacere infirmū ſup latus alterū ſentit velut pondus ſuſpenſum in latꝛe ſuo ꝓpter ſaniei aggrauationem in latere illo. ¶ Poſtea Jpoc. poſuit ſigna empimatiſ: z dixit. ex ſignis horum que ſunt putrebilia cōiecturabis: qꝺ. ſ. ex eis empicos foꝛe ipſi ſunt: in quoꝝ corporibus ſanies aggregata eſt poſtꝙ eruptum eſt ap̃a: z iſta ſigna ſunt febris indeficiens: ſed in die modica: in nocte vō ſucceſſa: z ſudoꝛ multus z in tuſſiēdo falſa quies: nō enim dicit alia tranſlatio expuūt aliqd de quo ſit curandū: z oculoꝝ reditio. ſ. vſus intra: qꝺ ſubmergunt̃: z in eorum angulis ruboꝛ. Alia trāſlatio hz. z rubent eoꝝ gene z vnguiū cōſtrictio: qꝺ curuant̃: z digitoꝝ calefactio. ſ. manus z plus in eoꝝ ſūmitatib⁹ ſiue extremitatibus: z in pedib⁹ fiunt minuta ap̃ata que recedūt z faſtidiū patiunt̃: nō enim deſiderāt cibū: z per corpus veſice naſcunt̃ que nō maturātur. Dixit Hal. in cōmē. poſtꝙ rumpit̃ ap̃a pectoꝛis aggregat̃ ſanies eius in ſpacio qō eſt inter pectus z pulmonē: z qñ nō ſpuit̃ illa ſanies cū facilitate z velocitate cōuertitur diſpō eius ad ptiſim z moꝛit̃ infirmus qñ illud eſt: tunc adſunt ſigna dicta ab Jpo. ꝙ accidit febris cōtinua z aſſidua z augmētatio huius egritudinis ꝓpꝛie eſt in nocte. Et reddit Hal. cām illā quā reddidit de augmēto caloꝛis poſt cibū i ethica febꝛe: qñ iſta febris ethica eſt: z ſudoꝛ malus accidit eis ꝓpter debilitatē. ſ. retētiue: que. ſ. nō pōt ꝓuerte re nutriēs in mēbra: z qñ cibus penetrat ad coꝛpus reſoluitur in ſudoꝛē: z accidit ei deſideriū tuſſiendi: ſicut accidit ei ſimile vomitui: ſed nō ꝓꝛicit aliqd cui ſit ꝙtitas: qz ſi ꝓꝛijceret nō remaneret empicus. z cāe ꝓpter ꝙs nā nō expuit aliqd cui ſit ꝙtitas ſunt tres. vna eſt viſcoſitas ſaniei z eiꝰ groſſitudo. 2ª eſt ſpiſſitudo pāniculi cōtinuantis pulmonē. z 3ª eſt debilitas infirmi z oculoꝝ ꝓfundatio eſt accſis qꝺ cōcat oībus hūtib⁹ febꝛes cronicas z ꝓpꝛie qñ ſiccitas eſt ſiccitas mānifeſta. Ruboꝛis aūt genaꝝ cā eſt caūtas q̃ eſt in pulmone z tuſſis: qñ enim iſte due cāe ſimul cōiungūtur rubificāt faciē z totū caput: qñ ad ipm eleuant̃ vapoꝛes ex materijs que ſunt in pulmone. Et curuatiōis vnguiū cā eſt liquefactio carnis que ſtringit eos z retinēt eos a duobus laterib⁹ ſimul z digiti calefiunt: ꝙuis enim in oībus cronicis egritudinibus infrigident̃. in febꝛe tñ ethica calefiunt: qñ gñio harū febꝛiū eſt in mēbris radicalib⁹: z caūtas: extendit̃ in extremitatibus digitoꝝ intus in loco carnoſo nō exterius: qñ appoſitio caliditatis multiplicabit̃ in loco in quo eſt humiditas plus. dicunt. cā calefactionis digitoꝝ eſt qz iſte partes ſunt hūmidioꝛes alijs: quare plus intenditur caloꝛ in eis ꝙ in alijs cū habeāt ibi humiditatem in quā pōt agere. Inſup mēbra ethica nō poſſunt viuere z cōuertere nutrimētū. vñ refugit caloꝛ ab eis ad extremitates: ſicut ꝑz in hūtib⁹ Rōm frigidū z patiētibus indigōnē: z iterū ab hoc nutrimento eleuant̃ fumi calidi veniētes ad extremitates. ſ. vole manuū z plāte pedū calide: z maxime pulpe digitoꝝ: qz ſunt magis humide: pōt ergo in ethicis frigeſcere manus: ſz nō vola z pes: ſed non planta: ſicut in alijs cronicis febꝛibus cōtingit extremitates frigeſcere ꝓpter paucitatē ſpūs z caloꝛis: z qñ ꝓlongat̃ tēpus. Dixit Hal. in cōmē. ap̃ant̃ eoꝝ pedes: qñ moꝛs totius coꝛporis incipit illic. ſ. a pedib⁹ ꝓpter lōgitudinē eoꝝ a mēbꝛo in q̃ eſt initiū vite pluſqꝫ reliqua mēbra. Dicūt quidaz. veniunt ad pedes fumi mali a coꝛpoꝛe: z in eis aliquātulū moꝛant̃ faciētes in eis ap̃ata. ſed nō cito deſcēdūt. z tunc quidem dixit Hal. deſtruit̃ deſideriū eoꝝ: qñ virtus digeſtiua ſtōi moꝛit̃ cū alijs vtutibus. Faſtidiū etiā cauſat̃ in eis ꝓpter mām malā veniētē ad os ſtōi. Et dixit Hal. veſice eueniunt in coꝛporibus eoꝝ ꝓp aggregationē humoꝝ coꝛroſiuoꝝ. dixit enim Jpo. in libꝛo epidimiaꝝ gñatur ſub cute virus qō cū retinebit̃ illic calefiet: z virus hoc penetrat in partes cutis plus raras. Cū ergo peruenit ad ſupficiē cutis apparentē ꝓhibet̃ a penetratiōe ſua: qz eſt ſpiſſum valde: z ꝓpterea vides ipm coꝛrūpere has partes extrinſecas. Cum ergo agrregat̃ in loco qui eſt inter duas laminas gñat veſicas. ¶ Ap̃atū aūt in qbus ſanies colligit̃. Dixit Jpo. que dā. in. 20. quedā in. 40. z quedā in 60. ruptura differūt. Et ad hoc ſciendū. dixit Jpo. opz medicū diem principij non ignoꝛare: z in qua hoꝛa coꝛpus ꝓmū habuit calere aut frigere aut per infirmū. ſup. vel alios cognoſcere qñ z qūo cepit in eodē loco calere z punctiones ſentire. hec tñ ſunt ꝓma collectionū indicia: z qūo cōputādi tibi erunt dies: z hinc eruptionē ap̃atum expectabis in p̃dicta tēpoꝛa: nam qñ mā calida fuerit z ſanguinea z collecta in loco calido: tunc ruptura expectabis in. 20. die. Si vero frigida z maxime melica z in loco frigido tūc in. 60. Si vō mediocris fuerit tūc in. 40. dixit Hal. in cōmē. qꝺ eoꝝ ſpecies ſunt due q̃ diuerſificant̃ in tpe rupture: quarū vna eſt ſm mēbra ap̃ata. z alia eſt ſm humiditatē predominantē: z ſm mēbra quidem: qñ vnūquodqꝫ mēbrū qō eſt calidius z lenius eius ſanioſitas

De ſignis empimatis.

De ſanis tione hoꝝ ap̃atum z eoꝝ eruptione.

saniositas fit velocius: ꝛ qõcũqꝫ eoꝝ est frigidius ꝛ duriꝰ eius saniositas fit tardius: ꝑm hũoꝛes vo: qm̃ qõ fit ab humoꝛibus calidioꝛibus eius saniositas fit velocioꝛ: ꝛ qõ fit a frigidioꝛibus tardius. Et subdit Hal. p̃dictas. duas differẽtias sumptas ex substãtia huius rei sequunt alie due differẽtie extrinsece: ꝛ sunt ille que sumunt ex cõplone etate regimine ꝛ tempoꝛe anni a vtute infirmi. humidioꝛes vero calidi in oibus istis ꝛ caliditatẽ indicantibus: vt velocioris saniositatis: ꝛ frigidi tardioris. Et dixit Hal. q in hoꝛa saniositatis apatũ que accidunt in mẽbris nobilibus que nõ resoluunt ꝓpter medicationẽ sed fiũt saniosa accidit rigoꝛ ꝛ sequit illũ febris: cuiꝰ rigoris euẽtus est ꝓpter acuitatẽ saniei generate in mẽbris nobilibus qñ moꝛdicat ea ꝛ coꝛrodit: ꝛ sequit eũ febris. Et nõ voluit Jpo. per hoc primũ diẽ egritudinis. sed diẽ in quo accidit febris ei cũ rigore. s. in quo febris facta est intensa pluſqꝫ fuerit: ꝛ infirmo etiam in illa hoꝛa accidit grauitas: qm̃ ille humoꝛ diuisus in partes multas ꝛ paruas qñ dispergit in mẽbro apostemoso cũ cõuertit ad saniẽ aggregatur in loco vno ex locis vacuis ꝓpinquis loco apostemoso. Dixit ḡ Jpo. qꝛ opꝫ te expectare ruptura in. 20. aut. 40. aut. 60. in quo accidunt prędicta accidẽtia que sunt tria. primũ est rigoꝛ. 2m grauitas. ꝛ 3m fe. vehemẽs pluſqꝫ fuerit multũ. Et rigoꝛ quidem fit in gñone saniei apatũ interioꝛũ ꝛ frigiditas extremitatuꝫ: qꝛ caloꝛ reuocat ab exterioꝛibus ad interioꝛa ad locũ apatis ꝓpter augmẽtũ pugne nãe cũ moꝛbo. Unde frigescunt extrema ꝛ rigent: ac etiã qꝛ tunc ex cõmotiõe mãe apatis eleuant fumi mali acuti qui dispergunt sup mẽbra sensibilia. vnde rigent. Et dixit Hal. in cõmẽ. q simile est de hoc rigore: ꝛ de rigoꝛe facto ꝓpter medicamẽ acutũ coꝛrosiuũ posituꝫ supꝛa vlcera: illi ergo empici sunt quibꝰ sunt hec signa qm̃ vt dixit Hal. in cõmẽ. ꝓsequit ex virtute signoꝝ dictorũ: vt nõ cadat in eis dubitatio aut ambiguitas. ¶ Et subdit Jpo. Qui nõ velocius: vt ante 7m diẽ collectionẽ fecerint ꝛ nõ deuenerint ad saniationẽ: opꝫ vt cõsideres vtruꝫ ex his signis que diximus aliqd cõtigerit: ꝛ an spũs sit frequẽs ꝛ sputũ cũ tussi deficienti: ꝛ vtrũ cũ screare inceperit doloꝛ amplioꝛ fiat nam in talibus ruptura ante 20m diem expectabis accidẽtia: vt dixit Hal. in cõmẽ. qꝛ pulmo cõprimitur ꝛ coartat ꝛ cõstringit: qm̃ iplent loca vacua pectoris sanie. Et subdit Hal. q si doloꝛ fuerit minoꝛ ꝛ oẽs ille res ꝑm hãc cõparationẽ. s. fuerint minoꝛes expectet sanositas post illud spatiũ in. 20. vel post ipsum. ille eni res aut sunt assidue ꝛ fortes signiant q eruptio ꝓperat ꝛ ecõuerso. ¶ Et dixit Jpoc. quos febris in die rupture dimiserit eos euasuros pnũciabis. Et sigª hos euasuros hec sequũtur qm̃ tũc cibos appetũt ꝛ nõ sitiũt ꝛ modicũ atqꝫ cõiunctuꝫ est qõ egerũt: ꝛ pus qõ ꝓjcitur albũ est ꝛ lene ꝛ per totuꝫ equale ꝛ sine laboꝛe ꝛ cũ modica tussi. hi enim in breui sanant. Et subdit. primi bis sunt q ꝓxima signa signiſ hoꝝ habebũt: quos vo febris in apatis ruptura nõ dimiserit: ꝛ ꝏsi furtiua postmodũ inuadit: ꝛ afficiunt siti ꝛ fastidio cibi ꝛ egerũt molle: ꝛ pus qõ iactant liuet vel viret ꝛ flãti admixtũ ꝛ spumosuꝫ fuerit in his signis pertractatis peritus nõ dubitabis. ¶ Qui vo qdã hoꝝ ꝛ nõ oia habuerint eoꝝ hi qdẽ moꝛiunt: hi vo in vita remanẽt: vtriqꝫ tñ difficilẽ exitum ꝓsequunt. hi vo puidẽtius iudicio discernũtur. ¶ De crisi deriuatiõis in apate peripleumonico. dix Jpo. qbus in pleureticis post aurẽ ꝛ infra apa cõtigerit ꝛ putre dinẽ effecerit cũ crepuerit fistulã parit: ꝛ sic euadũt. Dicũt. q per infra aurem intellexit loca vacua que sunt sub dyafragmate. Et q crisis deriuatiõis cã sit debilitas vtutis regẽtis corpus q̃ nõ potuit mãm resoluere neqꝫ saniare neqꝫ crisim facere cõpletã: sꝫ facit icõpletã. põt tñ dici q fit a foꝛtitudine expulsiue mẽbꝛi apati repellẽtis a se mãm ꝛ transmittẽtis ad alia mẽbꝛa: que foꝛtitudo põt stare cũ debilitate vtutis totũ regẽtis. Et notãt q q̃uis mã colerica de sui nã plus hẽat ferri sursuꝫ qꝫ flãtica. tñ in apate flãtico accidit fieri terminationem p apa post aures pluſqꝫ in colico. Dixit Hal. in cõmẽ. 62. Jn egritudinib⁹ q̃ fiunt a colã non accidũt exiture: qꝛ sunt apte resolꝏni pp subtilitatẽ ꝛ calitatẽ colere: ꝛ ppea in pipleumonia q̃ est vtplm̃ de mã flãtica plus accidũt exiture post aures q̃ꝫ in pleureſi que est de mã colã ꝑm plm̃. Ad qõ facit q pulmo est ꝓpinquioꝛ loco post aures q̃ꝫ pleura vel diafragma: sunt etiã inter ea vie latioꝛes. Dixit Hal. in cõmẽ. q ad hoc vt egritudini superueniat exitura opꝫ vt sit egritudo difficilis digõnis: nõ tñ moꝛtalis: nã nõ est poſe vt sit maturitas egritudinis facilis ꝛ resoluat per exiturã. sꝫ resoluit p fluxũ ventris aut resolutionẽ occultã paulatiꝫ: nꝫ etiã est poſe vt egriº pniciosa terminet per exiturã decẽtẽ: vñ opꝫ vt sit egritudº terminatura ꝓ exiturã mediaꝫ inter egritudines ñ malas ꝛ egrinco pniciosas. ¶ Ad iudicãdũ ãt de termino hº ꝏriuatiõis apatis: an. s. pº aures an infra aures: aut ẽt si resoluat p resolꝏnẽ paulatim. Dixit Jpo. Interest tua diligẽter: ꝛ ꝑm h̃ ꝓcepta ꝓpendere. s. an febris pmaneat. i. an ifirmº hẽat egritudinẽ cõtinue pmanẽtẽ que penitus nõ interpolat: ꝛ si habꝫ eã ꝛ doloꝛ nõ minuat ꝛ sputũ incõueniẽs est: tũc. s. termination est mala. Si vo egõ nõ est colerica neqꝫ liquida: ꝛ vrina modica cũ hypostasi plurima ꝛ alia signa eucrata boni sũt nũcia: tũc apa sub aure: vt diximus expectabis futurum. Alia tñ trãslatio hꝫ. vrina multa: ꝛ ꝓcoꝛdat cũ H. in cõmẽ. ꝛ est clara. Põt tñ noua trãslatio vificari sic. q nõ itellexit de pauca simplr. sꝫ in respectu ad rẽ in ea residentẽ. Et hoc isto mõ qñ residentia in vrina est multa simplr fit maioꝛ q̃ꝫ ante esset ꝓp bonitatẽ expulsiue mẽbꝛoꝝ: ꝛ vrina que erat multa simplr ꝛ remanet adeo multa ꝛ nõ maioꝛ nec aucta que põt dici pauca respectu residẽtie eiº que est pluſqꝫ asi foꝛet signãt apa futurũ post aures. Reperit ẽt aliº modus descriptiõis huius partis quẽ ponit H. in cõmẽ. ꝛ est. neqꝫ est vrina multa valde ꝛ in ea est residẽs multa. Et qdã scripserũt. vrina multa valde ꝛ fex in ea residẽs multa: in locis aũt inferioꝛib⁹. ¶ Dixit Jpo. ista apata p viã deriuationis accidũt sepiº his qbus doloꝛ ac caloꝛ est in hypocũdrijs. q bus vo hypocũdria neqꝫ dolẽt neqꝫ calẽt: ꝛ spũs. i. anheli tus est dẽsus siue freques incessanter sine cã manifesta. i. vt dicit alia trãslatio: malitia anhelitº moꝛat spacio aliquoꝝ deinde gescit absqꝫ cã scita his apa post aurez resoluit. Dixit Hal. in cõmẽ. q qñ accidit malitia anhelitº: deinde gescit post illud: ꝛ est eiº ges sine cã manifesta signãt eleuationẽ hũoꝝ inferius appõ calitatis in eis que sunt sub hypocũdrijs ꝛ aliqd inflãmatiõis in eis. Et Jpo. qid qõ dix. aliqd inflãmationis intellexit aliqd inflãmationis ꝛ calitatis inflãmantis egredientis. a nã. Et voluit Hal. in cõmen. q cuius humoꝛes sunt grossi crudi ꝛ plongat nõ cõsumitur eius moꝛbus per cũonẽ: sꝫ p exiturã aut p digõnẽ ꝛ resolutionẽ occultã añtem paulatim. ¶ Et dixit Jpo. apa vel vesica in pede pipleumonici eueniẽs saluteꝫ pnunciat: ꝛ vt ipse subdit. certa salus ex hoc pmittit qñ iam digestuꝫ est apa: ꝛ fit piectio sputi mutati ex rubeo in albũ. nam si qõ reijcit ex sputo nõ est: vt opꝫ neqꝫ fuerit in vrina hypostasis timẽdũ est ei mẽbꝛo ne eueniat piculũ ei mẽbꝛo cui superuenit apa. dix Hal in 2º q euẽtus exiturax in egritudinibus pipleumonie ꝓprius laudabilis est ꝓculdubio. Et dixit aucte Jpo. q melioꝛ eax exiturax est que est decliuis ad inferiº lõginq̃ a mẽbꝛo in quo est egritudo ꝛ ꝓprie qñ est illud cũ digõne. Nã Jpo. laudauit digõnẽ in p̃ epidimiarũ dicẽs digõ signãt velocitatẽ crisis ꝛ foꝛtitudinẽ sanitatis: maxiª si sup digõnẽ est mutatio sputi ꝛ eũo eiº est cum multitudine absqꝫ labore. Si vero accidat exitura in pede añqꝫ maturet apa euadet infirmº a timoꝛe q temet sup euz ex egritudine in pipleumonia. verũtñ difficilis sanatio iuncture in qua accidit: ꝛ põt esse: vt accidat in qbusdã hoꝛis eꝫuio. Et dixit Ha. q ꝓcessio sputi tñ añqꝫ sputũ suscepit

De apate vel vesica i pede pipleumonici.

Processio sputi tantũ nota sufficit significaꝛ sup egritudinẽ de certitudine sanitatis tñ eiº retẽtio sola significat super malignitatem.

digonem tm̃ nō sufficit sup egritudinē figiare de certitudine sanitatis: qz multotiēs ꝓcedit sputū in multitudine exterius: ꝑter ꝙ egritudo suscepit digonē: z multotiens ēt est egritudo iā digesta z nō est ꝓcessio sputi ꝑm ꝙ opz qō qdē accidit in qbusdā horis ex debilitate vtutis mouentis pectus qñq; ex viscositate z grossitie sanei: z fortasse ꝓcedit ex ambabus causis dictis: silr̄ ꝗ opz in egritudinib⁹ pectoris de quaꝝ aptitudine est vt sanentur vt suscipiat egritudo digonē: z ꝓcedat sputū ꝑm ꝙ opz: qz ambe iste res requnt. Sed in egritudinib⁹ oppositis his. s. q̄ nō sunt apte vt sanent sufficit figiatio vna. s. vt nō ꝓcedat sputū ꝑm ꝙ opz: qz figiat malignitatē egritudinis z malitiā eius ꝓhibitio sputi a ꝓcessiōe eius exteri⁹ ꝑm ꝙ opz: z eōnē mānerū in pectore z pulmone retentarū figiones alie que apparēt ea figiantes in digone humoꝝ: qm̄ manifestū est ꝙ malitia egritudinis addit qñ nō ꝓicit sputū. est cū illo iterus qñ remanet humor in pectore z pulmone indigestus: sz minoris malitie est illa qñ humor est digestus z ꝓcessio sputi extra nō est ꝑm ꝙ opz neq; mūdificatio eius itez. Et dixit Gal. ꝙ plures exituraꝝ nō accidūt nisi in iuncturis ꝑm ꝙ dixit Ipo. in lib. epidimiaꝝ. z b̄ pp amplitudinē locoꝝ vacuoꝝ in eis z motū eaꝝ: qz effusio mānerū ad mēbra q̄ mouētur z calefiūt est facilior. Et iste sūt cāe q̄re Ipo. dixit. ꝙ nō est securitas qn ꝑhabit iūctura in q̄ euenit exitura. ¶ Et apa eueniēs in emūctoriis in pipleumonia salutē indicat: ipm tm̃ diu morat z in fistulā mutat pp mānerū malignitatē. ¶ Et pipleumonicis z pleureticis fluxu vētris supueniēte malū: z maxie añ 7m diē: qz vtutē debilitat z mām in pectore cōtētā nō educit. ¶ Et dixit Ipo. ꝙ plures ex his q grādeui sunt. i. q iā ꝓcesserūt in etatē pipleumonica ōfectiōe pereūt Alij vō q sunt adolescētiores alijs euadūt magis. Et rō ꝓmi dicti est. Dixit Gal. in 5to. ꝙ hui⁹ egritudinis sanatio. s. pipleumonie nō fit nisi cū ꝓiectione sputi z nēcia est in illo vtus fortis: q̄re opz vt sit euasio ab ea adolescentis pluſq; eius q ꝓcessit in etate pp adolescētē hr̄e vtutē pectoris mouētē fortiorē. A reliqs aūt spēbus saniositatis. dixit Gal. de aptitudine adolescētiū est ꝓpr̄ie vt ad eos festinet mors z ꝓpr̄ie in apatib⁹ auris pp dolores z febres: in qbus dixit Ipo. ꝙ decrepiti tardiores sunt. s. ad pereūdū adolescētib⁹ multū: vt. s. dcm̃ est. In reliqs ergo spēbus saniositatis accidit: vt sit mors adolescētib⁹ ex eis in hora euētus sanei velocior pp dolorē z febrē. ¶ Et docēs. Ipo. figiare ꝑ saniē sup ꝓdicta apata ptiū pectoris. dixit. ꝙ putredo colica sputo admixta z sine sputo mala est: qz significat mām malā inobedientē nāe: z ſ in die 7to: qz in die cretico cōtigerit mortē in 14o ꝓnūciabit: z hoc nisi signū aliud qōlibz sperāde salutis adesse considereris. Dixit Gal. in 5to. ꝙ ois figio siue bona siue mala eueniēs i die cretico certi⁹ figiat q̄z in die alio. Et dixit Gal. ꝙ mors euenit in 14o si reliqua ꝓsiderāda de vtute tpe z etate z regie z silr̄b⁹ fuerit media: ꝙ si fuerint mala festinabit mors z accidit in xi⁹. Qz si misceant figiones significātes mortē: silr̄ deide fuerint figiones figiantes euasionē plēs aut fortiores: tūc figiat ꝙ in illis die b⁹ plus ꝓlōgabit spatiū vite sue. Et si fuerit figiones ēq̄o expecta ꝙ spatiū mortis sue breuiat. Et silr̄ dixit Gal. si fuerit infirmus senex aut ōbilis aut fuerit hora pñs ex horis anni male cōplōnis aut dispō aeris in illa hora: silr̄ tūc expecta ei mortē cū velocitate: z vt scias b̄ ꝓnosticari. narrauit Ipo. subsequēter signa laudabilia z illaudabilia: z signa laudabilia sunt robur vtutis: vt qz sit infirm⁹ fortis z cōstātia egri. z ꝙ b̄ cōfidat in seipo. z ꝙ spirit⁹. i. anhelit⁹ sit bonus z ordinat⁹. z facilis sit ꝓuocatio putredinis cū tussi z eqlitas toti⁹ corpis in habitudine caloris z mollitudinis. Jsta enī figiant ꝙ apa nō sit multū magnū. Et subdit neq; sitierit. nā ꝓuatio sitis figiat ꝙ in ore stōi nō sit colera incēsa neq; sit vehemēs incēdiū in corde vel spūa lib⁹: z vrina z stercus z sudor b̄ se hēant: qz ꝑ ista figiat ꝙ vtus nālis b̄ſe hz in oib⁹ trib⁹ digonib⁹. s. nālib⁹. Et somn⁹ b̄ſe hēat: qz figiat ꝙ vtus aialis b̄ſe hz que oia b̄ſe hūtia vitā sunt pollicētia. Si vō nō oia: sz si ex eis q̄dā sunt deficiētia post 14m diē sanitatē ꝓnūciabis. Et eōrio ꝓdictoꝝ mortis sunt figiantia. Et sunt debilitas egri spūs amplius vel anxius z densus dolor permanēs ꝓiectio cuz laboriosa tussi sitis ꝓseuerās: corpis circa calorē ineqlitas vētris z lateꝝ calor magn⁹: sz z frōtis manuū z pedū frigiditas z stercus z vrina z somnus sunt manētia. hec si ꝓdicte ꝓiectioi putredinis colerice supuenerit mortē futurā ante i4m diē. vt in 9o vel xio nō dubitabis. ¶ Et dix̄ Ipoc. ꝙ ex hac ꝓsideratiōe poteris discernere sputū mortale esse. Qz si vite mortisq; signa cognoueris ꝓnosticoꝝ rectitudie inoffense ꝓgredieris. dixit Gal. in cōmē. ꝙ cuiuslibet apatū q̄ in pus ꝙuertit in inferioꝝ corpis in qbusdā: quorū est in pte sanies z residuū eoꝝ est indigestū: z iō est curatio facilis. Si aūt ofidunt cū eo alia signa mala erit ei⁹ malitia plus z plus illo multo sunt apata q̄ sunt in mēbris nobilib⁹: q̄ō est: qz figiat ꝙ humor faciens ea malitiosus est valde: q̄ō est: qz illud figiat ꝙ nā conat apa maturare z nō pōt: z ꝙ apa inuenit ad illud viā oio. ¶ Et dixit Ipo. ꝙ si in die septimo cōtigerit mortē in 14o ꝓnunciabis. Et dix̄ Gal. in 9to. cōe est in oi q̄ō accidit in aliquo dieruz crisis ꝙ in ei⁹ euētui die cretico sumit ꝓnostic⁹ z certi⁹ ei⁹: siue illō sit laudabilis siue illaudabile: nā figio cuiuscūq; hoꝝ disponū qñ est in aliq̄ die crisis est figio magis certa z magis credēda q̄z qñ est in aliq̄ alioꝝ dieꝝ. ¶ Dicūt. Oē sputū sanio sum q̄z tūcūq; digesta sit sanies semp est malū in egritudinibus pectoris z pulmonis. nā lz signa digonis semp sint bona ꝑ q̄z to figiant pom nāe supra mām digerēdā: rone tm̃ loci pñt esse mala: vt in vlcere pulmonis figiando ipm nō esse curabile. Sputū tm̃ saniei empimatis sequētis rupturā apatis pleure aut ruptura vene in alijs ptibus pectoris q̄z in pulmone. ¶ Dixit Ipo. 4o affo. Jn sanguinis sputo saniei sputū malū siue eueniat a pectore siue a pulmone: z siue exeat sanies cū sanguine sil̄ siue post sputuz sanguinis. Ad b̄ tm̃ ꝙ malitia sputi saniei sit multa: opz vt sanies que spuit sit multa z pseuerās. nā tūc denotat multitudinez putredinis z denotat vlcus pñs aut futurū. ¶ Dix̄. A. ꝙ sputū hūoris grossi imo puris qñ fit nō semp fit pp cām pulmonis vl̄ pectoris vlcerationē. imo qñq; fit pp cām hūiditatū pectoraliū oñantiū in corpib⁹ eoꝝ q trāseūt. 30. ānos vsq; ad. 50. z dimittūt exercitiū. s. eis ꝓsuetū. sup. aut pp cāz hūoꝝ catarraliū descēdētiū ad ptes pectoris ipoꝝ: q̄re aggregant humiditates in pectoribus eoꝝ q̄ retēte in illis cōuertunt ad mām silez saniei. Et distinguit b̄ sanies a sanie vlcerū: qz sanies vlcerū iniecta in aquā semp descendit ad fundū: b̄ aūt supnatat aq̄ cosilr̄ flāti. verūtm̃ modus sbe ei⁹ z coloris z aliqñ ēt fetor sunt sicut saniei vlcerū. ¶ Dix̄. A. cū ꝓcedūt. s. patiētes cū eis. s. morbis silis saniei accidit cū eis hydropisis in spatio. 40. dieꝝ vsq; in. 60. supplēt vel citius vel tardius. Et hoc cōcata malitia epi. qō tm̃ accidit eis plus est caceſia. Et subdit. A. nō est cū ea plm̃ mali. s. si recte curent. nā pōt ei subueniri. Saniei aūt exeūti ex vlcere pulmonis vel alterius ptiū pectoris q̄ nō fuerit purgata infra. 40. dies nō pōt subueniri q̄z tūcūq; recte cureť: sed in ptisim trāseūt. qdā exponūt nō est plm̃ cū ea. s. caceſia vl̄ hydropisi: z b̄ inq̄z tū esset a cā frā ꝓueniēte ꝑ modū ꝓcultatiōis caloris nālis sub mā retenta ex dimissiōe exercitij. ¶ Et dixit Ipo. si idē apa euanuerit z sputū putredinis nō eiecerit neq; febris defecerit malū est z egri amētiā mortis ꝓuiā expectabis. Dixit Gal. in 9no ꝙ apa qescere dr̄ ab h: qō est apa occultari siue delitescere: qz qescere figiat eē generale: sz occultari figiat velocitatē qetis subito. Et est ista occultatio duobus mōis. Uno qñ mā resoluit qō cōtingit pp subtilitatē hūoris z raritatē mēbri z caliditatē aeris continētis z vtutis medicine administrātē z vehemētiā vtutis

De apate emunctoriorum in peripleumonia.

Pueri facilius euadūt in pleumonia q̄z grādeui.

De signis sumptis a sanie apa cū ptium pectoris.

De sanie ex pgone hūiditata in mēbris spūalib⁹: z quō dis a sanie vlcerum in eis.

De occultatōe apatis mēbroruz spūalium q̄ fit duobus modis.

infirmi.nã iste cãe oẽs qñ aggregant resoluit apa veloci/ter:ꝛ est modus iste bon⁹.Alio° qñ hũores facientes apa siue exitura recurrũt ad mẽbra a qb⁹ effusa fuerũt pus. Et de cõsuetudine Jpo.fuit.vt noiet hanc actionẽ reductionẽ ad mẽbra q̃ sũt in pfũdo corpis.Et qñ cãe pdicte quibus occultant exiture sunt ꝟie valde:accidit ẽt vt ipse exiture sint ꝟie valde:qñ figũant aut velocitatẽ euasicis a re ledẽ te aut egrí[em] valde malã q̃ accidit apud reditionẽ mãei ad mẽbra nobilia:ꝛ iste res sunt cões in oib⁹ exituris q̃ occul/tant.Dixit Aui.ꝛª 4'.ois pustula ꝛ oẽ apa qõ apparet: ꝛ postea recedit malũ.verũtñ qñq̃ figũat fortitudinẽ nãe ꝛ fortasse hec appitio ꝛ ꝟ pfundatio est ꝟsueta boi alicui in nã sua illud nõ est figño vehemẽtis malitie.Oꝫ ergo vt cõ/sideres reliqs figũones:ꝛ ppie q̃ appent in mẽbris dolo/rosis:ppria tñ ꝟsideratio in istis exturis supradictis est cõ sideratio figñonũ q̃ apparent in mẽbris anbelit⁹:ꝛ maxi[e] illaꝝ qs narrauit hic Jpo.s.q occultent exiture:volens p hoc q ipse submergant in pfundũ corpis ꝛ redeãt in mẽ/bra nobilia.Et q ita voluerit apparet q si resoluerent exi ture nõ esset febris pmanens ꝛ proiectio sputi esset facilis. Manifestũ est ergo exquo fe.nõ deficit ꝛ sputũ nõ accidit mãe putredinis q amẽtiã.i.pmixtionẽ rõnis expectare de bes ꝛ mortẽ.Et dixit Hal.in cõmẽ.q pmixtio rõnis ẽ vnũ de accidẽtibus qõ accidit ei:cuius ꝟtit disp̃o ex pipleu/monia.sup.vel alio apate partiũ pectoris ad has egritudi/nes.s.q̃ accidũt ex pmutatiõe mãeꝝ illoꝝ apatũ ad alia no bilia mẽbra.¶Et spãliꝫ loquẽs Jpo.in exẽplo de latescen/tia apatis 3° pnosticoꝝ dixit.q si apa squinãticũ delitue/rit:nõ tñ in die cretico neqꝫ pp aliud apa reddẽs tumorem alio q ad ptes exteriores trãsduxerit vel ad modicũ defe/cerit neqꝫ dolor requiẽ metit mortis vel iteratiõis labores pmittit.Oꝫ si istud apa in pulmone int⁹ lapsuꝫ fuerit.pus ibi efficit ꝛ timorẽ mortis reddit.¶ Et dixit 3° pnostico/rũ.Jpo.apa in gutture cũ acuta qdẽ feb.malũ. Et si aliqõ malũ signũ visum fuerit mortale.dixit Hal.in cõmẽ. vlcus accũs in gutture est figño q in corpe est humor malus cor/rosiuus:ꝛ est cũ illo cã egritudinis magna valde:qñ attra ctio fit cũ dolore vehemẽti.¶Dixit Almã.x°.squinãtia cũ febre fortis caloris pnitiosa.¶Dixit Paulus.si in egro fue rit apa.s.calm qõ est flegmon.nã apa absolute platũ sup/ponit p flõne aut berisipila ꝛ absentat repẽte:ꝛ post hoc eger aggrauat.malũ ẽ.¶Dixit Rasi.16° ꝟtiñ.in quo cor/pore fuerit apa calm:deinde absqꝫ tpe: qr repente ꝛ absqꝫ cura.s.resoluẽte illud absentat malũ signat:niũ postea ite/rũ apparuerit:qñ si reapparuerit figũat vtutẽ mẽbroꝝ in teriorũ fortẽ sic q nõ recipit illud.¶Scias q si bñs pleu/resim nõ spuit ꝛ ortoniã hz:nec iacẽs anbelare possit mo/riturus erit.ex magnitudine eniꝫ apatis ꝟ puenit ꝛ defe/ctione vtutis.¶Qualiscũqꝫ dolor in pleureti nõ mitigat cũ sputis neqꝫ flõmia:neqꝫ farmacia aut calefactiõe.s. cum euaporatiõe aut alio medicamine malũ est:qr saniationem futurã signat.¶Dixit Almã.x°.cũ in aliquo mẽbro apa ap paruerit aut dolor:ꝛ sequunt post ipm estuatio ꝛ inflãma tio ꝛ sitis ꝛ ingetudo malũ est:ꝛ si cũ eo ꝟtingit tremor cor dis est mortale.Et dixit ꝟsiderem⁹ in egritudie pectoris ꝛ pulmõis mãz quã spuit eger.cũ.n.nihil expuit neqꝫ febris alleuiata fuerit vllo mõ nulla digõ adhuc ibi erit. Cum vo eger modicũ qd ꝛ subtile spuere ceperit:cũ labore tñ:parũ digõnis iã incipit.Cũ vo grossum ꝛ multũ ꝛ facile excrea/re ceperit:digõ iã pfecta erit ꝛ cõpleta.Sputum aũt qõ ad maturationẽ vẽturũ sperat est albũ aut illud in quo tñ est rubedinis aut citrinitatis cõtinetur ex quo sputũ.s.albus vel nãle superari vel coopari possit.Sputũ autẽ qõ pfecte est maturũ est albũ aut illud in quo maior pars alba cerni tur cũ de subtilitate ad grossitiẽ mutat:ꝛ de laborioso exi/tu in facilẽ mutat egressionẽ.¶Dixit Jpo.in affo. Verisi/pila ꝛ silr qõlibet aliud apa itus exus extra puerti bonũ. extra vo existẽs intra puerti malũ.¶Dixit Rasi ꝛ° ꝟtinẽ. Oẽ vitiũ summarie qõcũqꝫ fuerit:quotiẽs trãsfert de mẽ/bro occulto nobiliori ad mẽbrũ apparens laudabile erit ꝛ ecõuerso.¶Dixit auctor cõpẽdij ꝛ°.pozi q calide ꝛ sicce sunt nãe qcũqꝫ coꝝ in nobilib⁹ mẽbris habebũt apa neces/sario morient.multotiẽs eni hoc habẽtib⁹ pnũciaui mor tẽ nec deceptus sum:maxime aũt qbus in pulmone dyafra gmate aut pelliculis costarũ:aut stõ aut epate apa est.nã si in his mẽbris q fortes sunt ꝛ sicci apa hũtes pereunt.qꝫto magis imbecilles ꝛ infirmi:neqꝫ vllã spẽ ad virtutis forti/tudinẽ hze possunt.Et vtus hoꝝ calaꝫ ꝛ siccã nãm habẽ/tiũ necessario defecta est in peracuta febre.pp vtutez enim necesse est eos nutriri:ꝛ pp apa necesse est eos a cibo pro/hiberi.Jdeoqꝫ necesse est aut vt vtutẽ cadere dimittam⁹ ci/bũ nõ dãtes:aut vt apa augeamus cibũ dãtes:ne vtus de/ficiat apa magnũ in hypocũdriis signat mania ꝛ sine pmi/xtionẽ rõnis pplexionẽ inductã cerebro per viaꝫ cõitatis: quã hñt hypocũdria cũ eo:ꝛ pp vapores malos eleuatos ab eis ad ipm.Stupor mẽtis signat vaporẽ calm ꝛ humi/dũ replẽtẽ vẽtriculos cerebri ꝛ virtutez eius humefacere. ¶Dixit Hal.sup ꝟ pnosticoꝝ.q oẽ qõ est ꝟtiũ rebus nã/libus vltima ꝟietate est figño supditionẽ ꝛ oẽ qõ est silẽ reb⁹ nãlib⁹ signat euasionẽ.Et hoc verũ esse.dñt. si fũtu/do fuerit pp cãm nãlẽ.nã repiditas pedũ silat reb⁹ nãlib⁹ in sano: ꝛ est tẽperamẽtũ de se nãle in corpore humano.ꝛ tñ in febricitãtibus acute est significatio pditionis.

¶Recollectiones signoꝝ signãntiũ mortẽ primã. La.I.

Asis 16° ꝟtiñ.narrauit signa mortis signi/ficatiua sic.Ultima pars nasi elõga/bitur infrigidabitur ꝛ nigrescet aut nigra fiet: spasmabunt tẽpora ꝛ vene q̃ sunt in eis nigre restringent ꝛ caui fiẽt oculi:ꝛ vnus oculorũ erit maior altero ꝛ tortus.Effundẽt lachrymas nõ volun/tarie:ꝛ effugiẽt lumẽ palpebre inepte claudent. Et quo/tiẽs inceperit angulus interior oculi liuidi coloris erunt aut ruffi valde ꝛ cutis frontis rigida erit ꝛ liuidi coloris:ꝛ pulpa auris inuersa ꝛ alba valde ꝛ color faciei in toto ci/trinus absqꝫ vigilia ꝛ solõne vẽtris.sup.ꝛ filib⁹ causis p/cedẽtib⁹ vtraqꝫ mandibula lapsa fiet. Saliua manabit ab ore.lenes erũt testiculi:anus infrigidabit:ꝛ si mulier fue/rit vulua ei⁹ emanabit.Si cutis corpis digitis ꝟhat nõ re/dibit ad locũ suũ pꝓriũ.anbelitus erit frigidus: ꝛ diuer/sus:ꝛ dormitio sup dorsuꝫ declinabit ꝛ de loco capitis sem per erit ad pedes:egeret ꝛ minget nolẽs:corruptio sensuũ erit aut partis ipsoꝝ.Eger affines suos ignorabit dentes mũdificabit citra solitũ. Color digitoꝝ fiet plũbinus vn/gues nigrescẽt palpebre oculoꝝ mouebunt semp:ꝛ si op/ponat digit⁹ oculo nõ claudet aperiunt oculi motu caren tes deglutire nõ poterit cibũ ꝛ potũ nisi cũ labore ꝛ sinco/pi:maior pars spũs eius emittet per nares pulsus erit for micãs capriolinus diuersus valde mõ pulsationẽ vehemẽ/tẽ mõ minimã valde:pulsus manus sinistre erit depressus debilis:ꝛ dextre manus erit rarus strãgulabit cũ potu aq̃ donec exeat aq̃ p nares.corpus egri arescet valde ꝛ euomet subam diuersi coloris:ꝛ si in aliquo loco corporis ei⁹ erit vlcus exiccabit ꝛ citrinũ fiet aut nigrũ aut plũbeũ. Et cõ/traria hoꝝ salutis sunt signãntia.¶Varietas ordinis in circuitib⁹ poxismoꝝ ꝛ exacerbationũ febriũ dicũt qdã.q est signũ prauũ cũ hmõi varietas ex debilitate cãtur nãe. Aue.tñ 4° collz dixit.est signũ bonũ signans breuitatem morbi:sicut etiã oppositũ est malũ signans morbi longitu dinẽ.sicut Jpo.dixit 4° affo.Quibuscũqꝫ po[m]i fiũt si qua hora dimiserit febris in crastinũ eadẽ hora accipiet discri/ta.i.lõga erit febris illa.¶Dixit H.2° affo.in cõmẽ.affor. Jn quo morbo somn⁹ ꝛc.si solẽtia iuuare suo tpe nõ iuue/rint pculdubio mala est eoꝝ signio.¶Dixit Auic.2ª ãrti. Dico q nõ opz cũ nõ vr in vrina forte.i.pfectũ signũ iudi/

rare de morte: fortasse, n. liberabit eger cū hoc per eūones incidētē ex parte aliq cū vtute expellēte dignū vl indignū: z fortasse resoluet humor ꝑm lōgitudinē tolerantie aut fiet crisis per exiturā: z ꝓprie qñ nō fuerit humor vehementis malitie: z est malus ꝑm plm: z significat fortitudinez infirmi. Et minor significo eius est suplōgitudinem.

¶ De ꝓsiderādis a medico tāqz ferat iudiū i ꝓnosticādo. c. li.

QVrit Hordonius in li°. de ꝓnosticis. in visi catiōe iudicij alic⁹ debem⁹ ꝓus discurrere ꝓ oia nālia ꝓpōne etatē sexū z alias res ꝑdictis ānexas. Et ꝓ res nō nāles tps āni regionē artē z regimē: z ꝓ res ꝑter nām. Et posteā ꝓ signa ꝓticularia deuenire. Sic. n. faciēdo sapiētis medici inspectio nō errabit. ¶ Dixit Rasi 6° ꝓti. Accītiū cōsidera cāz. v. g. si ē mō vrie aq̄sa z postea fit colorata: inquire diligēter de cā coloratiōis ei⁹. Si. n. fuerit talis ex actione nāe bona erit. si vō a fortiori discrasia cal'a mala. Et silr faciei tornatilitas si ꝓcesserit a cā extrīseca min⁹ verēda erit: vt dixit Ipo. ꝑ ꝓno. z sic Auī. dix 2ª 4ī. qōcūqz signoꝝ are factiōis infirmi in facie z extrēitatib⁹ accidit cā laboris exercitij vel vigilie z fluxꝰ vētris z filib⁹ redit ad salutē in duo b⁹ dieb⁹ aut trib⁹: sz si est cā intrīseca vt a cā adustiōis z casu vtutis mala est. ¶ Et dixit. nō ꝓsidas de signis bonis nisi ꝓtinuent z ꝓcedāt a cā bona vt vigore vtutis. Mala vō sūt sp dubia. verūtn ꝓsiderāda est dispō corꝑis seqns ea an ad meli⁹ disponat an ad pei⁹. Dixit. n. A. vbi. ē. nō ois alteratio subito facta in colore aut in tactu. sup. aut i qbusdā alijs est mala sp. imo est aliqn signans bonitatē z crisim vtilē: qre ꝓsideret dispō corꝑis post illa. ¶ Dix Ipo. 2° ꝓno. q in qbusdā valitudinib⁹ determinatio tarda est ꝓnostica signa in eaꝝ ꝓncipijs latētia sūt: eaꝝ. n. ꝓnª ꝓfusa sūt: z ic/circo cauti⁹ iuigilādū ē. z in singulis ēternis dieb⁹ studiosius ituēdū est: q si feceris aut vix aut nunqz falleris. Que vō in breui finiūtur facili⁹ cognoscunt. Et H. dix in cōmē. q egritudies q̄ idigēt i ꝓsūptiōe ipaꝝ spatio lōgo sūt silēs: z qn nō supfluit vna eaꝝ opationē eaꝝ in vtute supfluitate magna. Et est pugna eaꝝ sūs eqlitati neciuni est spatiū lōgi tpis: ad h vt vincat vna eaꝝ. Et signo prudētiū in lucta sup illū q vincit ex duob⁹ luctātib⁹ nō est nisi ꝑm hūc modū: qn qn videt supfluitatē vni⁹ eoꝝ sup cōparē i vtute supfluitate magna sperat ei victoriā magnā ex bora sua. i. cito: sz si nō videt alicui eoꝝ supfluitatē in vtute supra suū cōparētita q spatiū luctatiōis eoꝝ ꝓlōgat nō sic cuz furore illo scz vt ꝑ declarat qs eoꝝ vincet: sz declarat postqz ꝓtendit tps. Interest ḡ tua dixit Ipo. ibidē. vt multo studio peūtes z euasuros siue pueros siue iuuenes. sup. siue senes fuerit discernas. Et neqz i aliq egritudinū te negligētē eē oñdas. Et H. dix i cōmē. q Ipo. iā hoc idē dix. z itez dicit. q eius vtilitas est magna valde. Et subdit Gal. multi nō itellexerūt Ipo. qm ipsi multotiēs in aliq egritudinū videt signonem malā z euadit infirm⁹ post illud ab ifirmitate sua. Verūtn existimāt q Ipo. mētit⁹ fuit. z videt aliqn signonē laudabilē. deinde perit ifirm⁹: qre dnt q Ipo. errauit i sermone suo. ꝑter q ipsi intelligāt qre fortasse supat z vincit signo vna bona signiones multas illaudabiles z malas. ¶ Et dixit ibidē Ipo. hec mea doctrina de acutis passiōib⁹ nēcio medistimijs. i. lōgis. vt i cācro z filib⁹. al's. necin cācro z filib⁹ tropicis. Et honestū medico illi ē q huic salutē. alij vō mortē ꝓmittere valet. z in lōga z in breui egritudie. Et ad hoc z oēs vt dixim⁹ signiones oz cogscere eq rone ꝓpendere: z vires eaꝝ ꝓferre: cautius tn in sputis z vrinis. Et H. dix in cōmē. Oz vt ꝓsideres z speculeris oēs signiones: z non sis ꝓtēt⁹ signione vni⁹ in vificatiōe. Et ēt nō oz vt vt⁹ pōderet signonū absolute: sz postqz ꝓparat vnaqqz eaꝝ ad suā ꝓparē. qdā. n. signonū sūt male z i seipsis. verūtn diuersificāt in illo ꝓp multitudinē z paucitatē: z sūt ille quaꝝ vtutes pōderauit Ipo. in ꝓcedētib⁹. Dixit. n. in qbusdā eaꝝ: qz sunt minꝰ signantes mortē: z i qbusdā eaꝝ: qz sūt mortifere vade. i. fortasse addidit ad illud ꝓculdubio. Et silr et signonū laudabiliū pōderauit vtutes. Et dixit in qbusdā eaꝝ q sūt salue valētes z significēt euasionē. Et in qbusdā eaꝝ dixit sermone absoluto q sunt laudabiles z fortasse addidit ad qsdā eaꝝ vt⁹ est magna valde. ¶ Vñ ḡ dixit Ipo. q opz vt cognoscas dispōnes z discernas eas postqz cōparaueris vtutes eaꝝ adinuicē. nā nō solū laudabiles adinuicē: sz laudabiles cū illaudabilib⁹: nō tn ꝑ hāc cōpōnē poteris scire in ꝓmis q iā supfluit: et ex eis in eo qō signat qō supfluus est. Et scies 2°: qz qn tu sciueris illō nō faciet te timere illud qō videbis. Et 3° vt ingras z ꝓsideres qd sit cā ineuētata ei⁹ z qd signat illō: oz ḡ dix H. vt ꝓsideres añ oēs res i ꝓmis in qb⁹ mēbris corꝑis sit egri° q sit ei ꝓpria: z an egritudo sit būoris aggregati i venis. z deinde ꝓsidera 2° q vtutes illi⁹ ifirmi ꝓprie sint: vtutes. n. sūt tres vitalēs nālis z aialis. deinde ꝓsidera vtutes laudabiles signantes dispōnes illarum vtutū. Ponam⁹. v. g. q vt⁹ ꝓcedēs a cerebro nō bēat egritudinē. neqz aliqō ex

fortasse signiant malitiã cõplonis. Et dix̃ H. q̃ accũtia qb⁹ fit crisis noiant signa ⁊ signiones ea quibus pole est scire. Greci. n. noiant signa ⁊ signiones ea qb⁹ pole est scire an infirm⁹ saluef an pereat: ⁊ sunt signa q̃ signiant debilitatẽ vtu tũ regẽtiũ corpus ⁊ eaꝝ fortitudines ⁊ ingrediunt in ea q̃ signiant digõnẽ ⁊ ꝑziũ ei⁹. Sed ex accũtib⁹ ex qb⁹ fit crisis nõ est aliqõ: cui⁹ disp̃o sit ista disp̃o: ſz intell'r ex eis ⁊ crisis accidit: ⁊ cũ illo ẽt an sit cũ eũone an cũ exitura: ⁊ cũ illo ẽt qb⁹ eũonib⁹ ⁊ qbus exituris accidit. veꝝ an crisis sit bona an mala nõ ẽ pole vt sciat ex signionib⁹ hmõi qm̃ p eas nõ inuenio istas crises ꝑuerti ad salutẽ plus q̃z ad mortẽ ſz scitur ex signis ⁊ signionib⁹. dixit. n. Ipo. q̃ digõ signiabit velocitatẽ crisis ⁊ fiduciã salutis. Res aũt crude nõ digerunt ⁊ ꝑuertunt ad exiturã malã: aut signat q̃ nõ erit crisis aut dolorẽ ⁊ lõgitudinẽ. ¶ Et dixit Ipo. ibidẽ adhuc signiones q̃s dixim⁹ in ethiopia ⁊ septẽtrione ⁊ expta. i. locis calis ⁊ frigidis ⁊ medijs iter eos expti sum⁹. Et H. addẽs in ꝓmẽ. dixit. In oi tpe ⁊ hora ãni ⁊ i oi regiõe sig⁹ q̃ ex eis sũt mala signant malũ. ⁊ q̃ ex eis sũt bona signiant bonũ semp in oi regiõe. ¶ Et ſbdit Ipo. nec aliq̃ te pturbet: qz locuplete/ris q̃z existimes tibi sig⁹ series arridebit: siẽ noiauim⁹ rõni i vigiles. Et H. dix̃ i ꝯ⁰, qñ tu itelligis itellũ bono vtutes signionũ. tũc tu q̃uis nõ ꝑcedas ⁊ scias semp de aptitudine illud cui⁹ est vt accidat ſm vitatẽ: verũtñ cũ tu iã vificasti ⁊ inuenisti recte ſm plm disciplinã multã nõ errabis. Et. in ℔ oñdit bonitas vni⁹ hois supra aliũ ex eis q̃ añcedũt ⁊ iudicãt id qõ facturũ est: qz intẽtio ꝓeter q̃ cadat error in illa maior est q̃z mẽsura vtutis hois paucitas aũt erroris est de opatiõe ꝓudẽtiũ in arte tñ: ⁊ q recte iuenit ex illis in. 20. vicib⁹: vice vna dñt nõ posse errare nõ põt hoi inesse ꝑ artez: qz istud est soli⁹ dei: ⁊ est supra modũ ⁊ mẽsurã hois. Ars nõ ponit nos vt nũq̃z erremus: ſz ponit in hoc q̃ illi q̃ habẽt artẽ min⁹ errãt q̃z q nõ habent eã: ⁊ põt in ℔ poni exm de geometra ⁊ alijs mathematicis. ¶ Et dixit Ipo. neq̃z velis te ad alias egritudines ⁊ alias ꝑceptiões diffundere: qz determinanf q̃cũq̃z nr̃o numero diez neq̃z sunt expectãde ordine ꝑceptoꝝ. q. d. signiones q̃s dixim⁹ in egritudinibus acutis nõ extẽdas eas ad crõicas. ¶ Dixit H. ;° pnost. sup vbo. apa in gutture ⁊ c̃. oz attẽdere reliq̃s signiones in recti tudine pnosticatiõis: in eo qõ est futurũ. Et sit hoc ꝑceptũ cõe ampli⁹ ⁊ in oib⁹ signionib⁹ ⁊ ꝓprie in illis q̃ nõ sunt in vltimo laudis nec in vltimo malitie. Et hec sunt ille de qb⁹ est de ꝓsuetudine. Ipo. p̃cipere tibi ꝓsiderare reliq̃s ꝓsiderationes: oz g̃ recte pnosticari volẽtẽ ad oia supradicta attẽti⁹ attẽdere ⁊ fideli⁹ ꝓsiderare neq̃z nõ ⁊ ad alia oia q̃cũq̃z ad pnosticãdũ recte coadiuuãt q̃ maxi' sũt iudicia signoꝝ bonoꝝ ⁊ maloꝝ ⁊ ꝓsidera° rerũ pticulariũ occurrẽtiũ. ¶ Dixit. H. p⁹ ad glau. febricitãtiũ ꝓtinue maxi' egõnes ⁊ vrias ⁊ vniuersum ambitũ corpis videdũ ⁊ motũ arteriaꝝ ⁊ q̃cũq̃z alia hmõi. dix̃. Et lõga ẽt expiẽtia. Ipo. iussit ꝓsiderare tpa anni ⁊ regiões ⁊ aeris ꝓstitutiões ⁊ etates ⁊ corporũ cõplones ⁊ ꝓsuetudines ⁊ ꝑcedẽtia cãꝝ ⁊ q̃ coinuadũt egritudinib⁹ ⁊ q̃cũq̃z interim apparẽt. Suasuz enim est vt alicui vi ꝑdicta oia ꝓsiderãti totũ. ſ. esse ꝓsideratũ qõ ꝓsiderãdũ est. Sz dixit H. nõ tñ ſm vitatẽ sic se hz. nã qõ est maximũ hoꝝ oium: dici vo paruissimũ neq̃z scriptũ ẽ. Quid aũt sit ℔ q̃rẽti rñdit q̃titas egritudinis ad denotationẽ q/dẽ vna denoiatiõe indigẽs: ad vtilitatẽ vo maximũ existẽs nõ est pole pnosticari bñ absq̃z q̃ certa q̃titas p̃dictarũ p rõciniũ habeaf. etenim siue pnitiosa sit egritudo siue ⁊ qñ maxime pole sit mori hoiem siue ab egritudine liberari ni/si oium p̃dictoꝝ quãtitatẽ reduxeris ad duo capitula diligẽter ꝓsiderãs ad egritudinẽ. vz. ⁊ egrotãtis vtutẽ. neq̃z poteris pnosticari bñ. nam vtute qdem ita forti existente: vt superet egritudinẽ necessariũ est liberari hoiez: si vo ecõtrario fuerit ꝑculdubio mori. nõ igif q̃lis sit egritudo ſm spẽm ꝓsideres̃ solũ: ſz ⁊ quãtũ magna: nõ aũt hec paruo in diget exercitio cũ hoc q̃ neq̃z scribi põt nec doceri. ſ. quãtitas vniuscuiusq̃z: ⁊ qcqd tñ vtiq̃z apud nos est nõ ab aliq̃ alio in tñ certitudinis accidit q̃z ex maxi' exercitari: ita q̃ quãtitatis cõiectura: hoc aũt in ipsis opõnib⁹ discere pole est. ¶ Jdeoq̃z dixit Hal. Jngrediẽtes ad infirmũ primũ q/dẽ a maximis ꝓtẽplari opz ea q̃ sunt ſm seipsuz: deinde vero ⁊ ab alijs nihil inquãtũ pole est ẽt minimoꝝ omittẽtes magis aut minus indicationi q̃ ex maximis credere ex alio rũ additiõe fit: ꝑcuauim⁹ eni dix̃ ipse aliqñ aliquos egros qbus sanis nõ affuerimus nequaq̃z egro qualr̃ se hẽant in colore aut habitudine aut nãli calore aut arteriarũ motu: sciẽtes nõ sufficiẽtes iudices vnq̃z fuimus vtiq̃z magnitudinis egritudinis eoꝝ. Jnquãtũ eni egredit a nã vnũqõq̃z in tñ magnitudinis accedit. quãtũ autẽ pole est soli id qõ ſm nãm certissime sciẽti. q̃re opz: vt ea q̃ nõ visa ignoramus p interrogationẽ discamus. ¶ Jnquit Haly. io. theorice. oz volẽtẽ rectã pnosticationẽ adipisci vt ꝓtinue sit speculationis ⁊ discretionẽ acuat ⁊ ꝓlonget cognitionẽ collatione vtaf iter bona ⁊ mala signa: videatq̃z q̃ plũmi sunt numeri ⁊ signione fortiora ⁊ q̃ pauciora sunt numero ad significandũ debiliora: examinet ergo signa virtutis egri noticia: ⁊ debinc de morbo ⁊ ꝓplã ⁊ supantia iudicet signa ⁊ fortiora. ¶ Et sciẽdũ qñ q̃ ad interitũ sũt signa nõ adiuuanf cũ his q̃ ad salutis signionẽ sunt valida: cũ hoꝝ vnũqõq̃z i extremo sit ꝓrioꝝ: ꝓria aũt vno eodẽq̃z in loco nõ ꝓgreganf. Signoꝝũq̃z nõ imutaf signio in oib⁹ regionibus etatibus ⁊ tpibus: sed q̃ laudabilia sunt bonũ signiant ⁊ q̃ illaudabilia malũ. Jõ si infirmũ videas alleuiatũ ⁊ qetũ esse cũ malis signis: nullis apparẽtib⁹ bonis pulsu vtute ⁊ anhelitu vrine digõne bona ⁊ alijs hmõi nõ expedit te alleuiatoꝝ sic spẽ cõmẽdare nec leteris in eo: ſz patiẽtis portẽde interitũ. sic ⁊ si infirmũ videris in quo signa apparuerint bona vt pulsus robur ⁊ anhelit⁹ bonitas vrine digestio aliaq̃z hmõi: ⁊ accũtia videris illa accidisse difficilia vt molestationẽ mẽtis alienationez fantasias visus ⁊ obstructionẽ ꝑcordioꝝ dolorẽ ⁊ similia nõ oportebit his turbari. hoꝝ nãq̃z accidẽtiũ recessus velox erit ꝓpter infirmi a morbo suo salutẽ. Jnquit enim Ipo. in affo. nõ credẽdũ esse alleuiationi q̃ infirmo ꝑter rõnẽ fit: neq̃z res sunt verẽde difficiles q̃ ꝑter rõnẽ fiunt: plura eni hmõi nõ durant neq̃z plixa sunt. dixit aũt ℔ qñ signa bona semp bonũ ꝓtẽdũt: ⁊ mala semp malũ: nec vnq̃z hec cessat regula. Et ſi nõ est hoiem iuenire q nõ fallaf. magni nãq̃z medicoꝝ ⁊ pitissimi nonũq̃z peccauerũt. maxie in acutis morbis peccaf pp trãsit⁹ eoꝝ acceleratione de vna bitudine in alias. Jn prolixis aũt morbis ⁊ cronicis vix incidit peccatũ in ipoꝝ iudicio. Jdcirco ergo. dixit Ipo. q̃ in acutis morbis iudiciũ vitet mortis pfectiõis nõ est in vltimo. hoc autẽ est pp mãe subtilitatẽ ⁊ motus acceleratione ac trãsitũ ab habitudine in habitudinẽ: sed cũ medicus pitus est ⁊ in libroꝝ studio diuturnus ⁊ exercitij circa infirmitates longioris ⁊ plixi tpis ⁊ eius speculatio sana est: dixit. peccabit in iudicando nisi praro. Jdeo medicũ opz infirmos visitãdos visitare ⁊ q̃ diligẽter intuit⁹ fuit custodire discretionẽ ⁊ iudiciũ acuere ⁊ collectiones optime appere: ⁊ eoꝝ q̃ in nr̃o libro hoc diximus frequẽtare ordinationẽ: que si fecerint multa eius erũt dicta ⁊ facta: pauca vero peccata. ¶ Et dixit Hal. scias in morboꝝ ꝓncipijs ꝑma die posse te saluãdi salutẽ ꝓnunciare vel mortẽ iudicare: sed hoc est in morbis. quoꝝ q̃rto die ac septio finis occurrit. hoꝝ nãq̃z morboꝝ sig⁹ in ꝓncipijs patẽt. quoꝝ aũt finis est in 14°. aut 20° : ⁊ q̃ sequũtur salutẽ nõ potes aut mortẽ agnoscere in ꝓncipijs: ſz intuenda erunt oi q̃rto die tibi signa: morbiq̃z ꝓsiderabis imutationẽ ⁊ motũ ⁊ ad quã imutabit hitudinẽ: hoꝝ nãq̃z morboꝝ status remotior est ⁊ motus tardus ꝓp mãe ipoꝝ g̃ssitiẽ: nec ipsoꝝ apparẽt signa dieb⁹ ꝓmis: sed differũt iuxta morbi lõgitudis q̃titatẽ. Jõq̃z circa vnãquãq̃z spẽm ipoꝝ

Sig⁹ bona semp sunt bona ⁊ sig⁹ mala semper sũt mala in oi regione ⁊ in oi tẽpore.

Ars non facit vt nũq̃z erremus ſz vt min⁹ erremus.

Sapientissimi medicorũ alti qñ etiam fallũtur.

Oia signa pnostica sunt reducenda ad duo. vidz ad cõsiderationem egritudis ⁊ ad vtutis egrotãtis cõsideracionem.

neĉe est bitudiné singulis iuestigare dieb⁹. ¶ Dixit Raſ. i6°. 9ti. Inqt Ipo. ille q vult pnosticari. scire oz oēs pnosticatiões eq̄ rone ppēdere: z vires eaꝝ ꝓferre in oib⁹ locis ppie in vrina z egestione z sputo näli z nō näli. ¶ Et dix̄ Sal. Inspice in pmis vtrū passio sit in aliquo mēbro an in toto corpore. deinde intuendū est oēs virtutes corpis vtrū infirmentᵉ. Et perquire signiones ex opationib⁹ earū. ponē do ergo q in v̄tute spūali nō est passio: z cū b̄ adest febris: tūc ponēdo q in vrina a p̄ᵃ die febris fuerint signiones laudabiles: dico q ipoſe est q bic eger ex hac egritudine moriaf: Iz in eo apparuerit aliqua signiatio dubia: qm̄ ex eo signiatio hr̄ per crisim: z b̄ fit ad modū tussis turbatiōis animi imaginatiōis obscuritatis visus doloris stōi turbationis oculoꝝ vomitus egōnis male z turpis z putrefactiōis alicui⁹ mēbri: Iz imediate post b̄ erit mitigatio doloris appetitus cibi leuitas corpis z ipsius corroboratio. vnde debes ꝓferre ptē v̄tutis pti egritudinis qm̄ ego iudicaui quē dā patiente dormiētē aptis oculis: q b̄ erat ei näle: z aliuz q planities timporꝝ eius erat näle z iudicaui quādā mulierē cuius vn⁹ oculus erat minor alio: q hoc erat ei näle: vnde quotiens manifestatur tibi q egritudo caret fallacia cū pluribus significationib⁹ fortibus scire debes z potes q illa signio mala accñs ei est näle. ¶ Dixit Almn̄. io. signorū. virtutes inter se cōferende sunt: vnū. s. cū alijs. vnū nāq signū bonū: cū fuerit forte mltis malis ꝓpōderat. plerūq ēt signis bonis signa nō bona cōiungūtur pessima vero signa fere nūquā signis valde bonis cōmiscētur. ¶ Sūt aūt ea q̄ pnosticator in mēte hr̄e oz z fideliter ꝑsiderare ad decē signationū modos reducta: q̄ ab Ipo. ex serie sui libri pnosticoꝝ sumunt. ¶ Et p̄mus modus est fortitudo infirmi morbū suū faciliter tolerātis: cui⁹ oppositū est debilitas infirmi morbū suū pati nequeuntis. ¶ Secūdus est leuitas infirmi facilr̄ se mouētis bincinde: cui⁹ oppositū est ad motū ipsius grauitas tāq̄ pigri vel multo tpe pssi in eūdo: vel se voluēdo z sustinēdo sua membra caput brachia z crura aut in sustinēdo induméta sua vel pānos lecti aut papsidē vel cifuz in manu sua. ¶ Tertia est effigies mēbroꝝ filis effigiei sui sani: z p̄cipue facieі: cui⁹ oppositū est effigies sibi sano dissilis. ¶ Quart⁹ est bonitas mētis cū bonitate z facilitate appetitus: cuius oppositū est mētis pturbatio z deficiētia cū difficultate appetit⁹. ¶ Quintus est bonitas sōni debito tpe facti egrō iuuātis z cōfortātis: cui⁹ oppositū est malitia sōni nō cōgruo tpe facti egrō grauātis ledentis vel nō iuuātis. ¶ Sextus est sanitas z bonitas anbelitus: cui⁹ oppositū est anbelit⁹ anguſtia z isuauitas. ¶ Septim⁹ est eq̄litas z ordinatio pulsus: cui⁹ oppositū est inēq̄litas siue diuersitas z inordinatio. ¶ Octauus est fortitudo v̄tutū näliū: cui⁹ oppoᵐ est ipsaꝝ debilitas. ¶ Nonus est laudabilis purgatio in vrina sudore egōne z alijs: cui⁹ oppoᵐ est illaudabilis supfluitatū eūo. ¶ Et decimus est māe morbi dilatabilis exitus in suba q̄litate z q̄ntitate sine doloꝛe: cui⁹ oppoᵐ est ipsius ꝛstrictio exit⁹ z egressio eius in nō bona suba q̄litate z q̄ntitate z cū doloꝛe.

Dece sūt ea q̄ pnosticator in mēte habere oz z fideliter ꝑsiderare.

¶ De causis mortis. Cap. lij.

Auicēna scōa quarti. dixit. Jā sciuisti horas egritudinū z sciuisti q motus i ꝓgnosticis q̄nq̄ fit addēdo i laboꝛe z signiat statū: z q̄nq̄ fit minuēdo signiat declinationē z q vehemētiores fiūt motus egritudinum z accñtia eaꝝ in nocte pp vehemētiā occupationis näe in digerēdo mām: tūc ab oi re. i. ab oi mō quo peccat ipsa mā: pp q̄ mā cōmouet z ab ea vapores mali eleuant q sūt cā taliū accñtiū maiorū: vt pz ēt tpe crisis. ¶ Et dixit q mors fit aut a cā q̄ corrūpit cōplo cordis: aut pp cāz qua resoluitur virtus q̄re extinguit. Et facta pp cām q̄ corrumpit cōplo cordis aut est doloꝛ vehemēs aut q̄litas supflua de q̄litatibus notis. i. pmis: aut est q̄litas extranea venenosa: aut retentio materiei anbelitus: z pp b̄ opz vt dimittant resupini: z ne pmittant guttura eoꝝ exiccari: Triplr̄ eni cōtingit mori in aliquo tēpore morbi. p̄ rōne q̄ntitatis mäe suffocātis. Scōo rōne excessus suaꝝ qualitatū pmaꝝ: vt intensi caloris vel frigoris. Et tertio rōne occulte dispōnis sue venenositatis vt in pestilentia in qua nō est alicuius manifeste qualitatis mäe vehemētia. Jn p̄ncipio tñ morbi cōpato augmēto z statu plus ꝓtingit mori ex quātitate mäe. Jn augmēto tñ z statu plus tñ in statu ꝓtingit mori ex malitia mäe. Dix̄. n. Aaron. q plēs morbi interficiūt in augmēto eoꝝ. ¶ De spēb⁹ tñ mortis q̄ accidit in horis febriū. dix̄ Aui. 2ª. 4. de illis est mors q̄ accidit illis in p̄n° paroxismi febris z augmēto ei⁹ aut resolōne z reuolutiōe alr̄. relevatione. Et plūm ei⁹ est in febrib⁹ aꝑatū intrinsecoꝝ vbi effunditur ad ipsa supfluitas subito z in egritudinib⁹ malignis a qbus supaſ nä in pmis cū mouet cū fortitudine: p̄cipue si fuerit debilitas z ad sūmū est sicut p̄focās z sicut extinctio ignis a multis lignis. Et de illis est mors in statu paroxismoꝝ febris ꝑpter supationē febris ab egritudine. Et z[a] est mors facta in declinatione: z est pauca z rara: z plurimū eius est in declinatiōe particulari nō vñ. Et cā in ea est: q: nä est sicut secura z expanditur caliditas z patiť z dispositiť necessitas aliter retentio q̄ est necessaria in horis p̄ncipij. Et plēs eoꝝ moriunť cū syncopi subito: z qdā eoꝝ moriunť gradatim. Et fortasse declinatio est declinatio q̄ est facta mollificatiōe v̄tutis z resolutione caliditatis innate: z q̄re existimaſ q fit declo eius. Et pulsus quidē diuersificātur in vtrisq declonibus. Jpse enim in vera ꝓfortatur z in falsa mollificaſ z i vera eq̄tur z in falsa diuersificaſ z egreditur ab ordine. Jn declone aūt totali nō moriť aliqs nisi ꝑpter cās laboris de foris q̄ supueniūt infirmo: z est de illis sicut motus z eleuatio ad sellā aut ira z sitis. Et q̄nq̄ q̄dē accidit huic z p̄me z hmōi q mōrti añcedit sudor pauc⁹ viscosus: z moriť multotiēs aliqs in variolis in declone. s. nō vā: sed facta p redituz mäe ad interiora: z multotiēs añcedit eū sudor ieq̄lis ad frigus decliuis z fortasse est in capite z collo tñ z fortasse est in pectore tñ: z q̄n cutis in aliquo fuerit spissa densa sicca nō erit tunc mors per sudorē z cū eius ꝓrio erit cū sudore. ¶ Dixit eni Raſ. i6° cōtiñ. Quotiēs cognoueris q patiēs moriturus est p̄m sig[a] z in cute eius fuerit mollities aut lenitudo moriet cū sudore p̄cedēte mortē eius. sed cū in ea fuerit siccitas aut rigiditas: absq̄ sudore moriet. ¶ Dixit Judeus. in quo moriť z soluiť venter moriet absq̄ doloꝛe: z in q̄ fuerit vēter siccus tēpestatē patiet vehemētē valde. ¶ Dixit Aui. plz mortis fit in egritudinib⁹ mortalib⁹ ex modo aliq̄ in hora in q̄ fit crisis bona in egritudib⁹ saluis. Et egri°. i. mot⁹ egritudinis erit in parib⁹: z si erit in iparib⁹ mors erit iparibus. dix̄. n. Almn̄. x°. Si in die tertia mā febris visa fuerit furere scias egrū nō euasurū in septima maxime si non apparuerint signa dignōis in vria neq̄ in egōne: z si in quarta febris furere ceperit z dignōis signa apparuerint z videbiť febris quasi esse occulta nullo modo manifesta scias febrē longā esse z maxime si facies egri non macrescit z nō fit tornatilis: z si in die q̄rto fortior facta fuerit febris z digestio nō apparuerit: scias eū moriturum in septima. ¶ Et dix̄ Aui. scias q causon z q̄ sunt ei silēs attrahunt mortem in statu paroxismi: z accidūt cū ea accñtia mala de pmixtiōe rōnis in vehementia anguſtie z pfunditate somni dicunt qdā. i. impotentia vigilādi z debilitate tolerantie febris: deinde accidūt doloꝛ capitis z tenebrositas oculoꝝ z doloꝛ oris stōi z inqetudo z febris slātica attrahit mortē in p̄n° po[mi]: z tunc est frigus longū z non calefit: z pulsus puus valde sicut vermicularis z vehemēs fit pfundatio sōni z pigritia z ad somnū vnaquaq̄ attrahit mortez in hora in qua ipsa fit vehemētior sup infirmū plus siue fit in p̄n°: siue in augmento z statu. z mors qdez in augmento apparēte fit in

Triplicit̄ cōtingit mori.

Q̄n̄o in declinatione ēt vera contingit mori.

paucis siue parũ accidit. Et cũ ita consideras signa mortis in hora quã diximus ⁊ nõ inueneris eã tũc existima ꝙ erit mors. Si aũt ꝓsecutus fuerit illud aliqõ malox signox p̃dictox tũc iudica ꝑz plz si fuerit proximi ipares ꝙ ipe morietᶜ in 7°: ⁊ si fuerint pares morietᶜ in ꝑmo p̃cipue si fuerit egritudo velocis motus: ⁊ h̃ idem dixit Gal. pulchre 3° de crisi: ⁊ dixit 2° regiminis acu. mors subita cãtur ex passionibus cordis ⁊ cerebri: vt ꝑz in sincopi ⁊ apate cordis ⁊ aplia forti. ¶ Significatiões mortis absq; crisi de illis sũt. dixit Aui. 2ª 4ª. debilitas vtutis ⁊ defectꝰ eius ad resistendũ egritudini. Et de illis est tarditas signox digõnis. oio. Et de illis est vtus egritudis cũ tarditate motus ipsius: ⁊ qñq; aggregankᶜ oia ista: ⁊ est magis ꝓnitiosuꝫ. s. absq; crisi. dicũt ꝙ si sunt duo gemelli sil'ᶜ concepti: ⁊ eodẽ tẽpe nati eiusdẽq; cõplonis cõpõnis ⁊ bitudinis ⁊ eadẽ dieta nutriti ⁊ in eadẽ regiõe ⁊ in eodẽ aere si egrotãt eadẽ egritudine de eadẽ mã ⁊ eodẽ tpe ⁊ eodẽ regie reganᶜ ⁊ eodẽ medico: ⁊ oia ẽt alia ꝑticularia ocurrãt illa: qõ pol'e est: tũc vi per illud p̃suppositꝰ pol'e ꝙ si vnus eox euadit ab egritudie ꝙ alter sil'r euadat ab egritudine: ⁊ si vnus moritᶜ ex ea morietᶜ ⁊ alter. Cuius oppositũ H. in de creticis dixit: ⁊ voluit ꝙ alter possit euadere ⁊ alter mori: ⁊ sic experientia docet. Et h̃ est qz sicut fulgur cadẽs de celo cadit in vno loco ita ꝙ nõ in alio. ⁊ qñq; nõ tãgit locũ sibi ꝓtinuũ: ita corpa celestia influũt virtutẽ in vno loco quã nõ influũt in alio etiã sibi ꝓtinuo vel vicino. Ita vnus ouox gemellox põt recipere influẽtiã in sua ꝓceptiõe ⁊ in sua natiuitate ⁊ in egritudinib⁹ suis ẽt aliã quã nõ recipit alter: qm̃ ꝑz diuersos hoies sũt diuersi circuitꝰ capitis in celo. diuersox itaq; capitũ diuerse pũt eẽ ifluentie a corpib⁹ celestibus: ⁊ sic de illis duobus gemellis: vnus põt creticare ad bonũ ⁊ alter ad malũ: iterũq; p̃t h̃ ꝓtingere ex pte ꝙplonis: qz ilz possint eẽ de eadẽ ꝙplone ꝑm latitudinẽ ⁊ ꝑm sensum: tñ ꝑm cõplonẽ proꝓriã ⁊ punctualẽ non sibi simul approximari. Dixit. Auic. ꝑma p' cap° de cõplonibus est impol'e. qm̃ ꝑm diuersos situs corpox superiorũ ⁊ ꝑm diuersas influẽtias ipsox que ꝓtinue fiunt diuersi erũt cõcursus elemẽtox ad mixtũ causandũ: ⁊ sic diuerse cõplones pũctuales: ⁊ sic est de illis gemellis. q̃re vnus eox põt euadere: ⁊ alter mori.

¶ De signis salutis ⁊ mortis. Cap̃. liij.

Quinto dinamidiax scribit sic. quisq; die mẽsis p̃ in infirmitatẽ ceciderit iz ª dies sequẽs timẽda est quã si trãsierit ifirmus vsq; ad trigita dies euadet. Qui vero scõa die egrotauerit. 14ª dies timẽda est quã si trãsierit euadet: quãuis diu sit egrotãs. Qui aũt 3ª die inciderit in morbũ sine molestia liberaꝫ in ꝓximo. Qui vo q̃rta die ceciderit grauiter vsq; ad 2°m erit: quam si effugerit euadet. Quinta aũt die egrotãs: lz grauiter patiaᶜ euadet. Et 6ª die egrotãs lz sanari videaᶜ. 5ª tñ die alterius mẽsis morietur. Qui 7ª die deciderit absq; molestia liberabit'. 8ª die decidẽs si nõ fuerit factus sanus vsq; ad 12m die morietᶜ. 9ª aũt die egrotãs cũ sũma molestia euadet. decima vo egrotans die ꝓcul dubio. morietᶜ. Et 11ª decidẽs die liberabit' in ꝓximo. 12ª die q deciderit nisi liberatꝰ fuerit infra. 15. dies morietᶜ. 13ª die q decubuerit erit infirmus. vsq; ad. 18. quã si trãsierit euadet. 15ª die ⁊ nisi infra die cõualuerit morietᶜ. 14ª die decidẽs manebit vsq; ad. 15. die ⁊ euadet. 16ª die decidẽs lz p. 28. dies molestaᶜ euadet. 17ª die decidẽs infirmus erit vsq; ad 18ª. ⁊ euadet. 18ª die decidens cito liberabit'. 19ª die decidẽs sil'r euadet. 20ª die decidẽs in. 5. die euadet: sz tñ in sequẽti die morietᶜ. 21ª die egrotãs nisi ꝑiculũ mortis incurrat infra. 10. die alterius mẽsis liberabit'. 22ª die qui infirmaᶜ: lz decẽ diebus grauiter egrotet liberabit'. 23ª die q infirmaᶜ quãuis sit cũ molestia altero tñ mẽse liberabit'. 24ª die decidẽs in. 22. liberabit': attñ i sequẽti mẽse morietᶜ. 25ª die decidẽs: lz vsq; ad aliquãtulũ patiaᶜ euadet. 26ª die decidẽs: lz vsq; ad exitũ patiaᶜ: tñ altero mẽse liberabit'. 27ª die õcidẽs nõ morietᶜ. 28ª mortẽ inuit in. 20. Et alr dz 27ª die mortẽ minaᶜ. ⁊. 28ª mortẽ inuit in. 20. 29ª decidens die paulatim in altero mense liberabit'. Jn. 30ª die decidẽs dubiũ est vtrũ euadat. Et sil'r q. 31ª die infirmaᶜ vtruꝫ euadat ignoraᶜ. ¶ Dicũt vatícã de vrina infunde: ⁊ si seqñti die viridis fuerit viuet: si nõ: nõ. ¶ Et dicũt ꝙ de lardone pedes egroti a calcaneo vsq; ad policem inunge ⁊ iacta ipm cani quẽ si comederit ⁊ nõ retinuerit moritᶜ. si aũt collegerit ⁊ nõ ejecerit viuet. ¶ Et dñt si infirmus nõ dormierit succũ iusquiami ⁊ mẽte sil' mixtũ induc fronti: ⁊ si dormierit viuet: ⁊ nõ morietᶜ. ¶ Dixit Guido de aretio: si vis inuestigare mortẽ vel vitã cuiuscũq; egri. Accipe vrinã ei⁹ ⁊ lac mulieris masculũ lactãtis: ⁊ sil' misce ⁊ si se adinuicem coadunauerint viuet: si ãt nõ: nõ: si vnũ ab altero separatur morietᶜ. ¶ Dixit Albertus magn⁹ q infirmanᶜ in ꝑmo mẽsis lunaris eox corpa erũt ad expellẽdũ egritudinẽ fortiora ⁊ in fine mẽsis erũt ejus. ¶ Dixit Mirach scotus hoc idẽ. Et subdit. ideo in initio nouę lunę si corpus cadit in infirmitatẽ nisi sit maxima culpa ledẽtis vel egri lz dubia vl' grauis videaᶜ infirmitas nõ põt prolõgari magis q̃z ad mediocritatẽ: ⁊ postea incipit paulatim meliorare donec est sanus sicut ifirmitas incepit paulatim augeri. Jn inceptione vo diminutiõis lunę ⁊ in vacuitate aliqñ solẽt nasci infirmitates diuerse. i. cõmixtiõe multox humorũ: ⁊ ideo sunt duriores ⁊ tardiores ad sanandũ ⁊ ad bene ꝓsulẽdũ.

¶ De signis lõgitudis ⁊ breuitatis egritudinis. Ca. liiij.

Longitudo ⁊ breuitas egritudinũ cognoscit ex signis sumptis a trib⁹ giiib⁹ rex. s. nãliũ nõ nãliũ ⁊ ꝑter nãz. Et signa sũpta a reb⁹ nãlib⁹ sic hẽnt intã cõplonalis vel acgsita frida egritudines lõgas effi-cit maxᵉ mãles ꝓpꝛ ipotẽtiã caloris nãlis in resoluẽdo ⁊ cõsumẽdo mãs egritudinẽ faciẽtes. Et ꝙplo hũida ex militudine hũiditatũ facit egri^{ncm} saluã foze longã: qz multũ tps exigit' in ꝙsumptiõe illax: egri^{ncm} ãt mortalẽ breuiat qz ibi vtus morbo succũbit: sic i mortali succũbit egritudinẽ humiditates multe grauãt sup nãm: vñ citius suffocanᶜ. Cõplo ãt calida ac ẽt ꝙplo sicca ꝓpꝛ ꝓpꝛias cãs sunt cã breuitatis morbi. ¶ Cõpositio siue habitudo corpis dẽsa ⁊ stricta est cã lõgitudinis morbi. ꝓhibẽdo citã resolonẽ supfluitatũ: rara vero ⁊ lata corpis textura morbos breuiat ꝓpꝛiã cãm. ¶ Humor grossus viscosus ⁊ crudus ⁊ multus ⁊ frigidus cã est plõgationis morbi sicut hũor subtilis fluidus digestus paucus ⁊ calidus breuitatis eius ꝓpꝛ facilitatẽ cite ꝙsumptiõis ⁊ resolutionis ipsius. ¶ Mẽbrũ egrotãs in ꝑfundo corpis sitũ cã est longitudinis morbi sicut positus in supficie est cã breuitatis ipsius ꝓpꝛ aptitudinẽ ad resolonẽ mãox in ipso ꝓtẽtax ⁊ habilitatẽ recipiẽdi bñficia medicinax supappositax. Jtẽ mẽbrũ egrũ sitũ in longinquo a mẽbris ꝓncipalib⁹ ⁊ fonte caloris nãlis est cã ꝓlongationis morbi sicut sitũ in ꝓximo est cã breuitatis ei⁹. Item mẽbrum ignobile egritudinẽ suã ꝓlongat: nobile vero abbreuiat. ¶ Virtus fortis cũ suo calore ⁊ spiritu egritudies salubres abbreuiat: mortales vo sicut virtus debilis econtrario facit: dicunt ꝙ hz in morbo salubri de per se virtꝰ debilis sit causa ꝓlongationis eius: non tñ est cã semꝑ minoris seuitatis accñtiũ: sz vtplurimũ maioris: qz plus potest seuere morbus hmõi virtute ente debili q̃z ea ente forti. Et dicũt ꝙ vtute ente forti potest cãri aliqñ morbus salubris minus acutus ⁊ minus breuis q̃z vtute ente debili qõ ꝓtingere põt ꝑpter disꝓportionẽ mãe aut ꝓportionẽ conatꝰ nãe ad depellẽdũ morbũ. Et dicũt ꝙ vtute ente forti morbus salubris: vt dictũ est: est breuior saltẽ ꝑm plus: sz tñ cõtingẽs est ipsum esse seuiorẽ: qz ea ente forti ꝓtingẽs est vehemẽtius agitari mãz: vnde maior seuitas accñtiũ ꝓtingit: h̃ qz cũ virtute forti aliqñ intẽsior putrefactio ineniᶜ: qz cũ

vtute fortí maior erit cā ad inducēdū putrefactionē. Et dicūt q̄ in morbo salubri de mā eq̄li vtus fortis breui at morbū. vt voluit. Sal. circa finē secūdi libri de dif. feb. vtus aūt debilis nō. Et rō est: qr plus pōt vtus fortis sup equalem morbū breuiādū q̄z vtus debilis sup ipsum stante eq̄litate morbi: sz nō stāte morboꝝ eq̄litate salubriuz pōt eque cito curari morbꝰ salubris: imo citiꝰ cū vtute debili si sit morbꝰ tāto leuior aut plus quāto vtus fortior est potētior debili. In morbo aūt mortali eq̄li virtus fortior est cā plōgatiōis: qr idē morbꝰ pōt citiꝰ supare vtutē debilē q̄z fortē: sed stāte disparitate morboꝝ mortaliū pōt eq̄ plōgari morbus cuz vtute debili q̄z cū forti vel etiā magis vt apparet si suppona tur morbus mortalis tāto minor aut amplioꝰ cōiungat cuz vtute debili quāto vtus fortior est potētior debili. Etas iuuētutis pp fortitudinē suaꝝ virtutū z humoꝝ subtilitatē in ea abūdātiū egritudies breues facit: senectus vo plōgat: z etas pueritie mediuz tz. Et sexus virilis pp silem cām egritudies breuiat: muliebris vo plōgat. Dix. H. 3° pno. in 2°. verbi qbꝰ febris pmanet ꝛc. Qr cāe lōgitudis febris sunt tres: q̄rū vna est mēbrū in q̄ est egritudo qū eiꝰ sanatio est difficilis: scōa est hūores grossi z crudi q nō digerunt: z 3ª est error accūs in curatiōe. Et ista 3ª est vna de causis nō nālibus. opz. n. vt nō sit error supfirmū ex seipo neq̄ ex medico neq̄ ex ministris: aut extrinsecus sic ē error ex hora pñti z regiōe z disp̄one aeris z ex loco in quo est infirmꝰ qū est malus: aut ex nocuᵗᵒ quo ledit a tedio vel tristitia: tūc eni remanet vt sit cā lōgitudinis febris: z eꝝio cū nō accidit error in curatiōe ex pte p̄dictoꝝ egritudo breuiatur. Dixit Ipo. 2° pno. Estiue quartane vtplm sunt breues: autūnales vo lōge z marie q̄ ad hyemē cōuertunt: z silē est de alijs egritudinibus: z B qō dix. mariᵉ q̄ ad hyemē ꝓuertunt: pōt exponi dupliciter. vno mō q̄ voluit q̄ egritudines autūni sunt lōge: z de autūnalibꝰ marie sūt lōge ille q̄ ad hyemē cōiungunt: alio° vt fiat cōparatio estiuaꝝ autūnaliū z hyemaliū z sint estatis breues z autūnales lōge: z marie si in lōgitudine sint q̄ ad hyemē ꝓuertunt: z B siue sint facte in hyeme siue in tpe p̄cedēti ad hyemē reseruate. Ipse eni sunt marie lōgitudinis. Et dixit Ga. in cōmē. cām breuitatis egritudis in estate eē subtilē māz q̄ tūc tpis dōna tur z citā resolōnē ei. Et nō solū verificaꝫ de morbo salubri: sz ēt de mortali. sb̄dit eni H. q̄ si vtus est debilis z morbus sit mortalis citiꝰ interficit: qr mā in estate est magis mobilis. Et scias q̄ qū Ipo. 3° affo. dixit. q̄ egritudines autūnales sunt magis acute q̄z estiue p acuitatē intellexit periculositatē: sunt eni periculosiores magis q̄z estiue pp mās in autūno esse magis eterogeneas. z vificaꝫ affoxismus. q̄ fiat cōparatio egritudinū eiusdē spēi z nō diuersaꝝ: z supposito q̄ egritudo sit mālis nā z si de īmālibus possit in q̄busdā vificari: vt cōplexiōe frida z būida: nō tū in vltimis: z cū B oz vt supponaꝫ pitas ceteroꝝ: q̄ nō suppolita possz affo. bīe fallaciā. Dixit aūt Ipo. fm plm pp multa ꝓtingētia q̄ possent occurrere in estate q̄ facerēt egritudinē lōgā. de se aūt dix Ipo. in affo. q̄ estas breuiat egritudies: hyēs vo plōgat: z qō dictū est de tpe anni. idē intelligēdū est de ꝓstitutiōe aeris z regiōe. Et scias q̄ cū dictū est q̄ cetera sint paria. ita q̄ etiā vtus itelligaꝫ de fortitudine vel debilitate vtutis cōparate ad morbū z in reⁿ adipsuz. hoc. n. est qō sufficiet nō. n. intellr q̄ virtus in se sit semp eq̄lis cuz semp sit debilior in estate. Multa vite ociositas z somni supfluitas z pigritia cāe sūt lōgitudinis morbi: sicut cā breuitatis eiꝰ sunt exercitiū z vigilia nisi supfluāt z deijciāt vtutē: aut resoluāt qō est in corpe de materijs subtile z relin quāt grossuz. Multa ēt repletio z ciboꝝ crudoꝝ indigestibiliū multa comestio cā est lōgitudinis morbi: sic ꝺieta mediocris z eñatio supfluoꝝ cā est breuitatꝭ eiꝰ: z inanitio insup nisi supfluat z vtutē ꝓsternat: z aie accūtia vtutē ꝓsternētia cā sunt lōgitudis morbi. z ꝓria his sunt cā breuitatis eiꝰ. De signis aūt sūptis a rebus ꝓter nāz. sciendū est q̄ ois morbus fortis indicatiōe sūpta ab intēsiōe eiꝰ rōne sue infestatiōis est breuior morbo debili: qr taliꝰ indicādo morbꝰ fortis supat citiꝰ aut citiꝰ supaꝫ. Cū eni morbꝰ fuēit fortior vtute cū vt sic sit: agēs forte cito supat eā: ac ēt morbo exīte ifestatioi si vtus poterit supa eū citiꝰ termināb̄. Mēbrū nobile: z maxᵉ p̄ncipale nō pōt pati morbū forte z piculosuz tpe lōgo. nā nālr sollicitāte de eo: z de expulsiōe sui nocumenti: tñ dicūt q̄ absolute loquēdo non ois morbꝰ fortis est breuior debili: vt pz in causone z effi. Indicatiōe aūt sūpta a cā seu mā morbi: morbi māles fortes rōne māle de se intēdentis morbū z accūtiuz eius sunt cite terminatiōis: qr tales morbi sunt de māebus calis subtilib⁹ inclinatis ad citā resolutionē. Dicunt q̄ febris de mā mixta ex colera z flāte rōne māe ceteris pibus: quātūcūq̄ colera sit seruās nām colere: z quātūcūq̄ flā sit seruās nām flātis: semp est minor z breuior in tpibus vlib⁹ z ptícularibus q̄z sit febris flātica facta de flāte sili flāti ꝓmixto cū illa colera: qr ois colera quātūcūq̄ grossa in sua ipē simplex existēs semp est sōtilior quocūq̄ flāte quātūcūq̄ subtili in sua spē: z pp subtilitatē colere ipsa reddit apta illud flā incidere z subtiliare: q̄ incisio z subtiliatio rōne māe est cā breuitatis febris illiꝰ: cū velociorē reddat ipsius resolutionē. hz aūt febris flātica pura plures species siue causas ex pte māe ꝓcurrētis ad lōgitudinē z tarditatē eiꝰ q̄z mixta ex ipso flāte z colera. vt Sal. dix p̄ de diff. fe. ac ēt qr febris mixta ex flāte z colera rōne sūpta a mā tz mediū iter febrez colericā z flāticā: sz sic est qr colica est breuior: flātica lōgior q̄re mixta erit inter illas media. s. lōgior colerica z breuior flātica. sz tñ febris mixta ex colera z flāte rōne sūpta a virtute patiētis eā lōgior est q̄z pura flātica de flāte illi ꝓsili flāti qō est ꝓmixtū cū colera. rō est: qr difficilioꝰ vtus agit ꝓtra duos hūores ꝗ̄ios q̄z ꝑ vnū simplicē. agit. n. vtus vnico instrō qō meliꝰ z facilioꝰ dirigit ꝑ vnū opp^m qōcūq̄ sit illō q̄z ꝑ duo sil. Insuper virtus plus grauat a duobus ꝗ̄ijs z plus resoluit ab eis de spū instrō ei q̄z vno tñ: vñ virtus reddit minꝰ potēs in resistēdo duobꝰ ꝗ̄ijs q̄z vni tñ. Et q̄ plus grauet a duobꝰ ꝗ̄ijs apparet recte ꝓsiderāti: qr in tali casu est dupⁱ pugna. vna est ipsoꝝ hūoꝝ ꝗ̄ioꝝ inter se: in q̄ pugna: z si vtus nihil opaꝫ adhuc de spū fieret resolō z vtutis grauatio. 2ª est pugna vtutis ad illos hūores ꝗ̄rios: in q̄ ēt de spū mltū resoluit: ita q̄ adhuc si hūores nō pugnarēt iter se ex ipsa pugna vtus grauaret. In febre āt simplici nō ē nisi vna pugna: z est flā solū p se minꝰ pugna accidit siue magis mīte. vñ grauat minꝰ vtutē z minus resoluit de spū in ipsa q̄z si flā eēt mixtuz colere a q̄ acuit. Ex dictis pz q̄ in febre de ocīs materijs mixtis mixtio faꝫ ad debilitatē: z debilitas vtutis ad plōgatiōez. Si g̃ q̄raꝫ que istaꝝ cārū ꝑualet in B nō pōt dari absoluta rīsio: sz erit fm ꝓtingētia eaꝝ. z silē si q̄raꝫ ex quo mā mixta iuuat ad breuitatē: z plusq̄z simplex: sz plus grauat vtutez z mā simpˡ plus facit ad plōgationē: sz minus grauat vtutē: z sic vbi iuuat vtꝰ ipedit mā z eꝝio. qs g̃ poxisimꝰ erit lōgior dōm silr q̄ nō pōt dari rīsio absoluta: itellis tñ p̄t imaginari q̄ vbi vtꝰ fuerit fortis sicut in hoīe tpato vel paꝫ lapso plus iuuat vtꝰ in resoluēdo q̄z p̄hibeat mā a resolōne: z eꝝio vbi eēt vtus debilis. Idcirco ꝓtingēs ē q̄ poxisimꝰ tertiane no thedurat 40. hcis qr ꝓtingēs est q̄ mixtio sit talis z tāte quātitatis q̄ disponet mēbra ad reaggregādū tñ ō mā q̄ faciet poxisimū. 40. horarū vel plium. verūtñ qū mixtio est eq̄lis z flā mixtū est eq̄le flāti febris simplicis: q̄z quis ex pte māe eēt minus illo: sz quāuis ex pte mixtiōis poxisimꝰ debeat eē breuior siue succedat vnꝰ poxisimus alteri siue silr coincidāt. tñ rōe vtutis p̄t eē lōgior: sz tñ nō ponent cetera paria: z tē ꝓtingēs est lōgiorē eē febrē mixtā ex colera z flāte q̄z purā flāticā: nā polē ē i aliq̄ casu flā eē paucū sōtile z benignū: māz vo mixtā ex colera z flāte polē ē eē mul/

Cāe lōgitudis febris sunt tres.

te quãtitatis ꝛ de colera grossa: vñ ꝓtingẽs est illã febrẽ flãticã esse breuẽ: hãc vero longã. Et possent ẽt dici alia q̃ dimitto: q; sunt pauce vtilitatis. Si aũt q̃rat in quo tpe morbi ꝯcurrit ista ꝓlongatio q̃ põt ꝓuenire in dcã febre mixta respectu simplicis flãtice: dico q; in declinatiõe tã vñ q̃z particulari ita q; illud pp q; morbus ille ꝓlongat siue poxim⁹ eius est q; declinatio ei⁹ est multũ lõga: ꝛ nõ: q; alia tria tẽpora nõ sint lõga: sz breuiora q̃z declinatio q̃ est longior eis tm̃ q; reddit totũ morbũ lõgũ: ꝛ sibi ei⁹ poxim⁹. Vñ Ga. 2° de dif. fe. dixit. q; stat⁹ emiritei ꝛ est tẽpestuosior ꝛ vehemẽtior statu pure flãtice. Et Aui. dixit. q; status ei⁹ in oib⁹ horis ꝑticularib⁹ ꝛ vlibus est ante statũ illi⁹: q; colericus hũor corrigit pigritiã flãtis: ꝛ apparet in ẽ de declinatiõe vñ per rõnem: nã sz in oi febre: ꝛ maxie in febre flãtica a ꝓn° vsq; ad finẽ status ꝓtinue plus ꝛ plus de mã aggregatur pp maiorẽ dispõnẽ in mẽbris iductã in reaggregãdo: ꝛ q; vsq; in finẽ stat⁹ vtus fuerit magis ꝛ magis debilitata ita vt cũ succedit declinatio inueniat mãm in vltia q̃titate ꝛ vtutẽ in mlta debilitate: ꝛ p q̃s tã rõne mãe q̃z etiã vtuꝫ ꝺclinaco ꝺbeat eẽ lõgior: tñ vt⁹ i simplici flãtica nõ ꝓcedit tm̃ debilitata quãtũ i mã mixta: ꝛ ppea mã nõ fuit in tm̃ reaggregata. Cuj⁹ etiã plõgationẽ addiuuat ẽt mixtio mãe nõ rõne mixtiõis: q; vt sic adiuuat ad breuiãdũ: sz q; vtutẽ magis aggrauat q̃z mã simplex. ¶ Dixit Almã. io. egritudinis breuitas ex fortitudine sui nocumẽti qõ efficit cognoscit. Impole enim q̃libz egritudies q̃ vehemẽter nocẽt ꝛ ipediũt diu pmanere: sz aut cito pnitiẽ afferũt: aut cito a nã cũ crisi expellunt. Et ẽ est intẽtio cui est initẽdũ. s. q; egritudo magni nocumẽti durare nõ põt ꝛ egritudo ẽt pue lesionis ꝛ q̃ puũ infert nocũm: ꝛ ẽt effia durare nõ põt. Et dixit. ad morã breuiãdũ egritudis adiuuat tps calz ꝛ regio cala: ꝛ regis paucitas. s. dieta sbtilis: ꝛ vt corꝑ mollẽ carnẽ hẽat ꝛ paucã: ꝛ q; cutis sit lapsa ꝛ nõ plena; ꝛ postremo oia q̃ corpus calefaciũt. Ad plõgãdũ aũt ipor morã horũ ꝓria faciunt. Et dixit. vehemẽtia incẽdij febris ꝛ accñtiũ ei⁹ fortitudo: ꝛ ei⁹ cõplexio tps breue fore signiant: sz paucitas calozis: ꝛ accñtiũ leuitas ipsi⁹ signiant plixitatẽ cũ est absq; manifesta eũone digõne: ꝛ nõ fuerit febris effia. Cũ aũt contingit vt cũ digõne accessiões curãde vltimũ tãdẽ augmẽtũ egritudo breuis signiaf. nã si accessiões multũ supant ꝑmã in calozis vehemẽtia ꝛ accñtiũ fortitudie egritudis ꝓtenditur breuitas. Q; si supatio fuerit parua aut fuerit accessio q̃lis ꝑma egritudis demiaf ꝓlixitas. De ẽ dixit Ipo. 4° affor. Quibuscũq; pom fuerit. sup. aut exacerbatiões in ꝓtinuis si in q̃ hora febris icepit in crastinũ. i. in die sequẽtis pom vel exacerbatiõis eadẽ hora accepit discreta. i. lõge terminatiõis est talis febris. Dix Ga. i 5t°. ꝛ A. pa 4i. ca°. de cõgne horaz vlũ morbi. dix. q; seruãs horã vnã. s. in iuasiõe suorũ pom siue exacerbationũ ẽ lõgi spatij: ꝛ itellexerũt q̃ talis eq̃lis inueniat aĩ signa digõnis. nã eq̃lis iuasio eueniẽs mãente digesta signiat statũ esse: ꝛ p q̃s morbũ i pom spatio terminari. ¶ Dñt. q; eq̃lis iuasio i ꝓdicatiõnib⁹ plificata siue mltotiẽs eueniẽs siue in ꝑn° in statu aduenies discritã egritudinẽ signiat. nã signiat q; mã est fixa: ꝛ q; vt⁹ eqpotẽs nãe est: sz nõ superãs eã nisi in lõgo spatio ꝛ eo°. Si. n. in ꝑn° febris pom eq̃lr iuadãt signiaf q; nã pigriter tẽtat mãz ex q̃ pigra tẽratiõe vel ẽt nõ tẽtatiõe aliq̃ signiaf q; mã grossa ẽ ꝛ iepta ad recipiẽdũ actionem nãe ꝛ q; nã bebes est in agẽdo. Si vo eq̃lis iuasio fuerit i statu ꝯphẽdiꝫ q; nã eqpotẽter pugnat mãe: ꝛ q; mã est grossa stabilis vt firmiter rebellionẽ nãe faciat. ¶ Et dicũt. q; q̃uis p eq̃lẽ reditũ poxim⁹ signiẽt lõgitudo febris nõ tm̃ eꝛio. s. q; pieq̃lẽ redi tũ poxim⁹ signiaf breuitas febris: vt pz in febrib⁹ vagãtib⁹. ¶ Et dixit Almã. vbi. s. egritudis q̃z spẽs sui tpis spatiũ signiat effia enim ab vno die vsq; ad q̃tuor dimit: tertiana vo pura. i 4. nõ trãsit diẽ ꝛ ꝑm mi⁹i septẽ remouet dieb⁹: aut parũ plus aut paz minus: ꝛ est secura: ꝛ tertiana nota cui⁹ accñtia accñtib⁹ flãtice admiscent adeo fit mãsiua q; vtplz p q̃rtã ptẽ ãni pdurat aut ãplius ꝛ est febris mala ꝛ nõ secura: cũ ea. n. ẽ acuitas ꝛ digõis tarditas ꝛ viscez corruptio: oes ꝑdicte febres q̃ sẽ ꝓtinue sũt breuiores interpolatis. s. de eadẽ mã excepta ethica q̃ lõga est. Et q̃to calor i ethica vehemẽtior fuerit erit plixior eꝛio. Cõcluse vo febres vehemẽtis calozis ꝛ fortis exũtes icẽdij: vt tertiana ꝓtinua ꝛ sanguiea q̃s medici ꝓtinuas febres noiant ꝛ acutas. i 4. nõ trãseũt dies: qõ tñ fit cũ in vltio calozis fuerint ꝛ icẽdij. Cũ eni ad vltimũ ei⁹ deuenerit finẽ tertio aut 4° die delebunt: sz si in medio eoz fuerit. Flãtica vo: ꝛ q̃rtana plixe sũt. febres ẽt pestilẽtiales sũt breues triplices vo plixe. ¶ Dixit Raz. i6° ꝓti. ex 20° epidimiaz. si fuerit i morbo acuto pulsus magn⁹ ꝛ facies piguis ꝛ hypocũdria spissa restricta morb⁹ plix⁹ erit: cũ dissolo pauca fiat in corpe ei⁹. ¶ Et dixit. ejectio spmatis in sõno i morbo signiat sup plixitatẽ ipsi⁹ cũ signiẽt sup repletões: ꝛ si fuerit in fine morbi meli⁹ erit. ¶ Dixit Ipo. 4° affo. vbi in toto corpe mutatiões: ꝛ si corꝑ ifridaf: aut stati calefit: aut calor alter exsaltero fiat lõgitudinẽ egritudinis signiat. dixit ãt. Ipo. statiz: q; dictũ ei⁹ verificaf de subitis mutatiõib⁹: nõ aũt de paulatine factis q̃ põt esse ꝑm nam: ꝛ vificaf vtute ꝓstãte: q; si esset debilis signiaref breuitas ꝛ morꝛ: ꝛ vificaf in illis mutatiõib⁹ pseuerãtib⁹: ꝛ nõ semel apparẽtib⁹: ꝛ maxie si eueneriat aĩ digõnẽ: ꝛ nõ intellexerit de mutatiõib⁹ frigidi ad calidũ vel eꝛio eueniẽtib⁹ in poxim⁹. Et rõ dicti Ipo. ẽ q; ille mutatiões signiant q; in corpe sũt mãe diuerse ꝛ multe ad q̃rũ ꝓsũptionẽ nã eget tpe lõgo. ¶ Et dixit Ipo. eodem 4° q; frigidi sudores cũ mollior febre. i. remissioris calidi tatis facti lõgitudinẽ egritudis signiant vificaf de sudoribus frigidis pseuerãtib⁹ ꝛ ꝓstãte vtute: nã posset appere sudor fridus nõ pseuerãs: q; ꝓstãte vtute signiaret breuitatez nõ lõgitudinẽ: ac ẽt si vtus ẽt debilis signiaret breuitatem aut saltẽ mediocritatẽ inter lõgitudinẽ ꝛ breuitatez. ¶ Et dixit Ipo. ibidẽ. Febricitãtib⁹. s. febre hũorali sudor supueniẽs. imo ẽt ꝑueniẽs vel iterueniẽs vel itercidẽs. s. copiosus in q̃cũq; die. s. cretico vel nõ deficiẽte ex illo febre neq; pom ei⁹: sz poti⁹ augmẽtato malũ ẽ. plõgaf eni morb⁹. s. ꝓstãte vtute: q; humorẽ plm signiat: pp cm̃litudinẽ si vt⁹ eẽt ꝛbilis breuiaref ad mortẽ multa mã suffocãte vtutẽ debilẽ. ¶ Dixit Judeus in q̃ fuerit sudor: ꝛ cũ sudore nõ tollitur febris pnũcia q; morb⁹ erit plixus: cũ ẽ signiẽt sup mlitudinẽ supfluitatũ. Et dixit. Vidi quẽdaz sudare in ꝑn°. deiñ pati febrẽ: ꝛ plix⁹ fuit morb⁹ ei⁹ p lõgũ tps. ¶ Dixit Raz. i6° ꝓti. Sudor fridus cũ febre mitigata signiat sup plixitatẽ morbi cũ ipe signẽt q; in vẽtre sẽ bũditates supabũdãtes q̃ nõ aptãtur ad calitatẽ inatã: nec calitas febris calefacit eas: polẽ tñ ẽ q; saluef eger: cũ polẽ sit q; digerãf ꝑm plixitatẽ tpis. ¶ Dix Ga. 2° ꝓno. q; nebula rubea i vria signiat morbũ lõgũ nõ absolute: sz renebule albe: q; signiat morbũ longiorẽ q̃z alba: q; alba maiorẽ digõnẽ significat. ¶ Urine limpide clare albe appẽtes i febrib⁹ acutis signiant lõgitudinẽ febris ꝛ coctiõis mãe ipsi⁹: q; signiant lõgã distãtiã a õbita mixtiõe subẽ vrie ꝛ a õbita coloratiõe ei⁹. nã õbita mixtio subẽ vrie ꝛ õbita coloratio ei⁹ attestãf digõni Signiant aũt ꝑdicta p tãto q; p q̃nto accedũt ad nãm simplicis elemẽti ex pte subẽ ꝛ colozis: ꝛ sic signiant vt qdã dixerũt semp calitatis remissionẽ: cũ possint apprere in intensa discrasia febrili. ¶ Dix Ga. p̃ de crisi. ꝛ scribit a Rabi. in. xi. ꝓpticula sic. Morbi tpa lõga vel breuia his trib⁹ declarant sz nã egritudis ãni tpe: ꝛ eo q̃ a corpe exit. naz egritudo generata ex colera nigra: sicut q̃rtana ꝛ ex flãte sicut epilia dolor renũ artetica ꝛ sciatica declarãt lõgũ tps principij ꝛ remotã terminationẽ. Et febri adures pleuresis pipleumonia declarãt breue ꝑm ꝛ statũ primũ. Egritudo q̃nto est cũ accñtib⁹ acutis tãto magis hz breue ꝑm ꝛ statuz primũ. Et ex tpe ãni ꝛ sibi silib⁹ figniaf sicut supius dcm̃ est. ꝛ

De longitudine ꝛ breuitate morũ secũdũ spẽs suas.

Tempora longa vel breuia morbi ex trib⁹ declarant

ex eo qō erit a corpe figīāt: qz si cito cū egritu° incipit apparet digestū breuis erit: z si indigestū in vltimo longa. Si accidēs qō supuenit febri nō diuertit ad se curā q̄ sit ꝓpria febris curationi: tūc feb. illa cito curabit. si vero diuertat ad se curā ꝓlongabit. Et si fuerit tale cuius cura noceat febri: fiet febris illa lōgior z molestior z magis suspecta. ¶ Dixit Hal. io. theorice. si pulsus magn⁹ fuerit z velox z crebrior morbus acutus est: z sic breuis: z si ecōtra fuerit scz puus tardus: z rarus, morb⁹ ꝓlixus erit. ¶ De breuitate z lōgitudine morbi. Dixit Aui. 2ª quarti. Scias q lōgitudo egritudinis fit pp grossitiē in viscerib⁹: aut pp ꝑmixtionē in regimine: z ꝑm oēm dispositionē debilitat in ea stōus qm̄ tā git ipm tarditas: z digō. s. tarda figīat eā. s. lōgitudinē. aut tarditas. s. euētus sedimis pēdētis. s. in vrina: aut assiduatio sedimis rubei. ite. i. dū multis dieb⁹ in vrina appet: z nō dealbat: puitas. n. appitiōis sedimis. s. digesti figīat lōgitudinē egritudis: z sil⁹ qñ est cū acuitate egritudis. pulsus magn⁹ z lat⁹ z facies tumida z hypocundria inflata: q̄ nō detumescūt figīat paucitatē rosol'onis z longitudinem egritudis. ¶ Cū appet sig⁹ crisis siue aduenīūt accītia crisis añ digōnē z cadit vt⁹ z nō appent sig⁹ mortis tūc egri° ꝓlōgat. ¶ Et scias q terribilitas crisis qñ nō iuuāt vel qñ adiuuant z nō nocent z dispositio remanet ꝑm dispōnē sua siue ꝑm modū suum tūc egritudo est longa. ¶ Et multitudo saltus in egritudine significat longitudinē z ꝓprie cū vehemens fit in ꝑn° rei. In fine vo rectius. ¶ Et qñ associant eūonibus paucis que figīant q nā mouet mām z deficit in expulsione ei⁹ integra siue sit sudor siue fluxus sāguinis nariū, aut alia signa bona aut bonorū signorum priuatio: aut malorū significat lōgitudinē. ¶ Et qñ remanet sedimē rubeū in vrina vsq; ad. 40. dies indicat longitudinē febris. ita vt nō speret crisis z separatio ei⁹ vsq; ad. 60. vel. 80. ¶ Et pollutio in ꝑn° egritudinis indicat lōgitudinē. Cū vides signa longitudinis in diebus añtibus: tūc nō est significatio eor sicut est ipsor significatio post illud. Et cum videris illud qō est ꝯtrariū illis signis forsitā apparere in medijs diebus: z in posteriorib⁹ eius tunc cōsidera iudiciū indicatiōis: scias ipsa in quo die iudicat z obserua ꝑdictas cōditiones in ea. Et cōsidera dispōnes vtutis etatis z tēporis cōpl'onis z dispōnes motuuz egritudinis in q̄ntitate z q̄litate sua z antecessione z postpone sua z dispōnes horarū suarū z ꝓprie in statibus acute z longitudine eius z breuiatione ipsius an sit ad motum decliuis: fortis motus an ad quietē: z iudica per q̄ntitatē eius.

¶ Cum auxilio Dei benedicti. Explicit sermo secundus Nicholai Nicoli Florentini. De febribus z pertinentibus ad febres. Excusus Venetijs in edibus Luceantonij Junte florētini anno salutis. 1533. Mēse decēb.

Registrum.

AA BB CC DD EE FF GG HH II KK LL MM NN OO PP QQ
RR SS TT UU XX YY ZZ Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh
Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Omnes sunt
quaterni preter Pp Qq qui sunt terni.

1/50
1204

Signt.ª Top.ª
Est. 73
Tab. 6
Núm. 9

Nicolai Nicoli Medicina. Tom. I.